Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 január 2. — 1. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 24 pengő
Félévre . . . . . 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137-15

Korszakalkotó lesz az év,

amelynek küszöbét most nem minden meghatottság és nem minden felelősségérzet nélkül lépjük át. Korszakalkotónak mondta az a Ripka Ferenc, akit, mióta Budapest polgárságának egész érzelmi világát, egész lelkületét átalakította, bátran tekinthetünk a mai korszak legkitünőbb ismerőjének és irányítójának. Hiszen ő volt az, aki megérezte az időnek elérkeztét, amikor a gyűlölködésben, egymás gyötrésében kifáradt budapesti polgárságot ismét vissza lehetett vezetni az alkotó munka, a békés tevékenység becsületes, megnyugtató világába. Kiváló és lelkes munkatársai közreműködésével sikerült is ez a főpolgármesternek, aki újesztendő napján méltán jelentette ki, hogy *túl vagyunk a lelki-válságok mélypontján.*

Túl a lelki-válságok mélypontján kezdődik tehát egy, vagy ki tudja hány, *korszakalkotó esztendő.* Már az az esztendő is, amely után most tettünk pontot, a nagy alkotások jegyében indult meg, de az alkotások nem születhetnek száguldó erővel. Ilyenformán az 1928-ik esztendő csak előszobája, úttörője lehetett az igazán korszakalkotó munkáknak és eseményeknek. Ma azonban elérkeztünk oda, hogy jogos váddal lehetne illetni minden intéző faktort, aki nem érezné meg az idők eljöttét, a fokozódó teremtő munka kötelező voltát.

Ripka Ferenc főpalgármester és *Kozma* Jenő, az Egységes Községi Polgári Párt elnöke újévi beszédjükben széles és mindenki számára örvendetes programját is adták ennek a korszakalkotó tevékenységnek. Olyan programot adtak, amely tökéletesen fedi a kor igényeit, amelyben minden benne van, amit a város lakosságának bármely rétege jogosan kíván. Ez a munkaprogram azonkívül és főként a főváros egyetemének jövőjét alapozza meg olyan módon, hogy generálisan, évtizedekre kiható erővel kíván nagyszabású intézményeket és intézkedéseket létesíteni.

Az alkotások homlokterében természetesen a főváros adminisztrációjának ujjáalkotása áll. Nem személyi és nem érzelmi kérdésekről van itt szó és semmi esetre sincs joga ezt a problémát senkinek szentimentális szempontok szerint kezelni. A nagy reform nem lesz cinikus gőzmasina, amely mindent, ami szép és jó volt a multban, lehengerel. De nem állhat meg könnyes szemmel a régmult romjainál sem. Más időket élünk ma, mint mikor a fővárosi törvény, amelyet most kegyelettel elparentálunk, megszületett. Ma az automobil korszakában élünk, amikor — mint Ripka Ferenc mondta — a dülőutak forgalmi akadályokká váltak. Ma gyors, emberies, olcsó és egyszerű közigazgatásra van szükség és Budapest népe boldog lesz, ha végre-valahára hozzájut ehhez.

A többi nagy probléma is mind ismeretes. Mégis jó lesz hallani, hogy azok, akik a főváros ügyeit irányítják, nem feledkeztek meg egyetlen egyről sem. Sőt *Kozma* Jenő szájából hallottuk, máris milyen gazdag eredményekkel és személyekkel indulnak el az új esztendő útjain ezek a megoldandó kérdések. Vagy nem komoly eredmény-e hogy már legközelebb kormányrendelet jelenik meg, amely *kijelöli a nagy fejlődésnek induló városrészeket, amelyek majd adómentességet kapnak.* Ez az út, amelyen az idősebb Wekerle Sándor áldásos városfejlesztési akciója is megindult és amely út városrészeket adott Budapestnek.

Az egyéb nagy kérdések megoldásánál szerencsés és kitünő szerep fog jutni a főváros új intézményének a Községi Takarékpénztárnak és most reorganizálandó régi hatalmas alkotásának, a Vásárpénztárnak. A Községi Takarékpénztár fogja — mint Kozma Jenő bejelenti — kezébe venni a főváros fejlődésének egyik igen hathatós eszközét, a telekvásárlások lebonyolítását, valamint gazdasági és szociális létünk egyik igen fontos részét, a hitelkérdés megoldását. A Vásárpénztár viszont arra lesz hivatott elsősorban, hogy Budapest közélelmezésének ügyét a mai kor igényeinek megfelelően megszervezze, talpraállítsa. Óriási feladatok ezek, amelyekből ezer és ezer más kérdés sarjadzik, de ezek a kisebb kérdések szinte automatikusan oldódnak meg, ha Budapest közigazgatásának, gazdasági életének kolosszális problémái már megoldást nyertek.

Mindehhez hatalmas erőre, odaadásra, önzetlen munkára van szükség. Helyzeténél, súlyánál, erkölcsi erejénél fogva elsősorban az Egységes Községi Polgári Párt hivatott ennek a munkának a vezetésére. A pártban megvan a szükséges erő, akarat, összetartás és lelkesedés, amellyel a sikereket előre biztosítja. Azok a figyelmeztető szavak, amelyeket *Ripka* Ferenc és *Kozma* Jenő újesztendő napján a párthoz intéztek, a munka harci riadói. Ezeknek kell áthatni mindnyájunk szivét és akkor nemcsak tiszta acéllal, hanem az alkotás szent fegyverével győzzük le ellenfeleinket.

SCITOVSZKY BELÜGYMINISZTER nagyszabású reformra készül az idegenforgalom fejlesztése érdekében

Készül az idegen-rendelet reformja — Lényeges könnyítések a határellenőrzésnél

Országos és községi politikusok, érdekeltségek és egyesületek vezetői, valahányszor Budapest székesfőváros fejlesztésének kérdése kerül megvitatásra, mindig az idegenforgalom fejlesztésének szükségességét állítják a megoldandó problémák első sorába. *Ripka* Ferenc főpolgármester már akkor, amikor kormánybiztosként működött a főváros élén, legelső programm-adásakor megjelölte az utakat, amelyen az idegenforgalom fokozását el lehet érni. Az ő praktikus kezdeményezései máris igen komoly eredményeket hoztak. Igen nagy jelentősége van annak is, hogy *Scitovszky* Béla belügyminiszter hivatalba lépésétől kezdve mindig örömmel támogatta a főpolgármester akcióit.

„Fürdőkádakkal nem lehet idegenforgalmat csinálni" — mondotta a *Fővárosi Hirlap* egyik tavalyi számában *Scitovszky* Béla belügyminiszter, aki mindazokon a helyeken, ahol kapcsolatokat tartanak fel idegenforgalmi szervezetekkel, állandóan sürgette az idegenforgalom emelését célzó előfeltételek megteremtését. Ebben a feladatkörben

elsőnek maga Scitovszky Béla belügyminiszter készült el munkájával.

Mint a *Fővárosi Hirlap* munkatársa értesül

a belügyminisztériumban előkészítés alatt áll az idegenrendelet reformtervezete.

A reform kimondott célja az, hogy *az idegenforgalom lebonyolítását akadályozó, vagy megnehezítő rendészeti intézkedések terén könnyítések történjenek.*

Beszéltünk ebben az ügyben

Scitovszky Béla belügyminiszterrel

is, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az idegenrendelet reformja *országos* jelentőségű, minthogy azonban az idegenforgalom úgyszólván száz százalékban a főváros felé irányúl, lényegében speciálisan *budapesti jelentőségű is.*

Lényeges változtatásokat tervezek sok tekintetben, de főként a határellenőrzésnél.

Célom az, hogy minden fölösleges rendőri zaklatástól megkíméljem az ideigeneket.

Az egész vonalon enyhítéseket hozok be a reformban.

amellyel meg akarom teremteni az idegenforgalom fejlesztésének alapfeltételeit.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársának értesülése szerint a kiadandó új rendelet az eddigi rendszerbe rendkívül érdekes változtatásokat hoz. Igy például

vizumot ezentúl a határállomásokon is lehet szerezni, a határállomásokon továbbá egyesítik a vám- és jegyvizsgálatot.

Lényeges újitás az is, hogy a külföldiek ellenőrzése a jövőben nem lesz többé annyira körülményes, az adminisztrációt e téren erősen lecsökkentik.

A tartózkodási engedélyek időtartamát is meghosszabbítják egy esztendőre.

A kiutasítási ügyek megreformálásáról is intézkedni fog az új rendelet és pedig olyan formában, hogy

a lakhatási bizonylatokat a IV. kerületi elöljáróság fogja kiadni.

Scitovszky Béla belügyminiszter nyilatkozatából és egyéb értesüléseinkből máris meglehet állapitani, hogy az idegenforgalom emelése érdekében *jelentős reformok készülnek,* amelyek kétségkívül előnyös hatást fognak gyakorolni Budapest fejlődésére.

PÁRISI KÖVETSÉGÜNKET A FŐVÁROSI IPAR-RAJZISKOLA REMEKEIVEL ÉKESITIK

Állandó kiállítás a Károlyi-palotában

A fiumei és a többi külföldi kiállítás nagyszerű internacionális sikerei után a *Székesfővárosi Iparrajziskola* érdekes kiállítással kedveskedett a karácsonyi ünnepek alatt a budapesti publikumnak is. A rendkívül gazdag és az Ezeregy éjszaka színeiben pompázó káprázatos kiállítást a Török Pál uccai intézet egyik földszinti saroktermében rendezték meg enteriörszerűen. A kiállítást két hétig tartó bemutatás után 24-én este zárták be, a tanári kar és a növendékek jelenlétében. *Ágotai* Lajos kormányfőtanácsos, főigazgató, az intézet kitünő vezetője megemlékezett a kiállítás sikeréről, köszönetet mondva a főváros törvényhatóságának, tanácsának, különösen *Purébl* Győző dr. tanácsnoknak, a közoktatási ügyosztály vezetőjének azért a gondoskodásért, amellyel az intézet felvirulását, igézetes fejlődését lehetövé teszik.

A főváros iparművészeti kiállítását nemcsak nagy és előkelő közönség kereste fel, hanem

Kertész K. Róbert államtitkár vezetésével egy állami vásárló bizottság is.

A látogatók között volt *Villani, párisi követünk* is, aki *a követségi palota számára válogatott össze igen gazdag kollekciót*, nyolcvannál több művészi szőnyeget, gobelint, csipkét, művészi könyvkötéseket, kerámiai tárgyakat és sok ötvös-remeket. Sokan voltak ott az országgyűlés és a felsőház, a törvényhatósági bizottság és a tanács tagjai közül is, úgy hogy

az eladó tárgyak legnagyobb része gazdára talált.

A közönség legnagyobb része — sajnos — mégsem ismeri ezt a nagyszerű minta-iskolát, amelynek szerény neve az *„Iparrajziskola"* mögött annyi művészi és kulturális érték rejlik, olyannyira, hogy

külföldről is egyre többen érdeklődnek a székesfőváros e kiváló intézménye iránt.

Az iskola — szinte világszerte egyedülálló — specialitása: hogy nemcsak tervező iparművészeket nevel, hanem műhelyeiben gyakorlatilag is olyan alaposan tanítja a növendékeket, hogy az egyes szakokon

mindazt, amit megterveznek, megrajzolnak, a legtökéletesebben el is tudják készíteni maguk a növendékek.

Ezért van az, hogy a végbizonyítványos növendékeket nagy örömmel fogadják be *Páris, Berlin, London, Newyork* leghíresebb iparművészeti műhelyeiben is, sőt legutóbb két iparművésznő Konstantinápolyban, három másik pedig *Palesztinában* talált pompás elhelyezést.

Az iskola vezetősége azt tervezi, hogy a *Károlyi*-palotában megnyíló *Székesfővárosi Múzeumban néhány termet* szerez meg a maga számára s

állandó kiállítást rendez a műhelyek produktumaiból,

a valódi keleti szőnyegekhez megtévesztésig hasonló „magyar-perzsákból és szmirnákból", a hatalmas vitrineket megtöltő ötvös-holmikból, butorokból, gobelinekből, hímzésekből, szőttesekből, csipkékből, szobrokból, kerámiákból stb., amelyekből rendelhet és vásárolhat is majd állandóan a műgyűjtő budapesti közönség s ékes argumentuma lesz kifelé a magyar kulturfölénynek, új vonzó attrakciója idegenforgalmunknak.

Árvák karácsonya a Klotild szeretetházban

A *Klotild Szeretetház Egyesület* vezetősége, — élén elnökével *Ripka* Ferenc dr. főpolgármesterrel, — ezidén is hagyományos melegséggel ünnepelte meg Karácsony estéjét, s gondoskodott arról, hogy a szeretet ünnepének varázslatosan kedves hangulatából bőségesen legyen része azoknak az apátlan-anyátlan gyermekeknek is, akik a sors végzése folytán nélkülözni kénytelenek a szülői szeretetet, az otthon fészkének puhaságát. A főpolgármester gondoskodott, hogy a budakeszi-úti intézet 108 — *nagyrészben hadiárvájának valóban boldog és gondtalan karácsonya legyen.* A *Szeretetház* elsőemeleti nagytermében hatalmas, csillogó, díszes karácsonyfát állítottak. A termet szines füzérekkel és fenyőgalyakkal ékesítették, az egyik ajtónál villamoslámpák fényében a betlehemi jászol tündökölt, felette a pásztorokat hívogató csillag. A kedves karácsonyi ünnepség szombaton délután folyt le a nagy és előkelő közönség jelenlétében. Az intézet alapító védnöknője, néhai *Klotild* főhercegasszony szellemét ápolva, eljött az ünnepségre ezidén is *József* kir. herceg, feleségével, Auguszta főhercegasszonnyal; a kultuszminisztériumot *Pettko-Szandtner* Aladár államtitkár, a székesfőváros tanácsát *Berczel* Jenő tanácsnok képviselték. Ott voltak *Nemes* Antal c. püspök, *Ruffy* Pál ny. államtitkár, *Rózsa* Károly vezérigazgató, *Liber* tanácsnok helyett *Schuller* Dezső főjegyző, a szocialpolitikai ügyosztály helyettes vezetője, dr. *Krivoss* Árpád ügyvéd, *Haffner* Károly, többen a törvényhatósági bizottság és a tábornoki kar tagjai közül. Nagyszámban képviseltette magát az ünnepségen Buda uri társadalma, élén a *főpolgármester családjával*. A királyi fenségeket és a többi előkelőségeket *Ripka* Ferenc főpolgármester, az intézmény patronusa és elnöke fogadta, ő tartotta a kedves ünnepség díszbeszédét is a karácsonyfa előtt. Szeretettől átitatott és költői gondolatokban gazdag beszédében *köszönetet mondott mindazoknak, akik az intézmény jótevői*, majd a gyermekekhez fordult, s arra kérte őket, hogy mindazt a szépet, jót, amit az otthont, a családot pótló intézet falai között látnak, vessék a lelkükbe, s legyenek egykor hasznos, derék tagjai a társadalomnak, szerető fiai a hazának és hűséges polgárai a fővárosnak. A díszes karácsonyfát körülálló gyermekek nevelőik és tanítóik vezetésével bájos műsorral kedveskedtek a vendégeknek, szavaltak, énekeltek majd hangulatos pásztorjátékot adtak elő. A közönség nevében *Ruffy* Pál ny. államtitkár köszönte meg az intézmény fenntartóinak, vezetőinek, elsősorban a *főpolgármesternek* azt az odaadó gondoskodást és igaz szeretetet, mellyel az árvák sorsát felkarolják, majd a Himnusz eléneklésével befejeződött a kedves ünnep. Az ajándékok szétosztását nézték ezután végig a királyi hercegek és a főpolgármesterék. Minden gyermek bőségesen kapott édességet, könyvet, játékot és különböző hasznos dolgokat, végül a növendékek nevében *Móri* Gyula polg. isk. IV. oszt. tanuló mondott keresetlen szavakkal köszönetet.

REMINGTON

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.

18 havi részletfizetésre is kapható.

Felhivásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken

Remington Irógép Rt.

Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.

Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

TELEFON: JÓZSEF 335-74
323-95

ERDÉLY ÉS SZABÓ

laboratóriumi felszerelések, tanszerek és vegyi mérlegek gyára

Budapest, IX., Liliom ucca 46.

GRÜNHUT ÖDÖN

Saját készitményü hentes, bonc- és munkaruha készitő.

Budapest, VIII., József-körut 22—24.

TELEFON: JÓZSEF 460—69.

Telefon: L. 912-11

CONSTANS ÉPITŐ R. T.

Budapest, V. Markó ucca 7

Anyagtelep: VI., Mohács ucca 8a

VÁLLAL: magas-, vasut-, út-, hid- és vízépitési munkálatokat

FRANK EMIL okl. mérnök és épitőmester BUDAPEST, V, Hollán-u. 9. Tel: Aut 293-27

WALSER FERENC

Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntöde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek

BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36

TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK a legtartósabbak

Gyártja:

EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.

VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 985-57

MAGAZINER ALBERT ÉS TARSA REDŐNYGYÁR

Budapest, V. ker., Honvéd ucca 38. Telefon: Aut. 106—43

Automobilok villamos berendezése

MÁGNESEK DINAMÓK INDÍTÓK AKKUMULÁTOROK

Szerelés javitás és kiegészités

URNER ÉS BERKOVITS

Scintilla, Index, Fenag, Hagen, Kienzle vezérképviselete

Budapest, V. Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut 148-84

FORGÁCS ÉS GERŐ

BUDAPEST, V., SAS-UTCA 1. SZÁM

TELEFON: Aut. 805-03

HAMANN-számoló és KAPPEL-frógépek magyarországi vezérképviselete

LESSIVE PHÉNIX

Állami- és egyéb közintézmények évtizedes szállitója

VEGYÉSZETI és MOSÓPORGYÁR

Budapest, V, Visegrádi-u. 7

TELEFON: Automata 123—70

Rosner Ármin Telefon: J. 310-28

kőfaragó anyagok és kellékek szaküzlete

Budapest VIII, Fiumei-út 12/a

MATYÁSSY ANTAL ES FIA

mázoló és festő-mester

BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 358-48

APOR ÉS SZÜCS Fémek és műszaki anyagok vállalata

Budapest V, Váci-út 10 Telefon: 277-18, 277-28

TELEFON: A. 251—43.

STEFKOVICS SÁNDOR

kőmüves mester

Budapest, VI. kerület, Izabella ucca 44/b

PARKETTA

szállitása, mindennemü padozat készitése és javitása.

FRIED és BENEDEK

parkettgyár és gőzfürész

Budapest, VII., Rákóczi-út 82.

Telefon: József 133—43 és József 131—17.

BETA JÁNOS

ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Fekete Ödön mérnök

Vízmüvek, vízvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele

Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

Budapest történetében sorsdöntő lesz az 1929-es esztendő, mondta Ripka főpolgármester az ujévi üdvözlés alkalmával

Az Egységes Községi Polgári Párt impozáns keretek közt köszöntötte a főpolgármestert és a párt elnökét, Kozma Jenőt

Kozma Jenő nagy horderejű nyilatkozata a királykérdésről és a Rothermere akcióról

Régi tradiciójához híven ezidén is az *Egységes Községi Polgári Párt* köszöntötte újév reggelén elsőnek *Ripka* Ferenc főpolgármestert. *Kozma* Jenő vezetésével teljes számban gyültek össze az új városházán a párt tagjai, a hozzá tartozó törvényhatósági bizottsági tagok pedig kivétel nélkül valamennyien eljöttek, hogy ezzel is demonstráljanak ragaszkodásuk mellett.

A főpolgármester dolgozó szobájába bevonuló küldöttség tagjai meleg ovációban részesítették a főpolgármestert, akit a párt nevében *Kozma* Jenő üdvözölt a következő szavakkal:

— Az új év küszöbén

eljöttünk Hozzád beszámolni arról, hogyan sáfárkodtunk a ránk bízott eszmével.

A közélet nem öröm, a közéleti férfi számára ez az esztendő nehéz munkát jelentett, tele volt megpróbáltatásokkal. Támadták a pártot, mert féltek az erőtől, amelyet ez a párt jelent.

— Az új év küszöbén arról is beszámolhatunk, hogy *erőnk nem gyengült.* Sem erkölcsi erőben, sem számban nem fogyatkozott a párt, amelynek *hivatott vezére Te vagy.*

— Téged is támadtak, bár mindenki tudja, hogy egyedül a köznek élsz és épen ezért ezek a támadások csak erősítettek minket. Most már

a munkatársaknak és a polgárságnak olyan tömegei állanak mögöttünk, amelyek ismerik a te önzetlenségedet, tiszta intencióidat.

Te megtaláltad azt az újévi gondolatot, amelyet mi fogtunk fel legelsőnek, mi munkáltuk ki és mi állítottuk a székesfőváros közönségének szolgálatába.

— Közéleti férfiak állandóan kirakatban vannak és ha a legjobbat akarják is, mindig akadnak akik nem találják meg száz százalékig kívánságuk kielégítését, ezáltal *a sértett büszkeség, a túltengő ambició esetleg eltéríti őket attól a gondolattól, amelyről azt hitték, hogy mellette érvényesülni tudnak.* Igy történik, hogy támadások értek még oly férfiakat is, mint *Te* vagy, akiről pedig mindenki tudja, hogy *egyedül és kizárólag a köznek élsz s ezért dolgozol.* Ezek a támadások azonban visszapattannak rólunk, mert olyan nagy tömege áll mögöttünk ebben a táborban a társadalomnak, hogy ezen ma már rést ütni nem lehet.

— A meggyőződés szilárdságával hiszem, hogy az eljövendő újesztendő ismét együtt talál minket, mindvégig, e gondolat jegyében.

— Lehet, hogy nagy megpróbáltatások várnak ránk, minden objektivitás nélkül támadásokat intéznek, majd sokszor rohamokat ellenünk, de egymás kezét fogva, egymás szemébe nézve, egymás iránt teljes bizalommal, győzelemre visszük azt a zászlót, amelyet Te lobogtatsz. Tántoríthatatlan

hűséggel, barátsággal és bizalommal követünk Téged ez új esztendőben,

a Te elgondolásodban dolgozunk tovább, mert ez a főváros egyetemének érdeke, s ebben egyedül a főváros polgárságának érvényesülése, jóléte és jobbsorsának szolgálata vezet bennünket.

— *Vezess és támogass bennünket, ahogy mi is támogatunk* és biztosak vagyunk, hogy az új évben meg fog érni az a gyümölcs, amelynek megérését olyan régóta várjuk és amely gyümölcs állandóan érőben van. Az Isten áldása legyen rajtad és munkásságodon.

Ripka Ferenc dr. főpolgármester

a pártelnök üdvözlésére a következő beszéddel válaszolt:

— Kedves barátaim! Fogadjátok hálás köszönetemet azért a gyönyörű ajándékért, amelyet nekem az új esztendő reggelén hoztatok, mert szebb öröm alig érhetett volna annál, amidőn az én közéleti munkatársaim lelküknek szeretetteljes megnyilatkozásával tisztelnek meg. Jól esnek azok az elismerő szavak, amelyekkel *Kozma* Jenő kedves barátom mindannyitok nevében csekélységemről és a multban kifejtett működésemről szíves volt megemlékezni és amidőn én ezt a legmelegebb érzésekkel köszönöm, egyben *legőszintébb elismerésemet és hálámat tolmácsolom előttetek azért a lelkes és buzgó támogatásért, amelyben minden alkalommal részesíteni szívesek voltatok.*

— Kedves Barátaim! A székesfőváros törvényhatóságának életében Ti voltatok azok, akik az én várospolitikai elveimnek keretet alkottatok és ebben a keretben adtatok *életet és aktivitást ezeknek az elveknek.* A közélet az elvek és az egyének sajátos vegyülékéből alakul ki. Minél jobban le tud szállni az elvont elv a gyakorlati élethez és minél jobban fel tud emelkedni az egyén az elvekhez, *annál simábban fejlődik ki a közélet.* A *Ti* munkátokban az elveknek és az egyéneknek ezt a megnyilatkozását látom. Az elvekért, ha kellett, harcoltatok, de

ebben a harcban mindenkor az emberiesség nyilatkozott meg s ezért annak eredménye a béke és az alkotó munka volt.

A Ti harcotokat sohasem vezette a gyűlölet, mert polgártársaitok iránt mindig szeretetet éreztetek, az ellenfelet pedig sohasem gyűlöltétek, hanem *értéke szerint megbecsültétek.* Ezek azok a közéleti elvek, amelyeket én a magaménak vallok és boldog vagyok, hogy ez

a párt, amely elveinek azonosságával a legközelebb áll hozzám, ki tudta a maga lelkületéből kapcsolni a gyülölködés és szétházás szellemét,

amelynek természetellenes útjai *csak a romboláshoz vezethetnek.* Ennek örvendetes eredménye az, hogy Ti örömmel és megnyugvással nézhettek arra a munkára, amit végeztetek, mert az *termékeny és alkotó munka volt.*

— Arra kérlek benneteket, hogy megértő összefogásban haladjatok a jövőben is ezen az úton, mert ha tiszta acéllal győzi le valaki ellenfelét, azért tisztelet és elismerés jár, de ha sárral dobálózik valaki, *az önmagát is bepiszkolja.*

— Az új esztendő, amelynek küszöbén állunk, Budapest történetében a legfontosabb évek közé tartozik.

Korszakalkotó lesz ez az év, mert *nagy tervek egész sora vár az idén megoldásra.* A fontos gazdasági problémák mellett *a legnagyobb jelentősége lesz az új fővárosi törvénynek.* A reformra *szükség van ott, ahol a fejlődés túlhaladta az intézmény régi kereteit.* De az is természetes, hogy az elavult intézményeknek is megvan a maguk érdekköre és ezért védelmezőik is vannak. De semmiféle érdekkör nem állhat meg azzal az elvvel szemben, hogy:

az autonómia van a közönségért és nem a közönség az autonómiáért.

A közönség jó közigazgatást kíván, amely Budapest minden polgárának rendelkezésére álljon és gyorsaságával, emberiességével és egyszerűségével éreztesse azt, hogy *legfőbb gondja a közönség érdeke.* Elismerem, hogy a mi törvényhatóságunk tárgyalásain lelkiismeretes és tiszteletreméltó munka folyt, de arról is meg vagyok győződve, hogy az a sok jóakarat, lelkesedés és alkotni vágyás, amely a mi közgyűlésünket jellemzi,

sokkal többet alkothatott volna,

ha nem egy *elavult* rendszer keretei között kellene működnie. A régi formák a dűlőutakhoz hasonlítanak, amelyeken régi szekerekkel el lehetett kocogni, de ezek a dűlőutak *az automobil korában forgalmi akadályokká lettek.* Bízom abban, hogy a fővárosi törvény tervezete törvényhatósági életünk vezetőinek szűrőjén át megtisztulva, új fejlődésnek lesz egészséges életformája.

— Kedves Barátaim! A nagy munkához, amely előtt állunk, *lelkes, kitartó és hűséges munkatársakra van szükség* s ezért arra kérlek benneteket,

becsüljétek meg egymást, becsüljétek meg az ellenfeleteket is,

mert mindannyian szeretett fővárosunk javát kívánjuk. A lelki válságok mély pontján már túl vagyunk s a jó Isten meg fogja segíteni azt a törekvésünket is, hogy

a gazdasági válságok is megenyhüljenek,

amikor kevesebb könnyecsepp fog hullni a dolgozó fővárosi polgár kenyerére. Ismételten hálásan köszönöm szíves jókívánataitokat és kívánom, *adjon a jó Isten mindannyitoknak egészséget, sikeres munkát és boldogságot az új esztendőben!*

A főváros vezetői a kormányzónál

A párt üdvözlése után *Frühwirth* Mátyás képviselő vezette a főpolgármesterhez a *Kőművesmesterek Országos Szövetségének* küldöttségét, majd a főpolgármester *Sipőcz* Jenő polgármesterrel együtt a Várba hajtatott, ahol

11 órakor Horthy Miklós kormányzó fogadta a város vezetőit külön kihallgatáson.

A főváros közönsége és a főváros vezetősége nevében a főpolgármester tolmácsolta az államfő előtt azokat a forró jókívánságokat, amelyek minden magyar ember lelkében élnek.

A főpolgármester a következő beszédet intézte a kormányzóhoz:

— *Főméltóságú Kormányzó Úr!* Budapest székesfőváros polgárságának legőszintébb újévi szerencsekívánatait hoztuk el *Főméltóságodnak,* hogy ezzel is

kifejezésre juttassuk a magyar államfő fenkölt személye iránt érzett belső ragaszkodásunkat.

— A mi csonka hazánk s abban Budapest fővárosa is *igen nehéz és gondterhes időket élnek,* de azért mégis rendületlenül bízunk abban, hogy amint *Főméltóságod* böles kormányzósága *kigyógyított bennünket a lelki válságok bénító betegségéből,* — a gazdasági élet válságai is elmulnak hamarosan s mindig kevesebb könny hullik majd a magyar kenyérre. Budapest lakossága mélyen átérzett hálával és bizakodó

reménységgel tekint ezért Főméltóságod felé, akiben a magyar jövő reményének biztosítékát látja.

Áldja meg a jó Isten *Főméltóságodat,* áldja meg *főméltóságú hitvesét, a szegény árva gyermekek tízezreinek nemesszívű pátfogóját, árassza bőséges áldásait magas családjának minden egyes tagjára!*

A kormányzó szívesen hallgatta meg a főváros vezetőinek köszöntését, majd köszönetet mondott és barátságosan elbeszélgetett *Ripka* Ferenccel és *Sipőcz* Jenővel, behatóan érdeklődve a főváros ügyei iránt.

Ugyanesak újév napján kereste fel a főpolgármestert a *Budai Társaskör* és a *Krisztinavárosi egyházközség,* a *Klotild* Szeretetház Egyesület, a *Budai Dalárda,* az Obudai Társaskör *Andréka* Károly vezetésével, a *Budai Polgári Kör, Gödöllő és Fonyód* község küldöttsége. A városházi ujságírók küldöttsége pedig az ó év utolsó napján, hétfőn délben tisztelgett *Ripka* Ferencnél, *biztosítva őt a sajtó munkásainak változatlan nagyrabecsüléséről.*

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

Eladási osztály: VI, Teréz körut 43. szám

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ!
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár
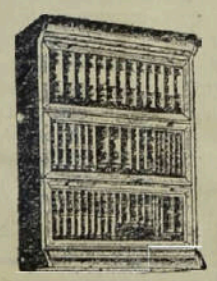
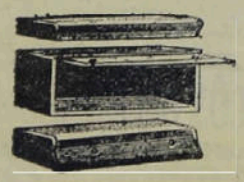
BUDAPEST,
VII, Rózsa ucca 4—6
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

Havas Lajos
okl. mérnök, épitési vállalkozó
Budapest, V., Pozsonyi út 2/b
Telefon: Aut. 111—79

Kozma Jenő a királykérdésről

A *Polgári Egység Klubja* délben 12 órakor üdvözölte elnökét *Kozma* Jenőt, az újesztendő első napján. Az ünnepi alkalomra igen sokan jöttek el az országgyűlés Budapesten időző tagjai közül, ott voltak a törvényhatósági bizottsági tagok csaknem teljes számban, valamint a klub és a párt tagjai olyan tömegekben, hogy a nagyterem szűknek bizonyult befogadásukra.

Jelenvoltak: *Dési* Géza, *Usetty* Béla, *Fejér* Ottó országgyűlési képviselők, *Ereky* Károly, *Dinich* Vidor, *Csécsi Nagy* Miklós, *Scheuer* Róbert, *Bacsinszky* Vladimir, *Bibithi Horváth* János, *Girardi* Tibor, *Holtzer* Nándor, *Dorner* Gyula, *Lengyel* Endre, *Dósa* Ottó, *Martin* János, *Heteés* Antal, *Popelka* Béla, *Erősdy* Sándor, *Orova* Zsigmond, *Farkas* József, *Medvigy* Gábor, *Neuschloss-Knüssli* Kornél, *Bánó* Dezső, *Huszár* János, *Fáber* Fülöp, *Becsey* Antal, *Hammang* József, *Rissányi* Antal, *Stumpf* Károly, *Molnár* Dezső, *Rezső* Antal, *Szécsi* Ernő, *Dongó* Orbán, *Benczur* Valdemár, *Csorna* Kálmán, *Tatár* Béla, *Steiner* György, dr. *Treiber* Márton, *Róna* Sándor, *Fekete* Géza, *Horti* József, *Leszlauer* Gyula, *Halász* János dr., *Pásztélyi* Vilmos, *Guth* Ferenc, *Erdei* Henrik, *Nagyőszi* Ferenc, *Faragó* J. József, *Toldy* István, *Nagy* Endre, *Brandstätter* Gyula, dr. *Hutiray* Gyula, dr. *Zsögön* Béla, *Thury* Zoltán, *Hübsch* Móric. György, *Szentessy* József, *Padányi* Emil, *Krohits* Frigyes, *báró Gundenusz* Hugó, *Konrád* György, *Morvay* János, *Veszely* Ferenc, *Stumpf* Imre, *Juhász* Imre, *Miklós* Nándor, *Szalay* János, *Beneda* Gusztáv, *Novák* István, *Sager* Mihály, bárczházi *Bárczy* Odön, *Ruzitska* Károly, *Popelka* Tamás, *Csörgei* Gábor, *Budai* József, *Sólyom* Dezső, *Fábián* István, *Krausz* Gyula és Gusztáv, *Stanzel* József, *Angelus* Béla, *Kintzler* Károly, *Thury* Zoltán, *Szalay* József, *Fekete* Ödön, *Anda* Géza, *Baittrock* József, *Budai* József, *Gorka* Gyula, dr. *Langhammer* Boldizsár, *Péter* János, *Rittinger* Imre és még nagyon sokan. Csoportosan jöttek a különböző kerületi szervezetek, vezetőikkel együtt.

A terembe lépő *Kozma* Jenőt az egybegyűltek lelkes éljenzéssel fogadták és *Ereky* Károly csak percekig tartó óváció után kezdhetett üdvözlő beszédébe. A klub és a párt tagjai nevében mondott üdvözlő szavakat.

Ereky Károly azt hangoztatta, hogy *Kozma* Jenőben *az elhivatott vezért, a tettek emberét tiszteli a klub és a párt.* Biztosította *Kozma* Jenőt, hogy

ez a tábor rendületlenül kitart mellette a jövőben is,

mert tudja, hogy az az út, amelyen halad, a cél, amelynek elérésén kivételes energiával fáradozik, *jó út, a cél pedig nem egyéb, mint a polgárság egyetemének és azzal együtt szeretett fővárosunknak boldogulása,* egy erős, régi diességében kibontakozó Magyarország ujjászületése.

Ereky Károly nagy helyeslással fogadott szavai után hosszantartó taps és éljenzés köszöntötte *Kozma* Jenőt, aki az üdvözlésre az alábbi beszéddel válaszolt:

— Amidőn elsőízben szólok Hozzátok, mint a *Polgári Egység Klubjának* elnöke, hogy kiöntsem lelkemet előttetek és kifejtsem azokat a vezérelveket, amelyeket vallok, — kérlek Benneteket, bíráljatok meg, mert szívesen veszem útbaigazításaitokat. A pozició, amelyet betöltök, *eredőjévé vált a polgári egység eszméjének.* Én csak ennek a szempontnak szemelőtt tartásával és csak ilyen értelemben töltöm be ezt a helyet. A *polgári egység gondolata nincs pártkeretekhez kötve* és meggyőződésem, belső érzésem az, hogyha más pártkeretekben is, de a polgári elgondolást szolgálják, akkor

ebben az általunk képviselt egységben fog kifejlődni a polgári egység serege.

Kívánatos, hogy ma pártkötelékekből kiszakadva, ebben az egységben koncentrálódjék Budapesten a kormányozni akaró polgárság.

— *Politikai beszámolót kívánok tartani* és politikai véleményemet akarom elmondani egy és más kérdésről: — A mai súlyos helyzetben, amikor senkinek sem megy jól a dolga, — ezt állapítsuk meg, — és nincs osztály és foglalkozás, amelynek kereseti lehetőségei a másikkal szemben jobban érvényesülnének, akár a szellemi pályán lévőket, akár a kereskedőket, iparosokat és tisztviselőket tekintjük, —

ebben a nehéz helyzetben nem szabad avatatlanul és alapos megfontolás nélkül felelőtlen elemeknek olyan kérdést beledobniok a köztudatba, amilyen a királykérdés.

Én merek erről a kérdésről beszélni, mert meggyőződésem, hogy *katasztrófát jelent ennek a kérdésnek minduntalan felszinre dobása.* Legnagyobb politikai aktivumunknak tekintem ezt a kérdést, amelyhez csak avatott kézzel szabad hozzányúlni és *nem szabad alávetni ezt a rendkivül jelentős problémát hangulatoknak és személyi motivumoknak.* Nem vonom kétségbe senkinek a jóhiszeműségét, de ebben a kérdésben már eddig is egyesek akaratlanul is túlmentek a kellő határon.

— *Mint mondtam*

a betöltetlen trónt legnagyobb politikai aktivumunknak tekintem és ehhez a mai viszonyok között semmi körülmények között könnyelműen hozzányúlni nem szabad.

— Minden erőmmel azon leszek, hogy a polgárságot *szétválasztó minden momentumot hárítsunk el és ne szakítsuk ellentétes táborokra az egész magyarságot ezzel a nagyhorderejű kérdéssel.*

— A másik, mindnyájunkat közelről érdeklő kérdés a *külpolitika kérdése. A helyes külpolitika ma nem merülhet ki egyes vámtételek leszállításában, vagy felemelésében,* apróbb kereskedelmi szerződések megkötésében, *hanem az a feladata, hogy minden erejét arra koncentrálja, hogy*

felvilágositsa az egész világ közvéleményét arról a rettenetes igazságtalanságról, amelyet velünk szemben a győztes hatalmak elkövettek.

— *Külpolitika alatt ma elsősorban ezt a felvilágositó munkát értem,* ugyanazt, amelyet ellenségeink annak idején olyan nagy sikerrel használtak ki ellenünk. Amikor külföldön, különösen Amerikában jártam, mindenki kétkedve fogadta, sőt *el sem hitték,* hogy az ezeréves Magyarországgal szemben olyan brutális igazságtalansággal jártak el. Ha sikerül ez a felvilágositó munkánk, akkor Amerika nem hivatkozhatik a *Monroe*-elvre, miután előzően, ennek az elvnek a félretételével, hozzájárult megcsonkításunkhoz, hanem köteles ismét beleavatkozni és jóvátenni a mi megnyomorításunkat. Ha ez a törekvésünk sikerül, akkor *Trianon megváltoztatása felé hatalmas lépéssel haladtunk előre* és ezért kell egyes vámtételek megváltoztatása, vámszerződések toldozása, foldozása helyett ezt a célt — a nemzetek felvilágositását, — *lelkes és kitartó munkával szolgálnunk.*

— E munkánkban a *mult évben váratlanul hatalmas barátot kaptunk lord Rothermere* személyében és *most aggodalommal nézem,* hogy az ő akcióját egyéni felvilágositásokkal — megengedem teljes jóhiszeműséggel — bizonyos irányba igyekeztek terelni.

— Az ország érdekét nem mindig szolgálják bizonyos egyéni felvilágositások, sőt esetleg árthatnak annak a jelentős célnak és azoknak a nagyszerű eredményeknek is, amelyeket a nemes lord már eddig is a mi érdekünkben elért.

Ez az előkelő idegen — a szó nemes értelmében véve lelkesedéssel és ambicióval mellénk állt és naponta sok száz ujságjában hirdeti a mi igazunkat. Nélküle a világ nem ismerte volna meg *Trianon* igazságtalanságait, amelyeknek súlyát nyögi az egész ország, de félek, hogy *bizonyos egyéni beavatkozásokkal kiváló barátunk akaratán kivül csökkenteni fogjuk, vagy helytelen irányba tereljük* a világ közvéleményében felkeltett érdeklődést. *Kérve kérek mindenkit, álljon el attól, hogy egyéni nézeteivel informálja a nemes Lordot.*

— És most pedig áttérek a *belpolitikára. Ebben feltétlenül érvényesülni kell a pártokon felül álló egységes polgári akaratnak,* amelyet szeretnék minden téren minél erősebben kidomborítva látni. *Én nem járok a kormány járószalagján, hanem azt szeretném, hogy*

a kormányzat vegye figyelembe ezt az egységes polgári akaratot, s minden intézkedésével szerezzen érvényt annak az elgondolásnak.

Egyébként *sem tételezhető fel a kormány egyetlen tagjáról sem, hogy nem a legjobbat akarja az országnak és a nemzetnek.* Ha egyes részletkérdésekben lehetnek kis véleménykülönbözetek, minden munkásságukkal kétségtelenül a polgárság összességének érdekeit akarják szolgálni. *A polgárságot ma elsősorban a kormányzat gazdasági koncepciója érdekli, azok az eszmék, amelyekkel az emberek jóléte fokozható és boldogulása elősegithető.*

— Ezek után pedig a fővárosi embereket leginkább érdeklő *községpolitikai kérdésekre* térek át. *Az 1929. év határkő a főváros történetében.* A régi fővárosi törvény elavult, *az 1872-es törvény alapján az adminisztráció ma eredményesen működni többé nem tud. Ezért*

a reformoknak elsősorban arra kell törekednie, hogy az adminisztráció olcsó, gyors és jó legyen.

— Ez a körülmény természetszerűen *rendszerváltozást jelent.* Ehhez a rendszerváltozáshoz azonban *emberek kellenek.* Az embereket azonban nem kell okvetlenül akként megválogatni, hogy a hivatali létra legfelsőbb fokán állókat kell minden körülmények között egész embert megkövetelő nagyfontosságú poziciókba helyezni.

— Nem vagyok hajlandó a járt úton akként haladni, hogy a városházi kormányrúdhoz csak olyan erőket engedjünk, akik ott már elhelyezkedtek, hanem azt az elvet vallom, hogyha a fővárosnál az egyes poziciókra megfelelő erőt nem találunk, úgy máshonnan vegyük őket.

— *A főváros felvirágoztatását elsősorban Budapest kereskedelmének és iparának fellendülésétől várom.* Nem az adók csökkentése a fontos, hanem olyan kereseti lehetőségeket kell megteremteni, hogy a polgárság szívesen és könnyen megfizethesse adóit.

— Elsősorban *az építkezés kérdésének helyes megoldása* viheti előbbre ezt a célt, hiszen az ipar nyolcvan százaléka Budapesten az építőipar terménumára esik, vagy azzal kapcsolatos. Az építőipar fellendülése viszont jórészt az *adómentesség megadásától függ és*

ma már bejelenthetem, hogy a kormány teljes mértékben méltányolta elgondolásunkat az adómentesség kérdésében és legközelebb kormányrendelet jelenik meg, amely kijelöli azokat a bizonyára nagy fejlődésnek induló városrészeket, amelyekre az adómentesség ki fog terjedni.

— Fontosnak tartom az *élelmezés gazdaságos megszervezését. Ez nem jelenti azt, hogy a kiskereskedők existenciáját tönkre akarjuk tenni, hanem azt, hogy minden módon, főképpen megfelelő közlekedési tarifával, hűtőházak berendezésével megfelelően organizáljuk az élelmezést.* Ez az organizáció a kezünkben van a fővárosi *Vásárpénztárral,* amelyet eddig nem méltattunk kellő figyelemre. *A vásárpénztár újjászervezésére olyan ember kell, akiben a széles látókörű koncepció egyesül az eréllyel és a munkabirással és ezzel keresztül is tudja vinni a reorganizációt.* (Zajos felkiáltások: *éljen Ereky Károly.)*

— *A főváros fellendülésének egyik jelentékeny tényezője a hitelkérdés megfelelő rendezése.*

A Községi Takarékpénztár most már abban a helyzetben van, hogy rövidesen kartellen kivül diktálhatja a hitel feltételeket.

Gyermekbetegségei ennek az intézménynek is voltak, ezek azonban elkerülhetetlenek és ma már fontos tényezője a fővárosi polgárság hitel-ellátásának.

— A hitelkérdéssel kapcsolatos a *városfejlesztési program végrehajtása* és pedig abban az értelemben, hogy a *Községi Takarékpénztárnak meg lesz az anyagi ereje ahhoz, hogy nagy dobverés nélkül megvásárolhatja azokat az ingatlanokat, amelyek egyes városrészek fejlődése szempontjából szükségesek és amelyeket eddig rapszódikusan a magánvállalkozás vásárolt össze. A városfejlesztéssel függ össze a fővárosi utak és közlekedési eszközök építésének kérdése is. E tekintetben beláthatatlan perspektiva nyilik megfelelő utak kiépitésével.*

— A legnagyobb figyelmet és gondot fordítjuk azonban a főváros *szociális problémáinak* megoldására is. *Minden igyekezetünkkel támogatni akarjuk a kisembert, elsősorban természetesen munkaalkalmak megteremtésével.* Ellensége vagyok a munkanélküli segélynek, de barátja vagyok annak, hogy minden munkát oda kell adni a kisembereknek, mert ha kereseti lehetőségeket nyújtunk nekik, akkor gondoskodtunk a boldogulásukról is.

— Kérlek Benneteket — fejezte be *Kozma* Jenő sokszor viharos tapssal kísért beszédét — álljatok bizalommal mellettem, *ne akadjatok fenn kicsinyes kérdéseken* és legyetek meggyőződve arról, hogy nem lehet minden kérdést száz százalékban a mi elgondolásunk szerint megoldani, hiszen ma még nem dominál teljes mértékben az a polgári egység, amely a mi politikánkat az egész vonalon győzelemre segíteni egyedül alkalmas. Kérlek, *tartsatok össze a jövőben is, hogy az eddiginél is nagyobb erővel és súllyal képviselhessem mindnyájatok óhaját és akaratát:* a boldog, megelégedett Budapest kimunkálását, hogy szebb és jobb napok virradjanak hazánk szeretett fővárosára.

A klub üdvözlése után a törvényhatósági bizottsági tagok nagy számban keresték fel lakásán *Kozma* Jenőt és *Ripka* Ferenc főpolgármestert és *ott is megismételték újévi kívánságaikat.*

*

A *Ferencvárosi Kaszinó* és a *Ferencvárosi Egységes Párt* kedden délelőtt 11 órakor üdvözölte az újesztendő alkalmából elnökét, *Usetty* Béla dr. országgyűlési képviselőt. Az elnököt *Szentessy* József köszöntötte és *biztositotta a kerület lakosságának változatlan bizalmáról és szeretetéről,* majd *Usetty* Béla állt fel, hosszab beszédben fejtegetve azokat a nagyszabású feladatokat, politikai és gazdasági problémákat, amelyek a közéleti férfiakra, a pártra és az ország vezetőire várnak.

A *Terézvárosi Társaskör* és a *Terézvárosi Kaszinó* az újév alkalmából meleg ünneplésben részesítette a Teréz körút 40—42. sz. alatti klubhelyiségében elnökét, *Dinich* Vidor korm. főtanácsos, törv. hat. biz. tagot. A Társaskör nevében *Perczell* József dr. méltatta *Dinich* érdemeit a kör felvirágoztatása körül, mig a Kaszinó részéről *Fleischmann* József dr. köszöntötte szeretettel *Dinichet,* aki *válaszában megköszönte* az üdvözlést, majd rámutatott azokra a társadalmi és politikai feladatokra, amelek az újesztendőben a Terézváros e jelentős szervezeteire várnak. Egyetértéssel, munkakészséggel és a polgárság érdekeinek önzetlen szolgálatával ő és a vezetőség többi tagja érdemessé akar válni a polgárság bizalmára, amely a legnagyobb kincse a közpályán működő férfiúnak. Az üdvözlők sorát a *Terézvárosi Társaskör* Angyalföldi Csoportja, *Sarkadi* Sándor vezetésével és a Terézvárosi Dalkör fejezte be.

HERZ TESTVÉREK linoleum burkolási szakvállalat
Telefon: J. 429-06
FŐÜZLET: Budapest, VI., Király ucca 13.
Fióküzlet: Budapest, IV., Kálvin-tér 4.

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vizvezeték és egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 13. Telefon: József 415—98.

BUDAPEST EGYÉVES FEJLŐDÉSÉNEK TÜKRE

Közpark lesz a hajógyári szigetből

Rákospalotáig nyulik az Andrássy-út, rendezik az Uj-Lipótvárost és széles dunamenti út épül Óbudán

Rakovszky Iván ismerteti a Közmunkatanács jövő esztendei programját

A nyár folyamán foglalta el a *Közmunkatanács* elnöki méltóságát *Rakovszky* Iván ny. belügyminiszter, aki már akkor is részletesen nyilatkozott programjáról a *Fővárosi Hirlapban*. Nyilatkozatának gerince a Margitszigetre vonatkozó tervei voltak, amelyekkel évtizedek céltudatos munkája által *valóságos tündérkertté akarja varázsolni* a fővárosnak ezt a páratlan szépségű természeti kincsét. E tervekkel szerves egészet alkotott a szigettel szemben fekvő, rohamosan fejlődő *Uj-Lipótváros* rendezésének kérdése is, amelyről szintén nyilatkozott *Rakovszky* Iván.

A Közmunkatanács

most állította össze jövő évi programját,

amely — az évi terminus lehetőségeihez képest — első étapját jelenti a *Fővárosi Hirlapban* már ismertetett terveknek. E programmban természetesen még számos, a főváros fejlődését elsősorban érdeklő pont szerepel, épen ezért a *Fővárosi Hirlap* munkatársa felkereste hivatali helyiségében

Rakovszky Ivánt,

aki a következőkben vázolta a *Közmunkatanácsnak* a törvény által szigorúan *egy esztendőre szabott* programmját.

— Az első pont az a korrekció, hogy a jelenleg érvényben levő városszabályozási tervnek az északi *Lipótváros* már nagyjában kialakult, *hallatlanul unalmas* városképére vonatkozó *hibáit kijavítsuk*. A *Dunapart* megfelelő kialakításán van a hangsúly, de nem egyhangú parksávokra gondolunk, amelyek ugyan barátságossá tennék a partot, de a fák mögül kiemelkedő párkányvonal egyenessége megint csak ötletnélküli színtelenség benyomását keltené. Sok fát, terjedelmes ligeteket akarunk teremteni a lipótvárosi dunaparton, olymódon, hogy annak hátsó vonala *élénk, változatos legyen*. Kiugró, esztétikus építkezésekkel viszont hangsúlyozni kell *a part vonalát*, amely különösen a híd környékén kellemes ívvel öleli körül a szigetet.

— Ugyanesak jelentékeny programpont a szembenfekvő óbudai part *egy nem is csekély* darabjának megépítése. Ez

a dunamenti úttest ilymódon hatalmasan kiszélesedne: Óbuda forgalmát le lehetne vezetni a hídig, anélkül, hogy annak a császárfürdői szükület torturáján kelljen átesnie.

— A megvalósuláshoz közeledő *óbudai híddal* kapcsolatosan szintén nagyszabású tervei vannak a *Közmunkatanácsnak*, amelynek természetszerű kötelessége gondoskodni a hídfő körül keletkező városrész *új szabályozásáról*. Ugyanekkor a tanács eltökélt szándéka, hogy

a híd megépítésénél felhasznált hatalmas állami beruházások hasznát nem engedi át a telekspekulációnak,

hanem azt részint *kisajátítás*, részint a *telekértékemelkedés bizonyos megadóztatása útján a köz javára fordítja*.

— Elhatározta továbbá a tanács, hogy kisebb évi befektetéssel hozzáfog *a lágymányosi árterület feltöltéséhez*. A megfelelő kereten belül igyekszik a tanács ezt a hosszú évekre terjedő munkát megkezdeni.

— A jövő év teendői közé sorolta a tanács

az Andrássy-út meghosszabbítását egészen Rákospalotáig

a telektulajdonosok által hozandó megfelelő áldozatok fejében. A már megindult tárgyalások lebonyolítása valószínüleg *megtörténik* a következő esztendőben. Ennek az új útvonalnak megnyitásával a Budapest és környéke közti közlekedés egész szerkezete fog megváltozni:

az Andrássy-út jelentősége nagyban emelkedik és hatalmas sikterületek nyilnak meg az épitkezés céljára.

— A főváros közlekedésének egyik súlyosan rendezetlen kérdése *az Erzsébethíd esküténi feljárójának ügye*. *A Közmunkatanács* a jövő évben aktuálisnak tartja a probléma energikus megoldását. A népjóléti minisztérium ugyanis az év folyamán elköltözik a régi piarista épületből és így eltűnik az az akadály, amely az *Eskü tér* rendezésének eddig útjában állott. Az esküténi templom építészeti és történelmi jelentőségére való tekintettel a *Közmunkatanács egyébként* úgy intézkedett, hogy a *Műemlékek Országos Bizottságával* együtt alkot egy szakbizottságot, amely aztán a végleges terveket elkészíti.

— A következő évre vár

az Erzsébet sugárút vonalának végleges megállapítása is.

Közel húsz esztendeje nem lehet építkezni az Erzsébetvárosnak ezen a részén, holott készen vannak a végleges tervek, mindössze a károlykörúti torkolat, ez a térszerű kiszélesedés *vitás*. A főváros e tekintetben *még nem döntött; a Közmunkatanács* azonban most már záros határidőt fog kitűzni és amennyiben e terminuson belül véleményt ismét nem kap,

kénytelen lesz önállóan, a főváros meghallgatása nélkül, a saját hatáskörében intézkedni.

— A jövő évi programmot tárgyaló tanácsülés vitájában szögeztük le először *véglegesen* a tanácsnak azt az akaratát, hogy

az úgynevezett hajógyári szigetet közpark részére fogjuk kijelölni

és azt *elsősorban sportcélokra fogjuk fenntartani*. Valószinűtlen ugyan, hogy ebben a kérdésben a jövő esztendőben elhatározó lépések történjenek, fontos azonban, hogy ez a terv *végre félreérthetetlen módon leszögeződött* és városfejlesztési politikánk ehhez a tervhez fog alkalmazkodni, amely Budapest részére *több egészséget és több levegőt*, a külfölddel szemben pedig *a főváros egy újabb vonzó attrakcióját jelenti*.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK EPITŐMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 8Z

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapittatott: 1895. A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

GERŐ N. NÁNDOR
VII., ALPÁR UCCA 8. Telefon: József 315-29.
Központi fütés
Vizvezeték
Épület bádogos munkák

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPITŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—31.

LIPNER ÉS TAUSZ épület- és kényfakereskedők
Iroda: BUDAPEST Főraktár:
VIII, Szeszgyár-u. 8. Tel: J. 310-23 és 894-24. VII, Thökölyut 145

„PRÄCISIOS"
elektrotechnikai és tudományos müszer laboratorium
Budapest, IX. ker. Mester-utca 22.

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
slavon ai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és diszes kivitelben, aszfaltparkét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfürész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut. 212—44.

HUBERT ÉS TSA h. t. TELEFON: T. 222-67
Budapest VI, Liszt Ferenc tér 4
Egészségügyi berendezések - Csövek - Műszaki cikkek - Fémgyártás

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár Vasöntöde
Telefon L 905-74, 905-75 BUDAPEST, V., Váczi út 48 Alap. 1867.

KLOSE V. F. FELVONÓGYÁR
saját gyártelepünkön
VI., Gömb-u. 44. Telefon L. 960-24.
Mindennemü felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása.

A legtökéletesebben s legjutányosabban beszerezhető hézagmentes padozatburkoló a
LINOLEUM
Uj épitkezéseknél, mindennemü átalakitásoknál ajánlattal dijmentesen szolgál
ELSINGER M. J. ÉS FIAI
Budapest, V. ker., Báthory ucca 6.
Uj telefonszám: Teréz 232—58

Telefon: Aut. 107—58.
KISSLING CSILLÁROK
legolcsóbb és legjobb kivitelben
VI. kerület, Podmaniczky-u. 31 szám

KÖZPONTI FÜTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi-utca 25. Telefon: J. 380-30

Allegorikus emlékmű örökíti meg a hősök budapesti temetőjében A „MAGYAR KÁLVÁRIÁT"

Arról, hogy a legutóbbi időkig mily elhanyagolt tájék volt a budapesti hősi és hadifogoly temető, csak az tud, akit évente egyszer-kétszer arra vitt az útja. Felburjánzott, öles gaz övezte még két éve a behorpadt sírokat és a szégyenletesen korhadt fakereszteket, mert a köteles kegyelet is pénzkérdés és eddig még a rendszeres kaszálásra, gyomirtásra, a hantok feltöltésére, keresztek javítására és pótlására, szóval a legelemibb temetőkulturára sem volt pénz. A kinestár nem adhatott elegendőt, mert a csonka ország 30 többi hasonló temetőjét nem rövidíthette meg a budapesti tehermentesítésére, továbbá a megszállott területeken, valamint a messze külföldi harctereken elesett, eltemetett, — és ritka kivétellel elhanyagolt, — hőseink sírjairól kell elsősorban érthető propaganda okokból gondoskodnia.

E fontos kérdés megoldása tehát a fővárosra és annak társadalmára hárult, de különböző okok miatt csak annyi történt, hogy 1917. márciusában a közgyűlés megszavazott a rendezéshez 200.000 aranykoronát, *amit soha nem folyósítottak*, mert elfelejtették azt 1918-ra, mint fentartott hitelt kezelni.

Végre a háború reánk nézve szomorú befejezésének 10. évfordulóján *Némethy* Béla tanácsnokban megértő és hathatós pártfogót nyert ez a rég megoldásra érett kérdés.

Némethy Béla

mint Budapest egészségügyének legfőbb őre, minden elfoglaltsága közepette is talált időt és lehetőséget arra, hogy e hozzáutalt problémával is mélyrehatóan foglalkozzék.

A főváros tanácsa megértette az idők szavát és megérttette másokkal is, hogy

a Hősi Temető nem lehet pártügy, hanem Nagymagyarország, a nemzet egyeteme és főváros közös kegyelete és hálája azokkal szemben, akik mindent: az életüket adták érettünk és helyettünk.

Ennek jelképes demonstrálására *Némethy* Béla tanácsnok, az ügyosztály nehéz pénzügyi helyzete ellenére is, megtette azt, hogy végre *ez évben először*, Halottak-napján *minden hősi hanton két-két szál gyertyát gyujtatott.*

A másik nemes ujítás az a tanácsi határozat, hogy ezután

mindenkit, akiről a halottkém tisztiorvos megállapítja, hogy elhalálozása a harctéren szerzett sebesülés, sérülés, vagy betegség következménye, — a főváros saját halottjának tekinti, hősi halotthoz méltóan ingyenesen ravatalozza, arra a főváros közönsége nevében szalagos, felirásos koszorút vagy csokrot helyez, a maga költségén temetteti és a Hősök Temetőjében díszsirhelybe helyezi.

A példátadó pietás lehetővé tette ez évben azt is, hogy a *Hősök Temetőjének* a villamos felé eső részén három parcellát, *4000 sírral méltóan rendeztek* és hogy ott egy modern, központi fűtéssel ellátott kertészeti üzemet létesítenek. Ez utóbbi oly karácsonyi ajándék, amellyel lehetővé válik, hogy május utolsó vasárnapjáig, a törvénybe iktatott *Hősök napjáig minden sírt virágdísszel lehet majd felékesíteni.*

Még a tavasz előtt, a háború alatti torlódás miatt helytelenül eszközölt temetések áttelepítésével a temető egységes rendezését is előkészítik, a düledező emlékművet átépítik, a laza homokutakat makadamozzák és a még hátralevő parcellákat is rendezik. A fásítás befejezése után létesülő *„Hősök parkjában"*

allegorikus emlékmű fogja megörökíteni a Magyar Kálváriát, a világháború minden epizódját, ahol magyar vér folyt

és felállítják a budapesti háziezredek, az innen harctérre indult alakulatok, a megszállott területek és a helyőrségeiket vesztett magyar ezredek emlékműveit.

A nagystilű tervek méltóak a fővároshoz, s ha megvalósulnak *Budapest oly emléket állított a magyar vitézségnek, amely évszázadokig fogja hirdetni az ország fővárosának hálás kegyeletét.*

A közeli jövőben indul meg újra a Hősök temetőjére az *ez évi gyüjtés.* A házfelügyelőkhöz a gyüjtőíveket a lakóknak fogják bemutatni. Sajnos eddig a legnagyobb részvétlenség mutatkozott ezen a téren. Remélhetően az idei gyüjtés lehetővé teszi, hogy az *új évben ismét egy parcellát beültetnek a korhadt fakeresztek helyett maradandóbb emlékművekkel.*

Meinl kávé

Különlegességünk

HACIENDA JUAN MURILLO

¼ kg. P 3.50

CSIMÁR KÁROLY ÉPÍTŐMESTER
TERVEZŐ ÉS VÁLLALATI IRODÁJA
Alapítva 1904 — Budapest, I., Bőszörményiút 18 — Telefon Aut. 510-86

SCHWEIGER REZSŐ ÉS KULÁS JÁNOS kövezőmesterek és útépítési vállalkozók
Budapest, III, Ürömi ucca 41

HERCZEG ERNŐ
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VIII., NAP UCCA 25
TELEFON: JÓZSEF 328—55

CSIKOS LÁSZLÓ
LAKK- ÉS FESTÉK KÜLÖNLEGESSÉGEK SZAKÜZLETE
Budapest, III, Pacsirtamező-u. 32. Tel.: J. 623-76

KISS BÉLA ÉS TÁRSA
KERTÉPITŐ ÉS KERESKEDELMI KERTÉSZETI TELEPEK
II., Pasaréti-ut 77 — II., Hidegkuti-ut 3
Telefon: Aut. 644-02.

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975-62

JANCSURÁK GUSZTÁV
rézműves-mester
Budapest, IX., Ferenc-ucca 39.
Telefon: József 308—47.

HORVÁTH LAJOS R. T. GRAFIKAI GÉPGYÁRA
BUDAPEST, III. FÉNYES ELEK UCCA 4
VÁLLAL M NDENNEMŰ GÉPJAVITÁST, VASESZTERGÁLYOS, MARÁSI ÉS GÉPLAKATOS BÉRMUNKÁKAT IS — TELEFON: AUTOMATA 624—68

Vasszerkezeti- és lakatosárugyár
Farkas és Társa R.-T. — Telefon: L. 908-62
Budapest, VI. ker., Lehel ucca 8.

DR. SZÉKELY HUGÓ
OKL. MÉRNÖK VASBETON TERVEZŐ IRODÁJA
BUDAPEST, VII. ALSÓERDŐSOR U. 8
TELEFON: JÓZSEF 351—21.

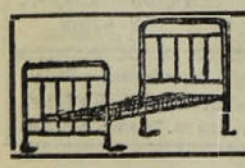

Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz- vasbutorgyár készítményeit Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. **VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett.** Tel. J. 422-12.

Széchy Endre TELEFON: ut. 269-65
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest, VI., Bulyovszky ucca 12.

KAISER HUGÓ
EPITŐMESTER Budapest, VI., Frangepán ucca 21. szám
Telefon: Lipót 901—902. szám

Alapitási év: 1868. **CRISTOFOLI VINCE** Telefon J. 381-47
KŐPADLÓ, FAYANCE FALBURKOLAT
Budapest, VII., Gizella-út 31. — Azelőtt Ilka u. 34.

Radiatorok, Fütőtestek, Hőálló zománcozás
25 ÉVES GYAKORLATTAL
BIEDL KÁROLY
Budapest, VII. kerület, Hársfa ucca 57. szám
TELEFON: JÓZSEF 451—43

STILLER G. A. és TÁRSA RESZELŐGYÁR
Vállalja új reszelők szállitását és használt reszelők fölvágását
BUDAPEST, VI., FORGÁCH UCCA 9.
Alapitva 1895. évben. — Telefon: L. 913—36.

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javitását és jókarban tartását
Budapest, III., Pacsirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-38.

Telefon: József 464-57 — **KOVÁCS OSZKÁR** — Telefon: József 464-57
BADOGOS-MESTER, ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., GYEP UCCA 56. SZÁM.

FISCHER ANTAL szobrász
Budapest, VII., Cobor ucca 6. szám

BUCHTA KÁROLY
közp. fütés és vizvezetékberendező mester. — Telefon: Krisztina 505—01. sz.
Bpest, II., Retek u. 37.

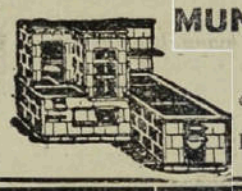

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktüzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa u. 39.
Telefon: J. 312—30.

fürdőszoba berendezések
Jégszekrények, Sörkimérők — *Elektromos Hűtőberendezések*
A mészáros-hentes, cukrász, vendéglő és tejipari üzemek részére
WIESEL ADOLF
Iroda és gyár: VI. Dessewffy u. 30 — *Üzlet: VI, Vilmos cs. út 47*
Telef: L. 912—63 és Aut. 291—20

„STEAUA" MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
REX benzin
speciális autó és traktorolajok, aszfalt, porolaj
Központi iroda: V, Nádor-u. 2. Telefon: Aut. 939-25
Telep: csepeli petroleum kikötő Telefon: J. 309-86
Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban.

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva

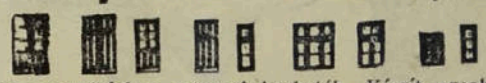

nagy mennyiségben, azonnal kaphatók Készit azonkivül tömör hálószobákat és rendelésre rajz. szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Malomsoky József** asztalosárugyárrt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

SEITZ KÁROLY ÉS MIHÁLYI
GÉPTÖMITŐ-ANYAG GYÁR
BUDAPEST, III., TIMÁR UCCA 13. sz
Telefon: Automata 623—41. sz.

ÉPITŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Asztalgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

NEM ENGEDÉLYEZI A KORMÁNY

a harmadik alpolgármesteri széket, az ügyosztályok szaporítását, a fogalmazói kar létszámemelését és a műszaki számvevőséget

A törvényhatósági bizottság 1928 julius hó 4-i és az ezt folytató közgyülésében 966/928. kgy. szám alatt — mint ismeretes — határozatot hozott a központi igazgatás szervezetének módosításáról és egész sor új állás létesítését határozta el. A közgyülésnek ezt a határozatát még a nyáron felterjesztették a kormányhoz, *amelyre 84.045/1928. IV/B. ü. szám alatt közvetlenül a karácsonyi ünnepek előtt érkezett le a belügyminiszter válasza,* amelyben a közgyülési határozatot *részben jóváhagyta ugyan,* de

igen fontos kérdésekben a döntést függőben tartotta s a későbbi időre halasztotta.

A napi sajtó röviden ismertette már ezt a döntést, a *Fővárosi Hirlap* ezen fölül azonban még a következő nagyfontosságú részleteket közölheti a miniszteri leiratból:

A székesfőváros központi igazgatásának a közgyülési határozat szerint tervezett átszervezése, valamint ily nagyszámú végleges állás létesítése — mondja többek között a leirat, —

nemcsak hogy elébe vágna a székesfőváros új törvénytervezetének, hanem a szándékolt intézkedések némely pontja esetleg ellentétben is lehet azokkal az intenciókkal, amelyeknek alapul vétele mellett az új székesfővárosi törvényjavaslat készül.

Mindezenfelül a végleges státus-rendezésre kiküldött *ad hoc* bizottság ezirányban mindezideig semmiféle *érdemleges előkészitési munkálatot nem végzett, meg kell állapitani, hogy a tervezethez hasonló nagyszabásu átszervezési rendezésre a mostani odö semmiféleképen sem alkalmas.*

Nem engedhetem meg tehát, — mondja a belügyminiszter, — az ügyosztályok kettéválasztását, a harmadik alpolgármesteri, a két jogi és egy műszaki új tanácsnoki, a tiz fogalmazói, a 16 hitel-nyilvántartói állás ezidőszerinti szervezését

és az idevonatkozó határozat felülbirálását *későbbi időre tartom függőben.*

El kell ismerni viszont azt is — folytatja a leirat — hogy *a székesfővárosi közigazgatás egyes részeiben oly nagy személyzeti hiány következett be, amely az egész közigazgatás menetét erősen hátráltatja, a köz- és magánérdek rovására.* Az adott körülmények között tehát nem kivánok elzárkózni oly haladéktalan intézkedések elől, amelyek alkalmasak lesznek arra, hogy *a székesfőváros közigazgatását a legkiáltóbb nehézségeken keresztülsegitsük.*

A közgyülési határozat szerint a műszaki karon *összesen negyvenhét mérnöki állás szervezése szükséges* az út-, csatornaépitési és városrendezési ügyosztályokban felhalmozódott munkálatok zavartalan elvégzésére.

Ezen állások szervezéséhez tehát hozzájárulok.

A kerületi mérnöki hivatalokhoz megszavazott tizennégy és a műszaki számvevőségekhez kreálni szándékozott hét mérnöki állás engedélyezését is *függőben* kell tartanom.

A műszaki számvevőség felállitását — ahova *hét* állás szervezését határozta el a törvényhatóság — oly nagyarányú szervezési akciónak tartom, amelyet *nem lehet incidentaliter elintézni, hanem annak megváltoztatását arra az időre kell halasztani, amikorra a törvényhatósági bizottság közgyüléséből kiküldött ad hoc bizottság érdemlegesen és az egész közigazgatásra kiterjedő vizsgálatát befejezte* és a *helyzet e része is tisztázva lesz.*

Erre az időre tartom elhalasztandónak annak az elbirálását is, — mondja a miniszteri leirat — hogy

a közlekedési (V.) ügyosztályban van-e szükség mérnöki képesitésü tisztviselők állandó alkalmazására.

Erészben meg kell jegyeznem, hogy a magam részéről *nem tartom célszerünek, hogy a székesfőváros mérnöki képesitésü tisztviselői az egyes jogi ügyosztályokban teljesitenek szolgálatot, mert ez egyrészt megnehezíti az összes technikai létesítmények egységesen átgondolt, tervszerinti irányitását, másrészt a mérnöki személyzet szakszerü működéséért felelős mérnökök egyéni felelősségét elhomályositja, sőt megszünteti.*

Engedélyezte a miniszter a 13 statisztikai állás szervezését és jóváhagyta a közgyülésnek a külön főjegyzői státusra vonatkozó részét is. Az új állások szervezésével egyidejüen azonban meg kell szüntetni a II. és III. ügyosztályban 17, a statisztikai hivatalban pedig 7 ideiglenes jellegü állást.

A miniszter leirata a városházán nagy gondot okoz, annál is inkább, mert köztudomású, hogy

további létszámredukcióról szó sem lehet, ellenkezőleg a közigazgatás minden ágában olyan munkaszaporulat mutatkozik, amely új embereket kiván, s amely szaporulat természetes is, mert hiszen a székesfőváros, — ellentétben a Csonkaország egyéb részeivel, — állandó és örvendetes fejlődésben van.

A kormányleirattal újév után foglalkoznak az önkormányzat testületei, a tanács pedig a 47 mérnöki és 13 statisztikai állásra *a legközelebbi napokban kihirdetí a pályázatot, úgy hogy már január végén meg is lesz a választás.*

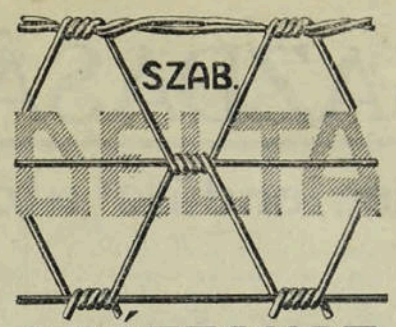

DRÓTFONAT
A LEGJOBB KERITÉSANYAG.
KOLLERICH PÁL ÉS FIAI
BUDAPEST, IV. FERENC-JÓZSEF RAKP. 21.

Holman Pál építőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. * Telefon: József 308—15

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapittatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223-06. szám.

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon; Automata 218—05, 218—06. Sürgönycim; Dunmész.
Szállit: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

REKLÁM ÉS CÉGTÁBLA FESTŐ VÁLLALAT
Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23
Telefon: József 385-28
Csernák Jenő

ÓRAGYÁR
Nyilvános órák, toronyórák, központi villamos óraberendezések
VIII. Tömő ucca 26 Telefon J. 414-91

HAMBACH UTÓDA LEUTWYLER FERENC
PAPIRNAGYKERESKEDÉSE ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
Budapest VIII, Tisza Kálmán-tér 1. Telefon: J. 368-21

KNUTH K. mérnök és gyáros
Budapest, VII., Garay ucca 10. sz.
Telefon: József 510-75
Vízvezeték Központi fütés

Hudetz János
okl. épiteszmérnök, épitőmester
tervező- és vállalkozó irodája
Alapittatott: 1876 — Telefon: József 351-54
Budapest, VII. Rottenbiller ucca 6/b.

HANTOS
· TESTVÉREK · RT ·
· FESTŐ · MÁZOLÓ · ÉS · TAPÉTÁZÓ ·
· IPARÜZEME ·
BUDAPEST,
VI., HORN EDE UCCA 5.
TELEFON:
L. 994-51
L. 985-83

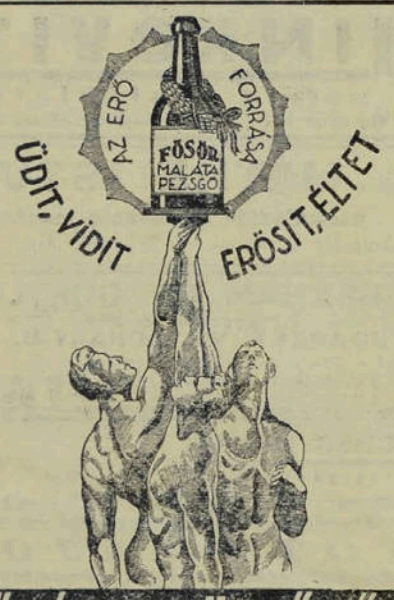

FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ RT

KŐNIG JÓZSEF
OKL. MÉRNÖK. ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, VIII. BAROSS U. 98.
TELEFON: JÓZSEF 424—69

MUSICA
r.-t. Royal-épület
VII., Erzsébet-körut 49
zongorái és pianinói
árban és kivitelben páratlanok
Legkedvezőbb fizetési feltételek
Hangolás, javitás, bérlet

Ceres ételzsir
Hutter gyártmány
szavatoltan tiszta, egészséges és
könnyen emészthető
100% tiszta kókuszzsir.
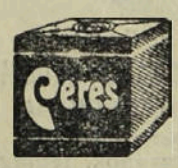

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Friss lendület a tőkeemelések nyomában

A budapesti nagy pénzintézetek a jövő évi közgyűléseikkel kapcsolatban részvénytőkéjüket lényegesen emelni fogják. A vezető Tébe-intézeteknél az emelés mérve 25—40% között fog mozogni, ami a felpénzekkel együtt a saját tőkéknek legalább 100 millió pengővel leendő megszaporítását jelenti.

Régi mulasztást pótolnak ezzel a tőkeemelő művelettel a piac főbb pénzintézetei. A pengőmérlegek felállítása óta eltelt 3 esztendőben a pénzintézetek saját tőkéje kevés kivétellel stagnált. Nagyobb arányokban csak a Magyar Általános Takarékpénztár, az Angol-Magyar Bank és a Belvárosi Takarék szaporították saját tőkéjüket. A Leszámitoló Bank, az Olasz Bank és a Hazai Bank tőkeemelése kisebb mérvű volt és nem rúgott oly összegre, mely mellett ez intézetek helyüket a régi rangsorban megóvhatták volna.

A pénzintézetekre bízott idegen tőkék (betétek és hitelezők) e három esztendő alatt jóval rohamosabban és nagyobb mértékben emelkedtek, annak ellenére, hogy a belföldi tőkeképződés folyamata lassú és ki nem elégítő. Ehhez képest természetesen egyre romlott a saját tőkék aránya az idegen tőkéhez. A békében körülbelül és átlagban négyszerese volt az idegen tőke a sajátnak, a mult év félévi mérlegei szerint az idegen tőke több intézetnél már 6—7-szerese a saját tőkének. Az egészséges arány helyreállítása egyik indító oka a küszöbön álló tőkeemelési kampánynak.

De régi kötelességük tudatára ébrednek a bankok akkor, amikor a *belföldi tőkeképződés* terén ismét aktiv szerepet vállalnak. A békebeli gazdasági viszonyok helyreállítása nem képzelhető el a magyar bankok tőkegyüjtő működése nélkül. Emlékezetes, hogy a békében évről-évre kimutatások számoltak be a „tőkemozgalom"-ról, vagyis arról, hogy mennyivel szaporodott meg a részvénytársulati dolgozó tőke alapitások, tőkeszaporítás, átalakulás folytán. Még a legrosszabb esztendőben is hosszú listára rúgott a tőkeemelések sorozata, ami a *tőkekoncentráció* folyamatának velejárója volt. Ha ellenben meg akarjuk csinálni az utóbbi három év tőkemozgalmának sorozatát, alig néhány tőkeszaporításról adhatnánk számot. A *tőkekoncentráció: nagybankjainknak ez a természetes feladata teljesen szünetelt.* A tőkeképzésnek ezt az újból való megindítását pénzintézeteink többé nem halaszthatják el.

Hogy a körülmények és az általános gazdasági helyzet most nem kedvezőek a tőkeszaporítások keresztülvitelére, vitán kívül áll. A tőzsdei nyomorúság lehetetlenné teszi nagyobb részvényemisszió belföldön való elhelyezését. A régi részvényesek elővételi jogának nagy mértékben való gyakorlására számítani nem lehet. Marad tehát egyetlen lehetőség: a külföldi elhelyezés. De ennek is sok nehézsége és akadálya van. A nemzetközi pénzpiac feszültsége, az európai kamatláb magassága igen nagy igényekre készteti a külföldi tőkét egy-egy emisszió átvételénél. Az elérhető átvételi árfolyam csak nagyon nyomott lehet, a felpénzkülönbözet csekély, a kamatozás tehát drága. Viszont a részvényesi összeköttetés létesítése egyéb üzleti haszon lehetőségét nyitja meg: hitelek nyujtását a külföldi tőke részéről, betétet, társüzletekben való részesedést. Azonkívül az országos közérdekre nézve sokkal előnyösebb a külföldi tőke részvényes minőségben való igénybevétele, mint külföldi adósságok csinálása.

A pénzintézetek tőkebeli felkészültségének növelése és megerősítése bizonyára kedvező hatással lesz a gazdasági életre. A banktőke az, mely leghajlamosabb az üzleti élet és vállalkozás alátámasztására. Százmillió banktőke sokkalta megtermékenyítőbb, mint százmillió állami beruházó kölcsön. Mert a banktőke egy percig sem vesztegelhet. Folyton dolgozik, működik, hogy tétlenségével veszteséget ne okozzon. A pesti intézetek új saját tőkéje is hamar bekerül majd a gazdasági szervezet érhálózatába és megtermékenyíti a közgazdaságot.

Stéger György kormányfőtanácsos az Urbán szénkereskedelmi vezérigazgatója. *Stéger* György dr. kormányfőtanácsos, a kozgazdasági élet ismert és jelentős tagja, megvált a *Steaua* vezérigazgatói állásától. Stéger Györgyöt a Steauával való kapcsolat végleges likvidálása után az *Urbán szénkereskedelmi rt.* legutóbbi rendkívüli közgyűlésén beválasztották a vállalat igazgatóságába és kinevezték vezérigazgatónak. Stéger az új poziciót már el is foglalta.

Kinevezések a Nemzeti Bankban. A *Magyar Nemzeti Bank* főtanácsa pénteken tartott ülésében *Imrédy* Béla dr. igazgatóhelyettest *igazgatóvá* és az üzletvezetőség tagjává nevezte ki, *Polder* Mórie János igazgatóhelyettest pedig az *igazgatói címmel* ruházta föl.

A Krausz—Moskovits Egyesült Ipartelepek rt. az 1927—28. üzletévi rendes közgyűlését a napokban tartotta *Moskovits* Miklós dr. elnök-vezérigazgató elnöklete alatt, amelyen *10 pengő* (a tavalyi 8 pengővel szemben) osztalék fizetését határozta el, ami a névérték 10 százalékos kamatozásának felel meg. A szelvények a Magyar Országos Központi Takarékpénztár főpénztáránál (IV., Deák Ferenc ucca 7.) és a részvénytársaságnál (VIII., Örömvölgy ucca 8.) 1929 január 2-tól kezdődőleg kerülnek beváltásra.

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

SZÓRAKOZÁS

A Városi Színház januári bérleti előadásai. (Alpár Gitta négy fellépése bérletben.) Január 11. Alpár Gitta felléptével: *Traviata* (A. bérlet.) Január 14. Alpár Gitta felléptével: *Hoffmann meséi* (C. bérlet). Január 16. Alpár Gitta felléptével: *Rigoletto* (D. bérlet). Január 18. Alpár Gitta felléptével: *Denevér* (B. bérlet). Az opera-bérleti díjak januári részlete december 31-től január 5-ig fizethető be a szinház gazdasági hivatalában.

CORVIN KAMARA
január 3-tól 6-ig
DOLORES DEL RIO
nagy filmje
DOLORES A TÁNCOSNŐ
A BROADWAY LOVAGJA
fősz.: RIHARD TALMADGE

VIGADÓ KÁVÉHÁZ
IV, Deák Ferenc ucca 2
VIGADÓ KIOSZK
V ker., Vigadó tér
TULAJDONOS: BABOCSY LŐRINC

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Vig ucca 24. — Telefon: József 385—52.

ifj. MÁTHÉ ISTVÁN
szobafestő- és mázoló-mester
I., Iskola-tér 2. — Telefon: Aut. 607—55

ÁBRAHÁM ÉS GURTLER
bádogos és szerelők
BUDAPEST, VII., DOHÁNY-U. 29.
TELEFON: J. 430—13.
Épület- és díszműbádogos munkák. Vízvezeték, gázberendezés, csatornázás és központi fűtés.

FISCHER HENRIK
épületfakereskedő
Telefon: J. 623—09.
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

TÓTH LAJOS
eternit-, cserépfedés, facement és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása a legjutányosabb árban
Budapest, I. ker. Budafoki-út 23

Lizsinszky Rezső kárpitos és díszítő
Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhivó Aut. 510-54

özv. Biberál Józsefné Alapittatott 1871. évben
BUDAPEST,
pala- és cserépfedő-mester II., Ostrom-u. 14. Telefon: K. 507—19.

VOZÁRI PÁL okl. gépészmérnök
Budapest VIII, Hunyadi u. 37. Tel.: J. 373-34
VÁLLAL: Villamosvilágitási, erőátviteli és gyengeáramú berendezéseket. Községek, gazdaságok és épületek erőátviteli és világitási berendezések tervezését és készitését. Dynamók és motorok javitását, tekercselését. Gép- és épületlakatos munkákat.

TELEFON: J. 395—78 HLATKY JÓZSEF TELEFON: J. 395—78
OKL. MÉRNÖK MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
Magasépités, út, vasút, hidépités, vasbeton
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 77—79, I. EM. 17.
Saját anyagtelep: I., FEHÉRVÁRI-ÚT 78. Telefon: József 395-78

BOGYÓ ISTVÁN TELEFON: JÓZS. 353-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VII., JÓZSEF UCCA 9

A SZÉKESFŐVÁROSI KÖZMUNKÁK TANÁCSA rendeletének megfelelően
FÜSTMENTES a tüzelés NAGY SZÉN-MEGTAKARÍTÁSSAL
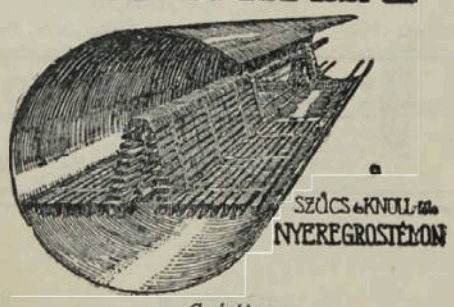

Gyártja:
RÖCK ISTVÁN ÉS ELSŐ BRÜNNI GÉPGYÁR RT.
I., BUDAFOKI-UT 70.
Egyéb gyártmányok:
Gőzgépek, gőzkazánok, téglagyári, jéggyári berendezések, olaj- és borsajtók.
Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk.

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

Kapuszta Gusztáv
építőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 3.
Telefon: József 383—08.

NEMES ÉS SCHRAMEK
OKL. MŰKERTÉSZ KERTÉPITŐK
BUDAPEST, I, MÉSZÁROS UCCA 56-a
TELEFON: KRISZTINA 509—38

HARTMANN ÉS CSÁSZÁR ALAPITTATOTT: 1889-BEN
ELEKTROTECHNIKAI, MECHANIKAI ÉS RÁDIÓ TÖMEGCIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, V, KÁDÁR-U. 6
Gyengeáramú és Rádiófelszerelési cikkek
Préselés, csiszolás, czüstözés, aranyozás, niklezés és egyébb szinezések

Alapitva 1906 LUDVIG JÁNOS
mázoló- és fényező-mester
Budapest, IX., Angyal ucca 34. Telefon: J. 302-76

HOLLÓS FERENC
okl. mérnök, út és mélyépitő vállalkozó
Budapest, V. Ügynök ucca 22/b.
Telefon: L. 960—34

NAGY ADÓKEDVEZMÉNNYEL akarja építkezésre serkenteni a székesfőváros a magántőkét

A székesfőváros közönségének állandó és egyik legfontosabb problémája: *a lakáskérdés*, ismét erősen foglalkoztatja a főváros törvényhatóságának illetékes tényezőit. Egyhangú vélemény, hogy csak fokozott lakástermeléssel lehetne segíteni, viszont fogas kérdés az, hogy ki építkezzék? A közgyűlés már a nyár elején hozott egy olyan határozatot, hogy a tanács az illetékes szociálpolitikai ügyosztállyal készíttessen tervezetet, amely

alkalmas a magánépítkezés fellendítésére.

Ezt a tervezetet a pénzügyminiszter a napokban megsürgette. A magánépítkezés elősegítésére vonatkozó tervezetet a IX. ügyosztály *Wargha* László városrendezési szakértővel és a középítési ügyosztállyal közösen készítette el. Felkerestük

Liber Endre tanácsnokot,

a lakásügyekben illetékes szociálpolitikai ügyosztály vezetőjét, aki a következőkben tájékoztatta a *Fővárosi Hirlap* munkatársát:

— Valamint a multban, a jövőben is mindent elkövet a tanács, hogy a lakástermelést fokozza, *a magánépítkezési kedvet a lehetőségig serkentse*. A főváros maga is építeni kíván az adott lehetőségek és keretek szerint, így mindenképen folytatni akarjuk a szükséglakások építését, újabb nagyszabású hatósági építési akcióról azonban aligha lehet szó, mert

fedezetünk építkezésre nincs és aligha számíthatunk arra is, hogy a kormány építési kölcsön felvételét engedélyezze.

— A *magánépítkezési* kedv elősegítésének leghatásosabb eszközét *a legmesszebbmenő adókedvezményben* és egyéb kedvezmények nyújtásában látom. Erről szól az a felterjesztés is, amelyet rövidesen a kormányhoz juttatunk. A régebbi *harmincéves* adókedvezmény tudvalevően a mult évben lejárt és ezidőszerint *25 éves építési* adómentesség van érvényben, de *ez sem teljes, mert az adókedvezményből a lebontásra kerülő régi objektum értékét mindig levonják*, de ezenkívül is vannak egyéb korlátozások. Mi a felterjesztésben most azt kérjük, hogy

az adómentességben korlátlanul, teljes értéknek megfelelően és minden megkötöttség nélkül részesüljön bármely építtető.

Adómentességet kérünk azokra a területekre, amelyekre már megvolt a kedvezmény, *de lejárt* és az adómentesség *kiterjesztését kérjük azokra az útvonalakra is, ahol eddig még nem volt adómentesség, de kívánatos az építkezés megindulása*. *Wargha* László m. főtanácsos, városrendezési szakértő állította össze ezeknek az útvonalaknak a jegyzékét, amelyekre az új és általános adómentességet kiterjeszteni és életbeléptetni kívánjuk. Ilyen például az egész IV. kerület, a Belváros területe, a *Margit* körút, az *Attila* körút, a *Lónyay* utca és a városnak igen számos más nagyforgalmú útvonala, ahol most földszintes viskók állanak, ahol azonban a kedvezmény megadásával remélhetően hamarosan hatalmas házsorok fognak emelkedni. Ki akarjuk terjeszteni az új adókedvezményt olyan házak *tatarozására* is, amelyek műemlék voltuknál *le nem bonthatók*. Különösen a *Várban* és *Buda* bizonyos részein vannak nagyszámban ilyen épületek.

— Az adókedvezményt a *Tabánra* és a tervezett *Erzsébet* királyné sugárútra egyelőre nem gondoljuk kiterjeszthetni, mert a pénzügyminiszter abban a nyilatkozatában, amelyben hajlandóságot mutatott egy általánosabb és nagyobbszabású építési adókedvezmény engedélyezésére, határozottan megmondotta a felsőházban azt is, hogy ezt a kedvezményt a Tabánra és az Erzsébet királyné sugárútra nem kívánja vonatkoztatni.

Érdeklődtünk a tanácsnoknál aziránt is, hogy egyéb nagyobbszabású építési akcióra van-e kilátás. Erre vonatkozó válasza így hangzott:

— A székesfőváros tanácsához a közelmúltban egyik nagyvállalattól építési ajánlat érkezett, amely úgy szól, hogy a főváros adjon olcsó építési kölcsönt ennek a vállalatnak öt évre. A pénzen

hatszáz kislakás létesülne az új Lipótvárosban, s a fővárosnak joga volna a lakbérek megszabásába és a lakások egyrészének kiadásába beleszólni, az olcsó kölcsön ellenében.

— Egyéni véleményem szerint ezt az ajánlatot meg kellene fontolni, mert a *Községi Takarékpénztár* a szükséges tőkét könnyűszerrel rendelkezésre bocsáthatná; mindössze 30, vagy 40 ezer pengő kamatdifferenciáról volna szó, amelyet a községi alap térítene meg a takarékpénztárnak, de ennek ellenében 600 lakás felett rendelkezhetne a főváros, ami lényegesen enyhítene a mostani helyzeten. — A beérkezett jelentések szerint 1927 január 1-től 1928 szeptember 1-ig 1253 egy-hat új emeletes bérház épült 10.186 lakással, 33,071 szobával, ami kétségtelenül nagy szám, de a normális szükségletet még mindig nem elégíti ki.

— Szó van a *Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetségének* építési akciójáról is. Ez a hatalmas testület olcsó telket és lakásépítési kölcsönt kér a fővárostól. Ez is egy olyan megmozdulás, amit szintén komolyan kell venni, mert ezen az alapon is a lakosság igen tekintélyes része számára létesülnének társasházak.

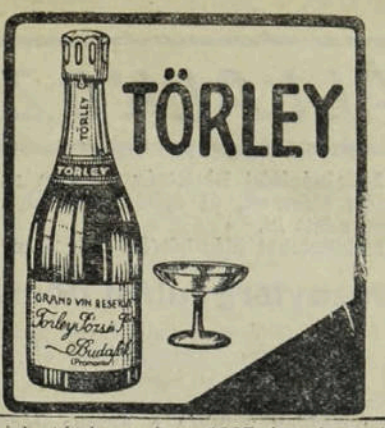

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőlőoltványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

UNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

A
BUDAPESTI HIRLAP
minden előfizetője INGYEN kapja a karácsonykor megjelenő KINCSES KALENDÁRIUMOT és a Budapesti Hirlap minden vasárnap megjelenő, páratlan érdekességű 36 oldalas KÉPES MELLÉKLETÉT
Kérjen mutatványszámot! Bárkinek szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, VIII, József-körút 5

SZÉKELY ÉS KATONA
építészek, építési vállalkozók
Budapest, V., Kádár-utca 4. — Telefon Lipót 903-26.

Bizonyosan megtalálja
Renault
húsz különféle típusú
könnyű-, gyors-, vagy nehéz teherautója között azt a tipust, amely kategória, teherbírás és ár tekintetében legjobban megfelel.
Reiman
Budapest V, Vörösmarty tér 3

FÖLDHITELBANK R. T.
V, Hold ucca 1.
TELEKELADÁSI IRODÁJA
(Telefon: Automata 261-25)
parcellázza az alant felsorolt ingatlanokat feltűnő olcsó áron, amelyek mind villamos közelében, a város legfejlődőképesebb részein fekúsznek s
150-300 öles beépítésre igen alkalmas telkek
és így nemcsak családi házak és villák, de részben bérház építkezésére is alkalmasak. Mindezen ingatlanok előnyös áron s részletfizetési feltételek mellett kaphatók a következő helyeken:
Budán: 1. I., Ince úton, a Ferry Oszkár út folytatásában, a Németvölgyi út és a Nárcisz út között; 2. I., Németvölgyi út 46—50. házszám alatt; 3. I., Istenhegyi út és Nógrády út között; 4. II., Hadapród uccában, a Pasaréti út sarkán; 5. II., Pasaréti út és Battai út között;
Pesten: 6. VII., Hungária körút és Egressy út sarkán és a felparcellázás alatt levő 7. VII., Kerepesi út mellett, a Zalán ucca, Remény ucca és Gróf Gvadányi út mentén fekvő telektömb. Erdeklődőknek a telekeladási iroda: V., Hold ucca 1. sz. nemcsak telefonon vagy levélben ad szívesen felvilágosítást, de helyszíni rajzzal is szolgál. — Telekeladást közvetítő ügynököket díjazunk.

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

BUCSANYECZ JOZSEF
ÁCSMESTER ÉS ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, VII., Rottenbiller ucca 4/b.

Kárász Géza okl. mérnök építőmester
Budapest, VII., Dohány ucca 16. Tel: J. 370-38.

FIGYELMEZTETÉS!
Ha prima tüzelőanyaggal és mégis olcsón akar fűteni, akkor rendeljen
TŰZIFÁT
POROSZSZENET
KOKSZOT
ANTRACITOT
(ez a legjobb)
FUVAR VAGY ZSAKOS TÉTELEKBEN
Megrendelésre azonnal szállít:
GÁSPÁR FÜLÖP
VI., HUNGÁRIA-KÖRUT 87
Telefon fuvarrendelésnél: Aut. 136—10
Telefon zsákrendelésnél: Aut. 239—60

VÁLLALKOZÁS

A Magánépítési Bizottság e héten az ünnepek miatt nem ülésezett, új építési engedélyeket a tanács nem adott ki.

A legközelebbi ülés hétfőn, 7-én lesz.

Versenytárgyalási döntések

A főváros tanácsa a múlt héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégeknek ítélte oda:

Vászonredőny munkát a Ferenc József lovassági laktanyánál: Lizsinszky Rezső 3529,

Gőzfűtőberendezési munkát a Levéltárnál: Janisch János és Fia 13.388,

Kályhaszállítást a Palota úti városi házaknál: Munkácsy Ernő 16.400.

Favédőrácsok szállítását: Berkes Jenő 18.300

Sodronykerítés munkálatokat a kertészeti iskolánál: Heizer Frigyes 10.945.

Parketta munkálatokat a Ferenc József lovassági laktanyánál: Neuscloss-Lichtig faipari rt. 4185.

Motorkerékpár szállítást a fővárosi Kertészeti Hivatal részére a Méray-cég.

Kövező és előmunkálatai elvégzésére a Korall ucca (Pannonia u. és Pozsonyi út közötti szakaszán) Hajnal Imre kapott megbízást, 18.755.— P.

Makadámszerű rendezési munkák elvégzésére a Pusztaszeri úton Hollós Ferenc kapott megbízást, 45.630.— P.

A Szt. János-kórház udvarburkolási munkáira Halmos István és Fiai kapott megbízást, 13.815.— P.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a következő cégek és vállalatok pályáztak:

Burkoló munkára a Gellért-szállónál: Szlávik Ede 15.000, Filkon András 16.634, Melocco rt. 13.825, Emptio ipari és kereskedelmi rt. 17707, ifj. Cristofoli Vince 14.701, Urbach és Tafler 13.110, Strasser Vilmos 15.284, Kraszner József 14.902, Andrea rt. 16.392, a Rókus kórháznál: ifj. Cristofoli Vince 5818, Urbach és Tafler 5432, Cristofoli Vince 6142, Melocco Péter 5468, Kraszner József 5443, Neuhauser Miksa 5624.

Kőmíves munkákra a Rókus kórháznál: Markó Elek 7572, Kauer József 7232, Schulek Béla 5865, Nagypál Imre 7534, Vincze Lajos 7366, Mayer Ferenc 8856, Németh Zoltán 6767, Geiser Gerő 7929, Paulheim és Weninger 7103.

Lakatos munkára a Gellért szállónál: Berényi és Lengyel 11.515, Madarász László 15.640, Jónász Vilmos és Weiner Ferenc 8388, Skolkay Mátyás 16.873, Jungfer Gyula 12240, Farreider József 6749, Mátray Zoltán 8616, Péter Artur 9652, Kausz Gyula 15.620.

Villanyberendezési munkára a Füzéruccai óvodánál: Gábriel Antal 3913, Hantay és Galavits 4038, Fust László 3619, Vozáry Pál 3793, Nedelkovits és Társa 3550, Paulay László 3670, Rammer Sándor 3942, Kaffka és Wagner 3598 pengő vállalati áron.

FARKAS LAJOS MÉRNÖK
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Telefon: J. 396-78
Budapest VII, Kolumbus u. 41

LAMMEL FERENC
BÁDOGOS, VIZVEZETÉK ÉS KÖZPONTI FŰTÉS
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF U. 17.
TELEFON SZÁM: JÓZSEF 441—51.

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

Kaucz István
épület, bútor és belberendező asztalos
Budapest, I., Győri-út 1.

DIÓSY JÁNOS rézárukereskedő
BUDAPEST, VII., Rákóczi-út 24. TELEFON: JÓZSEF 420-55

GRUIZ KÁROLY LAKATOSMESTER
BUDAPEST, X., JÁSZBERÉNYI-ÚT 17.
TELEFONSZÁM: JÓZSEF 304-75.

Fratrichevich István díszítő-festő
Elvállal templomok, épületek, lépcsőházak, kávéházak, szoba-, festő, díszítő és mázolási munkákat. — Telefon: J. 372—98.
Budapest VII. Dembinszky-u 38

CSURGAI ISTVÁN ÉPÜLET- ÉS BÚTOR-ASZTALOS
BUDAPEST, VI., LEHEL UCCA 14.
TELEFON: L. 908—53

OETL ANTAL
VASÖNTÖDE és GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
X. KER. ASZTALOS SÁNDOR UCCA 9.
TELEFON: JÓZSEF 8—51—53.

SZMOLEN PÁL
lakatosmester és szerszám készítő
BUDAPEST, VIII., LÉGSZESZ-U. 6
ALAPITÁSI ÉV 1897
Legszakszerűbben és legolcsóbb n készít uj szerszámokat a kőfaragószobrász, műkő, burkoló. parkettázó, kövező, kő. müves stb. ipar részére

VÖGEL ALAJOS SZOBRÁSZ
BUDAPEST, I., VÁROSMAJOR UCCA 3.
ALAPITÁSI ÉV: 1895. TELEFON: Aut. 502-31.
Épület, szobrász és műkőmunkák készítése

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

KÖRNYEI LAJOS
SZOBAFESTŐ, MÁZOLÓ és ARANYOZÓ MESTER
Iroda: BUDAPEST, X., SZŐRÉNY-U. 5.
Műhely: VI., STEFÁNIA ÚT 2. TEL. J. 441—99

RÁBA
Üzembiztos. Négykerékfék. Tartós szerkezet. Gazdaságos üzem. Könnyű kezelés. Legmodernebb kivitel.
Gyorsteherautók
Autobuszok
Pótkocsik
Minden speciális célra is alkalmasak
Magyar Waggon- és Gépgyár Részv.-Társ
Automobilgyára, Győr
Központi igazgatóság:
Budapest, IV, Deák Ferenc ucca 18.
Javitóműhely és alkatrész-raktár:
Budapest, Kerepesi út 26.
Telefon: Aut. 818-50 és József 453-84.

Németh Vilmos
építési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

SZENTGÁLI ANTAL ÉS LANGEN KÁROLY
Központi iroda: VI., Berlini-tér 3. Telefon: L. 913-57.
okl. mérnökök, építési vállalkozók
Anyagtelep: V., Wahrmann-u. és Ujpesti rakpart sarkán. Telefon: J. 513—36.

CSILLAGHY ÉS TÁRSA
MŰSZAKI KERESKEDELMI TÁRSASÁG
MŰSZAKI ANYAGOK, OLAJOK, GÉPEK
Telefon J. 441-44
Budapest, VIII., Kisfaludi u. 7

IFJU CRISTOFOLI VINCE
padló és falburkoló vállalata
Telefon: Lipót 921—55.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 18—20.

Hirsch László
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I., BUDAFOKI-ÚT 22
TELEFON: JÓZSEF 321—17

BENEDEK JÁNOS
SZOBAFESTŐ- ÉS MÁZOLÓ-MESTER
BUDAPEST, VII, ABONYI UCCA 4. SZÁM

Telefon: Automata 836—28.
MAYER LAJOS
tetőfedőmester, tetőzetek jókarbantartási vállalata
VI. ker., Ferenc József-rakpart 18. sz.

ASTRA facsillár-műhely
NÁDOR LAJOS
Budapest, VII., Wesselényi ucca 41
Mintaterem: IV Váci ucca 39. sz.
TELEFONSZÁM: JÓZSEF 344-68

Nedves falak szárazzá tételére kizárólag
KOLLARIT
folyékony szigetelő anyagot használjon, mert ma ez a legolcsóbb és legjobban bevált szigetelő anyag. Hidegen lesz használva.
Gyártja:
Egyesült Ujpesti Vegyészeti Gyárak
KOLLÁR MIKLÓS UJPEST, VIOLA-UTCA 30-32.
TELEFON: 91 cc—43. LIPÓT 920—56.

RADIATOROKAT ÉS KAZÁNOKAT
központi fűtésekhez gyárt a
MAGYAR RADIATORGYÁR R.-T.
Budapest, X., Gyömrői út 76. sz.
Telefon J. 390-34 és 350-88

»VULKÁN«
GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 66.
Telefon: Lipót 908-02.
SZERSZÁMGÉPEK
fém- és famegmunkálására
Közlőművek (Transmissió) Vasörtvények, Marási (Fräser) munkák

„PALATINUS"
ÉPÍTŐ-ÉS INGATLANFORGALMI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: Automata 121-45, 123-85.
Budapest, V., Rudolf tér 6.

Vitéz HANTAY ÉS GALAVITS okl. gépészmérnök
elektrotechnikai vállalalat
Budapest, VIII., Szigony-ucca 34. — Telefon: J. 373—59.

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 365—25.

LICHTMANN ADOLF
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
Tervez és készit: Vizvezetéket,, csatornázást, épület és mindenremű bádogos munkát
BUDAPEST, V, SOLYOM U. 20
T.: Aut. 297-56

ELEKTROMOTORGYÁR RT. TELEFON: L. 909-88.
BUDAPEST, V, DRÁVA U. 5
GYÁRTMÁNYOK: ELEKTROMOTOROK, DINAMÓK, ÁRAMÁTALAKÍTÓK, MOTORDINAMÓK ÉS GENERÁTOROK

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Öv ucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZABAN)

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

SZVETICS JÓZSEF
építési vállalkozó
BUDAPEST, TELEP UCCA 8.

SOPRON-GYŐRI TEJ ÉS YOGHURT
A LEGMEGBIZHATÓBB!
SOPRON-, GYŐR- ÉS VASMEGYEI TEJGAZDASÁGI R.T.
Központi üzem és irodák:
I., Fehérvári út 33-35. Tel: J. 305-31., J. 428-01

Események

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt
hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

Olvasóinkhoz!

Tizennyolc esztendő óta hirdeti a FŐVÁROSI HIRLAP azt az erőteljes polgári politikát, amely a közös, nagy városi érdekek éber ellenőrzésével, szigorú, de igazságos kritikájával ennek a lapnak táborába gyűjtötte Budapest polgárságát. Elsősorban azokat vonzotta magához, akiknek életérdekük, hogy frissen, gyorsan, kimerítően és mindig megbízhatóan értesüljenek arról, ami a városházán történik.

Immár csaknem két évtizede hirdeti ez a lap a város életének alapját tevő polgári munka, a polgári boldogulás szükségességét. Ez a két évtized felé közeledő lelkes küzdelem adta meg az érdemet, amelynek alapján

az Egységes Községi Polgári Párt a Fővárosi Hirlapot választotta hivatalos lapjának. Viszont a Fővárosi Hirlapot is régi tradiciói vezették arra az útra, amelyen a békés, alkotó polgári munka hirdetésében elsőként találkozott Ripka Ferenc főpolgármesternek és Kozma Jenőnek, az Egységes Községi Polgári Párt elnökének a konszolidáció érdekében kifejtett sorsdöntő, nagy munkájával.

Két évtized komoly és becsületes munkásságában is legmegelégedettebben tekintünk vissza arra a küzdelemre, amelyet

Bethlen István zászlaja alatt vívtunk meg a politikai és társadalmi békéért, a mult romjainak eltakarításáért és a polgárság jobb megélhetéséért.

Ennek a munkának jutalmaként nem kérünk egyebet, csak annak a régi bizalomnak és támogatásnak folytatását, amelyben eddig is részesített bennünket Budapest közönsége.

Olvasóinak és üzletfeleinek szerencsés újévet kíván a

FŐVÁROSI HIRLAP
szerkesztősége és kiadóhivatala.

A polgármester köszönete a Fővárosi Hirlapnak. *Sipőcz* Jenő dr. polgármester a következő köszönő levelet intézte szerkesztőségünkhöz: „Tekintetes szerkesztőség! A közoktatási ügyosztály gyermekvédelmi intézkedéseinek a főváros tanácsához tett beszámolói kapcsán különös örömmel értesültem azon nagybecsű és messzemenő támogatásról, amellyel *a tekintetes szerkesztőség a főváros gyermeknyaraltatási akcióját lapjában támogatni szíves volt.* Fogadja a tekintetes szerkesztőség gyermeknyaraltatási akciónk sikere érdekében a „Fővárosi Hirlapban" megjelent idevonatkozó cikkekkel kifejtett lelkes támogatásáért, — amellyel az ország társadalmának áldozatkészségét megnyerni méltóztatott, — a székesfőváros közönsége nevében hálás köszönetem kifejezését. *Sipőcz* Jenő dr. polgármester.

Huszonhatan pályáznak a három előljárói állásra. Az üresedésben levő három előljárói állásra hirdetett pályázat lejárt s a választás a januári első rendes közgyűlésen lesz. A kijelölő választmánynak *huszonhat* pályázó közül kell válogatnia. A pályázat a tisztviselők között természetesen igen nagy érdeklődést keltett s szokatlan türelmetlenséggel figyeli az egész tisztviselői kar, különösen az öregebb főjegyzők, hogy kik kerülnek a kerületek élére. A pályázók névsora a következő: *Spannberger* Alajos dr. és *Guth* Ferenc dr. h. előljárók, *Holtzspach* Odön dr., *Gömöry* Albert dr., *Haidekker* János dr., *Goszleth* Ernő dr., *Smaderer* Oszkár dr., *Baltlay* Imre dr., *Muzsikó* István, *Balogh* Hugó, *Mihál* Jenő dr., *Tatár* Béla dr., *Károlyi* József, *Thordai* Lajos dr., *Farkas* Lajos dr., *Vigyázó* Géza dr., *Sebő* Gusztáv, *Arany* István dr., *Unger* Ferenc dr. és *Nagy* Béla főjegyzők; *Szvoboda* K. Endre dr., *Keresztes* Mihály, *Benedek* Szabolcs dr., *Matolay* Viktor dr. tanácsjegyzők, *Hetessy* Ferenc dr. v. főjegyző és *Treiber* Márton dr. ny. fogalmazó. Idegen pályázó ezúttal nem kísérletezik.

Dulácska Jenő a fővárosi segítő alap igazgatója. A polgármester, mostani beosztásának és tanácsnok-főjegyzőhelyettesi megbizatásának érintetlenül hagyása mellett, *Dulácska* Jenő tanácsjegyzőt bízta meg a segítő-alap igazgatói teendőinek ellátásával, addig is, amíg a segítő-alap szabályrendeletét a kormány jóváhagyja és a személyzeti kérdésekben véglegesen határozni lehet. *Dulácska* helyettesei *Haury* István és *Gloetzer* László dr. lesznek. A főorvosi teendők ideiglenes ellátásával *Kapossy* Ferenc dr. kerületi orvost bízta meg a polgármester.

Weisz Fülöpné halála. Az elmult hét társadalmi életének megdöbbentő eseménye volt *Weisz* Fülöpné, a *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank* elnök-vezérigazgatója feleségének halála. Ez a szomorú esemény valójában egy évek óta tartó megrendítő tragédia gyászos befejezése volt. *Weisz* Fülöpné már évek óta halálosan beteg volt: egyik leányának, *Biró* Pálnénak halála lelkileg és testileg teljesen összetörte a nemeslelkű úriasszonyt, aki azóta budai villájában teljesen visszavonultan élt. Lelki összeroppanása megtámadta szívét, amelyen néhány nap előtt az orvosok a gyengülés aggasztó tüneteit észlelték: *segíteni már nem lehetett rajta.* A megboldogultat december hó 28-án temették el a római katholikus egyház szertartásai szerint *a kerepesi temetőben.* Kívánságához képest a *legszűkebb családi kör* vett csak részt a csöndes gyászszertartáson, férjén, *Weisz* Fülöpön kívül a leánya, *Walkó* Lajosné, továbbá *Walkó* Lajos külügyminiszter, *Biró* Pál országgyűlési képviselő, a *Rimamurányi* vezérigazgatója, valamint a megboldogult unokái. Az engesztelő szentmise áldozatot december 29-én mutatták be *a koronázó Mátyás-templomban.*

Fővárosi leventék karácsonyi ünnepe. Bensőséges, meleg ünnepség keretében ajándékozták meg a főváros szegénysorsú leventéit is a karácsonyi ünnepek akalmából a Nemzeti Torna Egylet Szentkirály-uccai tornacsarnokában. A hatalmas csarnokot szinültig megtöltötték a meghivott előkelőségek és a megajándékozott leventék. Ott volt *Karaffiáth* Jenő dr., az *Országos Testnevelési Tanács* elnöke, *Purébl* Győző dr. szfőv. tanácsnok, *Dinich* Vidor kormányfőtanácsos a törvényhatóság képviselője, vitéz *Kalándy* Imre, *Rapaich* Richard vezértanácsnokok, vitéz *Sallay* István főtanácsnok, a főváros testnevelési felügyelője, *Novágh* Gyula népművelési h. felügyelő, titkár, vitéz *Luby* Pál és *Vanka* Károly tanácsnokok és még sokan. A VIII. ker. levente-zenekar *„Hiszekegy"*-e után *Purébl* tanácsnok mondott mélyenszántó, nagyhatású ünnepi beszédet, emlékeztetve a leventéket arra, hogy karácsony ünnepén hittel, haza- és emberbaráti szeretettel teljék meg szivük. Az ajándékozás a kerületi testnevelési bizottságok agilis munkája, valamint a közönség áldozatkészsége folytán igen gazdag és bőkezű volt. Körülbelül 1200 levente kapott ruhát, cipőt, alsóruhát, élelmiszert, pénzadományt s távozott boldog megelégedettséggel. A szegénysorsú leventék felsegélyezése — vitéz *Sallay* István főtanácsnok, a főváros testnevelési felügyelőjének érdeme, aki a magyar társadalom legnagyobb elismerésére és szeretetére tarthat számot.

Karácsonyi szeretetadomány kiosztások. Meghatható ünnepség keretében osztotta ki a *Terézvárosi Társaskör* karácsonyi szeretetadományait 45 szegénysorsú gyermeknek. A Terézvárosi Polgári Dalárda által előadott Hiszekegy vezette be az ünnepet, amelyet *Dinich* Vidor elnök és *Steiner* György ügyvezető elnök nagyhatású beszéde után a kis Steiner Ibolyka alkalmi versben köszöntötte a megajándékozott gyermekeket. Ezután *Faragó* J. József dr. beszélt. Délután a Tatai uccai elemi iskolában a kör *angyalföldi csoportja* és a Jóbarátok asztaltársasága osztott ki ruhákat. *Sarkadi* Sándor megnyitó szavai után *Dinich* Vidor mondott ünnepi beszédet. — A *Józsefvárosi Egységes Párt Köre* Or uccai párthelyiségében élelmiszert osztott szét a kerület szegényei között a karácsonyi ünnepek alatt. Kenyeret, burgonyát, húst, kolbászt, cukrot, rizskását, darát. Hadirokkantak, özvegyek, keresetképtelenné vált iparosok és más munkások, kenyérkereső nélkül maradt kis családok töltötték meg a pártkör nagytermét, amelyben *Bohn* József fővárosi bizottsági tag, a Kör ügyvezető elnöke, *Molnár* Dezső és a Kör jótékonysági hölgybizottsága fáradoztak. — A *Terézvárosi Polgári Kaszinó* évenkinti szokásos gyermekfelruházási ünnepélyén harminc szegény gyermek kapott teljes téli ruházatot és cipőt, továbbá 100 szegény anya kapott szeretetadományt. *Schäffer* Vilmos mondotta az ünnepi beszédet.

Clevlandi magyar asszonyok ajándéka a budapesti szegényeknek. A *Clevlandi Amerikai Magyar Nők Segélyegylete* ezidén is nagyobb penzadományt küldött *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester kezeihez, azzal a célzattal, hogy karácsonykor osszák szét Budapest szegény éhező gyermekei között. A főpolgármester az amerikai magyar asszonyok elnökének, *Haddad* Sándornénak átiratban köszönte meg a küldeményt, a pénzt pedig felhasználás végett *Liber* tanácsnokhoz, a népjóléti ügyosztály vezetőjéhez küldte át.

Nyomdász jubileum. Kedves ünnepe volt a *Révai*-nyomdának. Az intézet egyik legrégibb munkása, *Nagy* Ignác betüszedő, a *Fővárosi Hirlap* egyik érdemes technikai munkatársa most ünnepelte félszázados jubileumát annak, hogy a szakmába lépett. *Nagy* Ignác 1878-ban lett nyomdász, sokáig dolgozott külföldön és gazdag tapasztalatokkal hazatérve lépett a Révai-nyomdába, amelynek ma kitünő szedője. A jubiláns nyomdász tiszteletére a *Park* szálló különtermében bankettet rendeztek, s barátai, tisztelői, kartársai ajándékokkal, emléktárgyakkal halmozták el. Az ünnepi vacsorán több mint *kétszázan* voltak jelen. Nyomdásztársai nevében *Drechsler* Sándor üdvözölte a jubilánst és a vendégeket, a vállalat igazgatósága nevében *Sziklai* Pál tartott ünnepi beszédet. Vacsora után műsoros est volt, amelyen a *Kassák*-féle szavalókórus, a *Révai*-nyomda könyvkötészetének *dalárdája* és több műkedvelő szerepelt, Balassa pedig szellemesen konferált. Az ünnepi aktuson képviseltette magát a *Fővárosi Hirlap* szerkesztősége is.

Legmodernebb gyógyintézet sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatorium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P.
Idegbetegek, üdülők gyógyhelye vízgyógyintézet nap- és légfürdő

TUNGSRAM
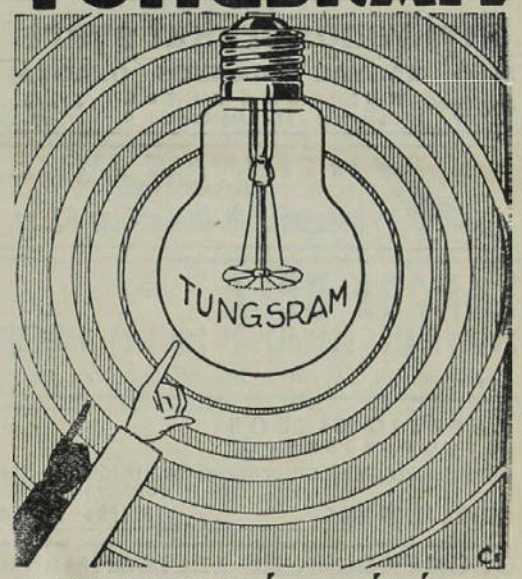

A MEGBIZHATÓ IZZÓLÁMPA

55 éve fennálló
LUSTIG EDE
cég (Rákóczi-út 2. szám)
kizárólag a FANSZ tisztviselőinek nyújt **szigoruan készpénzárban** 6 havi hitelt

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
a legjutányosabb áron szállítunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpacca, valamint alpacca ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
Árjegyzéket díjmentesen küldünk
TELEFON: Automata 219—69. szám
12 havi részletre
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Bálvány u. 16.
Pontos címre kérjük ügyelni.

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

Versenytárgyalási hirdetés

Budapest székesfőváros tanácsa a köztisztasági hivatal altiszti és munkásszemélyzete részére szükséges nyári ruhák és sapkák szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást fog tartani.

A tanács felhivja azokat, akik erre a szállításra vállalkozni akarnak, hogy 1.60 P. állami és 1.60 P. fővárosi okmánybélyeggel ellátott, magyar nyelven szerkesztett, pecséttel lezárt és a szabályoknak megfelelő írásbeli ajánlataikat

1929. január 29-én d. e. 10 óráig

a székesfővárosi köztisztasági hivatal igazgatóságához (VIII., Kun ucca 8.) nyujtsák be.

Az ajánlatokat ugyanott d. e. 11 órakor a versenytárgyalás során fogják felbontani. A versenytárgyaláson az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek. Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be.

Bánatpénzül az ajánlati összeg 2%-át kell a központi pénztárnál (Közp. Városháza, I. em.) letenni és a letéti nyugtát az ajánlathoz kell csatolni. Az ajánlatot borítékba kell tenni és pecséttel lezárni és rá kell irni: „Ajánlat a nyári ruhák szállítására."

Csak szabályszerűen kiállított és a feltételeknek megfelelő ajánlatok vehetők tárgyalás alá, elkésve érkező, vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vehetők. A székesfőváros fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa. Az ajánlati és szállítási feltételek és az ajánlati ürlapok a köztisztasági hivatalnál naponkint d. e. 10—12 óra között dijtalanul kaphatók.

Budapest, 1928. december 20.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Révai Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Sziklai Pál

Központi fütés, vizvezeték, csatornázás, légszesz, hütő és szellőztető berendezések
Erdélyi Gábor és Társa, Budapest VII, Amerikai-ut 2b.
Alapitási év: 1910. Telefon: Józsel 334-37.

Nyilvános órákat gyárt
ELSŐ MAGYAR VILLAMOS ÓRAGYÁR
Alapittatott: 1877. KULICSKA ANTAL Budapest II., Iskola-utca 6. Telefon: Aut. 507—09

MARINKA IMRE
ÁCSMESTER
Budapest, VII. Czobor-utca 63. sz.

SÁNDOR BELA
szobafestő, mázoló és tapétázó vállalata
Budapest, VII. kerület, Wesselényi ucca 54. sz.

LUSZTIG MIKLÓS
ÜVEGKERESKEDŐ
KÉPKERETEZÉS, ÉPÜLETÜVEGEZÉS, ÜVEGTETŐK KÉSZITÉSE JÓKARBANTARTÁSA
BUDAPEST, VII., SIP UCCA 6 TELEFON: J. 335-30

CSONZADLAK ÉS FLEISCHMANN
Műszaki és elektrotechnikai vállalkozók, rádió és villamossági anyag külföldi képviselete, neón utánzott égők képviselete
BUDAPEST, VIII., József-körút 19. Tel.: Aut. 300-47
IPARTELEP KISPEST Üllői-út 107. sz. Tel.: J 353—87

DROPPA SÁNDOR
ÜVEGESMESTER
BUDAPEST, VII, Rottenbiller u. 29.

Gőz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

Hochhauser
Ferenc épitési vállalkozó Budapest IX., Soroksári ut 38. Tel.: J. 459-81

Magyar Épitő Részvénytársulat
Budapest, VI. kerület, Teréz körút 34. szám
Alapittatott: 1889. Telefon: Automata 272—64. szám
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás csatornázás. Kotrások dunai műtárgyakkal, csatornakotrókkal és excavátorokkal. Dunai homoktermelés és kaviceladás és szállítás. Vizi szállítások és darukkal való kirakódások. Alapozások mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezeték. Hajó- és kotrójavitótelep, valamint téli kikötő Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. — Telefon: J. 314-16.

Épület,- mű és vas-szerkezeti gyár
AGULÁR VICTOR és TÁRSA
Budapest, VII. Telep ucca 33 Telefon József 413—01

Transformátorok
Szénkefék Mótorok
Farkasvölgyi-féle Villamossági és Műszaki R.-T.
Budapest, VI., Podmaniczky ucca 35
Telefon: T. 147-75 és T. 277-39

BALAJTI JENŐ Bádogos, fütőkészülék, légszesz, vízvezeték, csatornázás és egészségügyi vállalata
Budapest, II., Ostrom-utca 8.

SCHINZEL LAJOS BÁDOGOS SZERELŐMESTER
Budapest, VII, Péterfy Sándor u. 15
Telefon: J. 393-32. TERVEZ ÉS ELVÁLLAL: Központi gőz-, viz és légfütési valamint szárító berendezéseket és bádogos munkákat.

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapitva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapitva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz.
Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 064-07.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lébatlan. — Mészégető: Lábatlan
Téglagyárak: Buda, Köbánya, nyergesujfalu

Budapest Székesfővárosi Ásványviz Üzem
HARMATVIZ
a Hungáriagyógyforrás szénsavval telitett vize
Kapható mindenütt *Telefon: Autom. 530—03*

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON: JÓZSEF 401-76.

Gruber Lajos okl. gépészmérnök
elektrotechnikai és műszaki vállalata
Budapest, IX. ker., Mester ucca 9. sz. Telefon: Józsel 449-99

BIHARI BENŐ
ÉPITŐMESTER
IX., KÖZRAKTÁR-UCCA 10. SZ.
Telefon: Aut. 856—83.

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

VAITS SÁNDOR
épitőmester, épitési-vállalkozó
Budapest, VIII., Baross ucca 77. Telefon: J. 425-01

HAVAS JÓZSEF
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, I. KER., KEMENES UCCA 6

Moor Géza épitőmester
Budapest, VI., Retter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

ICKOVITS J.
Központi fütések és vizvezetéki berendezések vállalata
Budapest, VI., Andrássy út 92
TELEFON. AUTOMATA 12—07

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Terez 212—40. Gyár: VI., Váci-út 96. Telefon: L. 011—66. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

FLIEGL BÉLA bádogos-mester
Telefon: J. 435-07 Budapest, VIII., Vas ucca 7. Telefon: J. 435-07
Készit épület-, diszmű bádogos munkákat és higienikus fürdőkádakat, légszesz, viz, gőz, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését.

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, diszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

DOBOS ANDRÁS
Épület- és redőny lakatos vállalata
Budapest, IX. ker. Lónyai-utca 58.
Telefon: Automata 874—38.

SZABADALMAZOTT FACSAVARNÉLKÜLI FAREDŐNY
BAK SÁNDOR Épület- és műlakatos mester
Acéllemez görredőny és különleges napellenző gyár
BUDAPEST VIII, JÓZSEF-KÖRÚT 69. Tel.: J. 384-72

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

Az 1925. évi kiállitáson ezüstéremmel kitüntetve.
Az 1927. évi országos kiállitáson nagyezüstéremmel.
Hermann János épület és műlakatos, Budapest, I., Avar-u. 19
Telefon: Aut. 505—82.

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

HEVERDLE ISTVÁN
OKL. MERNÖK, ÉPITŐMESTER
VIII. BAROSS UCCA 74
TELEFON: JÓZSEF 302—75

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 január 9. — 2. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 24 pengő
Félévre . . . . . 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40 424
TELEFON: AUTOMATA 137-15

A Vásárpénztár

hosszú időn át szintén azok közé a problémák közé tartozott, amelyek mérgező anyagot vittek be a főváros békességes, harmonikus vezetésébe. Voltak vádak, voltak védekezések, folyton a levegőben lógtak a szemrehányások és egymást érték a sértések meg a sértődöttségek. Sok ehhez hasonló mérgező anyagot távolított el már a kijózanodott közvélemény, most a *Vásárpénztár* reorganizálására kerül a sor. Megnyugvással vesszük tudomásul *Kozma* Jenőnek a *Fővárosi Hirlap* mai számában megjelent nyilatkozatából, hogy a Vásárpénztár ügyében aggodalomra nincs szükség. Egyszóval, rendbe lehet hozni ezt az intézményt is, amely immár több mint két évtizede van a főváros kezében és amely olyan szükséges, hogy már a *három város egyesítése előtt* kimondta Pest közgyűlése, hogy „húspénztár"-t létesít, csak épen a helytartótanács nem hagyta jóvá a közgyűlési határozatot. De ha a *Vásárpénztár* szükségességére és annak gazdasági jelentőségére gondolunk, emlékezzünk meg — minden összehasonlítás nélkül — az 1906-iki botrányról is, amikor *Székács* Antal akkori törvényhatósági bizottsági tag jelentése megállapította, hogy az akkori, magánkézben volt *Budapesti Marhavásártéri Vásárpénztár R. T.* igazgatójának, *Sáborszky* Edének exportüzlete okozta a húsdrágaságot. Ime, ez is mutatja, hogy a *Vásárpénztár* Budapest polgárságának milyen sokat árthat, vagy használhat. Jogos tehát, hogy ennek az intézménynek a működését élénk figyelemmel kísérik és *személyi garanciaként annak élére puritán, hozzáértő, gyakorlati érzékkel rendelkező férfiak kerülnek.*

Kozma Jenő is kifejtette újesztendei beszédében, hogy amikor Budapest élelmezését gazdaságosan akarjuk megszervezni, akkor igen nagy szerep vár a Vásárpénztárra. Tehát fokozott munka vár erre az intézményre, hatalmas, új feladatokat kell megoldaniok azoknak, akik majd a reorganizáció után a kormányrúdhoz kerülnek. Máris folyik a rendesinálás és bár a törvényhatósági bizottság komoly elemei soha sem rendeztek és ezúttal sem akarnak rendezni hajtóvadászatot, mindenek előtt a *felelősség kérdését kell tisztázni.* És amikor a multért való felelősségről van szó, nem szabad személyre, vagy személyekre figyelemmel lenni, mert itt a főváros igen fontos gazdasági szervét kell megmenteni, a fejlődés útjára terelni és a polgárság szolgálatába állítani.

Az üzemek és intézmények körül való nagy rendesinálásnak nemcsak a fölösleges üzemek megszüntetése, vagy beolvasztása az eszköze, hanem az is, ami most a Vásárpénztárnál történik, hogy tudniillik visszaszorítják arra a bő és igen fontos feladatkörre, amelyet jól és hasznosan betölteni épen elegendő lesz. *Nem szabad tehát a jövőben a Vásárpénztárnak földbérletekkel és tőle távoleső más üzletágakkal foglalkozni,* és mi mégis azt állítjuk, hogy megcsonkítva önkényesen megduzzasztott munkásságát, a reorganizált intézmény szűkebbre szabott feladatkörében is többet és hasznosabban működhetik, mint a multban.

A községesítés elvével, az üzem-lázzal való visszaélések újabb csökevénye semmisül meg tehát, ha eljutunk az *új* Vásárpénztárig. Vajjon kiirtottuk-e azonban ezzel az utolsó vad-hajtást is? Alig hinnénk, mert minden különösebb vizsgálódás nélkül is eszébe ötlik az embernek például *a Gyöngyösvidéki Kőszénbánya r.-t., amelynek a főváros érdekkörébe való tartozandósága nagyobb lehetetlenség, mint akár a Vásárpénztár adonyi földbérlete.* Az adonyi bérgazdaság ügyében máris megállapították, hogy a bérlet kitűnő, a kár is megtérül a bérlet átruházása révén, de „a fővárosnak nem lehet hivatása, hogy maga kezeljen egy négyezer-holdas gazdaságot". Mit szóljunk akkor a Gyöngyösvidéki Kőszénbányához, amelynek átvétele a háborús szénhiányban megokolt lehetett, *de amelynek súlyos milliárdokkal való fölösleges tömése ma már halálos vétek.* Vajjon milyen jogon tart meg a főváros még mindig tulajdonában olyan súlyosan ráfizetéses üzemet, amely sem árszabályozó, sem semmi néven nevezhető jó hatást nem is fejthet ki Budapest polgársága érdekében. Kitünő gazdálkodás mellett az adonyi birtoknak talán lehetett volna szerepe a főváros közélelmezésének javításában, szervezésében, vagy olcsóbbá tételében, de milyen szerepe lehet Budapest életében egy szénbányának, amelyre milliárdokat kell ráfizetni.

A rendesinálásnak tehát nem szabad megállania félúton. A főváros üzempolitikájának a jövőben kristályosan kell kialakulni és ha az élelmiszerüzemnek nem szabad pezsgőt árusítani, a Vásárpénztárnak nem szabad birtokot kezelnie, akkor végig, mindenhol ugyanilyen kíméletlenséggel kell levonni a konzekvenciákat.

KOZMA JENŐ NYILATKOZIK

az alpolgármester-választásról, a házadómentességről, az útépítésről, a Vásárpénztárról és a szállított 12 autobuszról

Az ünnepi hangulat elmúltával a városházi problémák egész sorának megoldása vált egyszerre aktuálissá. Elsősorban a *Folkusházy* Lajos távozásával megüresedett alpolgármesteri állás betöltésének kérdése vár megoldásra. A pályázat határideje az elmult héten lejárt és — mint ismeretes — a jogi képesítésű tanácsnokokon kívül *Szabó* Imre dr. tiszti főügyész és *Déri* Ferenc dr. nyugalmazott alpolgármester is pályáznak az állásra. A kijelölő választmány rövidesen meghozza döntését, hogy a pályázók közül kiket kandidál és így kik lesznek azok, akikre a törvényhatósági bizottság tagjai szavazhatnak.

Bizonyos körökben azt a felfogást hangoztatják, hogy valamennyi pályázót jelölni kell, mert a közgyűlésnek csak így nyílik módja arra, hogy a legalkalmasabb jelöltet válassza meg. Erről a kérdésről

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, aki tagja a kijelölő választmánynak is, a következőket mondotta *a Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A kijelölő választmánynak

az a feladata, hogy a pályázókat megrostálja,

vagyis a pályázók közül „kijelölje" azokat, akik közül a közgyűlés *relativ* szótöbbséggel választ. Ha valamennyi pályázót jelölni kellene, *akkor nem volna szükség kijelölő választmányra.* Többet ebben az ügyben nem óhajtok mondani, csak azt akarom még hangsúlyozni, hogy

a jelölésnél az idősebb tanácsnokokat mellőzni nem lehet.

A választás január 16-án lesz és én remélem, hogy az új alpolgármester csöndben és az izgalmak felkavarása nélkül foglalhatja el fontos pozicióját.

Kozma Jenő dr. a beszélgetés során rátért más aktuális fővárosi problémákra is:

— Rendkívül sürgős kérdésnek tartom *a házadómentesség* körüli zavarok megszüntetését. *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter — amint ezt épen a *Fővárosi Hirlap* közölte elsőnek — törvényjavaslatot készít a házadómentesség körülményeinek és feltételeinek meghatározásáról. Minthogy ennek a törvénynek a megalkotása a fővárosi építkezési tevékenység megindítása szempontjából *rendkívül sürgős,* érdeklődtem a pénzügyminiszteriumban ahol arról értesültem, hogy

a javaslat előkészítés alatt van és azt Wekerle pénzügyminiszter mielőbb a Ház elé fogja terjeszteni.

Ez megnyugtat ugyan engem, de *továbbra is sürgetni fogom a javaslat tető alá hozatalát, mert közeledik a tavasz, amikor az építkezések megindulnak* és addig ezt a kérdést rendezni kell. A házadómentesség feltételeinek a megállapítását illetően

a Tabán előnyben részesítésére, a Dohány-, Dob-, Wesselényi-, Sip ucca és környéke kitakarításának szükségességére, az Erzsébet sugárút létesítésére és a hídfők körüli területek fejlesztésére hívom fel az illetékes tényezők figyelmét.

Megkülönböztetett figyelmet igényelnek a régi, rozoga házak, amelyeket előbb le kell bontani, hogy helyükön modern bérházak emelkedhessenek. *Ezekre is ki kell terjeszteni az adómentességet,* mert csak így lehet biztosítani Budapest modern fejlődését. Ebben a tekintetben utalok *Polónyi* Géza példájára, akinek iniciativájára sikerült ezzel a módszerrel a Belvárost teljesen modernizálni.

— Az építkezésekkel kapcsolatosan *az útkérdés* megoldására is figyelmet kell fordítani. Különösen a Tabánban kell a fővárosnak áldozatokat hoznia, ami annál célszerűbb volna, mert hiszen ezen a területen a fővárosé a legtöbb telek. Ha tehát ez a környék jó utakat kap, az útépítésre hozott áldozat megtérül a telkek értékének emelkedésében.

— Itt említem meg a Közmunkatanácsnak azt a tervét, hogy

megkezdi a Holt-Dunaág feltöltését.

Ehhez a Székesfővárosi Közmunkák Tanácsának kétségtelen joga van, mert hiszen ő kezeli a fővárosi pénzalapot, amely tulajdonosa majdnem az egész területnek ezen a környéken. A feltöltés nem alterálja sem a Dahlem, sem a strandfürdő létesítésének a tervét, mert hiszen óriási terület marad szabadon. A közmunkatanács különben is csak kis tőkével és rendkívül lassú tempóban kezdi meg a feltöltés munkáját.

Szóvátettük a *Vásárpénztár* ügyvezetésében bekövetkezett válság ügyét is, amelynek megoldásáról komoly tárgyalások indultak meg. *Kozma* Jenő ezeket mondotta:

— Minthogy ez a kérdés vita tárgya és épen most van elintézés alatt, nem akarok részletes fejtegetésekbe bocsátkozni. Hangsúlyozni kívánom, hogy *aggodalomra nincsen ok.* A 12-es bizottság ülésén kétséget kizáróan állapítottuk meg, hogy

a bérlet kitűnő, a főváros kára tehát a bérlet átruházása révén előreláthatóan megtérül.

A fővárosnak nem lehet az a hivatása, hogy maga kezeljen négyezer holdas bérletet. A bérletet tehát tovább adjuk, és ezzel a kérdésnek ez a része elintéződik. A személyi vonatkozásokról most folynak a tárgyalások s mivel ezek bizalmas természetűek, a nyilvánosság számára nincs még mondanivalóm.

Kozma Jenő végül örömmel állapította meg, hogy *a megrendelt autobuszok legnagyobbrészt elkészültek.* Sajnos, *az első leszállított csoportot, tizenkét darabot, a kiöregedett régi autobuszok kicserélésére kell felhasználni* és így

új autobuszreláció beállítására csak némi késedelemmel kerülhet sor.

A főváros közlekedése egyébként *lényegesen megjavul már a legközelebbi jövőben.* Most van jóváhagyás előtt a főváros közgyűlésének az a határozata is, hogy a kisegzisztenciák kielégítésére további száz auto-rendszámot engedélyezzen a kereskedelmi miniszter. Azokat a kismbereket, akik ezekre az engedélyezendő rendszámokra reflektálnak, már most figyelmezteti *Kozma* Jenő, hogy

tömörüljenek, alakítsanak szövetkezeteket, vagy társulatokat és forduljanak támogatásért az Országos Központi Hitelszövetkezethez,

amelyre igen szép feladat hárul e kisegzisztenciák alátámasztásában.

BERLINI VÁZLATOK

Irta: BECSEY ANTAL,
az Egységes Községi Polgári Párt alelnöke

(Berlin, 1929 január 6.) Mindenesetre hasznos dolog néha-néha körülnézni a nagyvilágban. Az otthoni panaszok és bajok között nem sok ideje marad az embernek arra, hogy a mások dolgaival is törődjön. Ám így útközben megkapják az embert a közvetlen benyomások. Talán nem lesz érdektelen, ha frissiben közlök belőlük néhányat.

*

A spanyol-járvány az egyik pillanatnyi aktualitás. Szerencsére nagyobb a híre, mint amennyi a valóságnak megfelel. Igaz, járványos meghűlés nagy számban van, de az inkább a megelőző nyirkos időnek tulajdonítható. Állítólag ma érte el a járvány kulminációját. A beállott száraz hideg jótékonyan befolyásolta a betegség terjedését. *Ily körülmények között a budapestieknek nem kell aggódniok, hogy a járvány oda is eljut.* Egyébként enyhe lefolyású megbetegedésekről van csak itt is szó.

Annál érdekesebbek azonban a járvány kísérő jelenségei. Vezércikkek, napihirek bombázzák a város tehetetlen hatóságát, hogy *nincs a kórházakban férőhely elég.* Egyhangú a megállapítás, hogy amennyiben a járvány nagyobb arányokat öltött volna, úgy a betegek az uccára kerültek volna. A kórházak ugyanis már ezidőszerint is túlzsúfoltak és állapotuk is sok kívánni valót hagy fenn.

Solamen miseri!... Szomorú vigasz és elégtétel azoknak, akik a budapesti kórházak állapotát ostorozzák és az új Rókus megépítését sürgetik, hogy a nagy Berlinnek is megvan a maga baja.

*

Autobuszon megyek. Künn szorultam a hátsó perronon, mert az emeletes kocsi zsúfolva van. A háromtengelyes, 8 tonna súlyú nagy kocsi férője az állóhelyekkel együtt 85 személyre van maximálva. A kalauz szerint azonban legalább 120-an vagyunk. A kísérő jeleneteket már hazulról ismerjük: szidják a kalauzt, az „Aboag"-ot (Allgemeine Berliner Omnibus A. G.), a város igazgatását, amely a társaságot a maga kezelésébe átvette; emlegetik a régi boldog időket, — miközben a fel-leszállás alatt, tolongás közben gombok potyognak le és ruhák szakadnak el.

Pedig nem lehet mindenért az üzemet, vagy annak ezidőszerinti gazdáját: a várost felelőssé tenni. Senki se gondolt arra, hogy Berlinben a nagy földszinti, földalatti és magasvasút-hálózat mellett az autobusz-üzem annyira népszerűvé válik. Jól mondta az egyik közlekedési szakember, hogy az autobuszforgalomnak ebben a nagyarányú fejlődésében a lélektani motivumoknak is nagy szerepe van. Az autobusz a szegényebb középosztály autotaxija; a szegényebb ember luxusa. Jobb, gyorsabb is a közúti villamosnál, de olcsóbb, mint a taxi. Persze, nehéz dolog a rohamosan fejlődő igényeket a kocsipark fejlesztésével nyomon követni, mert ennek a fejlesztésnek sok velejárója is van.

A kocsik szaporításával gondoskodni kell tanult személyzetről, új garage-okról, javítóműhelyekről stb. Emellett úgy látom, hogy az autobusz-probléma úgyis mint technikai, úgyis mint üzemi és adminisztrációs probléma még erős evolucióban van. A mi ma készül, az már holnap, vagy holnapután elavult; mert az időközben szerzett tapasztalatok jobb megoldásokra vezettek. A *jobb* pedig ellensége a *jónak.*

Le kell vonni a dolog tanulságait. Jól szemügyre kell venni minden meglévő létesítményt, de hiba lenne azokat egyszerűen lekopirozni. Sőt ellenkezőleg. A jó meglátása mellett kíméletlen kritikával kell bizony bonckés alá venni a hibákat is. Áll ez különösen arra az öt berlini autobusz-garage-ra, amelyek közül csak a két utolsó jelent újszerűt; bár hiba ezekben is van elég.

*

A *városi ingatlanok* jelzálog-kérdésével kapcsolatban egy érdekes részlet-tanulmány jelent meg dr. *Fuchs* breslaui tanácsnok tollából; aki hiteles adatok alapján a német városok föld-éhségéről (Bodenhunger) ad képet. Néhány adatot közlök ebből a statisztikából.

Berlin városának 1907-ben kereken 18.000 hektárnyi telke volt; 1924-iki birtokállománya 55.600 hektár; vagyis a város 17 év alatt megháromszorozta ebbeli vagyonát. A legnagyobb rekordot *Duisburg* érte el; a fenti időköz alatt telkeit 1236 hektárról 7501-re gyarapította, vagyis meghatszorozta. *Köln, Magdeburg, Hannover* telekállománya megduplázódott. Egészen bizonyos, hogy a fejlődésnek ebbeli irányzata 1924 óta még intenzívebbé lett; s ehhez képest a felsorolt városok mai birtokállománya még jóval nagyobb.

Bajos dolog eldönteni, hogy ebben az ingatlanszerzési tevékenységben mennyi szerepe volt a szorosan vett városfejlesztő gondolatnak, és mennyi a szocialista világnézletnek. Annyi azonban kétségtelen, hogy egy kis étvágygerjesztő injekció Budapestre nagyon ráférne. Mert az a 400.000 pengős tétel, amelyet a város az 1929. évi budgetben ingatlan-szerzésre előirányzott, — csaknem absolut étvágyhiányról tesz tanuságot.

A városi közvagyon gyarapításáról szólva érdekes megállapítása a mai „Berliner Lokal-Anzeiger"-nek, hogy az elmult év súlyos tapasztalatai fordulatot fognak okozni a lakás-építés dolgában. Az az irányzat, amely a hatósági lakásépítésnek szélső forszirozásával nemesak lakásokat kívánt termelni, hanem egyben halálos csapást akart mérni a háztulajdonosra is, — súlyos csapásokban részesült. A különféle hivatalos és félhivatalos lakástermelő társaságok pénzügyi veszteségeit egyes nyilvánossá lett összeomlások miatt tovább titkolni nem lehetett. A kapitalista termelés ezekben a jelenségekben az eddigi irányzat csődjét látja, és nagy arányokban készül már 1929-ben a helyzet tanulságait levonni. Hallottam szakemberek részéről, hogy az elmult év eseményei a magánépítési tevékenység szemszögéből nézve döntő, sőt történelmi jelentőségűek — a magántevékenység javára.

A kommunális telekéhség megállapítása mellett az 1929. évben bizakodó kapitalizmus: — bizarr, de érdekes korképe a német főváros belsejében forrongó nagy problémáknak.

REMINGTON

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.
18 havi részletfizetésre is kapható.
Felhívásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken
Remington Irógép Rt.
Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.
Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbithatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár!
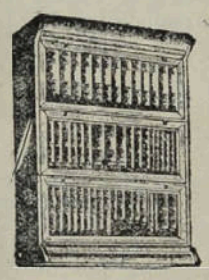
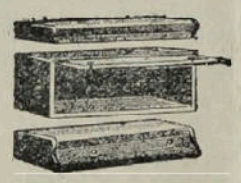
BUDAPEST,
VII, Rózsa ucca 4—6
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi-utca 25. Telefon: J. 380-30

FRANK EMIL okl mérnök és épitőmester BUDAPEST, V, Hollán-u. 9. Tel.: Aut 293—27

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

LESSIVE PHÉNIX
Állami- és egyéb közintézmények évtizedes szállitója
VEGYÉSZETI és MOSÓPORGYÁR
Budapest, V. Visegrádi-u. 7
TELEFON: Automata 123—70

Rosner Ármin Telefon: J. 310-25
kőfaragó anyagok és kellékek szaküzlete
Budapest VIII, Fiumei-út 12/a

MATYÁSSY ANTAL ÉS FIA
mázoló és festő-mester
BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 358-48

APOR ÉS SZŰCS Fémek és műszaki anyagok vállalata
Budapest V, Váci-út 10 Telefon: 257-08, 271-2

BOGYÓ ISTVÁN TELEFON: JÓZS. 355-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VII., JÓZSEF UCCA 9

UNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

MUSICA
r.-t. Royal-épület VII., Erzsébet-körut 49

zongorái és pianinói
árban és kivitelben páratlanok
Legkedvezőbb fizetési feltételek
Hangolás, javítás, bérlet

Telefon: L. 912-11
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, V. Markó ucca 7
Anyagtelep: VI., Mohács ucca 8a
VÁLLAL: magas-, vasut-, út-, hid- és vízépitési munkálatokat

FELD OLY
tisztít **szárazon** kosztümöket, öltönyöket, felöltőket, fest **minta szerint** mindenféle ruhaneműt.
Tisztviselőknek nagy kedvezmény! Telefonhivásra minden tételért elküldünk!
Gyár: **VII., Thököly-út 33.** Telefon: J. 394-41 és J. 446-72.

SCITOVSZKY BELÜGYMINISZTER
megindokolja elutasító határozatát az új főtisztviselői állások ügyében

Tisztviselői létszámemelés csak szerves egységben történhetik, — mondja a belügyminiszter

A *Fővárosi Hirlap* újévi számában elsőnek közöltük *Scitovszky* Béla belügyminiszter leiratát, amely a karácsonyi ünnepek alatt érkezett meg a városházára. A belügyminiszter leiratában közli, hogy a főváros közgyűlésének új állások szervezésére vonatkozó határozatát jóváhagyja ugyan, de az ügyosztályok kettéválasztását, a harmadik alpolgármesteri állás, a két jogi és egy műszaki új tanácsnoki, a tíz fogalmazói, a 16 hitelnyilvántartói állás *ezidőszerinti* szervezését nem engedi meg.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa erről a döntésről, amely a városházi tisztviselők körében bizonyos fokú nyugtalanságot idézett föl, beszélt

Scitovszky Béla belügyminiszterrel,

aki elhatározásának okairól a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Leiratomban hangsúlyozom, hogy a felsorolt állások szervezését *„ezidőszerint"* nem engedhetem meg és *a közgyülési határozat felülbirálását későbbi időre függőben tartom.* Nyilvánvaló tehát, hogy itt

nincs szó végleges visszautasításról.

A jóváhagyást *nem elvi akadályból kifolyóan tagadtam* meg, csak *a jelenlegi, adott viszonyok következtében.* A felülbírálás „függőbentartás"-ának egyszerű oka az, hogy a fővárosi reform előkészítés alatt áll és *ilyen nagyszámú új állás kreálása, valamint a székesfőváros központi igazgatásának a közgyülési határozatban tervezett átszervezése elébe vágna, sőt egyes rendelkezéseiben esetleg ellenkezésbe is kerülne az új fővárosi törvény szellemével és gyakorlati intézkedéseivel.*

— **A fővárosi reform az adminisztráció egész területére kiterjed. Nem volna tehát célszerű, hogy a törvény tető alá hozatala előtt fontos állásokat szervezzen a főváros.**

— Ez az oka annak, hogy függőben tartottam a határozat nagyobb részének jóváhagyását.

Magam is tudom, hogy a fővárosi feladatok területe kiszélesedett

és ennek következtében a tisztviselők létszámának bizonyos szaporítása volna szükséges.

Ez azonban csak szerves egységben történhetik meg,

majd akkor, ha a fővárosi adminisztráció reformja minden vonatkozásában elkészült, illetve törvényerőre emelkedett.

Scitovszky Béla belügyminiszter nyilatkozata alkalmas arra, hogy a minden ok nélkül támadt aggodalmakat eloszlassa és a fővárosi tisztviselőket teljes mértékben megnyugtassa.

KÖZEL 2000 PÁLYÁZÓ JELENTKEZETT
a főváros 344 betöltendő tanügyi állására

A fővárosi iskoláknál megüresedett tanári, tanítói, óvónői és igazgatói állásokra hirdetett pályázat, mint ismeretes, lejárt és a tanács rövidesen kitűzi a választások határnapját is, mely a tanügyi osztály elgondolása szerint *február hónapban* történik meg. A választások

határnapjának kitűzése attól függ, hogy az ügyosztály mikorra végez a kérvények halmazának feldolgozásával.

A 344 állásra ugyanis *közel 2000 pályázó jelentkezett,* ami óriási szám. Az egyes pályázók érdekében *máris az ajánlók és a protekciók hadserege mozdult meg,* a tanügyi osztály valóságos ostromnak van kitéve, pedig a választás napja még igen messzi van és teljesen bizonytalan. Feltünően sokan jelentkeztek külső pályázók is, holott ezek reménysége csak *minimális lehet,* mert

az állások betöltésénél a tényleges alkalmazottakat és a B. listásokat fogják elsőségben részesíteni.

nem is szólva arról, hogy nagyobbrészt olyan állásokról van szó, amelyek *ideiglenes alkalmazottakkal tulajdonképen már be is vannak töltve.* Ilymódon

a tanügyi választások körül megint élénk hadakozásra van kilátás.

A választás kilátásai és a pályázat eredménye iránt

Purébl Győző dr.

tanácsnoknál, a tanügyi osztály vezetőjénél érdeklődtünk, aki az alábbiakban informálta a *Fővárosi Hirlap mukatársát:*

— A legutóbbi két esztendő alatt mintegy 1600 pedagógiai állást szervezett a főváros és a jövő hónapban körülbelül 350 állást töltünk be.

A beérkezett pályázati kérvények száma pontosan 1978.

Ehhez azonban még legalább 500-at hozzáadhatunk, mert hiszen vannak kérvényezők, akik az elemi, polgári és iparostanonciskolai állásokat is megpályázták, de talán még ennél is nagyobb a több állást megpályázók száma. Végeredményben tehát circa 2478 pályázóval számolhatunk.

— Az elemi iskolai állásokra beérkezett 978 pályázati kérvény, a polgári iskolai állásokra 387, az iparostanonc iskolai állásokra 133, a középiskolai állásokra 156, az óvoda és óvónői állásokra 130, míg az énekszakra 42-en pályáztak.

Érdeklődtünk a tanácsnoknál az iskolaszékek újjáalakításának kérdése iránt is, amelyet tudvalevően az egyes pártok már régen sürgetnek.

— Az iskolaszékek újjáalakításán — hangzott a válasz — dolgozik az ügyosztály, a végleges összeállítás időpontja azonban nemcsak az adminisztráción múlik, hanem *a pártokon is, amelyek a tagokat delegálni fogják.*

Szóbahoztuk a *gyermekjátszóterek* dolgát is, mire a tanácsnok kijelentette, hogy az Árpád-fürdő közelében

egy sporttelepi, illetve iskolai uszoda létesítésére a főváros megtette az első lépéseket,

megszerezte a fedezetet is. Folyamatban van a többi iskolai játszóterek fokozatos létesítése is; ezek az iskolai játszóhelyek mind tornaszerekkel lesznek ellátva.

— Reméljük, — folytatta a tanácsnok — hogy a közeljövőben

a megvalósulás stádiumába jut a svábhegyi erdei iskola is,

miután a közoktatásügyi bizottság a Léderer-telepen létesítendő iskola építésének befejezéséhez még szükséges 35.000 pengő póthitelhez hozzájárult. A bizottság hozzájárult ahhoz is, hogy azt a 21.000 pengőt, amelyet eredetileg a Bécsikapu téri iskolai sporttelep pihenő és melegedő épületére szánt az ügyosztály, az erdei iskola céljaira használjuk fel.

— Az erdei iskola terveit, beosztását és tanrendjét a *Fővárosi Hirlapban* már többször ismertettem és ahhoz semmi hozzátenni való nincs, legfeljebb az, hogy itt is arra törekszünk, hogy *mintaszerüen tökéletes intézménnyel gazdagítsuk a fővárost és remélem is, hogy*

olyan erdei iskolánk lesz a Svábhegy lejtőjén, amely nemcsak a gyermekek százainak fogja visszaadni az egészségét és erejét, hanem bátran és büszkén mutathatjuk meg a hozzánk látogató külföldieknek

és ez az intézmény is csak növelni fogja azt a jó hírünket, amelynek a főváros iskolaügye az *európai,* sőt az *amerikai* közvélemény előtt is örvend.

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

PITZEL ÉS BRAUSEWETTER
beton-, hid- és mélyépítő részvénytársaság
BUDAPEST,
VI., BULYOVSZKY UCCA 12. SZ.
Telefon: L. 991—29

KLOSE V. F. FELVONÓGYÁR
saját gyártelepünkön
VI., Gömb-u. 44. Telefon L. 960-24.
Mindennemü felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártás.

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
a legjutányosabb áron szállítunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpacca, valamint alpacca ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
Árjegyzéket dijmentesen küldünk
TELEFON: Automata 219—69. szám
12 havi részletre
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Bálvány u. 16.
Pontos cimre kérjük ügyelni.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MERNÖK EPITÖMESTER EPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 SZ

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapittatott: 1895. A. B. C tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

SCHEMBER C. ES FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—31.

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycim: Dunmész.
Szállit: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

LIPNER ES TAUSZ épület- és keményfakereskedők
Iroda: VIII, Szeszgyár-u. 8. Tel: J. 310-23 és 594-24.
BUDAPEST
Főraktár: VII, Thökölyut 145

AGYAGCSÖVEK
és csatornázási cikkek
HUBERT ÉS TÁRSA B. T.
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4.
Telefon: Automata 22—67.

SZÉKELY ES KATONA
épitészek, épitési vállalkozók
Budapest, V., Kad r-ucca 4. — Telefon Lipót 903-26.

SZVETICS JÓZSEF
épitési vállalkozó
BUDAPEST, TELEP UCCA 8.

Ereky Károlyt jelölte az Egységes Községi Polgári Párt a Vásárpénztár élére

A hétfő esti pártértekezlet napirendre tüzte a házadómentesség nagyarányu kiterjesztését

Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfőn este tartotta ez évben első értekezletét *Kozma* Jenő elnöklésével. Jelen voltak: *Bayer* Antal, *Bárány* Othmár, *Bóhn* József, *Bibithi Horváth* János, *Battenberg* Lajos, *Dorner* Gyula, *Girardi* Tibor, *Glücksthal* Samu, *Dinich* Vidor, *Ereky* Károly, *Gaár* Vilmos, *Deményi* Aladár, *Harrer* Ferenc, *Gaylhoffer* István, *Szabó* László, *Farkas* József, *Németh* Béla, *Ugron* Gábor, *Holtzer* Nándor, *Pompéry* Elemér, *Ziegler* Géza, *Sajó* János, *Poliser* Gusztáv, *Lédermann* Mór, *Orova* Zsigmond, *Scheuer* Róbert, *Dósa* Ottó, *Martin* János, *Bakonyi* János, *Csorna* Kálmán, *Usetty* Béla, *Wellisch* Andor, *Nesty* Gyula, *Glück* Frigyes, *Kiss* Menyhért és még mások.

Kozma Jenő ismertette a *Vásárpénztárral* kapcsolatos ügyeket és megindokolta a 12-es bizottság ismeretes álláspontját. *Ugron* Gábor, *Bayer* Antal, *Dinich* Vidor és *Poliser* Gusztáv szóltak a kérdéshez és

az értekezlet egyhangú, lelkes helyeslésétől kísérve, azt javasolta, hogy a Vásárpénztár élére Ereky Károlyt állítsák,

akinek *közismert közgazdasági szaktudása, rátermettsége, agilitása, koncepciói biztositékot nyújtanak arra, hogy az intézmény a legjobb kezekbe kerül.*

Az elnök örömmel vette tudomásul a párt egyhangú határozatát, hogy

Erekyt akarja a Vásárpénztár élén látni

és felhatalmazást kér arra, hogy e kívánságnak érvényesítése érdekében a többi párttal tárgyalásokat folytasson.

Ereky Károly néhány keresetlen szóval megköszönte a párt előlegezett bizalmát. Utána *Girardi* Tibor referált *a tervezett gyógyhitel intézet* beadványáról, amely szerint az alapítók

a magyar középosztályt akarják betegség esetén és üdülés végett olcsó hitellel ellátni.

A párt behatóan foglalkozik a tervezettel, amelyhez majd az orvos tagok is hozzászólnak. Ezután *Girardi* Tibor a *fakoporsó gyárosok* panaszáról számolt be. Az érdekelt iparosok a párthoz fordultak azzal a kéréssel, hogy a megszüntetésre ítélt *Székesfővárosi Fárugyár likvidálását minél előbb hajtsák végre. Lédermann* Mór követelte, hogy az üzemi bizottságot rövidesen hívják össze és kérte a pártot, hogy

az üzemek leépítését állandóan tartsa napirenden.

Utána *Glücksthal* Samu szólalt fel. Rámutatott arra, hogy a közgyűlés már 1927-ben, tehát másfél év előtt elhatározta több olyan üzem leépítését, amelyekre szükség nincs és csak az adófizető polgárokkal konkurálnak. A kiküldött 12-es bizottságot tehát össze kell hívni nem csak azért, mert a leépítés nem történt meg, hanem azért is, mert *a 12-es bizottság még nem fejezte be munkáját.* Hogy az üzemeket még mindig nem likvidálták, annak oka jórészben a mostani szervezetben rejlik. Az új fővárosi reformnál tehát tekintettel kell majd lenni arra hogy

a jövőben a bizottságok maguk válasszák meg elnöküket

és ne akadhassanak fenn közérdekű ügyek *a tanács exponensének esetleges ellenállásán.* Nemcsak a régebbi határozatok végrehajtására kell tehát sürgősen összehívni a 12-es bizottságot, hanem azért is, mert *sok kérdést kell megoldani a fenntartandó üzemeknél is.* Szóvá tesz egy másik kérdést is és pedig

a házadómentesség kiterjesztésének ügyét,

amely néhány héttel ezelőtt éppen az ő felszólalása nyomán került szóbe a *felsőház* ülésén. *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter neki válaszolva jelentette ki azt a készségét, hogy

hajlandó e tekintetben engedményeket tenni.

A házadómentesség harmincéves kedvezménye már 1927-ben lejárt, az idén épülő házak 25 éves adómentességet élveznek, jövőre már csak 20 lesz, azontúl pedig 15 év a kedvezmény. Ez a csökkenő tendencia *károsan befolyásolja az építkezést.* Ezenkívül vannak az érvényben lévő törvénynek egyéb hibái is, a területi korlátozás és az a kikötés, hogy a meglévő épületek csak akkor kapnak kedvezményt, ha *a réginél négyszeresen nagyobbat építenek.*

Helyteleníti azt a felfogást, hogy csak kategóriák, bizonyos körzetek kapjanak adómentességet.

Azt indítványozza, hogy *a tanács ne intézze el saját hatáskörében ezt a kérdést, hanem vigye a közgyűlés elé és az hozzon határozatot.* A közgyűlés pedig mondja ki, hogy

minden építkező Budapest bármely részén részesül a kiterjesztett, korlátozás nélküli adómentességben.

Ugron Gábor, kiemelte az új pénzügyminiszter kézenfekvő megértését és érdeklődését a főváros dolgai iránt, míg *Harrer* Ferenc a lakásügyi bizottság állásfoglalását ismertette, egyuttal azokat az aggályait is, amelyeket benne az adómentesség megadása ébreszt. Attól

fél, hogy az adómentesség inkább a spekuláció, a telekdrágítás elősegítője lesz, mint az építkezésé.

Ezután *Németh* Béla szólalt fel, utána pedig *Dorner* Gyula azt fejtegette, hogy az *adókedvezmény megadásától nagyon sokat vár. Hasonló adókedvezmény építette meg az Andrássy- és a Nagykörutat is.*

A bizottság végül is *Glücksthal* újabb indítványát fogadta el e kérdésben, azt, hogy

a legközelebbi pártértekezlet napirendjére külön kitűzik a házadómentesség kérdését.

*

Pártértekezlet után vacsora volt. Az új évben ez alkalommal jöttek először össze fehér asztal mellett a párttagjai. A vacsora másik érdekessége az volt, hogy az *Egységes Községi Polgári Pártnak* és a *Polgári Egység Klubjának ez volt az első közös baráti összejövetele.* A vacsorán a párt tagjain kívül a politika több vezérférfia is megjelent.

PARKETTA
szállítása, mindennemű padozat készítése és javítása.
FRIED és BENEDEK
parkettgyár és gőzfürész
Budapest, VII., Rákóczi-út 82.
Telefon: József 133—43 és József 134—17.

FÖLDHITELBANK R. T.
V, Hold ucca 1.
TELEKELADÁSI IRODÁJA
(Telefon: Automata 261-25)
parcellázza az alant felsorolt ingatlanokat feltűnő olcsó áron, amelyek mind villamos közelében, a város legfejlődőképesebb részein feküsznek s
150-300 öles beépítésre igen alkalmas telkek
és így nemcsak családi házak és villák, de részben bérház építkezésére is alkalmasak. Mindezen ingatlanok előnyös áron s részletfizetési feltételek mellett kaphatók a következő helyeken:
Budán: 1. I., Ineze úton, a Ferry Oszkár út folytatásában, a Németvölgyi út és a Nárcisz út között; 2. I., Németvölgyi út 46—50. házszám alatt; 3. I., Istenhegyi út és Nógrády út között; 4. II., Hadapród uccában, a Pasaréti út sarkán; 5. II., Pasaréti út és Battai út között;
Pesten: 6. VII., Hungária körút és Egressy út sarkán és a felparcellázás alatt levő 7. VII., Kerepesi út mellett, a Zalán ucca, Remény ucca és Gróf Gvadányi út mentén fekvő telektömb. Érdeklődőknek a telekeladási iroda: V., Hold ucca 1. sz. nemcsak telefonon vagy levélben ad szívesen felvilágosítást, de helyszíni rajzzal is szolgál. — Telekeladást közvetítő ügynököket díjazunk.

Telefon: Aut. 107—58.

KISSLING CSILLÁROK
legolcsóbb és legjobb kivitelben
VI. kerület, Podmaniczky-u. 31 szám

Schöndorfer Jenő mérnök
központi fütési, szellőztetési, vizvezetéki és csatornázási berendezések vállalata
Budapest, VIII., Gólya ucca 22. sz.
Telefon szám: József 431—72

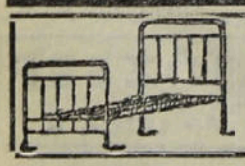
Mielőtt máshol vásárol, sajat érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készitményeit Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. **VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett.** Tel. J. 422-12.

Széchy Endre okl. mérnök, épitési vállalkozó
TELEFON: ut. 269-65
Budapest, VI., Bulyovszky ucca 12.

Alapitási év 1868. **CRISTOFOLI VINCE** Telefon J. 381-47
KŐPADLÓ, FAYANCE FALBURKOLAT
Budapest, VII., Gizella-út 31. — Azelőtt Ilka u. 34.

Radiatórok, Fütőtestek, Hőálló zománcozás
25 ÉVES GYAKORLATTAL
BIEDL KÁROLY
Budapest, VII. kerület, Hársfa ucca 57. szám
TELEFON: JÓZSEF 451—43

STILLER G. A. és TÁRSA KÉSZELŐGYÁR
Vállalja új reszelők szállitását és használt reszelők fölvágását
BUDAPEST, VI., FORGÁCH UCCA 9.
Alapitva 1895. évben — Telefon: L. 913—36.

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserep és kátrány-lemezzel fedett tetők javitását és jókarban tartását
Budapest, III., Pacsirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-36.

Telefon: József 464-57 **KOVÁCS OSZKÁR** Telefon József 464-57
BADOGOS-MESTER. ÉRCKOPORSO ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE.
BUDAPEST, IX., GYEP UCCA 56. SZÁM.

FISCHER ANTAL szobrász
Budapest, VII., Cobor ucca 6. szám

BUCHTA KÁROLY
közp. fütés és vizvezetékberendező mester. — Telefon: Krisztina 105—01. sz.
Bpest, II., Retek u. 37.

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa u. 39.
Telefon: J. 312—30.

SEITZ KÁROLY ÉS MIHÁLYI
GÉPTÖMITŐ-ANYAG GYÁR
BUDAPEST, III., TIMÁR UCCA 13. sz
Telefon: Automata 623-41. sz.

fürdőszoba berendezések
Jégszekrények, Sörkimérők — Elektromos Hütöberendezések
A mészáros-hentes, cukrász, vendéglő és tejipari üzemek részére
WIESEL ADOLF
Iroda és gyár: VI. Dessewffy u. 30 *Üzlet: VI, Vilmos cs. út 47*
Telef: J. 912—63 és Aut. 291—20

„STEAUA" MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
REX benzin
speciális autó és traktorolajok, aszfalt, porolaj
Központi iroda: V, Nádor-u. 2. Telefon: Aut. 939-25
Telep: csepeli petroleum kikötő Telefon: J. 309-86
Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban.

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva
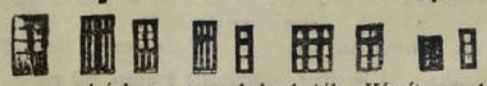
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók Készit azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Malomsoky József** asztalosárugyárt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

Vitéz HANTAY ÉS GALAVITS okl. gépészmérnök
elektrotechnikai vállalalat
Budapest, VIII., Szigony-ucca 34. — Telefon: J. 373—59.

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

ELKÉSZÜLT „A MAGYAR KARLSBAD“
egy újabb étapja: megnyitották az Árpád-forrást

Rövidesen a gyógyulást keresők szolgálatába állítják a második ivócsarnokot

Budapest barátai minden bizonnyal örömmel fogadják a bejelentést, hogy minden feltünés nélkül, szinte titokban, lassan, *mégis épül „a magyar Karlsbad”*, amelyről olyan sokat irtunk, cikkeztünk. Földalatti értékeink új kincsét sikerült a közelmultban az *Ásványvízüzem* igazgatóságának úgy kiaknázni, hogy az *a fővárosnak úgyszólván semmi áldozatába nem került*, viszont az új alkotás igen komoly tényezőjévé lett *Budapest-Fürdőváros kialakulásának*.

A budai forrásvidék középső csoportjának vizei, — amelyek közül a Hungária forrás is való, — tudvalevően a *Rudas-* és a *Rác*-fürdők környékén fakadnak, a Gellérthegy sziklái közül. Ezek a forrásvizek táplálják az ivócsarnokot, a Rudas-fürdőt, de

még így is rengeteg vízfelesleg kerül a Dunába, felhasználatlanul.

A *Hungária* forrás vize mostanáig bőségesen fedezte az *Ásványvízüzem* és a forrást felkereső betegek ivókurájának szükségleteit, tekintettel azonban arra, hogy a *Hungária* forrás látogatottsága és a *Harmatvíz* kereslete szinte *napról-napra rohamosan nő*, — a városgazdasági ügyosztály a forráskezelőség javaslatára már hónapokkal ezelőtt megtette a szükséges intézkedéseket, hogyan lehetne a környező testvérforrások bekapcsolásával a jövendő fejlődés lehetőségeit biztosítani.

Veszelszky Gyula dr. egyetemi tanár, a *Rádium Intézet* igazgatója, a kiváló hydrologus végezte el a vizsgálatokat és megállapította, hogy a Hungária-forrás vizével leginkább azonos karakterü az *„Árpád-forrás”*, amely a fürdővel szemközt, közvetlenül a hegy tövében fakad, a *Gellérthegy* alján húzódó bekerített parkban. Ennek a forrásnak nagy alaposságot és szaktudást követelő

foglalási munkáit a napokban végezték be és hétfőn mutatták be az Ásványvízüzem felügyelő bizottságának.

A szemlén ott volt a *Fővárosi Hirlap* munkatársa is, akinek ez alkalommal módjában volt

Veszelszky Gyula professzorral,

a forrás-kérdésről hosszabban beszélgetni.

— A Hungária-forrás világszerte páratlanul álló rádiumos vizének népszerű híre — mondotta a professzor — minden propaganda nélkül is egyre növekszik, úgy hogy

most már naponta körülbelül ötezer pohár Hungária-víz fogy el,

de az ásványvízüzem produktumainak kelendősége is olyan nagy, hogy az igazgatóság *a nyáron például már csak éjjeli üzem rendszeresítésével tudta a szükségletet kielégíteni*. A forrás nappali termése szolgált a kurázók kielégítésére, míg az éjjeli vízmennyiséget használták fel palackozásra.

— Ezért vált szükségessé, hogy kellő időben, jóelőre gondoskodjunk a fejlesztés lehetőségeiről, amit különben a bizottságnak már a mult évben indítványoztam. Hónapokon át vizsgáltam a *„Rudas-csoport”* többi forrásának vizét, amelyekről megállapítottam, hogy

lényegében nem különbözik a vizek összetétele a Hungária-forrásétól,

mégis az „Árpád forrás” bizonyult erre a célra legalkalmasabbnak, nemcsak a víz kémiai összetételénél, hanem fakadásának helyénél fogva is.

— Az *Árpádforrás* szerencsés fekvése olyan, hogy *a forrásfoglalási munkálatokat szinte észrevétlenül végezhettük* el, az úttest felbontása nélkül, ami a többi forrásnál nehezebben lett volna elkerülhető. A jelen esetben minden zavaró mellékkörülmény nélkül, — az Árpád forrást a többi forrás kezelésétől függetlenítve, — végezhettük el munkánkat, úgy hogy

a víz az Árpád-forrásból is abszolut steril en, a külső levegő és a por behatásától teljesen védve, a leghigiénikusabban jut el a levezetőcsövekbe, illetve a palackozó gépekhez.

— Az Árpádforrás vizével egyelőre a *Harmatvíz* üzem szükségletét egészítjük ki, de a mostani alkotással egyuttal megtettük a kezdő lépéseket *egy második ivócsarnok* megnyitásához, arra az időre, amikor — reméljük rövidesen —

sor kerül a Hungária-forrás megnagyobbítására, a kolonád építésére és az ezzel kapcsolatos tereprendezési munkálatokra,

amelyeknek elkerülhetetlen következménye lesz az, hogy *a Hungária forrást legalább pár hétre le kell zárnunk.*

— Az *Árpádforrás* foglalása úgy történt, hogy ott már az új, második ivócsarnok tulajdonképen készen van. Lépcsőkön megyünk le a forrás eredéséhez, s a hatalmas földalatti teremben pompás látvány a habzó rádiumforrás feltörése, ami a Hungária forrásnál nem látható. Itt

a kúrázó, gyógyulást kereső betegek szemük láttára tör ki a földből a gyógyerejü forrás,

ott nyomban kapják meg a vizet és egy másik lépcsőn távozhatnak el a csarnokból. A kurával kapcsolatos sétákat pedig a hegy tövében húzódó, gondozott kellemes parkban fogják elvégezhetni az *Árpádforrás* vendégei. A parkot erre az időre megnyitja a főváros, és *az üzem felszereli pihenő padokkal, asztalokkal és mindazzal, amire egy gyógyparknak szüksége van.*

Rakovszky Iván ny. miniszter, a *Közmunkatanács* elnöke jelenlétében a napokban mutatták be az ásványvízüzem teljesen új, legmodernebb palackmosó gépét is, amely percek alatt ragyogó tisztára mossa a legpiszkosabb palackokat is vízsugarak és vegyszerek segitségével. Próbaképen több palackot petróleummal szennyeztek be, amelynek az eltávolítása, tudvalevően, a *legnehezebb*. A gép percek alatt oly tisztára mosta a palackot, hogy a szennyező folyadéknak nyoma sem maradt.

A fejlődő üzemnek szüksége van egy *szénsavval telítő* gépre is. Ezt a készüléket most rendelik meg és *rövidesen üzembe helyezik*, hogy az üzem, addig is, amíg megfelelőbb új épületet kap, — *a szüségletnek megfelelően fokozott teljesítőképességgel dolgozhasson.*

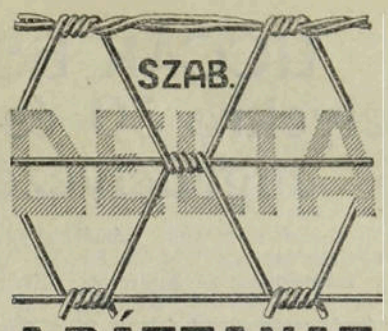

DRÓTFONAT
A LEGJOBB KERITÉSANYAG.
KOLLERICH PÁL ÉS FIAI
BUDAPEST, IV. FERENC-JÓZSEF RAKP. 21.

Jó úton kitünő
Legolcsóbb, legtartósabb
2 és 4 hengeres, léghütéses személy- és teherautók
Rossz úton páratlan
Biztos, gazdaságos, elegáns
6 hengeres, vízhütéses luxus sportautók
LENGŐ TENGELLYEL
GYÁRTJA ÉS VEZÉRKÉPVISELI:
GYÁR: V., ZÁPOLYA U. 13.
UNITAS
SALON: NAGYMEZŐ U. 19.
AUTOMOBILIPAR ÉS KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
SAJÁT SOFFÖRISKOLA! SAJÁT SOFFÖRISKOLA!
TATRA

„MEINL TEAKEVERÉKEI“
Queen's blend 1/4 angol font . P 4·40
Three stars 10 dk . . . . . P 3·80
Ceylon special 10 dk . . . . P 2·80

VOZÁRI PÁL okl. gépészmérnök
Budapest VIII, Hunyadi u. 37. Tel.: J. 373-34
VÁLLAL: Villamosvilágitási, erőátviteli és gyengeáramú berendezéseket. Községek, gazdaságok és épületek erőátviteli és világitási berendezések tervezését és készitését. Dynamók és motorok javitását, tekercselését. Gép- és épületlakatos munkákat.

UCCÁK ÉS VÁROSRÉSZEK, amelyekre 30 és 35 éves adómentesség engedélyezését kéri a főváros

A *Fővárosi Hirlap* újévi számában jelentettük, hogy a főváros tanácsa *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter intencióinak és határozott kívánságának megfelelően felterjesztésen dolgozik, amely nagyarányú házadómentességgel jelölve ki a főváros bizonyos területeit, alkalmas lenne a megcsappant építkezési kedv életre-senkentésére. Lapunk mai számának más helyén *Kozma* Jenő dr. bejelenti, hogy értesülése szerint

a pénzügyminisztériumban már dolgoznak is a házadómentességi törvényjavaslatnak megalkotásán

és azt *Wekerle* pénzügyminiszter *rövidesen tető alá is akarja hozni.*

A tanács esütörtöki ülésén foglalkozott részletesen a felterjesztéssel, amelyet a lakásügyi bizottság már magáévá tett és

részletesen megállapította azoknak az uccáknak, útvonalaknak és környékeinek a jegyzékét, amelyekre vonatkozólag az uj építésekre érvényes adómentességet kéri.

A tanács *két* csoportba osztotta ezeket a helyeket, az első csoportba tartoznak azok az útvonalak, amelyeknek új építkezése után *harminc évi adómentességet kíván,* a másik csoportba pedig azok, amelyekre *harmincöt évi teljes adómentesség engedélyezését kéri.*

A harmincéves adómentesség megszavazását a következő helyeken történő építkezésekre tartja szükségesnek a tanács:

az I. kerületben a Krisztina-körút mindkét oldala, a Bors ucca, Mészáros ucca, Alagút ucca, Attila ucca közötti területre, a Vérmező ucca és a Mikó ucca szakaszán az északkeleti oldalon lévő telkekre, a Mikó ucca és Alagút ucca közötti szakaszon mindkét oldalra. Továbbá Kelenföldön a Horthy Miklós út, Gellért tér és kelenföldi állomás közötti szakasz mindkét oldalára. A Villányi útnak a parkozott rész és a Körönd közötti szakaszára, a Lenke ucca, Vincellér ucca közötti szakaszára és a Vincellér ucca nyugati oldalára.

A II. kerületben a Széna tér, Ostrom ucca, Batthyány ucca, Irma tér, Iskola ucca, Corvin tér, Fő ucca, Jégverem ucca, Margit rakpart, Királyhegy ucca, Margit körút és Széna tér által határolt területre. A Margit rakpartnak a Pálffy-térig terjedő szakaszára. A Fő uccának nyugati oldalára, a Ponty ucca, Jégverem ucca, Margit körut északi oldala, a Királyhegy ucca és Széna tér által határolt területre. A Széna tér összes telkeire, a Margit körút mindkét oldalára. A Királyhegy uccának a Dunáig terjedő szakaszára és a Török ucca délkeleti oldalára.

A III. kerületben: a Zsigmond ucca, Üstökös ucca és Dara ucca közötti szakaszára a keleti oldalon, a Dara ucca, Zsigmond tér, Bécsi út Selmeczi út, Perc ucca, Cserepes-ucca és Óbudai rakpart által határolt területre. A Bécsi út, Zsigmond tér és Selmeczi út közötti területre.

Az egész IV. kerületre.

Az V. kerületben a Szabadság tér déli oldalára, a Wekerle Sándor ucca és Nádor ucca között. A Lipót körúttól az Ujpesti rakpart, Garam ucca, Csáky ucca, Katona József ucca, Váci út, Lipót körút által határolt területre.

A VI. kerületben az O ucca, Nagymező ucca, Dessewffy ucca és Vilmos császár út közötti területre.

A VII. kerületben a Wesselényi ucca északi oldalán a Dohány ucca és Erzsébet körút között levő, de csak az északi oldalra megállapított szabályozási vonalra metszett telkekre. A Wesselényi-, Akácfa- és Dohány ucca közötti telkekre. A Klauzál uccának Rákóczi út és Dohány uccai szakaszának mindkét oldalára. Az Akácfa ucca északkeleti oldalán a Dohány- és Dob uccák közötti területre. A Dob ucca északnyugati oldalán az Erzsébet körút és Rózsa ucca közötti telkekre.

A VIII. kerületben a Práter ucca, Illés ucca, Losonczy ucca és a Losonczy ucca tervezett meghosszabbítása, a Nap ucca, József körút és Práter ucca közötti területen történő útépítkezésekre. A Tavaszmező ucca, Nagyfuvaros-, Népszínház ucca, Rákóczi tér, Németh ucca és Mária Valéria tér közötti területre. A Német ucca nyugati oldalára.

A IX. kerületben a Vámház körút, Kálvin tér, Üllői út és Ferenc körút közötti területre. A Tompa ucca, Ranolder ucca északkelti oldalára.

A X. kerületben a Belső Jászberényi út, Liget tér, Szent László tér közötti területen fekvő telkekre. A Szent László tér, Harmat ucca közötti terület délnyugati oldalára. A Halom ucca délnyugati oldalára.

A fenti helyeken történő építkezésekre

1929 március 1-től kezdődő hatállyal kéri a főváros a harminc éves adómentesség engedélyezését,

annak kimondása mellett, hogy az adómentességet csak azok az építtetők kaphatják, akik az építkezést *a törvény életbelépésétől számított öt-hat éven belül be is fejezik.*

A második csoportba tartozó és

harmincötéves házadómentességet élvező építkezések a következő helyeken lennének:

az egész Tabán területén. A tervezett Erzsébet sugárút vonalába eső kerületekben. A Gróf Tisza István ucca tervezett kiszélesítése mellett történő építkezéseknél. Végül az Obuda—Hungária körúti híd környékén történő építkezéseknél úgy a pesti, mint a budai oldalon. Ezt a harmincötéves adómentességet azonban csak akkor kéri életbeléptetni a főváros, amikor az említett városszabályozási tervek a kivitel stádiumába jutnak.

A főváros tanácsa szombaton *soronkívül terjesztette fel a pénzügyminiszterhez az adómentességi kérvényfeliratot.*

A SZÉKESFŐVÁROSI KÖZMUNKÁK TANÁCSA rendeletének megfelelően
FÜSTMENTES a tüzelés NAGY SZÉN-MEGTAKARÍTÁSSAL

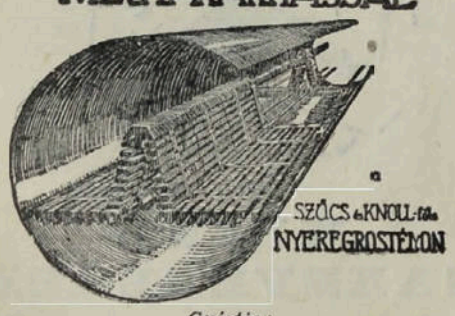

Gyártja:
RÓCK ISTVÁN ÉS ELSŐ BRÜNNI GÉPGYÁR RT.
I., BUDAFOKI-UT 70.
Egyéb gyártmányok:
Gőzgépek, gőzkazánok, téglagyári, jéggyári berendezések, olaj- és borsajtók.
Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk.

Hudetz János
okl. építészmérnök, építőmester
tervező- és vállalkozó irodája
Alapittatott: 1876 — Telefon: József 351-54
Budapest, VII. Rottenbiller ucca 6/b.

GRÜNHUT ÖDÖN
Saját készitményü hentes, bonc- és munkaruha készitő.
Budapest, VIII., József-körut 22—24.
TELEFON: JÓZSEF 400—09.

REKLÁM ÉS CÉGTÁBLA FESTŐ VÁLLALAT
Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23
Telefon: József 385-28
Csernák Jenő

DROPPA SÁNDOR
ÜVEGESMESTER
BUDAPEST, VII, Rottenbiller u. 29.

A
BUDAPESTI HIRLAP
minden előfizetője INGYEN kapja a
KINCSES KALENDÁRIUMOT
és a Budapesti Hirlap minden vasárnap megjelenő, páratlan érdekességü 36 oldalas KÉPES MELLÉKLETÉT
Kérjen mutatványszámot! Bárkinek szivesen küld a kiadóhivatal: Budapest, VIII, József-körút 5

SZÓRAKOZÁS

Alpár Gitta-esték
a Városi Szinházban

Január 11, péntek: Traviata (A).)
Január 14, hétfő: Hoffmann meséi (C.)
Január 16, szerda: Rigoletto (D.)
Január 18, péntek: Denevér (B.)

Jegyeket Alpár Gitta fellépéseire a Városi Szinház pénztáránál és az összes jegyirodákban. A A helyárak mérsékelten felemeltek: legdrágább hely 9 pengő 44 fillér, legolcsóbb hely 1 pengő.

Corvin Szinház
csütörtöktől:
Nősüljön meg hadnagy úr!
Dina Gralla új vígjáték-attrakciója
Álarc (A púpos bandita)
filmregény 6 felvonásban.

KAMARA
A nagy sikerre való tekintettel prolongáljuk csütörtöktől
DOLORES DEL RIO
nagy filmjét A táncosnő-t
ezenkivül ÁLARC (A pupos bandita)
Filmregény 6 felvonásban

Kapuszta Gusztáv
épitőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 3.
Telefon: József 808—08.

NEMES ÉS SCHRAMEK
OKL. MŰKERTÉSZ KERTÉPITŐK
BUDAPEST, I, MÉSZÁROS UCCA 56-a
TELEFON: KRISZTINA 509—38

„PRÄCISIOS"
elektrotechnikai és tudományos müszer laboratorium
Budapest, IX. ker. Mester-utca 22.

BUCSANYECZ JÓZSEF
ÁCSMESTER ÉS ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, VII., Rottenbiller ucca 4/b.

Vasszerkezeti- és lakatosárugyár
Farkas és Társa R.-T.
Budapest, VI. ker., Lehel ucca 8.
Telefon: L. 908-62

FISCHER HENRIK
épületfakereskedő
Telefon: J. 623—09.
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

TÓTH LAJOS
eternit-, cseréptedés, facement és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása a legjutányosabb árban
Budapest, I. ker. Budafoki-út 23

ÁBRAHÁM ÉS GÜRTLER
hádogos és szerelők
BUDAPEST, VII., DOHÁNY-U. 29.
TELEFON: J. 430—13.
Épület- és díszmühádogos munkák. Vízvezeték, gázberendezés, csatornázás és központi fütés.

Széchenyi Gyógyfürdő
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelithető.

TELEFON: J. 395—78 HLATKY JÓZSEF TELEFON: J. 395—78
OKL. MÉRNÖK MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
Magasépités, út, vasút, hidépités, vasbeton
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 77—79, I. EM. 17.
Saját anyagtelep: I., FEHÉRVÁRI-ÚT 78. Telefon: József 395-78

MAGYAR HŐSZIGETELŐ VÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: József 310—15 Budapest, VIII., Bérkocsis ucca 41 Telefon: József 310—15

Tizenketten

Tizenketten pályáznak *Folkusházy* Lajos örökére, az alpolgármesteri székre. Budapest közönsége teljes bizalommal tekint a választás elé, mert Budapest törvényhatósági bizottsága nem szokott tévedni, nem szokott méltatlanokat ültetni az alpolgármesteri székbe. Ezuttal meg a kijelölő választmányt, meg a közgyűlést az a körülmény is megkíméli a tévedéstől, hogy mind a tizenkét jelölt tökéletesen méltó a kiváló tisztség betöltésére. Akárkire esik a tizenkét jelölt közül a választás, Budapest közönsége már előre is örömmel és bizalommal fogadja az új alpolgármestert.

Hogy kiknek vannak jó kilátásai és hogy kik milyen okból kerülhetnek majd előnybe a többi pályázókkal szemben, ezt ma még nem lehet megállapítani, mert még a jelölés sem történt meg, de a pártok sem foglaltak eddig állást semmi irányban. Ma tehát nem lehet más feladatunk, minthogy néhány sorban ismertessük a pályázókat.

A mai státuszon kívül álló *Déri* Ferenc et, aki nyilván csak elvi okokból adta be pályázatát, leszámítva *szolgálati idejük* szerint és annak megjelölésével (zárójelben) a tizenegy pályázó így sorakoznék fel:

Édes Endre (1892 aug. 9. lépett a főváros szolgálatába), *Némethy* Béla (1892 okt. 7.), *Berczel* Jenő dr. (1894 júl. 3.), *Purébl* Győző dr. (1894 aug. 8.), *Lobmayer* Jenő dr. (1894 aug. 27.), *Vajna* Ede (1895 aug. 5.) *Csupor* József dr. (1895 szept. 20.), *Liber* Endre (1896 nov. 5.), *Borvendég* Ferenc (1897 okt. 14.), *Szabó* Imre dr. (1898 márc. 1.), *Lamotte* Károly (1909 ápr. 1.)

A pályázó tanácsnokok *rangsora* a következő: *Csupor* József dr., *Berczel* Jenő dr., *Édes* Endre, *Vajna* Ede, *Lobmayer* Jenő dr., *Purébl* Győző dr., *Liber* Endre, *Borvendég* Ferenc, *Némethy* Béla és *Lamotte* Károly dr.

Vegyük azonban sorra *életkoruk* szerint a pályázókat:

Csupor József dr. (szül. 1872 febr. 2.) kitünően járatos a városigazgatás minden ágában, hiszen hosszabb ideig jeles eredményekkel, közmegelégedésre vezette a katonai, majd a közegészségügyi, végül pedig a pénzügyi ügyosztályt. Hatalmas munkával ő likvidálta a háború végén a hadviselt tömegek leszerelését, ő hozta rendbe a kommün után a főváros pénzügyeit. Ma alpolgármesteri teendőket lát el.

*

Berczel Jenő dr. (sz. 1873 ápr. 7.) abból a pompás gárdából való, amely az érvényesülés útján még a háború előtt indult meg. A háború alatt előbb mint pénzügyi tanácsnok töltött be igen fontos poziciót, majd mint a városgazdasági ügyosztály vezetője igen nagy érdemeket szerzett Budapest háborús élelmezése, majd a Szent Gellértfürdő építkezésének befejezése, az Állatkert fejlesztése stb. körül. Legjobban alkotásai dicsérik. A Széchenyi-fürdő építkezési botránya idején a közjogi és katonai ügyosztály élére került és ott várta meg tökéletes rehabilitálását. Mintaképe a szorgalmas, praktikus érzékkel és alkotó erővel rendelkező, puritán tisztviselőknek.

*

Szabó Endre dr. (sz. 1873 nov. 5.) ma Budapest székesfőváros mindenki által tisztelt és becsült, kiválóan tehetséges, művészi íráskészségű és szónoki adományokkal megáldott tisztifőügyésze. Országos nevű kiváló jogász, a főváros adminisztrativ ügyeinek is kiváló ismerője, energikus férfiú, aki azonban a társadalmi életben uri modorával és szeretetreméltóságával mindenkit meghódít. A városháza főtisztviselői közül egyike azoknak, akiket pártkülönbség nélkül elismernek és akinek túl mai magas állásán még nagyobb jövőt jósolnak.

*

Édes Endre (sz. 1873 szept.) tiszteletreméltó közigazgatási pályáján Budapest székesfőváros számára az alkotások egész sorát termelte már akkor is, amikor még nem volt a tanács tagja. Amióta tanácsnokká választották, a polgármester mindig a legfontosabb és legnehezebb posztokra állítja, a legsúlyosabb feladatok megoldásával bízza meg. Előbb a közegészségi ügyosztály élén állott, majd amikor a Széchenyi-fürdő botránya tartotta izgalomban a kedélyeket, ő került a városgazdasági ügyosztály élére, ahol ma is mindenki teljes megelégedésére végzi felelősségteljes munkáját.

*

Vajna Ede (sz. 1874 jún. 8.) az alpolgármesteri állásra pályázók közül ő az, aki hosszú időn át legközelebb állt Folkusházy Lajoshoz, akinek jobbkeze, majd utóda lett a közélelmezési tanácsnoki székben. Szorgalmának, szaktudásának és puritánságának legendás híre van a budapesti városházán, ahol a háború alatt Folkusházy Lajos oldalán ő vívta meg a legdiadalmasabb csatát, Budapest kenyerének, betevő falatjának győzelmes ütközetét. A háborús rendeletek rengetegében senki úgy eligazodni nem tudott, mint ő és része volt abban a pesszimista háborús élelmezési politikában, amely hozott ugyan kettőjük számára népszerűtlen napokat, de amelynek eredményeként Budapest népe szenvedett élelmezési kérdésében legkevesebbet az egész kontinensen. Ma a fejlődő Budapest közélelmezésének korszakalkotó megreformálásán dolgozik.

*

Lobmayer Jenő dr. (sz. 1874 jún. 2.) a tanácsnak igazán európai műveltségű tagja, akit jeles nyelvtudása és kitünő modora arra predesztináltak, hogyha külföldi előkelőségek tartózkodnak Budapesten, a székesfőváros nevében ő reprezentáljon. Ezen a réven szinte az egész világon megismerték már a nevét. Előbb a szociálpolitikai ügyosztályt vezette, ahol a művészetek és a kultura iránt való rajongásának néhány igen kiváló alkotással, intézkedéssel hódolhatott. Az ügyosztályok összevonásakor elesett ettől a szinte testére szabott működési körtől, s azóta a közlekedési és közgazdasági ügyosztályt vezeti nagy odaadással, nemes törekvésekkel.

*

Némethy Béla (sz. 1874 aug. 8.) a főváros egyik legszorgalmasabb és legnépszerűbb főtisztviselője és mint kivételes adminisztrativ tehetséget ismeri mindenki. Csendes, nyugodt temperamentuma és izlése visszatartotta a törtetéstől és bár mindenki nagyrabecsülte, éppen tiszteletreméltó szerénysége miatt későn érkezett el a tanácsnoki székig. Valaha lelke volt a tanügyi ügyosztálynak, ma pedig a közegészségügyi ügyosztályt vezeti, ahol csendes munkában elmerülve rendkívüli munkát végez: előkészíti Budapest közegészségügyének hatalmas reformját, egymás után hozza rendbe a lezüllött kórházakat, küzködik a pénzhiánnyal, de fáradhatatlanul dolgozik a gigantikus kórházépítési terveken.

*

Purébl Győző dr. (sz. 1875 jún. 19.) fővárosi szolgálatának legnagyobb részét a közgazdasági ügyosztályban töltötte el éjjelt napallá tevő munkában. Amikor aztán specialistája, szakértője lett ezeknek az ügyeknek, mint tanácsnok a tanügyi ügyosztály élére került. Máról holnapra a tanügyek leghivatottabb intézője lett, páratlan népszerűséget szerzett a tanügyi körök előtt és Budapest kulturájának ügyét lelkesebben senki sem tudná képviselni. Amit az iskolákért, a tanszemélyzetért tett, ezekkel a teljesítményekkel csak az a csodával határos eredmény vetekszik, amit a gyermeknyaraltatás terén ért el. Most ő is alpolgármesterjelölt, pedig a tanügyi tanácsnoki széknek az a legendája, hogy a budapesti városházán innen szokták a legbiztosabb és legszebb karriereket csinálni. A legnagyobb zavarban azonban Purébl tanácsnok volna, ha *már most* elvinnék a tanügyi ügyosztály éléről, ahol neki most van a legtöbb tennivalója, ahol még ő szeretne egyetmást „megmutatni."

*

Borvendég Ferenc (sz. 1876 nov. 17.) szintén nagyon jogos aspiránsa az alpolgármesteri széknek. Ami Vajna Ede volt Folkusházyval vonatkozásban, az volt Borvendég Ferenc Buzáth János alpolgármesterrel vonatkozásban. Ők meg a szénfronton győztek a háború alatt és talán még súlyosabb napokban a háború után. Emberfeletti küzdelmekkel biztosították a szükséges szenet, hogy Budapest számára a villanyvilágítást, a gázt és a vizet biztosítani lehessen. A szorgalom, a világos, mindent megértő ész és a nyilt, egyenes férfiasság mintaképe Borvendég tanácsnok, aki jogász létére Budapest leghatalmasabb üzemeinek legfőbb kormányzója. Technikus sem tudná jobban megállani itt a helyét, pedig Budapest lakosságának legfőbb érdekei itt találkoznak, ennek a polgárságnak legelemibb közszükségleti igényeit kell itt tökéletesen kielégíteni. Borvendég tanácsnok ideálisan oldja meg ezt a feladatot, ami kivételes talentumot, teljes odaadást és rendkivüli adminisztrativ erőt tételez fel.

*

Liber Endre (sz. 1878 aug. 15.) a tanács egyik legnépszerűbb tagja, hiszen ő az, aki a város szivét képviseli. Páratlan érzékkel rendelkezik a szociális kérdésekkel szemben és ha Budapest kezd a szociális gondoskodás mintaképévé lenni, akkor ezen a réven a legfőbb érdem Liber tanácsnoké. Hasonlóképen ritka szeretettel ápolja a művészeteket és az ő nemes törekvései révén Budapest ma is a magyar művészetek egyik legfőbb mécénása. Ő az különben, aki Budapest székesfőváros nevében legtöbbször reprezentál a külföldön és Stockholmtól Newyorkig tiszteletet szerez a magyar névnek és Budapest polgárságának.

*

Lamotte Károly dr. (sz. 1888 jun. 14.) a tanács Benjáminja, de egyike azoknak a főtisztviselőknek, akiknek nagy jövőt jósolnak. Bár pénzügyi tanácsnok, aki kíméletlen eréllyel viszi keresztül szigorú takarékossági elveit, minden párt előtt egyaránt szimpatikus. Rövid tanácsnoki működése alatt igen szép érdemeket szerzett a főváros pénzügyeinek böles, de mindig előrelátó, megfontolt, felelősségérzetet tükröző intézésével. Járatos különben a fővárosi adminisztráció minden ágában, hiszen tisztviselői pályájának igen nagy részét a város vezetőinek, *Bárczy* Istvánnak, majd *Ripka* Ferencnek közvetlen munkatársaként futotta meg. Nagy mestereitől rengeteget tanult és meg van benne a tehetség és jószándék, hogy ezeket a ritka tapasztalatokat Budapest javára dúsan kamatoztassa.

*

A tizenkettedik pályázó, aki azonban — mint említettük — csak az elv kedvéért „adta le névjegyét", *Déri* Ferenc nyugalmazott **alpolgármester.**

Ime itt vannak ők tizenketten: tessék lelkiismeretesen választani közülök. Egy bizonyos és ez az, hogy *a választás nagyon nehéz lesz.*

Megnyilt a tűzoltótiszt-képző tanfolyam

Scitovszky belügyminiszter és Ripka főpolgármester jelenlétében

Szombaton délelőtt a fellobogózott Kun uccai tűzőrségen nyitotta meg *Scitovszky* Béla belügyminiszter a tűzoltótiszt-képző tanfolyamot. Az ünnepségen megjelentek: *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester, *Szterényi* Sándor h. államtitkár a kereskedelmi miniszter, *Sereghy* László ezredes a hadügyminiszter képviseletében, *Karaffiáth* Jenő ny. államtitkár, *Marinovich* Imre, a Tűzoltó-szövetség alelnöke, *Nagy* Sándor főtitkár, *Andréka* Károly főkapitány helyettes, *Toiffel* István államrendőrségi főfelügyelő, *Csárman* Ferenc tanácsnok, *Körmöczy* Emil igazgató, mentőfőorvos, *Tomcsányi* Kálmán dr. és *Koncz* Endre dr. min. tanácsosok, *Széchenyi* Viktor gróf, a Szövetség országos elnöke, *Kovács* Dénes min. oszt. tanácsos, *Csilléry* Zoltán főjegyző és számosan mások a tanfolyam tanárai és vezetői közül.

A belügyminisztert *Tomcsányi* Kálmán üdvözölte, hangsúlyozva, hogy a világhírű magyar tűzoltóság történetében új s *az eddiginél is fényesebb* korszak kezdődik a mai nappal.

Breuer Szilárd tűzoltó-főparancsnok jelentést tett a miniszternek, majd *Csárman* Ferenc a főváros tanácsa nevében üdvözölte *Scitovszky* Bélát.

Ezután *Scitovszky* belügyminiszter nagy beszéd keretében megnyitotta a tűzoltótiszt-képző tanfolyamot. Beszéde során kidomborította azt a hatalmas értéket, amelyet a tűzoltóság évente *megment ön-*

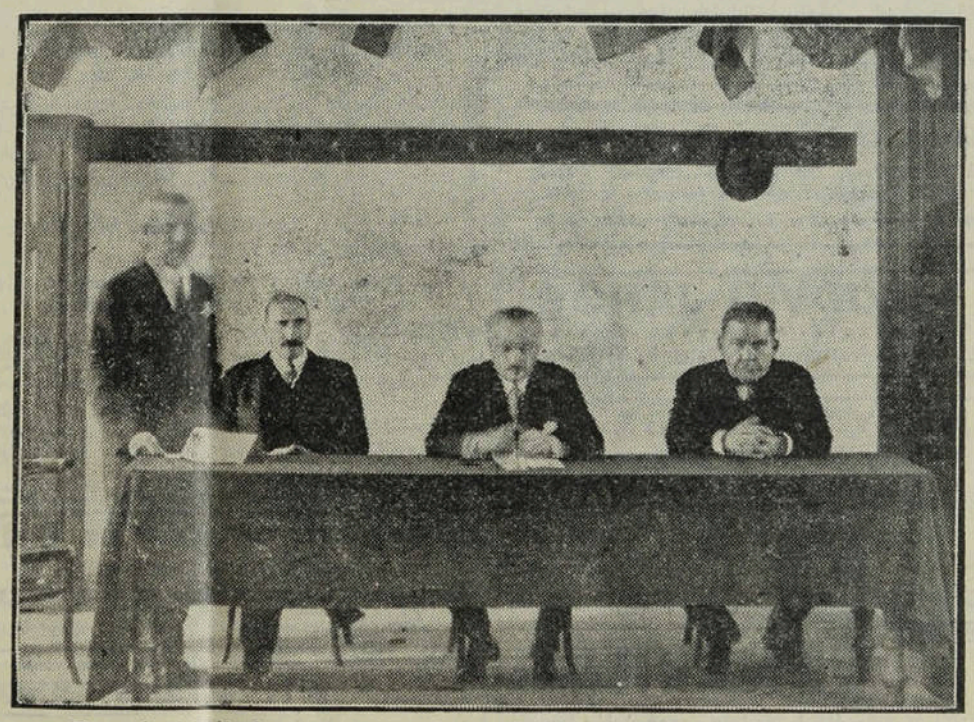

Tomcsányi Kálmán miniszteri tanácsos, Széchényi Viktor gróf, Scitovszky Béla belügyminiszter, Ripka Ferenc főpolgármester.

HEVERDLE ISTVÁN
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
VIII. BAROSS UCCA 74
TELEFON: JÓZSEF 302—75

feláldozó és hozzáértő munkájával a nemzeti vagyonból.

Hogy ez számbelileg kifejezve mit jelent, arra felhozta, hogy a tűzoltóság mai nagyszerű nivója mellett is *meghaladja az évi 12 millió pengőt a tűzkár.*

Ezután az új tanfolyam célkitüzéseit ismertette, majd köszönetet mondott mindazoknak, akik a miniszterium segítségére voltak e nagyjövőjű intézmény létrehozásában.

A nagyjelentőségű ünnepséget *pompás tűzoltógyakorlatok fejezték be,* amelynek során működésbe léptek a főváros újonnan beszerzett hatalmas, modern *Niagara* fecskendői, a Szilvay-féle száraz fecskendő, káprázatos látvánnyal szolgálva az előkelő közönségnek.

Kijelölik a fedett uszoda helyét

A főváros adja a telket, a kultuszminiszter a pénzt

A sportkörök, a sajtó és a főváros illetékes bizottságai már hónapok óta intenziven foglalkoznak a budapesti fedett uszoda kérdésével, amelyet tudvalevően főleg azért sürgetnek a magyar úszósport és vizipóló-sport irányítói, hogy azokat

a nagyszerű eredményeket, amelyeket külföldön a vizisportok terén a közelmultban elértünk — ne csak megtarthassuk, hanem fejleszthessük is,

A tanügyi osztály a fedett uszoda építésére — mint emlékezetes — nagyobb összeget állított be a költségvetésbe, de pénzügyi okokból később *ezt a tételt törölni kellett,* úgyhogy a főváros minden jószándéka ellenére is a terv kátyuba jutott. A sportkörök mozgalmához egyre többen csatlakoztak, időközben megszólalt a kultuszminiszter is, így az ügy ismét előtérbe jutott, sőt annyira pozitívvá lett, hogy *a közeljövőben döntő fordulatot várhatunk,* mert

a kultuszminiszter kijelentette, hogy a fedett uszoda építéséhez szükséges pénzt rendelkezésre bocsátja,

amennyiben a főváros megfelelő telekről gondoskodik. Miután a fővárosnak a Gellért-fürdő közvetlen közelében vannak üres telkei, amelyek egyikére tervezték a második hullámfürdőt, semmi különösebb akadálya nincs annak, hogy e fővárosi területek egyikét az úszósport palotájának engedjék át. A fővárosnál erre meg is van a legteljesebb hajlandóság, úgyhogy már

a legközelebbi napokban helyszíni szemle is lesz a középítési, a városgazdasági, a tanügyi és a városrendezési ügyosztályok és a szakkörök bevonásával.

Felkerestük

Dinich Vidort,

aki a fedett uszoda ügyének egyik leglelkesebb istápolója kezdettől fogva és aki a legutóbbi tanügyi bizottságon is a leghatározottabb hangon sürgette e fontos sportintézményt. *Dinich* a következőket mondotta:

— A legutóbbi tanügyi bizottsági ülésen napirend előtt ujból megsürgettem a közgyűlésen egyhangúan elfogadott indítványaim megvalósítását, hogy Budapestnek végre-valahára legyen fedett uszodája, sportpalotája és megfelelő számú gyermek-játszótere. Rámutattam arra is, hogy szerintem a legalkalmasabb hely erre a célra a Horthy Miklós út 3—7. szám alatti telekkomplexum, illetve annak egy része, *ahova könnyen át lehet vezetni a Gellért-fürdő melegforrásainak vizét. Azért sürgős mind*ezeknek a problémáknak a tisztázása, hogy a legközelebbi időben *már megkezdődhessenek,* s

legalább a nyár folyamán elkészülhessenek az összes munkálatok és a fedett uszoda átadható legyen a magyar sportnak.

De nemcsak sportszempontból sürgős ez az építkezés, hanem azért is, mert *újabb munkaalkalmat jelent ez a fokozódó munkanélküliséggel szemben.*

— Lehetetlennek tartom a kérdés elodázását és érthetetlennek is, hisz valamennyi politikai párt vezérei ujévi beszédeikben kivétel nélkül azt hangoztatták, hogy *a külpolitika legfontosabb feladatának tartják az 1929. évben azt, hogy a külföld előtt minél jobban megismertessük Magyarországot.*

— Tudjuk, hogy ilyen tekintetben eddig is talán senki és semmi nem tett olyan kitünő szolgálatokat a magyar külpolitikának, a magyar igazság propagandájának,

mint azok a derék sportemberek, — köztük úszóink és vizipólózóink — akik az egész világon mindenfelé becsületet szereztek a magyar névnek, a magyar szineknek.

— Nem indokolt és nem helyes tehát, hogy ezek a derék sportemberek most is azon kénytelenek törni a fejüket, — mivel Pesten arra alkalmas hely nincs, — hogy

a téli hónapok alatt Bécsben trenirozzanak,

mert a tavasszal csak így állhatnak ki újra hírt és dicsőséget szerezni a magyarságnak, a magyar fővárosnak.

— Remélem, hogy jövő ilyenkorra már készen áll a budapesti fedett uszoda, amely nemcsak tréningekre, *hanem téli mérkőzésekre is alkalmas lesz* és nemcsak sportszerű medencéje, hanem nézőtere is lesz.

— A *Sportpalotát,* amelyre ugyancsak égető szüksége van a magyar testkultusznak, *semmi esetre sem gondolom a fedett uszodával kapcsolatosan megvalósítandónak,* hanem ezt, szerintem, kifejezetten a pesti oldalon, egészen külön és önállóan kell megépíteni. Nagyon

szerencsés megoldás volna, ha a Sportpalotát a sportszövetségek házával kombinálva valósítanák meg

és ott nemcsak a vívás, az ökölvívás, a birkózás, az asztali tennisz, stb. gyakorlására alkalmas helyiségek és tornatermek lesznek, *hanem az összes sportszövetségek vezetőségei is centralisan helyet kapnának.*

— A fedett uszoda kérdésére visszatérve rá kell még mutatnom arra, hogy

a testnevelési törvény is kötelezi a fővárost a fedett uszoda építésére.

Minthogy biztos tudomásom van arról, hogy a kultuszminiszter az idei költségvetésben a fedett uszoda költségeire egy millió pengőt irányozott elő — amelyet kétségen kívül az országgyülés is megszavaz — legalább azt tegye meg sürgősen a főváros, hogy *mihamarább jelölje ki a fedett uszoda helyét. Ugyanez áll a Sportpalotára is.*

SZENTGÁLI ANTAL ÉS LANGEN KÁROLY
Központi iroda: VI., Berlini-tér 3. Telefon: L. 913-57.
okl. mérnökök, építési vállalkozók
Anyagtelep: V., Wahrmann-u. és Ujpesti rakpart sarkán. Telefon: J. 513—56.

BENEDEK JÁNOS
SZOBAFESTŐ- ÉS MÁZOLÓ-MESTER
BUDAPEST, VII, ABONYI UCCA 4. SZÁM

LICHTMANN ADOLF
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
Tervez és készit: Vizvezetéket, csatornázást, épület és mindennemü bádogos munkát
BUDAPEST, V, SOLYOM U. 20
T.: Aut. 297-56

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZABAN)

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

GIPSZET ÁRUSITÓ RÉSZV. TÁRS.
BUDAPEST, V., ERZSÉBET-TÉR 15,
az Egeresi Gipsz- és Műtrágyagyár Részv. Társ. Aghires és Kramer J. Első Egeresi Gipsz- és Műtrágyagyár, Aghires képviselete
Telefon szám: 805—25.

LAMMEL FERENC
BÁDOGOS, VIZVEZETÉK ÉS KÖZPONTI FŰTÉS
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF U. 17.
TELEFON SZÁM: JÓZSEF 441—51.

CSURGAI ISTVÁN ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOS
BUDAPEST, VI., LEHEL UCCA 14.
TELEFON: L. 908—53.

Aziparosok legolcsóbb beszerzési forrása
az
Iparosok Orsz. Közp. Szövetkezete
Központja: Budapest V, Nádor ucca 22. III. emelet
Bőrosztálya: VII, Klauzál tér 5. Telefon: J. 428—77
Háziipari oszt.: IV, Kecskeméti u. 13. Tel.: J. 448-30
Textiloszt.: IV, Kecskeméti u. 13. Telefon: J. 425-95

RADIATOROKAT ÉS KAZÁNOKAT
központi fűtésekhez gyárt a
MAGYAR RADIATORGYÁR R.-T.
Budapest, X., Gyömrői út 76. sz.
Telefon J. 390-34 és 350-88

Alexi és Uhlyarik műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Falk Miksa ucca 26. Telefon: Aut. 209-93
Disco világitótestek
Schunk & Ebe gyártmányú szénkefék
Mindenféle villamossági cikkek eladása nagyban és kicsinyben — Elvállal mindennemü villamossági szerelést

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

Alapitva 1866
LUDVIG JÁNOS
mázoló- és fényező-mester
Budapest, IX., Angyal ucca 34. Telefon: J. 302-76

HANVAY VICTOR
Villany és rádió cikkek
Budapest, VI., Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—69

Megjelent a PÉNZVILÁG
legújabb száma szenzációs tartalommal. Főbb cikkei: *Miért szervezte Bethlen a gazdaságminisztériumot* (vezércikk). Irta: dr. Bari Ágost. — Vámcsalási gyanú több traktorbehozatali cég ellen? — Mi történik a pesti Anglóbanknál? — Új vezetés alá kerül a Mercur bank és a szezációs riport.
Kapható minden ujságárusnál
Ára 40 fillér

Havas Lajos
okl. mérnök, épitési vállalkozó
Budapest, V., Pozsonyi út 2/b
Telefon: Aut. 111—79

Margalit Andor és Ödön
mérnök-épitőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 386—43 és József 429—24

TELEFON: A. 251—43.
STEFKOVICS SÁNDOR
kőmüves mester
Budapest, VI. kerület, Izabella ucca 44/b

BAUER DÉNES UTÓDA
HOFMAN DÉNES okleveles mérnök
bádogos, gáz, vízvezeték, csatornázási központi fűtési vállalkozó
I. kerület, Szász Károly ucca 5. szám
Telefon: Automata 539—59

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték és egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 13. Telefon: József 415—98.

VÁROSOK NEMZETKÖZI KONGRESSZUSA SEVILLÁBAN

Irta: VÁRHIDY LAJOS,
a Magyar Városok Országos Kongresszusának igazgatója

A városok első nagy nemzetközi kongresszusát Genfben 1913-ban tartották, amelyen többek között elhatározták, hogy a második kongresszust 1916-ban Párisban tartják meg.

A világháború azonban megakadályozta e második kongresszus megtartását s annak befejezése után is csak 1924 nyarán sikerült Amsterdamban egy előkészítő kongresszust tartani, amelyen 75 város, 12 városi szövetség és 15 olyan nemzetközi egyesület és testület vett részt, amelyek működésük révén a városokkal érdekközösségben vannak.

Ez a kongresszus megalakította a városok nemzetközi szövetségének állandó irodáját és megbizta a következő nemzetközi kongresszus előkészítésével.

A III. nemzetközi városi kongresszust Páris város meghivására 1925. szept. 28. okt. 4-ig Párisban tartották meg.

A Városok Nemzetközi Szövetségének megkeresésére a *Magyar Városok Orsz. Kongresszusa*, mint a magyar városok érdekképviselete 1925. május 25. napján tartott állandó bizottsági ülésén elhatározta, hogy a nemzetközi szövetségbe, mint rendes tag belép és a párisi kongresszuson részt vesz.

A magyar demonstráció

A magyar városoknak a párisi nemzetközi kongresszuson tekintélyes számban (a hozzátartozókkal együtt negyvennégyen) való megjelenése *szinte demonstrativ jellegü volt.* A nagyszámú megjelenéssel mintegy kifejezésre akartuk juttatni, hogy *vagyunk, élünk és élni akarunk.*

Az alapszabályok értelmében a szövetségnek a célja, hogy minden politikai vonatkozás kizárásával tanulmányozza és megvitassa a városi életet érintő kérdéseket. Ezt a célt szolgálja a nemzetközi kongresszusok periodikus szervezésével és a municipiumok egymásközti viszonyának megteremtésével és fejlesztésével. E célok szolgálatára *Brüsszelben* állandó hivatalt állított fel a városokat érdeklő tanulmányok végzésére és felvilgosítások nyújtására.

A szövetség aktiv tagjai, — vagyis az országos egyesületek, — a szövetség megkeresésére felvilágosításokkal és szakszerű adatokkal tartoznak szolgálni s mint nemzetközi szövetség levelezői működnek.

A sevillai kongresszus tárgya

A *Városok Nemzetközi Szövetsége*, 1929. évi március 19—23-ig tartja immár *negyedik* nemzetközi kongresszusát *Sevillában.* Az a sikeres munka, amelyet az 1925. évi, Párisban rendezett harmadik kongresszus végzett, valószínűvé teszi, hogy *a sevillai kongresszus is jelentős állomás lesz a városok nemzetközi érintkezésének fejlődésében*, különösen mert a párisi kongresszus óta a Városok Nemzetközi Szövetségének működési köre *lényegesen kibővült* és tagjainak száma is újabb országos szövetségek csatlakozása folytán gyarapodott.

A párisi kongresszus tevékenységét három kötet örökíti meg, amelyeket nemzetközi szövetségünk adott ki a kongresszuson megvitatott kérdések anyagából. Nyugodtan mondhatjuk, hogy a jövő évi kongresszus még a párisinál is általánosabb érdekű és nagyobb horderejű problémákat fog tárgyalni. A sevillai kongresszus a következő pontokat öleli fel:

1. A községi pénzvitel. Megvitatás alá kerül, hogy mi módon kell megszervezni a helyi adminisztrációs felelősséggel háruló községi feladatok teljesítését. Előadók: *Wibaut* holland szenátor, Amsterdam város tanácsnoka és Henri *Sellier*, Suresnes város polgármestere. Magyar előadó: *Lukács* Ödön pénzügyminisztériumi tanácsos.

2. Az ipari természetű közszolgáltatások. Az üzemek megszervezése, az üzemekkel kapcsolatos jogi és technikai kérdések, a pénzvitel. Előadó: Mulert, a *Deutscher Städtetag* elnöke. Magyar előadó: Harrer Ferenc dr. ny. székesf. alpolgármester.

Részletkérdések előadói: *Toeplitz* városi tanácsnok Közép- és Kelet-Európa részéről; *Rothwel* brightoni főjegyző az angol-szász országok részéről.

A magyar előadók még a mult évben megküldötték értékes tanulmányaikat, illetve előadói javaslataikat kongresszusunk útján a brüsszeli központnak, ez pedig a főelőadókhoz juttatta azokat. A főelőadók az egyes országok előadóinak a javaslataiból állítják össze javaslataikat s azt több világnyelvre lefordítva fogják a városszövetségekkel jóval a sevillai kongresszus előtt közölni.

A városok nemzetközi szövetsége a hozzánk intézett megkeresésekben hangsúlyozza, hogy nem tekintve a gyakorlati eredményeket, *annak is nagy fontossága van, hogy a sevillai kongresszuson már jóformán a földkerekség minden nemzete képviselve lesz.* Nagy tere fog tehát nyilni a személyes ismeretség kötésnek és az egyes nemzetek mentalitása megismerésének.

A délamerikai kultura kiállítása

A sevillai kongresszus érdekességét csak emeli, hogy ugyankkor fog megnyilni Sevillában a spanyol-délamerikai kiállítás, amelynek hatalmas palotáit *már fel is építették.* A kongresszus résztvevőinek tehát ritka alkalmuk lesz *a délamerikai spanyol kultura megismerésére s bizonyára értékes tapasztalatokkal fognak gazdagodni.*

A kongresszus tagjait azokban a spanyol városokban, amelyeket megtekintenek, a hatóságok fogadtatásban fogják részesíteni és ünnepségeket rendeznek tiszteletükre. Ugyanez várható a spanyol-amerikai kiállítás vezetősége részéről.

A fentebb kifejtettek, kell, hogy arra indítsák a tehetősebb városainkat, hogy a világ városainak erre a fontos tanácskozására delegátusokat küldjenek ki. A nemzetközi érintkezés és külföldi nagy városok tanulmányozása kétségkívül nagy előnyére válik városainknak, akiknek főtisztviselői ezáltal világlátottságra tesznek szert és értékes tapasztalatokat gyüjtenek, *amit városaik fejlesztésére gyümölcsöztethetnek.*

ALAPITTATOTT · 1892
HÁNTOS
· TESTVÉREK · RT ·
· FESTŐ · MÁZOLÓ · ÉS · TAPÉTÁZÓ ·
· IPARÜZEME ·
BUDAPEST,
VI., HORN EDE UCCA 5.
TELEFON:
L. 994-51
L. 985-83

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőlőoltványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

MAGAZINER ALBERT ÉS TÁRSA
REDŐNYGYÁR
Budapest, V. ker., Honvéd ucca 38. Telefon: Aut. 106—43

FARKAS LAJOS Telefon: J. 396-78
MÉRNÖK magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Budapest VII, Kolumbus u. 41

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

CSIMÁR KÁROLY ÉPÍTŐMESTER
TERVEZŐ ÉS VÁLLALATI IRODÁJA
Alapítva 1904 Budapest, I., Böszörményiút 18 Telefon Aut. 510-86

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223-06. szám.

KISS BÉLA ÉS TÁRSA
KERTÉPITŐ ÉS KERESKEDELMI KERTÉSZETI TELEPEK
II., Pasaréti-ut 77 — II., Hidegkuti-ut 3
Telefon: Aut. 644-02.

Tóke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975-62

JANCSURÁK GUSZTÁV
rézműves-mester
Budapest, IX., Ferenc-ucca 39.
Telefon: József 308—47.

Parketta és padlózási vállalat
NAGY KALMÁN Rákóczi tér 17. Telefon: J 431-88
Mindennemű padozat készítése egyszerű és díszes kivitelben. Javítások jutányos áron.

MELOCCO PÉTER Elvállal mindennemű betonmunkát, valamint terazzó-, mükő- és lapburkolatot
Közp. iroda: VI. Nagymező u. 51 Telefon: L. 966—5

DIÓSY JÁNOS BUDAPEST, VII., Rákóczi-út 24.
rézárukereskedő TELEFON: JÓZSEF 420-55

HARTMANN ÉS CSÁSZÁR ALAPITTATOTT: 1889-BEN
ELEKTROTECHNIKAI, MECHANIKAI ÉS RÁDIÓ TÖMEGCIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, V, KÁDÁR-U. 6
Gyengeáramú és Rádiófelszerelési cikkek
Préselés, csiszolás, ezüstözés, aranyozás, nikkelezés és egyébb szinezések

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

KNUTH K. mérnök és gyáros
Budapest, VII., Garay ucca 10. sz.
Telefon: József 510-75
Vízvezeték Központi fütés

HOLLÓS FERENC
okl. mérnök, út és mélyépítő vállalkozó
Budapest, V. Ügynök ucca 22/b.
Telefon: L. 960—34

DR. SZÉKELY HUGÓ
OKL. MÉRNÖK VASBETON TERVEZŐ IRODÁJA
BUDAPEST, VII. ALSÓERDŐSOR U. 8
TELEFON: JÓZSEF 351—21.

Ceres ételzsir
szavatoltan tiszta, egészséges és
könnyen emészthető
100% tiszta kókuszzsir.
Hutter gyártmány

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Monopólium a gyümölcsszeszre

Az ország gazdasági életét fojtogató polipkarok száma ismét megszaporodott. *A gyümölcsszesz-kartel kelt új életre.* Nem most született, megvan már régebben, de most kapta meg az „életlehetőséget", olyan kedvezményekben, amelyek lehetővé teszik számára, hogy „eredményes működést" fejthessen ki. Arról van szó, hogy

a központi szeszfőzdéket kötelezni fogják arra, hogy a gyümölcsszesz-főzet cefréjét, az úgynevezett seprőt, a gyümölcsszesz-kartelnek adják át.

A kartel pedig, ily módon monopóliumhoz jutva, természetesen maga fogja megállapítani az átvételi árakat, aminthogy a fogyasztási árak tekintetében is tetszése szerint diktálhat.

Egyetlen versenytársa lesz a kartelnek, a „kisüst", melyeknek tulajdonosai maguk használhatják föl a cefrét. Ez a verseny persze nem lesz nagyon éles, mintahogy a foltozó varga sem tud konkurrálni a cipőgyárral.

A gyümölcsszesz-kartelnek juttatott koncesszió csak egy esetben lenne megokolt. Ha tudniillik a pálinka élvezetét akarnák ily közvetett módon korlátok közé szorítani. Sajnos azonban erről szó sincs. A szesztermelés és kivitel örvendetesen növekszik. De ennek megfelelő arányban növekszik a gyümölcsszesz belföldi élvezete is. Erre a kedvezőtlen statisztikára építi üzletét a gyümölcsszesz-kartel, amely

vámot akar szedni a pálinka fogyasztásból és bizonyos, hogy nem számít rosszul.

A kartelek általában nem számolnak rosszul és a *gyümölcsszesz-kartel az átvételi és eladási árak szabad megszabásával egyike lesz a leghasznothajtóbb vállalatoknak* mindaddig, amíg a termelők és fogyasztók bőrére menő kartelek haszonéhségét megfelelő rendszabályokkal le nem csillapítják.

Záloglevél kibocsátó jog és monopolium

Gazdasági és pénzügyi körökben kínos feltűnést keltett, hogy az *Altruista Bank* is engedélyt kapott arra, hogy jelzáloglevelet kibocsáthasson és így a földhitel ellátás egyik forrásává váljon. Az *Altruista Banknak* nem ez volt eredeti rendeltetése, sőt éppen ellenkezőleg, alapszabályai és alapítóinak intenciói szerint

az Altruista Banknak gondolnia sem szabadna záloglevél kibocsátásra, amivel versenytársává avanzsált azoknak a pénzintézeteknek, amelyek életre hívták.

Az *Altruista Bankból* tehát kikapesolták az „altruizmust" és most már versenyt tülekedhetne jelzáloghitelért a külföldön, ha ugyan az lenne a szándéka. A záloglevél kibocsátás tekintetében azonban úgyis reformra készülnek és már hónapok óta komoly törekvés mutatkozik arra, hogy az összes magyar záloglevél kibocsátásokat egyetlen külföldi hiteltényezőnél helyezzék ki. *Ezért csodálkoznak azon, hogy az Altruista Bank éppen most sietett kiharcolni ezt a kedvezményt.* Viszont, akik ismerik az *Altruista Bank* nagyon élelmes vezérét, meg vannak győződve arról, hogy nem céltalanul történt ennek a jognak megszerzése.

Megkezdte működését a földbirtokreformot finanszirozó intézet. *Pesthy* Pál igazságügyminiszter lemondott tárcájáról, hogy vállalja az altruista alapon működő földbirtokreformot finanszirozó szövetkezet elnökségét. A szövetkezet az O. K. H. épületében talált helyiséget és egyelőre a svédgyufa kölcsön felhasználásával kezdi meg az új „birtokosok" finanszirozását. A szövetkezetnek hatalmas szerep jut az ország első kormányzati programjának gyakorlati megvalósításában, s ezt a körülményt a világsajtó is élénken hangsúlyozza, kiemelve egy a kártalanítás céljait szolgáló új 200 millió pengős kölcsön szükségességét.

A Magyar-Francia Biztosító Részvénytársaság vezérigazgatója, *Mihályi* Zoltán gazdasági főtanácsos, több mint 40 éves eredménnyel teljes munkásság után az aktiv vezetéstől január 1-én visszalépett. Az igazgatóság vezérigazgatónak *Grosz* Manót, az eddigi ügyvezető-igazgatót nevezte ki.

Építési engedelyék

A főváros magánépítési bizottsága 1929. évi január hó 7-én tartott ülésében a következő építési engedélyekhez járult hozzá:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Szőllősy Zsigmond és neje V., Szemere u. 17. 5 em. ház, terv.: Málnay Béla V., Tátra u. 4.
2. Almássy Gézáné VII., Cobor u. 1966. hrsz. a. családi ház, terv.: Jaklics Ernő VIII., Kender u. 5.
3. Gál István III., Testvérhegy 20.427. hrsz. a. családi ház, terv.: Szilágyi Antal III., Lajos u. 183.
4. Bujdosi János III., Testvérhegy dülő 20.558. hrsz. a. családi ház, terv.: Grenyó Bertalan II., Bimbó u. 12.
5. Herczenik Sándor VII., Róna u. 1895/7. 2 em. ház, terv.: Kiss József és Berger Károly VII., Thököly út 76.
6. Proprétas Bérház r. t. VI., Hajós u. 43. ráép., terv.: Gitzler Hermann VI., gróf Zichy Jenő u. 35.
7. Kohn Imre VIII., Üllői út 30. II. em. ráép. terv.: Halász András IX., Közraktár u. 12.
8. Ramocsa Tibor IX., Páva u. 31. toldalék, terv.: Kellermann László VI., Szív u. 15.
9. Weszerle Ádám III., Vihar u. 18.520. hrsz. a családi ház, terv.: Bauer József I., Kereszt tér 20.
10. Fülöp József VII., Róna u. 71. fsz. családi ház, terv.: Berger és Kiss VII., Thököly út 176.
11. Dr. Szilas Sándor III., Retek u. 13171 hrsz. 5 em. ház, terv.: Berger Rezső, VII., Hunyady u. 25.
12. Özv. Hegedüs Józsefné VII., Alsórákosi rétek 1992 hrsz. a. lábazatos vasráccskerítés és 1 em családiház, terv. Mmalina Gusztáv VII., Angol u. 21.
13. Székesfőváros közönsége IX., Dandár u. 3. 2 em. fürdőépület.
14. Horváth János I., Tétényi út 3252/4. hrsz. fsz. ház, terv. Kiss Béla VI., Reitter Ferenc u. 107.
15. Seidl Vince I., Kelenföld, 3300 hrsz. fsz. ház, terv. Kapitány György I., Mohai út 114.
16. Mayer Emil II., Rét u. 12.843. hrsz. 2 em villa, terv. Reich József V., Hold u. 24.
17. Magánalkalmazottak Biztosító Intézete VII., Rottenbiller u. 13., ráép. terv. Fekete Gyula I., Budafoki út 10.

B) Nagyobb és kisebb átalakítások:

1. Klopfer Izidor X., Endre u. 10.
2. Vámos Zoltán VIII., Szigetvári u. 7.
3. Zeidl Vince VIII., Illés u. 14.
4. Belvárosi Bérpalota V., Vörösmarty tér 1.
5. Fülöp Lajos X., Heves u. 7599/5.
6. Eifried Aladár VIII., Conti u. 39.
7. Carolus Ingatlanforgalmi Rt. IV., Károly körút 14.
8. Francia-Magyar Pamutipar Rt. I., Lenke út 4584 hrsz.
9. Pejtsik Károly IV., Városház u. 4.

VÁLLALKOZÁS

Versenytárgyalási döntések

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek és vállalatok kapták:

Burkoló munkát a Gellért-szállónál: Urbach és Tafler 13.110, a Szent Rókus-kórháznál: Kraszner József rt. 5443.

Villanyszerelési munkát a Füzér uccai óvódánál: Nadelkovich és Társa 3450.

Kőmíves munkát a Szent Rókus-kórháznál: Schulek Béla 5865.

Műlakatos munkát a Gellért-szállónál: Forreider József 6748 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a következő cégek pályáztak:

Kőmíves munkára az Alföldi uccai menhelyen: Tömpe Károly 4407, Kiss Aladár 3751, vitéz Lukoy Emil 5606, Székely Kálmán 4330, Egri Bálint 2411, vitéz Könyves Kálmán 3384, Nagy Pál Imre 3146, Vaits Sándor 2840, Szabó Mihály 5396, Kurcsák Gergely 3297, Hlavay György 4708;

Takaréktűzhelyek szállítására a Kőbányai úti kislakás-telepen: Gáspár Sándor 6000, Berkes Jenő 6000, Gebey Ferenc 5880, Lőrinc Pál 5820, Lakos Lajos 7440, Földesi Henrik 6000, Arczberger Lajos 5880, Dick Ádámné 6000, Pálvin István 6180, Munkácsi Ernő 5976, Göttler Manó 5976;

Lakatos munkára a Madarász u. kórháznál: Polgár Károly 3228, Beke Lajos 2953, Sallay Nándorné 1940, Ledniczky és Társa 3470, Lepernyei József 3210, Gerő és Győry 2610, Wekerle József 3455, Jablonszky János 2763;

Redőny munkára a Mária Terézia laktanyánál: Paschka és Társa 2356. Rónai Kristóf 1934, Magaziner Lajos 2316, Ledniczky és Társa 2326, Erőss József 2510, Korányi és Fröhlich 2156, Justus Sándor és Fia 2316;

Tornaszerek szállítására a Hernád uccai iskolába: Scheffer Antal 4727, Lopos Gyula 5445, vitéz Plöckl Nándor 5414 pengő vállalati áron.

Mázoló munkákra a Szent István-közkórház B. pavillonjában. Ajánlatot tettek: özv. Zoller Józsefné 8332, Senicka Testvérek 14.847, Viktor Ferenc 15.000 (— 10 százalék engedmény), Iparosok Vállalkozói Szövetkezete 15.469.88, Leisen Adolf 15.955, Benedek János 16.082.50, Zachourek Ferenc 16.206, Guth Pál 16.585.10, Brenner Miksa 16.675, Környei Lajos és Babel, Kovács és Putroits 16.897, Lerchner és Török 17.957, Lambert András 18.569.32 (— 3 százalék engedmény), Grünwald Béla 19.046, Schöfer Ernő 19.136.62, (— 5 százalék engedmény), Rácz Márton 19.942.33, Fischer Ernő 21.103.26, Gyárfás Emil, Faragó Lipót és Mendly Gyula 21.791.80 (— 15 százalék engedmény), Füredi Adolf és özv. Harkányi Károlyné 22.174, Fritz József 23.219.20, Pásztor Herman 24.485;

Kőműves atalakitasi munkákra a Kun-uccai tűzoltó laktanyán. Ajánlatot tettek: Török Ignác 4893.20, Paulheim és Weninger 5080.65, Bier és Versec 5203.50, Grandits Gyula 5272, Vaits Sándor 5275.70, Tömpe Károly 5680.70, Hajnal Henrik 6120, Nekolny Antal 6276.20;

Lakatosmunkákra az V. ker. tűzőrség üvegteteje átépítésénél. Ajánlatot tettek: Berényi és Lengyel 1495, özv. Sallay Nándorné 1899.80, Ledniczky és Társa 2440, Márkus Lajos 2920, Lepter János 3080, Faragó és Társa Hirschauser Imre 3500 pengő vállalati áron.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ **BUDAPEST X., Füzér ucca 7**

Csütörtökön

PESTI LŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

Telefon: Automata 836—28.
MAYER LAJOS
tetőfedőmester, tetőzetek jókarbantartási vállalata
VI. ker., Ferenc József-rakpart 18. sz.

Lizsinszky Rezső kárpitos és díszítő
Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhivó Aut. 510-54

Fratrichevich István díszítő-festő
Elvállal templomok, épületek, lépcsőházak, kávéházak, szoba-, festő, díszítő és mázolási munkákat. — Telefon: J. 372—98. **Budapest** VII. Dembinszky-u 38

Kalter építési vállalata.
I Szirtes u 3/c. J. 456-03.

Kárász Géza okl. mérnök építőmester
Budapest VII., Dohány ucca 16. Tel: J. 370-38.

Németh Vilmos
építési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

KAISER HUGÓ
ÉPITŐMESTER Budapest, VI., Frangepán ucca 21. szám
Telefon: Lipót 901—902. szám

SCHWEIGER REZSŐ ÉS KULÁS JÁNOS kövezőmesterek és útépítési vállalkozók
Budapest, III, Üröml ucca 41

Kaucz István
épület, bútor és belsőberendező asztalos
Budapest, I., Győri-ut 1.

MARINKA IMRE
ÁCSMESTER
Budapest, VII Czobor-utca 63. sz.

Hochhauser
Ferenc építési vállalkozó Budapest IX., Soroksári ut 38. Tel.: J. 459-81

ESEMÉNYEK

FŐVÁROSI HIRLAP
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

OLVASÓINKHOZ!

Tizennyolc esztendő óta hirdeti a FŐVÁROSI HIRLAP azt az erőteljes polgári politikát, amely a közös, nagy városi érdekek éber ellenőrzésével, szigorú, de igazságos kritikájával ennek a lapnak táborába gyűjtötte Budapest polgárságát. Elsősorban azokat vonzotta magához, akiknek életérdekük, hogy frissen, gyorsan, kimerítően és mindig megbízhatóan értesüljenek arról, ami a városházán történik.

Immár csaknem két évtizede hirdeti ez a lap a város életének alapját tevő polgári munka, a polgári boldogulás szükségességét. Ez a két évtized felé közeledő lelkes küzdelem adta meg az érdemet, amelynek alapján

az Egységes Községi Polgári Párt a Fővárosi Hirlapot választotta hivatalos lapjának. Viszont a Fővárosi Hirlapot is régi tradicióii vezették arra az útra, amelyen a békés, alkotó polgári munka hirdetésében elsőként találkozott Ripka Ferenc főpolgármesternek és Kozma Jenőnek, az Egységes Községi Polgári Párt elnökének a konszolidáció érdekében kifejtett sorsdöntő, nagy munkájával.

Két évtized komoly és becsületes munkásságában is legmegelégedettebben tekintünk vissza arra a küzdelemre, amelyet

Bethlen István zászlaja alatt vívtunk meg a politikai és társadalmi békéért, a mult romjainak eltakarításáért és a polgárság jobb megélhetéséért.

Ennek a munkának jutalmaként nem kérünk egyebet, csak annak a régi bizalomnak és támogatásnak folytatását, amelyben eddig is részesített bennünket Budapest közönsége.

Megszületett Ripka főpolgármester hatodik unokája. Dr. *Kürthy* Lászlónénak, a főpolgármester legkisebbik lányának — aki, mint tudjuk, egy évvel ezelőtt ment férjhez — *az elmult héten kislánya született.* Az örvendetes családi eseménnyel a főpolgármester *hatszoros nagyapa lett.*

Bethlen István a Polgári Egység Klubjának vacsoráján. Az újesztendő nagy problémái megoldásának oroszlánrésze jut az *Egységes Községi Polgári Pártra,* amely ezenfelül nyilván centruma lesz a küszöbön álló községi választások lebonyolításának. Szükséges tehát, hogy e nagy kérdésekről közvetlen nyerjen tájékozást a polgárság. Épen ezért a párt és a *Polgári Egység Klubjának* elnöke, *Kozma* Jenő minden hétfőn, szerdán és pénteken az esti órákban a *Polgári Egység Klubjában* fog tartózkodni, hogy a tagok rendelkezésére álljon és őket az aktuális politikai eseményekről közvetlenül tájékoztassa. Ugyanezt a célt szolgálják a klubélet élénkítésére rendezendő nagy klubvacsorák *minden hónap első hétfőjén:* ezeken *a kormány tagjai* is résztvesznek. *A januári első vacsorára Bethlen István gróf miniszterelnököt hívja meg a Klub.* A kulturális együvétartozást szolgálják azok a szórakoztató esték, amelyeken — *minden hónap harmadik péntekjén* — ismert írók, művészek és tudományos életünk kiválóságai fognak előadásokat tartani. Emellett természetesen továbbra is megtartják a szokásos és nagy népszerüségnek örvendő *hétfő esti vacsorákat* az *Egységes Községi Polgári Párt* rendes heti értekezletei után.

Elutaztak a külföldi autóbuszgarázs tanulmányút résztvevői. Hetekkel ezelőtt jelentettük már a *Fővárosi Hirlap*-ban, hogy a tanács azzal vetett véget az új autobuszgarázs előkészületei körül keletkezett zűrzavaroknak, hogy a további eredménytelen pályázatok helyett *Hültl* Dezső és *Michalich* Győző műegyetemi tanárokat, továbbá *Gallik* István dr.-t bízta meg. A három kiváló szakember szaktudása ugyan minden kétségen felül áll, a tanács mégis úgy határozott, hogy mielőtt a két műegyetemi tanár a garázsterveket elkészítené, utazzék ki egy szakbizottság külföldre és ott tekintse meg a legmodernebb garázsokat. A bizottságba *Solthy* Lajos középítési tanácsnokot, *Till* Antal ny. tanácsnokot, az autobuszüzem igazgatóját, *Hültl, Michalich* és *Bánó* László professzorokat, a tervező építészeket, továbbá *Becsey* Antal, *Petrovácz* Gyula és *Kossalka* János törv. hat. biz. tagokat delegálta a tanács. A nyoltagú bizottság *pénteken indult el a tanulmányútra, amely kéthetes lesz.* Ezalatt *Hamburg, Berlin, Leipzig, Stuttgart* és a többi nagyváros autobuszgarázsait fogják megtekinteni, esetleg tanulmányozzák a nagyszabású párizsi autobuszközlekedést is.

Dinich Vidor a feléledt Terézvárosi Kaszinó elnöke. Négy évtizeden át volt jelentős szerepe a főváros politikai és társadalmi életében a *Terézvárosi Kaszinónak,* amely most néhány esztendei szünetelés után ismét életre kelt. A kaszinó legutóbbi rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen *Wolfner* József elnök, *Rózsavölgyi* Manó dr. és *Popper* István társelnökök javaslatára elhatározták, hogy a kaszinó, évtizedes hagyományainak megfelelően, tovább folytatja működését. Az alapszabályok némi módosítása után a kaszinó elnökévé egyhangúlag *Dinich* Vidor kormányfőtanácsos, törvényhatósági bizottsági tagot, a *Terézvárosi Társaskör* elnökét választották, amivel a kaszinó beolvadt a társaskörbe. Társelnök a kaszinó régi gárdájának érdemes tagja, galgóci *Heteés* Antal dr. lett, míg ügyvezető társelnökké *Steiner* Györgyöt, alelnökké pedig *Feleki* Sándor dr.-t, *Frieder* Márk dr.-t, *Perczel* József dr.-t és *Pajor* Ernő dr.-t választották meg. Az ünnepies aktus után a régi tisztikar átadta az új vezetőségnek a kaszinó *ereklyeszámba menő művészi emléktárgyait, a Deák-serleget, a vendégkönyvet és közéleti nagyságok életnagyságú arcképeit.*

A Kelenföldi Társaság karácsonyi akciója. Buda uriasszonyai, *Becsey* Antalné vezetésével karácsony előtt hetekkel szorgalmas és odaadó munkához láttak, hogy a szeretet ünnepén megajándékozhassák azokat a szegény gyermekeket, akik nem várhattak semmit a karácsonytól. A *Kelenföldi társaság,* amelynek elnöknője *Becsey* Antalné, számos uriasszony segítségével olyan eredményes munkát végzett, hogy az akció eredményeképen *130 szegény gyermeket láttak el cipővel, ruhával, télikabáttal, azonkívül játékokkal, könyvekkel* és — hogy teljes legyen az öröm — *elemózsiás csomagokkal.* Dr. *Sümeghy* Lászlóné, *Halm* Sándorné, *Bánlaky* Gézáné, *Szántó* Jenőné, *Ledofszky* Gézáné, *Ostián* Antalné, *Fehér* Istvánné, *Brandt* Lajosné és még számosan tevékenykedtek *Becsey* Antalnéval a szép és nemes akció érdekében.

Egy sodronykerítés körül. Jelentette a *Fővárosi Hirlap,* hogy az Egressy-úti Kertészképző Iskola kerítésének sodronymunkálatait a főváros tanácsa vállalatba adta 10.945 pengőért. Most azután arról értesülünk, hogy ennél a munkánál igen súlyos sérelem érte az általánosságban tisztelt, kiváló renoménak örvendő *Stadler Mihály sodronyszövet, fonál- és vasárúgyár részvénytársaságot.* Az történt, hogy ezt a közismert, városi munkálatokat is számtalanszor kitűnően teljesített céget mellőzték, pedig az ő ajánlata volt az olcsóbb, mert a végösszege csak 9,595 pengőt tett ki a 10.945 pengővel szemben, amely összegért a munkát más vállalkozónak ítélték oda. Ez az eset is azt bizonyítja, hogy a városi munkálatok vállalatbaadásánál még mindig nem alakult ki egészséges rendszer. Sokszor kapkodás folyik, amely azután károkat okoz a fővárosnak. Senkinek esze-ágában sincs, hogy megbízhatatlan cégek irreális ajánlatainak mellőzése miatt rekrimináljon, de szót kell emelni akkor, amikor tőkeerős, kiválóan neves cégeken esik kellően meg nem okolt sérelem. A *Stadler-cég* ajánlatát — mint mondják — „szövegváltozás" címén mellőzték. Érdemes közelebbről szemügyre venni ezt a tipikusan bürokrata szőrszálhasogatást. Amikor ugyanis a tanács észrevette és mellőzéssel „büntette" az úgynevezett *szövegváltoztatást,* símán elnézett a városházán történt hiba, *a kiírás hiányossága* fölött. A cég bűne tehát az, hogy pótolta a városháza hibáját, természetes tehát, hogy büntető expediciót kellett ellene indítani. Bizonytalanság, határozatlanság jele ez és még valamié: *a megokolatlan, káros óvatosságé,* amely nem ezerenéhányszáz pengő kárt okoz csak a fővárosnak (hiszen az ilyesmit amúgy is percentuálisan kell számítani), hanem, ha nem reparálják az ilyen sérelmeket, kitenyészti a magyar ipar legkitűnőbb képviselőinek bizalmatlanságát a városi munkálatokkal szemben.

Harmincöt éve teremőr. *Tóth* Sándor székesfővárosi altiszt, most töltötte be szolgálatának harmincötödik esztendejét. A derék, közismert altisztet, aki a tanácsterem és a közgyűlési terem őre — jó modoráért és szolgálatkészségeért mindenki szereti, akinek a törvényhatósági élettel valami kapcsolata van. Jubileuma alkalmából *a tanács egyhavi fizetéssel jutalmazta Tóth Sándort.*

Nem lesz tánc a Gellért télikertjében. A Szent Gellért-szálló vendéglőse nemrégiben engedélyt kért a fővárostól, hogy a *gyógyszálló télikertjében „ötórai teát" és táncot rendezhessen.* A buján zöldelő télikert, miniatür szökőkútjaival, trópusi illuzióival kétségtelenül hangulatos kerete lehetne a mondain szórakozásnak, de *a tanács nem mutatott érzéket eziránt* és *nem engedte meg a télikert profanizálását* — nagyon helyesen arra az álláspontra helyezkedve, hogy ez *nem illene a szálló gyógyfürdő jellegéhez és zavarná a gyógyulást keresők nyugalmát.*

Milyen gyártmányú kocsik lesznek az új taxik? A taxiengedélyek elosztásakor már kialakult az a helyes felfogás, hogy erre a célra csakis magyar gyártmányok vehetők figyelembe és hogy a kormány és a főváros tanácsa mindent elkövet a magyar gyártmányok érdekének megóvására. Az ily szempontból elbirált autók kategoriájába tartozik a *MÁG* által gyártott *„Magotax"*, továbbá a *Weisz Manfréd rt.* kiskocsija, végül pedig, amint értesülünk, az *Unitas Automobil Ipar és Kereskedelmi rt.* is kérelmezte a kormány és a főváros tanácsánál az általa itt Budapesten gyártott nesselsdorfi, 2 hengeres *Tátra-autóknak* taxi célokra való engedélyezését. Értesülésünk szerint egy, a gyakorlatban kitünően bevált elsőrangú gyártmányról van szó, amelynek aránylag alacsony ára mellett csaknem korlátlan az élettartama, üzemköltségei pedig oly csekélyek, hogy *a kilométerenkinti összköltség* — beleértve az amortizációt, adót, soffőr fizetését, üzemanyagot, pneumatik és javítási kiadásokat, biztosítást stb. — *alig 0.20 pengő.* A lényegesebb és belföldön elő nem állítható szerkezeti részeket nem tekintve, ezeknek az autóknak minden részét, a tetszetős alakú karosszériákat is az *Unitas* telepén magyar mérnökök és magyar munkások gyártják. Ilymódon ajánlatos lenne, ha a kormány és a főváros a taxigyártásra a felhatalmazást megadná a *Tátra-kocsik* részére is, már csak azért is, hogy *egészséges verseny fejlődhessék ki és ezáltal az engedélyesek méltányos áron juthassanak a kiszemelt gépjárművekhez.* Mivel ez a három gyár feltétlenül képes lesz rövid idő alatt a taxiszükségletet kielégíteni, kettőzött mértékben helyénvalónak tartanánk, *hogy a külföldi gyártmányú gépkocsikat ebből a versenyszállításból teljesen kizárják s a bérfuvarozó vállalkozókra* bízzák, hogy *a három gyártmány közül melyiket válasszák.*

TUNGSRAM

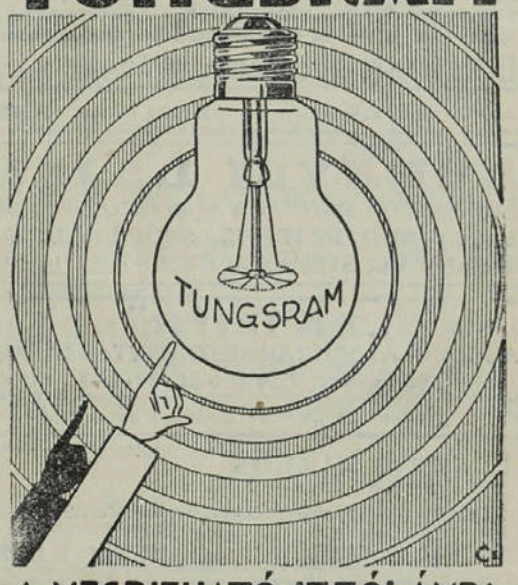

A MEGBIZHATÓ IZZÓLÁMPA

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 365—28.

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár
Vasöntöde
Telefon L 905-74, 905-75 BUDAPEST, V., Váczi út 48 Alap. 1867.

HERCZEG ERNŐ
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VIII., NAP UCCA 25
TELEFON: JÓZSEF 328—55

HAVAS JÓZSEF
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, I. KER.,
KEMENES UCCA 6

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Reiter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

VAITS SÁNDOR
építőmester, építési-vállalkozó
Budapest, VIII., Baross ucca 77. Telefon: J. 425-01

HERZ TESTVÉREK
linoleum burkolási szakvállalat
Telefon J. 429-06
FŐÜZLET: Budapest, VI., Király ucca 13.
Fióküzlet: Budapest, IV., Kálvin-tér 4.

Versenytárgyalási hirdetés

Budapest székesfőváros tanácsa a köztisztasági hivatal részére szükséges 3000 métermázsa szemes tengeri szállítására nyilvános versenytárgyalást fog tartani.

A tanács felhívja azokat, akik erre a szállításra vállalkozni akarnak, hogy a szabályszerű bélyeggel ellátott, magyar nyelven szerkesztett, pecséttel lezárt és a szabályoknak megfelelő ajánlataikat, métermázsánkénti egységárban megadva, 1929 január 29-én délelőtt 10 óráig a székesfővárosi köztisztasági hivatal igazgatóságához (Kun utca 8.) nyujtsák be.

Az ajánlatokat ugyanott délelőtt 11 órakor versenytárgyalás során fogják felbontani. A versenytárgyaláson az ajánlattevők vagy igazolt meghatalmazott képviselőik jelen lehetnek. Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be. Az ajánlatot tartalmazó, pecséttel lezárt borítékra rá kell írni: „Ajánlat a szemes tengeri szállítására.''

Az ajánlati és szállítási feltételek és az ajánlati űrlapok a köztisztasági hivatalnál naponkint délelőtt 10—12 óra között díjtalanul kaphatók.

Budapest, 1929. január.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Révai Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.

Központi fütés, vizvezeték, csatornazás, légszesz, hütő és szellőztető berendezések
Erdélyi Gábor és Társa, Budapest VII, Amerikai-ut 2b.
Alapitási év: 1910. Telefon: József 334-37.

KÖRNYEI LAJOS
SZOBAFESTŐ, MÁZOLÓ és ARANYOZÓ MESTER
Iroda: BUDAPEST, X., SZŐRÉNY-U. 5
Műhely: VI., STEFÁNIA ÚT 2. TEL. J. 411—99

„TUDOR"
ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: L. 923-08 **Budapest, V., Váci-út 137-139** Telefon L. 923-08
Gyárt: „Tudor" és „Varta" rendszerű accumulatorokat

LUSZTIG MIKLÓS
ÜVEGKERESKEDŐ
KÉPKERETEZÉS, ÉPÜLETÜVEGEZÉS, ÜVEGTETŐK KÉSZITÉSE JÓKARBANTARTÁSA
BUDAPEST, VII., SÍP UCCA 6 TELEFON: J. 335-30

CSONZADLAK ÉS FLEISCHMANN
Műszaki és elektrotechnikai vállalkozók, rádió és villamossági anyag külföldi képviselete, neón utánzott égők képviselete
BUDAPEST, VIII., József körút 19. Tel.: Aut. 300-47 | IPARTELEP KISPEST Üllői-út 107. sz. Tel.: J. 353—87

KAUFMANN GYULA BUDAPEST
nyomdai és papiripari gépraktára
Kertész ucca 48. Telefon J. 405—70.

Kőbánya: **KRÁL GYULA** Telefon:
Budakalász kőfaragómester, kő- és márványtelepe Aut 624-88
Budapest III, Lajos-u. 77/79

GRUIZ KÁROLY LAKATOSMESTER
BUDAPEST, X., JÁSZBERÉNYI-ÚT 17.
TELEFONSZÁM: JÓZSEF 304-75.

TEUDLOFF—DITTRICH
ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T.
TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93
KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

Hirsch László
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I., BUDAFOKI-ÚT 22
TELEFON: JÓZSEF 321—17

STABIL
ÉPITŐ R.-T.
BUDAPEST, V.
DEÁK FERENC-U 16-18
Telefon: T. 140-17 és 239-0

Magyar Építő Részvénytársulat
Budapest, VI. kerület, Terék körút 34 szám
Alapittatott: 1889. Telefon: Automata 272—64. szám
Mindennemű vizépités, folyamszabályozás, csatornázás. Kotrások dunai műtárgyakkal, csatornakotrókkal és excavátorokkal. Dunai homoktermelés és kavicseladás és szállitás. Vizi szállitások és darukkal való kirakodások. Alapozások mély- és magasépités. Út- és vasútépités. Hidépités. Mindennemű beton- és vasbetonépités. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezeték. Hajó- és kotrójavitótelep, valamint téli kikötő Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. — Telefon: J. 314-16.

STEINER ÉS SZIMPER
dís-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest. IX., Üllői-út 57
Telefon József 306-29

Épület-, mü és vasszerkezeti gyár
AGULÁR VICTOR és TÁRSA
Budapest, VII. Telep ucca 33
Telefon József 413—01

VÖGEL ALAJOS SZOBRÁSZ
BUDAPEST, I., VÁROSMAJOR UCCA 3.
ALAPITÁSI ÉV: 1895. TELEFON: Aut. 502-31.
Épület, szobor- és műkőmunkák készitése

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapitva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapitva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz. Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964 07.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5 000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

Budapest Székesfővárosi Ásványviz Üzem
HARMATVIZ
a Hungáriagyógyforrás szénsavval telitett vize
Kapható mindenütt — Telefon: Autom. 530—03

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

PAULAY LASZLO
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON; JÓZSEF 401-76.

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Máglya ucca 75—77
Telefon: Lipot 914—46.

Gruber Lajos okl. gépészmérnök
elektrotechnikai és műszaki vállalata
Budapest, IX. ker., Mester ucca 9. sz. Telefon: József 449-99

BIHARI BENŐ
ÉPITŐMESTER
IX., KÖZRAKTÁR-UCCA 10. SZ.
Telefon: Aut. 856—83.

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

ILKOVITS J.
központi fütések és vizvezetéki berendezések vállalata
Budapest VI, Andrássy út 92
Telefon: Automata 212-07

özv. Biberál Józsefné Alapittatott 1871. évben BUDAPEST,
pala- és cseréptedő-mester II., Ostrom-u. 14. Telefon: K. 507—19.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Terez 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi termeszetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest szekesfováros szerződéses vállalkozója.

SCHINZEL LAJOS BÁDOGOS SZERELŐMESTER
Budapest, VII, Péterfy Sándor u. 15
Telefon: J. 393-32. TERVEZ ÉS ELVÁLLAL: Központi gőz-, viz és légfütési valamint szárito berendezéseket és bádogos munkákat.

Polgar Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készitése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

ELEKTROMOTORGYÁR RT. TELEFON: L. 909-88.
BUDAPEST, V, DRÁVA U. 5
GYÁRTMÁNYOK: ELEKTROMOTOROK, DINAMÓK, ÁRAMÁTALAKITÓK, MOTORDINAMÓK ÉS GENERÁTOROK

DOBOS ANDRÁS
Épület- és redőny lakatos vállalata
Budapest, IX. ker. Lónyai-utca 58.
Telefon: Automata 874—38.

SZMOLEN PÁL ALAPITÁSI ÉV 1897
lakatosmester és szerszám készitő
BUDAPEST, VIII., LÉGSZESZ-U. 6
Legszakszerübben és legolcsóbban készit uj szerszámokat a kőfaragószobrász, mükő, burkoló, parkettázó, kövező, kő. müves stb. ipar részére

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

GYÁRIPARI ÉS KAZÁNKOVACSOK TERMELŐ SZÖVETKEZETE
BUDAPEST, V., ÜTEG UCCA 32. SZ. — Telefon: L. 914—28
Elvállal mindennemű kovács, kazánkovács, gép és vasszerkezeti munkát, valamint autógénhegesztést és vágást.
Telep: VI., Országház- és Üteg ucca sarok

KISSEBESI ÉS KORLÁTI KŐBÁNYÁK
KÉPVISELETE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
V. GRÓF TISZA ISTVÁN UCCA 2
TELEFON: AUTOMATA 820—51.

Az 1925. évi kiállitáson ezüstéremmel kitüntetve.
Az 1927. évi országos kiállitáson nagyezüstéremmel.
Hermann János épület és műlakatos, Budapest, I., Avar-u. 19
Telefon: Aut. 505—82.

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében
Mérsékelt árak!

Holman Pál épitőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. Telefon: József 308—15

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 január 16. — 3. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 24 pengő
Félévre . . . . . 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Az alpolgármester-választás

ma még izgalomban tartja a kedélyeket, de holnap már mindenki megnyugszik és a három jelölt bármelyike viszi el a győzelem pálmáját, minden oldalon a legteljesebb reverenciával fognak az új vezető főtisztviselővel szemben viseltetni. Általában az egész választási hadjárat igen megnyugtató jelenségeket vetett felszínre. Elvek és pártok különbsége nélkül mindenki, akinek a pályázókról (még mind a tizenkettőről) joga volt kritikát mondani, megállapította, hogy az összes jelöltek kitünő férfiak, mindnyájan egyaránt alkalmasak az alpolgármesteri méltóság betöltésére. Különös, de úgy van, hogy folyton kritizáljuk valamennyien a tanácsot, amelynek *összességével* szemben mindig akad valami kifogásolni való, s most amikor *egyénenkint* vonult föl előttünk a Tanács, észre kellett venni, hogy végig igen kitünő férfiak foglalnak helyet benne.

Most azután, hogy a kijelölő választmány döntése óta már csak *Szabó* Imre, *Csupor* József és *Berczel* Jenő küzdenek a győzelemért, még nyugodtabb lett az atmoszféra. Kivéve természetesen a jelölteket, mindenki egészen nyugodt, mert a három közül igazán mindegyiket örömmel látja a város közönsége a nagyfontosságú pozicióban. A legmegnyugtatóbb azonban, hogy bármelyik lesz az alpolgármester, nem a politika szárnyain emelkedik oda, mert az egyes pártok nyilván odaállnak majd az egyik, vagy másik jelölt mellé, de *nem azért, hogy politikai érdemeket jutalmazzanak*, hanem hogy a tehetséget, tudást, szorgalmat, egy-egy élet becsületes munkáját becsüljék meg. Örömmel állapítjuk meg, hogy Budapest új alpolgármesterének, bárki győzzön a három közül, *nem lesznek politikai érdemei*.

Módja és lehetősége lesz tehát, hogy pártoktól függetlenül töltse be hivatását, amely *épen most* óriási feladatokat ró rá. Kivételesen nagy és fontos esztendő útján indultunk meg. Elmondottuk, felsoroltuk már az okokat, amelyekhez ime, ma megint egy új, szinte minden eddigit felülmúlóan nagy ok járul. Igenis, kivételesen nagy lesz ez az esztendő, mert kivételesen nagyarányú építkezés kezdődik. A *Fővárosi Hirlap*-nak épen mai száma közli azt a szenzációs és nagyon örvendetes értesülést, hogy *Vass József népjóléti miniszter újabb öt állami bérházat kiván Budapesten építeni*, ha — ami valószínű — biztosítani tudja a szükséges összeget. Ugyanakkor a magántevékenység fokozása érdekében készül *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter házadómentességi javaslata, *Vass* miniszter pedig — ez a másik rendkívül fontos értesülés. — ugyane cél érdekében *újabb ötödfélmillió pengő építkezési hitel folyósítását tervezi*. Ha mindehhez hozzávesszük, hogy a fővárosban is megvan minden hajlandóság lakásépítő akciójának folytatására, akkor bátran reménykedhetünk a lakásprobléma tengeri kigyójának végre-valahára való kiirtásában. De nem állunk meg a hatósági lakásépítésnél és a magántevékenység fokozásánál, mert az építőipar és — ami mindenkor együtt jár vele — Budapest egész gazdasági élete egyébként is a legszebb reményekre jogosult, amikor a nagy állami közmunkák mellett a főváros sem maradhat tétlenül.

A fővárosnak is meg kell kezdeni óriási út- és csatorna-építési programjának végrehajtását. Folytatnia kell a kislakásépítést, a régen eltökélt szociális intézményeket meg kell valósítania, épületeket kell emelnie a rohamosan fejlődő közlekedési eszközök számára, nagyobb lendülettel kell hozzálátni a tanügyi építkezésekhez és hamarosan rákerül a sor a nagyarányú kórházépítkezésekre, valamint a közélelmezés javitására szolgáló új intézmények létesítésére is. A feladatok pedig mind olyanok, hogy azokat többé órákig sem lehet halogatni. Budapest gazdasági fellendülése tehát soha olyan reménytelj es nem volt a háború kitörése óta, mint most. Szinte elképzelhetetlen, hogy a hatalmas hatósági tevékenység mellett, amikor az állam egyébként is minden eszközzel segítségül siet, a magánépítő tevékenység észre ne venné, hogy elkövetkezett, ha nem is az ő konjunktúrája, de az ő napja mindenesetre.

Vass József kettős elhatározása, az öt új bérház építése és az új építési hitel folyósítása, *Wekerle* Sándor teherkönnyítő akciójával egyetemben, fordulópontja lesz Budapest gazdasági életének és meg fog oldódni végre az immár állandósulni látszó gazdasági válság. Elismeréssel és hálával kell fogadni a páratlan jelentőségű terveket és hinnünk, reménykednünk kell benne, hogy a pénzügyi gátak nem döntik romba ezeket a nemes törekvéseket.

A jövő perspektivája ebben a pillanatban megnyugtatónak és szépnek látszik. Ki kell azonban venni a jövő kiépítéséből a maga megfelelő, hatalmas részét a fővárosnak is. Követnie kell anyagi erőinek megfeszítésével, alkotó kedvének hatalmas felfokozásával az állam példáját. Nagy elhatározásokhoz, nagy munkához, nagy alkotásokhoz azonban legények kellenek a gátra. Az új alpolgármester, aki néhány óra múlva dobogó szívvel áll meg ura és parancsolója, a főváros közönsége előtt, hogy elfogult szavakban mondjon köszönetet és igérjen minden jót — igenis, ennek az új alpolgármesternek kell a legkeményebb legénynek, a legjobb munkásnak lennie. Legyen ő Budapest új életének hírnöke, aki a munka lázát, a tehetség sugárzó erejét, a lelkesedés olthatatlan tüzét hozza a petyhüdt idők, a tehetetlenség kiirtására.

VASS NÉPJÓLÉTI MINISZTER

öt állami bérház építését és ötödfélmillió pengő építkezési hitel folyósítását tervezi

Konkrét tárgyalások indultak meg a népjóléti minisztérium és Wekerle pénzügyminiszter között a fedezet előteremtéséről — Vass miniszter nyilatkozata a tanácskozások megindításáról

Az egyes minisztériumok 1929—30. évi költségvetésének összeállításáról most folynak a tárgyalások a reszortminiszterek és *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter között. E tárgyalások során

nagyfontosságú probléma megoldása

került megvitatásra. A költségvetési tárgyalások megindulásakor általános elvnek mondták ki az illetékesek, hogy a tavalyi kereteket egyik minisztérium sem lépheti túl. Ez a rendelkezés *Vass* József népjóléti minisztert érintette a legérzékenyebben. *Vass* József, aki nagy szeretettel és jóindulattal viseltetik Budapest székesfőváros ügyei iránt, a legutóbbi évek tapasztalatai alapján ugyanis arra a meggondolásra jutott, hogy

a lakásproblémát most már minden eszközzel meg kell oldani.

A kormány néhány évvel ezelőtt úgy határozott, hogy az állami lakásépítkezési akciót befejezi. Azóta valóban szünetetelnek is az állami bérházépítések, de hogy az építkezést most már a magánvállalkozás folytassa, a kormány különböző kedvezmények nyújtásával igyekezett előmozdítani. Meg is indult a magánépítkezés, de távolról sem olyan mértékben, hogy a lakásinség lényeges enyhüléséről lehetne beszélni.

A lakásépítkezés a legutóbbi időben valósággal holtpontra jutott a fővárosban.

ezért határozta el a kormány, hogy a házadómentességről sürgősen törvényjavaslatot készit.

Ez a törvényjavaslat, amely legközelebbről a főváros közönségét érdekli, előreláthatóan hoz is eredményeket az építkezés fellendülése tekintetében. Régi tapasztalat azonban, hogy az államnak kell előljárnia jó példával ,mert a közönség a kormánytól várja a kezdeményezést.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa ezzel a kérdéssel kapcsolatosan

teljesen beavatott helyről

olyan információkat kapott, amelyek alkalmasak arra, hogy a főváros közönsége körében megelégedést keltsenek.

Ugy értesültünk ugyanis, hogy

Vass József népjóléti miniszter előterjesztést tett az állami lakásépítkezés folytatása érdekében.

Arról van szó tehát, hogy a népjóléti miniszter javaslatára *a kormány elejti, illetve belátható időre felfüggeszti a lakásépítkezés tárgyában elfoglalt elvi álláspontját és*

felhatalmazást ad Vass József népjóléti miniszternek az állami akció folytatására.

Mint a *Fővárosi Hirlap* munkatársa a legilletékesebb helyről értesül, *a népjóléti minisztérium két eszközt óhajt igénybevenni a lakásépítkezés fellendítése érdekében. Az egyik eszköz az állami építkezés folytatása, a másik eszköz az építkezési hitelakció kiszélesítése.*

Az állami lakásépítkezési akció folytatása már is befejezett ténynek tekinthető. A népjóléti minisztérium öt állami bérház építését tervezi.

A népjóléti minisztériumnak ugyanis *öt olyan telke van, amelyik alkalmas arra, hogy rajtuk bérházak épüljenek.* Két telke van a népjóléti miniszteriumnak a Pannonia uccában, egy a Visegrádi uccában, egy a Korall uccában és egy a Kinizsi uccában. Az utóbbi telken tervezik a legközelebbi állami bérház felépítését. E célra *másfélmillió pengő folyósítását kéri a népjóléti minisztérium* a pénzügyminisztériumtól. A Kinizsi uccai állami bérház mellett, amelybe augusztus 1-én költöztek be a lakók, L alakú telek áll rendelkezésre. Amennyiben a pénzügyminisztérium hozzájárul a másfélmillió pengő folyósításához,

még a tavasszal megkezdik az építkezést és még ez év novemberében legalább ötven két- és háromszobás lakás lesz elfoglalható.

A további állami lakásépítkezések természetesen fokozatosan követnék egymást, ha sikerül a fedezet problémáját megoldani.

A másik eszköz a cél elérésére: *a hitelakció kiszélesítése.* A népjóléti minisztérium azt kéri *Wekerle* pénzügyminisztertől, hogy *további másfélmillió pengőt bocsásson rendelkezésre* és járuljon hozzá ahhoz, hogy

a régebbi hitelakciókból tőketörlesztés és kamatfizetés címén visszatérülő összegeket ujból ki lehessen utalni, mint építkezési kölcsönöket.

Ez az összeg, amely ilyen címen visszajut a népjóléti minisztériumból és a pénzügyminiszter hozzájárulásával ismét kiadható lesz — *három millió pengő*. Ehhez kér további másfél millió pengőt *Vass* miniszter, úgyhogy

végeredményben ötödfél millió pengőt fordíthat majd a népjóléti minisztérium a hitelakció kiszélesítésének céljaira.

Ezekről a kérdésekről most folynak a tárgyalások, amelyek kedvezően haladnak előre.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa beszélt erről a nagyjelentőségű ügyről magával *Vass* József népjóléti miniszterrel is, aki a *Fővárosi Hirlap* rendkívüli fontosságú értesüléseire vonatkozóan a következőket jelentette ki:

— Az állami lakásépítkezés folytatásáról tárgyalások vannak folyamatban. Ennél többet nem is mondhatok épen azért, mert az egész probléma miniszterközi megbeszélés stádiumában van.

A népjóléti miniszter nyilatkozata tehát megerősíti értesüléseinket, amelyek a pénzügyminiszterrel folytatott tárgyalásokról szólanak. Budapest székesfőváros közönsége ebben a küzdelemben, amelyet a népjóléti miniszter a budapesti lakásinség megszüntetése érdekében folytat, *Vass* miniszternek nagy sikert kíván. Ezek a sikerek aligha maradnak el, mert *Bethlen István gróf miniszterelnök is osztja Vass József népjóléti miniszter felfogását* a lakásprobléma megoldása tekintetében.

Egyhanguan jelölte Szabó Imrét alpolgármesternek az Egységes Községi Polgári Párt értekezlete

Nem szabad megengedni, hogy egyes városrészek nemzeti ajándékot kapjanak — mondja Glücksthal Samu

Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfőn este fél hét órakor *Kozma* Jenő elnöklésével pártértekezletet tartott. Jelen voltak: *Kozma* Jenő, *Spett* Ferenc, *Battenberg* Lajos, *Holtzer* Nándor, *Girardi* Tibor, *Gaár* Vilmos, *Dalmady* Ödön, *Schmidt* Richard, *Glück* Frigyes, *Ugron* Gábor, *Ereky* Károly, *Dinich* Vidor, *Glücksthal* Samu, *Kállay Tamás*, *Andréka* Károly, belvárosi *Horváth* Károly, *Bohn* József, bibithi *Horváth* János, *Csillény* Béla, *Becsey* Antal, *Szentirmay* Imréné, *Orova* Zsigmond, *Farkas* József, *Bayer* Antal, *Deményi* Aladár, *Dorner* Gyula, *Szabó* László, *Gamauf* Géza, *Nessi* Gyula, *Nagy* Antal, *Politzer* Gusztáv, *Popelka* Béla, *Pompéry* Elemér, *Scheuer* Róbert, *Grosch* Károly, *Rónay* Károly, *Harrer* Ferenc, *Ledermann* Mór, *Gaylhoffer* István, *Lackenbacher* György, Csécsi *Nagy* Miklós, *Usetty Béla*, *Kiss* Menyhért, stb. bizottsági tagok. A főváros részéről, mint meghivottak: *Liber* Endre, *Csármán* Ferenc, *Wargha* László. Továbbá megjelentek még: *Tárkány* Jenő, *Márkus* Jenő, *Gazdy* Jenő, *Martin* János, *Szamek* Emil, *Sümeghy* László, *Hubert* Vilmos, *Wellisch* Andor, *Morvay* Zsigmond, *Pásztélyi* Vilmos, *Gündisch* Guidó, *Faber* Fülöp, *Erdey* Henrik, *Róna* Sándor, *Somogyi* Aladár v. képviselő, *Bakonyi* János, *Bacsinszky* Vladimir, *Goldschmidt*, *Horti* József, dr. *Schuler* Dezső, dr. *Abonyi* Tibor, dr. *Bakonyi* Pál, *Dános* Ottó, dr. *Perczel* Béla, *Keleti* Jenő, dr. *Sztojanovits* Pál, *Frischfeld* Ede és még sokan mások.

Az értekezlet elején a párt bizottsági tagjai bizalmas tanácskozásra vonultak vissza, amelyen *az alpolgármesterválasztás kérdését beszélték meg.* Rövid, alig félórás tanácskozás után a párttagok — miután az összes felszólalók *Szabó* Imre mellett foglaltak állást, — egyhangú határozatot hoztak és

kimondották, hogy az alpolgármesteri állásra Szabó Imre dr. tiszti főügyészt kívánják megválasztani.

Ugyancsak egyhangú párthatározattal mondották ki azt is, hogy valamennyien Szabó Imrére fognak szavazni és ennek a határozatnak a betartását pártkérdéssé teszik.

Ezután az értekezlet nyilvános üléssé alakult át, amelyen a rendkívüli házadómentesség kérdésével foglalkoztak. Az elnök felkérésére

Glücksthal Samu

ismertette a problémát. Tudvalevően *Glücksthal* volt az, aki ez ügyben már a *Felsőházban* is szót emelt és éppen az ő felszólalására hangzott el a pénzügyminiszter biztató nyilatkozata. *Glücksthal* Samu azt fejtegette, hogy

a házadómentességnek generálisnak kell lenni és nem szabad kategóriákat felállítani.

A tanács felterjesztésében szereplő terület — amelyet a *Fővárosi Hirlap* multheti számában részletesen közölt — még egy százaléka sem a főváros összterületének. Elismeri, hogy helytelen ott építkezni, ahol még közművek nincsenek, de a kijelölt területeken kívül van számos olyan rész a város belterületén, ahol földszintes házak sorakoznak. Kérdi:

miért ne lehessen ezeken a helyeken is ugyanolyan feltételek mellett építkezni, mint a favorizált részeken?

Azt javasolja, hogy a kérdést feltétlenül vigyék a közgyűlés elé és a törvényhatóság éljen felirati jogával és

törvényes formák szerint kérje a pénzügyminisztertől, hogy a kormány az adókedvezményt a főváros egész területére adja meg.

Mondja ki a közgyűlés azt is, hogy ezt az általánosítást az ipar, a kereskedelem és az egész gazdasági élet kívánja. *Glücksthal* Samu a felterjesztést főleg azért tartja szerencsétlennek, mert nem szűkíteni, hanem a legszélesebben ki kell terjeszteni az adókedvezményt, az a cél ugyanis, hogy minél több ház épüljön.

Nem szabad megengedni, hogy kategorizálással egyes városrészek nemzeti ajándékot kapjanak.

Vagy egy telek értéke se emelkedjék, vagy valamennyié. Ő sem akarja azt, hogy ott induljon meg az építkezés, ahol még közművek nincsenek, de ezt meg is lehet akadályozni azzal, ha a törvényjavaslatba bevesszük azt, hogy

az adómentesség csak a közművekkel ellátott területekre terjed ki.

Nem tudja, mi vezette a tanácsot a tervezet összeállításánál, állítólag a pénzügyminiszter kijelentése, nem is akar hatásköri összeütközéseket provokálni, de az a véleménye, hogy *a felirati jog nem a tanácsot, hanem kizárólag a közgyűlést illeti meg.* Éppen ezért azt szeretné, ha a párt minden körülmények között közgyűlés elé vinné a kérdést,

esetleg a tanács javaslatával szemben is határozatot provokálna és törvényadta jogánál fogva felirati úton a kormányhoz terjesztené határozatát.

Elhiszi, hogy a miniszter korlátozó kijelentéseket tett, de a tanácsnak erre azt kellett volna felelnie, hogy *a dolog parciális rendezése nem helyes, hanem generális adómentességnek van helye.* Erre annál inkább szükség lett volna, mert a pénzügyminiszter a parlamenti tárgyalások során, ha a kiterjesztés szóbakerül, könnyen hivatkozhatik arra, hogy

a tanács egy szóval sem kérte az általános adómentességet.

Javasolja tehát, mondja ki a párt: Nem helyesli a tanács javaslatát, amelyet a pénzügyminiszternek adott, mert az csak egy kis résznek ad kedvezményt. Közgazdasági, lakástermelési és általános ipari szempontból a főváros egész területére kívánja a kedvezmény megadását,

kivéve azokat a részeket, ahol közművek nincsenek.

Mondja ki továbbá azt is, hogy ha a kérdést más módon elintézni nem lehet, *rendkívüli közgyülésen kívánja szóvá tenni* és ilyen értelemben határozatot provokál, amelyet *felirati úton hoz a kormány tudomására.*

Utána

Ugron Gábor

fejtette ki azt az álláspontot, hogy kétségtelenül leghelyesebb az általános adómentesség megadása lenne. A maga részéről a törvényjavaslat tárgyalása során a képviselőházban mindenesetre kibővített javaslatot tesz.

A főváros érdeke, hogy minél nagyobb területek jussanak kedvezményhez,

hogy *az egész főváros szerves egészként fejlődhessék.* Mindenesetre felhívja a figyelmet a külső Lipótvárosra, főleg a Margitszigettel szemközti dunaparti telkekre, ahol adómentességgel és ezzel kapcsolatban a telkek értékének felemelésével

elérhető lesz az, hogy az ott fekvő és a főváros közegészségét is hátrányosan befolyásoló gyárak eltűnjenek.

Ha már a tanács e kérdésben megtette javaslatát a kormánynak, nem tartja helyénvalónak, hogy egy közgyűlési határozattal dezavuálják a tanácsot, annál kevésbbé, mert a pénzügyminiszter szuverén jogánál fogva *nem a főváros közönségét, hanem a főváros tanácsát kérdezte meg.* Ha a közgyűlés foglalkozik is a kérdéssel, annak úgy kell történnie, hogy *a tanácsot ne dezavuálja.* A régi törvénynek azt a lehetetlen rendelkezését is módosítani kell, hogy belterületen csak akkor szabad lakóházat lebontani, ha a régi épület négyszeresét építik fel újból.

Harrer Ferenc

szerint a tanács nem tett egyebet, *mint a pénzügyminiszter irányelvei szerint próbálta megoldani a reábízott feladatot.* A közgyűlést nem tartja alkalmasnak ilyen feladat megoldására. Egyébként sincs túlságos optimizmussal eltelve az adókedvezmény megadásától mert az legfeljebb azt eredményezi, hogy *folytatják a drága építkezést, s megmaradnak az 1000—1200 pengős szobánkénti lakbérek.* Az egész kérdést

úgy kellene megoldani, hogy azzal együtt a lakbér kérdése is rendezve legyen és megszűnjék a régi és új házak között fennálló óriási spácium.

Helyteleníti, hogy még mindig nem vették elő a közgyűlésnek a lakáskérdés végleges rendezésére hozott határozatát, jóllehet, hogy azóta már hat hónap telt el. Nagyon fontosnak tartaná a *Tabán* és az *Erzsébet* sugárút megvalósítását annál is inkább, mert ezen a két helyen igen sokat lehetne elérni. Ujból hangoztatja, hogy az adókedvezmény megadásától még akkor sem remél túlsokat, ha általános lesz.

Az elnöklő *Kozma* Jenő felkérésére most

Liber Endre

tanácsnok, a lakásügyi osztály vezetője ismertette a szőnyegen lévő rendkívüli adómentesség ügyét, főleg annak jogi vonatkozásait. Előadta, hogy a javaslatot a pénzügyminiszter intenciói szerint készítették el. Azért nem várták be a közgyűlést, mert a felterjesztés időhöz kötve, sürgős volt, de egyébként sem akarta a tanács a törvényhatóságot kikerülni, hanem

a legközelebbi közgyűlést utólagos jóváhagyás reményében, bejelentés formájában informálja a történtekről.

A javaslat kiegészítésének *nincs akadálya*, mert a tanács a felterjesztésben azt kérte, hogy a miniszter hívjon össze ankétet a részletek megbeszélésére. Ami az általános adómentességet illeti, erre vonatkozóan már a

a kormány előtt van a fővárosnak egy felírata, amelynek sorsáról azt az információt kapta a tanács, hogy azt a kormány nem adja meg. Ezért ragadták meg most az alkalmat legalább a részleges adómentesség kérésére.

Meg van győződve arról, hogy az adómentesség megadása úgy lakástermelési, mint városrendezési szempontból igen nagy jelentőségű lesz.

Wargha László

városrendezési szakértő a kérdés műszaki részét ismertette és azt hangoztatta, hogy a javaslat elkészítésénél legelsősorban és csaknem kizárólag *a legsürgősebb városrendezési szempontok vezették.*

Végül az értekezlet úgy határozott, hogy ebben a főváros hatóságát rendkívül nagy mértékben érdeklő fontos kérdésben *folytatja a vitáját.* Kisebb közgyűlési ügyek megbeszélése után az ülés 10 órakor ért véget.

Az értekezlet után pártvacsora volt, amelyen a *Polgári Egység Klubjának* tagjaival együtt, száznál többen vettek részt.

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.

18 havi részletfizetésre is kapható.

Felhívásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken

Remington Irógép Rt.

Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.

Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

FARKAS LAJOS Telefon: J. 395-78

MÉRNÖK magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó

Budapest VII, Kolumbus u. 41

TELEFON: JÓZSEF 335-74, 323-95

ERDÉLY ÉS SZABÓ

laboratóriumi felszerelések, tanszerek és vegyi mérlegek gyára

Budapest, IX., Liliom ucca 46.

MUSICA

r.-t. Royal-épület VII., Erzsébet-körut 49

zongorái és pianinói

árban és kivitelben páratlanok

Legkedvezőbb fizetési feltételek

Hangolás, javítás, bérlet

VEGYÜK A MAGUNK KEZELÉSÉBE a bánhidai centrálét, inditványozza KOZMA JENŐ

Az adonyi bérletet négy ezerholdas bérletté alakítják, de az sem lehetetlen, hogy a főváros magának tartja meg — Az Egységes Községi Polgári Párt alpolgármester-jelöltje Szabó Imre dr. tiszti-főügyész

A városházi politikában ma minden érdeklődés az alpolgármesterválasztás felé irányul, bár a kijelölő választmány döntésének megtörténte óta az izgalmak lényegesen redukálódtak. Mielőtt a kijelölő választmány döntését meghozta volna, arról folyt élénk vita, hogy hármas, vagy többes jelölés történjék-e, amikor pedig a kijelölő választmány a pályázók közül *Szabó* Imrét, *Csupor* Józsefet és *Berczel* Jenőt jelölte az alpolgármesteri állásra, a főtisztviselők soraiból nyilvánult meg bizonyos elégületlenség, amit az érdekeltek azzal magyaráztak, hogy a kijelölő választmány nem a fogalmazói karból való főtisztviselőt jelölt első helyen. Erről az elégületlenségről, valamint az alpolgármesterválasztás egyéb vonatkozásairól

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A hármas jelölés a régi gyakorlatnak megfelelően történt. Nekem nagy megnyugvásomra szolgál, hogy nemcsak a mi pártunk tagjai szavaztak a kijelölő választmányban a hármas jelölés mellett, hanem más pártból is kapott szavazatot a megoldásnak ez a módja. *Semmi sérelem sem történt* tehát, mert hiszen eddigelé — egyetlenegy eset kivételével — mindenkor hármas jelölés történt. A döntésnek az a része is teljes mértékben kiállja a kritikát, hogy *Szabó* Imrét jelöltük az első helyen. Mi a magunk részéről — és *itt is más párthoz tartozó választmányi tagok is támogattak minket* —

Szabó Imrében láttuk a pályázók között azt a férfiút, aki úgy egyéni képességeinél, mint agilitásánál és általános népszerűségénél fogva is a legalkalmasabb egyéniség az alpolgármesteri állás betöltésére.

A tanácsbeli jelöltek kari sérelmet nem láthatnak Szabó Imre első helyen történt jelölésében, mert hiszen a törvényes rendelkezések szerint *bárki pályázhatik az alpolgármesteri állásra, akinek megfelelő képesítése van.* Szabó Imre rangban is elől áll, hiszen 15 éve tölti be a városházán a tisztifőügyész kétségkívül úgy anyagiakban, mint erkölcsiekben nagyjelentőségű hivatását. Maga *Sipőcz* Jenő polgármester is az ügyészi karból került a polgármesteri székbe.

— Ami a alpolgármesterválasztás eredményét illeti, én a magam részéről *biztosítottnak látom Szabó Imre megválasztását.*

Az Egységes Községi Polgári Párt valamennyi tagja Szabó Imrére adja le szavazatát,

de úgy hallom, hogy a közgyűlés másik polgári pártjában is Szabó Imre mellett nyilatkozik meg a hangulat. Arról is megbízható értesüléseim vannak, hogy a *Keresztény Községi Pártban* is sok híve van Szabó Imrének. Szabó Imre régi, érdemes főtisztviselője a fővárosnak. Az alpolgármesteri állás nem előlépési fok, hanem egy olyan fontos pozició, amelynek betöltésénél a bizalom és a rátermettség alapján kell dönteni.

A beszélgetés során szóbakerült a *Vásárpénztár* ügyvezetésében bekövetkezett válságnak a megoldása is. *Kozma* Jenő dr. erre vonatkozóan így nyilatkozott:

— A főváros 12-es bizottságának tagjai a legközelebbi napokban kiutaznak Adonyba és a helyszínen fogják megtekinteni a főváros adonyi bérletét. Mint a bizottság tagja, én is résztveszek az adonyi kirándulásban, bár én a magam részéről már most is tudatában vagyok annak a ténynek, hogy

az adonyi bérlet minden tekintetben megfelelő.

Jelenlegi állapotában is megállapíthatja minden elfogulatlan szemlélő, hogy az adonyi bérlet kiáll minden kritikát. Annyi bizonyos, hogy *ezt a kérdést a főváros érdekeinek százszázalékos megóvása mellett kell megoldani.* Abban az esetben tehát, ha a négyezer holdas birtoktestre nem lehet olyan bérlőt találni, aki kielégítő ajánlatot tesz, akkor

négy ezerholdas bérletre kell felosztani a bérlet területét,

ami annál könnyebb, mert a szántóföldek négy tanya körül csoportosulnak. Ezerholdas bérletekre sokkal több megfelelő ajánlatot fogunk kapni, mint a négyezerholdas bérletre. En azonban *el tudok képzelni egy olyan megoldást is, hogy a főváros megtartja a bérletet.* Budapest székesfővárosnak szüksége van olyan mezőgazdasági üzemre, amelyből a fővárosi lakosság szükségleteit fedezhetjük és pedig úgy, hogy

a konkurrencia megteremtésével egyben az áralakulás kedvező befolyásolásával is segítségére sietünk Budapest közönségének.

— Ami a *Vásárpénztár* elnöki állásának betöltését illeti, ezt a kérdést az igazgatóság dönti el. Az igazgatóságban megüresedő tagsági helyeket a tanács tölti be a közgyűlési pártok meghallgatása és a kialakuló vélemény honorálása alapján. Igy lesz ez most is.

Szóvátettük azokat a hireket is, amelyek a bánhidai centrálé ügyében megindult tárgyalásokról szólanak. *Kozma* Jenő ezeket mondotta:

— A *Dunántúli Villamossági Rt.* ügyében *lényegesen megváltozott a helyzet,* azt mondhatnám: *viszájára fordult. Ma már nem az állam érdeke az, hogy a főváros kezelésbe vegye a centrálét.* Angliában az állam több nagy centrálét létesített és most maga adja a villamos energiát — mindenkinek. Nálunk is készül a törvényjavaslat az energia-gazdálkodásról. En tehát előnyösebbnek tartanám, ha nem vesztegetnénk az időt s

ha már áramot úgyis veszünk a Dunántúli Villamossági Rt.-tól, vegyük át a magunk kezelésébe a centrálét

és csináljuk meg a megállapodást az illetékesekkel.

Kozma Jenő végül közölte még a *Fővárosi Hirlap* munkatársával, hogy a *komphajó* terve most már rövidesen megvalósul. Ezt az új intézményt nagy örömmel üdvözli, mert bizonyosra veszi, hogy ez alkalmas eszköz lesz kivitelünk föllendítésére. Ezzel kapcsolatosan *Kozma* Jenő felhívja az illetékes kormányténvezők és kereskedelmi érdekeltségek figyelmét

a tranzitó-kereskedelem előmozdításának szükségességére.

Minden előfeltételünk megvan ahhoz, hogy Budapest székesfőváros a kelet felől jövő és kelet felé menő kereskedelem tranzitó-központja legyen. Ennek a törekvésnek a támogatása nemcsak speciális fővárosi érdek, hanem országos érdek is.

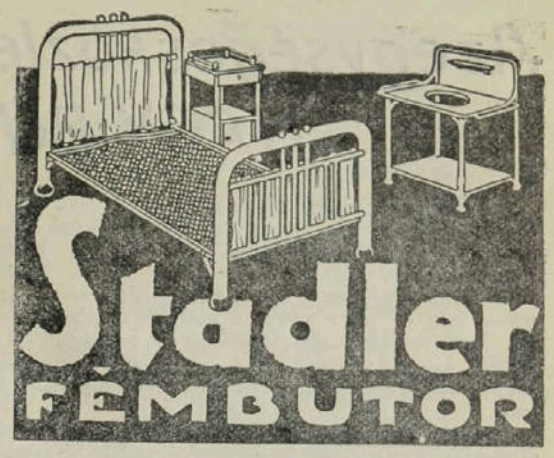

Eladási osztály: VI, Teréz körút 43. szám

Fővárosi Hirlap

az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

Előfizetési árak:

fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

1929 ELSŐ KÖZGYŰLÉSE

Ripka Ferenc főpolgármester szerdán délután négy órára hívta össze az *új esztendő első rendes közgyülését.* A törvényhatóság első ülésezésének rendkívüli érdekességet az a körülmény ad, hogy

ezen választják meg Folkusházy örökébe az új alpolgármestert.

A kijelölő választmány a *Szabó* Imre, *Csupor* József, *Berczel* Jenő hármas jelöléssel már többé-kevésbé eldöntötte ugyan a választás esélyeit, mindazáltal a törvényhatóság tagjainak

nem könnyű a helyzete, mert három komoly érték között kell választania.

A titkos szavazás golyókkal történik.

A napirenden összesen 45 ügy szerepel, ezek között azonban — a választás kivételével — érdekesebb, nagyobb jelentőségű *alig akad.* Legemlítésre méltóbb még *az I. kerületi előljáró, Badál Ede nyugdíjazása. Badál* előljárót egyízben már visszatartotta a közgyűlés a szolgálatban, most azonban nem kíván élni ezzel a jogával és a népszerű főtisztviselő távozásával

megürül a negyedik előljárói szék is.

Itt említjük meg, hogy az előljárók választása a következő közgyűlésre marad el.

Ugyanesak a jövő közgyűlés feladata lesz *az új plebánosok megválasztása,* miután

a közgyülés szerdán tudomásul veszi a hercegprimás jelöléseit.

Napirenden van még a Ferenc József jubileumi alapítvány kereskedelmi és ipari ösztöndíjának pályázata, a *Millenáris pálya 120.000 pengős* póthitele, illetve *kölcsönkérelme, több iskolaorvosi rendelő berendezése,* a *Wenckheim*-palota fővárosi *központi könyvtárrá* való átalakítása 694.000 pengős költséggel, a *svábhegyi tűzőrség* ügye, ezenkívül több nyugdíjazás, előléptetés, rendkívüli segélykérelem, telekszabályozás és más apróbb folyó ügy.

A bejegyzett interpellációk és indítványok a következők:

Révész Mihály dr. és *Strub* Elemér a HEV. közlekedése, illetve tarifaemelése ügyében intéznek kérdést a polgármesterhez, *Latinák* Jenő a táplálkozástan és a tornaórák számának szaporítása érdekében, valamint az osztályellentétek békés kiegyenlítését előkészítő társadalmi és tudományos intézet felállítása, valamint a karácsonyi adóamnesztia ügyében interpellál. *Sümeghy* Vilmos a Pasaréti út elektelenítése elmén jegyzett be interpellációt, *Gál* Benő a segédházfelügyelők helyzetét teszi szóvá és azok jogviszonyainak szabályozását kéri, *Weiler* Ernő a törvényhatósági pártok részére készített és a közgyűlési teremmel kapcsolatos tanácskozó termek elosztását kifogásolja, *Lázár* Miklós a Vásárpénztár ügyét pertraktálja, *Deutsch* Mór a tejházalók ellenőrzése ügyében interpellál, *Horváth* Pál a feloszlatásra ítélt fővárosi üzemek munkásainak és tisztviselőinek elhelyezését sürgeti meg, *Gál* Benő második interpellációjában a bérmunkások megadóztatási rendszerét és a munkanélküliek inségadóval való megterhelését kifogásolja, *Orova* Zsigmond dr. a budai körvasút második vágányának kiépítését sürgeti meg.

Három indítvány is lesz, az egyik *Bozóky* Ádámé, amely a Fő ucca kiaszfaltozására vonatkozik, a második *Piazza* Győzőé, amely a mérnöki munkák díjazásáról szól, a harmadik *Kollmann* Dezső dr.-é, amely a tatarozási munkák kötelező végrehajtásának elrendelésével a kézműiparosok részére munkaalkalmat akar nyújtani.

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST

Szabadalmazott „Jm“
kompressor nélküll DIESEL-MOTOR
a legtökéletesebb erőgép.

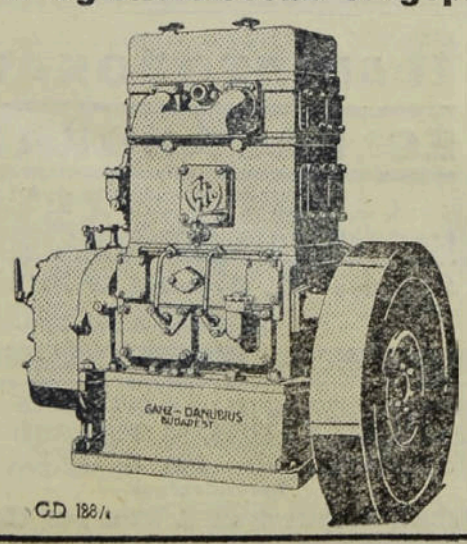

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár!

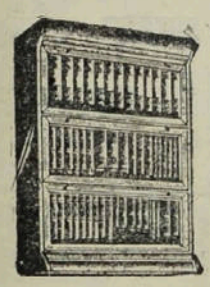

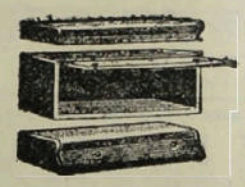

BUDAPEST,
VII, Rózsa ucca 4—6

Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését

Az egységes közlekedés megvalósítja NAGY-BUDAPESTET

Az albertfalvaiak, a budafokiak, a törökbálintiak, a budaörsiek, a nagytétényiek, a soroksáriak meg a többiek olcsóbb közlekedési tarifát kértek *Vass* József népjóléti minisztertől és *Ripka* Ferenc főpolgármestertől és — nekünk legalább az az impressziónk, — hogy százszor annyira kaptak ígéretet. Mert — akárhogy forgassuk is a dolgot — a *BHÉV* megváltása, *az egységes közlekedés megvalósítása tulajdonképpen magát Nagy-Budapest-et jelenti.*

Maga *Vass* József miniszter is, aki pompás disszertációt rögtönzött a küldöttség előtt, kifejtette, hogy Budapestnek közlekedési központtá való tétele nem pusztán forgalmi kérdés, hanem *egészségügyi, lakáspolitikai és élelmezési probléma is.* Területek, emberszázezrek, amelyeket ez a négy mérhetetlenül fontos kapocs tart össze, amelyeknek közös a közlekedése, az egészségügye, a lakásügye és az élelmezési gondja, azok a területek, azok az ember-százezrek *egy várost alkotnak.* Egy várost akkor is, ha nem egy a neve és nem egy az adminisztrációja. Ezért mondjuk, hogy a BHÉV-nek a budapesti egységes közlekedésbe való szerves belekapcsolása Nagy-Budapest megteremtését jelenti.

Gondoljunk csak vissza *Budapest* megszületésére. 1873-ban a lóvasut, a sikló, a csavargőzös és a DGT gőzösök bonyolították le a három város közlekedését. A három várost azonban ennek ellenére is csak igen laza kapcsok fűzték egybe. *Három kisváros* élte itt külön életét, mint ma *egy nagyváros és sok kisváros* él külön és külön. Előbb jött a Lánchíd, amely azonban csak Pestet és Budát kapcsolta egybe, igazán a lóvasút és a csavargőzös adták meg az egységi lehetőségét, amelyek nélkül hiába hozták volna meg az 1872. XXXVI. t.-cikket, Pestből Budából és Óbudából soha nem lett volna Budapest.

1873-ban a lóvasút, a csavargőzös, a sikló és a DGT gőzösök alig szállítottak együttvéve tízmillió embert, 1910-ben 186 millió volt, ma pedig 288 millió az utasok száma Budapesten. Az ötvenöt esztendő alatt kiépült hatalmas sínhálózat acélpántként fogja össze, teszi szétszakíthatatlan egységgé a várost és kétségtelen, hogy minden acélsín, amely a város felől kiindul, újabb és újabb területeket kapcsol be Budapest vérkeringésébe. Az egységes közlekedés egységes területté varázsolja Budapestet és a környékező városokat, községeket.

Kétségtelen, hogy a BHÉV nem fog útjában állani ennek a példátlan arányú fejlődésnek. De nem lesz párt és egyén se, akinek ne volna azonos a véleménye erről a nagy reformról, mert mindenki tudja, hogy 70—75.000 főre tehető az a tömeg, amellyel a közvetlen környék naponta szaporítja Budapest uccai forgalmát. Ez a tömeg pedig érdemes arra, hogy az egységes közlekedéssel még szorosabban kapcsolódjék bele annak a városnak az életébe, amelyben az egész napját tölti, ahol eszik és dolgozik, hogy aztán csak késő este menjen haza aludni környékbeli lakására.

Mindehhez még csak azt tesszük hozzá, hogy a számbajöhető 20 községnek, amelyet a közlekedés egységesítése valósággal beleolvaszt a fővárosba, mintegy 360.000 lakosa van. Ez azt jelenti, hogy Budapest közel egymillió lakosának szívével igen rövidesen még 360.000 szíve fog egy taktusra dobogni.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa a H. É. V. megváltásával kapcsolatban felkereste

dr. Bódy Tivadart

a *Helyiérdekű Vasutak* vezérigazgatóját, aki a következőket mondotta:

— A megváltás célszerűségéről, vagy célszerűtlenségéről nem mondhatok véleményt, miután

a főváros illetékes tényezőinek feladata elbírálni: érdemes-e, vagy sem, megváltani a H. É. V.-et.

Mi, a magunk részéről *a legnagyobb nyugalommal várjuk a döntést,* amely a mi szempontunkból valójában *irreveláns,* mert hiszen vagy megmaradunk magánvállalatnak, vagy megváltanak minket *az engedélyokiratban foglalt állami szerződés értelmében.* Miután pedig

ez a szerződés törvénybe is van iktatva, a megváltás az abban körülírt feltételek mellett hajtható csak végre,

semmiféle vitáról szó sem lehet: *sem azon felül, sem azon alul nincs helye tárgyalásnak.* Ebből nyilván következik, hogy minden komolyságot nélkülözők azok a rejtelmes beállítások, *mintha a megváltás körül nagy üzletek szunnyadnának.* Mi egyszerűen

ragaszkodunk a törvényben félremagyarázhatatlanul biztosított jogainkhoz,

ez vitán felül áll. Hogy a döntés milyen irányú lesz, az nem tőlünk függ, abba nekünk beleszólásunk nincs, de még csak érdekünk sem bármilyen irányban állást foglalni. A döntés után lehet csak közünk ehhez az ügyhöz, amely azonban *annyira világos, hogy 24 óra alatt kényelmesen le lehet bonyolítani.*

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa az altiszti és takarítónői alkalmazottai, továbbá a hivatásos tűzoltólegénysége, valamint a székesfőváros javadalmi őrség legénysége részére szükséges lábbeliek (cipők, bakkancsok, csizmák) beszerzésére és szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

A szállítási és vállalati feltételek értelmében szabályszerűen kiállított 1.60 P-ős állami és 1.60 P-ős városi bélyeggel ellátott, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett, magyar nyelven szerkesztett ajánlatokat **1929 január 28-án (hétfő) délelőtt 11 óráig** a székesfőváros tanácsának városgazdasági ügyosztályában (IV., Központi városháza, II. emelet 237. ajtó) közvetlenül vagy posta útján kell beadni.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) ajánlattevők ajánlataikat postán nem küldhetik be.

A versenytárgyalás 1929 január 28-án (hétfőn) délelőtt 11 órakor a tanács városgazdasági ügyosztályában (Központi városháza II. emelet 237. atjó) fog megtartatni és azon az ajánlattevők vagy megbízottaik jelen lehetnek. Elkésve érkezett vagy az előírt kellékeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A szállítási és szerződési feltételek, valamint az ajánlati mintalapok példányai a székesfőváros gazdasági hivatalában (VIII., Dologház-utca 3. szám) köznaponként délelőtt 8—11 órák között díjmentesen megszerezhetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végrévényes döntésig kötelezettségben maradnak.

A székesfőváros tanácsa fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást az ajánlattevők között tetszésszerint megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Budpest, 1929 január 9.

A székesfőváros tanácsa.

Meinl kávé

Különlegességünk

HACIENDA JUAN MURILLO

¼ kg. P 3.50

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

Kapuszta Gusztáv
építőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 3.
Telefon: József 893—08.

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 539—23.

NEMES ÉS SCHRAMEK
OKL. MŰKERTÉSZ KERTÉPÍTŐK
BUDAPEST, I, MÉSZÁROS UCCA 56-a
TELEFON: KRISZTINA 509—38

„PRÄCISIOS"
elektrotechnikai
és tudományos műszer
laboratorium
Budapest, IX. ker. Mester-utca 22.

FISCHER ANTAL szobrász
Budapest, VII., Cobor ucca 6. szám

DIÓSY JÁNOS BUDAPEST,
VII., Rákóczi-út 24.
rézárukereskedő TELEFON: JÓZSEF 420-55

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975—62

A legtökéletesebben s legjutányosabban beszerezhető
hézagmentes padozatburkoló a
LINOLEUM
Uj építkezéseknél, mindennemű átalakitásoknál ajánlattal dijmentesen szolgál
ELSINGER M. J. ÉS FIAI
Budapest, V. ker., Báthory ucca 6.
Uj telefonszám: Teréz 232—58

BUCSANYECZ JOZSEF
ÁCSMESTER ÉS ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, VII., Rottenbiller ucca 4/b.

HOLLÓS FERENC
okl. mérnök, út és mélyépitő vállalkozó
Budapest, V. Ügynök ucca 22/b.
Telefon: L. 960—34

Hudetz János
okl. épitészmérnök, épitomester
tervező- és vállalkozó irodája
Alapittatott: 1876 — Telefon: József 351-54
Budapest, VII. Rottenbiller ucca 6/b.

GRÜNHUT ÖDÖN
Saját készitményü hentes, bonc- és munkaruha készitő.
Budapest, VIII., József-körut 22—24
TELEFON JÓZSEF 460—69

HARTMANN ÉS CSÁSZÁR ALAPITTATOTT: 1889-BEN
ELEKTROTECHNIKAI, MECHANIKAI ÉS RÁDIÓ TÖMEGCIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, V, KÁDÁR-U. 6
Gyengeáramú és Rádiófelszerelési cikkek
Préselés, csiszolás, ezüstözés, aranyozás, nikkelezés és egyébb szinezések

REKLAM ÉS CÉGTÁBLA FESTŐ VÁLLALAT
Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23
Telefon: József 885-28
Csernák Jenő

DROPPA SÁNDOR
ÜVEGESMESTER
BUDAPEST, VII, Rottenbiller u. 29.

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenborgor u. 16. TELEFON: J. 302-36.

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
TELEFON: AUTOMATA 644—51.
Kertészeti telepei:
BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129.
SOLTSZENTIMRE
PEST-MEGYE

RADIATOROKAT ÉS KAZÁNOKAT
központi fütésekhez gyárt a
MAGYAR RADIATORGYÁR R.-T.
Budapest, X., Gyömrői út 76. sz.
Telefon J. 390-34 és 350-88

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vizvezeték és egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415—88.

Előljárósági altisztté degradálta

a polgármester rendelete az autóbusz-üzem két rendkivül befolyásos funkcionáriusát

Az üzemigazgatás disszonanciájának áldozata a két kivételes háboru-utáni karrier — Ujabb meglepő változások várhatók

Néhány nap előtt a szokásos polgármesteri rendelkezések között jelentéktelennek látszó hétköznapi és szürke kis rendelet látott napvilágot. *„Altiszti áthelyezés"*, amely arról szólt, hogy az autóbusz üzem két alkalmazottját *altiszti szolgálatra* a VIII. kerületi előljárósághoz helyezik át.

A szereplők személyénél fogva azonban ez az áthelyezés *messze túlnő egy jelentéktelen közigazgatási aktus keretein, mert*

ez az áthelyezés két igen érdekes, sőt tüneményesnek mondható háború utáni karrier végére tett pontot.

Mind a két alkalmazott az *Autobuszüzemnél* egész alacsony sorban kezdte, s mindkettő amerikaias lendülettel, szinte hónapok alatt,

olyan polcra tornázta föl magát, hogy szinte hatalomszámba ment a fiatal üzemnél.

Ez a hit nem is volt egész alaptalan és mindenki, akinek az üzemmel közelebbi dolga akadt, úgy vélte, hogy a két tehetséges ember karriérje ezután is csak fölfelé ívelhet.

Az egyik szereplő minisztériális és közigazgatási tanácskozásokon, helyszini szemléken és bejárásokon szokta az utóbbi időben már az *igazgatóságot is képviselni*, a másik a műszaki kérdések intézésében volt fórum, ami kétségtelenül kivételes tehetségükről tett bizonyságot, *mert nem volt titok, hogy*

az amerikai karrier egyik hőse pár év előtt még az I. kerületi köztisztasági alkalmazottak szabadtéri tevékenységét ellenőrizte uniformisban, a másik pedig szorgalmas gépész-iparos volt.

Néhány évvel ezelőtt kerültek az autóbuszüzemhez, ahol *Bárány* Ervin igazgató bizalmát is teljes mértékben kiérdemelték.

Az üzem igazgatóságában az utóbbi időben bizonyos disszonancia támadt, *s ennek esett áldozatul a meglepő áthelyezés két szenvedő hőse is.* Az érdekes eset részletei a következők:

Már hetekkel ezelőtt hírt adott a *Fővárosi Hirlap* azokról a meglepő személyi változásokról, amelyek első pozitiv jelensége a *régi forgalmi főnök leváltása* és tanulmányútra küldése, s nyomban utána az új forgalmi főnök beállítása volt.

Már ez a váratlan és erélyes rendelkezés is meglehetős feltűnést keltett annak idején az üzemhez közelálló körökben, de messze felülmulta ezt a másik eset, amely nem sokkal később, a közelmult napokban történt az autóbusz igazgatóságában, amikor az üzem két rendkívül befolyásos „tótumfaktum"-jának hirtelen távozása ejtette izgalomba a főváros alkalmazottait.

Az áthelyezés annál inkább meglepő és feltűnést keltő volt, mert

a két főtisztviselői hatáskörben szereplő alkalmazottat a polgármesteri rendelkezés altiszteknek degradálta és ilyen szolgálatra osztotta be az egyik kerületi előljárósághoz.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa a közlekedési ügyosztályban érdeklődött a szokatlan áthelyezés iránt, de itt állítólag *nem tudnak a dologról semmit.*

Munkatársunknak ennek ellenére sikerült az autóbuszüzem dolgait jól ismerő helyen *olyan információkat szerezni, amelyek mindenben alátámasztják a Fővárosi Hirlap értesüléseit:*

— Az autóbuszüzem vezetésében a közeljövőben tényleg igen számottevő átszervezés lesz. Ezzel van kapcsolatban a régi forgalmi főnök szabadságolása, új forgalmi főnök kirendelése, több áthelyezés, de

a közeli hetekben valószínűleg bekövetkezik Bárány Ervin üzemigazgató végleges távozása is.

Bárány Ervin igazgató — mint ismeretes — már a mult év elején betegszabadságra ment, azóta háromszor hosszabbították meg három-három hónapra a szabadságát és sokan tudni vélik, hogy

az igazgató rövidesen beadja nyugdíjazása iránti kérelmét.

— Az áthelyezett alkalmazottak altiszti minősítése *még a közelállók között is meglepő volt*, mert az üzemnél *nem alárendelt funkciót végeztek.*

— Till Antal nyugalmazott tanácsnok, az autóbuszüzem vezérigazgatója — folytatta informátorunk — tudvalevően Németországban van azzal a bizottsággal, amelyet a modern autóbuszgarázs-építkezések megismerésére küldtek ki, így e pillanatban csend van az üzemnél, amelyet a vezérigazgató távollétében *Körmendy* Jenő aligazgató vezet. Hogy az igazgató távozása esetén ki lesz az utóda, arról *most még kombinálni sem lehet.* Nincs ugyanis még az sem eldöntve, hogy Bárány végleges távozása után az üresedésbe jutott állást betöltik-e? Kétségtelen, hogy *Körmendy* aligazgató képességeit mindenki elismeri és értékeli. Kitünő gyakorlati ember *Bernauer* E. István üzemfőnök is, bár nála egyesek kifogásolják a hiányzó gépészmérnöki oklevelet. *Bernauer* azonban kitünően abszolvált mérnök, aki rövidesen leteszi hátralevő vizsgáját a Műegyetemen, s ez az akadály is megszűnik Kétségtelen, hogy

nagyszabású átcsoportosítás lesz a vezetőségben,

mégpedig rövidesen a vezérigazgató hazaérkezése után.

Az autóbuszüzem személyi kérdéseivel, az igazgatóság átszervezésével rövidesen foglalkoznak a törvényhatóság illetékes bizottságai is, ahol egyébként még mindig farkasszemet néznek egymással a szeparatisták és a *Beszkártba* való beolvadás hívei. Az események döntik el, hogy melyik lesz erősebb a kettő közül.

A nagyközönség mindenesetre élénken figyeli az autóbuszüzem forrongó kérdéseinek fejleményeit.

SZAB. DELTA DRÓTFONAT
A LEGJOBB KERITÉSANYAG.
KOLLERICH PÁL ÉS FIAI
BUDAPEST, IV. FERENC JÓZSEF RAKP. 21.

HAZAJÁRÓ LELKEK

Öreg városházi benfentesek nagyon jól tudják, hogy ezeken az ódon, divatjátmult folyosókon, az invalidusok palotájának viszhangos zugaiban éppenséggel nem ritka jelenségek a hazajáró lelkek. Pár hét óta azonban új hazajáró lelke van a városházi folyosónak, amennyiben ezt a tisztet *Folkusházy* Lajos tölti be. A BSzKRT vezérigazgatóját, amikor még nagyhatalmú alpolgármestere volt a fővárosnak, soha se lehetett ennyit látni a folyosókon. Akkor vagy valamelyik tanácskozóteremben elnökölt, vagy a hivatali szobájában fogadott, dolgozott, s csak nagy néha surrant át a folyosón karcsú alakja. Ma azonban lépten-nyomon lehet vele találkozni, nem tud végleg búcsút mondani a városházának. Hazajáró lélek lett belőle is, aminthogy már nagyon sokan lettek azzá, akik örök és olthatatlan szerelemmel beleszerettek ebbe a furcsán rideg, de ellenállhatatlanul vonzó épületbe. Amikor például *Bárczy* István nyugalomba küldte *Kun* Gyula tanácsnokot, az öreg úr ettől a pillanattól olyan pontosan jelent meg reggel kilenckor a folyosón, mint azelőtt talán soha. Amikor aztán délután kettőkor csöngettek, ő is elszánta magát a hazamenetelre, miután egész délelőtt a kollégáknál vizitelt. De nem tud megválni a városházától *Almády* Géza sem, aki boldogan dolgozik napszámban a nyugdíjasok egyesületének városházi helyiségében. A legfájdalmasabban azért mégis *Lampel* Hugó főszámvevő búesúzott. Amikor ideje lejárt, *Bárczy* polgármester magához kérette:

— Na Hugó bácsi eljárt az idő, tessék beadni a nyugdíjazási kérvényét.

Hugó bácsit nem érhette volna nagyobb meglepetés:

— Ich, Herr Bürgermeister? Ich...? Und was wird mit der Stadt sein? . . .

És ámult és bámult, mert nem tudta elképzelni, hogy a főváros be ne csukja a boltot, ha egyszer ő már nem lesz főszámvevő. Hetekig szaladgált fűhöz, fához, hetekig nem tudott aludni a gondtól, mert meg volt róla győződve, hogy ez a szegény Budapest biztosan csődbe kerül, ha ő nem lesz többé főszámvevő. De aztán mégis csak elment. Meg sem állt Abbáziáig és amikor két hónap mulva visszajött, így panaszkodott az egyik ismerősének:

— Mein lieber Freund, wissen Sie, was für ein Rindvieh ich war? . . .

Aztán elmondta, hogy milyen gyönyörű a tenger amelyet most látott először, milyen szép az élet, amelyet soha sem láthatott eddig a Károly-kaszárnya vastag falai miatt.

Ilyenek a városháza hazatérő lelkei.

TÖRÖK IGNÁC
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, VASBET NÉPÍTŐ, ÉPÍTŐMESTER
Budapest, I, ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.
TELEFON: József 368—87.

SÜSS és TÁRSA
elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár
BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183
Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.
KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V. Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

SEFFER ANTAL
TELEFON: AUT. 891-31
TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA
Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3 sz
Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 ★ Gyár: Pest-Sashalom

MAGAZINER ALBERT ÉS TÁRSA
REDŐNYGYÁR
Budapest, V. ker., Honvéd ucca 38. Telefon: Aut. 106—43

KUNZ JÓZSEF ÉS TÁRSA
királyi kiváltságos nagykereskedők
BUDAPEST
IV., Szervita tér 4. — Telefon: Aut 827-09
Vászon és asztalnemű
Szállodai és kórházi
fehérnemű

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MERNÖK ÉPITŐMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 SZ

RIEDER OTTÓ villamos-
berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapittatott: 1895. A. B. C tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

Széchy Endre
TELEFON: ut. 269-65
okl. mérnök, épitési vállalkozó
Budapest, VI., Bulyovszky ucca 12.

Megérkezett az új HUPMOBILE
Hat- és nyolchengeres tipusai raktáron.
Vezérképviselet:
Kölber Testvérek Kocsigyár R.-T.
Budapest, VIII., József ucca 41. Telefon: 324—64

UJABB 120.000 PENGŐT KÉRNEK A MILLENÁRIS PÁLYA ÉPITÉSÉRE

766.000 pengőbe került a sporttelep modernizálása

Eredetileg 40.000 pengőt szánt a főváros a millenáris pálya újjáalakítására, amely végeredményben 766.799 pengőbe került. Igaz viszont, hogy a hatalmas összeget *garancia-levél ellenében csak kölcsön kérte a Budapest Sport Egyesület* a fővárostól, így végeredményben

ingyen jutott a főváros teljesen modern sport-stadionhoz.

1926 július 10-én foglalkozott először a főváros a Millenáris pálya rendbehozatalával. A rekonstrukció után a *Kerékpáros Szövetség* azzal a kéréssel fordult a *B. S. E.* útján a fővároshoz, hogy az 1928. évi budapesti kerékpáros világbajnokságra készíttessen egy motorkerékpárpályát, amilyen *eddig Budapesten egyáltalában nem volt.* Erre az egyesület elhatározta, hogy a pályát teljesen átépítteti. Ekkor újabb 402 ezer pengő kölcsönért fordult a fővároshoz 15 éves amortizációra. Az építés során különböző módosítások váltak szükségessé, ami nem is volt csoda, mert

eddig Magyarországon hasonló sportpálya még nem épült,

se a kivitelre vonatkozó tételes ismeretek és útmutatások nem állottak rendelkezésre, de az építési ügyoszály is kívánt különböző — főleg — *biztonsági berendezéseket.* Mindezek végrehajtásához 108.709 pengő kellett. A főváros közgyűlése ezt is megszavazta.

A terveket *Matyók* és *Hajós* építőművészek tervei szerint készítették el. Teljesen új, modern football-, motorkerékpár-, athletikai- és tenniszpályák készültek, külön sportuszodával, tágas, kellemes strandfürdővel. A pályák körül két emelet magasságban, stadionszerűen, vasbeton tribünt emeltek. A tribün alatt helyezték el az öltöző, fürdő, a meleg vizet szolgáltató kazánházakat, a vendéglő helyiségeit, a *B. S. E.* klubházát és az irodákat.

A sporttelep teljesen elkészült, de

a végelszámolásnál újabb meglepetésül a már említett összegeken felül még 120.000 pengő fedezetlen követelés mutatkozott.

Miután a tanács megállapította, hogy ezen a pénzen is beruházások történtek és *nem hiteltúllépésről van szó,* a törvényhatóság nagy megértéssel még ezt a pénzt is megadta *B. S. E.*-nek, s mostmár nincs más hátra, minthogy a kölcsönöket a rendelkezésre álló tizenöt év alatt zökkenő nélkül vissza tudja fizetni.

A Millenáris vezetősége *igen erősen bizakodik.* A strandfürdő már tavaly is olyan népszerű volt, hogy *sokszor már délelőtt 11 órára megtelt.* A jövő szezonban

már 1600 személyt fogadhat be a fürdő, amelynek strandterületét megnagyitották 1400 □ méterrel 6500 □ méterre.

Nagy jövedelmet várnak a motorversenyektől is. *A pályát és tribünöket erős fényű reflektorokkal szerelték fel, úgyhogy*

éjszakai versenyeket is lehet majd tartani.

Gondoskodtak arról is, hogy a monzai katasztrófához hasonló balesetek nálunk *elő ne fordulhassanak* s ezért

a közönség megóvására köröskörül magas betonfalat emeltek.

A versenyzők gépeinek elhelyezésére garázsok és kerékpárboxok készültek s hogy a modern stadionból semmi ne hiányozzék,

a bírói páholy előtt ott emelkedik a diadalmi árbóc.

A tribünt az uccai fronton igen esztétikusan, bérházszerűen képezték ki, s *a közönség tágas lépcsőházakon át jut a nézőtérre.*

A főváros hatalmas áldozatkészsége igen sokat jelent a magyar sportélet kialakulásában s *minden bizonnyal meghozza a bőséges erkölcsi kamatot.*

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa az altiszti és takarítónői alkalmazottai, továbbá a hivatásos tűzoltólegénysége részére szükséges nyári ruhaanyagok (cérnázott pamutvászon, fél len csíkos vászon, karton, kamgarn) és sapkaneműek (sapkák és kalapok) beszerzésére és szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

A szállítási és vállalati feltételek értelmében szabályszerűen kiállított 1.60 P-ős állami és 1.60 P-ős városi bélyeggel ellátott, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett, magyar nyelven szerkesztett ajánlatokat **1929 január 28-án (hétfőn) délelőtt 11 óráig** a székesfőváros tanácsának városgazdasági ügyosztályában (Központi városháza, II. emelet 237. ajtó) közvetlenül, vagy posta útján kell beadni.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) ajánlattevők ajánlataikat postán nem küldhetik be.

A versenytárgyalás 1929 január 28-án (hétfőn) délelőtt 11 órakor a tanács városgazdasági ügyosztályában (Központi városháza II. em. 237. számú ajtó) fog megtartatni és azon az ajánlattevők vagy igazolt megbízottaik jelen lehetnek. Elkésve érkezett vagy az előírt kellékeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A szállítási és szerződési feltételek, valamint az ajánlati mintalapok példányai a székesfőváros gazdasági hivatalában (VIII., Dologház-u. 3. szám) köznaponként d. e. 8—11 órák között díjmentesen megszerezhetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végérvényes döntésig kötelezettségben maradnak.

A székesfőváros tanácsa fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között szabadon választhasson, — a megajánlott árakra való tekintet nélkül, — a szállítást az ajánlattevők között tetszése szerint megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Budapest, 1929 január 9.

A székesfőváros tanácsa.

Németh Vilmos
építési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

GERŐ N. NÁNDOR
VII., ALPÁR UCCA 8. Telefon: József 315-29.
Központi fütés
Vizvezeték
Épület bádogos munkák

KISS BÉLA ÉS TÁRSA
KERTÉPITŐ ÉS KERESKEDELMI KERTÉSZETI TELEPEK
II., Pasaréti-ut 77 — II., Hidegkuti-ut 3
Telefon: Aut. 644-02.

Telefon: Automata 856—28.
MAYER LAJOS
tetőfedőmester, tetőzetek jókarbantartási vállalata
VI. ker., Ferenc József-rakpart 18. sz.

Alapitva 1906
LUDVIG JÁNOS
mázoló- és tényező-mester
Budapest, IX., Angyal ucca 34. Telefon: J. 302-76

HAMBACH UTÓDA **LEUTWYLER FERENC**
PAPIRNAGYKERESKEDÉSE ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
Budapest VIII, Tisza Kálmán-tér 1. Telefon: J. 368-21

SCHINZEL LAJOS BÁDOGOS SZERELŐ-MESTER
Budapest, VII, Péterfy Sándor u. 15
Telefon: J. 393-32. TERVEZ ÉS ELVÁLLAL: Központi gőz-, viz és légfütési valamint szárító berendezéseket és bádogos munkákat

Nedves falak szárazzá tételére kizárólag
KOLLARIT
folyékony szigetelő anyagot használjon, mert ma ez a legolcsóbb és legjobban bevált szigetelő anyag. Hidegen lesz használva.
Gyártja:
Egyesült Ujpesti Vegyészeti Gyárak
KOLLÁR MIKLÓS UJPEST, VIOLA-UTCA 30-32.
TELEFON: 91 se—43. LIPÓT 920—56.

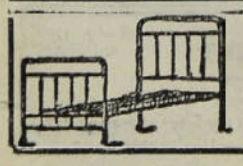
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

TELEFON: J. 395—78 **HLATKY JÓZSEF** TELEFON: J. 395—78
OKL. MÉRNÖK MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
Magasépítés, út, vasút, hídépítés, vasbeton
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 77—79, I. EM. 17.
Saját anyagtelep: I., FEHÉRVÁRI-ÚT 78. Telefon: József 395-78

SZENTGÁLI ANTAL ÉS LANGEN KÁROLY
Központi iroda: VI., Berlini-tér 3. Telefon: L. 913-57.
okl. mérnökök, épitési vállalkozók
Anyagtelep: V., Wahrmann-u. és Ujpesti rakpart sarkán. Telefon: J. 513—56.

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntöde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyárija:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

LESSIVE PHÉNIX
Állami- és egyéb közintézmények évtizedes szállitója
VEGYÉSZETI és MOSÓPORGYÁR
Budapest, V, Visegrádi-u. 7
TELEFON: Automata 123—70

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
slavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és diszes kivitelben, aszfaltpaikét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfürész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut. 212—44.

ÁBRAHAM ÉS GURTLER
bádogos és szerelők
BUDAPEST, VII., DOHÁNY-U. 29.
TELEFON: J. 430—13.
Épület- és diszműbádogos munkák. Vizvezeték, gázberendezés, csatornázás és központi fütés.

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

IFJU CRISTOFOLI VINCE
padló és falburkoló vállalata
Telefon: Lipót 921—55.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 18—20.

BOGYÓ ISTVÁN TELEFON: JÓZS. 353-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF UCCA 9

Lizsinszky Rezső kárpitos és diszitő
Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhivó Aut. 510-54

JANCSURÁK GUSZTÁV
rézműves-mester
Budapest, IX., Ferenc-ucca 39.
Telefon: József 308—47.

Rosner Ármin *Telefon: J. 310-25*
kőfaragó anyagok és kellékek szaküzlete
Budapest VIII, Fiumei-út 12/a

MATYÁSSY ANTAL ÉS FIA
mázoló és festő-mester
BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 358-48

FLIEGL BÉLA bádogos-mester
Telefon: J. 435-07 Budapest, VIII., Vas ucca 7. Telefon: J. 435-07
Készit épület-, diszműbádogos munkákat és higienikus fürdőkádakat, légszesz, viz, gőz, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapittatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223-06. szám.

Telefon: L. 912-11
CONSTANS ÉPITŐ R. T.
Budapest, V. Markó ucca 7
Anyagtelep: VI., Mohács ucca 8a
VÁLLAL: magas-, vasut-, út-, hid- és vizépitési munkálatokat

Veszélyben a Nemzetközi Vásár, ha nem dől el a főváros és az állam vitája

Kié az Iparcsarnok? — A főváros hajlandó építkezni, de előbb tisztázni akarja a tulajdonjog kérdését

A budapesti vásárok történetében kétségtelenül nagyjelentőségű volt az utolsó tíz esztendő és az első tétova próbálgatásoktól, az első Duna-Vásártól, az első Keleti Vásároktól szinte lemérhetetlenül biztató a fejlődés. Voltak hibák, de ezeket nem szabad a magyar kereskedelemben, a magyar termelésben keresni, hanem egyedül a szűkös anyagi lehetőségek,

a megfelelő kiállítási terület hiánya a bajok és félsikerek forrása.

Mostanáig a milléneumi évekből visszamaradt városligeti *Iparcsarnok* szolgált otthonul a vásároknak, de a régi pavillon tágas ívei rövidesen szűkek lettek a fejlődő kiállítások befogadására, sőt *legutóbb biztonsági kifogások hangzottak el az épület ellen*, ami nem is csoda, hisz

a „gazdátlan" Iparcsarnokot évtizedek óta nem tatarozta senki.

Nemrégiben már *hatalmas párkánydarabok váltak le az épületről*, szóba kerültek az élet- és vagyonbiztonsági kérdések is, úgy hogy elérkezett a huszonnegyedik órája annak, amikor dönteni kell afelett,

mi lesz a nemzetközi vásárokkal, hol és ki biztosítja a szükséges kiállítási területet és a fejlődés egyéb követelményeit?

Amint tudjuk, a mult héten *Ripka* Ferenc főpolgármester vezetésével vegyes bizottság ment ki az *Iparcsarnokba*, ahol a kereskedelmi minisztériumot *Fodor* államtitkár, a főváros tanácsát *Lobmayer* Jenő és *Solty* Lajos tanácsnokok, a Kereskedelmi és Iparkamarát *Belatiny* Arthur elnök, *Bittner* János alelnök, *Gyulai* Tibor dr. ügyvezető-titkár, az érdekeltségeket tővárosi *Fischer* Emil, a *Budapesti Nemzetközi Vásár* elnöke és *Vértes* Emil, a *Vásár* igazgató-alelnöke képviselték.

A bizottság mind az Iparcsarnokot, mind a környező területet behatóan megszemlélte és megállapította, hogy az

sürgős modernizálásra, sőt átépítésre szorul

addig is, amíg az állandó kiállítási terület ügyét megfelelően nem rendezik. A szakértők megállapították, hogy az irodák kitelepítésével, az udvarok beépítésével és egyéb átalakításokkal

14.000 négyzetméter új területet lehetne szerezni.

Ez a megoldás a Városliget parkjellegét *nem rontaná* és a műemlékszámba menő hatalmas csarnok monumentális hatását sem bontaná meg. A kérdés csupán az, hogy

ki viselje az építkezés költségeit: az állam, vagy a város?

A főváros tanácsa az első pillanattól kezdve hajlandó volt erre a támogatásra is és ennek csupán egyetlen feltételt szabott: *a tulajdonjog kérdésének rendezését*. A kérdés nem új, s közel tizenöt éve vajudik, *ki vegye át végleg az Iparcsarnokot, amelyről 1914. év óta nem gondoskodik senki.*

Az *Iparcsarnok* tulajdonjogának zavaros kérdésében *illetékes helyhez* fordultunk felvilágosításért, hogyan is áll valójában a kérdés, s mi a kibontakozás útja. Informátorunk a következőkben ismertette az ügyet a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt:

— A városligeti Iparcsarnokot két másik pavillonnal együtt az 1885. évi világkiállításra építtette *az állam*. A tulajdonjognak ez a része tehát nem vitás egy pillanatig sem:

az Iparcsarnok tényleg az államé.

A telek azonban a fővárosé. S ezt a város annak idején olyan feltétellel adta át, hogy

a kiállítás után az épületeket vagy lebontják, vagy átadják a fővárosnak.

A többi épület sorsát időközben tisztázták, az Iparcsarnokot illetőleg pedig oly egyezség jött létre, hogy az épület huszonöt évig állami kezelésben marad, *annak eltelte után pedig új egyezségnek lesz helye.*

— *Ez az idő már 1914. január 1-én lejárt.* A háború, s az utána következő zűrzavaros korszak eseményei elterelték a figyelmet az Iparcsarnokról, de *1927. januárjában már felvetődött a kérdés, s utána az első felterjesztés*, amelyben az *Iparcsarnok* kérdésének tisztázását kéri. Ezt a feliratot azóta több sürgetőfelterjesztés követte, de

válasz mai napig egyikre sem érkezett.

— Most a *Kereskedelmi és Iparkamara*, illetve a *Vásárrendezőség* akciója tette aktuálissá a kérdést. A *Nemzetközi Vásár* rendezői sürgetik a csarnok tatarozását, a modernizálást. A kormány részéről kijelentették, hogy

a kincstárnak erre a célra pénze nincs.

A főváros sem rendelkezik ugyan feleslegekkel, de úgy, mint eddig, *ezentúl is hajlandó a Vásárt szubvencionálni*, sőt hajlandó az építkezésre való tekintettel fokozott mértékben is, de

előbb tudnia kell, hogy kié az Iparcsarnok, mert idegen épületben invesztálni nem akar.

— *A Kereskedelmi és Iparkamara*, jobban mondva a *Vásárbizottság* is hajlandó az invesztíciókra, *amelyek mintegy 200.000 pengőre rúgnak*, de előbb biztosítékokat kér, mindenekelőtt pedig *legalább tízéves szerződést.*

— Az amortizáció, a szubvenció szempontjából ezt a tízéves kontraktust a *Nemzetközi Vásárnak* a fővárossal kellene megkötni, de a város csak a területtel, az új gépcsarnokkal rendelkezik, magával az Iparcsarnokkal nem, úgyhogy

a kérdés ma zavarosabb, mint valaha,

annál inkább, mert a *fővárosnak* a tényleges helyzet szerint *igénye van azokra a használati díjakra és bérleti összegekre is, amelyeket az állam az Iparcsarnokért 1914 óta beszedett.* Az *Iparcsarnok* tulajdonjoga kérdésében mutatkozó tartózkodóállásпont — értesülésünk szerint — összefüggésben van az állami hatóságoknak azzal a törekvésével, hogy a *Nemzetközi Vásár*, általában a kiállítások többé-kevésbé rendezetlen kérdését *a város kezéből egészen kiveszik.* Ennek a tisztázásáig halogatják az *Iparcsarnok* dolgát is.

A jelen pillanatban azonban minden halogatás kockázatos, mert az a tavaszi *Nemzetközi Vásár megtartását veszélyezteti.* Alig vannak hetek még hátra a Vásár megnyitásáig, s addig a halaszthatatlan átépítéseket is okvetlen végre kell hajtani, nemcsak azért, hogy a területet növeljék tetemesen, hanem biztonsági okok miatt is.

Ripka Ferenc főpolgármester

a zavaros ügyben a *Fővárosi Hirlap* munkatársának a következő fölvilágosítást adta:

— Az *Iparcsarnok* kérdésében jelentést kértem az illetékes ügyosztálytól és a legközelebbi napokban személyesen referálok róla a miniszterelnök úr őexcellenciájának is. Véleményem szerint a

leghelyesebb lenne, ha a kereskedelmi minisztérium lemondana az épület tulajdonjogáról.

annál is inkább, mert az államnak arra szüksége nincs, viszont a nemzetközi vásárok érdeke, hogy az épületet mielőbb teljesen restaurálják és a kívánt átépítéseket haladéktalan elvégezzék.

Felkerestük

Lobmayer Jenő dr.

tanácsnokot, a közgazdasági ügyosztály vezetőjét is, aki a következőket mondotta:

— A fővárosnak megvannak a maga nagyszabású tervei a kiállítás-ügy végleges rendezésére. Az állandó

modern, nagyszabású kiállítási területet, köztudomás szerint, a Lágymányoson akarjuk megvalósítani

CSIMÁR KÁROLY ÉPÍTŐMESTER
TERVEZŐ ÉS VÁLLALATI IRODÁJA
Alapítva 1904 — Budapest, I., Böszörménylút 18 — Telefon Aut. 610-86

Alapítási év 1868. CRISTOFOLI VINCE Telefon J. 381-47
KŐPADLÓ, FAYANCE FALBURKOLAT
Budapest, VII., Gizella-út 31. — Azelőtt Ilka u. 34.

Radiatorok, Fűtőtestek, Hőálló zománcozás
25 ÉVES GYAKORLATTAL
BIEDL KÁROLY
Budapest, VII. kerület, Hársfa ucca 57. szám
TELEFON: JÓZSEF 451—43

STILLER G. A. és TÁRSA RESZELŐGYÁR
Vállalja új reszelők szállítását és használt reszelők fölvágását
BUDAPEST, VI., FORGÁCH UCCA 9.
Alapítva 1895. évben. — Telefon: L. 913—36.

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javítását és jókarban tartását
Budapest, III., Paosirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

Telefon: József 464-57 — KOVÁCS OSZKÁR — Telefon: József 464-57
BADOGOS-MESTER, ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., GYEP UCCA 56. SZÁM.

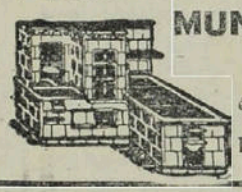
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa u. 39.
Telefon: J. 512—30.

SEITZ KÁROLY ÉS MIHÁLYI
GÉPTÖMÍTŐ-ANYAG GYÁR
BUDAPEST, III., TIMÁR UCCA 13. sz
Telefon: Automata 623—41. sz.

fürdőszoba berendezések
Jégszekrények, Sörkimérők — Elektromos Hűtőberendezések
A mészáros-hentes, cukrász, vendéglő és tejipari üzemek részére
WIESEL ADOLF
Iroda és gyár: VI. Dessewfy u. 30 — Üzlet: VI, Vilmos cs. út 47
Telef: L. 912—63 és Aut. 291—20

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva
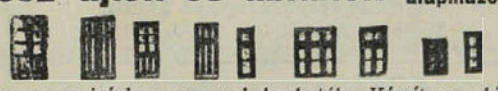
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készít azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben Malomsoky József asztalosárugyár rt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

Vitéz HANTAY ÉS GALAVITS okl. gépészmérnök
elektrotechnikai vállalat
Budapest, VIII., Szigony-ucca 34. — Telefon: J. 373—59.

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Asztalgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

PARKETTA
szállítása, mindennemű padozat készítése és javítása.
FRIED és BENEDEK
parkettgyár és gőzfürész
Budapest, VII., Rákóczi-út 82.
Telefon: József 133—43 és József 134—17.

Automobilok villamos berendezése — MÁGNESEK DINAMÓK INDÍTÓK AKKUMULÁTOROK — Szerelés javítás és kiegészítés
URNER ÉS BERKOVITS
Scintilla, Index, Fenag, Hagen, Klenzle vezérképviselete
Budapest, V, Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut. 148-84

Ceres ételzsir
Hutter gyártmány
szavatoltan tiszta, egészséges és
könnyen emészthető
100%, tiszta kókuszzsir.
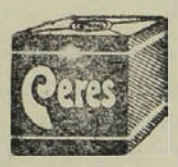

a később épülő Boráros-téri híd budai fejénél, ahol a városrendezési tervek szerint hatalmas parkos körönd lesz, amelybe sugárban futnak be az utak. A híd folytatása lesz a *40 méter széles budai Sugárút*. Ebben a környezetben képzeltük el az Állandó Kiállítási területet is, pompás csarnokaival, mulató- és szórakozóhelyeivel.

Ez azonban egyelőre a jövő zenéje, így

momentán az adott helyzettel kell számolnunk, ezért fontos az Iparcsarnok kérdésének tisztázása.

Remélem, hogy a kormánykörök rövidesen nyilatkoznak ebben a tekintetben, és *sikerül a főváros jogos álláspontját elfogadtatni.*

— *A kiállításügy végleges rendezését általában sürgősen végre akarják hajtani.* E tekintetben egy véleményen vagyunk a Kereskedelmi és Iparkamarával is. *Ellene vagyunk a komolytalan és kizárólag üzleti nyerészkedésre szánt alkalmi kiállításoknak és vásároknak*, amelyekre a kiállítók rendszerint ráfizetnek s amelyekből *haszna csaknem kizárólag a rendezőknek van.* A kereskedők sokat panaszkodnak, hogy

különböző pressziókkal bírják rá őket a kiállításra,

amely sok költséggel, kockázattal és kevés haszonnal jár.

— Általában nem helyeselheti a főváros a különböző szakmai vásárokat, kiállításokat, hanem azt akarjuk, hogy az egész magyar ipar és kereskedelem *egységes reprezentációs felvonulási területe a Nemzetközi Vásár legyen*, s ezt oda szeretnők fejleszteni, ahol ma például a Lipcsei vásár van, amely az egész *német birodalom iparát és kereskedelmét reprezentálja.*

— Ezeknek a kérdéseknek a rendezésére

egységes kiállítási- és vásár-szabályrendeletet készítünk,

melyen már behatóan dolgozik az ügyosztály. A szabályrendelet végleges összeállítása előtt természetesen megkérdezzük az összes érdekeltségek szakvéleményét is.

*

Az *Iparcsarnok*, s ezzel kapcsolatban a tavaszi Nemzetközi Vásár dolgában — úgy tudjuk —

Ripka Ferenc főpolgármester a legközelebbi napokban tárgyal az illetékes kormánykörökkel,

s ezt követően rövidesen összehívják azt az ankétot, amely az összes kérdések tisztázására lesz hivatva. *A főváros közönsége mindenesetre türelmetlenül várja a vita eldőlését, mert a Nemzetközi Vásár esetleges elmaradása vagy megzavarása beláthatatlan károkat okozna nemcsak a főváros iparának, kereskedelmének, idegenforgalmának, hanem az egész magyar közgazdasági életnek.*

RÁBA

Üzembiztos. Négykerékfék. Tartós szerkezet. Gazdaságos üzem. Könnyű kezelés. Legmodernebb kivitel.

Gyorsteherautók
Autobuszok
Pótkocsik

Minden speciális célra is alkalmasak

Magyar Waggon- és Gépgyár Rész.-Társ
Automobilgyára, Győr.

Központi igazgatóság:
Budapest, IV, Deák Ferenc ucca 18.
Javítóműhely és alkatrész-raktár:
Budapest, Kerepesi út 26.
Telefon: Aut. 818-50 és József 453-84.

A SZÉKESFŐVÁROSI KÖZMUNKÁK TANÁCSA
rendeletének megfelelően
FÜSTMENTES
a tüzelés
NAGY SZÉN-MEGTAKARÍTÁSSAL

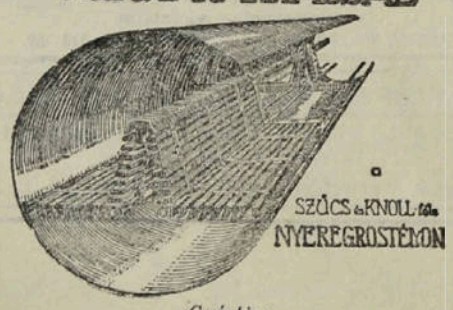

Gyártja:
RÓCK ISTVÁN ÉS ELSŐ BRÜNNI GÉPGYÁR RT.
I., BUDAFOKI-UT 70.
Egyéb gyártmányok:
Gőzgépek, gőzkazánok, téglagyári, jéggyári berendezések, olaj- és borsajtók.
Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk.

VÁLLALKOZÁS

Építési engedelyék

A fővárosi magánépítési albizottsága 1929. évi január hó 14-én tartott ülésében a következő építési engedélyekhez járult hozzá:

A) Nagyobb és kisebb építkezésekre:

1. Feldmann Dezső VIII., Rákóczi tér 12. 3 em. ház, terv.: Hofstatter Béla, V., Tátra u. 12.
2. Stilus Építő Rt., I., Budafoki út 5522. hrsz. a. 5 em. bérház, terv.: Porgesz József V., Balaton ucca 10.
3. Bercsényi u. 13. számú bérház rt. I., Bercsényi u. 4234. hrsz. a. 5 em. ház, terv.: Benedek Dezső V., Nádor u. 12.
4. Löffler Sándor Balaton u. 25002. hrsz. 6 em. bérház, terv.: u. a.
5. Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara V., Alkotmány u. 8. 4 em. ráép., terv.: Kanics Miklós V., Alkotmány u. 8.
6. Székesfőváros közönsége I., Felhő u. 6. 2 em. tüzérségi épület.
7. Fodor János III., Lőpormalom út 23278. hrsz. családi ház, terv.: Stökl Ilona III, Miklós u. 27.
8. Szabó János I., Sasad dűlő 2500/4. hrsz. fsz. ház, terv.: Almássy József Ujpest.
9. Haeumann Lajos V., Dagály u. 25865/11. hrsz. fsz. ház, terv.: Hirschenhauser Andor VII., Rózsa u. 38.
10. Pásztor János III., Szépvölgyi út 15059./2. hrsz. családi ház, terv.: Szuchanek Ferenc III., Szőllőkert u. 30.
11. Bezsenyi István VII. Szugló u. 1992/2. hrsz. em. lakóház, terv.: Kiss József VII., Thököly út 176.
12. Peittler Lénárd I., Sasadi út 2309. hrsz. fsz. ház, terv.: Schandl Lajos VII., Stefánia út 65.
13. Rákóczi József X., Váltó u. 7518/3. hrsz. fsz. lakóház, terv.: Effenberger József X., Szigligeti út 14.
14. Dinka István II., Iskola u. 14109. hrsz. toldalék, terv.: Ramsperger Ferenc III., Szentendrei út.
15. Marton Gyula VI., Teve u. 27679. hrsz. kislakásos ház, terv.: Gógel János VI., Teve u. 23.
16. Necker Frigyes III., Remetehegy 16360/3. hrsz. családi ház, terv.: Neudörfer László VI., Teréz körút 3.

B) Nagyobb és kisebb átalakítások.

1. Reibl József X. Alkér u. 8.
2. Lurie Róbertné I., Tóth Lőrinc u. 8295/1. hrsz.
3. Matolcsy Károly X. Szabóky u. 8631. hrsz.
4. Virányi Sámuelné V., Wekerle Sándor u. 5.
5. Zeidler Antal X., Kőbányai út 8654. hrsz.

Versenytárgyalási döntések

Az elmult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a főváros tanácsa a különböző közszállításokat és közmunkákat a következő cégeknek és vállalatoknak itélte:

Útrendezési és útépítési munkát a Korall uccában: Hajnal Imre 18.755; a Pusztaszeri úton: Hollós Ferenc 45.630, az Uj Szent János-kórháznál: Halmos István és Fia 13.815;

Kőmives munkát az Alföldi uccai menhelyen: Egri Bálint 2411;

Homok- és kavicsszállítást: Fleischmann Antal 11.000;

Tornaszerek szállítását a Hernád uccai iskolába: Seffer Antal 4727;

Bitumen szállítását: Burghardt Emil, Aszfalt és Kátrányipari Rt., Nyirbogdányi Petroleumgyár Rt., Millini Ignác, dr. Helvey Tivadar Rt., Shell Kőolaj Rt. 86.000;

Mázoló munkát a Madarász uccai kórháznál: Leisen Adolf 6600;

Tűzhelyek szállítását a Kőbányai úti telepen: Lőrinczi Pál és Vince 5820;

Bazalt és Andezit zúzalék szállítást: Somoskői, nemesgulácsi, Badacsonyi, Szobi és Zalahalápi kő- és bazaltbányák 87.000 pengő vállalati áron.

DR. SZÉKELY HUGÓ
OKL. MÉRNÖK VASBETON TERVEZŐ IRODÁJA
BUDAPEST, VII. ALSÓERDŐSOR U. 8
TELEFON: JÓZSEF 351—21.

VOZÁRI PÁL okl. gépészmérnök
Budapest VIII, Hunyadi u. 37. Tel.: J. 373-34
VÁLLAL: Villamosvilágitási, erőátviteli és gyengeáramú berendezéseket. Községek, gazdaságok és épületek erőátviteli és világitási berendezések tervezését és készitését. Dynamók és motorok javitását, tekercselését. Gép- és épületlakatos munkákat.

Kárász Géza okl. mérnök építőmester
Budapest, VII., Dohány ucca 16. Tel: J. 370-38.

VAITS SÁNDOR
építőmester, építési-vállalkozó
Budapest, VIII., Baross ucca 77. Telefon: J. 425-01

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi-utca 25. Telefon: J. 380-30

SZÓRAKOZÁS

Párisi divat a Városi Színház világvárosi operettujdonsága. E heti előadások: csütörtök, szombat és vasárnap este. Legdrágább hely 6 pengő.

CORVIN KAMARA
MŰSORA JANUÁR 17-TŐL:
ZORO ES HURU ESETE
A FEKETE NŐVEL
vigjáték 8 felvonásban.
A
SZTAMBULI TOLVAJ
regényes történet 8 felv. főszereplő Douglas Mc Laglen.

VIGADÓ KÁVÉHÁZ
IV. Deák Ferenc ucca 2
*
VIGADÓ KIOSZK
V. ker., Vigadó tér
TULAJDONOS: BABÓCSY LŐRINC

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA
Eternit

OETL ANTAL
VASÖNTÖDE és GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
X. KER. ASZTALOS SÁNDOR UCCA 9.
TELEFON: JÓZSEF 6—51—53.

DUDUS ERNŐ
épitési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

BAUER DÉNES UTÓDA
HOFMAN DÉNES okleveles mérnök
bádogos, gáz, vízvezeték, csatornázási központi fűtési vállalkozó
I. kerület, Szász Károly ucca 5. szám
Telefon: Automata 539—59

SCHWEIGER REZSŐ
ÉS KULÁS JÁNOS kövezőmesterek és útépítési vállalkozók
Budapest, III, Ürömi ucca 41

HAVAS JÓZSEF
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, I. KER.,
KEMENES UCCA 6

KAISER HUGÓ
ÉPITŐMESTER Budapest, VI., Frangepán ucca 21. szám
Telefon: Lápót 901—902. szám

Hochhauser
Ferenc épitési vállalkozó Budapest
IX., Soroksári ut 38. Tel.: J. 459-81

ÖTVEN ÉVES FEJLŐDÉST BIZTOSIT a fővárosi könyvtárnak a Wenckheim-palota, amelynek átalakítását megkezdik

1,453.878 pengőbe kerül végeredményben az új könyvtár — A palota pazar miliőjéhez simul az előkelő, de egyszerü berendezés

A belügyminiszter, mint annak idején a *Fővárosi Hirlap* jelentette, már a nyáron jóváhagyta a *Wenckheim*-palota megvásárlását és fővárosi könyvtárrá való felhasználását. Az épület átalakítása azért késett mostanáig, mert időközben a kormány látni akarta az átalakításra és berendezésre vonatkozó terveket, költségvetéseket is. A főváros közművelődési ügyosztálya ennek a kívánságnak is nyomban eleget tett s *Liber* Endre tanácsnok *a legrészletesebben tájékoztatta mindenről a minisztériumokat.* Nemrégiben

megérkezett az ezekről szóló jóváhagyás is, úgyhogy most már semmi akadálya nincs annak, hogy az átalakító munkálatokat megkezdjék

és a *Baross* uccai szép biedermeyer palotában *a kontinens egyik legmintaszerűbb közkönyvtára megnyíljon.*

Felkerestük

Liber Endre tanácsnokot,

és megkértük ismertesse a *Könyvtár Palota* elkészült berendezését. A tanácsnok készséggel állott rendelkezésünkre és a következőket mondotta el:

— A jelenlegi állapotukban továbbra is megtartható nagy termek olvasótermek lesznek. Ezek

az olvasótermek és a kutatóhelyiségek egyidőben 125 olvasó befogadására lesznek alkalmasak.

A kisebb termeket a kölcsönzések lebonyolítására, a katalógusok elhelyezésére és *a nyilvános ismertetések tartására használjuk föl.*

— A palota aspisában fekvő *kupolaterem* a *„Budapesti Gyűjtemény" kiállítási terme lesz, vitrinekkel és zárt könyvszekrényekkel.*

— A kupolaterem szomszédságában lesz a *Budapesti Gyűjtemény* könyvanyaga. Mindez természetesen oly berendezéssel, amely

a régebbi pompa nélkül ugyan — halványan utánozza a pazar gazdagsággal kiképzett termek eredeti stílusát.

— Az épület első emeleti részére a *Reviczky* uccába átkanyarodó helyiségben kap helyet a *Keleti Gyűjtemény*, e mellett pedig a *Röpirat Gyűjtemény* sorakoznék. A *Reviczky* uccai emeleti épületszárny berendezése innen kezdve már vasállványokkal történik. Ezek

a vasállványokkal berendezett könyvraktárak az udvari összekötő szárnyat foglalják el a félemelettől fel a padlásig.

A könyvraktárakat az olvasó termekkel és különböző helyiségekkel *teherfelvonó fogja összekötni.*

— A Reviczky uccai földszinti részen lesz a könyvtár-igazgatóság, a katalogizáló és rendező osztály s az intézeti iroda. A palota Baross uccai földszinti részén lesz a *fiókkönyvtárak központja* és a házi könyvkötészet.

— Az olvasó közönség ruhatára a főbejáró kapualjában, a mélyföldszinten lesz.

— A szükséges átalakítások és a berendezés költségei összesen 693.878 pengőre rúgnak, ebből a berendezés, illetve a butorok és az állványzat 253.878 pengőt emésztenek fel. Az egyes tételek így alakulnak:

Épület átalakításra	84.000 P
Asztalos, lakatos és mázoló munkára	51.000 P.
Szobafestő munkára	36.000 P
Fűtőberendezésre	120.000 P
Vízvezeték, csatornázás	46.000 P
Villanyberendezés és lift	73.000 P
Tetőfedés, bádogosmunka	30.000 P
Vasállványok a könyveknek	182.000 P
Butor és berendezés	71.878 P
Összesen	693.878 P

— A könyvtár

mai könyvanyaga mintegy 180.000 kötet, amely 3800 méter hosszúságú polcon van elhelyezve.

Az új palotában a vasállványzat polcainak hossza 11.432 méter lesz. Ehhez járul majd a földszinti helyiségek 2500 folyóméternyi faállványzata, az emeleti díszteremben elhelyezendő külön gyűjtemények szekrényeinek és polcainak 353 méternyi állványterülete, úgyhogy

összesen 14.285 méter hosszú állványzata lesz a könyvtárnak.

A fejlődésre tehát 10.485 méter állvány lesz szánva, ami

évi 8000 kötet átlagos gyarapodásra számítva, 50 évre biztosítja a könyvtár zavartalan fejlődését.

— A közönség használatára szolgáló nyilvános helyiségek: a folyóirat-terem, az olvasóterem és kézikönyvtár, a katalógus-terem és könyvkiadó, a reference terem, a Budapesti Gyűjtemény, a Keleti Gyűjtemény, a Röpirat Gyűjtemény kiállítási termei annyira artisztikusak és stilusosak, hogy oda csak a környezethez illő, esztétikus megoldású butorokat lehet beállítani. Arra törekszünk, hogy a butorok lehetőleg olcsók legyenek és olyan külsejűek, hogy könyvtári használati jellegüket kidomborítsák és előkelő vonalvezetéssel, egyuttal azonban nemes egyszerűséggel alkalmazkodjanak a miliő stílusához.

— A berendezés, átalakítás és a palota vételára ilyenformán

együtt 1,453.878 pengőre rúg,

ezzel szemben egy új, sokkal egyszerűbb könyvtár palota építése és berendezése szakemberek egybehangzó véleménye szerint *ma legalább 3,500.000 pengőbe kerülne.*

A főváros tehát aránylag nem nagy áldozattal létesít egy igazán modern kultúrintézményt, biztosítja annak félszázados zavartalan fejlődését, olyan miliőben, olyan berendezéssel, amely artisztikus szépség tekintetében is felveheti majd a versenyt Európa bármely hasonló kultúrintézetével.

A *Wenckheim*-palota átalakítását rövidesen megkezdik és mire beköszönt a nyár, készen lesz a díszes *új fővárosi könyvtár.*

BUDAPEST,
VI., HORN EDE UCCA 5.
TELEFON:
L. 994-51
L. 985-83

A
BUDAPESTI HIRLAP
minden előfizetője INGYEN kapja a
KINCSES KALENDÁRIUMOT
és a Budapesti Hirlap minden vasárnap megjelenő, páratlan érdekességü 36 oldalas KÉPES MELLÉKLETÉT
Kérjen mutatványszámot! Bárkinek szivesen küld a kiadóhivatal: Budapest, VIII, József-körút 5

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

HERZ TESTVÉREK
linoleum burkolási szakvállalat
Telefon: J. 429-06
FŐÜZLET: Budapest, VI., Király ucca 13.
Fióküzlet: Budapest, IV., Kálvin-tér 4.

Böhm Károly és Kállay Géza
Épitőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 868—25.

FORGÁCS ÉS GERŐ
BUDAPEST, V., SAS-UTCA 1. SZÁM
TELEFON: Aut. 805-03
HAMANN-számoló és KAPPEL-frógépek
magyarországi vezérképviselete

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: Dunméész.
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Vig ucca 24. — Telefon: József 385—52.

LIPNER ÉS TAUSZ épület- és keményfakereskedők
Iroda: BUDAPEST Főraktár:
VIII, Szeszgyár-u. 8. Tel: J. 310-23 és 394-24. VII, Thököly ut 145

BENEDEK JÁNOS
SZOBAFESTŐ- ÉS MÁZOLÓ-MESTER
BUDAPEST, VII, ABONYI UCCA 4. SZÁM

HUBERT ÉS TSA h. t. TELEFON: T. 222-67
Budapest VI, Liszt Ferenc tér 4
Egészségügyi berendezések - Csövek - Műszaki cikkek - Fémgyártás

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár Vasöntöde
Telefon L 905-74, 905-75 BUDAPEST, V., Váczi út 48 Alap. 1867.

APOR ÉS SZŰCS Fémek és műszaki anyagok vállalata
Budapest V, Váci-út 10
Telefon: 277-18, 277-22

UNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

KNUTH K. mérnök és gyáros
Budapest, VII., Garay ucca 10. sz.
Telefon: József 510-75.
Vízvezeték Központi fűtés

Hirsch László
ÚT- ÉS VASÚTÉPITÉSI VÁLLALAT
I., BUDAFOKI-ÚT 22
TELEFON: JÓZSEF 321—17

SZÉKELY ÉS KATONA
épitészek, épitési vállalkozók
Budapest, V., Kádár-ucca 4. — Telefon: Lipót 903-26.

SZVETICS JÓZSEF
épitési vállalkozó
BUDAPEST, TELEP UCCA 8.

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

UTBAN AZ UTÉPITKEZÉS, fölvonultak a kartelek

Az ország rekonstrukciójának alapvető munkája az ország úthálózatának kiépítése, melyet sem közlekedési, sem közgazdasági szempontból tovább halasztani nem lehet. Ezért nemcsak a vállalkozók, de a nagyközönség körében is őszinte örömet keltett, hogy hosszas tanulmányok és előkészületek után *az útépítési program jelszóból gyakorlati valósággá vált* és hogy az útépítési program első alapjának, a Dunántúl megépítendő 169 km. hosszúságú, körülbelül 15 millió pengőbe kerülő útszakaszra kiírták a pályázatot.

A vállalkozói körök fölfokozott érdeklődését és hatalmas fölkészültségét látszik bizonyítani, hogy közel 300 pályázatot nyujtottak be az útépítésre s ezzel *fölöslegesen olyan céltalan és meddő munkafölösleget róttak a kereskedelmi minisztérium szakreferenseire*, hogy kétséges, miszerint a pályázatok elbírálására kitűzött két hónapi terminus alatt el tudnak-e készülni az átszámításokkal és a döntésre vonatkozó javaslattal.

Nem kétséges, hogy

a benyújtott 300 pályázat túlnyomó többsége komolytalan, úgynevezett falazó ajánlat,

melyeknek az a céljuk, hogy a komoly, valóban elfogadtatni kívánt pályázatokat előnyösebb színben tüntessék föl. Éppen ezért az érdemi elbírálás előtt *meg kell vizsgálni, hogy az ajánlattevő vállalatok nemcsak tőkeerő, de szakmai szempontból is elég megbízhatók-e, és ki kell zárni a pályázatból mindazokat a vállalatokat, amelyek csak újabban és azért létesültek, hogy az útépítési programba bekapcsolódhassanak, vagy amelyekről megállapítható, hogy*

külföldi vállalatok stróhmanjai, esetleg más vállalatok reprodukciói.

Ha leegyszerűsítik a rengeteg pályázatot és kihámozzák belőlük az értelmi szerzőket, a valóban komoly pályázókat, úgy lényegesen kevesebb vállalati tényezővel kell számolni, akik pályázatuk sikere érdekében ilyen „vaktámadásnak" látszó ostromot intéztek az ajánlatok elbírálására hivatott kereskedelmi minisztérium ellen.

A vállalatszerzés ilyen módszere is erősen kifogásolható, de még *súlyosabb kifogásokat kell emelni az ajánlatok belső tartalmában megnyilvánuló árdrágítási* törekvések ellen. Már eddig is megállapítható ugyanis, hogy

az ajánlatok átlag 30—40 százalékkal magasabb vállalati összegeket számítanak, mint amennyiért a környező, szomszédos országokban az utakat építik,

holott az útépítés előfeltételei nálunk sokkal kedvezőbbek, mint másutt.

Ez az értéktöbblet csaknem általános és megegyező az összes versenytárgyalási ajánlatokban, s már ez a körülmény is kizárja azt, hogy az „árdrágítást" maguk a vállalkozók illesztették be a kalkulációba. Ezt

az árdrágítást azok a kartelek követik el, amelyek a háttérben húzódnak meg s amelyek a vállalkozók részére az útépítéshez szükséges anyagot szállítják.

A cement-kartel, az aszfalt-kartel és a terméskőszindikátus minden eshetőséggel szemben bebiztosították magukat. Nekik majdnem mindegy, hogy kik kapják meg az útépítési munkákat, őket senki, egyetlen vállalkozó sem mellőzheti. Ők *a versenyt teljesen kiküszöbölték s az árakat egységesen szabták meg. Föltételezhető, hogy az árakba belekalkulálták a maguk „tisztességes polgári használ."*

Arról nem tehetnek a vállalkozók, hogy a kartelek túlmohó étvágya még a vállalkozó haszonból, az útépítési munka jövedelméből is ki akarja venni a maga részét és hogy például *a cement-kartel külön útépítő vállalatot is kreált, a Magyar Általános Útépítő RT.-ot*, ezzel szemben azonban a kereskedelmi minisztériumnak bizonyára meg lesz a maga közérdekű tevékenysége, s egyrészt mellőzni fogja ezeket a vállalkozásokat, másrészt módot fog találni arra, hogy

az árdrágítási elemek kiküszöbölése céljából rákényszerítse a karteleket arra, hogy az anyagárakat leszállítsák,

— már legalább is az útépítési programm keretében. A kormánynak erre megvan a módja és eszköze s ezekkel az eszközökkel élni a kormánynak nemcsak joga, de kötelessége is tekintet nélkül arra, hogy tételes szabályokat sért-e meg, vagy sem.

Ott kell beszerezni az útépítési anyagot, ahol olcsóbb s az olcsóbb beszerzési forrásokat meg lehet találni, ha talán kissé messzebb kell is érte menni.

Ezzel olyan példát statuálna a kormány, amelynek alapján *az összes árdrágító karteleket meg lehetne rendszabályozni s nemcsak az útépítés költségét lehetne átlagos 30 százalékkal csökkenteni*, de az ország életnivóját ugyanilyen arányban megjavítani s a drágasági index-számot redukálni lehet.

Samarjay Lajos államtitkár. A kormányzó *Samarjay* Lajosnak, a *MÁV.* elnökigazgatójának az államtitkári címet adományozta. Másfél esztendeje vezeti *Samarjay* Lajos nagy hozzáértéssel, tudással és lelkesedéssel a súlyos gazdasági viszonyok közt ezt a hatalmas üzemet: eredményes és kiváló munkásságának *méltó elismerése a magas kitüntetés.*

A Nemzeti Bank osztaléka 12 és fél százalék. A *Magyar Nemzeti Bank* főtanácsa az elmult csütörtökön tartott ülésében *Schober* dr. vezérigazgató előterjesztése alapján jóváhagyta a bank mérlegét, valamint nyereség- és veszteségszámláját, amelyek szerint az *1928. évi tiszta jövedelem 13,119.000 pengő.* Az elért üzleti eredmény lehetővé fogja tenni, hogy a nyugdíjalapnak az öregségi és rokkantsági biztosításról szóló törvény rendelkezései értelmében is szükségesenk mutatkozó külön javadalmazása után *12 és fél százalékos osztalék kerüljön kifizetésre.*

Amerika a banán ellen. A banán, ez a kellemes illatú, de kevés értékű gyümölcs, amelyből Magyarországra is közel *2 millió pengő értékű* jön be, ügyes propaganda folytán az amerikai piacon is súlyos kárt okozott a belföldi, főleg a kaliforniai gyümölcstermelésnek. Most Amerika intézkedésre készül a banán ellen. *Az általános őszi vámrevízióban, amelyben fokozottabban fogják megvédeni a belföldi mezőgazdasági érdekeket is*, a többi közt tiltó jellegű vámot fognak életbeléptetni, hogy a *banán bevitelét úgyszólván lehetetlenné tegyék.* A banánérdekeltség máris azt tervezi, hogy az elveszendő amerikai piac helyett a kevésbé öntudatos európai országokban fog magának új piacot hódítani. Ez az akció azonban aligha fog sikerrel járni, miután már *Olaszország és Németország sem engedi be a banánt.* Ugyanekkor azonban nálunk is célszerű lenne követni ez amerikai példát, tiltó vámmal kellene lehetetlenné tenni, hogy az agyonreklámozott banán agyonkonkurrálja a magyar gyümölcsöt, amely *ízesebb és táplálóbb, mint a banán.*

FRANK EMIL BUDAPEST, V, Hollán-u. 9.
okl. mérnök és építőmester Tel.: Aut. 293—27

FISCHER HENRIK Telefon: J. 623—09.
épületfakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

LUSZTIG MIKLÓS
ÜVEGKERESKEDŐ
KÉPKERETEZÉS, ÉPÜLETÜVEGEZÉS, ÜVEGTETŐK KÉSZÍTÉSE JÓKARBANTARTÁSA
BUDAPEST, VII., SÍP UCCA 6 TELEFON: J. 335-30

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. → Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZABAN)

Fratrichevich István díszítő-festő
Elvállal templomok, épületek, lépcsőházak, kávéházak, szoba-, festő, díszítő és mázolási munkákat. — Telefon: J. 372—98. Budapest VII, Dembinszky-u 38

GRUIZ KÁROLY LAKATOSMESTER
BUDAPEST, X., JÁSZBERÉNYI-ÚT 17.
TELEFONSZÁM: JÓZSEF 304-75.

Nyilvános órákat gyárt
ELSŐ MAGYAR VILLAMOS ÓRAGYÁR
Alapittatott: 1877. KULICSKA ANTAL Budapest II., Iskola-utca 6. Telefon. Aut. 507—09

CSURGAI ISTVÁN ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOS
BUDAPEST, VI., LEHEL UCCA 14.
TELEFON: L. 908—53.

BUCHTA KÁROLY
közp. fűtés és vizvezetékberendező mester. — Telefon: Krisztina 505—01. sz.
Bpest, II., Retek u. 37.

Kaucz István
épület, butor és bolfberendező asztalos
Budapest, I., Győri-ut 1.

MARINKA IMRE
ÁCSMESTER
Budapest, VII. Czobor-utca 63. sz.

SHELL petroleum benzin gázolaj
Speciális autóolajok, kenő- és hengerolajok, vaselinek eredeti mexikói bitumenek
SHELL KŐOLAJ RÉSZV.-TÁRS.
Központi iroda: Budapest, V. Alkotmány ucca 18
Tel.: Aut. 214—87. Aut. 214—89. Közp. telep: Csepel-Petroleumkikötő. Lerakatok és telepek az egész országban

LAMMEL FERENC
BÁDOGOS, VIZVEZETÉK ÉS KÖZPONTI FŰTÉS
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF U. 17.
TELEFON SZÁM: JÓZSEF 441—51.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

Fűtés Víz Gáz *Szentgyörgyi és Társa*
Telefon: József 8-97 Budapest VIII, Baross-u. 88

»VULKÁN«
GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 66.
Telefon: Lipót 906-02.
SZERSZÁMGÉPEK
fém- és famegmunkálására
Közlőművek (Transmissió) Vasöntvények, Marási (Fräser) munkák

HERCZEG ERNŐ
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VIII., NAP UCCA 25
TELEFON: JÓZSEF 328—55

Moor Géza **építőmester**
Budapest, VI., Reiter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

KLOSE V. F. FELVONÓGYÁR
saját gyártelepünkön
VI., Gömb-u. 44 Telefon: L. 960-24
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása

CSILLAGHY ÉS TÁRSA
MŰSZAKI KERESKEDELMI TÁRSASÁG Telefon
MŰSZAKI ANYAGOK, OLAJOK, GÉPEK J. 441.44
Budapest, VIII., Kisfaludi u. 7

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

SOPRON-GYŐRI TEJ ÉS YOGHURT
A LEGMEGBIZHATÓBB:
SOPRON-, GYŐR- ÉS VASMEGYEI TEJGAZDASÁGI R.T.
Központi üzem és irodák:
I., Fehérvári út 33-35. Tel: J. 305-31., J. 428-01

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vizvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

ESEMÉNYEK

• • •

FŐVÁROSI HIRLAP
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

OLVASÓINKHOZ!

Tizennyolc esztendő óta hirdeti a FŐVÁROSI HIRLAP azt az erőteljes polgári politikát, amely a közös, nagy városi érdekek éber ellenőrzésével, szigorú, de igazságos kritikájával ennek a lapnak táborába gyűjtötte Budapest polgárságát. Elsősorban azokat vonzotta magához, akiknek életérdekük, hogy frissen, gyorsan, kimerítően és mindig megbízhatóan értesüljenek arról, ami a városházán történik.

Immár csaknem két évtizede hirdeti ez a lap a város életének alapját tevő polgári munka, a polgári boldogulás szükségességét. Ez a két évtized felé közeledő lelkes küzdelem adta meg az érdemet, amelynek alapján

az Egységes Községi Polgári Párt a Fővárosi Hirlapot választotta hivatalos lapjának. Viszont a Fővárosi Hirlapot is régi tradicióit vezették arra az útra, amelyen a békés, alkotó polgári munka hirdetésében elsőként találkozott Ripka Ferenc főpolgármesternek és Kozma Jenőnek, az Egységes Községi Polgári Párt elnökének a konszolidáció érdekében kifejtett sorsdöntő, nagy munkájával.

Két évtized komoly és becsületes munkásságában is legmegelégedettebben tekintünk vissza arra a küzdelemre, amelyet

Bethlen István zászlaja alatt vívtunk meg a politikai és társadalmi békéért, a mult romjainak eltakarításáért és a polgárság jobb megélhetéséért.

Ennek a munkának jutalmaként nem kérünk egyebet, csak annak a régi bizalomnak és támogatásnak folytatását, amelyben eddig is részesített bennünket Budapest közönsége.

A Kormányzóné látogatása a székesfőváros Bécsi úti anya- és csecsemővédelmi intézetében. A Kormányzóné Őfőméltósága csütörtökön délelőtt meglátogatta a székesfőváros és az Országos Stefánia Szövetség közös kezelésében levő és már ősszel megnyitott hat teljesen új, modern anya- és csecsemővédő intézet közül a III. ker. Bécsi-úti intézetet, mely az új városi bérház csoportban van elhelyezve. A Főméltóságú Asszonyt szemléjén *Liber* Endre székesfővárosi tanácsnok és *Bókay* János dr. professzor, valamint *Keller* Lajos, az *Országos Stefánia Szövetség* ügyvezető igazgatója kísérték. A *Kormányzóné* megtekintette a védőintézetet, a napköziotthont és a bölcsődét és különösen a két utóbbiban töltött hosszabb időt. Végignézte a gyermekek ebédeltetését is és a látottak fölött *teljes elismerését fejezte ki.*

Dinich Vidor ünneplése a Terézvárosi Társaskörben. A *Terézvárosi Társaskör* szombaton este a magyar sportkörök igen élénk részvételével több száz teritékes vacsorát rendezett *Dinich* Vidor kormányfőtanácsos, törvényhatósági bizottsági tag, a kör elnöke tiszteletére névünnepe alkalmából. A vacsorán nemcsak a terézváros polgársága jelent meg igen nagy számban, hanem az országos és városi politikai élet reprezentánsai közül is számosan. Ott láttuk többek között *Désy Géza* országgyűlési képviselőt, *Ereky* Károly ny. minisztert, a *Polgári Egység klubja* társelnökét, *Gaár* Vilmos ny. kúriai bírót, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnökét, csécsi *Nagy* Imre tábornokot, *Ortvay* Rezső plébánost, *Weisz* Konrád v. képviselőt, *Scheuer* Róbert törv. hat. biz. tagot, a *Polgári Egység Klubja* igazgatóját, *Payr* Hugó főtitkárt, *Lamotte* Károly székesfővárosi tanácsnokot és számosan másokat. A budapesti olasz kolónia, a budapesti olasz fascio vezetői közül *Franco Oscare* lovag és *Marzetti* Mário jöttek el az ünnepi vacsorára. *Varró* A. Béla háznagy mondta az első felköszöntőt, üdvözölve a megjelent vendégeket, majd *Pajor* Ernő dr. alelnök tolmácsolta a *Terézvárosi Társaskör* üdvözletét. A *Terézvárosi Kaszinó* nevében *Fleischmann* József dr. főtitkár üdvözölte *Dinichet*. Utána *Ereky* Károly szólott és a *Polgári Egység Klubjának* köszöntését, jókívánságait tolmácsolta. *Dinich* Vidorral együtt évek óta működik a várospolitikában és mind a ketten azt vallják, hogy csak az a politika ér valamit, amelyet siker koronáz. *Steiner* György, a *Társaskör* alelnöke, üdvözölte most *Dinich* Vidort, *Sarkadi* Sándor pedig az Angyalföldi Szervezet üdvözletét tolmácsolta, majd *Désy* Géza emlékezett szólásra. *Kuttner* Miklós a *Terézvárosi Népkönyvtár* és a *Polgári Dalárda*, *Csányi* Miklós dr. a P. L. Sz., *Sziebert* Imre a M. B. Sz., *Szűcs* János az UTE, *Bernáth* Géza a *Nemzeti Torna Egylet* nevében üdvözölték még *Dinich* Vidort, *lovag di Franco Oscare* pedig, mint *az olasz nemzet régi barátját köszöntötte az ünnepeltet, aki sok barátot szerzett az olaszok körében a magyar nemzetnek.* Vályi *Nagy* Géza poétikus felköszöntője után *Dinich* Vidor hálásan megköszönte a szeretet és a kitüntető ragaszkodás megnyilvánulását.

Hüvös Iván a Józsefvárosi Polgárok Egységes Pártkörének elnöke. Az *Egységes Községi Polgári Párt helyi szerve*, a *Józsefvárosi Polgárok Egységes Pártköre* a minap tartott rendkívüli közgyűlésén dr. *Faith* Jaques elnöklése mellett egyhangúan botfai *Hüvös* Ivánt választották a pártkör elnökévé. Az ünneplés után *Hüvös* Iván rámutatott az utolsó négy esztendő eseményeire, amelyek a konszolidáció útján haladva örök érdemeket írtak be a történelem lapjaira *Bethlen* István neve mellé. Bethlen Istvánt máris igazolta az idő és minden amellett szól, hogy az események továbbra is őt fogják igazolni. *Hüvös* Iván ezután felolvasta a miniszterelnöknek hozzáintézett levele egy passzusát, amelyben *Bethlen* István annak a reményének ad kifejezést, hogy *a kerület polgársága az általa képviselt középutas irány mellett fog felsorakozni. Hüvös* Iván arra kérte a közgyűlést, hogy támogassa Bethlen politikáját. A rendkívüli közgyűlés végén *Orbán* Zoltán *Bethlen* István mellett tett hitvallást, *Roskai* Ernő pedig a kisiparosság nevében köszöntötte *Hüvös* Ivánt, akinek multja és önzetlen munkássága a legerősebb garancia arra, hogy a kerület polgársága mindenkor számíthat támogatására.

Ugronék győzelme az Erzsébetvárosi Körben. Az *Erzsébetvárosi Kör* mult vasárnapi folytatólagos közgyűlését izgatott hangulatban tartották meg. Az előző vasárnapon, mint ismeretes, az alapszabály tervezetet teljes egészében letárgyalták és elfogadták, annak az egy pontnak a kivételével, amely arról szólt, hogy *a tisztújító közgyűlésen csak azok szavazhatnak, akiknek tagdíjhátralékuk nincs. Dr. Balassa* Gyula azt indítványozta, hogy a tervezetnek ezt a pontját töröljék. Dr. *Boór* Aladár miniszteri biztos a folytatólagos közgyűlés napirendjére tűzte ki Balassa indítványa felett a szavazást. Az *Ugron-csoport* az eredeti tervezet mellett foglalt állást, míg *Rassay pártja* Balassa indítványa mellett szavazott. Nagy izgalmak közepette, erős rendőri asszisztencia mellett kezdődött meg vasárnap délelőtt a szavazás az öt szavazatszedő bizottság előtt. A szavazás titkos volt és azok is részt vettek benne, akiknek tagdíjhátralékuk van, sőt szavaztak a pártoló tagok is. Összesen 822 szavazatot adtak le, amelyből a Balassa-féle indítványra 367 esett, az indítvány ellen pedig 444-en szavaztak, üresen adtak be 9 szavazólapot. *Ezek után a közgyűlés az eredeti alapszabálytervezetet — az Ugron-csoport álláspontját — 77 szavazattöbbséggel elfogadta.* Az elfogadott alapszabályokat most felterjesztik a kormányhoz és miheyt a belügyminiszter a jóváhagyást megadta, nyomban megtartják a tisztújító közgyűlést.

A közegészségügyi osztály kirándulása Balatonkenesére. A közegészségügyi ügyosztály tisztviselőkara Vízkereszt ünnepét kellemes balatoni wikendre használta fel. Az ügyosztály tisztviselői hozzátartozóikkal és barátaikkal, *több, mint százan, Balatonkenesére utaztak le Némethy* tanácsnok vezetésével és a Székesfővárosi Üdülőtelepen *kitünően sikerült farsangi estet rendeztek.* Az estet aktuális kabarétréfák vezették be, amelyeket „házi szerzők", az ügyosztály tagjai írtak és ők is adtak elő nagy tetszés mellett. Nagy sikere volt magának *Némethy* Béla tanácsnoknak, az ügyosztály vezetőjének is, aki *mint poéta mutatkozott be.* A kitünő tanácsnok ötletes és pergő ritmusú tréfás versében az ügyosztály tagjairól készített hű fotografiát, *kedvesen karikírozva az egyes tisztviselők tulajdonságait, találó humorral és finom szellemességgel.* Műsor után a jókedvű társaság az enyingi cigánybanda muzsikájára táneraperdült és a *legjobb farsangi hangulatban mulatott kora reggelig.*

A választói összeíró-küldöttségek összeállítása. Az 1930. évi választási névjegyzékek összeírását, mint ismeretes, rövidesen megkezdik. A központi választmány legutóbbi ülésén alakították meg a huszonnyolc összeíró küldöttséget, amelyben a pártok számarányuknak megfelelően vannak képviselve. Az *Egységes Községi Polgári Párt* a bizottságokba 28, a keresztény párt 40, a demokraták 28, a szocialisták pedig 22 tagot delegálnak. Az Egységes Községi Polgári Párt 7 küldöttségben mint elnök, hétben mint alelnök, hét-hét bizottságban pedig mint tag, illetve póttag van képviselve.

Modern közigazgatást teremt az új törvényhatósági javaslat. Az *Egységes Polgári Párt Józsefvárosi Iparosok és Kereskedők körében Molnár* Béla dr. nagy tetszéssel fogadott előadást tartott a közigazgatás rendezéséről szóló törvényjavaslatról. Az önkormányzati testületek újjászervezésének, a hatósági fokozatok és jogorvoslatok ismertetése után az előadó rámutatott arra, hogy az autonómia tisztviselőitől *a jövőben magasabb képesítést követelnek*, ami az eddiginél nagyobb tisztviselői illetmények megállapítását teszi indokolttá. Az új törvény, amelynek megszavazása a tavaszi ülésszak folyamán várható, *a fejlett életviszonyoknak megfelelő modern közigazgatást teremt* és ezért örömmel üdvözölheti az ország haladásáért lelkesülő polgárság. Az előadást követő társasvacsorán *Bohn* József bizottsági tag, a kör elnöke, köszönte meg az előadónak a tanulságos és érdekes fejtegetéseket.

Becsületesen teljesített munka elismerése. *Farkas* Izor szerelő és bádogos mester, aki önállóságának hosszú 20 éve alatt számtalan köz- és magánépületen teljesített kifogástalan központi fűtési, vízvezetéki és bádogos munkát, legutóbbi nagyobb munkája befejezésével a *Magyar Országgyűlés Műszaki Hivatala* legnagyobb elismerését fejezte ki a nagy szakértelmet kívánó nem mindennapi bádogos munka sikeres és pontos kiviteleért. A hivatal elismerését a következő átiratban közölte: „Tek. *Farkas Izor* bádogos-szerelő mester úrnak Budapest, VIII., Nap utca 10. sz. A Magyar Országgyűlés Gazdasági Bizottságának 1928. julius hó 24-én hozott határozata folytán, az Országháza tetőzetén 2500 m² sima és díszes vörösréz bádogos munkának kicserélését rendelte el és ezen munkálatok kivitelével Ont bízta meg. Alulirott hivatal készséggel igazolja, hogy a fentemlített munkákat a kikötött határidőre pontosan és szakszerűen készítette el, miért is ilyen nagyobbszabású munkák kivitelezésére bárkinek melegen ajánlhatjuk. *Láczay Fritz Oszkár*, a Magyar Országgyűlés Műszaki Hivatalának főigazgatója". Amint ezek a sorok is bizonyítják, a becsületes munkát magas helyen is értékelik.

TUNGSRAM

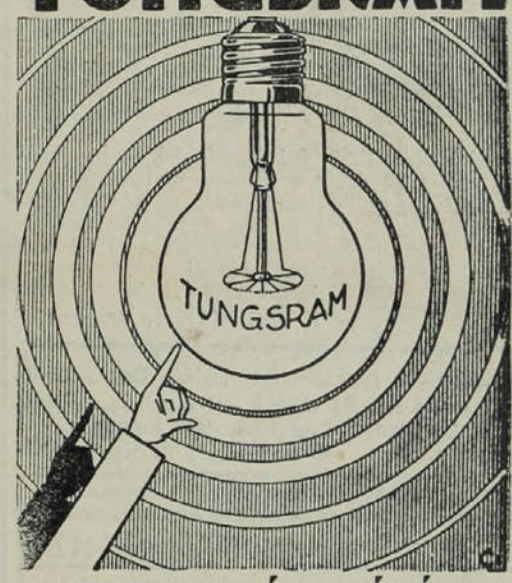

A MEGBIZHATÓ IZZÓLÁMPA

TELEFON: A. 251—43.
ŠTEFKOVICS SÁNDOR
kőmüves mester
Budapest, VI. kerület, Izabella ucca 44/b

Megjelent A PÉNZVILÁG legújabb száma szenzációs tartalommal!
Kapható minden ujságárusnál
Ára 40 fillér

„NEPTUN" csónakszalon
VI., ANDRÁSSY-ÚT 25 (Drechsler-palota)
CSÓNAKOK
Kaiser, Wiekhardt, Petyerity, Karsai gyártmányok
Fővárosi és üzemi tisztviselőknek
18 havi részletre is
raktárról kaphatók
Dunavölgyi Csónakházak és Kishajóépítő r.-t.
!!!Mintaterme állandóan nyitva!!!

Legmodernebb gyógyintézet sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatorium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P.
Idegbetegek, üdülők gyógyhelye vizgyógyintézet nap- és légfürdő

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa 350 darab sétányszék elkészítésére és szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

A szállítási és vállalati feltételek értelmében szabályszerűen kiállított, 1.60 P-ős állami és 1.60 P-ős városi bélyeggel ellátott, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett, magyar nyelven szerkesztett ajánlatokat *1929 január 28-án (hétfő) délelőttt 11 óráig* a székesfőváros tanácsának városgazdasági ügyosztályában (IV., Központi városháza, II. emelet 237. ajtó) közvetlenül vagy posta útján kell beadni.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) ajánlattevők ajánlataikat postán nem küldhetik be.

A versenytárgyalás 1929 január 28-án (hétfő) délelőtt 11 órakor a tanács városgazdasági ügyosztályában (Központi városháza, II. em. 237. ajtó) fog megtartatni és azon az ajánlattevők vagy az előírt kellékeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A szállítási és szerződési feltételek, valamint az ajánlati mintalapok példányai a székesfővárosi gazdasági hivatalában (VIII., Dologház-u. 3. szám) köznaponként délelőtt 8—11 órák között díjmentesen megszerezhetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végérvényes döntésig kötelezettségben maradnak.

A székesfőváros tanácsa fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást az ajánlattevők között tetszése szerint megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Budapest, 1929 január 9.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a X. ker. Ciprus u. kislakásos telepen szükséges 85 darab 120 m³ samott béléses töltőkályha szállítási munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai munkanemenként —.80 P-ért kaphatók 1929. évi január hó 8-tól kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em., 342. sz. szobájában.

A szükséges felvilágosítás megszerezhető Frischfeld Ede főmérnök úr előadónál, a Központi városháza, III. em. 328. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi január hó 29-én (kedden) d. e. fél 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi január hó 5-én.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Révai Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.

Központi fütés, vizvezeték, csatornazás, légszesz, hütő és szellőztető berendezések
Erdélyi Gábor és Társa, Budapest VII, Amerikai-ut 2b.
Alapitási év: 1910. Telefon: József 334-37.

Gőz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

LICHTMANN ADOLF
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
Tervez és készit: Vizvezetéket, csatornázást, épület és mindennemü bádogos munkát
BUDAPEST, V, SOLYOM U. 20
T.: Aut. 297-56

„PALATINUS"
ÉPITŐ-ÉS INGATLANFORGALMI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: Automata 121-45, 123-85.
Budapest, V., Rudolf tér 6.

Magyar Építő Részvénytársulat
Budapest, VI. kerület, Teréz körút 34. szám
Alapittatott: 1889. Telefon: Automata 272—64. szám
Mindennemü vízépités, folyamszabályozás, csatornázás. Kotrások dunai mütárgyakkal, csatornakotrókkal és excavátorokkal. Dunai homoktermelés és kaviceseladás és szállitás. Vizi szállitások és darukkal való kirakódások. Alapozások mély- és magasépités. Út- és vasútépités. Hidépités. Mindennemü beton- és vasbetonépités. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezetők. Hajó- és kotrójavitótelep, valamint téli kikötő Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. — Telefon: J. 314-16.

VÖGEL ALAJOS SZOBRÁSZ
BUDAPEST, I., VÁROSMAJOR UCCA 3.
ALAPITÁSI ÉV: 1895. TELEFON: Aut. 502-31.
Épület, szobrász és mükőmunkák készitése

Épület,- mü és vasszerkezeti gyár
AGULÁR VICTOR és TÁRSA
Budapest, VII. Telep ucca 33
Telefon József 413-01

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapitva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapitva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz.
Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

Budapest Székesfővárosi Ásványviz Üzem
HARMATVIZ
a Hungáriagyógyforrás szénsavval telitett vize
Kapható mindenütt — *Telefon: Autom. 530—03*

PAULAY LÁSZLÓ
ÉLEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON; JÓZSEF 401-76.

Vasszerkezeti- és lakatosárugyár
Farkas és Társa R.-T. Telefon:
Budapest, VI. ker., Lehel ucca 8. L. 908-62

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

KÖRNYEI LAJOS
SZOBAFESTŐ, MÁZOLÓ és ARANYOZÓ MESTER
Iroda: BUDAPEST, X., SZŐRÉNY-U. 5.
Műhely: VI., STEFÁNIA ÚT 2. TEL. J. 441—99

Gruber Lajos okl. gépészmérnök
elektrotechnikai és müszaki vállalata
Budapest, IX. ker., Mester ucca 9. sz. Telefon: József 449-99

BIHARI BENŐ
ÉPITŐMESTER
IX., KÖZRAKTÁR-UCCA 10. SZ.
Telefon: Aut. 856—83.

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

ICKOVITS J.
Központi fütések és vizvezetéki berendezések vállalata
Budapest, VI., Andrássy út 92
TELEFON. AUTOMATA 12—07

DOBOS ANDRÁS
Épület- és redöny lakatos vállalata
Budapest, IX. ker. Lónyai-utca 58.
Telefon: Automata 874—38.

özv. Biberál Józsefné Alapittatott 1871. évben
pala- és cseréptedő-mester II., Ostrom-u. 14. BUDAPEST, Telefon: K. 507—19.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Transformátorok
Szénkefék Mótorok
Farkasvölgyi-féle Villamossági és Müszaki R.-T.
Budapest, VI., Podmaniczky ucca 35
Telefon: T. 147-75 és T. 277-39

SZMOLEN PÁL ALAPITÁSI ÉV 1897
lakatosmester és szerszám készitő
BUDAPEST, VIII., LÉGSZESZ-U. 6
Legszakszerűbben és legolcsóbban készit uj szerszámokat a kőfaragó-szobrász, mükő, burkoló, parkettázó, kövező, kő, müves stb. ipar részére

Polgár Ignácz épület és mülakatos
Vasszerkezetek, portálok, dísszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

ELEKTROMOTORGYÁR RT. TELEFON: L. 909-88.
BUDAPEST, V, DRÁVA U. 5
GYÁRTMÁNYOK: ELEKTROMOTOROK, DINAMÓK, ÁRAMÁTALAKÍTÓK, MOTORDINAMÓK ÉS GENERÁTOROK

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

CSONZADLAK ES FLEISCHMANN
Müszaki és elektrotechnikai vállalkozók, rádió és villamossági anyag külföldi képviselete, neón utánzott égők képviselete
BUDAPEST, VIII., József-körút 19. Tel.: Aut. 300-47
IPARTELEP KISPEST Üllői-út 107. sz. Tel.: J 353—87

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

Az 1925. évi kiállitáson ezüstéremmel kitüntetve.
Az 1927. évi országos kiállitáson nagyezüstéremmel.
Hermann János épület és mülakatos, Budapest, I., Avar-u. 19.
Telefon: Aut. 505—82.

Holman Pál épitőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. * Telefon: József 308—15

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 január 23. — 4. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

A fehér és a fekete golyók

különös, szeszélyes játéka össze-vissza kevert mindent, de — hála a Gondviselésnek — ebben a csúnya viharban nem eshetett folt annak a három tiszteletreméltó férfiúnak a becsületén és jellemén, akik az alpolgármesteri állásért küzdöttek. A megválasztott alpolgármester örömét nem keserítheti, munkakedvét nem csökkentheti, győzelmét nem kisebbíti az a körülmény, hogy néhány óra hosszat gusztustalan politikai torzsalkodásnak volt a passziv hőse. Az ő mindenki által nagyrabecsült személye legyen az, aki megbékíti a háborgó kedélyeket.

A három jelölt nemes, lovagias ellenfél volt. Egyikük sem vegyített a küzdelembe se személyi motivumokat, se politikát. A politika azonban annál jobban fölburjánzott és — sajnos — *még csak a fegyvereit sem válogatta meg.* Olyan heves volt a hare, olyan fájdalmas az erkölcsi veszteség, *a politikai etika pedig olyan halálos sebet kapott, hogy a győztes hadvezér, de fegyvertársai is méltán sóhajthatnak föl: még egy ilyen győzelem és megáshatjuk egymás sírját.*

A városházi Xerxes rikítóan tarka hadserege országcsodája lett, úgyhogy ma a tűz és a víz immorális egyvelege riasztóan kergeti széjjel azokat, akik vakon hittek az elvek lovagjainak. És méltán lehet kérdezni, vajjon győzelem-e az, amely után a hadvezérnek védekező iratokat kell szerkesztenie? *Győzelem-e az, amikor a voksok megszaporodnak, de az elvek elhullanak?*

Mégis megértjük, hogy *Wolff* Károly magyarázni igyekszik a fájdalmasan meglepő szövetkezést, de még érthetőbb, hogy a jobboldali és balodali szélsőségek lehetetlen együttmasirozását az elvekhez hű maradt tömegek ez után a magyarázat után sem érthetik meg. Mert csakugyan *érthetetlen az a keresztény és nemzeti politika, amelynek a polgári ellenféllel szemben nemzetközi szocialista segélycsapatra van szüksége.* De érthetetlen az a szociáldemokrácia is, amely halálos eltiprással fenyegető ellenfelét kecses gesztussal, barátságos mosollyal segíti a nyeregbe.

Mindezt az urak nyilván elintézték azonban egymás között és jól vagy rosszul el fogják intézni a választóikkal is. A dolog súlyosabb része ott kezdődik, ahol igen komolyan *vádat kell emelni azok ellen, akiknek segítségével át lehetett törni a polgári frontot.* A régi taktika, hogy maga a bűnös kiált tolvajt, ezúttal nem fog beválni. Az *Egységes Községi Polgári Pártnak* még védekezésre sincs szüksége, mert nem ez a párt szövetkezett a szocialistákkal. A *Wolff-párt* eddig is mindig az *Egységes Községi Polgári Pártnak* köszönhette pozicióját, bár ez a párt mindig megtehette volna azt, amit most a Wolff-párt cselekedett, hogy szövetkezett volna a szocialistákkal. Ha ezt megtette volna, *bármely pillanatban megsemmisíthette volna a Wolff-pártnak azt a vélt hatalmát, amelyet — mióta a vezetés kicsúszott a kezéből — szivárványként kerget — ha kell, a nemzetközi szocialisták segedelmével is.*

Itt csak két kérdés van, amelyre felelni kell és ez a két kérdés az, hogy kik bontották meg a polgári frontot és hogy miért bontották meg. Az első kérdésre maguk az események adták meg a feleletet. A polgári front megbontásának oka pedig egyedül az volt, hogy *a Wolff-párt nem tud lemondani arról az egyeduralomról, amelyet a városházán a kommunizmust követő zavaros esztendőkben gyakorolt és pedig rosszul gyakorolt. Azt a hatalmat azonban, amellyel visszaéltek, és amellyel Budapestnek kiszámithatatlan károkat okoztak, sohasem fogják visszakapni.* Csalódni fognak azonban a szocialisták is, mert *az alpolgármesterválasztás után számukra is elmarad — az aratás.* Nem ismerjük — a nyiltan vagy burkoltan hangoztatott — titkos és titokzatos paktum részleteit, de nagyon jól tudjuk, hogyha hangzottak volna el igéretek a szocialista szervezkedésnek a városi üzemekben való megengedéséről, *akkor sem lesz olyan hatalmas ember a városházán, aki a felelőtlenül kiadott váltókat le tudja számitolni. Scitovszky* Béla belügyminiszter máris kijelentette, hogy „a városi közüzemek munkásainak szakszervezeti alapon való megszervezéséhez az ő hozzájárulását megnyerni nem tudnák, mert az ilyenirányú szervezkedés nemesak a közüzemek nagyfontosságú és zavartalan működését veszélyeztetné, hanem *veszélyeztetője volna ez a polgári társadalomnak is.*"

A szerződő felek tehát számításaikban súlyosan tévedtek, mert ezeket a számításokat *kegyetlenül keresztül fogja húzni az a polgári öntudat, amelyet a Wolffék által elősegített szocialista front-áttörés csak megerősített.* A hatalom pedig, amely után olyan nagyon vágyódnak, még inkább ki fog csúszni *Wolffék* kezéből és a *szocialisták hiába várják majd a jutalmat attól a párttól, amelyben az elkövetett végzetes taktikai hiba máris súlyos válságot idézett föl.*

A közvélemény előtt pedig a városházi szövetséges hatalmak mindkét része hiába hivatkozik majd arra, hogy nagy célok érdekében csak eszköznek használta föl az egyik a másikat és a másik az egyiket. A tömegek, a választóközönség nagyon jól tudja, hogy *nem nagy célokról*, hanem az egyik részen csak alantas hatalmi törekvésekről, a másik részen pedig csak jogosulatlan zsákmányról volt szó.

Három éven át zárszámadási feleslegekből összesen tízmillió pengőt ad a kormány a fővárosnak az új Rókusra

A Fővárosi Hirlap értesülései a kórházprobléma megoldásáról

A fővárosi kórházprobléma megoldásáról az utóbbi időben nagyon kevés szó esett. A főváros 1929. évi költségvetésének tárgyalása során nagy vita folyt arról a kérdésről, hogy mekkora összeget vegyenek fel a kiadási tételek közé a kórházépítkezés megindításának céljaira.

A tanács az előirányzatba mindössze 60.000 pengőt vett fel, a közgyűlés azonban úgy határozott, hogy kétmillió pengőt fordít ebben az esztendőben a kórházépítkezés megkezdésére.

A községi pártok egyértelműen sürgetik a Rókus-kórház kitelepítését és az új központi gyűjtőkórház megépítését. Kétségtelen azonban, hogy *ezt a hatalmas intézményt állami segítség nélkül rövid idő alatt költségvetési keretek közt megalkotni nem lehet.* Az állami segítség megadása annál indokoltabb volna, mert hiszen a kincstár nagyobb összeggel tartozik a fővárosnak betegápolási díjak fejében. A főváros tehát csak törvényes járandóságát követeli, amidőn segítséget vár az államtól a kórházprobléma megoldásához. Már-már olyan hangok hallatszottak, hogy a *fővárosnak be kell perelnie az államkincstárt* a körülbelül tízmillió pengőt kitevő járandóság behajtása érdekében. Megindultak tehát a tárgyalások a főváros és a népjóléti minisztérium között.

Ripka Ferenc főpolgármesteré az érdem, hogy sikerült közeledést teremtenie a főváros és a népjóléti kormány között.

E tárgyalásokról bizonyos kedvező hírek terjedtek el és pedig olyan értelemben, hogy a kormány hozzájárulása biztosítottnak tekinthető, ami azt jelenti, hogy az állam megadja a kért segítséget.

Azóta, hogy e kedvező hírek megjelentek, több, mint két hónap telt el anélkül, hogy konkrét lépés történt volna.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa most

a legilletékesebb helyről

rendkívül érdekes információkat kapott.

Vass József dr. népjóléti miniszter közvetlen környezetében

ugyanis a következőket mondották a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A főváros és a népjóléti minisztérium között az új kórház felépítése és az állami hozzájárulás ügyében megindított tárgyalások befejeződtek.

Vass József népjóléti miniszter teljes mértékben honorálta a főváros kívánságát,

amelynek teljesítése most már befejezett ténynek tekinthető. Minthogy azonban itt nagyobb összegről, 8—10 millió pengőről van szó, az állami hozzájárulás folyósítása hosszabb időt igényel. Tízmillió pengő számottevő összeg még az államháztartás szempontjából is, épen ezért ezt a problémát csak költségvetési úton lehet megoldani. Beruházást viszont költségvetési úton eszközölni nem lehet. A kormány ugyanis elvként mondta ki, hogy a különben is megduzzadt költségvetést beruházási természetű tételekkel megterhelni nem szabad. További elvi álláspontja a kormánynak, hogy *a költségvetési feleslegek kizárólag beruházási célokra fordítandók.* Adva van tehát a fővárosi kórházprobléma állami vonatkozásai tekintetében a megoldás módja. Meg kell várni június 30-ikát, amikor az 1928—29. költségvetési év lezárul.

A kimutatott zárszámadási feleslegből a kormány bizonyos összeget folyósit az új fővárosi kórház épitésére. Minden évben — az épitkezés befejezéséig — a feleslegekből évenként akkora összeget utalványoz ki a kormány, amekkorát abban az évben a főváros a kórházépitkezés céljaira fordított.

Előreláthatóan tehát három éven át két-három-négymillió pengőt ad az állam erre a célra. Ebben az évben kétmillió pengőt, minthogy a főváros is ennyit vett fel a költségvetésébe, jövőre a szükséghez és a feleslegek nagyságához képest három- vagy négymillió pengőt. A népjóléti miniszter úgy tervezi, hogy

három év alatt a fővárosi kórházat tető alá kell hozni...

A *Fővárosi Hirlap* értesülései, amelyek

teljesen hiteles forrásból

származnak, mindenfelé nagy örömet fognak kelteni, mert hiszen most már bizonyos, hogy három év múlva eltűnik a Rákóczi-útról a Rókus és új központi gyűjtőkórház épül Budapesten.

Uj előljárókat és plébánosokat választ a szerdai közgyülés

A törvényhatóság szerdai, ezidén második közgyűlése ismét a választások napja lesz. Ezalkalommal

a négy üres előljárói szék közül kettőt töltenek be

és ugyanekkor választanak *két plébánosi stallumra is.* A választás két külön turnusban történik. Délután 4—½6 óráig *Rajháthy* Ferenc örökére választanak, amelyet most *Spannberger* Alajos dr. h. előljáró tölt be ideiglenesen. Ezzel együtt szavaznak a kőbányai plébánosi stallumra is, amelynek *Némethy* Ernő dr. tabáni, *Vezér* Lajos tb. szentszéki tanácsos, János-kórházi és *Károlyi* Károly kirisztinavárosi lelkészek a hivatalos jelöltjei.

Félhatkor az első szavazást lezárják és negyedhétkor kezdődik meg a második turnus, amelyen az *Emőd* József dr. nyugdíjazásával megüresedett, s jelenleg *Guth* Ferenc dr. h. előljáróval betöltött előljárói állás, valamint a belső józsefvárosi *Krisztus-király* plébánia-javadalom kerül betöltésre. E plébániára *Vargyas* Tivadar dr. adminisztrátor, *Hévey* István lipótmezei lelkész és *Rabenseifer* Alfréd józsefvárosi segédlelkészeket jelölte a hercegprimás.

A harmadik megüresedett előljárói széket és a még betöltésre váró két (Lipótvárosi-bazilikai és törökőri) plébániát az utána következő harmadik közgyűlés tölti be, közben pedig a főpolgármester pályázatot hirdet *Badál* Ede nyugalmazott előljáró helyére is.

A választásoktól eltekintve a szerdai közgyűlés — tárgysorozata után ítélve —

unalmas és szürke lesz.

A napirenden 35, csupa kisebb jelentőségű ügy szerepel: Az állatkert 1928. évi 68.000 pengős deficitje, a vigadók, kioszkok, vendéglők közterheinél felmerült 8400 pengős túlkiadás, az állami hidak tisztításának kérdése, az óbudai téli kikötő bérbeadása, az új autobusz-karosszériák fele árának előlegezése, több iskolaépület tatarozása, a csecsemőkelengye s az étkeztetési akció kiterjesztése, a lipótmezei vízmedencéhez uj, 500 milliméteres nyomócső fektetése, az uccai öntözésnél felmerült 55.000 pengős póthitel engedélyezése, több orvosi állás szervezése, stb. Ezen az ülésen kerülnek elmondásra a mult ülésre bejegyzett *interpellációk és indítványok is.*

Nagyobb kölcsönt kell felvennie a BSzKRT-nak, hogy rövidesen megvalósíthassa a reá váró nagy feladatokat

KOZMA JENŐ DR. NYILATKOZATA POLITIKAI ÉS KÖZLEKEDÉSI KÉRDÉSEKRŐL

Jobbról és balról egyaránt élénken kommentálják azt a paktumot, amelyet az alpolgármesterválasztás alkalmából a két szélső párt egymással kötött. Az alpolgármesterválasztás eredményéből és külső körülményeiből általában messzemenő következtetéseket vonnak le egyrészt a két „győztes" párt belső válságáról, másrészt a városházi és közgyűlési politikában várható új alakulásokról.

Kozma Jenő dr,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke erről a kérdésről így nyilatkozott a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt:

— *A mi pártunk mindig a polgári egység jegyében dolgozott* és a jövőben is ezt a célt fogja tekinteni. Soha eszünkbe nem jutott volna valamely lokális, vagy parciális érdek kedvéért olyan fegyverbarátsághoz folyamodni, amely a mi elveinkkel éles ellentétben áll. Pillanatnyi előny kedvéért ilyen lépésre mi nem szánjuk el magunkat. A lényegben soha engedni nem fogunk, mi

ilyen ad hoc győzelem kedvéért elveinket fel nem áldozzuk.

Egyebet erről a kérdésről nem óhajtok mondani...

Szóvátettük a beszélgetés során a *Vásárpénztár* vezetése körül támadt bonyodalmak ügyét. *Kozma* Jenő a következőket jegyezte meg:

— A *Vásárpénztár* vezetésében bekövetkezett válság megoldását *az adonyi bérlet ügyének rendezésénél kell kezdenünk.* Ezért elhatároztuk, hogy a helyszínen fogjuk megvizsgálni az adonyi bérgazdaságot, ki is tűztük a kirándulás napját, a bekövetkezett nagy fagy következtében azonban el kell halasztanunk a kirándulást. Itt tehát néhány napi késéssel kell számolnunk. Felmerült az a kívánság is, hogy *meg kell vizsgálni a státust. Sajnos, a főváros közélelmezési ügyosztálya még nem készítette elő az anyagot, pedig*

ezeknek a kérdéseknek a rendezése rendkívül sürgős.

Én a magam részéről erősen sürgetem ennek az egész ügynek a likvidálását és ezért *ezen az úton is kérem a közélelmezési ügyosztályt, valamint a tanácsot is, hogy mielőbb készítse elő a döntést.*

Az aktuális városházi kérdések közül a *taxi-ügy* került szóba. Erről a kérdésről *Kozma* Jenő a következőkben fejtette ki a véleményét:

— A kisemberek érdekében kifejtett munkálkodásunk eredménnyel járt. Úgy értesültem ugyanis, hogy

a kereskedelmi miniszter úr engedélyezte a közgyűlés által kért száz új taxirendszámot.

Ezeket az engedélyeket kizáróan kisemberek kaphatják meg. Én azonban szükségesnek tartom, hogy *felhívjam ezeknek a kisembereknek a figyelmét a társulás és szövetkezés szükségességére.* Másként dolgozni nem lehet. Én már meg is tettem a közvetítő lépéseket ebben az irányban.

— Ami az eddig már kiosztott új rendszámok tulajdonosainak a sorsát illeti, *most vannak előkészítés alatt a szerződések.* Az a bizonyos „fehér-lap" még nincs kitöltve. Én úgy látom a helyzetet, hogy egyetlen új engedélyes sem fizethet egyszerre nagyobb összeget a koncesszió fejében, mert forgótőkéjének jelentékeny részét volna kénytelen átadni a fővárosnak. Én úgy képzelem el a megoldást, hogy

minden új rendszám-tulajdonos, tehát Baross Gáborék is, — helypénzt tartoznék fizetni, minden egyes esztendőben, előre meghatározott összeget.

Ezt az összeget nézetem szerint évi 100—200 pengőben lehet megállapítani. Baross Gábor konzorciuma tehát *évente 25.000 pengőt fizetne be a főváros pénztárába, 200 pengős helypénz esetén pedig 250 taxi után ötvenezer pengőt.* Ezt az összeget minden évben le kellene fizetni mindaddig, amíg a koncesszió tart.

A taxi-kérdéssel kapcsolatosan szóbakerült *a fővárosi közlekedés egységesítésének* ügye is. *Kozma* Jenő ezeket mondotta:

— *Végre itt az ideje, hogy elkészítsük Budapest közlekedési programját.* E program keretén belül rekonstruálni kell a Beszkárt. Napi bevételekből nem lehet komoly beruházásokat eszközölni, nincs tehát más mód:

a BSzKRt-nak nagyobb kölcsönt kell fölvennie, hogy eleget tehessen a reá váró nagy feladatoknak.

Sok új vonal vár megépítésre, egyes vonalakhoz pedig szaporítani kell a kocsikat és a személyzetet. Ki kell építeni a budai hegyvidék közlekedését. *Mindez csak nagyobb beruházó kölcsönből fedezhető.*

*

Kozma Jenő végül közölte a *Fővárosi Hirlap* munkatársával, hogy az *Egységes Községi Polgári Párt* intézőbizottsága pénteken foglalkozott a városházi helyzettel és úgy határozott, hogy *továbbra is önállóan és minden mellékszempontra való tekintet nélkül fog működni a városháza politikai életében.*

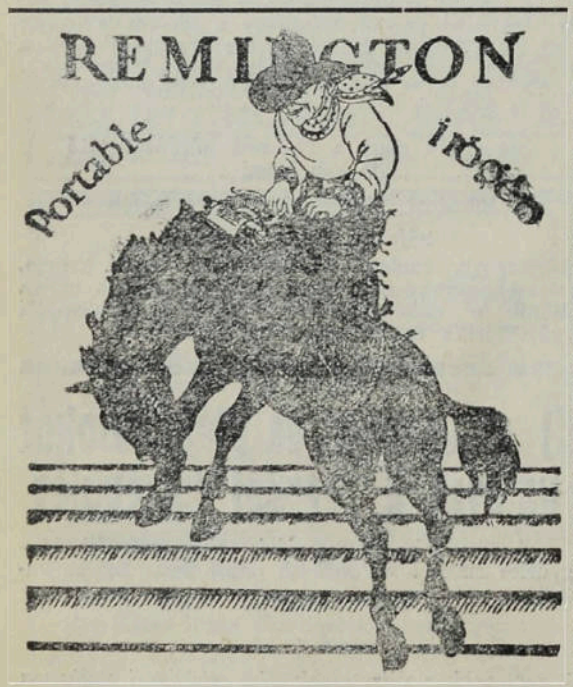

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.

18 havi részletfizetésre is kapható.

Felhívásra díjmentesen, vételkényszer nélkül demutatjo Budapesten és vidéken

Remington Irógép Rt.

Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.

Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

Waldmann Sándor

egészségügyi-, viz-, gőz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése

VI. Jókai ucca 6. sz. Telefon: Aut. 102-74

Dús raktár fürdőszoba és mindenfé e vizvezetéki felszerelésekben Versenyképes árak és fizetési feltételek

CSIMÁR KÁROLY ÉPÍTŐMESTER

TERVEZŐ ÉS VALLALATI IRODÁJA

Alapitva 1904 **Budapest, I., Böszörménylút 18** Telefon Aut. 510-86

SCHEMBER C. ÉS FIAI

HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR

Központi iroda és gyár:

VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.

Alapitva 1852. Alapitva 1852.

WALSER FERENC

Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek

BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36

TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK

a legtartósabbak

Gyártja:

EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.

VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

LESSIVE PHÉNIX

Állami- és egyéb közintézmények évtizedes szállitója

VEGYÉSZETI és MOSÓPORGYÁR

Budapest, V, Visegrádi-u. 7

TELEFON: Automata 123—70

Rosner Ármin Telefon: J. 310-25

kőfaragó anyagok és kellékek szaküzlete

Budapest VIII, Fiumei-út 12/a

REKLAM ÉS CÉGTÁBLA FESTŐ VÁLLALAT

Budapest. VIII., Rökk Szilárd ucca 23 Telefon: József 385-28

Csernák Jenő

MUSICA

r.-t. Royal-épület VII., Erzsébet-körut 49

zongorái és pianinói

árban és kivitelben páratlanok

Legkedvezőbb fizetési feltételek

Hangolás, javítás, bérlet

Összerakható könyvszekrények

rekeszenkint minden irányban nagyobbithatók és pótolhatók

Lingel Károly és Fiai

Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését

Első Magyar Faáru- és Butorgyár

Budapest, VII, Rózsa u. 4—6

SÜSS és TÁRSA

elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár

BUDAPES VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183

Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata

SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA

okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi-utca 25. Telefon: J. 380-30

Telefon: L. 912-11

CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.

Budapest, V. Markó ucca 7

Anyagtelep: VI., Mohács ucca 8a

VÁLLAL: magas-, vasut-, út-, hid- és vízépitési munkálatokat

FELD OLY

tisztít **szárazon** kosztümöket, öltönyöket, felöltőket, fest **minta szerint** mindenféle ruhaneműt.

Tisztviselőknek nagy kedvezmény! Telefonhivásra minden tételért elküldünk!

Gyár: **VII., Thököly-út 33.** Telefon: J. 394-41 és J. 446-72.

HERRMANN MIKSA MINISZTER: A főváros elsőrangu érdeke, hogy maga kezelje a bánhidai centrálét

Még ebben az évben üzembe helyezik a dunántuli elektromos telepet — Kedvező mederben haladnak a tárgyalások a fővárossal

Kozma Jenő dr.-nak a *Fővárosi Hírlap* legutóbbi számában, a bánhidai centrálé fővárosi vonatkozásairól megjelent nyilatkozata, mértékadó politikai körökben nagy megértéssel találkozott. Nyilatkozatában ugyanis megsürgette a folyamatban lévő tárgyalások befejezését és annak a véleményének adott kifejezést, hogy *a fővárosnak saját kezelésbe kell vennie a bánhidai centrálét.*

A folyamatban lévő tárgyalásokról egyébként különböző hírek vannak forgalomban. Egyes hírek szerint a tárgyalásoknak nemcsak az a célja, hogy a főváros részéről történő igénybevétel feltételeit állapítsák meg, hanem azokat a módozatokat is, amelyek mellett a főváros a centrálét, mint önálló üzemet kezelésbe is vehetné. Más oldalról viszont az a terv merült föl, hogy a Fővárosi Elektromosművek, vagy a BSzKRt vegye kezelésbe a centrálét.

Herrmann Miksa kereskedelmi miniszter,

akit ebben az ügyben megkérdeztünk, a következőket mondotta a *Fővárosi Hírlap* munkatársának:

— Mindaddig, amíg a tárgyalások be nem fejeződnek, konkrét nyilatkozatot nem tehetek. A tárgyalások feladata az, hogy *a centrálé és a főváros viszonya megállapíttassék.* Tekintettel arra a körülményre, hogy

a főváros lesz a bánhidai áram legnagyobb fogyasztója, legelsősorban a fővárosnak az érdeke az, hogy kezelésbe vegye a centrálét és így necsak fogyasztója, hanem gazdája is legyen annak.

A tárgyalások kedvező mederben haladnak előre és én remélem, hogy

ezt a nagy és fontos problémát, amely országos jelentőségű, közmegelégedésre fogjuk megoldani.

Herrmann Miksa kereskedelmi miniszter közölte még a *Fővárosi Hírlap* munkatársával, hogy Bánhidán *az építkezési munkálatok gyors tempóban haladnak előre.* Az építkezést ez év végére előreláthatóan befejezik, úgyhogy 1930-ban már meg is kezdheti működését az új centrálé.

NEM A FŐVÁROS, HANEM AZ ÁLLAM valósítja meg a Népegészségi Intézetet

A kultuszkormány az egyetem számára akarja létesíteni a szociálpolitikai intézményt — A Gyáli-úti régi fertőtlenítő telep felhasználásáról indultak meg a tárgyalások

Másfél évvel ezelőtt a *Fővárosi Hirlap* jelentette elsőnek azt a nagyszabású és rendkívül érdekes tervet, amely a Gyáli uti régi fertőtlenítő telepnek *szociálhigieniai intézetté való átalakítására vonatkozott.* A *Fővárosi Hirlap* cikkeit, az illetékes szaktekintélyek nyilatkozatait széles körben a legnagyobb érdeklődéssel fogadták, közben azonban — különböző okokból ez a terv, amelynek megszületése *Csordás* Elemér dr. tisztifőorvos és *Parassin* József dr. igazgató-főorvos érdeme — *elaludt.*

Időközben — mint arról lapunk hasábjain mindenkor beszámoltunk — különböző formában reinkarnálódott az *„Egészség házának"* gondolata, s a legutóbbi tervek szerint a VII. kerületi tüdőbeteg gondozó intézet létesítésével kapcsolatban *a Wesselényi uccában vásárolt telken akarták megvalósítani ezt az intézetet,* amelyben a tüdődispanzer mellett anya- és csecsemőgondozó, védőintézet, napközi otthon, bölcsőde, házassági tanácsadó, antialkoholista dispanzer, venereás-dispanzer és szociálhigieniai népoktatás céljára előadóterem lett volna. Pénzügyi és elvi okokon

hajótörést szenvedett ez a megoldási lehetőség is,

úgyhogy már-már az volt a látszat, hogy a főváros közönsége *hosszú időre kénytelen lesz lemondani* erről a szociális, hygieniai és a népegészségügyi prevenció szempontjából annyira fontos és nagyjövőjű intézetről.

— Néhány héttel ezelőtt azonban teljesen csendben

új tárgyalások indultak meg a főváros illetékes tényezői és a kultuszminisztérium között,

s ezek a megbeszélések olyan irányban haladnak, hogy minden reménység megvan az Egészségóvó intézet vagy *szociálhygieniai telep közeli megvalósulására és pedig*

állami segítséggel, a főváros minden áldozata nélkül.

A régi, első terv életrehívásáról, a Gyáli úti, üzemen kívül helyezett fertőtlenítő intézet felhasználásával létesíthető szociálhygieniai telep megvalósításáról folynak ezek a tárgyalások.

Jólértesült helyről sikerült megtudni a *Fővárosi Hirlap* munkatársának, hogy

a kultuszminisztérium bizonyos feltételek mellett hajlandó a fővárostól a Gyáli-uti épület és telekkomplexumot hosszabb időre átvenni.

és a *Tudományegyetem* céljára rendelkezésre bocsájtani, hogy ott az ujpesti inézethez hasonló *szociálpolitikai intézetet létesítsen.* A tanácskozások központjában

Erődi-Harrach Béla dr.,

a kiváló szociológus egyetemi tanár áll, aki a viszonyok megismerése után nagy hajlandóságot mutat az ujpesti intézmény után a budapesti intézet megvalósítására is, amely emberbaráti rendeltetése mellett a tudományos kiképzés céljára szolgálna.

(Folytatása a 4.-ik oldalon.)

Fővárosi Hírlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

STADLER MIHÁLY R.T.

DISZ ÉS PRAKTIKUS KÉRITÉSEK GYARA
BUDAPEST, VI., TERÉZ KÖRÚT 43 SZ
Eladási osztály: VI, Teréz körut 43. szám

Kárász Géza okl. mérnök építőmester
Budapest, VII., Dohány ucca 16. Tel: J. 370-38.

TELEFON: A. 251—43.
ŠTEFKOVICS SÁNDOR
kőműves mester
Budapest, VI. kerület, Izabella ucca 44/b

Pittel és Brausewetter
beton-, hid- és mélyépitő részvénytársaság
BUDAPEST,
VI., BULYOVSZKY UCCA 12. SZ.
Telefon: L. 991—29

Börkabátok
rövid és hosszú,
bőrnadrágok, sportmellények,
szőrmebundák, soffőrbundák és őrbundák,
lábzsákok és kocsitakarók, Trench-Coat, autó bőrfejvédők,
és kesztyűk.
Ügyeljen az „ABI" védjegyre!
Gyártja:
Acél Bőrruházati Ipar
Budapest, VII., Károly-körút 13. Telefon: J 364-91

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

Németh Vilmos
épitési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

Központi fütés
Vizvezeték berendezés
Bádogos munkák
FARKAS IZOR, BUDAPEST
VIII. Nap ucca 10. Telefon: József 336-51

Telefon: Aut. 107—58.

KISSLING CSILLÁROK
legolcsóbb és legjobb kivitelben.
VI. kerület, Podmaniczky-u. 31 szám

— A Gyáli úti régi fertőtlenítő telep ilyen felhasználásának gondolata *Csordás* Elemér tisztifőorvos úré. Az ő érdeme lesz elsősorban, ha ezt az évek óta üres, semmire sem használt épület-komplexumot *a közegészségügy szolgálatába állítja az állam és a főváros.*

— A telepet már korábban megtekintették kiváló szaktekintélyek, orvosok, elsősorban *Parassin* József dr. egészségügyi főtanácsos, a központi tüdőbeteggondozó igazgató-főorvosa és a *Tuberkulózis-elleni Országos Bizottság* főtitkára s valamennyi megállapította, hogy a kérdéses objektum

mindenféleképen alkalmas erre a célra.

Ugyszólván *minimális áldozattal, aránylag kevés munkával* úgy át lehet alakítani a meglevő épületeket, hogy azokban *elhelyezhető lesz egy nagyobb tüdőbeteg-dispanzer, esetleg napközi üdülővel és gondozóval kombinálva,* ahol

a kezelt betegek reggeltől estig fekvő kúrát végezhetnek,

a szabad levegőn tartózkodhatnak, és tápláló ellátást kaphatnak. Lesz hely egy másik intézménynek, amelyben anya- és csecsemővédő intézet, napközi otthon és bölcsőde lesz, sőt marad hely a venerea-dispanzernek, antialkoholista- és elmebeteg védőintézetnek, házassági tanácsadónak stb. stb. mindannak, aminek ilyen szociálpolitikai, hygieniai intézetben lennie kell.

— Kimondhatatlanul fontos ennek a tervnek a megvalósítása, mert máris

igen nagy gondot okoz, hova helyezzük el azokat a tüdőbetegeket, akik a gondozó intézetek kezelésében vannak ugyan, de akiknek szanatóriumi elhelyezése, üdültetése, vagy kórházi ápolása az ismert viszonyok miatt lehetetlen.

Ezen a telepen az ilyenek számára *fekvőcsarnokokat lehetne építeni, ahol egész nap lehetnének.* A külföld nagyvárosaiban *már sok helyen építettek ilyen napközi fekvőcsarnokokat* és mindenhol igen jól beváltak.

— A főépületnek három szárnya van. A két oldalépületben lehetnének a várószobák, rendelők, stb., a középső részben pedig, ahol a fertőtlenítő gépek állottak, lehetne *a gondozottak étkező helyisége,* a konyha stb.

— Kifogástalan fürdőintézet is van a telepen, ahol fürdőkezelést kaphatnának a betegek. Ezzel

a teleppel szemközt van a Rockefeller-féle új, állami közegészségügyi intézet, amelynek tudományos kutató munkája kooperálhatna az intézménnyel és így rövidesen páratlanul tökéletes mintaintézmény lehet a most gazzal benőtt, elhagyott telepből.

Az érdekes terv iránt érdeklődtünk

Némethy Béla tanácsnoknál,

a közegészségügyi ügyosztály vezetőjénél is, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— *Tényleg megindultak a kultuszminisztériummal a telep felállítására vonatkozóan bizonyos megbeszélések,* ezekről nyilatkozni azonban még *korai volna.* A kultuszminisztérium az egyetem számára rendezné be ott a szociálpolitikai intézetet az *Erődy-Harrach* professzor vezetése alatt álló ujpesti állami intézet mintájára. Ha a kooperálás a főváros és az állam között létrejönne, ez a viszony elgondolásunk szerint *hasonló lenne ahhoz, amely a Stefánia-Szövetség és a — főváros között fennáll az anya- és csecsemővédelem* terén, úgyhogy az intézet irányításába bizonyos beleszólást feltétlenül biztosítanánk a fővárosnak.

Az állami vagy egyetemi intézet minden bizonnyal kitünően ellátná a maga feladatát, örvendetes tehát a kultuszkormány megértő készsége. Mindazáltal úgy hisszük, meg kellene fontolni a törvényhatóságnak annak idején, hogy ne maga valósítsa-e meg mégis a szociális intézetet, amelynek létesítése nem kerülne többe 3—400.000 pengőnél, évi fenntartása pedig alig emésztene fel 30—40.000 pengőt.

BUDA RÉGI, ROMANTIKUS TEMETŐIT virágos emlékkertekké alakítják át

Megváltoztatják a szabályrendeletet, hogy ne keljen elpocsékolni 800,000 pengőt

A használaton kívül álló régi, elhagyott budai temetők, elsősorban a hajdani tabáni és krisztinavárosi sírkert, már hosszabb idő óta rendezésre várnak. A törvényhatósági bizottság tagjainak jelentékeny része és a hivatalos körök is már régen gondolnak arra a megoldásra, hogy ezeket a régi temetőket az összes kegyeleti szempontok megőrzése mellett *emlékkertekké, vagy parkokká változtassák át.* Ennek a megoldásnak ezideig útjában állott a köztemetői szabályrendelet, amely úgy intézkedett, hogy a régi temetőket bizonyos időn túl ki kell üríteni, s a holtak maradványait közös sírban kell elhelyezni.

Most aztán igen figyelemreméltó terv merült fel a romantikus régi budai temetőkkel kapcsolatban. Erről a tervről a következőket mondották a közegészségügyi osztályban a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A rendelet szerint kiürítésre váró tabáni és vizivárosi régi temetők abból az időből valók, amikor még nem rendszeresen temettek, nincsenek kiszabott parcellák, a temetésekről, sírhelyekről *nyilvántartást nem vezettek,* s ezeknek a régi temetőknek *minden talpalatnyi helye be van temetve.*

— Ha a szabályrendeletet lelkiismeretesen végre akarjuk hajtani, akkor

a kiürítés során a temető egész területét két méter mélységben fel kellene ásni

s így felkutatni a föld mélyében, régen elfelejtett sírokban nyugvó halottak földi maradványait.

— Ez a munka a vizivárosi temetőben mintegy 500.000, a tabániban pedig 300.000 pengőt emésztene fel, kipusztítaná a temető dús növényzetét, szép régi fáit. *Az evakuálás*

költsége a temetők 1929. évi budgetjének felét emésztené fel.

— *Külföldön a régi temetőket sohasem ürítik ki, hanem azokból mindenütt parkok létesülnek* anélkül is. És valóban

kegyeleti szempontból sem lehet kifogás az ellen, hogy a halottak nem sírköveik, hanem gondozott park virágjai, pázsitja alatt nyugodjanak tovább.

— Sem kegyeleti, sem közegészségi szempontból nincsen akadálya annak, hogy e régi temetők sírjait ne bolygassuk meg, hanem azok *érintetlenül maradjanak meg továbbra is.*

A tanács és a közegészségi bizottság *hozzájárult a szabályrendelet megfelelő módosításához,* amely megengedi az exhumálás mellőzését, s a közgyűlés is minden bizonnyal megadja a hozzájárulást, annál is inkább, mert a mai állapot valóban kegyeletsértő,

az új emlékkertek pedig díszei lesznek az egyes városrészeknek

A régi tabáni temető, ahol Budavára 1848-i ostrománál elesett honvédek vannak nagyszámban,

a szabadsághősök ligetévé alakul át

a *vizivárosi temető* pedig ugyancsak park lesz, s ennek a szomszédos János-kórház betegei szempontjából van nagy jelentősége. Gondosabb tervet kíván a régi *ujlaki temető* átrendezése, amely a fővárosnak adományozott Kiscelli-kastély gyönyörű parkjának tőszomszédja. Szó van arról, hogy a temetővel kibővítik a parkot, s ez esetben *Buda romantikus szépségekben bővelkedő sétakertje lesz e helyen.*

„MEINL TEAKEVERÉKEI'

Queen's blend ¼ angol font .	P 4·40
Three stars 10 dk	P 3·80
Ceylon special 10 dk	P 2·80

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR SAJÁT GYÁRTELEPÜNKÖN
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: L. 960-24

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MERNÖK ÉPITŐMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 SZ

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapittatott: 1895. A. B. C. fagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

SOLTY LÁSZLÓ KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—31.

„PRÄCISIOS" elektrotechnikai és tudományos műszer laboratorium
Budapest, IX. ker. Mester-utca 22.

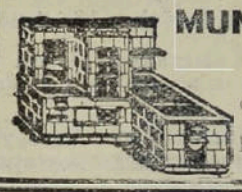

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos: Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa u. 39.
Telefon: J. 312—30.

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-36.

Telefon: József 464-57 KOVÁCS OSZKÁR Telefon: József 464-57
BADOGOS-MESTER, ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE-
BUDAPEST, IX., GYEP UCCA 56. SZÁM.

Radiátorok, Fűtőtestek, Hőálló zománcozás
25 ÉVES GYAKORLATTAL
BIEDL KÁROLY
Budapest, VII. kerület, Hársfa ucca 57. szám
TELEFON: JÓZSEF 451—43

ŞPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala núpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javitását és jókarban tartását
Budapest, III., Pacsirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

LIPNER ÉS TAUSZ épület- és keményfakereskedők
Iroda: VIII, Szeszgyár-u. 8. BUDAPEST Tel.: J. 310-23 és 594-24. Főraktár: VII, Thököly ut 145

fürdőszoba berendezések
Jégszekrények, Sörkimérők
Elektromos Hűtőberendezések
A mészáros-hentes, cukrász, vendéglő és tejipari üzemek részére
WIESEL ADOLF
Iroda és gyár: VI. Dessewffy u. 30 Üzlet: VI, Vilmos cs. út 47
Telef: L. 912—63 és Aut. 291—20

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva

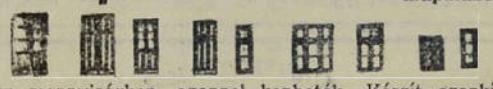

nagy mennyiségben, azonnal kaphatók Készit azonkivül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben Malomsoky József asztalosárugyár rt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

Alapitva 1888 LUDVIG JÁNOS
mázoló- és tényező-mester
Budapest, IX., Angyal ucca 34. Telefon: J. 302-76

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

Vitéz HANTAY ÉS GALAVITS okl. gépészmérnök
elektrotechnikai vállalatai
Budapest, VIII., Szigony-ucca 34. — Telefon: J. 373—59.

SZÉKELY ÉS KATONA
épitészek, épitési vállalkozók
Budapest, V., Kádár-ucca 4. — Telefon Lipót 903-26.

SZVETICS JÓZSEF
épitési vállalkozó
BUDAPEST, TELEP UCCA 8.

SCITOVSZKY BELÜGYMINISZTER:
Még ebben az évben választás lesz Budapesten

Szó sincs az autonómia jogainak megnyirbálásáról — A belügyminiszter februárban beterjeszti a javaslatot, amelyet áprilisban letárgyal a parlament

Bizonyos oldalról úgy igyekeznek megmagyarázni és megvédeni a két szélső pártnak az alpolgármesterválasztásnál történt összefogását, minthogyha a főváros autonómiája forgott volna veszedelemben és *erre az összefogásra a jövőben is szükség volna* a fővárosi törvényjavaslat állítólagos autonómiaellenes rendelkezéseivel szemben. Még senkisem ismeri a fővárosi reform szövegét, de már arról beszélnek, hogy tiltakozni kell az autonómia megnyirbálása ellen. Másrészről viszont amiatt támadják a belügyminisztert hogy még mindig nem terjesztette a képviselőház elé a javaslatot. A reform beterjesztésének csekély eltolódása miatt ugyanis egyesek tendenciózusan azt hirdetik, hogy az év végéig a választások nem lesznek megtarthatók.

Scitovszky Béla dr. belügyminiszter

erről a kérdésről a következő nyilatkozatot tette a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt:

A fővárosi törvényjavaslatnak a Ház elé terjesztése most már *nem késhetik soká*. Minisztériumom törvényelőkészítő osztálya már végzett az anyaggal, az alapelvek le vannak fektetve. A fővárosi reform tervezetét, minthogy abban az adminisztrációval kapcsolatban fontos pénzügyi rendelkezések is foglaltatnak,

átküldtem véleményezés céljából a pénzügyminisztériumba.

A javaslattervezet tehát egyelőre még a pénzügyminisztériumban van. Most várom a pénzügyminiszter úr észrevételeit. Mihelyt visszakerül a törvényjavaslat a belügyminisztériumba, — ami egy-két nap kérdése — megállapítják a végleges szöveget.

— Mielőtt azonban a javaslatot a képviselőház elé terjeszteném,

meghallgatom a községi pártok vezetőinek a véleményét.

Mindez *nem vehet már hosszú időt igénybe*, úgyhogy — számításom szerint — *februárban abban a helyzetben leszek, hogy a fővárosi reformot a Ház elé terjeszthetem.*

— Ami a javaslat napirendretűzésének időpontját illeti, erre vonatkozóan *nem vagyok illetékes nyilatkozni*. A reform napirendretűzése a képviselőház munkamenetének alakulásától függ. Minthogy több olyan nagyobb javaslat van előkészítés alatt, amelyeket a miniszterelnök úr sürgősen tető alá akar hozni,

nem hiszem, hogy áprilisnál előbb sor kerülhessen a reformjavaslat tárgyalására. Megnyugtathatom azonban a sürgetőket: még ez évben választás lesz Budapesten.

Scitovszky Béla belügyminiszter végül közölte még a *Fővárosi Hirlap* munkatársával, hogy azok a hírek, amelyek a javaslat autonómiaellenes rendelkezéseiről szólanak, *nem felelnek meg a valóságnak*. Hivatali pályáját a vármegye szolgálatában futotta meg és megtanulta tisztelni és megbecsülni az autonómia erejében rejlő nagy nemzeti kincset. Etekintetben tehát *nem lehet ok semmiféle aggodalomra.*

Ezek szerint a képviselőház áprilisban, vagy legkésőbb májusban tető alá hozza a fővárosi reformot, a községi választásokat pedig előreláthatóan októberben fogják megtartani.

Előljárókat és plébánosokat
Jelöltek az Egységes Községi Polgári Párt értekezletén

Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfő este 6 órakor *Kozma* Jenő elnökletével ülést tartott, amelyen jelen voltak: *Kozma* Jenő, *Csilléry* Béla, *Bohn* József, belvárosi *Horváth* Károly, *Dorner* Gyula, *Pompéry* Elemér, *Dinich* Vidor, *Harrer* Ferenc, *Rásó* Lajos, *Glück* Frigyes, *Farkas* József, *Girardi* Tibor, *Battenberg* Lajos, *Bayer* Antal, *Nagy* Antal, *Gaylhoffer* István, *Szabó* László, *Lackenbacher* György, *Lédermann* Mór, *Halter* Károly, *Schmidt* Richárd, bibiti *Horváth* János, *Spett* Ferenc, *Holtzer* Nándor, *Sajó* János, *Kállay* Tamás, *Dósa* Ottó, *Wellisch* Andor, *Hubert* Vilmos, *Szamek* Emil, dr. *Huttiray* Gyula, *Frischfeld* Lajos és mások.

Kozma Jenő elnök beszámolt az alpolgármesterválasztás után előállott várospolitikai helyzetről és rámutatott arra, hogy a párt által kiépített polgári frontnak a jobbról és balról jövő szavazatokkal együtt 134 szavazata volt. Ezután a párt bizottsági tagjai elhatározták, hogy *a párt egységesen halad a maga útján, melyet a polgári gondolat érdekében helyesnek tart, tekintet nélkül arra, hogy a szélsőségek természetellenes szövetkezése megnehezíti-e ezt az utat, vagy sem.*

A szerdai *elöljáró-választással* kapcsolatosan elhatározták, hogy az első elöljárói állásra *Spannberger* Alajost, második elöljárói állásra pedig *Guth* Ferencet jelölik, akik mint behelyettesített elöljárók, már hosszabb ideje közmegelégedésre működnek.

A *plébános-választásnál* pedig *Károlyi* Károlyra és *Vargyas* Tivadarra fognak szavazni.

Az értekezlet második részében *a Vajdahunyad-csoport kiegészítéséül tervezett új híd létesítéséről tárgyaltak.* A földmívelésügyi minisztérium ugyanis a Városliget főbejárata elé a mostani ideiglenes és rozoga vashíd helyett a várkastély stílusával harmonizáló és művészi kiképzésű hidat óhajt emelni és ehhez a főváros anyagi hozzájárulását kéri. A párt már a mult ülésen foglalkozott ezzel a tervvel és akkor egy ötös bizottságot küldtek ki *Dorner* Gyula elnöklése alatt a kérdés tanulmányozására. *Dorner* Gyula beszámolt arról hogy *Alpár* Ignác elgondolása szerint *Kotál* Henrik építész két tervet készített, az egyik egyszerű vasbeton és faépítésű megoldás, amely 50.000 pengőbe kerülne, a másik teljesen a várkastély stílusához alkalmazkodik, azt mintegy kiegészíti, tornyos, díszes architekturájú kőhíd, amelynek kivitele 118.000 pengőbe kerül. A földmívelésügyi minisztérium 48.000 pengőt szánt erre a célra, úgyhogy a fővárosnak 70.000 pengőt kellene még adnia. Az értekezlet *Wellisch* Andor és *Pompéry* Elemér felszólalása után a tervet pártolóan magáévá teszi azzal, hogy a főváros kösse ki azt, hogy a hetvenezer pengős összegen felül semmi esetleges hiteltúllépést nem vállal és hogy az új építmény is a főváros tulajdonába megy át.

A párt hozzájárult *Badál* Ede előljáró nyugdíjazásához, majd letárgyalta a közgyűlési napirend többi tárgyait és ezzel az értekezlet 8 órakor véget ért.

Értekezlet után vacsora volt, melyen a Polgári Egység Klubja tagjai is résztvettek.

Jó úton kitünő
Legolcsóbb, legtartósabb
2 és 4 hengeres, léghütéses személy- és teherautók

UNITAS
TATRA
LENGŐ TENGELLYEL

Rossz úton páratlan
Biztos, gazdaságos, elegáns
6 hengeres, vízhütéses luxus sportautók

GYÁRTJA ÉS VEZÉRKÉPVISELI:

GYÁR: V., ZÁPOLYA U. 13.
UNITAS
SALON: NAGYMEZŐ U. 19.

AUTOMOBILIPAR ÉS KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

SAJÁT SOFFÖRISKOLA! SAJÁT SOFFŐRISKOLA!

TATRA

Megjelent A PÉNZVILÁG legújabb száma szenzációs tartalommal!
Kapható minden ujságárusnál
Ára 40 fillér

„NEPTUN“ csónakszalon
VI. ANDRÁSSY-Ú 25 (Drechsler-palota)
CSÓNAKOK
Kaiser, Wiekhardt, Petyerity, Karsai gyártmányok
Fővárosi és üzemi tisztviselőknek
18 havi részletre is
raktárról kaphatók
Dunavölgyi Csónakházak és Kishajóépítő r.-t.
!!! Mintaterme állandóan nyitva !!!

VOZÁRI PÁL okl. gépészmérnök
Budapest VIII, Hunyadi u. 37. Tel.: J. 373-34
VÁLLAL: Villamosvilágitási, erőátviteli és gyengeáramú berendezéseket. Községek, gazdaságok és épületek erőátviteli és világitási berendezések tervezését és készítését. Dynamók és motorok javitását, tekercselését. Gép- és épületlakatos munkákat.

Egy hét alatt épült fel a Frangepán uccai modern városi szükséglakás-ház

Szokatlan esemény színhelye volt szombat délelőtt a *Frangepán* uccai nyomortanya-telep, ahol *pontosan nyolc nap alatt épült fel egy modern, nyolclakásos ház*, amelybe szombaton költöztették be az *életveszedelmes régi viskók lakóit*. Ez a telep a főváros tulajdona, s a düledező viskókban nyolc család lakott. Az utóbbi időben megállapították, hogy összeomlás előtt állanak a vályog oduk, lakóik *életveszedelemben forognak*, épen ezért *szokatlanul gyors segítésre van szükség*.

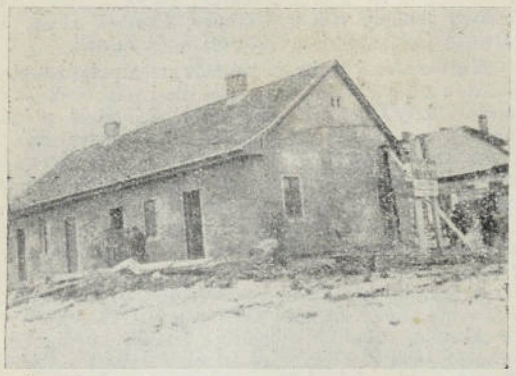

A főváros erre megbízta *Márkus* Lajos vasszerkezetgyárost január 7-én, hogy *azonnal építsen egy Böhler acélváz rendszerű házat*. A megbízás után két nappal megindult a munka és

a dermesztő, állandó 10—12 fokos hideg ellenére január 16-án készen állt a modern, száraz, higienikus, kitünően hőszigetelő, villanyvilágitással ellátott nyolclakásos ház,

amely *mindössze 15.000 pengőbe került, tehát jóval kevesebbe, mint hasonló téglaépítkezés*.

A csinos, izlésesen képzett homlokzatú, frissen vakolt ház *külsőleg miben sem különbözik a téglaépítményektől*, holott massziv téglafal helyett *ruganyos acélvázak merevítik*. Az acélvázakra belül acéllemezek vannak erősítve, kivül pedig egy speciális hőszigetelő, az úgynevezett *heraklit*, amely *magnézium-preparátum*. A lemezek és a heraklit réteg között levegőköpeny huzódik, úgyhogy ez a modern acélvázas építkezés

oly kitünően tartja a meleget, mint egy félméteres téglafal.

A jövő ideális háztipusát valósította meg a *Frangepán* uccai építkezés, amely olcsósága és építési gyorsasága mellett az esztétikai szempontok teljes kidomborításával

a leghigienikusabb,

lakóházat létesített. Ezt garantálják az *acélfalak*, amelyekben nem húzódhatik meg a féreg és amelyek *nem éghetnek el*.

Nagy előnye ennek a rendszernek, hogy bármikor, szinte órák alatt, anyagveszteség nélkül *szétszedhető* és tetszés szerinti helyen *felállítható elenyésző költséggel*.

Az acélrendszerű ház konstrukciójának geometrikus tisztaságánál fogva

abszolut jól hőszigetelt, feltétlenül féregmentes, s teljesen tűzbiztos,

tartósságra pedig vetekszik a téglaházakéval.

Nagy előnyeit manapság már jól ismerik, ennek tulajdonítható, hogy *Márkus* Lajos

az elmult évben több, mint negyven ilyen Böhler-rendszerű házat épitett.

Családi házakon, nyaralókon kívül *főleg hatósági épületek* épültek nagy számban és higienikus előnyeit gyakorlatilag legjobban jellemzi, hogy

ilyen rendszer szerint épült a népjóléti minisztérium megrendelésére a mogyoródi „Egészség háza".

De *Márkus* Lajos gyára építette az esztergomi és a szentgotthárdi fővámhivatalt is, azonkívül számos *vám- és határrendőrségi épületet*.

A *Frangepán* uccai városi szükséglakás-ház csinos külsejével, tágas, higiénikus szobáival, falbasüllyesztett villanyvezetékeivel, fűtőberendezéseivel, miben sem különbözik a költséges és hosszú hónapok munkájával felépíthető téglaépítményektől, ezzel szemben rekord-idő alatt,

egy héten belül épült fel

és ezzel bebizonyította ennek a zseniális új építkezési rendszernek olyan előnyeit, amelyek *szinte páratlan jövő-perspektívákra nyújtanak kilátást*.

Tény az, hogy ma már nálunk is mind nagyobb érdeklődés mutatkozik e rendszer iránt, amelynek népszerűsége különösen *Ausztriában, Németországban, Angliában*, főleg pedig *Amerikában* nyerte meg az építtetőket.

Ez érthető is, mert eltekintve magának az épületnek olcsóságától, ennél a rendszernél minden rendkívül olcsó. Szabványos szerkezetekről lévén szó, *az alkatrészek gyárilag, tömegesen állíthatók elő*, miután pedig

a falnak súlya alig tizedrésze a téglafalak súlyának,

lényegesen *kisebbek a szállítási költségek*, nem is beszélve *a munkabérekről, amelyek minimálisak az elenyészően rövid építkezési idő folytán*.

Végül pedig ép a kényes igényeket követelő hatósági megrendelések bizonyítják legjobban a kész épület higiénikus és lakhatási előnyeit, úgy hogy *az acélvázas építési rendszer valóban korszakalkotónak látszik ez építkezés történetében*.

AZ 1929 ÉV ÚJ TIPUSAI
RÁBA-KRUPP
RÁBA A. F.
NEHÉZTEHERAUTÓK | GYORSTEHERAUTOK
ÜZLETI GÉPKOCSIK | Betegszállitóautók
TÜZOLTÓ AUTÓK | LOCSOLÓAUTÓK
Szemétgyüjtő autók | AUTÓPÓTKOCSIK
AUTÓBUSZOK

MAGYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R. T.
AUTOMOBILGYÁRA
GYŐR

Kérjen ajánlatot a központi igazgatóságtól:
Budapest, V.
Deák Ferenc u. 18
Telefon: 818—50

Minden pillanatban rendelkezésére áll javitóműhelyünk és alkatrészosztályunk:
Budapest, X.
Kerepesi-út 26
Telefon: József 453—84

Schöndorfer Jenő mérnök
központi fütési, szellőztetési, vizvezetéki és csatornázási berendezések vállalata
Budapest, VIII., Gólya ucca 22. sz.
Telefon szám: József 431—72

MATYÁSSY ANTAL ÉS FIA
mázoló és festő-mester
BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 358-48

Hochhauser
Ferenc épitési vállalkozó Budapest IX., Soroksári ut 38. Tel.: J. 459-81

TÖRÖK IGNÁC
TELEFON: József 368—87.
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ, VASBET. NÉPITŐ, ÉPITŐMESTER
Budapest, I. ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.

Csütörtökön
PESTI LŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

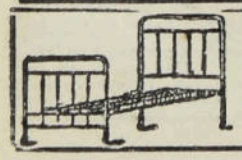

Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készitményeit Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

FRANK EMIL BUDAPEST, V, Hollán-u. 9.
okl. mérnök és épitőmester Tel.: Aut. 293—27

LICHTMANN ADOLF
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
Tervez és készit: Vizvezetéket, csatornázást, épület és mindennemü bádogos munkát
BUDAPEST, V, SOLYOM U. 20
T.: Aut. 297-56

DIÓSY JÁNOS BUDAPEST,
rézárukereskedő VII., Rákóczi-út 24.
TELEFON: JÓZSEF 420-55

Telefon: Automata 836—28.
MAYER LAJOS
tetőfedőmester, tetőzetek jókarbantartási vállalata
VI. ker., Ferenc József-rakpart 18. sz.

FISCHER HENRIK
épületfakereskedő
Telefon: J. 623—09.
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

LUSZTIG MIKLÓS
ÜVEGKERESKEDŐ
KÉPKERETEZÉS, ÉPÜLETÜVEGEZÉS, ÜVEGTETŐK KÉSZITÉSE JÓKARBANTARTÁSA
BUDAPEST, VII., SÍP UCCA 6 TELEFON: J. 335-30

Fratrichevich István diszitő-festő
Budapest
Elvállal templomok, épületek, lépcsőházak, kávéházak, szoba-, festő, diszitő és mázolási munkákat. — Telefon: J. 372—98. VII, Dembinszky-u 38

GRUIZ KÁROLY LAKATOSMESTER
BUDAPEST, X., JÁSZBERÉNYI-ÚT 17.
TELEFONSZÁM: JÓZSEF 304-75.

BUCHTA KÁROLY
közp. fütés és vizvezetékberendező mester. — Telefon: Krisztina 505—01. sz.
Bpest, II., Retek u. 37.

Kaucz István
épület, butor és bolfberendező asztalos
Budapest, I., Győri-ut 1.

FISCHER ANTAL szobrász
Budapest, VII., Cobor ucca 6. szám

Parketta és padlózási vállalat
NAGY KÁLMÁN Rákóczi tér 17. Telefon: J 431-88
Mindennemü padozat készitése egyszerü és diszes kivitelben. Javitások jutányos áron.

SCHINZEL LAJOS BÁDOGOS SZERELŐMESTER
Budapest, VII, Péterfy Sándor u. 15
Telefon: J. 393-32. TERVEZ ÉS ELVÁLLAL: Központi gőz-, viz és légfütési valamint száritó berendezéseket és bádogos munkákat.

Széchenyi Gyógyfürdő
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelithető.

Fekete Ödön mérnök
Vizművek, vizvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

BOGYÓ ISTVÁN TELEFON: JÓZS. 355-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VII., JÓZSEF UCCA 9

BUCSANYECZ JÓZSEF
ÁCSMESTER ÉS ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, VII., Rottenbiller ucca 4/b.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapittatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223-06. szám.

ÉPITŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Asztalgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

Pompásan kiépített szervezet

vigyáz ezután a budapesti gyermekek testi, szellemi és erkölcsi fejlődésére

Elkészült az iskola-egészségügyről és az iskolai gyermekvédelemről szóló végleges szabályrendelet

Purébl Győző dr. tanácsnok, a közoktatásügyi osztály vezetője csütörtökön mutatta be a tanácsnak az új, jobbanmondva *a végleges iskolai egészségügyi és gyermekvédelmi szabályrendeletet.*

Az iskolaorvosi intézmény felállítását a törvényhatóság ugyan már 1925-ben elhatározta, a szolgálatot 1926-ban megszervezte, azóta állandóan fejlesztette is, de végleges szervezet mai napig nincs. A gyönyörű eredményeket produkáló intézmény *Purébl* tanácsnok és *Csordás* tisztifőorvos irányítása mellett mindvégig zökkenő nélkül prosperált ugyan, de a kodifikált rendelkezések, a meghatározott irányelvek hiányát *egyre jobban érezték nemcsak az irányítók, hanem az iskolák és a közreműködő orvosok is.*

Purébl tanácsnok a most elkészített szervezeti szabályzattal korszakalkotó munkát végzett, amelynek

jótékony hatását minden bizonnyal rövidesen észlelhetjük nemcsak az iskolákban, hanem közvetve az egész főváros életében.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa felkereste

Purébl Győző dr. tanácsnokot

aki a szabályzatot, a véglegesített szervezetet a következőkben ismertette:

— A törvényhatóság, mint tudjuk, 1925 decemberében határozta el a kedvezőtlen egészségügyi viszonyok javítása érdekében a rendszeres iskolai egészségügyi szolgálatot s azt 1926 január 1-én életbe is léptette. Eredetileg csak az *elemi, polgári, reál, leánygimnázium és kereskedelmi* iskolákat vontuk a szolgálat hatáskörébe, később azután a *gyógypedagógiai, kertészeti, női ipari iskolákra, női kereskedelmi szaktanfolyamokra, az óvodákra és háztartási továbbképző iskolákra is kiterjesztettük,* a körzetek számát pedig 62-re emeltük. Közben létesültek az iskolai szakorvosi rendelők, a Röntgen-laboratórium, újjászerveztük az iskolanővéri intézményt s azt 14 körzetre osztva 42 iskolára terjesztettük ki, szóval az iskolaegészségügy és általában a közegészségügy javítása érdekében, az anyagi és erkölcsi segítségre szoruló tanulók istápolása érdekében igen kiváló és *nélkülözhetetlenné vált munkát végeztünk,* de mégis nélkülöztük a végleges szervezetet, a szabályrendeletet.

— Az új szabályrendelet *hat fejezetre* oszlik és ezek a következők: 1. az iskolaegészségügyi és gyermekvédelmi szolgálat célja és szervei; 2. az általános rendelkezések; 3. az egyes alkalmazottak munkaköre; 4. az alkalmazottak jogviszonya; 5. a szolgálat irányítása és a felügyelet; 6. a vegyes rendelkezések. A rendelet

általában az eddig kialakult gyakorlat alapján készült, egyes rendelkezései azonban a szerzett tapasztalatok alapján ujításokat és módositásokat is tartalmaznak.

— Az eddigi „iskolanővéri intézmény" *gyermekvédelmi szervezetté* alakul át, az iskolanővéri központ helyébe a *Gyermekvédelmi központ lép* és az iskolanővéri körzeteket *gyermekvédelmi kerületekké* alakítjuk át.

— Az iskolaegészségügyi és iskolai gyermekvédelmi szolgálat alkalmazottai mostanáig *ideiglenes, vagy helyettesi minőségben dolgoznak.* A szervezet *végleges* szabályozásával időszerűvé vált ezek

rendszeres állásokra való fokozatos átszervezése.

A rendelet épen ezért részletesen szabályozza a *végleges alkalmazás feltételeit,* az előlépést, fegyelmi felelősséget stb. stb.

— *Az iskolaegészségügyi és iskolai gyermekvédelmi szolgálat az iskolai élettel oly szoros vonatkozásban áll, hogy a központi irányítás,*

a személyi ügyek intézése a közoktatási ügyosztálytól a szolgálat érdekeinek jelentős sérelme nélkül el nem választható.

— Az iskolaorvosi és gyermekvédelmi alkalmazottak ugyanis a szorosan vett hygieniai és szociális tevékenység mellett pedagógiai munkát is végeznek, az iskolaorvosok végzik az egészségtan tanítást, az iskolai védőnők ellenőrzik a mulasztásokat is stb. Ennek megfelelően

a szabályrendelet az iskolaorvosi és védőnői alkalmazottakat a közoktatási személyzet létszámába sorozza.

— *Az iskolaorvosok a középiskolai tanárokat megillető V. fizetési csoporthoz tartoznak,* a tanítói és óvónői oklevéllel rendelkező *védőnők pedig ezeknek a kategóriáknak megfelelő fizetést kapnak.*

— Szabályozza a rendelet az *iskolaorvosok magánprakszisát is és kimondja, hogy hivatali elfoglaltságukon kívül* — minthogy hatósági jogokat nem gyakorolnak —

magángyakorlatot külön engedély nélkül is folytathatnak,

s ezen kívül a tanács bármikor visszavonható külön engedélyével más, — de *legfeljebb csak egy — állandó fizetéssel vagy tiszteletdíjjal járó állást is vállalhatnak,* feltéve, hogy ez a mellékfoglalkozás iskolaorvosi hivatásuk gyakorlásában *nem akadályozza őket. Nem szabad* ezentúl sem az iskolaorvosoknak, vagy szakorvosoknak másik évi fizetéssel és nyugdíjjal járó *közalkalmazást vállalni.*

— A jövőben az iskolaegészségügyi és gyermekvédelmi szolgálat az óvodáktól kezdve az összes fővárosi elemi, ismétlő, polgári, közép és szakirányú iskolákra, szaktanfolyamokra stb. kiterjed.

— 62 iskolaegészségügyi körzet és 14 gyermekvédelmi kerület lesz, 21 iskolaorvosi rendelőintézettel.

— Az iskolaegészségügyi és gyermekvédelmi alkalmazottak létszáma a következő lesz: 62 körzeti, 1 központi iskolaorvos, 39 iskolaszakorvos (4 szem-, 2 fül-, 2 orr-, torok-, gége-, 2 ideg-, 1 bőr-, 3 bel-, 3 orthopéd, 1 röntgen, 21 fogorvos); 1 iskolai fővédőnő, két központi védőnő, 14 kerületi iskolai-, 62

DRÓTFONAT
A LEGJOBB KERITÉSANYAG.
KOLLERICH PÁL ÉS FIAI
BUDAPEST. IV. FERENC JÓZSEF RAKP. 21.

TUNGSRAM
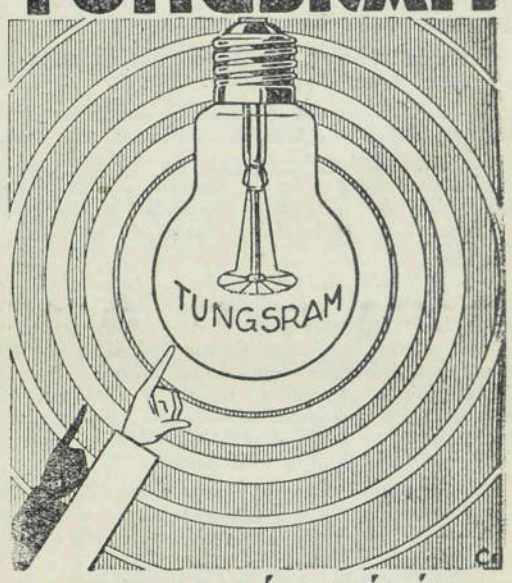

A MEGBIZHATÓ IZZÓLÁMPA

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST
Szabadalmazott „Jm"
kompressor nélküli DIESEL-MOTOR
a legtökéletesebb erőgép.
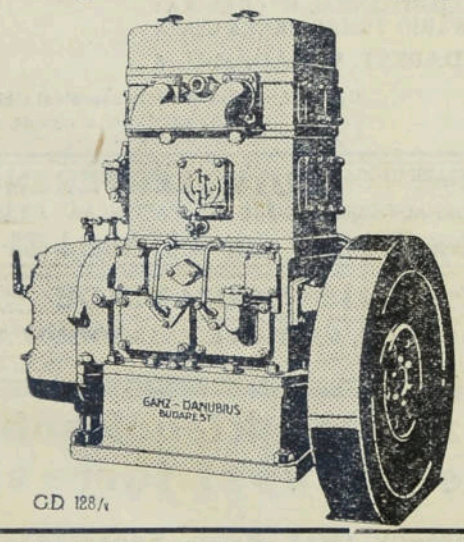

CD 128/1

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55
bádogos, viz, gáz és központi fűtés berendezési vállalata Budapest, II, Török ucca 8. szám

Teherautópótkocsik
Teherautokarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép- és szállitóeszközgyár
Budapest, X, Kápolna tér 27-29. Telefon: J. 395-80.

KOLLARIT
BÖRLEMEZ
A LEGJOBB TETŐLEMEZ
KOLLARIT
FOLYÉKONY SZIGETELŐ ANYAG
NEDVES FALAK SZÁRAZÍTÁSÁRA ÉS ROSSZ BÁDOGTETŐK ÁTMÁZOLÁSÁRA A LEGJOBB
KOLLMIX
HIDEG ASZFALT EMULSIÓ
A LEGJOBB UTÉPITŐ ANYAG
GYÁRTJA: EGYESÜLT UJPESTI VEGYÉSZETI GYÁRAK
KOLLÁR MIKLÓS
UJPEST, VIOLA-UTCA 30-32.
TELEFON: I. 920-56, 913-43, U. 35.

GÓGEL JÁNOS ÉPITÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
TELEFON: Automata 219—69. szám
a legjutányosabb áron szállitunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpacca, valamint alpacca ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
12 havi részletre
Árjegyzéket dijmentesen küldünk
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Bálvány u. 16.
Pontos cimre kérjük ügyelni.

A
BUDAPESTI HIRLAP
minden előfizetője INGYEN kapja a
KINCSES KALENDÁRIUMOT
és a Budapesti Hirlap minden vasárnap megjelenő, páratlan érdekességü 36 oldalas
KÉPES MELLÉKLETÉT
Kérjen mutatványszámot! Bárkinek szivesen küld a kiadóhivatal: Budapest, VIII, József-körút 5

körzeti védőnő és 20 iskolaszakorvosi nővér. Az intézménynek és a szolgálatnak

nemcsak a székesfőváros községi közoktatási intézeteibe járó tanulók egészségének megvédése a célja, hanem az erkölcsi és anyagi segítségre szoruló tanulók anyagi támogatása is.

— Minden iskolaegészségügyi körzetben egy-egy orvos és egy védőnő, az iskolai gyermekvédelmi kerületekben pedig egy-egy iskolai védőnő teljesítenek szolgálatot. *Leányközépiskolákba, vagy szakiskolákba orvosnőt kell beosztani.* Minden iskolaorvosnak rendelő helyisége van az iskolákban az orvosi vizsgálatokhoz, *s első segélynyújtáshoz* szükséges felszereléssel. A szakorvosi rendelőkben végzik a különleges vizsgálatokat, esetleg a rendszeres kezelést is.

— Az *iskolai gyermekvédelmi központ* rendeltetése az iskolai gyermekvédelmi szolgálat közvetlen vezetése és a társadalom jótékonysági szerveinek az iskolai gyermekvédelem támogatására való megnyerése.

— *A védőnők otthonukban is felkeresik a gyermekeket,*

megfigyelik a család szociális és hygieniai viszonyait, ha anyagi, vagy erkölcsi segítségre, gyógykezelésre van szükség, jelentést tesznek,

s közbelépnek. Látogatásaikról jelentést és környezettanulmányt készítenek, szükség esetén telefonon is jelentkeznek. A védőnők e látogatásaikon, általában minden hivatalos eljárásukon látható *szolgálati jelvényt viselnek* és hivatalos személyazonossági igazolványt kapnak, amelyet *kívánatra kötelesek felmutatni.*

— Az iskolaorvosok nemcsak a tanulók testi fejlődését és egészségi állapotát figyelik állandóan, hanem az iskolahelyiségek tisztasági és egészségi viszonyait, a fűtést, szellőztetést, takarítást, az iskolák környezetét, berendezését stb. is ellenőrzik szociálhigiéniai szempontból és

szükség esetén a tisztifőorvos útján a tanácsnak javaslatot tesznek.

— Az iskolaorvosi és védőnői szolgálat *teljesen ingyenes, díjazást elfogadni senkinek sem szabad.*

— Az iskolaegészségügyi és gyermekvédelmi szolgálatot a közgyűlés, a tanács, a közegészségi, közoktatási és központi népjóléti bizottságok, a tisztifőorvos és az iskolák igazgatói ellenőrzik és irányítják.

— *A tiszti főorvos orvosi szempontból irányítja és ellenőrzi* a szolgálat ellátását, véleményezési és indítványozási joga van, s véleményét a tanácsnak a szolgálati utasítás kiadásánál, a személyzet alkalmazásánál, előléptetésénél, beosztásánál, továbbképzésénél, fegyelmi ügyeinél, általában minden fontosabb dologban meg kell hallgatnia. A tiszti főorvos az intézmény működéséről minden félévben jelentést készít a tanácsnak.

Az új szabályrendelet — minden túlzás nélkül — a kultúrvilág *egyik legjobban megszervezett szociális, pedagógiai és hygieniai intézményét alapozta meg.*

Hudetz János
okl. építészmérnök, építőmester
tervező- és vállalkozó irodája
Alapíttatott: 1876 — Telefon: József 351-54
Budapest, VII. Rottenbiller ucca 6/b.

KISS BÉLA ÉS TÁRSA
KERTÉPITŐ ÉS KERESKEDELMI KERTÉSZETI TELEPEK
II., Pasaréti-ut 77 — II., Hidegkuti-ut 3
Telefon: Aut. 644-02.

STILLER G. A. és TÁRSA RESZELŐGYÁR
Vállalja új reszelők szállítását és használt reszelők fölvágását
BUDAPEST, VI., FORGÁCH UCCA 9.
Alapítva 1895. évben. — Telefon: L. 913—36.

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)

LAMMEL FERENC
BÁDOGOS, VIZVEZETÉK ÉS KÖZPONTI FŰTÉS
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF U. 17.
TELEFON SZÁM: JÓZSEF 441—51.

CSURGAI ISTVÁN ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOS
BUDAPEST, VI., LEHEL UCCA 14.
TELEFON: L. 908—53.

Kőbánya: Budakalász **KRÁL GYULA** Telefon:
kőlaragómester, kő- és márványtelepe Aut 624-88
Budapest III, Lajos-u. 77/79

Lizsinszky Rezső kárpitos és díszítő
Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhívó Aut. 510-54

KAUFMANN GYULA BUDAPEST
nyomdai és papíripari
g é p r a k t á r a
Kertész ucca 48. Telefon J. 405—70.

MAGAZINER ALBERT ÉS TÁRSA REDŐNYGYÁR
Budapest, V. ker., Honvéd ucca 38. Telefon: Aut. 106—43

MELOCCO PÉTER
Közp. iroda: VI. Nagymező u. 51
Elvállal mindennemű betonmunkát, valamint terazzó-, műkő- és lapburkolatot
Telefon: L. 966—52

JANCSURÁK GUSZTÁV
rézműves-mester
Budapest, IX., Ferenc-ucca 39.
Telefon: József 308—47.

DROPPA SÁNDOR
ÜVEGESMESTER
BUDAPEST, VII, Rottenbiller u. 29.

RADIATOROKAT ÉS KAZÁNOKAT
központi fűtésekhez gyárt a
MAGYAR RADIATORGYÁR R.-T.
Budapest, X., Gyömrői út 76. sz.
Telefon J. 390-34 és 350-88

MARINKA IMRE
ÁCSMESTER
Budapest, VII, Czobor-utca 63. sz.

Alexi és Uhlyarik műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Falk Miksa ucca 26. Telefon: Aut. 209-93
Disco világítótestek
Schunk & Ebe gyártmányú szénkefék
Mindenféle villamossági cikkek eladása nagyban és kicsinyben—Elvállal mindennemű villamossági szerelést

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

Építési engedélyek

A főváros magánépítési bizottsága 1929. évi január hó 21-én tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadásához járult hozzá:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Budapesti Autonom Orthodox Izr. Chevra Kadisa I., Kissvábhegyi út 18118. hrsz. 2 em. szanatórium és gyógyintézet, terv.: Böhm Henrik és Hegedüs Ármin IV., Gerlóczy u. 15.
2. Klein és Fia Rt., VII., Kövér Lajos u. 5. toldalék és átalakítás, terv.: Nay és Strausz IV., Károly krt. 18.
3. Steimann Mihály I., Kelenföld 3887/10. hrsz. toldalék, terv.: Gál Sándor I., Fehérvári út 3387. hrsz.
4. Keresztes Kornéia X., Szentmihályi út 2113. hrsz. fsz. ház, terv.: Terrem Oszkár Pestszentlőrinc.
5. Auer Hildegárd VII., Szugló u. 1992/33, hrsz. családi ház, terv.: Relle Tivadar VII., Elemér u. 16.
6. Lieskó Pál III., Berend u. 18520/6. hrsz. fsz. ház.
7. Hédinger Miksa III., Nimród u. 3. terv.: Hannesch János Csillaghegy.
8. Samu Nándor X., Csernyus u. 2004/12. hrsz. fsz. ház.
9. Özv. Mogyoróssy Jánosné VIII., Práter-u. 18. ráép., terv.: Taubel Géza VII., Nefelejts u. 56.
10. Pintér János VII., Czobor u. 1966/23. hrsz. toldalék, terv.: Piros Béla VI., Munkácsy u. 29.
11. Kamarás Mihály VII., Tábornok u. 9. toldalék.
12. Virágh Gyula I., Szőcher út 15013. hrsz. em. nyaraló, terv.: Dr. Möller Károly I., Maros u. 3.
13. Spacek Ignác III. Raktár u. 18671. hrsz. fsz. ház.
14. Szabó Imréné VI., Jász u. 1541/a. hrsz. fsz. üzletház, terv.: Németh Sándor VI., Forgách ucca 73.
15. Babits Gyula IV., Magyar u. 24. ráép., terv.: Wágner Lajos VII., Nagydiófa u 16.
16. Kiss János III., Selmeci u. 33. toldalék, terv.: Neudörfer László VI., Teréz körút 3.
17. Mayer Ilona III., Czimbalom u. 9. toldalék, terv.: Bartos Imre Kispest.
18. Klein Árpád és Jenő VI., Bajza u. 4191/10. hrsz. mansard beépítés és átalakítás, terv.: Vajda Andor és Vajda Pál II. Retek u. 53.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Krajic Emil III., Ék u. 5.
2. Steim Móric VI., Hun u. 4.
3. Dr. Dumesa Antal V., Berlini tér 7.
4. Özv. Göcz Jánosné VII., Thököly út 31.
5. Nagy Lajos X., Kolozsvári u. 27.
6. Dr. Murray Róbertné V., Csáky u. 8.

DR. SZÉKELY HUGÓ
OKL. MÉRNÖK VASBETON TERVEZŐ IRODÁJA
BUDAPEST, VII. ALSÓERDŐSOR U. 8
TELEFON: JÓZSEF 351—21.

HANVAY VICTOR
Villany és rádió cikkek
Budapest, VI., Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—99

HARTMANN ÉS CSÁSZÁR ALAPÍTTATOTT: 1889-BEN
ELEKTROTECHNIKAI, MECHANIKAI ÉS RÁDIÓ TÖMEGCIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, V, KÁDÁR-U. 6
Gyengeáramú és Rádiófelszerelési cikkek
Préselés, csiszolás, cziszülözés, aranyozás, niklezés és egyéb szinezések

HAMBACH UTÓDA **LEUTWYLER FERENC**
PAPIRNAGYKERESKEDÉSE ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
Budapest VIII, Tisza Kálmán-tér 1. Telefon: J. 368-21

Alapítási év: 1868. **CRISTOFOLI VINCE** Telefon J. 381-47
KŐPADLÓ, FAYANCE FALBURKOLAT
Budapest, VII., Gizella-út 31. — Azelőtt Ilka u. 34.

Az iparosok legolcsóbb beszerzési forrása
az
Iparosok Orsz. Közp. Szövetkezete
Központja: Budapest V, Nádor ucca 22. III. emelet
Bőrosztálya: VII, Klauzál tér 5. Telefon: J. 428—77
Háziipari oszt.: IV, Kecskeméti u. 13. Tel.: J. 448-30
Textiloszt.: IV, Kecskeméti u. 13. Telefon: J. 425-95

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

A SZÉKESFŐVÁROSI KUZMUNKÁK TANÁCSA rendeletének megfelelően
FÜSTMENTES NAGY SZÉN-MEGTAKARÍTÁSSAL
a tüzelés
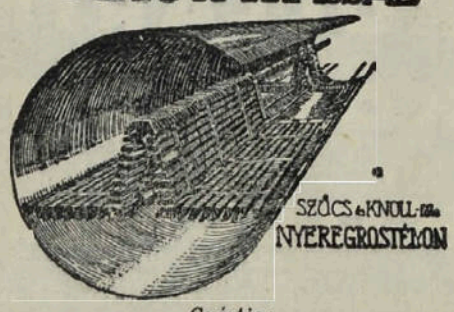
SZŰCS & KNOLL-féle NYEREGROSTÉLYON
Gyártja:
RÓCK ISTVÁN ÉS ELSŐ BRÜNNI GÉPGYÁR RT.
I., BUDAFOKI-UT 70.
Egyéb gyártmányok:
Gőzgépek, gőzkazánok, téglagyári, jéggyári berendezések, olaj- és borsajtók.
Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk.

TELEFON: J. 395—78 **KLATKY JÓZSEF** TELEFON: J. 395—78
OKL. MÉRNÖK MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
Magasépítés, út, vasút, hídépítés, vasbeton
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 77—79, I. EM. 17.
Saját anyagtelep: I., FEHÉRVÁRI-ÚT 78. Telefon: József 395-78

MAGYAR HŐSZIGETELŐ VÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: József 310—15 Budapest, VIII., Bérkocsis ucca 41 Telefon: József 310—15

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

ÚTÉPÍTÉSI REJTELMEK

avagy:

Schiffer Miksa megajándékozta az országot

A kormány — mint ismeretes — összeállította az útépítés programját és ennek első nagyobb munkálataira a költségvetésbe *beállított 20 millió pengőt.*

Hogy történt, hogy nem. elég az hozzá, hogy a hazai vállalkozók egyik legkimagaslóbb egyénisége, aki már a háborút megelőző években igen tekintélyes vagyonra tett szert merész elgondolású és még merészebb kalkulációju munkálataival, valahogy ismét jóelőre megérezte az útépítési konjunktúra eljövendő lehetőségeit. Mialatt pedig az útépítési munkálatokban érdekelt régi és ad hoc vállalatok bizonyos kartelalakulatok összekovácsolásán fáradoztak, fogta magát és

egy váratlan ajándékkal lepte meg az illetékes fórumokat.

Röviden: *Schiffer* Miksa — mert hát róla van szó — körülbelül másfél évvel ezelőtt azzal vonta magára a közfigyelmet, hogy a három kilométeres tát-i útszakaszt, amit makadámos átépítésre kapott meg,

a tulajdon költségén makadám helyett beton-réteggel látta el.

A makadám-burkolási munkálatokért kapott volna négyzetméterenként *8 pengőt*, míg a beton-burkolásért *26 pengős* árat számítanak fel általában a hazai vállalkozók, és így *Schiffer* Miksa egy gavallér gesztussal — 7 méter szélességü és 3000 méter hosszú útszakasz beton-burkolásáról lévén szó —

478.000 pengőt ajándékozott az országnak.

mint eme útépítésnek saját zsebéből viselt többletét. Figyelemreméltó, hogy a tát-i országútszakaszról az autósok a legnagyobb dicséret hangján emlékeznek meg és a legutóbb elért gyorsasági rekordot, az óránkénti 182 kilométeres sebességet is *természetesen ezen a müúton érte el az egyik vakmerő főúri versenyző.*

Schiffer Miksáról azonban *még az ellenségei sem mondhatják*, hogy a szentimentális elágyulások embere. Vajjon egyedül a hazai autósport iránti rajongása késztette volna őt erre a nobilis gesztusra?

A legutóbb kiírt útéptési munkálatokra tudvalevőleg özönével érkeztek a pályázatok és köztük

különféle nevü vállalatok egész sora mögött Schiffer Miksa érdekeltségei húzódnak meg.

A sajtó és a tárgyilagos szakemberek egyöntetűen felzúdultak a pályázati ajánlatok túlnyomó részének *lehetetlenül magas egységára miatt* s megállapították, hogy

a középnivón mozgó ajánlatok is általánosságban mintegy harminc százalékkal magasabb egységárak mellett akarják a kiírt útépítési munkálatokat elvégezni, mint ahogy a szomszédos külföldi államokban szokásos.

A megépítendő útszakaszok sorában szerepel többek között 37 kilométeres betonburkolású munkálat, aminek elnyerésére például *Schiffer* Miksának

komoly sánsza van

a kitünően sikerült s ajándékba épített tát-i betonos útszakasz révén. Szó volna itt összesen 259.000 négyzetméternyi beton-burkolásról, melyre nézve a *Schiffer* Miksa érdekeltsége *az általában érvényben levő 26 pengős egységár helyett mérsékelten csak 22 pengős négyzetméterenkinti árajánlatot tett.* Bebizonyosodott azonban hogy

ez az ár is mintegy 30 százalékkal magasabb a szokásos külföldi áraknál

és ha csak egészen szerényen, mindössze 20 százalékos hasznot veszünk figyelembe, akkor is kiderül, hogy

Schiffer Miksáék mintegy 1,140.000 pengőt keresnének ezzel a munkálattal

és ha leszámítjuk is ebből a 478.000 pengős tát-i ajándékot, *maradna még mindig 661.600 pengő* a *Schiffer* Miksa cég javára. Ha pedig 30 százalékos többletet veszünk figyelembe — lévén a külföldi munkálatok ennyivel olcsóbbak — úgy

1,709.400 pengő haszon, illetve a táti ajándék levonásával 1,231.400 pengő haszon maradna Schifferék javára

a 37 kilométeres betonépítési munkálattal kapcsolatban.

Nem kell tehát *Schiffer* Miksát félteni a nobilis gesztus következményeiért.

Egyébként pedig *Schiffer* Miksa legutóbb a Mérnökegyesületben *méltatlankodva tette szóvá a sajtó bakafántoskodását*, amellyel az építési ajánlatok „állítólagos" drágaságát kifogásolta és kijelentette, hogy kész minden munkálatot, amit el fog nyerni, a szerényebb sorsú mérnök-vállalkozóknak átengedni, s *ő csak az anyagszállítást kívánja magának fenntartani.*

Szóval *Schiffer* Miksa még ezt az újabb ajándékozási gesztust is megengedheti magának.

Nem kell tehát *Schiffer* Miksát félteni. Jól tudja ő, hogy mit csinál. Az ő kalkulációi — bárha nem nélkülözik a könnyed ajándékozási gesztusokat — *sohasem szokták maguk alól elveszíteni a reális talajt.*

A Hazai Takarék beszámolója és alaptőkéjének fölemelése

A *Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület* igazgatósága legutóbbi ülésében foglalkozott az 1928. évi mérleg- és üzleteredmény megállapításával és elhatározta, hogy a folyó *év február hó 7-én megtartandó 89-ik évi rendes közgyülésnek javasolni fogja a 3,400.388.64 P-t tevő tiszta nyereségnek* (1927-ben 2,850.124.64 P) a következő módon leendő felosztását: osztalékra fordíttassék minden részvény után a tavalyi 12 P-vel szemben 14 pengő, vagyis 2,240.000 (1,920.000); a rendes tartalékalapnak az alapszabályszerű 5%, vagyis 167.526.94 P helyett 250.000 2,850.127.64 P) a következő módon leendő felosztának 100.000 (100.000); az elismert vállalati nyugdíjpénztárnak 150.000; a nyugdíjtartalékalapnak 150.000; az egyesületi segélyalapnak 100.000 (100.000); közés jótékonycélra (1928. évben folyósított 25.055.90 pengőn felül) 15.000 (8000); a tisztviselők külön jutalmazására 125.000 (100.000) adassék és a fennmaradó 60.461.70 P (tavaly 49.849.78 pengő) az 1929. évi nyereség- és veszteségszámlára vitessék elő.

Az 1928. évi mérlegadatok az intézet további erőteljes fejlődéséről tesznek tanubizonyságot.

Az összes forgalom a tavalyi 7,263.554.458·12 P-ről 9,123.623.071·70 P-re,

a *készpénzforgalom* pedig 1,233.643.570.84 pengőről 1,528.960.963.33 P-re emelkedett. *Takarékkönyvecskékre elhelyezett betétek* — óvadék betétek nélkül — 15,320.425.76 pengős emelkedéssel 83,077.220.54 P-t, *a folyószámlán elhelyezett betétek és hitelezők álladéka* pedig az új egységes mérlegszöveg szerinti egyéb hitelezők 34,611.974.11 pengős tételének beszámításával 18,583.421.80 pengő emelkedéssel 93,081.977 P-t, úgyhogy az intézetnél elhelyezett *összes tőkék álladéka* 33,903.847.56 P emelkedéssel 176,159.197.54 pengőt tesz.

Az igazgatóság ugyanakkor egyrészt az intézet fentvázolt fejlődésére való tekintettel, másrészt tudatában azoknak a feladatoknak, amelyek az intézetre a jövőben is várnak, de összhangzásba is kívánván hozni az intézet saját vagyonát a reábízott idegen tőkékkel, elhatározta az egyesület alaptőkéjének felemelését is és ennek megfelelően

az évi rendes közgyülésnek javasolni fogja az alaptőkének 40,000 darab, egészében a régi részvényeseknek felajánlandó részvény kibocsátása által 16.000,000 P-ről 20,000.000 P-re való felemelését.

Vezeti az igazgatóságot ezen javaslat megtételénél az a meggyőződés, hogy ezzel az intézet továbbfejlődésének alapjait erősíti és hogy minden kilátás meg van arra, hogy a felemelt alaptőke jövedelmezősége is fokozatosan emelkedő lesz. Az új részvények kibocsátási árfolyamát és a tőkefelemelés részleteit az igazgatóság egy későbbi időpontban fogja megállapítani.

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 365—25.

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár
Vasöntöde
Telefon L 905-74, 905-75 BUDAPEST, V., Váczi út 48 Alap. 1867.

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

HUBERT ÉS TSA h. t. TELEFON: T. 222-67
Budapest VI, Liszt Ferenc tér 4
Egészségügyi berendezések - Csövek - Műszaki cikkek - Fémgyártás

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Vig ucca 24. — Telefon: József 385—52.

BENEDEK JÁNOS
SZOBAFESTŐ- ÉS MÁZOLÓ-MESTER
BUDAPEST, VII, ABONYI UCCA 4. SZÁM

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: Dunmész.
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

APOR ÉS SZŰCS
Fémek és műszaki anyagok vállalata
Budapest V, Váci-út 10
Telefon: 277-18, 277-22

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.
KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehérített lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám
Telefon: Lipót 981-25

SEFFER ANTAL TELEFON: AUT. 891-31
TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA
Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3 sz
Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 ★ Gyár: Pest-Sashalom

Welvárd és Kutasi
okleveles mérnökök.
Gyárkéményépítés. Kemenceépítés.
Kazánbefalazás. Gépalapozás.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 10
Telefon: Automata 225-26

KNUTH K. mérnök és gyáros
Budapest, VII., Garay ucca 10. sz.
Telefon: József 510-75
Vízvezeték Központi fűtés

Széchy Endre TELEFON: ut. 269-65
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest, VI., Bulyovszky ucca 12.

PARKETTA
szállítása, mindennemű padozat készítése és javítása.
FRIED és BENEDEK
parkettgyár és gőzfürész
Budapest, VII., Rákóczi-út 82.
Telefon: József 133—43 és József 134—17.

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fűtés, vízvezeték és egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 13. Telefon: József 415—96.

BETA JÁNOS
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Hét pengő a Kereskedelmi Bank osztaléka

A *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank* február 5-ére tűzte ki ezévi közgyűlését és a pénzintézetek sorában — tradicionális szokásához híven — elsőnek közli tanulságos és szép eredményről beszámoló zárszámadását.

A bank hivatalos jelentése a következő:

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatósága e hónap 19-én ülést tartott, melyben megállapította, hogy az 1928. üzletév a mult évi nyereségáthozattal együtt *5,805.157.60 pengő tiszta nyereséggel zárult,* szemben az 1927. évi 5.066.365.79 pengővel. Az eddigi gyakorlatnak megfelelően több, már lebonyolított üzlet nyereségének elszámolása későbbi időpontra tartatott fenn.

Elhatározta egyben az igazgatóság, hogy a február 5-én délután ½5 órára egybehívandó 87-ik rendes évi közgyűlésnek a következő javaslatokat fogja előterjeszteni:

Az 1928. évi osztalék kifizetésére 3,500.000 pengő, vagyis részvényenként 7 pengő (a mult évben 6 pengő), a különböző tartalékalapok javadalmazására 1,200.000 pengő, a hivatalnoki segélyalapok javadalmazására pedig 60.000 pengő fordíttassék.

Javasolni fogja továbbá az igazgatóság, hogy az 1926 áprilisi közgyűlés határozatával az alkalmazottak nyugdíjalapja részére kihasított 6,000.000 pengő tőkének időközben 8,285.440 pengőre felszaporodott összegéből 5,000.000 pengő az aktiv alkalmazottak részére *létesítendő vállalati nyugdíjpénztárnak adassék át,* míg a fenmaradó 3,285.440 pengő a már nyugdíjazottak igényeinek fedezetére tartassék fenn.

Egyébként az 1928. évi zárszámadások szembeállítva az 1927. éviekkel, a következő jelentősebb változásokat mutatják:

A *takarékbetétek* összege 17,551.896 pengővel emelkedett az év folyamán és 94,885.906 pengőt ért el a mult évi 77,334.010 pengővel szemben, míg a *folyószámlabetétek* összege 113,515.184 pengőről 121,637.825 pengőre (egyéb hitelezők ezenkívül mindössze 7,573.600 pengő), a *váltótárca* 81,156.813 pengőről 90,434.544 pengőre, a *jelzálogkölcsönök* összege pedig 36,179.412 pengőről 51,776.189 pengőre emelkedett. Az értékpapírok értékelése ugyanazon konzervatív elvek szerint történt, mint az előző években. Az évközben egyes papíroknál beállott áresések az értékelésnél megfelelően figyelembe vétettek.

Megfelelő emelkedést mutatnak a *forgalmi adatok* is, amennyiben az 1927. évi 8,659.444.000 pengő összforgalommal szemben az 1928. évben 9,282.143.000 pengő volt az összforgalom a főkönyv egyik oldalán, amiből a betétüzlet forgalma 2,613.806.000 pengőről 2,905.003.000 pengőre, a pénztárforgalom 3,120.227.000 pengőről 3,449.846.000 pengőre és a devizaforgalom 3,656.557.000 pengőről 3,681.845.000 pengőre emelkedett.

A *személyzeti kiadások* a mult évi személyzeti költségeket csak lényegtelenül haladták meg, mert az évközben eszközölt fizetésemeléseket a létszám természetes csökkentése kiegyenlítette. *Adókra és illetékekre* az 1928. év folyamán 2,242.213 pengőt kellett fordítani az 1927. évben e célra fordított 1,398.893 pengővel szemben, vagyis *60%-kal többet.*

Magyar Pál. *A Magyar Tőzsdeklub* zöld asztala mellől, a klub illusztris vezetőségének felkérésére, *rendkívül érdekes és eredeti reformgondolatokat* hangoztatott *Magyar Pál,* ipari életünk ez általánosan megbecsült vezető alakja. Nehéz ma újat mondani, aki a fórumra kiáll, többnyire ismert szólamoknak ad hangot, elcsépelt kritikával fejezi ki vigasztalan pesszimizmusát, de a *kritikusok rendszerint nem jelölik meg a gyógyítás módszerét. Magyar Pál* e téren is újat adott, okos és tehetséges ideákat. Elmondta, hogy *jó és teljes bizalomra érdemes magyar vállalatainktól* azt várják a nyugati pénzközpontok vezetői: *legalább is három havonként adjanak jelentést gazdálkodásukról és félévenként tegyenek közzé áttekinthető mérleget.* Kitűnő vállalatainknak nincs titkolni valójuk, legyenek nyiltak és őszinték, akkor könnyen kapnak olcsó hitelt és részvényeik plasszírozása — ez volt Magyar Pál előadásának fő témája — szintén módfelett meg lesz könnyítve. És ami a külföldnek szól, az áll a budapesti tőzsdére is: *a pesti börzén csak akkor fognak ismét jelentkezni a mesterségesen elriasztott vevők, ha megbízhatnak részvényvagyonuk kibocsájtóiban, ha nem lesz különbség részvény és részvény között* és ha a jó vállalatokról ismeretes köztudat az *osztalékokban is kifejezésre fog jutni.* Az utolsó órára mutatott rá Magyar Pál, amikor még meg lehet menteni a budapesti tőzsdét és utat lehet nyitni új részvénytőkék forrásainak nemcsak a külföldi pénzcsoportoknál, hanem a nagyközönségnél is. A Kolumbus tojása egyszerűségével hatottak ezek a javaslatok, melyekért lelkesen ünnepelte a szakértő hallgatóság Magyar Pált és remélhetőleg a hivatott vállalatvezetők a gyakorlatban is megvalósítják az ő megtapsolt, okos és életre való kezdeményezéseit.

A Hazai Takarék elnöke és alelnöke. A *Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület* igazgatósága elnökévé választotta eddigi alelnökét, *Biró* Zsigmond udvari tanácsost, alelnökké pedig az intézet vezérigazgatóját, *Erney* Károlyt, a magyar felsőház tagját.

Előléptetések a Kereskedelmi Bankban. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatója dr. *Heyduck* Gyula és dr. *Hollós* Pál titkárokat, *Nérey* Dezső volt fiókfőnököt, dr. *Ruszt* Béla, *Trebits* Ferenc, *Vadász* Árpád és *Vágó* György főtisztviselőket cégjegyzőkké és dr. *Siklóssy* Györgyöt titkárrá nevezte ki.

A Magyar Iparos címmel e hó 15-én megjelent az Országos Kézműves Testület lapja, melynek első számában gróf *Hadik* János az igazi iparos egységről nyilatkozik. *Bud* János gazdasági miniszter a kézművesipar fejlesztésének helyes irányaira mutat, *Becsey* Antal az országos iparos székházról ír. Behatóan foglalkozik a lap a kézműveskamarai mozgalommal. A lap szerkesztőbizottságának elnöke gróf *Hadik* János, az O. K. T. elnöke, felelős szerkesztője dr. *Kovalóczy* Rezső, az O. K. T. főtitkára. A lap szerkesztősége V., Géza-u. 2. sz. alatt van.

SZÓRAKOZÁS

Párisi divat, a Városi Szinház világvárosi operettujdonsága az operaesték kivételével minden este színre kerül. E heti előadások: csütörtökön, szombaton és vasárnap este. Legdrágább hely 6 pengő.

Figaró házassága a Városi Szinházban. Bemutató: szerda január 23. (B. bérlet). A Városi Színház szerdán, január 23-án Mozart örökéletű remekművét, a *Figaró házasságát* hozza színre, amely a második bemutató a színház által tervbevett Mozart-ciklusban. A színház hosszú, gondos előkészítés után hozza színre a *Figaró házasságát.* Az operát betanította és vezényli: *Márkus* Dezső, rendezi *Dalnoky* Viktor dr.

CORVIN KAMARA
Január 23-tól:
Oroszország
Rendezte: Lubitsch Ernő
Főszereplő: Emil Jannings
Huncut a szőke
vigjáték 5 felvonásban

HAVAS JÓZSEF
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, I. KER., KEMENES UCCA 6

KAISER HUGÓ
ÉPÍTŐMESTER Budapest, VI., Frangepán ucca 21. szám
Telefon: Lipót 901—902. szám

VAITS SÁNDOR
építőmester, építési-vállalkozó
Budapest, VIII., Baross ucca 77. Telefon: J. 425.-01

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest. IX., Üllői-út 57
Telefon József 306-29

NEMES ÉS SCHRAMEK
OKL. MŰKERTÉSZ KERTÉPÍTŐK
BUDAPEST, I, MÉSZÁROS UCCA 56-a
TELEFON: KRISZTINA 509—38

Kaiser építési vállalata.
I Szirtes u. 3/6. I. 456-03.

VÁLLALKOZÁS

Versenytárgyalási döntések

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek és vállalatok kapták:

Linoleum burkolási munkát a Százados-úti iskolában: Moskovits Emil, Padimentum R. T. 4960,

kőmíves javítási munkát a központi tűzőrségnél: Török Ignác 4919,

lakatos munkát a Madarász uccai gyermekkórháznál: özvegy Sallay Nándorné 1940 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a következő cégek és vállalatok pályáztak:

Vízvezetéki munkákra a Szt. István kórháznál: Ilkovits J. 19.981, Bründl János 20.903, Risavy Béla 19.201, Sztojka Béla 19.535, Schuller József 20.733, Bogdán és Társa 19.597, Kulcsár Kálmán 20.271, Gál István 20.895, Kovács Á. Ödön 21,106, Halász Ernő 21.025, Scheiber Miklós 21.932, Lakos Jenő 25.347, Egri és Fia 22.269, Lukács János 22.239, Fekete Ödön 22.600, Wiesel Adolf 22.637, Farkas Izor 22.628, Gábler J. 24.463, Tollár Lajos 27.111, Rietschel és Henneberg 23.896, Manadorf Gyula és Benedict Marcel 24.900, Körting B. és Társa 27.498,

gőzfütőberendezési munkára a Bakács-téri szülészeti kórháznál: Knuth K. 79.308, Körting B. és Társa 38.677, Halász Ernő 37.250, Gabler J. 35.990, Kovács Á. Ödön 39.038, Bründl János 36.955, Rietschel és Henneberg 37.300, Kolbányi és Pákozdy 43.727, Fort Oszkár 49.541, Cross Charles 47.910, Marton és Tóth 50.107, Thiergärtner és Stöhr 51.439, a **Szt. István kórháznál:** Törs és Ormai 32.081, Stern és Rosenthal 30.291, Szentgyörgyi és Társa 32.933, Bogdán és Társa 33.453, Ilkovics J. 30.984, Halász Ernő 32.112, Kulcsár Kálmán 32.169, Bründl János 33.002, Schuller József 32.713, Gabler J. 34.263, Rietschel és Henneberg 34.600, Lukács János 35.585, Farkas Izor 35.144, Egri és Fia 36.468, Kovács Á. Ödön 35.908, Fekete Ödön 37.395, Körting B. 40.140, Lakos Jenő 38.715, Tollár Lajos 45.410,

villanyszerelési munkára a Szt. István kórháznál: Hatschek, Guttmann és Társa 5792, Szmatana József 4548, Szabó László 4226, Gruber Lajos 4333, Paulay László 4367, Esső és Társa 4477, Alexy és Uhlyarik 4644, Hantay és Galovits 4754, Szmatana és Szőke 4942, Labiner Miklós 4956, Hoffer és Szommer 5019, Hungler István 5138, Barta Károly 5187, Dembitz Sándor 5221, Némethy Mihály 5624, Molnár János 6227, Juhász és Drechsler 5377, Kaffka és Wagner 5654, Ericsson r. t. 7409, Pataki János 7764,

mázoló munkákra a Szt. István kórháznál: Bábel, Kovács és Petkovics 16.675, Lerchner és Török 17.957, Guth Pál 16.485, Leisen Adolf 15.955, özv. Zoller Józsefné 8332, Liktor Ferenc 13.509, Pseniczka Testvérek 14.847, Iparosok vállalkozói szövetkezete 15.705, Benedek János 16.082, Zafourek Ferenc 16.206, Brenner Miksa és Környei Lajos 16.678, Lampert András 18.010, Gyárfás Emil 18.523, Grünwald Béla 19.046, Rácz Márton 19.942, Fischer Ernő 21.090, Kovács István 21.705, Lizincska és Farkas 22.000, Fritz József 23,811, Pásztor Herman 24.671, Schöfer Ernő 19.136, özv. Harkányi Adolfné 19.136,

a fővárosi vízművek gépészeti berendezésénél szükséges szivattyúk szállítására: Teudloff-Dittrich gyár a káposztásmegyeri főtelepen 181.314, az I. átemelőtelepen 89.893, a II. átemelőtelepen 162.078, a buda-ujlaki telepen 117.691, a krisztinavárosi átemelőtelepen 86.131, a kőbányai átemelőtelepen 12.247, összesen 649.354, Röck István gépgyár 185.572, 82.760, 115.240, 132.620, 125.800, 23.290 és a szállítási költség, összesen 696.422, a Kőbányai szivattyú és gépgyár, a Láng gépgyár 160.440, 81.680, 150.580, 137.930, 115.100, 18.790, összesen 664.520, a Ganz-Danubius gyár 157.970, 78.870, 142.660, 132.068, 94.902, 20.422, összesen 626. 902, a Worthington szivattyúgép r. t. a krisztinavárosi telepen 109.600, a kőbányai telepen 22.125, a többi telepek fenékszivattyúira 65.800, a Magyar Vegyipari gépgyár 137.970, 71.710, 129.490, 119.115, 86.230, 17.970 pengő vállalati áron.

Hirsch László
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I., BUDAFOKI-ÚT 22
TELEFON: JÓZSEF 321—17

SZENTGÁLI ANTAL ÉS LANGEN KÁROLY
Központi iroda: VI., Berlini-tér 5. Telefon: L. 913-87.
okl. mérnökök, építési vállalkozók
Anyagtelep: V., Wahrmann-u. és Ujpesti rakpart sarkán. Telefon: J. 815—84.

BERCZEL JENŐ üdvözlése

Még amikor nem három, hanem tizenkét jelölt versenyzett az alpolgármesteri székért, akkor írta a *Fővárosi Hirlap*, hogy „akárkire esik a választás, Budapest közönsége már előre is örömmel és bizalommal fogadja az új alpolgármestert." Ez a véleményünk ma sem változott és sajnáljuk, hogy *Berczel* Jenő drnak, ennek a finomlelkű, minden durvaságtól távol álló férfinak bele kellett keverednie — ha passziv szereplőként is — a politika zajos forgatagába. Meg kell azonban állapitani azt is, hogy neki mindahhoz, ami a választás körül politikailag történt, a világon semmi vonatkozása, semmi közössége nincsen. *Berczel* Jenő, amíg a választási harc tombolt, nyugodtan dolgozott tovább és reménykedett, hogy ez a választás lesz az, amely meg nem érdemelt szenvedésekért meghozza számára a teljes és kivételes elégtételt.

Valóban ez történt. *Berczel* Jenő, egészen ritka, mindent felülmúló elégtételt kapott. A *Fővárosi Hirlap* a maga számára is elégtételként könyveli el azt, hogy ma már újra és pedig magasabb polcon *Berczel* Jenő uralkodik azok fölött a nagyszerű intézmények fölött, amelyeknek megteremtése az ő nevéhez fűződik és amelyeknek vezetésétől egy időre megfosztották. Ezeken a hasábokon számtalanszor sürgettük a mainál kisebb és enyhébb elégtételadást, amikor szorgalmaztuk, hogy *Berczel* Jenőt helyezzék vissza a városgazdasági ügyosztály élére: hisz becsületén nem esett csorba, mert amit a Széchenyi-strand és a Gellért-hullámfürdő épitése körül cselekedett, mindazért csak dicséret és hála illetheti meg. Ez a kis elégtétel nem adatott meg *Berczel* Jenőnek, most megszerezte hát magának a nagyobb elégtételt: nem a városgazdasági ügyosztály élére kerül vissza, hanem az alpolgármesteri székbe, ahol — ugy tudjuk — felügyeleti hatáskörébe fog tartozni többek között a városgazdasági ügyosztály is.

Ezek a napok különben, amelyek a választás óta elmultak, a meleg és őszinte tüntetés napjai voltak *Berczel* Jenővel szemben. A szobájában állandóan tisztelgő küldöttségek járnak és az előszobája is állandóan tele van azokkal, akik csak egy gyors, meleg kézszorításra jöttek el. Meghatóan szép volt az az ünneplés, amelyben *Sipőcz* Jenő polgármester a főváros tanácsában részesítette az új alpolgármestert, akit úgy apostrofált, hogy „egy ember, akiben nincs gyűlölet." Meghatóan szép negyedóra volt az is, amikor a *Budapesti Napilapok Fővárosi Tudósítóinak Szindikátusa* üdvözölte *Berczel* Jenőt, aki hálával emlékezett meg újságíró barátairól, akik a legsúlyosabb megpróbáltatás napjaiban sem hagyták el őt egy pillanatra sem. Az uj alpolgármester eddig programot még nem adott, de érdemes följegyezni, hogy az újságírók küldöttsége volt az, amely előtt egy keskeny rést nyitott meg, hogy bepillanthassanak jövendő terveibe:

— Azt szeretném, — mondotta, — ha Európa keleti részén Budapest olyan várossá fejlődnék, mint nyugaton Párizs, amelyet az idegenek minél nagyobb számban keresnek föl. Örülök, hogy megadatott nekem a lehetőség ahhoz, hogy pár téglával hozzájárulhassak a város fejlődéséhez. Tudom, hogy nagyon sok munka vár a főváros fejlesztésére, hogy ezt a várost a szociális nyomorból kiemelje, de meg kell teremteni azt a Budapestet, amely a főváros polgárságának, egyúttal pedig az egész országnak is díszére válik. A külföld számára is olyan Budapestet kell teremteni, hogy a külföldi örömmel látogassa meg a magyar fővárost.

FARKAS LAJOS MÉRNÖK
Telefon: J. 396-78
magas-, mély-beton és vasbeton épitési vállalkozó
Budapest VII, Kolumbus u. 41

GRÜNHUT ÖDÖN
Saját készitményü hentes, bonc- és munkaruha készitő.
Budapest, VIII., József-körut 22—24
TELEFON: JÓZSEF 460—09.

IFJU CRISTOFOLI VINCE
padló és falburkoló vállalata
Telefon: Lipót 921—55.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 18—20.

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Retter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

Kapuszta Gusztáv
építőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 3.
Telefon: József 893—06.

ESEMÉNYEK
• • •
FŐVÁROSI HIRLAP
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

OLVASÓINKHOZ!

Tizennyolc esztendő óta hirdeti a FŐVÁROSI HIRLAP azt az erőteljes polgári politikát, amely a közös, nagy városi érdekek éber ellenőrzésével, szigorú, de igazságos kritikájával ennek a lapnak táborába gyűjtötte Budapest polgárságát. Elsősorban azokat vonzotta magához, akiknek életérdekük, hogy frissen, gyorsan, kimeritően és mindig megbizhatóan értesüljenek arról, ami a városházán történik.

Immár csaknem két évtizede hirdeti ez a lap a város életének alapját tevő polgári munka, a polgári boldogulás szükségességét. Ez a két évtized felé közeledő lelkes küzdelem adta meg az érdemet, amelynek alapján

az Egységes Községi Polgári Párt a Fővárosi Hirlapot választotta hivatalos lapjának. Viszont a Fővárosi Hirlapot is régi tradicióí vezették arra az útra, amelyen a békés, alkotó polgári munka hirdetésében elsőként találkozott Ripka Ferenc főpolgármesternek és Kozma Jenőnek, az Egységes Községi Polgári Párt elnökének a konszolidáció érdekében kifejtett sorsdöntő, nagy munkájával.

Két évtized komoly és becsületes munkásságában is legmegelégedettebben tekintünk vissza arra a küzdelemre, amelyet

Bethlen István zászlaja alatt vívtunk meg a politikai és társadalmi békéért, a mult romjainak eltakarításáért és a polgárság jobb megélhetéséért.

Ennek a munkának jutalmaként nem kérünk egyebet, csak annak a régi bizalomnak és támogatásnak folytatását, amelyben eddig is részesített bennünket Budapest közönsége.

Ujból parcellázták a két alpolgármester között a városházi ügyköröket. A polgármester rendelettel szabályozta az alpolgármesteri ügykörök beosztását, mely Berezel Jenő megválasztásával, illetve Folkusházi távozásával vált szükségessé. A polgármester az I. (elnöki) ügyosztály intézését, annak ellenőrzését önmagának tartja fenn ezentúl is, azokban az elnöki ügyosztályhoz tartozó ügyekben pedig, amelyekben nem önmaga óhajt intézkedni, *Buzáth* János alpolgármester lesz illetékes. *Buzáth* alpolgármester felügyeleti és ellenőrzési jogköre egyébként a VI. (pénzügyi), VIII. (közlemezési), IX. (szociálpolitikai), X. (közegészségi) és a XII. (világítási) ügyosztályokra terjed, míg *Berczel* Jenő alpolgármesterhez a II. (középítési), III. (út-, csatornaépítési és városrendezési), IV. (illetőségi és jogügyi), V. (közlekedési és közgazdasági), VII. (tanügyi), valamint a IX. (városgazdasági) ügyosztályok tartoznak. *Buzáth* János dr. alpolgármester állandó helyettese *Edes* Endre, *Berczel* Jenő dr. állandó helyettese pedig *Vajna* Ede tanácsnokok lesznek. *Csupor* József dr. különleges megbízását ez az új beosztás nem érinti. Az ügyosztályok irányitásában és felügyeletében tehát tényleges változás nem lesz, mindössze annyi, hogy a közjogi ügyosztályt *Buzáth* alpolgármestertől *Berczel* veszi át, viszont *Buzáth* megkapja a pénzügyit, amely korábban *Folkusházy* reszortja volt.

Dr. Rakovszky Iván előadása a Lipótvárosi Társaskörben. A *Lipótvárosi Társaskörben* (V., Lipót-körút 1.) e hó 23-án, szerdán este társasvacsora keretében dr. *Rakovszky* Iván ny. belügyminiszter, a Közmunkák Tanácsának elnöke, előadást tart „Séta a Margithidtól északra" címen. Ez alkalommal az illusztris előadó ismertetni fogja a Közmunkák Tanácsának a főváros eme részének fejlesztésére irányuló nagy programmját.

A terézvárosi asztaltársaságok tömörülése. A *Terézvárosi Polgári Jótékony Takarék- és Kultúrasztaltársaság* e hó 17-én este 9 órakor igen látogatott társasvacsorával egybekötött ismerkedési estélyt tartott állandó helyiségében, a Műcsarnok-kávéház különtermében. A termet zsúfolásig megtöltő terézvárosi polgárságot *Garai* Géza, az asztaltársaság elnöke üdvözölte és ismertette az asztaltársaság nemes célját és hivatását. Az estélyen megjelent *Bayer* Antal fővárosi bizottsági tagot a polgárság érdekében kifejtett tevékenységéért egyhangú lelkesedéssel az asztaltársaság díszelnökévé választották meg. *Bayer* Antal megköszönte a kitüntetést és igéretet tett arra nézve, hogy mint a multban, a jövőben is minden tehetségével a polgárság érdekeiért fog küzdeni. Dr. *Faragó* Sámuel felszólalásában a kerületben nagy számban létező asztaltársaságok együttműködésére hívta fel a figyelmet. Dr. *Török* Sándor, *Haupt* Samu, a „TURUL" Asztaltársaság elnöke, *Patai* Andor, a „BÁTHORY" Asztaltársaság vezetőségi tagja és *László* Miklós dr. ifjúsági elnök felszólalása után felkérték *Garai* Géza elnököt, hogy lépjen érintkezésbe a kerületben működő többi asztaltársaságok vezetőségével a gazdasági célok együttműködése érdekében.

Márkus Miksa ünneplése. A magyar ujságiró társadalom testületei január 27-ikén este 9 órakor a Hungária-szállóban ünneplik *Márkus* Miksát, a Magyar Ujságirók Egyesületének elnökét abból az alkalomból, hogy a kormányzó Márkus Miksát *a II. osztályú polgári érdemrenddel* tüntette ki. A vacsorajegyek az Otthonkörben kaphatók.

Az autobusz karosszériák árát felerészben előre kifizeti a főváros a vállalkozóknak. A száz új autobusz megrendelésnél a főváros a *Ganz-Danubius rt.*, a *Nay és Róna*, a *Kölber Testvérek*, a *Misura Mihály* és a *Zupka Lajos és fia* cégekkel olyan szerződést kötött, hogy a karosszériák szállítási *végösszegének felét megfelelő kezességi nyilatkozat ellenében, előre kérelmezhetik.* Ezen az alapon a *Ganz-Danubius* 591,681 P, a *Nay és Róna* 106.087 P, a *Kölber Testvérek* 35.362 P, a *Misura* cég 35,362 P, a *Zupka és Fia* cég 35.362 P előlegezését kéri. Az összesen 803.856 P-t tevő előleget a szállítás sürgősségére való tekintettel az autobusz felügyelőbizottság javaslatára *kiutalják a vállalkozóknak.*

Idegen pályázók ostroma a megüresedett fővárosi állásokra. A nyolc műszaki főtanácsosi, 16 műszaki tanácsosi, 24 főmérnöki, 24 mérnöki, 17 segédmérnöki, 1 statisztikai titkári, 2 statisztikai segédtitkári, 2 statisztikai fogalmazói, 2 stat. segédfogalmazói, 1 statisztikai főfelügyelői, 1 statisztikai felügyelői, 2 stat. főtiszti, 2 stat. tiszti, 3 statisztikai kezelőfőtiszti és 4 statisztikai, 4 stat. kezelőtiszti állásra hirdetett pályázat *szombaton* délben járt le. A központi segédhivatal iktatója, ahol a pályázati kérvényeket beadták, — az utolsó napon is *állandó ostrom alatt állott.* Nem szokatlan a városi állások tömeges megpályázása, de *a mostani ostrom minden képzeletet felülmult. A 109 állásra több, mint 600 kérvény érkezett be, egyedül a 20 statisztikai állásra 200.* Szokatlan és feltünő az *idegen pályázók* nagy száma, akik különösen a *statisztikai állásokra vetették rá magukat.* Rengeteg tanárt, *B. listás* állami hivatalnokot találunk a pályázók között, de szépszámmal akadnak vidéki megyei és városi levéltárosok, állami alkalmazottak, *sőt írók is.* A tanácsnak mindazáltal nem lesz nehéz választania, mert kétségtelen, hogy az állások betöltésénél *egyedül a régi, tényleges szolgálatban levő, kipróbált gyakorlattal rendelkező alkalmazottakat szabad csak tekintetbe venni.*

A FANSz. Bálja. A Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége február hó 1-én rendezi meg ezévi táncmulatságát, amely nagysikerűnek igérkezik. A fővárosi alkalmazottak táncmulatsága a Pesti Vigadó termeiben lesz. A bál fővédnökei: *Ripka* Ferenc főpolgármester és *Sipőcz* Jenő polgármester. A vigalmi bizottság élén *Wurmb* Elemér, a Fansz elnöke áll, kivüle többszáztagú rendezőbizottság gondoskodik a siker feltételeiről.

A józsefvárosiak bálja. A *Bohn* József elnöklése alatt működő *Józsefvárosi Egységes Párt, Kereskedők és Iparosok Köre* az idén is megrendezi a józsefvárosiak bálját. A családias estélyt ezidén is a Polgári Egység Klubja Akadémia uccai dísztermében tartják. A táncestély védnökségét *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester és *Kozma* Jenő dr. kormányfőtanácsos, országgyülési képviselő, az Egységes Községi Polgári Párt és a Polgári Egység Klubjának elnöke vállalták. A mulatság sikeréért száztagú rendezőbizottság fáradozik. A józsefvárosiak bálja február 9-én lesz.

A Központi Tejcsarnok az *Erzsébet-téri kioszk* helyiségeit fokozott igényeket kielégítő módon teljesen újjáalakította és ott elhelyezett tejivócsarnokát csütörtökön, e hónap 17-én nyitotta meg. A kioszkban Kohut Tibor karnagy vezénylete mellett naponta szimfonikus zenedélutánokat rendeznek.

HOLLÓS FERENC
okl. mérnök, úi és mélyépitő vállalkozó
Budapest, V. Ügynök ucca 22/b.
Telefon: L. 960—34

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975—62

SCHWEIGER REZSŐ ÉS KULÁS JÁNOS kövezőmesterek és útépitési vállalkozók
Budapest, III. Örömi ucca 41

HERZ TESTVÉREK
linoleum burkolási szakvállalat
Telefon: J. 429-06
FŐÜZLET: Budapest, VI., Király ucca 13.
Fióküzlet: Budapest, IV., Kálvin-tér 4.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet az összes közigazgatási kerületekben az 1929. évben teljesítendő kövezetjavítási munkákra.

A szabályszerűen kiállított és lepecsételt borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929 február 11-én (hétfőn) délelőtt 12 óráig** kell a tanácsi III. (középítési út és csatornaépítési) ügyosztály vezetője vagy helyettese kezéhez (IV. ker., Központi városháza, II. emelet 279. ajtószám alatt) benyújtani.

A munkákra vonatkozó ajánlati és szerződési feltételeket II. emelet 285. szám alatt naponként 9—12 óra között lehet megtekinteni. Az ajánlati minta és szerződési feltételek ugyanott egyenként 2 pengőért kaphatók és egyúttal a szükséges felvilágosításokat is meg lehet kapni.

Az ajánlatok az egyes kerületekre nézve különkülön teendők meg.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint minden egyes ajánlat után a leteendő bánatpénz összege:

az I. kerületi munkákra	1.000 P
a II. kerületi munkákra	900 „
a III. kerületi munkákra	800 „
a IV. és VIII. kerületi munkákra együttesen	1.500 „
az V. kerületi munkákra	1.400 „
a VI. kerületi munkákra	1.500 „
a VII. kerületi munkákra	1.500 „
a IX. kerületi munkákra	1.000 „
a X. kerületi munkákra	1.500 „

A versenytárgyalás **1929 február 11-én (hétfőn) d. u. 5 órakor** lesz a Központi városháza, II. em. 266. ajtószám alatt és azon az ajánlattevők vagy igazolt megbízottaik jelen lehetnek.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

A székesfőváros tanácsa fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Budapest, 1929 január 10-én.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a VI. ker. Mohácsi ucca és a VII. ker. Hermina-út tengelyében a m. kir. államvasutak pályateste alatt ezt keresztező, 600 $^{m}/_{m}$-es vízvezetéki nyomócső befogadására szolgáló vasbeton alagcsatornának föld, beton és építési munkálataira.

A pályázati kiírás nyomtatványai (ajánlati költségvetés, ajánlati ürlap, árlejtési és építési feltételek) a Székesfővárosi Vízművek igazgatóságánál 4 (négy) pengőért kaphatók 1929 január 21. napjától kezdődően d. e. 11—1 órák között a IV. ker. Egyetem ucca 2. II. em., 23. szám alatt levő hivatalos helyiségben, ahol a terveket is meg lehet tekinteni és ahol a szükséges felvilágosításokat is megadják.

Az ajánlatokat folyó évi február 4. napján, d. e. 11 óráig a Központi Városházán a vízvezetéki és világítási ügyosztályban, II. em. 302. sz. alatt kell beadni. Az ajánlatokat ugyancsak február 4. napján déli 12 órakor a vízvezetéki és világítási ügyosztálynak a II. em., 298. szám alatt levő üléstermében fogják nyilvánosan felbontani.

Budapest, 1929 január 15.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Révai Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.

Központi fütés, vízvezeték, csatornázás, légszesz, hütő és szellőztető berendezések
Erdélyi Gábor és Társa, Budapest VII, Amerikai-ut 2b.
Alapitási év: 1910. Telefon: József 334-37.

ÁBRAHÁM ÉS GURTLER
bádogos és szerelők
BUDAPEST, VII., DOHÁNY-U. 29.
TELEFON: J. 430—13.
Épület- és díszműbádogos munkák. Vízvezeték, gázberendezés, csatornázás és központi fütés.

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

TEUDLOFF—DITTRICH
ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T.
TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93
KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

Margalit Andor és Ödön
mérnök-épitőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 386—43 és József 429—24

Magyar Épitő Részvénytársulat
Budapest, VI. kerület, Teréz körút 34. szám
Alapittatott: 1889. Telefon: Automata 272—64. szám
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás, csatornázás. Kotrások dunai műtárgyakkal, csatornakotrókkal és excavátorokkal. Dunai homoktermelés és kavicseladás és szállítás. Vizi szállítások és darukkal való kirakódások. Alapozások mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezeték. Hajó- és kotrójavítótelep, valamint téli kikötő Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. —— Telefon: J. 314-16.

VÖGEL ALAJOS SZOBRÁSZ
BUDAPEST, I., VÁROSMAJOR UCCA 3.
ALAPITÁSI EV: 1895. TELEFON: Aut. 502-31.
Épület, szobrász és mükőmunkák készitése

Épület,- mű és vasszerkezeti gyár
AGULÁR VICTOR és TÁRSA
Budapest, VII. Telep ucca 33
Telefon József 413—01

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapitva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapitva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz.
Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964 07.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5 000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Máglya ucca 75—77
Telefon: Lipot 914—46.

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON; JÓZSEF 401-76.

Budapest Székesfővárosi Ásványviz Üzem
HARMATVIZ
a Hungáriagyógyforrás szénsavval telitett vize
Kapható mindenütt *Telefon: Autom. 530—03*

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

KÖRNYEI LAJOS
SZOBAFESTŐ, MÁZOLÓ és ARANYOZÓ MESTER
Iroda: BUDAPEST, X., SZŐRÉNY-U. 5.
Műhely: VI., STEFÁNIA ÚT 2. TEL. J. 441—99

Gruber Lajos okl. gépészmérnök
elektrotechnikai és műszaki vállalata
Budapest, IX. ker., Mester ucca 9. sz. Telefon: József 449-99

BIHARI BENŐ
ÉPITŐMESTER
IX., KÖZRAKTÁR-UCCA 10. SZ.
Telefon: Aut. 856—83.

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

ILKOVITS J.
központi fütések és vizvezetéki berendezések vállalata
Budapest VI, Andrássy út 92
Telefon: Automata 212-07

özv. Biberál Józsefné Alapittatott 1871. évben
pala- és cseréptedő-mester II., Ostrom-u. 14. BUDAPEST, Telefon: K. 507—18.

BOBOS ANDRÁS
Épület- és redőny lakatos vállalata
Budapest, IX. ker. Lónyai-ucca 58.
Telefon: Automata 874—38.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Terez 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

SZMOLEN PÁL ALAPITÁSI EV 1897
lakatosmester és szerszám készitő
BUDAPEST, VIII., LÉGSZESZ-U. 6
Legszakszerűbben és legolcsóbban készit uj szerszámokat a kőfaragószobrász, mükő, burkoló, parkettázó, kövező, kő, müves stb. ipar részére

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hőlgy-ucca 24/a

ELEKTROMOTORGYÁR RT. TELEFON: L. 909-88.
BUDAPEST, V, DRÁVA U. 5
GYÁRTMÁNYOK: ELEKTROMOTOROK, DINAMÓK, ÁRAMÁTALAKÍTÓK, MOTORDINÁMOK ÉS GENERÁTOROK

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 485-65

CSONZADLAK ÉS FLEISCHMANN
Műszaki és elektrotechnikai vállalkozók, rádió és villamossági anyag külföldi képviselete, neón utánzott égők képviselete
BUDAPEST, VIII., József-körút 19. Tel.: Aut. 800-47
IPARTELEP KISPEST Üllői-út 107. sz. Tel.: J. 363—87

„TUDOR"
ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: L. 923-08 **Budapest, V., Váci-út 137-139** Telefon L. 923-08
Gyárt: „Tudor" és „Varta" rendszerű accumulatorokat

Zalahalápi bazaltkőbánya
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. KER. TISZA ISTVÁN UCCA 2. SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 820—51

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében mérsékelt árak!

Az 1925. évi kiállitáson ezüstéremmel kitüntetve.
Az 1927. évi országos kiállitáson nagyezüstéremmel.
Hermann János épület és műlakatos, Budapest, I., Avar-u. 19.
Telefon: Aut. 505—82.

Holman Pál épitőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. * Telefon: József 308—15

Ára 50 filler

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 január 30. — 5. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137-15

Haladásról

beszél a belügyminiszter abban a leiratában, amelyben jóváhagyja a székesfőváros 1929. évi költségvetését. „Elismerem — mondja — hogy a székesfőváros közönsége a költségvetés tárgyalásánál beható munkásságot fejtett ki és hogy gazdasági politikája *a multhoz képest* haladást mutat". Nincs senki, aki ne értene egyet a belügyminiszterrel abban, hogy *a multhoz képest* tényleg gondosabb és céltudatosabb lett a főváros gazdasági politikája. Sem a belügyminiszter, sem a város lakossága *nem tekintheti azonban ezt a haladást kielégítőnek* és bármilyen meleg szerető szavai vannak is a belügyminiszternek, mégis minden sorából kicsendül, hogy Budapest székesfőváros gazdasági politikájának fejlődése *nem állhat meg félúton* — sőt azt kell mondanunk — *negyed-úton*. Jóleső, az autonómia megbecsülését tükröző gondolatok vannak a miniszteri leiratban, sőt díséret is akad benne, de ami még ennél is több, nem ól törvényadta jogával és a költségvetésnek egyetlen tételét sem változtatja meg. Ugyanakkor azonban *a kifogások egész légiója sorakozik egymásután* a belügyminiszter beható, mindenre kiterjedő nagyszabású kritikájában.

Ami haladás a főváros gazdasági politikájában megállapítható és amit a belügyminiszter is megállapít, az kétségkívül már azoknak a kritikáknak a hatása alatt jött létre, amely kritikák a főváros közgyűlési termében és a bizottságok zöldasztalai mellett számtalansszor elhangzottak. Meg kell itt ma mondanunk, hogy a belügyminiszter leirata *teljesen azokon a nyomokon jár, amelyeket legelsősorban az Egységes Községi Polgári Párt kritikája tört az elmult esztendő folyamán*. A belügyminiszteri leirat számtalan pontját kellene idéznünk, hogy ezt a megállapításunkat igazoljuk, de nyilvánvaló, hogy ezt a szembetünő jelenséget a főváros illetékes tényezői is észrevehették. A törvényhatóságban elhangzott kritikák tehát megerősítést nyertek a miniszter szavában és itt a főváros tanácsának aligha van más tennivalója, mint *engedelmeskedni az alulról jövő közvéleménynek és a felülről jövő kritikának, amelyek egyöntetüen birálják a főváros gazdálkodását*. Mert nem lehet véletlen az, hogy a törvényhatósági bizottság és a miniszter különböző szemszögből nézve az eseményeket, mégis azonos eredményre jusson. Ha pedig ez mégis megtörtént, akkor egészen bizonyos, hogy a törvényhatósági bizottság is, meg a miniszter is *jól látják a helyzetet*, amelyben a további javulást, a további haladást most már a tanácsnak lesz kötelessége előmozditani.

Az újabb haladás számára az irányelveket számtalanszor megadták már a törvényhatósági bizottságban és most gazdag csokorba kötve, csoportositva, egy tömegben nyújtja át azokat a belügyminiszter. Ezek között az irányelvek között pedig legelső helyen kell, hogy szerepeljen *a lakosságnak a súlyos adóterhektől való minél messzebbmenő megkimélése*. Ezen is lehet segiteni, ezt is keresztül lehet vinni egészséges, céltudatos pénzügyi politikával. Kétségtelen azonban, hogy ennek érdekében — amint a belügyminiszter is helyesen mondja — a pénzügyi helyzetnek mindenkor való figyelembe vételével kell megállapitani a szükségletek kielégitésének *arányát és sorrendjét*. Mérsékelni kell a főváros áldozatkészségét is, *az idők sivárságához, a pénzügyi helyzet szerénységéhez kell alkalmazni mindig azokat az igényeket*, amelyeket egy-egy új intézmény megalkotásánál táplálnak.

Az újonnan kitűzendő pénzügyi irányelveknek tehát a *takarékosság, a pénznek okszerü felhasználása* az első része. A második része arra vonatkozik, hogy *a főváros a közterhek emelése nélkül több jövedelemhez jusson*, mert hiszen terhei is állandóan növekszenek. Adósságokat kell fizetni, kulturális igényeket kell kielégiteni, a leromlott intézményeket kell megfoldozni. Budapest lakósságának egészségéről kell fokozottabb mértékben gondoskodni, a városfejlesztés érdekében is végre-valahára cselekedni kell és a szociális feladatok kielégitésére is mind nagyobb és nagyobb áldozatot kell hozni. Meg kell ragadni tehát minden alkalmat és minden lehetőséget, hogy *a főváros meglévő hatalmas vagyonának jövedelmezőségét emeljék és minden néven nevezendő bevételi forrást a végletekig kiaknázzanak*. Ezen a téren maga a belügyminiszter is, amint a törvényhatóság számtalanszor tette, azonnal *az üzemekre* mutat rá és azt kivánja, hogy *az üzemek gazdaságosabb üzletvitelre és a székesfőváros háztartásához a jelenleginél nagyobbmértékü hozzájárulás beszolgáltatására kötelezlessenek*. Ez azt jelenti, hogy az üzemi probléma még mindig nem került le a napirendről, bár esztendők óta folyik körülötte a tanácskozás és ha úgy tetszik, a harc is. Nagyon valószínű tehát, hogy — ha a főváros komolyan foglalkozik a belügyminiszter megszívlelendő és jóindulatú tanácsaival — *az üzemi probléma újra aktuálissá válik*. Nagyon böles dolog lenne ez, mert talán végre el lehetne érni, hogy a főváros eltávolodván végre a háborús és a zavaros időktől, nyugodt körülmények között vezethesse a maga háztartását. Még egy nagy haszna volna azonban az üzemi probléma újból való fölszinre kerülésének és ez az, hogy *egyszer és mindenkorra meg lehetne ölni azt a demagógiát, amely a garasos villamosjegy, a majdnem-ingyen gáz, stb. fantazmagóriájával igyekszik parasztfogó politikáját érvényre juttatni*.

Csak nagy általánosságban a legfőbb irányelvekkel foglalkozunk ebben a pár sorban, a főváros tanácsának azonban kötelessége, hogy a belügyminiszter igen jóindulatú, nagy szeretettől sugallt kritikájának *minden sorát, minden szavát komolyan mérlegre vesse*. Mi nem állítjuk azt, hogy a belügyminiszter csalhatatlan, de állítjuk, hogy ez a jóindulattól sugallt kritika *kilencvenkilenc százalékban erőteljesen megállja a helyét*. Ha pedig a főváros tanácsa követni akarja és követni fogja a belügyminiszter intencióit, akkor bekövetkezik az, amit éppen a belügyminiszter kívánt, hogy tudniillik „ilymódon nemcsak a főváros pénzügyi egyensúlyát lehet megóvni, hanem a nehéz gazdasági viszonyokkal küzdő népnek is meg lehet szerezni azt a megnyugvást, hogy minden fillérjét csak közérdekű hasznos és szükséges célra fordítják."

CSAK EGY ÁLLAMI BÉRHÁZ ÉPÜL ez évben Budapesten, mert erősen megduzzadt az új költségvetés

A kormány több intézkedést tervez a lakásépítkezés fellendítése érdekében

A *Fővárosi Hirlap* egyik legutóbbi számában beszámoltunk azokról a tárgyalásokról, amelyek a népjóléti minisztérium és a pénzügyminisztérium között több állami bérház építése ügyében indultak meg. *Vass* József népjóléti miniszter, aki nagy megértéssel viseltetik a főváros szociális problémái, köztük elsősorban a lakásinség enyhítésének szükségessége iránt, *öt állami bérház építését és ötödfélmillió pengő lakásépítési hitel folyósítását vette tervbe*. *Vass* miniszter tervez — a pénzügyminiszter végez . . .

Wekerle Sándor pénzügyminiszter, aki most sorozatos tárgyalásokat folytat az egyes minisztériumok költségvetési osztályaival jövő évi előirányzataikról, — nagy figyelemmel vett tudomást a népjóléti miniszter építkezési terveiről. Minthogy azonban

a kormány az 1929—30. évi költségvetés összeállításánál a legszigorúbb takarékosság elveinek érvényesítését követelte az egész vonalon,

— *Vass* József nagyszabású és kétségkívül alaposan megokolható terveit *el kellett ejteni*.

De nem veszett el minden a pénzügyminiszter kék ceruzája nyomán. Mint a *Fővárosi Hirlap* értesül, megvan a remény arra, hogy

egy állami bérház építését még ebben az esztendőben meg lehet kezdeni.

Ezt az állami bérházat a népjóléti minisztérium Kinizsi uccai telkén építik föl, — közvetlenül az augusztus elsején elkészült új állami bérház mellett.

A népjóléti miniszter terveinek ez a részben történt elejtése nem jelenti azt, hogy a kormány a fővárosi lakásinségen nem akarna segiteni. A kormány azonban most is még azon az elvi állásponton áll, hogy

a lakásépités nem állami feladat.

Amidőn tehát a magyar állam erősen megduzzadt költségvetéséből ki kell küszöbölni minden felesleges ballasztot, nem lehet megterhelni a budget-et magánérdekeltségekre háruló feladatok vállalásával. De különben is

a pénzügyminisztériumban készül már a házadómentességről szóló törvényjavaslat,

amely nagy lendületet fog adni az építkezési kedvnek. A kormány ettől a készülő törvénytől függetlenül is tervbevett olyan intézkedéseket és kedvezményeket, amelyek előnyös hatást fognak gyakorolni az építkezések megindulására. Igy például

folytatni fogja a kormány az épitkezési hitelakciót és a tisztviselők családi házak épitését célzó akcióját is támogatni óhajtja.

A főváros közönsége mindenesetre nagy hálával tartozik *Vass* József népjóléti miniszternek, aki Budapest lakásviszonyainak alakulását állandóan éber figyelemmel kiséri és lelkes propagandát fejt ki a helyzet megjavítása érdekében.

WALEFFE

Budapestnek új barátja akadt. Lelkes jóbarát, *Waleffenek* hívják és igen tekintélyes párizsi újságíró.

Az utolsó hetekben itt járt Budapesten és azóta már két cikket irt Magyarországról, illetve Budapestről. Az első cikkben, amely a *Le Journal*-ban jelent meg, tőle telhető jószándékkal beszélt a franciáknak Magyarország iránt való szimpátiájáról, a második cikkben pedig, amely a *Paris Midi* hasábjain látott napvilágot, *Budapest szépségeit magasztalja a parlamenttől a fürdőkig*.

Amióta itt járt politikai és társadalmi körökben igen sok szó esett *Waleffe* úr barátságának értékéről. Voltak, akik ezt a barátságot igen erősen lekicsinyelték. Elnevezték Waleffet a *térdnadrágosok apostolá*-nak, aki nem túlságosan magasztos céllal, *szépségkirályné-választásra* jött Budapestre. Pedig nem lehet egészen lekicsinyelni a térdnadrágosokat sem, mert elég csinos hadsereg jönne ki belőle, ha a világ összes térdnadrágosai *is* Magyarország igazsága mellé állanának.

A térdnadrágon és a szépségkirálynőkön kívül azonban egyébbel is foglalkozik *Waleffe* úr, aki többek között a világ „latin" nyelvű ujságírói szövetségének az elnöke. Ez a tisztség ugyan tekintélyt ad Waleffe tollának, de *nagyrészt akadálya magyarbarátságának*. Hiszen a „latin" nyelvű ujságírók között ott vannak a románok is, azt meg aztán Párizsban külön is tudja mindenki, hogy *Waleffe már régebben meglehetősen elszakithatatlan barátságot tart fenn a cseh állammal*.

És mégis jólesik és mégis hasznosnak kell tartani, ha Waleffe úr a *Paris Midi*-ben, vagy a *Le Journal*-ban objektiv cikkeket ir Magyarországról és Budapestről. Még ha nem rajong is értünk, de legalább legyen *objektiv*. Nagyon jól tudjuk, hogy Waleffeből sohasem lesz a magyar revizió előharcosa, de már az is nagy eredmény, ha ellenségből Budapest barátjává lett.

Nem csinálhat pártpolitikát a revizióból a főváros közgyülése

Rendkivüli közgyülés Trianon ellen — Mikor érkezik el az ideje a megmozdulásnak

Senki sem mondhatja, hogy a főváros nem venné ki a részét a trianoni szerződés revíziójáért való küzdelemből. Senki sem vádolhatja meg a fővárost, hogy nem ragadott meg eddig is minden alkalmat, amikor Trianon ellen tiltakozni és a revíziót követelni lehetett. Hogy csak mást ne említsünk, amikor *Harmsworth* képviselő, *Rothermere* lord fia ellátogatott Budapestre és a kormány magasabb külpolitikai okokból kénytelen volt rezerváltan viselkedni, a főváros azonban rendkívüli közgyűlésen ünnepelte nagy angol barátunk fiát. Most azután

ismét rendkívüli közgyűlést akarnak összehívni a revizió kérdésében

és bizonyosak vagyunk benne, hogy ennek nem is lesz semmi akadálya. Igenis, *szólaljon meg a főváros törvényhatósága minden alkalommal, amikor teheti és követelje az igazságtalanság reparálását.*

Nem tesz semmit az sem, hogy a rendkívüli közgyűlés gondolata pontosan a baloldalról indult, arról a baloldalról, *ahol Rothermere lordért csak második kiadásban szoktak lelkesedni* és ahol a revíziós mozgalom csak a legeslegújabban kezd az égető kérdések között szerepelni. Ez sem baj. Ha későn is, de tessék csatlakozni a revíziós mozgalomhoz, tessék követelni Trianon igazságtalanságainak megszüntetését: nekünk csak

egyetlen kemény és megmásíthatatlan követelésünk van, hogy a revizió szent gondolatát ne használják kortes-célokra, ne használják politikai ugródeszkának.

A főváros rendkívüli közgyűlésén olyan határozati javaslatot akarnak tárgyalni, amelynek értelmében *a főváros törvényhatósága és az összes városok írjanak fel a parlamenthez és követeljék, hogy a parlament utasítsa a kormányt a revizió ügyében megindítandó harcra.* Ez is rendben van. *Bethlen* István gróf miniszterelnök azonban még csak a napokban jelentette ki, hogy a revizió ügyében hivatalosan megindított akciónak még nem jött el az ideje, de bizonyára abban a pillanatban megindítja a küzdelmet, mihelyt az nem fenyeget kudarccal. A főváros természetesen azért fölírhat a parlamenthez és nem is árt, ha a nagyvilág érzi és látja, hogy ez a mozgalom Magyarországon nem hogy letűnőben van, de mind erősebben és erősebben lesz urrá a lelkek fölött. A parlamentben majd lesz annyi bölcsesség, hogy akkor adja meg az utasítást a kormánynak, amikor arra az idő megérett, bár egészen valószínű, hogy *Bethlen* István gróf a maga páratlan külpolitikai érzékével és külpolitikai tájékozottságával a legelső őrszem lesz, aki meglátja az éjszakában a biztató tűzjeleket. Hanem azért

mégis nagy szükség van arra, hogy a közgyűlés megmozduljon és minél nagyobb lelkesedéssel, minél nagyobb ünnepélyességgel szögezze le akaratát a revizió érdekében.

A rendkívüli revíziós közgyűlésnek még csak az előkészítése folyik ugyan, de máris *gyanús jelenségekkel kezdünk találkozni.* Máris kezdik hangoztatni a baloldalon, hogy *„belső reformok nélkül a revizió ügye nem vihető keresztül".* És itt jutottunk el ahhoz a ponthoz, ahol *a fővárosnak kétszeresen óvakodnia kell.* Mert *mi ez, ha nem a pártpolitikának a revizió köpenye alatt való becsempészése?* Ettől kétszeresen kell óvakodnia a fővárosnak. Először azért, hogy *a főváros közgyűlési termében ne lehessen ismét urrá a pártpolitika,* másodszor és legfőképpen pedig azért, mert — mint mondottuk —

a revizió szent ügyéből nem szabad alacsony pártpolitikát csinálni.

Pedig ez a tendencia egészen nyilvánvaló akkor, amikor Rothermere lordot kezdik mind sűrűbben pártpolitikai szempontból informálni és amikor idehaza *reviziós jelszavakkal októbrista pártalakítási kísérletek történnek.* A nemzet erejének megbontását nem fogja tűrni a székesfőváros közönsége és amilyen hatalmas erős megnyilatkozásra kész a közgyűlés a revizió érdekében, éppen olyan erővel fog ellentállani annak a kísérletnek, hogy a revizió ügyéből bárki is pártpolitikát csináljon.

Deutschék és a Vásárpénztár

Az események homlokterébe hamarosan a Vásárpénztár adonyi gazdaságának ügye fog kerülni. Annál valószínűbb ez, mert éppen a *Fővárosi Hirlap* mai számában sürgeti meg *Scitovszky Béla* belügyminiszter, hogy ennek az ügynek sürgősen napirendre kell kerülnie, sőt sürgősen le kell kerülnie a napirendről.

Egyelőre a miniszter nem mond bírálatot, megvárja, míg az autonómia a maga hatáskörében megejti a vizsgálatot, de máris kilátásba helyezi, hogyha hibák történtek, *drákói szigorral fog eljárni,* Egyelőre *Papanek* Ernő miniszteri tanácsos jelentése az, amely kezd világosságot vetni arra, hogy miért nem volt jövedelmező a Vásárpénztárnak ez az üzlete. Majd ha minden oldalról megvilágítják a dolgot, ki fog derülni az igazság, amelynél Budapest minden lakosa azt szeretné, ha senkire nézve sem volna kompromittáló és a fővárosnak sem kerülne sok pénzébe. Természetesen a *felelősség* kérdését is erőteljesen firtatni fogják. Ma még ez a legnagyobb kérdés és ebben a tekintetben is csak a vizsgálat adatainak napfényre kerülése után lehet végleges ítéletet alkotni. De már Papanek miniszteri tanácsos jelenlétében is legalább különös dolgok foglaltatnak. Kimutatja ugyanis, hogy a *Deutsch Testvérek* cég összeomlása volt az első veszteség, amely a Vásárpénztárnak több, mint tizennegy milliárd veszteséget jelentett, viszont az aktivákat értékesítették, úgyhogy kerek összegben öt milliárd volt a kielégítetlen tartozás, Történt pedig ez akkor, *amikor a kurzus hatalmának zenitjén volt.* Legalábbis érdekes, hogy a *Deutsch céget pont az a Vásárpénztár húzta ki a csávából,* amely köztudomás szerint sohasem volt túlságosan filoszemita. No de végre is a kurzus alatt is történtek csodák.

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

SEFFER ANTAL TELEFON: AUT. 891 31 AUT. 896-94
TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA
Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3. sz
Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 ★ Gyár: Pest-Sashalom

Automobilok villamos berendezése | **MÁGNESEK DINAMÓK INDÍTÓK AKKUMULÁTOROK** | Szerelés javítás és kiegészítés
URNER ÉS BERKOVITS
Scintilla, Index, Fenag, Hagen, Kienzle vezérképviselete
Budapest, V, Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut. 148-84

VOZARI PÁL okl. gépészmérnök
Budapest VIII, Hunyadi u. 37. Tel.: j. 373-34
VÁLLAL: Villamosvilágítási, erőátviteli és gyengeáramú berendezéseket. Községek, gazdaságok és épületek erőátviteli és világítási berendezések tervezését és készítését. Dynamók és motorok javítását, tekercselését. Gép- és épületlakatos munkákat.

Megjelent A **PÉNZVILÁG** legújabb száma szenzációs tartalommal!
Kapható minden ujságárusnál
Ára 40 fillér

CSIMÁR KÁROLY ÉPÍTŐMESTER
TERVEZŐ ÉS VÁLLALATI IRODAJA
Alapítva 1904 Budapest, I., Böszörménylút 18 Telefon Aut. 510-86

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapítva 1852. Alapítva 1852.

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntöde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

LESSIVE PHÉNIX
Állami- és egyéb közintézmények évtizedes szállitója
VEGYÉSZETI és MOSÓPORGYÁR
Budapest, V, Visegrádi-u. 7
TELEFON: Automata 123—70

Rosner Ármin Telefon: J. 310-28
kőfaragó anyagok és kellékek szaküzlete
Budapest VIII, Fiumei-út 12/a

MUSICA

r.-t. Royal-épület VII., Erzsébet-körut 49
zongorái és pianinói
árban és kivitelben páratlanok
Legkedvezőbb fizetési feltételek
Hangolás, javítás, bérlet

ERDÉLY ÉS SZABÓ TELEFON: JÓZSEF 335-74, 323-95
laboratóriumi felszerelések, tanszerek és vegyi mérlegek gyára
Budapest, IX., Liliom ucca 46.

REKLAM ÉS CÉGTÁBLA FESTŐ VÁLLALAT
Budapest. VIII., Rökk Szilárd ucca 28 Telefon: József 385-28
Csernák Jenő

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

Telefon: L. 912-11
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest VII, Erzsébet körút 12, félem. 8
Anyagtelep: VI., Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasut-, út-, híd- és vizépitési munkálatokat

SCITOVSZKY BELÜGYMINISZTER erélyesen megsürgeti a Vásárpénztár válságának megoldását

A belügyminiszter egyelőre nem avatkozik bele a Vásárpénztár ügyébe, mert meg van győződve, hogy az autonómia a közérdeknek megfelelően fog dönteni

Most, hogy teljes részletességében nyilvánosságra került *Papanek* Ernő dr., miniszteri tanácsosnak, a kormány városházi pénzügyi ellenőrének a Vásárpénztár gesztiójának megvizsgálásáról készített jelentése, felmerül az a kérdés, hogy milyen álláspontra helyezkedik ebben az ügyben — a konzekvenciák levonása tekintetében — *Scitovszky* Béla belügyminiszter? A Vásárpénztár ügyvezetésében bekövetkezett válságnak a megoldása egészen közelről érdekli a belügyminisztert, hiszen köztudomású, hogy a Vásárpénztár elleni vizsgálat elrendelése, a belügyminiszter egyenes és határozottan kifejezésre juttatott kívánságára történt meg.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa beszélt ebben az ügyben *Scitovszky* Béla belügyminiszterrel, akit megkérdeztünk, hogy a Vásárpénztár ellen lefolytatott vizsgálat eredménye alapján nem látja-e szükségesnek, hogy valamilyen konkrét lépést tegyen?

Scitovszky Béla belügyminiszter

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A legteljesebb mértékben tiszteletben tartom az autonómia jogait, ebből az elvi felfogásomból tehát nyilvánvalóan következik, hogy

csak akkor fogok érdemben foglalkozni és döntést hozni ebben az ügyben, ha az autonómia illetékes szervei ennek a kérdésnek az anyagát minden részletre kiterjedően és minden szempontból, tehát a konzekvenciák levonása szempontjából is, feldolgozták.

— Tudomásom van az adonyi bérlet ügyéről is, mert — minthogy a főváros gazdálkodásának felügyeletére hivatott vagyok, sőt erre a törvény is kötelez, — részletes információkat szereztem be. *Meg vagyok azonban győződve arról, hogy az autonómia a főváros érdekeinek megfelelően fog dönteni, épen ezért a várakozás álláspontjára helyezkedem.* Csak

egy előzetes megjegyzésem van: minél előbb túl kell esni ennek az ügynek az elintézésén.

Siettetni kell a vizsgálat végleges befejezését és az autonómia döntését, mert

közérdek, hogy minél előbb keresztülessünk a Vásárpénztár válságának megoldásán.

— *Ezt a problémát — még ha áldozatokat kell is hozni — sürgősen meg kell oldani,* mert úgy vélem, hogy kevesebbet veszít a közérdek, ha idejekorán kisebb áldozattal, mint később nagyobb áldozattal teremtünk tiszta helyzetet.

— Ami

a személyes felelősség kérdését illeti, ebben a tekintetben szigorú vizsgálatot kell lefolytatni.

Amennyiben az érdekelt tisztviselők részéről hibákat, vagy mulasztásokat állapítana meg a vizsgálat és az autonómia az ügyet hozzám felterjeszti, én

a legnagyobb eréllyel fogom meghozni döntésemet.

Scitovszky Béla belügyminiszter e nyilatkozatának, amely félre nem érthető eréllyel sürgeti meg az adonyi bérlet ügyének megvizsgálását és a főváros döntését — reméljük, hogy meglesz a kívánt hatása. Végre meg kell szűnnie a Vásárpénztár körül tapasztalható huza-vonának és most már *gyors tempóban* érlelik meg a döntést azok, akik a főváros érdekeinek képviseletére hivatottak és akiknek a kezébe a probléma megoldása van lefektetve.

VASS JÓZSEF MINISZTER az Uj-Rókus problemájának megoldásáról

A zárszámadási feleslegekből évenként, akkora összeget juttat a kormány, amekkorát a főváros fordít az új kórház építésére

A *Fővárosi Hirlap* legutóbbi számában közöltük a fővárosi kórházprobléma megoldásáról szerzett értesüléseinket. Megírtuk, hogy elvben megtörtént a megállapodás: az állam a fővárossal szemben fennálló s a betegápolási díjak körül felmerült differenciából származó tízmillió pengős tartozását *a kórházépítéshez való hozzájárulás címén* fogja megfizetni. A főváros közönségének egészen mindegy, hogy milyen címen fut be ez az összeg. Ebben a kérdésben az a lényeg és pedig örvendetes lényeg, hogy annyi esztendő küzdelmei után

végre mégis megépül az új Rókus.

A kérdés megoldásának módjáról beszéltünk *Vass* József népjóléti miniszterrel, aki kezdettől fogva nagy rokonszenvvel kisérte az új kórház megépítése körül folyó tervezgetéseket és elsőnek sietett hozzáfogni az akadályok elgördítésének munkájához.

Vass József népjóléti miniszter

érdeklődésünkre a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— *A kórházépítés — beruházás.* Beruházást eszközölni csak feleslegekből lehet, ilyenformán erre a célra költségvetési tételt beállítani nem szabad. Nyilvánvaló tehát, hogy

meg kell várnunk, hogyan alakul az államháztartás mérlege . . .

— Ha a zárszámadások feleslegge fognak zárulni, *szóba kerülhetnek az egyes beruházásokra vonatkozó igények.* En a magam részéről

rendkívül fontosnak tartom az új fővárosi gyűjtőkórház megépítését,

tehát tőlem telhetőleg *azon leszek, hogy az esetleges zárszámadási feleslegből ezt a problémát megoldáshoz segítsem.*

Vass József népjóléti miniszter nyilatkozatából nyilvánvalóan meg lehet állapítani, hogy az új kórház építésének megkezdése tekintetében *mindaddig nem történhetik végleges elhatározás, amig a zárszámadások el nem készültek.*

Mint a *Fővárosi Hirlap* munkatársa értesül, az építést illetően most már

minden akadály elhárult az útból.

Vass József népjóléti miniszternek sikerült minden ellenállást megtörnie, amennyiben *magától Bethlen miniszterelnöktől szerzett ígéretet az állami hozzájárulás biztosítása tekintetében.* Az állam eszerint — amint ezt a sajtóban legelsőnek a *Fővárosi Hirlap* legutóbbi számában teljesen megbízható forrásból közöltük is.

három-négy éven keresztül évenként ugyanannyit ad az állami hozzájárulás címén a kórház építéséhez, mint amennyit a főváros fordít erre a célra.

Ebben az évben tehát kétmillió pengőt kap a főváros a kormánytól. A kórház fölépítésének munkálatait három, legfeljebb négy esztendőre tervezik.

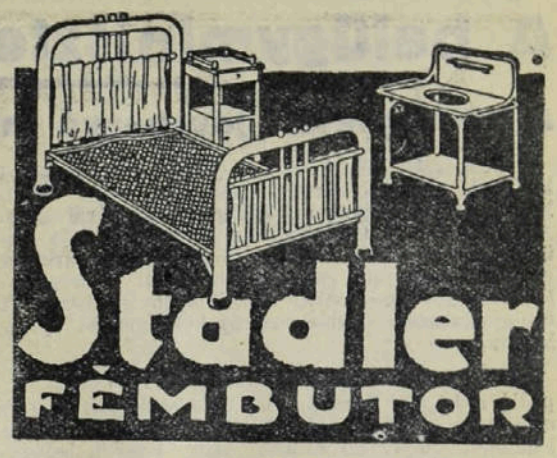

Eladási osztály: VI, Teréz körút 43. szám

Fővárosi Hirlap

az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

Előfizetési árak:

fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST

Szabadalmazott „Jm“ kompressor nélküli DIESEL-MOTOR a legtökéletesebb erőgép.

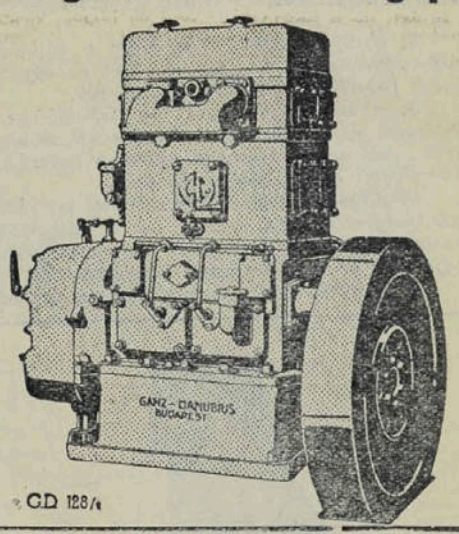

GD 128/4

Központi fűtés — Vízvezeték Bádogosmunkák

FARKAS IZOR BUDAPEST

VIII. Nap ucca 10 — Telefon: József 336—51.

Waldmann Sándor

egészségügyi-, viz-, gőz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése

VI. Jókai ucca 6. sz. Telefon: Aut. 102-74

Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vizvezetéki felszerelésekben. Versenyképes árak és fizetési feltételek

Bőrkabátok rövid és hosszú, bőrnadrágok, sportmellények, szőrmebundák, soffőrbundák és őrbundák, lábzsákok és kocsitakarók, Trench-Coat, autó bőrfejvédők, és kesztyűk.

Ügyeljen az „ABI“ védjegyre!

Gyártja:

Aczél Bőrruházati Ipar

Budapest, VII., Károly-körút 13. Telefon: J. 364-91

SÜSS és TÁRSA

elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár

BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183

Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

Németh Vilmos

építési vállalkozó

Budapest, Bajza ucca 4 sz.

Telefonszám: Automata 229—11

LUTZ LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

BUDAPEST, VII, ŐRNAGY UCCA 4. SZ.

A belügyminiszter húsz kívánsága

A költségvetést jóváhagyó miniszteri kézirat összefoglalása

Scitovszky Béla belügyminiszter az elmult héten küldte le a városházára leiratát, amelyben közli, hogy a főváros jövő évi költségvetését jóváhagyja. A jóváhagyással kapcsolatosan *Scitovszky* Béla belügyminiszter minden részletre kiterjedő kritikát gyakorol a főváros gazdálkodása fölött és megszívlelésre méltó tanácsokkal szolgál a jövőre nézve. A belügyminiszter, amidőn az új költségvetést jóváhagyta,

semmiféle változtatást sem tett,

pedig *a községi háztartások ellenőrzéséről szóló törvény erre jogot* ad neki. Politikai körökben még a legutóbbi napokban is híre járt, hogy a belügyminiszter lényeges változtatásokat eszközölt a költségvetés egyes tételein, sőt nem egy tételt törölt. *Mindezeknek a híresztelléseknek cáfolata a miniszteri leirat,* amelynek kritizáló, intő, figyelmeztető és tanácsadó kijelentéseiből a főváros ügyei iránt megnyilvánuló meleg érdeklődés, komoly figyelem, jóindulatú szeretet és az autonómia tisztelete sugárzik ki. Aki így int, így figyelmeztet és így ad tanácsokat, az nem ellensége, hanem igaz barátja az autonomiának.

A miniszteri leirat egyik legmeglepőbb pontja az, amely szerint

a miniszter nem hagyta jóvá az útépítési kölcsön fölvételére vonatkozó közgyűlési határozatot,

helyesebben „elhatározását függőben tartja." Függőben tartja pedig arra az időre, „amíg a főváros 1928. évi kezelési eredményéről és annak az 1928. évi költségvetéssel szemben való alakulásáról zárszámadás kapcsán tájékozódást nyer." Ez nyilván azt jelenti, hogy *a miniszternek reménye van arra, hogy a főváros nagyarányú útépítési programjának lebonyolításához nem lesz szüksége kölcsönre, hanem azt a folyó bevételekből is fedezni lehet.*

A napilapok már ismertették a belügyminiszter leiratát, érdemes azonban pontokba foglalni a miniszter kritikáját és észrevételeit.

Mit kíván tehát a miniszter? Ime:

1. Kívánja, hogy helyesebb sorrendet és arányt alkalmazzanak a szükségletek kielégítésénél.

2. Kívánja, hogy a megvalósított intézmény jelentőségével arányban álljanak a hozott áldozatok.

3. Olyan pénzügyi politikát kíván, amely a községi közterheknek lehető csökkentésére vezessen.

4. Szükségesnek tartja, hogy a székesfőváros vagyonának jövedelmezőségét és egyéb bevételi forrásait okszerűen kiaknázzák.

5. A közigazgatásban, az iskolákban, az intézetek és intézmények kezelésénél, a munkaerők helyesebb kihasználásával a takarékosság komolyabb érvényesítését követeli.

6. Kívánja a miniszter, hogy az üzemek gazdaságosabb üzletvitelre és a székesfőváros háztartásához a jelenleginél nagyobbmérvű hozzájárulás beszolgáltatására kötelezzenek.

7. Szükségesnek tartja, hogy a társadalmi egyesületek és felekezetek segélyét maximálisan egy millió pengőre szorítsák vissza.

8. A főváros közigazgatásában és intézményeinél csak kivételes teljesítményeket szabad jutalomban részesíteni.

9. Az üzemekhez, vállalatokhoz beosztott közigazgatási tisztviselőket vagy közigazgatási szolgálatra kell fokozatosan visszarendelni, vagy véglegesen jelenlegi beosztásuk terhére kell őket alkalmazni.

10. A közoktatásügyi személyzeti kiadások további növekedésének gátat kell vetni. A személyzet idejét és munkaerejét jobban kell kiaknázni.

11. Revidiálni kell a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bankkal a Közraktárak ügyében kötött szerződést.

12. Revizió tárgyává kell tenni az üzemi alkalmazottak létszámát és illetményeit.

13. Uj vagyonleltárt kell készíteni az összes üzemek és intézmények vagyonáról.

14. Az üzemek céljaira igénybe vett kölcsönök amortizációjára szükséges összegekkel az illető üzem költségvetését kell megterhelni.

15. Megfontolandónak tartja a miniszter, hogy nem kellene-e a Gellért-fürdőt és szállót bérbeadás útján hasznositani.

16. Kísérje a főváros állandó éber figyelemmel a BSzKRT üzemvitelét, mert a fővárossal szemben való teljesítményei nincsenek arányban a vállalat vagyonával és jövedelmével.

17. Elrendeli a miniszter a szőlőtelep házikezelésének megszüntetését.

18. A zöldségárusító üzemnek a községi élelmiszerüzemmel való egyesítését.

19. A tüzelőszerraktárnak a gázgyárral való egyesítését.

20. Kívánja végül a miniszter a költségvetési hitelek pontos betartását és póthitelnek csak kellő megindokolt esetekben való engedélyezését.

Scitovszky Béla belügyminiszter leirata előreláthatóan még élénk pertraktálások tárgya lesz. Nem kétséges azonban, hogy a belügyminiszter tárgyilagosságát, felelősségteljes ellenőrző tevékenységének alaposságát — pártkülönbség nélkül — minden oldalon el fogják ismerni.

Meinl kávé
Különlegességünk
HACIENDA JUAN MURILLO
1/4 kg. P 3.50

Hudetz János
oki. epitészmérnök, épitőmester
tervező- és vállalkozó irodája
Alapittatott: 1876 — Telefon: József 351-54
Budapest, VII. Rottenbiller ucca 6 b.

KISS BÉLA ÉS TÁRSA
KERTÉPITŐ ÉS KERESKEDELMI KERTÉSZETI TELEPEK
II., Pasaréti-ut 77 — II., Hidegkuti-ut 3
Telefon: Aut. 644-02.

STILLER G. A. és TÁRSA RESZELŐGYÁR
Vállalja új reszelők szállitását és használt reszelők fölvágását
BUDAPEST, VI., FORGÁCH UCCA 9.
Alapitva 1895. évben. — Telefon: L. 913—36.

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZABAN)

LAMMEL FERENC
BÁDOGOS, VIZVEZETÉK ÉS KÖZPONTI FŰTÉS
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF U. 17.
TELEFON SZÁM: JÓZSEF 441—51.

Alapitási év 1868. CRISTOFOLI VINCE Telefon J. 381-47
KŐPADLÓ, FAYANCE FALBURKOLAT
Budapest, VII., Gizella-út 31. — Azelőtt Ilka u. 34.

MAGAZINER ALBERT ÉS TÁRSA REDŐNYGYÁR
Budapest, V. ker., Honvéd ucca 38. Telefon: Aut. 106—43

DROPPA SÁNDOR
ÜVEGESMESTER
BUDAPEST, VII, Rottenbiller u. 29.

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

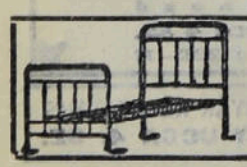

Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készitményeit Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

SZENTGÁLI ANTAL ÉS LANGEN KÁROLY
Központi iroda: VI., Berlini-tér 5. Telefon: L. 913-57.
okl. mérnökök, épitési vállalkozók
Anyagtelep: V., Wahrmann-u. és Ujpesti rakpart sarkán. Telefon: J. 513—36.

FORGÁCS ÉS GERŐ
BUDAPEST, V., SAS-UTCA 1. SZÁM
TELEFON: Aut. 805-03
HAMANN-számoló és KAPPEL-irógépek magyarországi vezérképviselete

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
slavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerü és diszes kivitelben, asztalilapkét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfürész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut. 212—44.

VÖGEL ALAJOS SZOBRÁSZ
BUDAPEST, I., VÁROSMAJOR UCCA 3.
ALAPITÁSI ÉV: 1895. TELEFON: Aut. 502-31.
Épület, szobrász és mükömunkák készitése

FISCHER ANTAL szobrász
Budapest, VII., Cobor ucca 6. szám

Kaucz István
épület, butor és belberendező asztalos
Budapest, I., Győri-ut 1.

GIPSZET ÁRUSITÓ RÉSZV. TÁRS.
BUDAPEST, V., ERZSÉBET-TÉR 15,
az Egeresi Gipsz- és Műtrágyagyár Részv. Társ. Aghires és Kramer J. Első Egeresi Gipsz- és Műtrágyagyár, Aghires képviselete
Telefon szám: 805-25.

CSONZADLAK ÉS FLEISCHMANN
Műszaki és elektrotechnikai vállalkozók, rádió és villamossági anyag külföldi képviselete, neón utánzott égők képviselete
BUDAPEST, VIII., József körút 19. Tel.: Aut. 300-47
IPARTELEP KISPEST Üllői-út 107. sz. Tel.: J. 353—87

Vasszerkezeti- és lakatosárugyár
Farkas és Társa R.-T. Telefon: L. 908-62
Budapest, VI. ker., Lehel ucca 8.

HAMBACH UTÓDA LEUTWYLER FERENC
PAPIRNAGYKERESKEDÉSE ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
Budapest VIII, Tisza Kálmán-tér 1. Telefon: J. 368-21

JANCSURÁK GUSZTÁV
rézmüves-mester
Budapest, IX., Ferenc-ucca 39.
Telefon: József 308—47.

Lizsinszky Rezső kárpitos és diszitő
Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhivó Aut. 510-54

RADIATOROKAT ÉS KAZÁNOKAT
központi fütésekhez gyárt a
MAGYAR RADIATORGYÁR R.-T.
Budapest, X., Gyömrői út 76. sz.
Telefon J. 390-34 és 350-88

A legtökéletesebben s legjutányosabban beszerezhető hézagmentes padozatburkoló a
LINOLEUM
Uj épitkezéseknél, mindennemü átalakitásoknál ajánlattal dijmentesen szolgál
ELSINGER M. J. ÉS FIAI
Budapest, V. ker., Báthory ucca 6.
Uj telefonszám: Teréz 232—58

SZAVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. szám
Telefon József 416—07

Kapuszta Gusztáv
épitőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 3.
Telefon: József 393—08.

Nagy-Budapesthez viszi a fővárost

a rövidesen meginduló száztiz új autóbusz

A főváros közlekedési programjának legközelebbi pontja: ujabb száztiz autóbusz megrendelése — Az autóbuszüzem vezérigazgatójának nyilatkozata

A *Fővárosi Hirlapban* mindenkor részletesen beszámoltunk a száz új autóbusz és az ezzel kapcsolatos garázskérdés bonyodalmairól és fejleményeiről. Az autobuszgarázs megvalósulása felé jelentős etap volt legutóbb az a külföldi tanulmányút, amelyet szintén jelentettünk. Nemrég jöttek haza a tanulmányút résztvevői, ezek között *Till* Antal a főváros autobuszüzemének vezérigazgatója is, akit ez alkalomból fölkeresett a *Fővárosi Hirlap* munkatársa.

Till Antal vezérigazgató

a külföldi tanulmányút tapasztalatairól, a rövidesen uccára indított 110 új autóbuszról, általában az autobuszkérdésről, valamint a főváros közlekedésének az autóbuszüzemmel megoldható problémáiról a következőket mondotta munkatársunknak:

— Budapest székesfőváros közlekedésében végre elérkeztünk ahhoz a ponthoz, amikor *az autóbusz is számottevő tényező lesz a már meglévő közlekedési eszközök mellett.* Az új autóbuszokkal berendezendő vonalhálózat tervezetével már régóta foglalkozik az üzem és a tervezet elkészítésénél különös figyelemmel volt egyfelől *az egységes közlekedési politika követelményeire és alapelveire*, másfelől mindazokra a kívánalmakra, amelyeket *jogos* közlekedési igények szempontjából méltányolni kell. Elsősorban

azokat a városrészeket kívánjuk bekapcsolni a meglevő autóbuszhálózatba, amelyeknek mindezideig semmiféle közlekedési eszközük nincs.

A villamossal csak nagy kerülővel elérhető városrészek összekötését is tervbe vettük, mert a rövidebb útvonalon haladó autóbuszokkal az utazás tetemes időmegtakarítással jár.

— A berendezendő útvonalaknak azonban határt szabott a kocsilétszámnak *korlátolt* volta. A leszállításra kerülő összesen 110 (100 a *MAV.* géppgyárnál közvetlenül megrendelt és 10 a *Mavart*-tól megvásárolt) új kocsi forgalomba állításával kapcsolatosan ugyanis *elsősorban a régi elhasznált és nagyrészt már nem üzembiztos kocsikat kell kiselejteznünk. A Budapesti Autóbuszközlekedési R. T.* szerződése is lejár 1930. január havában és így az azokon a vonalakon futó kocsilétszámot is figyelembe kell vennünk, ahol jelenleg a vállalkozó kocsijai vannak forgalomban. Ilyen körülmények között a 110 új autóbusz végeredményben nem jelent egyúttal ugyanennyi új, forgalomba állítható kocsit, hanem

tényleges szaporulatnak csak mintegy 50 autóbusz számítható.

— Az üzem által javaslatba hozott vonalak — mind a meglévők, mind az újak — a következők:

1. vonal: Széchenyi fürdő—Andrássy út—Petőfi Sándor ucca (Váci ucca)—Gellért tér.

3. vonal: Déhivasút—Krisztina tér—Lánchíd—Andrássy út—Teréz körút.

4. vonal: Ferenc József tér—Lánchíd—Vöröskereszt kórház—Ferry Oszkár ucca.

5. vonal: Vörösmarty tér—Fő ucca—Batthyány ucca—Városmajor ucca—Uj Szt. János kórház.

6. vonal: Koháry ucca—Lipót körút—Margitsziget.

7. vonal: Óbudai izr. temető—Bécsi út—Fő tér.

8. vonal: Boráros tér—Soroksári út—Csepel Templom tér.

9. vonal: Gyáli út—Orczy út—Örömvölgy ucca.

10. vonal: Gellért tér—Budafoki út.

11. vonal: Széchenyi fürdő—Andrássy út—Petőfi Sándor ucca (Váci-ucca) Döbrentei tér.

12. vonal: Vörösmarty tér—Wesselényi ucca (Dohány ucca)—Aréna út.

14. vonal:: Népliget—Práter ucca—Sándor ucca—Döbrentei tér.

15. vonal: Boráros tér—Ráday ucca—Váci ucca (Petőfi Sándor ucca)—Nádor ucca—(Szabadság tér)—Honvéd ucca (Koháry ucca)—Pannonia ucca (Visegrádi ucca)—Ferdinánd tér.

16. vonal: Ferenc József tér—Vár—Tárnok ucca—Retek ucca.

17. vonal: Koháry ucca—Margithíd—Rózsadomb—Ribári ucca Marcibányi tér—Lövőház ucca—Széna tér.

18. vonal: Aréna út—Stefánia út—Kerepesi út—Rákosfalva.

19. vonal: Rákosfalva—Fehér út—Liget tér—Gyömrői út.

20. vonal: István út—Városliget—Szt. László út.

21. vonal: Gellért tér—Villányi út—Csend ucca (és esetleg folytatólag a Naphegyen át a Döbrentei térig).

Tervbe van véve *22. vonalnak* még a Bodor ucca—Hungária körút.

— Magától értetődik — folytatta *Till* vezérigazgató — hogy az új autobuszvonalak megállapítása végeredményben *a törvényhatósági bizottság közgyülésének akaratelhatározásától függ.* Az itt felsorolt útvonalak közül *az első tizenöt* — lényegtelen változtatással — *a már meglévőknek felel meg.* Az 1. és 11. jelzésű vonalak új végállomását *a Széchenyi fürdőhöz tervezzük.* A 3. vonalnak eddigi, jól bevált vonalvezetését nem kívánjuk megváltoztatni. A 4. vonalat a Ferenc József térig javasoljuk meghosszabbítani, amivel a közönség köréből érkezett nagyszámú kérés nyer kielégítést. Az 5. vonalat az Uj Szt. János kórháztól kiindulva a 12. vonallal szándékozzuk később összekapcsolni. A 9. vonal a Gyáli út és az ott levő kórházak közlekedését oldaná meg. A 14. vonal a Józsefváros belső és külső részét hozná szerves kapcsolatba a Belvárossal és Budával. A 15. vonalnak a jövőben a *Ferdinánd tér* lenne a lipótvárosi végállomása. A 16. és 17. vonalak a *Vár* és a *Rózsadomb* közlekedési igényeit lennének hivatva kielégíteni. Ennek a két vonalnak a berendezésével már régóta vajúdó kívánságok fognak teljesedni. Hasonlóképen ezekhez, a 18. és 19. jelzésű vonalak is olyan városrészekbe vezetnének, amelyeknek közlekedése igen sok kívánni valót hagynak hátra.

Rákosfalváról, amely közigazgatásilag a X. kerülethez tartozik, Kőbányára ma csak úgy lehet utazni, ha az utas előbb a HÉV-en bejön a Baross térre és innét ismét kiutazik.

A *Fehér* uton át, *úgyszólván percek alatt lehet majd elérni Kőbányát.* Ezzel együtt *a Gyömrői út is megkapná a közlekedési eszközét.* A 20. jelzésű vonal megvalósításával az Angyalföld lakosságának igénye nyerne kielégítést. Itt a vasúti átjáró megoldása okoz bizonyos komplikációt és már ma is olyan irányban keressük a megoldást, hogy a jelenlegi Hungária körúti átjárót beljebb, esetleg a Hermina út tengelyébe helyezzék át. A 21. vonal a villamosvasút megépítéséig

a sűrűn lakott Villányi-útnak hozna ideiglenes autóbuszközlekedést.

A Hadnagy uccai szerpentin út megépítésével ez a vonal a Naphegyet az Erzsébet híd Budai hídfőjével kötné össze. Ezen

a tervbe vett 21 vonalon összesen 104 autóbusz bonyolítaná le a forgalmat, de ez a szám elenyészően csekély a többi európai tővárosban futó autóbuszokhoz viszonyítva.

Igy *Wienben* tudomásunk szerint most, január 15-ike óta áll fokozatosan forgalomba 100 új kocsi, azonkívül értesülésem szerint *további 400 autobusz megrendelését tervezik.* Berlinben ma már *550 autobusz közlekedik*, nem is szólva *Páris* és *Londonról*, ahol *a kocsik ezrei futnak.* Külföldön általában az a vélemény, hogy helyes közlekedési politikát akkor követnek, ha

a sűrűn lakott belső városrészekben — a földalatti vasút kivételével — kizárólag autóbuszok bonyolítják le a forgalmat.

Az autóbuszközlekedést a budapesti közönség *máris*

(Folytatás a 6-ik oldalon.)

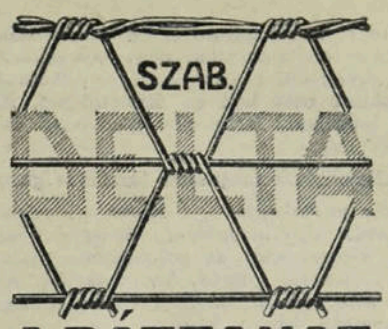

DRÓTFONAT
A LEGJOBB KERITÉSANYAG.
KOLLERICH PÁL ÉS FIAI
BUDAPEST, IV. FERENC-JÓZSEF RAKP. 21.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK ÉPITŐMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 SZ

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapittatott: 1895. A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—31.

„PRÄCISIOS"
elektrotechnikai és tudományos műszer laboratorium
Budapest, IX. ker. Mester-utca 22.

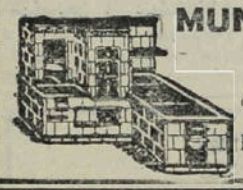
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa u. 39.
Telefon: J. 312—30.

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-36.

Telefon: József 464-57 KOVÁCS OSZKÁR Telefon: József 464-57
BADOGOS-MESTER, ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE.
BUDAPEST, IX., GYEP UCCA 56. SZÁM.

Radiatorok, Fütőtestek, Hőálló zománcozás
25 ÉVES GYAKORLATTAL
BIEDL KÁROLY
Budapest, VII. kerület, Hársfa ucca 57. szám
TELEFON: JÓZSEF 451—43

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva
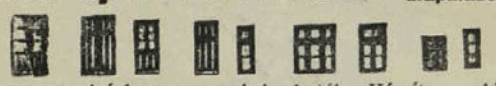
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készit azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben Malomsoky József asztalos-árugyárt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

CSILLAGHY ÉS TÁRSA
MŰSZAKI KERESKEDELMI TÁRSASÁG Telefon
MŰSZAKI ANYAGOK, OLAJOK, GÉPEK J. 441-44
Budapest, VIII., Kisfaludi u. 7

SZVETICS JÓZSEF
épitési vállalkozó
BUDAPEST, TELEP UCCA 8.

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.
18 havi részletfizetésre is kapható.
Felhivásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken
Remington Irógép Rt.
Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.
Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

megkedvelte, mert felismerte a villamosközlekedéssel szemben elvitathatatlan nagy előnyeit. Az autobuszok *közvetlenül a járda széléhez állhatnak* és így az utasoknak nem kell az úttestről fel, illetve az úttestre leszállani. Az utazás gyorsasága és kényelmes volta még

a villamosénál magasabb tarifát is igazolja.

A viteldíj problémáját — sajnos — *jelenleg még nem sikerült úgy megoldani, hogy a tarifa csökkenthető legyen*, mert az autobuszok nagy üzemköltsége (benzin, gummi, karbantartás, stb.) *ezt ma még nem engedik meg.* A közönség megnyugtatására azonban jelzem, hogy

mindenütt, külföldön is — talán Berlint kivéve — magasabb a viteldíj az autóbuszon, mint a villamoson,

de van remény arra, hogy az idővel bizonyos kedvezmények nyújtásával mindjobban csökkenthető lesz.

— A nagyközönség érthető türelmetlenséggel várja az új kocsik üzembehelyezését, amelyeket először februárban—márciusra helyeztek kilátásba. Ez a terminus azonban közbejött újabb körülmények folytán most *kissé kitolódott.* A kocsiszekrényekhez szükséges speciális anyagoknak, mint pl. különleges aluminiumlemezek, vaslemezek, továbbá acélszalagok és hasonló anyagoknak a magyar ipar részéről való beszerzése folytán *bizonyos késedelem állott elő* és így

a karosszéria-gyárak nincsenek abban a helyzetben, hogy az előbb említett időben a kocsikat leszállíthassák.

— Ez a határidőeltolódás azonban *nem jelent egyuttal késedelmet is* a főváros által hivatalosan jelzett határidővel szemben, mert tudvalevő, hogy a kocsik leszállítása csak a megrendeléstől számított egy év mulva — tehát f. évi augusztus-szeptember hónapokban válnék tulajdonképen esedékessé. Az autóbuszok tényleges leszállítása azonban *feltétlenül jóval ezelőtt a dátum előtt meg fog történni.*

— A kocsik üzembehelyezésével kapcsolatban egyik megoldásra váró kérdés *a garázs ügye is.* Ismeretes az a körülmény, hogy ezelőtt másfél évvel a főváros tanácsa már megindította az idevonatkozó tárgyalásokat és két ízben is tartott tervpályázatot, amelyek azonban — sajnos — *nem jártak a kellő eredménnyel.* A helyzet ezidőszerint az, hogy

a székesfőváros megbízást adott kiváló és neves tervezőknek, akiknek a kezébe bizalommal tette le ennek a nálunk még új, most megvalósulásra készülő létesítmény megoldásának ügyét.

A legutóbb tett külföldi tanulmányút is *megerősítette* az illetékes szakköröknek ebben az ügyben elfoglalt korábbi álláspontját és véleményem szerint *semmi akadálya sincsen annak, hogy az autóbusz garázs a külföldi kipróbált és jól bevált rendszer szerint megépüljön.*

— A garázs, a hozzátartozó javítóműhelyek és egyéb helyiségek tervezése, felépítése és berendezése azonban hozzávetőleges számítás szerint is a legkedvezőbb esetben *10—12 hónapot fog igénybevenni* és mivel a megrendelt autóbuszok — miként előbb említettem — már korábban készen lesznek, feladatunkká vált, hogy

az átmeneti idő alatt a kocsik tárolásáról és elhelyezéséről gondoskodjunk.

— Idevonatkozólag a tanács egyrészt máris elfogadta azt a propoziciónkat, hogy *egy, a budai oldalon fekvő magángarázzsal*, ahol mintegy 25 kocsi tárolására van elegendő hely, *szerződést kössünk*, másrészt idevonatkozó újabb javaslatunk alapján gondoskodás történhetik a kérdésnek az átmeneti időre való alkalmas rendezése iránt.

— Valamennyi új autóbusz *földszintes és részben magas légnyomású ballonos, részben légtömlős abroncsozású lesz.* A kocsik belső berendezése is ki fogja elégíteni a kényelmes utazást kívánó utasközönség igényeit. A kocsik férőhelyei úgy vannak megállapítva, hogy a kocsik belsejében — a bejáratnál levő csekélyszámú állóhelytől eltekintve — *csak ülőhelyek lesznek.* A két tengelyű, kis típusu kocsik 36, a közép típusuak 46, a háromtengelyű nagykocsikban pedig 56 utas fér majd el. Az autóbuszok

külseje is olyan lesz, hogy még az eddigieknél is világvárosiasabb képet fog adni a fővárosnak.

— A jövőre vonatkozó legsürgősebb feladatnak *legalább újabb 100 kocsi megrendelését tartom.* A budai oldalon tervbe vett autóbuszgarázs megépítéséhez szükséges ingatlanokat *már megvásároltuk* s azok rendelkezésre állnak. Nagyon jól tudjuk mindnyájan, hogy még sok olyan területe van Budapestnek, amelyeknek a belső városrészekkel való közvetlen összekapcsolása az autóbusz feladata. Sajnosan kell megállapítanom azt a körülményt, hogy

fővárosunknak alig van intenziv, kétirányú közlekedés lebonyolítására alkalmas, megfelelő széles, transzverzális útvonala,

amely önként kínálkoznék új autóbuszvonalak berendezésére. Itt nagyon sok lenne a tennivalónk, hogy a mult idők rövidlátó politikáját helyrehozzuk. Széles, *avenue*-szerű új sugárutak nyitása, a meglévő szűk uccák kiszélesítése, kisajátítások és közparkok nyitása, ezek mind olyan feladatok, amelyek a főváros teherbíró képességét ezidőszerint *messze túlhaladják.*

— Egyelőre, szerintem, a legaktuálisabb és talán pénzügyileg is megoldható feladat lenne a belvárosi forgalom megfelelő szabályozása és elterelése szempontjából *a Káplony uccának megnyitása és a gr. Károlyi ucca kiszélesítése a park rendezése útján.*

— A fővárost környező kisebb városoknak és községeknek a főváros közlekedési hálózatába való bekapcsolása pedig kétségkívül *első lépés lenne Nagy Budapest tényleges megvalósításához.*

— Egy ilyen intézkedésnek gazdasági, szociális és lakáspolitikai jelentősége a gazdasági és ipari élet minden vonatkozásában megnyilvánulna és *messzekiható fontossága és hordereje lenne a legközelebbi években remélt gazdasági fellendülés tekintetében.*

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet az I. ker., Németvölgyi úti építendő III. számú bérház föld, kőmives, vasbeton, szigetelő, elhelyező, vas, ács, műpala, bádogos, kőfaragó, műkő és válaszfal munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai munkanemenkint ívenkint 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi január hó 28-tól kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em., 342. számú szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Megyaszay István, I., Ménesi út 59/a., tervező műépítésznél vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 336. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi február hó 15-én (pénteken) délelőtt fél 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 354. számú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon a napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929 január 23-án.

A székesfőváros tanácsa

ALAPITTATOTT · 1892 · UGYELJEN TÖLJE · MAGYARORSZÁG · ARANYKOSZORÚS · ITÉLETEK ·
HANTOS
· TESTVÉREK · RT ·
· FESTŐ · MÁZOLÓ · ÉS · TAPÉTÁZÓ ·
· IPARÜZEME ·
V
BUDAPEST,
VI., HORN EDE UCCA 5.
TELEFON:
L. 994-51
L. 985-83

PARKETTA
szállítása, mindennemű padozat készítése és javítása.
FRIED és BENEDEK
parkettgyár és gőzfürész
Budapest, VII., Rákóczi-út 82.
Telefon: József 133—43 és József 134—17.

TÓTH LAJOS
Pala és cserépfedőmester eternit-, cserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarban tartása és tatarozása
Telefon: József 351—01
BUDAPEST, I., Budafoki út 23

„PALATINUS"
ÉPÍTŐ-ÉS INGATLANFORGALMI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: Automata 121-45, 123-85.
Budapest, V., Rudolf tér 6.

FRANK EMIL BUDAPEST, V, Hollán-u. 9.
okl. mérnök és építőmester Tel.: Aut. 293—27

SCHINZEL LAJOS BÁDOGOS SZERELŐMESTER
Budapest, VII, Péterfy Sándor u. 15
Telefon: J. 393-32. TERVEZ ÉS ELVÁLLAL: Központi gőz-, víz és légfűtési valamint szárító berendezéseket és bádogos munkákat.

BUCHTA KÁROLY
közp. fűtés és vízvezeték-berendező mester. — Telefon: Krisztina 505—01. sz.
Bpest, II., Retek u. 37.

GRUIZ KÁROLY LAKATOSMESTER
BUDAPEST, X., JÁSZBERÉNYI-ÚT 17.
TELEFONSZÁM: JÓZSEF 304-75.

Fratrichevich István díszítő-festő
Elvállal templomok, épületek, lépcsőházak, kávéházak, szoba-, festő, díszítő és mázolási munkákat. — Telefon: J. 372—98.
Budapest
VII, Dembinszky-u 38

LUSZTIG MIKLÓS
ÜVEGKERESKEDŐ
KÉPKERETEZÉS, ÉPÜLETÜVEGEZÉS, ÜVEGTETŐK KÉSZÍTÉSE JÓKARBANTARTÁSA
BUDAPEST, VII., SÍP UCCA 6 TELEFON: J. 335-30

FISCHER HENRIK
épületfakereskedő
Telefon: J. 623—09.
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

DIÓSY JÁNOS BUDAPEST,
VII., Rákóczi-út 24.
rézárukereskedő TELEFON: JÓZSEF 420-55

Nyilvános órákat gyárt
ELSŐ MAGYAR VILLAMOS ÓRAGYÁR
Alapittatott: 1877. KULICSKA ANTAL Budapest II., Iskola-utca 6. Telefon. Aut. 507—09

»VULKÁN«
GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 66.
Telefon: Lipót 906-02.
SZERSZÁMGÉPEK
fém- és famegmunkálására
Közlőművek (Transmissió) Vasöntvények, Marási (Fräser) munkák

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

FLIEGL BÉLA bádogos-mester
Telefon: J. 455-07 Budapest, VIII., Vas ucca 7. Telefon: J. 455-07
Készít épület- díszműbádogos munkákat és higienikus fürdőkádakat, légszesz, víz, gőz, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését.

Telefon: Automata 836—28.
MAYER LAJOS
tetőfedőmester, tetőzetek jókarbantartási vállalata
VI. ker., Ferenc József-rakpart 18. sz.

Hirsch László
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I., BUDAFOKI-ÚT 22
TELEFON: JÓZSEF 321—17

Vitéz HANTAY ÉS GALAVITS okl. gépészmérnök
elektrotechnikai vállalalat
Budapest, VIII., Szigony-ucca 34. — Telefon: J. 373—59.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllomezredőnyök, bolíponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapittatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223-06. szám.

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

Több mint hárommillió köbméter havat takarítottak el eddig a pesti uccáról

50.000 munkás dolgozott a főváros útvonalain — 400.000 pengőbe került a fővárosnak eddig a tél

NÉMETHY BÉLA TANÁCSNOK NYILATKOZATA

Évtizedek óta nem volt olyan „kiadós" tél Budapesten, mint az idén. Közel negyedik hete, hogy a milliós nagyváros kőrengetegét fehérre csipkézte a hótakaró. A téli romantika bűbájosan szép mennyei kelléke, a sportolók és gyermekek játékos öröme: a hó a nagyváros életében azonban *nem olyan ártalmatlan díszlet,* mint a budai hegyeken, nem oly hasznos takaró, mint amilyen alatt a zsendülő őszi vetések smaragdos pázsitja szunnyad, hanem *komoly közlekedési akadály,* hatalmas feladat a Köztisztasági Hivatal számára, a főváros pénztárának pedig többszázezer pengős „improduktiv" kiadás. Szociális szempontból is sok nyomorúság forrása a menyei pelyhek sűrű hullása, a rongyosok, a lábbelitelenek légióinál, a közegészségnek sincs különös hasznára, *szaporítja az influenzát,* legfeljebb annak a pár ezer szerencsétlen munkanélkülinek áldás, akiknek az eltakarítás néhány napra kenyeret ad.

Az idei havazás tényleg olyan tömegű volt, hogy a székesfőváros egyébként kitünő Köztisztasági Hivatalát is zavarba hozta s az első napokban oly váratlanul érte, hogy *kezdetben komoly nehézségek* mutatkoztak és többé-kevésbé alapos panaszok hangoztak el a Hivatal ellen. Kétségtelenül mentségére van azonban a hivatalos apparátusnak az, hogy

a köztisztasági apparátus hótisztító felszerelése meglehetősen primitiv és hiányos.

A régi hóekéket vontató lovakat a fuvartelepről hajtják be s ez órákig tart, úgyhogy azalatt letapossák a havat, — a motoros hóekék pedig megkésve készültek el.

A mult heti havazás ellenben már teljesen felkészülve, pontosan kidolgozott „stratégiai" tervvel, „felvonulási programmal", készenlétben álló hóekékkel és munkásecapatokkal találta a Köztisztasági Hivatalt. Az apparátus óraműszerű pontossággal működésbe lépett és *a 30 centimétert meghaladó hóréteg eltakarítása, a folyton megismétlődő újabb havazások ellenére órák alatt megtörtént,* a közlekedés legkisebb akadálya nélkül. Igaz, hogy az időjárás is kedvezett az újabb havazásoknál, mert a hirtelen olvadás elmaradt. A Köztisztasági Hivatal nagy óvatossággal és körültekintéssel gondoskodott a gépkocsiforgalom biztonságáról is, a lefagyott úttestet mindenütt homokoztatta, jóllehet a nyáron ismertetett népszerű homokszóró gépeket még nem vásárolta meg a főváros, s a felszórást kézzel végezték. *Sok dolgot adott és munkatöbbletet okozott a budai hegyvidéki utak rendben tartása az idén.* Eddig ezeken az utakon a havat nem szokták eltakarítani, mert nem volt forgalom. Most a téli sport fellendítette, megszázszorozta a hegyvidéki utak forgalmát,

a svábhegyi, zugligeti utakon ugyanannyi autó jár, mint az Andrássy úton.

Felkerestük

Némethy Béla tanácsnokot,

a közegészségi és köztisztasági ügyosztály vezetőjét s hosszabban beszélgettünk vele a szokatlan havazás következményeiről és a Köztisztasági Hivatal ellen a közelmultban, az első havazás után elhangzott panaszokról. A tanácsnok mindenek előtt védelmébe vette a Köztisztasági Hivatalt és ezeket mondta a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— Azt mindenek előtt meg kell állapítanom, hogy a Köztisztasági Hivatal *a kötelességteljesítés magaslatán* állott és nem érdemelte meg a szemrehányásokat. A mi apparátusunk kevésbé tökéletes és modern, mint más nagyvárosoké, például Wiené, mégis

gyorsabban takarítottuk el a havat, mint bárhol másutt,

nem is szólva arról, hogy nálunk hál' Isten egyáltalában nem fordultak elő olyan autóbalesetek, amilyenek például Berlinben a síkos úttest miatt tömegesen előfordultak.

— A Köztisztasági Hivatal 5,947.904 négyzetméter kocsiútterületről és 214.296 négyzetméter járda területről takarítja el a havat, tehát összesen *6,162.200 négyzetméter uccaterületről.*

— A most eltakarított hó eredeti magassága saját méréseink szerint 36 centiméter volt. A Köztisztasági Hivatal gondozásában levő uccaterületen tehát a mostani második havazással együtt

4,537.564 köbméter (1 köbméter = 1000 liter) hó esett.

De az eltakarításnál még azt a hótömeget is hozzá kell számítani, amelyet a házmesterek a magánházak járdáiról sepertek a kocsiútra, ahonnan azt szintén a Köztisztasági Hivatalnak kellett eltakarítania. Ez a hómennyiség körülbelül *720.000 köbméter.*

Az első hóesés *január 2-án* hajnalban kezdődött és szünet nélkül tartott január 3-án délelőttig. *Január 3-án* havas eső esett, minek következtében a leesett hó összetömörödött és lucskossá lett. Majd hirtelen erős fagy jött, úgy hogy a lucskos hó jéggé fagyott, ami az eltakarítási munkálatokat nagyon megnehezítette. A második havazás szerdán reggel kezdődött s szombat estig tartott.

— A havat először *hóekékkel* félrekotortuk, hogy a kocsiutak járhatók legyenek. Ennél a munkánál hóekéink 5 napon át 6 órás turnusokban dolgoztak. A maximális létszámnál 43 lóüzemű és 2 automobilüzemű hóeke dolgozott, egész napon át 8 óránkint váltott személyzettel.

A havazások idején, január 2-án reggel 6 órától január 10-én reggel 6 óráig, továbbá 23-án reggeltől hétfő reggelig a Hivatal permanenciában volt éjjel-nappal. Megszakítás nélkül nyolcórás turnusokban dolgoztak a hóeltakarításon.

— 1048 altiszten, 2906 előmunkáson, 14.326 rendes munkáson kívül

48.506 rendkívüli munkás, 1397 lóüzemű kocsi és 46 hófuvarozó automobil volt foglalkoztatva.

— A munkások a kiszabott munkaidőre *négy pengő* napszámot kaptak.

— A legnagyobb munkaerő, mely egy napon, tehát 3 nyolc órás turnusban 24 óra alatt foglalkoztattunk, *január 5-én* volt. Ezen a napon a hómunkáknál a következő munkaerő dolgozott: 80 altiszt, 230 előmunkás, 1089 rendes munkás, 5394 rendkívüli munkás, összesen: 6793 ember, amit úgy kell érteni, hogy egy adott pillanatban egyharmadrésze, vagyis 2264 ember volt munkában.

— Az első nagy havazásnál, mikor a sok kritika elhangzott, a főútvonalak és a Belváros január 7-én este 10 órakor elkészültek. A pesti oldalon január 14-én este 10 órakor készültünk el az összes munkálatokkal, míg a budai oldalon, a Várban és más mellékutcákban a második havazás bekövetkeztéig tartott, úgy hogy az egész városban *még ma is folyamatban van a munka.*

— **Hétfőn estig a hómunkálatok összköltsége 384.153 pengőt emésztett fel.**

— Időközben elkészült a nyáron rendelt, 18 új automobilos hóeke. Ezek készenlétben várták az újabb havazást és már működnek.

— Állandóan dolgozott az új *hóolvasztó gép* is. Ezt eddig akkumulátorokkal villamos erővel fűtöttük, ami nem vált be. Az idén átalakítottuk benzinmotoros üzemre. A gép a Várban dolgozott, igen jól bevált. Még 20—25 ilyen gépet akarunk beszerezni, mert akkor a Várból a havat sokkal kisebb költséggel tudjuk majd eltakarítani, mint most, amikor kocsikon kell lehordani.

— Mint mindig és mindenhol hasonló esetben, természetesen nálunk is voltak panaszok. A közönség, laikus létére nem tudja eléggé értékelni ezt a gigászi munkát, türelmetlen és lehetetlenségeket kíván.

— Még le sem esett a hó és a közönség egyrésze már türelmetlenül a Köztisztasági Hivatal esődjéről beszélt. A hóeltakarítási munkák első napjaiban mindenki szidta a hivatalt, de néhány nap mulva, amikor a munkák már haladtak és a laikusok is látták, hogy mily óriási hótömegek eltakarításáról volt szó, a panasz elnémult és már itt-ott dicséretek is elhangzottak.

— *Ez a dicséret még gyakoribb lesz, ha majd látja a publikum, hogy a hórakások tüneményes gyorsasággal tünnek el a főcsatornahálózat hóbehányó aknáiban.*

— A közönség igényei általában óriási módon emelkednek. Most már oly uccákból is követeli, hogy hordjuk el a hóbuckákat, ahonnan az előző években még nem hordtuk el azokat. Főképen a budai hegyvidéki és kisforgalmú kültelki utcáknál van ez így. Ezt a Köztisztasági Hivatal nem teheti, mert — különösen a budai hegyvidéken — óriási költségtöbbletet okozna. Megteszi azonban, amint hogy ezúttal is megtette, hogy az utakat olyan állapotba hozta, hogy *a forgalom lebonyolítása lehetővé váljék* és legalább két kocsi, a forgalmasabb útvonalakon, egymás mellett akadálytalanul elmehessen! A forgalom igényeihez képest tehát egyes helyekről egészen eltávolította a rakásokba hordott havat, más helyeken azonban otthagyta és csak kiszélesítette kellő mértékben a járható kocsiútrészt, a legcsekélyebb forgalmú uccákon pedig csupán arra szorítkozott, hogy hóekékkel félretolta a havat.

— A Köztisztasági Hivatal — amint ezekből látjuk — igen nagy és jó munkát végez s

megnyugvásunkra szolgálnak azok a dicsérő elismerések, amelyek a havazások idején nálunk járó külföldiek szájából hangzottak el,

akik őszinte csodálkozásuknak adtak kifejezést afelett, hogy havazás idején is milyen gyorsan lesz rendes és járható a pesti ucca.

— Nyugodt lelkiismerettel mondhatom, hogy *kibirjuk a Berlini és Bécsi állapotokkal való legszigorúbb összehasonlítást is.*

KUNZ JÓZSEF ÉS TÁRSA
királyi kiváltságos nagykereskedők
BUDAPEST
IV., Szervita tér 4. — Telefon: Aut 827-09
Vászon és asztalnemű Szállodai és kórházi fehérnemű

A
BUDAPESTI HIRLAP
minden előfizetője **INGYEN** kapja a **KINCSES KALENDÁRIUMOT** és a Budapesti Hirlap minden vasárnap megjelenő, páratlan érdekességü **36 oldalas KÉPES MELLÉKLETÉT**
Kérjen mutatványszámot! Bárkinek szivesen küld a kiadóhivatal: **Budapest, VIII, József-körút 5**

FARKAS LAJOS
MÉRNÖK
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Telefon: J. 396-78
Budapest VII, Kolumbus u. 41

GERŐ N. NÁNDOR
VII., ALPÁR UCCA 8. Telefon: József 315-29.
Központi fütés
Vízvezeték
Épület bádogos munkák

GRÜNHUT ÖDÖN
Saját készitményü hentes, bonc- és munkaruha készitő.
Budapest, VIII., József-körut 22—24.
TELEFON: JÓZSEF 460—69.

NEMES ÉS SCHRAMEK
OKL. MŰKERTÉSZ KERTÉPITŐK
BUDAPEST, I, MÉSZÁROS UCCA 56-a
TELEFON: KRISZTINA 509—38

fürdőszoba berendezések
Jégszekrények, Sörkimérők
Elektromos Hütöberendezések
A mészáros-hentes, cukrász, vendéglő és tejipari üzemek részére
WIESEL ADOLF
Iroda és gyár: VI. Dessewfy u. 30 Üzlet: VI, Vilmos cs. út 47
Telef: L. 912—63 és Aut. 291—20

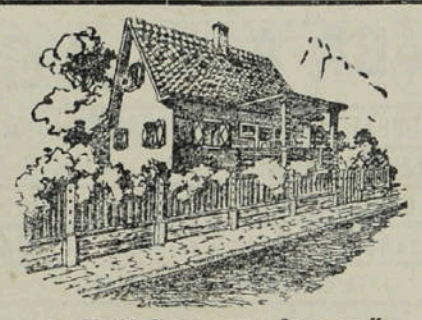
A Böhler-rendszerű
ACÉLHÁZ
ma az ország szenzációja. Gyors, szolid és olcsó épitkezés
A jövő ideális lakóháza!
Magyarországon gyártja:
Márkus Lajos vasszerkezeti gyár
Budapest, VI. Hun u. 4. Telefon: L. 920-40, 920-41

Ebben az évben végleg kiépül a budapesti tüdődispanzer-hálózat

Tiz intézet lesz — Eladják a drága Wesselényi uccai telket, mert nincs pénz „Egészség Házára"

PARASSIN JÓZSEF DR. FŐORVOS NYILATKOZATA

A Hivatalos Statisztika szomorú megállapítása, hogy a magyar fővárosban egyre több áldozatot szed a tüdőbetegség. Míg 1927-ben egész esztendő alatt 2841-en haltak el a gigászi népbetegségben, addig 1928-ban már augusztusig 1810-re emelkedett a halálozási szám, úgy hogy a tendencia szemmelláthatóan emelkedő, bár a legutóbbi hónapokban bizonyos visszaesés, némi javulás tapasztalható. A világszerte grasszáló rém minden országban, minden nagyvárosban otthonos, de vexulenciája a higienikus és szociális viszonyok javulásával fordított arányban csökken is. Biztató bizonyítéka ez a tünet annak, hogy *a hatalmas népbetegség nem gyógyíthatatlan, nem leküzdhetetlen, csupán megfelelő ellenálláson, profilaxison, mindenek felett pedig pénzen múlik a siker.*

Az európai metropolisok ennek ismeretén felbuzdulva versenyeznek egymással a kellő egészségügyi berendezések létesítésén, az áldozatokban, hogy a tbc. pusztításának s ezzel rengeteg nemzeti érték pusztulásának gátat vessenek.

A budapesti szomorú eredmény, a magas halálozási szám egyenes arányban van azokkal a lerombolt gazdasági, szociális és pénzügyi viszonyokkal, amelyek még mindig szorongatják a milliós város lakosságát.

A főváros tőle telhető áldozatkészséggel folytatja a küzdelmet a tbc. ellen, de korántsem tud olyan apparátust a gyógyítás és a profilaxis szolgálatába állítani, amint az kivánatos lenne.

Amig Bécsben 21, Berlinben 39, Párizsban 42 dispanzer működik, addig Budapesten a legutóbbi napokig öt gondozó intézet működött

és csak a közelmultban adták át rendeltetésének a legújabbat, a Mester uccai dispanzert.

Mivel a *Parassin* József dr. igazgató főorvos központi irányítása mellett működő intézetek a szűkös keretek között is olyan gyönyörű eredményt produkálnak, a főváros vezetősége minden lehető erővel azon van, hogy a kiválóan bevált dispanzer rendszert fejlessze, a hálózatot kiépítse, bővítse. A törvényhatóság tavaly 360.000, az idén pedig 300.000 pengőt szavazott meg új intézetek létesítésére s ezt az összeget szükség esetén még ki is egészítik, úgyhogy

rövidesen még négy új gondozó intézet létesül,

s ezzel a dispanzerek száma tízre szaporodik. Ez egy olyan szám, olyan hálózat, amely az adott viszonyokat mérlegelve kielégítőnek mondható, ha nem is ideális. *A sajnálatosan szaporodó iskolai esetek gondozására külön dispanzert terveznek az iskolaorvosi intézmény keretében.*

Illetékes helyen

közölték a *Fővárosi Hirlap* tudósítójával a dispanzer-hálózat kiépítési programját:

— A tanács legutóbbi ülésén jelölte ki az új kelenföldi intézet helyét a *Zombory-* és *Kökörcsin* uccák sarkán. A II. kerületi gondozó a budai *Margithídfő* közelében lesz, a VII. kerület külső intézetét a *Róna* uccai kislakásos bérházcsoportban helyezték el, most folyik a belső berendezése, a belső intézet sorsa felett is a közeljövőben döntenek.

— A *belső erzsébetvárosi* dispanzer ügye — mint tudjuk — már évek óta húzódik és egymás után ejtették el a különböző megoldási terveket. Az első elgondolás az volt, hogy a gondozóintézetet a *Központi Szegényház* telkén létesítik külön kis épületben. E terv ellen egészen érthetetlenül a *Szeretetotthon* vezetősége azzal tiltakozott, hogy félti az ápoltak testi épségét az ilyen intézettől. Ez a kifogás azóta annál inkább elesett, mert *Parassin* dr. főorvos bebizonyította, hogy külföldön, még az északi államokban, Dániában is egész sűrűn lakott uccában vannak a dispanzerek, *egyszerű üzlethelyiségben is,* minden veszély nélkül, sőt nálunk is a Mester uccai városi bérpalotában. A szegényháztéri megoldás ellen volt az illetékes bizottság is, ezért fordultak ahhoz a megoldáshoz, hogy *a VII. kerületben telket vesznek.*

Találtak is telket a *Wesselényi* uccában, meg is vette a főváros 156.000 pengőért. Ide akarták később építeni az *„Egészség Házát"*, amelynek terveiről a *„Fővárosi Hirlap"* részletesen megemlékezett. Az Egészség Házának terve azon bukott el, hogy a Szociálpolitikai ügyosztály nem tudott anyagi hozzájárulást biztositani, viszont a közegészségi ügyosztálynak egyedül elegendő anyagi ereje nincs.

— Az Egészség Házának megvalósításához egyébként új megoldási tervek is merültek fel, — amelyekről ugyancsak megemlékeztünk, — igy a Wesselényi uccai megoldást is el kellett ejteni annál is inkább, mert a drága 156.000 pengős telekre lehetetlen és könnyelmű dolog lenne olyan kisebb földszintes vagy egyemeletes házat emelni, amely a tüdőgondozó befogadására elegendő lesz.

— Ezek után most ujból a Szegényház téri megoldás kerül eltötérbe;

ez annál inkább kézenfekvő, mert a telek is ingyen lenne és az egész epitkezés olcsón volna megvalósítható. Az épitkezéshez szükséges költségeket bőségesen fedezni lehet, ha a *Wesselényi uccai telket eladják,* sőt még megtakarításra is számitanak.

A *telek eladását rövidesen lebonyolítják* — értesülésünk szerint —

a Szegényház telkén földszintes házat emelnek

a gondozónak, a feleslegből pedig *fekvőcsarnokokat* vagy egy *kisebb tüdőkórházat* épitenek a sürgős kórházi ápolást kívánó esetek elhelyezésére.

— A végleges tüdődispanzer hálózat ilyenformán alakul ki a fővárosban:

I. Zombory ucca, I. Paulik ucca, II. Margithíd környékén, III. Szentendrei út, VI. Dévai ucca, VII. Róna ucca, VII. Szegényház tér, VIII. Kistemplom ucca, IX. Mester ucca, X. Mázsa tér.

— Ezzel a tíz intézettel a szakemberek véleménye szerint már lehet szisztematikus munkát kifejteni.

Felkerestük

Dr. Parassin Józsefet, a tüdőbeteggondozó intézetek igazgató-főorvosát,

aki a dispanzerhálózat kiegészítéséről ezeket mondotta:

— A budapesti tüdőbeteg-halandóság kétségtelenül nagyarányú és elszomorító jelenség, de *korántsem oly sötét a helyzet, hogy különös aggodalomra volna ok.* A viszonyok javulásával, a lakásnyomorúság enyhülésével, a lakosság életstandardjának emelkedésével

a megbetegedések és halálozások száma arányosan csökkenni fog;

mindenesetre gondoskodni kell azonban a *profilaxis* és a *gyógyitás* lehetőségeiről. A megelőzés és a gyógyitás világszerte bevált legjobb eszköze a *dispanzerrendszer,* ahol a beteg nemcsak *gyógyszert,* hanem *tanácsot* is kap, s az intézmény gondozó-nővérei útján a betegek családi körülményeit, életviszonyait is kedvezően igyekszik befolyásolni, sőt bizonyos mértékben karitativ tevékenységet is fejt ki.

— A négy új gondozó remélem ebben az évben akadálytalanul létrejön. A *Róna* uccai a tavasszal már meg is nyílik.

— Ilyenformán tíz intézetünk lesz, amely a mai viszonyok mellett kielégítőnek mondható,

bár szerintem ideális állapotot csak akkor érhetnénk el, ha nálunk is legalább *20 gondozó lenne,* mint Bécsben, s ami ezzel egyenlő fontosságú, elegendő fekvőcsarnok és kórházi férőhely a súlyos stádiumban levő és a környezet érdekében elkülönitést kívánó betegek elhelyezésére.

— Remélem, hogy a *kórházkérdés generális orvoslásánál ez a kívánalom is teljesülni fog.*

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

LICHTMANN ADOLF
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
Tervez és készit: Vizvezetéket, csatornázást, épület és mindennemü bádogos munkát
BUDAPEST, V, SOLYOM U. 20
T.: Aut. 297-56

HARTMANN ÉS CSÁSZÁR ALAPITTATOTT: 1889-BEN
ELEKTROTECHNIKAI, MECHANIKAI ÉS RÁDIÓ TÖMEGCIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, V, KÁDÁR-U. 6
Gyengeáramü és Rádiófelszerelési cikkek
Préselés, csiszolás, ezüstözés, aranyozás, nikkelezés és egyébb szinezések

MATYÁSSY ANTAL ÉS FIA
mázoló és festő-mester
BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 358-43

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975-62

MARINKA IMRE
ÁCSMESTER
Budapest, VII, Czobor-utca 63. sz.

Alapitva 1868
LUDVIG JÁNOS
mázoló- és fényező-mester
Budapest, IX., Angyal ucca 34. Telefon: J. 302-76

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

LIPNER ÉS TAUSZ épület- és keményfakereskedők
Iroda: VIII, Szeszgyár-u. 8. Tel: J. 310-23 és 394-24. BUDAPEST Főraktár: VII, Thököly ut 145

TELEFON: A. 251—43.
STEFKOVICS SÁNDOR
kömüves mester
Budapest, VI. kerület, Izabella ucca 44/b

„NEPTUN" csónakszalon
VI. ANDRÁSSY-ÚT 25 (Drechsler-palota)
CSÓNAKOK
Kaiser, Wiekhardt, Petyerity, Karsai gyártmányok
Fővárosi és üzemi tisztviselőknek
18 havi részletre is
raktárról kaphatók
Dunavölgyi Csónakházak és Kishajóépitő r.-t.
!!! Mintaterme állandóan nyitva !!!

Gépmunka, gépszerelés, alkatreszgyártás, edzés, kovácsolás, autógén hegesztés, autójavitás.
HORVÁTH ÉS TÁRSA
Autómechanikai és Gépipari Vállalat
Budapest, VIII, Práter u. 64. Tel. J. 311-13

HOLLÓS FERENC
okl. mérnök, út és mélyépitő vállalkozó
Budapest, V., Ügynök ucca 22/b.
Telefon: L 960—34

AZ 1929 ÉV ÚJ TIPUSAI
RÁBA-KRUPP
RÁBA A. F.

NEHÉZTEHERAUTÓK	GYORSTEHERAUTÓK
ÜZLETI GÉPKOCSIK	Betegszállitóautók
TÜZOLTÓ AUTÓK	LOCSOLÓAUTÓK
Szemétgyüjtő autók	AUTÓPÓTKOCSIK
AUTÓBUSZOK	

MAGYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R.T.
AUTOMOBILGYÁRA
GYŐR

Kérjen ajánlatot a központi igazgatóságtól:
Budapest, V. Deák Ferenc u. 18
Telefon: 818—50

Minden pillanatban rendelkezésére áll javitóműhelyünk és alkatrészosztályunk:
Budapest, X. Kerepesi-út 26
Telefon: József 453—84

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Tanulságos lelítő az útépítési vállalkozók számvetéséből

Revizió alá kell venni a túldrága ajánlatokat

Egy-két nap még és döntés elé fognak jutni ama pályázatok, melyeknek túlnyomó része *a kontinens legdrágább útjait* akarja az ország számára megépíteni. A tárgyilagos szakkörök egyöntetűen hangsúlyozták ugyan, hogy a gazdasági talpraállás áldozatos korszakát élő ország számára túlságos nagy luxus volna *átlagosan 100.000 pengőt kiadni a megépítendő utak egy-egy kilométeréért*, mialatt külföldön ezt csaknem *40 százalékkal olcsóbban* lehet eszközölni, mindazonáltal a pályázók között máris a legnagyobb megrökönyödés és méltatlankodás tapasztalható azzal a hírrel kapcsolatban, hogy

a döntésre hivatott tényezők esetleg ujabb reálisabb ajánlatok megtételére fogják utasítani a vállalkozókat.

A pályázók többek között arra utalnak, hogy oly útvonalak megépítéséről van szó, melyek az idegenforgalmunk emelése érdekében elsőrendű fontossággal bírnak — így a budapest-győri és a budapest-siófoki útszakaszról — és így a drága utak bőségesen meg fogják hozni a kamatjukat, azt azonban mégsem próbálják megcáfolni, hogy

a hasonló luxusutak a velünk szomszédos külföldi államokban jóval kevesebbe kerülnek

és még kevésbé helyezik kilátásba azt, hogy az ország nehéz pénzügyi helyzetére való tekintettel *hajlandók revizió alá venni a kalkulációikat.*

Azt is felhozzák a pályázók, hogy a jobb utak révén lényeges megtakarítást fog elérhetni az állam a szokásos karbantartási munkák mellőzhetése folytán. Végül pedig azt is hangsúlyozzák, hogy végre oly utakat kell építeni, melyek megfelelnek a legmodernebb közlekedési viszonyoknak, főként a mindinkább növekedő *autóforgalom* igényeinek.

Az elijesztően drága útépítési ajánlatok e megindokolásai ellenében nem árt

néhány adatot

közelebbről szemügyre vennünk.

Mindenekelőtt tudomásul kell vennünk, hogy

az útépítési anyagokat forgalomba hozó vállalatok kartelljei valósággal hajmeresztő árakat diktálnak

nálunk, a készülő útépítéssel kapcsolatban. Igy a *bazaltkőnél* — a megejtett számítások szerint — 60—70 százalékos, a *kavicsnál* 75—80 százalékos, a *zuzaléknál* 80 százalékos, a *kiskőnél* 50 százalékos hasznot óhajtanak a kartelbe tömörült vállalkozók. Érdekes, hogy a különféle érdekeltségek a *szállítási kvótát* is szorgosan kicirkalmazták egymás között,

s ennek értelmében a Schiffer-cég 40, a Tószegi-konszern 30, a Moktár 15, a Hofbauer-cég 8 százalékot szállítana, míg a többi 7 százalékon a törpe bányák osztoszkodnának.

Átlagosan véve csak a bazaltanyagszükségletnél a kartel a kalkulált 60—70%-os haszon révén

mintegy 2:5—3 millió pengőhöz akar jutni.

Ugyancsak jelentős szerepet óhajt betölteni a küszöbön álló útépítésnél

a cement,

melyről tudva van, hogy például *Csehszlovákiában* 20, *Ausztriában* 25, *Németországban* 30, *Jugoszláviában* 35 százalékkal olcsóbb mint nálunk, ahol egyébként a kartel szerény 50 százalékos haszonnal is be óhajtja érni s ennek a révén mintegy

1·6—1·8 millió pengő hasznot

akar elérni.

A *bitumen* külföldön ugyancsak jóval olcsóbb, mint hazánkban. Igy *Csehszlovákiában* 30, *Romániában* 40, *Franciaországban* 35 százalékkal kevesebbe kerül, mint nálunk.

Nem csoda ezek után, hogy a tárgyilagos szakkörök egyöntetűen hangsúlyozzák azt is, hogy a méregdrága útépítési anyagok folytán

korántsem szabad a megépítésre kijelölt úttesteket teljes szélességükben ily „nemes" anyagokkal megmunkálni,

hanem be kell érnünk azzal is, hogy mindössze 3—4 méter széles szalag létesüljön az utak közepén, mely maga bőven elegendő az autóközlekedés számára, míg a szalagtól jobbra és balra két oldalt elégedjünk meg az egyszerű olcsó *makadámos* feltöltéssel. Ennek az az előnye is megvolna, hogy a vidéki lófogatú közlekedés a régi otthonossággal mozoghatna a számára leginkább alkalmas makadámos úton, míg az autók, melyek végigszáguldanak az országúton, ott találhatják maguk előtt a közlekedés számára bőven elegendő 3—4 méter szélességű, *nemes* anyagból megépített útszalagot. A megejtett számítások szerint

ily módon az útépítésre előirányzott összegnek mintegy a felét meg lehetne takarítani,

illetve a kijelölt 180 kilométer helyett ennek körülbelül *a dupláját* lehetne megépíteni.

Természetesen az útépítési vállalkozások méltatlankodva utasítják vissza ezeket a *„kicsinyes"* kritikákat s végső ütőkártyájuk gyanánt nem átallják annak a kiemelését, hogy az útépítésnél tulajdonképen a *vállalkozók* egyben *finanszírozók* is, miután az állam, — az eddigi diszpozociók szerint — az elvégzett munkát utólag és részletekben fogja a befolyó útadóból és autó-adóból megfizetni, tehát a vállalkozók bizonyos kamatokat is kénytelenek az árakba belekalkulálni.

Hogy ez a kamat azonban arányban van-e az úgynevezett *polgári haszon* mértékével — az némileg tán mégis csak *kérdéses* az itt közölt hiteles adataink egybevetése alapján.

A részvényvállalatok nagyrésze februárban tartja idei közgyűlését. Minél inkább közeledünk a békeállapotokhoz, amely — sajnos — a gazdasági életben még mindig várat magára, annál korábban tartják meg a pénzintézetek és iparvállalatok évi közgyűlésüket. A sort ezidén is a *Magyar Nemzeti Bank* nyitja meg, amely *február hó 4-én* délután, a szokásos ünnepi külsőségek között, tartja közgyűlését *Popovics* Sándor titkos tanácsos elnöklése mellett. A Nemzeti Banknak multévi üzleteredménye is kitünő, *százalékosan nagyobb osztalékot fizet, mint az osztrák jegyintézet.* A magánbankok közül a *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank február 5-én délután fél 5 órakor*, a *Pesti Hazai Első Takarékpénztár február 7-én délután 5 órakor* tartja közgyűlését. Ez utóbbi el fogja határozni a takarékpénztár mostani 16 millió pengős alaptőkéjének *20 millió pengőre való felemelését is.* A Kereskedelmi Bank hír szerint a tavasszal fogja rég esedékes tőkeemelését végrehajtani. A *Hazai Bank február 6-án* tart mérlegmegállapító igazgatósági ülést, az *Angol-Magyar Bank* pedig *február 16-ra* tűzi ki évi közgyűlését. Ugyancsak február hónapban tart közgyűlést a *Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank*, a *Magyar-Olasz Bank*, az *Ingatlanbank* és a *Magyar Kereskedelmi és Hitelbank* is. A *Magyar Általános Hitelbank*, a *Magyar Általános Takarékpénztár* és a *Moktár* csak *márciusban* tartják meg közgyűlésüket. Hogy a felsorolt intézetek közül melyik fog már ezúttal tőkét emelni, az e pillanatban még *teljességgel bizonytalan.* Kétségtelen, hogy a legtöbb intézet, amelyeknél a rájukbizott aránytalanul nagy idegen tőkéket összhangba kell majd hozni a saját tőkével, *elkészült a tőkeszaporitási műveletre* és csak az al-

(Folytatás a 10-ik oldalon.)

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 365—25.

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL **FAISKOLAI CIKKEK**
gyümölcs és díszfák, gyümölcs- és díszcserjék, szőlőoltványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN **TOST ÉS MOLNÁR**
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár
Vasöntöde
Telefon L 905-74, 905-75 BUDAPEST, V., Váczi út 48 Alap. 1867.

AGYAGCSÖVEK
és csatornázási cikkek
HUBERT ÉS TÁRSA B. T.
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4.
Telefon: Automata 22—67.

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehéritő- és impregnálógyár.
Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
KOMÁROM
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

APOR ÉS SZŰCS Fémek és műszaki anyagok vállalata
Budapest V, Váci-út 10
Telefon 277-18, 277-2

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA és KŐIPAR Rt.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: Dunmész.
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemű kőfaragó-munkát

BENEDEK JÁNOS
SZOBAFESTŐ- ÉS MÁZOLÓ-MESTER
BUDAPEST, VII, ABONYI UCCA 4. SZÁM

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Víg ucca 24. — Telefon: József 385—52.

UNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR SAJÁT GYÁRTELEPÜNKÖN
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: L. 960-24

KNUTH K. mérnök és gyáros
Budapest, VII., Garay ucca 10. sz.
Telefon: József 510-75
Vízvezeték Központi fűtés

Széchy Endre TELEFON: ut. 269-65
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest, VI., Bulyovszky ucca 12.

Első Magyar Részvény Serfőzde
PARACELSUS SÖR
A nagy tápértékű barna idénysör
csapolása megkezdődött.
Palackokba tefejtve is kapható: kávéházakban, vendéglőkben, fűszer- és csemege-üzletekben.

kalmas időpontot várják tranzakciójuk végrehajtására. A *Hazai Takarékpénztár* most e téren *érdekes úttörésre* vállalkozott, mert *valamennyi új részvényét a régi részvényeseknek fogja felajánlani átvételre* és számít *a belföldi* piac felvevőképességére is. Reméljük, hogy ez az elhatározás teljes sikert fog hozni, ami aztán a többi nagyintézetet is arra indítaná, hogy *belföldi erőforrásokból* igyekezzék tőkéjét szaporítani. Az osztalék az egész vonalon *nagyobb lesz a tavalyinál*, miután az elért üzleteredmények is nagyobbak, kivételt csak azok a pénzintézetek alkotnak, amelyek tavaly fölemelték *alaptőkéjüket* és ennélfogva sokkal több részvényt kell osztalékban részesíteniök. Ezek az idén is *a tavalyi osztalékot fizetik*. Az iparvállalatok közül a *Salgó*, a *MÁK*, az *Urikányi* bizonyosan nagyobb osztalékot fognak részvényeseinek juttatni, de az osztalék emelésére számítani lehet *számos más iparvállalatnál is*.

A Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság mérlege A *Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság* igazgatósága a napokban tette közzé a takarékpénztár 1928. évi mérlegét, melyet a február 16-ra összehívott évi rendes közgyűlés elé fog terjeszteni. A mérleg *1,941.720.66 P tiszta nyereséggel* zárul az előző évi 969.459.47 P-vel szemben, aminek alapján az igazgatóság részvényenként 6 pengő (12%) osztalék fizetését hozza javaslatba, az előző évi 5.50 pengővel szemben (11%). A nagyobb nyereségben már kifejezésre jut a mult évben keresztülvitt alaptőkeemelés 6 millió pengőről 12 millió pengőre. Az elért nyereség annál kielégítőbbnek tekinthető, mivel a felemelt alaptőke csak az üzletév második felétől kezdve állott a takarékpénztár rendelkezésére. A mérleg valamennyi adata az intézet összes üzletágainak erőteljes fejlődéséről tesz tanuságot. Az angol és amerikai részvényesekre tekintettel az igazgatóság, javasolni fogja a közgyűlésnek az alapszabályok olyirányú módosítását, mely ezentúl lehetővé fogja tenni félévi osztalék fizetését az üzletév második felében.

Nemzeti Takarékpénztár és Bank R. T. Az igazgatóság a *február 9-én* tartandó közgyűlésen indítványozni fogja, hogy az 1928. évi 191.116.63 pengő (az előző évben 184.438.55 P) tiszta nyereségből az alaszabályszerű tartalékolások után részvényenkint 2.50 pengő (= 10%) összesen 120.000 P osztalék fizettessék és 22.933.52 P (16.562.57 P) új számlára elővitessék. Továbbá javasolni fogja az igazgatóság az intézet tisztviselői részére *önálló nyugdíjpénztár* létesítését.

A Szegedi Kenderfonógyár R.-T. igazgatósága megállapította az 1928. üzletév mérlegét, mely (a tavalyi 618.766.28 pengő nyereséggel szemben) 626.895.97 pengő tiszta nyereséggel zárul. — Az igazgatóság a február hó 27-ére egybehívandó rendes közgyűlésnek ajánlani fogja, hogy e tiszta nyereségből az alapszabályszerű levonások eszközlése és az értékcsökkenési tartalékalapnak 100.000 pengővel való dotálása után évi osztalék fejében 3.50 pengő (tavalyi 3.20 pengővel szemben) f. é. március 1-én a társulati pénztárnál Szegeden és a *Kohner Adolf Fiai* cégnél Budapesten fizettessék.

VÁLLALKOZÁS

Építési engedélyek

A főváros magánépítési bizottsága 1929. évi január hó 28-án tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadásához járult hozzá:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Özv. Havas Arthurné VI., Nagymező u. 34. 5 em. ház, terv. Jamniczky Kálmán VI., Lázár u. 14.
2. Tabáni Építő r. t. I., Hegyalja út 7396/2. hrsz. 4 em. társas bérház, terv. Ligeti Aurél I., Logody u. 50.
3. Globus nyomdai r. t. V., Aradi u. 8. 5 em. nyomda és irodaház, terv. Nay és Strausz VII., Károly körút 18.
4. Tarr Aladár I., Kelenföld 3515/8. hrsz. fsz. ház, terv. Andrik Andor I., Budafok.
5. Gróf Majláth Erzsébet és tsai II., Keleti Károly u. 13.295/4. hrsz. 4, 5 em. bérház és 6 em. szálloda, terv. Rainer Károly VIII., Csepreghy u. 1.
6. Schieber Samu I., Lejtő út 8133. hrsz. fsz. ház, terv. Kriska János I., Karolina út 13.
7. Fodor Márton VI., Benczur u. 44. 2 em. villa, terv. Karvaly Gyula VI., Bajza u. 28.
8. Tóth István VII., Cinkotai út 1992/III. hrsz. fsz. családi ház, terv. Presinger Ferenc III., Lajos ucca 185.
9. Ifj. Schmuk Ferenc I., Halmi u. 3516/15. hrsz. magas fsz. ház.
10. Sztehlik Gyula I., Zsombolyai u. 4497/19. hrsz. fsz. ház, terv.: Fritsch Lajos III., Pacsirtamező u. 20.
11. Tenczer István I., Széher út 11105/3. fsz. toldalék, terv.: Márton Ferenc I., Csillagvölgyi út 3.
12. Ollé Ferenc VIII., Szugló u. 1992/11. hrsz.
13. Sziget u. 28. sz. bérház r. t. nevében Gyárfás Antal V., Sziget u. 28. 5 em. ház.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Lakos Árpád VII., Thököly út 109.
2. Gábor Vilmos VII., Rákóczi út 64.
3. Nagy Albert dr. I., Gellérthegy u. 16.
4. Libor József VI., Alsó rákosi rétek 1955/13. hrsz.

Versenytárgyalási döntések

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat a következő cégek és vállalatok kapták:

Villanyszerelési munkát a Szent István kórháznál: Szabó László 4226;

Fűtőberendezési munkát ugyanott Stern és Rosenthal 30.921 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános versenytárgyalásokon a következő cégek és vállalatok pályáztak:

2500 pár férfi, 1000 pár női cipő, 300 pár javadalmi őr cipő, 77 tűzoltócsizma és 67 pár bakkancs szállítására: Budapesti cipészipartestület kebelében alakult szállító csoport, Pintér Vilmos és társai, Iparosok országos központi szövetkezete, Olasz Lajos, Vince Pák, Kis Antal, Horváth Mihály, Kézműcipésziparosok árucsarnoka mint szöv., Máté Mihály, Zamper Lajos, Kőcse Gergely, Bürger és Társa, Czompó Imre, Schwetz Mihály, Kis P. Lajos, Gerő Adolf, Wolfner Gyula és Társa, Kaminsky József, Rudalits Ignác, Császár Károly, Petzky József, Takács Gyula, Gálfi József, Majbó László, Kosztándi Ferenc, Bárány János, Blaskó János, Grandits Nándor, Bezák János, Nagy Lajos, Lampert János, Magyar József, Kristó Mihály és Novák Károly, Krenn Ferenc, Dornbach Jakab, Alnach és Hegedüs, Sugár József, Mariesek Lajos, Heller és Társa, Márkus Pál, Rusz Vince, Szalay Gábor, Moravek Pongrác, Busz Antal, Brettschneider Vilmos és Fia, Ábrahámovics Gellért.

350 drb. sétányszék szállítására a január 28-iki versenytárgyaláson ajánlatot tettek: Gaugus János 4340, Berényi és Lengyel 5600, Haidekker Sándor r.-t. 6209, Hutter és Schrantz r.-t. 6912, Buchwald Sándor 6930, Lepter János 7000, Kollerits Pál és Fia 7280, Hlatky István 7350, Gichner János 7525, Schmelhegger Nándor 9100, Hikker Gyula 9282 P árral.

A székesfővárosi alkalmazottak részére szükséges nyári ruhaanyagokra az e hó 28-iki versenytárgyaláson ajánlatot tettek és pedig *cérnázott pamutvászonra:* Magyar Pamutipar r.-t. 2.05, Kispesti Textilgyár r.-t. 2.05, 2.15, Pamuttextil művek r.-t. 2.08, Magyar Kender- és Lenipar r.-t. 2.11, Storer Viktor 2.11, Guttmann J. és Tsa 2.15, Budapesti Pamutárúgyár r.-t. 2.15, Freudiger Mózes és fiai 2.45, Budakalászi Textilművek Klinger 2.75 P; *fél lencsikos vászonra:* Goldberger Sámuel és fiai 1.12, Freudiger Mózes és fiai 1.19, Guttmann J. és Tsa 1.33 P; *kartonra:* Magyar Kender és Len 2.23, Storer Viktor 2.23, Budapesti Pamutárúgyár r.-t. 2.25, Budakalászi Textilművek Klinger r.-t. 2.31, Guttmann J. és Tsa 2.46, Kovácsevics Milenkó 2.49 P; *kamgarnra:* Ujpesti Posztógyár r.-t. 11.03, Trunkhahn posztó- és ruhagyár 13, Hazai fésüs-, fonó- és szövőgyár 14, Storer Viktor 19.29 P; *különböző sapkákra:* Budapesti egyenruhasapkakészítő kisiparosok anyagbeszerző szövetkezete, Nobel Károly és Steiner Zsigmond és Tsa.

SZÓRAKOZÁS

A Palatinus rózsái a Városi Színház új látványos nagy operettje. Bemutató pénteken, február 1-én. 6 színpompás vidám kép. — 200 ragyogó jelmez. — Szenzációs tánc-attrakciók. — Megkapó történelmi tablók. — A Biedermeyerkorabeli Buda és Margitsziget. — József nádor korának muzsikáló hangulata. — 3 óra jókedv és kacagás. Jegyeket a Palatinus rózsái első öt előadására már árusít a Városi Színház pénztára és a jegyirodák. Legdrágább hely 6 pengő.

Január 31-től február 7-ig:

Emil Jannings

főszereplésével,

Lubitsch

rendezésében

Oroszország

Prolongálva! és Prolongálva!

Huncut a szőke

a legmulatságosabb burleszkvigjáték

CORVIN KAMARA

VIGADÓ KÁVÉHÁZ

IV, Deák Ferenc ucca 2

*

VIGADÓ KIOSZK

V ker., Vigadó tér

TULAJDONOS: BABÓCSY LÖRINC

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi-utca 25. Telefon: J. 380-30

Csütörtökön

PESTI LŐZSDE

szenzációs közgazdasági riportokkal

SZERKESZTI:

KALLÓS JÁNOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

A JELENKOR LEGJOBBTELJESÍTŐKÉPESSÉGŰ ANYAGA

Eternit

Fűtés Víz Gáz Szentgyörgyi és Társa

Telefon: József 8-97 Budapest VIII, Baross-u. 88

SZÉKELY ÉS KATONA

építészek, építési vállalkozók

Budapest, V., Kádár-ucca 4. — Telefon Lipót 903-26.

STABIL

ÉPITŐ R.-T.

BUDAPEST, V.

DEÁK FERENC-U. 16-18

Telefon: T. 140-17 és 239-01

A SZÉKESFŐVÁROSI KÖZMUNKÁK TANÁCSA rendeletének megfelelően

FÜSTMENTES a tüzelés NAGY SZÉN-MEGTAKARÍTÁSSAL

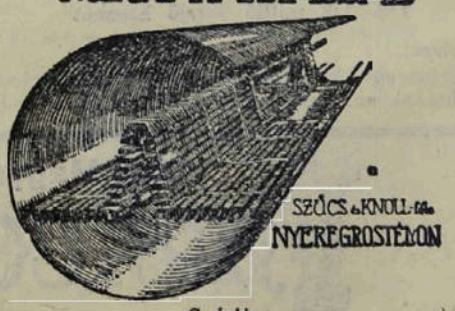

Gyártja:

RÓCK ISTVÁN ÉS ELSŐ BRÜNNI GÉPGYÁR RT.

I., BUDAFOKI-UT 70.

Egyéb gyárumányok:

Gőzgépek, gőzkazánok, téglagyári, léggyári berendezések, olaj- és borsajtók.

Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk.

SOPRON-GYŐRI TEJ ES YOGHURT

A LEGMEGBIZHATÓBB!

SOPRON-, GYŐR- ÉS VAS-MEGYEI TEJGAZDASÁGI R.T.

Központi üzem és irodák:

I., Fehérvári út 33-35. Tel: J. 305-31., J. 428-01

ESEMÉNYEK

• • •

FŐVÁROSI HIRLAP
az Egységes Községi Polgári Párt
hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

OLVASÓINKHOZ!

Tizennyolc esztendő óta hirdeti a FŐVÁROSI HIRLAP azt az erőteljes polgári politikát, amely a közös, nagy városi érdekek éber ellenőrzésével, szigorú, de igazságos kritikájával ennek a lapnak táborába gyűjtötte Budapest polgárságát. Elsősorban azokat vonzotta magához, akiknek életérdekük, hogy frissen, gyorsan, kimerítően és mindig megbízhatóan értesüljenek arról, ami a városházán történik.

Immár csaknem két évtizede hirdeti ez a lap a város életének alapját tevő polgári munka, a polgári boldogulás szükségességét. Ez a két évtized felé közeledő lelkes küzdelem adta meg az érdemet, amelynek alapján

az Egységes Községi Polgári Párt a Fővárosi Hirlapot választotta hivatalos lapjának. Viszont a Fővárosi Hirlapot is régi tradiciói vezették arra az útra, amelyen a békés, alkotó polgári munka hirdetésében elsőként találkozott Ripka Ferenc főpolgármesternek és Kozma Jenőnek, az Egységes Községi Polgári Párt elnökének a konszolidáció érdekében kifejtett sorsdöntő, nagy munkájával.

Két évtized komoly és becsületes munkásságában is legmegelégedettebben tekintünk vissza arra a küzdelemre, amelyet

Bethlen István zászlaja alatt vívtunk meg a politikai és társadalmi békéért, a mult romjainak eltakarításáért és a polgárság jobb megélhetéséért.

Ennek a munkának jutalmaként nem kérünk egyebet, csak annak a régi bizalomnak és támogatásnak folytatását, amelyben eddig is részesített bennünket Budapest közönsége.

Ripka Ferenc főpolgármester felgyógyult betegségéből. A Budapesten fellépett enyhe lefolyású influenza-megbetegedések a közélet számos tényezőjét sem kerülték el. Hosszú miniszteri munkássága alatt elsőizben kénytelen az ágyat őrizni *Vass* József népjóléti miniszter, akit lázas hurutja kényszerít arra, hogy speciális és emberbaráti tevékenységét néhány napra felfüggessze. Ugyancsak beteg volt dr. *Ripka* Ferenc főpolgármester is, akit betegségének hírére minden oldalról jókívánságokkal kerestek föl. A főpolgármester már felgyógyult és kedden ismét átvette a főpolgármesteri teendők ellátását.

Kozma Jenő beteg. *Kozma* Jenő dr., az *Egységes Községi Párt elnöke* betegen fekszik Pasaréti-úti lakásán. *Kozma* Jenő az elmult hét folyamán influenzában megbetegedett, úgyhogy orvosai hosszabb pihenőt rendeltek. Erre az időre *Kozma* Jenő természetesen kikapcsolódott a napi városházi politikából, ez az oka annak, hogy olvasóinknak nélkülözniök kell azt a beszélgetést, amelyet minden számunkban folytatni szoktunk *Kozma* Jenővel az aktuális városi kérdésekről. *Kozma* Jenő állapota egyébként már lényegesen javult, de betegszobáját legjobb esetben is csak a hét végén hagyhatja el.

Két új előljáró. A szerdai közgyűlés két új előljárót adott Budapestnek, *Spannberger* Alajost és *Muzsikó* Istvánt. A választás alkalmával a két főtisztviselő iránt a közgyűlés minden pártjának őszinte és meleg rokonszenve nyilatkozott meg. Tanuságtétele ez annak, hogy eddig való működésüket Budapest közvéleménye nagyra becsüli és sok reményt fűz további, a főváros érdekében kifejtendő szolgálataikhoz. *Spannberger* Alajos régi előljárósági ember, kitünő adminisztrativ erő, aki a városigazgatás minden ágában járatos és amellett Budapest társadalmi életében erőteljes gyökerei vannak. *Muzsikó* István általános megbecsülésnek és szeretetnek örvend abban a hatalmas ismeretségi körben, amelyet hosszú hivatalos tevékenysége és társadalmi érintkezése révén szerzett. Legfőbb érdemeit a közélelmezési ügyosztályban szerezte, ahol mint *Vajna* Ede tanácsnok helyettese, hatalmas és igen értékes munkát végzett. A kerület, amelynek élére kerül, kiváló vezetőt fog benne kapni.

A járványcsinálók. Ez a legújabb budapesti műfaj. Szegény *Csordás* Elemér, Budapest kiváló tisztifőorvosa, kiteheti a lelkét a tenyerére, a *járványcsinálók* nem hiszik el neki, hogy nincsen komoly veszedelem. A járványcsinálók nem elégesznek meg azzal, hogy amint a főorvos maga is kijelenti, „a lakosságnak tekintélyes része megbetegedett", nekik ennél *sokkal többre* van szükségük. Magántársaságban, klubban, kávéházban, az uccán — és sajnos újságban is — hirdetik, hogy Budapest tele van spanyol beteggel és hogy ez így van, azt csak a tisztifőorvos titkolja. Nem elégesznek meg azzal, hogy *influenza*-járvány tényleg van Budapesten, nekik okvetlen *spanyol*-járványra van szükségük. Ahelyett, hogy örülnének, hogy könnyű, párnapos lázas-náthás megbetegedéssel lehet szabadulnunk akkor, amikor egész Európa súlyos spanyol-járvánnyal küzködik, ők mindenáron falra festik az ördögöt. Hiszen igaz az, hogy a tisztifőorvosnak inkább vigasztalni kell a közönséget, nem pedig megriasztani, de ha spanyol-járvány volna és pedig olyan súlyos spanyol-járvány, amilyet a járványcsinálók hirdetnek, *akkor már igazán régen nem lehetne titokban tartani.* A tisztifőorvos sem állítja azt, hogy ő spanyolellenes kínai falat tudna a város körül húzni és nem is akar abból érdemeket kovácsolni, hogy a spanyol-járvány legalább eddig nem érkezett el Budapestre, de a rémhírterjesztők kedvéért sem hajlandó riasztó nyilatkozatokba beugrani.

Február végén lesznek a tanügyi választások. A főváros tanácsa tudvalevőleg 250 oktatói állásra írt ki pályázatokat, amelyekre tömegesen érkeztek ajánlatok a közoktatási ügyosztályhoz. Betöltésre kerül a létszám keretében több reálgimnáziumi-, felsőkereskedelmi-, elemi iskolai-, iparos tanonciskolai- és ovónői állás. A közoktatási bizottság *február közepén* tartja azt az ülését, ahol megejtik a hármas jelölést. A tanügyi választást a tanács február végén tartandó *rendkívüli ülésén* fogja végrehajtani.

Rakovszky Iván nagyérdekességű előadása az új Lipótvárosról. Gombamódra épül és terjed a Lipótváros külső része, a/fővárosnak az a területe, ahol az elmult évek alatt a bérpaloták egész sora emelkedett. Ennek a városrésznek a jövőjéről, fejlesztési terveiről tartott lebilincselő előadást a *Lipótvárosi Társaskörben Rakovszky* Iván ny. belügyminiszter, a *Fővárosi Közmunkák Tanácsának* elnöke, aki nagyszerű éleslátásával ismerte föl mindazokat a lehetőségeket, amelyek alkalmasak arra, hogy az *új Lipótváros*, Budapestnek ez a modern új negyede *mintául szolgáljon a városfejlesztési terveknek.* Az illusztris előadót megérdemelten ünnepelte az előkelő és hálás hallgatóság.

A Polgárinők Pártjának VI. kerületi csoportja január 24-én a *Terézvárosi Polgári Kaszinó* Andrássy-úti helyiségében sikerült hangversenyt tartott. A megjelent nagy számú vendéget *Bier Félix* Leóné, a csoport elnöknője üdvözölte, utána *Ullmann* Gizella konferált kedvesen és nagy hatással, majd az előadó művészek: *Buday* Margit, *Várady* Ibolya, *Dán* Norbert, *Kiszely* István arattak egyes számaikkal nagy sikert. Az *Egységes Községi Polgári Pártot Payr* Hugó főtitkár képviselte, a házigazda pedig *Bayer* Antal VI. kerületi törvényhatósági bizottsági tag volt.

Álarcosbál a Belvárosi Polgári Körben. Február 2-án este 9 órai kezdettel zártkörű álarcos bált rendez a Belvárosi Polgári Kör.

Uj automechanikai és gépipari vállalat. Az automechanikai szakmának egyik előnyösen ismert reprezentánsa, *Horváth* Dezső, VIII., Práter ucca 64. szám alatt a legmodernebb gépekkel felszerelt automechanikai és gépipari üzemet létesített. A vállalatot *Horváth és Társa* cég alatt jegyeztette be. Az új üzem minden a szakmába vágó munkát elvállal és azt a legszakszerűbben készíti el.

TUNGSRAM
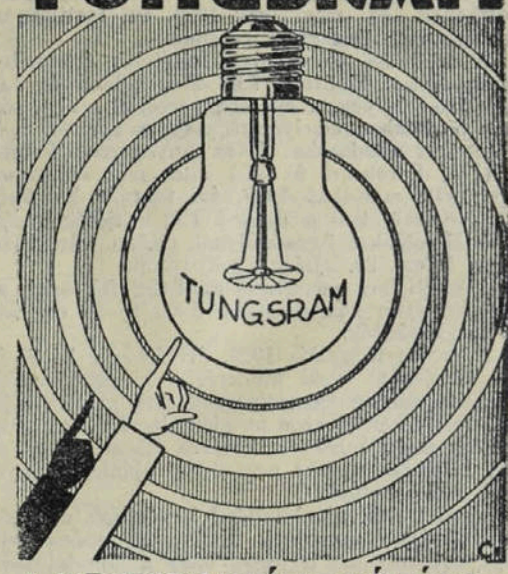

A MEGBIZHATÓ IZZÓLÁMPA

DR. SZÉKELY HUGÓ
OKL. MÉRNÖK VASBETON TERVEZŐ IRODÁJA
BUDAPEST, VII. ALSÓERDŐSOR U. 8
TELEFON: JÓZSEF 351—21.

GÓGEL JÁNOS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

Hochhauser
Ferenc építési vállalkozó Budapest
IX., Soroksári ut 38. Tel.: J. 459-81

BAUER DÉNES UTÓDA
HOFMAN DÉNES okleveles mérnök
bádogos, gáz, vízvezeték, csatornázási központi fűtési vállalkozó
I. kerület, Szász Károly ucca 5. szám
Telefon: Automata 539—59

HAVAS JÓZSEF
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, I. KER.,
KEMENES UCCA 6

VAITS SÁNDOR
építőmester, építési-vállalkozó
Budapest, VIII., Baross ucca 77. Telefon: J. 425-01

SCHWEIGER REZSŐ
ÉS KULÁS JÁNOS kövezőmesterek és útépítési vállalkozók
Budapest, III, Ürömi ucca 41

KAISER HUGÓ
ÉPITŐMESTER Budapest, VI., Frangepán ucca 21. szám
Telefon: Lipót 901—902. szám

CSURGAI ISTVÁN ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOS
BUDAPEST, VI., LEHEL UCCA 14.
TELEFON: L. 908—58.

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Reiter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

BUCSANYECZ JÓZSEF
ÁCSMESTER ÉS ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, VII., Rottenbiller ucca 4/b.

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

TELEFON: J 395—78 KLATKY JÓZSEF TELEFON: J. 395—78
OKL. MÉRNÖK MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
Magasépítés, út, vasút, hídépítés, vasbeton
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 77—79, I. EM. 17.
Saját anyagtelep: I., FEHÉRVÁRI-ÚT 78. Telefon: József 395-78

Legmodernebb gyógyintézet
sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatorium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P.
Idegbetegek, üdülők gyógyhelye
vízgyógyintézet nap- és léfürdő

TÖRÖK IGNÁC
TELEFON: József 368—87.
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ,
VASBETONÉPÍTŐ, ÉPÍTOMESTER
Budapest, I, ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.

Kárász Géza okl. mérnök építőmester
Budapest, VII., Dohány ucca 16. Tel: J. 370-38.

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javitását és jókarban tartását
Budapest, III., Pacsirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték és egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Verbőczy ucca 13. Telefon: József 415—88.

HERZ TESTVÉREK
linoleum burkolási szakvállalat
Telefon J. 429-06
FŐÜZLET: Budapest, VI., Király ucca 13.
Fióküzlet: Budapest, IV., Kálvin-tér 4.

Versenytárgyalási hirdetés

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet az árvaházak, szeretetotthonok és menhelyek 1929. évi textilanyagszükségletének beszerzése céljából.

A szállítási és vállalati feltételek értelmében szabályszerűen kiállított 1.60 P-ős állami és 1.60 P-ős városi bélyeggel ellátott, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett, magyar nyelven megszerkesztett ajánlatokat és az Anyagvizsgáló Intézet (IX., Soroksári út 31.) által már előzetesen megvizsgált mintákat 1929. évi február hó 25-én d. e. 10 óráig kell a tanácsi IX. közjótékonysági és szociálpolitikai ügyosztálynál (Közp. városháza, I. pav. I. em. 29. ajtósz.) benyujtani.

A szállításra vonatkozó minőségi feltételek az említett helyen köznaponként d. e. 9—10 óra között megkaphatók.

A versenytárgyalás 1929. évi február hó 25-én d. e. 10 órakor veszi kezdetét a közjótékonysági és szociálpolitikai ügyosztálynak erre a célra kijelölt helyiségében és azon az ajánlattevők vagy megbizottaik megjelenhetnek. Elkésve érkezett vagy az előírt kellékeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak. A főváros tanácsa fentartja magának azt a jogot, hogy a kimutatásban felsorolt árukból kevesebbet vagy egyáltalában nem rendel, valamint az ajánlatok közül az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

A szállítandó árú hazai eredetét kivánatra igazolni kell.

Az ajánlati ár olyképen adandó meg, hogy abban mindennemű költség u. m. a II. és III. fokozatnak megfelelő bélyegilleték, a székesfővárosi alkalmazottak segélyalapját megillető egy ezrelék részesedés és netáni egyéb költségek is bentfoglaltassanak.

Amennyiben valamely ajánlatnyertes szállítási kötelezettségének eleget nem tenne, úgy az árú az illető terhére máshonnan fog beszereztetni és a jövőben megtartandó versenytárgyalásokból egyszersmindenkorra ki fog záratni.

Szállítási határidő, az ajánlat elfogadása tárgyában hozott határozat kézbesítését követő naptól számított 90 nap.

Budapest, 1929 január hó 26-án.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a IX., Dandár uccában építendő népfürdő föld, kőmives, elhelyező, vasbeton, szigetelő és tetőfedő, műkő, különleges hőszigetelő és válaszfal, ács, asztalos, lakatos, mázoló és burkoló munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenkint 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi február hó 1-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középitési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em., 342. számú szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágositás megszerezhető Marothy Kálmán műépitész irodájában (Dümerling Ödön, IV., Ferenc József rkp. 17, IV. em., d. e. 10—1-ig) tervező műépitésznél vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 335. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi március hó 11-én (hétfőn) délelőtt 10 óráig a tanácsi II. (középitési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) fél 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929 január hó 22-én.

A székesfőváros tanácsa

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Sziklai Pál

Központi fütés, vizvezeték, csatornázás, légszesz, hütő és szellőztető berendezések
Erdélyi Gábor és Társa, Budapest VII, Amerikai-ut 20.
Alapitási év: 1910. Telefon: József 334-37.

Gőz és motor utihengerlők
bitumenező hengerek zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasuton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakutrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63.

Magyar Épitő Részvénytársulat
Budapest, VI. kerület, Teréz körút 34. szám
Alapittatott: 1889. Telefon: Automata 272—64. szám
Mindennemű vizépités, folyamszabályozás csatornázás. Kotrások dunai műtárgyakkal, csatornakotrókkal és excavátorokkal. Dunai homoktermelés és kavicseladás és szállitás. Vizi szállitások és darukkal való kirakódások. Alapozások mély- és magasépités. Út- és vasútépités. Hidépités. Mindennemű beton- és vasbetonépités. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezeték. Hajó- és kotrójavitótelep, valamint téli kikötő Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. — Telefon: J. 314-16.

OETL ANTAL
VASÖNTÖDE és GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
X. KER. ASZTALOS SÁNDOR UCCA 9.
TELEFON: JÓZSEF 8—51—52.

Épület-, mű és vasszerkezeti gyár
AGULÁR VICTOR és TÁRSA
Budapest, VII. Telep ucca 33
Telefon József 413—01

ÁBRAHAM ÉS GURTLER
bádogos és szerelők
BUDAPEST, VII., DOHÁNY-U. 29.
TELEFON: J. 430—13.
Épület- és dísszműbádogos munkák. Vízvezeték, gázberendezés, csatornázás és központi fütés.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12.000 vagón cement, 5 000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapitva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapitva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz.
Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964 07.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Terez 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat
Budapesti székesfőváros szerződéses vállalkozója.

KÖRNYEI LAJOS
SZOBAFESTŐ, MÁZOLÓ és ARANYOZÓ MESTER
Iroda: BUDAPEST, X., SZŐRÉNY-U. 5.
Műhely: VI., STEFÁNIA ÚT 2. TEL. J. 441—99

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

Budapesti Székesfővárosi Ásványviz Üzem
HARMATVIZ
a Hungáriagyógyforrás szénsavval telitett vize
Kapható mindenütt — Telefon: Autom. 530—03

Gruber Lajos okl. gépészmérnök
elektrotechnikai és műszaki vállalata
Budapest, IX. ker., Mester ucca 9. sz. Telefon: József 449-99

BIHARI BENŐ
ÉPITŐMESTER
IX., KÖZRAKTÁR-UCCA 10. SZ.
Telefon: Aut. 856—83.

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és ellsmerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

ICKOVITS J.
Központi fütések és vizvezetéki berendezések vállalata
Budapest, VI., Andrássy út 92
TELEFON. AUTOMATA 12—07

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

BOGYÓ ISTVÁN TELEFON: JÓZS. 356-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VII., JÓZSEF UCCA 9

BOBOS ANDRÁS
Épület- és redőny lakatos vállalata
Budapest, IX. ker. Lónyai-utca 58.
Telefon: Automata 874—38.

ELEKTROMOTORGYÁR RT. TELEFON: L. 909-88.
BUDAPEST, V, DRÁVA U. 5
GYÁRTMÁNYOK: ELEKTROMOTOROK, DINAMÓK, ÁRAMÁTALAKÍTÓK, MOTORDINAMÓK ÉS GENERÁTOROK

SZMOLEN PÁL ALAPITÁSI ÉV 1897
lakatosmester és szerszám készitő
BUDAPEST, VIII., LÉGSZESZ-U. 6
Legszakszerűbben és legolcsóbban készit uj szerszámokat a kőfaragószobrász, műkő, burkoló, parkettázó, kövező, kő, müves stb. ipar részére

Transformátorok
Szénkefék Motorok
Farkasvölgyi-féle Villamossági és Műszaki R.-T.
Budapest, VI., Podmaniczky ucca 35
Telefon: T. 147-75 és T. 277-39

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készitése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hőlgy-ucca 24/a

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, lszap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

GYÁRIPARI és KAZÁNKOVÁCSOK TERMELŐ SZÖVETKEZETE
BUDAPEST, VI., ÜVEG UCCA 32. SZ. — Telefon: L. 914—28
Elvállal mindennemű kovács, kazánkovács, gép és vasszerkezeti munkát, valamint autógénhegesztési és vágást.
Telep: VI., Országbiró- és Üveg ucca sarok

özv. Biberál Józsefné Alapittatott 1871. évben
pala- és cseréptedő-mester II., Ostrom-u. 14. BUDAPEST, Telefon: K. 507—19.

Az 1925. évi kiállitáson ezüstéremmel kitüntetve.
Az 1927. évi országos kiállitáson nagyezüstéremmel.
Hermann János épület és műlakatos, Budapest, I., Avar-u. 19
Telefon: Aut. 505—82.

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON: JÓZSEF 401-76.

Holman Pál épitőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. * Telefon: József 308—15

Ára 50 filler

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 február 6. — 6. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Még egy revizió

jár az eszünkben, még egy revizió, amelyet szeretnénk megsürgetni. Impozáns, szép és minden magyar ember számára lélekemelő volt a közgyűlés polgári pártjainak pénteki komoly állásfoglalása. Budapest törvényhatósága méltó maradt nemes tradicióihoz és a külföld a főváros torkából hallja az első igazán erőteljes kiáltást a trianoni bűnök jóvátételéért *és a budapesti városházán látja a nemzeti egység nagyszerű megnyilatkozását.*

De most már, hogy elhangzott ez a becsületünkre-váló megnyilatkozás, hát jöjjön az a *másik* revizió: *a közgyűlés egész munkásságának revíziója.*

Most, amikor egy igen komoly megmozdulást sikerült végre politikamentesen végigcsinálni, *most* nézzünk körül, hogyan állunk a közgyűlés alkotó tevékenységével. Hiszen ki kell használni ezt a tiszta, jó levegőt, ezeket a politikai miazmáktól mentes órákat, amikor *lehet* teremteni, alkotni.

Sajnos — be kell vallani — ezzel a revizióval valamiképpen rosszul állunk. Nem keresünk bűnbakokat, csak egyszerüen tényeket állapítunk meg. Az egyik igen egyszerű, de veszedelmesen sürgető tény, hogy *februárban vagyunk.* A másik meg az, hogy *a közgyűlés pihen.* Pihen pedig nem lustaságból, nem a maga jószántából, hanem pihen, mert *pihentetik.* Tanusága ennek a szerdai közgyűlés tárgysorozata, amelynek sivársága és unalma szinte bántó, bosszantó és megszégyenítő. Tisztelet adassék majd az új előljárónak és az új plebánosoknak, de az előljáró- és plebános-választás, amely ennek a szerdai közgyűlésnek a gerince lesz, mégsem mondható alkotó tevékenységnek. Ezekután még húsz igazán bagatell-ügy következik, amelyek között három segélyezési ügy és vagy nyolc darab *altiszti nyugdíjazás* sorakozik föl. Az alkotó tevékenység némi előrevetett árnyékát mindössze két telekvásárlási ügy képviseli, amelyek közül az egyik telket parknak, a másik telket pedig autóbusz-garázsnak szánják. Ezzel a szomorú kis eredménnyel véget is ér a szerdai közgyűlés „alkotó tevékenysége", mert Budapest közönségét nem fogja túlságosan érdekelni, hogy miként találnak majd fedezetet „az általános forgalmiadó kezelési költségeinél fölmerült *túlkiadás*" számára.

Hát ez az a *nagy esztendő,* amelyet jósoltunk mi, jósoltak mások, jósolt mindenki. Hát csakugyan nincs igaza a közvéleménynek, amely úgy látta, hogy ebben az esztendőben sokkal, de sokkal többet kell majd cselekednie a világvárosi fejlődés útjára visszakívánkozó Budapestért, mint amennyit az elmúlt évtized viharában, majd pedig a beteg kimerültségében össze-vissza tenni lehetett? Nem, a közvélemény nem tévedett, hanem azok járnak téves úton, akik nem néznek a naptárra és nem látják, hogy *már az esztendő második hónapjában gázolunk* és akik botorul tizenkét hónapjával számítják *az alkotásokra szánt* esztendőt. Itt van a tévedés, mert amikor egy város teremteni, építeni akar, akkor bizony csak az esztendő első felével lehet számolni, de azzal is csak úgy, hogy amíg a hó a nyugalom fehér takarójával vonja be a megásandó fundamentumokat, addig *készüljön el minden terv, teremtődjék elő a pénz és álljon készenlétben a munka hadserege.*

Igenis, már januárban meg kellett volna fújni a munka riadóját és a nagy esztendőt jósló újévi beszédeket úgy kellett volna hallania az alkotásra hivatottaknak, mintha azok az újévi beszédek már a megindúló munka első kommandói lettek volna. Az esztendő legelső közgyűlésének pedig már a tervek egész áradatát kellett volna megindítania. Ezzel szemben nem történt semmi, újesztendő óta nem *egy* hónap múlt el, hanem *elmúlt a munka felkészülésének legfontosabb időszaka, amelyet többé már pótolni sem lehet.*

Pedig ahova nézünk, mindenhol hiányok, mindenhol szükségességek látszanak, Budapest lakósságának minden rétege vár valamit: gazdasági és szociális jólétének föllendülését, egészségének erőteljesebb védelmét, városának rendezését, szépítését, utainak megjavítását, közlekedésének európai nivóra való emelését és amivel még mindig adósak vagyunk, mindenkinek emberséges, egészséges lakást. *Mindenütt csak kívánságok és sehol semmi néven nevezendő készülődés.* Ha nem láttuk volna, hogy mint pergett le a múlt esztendő egyik hónapja a másik után, meddő és gyümölcstelen tervezgetések között, akkor ma nem volna olyan félelmetes egy hónapnak terméketlen elmúlása. De a múlt esztendőt is azzal sirattuk már el, hogy rendben van, ebben az esztendőben nem történt semmi, de meg kell bocsátani, mert a korszakalkotó esztendőknek csak *előszobája* volt az 1928. év. Most azonban, mikor az újesztendőt bemutattuk, ezeken a hasábokon Budapest polgárságának lelkiismerete szólalt meg. Azt írtuk akkor: *ma már elérkeztünk oda, hogy jogos váddal lehetne illetni minden tényezőt, aki nem érezné meg az idők eljöttét, a fokozódó teremtő munka kötelező voltát.*

Eddig egyetlen intéző faktor sem értette meg ezt a kötelezettséget. Az első hónap elveszett.

HERRMANN MIKSA MINISZTER
a közszállítási szabályzat módosításáról

Leszállítják a bánatpénzt és új értékhatárokat állapítanak meg
Egyéni felelősség terheli a közszállítások odaítélésének intézőit
Perlaky György a fővárosi iparosok kívánságáról

A nyomasztó gazdasági helyzet súlyos megpróbáltatás elé állítja a magyar ipart, amelyet csak munkalehetőségek, munkaalkalmak teremtése állíthat ismét lábra. Azoknak az érdekeltségeknek a vezetői, akik ezzel a nemzetgazdasági szempontból nagyhorderejű kérdéssel gyűléseken, értekezleteken és megbeszéléseken foglalkoztak, kivétel nélkül a *közszállítási szabályzattal* kapcsolatos bajok orvoslásában keresik a megoldás útját. A *Mérnök Egyesület,* az *Építőmesterek Országos Szövetsége,* a kisiparosok országos érdekképviselete: az *Országos Kézműves Testület,* a *Mérnök és Építész Egyesület,* a *Mérnöki Kamara* legutóbbi vezetőségi üléseiken úgyszólván kizárólag ezzel a kérdéssel foglalkoztak.

Perlaky György

kormánypárti országgyűlési képviselő, aki a közszállítási szabályzat körül keletkezett mozgalmat vezeti és irányítja, a legújabb helyzetről a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Ugy az iparosok, mint a kereskedők erősen sürgetik, hogy a kormány a közszállítások körül rendet teremtsen. Egyszerűen arról van szó, hogy a közszállítási szabályzat egyes rendelkezései megreformáltassanak és ezzel kiküszöböltessék még a lehetősége is azoknak a visszaéléseknek, amelyekről a közvélemény ma beszélni szokott.

Nem új közszállítási szabályzatot akarunk,

hanem csak a bajok orvoslását, a visszaélések lehetőségének kiküszöbölését. *Egységesíteni kell a különböző közszállítási szabályzatokat,* mert elvégre mégis csak lehetetlenség, hogy más-más közszállítási szabályzata legyen a kereskedelmi-, a belügyi-, a földmívelési-, a pénzügyi minisztériumoknak és *más a fővárosnak.*

Kétoldalú szerződés legyen ez a szabályzat,

olyan rendelkezések legyenek bennük, amelyek nemcsak kötelezettségeket rónak a munkavállalókra, hanem jogokat is adnak nekik. De azt is követeljük, hogy

a közszállítások legfőbb intézői teljes felelősség mellett működjenek.

Ha ezeket a követeléseinket teljesítik, akkor nem fognak előforduni olyan esetek, mint a multban, hogy például nem tartották be a határidőket, rövid terminusokat írtak ki, csak azok tudtak pályázni, akik már előzőleg értesültek arról, hogy valami készülőben van.

Minthogy ez a kérdés rendkívül közelről érdekli a fővárosi iparosokat és kereskedőket, a *Fővárosi Hirlap* munkatársa megkérdezte *Herrmann* Miksa kereskedelmi minisztert, hogy mi a helyzet a közszállítási szabályzat módosítása körül.

Herrmann Miksa kereskedelmi miniszter

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A közszállítási szabályzat — egyes pontoktól eltekintve — elvileg teljesen megfelelő, nincs szó tehát új közszállítási szabályzat alkotásáról, hanem csupán arról, hogy

a végrehajtás körül mutatkozó bajokat orvosoljuk.

— A közszállítási szabályzattal ugyanis úgy áll a helyzet, hogy

a reform gondolata az Országos Takarékossági Bizottságban merült föl

és pedig elsősorban azért, hogy az egyes minisztériumokban a közszállítások lebonyolítása egy kézbe kerüljön. Azt a kívánságot, hogy a közszállítások ügyeit intéző főtisztviselő felelősség mellett működjék, — *honorálom.* Azt tervezem ugyanis, hogy

külön tényező, „gazdasági előadó" legyen minden minisztériumban, aki személyesen felelős az összes állami beszerzésekért.

Ezekből az előadókból *minisztériumközi bizottságot alakítunk,* amelynek feladata lesz megtárgyalni a közszállításoknál előforduló összes elvi kérdéseket és megfelelő instrukciókat adni az esetleg megállapítandó egységes eljárásokra nézve — a közszállítási szabályzaton belül. Ez *a legfontosabb új gondolat a közszállítási szabályzat reformjában.*

— Ami a jelenlegi szabályzatot illeti, ez elvi szempontból alig kifogásolható. A baj ott van, hogy a szabályzat rendelkezéseit minden rendelet és felhívás ellenére igen sokszor nem tartják be. Az a minisztériumközi bizottság, amelyet a reformjavaslat létesít, épen arra lesz hivatva, hogy a szabályzat pontos betartását ellenőrizze.

— Ezeken a reformterveken kívül nagy eredményt várok a kereskedelmi minisztérium közszállítási ügyosztályának működésétől is. Ez az osztály, amelynek feladatává teszem, hogy nyilvántartsa a közszállítások lebonyolításának egész menetét, az adminisztrációs részt fogja lebonyolítani, az ellenőrzés legmagasabb fóruma a minisztériumközi bizottság lesz. Külön újítás a reformjavaslatban az értékmegállapítási eljárás reviziója is. A reformjavaslat ugyanis modernizálást jelent abban a tekintetben, hogy

revizió alá vesszük azokat az értékmegállapításokat, helyesebben azokat a határértékeket, ameddig a szabályzat versenytárgyalás kiírását kötelezővé teszi.

A bánatpénz tekintetében is reviziót csinálunk, amennyiben

a bánatpénzt legnagyobbrészt leszállítjuk.

— Ez az új szabályzat természetesen irányadó lesz a székesfővárosra is.

Herrmann Miksa kereskedelmi miniszter kijelentette még, hogy a közszállítási szabályzat reformját a *Takarékossági Bizottság* elaboratuma alapján most dolgozza ki a törvényelőkészítő osztály. A beterjesztés előtt azonban még egy újabb ankét lesz, mert a kereskedelmi miniszter meg akarja hallgatni az érdekképviseletek észrevételeit és az ott elhangzott gyakorlati tanácsokat is figyelembe kívánja venni.

VÁROSPOLITIKA, VÁROSGAZDASÁG

Irta: BECSEY ANTAL, az Egységes Községi Polgári Párt alelnöke

A nagy politika homlokterében a *közigazgatás reformjának* kérdései állanak. A vármegyék s a vidék reformjára vonatkozó törvényjavaslattal a képviselőház közigazgatási bizottsága már végzett; a kérdés most hamarosan a parament elé kerül. Utána nemsokára a fővárosi törvény is napirendre kerül, hacsak egyéb sürgős feladatok miatt az őszre nem marad a tárgyalás.

A vármegyei reform-javaslat bizottsági tárgyalása elég simán folyt le. Az aggályoskodókkal szemben, akik a javaslatot az ősi vármegyék temetőjének minősítették, a belügyminiszter energikusan fejtette ki a kormány álláspontját. Nem temetni, de *új életre támasztani, s ezzel konzerválni a régi magyar vármegyei középosztály erejét;* de egyben *beleilleszteni a vármegyei közigazgatás régi rendjét az új idők változott rendjébe,* — ez a reform alapgondolata. Igaz, hogy a javaslat nem annyira új jogokat ad, hanem inkább *kötelességeket* kíván; ám ez nem jelentheti az önkormányzat elsorvasztását, de *nagyobb aktivitást* követel.

Nem szenved kétséget, hogy a vármegyei igazgatás mai szervezetében sok az anakronizmus. Vidéki városaink — hála Istennek — nagy erővel törnek előre; bennük halmozódik fel a vidék kulturális és gazdasági ereje. Érthető, ha egymásután emancipálódni kívánnak a régi vármegye gyámkodása alól; s e törekvések során az önkormányzat gondolata új köntösben jelentkezik; a *magyar városok autonómiája* ennek az iránynak útjelzője. A vármegyei önkormányzat mai formájában, a maga lassú és nehézkes törvényhatósági tevékenységével inkább féke, mint előmozdítója a városok fejlődésének. Pedig az ország kulturális és gazdasági erejét városainak színvonala és fejlődése alapozza meg; nem érdeke tehát az országnak, hogy ennek a kívánatos és — sajnos — elmaradt fejlődésnek intézményes fékei legyenek. Nekünk ma nem a fékeket kell szaporítani, hanem *aktivitásunkat* kell felfokoznunk.

A bürokrácia útvesztőiben

Az is bizonyos, hogy az autonomiának, mint a központi kormányzattal szemben centrifugális erőnek, szüksége van fékekre. Elvégre az autonómiát az országos, egyetemes érdekeknek alája kell rendelni; s az önkormányzat tevékenységének határait a felelős kormányzat jogkörével kell elhatárolni. Az ország gazdasági érdekei, közhitele szempontjából például végzetes hiba lenne, ha az önkormányzatok a maguk beruházó politikája érdekében nyakló nélkül vehetnének igénybe hiteleket, pláne külföldi hiteleket. Igenis szükség volt magasabbrendű érdekek védelme miatt a községek és városok háztartásának fokozottabb ellenőrzésére; ha ez az intézkedés egyébként látszólag az önkormányzati tevékenység lefékezését is jelentette. Ám teljes tárgyilagossággal meg kell állapítanom azt is, hogy — amitől tartottunk — nagyjából bekövetkezett. A központi kormányzat mai szervezetében nem tud megbirkózni a fokozottabb ellenőrzésből eredő fokozott munkával. A magyar városok immár a kirobbanásig tele vannak panaszokkal; legsürgősebb ügyeik a bürokrácia ágas-bogas útvesztőiben tévednek el; s miközben a gazdasági élet egyre követelőbben sürgeti a hasznos beruházásokat, — elmultak a munka alkalmas hónapjai — sőt évei — tétlenségre kárhoztatva a közhatóságokat, ipart és kereskedelmet. Ebből az állapotokból rendszert csinálni nem lehet, nem szabad!

Gazdasági ügyosztály — gazdasági hatáskör nélkül

Régi panasza pártunknak, sőt merem állítani, hogy a főváros egész törvényhatóságának az, hogy *a főváros igazgatásának szervezete nincs azoknak a feladatoknak testére szabva, amelyekre a főváros igazgatása hivatva van.* Kirívó példája ennek a megállapításnak az a mód, ahogyan a mai igazgatás legvitálisabb gazdasági problémáinkkal törődik. Látszólag két ügyosztály viseli gondját ezeknek a kérdéseknek; az egyik a *„városgazdasági,"* a másik a *„közlekedési és közgazdasági" ügyosztály.* Hát bizony, nyájas olvasóm, a tényleges helyzet az, hogy a szó igazi értelmében vett gazdasági, vagy mondjuk, gazdaságpolitikai feladatok megoldásával *egyik se* foglalkozik. Az első azért nem, mert neve ellenére nem tartozik hatáskörébe; a másik meg azért, mert nem bírja él a reárakott sokféle feladat terhét. A városgazdasági ügyosztály t. i. csak abban az értelemben „gazdasági," hogy *a város ingatlan vagyonának* (köztük a fürdőknek) adminisztrációját végzi; azon túl gazdasági kérdés már nem érdekli, mert nem tartozik ügykörébe. A tágabb körű, közgazdasági vonatkozású feladatok gondját a másik említett ügyosztály viseli; — illetve viselné. A székesfőváros közgazdasági igazgatásának és a hozzáfűződő feladatok jelentőségének teljes félreismerése eredményezhette csak, hogy a közgazdasági és közlekedési teendőket egy ügyosztály hatáskörébe utaltattá; pláne abban a formában, ahogyan az történt. Mert tudnivaló, hogy a közlekedésügy legfontosabb kérdéseire ennek az ügyosztálynak — sőt magának a törvényhatóságnak — vajmi kevés befolyása van, lévén a BESzKÁRT egy, a kereskedelmi törvény rendelkezései alá tartozó autonóm szervezet. Ám adminisztrációs munka van vele elég. Annyi ereje azonban az ügyosztálynak nincsen, hogy a törvényhatóság akaratának pl. a Hév.-ra vonatkozó tarifális kérdésekben érvényt tudna szerezni; vagy egyes alapvető, s a területhasználati szerződésben leszögezett jogait (új vonalak megépítése, a gyorsvasút problémája stb.) érvényesíteni tudná. E mellett teljesen elhomályosodik, *összezsúgorodik az a tevékenység is, amely a főváros legnagyobb gazdasági erőforrásainak: az iparnak, kereskedelemnek, általában gazdaságpolitikai természetű feladatoknak kellő gondozására lenne hivatva.*

Mi van a gazdasági élet egységes koncepciójával?

Ily körülmények között nem csoda, ha a székesfőváros nagyhorderejű gazdasági problémái tehetetlenül vergődnek; vagy legjobb esetben ötletszerűen intéződnek. Bécs, München, Berlin városigazgatása a legintenzivebben foglalkozik városaik ipari és kereskedelmi tevékenységének irányításával és fejlesztésével; hiszen, hogy többet ne mondjak, *milliókra menő exporthitel-biztosítással* bátorítja őket a külföldi piacok meghódítására. Vagy itt vannak a *Duna-kikötővel* kapcsolatos problémák. Nem állok egyedül azzal a véleményemmel, hogy maga ez a kérdés bőséges tartalommal tudná megtölteni egy koncepciózus közgazdasági ügyosztály kereteit. Az elmult év júniusában javaslatomra elhatározta a közgyűlés, hogy a kikötővel kapcsolatos összes közélelmezési és gazdasági stb. kérdések egységes koncepciójának kidolgozására bizottságot küld ki, amely az állammal, mint az Országos kikötő birtokosával és a kereskedelmi és ipari érdekeltségekkel a szükséges előkészítő tárgyalásokat előkészíti. Hát ennek ellenére nem történt eddig semmi.

Igy ezeket a gazdasági kérdéseket tovább adminisztrálni nem lehet. Elvégre a városigazgatásnak ma számolnia kell azzal, hogy rendkívüli időket élünk és öngyilkos igazgatás az, amely ezeknek az időknek új, a szorosan vett közigazgatás teendőit meghaladó feladatait fel nem ismeri. Nekünk *oly közgazdasági ügyosztályról kell gondoskodnunk,* amely *oda nem tartozó feladatokról mentesítve nagy készültséggel és látókörrel intézi a főváros életbevágó teendőit: a közgazdasági problémákat.*

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.

18 havi részletfizetésre is kapható.

Felhívásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken

Remington Irógép Rt.

Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.

Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

CSIMÁR KÁROLY ÉPÍTŐMESTER

TERVEZŐ ÉS VÁLLALATI IRODÁJA

Alapítva 1904 — Budapest, I., Bőszörményiút 18 — Telefon Aut. 510-86

SCHEMBER C. ÉS FIAI

HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR

Központi iroda és gyár:

VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.

Alapítva 1852. Alapítva 1852.

WALSER FERENC

Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek

BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36

TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK

a legtartósabbak

Gyártja:

EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.

VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

REKLÁM ÉS CÉGTÁBLA FESTŐ VÁLLALAT

Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23 Telefon: József 385-28

Csernák Jenő

LESSIVE PHÉNIX

Állami- és egyéb közintézmények évtizedes szállitója

VEGYÉSZETI és MOSÓPORGYÁR

Budapest, V, Visegrádi-u. 7

TELEFON: Automata 123—70

Összerakható könyvszekrények

rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.

PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ

Lingel Károly és Fiai

Első Magyar Faáru- és Butorgyár.

Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám

Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

MUSICA

r.-t. Royal-épület VII., Erzsébet-körut 49

zongorái és pianinói

árban és kivitelben páratlanok

Legkedvezőbb fizetési feltételek

Hangolás. javítás, bérlet

GÓGEL JÁNOS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA

IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

Telefon: L. 912-11

CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.

Budapest VII, Erzsébet körút 12, félem 8

Anyagtelep: VI., Mohács ucca 8/a

VÁLLAL: magas-, vasut-, út-, hid- és vizépitési munkálatokat

FELD OLY

tisztít **szárazon** kosztümöket, öltönyöket, felöltőket, fest **minta szerint** mindenféle ruhaneműt.

Tisztviselőknek nagy kedvezmény! Telefonhívásra minden tételért elküldünk!

Gyár: **VII., Thököly-út 33.** Telefon: J. 394-41 és J. 446-72.

KOZMA JENŐ SZÜKSÉGESNEK TARTJA a főváros lakásépitési akciójának folytatását

Az Egységes Községi Polgári Párt elnöke deputációt vezet a pénzügyminiszterhez a házadómentességről szóló törvény érdekében — A Községi Takarékpénztárnak jogot kell adni, hogy tagokat delegáljon a Vásárpénztár igazgatóságába

Kozma Jenő dr., az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke az elmult hét elején influenzában megbetegedett, ilyenformán kénytelen volt rövid időre kikapcsolódni a községi politika irányításának munkájából. Most, hogy már jobban érzi magát és orvosai is megengedték, hogy betegszobáját elhagyja, a *Fővárosi Hirlap* munkatársa beszélgetést folytatott vele azokról a községpolitikai feladatokról, amelyek a közeljövőben megoldást várnak.

Kozma Jenő dr.

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A főváros közgyűlésének és általában mindazoknak, akik a községi politikai életet irányítják, úgyszólván *kizárólag a városgazdasági és pénzügyi kérdések felé kell fordulniok.* Arra kell törekednünk, hogy *a politikai felületek letompításával,* közös akarattal

igyekezzünk a lakosság kétségkivül súlyos gazdasági helyzetén javítani.

A főváros háztartását, amelynek budgetje mostanában *rendkivüli mértékben megduzzadt,* nemcsak egyensúlyba kell hoznunk, hanem *igyekeznünk kell a jövő fejlődés útját is kimunkálnunk.*

— Azok között a feladatok között, amelyek sürgős megoldást igényelnek, a *taxi-ügyet* kell első helyen megemlítenem. A közönséget *nem érdekli már az, hogy mi történik a háttérben,*

a közönségnek kocsi kell.

Ami a tanácsnak a feltételek megállapítását célzó határozatát illeti, az én véleményem szerint a helypénznek és a kocsik beállítására kitűzött terminusnak megállapításával

nem merült ki a feltételek ügye.

Vannak más obligók is, amelyeket a nagy konzorciumnak teljesítenie kell. Itt van például a garázsépítés problémája. Erről a kérdésről egyebet ezidőszerint mondani nem akarok, megragadom azonban az alkalmat, hogy ismételten *megsürgessem az új taxiknak a forgalomba való beállítását.*

— Az aktuális feladatok között kell megemlítenem a *Vásárpénztár* ügyvezetésében bekövetkezett bonyodalmak elintézésének az ügyét is.

A legsürgősebben rendet kell teremteni a Vásárpénztárnál,

mert jön a tavasz. A rendesinálás munkáját nemcsak az adonyi bérlet valóban rendkívül sürgős problémájának a megoldása érdekében siettetem, hanem azért is, mert *a Vásárpénztár a Községi Takarékpénztárnál nagy összegekkel van megterhelve.* Épen emiatt máris felvetem azt a gondolatot, aminek a megvalósításáért küzdeni is fogok, hogy

a Községi Takarékpénztárnak joga legyen a Vásárpénztár igazgatóságába, vagy végrehajtóbizottságába tagokat delegálni.

— Erősen sürgetem *az élelmiszernagyvásár* műszaki terveinek mielőbbvaló elkészítését és az építkezés megkezdését. A belügyminiszter úr elvben jóváhagyta az élelmiszernagyvásár létesítését, úgy tudom, hogy most dolgoznak a részletes terveken. Legfőbb ideje, hogy *ezek a tervek most már minél hamarabb elkészüljenek és a tavasszal megkezdődhessék az építkezés.* Ha a tavasszal valóban megindulnak az építkezési munkálatok, akkor

a jövő év nyarán megnyitható lesz az új élelmiszernagyvásár,

amire annál inkább sürgős szükség van, mert hiszen a központi vásáresarnokban a helyzet tarthatatlan.

Szóvátettük a beszélgetés során a *lakáskérdést* is. Fölvetettük ugyanis azt a kérdést, hogy szükségesnek tartja-e *Kozma* Jenő *a városi lakásépítkezés folytatását* és mit szól azokhoz a támadásokhoz, amelyek a főváros tanácsát a városi házak lakbéreinek magas megállapítása miatt érik. A következő választ kaptuk:

— Én a magam részéről nem habozom kijelenteni, hogy

szükség van a fővárosi lakásépítési akció folytatására.

Akár banképítkezéseket, akár saját rezsiben való építkezést határoztunk el, *mindenképen arra kell törekednünk, hogy a lakásinséget csökkentsük.* Itt említem meg, hogy Budán, a II. kerületben, a rendkívül forgalmas Fő utcában óriási telek áll kihasználatlanul. Régóta igérik, hogy fel fogják építeni a Nyul-kaszárnyát. De nem történt semmi.

— Ami *az új városi házak lakbéreit illeti,* ezekre vonatkozóan csak annyit akarok megjegyezni, hogy pártunk kezdettől fogva a reális politika elveit követi. *A lakbérek azért magasak, mert drága volt az építkezés.* Elvégre

nem lehet azt követelni, hogy az adófizető polgárság drága pénzéből épített házak költségeit a lakbérek ne fedezzék,

mert ez azt jelentené, hogy az adófizető polgárságot további megterheléssel kellene sújtanunk.

— Pártunk egyébként erős harcot indít meg a *házadómentességről szóló törvényjavaslat mielőbbi tető alá hozatala érdekében. Deputációt fogok vezetni a pénzügyminiszter úrhoz,* akit megkérünk, hogy rendezze mielőbb a házadómentesség kérdését, mert

rövidesen itt lesz a tavasz, amikor pedig meg kell indulnia az építkezési tevékenységnek.

A magán-építkezési kedv fokozása általános érdek, mert hiszen végeredményben a lakásépítés nem állami és nem községi feladat. Ha pedig a magán-építkezési tevékenységet a jelen szomorú gazdasági viszonyok között az állam nem támogatja, akkor itt a lakásinséget megszüntetni sohasem lehet.

Szociálpolitikai kutatóintézetet sürget az Egységes Községi Polgári Párt értekezlete

Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfőn este *Kozma* Jenő elnökletével értekezletet tartott amelyen megjelentek *Kozma* Jenő elnökön kívül *Dinich* Vidor, *Bibithi Horváth* János, *Bohn* József, *Csilléry* Béla, *Orova* Zsigmond, belvárosi *Horváth* Károly, *Szabó* László, *Pompéry* Elemér, *Bayer* Antal, *Szentirmay* Imréné, *Ziegler* Géza, *Farkas* József, *Dorner* Gyula, *Girardi* Tibor, *Battenberg* Lajos, *Rásó* Lajos, *Ereky* Károly, *Becsey* Antal, *Bódy* Tivadar, *Hubert* Vilmos, *Fejér* Ottó, *Martin* János, *Faber* Fülöp, *Dósa* Ottó, *Horti* József, *Bakonyi* János, *Morvay* Zsigmond, *Pásztélyi* Vilmos és mások.

Az elnök mindenekelőtt meleg szavakkal elparentálta *Bárczy* Dezsőt, a Községi Takarékpénztár alelnökét. Majd a szerdai közgyűlés napirendjére kitűzött előljáróválasztással foglalkozott a párt és elhatározta, hogy a párt tagjai szavazatukat *Guth* Ferencre adják le. Ezután a plébánosválasztás dolgában hoztak határozatot.

Belvárosi *Horváth* Károly a *BSzKRT* vezetésével kapcsolatos kérdéseket, továbbá a Vásárpénztár ügyeinek elintézését sürgette és a fővárosi törvény reviziója tekintetében intézett kérdéseket az elnökhöz. *Kozma* Jenő bejelentette, hogy úgy a BSzKRT, mint a Vásárpnztár ügyében felmerült kérdéseket a közeli napokban elintézik. Ezután a készülő fővárosi törvényről kimerítően informálta a pártot és itt rámutatott arra az örvendetes körülményre, hogy

a párt úgy a közgyűlésen, mint a kerületekben állandóan erősödik.

Több fölszólalás kapcsán az adóvégrehajtások dolgában elérhető kedvezmények kerültek szőnyegre, majd nyomatékosan azt a kívánságot hangoztatták, hogy a kisemberek adóvégrehajtásánál kíméletesen járjanak el. *Csilléry* Béla pénzügyigazgató felvilágosítása után

szóbakerült egy szociálpolitikai kutatóintézet felállításának szükségessége.

Végül elhatározták azt is, hogy a helyes táplálkozásnak az iskolákban való tanítása érdekében a párt egyik tagja indítványt fog a közgyűlés elé terjeszteni.

Mártin János az összeíróküldöttségek feladatait hangoztatta és indítványára a párt felszólítja a polgárságot, hogy választójogának biztosítása céljából jelentkezzék az összeíróküldöttségeknél.

Horváth Károly javaslatára elhatározták, hogy a kereskedő és ipari érdekek védelmének megvitatására bizottságot küldenek ki, melybe *Girardi* Tibort, *Holtzer* Nándort és *Hubert* Vilmost delegálták.

Végül *Becsey* Antal rámutatott a nagy nyomorra, megsürgette a főváros szociális tevékenységének kiterjesztését és elsősorban a rászoruló gyermekeknek ingyen kenyérrel, tejjel és levessel való ellátását követelte.

Értekezlet után a Polgári Egység Klubjának tagjaival közös vacsorához ültek, amelyen mintegy százan vettek részt.

Feladóasztaly: VI, Teréz körut 43. szám.

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

„PRÄCISIOS"
elektrotechnikai és tudományos müszer laboratorium
Budapest, IX. ker. Mester-utca 22.

Telefon: Automata 836—28.
MAYER LAJOS
tetőfedőmester, tetőzetek jókarbantartási vállalata
VI. ker., Ferenc József-rakpart 18. sz.

„NEPTUN" csónakszalon
VI. ANDRÁSSY-ÚT 25 (Drechsler-palota)
CSÓNAKOK
Kaiser, Wiekhardt, Petyerity, Karsai gyártmányok
Fővárosi és üzemi tisztviselőknek
18 havi részletre is
raktárról kaphatók
Dunavölgyi Csónakházak és Kishajóépítő r.-t.
!!! Mintafarmo állandóan nyitva !!!

Megjelent! A PÉNZVILÁG legújabb száma szenzációs tartalommal!
Kapható minden ujságárusnál
Ára 40 fillér

HOLLÓS FERENC
okl. mérnök, út és mélyépitő vállalkozó
Budapest, V., Ügynök ucca 22/b.
Telefon: t. 960—34

Németh Vilmos
épitési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

PROF. JUNKERS gázfürdőkályhái
A legjobb és legmegbízhatóbb világhirű melegvíztermelő készülékek
Mindenütt kaphatók!

Ankét lesz a legközelebbi napokban a városházán a fedett uszoda ügyében

5—6 millióba kerülne a Matyók-Hajós-féle tervek megvalósítása — Valószinüleg le kell fokozni a sporttársadalom igényeit, mert nincs pénz usszópalotára

A magyar sporttársadalom, az intéző körök és a sajtó állandó sürgetése nyomán a fedett uszoda kérdése *a legfontosabb és legsürgősebben megvalósitandó városházi kérdéssé nőtte ki magát.* A magyar úszósport felkérésére *Matyók, Hajós* és *Sebestyén* műépitészek, mint ismeretes, nagy lelkesedéssel,

teljesen ingyen elkészitették a Gellért-fürdő szomszédságába szánt fedett úszócsarnok terveit,

s azt a mult héten *be is nyájtották az illetékes városgazdasági ügyosztálynál.* Egyidejüen a kormány részéről is hangzott el biztató nyilatkozat, hogy *nagyobb összeggel hajlandó hozzájárulni az épitkezéshez,* ha a főváros ismegfelelő áldozatkészséget tanusit. A főváros részéről — mint tudjuk — pillanatra sem hiányzott a készség a nagyjelentőségü sport-alkotás megvalósitásához, kijelölte a rendelkezésre álló telket is, hajlandó a vízellátásról, az üzemben tartásról is gondoskodni, sőt bizonyos, szerényebb pénzbeli áldozatra is hajlandó lenne, amennyire a főváros szükös pénzügyi lehetőségei és a kormány részéről minden esetben poentirozott takarékossági szempontok megengedik. Mindent összevetve

két millió pengő az az összeg, amely mint maximum rendelkezésre állhatna az uszoda megvalósitásához,

már pedig ez a bemutatott tervek megvalósitásához — ahogy halljuk — *igen kevés.*

A fővároshoz benyújtott terveket a városgazdasági ügyosztály sürgős elbirálás és hozzávetőleges költségszámitás céljából felküldte a középitési ügyosztályhoz, ahonnan *szombaton érkezett le a műszaki vélemény.* E szerint a 3500 nézőt is befogadó hatalmas úszócsarnok

minimum 5—6 millió pengőbe kerül, a legóvatosabb számitások mellett.

A műszaki ügyosztálynak ez a megállapitása érthető meglepetést okozott, annál is inkább, mert a nagyon drágált Gellért-hullám, a hiteltúllépésekkel együtt sem került többe 800.000 pengőnél, a hatalmas *Széchenyi*-strandfürdő a vele összefüggő egyéb épitkezésekkel pedig mindössze 4,400.000 pengőt emésztett fel s oly elementáris vihar felidézője lett, hogy alig csitultak el máig is a hullámai. Kétségtelen ezek után, hogy

a főváros ilyen óriási, újabb fürdőterheket magára nem vehet, bármennyire átérzi mindenki az úszó-sport nemzeti fontosságát és tudja a fedett uszoda szükségességét.

A tervek, az akták, a számitások most *Sipőcz* polgármester előtt vannak az ügyosztály jelentésével együtt. A polgármester személyesen tanulmányozza át az egész kérdést és azután — úgy tudjuk —

már a legközelebbi napokban összehivja azt az ankétot,

amelynek feladata lesz a végleges állásfoglalás. Erre az ankétre nemcsak az úszósport reprezentánsai, hanem az egész sporttársadalom vezetősége, az *O. T. T.* és a kormány képviselői is hivatalosak lesznek.

Ha csak *új pénzforrások zsilipjei nem nyilnak meg* az úszócsarnok megvalósitásához, az ankét rezolúciója valószinűleg az lesz, hogy *a sporttársadalomnak redukálni kell grandiózus terveit* és a tribünös versenycsarnok helyett

meg kell elégednie azzal, amiről eredetileg szó volt: tréning-uszodával.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa jólértesült helyen a következőket tudta meg a fedett uszoda pillanatnyi kilátásairól:

— A *Matyók—Hajós*-féle tervek minden kétségen felül nemcsak tökéletesek, hanem a maguk grandiozitásában elragadóan szépek is. A főváros illetékes tényezői kivétel nélkül el vannak telve attól az óhajtástól, vajha lehetne valami olyan megoldást találni, hogy a szép terveket nyomban, csonkitás nélkül megvalósithassuk.

— A fedett uszoda helyét a tanács már kijelölte s az bármely pereben rendelkezésre áll. Az elgondolás az, hogy a telek *Horthy* Miklós uti frontján hatalmas, bérház illetve szálló depandance épül — ennek boltozatos, paszázs-szerű nagy bejárója vezetne parkirozott udvaron át a Reuma-kórházhoz, amely mögött ismét park lesz. Ennek

a parknak közepén épülne fel a fedett úszócsarnok, s még mindig maradna hely a hullám-medence esetleges megnagyobbitására is.

— A Gellért-depandance és a Reuma-kórház megépitésére pénzügyi akadályok miatt természetesen *nem gondolhatunk,* csupán a telekrendezést, a parkirozást végeznénk el a fedett úszócsarnok körül.

— Eleinte csak tréning-uszodáról volt szó, a tervek azonban oda módosultak, hogy monstruozus, 3500 nézőt befogadó tribünös, ritka látványosságszámba menő úszópalota lett belőle *Hajósék* ideális elgondolásában.

— Ez az uszoda szakembereink véleménye szerint legalább 5—6 millió pengőbe kerülne, de jóval nagyobb terhet jelentene a normálisnál az intézmény fenntartása és üzemköltsége is.

— A tribünös megoldással óriási ivelésü, cca 15 méter magasságú, 25 méter széles és 60 méter hosszú csarnokra volna szükség, amelynek üvegboltos felső világitása és megfelelően stilusos belső kiképzése lenne. Kétségtelenül ez lenne az ideális megoldás nemcsak sport-, hanem idegenforgalmi és propaganda szempontból is. Kérdés, hogy lesz-e lehetőség a megvalósitásra.

— Véleményem szerint — mondotta érdeklődésünkre *Dinich* Vidor, a magyar sportélet egyik legelőkelőbb és legagilisabb képviselője — a rosszabbik esetben meg kell elégedni a sportköröknek az egyszerűbb megoldással. Ez esetben el kell hagyni a tribünöket és az ezzel járó egyéb helyiségeket, a nagy lépesőházat stb. amiáltal a csarnok méreteit, s ezzel a költségeket is körülbelül egyharmadára lehet redukálni.

A legközelebbi jövőben kétségtelenül eldől, hogy milyen lesz a fedett úszócsarnok, végeredményben azonban az a fontos, hogy mielőbb megvalósuljon a magyar úszósportnak ez a joggal sürgetett kivánsága. Nem szabad viszont a fővárossal szemben sem túlzott igényekkel fellépni, akkor, amikor a kórház, az iskola, az emberi lakás mégis csak életbevágóbb követelmények, mint az uszoda.

SZERDÁN UJBÓL VÁLASZT A KÖZGYŰLÉS

A törvényhatóság szerdán ujból közgyűlést tart. A jelentéktelen napirend ezuttal is inkább csak keret lesz a főfeladat, a *választások* körül. Szerdán kerül a sor a *harmadik* megüresedett előljárói állás, *Szalay* Sándor dr. örökének betöltésére, továbbá a *lipótvárosi* és a Lipótváros-*löportárdülői* plébánosok megválasztására.

A tárgysorozatnak egyébként huszonkét pontja van, *csupa kisebb, adminisztrációs ügy:* A *Feszty*-körkép restaurálása, a rákoskereszturi temető halottasházának tetemhűtő berendezése, a Kerepesi-uti temető főútvonalainak világitása, a főváros és a *BSzKRT* között fennálló kölcsönös követelések *végleges elszámolása,* a forgalmi adó kezelésénél felmerült túlkiadás, a régi behajthatatlan követelések törlése, a Gellérthegyi park és az ideiglenes autobuszgarázs és főmühely létesitéséhez szükséges telkek megszerzése.

A napirendet *két interpellációs válasz egészíti ki.* Az egyik *Lobmayer* tanácsnoké lesz, aki az óbudai bécsiúti közlekedés és a közlekedési bajok orvoslása ügyében elhangzott interpellációkra ad felvilágositásokat.

A közgyűlésen ismét több interpelláció és indítvány is lesz. Általában azonban *szürke és rövid ülésre van kilátás.*

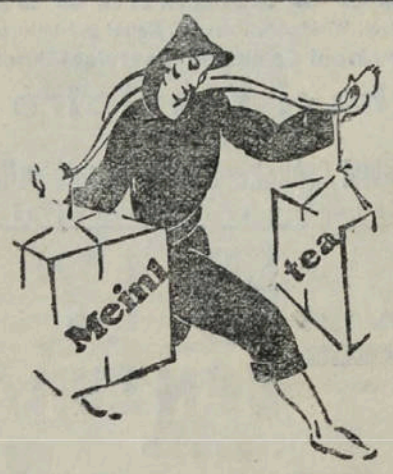

„MEINL TEAKEVERÉKEI"

Queen's blend 1/4 angol font . P 4·40
Three stars 10 dk . . . . . P 3·80
Ceylon special 10 dk . . . . P 2·80

Schöndorfer Jenő mérnök
központi fütési, szellőztetési, vizvezetéki és csatornázási berendezések vállalata
Budapest, VIII., Gólya ucca 22. sz.
Telefon szám: József 431—72

SZENTGÁLI ANTAL ÉS LANGEN KÁROLY
okl. mérnökök, épitési vállalkozók
Központi iroda: VI., Berlini-tér 3. Telefon: L. 913-57.
Anyagtelep: V., Wahrmann-u. és Ujpesti rakpart sarkán. Telefon: J. 513—36.

SÜSS és TÁRSA
elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár
BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183
Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

VÖGEL ALAJOS SZOBRÁSZ
BUDAPEST, I., VÁROSMAJOR UCCA 3.
ALAPITÁSI ÉV: 1895. TELEFON: Aut. 502-31.
Épület, szobrász és mükömunkák készitése

Kaucz István
épület, butor és belberendező asztalos
Budapest, I., Győri-ut 1.

JANCSURÁK GUSZTÁV
rézmüves-mester
Budapest, IX., Ferenc-ucca 39.
Telefon: József 308—47.

CSONZADLAK ÉS FLEISCHMANN
Müszaki és elektrotechnikai vállalkozók, rádió és villamossági anyag külföldi képviselete, neón utánzott égők képviselete
BUDAPEST, VIII., József-körút 19. Tel.: Aut. 300-47
IPARTELEP KISPEST Üllői-út 107. sz. Tel.: J. 853—87

Welvárd és Kutasi
okleveles mérnökök.
Gyárkéményépités. Kemenceépités.
Kazánbefalazás. Gépalapozás.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 10
Telefon: Automata 225-26

LIPNER ÉS TAUSZ épület- és keményfakereskedők
Iroda: VIII, Szeszgyár-u. 8. Tel: J. 310-23 és 394-24.
BUDAPEST
Főraktár: VII, Thököly ut 145

DIÓSY JÁNOS rézárukereskedő
BUDAPEST, VII., Rákóczi-út 24.
TELEFON: JÓZSEF 420-55

Lizsinszky Rezső kárpitos és diszitő
Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhivó Aut. 510-54

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva

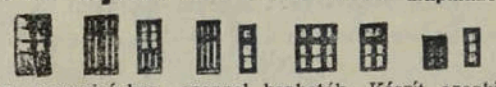

nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készit azonkivül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben Malomsoky József asztalosárugyár rt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus dijtalan

RADIATOROKAT ÉS KAZÁNOKAT
köponti fütésekhez gyárt a
MAGYAR RADIATORGYÁR R.-T.
Budapest, X., Gyömrői út 76. sz.
Telefon J. 390-34 és 350-88

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. szám
Telefon: József 416—07

Kapuszta Gusztáv
épitőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 3.
Telefon: József 393—08.

Áprilisban megkezdődik a portalan háziszemét gyüjtés

A próbát két különböző rendszerü gépen végzik három hónapon át—A csütörtöki minisztertanács foglalkozott a korszakalkotó köztisztasági kérdéssel

Közel négyévi huzavona után, rövidesen révbe jut a *budapesti portalan szemétgyüjtés is*, amelyről oly sok szó esett már a *Fővárosi Hirlap* hasábjain. Rengeteg előzetes tanakodás, tanulmányozás, kísérletezés és tervpályázat után a közgyűlés a mult év május 18-án elhatározta, hogy próbaképpen megkezdi a portalan szemétgyüjtést, s erre a célra az 1926. és 1927. évi költségvetésekben rendelkezésre álló összegeken vásárol *öt darab kombinált kiürítő szerkezetet*, 400 darab 80 literes szemétgyüjtő tartályt a *Weiss Manfréd* vállalattól egy *„Kuka"* rendszerű szemétfuvarozó felsőrészt (karosszériát) *Benz-Mercedes* alvázzal az *Állami Vas-, Acél- és Gépgyáraktól*, egy drb „Neuy"-rendszerű szemétfuvarozó felépítményt (karosszériát) egy drb „Faun"-rendszerű kombinált villanybenzin-motoros alvázzal a *Fenyves Leon* műszaki cégtől. Az utóbbi alvázat csak feltételesen, abban az esetben, ha a motorok a mi viszonyaink között beválnak. Ha nem válnak be a kombinált alvázak, akkor a *Neuy*-rendszerű felsőrészt *Benz-Mercedes* alvázra szerelik rá.

A közgyűlésnek ezt a határozatát még a nyár elején felterjesztették jóváhagyás végett a belügyminiszterhez, ahonnan a kereskedelmi és a pénzügyminiszterhez került át az ügy és hoszas vita tárgya lett, mivel *külföldi gépkocsik beszerzéséről volt szó.*

A köztisztasági ügyosztály azóta úgyszólván szakadatlanul sürgette az elintézést és mintegy tizenhatszor tárgyaltak a kereskedelmi minisztérium különböző osztályain a külföldi gépmodelek behozatalának engedélyezéséről. A napokban azután

leérkezett az örvendetes hir a városházára, hogy rövidesen megjön a kormányjóváhagyás.

Értesülésünk szerint a *csütörtöki minisztertanács* előtt volt a budapesti pormentes szemétfuvarozás ügye és a kormány,

speciális gépekről lévén szó, engedélyezte a próbákhoz szükséges modelek megvásárlását.

Érdeklődtünk e hírrel kapcsolatban

Némethy Béla tanácsnoknál,

a köztisztasági ügyosztály vezetőjénél, aki a következőket mondta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A fővároshoz, tudtommal, még nem érkezett le a jóváhagyás, s ha a hír megfelel a valóságnak, csak *örömmel tölti el a főváros vezetőségét*, mert már

magunk is szeretnénk rendet teremteni a házi-szemétgyüjtés munkájában,

amely ellen egyre hangosabb a nagyközönség jogos panasza. A modern metropolisok között

ma már úgyszólván csak Budapesten van ez a régi, primitív, antihigienikus szemétgyüjtés

és fuvarozás, amely nemcsak piszkos és egészségtelen, hanem amellett *nem is gazdaságos, igen drága.* Amennyiben a jóváhagyó döntés, mint reméljük, a napokban leérkezik,

nyomban intézkedünk a készülékek leszállitása iránt,

s ez esetben azt hiszem *áprilisban megindulhat a próbaképpeni, gépüzemü portalan szemétgyüjtés.*

— Nem egyszer ismertette már a *Fővárosi Hirlap* a különböző szemétgyüjtő eljárásokat és a kiszemelt rendszereket, éppen ezért csupán annyit mondok, hogy a miénknél jobb, a technika mai állása mellett, sehol sem lesz. A munkások *akár fehér kesztyüben dolgozhatnak*, olyan higienikus ez a modern eljárás. A gépek tiszták és csinosak. A jövőben tehát nemcsak a kora reggeli órákban lehet a szemetet gyüjteni, hanem *egész napon át*, amint ez külföldön is történik.

— Ma 160 lófogatú szemetes-tank hordja ki a város hulladékát és a nehézkes kocsik *naponta legfeljebb egy fordulót végezhetnek.* A fürge gépkocsik ellenben naponta *4—5 fordulót is tehetnek*, úgyhogy az új rendszer végleges bevezetése esetén

40—50 gépkocsi teljesen elegendő lesz,

s ez esetben már gondoskodtunk tartalékokról is. Szemétgyüjtőtartály, a lakossághoz arányítva, mintegy *40—50.000 kell Budapesten.* A próbaidő elgondolásunk szerint 2—3 hónapig tarthat, ezalatt mindenről tiszta képet kapunk.

— Hogy mely uccákban vagy városrészekben kezdjük el a próbaképeni portalan szemétgyüjtést, azt e pillanatban *még nem tudjuk.* Az a célunk mindenesetre, hogy

az új gépeket mindenféle körülmények között kipróbáljuk,

széles uccában, rossz kövezeten, jó burkolaton, keskeny útvonalon, sikon és hegyes-dombos terepen egyaránt. A próbaidő tapasztalatai alapján készítjük el azután új javaslatunkat *a végleges berendezkedésre.*

— Az első garnitura 123.000 pengőbe kerül, s

ezidőszerint 500.000 pengőnk áll rendelkezésre a portalan szemétgyüjtés céljára.

— Hogy pontosan hány gépkocsi kell, hogyan alakul ki a rendszer, az majd *mind a próbaidő alatt derül ki*, a gyakorlat alapján.

— Mindenesetre nagyjelentőségü és korszakalkotó lesz Budapest életében a próba megkezdése is, mert remélem, hogy ezt követően *jövőre már a főváros egész területén vagy legalább legnagyobb részében általános lesz az autós, portalan szemtégyüjtés és szállitás.*

Waldmann Sándor
egészségügyi-, viz-, gőz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése
VI. Jókai ucca 6. sz. Telefon: Aut. 102-74
Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vizvezetéki felszerelésekben. Versenyképes árak és fizetési feltételek

HARTMANN ÉS CSÁSZÁR ALAPITTATOTT: 1889-BEN
ELEKTROTECHNIKAI, MECHANIKAI ÉS RÁDIÓ TÖMEGCIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, V, KÁDÁR-U. 6
Gyengeáramú és Rádiófelszerelési cikkek
Préselés, csiszolás, ezüstözés, aranyozás, niklezés és egyébb szinezések

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapittatott: 1895. A. B. C tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

MAGAZINER ALBERT ÉS TÁRSA REDŐNYGYÁR
Budapest, V. ker., Honvéd ucca 38. Telefon: Aut. 106—43

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—31.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK EPITŐMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 825—78 SZ

Hudetz János
okl. epitészmérnök, épitomester
tervező- és vállalkozó irodája
Alapittatott: 1876 — Telefon: József 351-54
Budapest, VII. Rottenbiller ucca 6 b.

HANVAY VICTOR
Villany és rádió cikkek
Budapest, VI., Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—99

STILLER G. A. és TÁRSA RESZELŐGYÁR
Vállalja új reszelők szállitását és használt reszelők fölvágását
BUDAPEST, VI., FORGÁCH UCCA 9.
Alapitva 1895. évben. — Telefon: L. 913—36.

TASY JÓZSEF ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZABAN)
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám

LAMMEL FERENC
BÁDOGOS, VIZVEZETÉK ÉS KÖZPONTI FŰTÉS
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF U. 17.
TELEFON SZÁM: JÓZSEF 441—51.

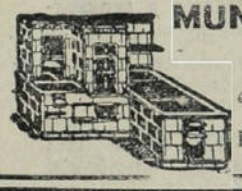

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, fakarétűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa u. 39.
Telefon: J. 312—30.

TÓTH LAJOS
Pala és cserépfedőmester eternit-, cserépfedés, lacement- és bőrlemezfedés, tetők jókarban tartása és tatarozása
Telefon: József 351—01
BUDAPEST, I., Budaíoki út 23

APOR ÉS SZÜCS
Fémek és műszaki anyagok vállalata
Budapest V, Váci-út 10
Telefon: 277-18, 277-22

GAUGUSCH JÁNOS
ÉPÜLETLAKATOS-MESTER
BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

PORTÁLOK
belső üzleiberendezések
speciá is készitője saját és adott tervek szerint
REICH ARNOLD
géperőre berendezett asztalos üzeme
Budapest, VII. Dob u 37 Tel J. 379—13.

BUBIK LÁSZLÓ CSAVAR ÉS VASÁRÚ GYÁR
készit, mindenféle vas vagy fémárút tömegben va y egyenként
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI-UTCA 26.

Telefon: József 464-57 **KOVÁCS OSZKÁR** Telefon: József 464-57
BÁDOGOS-MESTER, ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., GYEP UCCA 56. SZÁM.

MARINKA IMRE
ÁCSMESTER
Budapest, VII. Czobor-utca 63. sz.

Alapitva 1906 **LUDVIG JÁNOS**
mázoló- és fényező-mester
Budapest, IX., Angyal ucca 34. Telefon: J. 302-76

VOZARI PÁL okl. gépészmérnök
Budapest VIII, Hunyadi u. 37. Tel.: J. 373-34
VÁLLAL: Villamosvilágitási, erőátviteli és gyengeáramú berendezéseket. Községek, gazdaságok és épületek erőátviteli és világitási berendezések tervezését és készitését. Dynamók és motorok javitását, tekercselését. Gép- és épületlakatos munkákat.

fürdőszoba berendezések
Jégszekrények, Sörkimérők — Elektromos Hűtőberendezések
A mészáros-henies, cukrász, vendéglő és tejipari üzemek részére
WIESEL ADOLF
Iroda és gyár: VI. Dessewfy u. 30 Üzlet: VI, Vilmos cs. út 47
Telef: L. 912—63 és Aut. 291—20

DR. SZÉKELY HUGÓ
OKL. MÉRNÖK VASBETON TERVEZŐ IRODÁJA
BUDAPEST, VII. ALSÓERDŐSOR U. 8
TELEFON: JÓZSEF 351—21.

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
a legjutányosabb áron szállitunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpacca, valamint alpacca ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
Árjegyzéket dijmentesen küldünk
TELEFON: Automata 219—69. szám
12 havi részletre
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Bálvány u. 16.
Pontos cimre kérjük ügyelni.

Valószinüleg a Ferencvárosban építik meg a majdani ujgázgyárat

Néhány nappal ezelőtt olyan hírek láttak napvilágot, hogy a *Gázgyár* elérkezett a teljesítőképesség határához. Ennek a riasztó hírnek az volt az alapja, hogy a belügyminiszter a költségvetést jóváhagyó leiratában utalt a kereskedelmi kormányzatnak arra a figyelmeztetésére, hogy

a fővárosnak gondolnia kell már most a gázgyár további fejlesztéséről is, mivel a fogyasztás nagyarányú fokozódása folytán, közeledik a teljesítőképesség határához.

Illetékes helyre fordultunk felvilágosításért, foglalkozik-e a főváros vezetősége a fejlesztés kérdésével, aktuális-e az ügy és valóban *elérkezett volna-e a gázmű a teljesítőképesség maximumához.* A következő felvilágosítást kaptuk:

— A Gázmű mai formájában a kontinens, sőt az egész világ egyik legmodernebb üzeme. A gázművek mult évi termelése összesen 90,099.700 köbméter világító-gáz volt, ezzel szemben a maximális fogyasztás csak 90,042.700 köbméterre rúgott. A gázművek

termelése tehát felesen fedezte a szükségletet, de a helyzet azóta lényegesen javult is,

mert az időközben üzembe helyezett *vízgázgyártó* berendezések nemcsak jobbminőségű gázt szolgáltatnak, amelyből kevesebb fogy, hanem

az új berendezéssel 430.000 köbméterrel növekedett a napi termelés lehetősége,

úgyhogy 1932-ig *a legtúlzottabb igényeket is ki tudják a gázművek elégiteni,* márpedig a fogyasztás rendkívüli emelkedésére *nincs kilátás.*

— A termelés és fogyasztás arányára jellemzők az alábbi adatok. Legnagyobb volt a gázgyár mult évi napi termelése február 4-én, 307.800 köbméterrel, a legnagyobb leadás pedig február 18-án volt, amikor *320.300 köbméter gáz fogyott el Budapesten.* A legkisebb napi termelés augusztus 5-én volt 151.300 köbméterrel, s a legkevesebb gázt július 17-én fogyasztották: *124.600 köbmétert.*

— Ha tehát a Gázmű berendezésében semmi sem történt volna, vagy semmi sem történne, akkor is

még legalább öt évig ki tudja elégiteni a legtúlzottabb igényeket is.

Tekintettel azonban arra, hogy tavaly készült el az új vízgázgyártó berendezés, amelynek segítségével lényegesen megjavítottuk a gáz kalóriáját, aminek viszont a fogyasztás redukciója lett a következménye, —

legalább újabb nyolc évre biztositottuk a főváros teljes gázszükségletének kielégitését.

— Mindazonáltal a gázmű igazgatósága, a világítási ügyosztály utasítására, dolgozik az *új gázmű terveinek előkészitésén* és a legnagyobb körültekintéssel végzi a fontos feladatot. Két megoldás lehetősége merült fel, az egyik az, hogy az óbudai Dunapart mentén a mostanit fejlesztik, vagy valahol másutt építik fel a telepet. Biztonsági szempontból az utóbbi megoldás felé hajlunk, s ezért

valószinü, hogy az új gázmű nem Budán, hanem a pesti oldalon létesül.

Tudvalevő, hogy a gáz hatalmas átmérőjü főcsövét *az újpesti vasúti összekötő hidon vezetjük át a pesti oldalra,* ami azért kockázatos, mert nincs kizárva

egy esetleges csőtörés, vagy csőrepedés, ami nem valószinü ugyan, de számottevő kellemetlenséget okozhatna.

Az üzem igazgatóságának elgondolása szerint *a második nagy gázmű a Ferencvárosban épül fel.* Egyelőre azonban konkrét kivitelről nincsen szó, csupán a műszaki előkészités indul meg. Az új mű megvalósítása ugyanis igen számottevő beruházást jelent, így *hosszabb előkészitést kivan a kérdés pénzügyi megalapozása is.*

Kétségtelen, hogy a főváros e lukrativ alkotásának megvalósításához

nagyobb belföldi, vagy külföldi kölcsön felvételét fogja elhatározni

és ahhoz a felügyeleti hatóság jóváhagyását kikérni.

— A munkálatok még embrionális állapotban vannak, de minden valószinüség szerint már ennek az évnek a során annyira előrehaladnak, hogy az ősz folyamán, esetleg még előbb is konkrét javaslattal mehetünk az illetékes bizottságok és a törvényhatóság plénuma elé.

Fagyasztó készülékkel szerelik fel a fővárosi temetők halottas házait

A technika rohanó fejlődése *modern gépüzemmé változtatja a sirások ősi mesterségét is.* A fővárosi köztemetők halottasházai eddig minden technikai felkészültség nélkül, ősi primitivségükben szolgálták ugyan a végtisztesség kegyeletét, de emiatt *egyre több és több panasz is hangzott el.* A temetők

halottasházainak ugyanis sem szellőztető, sem hütő, sem légtisztitó berendezésük nem volt,

s igy meleg időben a ravatalozó termekben kiterített tetemek gyorsan bomlásnak indultak, veszélyeztetve a gyászoló közönség egészségét.

Ennek a közegészségi és kegyeleti szempontból káros állapotnak a megszüntetését — mint a *Fővárosi Hirlap* annak idején már jelentette — a közegészségi és köztemetői bizottságok már tavaly elhatározták és *Némethy* tanácsnok tanulmányútjának során *Salamon* Géza tanácsjegyző egyenesen a kérdés tanulmányozásával volt megbízva. A legmodernebb német temetők higiénikus berendezéseinek megismerése után tervpályázatot hirdettek a szükséges technikai berendezések elkészítésére, s erre öt ajánlat érkezett be. A műszaki ügyosztály a tervek átvizsgálása után az *Audiffren-Seimgrün* rendszerű tetemhütő berendezést javasolja alkalmazásra, amely nemcsak a legolcsóbb, hanem legmegfelelőbb is, mert

veszélytelen és üzemköltsége is egészen kicsi.

Ez a készülék *40 fok nyári meleg mellett 2 fokon tartja a ravatalozó levegőjét,* úgyhogy

a bomlási folyamat nem indulhat meg.

A készülék lényege az, hogy töményített kénsav gyors elpárologtatásával sós vizet mélyen fagypont alá hütenek le, s *ezt a túlhütött folyadékot alkalmas berendezéssel a falakon vezetik végig.* A keringő sósvíz hidege hüti le a környezet levegőjét.

A gépberendezés és a velejáró szigetelő munkálatok 57.000 pengőbe kerülnek.

Ha ez az első próbakészülék nálunk is beválik, úgy hasonló hűtőberendezéssel látják el a többi temető morgue-jait is.

Jövő pénteken jár le a pályázat a két tanácsnoki állásra

A tanácsban és az előljárói karban oly tekintélyes számban üresedtek meg az állások, hogy *a törvényhatóság nem fogy ki a választásokból.* Valósággal tisztújítás folyik a városházán, annyi a változás. Nemcsak az előljárói testület ujul meg, hanem számottevő változás készül a *Tekintetes Tanácsban* is. *Ripka* Ferenc főpolgármester február 15-i terminussal kiírta a pályázatot a *Berczel* Jenő megválasztásával megüresedett jogi- és *Rumbach* Dezső nyugalombavonulásával gazdátlanná vált műszaki minősítésü tanácsnoki tisztségekre. Ugyane napon jár le a pályázat a negyedik előljárói állásra is. A pályázat bezárása után rövidesen összeül a kijelölő választmány és igy

még februárban meglesz a választás is.

A jogi-minősítésü tanácsnokválasztás nem hozhat meglepetéseket, mert kétségtelen, hogy

annak egyhangú favoritja Lamotte Károly tanácsnok-főjegyző.

Az sem kétséges, hogy az igy megüresedő tanácsnok-főjegyzői stallumban *Gallina* Frigyes főjegyző követi, aki már *két éve tényleg vezeti is az elnöki osztályt.*

Formaságnak igérkezik a műszaki tanácsnokválasztás is, miután

a behelyettesitett Csármann Ferenc érdemeit és rátermettségét az egész törvényhatósági bizottság ismeri.

Csármann már évek óta önállóan vezeti a városrendezési ügyosztályt, s most mint helyettes, az egyesitett út-csatorna-építési ügyosztályt is.

Berczel Jenő tulajdonképeni örökének, a IV. ügyosztály vezetőjének kijelöléséről *egyelőre nem csak szó,* miután *a tanácsban ezidőszerint több üres hely nincs.* A községi és illetőségi ügyeket két kipróbált, régi, kiváló tanácsjegyző *Szvoboda* K. Endre és *Czebe* Jenő intézik.

FRANK EMIL BUDAPEST, V, Hollán-u. 9.
okl. mérnök és épitőmester Tel.: Aut 293—27

Hochhauser
Ferenc épitési vállalkozó Budapest IX., Soroksári ut 38. Tel.: J. 459-81

Moor Géza épitőmester
Budapest, VI., Retter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

DUDUS ERNŐ
épitési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

SCHWEIGER REZSŐ ÉS KULÁS JÁNOS kővezősmesterek és útépitési vállalkozók
Budapest, III, Üröml ucca 41

TELEFON: A. 251—43. STEFKOVICS SÁNDOR
kőműves mester
Budapest, VI. kerület, Izabella ucca 44/b

VAITS SÁNDOR
épitőmester, épitési-vállalkozó
Budapest, VIII., Baross ucca 77. Telefon: J. 425-01

Kárász Géza okl. mérnök épitőmester
Budapest, VII., Dohány ucca 16. Tel: J. 370-38.

Rosner Ármin Telefon: J. 310-25
kőfaragó anyagok és kellékek szaküzlete
Budapest VIII, Fiumei-út 12/a

MOTYÁSSY ANTAL ÉS FIA
mázoló és festő-mester
BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 358-48

KISS BÉLA ÉS TÁRSA
KERTÉPITŐ ÉS KERESKEDELMI KERTÉSZETI TELEPEK
II., Pasaréti-ut 77 — II., Hidegkuti-ut 3
Telefon: Aut. 644-02.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

KOLLARIT BÓRLEMEZ A LEGJOBB TETŐLEMEZ
KOLLARIT FOLYÉKONY SZIGETELŐ ANYAG NEDVES FALAK SZÁRAZZÁ TÉTELÉRE ÉS ROSSZ BÁDOGTETŐK ÁTMÁZOLÁSÁRA A LEGJOBB
KOLLMIX HIDEG ASZFALT EMULSIÓ A LEGJOBB UTÉPITŐ ANYAG
GYÁRTJA: EGYESÜLT UJPESTI VEGYÉSZETI GYÁRAK KOLLÁR MIKLÓS
UJPEST, VIOLA-UTCA 30-32.
TELEFON: L. 920-56, 913-43, U. 35.

PARKETTA
szállitása, mindennemü padozat készitése és javitása.
FRIED és BENEDEK
parkettgyár és gőzfürész
Budapest, VII., Rákóczi-út 82.
Telefon: József 133—43 és József 134—17.

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi-utca 25. Telefon: J. 380-30

MAGYAR HŐSZIGETELŐ VÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: József 310—15 Budapest, VIII., Bérkocsis ucca 41 Telefon: József 310—15

IDEIGLENES AUTÓBUSZ-GARÁZS, uj főmühely épül a Miskolci-uton

A kisajátitási bizottság 535,000 pengőért megvenné az Ajax-telepet — A tanács terve megoldja az autóbusz-garázs krizisét

A *Fővárosi Hirlap* sorozatos cikkekben ismertette kezdettől fogva az új autóbusz-garázs létesítésének bonyodalmait, azokat a nehézségeket és okokat, amelyek miatt az építkezés, előreláthatóan *legalább egy évvel kitolódott.* Beszámoltunk a publikum aggodalmáról is, *hová helyezi a főváros az időközben elkészülő új kocsikat,* mert immár bizonyos, hogy

a magyar gyáriparnak sikerült az eddig hiányzó autóbuszgyártásra berendezkedni,

a gyártást megkezdeni, sőt *sikerül a száztíz új kocsit előbb el is készíteni, mint a garázs megépül.* Megemlékeztünk a különböző kombinációkról is, amelyek időközben felmerültek az ideiglenes elhelyezés kérdésének megoldására.

A kombinációba vett ajánlatok azonban *mind elestek,* s helyettük

sikerült a tanácsnak egy oly lehetőséget találni, amely nemcsak az elhelyezés kérdését oldja meg, hanem az üzem növekedésével kapcsolatosan okvetlenül szükséges főmühely felállítását is lehetővé teszi.

Erről a szerencsés megoldási tervről érdeklődtünk illetékes helyen és

Lobmayer Jenő tanácsnok,

a közlekedési ügyosztály vezetője a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az *új központi garázs* felépítésének munkálatai, ismert okok miatt kitolódtak és így annak *felépítése vagy használatbavétele előreláthatólag csak a jövő év végén történhetik meg.*

— Mivel pedig a megrendelt

száztíz új autóbusz szállítását a gyárak már márciusban megkezdik

és júliusban előreláthatóan az összes új kocsik elkészülnek, ennélfogva a megfelelő garazsirozásról már most gondoskodni kell.

— Az ideiglenes elhelyezés kérdésében folytatott különböző tárgyalások *eddig mindig eredménytelenül végződtek, s mai napig csak 20—24 autóbusz ideiglenes elhelyezését tudtuk biztosítani a budai Floriángarázs részvénytársaságnál.*

— Nemrégiben azután az *Ajax Acélművek R. T.* ajánlotta fel Miskolczi-uccai 3900 négyzetöles ingatlanát a rajta levő épületekkel együtt *560.000 pengőért.* Megtekintettük a kérdéses objektumot és megállapítottuk, hogy a telken álló, mintegy 40.000 légköbmétert kitevő,

csarnokszerű épületcsoport megfelelő átalakitással az udvar és az utak rendezése után 70—80 autóbusz ideiglenes garazsirozására, úgyszintén a végleges, központi főmühely létesítésére is alkalmas volna.

— Az Autóbuszüzem jelenlegi, Erzsébet királyné út 55. szám alatt levő és a *Fővárosi Fuvarteleptől* még 12 évre bérelt telepén az üzem terjeszkedése *csak további telekvásárlások útján volna lehetséges,* emellett a terület és így az ott emelt épületek *nem is maradnának az üzem tulajdonában újabb áldozatok nélkül.*

— Ezzel szemben a Miskolczi-úti megoldás esetén *az összes ingatlanokkal az első perctől fogva kizárólag az Autóbuszüzem rendelkeznék* és a befektetéseket 35 év alatt lehetne amortizálni.

— Ez a megoldás mind pénzügyi, mind üzemi szempontból igen kedvező, mert nemcsak az ideiglenes garazsirozás kérdését oldja meg, hanem *külön pénzáldozat nélkül megfelelő, — aránylag olcsó — megoldást nyujt a főmühely, a tervezett laboratorium, a személyzeti tantermek, altiszti lakások, jóléti intézmények stb. végleges elhelyezésére.*

— A kisajátitási bizottság a telek vételárát

a kért 560.000 pengő helyett 535.000 pengőben javasolta megállapitani, amit a tulajdonos el is fogadott.

— A szükséges pénz a beruházókölcsönből rendelkezésre áll, így — ha az összes fórumok jóváhagyása hamarosan megtörténik — *a kora tavasszal, a legközelebbi jövőben megkezdenénk a szükséges, legsürgősebb átalakításokat.*

Az ideiglenes elhelyezés ilymódon való megoldásának adottságával kapcsolatban érdeklődtünk a végleges garázs előkészületei iránt is, s ezért elsősorban *Solty* Lajos középitési tanácsnokot, a külföldi nagy garázsok tanulmányozására kiküldött szakbizottság vezetőjét kerestük fel.

Solty Lajos tanácsnok,

a következőkben informálta a *Fővárosi Hirlap* munkatársát:

— A tanulmányút sok és értékes tapasztalatáról részletesen beszámoltam *Sipőcz polgármester* és *Buzáth* alpolgármester uraknak. Megállapithatom, hogy nagyon sok ujat láttunk, sokat tanultunk és *megismertük az elbirálás igazi módját is.*

— Örvendetes tényként állapithatom meg azt is, hogy

a bizottság tagjai között nincs lényeges eltérés,

s hogy a mi eredeti elgondolásunk *jó volt,* de nem vettük figyelembe a jövő eshetőségeit. A mi első tervezetünk lényegében a berlini garázsok berendezésével azonos, amelyet most a hamburgi üzem mintájára fogunk *módositani.* A tanulmányút során főleg a berlini és a hamburgi autóbuszüzemeket szemléltük meg a legalaposabban.

— Megtanultuk hogy az autóbuszgarázs nem egyszerű gépraktár, hanem *eleven dolog, amelynek alkalmazkodni kell konstrukciójában is az üzem természetéhez.*

— Egészen más például a berlini garázs, mint a hamburgi, s *ez a különbség az üzemek különböző voltával függ össze.*

— Berlinben ugyanis alig van számottevő éjjeli forgalom, míg Hamburgban az éjjeli közlekedést úgyszólván kizárólag az autóbuszüzem látja el, mert a villamos vasut korán beszünteti járatait.

— A budapesti autóbuszgarázs megtervezésénél is tudni kell tehát, hogy milyen irányban akarjuk az üzemet fejleszteni,

lesz-e éjjeli üzem vagy sem,

s gondolni kell a további fejlődés irányára, végül nem utolsó sorban tekintettel kell lenni már most arra is, hogy

esetleges beolvasztás esetén hogyan fogja egymást az autóbusz-üzem s a Beszkárt kiegészíteni.

— Hamburgban kisebb a garázs befogadóképessége, mert *éjjel-nappal szüntelen szolgálat lévén, a kocsik egyrésze állandóan üzemben van,* a berlini (treptori) garázs viszont akkora, hogy az üzem leállítása után *az összes kocsikat befogadhatja.*

— Az üzem természetétől függően más és más a belső berendezés is. Másként történik a kocsik vizsgálata, tisztítása, a motorok töltése Berlinben, ahol *e célra az egész éjjel rendelkezésre áll,* mint Hamburgban, ahol szakadatlan üzem lévén, *rövidebb idő van csak a váltások lebonyolítására.*

— Berlinben a garázsnak *két* kapuja van, Hamburgban *tíz.* A benzintöltéshez Hamburgban *minden két kapunak van egy kútja,* s

minden kútról egyszerre két kocsit tölthetnek, vagyis egyszerre tízet,

míg a berlini garázsban *csak három kút van.*

— A kocsik generális vizsgálata mindkét helyen úgy történik, hogy *úgynevezett reviziós akna fölé állitják,* s onnan vizsgálják át a szerelők az egész alvázat, a motorokat. Hamburgban öt kocsi állhat egyszerre a vizsgáló aknák fölé, Berlinben viszont három. Mind a két garázs *oszlopok nélkül épült, szabad csarnok.*

— Megnéztük és tanulmányoztuk a garázsok üzemét nappal és éjjel is. Tanulmányoztuk az esti beérkezéseket s a hajnali indítások minden fázisát, s mindenkor a legkészségesebben álltak rendelkezésünkre, bőségesen elláttak bennünket tervekkel, adatokkal, a szükséges műszaki anyaggal.

— Végeredményben az a felfogás jegecesedett ki a bizottságban, hogy

nagyjában a berlini garázs mintájára építjük meg a mienket,

de felhasználjuk a hamburgi tapasztalatok előnyeit és annak megfelelően módosítjuk a terveket.

— A tervezéssel megbízott műépítészek a most szerzett tapasztalatok, adatok és új szempontok felhasználásával erősen dolgoznak a tervek kidolgozásán, s remélem, hogy azokat

rövidesen bemutathatjuk a tanácsnak

és a szakbizottságoknak, hogy még ez évben, *idejekorán megkezdhessük a kivitel megvalósítását is.*

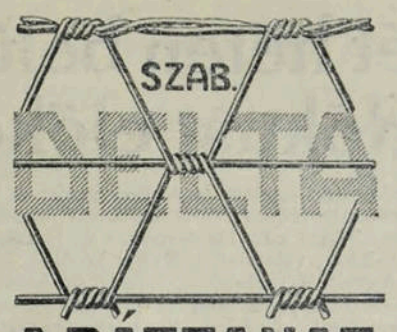

Központi fütés — Vízvezeték
Bádogosmunkák
FARKAS IZOR BUDAPEST
VIII. Nap ucca 10 — Telefon: József 336—51.

AZ 1929 ÉV ÚJ TIPUSAI
RÁBA-KRUPP
RÁBA A. F.
NEHÉZTEHERAUTÓK | GYORSTEHERAUTÓK
ÜZLETI GÉPKOCSIK | Betegszállitóautók
TÜZOLTÓAUTÓK | LOCSOLÓAUTÓK
Szemetgyüjtő autók | AUTÓPÓTKOCSIK
AUTOBUSZOK

MAGYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R. T.
AUTOMOBILGYÁRA
GYŐR

Kérjen ajánlatot a központi igazgatóságtól:
Budapest, V.
Deák Ferenc u. 18
Telefon: 818—50

Minden pillanatban rendelkezésére áll javitóműhelyünk és alkatreszosztályunk:
Budapest, X.
Kerepesi-út 26
Telefon: József 153—84

GRÜNHUT ÖDÖN
Saját készitményű hentes, bonc- és munkaruha készitő.
Budapest, VIII., József-körut 22—24.
TELEFON: JÓZSEF 460—69.

TÖRÖK IGNÁC
TELEFON: József 368—87.
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, VASBETONÉPÍTŐ, ÉPÍTOMESTER
Budapest, I, ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.

BUDAPEST,
VI., HORN EDE UCCA 5.
TELEFON:
L. 994-51
L. 985-83

HERZ TESTVÉREK
linoleum burkolási szakvállalat
Telefon J. 429-06
FŐÜZLET: Budapest, VI., Király ucca 13.
Fióküzlet: Budapest, IV., Kálvin-tér 4.

Két héten belül összehivják az uj Rókust előkészitő bizottságot

A középitési ügyosztály a közegészségi és közkórházi ügyosztály felkérésére a napokban fejezte be az új Rókus-kórház *vázlatos terveinek* és költségvetésének elkészítését, valamint a Margit-kórház kibővítésének a terveit. A terveket *Némethy* tanácsnok rövidesen kézhez kapja, azután az illetékes műszaki körökkel, valamint a központi kórházigazgatóval, a szakvéleményre felkért orvosokkal újabb megbeszélésre ül össze, majd referál *Buzáth* János alpolgármesternek és magának a polgármesternek is. Ennek megtörténte után, rövidesen, maximum két héten belül, összehívják a közgyűlésből delegált Rókus-kórház bizottságot, amelynek tanácskozásaival remélhetően olyan lendületet kap az épités kérdése, hogy

már a tavasz folyamán meghirdetheti a főváros a tervpályázatot

is. Az utolsó évtizedekben *ehhez hasonló monumentális építkezés nem volt Magyarországon* és így érthető, hogy az építészkörök máris igen nagy érdeklődést tanusítanak a feladat iránt.

Az előkészítő munkát mostanáig erősen hátráltatta az a körülmény, hogy

a főváros nem volt tisztában az anyagi lehetőségekkel.

A költségvetés összeállításánál a törvényhatóság beállított ugyan három millió pengőt az előkészületek megkezdésére, de ez nem volt akkora összeg, amelyen komolyan el lehetett volna indulni, még abban az esetben sem, ha a közgyűlés, mint szándékában van, évről-évre megismétli ennek az összegnek a megszavazását.

Nagyban változott a helyzet azóta, amióta *Vass* József népjóléti miniszter konkrét igéretet tett arra nézve, — amint azt a *Fővárosi Hirlap* illetékes forrásból már közölte — hogy zárszámadási megtakarításokból hajlandó három éven át három-három millió pengőt a kórház céljára a fővárosnak segélyképen kiutalni. A

miniszteri igéret most már megjelölte a megvalósitás útját,

mert a főváros is három éven át legalább ekkora összeget ad rendelkezésre rendes budgetjében kórházépítésre, úgy hogy

máris együtt lesz 20 millió pengő, amelyből bőségesen fedezni lehet, szakemberek véleménye szerint egy 1600 ágyas központi kórház összes építési költségeit.

Az új központi kórház építési költsége ebből az összegből feltétlenül kikerül, annál is inkább, mert

új belső berendezésre tulajdonképen nem lesz eszükség,

hisz a *Rókus*-kórház felszerelése *kifogástalan állapotban van*, fehérnemű készlete, orvostechnikai berendezése stb. pedig *úgyszólván teljesen új* s

az épülő modern kórházban csekély kivétellel mindent felhasználhatnak.

Az új kórház létesítése — műszakilag, a szakvélemények szerint, — ha minden simán megy, *1½—2 év alatt megoldható.*

Nagyjában tisztázódott most már a *helykérdés is.* Többszörös megbeszélés és tanácskozás után mind a műszakiak, mind az orvosok *a Tisza Kálmán-téri megoldást tették a magukévá,* mert ez a telek nemcsak elég tágas egy modern központi kórház elhelyezésére, hanem centrális fekvésénél fogva annyira előnyös, hogy *annál jobbat elképzelni sem lehet.* Helyzeti előnyét fokozza az a körülmény is, hogy a Tisza Kálmán-tér a maga óriási levegő rezervoárjával, dús növényzetével

állandóan biztositja a kórházi pavillonok friss levegőjét.

A műszaki ügyosztály elgondolása szerint az új kórház pavillonrendszerben épül meg, *az egyes pavillonok több emeletesek lesznek.*

Itt említjük meg, hogy a napokban érkezett le a városházára a népjóléti miniszter leirata, amelylyel *jóváhagyta az 1927. évi II. félévi kórházi zárószámadást* és megengedte, hogy a gyógyszerüzemnél mutatkozó 275.000 pengős felesleget részben a kórházak további tatarozására használják fel, részben pedig, hőálló edényeket szerezzenek be ebből a pénzből s végre

megszűnik az a régi panasz, hogy a betegek hidegen és élvezhetetlenül kapják meg az ételeket.

A tatarozásra 205.000, a thermos-edények beszerzésére pedig 70.000 pengőt szán a kórházi ügyosztály.

A közeljövőben megoldáshoz jut a kórházi különszobák kérdése is. *Némethy* Béla tanácsnok már el is készítette az erre vonatkozó előterjesztést, amely igen szerencsés megoldást talált arra, hogy egyrészt megszünjenek a különszobák rendszere elleni panaszok, másrészt, hogy a különszobák mégis megmaradjanak a középosztály azon szerényebb tehetségű tagjai számára, akiknek *szanatóriumi ápolásra nem telik.* A különszobák kérdése, az új kórházépítéssel együtt *rövidesen a bizottságok plénuma elé kerül.*

SZÓRAKOZÁS

A Palatinus rózsái, a Városi Színház operettujdonsága. Az opera-bérleti előadások kivételével minden este fél 8-kor. E heti előadások: csütörtökön, szombaton és vasárnap este. Legdrágább hely 6 P.

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

LICHTMANN ADOLF
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
Tervez és készit: Vizvezetéket, csatornázást, épület és mindennemü bádogos munkát
BUDAPEST, V, SOLYOM U. 20
T.: Aut. 297-56

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55
bádogos, viz, gáz és központi fűtés berendezési vállalata **Budapest, II, Török ucca 8. szám**

KAUFMANN GYULA BUDAPEST
nyomdai és papiripari gépraktára
Kertész ucca 48. Telefon J. 405—70.

Az 1925. évi kiállitáson ezüstéremmel kitüntetve.
Az 1927. évi országos kiállitáson nagyezüstéremmel.
Hermann János épület és műlakatos, Budapest, I., Avar-u. 19.
Telefon: Aut. 505—82.

ŞPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javitását és jókarban tartását
Budapest, III., Paosirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest. IX., Üllői-út 57
Telefon József 306-29

Parketta és padlózási vállalat
NAGY KALMÁN Rákóczi tér 17. Telefon: J 431-88
Mindennemü padozat készitése egyszerü és diszes kivitelben. Javitások jutányos áron.

IFJU CRISTOFOLI VINCE
padló és falburkoló vállalata
Telefon: Lipót 921—55.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 18—20.

FISCHER HENRIK Telefon: J. 623—09.
épületfakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

Radiatórok, Fütőtestek, Hőálló zománcozás
25 ÉVES GYAKORLATTAL
BIEDL KÁROLY
Budapest, VII. kerület, Hársfa ucca 57. szám
TELEFON: JÓZSEF 451—43

Aziparosok legolcsóbb beszerzési forrása
az
Iparosok Orsz. Közp. Szövetkezete
Központja: Budapest V, Nádor ucca 22. III. emelet
Bőrosztálya: VII, Klauzál tér 5. Telefon: J. 428—77
Háziipari oszt.: IV, Kecskeméti u. 13. Tel.: J. 448-30
Textiloszt.: IV, Kecskeméti u. 13. Telefon: J. 425-95

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében
Mérsékelt árak!

Alexi és Uhlyarik műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Falk Miksa ucca 26. Telefon. Aut. 209-93
Disco világitótestek
Schunk & Ebe gyártmányú szénkefék
Mindenféle villamossági cikkek eladása nagyban és kicsinyben— Elvállal mindennemü villamossági szerelést

Hirsch László
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I., BUDAFOKI-ÚT 22
TELEFON: JÓZSEF 321—17

TELEFON: J. 395—76 **HLATKY JÓZSEF** TELEFON: J. 395—78
OKL. MÉRNÖK MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
Magasépítés, út, vasút, hídépítés, vasbeton
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 77—79, I. EM. 17.
Saját anyagtelep: I., FEHÉRVÁRI-ÚT 78. Telefon: József 396-78

SZÉKELY ÉS KATONA
épitészek, épitési vállalkozók
Budapest, V., Kádár-ucca 4. — Telefon Lipót 903-26.

CORVIN KAMARA
FEBRUÁR 7-TŐL
GRETA GARBO
a legszebb filmprimadonna
felléptével
SZENVEDÉLY
(The mysterieuse Lady)

A
BUDAPESTI HIRLAP
minden előfizetője **INGYEN** kapja a
KINCSES KALENDÁRIUMOT
és a Budapesti Hirlap minden vasárnap megjelenő, páratlan érdekességü **36 oldalas KÉPES MELLÉKLETÉT**
Kérjen mutatványszámot! Bárkinek szivesen küld a kiadóhivatal: **Budapest, VIII, József-körút 5**

Margalit Andor és Ödön
mérnök-épitőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 386—43 és József 429—24

Kalmár épitési vállalata.
I. Fürdő u. 3/b. J. 456-03.

A SZÉKESFŐVÁROSI KÖZMUNKÁK TANÁCSA rendeletének megfelelően
FÜSTMENTES a tüzelés
NAGY SZÉN-MEGTAKARÍTÁSSAL
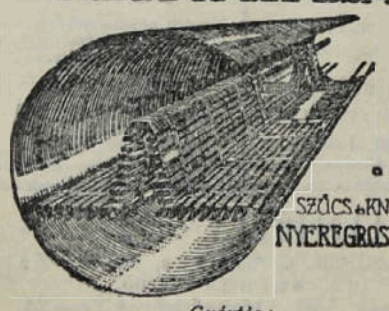

Gyártja:
RÖCK ISTVÁN ÉS ELSŐ BRÜNNI GÉPGYÁR RT.
I., BUDAFOKI-UT 70.
Egyéb gyártmányok:
Gőzgépek, gőzkazánok, téglagyári, léggyári berendezések, olaj- és borsajtók.
Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk.

Megsürgette az állam a fővárosnál a kikötőkérdések elintézését

Még nem hivták össze a kikötő-bizottságot

Cikksorozatokban foglalkozott a *Fővárosi Hirlap* a budapesti helyikikötő vajudó problémájával és nem egyszer mutatott rá arra az érthetetlen nemtörődömségre és halogatásra, amellyel a városházán ezt a közgazdasági és közélelmezési szempontból rendkívüli jelentőségű kérdést kezelik. Több mint hat hónapja mult annak, hogy a törvényhatóság kikötőbizottságot alakított azzal a misszióval, hogy a kérdéssel összefüggő összes ügyeket előkészítse, de

ezt a bizottságot többszöri sürgetés ellenére, mai napig sem hívták össze,

jóllehet a kérdések elintézése már úgyszólván a körmére égett a tanácsnak, mert a nagy emeletes raktárház belső berendezésével együtt *régen készen van, elkészültek az elektromos futódaruk is, kész a közel egy kilométeres rakodópart, úgy, hogy legalább ideiglenesen máris használatba lehetne venni a kikötőt*, amely iránt kereskedelmi körökben is megvan az érdeklődés. De tenni semmit nem lehet, mert

a kikötő tulajdonképpen gazdátlan,

nyoma sines intézkedésnek, hogy milyen szerv gondoskodjék a kikötő ügyeinek irányításáról, hasznosításáról, üzleti vezetéséről. Felmerült a gondolata annak is, hogy

a dunaparti felügyelőség vegye kezébe ideiglenesen a kikötő irányítását,

ami nem is lehetetlen, mert könnyű szerrel elvégezhetné a kikötő kezdetleges ügyeit. Másik lehetőség az, hogy *a főváros esetleg bérbeadja a kikötőt*, ami minden bizonnyal szerencsétlen megoldás lenne, a harmadik elintézési mód pedig az lehet, hogy a főváros kooperál az állami nemzetközi kikötővel és ez esetben *a kikötőkormánybiztosság veszi át a legfőbb irányítást.*

A pártok a legnagyobb körültekintéssel jelölték ki a bizottság tagjait, így az *Egységes Községi Polgári Párt Becsey* Antalt, a kiváló mérnököt és *Ereky* Károlyt, a kontinentálisan ismert közgazdászt, a *Keresztény Párt Budayt* és *Friedrichet*, a demokraták *Déry* Ferenc volt alpolgármestert, a szocialisták pedig *Deutsch* Jenőt delegálták.

A bizottság tagjai pártkülönbség nélkül telve vannak munkakedvvel, de nemhogy alkothattak volna, még eszmét sem cserélhettek, mert mint említettük, erre alkalom sem kínálkozott, mivel *a bizottságot a mai napig össze nem hívták ülésre.*

A városi adminisztráció késedelmessége, vagy nemtörődömsége annál kínosabb szituációt teremtett, mert már az állami kikötők kormánybiztossága is sürgeti a dolgok elintézését. Megírta annak idején a *Fővárosi Hirlap*, hogy a *kormánybiztosság átküldte a fővároshoz az egyezmény-tervezetet*, részletesen ismertettük az egyezmény szövegét is, de azóta, bár hetek, sőt hónapok teltek el,

még mindig nem vették tárgyalás alá az egyezményt,

annál kevésbbé adták meg rá a kormánybiztosságnak és a kereskedelmi miniszteriumnak az érdemleges választ.

A *kikötőkormánybiztosság* türelmes várakozás után a mult héten átiratot intézett a főváros tanácsához és abban *Maurer* Emil kormánybiztos *megsürgeti a főváros állásfoglalását* és azt kérdezi, hogy február 11. és 16-ika között melyik nap volna alkalmas arra, hogy a függő kérdések megbeszélésére a főváros és az állam képviselői összeülhessenek. A válasz erre a megkeresésre annál inkább késik, mert ismételjük,

a főváros illetékes tényezői az autonómia szervével még egyáltalában nem tárgyalták ezt a kérdést,

már pedig olyan nagyfontosságú problémáról van szó, amelynek részletes megvitatásához, az egyes szempontok tisztázásához kétségtelenül alapos vita, tanulmányozás és hosszabb idő kell.

Érdeklődtünk az illetékes közgazdasági ügyosztályban, ahol csak azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a kikötőügy előkészítés alatt van és a polgármester rövidesen *összehívja a kikötőbizottságot.*

A PESTI VÁROSHÁZA

Most jelent meg *György* Endre, az *Ujság* városházi szerkesztőjének könyve, *A pesti városháza*, egy vaskos kötet a manapság legritkább szívhezszóló műfajból, *a derüből*. Ez a könyv a városháza és a városháziak életének vidám pillanatfelvétel sorozata, és már maga ez a meghatározás biztosítja a jól megérdemelt népszerűséget, az igaz sikert, amelyet csak fokoz *György* Endre ritka ujságírói kvalitása: a politika szenvedélytől, izgalomtól fűtött harsogó arénájában mindig észreveszi és biztos tollal rögzíti meg a pillanatonkint felbukkanó humort, amely emberivé melegíti a szereplők, a pártok gyakran rideg szembekerülését.

És írásainak még van egy külön vonzó sajátsága: az a meleg szeretet, amelyet Budapest iránt érez és amelyen át bántó él nélkül tudja észrevenni a város vezetőinek mulatságos groteszkségeit, amelyek jóindulatuan tompítják egyéniségük olykor — mondjuk — túlérelyes megnyilvánulását.

A közéleti férfiak akaratlan elszólásai, groteszk szituációi mindig vonzó intimitások, mert gyakran karakterisztikusabban világítják meg a nagy debatteket, mint legragyogóbb szónoklataik. Ezeket a jellemző intimitásokat örökítette meg pillanatfelvételein *György* Endre, könyve épen ezért a közönség legszélesebb rétegeinek érdeklődésére tarthat számot, mert végre is Budapest ezen a derűs köteten át ismerheti meg legigazabban azokat a férfiakat, akik adóját felemelik, vagy leszállítják, kórházait, utait, házait építik, gyermekei neveléséről gondoskodnak: életét irányítják.

Ezeket a vonzó írásokat mulatságosan egészítik ki *Madaras* László, a kitünő rajzoló remek karrikaturái, amelyek üdén tarkítják *György* Endre pompás megfigyeléseinek mindig derüs mozaikjait.

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST
Szabadalmazott „Jm“ kompressor nélküli DIESEL-MOTOR
a legtökéletesebb erőgép.
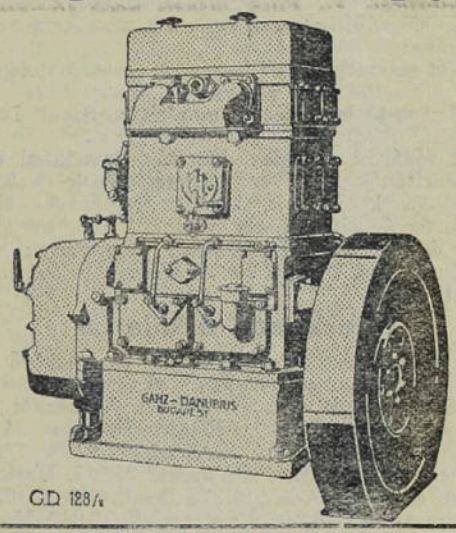

GD 128/1

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

Pittel és Brausewetter
beton-, hid- és mélyépítő részvénytársaság
BUDAPEST,
VI., BULYOVSZKY UCCA 12. SZ.
Telefon: L. 991—29

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítását és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI-UTCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 368—28.

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár Vasöntöde
Telefon L 905-74, 905-75 BUDAPEST, V., Váczi út 48 Alap. 1867.

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

KÖRNYEI LAJOS
SZOBAFESTŐ, MÁZOLÓ és ARANYOZÓ MESTER
Iroda: BUDAPEST, X., SZŐRÉNY-U. 5.
Műhely: VI., STEFÁNIA ÚT 2. TEL. J. 441—99

Gépmunka, gépszerelés, alkatrészgyártás, edzés, kovácsolás, autógén hegesztés, autójavítás
HORVÁTH ÉS TÁRSA
Autómechanikai és Gépipari Vállalat
Budapest, VIII, Práter u. 64. Tel. J. 311-13

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérnökkiküldés díjmentes.

Költségvetés és mérnökkiküldés díjmentes.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszívással.

UNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus! Színben, minőségben elsőrangú! Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

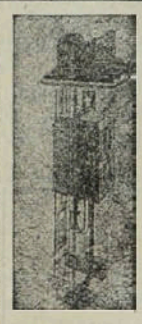
KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR SAJÁT GYÁRTELEPÜNKÖN
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: L. 960-24

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: Dunmész.
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemű kőfaragó-munkát

KNUTH K. mérnök és gyáros
Budapest, VII., Garay ucca 10. sz.
Telefon: József 510-75
Vízvezeték Központi fűtés

Széchy Endre
TELEFON: ut. 269-65
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest, VI., Bulyovszky ucca 12.

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Popovics és Schóber

A Magyar Nemzeti Bank közgyűlése alkalmából

Csonkamagyarország legtökéletesebb intézménye a Magyar Nemzeti Bank. *Nincs még egy oly alkotása hazánknak, mely annyira „feladata magaslatán" állana.* És nincs olyan, amely a *külföld* legnagyszerűbb hasonló intézeteivel olyannyira *kibírná az összehasonlítást,* mint ez. Túlzás nélkül mondható, hogy a patinás „Bank of England" átplántálása megtépett, leszegényedett országunkba! A pénzforgalom szabályozása, a pénzérték állandóságának biztosítása, a devizapolitika nagyszerű vezetése terén a magyar jegybank nem marad semmivel az angol, a német, a francia mintaképek mögött.

E kipróbált intézet megalkotásának és továbbfejlesztésének dicsősége két férfiú nevéhez fűződik. Az egyik *Popovics Sándor az elnök, a másik Schóber Béla, a vezérigazgató.*

Popovics providenciális alakját már régen övezi a nemzetközi elismerés. A régi *Osztrák-magyar bank* fénykora az ő kormányzói működésének idejére esik. Akkor építette ki a monarchia jegybankja azt a világszerte csodált művészi devizapolitikát, amely törvényes kötelezettség nélkül valóra váltotta a *fakultativ készfizetés tényleges állapotát,* és amely betetőzte Wekerle Sándor zseniális valutareformjának korszakalkotó művét. Az osztrák-magyar érték Popovics Sándor bankkormányzósága idején vált praktice *tényleges aranyvalutává* a devizapolitikai művészet eszközeinek olyan alkalmazásával, amely a nemzetközi megítélés szerint is Popovics rátermettségének volt köszönhető. Ez a nagy presztizs és nemzetközi értékelés *segítette* most Csonka-Magyarországot is *a valutastabilizálás és a pengővaluta megteremtésének óriási sikerához.* A magyar pénzérték feltétlen megbecsülésében és állandóságában Popovics neve legelsőrangú tényezőként játszik közre.

A legnagyobb kitüntetést, mely férfiút ma nálunk érhet, a kormányzó bölcs elhatározása most tűzte fel Popovics mellére. Ám a polgári érdemkereszt első osztályának adományozása csak hivatalos megállapítása az egyöntetű elismerésnek és közszeretetnek, amely Popoviesnak már életében történelmivé nőtt alakját övezi. Bankelnöki kinevezésének megismétlése önként adva volt.

A nagy alkotó munkában osztályos és munkatársa az elnöknek egy esendes, szerény férfiú, *Schóber* Béla vezérigazgató, aki a magyar jegybank előkészítésében és vezetésében Popovics egyivású és méltó munkatársának bizonyult. Komoly munkakörének megfelelően Schóber Béla kerüli a külső érvényesülés nálunk hangos eszközeit. Teljesen feloldva hivatásába, szinte észrevétlenül végzi felelősségteljes, komoly munkáját. Ha megszólal nagyritkán a közvélemény előtt, ezt csak kötelességszerű kényszerűségből teszi, amikor néha-néha a *jegybank részéről meg kell adni a vészjelt, avagy meg kell húzni a féket.* De ekkor is mindig egy nagy, végső cél kedvéért teszi: *a magyar valuta sértetlenségének érdekében.*

Schóber Béla a csalhatatlan diagnoszta intuíciójával tartja kezét a gazdasági szervezet pulzusán. A belföldi piac és közgazdasági élet alakulásának legrejtettebb vonatkozásait sem téveszti szem elől. A hitelélet változásait, a közgazdaság hullámzásait biztos szemmel figyeli és szuverén meglátással tekinti át. *És kezében tartja az egész hitelélet irányítását,* ami a jegybank egyik legfőbb hivatása akkor is, ha törvényileg a hitelellátásról való gondoskodás nincs is a jegybank feladatai között felsorolva. Az ő éles megfigyelései, anyag- és adatismerete szolgálnak *alapjául a jegybank devizapolitikájának, kamatpolitikájának és hitelpolitikájának.* Erre a biztos alapra építi fel a Magyar Nemzeti Bank tevékenységének szilárd várát.

A két férfiú: Popovics és Schóber együttműködése, összedolgozása, *harmónikus kiegészülése a titka jegybankunk világszerte méltatott nagy sikereinek.* Vezéri kvalitásuk megnyilvánul a környezet helyes megválasztásában is. Olyan vezérkari gárdát neveltek a Nemzeti Banknak, amely minden csatát feltétlenül diadalmasan tud végigküzdeni. A jegybank két vezére ismét bebizonyította régi mondást: *nincsen jó vagy rossz intézmény, csak jól vagy rosszul vezetett intézmény van!*

Három és fél millió pengő

az Angol-Magyar Bank tiszta nyeresége

Az *Angol-Magyar Bank* a napokban nyilvánosságra hozta 1928. évi mérlegét, amely beszédes számokkal tanusítja, hogy hozzáértéssel, szakszerű vezetéssel és tervszerű agilitással egy pénzintézet a mai súlyos gazdasági viszonyok között is eredményes működést fejthet ki.

Az igazgatóság jelentése, amely visszatükrözi az eredményes üzletvitelt, a következő:

Az *Angol-Magyar Bank Rt.* igazgatósága január 31-én tartott ülésében megállapította az 1928. üzletév mérlegét, mely *3,477.339.46 pengő tiszta nyereséggel* zárul, az előző évi 2,232.818.71 pengővel szemben. A nyereség felosztása tekintetében az igazgatóság tehát azt a javaslatot fogja a február 16-ára egybehívott 38. évi rendes közgyűlés elé terjeszteni, hogy abból osztalékul 2,520.000 pengő (tavaly 1,560.000 pengő), vagyis részvényenként *7 pengő* (14 százalék, a tavalyi 13 százalékkal szemben) fizettessék ki, a tartalékalap gyarapítására az alapszabályokban előírt 121.557.43 pengő dotáció helyett 250.000 pengő, a *nyugdíjtartalék* növelésére pedig 300.000 pengő fordíttassék (tavaly 100.000 pengő), míg az alapszabályszerű levonások után fenmaradó 164.224.60 pengő (tavaly 146.190.80 pengő) az 1929. üzletév számlájára vitessék át.

A mérleg a bank kezelésére bízott idegen tőkéknek, úgyszintén kihelyezéseinek és általában egész üzletének újabb örvendetes fejlődéséről tanuskodik. A *mérleg főösszege* egy-egy oldalán 173 millió pengő, az előző évi 136 millió pengővel szemben, ami 27 százalékos növekedésnek felel meg. A forgalmi adatok is megfelelő emelkedést mutatnak; az 1927. évi 4.6 milliárd pengővel szemben az 1928. évben 5.8 milliárd pengőre emelkedett az összforgalom a főkönyv egyik oldalán; a pénztárforgalom 1.8 milliárd pengőről 2.3 milliárd pengőre emelkedett. Az 1928. év folyamán az intézet 285.1 millió pengő összegű *váltót számított* le (1927-ben 190.4 millió pengő) és e nagy forgalom ellenére fizetésképtelenségekből eredő veszteség nem érte.

A *betétállomány* az előző évi 58.4 millió P-ről 75.3 millió P-re szapordott. A hitelezők tétele az előző évi 32.2 millió P-ről 45.3 millió P-re növekedett (ebből 6.8 millió P külföldi pénzintézetek betéteire esik és 38.5 millió P nem betétjellegű folyószámlákra). A forgalomban levő saját kibocsátású 7½%-os dollár- és font-záloglevelek állománya (az O. K. H.-nak továbbított 5.7 millió P összegű dollárkölcsönökön felül) 1,500.000 dollár és 100.000 angol font, ami együttesen 11.4 millió P (tavaly 5.7 millió P). A bank által kezelt idegen tőkék összege tehát 132 millió P, az 1927. év végén kimutatott 96.4 millió P-vel szemben, ami 37%-os emelkedést jelent.

Az 1928. üzletévi eredményszámla szerint az intézet 7.3 millió P bruttónyereséget ért el a tavalyi 5.5 millió P-vel szemben. A személyzeti kiadásoknál mutatkozó körülbelül 300.000 P összegű emelkedés a lefolyt évben nyújtott fizetésjavításokra, a dologi kiadásoknál jelentkező többlet pedig az adók növekedésére vezetendő vissza.

Pásztor Miksa a P. K. vezérigazgatója. A *Pénzintézeti Központ* igazgatósága, báró *Korányi* Frigyes elnöklésével tartott legutóbbi ülésén *vezérigazgatóvá nevezte ki Pásztor Miksát,* aki dr. *Schober* Bélának a Nemzeti Bank vezérigazgatójává történt kinevezése óta vezérigazgatóhelyettesi minőségben vezette az intézetet. A kinevezés teljes elismerést nyújt *Pásztor* Miksa kiváló közgazdasági tevékenységének, aki előrelátó gondosságával és tudásával különösen az infláció idejében tett nagy szolgálatokat az országnak. A kinevezést gazdasági körökben nagy örömmel fogadták, mert általánosan nagyraértékelik és elismerik *Pásztor* Miksa kiváló érdemeit.

Csütörtökön

PESTI TŐZSDE

szenzációs közgazdasági riportokkal

SZERKESZTI:

KALLÓS JÁNOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

VÁLLALKOZÁS

Építési engedélyek

A főváros magánépítési bizottsága 1929. évi február hó 4-én tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadásához járult hozzá:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Öröklakás házépítő r. t. II., Donáti u. 3. 4 em. ház, terv. Almássy Balogh Lóránd II., Áfonya ucca 2.
2. Kolozsvári Bálint I., Németvölgyi út 8163/1. hrsz. lakóház, terv. Krishka János I., Karolina u. 14.
3. Kaufmann Mórné VII., Istvánffy u. 1974/9. hrsz. családi ház, terv. Kremsner György VII., Fűrész ucca 11.
4. Ganz villamossági r. t. II., Vince u. 13227/1. hrsz. toldalék, terv. —.
5. Konyor Imre X., Harmat u. 8073/b. hrsz. fsz. családi ház, terv. —.
6. Jakab János VIII., Gólya u. 32. fsz. toldalék, terv. Mengl Ferenc VI., Ambrus u. 5.
7. Hellmich Anna és Berta III., Pacsirtamező u. 41. em. ráép. terv. Hajnal Henrik III., Lajos u. 69.
8. Sáska Gedeon VIII., Szigony u. 11. toldalék, terv. Werner Gyula Pesterzsébet.
9. Eckstein Arnold V., Kohány u. 12. 5 em. ház, terv. Schanda Ferenc IV., Városház u. 10.
10. Seress Jenő és Fábián Ferenc VII., Alsórákosi rétek 1997/129. hrsz. fsz. ikerház, terv. Szabó József Rákosszentmihály.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Strasser Gyula I., Tárogató út 11051. hrsz.
2. Behn Károly VIII., Futó u. 40.
3. Csáky u. 18. sz. bérház r. t. V., Csáky u. 18.
4. Baumgartner Lajos és tsai V., Szent István tér 11.
5. Ledniczky és tsa IX., Ráday u. 31.
6. Molnár József III., Kaszás u. 48.
7. Hosszú József VII., Bácskay u. 2362/2. hrsz.
8. Magyar fém- és lámpaárúgyár, X., Cserkész u. 7987.

Versenytárgyalási döntések

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a tanács a következő cégeknek ítélte:

Két szivattyú szállítását a csatornatelep részére a Teudloff-Dittrich gyár r. t.-nak 78.147,

Vízvezetékberendezési munkát a Szent István kórháznál Risavy Béla 19.201 pengőért.

A fővárosi altisztek, tűzoltók, javadalmi őrök és takarítónők nyári ruhaszükségletének szállítására a következő cégek kaptak megbízást: Hazai fésűsfonógyár 2800, Storer Viktor 21.100, Freudiger Mózes és Fia 5950, Budakalászi Textilművek Klinger Henrik r. t. 7854, Grosz és Weisz r. t. 351 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a következő cégek pályáztak:

Mázoló munkára a Szt. István kórháznál Lizieska és Farkas 22.000, Pásztor Herman 24.671, Faragó és Mendl 18.523, Lerchner és Török 17.957, Kovács István 21.705, Fritz József 23,811, Harkányi Adolfné és Füredi Adolf 21.974, Schöfer Ernő 19.136, Lampert András 18.010, Rácz András 19.942, Fischer Ernő 21.090, Zoller Józsefné 8332, Liktor Ferenc 13.509, Pseniczka Testvérek 14.847, Iparosok vállalkozói szövetkezete 15.705, Leisen Adolf 15.955, Benedek János 16.082, Zafourek Ferenc 16.206, Guth Pál 16.485, Brenner Miksa 16.675, Bábel, Kovács és Putovics 16.897,

85 vaskályha szállítására a Ciprus uccai bérházaknál: Magyar radiátorgyár 3306, Herzog Sándor utódai 3315, Paschka és Társa 3145, Budapest-salgótarjáni gépgyár 3315,

Villanyszerelési munkára a Kertész uccai iskolánál: Rammer Sándor 1584, Orsovszky István 1849, Sebők János 2095, Molnár János 1561, Jankovits Győző 2126, Benedek Ferenc 2344, Wachtel Emil 2700, Schrettner Ede 2392,

Burkoló munkára a Gyöngyösi úti kórháznál: Urbach és Tafler 5000, Melocco Péter 5200, Melocco Rt. 4750, Schillinger Vilmos 5000, Hamar Kálmán 4930, Kovács József 3780, Eruptio ipari és kereskedelmi rt. 3875, Krammer József 5080, Kovács József 3780 pengő vállalati áron.

A VI., Mohács u. és VII., Hermina út tengelyében, a MÁV. pályateste alatt ezt keresztező, 600 mm.-es *vízvezetéki nyomócső befogadására szolgáló vasbeton-, alagcsatorna-, föld-, beton- és építésmunkára* f. hó 4-én tartott versenytárgyaláson ajánlatot tettek: Magyar Wayss és Freytag 16.575, Klauber és Vajda 17.685 Gratzl Lajos 17.718, Schäffer A. 19.629, Constant Építő r. t. 19.641, Benedikt Marcell 22.766, Hlatky József 22.802, dr. Sándor Odön 24.360, Via Építő r. t. 24.405, Bier és Versecz 24.423, Pittel és Brausewetter 25.488, Kis J. Jenő 28.567.50, Farkas Lajos 29.820, Neuschloss Ödön és Marcell 56.166 P ár mellett.

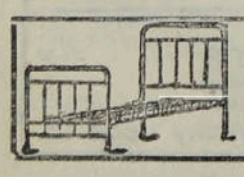

Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében

HIKKER

réz-, vasbutorgyár készítményeit Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemű és paplanok gyári árban. **VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett.** Tel. J. 422-12.

ESEMÉNYEK

• • •

FŐVÁROSI HIRLAP
az Egységes Községi Polgári Párt
hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

OLVASÓINKHOZ!

Tizennyolc esztendő óta hirdeti a FŐVÁROSI HIRLAP azt az erőteljes polgári politikát, amely a közös, nagy városi érdekek éber ellenőrzésével, szigorú, de igazságos kritikájával ennek a lapnak táborába gyűjtötte Budapest polgárságát. Elsősorban azokat vonzotta magához, akiknek életérdekük, hogy frissen, gyorsan, kimerítően és mindig megbízhatóan értesüljenek arról, ami a városházán történik.

Immár csaknem két évtizede hirdeti ez a lap a város életének alapját tevő polgári munka, a polgári boldogulás szükségességét. Ez a két évtized felé közeledő lelkes küzdelem adta meg az érdemet, amelynek alapján

az Egységes Községi Polgári Párt a Fővárosi Hirlapot választotta hivatalos lapjának. Viszont a Fővárosi Hirlapot is régi tradiciói vezették arra az útra, amelyen a békés, alkotó polgári munka hirdetésében elsőként találkozott Ripka Ferenc főpolgármesternek és Kozma Jenőnek, az Egységes Községi Polgári Párt elnökének a konszolidáció érdekében kifejtett sorsdöntő, nagy munkájával.

Két évtized komoly és becsületes munkásságában is legmegelégedettebben tekintünk vissza arra a küzdelemre, amelyet

Bethlen István zászlaja alatt vívtunk meg a politikai és társadalmi békéért, a mult romjainak eltakarításáért és a polgárság jobb megélhetéséért.

Ennek a munkának jutalmaként nem kérünk egyebet, csak annak a régi bizalomnak és támogatásnak folytatását, amelyben eddig is részesített bennünket Budapest közönsége.

Márkus Miksa. Második osztályú érdemkereszttel tüntette ki a kormányzó *Márkus* Miksát és ünneplésére összesereglett nemcsak az ujságíró társadalom: megadták a tisztességet a magyar közélet előkelőségei, miniszteri felköszöntőt, püspök ájkáról elhangzott beszédet hallottunk. Ez a megtiszteltetés nemcsak *Márkus* Miksának, hanem a magyar tollnak és a magyar ujságírásnak is szólott, ami kétségkívül azt jelenti, hogy *Márkus* Miksa elérte ezen a küzdelmes, harcokat jelentő pályán a legtöbbet, amit dolgozó férfinek több évtizedes ujságírói munka után elérni lehetett. Tisztultabb felfogás, a magyar írás tisztelete zománcozta be az ünnepséget, amelyen a magyar ujságíróknak ez a böles, mérsékletre intő, de ha kell, a kari érdekekért síkra szálló vezetője igen találóan mutatott rá arra a felelősségre, amit az ujságíró hivatása mindig szem előtt kell, hogy tartson. Felelősségteljes ujságírásra van szükség, ezt kívánja nemcsak az országnak, hanem az ujságírásnak az érdeke is — ez az útbaigazító tábla, amelyet *Márkus* Miksa ünnepi bankettjén magasba tartott és amely dolgos, becsületes életét jellemezte. Kiegyenlíteni az ellentéteket és okosan használni az ujságíró kardját, a tollat, — ezt hirdette *Márkus* Miksa és ez a tanítás kell, hogy világítson a magyar ujságírásban mindig, ha azt akarjuk, hogy a sajtó építő tényezője legyen az összefogást kívánó magyar közéletnek.

A kereskedelmi miniszter jóváhagyta a száz új taxiengedélyre vonatkozó közgyűlési határozatot. A főváros közgyűlése — mint ismeretes — elhatározta, hogy felír a kereskedelmi miniszterhez *további száz taxi-engedély kiadása iránt.* A *Fővárosi Hirlap* beszélt ebben az ügyben *Herrmann* Miksa kereskedelmi miniszterrel, aki kijelentette, hogy *a közgyűlési határozatot jóváhagyta.* A miniszter levirata a napokban érkezik le a városházára. *Herrmann* miniszter érdeklődésünkre közölte, hogy leiratában nem foglalkozik a kiosztás módjának kérdésével, ami azt jelenti, hogy a fővárosra bízza: *kinek adja ki a száz új rendszámot.* A kereskedelmi miniszter hangsúlyozta azonban előttünk, hogy *van egy szigorú kikötése* és ez az, hogy kizárólag magyar gyártmányú kocsikat szabad használniok az új taxisoknak.

Hétfőn kezdődött meg az összeíróküldöttségek munkája. A választói névjegyzékek összeírására alakított küldöttségek munkája hétfőn kezdődött meg a főváros területén. Összesen 28 bizottság alakult, amelyek fővárosi iskolákban rendezték be az irodáikat, ugyanazon a helyeken, ahol az előző években működtek, és amely helyek az uccai falragaszokon részletesen vannak felsorolva. Az *Egységes Községi Polgári Párt* legutóbbi értekezletén *Martin* János főmérnök megemlékezett az összeíróküldöttségek munkájának fontosságáról és ajánlatára a párt ezuton is felhívja a választópolgárság figyelmét, hogy törvényes jogaik érvényesítése érdekében okvetlenül jelentkezzenek az összeíróhelyeken, különösen azok a férfiak, akik a folyó évben 24-ik, illetve a nők, akik 30-ik évüket töltik be és így a jövő évi választói névjegyzékbe már felvehetők. Az *Egységes Községi Polgári Párt* központja és kerületi szervezetei választói kérdésekben készséggel állnak a polgárok rendelkezésére.

Muzsikó István búcsúja a közélelmezési ügyosztálytól. A közélelmezési ügyosztály tisztviselői hétfőn délelőtt búcsúztak el bensőséges háziünnepség keretében *Muzsikó* István főjegyzőtől, az ügyosztály eddigi helyettes vezetőjétől. A kartársak nevében *Vajna* Ede tanácsnok üdvözölte a távozó főjegyzőt, az új előljárót és azt hangoztatta, hogy új tisztében a kerület élén ugyanannyi szeretet és siker kisérje Muzsikót, mint amilyenben annyi időn át a központban része volt.

Előkészületek a gyermeknyaraltatásra. A főváros tanácsa legutóbbi ülésében foglalkozott az idei gyermeknyaraltatás lebonyolításának munkatervével. *Purébl* tanácsnok ismertette a vonatkozó előterjesztést, amely szerint a főváros az idei gyermeknyaraltatást a tavalyihoz hasonló méretekben óhajtja megismételni, azzal a különbséggel, hogy az idén a vidéki nyaraltatás kereteit bővíteni akarja és e célból már most széleskörű propagandát indított. *Sipőcz* Jenő polgármester meleghangú leveleket intézett a vidéki városok polgármestereihez, az alispánokhoz, a községek előljáróságaihoz, a földbirtokosokhoz, a módosabb gazdákhoz és a községek lelkészeihez, amelyben az akció felkarolására kéri őket. A főváros a vidék vendéglátását olymódon akarja rekompenzálni, hogy viszonzásul a vidéki iskolás gyermekek budapesti látogatását és a főváros megismerését teszi lehetővé azzal, hogy a vidéki városok iskoláinak tanulóit kisebb-nagyobb csoportokban budapesti diákszállókban, hosszabb-rövidebb időre vendégül látja. A polgármester a vidéki sajtót is megkeresi a gyermeknyaraltatás felkarolására. A vidéki nyaraltatás mellett a főváros vezetősége fokozott mértékben gondoskodik a budai hegyvidéken és a perifériákon lévő iskolák üdülőtelep céljaira való felhasználásáról is és reméli, hogy a nyaraltatás idejére már készen lesz a minta-intézménynek tervezett svábhegyi erdei iskola is.

Solty tanácsnok gyásza. *Solty* Lajos tanácsnokot súlyos csapás érte. Felesége a mult hét csütörtökén, rövid szenvedés után, váratlanul elhunyt és szombaton délután temették el az őszinte gyász minden megnyilvánulása mellett a Kerepesi úti temetőben. *Solty* tanácsnok megrendítő bánatában mindenki onztozik, aki ismeri ezt a kiváló, derék főtisztviselőt.

Házasság. *Király* Kálmán szőv. műszaki tanácsos *Erzsike* leánya és *Jusz* Gyula okl. mérnök e hó 3-án házasságot kötöttek. Az egyetemi templomban tartott esketési ünnepen nagy és előkelő közönség jelent meg.

A fővárosi altisztek bálja. A fővárosi altisztek február 2-án tartották meg szokásos farsangi tánceestélyüket a Budai Vigadóban. Az estélyen megjelent *Berczel* Jenő alpolgármester, *Purébl* Győző tanácsnok, *Gerlóczy* Béla, az Orsz. Magy. Dalosszövetség elnöke, *Szirmay* Odön főfelügyelő, a Dalosszövetség főtitkára és nagyszámú közönség. Az estélyt nagyon szép műsor vezette be, amelynek kiemelkedő száma volt *Körmöczy* Gizella nagy művészi produkciója és *Schuler* Alajos gyönyörű éneke, de nagy sikere volt a dalárdának is, amely *Zagajsky* Iván karnagy vezetésével a közönség nagy tetszését érdemelte ki. A műsor után megkezdődött a tánc, amely a legjobb hangulatban a reggeli órákig tartott.

TUNGSRAM

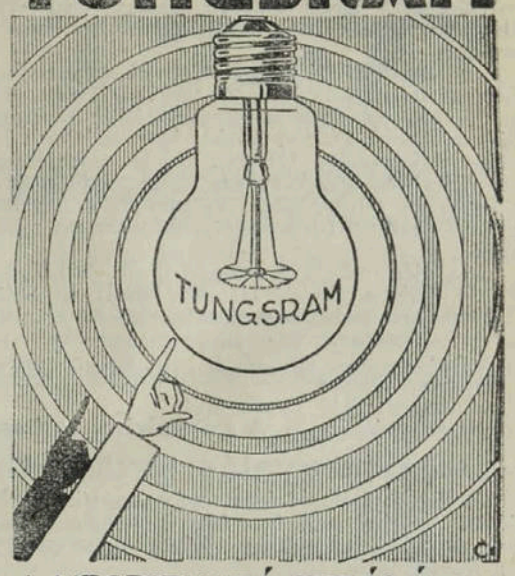

A MEGBIZHATÓ IZZÓLÁMPA

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

SEFFER ANTAL
TELEFON: AUT. 891 31 AUT. 896-94
TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA
Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3. sz
Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 * Gyár: Pest-Sashalom

ÁBRAHÁM ÉS GÜRTLER
bádogos és szerelők
BUDAPEST, VII., DOHÁNY-U. 29.
TELEFON: J. 430—13.
Épület- és díszműbádogos munkák. Vízvezeték, gázberendezés, csatornázás és központi fűtés.

Alapítási év: 1868. CRISTOFOLI VINCE Telefon J. 381-47
KŐPADLÓ, FAYANCE FALBURKOLAT
Budapest, VII., Gizella-út 31. — Azelőtt Ilka u. 34.

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975-62

BUCHTA KÁROLY
közp. fűtés és vízvezeték-berendező mester. — Telefon: Krisztina 805—01. sz.
Bpest, II., Retek u. 37.

HUBERT ÉS TSA b. t. TELEFON: T. 222-67
Budapest, VI, Liszt Ferenc tér 4
Egészségügyi berendezések - Csövek-Műszaki cikkek - Fémgyártás

GIPSZET ÁRUSITÓ RÉSZV. TÁRS.
BUDAPEST, V., ERZSÉBET-TÉR 15,
az Egeresi Gipsz- és Műtrágyagyár Részv. Társ. Aghires és Kramer J. Első Egeresi Gipsz- és Műtrágyagyár, Aghires képviselete
Telefon szám: 805—25.

Fratrichevich István díszítő-festő
Elvállal templomok, épületek, lépcsőházak, kávéházak, szoba-, festő, díszítő és mázolási munkákat. — Telefon: J. 372—98.
Budapest
VII, Dembinszky-u 38

WETOL sebolaj
legyen minden mentőszekrényben.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyít.
M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72 455/1924 sz. körrend | M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062/XX 1925. sz. rendelet.

Vasszerkezeti- és lakatosárugyár
Farkas és Társa R.-T.
Budapest, VI. ker., Lehel ucca 8.
Telefon: L. 908-62

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.
KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehérített lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám
Telefon: Lipót 981-25

Vitéz HANTAY ÉS GALAVITS okl. gépészmérnök
elektrotechnikai vállalat
Budapest, VIII., Szigony-ucca 34. — Telefon: J. 373—59.

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bers u. 24

Bőrkabátok
rövid és hosszú,
bőrnadrágok, sportmellények,
szőrmebundák, sofförbundák és őrbundák,
lábzsákok és kocsitakarók, Trench-Coat, autó bőrfejvédők,
és kesztyűk.
Ügyeljen az „ABI" védjegyre!
Gyártja:
Acél Bőrruházati Ipar
Budapest, VII., Károly-körút 13. Telefon: J 364-91

SZVETICS JÓZSEF
építési vállalkozó
BUDAPEST, TELEP UCCA 8.

Teherautópótkocsik
Teherautokarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép- és szállítóeszközgyár
Budapest, X, Kápolna tér 27-29. Telefon: J. 395-80.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a VII., Róna uccában épülő kislakásos bérházhoz szükséges kerítésfal kőmíves munkálataira.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenkint 0.80 P-ért kaphatók 1929 február 5-től kezdve naponta d. e. 11—12 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., központi Városháza, III. em. 342 sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Szabolcs Ferenc (lakik: VI., Szondy u. 92.) tervező műépítésznél.

Az ajánlatok 1929 február 19-én (kedd) d. e. fél 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 34. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929 január 26.

„ A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa a köztisztasági hivatal részére szükséges 5000 métermázsa búzaszalma szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást fog tartani.

A tanács felhívja azokat, akik erre a szállításra vállalkozni akarnak, hogy 1.60 P. állami és 1.60 P. szerkesztett, pecséttel lezárt és a szabályoknak megfelelő írásbeli ajánlataikat 1929. évi február 19-én d. fővárosi okmánybélyeggel ellátott, magyar nyelven e. 10 óráig a székesfővárosi köztisztasági hivatal igazgatóságához (VIII., Kun uecca 8.) nyújtsák be.

Az ajánlatokat az ugyanakkor és ugyanott tartandó versenytárgyalás során fogják felbontani. A versenytárgyaláson az ajnálattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be.

Csak szabályszerűen kiállított és a feltételeknek megfelelő ajánlatok vehetők tárgyalás alá, elkésve érkező, vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vehetők. A székesfőváros tanácsa fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást megoszthassa, vagy az összes ajánatokat visszautasíthassa.

Az ajánlati és szerződési feltételek és az ajánlati ürlapok a köztisztasági hivatalnál naponkint d. e. 11—12 óra között díjtalanul kaphatók.

Budapest, 1929 január 28.

„ A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Révai Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.

Központi fütés, vizvezeték, csatornázás, légszesz, hűtő és szellőztető berendezések
Erdélyi Gábor és Társa, Budapest VII, Amerikai-ut 2b.
Alapitási év: 1910. Telefon: Józsi 334-37.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

FISCHER ANTAL szobrász
Budapest, VII., Cobor ucca 6. szám

TEUDLOFF—DITTRICH
ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T.
TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93
KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

CUSTODIS ALPHONS
MERNÖKI IRODA ÉS ÉPITESI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RESZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
Gyárkéményépités
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék épitése és tervezése

NEMES ÉS SCHRAMEK
OKL. MŰKERTÉSZ KERTÉPITŐK
BUDAPEST, I, MÉSZÁROS UCCA 56-a
TELEFON: KRISZTINA 509—38

FARKAS LAJOS MÉRNÖK
Telefon: J. 396-78
magas-, mély-beton és vasbeton épitési vállalkozó
Budapest VII, Kolumbus u. 41

Magyar Épitő Részvénytársulat
Budapest, VI. kerület, Teréz körút 34. szám
Alapittatott: 1889. Telefon: Automata 272—64. szám
Mindennemű vizépítés, folyamszabályozás, csatornázás. Kotrások dunai műtárgyakkal, csatornakotrókkal és excavátorokkal. Dunai homoktermelés és kavicseladás és szállítás. Vizi szállítások és darukkal való kirakódások. Alapozások mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezeték. Hajó- és kotrójavítótelep, valamint téli kikötő Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. —— Telefon: J. 314-16.

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Magiya ucca 75—77
Telefon: Lipot 914—46.

Zalahalápi bazaltkőbánya
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. KER. TISZA ISTVÁN UCCA 2. SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 820—51

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapitva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapitva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz. Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

SZMOLEN PÁL ALAPITÁSI ÉV 1897
lakatosmester és szerszám készitő
BUDAPEST, VIII., LÉGSZESZ-U. 6
Legszakszerűbben és legolcsóbban készit uj szerszámokat a kőfaragó-szobrász, műkő, burkoló, parkettázó, kövező, kő, müves stb. ipar részére

ELEKTROMOTORGYÁR RT. TELEFON: L. 909-88.
BUDAPEST, V, DRÁVA U. 5
GYÁRTMÁNYOK: ELEKTROMOTOROK, DINAMÓK, ÁRAMÁTALAKÍTÓK, MOTORDINAMÓK ÉS GENERÁTOROK

Budapest Székesfőváros Ásványviz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize.
Kapható mindenütt! Telefon: Aut. 530-03

CSURGAI ISTVÁN ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOS
BUDAPEST, VI., LEHEL UCCA 14.
TELEFON: L. 908—53.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

DOBOS ANDRÁS
Épület- és redőny lakatos vállalata
Budapest, IX. ker. Lónyai-utca 58.
Telefon: Automata 874—38.

Holman Pál épitőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. * Telefon: József 308—15

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapesti székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

ILKOVITS J.
központi fütések és vizvezeték berendezések vállalata
Budapest VI, Andrássy út 92
Telefon: Automata 212-07

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

MELOCCO PÉTER
Elvállal mindennemű betonmunkát, valamint terazzó-, műkő- és lapburkolatot
Közp. iroda: VI. Nagymező u. 51 Telefon: L. 966—52

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

LÉNDVAI FERENC
SZOBADISZITŐ, FESTŐ ÉS MÁZOLÓMESTER
BUDAPEST, NEFELEJTS-U. 50

„TUDOR"
ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: L. 923-08 Budapest, V., Váci-út 137-139 Telefon: L. 923-08
Gyárt: „Tudor" és „Varta" rendszerű accumulatorokat

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Széchenyi Gyógyfürdő
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelithető.

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

özv. Biberál Józsefné Alapittatott 1871. évben BUDAPEST,
pala- és cserépfedő-mester II., Ostrom-u. 14. Telefon: K. 507—19.

BOGYÓ ISTVÁN TELEFON: JÓZS. 356-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF UCCA 9

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-36.

DROPPA SÁNDOR
ÜVEGESMESTER
BUDAPEST, VII, Rottenbiller u. 29.

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON; JÓZSEF 401-76.

BIHARI BENŐ
ÉPITŐMESTER
IX., KÖZRAKTÁR-UCCA 10. SZ.
Telefon: Aut. 856—83.

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 február 13. — 7. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Egy nagy magyar élet

zárult le, a magyarság, amikor legkevesebb a veszteni valója, akkor vesztette a legtöbbet. *Rákosi* Jenőt, a legnagyobb magyar ujságírót, a magyar szellem tökéletes megtestesítőjét, a magyar jövő fáradhatatlan bűvárát és lelkesedésben még aggkorában is felülmúlhatatlan harcosát a nemzet felzúgó fájdalma kisérte el az utolsó útra. Hogy mi volt *Rákosi* Jenő az ország, a magyarság számára, nem lehet sem száraz életrajzi adatokkal, sem az elragadtatás szavaival kifejezni. De kell-e többet mondani, mint hogy az aggastyán betegségét hónapokig egy nemzet leste aggódó szorongással, mert a ma legnagyobb, legszentebb gondolatának nem volt nálánál lelkesebb, ifjabb prófétája, tüzesebb katonája, bölcsebb vezére. És ma mindenki betölthetetlennek látja a helyét és a nemzet mélységes fájdalmára az egész világ részvéte borul fekete fátyolként.

Az ország, a nemzet mellett természetesen Budapest vesztette a legtöbbet. Hiszen *Rákosi* Jenő egész élete munkájának színhelye Budapest volt. Itt küzdött a magyarságért, a magyar nyelvért, a magyar sajtóért, a magyar művészetért, a magyar tehetségekért, a magyar feltámadásért. Vagy amint *Ripka* Ferenc főpolgármester írja meghatott részvét-levelében: „Budapest fejlődésének utolsó évszázada kitörölhetetlenül összefügg Rákosi Jenő munkásságával".

Igy van ez, hiszen amikor a három várost Budapestté egyesítették, már három darabját adták elő a Nemzeti Színházban, már tagja volt a *Kisfaludy Társaságnak*, megalapítója és tekintélyes szerkesztője a *Reform* című napilapnak. Alig született meg azonban Budapest, Rákosi Jenő már ott állott a *Népszínház* élén és gigászi erővel igyekezett az új várost magyarrá *is* tenni. Budapest megmagyarosodásának kevés olyan erőteljes és biztos eszköze volt, mint az a Népszínház, ahol a Blahánék és a Tamássyak kérlelhetetlenül hódító művészete nyűgözte le a Józsefváros és Ferencváros, de még Buda németajkú polgárságát is. *Rákosi* Jenő hat esztendeje volt nemcsak ennek a színháznak, de ennek a magyarosításban hódító útnak is a fénykora, mert *Rákosi* nemcsak az országra, de Budapestre is értette hogy: „szellemében, intézményeiben, gondolkozásában, érzületében, értelmiségében, műveltségében, öntudatában és önérzetében" is magyarnak kell lennie.

Ha *Rákosi* Magyarországnak a magyarságból volt tanítómestere, — aminthogy az volt — akkor elsősorban Budapestet oktatta magyarságra ujságpapírról, szinpadról, szószékről. És oktatta nemcsak maga, hanem tanítványai révén is, akiket seregestől küldött szét a magyar nyelv tisztántartására, a magyar lélek ébrentartására és a magyar önérzet felkeltésére. Hány istenadta írónak adta kezébe az írótollat, más tehetségeknek az esetet meg vésőt, s akit ő avatott művészszé, az mind apostolává lett a magyar nyelv makulátlan tisztaságának és a törhetetlen magyar géniusznak.

Ő tette gazdagabbá Budapestet a legnemesebb ujságtípussal, amelyet még ma is csak utánozni lehet, ha valaki eszményi magasságból, a puritánság hegyormáról akarja informálni a közönséget a nap eseményeiről. Az általa megmagyarosított Budapest levegőjében születtek meg azután a lánglelkű cikkek, amelyek az imádság szféráiban szárnyaló nemzeti érzést hordták szét az országban.

És a *Rákosi* Jenő harmincmillió magyarja! Budapest mindenesetre adott hozzá egymilliót. A harmincmillióból csak nyolcmillió maradt, de ennek a törzse Budapestnek az az egymilliója, amelynek javarészét *Rákosi* Jenő klasszikus hadjárata tett magyarrá.

A maradék nyolcmillió magyar fájdalmas törpesége azonban nem csüggesztette el *Rákosi* Jenőnek még aggkorában sem lohadó lelkesedését. A fiatalság tüze a férfiasság bölcsességével egyesült az ő öreg testében, de a koporsóig hódítóan friss lelkében. Amióta ország ez az ország, a legnagyobb fájdalom most szakadt ránk és az öreg *Rákosinak* kellett vigasztalni az ifjú nemzedéket, neki kellett megfújnia a békés revizió harcos riadóját. Előbb azonban mély és erős fundamentumot kellett ásni a nagy munka számára. A béke, a lelkek megbékélésének fundamentumát. Itt is a sorban elsőnek láttuk, itt is felcsendült a hangja az alkotó munkát hirdetők kórusában. Ha pályája elején elsősorban Budapestet kellett magyarrá tenni, akkor öreg napjaiban Budapest számára kellett leghathatósabban hirdetnie a lelkek megbékélésének szükségét.

Amikor aztán látta, hogy — ha másban nem is — de a trianoni igazságtalanságok ellen indítandó harcban egy a nemzet, patriarcha fejjel kezébe vette a vándorbotot is. Dolgozott rendületlenül a revizióért, Nagy-Magyarországért és Budapest büszke lehet rá, hogy a haldokló harcos utolsó szívdobbanásai nem némultak el anélkül, hogy a főváros ne hozta volna meg revíziós határozatát.

Ez a revíziós határozat Budapest igazi koszorúja a nagy *Rákosi* Jenő sírján.

SCITOVSZKY BELÜGYMINISZTER: „Feltétlenül a nyári szünet előtt tető alá kerül a fővárosi reform"

Nincs ellentét a belügy- és pénzügyminiszter között — Nem lesz mandátum-hosszabbítás

A főváros törvényhatósági bizottságának pártjai részéről mind élénkebb érdeklődés mutatkozik a községi választások kiirásának időpontja iránt, amely *nyomon követi a fővárosi törvény-reform tető alá hozatalát*. Bár ez szemmelláthatóan *egyre aktuálisabb*, bizonyos oldalról úgy állítják be a dolgot, mintha számolni kellene a fővárosi reform törvénybeiktatásának lényeges elhúzódásával, miután — állítólag — *a belügyminiszter ellentétbe került Wekerle Sándor pénzügyminiszterrel*, aki több pénzügyi rendelkezés beiktatása *ellen állást foglalt volna.*

Ezekre a hirekre való tekintettel a fővárosi reformmal kapcsolatos helyzetről kérdést intéztünk

Scitovszky Béla belügyminiszterhez

aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A fővárosi reform beterjesztése most már csak *egészen rövid idő kérdése.* A javaslat tervezetét azért küldtem meg a pénzügyminiszter úrnak hozzászólás céljából, mert

a fővárosi reform az autonómia pénzügyi gazdálkodását illetően is lényeges rendelkezéseket tartalmaz.

Azok a hirek, amelyek e kérdéssel kapcsolatosan ellentéteket vélnek fölfedezni köztem és a pénzügyminiszter úr között,

teljesen alaptalanok.

A legteljesebb összhangban dolgozunk kitűzött célunk elérése érdekében. Elsősorban az a szempont vezet bennünket, hogy *a főváros életéből kikapcsoljuk a politikát* és így biztosítsuk annak a lehetőségét, hogy mindenekfölött a főváros érdekei érvényesüljenek. Budapest székesfővárosnak a közérdek minél szélesebbkörű kielégítésével kell előrehaladnia a fejlődés útján. Ez a fejlődés természetesen áldozatokat követel, de nekem, mint legfőbb felügyeleti és ellenőrző hatóságnak

arra kell törekednem, hogy a fejlődés tervszerűségét és takarékos végrehajtását törvényes eszközökkel biztosítsam.

Az adózók pénzét *kizárólag közérdekű célok elérésére szabad fordítani.* A mai nehéz gazdasági viszonyok között kétszeres bűn, sőt hiba — gavalléroskodni a főváros polgárainak a pénzével. Ezt akarom én *megakadályozni.* Ezt a célt szolgálják azok a pénzügyi rendelkezések, amelyeket a javaslatba felvettem és amelyekre vonatkozóan kikértem a pénzügyminiszter úr véleményét.

— Ami a reform parlamenti tárgyalását illeti, ennek *terminusa a képviselőház munkarendjének alakulásától függ.* Emberi számítás szerint

ma már bizonyosra vehető, hogy a nyári szünet előtt a reform feltétlenül tető alá kerül.

Ebben az esetben pedig *már ősszel meg lehet tartani a választásokat*, ha addig az ez évre érvényes választói névjegyzék végleg elkészülhet. Annyit mindenesetre kijelenthetek, hogy

ebben az évben feltétlenül választás lesz Budapesten.

Bár a belügyminiszternek ebből a nyilatkozatából nyilvánvalóan megállapítható, hogy *a kormány maga is sürgősnek tartja a fővárosi reform tető alá hozatalát* és épen ezért még ennek az évnek a végéig feltétlenül végre akarja hajtani a reformot, a belügyminiszter előtt megemlítettük azokat a hireket, amelyek szerint számolni kell a fővárosi törvényhatósági mandátumok újabb meghosszabbításával. *Scitovszky* Béla belügyminiszter kérdésünkre így válaszolt:

— A mandátumhosszabbító törvény hatálya 1929 december 31-én lejár. Abból az álláspontomból, hogy a fővárosi reform törvényerőre emelését sürgősnek tartom, nyilvánvalóan következik, hogy

további mandátumhosszabbításra nem kerülhet sor.

Minden reményem megvan arra, hogy a fővárosi reformot még a nyári szünet előtt tető alá hozhatom, ilyen körülmények között ezek az újabb mandátumhosszabbításról szóló hirek *nem egyebek, mint önkényes kombinációk.*

A belügyminiszter félre nem érthető nyilatkozata remélhetően véget vet a további önkényes és felelőtlen hiresztelléseknek, amelyeknek más célja nincs, mint demagóg jelszavakkal a kedélyeket izgatni.

Elfogyott a hó eltakarítására előirányzott pénz legnagyobb része

Ujabb nagy havazás esetén hiteltúllépéssel lehet csak helyreállítani Budapest közlekedésének rendjét

Részletes adatokkal ismertettük azokat a nagyszabású, stratégiai felvonulásnak beillő munkálatokat, amelyeket a *Köztisztasági Hivatal* végzett el a rendkívüli hótömegek eltakarítására.

Már híradásunk idején *közel 400.000 pengőre rágott a sok millió köbméter hómennyiség elhordása*, s azóta *még mindig szakadatlanul tart a munka a külső városrészekben*, úgy hogy

a kiadások már 600.000 pengőhöz közelednek.

Előző esztendőkben, hosszú időn át enyhe telek voltak Budapesten, s nemcsak jelentékeny megtakarítások voltak elérhetők a „hópénzből", hanem volt eset arra is, mikor *kevés kivétellel ez a pénz megmaradt, mert alig volt hóesés.*

Annál nagyobb volt az idei tél meglepetése, amely oly rendkívüli feladatok elé állította a *Köztisztasági Hivatalt*, hogy az első hótömegekkel szemben még ez a kipróbált szervezet is zavarba jött. Először takarékoskodni akart.

A makacs tél szigorával szemben azonban kesztyüs kézzel nem lehetett elbánni, hanem valósággal munkáslégiókat kellett az uccára felsorakoztatni az akadályok elhárítására. Igy történt, hogy az egész téli hómunkára előirányzott összeg *90 százalékban már január végére elfogyott.*

Némethy Béla tanácsnok

a köztisztasági ügyosztály vezetője a legutóbbi tanácsülésen számolt be a hóeltakarítás hatalmas munkájáról és *bejelentette a hitel kimerülését is.*

— Összesen 710.000 pengő állott rendelkezésünkre hóeltakarításra, részben a folyó évi költségvetésben, részben pedig mint előző évről fenntartott hitel. A munkálatok során oly sok rendkívüli munkaerőt kellett foglalkoztatni s az egyéb üzemi kiadások oly rendkivüli tömege merült fel, hogy

a Köztisztasági Hivatal elszámolása szerint, eddig kereken 600.000 pengő fogyott el.

— Volna tehát még rendelkezésre 110.000 pengő, ez azonban *aligha lesz elég*, ha komoly havazás ismétlődnék meg, s ez esetben a tanácsnak kell előlegezni a kiadásokat,

a közgyüléstől pedig póthitel beállítását és engedélyezését fogjuk kérni.

— A tanács egyébként jelentésemet *jóváhagyóan vette tudomásul a hómunkákról*, s megelégedését is kifejezte. Az esetleges újabb havazásra különben teljesen felkészülve vár a *Köztisztasági Hivatal*, s

óriási cselekvőképességet jelent a 18 új motoros hóeke,

amelyet — a lassú lófogatokkal szemben — percek alatt éjjel-nappal üzembe állíthatunk, mert minden eshetőségre készen, megfelelő számú gépkocsi-vezető is éjjel-nappal szolgálatban van, a szükséges munkáskészenléten kívül. Ha lesz is havazás, remélem *panaszra nem lesz többé oka a publikumnak.*

JÁRDASZIGETEK AZ OKTOGON TÉREN

A főváros gyalogos publikumának őszinte örömére a mult évben — végre — *rendeztette a tanács a veszedelmesen forgalmas Berlini teret*, olymódon, hogy négy hatalmas járdaszigetet létesített, s ezzel nemcsak a gyalogjáróknak biztosította a téren való veszélytelen tartózkodást és átkelést, hanem egyuttal

rendet teremtett a kocsiközlekedés összevisszaságában is.

A *Berlini* tér ilyenformán való rendezése a terület meglehetősen szabálytalan volta miatt nem volt könnyű feladat, *mégis kitünően sikerült.* A kora tavasszal felszerelik a téren a közlekedési jelzőlámpát is, s ezzel a Nagykörút vonalában helyére kerül az utolsó „villanyrendőr" is. Egyideig probléma volt, hova helyezzék el a készüléket és rövid időre felmerült az a gondolat is, hogy a tér közepén álló *Ibusz-tornyot* használják fel, ennek a tetejére szerelik a jelzőkészüléket, s a külföldi nagyvárosok közlekedési tornyainak mintájára onnan dirigálta volna az őrszem a forgalmat, — ez a terv azonban csakhamar elesett, s a „villanyrendőrt" négy vas-oszlopra függesztik, úgyhogy

a járdaszigetek alkotta útkeresztezés fókuszában lesz.

Ezzel a praktikus megoldással elesett az a korábbi terv is, hogy a téren négy jelzőlámpát szerelnek fel. A *Berlini tér* mintájára ugyancsak

a legközelebbi hetekben kezdik meg az Oktogon tér rendezését is.

A nyole-szögletű téren négy ívelt-háromszög alakú járdaszigetet építenek, egyet az Abbazia-, egyet a Kovács-kávéház, egyet a Baum-vendéglő és egyet a Magyar Ház felőli sarokban. E hatalmas járdaszigetek *az Andrássy út és a Nagykörút úttestének folytatását rajzolják ki a térre*, úgyhogy a közlekedés itt is minden tekintetben *szabályozva lesz.* Itt is elmarad a többlámpás megoldás és

a tér közepébe egyetlen erősfényű jelzőlámpa kerül.

Illetékes helyen érdeklődtünk a közlekedést szabályozó munkálatok menetrendje iránt s a következőket tudta meg a *Fővárosi Hirlap* munkatársa:

— A közlekedési jelzőlámpák felszerelése a befejezéshez közeledik. Jelzőlámpák szabályozzák a forgalmat már végig a Nagykörúton: az Üllői útnál, a Baross uccánál, a Népszinház uccánál, a Rákóczi útnál, a Király uccánál, a Podmaniczky uccánál, a Margithíd pesti főjénél, a Vilmos császár út, Andrássy út és Tisza István útnál, a Baross téren, Budán a Margit körút és Zsigmond ucca kereszteződésénél; lámpát kap a Berlini és Oktogon téren kívül a Calvin tér, Apponyi tér, a Clark Ádám tér, villanyrendőr kerül a Múzeum körút, Károly körút, Rákóczi út és Kossuth Lajos ucca fókuszába, a Ferencz József térre, a Deák térre s a Ferencz József-híd két végére, illetve a Fővám térre és Gellért térre is. A jelzőkészülékek felszerelése a legrövidebb idő alatt mind sorra kerül.

— *Uj rendszerű jelzőkészüléket próbálunk ki a Lónyai ucca és Vámház körút sarkán.* Ez

a szemafór-szerű apparátus vibráló fénnyel figyelmezteti a járművezetőket, ezúttal arra, hogy a körútnak ezen a részén balra előzzenek.

— A járdaszigetek építését az *Oktogon* rendezésével nem fejezzük be, hanem *mindenütt folytatjuk*, ahol erre a közlekedés biztonsága érdekében szükség mutatkozik.

A költségvetés összeállításánál a pénzügyi bizottság a közlekedésrendészeti kiadások, speciel

a villanyrendőrök árának egy részét, 60.000 pengőt, az államrendőrségre hárította,

s ezt az összeget az államrendőrségi hozzájárulásból akarta levonni. A belügyminiszter a költségvetés elbírálásánál *ezt a tételt törölte*, s

leiratában értesítette a fővárost, hogy az áthárítást nem engedélyezi.

Munkatársunk megkérdezte, hogy ez a törlés nem okoz-e fennakadást a közlekedést szabályozó készülékek felszerelésében.

— A törlés, — felelte informátorunk — meglepte ugyan a fővárost, de *akadály nem lehet, mert a lámpák elkészítéséhez és szereléséhez a szükséges fedezet rendelkezésre áll.* A kormány arra az álláspontra helyezkedik, hogy

a közlekedés szabályozása városi feladat

is, s az államrendőrség csupán a hivatalos apparátust, a közegeket adja, míg az egyéb feltételekről, a rendőrségi hozzájárulástól függetlenül, *a főváros tartozik gondoskodni.*

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.

18 havi részletfizetésre is kapható.

Felhívásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken

Remington Irógép Rt.

Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.

Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

TELEFON: JÓZSEF 335-74, 323-95

ERDÉLY ÉS SZABÓ

laboratóriumi felszerelések, tanszerek és vegyi mérlegek gyára

Budapest, IX., Liliom ucca 46.

Telefon: J 448—08.

CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.

Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8 a.
VÁLLAL: magas-, vasút-, út, híd- és vizépitési munkálatokat

Széchy Endre TELEFON-ut. 269-65

okl. mérnök, épitési vállalkozó

Budapest, VI., Bulyovszky ucca 12.

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK

a legtartósabbak

Gyártja:

EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.

VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

REKLÁM ÉS CÉGTÁBLA FESTŐ VÁLLALAT

Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23
Telefon: József 385-28

Csernák Jenő

AGYAGCSÖVEK

és csatornázási cikkek

HUBERT ÉS TÁRSA B. T.

Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4.

Telefon: Automata 22—67.

Összerakható könyvszekrények

rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.

PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ

Lingel Károly és Fiai

Első Magyar Faáru- és Butorgyár.

Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám

Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

MUSICA

r.-t. Royal-épület VII., Erzsébet-körut 49

zongorái és pianinói

árban és kivitelben páratlanok

Legkedvezőbb fizetési feltételek

Hangolás, javítás, bérlet

FORGÁCS ÉS GERŐ

BUDAPEST. V., SAS-UTCA 1. SZÁM

TELEFON: Aut. 805-03

HAMANN-számoló és KAPPEL-írógépek magyarországi vezérképviselete

CSIMÁR KÁROLY ÉPÍTŐMESTER

TERVEZŐ ÉS VÁLLALATI IRODÁJA

Alapítva 1904 — **Budapest, I., Böszörményiút 18** — Telefon Aut. 510-86

Hudetz János

okl. épiteszmérnök, epitomester tervező- és vállalkozó irodája
Alapittatott: 1876 — Telefon: József 351-54
Budapest. VII. Rottenbiller ucca 6 b.

Kozma Jenő lanyhasággal vádolja a téli álomba merült ügyosztályokat

„Állandó halasztó tendenciát látok érvényesülni a fontosabb kérdésekben" — Össze sem hívják a bizottságokat

A tél — az előkészítő munka ideje a városházán. A folyó, adminisztrációs ügyek elintézése mellett tervek kidolgozása, új ötletek megvitatása, a közönséget foglalkoztató problémák megoldásának előkészítése volna az egyes városházi ügyosztályok feladata. Tervek kidolgozásáról, ötletek felvetéséről és megvitatásáról azonban *keveset hallunk mostanában.* Ennek a munkásságnak a hiányát panaszolja *Kozma* Jenő dr., az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, aki influenzájából felgyógyulva, ismét tevékeny részt vesz a községi politika irányításában.

Kozma Jenő dr.

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A városházán — sajnálattal kell megállapítanom — úgyszólván minden fontosabb kérdésben *állandó halasztó tendenciát látok érvényesülni.* Ezekben a téli hónapokban derekas munkát kellene végezni minden ügyosztályban, égnie kellene a munkának mindenfelé és e helyett

általános lagymatagság tapasztalható.

A legfontosabb és legsürgősebb feladat *az üzemek megvizsgálása.* A törvényhatóság hattagú bizottságot küldött ki azzal a megbizatással, hogy vizsgálja meg az üzemeket és állapítsa meg: *nem volna-e lehetséges az üzemek működését gazdaságosabbá, eredményesebbé és jövedelmezőbbé tenni.* Ennek a feladatnak a teljesítésére annál inkább szükség van, mert hiszen a főváros megduzzadt költségvetését csak úgy lehet egyensúlyba hozni és

a főváros vereitékesen adózó polgárságát csak úgy lehet további megterheléstől megkímélni, ha gondoskodunk az üzemek jövedelmezőségének fokozásáról

és közvetve arról is, hogy a főváros háztartása *nagyobb bevételekhez jusson.* A jövő évi költségvetés összeállításának is itt az ideje. Az ügyosztályoknak

már most meg kellene kezdeniök a jövő évi költségvetési előirányzatok összeállítását,

annál is inkább, mert hiszen májusra már minden ügyosztálynak letárgyalva át kell adnia a maga javaslatát a pénzügyi ügyosztálynak. Már csak e költségvetési előkészítő munkálatok sürgősségére való tekintettel is oda kellene hatni, hogy a hatos üzemi bizottság teljesítse azt a feladatot, amivel felruházták.

Ezzel szemben mit látunk? Össze sem hívják a bizottságot!

Ez így *nem mehet tovább* ... Én a magam részéről már is azokra hárítom a felelősséget, akik a főváros érdekeivel nem törődve, *elodázzák a munkát.*

— *De nemcsak az üzemi kérdésben tapasztalható* ez a hanyagság és állandó halogató tendencia. A *Vásárpénztár* ügyének elintézését is egyre halogatják! Alig van sürgősebben megoldandó problémája a fővárosnak, mint a *Vásárpénztár* körül támadt bonyodalmak elintézése. Itt a főváros zsebét érintő súlyos anyagi kérdésekről van szó. De hiába! Közeledik a tavasz — és még mindig nem történt semmi. *Nem hívják össze a tizenkettes bizottságot.* Pedig ez a kérdés sok más fontos gazdasági kérdéssel is kapcsolatban van:

összefüggésben van a Vásárpénztár ügye a ferencvárosi helyi kikötő, a sertésnagyvásár és a nagytétényi hízlalótelep ügyével.

Egy átfogó, nagy gazdasági program végrehajtása válnék lehetségessé abban a pillanatban, amikor a *Vásárpénztár* ismét rendes ütemben kezdhetne dolgozni. A *Vásárpénztár* ugyanis *mindezeket az intézményeket érdekkörébe vonhatná.* Minden hiába! *A városházán a téli álom hangulata vált urra.*

A beszélgetés során szóvátettük azokat a híreket, amelyek a fővárosi reform tető alá hozataláról és az új választás kiírásának időpontjáról terjedtek el. *Kozma* Jenő dr. ezeket mondotta:

— A képviselőháznak nagy munkát kell végeznie a most következő hónapok alatt. A közigazgatási reform tárgyalása hosszabb időt fog igénybe venni, ugyancsak elhúzódik a költségvetés vitája is. Húsvét után viszont a sajtónovella fogja a *Házat* foglalkoztatni,

nem kétséges tehát, hogy a fővárosi reform legkorábban csak közvetlenül a nyári szünet előtt kerülhet a Ház elé.

A végleges névjegyzék összeállításának munkáját nyáron — a polgárság távollétében *nem lehet végeztetni,* ilyen körülmények között a névjegyzék csak a téli hónapokra készülhet el. Az én számításom szerint tehát előbb semmiesetre, *legkorábban decemberben lesznek megtarthatók a budapesti községi választások.*

Érdeklődtünk a *BSzKRt* külföldi kölcsöne ügyében is. *Kozma* Jenő dr. erről a kérdésről a következőkben fejti ki véleményét:

— A *BSzKRt-nak* feltétlenül szüksége van kölcsönre. A *Fővárosi Hirlapban* is már többizben kifejtettem, hogy táskapénzből

nem lehet beruházni,

már pedig a *BSzKRt*-nak *nagyobb investíciókat kell eszközölnie.* Uj vonalakat kell beállítania, kocsiparkját ki kell egészítenie. Ezt a nagy beruházást csak kölcsönökből végeztetheti el a *BSzKRt.* Ami azt a kérdést illeti, hogy időszerű-e a kölcsön felvétele, erre a választ nem a *BSzKRt* üzleti szempontja, hanem *a külföldi pénzpiac helyzete adhatja meg.* Annyi bizonyos, hogy

súlyos feltételű kölcsönt felvenni nem szabad.

De nekem az a véleményem, hogy inkább felveszek egy magasabb kamatozású kölcsönt, mint egy olcsóbb és ennek ellenében *nagy árfolyamveszteségű kölcsönt.* A magas kamatozású kölcsönt később konvertálni lehet.

Kozma Jenő dr. elmondotta még a *Fővárosi Hirlap* munkatársának, hogy az a bizottság, amelyet legutóbbi értekezletén az *Egységes Községi Polgári Párt* a kereskedelmi és ipari érdekek megvitatására kiküldött és amelynek *Girardi* Tibor, *Hubert* Vilmos és *Holtzer* Nándor a tagjai, *e héten megkezdi a munkát.* A legközelebbi feladat egy széleskörű ankét előkészítése. Az ankét elé a párt különböző konkrét indítványokat terjeszt, amelyeknek megvitatása során javaslatot dolgoznak ki. Ez a javaslat *egy memorandum lesz, amelyet a kormány elé fognak juttatni* — az iparosok és kereskedők sérelmeinek *mielőbbi orvoslása érdekében.*

Ripka főpolgármester búcsúztatója Rákosi Jenő ravatalánál

Az egész ország impozáns részvéte mellett temették el vasárnap délután az Akadémiából *Rákosi* Jenőt. A temetési szertartáson *Ripka* Ferenc főpolgármester a székesfőváros nevében a következő magasszárnyalású beszéddel búcsúztatta el a nemzet nagy halottját:

— Budapest székesfővárosnak is el kell búcsúznia *Rákosi Jenőtől.* Együtt indultak el az ismeretlenségből a hatalmas fejlődés útján: a város, melyből Magyarország gyönyörű székhelye lett és az ember, aki lelkének gazdagságával azt a magyar életet táplálta, mely e várost naggyá tudta tenni.

— *Rákosi Jenő kora Budapest életében a lelkes alkotások kora volt.* Mennyi ragyogó szót írt e fejlődés érdekében! És szavai megtermékenyítették a sok ezer és ezer polgár szívét, akik ezt a várost naggyá tették.

Rákosi Jenő azt hirdette, hogy minden igazi magyar embernek szentül kell hinnie nemzete nagy jövőjében, mert ezzel a hittel áll vagy bukik a magyarság. Ez a hit emelte nagyra Budapestet.

— Aztán, ahogy multak az évtizedek, rendre kidőlt mellőle az a nemzedék, mely vele egy korban élt.

— *Ugy maradt közöttünk, mint erdővágáskor a nagy hagyásfa, amit azért hagynak meg, hogy a fiatal erdőben megvédje a gyönge hajtásokat a viharok ellen, gyökereivel fogja össze a levény földet, hogy megmaradjon az új gyökerek számára és virágainak himporával a régi, nemes fajt tartsa fenn tovább.* Nem azért száll szembe a zivatarral, mert harcolni akar, hanem, hogy megvédje lombja alatt az életet.

Rákosi Jenő, a magyar élet nagyszerű hagyásfája lett, a mult kincseinek őrzője, hogy megváltsa velük a jövőt.

— Most porrá lesz az az ember, aki annyi embert emelt föl a porból. Budapest szeretett földje, ez a történelmi emlékek által megszentelt föld várja, hogy magához ölelje őt örökre. És midőn átmegy előttünk *Rákosi* Jenő az élet és halál kapuján, hálát adunk a Gondviselésnek, hogy őt nekünk adta a magyar hit éltetőjének, a multak hitvallójának és a jövendők prófétájának!

Eladásiosztály: VI, Teréz körut 43. szám.

Fővárosi Hirlap

az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

Előfizetési árak:

fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

TÖRÖK IGNÁC — TELEFON: József 368—87.
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ, VASBETONÉPITŐ, ÉPITŐMESTER
Budapest, I, ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.

Automobilok villamos berendezése | MÁGNESEK DINAMÓK INDITÓK AKKUMULÁTOROK | Szerelés javitás és kiegészités
URNER ÉS BERKOVITS
Scintilla, Index, Fenag, Hagen, Kienzle vezérképviselete
Budapest, V, Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut. 148-84

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntöde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

LESSIVE PHÉNIX
Állami- és egyéb közintézmények évtizedes szállitója
VEGYÉSZETI és MOSÓPORGYÁR
Budapest, V, Visegrádi-u. 7
TELEFON: Automata 123—70

GRÜNHUT ÖDÖN
Saját készitményü hentes, bonc- és munkaruha készitő.
Budapest, VIII., József-körut 22—24.
TELEFON: JÓZSEF 460—69.

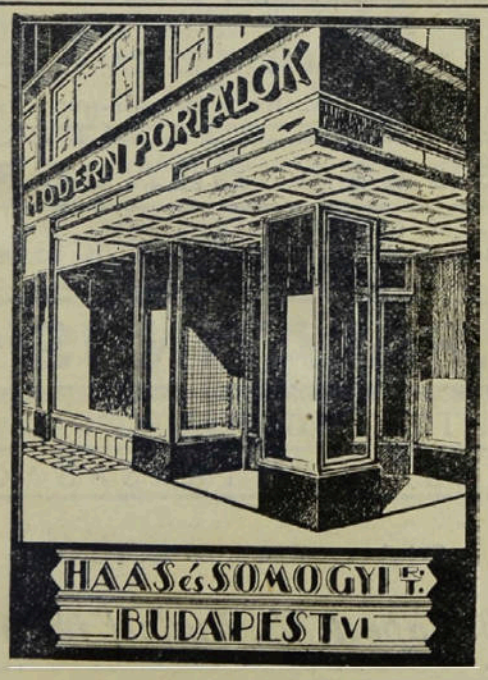

HOLLÓS FERENC
okl. mérnök, út és mélyépitő vállalkozó
Budapest, V., Ügynök ucca 22/b.
Telefon: L. 960—34

Csepelszigeten építi meg a főváros a tervezett új Vizművet?

Miért gondolnak a teljes decentralizálásra? — Uj terv Budapest vízellátásának tökéletes biztosítására

A *Fővárosi Hirlap* számolt be hónapokkal ezelőtt elsőnek arról a nagyszabású tervről, amely a *Vízművek* kibővítésére vonatkozik. A megyeri vízvezetéki telep ugyanis, mint köztudomású, jóllehet bőven rendelkezik vízkészletekkel, technikai berendezésénél fogva nem olyan, amely egy fejlődő, új városrészekkel gyarapodó milliós város fokozódó szükségletét ki tudná elégíteni. A *Vízművek* igazgatósága eddig az összes igényeket fedezni tudta, sőt az idei szokatlan kánikulában a rendkívüli fogyasztás és uceaöntözés terheléseit is kibírta — mindazáltal

egyike a legaktuálisabb kérdéseknek a további fejlesztés problémája.

Attól a 14.000.000 pengős tervtől, amely a gépberendezés modernizálására, a régi gőzszivattyuk helyett elektromos gépek beállítására, új medencék építésére és az átemelő állomások, a fióktelepek rekonstruálására szolgál, — s amelynek munkálatait már el is kezdték —

teljesen függetlenül kezdte el az ügyosztály és a tanács utasítására a Vízmű a második új telep kiépítésére, illetve a mostani fejlesztésére vonatkozó előmunkálatokat.

Annak idején beszámoltunk arról, hogy a *próbafúrások* a *Szentendrei sziget* alsó végében biztató sikerrel végződtek, s hogy az új *Vízművet* a budai oldalon, *a Római-fürdő mellett gondolják megépíteni* s a Duna medre alatt, alagúttal kötnék össze a szigeten levő kútcsoportozattal.

Megírtuk a pesti oldalon végzett vízkutatásokat is, melyek az eredeti telep fejlesztésére szolgáltak volna, de mivel e kisérletek kevésbé voltak eredményesek, lemondtak további folytatásukról.

A Vízművek igazgatósága azonban — nagy előrelátással — nem elégedett meg e két fejlesztési lehetőség biztosításával, hanem egy *harmadikra* is gondolt.

A legújabb terv szerint — mint a *Fővárosi Hirlap* arról értesült, — arról van szó, hogy

a főváros rövidesen a Csepelszigeten is épít egy Vízművet,

s rövidesen megkezdik az errevonatkozó előkészületeket is.

A *Csepelszigeten*, mint köztudomású, *már van egy állami vízmű*, amely néhány környékbeli község és város szükségletét látja el, nem újszerű tehát az elgondolás, legfeljebb

azért meglepő, mert a hozzákapcsolt helységek a közelmultban sokat panaszkodtak a csepeli víz ellen.

A másik dolog, amely, averziót kelt a tervvel szemben, az, hogy nem messze a *Csepelsziget* északi csúcsától ömlik be a Dunába a központi csatorna szivattyútelep szennyvize s

általában szennyezve ér be a milliós város partjai közül a víztömeg,

úgyhogy a laikus előtt joggal merül fel az a kétely, nem okozhat-e e szennyezett víz esetleges beszivárgása a létesítendő kutakban bajokat.

Szakavatott helyen érdeklődtünk a tervek és híradások iránt és a *Fővárosi Hirlap* munkatársa a következőket tudta meg:

— Az új Vízmű létesítése, vagy a meglévő folytatólagos fejlesztése, mint ismeretes, régi feladatunk s ennek előmunkálataihoz a közgyűlés is megadta már az engedélyt.

— A Szentendrei szigeti próbafúrások a legmesszebbmenő várakozásokat kielégítik, mind a víz mennyisége, mind minősége tekintetében. Hogy mégis

felmerült a teljes decentralizálás gondolata, annak okát egyedül a szolgáltatás biztonságát célzó szempontokban kell keresni.

Az új telep ugyanis, ha a Duna másik partján lenne is, de közvetlen közelben lévén a régihez, *tulajdonképen szerves összefüggésben lenne egymással.*

— A csepeli elgondolás sem új dolog, már az *üzemvizsgáló bizottság* rámutatott arra, hogy foglalkozni kellene egy új vízmű létesítésével, esetleg a *Csepelszigeten.*

Az aggályokra vonatkozóan informátorunk a következőket mondotta:

— *Téves az, hogy a csepeli víz rossz.* A pestkörnyéki helységek, amelyek onnan kapják a vizet, egy időben panaszkodtak ugyan, de ezek

a panaszok műszaki hibákból származtak.

— A szennyvízszűrő-telep főcsatornájának közeli beömlése és a város alsó részén elvonuló szennyezett víztömeg lehetnek ugyan megszívlelendő szempontok, de

nem komoly technikai akadályok, mert hisz itt ugyanolyan biztonsági berendezés készülne, mint Megyeren, s itt is a Duna medre alatt vonuló kavicsréteg alól szerezhetnénk vizet, oda fúrnánk a kutakat.

— Végeredményben pedig korai minderről tanakodni, annyira embrionális állapotban van az elgondolás. A fővárosnak e percben még *sem engedélye, sem területe nincs a csepeli fúrás-próbák megkezdésére.* Mindenek előtt tehát ezeket a kérdéseket kellene megoldani, azután kezdhetnénk el a vízkutatást, s csak az eredmények ismerete után kerülhetne majd arra a sor, hogy csináljunk-e ott Vízművet vagy sem.

— A decentralizálás egyébként üzemvitel szempontjából *egyáltalán nem előnyös és csak drágítja a kezelést*, a fenntartást, s ha mégis ily gondolatok merülnek fel az illetékesekben, az — akár a gázműveknél — *kizárólag a szolgáltatás biztosítása érdekében történik.*

— A Vízművek rekonstrukciós munkái egyébként már elkezdődtek, s a tavasszal oly lendülettel folytatjuk őket, hogy *az ősszel a modernizálás első szakasza remélhetően be is fejeződik.*

Meinl kávé

Különlegességünk

HACIENDA JUAN MURILLO

1/4 kg. P3.50

PARKETTA
szállítása, mindennemű padozat készítése és javítása.
FRIED és BENEDEK
parkettgyár és gőzfürész
Budapest, VII., Rákóczi-út 82.
Telefon: József 133—43 és József 134—17.

NEMES ÉS SCHRAMEK
OKL. MŰKERTÉSZ KERTÉPITŐK
BUDAPEST, I, MÉSZÁROS UCCA 56-a
TELEFON: KRISZTINA 509—38

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.
KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehérített lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

BUCHTA KÁROLY
közp. fütés és vizvezeték-berendező mester. — Telefon: Krisztina 505—01. sz.
Bpest, II., Retek u. 37.

KUNZ JÓZSEF ÉS TÁRSA
királyi kiváltságos nagykereskedők
BUDAPEST
IV., Szervita tér 4. — Telefon: Aut 827-09
Vászon és asztalnemű
Szállodai és kórházi
fehérnemű

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK ÉPITŐMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 SZ

SZENTGÁLI ANTAL ÉS LANGEN KÁROLY
Központi iroda: VI., Berlini-tér 5. Telefon: L. 913-57.
okl. mérnökök, építési vállalkozók
Anyagtelep: V., Wahrmann-u. és Ujpesti rakpart sarkán. Telefon: j. 513—56.

SÜSS és TÁRSA
elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár
BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183
Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

VÖGEL ALAJOS SZOBRÁSZ
BUDAPEST, I., VÁROSMAJOR UCCA 3.
ALAPITÁSI ÉV: 1895. TELEFON: Aut. 502-31.
Épület, szobrász és mükömunkák készítése

JANCSURÁK GUSZTÁV
rézmüves-mester
Budapest, IX., Ferenc-ucca 39.
Telefon: József 308—47.

Kaucz István
épület, butor és bolfberendező asztalos
Budapest, I., Győri-ut 1.

DIÓSY JÁNOS BUDAPEST, VII., Rákóczi-út 24.
rézárukereskedő TELEFON: JÓZSEF 420-55

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készit azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben Malomsoky József asztalosárugyárrt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

GAUGUSCH JÁNOS
ÉPÜLETLAKATOS-MESTER
BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

PORTÁLOK
belső üzletberendezések
speciá is készitője saját és adott tervek szerint
REICH ARNOLD
géperőre berendezett asztalos üzeme
Budapest, VII. Dob u 37 Tel J. 379—13.

BUBIK LÁSZLÓ CSAVARÉS VASÁRU GYÁR
készít, mindenféle vas vagy fémárút tömegben va y egyenként
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI-UTCA 26.

Alapitva 1896 LUDVIG JÁNOS
mázoló- és fényező-mester
Budapest, IX., Angyal ucca 34. Telefon: J. 302-76

Lizsinszky Rezső kárpitos és diszitő
Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhivó Aut. 510-54

LIPNER ÉS TAUSZ épület- és keményfakereskedők
BUDAPEST
Iroda: VIII, Szeszgyár-u. 8. Tel: J. 310-23 és 394-24. Főraktár: VII, Thököly ut 145

„PRÄCISIOS"
elektrotechnikai
és tudományos müszer
laboratorium
Budapest, IX. ker. Mester-utca 22.

SZAVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. szám
Telefon: József 416—07

„PALATINUS"
ÉPITŐ-ÉS INGATLANFORGALMI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: Automata 121-45, 123-85.
Budapest, V., Rudolf tér 6.

Herrmann kereskedelmi miniszter

leiratban sürgette meg a B. Sz. K. Rt. kocsiparkjának megfelelő nagyobbitását

Közel két hónapja, hogy *Folkusházy* Lajos végleg áttette rezidenciáját a Központi városházáról az Akácfa uccába. A *vezérigazgatói* székben nem kevesebb respektus övezi, mint az *alpolgármesteri* polcon. Amióta átvette hivatalát, mintha tempósabban folyna a munka a hatalmas épület tökéletesen berendezett hivatali szobáiban, mintha minden íróasztal mögött ott állana a „Vezér" láthatatlan árnyéka, mintha minden hivatalnok ott érezné a hátán a rettegett „Folkus" evikkerének szúró villanását, amely pedig egyelőre csak ott villámlik az ujonnan nagy fénynyel és pompával berendezett termekben, amelyeket hangfogó, zöldtapétás ajtók zárnak el a külvilág elől.

A látható sürgés-forgás mozgalmasságából arra kell következtetni, hogy a falakon belül „tempót" diktál az új vezérigazgató, de hogy

mi készül a kulisszák mögött,

arról nem szivárog ki semmi.

A vezérigazgatói szobában semmivel sem fordulnak meg naponta kevesebben, mint az alpolgármesteriben. Osztályvezetők, igazgatók, műszaki emberek, jogászok, forgalmisták és statisztikusok járnak-kelnek, jelentenek, raportot adnak, terveket mutatnak be, előterjesztéseket referálnak, mert *Folkusházy mindenről tud, mindenről tudni akar*... A tágas előteremben a kitünő *Kőhalmy* József főtitkár a vezérkari főnök, a közvetlen adjutáns. Folkusházy őt rendelte személyes szolgálattételre maga mellé... Suhanva jár ki-be a párnázott ajtókon, amelyek kitünően záródnak, mert mióta az új „vezér" ül mögöttük, egy szó, nem sok, annyi sem hangzott ki rajtuk.

Folkusházy dolgozik, szemmelláthatóan, kétségtelenül produkálni akar, talán meglepetésekre készül — de hallgat. Állig begombolkozik, nem ad programot, nem nyilatkozik, hermetikusan behúzódik a csigaházába minden ostrom, minden kérdezősködés elől.

Ki tudja mit rejteget a tarsolyában? Talán hamarosan meglepetésekkel szolgál: talán jön a *tarifarevizió*, az „ideális menetrend", a kocsiszaporítás, a belvárosi hurok, a 46-os végállomás rendezése, a várvavárt új vonalak épitése, a HÉV-probléma megoldása, a „gyorsvasút", az elektrifikált fogaskerekű, a környékbeli közlekedés orvoslása és a többi, ami mind reá vár... Talán jön még többel is, de egyelőre hallgat, *nem ad programot.*

Mindezen problémák között pillanatnyilag

a környékbeli közlekedés, a HÉV problémája a legaktuálisabb,

erről folynak a tárgyalások a zárt ajtók mögött és a bizottságokban, sőt a környékbeli városoknak is ez a mindennapi beszédtémája és Kispesten, Lőrincen, Budafokon, Csepelen, Albertfalván jobban emlegetik ma Folkusházy nevét, mint itthon Budapesten.

Pedig egyéb égető problémák megoldása sem tür további halasztást. A *BSzKRt* a fővárossal kötött szerződése szerint, nagyszabású fejlesztési munkára van kötelezve, évente tartozik a hálózatot bővíteni, megfelelő kocsiparkról stb. gondoskodni. A társaság a feladatának lehetőleg megfelelni igyekszik és nemcsak a háború folyamán leromlott építményeket, pályákat és kocsikat hozta rendbe, hanem *tavaly már megépítette az első új vonalat, a Jászberényi-utit is*, amelyet rövidesen követ, az idén elsőnek a Villányi-úti is.

Megkezdték a kocsipark szaporítását is. Az új középperonos motoroskocsik *jórészt már üzemben vannak*, s rövidesen mind a 20 pár, illetve 40 motoroskocsi üzembe kerül. Nemrégiben

rendelt a Beszkárt 50 új pótkocsit is, amelyek motor nélkül, ugyanolyan tipusuak lesznek, mint a most készült új kocsik,

középső peronnal és bejárattal. További rendelésről azonban egyelőre — sajnos — *nincs szó*, holott napról-napra jobban érezhető a kocsihiány a villamos közlekedésben és

a nap bizonyos szakaiban szinte csődöt mond a közlekedés.

Gyakran a legszomorúbb zavaros napokra emlékeztető fürtökben lógnak a feljárókon a kenyerük után sietö, de kocsikra hiába váró emberek.

A panaszok nemcsak a közlekedési bizottságban találtak hangot és nemcsak a közgyülés sürgeti a további közlekedési eszközök beszerzését, hanem

eljutottak a kereskedelmi kormányhoz is.

Nemrégiben a *Vasuti és Hajózási Főfelügyelőség* figyelmeztette a *BSzKRt-ot* a kocsik sürgős szaporítására, sőt a közelmultban

a kereskedelmi miniszter is leiratban sürgette meg a kocsipark megfelelő nagyobbítását.

A statisztikai adatok szerint a *BSzKRt* utasainak száma 1925-ben 262.344.629, 1926-ban 281.126.078, 1927-ben 298,512.499, 1928-ban pedig már *jóval 300 millió fölé emelkedett*, és ezzel szemben a járművek összes száma, 1924 óta, amikor 1373 volt, *alig emelkedett számottevően*, legalább is

nem volt arányban az utasszám százalékos emelkedésével.

A mostani állapotot sokáig fenntartani semmiesetre sem lehet és értesülésünk szerint *nemcsak a közlekedési ügyosztály sürgeti erélyesen a függő kérdések rendezésére a BSzKRt-ot*, hanem

a legközelebbi közgyülések egyikén olyan állásfoglalás történik, amely szigorú parancs lesz a BSzKRt számára

egyrészt a forgalmi eszközökről való gondoskodás mielőbbi elintézésére, de a többi megoldásra váró probléma (a környékbeli közlekedés, a viteldíjarányosítás stb.) rendezésére is, s fel fogják szólítani az új vezérigazgatót, hogy *a személyéhez füzött várakozásokat mielőbb váltsa be.*

Önbiztosítási alapot teremt 1936-ra a főváros, közösen az üzemekkel

Az átmeneti időre versenytárgyalás utján kötik meg a biztosítást—A főpolgármester jelentést kért a biztosítások ügyében

A városi biztosítások kérdésének végleges megoldása a közel jövőben megtörténik. Részletesen ismertette a *Fővárosi Hirlap* annak idején az ügyosztálynak azt a javaslatát, hogy a folyó évre hosszabbítsa meg a főváros a fennálló biztosításokat, a következő hat évre, vagyis *az 1936-ig terjedő biztosításokra hirdessen nyilvános versenytárgyalást*, s

ezt a hat évet egyúttal használja fel az önbiztosítási alap megteremtésére

úgy, hogy évente 200.000, a hat év alatt összesen 1,200.000 pengőt tartalékoljon erre a célra.

A tanács véleménye annak idején *megoszlott*, s volt olyan álláspont is, hogy *azonnal át kell térni az önbiztosításra.* Végül az a felfogás győzött, hogy az akcióba be kell kapcsolni az összes üzemeket is, s meg kell kérdezni az ő véleményüket is a kivitel módjáról.

Közben *Ripka* Ferenc főpolgármester is jelentést tétetett magának az ügy állásáról és átkérette magához a biztosítási ügy aktáit.

A főpolgármestertől a napokban érkezett vissza az előterjesztés, s közben beérkezett az üzemek állásfoglalása is, amely mindannyinál egyező abban, hogy a kellő pénzalap nélkül való azonnali önbiztosítás igen kockázatos lenne, s ezért a másik megoldást tartják helyesnek, úgy hogy

hat éven át minden üzem bizonyos biztosítási tartalékról gondoskodik,

s ezt a fővárosi önbiztosítási alaphoz csatolva, teremtik meg hat év mulva, vagyis 1936-ban *az önbiztosítást.*

A tanács most ujra tárgyalja az ügyet, azután kikéri az autonómia szerveinek hozzájárulását, s

rövidesen kiirják a versenytárgyalást az új biztosításokra,

a jövő évi költségvetés összeállításánál pedig *már gondoskodnak az önbiztosítási alap első részletének beállításáról.*

Az *önbiztosítás* rendszerének megalapozásáról és fenntartásáról szóló tervezetet a pénzügyi és városgazdasági ügyosztályok *együttesen fogják elkészíteni.*

A biztosítási ügy rendezésének közeli bekövetkezését csak megnyugvással vehetjük tudomásul, mert a mai állapot nemcsak zavaros és bizonytalan volt, hanem veszedelmes is. Némely épület túl volt biztosítva, viszont

számos esetben érthetetlen irrealitásokkal találkozunk,

s nagy vagyonértékek fillérekkel szerepeltek a biztosításban, nem is szólva arról, hogy *ez a rendszer drága is volt*, mert a különböző biztosításokat nem szisztematikusan, hanem *esetenkint és ötletszerüen kötötték meg.*

LEIPZIGI
TAVASZI VÁSÁR
1929. évben:
Mintavásár: márc. 3—9-ig
Nagy müszaki és építészeti vásár: márc. 3—13-ig
Textilvásár: márc. 3—7-ig
Cipő- és bőrvásár: márc. 3—6-ig
A világ legnagyobb vására Önnek is alkalmat ad szükségleteinek előnyös beszerzésére. Európa legnagyobb mintakiállítványossága. Kimerítő ajánlatot tesz Önnek minden szakmában, kvalitásárukban és márkás cikkekben.
NAGY VASUTI KEDVEZMÉNY:
Különvonat indul Budapest Keleti pályaudvarról március 1-én 19·40 órakor, érkezés Lipcsébe 2-án 14·05 órakor.
Ingyen német és cseh vizum. Utlevelek átvétele ezen vizumok beszerzése végett legkésőbb február 23-ig.
Lakásbejelentések legkésőbb február 20-ig.
Közelebbi felvilágosítást nyujt a tiszteletbeli képviselő: Guhrauer Ottó igazgató, Budapest, VI., Teréz körut 46. I. 2. Telefon Automata 289—81. Hivatalos idő 9—3-ig és a Leipziger Messeamt, Leipzig.

A legtökéletesebben s legjutányosabban beszerezhető hézagmentes padozatburkoló a
LINOLEUM
Uj épitkezéseknél, mindennemü átalakitásoknál ajánlattal dijmentesen szolgál
ELSINGER M. J. ÉS FIAI
Budapest, V. ker., Báthory ucca 6.
Uj telefonszám: Teréz 232—58

MAGAZINER ALBERT ÉS TARSA REDŐNYGYÁR
Budapest, V. ker., Honvéd ucca 38. Telefon: Aut. 106—43

Központi fütés — Vízvezeték Bádogosmunkák
FARKAS IZOR BUDAPEST
VIII. Nap ucca 10 — Telefon: József 336—51.

Bőrkabátok rövid és hosszú, bőrnadrágok, sportmellények, szőrmebundák, soffőrbundák és őrbundák, lábzsákok és kocsitakarók, Trench-Coat, autó bőrfejvédők, és kesztyük.
Ügyeljen az „ABI" védjegyre!
Gyártja:
Aczél Bőrruházati Ipar
Budapest, VII., Károly-körút 13. Telefon: J. 364-91

„NEPTUN" csónakszalon
VI. ANDRÁSSY-ÚT 25 (Drechsler-palota)
CSÓNAKOK
Kaiser, Wiekhardt, Petyerity, Karsai gyártmányok
Fővárosi és üzemi tisztviselőknek
18 havi részletre is
raktárról kaphatók
Dunavölgyi Csónakházak és Kishajóépitő r.-t.
!!!Mintaterme állandóan nyitva!!!

FARKAS LAJOS MÉRNÖK
Telefon: J. 396-78
magas-, mély-beton és vasbeton épitési vállalkozó
Budapest VII, Kolumbus u. 41

Elbírálás végett a pénzügyi osztálynak adták ki a VII. ker. elöljárósági székház létesí ésére vonatkozó magánajánlatokat

Megemlékeztünk annak idején azokról a magánajánlatokról, amelyek tömegesen érkeztek be a tanácshoz a VII. kerületi elöljárósági székház létesítésére. Különböző házeladási ajánlatok mellett építő vállalatok is jelentkeztek, hogy *az évi bérek ellenében ingyen felépítik a Dob uccai telken az új elöljárósági palotát.* Megírta a *Fővárosi Hirlap*, hogy az ajánlatok közül a *Stabil* építő r.t. beadványa mutatkozott legelfogadhatóbbnak, abból a szempontból, hogy a társaság a főváros tervei szerint építené fel az épületet s az nyomban a főváros tulajdonába is menne át, *ezzel szemben a vállalkozó a palota minden helyiségének bérét élvezné 45 éven át.* A városgazdasági ügyosztály a műszaki ügyosztályhoz küldte át elbírálás végett a tervet, s erre vonatkozó véleményét a mult héten küldte le az ügyosztályhoz.

A középítési ügyosztály, értesülésünk szerint,

a Stabil-féle ajánlatot mostani formájában, mai feltételei szerint igen-igen drágának találta.

Nemcsak azért drága — a szakemberek szerint — az ajánlat, mert *a 45 évi terminus túl hosszú*, ha*nem azért is*, mert a *Stabil* az építési tőke amortizálására nemcsak az elöljárósági palotában létesülő magánlakások, üzlethelyiségek, raktárak, műhelyek stb. bérét követeli, hanem

kiköti azt is, hogy a négy évtizeden át a hivatali helyiségek után is fizessen bért a főváros.

és pedig annyit, amekkorát a bérelt Csengery uccai házért ezidőszerint fizet. Főleg az ajánlatnak ezt az utóbbi részét találják az illetékesek *elfogadhatatlannak.*

A VII. kerületi elöljárósági székház kérdésével foglalkozott a legutóbbi tanácsülés is, amelyen *Édes* Endre tanácsnok referátuma után *Solty* Lajos középítési- és *Lamotte* Károly pénzügyi tanácsnokok szólottak hozzá a kérdéshez. A tanács *a most ismertetett álláspontot tette a magáévá*, de mégis úgy döntött, hogy a *Stabil*-ajánlatot, a többivel együtt *a pénzügyi osztályhoz is átteszi elbírálásra* s annak megállapítására,

melyek lennének azok a módosítások, amelyek mellett az ajánlattal érdemben foglalkozni lehetne.

A másik ajánlat, amely elfogadhatónak mutatkozik, a Dohány ucca 84. számu, két uccára szóló, sarokbérpalotára vonatkozik, amelynek megvásárlása, hivatalokká való átalakítása a szakkörök számítása szerint *mindössze 800.000 pengőbe kerülne*, vagyis lényegesen olcsóbb lenne, mint a *Stabil*-féle ajánlat. Itt azonban óriási tehertétel az, hogy

az épületben negyven lakó van, akiknek elhelyezését nem vállalhatja magára a főváros.

Most arról van szó, hogy *a tulajdonos maga próbál egyezkedni lakóival* s ennek eredményétől függ az ajánlat további sorsa.

Bármi történjék is, a VII. ker. elöljáróság dolgát *sokáig elódázni nem lehet*, annál kevésbé, mert a most bérelt épület, amellett, hogy hallatlanul drága, egyre alkalmatlanabbnak bizonyul az adminisztráció lebonyolítására és nemcsak a publikum, hanem *a hivatalnokok is egyre jobban panaszkodnak az ott uralkodó tűrhetetlen állapotok miatt.*

A pénzügyi osztály állásfoglalása után a *bizottságok elé terjeszti a tanács az ajánlatokat.*

A SZÉKESFŐVÁROSI KÖZMUNKÁK TANÁCSA rendeletének megfelelően
FÜSTMENTES a tüzelés
NAGY SZÉN-MEGTAKARÍTÁSSAL

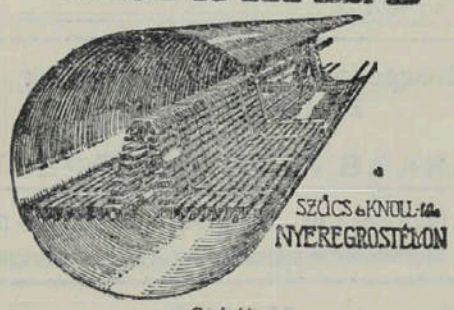

Gyártja:
RÖCK ISTVÁN ÉS ELSŐ BRÜNNI GÉPGYÁR RT.
I., BUDAFOKI-UT 70.
Egyéb gyártmányok:
Gőzgépek, gőzkazánok, téglagyári, jéggyári berendezések, olaj- és borsajtók.
Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk.

fürdőszoba berendezések
Jégszekrények, Sörkimérők — Elektromos Hűtőberendezések
A mészáros-hentes, cukrász, vendéglő és tejipari üzemek részére
WIESEL ADOLF
Iroda és gyár: VI. Dessewfy u. 30 Üzlet: VI, Vilmos cs. út 47
Telef: L. 912—63 és Aut. 291—20

MARINKA IMRE
ÁCSMESTER
Budapest, VII. Czobor-utca 63. sz.

MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPGYÁR R. T.
MÁTYÁSFÖLD
GYÁRTÁSI ÁGAK:
Személyautomobilok, teherautomobilok, autóbuszok
Gyári eladási központ:
Méray Motorkerékpár-Gyár r. t. IV., Váci ucca 1.

DR. SZÉKELY HUGÓ
OKL. MÉRNÖK VASBETON TERVEZŐ IRODÁJA
BUDAPEST, VII. ALSÓERDŐSOR U. 8
TELEFON: JÓZSEF 351—21.

A
Pénzvilág
uj száma ma megjelent!
FŐBB CIKKEI:
Vezér ikk WEKERLÉRŐL
A HITELBANK, HAZAI BANK, LESZÁMITOLÓBANK mérlegeredményeinek részletes bírálata
SZEGÉNY LEVANTE EZIDÉN IS CSAK 80 FILLÉR OSZTALÉKOT FIZET!
Szerdai beszélgetés dr. INTIM ISTVÁN h. vezérigazgatóval a RÁKOSI GYASZRÓL, az OFÉ-ról, a KÖZSÉGI TAKARÉK-ról, a VÁSÁRPÉNZTÁR-ról stb. és még sok más érdekes, aktuális riport
Kapható 40 fillérért
az ujságos-bódékban
és az utcai árus knál
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII. József-körút 86
Telefon: József 322—95

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Vig ucca 24. — Telefon: József 385—52.

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycim: Dunmész
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

Alapitási év 1868. CRISTOFOLI VINCE Telefon J. 381-47
KŐPADLÓ, FAYANCE FALBURKOLAT
Budapest, VII., Gizella-út 31. — Azelőtt Ilka u. 34.

HAMBACH UTÓDA LEUTWYLER FERENC
PAPIRNAGYKERESKEDÉSE ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
Budapest VIII, Tisza Kálmán-tér 1. Telefon: J. 368-21

GERŐ N. NÁNDOR
VII., ALPÁR UCCA 8. Telefon: József 315-29.
Központi fűtés
Vízvezeték
Épület bádogos munkák

Németh Vilmos
épitési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

SZÉKELY ÉS KATONA
épitészek, épitési vállalkozók
Budapest, V., Kád r-ucca 4. — Telefon Lipót 903-26.

RIEDER OTTÓ villamosberendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapittatott: 1895.
A. B. C tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

HARTMANN ÉS CSÁSZÁR ALAPITTATOTT: 1889-BEN
ELEKTROTECHNIKAI, MECHANIKAI ÉS RÁDIÓ TÖMEGCIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, V, KÁDÁR-U. 6
Gyengeáramú és Rádiófelszerelési cikkek
Préselés, csiszolás, ezüstözés, aranyozás, niklelezés és egyébb szinezések

APOR ÉS SZŰCS Fémek és műszaki anyagok vállalata
Budapest V, Váci-út 10
Telefon: 277-18, 277-22

STILLER G. A. és TÁRSA KERESZTŐGYÁR
Vállalja új reszelők szállitását és használt reszelők fölvágását
BUDAPEST, VI., FORGÁCH UCCA 9.
Alapitva 1895. évben. — Telefon: L. 913—36.

Hirsch László
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I., BUDAFOKI-ÚT 22
TELEFON: JÓZSEF 321—17

TÓTH LAJOS
Pala és cserépfedőmester eternit-, cserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarban tartása és tatarozása
Telefon: József 351—01
BUDAPEST, I., Budafoki út 23

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZABAN)

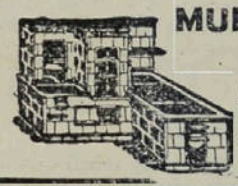

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészitő
Budapest, VII., Rózsa u. 39.
Telefon: J. 312—30.

Telefon: József 464-57 KOVÁCS OSZKÁR Telefon: József 464-57
BÁDOGOS-MESTER. ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., GYEP UCCA 56. SZÁM.

Telefon: Automata 836—28.
MAYER LAJOS
tetőfedőmester, tetőzetek jókarbantartási vállalata
VI. ker., Ferenc József-rakpart 18. sz.

LAMMEL FERENC
BÁDOGOS, VIZVEZETÉK ÉS KÖZPONTI FŰTÉS
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF U. 17.
TELEFON SZÁM: JÓZSEF 441—51.

UNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
TELEFON: AUTOMATA 644—51.
Kertészeti telepei:
BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129.
SOLTSZENTIMRE
PEST-MEGYE

VOZARI PÁL okl. gépészmérnök
Budapest VIII, Hunyadi u. 37. Tel.: J. 373-34
VÁLLAL: Villamosvilágitási, erőátviteli és gyengeáramú berendezéseket Községek, gazdaságok és épületek erőátviteli és világitási berendezések tervezését és készitését. Dynamók és motorok javitását, tekercselését. Gép- és épületlakatos munkákat.

Elkészült a makadám-utak 1929. évi olajozási programja

1,400.000 négyzetméter út területet portalanítanak az idén olajos impregnálással — Az olajjal portalanított uccák jegyzéke

Régi és állandó a panasz nálunk a nyári por miatt, amelynek leküzdésére már évtizedek óta folyik a műszaki hivatalok sokféle kísérletezése. Arra már régen rájöttek az illetékesek, hogy *a budapesti légköri viszonyok mellett az öntözés csak máló segítség*, mert az úttestre permetezett víz *csak percekre tudja lekötni a port.* Kísérleteztek különböző higroszkopikus folyadékok öntözésével is, amelyek külföldön jól beváltak s állítólag 8—10 napra lekötötték a port. Ez a kémiai eljárás azonban nálunk *teljesen hatástalannak bizonyult* s a vegyi anyaggal telített víz ép oly gyorsan felszáradt, mint az, amelyet a vízvezetékből szereztek.

A tanács ezek után abbahagyta a meddő kísérletezéseket és

megmaradt a legjobban bevált olajozó módszer mellett,

amely elég drága ugyan, de *legalább hónapokra hatásos marad.* A főváros vezetőségének az a kifejezett célja, hogy *az összes makadám utakat, kivétel nélkül olajjal portalanítsa.* Az olajjal való impregnálás a vizes makadámburkolatokon a leghatásosabb, ezért az olajozást csak a makadám úthálózatokon folytatják, míg *az egyéb burkolatokon megmarad a vizes öntözés.*

Mivel az előző években, különösen a tavalyi kánikulában heves kifakadások hangzottak el amiatt, hogy az olajozást megkésve és akkor végezték, amikor már a főszezon régen elkezdődött,

a köztisztasági ügyosztály ezidén már jó korán gondoskodott arról, hogy az olajozási program mielőbb elkészüljön

és *kora tavasszal elkezdhessék a munkát,* hogy a poros, meleg időjárás beköszöntése idejére az összes makadám utak impregnáltak legyenek.

A Köztisztasági Hivatal az út- és csatornaépítési ügyosztállyal közösen készítette el az olajozásra kiszemelt utak jegyzékét, amely a *Fővárosi Hirlap* illetékes helyen szerzett információja szerint a következő:

Az I. kerületben:

Az Ág, Albert, Andor, Aranykakas, Árnyas, Átlós, Ballagi Mór, Balogh Tihamér, Bánfy, Báró Eötvös, Barta, Bártfai, Béla király út, Bertalan, Bercsényi, Bére, Bognár, Bornemissza, Bors uccák, a Böszörményi út, Budakeszi Szanatórium útja, a Cinege, Czakó, Cserje, Csetneki, Csillagvölgyi, Csörsz, Daróczy, Dániel, Derék, Dinnye, Diana, Diószegi, Dobogó, Elek, Erdi uti névtelen ucca, Fenyő, Fürj, Gaál, Gellérthegy, Gyöngyvirág, Hegyalja, Hertelendy, Heinrich István, Hengermalom, Hieronymi, Hóvirág, Inczе, Karafa, Karthausi, Kereszt, Királyhágó, Kiss Áron, Kléh István, Kovács, Koronaőr, Költő, Kruspér, Kuruclesi, Kútvölgyi, Lágymányosi, Laufenauer, Logodi, Magyarádi, Mányoki, a Maros ucca egy szakasza, Mátrai, Menyét, Mészöly, Mihály, Napos u., Nárcisz, Naphegy tér és ucca, Németvölgyi út felső szakasza, a Németvölgyi út a Farkasréti temetőben, a Nyárs, Óra, Orom, Orlay, Orvos, Péterhegyi, Ráth György, Sirály, Szajkó, Szendy, Székács, Tarczali, Táltos, Tatár, Tóth Lőrinc, Törpe, Vincellér, Völgy uccák, a Svábhegyi csillagvizsgáló útja, a délivasúti hurokvágány, az Etele tér, a Hantos, Hárshegyi, Hidegkuti, Istenhegyi, Jánoshegyi szerpentin, Kissvábhegyi, Labanc, Lejtő, Lipótmezei, Lóránt, Mártonhegyi, Mátyás király, Mohai, Normafa, Orbánhegyi, Ördögorom csárdai, Rege, Remete, Sasadi, Sárbogárdi, Sashegyi, Szarvas, Szépkilátás, Szirtes, Tárogató, Tétényi, Tündérhegyi, Vadorzó, Váli, Városkuti, Verpeléti, Virányos, Zalai, Zámori, Zirzen Janka, Zugligeti, Zuhatag és Zsámbéki utak, a Kereszt tér, a Nádor tér, a Szentgyörgy tér, a Széchényi emlék-kút környéke.

A II. kerületben:

Az Ákos, Áldás, Apostol, Aranka, Csopaki, Ervin, Eszter, Érmelléki, Ezredes, Fillér, Garas, Hadapród, Hidász, Hunfalvy, Káplár, Keleti Károly, Levél, Báró Liptay, Margit, Mecset, Orgona, Orsó, Riadó, Ribári, Rózsahegy, Sikló, Szalonka, Szemlőhegy, Szilfa, Tapolcsányi, Trombitás, Tulipán, Zárda, Zivatar, Zita királyné, Wolkman, Alvinczi, Csónak, Fény, Katalin, Öntőház, Tégla, Vérhalomi és Virágárok uccák, a Battai, Budai László, Csévi, Görgényi, Nagybányai, Rókushegyi utak, a Margit rakpart (a Park mellett is), a Pálffy tér, a Rózsahegyi szerpentin, Ujlaki rakpart és Hermann Ottó út.

A III. kerületben:

Az Ákác, Bogdányi, Calvin, Csalma, Dara, Daru, Dózsa, Drugeth, Emese, Emőd, Föld, Galagonya, Határ, Hévizi, Hunor, Keve, Kerék, Körte, Laktanya, László, Majláth, Matróz, Megyfa, Miklós, Nánási, Nimród, Pacsirta, Perényi, Petur, Pomázi, Raktár, Rupp Imre, San Marco, Szőlőkert, Timár, Vasútmenti, Viador, Vérhalom, Zaránd, Zápor, Zöldmáli és Zsigmond uccák, a Donáti kápolna útja és a Gázművek útvonalai, az Óbudai rakpart, az Óbudai temető útjai, a Szentendrei és Szépvölgyi utak, a Miklós tér, a Zsigmond tér.

Az V., VI. és VII. kerületben:

A Berzenczei, Meder, Tisza, Tutaj uccák és az Ujpesti rakpart.

A Babér, Balázs, Bulcsu, Czobor, Csata, Dévai, Faludi, Figyelő, Forgách, Frangepán, Fövény, Fáy, Gyöngyösi, Hajdu, Jász, Levente, Lomb, Lőportár, Máglya, Mohács, Szegedi, Szegszárdi, Szőnyi, Tatai, Taksony, Tünde, Üteg, Teve uccák, a Rákospalotai út, a Szent László út, a Madarász-telep és a Tripolisz névtelen uccái.

Az Angol, Bácskay, Bibor, Dongó, Fürész, Gyarmat, Ilosvay, Káldi, Komócsi, Korong, Kövér Lajos, Laky Adolf, Lőcsei, Örnagy, Öv, Pillangó, Róna, Tábornok, Telep, Utász, Várna, Zugló és Gervay uccák, az Aréna út külső szakasza, az Egressi út, Fogarasi út, Francia út, Hajcsár út, Mexikói út és Ilosvay tér.

A VIII., IX. és X. kerületben:

A Dobozi, Juranics, Kálvária, Kőris, Kőrös, Losonci, Lóvásár, Mosonyi és Tömő uccák.

A Csont, Ecseri, Határ, Koppány, Lenkey, Pápay István, Remete, Timót, Vágóhid, Vendel, Zombori uccák, a Gyáli út és Ecseri út sarkán levő kislakásos telep uccái, az Ecseri út makadámozott része, a Hungária út Gyáli uti szakasza, a Gyáli út, a Gubacsi út, a Haller és Tóth Kálmán uccák közötti út, a Vágóhid és Máriási uccák közötti rész.

Az Akna, Alkér, Apaffy, Kerékpár, Gránát, Harmat, Juranics, Kozma, Márga, Noszlopi, Óhegy, Szlávy, Tárna, Tuzok, Vasgyár, Árpa, Balkán, Beleznai, Csernyus és Pesti Gábor uccák, a Népliget fő útvonalai, a Hungária körút kőbányai szakasza, a Gyüjtőfogház mögötti út, a Kereszturi út, a Maglódi út és a Pongrácz út.

Rákosfalván:

az Álmos, Kántorné, Megyeri, Remény, Vezér, Vértes, Zalán, Zsivora, Halas, Heves, Jernei, Juhász, Kabai, Kalocsai, Ladányi, Lengyel, Makk, Méhes, Nemes és Pogány uccák, a Rákosfalvai Templom tér, Mázsa tér, Szigligeti út, Külső Jászberényi út és a Pilisi út,

összesen 417 ucca, 1,400.000 négyzetméter területtel

Eredetileg 1,500.000 négyzetméter terület olajozása volt tervbe véve, ez azonban *később redukálódott,* mert több más ucca egyéb pormentes burkolatot kap, egyeseket újra hengerelnek, vagy csatornáznak s ez akadályozza az olajozást, viszont

vannak olyan útvonalak is, amelyeken egy új módszert, a „Danubia olajozást'' próbálják ki.

1928-ban összesen 1,405.930 négyzetméter utat olajoztak, az idén azért valamivel kevesebbet, mert

a tavaly még makadámos burkolatok egy részét azóta modern fedőanyagra cserélték.

Az idei útolajozásra eredetileg 1,048.320 pengő volt előirányozva, de a terület redukciója folytán elég lesz az egész munka végrehajtására 1,020.000 pengő is.

Ezután informátorunk így folytatta:

— Az olajozási programból törölt 60 ucca közül például *az Alkotás ucca kövezve, a Budakeszi út kátrányozva lesz,* kiépítik a Budaörsi utat is, az Enyedi ucca kiskocka burkolatot kap, nemkülönben a Fenyő ucca is, a Győző ucca és Jánoshegyi úton a *Danubia* rendszert próbálják ki, esetleg az utóbbi kátrányozva lesz, a Gregus ucca már ki van kövezve, ugyanígy a Karthausi út is, a Kútvölgyi út építés alatt áll, a Mikó uccában és a Maros ucca belső szakaszán ugyancsak a *Danubia* rendszert alkalmazzák,

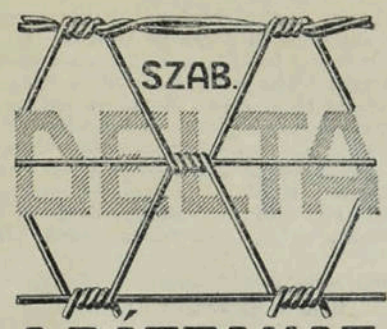

DRÓTFONAT
A LEGJOBB KERITÉSANYAG.
KOLLERICH PÁL ÉS FIAI
BUDAPEST. IV. FERENC-JÓZSEF RAKP. 21.

V
BUDAPEST,
VI., HORN EDE UCCA 5.
TELEFON:
L. 994-51
L. 985-83

Waldmann Sándor
egészségügyi-, viz-, gőz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése
VI. Jókai ucca 6. sz. Telefon: Aut. 102-74
Dús raktár fürdőszoba és minden féle vizvezetéki felszerelésekben Versenyképes árak és fizetési feltételek

SZVETICS JÓZSEF
építési vállalkozó
BUDAPEST, TELEP UCCA 8.

HERZ TESTVÉREK
linoleum burkolási szakvállalat
Telefon J. 429-06
FŐÜZLET: Budapest, VI., Király ucca 13.
Fióküzlet: Budapest, IV. Kálvin-tér 4.

AZ 1929 ÉV ÚJ TIPUSAI
RÁBA-KRUPP
RÁBA A. F.
NEHÉZTEHERAUTÓK | GYORSTEHERAUTÓK
ÜZLETI GÉPKOCSIK | Betegszállitóautók
TÜZOLTÓAUTÓK | LOCSOLÓAUTÓK
Szemetgyüjtő autók | AUTÓPÓTKOCSIK
AUTOBUSZOK

MAGYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R. T.
AUTOMOBILGYÁRA
GYŐR
Kérjen ajánlatot a központi igazgatóságtól:
Budapest, V.
Deák Ferenc u. 18
Telefon: 818—50
Minden pillanatban rendelkezésére áll javítóműhelyünk és alkatrészosztályunk:
Budapest, X.
Kerepesi-út 26
Telefon: József 153—84

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPEST, VII, ÖRNAGY UCCA 4. SZ.

a Nárcisz ucca és az Orbánhegyi út kátrányozva lesz, a Szentgyörgy tér és a Szüret ucca is, a Váralja uccát *Danubiával* kezelik, a Városmajor ucca kőburkolatot kap a Villányi úttal együtt, a Szász Károly uccát, a Pasaréti utat és a Zugligeti utat a Szarvas utig ugyanesak kátrányozzák, a Solymári ut kövezve lesz, *a Sziget ucca aszfaltburkolatot kap*, a Kisfuvaros ucca is aszfaltozva lesz, az Ernő uccát keramit burkolattal látják el, a Gubacsi utat a városi házak előtt kikövezik, a Vaskapu uccát is keramittal burkolják, az Asztalos Sándor uccát kátrányozzák.

Az olajozási munkálatokat a főváros ezidén is

több vállalkozónak adja ki,

akik mindenről, anyagról, munkásról stb. gondoskodnak, *a főváros csak az olajozó tankokat bocsátja rendelkezésre.*

A tavalyi olajozási munkálatok a *Magyar Olaj és Vegyi Művek*, a *Nyirbátori Petroleum r. t.*, a *Fanto művek*, a *Magyar Petroleum r. t.*, a *Steaua*, a *Hazai Kőolaj rt.* és a *Schwarcz R. és Tsa* cégek között oszlottak meg. A főváros minden valószinüség szerint, az idén is ezeket a cégeket hivja fel ajánlattételre, esetleg a „*Steaua*" kivételével, amely vállalat időközben tisztán román érdekeltség kezébe ment át.

Érdeklődtünk

Némethy Béla tanácsnoknál,

a köztisztasági ügyosztály vezetőjénél az olajozás lebonyolításának egyéb részletei iránt is. A tanácsnok ezeket mondta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Ezidén már közel jutunk annak a célnak az eléréséhez, hogy

a főváros területén olajozatlan makadám út úgyszólván nem lesz,

ami sokat jelent: a por elleni küzdelemben s különösen a *budai hegyvidéki utakra* leszünk nagy gonddal. A cégeket utasítjuk arra, hogy

kellő időben kezdjék meg és végezzék el a munkát,

hogy meg ne ismétlődjenek a tavalyi panaszok. Sőt arról is intézkedünk, hogy a főolajozás megkezdése előtt a vállalkozók az útvonalakra, már az első száraz tavaszi napokon, a por lekötésére, *előzetes olajöntözést végezzenek.* A szerződésekben errenézve *külön kikötések lesznek.* Kísérletezünk egy új rendszerrel is, a *Danubia-olajozással*, amely *állítólag* felülmulja az eddig alkalmazott eljárásokat. Hogy ez tényleg megfelel-e a valóságnak, azt majd kísérleti tapasztalatok után fogjuk megállapítani.

Week-end házak a budai hegyvidéken

A világjáró idegen nem győzi dicsérni Budapest környékének szépségeit, az ózondús levegő, a klimatikus hegyes-völgyes táj kellemes meglepetésben részesíti s váltig hangoztatja, hogy nincs a földnek még egy nagyvárosa, melynek környéke hozzá hasonlatos volna. Sajnos, *maga a budapesti polgár alig ismeri a mi természeti kincseinket.* Ennek a negligációnak talán nemcsak a közönség az oka. Itt hiányzik valami lényegbevágó, itt *tenni kell valamit, hogy a város közönségét közelebb hozzuk a városhoz.* Minden módot és eszközt meg kell ragadni, hogy

legalább a nyaraló közönséget és a pihenni vágyó családokat idekössük, ide édesgessük, a mi gyönyörű hegyvidékünkhöz.

Igaz, hogy a város intéző körei arról nem tehetnek, hogy *a telekspekuláció és a méregdrága nyaralóépítés megnehezítik a hegyvidék megfelelő fejlődését* és a tavaszi, nyári vidéki inváziót, viszont azonban rendelkezésére állanak megfelelő eszközök, melyek a gyengébb vagyoni viszonyok között élő tisztviselő, kereskedő, stb. családokat idekösse, idemarasztalja a mi kezünk ügyében levő csodaszép, egészséges, könnyen megközelíthető hegyvidékünkhöz. Egy ilyen eszközre kívánok rámutatni, azzal a tervvel, hogy

a városi tanács tegye lehetővé, úgy mint sok külföldi városban a week-end házak építését a városi erdőkben.

E sokezerholdas erdők szegélyein, tisztásain és parlagon heverő földjein a hegyvidék panorámáját emelné egy-egy 50—100 csinos, szines palatetejű week-end házikóból álló házesoport. Az idei évben *próbaképen egy-két ilyen telep felépítését kellene megengedni.* A székesfőváros maga jelölné ki az e célra alkalmas helyeket, amelyeken a 10 m²-nél nem kisebb, 50 m²-nél nem nagyobb week-end házikók épülnének, természetesen *ideiglenes jelleggel, a főváros által elfogadott tervek szerint.* E tervek megbirálását rövid úton kell elintézni. A telkek egyenként 40—50 m²-es részekben egyelőre 5 évre lennének bérbeadva, talán *négyszögölenként 50 fillérért.* Természetes a 10 évi bérlet kedvezőbb lenne a közönség szempontjából. Egyedül a vízzel való ellátás okozna némi nehézséget, de *a budai hegyvidéken is van számos hely, ahol vízvezetéki kút, vagy hegyikút, forrásvíz, stb. található.* Ez már az illetékes erdészeti közegek dolga.

A közönség ama része, amely nyaranta egészségi okokból családostól kénytelen kivonulni a városból, *minden tőle telhető módon azon lesz, hogy week-end házikóját itt építse fel a budai hegyek között*, amely lehetővé teszi, hogy hivatal, vagy üzlet zárása után mindennap otthon legyen családjánál, hiszen sokkal megfelelőbbet talál a budai week-end szobában, mint a rozoga és egészségtelen parasztházban, vidéki szállodában, vagy a betegségekkel fertőzött vidéki nyaralóban. A kis week-end telepek vonzerővel fognak hatni a közönségre, amely *hálával fogadná a vezető körök szociálpolitikai intézkedéseit.*

Az elvonuló nyaralóközönség által elvont forgalom mérhetetlen kárt okoz a város gazdasági életének, viszont

a helyhez kötött nyaraló minden költsége itt marad Budapesten.

A telekbérletek révén befolyó jövedelem tekintélyes összege *tiszta bevételt jelent a városnak*, amelyre semmi kiadása nincs.

A művelt nyugaton a week-end mozgalom fejlesztése érdekében nagy áldozatokat hoznak. Az

a cél, hogy a füstös városból minél nagyobb néprétegeket eltávolítsanak,

hogy az egészséges levegőn helyrehozzák, ami a munka napjain a hivatalszobában, az üzletben, stb. leromlott. Mélyszántásu népjóléti törekvés, amelynek fontosságát a nyugati mentalitás nélkülözhetetlennek tartja. Mi előnyben vagyunk a nagy metropolisok fölött, mert amiért amazok kénytelenek a lakosságot a legtávolabbi vidékre küldeni, lemondván a város nagy gazdasági érdekeiről, *nekünk kéznél van a szép, a gyönyörű, az áldott erdőkoszorúzta budai hegyvidék.*

E terv városgazdasági, közegészségi és közjóléti szempontból eléggé nem méltányolható s annak intézményes beállítását örömmel fogadná a társadalom minden rétege.

A magam részéről szívesen szolgálnám a város érdekét megfelelő, a külföldön szerzett tapasztalatokon alapuló tervezet előterjesztésével, ha az illetékes körök erre felszólítanának, hogy még a télen, a legalkalmasabb időben, az előmunkálatokkal elkészülvén, *már az idei tavasszal az első week-end telep felépüljön.*

Pollák Lipót
építési vállalkozó.

GYORSAN KELL A GYORSVASÚT

Irta: Kardos Jenő főv. biz. tag

Nem múlik el nap, hogy Budapest közlekedésének bajairól a napilapokban ne olvasnánk. Az utazó közönség évek óta sinyli a bajok felgyülemlését és vagy népgyűléseken, vagy az egyes napilapok hasábjain juttatja panaszát kifejezésre, bár hiába, mert *az esztendők óta tartó folytonos tanácskozásokon és gyüléseken kivül, vajmi kevés javulás, pozitiv eredmény tapasztalható.*

Ha a külföldi nagy metropolisok gyorsvasútjának keletkezését kutatjuk, azt látjuk, hogy

ezeket nem az ötletszerüség teremtette meg, hanem inkább a szükségszerüség,

amennyiben *a felszini villamos vasutak képtelenek voltak önmagukat tovább fejleszteni* és a kivánt igényeknek megfelelni. E városok területén *a gyorsvasutak azok, amelyek a nagy embertömegek számára a mindinkább növekedő térbeli nehézségeket igyekeznek legyőzni.* Hol vagyunk mi ettől? A mi

földalatti villamos vasutunk ma is ott tart, mint megnyitása napján,

Ha Budapest forgalmát vizsgáljuk, azt látjuk, hogy *a város belsejében, a szivében jóformán újabb felszini vonalakat már nem építhetünk* és ha a teljesítőképességet több kocsi beállításával bizonyos mértékben tudnánk is fokozni, ezt sem tehetnők meg minden egyes vonalon:

gyökeres javitást csak a földalatti gyorsvasutak épitése által érhetnénk el.

A gyorsvasút megépítése *nem zárja ki az uccaszinti egyéb közlekedési eszközök intenzív fejlődését*, sőt helyes és egységes közlekedési politika mellete ezt egyenesen *meg is követeli.* A megépítendő

gyorsvasút egymagában bármily vonalakat is érintene, a BSzKRt nélkül el sem képzelhető, a kettő kell, hogy egymást megfelelően kiegészitse.

A BSzKRt-ra még óriási feladatok várnak. Igen nagy beépített és lakott területek vannak, különösen a periferiákon *minden közlekedési eszköz nélkül.* Megfelelő előtanulmányok után

a gyorsvasútból kezdetnek elegendő volna két-három vonal.

Igy pl.: a Közvágóhidtól kiindulva Boráros tér—Calvin tér—Egyetem tér—Kigyó tér—Vörösmarty tér—Szabadság tér—Berlini tér—Váci úton át Ujpestig. A Berlini térről egy kiágazás a Lipót körúton, a Dunán át Pálfy térig. A Kigyó térről egy külön vonal a Kossuth Lajos uccán, Rákóczi úton, Thököly úton át Zuglóig. A Vörösmarty téren a Ferenc József földalatti vasút csatlakozna, ahol *az átszálló forgalom részére megfelelő földalatti pályaudvar vonal épitendő*, ugyanilyen a Kigyó téren és Berlini téren. Elsősorban tehát

olyan városrészeket kellene összekötnünk, amelyek között nagy tömegek mozognak

és igy a nagy beruházási tőke kamatai bőven megtérülnének.

Természetes, hogy mindezeket a kérdéseket alaposan és a legkisebb részletekig *behatóan meg kell vizsgálni, tárgyalni.* De

minél előbb, sürgősen, mert ez a milliós város megérett már a gyorsvasútra és nehezen nélkülözi azt.

Lehetetlen helyzet, hogy Pesterzsébettől Obudáig tovább tartson az utazás, mint Budapesttől Székesfehérvárig. *Nincs tehát ma fontosabb és sürgősebb gazdasági, szociálpolitikai és közlekedésügyi feladat, mint a gyorsvasút megépítése, ami Budapest további természetes fejlődését vonja majd maga után.* A közlekedés ennek a gyönyörű, csodás szép városnak az érverése, nem ismerhet megállást és napról-napra fejlődnie kell. Esztendők óta csak igéretek, programbeszédek hallatszanak. Nem szavakat és szép szólamokat, hanem *tetteket vár Budapest közönsége.*

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi-utca 25. Telefon: J. 380-30

Kárász Géza okl. mérnök építőmester
Budapest, VII., Dohány ucca 16. Tel: J. 370-38.

SCHWEIGER REZSŐ ÉS KULÁS JÁNOS kövezőmesterek és útépítési vállalkozók
Budapest, III, Üröml ucca 41

VAITS SÁNDOR
épitőmester, épitési-vállalkozó
Budapest, VIII., Baross ucca 77. Telefon: J. 425-01

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975-62

BAUER DÉNES UTÓDA
HOFMAN DÉNES okleveles mérnök
bádogos, gáz, vízvezeték, csatornázási központi fűtési vállalkozó
I. kerület, Szász Károly ucca 5. szám
Telefon: Automata 539—59

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
slavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és diszes kivitelben, asztalparkét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfürész Részvénytársaság. Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut. 212—44.

MOTYÁSSY ANTAL ÉS FIA
mázoló és festő-mester
BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 368-43

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

TELEFON: J 395—78 HLATKY JÓZSEF TELEFON: J. 395—78
OKL. MÉRNÖK MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALATA
Magasépités, út, vasút, hídépités, vasbeton
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 77—79, I. EM. 17.
Saját anyagtelep: I., FEHÉRVÁRI-ÚT 78. Telefon: József 395-78

Hochhauser
Ferenc épitési vállalkozó Budapest IX., Soroksári ut 38. Tel.: J. 459-81

DUDUS ERNŐ
épitési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

Moor Géza épitőmester
Budapest, VI., Retter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

KISS BÉLA ÉS TÁRSA
KERTÉPITŐ ÉS KERESKEDELMI KERTÉSZETI TELEPEK
II., Pasaréti-ut 77 — II., Hidegkuti-ut 3
Telefon: Aut. 644-02.

TELEFON: A. 201—43 STEFKOVICS SÁNDOR
KŐMŰVES MESTER
BUDAPEST, VI., IZABELLA UCCA 44-b

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

A bankmérlegek

Belső tőkeképződésünk meghaladja a külföldi eladósodást

Gyors egymásutánban jelennek meg a budapesti pénzintézetek beszámolói az 1928. évi üzleti tevékenységükről és az elért üzleteredményekről. Annak ellenére, hogy az elmult év általános gazdasági konjunktúrája kedvezőtlen volt, *a pénzintézetek üzleteredménye kivétel nélkül emelkedő irányzatot mutat.* Ez a látszólagos ellentét abban leli magyarázatát, hogy vezető pénzintézeteink egyre jobban koncentrálják tevékenységüket a *folyó hitelüzletre*, amely pedig a növekvő hitelkamat következtében a dolgozó tőkéknek nagyobb gyümölcsöztetést biztosított. Mégis a pénzintéztek külön érdeméül kell elismerni, hogy a nyár folyamán bekövetkezett *egy százalékos hivatalos rátaemelést* nem használták ki teljes egészében, az aktív és passzív kamatok közötti különbözet (marge) megfelelő emelése érdekében, hanem a hitelkamatot túlnyomórészt csak annyival emelték, amennyivel a betéti kamatot. Ennek következtében a kamatszámlák hozama annyival emelkedett, amennyivel a saját tőke többet kamatozott, és amennyivel a nagyobb hitelforgalom a kamatnyereséget megduzzasztotta. Emelkedett továbbá a kamatjövedelem a pénzintézetek saját értéktárcájában és érdekeltségeiben bírt részvények 1927. évi magasabb osztalékai révén is.

Valamennyi intézetnél a hitelüzlet arányai növekedtek; nagyobb lett a váltótárca, emelkedett a debitorok tétele. Különösen a váltóeszkomptban volt erősen emelkedő a forgalom, úgy hogy a váltótárcák átlagban már meghaladják a békeállomány 60%-át.

Pénzintézeteink a betétek erőteljes gyarapodása folytán állandóan növekvő tőkékkel dolgoznak. Az eddig megjelent mérlegadatokból vonható tanúság szerint három év alatt, az első pengőzárómérleg (1925 dec. 31.) óta a *dolgozó tőkék átlagban több, mint megháromszorozódtak*, ami minden ellenkező vélemény megcáfolásával beszédes bizonyítéka a *hazai tőkeképződés erőteljes megindulásának.* A túlságos külföldi eladósodástól való félelem már ez okból is alaptalan.

A pénzintézeteink által kezelt tőkék gyarapodása a szanálás óta feltétlenül meghaladják az ezen idő alatt külföldön felvett összhitelek mértékét.

Az eddig közzétett 7 nagy pénzintézeti mérleg szerint csak e hét intézetnél közel *egy milliárd pengőre* rug három év alatt a kezelt összlőkék növekedése. Bizonyos, hogy a többi budapesti és az ország valamennyi vidéki intézeténél ugyanez az emelkedés legpesszimisztikusabb számítás szerint *egy félmilliárdot* legalább kitett. Ezzel szemben az összes külföldi eladósodás (rövid lejáratú hitelekkel együtt) nem rug többre 1300 milliónál, úgy hogy a *belföldi tőkeképződésben a külföldi hitel bőséges* fedezetet talál.

Ez a legvigasztalóbb momentum, a mely a súlyos gazdasági helyzetben a mérlegoszlopok számadataiból kiviláglik, mert csalhatatlanul bizonyítja, hogy a magyar közgazdasági élet ereje és ellenálóképessége még mindig nem tört meg a reázudult csapások alatt. Amíg ez az ország hitelszervezete ilyen nagyszerűen állja ki a tűzpróbát: nincs ok sem csüggedésre, sem lemondásra.

Az *egyes pénzintézetek* eredményeiről a következő részletekkel számolunk be:

A Magyar Általános Hitelbank

tiszta nyeresége 1928-ban 7,446.928 P. volt, 1927: 6,984.093 P.-vel szemben. Mindazonáltal az osztalék változatlanul 5.50 P marad, minthogy az igazgatóság súlyt helyez erős tartalékolásra, és e célból 1 millió pengőt az intézeti tartalékalapokra, 3—300.000 pengőt, egyenként a nyugdíjpénztár gyarapítására, valamint a régi nyugdíjasok alapjára, 824.000 pengőt pedig tantiémmentesen tisztviselői jutalékokra fordít. A kamat- és osztalékjövedelem 11,067.808 pengőre (+ 2,115.005 P.), az árunyereség 734.593 pengőre (+ 58.974 P.) rugott. A mérlegtételek közül az adósok 1927 millió (184.8 millió) pengővel, a váltótárca 101.6 millió pengővel (89.8 millió) szerepelnek, míg az értékpapírtárca az intervenciós vásárlások és a tőkeemelkedésekkel kapcsolatosan átvett új részvényállomány folytán 4.4 millióval emelkedett. Az *idegen tőkék* lényeges gyarapodást mutatnak: így a takarékbetétek 51,250.266 (1927: 41,134.567) pengőre, a folyószámlabetétek és hitelezők együtt 292,261.439 pengőre (255,593.380 P.) emelkedtek. A záloglevélkölcsönállomány 7,462.066 dollárra emelkedett az előző évi 3,983.514 dollárral szemben. A mérleg főösszege 443.9 millió pengő (378.5 P.). Az összforgalom 18.360 millió P-ről 22.431 millió P-re, a pénztári forgalom 4004 millió P-ről 4658 millió P-re szökött fel.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank

Weiss Fülöp elnöklete alatt tartott rendes évi közgyűlése az igazgatóság javaslatai értelmében az 5,805.157 pengő tiszta nyereségből (1927: 5,066.365.) részvényenként 7 pengő osztalék kifizetését határozta el. A különböző *tartalékalapok* javadalmazására egy millió és kétszázezer pengő, a hivatalnok-segélyalapok javadalmazására pedig 60.000 pengő fordíttatik. Az igazgatóságba új tagokként dr. *Bíró* Pál, a Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Rt. elnöke és dr. *Hardy-Dreher* Béla, a felügyelőbizottságba pedig új tagként *Stux* Sándor, az Első Budapest Gőzmali Rt. vezérigazgatója választattak be. A *7 pengős osztalék* e hónap 6-ától kezdve fizettetik ki, csakis az 1928 január 1-én kibocsátott új, már pengőnévértékre szóló részvények *125. számú szelvényei* ellenében. A régi részvények további intézkedésig díjtalanul cseréltetnek át új részvényekre.

Magyar Leszámítoló és Pénzváltó Bank

Az igazgatóság által megállapított zárószámadás *2,508.144 P tiszta nyereséggel* zárul, szemben az előző évi 2,367.141 pengővel. Az igazgatóság a február 18-án megtartandó közgyűlésnek javasolni fogja, hogy a rendes tartalékalapra 150.000, a nyugdíjtartalék növelésére 100.000 a Madarassy-Beck Miksa báró-alap javára 50.000 pengő fordíttassék, míg osztalékul a tavalyi 6.50 pengővel szemben darabonként 7 pengő (14 százalék), összesen 1,680.000 pengő fizettessék ki. A fennmaradó 78.157 pengőt az új üzletévre vezetik át. Az intézet kezelésére bizott idegen tőkék az 1927. évi 83,837.126.41 pengővel szemben most 105,059.444.91 pengővel szerepelnek. A váltótárca 31,872.090.17 pengőről 40,640.471.43 pengőre emelkedett. Az adósok tétele is jelentékeny mértékben emelkedett. A jelzálogüzlet terén további 9,718.101 pengő kölcsön folyósíttatott, úgy hogy az 1928. év végével elszámolt törlesztéses jelzálogkölcsönök összege 34,235.940 pengőre rúg. A községi kölcsönüzlet terén egyébként is jelentékeny tranzakciókat hajtott végre az intézet.

A bank érdekkörébe tartozó vállalatok, mind igen kielégítő eredményt értek el és az elmult évben nagyobb osztalékot fognak fizetni. Ugyanígy a Nagybecskereki Cukorgyár is emelni tudja osztalékát.

A Hazai Bank

február hó 15-ére kitűzött rendes közgyülés elé terjesztendő mérlege 3,069.688.54 pengő bruttó nyereséget tüntet fel az előző évi 2,664.546.76 pengővel szemben. A kimutatott bruttó nyereségből a kiadások és költségek levonásával *1,535.199 pengő a tiszta nyereség*, szemben az előző évi 1,053.988.50 pengővel.

A nyereségből a közgyűlés elé terjesztendő javaslat szerint 1,125.000 pengő (előző évben 720.000 pengő) fordítandó a lefolyt évben felemelt alaptőke után osztalék fizetésére, úgy hogy minden egyes 40 pengő névértékű részvény után az 1928. üzletévre 4.50 pengő osztalék (11.25%) fog kifizetésre kerülni. A tartalékalap 173.998 pengővel dotáltatik és ezzel 2.2 millió pengőre emelkedik. A nyugdíjpénztár 80.000 pengővel, a Szitányi Odön-alap 25.000 pengővel fog emelkedni.

A mérleg adatai szerint a váltótárca 21,516.409 pengőre, a bank által kezelt betétek és idegen tőkék 40,191.443.90 pengőre emelkedtek.

(Folytatás a 10-ik oldalon.)

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 365—25.

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL **FAISKOLAI CIKKEK**
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőoltványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN **TOST ÉS MOLNÁR**
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár
Vasöntöde
Telefon L 905-74, 905-75 BUDAPEST, V., Váczi út 48 Alap. 1867.

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGI GYÁRA
B U D A P E S T,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

Gépmunka, gépszerelés, alkatrészgyártás, edzés, kovácsolás, autógén hegesztés, autójavítás.
HORVÁTH ÉS TÁRSA
Autómechanikai és Gépipari Vállalat
Budapest, VIII, Práter u. 64. Tel. J. 311-13

KÖRNYEI LAJOS
SZOBAFESTŐ, MÁZOLÓ és ARANYOZÓ MESTER
Iroda: BUDAPEST, X., SZŐRÉNY-U. 5.
Műhely: VI., STEFÁNIA ÚT 2. TEL. J. 441—99

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérőkküldés díjmentes.

Költségvetés és mérőkküldés díjmentes.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszívással.

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST
Szabadalmazott „Jm“
kompressor nélküli DIESEL-MOTOR
a legtökéletesebb erőgép.
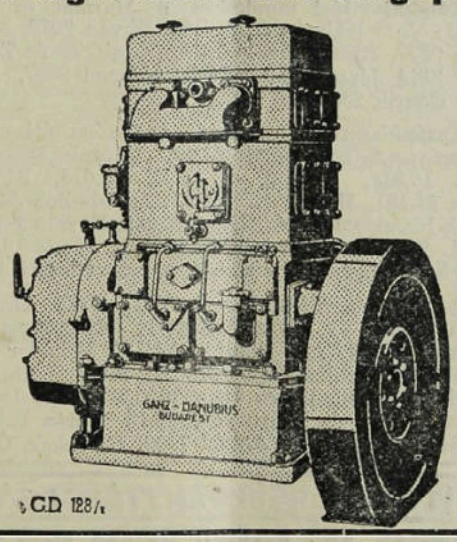

CD 128/1

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítását és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyáraink-ból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI-UTCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

CSILLAGHY ÉS TÁRSA
MŰSZAKI KERESKEDELMI TÁRSASÁG — Telefon
MŰSZAKI ANYAGOK, OLAJOK, GÉPEK — J. 441-44
Budapest, VIII., Kisfaludi u. 7

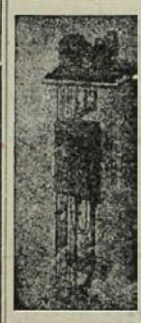
KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(SAJÁT GYÁRTELEPÜNKÖN)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonóna a legtökéletesebb kiviteliben való gyártása
TELEFON: Lipót 960-24.

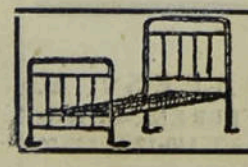
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. **VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett.** Tel. J. 422-12.

KNUTH K. mérnök és gyáros
Budapest, VII., Garay ucca 10. sz.
Telefon: József 510-75
Vízvezeték **Központi fűtés**

Az intézet érdekköréhez tartozó vállalatoknál (Union Nasic, Fővárosi Sörfőző, Pannónia Sörfőző, Borsod-Miskolci és Debreceni István gőzmalom rt., Első Békésesabai Gőzmalom Rosenthal Márton rt., „Kühne" mezőgazdasági gépgyár rt., stb.) fennálló érdekeltség hagyományosan a konzervativ mérlegkészítési elveknek megfelelően változatlanul értékeltettek.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület

Biró Zsigmond udvari tanácsos, intézeti elnök elnöklete alatt lefolyt 89-ik évi rendes közgyűlése az igazgatóság valamennyi javaslatát eghangúan elfogadta és ennek megfelelően elhatározta, hogy a 3,400.388 P tiszta nyereségből (tavaly 2,850.127 P) *f. hó 8-tól kezdve* fizettessék minden részvény után *14 P* (tavaly 12 P) *osztalék*, a különböző tartalék, nyugdíj- és segélyalapokra 750.000 P (tavaly 600.000 P), a tisztviselők külön jutalmazására 125.000 P (tavaly 100.000 P) és a fennmaradó 60.461 P (tavaly 49.849 P) az 1929. évi nyereség- és veszteségszámlára vitessék át. Ugyanakkor elhatározta a közgyűlés, hogy az alaptőke *40.000 darab* egészében a régi részvényeseknek fölajánlandó új részvény kibocsátásával *16,000.000 P-ről 20,000.000 P-re emeltessék föl.*

Az új részvényeknek kibocsátási ára 185 pengő, minden költségtől mentesen. Határozattá emelte a közgyűlés az igazgatóságnak azt az előterjesztését, hogy a régi nyugdíjasok nyugdíjátértékelési arányszáma *50 százalékról 55 százalékra*, a tényleges szolgálatot teljesítő tisztviselők nyugdíjhányada *75 százalékról 80 százalékra* emeltessék föl. A felügyelőbizottságba dabasi *Halász* Bálint, a választmányba pedig, amelynek az újra választott régi tagokon kívül új tagokként *Kövess* Béla dr., *Schmidt* József dr. és *Szőke* Gyula dr. választattak meg.

Az igazgatóság *Kurdin* József és *Fábry* Géza dr. főtisztviselőket cégvezetőkké; *Menczel* Lajos és *Wydler* Tivadar helyettes főtitkárokat főtitkárokká nevezte ki.

A Magyar Tisztviselők Takarékpénztára r.-t.

február 6-án tartotta XXII. évi rendes közgyűlését báró *Perényi* Zsigmond elnöklete alatt. A közgyűlés egyhangúlag tudomásul vette az igazgatóság jelentését, amely szerint az intézet az elmult évben örvendetes fejlődést és kedvező üzleteredményt ért el, amennyiben betétállománya 60%-kal emelkedett, 1928. évi tiszta nyeresége pedig 193.793.37 pengő. A közgyűlés elhatározta, hogy az 1927. évi 10% osztalékkal szemben az 1928. évre 12%, vagyis a 10 pengő névértékű részvény után 1.20 pengő osztalékot fizet február 7-től kezdődőleg.

Uj kereskedelmi főtanácsos. A kormányzó *Pirkner* Konrád kereskedelmi tanácsosnak, a *Greinitz—Pirkner Vaskereskedelmi és Ipari Részvénytársaság* elnökének, a magyar kereskedelmi statisztikai értékmegállapító bizottságban kifejtett értékes tevékenysége elismeréséül a magyar királyi kereskedelmi főtanácsosi címet adományozta.

A Hermes új vezérigazgatója. A *Hermes Magyar Általános Váltóüzlet Rt.* igazgatósága *Kovács* Géza kinestári főtanácsos elnöklete alatt február 5-én megtartott ülésén foglalkozott *Szücs* Géza vezérigazgatónak azzal az elhatározásával, hogy tekintettel a Hitelbank-konszern keretében való fokozott igénybevételére, közel 40 évi működés után a közvetlen üzletvezetéstől visszavonul. Az igazgatóság őszinte sajnálattal kénytelen volt a lemondásnak helyt adni és Szücs vezérigazgatónak kiváló szolgálataiért, melyeket a gazdasági élet súlyos éveiben az intézet fölvirágoztatása körül szerzett, legmelegebb köszönetét fejezte ki. Az igazgatóság egyben amaz óhajtól vezéreltetve, hogy Szücs vezérigazgató elismert képességeivel és gazdag tapasztalataival az intézetet és az ahhoz közelálló vállalatokat továbbra is *aktive* támogathassa, őt az *admimistrateur délégué*-i tisztséggel ruházta föl. Ugyanezen az ülésen dr. *Perényi* Istvánt, az intézet vezérigazgatóhelyettesét vezérigazgatóvá nevezték ki.

Előléptetés a Kereskedelmi Banknál. A *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank* igazgatósága dr. *Heyduck* Gyula és dr. *Hollós* Pál titkárokat, *Nérey* Dezső volt fiókfőnököt, dr. *Ruszt* Béla, *Trebits* Ferenc, *Vadász* Árpád és *Vágó* György főtisztviselőket cégjegyzőkké és dr. *Siklóssy* Györgyöt titkárrá nevezte ki.

VÁLLALKOZÁS

Építési engedélyek

A főváros magánépítési bizottsága 1929. évi február hó 11-én tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadásához járult hozzá:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Hatta György X., Bonyhádi út 14. fsz. ház, terv. Ehrlich Mihály V., Nádor u. 12.
2. Nagy Pál Béla I., Naphegy u. 7313. hrsz. 2 em. bérház, terv. Meller Dezső és Kocsis Tivadar I., Naphegy u. 13.
3. Hajdu Ábrahám IX., Ferenc tér 2. em. ráép. terv. Koleny Oszkár X., Bánya u. 8.
4. Kemp János III., Szentendrei út 18401. hrsz. fsz. ház, terv. Hoffer Imre VIII., Nap u. 8.
5. Meiczer Károly IX., Ipar u. 3. 5 em. ház.
6. Balla Ferenc III., Táborhegy 16586/1. hrsz. családi ház, terv. Herbka János III., Táborhegy 2234 hrsz.
7. Zádor József X., Mády ucca 8207/10. hrsz. fsz. ház.
8. Metzger Nándor és tsa I., Farkasrét 8659. hrsz. toldalék.
9. Dr. Tóth Szabó Pál I., Kelenföld 3515/8. hrsz. családi ház, terv. Nagy Jenő IV., Királyi Pál u. 7.
10. Zátrok István és tsa X., Mogyoródi út 20006. hrsz. fsz. ház.
11. Fehér Péter I., Magyarádi út 4368/24. hrsz. családi ház, terv. Brayer Sándor VIII., Szigony u. 16.
12. Tiba Béla I., Sárbogárdi út 3649. hrsz. em. ház, terv. Tiffenbeck József I., Horthy Miklós út 96.
13. Fővárosi telekforgalmi r. t. X., Bihari u. 8621/17. hrsz. kislakásos ház, terv. Román Miklós IV., Prohászka Ottokár u. 8.
14. Héhn József III., Lőpormalom 23591. hrsz. családi ház, terv. Ballikó Ferenc Csillaghegy.
15. Bakscha Mihály I., Sasad dülő 2582. fsz. ház, terv. Könyves Kálmán VIII., Baross u. 73.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Vágó Testvérek IV., Kammermayer Károly ucca 1.
2. Budai Ambulatorium I., Budafoki út 19.
3. Szekeres Ármin X., Ujhegyi út 43.
4. Glück Frigyes VII., Dohány u. 1.
5. Goldschmied Adolf VII., Nefelejts u. 12.
6. Czigler Jenő I., Czakó u. 7283. hrsz.
7. Rohonczy Hugó VI., Fóthi u. 9.

Versenytárgyalási döntések

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a tanács a következő cégeknek ítélte oda:

Burkoló munkát a Gyöngyösi úti szülészeti kórháznál: Embrió építőipari és kereskedelmi r. t. 3875,

85 drb. kályha szállítását a Ciprus uccai városi házakhoz: Paschka és társa 3145,

Mázoló munkát a Szent István kórháznál: Psenitzka Testvérek 14,847 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a következő cégek pályáztak:

Kályhajavitási munkákra a Harmat u. bérháznál: Vass Kálmán 2994, Sági István 2910, Nagy Gyula 2237, Halász Gyula 2645, Lednitzky és Társa 3720, Zöld József 2746, Dick Ádámné 2567, Földessy Henrik 2540,

Kazánkicserélési munkára az Aréna úti elemi iskolánál: Adler Henrik 21,499, Szentgyörgyi és Társa 19,515, Körting B. és E. 23.614, Riemer Miksa 21.451, Halász Ernő 23.992, Schuller József 19.398, Keszler Jenő és Társa 22.052, Rufián István 18.914, Szepesi Gyula 18.585, Bründl János 18.899, Rietschel és Henneberg 22,830 pengő vállalati áron.

A Szent László-kórház I., VII., VIII., IX., X. sz. pavillónok és udvari világitás elektromos berendezési munkáira ajánlatot tettek: Hungler István 6783.91, Gruber Lajos 6786.64, vitéz Hantay és Galavics 6844.86, Dénes Béla 7093.93, Tóth István 7196.03, Alexy és Uhlyarik 7356.13, Barta Károly 7594.84, Déry Emil és Alfréd 7989, Hatschek, Guttmann és Tsa 8269.58, Dembitz Sándor 8319.46, Smatana és Szőke 8394.23, Süss és Tsa 8567.52, Juhász és Drexler 8592.36, Hoffer és Sommer 8634.67, Molnár János 8927.45, Csépay Jenő 9580.13, Kaffka és Wolfner 9611.67, Bene és Wein 9651.02, Holitscher Zsigmond és Tsa 9664.87, Ganz-féle villam. r.-t. 10.125, Reisinger Aurél 10.432.01 P ár mellett.

A Damjanich uccai iskola ablakvászonredőnyeinek szállítására ajánlatot tettek: Magaziner Albert és Tsa 2780.64, Hermann Ödön 2782, Steiner Márk 2834.40, Weinberger Lajos 2846.68, Paschka és Tsa 3091.38, Justus Sándor és Fia 3275.02, Magaziner Lajos 3353.90, Korányi és Fröhlich 4598 P árral.

SZÓRAKOZÁS

Verdi-premier a Városi Színházban. A Városi Színház február 20-án bemutatja Verdi nálunk eddig ismeretlen operáját, *Luise Miller*-t, melynek a pesti bemutatón szintén megmaradt eredeti címe: *Ármány és Szerelem.* A zenei részt *Komor* Vilmos tanítja be, a darabot *Dalnoky* Viktor rendezi. Szereposztása a következő: Luisa Miller: *Báthy* Anna, Walter gróf: *Pajor* Ödön, Rudolf, a fia: *Szedő* Miklós, Miller: *Csóka* Béla, Wurm: *Vermes* Jenő, Amália: *Radnai* Erzsi. Jegyeket a premierre már árusít a Városi Színház pénztára és az összes jegyirodák. Rendes esti helyárak.

A Palatinus rózsái e heti előadásai a Városi Színházban: szerdán, pénteken és vasárnap este. Főszereplők: *Kőszegi* Teréz, *Zilahy* Irén, *Sziklay* József, *D'Arrigo* Kornél, *Fenyves* Sándor.

CORVIN KAMARA

GRETA GARBO

nagy filmje, a

SZENVEDÉLY

További egy hétre prolongálva

VIGADÓ KÁVÉHÁZ

IV, Deák Ferenc ucca 2

*

VIGADÓ KIOSZK

V. ker., Vigadó tér

TULAJDONOS: BABÓCSY LŐRINC

A

BUDAPESTI HIRLAP

minden előfizetője **INGYEN** kapja a **KINCSES KALENDÁRIUMOT** és a Budapesti Hirlap minden vasárnap megjelenő, páratlan érdekességü **36 oldalas KÉPES MELLÉKLETÉT**

Kérjen mutatványszámot! Bárkinek szivesen küld a kiadóhivatal: **Budapest, VIII, József-körút 5**

Kapuszta Gusztáv
építőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 5.
Telefon: József 893—08.

GÖTZ ANTAL
Mindennemü PARKETTA, padozat készitése és javitása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

GÓGEL JÁNOS ÉPITÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

ÉPITŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Asztalgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

Vitéz HANTAY ÉS GALAVITS okl. gépészmérnök
elektrotechnikai vállalalat
Budapest, VIII., Szigony-ucca 34. — Telefon: J. 373—59.

STABIL
ÉPITŐ R.-T.
BUDAPEST, V.
DEÁK FERENC-U. 16-18
Telefon: T. 140-17 és 239-01

SOPRON-GYŐRI TEJ ES YOGHURT
A LEGMEGBIZHATÓBB!
SOPRON-, GYŐR- ÉS VASMEGYEI TEJGAZDASÁGI R.T.
Központi üzem és irodák:
L, Fehérvári út 33-35. Tel: J. 305-31., J. 428-01

ESEMÉNYEK

• • •

FŐVÁROSI HIRLAP
az Egységes Községi Polgári Párt
hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

OLVASÓINKHOZ!

Tizennyolc esztendő óta hirdeti a FŐVÁROSI HIRLAP azt az erőteljes polgári politikát, amely a közös, nagy városi érdekek éber ellenőrzésével, szigorú, de igazságos kritikájával ennek a lapnak táborába gyűjtötte Budapest polgárságát. Elsősorban azokat vonzotta magához, akiknek életérdekük, hogy frissen, gyorsan, kimerítően és mindig megbízhatóan értesüljenek arról, ami a városházán történik.

Immár csaknem két évtizede hirdeti ez a lap a város életének alapját tevő polgári munka, a polgári boldogulás szükségességét. Ez a két évtized felé közeledő lelkes küzdelem adta meg az érdemet, amelynek alapján

az Egységes Községi Polgári Párt a Fővárosi Hirlapot választotta hivatalos lapjának. Viszont a Fővárosi Hirlapot is régi tradicióii vezették arra az útra, amelyen a békés, alkotó polgári munka hirdetésében elsőként találkozott Ripka Ferenc főpolgármesternek és Kozma Jenőnek, az Egységes Községi Polgári Párt elnökének a konszolidáció érdekében kifejtett sorsdöntő, nagy munkájával.

Két évtized komoly és becsületes munkásságában is legmegelégedettebben tekintünk vissza arra a küzdelemre, amelyet

Bethlen István zászlaja alatt vívtunk meg a politikai és társadalmi békéért, a mult romjainak eltakarításáért és a polgárság jobb megélhetéséért.

Ennek a munkának jutalmaként nem kérünk egyebet, csak annak a régi bizalomnak és támogatásnak folytatását, amelyben eddig is részesített bennünket Budapest közönsége.

Ugronék győzelme az Erzsébetvárosi Körben. Vasárnap délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott a VII. kerületi Erzsébetvárosi Kör, hogy döntsön abban a sok izgalmat okozott kérdésben, hogy *Ugron* Gábort állítsa-e a kör élére, vagy pedig *Rassay* Károly és *Sándor* Pál legyenek a kör vezetői. A rendkívüli közgyűlést *Boór* Aladár miniszteri biztos vezette, aki nyomban elrendelte a szavazást. Összesen 703 szavazatot adtak le, ezek közül az Ugron-párt listájára esett 437, az ellenzék listájára 265. Elnök: *Ugron* Gábor, társelnökök: *Dési* Géza dr., *Katona* Béla, *Kecskeméti* Adolf dr., *Lédermann* Mór, *Nesti* Gyula, alelnökök: *Arányi* Ignác, *Breitner* Lipót, *Eisnmann* Gyula, *Gaidusek* Marcel, *Gerlei* Lajos, *Grünfeld* Miksa, *Hőnig* Antal, *Horner* Samu, ügyvezető-igazgató: *Klopfer* Jakab, főtitkár: *Erdélyi* Dezső dr., pénztáros: *Goldfinger* Gábor, jegyzők: *Ehrlich* Mátyás dr. és *Zoltán* Gyula dr. Az eredmény kihirdetése után *Ehrlich* G. Gusztáv a kör tagjainak nevében köszönetet mondott Boór Aladárnak, aki az interregnum alatt vezette a kör ügyeit. A vasárnapi választással az Erzsébetvárosi Kör visszanyerte autonómiáját.

Bárczy Dezső temetése. Óriási részvét mellett temették el kedden délután a *Községi Takarékpénztár* köztiszteletben álló alelnökét, *Bárczy* Dezső dr. ny. pénzügyminiszteri tanácsost. A temetésen képviseltette magát a pénzügyminisztérium, s a különböző egyéb intézmények, amelyeknek vezető tagja volt, így a *Takarékossági Bizottság*, a *Futura*, az *Egyetemi nyomda*, a *Győri Sporttelepek* stb., stb. A főváros részéről *Sipőcz* polgármester és *Lamotte* Károly pénzügyi tanácsnok voltak ott a temetésen. Az *Egységes Községi Polgári Pártot Kozma* Jenő és *Bárczy* István képviselték. Ott voltak még *Staub* Elemér, *Térfy* Béla, *Wild* József, *Reményi-Schneller* Lajos vezérigazgató és a Takarék személyzete testületileg. Az egyházi szertartást *Ernst* Sándor pápai prelatus végezte nagy segédlettel. A koporsó előtt az intézet nevében *Haller* István, a Keresztény Nemzeti Liga részéről pedig *Wolff* Károly mondott búcsúztatót.

A főváros válaszol a kormánynak a költségvetést jóváhagyó leiratára. A belügyminiszter az idei költségvetést terjedelmes leirat kiséretében hagyta jóvá. A leirat sok megszívlelendő figyelmeztetést, észrevételt és jóindulatú kritikát tartalmaz és számos kérdésben felvilágosítást, magyarázatot is kiván. A pénzügyi bizottság egyik legutóbbi ülésén az a kívánság merült fel, hogy a főváros törvényhatósága részletesen foglalkozzon a leirattal és tűzze egy közgyűlés napirendjére. A tanács honorálja ezt a kívánságot és utasította az ügyosztályokat, hogy a leiratnak reájuk vonatkozó részéről külön-külön készítsenek jelentést, magyarázattal, felvilágosítással és esetleg helyesbítéssel válaszoljanak. Az ügyosztályok már e héten megküldik jelentéseiket a pénzügyi osztálynak, azok egybevetésével készíti el *Lamotte* Károly pénzügyi tanácsnok a tanács részletes előterjesztését, illetve *válaszát*, amely a közgyűlés elé kerül.

Hatszáz ágyas magánkórház épül Kelenföldön

A budapesti kórházprobléma még egy ideig nyilt kérdés marad, s mindenesetre hosszas viták forrása lesz, mindazonáltal a veszedelmes ágyhiány, a fenyegető „kórházmizéria" enyhülését az új Rókus megépülése előtt is remélhetjük, sőt némi enyhülés talán már most is tapasztalható.

Nemcsak a kórházi osztályok *tavaly történt szerencsés átcsoportosítása* jelentett javulást, hanem főleg a Társadalombiztosító Intézet uzsoki-uccai és a Máv. Betegsegélyző Intézet Podmaniczky-uccai modern kórházai járultak hozzá nagyban a kritikus helyzet javulásához.

Rövidesen befejeződik a Bethesda-kórház kibővítése, most legujabban pedig egy teljesen új, modern magánkórház építéséről beszélnek.

A mult hét egyik napján egy érdekeltség, jobbanmondva társadalmi tömörülés, amelynek élére országos politikusok és törvényhatósági bizottsági tagok, főpapok és más közéleti előkelőségek állanak, azzal a megkereséssel fordult a fővároshoz, teljesítené-e a szövetségnek azt a kérését, hogy a Kelenföldön megfelelő ingyen telket ad, egy nagyobb, magánkórház építéséhez.

A főváros vezetősége rokonszenvesen fogadta az érdeklődést és a kérelmet valószinüleg kedvezően intézik el.

Érdeklődtünk az új kórházépítési terv iránt és jól értesült forrásból a következőket tudtuk meg.

— Az *Országos Keresztény Szanatórium- és Kórházegyesület* kérelméről van szó. A komoly tömörülés a *Kelenföld vidékén akar egy 600 ágyas modern kórházat létesíteni, főleg a középosztály betegei számára*, míg a kórház egy része közkórházi jellegű lenne.

— A főváros intéző körei az ajánlatot annál szivesebben fogadták, mert egy ilyen nagy kórház, jelentékeny mértékben javítana a helyzeten, ami annál örvendetesebb, mert a *vármegyei kórház terve — úgylátszik — ismét elaludt*. A konkrét kérelemmel rövidesen foglalkozik a tanács és a törvényhatóság, s azon leszünk, hogy olyan megoldást találjunk, amely az új kórház létesítését lehetővé teszi.

Manninger Vilmos egyetemi tanár előadása a Szentföldről. A *Polgári Egység Klubjában* csütörtökön este dr. *Manninger* Vilmos egyetemi tanár tartott előadást *Pillanatképek a Szentföldről és Egyiptomról* címmel. Előadásában azokról a benyomásokról számolt be, amelyeket szentföldi és egyiptomi utazásai alkalmával szerzett. Az angol uralom tiz év alatt valóságos csodákat vitt véghez Palesztinában, ahol a sok helyütt mutatkozó rendetlenség mellett is mintaszerű tisztaság uralkodik. Az uccák és az utak kövezettek s érdekes, hogy *a legtöbb utat magyar mérnökök és magyar vállalkozók csinálták*, sőt az építőanyag legnagyobb részét magyar vállalat szállítja.

Vaszy Viktor nyerte el a Ferenc József jubileumi alapítvány zenedíját. A főváros művészeti bizottsága *Hubay* Jenő javaslatára *Vaszy* Viktor zeneszerzőnek itélte oda a Ferenc József koronázási jubileumi alapítvány ezévi zenedíját. A pályázatokat a Zeneművészeti Főiskola bírálta el s oda *tiz* pályázat érkezett, akik közül az igazgatóság első helyen *Vaszy* Viktort, második helyen *Bárdos* Lajost, harmadiknak pedig *Laurisin* Mikiót jelölte. A művészeti bizottság egyhangúan az első helyen jelölt *Vaszy* Viktornak juttatta az 1200 pengős jubileumi díjat. Vaszy Viktor a Zeneművészeti Főiskolán szerzett művészi oklevelet és a *Fővárosi Zenekar* fejlesztése körül szerzett érdemeket. A fiatal zeneszerző mindössze 25 éves és *Vaszy* Györgynek, a VII. kerületi előljáróság népszerű segédhivatali főigazgatójának a fia.

Zboray műszaki főtanácsos előadása. *Zboray* János szkfőv. műszaki főtanácsos tart előadást febr. hó 14-én este 7 órakor a *„Budai Társaskör"*-ben „Budapest város építése, vonatkozásban a közművekkel" címen és megvilágítja az adókedvezmény kérdését azzal ,hogy Budapest miképpen építtessék ki világvárossá.

Ezüstlakodalom. *Jókay-Szilágyi Miklós*, a Magyarság igazgatója és felesége, született *Jókay Juliska* e hó 28-án este hat órakor tartják ezüstlakodalmukat az egyetemi templomban.

A Terézvárosi Polgári Kaszinó táncmulatsága. A *Terézvárosi Polgári Kaszinó* február 16-án este saját helyiségeiben (Andrássy út 47) zártkörű *jelmezes táncmulatságot* rendez. A jelmezesek felvonulása és a jelmezverseny pontosan 10 órakor kezdődik.

A legjobb fűtőszén az antracit!! 24 órán belül szállítja zsákokban és fuvarban: *Gáspár Fülöp*, Hungária körút 87. Telefon: Automata *136—10.

TUNGSRAM

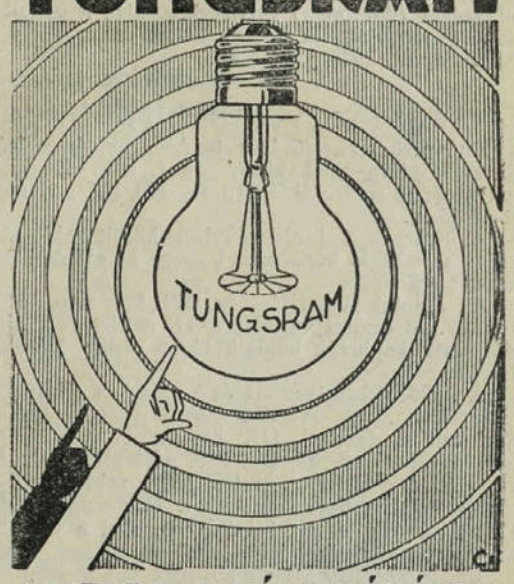

A MEGBIZHATÓ IZZÓLÁMPA

LICHTMANN ADOLF
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
Tervez és készit: Vizvezetéket, csatornázást, épület és mindennemü bádogos munkát
BUDAPEST, V, SOLYOM U. 20
T.: Aut. 297-56

Rosner Ármin
kőfaragó anyagok és kellékek szaküzlete
Budapest VIII, Fiumei-út 12/a
Telefon: J. 310-28

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javítását és jókarban tartását
Budapest, III., Pacsirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

Az 1925. évi kiállításon ezüstéremmel kitüntetve.
Az 1927. évi országos kiállításon nagyezüstéremmel.
Hermann János épület és műlakatos,
Budapest, I., Avar-u. 19.
Telefon: Aut. 505—82.

Radiatorok, Fütőtestek, Hőálló zománcozás
25 ÉVES GYAKORLATTAL
BIEDL KÁROLY
Budapest, VII. kerület, Hársfa ucca 57. szám
TELEFON: JÓZSEF 451—43

FISCHER HENRIK
épületlakatos
Telefon: J. 623—09.
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

Nyilvános órákat gyárt
ELSŐ MAGYAR VILLAMOS ÓRAGYÁR
Alapittatott: 1877
KULICSKA ANTAL
Budapest II., Iskola-utca 6
Telefon: Aut. 507—09

FISCHER ANTAL szobrász
Budapest, VII., Cobor ucca 6. szám

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA
Eternit

Legmodernebb gyógyintézet sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatorium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P.
Idegbetegek, üdülők gyógyhelye vizgyógyintézet nap- és légfürdő

FLIEGL BÉLA bádogos-mester
Telefon: J. 435-07 Budapest, VIII., Vas ucca 7. Telefon: J. 435-07
Készít épület-, díszműbádogos munkákat és higienikus fürdőkádakat, légszesz-, víz-, gőz-, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését.

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vizvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a makadámutak fentartásához az 1929. év I. felében szükséges

13.650 m³ bazalt zúzottkő,
11.400 m³ trahit „
2.000 m³ zúzott mészkő és
5.900 m³ trahit zúzalék szállítására.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg két százaléka.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat 1929. **február 18-án (hétfő)** déli 12 óráig kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. em. 229. ajtószám alatt benyujtani. A versenytárgyalás 1929. **február 18-án (hétfő) délután 5 órakor** lesz a III. emelet 351—352. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929 január 29.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyivános írásbeli versenytárgyalást hirdet az I. ker., Zugligeti árok középső szakaszából 313 fm 136/115 szelvényű beboltozásra.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg két százaléka.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat 1929. **február 18-án (hétfő)** déli 12 óráig kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. em. 229. ajtószám alatt benyujtani. A versenytárgyalás 1929. **február 18-án (hétfő) délután 5 órakor** lesz a III. emelet 351—352. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929 január 29.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.

Központi fütés, vizvezeték, csatornázás, légszesz, hütő és szellőztető berendezések
Erdélyi Gábor és Társa, Budapest VII, Amerikai-ut 2b.
Alapitási év: 1910. Telefon: József 334-37.

Gőz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

GRUIZ KÁROLY LAKATOSMESTER
BUDAPEST, X., JÁSZBERÉNYI-ÚT 17.
TELEFONSZÁM: JÓZSEF 304-75.

»VULKÁN«
GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 66.
Telefon; Lipót 906-02.
SZERSZÁMGÉPEK
fém- és famegmunkálására
Közlőművek (Transmissió) Vasöntvények, Marási (Fräser) munkák

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyújt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465 63

Magyar Épitő Részvénytársulat
Budapest, VI. kerület, Teréz körút 34. szám
Alapittatott: 1889. Telefon: Automata 272—64. szám
Mindennemü vizépités, folyamszabályozás, csatornázás. Kotrások dunai mütárgyakkal, csatornakotrókkal és excavátorokkal. Dunai homoktermelés és kavicseladás és szállitás. Vizi szállitások és darukkal való kirakódások, Alapozások mély- és magasépités. Út- és vasutépités. Hidépités. Mindennemü beton- és vasbetonépités. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezeték. Hajó- és kotrójavitótelep, valamint téli kikötő Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. —— Telefon: J. 314-16.

SZMOLEN PÁL ALAPITÁSI ÉV 1897
lakatosmester és szerszám készitő
BUDAPEST, VIII., LÉGSZESZ-U. 6
Legszakszerübben és legolcsóbban készit uj szerszámokat a kőfaragószobrász, mükő, burkoló, parkettázó, kövező, kő, müves stb. ipar részére

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapitva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapitva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz.
Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség:
12,000 vagón cement
5,000 „ mész
80.000,000 darab tégla
8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

DOBOS ANDRÁS
Épület- és redőny lakatos vállalata
Budapest, IX. ker. Lónyai-utca 58.
Telefon: Automata 874—38.

Transformátorok
Szénkefék. Mótorok
Farkasvölgyi-féle Villamossági és MOszaki R.-T.
Budapest, VI., Podmaniczky ucca 35
Telefon: T. 147-75 és T. 277-39

ELEKTROMOTORGYÁR RT. TELEFON: L. 909-88.
BUDAPEST, V, DRÁVA U. 5
GYÁRTMÁNYOK: ELEKTROMOTOROK, DINAMÓK, ÁRAMÁTALAKITÓK, MOTORDINAMÓK ÉS GENERÁTOROK

Budapest Székesfőváros
Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize.
Kapható mindenütt! Telefon: Aut. 530-03

CSURGAI ISTVÁN ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOS
BUDAPEST, VI., LEHEL UCCA 14.
TELEFON: L. 908—53.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

Holman Pál épitőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. * Telefon: József 308—15

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és ellsmerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

ILKOVITS J.
Központi fütések és vízvezetéki berendezések vállalata
Budapest, VI., Andrássy út 92
TELEFON. AUTOMATA 12—07

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

LENDVAI FERENC
SZOBADISZITŐ, FESTŐ ÉS MÁZOLÓMESTER
BUDAPEST, NEFELEJTS-U. 50

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

OETL ANTAL
VASÖNTÖDE és GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
X. KER. ASZTALOS SÁNDOR UCCA 9.
TELEFON: JÓZSEF 8—81—83.

Kőbánya: Budakalász **KRÁL GYULA** Telefon: Aut 624-88
kőlaragómester, kő- és márványtelepe
Budapest III, Lajos-u. 77/79

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-36.

BOGYÓ ISTVÁN TELEFON: JÓZS. 356-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VII., JÓZSEF UCCA 9

SEFFER ANTAL TELEFON: AUT. 891-31 AUT. 896-94
TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA
Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3. sz
Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 * Gyár: Pest-Saskalom

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

özv. Biberál Józsefné Alapittatott 1871. évben BUDAPEST,
pala- és cseréptedő-mester II., Ostrom-u. 14. Telefon: K. 507—19.

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, dísszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készitése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON; JÓZSEF 401-76.

BIHARI BENŐ
ÉPITŐMESTER
IX., KÖZRAKTÁR-UCCA 10. SZ.
Telefon: Aut. 856—83.

Ára 50 filler

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 február 20. — 8. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

A fehér téli takaró,

amely máskor szeliden borult rá az anyaföldre, hogy megvédje az idők viszontagságától a sarjadzó életet, az idén nagy galibát csinált. A könnyű, puha ártatlanság-színű havat az ember mindig a legjobb barátai közé számította és emberöltők tapasztalata szerint sohasem kellett vele mint félelmetes elemmel számolni. Az idén azonban oly tömegben zúdult Budapest uccáira az ártatlan fehérség, hogy a veszedelem terén versenyre kelt a pusztító influenzával. A kettős bajt bizony alaposan megérzi a magyar főváros lakossága, olyan alaposan, hogy illik némely tanulságokat levonnunk.

Hiba tulajdonképpen nem történt, mert ki gondolna — mondjuk — arra, hogy egyszerre annyi pacsirta lepi el a levegőt, hogy az énekük túlharsogja az ágyúdörgést. Ki hitte volna, hogy a puha ártatlan fehér hólepel — ahelyett, hogy mint rendesen melegítene — fázós veszedelembe sodor egy millió embert és a maga puha, lehelletre olvadó testével megakadályozza, hogy élelmiszert lehessen szállítani. Ismételjük tehát, hogy a legpesszimistább számítás mellett sem lehetett mindmáig a hóval mint ilyen nagy veszedelemmel számolni, de a jövő számára itt marad a tanulság, hogy *egy világvárosnak mindenre, még a legjámborabb és legjótékonyabb elemek garázda föllépésére is el kell készülnie.*

Mert baj aztán akadt elegendő. A fehér pihékben hulló veszedelem a kellemetlenségek egész sorát idézte föl. Legelsősorban magát *a szénhiányt.* Itt tulajdonképpen nem is az volt a hiba, hogy nem volt szén, hanem inkább az, hogy a szénhiány hírének keltésével élénken vissza lehetett élni. A nagy hidegben a szegény emberek is jobban fáztak és sietve meg kell állapítani, hogy — ha egyébként halmoztuk is a baklövéseket — azoknak szíve, akiknek könyörületére szükség volt, helyén maradt. Elsősorban *a főmagasságú kormányzóné* járt elől a ritka szép példával és gondoskodott Budapest szegényeiről. De megnyilatkozott ismét *Ripka* Ferenc főpolgármester közmondásos jószíve is, amikor egész lelkesedésével, teljes odaadással megindította a küzdelmet a nyomorúság enyhítése érdekében és ebben a szamaritánus munkájában most is, mint mindenkor, támogató megértéssel találkozott *Vass* József népjóléti miniszternél. A szénhiány körül azonban tulajdonképpen ott ütközött ki a fölkészületlenség, amikor azt kellett hallanunk és tapasztalnunk, hogy Budapest nagy üzemei, a Gázgyár, az Elektromos Művek, a Vízművek szinte csak napokra vannak ellátva szénkészlettel. Ez az, aminek nem szabad előfordulnia és *az egy milliós város életszükségleteit kielégítő üzemeknek olyan raktárakkal kell rendelkezniök állandóan, hogy semmiféle elemi csapás kritikus helyzetbe ne sodorhassa azokat.*

Minden más vonatkozásban *nem annyira az előrelátás hiánya, mint inkább a késedelmeskedés, az elhatározást lassan követő tett zúdította a bajt a fejünkre.* Igy van ez legelsősorban az élelmiszerek beszerzése körül keletkezett káosszal és az élelmiszerek megokolatlan drágulásával. Sok hó esett, de semmiesetre sem annyi, hogy Budapesten akár élelmiszerhiány, akár élelmiszerdrágulás léphetett volna fel, ha a városházán már keresztül vitték volna azokat a korrekturákat, amelyeket *két esztendővel ezelőtt* mint Budapest élelmezése megjavulásának sine qua non-ját állítottak fel. *A nagy élelmiszervásártelep még mindig csak terv és bár két esztendő óta vajúdik, még mindig egyetlen kapavágás nem történt.*

Hasonlóképpen beláthatják most az akadékoskodók, hogy a *köztisztaság* érdekében is többet kell cselekedni és *nem szabad* — amint az megtörtént — *a garassal takarékoskodni, amikor a köztisztasági berendezések fejlesztéséről van szó.* Az idei tél, amikor még egy súlyos járvány is ránkszakadt, bebizonyította, hogy bármilyen igyekezettel kezelik is nálunk a köztisztaság ügyét, de eszközök hiján — *a régóta vajúdó portalan szemétgyűjtés hiányában* — a házakban gyűlik a szemét, amely milliárdjával termeli a bacillusokat.

Hasonlóképpen a tervek keresztülvitelének meggyorsítását követeli Budapest *közegészségügye* is. Évek óta hangzik a parancsoló követelés, hogy Budapestnek új központi kórházra van szüksége és miközben azon tanakodnak, hogy hol teremtsünk elő pénzt és hol helyezzük el az új kórházat, azonközben ránkszakad a járvány, amely, sajnos, még nagyobb arányokat is ölthetne és akkor tehetetlenül állnánk a veszedelemmel szemben. A mostani influenza-járványnak azonban még egy különös tanulsága van, amelyet szintén előre látott mindenki, de amelynek leküzdésére szintén alig történt valami. Ma már a tisztifőorvos napi statisztikái mutatják ki, hogy nemcsak a rendes betegek között, de *az influenzás betegek között is igen jelentős arányszámban vannak a vidéki, legelsősorban pestmegyei lakosok.* Budapest betegággyal kedveskedő vendégszeretetét pláne olyan módon használják ki, hogy fel kell jajdulnia a tisztifőorvosnak: az Isten szent szerelméért, csak *betegek* jöjjenek hozzánk és csak betegek foglalják el a betegeknek szánt ágyakat, ne pedig *egészségesek.* Százszorosan sürgőssé vált tehát a még mindig levegőben lógó pestmegyei közkórház megépítése, mert *ha egy nagyobbarányú járvány lép fel, mint a mostani, Budapest nem fogja tudni elhelyezni a maga súlyos betegeit sem.*

A mostani bajokból azonban Isten segedelméből majd csak kilábalunk anélkül, hogy komolyabb veszedelem rázkódtatná meg az életünket. Súlyosan intő példaként jelentkezett azonban az elmúlt hét kettős réme: a túláradó hótömeg és az influenza. Súlyosan intő példa, hogy *egy milliós város életében nincsen helye a késlekedésnek, hogy itt, akárhonnan, de pénzt kell teremteni és létre kell hozni azokat az intézményeket, amelyek akár a kiéhezés, akár a megfagyás, akár a járványok pusztítása ellen, teljesen és tökéletesen biztosítják Budapest lakosságát.* Nem elég terveket szőni, nem elég a megoldásokat tisztán látni, alkotni, építeni, teremteni kell, mert bebizonyosodott, hogy még a legjámborabb elem is veszedelmeket hozhat a fejünkre.

WEKERLE SÁNDOR ELKÉSZÜLT a házadómentesség törvényjavaslatával

Háromévenkint kerülnek sorra az egyes városrészek, hogy házadómentességet kapjanak, amelynek időtartama 35 év lesz

A *Fővárosi Hirlap* hetekkel ezelőtt elsőnek jelentette, hogy *Wekerle* Sándor dr. pénzügyminiszter törvényjavaslatot készít elő a házadómentesség feltételeinek megállapításáról. Ez a törvényjavaslat rendkívül közelről érdekli a fővárost, mert hivatva van arra, hogy városfejlesztési, városrendezési és építkezési szempontból egyaránt irányt szabjon a jövő fejlődés számára. Közöltük azt is, hogy *Wekerle* Sándor dr. pénzügyminiszter a főváros tanácsához megkeresést intézett, amelyben felszólította a város vezetőségét, hogy *állítsa össze építkezési programját és általában ismertesse városfejlesztési és városrendezési terveit.* A házadómentességről szóló törvényjavaslat előkészítése és a főváros tanácsának építkezési programja között nyilvánvaló az összefüggés. A pénzügyminiszter ugyanis a főváros iránt érzett rendkívüli lojalitásával

nem akart addig dönteni a házadómentesség feltételeinek a megállapításáról, amíg nem ismeri a főváros építkezési terveit.

Mindezekből nyilvánvalóan következik, hogy *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter a törvényjavaslat elkészítésével nemcsak általános gazdasági célokat, hanem speciális fővárosi célokat is szolgálni óhajt.

Arról van szó ugyanis, hogy a házadómentesség törvényes biztosításával *lendületet akar adni a kormány az építőipari tevékenységnek, egyrészt nagyarányú munkaalkalmak teremtése, másrészt a lakásinség enyhítése és fokozatos csökkentése révén.* De kapcsolatba hozza *Wekerle* pénzügyminiszter ezeket a célokat azzal a fővárosi érdekkel, hogy

egyes, fejlődésre alkalmas területeken serkentő hatást gyakoroljon az építkezésekre a házadómentesség megadásával,

viszont bizonyos területeknek a házadómentességből való kikapcsolásával meg lehet akadályozni azt, hogy kihalásra ítélt városrészeken nagyobbarányú építkezések induljanak meg.

Kozma Jenő, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke legutóbb a *Fővárosi Hirlapnak* adott nyilatkozatában maga is megsürgette ennek a törvényjavaslatnak az elkészítését, annál is inkább, mert — mint *Kozma* Jenő mondotta — *az építőipari tevékenység kora tavasszal indul meg, szükséges tehát hogy eddig az időpontig a házadómentességről szóló törvényjavaslat tető alá kerüljön.*

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa most teljesen beavatott kormánykörökből úgy értesült, hogy

a házadómentességről szóló törvényjavaslat tervezete a pénzügyminisztériumban elkészült.

Abban a helyzetben vagyunk, hogy *megbízható forrásból közölhetjük* a törvényjavaslat egyes fontosabb rendelkezéseit is, amelyek a házadómentesség feltételeinek a megállapításáról szólanak. *Wekerle* Sándor dr. pénzügyminiszter közvetlen környezetében ugyanis a következő érdekes információkat adták a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A pénzügyminiszternek a házadómentesség feltételeinek a megállapításáról szóló *törvényjavaslata elkészült.* Egyelőre természetesen csak az előadói tervezetről van szó, amely még miniszteriális tárgyalás alá kerül. A törvényjavaslat *a házadómentesség megadását helyi és időbeli feltételekhez köti. Wekerle* Sándor pénzügyminiszter mielőtt az előadói tervezet elkészült volna, áttanulmányozta a főváros memorandumát és áttanulmányoztatta a főváros felterjesztését a törvényelőkészítő osztállyal is. A pénzügyminiszter a főváros kívánságainak egy részét honorálta is, *több fővárosi óhajt azonban kénytelen volt elvetni.* Az elkészített előadói tervezet

lényege az, hogy a házadómentesség megadása a törvény tető alá hozatalától számított három éven belüli időre szól és pedig a törvényjavaslatban részletesen meghatározott területre. Ez azt jelenti, hogy csak azok részesülnek házadómentességben, akik a törvény életbeléptetésétől számított három esztendőn belül megkezdik az építkezést azokon a budapesti telkeken, amelyek ucca, illetve uccasor szerint a tövényjavaslatban részletesen föl lesznek sorolva.

Ha ez a három esztendő lejárt, akkor újabb — e törvényben nem szereplő — városrészekre, illetve uccákra vagy uccasorokra fog kiterjedni ismét további három esztendőre a házadómentesség megadása.

— A három esztendő minden esetben azt jelenti, hogy ez alatt az idő alatt *az építkezést meg kell kezdeni. A házadómentesség hatálya harmincöt esztendőre fog kiterjedni.* Ilyen alapon tehát *három évenként kerülnek majd sorra az egyes városrészek a házadómentesség elnyerése szempontjából.* Természetesen csak azokról a városrészekről van szó, amelyeken a fővárosnak városfejlődési vagy városrendezési tervei vannak, mert azokon a helyeken, ahol az építkezések fellendítése nem érdeke a fővárosnak, a házadómentességet a törvény nem adja meg.

A kedvezményben részesített uccák, illetve uccasorok névsorát csak a törvényjavaslatnak a parlamentbe történt benyújtásakor hozzák nyilvánosságra, mert meg akarják akadályozni, hogy a publikálás előtt spekuláció indulhasson meg. Épen ezért ezt az uccanévsort a legnagyobb diszkrécióval kezelik.

A *Fővárosi Hirlap* értesülései úgy az érdekeltek körében, mint a főváros lakosságának széles rétegeiben is, kétségkívül nagy örömet fognak kelteni, tekintettel arra, hogy az építőipar föllendítése sokfajtájú iparágat fog foglalkoztatni. De örömmel fog találkozni a kormány elhatározása abból a szempontból is, hogy az építőipar föllendítésének ez a hathatós támogatása előreláthatóan a lakások ezreit fogja juttatni az inségeseknek.

Egyidőben lesz az iskolaszéki választás a főváros törvényhatóságának megválasztásával

A törvényben előírt iskolaszékek ügye hosszú idő óta nincs rendben a fővárosnál. A régi iskolaszékek mandátuma már *évekkel ezelőtt lejárt, az újak megalakítása pedig különböző okokból egyre késik.* A mult év őszén, a tanév kezdetekor a közigazgatási bizottság is foglalkozott az iskolaszékek megalakításával, elhatározta, hogy

ismételten kérdést intéz a törvényhatósági bizottsághoz

és felkérte a tanácsot, hogy erre vonatkozó átiratát előkészítve, terjessze a törvényhatóság közgyűlése elé, egyúttal

a régi iskolaszék mandátumát meghosszabbította

mindaddig, amíg a közgyűlés az új iskolaszékek megalakítása iránt intézkedik.

A közigazgatási bizottság 1928 szeptember 5-én hozott határozata ugyan úgy szólott, hogy a tanács „a legközelebbi közgyűlésre, határozathozatal végett mutassa be a törvényhatósági bizottságnak a közigazgatási bizottság határozatát és ahhoz csatolt átiratát",

a „legközelebbi közgyűlés"-ből azonban hat hónap lett,

s az iskolaszékek újjáalakítása csak most kerül közgyűlés elé. Mivel a közigazgatási bizottságnak mandátum meghosszabbító határozatát e szerint a közgyűlés mindezideig nem vehette tudomásul s így a tanács sem intézkedhetett, ennélfogva

e pillanatban ex-lex van az iskolaszék körül,

vagy mondjuk úgy, tényleg *nincsenek iskolaszékek.* Kérdést intéztünk

Purébl Győző dr. tanácsnokhoz,

a tanügyi osztály vezetőjéhez, az iskolaszékek újjáalakításáról s a következő felvilágosítást kaptuk:

— A közigazgatási bizottság határozata szerint megkérdezzük a közgyűlést, hogy tekintettel a legutóbbi iskolaszéki választások óta eltelt hosszabb időközökre, az 1876. XXVIII. t.-c. szerint kívánja-e új választások kiírását, vagy pedig az iskolaszéki tagoknak a közigazgatási bizottság útján való *kinevezésével is beéri.*

— A közigazgatási bizottság, mint tudjuk, a jelenlegi iskolaszékek megbízását meghosszabbította mindaddig, amíg a közgyűlés az új választások, illetve az új iskolaszékek megalakítása iránt nem intézkedik. Ennélfogva tehát

az 1926 augusztus 1-től megbízás nélkül működő iskolaszéki testületek most már legálisan is tovább dolgozhatnak.

— Az iskolaszéki tagok választását a törvényhatóság 1890-ben hozott határozata szerint úgy kell végrehajtani, mint a törvényhatósági választásokat. Ha tehát a törvényhatósági bizottság az új választáshoz ragaszkodnék, az *igazoló választmánynak* kell elvégeznie az *előmunkálatokat,* fel kell állítania 200 szavazókört, ugyanannyi szavazatszedő küldöttséget, ezek részére megfelelő helyiségekről, szavazófülkékről stb. kell gondoskodni, vagyis

ugyanazt az óriási munkát kellene ellátni, amelyet a törvényhatósági bizottság és kerületi választmányok választásánál kell elvégezni.

— Az iskolaszéki választások lebonyolítására, pontos számítások szerint, a legutóbbi választások kiadásait véve alapul, *27.000 pengőre lenne szükség.* A magunk részéről — mindezek után azt javasoljuk, hogy

a közgyűlés halassza el az iskolaszéki tagok választását

arra az időre, amikor a törvényhatósági választások lesznek s akkor

a kettőt együtt, közös költséggel, illetve külön kiadások nélkül el lehet végezni.

— Ez annál inkább elfogadható szempont, mert az iskolaszékek működése a közigazgatási bizottság felhatalmazása folytán egyelőre *úgyis biztosítva van,* másrészt a törvényhatósági választások *úgyis a közel jövőben várhatók.*

Tanácsnokokat választ a szerdai közgyülés

A szerdai közgyűlés fontosabbik feladata *ismét a választás lesz. Ez alkalommal egy jogi és egy műszaki* tanácsnokot választanak *Berczel* Jenő és *Rumbuch* Dezső utódjául. Ugyanekkor választja meg a törvényhatóság *az új tisztifőügyészhelyettest,* majd egy kerületi orvost is választanak. Szerdán kell döntenie a közgyűlésnek a felett is, hogy ki legyen a kőbányai plébános. A mult közgyűlésen, mint ismeretes, dr. *Némethy* Ernő és dr. *Károlyi* Károly lelkészek kapták a legtöbb szavazatot, most

a kettő között lesz a döntő pótválasztás..

A kijelölő választmány ezekre az állásokra *Ripka* Ferenc főpolgármester elnöklése mellett pénteken délután jelölt. A jogi tanácsnoki állás jelöltjei:

első helyen Lamotte Károly tanácsnok főjegyző,

utána *egyenlő helyezéssel Schuller* Rezső és *Szendy* Károly főjegyzők.

A műszaki tanácsnoki stallumba első helyen *Csármann* Ferenc h. tanácsnokot, másodiknak *Wossala* János műszaki főtanácsost és harmadiknak *Király* Kálmán műszaki tanácsost jelölte a bizottság.

Tiszti főügyész helyettesnek *Reichl* Károly dr., *Várady* Jenő dr. és *Szemethy* Károly tiszti ügyészeket kandidálták, míg a kerületi tiszti orvosi állásért három jelölt versenyez: *Pék* Lajos dr., *Kravits* Károly dr. és *Medvey* Béla dr. Ugyanesak

titkos szavazással dönt a törvényhatósági bizottság afelett is, hogy a 61 éves és 38 éve szolgáló Solty Lajos tanácsnokot nyugdíjazzák-e, vagy visszatartsák állásában.

Mivel *Solty* tanácsnok kipróbált szakismereteire és közigazgaási tudására, különösen most, mikor több fontos műszaki kérdés és a *műszaki közigazgatás teljes átreformálása vár megoldásra,* feltétlenül szükség van és mert munkaerejének teljes birtokában van, *Solty* tanácsnokot *minden bizonnyal visszatartják állásában és egy évre eltólják a nyugdíjazási eljárást.*

A *napirendnek* egyébként 37 pontja van. Csupa kisebb jelentőségű ügy. Szerdán egészítik ki a *vásárcsarnoki bizottságot* egy taggal, tárgyalják a *vágóhidi laboratórium* és múzeum új helyiségeinek berendezését, *a marhavásárcsarnok* tatarozását, a sertésvágócsarnok restaurálását, az *Autóbusz-főműhely* és ideiglenes garázs számára szükséges ingatlan megvásárlását, az *iskolaépítési* programot, a balatonfonyódi árvaházi üdülőtelep kibővítését, az iskolaszék újjáalakítását stb.

A szerdai ülésre eddig 18 interpellációt is bejegyeztek: *Kiss* Menyhért a fővárosi erdők védelméről, *Magyar* Miklós: a magyar iparpártolásról, a Hirdető vállalat és a kereskedők afférjéről, *Büchler* József az óbudai partok árvízvédelméről, *Latinák* Jenő az adóamnesztiáról, egy fővárosi tudományos Társadalmi Kutató Intézet szükségességéről és a plakátcenzúráról, *Biber* József a 14-es autóbuszjárat megszüntetése miatt, *Székely* János a villamosvasuti alkalmazottak béremelési kérelméről interpellálnak.

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.

18 havi részletfizetésre is kapható.

Felhívásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken

Remington Irógép Rt.

Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.

Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

Széchy Endre TELEFON: ut. 269-65

okl. mérnök, építési vállalkozó

Budapest, VI., Bulyovszky ucca 12.

LESSIVE PHÉNIX

Állami- és egyéb közintézmények évtizedes szállítója

VEGYÉSZETI és MOSÓPORGYÁR

Budapest, V, Visegrádi-u. 7

TELEFON: Automata 123—70

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK a legtartósabbak

Gyártja:

EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.

VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

REKLAM ÉS CÉGTÁBLA FESTŐ VÁLLALAT

Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23 Telefon: József 385-28

Csernák Jenő

HUBERT ÉS TSA b. t. TELEFON: T. 222-67

Budapest, VI, Liszt Ferenc tér 4

Egészségügyi berendezések - Csövek - Műszaki cikkek - Fémgyártás

KALORIFERWERK

HUGO JUNKERS, DESSAU

ELSŐRENDŰ GYÁRTMÁNYAI

FŰTŐTESTEI:

légfűléses aggregátorok, lamellás fűtőtestek, gázlégfűtők, szellőztetők és acélcsövü radiatorok,

MEGRENDELHETŐK MAGYARORSZÁGI KÉPVISELETÉNÉL.

KELET KERESKEDELMI VÁLLALAT

BUDAPEST, VIII. KER. JÓZSEF KÖRÚT 55—57

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó

Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 3 5-13

Összerakható könyvszekrények

rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.

PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ

Lingel Károly és Fiai

Első Magyar Faáru- és Butorgyár.

Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám

Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

MUSICA

r.-t. Royal-épület VII., Erzsébet-körut 49

zongorái és pianinói

árban és kivitelben páratlanok

Legkedvezőbb fizetési feltételek

Hangolás, javítás, bérlet

KNUTH K. mérnök és gyáros

Budapest, VII., Garay ucca 10. sz.

Telefon: József 310-75

Vízvezeték Központi fűtés

Telefon: J. 448—08.

CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.

Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem 8.

Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8 a

VÁLLAL: magas-, vasút-, út, híd- és vízépítési munkálatokat

FELD OLY tisztít **szárazon** kosztümöket, öltönyöket, felöltőket, fest **minta szerint** mindenféle ruhaneműt.

Tisztviselőknek nagy kedvezmény! Telefonhivásra minden tételért elküldünk!

Gyár: **VII., Thököly-út 33.** Telefon: J. 394-41 és J. 446-72.

Kozma Jenő telekértékadót követel Budapest házadómentes területeire

Junktim a házadómentesség és a telekértékadó behozatala között — Közlekedési és útépítési programra van szükség

Várospolitikai körökben bizonyos nyugtalanság észlelhető a miatt, hogy a tanács részéről még mindig nem hangzott el semmiféle nyilatkozat azokról az előkészítő munkálatokról, amelyeknek megkezdése már nagyon időszerű volna. A *Fővárosi Hírlap* legutóbbi számában *Kozma Jenő*, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, felemelte szavát amiatt, hogy *az ügyosztályok téli álomba merültek* és semmiféle hír sem hallatszik nagyobb tervek előkészítéséről és a főváros lakosságát izgató problémák megoldásáról. Még mindig késik a tizenkettes bizottságnak az összehívása is, pedig elérkezett volna már az ideje annak, hogy végre a *Vásárpénztár régóta húzódó válságának a megoldása felé konkrét lépés történjék.*

Kozma Jenő dr.,

az Egységes Községi Polgári Párt elnöke, akit ebben az ügyben újból megkérdeztünk, a következőket mondotta a *Fővárosi Hírlap* munkatársának:

— Nem győzöm eléggé sürgetni, hogy *végre elkészüljön a szakértői jelentés az adonyi bérlet állapotáról.* A tizenkettes bizottság legutóbbi ülésén, melyet még jóval karácsony előtt tartottunk meg, úgy határoztunk, hogy véleményes szakértői jelentést kérünk, amelynek ki kell terjeszkednie az adonyi bérlet viszonyainak a megállapítására és egyben véleményes jelentésnek kell lennie arra vonatkozóan, hogy a főváros mikor jár jobban: ha bérbe adja, vagy ha maga kezeli az adonyi bérletet. Abból a körülményből, hogy a tizenkettes bizottság ülését még mindig nem hívták össze,

arra kell — sajnos — következtenem, hogy a szakértői vélemény még nem készült el.

Én a magam részéről mindenesetre *rendkívül sürgősnek tartom ennek a kérdésnek a lebonyolítását* annál is inkább, mert hiszen a Vásárpénztár ügyvezetésében bekövetkezett bonyodalmaknak az elintézése után *nagyszabású gazdasági terveket lehet majd végrehajtani.* Itt az élelmiszervásár, a ferencvárosi helyi kikötő és a nagytétényi sertéshizlaló lehetőségeire gondolok.

A beszélgetés során szóbakerültek bizonyos tendenciózus hiresztelések, amelyek az *Egységes Községi Polgári Párt* közgyűlési helyzetéről terjedtek el. E hírek bizonyos személyi kontroverziák felkeltésére volnának alkalmasok, ha valaki is hitelt adna ezeknek a célzatos ugratásoknak. *Kozma* Jenő erre vonatkozóan kijelentette a *Fővárosi Hirlap* munkatársának, hogy *nem bocsátkozik semmiféle céltalan polemizálásba.*

— Politikámat magam állapítom meg — mondotta Kozma Jenő — én és pártom minden más személytől és párttól függetlenül halad a maga útján előre, azon az úton, amelyet programunk szab meg számunkra. Egyéb mondanivalóm nincsen.

A beszélgetés ezután más aktuális fővárosi kérdésekre terelődött.

— Abból a körülményből, hogy a parlamentben a *vármegyei reform* bizottsági tárgyalása rendkívül gyors tempóban halad előre, arra következtetek, hogy

a nyári szünet előtt feltétlenül tető alá fog kerülni a fővárosi reform.

A közigazgatási bizottság — annak ellenére , hogy nagy anyagról van szó — rendkívül szakszerű és mégis gyors munkát végez. A pártok között nagyszerű együttműködés tapasztalható, minden remény megvan tehát arra, hogy a közigazgatási reform most már rövidesen tető alá jut és így bőven marad majd idő arra, hogy *még ebben a parlamenti kampányban tárgyalás alá vegyük a fővárosi reformot is.* Ugylátszik tehát, hogy

ebben az esztendőben valóban meg lehet tartani a fővárosi választásokat.

— Mielőtt a fővárosi reform tárgyalására kerülne a sor, a képviselőház tárgyalni fog egy másik törvényjavaslatot is, mely szintén közelről érdekli a főváros közönségét. Ez a törvényjavaslat a *házadómentesség feltételeinek a megadásáról szól.* Ennek a törvényjavaslatnak a tervezete, úgy tudom, most készült el. En sürgetni fogom, hogy

ez a törvényjavaslat minél előbb kitűzessék a képviselőház napirendjére.

A vitában magam is részt fogok venni és

javasolni fogom a telekértékadónak a behozatalát azon a területen, amelyre a törvény házadómentességet állapit meg

a három éven belül felépülő házakra. En úgy látom ugyanis a helyzetet, hogy *csak abban az esetben lesz meg a megkívánt hatása a házadómentesség törvénybeiktatásának, ha ezt az előnyt alátámasztjuk a telekértékadónak a behozatalával.* Ez azt jelenti ugyanis, hogy azok a telkek, amelyeken a megállapított három éven belül a tulajdonos nem építkezik, tartozik majd telekértékadót fizetni. Természetesen csak azoknak a telkeknek a megadóztatásáról van szó, amely telkek a házadómentességről szóló törvényben kedvezményezett területen fekszenek. A *telekérték bevezetése tehát serkentő eszköz lenne.* De az igazi cél: *az építkezések megindítását és ennek folyományaképp munkaalkalmak teremtését* csak akkor érjük el, ha

megfelelő városfejlesztési, közlekedési és útépítési programot készítünk.

Hiába fekszik valamelyik telek a házadómentességről szóló törvény által kijelölt területen, ha oda nem vezet megfelelő út és ha a környéken nincs megfelelő közlekedés. *Jó út és megközelíthetőség hiányában senki sem fog építkezni,* hiába fognak neki házadómentességet adni. A fővárosnak tehát az a kötelessége, hogy a készülő pénzügyminiszteri törvényjavaslat rendelkezéseinek megfelelően és azokkal párhuzamosan

közlekedési és útépítési programot dolgozzon ki,

hogy a kedvezményezett területeknek megfelelő útjaik és megfelelő közlekedési eszközeik legyenek. De *gondoskodni kell arról is, hogy a környékre be legyenek vezetve a közművek, mert különben egyetlen egy háziúr sem fogja elbírni a költségeket.*

Megkérdeztük még *Kozma* Jenőt, hogy mi a véleménye a belügyminiszter költségvetési leiratának a napirendre tűzéséről. *Kozma* Jenő ezeket mondotta:

— Nincs észrevételem a miniszteri leirat napirendre tűzése ellen. Meg vagyok ugyanis győződve arról, hogy

a vitából csak haszon származhatik,

de különben is csak a vita során fog igazán kiderülni, mennyire *szakszerű munkát végzett a belügyminiszter,* aki — mint leiratából kétségtelenül megállapítható — nagy szakavatottsággal kezeli az egész kérdést. Állunk elébe a vitának!

Kozma Jenő végül nagy örömmel állapította meg, hogy a gazdasági pangásról szóló hírek az utóbbi időben kezdenek kevésbé valóknak bizonyulni. Örvendetes szimptomák jelentkeznek az egész városban. *A sertésvásáron például annyi állatot hajtanak fel, mint a békebeli Nagymagyarországon és a felhajtott állatokból naponta kétszer annyi kél el, mint amennyit békeidőben vásároltak meg.* A húsfogyasztás is nagymértékben emelkedett. De a gazdasági helyzet javulását bizonyítja az a körülmény is, hogy hómunkásokat alig lehet kapni. Általában most már az az örvendetes helyzet kezd kialakulni, hogy *a munkanélküliség helyett gyakran munkáskereslet jelentkezik.*

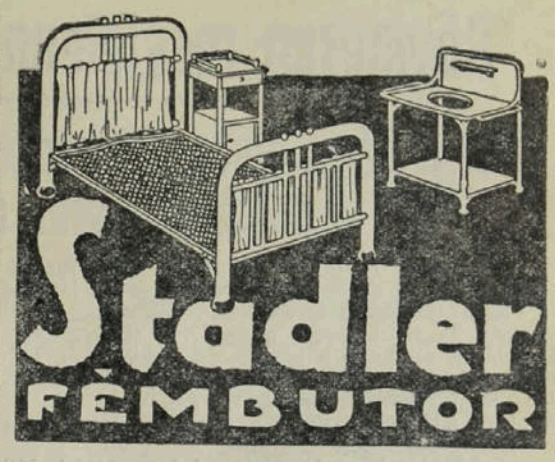

Eladási osztály: VI, Teréz körút 43. szám

Főtanácsossá választották a halálos ágyon

Igen ritka és a maga nemében talán páratlan tisztviselő-választás színhelye volt a mult héten a tanács ülése. Váratlanul, sürgősen hívták össze a tanács tagjait, a meghívó napirendjén ez volt: *egy műszaki főtanácsos megválasztása.*

A tanács tagjai az első pillanatban maguk sem értették, miről van szó, annál kevésbé, mert hét műszaki főtanácsos állásra hirdettek pályázatot, s mert *a választás ideje még nincs is kitüzve.* Rövidesen kiderült azután, hogy

egy igen tragikus esetben szükséges a tanács gyors beavatkozása,

versenyfutás indult meg a halállal, s pillanatokon mulott, hogy

az előléptetés vagy a halál következik-e be előbb?

A hirtelen elhúnyt *Schön* Győző műszaki tanácsosról volt szó. *Schön* Győző az első perctől kezdve a *Gellért-fürdőben* teljesített szolgálatot, *vezette a hatalmas intézmény műszaki ügyeit* és a legkitünőbb fővárosi mérnök-tisztviselők egyike volt, akinek szorgalmánál csak a szerénysége volt nagyobb.

Most a legnagyszerűbb kilátásokkal nézett a műszaki választások elé és

azok között volt, akiknek főtanácsossá választása előre biztosnak látszott.

Közben *Schön* Győző hirtelen megbetegedett és *állapota oly rohamosan romlott,* hogy attól lehetett tartani, *nem éri meg a választást, az előremenetelt.*

A mult héten már közeledett a katasztrófa, amit *Gallina* Frigyes dr. főjegyző, az elnöki osztály vezetője, *azonnal jelentett a polgármesternek.* A polgármester nyomban egy igen nemes cselekedetre szánta el magát,

rendkívüli választásra hívta össze a tanácsot és a nagybeteg percek alatt, egyhangúlag főtanácsos lett.

Gallina Frigyes főjegyző a választás után azonnal kisietett a jó hírrel *Schön* igazgató lakására, de már csak haldoklót talált, úgyhogy

az új főtanácsostól az esküt sem tudta kivenni.

A tanács ezzel a dieséretreméltó gesztusával lehetővé tette, hogy a tragikusan elhúnyt főtisztviselő családjának *a magasabb fizetési fokozatnak megfelelő nyugellátást adja meg.*

Fővárosi Hirlap

az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:

fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRUT 58.
Telefon: Automata 604-48.

SEFFER ANTAL TELEFON: AUT. 891-31 AUT. 896-94
TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA
Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3. sz
Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 * Gyár: Pest-Sashalom

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

Hudetz János
okl. épiteszmérnök, épitomester
tervező- és vállalkozó irodája
Alapittatott: 1876 — Telefon: József 351-54
Budapest, VII. Rottenbiller ucca 6/b.

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
TELEFON: Automata 219—69. szám
a legjutányosabb áron szállitunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpacca, valamint alpacca ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
12 havi részletre
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Bálvány u. 16.
Árjegyzéket dijmentesen küldünk
Pontos cimre kérjük ügyelni.

Rövidesen megjelennek az uj autóbuszok

Már a héten átvesz 15 kocsit a főváros — Hetenkint 10 uj autóbusz kerül ezután forgalomba

A *Fővárosi Hirlap* január 30-iki számában közöltük a 110 új autóbusz üzembehelyezésével létesülő új vonalak jegyzékét és útirányát. Jelentettük, hogy összesen 21 vonal lesz s a meglevők mellett nyolc új relációt állítanak a közlekedés szolgálatába. Közöltük azt is, hogy a 21 új vonalon *104 kocsival fogják megindítani a forgalmat*, míg a mostani 37 darabból álló kocsipark és a száztízből fennmaradó autóbuszok tartalékul szolgálnak.

Érdeklődtünk az új relációk iránt a közlekedési ügyosztályban, ahol a következőket közölték a *Fővárosi Hirlap* munkatársával:

— Az új vonalakat úgy konstruálltuk meg, hogy *lehetőleg az összes régi kívánságokat kielégítsük.* Ez nagy részben sikerült is. Autóbusz-közlekedést kap a *Vár*, a *Rózsadomb*, a *Szent László út* környéke, a *Hungária* körút, *Rákosfalva*, közvetlen kapcsolat lesz *Rákosfalva* és *Köbánya* között, újra megindul a 14-es, amely a *Népligetet* köti össze a *Józsefvároson* és *Belvároson* át a budai Dunaparttal és a *Clark Ádám* térrel, sőt autóbusza lesz az eddig teljesen közlekedésnélküli *Gyáli* útnak is.

— Az új vonalak megindításának, az új járatok forgalombahelyezésének *időpontja még nincs pontosan megállapítva.* Reméljük, hogy

fokozatosan sikerül a nyár elejéig az összes relációkon az üzemet megindítani.

A régi vonalak módosítása természetesen előbb fog megtörténni. Sok függ mellékkörülményektől is, pld. attól, hogy *az útburkolatok rendben lesznek-e*, s hogy mikor készül el a városligeti híd, amelyen át az 1-es és 11-es relációk közlekednek a jövőben.

— A kocsik gyártása a főváros szakközegeinek állandó ellenőrzése mellett a leggyorsabb tempóban folyik.

30 alváz átvétele már megtörtént,

s most *hetenkint újabb szériák készülnek el.* A karosszériák építése is oly előrehaladt stádiumban van, hogy

e héten, vagy a jövő héten reményeink szerint 15 új autobusz teljesen készen lesz

és *nyomban üzembe is állíthatjuk*, azután hetenkint 10—10 kocsi készül el s

májusra valószínüleg minden új kocsi készen lesz.

— Az új kocsik üzembehelyezésével egyidejüen *megkezdjük nyomban a régi állomány selejtezését.* A régi, nem gazdaságos üzemű autóbuszokat *részben teljesen kicseréljük*, részben — és kevés kivétellel — pedig *tartaléknak használjuk fel*, úgyhogy végeredményben

130 kocsija lesz a bővített üzemnek, ami éppen nem sok és nem késhet soká még legalább 100 kocsi rendelése,

ha az üzemet komoly közlekedési eszközzé akarjuk fejleszteni.

— A hegyi járatok megindításának most már *semmi akadálya nem lesz, csak az utak legyenek rendben.* A próbajáratok az új kocsikkal jól sikerültek. Megvolt a műtanrendőri bejárás is. A *Várban* és a *Rózsadombon* közlekedő autóbuszok rendelkeznek *mindazokkal a biztonsági berendezésekkel*, amelyek az *Országos Automobil Bizottság szakértői* szerint szükségesek. Ezek

a kikötött biztonsági berendezések: a kettős fékrendszer, kettős hegytámasz, a megfelelő motorerő, az adhézió biztosítása és a vezetőfülkék megfelelő berendezése.

Itt említjük meg, hogy a külön vásárolt tíz MAG. alváz karosszeria rendelését legutóbbi ülésén adta vállalkozásba a tanács. A tanácsi döntést az egyik ajánlattevő cég — mint halljuk — megtámadja, mert a tanács *a legolcsóbb ajánlattevő rovására, egy újabb ajánlatot fogadott el*, amely az előző ajánlatok nyilvánosságra jutása és letárgyalása után a tanács döntése előtt egy félórával előbb érkezett be. A felszólított vállalkozók egyike nyujtotta be a pótajánlatot, amely ellen most tiltakoznak, mert az eljárásban *a közszállítási szabályrendelet súlyos megsértését látják.*

Megjelent a Fővárosi Évkönyv 1929. évi kötete

A főváros házinyomdájából gondos és izléses formában most került ki a *Fővárosi Évkönyv*, amelyet a fővárosi rovatvezetők szerkesztenek és adnak ki. Ez a nagy alapossággal összeállított kötet, amelyre nemcsak a főváros alkalmazottainak van szüksége, hanem állandóan mindazoknak is, akik bármilyen nexusban vannak a fővárossal, *az egyetlen hivatalos kézikönyv*, épen ezért egymagában fölöslegessé teszi mindazokat a hasonló célú kiadványokat, amelyekkel a főváros vállalkozóit minduntalan molesztálják az apokrif, valójában hasznavehetetlen könyvek ismeretlen kiadóinak ügynökei.

A *Fővárosi Évkönyv* 1929. évi kötete a legújabb adatok alapján magában foglalja *a székesfőváros hivatalos címtárát*.. Az évkönyv hivatalos részét *Felkai* Ferenc dr. tanácsjegyző, *Kantz* István és *Hanzéli* József dr. tanácsi segédfogalmazók állították össze nagy szakszerűséggel, a hivatalos adatok pontos és könnyen áttekinthető feltüntetésével. A Budapestre vonatkozó statisztikai adatok kitünő összefoglalása mellett a fővárossal bárminemü összeköttetésben lévők megtalálják az elengedhetetlenül szükséges tudnivalókat: a fővárosi versenytárgyalásokhoz való új ajánlati feltételeket, az összes fővárosi hivatalok, intézmények, intézetek és üzemek bő ismertetését, a fővárosi tisztviselők és egyéb alkalmazottak illetménytáblázatát, a közigazgatási tisztviselők létszámának kimutatását, nemkülönben a Budapest életére és vezetésére vonatkozó valamennyi adatot.

A nem hivatalos rész összeállítása *György* Endre, az *Ujság* fővárosi szerkesztőjének érdeme. A gazdag és hasznos tartalommal 452 oldalra terjedő könyv egyes példányokban is megrendelhető az *Évkönyv* szerkesztőségénél (Központi városháza, sajtóiroda). Ára 10 pengő.

„MEINL TEAKEVERÉKEI"

Queen's blend 1/4 angol font . P 4·40
Three stars 10 dk . . . . . P 3·80
Ceylon special 10 dk . . . . P 2·80

PARKETTA
szállítása, mindennemü padozat készítése és javítása.
FRIED és BENEDEK
parkettgyár és gőzfürész
Budapest, VII., Rákóczi-út 82.
Telefon: József 133—43 és József 134—17.

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt. KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehérített lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: Dunmész.
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

NEMES ÉS SCHRAMEK
OKL. MŰKERTÉSZ KERTÉPITŐK
BUDAPEST, I, MÉSZÁROS UCCA 56-a
TELEFON: KRISZTINA 509—38

Welvárd és Kutasi
okleveles mérnökök.
Gyárkéményépítés. Kemenceépítés.
Kazánbefalazás. Gépalapozás.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 10
Telefon: Automata 225-26

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK ÉPITŐMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 SZ

FARKAS LAJOS Telefon: J. 396-78
MÉRNÖK magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Budapest VII, Kolumbus u. 41

SÜSS és TÁRSA
elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár
BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183
Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

VÖGEL ALAJOS SZOBRÁSZ
BUDAPEST, I., VÁROSMAJOR UCCA 3.
ALAPITÁSI ÉV: 1895. TELEFON: Aut. 502-51.
Épület, szobrász és műkőmunkák készitése

JANCSURÁK GUSZTÁV
rézműves-mester
Budapest, IX., Ferenc-ucca 39.
Telefon: József 308—47.

Kaucz István
épület, butor és bolfberendező asztalos
Budapest, I., Győri-ut 1.

LIPNER ÉS TAUSZ épület- és keményfakereskedők
Iroda: BUDAPEST Főraktár:
VIII, Szeszgyár-u. 8. Tel: J. 310-23 és 394-24. VII, Thököly ut 145

DIÓSY JÁNOS BUDAPEST, VII., Rákóczi-út 24.
rézárukereskedő TELEFON: JÓZSEF 420-55

GAUGUSCH JÁNOS
ÉPÜLETLAKATOS-MESTER
BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

Alapitva 1906 **LUDVIG JÁNOS**
mázoló- és fényező-mester
Budapest, IX., Angyal ucca 34. Telefon: J. 302-76

Alapitási év: 1868. **CRISTOFOLI VINCE** Telefon J. 381-47
KŐPADLÓ, FAYANCE FALBURKOLAT
Budapest, VII., Gizella-út 31. — Azelőtt Ilka u. 34.

BUBIK LÁSZLÓ CSAVAR ÉS VASÁRÚ GYÁR
készit, mindenféle vas vagy fémárút tömegben vagy egyenként
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI-UTCA 26.

„PRÄCISIOS"
elektrotechnikai és tudományos műszer laboratorium
Budapest, IX. ker. Mester-utca 22.

Lizsinszky Rezső kárpitos és díszitő
Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhivó Aut. 510-54

FISCHER ANTAL szobrász
Budapest, VII., Cobor ucca 6. szám

Gépmunka, gépszerelés, alkatrészgyártás, edzés, kovácsolás, autógén hegesztés, autójavitás.
HORVÁTH ÉS TÁRSA
Autómechanikai és Gépipari Vállalat
Budapest, VIII, Práter u. 64. Tel. J. 311-13

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva

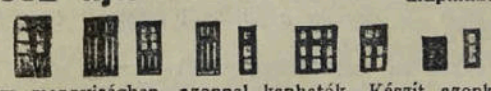

nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készit azonkivül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Malomsoky József** asztalosárugyár rt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

SZAVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. szám
Telefon: József 416—07

ÉPITŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Acélgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

Letárgyalta és elfogadta a tanács az Uj-Rókus épitési tervezetét

A Tisza Kálmán-téri gázgyári telken épül fel a négyfrontos központi kórház — A részletes tervezet hiteles ismertetése

Amint a *Fővárosi Hirlap* már jelentette, az *Uj Rókus-kórház* kérdése elérkezett a döntő stádiumhoz. A műszaki ügyosztály a mult héten tényleg elkészült az új központi kórház vázlat-terveivel, az előzetes, tájékoztató költségvetéssel s azokat *Némethy* tanácsnok a csütörtöki ülésen be is mutatta a tanácsnak.

A tanács *Némethy* tanácsnok közel másfélórás referátuma után a legbehatóbban vitatta meg nemcsak az új központi kórház építését, hanem az egész kórházproblémát, tekintettel a további fejlesztés, a későbbi kórházépítési programra vonatkozóan is.

A tervezet szerint — amelyet a *Fővárosi Hirlap* munkatársának alkalma volt megtekinteni — az *Uj központi kórháznak* az adminisztrációs, gazdasági és egyéb épületeken kívül *hét 3—4 emeletes betegpavillonja* lesz, a legmodernebb építészeti tapasztalatok szerint. Az új Rókus főbejárata a Tisza Kálmán tér és a Fiumei út között nyitandó új uccában lesz. A kórháznak egyébként *négy frontja lesz* s a pavillonok között, tágas, lombos park, a járó betegek üdülésére.

A tanácsi állásfoglalás után az autonomia szervei elé kerülnek az *Uj Központi kórház* tervei s

nem áll az a híresztelés, mintha a tanács a kórházépítés kérdését bizonyos feltételek előzetes teljesítéséhez kötötte volna.

A tanácsi előterjesztésben csupán annyi van, hogy a főváros — autentikus miniszteri nyilatkozatok után — *reméli, hogy a kincstár az építési költségek felét vállalja.* A tanács terve egyébként az, hogy a tervpályázatot már legkésőbb március végén, április elején meghirdeti s ha minden jól megy,

az év végére már letehetik az új Rókus első köveit is,

sőt a kibővített Margit-kórház ezévben el is készülhet.

Felkerestük az új kórház leglelkesebb pionirját,

Némethy Béla tanácsnokot

és érdeklődtünk nála a korszakalkotóan fontos ügy részleteiről. *Némethy* tanácsnok érdeklődésünkre a következőket mondotta el:

— A tanács legutóbbi ülésén foglalkoztunk az új központi kórház létesítésével. A tanács előterjesztésem után

a Tisza Kálmán téri megoldást tette a magáévá,

elfogadta az erről készült építési terveket *s hozzájárult a Margit-kórház kibővítésének terveihez is.*

— Hogy miért éppen a Tisza Kálmán téri megoldás győzött? Erre válaszom a következő: a közgyűlés kifejezett utasítása az volt, hogy az új kórház építését úgy kell előkészíteni, hogy ezt *a leggyorsabban, legcélszerűbben és legkevesebb költséggel lehessen megvalósítani.* A tanács döntése előtt megtekintettük mindazokat az ingatlanokat, amelyek a kórházépítés előkészületeinél csak szóba jöhettek. Figyelembe vette és mérlegelte a tanács *mindazokat a véleményeket is, amelyek a kórházkérdésben összehívott bizalmas szakértekezleten* a polgármester előtt elhangzottak. Mindezek egybevetése után a tanács határozata abban konkludált:

nincs gyorsabb, jobb és olcsóbb megoldás a Tisza Kálmán térinél.

— Úgy a Kerepesi uti, mint az Angyalföldi, a Maglódi uti, vagy a Kelenföldi megoldásnál *különböző nehézségek lettek volna már a közművek, közlekedés stb. dolgában is,* s e mellett még mindig megmaradt volna egy centrális fekvésű új központi kórház létesítésének szükségessége, már pedig ily óriási, kettős költségekkel járó építkezésbe nem mertünk belemenni.

— A feladat megoldásánál a vezető szempont az volt, hogy az elavult s az építkezés után nyomban lebontandó, orvosi, higieniai és városrendezési szempontokból megsemmisítésre ítélt Rókus-, Telepi uccai, Kún uccai és Régi Szent János kórház férőhelyeit *megfelelőekkel pótoljuk az új központi kórházban.* E helyeken

kerekszámban 1400 ágy van, tehát az új kórházban legalább ennyi férőhelyet kell biztosítani.

— Az *elfogadott tanácsi javaslat* úgy hangzik, hogy a *Tisza Kálmán téri,* úgynevezett gázgyári telknek azon a *8023* □*-öles részén épüljon fel az új Rókus, amely az egész területből a gázgyári új igazgatósági épülethez és egy tervezett új ucca nyitásához szükséges terület kihasítása után fennmarad.* Az új központi kórház a tervezet szerint *1340 ágyas lesz.* Azért hangsúlyozom mindig a „központi" jelzőt, mert *ebben a kórházban különleges intézményeket is kell elhelyezni.* Elsősorban gondolom itt az ágynyilvántartót s

itt kell gondoskodni az orvosi továbbképzés feltételeiről, könyvtárról, laboratóriumról s egy nagy előadóteremről,

mindarról, amire egy modern központi kórháznak szüksége van.

— A középítési ügyosztály vázlatos tervei szerint — amelyet a szakemberek és a közkórházi ügyosztály irányelvei szerint készített — *az új Rókus-kórház pavillon rendszerben épül meg.* Központi igazgatósági épületen, külön prosecturán, konyhán és egyéb gazdasági épületeken kívül

a betegek befogadására hét pavillon fog szolgálni.

Az *egyes pavillonok 2—3—4 emeletesek lesznek.* Némelyeknek a több emeletes pavillonok tervezésével szemben *aggályai* voltak. Ez azonban *nem helytálló,* mert a modern orvosi és gyógyászati technikában ez legkisebb akadályul sem szolgál, hisz külföldön 4—5 emeletes kórházak, sőt Amerikában felhőkarcolószerű modern klinikák is vannak.

— Az egyes pavillonokban modern és kellő számú betegszállító liftek, ételfelvonók stb. lesznek, úgyhogy a 4 emeletes pavillon ép oly jól megfelel hivatásának, mint az egyemeletes. Az épületeken sok erkély, kiugró és loggia lesz a szabadban tartózkodásra és tágas *tetőterraszokat is tervezünk,* ahol nyáron egész nap a szabad levegőn, a verőfényben pihenhetnek a lábbadozó betegek, akik a parkban nem sétálhatnak, vagy nem akarnak sétálni.

— Az elgondolás szerint a kérdéses területnek csak *egyharmad* része lenne beépítve, míg

a fennmaradó kétharmad rész utak és park céljára maradna meg.

Ha ehhez még hozzávesszük, hogy egyik oldalon a hatalmas Tisza Kálmán téri park, a másik oldalon pedig az 50 méter széles Fiumei út terül el, akkor világos lesz mindenki előtt, hogy *az új kórházat fölösleges félteni attól, hogy nem lesz elegendő levegője.* Az új Rókusnak, elgondolásunk szerint, egyébként négy uccára néző homlokzata lesz.

— Ez az 1340 ágyas új kórház, eddigi, körültekintő számításaink szerint

kereken 15 millió pengőbe kerül.

— Az új központi kórházzal azonban a szükségletet fedezni még mindig nem tudnánk, *ezért elhatározta a tanács a budai Szent Margit-kórház kibővítését is, a mai 140 beteg helyett 500 beteg befogadására,* ezzel szemben meg akarjuk szüntetni a teljesen alkalmatlanná vált régi Szent János kórházat is.

— A Margit-kórház kibővítését a szintén készen levő vázlatos tervek és költségvetések szerint úgy gondolta el a tanács, hogy

a régi egyemeletes törzsépületet háromemeletesre huzatja fel

s ettől jobbra és balra a főépülettel csatlakozó, *ugyancsak háromemeletes szárnyépületeket emeltet.* Ezekkel a toldásokkal elérjük azt, hogy *a kibővített*

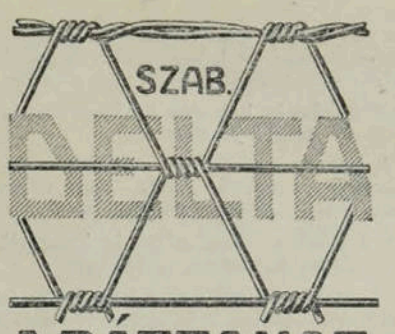

DRÓTFONAT
A LEGJOBB KERITÉSANYAG.
KOLLERICH PÁL ÉS FIAI
BUDAPEST. IV. FERENC-JÓZSEF RAKP. 21.

HOLLÓS FERENC
okl. mérnök, út és mélyépítő vállalkozó
Budapest, V., Ügynök ucca 22/b.
Telefon: L 960—34

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-ut 39. sz.

UNGAR JÁNOS MÉRNÖK
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Tel.: J. 334-36 Budapest VII, Szövetség u. 10 Tel.: J. 334-36
Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító műhely

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI.
Wesselényi u. 30

SCHENKENGEL ÉS EHRMANN
ASZTALOS ÉS FAMEGMUNKÁLÓ ÜZEM
BUDAPEST, IX., Tóth Kálmán u. 21
TELEFON: József 319—41

„NEPTUN" csónakszalon
VI. ANDRÁSSY-ÚT 25 (Drechsler-palota)
CSÓNAKOK
Kaiser, Wiekhardt, Petyerity, Karsai gyártmányok
Fővárosi és üzemi tisztviselőknek
18 havi részletre is
raktárról kaphatók
Dunavölgyi Csónakházak és Kishajóépítő r.-t.
!!! Mintaterme állandóan nyitva !!!
Telefon: 982—89

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263 40

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

LEIPZIGI TAVASZI VÁSÁR
1929. évben:
Mintavásár: márc. 3—9-ig
Nagy műszaki és építészeti vásár: márc. 3—13-ig
Textilvásár: márc. 3—7-ig
Cipő- és bőrvásár: márc. 3—6-ig
A világ legnagyobb vására Önnek is alkalmat ad szükségleteinek előnyös beszerzésére. Európa legnagyobb mintalátványossága. Kimerítő ajánlatot talál itten ujdonságokban, kvalitásárukban és márkás cikkekben.
NAGY VASUTI KEDVEZMÉNY:
Különvonat indul Budapest Keleti pályaudvarról március 1-én 19·40 órakor, érkezés Lipcsébe 2-án 14·05 órakor.
Ingyen német és cseh vizum. Utlevelek átvétele ezen vizumok beszerzése végett legkésőbb február 23-ig.
Lakásbejelentések legkésőbb február 20-ig.
Közelebbi felvilágosítást nyujt a tiszteletbeli képviselő Guhrauer Ottó igazgató, Budapest, VI., Teréz-körut 46. I. 2. Telefon Automata 239—81. Hivatalos idő 9—3-ig és a Leipziger Messeamt, Leipzig.

kórház a mai helyén épülhet fel és a kórház mögötti telekrész megmarad a betegek sétakertjének. Ez a kibővítés ötmillió pengőbe kerül számításaink szerint,

a két építkezés költsége tehát összesen 20 millió pengőre rúgna.

— A költségek felét, *tíz millió pengőt, az államtól reméljük*, annál is inkább, mert e hozzájárulásról már autentikus igéreteket kaptunk és

épen a Fővárosi Hirlapban is hangzott el ilyen miniszteri nyilatkozat.

Egyelőre 2 millió pengő költségvetési tétel áll rendelkezésünkre s öt éven át ugyanezt az összeget szándékozik a törvényhatóság kórházépítésre a budgetben megszavazni. Ez tíz millió pengőt jelent, ha a kormány ugyanennyit ad, *a fedezetben nem lesz hiány.*

— A tanács foglalkozott a későbbi kórházfejlesztési problémákkal is s amidőn egyrészt kimondotta, hogy a Rókust, a Telepi uccai és Kun uccai fiók-kórházak, a régi János-kórház működését az építkezések befejezésekor nyomban megszünteti, egyúttal kimondotta azt is, hogy a Telepi uccai épületet visszaadja rendeltetésének, *iskolának*, a Kun uccait is, míg

a Rókus, a kis Rókus és Stáhly uccai gazdasági telep ingatlanainak megfelelő értékesítésére és a kellő javaslatok megtételére utasítja annak idején az illetékes hivatalos faktorokat.

— Ha a szóban forgó óriási értékű telekre nem érkeznek megfelelő magánajánlat, úgy a főváros esetleg *versenytárgyalást hirdet az értékesítésre.*

— A későbbi kórházfejlesztésekre való tekintettel a tanács már most ki óhajtja mondatni a közgyűléssel, hogy a *Kerepesi* út és *Róna* ucca sarkán levő, az *Angyalföldön* elterülő és a *Maglódi* úton fekvő nagyobb fővárosi telekkomplexumokat *kórházépítések céljára már most kijelöli és ezt a rendeltetést a teleknyilvántartóban is* feljegyezteti.

— Az ágyhiányon ugyanis az új központi kórház építése és a Margit-kórház kibővítése *nem sokat segít* s

legfeljebb 200 ágyszaporulatot jelent,

ezért már most kell foglalkozni egy újabb közkórház szükségességével is. Ezzel egyúttal hangsúlyozni kell azt is, hogy ezek az építkezések *nem teszik feleslegessé a már sokat emlegetett Pest-vármegyei, vagy állami kórházat*, sőt erre vonatkozó feliratunkat, amelyre választ mai napig sem kaptunk, illetékes helyen *meg fogjuk sürgetni.*

— Az előterjesztések most mindenekelőtt a kiküldött Rókus-építő bizottság, majd a közkórházi, középítési és pénzügyi bizottságok elé kerülnek s amilyen gyorsan csak lehet, a közgyűlés szankcióját is szeretnénk kikérni, hogy

még a tavasszal meghirdethessük a tervpályázatot.

— Erősen remélem, hogy még ez évben letehetjük az új Rókus első téglái, a Margit-kórház kibővítése pedig, ha minden rendben megy, *esetleg el is készülhet, legalább is igen előrehaladhat.*

— Az új kórház megnyitásáig mindenesetre még hosszú évek telhetnek el, s ezért fokozódó gonddal törekszünk a meglevő kórházak minél tökéletesebb rendbehozására.

Szóbahoztuk a tanácsnok előtt az influenzajárványt is.

— A főváros — mondotta a tanácsnok — a kórházi ágyhiány ellenére *ezer ágyat tudott* influenzás betegek elhelyezésére rendelkezésre bocsájtani, illetve tartalékolni. Ezzel olyat produkált, amit *sem Bécs, sem Berlin, sőt London sem tudott.* A főváros előrelátása igen nagy részben az elősegítője annak, hogy *a járvánnyal szemben az orvosok, a hatóságok nyerték meg a csatát.*

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a Központi városházán levő bútorraktárkészlet kiegészítése céljából különféle bútorok beszerzésére.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg két százaléka.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, Városház uccai rész, földszint 14. ajtó alatt a városházi gondnoki hivatalban kaphatók.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929 március 11-én (hétfő) délelőtt 10 óráig** kell a tanácsi XI. ügyosztály vezetője vagy helyettesénél, II. emelet 237. ajtószám alatt benyújtani. A versenytárgyalás **1929 március 11-én (hétfő) délelőtt 11 órakor** lesz a II. emelet 237. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929 február 14.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa a köztisztasági hivatal részére szükséges vasúti talpfák szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást fog tartani.

A tanács felhívja azokat, akik erre a szállításra vállalkozni akarnak, hogy 1 P 60 f állami és 1 P 60 f fővárosi okmánybélyeggel ellátott, magyar nyelven szerkesztett, pecséttel lezárt és a szabályoknak megfelelő írásbeli ajánlataikat **1929. évi március hó 5-én** délelőtt 10 óráig a székesfővárosi köztisztasági hivatal igazgatóságához (VIII., Kun ucca 8. sz.) nyujtsák be.

Az ajánlatokat az ugyanakkor és ugyanott d. e. 11 órakor tartandó versenytárgyalás során fogják felbontani. A versenytárgyaláson az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be.

Csak szabályszerűen kiállított és a feltételeknek megfelelő ajánlatok vehetők tárgyalás alá, elkésve érkező, vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A székesfőváros tanácsa fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Az ajánlati, szállítási feltételek és az ajánlati űrlapok a köztisztasági hivatalnál naponkint délelőtt 10 és 12 óra között díjtalanul kaphatók.

Budapest, 1929 február hó 8.

A székesfőváros tanácsa.

CSIMÁR KÁROLY ÉPÍTŐMESTER
TERVEZŐ ÉS VÁLLALATI IRODÁJA
Alapítva 1904 — Budapest, I., Böszörményút 18 — Telefon Aut. 510-86

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
IX., Csont ucca 3. Telefon: J. 340-82 J. 322-79
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac valamint macadamutaknak **átitató eljárásu és felületi kezelése. — Utak pormentesitése** egyidejü konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen kompozicióval

APOR ÉS SZŰCS Fémek és műszaki anyagok vállalata
Budapest V, Váci-út 10
Telefon: 277-18, 277-22

RIEDER OTTÓ villamos- berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapittatott: 1895. A. B. C tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

SOLTY LÁSZLÓ KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—31.

LAMMEL FERENC
BÁDOGOS, VIZVEZETÉK ÉS KÖZPONTI FŰTÉS
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF U. 17.
TELEFON SZÁM: JÓZSEF 441—51.

Telefon: Automata 836—28.
MAYER LAJOS
tetőfedőmester, tetőzetek jókarbantartási vállalata
VI. ker., Ferenc József-rakpart 18. sz.

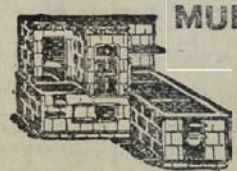
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos: **Munkácsy Ernő**
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa u. 39.
Telefon: J. 312—30.

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZABAN)

Telefon: József 464-57 — **KOVÁCS OSZKÁR** — Telefon: József 464-57
BÁDOGOS-MESTER. ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., GYEP UCCA 56. SZÁM

RADIATOROKAT ÉS KAZÁNOKAT
köponti fűtésekhez gyári a
MAGYAR RADIATORGYÁR R.-T.
Budapest, X., Gyömrői út 76. sz,
Telefon J. 390-34 és 350-88

VOZARI PÁL okl. gépészmérnök
Budapest VIII, Hunyadi u. 37. Tel.: J. 373-34
VÁLLAL: Villamosvilágitási, erőátviteli és gyengeáramú berendezéseket. Községek, gazdaságok és épületek erőátviteli és világitási berendezések tervezését és készitését. Dynamók és motorok javitását, tekercselését. Gép- és épületlakatos munkákat.

Megjelent A PÉNZVILÁG legújabb száma szenzációs tartalommal!
Kapható minden ujságárusnál
Ára 40 fillér

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

A SZÉKESFŐVÁROSI KÖZMUNKÁK TANÁCSA rendeletének megfelelően
FÜSTMENTES a tüzelés **NAGY SZÉN-MEGTAKARÍTÁSSAL**
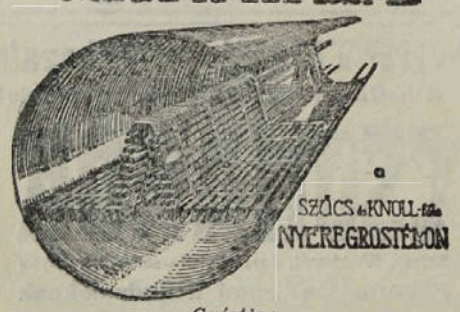
a SZŰCS & KNOLL-féle NYERSEGROSTÉLON
Gyártja:
RÓCK ISTVÁN ÉS ELSŐ BRÜNNI GÉPGYÁR RT.
I., BUDAFOKI-UT 70.
Egyéb gyártmányok:
Gőzgépek, gőzkazánok, téglagyári, léggyári berendezések, olaj- és borsajtók.
Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk.

Kapuszta Gusztáv
építőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 3.
Telefon: József 393—08.

HARTMANN ÉS CSÁSZÁR ALAPITTATOTT: 1889-BEN
ELEKTROTECHNIKAI, MECHANIKAI ÉS RÁDIÓ TÖMEGCIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, V, KÁDÁR-U. 6
Gyengeáramú és Rádiófelszerelési cikkek
Préselés csiszolás, ezüstözés, aranyozás, nikkelezés és egyébb szinezések

UNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus! Színben, minőségben elsőrangú! Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

Pittel és Brausewetter
beton-, hid- és mélyépítő részvénytársaság
BUDAPEST,
VI., BULYOVSZKY UCCA 12. SZ.
Telefon: I. 991—29

Németh Vilmos
építési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

Bővíthető és ráépíthető iskolákat épít a város takarékossági okból

Többször szóvátettük már a *Fővárosi Hirlap* hasábjain azt az iskolahiányt, amely a székesfőváros egész területén, de főleg a külterületeken rohamosan mutatkozik, s amelyet az idézett elő, hogy másfél évtized óta *egyáltalán nem építettek új iskolát Budapesten.* Már pedig a háború előtt sem bővelkedtünk valami nagyon iskolákban, s épen ezért igyekezett *Bárczy* István az igazi béke utolsó éveiben minél több modern iskolát létesíteni. A *Bárczy*-féle iskolaépítési program teljes végrehajtását azonban *megakadályozta a háború.* Hosszas és sokszor kicsinyes vajudás után

most kezd kialakulni egy új iskolaépítési program, persze egészen szerény keretek között,

ahogy a főváros mostani pénzügyi viszonyai megengedik.

Miután az iskolaépítési kölcsön felvételének tervét el kellett ejteni, a törvényhatóság úgy határozott, hogy

évről-évre kétmillió pengőt állít be a költségvetésbe iskolaépítésekre

mindaddig, amíg a szükségletet ki nem elégítik. Ezzel a módszerrel bizony *igen lassan haladhat az építés,* de a fontos az, hogy *mégis lesznek új iskolák.*

Először a már kész, régi terveket akarták felhasználni, de ezeket

túldrágának találták,

mire a tanács a középítési ügyosztállyal készíttetett új terveket, *a legnagyobb takarékosság szem előtt tartásával.*

Érdeklődtünk

Solty Lajos tanácsnoknál

az új iskolaépítések lebonyolítása iránt, s a következőket tudtuk meg:

— Az idén épülő új iskolák első csoportjában három iskola készül és pedig a *Lenke* úton, az Üllői úton és a Római fürdőn. A három építkezés költségei így oszlanak meg:

Az I. *Lenke* úti elemi iskola és *óvoda* építése és első felszerelése	617.300 P
A X. *Üllői* úti (Czeglédi úti) elemi iskola építése és első felszerelése . .	452.600 P
A III. Római fürdőtelepi elemi iskola építése és első felszerelése	390.300 P
Különféle mellékkiadásokra	89.800 P
A felsorolt iskolák vasbeton fedőszerkezete	18.000 P
Összesen tehát	1,568.000 P

— Az építések költségeire *bőségesen van fedezet.* Az 1929. évi költségvetésben megszavazott 2 millió pengőn kívül a mult évről megmaradt az új kisdedóvók céljára szánt 350.000, az új elemi iskolák építésére előirányzott 1,650.000 P., egy korábbi 160.000 pengős tétel és az a 32.000 pengő, amelyet tervpályázatok készítésére szánt a főváros.

— A *Lenke* úton nyolc tantermes elemi és két termes óvoda, a *Czeglédi* úton nyolc tantermes elemi, a *Római*-fürdőn pedig hat tantermes elemi iskola épül. Az iskolák

azért épülnek vasbeton „födémmel", hogy később emeleteket építhessünk rájuk, ha bővítésre szorulnak és lesz elég pénze a fővárosnak.

— Az iskolák tornatermeit újszerű, *aszfaltbarakott keményfa-padlóval látjuk el, az óvodák pedig linóleumpadlót kapnak.*

— A második csoportban szintén három iskola épül: a Farkasréten, Kőbányán és az Erzsébet Királyné út külső részén. Ezek építése még *előkészület* alatt van.

— Az első csoport tervei és költségvetései készen vannak, úgy hogy az építési versenytárgyalást nyomban meg lehet hirdetni és a tavasszal megindulhat az építkezés, sőt *szeptemberben mindannyi új iskolában elkezdhetik a tanítást is.*

Megkérdeztük

Purébl Győző tanácsnokot,

is, aki a kérdésről a következőkben tájékoztatta a *Fővárosi Hirlap* munkatársát:

— Nem rajtunk mulott, hogy a mult évben nem tudtuk megépíteni azt a négy iskolát, a *Lenke* úton, amelynek építését a közgyűlés engedélyezte. Minden a *Ceglédi* úton, a *Római fürdőn* és a *Farkasréten*, törekvésünk az, hogy *a mulasztást minél hamarabb pótolhassuk.*

— Az iskolaépítések terve a hatos bizottság vizsgálata nyomán bizonyos mértékben redukción ment át. *Ahol 7 tantermet terveztek, azokat ötre redukálta, ahol 9 volt, ott hétre.* A tornatermek méreteit is kisebbítette a bizottság 200 méterről 160-ra. Redukciót végeztek az igazgatói és tantestületi szobák méretein is. Ami a jövő évi építkezéseket illeti, arra vonatkozóan a *belügyminiszter most érkezett leirata szabta meg az irányelveket.* A közgyűlés tudvalevően úgy határozott, hogy külső építészekkel készítteti el a későbbi iskolaterveket és erre a célra 32.000 pengőt szánt a törvényhatóság. A miniszter leirata szerint erre *szükség nincs.* A főváros tehát saját szervei útján végezteti az összes tervezéseket. Az ilymódon felszabaduló 32.000 pengőt természetesen úgy igyekszünk felhasználni, hogy abból esetleg még egy iskolát építhessünk fel. A miniszternek az is az óhaja, hogy a jövőben a főváros összes iskolaépítési terveit, mielőtt a munkába belekezdenének, a közoktatásügyi miniszter előre revideálhassa. Ennek a kívánságnak a főváros a megváltoztatását, vagy mellőzését kéri a kormánytól, mert ez — szerintük — *ismét hosszabb időre tolná ki az amúgy is sürgős építkezéseket.*

Közlekedési vita és jelölések az Egységes Községi Polgári Párt értekezletén

Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfőn este 7 órakor *Kozma* Jenő elnökletével értekezletet tartott, amelyen a szerdai közgyűlés napirendjére tűzött tárgyakkal foglalkoztak. Jelenvoltak: *Bayer* Antal, *Bibiti Horváth* János, *Battenberg* Lajos, *Bohn* József, *Becsey* Antal, *Csécsi Nagy* Miklós, *Csilléry* Béla, *Dinich* Vidor, *Dorner* Gyula, *Gamauf* Géza, *Grosch* Károly, *Gaár* Vilmos, belvárosi *Horváth* Károly, *Farkas* József, *Glücksthal* Samu, *Bódy* Tivadar, *Kiss* Menyhért, *Lédermann* Mór, *Lackenbacher* György, *Nagy* Antal, *Orova* Zsigmond, *Pompéry* Elemér, *Popelka* Béla, *Rásó* Lajos, *Scheuer* Róbert, bizottsági tagok, továbbá *Bucsánszky* Bertalan, *Bacsinszky* Vladimir, *Fáber* Fülöp, *Hubert* Vilmos, *Hiesz* Jónás János, *Martin* János, *Bakonyi* János, *Reimann* Gyula, *Szepéssy* Rezső, *Somogyi* Aladár, *Szombathy* Kálmán, *Treiber* Márton, *Békeffy* Elemér és még többen mások.

Először az esedékes választásokat beszélték meg és a *jogi minősítésű tanácsnoki állásra Lamotte Károly dr. tanácsnok-főjegyzőt, a műszaki tanácsnoki állásra Csárman Ferenc műszaki főtanácsos, h. tanácsnokot egyhanguan jelölte a párt.* Ugyancsak egyhanguan foglaltak állást *Solty* Lajos középítési tanácsnoknak a szolgálatban további egy évre való visszatartása mellett. *Foglalkozott az értekezlet a tiszti főügyészhelyettesi és tisztiorvosi jelölésekkel is,* de e két kérdésben végleges döntés nem történt, hanem *a párt csak közvetlen a közgyűlés előtt fog határozni.*

Ezután a napirend többi tárgyait ismertették. Hozzájárult az értekezlet ahhoz az előterjesztéshez, hogy

az iskolaszéki választásokat elhalasztják a községi választások idejére,

majd *Kozma* Jenő elnök felkérésére

Scheuer Róbert ismertette a 110 új autóbusz üzembehelyezésével meginduló új relációkat.

és hangoztatta, hogy a 21 vonal megkonstruálásánál az a cél vezette az üzemet és a közlekedési ügyosztályt, hogy azokban a városrészekben biztosítsa a közlekedést, amelyeknek még mostanáig semmi közlekedési eszközük nem volt. Hangsúlyozta azonban, hogy *a 110 új kocsi nem lesz elegendő a közlekedési igények kielégítésére* és ezért már

a legközelebbi közlekedési bizottsági ülésre konkrét előterjesztést nyujtanak be további 100 autóbusz beszerzésére.

Megemlítette azt is, hogy az új vonalakkal nem akarnak a BSzKRt-nak konkurrenciát okozni. Rámutatott arra, hogy többek között *sikerült megvalósítani az angyalföldi autóbusz közlekedést, amelyet Dinich Vidor szorgalmazott* és most már az Aréna úttól gyors és közvetlen reláció lesz a Szent László út vidékére. A másik új vonal Óbuda érdekében létesült. *Ez a vonal a Hungária körúti propeller állomástól fog a városligetig közlekedni.* Kielégítették Rákosfalva és Kőbánya, a Vár és a Rózsadomb kívánságait is. *Orova* Zsigmond dr. azt kívánta, hogy a temetői vonalat lehetőleg az óbudai állomásig hosszabbítsák meg. Erre *Scheuer* Róbert megjegyezte, hogy az üzem már most dolgozik a hálózat további kiterjesztésén, amely esetben *szó van egy Óbuda—Aquinkum—Római-fürdői és a Csillaghegyi vonal létesítéséről is.* Az ismertetést az értekezlet helyesléssel vette tudomásul, majd a különböző kerületek nevében terjesztettek elő helyi kívánságokat. *Usetty* Béla azt kívánta, hogy a 15-ös újra a *Haller* uccáig közlekedjen a Ferencvároson át. Az üzem nevelje rá a publikumot az autóbusz használatára. *Dinich* Vidor örömmel vette tudomásul, a Szt. László uti vonal létesítését és csak azt kérte, hogy mielőbb indítsák is meg a forgalmat, aminek úgy tudja nincs is akadálya, mert a főpolgármester intervenciójára a kereskedelmi miniszterium és a főváros között megtörtént a megegyezés a vasúti átjáró dolgában.

Kozma Jenő bejelentette, hogy a BSzKRt. igazgatósága a Villány uti vonallal együtt még ez évben kiépíti az *Óbuda—Köztemetői* vonalat is

Lackenbacher György azt kifogásolta, hogy a *közlekedési bizottságot három hónapja nem hívták össze.*

Kozma Jenő erre megjegyezte, hogy ez nem egyedül álló jelenség, hanem mint már

a Fővárosi Hirlapban cikkben megírta és kijelentette, hogy egyes ügyosztályokban olyan lassúsággal dolgoznak, mintha téli álomba merültek volna.

Igy kifogásolható az is, hogy

a hatos üzemi bizottság még mindig nem lépett akcióba.

A polgármester előtt is szóvátette már ezt a jelenséget, aki készségesen kijelentette, hogy utána néz a dolognak, egyébként az ügyosztályok, szerinte, esendben dolgoznak.

Bacsinszky Vladimir, mint a párt *BSzKRt* igazgatósági tagja, arra kérte a pártértekezletet, hogy bárkinek panasza, vagy kívánsága van, hozza azt tudomására. Az igazgatóságnál minden méltányos kívánságot támogatni fog.

Nagy baj, hogy 1914-től 1917-ig egyáltalán nem szaporították a BSzKRt kocsiparkját, holott az utasok száma 100 százalékkal szaporodott.

A *BSzKRt* mindenekelőtt a kocsipark bővítésére törekszik és erősen dolgoznak egyéb fejlesztési munkálatokon is.

Martin János azt javasolta, hogy *a rengeteg befagyott házivezetékre és az ebből várható zavarokra való tekintettel a házi főcsapokat éjjelre zárassa el az olvadás lezajlásáig a vízműigazgatóság.*

Kisebb ügyek után az értekezlet 9 órakor véget ért, majd társasvacsora volt, amelyen közel százan vettek részt. A vacsorán *Gaár* Vilmos számolt be az aktuális várospolitikai kérdésekről.

ALAPITTATOTT · 1892
HANTOS
· TESTVÉREK · RT ·
· FESTŐ · MÁZOLÓ · ÉS · TAPÉTÁZÓ ·
· IPARÜZEME ·
BUDAPEST,
VI., HORN EDE UCCA 5.
TELEFON:
L. 994-51
L. 985-83

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi-utca 25. Telefon: J. 380-30

Központi fütés — Vízvezeték
Bádogosmunkák
FARKAS IZOR BUDAPEST
VIII. Nap ucca 10 — Telefon: József 336—51.

Teherautópótkocsik
Teherautokarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép- és szállitóeszközgyár
Budapest, X, Kápolna tér 27-29. Telefon: J. 395-80.

Végre összeül a főváros képviselete

az állami kikötő kormánybiztossággal, a kikötő-egyezmény és a többi fontos kérdés megvitatására

Hetekkel ezelőtt részletesen jelentette a *Fővárosi Hirlap*, hogy az állami kikötő kormánybiztossága megküldi a fővároshoz a „kikötő-kormány" tervezetét és részletesen ismertettük annak idején az egyezmény részleteit is. Legutóbbi számunkban feltűnést keltő cikkben számoltunk be arról is, hogy a kereskedelmi kormány is megunta már a fővárosi adminisztrációnak a kikötőkérdésben mutatott lassúságát, vagy nemtörődömségét és *megsürgette* a kikötőegyezmény letárgyalását.

A sürgetés nem is maradt eredménytelen, mert a polgármester hétfőn

bizalmas értekezletre hívta össze az összes szakférfiakat a kérdés megvitatására

és *néhány nap mulva összehívják a kikötő albizottságot;* azután *rövidesen összeülnek az állami képviselőkkel is az egyes szempontok tisztázására, sőt úgy* hírlik, hogy a speciális egyezmény-kérdéseken kívül sor kerül az általános nagy problémák megbeszélésére és tisztázására is, amilyenek a *közraktár-ügy, a helyikikötő,* a *Nemzetközi-kikötő közös kérdései,* a Dunapartok rendezése, stb.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa jól informált helyen érdeklődött a fontos nemzetgazdasági ügy fejleményei iránt és az alábbi felvilágosítást kapta:

— A „kikötő-egyezmény" kérdésében az állam és a főváros között *lényeges eltérések nincsenek,* úgy hogy itt nagyobb ankétezésre aligha lesz szükség. Azt reméljük azonban, hogy a kinestár és a főváros közegeinek tanácskozása során

alkalom kínálkozik a részletkérdések mellett a valódi, nagy problémák megvitatására is.

— *A közraktárak problémájára gondolok itt elsősorban.* A főváros és a *Leszámitoló Bank* között fennálló szerződés a közraktáraknak tudvalevően monopóliumot biztosít s ez az 1882-ben kelt szerződés csak 1942-ben, *tizenhárom év mulva jár le.* A hatvanéves egyezmény felbontására már korábban folytak tárgyalások a főváros és a bank között, amikor a *Vásárcsarnok* kibővítéséről volt szó, de ezek a tárgyalások zátonyra jutottak. Azóta valószinűleg a *Leszámitoló Bank* is revideálta álláspontját és redukálja igényeit is, bár most a „konjunktúra" úgy alakult a nagy gabonakrizis folytán, hogy *az elevátor ezidőszerint tele van.*

— Olyan hírek keringenek, hogy *bizonyos megállapodásokra, kooperációkra van kilátás az állam, a főváros és a bank között* a közraktárak kérdésében, beszélnek egy esetleges új nagy részvénytársaság megalakulásáról is, amelyben a főváros, az állami kikötő kormánybiztosság és a bank szerepelnének mint alapítók.

— Ezzel egyidejűen tisztázni kell a helyikikötő összes kérdéseit is, többek között a raktárházak felhasználásának ügyét. Ma az a helyzet, hogy

a közraktárak monopóliumánál fogva a helyikikötőben tárolni semmit sem szabad,

csupán kirakodásra, vagy berakásra használhatják a kikötőt.

— Nem függ ugyan szorosan össze a kérdésekkel, de szintén közeli probléma *a rakodópartok ügye is.* Arról szó sem lehet, hogy az egész hajózást a nemzetközi, vagy helyikikötő területére tereljük, de igenis vannak olyan áruk, amelyek ki- és behajózásának nem kell a város szivében történni. Igy például

nem tartható fenn az az állapot, hogy a szénszállítmányokat épen a parlament, vagy az Akadémia előtt rakják ki az uszályokból.

Természetesen mai helyén kell maradnia a személy, gyorsáru és darabáru hajóforgalomnak is, annál is inkább, mert a hajózás kitelepítése esetén *az egész Dunaszakasz halott lenne.* Nem lehet parkká varázsolni az egész Dunapartot, de nem is kell, Londonban sem ütközik meg senki, hanem örül a Themze-part nyüzsgő életén, s

a világ minden városában kereskedelem foglalja el a folyampartokat.

— A rakodópartok kérdése annál inkább sürgős, mert a hivatalos adatok szerint a magyar főváros hajóforgalma *örvendetesen emelkedett az utóbbi időben s 1927-ben már meghaladta az 1914. év hajóforgalmát.*

— Reméljük, hogy a kereskedelmi kormány, a kikötő kormánybiztosság és a főváros értekezése igen értékes eredményekhez vezetnek és a nagyfontosságú gazdasági kérdések egész sorát fogják megvalósítani.

Hétfőn délelőtt Lobmayer Jenő tanácsnok elnöklete alatt szakértekezlet volt a Városházán a kikötő ügyben, amelyen a közgazdasági, a városrendezési és a műszaki ügyosztályok képviselői voltak jelen.

Ezen az értekezleten azokat az *irányelveket* beszélték meg, amelyeket az *állami ankéten követni fognak.* A szakértekezlet felfogása az volt, hogy mindenek előtt a szóban forgó *kikötőterületek tulajdonjogát* kell tisztázni, azután kerülhet a sor a többi részletkérdésekre. A *főváros ragaszkodik* a területek tulajdonjogához, de hajlandó is azokról, kellő feltételekkel, a cél érdekében *lemondani.*

A *kikötőkormánybizosság és a főváros* közös ankétja a legközelebbi napokban lesz.

SZÓRAKOZÁS

Táncrend: Március 1-től minden este fél 8-tól fél 11-ig *Szupécsárdás,* Farkas Imre új operettje. Városi Színház.

Verdi: Álmány és szerelem. Február 20-án kerül bemutatásra a Városi Színházban Verdinek, a halhatatlan olasz komponistának *Schiller* világhírű drámájára szerzett 3 felvonásos operája, az Álmány és szerelem. A Városi Színház *Dalnoky* Viktor rendezésében érdekes új díszleteket és jelmezeket hoz a színpadra. Vezényel *Komor* Vilmos. A fordítás munkáját *Lányi* Viktor végezte. Az opera főszereplői: *Báthy* Anna, *Radnai* Erzsi, *Szedő* Miklós, *Pajor* Ödön, *Csóka* Béla, *Vermes* Jenő. A bemutató előadás jegyeit a színház pénztára árusítja.

Február 21-től:

DOLORES DEL RIO
LEGÚJABB FILMJE

Az eljátszott asszony

Kox és Box Párisban
VIGJÁTÉK 8 FELVONÁSBAN

CORVIN ▣ KAMARA

SZENTGÁLI ANTAL ÉS LANGEN KÁROLY
Központi iroda: VI., Berlini-tér 3. Telefon: L. 913-57.
okl. mérnökök, építési vállalkozók
Anyagtelep: V., Wahrmann-u. és Ujpesti rakpart sarkán. Telefon: J. 513—56.

LICHTMANN ADOLF
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
Tervez és készit: Vizvezetéket, csatornázást, épület és mindennemű bádogos munkát
BUDAPEST, V, SOLYOM U. 20
T.: Aut. 297-56

WETOL sebolaj
legyen minden mentőszekrényben. Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyit.
M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72 455/1924 sz. körrend | M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062/XX 1925. sz. rendelet.

KISS BÉLA ÉS TÁRSA
KERTÉPITŐ ÉS KERESKEDELMI KERTÉSZETI TELEPEK
II., Pasaréti-ut 77 — II., Hidegkuti-ut 3
Telefon: Aut. 644-02.

Rosner Ármin Telefon: J. 310-28
kőfaragó anyagok és kellékek szaküzlete
Budapest VIII, Fiumei-út 12/a

MATYÁSSY ANTAL ÉS FIA
mázoló és festő-mester
BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 358-48

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javitását és jókarban tartását
Budapest, III., Pacsirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

FISCHER HENRIK Telefon: J. 023—09.
épületfakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

IFJU CRISTOFOLI VINCE
padló és falburkoló vállalata
Telefon: Lipót 921—55.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 18—20.

STILLER G. A. és TÁRSA RESZELŐGYÁR
Vállalja új reszelők szállitását és használt reszelők fölvágását
BUDAPEST, VI., FORGÁCH UCCA 9.
Alapitva 1895. évben. — Telefon: L. 913—36.

MARINKA IMRE
ÁCSMESTER
Budapest, VII. Czobor-utca 63. sz.

MELOCCO PÉTER
Elvállal mindennemű betonmunkát, vala mint terazzó-, mükő- és lapburkolatot
Közp. iroda: VI. Nagymező u. 51
Telefon: L. 966—52

Parketta és padlózási vállalat
NAGY KALMÁN Rákóczi tér 17. Telefon: J 431-88
Mindennemű padozat készitése egyszerű és diszes kivitelben. Javitások jutányos áron.

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében
Mérsékelt árak!

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

Alexi és Uhlyarik műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Falk Miksa ucca 26. Telefon: Aut. 209-93
Disco világitótestek Schunk & Ebe gyártmányú szénkefék
Mindenféle villamossági cikkek eladása nagyban és kicsinyben— Elvállal mindennemü villamossági szerelést

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

WALDMANN SÁNDOR
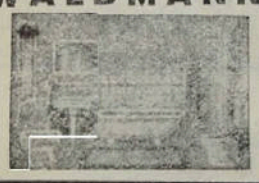
egészségügyi-, víz-, gőz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése
VI, Jókai ucca 6. Tel: Aut. 102-70
Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vízvezetéki eiszerelésekben. Versenyképes árak és fizetési feltételek

A
BUDAPESTI HIRLAP
minden előfizetője **INGYEN** kapja a **KINCSES KALENDÁRIUMOT** és a Budapesti Hirlap minden vasárnap megjelenő, páratlan érdekességü **36 oldalas KÉPES MELLÉKLETÉT**
Kérjen mutatványszámot! Bárkinek szivesen küld a kiadóhivatal: **Budapest, VIII, József-körút 5**

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak
REMÉNYI MIHÁLY
hangszerüzletében

Ő felsége Dr. József Ferenc kir. herceg szállitója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészitője
Budapest, VI Király u. 58-60.
Telefon: 287-84.

GRÜNHUT ÖDÖN
Saját készitményü **hentes, bonc- és munkaruha** készitő.
Budapest, VIII., József-körut 22—24.
TELEFON: JÓZSEF 460—69

Fekete Ödön mérnök
Vizmüvek, vizvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1, Tel. automata 514-80

SZÉKELY ÉS KATONA
épitészek, épitési vállalkozók
Budapest, V., Kádár-ucca 4. — Telefon Lipót 903-26.

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Beszámol a város bankja

A betétek összege 81·5 millió pengő

Alig féléve működik a város bankja, a *Székesfővárosi Községi Takarékpénztár* és máris impozáns eredményről számol be. Jelentéséből kitűnik, hogy a közönség nagy bizalommal fordul az intézethez és e bizalomnak a legjobb bizonyítéka, hogy a magánbetétek csaknem 28 millió pengőre rugnak. De a beszámoló bizonyítékát nyujtja annak is, hogy az intézet vezetése avatott kezekbe van letéve és szerencsés választás volt, amidőn az ügyvezetés élére az elsőrangúan bevált *dr. Reményi-Schneller* Lajos vezérigazgató került, aki kellő óvatossággal és szakszerű tudással intézi a pénzintézet sorsát.

A hivatalos jelentés egyébként a következő:

A Budapest Székesfővárosi Községi Takarékpénztár r.-t. igazgatósága megállapította a folyó hó 28-ikára egybehívott közgyűlés elé terjesztendő 1928. évi mérlegét. E mérleg ugyan felöleli a teljes 1928-as üzletévet, azonban tulajdonképpen csonka év eredményét tünteti fel, mert a *Községi Takarékpénztár* működését csak az 1928 július havában megtartott rendkívüli közgyűlés után kezdte meg. A mérleg ennek daczára 29.992.72 pengő tiszta nyereséggel zárul, amely nyereségre vonatkozólag az igazgatóság javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy az alapszabályszerű levonások után teljes egészében a tartalékalap javára fordíttassék. A mérleg adataiból kitűnik, hogy a főváros lakossága fokról-fokra mindinkább megismerkedik és megbarátkozik a *Községi Takarékpénztár* gondolatával, betéteit mind nagyobb mértékben helyezi el a Községi Takarékpénztárnál és így a takarékpénztár már működése első hónapjaiban is abban a helyzetben volt, hogy a főváros hitelkereső közönségének az adott viszonyokhoz képest kedvező kamatfeltételek mellett rendelkezésére állhatott. A mérleg adataiból felemlítendő, hogy a mérleg főösszege 90.7 millió pengő, melyből

a takarékkkönyvre és folyószámlára elhelyezett betétek összege 81.5 millió pengő volt.

Ha ebből a Székesfőváros Tanácsa által elhelyezett 54 millió pengőt levonjuk, úgy az egyéb betétekre 27.5 millió pengő esik, ami hű képét mutatja a *Községi Takarékpénztárral* szemben már működésének első néhány hónapjában is megnyilvánuló bizalomnak. Hitelezők címén a mérlegben szereplő 4.6 millió pengős tétel a továbbadott, egészen rövidlejáratú váltókat foglalja magában. Ezzel szemben

készpénz, girokövetelések. és bankári követelések címén a mérlegben 31 millió pengő szerepel.

A váltótárca az év végén 22.2 millió pengőt tett ki, míg az értékpapírlombard-kölcsönök 6.7 millió pengő összegre rugtak. *Ezek a számok bizonyítják a Községi Takarékpénztár nagyfokú mobilitását,* amelyre az intézet vezetősége állandóan nagy súlyt helyez. A *Községi Takarékpénztár* — feladatkörének megfelelően —

a székesfőváros különböző intézményének összesen 17 millió pengő hitelt nyújtott.

Az ingatlanok azzal az értékeléssel szerepelnek a mérlegben, amellyel azok a Budapest Székesfőváros törvényhatóságának közgyűlése elé terjesztett státusban szerepeltek. A jelzálogilag biztosított kölcsönök állománya 6 millió pengő, amely kölcsönök folyósításánál a Községi Takarékpénztár azokat az elveket tartotta szem előtt, amelyek a záloglevélkölcsönök folyósításánál is irányadók.

A záloglevélüzlet felvételére a tárgyalások folyamatban vannak.

A veszteség- és nyereségszámla adataiból következtetéseket levonni nem lehet, miután az intézet kereteit az év első 7 hónapjában addig, míg a Községi Takarékpénztárrá való átalakulás tényleg meg nem történt, megfelelő működési lehetőség nélkül fenn kellett tartani.

Koltai Mátyás: Utburkolatok, különös tekintettel az aszfaltra. Figyelemreméltó szakkönyvet írt az útburkolásról *Koltai* Mátyás, a Magyar Aszfalt vezérigazgatója, aki különösen az aszfaltburkolatok tanulmányozása közben nyert eredményeit ismerteti a tárgy alapos és széleskörű tudásával. Terjedelmes szakmunkájában végigvezeti az olvasót a legkülönbözőbb anyagokkal és eljárásokkal készített aszfalt utakon, amelyek előnyeit és hátrányait a legteljesebb tárgyilagossággal ismerteti. *Koltai* könyvének kettős célja van és ezt a kettős célt a legnagyobb mértékben el is éri: a szakszerű rész forrásmunka gyanánt használható modern útépítéseknél, az előadás menete pedig minden tekintetben alátámasztja a szerző konkluzióját, hogy bár tökéletes út ezidőszerint nincs, mindazáltal a manapság ismert kiválóbb műutak, főleg az aszfaltutak alkalmazása óriási nemzetgazdasági jelentőséggel bír. Így például Amerikában 1925-ben már nyolcszor akkora személyforgalom bonyolódott le az utakon, mint a vonatokon, a jó utak építési költségének pedig 20—25%-a megtérül a megtakarításban, amely a közlekedési eszközök megkímélésével, a gummi és benzinfogyasztás csökkenésével jár. A szerző annak a kívánságának ad kifejezést, hogy az útburkolás terén kifejtett több évtizedes munkájának ebben a könyvben összefoglalt eredményei könnyítsék meg azoknak a technikai munkáját, akikre vár a hazai utak modernizálásának óriási feladata. Azt hisszük, hogy ez a szerény kívánság a legteljesebb mértékben teljesülni fog igen rövid időn belül.

A Magyar Általános Hitelbank részvényeseinek folyó hó 16-án báró *Harkányi* János v. b. t. t. alelnök elnöklete alatt megtartott LXI. rendes közgyűlése jóváhagyta a 7,446.928 P 64 fill. tiszta nyereséget feltüntető, 1928 december 31-ére lezárt mérleget és az igazgatóságnak a nyereség hováfordítására nézve előterjesztett indítványát magáévá téve, elhatározta, hogy a kimutatott nyereségből 4,554.000 pengő osztalék fizetésére, 1,000.000 pengő az intézet tartalékalapjainak növelésére, 300.000 P a vállalati nyugdíjpénztár javadalmazására, 300.000 pengő a nyugdíjazott alkalmazottak nyugdíjalapjának erősbítésére, 824.000 pengő tisztviselői jutalékokra és 127.741 pengő az alkalmazottak különféle jóléti alapjai javára fordíttassék. A közgyűlés határozata értelmében a részvények 3. sz. szelvénye f. hó 18-tól kezdve *darabonként 5 P 50 fillérrel* kerül beváltásra. Az ezután következő választásoknál a felügyelőbizottság *Jeszenszky* Pál úrral kiegészíttetett.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete közgyűlésén *Hadik* János gróf elnöki megnyitóbeszédében meleg szavakkal parentálta el *Almássy* Imre grófot, az igazgatóság elhunyt tagját, akinek érdemeit jegyzőkönyvileg örökítették meg. Az igazgatóságnak a közgyűlés elé terjesztett jelentéséből megállapítható, hogy *az intézet Hadik János gróf vezetése alatt ismét elfoglalta békebeli pozicióját* és sikerült bebizonyítani, hogy az intézet újból életképes és annak talpraállítására közérdekű szükség volt. Az intézet altruista működésének kiterjesztése végett szerződéses viszonyba lépett 135 vidéki pénzintézettel, amelyek az intézet által előírt feltételek mellett, minimális költség hozzászámításával működtek közre a kölcsönök kihelyezésénél. Bekapcsolódott az intézet az állam által megindított hizlalási kölcsönakcióba s az *elmult év végéig 3,623.600 pengő hizlalási kölcsönt folyósított.* Az intézet *összes kölcsönállománya* az év végén az előző évi 2,737.373 pengőről *38,636.856 pengőre emelkedett.* Az intézet újból megkezdte a békeidőben széles mederben folytatott parcellázási tevékenységét. Takarék- és folyószámlabetétállománya az év eleji 668.677 pengőről 12,018.349 pengőre szaporodott, a váltótárca pedig 1,060.576 pengőről 13,459.194 pengőre emelkedett. Az intézet kimutatott veresége 124.272 pengő. A közgyűlés dr. *Platthy* Györgyöt alelnökké, *Csizmadia* Andrást, dr. *Mutschenbacher* Emilt és dr. *Puky* Endrét igazgatósági tagokul újból megválasztotta.

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST
Szabadalmazott „Jm“
kompressor nélküli DIESEL-MOTOR
a legtökéletesebb erőgép.
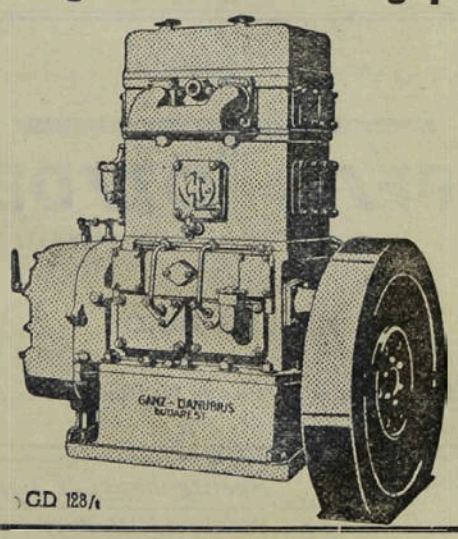

GD 128/1

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítását és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállítá ra
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI-UTCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

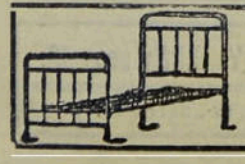
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 365—25.

Bőrkabátok
rövid és hosszú,
bőrnadrágok, sportmellények,
szőrmebundák, soffőrbundák és őrbundák,
lábzsákok és kocsitakarók, Trench-Coat, autó bőrfejvédők,
és kesztyűk.
Ügyeljen az „ABI“ védjegyre!
Gyártja:
Aczél Bőrruházati Ipar
Budapest, VII., Károly-körút 13. Telefon: J. 364-91

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérnökkiküldés díjmentes.

Költségvetés és mérnökkiküldés díjmentes.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszívással.

KÖRNYEI LAJOS
SZOBAFESTŐ, MÁZOLÓ és ARANYOZÓ MESTER
Iroda: BUDAPEST, X., SZŐRÉNY-U. 5.
Műhely: VI., STEFÁNIA ÚT 2. TEL. J. 441—99

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(SAJÁT GYÁRTELEPÜNKÖN)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonóna legtökéletesebb kivitelben való gyártása
TELEFON: Lipót 960-24.

CUSTODIS ALPHONS
MERNÖKI IRODA ES EPITESI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RESZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
Gyárkéményépítés
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék építése és tervezése

DR. SZÉKELY HUGÓ
OKL. MÉRNÖK VASBETON TERVEZŐ IRODÁJA
BUDAPEST, VII. ALSÓERDŐSOR U. 8
TELEFON: JÓZSEF 351—21.

Az Angol-Magyar Bank Rt.-nak gróf *Károlyi* Imre elnöklete alatt tartott rendes közgyűlése jóváhagyta az 1928. üzletév mérlegét és az igazgatóság összes javaslatait elfogadva, elhatározta, hogy a kimutatott 3,477.339.46 P tiszta nyereségből osztalékul 2,520.000 pengő, vagyis 50 pengő névértékű *részvényenként 7 pengő* (14%, a tavalyi 13%-kal szemben) fizettessék ki február 18-ától kezdve, a tartalékalap gyarapítására az alapszabályokban előírt 121.557.43 pengő dotáció helyett 250.000 pengő, a nyugdíjtartalék növelésére pedig 300.000 pengő fordíttassék, míg az alapszabályszerű levonások után fennmaradó 164.224.60 pengő az 1929. üzletév számlájára vitessék át. A közgyűlés elfogadta az igazgatóságnak a kötelező aggkori biztosításról szóló 1928. évi XL. t.-c. szerint megalakítható elismert vállalati nyugdíjpénztár tárgyában előterjesztett javaslatát is. A felügyelő-bizottság új tagjául a közgyűlés *Thorotzkai* Miklós grófot választotta meg.

A Hazai Bank Rt. gróf *Wenckheim* Dénes v. b. t. t. elnöklete alatt tartotta meg közgyűlését. A *Szécsi* Pál alelnök-vezérigazgató által előterjesztett évi jelentés szerint a bank érdekköréhez tartozó iparvállalatok általánosságban kedvező eredménnyel zárták üzletévüket, így a *Fővárosi Sörfőző rt.*, a *Pannonia Sörfőző rt.*, a *Dreher-Haggenmacher Nagyváradi Sörgyár rt.*, a *Kühne mezőgazdasági Gépgyár rt.*, az *Első Békéscsabai Gőzmalom Rosenthal Márton rt.* és a *Borsod-Miskolci és Debreczeni István Gőzmalom rt.*, ez utóbbi főként külföldi érdekeltségeinek kedvező üzleteredménye folytán. Különösen kiemeli a jelentés az *Union des Usines et des Exploitations Forestieres de Nasic* üzletmenetének állandó és teljes megelégedését keltő fejlődését. A bank újabb alapításai: a *Drávavölgyi Villamos Áramszolgáltató rt.* és a *Hazai Árúhitelintézet rt.* első üzletévüket megfelelő eredménnyel zárták. A közgyűlés az igazgatóság jelentését egyhangulag elfogadta, a mérleget az igazgatóság javaslatának megfelelően állapította meg és elhatározta, hogy az 1,535.199.45 pengő nyereségből a felemelt alaptőke után részvényenként 4.50 pengő osztalék fizettessék a 34. sz. szelvény ellenében február 18-tól kezdve a társaság pénztáránál. Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy a rendes tartalékalap az alapszabályszerű 30.409.34 pengős javadalmazáson felül további 83,589.28 pengővel, a nyugdíjpénztár 80.000 pengővel és a Szilágyi Ödön-alap 25.000 pengővel dotáltassék. Ezekután a közgyűlés megejtette az igazgatóság és felügyelő-bizottság újraválasztását. Az eddigi tagokon kívül az igazgatóságba dr. báró *Kohner* Adolfot, a felügyelő-bizottságba pedig dr. *Kühne* Loránt felsőházi tag választatott meg.

Magyar Leszámítoló- és Pénzváltó Bank. A Magyar Leszámítoló- és Pénzváltó Bank folyó hó 18-án tartotta báró Madarassy-Beck Marcel elnöklete alatt 59. rendes közgyűlését. Az igazgatóság által előterjesztett 1928. évi mérleget a közgyűlés elfogadta és elhatározta, hogy a kimutatott 2,508.144.66 pengő tiszta nyereségből az 59. számú részvényszelvény darabonként 7 pengővel (14 százalék), az előző évi 13 százalék, azaz 6.50 pengővel szemben, kerüljön folyó hó 19-étől kezdődőleg beváltásra. A további határozat szerint a tiszta nyereségből a rendes tartalékalap javára 150.000 pengő, a nyugdíjalap javára 400.000 pengő, a báró Madarassy-Beck Miksa-alap javára 50.000 pengő fog fordíttatni, míg 78.157.63 pengő a folyó 1929. üzletév számlájára vitetik elő. A fenti 400.000 pengőn kívül a jövedelmekből már a mérlegben 600.000 pengőt utalt a bank a nyugdíjtartalék javára, úgy hogy az 1928. évben összesen 1,000.000 pengő fordíttatott a nyugdíjellátás céljaira. A felügyelőbizottság mandátuma lejárván, a közgyűlés Biró Gyula, Györössy-Csepreghy István, Heller Béla, Kelemen Sándor, Kern Imre, Körössy K. Albert és Kühnemann Pál urakat három év tartamára a felügyelőbizottság tagjaivá megválasztotta.

A Belvárosi Takarékpénztár Rt. most tartotta *Székely* Ferenc m. kir. udvari tanácsos elnöklete alatt rendes közgyűlését, amely az igazgatóság által előterjesztett összes javaslatokat egyhangulag elfogadta. A kimutatott 1,941.720.66 pengő összegű tiszta nyereségből az elmult évre a takarékpénztár 6 pengő (12%) osztalékot fizet, 150.000 pengőt a tartalékalapra, 30.000 pengőt az egyéb alapok javadalmazására fordít, 56.474.70 pengőt pedig az 1929. üzletévre visz át. A közgyűlés dr. *Ofner* Oszkár fővárosi háztulajdonost és *Eberling* Antalt, az intézet ny. igazgatóját, a felügyelő-bizottság új tagjaivá megválasztotta. Az osztalék február 18-ától kezdve kerül kifizetésre.

A Magyar Forgalmi Bank Részvénytársaság igazgatósága a báró dr. Madarassy-Beck Marcel elnöklete alatt f. hó 12-én megtartott ülésén megállapította az 1928. üzletévről szóló zárszámadást, amely a 2 millióra felemelt alaptőke után 748.224.19 pengő tiszta nyereséggel zárul, szemben a multévi 443.047.83 pengővel. Az igazgatóság elhatározta, hogy az 1929. február hó 21-én megtartandó közgyűlésnek javasolni fogja, miszerint részvényenként 6.50 pengő osztalék (tavaly 6 pengő) fizettessék ki és a rendes tartalékba 70.000 pengő, a nyugdíjtartalékba pedig 75.000 pengő helyeztessék.

Az első Budapesti Gőzmalmi Részvénytársaság az e hó 14-én tartott rendes közgyűlésen megállapította az 1928. évi mérleget és ennek alapján részvényenként 2.50 pengő osztalék fizetését határozta el. Az igazgatósághoz új tagként *Dombora* Árpád választatott meg.

VÁLLALKOZÁS

Építési engedélyek

A főváros magánépítési bizottsága 1929. évi február hó 18-án tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadásához járult hozzá:

A) **Nagyobb és kisebb épitkezésekre:**

1. Dr. Mohr Béla I., Németvölgyi út 8578. hrsz. a. 2 drb II. em. bérvilla, terv.: Löbl Ferenc VII., Király u. 3.
2. Dr. Zilah István I., Csörsz u. 7852. hrsz. a. IV. em. ház, terv.: Fészek családiház építő szövetkezet VII., Rákóczi út 72.
3. Részvénytársaság ingatlanok értékesitésére V., Árpád u. 12. em. ráép., terv.: Vágó László I., Attila körút 2.
4. Özv. Hegyessy Lászlóné VIII., Vas u. 14. IV. em. lakóház, terv.: Szentgyörgyi Gyula IV., Szervita tér 3.
5. Özv Gál Károlyné I., Csermely út 18526/3. hrsz. a. fsz. ház, terv.: Biró Imre I., Győri út 2.
6. Weisz Ármin VIII., Nagytemplom u. 34. toldalékok, terv.: Somogyi György VII., Izsó u. 8.
7. Müller Leó II., Névtelen u. 21614. hrsz. a. mansardos fsz. ház, terv.: Kovatsek Ferenc VII., Amerikai út 7.
8. Győri József III., Aranyhegy dülő 22553/1. hrsz. a. családi ház, terv.: Csányi Pál I., Tarcalli u. 6.
9. Földváry Ferenc VII., Mexikói út 2521/79. hrsz. a. II. em. toldalék, terv.: Lindwurm György VII., Damjanich u. 25.
10. Klein Ernő VIII., József u. 72. ráép., terv.: Jónás Ferenc VII., Columbus u. 27.
11. Kalmár Lajos VII., Szugló u. 1992/60 hrsz. a. családi ház, terv. Németh Sándor VI., Forgách u. 73. szám.
12. Haasz Gyula III., Vérhalom u. 32, 2 drb. nyaraló, terv. Kiss Béla V., Klotild u. 4.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Ozv. Hegyi Ferencné I., Szent János u. 4.
2. Schwarcz Géza III., Szentendrei u. 55.
3. Máté József I., Sasad dűlő 2203. hrsz.
4. Moshammer Ottó VII., Gyarmat u. 86.

Versenytárgyalási döntések

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkák végzésére és közszállításokra a következő cégek kaptak megbízást.

Kazánkicserélési munkára az Aréna úti iskolánál: Szepessy Gyula 18.585;

Gőzfűtőberendezési munkára a Bakács téri templomnál: Gabler J. 35.994;

Cipőszállításra a fővárosi alkalmazottak részére: Berák János 9050, Blaskó, Grandist, Kosztándi és Bárány 11.900, Swetz Mihály 21.000 Császár Károly 9850, Gálfi József 17.740, Csompó Imre 6000, Márkus Pál 3100;

Kályha és tűzhely javítási munkára a Harmat uccai bérháznál: Nagy Gyula 2237 pengő vállalati áron.

TÖRÖK IGNÁC
TELEFON: József 368—87.
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, VASBETONÉPÍTŐ, ÉPÍTŐMESTER
Budapest, I, ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.

A Böhler-rendszerű
ACÉLHÁZ
ma az ország szenzációja. Gyors, szolid és olcsó épitkezés
A jövő ideális lakóháza!
Magyarországon gyártja:
Márkus Lajos vasszerkezeti gyár
Budapest, VI. Hun u. 4. Telefon: L. 920-40, 920-41

építési vállalata.
I. Szirtes u. 3/b. J. 456-03.

TELEFON: J. 395—78 HLATKY JÓZSEF TELEFON: J. 395—78
OKL. MÉRNÖK MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
Magasépítés, út, vasút, hidépítés, vasbeton
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 77—79, I. EM. 17.
Saját anyagtelep: I., FEHÉRVÁRI-ÚT 78. Telefon: József 395-78

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Reiter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

VAITS SÁNDOR
építőmester, építési-vállalkozó
Budapest, VIII., Baross ucca 77. Telefon: J. 425.-01

TELEFON: A. 251—43
STEFKOVICS SÁNDOR
KŐMŰVES MESTER
BUDAPEST, VI., IZABELLA UCCA 44-b

Kárász Géza okl. mérnök építőmester
Budapest, VII., Dohány ucca 16. Tel: J. 370-38.

SCHWEIGER REZSŐ ÉS KULÁS JÁNOS kövezőmesterek és útépítési vállalkozók
Budapest, III, Ürömi ucca 41

Vitéz HANTAY ÉS GALAVITS okl. gépészmérnök
elektrotechnikai vállalalat
Budapest, VIII., Szigony-ucca 34. — Telefon: J. 373—59.

SZVETICS JÓZSEF
épitési vállalkozó
BUDAPEST, TELEP UCCA 8.

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55
bádogos, viz, gáz és központi fűtés berendezési vállalata Budapest, II, Török ucca 8. szám

Radiatórok, Fűtőtestek, Hőálló zománcozás
25 ÉVES GYAKORLATTAL
BIEDL KÁROLY
Budapest, VII. kerület, Hársfa ucca 57. szám
TELEFON: JÓZSEF 451—43

Az 1925. évi kiállitáson ezüstéremmel kitüntetve.
Az 1927. évi országos kiállitáson nagyezüstéremmel.
Hermann János épület és műlakatos, Budapest, I., Avar-u. 19.
Telefon: Aut. 505—82.

Aziparosok legolcsóbb beszerzési forrása
az
Iparosok Orsz. Közp. Szövetkezete
Központja: Budapest V, Nádor ucca 22. III. emelet
Bőrosztálya: VII, Klauzál tér 5. Telefon: J. 428—77
Háziipari oszt.: IV, Kecskeméti u. 13. Tel.: J. 448-30
Textiloszt.: IV, Kecskeméti u. 13. Telefon: J. 425-95

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

Fűtés Víz Gáz Szentgyörgyi és Társa
Telefon: József 8-97 Budapest VIII, Baross-u. 88

HERZ TESTVÉREK
linoleum burkolási szakvállalat
Telefon: J. 429-06
FŐÜZLET: Budapest, VI., Király ucca 13.
Fióküzlet: Budapest, IV., Kálvin-tér 4.

ESEMÉNYEK

• • •

FŐVÁROSI HIRLAP

az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:

fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

OLVASÓINKHOZ!

Tizennyolc esztendő óta hirdeti a FŐVÁROSI HIRLAP azt az erőteljes polgári politikát, amely a közös, nagy városi érdekek éber ellenőrzésével, szigorú, de igazságos kritikájával ennek a lapnak táborába gyűjtötte Budapest polgárságát. Elsősorban azokat vonzotta magához, akiknek életérdekük, hogy frissen, gyorsan, kimerítően és mindig megbízhatóan értesüljenek arról, ami a városházán történik.

Immár csaknem két évtizede hirdeti ez a lap a város életének alapját tevő polgári munka, a polgári boldogulás szükségességét. Ez a két évtized felé közeledő lelkes küzdelem adta meg az érdemet, amelynek alapján

az Egységes Községi Polgári Párt a Fővárosi Hirlapot választotta hivatalos lapjának. Viszont a Fővárosi Hirlapot is régi tradicióii vezették arra az útra, amelyen a békés, alkotó polgári munka hirdetésében elsőként találkozott Ripka Ferenc főpolgármesternek és Kozma Jenőnek, az Egységes Községi Polgári Párt elnökének a konszolidáció érdekében kifejtett sorsdöntő, nagy munkájával.

Két évtized komoly és becsületes munkásságában is legmegelégedettebben tekintünk vissza arra a küzdelemre, amelyet

Bethlen István zászlaja alatt vívtunk meg a politikai és társadalmi békéért, a mult romjainak eltakarításáért és a polgárság jobb megélhetéséért.

Ennek a munkának jutalmaként nem kérünk egyebet, csak annak a régi bizalomnak és támogatásnak folytatását, amelyben eddig is részesített bennünket Budapest közönsége.

Ripka Ferenc az iparosság és a főváros viszonyáról. *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester mélyen szántó gondolatokban bővelkedő vezércikket írt az *Országos Kézműves Testület* hivatalos lapjába, a *Magyar Iparos*-ba. A cikk megdöbbenéssel állapítja meg, hogy a szervezkedésre alapított társadalomban egyedül a kézművesek állnak szervezetlenül és amikor a magyar iparosnak életérdeke a védekezés, nincs birtokában a szervezkedésben rejlő hatalmas erő. Miután pedig a politikai jogoknak van már alkotmánya, a munka jogának pedig még nincs, — úgymond: — *a szervezkedésben élő erőt a magyar iparosságnak meg kell ragadnia.* Az iparosság jövőjének és fejlődésének biztosítása egyébként Budapest székesfőváros szempontjából is rendkívül fontos. A kisiparosok hatalmas tömegében olyan független polgárság alakulhat ki, amely meggyőződésének szabadon adhat kifejezést, Budapest szeretetét pedig megalapozta szívükben az a tudat, hogy életük ide van kötve és a főváros lelkitalajának integráns részét alkotják. *Ripka* Ferenc főpolgármester mindezek mérlegelése után örömmel üdvözli a magyar iparosság tettre készülődését, *becsületes, hazafias törekvésükhöz őszinte szívből kíván sikert.*

A kerületek új vezetői. A polgármester az új előljárók közül *Muzsikó* Istvánt a IX., *Guth* Ferencet pedig a II. kerület élére állította, egyidejűleg *Holtzspach* Ödön főjegyzőt a II. kerületből az I. kerületbe helyezte át és megbízta az előljáróság vezetésével. A jövő heti közgyűlésre esedékes negyedik előljáró választáson *Holtzspach* Ödön, *Gömry* Albert, *Bucsánszky* Bertalan, *Saára* Béla, *Haidekker* János, *Goszleth* Ernő, *Tatár* Béla, *Károlyi* József, *Mihál* Jenő, *Schmaderer* Andor, *Battlay* Imre, *Nagy* Béla, *Sebő* Gusztáv, *Thordai* Lajos, *Balogh* Hugó, *Arany* István főjegyzők, *Szvoboda* K. Endre, *Bärtl* Tivadar és *Benedek* Szaboles tanácsjegyzők a jelöltek *Badál* Ede örökére. *Spannberger* Alajos előljáró változatlanul a X. kerületet vezeti.

Körmendy Jenő negyedszázados szolgálati jubileuma. *Körmendy* Jenő, a *székesfővárosi autobusz-üzem érdemes aligazgatója* most töltötte be közszolgálatának negyedszázadát. A jubileum alkalmából *Körmendy* Jenőt az üzemigazgatóság helyiségében meleg ünneplésben részesítették. Az autóbusz-üzem igazgatósága, tisztikara nevében *Till* Antal dr. ny. tanácsnok, ügyvezető igazgató köszöntötte és beszédében kiemelte azokat az érdemeket, amelyeket *a jubiláló aligazgató az üzem felvirágoztatásánál szerzett,* majd az igazgatóság, a kartársak és a forgalmi személyzet nevében értékes ajándékot nyújtott át. A közlekedési ügyosztály gyengélkedő vezető tanácsnoka, *Lobmayer* Jenő dr. helyett *Karkas* Rezső műszaki tanácsos tolmácsolta a közlekedési ügyosztály és a tanács elismerését és jókívánságait.

Illyefalvi I. Lajos dr., a Nemzetközi Statisztikai Intézet tagja. A *Hágában* székelő *Nemzetközi Statisztikai Intézet* legutóbb tartott ülésén titkos szavazással tagjává választotta *Illyefalvi* I. Lajos dr.-t, a székesfővárosi statisztikai hivatal kiváló igazgatóját, akinek nemzetközi viszonylatokban is méltányolt elsőrangú munkássága az egész világ előtt ismertté tette Budapest gazdasági és szociális viszonyait. Ennek a felbecsülhetetlen értékű nemzeti és nemzetközi szolgálatnak elismerése a mostani megtisztelő választás, amely a világ 200, hasonló tagsággal approbált legnevesebb statisztikusának intézetébe sorozta *Illyefalvi* I. Lajost. Amikor örömünket fejezzük ki a főváros érdemdús statisztikai hivatali igazgatójának figyelemreméltó nemzetközi sikere fölött, nem hallgathatjuk el azt az örömünket sem, amelyet e választás nemzeti jelentőségén érzünk. *Illyefalvi* I. Lajos megválasztásával ugyanis *nyolcra* emelkedett a *Nemzetközi Statisztikai Intézet* magyar tagjainak száma és Budapest statisztikai hivatala az intézetben való képviselete által szoros együttműködést fejthet ki a statisztika nemzetközi akadémiájával. Megemlíthetjük itt, hogy a *Nemzetközi Statisztikai Intézetben* a következő magyar tagok foglalnak helyet: *Földes* Béla dr. és *Teleszky* János ny. miniszterek, *Vargha* Gyula, *Szabóky* Alajos és *Kovács* Alajos államtitkárok, *Fellner* Frigyes, a statisztika egyetemi tanára, *Thirring* Gusztáv és *Illyefalvi* I. Lajos statisztikai hivatali igazgatók.

Ugron Gábort ünnepélyesen beiktatják az Erzsébetvárosi Kör elnöki székébe. Az *Erzsébetvárosi Körben* szerdán, február 20-án ünnepi társaslakomán iktatják be az elnöki székbe *Ugron* Gábor nyugalmazott belügyminisztert. A társasvacsorán több közéleti előkelőség is megjelenik. Március 5-én a Kör rendkívüli közgyűlést tart, amelyen *Ehrlich* G. Gusztávot érdemei elismeréseül örökös díszelnökké választják.

Jóváhagyta a népjóléti miniszter a fővárosi segítőalap szabályrendeletét. A társadalombiztosítási törvény szellemében létesített és a húszezernyi fővárosi tisztviselő és alkalmazott betegellátását és üdültetést intéző *Segítőalap* már több, mint egy éve működik, de a szervezési szabályrendelet jóváhagyása egész mostanáig késett és a mintaszerű intézmény *Dulácska* Jenő főjegyzővel élén ezideig ideiglenes formában funkcionált. A szabályrendelethez a népjóléti miniszter most *hozzájárult, s a végleges kormányjóváhagyást is rövidesen várják.* Amint a végleges jóváhagyás beérkezik, *nyomban megkezdik az intézet végleges megszervezését.*

Kibővítik a balatonfonyódi árvaházi üdülőtelepet. A főváros szociális intézményei között a *legmintaszerűbbek egyike a balatonfonyódi árvaházi üdülőtelep.* Először 70 fiúgyermek számára építették, majd 150 befogadására bővítették ki, tavaly pedig ugyanakkora leányárvaházi üdülőtelepet is létesített a főváros s az idén már az összes fővárosi árvaházak növendékei, *nyaranta több százan élvezhetik a Balaton örömeit.* Az építkezések azonban a régi telkek legnagyobb részét *elfoglalták,* úgyhogy a szociálpolitikai ügyosztály *újabb 2200 négyzetölös területtel szeretné kibővíteni a telepet.* A szomszédos fás területre *már meg is alkudtak:* 15.000 pengővel lehetne megszerezni az árvák üdülőtelepe számára. Az új területet részben játszótérnek, részben iskolai cserkésztáborhelynek és konyhakertnek használnák fel. A vételárat az árvaházi üdülőtelep céljaira beérkezett *adományokból fedezni lehet,* így *semmi akadálya nincs a telep megnagyobbításának.*

A Lipótvárosi Társaskör farsangi mulatsága. A *Lipótvárosi Társaskör* az Ingyenkenyér és a Fröbel-féle Gyermekvédő Egyesület javára jól sikerült jelmezes-mulatságot rendezett. Az előkelő vendégek sorában ott voltak: *Ripka* Ferenc főpolgármester, *Dési* Géza orsz. gy. képviselő, *Battlay* Imre h. előljáró, *Bacsinszky* Vladimir, *Bakonyi* Kálmán ny. kúriai bíró, *Spett* Ferenc dr. és még számos törvényhatósági bizottsági tag és más közéleti előkelőség.

Nincs elég vize a sertés-közvágóhídnak

A sertésközvágóhíd üzeméhez köztudomás szerint *rengeteg víz kell,* hogy a levágott állatok húsát annak rendje és módja szerint feldolgozhassák. A napi több ezer köbméter vízszükséglet biztosítására 1926-ban a főváros a marhaközvágóhíd vízművétől elkülönített *új vízművet létesített* és e célra a fővárosi csatorna-szivattyú telepen, a Duna medrétől mintegy 110 méternyire, *két csőkutat furatott.* A két kút megépítése előtt végzett próbaszivattyúzás alatt azt látták, hogy a kutakból óránként 100 köbméter vizet kapnak, amely mennyiség a sertésvágóhíd számára elegendő is lett volna. A vízmű üzembehelyezése után

négy hónapig volt is elegendő víz, de azután a mennyiség egyre csökkent,

fogyott a víz, úgyhogy most már *csak 60 köbmétert adnak óránként a kutak.*

Ez a mennyiség most már *állandó, de nem elég,* s kétségtelen, hogy a melegebb évszakokban, különösen

nyáron vízhiánnyal fog küzdeni a sertésvágóhíd,

mint ahogy *már a mult nyáron is mutatkoztak nehézségek.*

A víz elapadását azzal magyarázzák a szakemberek, hogy a szabályozott és kamarazsilipekkel lezárt Soroksári Dunaágban állandóan + 1 méter alacsonyan tartják a vízszintet s ez a nívó leszívó hatással van a környéken az összes kutakra. Ugyanez

tapasztalható a közvágóhíd vízvezetékeinek kútjainál is, amelyek vízhozama a tavalyi évben szintén a felére csökkent.

A vízhiányon most *harmadik porózus csőkút fúrásával próbálnak segíteni.* E kutat a Dunától 10 méterre fúrják s a végzett próbaszivattyúzások szerint *óránként 80 köbméter vizet kapnak.* Az új kúttal együtt ilyenformán 140 köbméter vize lesz óránkint a sertésközvágóhídnak, ami elég. A vízművek számítása szerint

az új kút fúrása 47.000 pengőbe kerül.

A szükséges pénz már régebben rendelkezésre áll, úgyhogy a *munka elvégzésének nincs semmi akadálya.* A fúrást a vízművek irányítják.

TUNGSRAM

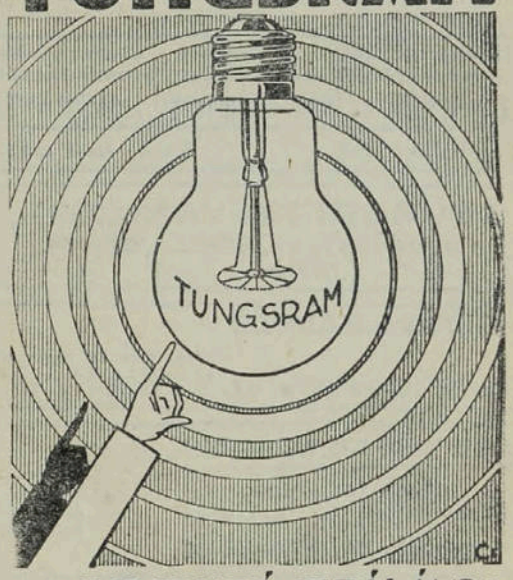

A MEGBIZHATÓ IZZÓLÁMPA

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

GÓGEL JÁNOS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár
Vasöntöde
Telefon L 905-74, 905-75 BUDAPEST, V., Váczi út 48 Alap. 1867.

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975–62

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

Margalit Andor és Ödön
mérnök-építőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 586—45 és József 429—24

HANVAY VICTOR
Villany és rádió cikkek
Budapest, VI., Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—99

MAGYAR HŐSZIGETELŐ VÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: József 310—15 Budapest, VIII., Bérkocsis ucca 41 Telefon: József 310—15

Versenytárgyalási hirdetés

Budapest székesfőváros tanácsa, utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a székesfővárosi kátrányozó és bitumenező telep részére szükséges 20 tonna benzin és 30 tonna gázolaj szállítására.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg kétszázaléka.

A szabályszerűen kiállított és lepecsételt borítékba helyezett ajánlatokat **1929 március 11-én (hétfő) déli 12 óráig** a székesfőváros kátrányozó és bitumenező telepén (X. kerület, Bihari ucca 4. szám, 7. ajtószám) kell benyújtani.

A szállításra vonatkozó felvilágosításokkal hétköznapokon d. e. 9—12 óra között a kátrányozó és bitumenező telep szolgál (X. ker., Bihari ucca 4. szám) és ugyanott kaphatók az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok is.

A versenytárgyalás **1929 március 11-én (hétfő) délután fél öt órakor** lesz a IV. kerület, Központi városháza, II. emelet 274. számú helyiségben és azon az ajánlattevők, vagy igazolt meghatalmazottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929 február 14-én.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a Központi városházán lévő díszletraktárkészlet kiegészítése céljából különféle díszítési tárgyak beszerzésére.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg két százaléka.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, Városház uccai rész, földszint 14. ajtó alatt a városházi gondnoki hivatalban kaphatók.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929 március 11-én (hétfő) délelőtt 10 óráig** kell a tanácsi XI. ügyosztály vezetője vagy helyettesénél, II. emelet 237. ajtószám alatt benyújtani. A versenytárgyalás **1929 március 11-én (hétfő) délelőtt 11 órakor** lesz a II. emelet 237. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929 február 14.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.

Központi fűtés, vizvezeték, csatornázás, légszesz, hűtő és szellőztető berendezések
Erdélyi Gábor és Társa, Budapest VII, Amerikai-út 2b.
Alapítási év: 1910. Telefon: József 334-37.

CSURGAI ISTVÁN ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOS
BUDAPEST, VI., LEHEL UCCA 14.
TELEFON: L. 908—53.

BUCHTA KÁROLY
Bpest, II., Retek u. 37. közp. fűtés és vizvezeték-berendező mester. — Telefon: Krisztina 505—01. sz.

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest. IX., Üllői-út 57
Telefon József 306-29

SHELL petroleum benzin gázolaj
Speciális autóolajok, kenő- és hengerolajok, vaselinek eredeti mexikói bitumenek
SHELL KŐOLAJ RÉSZV.-TÁRS.
Központi iroda: Budapest, V. Alkotmány ucca 18 Tel.: Aut. 214—87. Aut. 214—89. Közp. telep: Csepel-Petroleumkikötő. Lerakatok és telepek az egész országban

TÓTH LAJOS Telefon: József 351—01
Pala és cserépfedőmester eternit-, cserépfedés, lacement- és bőrlemezfedés, tetők jókarban tartása és tatarozása
BUDAPEST, I., Budafoki út 23

Hirsch László
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I., BUDAFOKI-ÚT 22
TELEFON: JÓZSEF 321—17

Hochhauser
Ferenc építési vállalkozó Budapest IX., Soroksári út 38. Tel.: J. 459-81

Magyar Építő Részvénytársulat
Budapest, VI. kerület, Teréz körút 34. szám
Alapíttatott: 1889. Telefon: Automata 272—64. szám
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás, csatornázás. Kotrások dunai műtárgyakkal, csatornakotrókkal és excavátorokkal. Dunai homoktermelés és kavicseladás és szállítás. Vizi szállítások és darukkal való kirakódások, Alapozások mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés, Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezeték. Hajó- és kotrójavítótelep, valamint téli kikötő Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. — Telefon: J. 314-16.

SZOMLEN PÁL ALAPITÁSI ÉV 1897
lakatosmester és szerszám készítő
BUDAPEST, VIII., LÉGSZESZ-U. 6
Legszakszerűbben és legolcsóbban készít uj szerszámokat a kőfaragószobrász, mükő, burkoló, parkettázó, kövező, kő, müves stb. ipar részére

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

GIPSZET ÁRUSITÓ RÉSZV. TÁRS.
BUDAPEST, V., ERZSÉBET-TÉR 15.
az Egeresi Gipsz- és Műtrágyagyár Részv. Társ. Aghires és Kramer J. Első Egeresi Gipsz- és Műtrágyagyár, Aghires képviselete Telefon szám: 805—25.

„TUDOR"
ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: L. 923-08 **Budapest, V., Váci-út 137-139** Telefon L. 923-08
Gyárt: „Tudor" és „Varta" rendszerű accumulatorokat

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapítva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapítva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz. Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

TEUDLOFF—DITTRICH
ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T.
TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93
KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

ELEKTROMOTORGYÁR RT. TELEFON: L. 909-88.
BUDAPEST, V, DRÁVA U. 5
GYÁRTMÁNYOK: ELEKTROMOTOROK, DINAMÓK, ÁRAMÁTALAKÍTÓK, MOTORDINAMÓK ÉS GENERÁTOROK

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

Holman Pál építőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. * Telefon: József 308—15

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

ILKOVITS J.
központi fűtések és vizvezeték berendezések vállalata
Budapest VI, Andrássy út 92
Telefon: Automata 212-07

DOBOS ANDRÁS
Épület- és redőny lakatos vállalata
Budapest, IX. ker. Lónyai-utca 58.
Telefon: Automata 874—38.

LENDVAI FERENC
SZOBADISZITŐ, FESTŐ ÉS MÁZOLÓMESTER
BUDAPEST, NEFELEJTS-U. 50

GYÁRIPARI és KAZÁNKOVÁCSOK TERMELŐ SZÖVETKEZETE
BUDAPEST, VI., ÜTEG UCCA 32. SZ. — Telefon: L. 914—23
Elvállal mindennemű kovács, kazánkovács, gép és vasszerkezeti munkát, valamint autógénhegesztést és vágást.
Telep VI., Országbiró- és Üteg ucca sarok.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 12—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

BOGYÓ ISTVÁN TELEFON: JÓZS. 356-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF UCCA 9

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-36.

özv. Biberál Józsefné Alapíttatott 1871. évben BUDAPEST,
pala- és cserépfedő-mester II., Ostrom-u. 14. Telefon: K. 507—18.

CSONZADLAK ÉS FLEISCHMANN
Műszaki és elektrotechnikai vállalkozók, rádió és villamossági anyag külföldi képviselete, neón utánzott égők képviselete
BUDAPEST, VIII., József-körút 19. Tel.: Aut. 300-47
IPARTELEP KISPEST Üllői-út 107. sz. Tel.: J. 353—87

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Mágiya ucca 75—77
Telefon: Lipot 914—46.

Zalahalápi bazaltkőbánya
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. KER. TISZA ISTVÁN UCCA 2. SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 820—51

Széchenyi Gyógyfürdő
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON: JÓZSEF 401-76.

BIHARI BENŐ
ÉPITŐMESTER
IX., KÖZRAKTÁR-UCCA 10. SZ.
Telefon: Aut. 856—83.

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 február 27. — 9. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI
ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Százezer pengőt

küldött sürgöny útján *Rothermere* lord Budapest szűkölködő szegényeinek, akiket a tél szeszélyes, kegyetlen keménysége még a megszokottnál is elviselhetetlenebb helyeztbe sodort. Küldte pedig annak a *Ripka* Ferenc főpolgármesternek, akinél melegebb szívvel, több szeretettel senki sem viseltethetik Budapest szegényei iránt. Kinálkoznék az alkalom, hogy magasztaló szavakkal halmozzuk el a nemes lordot, aki bárhol, a világ bármely tájékán jár, nem feledkezik meg az ő szegény magyarjairól. Az ő érdemeit azonban szinte minden nap lehetne és kell is méltatni, mert minden nap találkozunk rólunk való gondoskodásának gazdag gyümöleseivel.

Meg kell azonban mondanunk, hogy a *Rothermere* lord százezer pengője nem kiegészítője, nem megtetézése a főváros gondoskodásának, hanem annak igen lényeges része. Hiába van a főváros vezetőiben őszinte szánalom a szegények iránt, hiába van telítve a főváros törvényhatósági bizottsága áradó szociális szellemmel, ha nincsenek meg száz százalékig a szükséges anyagi eszközök. Hiszen a mai városigazgatásnak a frontok egész sorozatán kell harcolnia a múlt mulasztásaival kórházakért, iskolákért, utakért, közlekedésért, szociális gondoskodásért. Fájdalom, nem is kell, nem is lehet elmenni annak cáfolatában, hogy „a kontinens egyik leggazdagabb városa" lemének addig, ameddig *Lamotte* Károly, az újonnan választott tanácsnok, székfoglaló beszédében elment. „Hogy Budapest a kontinens egyik leggazdagabb városa — mondotta — véleményem szerint merőben elhibázott, mert ez kizárólag arra céloz, hogy a fővárosnak nagy ingatlan vagyona van, óriási vállalatai vannak, holott az egyénnek a gazdagsága sem a vagyonában, hanem a munkaerejében és a munkájában van, épen így a törvényhatóság gazdagsága sem az ingatlan vagyonban és a vállalataiban van, hanem polgárainak gazdasági erejében, az ő biztos megélhetésükben és nyugodt existenciájukban". Ehelyett egy ki nem egyensúlyozott gazdasági élet ezer nehézsége, baja és gondja között küzködik minden pesti polgár, a legnagyobb vállalattól a legszegényebb munkásig.

Sajnos, ezzel szemben az a szomorú valóság, hogy nemcsak a polgárságnak, de magának a fővárosnak a vállára is a ki nem egyensúlyozott gazdasági élet ezer nehézsége súlyosodik. Ha ez nem volna így, akkor nem lett volna szüksége a legutóbbi költségvetésnél a pénzügyi tanácsnoknak egész tucat piros ceruzára, nem kellett volna halomszámra törölni az életbevágóan sürgős szükségességeket és akkor nem kellene koldus-boldogsággal fogadnunk *Rothermere* lord nagyszívű adományát, amelyre bizony ma olyan szükség van, mint a betevő falatra.

Ilyen körülmények között, ha már a pénzügyi tanácsnok úr programbeszéddel tisztelte meg a közgyűlést, jól esett volna részleteket és konkrétumokat is hallani. Mert valljuk be — bármilyen nehéz szívvel tesszük is — ilyesmit a tanács részéről eddig édes-keveset hallottunk. No, talán majd az újonnan megválasztott tanácsnok, akinek tehetségéhez, fiatalos energiájához olyan vérmes reményeket fűznek minden oldalon! A polgárság terheinek megkönnyítése igenis súlyos feladatot fog róni a főváros pénzügyeit irányító vezető tisztviselőre és örömmel kell tudomásul venni, hogy programjának gerincévé tette azt a gondolatot, amelyet hónapok előtt az *Egységes Községi Polgári Párt* a közeljövő egyéb városkormányzásának programjává avatott. Az *Egységes Községi Polgári Párt* azonban nem szokott megállani a programadásnál és most sem állt meg, hanem kiküldött bizottsága már készíti a konkrét indítványokat is, amelyek bizonyára hoznak könnyebbséget Budapest polgárainak. Komoly és nagy eredményeket azonban majd csak akkor lehet elérni, ha mindenki, aki erről a polgárságról gondoskodni hivatott, életrevaló ideákat termel. Elég rámutatnunk *Kozma* Jenő országgyűlési képviselőnek, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökének a *Fővárosi Hirlap* mai számában megjelenő nyilatkozatára, amelyben elmondja, hogy törvényjavaslat-tervezetet készített a polgárság adótartozásának kamatmentes részlet-törlesztéséről.

Ezt a gondolatot nem kell külön méltatni. Ez magáért beszél. Akik ezerszer fölpanaszolták az adóbehajtások keserveit, akik ezeknek az adóbehajtásoknak szenvedő alanyai voltak, — pedig ki nem volt? — tökéletesen tisztában vannak *Kozma* Jenő javaslatának igen nagy jelentőségével. A polgárságon azonban csak a mentő-ideák tömegével, a mentő-*intézkedések* légiójával lehet segíteni. Mindenkinek össze kell tehát fognia, de legelső sorban azoknak kell gondolatokkal, tervekkel, előállani, akiket Budapest közönsége a róla való gondoskodás nehéz, de nagyszerű tisztével ruházott fel. Ha pedig majd ez valóra válik, akkor a százezer pengős nemes adományok tiszteletreméltó segítség, de nem egyedüli mentőcsónak lesz Budapest szegényei számára.

Kozma Jenő törvényjavaslatot készített az adóhátralékoknak kamatmentes részletekben való fizetéséről

„Nem vagyok megelégedve azzal, ami a Vásárpénztár vezetése körül történt" — Milyen lesz a házadómentesség?

A főváros gazdasági problémái között első helyen szerepel a Vásárpénztár ügyvezetésében bekövetkezett bonyodalmaknak az elintézése. A pénzügyi bizottság tizenkettes albizottsága a mult héten részletesen megvitatta a Vásárpénzár helyzetét, tárgyalt továbbá arról a kérdésről is, hogy mi történjék az adonyi bérlettel s egyben határozatot fogadott el, amely szerint a Vásárpénztár egész igazgatóságát ujjá kell szervezni. A Vásárpénztár válságának megoldását *Kozma* Jenő, az Egységes Községi Polgári Párt elnöke sürgette a leghathatósabban azokban a nyilatkozatokban, amelyeket a *Fővárosi Hirlap* legutóbbi számában tett. *Kozma* Jenőt *eme nyilatkozatai miatt a tizenkettes bizottság ülésén támadás is érte Platthy* György részéről.

Kozma Jenő dr.,

aki egyébként a támadásra a tizenkettes bizottság ülésén már megfelelt — a Vásárpénztár válságának megoldásával kapcsolatos terveiről a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A *Fővárosi Hirlap*-ban tett nyilatkozataimban személyi változásokat követeltem, amiből minden józan ember arra következtethetett volna, hogy

nem vagyok megelégedve azzal, ami a Vásárpénztár vezetése körül történt.

Szememre vetették, hogy sürgettem ezeket a személyi változásokat és nem mondottam meg, mire alapítom követelésemet. Éppen *a főváros jól felfogott érdekében tartózkodom a tárgyi pontok feszegetésétől.*

A tizenkettes bizottság ülésének lefolyása és döntése teljes mértékben igazolt engem, amennyiben az ülésen az én álláspontom győzedelmeskedett Az történt, amit én követeltem.

A legközelebbi teendő most, hogy a szakértők tegyenek részletes, véleményes jelentést a Vásárpénztár státusáról. További lépés, hogy *döntsünk: ne tartsuk-e meg saját kezelésben az adonyi bérletet arra való tekintettel, hogy kitünően működik.* Tizennégy esztendős bérletről van szó, egészen természetes tehát, hogy *az első két esztendő befektetési költségei miatt nem volt a bérletnek jövedelme*, hanem ellenkezőleg veszteségek érték. Még tizenkét esztendő van hátra, a bérlet kitünően instruálva van,

minden jogos reményünk megvan tehát arra, hogy a jövőben ez a bérlet gazdaságos lesz.

Abban az esetben, ha a bérletet tovább akarnánk adni, alaposan meg kellene vitatni, milyen feltételek mellett adjuk bérbe. A magam részéről mindenesetre helyeselném, ha a tizenkettes bizottság tagjai kiszállnának Adonyba és ott szereznének tapasztalatot a bérlet állásáról.

— Ami a Vásárpénztár személyi kérdéseit illeti, ezeknek elintézése *folyamatban van.* A tizenkettes bizottság kimondotta, hogy az egész igazgatóságot ujjá kell alakítani. A további lépés tehát az lesz, hogy

az igazgatóságnak újjá kell alakulni.

Az igazgatóság a tanács hatáskörébe tartozik, mint-hogy a főváros közönsége nevében a tanács diszponál a részvénytöbbség felett. A tanács azonban természetesen megkérdezi a pártok véleményét. *A pártok beleszólást kívánnak maguknak a Vásárpénztár ügyeinek intézésébe*, vezetésébe és irányításába, ennélfogva

az igazgatóságot és végrehajtó bizottságot a pártok kívánságai szerint kell összeállítani.

Szóvátettük *Kozma* Jenő előtt a *házadómentességről* szóló törvényjavaslat ügyét is. Az előadói tervezet tudvalévően elkészült és most — mint lapunk más helyén közöljük, — arról van szó, hogy ezt az előadói tervezetet megtárgyalás céljából Wekerle Sándor pénzügyminszter ankét elé viszi. *Kozma* Jenő erről a következőket mondotta:

— Magam is nagy érdeknek tekintem a házadómentességet. Meg vagyok róla győződve, hogy a pénzügyminszter úr nem adja meg a házadómentességet az egész főváros területén, mert ha ezt tenné, nem érnénk el azt a célt, amelyet a házadómentességről szóló törvényjavaslat tető alá hozatalától várunk. Régi tapasztalat, hogy abban az esetben,

ha a házadómentességekre való igénytartást hosszú időre adjuk meg, rendszerint az utolsó évben kezdik meg az építkezéseket.

Éppen ezért szűkebb terminust kell megszabnunk és azt hiszem a javaslat erre vonatkozóan harmincöt esztendőt kontemplál. Természetesen csak olyan városrészekről lehet szó, amelyeknek fejlesztését a főváros kívánatosnak tartja. Abban az esetben, ha a megjelölt terminusban az építkezésben bármilyen visszafejlődés vagy dekonjunktura következik be, a pénzügyminiszternek módjában áll a házadómentesség időtartamát meghosszabbítani, ilyen értelemben egy szakaszt kell felvenni a törvénybe, mely

felhatalmazást ad a pénzügyminiszternek, hogy a házadómentesség időtartamát meghosszabbíthassa.

Kozma Jenő közölte a *Fővárosi Hirlap* munkatársával, hogy a legutóbbi napokban törvényjavaslatot készített *az adóhátralékokról.* Ebben az érdekes ügyben *Kozma* Jenő a következő felvilágosításokat adta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Általános tapasztalat, hogy *az adófizető polgárok a folyó adót meg tudnák fizetni, ha nem kellene kinlódniok a régi tartozások kamataival.*

Törvényjavaslatot készítettem tehát, melynek elfogadása módot ad arra, hogy az adóhátralékokra vonatkozóan az adófizető polgárok kamatmentes halasztást kapjanak.

Ami azt jelenti, hogy az adóhátralékot minden adófizető megállapított kisebb részletekben törlesztheti, anélkül, hogy késedelmi kamatot is kellene fizetnie. Mostanában, a magángazdaság rendkívül súlyos állapotában, súlyos terheket jelent az adófizető polgároknak az a körülmény, hogy az a sok pénz, amit adó címén befizet, legnagyobbrészt késedelmi kamatokra megy el és a folyóévi adóra alig esik valami törlesztés.

Abba a helyzetbe kell tehát hozni a magángazdaságot, hogy a multra nézve megkönnyítsük az adóterhek viselését.

Lehetővé kell tenni, hogy az adófizető polgárok, akiknek hátralékuk van, *ezt kamatmentes részletekben fizethessék, így azután képesek lesznek arra, hogy a folyó évi adót is megfizethessék.* Ez nemcsak a magángazdaság, hanem a köz érdeke is. Erről a kérdésről *törvényjavaslatomat illetékes helyen már átadtam.*

A *Fővárosi Hirlap* munkatársának értesülése szerint *Kozma* Jenő rendkívül érdekes törvényjavaslatát már *Bethlen* István gróf miniszterelnök és *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter is áttanulmányozták.

A VÁSÁRPÉNZTÁR FELADATAI

Irta: EREKY KÁROLY volt miniszter

Az elmult napokban a képviselőházban *Vass* József népjóléti miniszter úr érdekes kijelentést tett a magyar bankok működésének kérdésével kapcsolatban. A miniszter úr kifejezésre juttatta a magyar intelligens közvéleménynek azt a felfogását, hogy a bankoktól várja az ország gazdasági életének a reorganizálását és megdöbbenéssel tapasztalja, hogy mindenütt tétlenséget lát. A *Pester Lloyd* azonnal védelmébe vette a bankokat és kijelentette, hogy a bankoknak nem feladata a náluk letétként kezelt pénzekkel önálló és bizonytalan üzleteket finanszirozni. Ezzel az ügy Vass miniszter úr viszonválasza után (úgy látszik) befejezést is nyert.

Érdekes dolog, hogy Angliában a mult század negyvenes éveiben hasonló incidens történt a parlamentben. A különbség azonban az volt, hogy az ottani miniszter vádja után *az angol bankok nem hagyták a kérdést nyugodni* és kivizsgálták, hogy mi is tulajdonképen a közgazdaság szervezetében a bankok feladata és mi a kormány feladata. Az akkori miniszterelnök, *Peel*, vezetése alatt egy bizottság megállapította az angol hitelélet alaptörvényeit, amelyek nagy vonásokban még ma is érvényben vannak. A mult század negyvenes éveiben az angol hitelügyi ankéten megállapították, hogy az a pénzintézet, amely a közönség megtakarított pénzét betétként, valamint folyószámlán kezeli, *rizikóval járó vállalkozásokba nem mehet bele*, mert hiszen nem szabad a közönség megtakarított filléreit spekulációs üzletekbe fektetni és ott esetleg elveszíteni.

Magyarországon ma ugyanaz a helyzet, mint Angliában volt a mult század negyvenes éveiben, tudniillik a takarékpénztárak és bankok a közönség megtakarított pénzét kezelik. A dolog természete szerint tehát nem igen volna szabad a közönség pénzét bizonytalan sorsú vállalatok finanszirozására felhasználni. Az angolok a mult század negyvenes éveiben, amikor ezt a tényt megállapították, rögtön levonták a konzekvenciát és kimondották, hogy — miután a bankoknak nem szabad a közgazdasági élet fejlesztésében a közönség pénzével résztvenni — *külön olyan bankintézményeket teremtenek, amelyek nem gyűjtik a közönség pénzét betétként és folyószámlán, hanem kizárólag azzal foglalkoznak, hogy a közgazdasági életet reorganizálják.* Igy a mult század közepe óta Angliában vannak olyan pénzintézetek, amelyek a közönség megtakarított filléreit kezelik, de semmiféle részvényt vagy árut saját számlájukra nem vásárolhatnak és viszont vannak olyan, ugynevezett *investiment bankok* is, amelyek betéteket nem gyűjtenek, hanem kizárólag részvények és kötvények kibocsátásával foglalkoznak.

Az angol hitelszervezetnek ezzel a rendezésével elérték azt, hogy Anglia lett hosszú időkön keresztül egyedüli és kizárólagos bankárja a világnak. Angliában ugyanis a kereskedelmi és ipari cégeknek sohasem szabad félniök attól, hogy ha valamelyik banktól pénzt vesznek kölcsön, a bank a végén a részvényeket a közönség megtakarított pénzén összevásárolja, illetőleg a hitelnyujtás végeredménye révén birtokába veszi őket. Minden angol kereskedelmi és ipari társaság kinyithatta a könyveit bátran a nagybankok felé és nem kellett félnie, hogy azok tulajdonba tudják venni kereskedelmi vállalataikat. Ilymódon fejlődtek az angol nagybankok, — amelyek tulajdonképen nem egyebek, mint takarékpénztárak — a világ legnagyobb pénzintézeteivé. Minden ügyük tiszta, semmitől sem kell félniök, könyvelésük nyilt, állandóan megmondhatják, hogy milyen betétjeik vannak és a közönség szereti őket.

Az angol nép annyira tiszteli a bankokat, hogy nemzeti ünnepnapjává tette meg azt a napot, amelyen a banktisztviselők szabadnapot kapnak, a *Bank Holyday* címén. Az angol bankok nem irányítják közvetetlen a gazdasági életet, ők csak ellátják pénzzel és az investiment bankerek Angliában évenként több millió pengő értékü részvényt bocsátanak ki az által, hogy az egész közgazdasági életben az összes iparosokkal, kereskedőkkel, gyárosokkal összeköttetésben állanak és a kötvénypiacon hosszúlejáratú kölcsönöket szereznek számukra. *Vass* miniszter úrnak tehát igaza van, hogy a bankok feladata az ország közgazdaságának reorganizálása, de ehhez szükséges, hogy előbb *a bankok tevékenységét angol mintára kettéválasszák.*

A *Vásárpénztár* ma már betéteket nem kezel, de van egy olyan üzletága, amely abszolut biztos alapot nyujt az egzisztenciájához: *ez az állatvásárok lebonyolításáért járó jutalék.* Az én célom az, hogy ebből a Vásárpénztárból olyan investiment bankot csináljak, amely angol mintára, részben a közönség megtakarított pénzén — mivel azonban ez most nagyon kevés van és szükség van reá a kereskedelem lebonyolításában — *angol tőke segítségével megszervezzük Budapest élemezésén keresztül az élelmezési ipart és vele kapcsolatosan a mezőgazdaságnak azt a modern angol rendszerét, amely lehetségessé teszi, hogy Budapesten a közönség olcsóbban legyen jobb élelemmel ellátva, mint eddig volt.* Emellett a Vásárpénztárt, karöltve a földmívelésügyi minisztérium új exportintézményével, amelyet *Barcza* Ernő államtitkár vezet, *belekapcsoljuk Magyarország élelmiszeriparával és mezőgazdaságával abba a modern exportmozgalomba, amely most az egész világon dominál* és amellyel versenyképesek csak akkor leszünk, ha élelmező-iparunkat és mezőgazdaságunkat hasonlóan megorganizáljuk, mint ahogy az angol dominiumok termelési ágai meg vannak szervezve.

Ripka főpolgármester távirati köszönete Lord Rothermerehez

Hétfőn a *Pesti Kereskedelmi Bank* útján megérkezett *Rothermere* lord százezer pengős szeretetadománya, amelyet a bank azonnal átutalt *Ripka* Ferenc főpolgármesterhez. A főpolgármester az alábbi kábeltávíratban köszönte meg a lord bőkezü adományát:

Lord Rothermere,

Newyork

Hotel Ambassador.

Mély megilletődéssel vettem Lordságod újabb nemes elhatározásának hírét, hogy kegyes volt Budapest szenvedő népe számára százezer pengőt utalványozni. Azóta az utalványt erről a nagyszerű ajándékról megkaptam és azonnal gondoskodtam, hogy ez az összeg sürgősen és megfelelően szétosztassék. A magyar főváros szenvedő népe nagy nyomorúsága mélységéből emeli fel hálaadó szavát Lordságod felé, akit a Gondviselés emberének tekint, mert lelki és testi megpróbáltatásaiban jön segítségükre. Az Isten áldja meg Lordságod életét és munkáját.

RIPKA FERENC dr.
főpolgármester.

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.

18 havi részletfizetésre is kapható.

Felhivásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken

Remington Irógép Rt.

Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.

Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

Központi fütés — Vízvezeték Bádogosmunkák

FARKAS IZOR BUDAPEST

VIII. Nap ucca 10 — Telefon: József 336—51.

Széchy Endre okl. mérnök, épitési vállalkozó TELEFON: at. 269-66
Budapest, VI., Bulyovszky ucca 12.

ERDÉLY ÉS SZABÓ TELEFON: JÓZSEF 338-74, 323-95
laboratóriumi felszerelések, tanszerek és vegyi mérlegek gyára
Budapest, IX., Liliom ucca 46.

REKLÁM ÉS CÉGTÁBLA FESTŐ VÁLLALAT
Budapest. VIII., Rökk Szilárd ucca 23 Telefon: József 385-28
Csernák Jenő

AGYAGCSÖVEK
és csatornázási cikkek
HUBERT ÉS TÁRSA B. T.
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4. Telefon: Automata 22—67.

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

FORGÁCS ÉS GERŐ
BUDAPEST, V., SAS-UTCA 1. SZÁM
TELEFON: Aut. 805-03
HAMANN-számoló és KAPPEL-irógépek magyarországi vezérképviselete

LESSIVE PHÉNIX
Állami- és egyéb közintézmények évtizedes szállitója
VEGYÉSZETI és MOSÓPORGYÁR
Budapest, V, Visegrádi-u. 7
TELEFON: Automata 123—70

SEFFER ANTAL TELEFON: AUT. 891-31, AUT. 896-94
TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA
Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3. sz
Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 * Gyár: Pest-Saskalom

Helmich Dezső
elektrotechnikai- és rádióüzeme
Budapest VI, Csángó ucca 6/b.
Telefon: L. 992-83 Telefon: L. 992-83

Vitéz HANTAY ÉS GALAVITS okl. gépészmérnök
elektrotechnikai vállalalat
Budapest, VIII., Szigony-ucca 34. — Telefon: J. 373—59.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbithatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállitásunk megtekintését.

Telefon: J. 448—08.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasut-, út-, hid- és vizépitési munkálatokat

HÁZADÓMENTESSÉGI ANKÉTOT hiv össze a pénzügyminiszter

Ellentétek a közmunkatanács, a főváros és a mérnök-egylet elaborátuma között

A *Fővárosi Hirlap* legutóbbi számában részletes tudósítást közöltünk a házadómentességről szóló törvényjavaslatról, amelynek előadói tervezete már elkészült. A törvényjavaslatnak a képviselőház elé való terjesztését és mielőbb tető alá való hozatalát nemcsak az érdekeltségek, hanem a főváros közönségének legszélesebb rétegei is egyre erősebben sürgetik, tekintettel arra a körülményre, hogy az építkezések tavasszal indulnak meg, tehát eddig az időpontig rendezni kell a házadómentesség kérdését. A javaslat előadói tervezete szerint — mint legutóbbi számunkban közöltük — három éven belül meg kell kezdeni az építkezést azokon a területeken, amelyek a törvényjavaslatban megjelölt városrészekben feküsznek. Aki a javaslat törvényerőre emelkedésétől számított *három éven belül meg nem kezdi az építkezést*, az a harmincötéves házadómentességre a kijelölt területeken igényt nem tarthat. A következő három évben a főváros valamelyik másik területére fog kiterjedni hasonló feltételekkel a házadómentesség.

A *Fővárosi Hirlapnak* ez a tudósítása élénk feltűnést keltett politikai körökben, ahol nagy érdeklődéssel tekintenek a pénzügyminiszter végleges döntése elé. A *Fővárosi Hirlap* munkatársának alkalma volt legilletékesebb helyről megismerni *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter véleményét. *Wekerle* Sándor közvetlen környezetéből a következőket mondották a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A házadómentességről szóló törvényjavaslatnak csupán az előadói tervezete készült el. *Ezt a tervezetet még alaposan meg kell vitatni.* A részletes megvitatásra azért van szükség, mert

a pénzügyminiszter felkérésére beérkezett elaborátumok egymással teljesen ellentétesek.

A pénzügyminiszter, amikor elhatározta, hogy a házadómentességről törvényjavaslatot készít, felszólította az összes érdekeltségeket, hogy véleményüket írásban terjesszék elő. *Eddig beérkezett a pénzügyminiszteriumba a székesfőváros közmunkatanácsának, a főváros tanácsának, valamint a Mérnök és Építészegyletnek részletes elaborátuma*, azonban még mindig nem érkeztek meg a felterjesztések a vidéki városoktól, annak ellenére, hogy ezt a pénzügyminiszter maga többizben megsürgette. *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter ugyanis úgy tervezte, hogy a házadómentességről szóló törvényjavaslat ne csak a főváros területére vonatkozzék, hanem

az egész országra nézve rendezni akarta ezt a régóta megoldásra váró problémát.

— A beérkezett előterjesztések közt *nagy ellentétek mutatkoznak*, éppen ezért a pénzügyminiszter elhatározta, hogy *a legközelebbi napokban ankétot hív össze. Wekerle* pénzügyminiszter érintkezésbe lépett *Ripka* főpolgármesterrel az ankét összehivása ügyében. A miniszter úgy tervezi, hogy az ankét tapasztalatai után végleg kidolgozza a törvényjavaslatot és amennyiben addig beérkeznek a vidéki városok jelentései is, az egész anyagot együtt újból előveszi és csak akkor dolgozza fel véglegesen.

— Ha azonban addig nem érkeznek be a válaszok a vidéki városokból, akkor

a kizárólag Budapest székesfőváros területére vonatkozó törvényjavaslatban a pénzügyminiszter felhatalmazást kér arra, hogy a vidéki városokra vonatkozóan később történjék döntés.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter — mint mindezekből kitünik — azon van, hogy minél sürgősebben elintézze ezt a kérdést. Az építkezések tavasszal megindulnak, addig az időpontig a pénzügyminiszter feltétlenül tető alá akarja hozni ezt a törvényjavaslatot, hogy ez általános serkentő hatást gyakoroljon az építőtevékenység megindulására.

— Ettől függetlenül — folytatta informátorunk — Wekerle Sándor

minden erejével arra törekszik, hogy az építkezést fellendítse.

A pénzügyminiszter tudatában van annak a ténynek, hogy az építkezés megindulásához *nemcsak a házadómentesség biztosítása szükséges, hanem főképen pénz és pedig hosszúlejáratú kölcsön.* A bankok hosszúlejáratú kölcsönt ma nem igen tudnak adni. *Éppen most Budapesten tartózkodik egy amerikai pénzcsoport képviselője*, aki megbízói nevében

tárgyalásokat folytat egyes budapesti bankokkal hosszú lejáratú kölcsönök folyosítására vonatkozóan.

Ezeket a kölcsönöket nagyobb építkezési vállalatoknak adnánk.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter tervei megkülönböztetett figyelemre érdemesek. Nem kétséges ugyanis, hogy a miniszter hatalmas energiájával és nagy képességeivel meg tudja majd oldani az építkezés súlyos problémáját.

Eladásiosztály: VI, Teréz körut 43. szám

Csatorna-buvárok ellenőrzik ezután

a robbanó és mérges gázokkal teli hálozatot

Elkészitik végre a földalatti Budapest térképét — Az ujjáépített csatornaszivattyú-telep szenzációi

Az utóbbi időben külföldről egymásután érkezett hozzánk olyan nagyarányú szerencsétlenségek, katasztrófális detonációk híre, amelyet *a városi csatornák gázzal telített levegőjének robbanása idézett elő*, például legutóbb Londonban is. Nem kell azonban külföldre menni példáért, mert *a mult héten Budapesten is két halálos áldozatot szedett a mérges csatornaláz.*

Az út- és csatornaépítési ügyosztály csatornafentartási osztálya hasonló és a londoni katasztrófára emlékeztető szerencsétlenségek megakadályozására nyomban intézkedett és *Zaitz* László műszaki főtanácsos szigorúan elrendelte a *csatornahálózat állandó és gyakori szellőztetését.*

— A külföldi katasztrófális robbanásokat — mondották érdeklődésünkre — rendszerint az idézte elő, hogy az alagcsövek részint bomlási gázokkal, teltek meg, sok esetben pedig megrepedt gázcsövekből kiáramló világító gáz árasztotta el a csatornahálózatot, amely aztán valamilyen szikrától felrobbant, úttesteket szakítva, döntve, rombolva mindent, ami felette volt. A csatornafentartási osztály ezentúl

a legpontosabban ellenőrzi a hálózatot és rendszeresen szellőztetni fogja.

A szellőztetés az aknákon át történik, a földalatti ellenőrzést pedig

a központi szivattyú-telep csatorna-búvárjai végzik.

— Gondoskodtunk aziránt is, hogy a szellőztetés éjjel, vagy oly időben történjék, *amikor ez a művelet a nagyközönséget nem feszélyezi.*

A másik ujítás, amire a műszaki ügyosztály készül, az, hogy *a jövőben a lakóházak csatorna-bekötését is csak hatósági személyek végezhetik.* Ez az intézkedés azért mutatkozik szükségesnek, mert egyre gyakrabban tapasztalják, hog az ilyen munkát *felületesen végzik el*, ami később súlyos zavarokat és kellemetlenségeket idéz elő a csatornahálózatban.

— A gáz-, víz-, villany stb. bekapcsolását a magánhálózatba csak hatósági egyének végezhetik, egyedül a csatorna az, ahol ezt felelősség nélkül magánosok végzik el. A kerületi mérnökök ugyan tartoznak ellenőrizni a bekötéseket — mondotta informátorunk — de ők is csak külsőleg, felületesen láthatják a munkát, míg a csatorna belsejében nem ellenőrzi senki. Előfordult, hogy a bekötés olyan felületesen, vagy hanyagul történt, hogy *csatornabeomlást* idézett el, más esetben pedig a háziscatornát úgy illesztették a csatornába, hogy *30—40 centiméteres darabon benyúlott és megakasztotta a szennyvíz zavartalan lefolyását.* Ugy képzeljük, hogy egyelőre legalább azt kell kötelezővé tenni, hogy minden csatornabekötést *jelentsenek a csatornázási osztálynak, amely*

búvárjaival bent a csatornában ellenőrizteti, jól történt-e az elkészítés.

— Erre azért is szükség volna, mert elképzelhető, hogy hozzánemértő emberek ezeknél a munkáknál *nemcsak a közcsatornákat rongálják meg, hanem megsértik a víz- és a gázvezetéket is.* Az említett kérdésekkel szoros összefüggésben van és kétségtelenül a közeli jövő egyik legsürgősebb feladatai közé tar-

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

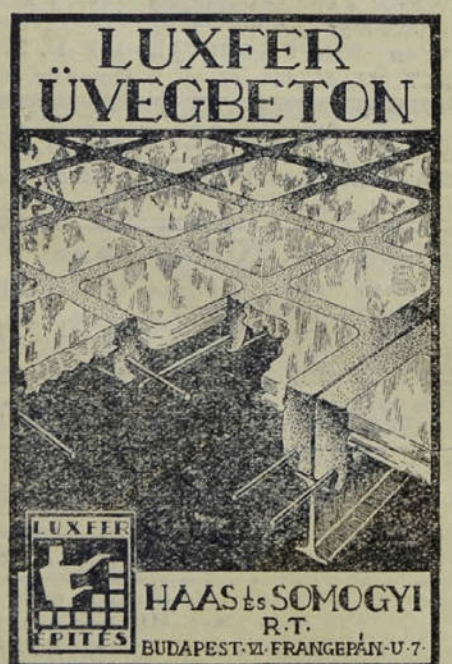

Magyar Bőrszék Ipar
PIPISZ VILMOS UTÓDAI
Budapest, V, Mérleg ucca 4 sz.
Telefon: 810—56 szám.
SAJÁT KÉSZITMÉNYÜ
Valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok modern ebédlőszékek, adott tervek és rajz k szerint is. Lakberendezési tárgyak
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javítjuk, átfestjük és átalakítjuk!
Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3 sz. TELEFON: A. 847-73
Fióküzlet: IX. ker. Tompa ucca 30 szám

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték, egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

Hudetz János
okl. épitészmérnök, épitőmester
tervező- és vállalkozó irodája
Alapittatott: 1876 — Telefon: József 351-54
Budapest, VII. Rottenbiller ucca 6/b.

Automobilok villamos berendezése
MÁGNESEK
DINAMÓK
INDITÓK
AKKUMULÁTOROK
Szerelés javitás és kiegészités
URNER ÉS BERKOVITS
Scintilla, Index, Fenag, Hagen, Kienzle vezérképviselete
Budapest, V, Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut. 148-84

tozik *a földalatti közművek hivatalának megszervezése, illetve*

e közművek kataszterének elkészítése.

— E pillanatban az a helyzet, hogy csak a közcsatornákról van térképünk. Eddig ez sem volt, nemrégiben készítettük el, míg

a víz-, gáz- és kábelhálózatról nincs térkép, vagy csak az illető intézményeknek van.

Ma minden úttestfelbontás vaktában történik, s alig tudni előre, milyen közműbe ütközik az ember.

Érdeklődtünk a *Központi Csatornaszivattyú-telep újjáépítési* munkálatai és a *budai főgyűjtőcsatorna* előkészületei iránt is:

— A központi csatornaszivattyú-telep elektrifikálási és egyéb rekonstrukciós munkálatai a befejezés előtt állanak. Külön szenzációja lesz az ujjászülető telepnek a szennyvíz-kamarák berendezése, amelyekben

az eddig kezdetleges emberi erő helyett kétszeri láncrostély szállítja fel az iszapot és a szennyvíz teljesen tisztán, átszűrve ömlik a Dunába.

Probléma, hogy mit csináljunk a napi 30—40 tonnányi láne-rostély iszappal. Ezt a sűrű, fekete masszát *egyelőre feltöltésre használjuk fel*, de egyébként

kitünő trágya

ez. Most vizsgáltatta meg a csatornázási osztály kémiai úton az iszapot, amely ezt a feltevést *fényesen igazolta*. Miután a fővárosnak műtrágyagyára, ahol felhasználható lenne, — *nincs*, oly irányban tárgyalunk, *nem lehetne-e mezőgazdasági célra, vagy talajjavításra, vidékre értékesíteni ezt a kitünő trágyázó anyagot.*

— Néhány héttel ezelőtt több berlini műszaki főtisztviselő tekintette meg az építkezést és elragadtatással nyilatkozott a budapesi ujjáépített csatornaszivattyú-telepről. — Eddig önök jöttek el hozzánk tanulmányútra — mondották *Laitz* műszaki főtanácsosnak,

ezentúl mi jöhetünk el tanulni Budapestre.

A központi csatornaszivattyú-telephez *hasonló nagy berendezés* épül Budán, lenn az *Andor* uccánál, a pesti oldalon pedig az *angyalföldi főgyűjtő* számára a Rákospatak torkolatánál.

— A budai főgyűjtőcsatorna a Dunaparton vonul majd végig. E főgyűjtőnek két átemelő állomása lesz. Egyik a *Pálffy* téren, a másik a *Döbrentei* téren. Ezen átemelő állomások tervezése is most van munkában.

BUDAPEST VÁROS-ÉPITÉSE A KÖZMŰVEK SZEMPONTJÁBÓL

Irta: ZBORAY JÁNOS szfőv. műszaki főtanácsos

I.

Budapest a néptelen város

Nap-nap után halljuk, magunk is tapasztaljuk, s nem vehetünk ujságot a kezünkbe anélkül, hogy a főváros rossz utai, lehetetlen közlekedési viszonyai, közvilágítása, általában az úgynevezett közművek ellen legnagyobbrészt egészen igazságos és helytálló kifogásokat ne hallanánk, vagy olvasnánk.

A panaszokkal kapcsolatosan legnagyobbrészt mindjárt rá is mutatnak arra, hogy mit kellene csinálni, hogy a baj elháríttassék s rögtön kész az egyszerű megoldás: jobb utakat kell építeni, a fentartási munkát jobban kell megcsinálni, új villamos vonalakat kell építeni, az autobuszok és villamos kocsik számait kell beszerezni és üzembe helyezni, emelni kell a taxi-autók számát, felállítani ezer és ezer új villamos és gázlámpát, kibővíteni a víz-, gáz- és elektromos műveket, új csatornákat építeni stb. stb.

Kétségtelen, hogy a bajoknak ily módon való eltüntetése a legbiztosabb és legegyszerűbb is, de csak szóval és papiron. Ennek az egyszerű és biztos megoldásnak ugyanis egyetlen egy, de leküzdhetetlen akadálya van és az, az erre szükséges óriási pénzösszegek hiánya.

De állítom, hogy közműveinknek ily irányú tökéletesítése — még ha a szükséges pénzt elő is lehetne teremteni — *fölösleges, sőt káros lenne, mert a fővárost anyagilag teljesen tönkretenné.*

Mielőtt e két állítás bizonyításába kezdenék, kénytelen vagyok azokat az adatokat felsorolni, amely adatok egyszerre megvilágítják azt, amire még sohasem láttam rámutatni s amire előadásomban a fősúlyt fektetem, hogy mi okozta azt, hogy közműveink nem felelnek meg a kivánalmaknak s mi okozza azt tulajdonképpen, hogy közműveink ellen oly sok, s legnagyobb részt *jogos panasz* merül fel.

Minden ily irányú panasz és hiányosság *legfőbb okát a budapesti városépités módjában látom.* Mindenki ott és úgy épit, ahol és ahogyan csak akar. Pedig építési szabályrendeletünk kiköti, hogy csak ott szabad építkezni, ahol csatorna, vízvezeték, világítás és útburkolat van. Ez az egyszerű kikötés igen böles volna, ha azt komolyan be is tartanák.

A lakásinség azonban egyrészt s az építtetők ügyessége másrészt, de főleg az építési hatóságok igyekezete is, hogy minél több ház épüljön, módot talált arra, hogy ez a böles intézkedés egészen illuzóriussá váljék. Ma már szabad bárhol 3—4 lakásos bérházakat épiteni s a gyakorlat oly módon alakul ki, hogy *akármilyen nagy bérházat lehet épiteni, csaknem mindenütt a város területén.*

Ha ugyanis az építtető egy már csatornázással biró ucca közelében házat akar emelni és kötelezi magát, hogy házi szennyvizeit a közeli közcsatornába átviszi, s a vízvezetéket saját céljaira szintén áthozza, úgy mi akadálya sincs annak, hogy az építési engedélyt megkapja. A világítás és útburkolat hiányát, ma már a gyakorlatban nem veszik figyelembe, hiszen az elektromos áramot — ha éppen akarják — olcsó pénzen meg lehet kapni s az útburkolat hiánya miatt még egy lakás sem maradt üresen. Igy vált lehetségessé, hogy külterületeken, ahol közműveknek úgyszólván nyoma sem volt, *ma már a város minden részén csoportosan merednek ki a pusztaságból a nagy, többemeletes bérházak.* Magától értetődik, hogy ezeknek a különben egészen modernül felszerelt házaknak a lakossága, amely éppen a jobb módú osztályból kerül ki, vagy kiharcolja magának a hiányzó, vagy tökéletlen közműveket s *ezzel a közösség terhére megokolatlan költségek viselését hárítja a fővárosra*, vagy pedig beáll az elégedetlenkedők sorába s szaporítja azoknak úgyis eléggé nagy számát.

Kisebb házaknak pedig se szeri se száma, amelyek olyan uccákban épültek, ahol az említett négy feltételnek egyike-másika ne hiányoznék, vagy éppen egyike sincs meg.

Nézzük tehát meg egyszer Budapestet, *nem az ő természetes szépségében, sem a mesterségesen elrontott városépitésében, hanem a számok világában.*

Budapest lakóssága ma, kissé felkerekítve, egy millió lélek; területe 18.661 hektár, népsűrűsége tehát hektáronként 51½ lélek. Legsűrűbben lakott városrésze a Józsefváros, ahol a népsűrűség hektáronként 438, a belvárosé 337, az első kerületé 17.7. Igaz, hogy itt is belterületen a sűrűség felugrik 80-ra.

Ha csak a Józsefváros népsűrűségét vesszük alapul, ami pedig éppen nem mondható rendkivüli sűrűségnek, amint azt később látni fogjuk, *úgy Budapesten kereken 7½ millió lakos számára van hely.*

Ezekből az adatokból azt olvasom ki, hogy Budapest — területéhez képest — *igen gyéren lakott, néptelen város.*

(Folytatjuk.)

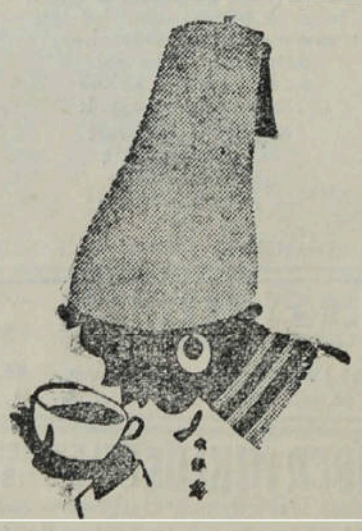

Meinl kávé

Threestars keverék, 1/4 kg ára ... ... **P 3·20**
Mágnáskeverék, 1/4 kg ára ... ... **P 2·90**
I. keverék, 1/4 kg ára ... ... **P 2·70**

Megjelent A PÉNZVILÁG legújabb száma szenzációs tartalommal!

Kapható minden ujságárusnál

Ára **40** fillér

FARKAS LAJOS MÉRNÖK Telefon: J. 396-78
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Budapest VII, Kolumbus u. 41

SÜSS és TÁRSA
elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár
BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183
Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

VÖGEL ALAJOS SZOBRÁSZ
BUDAPEST, I., VÁROSMAJOR UCCA 3.
ALAPITÁSI ÉV: 1895. TELEFON: Aut. 502-31.
Épület, szobrász és műkőmunkák készítése

JANCSURÁK GUSZTÁV
rézműves-mester
Budapest, IX., Ferenc-ucca 39.
Telefon: József 308—47.

GAUGUSCH JÁNOS
ÉPÜLETLAKATOS-MESTER
BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

Alapitva 1886 **LUDVIG JÁNOS**
mázoló- és fényező-mester
Budapest, IX., Angyal ucca 34. Telefon: J. 302-76

BUBIK LÁSZLÓ CSAVAR ÉS VASÁRUGYÁR
készít mindenféle vas- vagy fémárút tömegben vagy egyenként
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 26.

„PRÄCISIOS"
elektrotechnikai és tudományos műszer laboratorium
Budapest, IX. ker. Mester-utca 22.

Gépmunka, gépszerelés, alkatrészgyártás, edzés, kovácsolás, autógén hegesztés, autójavitás.
HORVÁTH ÉS TÁRSA
Autómechanikai és Gépipari Vállalat
Budapest, VIII, Práter u. 64. Tel. J. 311-13

DIÓSY JÁNOS BUDAPEST, VII., Rákóczi-út 24.
rézárukereskedő TELEFON: JÓZSEF 420-55

FISCHER ANTAL szobrász
Budapest, VII., Cobor ucca 6. szám

LIPNER ÉS TAUSZ épület- és keményfakereskedők
Iroda: BUDAPEST Főraktár:
VIII, Szeszgyár-u. 8. Tel: J. 310-23 és 394-24. VII, Thököly ut 145

Lizsinszky Rezső kárpitos és díszítő
Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhivó Aut. 510-54

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva

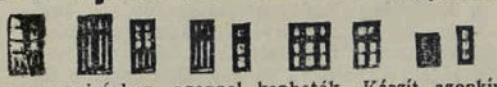

nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készit azonkivül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Malomsoky József** asztalosárugyárrt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

Alapitási év: 1868. **CRISTOFOLI VINCE** Telefon J. 381-47
KŐPADLÓ, FAYANCE FALBURKOLAT
Budapest, VII., Gizella-út 31. — Azelőtt Ilka u. 34.

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt. KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehéritő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

SZAVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. szám
Telefon: József 416—07

ÉPITŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

Megkezdték a „jobbparti körvasút" második vágányának építését

A HÉV veszi át a körvasút egy részét — Eltünnek a gőzmozdonyok a budai uccákról — Ujítások Buda közlekedésében

Kevesen tudják, hogy az a sinpár, amely a Filatori-gáttól a Császár-fürdő, Pálffy tér és Margit körút érintésével a Déli vasúti pályaudvar érkezési oldaláig kanyarog, a titokzatos hangzású *„Jobbparti körvasút"* egy része. Ez a nyitja annak is, hogy a nagyvárosi stilusban épülő *Margit körúton miért dübörög végig éjjelenként egy-egy megrakott hosszú tehervonat* és miért dörzsölik ijedten káprázó szemüket Budára áttévedt pesti lumpok, ha *hajnali ködben pöfögő, szikrázó gőzmozdonnyal találkoznak a Seifert-kávéház táján* s rájuk füttyöget a tréfáskedvű masiniszta. Nem, nem kísértetjárás ez a nagy, bámuló lámpaszemekkel zakatoló gőzmozdony a körúton, hanem eleven valóság, amely *a budai ipartelepek teherárú forgalmát bonyolítja le.*

Mindez azért vált mostanában aktuálissá, mert a közelmultban interpelláció sürgette a *„budai körvasút második vágányának kiépítését"*, az óbudaiak közlekedésének javítása érdekében.

— A Császár-fürdő—Filatori-gát közötti vonalrész — mondotta informátorunk — *egyvágányos* és ez az egyetlen sinpár igen túl van halmozva. Nemcsak a *Hév.* vonatai járnak át rajta, hanem a Császár-fürdő—Esztergomi- s az esztergomi vonatokkal csatlakozó *Császár-fürdő—Óbudai vonatok is*, ezenkívül

a vonalmenti ipartelepek tehervontatását is ezen bonyolítja le számos tehervonat,

amelyek egész a *Déli vasútig* lejárnak, éjjelenkint a Margit körúton át. *A Pálffy tér is állomása a jobbparti körvasútnak.*

— Állandó a panasz, hogy a *Hév.* ritkán járat vonatokat, holott a főváros határában, legalább Római-fürdőig minimum tizenöt perces közlekedésre volna szükség. Azonban

a Hév. a körvasút túlterhelt sinjein képtelen sürübb forgalmat beállítani,

ezért indultak meg már tavaly a tárgyalások a *Máv.*, a főváros és a *Hév.* között a második sinpár megépítéséről.

— A főváros a második sinpár lefektetéséhez szükséges területet *rendelkezésre is bocsájtotta*, de ezt bizonyos feltételekhez kötötte. E feltételek között szerepel elsősorban a *sürübb közlekedés.* A főváros azt kívánta, hogy

legalább 15 percenkint induljanak rövidebb, 1—2 kocsiból álló járatok a főváros határán belül eső vonalon,

Római-fürdőig, egyúttal kikötötte azt is, hogy *a tarifa megszabásába és a menetrend összeállításába bizonyos beleszólása legyen.* Ezzel az aktussal

sikerült rést törni a Hév. hozzáférhetetlen páncélzatán.

— Másik kikötése a fővárosnak az volt, hogy a *Máv.* és a *Hév.* ne osztozzanak e vonalon, hanem lehetőleg *egy szerv vegye a kezébe.*

— Ez a kívánság is megvalósult és a *Máv.* úgy állapodott meg a Helyiérdekü vasutakkal abban is, hogy

a városban a Hév. elektromos mozdonyai vontatják mind a személy, mind a tehervonatokat.

A Császár-fürdő állomásról induló esztergomi és óbudai *Máv.* vonatok is villamos mozdonnyal járnak a Filatori-gát állomásig, illetve Filatori-gáttól a Császár-fürdőig.

— Megegyezést kivánt a tanács abban a vonatkozásban is, hogy a *Máv.* és a *Hév.* tarifa között összhangot kell teremteni s

a Hév. teherszállítása nem lehet drágább, mint az államvasúti volt.

Ez az egyezség is létrejött. Az *építési engedélyt* a kereskedelmi miniszterium egyébként *már ki is adta* a második vágányra, a főváros a szükséges területet rendelkezésre bocsájtotta, az ősszel már az előkészületeket meg is kezdték és

a tavasszal megépül az egész új vasútvonal,

amely lehetővé teszi, hogy a *Pálffy* térről már a nyáron *tizenöt perces időközökben járhatnak kétkocsis villamos vonatok* Óbudáig, vagy Római-fürdőig.

— Találkoztunk olyan felfogással is, hogy nem volt-e időszerűtlen a területek átengedése, a főváros hozzájárulása, most, amikor az egész *Hév.* megváltásáról is szó van.

— Mindenkit megnyugtathatunk, hogy erről sem feledkeztünk el s

a második vágányterület átengedése a szerződés szerint csak ideiglenesen történt meg.

addig, *amíg a fővárosi és közlekedési program végleges megoldást nem nyer.*

— Mivel ennek a nagy, koncepciózus programnak a végleges kialakulásáig, a *Hév.* átvételéig évek telhetnek el, *helytelen lett volna a közlekedés átmeneti megjavítását akadályozni.*

Érdeklődtünk az *Óbuda—Filatori-gáti Beszkárt vonal* kilátásai iránt is s erre vonatkozóan ezt a választ kaptuk:

— A *Beszkárt* a legkomolyabban készül e vonal kiépítésére is. Az

Óbuda-főtérről kiinduló és a Filatori-gátig haladó közúti szárnyvonal tervei már el is készültek

és ezidőszerint a kereskedelmi minisztériumban fekünek felülbírálás alatt. Reméljük, hogy az új vonal közigazgatási bejárása hamarosan meglesz, de hogy a társaság az idén hozzá is foghat-e a kiépítéshez, egyelőre még *bizonytalan.* Az új villamosvonal kifelé a *Laktanya* uccán, befelé pedig a *Majláth* uccán át jönne, a mai elgondolás szerint.

Megszünik-e a műszaki krizis a 130 mérnök megválasztásával?

A tanácsi ügyosztályok „mostohagyermekei" évek óta a műszaki ügyosztályok. És valljuk be — *sine ira et studio* — nem is ok nélkül. A műszaki adminisztrációban, szinte sorozatosan és következetesen, annyi hiba esett, hogy joggal állapították meg komoly szaktekintélyek, kiváló várospolitikusok a *„műszaki adminisztráció csődjét".*

Solty Lajos tanácsnok volt az első, aki férfias nyiltsággal bevallotta, hogy a műszaki adminisztrációnál baj van, mikor Cabdebo tanácsnok halála után átvette a zürzavaros középitési ügyosztályt. *Solty* tanácsnok azonban a jó orvos pontos diagnozisával és gorombán segítő őszinteségével rámutatott az előidéző okokra is s ezek között

első helyen a személyzethiányt jelölte meg.

A műszaki létszám hiányát *belátta a törvényhatóság, amikor engedélyezte és a kormány, amikor jóváhagyta az új műszaki állások szervezését.*

A műszaki választásokat meglehetős izgalom előzte meg, mert a főváros mérnöki karában az a hír terjedt el, hogy a tanács a kebelbeliek rovására tömegesen szándékozik külső pályázókat, *magasabb* állásokba is beválasztani. Az izgalom azonban — mint az események igazolták — *teljesen felesleges volt.* A tanács

csütörtökön választott és pedig külső pályázók mellőzésével.

Elmaradtak a bejósolt fantasztikus ugrások és igazságtalanságszámba menő avanzsák, bár így is történt néhány meglepő eset.

Általában azonban szent a béke s most van folyamatban az *új csoportosítás*, amely hetekig eltart az ügyosztályokban. A központi mérnöktisztviselők, különösen a magasabb kategóriákban csak azt fájlalják, hogy

a mostani választásnál sem választották el az üzemeknél működő mérnököket s ezzel elzárták több sorra kerülő műszaki tanácsos útját,

holott az üzemeknél beosztottak amúgy is magasabb javadalmat élveznek és a belügyminiszter is kivánja, legutóbb is sürgette a közigazgatási és üzemi státus kettéválasztását.

A műszaki személyzet szaporítása tehát megtörtént. Az a kifogás, hogy „nincs elegendő munkaerő" valószínűleg megszünt. *Most már az a kérdés csupán, megszünnek-e a panaszok is.* Gyorsabb lesz a munka, kevesebb lesz-e a zökkenő?

Megszünik-e végre a műszaki adminisztráció krizise is?

Százharminc új munkaerő nagy szám! Közel másfélszáz mérnöknek óriási energiát kell képviselni, ha mindegyik érti a dolgát és alkotni akar — ahogy valamennyiről feltételezzük — *és mindenkit olyan posztra állítanak, ahová ki-ki legjobban való.*

KOLLARIT
BÖRLEMEZ
A LEGJOBB TETŐLEMEZ
KOLLARIT
FOLYÉKONY SZIGETELŐ ANYAG
NEDVES FALAK SZÁRAZZÁ TÉTELÉRE ÉS ROSSZ BÁDOGTETŐK ÁTMÁZOLÁSÁRA A LEGJOBB
KOLLMIX
HIDEG ASZFALT EMULSIÓ
A LEGJOBB UTÉPITŐ ANYAG
GYÁRTJA: EGYESÜLT UJPESTI VEGYÉSZETI GYÁRAK
KOLLÁR MIKLÓS
UJPEST, VIOLA-UTCA 30-32.
TELEFON: L. 920-56, 913-43, U. 35.

PARKETTA
szállítása, mindennemü padozat készítése és javítása.
FRIED és BENEDEK
parkettgyár és gőzfürész
Budapest, VII., Rákóczi-út 82.
Telefon: József 133—43 és József 131—17.

KNUTH K. mérnök és gyáros
Budapest, VII., Garay ucca 10. sz.
Telefon: József 510-75
Vízvezeték Központi fütés

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK ÉPITŐMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 82

SZAB. DELTA
DRÓTFONAT
A LEGJOBB KERITÉSANYAG.
KOLLERICH PÁL ÉS FIAI
BUDAPEST. IV. FERENC-JÓZSEF RAKP. 21.

HOLLÓS FERENC
okl. mérnök, út és mélyépitő vállalkozó
Budapest, V., Ügynök ucca 22/b.
Telefon: L. 960—34

UNGAR JÁNOS MÉRNÖK
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Tel.: J. 334-36 Budapest VII, Szövetség u. 10 Tel.: J. 334-63
Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító műhely

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDÜ MINŐSÉGBEN TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

Hirsch László
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I., BUDAFOKI-ÚT 22
TELEFON: JÓZSEF 321—17

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, épitőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263 40

Uj hurokvágánytervet dolgozott ki

a BSzKRt és a közlekedési ügyosztály a Rákóczi-uti közlekedési reform érdekében

A villamos vasút igazgatósága, — mint a *Fővárosi Hirlap* annak idején részletesen jelentette — már tavaly tervbe vette, hogy a *Rákóczi úton* a közúti vágányokat az *úttest közepére* helyezi át s ezzel egyidejűen megszünteti a Rákóczi út és a belső körút sarkán levő veszedelmes kanyarodókat s itt is *csak* keresztező forgalmat létesít, amilyen a nagykörút sarkán van. Ezzel a megoldással egyidejüen a *Beszkárt* az *Eskü tér* környékén egy hurokvágányt akart építeni, hogy a Rákóczi uti kocsik itt megfordulhassanak.

Az építési terveket a közlekedési bizottság is jóváhagyta, a tanács is engedélyezte, de a dologból még sem lehetett semmi, mert a *Közmunkák Tanácsánál az ügy megakadt.* A Közmunkatanács nem utasította ugyan vissza a tervet mereven, hanem azzal ódázta el a döntést, hogy a Beszkárt és a közlekedési ügyosztály fontolják meg újra a belvárosi megoldást, *esetleg készítsenek új terveket.*

A közmunkatanács halogató határozata után a *Beszkárt* újra revideálta a terveket s új megoldással próbálkozott. Az átdolgozot tervek mostanában érkeztek át a városháza közlekedési ügyosztályába, ahol azonban

a módosított megoldást nem találták valami szerencsésnek,

s ezért a közlekedési osztály műszaki közegei igyekeztek egy olyan kiviteli lehetőséget találni, amely *a közlekedés igényeit is kielégítené és a közmunkatanács jóváhagyását is meg tudná nyerni.*

Beavatott helyen érdeklődtünk a Rákóczi uti közlekedési reform és a belvárosi hurokvágány ismét aktuális kérdései iránt s a következőket tudta meg a *Fővárosi Hirlap* munkatársa:

— A Közmunkatanács ismeretes álláspontja után jó félév előtt a *Beszkárt* átdolgozta a terveket s a közlekedési ügyosztály is több új megoldási lehetőséget dolgozott ki. Az erre vonatkozó előterjesztés már csaknem teljesen készen van s így

március elején ujra a bizottság elé kerül a Rákóczi úti vágányáthelyezés és a belvárosi hurok ügye.

— A Beszkárt átdolgozott terve szerint *a belvárosi hurokvágányt azzal pótolná, hogy*

a Muzeum és Károly körút irányában haladó kocsikat a Sip uccán és Dohány uccán át terelné le a Károly-körútra.

A Dohány uccában már volt valaha villamosvágány, ezt lehetne most újra használatba venni s ezen át haladnának az egyes relációk részben tovább a Vilmos császár út felé, részben pedig visszakanyarodnának a Muzeum körút felé. Ez a megoldás a közlekedési ügyosztály szerint

nem szerencsés.

A Rákóczi út torkolatában levő kanyarodókat megszüntetné ugyan, de

egy veszedelmes torlódó pont helyett kettőt teremtene.

A mai állapotot *nem szüntetné meg, csak áthelyezné néhány száz méterrel távolabbra.*

— A *Sip uccai* kanyarodó a *Rákóczi út* forgalmát úgyszólván ketté szelné, a szűk uccában *veszedelmes torlódásokat eredményezne és hasonló lenne a helyzet a Károly körúton is a Dohány ucca és Wesselényi ucca torkolatában.* Ez a megoldás a jelekből következtetve el is esik ilyenformán s helyette

másról kell gondoskodni.

Az ügyosztály már ki is dolgozott több alternativ tervet, amelyet azonban *letárgyalás előtt részletesen ismertetni nem lehet.* A tervek

részben hurokvágánnyal, részben anélkül oldják meg a belvárosi végállomás problémáját.

— Annyit már most elárulhatunk, hogy sem a Belváros képét, sem csendjét, de közlekedési rendjét sem sérti a villamos végállomás, vagy hurokvágány létesítése. Elsősorban egészen kis útvonalról lenne szó, másrészt *szó sincs kocsi-özönről,* hanem

legfeljebb egy-két reláció fordulna meg a Belvárosban, míg a többi a hidon át Budára menne.

Úgy értesülünk, hogy a belvárosi végállomás legkézenfekvőbb megoldása az, hogy

a hurokvágány az Eskü-téri parknál épüljön meg,

esetleg az Eskü téren át a Dunaparton létesül a belvárosi villamos végállomás.

Versenytárgyalási hirdetés

Budapest székesfőváros tanácsa az altiszti alkalmazottak és a hivatásos tűzoltólegénysége részére szükséges sapkaneműek (sapkák, kalapok) beszerzésére nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

A szállítási és vállalati feltételek értelmében szabályszerűen kiállított 1 P 60 f-es állami és 1 P 60 f-es fővárosi okmánybélyeggel ellátott, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett, magyar nyelven szerkesztett ajánlatokat 1929 **március 11-én (hétfőn) délelőtt 11 óráig** kell a székesfővárosi városgazdasági ügyosztályában (IV., Központi városháza, II. emelet 237. ajtó) követlenül vagy posta útján beadni.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) ajánlattevők ajánlataikat postán nem küldhetik be.

A versenytárgyalás **1929 március 11-én (hétfő) délelőtt 11 órakor** a tanács városgazdasági ügyosztályában (IV., Központi városháza, II. em. 237. ajtó) fog megtartatni és azon az ajánlattevők vagy igazolt megbízottaik jelen lehetnek. Elkésve érkezett vagy az előírt kellékeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A szállítási és szerződési feltételek, valamint az ajánlati mintalapok példányai a székesfőváros gazdasági hivatalában (VIII., Fiumei-út 19/a I. em.) köznaponként délelőtt 8—11 órák között díjmentesen megszerezhetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

A székesfőváros tanácsa fentartja magának azt a jogot, hogy az ajánlatok között a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást az ajánlattevők között tetszése szerint megoszthassa vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Budapest. 1929 február 18-án.

A székesfőváros tanácsa.

A SZÉKESFŐVÁROSI KÖZMUNKÁK TANÁCSA rendeletének megfelelően

FÜSTMENTES a tüzelés NAGY SZÉN-MEGTAKARÍTÁSSAL

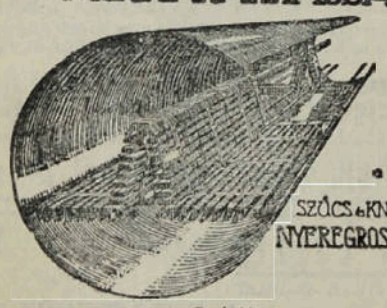

Gyártja:

RÖCK ISTVÁN ÉS ELSŐ BRÜNNI GÉPGYÁR RT.
I., BUDAFOKI-UT 70.

Egyéb gyártmányok:
Gőzgépek, gőzkazánok, téglagyári, jéggyári berendezések, olaj- és borsajtók.
Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk.

KALORIFERWERK
HUGO JUNKERS, DESSAU
ELSŐRENDŰ GYÁRTMÁNYAI
FŰTŐTESTEI:
légfűtéses aggregátorok, lamellás fűtőtestek, gázlégfűtők, szelőztetők és acélcsövű radiátorok,
MEGRENDELHETŐK MAGYARORSZÁGI KÉPVISELETÉNÉL
KELETI KERESKEDELMI VÁLLALAT
BUDAPEST, VIII. KER. JÓZSEF KÖRUT 55—57

Hirmann Ferenc
fémöntöde és rézárugyár
Budapest, VII., Csányi ucca 7—9 sz.
Gyártmányai: Permetezők és ezek összes alkatrészei, rézsúlyok, háztartási mozsarak, gyertyatartók, hahűstök, stb., továbbá „PAX" szab. kézi tűzoltókészülék stb. Telefon: J 450-49

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. Városház ucca 6

CSIMÁR KÁROLY ÉPÍTŐMESTER
TERVEZŐ ÉS VÁLLALATI IRODÁJA
Alapítva 1904 — Budapest, I., Böszörménylút 18 — Telefon Aut. 510-86

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapíttatott: 1895. A. B. C tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

APOR ÉS SZŰCS Fémek és műszaki anyagok vállalata
Budapest V, Váci-út 10
Telefon: 277-18, 277-22

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
TELEFON: AUTOMATA 844—31.
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE

Telefon: Automata 836—28.
MAYER LAJOS
tetőfedőmester, tetőzetek jókarbantartási vállalata
VI. ker., Ferenc József-rakpart 18. sz.

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takarékfűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa u. 39.
Telefon: J. 312—30.

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZABAN)

Telefon: József 464-57
KOVÁCS OSZKÁR
Telefon József 464-57
BADOGOS-MESTER, ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE.
BUDAPEST, IX., GYEP UCCA 56. SZÁM.

LENDVAI FERENC
SZOBRÁSZMŰVÉSZ, FESTŐ ÉS MÁZOLÓMESTER
BUDAPEST, NEFELEJTS-U. 50

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: Dunmész.
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemű kőfaragó-munkát

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI Wesselényi u. 30

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

CSILLAGHY ÉS TÁRSA
MŰSZAKI KERESKEDELMI TÁRSASÁG — Telefon
MŰSZAKI ANYAGOK, OLAJOK, GÉPEK — J. 441-44
Budapest, VIII., Kisfaludi u. 7

DANUBIA
MŰSZAKI VÁLLALAT
IX., Csonk ucca 3. Telefon: J. 340-82 J. 322-79
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac valamint makadamutaknak átitató eljárásu és felületi kezelése. — Utak pormentesítése egyidejü konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen kompozicióval

VOZARI PÁL okl. gépészmérnök
Budapest VIII, Hunyadi u. 37. Tel.: I. 373-34
VÁLLAL: Villamosvilágitási, erőátviteli és gyengeáramú berendezéseket. Községek, gazdaságok és épületek erőátviteli és világitási berendezések tervezését és készitését. Dynamók és motorok javitását, tekercselését. Gép- és épületlakatos munkákat.

DR. SZÉKELY HUGÓ
OKL. MÉRNÖK VASBETON TERVEZŐ IRODÁJA
BUDAPEST, VII. ALSÓERDŐSOR U. 8
TELEFON: JÓZSEF 351—21.

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPEST, VII., ÖRNAGY UCCA 4 .SZ.

ELKÉSZÜLT A BSzKRt „IDEÁLIS" MENETRENDJÉNEK TERVEZETE

Huszoneggyel kevesebb reláció lesz — Rövidebb vonalak gyorsabb és sürűbb járatokkal

A *BSzKRt* igazgatósága és a közlekedési ügyosztály a sok és állandó panasz megszüntetésére — mint ismeretes — már évek óta töri a fejét egy úgynevezett „ideális" menetrend megalkotásán. Ennek az „ideális" menetrendnek az volt az elgondolása, hogy, külföldi mintára, *lehetőleg redukálják a relációk számát*, rövidebbre szabják a vonalakat, javítsák az átszállási lehetőségeket és ennek következtében gyorsabb és sűrűbb közlekedést biztosítsanak.

Hogy a most elkészült „ideális menetrend" milyen mértékben sikerült, azt majd a gyakorlat fogja eldönteni. Tény, hogy az „ideális" menetrendet a közlekedési bizottság még e héten tárgyalás alá veszi, a *BSzKRt* üzemére felügyelő bizottság pedig máris foglalkozott az új menetrenddel. A *Fővárosi Hiriap* munkatársának sikerült a tervezetet megtekinteni és azt alább részletesen közöljük is.

A tervezet szerint 40 szám-jelzésü, három betüjelzésü és egy földalatti reláció lesz, a tavasztól kezdve.

Végeredményben

tehát 21-el kevesebb relációja lesz a budapesti villamoshálózatnak, amennyiben a leendő 44-el szemben ezidőszerint 65 van.

A nagyarányú redukció azonban nem minden esetben jelenti effektiv járatok megszüntetését, mert a régi menetrendben sok olyan járat is szerepelt, amely *oda- és visszafelé más-más számmal közlekedett.*

Érdeklődtünk az új menetrend-tervezet előnyei iránt és beavatott helyről azt az információt kaptuk, hogy az újítás lényege *az útvonalak tehermentesítése.*

— Ezzel a rendszerrel elérhető lesz az, — mondotta informátorunk — hogy

a kocsik gyorsabban és sürűbben közlekednek.

Igaz, hogy *többszöri átszállásra lesz szükség*, de ez költségtöbbletet nem jelent a közönségnek, mert hiszen

a jegyekkel máris négyszer lehet átszállni,

míg az átszállóhelyekkel való közlekedést meg kell szokni a publikumnak, ahogy az külföldön is van. A

fontos az, hogy az átszálló helyeken elegendő kocsi legyen és a kocsik sürűn, gyorsan fussanak.

— Az első pillanatra minden bizonnyal hiányoznak majd látszólag a régi relációk és ez a publikumban esetleg aggodalmakat is támaszt, végeredményben azonban *semmi hátrány nem lesz*, mert

a megszűnő relációk helyett a megmaradt relációkon járatunk több kocsit

és ezek a kocsik sürűbben, de *legalább is olyan időközökben közlekednek majd, mint a régi relációk mellett.* Egyébként a tervezet *még nem végleges*, nem jelenti azt, hogy ebben a formában életbe is lép, mert az albizottságok és a közlekedési bizottság plénuma esetleg még kíván bizonyos módosításokat.

Az „ideális" menetrend tervezete egyébként a következő:

2. *Keleti p. u.*—Bezerédi u.—Rókus—Nagymező u.—Rudolf tér—Dráva u.—*Vágány u.*
3. *Újpest*—Váci út—Kádár u.—*Berlini tér.*
4. *Délivasút*—Széna tér—Margithid—Nyugoti p. udvar—*Boráros tér.*
5. *Óbuda*—Flórián tér—Margithid—Vilmos császár út—Üllői út—*Szt. István kórház.*
6. *Boráros tér*—Nagykörút—*Nyugoti p. u.*
8. *Városliget*—Podmaniczky u.—Pesti Dunapart—Lónyay u.—*Közvágóhid.*
9. *Horthy Miklós út*—Budai Dunapart—Zsigmond u.—Óbuda—*Flórián tér.*
10. *Műcsarnok*—Király u.—Nagymező u.—Báthory u.—*Szabadság tér.*
11. *Közvágóhid*—Múzeum krt.—Szabadság tér—Lipót krt.—Margithid—*Török u.*
12. *Kőbánya* Liget tér—B. Jászberényi út—Maglódi út—*Újköztemető.*
14. *Orczy tér*—Baross u.—Erzsébethid—Attila krt.—Délivasút—*Ferry O. ucca.*
16. *Orczy tér*—Baross u.—Pesti Dunapart—*Rudolf tér.*
19. *Zugló*—Thököly út—Rákóczi út—Erzsébethid—Gellért rakpart—Horthy Miklós út—*Kelenföld.*
20. *Ferencvárosi p. u.*—Hungária krt.—Simor u.—Orczy tér—*Népszinház ucca—Rókus.*
25. *Közvágóhid*—Gr. Haller u.—Orczy tér—Baross tér—Aréna út—István út—*Állatkert.*
26. *Kőbánya* a Máv. keresztezés—Orczy tér—Baross u.—*Eskü tér.*
27. *Városliget*—Rákóczi út—Erzsébethid—Horthy Miklós út (később Villányi út)—*Délivasut.*
28. *Rókus*—Népszinház u.—Salgótarjáni u.—Tomcsányi u.—Kolozsvári u.—Maglódi u.—*Újtemető.*
30. *Pesterzsébet*—Gubacsi út—Mester u.—*Boráros tér.*
32. *Pesterzsébet*—Gubacsi út—Mester u.—*Boráros tér.*
35. *Állatkert*—István út—Aréna út—Baross tér—Rákóczi út—*Apponyi tér.*
36. *Rókus kórház*—Salgótarjáni út—Tomcsányi u.—*Kőbánya.*
37. *Kőbánya*—Orczy tér—Fiumei út—Baross tér—*Podmaniczky ucca.*
38. *Ferenc József laktanya*—Hungária krt.—Salgótarjáni út—*Rókus kórház.*
40. *Sárkány u.*—Üllői út—*Mária Terézia laktanya.*
41. *Horthy Miklós út*—Tétényi út—*Sósfürdő.*
42. *Szurvas csárda*—Üllői út—*Mária Terézi laktanya.*
44. *Keleti p. u.*—Erzsébethid—Attila körút—Délivasút—Margit körút—*Török ucca.*
46. *Keleti p. u.*—Bethlen u.—Szinnyei Merse u.—Podmaniczky u.—*Nyugoti p. u.*
49. *Kelenföld*—Ferenc József hid—Calvin tér—Vilmos cs. út—Margithid—*Török ucca.*
52. *Kispest villanytelep*—Üllői út—*Szt. István kórház.*
55. *Berlini tér*—Váci út—*Rákospalota.*
59. *Délivasút*—Böszörményi út—*Farkasrét.*
67. *Erzsébet királyné út*—Mexikói út—Thököly út—*Baross tér.*
71. *Elnök u.*—Üllői út—Ferenc József hid—Gellért rakpart—Délivasút—*Új Szt. János kórház.*
73. *Óbuda* Flórián tér—Vörösvári út—Bécsi út—Zsigmond u.—*Pálffy tér.*
77. *Szép Ilona*—Széna tér—Margit körút—Margithid—*Berlini tér.*
81. *Retek ucca*—Budagyöngye—Szép Ilona—Virányos—*Zugliget.*
83. *Retek ucca*—Budagyöngye—*Hüvösvölgy.*
F. A. V. *Artéziufürdő—Vörösmarty tér.*
A. *Berlini tér—Rákospalota.*
B. *Megyer—Újpest—Városháza.*
C. *Istvántelek—Berlini tér.*
87. *Újpest—Megyer.*

Március közepén tanácsnok-főjegyző választás lesz

Lamotte Károly megválasztásával forma szerint is megüresedett a tanácsnok-főjegyzői állás. *Lamotte Károly* valójában igen rövid ideig fungált, mint tanácsnok-főjegyző, mert *a polgármester a pénzügyi ügyosztály élére állította* és ezzel páratlanul álló példát statuált arra, hogy *a tanácsnok-főjegyző nem szükségszerüen az elnöki osztály vezetője, hanem más beosztást is nyerhet.* Az elnöki osztályt most már két éve tényleg *Gallina* Frigyes dr. főjegyző vezette, általános megelégedésre és olyan közszeretetben, amire *ritkán találkozunk mostanában a fórumon. Gallina* Frigyes azonban csak kirendelt vezető volt és *nem helyettesített tanácsnokot*, mert a tanácsban *mind a tizenkét hely be volt töltve. Berczel* Jenő alpolgármestersége adott lehetőséget a választásra, amely *Lamotte* Károly avanzsálását és a tanácsnok-főjegyzői stallum betöltését lehetővé tette. *Ripka* Ferenc főpolgármester már ki is hirdette a pályázatot a tanácsnok-főjegyzői állásra, hogy a választást minél előbb meg lehessen tartani. A pályázat határideje *március 6-án* délben jár le, utána nyomban összeül a kijelölő választmány és *a március 20-iki közgyülésen már megtörténik a választás is.* A tanácsnok-főjegyzői választás csak formális lesz, mert *már most kétségtelen, hogy a tanácsnok-főjegyző Gallina Frigyes lesz.* A többi pályázók valójában csak *jogfentartásból adják be kérvényeiket*, komoly küzdelemről szó sem eshet és a legnagyobb valószinüség szerint *Gallinának egyhangú választása lesz.*

Kapuszta Gusztáv
építőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 5.
Telefon: József 893—08.

GRÜNHUT ODON
Saját készitményü bentes, bonc- és munkaruha készitő.
Budapest, VIII., József-körut 22—24
TELEFON: JÓZSEF 480—89.

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Vig ucca 24. — Telefon: József 385—52.

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntöde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár Vasöntöde
Telefon L 905-74, 905-75 BUDAPEST, V., Váczi út 48 Alap. 1867.

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

GÖTZ ANTAL
Mindennemü PARKETTA, padozat készitése és javitása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975-62

HAMBACH UTÓDA **LEUTWYLER FERENC**
PAPIRNAGYKERESKEDÉSE ÉS PAPIRNEMÜ GYÁRA
Budapest VIII, Tisza Kálmán-tér 1. Telefon: J. 368-21

HARTMANN ÉS CSÁSZÁR ALAPITTATOTT: 1889-BEN
ELEKTROTECHNIKAI, MECHANIKAI ÉS RÁDIÓ TÖMEGCIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, V, KÁDÁR-U. 6
Gyengeáramú és Rádiófelszerelési cikkek
Préseles csiszolás, ezüstözés, aranyozás, nikkelezés és egyébb szinezések

UNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörü színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle müszaki gumiárut

Fekete Ödön mérnök
Vizművek, vizvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

SZÉKELY ÉS KATONA
épitészek, épitési vállalkozók
Budapest, V, Kádár-ucca 4. — Telefon Lipót 903-26.

ALAPITTATOTT 1892
GUMIKEZELŐJE MAGYARORSZÁG ARANYKOSZORÚS ISKOLÁJÁNAK
HANTOS
TESTVÉREK RT.
FESTŐ-MÁZOLÓ-ÉS TAPÉTÁZÓ IPARÜZEME
V
BUDAPEST,
VI., HORN EDE UCCA 5.
TELEFON:
L. 994-51
L. 985-83

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállitunk és orgonajavitásokat mérsékelt árban és müvészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 uj orgona került szállitásra
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

Vladár Pál
ács- és épitőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

HERZ TESTVÉREK
linoleum burkolási szakvállalat
Telefon J. 429-06
FŐÜZLET: Budapest, VI., Király ucca 13.
Fióküzlet: Budapest, IV. Kálvin-tér 4.

Lamotte, Csármann, Várady

A szerdai közgyűlés tanácsnokválasztó aktusa, mint előre látható volt, teljesen símán, mondhatnánk ünnepies csendben folyt le. A választást nem előzte meg pártközi paktum, mégis *úgyszólván egyhangú volt*. Az előtérben álló két tanácsnok-jelölt szinte biztosította előre az eredményt. Mindkettőben pártkülönbség nélkül összpontosult a tanács bizalma. Kétségtelen, hogy a tanács értékes erőkkel gyarapodott, amikor *Lamotte Károly dr.-t tanácsnok-főjegyzőből tanácsnokká léptette elő és Csármann* Ferencet is e méltóságra emelte a törvényhatósági bizottság bizalma.

Bár *Lamotte* Károly, mint tanácsnok-főjegyző már három éve a tanács tagja volt, mégsem tekintheti egyszerű átminősítésnek ezt a választást, hanem kitüntetésnek számít a közgyűlésnek ez a tényе, amelylyel eddigi munkásságát, annak eredményeit és az igéretes jövőt honorálta nála.

A törvényhatóság ugyan *csak* tanácsnoknak és nem pénzügyi tanácsnoknak választotta meg *Lamotte* Károlyt, mert hisz a munkakör kijelölése a polgármester joga, — mégsem vette tőle senki rossz néven, hogy pénzügyi programmbeszédet tartott, mert a pénzügyi osztály élén jól megállt a helyén és valószínűleg még sokáig fogja e díszes poziciót betölteni.

Lamotte Károly tanácsnok, hogy úgy mondjuk, a városháza „csodagyermeke." Már szolgálata első éveiben sok tanujelét adta rendkívüli kvalitásainak, többször megmutatta kisebb pozíciókban is azokat az „oroszlánkarmokat", melyek őt már eleve predesztinálták a gyorsan ívelő karrier elérésére. Kevés embernek jutott osztályrészül, hogy fiatalabban érhette el a tanácsnoki polcot, mint ő. — 1909-ben, húsz év előtt került a fővároshoz. A segédhivatalban kezdte a közszolgálatot, majd a közjótékonysági ügyosztályba kerül. Innen a VI. kerületi elöljárósághoz helyezik át, de nem sokáig marad ott, visszakerül a központba, újra a IX. ügyosztályba. 1913-ban a polgármesteri hivatalba kerül *Bárczy* polgármester mellé, akinek hamarosan kedvence lesz és magával viszi a főpolgármesteri hivatalba is. 1919-ben visszakerül *Bódy* polgármester mellé, majd a diktatura összeomlása után a tanügyi és a jogügyi osztályokban tevékenykedik. Mikor *Ripka* Ferenc ül a főpolgármesteri székbe, *Lamotte* Károlyt bízza meg hivatala vezetésével. *Szabóky* nyugalomba vonulásával *Lamotteot* helyettesítik be tanácsnok-főjegyzőnek, majd véglegesen is megválasztják. Az elnöki osztályt tényleg rövid ideig vezette, mert mint tudjuk, *Csupor* tanácsnok megbetegedésekor a polgármester a pénzügyi osztály élére állítja. Itt is beváltotta a hozzáfűzött reményeket. Most tanácsnok lett. Mindössze 37 éves.

*

Csármann Ferenc tanácsnok, a régi gárda oszlopa. Valóban oszlop. Alig van nálánál daliásabb, hatalmasabb termetű férfi a városházán, de Budapesten sincs sok hozzá hasonló. 1897-ben került a fővároshoz mint okleveles mérnök. A hajdani mérnöki hivatalba került és közel tíz esztendeig díjnokoskodott, amíg segédmérnökké választották. Most 58 éves és harmincadik éve szolgál. Azok közé a ritka tisztviselők közé tartozik, akik nem változtatták a helyüket. Harminc éven át mindvégig abban a városrendezési ügyosztályban működött, amelynek most főnöke lett. érthető is, hogy a városrendezési problémáknak nála kitünőbb ismerője nincs Budapesten. Rendkivül képzett, alapos, komoly, nagy koncepciójú és végtelenül szerény főtisztviselő, aki félve kerül minden szóvirágot, a lárma nélküli, feltünést kerülő alkotás és munka embere, akivel nagy értékkel gazdagodott a tanács.

*

Az új tisztifőügyész-helyettes *Várady* Jenő dr., némi harcok árán szerezte meg a többséget *Szemethy* Károllyal szemben. Fiatal, tetterős, agilis ember, alapos jogász, aki máris igen eredményes működésre és sok jogászi sikerre tekint vissza.

*

A tisztiorvosi választás győztese *Kravits* Jenő dr. lett. A kőbányai plébános pótválasztás meglepetéssel szolgált. Az első választás győztesével, *Némethy* Ernővel szemben a többséget ez alkalommal *Károlyi* Károly dr., krisztinavárosi káplán nyerte el. Negyven évig lelkészkedett *Károlyi*, míg a kőbányai parókiához ért. Nemes szívű, jólelkű, igazi lelkipásztort nyertek benne a kőbányaiak.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a II. ker. Corvin-téri (budai vigadó) vendéglői és kávéházi bérletére.

A vállalati feltételek értelmében a hivatalos ajánlati mintán szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt borítékban elhelyezett ajánlatokat 1929. évi március hó 5-ig, délelőtt 9—11 óra között kell a tanácsi XI. (városgazdasági) ügyosztály vezetője, vagy megbízottja kezéhez (Központi városháza II. em. 245. ajtószám alatt) közvetlenül beadni. Elkésve érkező, vagy az eredeti ajánlatot módosító ajánlatok vagy olyanok, amelyek az előírt feltételeknek meg nem felelnek, figyelembe nem vétetnek.

Bánatpénz gyanánt ennek a hirdetésnek az ügyszámára való hivatkozással 2000 P, azaz kettőezer pengőt kell letenni a vállalati feltételekben körülírt módon. A versenytárgyalás 1929. évi március hó 5-én délután 5 órakor a IV. ker. Központi városháza II. em. 245. ajtószámú helyiségben lesz megtartva és azon az ajánlattevők vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Az ajánlati űrlapokat, valamint a vállalati feltételeket és a szerződés tervezetét a vállalkozni szándékozók a városgazdasági ügyosztályban dr. Sándor Dénes fogalmazó hivatali helyiségében (IV., Központi városháza, II. em. 245.) hétköznapokon délelőtt 9—12 óra között megszerezhetik.

A versenytárgyaláson csak magyar állampolgárok vehetnek részt.

A székesfőváros fentartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között, tekinet nélkül a megajánlott bérre, szabadon választhasson, vagy amennyiben a versenytárgyalás eredményét kielégítőnek nem találná, újabb nyilvános versenytárgyalást, esetleg a bérlemények hasznosítása tekintetében tetszés szerint bármilyen más módon intézkedhessék. A székesfőváros a pályázóknak ajánlata felett tetszése szerint dönt, anélkül, hogy ebbeli döntése az ajánlattevők részéről vita tárgyává volna tehető.

Budapest, 1929 február 16.

A székesfőváros tanácsa.

SZÓRAKOZÁS

A Szupécsárdás nyilvános esti főpróbája csütörtökön este a Városi Színházban. A Városi Színház Farkas Imre új operettjéből, melynek március 1-én, pénteken este lesz a bemutatója, csütörtökön este fél 8 órai kezdettel nyilvános főpróbát tart. Főpróbajegyeket az arra jogosultak hétfőtől kezdve válthatnak a Városi Színház gazdasági hivatalában (II. em. 32.) rendes esti helyárban. Legdrágább hely hat pengő.

Február 28-tól:

Rablélek a primadonna

filmregény 10 felvonásban

főszerepben MADGE BELLAMY

Az élet tavasza

dráma 8 felvonásban

főszerepben GRETE MOSHEIM

CORVIN KAMARA

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak

REMÉNYI MIHÁLY

hangszer elepén

Őfensége Dr. Józsel Ferenc kir. herceg szállítója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészítője

Budapest, VI Király u. 58-60.

Telefon: 28/84

VIGADÓ KÁVÉHÁZ

IV, Deák Ferenc ucca 2

*

VIGADÓ KIOSZK

V. ker., Vigadó tér

TULAJDONOS: BABÓCSY LŐRINC

DUDUS ERNŐ

épitesi vállalkozó

Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

VAITS SÁNDOR

épitőmester, épitési-vállalkozó

Budapest, VIII., Baross ucca 77 Telefon: J. 425-61

BAUER DÉNES UTÓDA

HOFMAN DÉNES okleveles mérnök

bádogos, gáz, vízvezeték, csatornázási központi fütési vállalkozó

I. kerület, Szász Károly ucca 5. szám

Telefon: Automata 539—59

TELEFON: A. 251—43

ŠTEFKOVICS SÁNDOR

KŐMŰVES MESTER

BUDAPEST, VI., IZABELLA UCCA 44-b

„PALATINUS"

ÉPITŐ-ÉS INGATLANFORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: Automata 121-45, 123-85.

Budapest, V., Rudolf tér 6.

Moor Géza épitőmester

Budapest, VI., Reitter Ferenc ucca 103. sz.

Telefon: Lipót 911—13

NEMES GYULA

Okl. gépészmernök

Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat

BUDAPEST, II, MARGIT KÖRUT 58.

Telefon: Automata 604-48.

Vasszerkezeti- és lakatosárugyár

Farkas és Társa R.-T. Telefon:

Budapest, VI. ker., Lehel ucca 8. L. 908-62

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN

slavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és díszes kivitelben, asztallapkét és hajópadlók

Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfürész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut 212—44.

TÓTH LAJOS

Pala és cserépfedőmester eternit-, cserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarban tartása és tatarozása

Telefon: József 351—01

BUDAPEST, I., Budafoki út 23

SCHENKENGEL ÉS ERMANN

ASZTALOS ÉS FAMEGMUNKÁLÓ ÜZEM

BUDAPEST, IX., Tóth Kálmán u. 21

TELEFON: József 318—41

MAGYAR ALTALÁNOS GÉPGYÁR R. T.

MÁTYÁSFÖLD

GYÁRTÁSI ÁGAK:

Személyautomobilok, teherautomobilok, autóbuszok

Gyári eladási központ:

Méray Motorkerékpár-Gyár r. t. IV., Váci ucca 1.

A

BUDAPESTI HIRLAP

minden előfizetője INGYEN kapja a

KINCSES KALENDÁRIUMOT

és a Budapesti Hirlap minden vasárnap megjelenő, páratlan érdekességü 36 oldalas

KÉPES MELLÉKLETÉT

Kérjen mutatványszámot! Bárkinek szivesen küld a kiadóhivatal: Budapest, VIII, József-körút 5

WALDMANN SÁNDOR

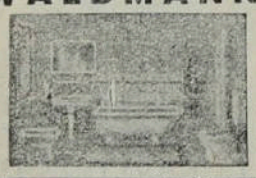

egészségügyi-, víz-, gáz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése

VI, Jókai ucca 6 Tel: Aut. 102-70

Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vízvezetéki felszerelésekben. Versenyképes árak és fizetési feltételek

SZVETICS JÓZSEF

épitesi vállalkozó

BUDAPEST, TELEP UCCA 8.

SOPRON-GYŐRI TEJ ES YOGHURT

A LEGMEGBIZHATOBB:

SOPRON-, GYŐR- ES VASMEGYEI TEJGAZDASÁGI R.T.

Központi üzem és irodák:

I., Fehérvári út 33-35. Tel: J. 305-31., J. 428-01

A főváros műszaki adminisztrációja

Irta: DORNER GYULA miniszteri tanácsos

Aggódva figyelik az új fővárosi törvényjavaslatról kiszivárgó híreket mindazok, akik tudják, hogy milyen sorsdöntő befolyása lesz az új törvénynek a főváros életére.

Eddig túlnyomó részben a politikai természetű kérdések állottak az érdeklődés előterében, pedig nemcsak ezek a politikai természetű intézkedések döntik el a főváros belső életének sorsát, hanem azok a rendelkezések is, amelyek a fővárosi adminisztrációt fogják átalakítani. Mert akármilyen mélyreható változásokat okozhatnak is a politikai jellegű törvényes intézkedések a város irányításában és vezetésében, a folyton fejlődő és változó élettel való kapcsolatot mégis csak az adminisztráció jelenti; s a legszebb vezető gondolat is devalválódik értékében, ha az adminisztráció zökkenői és hibái, — a megvalósítás folyamata alatt, — annak értékeit megcsorbítják.

Kétszeresen fontos, — a többi igazgatási ügyágazat között, — a főváros *műszaki* adminisztrációjának helyes megszervezése, mert a különböző technikai feladatok a főváros egész közigazgatását behálózzák, s ezen a téren elkövetett hibák vagy a szervezet hiányosságai és nehézségei, úgyszólván készpénzkárt jelentenek. Egy hibás technikai intézkedést rendszerint nem lehet egy másik intézkedéssel reparálni, hanem annak következményeit évtizedekig viseli a közönség, s annak kárait néha generációk szenvedik.

Létszámszaporítás

Ezért tekintünk aggódva az új fővárosi törvény felé s figyeljük, hogy hoz-e az kedvező változást a műszaki adminisztráció mai szervezetlen tevékenységébe, amely annyi értékes munka eredményeit teszi semmivé, s oly sokszor okoz kárt, s oly sokszor csökkenti még a hasznos beruházások értékét is.

Azzal tisztába kell jönnünk, hogy egyedül létszámszaporítással a műszaki adminisztráció bajait orvosolni nem lehet. Ha nem térhetünk is ki a személyzet szaporítása elől, ez az egy gyógyszer végleges gyógyulást nem eredményezhet. A személyzetszaporítás csak tünetet gyógyít; — ez is ad ugyan a beteg szervezetnek megkönnyebbülést, de az alapbajt nem orvosolhatja. A főváros műszaki adminisztrációjában a baj sokkal mélyebben rejtőzik, semhogy azt félrendszabályokkal egészségessé lehetne tenni.

A baj, amely sürgős orvoslást követel, a műszaki adminisztráció egységének és a közös célkitüzésnek hiánya és a munkafolyamat széttagoltsága.

Rendkívül sok értékes törekvés megy így veszendőbe; — hiszen nem is képzelhető el, hogy egy nagy testület, amely több csoportban dolgozik, egy *vezető szakember* összefogó ereje nélkül munkaenergiáját célszerűen és gazdaságosan használja ki, s mindig a legjobbat, legmegfelelőbbet, a legjutányosabbat termelje.

Le kell szegeznünk, hogy amikor az alkotás helyességét kritika alá vesszük, nem elégedhetünk meg a technikailag legjobbnak vizsgálatával. Mert lehet egy alkotás technikailag a legjobb, de ha az nem nélkülözhetetlen szükségletet elégít ki, ha az alkotások sorrendjében nem találja meg a helyét, azt jónak, helyesnek el nem ismerhetjük. *És éppen ezek ellen a nézőpontok ellen követik el a legtöbb hibát.*

Mivel hiányzik a technikai összefoglaló és irányító erő, hiányzik a technikai alkotások szükséges összhangja is, s hiányzik az az általános *kiegyensúlyozott* technikai kulturnívó is, ami oly jóleső benyomást kelt a nyugati városokban.

Nincs szoros kapcsolat

Általánosan ismert tény, hogy a főváros műszaki szolgálatát két ügyosztály (tulajdonképpen három, mert a városrendezési osztály majdnem függetlenül dolgozik) és a közigazgatási ügyosztályokba beosztott 2—3 külön kis csoport, s az üzemek (gáz, víz, elektromos) műszaki személyzete látja el. Ezek a külön-külön testületek egymással semmivel sincsenek szorosabb kapcsolatban, mint amilyen kapcsolatban akármilyen másik közigazgatási ügyosztállyal vannak; s még az a kedvezőbb eset, ha munkájuk egymással paralell halad s egymást nem keresztezik, ámbár ilyen esetek sem tartoznak a ritkaságok közé. Összeműködésről, közös, egymással kapcsolatos munkáról szó sincsen, de nem is lehet, mert olyan szerve a fővárosnak, amelyik a magasabb technikai irányelveket képviselné s a különböző munkacsoportok tevékenységét egyesítené, egyszerüen nincsen.

Ez a körülmény magyarázza meg azt, hogy a technikai ügyosztályok és műszaki csoportok a közigazgatási ügyosztályokkal szemben bizonyos inferiórís helyzetbe jutottak s nem annyira önálló ügyosztályokként, hanem inkább csak a többi ügyosztályok műszaki szakértőjeként szerepelnek. S ebből a helyzetből fakad az a különös tapasztalat is, hogy a sikerült alkotások érdeme mindig a közigazgatási ügyosztályoké, de ha baj van, ha felelni kell valamely elhibázott intézkedésért, akkor ezek az ügyosztályok azonnal a műszaki laicizmus köpenyébe burkolóznak s a felelőség a technikus csoportokat terheli.

Magától értetődik, hogy ezt a fejetlenséget, illetőleg nagyon is sokfejüséget, igen drágán fizeti meg a főváros közönsége. A hiteltúllépések, egy tervnek többszöri elkészítése, nem gazdaságos építkezések s több ilyen kisebb-nagyobb baj, csak a közvetlen készpénzzel mérhető kárt jelenti, ezeknél azonban sokkal nagyobbak azok a károk, amelyek a fővárost közvetve sujtják s amelyeket számokban kifejezni alig lehet.

Általános nézőpontot!

Sok egészen technikai vagy legalább is túlnyomóan technikai kérdés vár megoldásra, amelyek részben már aktuálisak, részben a jövőben válnak azzá (Talbot-ügy, földalatti vasutak, városrendezés, pályaudvarok kérdése stb.) s mindezeket a nagyfontosságú kérdéseket a mai technikai szervezetek legfeljebb a hatáskörükbe tartozó szorosan vett technikai kivitel nézőpontjából tárgyalják, — ha ugyan egyáltalában foglalkoznak ezekkel a kérdésekkel, — de nincsen senki, aki ezeket az ügyeket az *általános, átfogó, magasabb technikai elvek és gondolatok* kritikájával elemezné, készítené elő, s tárná a főváros közönsége elé. Ez az adminisztrációs hiányosság okozza azt, hogy a legtöbb fontos kérdés rendszerint pontos előkészítés és gondos tájékoztatás nélkül, *meglepetésszerüen robban a fórumra* s döntések, elhatározások jönnek létre a szükséges előzetes megfontolás lehetősége nélkül.

A műszaki adminisztrációnak ezt a csonkaságát csak egy olyan törvényes intézkedés egészíthetné ki, *amely az összes fővárosi műszaki ügyek élére egy műszaki alpolgármestert állítana.*

Sietünk kijelenteni, hogy nem az elnevezést tartjuk fontosnak, hanem azt, hogy *a műszaki adminisztráció felelős fővezetőjének az alpolgármesterekével egyenlő hivatali rangja, javadalmazása és hatásköre legyen.*

Elkerülhetetlenül szükséges ez azért, mert csak egy ilyen pozíciójú tisztviselő képviselhetné kellő súllyal a technikai álláspontot, ami oly régóta szorul háttérbe a főváros igazgatásában.

Ez a személyzetszaporítás lenne a legszigorubb takarékossági intézkedés, ami a főváros költségvetésében valaha is szerepelt. Ez az egy magas állás a maga költségeinek sokszorosát takaríthatná meg s még több közvetett hasznot jelentene az adminisztráció pontosságában s egyszerüsítésében jelentkező előnyökben, aminek hiányát a polgárság a maga ügyesbajos dolgaiban oly sokszor és oly keservesen kénytelen érezni.

A műszaki alpolgármester

A költség nem lehet argumentum ezzel a javaslattal szemben, mert egészen bizonyos, hogy egy kellő közigazgatási gyakorlatú és érzékű műszaki alpolgármester pusztán a személyi kiadások kiegyenlítésével és a munkaerők célszerű kihasználásával is megtakarítaná saját költségeit.

Nem számítunk arra, hogy a műszaki alpolgármesteri széket minden esetben kivételes képességű technikusok fogják betölteni. Nem is gondolhatunk erre, mert józanul a közigazgatás berendezését és szervezetét kivételes egyének működésére alapítani nem lehet s nem szabad. De bizonyos, hogy egy ilyen magas szellemi képességű egyéniség, a műszaki alpolgármesteri székben, a főváros technikai reneszanszát vezethetné be, míg a mai szervezetben a leghatalmasabb talentumnak is szárnyaszegetten kell elsorvadnia a hétköznapi sivár, aprólékos küzdelmekben. Egy ilyen díszes, tág alkotási lehetőségeket nyujtó hivatali állás a legkiválóbb technikusok ambiciójának tárgya lehetne, s minden esetre nagyban hozzájárulna ahhoz, hogy a főváros műszaki szervezetében a legerősebb talentumok igyekezzenek helyhez jutni, a mai kiváló személyzet pedig képességeinek legerősebb érvényesítésére sarkaltassék.

A technikai ügyosztályokkal való együttműködés tekintetében a többi közigazgatási ügyosztály munkássága is nyerne nivójában, mert a kellő magasabb technikai vezetés mellett, alkotásaik programjának kidolgozása elmélyülhetne s egy-egy új tervezet pontosan illeszkednék a főváros általános fejlesztési programmjába.

A műszaki alpolgármesteri állás természetszerüen hozná magával a mai műszaki ügyosztályok célszerű beosztását és munkakörét, mérnöki, építészi, gépészmérnöki szerinti megszervezését. Egy modern műszaki szervezetben nem tűrhető meg a mai állapot, ahol például majdnem az összes gépészmérnöki tecndők csak közigazgatási, — tehát teljesen laikus, — ügyosztályokon át kapcsolódnak be a városi adminisztráció életműködésébe. Felelős vezetőt, egységes irányítást követel a főváros élete s teljes lehetetlenségnek tartjuk, hogy annyi keserű lecke után is, a műszaki adminisztráció egyébként jóakaratú, a maguk szakmájában igen kiváló, de mégis csak laikus főtisztviselők kísérleti nyula lehessen.

Minden helyes és egyszerű adminisztráció természetes, szinte magától értetődő tétele az, hogy minden szaküggyet szakember kezeljen a legfelsőbb fórumig s csak a mi sajátságos, egyéni ambiciókkal teletüzdelt viszonyaink magyarázzák meg, hogy ezért az egyszerű, természetes adminisztrativ követelésért ma még küzdeni kell. Aggódva figyeljük a legközelebbi jövő eseményeit s reménykedve gondolunk arra az időre, amikor a „suprema lex", — a főváros java és érdeke, — meghozza azt az egyszerű megoldást, amikor a főváros műszaki ügyeit egy műszaki alpolgármester vezeti, irányítja s a hatalmas műszaki tábor munkáját ez a vezető főtisztviselő egységes erővé fogja össze.

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST

Szabadalmazott „Jm"

kompressor nélkül **DIESEL-MOTOR**

a legtökéletesebb erőgép.

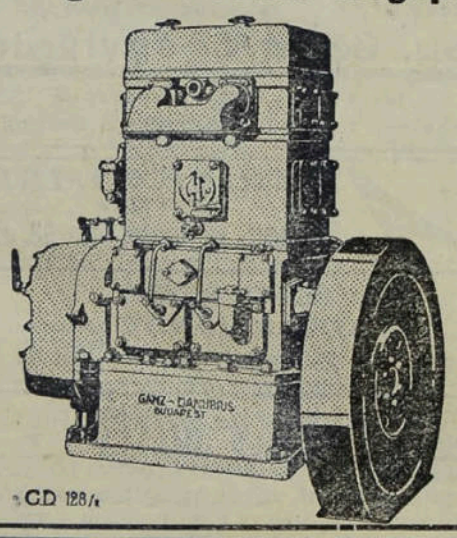

CD 128/1

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 365—28.

Bőrkabátok
rövid és hosszú,
bőrnadrágok, sportmellények,
szőrmebundák, soffőrbundák és őrbundák,
lábzsákok és kocsitakarók, Trench-Coat, autó bőrfejvédők,
és kesztyűk.

Ügyeljen az „ABI" védjegyre!

Gyártja:
Aczél Bőrruházati Ipar
Budapest, VII., Károly-körút 13. Telefon: J. 364-91

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő mesterek
Budapest. VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérnökkiküldés díjmentes.

Költségvetés és mérnökkiküldés díjmentes.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bá mely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszívással.

KÖRNYEI LAJOS
SZOBAFESTŐ, MÁZOLÓ és ARANYOZÓ MESTER
Iroda: BUDAPEST, X., SZŐRÉNY-U. 5.
Műhely: VI., STEFÁNIA ÚT 2. TEL. J. 441—99

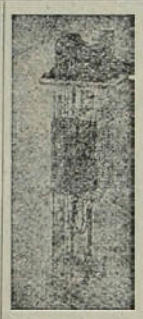

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(SAJÁT GYÁRTELEPÜNKÖN)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
TELEFON: Lipót 960-24.

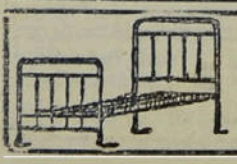

Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. **VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett.** Tel. J. 422-12.

TÖRÖK IGNÁC TELEFON: József 368—87.
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ,
VASBETONÉPÍTŐ, ÉPÍTŐMESTER
Budapest, I, ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

A MORTÁR magasabb osztalékot fizet és fölemeli az alaptőkéjét

A *Magyar Országos Központi Takarékpénztár* igazgatósága e hónap 19-én tartott ülésében megállapította az 1928. üzletév mérlegét. A mérleg 1,821.635 pengő tiszta nyereséggel zárult. Ez az eredmény 254.901 pengővel több, mint az 1928. évben kimutatott felesleg és ezzel lehetővé teszi *az osztalék újabb emelését*. Az igazgatóság a közgyűlésnek indítványozni fogja, hogy a nyereségből osztalékul *részvényenként 6 pengőnek* (fél pengővel többnek, mint a mult évben), összesen 1,200.000 pengőnek kifizetését, a rendes tartaléknak 250.000 pengővel, a nyugdíjtartaléknak pedig 150.000 pengővel való gyarapítását határozza el, miáltal a nyugdíjtartaléknak az idei nyereségből való dotálása 280.000 pengőre emelkedik.

A kimutatott tiszta nyereség a részvénytőkének 22.77%-os és a 6 pengős osztalék a névérték 15%-os kamatoztatását jelenti. Az intézet *betétállománya* 84.2 millió pengőt ért el és betétállománya a békebelihez viszonyítva 106.29%. A március 2-ára egybehívott közgyűlés napirendjén *a részvénytőke felemelése is szerepel, 8 millió pengőről 12 millió pengőre*, 100.000 darab 40 pengő névértékű új részvény kibocsátása által. Az intézet részvénytőkéje az aranymérleg felállítása óta nem változott.

Ha a tőkék összegét, melyeket az intézet forgat, az üzletek forgalmát, melyeket lebonyolít, a felek számát és jelentőségét, kik igényeikkel a takarékpénztárt a banküzlet minden ágában felkeresik, a részvénytőkének nagyságával szembeállítjuk, két következtetés kézenfekvő. Az első, hogy az intézet részvénytőkéjének kamatoztatása mobil banküzletének jövedelmével önmagában biztosítottnak látszik, a második, hogy részvénytőkéje szaporításának ideje elérkezett.

A Magyar Külkereskedelmi Intézet r.t. 1,000.000 pengő alaptőkével alakult meg, amelyre egyelőre 30 százalék fizettetett be. Az intézet igazgatóságának tagjaiul megválasztattak: *Balkányi* Kálmán dr., *Beck* Lajos, *Madarassy-Beck* Marcel báró, dr., *Bun* József, *Éber* Antal dr., *Ernyey* Károly, *Fenyő* Miksa, Budai *Goldberger* Leo dr., *Hadik* János gróf, *Horánszky* Lajos, *Horváth* Lipót, *Hollós* Ödön, *Kálmán* Henrik, *Kende* Tódor, *Koródi* Sándor, *Metzler* Jenő dr., *Rausch* Aladár, *Scitovszky* Tibor, *Székács* Antal, *Szurday* Róbert, *Szécsi* Pál, *Tolnay* Kornél, *Tonelli* Sándor dr., *Weiss* Fülöp. Az alakuló közgyűlés ezután megválasztotta a választmányt. A közgyűlést az igazgatóság alakuló ülése követte, melyen elnökül *Weiss Fülöp*, alelnökül *Beck* Lajos és *Horánszky* Lajos választattak meg. Vezérigazgatóvá *Koródi* Sándort nevezték ki.

Amerikai impressziók — magyar adottságok. Ezzel a címmel tartott rendkívüli figyelemmel kisért élvezetes, tartalmas és tanulságos előadást a *Gyárosok és Gyárigazgatók Klubjában Magyar* Pál igazgató, aki nagy éleslátással mutatott rá az örökké rugalmas jenki-psziché nálunk is követésre méltó sajátságaira. A szegénység, a nyomorúság — mondotta — Amerikában épp úgy megvan, mint nálunk, de a leginségesebb jenkit sem fogja el az öngyilkos apátia: minden pillanatában harcra, tettre készen áll, hogy talpraugorjék és a nyomortanyáról is állandó és elérhetőnek érzett vágya, hogy kiugorjék és belépjen azoknak a sorába, akik a *Wall-Street* három, legendás földszintes házából dirigálják a világ gazdasági életét. *Magyar* Pál fejtegetéseinek figyelemreméltó konkluziója az, hogy nekünk magyaroknak azon kell lennünk, hogy megóvjuk és növeljük Amerika iránt tanusított meleg rokonszenvét.

GÓGEL JÁNOS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

VÁLLALKOZÁS

Építési engedélyek

A főváros magánépítési bizottsága 1929. évi február hó 25-én tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadásához járult hozzá:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Dr. Légrády Imre II., Margit körút 1. II. em. ráép., terv.: Benjamin Károly és Hajós Miklós VI., Andrássy út 9.

2. Özv. Svábi Lajosné IX., Ráday u. 31. em. ráép., terv.: Góth Jenő V., Katona József u. 14.

3. Glock Imre I., Hantos út 7774. hrsz. III. em. ház, terv.: u. a.

4. Halász Ferenc I., Németvölgyi út 7715/8. hrsz. IV. em. ház, terv.: Vida Arthur VIII., Vas ucca 5.

5. Virág István II., Retek u. 13043/20. hrsz. a. em. családi ház, terv.: Gaál Lajos VIII., Mária Terézia tér 6.

6. Világi Pál III., Akác-köz 18313/2. hrsz. fsz. ház.

7. Tar Antal VI., Tomori u. 26057/2. hrsz. mansardos lakóház, terv.: Wax Andor VI., Petneházi u. 18.

8. Gyenge Lajos X., Ôhegy u. 8003/b. hrsz. fsz. családi ház, terv.: Andrik Andor Budafok.

9. Bodocs József III., Testvérhegy dülő 20187/1. hrsz. családi ház, terv.: Lasetzky Márton III., Föld u. 53.

10. Dr. Szilvássy László VII., Fürész u. 1966/76. hrsz. em. lakóház, terv.: Radics István VIII., Baross u. 36.

11. Stammel János I., Sasad dülő 2108. hrsz. fsz. ház, terv.: Raszwald József I., Németvölgyi út 50.

12. Markó Elekné I., Tárogató út 11100. hrsz. em. toldalék, terv.: Markó Elek I., Tárogató út 8.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Sipos Ferenc IX., Ranolder u. 9.
2. Fleischer Sándor X., Család u. 8631. hrsz.
3. Lakner Adolf I., Tóth Lőrinc u. 1028. hrsz.
4. Perl kenyérgyár VII., Hungária krt. 2604/b. hrsz.
5. Gróf Zelenszky Róbert VI., Vilma királyné út 4.
6. Deutsch Ignác VI., Kazár u. 5.
7. Özv. Tillemann Józsefné VII., Rákóczi út 56.
8. Özv. Tsuk Miksáné VII., Király u. 35.
9. Pintér Sándor VI., Aréna út 122.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra a következő cégek és vállalatok pályáztak:

A Zugligeti árok boltozási munkálataira: Pittel és Brausewetter 43.055, Csányi Pál 28.382, Kis Jenő 33.904, Bier és Wersetz 34.289, Klauber és Vajda 27.689, Heverdle István 33.494, Székely és Mottl 51.976, Farkas Lajos 44.011, Rysavy János 21.999, Sándor Odön 43.959, Schäffer Antal 29.835, Gratzl Lajos 25.948, Kőnig József 29.451 P. vállalati áron.

Kőszállításra: Amon Antal és Fia, Fürst Miklós, Delmár Béla, Kondor és Feledi, Engelhardt Ferenc, Szobi-, Inoczi-, Somlyóhegyi-, Solymosi és farkasmályi-, Nógrádjobbágyi-, Gyöngyösi kőbányák, Somoskői-, Badacsonyi bazaltbányák, Ritter Antal, Hofbauer Jakab, Dunántúli mész-, tégla- és cementipari r.-t.

Az árvaházak, szeretetotthonok és menhelyek 1929. évi textilanyagszükségletének és pedig: (1) 8300 m. ingvászon, (2) 6500 m. lepedővászon, (3) 1600 m. szalmazsákanyag, (4) 3000 m. csíkos csinvatt, (5) 3300 m. nyáriruha-mosóvászon, (6) 1900 m. zsinór-barhend, (7) 4100 m. karton, (8) 3100 m. molino, (9) 100 m. angin, (10) 2800 m. törülközőanyag, (11) 1200 darab zsebkendő, (12) 700 fehér pokróc, (13) 900 szürke pokróc, (14) 124 szalvéta, (15) 50 pohártörlő, (16) 100 konyharuha, (17) 220 nagykendő, (18) 500 fejkendő, (19) 200 munkáskötény, (20) 200 szegényházi ápolt sapka, (21) 550 pár női harisnya, (22) 300 pár férfiharisnya szállítására ajánlatot tettek: Freudiger Mózes és fiai: (1) 2.95, (2) 4.93, (3) 2.32, (4) 3.35, (5) 2.37, (6) 2.26, (7) 1.19, (8) 1.06, 1.18, (9) 1.24 (10) 1.75, (11) 0.84, (12) 44.05, (13) 19.75, 28.72, 41.51, (14) 2.22, (15) 1.19, (16) 1.06, (17) 25.25, 27.65, (18) 1.46, 1.63, (19) 3.64, 2.08, — Wein és Tsai: (1) 3.09, 3.10, 3.12, (2) 4.33, 5, (3) 2.48, (4) 3.45, (10) 1.71, (11) 1.03, (14) 1.85, (15) 1.47, 1.52, (16) 1.43, Kelenföldi posztógyár r.-t.: (12) 44, Magyar kender-, len- és jutaipar: (1) 3.05, (2) 5.03, (3) 2.38, (4) 3.34, (5) 2.09, (10) 1.70, (15) 1.25, (16) 1.20, (19) 3.—, Budakalászi textilművek: (1), 2.98, (2) 4.98, 4.25, (3) 2.36, (4) 3.28, (5) 2.65, 2.95, (10) 1.72, (11) 0.75, (14) 1.16, 1.20, 1.50, (16) 0.84, 0.98, 1.10, 1.12, 1.24, (19) 3.60, 3.36, Stohrer Viktor: (12) 44.08, (18) 0.71, Guttmann és Tsa: (1) 3.10, (2) 4.95, (3) 2.45, (4) 3.25, (5) 2.12, (6) 1.98, (8) 1.08, 1.02, (9) 1.12, (10) 1.68, (12) 44.—, (13) 30.—, (17) 12.65, (19) 2.60, 2.56, (20) 2.85, (21) 1.01, (22) 1.01, Magyar pamutipar: (5) 2.83, (6) 1.36, (8) 1.01, (18) 1.—, Kispesti textilgyár: (5) 2.05, Veszprémi kötő- és szövőgyár: (21) 5.50, 12.50 (tetja), (22) 4.50, 7.75 (tetja), Trunkhan posztó- és ruhagyár: (12) 44.26, Putsch Sándor: (12) 44.05, (13) 13.30, Kéve ruházati áruház-szövetkezet: (11) 0.86, (17) 15.80, 22.20, 23.50, 27, (18) 1.32, 1.49, 1.54, 1.56, 1.73, (21) 1.18, 1.29, 1.58, (22) 0.86, 1.28, Kis Endre: (1) 2.30, (2) 4.20, (5) 2.15, (6) 1.90, (7) 1.22, (8) 1.05, (10) 1.85, (12) 46.40, (14) 2.—, Magyar kalap- és posztógyár: (13) 13.03, (20) 2.58, Petran Szilveszter: (20) 3.50, Sándor N. Ferenc: (2) 4.40, Goldberger Sámuel és Fiai: (7) 1.12, (18) 7.10, (10 drb.-ként), Soproni szőnyeg- és textilművek: (12) 44.20, (13) 26, Salzman-féle magyar textilipar r.-t.: (1) 3.02, (2) 4.24, 4.96, (3) 2.35, (4) 3.42, (10) 1.81, Kovacsevics Milenko: (1) 3.01, (3) 2.38, (4) 3.35, (10) 1.76, (11) 0.72, (14) 2.50, 2.76, 1.60, (15) 1.—, 1.15, (16) 1.38, 1.40, (18) 0.92, (21) 1.60, (22) 0.88, 0.68, Linum-Taussig: (1) 3.03, (2) 4.99, (3) 2.40, (4) 3.40, (10) 1.78, Bajai posztó- és takarógyár: (12) 44.10, (13) 12.50, Győri textilművek: (8) 1.25, (11) 0.38, Újpesti posztógyár: (12) 44.—, (12) 30.—, Schneider Richárd: (12) 47.10, (14) 2.01, 2.44, 2.51, Plöckl Nándor: (12) 43.07, (13) 41.41, (14) 30.36 (tet), (15) 17.82 (tet), (16) 16.50, (19) 1.98, (18) 1.87 P ár mellett. Döntés még e héten.

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi-utca 25. Telefon: J. 380-30

Az 1925. évi kiállításon ezüstéremmel kitüntetve.
Az 1927. évi országos kiállításon nagyezüstéremmel.
Hermann János épület és műlakatos, Budapest, I., Avar-u. 19.
Telefon: Aut. 505—82.

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javítását és jókarban tartását
Budapest, III., Pacsirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

FISCHER HENRIK Telefon: J. 423—00
épületfakereskedő
Budapest, III. kor., Szent Endrei-út 8189.

STILLER G. A. és TÁRSA RESZELŐGYÁR
Vállalja új reszelők szállítását és használt reszelők fölvágását
BUDAPEST, VI., FORGÁCH UCCA 9.
Alapitva 1895. évben. — Telefon: L. 913—36.

Nyilvános órákat gyárt
ELSŐ MAGYAR VILLAMOS ÓRAGYÁR
Alapittatott: 1877. KULICSKA ANTAL Budapest II., Iskola-utca 6. Telefon. Aut. 507—09

Radiátorok, Fűtőtestek, Hőálló zománcozás
25 ÉVES GYAKORLATTAL
BIEDL KÁROLY
Budapest, VII. kerület, Hársfa ucca 57. szám
TELEFON: JÓZSEF 451—43

LAMMEL FERENC
BÁDOGOS, VIZVEZETÉK ÉS KÖZPONTI FŰTÉS
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF U. 17.
TELEFON SZÁM: JÓZSEF 441—51.

NEMES ÉS SCHRAMEK
OKL. MŰKERTÉSZ KERTÉPITŐK
BUDAPEST, I, MÉSZÁROS UCCA 56-a
TELEFON: KRISZTINA 509—38

BUCHTA KÁROLY
közp. fütés és vizvezetékberendező mester. — Telefon: Krisztina 505—01. sz.
Bpest, II., Retek u. 37.

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

MARINKA IMRE
ÁCSMESTER
Budapest, VII, Czobor-utca 63. sz.

SCHWEIGER REZSŐ
ÉS KULÁS JÁNOS kövezőmesterek és útépitési vállalkozók
Budapest, III, Ürömi ucca 41

TELEFON: J. 395—78 HLATKY JÓZSEF TELEFON: J. 395—78
OKL. MÉRNÖK MÉRNÖKI IRODÁJA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
Magasépítés, út, vasút, hidépítés, vasbeton
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 77—79, I. EM. 17.
Saját anyagtelep: I., FEHÉRVÁRI-ÚT 78. Telefon: József 395-78

Kárász Géza okl. mérnök építőmester
Budapest, VII., Dohány ucca 16. Tel: J. 370-38.

Események

• • •

Fővárosi Hírlap
az Egységes Községi Polgári Párt
hivatalos lapja.

Előfizetési árak:
fél évre . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . 24 pengő.

Elénk társadalmi élet a Polgári Egység Klubjában. A *Polgári Egység Klubjában* nemrég meghonosított társadalmi összejövetelek népszerűsége, látogatottsága, főként pedig jelentősége egyre növekszik. Bámulatosan rövid idő alatt egész közvetlen, baráti kontaktus keletkezett a tagok és pártvezérek között, akik felvilágosításaikkal, tájékoztató előadásaikkal és támogatásukkal állanak rendelkezésére a polgárság elitjének, amely az *Egységes Községi Polgári Pártban* és a *Polgári Egység Klubjában tömörült.* Az e heti hétfő esti vacsorán is majd teljes számmal jelentek meg a párt és a klub tagjai A vacsorán *Becsey* Antal és *Ereky* Károly a nehéz gazdasági viszonyok megjavításának módozatait fejtegették. A vacsorán résztvett a párt *ujpesi* szervezete is. Ugyanilyen érdeklődés nyilvánul a szerdai és pénteki összejövetelek iránt is, amelyeken *Kozma* Jenő elnökön kívül a párt főfunkcionáriusai, valamint a bizottsági tagok állnak a polgárság rendelkezésére.

A kormányzóné őfőméltóságának látogatása a székesfőváros ingyen étkeztetésénél. Amint ismeretes, a székesfőváros tanácsának állandóan működő „Inségakció"-ja keretében a kormányzóné őfőméltósága, valamint a népjóléti miniszter a szokatlanul hideg időjárás miatt a főváros által étkeztetett 17.000 gyermek és felnőtt létszámon felül, még további 4.000 felnőtt ingyen étkeztetésének költségeit vállalták magukra. Ez az étkeztetés a főváros 65 „Inségakció" konyháján történik. Ezeknek egyikét a VIII. ker. Erdélyi uccai elemi iskolában elhelyezett főzőhelyet hétfőn délben 12 órakor meglátogatta a kormányzóné őfőméltósága is. A főméltóságú asszony hosszabb időt ott töltött és végig nézte a gyermekek, valamint a felnőttek étkeztetését és a kiosztást azok részére, akik az ebédet elviszik, úgyszintén az ugyanott elhelyezett melegedőszobát is. A főméltóságú asszonyt a főváros részéről *Liber* Endre tanácsnok fogadta, a népjóléti minisztérium részéről pedig dr. *Fekete* Béla miniszteri tanácsos és dr. *Csepely* György min. oszt. tanácsos. Őfőméltósága a látottak felett a legmagasabb elismerésének adott kifejezést.

Kereskedő és iparosgyülés az Egységes Községi Polgári Pártban. Az *Egységes Községi Polgári Párt* március 5-én este 6 órakor az Akadémia uccai klubhelyiségében kereskedő- és iparosgyűlést tart *Becsey* Antal vezetésével, amelyen megvitatják az üzlethelyiségek és műhelyek üzletértékének jogviszonyát, továbbá a kereskedelmet sértő akciókat, például *a gyakori kedvezményes vásárok* stb. kérdését. Az értekezlet iránt máris nagyarányú érdeklődés mutatkozik, amely nagyban emeli az ankét demonstrativ jellegét. Itt említjük meg, hogy a XV. választókerület iparosai és kereskedői *Szamek* Emil dr. elnöklésével ugyanebben az ügyben február 28-án este fél 9-kor előértekezletet tartanak a Damjanich uccai *Andrássy-kávéház* szuterén helyiségében.

Hoitsy emlékünnep az Otthonban. Vasárnap tartotta közgyűlését az *Otthon Irók és Hirlapirók Köre*, ahol ez alkalommal leplezték le szép ünnepség keretében *Hoitsy* Pál mellszobrát, amelyet *Lányi* Dezső készített. *Hegedűs* Gyula mondotta a mély szántású gondolatokkal bővelkedő emlékbeszédet.

Légrády Ottó dr.-t és *Kún* Andort a kör tiszteletbeli tagjává választották, a kör elnöke pedig közfelkiáltással *Márkus* Miksa lett, aki székfoglaló beszédében lelkes szavakkal köszönte meg a bizalmat és megtiszteltetést. Alelnök: *Süle* Antal; főtitkár: *Rákosi* Gyula; pénztáros: *Bagyó* János; ellenőr: *Radó* Richárd;; számvizsgálók: *Garay* Ferenc, *Győri* Imre és *Ligeti* Béla. Ezenkívül új tagokkal kiegészítették az igazgatósági választmányt.

Teljes létszámmal dolgozik már a fővárosi statisztikai hivatal. Amióta *Illyefalvi* I. Lajos dr. vette át a *Székesfővárosi Statisztikai Hivatal* vezetését, azóta boszorkányos fejlődésnek indult ez a nemes hagyományokon alapuló intézmény és olyan tüneményes lendületet kapott, amely *egyszeriben világhírre emelte.* Nemcsak az országgyűlés ismerte el a fővárosi Statisztikai Hivatal kitünőségét, hanem felfigyelt rá a külföld, a nyugati kulturvilág szeme is, s ennek egyik legutóbbi eredménye lett, hogy a világszerte 200 taggal rendelkező *Nemzetközi Statisztikai Intézet*, a világ statisztikusainak klasszikus szenátusa, *Illyefalvi* I. Lajos igazgatót tagjai sorába választotta. A Statisztikai Hivatal egyre bővülő és tökéletesedő munkájának végrehajtásához azonban *megfelelő személyzetről is kellett gondoskodni.* A közgyűlés és a kormány méltányolták is az ismert szempontokat és tizenkét új állás szervezését engedélyezték. A statisztikai szakra hirdetett pályázat során is — akárcsak a műszakinál — *tömegesen jelentkeztek a külső pályázók, de a tanács*, igen bölcsen, *itt is elsősorban a kebelbeliekre, a régi érdemeket szerzett tisztviselőkre volt tekintettel* s mindössze két külső embert választott be a státusba és pedig egyet segédfogalmazónak, egyet pedig statisztikai főtisztnek.

Az új elöljárók ünneplése a Józsefvárosi Körben. A *Józsefvárosi Kör* szombat este ünnepi vacsorát rendezett abból az alkalomból, hogy a körnek két régi tagját, *Muzsikó* Istvánt és *Spannberger* Alajost elöljárókká választották. A vacsorán *Ripka* Ferenc főpolgármester, *Bárczy* István, *Ereky* Károly ny. miniszterek, *Kozma* Jenő, továbbá *Gaár* Vilmos, *Vészi* József, *Glückstahl* Samu felsőházi tagok, *Dési* Géza, *Fejér* Ottó, *Gaál* Endre, *Usetty* Béla képviselők és mások vettek részt. A megjelenteket *Csécsi Nagy* Miklós udvari tanácsos üdvözölte. *Ripka* Ferenc főpolgármester felszólalásában felhívta a kör tagjait, hogy, mint a multban, továbbra is tartsanak ki feladatuk mellett. Utána *Kozma* Jenő beszélt. Az ünnepeltek nevében *Muzsikó* István köszönte meg az üdvözlést.

Az Idegenforgalmi Tanács kinevezése. A kereskedelemügyi miniszter *Dezsőffy* Aurél kereskedelemügyi államtitkárt az Országos Magyar Idegenforgalmi Tanács elnökének helyetteséül jelölte ki, továbbá gróf *Andrássy* Sándor belső titkos tanácsost, a Kir. Magyar Automobil-Club elnökét, *Platthy* György kormányfőtanácsos, országgyűlési képviselőt, báró *Bornemisza* Lipót, *Dormándy* Géza ny. tábornokot, a Dunagőzhajózási Társaság magyarországi képviselőjét, *Hóman* Bálint egyetemi tanárt, a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatóját, *Magyar* Miklós és *Scheuer* Róbert székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tagokat, valamint *Tóth* László dr. szerkesztőt az Országos Magyar Idegenforgalmi Tanács tagjaivá nevezte ki.

Németh Vilmos
építési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

MÁVAG
Gyártmányok:
Bauer-féle szab. **vaslétraállványok. Beton gömbvas,** vasgerenda, **U- és szögvasak,** lemezek. Daruk, hidak és **magasépitési vasszerkezetek.** Acél- és vasöntvények. **Jobbágy**-féle szab. **folytonégő kályhák, öntöttvas karikás-kályhák és vízvezetéki csövek. Tűzálló** (chamotte és dynas) **téglák** stb. stb.
Kiváló minőségű gyártmányaink továbbá a félstabil **gőzgépek,** ipari **stabilmotorok, cséplőgépek,** traktorok, **teherautomobilok,** öntöző- és uccasöprő autók, tűzoltó autók és **automobilok különleges célokra.**
Mávag-gyártmányú gépekhez **tartalékalkatrészek** készletből azonnal szállithatók.
Magyar kir. állami vas, acél és gépgyárak
BUDAPEST, X., KŐBÁNYAI-UT 21.

Schöndorfer Jenő mérnök
központi fütési, szellőztetési, vízvezetéki és csatornázási berendezések vállalata
Budapest, VIII., Gólya ucca 22. sz.
Telefon szám: József 431—72

Tagavató vacsora a Ferencvárosban. A *Ferencvárosi Egységes Párt* csütörtökön este tagavató vacsorát rendezett, amelyen a kerület országgyűlési képviselőjén és a párt elnökén, *Usetty* Béla dr.-on kívül igen sokan voltak jelen a várospolitikai élet reprezentánsai és a kerület vezető polgárai közül. A vacsorán *Treiber* Márton dr. köszöntötte *Usetty* Bélát, aki, — mondotta — az igazi népképviselő tökéletes tipusa, akinek ajtaja állandóan nyitva áll mindenki számára, aki tőle segítséget, tanácsot, istápolást kér. *Usetty* emberszeretete, közvetlen modora, fenkölt szabadelvűsége és krisztusi keresztényisége teszik oly népszerűvé és szeretetté az egész polgárság előtt. *Usetty* Béla válaszában megköszönte a választók bizalmát, majd az aktuális országos és várospolitikai kérdésekről tájékoztatta a polgárságot, végül felavatták az új tagokat.

A nyugalomba vonuló Badál Ede elöljáró búcsúztatása. Az I. kerület polgársága csütörtökön este meleg ünnepléssel búcsúzott nyugalomba vonuló elöljárójától, *Badál* Edétől. A budai *Zöldfa* vendéglő nagytermében rendezett ünnepen nagy számmal jöttek össze a kerületi bizottsági és választmányi tagok, az elöljáróság tisztikara, a kerületi társhatóságok képviselői és az elöljáró barátai és tisztelői. *Holtzspach* Ödön h. kerületi elöljáró üdvözlő szavai után *Lampel* Vilmos ny. miniszteri tanácsos mondott ünnepi búcsúbeszédet, méltatva a távozó elöljáró hivatali, társadalmi és kulturális érdemeit. *Becsey* Antal kormányfőtanácsos *Badál* Ede *ideális, puritán gondolkodásáról és meleg humánus érzéséről emlékezett meg megható szavakban.* Utána még sokan szólaltak föl, majd *Badál* Ede meghatottan mondott köszönetet mind az üdvözlésért, mind az elöljáróság személyzetének az ő vezetése alatt kifejtett érdemes munkálkodásáért.

A Nyugdijas Fővárosi Tisztviselők Egyesülete március 24én délelőtt fél 11-kor tartja rendes évi közgyűlését az *Ujvárosháza* társalgótermében.

Legmodernebb gyógyintézet sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatorium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P.
Idegbetegek, üdülők gyógyhelye vizgyógyintézet nap- és légfürdő

MÁTYÁSSY ANTAL ÉS FIA
mázoló és festő-mester
BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 358-48

LICHTMANN ADOLF
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
Tervez és készit: Vizvezetéket, csatornázást, épület és mindennemű bádogos munkát
BUDAPEST, V, SOLYOM U. 20
T.: Aut. 297-56

KISS BÉLA ÉS TÁRSA
KERTÉPITŐ ÉS KERESKEDELMI KERTÉSZETI TELEPEK
II., Pasaréti-ut 77 — II., Hidegkuti-ut 3
Telefon: Aut. 644-02.

Rosner Ármin
Telefon; J. 310-23
kőfaragó anyagok és kellékek szaküzlete
Budapest VIII, Fiumei-út 12/a

FLIEGL BÉLA bádogos-mester
Telefon: J. 435-07 Budapest, VIII., Vas ucca 7. Telefon: J. 435-07
Készít épület-, díszműbádogos munkákat és higienikus fürdőkádakat, légszesz, víz, gőz, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését.

A legtökéletesebben s legjutányosabban beszerezhető
hézagmentes padozatburkoló a
LINOLEUM
Uj építkezéseknél, mindennemű átalakításoknál ajánlattal díjmentesen szolgál
ELSINGER M. J. ÉS FIAI
Budapest, V. ker., Báthory ucca 6.
Uj telefonszám: Teréz 232—58

PORTÁLOK
belső üzletberendezések
speciális készítője saját és adott tervek szerin
REICH ARNOLD
géperőre berendezett asztalos üzeme
Budapest, VII. Dob u 37 Tel J. 379—13.

SZENTGÁLI ANTAL ÉS LANGEN KÁROLY
okl. mérnökök, építési vállalkozók
Központi iroda: VI., Berlini-tér 3. Telefon: L. 913-57.
Anyagtelep: V., Wahrmann-u. és Ujpesti rakpart sarkán. Telefon: J. 513—56.

Versenytárgyalási hirdetés

Budapest székesfőváros tanácsa a főváros iskolái részére szükséges bútorok (szekrények, asztalok, lócák, fogas- és képtartóléceck) szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

A leteendő bánatpénz az ajánlati végösszeg kétszázaléka.

A szállítási feltételek értelmében szabályszerűen kiállított, 1.60 P állami és 1.60 fővárosi okmánybélyeggel ellátott, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett, magyar nyelven szerkesztett ajánlatokat **1929 március 18-án (hétfőn) délelőtt 11 óráig** a tanácsi VII. (közoktatási) ügyosztályban (IV., Központi városháza, II. em. 222. ajtó) közvetlenül vagy posta útján kell beadni.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) ajánlattevők ajánlataikat postán nem küldhetik be.

A versenytárgyalás **1929 március 18-án (hétfőn) délelőtt 11 órakor** a tanács VII. (közoktatási) ügyosztályában (IV., Központi városháza, II. em. 222. ajtó) fog megtartatni és azon az ajánlattevők vagy igazolt megbízottaik jelen lehetnek.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok (ajánlati minta, szállítási feltételek) a székesfőváros gazdasági hivatalában (VIII. ker. Fiumei-út 19/a szám, I. em.) köznaponként délelőtt 9—11 órák között díjmentesen megszerezhetők és ugyanott a szállításra vonatkozólag netán szükséges felvilágosítás is nyerhető.

Budapest, 1929 február 18-án.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetés

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a II. kerület, Ordögárok, Küküllő és Volkmann uccák közötti 200 fm. 3.00/4.00 m. szelvényű beboltozására.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. em. 285. szám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929 március 18-án (hétfő) déli 12 óráig** kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. emelet 279. ajtószám alatt benyújtani. A versenytárgyalás **1929 március 18-án (hétfő) délután 5 órakor** lesz a II. emelet 266. számú helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929 február 18-án.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

Központi fütés, vizvezeték, csatornázás, légszesz, hütő és szellőztető berendezések
Erdélyi Gábor és Társa, Budapest VII, Amerikai-ut 2b.
Alapitási év: 1910. Telefon: József 334-37.

Gőz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

GERŐ N. NÁNDOR
VII., ALPÁR UCCA 8. Telefon: József 315-29.
Központi fütés
Vizvezeték
Épület bádogos munkák

»VULKÁN«
GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 66.
Telefon; Lipót 906-02.
SZERSZÁMGÉPEK
fém- és famegmunkálására
Közlőművek (Transmissió) Vasöntvények, Marási (Fräser) munkák

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Magyar Épitő Részvénytársulat
Budapest, VI. kerület, Teréz körút 34. szám
Alapittatott: 1889. Telefon: Automata 272—64. szám
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás, csatornázás. Kotrások dunai műtárgyakkal, csatornakotrókkal és excavátorokkal. Dunai homoktermelés és kavicseladás és szállítás. Vizi szállítások és darukkal való kirakódások. Alapozások mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezeték. Hajó- és kotrójavitótelep, valamint téli kikötő Apostagon.

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. — Telefon: J. 314-16.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség:
12,000 vagón cement
5,000 „ mész
80.000,000 darab tégla
8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

Kőbánya: Budakalász **KRÁL GYULA** Telefon: kőfaragómester, kő- és márványtelepe Aut 624-88
Budapest III, Lajos-u. 77/79

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapitva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapitva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz. Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

SZMOLEN PÁL ALAPITÁSI ÉV 1897
lakatosmester és szerszám készitő
BUDAPEST, VIII., LÉGSZESZ-U. 6
Legszakszerűbben és legolcsóbban készit uj szerszámokat a kőfaragó-szobrász, mükő, burkoló, parkettázó, kövező, kő, müves stb. ipar részére

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

GRUIZ KÁROLY LAKATOSMESTER
BUDAPEST, X., JÁSZBERÉNYI-ÚT 17.
TELEFONSZÁM: JÓZSEF 304-75.

Budapest Székesfőváros Ásványviz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

CSURGAI ISTVÁN ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOS
BUDAPEST, VI., LEHEL UCCA 14.
TELEFON: L. 908—53.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

Holman Pál épitőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. * Telefon: József 308—15

MONTANIT RENDSZERÜ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

ICKOVITS J.
Központi fütések és vizvezetéki berendezések vállalata
Budapest, VI., Andrássy út 92
TELEFON. AUTOMATA 12—07

özv. Biberál Józsefné Alapittatott 1871. évben BUDAPEST,
pala- és cserépfedő-mester II., Ostrom-u. 14. Telefon: K. 507—19.

Transformátorok
Szénkefék Mótorok
Farkasvölgyi-féle Villamossági és Müszaki R.-T.
Budapest, VI., Podmaniczky ucca 35
Telefon: T. 147-75 és T. 277-39

DOBOS ANDRÁS
Épület- és redőny lakatos vállalata
Budapest, IX. ker. Lónyai-utca 58.
Telefon: Automata 874—38.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—48. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Kaucz István
épület, butor és belberendező asztalos
Budapest, I., Győri-ut 1.

OETL ANTAL
VASÖNTÖDE és GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
X. KER. ASZTALOS SÁNDOR UCCA 9.
TELEFON: JÓZSEF 8—81—53.

Polgár Ignácz épület és mülakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszmüárúk, kapuk, rácsok, sirlámpák és tüzhelyek készitése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

ELEKTROMOTORGYÁR RT. TELEFON: L. 909-88.
BUDAPEST, V, DRÁVA U. 5
GYÁRTMÁNYOK: ELEKTROMOTOROK, DINAMÓK, ÁRAMÁTALAKITÓK, MOTORDINAMÓK ÉS GENERÁTOROK

BOGYÓ ISTVÁN TELEFON: JÓZS. 356-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF UCCA 9

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-36.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON; JÓZSEF 401-76.

Hochhauser
Ferenc épitési vállalkozó Budapest
IX., Soroksári ut 38. Tel.: J. 459-81

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 március 6. — 10. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137–15

Rendkívüli közgyűlés

tárgyalja szerdán a súlyos gazdasági helyzetet és a munkanélküliséget. Egészen rendjén van ez, mert tényleg komoly és súlyos jelenségekkel találkozunk a gazdasági életben, Budapest polgársága és munkássága pedig a mindennapi kenyérért igen kemény küzdelmet kénytelen folytatni. Szomorú strucc-politika volna ezt észre nem venni és mindenki igaz szívvel óhajtja, hogy a szerdai közgyűlési tanácskozás komoly, praktikus eredményeket hozzon.

Meg kell azt is állapítani, hogy *Ripka* Ferenc főpolgármester a szerdai közgyűlést a szociáldemokrata közgyűlési frakció kívánságára hívta össze. Az ő kívánságukra, az ő általuk beterjesztett, *de olyan napirenddel, amely az Egységes Községi Pártot már hetek óta foglalkoztatja. Az Egységes Községi Polgári Párt a gazdasági bajokat — mint soha semmit — nem használta fel propagandisztikus célokra, a polgárság és munkásság helyzetén kívánt és kíván segíteni, nem pedig önmaga számára bábérokat aratni.* Komoly, szakemberekből álló bizottság alakult a párt kebelében és már kész programja van a momentán gazdasági bajok leküzdésére, közben pedig az ötletek és tervek egész raja indult máris útnak a párt fémjelzésével, hogy segítsenek ott, ahol legközelebb van a veszedelem. Felkészülten, a tervek hatalmas arzenáljával, a gyógyító-eszközök jól felszerelt patikájával akarta megkezdeni a talpraállító munkát, nem volt azonban szándékában a nyílt színen rekriminálni, a közismert panaszokat dübörgő szónoklatokkal saját vitézségi érmeivé kovácsolni.

Túl a Dunán valaha, a magyar közigazgatás esecsemőkorában, a közbirtokosságok úgy választották a vérségi gondnokot, hogy az kapott ugyan évi száz, vagy kétszáz pengő forint tiszteletdíjat, amelyet azonban *köteles* volt a helybeli református egyháznak *ajándékozni*. Mintha a közgyűlés baloldala most az *Egységes Községi Polgári Pártot* tette volna meg Budapest vérségi gondnokának, aki ideákat termel, megoldásokat agyal ki, kormánytámogatást szállít, de mindezt *köteles* a mélyen tisztelt baloldalnak *ajándékozni*. Nyugodt lélekkel lehet azonban vállalni ezt a szerepet is, a fontos csak az, hogy a székesfőváros közönsége számára tényleg lehessen eredményeket biztosítani.

Kíváncsian várja Budapest a szerdai közgyűlés tárgyalását, előre is le kell azonban szögezni, hogy senki sem fogja eredményként elkönyvelni, ha a gazdasági bajoknak gyökerükben való megoldása helyett a megváltó gondolatok abban fognak kulminálni, hogy a főváros nyúljon ismét minél mélyebben a zsebébe és adjon újabb és újabb hatalmas összegeket az egyébként minden részvétet megérdemlő munkanélküliek számára. Régen bebizonyított dolog, hogy ez nem gyógymód, csak a beteg fájdalmainak olyan szerrel való enyhítése, amely szer elpusztítja nem a *betegséget*, hanem magát a *beteget*.

A gazdasági életet kell itt talpra állítani, hogy legyen munkája az iparnak, legyen vevője a kereskedőnek, mert akkor nem lesz többé munkanélküliség sem. Az ipar és kereskedelem panaszos szavát kell legelsősorban meghallani, mert a nagyváros életének természetében rejlik, hogy ezt az életet az ipar táplálja. Ha az ipar, legelsősorban pedig az *építőipar*, kivérekszi magát a bajok tengeréből, akkor keresethez jut a munkás, biztosabb megélhetése lesz a tisztviselőnek, a szabad szellemi pályán működőknek, akik viszont új életre keltik a haldokló kereskedelmet. A közmunkák kiírása, a terhek lehető csökkentése, behozatali- és vámkérdések rendezése, a közüzemek konkurrenciájának csökkentése, hitelek nyujtása, az elsőben levő iparágak megsegítése és még számos olyan terület van, ahol nem csupán a beteg test fájdalmait csökkenthetjük, hanem a betegség kiirtását is elősegíthetjük.

Ezek azok a területek, ahol a közgyűlés kezdeményező lépéseket tehet. Ezek azok a területek, ahol a főváros közgyűlésének kérnivalói lehetnek és vannak az ország kormányától és ahol *erőteljes, nyomatékos utasításokkal láthatja el a tanácsot.* A kormány — a példák légiója igazolja — örömmel vesz minden ideát és mint eddig is minden alkalommal, ezuttal is az adott eszközei által nyújtott lehetőségekig segítségére siet a főváros lakosságának. Viszont a tanácsnak is meg kell végre értenie, hogy parancsoló szükségességek kötelezik a maga erejének, a maga tehetségének, ötletességének és munkabírásának végsőkig való kihasználására. Meg kell ismerkednie végre a tanácsnak a társadalom bajaival, sőt a kalendáriummal is, amely fenyegető gesztussal mutat a tavasz felé. A tavasz felé, amely gigantikus munkák megkezdését követeli egyelőre — sajnos — anélkül, hogy ezeket a gigantikus munkákat már az illetékesek kellőképen előkészítették volna.

SZÜKSÉGLAKÁSOK ÉPITÉSÉRE
aligha tudunk kormánytámogatást biztosítani a fővárosnak — mondja Dréhr államtitkár

A népjóléti miniszterium nincs abban a helyzetben, hogy a lakásépítési kölcsönök visszafolyó részéből kölcsönöket adjon a fővárosnak

Sipőcz Jenő polgármester február havi jelentésében panaszkodik, hogy több fontos szociálpolitikai probléma megoldása igen nagy nehézségbe ütközik. Igy például előadja a február havi polgármesteri jelentés, amelyet március 11-én tárgyal a közigazgatási bizottság, hogy a szegényházi férőhelyek száma kevés, ezen a hiányon azonban gyökeresen segíteni csak *a tervbevett 1600 ágyas új szeretetotthon* megépítésével lehet. Az építési terv pályázatai beérkeztek, tekintettel azonban a nagy építési és berendezési költségekre, az új szeretetotthon megépítését a főváros anyagi helyzete késleltetni fogja, esetleg egészen lehetetlennné teszi. Éppen ezért szükség volna a kormány anyagi támogatására.

De panaszkodik a polgármesteri jelentés *a szükséglakások* számának csekély volta, valamint amiatt is, hogy a lakásépítés céljaira nem áll elegendő fedezet rendelkezésre. Ez utóbbi két probléma megoldását is *csak kormányhatósági támogatás mellett tudja a polgármester elképzelni.*

Minthogy mindezek a kérdések a népjóléti miniszterium hatáskörébe tartoznak, a *Fővárosi Hirlap* munkatársa *Dréhr* Imre dr. népjóléti államtitkárhoz fordult felvilágosításért. Mindenekelőtt megkérdezte, hogy a létesíteni kívánt 1600 ágyas új szeretetotthon megépítéséhez a kormány hajlandó-e támogatást adni?

Dréhr Imre államtitkár

a következőket válaszolta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A népjóléti miniszter úr a megindult tárgyalások során kilátásba helyezte, hogy

az új szegényház építési költségeihez nagyobb összeggel járul hozzá és ezt azonnal ki fogja utalni, mihelyt a főváros bemutatja a részletes terveket és a szeretetotthon építéseinek költségvetését.

A népjóléti miniszter úr ezt az igéretét természetesen állja és mihelyt a terv végrehajtása aktuálissá válik, az összeget folyósítani fogja.

Szóvátettük ezután, hogy a fővárosban még mindig vannak olyan családok, amelyek bódékban, földalatti üregekben laknak. *Sipőcz* Jenő polgármester február havi jelentésében azt mondja — mondottuk *Dréhr* államtitkárnak — hogy a székesfőváros képtelen a maga erejéből elhelyezni ezeket a családokat. A főváros évenként többszáz szükséglakást épít, erejének korlátozottsága miatt azonban ebben a tekintetben is szükség volna a kormány segítségére. *Dréhr* Imre államtitkár erre a kérdésre a következőket mondotta:

— *A hajléktalanok elhelyezése községi feladat.* Ma, amikor az állami költségvetés erősen megduzzadt, az állam nem vállalhat magára olyan kötelezettségeket, amelyeknek teljesítése községi feladat. A fővárosnak kell elsősorban gondoskodni arról, hogy a földalatti üregekben, vagy bódékban lakó családokat ezekből az emberi hajléknak nem alkalmas lakásokból kitelepítse és szükséglakásokban helyezze el. Ez

elsőrangú községi feladat, melynek teljesítése a főváros vállaira hárul.

Egyelőre nincs költségvetési lehetőségünk, tehát *a szükséglakások felépítése tekintetében aligha tudunk kormánytámogatást biztosítani a fővárosnak.*

Szóvátettük a beszélgetés során a közgyűlésnek azt a határozatát, mely szerint a lakásforgalmat felszabadítani nem lehet mindaddig, amíg a lakástermelés rendes folyamata meg nem indul. A közgyűlés ebben a határozatában azt is kimondotta, hogy a lakástermelés fokozásának céljaira a kormánytól, illetve a népjóléti miniszteriumtól kérni fogják: bocsássa a főváros rendelkezésére azokat az összegeket, amelyek a népjóléti és munkaügyi miniszterium által a lakásépítési kölcsönökre kiadott összegekből, mint tőketörlesztések és kamatok folynak vissza. *Sipőcz* Jenő polgármester szükségesnek tartja, hogy a kormánynál megsürgesse ezt annál is inkább, hogy a kérdés részleteire vonatkozó javaslatait minél előbb előterjeszthesse. *Dréhr* Imre államtitkár a következőket jegyezte meg érdeklődésünkre:

— *Az állam maga használja fel* a lakásépítési kölcsönakció keretében azokat az összegeket, amelyek a lakásépítési kölcsönökre kiadott összegekből, mint tőketörlesztések és kamatok folynak vissza a népjóléti miniszteriumhoz. Ezekre a visszafolyó összegekre előzetesen meghatározott célokból van szüksége a népjóléti miniszteriumnak, amely tehát

nincs abban a helyzetben, hogy ilyen kölcsönöket adjon a fővárosnak.

Nem tudom, hogyan képzeli ezt a főváros vezetősége, hiszen itt olyan összegekről van szó, amelyeket a kormány kimondottan az 50 százalékos tisztviselői lakásépítési kölcsönök folyósítására engedélyezett. Nézetem szerint tehát *a fővárosnak ezt a kérését teljesíteni nem lehet.*

Alpolgármesteri rangot és fizetést kap Szabó Imre dr. tisztifőügyész

A fővárosi tisztviselők legutóbbi általános státusrendezése alkalmával egyes kategóriák, a többiekkel szemben, redukciót szenvedtek. Ezek közé tartozott a tisztifőügyész is, aki a státusrendezés előtt a második fizetési osztályban szerepelt, míg *az új rendelkezés a főügyészt a harmadik fizetési fokozatba osztotta be.* Megemlítést érdemel, hogy 1920-ban a tisztifőügyészt, különös érdemeire való tekintettel, a régi fizetési skála alapján a második fizetési osztályból az első a) osztályba léptették elő, *vagyis alpolgármesteri fizetést kapott.*

Ezekután következett az 1926. évi általános státusrendezés, ahol a tisztifőügyész volt az egyetlen, akit az I. osztályból a III-ba soroztak vissza, ami anyagilag is igen jelentékeny veszteséget jelent.

A székesfőváros tanácsa belátta ennek a helyzetnek a visszásságát és most elhatározta, hogy *Szabó* Imre dr. különleges esetében korrekciót kíván végrehajtani. A legközelebbi *rendes* közgyűlés elé olyan előterjesztés kerül, mint a *Fővárosi Hirlap* értesül, amely

dr. Szabó Imrét, aki több mint harmincéves közszolgálata alatt elévülhetetlen érdemeket szerzett, az 1926. évi státusrendezés alapján az alpolgármestereknek megállapított II/a fizetési osztályba kívánja előléptetni,

amely esetben újra az alpolgármesteri rangnak megfelelő fizetést fog élvezni.

SCITOVSZKY BELÜGYMINISZTER őszre várja a községi választásokat

„Az elém kerülő anyag alapján állapítom meg, hogy a Vásárpénztárnál az eljáró tisztviselők részéről történt-e valami visszaélés"

A közgyűlési pártok vezetőit ezidőszerint két kérdés foglalkoztatja. Egyik a fővárosi reform kérdése, amely tudvalévően előkészület alatt áll a belügyminisztériumban, a másik a vásárpénztár ügyének rendezése. A fővárosi reform beterjesztéséről és az ezzel kapcsolatos budapesti községi választások kiírásának időpontjáról a legkülönbözőbb híresztelések terjedtek el. Hasonlóképen nagy érdeklődés előzte meg a belügyminiszter döntését a vásárpénztár körül támadt bonyodalmak likvidálása tekintetében is. A vásárpénztár elleni vizsgálatot ugyanis maga *Scitovszky* Béla belügyminiszter rendelte el, sőt amikor erre vonatkozóan utasítást adott, külön is hangsúlyozta, hogy

a felelősség kérdését tisztázni kell.

Most hogy a főváros tizenkettes bizottsága a vásárpénztár körül támadt bonyodalmakat nagyrészben elintézte, felmerül a kérdés, *mit szól ehhez az elintézési módhoz a belügyminiszter.* A tizenkettes bizottság tudvalevően úgy határozott, hogy sajnálattal veszi tudomásul a vásárpénztárnál az adonyi bérlet miatt bekövetkezett veszteséget és szükségesnek tartja az igazgatóság ujjáalakítását. A felelősség kérdését is felvetették a tizenkettes bizottság ülésén, de e tekintetben

nem láttak alapot arra, hogy bárkivel szemben is érvényesítsék az anyagi, vagy büntetőjogi felelősségrevonás kötelezettségét.

Scitovszky Béla belügyminiszter,

akit a tizenkettes bizottság döntéséről megkérdeztünk, a maga álláspontját a következőkben közölte a *Fővárosi Hirlap* munkatársával:

— Az adonyi bérlet ügyének, valamint a vásárpénztár ezzel kapcsolatos ügyének elintézése elsősorban az autonomia hatáskörébe tartozik. Meg vagyok győződve, hogy a főváros a most már kétségkivül hosszú huza-vona után meghozza a döntést valamennyi részletkérdésben és ha kell, akár áldozatok árán is megoldja ezt az egész problémát. Véleményem szerint ugyanis

kevesebbet szenved a közérdek akkor, ha idejekorán intézzük el a kérdést, mint esetleg később, amikor nagyobb áldozattal nyerhet csak megoldást a probléma.

Ugy értesültem, hogy az autonomia teljes egészében még nem rendezte a vásárpénztárral kapcsolatos összes ügyeket, tehát én a *magam véleményének nyilvánítását felfüggesztem arra az időpontra, amikor az autonomiától az egész anyag hozzám kerül.* Természetesen *az elém kerülő anyag alapján állapítom majd meg, hogy az eljáró tisztviselők részéről történt-e valami visszaélés.* Ha tehát az ügy hivatalosan is, minden aktájával elém kerül, a legnagyobb lelkiismeretességgel fogom döntésemet meghozni.

Érdeklődtünk a fővárosi törvény benyujtásáról is. *Scitovszky* Béla belügyminiszter erről ezeket mondotta:

— Mihelyt a képviselőház közigazgatási bizottsága befejezi a vármegyei reform tárgyalását, előveszem a fővárosi törvényt, hogy

még a nyári szünet előtt módunkban legyen a fővárosi reformot tető alá hozni.

A képviselőház munkarendjének megállapítása nem tartozik hatáskörömbe, előre tehát nem tudom pontosan megmondani, hogy miként fog alakulni a parlament munkarendje, úgy látom azonban,

minden reményünk megvan arra, hogy legkésőbb májusban vagy június elején a fővárosi reform a képviselőház napirendjére kerül.

Ha ez megtörténik, akkor pedig nincs akadálya annak, hogy *összel megtarthatók legyenek az új községi választások.*

Wekerle pénzügyminiszter 1 évvel meghosszabbítja a lejáró 25 éves adómentességet

A *Fővárosi Hirlap* elsőnek közölte *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter házadómentességről szóló törvényjavaslatának részleteit. A javaslat előadói tervezete már a mult héten elkészült, sőt megérkezett a pénzügyminisztériumba a székesfőváros tanácsának, a közmunkatanácsnak, valamint a Mérnök- és Építész Egyletnek részletes elaborátuma is. Minthogy azonban az eddig beérkezett előterjesztések között *nagy ellentétek mutatkoznak, Wekerle* Sándor pénzügyminiszter elhatározta, hogy érintkezésbe lép *Ripka* Ferenc főpolgármesterrel és a legközelebbi napokra ankétot hív egybe. Ennek az ankétnak az volna a feladata, hogy a házadómentesség megállapítása tekintetében az érdekeltségek között felmerült ellentéteket elsimítsa.

A *Fővárosi Hirlap* most teljesen beavatott helyről úgy értesült, hogy

esetleg szó lehet arról, hogy a házadómentességi törvényjavaslatnak beterjesztését őszre halasztják.

A házadómentességi törvényjavaslat gyors életbeléptetésének ugyanis az volna a célja, hogy még a tavasz kezdete előtt biztositékokat nyujtson az építkezőknek az adóterhek könnyebb elviselése tekintetében és egyben ösztönözze is őket az építkezések megindítására. Minthogy azonban a képviselőház munkarendjére aligha juthat a tavasz beállta előtt a házadómentességi törvényjavaslat letárgyalása és különben is a javaslat csak akkor emelkedik törvényerőre, ha azt a felsőház is elfogadta, — *új megoldási módok merültek fel.* A kormány ugyanis minden erejével azon igyekszik, hogy az építkezési kedvet fellendítse. Keresi tehát a módot, miként lehetne az építkezőket a tavaszi munkálatok megindítására ösztönözni, anélkül is, hogy a házadómentességi javaslatot tető alá hoznák.

A *Fővárosi Hirlap* legilletékesebb helyről úgy értesül, hogy *Wekerle* pénzügyminiszter már meg is találta a módot ennek a kérdésnek a rendezésére, arról van ugyanis szó, hogy

Kozma Jenő a Fővárosi Hirlap mai számának más helyén közölt nyilatkozatának megfelelően Wekerle Sándor meg akarja hosszabbítani a huszonötéves házadómentességet, amely ebben az évben jár le.

A pénzügyminiszter *csak egy évvel akarja meghosszabbítani a házadómentesség terminusát,* ami azt jelenti, hogy

nemcsak ez év végéig, hanem a jövő év végéig épülő házak is huszonöt évig adómentesek lesznek.

Ezzel tulajdonképen *a pénzügyminiszter egyévi moratóriumot ad sajátmagának a házadómentességi törvényjavaslat elkészítésére, benyujtására és tető alá hozatalára.*

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.

18 havi részletfizetésre is kapható.

Felhivásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken

Remington Irógép Rt.

Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.

Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

Széchy Endre TELEFON: ut. 269-65
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest, VI., Bulyovszky ucca 12.

REKLÁM ÉS CÉGTÁBLA FESTŐ VÁLLALAT
Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23
Telefon: József 385-28
Csernák Jenő

SEFFER ANTAL TELEFON: AUT. 891-31 AUT. 896-94
TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA
Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3. sz
Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 ★ Gyár: Pest-Sashalom

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

GRÜNHUT ÖDÖN
Saját készitményü hentes, bonc- és munkaruha készitő.
Budapest, VIII., József-körut 22—24.
TELEFON: JÓZSEF 460—69.

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

STEINER MARK konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, aszfalt, porolaj.
KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR UCCA 2. TELEFON: AUT. 839-25
Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban.

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

LESSIVE PHÉNIX
Állami- és egyéb közintézmények évtizedes szállitója
VEGYÉSZETI és MOSÓPORGYÁR
Budapest V, Visegrádi u. 17
TELEFON: Automata 123—70

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL **FAISKOLAI CIKKEK**
gyümölcs és diszfák, gyümölcs és diszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN **TOST ÉS MOLNÁR**
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-ut 39. sz.

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
HUNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle müszaki gumiárut

Hudetz János
okl. épiteszmérnök, épitomester
tervező- és vállalkozó irodája
Alapittatott: 1876 — Telefon: József 351-54
Budapest, VII. Rottenbiller ucca 6/b.

KOZMA JENŐ SÜRGETI
a BESzKRt. beruházó és az utépítő kölcsönt

Erre az évre elkéstünk a házadómentességi törvénnyel — Megoldás: 1930 végéig meg kell hosszabbítani a főváros egész területére a most lejáró huszonötéves adómentességet

A városházi életben politikai természetű problémák egyelőre ninesenek napirenden, bár a kulisszák mögött meglehetősen élénk figyelem kíséri a fővárosi reform megalkotásának előkészületeit. A főváros közönségét azonban a reform politikai vonatkozásai természetesen kevésbé érdeklik. A Vásárpénztár ügyeinek rendezése, a Beszkárt reformterveinek végrehajtása, a tanügyi választások, az új autóbuszok üzembehelyezése, a házadómentesség és ezzel kapcsolatban az építőipari tevékenység fellendítése — érthető okokból sokkal közelebb állanak a főváros lakosságának érdeklődéséhez. Ezekről a kérdésekről beszéltünk dr. *Kozma* Jenővel, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökével, akit mindenekelőtt a fővárosi törvény előkészületeiről kérdeztünk meg.

Kozma Jenő dr.

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Mindnyájan nagy érdeklődéssel várjuk a fővárosi törvény tervezetének az ismertetését. Ugy tudom, hogy az előkészítés munkája előrehaladott stádiumban van. Minthogy a parlament közigazgatási bizottsága már végzett a közigazgatási reform egész anyagával, úgy hogy a vármegyei reform most már a plénum elé kerül,

számítani lehet arra, hogy még a nyári szünet előtt tető alá kerül a fővárosi reform és így ez év őszén már a budapesti községi választások is megtarthatók lesznek.

A főváros közönségét érdeklő városgazdasági prablémák megoldásáról *Kozma* Jenő ezeket mondotta:

Kétféle kölcsön

— Rendkívül sürgősen megoldandó problémának tartom *a Beszkárt kölcsön felvételét.* Nézetem szerint a fővárosnak nincs sürgősebb feladata, mint az, hogy a közlekedésügyet világvárosi nívóra fejlessze. Teljes lehetetlenség, hogy a Beszkártnál szükséges rekonstrukciókat a napi bevételből, az úgynevezett táskapénzből hajtsák végre.

Feltétlenül szükség van tehát egy beruházó kölcsön felvételére és pedig minél előbb.

Én a magam részéről ezt a tervet a legmelegebben támogatom, természetesen felmerül az a kérdés, hogy a gazdasági és pénzügyi viszonyok a mai időt alkalmassá teszik-e ennek a kölcsönnek a felvételére. Ebből a szempontból kell tehát elsősorban megvizsgálni a kérdést és megállapítani, hogy van-e mód *ma* a kölcsönügy megoldására.

— Egy másik kölcsön felvétele is sürgős volna. Amikor ugyanis a főváros pénzügyi bizottsága és a közgyűlés a költségvetést tárgyalta, abban állapodtunk meg, hogy a költségvetésben szereplő útépítéseket — minthogy az erre beállított fedezetet más célokra kellett fordítani — kölcsönből fogjuk végrehajtani.

Az útépítési kölcsönügy, amelynek összegét öt millió pengőben állapítottuk meg,

— most a pénzügyminiszter úr előtt fekszik. Nézetem szerint minél előbb érintkezésbe kell lépnünk a pénzügyminiszter úrral, hogy ennek az öt millió pengős útépítési kölcsönnek a felvételét engedélyezze.

Az adómentesség meghosszabbítása

— Ugyancsak meg kell sürgetnünk a pénzügyminiszter úrnál a *házadómentességi törvény* tető alá hozatalát. Attól tartok azonban, hogy ezzel *máris elkéstünk.* A tavasz közeledik, *az építkezéseknek már a jövő hónapban meg kell indulniok,* ilyen körülmények között tehát

csak abban az esetben van értelme a házadómentességi törvény megalkotásának, ha arra még ebben a hónapban sor kerül.

Mivel azonban erre most már semmi kilátás nincsen, én azt javasolom, hogy az egész főváros területére egy esztendővel, — tehát 1930. év végéig — *hosszabbítsa meg a pénzügyminiszter a huszonöt éves adómentességet, amely ez évben jár le.* Ha ezt megtesszük, ugyanazt a célt érjük el, amit a házadómentességi törvény tető alá hozatalával akarunk szolgálni. Ha a huszonötéves adómentességet meghosszabbítjuk egy esztendővel, akkor bőven marad időnk megtárgyalni a házadómentességi javaslatot, amit valóban igen részletesen és igen behatóan kell megvitatnunk, tekintettel azokra az ellentétekre, amelyek az érdekeltségek véleményei között mutatkoznak.

Közlekedési problémák

A *budapesti közlekedési problémák* megoldásával kapcsolatban *Kozma Jenő* még a következőket jegyezte meg:

— Sürgősen be kell fejezni *a HÉV. megváltását* célzó tárgyalásokat is. Ugy tudom, hogy az összegszerű megállapodás tekintetében

már folyamatban vannak a tárgyalások az illetékes tényezők között,

de még igen nagy a távolság a két álláspont között. Minthogy a fővárosnak nagy érdekeiről van itt szó, érthetőnek találom, ha ezek a tárgyalások elhúzódnak, de gondolni kell arra is, hogy viszont a fővárosi közönség érdekei azt kívánják, hogy végre a pestkörnyéki közlekedés régóta húzódó bajai és kellemetlenségei megszünjenek.

— Ami a fővárosi közlekedés megjavítását illeti, erre *az új autóbusz-vonalak* lesznek hivatottak.

Az autóbusz-relációk, amelyeket legujabban állapított meg a főváros illetékes szerve, nem kielégítőek.

A budai oldalon nagyon rossz az autóbusz-közlekedés, elég, ha e tekintetben az Attila uccára hivatkozom, amelyet éppen abból a szempontból aszfaltoztak ki, hogy autóbusz vonalat lehessen járatni rajta. Már a legközelebbi jövőben feltétlenül fel kell állítani egy autóbusz-vonalat, amely kiindul a Szent János kórháztól és a Városmajor uccán és Attila uccán át halad Pestre.

A tanügyi választások

A *tanügyi választásokról Kozma* Jenő a következőket jegyzi meg:

— Rengeteg tanerő pályázott az üresedésben lévő fővárosi állásokra. Rengetegen jelentkeztek, nem fogok tehát csodálkozni azon, ha *a döntés után nagy csalódások lesznek.* Néhány állásra százszámra pályáztak, köztük olyanok is, akik ezidőszerint nincsenek fővárosi szolgálatban. Valamint olyanok, akik legfeljebb néhány hónap óta, mint helyettesek működnek. Felfogásom szerint

elsősorban azok a tanerők jöhetnek számításba, akik hosszabb szolgálati idővel rendelkeznek, továbbá azok a B. listások, akik önhibájukon kívül vannak állás nélkül.

Minthogy az ügyosztályban a beérkezett kérvények feldolgozása hosszú időt vesz igénybe, *április közepe előtt aligha kerülünk abba a helyzetbe hogy a jelöléseket megejthessük.*

A Vásárpénztár ügyének rendezése

Kozma Jenő végül kijelentette még a *Fővárosi Hirlap* munkatársának, hogy *a Vásárpénztár ügyének rendezését a maga részéről erősen sietteti.* A legutóbbi tizenkettes bizottsági ülésen rendkívül részletesen megvitatták az összes adminisztrativ és szakszerű részletkérdéseket, mivel pontosan meg akarják állapítani *a Vásárpénztár és a Községi Takarékpénztár viszonyát,* nehogy a jövőben is megismétlődjenek azok a hatásköri összeütközések, amelyek a múltban zavarokat okoztak. A *Vásárpénztár* tőkeemelésének az ügyét is emiatt kellett a következő bizottsági ülésre halasztani. Mivel továbbá a Községi Takarékpénztár nagy összegekkel van érdekelve a Vásárpénztárnál, feltétlenül szükséges, hogy

a Községi Takarék igazgatóságának beleszólása legyen a Vásárpénztár igazgatásába.

Ezt pedig csak úgy lehet biztosítani, ha a Vásárpénztár igazgatóságában helyet foglalnak a Községi Takarékpénztár igazgatóságának a tagjai is.

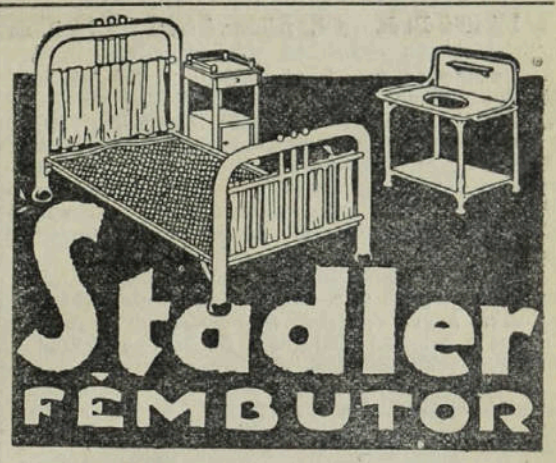

Eladási osztály: VI, Teréz körút 43. szám

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

WETOL sebolaj
legyen minden mentőszekrényben.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyít.
M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72 455|1924 sz. körrend | M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062|XX. 1925. sz. rendelet.

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3 sz. TELEFON:
Fióküzlet: IX, ker. Tompa ucca 30 szám A. 847-73

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

KISS BÉLA ÉS TÁRSA
KERTÉPITŐ ÉS KERESKEDELMI KERTÉSZETI TELEPEK
II., Pasaréti-ut 77 — II., Hidegkuti-ut 3
Telefon: Aut. 644-02.

PERZSASZŐNYEG
vásárló közönségnek figyelmébe ajánlom saját érdekében, előbb több helyen érdeklődjön, azután forduljon
Szahak Awenasian-hoz
IV. ker., Irányi ucca 21. sz. az udvarban.
Telefon: Aut. 833-16. Művészies javítás, tisztítás mosás
Köztisztviselőknek árengedmény és fizetési kedvezmény!

PROF. JUNKERS gázfürdőkályhái
A legjobb és legmegbízhatóbb világhírű melegvíztermelő készülékek
Mindenütt kaphatók!

PARKETTA
szállítása, mindennemű padozat készítése és javítása.
FRIED és BENEDEK
parkettgyár és gőzfürész
Budapest, VII., Rákóczi-út 82.
Telefon: József 133—43 és József 134—17.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK EPITÖMESTER EPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 82

Telefon: J. 448—08.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépítési munkálatokat

BUDAPEST VÁROS-ÉPITÉSE A KÖZMŰVEK SZEMPONTJÁBÓL

Irta: ZBORAY JÁNOS szfőv. műszaki főtanácsos

II.

Budapest, a „világfalu"

Nézzük Budapestet, mint várost; milyenek az épületei, hiszen elsősorban ebből mondunk ítéletet.

Budapesten van kerekszámban 20.000 lakóépület. Egy épületre tehát esik 50 lakó. Épületei közül 4, vagy többemeletes van 1430; 3 emeletes 2910; 2 emeletes: 2230; 1 emeletes: 3370; földszintes: 11623; Százalékokban kifejezve négy- vagy többemeletes 6½%, háromemeletes 13.23, kétemeletes 10.13, egy- vagy félemeletes 17.12, földszintes 52.79%. A földszintes, fél- és egyemeletes épületek az összes házak 70%-a.

Európai gondolkodású emberek előtt a város fogalmához egyéb attributumok között elsősorban az tartozik, hogy *épületei többemeletesek legyenek.* Viszont a falusias jelleget a földszintes épületek túlnyomó volta állapítja meg.

Ily körülmények között, habár Budapest a maga egymilliós lakósával a világvárosok közé tartozhatna, mégsem tudok egyebet megállapítani, mint legföllebb azt, hogy Budapest épületei túlnyomó részének következtében a világváros analógiájához képest *legföllebb világfalunak nevezhető.*

A városias jelleg másik attributuma az ucca, s annak különböző elnevezésű alfajai és a közterek, parkok stb.

A közterek és parkokkal hamar végezhetünk. Ezekről köztudomású — mint a boszorkányokról, — hogy *úgyszólván nincsenek.* Ne tétessék tehát róluk többé említés.

Talán majd lesznek. Most csak annyit, hogy az első lépést már megtette Budapest egy polgára, aki a város egyik eléggé messze fekvő pontján házát és tekintélyes nagy kertjét felajánlotta a fővárosnak azzal a böles kikötéssel, hogy a kert körül még néhány telek hozzácsatolásával örökidőkre park létesíttessék. Erről a tárgyalások már folyamatban vannak.

A főváros is tett egy lépést a Károlyi-palota és kert megvételével, amit ha megnyitnak a közönség részére, s nem építenek majd a közepébe kioszkot, vagy épen autóbusz garaget, úgy a Belváros is hozzájut egy tenyérnyi levegőhöz.

Budapest uccáinak száma: 1832. Ezek közt van 345 olyan, amelyben ház nincsen, 596, amelynek házaiban legfeljebb 200-an laknak.

Viszont a 101 legnépesebb uccában a lakosok száma 417.000. Lakósság szempontjából *legsűrűbb* az *Üllői út népessége,* amennyiben ebben a 2351 méter hosszú uccában 15.400-an laknak, ami folyóméterenként csaknem 7-nek felel meg. Ezzel szemben a pesti körutak folyómétere 5—6 ember, a Margit körúton 2, a Krisztina körúton alig 1½ lakos esik.

Itt is csak azt kell mondanunk, ami a területre vonatkozik. Az uccák és utak száma és hossza túlontúl sok, Budapest lakóssága számára, *ennélfogva fölösleges.*

Magától értetődik, hogy egyedül az a körülmény, hogy a főváros területe óriási kiterjedésű a lakóssághoz képest, magában véve nem volna baj. Az itt a hiba, hogy *a lakósság ezen a nagy területen rendkívül szét van szórva.*

Láttuk ugyanis, hogy az egymillió lakos közül *csaknem a fele 180—200 uccában lakik;* a másik felc pedig 1300 uccában és még 345 ucca marad lakó nélkül.

Ebből látható, hogy *az építkezések teljesen rendszertelenül,* egyesek magánérdekei szerint, s egyben *a közérdek legnagyobb hátrányára történtek.*

Igy történhetett meg az, hogy a Belvárosban még mai nap is 21 földszintes és 45 egyemeletes lakóház van s népsűrűsége hektáronként alig több 300-nál, holott ez a városrész is, mint a többi, főképen lakóépületekből áll, amennyiben az összesen 527 házból 459 a lakóépület.

A város belterületén, amely a Duna területét nem számítva, 2570 hektárt tesz ki, 717.000 lakós él, 790 uccában, vagyis egy uccára alig esik 900 lélek.

Ha az egész belterület népsűrűsége olyan volna, mint a Józsefvárosé, *úgy ott kercken egymillió kétszázezer ember nyerhetne kényelmes elhelyezést.*

Itt kell most kitérnem annak az állításomnak bizonyítására, hogy a Józsefváros népsűrűsége korántsem nagy. A VIII. kerületben ugyanis összesen 2000 ház van. Ezek közül 624 földszintes, 338 egyemeletes, 382 kétemeletes, 503 három- és 175 négy- vagy többemeletes. A lakósság száma kb. 146.000, Ebből a többemeletes házakban lakik kb. 110.000, míg a földszintes és egyemeletesekben 36.000 lakós; vagyis, ha ezek helyett a városias építkezésnek megfelelően többemeletes házak volnának, úgy *azokban könnyen találnának még 80—100-ezren elhelyezést.* Ily lakósság mellett a Józsefváros népessége 220—250 ezerre szaporodhatna, ami hektáronként 700—750 lakósnak felel meg.

Budapest legsűrűbben lakott része az a terület, amely az Erzsébet körút—Rákóczi út—Rottenbiller ucca és Király ucca között fekszik; ebben a részben a népsűrűség 680 lélek hektáronként, annak ellenére, hogy e területen egy nagy templom, három tér, több szálloda, egy színház, iskola s több közintézmény nyert elhelyezést.

Ha már most ezekből az adatokból le akarjuk vonni a következtetéseket, úgy a következőket állapíthatjuk meg:

A főváros építkezése minden rendszer nélkül való s uccahálózata is ehhez idomul. Minthogy a házak a főváros egész területén szétszórtan fekszenek s a terület a lélekszámhoz képest rendkívül nagy, *az uccai hálózat is aránytalanul kiterjedt.* Ebből a két körülményből folyik az, hogy *az utak rosszak* (sem szolid megépítésükre, sem rendszeres fentartásukra elegendő pénz rendelkezésre nem áll), a közlekedési eszközök (villamos, autóbusz stb.) nem elégítik ki az igényeket ugyancsak abból az okból, mert elegendő sok közúti villamosvonalat, autóbuszt stb. megépíteni, illetőleg járatni *sem elegendő pénz nincsen, de nem is volna gazdaságos.*

Ugyanez áll a többi közművekre is. *Nem lehet minden uccát csatornázni,* vízvezetékkel, gázzal, elektromos árammal ellátni, mert annak építési és fentartási költségeit az egymilliónyi lakósség *még jobb anyagi körülmények között sem tudná elviselni.*

(Folytatjuk.)

Késik az új óbudai zárt piac megnyitása

A főkapitány félévi jelentésében külön felhívta a közigazgatási bizottság figyelmét több fővárosi piac ázsiai állapotára. Egyes piacokról tényleg megállapították, hogy azokon oly mértékben elszaporodott az egér és a patkány, hogy nemcsak az árúkat lepik el és falják fel, hanem *még nappal is veszélyeztetik az árúsok és a vásárlók testi épségét.* Mindezeket az anomáliákat jól ismeri a főváros vezetősége is és már tavaly elhatározta több piactér rendezését.

Először vásáresarnokok építésére gondoltak, később azonban a sokkal praktikusabb és olcsóbb *zárt piacrendszer* mellett döntöttek, amelynek lényegét a *Fővárosi Hirlap* már részletesen ismertetett. Ebben a rendszerben

épült meg már az óbudai új piac, amelyet mintapiacnak szántak, s a megnyitás csak a nagy hidegek miatt késik.

A *Krisztina körút* 111. szám alatt, mint ismeretes, megkezdték a *második* zárt piac építését is, amellyel *a legjobban kifogásolt Krisztina-téri piac szűnik meg.* A *Krisztina körúton* részben fedett csarnok, részben pedig üvegtetős uccákkal összekötött fülkesorok lesznek vasbeton épületekben. Most készültek el a *Ferdinánd-téri* zártpiac tervei is. Ez a zárt piac

nem a mostani piac helyén lesz, hanem hátrább, a Bulcsu ucca magasságában, a Lehel út felőli oldalon.

A zárt piac főbejárata a *Ferdinánd-térre* néz, oldalbejáratai pedig a *Lehel ucca* és a *Bulcsu ucca* felől lesznek. Ez is az óbudaihoz hasonló rendszerben épül, egységes fülkesorokkal, *központi hűtőberendezéssel,* higiénikusan, ízlésesen *s lesz külön fedettcsarnok a vidéki árúsok számára is.* A Ferdinánd-téri zárt piacon 400 árúfülke készül. Az

óbudai piac 560.000 pengőbe került, ekkora költséggel létesül a Krisztina-körúti is, míg a Ferdinánd téri nagyobb piac építése az előzetes számítások szerint körülbelül 1,000.000 pengőbe kerül.

Minthogy a z utóbbira fedezet nincs, *előbb arról kell gondoskodni,* azután hirdethetnek versenytárgyalást az építésre. Ez a munkálat is még a tavasszal a közgyűlés elé kerül és miután hasznot hajtó beruházásról van szó,

nem lehetetlen, hogy rövid lejáratú kölcsön formájában teremtik elő a szükséges pénzt.

A *Garai-téri* és a kőbányai piac, nemkülönben a *Teleki-téri* vásár rendezésére is *hamarosan sor kerül.* Ezek között legnehezebb feladat a *Garai téri* piac megoldása lesz, mivel ezt *ugyanazon a helyen kell felépíten,* ahol a mostani van és igen problematikus,

hogyan lehet az óriási építkezést a normális kereskedelmi élet megbolygatása nélkül elvégezni,

mivel a környékbeliek és a kereskedők máris tiltakoznak még a piac ideiglenes kihelyezése ellen is.

FARKAS LAJOS MÉRNÖK
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Telefon: J. 396-78
Budapest VII, Kolumbus u. 41

SÜSS és TÁRSA
elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár
BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183
Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt. KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehérített lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

„PRÄCISIOS"
elektrotechnikai és tudományos műszer laboratorium
Budapest, IX. ker. Mester-utca 22.

VÖGEL ALAJOS SZOBRÁSZ
BUDAPEST, I., VÁROSMAJOR UCCA 3.
ALAPITÁSI ÉV: 1895. TELEFON: Aut. 502-51.
Épület, szobrász és műkőmunkák készítése

DIÓSY JÁNOS rézárukereskedő
BUDAPEST, VII., Rákóczi-út 24.
TELEFON: JÓZSEF 420-55

LIPNER ÉS TAUSZ épület- és keményfakereskedők
Iroda: VIII, Szeszgyár-u. 8. BUDAPEST Tel: J. 310-23 és 394-24. Főraktár: VII, Thököly ut 145

BUBIK LÁSZLÓ CSAVAR ÉS VASÁRUGYÁR
készít mindenféle vas- vagy fémárút tömegben vagy egyenként
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 26.

GAUGUSCH JÁNOS
ÉPÜLETLAKATOS-MESTER
BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

SZAVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. szám
Telefon: József 416—07

Margalit Andor és Ödön
mérnök-építőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 586—43 és József 429—24.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST X., Füzér ucca 7

ALAPITTATOTT 1892
HÁNTOS
TESTVÉREK RT.
FESTŐ-MÁZOLÓ-ÉS TAPÉTÁZÓ IPARÜZEME
BUDAPEST,
VI., HORN EDE UCCA 5.
TELEFON: L. 994-51 L. 985-83

SZENTGÁLI ANTAL ÉS LANGEN KÁROLY
Központi iroda: VI., Berlini-tér 5. Telefon: L. 913-57.
okl. mérnökök, építési vállalkozók
Anyagtelep: V., Wahrmann-u. és Ujpesti rakpart sarkán. Telefon: J. 515—56.

ÉPITŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Asztalgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

Negyvenhét országból 6501 külföldi vendég járt tavaly a Gellért-szállóban

Ötven százaléknál nagyobb a bevételek emelkedése 320.000 pengő a bruttó felesleg

Feltünést keltett a költségvetést jóváhagyó belügyminiszteri leirat kritikájának az a része, amely a Gellért-gyógyfürdő és szálló gazdálkodására vonatkozott és úgy hangzott, hogy a főváros megfontolás tárgyává tehetné *a szálló esetleges bérbeadásának gondolatát, mert a mostani üzleti eredmény nem kielégitő.* A miniszternek ezt a kijelentését annál nagyobb meglepetéssel fogadták a városházán, mert más oldalról, ugyanesak magas helyről, az a felfogás hangzott el, hogy

a fővárosnak áldozatok árán is az idegenforgalmi propadanda zászlóvivőjének kell lenni,

már pedig köztudomású, hogy a házikezelésben levő Gellért-szálló *minden idegenforgalmi aktus központja,* ami számottevő kiadással jár és a hatalmas hotel-üzemet *épen e miatt nem is lehet kizárólag rideg üzleti elvek szerint vezetni.*

Az illetékes bizottságok a közeljövőben foglalkoznak a szálló mult évi eredményével és ez alkalommal szóvá teszik a belügyminiszter jóindulatú figyelmeztetését is, hogy

felvilágositással szolgáljanak a kormánynak, miért nem szabad a magánkézbeadás gondolatával foglalkozni

és miért kell a kevésbé kielégitő üzleti eredménnyel is megelégedni.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa beavatott helyen érdeklődött a *Gellért* ügyei iránt és a következőket tudta meg:

— Rövidesen reflektálunk a belügyminiszter úr bírálatára és meggyőződésünk, hogy *sikerülni fog a miniszter úr véleményét kedvezőbbre hangolnunk.* Rá fogunk mutatni arra, hogy

a Gellért-szállót eredetileg sem üzleti vállalkozásnak szánta a főváros,

hanem a húsz milliós, gazdag Magyarország reprezentáló intézményének, a főváros mintaszerü gyógyfürdőjének és gyógyszállójának tervezték a régi *Sáros-fürdő* ujjászületett utódát, bőségesen felszerelve mindazokkal a gyógytényezőkkel, amelyek a megalapozott hírnevü és nagy látogatottságú világfürdők atributumai: hatalmas méretü, fényesen berendezett reprezentációs helyiségekkel és a vagyonos közönség igényeinek megfelelő szobákkal, lakosztályokkal. Hogy a Gellért nem készült üzleti vállalkozásnak, mi sem bizonyitja jobban, mint az, hogy az eléggé optimisztikus jövedelmezőségi számitás szerint

a beruházás 5.37%-os kamatozásán felül csupán 2396 békebeli korona valóságos jövedelem volt eredetileg is előirányozva,

amit a közgyűlés 1913-ban úgy vett tudomásul 788. szám alatti határozatával, hogy *számol azzal a lehetőséggel is, hogy a jövedelmezőség kedvezőtlenül is* alakulhat.

— A *hullámfürdő* megépitése és a szállodai *szobáknak* az épület udvari szárnyán történt emeletráépitéssel való *szaporitása jó befektetésnek bizonyult.* A *hullámfürdő pótolta* a fürdő bevételének azt a hiányát, amely a nyári meleg hónapokban a termálfürdőnél mindenkor jelentkezett és *kiegyenlitette azt a kedvezőtlen üzletmenetet, amely valamennyi budapesti fürdőnél észrevehető volt,* de ezenfelül a *legnagyobb elismerést váltotta ki mind itthon, mind külföldön* és nagymértékben hozzájárult az intézmény népszerüségének és hirnevének növeléséhez. *A szállodabővités*

a vendégforgalom és a bevétel örvendetes emelkedésében érezteti hatását.

A 60 új szoba nélkül az évről-évre fokozódó látogatottságnak semmiképen sem tudtunk volna megfelelni és különösen a főszezonban érkező vendégeink jelentékeny részét el kellett volna utasitanunk, ami az elmaradt bevételeken kívül további hátrányokkal is járt volna.

— A szállodában a mult évben 12.039 vendég fordult meg, ebből külföldi volt 6501, 2347-el több, mint az előző évben, 1922 óta pedig közel *hatszorosára emelkedett a forgalom. 1922-ben:* 1464, *1923-ban:* 1936, *1924-ben:* 2287, *1925-ben:* 3515, *1926-ban:* 5972, *1927-ben:* 7604, végül *1928-ban:* 12.039 vendége volt a Szent Gellért-Hotelnek.

— Igen nagy érdeklődésre számithat az az érdekes kimutatás, amely a szálló idegenforgalmáról *országok szerint* számol be 1922-től a mult év végéig. Azt látjuk,

alig volt a földkerekségnek olyan pontja, ahonnan ne keresték volna fel a Gellért-Hotelt.

A legexotikusabb országok és földrészek: *Mexikó, Argentinia, Cuba, Chile, Uruguai, Japán, Kina, India, Perzsia, Egyiptom, Ausztrália, Peru, Venezuela, Bolivia* vendégei épp úgy megfordultak benne, mint *Amerika, Anglia, Németország, Franciaország, Finnország* stb. fiai. Még *Szovjetoroszországból* is volt vendég, egyedül *Csehország* maradt tüntetően távol, a Felvidéket leszámitva, a tulajdonképpeni *Cseszkóból egyetlen egy sem* érkezett Budapestre, legalább is a Gellért-szállóba.

— A *fürdő forgalma* is kielégitő. Különösen az *iszapkezelésnél* mutatkozik örvendetes emelkedés, ez a fürdő egyik leghatékonyabb gyógytényezője. A *hullámfürdő forgalma minden várakozást felülmult.* A látogatók száma 1926-tól a mult év végéig közel *százezerrel* szaporodott.

— A mult év mérlege *még nem készült* teljesen el, s ezidőszerint a főszámvevőnél van revizió alatt, de annyi előre látható, hogy

a bevételek jelentékeny, 50—65%-os emelkedése bizonyos.

A *fürdőnél* a *bevétel* 1928-ban 49.1%-al emelkedett 1927-ben 15.5%-kal, a *szálló bevétele* ez évben 65.5 százalékos emelkedést mutat, az előző évi 22.5%-os javulással szemben, mig az *összes bevételeknél* 50.6%-os az idei emelkedés, a tavalyi 14.6%-al szemben. Ezzel szemben a kiadások emelkedése alig nagyobbodott az uj fürdők és az uj szállótraktusok ellenére sem. *A*

bruttó-felesleg a tavalyi 111%-al szemben 918%.

Az eddigi számitások szerint *az 1928. évi bevétel 2,059.353 pengőre rúg, a 2,038.609 pengős előirányzattal szemben.* Az eredmény tehát kedvező és összegszerüen

319.539 pengő a felesleg.

— Ezzel szemben nem szabad elfeledni, hogy

a fürdő árai lényegesebben olcsóbbak voltak, mint a többi fürdőkben,

sőt még az üzem létesitésekor előirt mértéket sem érték el s hogy számottevő megterhelést jelentenek világitási és egyéb kiadásokban *a termek és egyéb helyiségek ünnepi stb. alkalmakra való ingyenes átengedése.*

A felsorolt adatok a legbeszédesebb bizonyitékai annak, hogy

a fürdő kezelése és vezetése jó kezekben van

a bérbeadásra *szükség nincs* és arról a magasabb szempontokra való tekintettel *szó sem lehet.*

Németh Vilmos
épitési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, müszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapitatott: 1895. A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

APOR ÉS SZÜCS Fémek és müszaki anyagok vállalata
Budapest V, Váci-út 10
Telefon: 277-18, 277-22

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—31.

Telefon: Automata 836—28.
MAYER LAJOS
tetőfedőmester, tetőzetek jókarbantartási vállalata
VI. ker., Ferenc József-rakpart 18. sz.

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos: Munkácsy Ernő
épület- és mülakatosmester, takarékiizhely és kályhakészitő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 312—30.

LENDVAI FERENC
SZOBADISZITŐ, FESTŐ ÉS MÁZOLÓMESTER
BUDAPEST, NEFELEJTS-U. 50

Telefon: József 464-57 **KOVÁCS OSZKÁR** Telefon: József 464-57
BADOGOS-MESTER. ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE-
BUDAPEST, IX., GYEP UCCA 56. SZÁM.

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycim: Dunmész.
Szállit: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI
Wesselényi u. 30

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár Vasöntöde
Telefon L 905-74, 905-75 BUDAPEST, V., Váczi út 48 Alap. 1867.

DANUBIA
MŰSZAKI VÁLLALAT
IX., Csoni ucca 3. Telefon: J. 340-82 J. 322-79
Sheet-, topeka-asztalt, bitumac valamint makadamutaknak **átitató eljárásu és felületi kezelése. — Utak pormentesitése** egyidejü konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen kompozicióval

Fütés Viz Gáz **Szentgyörgyi és Társa**
Telefon: József 8-97 Budapest VIII, Baross-u. 88

VOZÁRI PÁL okl. gépészmérnök
Budapest VIII, Hunyadi u. 37. Tel.: J. 373-34
VÁLLAL: Villamosvilágitási, erőátviteli és gyengeáramú berendezéseket. Községek, gazdaságok és épületek erőátviteli és világitási berendezések tervezését és készitését. Dynamók és motorok javitását, tekercselését. Gép- és épületlakatos munkákat.

HUBERT ÉS TSA h. t. TELEFON: T. 222-67
Budapest, VI, Liszt Ferenc tér 4
Egészségügyi berendezések - Csövek - Müszaki cikkek - Fémgyártás

DR. SZÉKELY HUGÓ
OKL. MÉRNÖK VASBETON TERVEZŐ IRODÁJA
BUDAPEST, VII. ALSÓERDŐSOR U. 8
TELEFON: JÓZSEF 351—21.

WALDMANN SÁNDOR
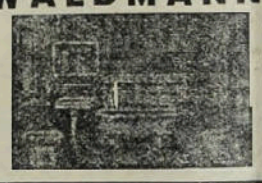
egészségügyi-, viz-, gőz-, légszesz-szerelvények, müszaki cikkek és fémáruk kereskedése
VI, Jókai ucca 6. Tel: Aut. 182-70
Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vizvezetéki felszerelésekben. Versenyképes árak és fizetési feltételek

CSIMÁR KÁROLY ÉPITŐMESTER
TERVEZŐ ÉS VÁLLALATI IRODÁJA
Alapitva 1904 Budapest, I., Böszörményiút 18 Telefon Aut. 510-86

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
a legjutányosabb áron szállitunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpacca, valamint alpacca ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
Árjegyzéket diimentesen küldünk
TELEFON: Automata 219—69. szám
12 havi részletre
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Bálvány u. 16.
Pontos cimre kérjük ügyelni.

Hatvan hold területen épül fel az új modern nagyvásárcsarnok

Néhány hét mulva megkezdik a földmunkálatokat – A Nagyvásár részletes tervei

Részletesen ismertette a *Fővárosi Hirlap* annak idején azt a nagyszabású és nemcsak közélelmezési, hanem általános kereskedelmi és gazdasági szempontból is rendkívüli fontosságú nagy tervet, amely a mostani szűk és technikai berendezéseiben elavult Központi Vásárcsarnok helyére *nagyszabású, modern, központi élelmiszer nagyvásár létesítésére vonatkozott.* A törvényhatóság szervei a nagyszabású létesítmény előzetes terveit *már tavaly letárgyalták,* a közélelmezési ügyosztály a kereskedelmi kormány illetékes szerveivel heteken át ankétezett ebben az ügyben, amelynek során az összes tisztázásra váró szempontokat sikerült rendezni, úgyhogy

az élelmiszer nagyvásártelep ügye a közelmult napokban a komoly megvalósulás stádiumába jutott.

Beavatott helyen hallottuk, hogy az új élelmiszer nagyvásár ügye olyan komoly stádiumba ért, hogy *a kora tavasszal már megindítják a földmunkákat,* éppen ezért időszerűnek tartottuk, hogy részletesen érdeklődjünk

Vajna Ede tanácsnoknál,

a közélelmezési ügyosztály vezetőjénél. *Vajna* tanácsnok részletesen ismertette a nagyvásár terveit és előkészületeit és közel egy órás beszélgetésünk során az alábbiakat mondotta munkatársunknak:

— Az élelmiszer nagyvásártelep előkészületeinek szorgalmazásánál — mondotta — nemcsak a közélelmezési kérdések sürgettek bennünket, hanem *tekintettel voltunk az építkezéssel kapcsolatos szociális szempontokra is.* Azért is igyekeztünk az előkészületeket késedelem nélkül befejezni, hogy

lehetőleg minél előbb, minél több munkaalkalom nyujtásával enyhíthessen a főváros ezen az úton is a munkanélküliségen.

— *A tél folyamán sikerült az összes elvi és egyéb akadályokat elhárítani; az előzetes tervezés, költségszámítás, a kormánnyal való kérdések tisztázása egyaránt megtörtént, úgy, hogy*

a tényleges munka véleményem szerint, a tavasszal megindulhat.

— A tervezésnél egyik fő feladatunknak tekintettük az építkezés lehető *leegyszerűsítését.* Az új nagyvásártelep nem készül éppen ezért óriási csarnoknak, mint amilyenek a mostaniak, hanem teljesen

egyszerű, s a célnak megfelelő vasbeton építkezés lesz.

— A Dunán érkező élelmiszerek számára a soroksári Dunaágban *külön dereglyekikötőt* létesítünk, míg *a személyhajók vásárcsarnoki új kikötője az összekötő vasúti híd mellett lesz a nagy Dunán.* Mivel a Dunapart pár száz méternyire lesz a nagy vásárcsarnoktól, gondoskodnunk kell a hajóból kikerülő áruk gyors és olcsó transzportálására is. Eleinte drótkötélpályára gondoltunk, de ezt később elejtettük és most úgy tervezzük, hogy

fürge és olcsón megvalósítható villamostargoncák futnak majd a kikötők és a vásárcsarnok között,

ezek hordják, viszik az árukat és az árusokat. Az egész élelmiszernagyvásártelepet *egyelőre 14 hektár, vagyis cca 30 hold terjedelmének szánjuk.* Később szükség esetén fejleszteni fogjuk a telepet, úgy, hogy

a végső tervek szerint a telep 40 hektár, vagyis 80 hold területen fog elterülni.

— A telep tavasszal épülő első része 700 méter hosszú és mintegy 150 méter széles lesz. Miután az építkezést e tavasszal mindenáron meg akarjuk kezdeni és reményem szerint az év folyamán az építkezés munkájával is sokat végezhetünk, azt hiszem

1930-ban a nagyvásárcsarnokot már meg is nyithatjuk.

Egy—másfél éves építkezésről van szó, de lehet, hogy előbb is készen leszünk.

— Az építkezések kivitelére

a versenytárgyalást rövidesen kihirdeti a tanács

és, mint említettem, remélhetően március végén, április elején megkezdődhetnek a földmunkák is. *Én a legnagyobb optimizmussal eltelve nézek az új nagyvásárcsarnok elé* és biztosra veszem, hogy nagy kereskedelmi élet bölcsője lesz, ahol minden talpalatnyi helyet a kereskedelem pezsgése tölt meg gazdag élettel.

RENDKÍVÜLI KÖZGYŰLÉS

A törvényhatóság legközelebbi *rendes* közgyűlését március 20-ra hívja össze a főpolgármester, amikor a *tanácsnok-főjegyző* és egy *előljáró* választás lesz esedékes. Ugy volt, hogy előbb e hónapban nem is ül össze a törvényhatóság, mikor szombaton reggel váratlanul mégis

rendkívüli közgyűlést hirdetett a főpolgármester szerdán, 6-án délután 4 órára.

A rendkívüli közgyűlés összehívása a szociáldemokrata párt kívánságára történt. A szocialisták negyvennél több aláírással *a gazdasági válság és a munkanélküliség napirendre tűzését kérték.* A szociáldemokrata párt vezetői pénteken késő este tanácskoztak a főpolgármesterrel, aki az előadottak után elhatározta a törvényhatóság összehívását. A fenyegető méreteket öltő és tetőpontjára ért gazdasági krízis,

a növekvő munkanélküliség fenyegető válságára tulajdonképen az Egységes Községi Polgári Párt hívta fel a közfigyelmet.

A párt értekezletén *Becsey* Antal és *Glückstha*l Samu mutattak rá a probléma rendkívüli horderejére, s ekkor a párt egy külön bizottságot is delegált a probléma és a segítség lehetőségeinek tanulmányozására. Eközben történt a szociáldemokrata párt megmozdulása.

A törvényhatóság tanácskozásának tényleges eredménye csak akkor lehet, ha minden politikumot kikapcsolnak a szocialisták e kérdésből és az összes pártok együtt, összefogva keresik a kibontakozás útját.

A közgyűlés feladata elsősorban az lesz, hogy

a főváros területén igyekezzék minél több munka és kereseti alkalmat biztosítani,

s nem szabad megelégedni azzal, hogy elméleti fejtegetésekkel töltse az időt.

Építési engedélyek

A főváros magánépítési bizottsága 1929. évi március 4-én tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadásához járult hozzá:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Hoffmann Benedek VII., Wesselényi u. 26. 6 em. bérház, terv. dr. Barát Béla és Novák Ede II., Halász u. 1.
2. Fischer István III., Névtelen u. 18520/33. hrsz. fsz. családi lakóház, terv. Lasetzky Márton III., Föld u. 53.
3. Möller István I., Gellérthegy u. 7207. új hrsz. 4 em. bérház, terv. Möller Károly I., Maros u. 3.
4. Kaiser Hugóné VI., Frangepán u. 21. 1 em. bérház, terv. Kaiser Hugó VI., Frangepán u. 21.
5. Matejka Leopoldina férj. Lenk Frigyesné II., Bimbó u. 12777. hrsz. a. em. villa, terv. Lenk Frigyes I., Biró u. 12.
6. Rigóczy György VII., Zugló u. 1992/17. hrsz. em. toldalék, terv. Feith Mihály V., Személynök u. 25.
7. Téglás Julianna I., Németvölgy 8023. hrsz. fsz. ház.
8. Fritsch Géza III., Bécsi út 16848. hrsz. toldalék, terv. Ledvinka Ferenc II., Fő u. 53.
9. Narday Gyula II., Kút u. 13333. hrsz. toldalék, terv. Strausz József V., Váci út 78.
10. Nagy Zsigmond I., Csorbai u. 3053/8. hrsz. fsz. ház.
11. Svidrónyi Viktor I., Kelenföld 3487/12. hrsz. fsz. ház.
12. Kolbányi Ilona III., Berkenye u. 7. családi ház, terv. Lakos Károly VI., Podmaniczky u. 49.
13. Böröndy Viktor X., Remény u. 2074. hrsz. családi ház.
14. Gézárt István III., Táborhegy 16553. hrsz. családi ház, terv. Schlögl István III., Bécsi út 257.
15. Richter József VII., Nefelejts u. 5. em. ráép. terv. Brenner Sándor II., Lövőház u. 16.
16. Margalit Andor I., Kelenhegyi út 5450. hrsz. em. bérvilla.
17. Wéber János III., Föld u. 47. em. ráép. terv. Fritsch Lajos III. Pacsirtamező u. 20.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Barta Károly VIII., Vas u. 16.
2. Dax János III., Dózsa u. 25.
3. Csathó Izabella VIII., Nagytemplom u. 24.
4. New-York kávéház r. t. VII., Erzsébet krt. 9.
5. Pátria mészárosok és hentesek gyára IX., Illatos út 9637.

A SZÉKESFŐVÁROSI KÖZMUNKÁK TANÁCSA rendeletének megfelelően
FÜSTMENTES a tüzelés NAGY SZÉN-MEGTAKARÍTÁSSAL

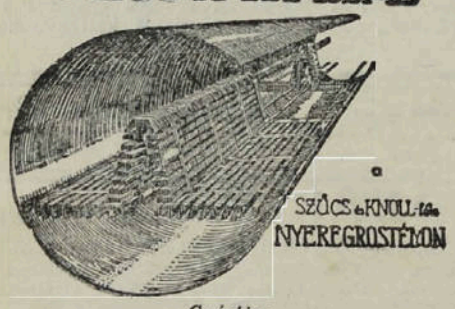

Gyártja:
RÓCK ISTVÁN ÉS ELSŐ BRÜNNI GÉPGYÁR RT.
I., BUDAFOKI-UT 70.
Egyéb gyártmányok:
Gőzgépek, gőzkazánok, téglagyári, jéggyári berendezések, olaj- és borsajtók.
Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk.

HOLLÓS FERENC
okl. mérnök, út és mélyépítő vállalkozó
Budapest, V., Ügynök ucca 22/b.
Telefon: L. 960—34

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi-utca 25. Telefon: J. 380-30

SCHWEIGER REZSŐ ÉS KULÁS JÁNOS kövezőmesterek és útépítési vállalkozók
Budapest, III. Üröml ucca 41

DUDUS ERNŐ
épitési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

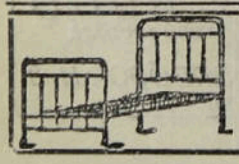

Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

AZ 1929 ÉV ÚJ TIPUSAI
RÁBA-KRUPP
RÁBA A. F.

NEHÉZTEHERAUTÓK	GYORSTEHERAUTÓK
ÜZLETI GÉPKOCSIK	Betegszállitóautók
TŰZOLTÓAUTÓK	LOCSOLÓAUTÓK
Szemétgyüjtő autók	AUTÓPÓTKOCSIK
AUTÓBUSZOK	

MAGYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R. T.
AUTOMOBILGYÁRA
GYŐR

Kérjen ajánlatot a központi igazgatóságtól:
Budapest, V. Deák Ferenc u. 18
Telefon: 818—50

Minden pillanatban rendelkezésére áll javitóműhelyünk és alkatrészosztályunk:
Budapest, X. Kerepesi-út 26
Telefon: József 153—84

A
BUDAPESTI HIRLAP

minden előfizetője INGYEN kapja a KINCSES KALENDÁRIUMOT és a Budapesti Hirlap minden vasárnap megjelenő, páratlan érdekességü 36 oldalas KÉPES MELLÉKLETÉT
Kérjen mutatványszámot! Bárkinek szivesen küld a kiadóhivatal: Budapest, VIII, József-körút 5

VAITS SÁNDOR
épitőmester, épitési-vállalkozó
Budapest, VIII., Baross ucca 77. Telefon: J. 425-01

MÁR AZ ELSŐ ÜLÉSEN MEGFENEKLETT a helyikikötő-egyezmény ankétja

Vitás tulajdonjogi kérdések, amelyek megoldása az állam és a főváros jogászaira vár — Bérbeadják a helyikikötőt?

Cikksorozatban számolt be a *Fővárosi Hirlap* a székesfővárosi helyikikötő építésének és egyéb előkészületeinek minden fázisáról, egyben pedig az objektiv kritika reflektorával világított rá arra az érthetetlen huzavonára és már feltünő tétovázásra, amellyel ezt, a főváros jövője, fejlődése és gazdasági élete tekintetében, felbecsülhetetlen fontosságú problémát a városházán kezelik. Eközben az államtól leérkezett a kikötő-egyezmény tervezet, — amelyet annak idején részletesen ismertetett a *Fővárosi Hirlap* — de ezt elintézetlenül hevertették a városházán február elejéig, amikor a kereskedelmi kormányzat *megsürgette* a dolgot és *terminust* kért egy ankét egybehívására. A közgazdasági ügyosztályban *erre a sürgetésre* szükebb szakértői értekezlet ült össze, amelyen azokat az irányelveket fikszirozták, amelyeket a főváros mandátusainak az ankéten követni kell. *A közgyülésből delegált*

pátközi, külön kikötő bizottságot azonban ez alkalommal sem hívták össze és nem kérdezték meg.

Mindazáltal nagy reménységgel néztünk az ankét elé, amely az elmult pénteken ült össze *Maurer* Emil kormánybiztos elnöklése mellett, s amelyen a fővárost *Lobmayer* Jenő dr. közgazdasági és közlekedési, *Csármann* Ferenc út-, csatornaépítési és városrendezési és *Vajna* Ede közélelmezési tanácsnokok, továbbá *Wargha* László műszaki főtanácsos városrendezési szakértő, *Demeter* Dezső műszaki tanácsos, a kikötőépítkezés vezetője és *Szelle* József dr. tisztiügyész képviselték.

Az ankét feladata lett volna a területek tulajdonjogának tisztázása, a vasuti forgalom kérdésének tisztázása, a vonalvezetéshez és pályaudvarokhoz szükséges területek ingyenes átengedésének kérdése, a tranzitó forgalom ügye, a vámmentesség kérdésének szabályozása, a hajózási jog és a vontatás szempontjai, a zsiliphasználatra vonatkozó megállapodás, a halászat joga, az utak kérdése és mindazok a nyilt kérdések, amelyeket sorban rendezni kell.

Sajnos az értekezlet eredménye nem elégitette ki a várakozást, mert

a tanácskozások már az első összejövetel alkalmával megfeneklettek, s minden konkrét eredmény nélkül oszlottak szét az állam és a főváros delegátusai.

Bizonyos *tulajdonjogi kérdésekben ellentétes a kincstár és a főváros meghatalmazottainak felfogása,* ezért az első egyezmény-ankét azzal oszlott fel, hogy mind a tiszti ügyészség, mind a kinestári jogügyi igazgatóság *újból fontolóra veszi a vitatott pontokat,* az ütköző jogi állásfoglalásokat, a két jogi faktor külön ül össze tanácskozásra s *csak azután folytatják az ankétozást.* A kikötőkérdés tehát *pillanatnyilag*

újból holtpontra jutott,

mindazáltal remélhető, hogy rövidesen megegyeznek az állam és a főváros jogászai olyan módusokban, amelyek nyomán újból fel lehet venni az abbahagyott tárgyalások fonalát.

Munkatársunk érdeklődött *Lobmayer* Jenő tanácsnoknála kikötőügy jelenlegi állása és a tanácskozás kilátásai iránt. A kormány részéről összehívott tanácskozásról lévén szó, a tanácsnok elhárította a nyilatkozattételt, azzal, hogy nem érzi magát felhatalmazva arra, hogy e tanácskozásról érdemben információt adjon. Kérésünkre általánosságban, mégis a következőket mondotta:

— A legteljesebb megértés és kölcsönös jószándék jegyében indult meg a kikötőegyezmény kérdésében a tanácskozás, amely elvi kérdésekkel foglalkozott. A tárgyalás sorozatos lesz és *rövidesen folytatjuk.*

Ettől a *hivatalos* nyilatkozattól függetlenül sikerült tudósítónknak *jól értesült forrásból* a tanácskozás eddigi részéről az alábbiakat megtudni:

— A *különböző kikötő területek tulajdonjogának tisztázásánál* akadtak meg a tanácskozások. A kinestár ugyanis a soroksári *Dunaág* szabályozásánál és hajózhatóvá tételénél igen jelentékeny területeket feltöltetett és pedig oly mértékben, hogy *a meder cca a felével keskenyedett.* A vízjog szerint a fővárost, mint partbirtokost *a meder középvonaláig illette meg a tulajdonjog.* Igen ám, de

a feltöltés olyan hatalmas volt, hogy a folyamág középvonala körülbelül ugyanazon a helyen volt, ahol most a helyikikötő kiépített rakodópartja vonul.

— A főváros képviselői, tekintet nélkül a feltöltés útján nyert területgyarapodásra, *változatlanul ragaszkodnak a meder mostani középvonaláig való birtoklásához.* A kinestár részéről viszont az az álláspont, hogy

a feltöltés megváltoztatta a helyzetet és csak a part a fővárosé, a mederrel pedig kizárólag a kincstár rendelkezik.

Mégis *használati jogot bizosít a fővárosnak* és azt az engedményt is megteszi, hogy *kettős sorban köthessenek ki a hajók a rakpart mentén.* Ezzel az engedménnyel a főváros nem éri be, *hanem a régi formához ragaszkodik.*

— A kinestár a feltöltött területek használatára nézve is bizonyos kikötéseket állított. Igy az egyezmény kimondja, hogy *a part területén a főváros csak a kikötéshez és átrakodáshoz szükséges épitményeket létesíthet,* míg ipari telepeket és más fenti célokkal szorosan össze nem függő épitményeket *ott elhelyezni nem lehet.* A főváros ezt is perhoreszkálja. Azt mondja, nincs ugyan szándékában semmi egyébre felhasználni a területet, de

tulajdonjogát nem engedheti korlátozni.

— Ellentétek vannak a vasúti forgalomhoz szükséges területek átengedése, az összekötő vágányok elhelyezése stb. tekintetében is. E pillanatban

mind a két fél mereven ragaszkodik a maga jogi plattformjához.

A főváros képviselői hangoztatják, hogy legodaadóbban kívánják elősegiteni a kérdés gyors tisztázását, de

a főváros tulajdonának védelmében annál kevésbbé engedhetnek hajszálnyit is, mert ellenkező esetben épen a kormány, mint felügyeleti hatóság vonhatná felelősségre az illetékeseket, a közvagyon kellő megóvásának és megtartásának elmulasztásáért.

— *Komoly ellentétekről azonban szó sincs,* mert *mindkét félben megvan a jóakarat.* A főváros bizonyos kikötések teljesítése, tulajdonjogának feltétlen elismerése és a szükséges telekkönyvi előjegyzések teljesítése esetén *a legmesszebbmenő koncessziókra is hajlandónak mutatkozik.*

— A jogügyi igazgatóság és a tiszti főügyészség tanácskozásai e napokban megkezdődnek és remélhetően nem is húzódnak soká, így az ankétot rövidesen folytatni lehet.

A többi függő kérdés megbeszélésére ilyenformán *nem is kerülhetett sor,* így a raktárépület felhasználására és a kikötő felhasználására sem. E tekintetben nem lehetetlen, hogy a főváros a többi dunai rakpartokhoz hasonlóan

egyes vállalkozóknak vagy cégeknek adja bérbe kisebb-nagyobb szakaszokra osztva a helyi kikötő rakodó partját,

illetve a *raktárépületet* is, s csak az elektromos futódaruk üzemét, illetve a ki- és behajózást tartja meg házi kezelésben. Ezzel a megoldással tényleg igen leegyszerűsödnék a helyikikötő problémája, kérdés azonban helyes, jó lesz-e így,

ezt akarták-e a tervezők, ezért hozták-e a milliós áldozatokat,

•

A kikötőegyezmény dolgában, értesülésünk szerint — a hó közepén folytatják a tárgyalást a kincstár és a főváros megbizottai.

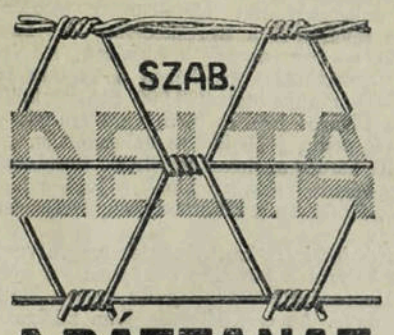

Magyar Bőrszék Ipar
PIPISZ VILMOS UTÓDAI
Budapest, V, Mérleg ucca 4 sz.
Telefon: 810—56 szám.
SAJÁT KÉSZITMÉNYÜ
Valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok modern ebédlőszékek, adott tervek és rajzok szerint is. Lakberendezési tárgyak
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javítjuk, átfestjük és átalakítjuk!
Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

Pittel és Brausewetter
beton-, hid- és mélyépitő részvénytársaság
BUDAPEST,
VI., BULYOVSZKY UCCA 12. SZ.
Telefon: L. 991—29

A PÉNZVILÁG
új száma szenzációs tartalommal megjelent! — Első cikke a MAGYAR ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR feltünően szép mérlegeredményeit méltatja. — Részletesen ismerteti a FABANK és a MAGYAR-CSEH IPARBANL zárszámadásait is. — Megszólaltatja a MÓRI SZÉNBÁNYA érdekeltség vezérigazgatóját. — Megkezdi BALASSA IMRE érdekes cikksorozatának közlését „KOSSUTH, A KÖZGAZDÁSZ" cimen.
Ezenkivül a kedvelt tárcarovat: beszélgetés Intim Istvánnal és sok más érdekes, aktuális riport teszi az ujságot kitünővé. — A PÉNZVILÁG példányonkint 40 fillérért kapható az ujságárusitó bódékban. — Szerkesztőség és kiadóhivata József körút 86. szám alatt van. Telefonszáma: J. 822—95.

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

Teherautópótkocsik
Teherautokarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép- és szállitóeszközgyár
Budapest, X, Kápolna tér 27-29. Telefon: J. 395-80.

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállitunk és orgonajavitásokat mérsékelt árban és müvészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállitásra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

KNUTH K. mérnök és gyáros
Budapest, VII., Garay ucca 10. sz.
Telefon: József 510-75
Vizvezeték Központi fütés

HERZ TESTVÉREK
linoleum burkolási szakvállalat
Telefon: J. 429-06
FŐÜZLET: Budapest, VI., Király ucca 13.
Fióküzlet: Budapest, IV. Kálvin-tér 4.

Rendeletileg szabályozza a főváros a nemzetközi vásárok és kiállítások rendezését

Ismeretesek azok a megállapodások, amelyek hosszas ankétezés után ideiglenesen megszabták az állam, a főváros és a Kereskedelmi és Iparkamara viszonyát az *Iparcsarnok* kérdésében. A *Nemzetközi Vásár* megtarthatása érdekében a kamara vállalta a restaurációs munkálatok 200.000 pengős költségét, az állam és főváros jog- és birtokviszonyának végleges tisztázását pedig jobb időkre halasztották.

Nyilt kérdés azonban és sürgős tisztázásra szorul az, hogy végeredményben kinek a joga a *Nemzetközi Vásárok*, általában a kiállítások engedélyezése és rendezése.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa erre vonatkozóan illetékes helyről a következő információt nyerte:

— Mostanáig terra inkognita volt a kiállítások és vásárok ügye. Az engedélyezés joga közigazgatásilag

teljesen rendezetlen ma is.

A törvényhozás *törvény útján készül rendet teremteni*, míg a főváros szabályrendeleti úton akarja tisztázni a kérdést.

— A főváros közgazdasági ügyosztálya az 1200-ik évtől kezdve összegyüjtötte mindazokat a kiváltságleveleket, adományozó okiratokat és patenseket, amelyek a multban ezt a kérdést szabályozták.

— 1244-ben kapta Buda szab. kir. város *IV. Béla* királytól az első árúmegállítási jogot, mely szerint a budai magisztrátusnak joga volt minden átvonuló külföldi kereskedőt bizonyos időre megállítani és arra kötelezni, hogy portékáját kirakva árúba bocsássa. Ez volt az első vásártartási jog. A későbbi századokban is

mindig a város kapta és csorbítatlanul élvezte a vásárengedélyezési és tartási jogot a legújabb korig.

— Ebből a jogból önként adódik, hogy a *nemzetközi árumintavásárokat*, a *„Messe"*-ket sem lehet külön kezelni és kétségtelen, hogy

a főváros joga ezekre is kiterjed,

ha mostanáig nem is élt vele. Ezt a jogot akceptálta részben a kereskedelmi minisztérium *törvényelőkészítő osztálya is.*

— A főváros készülő szabályrendeletében egyébként is rendet akar teremteni, mert

megengedhetetlennek tartja, hogy egyes vállalkozók minden elképzelhető alkalommal és ürüggyel „kiállítást" és „vásárt" rendezzenek.

Ezek a kiállítások és vásárok — tisztelet a komoly kivételeknek! — *valójában nem reprezentálják a magyar termelést és legfeljebb a vállalkozóknak jelentenek hasznot.* A főváros illetékes faktorai szerint teljesen elegendő, ha egy évben egyszer, vagy esetleg kétszer *kollektiven vonul fel a magyar ipar és kereskedelem*, s ekkor reprezentálja mind kifelé, mind itthon a magyar ipart és kereskedelmet. A fővárosnak ezt az intencióját *osztják a kereskedelmi és ipari érdekeltségek is és erre az álláspontra fog helyezkedni minden bizonnyal a közvetítő kereskedelem és a fogyasztó közönség is.*

VÁLLALKOZÁS

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkák szállítására és végzésére a következő cégek és vállalatok kaptak megbízást:

Ruhaszállításra a köztisztasági hivatal alkalmazottai részére: Ruhakonfekció Kereskedelmi és Ipari rt. 6030, Nagy Menyhért 12.887, Kispesti textilgyár rt. 29.962, Storer Viktor 1883, Guttmann és Társa 2164, Budapesti Szabóiparosok Szövetkezete 1950, Ősz Sándor 6045, Baraker Mátyás és Fia 969.

Különböző vas- és gépzsir anyagok szállításával a köztisztasági hivatal részére: Schopper I. G. 1352, Schönfeld Zsigmond 4654, Heinrich A. és Fia 2073, Magyar Olaj- és Vegyipari rt. 1000, Kun Sándor 5624, Magyar Fantó-művek 1704, Horváth Sándor 1657,

Textilanyag szállításra a szegényházak részére: Soproni Szőnyeg és Textilművek rt. 24.570, Kiss Endre 19.035, Salzmann-féle Magyar Textilipari rt. 27.000, Guttmann I. és Társa 12.311, Kovacsevics Milenko 2398, Petrán Szilveszter 1400, Wein és Társai Lenszövőgyár 1975, Freudiger Mózes és Fia 20.060, Plöckl Nándor 869, Magyar Kender, Len- és Jutaipar 5525, Kispesti Textilgyár 6972.

Vászonredőny munkákat a főváros különböző bérházainál: Steiner Márk 2473, Lednitzky és Társa 2681, Magasiner és Társa 2088, Gichner János 3133.

Asztalos munkát a Kén u. bérháznál: Schramm József 1636.

Lakatos munkát a Haller u. bérháznál: Kajtár Lajos 2784.

Burkoló munkát a Szent István kórháznál: Schillinger Zsigmond 4456.

Villanyszereléni munkát a Szent László kórháznál: Hantay és Galavits 6845 pengő vállalati áron.

Kövezet javítási munkákat a különböző kerületekben az 1929. évben: Schäffer Antal, Schaffer György, Handl István, Gravieser Albinné, Obendorfer J. és fia, ifj. Helfenstein Károly, Spányi Ernő, Schaffer Károly, Halmos I. és Fia, Hollós Ferenc.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek és vállalatok pályáztak:

Ács munkára a Liget u. iskolánál: Vannák János 4754, Tőke György 3277, Bucsonyecz József 5881, Horváth József 3842, Keese Nagy Sándor 4112, Ertl József és Fia 4600, Koch Mátyás 4233.

Építési munkára a Jánoshegyi vendéglőnél: Kis Albert 6536, Vazits Sándor 9867, Hoffer Gyula 5998, Molnár János 10.120, Volentics Lajos 7620, Fratkicsevics Ernő 7886, Kurcsák Gergely 6123, Stern Imre 7007 pengő vállalati áron.

SZÓRAKOZÁS

Graveure — a Városi Színházban. A világhírű amerikai tenorista két este vendégszerepel a Városi Színházban. Vendégjátékának sorrendje: március 8-án pénteken: *Carmen* (C. bérlet), március 11-én, hétfőn *Faust* (B. bérlet). A hétfői Faust-előadáson Mefisztót *Karl Norbert*, a wieni Staatsoper basszistája énekli. Jegyeket mindkét előadásra árusít már a Városi Színház pénztára és az összes jegyirodák. Mérsékelten felemelt helyárak.

Szupécsárdás a legjobb Farkas Imre-operett! Szinrekerül az operaelőadások kivételével minden este. E heti előadások: csütörtök, szombat, vasárnap. Helyárak 65 fillértől 6 pengőig. Városi Színház.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa az idei tavasz, nyár és ősz folyamán *a makadám utaknak olajjal való portalanítására* nyilvános írásbeli versenytárgyalást fog tartani.

A tanács felhívja azokat, akik erre a munkára vállalkozni akarnak, hogy 1.60 P állami és 1.60 P fővárosi okmánybélyeggel ellátott, magyar nyelven szerkesztett, pecséttel lezárt és a szabályoknak megfelelő írásbeli ajánlatukat **1929 március 27-én d. e. 10 óráig** a székesfővárosi köztisztasági hivatal igazgatóságához (VIII., Kun ucca 8.) nyujtsák be. Az ajánlatokat d. e. 11 órakor az ugyanott tartandó versenytárgyalás során fogják felbontani. A versenytárgyaláson az ajánlattevők vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek. Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlatukat postán nem küldhetik be.

Megjegyzi a tanács, hogy csak oly ajánlatot kell figyelembe venni, amelyek nemcsak az összes olajozási munkák (lásd „ajánlati és szállítási feltételek I. része") hanem a szükséges porolaj mennyiség szállítására és külön az olaj felrakásával járó munkákra is (lásd „ajánlati és szállítási feltételek" II. része) kiterjednek és fenntartja magának a jogot, hogy a megoldások közül szabadon választhasson. Az ajánlatokhoz mintát és a székesfővárosi vegyészeti és élelmiszervizsgáló intézet (Közp. városháza II. em.) hivatalos vegyelemzési bizonylatát mellékelni kell.

A szállításra és a felrakási munkára vonatkozó közelebbi kívánságok és igények a köztisztasági hivatalnál (VIII. Kun ucca 8.) hétköznapokon d. e. 11—1 óra között megtudható. Ugyanott kapható díjtalanul az ajánlati és szállítási feltételek is. Az ajánlat biztosítására az ajánlati összeg 2%-át kell a hirdetményre való hivatkozással előzetesen készpénzben, vagy biztosítékul elfogadható értékpapírokban a székesfőváros tanácsánál fennálló szabályok szerint bánatpénz gyanánt a székesfőváros közp. pénztáránál (I. em. 119. Közp. városháza) letenni. A nyugtát az ajánlathoz kell csatolni.

Az az ajánlattevő, aki a munkát vagyis a szállítást elnyeri, bánatpénzét a szállítási összeg 5%-ára köteles kiegészíteni. Ez az összeg a munka teljesítéséig biztosítékul fog szolgálni. A többi ajánlattevő bánatpénzét rövidúton visszakapja. A tanács fenntartja magának azt a jogot, hogy az egységárra, minőségre, valamint a mennyiségre való tekintet nélkül választhason és a munkát vagy a szállítást esetleg meg is oszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa. A főváros azzal, (azokkal) akinek (akiknek) az ajánlatát elfogadja, külön szerződést fog kötni.

Budapest, 1929 február 28.

A székesfőváros tanácsa.

KAMARA
A KÉT ALKOHOLISTA
ZORO és HURU legújabb 10 felvonásos vigjátéka
NAFTALIN
HELTAI JENŐ bohozota filmen 8 felvonásban. — Főszereplők: Vivian Gibson, Berczy Géza, Mály Gerő, Elza Temáry és D'Arrigo Kornél
CORVIN

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak
REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepén
Őfensége Dr. József Ferenc kir. herceg szállitója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészitője
Budapest, VI. Király u. 58-60.
Telefon: 287-84

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK a legtartósabbak
Gyárija:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

Alapitási év: 1863. **CRISTOFOLI VINCE** Telefon J. 381-47
KŐPADLÓ, FAYANCE FALBURKOLAT
Budapest, VII., Gizella-út 31. — Azelőtt Ilka u. 34.

HANVAY VICTOR
Villany és rádió cikkek
Budapest, VI., Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—99

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55
bádogos, viz, gáz és központi fütés berendezési vállalata **Budapest, II, Török ucca 8. szám**

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő mesterek
Budapest. VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest. IX., Üllői-út 57
Telefon József 306-29

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték, egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

LICHTMANN ADOLF
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
Tervez és készit: Vizvezetéket, csatornázást, épület és mindennemü bádogos munkát
BUDAPEST, V, SOLYOM U. 20
T.: Aut. 297-56

FISCHER HENRIK Telefon: J. 623—09.
épületlakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

MATYÁSSY ANTAL ÉS FIA
mázoló és festő-mester
BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 358-48

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZABAN)

Rosner Ármin Telefon: J. 310-28
kőfaragó anyagok és kellékek szaküzlete
Budapest VIII, Fiumei-út 12/a

Parketta és padlózási vállalat
NAGY KÁLMÁN Rákóczi tér 17. Telefon: J 431-88
Mindennemü padozat készitése egyszerü és diszes kivitelben. Javitások jutányos áron.

Hirsch László
ÚT- ÉS VASÚTÉPITÉSI VÁLLALAT
I., BUDAFOKI-ÚT 22
TELEFON: JÓZSEF 321—17

Miért nem adhatja oda a főváros fedett uszodának a Horthy Miklós-úti telket?

Nem mondhat le Budapest a reuma-kórházról a fedett uszoda javára — Reuma-kórház, vagy fedett uszoda?

Hónapok óta tart az a sajtókampány, amelyet a sportkörök indítottak a főváros ellen a fedett-uszoda késedelme miatt. A támadások egyre hevesebbek és hangosabbak lesznek, s szinte érthetetlen, hogy ugyanakkor, mikor pár ezer pengős hiteltúllépésekért nemrég kigyót-békát kiabáltak a város vezetőségére, *most természetesnek találnák azt, hogy öt-hat millió pengőt szó nélkül kiadjon fedett uszodára*, ami mégsem közszükségleti cikk, akármennyire elismerjük is a sport nagy jelentőségét.

A sorozatos támadásokkal szemben helyénvalónak láttuk meghallgatni az ellenvéleményt, a főváros álláspontját is, azokat az argumentumokat is, amelyek arra bírták az illetékeseket, hogy

a Horthy Miklós úti telek helyett másutt ajánljanak fel területet a fedett uszoda számára.

Illetékes helyen a következőket mondták a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A főváros tanácsa — mint már hetekkel ezelőtt is hangoztattuk — legjobb akarattal kezeli a fedett uszoda ügyét és változatlanul hajlandó ma is, tőle telhetően elősegíteni. Amikor a Horthy Miklós-úti telek szóba került, az első pillanatban elfogadtuk a felsorakoztatott érveket és nem zárkóztunk el a megoldás elől. Később azonban, mikor műszaki közegeink útján jobban elbíráltuk a kérdést, megállapítottuk, hogy e helyen nem lehet szó a fedett uszoda felépítéséről, mert

nem mondhatunk le egy sportintézmény kedvéért a reuma-kórházról, amelyet mindenki sürget és az egyedülálló lenne nemcsak Budapesten, hanem az egész országban is.

— *Beteg emberek szenvedésének enyhítése mégis csak sürgősebb és fontosabb feladat, szerintem, mint a vizipóló sport elősegítése.* A Horthy Miklós-úti telek elsősorban azért nem alkalmas erre a célra, mert szabálytalan alakjánál fogva nem lehet jól kihasználni. A Horthy Miklós út 3—5. szám alatti rész keskeny, itt és a Kelenhegyi út mentén még egy-egy telket kellene tehát mindenek előtt kisajátítani, ami

legalább 400.000 pengős újabb áldozatot jelentene.

— A tervezett úszócsarnok mintegy 60 méter hosszú és 40 méter széles, hatalmas pályaudvarszerű palota lenne, ahol bizonyos mérkőzésekkor 3000—4000 főnyi tömeg fordulna meg, megfelelő helyet kellene biztosítani tehát a várakozó járműveknek, a fel- és elvonuló közönségnek, ennélfogva

a hullámfürdő nagyításáról, a reuma-kórházról és a már meglevő kazánház és szénraktár nagyításáról le kellene mondani.

De a *Gellért*-szálló tervezett depandanccainak felépítésére is *alig maradna hely*, már pedig erre a szálló jövedelmezőségének fokozása érdekében már *régen és elkerülhetetlenül szükség van.*

— De van egy másik akadály is, a víz kérdés. Megállapították a szakemberek, hogy a források készlete az összes tervbe vett fejlesztések esetén nem lesz kielégítő és

az óriási medence táplálására nem lenne elegendő mennyiség.

— De a fő érv mégis ellenünk, hogy a főváros törvényes kötelessége az uszoda megépítése. Ez annyiban igaz, hogy az 1921. évi 48. törvényeikk tényleg elrendeli játszóterek és sportpályák építését és uszodák létesítését, *a helyi szükségletnek megfelelően,*

seholsem kötelez azonban a törvény egy 3500 nézőt befogadó, tribünös uszó-palota építésére.

Tréning célokra *sokkal kisebb uszoda is elegendő* lenne, de a jelen esetben úgy látszik — *téli mérkőzések tartásának biztosítása a fő cél.* Ennek a kedvéért pedig nem ejthetjük el a *reuma-kórház megépítését.* Ha csak tréninguszoda kell,

e célra át lehetne alakítani a Rudas uszodáját is.

Kisebb áldozattal, az amúgy sem látogatott Népfürdő-medencék eltávolításával a 25 méteres medencét könnyen lehetne *ugyancsak 33 méterre* hosszabbítani. Persze itt *tribünök nem lehetnek.*

— A legújabban felmerült terv, a Margit-parkba akarja helyezni az Uszó-palotát a budai hídfő közvetlen közelében. *A városrendezési ügyosztály ez ellen a terv ellen is tiltakozik, mert*

megengedhetetlennek tartja, hogy a főváros amúgy is kevés parkját az épület kedvéért kiírtsák.

— A főváros véleménye szerint az *Uszócsarnokot* a Császárfürdő mellett lehetne felépíteni azon a helyen, ahol ma a fővárosnak néhány öreg háza áll. Némi kisajátítással itt megfelelő telket lehetne biztosítani, *csak a lakók elhelyezéséről kellene gondoskodni*

— A másik megoldási lehetőség, hogy az Uszópalota a Lágymányoson épüljön meg, a Nádorkert telkén, a létesítendő új sugárút és a tervezett *Nemzeti Stadion* közelében, ahol a borárostéri híd megnyitása után pompás új városrész épül. A közlekedés kérdését *autóbuszokkal már most meg lehetne oldani.* A vízszükségletet *bőven lehetne fedezni az Elektromos centrálé 35 fokos hűtővizével*, amely korlátlan menynyiségben állna rendelkezésre. Ezek a tervek azonban az úszósport képviselőit *nem elégítik ki.*

A fedett uszoda ügyét nemcsak a főváros vezetősége, de az egész közvélemény méltányolja, azonban ha dönteni kell, mégis fontosabb és sürgősebb a Reuma-kórház, mint a fedett uszoda. Egyelőre pedig *még kórházra sem telik a fővárosnak.*

A tisztifőorvos meg akarja rendszabályozni az utcán történő nyílt élelmiszer árusítást.

A közgazdasági bizottság éppen legutóbbi ülésén tárgyalta az uccai árusítás elfajulásának veszedelmes tüneteit. A közgazdasági bizottságban a legális kereskedelem szempontjából emeltek kifogást az asztalokon, kocsikon, bódékban, kapualjakban, stb. történő különféle árusok ellen, míg dr. *Csordás* Elemér tisztifőorvos a kérdés közegészségügyi veszedelmére kívánja felhívni a figyelmet. Vannak ugyan rendszabályok, amelyek kötelezővé teszik a gyümölcs, cukorka és egyéb áruk letakarását, ezt azonban legtöbbször sehogyan, vagy csak tessék-lássék tartják be, a nagyközönség egészsége pedig állandóan veszélyben forog, amikor ilyen helyeken vásárol, ismerve a fertőzés ezerféle lehetőségét. *A tisztifőorvos terjedelmes előterjesztést készített az utcán történő nyílt élelmiszerárusítás ártalmairól s rámutatott a sürgős rendszabályozás szükségességére.*

A közélelmezési bizottság *pénteken* délután tárgyalja ezt a megfontolandó kérdést és minden bizonnyal helyt ad a tisztifőorvos figyelmeztetésének. Annál is inkább, mert sokféle más lehetőség van az uccai árusítás kiküszöbölésére, másrészt mert a legális kereskedelem is egyre jobban sürgeti likvidálását és mert a közgazdasági bizottság máris kimondotta, hogy a meglévő engedélyeket revizió alá veszi, az újabb engedélyek kiadását pedig igen szigorú feltételekhez kötve, *kizárólag hadirokkantaknak adja* ki.

A tisztifőorvos szerint a jövőben *az árusítók egészségi állapotát is szigorúan ellenőriznék*, mert sokszor megtörténik manapság, hogy tüdővészes, vagy más súlyos fertőző betegségben szenvedő egyének fogdossák, mérik, adják pusztakézzel a náluk árusított élelmiszert.

A pénteki közélelmezési bizottsági ülés foglalkozik *a főváros közélelmezési helyzetével, a téli burgonya-akcióról* beszámoló jelentéssel és az *őstermelői igazolványok újabb* szabályozásával is. A vidéki őstermelők igazolványait mostanáig a forgalmi adóhivatalok állították ki. Amióta azonban ezeknek az élelmiszereknek forgalmi adója megszünt, az adóhivatalok nem foglalkozhatnak az igazolványok ügyével, így újabb szabályozásra van szükség. A javaslat szerint ezentúl az összes őstermelői igazolványokat a helyi hatóságok adják ki, de *a főváros részéről megszabott feltételek és módozatok szerint* és a tanács szigorúan ellenőrizteti azt is, *valóban őstermelőkről* van-e szó, mert az adózó piaci árusok és kereskedők egyre jobban panaszkodnak az *általermelők* túltengése miatt.

Ezen az ülésen tárgyalják a Mészáros Ipartestület beadványát is, hogy tiltsa el a főváros a *fűszerkereskedőknek a húsfélék árusítását.* Ez a kívánság alig lesz teljesíthető, mert a szalámi, különböző kolbászáruk, stb. mind olyan húsgyártmányok, amelyeket a nagyközönség általában fűszer-, csemege- és élelmiszerüzletekben szokott vásárolni.

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST
Szabadalmazott „Jm“
kompressor nélküli DIESEL-MOTOR
a legtökéletesebb erőgép.
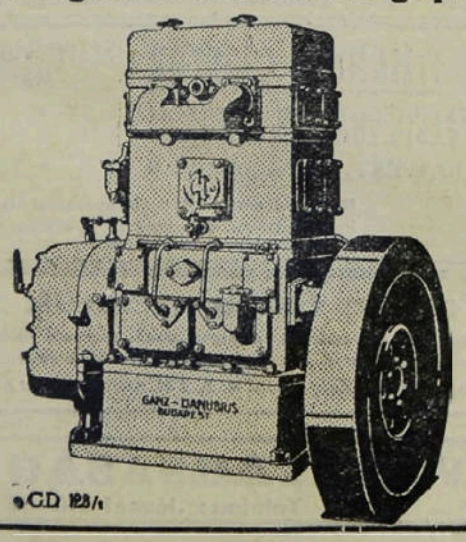

GD 123/1

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 565—25.

Bőrkabátok
rövid és hosszú,
bőrnadrágok, sportmellények,
szőrmebundák, soffőrbundák és őrbundák,
lábzsákok és kocsitakarók, Trench-Coat, autó bőrfejvédők,
és kesztyűk.
Ügyeljen az „ABI“ védjegyre!
Gyártja:
Aczél Bőrruházati Ipar
Budapest, VII., Károly-körút 13. Telefon: J. 364-91

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

SCHENKENGEL ÉS EHRMANN
ASZTALOS ÉS FAMEGMUNKÁLÓ ÜZEM
BUDAPEST, IX., Tóth Kálmán u. 21
TELEFON: József 319—41

JANCSURÁK GUSZTÁV
rézműves-mester
Budapest, IX., Ferenc-ucca 39.
Telefon: József 308—47.

KÚN SÁNDOR
TELEFON: JÓZSEF 361-23
FESTÉK, KENCE, ZSIRADÉK, KÁTRÁNY
ÉS VEGYITERMÉKEK GYÁRI RAKTÁRA
BUDAPEST, IV, FERENC JÓZSEF RAKPART 18

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérnökküldés díjmentes.

Költségvetés és mérnökküldés díjmentes.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bá mely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszívással.

KÖRNYEI LAJOS
SZOBAFESTŐ, MÁZOLÓ és ARANYOZÓ MESTER
Iroda: BUDAPEST, X., SZŐRÉNY-U. 5.
Műhely: VI., STEFÁNIA ÚT 2. TEL. J. 441—99

Lizsinszky Rezső kárpitos és díszítő
Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhívó Aut. 510-54

KALORIFERWERK
HUGO JUNKERS, DESSAU
ELSŐRENDŰ GYÁRTMÁNYAI
FŰTŐTESTEI:
légfűtéses aggregátorok, lamellás fűtőtestek, gázlégfűtők, szelőztetők és acélcsövü radiatorok,
MEGRENDELHETŐK MAGYARORSZÁGI KÉPVISELETÉNÉL
KELETI KERESKEDELMI VÁLLALAT
BUDAPEST, VIII. KER. JÓZSEF KÖRÚT 55—57

Vitéz HANTAY ÉS GALAVITS okl. gépészmérnök
elektrotechnikai vállalalat
Budapest, VIII., Szigony-ucca 34. — Telefon: J. 373—59.

TÖRÖK IGNÁC
TELEFON: József 368—87.
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ,
VASBETONÉPÍTŐ, ÉPÍTŐMESTER
Budapest, I, ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Kitünő mérleg, felemelt osztalék
az Általános Takarék beszámolójában

Most tette közzé tavalyi mérlegét a *Magyar Általános Takarékpénztár* és ennek a mérlegnek elsőrangú adatai érthető feltünést keltettek a magyar pénzügyi körökben. Az első szembeszökőn örvendetes tény az intézetnek az amerikai pénzpiacba való belekapcsolódása, amelyet a lezárt üzletévben végrehajtott tőkeemelés tett lehetővé. Az ország közgazdasági vérkeringésének szempontjából figyelemreméltó a hosszúlejáratú hitelek folyósítása, amelyet a záloglevelek mérlegadatai igazolnak. A vidéki fiókhálózat céltudatos kiépítését mutatja a betétösszegek óriási emelkedése: 20 millió pengőről 90·3 millió pengőre. Az értékpapírtárca és a lombard adósok tételeinek beszámításával százszázalékig sikerült a mobilitás elvének keresztülvitele.

Az üzletév eredménye *Horváth* Lipót dr. elnök és kiváló vezérkarának gondos, céltudatos, sikeres és szakszerű munkájáról tesz tanubizonyságot, az eredményt demonstráló hatásos mérlegadatok egyébként a következők:

A *Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság* igazgatósága megállapította az 1928. évre szóló mérleget. A kimutatott *tiszta nyereség* az intézeti *nyugdíjpénztárnak körülbelül 140.000 pengővel* való intern dotálása után *1,889.177.78 P* (tavaly 1,184.298.09). Az igazgatóság az 1929 március 14-re egybehívandó rendes közgyűlésnek javasolni fogja, hogy az 1928. évre osztalékjogosult 240.000 darab 50 pengő névértékű részvény után *7 P = 14%* osztalék (tavaly 6.50 P = 13%) fizettessék.

Az 1928-as üzletévben a takarékpénztár *alaptőkéjét 20 millió pengőre emelte* 160.000 drb új 50 pengő névértékű részvény kibocsájtása útján. Ezen új részvények csak 1929 január 1-től kezdve részesednek a társaság hasznaiban. Az új részvényeknek egy jelentékeny tételét a *J. & W. Seligmann & Co.* és a *John Nickerson & Co. Inc.* newyorki előkelő bankcégek vették át olyképp, hogy a magyar részvények *kb. öt évig zárolva maradnak*. A zárolás olyképp biztosíttatott, hogy *a magyar részvényeket a Central Union Trust Compeny of Newyorknál letétbe helyezték*, amely ezen részvények alapján amerikai részvényeket bocsátott ki. Ezen amerikai részvények 1933 július 1-ig magyar részvényekre nem cserélhetők ki. Ezeket az amerikai részvényeket a fentnevezett cégek a bostoni tőzsdén hivatalosan jegyeztették és a newyorki, bostoni és egyéb északamerikai piacokon is bevezették. A takarékpénztár ezzel a tranzakcióval belekapcsolódott az északamerikai és elsősorban a newyorki és bostoni nagy pénzpiacokba.

Az alaptőkeemelés révén a takarékpénztár alaptőkéje 20 millió pengőre, nyilt tartalékai 13 millió pengőt meghaladó összegre, saját tőkéi tehát 33 millió pengőnél magasabb összegre szaporodtak.

A mérleg adatai az intézet további fejlődéséről tanuskodnak. A betétkönyveskékre és folyószámlán elhelyezett *betétek összege 90,300.000 P*, tavaly 70,500.000 P). A betétállomány ezen összegében *a betétkönyvecskékre elhelyezett, tehát állandóbb jellegű betétek összege 47,600.000 P*, vagyis jóval meghaladják a folyószámlán elhelyezett betétek összegét. A *hitelezők* tétele a betéteken kívül 12,600.000 P (tavaly 10,900.000 P) s így

az összes idegen tőkék összege 102,900.000 pengő

(tavaly 81,400.000 P). A *jelzálogkölcsönök állománya* 37,000.000 P (tavaly 20,300.000 P (tavaly 20,300.000 P). Ezek alapján a takarékpénztár 1928 február 29-én a *Lazard Brothers & Co. Ltd.* londoni bankcég útján 500.000 angol font értékű (körülbelül 14,000.000 P) 7½ százalékos záloglevelet adott el Londonban és ezen záloglevelek a londoni tőzsdén hivatalosan jegyezve vannak. Az intézet azonkívül jelzálogkölcsön-állományából 580.000 dollárt mobilizált olyképp, hogy 380.000 dollárt (körülbelül 2,175.000 P) az amerikai záloglevélkibocsátás céljaira alakult „Magyar Jelzálogintézetek Szövetségé"-re engedményezett és 200.000 dollár (körülbelül 1,144.000 P) névértékű záloglevelet szabad kézből való eladás útján értékesített. Az értékpapirokra adott előlegek tétele 9,238.000 P (1927-ben 958.000 P) volt, az adósok egyéb fedezetek alapján 23,996.000 P tesz ki, a nyilt hitelek formájában nyujtott kölcsönök összege 4,503.000 P volt,

az összes adósok tétele tehát 37,737.000 P

(1927-ben 28,654.000 pengő).

A takarékpénztár az 1928. évben 389 millió (tavaly 251 millió) P váltót számított le és a váltóállomány 58 millió pengő (tavaly 44¾ millió P). A pénztárforgalom 2548 millió pengő (tavaly 2176 millió P) és

az összforgalom 8453 millió pengő

(tavaly 6642 millió P).

A takarékpénztárnak a *fővárosban* az idei év folyamán megnyitott I., Horthy Miklós út 35. szám alatti fiókkal együtt *9 fiókja*, vidéken pedig — a fuzió útján ujonnan létesülő karcagi fiókkal együtt — 23 fiókja működik. Az igazgatóság a rendes közgyűlés elé javaslatot terjeszt a *Nagykunkarcagi takarékpénztárral* kötött megállapodás alapján a nevezett intézettel való fuzió kimondása tárgyában. A takarékpénztár ezenkívül 7 vidéki pénzintézettel — amelyek közül egyiknek fiókja is van — áll affiliáltsági viszonyban, úgy, hogy a budapesti s vidéki fiókok és affiliált intézetekkel együtt az intézetnek *40 különböző organizációja* működik. A fiókok és affiliált intézetek kedvező eredménnyel zárták le üzletévüket.

Az intézet mindenkor nagy súlyt helyezett a mobilitásra. Kitünik ez az idei mérleg adataiból is.

A takarékpénztár készpénzállománya, a girószámlákon, pénzintézeteknél és bankároknál fekvő szabad betétei 20,719.000 pengőre rúgnak,

a jelzálogkölcsönök alapján még kibocsátható záloglevelek 13,951.000 pengőt, a váltótárca 58 millió pengőt tesz ki, ezek együttes összege 92,670.000 P, amely összeg, szembeállítva a 103 millió pengős betét- és hitelezők tételével 90 százalékos mobilitásnak felel meg. Ha azonban az értékpapirtárcát és a lombard-adósokat is figyelembe vesszük, akkor

a mobilitás 106 százalékos.

Az igazgatóság továbbá a közgyűlés elé fogja terjeszteni az 1928. évi XL. t.-c. értelmében létesített „Elismert vállalati nyugdíjpénztár"-ra vonatkozó alapszabályokat.

A Pénzintézeti Központ közgyülése. A *Pénzintézeti Központ* igazgatósága báró *Korányi* Frigyes elnöklésével igazgatósági ülést tartott, amelyen a közgyűlés kérdését is tárgyalták. Értesülésünk szerint az igazgatóság úgy határozott, hogy a közgyűlést *április első felére* hívják össze.

A Magyar Földhitelintézet február 28-án tartotta meg ez évi rendes közgyűlését, melyen az igazgatóság az elmult 66. üzletévről szóló jelentését és az 1928. évi mérleget terjesztette elő. A jelentés az intézet további fejlődését mutatja. Az 1928. év folyamán az intézet 31,263.667 pengő 45 fillér értékű jelzálogkölcsönt folyosított angol font sterling, illetve USA dollárértékű, a londoni, illetőleg newyorki tőzsdén hivatalosan jegyzett záloglevelekben. Folyósított továbbá 10,602.978 pengő 84 fillér rövidlejáratú készpénzkölcsönt. Az 1928. év december 31-én fönnálló hosszúlejáratú záloglevélkölcsönök állaga kitett 85,874.486 pengő 43 fillért. A mérleg 153,899.854 P 27 fillér végösszeget tüntet föl, az évi összforgalom pedig 1.862,450.427 pengő 79 fillér volt. A közgyűlés az intézet 1928. év folyamán elhalálozott díszelnökének, gróf *Dessewffy* Aurélnak és gróf *Vigyázó* Ferencnek, a felügyelőbizottság tagjának, emlékét jegyzőkönyvileg megörökítette. Az igazgatóság elnökévé 3 évi mandátummal újra gróf *Dessewffy* Emil választatott meg, a felügyelőbizottság tagjaivá pedig az eddigi tagokon kívül gróf *Dessewffy* Aurél, *Dőry* Hugó és *Kornis* Ferenc választattak meg.

A Budapest Székesfővárosi Községi Takarékpéztár Részvénytársaság dr. *Sipőcz* Jenő polgármester elnöklésével február 28-án tartotta meg rendes évi közgyűlését, mely az igazgatóság összes javaslatait elfogadta. Az igazgatóságba új tagokként *Grünfeld* Manó, dr. *Pető* Ernő és dr. *Rauscher* Aurél, míg a felügyelőbizottság tagjaiként *Andrássy* Béla, *Erősdy* Sándor, *Förster* Aurél, dr. *Neuschloss* Knüsli Kornél, *Markó* Elek, *Sebő* Béla, *Taubner* Vilmos és *Erdős Zala* László választattak meg.

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár részvényeseinek *Wolfner* József igazgatósági elnök vezetése mellett március 2-án tartott közgyűlése az igazgatóság összes javaslatait változatlanul elfogadta. Ennek alapján az igazgtóság közli, hogy a kimutatott 1,821.635.29 pengő tiszta nyereségből az 1928. évi osztalékszelvény darabonként 6 pengővel (fél pengővel több, mint tavaly) március 4-től kezdve fog beváltatni. Közli továbbá, hogy az intézet *alaptőkéjét 8,000.000 pengőről 12,000.000 pengőre felemeli*, olyképpen, hogy a részvényesek minden két darab régi részvény után egy darab új részvényre elővételi joggal bírnak. Az új részvényekre darabonként 80 pengő és ezen összeg után folyó évi január 1-től a befizetés napjáig járó 7%-os kamat fizetendő be. A befizetések március 4-től 14-ig bezárólag az intézet pénztáránál (IV., Bécsi ucca 4., I. emelet) délelőtt 9—12 óráig teljesíthetők. A közgyűlés végezetül megejtvén a napirendre tűzött választásokat: az igazgatóságba: *Metzler* Jenő dr., *Schimanek* Emil és *Strasser* Alfréd eddigi tagok ismét és új tagokul *Delmár* Emil dr. és *Haggenmacher* Henrik urak, a felügyelőbizottságba pedig *Bottlik* József úr egyhangúlag választattak meg.

A Magyar-Cseh Iparbank R.-T. igazgatósága legutóbbi ülésén megállapította a lefolyt üzletév mérlegét, mely megfelelő tartalékolások után 303.130,44 pengő tiszta nyereséggel zárult. Az igazgatóság a március 12-ére összehívott közgyűlésnek javasolni fogja, hogy e nyereségből *részvényenkint 1 P osztalékul*, 200.000 P, tartalékokra 50.000 P fordíttasson, a fennmaradó 53.130.44 P pedig új számlára vitessen elő.

Magyar Forgalmi Bank Részvénytársaság február hó 21-én tartotta meg dr. Madarassy-Beck Marcell báró elnöklete alatt XXIX. rendes közgyűlését, mely az igazgatóság által előterjesztett 748.224.19 P nyereséggel záruló 1928. üzletévi mérleget elfogadta és elhatározta, hogy a 3-as számú osztalékszelvény e hó 23-ától kezdve 6.50 pengővel kerüljön beváltásra. Az intézet igazgatóságába új tagként Treusch Róbert igazgatót választották be.

A Fegyver- és Gépgyár Részvénytársaság igazgatósága február hó 28-iki ülésén elhatározta, hogy a f. évi március 9-én megtartandó közgyűlésnek az 1928-ik üzletévre 15 pengő osztalékmak kifizetését fogja javasolni.

A Hungária Egyesült Gőzmalmok r. t. közgyűlése elhatározta, hogy az 1928-iki üzletévre részvényenkint *2.50 pengőt* fog osztalékként (a tavalyi 2 pengővel szemben) a *Magyar Általános Hitelbank* útján március 1-től kezdődőleg kifizetni.

A Goldberger Sám. F. és Fiai r. t. közgyűlése a mérleg és évi jelentés jóváhagyása után az elmult üzletévnek egy-egy részvényre eső osztalékát *6.— pengővel* állapította meg. Az igazgatóságba a közgyűlés báró *Szterényi* József volt kereskedelmi minisztert választotta be.

A Brassói Cellulosegyár Rt. igazgatósága február 20-án tartott ülésében megállapította az 1928. üzletév mérlegét, mely 933.489 pengő 46 fillér nyereséggel zárult és elhatározta, hogy a f. év március hó 13-ára egybehivandó közgyűlésnek javasolni fogja, hogy részvényenként 3½ pengő (tavaly 3 pengő) osztalék fizettessék.

Kapuszta Gusztáv
építőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 3.
Telefon: József 893—08.

NEMES ÉS SCHRAMEK
OKL. MŰKERTÉSZ KERTÉPÍTŐK
BUDAPEST, I, MÉSZÁROS UCCA 56-a
TELEFON: KRISZTINA 509—38

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975—62

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

STILLER G. A. és TÁRSA RESZELŐGYÁR
Vállalja új reszelők szállitását és használt reszelők fölvágását
Budapest, VI., Forgách ucca 19.
Alapitva 1866. évben — Telefon: L. 913—86.

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépítő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

TÓTH LAJOS
Pala és cserépfedőmester eternit-, cserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarban tartása és tatarozása
Telefon: József 351—01
BUDAPEST, I., Budaíoki út 23

BUCHTA KÁROLY
közp. fütés és vizvezetékberendező mester. — Telefon: Krisztina 505—01. sz.
Bpest, II., Retek u. 37.

MARINKA IMRE
ÁCSMESTER
Budapest, VII, Czobor-utca 63. sz.

HARTMANN ÉS CSÁSZÁR ALAPITTATOTT: 1889-BEN
ELEKTROTECHNIKAI, MECHANIKAI ÉS RÁDIÓ TÖMEGCIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, V, KÁDÁR-U. 6
Gyengeáramú és Rádiófelszerelési cikkek
Préselés, csiszolás, ezüstözés, aranyozás, nikkelezés és egyébb szinezések

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vizvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

MAGYAR HŐSZIGETELŐ VÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: József 310—15 Budapest, VIII., Bérkocsis ucca 41 Telefon: József 310—15

Események

Fővárosi Hiriap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

Az Egységes Községi Polgári Párt hétfői vacsorája. Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfő esti rendes értekezlete elmaradt és a szerdai közgyűlés napirendjén szereplő ügyet rögtönzött értekezleten beszélik meg, közvetlenül az ülés előtt. Külön értekezletre annál kevésbbé volt szükség, mert a párt ezzel a fontos problémával, mind a gazdasági válsággal, mind a munkanélküliséggel már több esetben a legbehatóbban foglalkozott és megvannak erre nézve a maga javaslatai is, amelyeknek kellő időben és kellő helyen érvényt is fog szerezni. Hétfő este csak a szokásos vacsorát tartották meg a *Polgári Egység Klubjának tagjaival közösen.* Az akadémiaucai nagyterem ezuttal nem volt olyan népes, mint rendes körülmények között lenni szokott, mert a párt és a klub tagjai közül *igen sokan a miniszterelnök vacsorájára voltak hivatalosak.* Főleg a kerületek képviseltették magukat szép számban a vacsorán, amelyen ez alkalommal *Scheuer* Róbert pártigazgató, törv. hat. biz. tag tájékoztatta a tagokat az aktuális várospolitikai kérdésekről.

A tanügyi választások. A tanügyi osztály hétfőre készült el a száznyolcvan tantestületi állásra pályázó rangsorának összeállításával. A pályázók tömege minden képzeletet felülmúl: jóval ezren felül érkeztek be kérvények és van eset, amikor *három állásra közel kétszázan* pályáznak. A rangsort, illetve a minősítési listákat tegnap küldték szét a községi pártok elnökségéhez, ahol megteszik rá az észrevételeket, azután ejti meg a jelöléseket a tanügyi bizottság, amelynek legalább öt ülését foglalja le ez a munka. A jelölés rendkívül nehéz feladatot jelent a közoktatásügyi bizottságnak, mert a pályázók mögött az ajánlók és protektorok végeláthatatlan légiója áll, akik egyenkint mindent elkövetnek a maguk jelöltje érdekében és minden elképzelhető összeköttetést megmozgatnak. A jelölő bizottságot azonban ez alkalommal is az a szempont fogja vezetni, hogy elsősorban a tényleg szolgálatot teljesítő ideiglenes és helyettes tanerőket kell előnyben részesíteni a végleges állások betöltésénél, azután a *B*-listások kerülhetnek sorra, ami annyit jelent, hogy *külső pályázóknak nem sok reményük lehet valamely katedra elnyerésére.* A választás időpontja még nincs megállapítva, de most már biztos, hogy legkésőbb három héten belül, március végén, vagy április elején megtörténik a választás.

Az új előljárók ünneplése. A *„Bayer Antal baráti kör"* 1929 március hó 6-án este 8 órakor a Britannia szálloda (VI., Teréz körút 39.) különtermében *Spannberger* Lajos dr. és *Muzsikó* István kerületi előljárók tiszteletére vacsorát rendezett. A vacsora mindvégig lelkes hangulatú volt és az új előljárókat számos felköszöntőben ünnepelték.

A Józsefvárosi polgárok tömörülése. A *Józsefvárosi Polgárok Egységes Pártja* szombaton este kétszázterítékes tagavató vacsorát rendezett, amelyen elsőnek *Faith* Jaques dr. ügyvezető-elnök üdvözölte a vendégeket és az új tagokat, majd botfai *Hüvös* Iván elnök mondott tetszéssel fogadott beszédet. *Hüvös* Iván beszédében a gazdasági válsággal foglalkozott, amely az ország és a főváros minden polgárát egyformán súlyosan érinti. Fejtegetései során rátért a Józsefváros speciális kívánságainak, panaszainak és bajainak ismertetésére, elsőrolta a közlekedésügy terén kívánatos reformokat, beszélt a közjótékonyság követelményeiről, az iparosok és kereskedők hitelezési kívánságairól, a polgárságot sujtó adóügyről és az általános gazdasági fellendülés elősegítésére a közmunkák kiadását sürgette. Az elnök indítványára a Kör tagjai táviratban üdvözölték *Bethlen* István gróf miniszterelnököt, akitől a magyar közvélemény és így a Józsefváros polgársága is a legnagyobb bizalommal várja a revizió ügyének a megfelelő időpontban történő programmratűzését. Üdvözölte a díszvacsora közönsége *Vass* József népjóléti minisztert, valamint *Dréhr* Imre népjóléti államtitkárt, akik — az üdvözlősürgöny szavai szerint — hervadhatatlan érdemeket szereztek szociális törvényalkotásaikkal. Üdvözlősürgönyt küldött végül a Józsefvárosi Egységes Párt *Ripka* Ferenc főpolgármesterhez, akiben a fővárosi polgárság érdekeinek lelkes szószólóját tiszteli. *Bohn* József szólalt fel ezután és örömmel üdvözölte régi fegyvertársát, botfai *Hüvös* Ivánt, akivel — úgymond — a jövőben is együtt kíván működni a józsefvárosi polgárság ügyes-bajos dolgainak intézésében.

Zsiros István lemondott, helyébe Martin Jánost delegálták a törvényhatóságba. *Zsiros* István bizottsági tag megrongált egészségére való tekintettel lemondott törvényhatósági bizottsági tagságáról. A lemondás folytán póttagot kellett volna a közgyűlésre behívni, de az *Egységes Községi Polgári Párt listáján póttag nem szerepelt már.* Van azonban egy közgyűlési határozat, amely szerint, ha kimerül a megválasztott póttagok listája, a listán szereplő, de meg nem választott jelöltek szerepelnek póttagként. Ezen az alapon az igazoló-választmány, amely dr. *Gaár* Vilmos elnöklete alatt ülést tartott, Zsiros bizottsági tagságára behívta a póttagként nem szereplő, de a listára felvett *Martin* János mérnököt. Az igazoló-választmány az elnöknek ezt a bejelentését tudomásul vette és az ülés ezzel véget is ért.

Házasság. Báró *Hatvany* Károly *Mária* leánya és dr. *Kerekes* György főorvos, dr. Kerekes Ödön törvényhatósági bizottsági tag fia házasságot kötöttek.

Statisztikai zsebkönyv a fővárosról. A statisztikai tudomány és a nyomdatechnika, a székesfővárosi házinyomda csillogó bravúrja ez az ördöngős kis notesz: *Budapest Székesfőváros Statisztikai Zsebkönyve,* amelyet a székesfővárosi statisztikai hivatal kiváló igazgatója, *Illyefalvi* I. Lajos szerkesztett. A szó legigazabb értelmében: *Budapest a mellényzsebben.* Nem kivonatosan, nem a legszükségesebb tudnivalók szűkös összeválogatásával, hanem a főváros életének kimerítő, mindent felölelő, számszerű, precíz bemutatásával. *Illyefalvi* I. Lajos, amióta a fővárosi statisztikai hivatal élén áll, úgyszólván hétről-hétre szolgál valami frappáns meglepetéssel, amely a statisztika csalhatatlan tükrében mutat rá Budapest életének valamely érdekes, aktuális, vagy fontos jelenségére. Ez a notesz-formájú könyvecske azonban minden eddigi meglepetésnél hatásosabb. Betűrendes tárgymutatója több, mint négyszáz témáról ad számot és e témák ördöngős felosztása, számszerű megvilágítása együttvéve Budapest hiánytalan statisztikai képét adja. Nem hiányzik innen a hónapok középhőmérséklete, de ott van a budapesti liftek száma is, a hitelviszonyok, a himlőoltások, a hordóhitelesítések és rádiótáviratok mellett felvilágosít a 170 oldalas könyvecske a születések, halálozások, betegségek, közművelődési és közigazgatási viszonyaink állapotáról is: Budapest 1927-es keresztmetszete a zsebkönyv, amelynek a fővárosra vonatkozó dús és hasznos tartalmát kitünően egészítik ki az egész világra vonatkozó legszükségesebb tudnivalóknak számszerű adatai. Nem utolsó érdeme ennek a nélkülözhetetlen könyvecskének az, hogy mindössze egy pengő az ára.

Központi fűtés — Vízvezeték
Bádogosmunkák
FARKAS IZOR BUDAPEST
VIII. Nap ucca 10 — Telefon: József 336—51.

Helmich Dezső
elektrotechnikai- és rádióüzeme
Budapest, VI, Csángó ucca 6/b.
Telefon: L. 992-83 Telefon: L. 992-83

TELEFON: A. 251—43
STEFKOVICS SÁNDOR
KŐMŰVES MESTER
BUDAPEST, VI., IZABELLA UCCA 44-b

Gépmunka, gépszerelés, alkatrészgyártás, edzés, kovácsolás, autógén hegesztés, autójavítás.
HORVÁTH ÉS TÁRSA
Autómechanikai és Gépipari Vállalat
Budapest, VIII, Práter u. 64. Tel. J. 311-13

Radiátorok, Futótestek, Hoallo zomancozas
25 ÉVES GYAKORLATTAL
BIEDL KÁROLY
Budapest, VII. kerület, Hársfa ucca 57. szám
TELEFON: JÓZSEF 451—43

Az 1925. évi kiállításon ezüstéremmel kitüntetve.
Az 1927. évi országos kiállításon nagyezüstéremmel.
Hermann János épület és műlakatos, Budapest, I., Avar-u. 19.
Telefon: Aut. 505—82.

UNG AR JÁNOS MÉRNÖK
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Tel.: J. 334-36 Budapest VII, Szövetség u. 10 Tel.: J. 334-36
Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító műhely

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében
Mérsékelt árak!

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Retter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

Kárász Géza okl. mérnök építőmester
Budapest, VII., Dohány ucca 16. Tel: J. 370-38.

TUNGSRAM
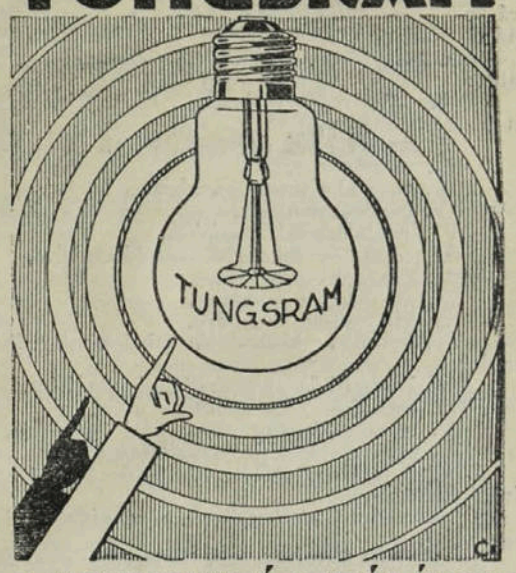

A MEGBIZHATÓ IZZÓLÁMPA

SZVETICS JÓZSEF
építési vállalkozó
BUDAPEST, TELEP UCCA 8.

LAMMEL FERENC
BÁDOGOS, VIZVEZETÉK ÉS KÖZPONTI FŰTÉS
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF U. 17.
TELEFON SZÁM: JÓZSEF 441—51.

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javítását és jókarban tartását
Budapest, III., Pacsirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

CUSTODIS ALPHONS
MERNÖKI IRODA ÉS EPITESI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RESZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPITASI ÉV 1876
Gyárkéményépítés
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék építése és tervezése

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva
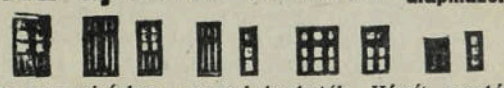
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készít azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben Malomsoky József asztalosárugyárrt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

RADIATOROKAT ÉS KAZÁNOKAT
köponti fűtésekhez gyárt a
MAGYAR RADIATORGYÁR R.-T.
Budapest, X., Gyömrői út 76. sz,
Telefon J. 390-34 és 350-88

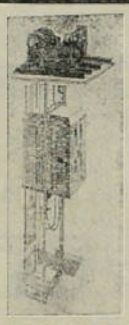
KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

Vladár Pál
ács- és építőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRUT 58.
Telefon: Automata 604-48.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a IX. kerület, Máriássy-utcai marhavásártéri faistállótelepen felépítendő borjúvásárcsarnok és kocsiszínnel kapcsolatos:

I. kőműves-, vasbeton-, kőfaragó-, műkő- és burkolómunkára,
II. vasszerkezeti és vasmunkára,
III. ácsmunkára,
IV. parafakőszigetelőmunkára
V. bádogosmunkára,
VI. műpalafedési munkára,
VII. asztalos-, lakatos-, mázolómunkára,
VIII. üvegezési munkára,
IX. szobafestői munkára,
X. vízvezetéki munkára,
XI. kövezés, külső- és belsőcsatornázási munkára,
XII. keramitkőanyag szállítási munkára,
XIII. trahitkőanyag szállítási munkára,
XIV. keramitkőanyag fuvarozási munkára,
XV. villanyvilágítási munkálatokra,
XVI. 4 darab görgősúlyos, 2000 kg. teherbírású hídmérlegre.

A leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok a Központi városháza I. pavillon, II. emelet 56. ajtószám alatt kaphatók, munkacsoportonként 2 pengő lefizetése ellenében. Ugyanott a szükséges felvilágosítások is megadatnak és a részletrajzok megtekinthetők.

A kellően felbélyegzett, lezárt és lepecsételt borítékokban elhelyezett ajánlatokat folyó évi **március hó 22-én (péntek) délelőtt 11 óráig** kell a tanácsi VIII. ügyosztály II. em. 218. szám alatti hivatalos helyiségében benyújtani. Az ajánlatok felbontása ugyanaznap délelőtt 11 órakor lesz a II. em. 195. szám alatti ülésteremben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi február hó 21-én.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetés

Budapest székesfőváros tanácsa — utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések'' rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre — nyilvános versenytárgyalást hirdet a X., Ceglédi úti kislakásos telepen szükséges 32 darab takaréktűzhely szállítási munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai munkanemenként 80 fillérért kaphatók 1929. évi február hó 28-tól kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A szükséges felvilágosítás megszerezhető Frischfeld Ede műszaki tanácsos úr tervező műépítésznél vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 328/b. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi március hó 19-én (kedden) d. e. fél 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi február hó 25-én.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

Központi fűtés, vízvezetékek, csatornázás, légszesz, hűtő és szellőztető berendezések
Erdélyi Gábor és Társa, Budapest VII, Amerikai-ut 2b.
Alapitási év: 1910. Telefon: József 334-37.

TEUDLOFF—DITTRICH
ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T.
TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93
KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

Welvárd és Kutasi
okleveles mérnökök.
Gyárkéményépítés. Kemenceépítés.
Kazánbefalazás. Gépalapozás.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 10
Telefon: Automata 225-26

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

SCHÄFFER KAROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

SZÉKELY ÉS KATONA
épitészek, épitési vállalkozók
Budapest, V., Kádár-ucca 4. — Telefon Lipót 903-26.

Magyar Épitő Részvénytársulat
Budapest, VI. kerület, Teréz körút 34. szám
Alapittatott: 1889. Telefon: Automata 272—64. szám
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás, csatornázás. Kotrások dunai műtárgyakkal, csatornakotrókkal és excavátorokkal. Dunai homoktermelés és kavicseladás és szállítás. Vizi szállítások és darukkal való kirakodások. Alapozások mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezeték. Hajó- és kotrójavitótelep, valamint téli kikötő Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. —— Telefon: J. 314-16.

IFJU CRISTOFOLI VINCE
padló és falburkoló vállalata
Telefon: Lipót 921—55.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 18—20.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-8

FISCHER ANTAL szobrász
Budapest, VII., Cobor ucca 6. szám

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5 000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan
Téglagyárak: Buda, Köbánya, nyergesuji u

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapitva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapitva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz.
Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

DOBOS ANDRÁS
Épület- és redőny lakatos vállalata
Budapest, IX. ker. Lónyai-utca 58.
Telefon: Automata 874—38.

KISSEBESI és KORLÁTI
KŐBÁNYÁK
KÉPVISELETE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
V. GRÓF TISZA ISTVÁN UCCA 2
TELEFON: AUTOMATA 820—61.

Budapest Székesfőváros
Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

GÓGEL JÁNOS ÉPITÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

Holman Pál epitőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. * Telefon: József 308—15

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és ellismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

ILKOVITS J.
központi fűtések és vizvezetéki berendezések vállalata
Budapest VI, Andrássy út 92
Telefon: Automata 212-07

özv. Biberál Józsefné Alapittatott 1871. évben BUDAPEST,
pala- és cseréptedő-mester II., Ostrom-u. 14. Telefon: K. 507—19.

BOGYÓ ISTVÁN TELEFON: JÓZS. 356-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VII., JÓZSEF UCCA 9

„TUDOR"
ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: L. 923-08 Budapest, V., Váci-út 137-139 Telefon L. 923-08
Gyárt: „Tudor" és „Varta" rendszerű accumulatorokat

Kaucz István
épület, butor és bolfberendező asztalos
Budapest, I., Győri-ut 1.

ELEKTROMOTORGYÁR RT. TELEFON: L. 909-88.
BUDAPEST, V, DRÁVA U. 5
GYÁRTMÁNYOK: ELEKTROMOTOROK, DINAMÓK, ÁRAMÁTALAKÍTÓK, MOTORDINAMÓK ÉS GENERÁTOROK

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Mágiya ucca 75—77
Telefon: Lipot 914—46.

GRUIZ KÁROLY LAKATOSMESTER
BUDAPEST, X., JÁSZBERÉNYI-ÚT 17.
TELEFONSZÁM: JÓZSEF 304-75.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-36.

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hőlgy-ucca 24/a

GIPSZET ÁRUSITÓ RÉSZV. TÁRS.
BUDAPEST, V., ERZSÉBET-TÉR 15.
az Egeresi Gipsz- és Műtrágyagyár Részv. Társ. Aghires és Kramer J. Első Egeresi Gipsz- és Műtrágyagyár, Aghires képviselete
Telefon szám: 805—25.

Széchenyi Gyógyfürdő
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelitheto.

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON; JÓZSEF 401-76.

Hochhauser
Ferenc épitési vállalkozó Budapest
IX., Soroksári ut 38. Tel.: J. 459-81

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 március 13. — 11. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

A házadó-mentesség

gondolata tulajdonképen ezekről a hasábokról röppent föl és jutott el, ime, a megvalósulás küszöbéig. Nem azért említjük ezt, mintha érdemeket vindikálnánk magunknak, de talán némileg megokolja ez a tény belső örömünket. Az érdem a maga egészében *Wekerle* Sándor pénzügyminiszteré, aki Budapest iránt érzett mély szeretetéről tett ismét tanulságot. Amikor elfoglalta a pénzügyminiszteri széket, minden budapesti ember hitt és bízott ebben a szeretetben, amely nála a családi tradíció révén is kötelező. Annál nagyobb a jóleső érzés, amely Budapest szívében a pénzügyminiszter legújabb ténykedése után kél, mert *Wekerle* bebizonyította, hogy még csak időre sem igen van szüksége Budapest iránt táplált nemes, jószándékai kimutatására. Alig pár hónap előtt foglalta el pozicióját, s máris annyi megértést, annyi szeretetet mutat Budapest gondjai iránt, hogy a meghatottság hangján kell legfrissebb érdemét méltatni.

Meg kell itt mondani, hogy *Wekerle Sándor a főváros pártjainak egyöntetű kívánságát száz százalékig a magáévá tette a házbéradómentesség kérdésében.* Ez az álláspont pedig a legteljesebb mértékben kielégíti úgy a főváros polgárságának, mint magának a fővárosnak érdekeit. Mindenki azt kívánja és azt várja, hogy a pénzügyminiszter nagyszerű gesztusa meg is teremje gyümölcseit és a nagyarányú adómentesség nyomán megkezdődjék Budapesten az építkezés, amely fellendíti az ipart, megszünteti a munkanélküliséget és friss életet visz a város petyhüdt, letargikus tehetetlenségébe.

Az államkincstár Budapest érdekében ismét igen jelentős áldozatot hozott, de épen *Wekerle* Sándor az a kiváló fináncpolitikus, aki tisztában van vele, hogy *az ilyen áldozatok mindenkor jól kamatozó befektetések szoktak lenni.* Tudja azt nagyon jól a pénzügyminiszter, hogy ennek a városnak a polgársága boldogan teljesíti minden kötelességét az államma szemben, ha meg tudja keresni kenyerét, ruháját és adóját. Ez a polgárság ma is hősiesen viseli súlyos terheit, megérdemli tehát, hogy szeretettel istápolják, tőlük telhetően megsegítik azok, akik az ország böles kormányzására hivatottak. Épen ez a bölcseség nyilatkozott meg a kormányzatban, amikor a harmincéves házadómentességet eltökélte és azt olyan módon kívánja megvalósítani, amint a főváros kéri és óhajtja. Nem látja majd kárát ennek az államkincstár is, amelynek szintén elsőrendű érdeke, hogy Budapesten a mai pangó, vontatott élettelenséget nyüzsgő, viruló élet váltsa föl. A pénzügyminiszter nyilván örömmel látná, ha — úgy mint nagynevű atyja bölcs intézkedései nyomán — megint új városrészek emelkednének Budapesten; de ugyanakkor az sem lehet közömbös számára, hogy újra talpra áll itt az ipar, megélénkül a kereskedelem, emelkedik a polgárság élet-standardja és nemcsak akarunk, de tudunk is adót fizetni.

Ne ítélje el azonban senki a budapestieket, ha a pénzügyminiszter elhatározása a szokottnál erősebb optimizmust vált ki belőlük. Sokat szenvedett ez a város, sok bajjal küzdött meg és fájdalmasan tehetetlen volt hosszú esztendőkön át. Nem volt mód és alkalom arra, hogy dolgozzék és visszatérjen a régi nagyság díszes útjára. Most reménykedünk, hiszünk a jövendőnkben, mert Budapest tud is dolgozni, de ahhoz, hogy ismét a régi lendülettel, kedvvel és odaadással fogjunk munkához, szükségünk van az olyan segítőkézre, mint amilyet most nyújtott felénk *Wekerle* Sándor.

Reméljük és hisszük, hogy most ismét megindulunk a nagy célok felé és hisszük, hogy eljön hamarosan az idő, amikor a fiatalabb *Wekerléről* is szeretettel énekli a pesti ucca, hogy „Wekerle hozta törvénybe . . .”

DISPUTA

a fedett uszodáról, a taxi tarifaemeléséről és a megfelebbezett plébános-választásról

Sehol a világon nem árt, de mindenek fölött hasznos egy kis disputa a kommunális életben. Tisztázódnak az eszmék, kialakulnak a lehetőségek és minden tekintetben közelebb kerülünk a gondolatok megvalósulásához.

*

A FEDETT USZODA kérdésében egyik előkelő déli lap száll disputába a *Fővárosi Hirlappal.* Keserű szemrehányásokat tesz, hogy mi nem írtunk harminckilenc cikket, mint ő, a fedett uszoda érdekében. Körülbelül ennyi az, aminek a szemrehányásból egészen halavány jogosultsága van. A *Fővárosi Hirlap* azonban alibit tud bizonyítani, mert amíg a déli lap a fedett uszodát követelte harminckilenc, vagy hány cikkben, addig mi például meglehetősen eredményesen *a központi kórház megépítése mellett* kardoskodtunk. Ha nekünk sikerült a közgyűlés és az intézőkörök érdeklődését egészen addig felcsigáznunk, hogy a központi kórház megvalósulása már útban is van, akkor mi meg vagyunk elégedve magunkkal és kész örömmel engedjük át másnak a fedettuszoda körül szerzett bokros érdemek babérait.

A szemrehányásnak a többi része azonban nem állhat helyt. Azt írják például, hogy: „A fedett uszodának még igen sok ellensége van és erre jellemző egy a főváros vezetőségéhez közel álló hetilap cikke, amely tiltakozik a fedettuszoda megvalósítása ellen.” Ezután *nem egészen hűen,* de elmondják a *Fővárosi Hirlap* amaz aggodalmait, amelyeket a fedett uszodának a Horthy Miklós úti telken és azokat, amelyeket a Lukács-kertben tervezett megoldás ellen emeltünk. Végül pedig keserűen csapják össze tenyerüket: „Megdöbbenéssel kell fogadni azt, hogy a főváros vezető pártjának organuma szerint erre nincs szükség.”

Ime, erre való a hasznos disputa. „A főváros vezető pártjának organuma” soha egyetlen szóval nem mondta azt, hogy nem kell fedett uszoda. A *Fővárosi Hirlap* többízben bőven és mindig igen rokonszenvesen foglalkozott a magyar sportnak ezzel a föltétlenül jogos, tiszteletreméltó és okvetlenül, minden körülmények között megvalósítandó kívánságával. *A kérdés részleteiben azonban már nem tudunk együtt masírozni azokkal, akik tiszteletreméltó lelkesedésükben nem a praktikumot, nem az olcsó megoldásokat keresik, hanem akik ebben a szegény városban kéjpalotát akarnak építeni akkor, amikor lassankint súlyos betegek a kórházak előtt rogynak össze, fekvőhelyek híján.* Igenis, *kifogásoltuk és kifogásoljuk ma is, hogy a fedettuszoda öt-hatmillió pengőt emésszen fel* akkor, amikor a központi kórház építkezésére esztendőnkint csak kétmillió pengőt tud a főváros áldozni. *Mi a legnagyobb elismeréssel vagyunk a Hajós- és Matyók-féle grandiózus terv iránt is,* amelyekről a legkomolyabb szakemberek is elismerik, hogy csodaszép és Budapestnek tényleg ékessége lenne. Ez a mi koldusvárosunk azonban nem engedheti meg magának azt a luxust, hogy ma, bármily tiszteletreméltó célért, ilyen költségekbe verje magát.

Azt hisszük, *Dinich* Vidort talán mégsem vádolják meg azzal, hogy ellenszenvvel viseltetnék a sport iránt. Ez a lelkes sportvezér pedig éppen a *Fővárosi Hirlap* hasábjain jelentette ki, hogy szerényebb igényű fedettuszoda is megfelel a mai viszonyok között a célnak. A Horthy Miklós úton létesítendő fedettuszodáról ma ugyan már nincsen szó, mégis meg kell ismételnünk azt a régi álláspontunkat, amelyet szintén inkriminálták, hogy *a Horthy Miklós úti telken nem fedettuszodát, hanem reuma-kórházat kell építeni.* Ez az álláspontunk győzött is, hiszen olyan szaktekintélyek vonultak fel emellett az álláspont mellett, mint például *az elmult esztendőben itt járt balneológus-tudósok, akik csodálkozva konstatálták, hogy Budapestnek még ma sincsen reuma-kórháza.* De azelőtt is és azóta is ennek a kórháznak a megépítését sürgeti *Vass* József népjóléti miniszter, *Ripka* Ferenc főpolgármester, *Kozma* Jenő, az Egységes Községi Polgári Párt elnöke, *Becsey* Antal és a budai vizek elismert, az ország határain túl is méltányolt szakértője, *Wesselszki* Gyula dr. egyetemi tanár és mások. A fedettuszoda nem lehet helyhez kötött. A reumakórházat azonban máshol nem lehet megépíteni, pedig az már csak mégis halálos vétek, hogy *amikor itt van ez az áldott gyógyhatású vizünk, akkor Európa reumásbetegei nem zarándokolnak Budapestre, de még a budapesti reumások is az ország mai határain túlra, Pöstyénre és Trencsénteplicre,* a cseheknek kényteleneknek a pénzüket hordani és rontják evvel is fizetési mérlegünket.

De tovább megyünk. Nem tudtak még mindig meggyőzni arról sem bennünket, hogy a fedettuszodának a Lukács-kertben kellene létesülnie. A főváros intéző köreit a sportemberek tiszteletreméltó agitációja, úgylátszik, megnyerte ennek a gondolatnak. Egészen bizonyosak vagyunk azonban abban, hogy a közgyűlés többsége, amelynek minden szempontot mérlegelnie kell, nem fogja magáévá tenni ezt az álláspontot, amely a terekben és parkokban oly szegény Budapestet megfosztaná egyik legkedvesebb, legszebb üdölőhelyétől. Éppen a *Fővárosi Hirlap* mai számában jelenti ki *Kozma* Jenő, az Egységes Községi Polgári Párt elnöke, hogy legjobb megoldás volna, az egykori Király-fürdőnek erre a célra való felhasználása. A *Fővárosi Hirlap* tehát nem áll izoláltan azzal a kívánságával, hogy ma csak az olcsó megoldás mellett lehet állást foglalni és a fedettuszodát olyan helyen kell megépíteni, ahonnan Budapest lakosságának nagy tömegeit nem szorítják ki és ahol más nagyfontosságú intézmény kifejlődését nem akadályozzák meg.

*

A PIROS TAXISOKKAL is van Budapest közönségének egy kis vitája. Ámbár reméljük, hogy ebben a disputában részt fog venni *Haltenberger* Samu, az autótaxi-vállalat vezérigazgatója is, aki nyilván hálás és odaadó közönsége mellett foglal majd állást. A piros taxisok ugyanis tariafemelést kívánnak. Azt a húsz percentet követelik vissza, amivel tavaly leszállították a viteldíjakat. Két dologra kell a derék piros taxisokat figyelmeztetni. *Az egyik az, hogy az a bizonyos tarifaleszállítás azért történt, mert Európa minden nagyvárosában sokkal, de sokkal olcsóbb volt az autótaxi, mint Budapesten. Sőt hozzátehetjük azt is, hogy még ma is, a tarifaleszállítás után is Budapesten legdrágább az autótaxi.* A másik, amire figyelmeztetjük a mélyen tisztelt piros taxisokat, az, hogy amikor az autótaxi vállalat mellett ők is kaptak rendszámokat, az erkölcsi felháborodottság és az üzleti tisztesség magas lováról prédikáltak, hogy majd ők mennyivel olcsóbbak lesznek, mint Haltenbergerék. Nos, tehát *most kínálkozik az alkalom, úgy az autótaxivállalat, mint Haltenberger igazgató úr számára, hogy ezt a kölcsönt előkelő gesztussal visszafizesse a piros taxisoknak.* Reméljük és Budapest közönsége elvárja, hogy *Haltenberger* kormányfőtanácsos úr erőteljesen tiltakozni fog és felháborodással utasítja vissza a

tarifaemelés gondolatát. Annál könnyebben teheti ezt, mert hiszen vállalata olyan kitünően jövedelmez, hogy *Haltenberger* kormányfőtanácsos úr, az autótaxi vállalat főrészvényese, Budapest legnagyobb adófizetői között a harmadik helyet lehet szerencsés elfoglalni.

*

A KŐBÁNYAI PLÉBÁNOS-VÁLASZTÁS fölebbezése ügyében viszont a disputát tulajdonképpen nem is nekünk, hanem *Wolff* Károlynak kellene foytatnia.

A közgyűlésen, mint ismeretes, a kőbányai plébánosi stallumra történt választásnál *Károlyi* Károly és *Némethy* Ernő egyenlő számú szavazatot kaptak. A törvény betűje szerint sorshúzással kellett volna dönteni afelől, hogy most már az egyenlő szavazatot kapott két jelölt közül ki legyen a kőbányai plébános. Ez ellen éppen a Wolff-párt legkomolyabb elemei tiltakoztak a legélesebben és *tudomásunk szerint Wolff Károly, a pártvezér maga is annak a helyes véleményének adott kifejezést, méltatlan dolog volna sorshúzás útján dönteni arról, hogy ki legyen a kőbányaiak lelkipásztora.* Ennek a teljesen méltánylásra méltó közhangulatnak engedett *Ripka* Ferenc főpolgármester akkor, amikor elrendelte az új szavazást. Az új szavazáson néhány szótöbbséggel *Károlyi* Károly győzött. Egészen érthetetlen és *meglepő, hogy éppen a Wolff-párt soraiban akadtak most olyanok, akik ez ellen a választás ellen panasszal élnek a közigazgatási bíróságnál.* Bármilyen különösnek tartjuk is, hogy a pártvezér kifejezett óhajtását utólag a párt hívei megkontrameníják, mégsem akarunk erről a „különös közjáték"-ról bírálatot mondani, hanem rábízzuk annak elintézését a párt erélyes vezérére, *Wolff* Károlyra.

WEKERLE SÁNDOR
kijelenti a Fővárosi Hirlapnak,
hogy bízik a házadómentességi javaslatnak tavaszi előtt való törvényerőre emelkedésében

Wekerle Sándor pénzügyminiszter a házadómentesség ügyében meghozta végleges döntését. A *Fővárosi Hirlap* elsőnek jelentette, hogy a pénzügyminiszter nagyobbszabású terveket dolgozott ki az építőipar fellendítése érdekében. Már hetekkel ezelőtt ismertettük ezeknek a törvénytervezeteknek az alapgondolatait és ismertettük a pénzügyminiszter elgondolását, amely az építőipar fellendítését s ezzel kapcsolatosan a fővárosi lakásinség csökkentését tűzte ki célul. Hetenkint közöltük azokat a változásokat, amelyek a tervek konkretizálása körül felmerültek. Elmondottuk, hogy két terv áll egymással szemben. Az egyik az a terv volt, amely a házadómentesség feltételének megállapításával a városrendezési és városszabályozási célokat is szolgálni akarta, az ezzel szemben álló másik terv viszont arra törekedett, hogy általánosabb jellegű intézkedésekkel az építőipar fellendítését és munkaalkalmak teremtését érje el. Ez a két álláspont csapott össze a pénteki ankéten, amelyen *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter a legteljesebb megértést tanusította a főváros közgyűlésének egységesen kialakult álláspontja iránt.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter az ankéton kialakult felfogásának megfelelően elhatározta, hogy törvényjavaslatot készít a házadómentességről és *ebben a javaslatban generálisan harmincéves adómentességet állapít meg az ujonnan épülő budapesti házakra nézve.* A *Fővárosi Hirlap* munkatársának alkalma volt a készülő törvényjavaslatról magával

Wekerle Sándor dr. pénzügyminiszterrel

beszélni. *Wekerle* a következőket mondotta munkatársunknak:

— A házadómentességi ankét eredménye alapján

még ezen a héten elkészítem törvényjavaslatomat a házadómentességről.

Ezt a javaslatot a *legrövidebb időn belül a képviselőház elé terjesztem*, mert

nagy súlyt vetek arra, hogy a tavaszi időjárás beállta előtt ez a javaslat törvényerőre emelkedjék

és így hatékonyan szolgálja az építőipar fellendítésének céljait. A javaslat a képviselőház munkaprogramján még nem szerepelt, mégis bizonyosra veszem, hogy *módot találunk napirendre tűzésére* már csak azért is, mert hiszen *a javaslat tekintetében általános helyesléssel kell találkoznunk.* Remélem, hogy

a képviselőházban egészen rövid idő alatt keresztülmehet javaslatom.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa *Wekerle* Sándor közvetlen környezetéből a következő hiteles információkat kapta a házadómentességi törvényjavaslat rendelkezéseiről:

— A házadómentességi törvényjavaslat lényege az, hogy

valamennyi, a főváros területén épülő házra harmincéves adómentességet biztosít.

A javaslat tehát *generális házadómentességet kodifikál.* A házadómentességet megkapják mindazok az üres telken felépülő házak, amelyek 1930 november elsejéig beköltözhetők lesznek.

A régi házakra vonatkozóan a törvényjavaslat kivételes határidőt állapít meg, amennyiben tekintetbe veszi, hogy a régi házak lebontása hosszabb időt vesz igénybe.

Eszerint tehát azok az új házak, amelyek régi házak helyén épülnek, *abban az esetben is megkapják a házadómentességet, ha azok 1930 november 1-i időponton túl lesznek beköltözhetők.* Ezekre a házakra a házadómentesség végső határideje 1931 május elseje. A házadómentesség megadásának legfontosabb feltétele, hogy

az új házakat olyan területre kell építeni, ahol közművek vannak.

Ez alól az általános szabály alól kivétel csak akkor tehető, ha bizonyos szociális szempontok fennforgása állapítható meg. Ilyen szociális célnak tekintendő például *tisztviselőtelep, vagy kertváros létesítése.*

— Házadómentességet

adhat a miniszter belső építkezésekre is abban az esetben, ha történelmi jelentőségű, vagy a főváros fejlődésére nézve nagy fontossággal bíró területeken történik belső építkezés.

Különösen fontos változás az új házadómentességi törvényben a régivel szemben az, hogy

teljesen megszűnik az a korlátozás, amely szerint eddig legalább négyszer olyan magas házat kellett építeni a főváros belső területein, mint a lebontott ház volt.

Ez a korlátozás a jövőben *teljesen megszünik.*

Ezek azok a legfontosabb rendelkezések az új házadómentességi törvényben, melyektől az építőipar nagyarányú fellendülését és a fővárosi lakásinség enyhülését várják.

SZÉKELY ÉS KATONA
építészek, építési vállalkozók
Budapest, V., Kádár-ucca 4. — Telefon: Lipót 903-26.

Széchy Endre
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest, VI., Bulyovszky ucca 12.
TELEFON: ut. 269-65

GRÜNHUT ÖDÖN
Saját készitményü hentes, bonc- és munkaruha készitő.
Budapest, VIII., József-körut 22—24.
TELEFON: JÓZSEF 460—69.

REKLÁM ÉS CÉGTÁBLA FESTŐ VÁLLALAT
Budapest.
VIII., Rökk Szilárd ucca 23
Telefon: József 385-28
Csernák Jenő

SEFFER ANTAL
TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA
TELEFON: AUT. 891-31 AUT. 896-94
Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3. sz
Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 * Gyár: Pest-Sashalom

Betoncsövek, burkolatlapok nagy készlete
ANDREA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Cementárugyár, beton- és mélyépités
Budapest, V., Hold ucca 19. Telefon: Automata 298-37

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

STEINER MÁRK
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, aszfalt, porolaj.
KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR UCCA 2. TELEFON: AUT. 839-25
Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban.

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs és diszfák, gyümölcs és diszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

BUCHWALD és TSA ezelőtt
Hochmann Lajos
Gyermekkocsik, vas- és rézbutorok, paplanok gyári lerakata
VII., Erzsébet körút 4. szám
Telefon: J 418-90 Telefon: J 418-90

TELEFON: JÓZSEF 335-74 323-95
ERDÉLY ÉS SZABÓ
laboratóriumi felszerelések, tanszerek és vegyi mérlegek gyára
Budapest, IX., Liliom ucca 46.

Hudetz János
okl. épitészmérnök, épitőmester
tervező- és vállalkozó irodája
Alapittatott: 1876 — Telefon: József 351-54
Budapest, VII. Rottenbiller ucca 6/b.

FELD OLY
tisztít **szárazon** kosztümöket, öltönyöket, felöltőket, fest **minta szerint** mindenféle ruhaneműt.
Tisztviselőknek nagy kedvezmény! Telefonhivásra minden tételért elküldünk!
Gyár: VII., Thököly-út 33. Telefon: J. 394-41 és J. 446-72.

HERRMANN MIKSA MINISZTER
az idegenforgalmi propaganda céljaira a költségvetésben megfelelő összeget akar biztosítani

A kereskedelmi miniszter nyilatkozik a Fővárosi Hirlapnak Sipőcz polgármester kívánságairól

Sipőcz Jenő polgármester március havi jelentésében a közlekedés problémáiról szólva élesen kifogásolta, hogy a közelmultban néhány magánvállalkozó a székesfőváros közvetlen közelében fekvő helységek és a székesfőváros között autóbuszjáratok létesítésére kért engedélyt. Az 1922. évi XII. törvényeikk, amely ezt a kérdést szabályozza, kimondja, hogy az engedélyt az érdekelt törvényhatóságok meghallgatásával adja meg a kereskedelmi miniszter. A polgármester tehát azt javasolta a közigazgatási bizottságnak, hívja fel a kormányhatóság figyelmét arra, hogy *a társaskocsi iparnak ilyen irányú gyakorlását a főváros nem tartja kívánatosnak* és ezért felkéri a kereskedelmi minisztert, hogy *tagadja meg a kérés teljesítését.*

Herrmann Miksa

kereskedelmi miniszter, akit ebben az ügyben megkérdeztünk, a következőket mondotta:

— Én a hozzám érkező ilyenirányú kérdéseket alaposan megvizsgálom és *a döntést a törvényes rendelkezéseknek megfelelően hozom meg.* A döntés meghozatala előtt

természetesen meghallgatom az érdekelt törvényhatóságok, jelen esetben a főváros vezetőségének véleményét.

Az is természetes, hogy figyelemmel kell lennem a környék közlekedésének érdekeire is. Egyoldaluan nem foghatom fel ezt a kérdést, de mindenesetre *arra törekszem, hogy az ilyen ügyekben közmegelégedésre döntsek.*

Sipőcz polgármester jelentésében egy másik előterjesztést is javasol a kereskedelmi miniszterhez. Kormányintézkedéseket sürget arra vonatkozóan, hogy *az élelmiszer exportnak adjon a kormány tarifakedvezményeket és kezelje a kormány liberálisan az állatforgalmiadót.* A jelentés hangsúlyozza még, mennyire fontos volna, ha a piaci élelmicikkeken kívül eltörölnék a forgalmiadót a többi élelmiszernél, nevezetesen a lisztnél, húsnál és cukornál is. Javasolta továbbá, hogy a közigazgatási bizottság hívja fel a kormányhatóság figyelmét az élelmiszerek forgalombahozatalának egységes élelmiszertörvénnyel és szigorú rendelkezésekkel való egyöntetű szabályozására. *Herrmann* kereskedelmi miniszter, akit ebben az ügyben is megkérdeztünk, ezeket mondotta:

— Ezek olyan nagy horderejű kérdések, hogy *incidentaliter intézkedni, vagy konkrét nyilatkozatokat tenni nem is lehet.* Úgy a vámkérdés, mint a forgalmiadó ügye általános gazdaságpolitikai kérdések,

az elvi szempontoknak a megállapítása az összkormány feladata.

Én a magam részéről, amennyiben ezek a kérdések elém kerülnek, alaposan áttanulmányozom az egész anyagot. Ezidőszerint egyebet nem mondhatok.

Szóvá tettük a kereskedelmi miniszter előtt a fővárosnak azt a kívánságát is, amely az idegenforgalom fellendítésére vonatkozik. *Herrmann* Miksa kereskedelmi miniszter ebben az ügyben a következőket mondotta munkatársunknak:

— Magam is tudatában vagyok annak a ténynek, mennyire fontos, úgy az egész ország, mint a főváros idegenforgalmának fellendítése. Ez nem két különböző dolog, mert hiszen a magyarországi idegenforgalom a főváros idegenforgalmának emelkedését is jelenti. Az idegenforgalom fellendítésének céljait szolgálja az idegenforgalmi tanács, amelynek viszont

az a legfőbb feladata, hogy az idegenforgalom fellendítése érdekében messzemenő programot dolgozzon ki.

Az idegenforgalom fejlesztése természetesen csak úgy képzelhető el, ha megfelelő propagandát fejtünk ki, amire viszont áldozatkészségre van szükség. Most, hogy az 1929—30. évi költségvetést előkészítjük, ennek során

arra törekszem, hogy az idegenforgalmi propaganda fedezetére megfelelő összeget biztosítsak.

Ez a törekvésem előreláthatóan eredményes lesz. Én a magam részéről mindent el fogok követni, hogy az idegenforgalom fellendítésének céljaira a költségvetésben megfelelő összeget biztosítsak.

Folytatják a kikötő-ankétot:
csütörtökre valószinüleg be is fejezik

A *Fővárosi Hirlap* multheti számában jelentettük annak a nagyjelentőségű ankétnek a lefolyását, amely *Maurer* Emil, az állami kikötők kormánybiztosának elnöklete alatt indult meg a kereskedelmi kormány és a főváros között a *kikötő-egyezmény* letárgyalására. Megírtuk azt is, hogy már az ankét első ülésén megfeneklettek a tárgyalások bizonyos területek tulajdonjogának vitatása miatt. Később az ankét vezetői — igen helyesen — úgy döntöttek, hogy a tulajdonjogi kérdést *kikapcsolják* és annak tisztázását a kincstár és a főváros jogi szerveire bízzák, az egyezmény-tervezet további pontjaira nézve pedig *folytatják* a tárgyalást.

A tanácskozás megfeneklése ezek szerint, örvendetesen, csak látszólagos és *pillanatnyi volt.* A múlt héten

már újra összeültek az állam és a főváros képviselői, az ankétet e héten is folytatják és jövő csütörtökre előreláthatóan be is fejezik.

Beavatott helyen érdeklődtünk a kikötő-egyezmény tárgyalásmenetéről és a következő információt kaptuk:

— A tanácskozást a jelzett ingatlanok tulajdonjogi vitájának teljes kikapcsolásával folytatják és a legszebb eredményre van kilátás. Sorra vesszük az egyes pontokat és

kevés kivétellel mindenütt teljes az összhang a főváros és az állam képviselői között.

— A part- és mederterületek tulajdonjogára és az összekötő vágányterületek használatára vonatkozó kérdésekben már tárgyal a kincstári jogügyi igazgatóság és a székesfővárosi tiszti ügyészség. Ennek befejezése után mindegyik faktor külön fogja előterjeszteni a maga jogi álláspontját, de

az sem lehetetlen, hogy sikerül olyan plattformot találniok, amelynek alapján közös előterjesztést és szakvéleményt nyújtanak be.

— A kikötő-egyezmény további pontjainak letárgyalásával előreláthatóan *jövő csütörtökön végez az ankét,* azután kerül újra sorra a tulajdonjog kérdése. Az eddigi eredményekből következtetve minden remény megvan arra, hogy az ankét teljes sikerrel fejeződik be. A fontos ügy szeretete vezeti az összes tényezőket. Teljes megértés tapasztalható mindkét oldalról s mindenek felett az, hogy a kikötők beláthatatlan és egyelőre lemérhetetlen fontosságától mind az állam, mind a főváros illetékes tényezői a legteljesebb mértékben át vannak hatva.

Az ankét befejezése után — értesülésünk szerint — nyomban összehívják — végre — *a kikötőbizottságot,* s *Lobmayer* Jenő tanácsnok beszámol a tanácskozások eredményéről, majd a közgazdasági bizottság, az egyéb tényezők és a közgyűlés elé kerül a kikötő-egyezmény, mielőtt a végleges akceptálás és aláírás megtörténnék.

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

REMINGTON

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.
18 havi részletfizetésre is kapható.
Felhívásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken
Remington Irógép Rt.
Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.
Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

PARKETTA
szállítása, mindennemű padozat készítése és javítása.
FRIED és BENEDEK
parkettgyár és gőzfürész
Budapest, VII., Rákóczi-út 82.
Telefon: József 133—43 és József 134—17.

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi-utca 25. Telefon: J. 380-30

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képíró ucca 3 sz. TELEFON:
Fióküzlet: IX. ker. Tompa ucca 30 szám A. 847-73

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

KISS BÉLA ÉS TÁRSA
KERTÉPITŐ ÉS KERESKEDELMI KERTÉSZETI TELEPEK
II., Pasaréti-ut 77 — II., Hidegkuti-ut 3
Telefon: Aut. 644-02.

KNUTH K. mérnök és gyáros
Budapest, VII., Garay ucca 10. sz.
Telefon: József 510-75
Vízvezeték Központi fűtés

Telefon: J. 448—08.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépítési munkálatokat

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPEST, VII., ŐRNAGY UCCA 4. SZ.

Háromszor annyi polgár viseli a közművek költségét más nagy városokban, mint Budapesten

Dorner Gyula miniszteri tanácsos előadása a Polgári Egység Klubjában „A város-fejlesztés irányairól"

A *Fővárosi Hirlapban* már többször megemlékeztünk a *Polgári Egység Klubjában* nemrég meghonosított társas összejövetelek és várospolitikai előadások egyre fokozódó népszerűségéről. Az *Egységes Községi Polgári Párt* vezetőinek, reprezentativ politikusoknak és kiváló szakembereknek előadásai, politikai és gazdasági felvilágosításai a polgárság egyre szélesebb rétegeit vonzzák az Akadémia uccai klubhelyiségbe, amelyet a hétfő esti vacsorák, szerda és pénteki konferenciák vendégei zsúfolásig megtöltenek.

A rohamosan virágzó népszerűség jegyében zajlott le március 8-án, pénteken este *Dorner* Gyula miniszteri tanácsos előadása *„A városfejlesztés irányai"*-ról, amelyet megkülönböztetett figyelemmel hallgatott végig a nagyszámban egybegyűlt előkelő közönség.

Az előadó bevezetésül röviden ismertette a városok fejlődésének megindulását, *különös tekintettel Budapest fejlődésére*. A városfejlesztés

irányítói az egészségi, közlekedési, szépészeti és pénzügyi tekintetek,

amelyeknek összeegyeztetése a városfejlesztés irányítójára *gyakran igen nagy feladatokat ró*. Összehasonlította a kontinens nagy városainak, *Párisnak, Berlinnek, Londonnak, Bécsnek* és *Budapestnek* területi és lakottsági viszonyait és ezekből megállapította, hogy

Budapest a kontinens milliós nagy városainak legritkábban lakott városa.

Ebből a tényből azt a konzekvenciát vonta le, hogy minden eszközzel oda kell a város vezetőségének törekedni, hogy *ez a helyzet megváltozzék s*

Budapest lakosságának sűrűsége a többi nagyváros normális lakottsági sűrűségéhez közelebb jusson.

Ennek megokolásául megemlíti, hogy a kontinens többi nagy városában *a közművek költségeit kétszer-háromszor annyi polgár viseli, mint Budapesten*, ennélfogva

Budapesten a polgárokat a közművek költségei folytán rendkívüli nagy terhek sújtják.

A családiház és villa a gazdag város jómódu lakosságának ideális építkezési módja, azért minden városban, ahol az anyagi eszközök korlátoltak, *törekedni kell, hogy a lakosság túlnyomó része olcsóbban, vagyis nagyobb ház egységekben találjon lakást*. A budapesti viszonyok között tehát

nem szabad mesterséges eszközökkel a lakosságot a város külső területeire terelni,

hanem igenis, *mesterséges eszközökkel is a város belső területének intenzivebb beépítése kívánatos*. Éppen ezért Budapest főváros tanácsának a részleges adómentességre vonatkozó kormányelőterjesztését városfejlesztési szempontból *megokoltnak és helyesnek tartja*.

A városfejlesztésnek egyik legfontosabb eleme és eszköze *a közlekedés*. Budapesten már

szinte szállóigévé lett a közlekedés csődje

és sokan szeretik a helyzetet oly sötéten festeni, mintha abból egyedül a gyorsvasút (földalatti vasút) nyújthatna kibontakozást. *Dorner* Gyula ezt a felfogást *nem tartja helyesnek* s megállapítja, hogy

a mai közlekedési eszközöknek is még igen tág fejlesztési lehetőségei vannak,

amelyek a közlekedési helyzetet *tűrhetővé tehetnék*. A közlekedésnek legnagyobb akadálya az, hogy a *Budapest beépített területét 9 km. hosszúságban elválasztó Duna vonalon az átkelés a ma rendelkezésre álló négy hídon, csak 3 és fél kilométer hosszúságban lehetséges*. Ennélfogva

a 9 km. hosszú vonalnak keresztező forgalma erre az aránylag rövid, 3½ km.-es Dunaszakaszra torlódik össze.

Ezen a nehéz helyzeten az óbudai, a Boráros téri és esetleg még az összekötő vasúti hídnak közúti közlekedésre való berendezése igen nagy javulást eredményezhetne.

A gyorsvasúttal minden esetre *állandóan foglalkozni kell* és annak pénzügyi terheit és lehetőségeit a legkomolyabban kell mérlegelni. Külföldi példák mutatják azonban, hogy a gyorsvasút tervezésénél a legnagyobb óvatosság szükséges és az ennek következményeképen fellépő pénzügyi terheket csak megfelelő városszabályozási tevékenységgel lehet lényegesen enyhíteni. Idézi Bécs város főmérnökének azt a megállapítását, hogy akinek van bátorsága kellő időben háztömböket áttörni, uccákat szélesíteni, az új utakat kellő szélességgel méretezni, az *nagyban enyhítheti a gyorsvasutak létesítésével járó terheket*, mert

a városrendezőnek nemcsak az a feladata, hogy a nehézségeket legyőzze, hanem azokat megelőzze.

A városrendezési tervről, — mint a fejlesztés egyik legfontosabb eszközéről szólva — arra a következtetésre jut, hogy a városrendezési terv *nem lehet merev rendszer*, hanem annak *a város életéhez kell alkalmazkodnia*. A városrendezés főelvei és irányai bizonyos időre, például 50 évre mindenesetre előre megállapíthatók, azonban

a részletes kidolgozásnak mindig figyelembe kell venni a város természetes fejlődését.

A városrendezési terv legelső feltétele *a pályaudvarok kérdésének tisztázása*, aminek végleges megoldása nélkül jól átgondolt városrendezési tervet *alig lehet elképzelni*. Budapest városrendezési terveinek elkészítésekor egy különleges — sok más városnál nem létező — szempont,

a fürdőváros szempontja.

Egy város, vagy egy városrész (a mi esetünkben *a budai oldal*) nem lehet fürdővárossá pusztán fürdők létesítése által, hanem

az egész városnak olyan rendezést kell adnunk, amely sajátságos külsejével a fürdővendégek kényelmét, egészségi érdekét és jóléti érdekeit szolgálja.

— Érzem, — fejezte be nagy tetszéssel fogadott előadását *Dorner* Gyula — hogy csak a legkimagaslóbb csúcsokat érintettem, de bízom abban, hogy a hallgatóságban olyan gondolatokat ébresztettem, amelyek *megalapozzák a jövő Nagymagyarország fényes nagy Budapestjét*.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa — utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ejánlati feltételekre — nyilvános versenytárgyalást hirdet a X. ker., Kerepesi úti Ferenc József lovassági laktanyában szükséges udvarvilágítás villanyszerelési munkáira.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai munkanemenként 1.60 P-ért kaphatók 1929. évi március hó 11-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em., 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető a tanácsi II. ügyosztályban a Központi városháza, III. em. 328. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi március hó 26-án (kedden) d. e. fél 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi március hó 5-én.

A székesfőváros tanácsa.

FARKAS LAJOS MÉRNÖK Telefon: J. 396-78
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Budapest VII, Kolumbus u. 41

SÜSS és TÁRSA
elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár
BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183
Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt. KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár.
Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehérített lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

„PRÄCISIOS"
elektrotechnikai és tudományos műszer laboratorium
Budapest, IX. ker. Mester-utca 22.

DIÓSY JÁNOS BUDAPEST, VII., Rákóczi-út 24. TELEFON: JÓZSEF 420-55
rézárukereskedő

BUBIK LÁSZLÓ CSAVAR ÉS VASÁRUGYÁR
készít mindenféle vas- vagy fémárút tömegben vagy egyenként
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 26.

GAUGUSCH JÁNOS
ÉPÜLETLAKATOS-MESTER
BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

Vasszerkezeti- és lakatosárugyár
Farkas és Társa R.-T. Telefon: L. 908-62
Budapest, VI. ker., Lehel ucca 8.

»VULKÁN«
GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 66.
Telefon: Lipót 906-02.
SZERSZÁMGÉPEK
fém- és famegmunkálására
Körlőművek (Transmissió) Vasörtvények, Marási (Fräser) munkák

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva
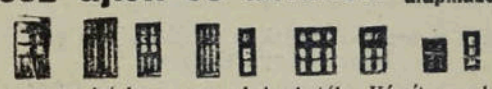
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók Készít azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben Malomsoky József asztalosárugyár rt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

LIPNER ÉS TAUSZ épület- és keményfakereskedők
Iroda: VIII, Szeszgyár-u. 8. Tel: J. 310-23 és 394-24. BUDAPEST Főraktár: VII, Thököly ut 145

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Vig ucca 24. — Telefon: József 385—52.

SZAVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. szám
Telefon: József 416—07

CSIMÁR KÁROLY ÉPÍTŐMESTER
TERVEZŐ ÉS VÁLLALATI IRODÁJA
Alapítva 1904 Budapest, I., Böszörményút 18 Telefon Aut. 510-86

V
BUDAPEST,
VI., HORN EDE UCCA 5.
TELEFON:
L. 994-51
L. 985-83

SZENTGÁLI ANTAL ÉS LANGEN KÁROLY
Központi iroda: VI., Berlini-tér 5. Telefon: L. 913-87.
okl. mérnökök, építési vállalkozók
Anyagtelep: V., Wahrmann-u. és Ujpesti rakpart sarkán. Telefon: J. 515—36.

Száz új autóbusz megrendelésére megtörtént az intézkedés

Kozma Jenő kijelenti, hogy Wekerle pénzügyminiszter a házadómentességi ankéten teljes mértékben honorálta a közgyűlési pártok egységes állásfoglalását

Kozma Jenő dr., az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, akivel az aktuális városgazdasági kérdésekről beszélgettünk, a *Wekerle* pénzügyminiszter által megtartott házadómentességi ankétről a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A pénzügyminiszter úr rendkívül konciliáns volt a mi felfogásunk iránt. Teljes mértékben honorálta a közgyűlési pártok egységes állásfoglalását, mely arra irányult, hogy *a házadómentesség általános jellegű legyen.* A pénzügyminiszter úr a mi álláspontunk meghallgatása után

úgy döntött, hogy generális házadómentességet fog kodifikálni és ezzel valóban olyan elhatározásra jutott, amelynek rendkívül előnyös következményei lesznek.

Már a kora tavasszal nagymértékű építkezés megindulása várható a házadómentességi törvényjavaslat tető alá hozatalának eredményeként, ami viszont a munkanélküliség nagymértékű csökkenését is eredményezni fogja.

Kozma Jenő a beszélgetés további során a *közlekedési* problémák jelentőségére hívta fel a figyelmet. A következőket mondotta:

— Elsősorban a főváros érdeke, hogy közlekedésünket világvárosi nívóra emeljük. Ebben a tekintetben *elsősorban az autóbuszüzem fejlesztését kell sürgetnünk.* A még tavalyelőtt megrendelt száz új autóbuszt most már fokozatosan, turnusokban szállítják a vállalkozók, úgy hogy

a tavaszi hónapokban egymásután újabb és újabb autóbuszrelációk lesznek üzembe helyezhetők.

A magam részéről szükségesnek tartom, hogy az új autóbuszkocsik forgalombahelyezésével kapcsolatosan *revizió alá vegyük az egész autóbusz-menetrendet* és mindenütt kiküszöböljük azokat a hibákat, amelyeket a téli forgalom idején tapasztaltunk. Igy például elsősorban az 5. számú vonalra hívom fel az illetékesek figyelmét. Ezt a Julia utig kell meghosszabbítani. A Hűvösvölgyből és Zugligetből jövő közönség kevés villamoskocsival rendelkezik, tehát autóbuszokkal kell a közönség segítségére sietni. A Julia úton kell az 5. kocsi végállomását létesíteni s minthogy a Vörösmarty téren az 5. számú kocsinak kapcsolata van a 12. relációval, lehetővé válik, hogy a Zugligetből és Hűvösvölgyből a Városligetig lehessen közlekedni. De *nem állhatunk meg a száz új kocsinál.* További

nagyarányú beruházásokra van szükség és közölhetem, hogy már megtörtént az intézkedés további száz új autóbuszkocsi megrendelésére vonatkozóan.

— Felmerül természetesen az a kérdés is, *nem kellene-e a főváros közlekedési vállalatait egyesíteni.* Nekem egyelőre az a véleményem, hogy az egyesítés kérdésében még nem kell dönteni, *meg kell várni, amíg az autóbuszüzem kifejlődik* és előnyös konkurrenciát csinál a többi közlekedési vállalatnak. Egészséges haladás ugyanis csak konkurrencia alapján történhetik.

— Ezzel kapcsolatos a Békeffy-féle szerződés ügye is. Ez a szerződés a legközelebbi időben lejár. A fővárosnak tehát döntenie kell, hogy mi történjék. A felszabaduló kocsik ügyében ezzel a vállalattal olyan megállapodást kell létesíteni, mely a fővárosra nézve kedvező feltételeket állapít meg. Ha sikerül kedvező feltételeket létesíteni, akkor *a Békeffy-féle vállalattal meg kell hosszabbítani a szerződést.*

Szóvátettük a *Vásárpénztárral* kapcsolatos problémák elintézésének elhúzódását is, amire *Kozma* Jenő ezeket jegyezte meg:

— A *Vásárpénztár* ügyének végleges likvidálása azért késik, mert *Sipőcz* Jenő polgármester az utóbbi időben gyengélkedett. Magam is azt tartom, hogy

sürgősen el kell intézni minden, a Vásárpénztárral kapcsolatos kérdést.

Elsősorban a tétényi sertéshízlaló ügye vár elintézésre, de hátra van még a személyi kérdések megoldása is. Az adonyi bérlet ügye sines még végleg rendezve. Itt ugyanis meg kell várnunk, míg kitavaszodik, mert az adonyi bérlet státuszát télen a nagy hó miatt lehetetlenség volt pontosan megállapítani.

Szóba került *a fedett uszoda* ügye is, amire vonatkozóan *Kozma* Jenő a következő egyéni felfogásának adott kifejezést:

— Én ezt úgy képzelem el, hogy

a fedett uszodát a Király-fürdővel kapcsolatosan kellene létesíteni.

Egy átépítésre váró fürdő van a város szívében, tehát elsősorban erre kellett gondolnom. *Ezt az elhanyagolt budai városrészt a fedett uszoda ott való elhelyezésével nagyszerűen ki lehetne fejleszteni.* Egyébként úgy tudom, hogy erről a kérdésről még lehet beszélni, tehát van mód arra, hogy a közeljövőben állást foglaljunk a fedett uszoda kérdésében.

Monumentális emlékművel jelölik meg Vörösmarty Mihály jeltelen sírját

Kevesen tudják Budapesten, hogy a magyar líra örökké lobogó, ragyogó fáklyája,

Vörösmarty Mihály, a Kerepesi-temető egyik eldugott helyén, valamelyik halottakkal sűrűn beültetett oldal-parcellában, úgyszólván jeltelen polgári sírban pihen.

A jelentéktelen, szegényes és dísztelen vörösmárványoszlop esőmosta kopott lapján alig lehet kibetűzni a felírást:

„Itt nyugszik
Vörösmarty Mihál"

De nemcsak a magyar hősi éposz nagymestere pihen legtöbb ember előtt ismeretlenül, hanem a *Vörösmarty* család többi tagjai is szétszórtan, jeltelenül pihennek.

A főváros művészeti és kulturális ügyosztályáé az érdem, hogy változtatni kíván ezen az állapoton; segíteni és méltatlan sírjából kiemelve illő piedesztálra akarja helyezni a „Hazádnak rendületlenül" költőjének porait.

Az egész nemzeti közvéleményt érintő nagyszerű elgondolásról a *Fővárosi Hirlap* munkatársa illetékes helyen a következő információt kapta:

— A főváros legközelebbi feladatának tekinti *Vörösmarty* Mihály méltó síremlékének emelését is. Nem maradhat így, hogy Vörösmarty legtöbb ember előtt ismeretlenül egyik oldal kriptába beszorítva pihenjen.

— Az az elgondolás, hogy a főváros

ezzel a misszióval egy külön albizottságot küld ki,

mert nemcsak a síremlék elkészítése a feladat, hanem a hamvak áthelyezése és *a család valamennyi elhalt tagjainak összegyűjtése és közös sírba temetése is.*

— A főváros a *Tudományos Akadémiával közösen,* minden köteles kegyelet mellett óhajtja elintézni ezt a kérdést. Közös bizottságot alakít, hogy kijelölje a sír helyét és a majdani pályázatra beérkező művek közül válasszon. Egyelőre

részletek nincsenek.

Csak az tény, hogy *Vörösmarty* Mihály síremléke

különleges, nagyobb arányú munka lesz,

amelyre az idei költségvetésben *rendelkezésre álló pénzből nem futja.* Reméljük, hogy

a Vörösmarthy-síremlék ügye rövidesen a komoly tárgyalások stádiumába jut

és hamarosan megvalósul, s ezzel nemcsak régi tartozást ró le, régi mulasztást pótol a főváros, hanem *új búcsújáró helyet állít a nemzet számára.*

Németh Vilmos
építési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapíttatott: 1895. A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

APOR ÉS SZŰCS Fémek és műszaki anyagok vállalata
Budapest V, Váci-út 10 Telefon: 277-18, 277-22

SOLTY LÁSZLÓ KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—31.

Telefon: Automata 836—28.
MAYER LAJOS
tetőfedőmester, tetőzetek jókarbantartási vállalata
VI. ker., Ferenc József-rakpart 18. sz.

LENDVAI FERENC
SZOBADISZITŐ, FESTŐ ÉS MÁZOLÓMESTER
BUDAPEST, NEFELEJTS-U. 50

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: Dunmész.
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemű kőfaragó-munkát

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI Wesselényi u. 30

Telefon: József 464-57
KOVÁCS OSZKÁR
Telefon: József 464-57
BADOGOS-MESTER. ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE.
BUDAPEST, IX., GYEP UCCA 56. SZÁM.

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Lánegyár Vasöntőde
Telefon L 905-74, 905-75 BUDAPEST, V., Váczi út 48 Alap. 1867.

Rosner Ármin Telefon: J. 310-28
kőfaragó anyagok és kellékek szaküzlete
Budapest VIII, Fiumei-út 12/a

HUTTERER ÉS KOSA
épület- és díszműbádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Budapest, IV., Magyar ucca 42—44
Telefon: Automata 854-08

DANUBIA
MŰSZAKI VÁLLALAT
IX., Csoni ucca 3. Telefon: J. 340-82 J. 322-79
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac valamint makadamutaknak átitató eljárásu és felületi kezelése. — Utak porment esítése egyidejü konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen kompozicióval

VOZÁRI PÁL okl. gépészmérnök
Budapest VIII, Hunyadi u. 37. Tel.: J. 373-34
VÁLLAL: Villamosvilágitási, erőátviteli és gyengeáramú berendezéseket. Községek, gazdaságok és épületek erőátviteli és világitási berendezések tervezését és készitését. Dynamók és motorok javitását, tekercselését. Gép- és épületlakatos munkákat.

AGYAGCSÖVEK
és csatornázási cikkek
HUBERT ÉS TÁRSA R. T.
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4.
Telefon: Automata 22—67.

DR. SZÉKELY HUGÓ
OKL. MÉRNÖK VASBETON TERVEZŐ IRODÁJA
BUDAPEST, VII. ALSÓERDŐSOR U. 8
TELEFON: JÓZSEF 351—21.

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
TELEFON: Automata 219—69. szám
a legjutányosabb áron szállitunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpacca, valamint alpacca ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
Árjegyzéket díjmentesen küldünk
12 havi részletre
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Bálvány u. 16.
Pontos cimre kérjük ügyelni.

Megvalósul a 3—6 évesek árvaháza és az átmeneti leány-otthon

A főváros szociálpolitikai ügyosztálya már két év előtt nagyszabású szociálpolitikai programot dolgozott ki, amelynek az volt a célja, hogy a társadalom kezéből lassankint a hatóság vegye át a jótékonysági akciók organizációját, irányítását és hogy lehetőleg a társadalom minden ágára kiterjedjen a hatósági gondoskodás. Ez a terv már tavaly a megvalósulás stádiumába jutott, *az idén pedig erőteljes fejlődésnek indul.*

Liber Endre tanácsnoknál

érdeklődtünk a közeli szociálpolitikai tervek iránt is, amelyek közül az

átmeneti leányotthon és a három—hat éves gyermekek árvaháza

vannak legközelebb a megvalósuláshoz.

— Tudomást szereztünk arról, — mondotta *Liber* tanácsnok, — hogy a közelmultban a népjóléti tárca tulajdonába ment át a *Hüvösvölgyben* és a *fejérmegyei Bicskén* egy-egy nagyobb ingatlan. Az ügyosztály a polgármestertől kapott felhatalmazás alapján *felkérte a népjóléti minisztert*, hogy e két ingatlanát több, régóta tervezett és nagyon hiányzó humanitárius intézmény megvalósítására *engedje át.* Közöltük a népjóléti miniszter úrral, hogy

ezeken az ingatlanokon akarnánk létesíteni a régóta nélkülözött átmeneti leányotthont és a három—hat éves gyermekek árvaházát.

Ma egyik sincs még Budapesten. Terveinket a *Kormányzóné Ofőméltósága is a legmelegebben támogatta* és a népjóléti miniszter úr is a legnagyobb megértéssel fogadta. A napokban leiratban is értesítette a fővárost arról, hogy

a két ingatlant évi 20 pengő uri-jog fizetése ellenében a kért célra 30 évre átadja a fővárosnak.

— A két ingatlan területén akarjuk elhelyezni elsősorban az *átmeneti leányotthont*, amit a *Kormányzóné* is óhajtott és sürgetett. Itt,

a hüvösvölgyi ingatlanon lenne a három—hat évesek árvaháza is.

Ez az árvaház-típus ma teljesen hiányzik és épen azoknak a gyermekeknek elhelyezésére nincs meg a mód, *akik leginkább sínylik a szülői gondozás hiányát.* Körülbelül

tizenöt éves program ez az árvaház, amely most megvalósul.

A három—hat évesek árvaházának szükségességét egyébként a törvényhatóság is teljesen átérezte, amikor az idei költségvetésben e célra, az előkészületekre *200.000 pengőt szavazott meg.* Ebben az intézetben 100—200 kisgyermeket helyeznénk el. A bicskei ingatlanon

egy anya- és csecsemőotthont is szeretnénk létesíteni.

Ezek a bicskei intézetek is természetesen egész éven át nyitva lennének. Az ügyosztály rendes programja keretében egyébként,

a tavalyi nyolc mellé további három új anya- és csecsemővédő intézetet, bölcsődét és napközi otthont fogunk létesíteni.

— Egy véletlen körülmény folytán

alkalom kínálkozik a már régen szűk Erzsébet leányárvaház kibővítésére.

— A Villányi úti *Notre Dame de Sion* apácarend székháza a jövő szeptemberben felszabadul, mert a nővérek a Sashegyen építtettek új templomot és klastromot. *A Villányi úti 4000 négyszögöles ingatlant most eladásra ajánlották fel a fővárosnak.* A telek nagysága és értéke teljesen azonos az *Erzsébet* leányárvaház régi telkével, de épületei sokkal nagyobbak, tágasabbak és modernebbek. Kint jártunk a helyszínen és

megállapítottuk, hogy az építmények egy modern árvaház céljára tökéletesen alkalmasak lennének,

s ennél a megoldásnál elesne a kibővítés sürgős szüksége is, mert az új intézet befogadó képessége *lényegesen nagyobb lenne.* A főváros szempontjából az ajánlat igen megszívlelendő, mert

a Villányi uti ingatlant kedvező feltételekkel át lehetne venni,

míg az Erzsébet leányárvaház értékes telke *a főváros rendelkezésére állana egyéb célra, vagy értékesítésre.*

— Mindezekkel a tervekkel legközelebb foglalkoznak a bizottságok és én *mindegyiket legnagyobb szeretettel ajánlom a törvényhatósági bizottság figyelmébe.*

A főváros szociálpolitikai apparátusa már évek óta gyönyörű fejlődést mutat és csak örülhetünk, ha ezeknek az új terveknek megvalósulásával *még inkább tökéletesedik az egyre szükségesebb és nélkülözhetetlenebb hatósági szociálpolitikai gondoskodás.*

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a III. ker. Bécsi úti kislakásos telepen szükséges 70 drb. egysütős csikótűzhely szállítására.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai 0.80 pengőért kaphatók 1929. évi március hó 14-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának, IV., Központi városháza, III. em., 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Frischfeld Ede műszaki tanácsosnál, a Központi városháza, III. em. 328/b. ajtó alatti hivatalos helyiségében.

Az ajánlatok 1929. évi április hó 2-án (kedden) d. e. fél 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi március hó 11.

A székesfőváros tanácsa.

A SZÉKESFŐVÁROSI KÖZMŰNKÁK TANÁCSA rendeletének megfelelően
FÜSTMENTES a tüzelés NAGY SZÉN-MEGTAKARÍTÁSSAL

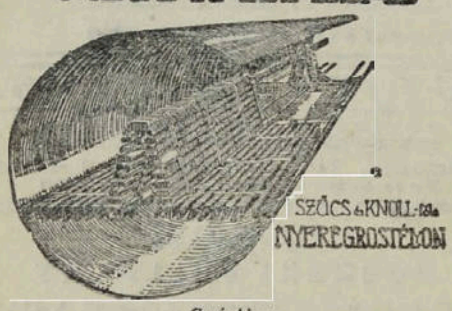

Gyártja:
RÓCK ISTVÁN ÉS ELSŐ BRÜNNI GÉPGYÁR RT.
I., BUDAFOKI-UT 70.
Egyéb gyártmányok:
Gőzgépek, gőzkazánok, téglagyári, jéggyári berendezések, olaj- és borsajtók.
Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk.

A
BUDAPESTI HIRLAP
minden előfizetője INGYEN kapja a
KINCSES KALENDÁRIUMOT
és a Budapesti Hirlap minden vasárnap megjelenő, páratlan érdekességű 36 oldalas
KÉPES MELLÉKLETÉT
Kérjen mutatványszámot! Bárkinek szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, VIII, József-körút 5

Aszfalt-útépítő, szigetelő és tetőfedővállalat
Korek G. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 449-21.

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29.
(RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Retter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

Helmich Dezső
elektrotechnikai- és rádióüzeme
Budapest VI, Csángó ucca 6/b.
Telefon: L. 992-83 Telefon: L. 992-83

MATYÁSSY ANTAL ÉS FIA
mázoló és festő-mester
BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 3[illegible]

LICHTMANN ADOLF
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK VÁLLALATA
Tervez és készít: Vízvezetéket, csatornázást, épület és mindennemű bádogos munkát
BUDAPEST, V, SOLYOM U. 20
T.: Aut. 297-56

FISCHER HENRIK
épületfakereskedő
Telefon: J. [illegible]
Budapest, III. kor., Szent Endrei-út 8189.

MARINKA IMRE
ÁCSMESTER
Budapest, VII. Czobor-utca 63. sz.

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhívó: J. 305-13

JANCSURÁK GUSZTÁV
rézműves-mester
Budapest, IX., Ferenc-ucca 39.
Telefon: József 308—47.

Lizsinszky Rezső kárpitos és díszítő
Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhívó Aut. 510-54

PORTÁLOK
belső üzletberendezések
speciá is készítője saját és adott tervek szerint
REICH ARNOLD
géperőre berendezett asztalos üzeme
Budapest, VII. Dob u 37 Tel J. 379—13.

Aziparosok legolcsóbb beszerzési forrása
az
Iparosok Orsz. Közp. Szövetkezete
Központja: Budapest V, Nádor ucca 22. III. emelet
Bőrosztálya: VII, Klauzál tér 5. Telefon: J. 428-77
Háziipari oszt.: IV, Kecskeméti u. 13. Tel.: J. 448-30
Textiloszt.: IV, Kecskeméti u. 13. Telefon: J. 425-95

A legtökéletesebben s legjutányosabban beszerezhető házagmentes padozatburkoló a
LINOLEUM
Uj építkezéseknél, mindennemű átalakításoknál ajánlattal díjmentesen szolgál
ELSINGER M. J. ÉS FIAI
Budapest, V. ker., Báthory ucca 6.
Uj telefonszám: Teréz 232—58

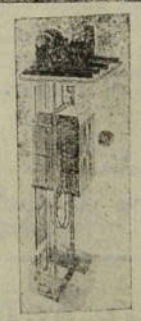

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

Hirsch László
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I., BUDAFOKI-ÚT 22
TELEFON: JÓZSEF 321—17

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRUT 58.
Telefon: Automata 604-48.

Éber Antal közgazdasági elméletei

Osztalékmentalitás a városházán — Elméletekkel nyomort enyhíteni nem lehet

Éber Antal a főváros közgyűlési termében az élő tilalomfa szerepét erőlteti magára. A községi életben való pártonkívüliség konzekvenciáját akként vonja le, hogy *semmit sem akar, amit mindenki akar és mindig olyat akar, amit senki más nem akar.* E „splendid isolation„-ra való törekvése azután néha egészen fonák szituációkba sodorja a magyar gazdasági életnek ezt az igen értékes, vezetésre valóban hivatott egyéniségét. Ez történt meg *Éberrel* a főváros legutóbbi közgyűlésén is, amikor valamennyi párt közös egyetértéssel egy negyedmillió pengőt szavazott meg a *munkanélküliek segítésére.* Mindenki elismerte e segélyakció szükségességét és helyességét, a közgyűlési pártok nevében egymásután hozzájárultak a szónokok az erre vonatkozó javaslathoz, de akkor

felemelkedett Éber Antal és kétségtelenül érdekes, elméleti megállapításokkal ékes beszédben tiltakozott a segélyezés e módja ellen.

Azért tagadja meg a hozzájárulást ehhez a segélyezési javaslathoz, mert *„a közgazdasági igazságok alapján áll".* Ezek pedig azt tanítják, hogy *„a fejlődés útjára csak a termelés vezet",* a termeléshez *tőke* kell, tőke pedig „csak *takarékosság* útján jöhet létre". Dixit, et salvavit animan suam!

Szerencsére a közgyűlés *Éber* Antal közgazdasági tanaival szemben érzett minden respektusának a rendkívüli munkanélküli segélyt pártkülönbség nélkül és egyhangulag elfogadta. Nyilván úgy vélekedett, hogy *addig is,* amíg a termelés megfelelő magaslatra emelkedik, addig is, amíg az ehhez szükséges tőke takarékosság útján valamikor, egyszer, a távoli jövőben meglesz: a főváros sok tízezerre rugó kereset- és munkanélkülijének *nyomorát enyhíteni kell.* A didergőkön és éhezőkön segíteni kell, mert a nyomor pusztít, a hideg öl, az éhség nem okoskodik. Szép dolog a termelés, jó dolog a takarékosság, de *nincs az a koplalóművész, aki a nyomort élve kibírná,* amíg az Éber Antal közgazdasági tanai valóra válnak! A munkanélküliek megmentése, szenvedéseik enyhítése sürgős szükségesség, amelyet az emberies érzésű város el nem ódázhat közgazdasági elméletekre való hivatkozással.

Ámde *Éber* Antal nem az az ember, akit az egyhangú vótum meg tudna ingatni abban a meggyőződésében, hogy *csak neki van igaza.* Már 24 órával nem túlságosan rokonszenves közgyűlési szereplése után tollat ragad és egy igen tanulságos cikkével síkra száll *a lakásépítés veszedelmei* ellen. Körülbelül városházi beszédével egybehangzó érveket sorakoztat fel arra nézve, hogy

a lakásépítés nem hasznos beruházás

és számszerű adatokkal vállalkozik annak a körnek a négyszögesítésére, hogy *a fővárosban egyáltalán nincsen lakásinség.* (?) Ezt akként akarja igazolni, hogy Budapesten a saját maga adatai szerint 1927—28. évek folyamán az évi szobaprodukció sokkal nagyobb volt az 1890—1900. éviek legnagyobb lakásprodukciójának év átlagánál. De már az összehasonlítási alap is nagyon gyanús, mivel a régi *10 esztendei periódus évi átlagát* veti egybe a jelenlegi *két évi átlaggal,* holott köztudomású, hogy 1890-től 1900-ig Budapesten igen erős lakásépítkezés *csak* a milleniumi kiállítást megelőző három és az azt követő egy esztendőben volt, vagyis 1893—1897-ig, az évtized hat évében azonban nem. *Ennek a négy esztendei átlagnak* az évi lakástermelését tessék az összehasonlítás alapjául venni. Hiszen 1897-ben már kiütött a lakáskrach és innen kezdve körülbelül az 1900-as évek első két-három esztendejéig az építkezés csak igen kis arányokban folyt, hogy azután 1904—1906-ig ismét erősen fellendüljön. Ha *Éber* Antal 10 éves átlagokat számít *a régebbi időkre,* úgy tessék *ugyanilyen átlagot* venni a *jelenlegi* lakásépítkezés számszerű megállapítására is. (1918—1928!) Mert a legprimitívebb elméleti tétel a statisztikában is, hogy csak *egynemű tényezőket lehet összehasonlítani.*

De az összehasonlítási alapok e különbözőségétől eltekintve azért sem vághat teljesen *Éber* Antal számítása, mert a háború és forradalmak összeomlása óta

a főváros lakóssága a menekültek nagymérvű beözönlése következtében jóval nagyobb mértékben szaporodott,

mint bármikor a békében. És, ha *Éber* Antal e ténnyel szemben a *szobasűrűség* adatait viszi harcba azzal, hogy 1910-ben a szobasűrűség még 2.60, 1928-ban pedig csak 1.60 volt, és ezzel a lakásviszonyok megjavulását vitatja: úgy elfelejti, hogy a szobasűrűségben igen

nagy szerep jut a lakásépítés kvantitativ megoszlásának,

annak tudniillik, hogy a lakásprodukcióból *mennyi a kislakás és mennyi a nagyobb új lakás?* Az utóbbi esztendők építkezése során a magántőke által végzett építkezésekben a *nagy lakások* aránylag sokkal nagyobb mértékben szerepelnek. Ennek megfelelően három-négy-öt szobás üres lakás meglehetős nagy számban van is, míg kisebb lakásokban abszolute nincs kínálat. A *szobasűrűséget* a nagyszámú nagyobb lakás egyenként kevesebb lakója *számszerűleg rendkívül nagy módon befolyásolja* és azért az összes szobaszám egybevetése a lakósság összámával egyáltalán nem szolgálhat alapul a nagy tömegek lakásviszonyainak megítélésére. Méltóztassék csak számítást végezni arra nézve, hogy *az egy- és kétszobás lakásokban tényleg lakó lakosság a szobasűrűségnek milyen arányszámát fogja szolgáltatni.* De még, ha tény is volna, hogy a nyers szobasűrűségi arányszám *Éber* szerint bekövetkezett megjavulása a budapesti lakásviszonyok javulását mutatja a béke éveihez viszonyítva, — aminek a köztudomás, az üres kislakások teljes hiánya és a tömeglakások nagy száma ellene mond — még *ezzel sem bizonyította volna* be Éber Antal, hogy a *fővárosban lakásépítkezésre most már szükség nincsen.*

A bankvezérnek azzal a felfogásával, hogy munkaalkalmak teremtése *építkezés* útján közgazdasági szempontból káros és veszedelmes, mert *„a lakásépítés nem hasznos beruházás",* valami különösebben nem kell vitába szállani. Itt nála egy dogmaszerű hittétellel állunk szemben, amelyet közgazdasági érvekkel sem megdönteni, sem megerősíteni nem igen lehet. Az alapfelfogás kiegyenlíthetetlen különbözősége dolgozik e kérdés körül még a legkiválóbb szakemberek koponyájában is. De semmiesetre ne higyje *Éber* Antal, hogy akár

a közgazdasági tudomány, akár a prakszis, olyan axiómaszerű biztonsággal igazolná azt a tételét, hogy hasznos csak az a beruházás, amely „termelési eszközöket" produkál.

Ő például a jobb lakást a beruházás szempontjából „nagyobb fogyasztásnak" tekinti, amely azért mellőzendő, mert *nem szaporítja a termelési eszközöket.* De ugyanilyen joggal mellőzni kellene *a kórházak létesítését, az iskolák építését,* mert hiszen ezek egyike sem szaporítja a termelési eszközöket.

Az ilyen felfogás talán megállhat magángazdasági vonatkozásokban, mondjuk egy részvénybank üzleti kihelyezései szempontjából. De, hogy *nem lehet helyes az államra vagy egyéb közületre nézve, egy percig sem kétséges.* Mert eltekintve a lakás, kórház, iskolaépítkezés által a gazdasági forgalomban megindúló nagyobb és gyorsabb pénzkeringéstől, az általuk teremtett kereseti és munkaalkalmaktól: az *elért hatás is önmagában termelésfejlesztő.* A jobban lakó proletármunkás egészsége, jobb munkakedve és képessége nagyobb és tehát *munkateljesítménye* is eredményesebb. A *közegészségügy* kórházak útján való ápolása gazdaságilag is növeli a termelékenységet, mert óvja és visszaállítja a munkaképességet; és ugyanígy vagyunk az *iskolák* létesítésével is, amelyek a tanultság növelésével hatnak fejlesztően a termelőképességre. Ez a hatás nem mérhető a rentabilitás *magángazdasági* mértékével. Produktiv lehet az összességre nézve is, ami például a részvénytársaság osztalékmentalitása szerint feltétlenül improduktiv. A főváros közgyűlési termébe helytelen ezt az *osztalékmentalitást bevinni.*

Éber Antalnak tehát még elméletileg sincs igaza.

De még, ha volna is: *elméletekkel enyhíteni a nyomort nem lehet. Egy kis tüzelőszer, egy falat kenyér, kis leves, egy-egy munkaalkalom a nyomorgónak nagyobb igazság az Éber Antal összes tudományánál.* A nyomor enyhítése azonban okosság dolga is. Az *okos* megfontolás is azt diktálhatná Éber Antalnak, hogy juttassunk vissza egy kis fénysugarat abból a nagy ragyogásból, amelybe a sors, a társadalom és az ország egyikünket-másikunkat felemelt: a nagy jólétből, gondnélküliségből csak egy parányi részecskét, csak egy kis meleget adjunk vissza azoknak a tízezreknek, akiknek hajója megfeneklett az életóceán szirtjein. Minden közgazdasági elméleten túl *az okosság* is ezt parancsolja!

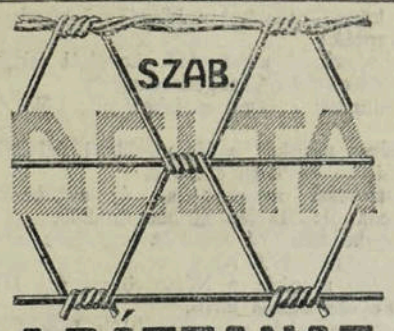

DRÓTFONAT
A LEGJOBB KERITÉSANYAG.
KOLLERICH PÁL ÉS FIAI
BUDAPEST, IV. FERENC JÓZSEF RAKP. 24.

Kapuszta Gusztáv
építőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 3.
Telefon: József 393—08.

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975—62

NEMES ÉS SCHRAMEK
OKL. MŰKERTÉSZ KERTÉPÍTŐK
BUDAPEST, I, MÉSZÁROS UCCA 56-a
TELEFON: KRISZTINA 509—35

TÓTH LAJOS
Pala és cserépfedőmester elernitcserépfedés, lacement- és bőrlemezfedés, tetők jókarban tartása és tatarozása
Telefon: József 351—01
BUDAPEST, I., Budaíoki út 23

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

STILLER G. A. és TÁRSA REZGŐGYÁR
Vállalja új reszelők szállítását és használt reszelők fölvágását
Budapest, VI., Forgách ucca 19.
Alapítva 1895. évben — Telefon: L. 913—36.

LESSIVE PHÉNIX
Állami- és egyéb közintézmények évtizedes szállítója
VEGYÉSZETI és MOSÓPORGYÁR
Budapest V, Visegrádi u. 17
TELEFON: Automata 123—70

HARTMANN ÉS CSÁSZÁR
ALAPÍTTATOTT: 1889-BEN
ELEKTROTECHNIKAI, MECHANIKAI ÉS RÁDIÓ TÖMEGCIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, V, KÁDÁR-U. 6
Gyengeáramú és Rádiófelszerelési cikkek
Preselés, csiszolás, ezüstözés, aranyozás, nikkelezés és egyébb színezések

Magyar Bőrszék Ipar
PIPISZ DÁLMOS UTÓDAI
Budapest, V, Mérleg ucca 4 sz.
Telefon: 810—56 szám.
SAJÁT KÉSZITMÉNYÜ
Valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok modern ebédlőszékek, adott tervek és rajz k szerint is. Lakberendezési tárgyak
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javítjuk, átfestjük és átalakítjuk!
Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

Automobilok villamos berendezése
MÁGNESEK DINAMÓK INDÍTÓK AKKUMULÁTOROK
Szerelés javítás és kiegészítés
URNER ÉS BERKOVITS
Scintilla, Index, Fenag, Hagen, Kienzle vezérképviselete
Budapest, V, Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut. 148-84

Megjelent A PÉNZVILÁG
legújabb száma szenzációs tartalommal!
Kapható minden ujságárusnál
Ára 40 fillér

Fekete Ödön mérnök
Vízmüvek, vízvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

VÁLLALKOZÁS

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek és vállalatok kapták:

Kályhajavítást az I—III. kerületi iskoláknál: Kocsárd Ferenc 15% engedménnyel,

Ács munkát a Liget u. iskolánál: Tőke György 3277,

Kőmíves munkát a Németvölgyi úti III. bérháznál: Littke és Tóth 402.678,

Csatornázási munkát az új autóbuszgarage körüli uccáknál: Halász Hubert 25.260,

Villanyberendezési munkát a Német u. iskolánál: Vozáry Pál 27.817,

Tetőfedő munkát a Németvölgyi úti III. bérháznál: Fekete János 9975,

Bádogos munkát ugyanott Oláh József 6620,

Boltozási munkát a Zugligeti ároknál: Csányi Pál 28.382,

Ács munkát a Németvölgyi uti III. bérháznál: Vladár Pál 27,817,

Kőfaragó munkát ugyanott: Král Gyula 10.918 pengő vállalati áron.

Szivattyú-szállításra a vízműveknél: Teudloff-Dittrich Rt., Ganz-Danubius Rt., Worthington Szivattyúgyár Rt.

Vasbetoncsatorna készítésére a Mohácsi uccai aluljárónál: Magyar, Wayss és Freitag Rt.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános közmunkák végzésére és szállítására a következő cégek és vállalatok pályáztak:

Padlójavítási munkára az Ipar uccai iskolánál: Sramó Lajos 5065, Wellisch Mór 4880, Szöllőssy Péter 3705, Fritz Ede 7330, Hellebrant János 4195, Erdei Lajos 4415, Kurtán Gyula 4820, Hegedüs Ferenc 5090;

Burkoló munkára a Kén uccai kislakásos telepen: Gerber József 4340, ifj. Cristofoli Vince 5022, Melocco Péter 4712, Melocco Péter Rt. 4836, Falber Géza 5298, Refle Miklós 3645, Schillinger Vilmos 4805, Cristofoli Vince 4960;

Linoleumjavítási munkára a Tóth Kálmán u. iskolánál: Urbán Ferenc 5009, Wippler és Társa 4765, Moskovits Emil 4929, Rácz József 4712, Császár Imre 4958, Haas Lipót 4923, Elsinger M. J. és Fiai 4852 pengő vállalati áron.

Leányárvaházi üdülő I. vasúgy szállítására, II. betonkerítésére, II./a altern. műkőkerítés és III. vaskerítés szállítására szükebbkörű versenytárgyalásra ajánlatot adtak be: I.-re: Skolkay Mátyás 3347, Polgár Károly 2942.50, Knausz Gyula 3923.50, Lepter János 2858.50, Sóty Zoltán 3378, Haidecker S. Rt. 2790, Stadler Mihály 3302, Hutter és Schrantz 3016.31 P.-vel; II. és II./a-ra: Egyesült Építőipari és Hajózási Rt. 4357, ill. 6472, Andrea Cementárugyár 2341.55, ill. 4393.55, Melocco Péter cementárugyár 2585.70, ill. 3377.70, Van Beck Károly 2852, ill. 4247 P-vel; III.-ra: Haidecker S. Rt. 2791, Hicker Antal 2595.50, Kollarich Pál és fiai 2969.15, Stadler Mihály 2654.55, V. Vasuta Gusztáv 2823.50, Lampel Ödön 3314, Beke Lajos 4458.33, Hutter és Schrantz 2574.76. P.

Versenytárgyalási hirdetés

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a Vízművek

1. (krisztinavárosi telepén, II., Kékgolyó ucca és Istenhegyi út sarok) építésre kerülő gépház föld-, kőmives-, ács-, bádogos-, tetőfedő-, asztalos-, lakatos-, üveges-, mázoló és egyéb munkálataira;

2. (budaujlaki telepén, III., Rupp Imre ucca 1. sz.) építendő transzformátorhoz föld-, kőmives-, ács-, bádogos-, tetőfedő-, asztalos-, lakatos-, üveges-, mázoló és egyéb munkálataira;

3. (kőbányai telepén, X., Ihász ucca 29. sz.) építendő transzformátorház és toldaléképítmény föld-, kőmives-, ács-, bádogos-, tetőfedő-, asztalos-, lakatos-, üveges-, mázoló-, és egyéb munkálataira.

A versenytárgyalásra vonatkozó nyomtatványok, a vállalatba adás általános feltételei, az ajánlati költségvetés, az ajánlati szöveg mintája, az építmények tervrajzai s az ajánlattevő által már végzett hasonló munkák feltüntetésére szolgáló ürlap az 1929. évi március 14. napjával kezdődően a Székesfővárosi Vízművek igazgatóságánál kaphatók (és pedig az 1. a. munkálatokra vonatkozók 20 pengőért, a 2. és 3. a. munkálatokra vonatkozók egyenként 3—3 pengőért) déli 11—1 órák között IV., Egyetem ucca 2. sz. II. em. 23. sz. ajtó alatt, ahol a részletes felvilágosításokat is megadják.

A pályázóknak nem kell mind a három telepen szükséges munkálatokra ajánlatot tenniök, pályázhatnak csak egy-egy telepen végrehajtásra kerülő munkálatokra is. A székesfőváros tanácsa azonban fenntartja magának azt a jogot, hogy a vállalati összeg nagyságára való tekintet nélkül a munkálatokat egy ajánlattevőnek, vagy pedig telepenkint, avagy a telepek tetszés szerint való csoportosításával több ajánlattevőnek adja vállalatba.

Az ajánlatokat 1929. évi április hó 5. napján délelőtt 11 óráig a Központi Városházán a vízvezetéki és világítási ügyosztályban, II. em. 302. sz. alatt kell benyújtani. A beérkezett ajánlatokat ugyancsak 1929. évi április hó 5-én déli 12 órakor a vízvezetéki és világítási ügyosztálynak, II. em. 298. sz. alatt levő üléstermében fogják nyilvánosan felbontani.

Budapest, 1929 március 8.

A székesfőváros tanácsa.

Árlejtés a népfürdőre

Székesfőváros tanácsa (II) Budapest, a IX., Dandár uccai népfürdő munkáira tartott márc. 11-én versenytárgyalást. Elnök: Hiller Ernő dr. tanácsjegyző. Ajánlatot tettek föld-, kőműves-, elhelyező munkára: Bányay András és Wagner Márton 151.229.65, Prokisch János 163.873.92, Vikart Ferenc 144.193.50, Bier és Wersetz 148.500, Ciklop építő r.-t. 157.774.06, Teleki, Katona, Varjas 146.986.90, Sturm Károly, Kallós Adolf 151.658.60, Pittel és Brausewetter 155.831.35, Berényi Ignác 147.875.90, Frank Emil 126.562.90, Stabil építő r.-t. 143.551.75, Mód Lajos 176.022.70, Pollacsek és Epstein 154.185.70, Vaits Sándor 169.610.90; szigetelő és tetőfedő: Gruber János 6518, Schmidek Sándor 7674, Bien János 6491.32, Kollár 6240.40, Vihart Ferenc 7105.80, Grosit aszfalt 6502.48, Ciklop építő r.-t. 6750.90, Stabil építő r.-t. 5446, Pittel és Brausewetter 6535.80, Kallós és Sturm 8787.10, Frank Emil 7103.10; műkő: Stabil építő r.-t. 13.360.50, Kallós és Sturm 13.706.40, Pittel és Brausewetter 11.843.10, Frank Emil 11.988.50, Melocco Péter r.-t. 16.347.52, Andrea r.-t. 12.986, Meteor kőipari r.-t. 16.340, Kovács József 15.667, Kautnik József 10.106.20, Nagybátony-Ujlaki 13.810, Ciklop r.-t. 14.668.85; különleges hőszigetelő és válaszfal: Pittel és Brausewetter 27.919.75, Frank Emil 27.325, Stabil építő r.-t. 28.453.50, Kallós és Sturm 27.632.50, Parafakőgyár r.-t. 25.829, Vihart Ferenc 28.378.50, Ciklop építő r.-t. 25.505.20; ács: Ciklop építő r.-t. 7679.47, Stabil építő r.-t. 7067.90, Frank Emil 6778, Pittel és Brusewetter 7954.50, Kallós és Sturm 8507.35, Kozma Pál 7435, Tőke György 7706.70 és 5% eng., Horváth József 7515.10, Hellebrandt János 8061.85, Aschenbrennen János 8973.50, Ertl József és Fia 7669.10, Hegedüs Ferenc 8694.82, Stramo Lajos 8643.40, Molnár János 8560.80, Szivós László 10.220, Csiller József 10.491.50; asztalos: (I), lakatos (II), mázoló (III): Frank Emil 45.326 (I—III), Pittel és Brausewetter 63.401.30 (I—III), Dörren Henrik és Tsa 22.331 (I), Brichta József 21.726.50 (I), Halaman János 19.333 (I), Bartolliffy utóda Polacsek János 27.127 (I), Gera Lajos Fiai 27.161 (I), Fischer András 23.218 (I), Kertész Dezső 23.008 (I), Molnár Testvérek 29.980 (I), Stabil építő r.-t. 26.013 (I); lakatos: Stabil építő r.-t. 15.825.50, Nagy Gyula 15.417.50 (5% eng.), Knaue Gyula 15.723.25 (8% engedmény), Jónás Vilmos és Weiner Ferenc 15.703, Kajtár Lajos 14.560, Berkes Kálmán és Fia 20.772.30, Madarász László 17.670.50, Pick Ede utódai 15.437, Kellner és Sándor 13.142.60, Skolkay Mátyás 14.789, Sóthy Zoltán 20.598.50, Reichenberg Jenő 13.687, Perényi és Lengyel 19.798; mázoló: Stabil építő rt. 8518.20, Balczó Sándor 8273.80, Szabó, Gallaud és Willbrandt 5696,20, Lizsicska és Farkas 10.137.38, Kottlár Rudolf és Nagy Pál 10.818.40, Fischer és Hartmann 6863, Faragó és Gyárfás 6865.30, Pábel, Kovács és Putovits 6071.10, Kramer Adolf 9498 (8 százalék eng.), Környei Lajos 8992.50, Németh Andor 9327.50, Hurm József 8009, Fratricsevits István 8961.70, Remsey Elemér 6403, Galbavi Gyula 7558.72, Lerchner és Török 6975.40 (5 százalék eng.); burkoló m.: Pittel és Brausewetter 36.323.50, Stabil építő rt. 33.211.70, Andrea rt. 40.739.09, Frank Emil 32.934.41, Melocco Péter rt. 38.819.95, Koch és Szilágyi 42.695.60, Pozsgay Dezső 38.936.69, Strasser Vilmos 43.835.55; bádogosmunkára (szűkebbkörű versenytárgyaláson): vitéz Horváth Nándor 3863.60, Csizli Mihály 5503.50, Bodnár Ferenc 4463, Margittay Gyula 4635.50, Daud és Deutsch 4478.70, Lemmel Ferenc 4965.20, Szekér Gyula 3907.50 pengő végösszeggel.

Az átszámításnál különös figyelmet érdemel, hogy az ácsmunkákra tett ajánlatnál a *szakmabeli vállalkozók* sorában az 5 százalék engedmény leszámításával *Tőke* György ácsmester ajánlata a legolcsóbb. Meg kell továbbá vizsgálni azt is, hogy a közszállítási szabályzat intencióival ellentétben, a különféle munkákra *nem pályáztak-e ál-magyar vállalkozók is?* Ezeket természetesen ki kell zárni a döntés elbírálásánál.

KOLLARIT
BŐRLEMEZ
A LEGJOBB TETŐLEMEZ
KOLLARIT
FOLYÉKONY SZIGETELŐ ANYAG
NEDVES FALAK SZÁRAZZÁ TÉTELÉRE ÉS ROSSZ BÁDOGTETŐK ÁTMÁZOLÁSÁRA A LEGJOBB
KOLLMIX
HIDEG ASZFALT EMULSIÓ
A LEGJOBB UTÉPITŐ ANYAG
GYÁRTJA: EGYESÜLT UJPESTI VEGYÉSZETI GYÁRAK
KOLLÁR MIKLÓS
UJPEST, VIOLA-UTCA 30-32.
TELEFON: L 920-56, 913-43, U 35.

BUCHTA KÁROLY
Bpest, II., Retek u. 37. közp. fűtés és vízvezeték-berendező mester. — Telefon: Krisztina 505—01. ax.

SCHEIBER MIKLOS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fűtés, vízvezeték, egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala rúpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javítását és jókarban tartását
Budapest, III., Paosirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

HAMBACH UTÓDA LEUTWYLER FERENC
PAPIRNAGYKERESKEDÉSE ÉS PAPIRNEMŰ GYÁRA
Budapest VIII, Tisza Kálmán-tér 1. Telefon: J. 368-21

LAMMEL FERENC
BÁDOGOS, VIZVEZETÉK ÉS KÖZPONTI FŰTÉS
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF U. 17.
TELEFON SZÁM: JÓZSEF 441—51.

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Öv ucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZABAN)

FISCHER ANTAL szobrász
Budapest, VII., Cobor ucca 6. szám

Hirmann Ferenc
fémöntöde és rézárugyár
Budapest, VII., Csányi ucca 7—9 sz.
Gyártmányai: Permetezők és ezek összes alkatrészei, rézsúlyok, háztartási mozsarak, gyertyatartók, habüstök, stb., továbbá „PAX" szab. kézi tűzoltókészülék stb. Telefon: J 450-49

Nyilvános órákat gyárt
ELSŐ MAGYAR VILLAMOS ÓRAGYÁR
Alapittatott: 1877. KULICSKA ANTAL Budapest II., Iskola-utca 6. Telefon. Aut. 507—09

Radiátorok, Fűtőtestek, Hőálló zománcozás
25 ÉVES GYAKORLATTAL
BIEDL KÁROLY
Budapest, VII. kerület, Hársfa ucca 57. szám
TELEFON: JÓZSEF 451—43

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

FLIEGL BÉLA bádogos-mester
Telefon: J. 435-07 Budapest, VIII., Vas ucca 7. Telefon: J. 435-07
Készít épület-, diszműbádogos munkákat és higienikus fürdőkádakat, légszesz, víz, gőz, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA
Eternit

„PALATINUS"
ÉPITŐ-ÉS INGATLANFORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: Automata 121-45, 123-85.
Budapest, V., Rudolf tér 6.

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

Ingyen kenyér, ingyen tej,

felnőttek felruházása a főváros nagyarányú sürgős szociális programjában

A trianoni Magyarország milliós fővárosa kevés keservesebb telet élt át, mint az idén, a régi híres, vídám, könnyelmű, élni szerető „mulató Pest" pedig régesrégen a meseszámba menő multé csupán. A gazdasági pangás és a munkanélküliség nyomasztó súlya mellett különösen ráfeküdt a lakosság legtöbb rétegére *a kegyetlen, hosszú tél és az influenza.*

A törvényhatósági bizottság szerdai rendkívüli közgyűlésén ez a példátlan nyomorúság kapott hangot, s a pártok vezetőinek emelkedett, emberséges és megértő szava egyetértett abban, hogy *valamit sürgősen tenni kell.* A közgyűlési beszédek biztatása, mint messzeszálló harangszó, új reménységet öntött a csüggedőkbe, hogy még nincs elveszve minden, lesz lábbeli, lesz ruha, lesz meleg étel, falás kenyér, lesz munka, lesz élet.

A törvényhatóság határozatára az ügyosztályokban fokozott buzgalommal folyik a munka, hogy

a kora tavasszal az összes építkezések és egyéb közmunkák, lehetőleg már a közeli hetekben megindulhassanak.

A *rögtöni segély* ügye pedig nem lehetne jobb és megértőbb pátronusnál, mint *Liber* tanácsnoknál.

A közgyűlés tudvalevően kimondotta azt is, hogy történjék meg minden szociálpolitikai intézkedés az általános és ijesztő nyomor enyhítésére. A törvényhatóság felhatalmazta a tanácsot arra is, hogy a karácsonyi segély mértékének megfelelő *újabb segélyakciót bonyolítson le.*

Felkerestük *Liber* Endre tanácsnokot, a szociálpolitikai és közjótékonysági ügyosztály vezetőjét, hogy érdeklődjünk a segélyakció lebonyolításának módja és az egyéb aktuális kérdések iránt.

Liber Endre tanácsnok

a következőkben tájékoztatta a *Fővárosi Hirlap* munkatársát:

— A közgyűlés határozatát nyomban utána, a tanács szerdai ülésén letárgyaltuk és haladéktalanul, rövid úton

felterjesztettük a kormányhoz, kérve a soronkívüli jóváhagyást.

— Ez remélem mihamarabb meg is történik, mert

a segélyakciót még husvét előtt szeretnénk lebonyolítani.

— A végrehajtás módjára nézve már elkészítettem részletes előterjesztésemet. A magam részéről

a természetbeni segélyezés híve vagyok

a pénzsegély helyett, mert az előbbi *tartósabb és hatásosabb.* Természetben heteken át segélyezhetünk egész családokat, míg a 16—20 pengő, amit egyszer adhatnánk, *oly kevés, hogy nem tudnának vele a nélkülöző emberek mit kezdeni. Mindenek előtt*

ingyenkenyér és ingyentej osztást akarunk rendezni. Tervem szerint naponta 10.000 embernek adunk negyedkiló kenyeret, vagyis mindennap 2500 kilogram kenyeret osztanánk

addig, amíg arra szükség mutatkozik, természetesen teljesen *ingyen. A már meglevő tejakció mellett körülbelül*

200 felnőtt embernek adunk majd hatvan napon át, naponta fél—egy liter tejet.

Elsősorban betegeket éspedig *különösen tüdőbetegeket akarunk tejjel táplálni.* A mostani 8000-es létszám fenntartásával további *egy hónappal,*

május 1-ig akarjuk meghosszabbítani a felnőttek ebédeltetési akcióját,

a gyermekekét pedig junius végéig, az iskolaév zárásáig. Ezt tartom a leghathatósabb segítségnek, amely a télen át is *a legjobban bevált.* A gyermekfelruházási akció mellett,

tervbevettük a nélkülöző felnőtt lakosság felruházását is.

Máris intézkedtem, hogy a rendkívüli viszonyokra és a szokatlanul kegyetlen télre való tekintettel *a legrövidebben megkezdhessük megfelelő mennyiségű ruha, fehérnemű és cipő szétosztását.* A karácsonyi felruházástól teljesen függetlenül *újból szétosztunk sok gyermekruhát is, s mintegy 1200 darabra* az utalványok a napokban már szét is mennek.

— Amennyiben a miniszter a természetbeni segélyezés mellett dönt, nyomban megkezdjük az összes vonalon az akciót, *elsősorban a kenyérosztást,* ami annál inkább szükséges, mert a *melegedő szobák közeli bezárásával* megszünik az ingyen leves és kenyér osztás is e helyeken.

A tanácsnok előtt megemlítettük, hogy szociáldemokrata bizottsági tagok viszont, úgy tudjuk, szombaton megjelentek *Buzáth* alpolgármesternél és kijelentették, hogy ragaszkodnak a pénzbeli segélyhez. Erre a következő választ kaptuk:

— A közgyűlést megelőző pártközi konferencia is a természetbeni segélyezést kívánta, s én is ezt tartom hatásosabbnak, azért készítettem ilyen előterjesztést, egyébként a kormányé a végső szó.

Úgy értesültünk, hogy szombaton délután

Ripka Ferenc főpolgármester részletesen referáltatta magának a szociálpolitikai ügyosztály segélyezési programját

és megígérte, hogy a közgyűlés határozatát a *legmelegebben képviseli a kormány előtt.*

Építési engedélyek

A főváros magánépítési bizottsága 1929. évi március hó 11-én tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadásához járult hozzá:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Dr. Gerley Dezső és tsai II., Felvinczi út 12.705. hrsz. a. em. családi ház, terv.: Krén Ferenc III., Kórház u. 9.
2. Reinisch Testvérek VII., István út 61. ráépítés és toldalék.
3. Lázár Géza VII., Hungária körút 2601/1. hrsz. IV. em. toldalék.
4. Szobotka Dezsőné I., Süveg u. 2391/7. hrsz. fsz. ház, terv.: Nagy Ferenc I., Rozmaring u. 9.
5. Scholtz Gyula II., Tulipán u. 12.752. hrsz. ráép., terv.: Abos Brunó II., Tapolcsányi u. 6.
6. Sternád István I., Maros u. 6963. hrsz. em. ráép., terv.: Heindrich Antal II., Buday László út 5.
7. Andrásovszky Zoltán I., Csend u. 4817. hrsz. mansardos családi ház, terv.: Mayer Ferenc I., Otthon u. 18.
8. Schmuk Ferenc I., Halmi út 3516/15. hrsz. családi ház, terv.: Rieger Miklós, Pestsashalom.
9. Huszti Sándor X., Noszlopy u. 8315. hrsz. fsz. ház.
10. Dr. Légrády Imre II., Margit körút 13.468. hrsz. em. ráép., terv.: Benjámin Károly és Hajós Miklós VI., Andrássy út 9.
11. Tóth Lajosné I., Vigadomb dülő 2166. hrsz. fsz. ház, terv.: Rük Lajos VIII., Népszinház u. 24.
12. Fehér Gedeon III., Homokos dülő 19.323. hrsz. családi ház.
13. Wippler és Tsa VIII., Bérkocsis u 17. mansard épités.
14. Kollerich Gyuláné II., Hunyadi János út 14.232. hrsz. II. em. ház, terv.: Meller Dezső I., Naphegy u. 23.
15. Jakab Ferenc III., Berend u. 15.820/5. hrsz. lakóház, terv.: Schweiger Alajos VII., Vörösmarty u. 18.
16. Löffler Sámsonné III., Emőd u. 29. családi ház.
17. Schmidt József VI., Tahi u. 1543/177. hrsz. családi lakóház.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Novák Istvánné VI., Gróf Zichy Jenő u. 11.
2. Dr. Vajda Tódorné VII., Nyár u. 28.
3. Székesfővárosi Elektromos Művek V., Váci út 1322. hrsz.
4. Bagi Károly VII., Nagytemplom u. 19.

Böhm Károly és Kállay Géza
Épitőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 868—28.

Bőrkabátok
rövid és hosszú,
bőrnadrágok, sportmellények,
szőrmebundák, soffőrbundák és őrbundák,
lábzsákok és kocsitakarók, Trench-Coat, autó bőrfejvédők,
és kesztyűk.
Ügyeljen az „ABI" védjegyre!
Gyártja:
Aczél Bőrruházati Ipar
Budapest, VII., Károly-körút 13. Telefon: J. 364-91

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

KÚN SÁNDOR
TELEFON: JÓZSEF 361—23
FESTÉK, KENCE, ZSIRADÉK, KÁTRÁNY
ÉS VEGYITERMÉKEK GYÁRI RAKTÁRA
BUDAPEST, IV. FERENC JÓZSEF RAKPART 18

SCHENKENGEL ÉS EHRMANN
ASZTALOS ÉS FAMEGMUNKÁLÓ ÜZEM
BUDAPEST, IX., Tóth Kálmán u. 21 — **TELEFON: József 319—41**

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérnökküldés díjmentes.
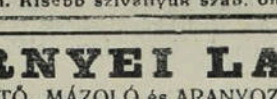
Költségvetés és mérnökküldés díjmentes.
Épit, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bái mely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszívással.

KÖRNYEI LAJOS
SZOBAFESTŐ, MÁZOLÓ és ARANYOZÓ MESTER
Iroda: BUDAPEST, X., SZŐRÉNY-U. 5.
Műhely: VI., STEFÁNIA ÚT 2. TEL. J. 441—99

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
slavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és díszes kivitelben, aszfaltparkét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfűrész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut. 212—44.

KALORIFERWERK
HUGO JUNKERS, DESSAU
ELSŐRENDŰ GYÁRTMÁNYAI
FŰTŐTESTEI:
légfűtéses aggregátorok, lamellás fűtőtestek, gázlégfűtők, szellőztetők és acélcsövü radiátorok,
MEGRENDELHETŐK MAGYARORSZÁGI KÉPVISELETÉNÉL
KELETI KERESKEDELMI VÁLLALAT
BUDAPEST, VIII. KER. JÓZSEF KÖRÚT 55—57

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

FORGÁCS és GERŐ
BUDAPEST, IV., HAJÓ UCCA 8-10
TELEFON: Aut. 805-03
HAMANN-számoló és KAPPEL-írógépek magyarországi vezérképv selete

Vitéz HANTAY ÉS GALAVITS okl. gépészmérnök
elektrotechnikai vállalalat
Budapest, VIII., Szigony-ucca 34. — Telefon: J. 373—59.

TÖRÖK IGNÁC
TELEFON: József 368—87.
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ,
VASBETONÉPÍTŐ, ÉPÍTŐMESTER
Budapest, I, ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST
Szabadalmazott „Jm"
kompressor nélkül DIESEL-MOTOR
a legtökéletesebb erőgép.
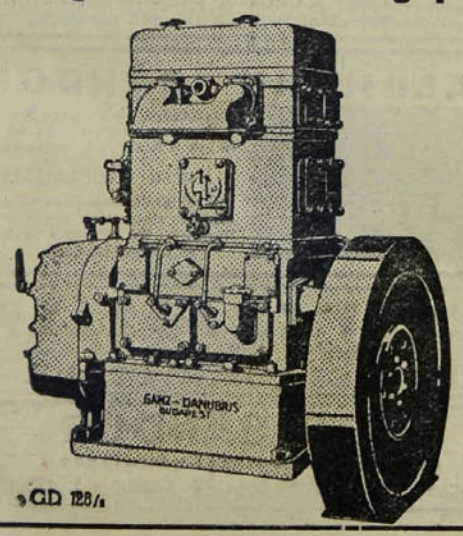

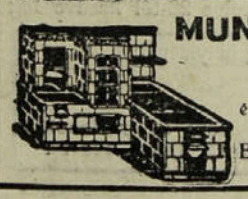
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa u. 39.
Telefon: J. 512—30.

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

A tízesztendős TÉBE

A forradalmi idők zavaros napjaiban született meg a fővárosi bankok és takarékpénztárak érdekképviselete, amely az elmult évben erőteljes növekedés és tekintélyben való gyarapodás után magába olvasztotta a *vidéki pénzintézetek évtizedes érdekképviseletét* és ezzel az ország egész hitelszervezetét egy táborba egyesítette. A TÉBE a maga céltudatos működésével jóval *több, mint egy gazdasági ágazatnak érdekképviselője.* A háborús összeomlás után bekövetkezett nagy pénzügyi átalakulás a csonka ország egész közgazdasági fejlődésében még a békebelinél is fontosabbá tette *a hitelszervezet kielégítő működését.* Az elszenvedett óriási vagyoni romlás és a pénz elértéktelenedése folytán beállott ijesztően nagy tőkeveszteségek még nyilvánvalóbbá tették a *magángazdaság nagy tőkeszegénységét és ezzel hitelreutaltságát.* Csakis hibátlanul működő, óriási feladatokra képes, erős hitelszervezet mellett lehetett és lehet még ma is remélni a súlyos nehézségekkel küzködő magángazdaság talpraállítását.

Ezekben a nehéz időkben a TÉBE kipróbált szervezete volt az, és még ma is az, amely összhangot, céltudatosságot és rendszert vitt a pénzintézetek gyakran széthúzó érdekek által vezetett működésébe, és amely a politikai élet sokszor tőkeellenes, de csaknem mindig bankellenes tendenciáival szemben megvédte az ország hitelszervezetének jogszerű pozícióját. Beláthatatlanul gazdag az a felvilágosító és oktató tevékenység, amelyet a pénzintézeti érdekképviselet egyrészt *befelé,* a saját tagintézetek működésére, másrészt *kifelé a közvélemény tájékoztatására,* a banktevékenység méltánylása érdekében eredményesen kifejtett. Ha ma az ország minden rendű és rangú polgára át van hatva az ország pénzintézeteinek nagy közgazdasági fontosságától; ha a demagógia eszközeivel terjesztett bankellenes közhangulat leküzdésével ma becsüléssel és elismeréssel találkozik pénzintézeteink közhasznú munkája, ha ma már mindenki tudja, hogy a bank és takarékpénztár nemcsak mentől nagyobb osztalékra dolgozó, nyereségre törekvő üzlet, hanem egyuttal az *ország termelésének leghatalmasabb fejlesztője és istápolója:* úgy ez a nagy eredmény talán nem utolsó sorban a *TÉBE szívós munkájának a gyümölcse.* Ez a munka nem szoritkozott az egyoldalú pénzintézeti érdekek érvényesítésére, hanem az önfegyelmezés eszközeivel magukat a pénzintézeteket fontos nemzeti hivatásuk tudatára ébresztve, a nagy közérdeknek tett felbecsülhetetlen szolgálatokat. Az érdekképviseletek történetében a TÉBE e tízéves munkájának igen előkelő rész fog jutni.

Természetes, hogy ilyen eredmények és érdemes tevékenységnek előfeltétele *megfelelő vezetőerők kiválasztása* és alkalmazása volt. És a magyar pénzintézeti élet vezéreinek nagy emberismeretét tanusítja a TÉBE vezérkarának szerencsés összeválogatása. E vezérkar élén *Hegedüs* Lóránd, a TÉBE eszméjének felvetője, már a maga nagy nevével is tekintélyt kölcsönöz az intézménynek. A vezérkar tagjai: *Nyulászy* János dr., a kiváló bankjogász és *Kresz* Károly dr. nagyszerű szervező és adminisztrativ képességeivel. Ők végzik a nagy aparátus körültekintést, tudást és törhetetlen energiát megkivánó nehéz napi munkáját. A szakkérdések európai hírű nagy tekintélye: *Sichermann* Bernát dr. egészíti ki a TÉBE vezérkarának nagy triászát.

A becsületesen teljesített kötelesség tudata legszebb jutalma ezeknek a férfiaknak, akiknek működését a kormány elismerésén fölül az egész közvélemény becsülése és bizalma övezi. A TÉBE tízesztendős évfordulóján igaz szivből kivánjuk, hogy a második évtized *sikerekben hasonlóan gazdag* és ugyanolyan eredményes legyen, mint az első tíz esztendő volt.

Erőteljes fejlődés a Magyar-Olasz Bank mérlegében

A *Magyar-Olasz Bank* 1928. évi mérlege az intézet újabb erőteljes fejlődéséről tesz bizonyságot. Bár a mult évi tőkeemelésből befolyt összeg csak az üzletév kétharmadrészében kamatozott, *a 2,869.713 pengő tiszta nyereségből 5 pengő osztalékot fizetnek,* a névérték 10%-át.

Az alább közölt mérlegadatok közt feltűnik a jelzálogkölcsönök 16.3 millió pengővel való növekedése és a betéteknek ugyancsak igen lényeges szaporodása. Egyébként a mérlegtételek azt mutatják, hogy az intézet vezetősége változatlanul igen nagy súlyt helyez a hagyományos mobilitására.

Aktivák: Pénztárkészletek 3,857.169.03. Giroszámlán fennálló követelések 3,394.530.19. Pénzintézeteknél és bankcégeknél fennálló követelések 8,403.429.58. Váltótárca 58,604.661.68. Adósok: Értékpapirokra adott előlegek 4,749.601.28. Adósok egyéb fedezetek alapján 21,267.641.04. Nyilt hitelek és különféle adósok 20,858.445.76. Értékpapírok: Pénzintézeteknél és egyéb vállalatoknál fennálló érdekeltségek 5,736.815.76. Államadósságok, közkölcsönök és egyéb értékpapírok 2,666.834.14. Záloglevelek és kötvények kibocsátása alapjául szolgáló jelzálogkölcsönök 38,911.143.77. Községi kölcsönök 7,437.636.40. Záloglevelek bizt. alapja 1,168.511.—. Ingatlanok 2,549.601.12. Vállalati nyugdíjpénztár értékei 1,400.000.—. Összesen 181,006.020.75 pengő.

Passzivák: Alaptőke 20,000.000.—. Tőketartalék 3,000.000.—. Rendes tartalékalap 2,300.000. Ingatlanok értékcsökkenési tartaléka 100.000.— Vállalati nyugdíjpénztár 1,400.000. Régi nyugdíjasok nyugdíjtartaléka 433.000.—. Dr. Elek Sándor-alap 61.861.—. Hitelezők: Könyvecskékre elhelyezett betétek 37,837.057.56. Folyószámlán és csekkszámlán elhelyezett betétek 31,661.319.73. Egyéb hitelezők 43.201.447.98. Engedményezett jelzálogkölcsönök 9,745.553.41. Forgalomban levő záloglevelek idegen értékben 22,205.356.—. Forgalomban lévő 5 éves biztositott 7.5 %-os dollárkötvények 5,338.200.—. Fel nem vett osztalékok 25.562.02. Átmeneti tételek 826.949.24. Nyereség mint egyenleg 2,869.713.78. Összesen 181,006.020.75 pengő.

A Magyar Általános Ingatlanbank igazgatósága március 5-én tartotta mérlegülését. *A tiszta nyereség áthozatal kerek számokban 1,447.000 P* (tavaly 819.000 P). A *nyereségből 500.000 P tartalékalapba helyeztetik (tavaly 100.000 P), osztalékra 840.000 P javasoltatik, vagyis részvényenkint 14 P* (tavaly 10 P), 28 százalék, jövő évre átvitetik 70.000 P (tavaly 66.000 P), az igazgatóság jutaléka 35.749 P. A tartalékalap nagy javadalmazása azért történik, mert egyes ingatlanok értékesítése alkalmával latens tartalékok is érvényesültek és az intézet üzleti elve, hogy ilyen nyereségeket nyilt tartalékba helyez át. A felosztásra kerülő nyereség tehát csak a folyó üzlet eredménye. A bank a felértékelési mérleg alkalmával az akkori alacsony árak figyelembe vételével óvatosan állapította meg ingatlanainak értékét. *Összes régi házainak könyv szerinti értéke 5 millió pengőn alul van.* Ezeknek bruttó bérjövedelme a lefolyt évben 998.000 P volt. A felépült és építés alatt levő ingatlanok értéke 5,789.000 P. Ezek csak az év egy részében jövedelmeztek és bérjövedelmük 302.000 P volt. *Az összes bérjövedelem 1,300.000 P* (tavaly 936.000 P). A folyamatban levő építkezések előirányzott bérjövedelmének figyelembe vételével *a bruttó bér további 1 millió pengővel fog emelkedni.* A kedvező üzleti eredménynél közreműködött a bank építőipari vállalatainak, a Hungária-fürdő, Continental-szálloda stb. üzleteredménye is. A közgyűlés március 21-én lesz. Az osztalék az igazgatóság javaslatainak elfogadása esetén március 23-tól kezdve fog kifizettetni a bank pénztáránál, vagy a *Magyar Általános Takarékpénztár* (V., Gróf Tisza István u. 8.) vagy a *Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank* (V., Dorottya ucca 6.) főpénztárainál.

Részvények összevonása és 3.50 pengő osztalék a Salgónál. A Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. igazgatósága hétfőn tartott ülésében megállapította az 1928. évi zárószámadásokat és elhatározta, hogy a f. évi március hó 22-ik napján egybehivandó rendes évi közgyűlésnek *részvényenkint P 3.50 osztalék kifizetését* fogja indítványozni. Az igazgatóság továbbá felhatalmazást fog kérni a közgyűléstől, hogy egy általa megállapítandó időpontban *a társulat 910.000 drb 30 pengő névértékű részvénye 5:1 arányban 182.000 drb 150 pengő névértékű részvényre vonassék össze.*

Ganz és Társa Danubius gép-, vagón- és hajógyár részvénytársaság igazgatósága szerdán tartotta mérlegmegállapító ülését és az idei közgyűlés időpontjául f. évi április hó 3-át tűzte ki. Az igazgatóság javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy a rendelkezésre álló 2,234.201.56 pengő nyereségből részvényenként 8 pengő osztalék kifizetését határozza el a mult évben fizetett 6 pengővel szemben.

A Magyar Kereskedelmi Hitelbank — Schopper J. G. Rt. legutóbb tartott ülésében megállapította 1928. évi üzletévi mérlegét, mely 327.941.42 P nyereséggel zárult és elhatározta, hogy a március 16-án tartandó közgyűlésnek a tavalyi 6.— pengő, azaz 12 százalékkal szemben részvényenként 6.50 pengő, azaz 13 százalék osztalék fizetését fogja indítványozni.

A Fabank Részvénytársaság közgyűlése az 1928. évi 139.444.87 pengő tiszta nyereségből 12%, azaz 1.80 pengő (tavaly 1.60 pengő) osztalék kifizetését és az alaptőkének 1,500.000 pengőre való felemelését határozta el. Az elővételi fog 1:1 arányban 20.— pengő kibocsátási árfolyamon folyó hó 20-ig bezárólag gyakorolható. A 3. sz. osztalék szelvények 11-étől kerülnek beváltásra.

Hogyan halt meg a 13 ARADI VÉRTANU

A halálos itélet záradéka:

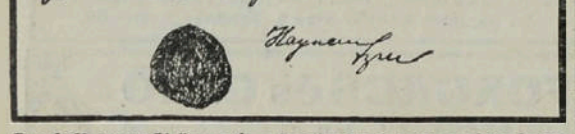

Eredeti jegyzőkönyvek a hadbirósági tárgyalásokról; az itéletek fényképmásolatai; eredeti okmányok és levelek facsimilében

Az eddig soha nyilvánosságra nem került titkos levéltári akták közlését március 15-én kezdi a 8 ÓRAI ÚJSÁG

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK EPITŐMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 SZ

GERŐ N. NÁNDOR
VII., ALPÁR UCCA 8. Telefon: József 315-29.
Központi fütés
Vizvezeték
Épület bádogos munkák

KUNZ JÓZSEF ÉS TÁRSA
királyi kiváltságos nagykereskedők
BUDAPEST
IV., Szervita tér 4. — Telefon: Aut 827-09
Vászon és asztalnemű
Szállodai és kórházi
fehérnemű

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

FUST LASZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
BUDAPEST VIII, BEKES UCCA 1. sz.
(Omnia Mozgóval szemben) Telefon: J. 350-18
Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

WALDMANN SÁNDOR
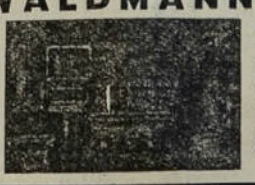
egészségügyi-, víz-, gőz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése
VI, Jókai ucca 6. Tel: Aut. 192-70
Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vízvezetéki felszerelésekben. Versenyképes árak és fizetési feltételek

SZVETICS JÓZSEF
épitési vállalkozó
BUDAPEST, TELEP UCCA 8.

VAITS SÁNDOR
épitőmester, épitési-vállalkozó
Budapest, VIII., Baross ucca 77, Telefon: J. 425-01

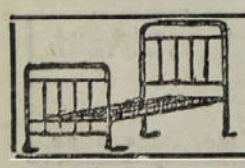
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készitményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemű és paplanok gyári árban. **VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett.** Tel. J. 422-12.

Események

Fővárosi Hiriap

az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:

fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

Pártvacsora. Az *Egységes Községi Polgári Párt* e héten sem tartott értekezletet, mert a közgyűlés napirendje még nincs összeállítva, egyéb aktuális ügyek pedig még előkészítés alatt vannak. Annál élénkebb volt a *Polgári Egység Klubjának* tagjaival közösen tartott szokásos hétfőesti pártvacsora, melyen *Kozma* Jenővel élükön nagyszámban sorakoztak fel az országos és várospolitikai élet reprezentánsai. A képviselőkön és a törvényhatósági bizottság tagjain kívül tömött sorokban vonultak fel kerületi vezetőikkel a „közkatonák" is, úgyhogy az Akadémia uccai helyiség hatalmas díszterme zsúfolásig megtelt. Vacsora alatt *Gaár* Vilmos társelnök tájékoztatta a tagokat a várospolitikai élet eseményeinek alakulásáról és különösen az általános házépítési adómentesség nagyjelentőségű koncepciója körül volt beható eszmecsere.

Reich Samu vezérigazgató gyásza. Súlyos csapás érte *Reich* Samu kormányfőtanácsost, a Községi Élelmiszerüzem vezérigazgatóját, akinek édesanyja, *Reich* Izorné vasárnap hajnalban 83 éves korában elhúnyt. A közszeretetben álló, jótékonyságáról ismert matrónát gyermekei, rokonai, a főváros számos előkelő funkcionáriusa és az élelmiszerüzem alkalmazottainak jelenléte mellett hétfőn délután temették el a rákoskeresztúri temetőben.

A két új előljáró ünneplése. A *Britannia*-szálló különtermében meleg baráti ünnepség folyt le a minap: a *Bayer Antal Baráti Kör* ünnepi vacsorát rendezett *Spannberger* Lajos dr. és *Muzsikó* István új kerületi előljárók tiszteletére. Az ünnepségen pártkülönbségre való tekintet nélkül megjelent a VII. kerület polgársága, nemkülönben városatyái és képviselői. *Havas* Károly dr. és *Bródy* Ernő dr. országgyűlési képviselő üdvözölte az ünnepelteket. Az ünnepi vacsorán felszólalt *Dési* Géza dr. országgyűlési képviselő is, aki a két új előljárón kívül *Ortvay* Rezső plébánost is felköszöntötte. Végül valamennyi felszóláló hangsúlyozta *Bayer* Antal kiváló érdemeit, amelyek lehetővé tették, hogy a kerület polgárai *párt- és felekezeti különbségre való tekintet nélkül összejöjjenek.*

Gerley Lajos ünneplése. A *Budapesti Központi Általános Tejcsarnok Rt.* vezérigazgatója, *Gerley* Lajos, ma töltötte be hatvanadik születésnapját és ebből az alkalomból a vállalat tisztikara, munkássága és jóbarátai meleg szeretettel üdvözölték.

Nagy-Berlin. Most jelent meg a *Lamotte* Károly dr. tanácsnok és *Illyefalvi* I. Lajos statisztikai hivatali igazgató által szerkesztett *Városi Szemle* ezévi első füzete 12 íves impozáns terjedelemben. Ez az internacionális viszonylatokban is elsőrangú várostudományi könyv most is felsorakoztatja a leghivatottabb szerzőket, akiknek neve, tudományos működésük a *Városi Szemle* nivójának legjobb mérője. *Máday* Lajos dr. kiváló tanulmánya után a főváros kitűnő főlevéltárosa, *Gárdonyi* Albert dr. veszi védelmébe Pestet Pest vármegyével szemben a *Nemzeti Színház* megalapításával és felépítésével kapcsolatban. *Várhidy* Lajos dr. a városi autonómiák szükségességét bizonyítja alapos felkészültséggel, *Pásztor* Mihály, a statisztikai hivatal nagytudású, ragyogó tollú előadója pedig Budapest szénfogyasztását vizsgálja országos ökonomikai szempontból. *Zelovich* Kornél műegyetemi tanár a halálsorompók eltüntetésével foglalkozik. Végül a *Szemle* egyik kimagasló értéke *Gallina* Frigyes dr. főjegyző mélyrehatóan tanulmánya *Nagy-Berlinről*. *Gallina* Frigyes berlini útjának széleslátókörű tapasztalatai alapján igyekszik megmagyarázni azt a csodával határos fejlődési iramot, amelyre Berlin az utolsó tíz esztendőben mutatott párját ritkító példát. Ennek az iramnak természetesen rengeteg potenciális tényezője van, lehetetlen azonban észre nem venni *az általános okokat.* Ilyen elsősorban az *a széleskörű autonómia*, amelynek terjedelmére Európában jelenleg nincs is példa, legfeljebb Bécsé közelíti meg. A város óriási expanzivitását másrészt magyarázza Berlin óriási vagyona, *részint 63 üzemében*, részint azokban a hatalmas ingatlanokban, amelyeknek *gazdasága, tehenészete és 200.000 sertést hizlaló telepe* nem csupán a kórházakat és közintézményeket látja el, hanem intenziven befolyik az általános kereskedelembe is. *Berlin aktivái közel két milliárd márkára tehetők*, amelyeket alig ellensúlyoz mintegy 600.000 márka passziva. E nagy jövőjű város fejlődésének újabb lendületet ad az *a Budapesten is óhajtott mozgalom*, amely *a forgalom egységesítését célozza.* Erre vonatkozóan már konkrét javaslat van a berlini tanács kezében és a rövidesen minden bizonnyal megvalósuló reform tendenciája: *egységes szervezettel és egységes pénzügyi vezetéssel kell a forgalom egységes irányítását biztosítani.* Véges-végig bemutatva Berlin mintaszerű szociális intézményeit, *Gallina* Frigyes dr. feltünéstkeltő tanulmánya végén hangsúlyozza annak az érdeklődésnek fontosságát, amellyel *minden német párt viseltetik a birodalom fővárosának községpolitikai kérdései iránt.*

Budapest város-építése a közművek szempontjából, *Zboray* János műszaki főtanácsos ily című nagyértékű tanulmányának III. folytatását, helyszűke miatt, a jövő számunkban közöljük.

Tehetségvédelmi hangverseny a Pesti Vigadóban. Három év előtt néhány kulturbarát kezdeményezésére megalakult a *Magyar Tehetségvédő Orsz. Bizottság. Budapest Székesfőváros Iskolánkívüli Népművelési Bizottsága* 1926. év karácsonyán rendezte a magyar tehetségvédelmi alap javára első tehetségvédelmi hangversenyét. Az azóta megrendezett három tehetségvédelmi hangverseny *a fiatal magyar tehetségek egész sorát mutatta be*, akik közül számosan *már jó csengésű nevet vívtak ki maguknak operai színpadainkon, valamint legelőkelőbb koncertjeink pódiumain, sőt nem egy külföldön is.* Az eddigi három ilyen hangverseny fényes erkölcsi és anyagi sikerei arra indították *Budapest Székesfőváros Népművelési Bizottságát*, hogy immár negyedik tehetségvédelmi hangversenyét is megrendezze. A magyar tehetségek ünnepi hangversenye *március hó 17-én, vasárnap délután 5 órakor lesz a Pesti Vigadóban.* A hangverseny tiszta jövedelmét a *Magyar Tehetségvédő Orsz. Bizottság tehetségvédelmi alapja javára fordítja a rendezőség.* Jegyek 1—5 pengős árban Bp. Szfőv. Népművelési Bizottsága hivatali helyiségében (IV., Váci u. 62., fsz. 1.) köznapokon 9—2 óra és pénteken délután 5—7 óra között válthatók.

A fővárosi oktatószemélyzet márciusi ünnepe. A Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetségének oktató osztálya március 15-én délelőtt 11 órakor a Zeneművészeti Főiskola nagytermében tartja meg a szabadság ünnepét. Megnyitó beszédet mond: dr. *Purébl* Győző kormányfőtanácsos, székesfővárosi tanügyi tanácsnok. Az ünnepi beszédet dr. *Rajkovich* Kálmán polg. isk. tanár tartja. A műsor keretében *Czipernovszky* Philippin hegedűművésznő, *Hegyi* Emánuel zongorművész, az Orsz. m. kir. Zeneművészeti Főiskola tanára, *R. Simonffy* Margit szavalóművésznő és *Antóny* Károly zongoraművész szerepel. A székesfővárosi énekkar, melyet *Karvaly* Viktor szfőv. szakfelügyelő vezényel, szintén több éneksámot ad elő.

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak
REMÉNYI MIHÁLY
hangszerüzletében
Őfelsége Dr. József Ferenc kir. herceg szállítója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészítője
Budapest, VI Király u. 58-60.
Telefon: 267-84

UNG AR JÁNOS MÉRNÖK
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Tel.: J. 334-36 Budapest VII, Szövetség u. 10 Tel.: J. 334-36
Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító műhely

Schöndorfer Jenő mérnök
központi fűtési, szellőztetési, vízvezetéki és csatornázási berendezések vállalata
Budapest, VIII., Gólya ucca 22. sz.
Telefon számi József 431—72

Központi fűtés — Vízvezeték
Bádogosmunkák
FARKAS IZOR BUDAPEST
VIII. Nap ucca 10 — Telefon: József 336—51.

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

Legmodernebb gyógyintézet sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatorium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P.
Idegbetegek, üdülők gyógyhelye vízgyógyintézet nap- és légfürdő

TUNGSRAM
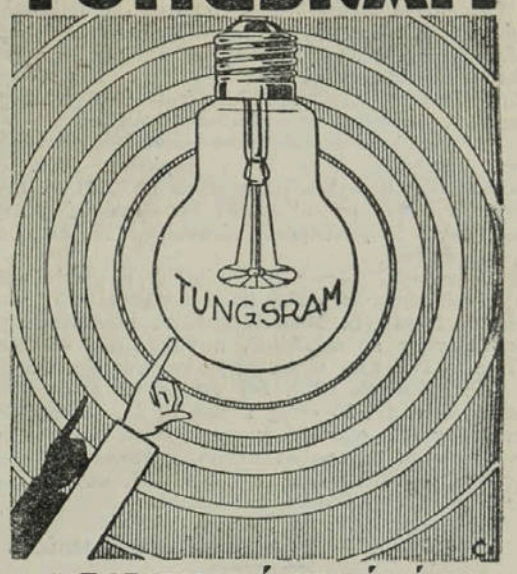

A MEGBIZHATÓ IZZÓLÁMPA

CORVIN
Március 14-től
Elisabeth Bergner felléptével
Elza kisasszony
A. Schnitzler regénye 9 felvonásban
Max és Móric az idegen légióban
vigjáték 8 felvonásban
KAMARA

VIGADÓ KÁVÉHÁZ
IV, Deák Ferenc ucca 2
*
VIGADÓ KIOSZK
V. ker., Vigadó tér
TULAJDONOS: BABÓCSY LŐRINC

Vladár Pál
ács- és építőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

BAUER DÉNES UTÓDA
HOFMAN DÉNES okleveles mérnök
bádogos, gáz, vízvezeték, csatornázási központi fűtési vállalkozó
I. kerület, Szász Károly ucca 5. szám
Telefon: Automata 539—59

SCHWEIGER REZSŐ
ÉS KULÁS JÁNOS kövezőmesterek és útépítési vállalkozók
Budapest, III, Ürömi ucca 41

TELEFON: A. 251—43
STEFKOVICS SÁNDOR
KŐMŰVES MESTER
BUDAPEST, VI., IZABELLA UCCA 44-b

Kárász Géza okl. mérnök építőmester
Budapest, VII., Dohány ucca 16. Tel: J. 370-38.

Kálmán építési vállalata.
I. Teréz u. 3/c. J. 456-03.

SOPRON-GYŐRI TEJ ÉS YOGHURT
A LEGMEGBIZHATÓBB!
SOPRON-, GYŐR- ÉS VAS-MEGYEI TEJGAZDASÁGI R.T.
Központi üzem és irodák:
I., Fehérvári út 33-35. Tel: J. 305-31., J. 428-01

Versenytárgyalási hirdetés

Budapest székesfőváros tanácsa — utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre — nyilvános versenytárgyalást hirdet az I., Németvölgyi úton építendő III. sz. bérház építéséhez szükséges burkoló-, parketta- és szobafestőmunkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai munkanemenként 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi március hó 11-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em., 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Medgyaszay István I., Ménesi út 59/a. tervező műépítésznél, vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 336. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi április hó 11-én (csütörtök) d. e. fél 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi március hó 5-én.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetés

Budapest székesfőváros tanácsa — utalással a Fővárosi Közlöny „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre — nyilvános versenytárgyalást hirdet az I., Németvölgyi úton építendő III. sz. bérház építéséhez szükséges asztalos-, lakatos-, mázoló- és üvegesmunkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai munkanemenként 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi március hó 11-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em., 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Medgyaszay István I., Ménesi út 59/a. tervező műépítésznél, vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 336. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi március hó 28-án (csütörtök) d. e. fél 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi március hó 5-én.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

Központi fűtés, vízvezeték, csatornázás, légszesz, hűtő és szellőztető berendezések
Erdélyi Gábor és Társa, Budapest VII, Amerikai-út 2b.
Alapítási év: 1910. Telefon: József 334-37.

Gőz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

OETL ANTAL
VASÖNTŐDE és GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
X. KER. ASZTALOS SÁNDOR UCCA 9.
TELEFON: JÓZSEF 8—51—83.

Az 1925. évi kiállításon ezüstéremmel kitüntetve.
Az 1927. évi országos kiállításon nagyezüstéremmel.
Hermann János épület és műlakatos, Budapest, I., Avar-u. 19.
Telefon: Aut. 505—82.

Alexi és Uhlyarik műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Falk Miksa ucca 26. Telefon. Aut. 209-93
Disco világítótestek
Schunk & Ebe gyártmányú szénkefék
Mindenféle villamossági cikkek eladása nagyban és kicsinyben — Elvállal mindennemű villamossági szerelést

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő mesterek
Budapest. VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Magyar Építő Részvénytársulat
Budapest, VI. kerület, Teréz körút 34. szám
Alapíttatott: 1889. Telefon: Automata 272—64. szám
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás, csatornázás. Kotrások dunai műtárgyakkal, csatornakotrókkal és excavátorokkal. Dunai homoktermelés és kavicseladás és szállítás. Vízi szállítások és darukkal való kirakódások. Alapozások mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezeték. Hajó- és kotrójavítótelep, valamint téli kikötő Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. — Telefon: J. 314-16.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Köbánya, nyergesujfalu

DOBOS ANDRÁS
Épület- és redőny lakatos vállalata
Budapest, IX. ker. Lónyai-utca 58.
Telefon: Automata 874—38.

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-36.

Budapest Székesfőváros
Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

Transformátorok
Szénkefék Mótorok
Farkasvölgyi-féle Villamossági és Műszaki R.-T.
Budapest, VI., Podmaniczky ucca 35
Telefon: T. 147-75 és T. 277-39

MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPGYÁR R. T.
MÁTYÁSFÖLD
GYÁRTÁSI ÁGAK:
Személyautomobilok, teherautomobilok, autóbuszok
Gyári eladási központ:
Méray Motorkerékpár-Gyár r. t. IV., Váci ucca 1.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

GÓGEL JÁNOS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

Holman Pál építőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. * Telefon: József 308—15

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

ILKOVITS J.
Központi fűtések és vízvezetéki berendezések vállalata
Budapest, VI., Andrássy út 92
TELEFON. AUTOMATA 12—07

özv. Biberál Józsefné Alapíttatott 1871. évben BUDAPEST,
pala- és cserépfedő-mester II., Ostrom-u. 14. Telefon: L. 507—19.

BOGYÓ ISTVÁN TELEFON: JÓZS. 356-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VII., JÓZSEF UCCA 9

Kaucz István
épület, bútor és belsőberendező asztalos
Budapest, I., Győri-út 1.

CSILLAGHY ÉS TÁRSA
MŰSZAKI KERESKEDELMI TÁRSASÁG Telefon
MŰSZAKI ANYAGOK, OLAJOK, GÉPEK J. 441-44
Budapest, VIII., Kisfaludi u. 7

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 85. Telefon. L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapítva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapítva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz.
Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hőlgy-ucca 24/a

GIPSZET ÁRUSITÓ RÉSZV. TÁRS.
BUDAPEST, V., ERZSÉBET-TÉR 15.
az Egeresi Gipsz- és Műtrágyagyár Részv. Társ. Aghires és Kramer J. Első Egeresi Gipsz- és Műtrágyagyár, Aghires képviselete
Telefon szám: 805—25.

Gépmunka, gépszerelés, alkatrészgyártás, edzés, kovácsolás, autógén hegesztés, autójavítás.
HORVÁTH ÉS TÁRSA
Autómechanikai és Gépipari Vállalat
Budapest, VIII, Práter u. 64. Tel. J. 311-13

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON; JÓZSEF 401-76.

Hochhauser
Ferenc építési vállalkozó Budapest IX., Soroksári út 38. Tel.: J. 459-81

HOLLÓS FERENC
okl. mérnök, út és mélyépítő vállalkozó
Budapest, V., Ügynök ucca 22/b.
Telefon: L. 960—34

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 március 20. — 12. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Sötét emlékek

rajzanak föl tíz esztendő távlatában és boldogan kell látnunk, hogy az emlékek sötétsége nem kerget többé felhőket a jövőnek mind tisztább, derűsebb égboltozatára. Eljutottunk oda, ahonnan már *objektiven, sőt a megenyhülés, a lehiggadtság nyugodt pódiumáról lehet ítélkezni* Kun Béláék százharminchárom-napos rémuralma, Szamuellyék hatszáz gyilkossága fölött. Annál súlyosabb azonban, hogy az ítélet tíz esztendő távlatában sem lehet enyhébb, mint amilyet még a megbocsátás magasztos gondolatát hirdetők is mondottak fölöttük.

Tíz esztendő mulva is hátborzongva gondol Budapest polgársága a szörnyű százharminchárom napra, amelyet elítél a munkásság komoly, becsületes része is. Örök memento marad ez a gyötrelmes idő, hogy *a polgárság ne feledkezzék meg soha többé polgári önérzetéről, az összetartásnak, az egymás kölcsönös támogatásának és az emberszeretetnek szent kötelességéről.* A megfélemlítés, a kínzások, a túszságok, a vádbiztosok, a vér és a gersli korszaka, amelyet a börtönből kiszököttek hatalomra kerülése idézett föl, *nem térhet vissza soha többé, ha a polgárság kemény gerince nem hajlik meg hamis bálványok és fantasztikus álmok előtt.* A tömegek szomorú megtévelyedésének pedig ördögűző tömjénje: *a felebaráti szeretet mély átérzése és gyakorlása, a nemzeti eszméhez való törhetetlen ragaszkodás, az osztályok és felekezetek között való választófalak lerombolása és a teremtő, alkotó munka, amely forrása a megelégedettségnek és boldogulásnak.*

Amikor a kommunizmus réme eltakarodott a budapesti városházáról, amikor az Ágostonok, a Gerbaud-süteményekbe, színházjegyekbe és napidíjakba szerelmes Bokányiak, az együgyü Bogárok és a kegyetlen Biermannok örök-nyomtalanul eltüntek, még sokáig nem nyugodtak meg a kedélyek. Zavaros és igazságtalan idők következtek, hiszen a nyugalmat és az igazságot hosszú időre megölte a világrengés és a csatornák söpredékének uralma. Akkor, amikor gyorsan meg kellett volna kezdeni ujjáépítését annak, amit a nehéz idők leromboltak, politikai harcok és gyűlölködések ütötték föl fejüket a városházán, amely hosszú esztendőkig szomorú tükre volt az egész város megzavart lelki egyensúlyának. Csodák-csodája mégis, hogy mire a nyomorral és vérrel kezdődött, a gyűlölködéssel folytatódott decennium lezárult, mint az egész országban, Budapest kommunitásában is helyreállt a nyugalom és a béke, megindult a föltámadásért való küzdelem. *Köszönhetjük pedig mindezt azoknak a nagy államférfiaknak és kiváló közéleti egyéniségeknek, akik a gyűlölködés tengerében szinte egy szál sziklára állottak ki és a szeretetet, a békét, a munkát kezdték hirdetni.* A gyűlölet tengerének tarajos hullámai még piszkosak voltak, de a lelkek mélyén már ott élt a vágyakozás a megnyugvás után. Csodálatos meglátással ezt a pszichológiai időpontot választotta ki *Bethlen* István gróf arra, hogy a szeretet és béke politikájának hirdetésére elküldje Budapest népe közé azt a férfiút, akit erre a misszióra leghivatottabbnak látott. Sokan még szánakozó gúnyos mosollyal, mások ellenszenvvel és daccal fogadták *Ripka* Ferencnek akkor meglepő és bátor vállalkozását. Hamarosan kiderült azonban, hogy *nem a pesszimistáknak volt igazuk, hanem azoknak, akik bíztak a budapesti polgárság életerejében, a béke és a munka iránt való becsületes, nemes akarásában.*

A béke és emberszeretet hirdetése szomjas fülekre talált és alig teltek el hetek, az előbb még gyűlöletet hirdető politikusok kénytelenek voltak a *Ripka* Ferenc által hirdetett igék visszhangjává válni. A harsogó és lázító szónoklatok mind szordinósabbá lettek, az izgatók népszerűsége rongyokká foszlott, *csak a komoly szó, a megértő politika talált utat a polgárság szívéhez.* A józanodás levegője elemi erővel tört be a főváros közgyűlési termébe is és ha akadtak még a közelmultból visszatérő lidérclángok, ha föl-fölcsattant még egy-egy botrány lármája, de a következő órákban már lehűtötte a szenvedélyeket a meggondolásnak az a hideg zuhanya, amely a választók kifejezett akaratából származott. Lassan a föld, amely esztendőkig csak vérvirágokat, gyomot és dudvát termett, ismét termékennyé lett, a békés munka gyönge palántája pedig évről-évre erősödött.

Így jutottunk el oda, hogy *a saját szégyenünk tíz esztendős jubileumán ismét becsületes önbizalommal nézhetünk a világ szemébe.* Nagy állomás ez a tizedik évforduló, mert eredményeket tud felmutatni, olyan eredményeket, amelyek bizonyítják, hogy Budapest ismét a régi nagyság útját járja. A szemünk belefárad, a fejünk beleszédül, ha a ma magaslatáról tíz esztendő sötét mélységébe tekintünk. De ezen az évfordulón mégis meg kell cselekednie ezt minden budapesti embernek, hogy lássuk azt a vakmerő utat, amelyet bölcs és óvatos turista-vezetők segedelmével tíz év alatt, lábat gyötrő sziklárói-sziklára való lépéssel megtettünk. A szakadékok százain segítettek át bennünket, míg végre ma ujra sima talajon járhatunk.

Nézzetek vissza a tíz év előtti, vértől és nyomortól sötét mélységbe. Fussa végig szemetek a gyűlölet sziklái, amelyeken átsegítettek bennünket. Tekintsétek meg mégegyszer a szakadékokat, amelyekbe, ha belezuhanunk, óvhatatlanul elpusztulunk.

És mondjátok meg, melyitek vágyik vissza?

Kozma Jenő szerint autóbusznak minden olyan nagyobb uccában járnia kell, ahol nincs villamos-sín

Az Egységes Községi Polgári Párt elnöke a költségvetésről, a közlekedés fejlesztéséről, a taxi-rendszámok kiosztásáról, a Vásárpénztár tőkeemeléséről, a kártyaklubokról és a tanügyi választásokról

Az autótaxiengedélyek kiosztása körül támadt bonyodalmak, a száz új autóbuszkocsi üzembehelyezésével kapcsolatosan felmerülő vitás kérdések elintézése, a vásárpénztár ügyes-bajos dolgainak a tisztázása — azok a legfőbb várospolitikai témák, amelyek ma az autonómia különböző fórumain napirenden szerepelnek.

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, ezekről a kérdésekről a következőkben fejtette ki véleményét a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt:

— A városházi adminisztráció egyik legfőbb feladata mostanában *a költségvetési előirányzat* elkészítése. Úgy tudom, hogy az egyes ügyosztályokban serényen folynak a jövő évi költségvetés összeállítását célzó munkálatok. E munkálatok lefolytatásának valóban itt van az ideje és én kifejezésre akarom juttatni azt a felfogásomat, hogy ezeknek a munkálatoknak a lefolytatását és befejezését rendkívül sürgősnek tartom, mert

minden tekintetben megfelelő költségvetést csak úgy tudunk összeállítani a jövő esztendőre, ha lesz elég időnk minden vitás pont tisztázására,

az egész anyag feldolgozására és alapos áttekintésére.

— Az aktuális kérdések között elsősorban *a főváros közlekedésügyének a fejlesztését* tartom a legsürgősebben megoldandó problémának. Hallom, hogy milyen kavarodás támadt egyes taxiengedélyek kiosztása körül. Én úgy gondolom, hogy *az elterjedt hirek alapján ki kell vizsgálni az egész anyagot és meg kell állapítani, vajjon az engedélyek kiadásának ez a módja, amit itt alkalmaztak, valóban megfelel-e a kisexisztenciák sokat hangoztatott céljainak.* Sürgetem egyébként annak *a száz új taxirendszámnak a kiosztását is*, amiket most engedélyezett a kereskedelmi miniszter. Véleményem szerint

ezeket a rendszámokat az 580 rendszám kiosztásánál történt igazságtalanságok reparálására kell felhasználni.

Arra kell törekedni, hogy ezt a száz rendszámot *kizárólag azok kaphassák, akik autófuvarozással hivatásszerűen foglalkoznak, akik már ezen a pályán dolgoztak.* Lehetővé kell tenni ezek számára azt, hogy foglalkozásukban megmaradhassanak.

— Ami a főváros közlekedésügyi politikájának az irányítását illeti, megelégedéssel hallom, hogy

legkésőbb májusban már egész sereg új autóbuszvonal nyílik meg a közönség számára.

Az új autóbuszvonalak megállapítása legnagyobbrészt *megnyugtató módon történt. Májustól augusztusig mind a száz új kocsit üzembe fogják helyezni.* De itt sem állhatunk meg, *az autóbuszüzemet tovább kell fejleszteni.* Éppen ezért további megrendeléseket fogunk eszközölni. Úgy tudom, hogy még *további száz autóbuszkocsi megrendelésére kerül a sor* és ezzel

lehetővé tesszük, hogy minden olyan nagyobb uccában legyen közlekedési eszköze a közönségnek, ahol villamossínek lefektetve nincsenek.

A legteljesebb mértékben híve vagyok az autóbuszüzem fejlesztésének és ezt a felfogásomat külföldi példákkal támaszthatom alá. Mindenütt a külföldön, az összes metropolisokban *az autóbusz a legfőbb közlekedési eszköz.* A jövő útja ide mutat. Nekünk is az autóbuszüzem fejlesztésére kell törekednünk, ha nem akarunk évtizedekkel elmaradni a külföldi példák mögött.

Kozma Jenő ezután a *kártyaklubok* ellen indított mozgalomról beszélt a *Fővárosi Hirlap* munkatársának. Szóvá tettük ugyanis, hogy egyes kártyaklubok különböző politikai cégérek alatt működnek és ezzel a közönség egy részét félrevezetik. *Kozma* Jenő a következőket felelte érdeklődésünkre:

— Pártunk vezetősége megteszi a szükséges lépéseket abban az irányban, hogy

a párt nevével többé visszaélések ne fordulhassanak elő.

Egyszersmindenkorra végét vetjük annak az eljárásnak, hogy egyesek a párt nevét használták föl ilyen célokra. Ez ellen *a leghatározottabban tiltakozunk és az egész vonalon tiszta helyzetet fogunk teremteni.*

Megkérdeztük *Kozma* Jenőt a tizenkettes bizottságnak a *Vásárpénztár* ügyében hozott legutóbbi döntéséről is. *Kozma* Jenő a következőket mondotta:

— A főváros tizenkettes bizottsága hétfőn részletesen letárgyalta az összes vitás kérdéseket. Ezek között természetesen *szerepelt a Vásárpénztár tőkeemelése is.* Hozzájárultunk ahhoz, hogy a tanács mint a főváros közönségének a képviselete, alaptőkeemelést határozzon el.

Eszerint a Vásárpénztár négymillió pengőre emeli fel alaptőkéjét.

Erre a tőkeemelésre azért van szükség, mert a főváros pénzeit most már a *Községi Takarékpénztár* kezeli, *a Vásárpénztárnak pedig elegendő forgótőkére van szüksége, hogy lebonyolíthassa azokat az üzleteket, amelyeket gazdákkal és kereskedőkkel szokott kötni.* Addig, amíg a *Vásárpénztár* volt a főváros pénzeinek a kezelője, elegendő volt az ötszázezer pengős alaptőke is, most azonban a *Vásárpénz-*

tár forgalmának zavartalan lebonyolítása nagyobb összeget igényel. Ezért vált szükségessé a tőkeemelés. Ez természetesen még a pénzügyi bizottság és végső fokon a közgyűlés elé kerül.

Kozma Jenő elmondotta még a *Fővárosi Hirlap* munkatársának, hogy

a tanügyi választások lefolytatására csak husvét után kerülhet sor.

A bizottság tagjai most kapták meg az anyagot, amely rendkívül nagy, úgy hogy a bizottság tagjainak hosszabb időre van szükségük ahhoz, hogy az egész anyagot áttanulmányozhassák. Rendkívül nehéz a helyzet, sok az érdemes jelölt és éppen ezért *alapos megfontolásra van szükség.* Ilyen körülmények között *a tanügyi választásra csak április közepe táján kerülhet sor.*

Bonyodalmak a főváros és a HÉV között a csepeli autóbuszforgalom miatt

A székesfővárosi autóbusz-üzem a kereskedelmi kormány kívánságára a mult év október 15-én járatokat létesített a *Boráros tér és Csepel között,* hogy ezzel a nemzetközi vámmentes kikötőhöz közvetlen összeköttetést létesítsen. Később ezt a relációt a csepeli községi előljáróság kérelmére *meghosszabbították az ottani Templom térig.* A *Hév.* egyideig nem foglalt állást ebben az ügyben, czév januárjában azonban *mégis tiltakozást jelentett be* és szerződésben biztosított előjogaira hivatkozva magának követelte az engedélyt, sőt azt is, hogy *a főváros engedje meg az ő autóbusz járataira is az átszálló forgalmat.* A kereskedelmi

minisztérium akceptálta a HÉV álláspontját és felszólította a fővárost, hogy az átszálló forgalomra egyezzék meg a vasúttársasággal.

A tanács a kereskedelmi minisztérium intézkedését sérelmesnek találja, az engedély esetleges bevonása ellen pedig tiltakozik. Az érdekes bonyodalom előzményeiről és részleteiről az alábbi információt szerezte a *közlekedési ügyosztályból* a *Fővárosi Hirlap* munkatársa:

— A kereskedelmi miniszter a mult év julius 30-án 100.335. szám alatt leiratot intézett a fővároshoz és megkérdezte, hajlandó-e a *Szabadság* tér és a *Csepeli* állami kikötő között autóbusz vonalat létesíteni, mert *ha nem, másnak ad ki ilyen engedélyt.* A közlekedési ügyosztály az autóbuszüzemmel karöltve, nyomban megkezdte a kereskedelmi minisztériummal a szóbeli tárgyalásokat és augusztus 30-án már a tanács is közölte feliratban az elvi készséget. Október 2-án az autóbuszüzem ideiglenes engedélyt kapott a *Boráros* tér és a *Csepeli* állami kikötő között autóbuszok járatására és az új relációt már 15-én meg is nyitotta, majd november 15-én 113.582. számú leiratával *megküldte a miniszter az írásos iparengedélyt is* és egyidejüleg *hatálytalanította azt a korábbi engedélyt, amelyet egy budapesti magánvállalkozó kapott.* Ezeken

a tárgyalásokon mindig résztvett a HÉV is, de soha észrevételt ez ellen nem tett.

Időközben Csepel előljárósága azzal a kérelemmel fordult a kereskedelmi miniszterhez, hogy az új autóbuszjáratok *ne csak a kikötőig, hanem be a községbe, a Templom térig közlekedjenek.* Ekkor lépett akcióba a *HÉV.* Január 8-án a kereskedelmi minisztériumban tartott megbeszélésen a *HÉV.* azzal tiltakozott az engedélyezés ellen, hogy

a meghosszabbítás a vasutat alapjában rendítené meg.

Egyúttal bejelentette azt is, hogy a vasútnak az 1888. IV. t.-c. szerint biztosított *előjogai vannak* s hogy

a HÉV maga is hajlandó a Csepel-Templom tér—Boráros tér közötti autóbuszjáratokat forgalomba helyezni,

tehát a miniszter neki adja ki az ideiglenes engedélyt. Az autóbuszüzem képviselője ezen a tárgyaláson kijelentette, hogy a *HÉV.* képviselője az előző tárgyalásokon soha nem tiltakozott a járatok ellen, az engedély kiadását nem kérte és előjogaira sem hivatkozott. A kereskedelmi minisztérium, jóllehet a *HÉV.* álláspontja felé hajlott, mégis úgy intézkedett, hogy

a fővárosnak adott engedélyt a Boráros tér—Csepel-Templom téri járatokra, addig az ideig, amíg a HÉV a maga autóbuszait beállítja.

— A főváros képviselője nyomban tiltakozott az ilyen megoldás ellen és kijelentette, hogyha a minisztérium a már kiadott engedélyt a fővárostól megvonja és a *HÉV*-nek adja, kétséges, hogy a főváros beleegyezését adja-e arra, hogy a *HÉV.* kezelésében levő csepeli autóbusz-vonalról a többi fővárosi autóbusz-relációkra átszálló forgalom létesüljön, mert

ez azt jelentené, hogy nagyobb utazási kedvezményt adna azoknak az utasoknak, akik nem is a székesfőváros adófizető polgárai.

Vagy pedig az idegen csepeli autóbuszról átszálló utasoktól teljes viteldíjat lenne kénytelen követelni. A csepeli vonalmeghosszabbítás egyébként *nem üzleti, hanem közérdekből történt,* mert a község lakóssága kérte. Legjobban bizonyítja ezt az a tény, hogy

a járatra megindulása óta több mint 23.000 pengőt fizetett rá a főváros.

— De jogi szempontból sem helytálló a kereskedelmi minisztérium döntése, mert a fővárosnak a *Boráros tér—Csepel Pesti út* relációra *5 éves engedélye van, amelyet a törvény értelmében minden ok nélkül visszavonni egy versenyvállalat érdekében nem lehet.*

— Nem is beszélünk arról, milyen nehézségekkel jár ilyen megoldásnál az átszállás stb. kérdése, mindezeken felül pedig le kell szögezni, hogy az

1888. évi IV. tc., amelyre a HÉV elsőbbségi jogait hangoztatva hivatkozik, csak a sínpályán közlekedő vasútakra adott kizárólagossági jogot és ez a törvény semmi esetre sem vonatkozik az akkor még ismeretlen autóbuszforgalomra is.

A főváros közönsége érdeklődéssel várja a fejleményeket, az azonban nyilvánvaló, hogy két párhuzamosan futó különböző vállalat konkurrenciája — bármennyire egészségesnek látszik is — *lehetetlen,* mert, mint említettük, *eddig is tetemes ráfizetéssel tartotta fenn a járatokat a főváros.*

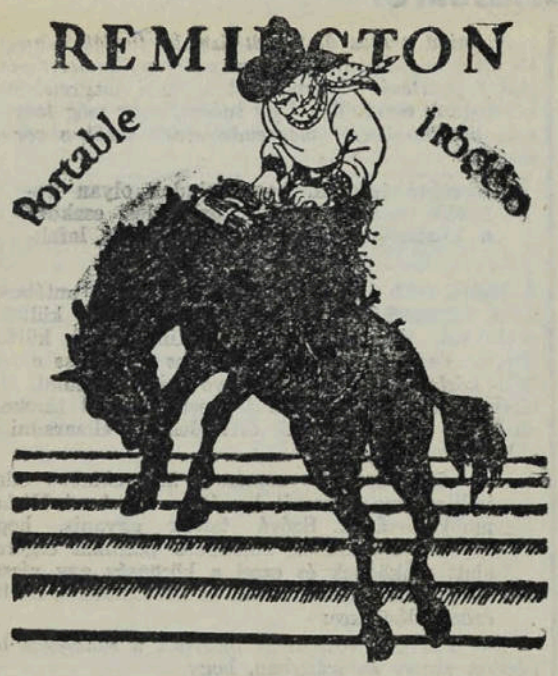

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.

18 havi részletfizetésre is kapható.

Felhívásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken

Remington Irógép Rt.

Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.

Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

ANDEZIT

ÚTBURKOLÓ KÖVET

kocka-, fajkő, járda-, termés- és zúzott követ

Dunabogdány-csódi és Visegrád mátyás-hegyi kőbányából vagy Budapest raktárból azonnal szállít

Kondor és Feledi

építő- és kőbányavállalat r-t.

Budapest, V., Vörösmarty tér 3

Telefon: Automata 839—18. szám

Központi fűtés — Vízvezeték Bádogosmunkák

FARKAS IZOR BUDAPEST

VIII. Nap ucca 10 — Telefon: József 336—51.

Széchy Endre TELEFON: ut. 269-65

okl. mérnök, építési vállalkozó

Budapest, VI., Bulyovszky ucca 12.

GRÜNHUT ÖDÖN

Saját készitményű hentes, bonc- és munkaruha készitő.

Budapest, VIII., József-körut 22—24.

TELEFON: JÓZSEF 460—69.

HANVAY VICTOR

Villany és rádió cikkek

Budapest, VI., Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—99

REKLÁM ÉS CÉGTÁBLA FESTŐ VÁLLALAT

Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23 Telefon: József 385-28

Csernák Jenő

SEFFER ANTAL TELEFON: AUT. 891-31 AUT. 896-94

TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA

Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3. sz

Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 ★ Gyár: Pest-Sashalom

Betoncsövek, burkolatlapok nagy készlete

ANDREA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Cementárugyár, beton- és mélyépítés

Budapest, V., Hold ucca 19. Telefon: Automata 298-37

SCHEMBER C. ÉS FIAI

HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR

Központi iroda és gyár:

VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.

Alapitva 1852. Alapitva 1852.

STEINER MARK konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron

asztalos üzlete és ablakredőny gyártás

Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)

Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

WETOL sebolaj

legyen minden mentő szekrényben. Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyit.

M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72.455|1924 sz. körrend M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062|XX. 1925. sz. rendelet.

STEAUA

MAGYAR KŐOLAJ R.-T.

„REX"-BENZIN

speciális autó- és traktorolajok, :-: aszfalt, porolaj. :-:

KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR U.CA 2. -:- TELEFON: AUT. 839-25

Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban

WALSER FERENC

Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek

BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36

TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

KAUTNIK JÓZSEF *SZORÁSZ-MESTER,*

ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA

BUDAPEST, XI, BOKRÉTA UCCA 21.

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL **FAISKOLAI CIKKEK**

gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőoltványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok

ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN **TOST ÉS MOLNÁR**

kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36

Budapest, VII., Erzsébet-királyné-ut 39. sz.

BUCHWALD és TSA ezelőtt

Hochmann Lajos

Gyermekkocsik, vas- és rézbutorok, paplanok gyári lerakata

VII., Erzsébet körút 4. szám

Telefon: J 418-90 *Telefon: J 418-90*

Hudetz János

okl. épitészmérnök, épitőmester tervező- és vállalkozó irodája

Alapittatott: 1876 — Telefon: József 351-54

Budapest, VII. Rottenbiller ucca 6/b.

Csak pártközi értekezleten hallgatja meg
a belügyminiszter a pártvezérek véleményét a fővárosi reformról

A községi demokrata párt megbízta *Vörösváry* Miklós bizottsági tagot, hogy a közgyűlésen indítványt nyújtson be a fővárosi reform ügyében. Az indítvány azt kívánja, hogy a törvényhatósági bizottsága szólítsa fel *Scitovszky* Béla belügyminisztert a fővárosi reformnak a törvényhatósági bizottsággal való előzetes ismertetésére. A demokraták ugyanis a közgyűlésen akarják megvitatni az új fővárosi törvénytervezetet, mihelyt az ismeretessé válik, vagyis

meg akarják előzni magát a törvényhozást

és a közgyűlési vitával és az esetleg hozandó határozatokkal prejudikálni szeretnének a döntésre egyedül hivatott tényezőnek, a parlamentnek.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa ebben az ügyben *a legilletékesebb helyről* a következő információkat kapta:

— *Szó sem lehet arról, hogy Scitovszky Béla belügyminiszter a székesfőváros törvényhatósági bizottságától véleményt kérjen a fővárosi reform megalkotására vonatkozóan.* A belügyminiszter, mielőtt a törvényjavaslatot a képviselőház elé terjesztené, azt meg fogja ismertetni a községi pártok vezetőivel. Ez az ismertetés azonban

csak egy pártközi megbeszélés formái között történhetik meg.

Ez azt jelenti, hogy *Scitovszky* Béla belügyminiszter, amikor a fővárosi reform törvényjavaslatának a tervezete elkészült, magához fogja kéretni a fővárosi közgyűlési pártok vezetőit, akiknek élő szóval előterjesztett véleményét meg fogja hallgatni, úgy amint ez már a fővárosi mandátumok meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat beterjesztésével kapcsolatosan is történt. Ez a ténykedés

a belügyminiszter részéről figyelemnek a jele a közgyűlési pártok vezetőivel szemben.

Meg fogja küldeni a törvényjavaslatot a belügyminiszter a törvényhatóság főtisztviselőinek is, de nem hozzászólás, hanem csak egyszerű megtekintés céljából. Arról

szó sem lehet, hogy a belügyminiszter a közgyűléstől, vagyis a fővárosi autonómia legfőbb szervétől hivatalos véleményt kérjen.

A törvényjavaslat a fővárosi autonómiáról fog szólani, *elképzelhetetlen tehát, hogy a törvényhozástól független fórum előzetes vitát rendezhetne éppen az őt érdeklő törvény eredetéről.*

Őszre tető alá kerül az új központi garázs impozáns épülete

Több sikertelen tervpályázat után, köztudomás szerint *Hültl* és *Mihajlits* műegyetemi tanárra és *Bánó* László gépészmérnökre, három jóhírnevű, kiváló szakemberre bízták *az új központi autóbuszgarázs terveinek végleges elkészítését.* Egyidejüen *ad hoc* bizottságot alakítottak a garázsépítés lebonyolítására, amelyben nemcsak az autóbuszüzem-felügyelőbizottság, illetve a közlekedési bizottság tagjai foglalnak helyet, hanem a főváros szakközegei is, elsősorban *Lobmayer* Jenő közlekedési, *Solty* Lajos középítési, *Csármann* Ferenc városrendezési és útépítési tanácsnokok, nemkülönben az autóbuszüzem vezetője, *Till* Antal ny. tanácsnok, igazgató, úgyszintén a *három tervező.*

A három kitünő szakember kezében gyorsan haladt előre a munka, pedig

olyan feladatokról volt szó, amilyenre eddig nem volt példa Magyarországon.

Az első tervek már e hétre el is készültek és komoly szakemberek véleménye szerint *tökéleteset alkottak.*

A garázs-bizottság szombaton tartott ülést s azon *már be is mutatták a terveket.* A *Fővárosi Hirlap* munkatársának értesülése szerint

a bizottság tagjai elragadtatással fogadták a tökéletesen megkonstruált terveket,

amelynek felépítésénél egy egészen újszerű anyagot is alkalmaznak az építészek.

Solty Lajos tanácsnoknál érdeklődtünk a garázs-tervek iránt és a következőket tudtuk meg:

— Az ad hoc bizottságnak bemutatott tervek, mondhatom *kitünőek.* A zsüri szakemberei, kivétel nélkül elragadtatással nyilatkoztak *Hültl, Mihajlovits* és *Bánó* alkotásáról. A tervezéssel megbízott urak iparkodnak a kitűzött terminusokat mindvégig pontosan betartani, így

az új garázs április közepére már bizottsági tárgyalás alá kerül.

Már a nyáron megkezdődnek az építkezések és

az őszre tető alá kerül az impozáns építmény.

— A belső berendezés munkái stb. olyan preciz és alapos megoldást kívánnak, hogy *a megnyitásról ez évben mégsem beszélhetünk.* Maga a *garázs 70 méter széles, 100 méter hosszú impozáns csarnok,* amelyet *egy négyszögletű torony dominál* az épület egyik sarkán. Ez a torony nemcsak architektonikus dísz, hanem praktikus célt szolgál: *víztorony.*

— A belső beosztás is teljesen önálló elgondolása és alkotása *Hültl* professzornak, mégis külföldi tanulmányutunk tapasztalataira utalva, inkább a hamburgi megoldáshoz hasonlít, amelyet annak idején a *Fővárosi Hirlapban* részletesen ismertettem. A központi garázsban

140 kocsira van hely.

A ki- és bejárás *egyszerre több kapun történik,* a kocsik vizsgálata és karbantartása is csoportosan történik s e célra, úgy emlékszem, *tíz tisztító akna épül,* vagyis

egyszerre tíz kocsit vizsgálnak, mosnak, olajoznak, reparálnak.

A kapuk mellett lesznek *a benzintöltő kutak,* ahol

indulás előtt automatikusan telítik a kocsik benzintartályait.

— A garázs-telepet a különböző adminisztrációs, iroda, stb. helyiségek, soffőrlakások, mosdók, fürdők és egyéb szociális intézmények szobái egészítik ki. Erősen bízom abban, hogy az, ami készül, *mindenki tetszését elnyeri s a késést kárpótolja az új autóbusz-garázs tökéletessége.*

Befejezték a kikötő-enkétot

Esetről-esetre részletesen beszámolt a *Fővárosi Hirlap* azokról a nagyjelentőségű tanácskozásokról, amelyek hetek óta folytak a kereskedelmi minisztériumban az állam és a főváros megbizottai között *Maurer* Emil kormánybiztos elnöklése mellett a kikötőegyezmény megkötésére vonatkozólag. Csütörtökön — mint előre jeleztük — az ankét *befejeződött.* Mind az állam, mind a főváros képviselői kifejtették az egyes pontokra vonatkozó észrevételeiket és állásfoglalásukat, s

a területek tulajdonjogának vitás pontjaitól eltekintve, nagy általánosságban meg is történt a megegyezés.

Az ankét eredményét most mind a kikötő kormánybiztosságán, mind a városházán összefoglalják, a hét folyamán azután újra összeülnek a szakemberek, hogy az egyeztetés munkáját elvégezzék. Ezen a tanácskozáson a kikötő kormánybiztosságot *Vass* Leo m. kir. áll. műszaki főtanácsos fogja képviselni.

A közlekedési ügyosztály is a legrövidebb időn belül elkészíti jelentését az ankétről, előterjesztését az egyezményről és valószinűen már a *legközelebbi tanácsülés elé terjeszti,* azután a törvényhatóság bizottsági elé kerül az ügy.

A tanács ezuttal minden bizonnyal oly értelmű határozatot hoz, hogy *záros határidőre utasítja a tiszti ügyészségét a jogi vélemény és a városrendezési ügyosztályt, a kikötőben szükségesnek mutatkozó, pontos, újabb felmérések és kitüzések eszközlésére.* Ezek eredményétől függ a végleges állásfoglalás.

Beavatott helyen tudakozódtunk a kikötőankét részletei iránt és a következőket mondták nekünk:

— Az ankét csütörtökön befejeződött, de a hét folyamán újra összeülnek az állami és fővárosi szakközegek, hogy

az ankéten módosított egyezmény-tervezeteket összeegyeztessék.

Ezek a tervek kerülnek azután egyrészt a kormány asztalára, másrészt a fővárosi közgyűlés elé. A vitás területek tulajdonjogára vonatkozóan ugyancsak rövidesen elkészül mindkét oldalon *a jogi szakvélemény.* Az *egyezmény többi pontjaira nézve, így pl. a zsilip- és vízhasználatra,* a *városi vámok* kérdésében, a *vontató szolgálatra* vonatkozóan, a *halászati jogot* illetően stb.

már megvan a megállapodás.

— Kisebb viták voltak a városi vámok, az ellenőrzés stb. kérdésében is. Eddig ugyanis a csepeli állami kikötőbe érkező áruk is *városi vámot fizettek,* mert az összekötő vágány egy darabon fővárosi területen vonul át. A főváros pénzügyi szervei ezt a vasuti vonalat iparvágánynak minősítették, mivel a vasuti elvámolás a Helyikikötő pályaudvarán, illetve *Budapest-Kitérő* állomáson történt. Ez

az anomália most megszűnik

és a Nagykikötő vágányán, mint normális vasúti vonalon

vám nélkül bonyolódik le a forgalom.

A Helyikikötő kérdése egyébként igen élénken foglalkoztatta a *Közraktári felügyelő- és a Dunapartibizottság* minapi üléseit is.

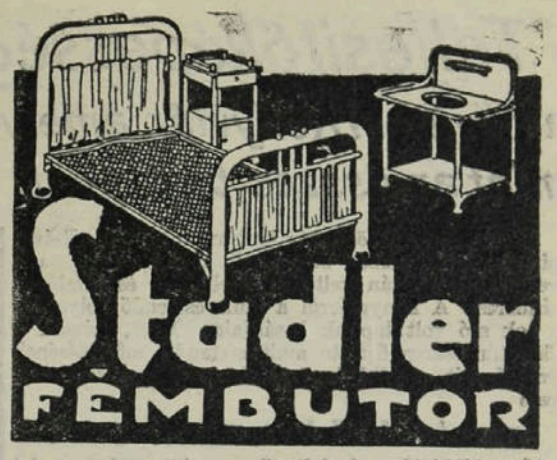

Eladási osztály: VI, Teréz körút 43. szám

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

HUBERT ÉS TSA h. t. TELEFON: T. 222-67
Budapest, VI, Liszt Ferenc tér 4
Egészségügyi berendezések - Csövek - Műszaki cikkek - Fémgyártás

LAMMEL FERENC
BÁDOGOS, VIZVEZETÉK ÉS KÖZPONTI FŰTÉS
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF U. 17.
TELEFON SZÁM: JÓZSEF 441—51.

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi-utca 25. Telefon: J. 380-30

DR. SZÉKELY HUGÓ
OKL. MÉRNÖK VASBETON TERVEZŐ IRODÁJA
BUDAPEST, VII. ALSÓERDŐSOR U. 8
TELEFON: JÓZSEF 351—21.

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
TELEFON: Automata 219—69. szám
a legjutányosabb áron szállítunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpacca, valamint alpacca ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
12 havi részletre
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Bálvány u. 16.
Árjegyzéket díjmentesen küldünk
Pontos címre kérjük ügyelni.

Teljesítőképessége határához ért

a Fővárosi Könyvtár, amelynek nagyobb forgalma van, mint az összes budapesti könyvtáraknak együttvéve

A *Fővárosi Könyvtár* kulturmunkája évről-évre mind határozottabban bontakozik ki és az elért nagy eredmények méltán keltettek feltűnést és általános elismerést. A könyvtárról a mult esztendő folyamán is sok szó volt lapunk hasábjain. Most, miután a könyvtár összegyűjtötte mult esztendei működésének eredményeit, a *Fővárosi Hirlap* munkatársa felkereste

Enyvvári Jenő könyvtárigazgatót,

aki az alábbiakban foglalta össze a könyvtár egy évi működését:

—A mult esztendő szerzeményeinek, forgalmának és általában a könyvtár belső és külső működése eredményének összegyűjtését most fejeztük be. E nagy munka arányai önmagukban is feltűnést kelthetnek és *Budapest fejlett könyvtári kulturáját bizonyítják.* Országos viszonylatban pedig az eredmény egyedülálló, amennyiben a statisztikai adatok bizonysága szerint

az összes többi nagy könyvtárak forgalma együttvéve sem éri el a Fővárosi Könyvtár eredményeit.

— A könyvbeszerzés terén nagy feladat elé állít az a jelenség, hogy mind a központi könyvtárban, mind pedig a fiókkönyvtárakban

az olvasók igénye és az igények sokfélesége állandóan növekszik.

Ma már köztudomású, hogy *az olvasóközönség leginkább a főváros könyvtárától remélheti, hogy a keresett munkát megkapja.* A könyvtárral szemben megnyilvánuló nagymérvű igények, illetőleg ezeknek teljesítése óriási munkát hárít a könyvtár vezetőjére és tisztviselőire. Szem előtt tartva a könyvtár fejlődésének irányait és a mai ember érdeklődésének számtalan új megnyilvánulását,

a könyvtár arra törekszik, hogy a szellemi szükségleteknek minden irányban megfeleljen.

A főváros áldozatkészsége a mult esztendőben is lehetővé tette, hogy *a könyvtárnak a mulhatatlanul szükséges anyagi források rendelkezésére álljanak.* A könyvbeszerzésről szólva *a könyvtár a mult esztendőben 9310,* a *fiókkönyvtárak* pedig *26.682 kötettel gyarapodtak.* Ilymódon

a beszerzett kötetek száma összesen 35.992 volt.

A könyvtár forgalma igen nagy számokat mutat. *A helyben használt kötetek száma a központi könyvtárban 142.639,* a *fiókkönyvtárakban* pedig *50.148;* ugyanekkor *kikölcsönöztünk a központban 55.059,* a *fiókkönyvtárakban* viszont *653.285* munkát. Eszerint

a központi könyvtár és a fiókkönyvtárak összes forgalma 901.131 kötet.

— A fiókkönyvtárak forgalmát ez évben némiképen gátolta az a körülmény, hogy az 1. számú fiókkönyvtár a teljes átalakítás és új berendezés miatt négy hónapig, a 9. számú fiókkönyvtár pedig kibővítése miatt közel két és fél hónapig *zárva volt.* Meg kell jegyeznem, hogy

a jelen keretekben a forgalom terén a jövőben emelkedés nem várható, mert a könyvtár mai elhelyezésében teljesítőképességének végső határát elérte.

A központi könyvtár mai siralmas helyzetén a *Wenckheim palotába* a jövő év folyamán végbemenő átköltözés *gyökeresen segíteni fog,* de a fiókkönyvtárak terén a forgalom emelkedése *csak új könyvtárak létesítése által remélhető.* Mostani helyzetünkről talán jobb nem is beszélni. A központi könyvtár raktárhelyiségének bővítéséről már *nem lehet szó,*

idei gyarapodásunk elhelyezésére utolsó siralmas mentsvárként már az egyik munkahelyiséget áldozzuk fel.

A központi könyvtár olvasóterme már évek óta nem képes a jelentkező olvasókat befogadni. Újabban megfigyeltük, hogy

az olvasók, csakhogy helyüket más el ne foglalja, a legzordonabb időben is kabátjukat és kalapjukat a ruhatárban hagyva, mennek étkezni.

— A könyvtár belső munkálatairól a könyvgyarapodás és könyvforgalom adatainak hatalmas arányából könnyen vonhat mindenki következtetést. E nagy munkának elvégzésére *a tisztviselői kar munkaerejét sokszor meghaladó energiára és fegyelmezettségre van szükség.* A könyvtár előtt álló állandó új feladatok elvégzésére azonban

a tisztviselői létszám emelésére most már múlhatatlanul szükség van.

Hiszen hacsak pusztán a statisztikai adatokat tartjuk szem előtt, abból is láthatjuk, hogy amíg a könyvtár könyvállománya az utolsó tíz évben több, *mint száz százalékkal gyarapodott,* ezzel szemben *a tisztviselők létszámának emelkedése csak 32%-ot mutat.* A személyzethiány enyhítése érdekében a múlt esztendő folyamán helyzetünket vázolva a könyvtári állások szaporítása ügyében a főváros tanácsához fordultunk és azóta *a törvényhatóság könyvtári bizottsága kérelmünket teljes egészében magáévé tette.* Bízunk benne, hogy megokolt kérelmünk rövid idő mulva teljesedésbe megy, különösen, mivel a közelmultban a főváros más hivataloknak hasonló kérelmét is teljesítette.

— A *Fővárosi Könyvtár* a kor érdeklődése homlokterében álló tudományágakon és a közművelődést szolgáló irodalmon kívül különösen arra törekszik, hogy

Budapest művelődésének multja és jelene, az irodalom útján hozzáférhető minden téren az olvasók és kutatók rendelkezésére álljon.

Ezt a célját a könyvtár az u. n. *Budapesti Gyűjtemény* útján valósítja meg, amelynek most már jól fölszerelt anyaga és a benne folyó munkálatok előrehaladott volta *nélkülözhetetlen forrásává vált a Budapest történetével foglalkozók számára.* A gyűjtemény főként régi anyagának gyarapítása nagy fáradságot és anyagi áldozatot igényel, de az éveken át reá fordított céltudatos munka már is termi gyümölcseit. A gyűjtemény a mult év folyamán *1340 művet szerzett be,* amelyek között a XVI. század végéig 20 nagybecsű, ma már alig hozzáférhető, munka szerepel, a XVII. század végéig terjedő, a fővárosra vonatkozó hasonlóan nagyon értékes anyagból kb. 70 művet szereztünk be. A XVIII. és XIX. század könyv- és kisnyomtatvány anyagából hasonlóan számos értékes gyűjteményre tettünk szert, amelyek a *Wenckheim palota* kiállító termének ékességei lesznek. Mindezekről a könyvtár készülő értesítője részletes felvilágosításokkal szolgál. Ami a gyűjtemény belső munkálatait illeti

az év folyamán akarja megjelentetni a gyűjtemény első kiadványaként Aquincum irodalmának katalógusát.

Nagyon előrehaladott állapotban van már a gyűjtemény metszet- és általában illusztrativ anyagának feldolgozása amely *a közel jövőben már a kutatók rendelkezésére áll.* A gyűjtemény már egy év óta szisztematikus munkát folytat a várostörténeti irodalom repertoriumának elkészítése terén. Ez a munka oly sokoldalú és hosszas munkát igényel, hogy a gyűjtemény munkateljesítményét hosszú időre foglalja el. A *Budapesti Gyűjteményben* levő metszet, kisnyomtatvány és hirlapszelvény anyag is *állandóan gyarapszik* és mindent megteszünk, hogy a földolgozott anyag mindjárt a kutatók rendelkezésére álljon. Ennek a sokoldalú munkának eredményeit *az olvasóközönség élénk érdeklődése kíséri.* A gyűjtemény mostani forgalmára vonatkozólag csak azt jegyzem meg, hogy

egyetlen hónapban nagyobb az érdeklődés, mint azelőtt az egész év folyamán.

A forgalom gyarapodása a négy esztendővel ezelőtti állapotokhoz viszonyítva *több mint 1000%-os.*

A *Fővárosi Könyvtár* nagy teljesítménye büszkeséggel tölt el mindnyájunkat, a fővárosnak ez az intézménye valóban hivatása magaslatán áll. Reméljük, hogy a *Wenckheim palotába* való átköltözés mielőbb megtörténik és ezáltal a könyvtár működéséhez olyan keretet nyer, amely *külsőleg is dokumentálja a főváros magas kulturnivóját.*

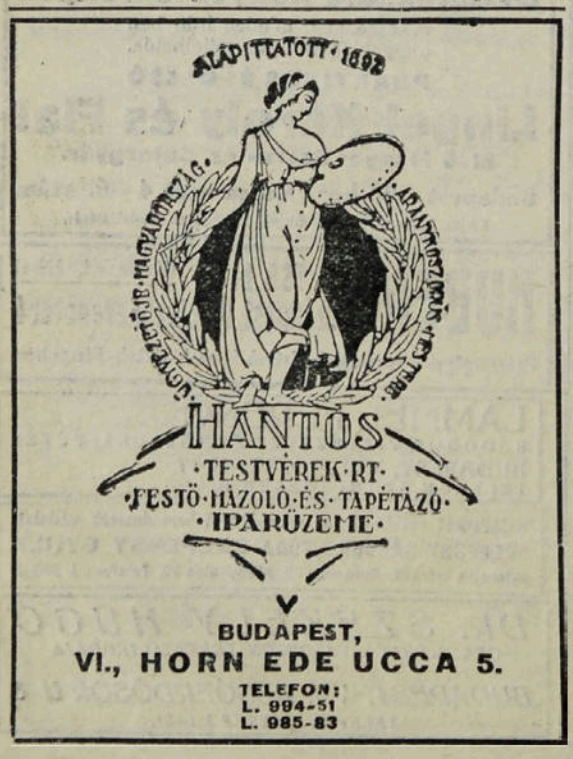

FARKAS LAJOS MÉRNÖK magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó Telefon: J. 396-78 Budapest VII, Kolumbus u. 41

SÜSS és TÁRSA elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183 Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt. KOMÁROM Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehérített lenszövetek, ponyvák. Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

„PRÄCISIOS" elektrotechnikai és tudományos műszer laboratorium Budapest, IX. ker. Mester-utca 22.

IFJU CRISTOFOLI VINCE padló és falburkoló vállalata Telefon: Lipót 921—55. Budapest, V., Falk Miksa ucca 18—20.

DIÓSY JÁNOS rézárukereskedő BUDAPEST, VII., Rákóczi-út 24. TELEFON: JÓZSEF 420-55

BUBIK LÁSZLÓ CSAVAR ÉS VASÁRUGYÁR készít mindenféle vas- vagy fémárút tömegben vagy egyenként BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 26.

GAUGUSCH JÁNOS ÉPÜLETLAKATOS-MESTER BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

Halmos István és Fia kövezőmesterek és útépítő vállalkozók Budapest, X, Halom ucca 25. sz. Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

CUSTODIS ALPHONS MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19 Telefon: Aut. 120-07 ALAPÍTÁSI ÉV 1876 Gyárkéményépítés Gőzkazánbefalazás Ipari kemencék építése és tervezése

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva

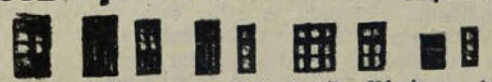

nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készít azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben Malomsoky József asztalosárugyár rt Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK a legtartósabbak Gyártja: EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT. VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 905-57

LIPNER ÉS TAUSZ épület- és kényfakereskedők Iroda: VIII, Szeszgyár-u. 8. BUDAPEST Tel.: J. 310-23 és 304-34. Főraktár: VII, Thököly út 143

SZÁVA SÁNDOR EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA Budapest, I., Budafoki-út 73. szám Telefon: József 416—07

CSIMÁR KÁROLY ÉPÍTŐMESTER TERVEZŐ ÉS VÁLLALATI IRODÁJA Alapítva 1904 Budapest, I., Bőszörményút 18 Telefon Aut. 610-86

PÁRTVACSORÁN ÜNNEPELTÉK a polgári egység gondolatát

Az Egységes Községi Polgári Párt hétfői értekezletén résztvett az Egységes Párt vezetősége

Az *Egységes Községi Polgári Párt* folyó hó 18-án, hétfőn este 6 órakor Akadémia uccai helyiségében értekezletet tartott *Kozma* Jenő elnöklése alatt, melyen a szerdai közgyűlés napirendjét beszélték meg. Jelen voltak: *Sajó* János, *Martin* János, bibiti *Horváth* János, *Csilléry* Béla, *Orova* Zsigmond, *Németh* Béla, *Pompéry* Elemér, *Glücksthal* Samu, *Holtzer* Nándor, *Ugron* Gábor, *Girardi* Tibor, *Battenberg* Lajos, *Becsey* Antal, *Dinich* Vidor, *Ereky* Károly, *Rónay* Károly, *Lackenbacher* György, *Schmidt* Richárd, *Csécsi Nagy* Miklós, *Bohn* József, *Bayer* Antal, *Usetty* Béla, *Bódy* Tivadar, belvárosi *Horváth* Károly, *Popelka* Béla, *Scheuer* Róbert, *Dorner* Gyula, *Hubert* Vilmos, *Róna* Sándor, *Márkus* Jenő, *Bárány* Árpád, *Bakonyi* János, *Szombathy* Kálmán, *Faber* Fülöp, *Gundisch* Guidó és mások.

Kozma Jenő az értekezlet megnyitása után meleg szavakkal elparentálta *Kaszab* Aladárt, a budapesti izr. hitközség elhunyt elnökét, majd üdvözölte *Martin* János főmérnököt, akit a bizottsági póttagok közül most hivtak be rendes tagnak a törvényhatósági bizottságba és ilyen minőségben ez alkalommal jelent meg először az értekezleten. Kiemelte, hogy *Martin* mint póttag is igen agilis, értékes és lelkes munkásságot fejtett ki. *Martin* János megköszönte az üdvözlést és azt a kitüntető ovációt, amellyel a párttagok fogadták, majd igéretet tett, hogy a jövőben még fokozottabban dolgozik a párt és a főváros érdekében.

A szerdai közgyűlésen sorra kerülő választásokkal foglalkoztak ezután és

a tanácsnok-főjegyzői állásra egyhangúlag Gallina Frigyes főjegyzőt jelölte az értekezlet, míg a megüresedett előljárói állásra Bucsánszky Bertalan a párt jelöltje.

Foglalkozott még az értekezlet *az adófelszólamlási bizottságok összeállításával* és *Kozma* Jenő elnök megnyugtatta az értekezletet, hogy a 18 bizottságban a párt megfelelő módon lesz képviselve. *Az Egységes Községi Polgári Párt részéről 38 hely kerül betöltésre.*

Ezután

az új autóbusz-relációk kérdésével foglalkozott a párt.

és itt *Orova* Zsigmond *megsürgette a 7-es járat rendezését.* Azt kívánta az óbudaiak nevében, hogy ezt a relációt a propeller-állomásig hosszabbítsák meg és adjanak átszállójegyeket a 22-es vonalra. A közlekedési bizottság már elfogadta ezt a javaslatot, ellenben az a tanács előterjesztéséből kimaradt, kéri, hogy a közgyűlésen ezt rektifikálják.

A *Lánchíd zárt rakodópartjának bérbeadásáról* szólva *Girardi* Tibor arra hívta fel a párt figyelmét, hogy a bérleti szerződés megújításánál a főváros vezetősége hasson oda, hogy

a Lánchíd melletti rakodóparton tiltsák el a szénkihajózást,

a budai dunaparton pedig *a Dunakotrásból származó homok és kavicstömegek eltávolítását kívánják,* mert ez már kisebb széljárás esetén is elárasztja a közeli házakat. A szerdai közgyűlésen *Battenberg* Lajos teszi szóvá ezeket az ügyeket.

A csepeli autóbuszjáratok kérdését is tárgyalták, majd bibiti *Horváth* János szóvátette, hogy

március 15-én a hazafias felvonulások alatt a villamos- és autóbuszvonalakon nagy zavarok voltak.

A kocsikat ½—¾ órára megállították és alárendelt rendőri közegek más útirányra terelték. A közlekedési vállalatok előre nem intézkedhettek, mert a felvonulásról nem kaptak értesítést. Kéri, hogy *a párt hasson oda, hogy ilyen napok előtt a rendőrség tartson értekezletet a közlekedési vállalatokkal, dolgozzanak ki a felvonulások idejére pontos menetrendet és azt már reggel függesszék ki a kocsikban.* Ott, ahol a közlekedési vonal keresztezi a felvonulásokat, időközönként engedjék át a kocsikat, ahol pedig ez lehetetlen, kerülőforgalommal intézkedjenek, ahogy az a nyugati nagyvárosokban történik. Mindenesetre azonban a forgalmi vállalatokat és a nagyközönséget ilyesmiről előre tájékoztatni kell. A párt vezetősége ezt a kívánságot közölni fogja az arra hivatott tényezőkkel.

Befejezésül megsürgette a pártértekezlet *a világító házszámok* ügyét, majd

Kozma Jenő meleg szavakkal mondott a párt nevében köszönetet Glücksthal Samunak, aki elsőnek vetette fel a pártban a házadómentesség kérdését.

Glücksthal Samu szólott a parciális házadómentesség rendszere ellen és *ő jelölte meg a helyes utat, amelyet a pénzügyminiszter is magáévá tett.* Örömmel konstatálta, hogy

a házadómentességi javaslat megteremtése elsősorban a párt érdeme,

az a párt kezdeményezésére történt és annak megszerkesztésében a párt intenciói érvényesültek. Bejelentette a pártnak még azt is, hogy *a közeli napokban a késedelmi kamatok és egyéb illetékek mérséklésére is komoly intézkedések történnek, amelyeket ugyancsak kifejezetten a párt kezdeményezett.*

A pártértekezlet 8 óra után ért véget.

Ünnepi hangulat a polgári egység jegyében

Az Egységes Párt vezetősége és több egységespárti képviselő a hétfőesti pártvacsorán

Értekezlet után a klubhelyiség dísztermében kétszázteritékes vacsorához ültek az *Egységes Községi Polgári Párt* és a *Polgári Egység Klubjának* tagjai. A vacsorán *résztvett az Egységes Párt vezetősége,* a párt elnöke *Pesthy* Pál ny. igazságügyminiszter, valamint több egységespárti képviselő. Ott voltak: *Rubinek* István, *Orffy* Imre, *Erődi Harrach* Tihamér, *Kozma* Jenő, *Dési* Géza, *Usetty* Béla, *Héjj* Imre, *Lakatos* Gyula, *Fejér* Ottó, *Görgey* István országgyűlési képviselők, továbbá dukai *Takách* Géza, az Egységes Párt háznagya, továbbá *Kozma* Jenő, *Ereky* Károly, *Battenberg* Lajos, *Márkus* Jenő, *Erősdy* Sándor, *Csécsi Nagy* Miklós, *Thury* Zoltán, *Dinich* Vidor, *Dorner* Gyula, *Bódy* Tivadar, *Morvay* Zsigmond, *Bacsinsky* Vladimir, *Scheuer* Róbert, *Pompéry* Elemér, *Németh* Béla, *Sümeghy* László, *Martin* János, *Bucsánszky* Bertalan, *Dósa* Ottó, *Rónay* Károly, *Róna* Sándor, *Becsey* Antal, *Schmidt* Richárd, *Holtzspach* Ödön, *Guth* Ferenc, *Girardi* Tibor, *Békeffy* Sándor, *Hutiray* alezredes, *Konrád* György, *Hubert* Vilmos, *Benczur* Valdemár, *Bakonyi* Pál, *Günther* Tivadar és még nagyon sokan mások.

Az asztalfőn *Pesthy* Pál, *Kozma* Jenő, az országgyűlési képviselő vendégek és a párt vezetőtagjai foglaltak helyet.

Az első felköszöntőt

Kozma Jenő dr.

tartotta, aki azzal kezdte beszédét, hogy a mai nap fordulópontot jelent a községi párt életében. Mostmár, mondotta, nemcsak észrevesznek, hanem komolyan mérlegelnek is bennünket az országos politikában és nem vagyunk többé elhagyottak.

A mai előkelő látogatás annak a jele, hogy ránk figyel az országos központi hatalom, amely az ország ügyeit irányítja.

Ha ők bennünket segítenek, folytatta, ez annyit jelent, hogy mi százszoros eredménnyel tudjuk visszaadni a támogatást. (Általános helyeslés.) *Kozma* Jenő azután így folytatta: — Nagy differencia van az országos és a városi politika között. Az emberek 90 százalékát Budapesten csak a városi politika foglalkoztatja, érdekli és dilettánsak az országos politikában. A mindennapi élet összes vonatkozásában

a városháza az, ahonnan a nagyközönség mindent remél és a városháza az, amelyet szid, ha bármilyen kellemetlenségei vannak.

Mindenüvé a városi adminisztráció követi nyomon a budapesti polgárt, amely adminisztráció, ha jó, úgy megelégedett, ha elhanyagolja, akkor megint az adminisztrációt szidja a lakosság még azért is, amit véletlenül a miniszterek csinálnak. *Ezzel a városi hatalommal akarunk élni.* És e három év alatt, amióta létezünk, a párt csecsemőből izmos ifjúvá serdült és nyiltan mondhatjuk, hogy

a városházán nélkülünk nem történhet semmi.

Az országos központi pártnak egyre inkább észlelnie kell azt az erőt, amit mi itt képviselünk. A parlamentben azt tapasztaljuk, hogy *a fővárosi dolgokról sokszor vagy nincsenek, vagy rosszul vannak informálva* és néha azt is észre lehet venni, hogy sokszor szívesen hagynák magukat rosszul informálni. Ma már a városházán, ismételte, nem történhet semmi, amiről mi ne tudnánk, ahova mi irányitólag bele ne tudnánk nyúlni. Az út, folytatta, amelyet be kell járnunk, göröngyös. Nem lehet 100 százalékig mindent elérni, mindent teljesíteni. De

minden lehetőt megteszünk önzetlenül és óriási felelősség mellett a polgári egység gondolatáért és gondolatában.

Három évvel ezelőtt itt álltunk csupaszon, minden nélkül. A baloldalon az volt a jelszó: *„minden a mienk"*, a jobboldalon *a kereszt jelével vezették a tömegeket.* Ekkor állottunk mi oda a polgárság elé, a polgári egység gondolatával. A munka jegyében indultunk el egyedül és ma már itt látjuk tömörülni a polgárság különböző rétegeit és itt látjuk beigazolva, hogy csak úgy boldogulhatunk, ha

nem teszünk különbséget ember és ember között

és minél erősebben megalapozzuk a polgári egység gondolatát. Különböző társadalmi osztályok vannak

AZ 1929 ÉV ÚJ TIPUSAI
RÁBA-KRUPP
RÁBA A. F.
NEHÉZTEHERAUTÓK | GYORSTEHERAUTÓK
ÜZLETI GÉPKOCSIK | Betegszállitóautók
TŰZOLTÓAUTÓK | LOCSOLÓAUTÓK
Szemetgyüjtő autók | AUTÓPÓTKOCSIK
AUTÓBUSZOK
MAGYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R. T.
AUTOMOBILGYÁRA
GYŐR
Kérjen ajánlatot a központi igazgatóságtól: Budapest, V. Deák Ferenc u. 18 Tel fon: 818—50
Minden pillanatban rendelkezésére áll javitóműhelyünk és alkatrészosztályunk: Budapest, X. Kerepesi-út 26 Telefon: József 153—84

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték, egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis ucca 2. sz

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapittatott: 1895. A. B. C tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

APOR ÉS SZŰCS Fémek és műszaki anyagok vállalata
Budapest V, Váci-út 10 Telefon: 277-18, 277-22

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár
Vasöntöde
Telefon L 905-74, 905-75 BUDAPEST, V., Váczi út 48 Alap. 1867.

PERZSASZŐNYEG
vásárló közönségnek figyelmébe ajánlom saját érdekében, előbb tüzön hely n érdeklődjön, azután forduljon Szahak Awenasian hoz
IV. ker., Irányi ucca 21. sz. az udvarban.
Telefon Aut. 833-6. Müveszies javitás, tisztitás mosás
Köztisztviselőknek árengedmény és fizetési kedvezmény!

Waldmann Sándor
egészségügyi-, viz-, gőz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése
VI. Jókai ucca 6. sz. Telefon: Aut. 102-74
Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vizvezetéki felszerelésekben Versenyképes árak és fizetési feltételek

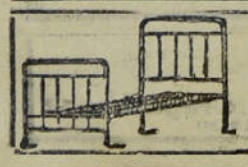
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készitményeit Ágybetétek, árpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

itt képviselve, előkelőségek, rangok, vagyonok, szellemi és anyagi értékek reprezentánsai, gazdagok és szegények, de mindenki jól érzi magát, mert tudja mindegyik, hogy a polgári egység gondolatának érdekében dolgozunk. A polgári egység gondolata fűti az anyapártot, az országos pártot is, amelyet *Pesthy* Pál őexcellenciája képvisel közöttünk társaival. (Éljenzés és taps). Pártunk és az anyapárt között nincsenek szerves kapcsolatok, csak a polgári gondolat egyedül az, amely mindennél erősebben összefűz bennünket, a közös cél és a meggyőződés az, amely egy irányt jelöl ki számunkra. Hogy e gondolat eredményt érjen el, kérjük az anyapártot, hogy hathatósan támogasson bennünket. Üdvözlöm *Pesthy* Pál őexcellenciáját és megjelent képviselő barátaimat, akik, meg vagyok győződve, azzal az elhatározással távoznak körünkből, hogy érdemes az *Egységes Községi Polgári Párt* a támogatásra, mert erő van benne és hivatott a polgári egység megteremtésére és továbbfejlesztésre.

Kozma Jenő nagy tetszéssel fogadott beszéde után

Pesthy Pál ny. miniszter,

az *Egységes Párt* országos elnöke emelkedett szólásra általános érdeklődéstől kisérve. Csak percekig tartó éljenzés és taps multával juthatott szóhoz és a következőket mondotta:

— Az az eszmei közösség hozott el ide, amely eszmei közösség kell, hogy a két pártot összekapcsolja. *Ez az eszmei közösség nem más, mint a polgári egység gondolata.* Mindenben osztom *Kozma* Jenő barátom fejtegetéseit, csak abban nem tudom követni, hogy a Községi Pártnak az eszmei kapcsolaton kívül kevés köze van az országos politikához.

Az Egységes Községi Polgári Pártnak és ennek a klubnak nemcsak a fővárosi politikában van előkelő szerepe, hanem az országos politikában is.

Az a tény, hogy itt vagyunk, azt a gondolatot szolgálja és bizonyítja, hogy *a vidéki és a fővárosi tömegeket egyesíteni kell, ha boldogulni akarunk,* ha a mai állapoton, a mai helyzeten felül akarunk helyezkedni.

Mert nem járhat külön uton Budapest, nem járhat külön úton a vidék, nem járhat külön uton az agrárius, a kereskedő, az iparos, hanem vállvetve kell dolgozni, hogy azt a mostani nagy terhet, amelyet Trianon rakott a vállunkra, el tudjuk viselni.

Mondják, agrárius ország vagyunk, de az agrárérdekeket csak akkor elégíthetjük ki, ha olyan városi életet, olyan ipari és kereskedelmi helyzetet teremtünk, amely fel tudja használni, képes elfogyasztani a mezőgazdasági termelés produktumát és amely ipar és kereskedelem jól ki tudja elégíteni a vidéki szükségleteket. Látjuk tehát, hogy közös minden érdek. Sokszor mégis külön úton keresik a boldogulást a különböző foglalkozási ágak, elég helytelenül. Eljöttünk, hogy megteremtsük a város és a vidék egyesülését egy cél érdekében, hogy együtt dolgozva, egy helyen találjuk meg az egész magyar társadalom boldogulását. Nem mondom, — folytatta *Pesthy* Pál — hogy ez az egység azonnal boldogságot szül, mert amíg a nagy átok ránk nehezedik, életünk gond és küzködés lesz.

Egy cél vezessen bennünket, az, hogy a súlyos átkot mielőbb levethessük magunkról és megtaláljuk munkánk jutalmát, az igazi boldogulást.

Ezt azonban csak polgári egységgel, a polgári gondolattal tudjuk megteremteni. *E gondolat első és legelőkelőbb megtestesítője e párt volt és én kérem a párt támogatását az országos politika számára, egyuttal igérem, hogy az országos politika is megadja ennek a pártnak a támogatást.* (Nagy éljenzés.) A párt jövőjére, boldogulására és valamennyiünk nagy céljára ürítem poharam, adja Isten, hogy a nagy célt mielőbb elérhessük.

Utána *Rubinek* István hozta a vidéki képviselők üdvözletét az *Egységes Községi Polgári Pártnak.* Örömét fejezte ki, hogy ezen a politikailag sivár területen is ilyen nagy számmal tömörültek és ilyen nagy erőt képviselnek a polgári egység gondolatának hívei. Lelkesedésének akarja tanujelét adni, amikor bejelenti, hogy *maga is nyomban belép a Polgári Egység Klubjába.*

Becsey Antal a polgárság különböző rétegeinek felfogását és érzelmeit tolmácsolta, amikor üdvözli *Pesthy* Pált és a többi képviselőket, akiket arra kér, hogy minden erővel és minden téren támogassák a főváros polgárainak érdekeit.

Foglalkozott Eber Antal nemrégiben tartott közgyülési beszédével és megállapította azt, hogy az az álláspont, hogy ne épitkezzünk, ne termeljünk, ne dolgozzunk, merő abszurdum.

Hangoztatta, hogy *továbbra is rendületlenül Bethlen István politikájának hive, amelynek legutóbb Wekerle Sándor pénzügyminiszter oly szépen állapította meg további programját.*

Majd *Ereky* Károly szólalt fel és hatásos beszédében rámutatott arra a nagy tevékenységre, amelyet a polgárság érdekében a párt és a klub állandóan kifejt.

Örffy Imre óriási tetszés közepette jelentette ki a következőket: 9 évig dolgoztam az új házszabályok előkészítésén, de igérem, hogy *akár 99 esztendeig fogok foglalkozni azzal, hogy a bürokráciát megszüntessem.* Ezt a célt azonban csak úgy érhetjük el, ha a művelt polgárság mellénk áll és ebben a munkánkban segítségünkre lesz.

Héjj Imre a vidék és a főváros együttműködésének szükségességét hangoztatta és rámutatott arra, hogy egyedül az egység gondolata viheti előre a magyar ügyet. *Budapestnek elsősorban az legyen az ambiciója, hogy a csonkitatlan Magyarországnak legyen a fővárosa.*

Utána *Erődi Harrach* Tihamér beszélt ugyancsak a polgári egység jelentőségéről, majd

Lakatos Gyula országgyűlési képviselő azt fejtegette, hogy nemcsak nálunk, hanem külföldön is az a helyzet, hogy vannak egymással hadakozó szélsőséges pártok és van egy komoly középpárt, amely nyugalommal és bölcsességgel, megfontolt mérlegeléssel irányítja a helyzetet. Örömmel látja, hogy *Budapesten ez a párt az, amely a polgári gondolat jegyében legjobban megtalálja azt a bölcs középutat, amely minden politikai villongás közepette alkotó munkát, előrehaladást és boldogulást jelent.*

Még számos felszólalás hangzott el és a vacsora résztvevői 11 óráig maradtak együtt, *lelkesen ünnepelve mindvégig gróf Bethlen Istvánt, a jelenlévő erőkelő vendégeket, Kozma Jenőt és a polgári egység gondolatát.*

Tuljegyezték a Nemzetközi Vásár területét a hazai és külföldi kereskedők

Talán még soha nem nézett olyan optimizmussal a magyar közgazdasági élet a *Tavaszi Nemzetközi Vásár* elé, mint az idén. Ezt a bizakodó hangulatot nem csökkentik azok a deprimáló hírek sem, amelyek a *lipcsei* és *bécsi* vásárok hihetetlen letöréséről és balsikeréről számolnak be. Ha a biztató jelek beteljesednek, remélni lehet, hogy

a Budapesti Vásárok lesznek a legéletképesebbek,

mert a nemzetközi kereskedelem is kezdi belátni, hogy

a keleteurópai és kisázsiai kereskedelem lebonyolítására a magyar főváros a legalkalmasabb.

Az *olaszok például egyedül 3000 négyzetméter* területet kérnek, amivel meglehetős zavarba hozták a Vásár intézőségét. *Óriási területeket foglaltak le a japánok is.*

A kibővített Iparcsarnokkal *65.000 négyzetméter területtel rendelkezik a vásár,* de ez is kevés, mert máris túljegyezték, viszont a *fővárosi kertészet, óva a gyönyörű parkterületet, a gondozott pázsitot, érthetően vonakodik* újabb területeket átengedni, de *lehetetlen tendencia is a főváros egyetlen nagyobb parkját bódék vagy egyéb épitmények kedvéért kiirtani, tönkretenni. A vásár fejlődését fojtogató területhiányt*

csak úgy lehet megszüntetni, ha mielőbb elkészül a régen tervezett állandó kállítási telep.

Csak pillanatnyilag segít a helyzeten, hogy *épitési engedély nélkül* átalakították a gazdátlan Iparcsarnokot, hogy a főváros hallgatólagos beleegyezésével, egy gyönyörű tisztás feláldozásával új igazgatósági pavillont építettek, mert még ez is mind kevés, viszont

a főváros publikumát nem lehet egyre jobban kiszorítani a ligetből.

Az illetékes körök — mint a *Fővárosi Hirlap* értesül — szintén belátják a helyzet tarthatatlanságát és néhány nap óta egy *ilyen elfogadható terv* megvalósításán fáradoznak. Arról van szó, hogy

az ügető pályát szerzik meg a vásár számára.

Az *Ügető pályát,* mint ismeretes, a *Versenyző Egyesületnek* felmondták a hatóságok, *mert a terület egy részére az Andrássy út közeli meghosszabbításánál feltétlenül szükség lesz.* A versenytér e helyen megszünik, s úgy hírlik, a Tattersal területére telepítik át. Az ügetőpálya megmaradt része pedig üresen marad. *Erre a területre gondolják áthelyezni a Nemzetközi Vásár telepet,* ami igen okos gondolat, mert könnyen megközelíthető, tágas és közel van a város belsejéhez is.

A SZÉKESFŐVÁROSI KÖZMUNKÁK TANÁCSA rendeletének megfelelően
FÜSTMENTES tüzelés NAGY SZÉN-MEGTAKARÍTÁSSAL

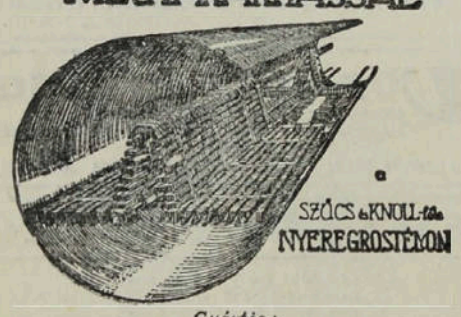

Gyártja:
RÖCK ISTVÁN ÉS ELSŐ BRÜNNI GÉPGYÁR RT.
I., BUDAFOKI-UT 70.
Egyéb gyártmányok:
Gőzgépek, gőzkazánok, téglagyári, jéggyári berendezések, olaj- és borsajtók.
Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk.

STEIN RUDOLF (REZSŐ)
okleveles mérnök, épitőmester
V., Falk Miksa u. 16. Tel. Aut. 114-53

Margalit Andor és Ödön
mérnök-épitőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 586—45 és József 429—24

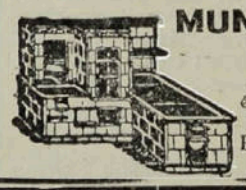

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takarékfűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa u. 39.
Telefon: J. 512—30.

Hirsch László
ÚT- ÉS VASÚTÉPITÉSI VÁLLALAT
I., BUDAFOKI-ÚT 22
TELEFON: JÓZSEF 321—17

UNG AR JÁNOS MÉRNÖK
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Tel.: J. 334-36 Budapest VII, Szövetség u. 10 Tel.: J. 334-36
Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító műhely

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
BUDAPEST VIII, BEKES UCC 1. sz.
(Omnia Mozgóval szemben) Telefon: J. 350-18
Elektromos világitás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és egök raktáron.

Lizsinszky Rezső kárpitos és diszitő
Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhivó Aut. 510-54

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)

SHELL petroleum benzin gázolaj
Speciális autóolajok, kenő- és hengerolajok, vaselinek eredeti mexikói bitumenek
SHELL KŐOLAJ RÉSZV.-TÁRS.
Központi iroda: Budapest, V. Alkotmány ucca 18
Tel.: Aut. 214—87. Aut. 214—89. Közp. telep: Csepel-Petroleumkikötő. Lerakatok és telepek az egész országban

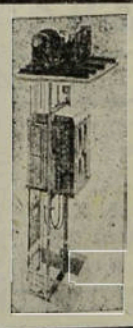

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kiviteliben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

Vladár Pál
ács- és épitőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

NEM VÁLTOZOTT A PROGRAM,

csak gyorsult a tavaszi munkaterv tempója a műszaki létszámszaporítás folytán, mondja Solty tanácsnok

A rendkívüli közgyűlés szava rendelte el a mult szerdán a gazdasági válság, a növekvő munkanélküliség türelmetlen sürgetésére, hogy a tavaszi enyhülés beálltával *a leggyorsabb tempóban kell elkezdeni az összes közmunkákat.* A közmunka-program az út-, csatornaépítési, világítási és vízvezetéki, közélelmezési, tanügyi, szociálpolitikai és közegészségi ügyosztályok között oszlik meg ugyan, de

a feladatok zöme mégis a középítési ügyosztályra hárul,

legalább is az ellenőrzés és felügyelet terén.

A műszaki ügyosztályok munkateljesítménye ellen a multban igen sok volt a panasz, de a visszhang ezekre mindig az volt: kevés a személyzet. Most megtörtént a létszámszaporítás, s közel 120 állást töltött be a tanács a műszaki karon, *ez a kifogás tehát többé nem lehet.*

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa felkereste

Solty Lajos tanácsnokot,

a középítési ügyosztály vezetőjét és érdeklődött nála a várható előnyös változásokról, a tavaszi munkatervről. A tanácsnok a következőket mondta:

— A műszaki létszám szaporításától *a legjobb eredményeket várom.* A választással *mindenki meg van elégedve,*

csupa érdemes szakembert kapott a főváros.

A tisztviselői kart nagyon megnyugtatta az a tény, hogy *sikerült a létszámszaporítást külső emberek bevonása nélkül lebonyolítani.* Nem ért sérelem senkit. A választással 19 ideiglenes állás szabadult fel, most ezeket is betöltjük havidíjas mérnökökkel. Ha ez a kinevezés is megtörtént, jönnek sorra az *új beosztások.* Az a

célom, hogy a véglegesítés, előmenetel miatt lehetőleg senki se hagyja ott ismert munkakörét,

ha csak nem okvetlen kell.

— Meg vagyok győződve, hogy a műszaki kar, kötelességérzettől eltelve, teljes egészében átérzi mindennek a jelentőségét és többé *nem fordulnak elő* olyan sajnálatos esetek, mint a multban, amelyek *a műszaki adminisztráció átszervezését kisürgették. Az*

ügyosztály programja egyébként nem változott, nem módosult, csak a megvalósítás módja és lehetősége lett könnyebb.

— *Mi a munkaterv?* Az ügyosztálynak *önálló munkaterve nem lehet,* a feladatokat máshonnan kapják és *nekünk kell megoldani.*

— Az idei év nagy penzumai:

az új Rókus, az új Bakteriológiai intézet, az új Szeretetotthon, az iskolák építése, az új autóbuszgarázs és az esetleges lakásépítések.

Ezeken kívül folyik a *Szent László-kórház* végleges pavilonjainak építése, a Madarász-uccai csecsemőkórház elkészítése, az Uj János- és Margit-kórházak kibővítése, több új tüdőgondozó és anya-csecsemővédő intézet építése, kibővítése stb., stb.

— Az *új központi kórház eszmei tervei kialakultak.* A kalkulációs költségvetés is elkészült. Amint a pénzkérdés, az állami hozzájárulás tisztázva lesz, nyomban kiírjuk a tervpályázatot és *még ez évben megkezdjük az építést.* A *Margit-kórház* kibővítését házilag akarjuk elvégezni és a munkákat megosztva adjuk ki.

— Az új, 1600 ágyas *Szeretetotthon* tervpályázata, mint tudjuk, *el van döntve.* A kivitelre és a munkák elvégzésére a megbízást itt is *megosztva* akarjuk kiadni, egyrészt azért, hogy a munkát gyorsítsuk, másrészt azért, hogy minél több szakembert foglalkoztathassunk. *A nyáron és legkésőbb a kora ősszel ezt az építést is elkezdjük.* Előbb sajnos nem lehet, mert az előkészületekre kell idő. *A műhelymunkákat mindenesetre sokkal korábban kiadjuk.*

— Az *új iskolák építésének* elkezdése a legkézenfekvőbb:

teljesen elő van készítve az 1929-es program.

A munkát *bármely nap elkezdhetjük, ha a minisztériumból a jóváhagyás leérkezik.* Az 1929. évre elhatározott új iskolák építésének előkészítésén is dolgozunk erősen. Itt is vannak némi nehézségek, részben az, hogy nincs minden szükséges terület biztosítva, másrészt

felmerült közben olyan idea is, hogy meglévő, részben egyéb épületeket alakítsunk át.

— A 14 milliós vízmű fejlesztési munkálatot, a vízeső, gázeső és villamos kábelhálózat bővítést és az egyéb ezzel kapcsolatos munkálatokat *javarészt az illető ügyosztály maga végzi.*

— Az út- és csatornaépítési, városszabályozási munkák is rajtunk kívül esnek, míg az *Élelmiszer nagyvásár* és az új *zárt piacok* építését szintén a közélelmezési ügyosztály maga bonyolítja le.

— Az új *autóbuszgarázs* tervei igen előrehaladott stádiumban vannak és remélem májusban elkezdődhet az építkezés.

— A Kelenföldön új tüdőgondozó, az Angyalföldön anya- és csecsemővédő intézet, a Gyáli úton Bakteriológiai intézet, a Gyöngyösi úton Csecsemőkórház épül, folyik a kórházak generális tatarozása, bővítése és még sok száz kisebb-nagyobb műszaki feladat, amelyek elvégzése épen elég munkát ad a műszaki személyzetnek.

— Egyéb program? Legfeljebb az, — mondotta befejezésül *Solty* tanácsnok — hogy

utódot neveljek, akire nyugodtan rábízhatom az ügyosztályt, ha én elmegyek.

Egyelőre úgy döntött a közgyűlés, hogy szükség van a munkásságomra, jóllehet kitöltöttem az időt és *átléptem a korhatárt* . . .

A fehérhajú *Solty* tanácsnok olyan fiatalos, fürge, tetterős, hogy minden bizonnyal még sokáig látjuk a helyén és lesz ideje bőven a hátralevő évek alatt — *utódot nevelni.*

GALLINA FRIGYES — tanácsnok-főjegyző

Szerdán, amikor ezek a sorok napvilágot látnak, kerül a sor *Lamotte* Károlynak tanácsnokká történt megválasztása révén megüresedett *tanácsnok-főjegyzői állás betöltésére.* A kijelölő választmány első helyre *Gallina* Frigyest, a másodikra aequo loco *Márkus* Józsefet és a főpolgármesteri hivatal kiválóan képzett, a közigazgatás minden ágában elsőrangúan járatos vezetőjét, *Némethy* Károly dr.-t, harmadikra pedig *Schara* Bélát jelölte. A jelöltek kétségkívül a főjegyzői kar legkiválóbb tagjai közé tartoznak, még sem lehet benne kétség, hogy *Gallina* Frigyes fölényes győzelmet fog aratni, legvalószínűbb azonban, hogy a többi jelöltek — akik ezuttal csak az elv kedvéért pályáztak — visszalépnek. Az összes politikai pártok *Gallina* Frigyes mellett fognak felvonulni, akinek kivételes és szeretetreméltó egyéni tulajdonságai mellett az a nagy előnye is megvan, hogy hosszabb idő óta közmegelégedésre tölti be, mint helyettes a tanácsnok-főjegyzői állást és vezeti a főváros elnöki ügyosztályát. Megválasztásához tehát kétség nem férhet és meggyőződése mindenkinek, hogy *Gallina* Frigyes kiváló képessége, jeles adminisztráló tehetsége, tudása, magas kulturája, munkaszeretete és munkabírása révén egyik dísze lesz a főváros tanácsának.

Magyar Bőrszék Ipar
PIPISZ VILMOS UTÓDAI
Budapest, V, Mérleg ucca 4 sz.
Telefon: 810—56 szám.
SAJÁT KÉSZITMÉNYÜ
Valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok modern ebédlőszékek, adott tervek és rajz k szerint is. Lakberendezési tárgyak
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javítjuk, átfestjük és átalakítjuk!
Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

Központi fűtések
vízvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák
FRIED ZSIGMOND
műszaki iroda és gyár Budapest, VIII, Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

SZAB. DELTA
DRÓTFONAT
A LEGJOBB KERITÉSANYAG.
KOLLERICH PÁL ÉS FIAI
BUDAPEST. IV. FERENC-JÓZSEF RAKP. 21.

Kapuszta Gusztáv
építőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 3.
Telefon: József 893—08.

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975—62

NEMES ÉS SCHRAMEK
OKL. MŰKERTÉSZ KERTÉPITŐK
BUDAPEST, I, MÉSZÁROS UCCA 56-a
TELEFON: KRISZTINA 509—38

TÓTH LAJOS
Pala és cserépfedőmester eternit-, cserépfedés, lacement- és bőrlemezfedés, tetők jókarban tartása és tatarozása
Telefon: József 351—01
BUDAPEST, I., Budafoki út 23

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

STILLER G. A. és TÁRSA RESZELŐGYÁR
Vállalja új reszelők szállitását és használt reszelők fölvágását
Budapest, VI., Forgách ucca 19.
Alapitva 1895. évben — Telefon: L. 913—86.

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3 sz. TELEFON: A. 847-73
Fiókü le: IX. ker Tompa ucca 30 szám

HARTMANN ÉS CSÁSZÁR ALAPITTATOTT: 1889-BEN
ELEKTROTECHNIKAI, MECHANIKAI ÉS RÁDIÓ TÖMEGCIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, V, KÁDÁR-U. 6
Gyengeáramú és Rádiófelszerelési cikkek
Préselés csiszolás, ezüstözés, aranyozás, nikkelezés és egyébb szinezések

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus! Színben, minőségben elsőrangú! Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
HUNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

Megjelent A PÉNZVILÁG legújabb száma szenzációs tartalommal!
Kapható minden ujságárusnál
Ára 40 fillér

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MERNÖK EPITŐMESTER EPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 SZ

VÁLLALKOZÁS

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő vállalkozók kapták:

Építési munkát a jánoshegyi kilátónál: Hoffer Gyula 5998;

Padlóburkoló munkát az Ipar uccai iskolánál: Szölösi Péter 3705;

Linoleumfektetési munkát a Tóth Kálmán u. iskolánál: Magyar Asbestit Padlógyár rt. 4712 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra a következő cégek pályáztak:

Ablakponyva szállítására a Marcibányi téri iskolánál: Kondor Rezső 1786, Ledniczky és Társa 1651, Bayer Hugó 1900, Justus Sándor és Fia 1683, Rónai Kristóf 1739, Hermann Odön 1445;

Útrendezésre a Bácskay uccában: Krausz Ferenc 51.175, Urbach és Tafler 45.353, Ámon Antal és Fia 45.995, Gattyán Pál 41.844, Obendorfer J. és Fia 45.759, Szántó Ferenc 48.591, Schweiger és Kulás 40.338, Hlatky József 54.701, Gyöngyösi kőbánya 39.594, Halmos I. és Fia 44.809, Neumann Ferenc 45.011, Heverdle István, 44.250, Hollós Ferenc 45.795, Klauber és Vajda 40.555;

Kövező előmunkára a Szabó József uccában épülő autóbuszgarázs környékén: Obendorfer József és Fia 31.061, Helfenstein Károly 32.941, Hlatky József 36.514, Hollós Ferenc 32.032, Schweiger és Kulás 30.607, Gyöngyösi kőbánya 26.872, Klauber és Vajda 30.597, Gattyán Pál 29.926, Urbach és Tafler 31.235, Neumann Ferenc 33.484, Hajnal Imre 30.649;

Keramitburkolásra ugyanott: Ámon Antal és Fia 84.630, Helfenstein Károly 75.600, Neumann Ferenc 86.800, Obendorfer J. és Fia 86.397, Kőszénbánya és téglagyár 80.600, Melocco rt. 80.693, Országút építő rt. 79.360, Hajnal Imre 74.400, Magyar kerámiai gyár rt. 81.685, Spányi Ernő 87.110, Schäffer Károly 88.598, Farkas Lajos 82.150, Urbach és Tafler 101.370, Gattyán Pál 70.632 pengő vállalati áron.

Versenytárgyalási hirdetés

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a Dandár uccában építendő népfürdő vasmunkáira.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai munkanemenként 80 fillérért kaphatók 1929 március 14-től kezdve naponta délelőtt 11—1 óra között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. számú szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Maróthy Kálmán műépítész irodájában (Dümmerling Ödön építész irodája) IV., Ferenc József-rakpart 17. IV. emelet, délelőtt 10—1 óráig, vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 335. ajtó hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1929. évi április hó 3-án (szerdán) délelőtt fél 10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály ülésterméhen (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi március 13.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa a köztisztasági hivatal részére 3000 (háromezer) mm. széna szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást fog tartani.

A tanács felhívja azokat, akik erre a szállításra vállalkozni akarnak, hogy 1 P 60 fillér állami és 1 P 60 fillér fővárosi okmánybélyeggel ellátott, magyar nyelven szerkesztett, pecséttel lezárt és a szabályoknak megfelelő írásbeli ajánlataikat 1929. évi április hó 9-én délelőtt 10 óráig a székesfővárosi köztisztasági hivatal igazgatóságához (VIII., Kun uccza 8. sz.) nyújtsák be.

Az ajánlatokat délelőtt 11 órakor és ugyanott tartandó versenytárgyalás során fogják felbontani. A versenytárgyaláson az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be.

Csak szabályszerűen kiállított és a feltételeknek megfelelő ajánlatok vehetők tárgyalás alá, elkésve érkező, vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A székesfőváros tanácsa fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Az ajánlati és szerződési feltételek és az ajánlati űrlapok a köztisztasági hivatalnál naponkint délelőtt 10 és 12 óra között díjtalanul kaphatók.

Budapest, 1929 március 12.

A székesfőváros tanácsa.

SZÓRAKOZÁS

Farkas Imre új operettje: Szupécsárdás. E héten minden este és vasárnap délután is színre kerül a *Városi Színházban*. Helyárak 65 fillértől 6 P-ig.

CORVIN

Március 21-től

Az első csók

Filmregény 8 felvonásban

Főszerepben *ANNY ONDRA*

Razzia

Drama Chikagó bűnvilágából 8 felvonásban

Főszerepek *CONRAD NAGEL* és *MYRNA LOY*

KAMARA

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak

REMÉNYI MIHÁLY

hangszerelepén

Őfensége Dr. József Ferenc kir. herceg szállítója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészítője

Budapest, VI Király u. 58-60.

Telefon: 287 84

Németh Vilmos

építési vállalkozó

Budapest, Bajza ucca 4 sz.

Telefonszám: Automata 229—11

Telefon: Automata 836—28.

MAYER LAJOS

tetőfedőmester, tetőzetek jókarbantartási vállalata

VI. ker., Ferenc József-rakpart 18. sz.

LENDVAI FERENC

SZOBADISZLITŐ, FESTŐ ÉS MÁZOLÓMESTER

BUDAPEST, NEFELEJTS-U. 50

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA és KŐIPAR RT.

Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5

Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: Dunamész.

Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

Svecz Mihály

cipész mester, vállalkozó

BUDAPEST, VI

Wesselényi u. 30

Telefon József 164-57

KOVÁCS OSZKÁR

Telefon József 464-8

BÁDOGOS-MESTER, ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE

BUDAPEST, IX., GYEP UCCA 56. SZÁ

JEGYUD GYULA

IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGI GYÁRA

BUDAPEST,

II., FŐ UCCA 68. és CSORSKOCSI UCCA 23.

Telefon szám: Automata 530—23.

BUTTER ÉS KOSA

épület- és diszmübádogos, egészségügyi berendezési vállalat

Budapest, II., Magyar ucca 42—44

Telefon: Automata 854—08

RIEGER OTTÓ

ORGONAGYÁR

ÚJ ORGONÁKAT

valamint

HOMLOKZATSIPOKAT

szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra

BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29 (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

Moor Géza építőmester

Budapest, VI., Retter Ferenc ucca 103. sz.

Telefon: Lipót 911—13

Helmich Dezső

elektrotechnikai- és rádióüzeme

Budapest VI, Csángó ucca 6/b.

Telefon: L. 992-83 Telefon: L. 992-83

MÁTYÁSSY ANTAL ÉS FIA

mázoló és festő-mester

BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 358-48

FISCHER HENRIK

épületfakereskedő

Telefon: J. 023—09.

Budapest, IIL ker., Szent Endrei-út 8189.

KISS BÉLA ÉS TÁRSA

KERTÉPITŐ ÉS KERESKEDELMI KERTÉSZETI TELEPEK

II., Pasaréti-ut 77 — II., Hidegkuti-ut 3

Telefon: Aut. 644-02.

MARINKA IMRE

ÁCSMESTER

Budapest, VII. Czobor-utca 63. sz.

JANCSURÁK GUSZTÁV

rézműves-mester

Budapest, IX., Ferenc-ucca 39.

Telefon: József 308—47.

FISCHER ANTAL szobrász

Budapest, VII., Cobor ucca 6. szám

Radiátorok, Fűtőtestek, Hőálló zománcozás

25 ÉVES GYAKORLATTAL

BIEDL KÁROLY

Budapest, VII. kerület, Hársfa ucca 57. szám

TELEFON: JÓZSEF 451—43

Az 1925. évi kiállításon ezüstéremmel kitüntetve.

Az 1927. évi országos kiállításon nagyezüstéremmel.

Hermann János épület és műlakatos,

Budapest, I., Avar-u. 19.

Telefon: Aut. 505—82.

LESSIVE PHÉNIX

Állami- és egyéb közintézmények évtizedes szállítója

VEGYÉSZETI és MOSÓPORGYÁR

Budapest V, Visegrádi u 17

TELEFON: Automata 123—70

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA

A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében Mérsékelt árak!

DANUBIA

MŰSZAKI VÁLLALAT

IX., Csont ucca 3. Telefon: J. 340-82 J. 322-79

Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac valamint mastadamutaknak **átitató eljárásu és felületi kezelése. — Utak porment esítése** egyidejü konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen kompozicióval

VOZÁRI PÁL okl. gépészmernök

Budapest VIII, Hunyadi u. 37. Tel.: J. 373-34

VÁLLAL: Villamosvilágitási, erőátviteli és gyengeáramú berendezéseket. Községek, gazdaságok és épületek erőátviteli és világitási berendezések tervezését és készitését. Dynamók és motorok javitását, tekercselését. Gép- és épületlakatos munkákat.

STABIL

ÉPITŐ R.-T.

BUDAPEST, V.

DEÁK FERENC-U 16-18

Telefon: T. 140-17 és 239-01

Elkészült az ujabb 100 autóbusz leendő utirányának a tervezete

A kültelki vonalakkal együtt 35 reláció lesz

A tavaly rendelt száztíz autóbusz még el sem készült és a főváros illetékes tényezői helyesen és szükségszerüen máris foglalkoznak a további fejlesztés lehetőségeivel. Erre vonatkozott *Kozma* Jenő feltünést keltő nyilatkozata is, amely a *Fővárosi Hirlap* legutóbbi számában hangzott el arról, hogy a *további száz autóbusz megrendelésére máris megtörtént az intézkedés.*

A belügyminiszter egyébként már 1927 nyarán külön figyelmébe ajánlotta a tanácsnak, hogy az autóbuszüzem fejlesztésénél és a járatok megállapításánál *legyen figyelemmel arra is, hogy*

olcsó és gyors összeköttetések létesüljenek a főváros határában levő községekkel, ami által a lakáskérdés könnyebb megoldását is lehet remélni.

Azóta a közgyűléseken interpellációk is sürgetik a kültelki, munkáslakta vidékek oleső autóbuszközlekedését, mert a fővárosban dolgozó munkások nagy része nem benn a városban lakik, hanem innen kiszorulva, a környékbeli községekbe volt kénytelen költözködni.

E kívánságokra való tekintettel az autóbuszüzem kidolgozott egy további fejlesztési programot, amely *újabb 100 autóbusz megrendelése után, illetve 230-as kocsilétszámnál volna esedékes.*

Érdeklődtünk az autóbuszüzem igazgatóságánál a tervezet részletei iránt és

Till Antal ny. sz. fővárosi tanácsnok

ügyvezető igazgató a következőkben tájékoztatta a *Fővárosi Hirlap* munkatársát:

— Az autóbuszüzem összeállított és a törvényhatóság elé terjeszt egy *újabb kimutatást*, amelyet

legalább száz újabb autóbusz megrendelése esetén a jövő fejlesztés programjának tekinthetnénk.

— Ezzel azonban ezidőszerint behatóbban foglalkozni nem akarunk, *csupán eleget kívántunk tenni egyrészt a belügyminiszter úr felhívásának*, másrészt jelezni akarjuk, hogy a *főváros és a közvetlen környék közlekedési igényeinek minél tökéletesebb kielégítése érdekében* ezzel a kérdéssel már a közel jövőben foglalkozni akarunk, mert csak újabb, legalább

további száz autóbusz megrendelésével lehet megszüntetni az anomáliát,

hogy magánvállalkozók a fővárost környező vármegyei törvényhatóságok területéről a főváros különböző részeire irányuló járatokra kaphassanak engedélyt a kereskedelmi kormánytól, amely engedélyek birtokában azután hónapokon át nem tesznek eleget berendezési kötelezettségüknek, sőt előfordult az is, hogy olyanok is akadtak, akik az ilyen engedélyekkel házaltak.

— A *Fővárosi Hirlapban* már részletesen ismertetett *huszonkét* vonalon kívül, a második száz új autóbusz üzembehelyezésével az alábbi új relációkat vettük tervbe:

I. *Aréna* út—Városliget—Mexikói út, Gyarmat u., Hajcsár u., Telep u., *Pestujhely*, (Andrássy út).

II. *Óbuda*, Főtér, Szentendrei út, *Római fürdő, Csillaghegy.*

III. *Krisztina tér*, Mészáros u., Budaörsi út, Hamzsabégi u., *Budaörs* (Templom tér).

IV. *Ferenc József tér*, Alagút, Attila u., Csaba u., Városmajor u., Hieronymi út, *Ráth György u.*, Attila u., Alagút, Ferenc József tér.

V. *Új-Szt. János-kórház*, Pasaréti út, Ákos ucca, Héja ucca, Eszter ucca, *Bimbó ucca.*

VI. *Déli Vasút*, Istenhegyi út, Orbánhegyi út, *Németvölgyi út*, Déli Vasút.

VII. *Szent Gellért tér*, Fehérvári út, *Albertfalva*, Csurgói út, Kelenvölgy, Rózsavölgy.

VIII. *Bodor u.*, Párkány u., Révész u., Visegrádi u. *Ferdinánd tér.*

IX. *Új-Szent János-Kórház*, Pasaréti út, Budakeszi út, *Budakeszi* (Templom tér).

X. *Andrássy út* (Aréna út), *Városliget*, Erzsébetkirályné út, *Rákospalota* (Rákos út, Bocskay út, Pozsonyi út).

XI. *Bordros tér*, Soroksári út, *Pesterzsébet* (Jutagyár).

XII. *Aréna út* (István út), Stefánia út, Egressy út, Rákosszentmihályi út, *Rákosszentmihály* (Rákosi út, Plac tér).

XIII. A 7-es vonal meghosszabítása lenne az *óbudai izr. temetőtől Üröm*ig.

— Ezeket a relációkat, átlag 7—20 perces sűrűségű közlekedéssel, 80 kocsival lehetne fenntartani, 20 kocsi pedig tartalék lenne.

*

A fejlesztés további terveit a főváros egész lakossága örömmel veszi tudomásul, mert ebben újabb lépéssel véli megközelíteni a természetes fejlődés és a közös érdekek teremtette végső célt: *Nagybudapest* kialakulását.

Tanácskozás

József főhercegnél a Fürdőváros Egyesület feladatairól

Szombaton este *József főherceg* lakásán nagyfontosságú értekezlet volt. A *Budapest Fürdőváros Egyesület* vezetősége tartott bizalmas értekezletet, amelyen a legközelebbi teendőkről tanácskoztak. Az értekezleten *József főherceg* és *József Ferenc dr. főhercegen* kívül résztvettek *Ripka* Ferenc főpolgármester, *Tasnádi Szücs* András, a MÁV volt elnökhelyettese és *Korányi* Sándor professzor, a Budapest Fürdőváros Egyesület alelnökei, továbbá *Tormay* Géza helyettes kereskedelmi államtitkár, *Gerevics* Zoltán külügyminisztériumi miniszteri tanácsos, *Bársony* Oszkár, a Menetjegyiroda vezérigazgatója, *Győry* Tibor népjóléti minisztériumi államtitkár, *Lobmayer* Jenő tanácsnok, a főváros közlekedési és közgazdasági ügyosztályának a vezetője, *Purébl* Győző tanácsnok, a főváros közoktatási ügyosztályának a vezetője és *Szviezsényi* Zoltán dr. min. tan., a Budapest Fürdőváros Egyesület igazgatója.

Tasnádi Szücs András,

a MÁV volt elnökhelyettese, az egyesület alelnöke, érdeklődésünkre a következőket mondotta az értekezlet céljairól a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— *Arról tanácskoztunk, hogy a most tető alá került fürdőtörvénnyel kapcsolatosan, mi legyen a Fürdőváros Egyesület feladata a legközelebbi jövőben.* Részletesen megvitattuk a helyzetet és elhatároztuk, hogy konkrét programot dolgozunk ki, amelyet már a legközelebbi értekezleten alaposan megvitatunk. Egyelőre többet ebben az ügyben nem mondhatok.

Csütörtökön

PESTI TŐZSDE

szenzációs közgazdasági riportokkal

SZERKESZTI:

KALLÓS JÁNOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST

Szabadalmazott „Jm“ kompressor nélkül DIESEL-MOTOR a legtökéletesebb erőgép.

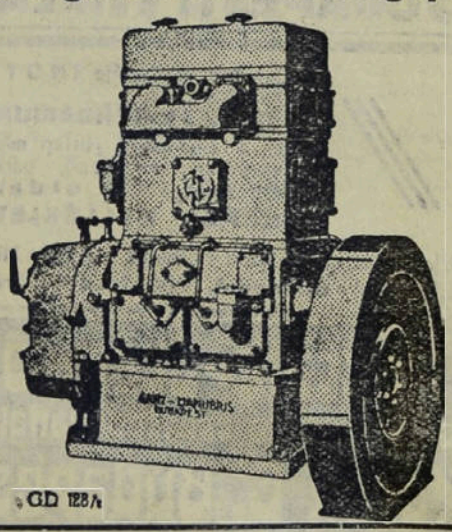

GD 128/A

PARKETTA

szállítása, mindennemü padozat készítése és javítása.

FRIED és BENEDEK

parkettgyár és gőzfürész

Budapest, VII., Rákóczi-út 82.

Telefon: József 133—43 és József 134—17.

Welvárd és Kutasi

okleveles mérnökök.

Gyárkéményépítés. Kemenceépítés.

Kazánbefalazás. Gépalapozás.

Budapest, V., Falk Miksa ucca 10

Telefon: Automata 225-26

Böhm Károly és Kállay Géza

Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók

Telep — Iroda:

Budapest, X., Kőbányai-út 43/E

Telefon: József 365—28.

Bőrkabátok rövid és hosszú, bőrnadrágok, sportmellények, szőrmebundák, soffőrbundák és őrbundák, lábzsákok és kocsitakarók, Trench-Coat, autó bőrfejvédők, és kesztyűk.

Ügyeljen az „ABI“ védjegyre!

Gyártja:

Aczél Bőrruházati Ipar

Budapest, VII., Károly-körút 13. Telefon: J 364-91

Hauer József

Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó

I. Vár, Országház-ucca 25. sz.

Telefon automata 668-23

KÚN SÁNDOR

TELEFON: JÓZSEF 361—23

FESTÉK, KENCE, ZSIRADÉK, KÁTRÁNY ÉS VEGYITERMÉKEK GYÁRI RAKTÁRA

BUDAPEST, IV, FERENC JÓZSEF RAKPART 18

SCHENKENGEL ÉS EHRMANN

ASZTALOS ÉS FAMEGMUNKÁLÓ ÜZEM

BUDAPEST, IX., Tóth Kálmán u. 21 **TELEFON: József 319—41**

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár

Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.

Költségvetés és mérőkiküldés díjmentes.

Költségvetés és mérőkiküldés díjmentes.

Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszívással.

KÖRNYEI LAJOS

SZOBAFESTŐ, MÁZOLÓ és ARANYOZÓ MESTER

Iroda: BUDAPEST, X., SZŐRÉNY-U. 5.

Műhely: VI., STEFÁNIA ÚT 2. TEL. J. 441—99

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55

bádogos, viz, gáz és központi fűtés berendezési vállalata **Budapest, II, Török ucca 8. szám**

RADIATOROKAT ÉS KAZÁNOKAT

köponti fűtésekhez gyárt a MAGYAR RADIATORGYÁR R.-T.

Budapest, X., Gyömrői út 76. sz.

Telefon J. 390-34 és 350-88

KALORIFERWERK

HUGO JUNKERS, DESSAU

ELSŐRENDŰ GYÁRTMÁNYAI

FŰTŐTESTEI:

légfűtéses aggregátorok, lamellás fűtőtestek, gázlégfűtők, szellőztetők és acélcsövü radiátorek,

MEGRENDELHETŐK MAGYARORSZÁGI KÉPVISELETÉNÉL

KELETI KERESKEDELMI VÁLLALAT

BUDAPEST, VIII. KER. JÓZSEF KÖRÚT 55—57

Volt Wellisch Náthán Utóda

Fischer Zsigmond épületfakereskedő

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.

X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

Vitéz HANTAY ÉS GALAVITS okl. gépészmérnök

elektrotechnikai vállalat

Budapest, VIII., Szigony-ucca 34. — Telefon: J. 373—59.

TÖRÖK IGNÁC

TELEFON: József 368—87.

ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, VASBETONÉPÍTŐ, ÉPÍTŐMESTER

Budapest, I, ker., Batlagi Mór ucca 6 sz.

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Radnóti József: Pesti pénzoligarchák. A magyar közgazdasági irodalomban példa nélkül áll ez a szellemesen csipkelődő pamflett-gyűjtemény, amelyben sorra felvonulnak a magyar közgazdasági és ipari élet vezérei: *a pesti pénzoligarchák*. Szokatlan hangú, különös ízű írások ezek: markáns portrék, amelyeknek egyéni charme-ot kölcsönöz a választékosan izléses grimasz, ahogy ezek a portrék megörökítődtek. Mulatságosan csufondároskodó hang cseng át ezeken az írásokon, amelyeknek azonban bántó élét tökéletesen elveszi *Radnóti* Józsefnek az a szeretetteljes elismerése, amellyel habozás nélkül zászlót hajt e furcsán beállított, olykor karrikaturára poentirozott portrék kétségtelen és elvitathatatlan érdemei, kiválóságai előtt. Vezérekről ír és az „odamondogatásoknak" azért nincs bántó színezetük, mert az aláfestésből logikusan, kérlelhetetlenül bontakozik ki az a meggyőződés, hogy ezek a vezérek nem véletlenül lettek vezérek: tehetségük, kvalitásaik predesztinálták őket a díszes polcra, már rojtos nadrágban is vezérnek indultak. Ám a vezérek is csak emberek, érthető, megszokott, nem is feltünő gyarlóságokkal teli emberek és *Radnóti* József pompás, mulatságosan pergő dialektikájának épen az a főérdeme, hogy a legkülönbözőbb egyéniségeknek ezt az érdekes kettősségét, ambivalenciáját tudja hatásosan, szuggesztiven, olykor szatirikusan, de mindig derüs szeretettel érzékeltetni. Ez a szókimondó könyv — amelynek technikai kiállítása is remekszámba megy — mindenkit érdekelhet és *senki nem érezheti tőle bántottnak magát*. Minden könyvkereskedés árusítja.

A Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság dr. *Horváth* Lipót elnök-vezérigazgató elnöklete alatt március 14-én megtartott 47-ik rendes közgyűlése megállapította 1928. üzletév mérlegét. A közgyűlés elhatározta, hogy az 1928. üzletévre *osztalék fejében P 7 = 14%* (1927-ben P 6.50 = 13%) fizettessék *1929 március 6-tól* kezdve. A közgyűlés elhatározta a *fuziót a Nagykunkarcagi takarékpénztárral*, amelynek keresztülvitele után a takarékpénztárnak ezen karcagi fiókkal együtt, *23 vidéki fiókja fog működni*. A közgyűlés tudomásul vette, hogy az 1928. évben elhatározott alaptőkeemelés keresztülvitetett és hogy ennek folytán a takarékpénztár alaptőkéje *20 millió pengőt, nyilt tartalékalapjai 13,150.000 pengőt, összes saját tőkéi tehát 33,150.000 pengőt tesznek ki*. A közgyűlés végül tudomásul vette, hogy *a Lazard Brothers & Co. Ltd.* cég kérelme folytán a londoni tőzsdetanács megengedte a *londoni tőzsdén* a Magyar Általános Takarékpénztár részvényeinek üzleti forgalmát. Ezek után most már a takarékpénztár részvényeit jegyzik a *budapesti, bécsi, triesti, londoni és bostoni tőzsdéken*.

A céghivatal bejegyezte a Weiss Manfréd repülőgépgyár részvénytársaságot. A céghivatal most jegyezte be a *Weiss Manfréd repülőgép- és motorgyár részvénytársaságot*. Az alaptőke *hatmillió pengő*. A vállalat repülőgépek, autók és traktorok előállításával fog foglalkozni. Az igazgatóság tagjai: *Wahl* Oszkár, báró *Weiss* Jenő, báró *Weiss* Alfonz, *Mauthner* Alfréd, báró *Kornfeld* Móric, dr. *Chorin* Ferenc és báró *Weiss* Edith.

A Gschwindt-féle szesz-, élesztő-, likőr és rumgyár rt. igazgatósága ma megtartott ülésén megállapította az 1928. évi zárszámadásokat és elhatározta, hogy a f. évi március hó 23-án egybehívandó rendes évi közgyűlésen *részvényenként 10 pengő osztalék* kifizetését fogja indítványozni.

A Magyar Kereskedelmi Hitelbank — Schopper J. G. Részvénytársaság március 16-án tartott közgyűlése *Schreyer* Endre dr. vezérigazgató előterjesztésére elhatározta, hogy a mult üzletévi 327.541.42 pengő tiszta haszonból március 18-ától kezdődőleg *részvényenként 13%-ot, vagyis 6.50 pengő* (a tavalyi 12%-kal, 6 pengővel szemben) osztalékot fizet.

Brassói Cellulosegyár Rt. e hó 13-án tartott közgyűlése megállapította az 1928. év mérlegét, mely 933.489 P 46 f. nyereséggel zárul és elhatározta, hogy a lefolyt évre *részvényenkint 3 és fél pengő osztalék* fizettetik.

A Magyar-Cseh Iparbank Rt. dr. *Forbáth* Frigyes alelnök elnöklete alatt megtartott közgyűlése az igazgatóság javaslata alapján az 1928. évi tiszta nyereséget 303.130.44 pengőben állapította meg és elhatározta, hogy ezen összegből részvényenként egy pengő osztalékul 200.000 P, tartalékalapra 50 ezer P fordíttasson, a fennmaradó 53.130.44 P pedig új számlára vitessen elő.

Építési engedélyek

A főváros magánépítési bizottsága 1929. évi március hó 18-án tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadásához járult hozzá:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Székesfőváros közönsége I., Ferry Oszkár u. 33. 3 em. ház.
2. Dr. Farkas Samu és Antal V., Katona József u. 1238 és 25089/1. hrsz. 5 em. ház, terv. Szőke Imre V., Pannonia u. 22.
3. IBUSZ Rt. V., Katona József u. 5. 5 em. bérház.
4. Iris kertgazdasági rt. VII., Hajtsár út 30399/1. hrsz. 4 em. kislakásos bérház, terv. Hamburger István V., Alkotmány u. 4.
5. Margalit Andor és Odön I., Péterhegyi út 895. hrsz. fsz. ház.
6. Boncz Sándor I., Kelenföld 3482/2. hrsz. fsz. ház, terv. Wipp Károly VII., Rottenbiller u. 29.
7. Szekeres Zoltánné VI., Jász u. 61. em. bérház, terv. Politzer Miksa VI., Vörösmarty u. 34.
8. Özv. Zlinszky Béláné és Társai I., Kurucles dűlő 11.056 hrsz. családi ház, terv. Zlinszky István I., Budafoki út 1.
9. Grác Dániel X., Bánya u. 7412 hrsz. családi ház.
10. Juhatsek Nándor I., Kelenföld 3616/19. hrsz. fsz. lakóház, terv. Morbitzer Nándor VIII., Üllői út 66.
11. Kelemen Béla II., Csévi u. 9125. hrsz. családi ház, terv. Kapuszta Gusztáv VIII., Kisstáció ucca 3. szám.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Sorg Antal X., Gergely u. 8994. hrsz.
2. Gráf Gáspár X., Szacsvay u 8.
3. Geiger Gyula I., Kútvölgy 10.182. hrsz.
4. Dr. Varga Lajos V, Falk Miksa u. 16.
5. Fűtőanyag kereskedelmi rt. X., Kőbánya, alsópályaudvaron.
6. Fenyő Miksa I., Derék u. 7383. hrsz.
7. Fail Mátyás X., Gyömrői út 7937 hrsz.
8. Gólya u. 24. számú bérházépítő rt.. VIII., Gólya u. 24.
9. Száray Lőrinc I., Szittya u. 4859. hrsz.

Versenytárgyalási hirdetés

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet az 1929. évi felruházási akció textilanyagok, cipők, valamint gummi- és fonottárú szükségletének beszerzésére.

Beszerzésre kerül kb. 15.000 m. molinó, 2000 m. 80 cm. szélességnek megfelelő vászon pólyahuzatokhoz, 7500 m. 80. cm. szélességnek megfelelő vászon pelenkákhoz, 1600 m. 80 cm. szélességnek megfelelő vászon csecsemőingekhez, 1000 m. anyag flanell pelenkákhoz, 1500 m. ruhaszövet — 140 cm. szélességnek megfelelő — 1000 m. télikabátszövet — 140 cm. szélességnek megfelelő, — 4000 m. ruhabarchend — 70 cm. szélességnek megfelelő — 1000—1500 drb. szvetter különböző nagyságokban, 1200 m. télikabátba való bélés (300 m. cloth, 600 m. ujjabélés), 1500 drb. kötött csecsemő-rékli, 500 drb. flanell csecsemő-takaró, 2500 pár cipő 25—43 nagyságban, továbbá 300 pár nyersbőrből készült gyermekbakancs 32—42 számig, 2800 pár harisnya az előbbi cipőszámoknak megfelelő nagyságokban. Beszerzésre kerül továbbá 1000 drb. gummipelenka és ugyanannyi nadrág, valamint 500 drb. csecsemőbölcső (fonott kosár).

A szabályszerűen kiállított, valamint lepecsételt borítékban elhelyezett ajánlatokat és a cipők kivételével a többi áruknak a Fővárosi Anyagvizsgáló Állomás (IX., Soroksári út 31. sz.) által már előzetesen megvizsgált mintákat 1929. április hó 4-ig délelőtt 10 óráig kell a tanácsi IX. (közjótékonysági és szociálpolitikai) ügyosztálynál (IV., Központi városháza, I. pavillon I. em. 36. sz.) benyújtani. Az ajánlatban az egyes cipőszámok pontos méretét kérjük feltüntetni. A ruhabarchendnél a színmintákat is csatolni kell. A megajánlott cipőket a székesfőváros tanácsa fogja megvizsgáltatni, épen ezért egy párat egészen szétszedve kell beküldeni.

A versenytárgyalás 1929. április hó 4-én délelőtt 11 órakor fog megtartatni a közjótékonysági és szociálpolitikai ügyosztályban. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak. A főváros tanácsa fentartja azt a jogot, hogy a kimutatásban felsorolt árukból kevesebbet, vagy egyáltalán nem rendel, valamint, hogy az ajánlatok közül az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

A szállítandó áruk hazai eredetét kívánatra igazolni kell. Az ajánlati ár olyképen adandó meg, hogy abban mindennemű költség, úgymint a II-III. fokozatnak megfelelő bélyegilleték, a székesfővárosi alkalmazottak segélyalapját megillető egy ezrelék részesedés és netán egyéb költségek is benn foglaltassanak.

Amennyiben valamelyik ajánlatnyertes szállítási kötelezettségének nem tenne eleget, úgy az áru az illető terhére máshonnan fog beszereztetni és a jövőben megtartandó versenytárgyalásokból egyszer s mindenkorra ki fog záratni.

Szállítási határidőt az ajánlatban meg kell jelölni és tekintettel a sürgősségre, azt rövid időben kell megállapítani.

Budapest, 1929 március 12.

A székesfőváros tanácsa.

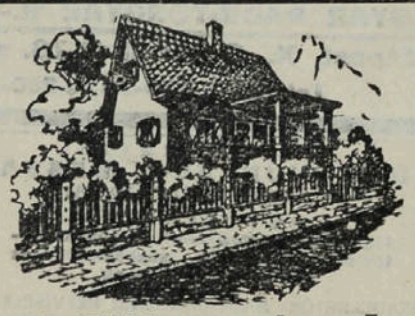

A Böhler-rendszerű
ACÉLHÁZ
ma az ország szenzációja. Gyors, szolid és olcsó építkezés
A jövő ideális lakóháza!
Magyarországon gyártja:
Márkus Lajos vasszerkezeti gyár
Budapest, VI. Hun u. 4. Telefon: L. 920-40, 920-41

Teherautópótkocsik
Teherautokarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép- és szállítóeszközgyár
Budapest, X, Kápolna tér 27-29. Telefon: J. 395-80.

Pittel és Brausewetter
beton-, hid- és mélyépítő részvénytársaság
BUDAPEST,
VI., BULYOVSZKY UCCA 12. SZ.
Telefon: L. 991—29

Fütés Viz Gáz Szentgyörgyi és Társa
Telefon: József 8-97 Budapest VIII, Baross-u. 88

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

KNUTH K. mérnök és gyáros
Budapest, VII., Garay ucca 10. sz.
Telefon: József 310-75
Vízvezeték Központi fütés

A
BUDAPESTI HIRLAP
minden előfizetője INGYEN kapja a
KINCSES KALENDÁRIUMOT
és a Budapesti Hirlap minden vasárnap megjelenő, páratlan érdekességü 36 oldalas
KÉPES MELLÉKLETÉT
Kérjen mutatványszámot! Bárkinek szivesen küld a kiadóhivatal: Budapest, VIII, József-körút 5

Aszfalt-útépitő,
szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 449-21.

SZVETICS JÓZSEF
épitési vállalkozó
BUDAPEST, TELEP UCCA 8.

MAGYAR HŐSZIGETELŐ VÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: József 310—15 Budapest, VIII., Bérkocsis ucca 41 Telefon: József 310—15

Események

Fővárosi Hiriap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

A főpolgármester húsvéti vakációja. *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester e hó 21-én háromheti pihenésre Olaszországba, Sorrentóba utazik. A főpolgármester keddtől kezdve nem fogad hivatalában.

Szendy Károly — ügyosztályvezető. *Sipőcz* Jenő dr. polgármester a héten *Szendy* Károly főjegyzőt, a közegészségügyi ügyosztály vezető helyettesét, áthelyezte a jogügyi, katonaügyi és illetőségi ügyosztályba és egyben megbízta őt az ügyosztály vezetésével. *Szendy* Károly, aki most *Berczel* Jenő dr. előbbi helyét foglalta el, egyike a főváros legképzettebb, legtörekvőbb és a politikai pártok között legnépszerűbb főtisztviselőinek. Hogy a polgármester egy ügyosztály élére állította, ahol a jövőben tanácsnoki teendőket fog végezni, nemcsak a közgyűlés tagjai, de a tisztviselők körében is megnyugvást és örömöt kelt. *Szendy* Károlyt ugyanis mindenki nagyrahivatott tisztviselőnek tartja és a polgármester mostani intézkedésében azt látják, hogy megnyílik számára az út az igazi és megérdemelt érvényesülés felé.

Kozma Jenő az Országos Ügyvédotthon elnöke. Vasárnap délelőtt tartotta *Nyulászi* János dr. elnöklete alatt az *Országos Ügyvédotthon Egyesület* az Ügyvédi Kamara székházában ezidei tisztújító közgyűlését, melyen *Faludy* Jenő dr. ügyvezető igazgató beterjesztette az elmult év zárszámadását és jelentését, majd betegségére való tekintettel lemondott tisztségéről. Ezután a választásokat ejtették meg és elnökké egyhangulag *Kozma* Jenő országgyűlési képviselőt, *Szabó* Imre dr. fővárosi tiszti főügyészt, Gleichmann Lajost és Oppler Emilt pedig alelnökökké választották meg. *Kozma* Jenő, Gleichmann Lajos és Bakonyi Pál felszólalása után a közgyűlés véget ért.

A tűzoltófőparancsnok új helyettese. A polgármester *Dittrich* József szőv. I. oszt. tűzoltó főtisztet a főparancsnok és parancsnok szükségszerű helyettesítésével megbízta. *Dittrich* József 17 év óta teljesít szolgálatot a tűzoltóságnál, ahová *saját kérelmére* a székesfőváros mérnöki osztályából helyezték át és mint okl. gépészmérnök, *a műszaki ügyek referense*. A tűzoltóság modernizálása és autóüzemre való átszervezése az ő működési idejére esik. Előadója az állami gépjárművezetői, a mozgóképszínház gépkezelői és az országos tűzoltótiszti tanfolyamnak. A tűzoltó szakirodalom terén is tevékeny munkásságot fejtett ki és évekig szerkesztette a *Tűzrendészeti Közlönyt*.

Springmann A. Antal segédhivatali igazgató szolgálati jubileuma. A középítési ügyosztály meleg ünneplésben részesítette közszeretetben álló segédhivatali igazgatóját *Springmann* A. Antalt, aki március 16-án töltötte be szolgálatba lépésének 35. évfordulóját. E hó 14-én este az *Építőmesterek Helyiségében* 60 tagu kedélyes összejövetelen meleg szavakkal üdvözölte őt *Solty* Lajos tanácsnok, kiemelve a köztiszteletben álló férfiú érdemeit és átnyujtotta neki az ügyosztály emléktárgyát. Kartársai nevében *Szinte* László műsz. tanácsos és *Gajáry* György dr. tanácsi fogalmazó, az *Építkezési* albizottság részéről *Fóthi* Vilmos bizottsági tag, a vállalkozók nevében *Wihart* Ferenc építőmester, barátai nevében vitéz *Nováky* Lajos *taliándörögi* plébános és *Gajáry* Géza sződi földbirtokos, volt váci polgármester köszöntötte a jubilánst. Szombaton az ügyosztály üléstermében *Solty* Lajos tanácsnok nyujtotta át a jubiláló tisztviselőnek az ügyosztály emlékívét. Az elnöki ügyosztály nevében *Gallina* Frigyes dr. főjegyző köszöntötte Springmannt, közölve, hogy a tanácsülés részére a legteljesebb elismerését fejezte ki. Végül *Füle* Kálmár az altiszti kar nevében üdvözölte az igazgatót.

A nemzeti egység hozza meg a márciusi eszmék megvalósulását. A *Terézvárosi Társaskör* nemzeti jelvényekkel gazdagon feldíszített nagytermében bensőséges ünnepéllyel ülte meg március idusát. A *Terézvárosi Polgári Dalkör* hazafias éneke után *Steiner* György ügyvezető elnök nagy tetszéssel fogadott megnyitó beszédet mondott, majd *Dinich* Vidor kormányfőtanácsos, főv. biz. tag, a kör elnöke méltatta a márciusi eszmék jelentőségét és hangoztatta, hogy csak a nemzeti egység hozhatja meg a szabadságjogok teljességét és az ország jobb jövőjét. A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után a „Rákóczi lobogója" című melodrámát adták elő és a Himnusz eléneklésével véget ért az ünnepség. Ugyancsak *Dinich* Vidor mondta az ünnepi beszédet a *Terézvárosi Társaskör Angyalföldi Csoportjának* és a *Jó Barátok Asztaltársaságának* együttes ünnepségén, amelyen a csoport részéről *Sarkadi* Sándor és *Babicz* Gyula mondott beszédet és az Angyalföldi Dalkör több éneksámot adott elő.. A *Terézvárosi Polgári Dalkör* hétfőn este tartotta meg márciusi ünnepségét *Dinich* Vidor díszelnök vezetése alatt. Itt *Kuttner* Miklós elnök mondta az ünnepi beszédet.

Májusra készen lesz a Névtelen Magyar Katona emlékműve

A Miléniumi emlékmű előtt már ősszel megkezdték a *Névtelen Magyar Katona* síremlékének felállítását. A nemes egyszerűségében impozáns emlékmű az *Árpád*-szobor előtt levő gyepszőnyeg közepén lesz. A síremlék — mint ismeretes — *egyetlen darab*, hat méter hosszú, 3 méter széles és 1 méter magas *márványtömb* lesz, amely már útban is van, de szállítása a téli zavarok miatt elkésett.

Az emlékmű alapépítménye már teljesen készen van, így előreláthatóan

semmi akadálya sem lesz annak, hogy az emléksír a tavaszra elkészüljön.

Az ünnepi felavatás május utolsó vasárnapján, a *„Hősök napján"* lesz, országos ünnepség keretében.

A sírt fedő márványtömbön stilizált kereszt lesz, alatta két dátum: 1914—1918 majd *Herczeg* Ferenc klasszikus tömörségű szavaival a felirat:

„Az ezeréves határokért."

A sírt fedő lap keresztje azonos az I. Endre király tihanyi sírkövére faragott kereszttel, amely inkább *kardmarkolatra emlékeztet*.

A Névtelen Katona sírjának felállítása a tér *bizonyos kertészeti átrendezését teszi szükségessé*, ami ugyancsak a kora tavasszal történik meg.

A fővárosi oktatók márciusi ünnepe. A *Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetségének Oktató Osztálya* március hó 15-én a Zeneművészeti Főiskola nagytermében tartotta meg a szabadság emlékünnepét. A hangversenytermet zsúfolásig megtöltötte a hallgatóság, melynek soraiban megjelentek a hatóságok képviselői és a honvédség képviseletében számos törzstiszt. Szép hátteret képeztek a Mester-uccai női felsőkereskedelmi iskola és Sziget-uccai női ipariskola magyarruhás növendékei. Az ünnepély a Himnusszal kezdődött, melyet a fővárosi énekkar *Karvaly* Viktor szakfelügyelő vezényletével a megszokott precizitással adott elő. Dr. *Purébl* Győző kormányfőtanácsos, közoktatásügyi tanácsnok megnyitója után *Zipernovszky* Fülöpke hegedűművésznő játéka gyönyörködtette a hallgatóságot. Az ünnepi beszédet dr. *Rajovich* Kálmán polg. iskolai tanár tartotta, a márciusi ifjak önfeláldozó hazaszeretetét állítva példaképül a mai generáció elé. A fővárosi énekkar népdalaival, majd *Hegyi* Emánuel zongoraművész gyönyörű zongorajátékával, *R. Simonffy* Margot pedig szavalatával aratott zajos sikert. Az ünnepély a Szózat éneklésével ért véget. A rendezés körül dr. *Erődi* Kálmán az Oktató Osztály elnöke, *Dausz* Gyula főtitkár és *Máté* János felügyelő-igazgató fáradoztak.

A Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetségének közgyűlése. Szombaton délután tartotta ezévi rendes közgyűlését az újvárosháza közgyűlési termében a *Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége*. Az ülést *Márkus* József dr. ügyvezető-alelnök nyitotta meg, *Budó* Jusztin dr. főtitkár ismertette a szövetség mult évi működését, *Virágh* István számvizsgáló előterjesztette a zárszámadást és a költségvetést, amelyet a közgyűlés egyhangúan elfogadott. A közgyűlés ezután egyhangúan megválasztotta újból az eddigi elnököt, *Wurmb* Elemér árvaszéki elnökhelyettest, számvizsgálókká *Koronthály* Kálmánt, *Virágh* Istvánt és *Placht* Józsefet. Húszezer pengős ösztöndíjalapítványt létesített a szövetség elnökének, Wurmb Elemérnek nevére, azzal a rendeltetéssel, hogy abból a tisztviselők jeles előmenetelű gyermekei tanulmányi ösztöndíjban részesüljenek. *Budó* Jusztin dr. indítványára köszönetet szavaztak a sajtónak a támogatásért, majd a közgyűlés *Nyékhegyi* István dr. indítványára bizalmat szavazott az elnökségnek önfeláldozó munkásságáért.

Zboray János műszaki főtanácsos *„Budapest városépítése a közművek szempontjából"* című tanulmányát, amelyből a két első rész már megjelent, a jövő számunkban folytatjuk.

TUNGSRAM

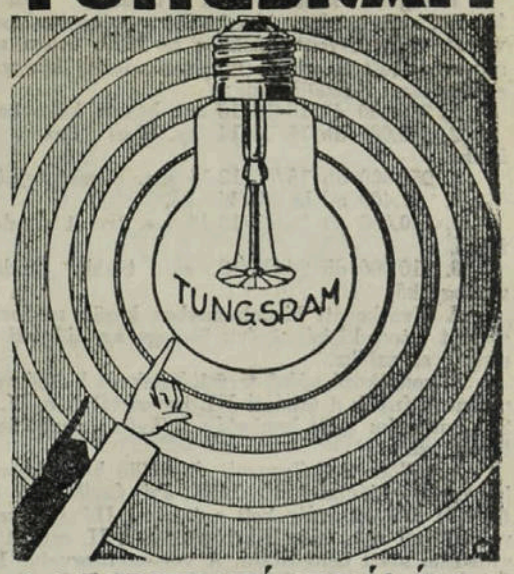

A MEGBIZHATÓ IZZÓLÁMPA

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII., Aggteleki utcza 17. Telefon: József 325-88

Az esztendő legnagyobb szenzációja
az a cikksorozat, amely — az eddig a bécsi titkos hadilevéltárban őrzött, — eredeti akták és dokumentumok alapján közli az aradi vértanuk hadbírósági tárgyalásának és halálának hiteles történetét. A Budapesten megjelenő
8 órai Ujság
közli ezt az izgalmas, lebilincselő cikksorozatot és úgy a fővárosban, mint a vidéken nemcsak óriási feltünést és érdeklődést váltott ki vele már eddig is, hanem nagy szolgálatot tesz egyben a legendás idők történetíróinak. A *8 ÓRAI UJSÁG* naponként megjelenő folytatásokban közli az aradi Golgota aktáit és dokumentumait. *Most jelentkező előfizetőknek a kiadóhivatal megküldi az eddig megjelent szenzációs folytatásokat.*

SZENTGÁLI ANTAL ÉS LANGEN KÁROLY
Központi iroda: VI., Berlini-tér 3. Telefon: L. 913-67.
okl. mérnökök, építési vállalkozók
Anyagtelep: V., Wahrmann-u. és Ujpesti rakpart sarkán. Telefon: J. 513—56.

Kárász Géza okl. mérnök építőmester
Budapest, VII., Dohány ucca 16. Tel: J. 370-38.

SCHWEIGER REZSŐ
ÉS KULÁS JÁNOS kövezőmesterek és útépítési vállalkozók
Budapest, III, Üröml ucca 41

TELEFON: A. 251—43
STEFKOVICS SÁNDOR
KŐMŰVES MESTER
BUDAPEST, VI., IZABELLA UCCA 44-b

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

VAITS SÁNDOR
építőmester, építési-vállalkozó
Budapest, VIII., Baross ucca 77. Telefon: J. 425-01

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

Rosner Ármin
Telefon: J. 310-28
kőfaragó anyagok és kellékek szaküzlete
Budapest VIII, Fiumei-út 12/a

Telefon: J. 448—08
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépitési munkálatokat

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
TELEFON: AUTOMATA 644—51.
Kertészeti telepei:
BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129.
SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javítását és jókarban tartását
Budapest, III., Pacsirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. ong. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRUT 58.
Telefon: Automata 604-48.

SZÉKELY ÉS KATONA
építészek, építési vállalkozók
Budapest, V., Kádár-ucca 4. — Telefon: Lipót 903-26.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa, nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a székesfőváros kövezett utainak fentartásához az 1929. évben szükséges hasított bazalt és trahit (andezit) kőanyagok szállítására. Szállítandó:

1. 340.000 db 18/18/18 cm. bazalt kőkocka,
2. 200.000 db 18/18/14 cm. ¾-es bazalt kőkocka,
3. 250.000 db 18/18/13-14 cm. bazalt fejkő,
4. 1.400 m³ bazalt kis kő,
5. 40.000 db 18/18/13-14 cm. trahit (andezit) fejkő,
6. 10.000 db 26/26/13 cm. trahit (andezit) gyalogútkő.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

A vonatkozó ajánlati feltételek és költségvetési nyomtatványok a tanácsi III. ügyosztályban, II. em. 285. ajtószám alatt kaphatók 2 (kettő) pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és külön borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929. évi április hó 8-án (hétfő) déli 12 óráig** kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy annak helyettesénél, II. emelet 279. ajtószám alatt benyújtani. A versenytárgyalás **1929. évi április hó 8-án (hétfő) délután 5 órakor** lesz a II. emelet 266. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottak jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi március hó 13.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet az I. ker. Krisztina körút 111. sz. alatt új élelmipiac létesítésével kapcsolatos következő munkákra:

1. Föld-, kőműves-, elhelyezőmunkák, 2. ácsmunkák, 3. bádogosmunkák, 4. műpala tetőfedőmunkák, 5. kőszigetelő munkák, 6. tetőszigetelő munkák, 7. asztalosmunkák, 8. lakatosmunkák, 9. mázolómunkák, 10. üvegesmunkák, 11. üvegtető szerkezeti munkák, 12. rénvasszerkezeti munkák, 13. műkőmunkák, 14. villanyszerelőmunkák, 15. vízvezetéki és belső csatornázási munkák, 16. hűtőgép berendezése, 17. melegvíz fűtésberendezési munkák, 18. redőnyszerkezeti munkák, 19. útépítési és csatornázási munkák, 20. keramitkő és lapszállítási munkák, 21. trachit szegélykő szállítási munkák, 22. bazaltkőanyag szállítási munkák.

Bánatpénzül az ajánlati összeg 2%-át kell szabályszerűen előre letenni. Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. Központi Városházán, I. pavillon, II. em. 56. sz. alatt kaphatók, munkanemenkint 1 P ellenében. Ugyanott tekinthetők meg a tervek és részletrajzok és kaphatók a szükséges felvilágosítások.

A kellően felbélyegzett ajánlatokat lezárt, lepecsételt és címzett („Ajánlat a Krisztina körúti új piac munkáira" címzéssel) borítékban folyó évi **április hó 12-én (pénteken) délelőtt 12 óráig** kell benyujtani a Központi Városháza II. em. 218. ajtószám alatt. Az ajánlatok felbontása ugyanaz nap délelőtt 12 órakor történik a II. em. 195. sz. alatti ülésteremben, ahol az ajánlattevők, vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929 március 14.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

Központi fűtés, vízvezeték, csatornázás, léggazosz, hűtő és szellőztető berendezések
Erdélyi Gábor és Társa, Budapest VII, Amerikai-út 2b.
Alapítási év: 1910. Telefon: József 334-37.

özv. Biberál Józsefné Alapíttatott 1871. évben
BUDAPEST,
pala- és cserépfedő-mester II., Ostrom-u. 14. Telefon: K. 607—19.

GYÁRIPARI és KAZÁNKOVÁCSOK TERMELŐ SZÖVETKEZETE
BUDAPEST, VI., ÜTEG UCCA 32. SZ. — Telefon: L. 914—28
Elvállal mindennemű kovács, kazánkovács, gép- és vasszerkezeti munkát, valamint autógénhegesztést és vágást.
Telep: VI., Országbíró- és Üteg ucca sarok.

Zalahalápi bazaltkőbánya
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. KER. TISZA ISTVÁN UCCA 2. SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 820—51

SCHMIDT és FERENCZ
bádogos- és szerelő mesterek
Budapest. VI., Csángó u 11. Tel. L. 972-59

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Magyar Építő Részvénytársulat
Budapest, VI. kerület, Teréz körút 34. szám
Alapíttatott: 1889. Telefon: Automata 272—64. szám
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás, csatornázás. Kotrások dunai műtárgyakkal, csatornakotrókkal és excavátorokkal. Dunai homoktermelés és kavicseladás és szállítás. Vízi szállítások és darukkal való kirakodások. Alapozások mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezeték. Hajó- és kotrójavítótelep, valamint téli kikötő Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. —— Telefon: J. 314-16.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

DOBOS ANDRÁS
Épület- és redőny lakatos vállalata
Budapest, IX. ker. Lónyai-utca 58.
Telefon: Automata 874—38.

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-36.

Alapítási év: 1868. **CRISTOFOLI VINCE** Telefon J. 381-47
KŐPADLÓ, FAYANCE FALBURKOLAT
Budapest, VII., Gizella-út 31. — Azelőtt Ilka u. 34.

BUCHTA KÁROLY
közp. fűtés és vízvezeték-berendező mester. — Telefon: Krisztina 505—01. sz.
Bpest, II., Retek u. 37.

GRUIZ KÁROLY LAKATOSMESTER
BUDAPEST, X., JÁSZBERÉNYI-ÚT 17.
TELEFONSZÁM: JÓZSEF 304-75.

Kőbánya: Budakalász **KRÁL GYULA** kőlaragómester, kő- és márványtelepe Telefon: Aut 624-88
Budapest III, Lajos-u. 77/79

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

GÓGEL JÁNOS ÉPITÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

Holman Pál építőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. * Telefon: József 308—15

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

„TUDOR"
ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: L. 928-08 **Budapest, V., Váci-út 137-139** Telefon: L. 928-08
Gyárt: „Tudor" és „Varta" rendszerű accumulatorokat

TEUDLOFF—DITTRICH
ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T.
TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93
KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

BOGYÓ ISTVÁN TELEFON: JÓZS. 355-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VII., JÓZSEF UCCA 9

Kaucz István
épület, bútor és belsőberendező asztalos
Budapest, I., Győri-út 1.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapítva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapítva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz. Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Mágiya ucca 75—77
Telefon: Lipót 914—46.

Gépmunka, gépszerelés, alkatrészgyártás, edzés, kovácsolás, autógén hegesztés, autójavitás.
HORVÁTH ÉS TÁRSA
Autómechanikai és Gépipari Vállalat
Budapest, VIII, Práter u. 64. Tel. J. 311-13

Széchenyi Gyógyfürdő
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON: JÓZSEF 401-76.

Hochhauser
Ferenc építési vállalkozó Budapest IX., Soroksári út 38. Tel.: J. 459-81

HOLLÓS FERENC
okl. mérnök, út és mélyépítő vállalkozó
Budapest, V., Ügynök ucca 22/b.
Telefon: L. 960—34

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 március 27. — 13—14. szám

FŐVÁROSI HIRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 24 pengő
Félévre . . . . . 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Budapest feltámadása

A FŐVÁROSI HIRLAP számára írta: RIPKA FERENC dr. főpolgármester

Az idei kegyetlen, gyötrelmes télnek mégis csak vége szakadt és a tavaszi napsugár, a tavaszi illat — ha megkésve is — boldogan siet elébe a feltámadás gyönyörű ünnepének. Husvéti séta a budai hegyekben, zsendülő élet a gazdag völgyekben, vidámság a ligetekben, derűs nyugalom a parkokban: csupa diadalmas szimbóluma a föltámadásnak. Új életre kel a természet és hosszú esztendők pusztítása, letargiája, kényszerű tehetetlensége után föl kell támadnia ennek a városnak is. Ennek a föltámadásnak érdekében pedig nem elegendő, ha elvégezzük a mindennapi munkát, ha lassankint fölépítjük, amit az elmult világégés lerombolt; ennél sokkal többet kell cselekednünk, mert Budapest föltámadása ott kezdődik, ahol ismét eléri a világvárosi fejlődés régi, hatalmas iramát. Ennek pedig két múlhatatlan követelése: az egyik az új intézményekkel való gyarapodás, a város szépítése, fejlesztése, a másik pedig a külföld figyelmének felénk való fordítása, megszabott szóval: az idegenforgalomnak most már egészen nagyvonalú fejlesztése.

Nem is csoda, ha virágvasárnap és husvét között, amikor a tavaszi szellő gazdagabban nyitogatja, élesztgeti az ember reményeit, mint a fák rügyeit, kiirthatatlan hittel hiszünk ennek a csodálatos szépségű, minden istenáldásával felruházott városnak a jövendőjében. Ezek a büszke hegyek, amelyek pár hét mulva felöltik haragoszöld díszruhájukat, hogy a szépség pompájával fogadják az érkezőt, ezek a föld tüzétől forró vizek itt, amelyek a maguk áldott eszközeivel dúsan szórják az emberek közé az egészséget: ezek a letéteményesei Budapest jövendő nagyságának. Vannak pompázó, gazdag kulturájú városok, vannak a múltra emlékeztető ezeréves romok, vannak erdőkoszorúzta hegyek, vannak gyógyító vizek, van máshol is halakban dús folyam, amely hűvös vizével paradicsomi szigetet ölel körül, de mindezt olyan összeforrottságban, olyan szétválaszthatatlanságban, mint Budapesten van, talán sehol a világon nem lehet megtalálni. Százszoros bűn lenne tehát, ha éppen mi nem fognánk hozzá minden erőnkből az idegenforgalom megszervezéséhez, a magunk gazdagságának megalapozásához, amikor a mi szépségeink, a mi egészségadó intézményeink századrészéből is gazdagon élnek más városok, más országok. Nem tagadjuk, ezen a téren a tapasztalatlanság, vagy a magyar nemtörődömség a multban követett el mulasztásokat, de nem olyanokat, amelyeket ne lehetne pótolni, aminthogy néhány esztendő rendszeres munkájával sikerült is igen szép, igen biztató eredményeket elérni. Örömmel kell konstatálnom, hogy amikor néhány esztendő előtt programot adtam és ennek a programnak egyik sarkalatos pontjaként éppen az idegenforgalom feljesztését jelöltem meg, minden tényező, legelsősorban a kormányférfiak, de a főváros intéző körei és maga a polgárság is a legnagyobb megértéssel fogadta ezt a gondolatot és azóta is mindezek a legteljesebb odaadással segítik, alapozzák az idegenforgalom ügyét.

A sikereknek, a haladásnak titka pedig egyszerűen az, hogy Budapesten ma már mindenki a maga ügyének kezdi tekinteni az idegenforgalom ügyét, mert a hatóságoktól kezdve a legszerényebb kereskedőig és iparosig, mindenki érzi, hogy az idegenforgalom emelkedése hamarosan mélyebb lélekzetvételhez, nagyobb darab kenyérhez fog juttatni mindnyájunkat. Idegenforgalmat pedig egyedül és kizáróan hivatalos apparátussal nem lehet csinálni, a propaganda mellett, amelyet az idegenforgalom érdekében az arra hivatott szervek kifejtenek, a város minden polgárának is meg kell tenne a maga kötelességét. Meg kell tennie akkor, ha külföldre utazik, vagy külföldi emberrel találkozik, de meg kell tennie akkor is, ha az idegen itt van közöttünk, Budapesten. A külföldieket meggyőzni Budapest szépségeiről, gyógyító vizeinek nagyszerű hatásáról, még nem tartozik a nagy nehézségek közé, a nehezebb és fontosabb feladat, hogy az az idegen, aki egyszer ellátogat Budapestre, itt tökéletesen jól érezze magát és visszavágyakozzék ide. Ez az a feladat, amely elsősorban a polgárságra vár, mert a Budapestre ellátogató külföldinek egyetlen egy disszonáns hanggal, egyetlen egy apró kellemetlenséggel sem szabad találkoznia, ezt pedig csak az idetartozó polgárság figyelme teheti lehetővé.

Ma már van Idegenforgalmi Tanácsunk, vannak egyéb hivatott szerveink Budapest szépségeinek és előnyeinek propagálására, a kormány és a főváros jelentékeny összegeket áldoz az idegenforgalom emelésére, remélni kell tehát, hogy ezen a téren a közeljövőben még hatalmasabb eredményeket érünk el, mint amilyeneket eddig elértünk. Most azután elérkezett Budapest polgársága számára is az az időpont, amikor legteljesebb mértékben egyénileg is mindenkinek cselekednie kell az idegenforgalom emelése érdekében. A nyáron az eddiginél is nagyobb fénnyel, a magyar kultúra és művészet minden eszközének felhasználásával akarjuk megünnepelni Szent István Hetét, amelynek jelentőségét ma már sokkal nagyobbra értékeli az ország és a külföld is, mint azt, mondjuk, a háború előtt cselekedte. Szent István Hete alkalmával megmutathatja Budapest polgársága, hogy mit tud cselekedni, ki mennyi vendéget, érdeklődőt tud Budapestre invitálni és ki milyen figyelemben tudja részesíteni Budapest vendégeit. De a kongresszusok és egyéb találkozások egész sora megy végbe majd ezen a nyáron. Mindegyik külön alkalom arra, hogy Budapest polgársága az idegenforgalom, tehát a saját megélhetésének emelése érdekében megmutassa, mit tud cselekedni. Ha mindenki megteszi a magáét, akkor hamarosan megérjük Budapest föltámadását.

SCITOVSZKY BELÜGYMINISZTER: Az ősszel választatni akarok Budapesten

Pillanatnyi helyzetünk nem engedi meg a vizum eltörlését — Az uj közlekedési kodex a teherforgalmat a mellékuccákba tereli — Már az iskolákban foglalkozni kell a közlekedés kérdéseivel — mondja a miniszter

Ha máskép nem megy, törvényt hoznak a hazárdjáték elharapódzása ellen

A képviselőház befejezte a vármegyei reform általános vitáját és a husvéti ünnepek után már megkezdi a javaslat részletes tárgyalását. Bár a közigazgatási reform tárgyalása meglehetősen hosszú időt vesz igénybe, mégis remélni lehet, hogy *a nyári szünet bekövetkezéséig a parlamentnek ideje lesz olyan törvényjavaslatok tárgyalására is, amelyek a fővárost közvetlenül érdeklik.* E javaslatok között elsőnek a különleges ideiglenes házadómentességről szóló törvényjavaslat kerül megvitatásra, de

komoly remény van arra, hogy a fővárosi reform is tető alá kerül még a nyári szünet előtt.

Szó van továbbá több más fővárosi vonatkozású törvényjavaslatnak az előkészítéséről is.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársának alkalma volt ezekről a kérdésekről beszélni *Scitovszky* Béla belügyminiszterrel, akit mindenek előtt arról kérdeztünk meg, miként áll *a fővárosi reform* ügye és mikor kerül sor a *budapesti községi választások* megtartására. E kérdés körül ugyanis az utóbbi időben a legkülönbözőbb, egymásnak ellentmondó híresztelések terjedtek el, amelyek azzal vádolták a kormányzatot, hogy szándékosan halasztja a reform elkészítését.

Scitovszky Béla belügyminiszter

a következő határozott kijelentéseket tette a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt:

— Én a magam részéről szeretném a fővárosi törvényjavaslatot *még a képviselőház nyári szünete előtt letárgyaltatni.* Ha ez megtörténik, — amit erősen remélek, — akkor

még az ősszel meg lehet tartani a budapesti községi választásokat.

Felvetették már előttem azt a kérdést is, hogy mi történik abban az esetben, ha a fővárosi reformot a nyári szünet előtt nem tárgyaltathatom le. Ez év végén ugyanis lejár a meghosszabbított mandátumok érvénye is, tehát aktuálissá válik az új választások kiírásának problémája. Én ezt a kérdést a magam részéről nem vetem föl és a hozzám intézett ilyen irányú kérdésre nem adok választ, egyszerűen azért, mert

én igenis még a nyári szünet előtt tető alá akarom hozni a reformot és az ősszel választatni akarok Budapesten.

Nines tehát semmi értelme annak, hogy az *esetleg* bekövetkezhető akadályokra való tekintettel már most gondolkodjam azon, mi történik akkor, ha őszig nem tudnék törvényt csinálni a reformból és az ősz folyamán e miatt nem tudnék választatni.

A beszélgetés során megemlítettük, hogy a városházán mostanában *az idegenforgalom fellendítését* tartják a legsürgősebb és legfontosabb feladatnak. Közeledik a tavasz, szükség van tehát arra, hogy megteremtsük az idegenforgalom fejlődésének feltételeit. E célból városházi illetékes tényezők részéről is sürgetik *a vizumkényszer eltörlését* és általában az idegenek vekszálásának a megszüntetését. *Scitovszky* Béla belügyminiszter erre a kérdésre, amelylyel a szállodások és vendéglősök érdekképviseletei is foglalkoztak, a következőket válaszolta:

— Én is helyeslem, ha törődünk az idegenforgalom fellendítésének eszközeivel. *A vizumrendszer eltörlése azonban sokkal kényesebb kérdés, semhogy elhamarkodott döntésre szánhatnánk rá magunkat.* Az olaszok részéről kétségtelenül nemes gesztus volt, hogy megszüntették a vizumot. Sajnos, mi

nem vagyunk abban a helyzetben, hogy hasonló nemes gesztussal válaszolhatnánk.

A mi pillanatnyi helyzetünk nem engedi meg a vizum eltörlését. Ennek az álláspontomnak legfőbb oka

az, hogy a *határállomásokon kartotékrendszer hiányában nem tudjuk nyilvántartani az utazóközönséget.* Ennél a kérdésnél ugyanis a bűnügyi szempontokat nem lehet figyelmen kivül hagyni. Katasztert kell felállítanunk az összes határállomásokon mindazokról, akik ellen bűnvádi eljárás van folyamatban és névsort kellene vezetnünk az idegenekről is. *Amíg ezt a munkát el nem végezzük, addig szó sem lehet a vizumrendszer megszüntetéséről.*

A főváros közgyűlése határozatot hozott, amely szerint *szaporítani kell az ügyosztályok számát és föl kell állítani a harmadik alpolgármesteri állást* is. Ezt a közgyűlési határozatot a belügyminiszter mindezideig nem hagyta jóvá. *Scitovszky* belügyminiszter ezeket jegyezte meg érdeklődésünkre:

— A fővárosi adminisztráció reformja benne lesz az új fővárosi törvényben. Azt a rövid időt tehát, ami még a reform tető alá hozataláig hátra van, *nyugodtan meg kell várni.* A reformban ugyanis

a városházi adminisztráció egész rendszerére kiterjedő részletes rendelkezések lesznek.

Ez az oka annak, hogy a közgyűlés ilyenirányú határozatával még nem foglalkoztam.

Érdeklődtünk a belügyminiszternél az iránt a törvény iránt is, amelytől a belügyminiszter *a budapesti közlekedési rend* megteremtését reméli. A belügyminiszter ugyanis hónapokkal ezelőtt éppen a *Fővárosi Hirlap* hasábjain közölte a nyilvánossággal, hogy közlekedési törvényjavaslatot készít, amely közelről érdekli a főváros közönségét. *Scitovszky* belügyminiszter a következőket mondotta:

— A közlekedési kodex előkészítésének munkálatai *előrehaladott stádiumban vannak.* Ebben a javaslatban a lehetőség szerint a közlekedésnek minden problémáját megoldani igyekszünk. A közlekedési kodexben

a gépjárművektől kezdve a gyalogjárásig minden közlekedési részletkérdésre vonatkozóan konkrét intézkedéseket fogok statuálni.

Nem célom az, hogy a közlekedést korlátok közé szorítsam, *egyetlen feladatomnak az uccai rend és a testi épség biztosítását tekintem.* Különös gondot fordítunk Budapesten az autóközlekedés végleges szabályozására, a kivezető és bevezető utak feltünő helyen való jelzésére, de a teheráruforgalom sima lebonyolítása érdekében is különböző rendelkezéseket vettünk tervbe.

A teherforgalmat lehetőség szerint a mellékuccákba tereljük.

A gyalogjárók kioktatására is szükség van. Erről is gondoskodás történik a közlekedési kódexben. *Már az iskolában foglalkozni kell a közlekedési rend kérdéseivel.* A gyalogjárókat kényszeríteni fogjuk arra, hogy ők is betartsák a „balra tarts" elvét. A közlekedési kodex megvitatására a szakembereket értekezletre fogom összehívni, s ezt az értekezletet mindjárt a husvéti ünnepek után összehívom.

Szóvátettük a belügyminiszter előtt azt az akciót is, amit úgy a társadalom, mint a főváros illetékes fórumai is *a hazárd játék* ellen indítottak. Utaltunk arra a vádra, hogy bizonyos baloldali körök véleménye szerint a játékszenvedély elharapódzásának a hatóságok gyöngesége az oka. A belügyminiszter a következőket jelentette ki:

— A *kártyarendeletet a legszigorúbban hajtom végre* s ha másként nem megy, akkor törvényjavaslatot terjesztek be a képviselőház elé a hazárdjáték elharapódzásának megakadályozása érdekében. Abban az esetben ugyanis,

ha a rendőrhatóságnak nagyobb hatáskört akarunk biztosítani a játékszenvedély terjedésének és fokozódásának meggátlása érdekében, akkor törvényhozási intézkedésre van szükség.

Én úgy látom, hogy ezt a törvényjavaslatot rövidesen el kell készíttetnem. Ezek a törvényhozási intézkedések nem a klubok belső életére fognak vonatkozni, hanem kizárólag a kártyajáték ellenőrzésére. A leghatározottabban kijelentem, hogy

a kártyarendeletet a legteljesebb szigorral hajtom végre s ha mégis visszaéléseket fogok tapasztalni, egyszerűen bezáratom majd az illető klubot, ahol visszaélések fordulnak elő.

Scitovszky Béla belügyminiszter elmondotta még a *Fővárosi Hirlap* munkatársának, hogy a maga részéről mindent elkövet az idegen ellenőrzés kellemetlen vekszaturáinak eliminálása érdekében. *Leegyszerűsíti a határátlépés, a jelentkezés, a munkavállalás feltételeit és az egész vonalon arra törekszik, hogy az idegenforgalomnak hatósági intézkedések ne legyenek az akadályai.*

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.

18 havi részletfizetésre is kapható.

Felhívásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken

Remington Irógép Rt.

Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám

Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

GÓGEL JÁNOS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

Erős korteskedés előzi meg a főjegyzőválasztást

Ripka Ferenc főpolgármester most hirdetett pályázatot az előljáró választások folytán megüresedett *főjegyzői* állásokra. Ez

az első eset, a törvényhatóság életében, amikor főjegyzőket választanak.

A régi rend szerint tudvalevően a főjegyzők nem voltak külön státusban, hanem rangsorban *a legidősebb tanácsjegyzőkből kerültek ki.* Tavaly történt, hogy a tanácsjegyzők mozgalmat indítottak külön státus kivívására, amit honorált a törvényhatóság, majd jóváhagyott a belügyminiszter is, azzal, hogy

a jövőben a legtehetségesebb, a legképzettebb és legrátermettebb tanácsjegyzők közül válasszák a főjegyzőket.

Az új rend bizonyos versengésre adott okot a tanácsjegyzők között, mert *igen számosan vannak a főjegyző aspiránsok.* El kell ismerni azt is, hogy a szóbakerülő tanácsjegyzők kivétel nélkül igen érdemes, tanácsnokságra termett tisztviselők, akik közül

egyik-másik már most is igen előkelő és nagyjelentőségű ügyosztályvezetői és egyéb funkciót tölt be.

Tény, hogy nem lesz könnyű választása a törvényhatóságnak a sok érdemes és kiváló pályázó közül. A pályázatok határideje egyébként április 4-én délden 12 órakor jár le. Ilyenformán *április közepén lesz a főjegyzőválasztás.*

Központi fűtés — Vízvezeték Bádogosmunkák

FARKAS IZOR BUDAPEST

VIII. Nap ucca 10 — Telefon: József 336—51.

Széchy Endre okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest, VI., Bulyovszky ucca 12. TELEFON: ut. 269-65

SEFFER ANTAL TELEFON: AUT. 891-31 AUT. 896-94
TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA
Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3. sz
Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 * Gyár: Pest-Sashalom

GRÜNHUT ÖDÖN
Saját készitményü hentes, bonc- és munkaruha készitő.
Budapest, VIII., József-körut 22—24
TELEFON: JÓZSEF 460—69.

REKLÁM ÉS CÉGTÁBLA FESTŐ VÁLLALAT
Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23
Telefon: József 385-28
Csernák Jenő

STEINER MÁRK asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények fallan dóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

AGYAGCSÖVEK
és csatornázási cikkek
HUBERT ÉS TÁRSA B. T.
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4.
Telefon: Automata 22—67.

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

Betoncsövek, burkolatlapok nagy készlete
ANDREA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Cementárugyár, beton- és mélyépités
Budapest, V., Hold ucca 19. Telefon: Automata 98-37

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt **JAUERNIK ISTVÁN**
Budapest X., Köbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemü székek és éttermi asztalok, szinházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb.

BUCHWALD és TSA ezelőtt
Hochmann Lajos
Gyermekkocsik, vas- és rézbutorok, paplanok gyári lerakata
VII., Erzsébet körút 4. szám
Telefon: J 418-90 Telefon: J 418-90

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, :-: aszfalt, porolaj. :-:
KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR UCCA 2. :-: TELEFON: AUT. 839-25.
Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban.

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL **FAISKOLAI CIKKEK**
gyümölcs és diszfák, gyümölcs és diszcserjék, szőlőoltványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN **TOST ÉS MOLNÁR**
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-ut 39. sz.

TELEFON: JÓZSEF 335-74 323-95
ERDÉLY ÉS SZABÓ
laboratóriumi felszerelések, tanszerek és vegyi mérlegek gyára
Budapest, IX., Liliom ucca 46.

Hudetz János
okl. épitészmérnök, épitőmester
tervező- és vállalkozó irodája
Alapittatott: 1876 — Telefon: József 351-54
Budapest, VII. Rottenbiller ucca 6/b.

MI LEGYEN A FŐVÁROSI REFORM ALAPJA

A FŐVÁROSI HIRLAP számára írta: KOZMA JENŐ dr., az Egységes Községi Polgári Párt elnöke

Híresztelések és rosszindulatú megjegyzések ellenére is ma már kétségtelen, hogy a husvéti vakáció elmultával mindjobban a politikai élet előterébe tolódik az új fővárosi törvény kérdése. Mind élénkebben fogja most már foglalkoztatni ez a nagy probléma Budapest törvényhatósági életét és Budapest közönségét is. Így is kell ennek lennie, mert minden jel arra mutat, hogy még a nyári szünet előtt sikerülni fog a belügyminiszter nagyjelentőségű javaslatát a parlamentben is letárgyalni. Minél inkább közeledik azonban ez az időpont, annál inkább tisztában kell lenni azokkal az alapelvekkel, amelyeken ennek a javaslatnak nyugodnia kell és azokkal az elsőrendű érdekekkel, amelyek a törvényjavaslattal vonatkozásban Budapest léte és jóléte, valamint a polgárság vezetőszerepének megtartása körül csoportosulnak.

Egészen általánosságban két szempontot tartok olyannak, amelynek a legteljesebb mértékben érvényesülnie kell az új törvényalkotásban. *Az első ilyen szempont az autonómia teljes védelme és ennek keretében a második alapelv a polgári elem szupremáciájának tökéletes biztosítása.* Abból a megdönthetetlen igazságból kell kiindulni, hogy akinek több köze van a fővároshoz, az nagyobb érdeklődéssel viseltetik Budapest sorsa iránt és az több lelkesedéssel dolgozik az autonomiáért, mint aki úgyszólván csak átszálló vendége, földnélküli Jánosa ennek a városnak. Különösen nagy fontossága van annak, hogy ez az elv vezető-gondolattá emelkedjék most, amikor a leromlott gazdasági helyzet örökös fölhánytorgatásával valóságos hadjáratot indítottak, hogy a polgárságot azoknak a jelszavaknak a jármába hajtsák, amely jelszavak ellen küzdeni éppen a polgárságnak hivatása és önmaga iránt való kötelessége.

Nem elegendő azonban a polgárság politikai szupremáciájának biztosítása, hanem *gazdasági téren is minden erővel és minden eszközzel jobb körülmények közé kell emelni a polgárságot,* hogy úgy egzisztenciájában, mint ősi erkölcseiben szilárd talajon támaszthassa meg lábát. Az erre vonatkozó számos eszköz közül legelsősorban azt a törekvést kell említenem, amely lehetővé akarja tenni, hogy *az építkezések és a lakástermelés újból visszakerüljön a magányosok kezébe.* Ugyancsak hathatós eszköze a polgárság megsegítésének az, hogy nemcsak az építkezés, de egyéb vállalkozások eszközlésére is *hitelt lehessen számára biztosítani.*

Nem elegendő azonban a polgárság támogatását csak részben végrehajtani, hanem le kell nyúlni egészen a legkisebb egzisztenciák rétegéig, ezeket kell erőteljesen támogatni, nehogy azok a gazdasági egyensúlyukat elveszítve, természetes helyzetükből kilendüljenek és proletarializálódjanak. Mindezek érdekében cselekednie kell elsősorban magának a fővárosi törvénynek, de segítségül kell sietnie minden más lehetőségnek is, legelsősorban fontos és általános gazdasági intézkedéseknek. A proletarializálódás ellen való küzdelem volt az a kényszerítő erő is, amely például engem a telekértékadó behozatalával szemben állásfoglalásra kényszerített. *A telekértékadó kétségkívül vagyonadó jellegű* és így az én meggondolásomban annak az szempontnak kellett győzedelmeskednie, hogy nem szabad a polgárság lába alól egy talpalatnyi földet sem kihúzni, amely azt elválasztja a proletariátustól. Hasonlóképpen ugyanebből az okból helyeslem azt a törekvést, hogy *parcellázás útján építkezési lehetőséghez kell juttatni a polgárságot.*

Fájdalom, minden bajnak legfőbb okát és kútforrását, Trianont még mindig nem lehet a múlt fájdalmas emlékei közé sorolni és éppen azért a fájdalmas és egyelőre megváltozhatatlan rabság keretei között kell törekednünk önmagunk megerősítése felé. Ennek pedig, nézetem szerint, *ma legelső és legfontosabb eszköze a polgári szupremácia megmentése és a kispolgárság olyan arányú megsegítése, hogy azt megvédhessük az elproletarializálódástól.*

Eltünt „az árvizi hajós" árnya:

erődítés-szerű gátak védik Budapestet

Néhány nap előtt még zord, északsarki táj volt a Duna háta. A torlódó jégen viharmadarak tanyáztak, mintha nem is lenne tavaszváró március. Azután

megindult a jég.

A főváros út- és csatornaépítési ügyosztályának árvízvédelmi alosztálya az első riasztó jelenségekre, az első hírekre készen állt és *minden dicséretet kiérdemelve végezte el a maga feladatát.* Különösen elismerést érdemel az a hidegvér és nyugalom, amelylyel az illetékesek a nehéz pillanatokban intézkedtek. Nem csináltak lármát, kerülték a hióbhiradások terjesztését, csendben észrevétlenül dolgoztak és

és olyan munkát végeztek, amely nemcsak a jelen pillanatban nyujtott biztonságot, hanem hosszú időkre megerősítette a főváros árvízvédelmi berendezéseit.

Az árvízvédelmi ügyosztály *Csármán* Ferenc tanácsnok vezetése mellett *Zaitz* László és *Farkas* Árpád műszaki főtanácsosok, *Liecskó* Pál főmérnök és *Molnár* László irányításával néhány hét alatt, de úgyszólván órák alatt igen hatalmas és gyönyörű munkát végzett. Az éjjel-nappal tartó gáterősítési munkákkal elérték azt, hogy

Budapest egész területén 9 méterre emelték a gátak koronáját, már pedig ilyen magas vizállásra még nem volt precedens.

Az egész árvízvédelmi munkálatot *Berczel* Jenő alpolgármester *vezette és ellenőrizte.* Fáradhatatlanul, egészségét nem kímélve

járta be, nem egy helyen térdigérő sárban, a veszélyeztetett helyeket, künt járt a római fürdő árterén, lent a Nádorkert előtti töltéseken és ahol szükség volt rá, nyomban intézkedett.

A fővárosi hatóság, a műszaki közegek érdeme, hogy Budapestet teljes egészében elkerülte a veszedelem és minden aggodalom nélkül nézhet a május végével esedékes „zöldár" elé is, amely az Alpesek, az osztrák és német hegyek óriási hótakarójának olvadásával keletkező gigantikus vízmennyiségeket fogja a Dunán levezetni.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa felkereste

Berczel Jenő alpolgármestert,

aki az árvízvédelmi munkálatokról a következőket mondta:

— A főváros műszaki apparátusa a legnagyobb körültekintéssel és minden elismerést megérdemlő buzgalommal végezte el a reárótt fontos feladatot és ha nem is volt közvetlen veszedelem, ha nem is volt ok különös aggodalomra, mégis a műszaki adminisztrációó az érdem, hogy Budapest lakosságát ugyanakkor, amikor a Duna szeszélyes árja annyi várost és községet félemlített meg, *teljesen elkerülte a rém.* A hatóság

minden feltünést kerülve, a legnagyobb csendben dolgozott, nehogy az óvóintézkedések riadalmat keltsenek

az amugy is könnyen nyugtalankodó publikumban. Most, hogy mindenen túl vagyunk, megállapíthatjuk, hogy

a veszedelem nem volt egészen jelentéktelen és nem voltak feleslegesek az óvintézkedések.

— A fővárosnak a mostani árvízvédelmi munkálat mintegy 60.000 pengőjét emésztette fel, de a munka megérte az áldozatot, mert nemcsak a momentán veszedelmet hárítottuk el, hanem hosszú időre garantáltuk a főváros biztonságát. Az árvízveszedelem egyébként most már elmult és a budai Dunaparton már megkezdték a gőzszivattyúk leszerelését.

Mindezekből kitünik, hogy a főváros lakossága túl van a sokat rettegett tavaszi áradáson, de túl van minden további kellemetlenségen is. Az „árvizi hajós" fenyegető árnya eltünt, mert a 9 méter magas gátak *erődítésszerűen védik Budapest házait.*

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, épitőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

Schöndorfer Jenő mérnök
központi fütési, szellőztetési, vízvezetéki és csatornázási berendezések vállalata
Budapest, VIII., Gólya ucca 22. sz.
Telefon szám: Józsi 431—72

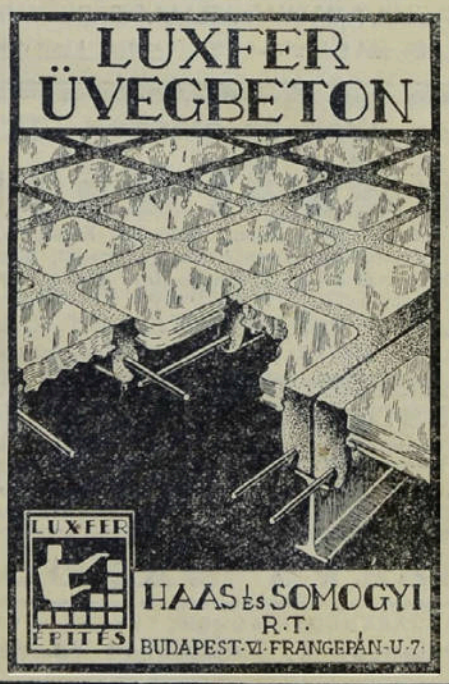

Automobilok villamos berendezése
MÁGNESEK
DINAMÓK
INDÍTÓK
AKKUMULÁTOROK
Szerelés javítás és kiegészítés
URNER ÉS BERKOVITS
Scintilla, Index, Fenag, Hagen, Kienzle vezérképviselete
Budapest, V, Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut. 148-84

FELD OLY
tisztít **szárazon** kosztümöket, öltönyöket, felöltőket, fest **minta szerint** mindenféle ruhaneműt.
Tisztviselőknek nagy kedvezmény! Telefonhívásra minden tételért elküldünk!
Gyár: **VII., Thököly-út 33.** Telefon: J. 394-41 és J. 446-72.

Fényjátékok városa lesz

Budapest az idei Szent István-héten

A főváros vezetősége, az *Idegenforgalmi Hivatal*, az ujjonnan alakított és nagyra hivatott *Idegenforgalmi Tanáccsal* együtt már most nagy buzgalommal dolgozik az idei *Szent István-napi ünnepi hét előkészítésén*. Az összes illetékesek telve vannak a legnagyobb lelkesedéssel, hogy az idei ünnepi hét az eddigieket mind arányaiban, mind nívójában messze felülmulja, s valóban olyan legyen, amely nemcsak az idegenforgalomnak lesz valóban vonzó attrakciója, hanem az egész világ előtt reprezentálhatja a magyar kulturfölényt, a magyar géniusz kineseit. A természetadta szépségeket párosítják a technika legutolsó újításaival s a főattrakciók lesznek a csodásan gyönyörű *fényjátékok*. Tavaly egyébként már kaptunk némi ízelítőt belőlük a Halászbástya és Mátyás-dóm fényözönbe fürösztésével.

Néhány héttel ezelőtt a budapesti *Világítástechnikai állomáson* előadást tartott a modern világításról egy kitünő német optikai gyár főmérnöke, európai nevű világítási szakértő. Az első megállapítása az volt, hogy

Budapest a fényjátékok ideális városa.

Természetadta helyzete, fekvése, panorámája, nagyszerű épületei, sok tökéletes szépségű városképe predesztinálják a fényjátékokra. Elmondta, hogy Berlinben is nagy sikere volt ezeknek az attrakcióknak, pedig az kevésbbé alkalmas ilyesmikre, viszont

Budapesten olyan látványossággá nőhetnek ki a fényjátékok, amelynek csakhamar híre fut az egész világon.

A tanács és a világítási bizottság egyik albizottsága már foglalkozott is e terv kiviteli lehetőségével és a Váron, Halászbástyán kívül egyelőre a Milleniumi emlék, a Műcsarnok, Szépművészeti Múzeum, a Vajdahunyad vára és a városligeti szökőkutak kivilágításáról van szó, de további objektumokról is tárgyalnak, így a parlament, a hidak stb. megvilágítását, általában

a Dunapartok fényözönét tartják kívánatosnak.

A megfelelő technikai felszerelés elkészítése természetesen nem történhetik meg anyagi áldozatok nélkül, viszont *a fővárosnak e célra feleslegei nincsenek*. Ugy értesültünk azonban, hogy a főváros a közelmultban tárgyalásokat kezdett, amelyek kilátással biztatnak egy oly megoldás elérésére, amely *minden különösebb megerőltetés nélkül lehetővé teszi az igazi fényjátékok megvalósítását*.

A budapesti fényjátékok szépséges terveinek előkészületeinél nem érdektelen visszapillantani a hajdani kivilágításokra, amelyek a régi Pest-Buda ünnepi dekorációját alkották, a mai milliós metropolis naiv, hőskorában.

— A székesfővárosi levéltárban őrzött adatok szerint — mondta informátorunk, —

1769-ben volt az első kivilágítás, amikor Albrecht császári helytartó feleségével, Mária Krisztinával Pestre érkezett.

Az előkelő vendégek ittartózkodása alatt a városi tanács a főbb uccákat és tereket kivilágíttatta.

— A következő nagy pesti „Illumináció" 1776. október 31-én káprázttatta el a bürgereket, amikor *Mária Terézia* császár és királynő érkezését ünnepelték. Az első látványos kivilágítás — a korábbiakkal szemben, amelyeknek a gyér közvilágítás mellett praktikus céljai is voltak — 1800-ban volt, amikor József nádor szépséges felesége, *Alexandra Pawlowna* orosz nagyhercegnő születése napján, május 2-án „káprázatos szépségben" világították ki Pest-Budát. A

Szent István napi kivilágítások sem új keletűek, hanem közel 130 évre tekinthetnek vissza,

— Az első villany-fényes kivilágítás 1882-ben volt, amikor *a Városligeti tavon rendeztek „Velencei éjt" a nagyérdemü publikum gyönyörüségére.*

Erdeklődtünk

Deutsch Lajos kormányfőtanácsosnál,

az *Elektromos Müvek* vezérigazgatójánál, aki a fényjátékokról ezeket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Korainak tartom még a terv pertraktálását, mert

még nem alakult ki teljesen, hogy mit akarunk és mit lehet az idén e kétségtelenül igen hatásos kivilágításból megvalósítani.

— A *Halászbástya* és a *Mátyás templom* megvilágításánál szerzett *tapasztalatokat mindenesetre igyekszünk gyümölcsöztetni* s remélem, hogy

az idei ünnepi hétre még többet produkálhatunk.

A világítási albizottságban tényleg szóbakerültek a fényjátékok, de ezek *intern megbeszélések voltak*. A tárgyalások még most is tartanak és *az összes számbavehető és e célra hatásosnak kinálkozó városrészleteket és épületeket kombinációba veszik.*

*

A *Fővárosi Hirlap* munkatársának értesülése szerint

a fényjátékokat nemcsak a Szent István hétre tervezik,

hanem esetleg már a tavaszi vásár alatt, amikor nagyobb idegenforgalomra számítanak, kedveskednek külföldi vendégeinknek e különösen hatásos és tündéri szépnek igérkező attrakcióval.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános irásbeli versenytárgyalást hirdet a IX. ker., ferencvárosi helyi kikötő főbejáró útjának rendezési munkáira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 20%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók két pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelvezett ajánlatokat **1929. évi április hó 8-án (hétfő) déli 12 óráig** kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. emelet 279. ajtószám alatt benyújtani. A versenytárgyalás **1929. évi április hó 8-án (hétfő) délután 5 órakor** lesz a II. em. 266. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi március hó 13.

A székesfőváros tanácsa.

AZ 1929 ÉV ÚJ TIPUSAI
RÁBA-KRUPP
RÁBA A. F.
NEHÉZTEHERAUTÓK | GYORSTEHERAUTÓK
ÜZLETI GÉPKOCSIK | Betegszállitóautók
TÜZOLTÓAUTÓK | LOCSOLÓAUTÓK
Szemétgyüjtő autók | AUTÓPÓTKOCSIK
AUTÓBUSZOK
MAGYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R.T.
AUTOMOBILGYÁRA
GYŐR
Kérjen ajánlatot a központi igazgatóságtól: Budapest, V. Deák Ferenc u. 18 Telefon: 818—50
Minden pillanatban rendelkezésére áll javítóműhelyünk és alkatrészosztályunk: Budapest, X. Kerepesi-út 26 Telefon: József 153—84

Pittel és Brausewetter
beton-, hid- és mélyépítő részvénytársaság
BUDAPEST, VI., BULYOVSZKY UCCA 12. SZ.
Telefon: L. 991—29

A BUDAPESTI HIRLAP
a legartalmasabb magyar napilap
vasárnapi melléklete
a magyar ujságirás szenzációja
Mutatványszámot bárkinek szivesen küld a kiadóhivatal: Budapest VIII, József körut 5

FARKAS LAJOS MÉRNÖK Telefon: J. 396-78
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Budapest VII, Kolumbus u. 41

SÜSS és TÁRSA
elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár
BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183
Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt. KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehérített lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat BUDAPEST VIII, BÉKES UCCA 1. SZ.
(Omnia Mozgóval szemben) Telefon: J. 150-18
Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

DIÓSY JÁNOS rézárukereskedő BUDAPEST, VII., Rákóczi-út 24. TELEFON: JÓZSEF 420-55

„PRÄCISIOS"
elektrotechnikai és tudományos műszer laboratorium
Budapest, IX. ker. Mester-utca 22.

BUBIK LÁSZLÓ CSAVAR ÉS VASÁRUGYÁR
készít mindenféle vas- vagy fémárút tömegben vagy egyenként
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 26.

GAUGUSCH JÁNOS
ÉPÜLETLAKATOS-MESTER
BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

LIPNER ÉS TAUSZ épület- és keményfakereskedők
Iroda: BUDAPEST Főraktár:
VIII, Szeszgyár-u. 8. Tel.: J. 310-23 és 394-24. VII, Thököly ut 145

KAUTNIK JÓZSEF SZORÁSZ-MESTER
ÉPÜLET-, MÜKÖ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA
BUDAPEST, IX, BOKRÉTA UCCA 21.

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva

nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készit azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben Malomsoky József asztalosárugyár rt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223-06. szám.

SZAVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. szám
Telefon: József 416—07

CSIMÁR KÁROLY ÉPÍTŐMESTER
TERVEZŐ ÉS VÁLLALATI IRODÁJA
Alapítva 1904 Budapest, I., Böszörményút 18 Telefon Aut. 510-86

Szalmaszál forradalom a pesti iskolákban

A tejakció óriási sikere

A főváros szociális gondoskodását egyre jobban terjeszti ki az új generációkra. A csecsemőknél kezdi és mindaddig figyeli, segíti a gyermek testi és szellemi fejlődését, amíg be nem töltötte az iskolaköteles korhatárt. Ezuttal arról a mintaszerű munkáról akarunk megemlékezni, amely egész éven át folyik az iskolákban a gyermekek egészséges fejlődése érdekében.

Ismeretes, hogy a főváros már a mult évben meghonosította egyes iskolákban a *tejtáplálási* kísérleteket. A próba kitünően bevált, a gyermekek fejlődése szemmel látható kedvező fordulatot vett. *Most*

az összes iskolákba bevezették a tejtáplálást: hétfő óta naponta közel félezer liter tejet fogyasztanak a gyermekek az iskolákban, részben pár fillérért, részben teljesen ingyen.

A tejtáplálás mellett bevezettek egy *másik ujitást is.* Megkezdődtek az iskolákban a

csukamájolaj-táplálási kísérletek.

A gyermeknyaraltatás során pedig a legujabb orvosi kémia elvei szerint *vitamin táplálási kisérleteket* végeznek az egész vonalon.

Az érdekes és páratlan fontosságú akció részletei iránt a *Fővárosi Hirlap* munkatársa érdeklődött az *iskolaorvosi intézmény* egyik előkelő funkcionáriusánál, aki a következőket mondta:

— A rosszul táplált, fejletlen gyermekek testi és ezzel kapcsolatban szellemi megerősítésének elősegítésére négy fővárosi iskolában tavaly bevezettük a *tejtáplálást.* A gyermekek naponta, a délelőtti órákban két deciliter tejet kaptak és azt egy zsemlyével, kortyokban elfogyasztották. A kisérletekkel, aránylag

rövid idő alatt reményen felüli eredményt értünk el,

ez indított bennünket arra, hogy *most már az összes iskolákban elkezdjük a tejtáplálást.* Hétfőtől kezdve az összes fővárosi iskolákban megindult a tejakció. A fogyasztott tejért a módosabbak heti 72 fillért fizetnek, míg *a szegények teljesen ingyen kapják.* Összesen 70 iskolában osztunk tejet és naponta *48.000 gyermek részesedik* az akcióban. Ez annyit jelent, hogy negyvennyolcezerszer két deci tejet osztunk szét, ebből 8000 üveget ingyen, mert

a tejvállalatok az összes fogyasztott mennyiség 20%-át ingyen bocsátják a fővárosi iskolák rendelkezésére.

— Az összes iskolákban egyszerre igen nehezen tudtuk megkezdeni az akciót, mert a vállalatok nem rendelkeztek kellő számú üveg felett. Napi 48.000 palackról lévén szó, legalább 120.000-es készletről kellett gondoskodni, s miután a *Csonkaországban csak egy üveggyárunk van, a salgótarjáni,* szakadatlan üzem mellett is bizonyos időbe telt a leszállítás.

— A tejakció az egész vonalon igen népszerű lett a gyermekek között; ahol legkevésbé vártuk, a *tripoliszi iskolában is 250 fizető gyermek jelentkezett,*

számos iskolában több üveggel fogyasztanak, mint a létszám.

— Az eddigi jelentkezések szerint az iskolásgyermekek összességének *több, mint a fele részesül a tejtáplálásban.* A tejtáplálási kisérletek már

pár hét alatt éreztetik kitünő hatásukat.

A rendszeres vizsgálatok eredményeiből azt állapítottuk meg, hogy

a gyermekek nemcsak testileg erősödnek, hanem tanulmányi előmenetelük is javul, szellemi fejlődésük is szembetünő.

A napi tejfogyasztás pontosan 9600 liter, ebből 1600 liter az ingyentej. A tejtáplálás általánosításának, a fogyasztás népszerűsítésének munkájába kapcsoltuk be a legutóbbi rendkívüli közgyűlésen engedélyezett *ingyentejakciót is. 200 gyermek kap 4 héten át napi két deci tejet.* Ingyen tejet *legelsősorban azoknak adunk, akik ingyen ebédet is kapnak.* A főváros ingyentejakciója azonban teljesen független a másiktól, amelyhez az *ingyentejet a tejvállalatok adják.*

— Mindkettőre az iskolaorvosok válogatják ki a gyenge, beteges, rosszultáplált gyermekeket. Van bizonyos megtakarításunk is, ezen ugyancsak tejet vásárolunk. *Végeredményben*

10.000 gyermeknek akarunk ingyentejet adni.

Miután a rendelkezésre álló készletekből nem tudjuk állandóan az összes szegény gyermekeket táplálni, úgy határoztunk, hogy egy-egy gyermek 5—6 héten át kap tejet, azután másiknak adunk s így felváltva részesedik valamennyi.

Érdekes dolgot mondott el informátorunk arról, hogy milyen jelentéktelennek látszó kis ötleten, „egy szalmaszálon" szerezte meg az akció páratlan sikerét és népszerűségét. Eleinte különbözőképen kísérleteztek: csappal ellátott kannákból akarták osztani a tejet, papír poharakkal próbálkoztak, de egyik sem bizonyult elég higiénikusnak, megfelelőnek. Ekkor támadt valakinek az a gondolata, hogy szalmaszálon szívják a gyermekek a tejet. A palack záró kupakján a tanító kerek lyukat szakított, belehelyezte a szalmaszálat és így adta a gyermekek kezébe a tejet. *Az eredmény csodálatos volt:*

a szalmaszál a gyermekek között forradalmat idézett elő.

Akik undorodtak a tejtől, soha egy kortyot nem nyeltek le sem kérésre, sem fenyegetésre, most lelkesedtek a szalmaszálért, boldogan szürcsölték a fehér nektárt. *A szalmaszál kedvéért.* Játékból, sportból szürcsölik a tejet, de a célt elértük. A gyermekek híznak, erősödnek. Sőt, mi több:

odahaza is követelik a szalmaszálat, ezen akarják fogyasztani az otthoni reggelit, ozsonnát.

A szülők legnagyobb része boldog. Az egyszerűbbek futnak az iskolába, szalmaszálat kérnek, mert ők nem tudnak beszerezni. Ezeknek természetesen ezt is adnak.

— Az iskolákban felhasznált óriási tejmennyiséget négy vállalat szállítja: a *Központi Tejcsarnok Rt.,* a *Győr-Sopron és Vasmegyei Tejtermelési Vállalat,* a *gróf Károlyi uradalom* és az *Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ.* Az egész mennyiség egyik felét a Központi Tejcsarnoktól szerzi be a főváros, a fennmaradó mennyiség pedig a másik három vállalat között oszlik meg.

A tejtáplálás mellett folyik a főváros iskoláiban egy igen érdekes másik próbálkozás is, a satnya, angolkóros gyermekek erősítésére. Erről informátorunk a következőket mondta el munkatársunknak:

— Hét iskolában kísérletképen bevezettük a *csukamájolaj-táplálást.* Ha a próbák eredményesek maradnak, úgy az *ősszel az összes iskolákban rendszeresítjük.*

— A gyermekek elinte hallani sem akartak az olaj rendszeres szedéséről és

itt is csak egy ötlet segitett.

Az olaj bevétele előtt egy szem mentholos cukrot kap a gyermek, azután beadjuk a gyógyszert. Ha lenyelte, nyomban még egy szem cukrot kap. Ezzel a rendszerrel sikerült elérnünk, hogy

a gyerekek várják a csukamájolojat,

vagy a cukorkát és *olyanok is kérik, akiknek nem kell szedni.*

— A csukamájolajtáplálási kísérlet két hete tart és máris igen biztatóak az eredmények. Nemcsak a gyermekek súlygyarapodását figyeljük a kísérletek alatt, hanem azt is,

mennyivel nőtt a mellbősége, magassága, mennyivel szünt betegsége vagy hajlamossága.

Mindez természetesen igen nagy áldozatokkal jár és minden elismerést megérdemel a főváros törvényhatósága, ahol pártszempontok fölé emelkedve, minden párt versenyez a gyermekek szeretetében, a jövő nemzedék védelmében, erősítésében.

HAIDEKKER VASBUTOR
VASBUTOR csak e VÉDJEGGYEL HAIDEKKER-MINŐSÉG
Kapható mindenütt!
ÜLLŐI ÚT 48 — FIUMEI ÚT 3

Propagandafilmeket készitenek Budapestről

Az idegenforgalmi hivatalra felügyelő bizottság sorozatos ülésekben tárgyalta azokat a lehetőségeket, amelyek alkalmasaknak mutatkoznak a külföldi propaganda előkészítésére. A főváros helyzete nem könnyű, mert csak korlátolt anyagi lehetőségek állnak rendelkezésére. Már pedig minden propaganda pénzáldozattal jár. Az *Idegenforgalmi Hivatal* több ötletes tervet dolgozott ki, amelyek *kis áldozattal minden bizonnyal jó hatással lesznek az idegenforgalom fellendítésére.* A bizottság többek között elfogadta az egyik nagy német filmgyárnak azt az ajánlatát, hogy

legközelebb nagyobbszabású magyartárgyú filmet produkál, amelyben a főszerepet Budapestnek szánja

és teljes mértékben érvényesíteni fogja a magyar főváros páratlan szépségeit. Szó van egy másik propagandafilm készítéséről is, amely ötletes formában,

riportszerűen mutatja be a főváros pezsgő életét és látnivalóit.

Elvezeti az idegeneket a romantikus Budára, végig a Tabánon, fel a pompás Halászbástyára, a királyi palota kápráztató termeibe, majd a nagyszerű ívelésű hidakon át Pestre és a néző elé tárja a milliós metropolis nyüzsgő életét; elvisz a gyárak műhelyeibe, majd végig sétáltat a Dunán, feltárja a budai hegyvidék szépségeit és bemutatja Budapestet „a fürdővárost";

nem feledkezik meg a régi, hires „mulató Pest'' látványosságairól sem.

Mindezt közvetlenül és fürgén pergeti le majd a film, amely *a főváros pedagógiai filmgyárának már-már világszerte ismert és tökéletesen felszerelt műhelyeiben készül el.*

A főváros *Idegenforgalmi Hivatala* intenziv plakátakcióra is készül. Ismeretes, hogy nemrég pályázatot hirdettek hatásos idegenforgalmi plakátok készítésére. Ezekből

az új plakátokból Montecarlóban, Nizzában, Veneziában és a többi mondain üldőhelyen helyeznek el néhány darabot.

Az idegenforgalmi bizotttság egyszer már tárgyalta a plakátpropaganda kérdését, de akkor elejtették a tervet, mert *a vállalkozók túlsokat kívántak.* Időközben az ajánlatokat revizió alá vették, mérsékelték a díjakat és most a bizottság hozzá is járult ahhoz, hogy *a budapesti idegenforgalmi plakátok a francia és az olasz Riviéra hirdető oszlopaira kerüljenek.*

IVBORDA'S AUTOBUSZ KAROSSERIAK
MODELL 1929

Hajlított fötartókkal, csapolás nélkül.
Nagy súlymegtakarítás.
Hosszú élettartam.
Jutányos beszerzési ár.
Kérje azonnal árajánlatunkat!
NAY és RÓNA
GÉP és SZÁLLITÓESZKÖZGYÁR
BUDAPEST X., KÁPOLNA-TÉR TELEFON: J. 395-80
A Budapest Szkfv. uj autóbuszait is ezen kivitelben készitettük.

BEFEJEZÉS ELŐTT A SZÁZVONALAS VÁROSHÁZI AUTOMATA KÖZPONT

A törvényhatóság, mint annak idején jelentettük, már két évvel ezelőtt nagyobb összeget szavazott meg a városházi telefonközpont újjáépítésére, amire azért volt szükség, mert a régi, húsz évesnél öregebb berendezés teljesen felmondta a szolgálatot és rengeteg bonyodalmat okozott. Az új telefonközpont előkészületeit már tavaly nyáron elkezdték és a munka annyira előrehaladt, hogy

a jövő hó közepére teljesen kész lesz az új automata-központ.

A városháza életében nagyjelentőségű ujítást mind a publikum, mind a tisztviselői kar türelmetlenül várja, mert az elavult berendezés úgyszólván *lehetetlenné tette a napról-napra szaporodó beszélgetések lebonyolítását* és ez az adminisztráció intézésében is komoly nehézségeket okozott. Az automata központ üzembehelyezésével

ez a szerencsétlen állapot megszünik,

amennyiben az új készülékekkel a központ teljesítő képessége aránytalanul növekszik, viszont óriási előnyt jelent az is, hogy

az összes előljáróságokkal és a fontosabb üzemekkel közvetlen kapcsolat létesül.

Az új automata központ megnyitása iránt

Gallina Frigyes dr.

tanácsnoknál, az elnöki osztály vezetőjénél érdeklődtünk, aki a következő felvilágosítást adta:

— Az új városházi automata telefonközpont úgyszólván teljesen készen van. Két próba áramkörön már folynak a próbabeszélgetések, ami annyit jelent, hogy *két vonalat már bekapcsoltak és ezeken folyton hívjuk önmagunkat.* A teljes szolgálat április 20—30 között okvetlen megindul. A központ szerelésével már készen vannak és csak az egyes állomásoknak az automata központba való bekötése van hátra. Rövidesen ezzel is végeznek, s akkor *az egész vonalon megkezdődnek a próbák.* A legelső

próbák kitünően sikerültek.

A kezdetben szokásos és rendes 40—42% hibás kapcsolás helyett *a városházi központ készülékén mindössze 18% hiba volt észlelhető,* amelynek végleges kiküszöbölésén most dolgoznak a szerelők, a posta mérnökeinek felügyelete alatt.

— Az új központ üzembe állításával remélhetően megszünnek az összes panaszok, amelyek a mostani, húsz éves, teljesen elavult kapcsolóberendezések mellet mindennaposak és általánosak voltak. Nemesak azért lesz kifogástalan a szolgálat, mert az új központ technikai berendezései a legmodernebbek és legtökéletesebbek, hanem azért is, mert a nagy központ útján történő, külső beszélgetések lebonyolításában sem lesz fennakadás.

— Eddig 25 közvetlen vonal szolgált a kifelé és 25 vonal a városházára történő beszélgetések kapcsolására. Most

a közvetlen vonalakat 50—50-re, vagyis összesen százra szaporítottuk.

— Régi hiányt pótló,

érdekes újítása lesz az új telefónközpontnak az állandó tudakozódó, illetve felvilágosító szolgálat,

amelynek különösen a nagypublikum, a városháza ügyes-bajos felei fognak örülni. A másik érdekes újítás az, hogy a jövőben mindenki, aki a főtisztviselők közül szabadságra megy, *bejelenti távozását a telefonközpontnak, ami elkerülhetővé teszi a felesleges és hiábavaló telefonálásokat,* mert a kezelőnő rögtön megmondja az illető félnek, hogy *a hivott tisztviselő távol van.* Nem kell ezentúl különféle helyeken vaktában tudakozódni, szolgáknál, folyosókon kérdezősködni, hanem a központban szolgálatot teljesítő tisztviselő vagy tisztviselőnő bárkinek telefonon pontosan megadja az útbaigazítást, nem csak arra vonatkozóan, hogy kit, hol lehet megtalálni, hanem arra vonatkozóan is, hogy *melyik ügy hova tartozik s hol lehet valamely dologban konkrét elintézést, útbaigazítást stb. szerezni.* Ugyanez a tudakozó adja meg a kérdezett új telefonszámokat is.

*

Az új automata városházi központ három hatalmas teremben és több kisebb szobában foglal helyet. Az automata kapcsolókat befogadó termen kívül lesz külön gépterem, ahol az önműködő kapcsolás villamos energiáját termelő dinamók lesznek, lesz külön műszerész szoba, külön öltöző- és mosdóhelyiség a személyzetnek, a kezelőnőknek, stb.

Az automata központ helyiségeinek berendezésénél és átalakításánál különös gondunk volt az abszolút pormentesítésre, mert

a legkisebb porszem komoly zavart okoz a szolgálatban és akadályozza a pontos kapkapcsolást.

Az összes falakat mosható olajfestékkel vontuk be, a padlókat linoleummal. Az összes ablakok hermetikusan zártak, kinyitni egyet sem lehet, hogy a külső levegő be ne hatolhasson. *A kapcsoló terembe csak szürt levegő juthat be.* A szellőztetés porszűrővel felszerelt ventilátorokkal történik. Egy nagyon

elmés készülék állandó és pontos statisztikát mutat arról, hogy bármely nap, bármely órában, az előző héten, előző hónapokban, vagy az évben hány beszélgetés történt.

A készülék megmutatja, hányan hívták a városházát, hányan beszéltek külső állomással és hány belső állomás volt kapcsolva egymás között.

Az automata központra *600 állomást lehet kapcsolni,* de ezidőszerint csak 350 telefont helyezünk üzembe, mert ennyire van szükség a hivatalokban. A központot természetesen a 600-as kontingensen felül is nagyíthatjuk, mert van bőven hely.

— Az automata központ *Western-Electric*-rendszerű gépekkel készült, amelyeket az *Egyesült Villamossági r. t.* kötelékébe tartozó *Standard Villamossági r. t.* gyártott, ugyanaz, amely az állami telefonközpontok berendezését is készítette.. Az új központot megnyitása előtt bemutatjuk a törvényhatósági bizottsági tagoknak is, hogy dokumentáljuk, mennyire nélkülözhetetlen és fontos eszköze a jó közigazgatásnak a jó telefonszolgálat.

A SZÉKESFŐVÁROSI KÖZMUNKÁK TANÁCSA rendeletének megfelelően

FÜSTMENTES a tüzelés NAGY SZÉN-MEGTAKARÍTÁSSAL

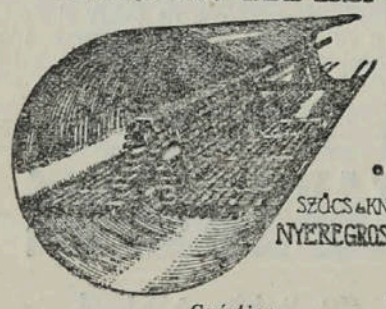

SZŰCS & KNOLL-féle NYEREGROSTÉLYON

Gyártja:

RÓCK ISTVÁN ÉS ELSŐ BRÜNNI GÉPGYÁR RT.
I., BUDAFOKI-UT 70.

Egyéb gyártmányok:
Gőzgépek, gőzkazánok, téglagyári, jéggyári berendezések, olaj- és borsajtók.
Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk.

„PALATINUS"
ÉPÍTŐ- ÉS INGATLANFORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: Automata 121-45, 123-85.
Budapest, V., Rudolf tér ó.

Hogyan halt meg a 13
ARADI VÉRTANU
A halálos ítélet záradéka:

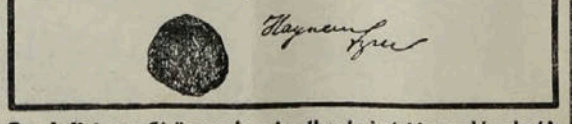

Eredeti jegyzőkönyvek a hadbirósági tárgyalásokról; az ítéletek fényképmásolatai; eredeti okmányok és levelek facsimilében

Az eddig soha nyilvánosságra nem került titkos levéltári akták közlését március 15-én kezdi a 8 ÓRAI ÚJSÁG

SCHEIBER MIKLOS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték, egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

APOR ÉS SZŰCS Fémek és műszaki anyagok vállalata
Budapest V, Váci-út 10 Telefon: 277-18, 277-2

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapíttatott: 1895. A. B. C tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár Vasöntöde
Telefon L 905-74, 905-75 BUDAPEST, V., Váczi út 43 Alap. 1867.

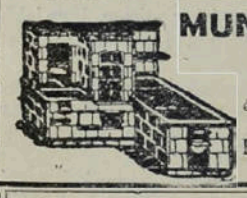

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takarékkályhahely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa u. 39.
Telefon: J. 312—30.

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

Lizsinszky Rezső kárpitos és díszítő
Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhívó Aut. 516-54

PORTÁLOK
belső üzletberendezések
speciá is készítője saját és adott tervek szerin
REICH ARNOLD
géperőre berendezett asztalos üzeme
Budapest I, VII Dob u 37 Tel J. 379—13.

Parketta és padlózási vállalat
NAGY KALMÁN Rákóczi tér 17. Telefon: J 431-88
Mindennemű padozat készítése egyszerű és diszes kivitelben. Javítások jutányos áron.

GRUIZ KÁROLY LAKATOSMESTER
BUDAPEST, X., JÁSZBERÉNYI-ÚT 17.
TELEFONSZÁM: JÓZSEF 304-75.

Welvárd és Kutasi
okleveles mérnökök.
Gyárkéményépítés. Kemenceépítés.
Kazánbefalazás. Gépalapozás.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 10
Telefon: Automata 225-26

MAYER JÁNOS Ű ÉS ÉRCÖNTŐDE
Elvállalja mindennemű ezüst, bronz műtárgyaknak (figurák) öntését, úgyszintén ón, réz, alumínium, horgany alkatrészek öntését bármilyen nagyságban
Budapest X, Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-96

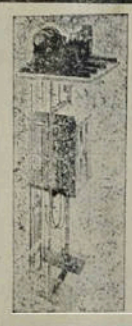

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

UNGAR JÁNOS MÉRNÖK
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Tel.: J. 334-36 Budapest VII, Szövetség u. 10 Tel.: J. 334-36
Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító műhely

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK ÉPITŐMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 025—78 SZ

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Negyvenhét év alatt hatszor kapott csak részesedést a főváros a közraktárak után

A *Közraktárak* felügyelő-bizottsága a napokban tárgyalta le az intézmény *mult évi zárszámadását.*

A Közraktárakat tudvalevően a főváros építtette a 80-as években és röviddel az építkezés után 60 évre bérbeadta a *Leszámitoló-banknak.* A szerződést 1882-ben kötötték meg, s annak érvénye 1942-ben jár le, vagyis *még tizenhárom év van vissza a szerződésből.* A szerződés megkötésekor a bank megtérítette a fővárosnak az építési költségeket, mintegy 7½ millió koronát, azzal, hogy ezt az összeget 60 év alatt írja le a maga számlájáról, viszont a főváros az első harmine év alatt *mintegy 2 millió korona szubvenciót fizetett a vállalatnak,* mert a szerződés kimondotta, hogy

a főváros pénzbeli támogatást ad a Közraktáraknak, ha bizonyos minimumon alul marad az üzleti eredmény.

Ugylátszik a Közraktár már akkor sem volt valami ragyogó vállalkozás, mert *ismételten előfordult, hogy a főváros fizetett.* Ezzel a kötelezettséggel szemben a szerződés a befektetett tőke 5%-on felüli jövedelméből *bizonyos részesedést biztosított a fővárosnak.* Egykori írások bizonyítása szerint

ez az eset a lefolyt 47 év alatt alig hat—hétszer fordult elő,

így 1914, 1915, 1921, 1922, 1923 és 1924. években, vagyis a háború két első esztendejében és az infláció esztendeiben. Már két éve *veszteséggel záródtak a* Közraktárak számadásai, s csak tavaly javult ismét a helyzet a nagy gabonakampány után. Azonban

a főváros ezúttal sem kap részesedést, mert a mutatkozó nyereség mindössze 1½%-a volt a befektetett tőkének, 5% helyett.

A forgalom a tavalyihoz képest most ismét javult a beterjesztett kimutatások szerint. Ezidőszerint *310.000 métermázsa a napi átlagos forgalom,* ami a békebelinél azonban *még mindig sokkal kevesebb.* A békebeli napi forgalom átlag 500.000 mázsa volt, sőt 1913-ban 700.000 q-ra is felment. Ezek

a Közraktárak azonban nemcsak a fővárosnak nem hajtanak hasznot, hanem a vállalatot sem elégitik ki.

A Közraktárak elavult gőzgépeit *állandóan kell tartani,* közel harmine alkalmazottat kell fizetni, s általában

oly drága az üzem fenntartása, hogy valószinüleg szivesen szabadulna az obligóból a Leszámitoló-bank is.

Egyidőben már volt arról szó, hogy a főváros megváltja a Közraktárakat, de akkor a bank túlzott követelésén megakadtak a tárgyalások. Nincs kizárva, hogy *a kikötő kérdéssel kapcsolatban most újra aktuálissá lesz a kérdés.*

Befellegzett a banánnak. Az agyonreklámozott banán, amelynek íze határozottan nem kellemes, sokat hangoztatott vitamintartalma pedig puszta feltevés, lassankint kiszorul az európai országokból, ahol ügyes kereskedelmi manőverek révén az utóbbi esztendőkben óriási térhódításokra tett szert. A gyümölcstermő Magyarországban például az elmult évben közel másfél millió pengőre rugott a banánbehozatal, akkor, amikor elsőrangú gyümölcseink világhíresek, almáink ízessége és tudományosan kimutatott vitamintartalma jelentős exportlehetőségeket eredményezett. A parlamentben most elfogadott spanyol-magyar kereskedelmi szerződés minden bizonnyal gátat vet a *banán-inflációnak,* amennyiben az eddigi 100 kg.-kinti 10 aranykoronás kedvezményes vám 100 a. koronára emelkedik. Az autonóm vám behozatala megnyugvással tölt el mindenkit, aki aggodalommal figyelte a kétes értékű exótikus gyümölcs vámkedvezménnyel doppingolt versenyét a magyar piacon, amelynek külkereskedelmi mérlegében mindezideig érthetetlenül engedték terebélyesedni ezt a ballasztot.

A Magyar Altalános Ingatlanbank márc. 21-én tartotta közgyűlését dr. *báró Madarassy-Beck* Marcel elnöklete alatt. Az üzleteredményt dr. *Halom* Dezső vezérigazgató terjesztette elő. A közgyűlés megállapította, hogy a tiszta nyereség a tartalékalapnak 500.000 P-vel történt belső javadalmazása után az előző évi áthozattal együtt 947.146 P, melyből részvényenként 14 P fizettetik (tavaly 20% = 10 P). Az üzleteredmény e szerint 1,447.146 P (tavaly 819.550 P), melyből *a tartalék javadalmazására* 500.000 P, *osztalékra* 840.000 P, *igazgatósági jutalékra* 35.749 P és *jövő évi átvitelre* 69.596 P fordíttatik. A közgyűlés elismert *önálló tisztviselői nyugdíjpénztár létesítését határozta el,* melyet 466.732 pengővel dotált. *Ez az összeg meghaladja a százszázalékos nyugdíjigények fedezetére szükséges tőkét.* A három év óta folyó építkezési tevékenységbe a bank nagy arányokban kapcsolódott be. Épített és épit a *József körúton, Üllői úton, Rákóczi úton, Kisfaludy uccában, Vilmos császár úton, Klauzál uccában, Dohány uccában stb. 14 nagy bérházat és két emeletráépítést, melyekben mintegy 450 bérlakás és megfelelő számú üzlethelyiség foglaltatik. Továbbá épített 50 önálló családi házat, kisebb és nagyobb villát a Németvölgyben, Albertfalván, Veresegyházán stb.* Engedményes törlesztéses kölcsönüzlete és egyéb jelzálogüzlete keretében financirozott az elmult év folyamán 51, az előző években 30 bérház, összesen 81 bérháznak felépítését, melyekben 1868 lakás és több száz üzlethelyiség foglaltatik. Hozzászámítva saját építkezéseit, *a bank tevékenységével 147 épület létesítését mozdította elő 2630 lakással és több száz üzlethelyiséggel, úgyhogy építési tevékenysége Budapesten a legjelentékenyebb.* Ezenfelül telekparcellázási üzletek keretében *több mint 1000 házhelyet termelt* telkek felosztása, közművek létesítése, uccák, vízművek, csatornák stb. építésével. *A Németvölgyben, Albertfalván, Sashalom vidékén, Sasadon, Veresegyházán, Budafokon, Külső Fehérvári úton és több helyen végrehajtott parcellázásai keretében részletfizetésre adja telkeit és részletfizetési hitelre családi házakat épit.* A jelentés panaszosan említi fel, hogy nagy erőkifejtéssel folytatott parcellázásaiban nem részesül a hatóság kellő támogatásában és közhasznú munkáját a lassú közigazgatás nagyban hátráltatja, különösen ott, ahol a a legmodernebb elgondolással és technikai tökéllyel tervezett olcsó családi házak létesítésével foglalkozik. A jelentés szerint az adóterhek aránytalanul súlyosak. Igy 1928. év folyamán társulati adó és egyéb adók címén többet kellett fizetnie, mint amennyi az egész kifizetett osztalék.

Az osztalék március 23-tól kezdve kerül kifizetésre vagy a Magyar Általános Takarékpénztár (IV., Gróf Tisza István u. 8.), vagy a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank (V., Dorottya u. 6.) pénztárainál, vagy a bank saját pénztáránál.

A Magyar-Olasz Bank Részvénytársaság folyó hó 20-án tartotta meg *Berzeviczy* Albert dr. v. b. t. t. elnöklete alatt IX. rendes közgyűlését, amely az igazgatóság összes javaslatait egyhangúlag elfogadta. Az elért tiszta nyereség 2,869.713.78 pengő, az 1927. évre kimutatott 1,710.804.37 pengővel szemben. A tiszta nyereség felosztása iránt a közgyűlés úgy határozott, hogy a mult évi 1,080.000.— pengővel szemben 2,000.000.— pengő, vagyis részvényenként 5.— pengő = 10% osztalék fejében fizettessék ki, a tartalékalaphoz 300.000.— pengő csatoltassék, a nyugdíjpénztár javára 100.000.— pengő fordíttassék és 315.310.18 pengő új számlára vitessék át. A közgyűlés *Lodovico Mazzotti Biancinelli* gróf urat, az „Isotta-Fraschini" elnökét, valamint *Frey* Kálmán és *Rakovszky* Iván dr. urakat egyhangúlag az igazgatóság tagjaivá választotta. A közgyűlés után megtartott igazgatósági ülés *Berzeviczy* Albert dr.-t az intézet elnökévé, Gr. Uff. *Giuseppe Toepliz*-et, a Banca Commerciale Italiana vezérigazgatóját és *Madarassy-Beck* Gyula báró dr.-t az intézet alelnökeivé választotta meg. A részvényenként 5.— pengő osztalék a 9. számú szelvény bevonása ellenében ez évi március hó 23-tól kezdődőleg Budapesten, az intézet főpénztáránál kerül kifizetésre.

A Magyar Általános Kőszén részvényenkint 35 pengő osztalékot fizet. A *Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat* igazgatósága folyó hó 23-án tartott ülésében elhatározta, hogy a *folyó évi április 11-ére* egybehívandó évi rendes közgyűlésnek a tartalékok és jóléti alapok megfelelő gyarapítása mellett részvényenként *harmincöt pengő osztalék* fizetését fogja indítványozni.

A Wiener Bank-Verein, Wien, igazgatótanácsa megállapította az 1928. üzletév mérlegét, mely 5,145.999.98 schilling tiszta nyereséggel zárul, a tavalyi 6,132.604.36 schillinggel szemben. Az igazgatótanács a folyó évi április 16-iki közgyűlés elé azt a javaslatot terjeszti, hogy *részvényenként 1.50 schilling = 7%½ osztalék (a mult évben 1.80 schilling = 9%),* a részvényesek között felosztassék, a tartalékalap 500.000 schillinggel javadalmaztassék és 210.436.72 schilling új számlára átvitessék.

A Gschwindt szeszgyár közgyűlése A *Gschwindt-féle Szesz-, Élesztő-, Likőr- és Rumgyár Rt.* március 23-án tartott rendes évi közgyűlése az 1928. évre a vállalat 50 pengő névértékű részvényei után *10 pengő osztalék* kifizetését határozta el. A szelvények e hó 26-ikától kezdve váltatnak be a részvénytársaság központi irodájában (IX., Ipar u. 15—21.) s a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankban.

Bauxit Trust A. G. A Bauxit Trust A. G. folyó hó 26-án tartotta meg Zürichben rendes évi közgyűlését, amely az igazgatóság üzleti jelentését és az 1929 január 31-én lezárt zárszámadásokat egyhangúlag elfogadta és az elmult üzletévre részvényenként 10 svájci frank (20%-os) osztalék kifizetését határozta el. Az osztalék a svájci 3%-os osztalékadó levonásával folyó évi április hó 1-től kezdődőleg Zürichben a Bankhaus Blankart & Cie., Kommandit A. G. cégnél, Budapesten pedig a Magyar Általános Hitelbanknál kerül kifizetésre.

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

SZVETICS JÓZSEF
építési vállalkozó
BUDAPEST, TELEP UCCA 8.

STEIN RUDOLF (REZSŐ)
okleveles mérnök, épitőmester
V., Falk Miksa u. 16. Tel. Aut. 114-53

Hirsch László
ÚT- ÉS VASÚTÉPITÉSI VÁLLALAT
I., BUDAFOKI-ÚT 22
TELEFON: JÓZSEF 321—17

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55
bádogos, viz, gáz és központi fütés berendezési vállalata **Budapest, II, Török ucca 8. szám**

Miért tanácsos most osztálysorsjegyet venni vagy rendelni?

Mert most még leh.t számokat **választani,** sőt több helyen lehet kiválasztott **szerencseszámokat** rendelni; most még 1/1 és 1/2 sorsjegyek is vannak raktáron. A készlet azonban napról-napra fogy, tehát **sürgös a „kivánt"** választott sorsjegyek megrendelése, mert a **húzás előtt** már nagyon **kicsiny a számválaszték.**

De legfontosabb ok az, hogy a sorsjegyeknek egy későbbi osztályhoz való vásárlásánál az **előbbi lejátszott osztályok** betétjeit is **meg kell fizetni.** Tehát nagyon tanácsos a sorsjegyeket **már az első osztály húzása előtt megvenni,** hogy a nyerési esélyeket **teljes mértékben** kihasználhassa és hogy egyetlenegy osztály nyereményeire való **jogát se veszítse el!**

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 326-88

VÁLLALKOZÁS

Ál-magyar cégek és generál-vállalkozók

Rendet kell teremteni a közszállítások dzsungeljében

A kereskedelmi miniszter már több ízben figyelmeztette a közhatóságokat, hogy nemcsak az idegen származású ipartermékeket, amelyek hazai gyárakból is beszerezhetők, zárják ki a közszállításokból, hanem

legyenek figyelemmel az ál-magyar cégekre is

és ezek számára is tegyék lehetetlenné, hogy a közszállításokban részesedjenek. Erre a magyar ipar támogatásán kívül főleg nemzetgazdasági szempontok is késztetik a kormányt, hogy fizetési mérlegünket ezen az úton is megjavíthassuk.

De vannak egyéb megszívlelendő körülmények is, amelyeket a versenytárgyalási döntések elbírálásánál a hivatott tényezőknek szintén figyelembe kell venniök. Az utóbbi időben gyakran előfordul, hogy

egyes vállalkozók mindenfajta munkára pályáznak.

Ez nagy sérelme a szakiparnak és ezt az abuzust a fővárosi megbízásoknál föltétlenül ki kell küszöbölni. *Szakmunkát csakis szakiparosnak szabad odaítélni.*

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra a következő cégek pályáztak:

Csatornázási munkákra az *Áfonya uccánál:* Obendorfer József és Fia 11.638, Hlatky József 8789, Klauber és Vajda 11.808, Csicseri és Havas 8852, Ámon Antal és Fia 10.820, Heverdle István 10.212, Farkas Lajos 12.154, Pittel és Brausewetter 10.521, ifj. Halász Hubert 11.751, Kőnig József 9405, özv. Gravieser Albinné 10.334, Schäffer A. 9902, Liska Béla 12.696, Komfort építő rt., 10.513, a *Böszörményi uccánál:* Komfort építő rt. 12.558, Hajnal Imre 11.237, Rysavy János 9222, Klauber és Vajda 11.023, Pittel és Brausewetter 10.311, Csicseri és Havas 10.326, Ámon Antal és Fia 9896, Hlatky József 9440, Heverdle István 10.754, Obendorfer József és Fia 9762, Farkas Lajos 10.377, Schäffer A. 9960, Melocco rt. 13.495, ifj. Halász Hubert 9453; *a Columbus uccánál:* Ámon Antal és Fia 8013, Rysavy János 8951, Schäffer A. 8035, Heverdle István 8648, Klauber és Vajda 9667, Hlatky József 9791, Csicseri és Havas 10.455, Obendorfer József és Fia 7428, Farkas Lajos 10.449, Kövező és útépítő rt. 10.599, Liska Béla 8557, Komfort építő rt. 10.368, ifj. Halász Hubert 8295, Pittel és Brausewetter 9979, Hajnal Imre 8753, özv. Gravieser Albinné 8691;

Boltozási munkára az Ördögároknál: Komfort építő rt. 112.501, Fábián, Somogyi és György 89.916, Gratzl Lajos 70.993, Hlatky József 86.862, László és Blum 94.135, Kis J. Jenő 93.762, Kárász Géza 71.704, Klauber és Vajda 78.266, Obendorfer József és Fia 111.293, Bier és Wersetz 88.609, Magyar építő rt. 95.755, Hollós Ferenc 99.642, Kőnig József 80.172, Farkas Lajos 99.552, ifj. Halász Hubert 98.352, özv. Gravieser Albinné 73.298, Schäffer A. 88.668;

Utrendezési munkára a Mohácsi uccánál: Neumann Ferenc 24.865, Szánthó Ferenc 21.989, Ámon Antal és Fia 19.713, Krausz Ferenc 19.019, Urbach és Tafler 23.152, Helfenstein Károly 17.838, Heverdle István 23.261, Hollós Ferenc 25.318, özv. Gravieser Albinné 21.429, Obendorfer József és Fia 21.868 pengő vállalati áron.

Burkoló munkára a Madarász uccai kórháznál: Schillinger Zsigmond 12.100, Schillinger Vilmos 11.700, Stein Rezső 9635, Farkas Sándor 12.900, Balogh és Társa 11.700, Cristofoli Vince 11.050, Kovács József 10.022;

Gáz-, víz- és csatornaberendezési munkára a Kun uccai kórháznál: Gál István 37.592, Lakos Jenő 36.135, Ilkovits I. 33.595, Gerő Nándor 29.835, Farkas Izor 32.299, Schreiber Miklós 37.759, Fekete Ödön 34.872, Scharle Imre 30.080, Risavy Béla 32.960, Schuller József 33.418, Rietschl és Henneberg 36.149, Fried Zsigmond 37.526, Janisch János és Fia 36.672, Rohonczi Hugó 38.860, Dávid és Deutsch 39.636, Szepesi Sándor u. 42.142 pengő vállalati áron.

A Mariássy uccai marhavásártéri borjúvásárcsarnok építési munkáira ajánlatot adtak be: *A föld-, kőművesés vasbetonmunkára:* Pittel és Brausewetter 247.041.60; Neuschloss Ödön és Marcel 273.131 P; Wihart Ferenc 277.323; Peterek és Wagner 275.874.29; Farkas Lajos 304.827 — (20% eng.); Havas Ernő 282.080; Gabos Oszkár 243.503; Mód Lajos 268.444.45; Bier és Wersetz 251.647.30; Frank Emil 252.273.29; Kasztelli Adolf fia 202.870.50 P-vel. *Vasszerkezeti és vasmunkára:* Pittel és Brausewetter 111.153.80; Haas és Somogyi 105.918.50; Fodor Béla és fia 104.561; Farkas és Társa 86.508; Lepter János 104.380; Márkus Lajos 107.079; Oetl Antal 91.908 — ebből még 4% eng.; Ganz-Danubius 103.579; Magyar vegyipari gépgyár 102.705 P-vel. *Ácsmunkára:* Horváth József 39.614.60; Neuschloss Ödön és Marcel 39.577.50; Szivós László 35.656; Bori András 31.900.30; Sramó Lajos 40.873.75; Kozma Pál 28.345.50; Hegedüs Ferenc 40.917; Marinka Imre 44.975.75; Tőke György 35.339; Hellebrandt János 36.138.75; Ertl József 38.091.25; Pittel és Brausewetter 38.249.85 P-vel. *Parafakő szigetelési munkákra:* Dr. Helvey Tivadar 33.475 (nincs bánatpénz); Parafakőgyár rt. 31.876; Pittel és Brausewetter 33.968 P-vel. *Badogos munkára:* Pittel és Brausewetter 15.057.10; Tollár Lajos 11.634 — ebből 3% eng.; Reich Miksa 13.960; Szeker Gyula 17.418.80 — ebből 10% eng.; Rysavy Béla 12.844.50; Sámuel György 13.916.50; Hutterer és Kósa 14.608.30; Fliegl Béla 15.622.60; Gál István 11.210 P-vel. *Műpalafedési munkára:* Pittel és Brausewetter 20.757; Somogyi Béla 18.329.80; Hatvani Asbestpalagyár 17.906; Mayer Lajos 19.152; Krisch Fekete János 18.258; Nagybátony-Ujlaki (alternatív) 17.367.40 *P-vel. Vízvezetéki munkára:* Farkas Izor 8926.24; Gábler J. 7642.14; Sámuel György 9584.62; Rysavy Béla 9146; Tollár Lajos 9593.90 — ebből 3% eng.; Szentgyörgyi és Tsa 9043.90; Gál István 7715.26; Hutterer és Kósa 10.421.37; Tóth Imre és Tsa 8409.63 P-vel. *Villanyvilágítási munkára:* Kaffka és Wagner 8949.92; Déri Emil és Alfred 8098.27; Süss és Tsa 9959.60; Fischof Oszkár 12.021.83; Hungler István 7882.69; vitéz Hantay és Bucher 7509.25; Barta Károly 8022.62; Hatschek, Guttmann és Tsa 7102.87; Szabó László 7183.60; Hoffer és Szommer 7979.63; Alexi és Uhlyarik 7541.53; Csépai Jenő 7600; Müller Tivadar 11.936.17; Vozary Pál 8224.07; Drellinger Béla 11.132.61; Gruber Lajos 6217.65; Rammer Sándor 8788.93 P-vel. *Asztalos, lakatos és mázoló munkára:* Pittel és Brausewetter 49.367.30 P (ebből boxajtó 18.848 P.) *Asztalos munkára:* Jauernik Ferenc 5698; Pollacsek János 11.092; Fischer András 8146; Gera Lajos és fia 8470; Schramm József 8634.50 P-vel. *Boxajtó-munkára:* Haas és Somogyi 17.112; Farkas és Tsa 47.120; Nay és Róna 21.948, Kellner Sándor 9052; Paschka és Tsa 23.560; Oetl Antal 19.220; Laufer Magyar Kötélgyár 17.752 P-vel. *Lakatos munkára:* Lepter János 31.121.70 (ebből 20.584 boxajtó); Kajtár Lajos 31.539 (ebből 18.600 boxajtó); Kapitány Antal 16.238 (ebből boxajtó 8060); Skolkai Mátyás 17.136.60 (ebből boxajtó 9300); Polgár Ignác 27.918.20 (ebből boxajtó 16.988); Berényi és Lengyel 28.590.20 (ebből boxajtó 20.088); Jónász és Weiner 21.846.50 (ebből boxajtó 11.780); Reich Lajos 24.475.20 (ebből boxajtó 17.360); Pick Ede Utóda 20.296.70 (ebből boxajtó 10.416); Hutter és Schrantz 36.965.40 (boxajtó 23.560); Lampel Ödön (boxajtók nélkül) 7617.70; Ganz és Tsa 28.748 P-vel (boxajtó 21.760 P). *Mázoló munkára:* Remsey Elemér 9978; Fratrichevics Istvánné 5753.50; Zafourek Ferenc 7301; Fischer és Hartmann 6907; Lerchner és Török 6675; Vajai és Szili 5547.40; Faragó Lipót és Gyárfás Emil 7745.90; Szegő József 6459.76; Hantos Testvérek 10.693.60; Grünwald Béla 11.763.90; Brenner Miksa 7699.90 P-vel. *Szobafestő munkára:* Grünwald Béla 3005; Pittel és Brausewetter 2331; Hantos Testvérek 2732; Brenner Miksa 2836; Szegő József 1579; Vajai és Szili 797 (997); Lerchner és Török 1435; Liktor Ferenc 1404; Remsey Elemér 1772 P-vel. *Üveges munkára:* Pittel és Brausewetter 1737.85; Salpéter Ede 1973; Bukova Lajos 1812; Bielek Károly 1599.20; Hochhauser István 1796 P-vel. *Mérlegek:* Schember C. és fiai 21.748 P-vel. *Kövezési és csatornázási munkára:* Tóth Imre és Tsa (csak csatornázás) 27.699.50; Farkas Lajos 62.858 — ebből 15% eng.; Ámon Antal és fiai 51.463 (regie munkáért + 25% felárat kér); Gravieser Albin 51.759.39; Schäffer Károly 56.725.25; Halmos István 66.027.80 (regie + 25% felár); Urbach és Tafler 52.140 (regie + 20%); Hajnal Imre 56.534 P-vel. *Trachytkőanyag szállítás:* Kondor és Feledi 5375; Halmos István és fia 4433 P (csak a kövezéssel együtt, különben 15%, szegélykő 12.80, kocka 0.53 P per drb egységár). *Keramitkőanyag szállítás:* Kőszénbánya és Téglagyár Társulat (Drasche) 23.866.85; Magyar Keramiagyár 23.866.85 P-vel. *Burkoló munkára:* Nagybátony-Ujlaki csak a duromit betonra (I. tétel) 30.960; Urbach és Tafler (összes burkoló munkára) 47.975 P-vel. *Műkő és kőfarágó munkára:* Seenger Béla kőfaragó 5660 és műkő 20.002 P; Dunántúli mész, tégla rt. csak kőfaragó munkára 7065 P-vel.

Téli cirkusz. A cirkuszátépítési munkálatok *szükebbkörű* pályázatán ajánlatot nyujtottak be: Mihályi Lajos 12.105, Morbitzer Nándor 14.917.50, Nigreisz Béla 11.680, Tömpe Károly 6816.20, Weisz Sándor 9620, Fábián testvérek 1087, ifj. Dobrovics 8849.50, Makovszky Ferenc 14.110, vitéz Kapuvári Gusztáv 9890, Vágó Pál 11.125 P-vel.

Villanyszerelés. A Kun-uccai kórház villanyszerelési munkáira ajánlatot adtak be: Alexi és Uhlyarik 4197.09, Farkasvölgyi rt. 6820.83, Kolbányi és Pákozdy 4825.08, Kaffka és Wagner 4567.24, ebből 10% eng. netto 4110.52, Hungler István 3991.48, Fischhof Oszkár 6080.90, Bene és Wein 5869.42 P-vel.

Kövezés és keramitszállítás. A Sertésközvágóhíd kövezetjavitási és keramitszállítási munkálataira ajánlatot adtak be: *Kövezetjavitási munkákra:* Ámon Antal 16.174.50, Halmos István és fia 20.878 (regiemunkáért 20% felárat kér); Gravieser Albin 15.575.14 (regiemunkáért 25% felárat kér); Krausz Ferenc 21.091.50, Helfenstein Károly 20.993.50, Ámon Antal és fiai 15.256 (regiemunkáért 25% felár), Hirsch László 16.763.65, Schaffer György 24.144, Spányi Ernő 19.202.20, Schäffer Károly 18.285.95 (alt. 3.2% engedmény) P-vel. *Keramitszállításra:* Kőszénbánya Társulat Pesten (Drasche) 6444 P; Magyar keramiagyár 6444 P.

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkák végzésére és szállítására a következő cégek és vállalatok kaptak megbízást:

Ablakredőny szállítására a Marcibányi téri iskolánál: Kondor Rezső 1786, a Százados uccai iskolánál: Justus Sándor és Fia 3276;

Tatarozási munkát a városligeti Iparcsarnoknál: Biró Ernő 5175;

Kályhajavitási munkát a különböző iskoláknál: Munkácsy Ernő, Fischer S., Berkes Jenő, Rajcsányi János, Hermann János, Gáspár Sándor, Zsédely Károly, Sági István, Négyökrü Vince, Földesi Henrik, Kada Márton, Kremsier Pál, Gruiz Károly, Kajtár Lajos;

Csatornázási munkát a Ferry Oszkár uccánál: Obendorfer József és Fia 17.780;

Orgonajavitási munkát a belvárosi plébániatemplomnál: Rieger Ottó 14.200 pengő vállalati áron.

Waldmann Sándor
egészségügyi-, viz-, gőz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése
VI. Jókai ucca 6. sz. Telefon: Aut. 102-74
Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vizvezetéki felszerelésekben. Versenyképes árak és fizetési feltételek

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vizvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

özv. Biberál Józsefné Alapíttatott 1871. évben BUDAPEST,
pala- és cserépfedő-mester II., Ostrom-u. 14. Telefon: K. 507—19.

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépítő vállalkozók
Budapest, X, Halom ucca 25. sz.
Telefon: J 339—52 Telefon: J 339—52

KÚN SÁNDOR
TELEFON: JÓZSEF 361—23
FESTÉK, KENCE, ZSIRADÉK, KÁTRÁNY ÉS VEGYITERMÉKEK GYÁRI RAKTÁRA
BUDAPEST, IV. FERENC JÓZSEF RAKPART 18

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérőkküldés díjmentes.
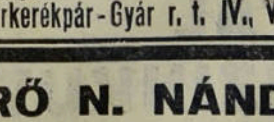
Költségvetés és mérőkküldés díjmentes.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bár mely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszívással.

CUSTODIS ALPHONS
MERNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPÍTÁSI ÉV 1826
Gyárkéményépítés
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék építése és tervezése

»VULKÁN«
GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 66.
Telefon: Lipót 906-02.
SZERSZÁMGÉPEK
fém- és famegmunkálására
Üzlőmüvek (Transmissió) Vasöntvények, Marási (Fräser) munkák

Az iparosok legolcsóbb beszerzési forrása
az
Iparosok Orsz. Közp. Szövetkezete
Központja: Budapest V, Nádor ucca 22. III. emelet
Bőrosztálya: VII, Klauzál tér 5. Telefon: J. 428—77
Háziipari oszt.: IV, Kecskeméti u. 13. Tel.: J. 448-30
Textiloszt.: IV, Kecskeméti u. 13. Telefon: J. 425-95

MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPGYÁR R. T.
MÁTYÁSFÖLD
GYÁRTÁSI ÁGAK:
Személyautomobilok, teherautomobilok, autóbuszok
Gyári eladási központ:
Méray Motorkerékpár-Gyár r. t. IV., Váci ucca 1.

GERŐ N. NÁNDOR
VII., ALPÁR UCCA 8. Telefon: József 315-29.
Központi fűtés
Vízvezeték
Épület bádogos munkák

SZÉKELY ÉS KATONA
épitészek, építési vállalkozók
Budapest, V., Kádár-ucca 4. — Telefon Lipót 903-26.

VÁROSHÁZI PROBLÉMÁK

Buday és a BSzKRT — Gallina és a tisztviselők — Az ideiglenes fogalmazói kar panasza

Egyet minden esetre meg kell állapítani: sok nagy gondja között is a közlekedési problémák megoldása egyik legfőbb feladata Budapestnek. Éppen ezért mindenki boldog örömmel köszönti, ha valaki csak a legkisebb életrevaló ötlettel jön is és valamit lendít Budapest közlekedésének sorsán, amelynek megjavításához bizony még rengeteg gondolatra és még több pénzre van szükség. Oreg, elnyűtt, ad acta tett ötletek fölmelegítése azonban olyan luxus, amit a főváros közgyűlése nem engedhet meg magának. Ilyen fölmelegített ötlet volt például Buday Dezsőé, aki a szerdai közgyűlésen megint csak előállt azzal, hogy az autóbuszüzemet és a BSzKRT-t sürgősen egyesíteni kell. Hiszen a dolog rövid úton elintézést nyert, amikor Lobmayer tanácsnok kijelentette, hogy ezt a kívánságot egyszer már rendkívüli közgyűlés tárgyalta és állást foglalt az egyesítés — ellen. A Buday-féle felszólalás ezel a tanácsnoki megjegyzéssel az elvetélt ötletek temetőjébe került, de mégis alkalmat szolgáltat arra, hogy egy és más eszébe jusson. Buday Dezsőnek ez az újabb szereplése megint arra vall, hogy Buday Dezső még mindig a régi álláspontonvan: hogy a BSzKRT én vagyok. A mi tudomásunk szerint a BSzKRT ügyében pártközi megegyezés jött létre és ennek a pártközi megegyezésnek az alapján a pártok delegáltjai egyenlő joggal kerültek be a BSzKRT új igazgatóságába. Nemcsak a látszat, hanem a valóság is az azonban, hogy az Akácfa uccai palotában még mindig Buday-diktatura uralkodik. Ennek pedig meg kell változnia, annál is inkább, mert ez a Buday-diktatura a multban csúnyán csődöt mondott és éppen a Buday-diktatura miatt kavargott állandóan az ellenségeskedés örvénye a BSzKRT fölött. Ha a Buday-diktatura megszünik, akkor majd lehet beszélni a hatalmas és fejlődésképes üzemeknek nem összeolvasztásáról, de egységes vezetéséről. Mindezt természetesen Buday Dezső nélkül, akinek — hogy enyhén szóljunk — nem sikerült a BSzKRT fölvirágoztatni.

♣

Sokat jelent az, ha valakit a mai nagy verseny idején, az előrehaladásért való küzdelmek vad tolongásában is egyhangúan választanak meg egy magas állásra. Gallina Frigyessel ez történt meg, ráadásul a szerdai közgyűlés olyan meleg, őszinte és a szíveket megdobogtató ünneplésben részesítette őt, hogy ez a megválasztásához fűzött reményeket is még erőteljesebben fokozta. Nagyon könnyű azt is megállapítani, hogy miért részesült Gallina Frigyes ilyen becsületes, meleg ünneplésben. Nagyon könnyű a válasz, mert hiszen az új tanácsnok-főjegyző maga adta meg a feleletet erre a kérdésre, amikor önmagát néhány frappáns szóban jellemezte: „Programunk a multunk: három évtizedet meghaladó köztisztviselői hivatásunk, amelyről elbizakodottság nélkül merem mondani, hogy annak minden napját és minden óráját a hazafias és vallásos meggyőződéstől áthatott és a székesfőváros közönsége iránti mélységes tisztelettel és szeretettel folytatott munkálkodás, hűséges igyekezet és nemes törekvések töltötték ki." Ezekre a székesfőváros közönsége iránti mélységes tisztelettel és szeretettel folytatott munkálkodásokra, hűséges igyekezetre és nemes törekvésekre gondolt mindenki, akinek a közgyűlési teremben tapsra lendült a tenyere. Tapsoltak pedig azért, mert Gallina Frigyes szájában ezek a szavak nem frázisok, hanem élő valóságok voltak. A három évtizedes mult itt áll előttünk, makulátlan tisztaságban és a férfiú, aki most magas tisztségbe emelkedett, ebből a három évtizedes munkából általános megbecsülést, tiszteletet és szeretetet hozott magával. A főváros közönségén kivül azonban a legnagyobb reménységekkel tekint Gallina Frigyes további munkássága elé a főváros tisztviselői kara is, amely Gallinában a szív emberét ismerte meg, amilyennek lennie kell annak, aki a városházán a személyzeti kérdések legfelsőbb intézője. Budapest polgársága pedig örömmel hallott olyan szavakat és olyan ígéreteket, amelyek ennek a polgárságnak régi vágyai. Örömmel hallotta ez a polgárság, hogy Gallina Frigyes a főváros tisztviselő karát a tisztviselő erényekben kivánja nevelni, hogy a tisztviselők a felekkel való érintkezésben mindig korrektek és előzékenyek legyenek és örömmel hallotta azt is, hogy az új tanácsnok-főjegyző hadat üzen a túlzott és jogosulatlan protekciónak. Ha ezt sikerül is Gallina Frigyesnek száz százalékig megvalósítania, akkor máris olyan érdemeket szerzett, amelyek a polgárságot mély és őszinte hálára kötelezik.

♣

Még egy nagy probléma. Hogy lehetne segíteni azon, hogy a főváros tisztviselő karában soha egyetlen rétegnek ne legyen az az érzése, hogy vele mostohábban bánnak, mint a többiekkel. Nagyon jól tudjuk, hogy a főváros tisztviselői karának ma nem éppen rózsás a helyzete, szerény viszonyok között kell élni mindenkinek és bizony a régi, őszinte megelégedettség még mindig nem köszöntött rá a nehéz eszendők után a főváros tisztviselői karára. Ebben a szerény életben azonban mégsem szabad szakadékoknak lennie és nem szabad megtörténni, hogy egy-egy tisztviselő-csoport árvának, vagy csak a többinél valamivel elhagyatottabbnak érezze magát. Most legalább erről panaszkodik a székesfőváros ideiglenes fogalmazói kara, amely deputációban, memorandummal a kezében, panaszos szóval a száján jelent meg a héten Ripka Ferenc főpolgármesternél, Sipőcz Jenő polgármesternél, Gallina Frigyes tanácsnok-főjegyzőnél, valamint a pártvezéreknél is. A memorandumnak csöndes, szordinós, tisztességtudó a hangja és mégis megdöbbentő az, amiket elmondanak. „Az átvegetált évek után — mondják — a székesfőváros ideiglenes tanácsi fogalmazóinak kara ma is oly kietlennek és reménytelennek látja a jövőt, hogy nem bírja tovább magába fojtani a mellőzöttség deprimáló letargiáját és elhatározta, hogy tengernyi sérelmére fölhívja az illetékes faktorok figyelmét s tőlük a legmélyebb tisztelettel a bajok sürgős orvoslását kéri." A jajkiáltás és egyben a tisztességtudó hang minden fórumnál őszinte visszhangra talált. Ígéretek hangzottak el, amelyben a panaszkodó tisztviselők bizonyára rendületlenül hisznek. Hinniök is kell, mert az ígéretek olyan férfiaktól származtak, akik minden alkalommal segítségére siettek a tisztviselőknek, amikor azok jogos panaszokkal álltak elő. A hangsúly azonban itt azon van, hogy sürgősen kell segíteni, mert ezeknek a derék, törekvő és minden esetre tehetséges tisztviselőknek csak a panasza új, de a szenvedése már nagyon régi.

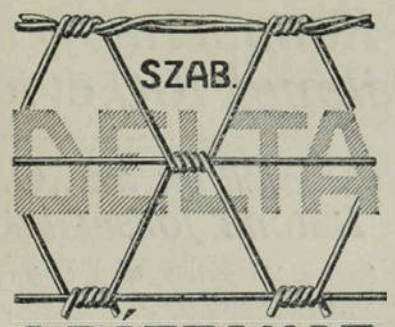

DRÓTFONAT
A LEGJOBB KERITÉSANYAG.
KOLLERICH PÁL ÉS FIAI
BUDAPEST. IV. FERENC-JÓZSEF RAKP. 21.

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 355—28.

Bőrkabátok
rövid és hosszú,
bőrnadrágok, sportmellények,
szőrmebundák, soffőrbundák és őrbundák,
lábzsákok és kocsitakarók, Trench-Coat, autó bőrfejvédők,
és kesztyűk.
Ügyeljen az „ABI" védjegyre!
Gyártja:
Aczél Bőrruházati Ipar
Budapest, VII., Károly-körút 13. Telefon: J. 364-91

FORGÁCS és GERŐ
BUDAPEST, IV., HAJÓ UCCA 8-10
TELEFON: Aut. 805-03
HAMANN-számoló és KAPPEL-írógépek
magyarországi vezérképv selete

KÖRNYEI LAJOS
SZOBAFESTŐ, MÁZOLÓ és ARANYOZÓ MESTER
Iroda: BUDAPEST, X., SZŐRÉNY-U. 5.
Műhely: VI., STEFÁNIA ÚT 2. TEL. J. 441—99

SCHENKENGEL ÉS EHRMANN
ASZTALOS ÉS FAMEGMUNKÁLÓ ÜZEM
BUDAPEST, IX., Tóth Kálmán u. 21
TELEFON: József 319—41

Kalorifèrwerk HUGO JUNKERS, DESSAU
ELSŐRENDŰ GYÁRTMÁNYAI — FŰTŐTESTEI:
légfűtéses aggregátorok, lamellás
fűtőtestek, gázlégfűtők, szelőzte-
lők és acélcsövű radiátorok,
MEGRENDELHETŐK MAGYARORSZÁGI KÉPVISELETÉNÉL
KELETI KERESKEDELMI VÁLLALAT
BUDAPEST, VIII. KER., JÓZSEF KÖRÚT 55—57. SZÁM

RADIATOROKAT ÉS KAZÁNOKAT
központi fűtésekhez gyárt a
MAGYAR RADIATORGYÁR R.-T.
Budapest, X., Gyömrői út 76. sz.
Telefon J. 390-34 és 350-88

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest. IX., Üllői-út 57
Telefon József 306-29

TÖRÖK IGNÁC
TELEFON: József 368—87.
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, VASBETONÉPÍTŐ, ÉPÍTŐMESTER
Budapest, I, ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST
Szabadalmazott „Jm"
kompressor nélküli DIESEL-MOTOR
a legtökéletesebb erőgép.
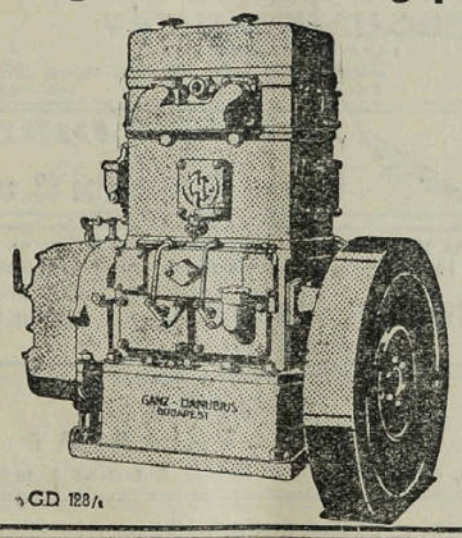

GD 128/1

KNUTH K. mérnök és gyáros
Budapest, VII., Garay ucca 10. sz.
Telefon: József 310-75
Vízvezeték Központi fűtés

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
TELEFON: Automata 219—69. szám
a legjutányosabb áron szállitunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpacca, valamint alpacca ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
12 havi részletre
Árjegyzéket díjmentesen küldünk
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Bálvány u. 16.
Pontos címre kérjük ügyelni.

Kammermayer Károly polgármester halálának 100. évfordulójára emléktáblát kap

Megjelölik az „Otthon-Kör" ősének hajlékát, Katona József lakását, ahol a Bánk-bánt írta

Két évvel ezelőtt merült fel a főváros intéző köreiben az a törekvés, hogy a természeti szépségekkel megáldott magyar fővárost művészi alkotásokkal, szobrokkal, kutakkal, parkokkal is minél inkább feldíszítsék.

1927-ben kezdődött meg a terek önálló, kisebb szoborművekkel való díszítése. Ennek során került a József körúti Baross-kávéház előtt levő kis parkba *Kiss* György csirkefogó szobra, az *Erzsébet* térre: *Füredy* Richard kerti szobra, *Erdey* Dezső Vízhordója és *Beszédes* László „*Pányvavetője*" a Városligetbe, *Tóth* István Polipölője a Hunyadi János útra, *Horváth* Géza Ifjúság c. kútja a Városligetbe, az „Igazság kútja" a Wenckheim palota elé stb. A helytörténeti emléktáblák elhelyezését is megkezdték. Így került emléktábla a Városháza homlokzatára, a Kecskeméti kapú, a német színház helyére, a Várszínházra, Bihari János szülőháza helyére, Bem apó lakóházára stb.

A művészi városdíszítés munkáját az idén is intenzíven folytatják s erről az akcióról a következőket mondták el *illetékes helyen* a *Fővárosi Hirlap* munkatársának.

— Az idén állítja fel a főváros *Stróbl* Alajos három szoborművét: az „*olvasó lányok*"-at, amelyet eredetileg a Liszt Ferenc térre szántunk, de később ezt a tervek elejtettük s most új helyet keresünk; *Liszt Ferenc* szobrát, amely valószínűleg a *Városi Színház* elé kerül, végül *Assisi Szt. Ferenc* szobrát, amelynek még szintén nincs helye. A Városligetbe, vagy a Margitszigetre kerül *Holló* Barnabás Toldi szobra, míg *Ligeti* Miklós „*Krisztus sírbatételét*" ábrázoló domborművét a *Teréz templom falába illesztjük*. Az idén állítjuk fel illő, hangulatos környezetben *Morvay* János „*Népdal*" című szoborcsoportját is.

— A *Tőzsdepalota* mögötti Széchenyi sétatéren

Széchenyi István gróf emlékművének felállítását tervezzük,

melyet *Telcs* Ede készít. Folytatjuk a Helytörténeti emléktábla sorozatot is. Mindenek előtt

Kammermayer Károly polgármester halálának 100-ik évfordulójára emléktáblát helyezünk el a róla elnevezett uccában.

— A Veres Pálné uccában emléktáblát helyezünk a hajdani *Vitkovich házra*, ahol a magyar írók első Társasköre,

az „Otthon" őse volt.

Ebben az irodalmi, művészeti és tudományos egyesületben folytak le a Magyar Tudományos Akadémia megalapítására vonatkozó első megbeszélések. Nagy érdeklődésre számíthat az a tervünk is, hogy

emléktáblával jelöljük meg a Szentkirályi ucca 25. számú házat, ahol Katona József a „Bánk-bán"-t megírta.

— Még több más emléktábla állítására is készülünk és azt akarjuk, hogy fokozatosan minden helytörténeti, vagy egyéb szempontból nevezetes, vagy érdekes ház, ucca, vagy tér emléktáblát kapjon, könnyen érhető magyarázó szöveggel s hogy

összes műemlékszámba menő épületeink is magyarázó-táblát kapjanak.

— Az idei esztendő nagy művészi feladatai közé tartozik a Tisza István, a Rákóczi és a Rákosi szobrok ügye, amelyekkel alkalomadtán külün foglalkozunk.

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Reiter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

Helmich Dezső
elektrotechnikai- és rádióüzeme
Budapest, VI, Csángó ucca 6/b.
Telefon: L. 992-83 Telefon: L. 992-83

MATYÁSSY ANTAL ÉS FIA
mázoló és festő-mester
BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 358-48

KISS BÉLA ÉS TÁRSA
KERTÉPITŐ ÉS KERESKEDELMI KERTÉSZETI TELEPEK
II., Pasaréti-ut 77 — II., Hidegkuti-ut 3
Telefon: Aut. 644-02.

FISCHER HENRIK Telefon: J. 023—09.
épületfakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

Radiatorok, Fűtőtestek, Hőálló zománcozás
25 ÉVES GYAKORLATTAL
BIEDL KÁROLY
Budapest, VII. kerület, Hársfa ucca 57. szám
TELEFON: JÓZSEF 451—43

JANCSURÁK GUSZTÁV
rézműves-mester
Budapest, IX., Ferenc-ucca 39.
Telefon: József 308—47.

MARINKA IMRE
ÁCSMESTER
Budapest, VII, Czobor-utca 63. sz.

Az 1925. évi kiállításon ezüstéremmel kitüntetve.
Az 1927. évi országos kiállításon nagyezüstéremmel.
Hermann János épület és műlakatos,
Budapest, I., Avar-u. 19.
Telefon: Aut. 505—82.

DANUBIA
MŰSZAKI VÁLLALAT
IX., Csont ucca 3. Telefon: J. 340-82 J. 322-79

Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac valamint makadamutaknak **átitató eljárásu és felületi kezelése. — Utak pormentesitése** egyidejü konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen kompozicióval

LESSIVE PHÉNIX
Állami- és egyéb közintézmények évtizedes szállítója
VEGYESZETI és MOSÓPORGYÁR
Budapest V, Visegrádi u. 17
TELEFON: Automata 123—70

ANDEZIT
ÚTBURKOLÓ KÖVET
kocka-, fejkő, járda-, termés- és zúzott követ
Dunabogdány-csódi és Visegrád-mátyás-hegyi kőbányából vagy Budapest raktárból azonnal szállít
Kondor és Feled
építő- és kőbányavállalat r-t.
Budapest, V., Vörösmarty tér 3
Telefon: Automata 839—18. szám

Kőbánya: Budakalász **KRÁL GYULA** Telefon: Aut 624-88
kőfaragómester, kő- és márványtelepe
Budapest III, Lajos-u. 77/79

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Máglya ucca 75—77
Telefon: Lipót 914—46.

TEUDLOFF—DITTRICH
ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T.
TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93
KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

Vitéz HANTAY ÉS GALAVITS okl. gépészmérnök
elektrotechnikai vállalalat
Budapest, VIII., Szigony-ucca 34. — Telefon: J. 373—59.

SOPRON-GYŐRI TEJ ÉS YOGHURT
A LEGMEGBIZHATÓBB!
SOPRON-, GYŐR- ÉS VAS-MEGYEI TEJGAZDASÁGI R.T.
Központi üzem és irodák:
I., Fehérvári út 33-35. Tel: J. 305-31., J. 428-01

SZÓRAKOZÁS

A Városi Színház húsvéti előadásai. Mindkét húsvéti ünnep délután és este Farkas Imre diadalmas sikerű új operettje, a Szupécsárdás. Nagyszombaton, március 30-án 25-ik előadás. Helyárak 65 fillértől 6 pengőig.

Hármas operabemutató a Városi Színházban. Csütörtök este három érdekes ujdonságot mutat be a *Városi Színház* bérlőközönségének: az első Csajkovszky *Jolantha* című egyfelvonásosa, melyet Stravinszky *A katona története* című zenésjátéka követ. A harmadik ujdonság két új magyar operaszerző: ságri Cservinka Henrik és Rudnay Győző műve: a *Liliomhullás*. Nem bérlő közönség részére rendes esti helyárak. Legdrágább hely 6 pengő.

KAMARA MOZGÓ
március 28-tól
Csak egy éjszakára!...
FOX-gyémántfilm 9 felvonásban
Főszerepben **GEORGE O'BRIEN** és **LOIS MORAN**
Jákob és a szerelem
s'ágervigjáték 8 felvonásban

CORVIN SZINHÁZ
március 28-tól
A cárevics
PETROVICH SZVETISZLÁV idei új nagy filmje
Csak egy éjszakára!...
FOX-gyémántfilm 9 felvonásban
Főszerepben **GEORGE O'BRIEN** és **LOIS MORAN**

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak
REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepén

Őfensége Dr. József Ferenc kir. herceg szállitója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészítője
Budapest, VI Király u. 58-60.
Telefon: 287 84.

VIGADÓ KÁVÉHÁZ
IV, Deák Ferenc ucca 2
*
VIGADÓ KIOSZK
V. ker., Vigadó tér
TULAJDONOS: BABÓCSY LŐRINC

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésü
Inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycim: Dunmész.
Szállit: Mészet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA **SZEPESSY GYULA**
okleveles mérnök, Budapest, VII. Akosyi-utca 25. Telefon: J. 380-30

Kitiltotta a tanács a szénport az egész belső főváros területéről

A Ferenc József-híd és Dráva ucca közt nem szabad ezután kihajózni a szenet — Kiépítik a Dunapartot

Rengeteg panasz és kifakadás ér véget azzal az intézkedéssel, amelyet a dunapartok bérletének megújításánál léptetett életbe a közgazdasági ügyosztály, illetve a tanács. Évtizedek óta panaszkodnak az ötödik kerületnek a Dunához közelebb lakó polgárai, hogy megkeseríti életüket a szénszállító hajók ki- és berakodása. *A kirakásnál felvert szénpor ellepte az egész környéket és fekete felhőket kergetett a város fölé.*

A szénkirakás elleni panaszok a törvényhatóság különböző bizottságaiban is többször elhangzottak, legutóbb pedig a közigazgatási bizottság márciusi ülésén követelték ennek az anomáliának megszüntetését.

Mostanáig a dunapartokat bérlő vállalatok ugyanis minden korlátozás nélkül használhatták az egyes rakpart szakaszokat, így történt, hogy

a korzó, a Vigadó, az Akadémia, sőt a Parlament tőszomszédságában is állandóan szenes-uszályok horgonyoztak.

A dunaparti felügyelő bizottság is tárgyalta ezt a látszólag jelentéktelen, de valójában igen fontos problémát és javaslatára a tanács a használati szerződések megújításánál olyan intézkedéseket foganatosított, amelyek

a panaszokat egyszersmindenkorra megszüntetik.

A tanács rendelkezése szerint a jövőben

a Ferenc József-híd és a Dráva ucca közötti Duna-szakaszon tilos a szénkihajózás.

A szénszállító uszályok csak e területen alul, vagy felül köthetnek ki. Úgy értesülünk, hogy ezt a rendelkezést rövidesen *újabb intézkedések követik*, amelyek mind a dunapartok rendjének biztosítását célozzák. Egyidejüen komolyan foglalkozik az ügyosztály a *rakodópart további kiépítésével* is.

A dunapartok használatával kapcsolatos intézkedések és a további rakpartépítkezések részletei iránt érdeklődtünk a *közgazdasági ügyosztályban*, ahol a következőket mondták el munkatársunknak:

— Az ügyosztály már évek óta foglalkozik azzal a tervvel, hogy a város belső részén valamiképen rendezi a rakodópartokat. A rendezés lehetőségét újabban a nagyközönség is sürgeti, *sőt az érdekelt vállalatok sem riadnak vissza valamilyen új megoldástól.* Korábban ilyesmiről szó sem lehetett, mert egyedüli kikötőhelyül a kiépített rakodópartok szolgáltak a fővárosban. A régi Pest tervezői a Lánchíd pesti hídfője körüli rövid, zárt területet szánták kikötőnek. A természetes fejlődésnek megfelelően a hajózási és kereskedelmi vállalatok egyre nagyobb és nagyobb helyet követeltek *s lassankint végig elfoglalták a dunapartok hosszát, főleg a pesti oldalon.*

— Időközben azonban elkészült a nemzetközi kikötő, rövidesen készen lesz közel egy kilométeres rakodópartjával, modern portáldaruival a ferencvárosi fővárosi helyikikötő,

így mostmár határozottabban lehet a dunapartok átrendezésének tervével foglalkozni.

— A kikötők igénybevételével azonban semmiesetre sem akarjuk a budapesti dunapartokat elnépteleníteni, hisz nincs szebb látvány, mint a nyüzsgő, eleven élet a partok mentén. Hozzátartozik a város jellegéhez, ahogy Londonnak is legérdekesebb része a hajókkal ellepett Themse-part. Annyit akarunk azonban elérni, hogy

azoknak a hajószállítmányoknak a kirakását, amelyek nem okvetlen a város központjába valók, kitelepítsük.

Ezt célozta a szénkirakodásokat szabályozó intézkedésünk, illetve tilalmunk is. Ilyenek általában a teljes hajórakományok, mint a gabona, a só, az ére, a liszt, stb. Ezeknek a város belterületén való ki- vagy behajózása annál inkább nehéz, mert *a rakpartoknak vasuti összeköttetésük nincs* s ez a körülmény a szállítást jelentékenyen meglassítja és drágítja is.

— A helyikikötő és a csepeli nagy, vámmentes kikötő rakodópartjai azonban nem volnának elegendők az egész szükséglet kielégítésére, másrészt távolabb is esnek, ezért komolyan foglalkozik a főváros azzal a tervvel, hogy

mind a budai, mind a pesti oldalon, de elsősorban az utóbbi részen folytatja a rakodópartok kiépítését.

— Most északi irányban a Dráva ucca magasságáig van kiépítve a dunapart. Az a terv, hogy ezen felül, legalább a Hungária körút magasságáig, a létesítendő új dunahíd pesti főjéig épüljön ki a rakodó part. Ilyenmódon

a Dráva ucca és a Hungária út közötti szakaszra terelődnék át a forgalom zöme.

annál inkább, mert itt van a *Lipótvárosi teherpályaudvar*, amely ebben az esetben dunaparti pályaudvarrá avanzsálna és közvetlen vasúti vágányzattal láthatja el a rakodópartot.

A rakpartok átrendezési tervei ugyan még nincsenek a kivitel stádiumában, de *a gondolatot szívesen fogadják az érdekelt hajózási és kereskedelmi vállalatok is*, amelyeket a mostani partviszonyok nem igen elégítenek ki.

— A mai parti kikötőknek nemcsak az a hibája, hogy keskeny, s a tárházak mellett alig pár méter széles út van, nincs vasútja, primitívek a tárházai, nincs modern darufelszerelése, hanem az is a hibája, hogy alacsonyan fekszenek, állandó árvízveszélyben vannak, ami tavasszal és ősszel nemcsak hetekre megbénítja a forgalmat, hanem tetemes károkat is okoz áruban és építményekben egyaránt. A több kilométeres új rakpartépítésre

meg van az anyagi lehetőség is.

A partbérletekből folyó jövedelemből évenkint körülbelül 280.000 pengő felesleg marad. Ebből a pénzből végezték néhány éven át a parttatarozásokat, ezt a munkát azonban két évvel ezelőtt befejezték. Azóta a pénz teljes összegében megmaradt és most

mintegy 5—600.000 pengő áll rendelkezésre a községi alap pénztárában.

Ezzel meg lehet kezdeni a munkát és az évről-évre ismétlődő újabb bevételekből lehet, szakaszonkint, több évre beosztva elvégezni az egész építkezést, hogy akkorra, mikor az Óbuda—Hungária-körúti új Duna-híd munkálatait elkezdik, végig készen legyen a pesti rakpart.

Legszebb PAP — legjobb PAPLAN — legolcsóbb PAPLAN
kerti bútor, redőny, kárpitos áru, vas és rézbutor gyár
Szőnyeg függöny pokróc stb. nagy választék
GICHNER JÁNOS BUDAPEST
VII., Erzsébet körut 20. Telefon J. 416-98 J. 408-40

Magyar Bőrszék Ipar
PIPISZ VILMOS UTÓDAI
Budapest, V, Mérleg ucca 4 sz.
Telefon: 810—56 szám.
SAJÁT KÉSZITMÉNYÜ
Valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok modern ebédlőszékek, adott tervek és rajz k szerint is. Lakberendezési tárgyak
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javítjuk, átfestjük és átalakítjuk!
Közlisztviselőknek fizetési kedvezmény.

KOLLARIT
BŐRLEMEZ
A LEGJOBB TETŐLEMEZ
KOLLARIT
FOLYÉKONY SZIGETELŐ ANYAG
NEDVES FALAK SZÁRAZZÁ TÉTELÉRE ÉS ROSSZ TETŐK ÁTMÁZOLÁSÁRA A LEGJOBB
KOLLMIX
HIDEG ASZFALT EMULSIÓ
A LEGJOBB ÚTÉPITŐ ANYAG
GYÁRTJA: EGYESÜLT UJPESTI VEGYÉSZETI GYÁRAK
KOLLÁR MIKLÓS
UJPEST, VIOLA-UTCA 30-32.
TELEFON: L. 920-56, 913-43, U. 35.

Megjelent A PÉNZVILÁG legújabb száma szenzációs tartalommal!
Kapható minden ujságárusnál
Ára 40 fillér

DR. SZÉKELY HUGÓ
OKL. MÉRNÖK VASBETON TERVEZŐ IRODÁJA
BUDAPEST, VII. ALSÓERDŐSOR U. 8
TELEFON: JÓZSEF 351—21.

Kapuszta Gusztáv
épitőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 3.
Telefon: József 393—08.

HARTMANN ÉS CSÁSZÁR ALAPITTATOTT: 1889-BEN
ELEKTROTECHNIKAI, MECHANIKAI ÉS RÁDIÓ TÖMEGCIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, V, KÁDÁR-U. 6
Gyengeáramú és Rádiófelszerelési cikkek
Préselés, csiszolás, ezüstözés, aranyozás, nikkelezés és egyébb szinezések

STILLER G. A. és TÁRSA RESZELŐGYÁR
Vállalja uj reszelők szállitását és használt reszelők fölvágását
Budapest, VI., Forgách ucca 19.
Alapitva 1895. évben — Telefon: L. 915—86.

TÓTH LAJOS
Telefon: József 351—01
Pala és cserépfedőmester eternitcserépfedés, lacement- és bőrlemezfedés, tetők jókarban tartása és tatarozása
BUDAPEST, I., Budaíoki út 23

GÖTZ ANTAL
Mindennemü PARKETTA, padozat készitése és javitása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

NEMES ÉS SCHRAMEK
OKL. MŰKERTÉSZ KERTÉPITŐK
BUDAPEST, I, MÉSZÁROS UCCA 56-a
TELEFON: KRISZTINA 509—38

SÁGI ISTVÁN
Tüzhely- és épületlakatosmester
BUDAPEST VIII, Gyulai Pál ucca 9
a Rókus-kórház mellett

PECSEK ISTVÁN
MŰASZTALOS
Tel: József 438-34 BUDAPEST IX., Liliom ucca 52

Alapitási év: 1868. CRISTOFOLI VINCE Telefon J. 381-47
KŐPADLÓ, FAYANCE FALBURKOLAT
Csak Budapest VII, Gizella út 31. Azelőtt Ilka u. 34.

PERZSASZŐNYEG
vásárló közönségnek figyelmébe ajánlom saját érdekében, előbb több helyen érdeklődjön, azután forduljon
Szahak Awenasian-hoz
IV. ker., Irányi ucca 21. sz. az udvarban.
Telefon: Aut. 833-16. Művészies javitás, tisztitás mosás
Köztisztviselőknek árengedmény és fizetési kedvezmény!

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállitunk és orgonajavitásokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 uj orgona került szállitásra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus! Színben, minőségben elsőrangú! Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
HUNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle müszaki gumiárut

VOZÁRI PÁL okl. gépészmérnök
Budapest VIII, Hunyadi u. 37. Tel.: J. 373-34
VÁLLAL: Villamosvilágitási, erőátviteli és gyengeáramu berendezéseket. Községek, gazdaságok és épületek erőátviteli és világitási berendezések tervezését és készitését. Dynamók és motorok javitását, tekercselését. Gép- és épületlakatos munkákat.

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. ong. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRUT 58.
Telefon: Automata 604-48.

A 18 adófelszólamlási bizottság

A mult szerdai közgyűlésen váiasztották meg az 1929—1931. évekre az adófelszólamlási bizottságok tagjait, miután a régi bizottságok mandátuma lejárt. A bizottságok összetétele a következő:

I. kerület: 1. sz. bizottság: Dr. Kabakovits József, Mátray Antal, Eiser Sándor, dr. Gáspár Izidor, Károly Rezső. (Póttagok: Draskóczi László, Margittay Gyula, Schlager Andor, Rózsa Elemér dr., ifj. Leopold Lajos.) *2. sz. bizottság:* Pakányi Ferenc, Pál Jakab, Auguszt E. József, dr. Papp Vilmos, Beliczey Géza. (Póttagok: dr. Németh Béla, Fernengel Sámuel, Samu István, dr. Fábry György, dr. Badics József.)

II. kerület: 1. sz. bizottság: Dr. Divényi Károly, Schillinger Sándor, Bisitzkovitz Ferenc, Zboray Gyula, dr. Éber Ernő. (Póttagok: Lackenbacker György, Jakab Dezső, Müller József, dr. Kruk Elemér, Guldenfinger József.)

III. kerület: 1. sz. bizottság: Dr. Vörösváry Miklós, Holtzbauer Róbert, Lopós Gyula, dr. Botzenhardt János, Borotvás Boldizsár. (Póttagok: Vitéz A. József, Fried Ármin, Schmiedkunz Lajos, dr. Hazai Béla, Weber József.)

IV. kerület. 1. sz. bizottság: Nagy Ferenc, Platschek Vilmos, Winkle Nándor, dr. Simonyi Simon, Gaylhoffer István. (Póttagok: Deutsch Mór, Petrik Béla, Kálmán Andor, dr. Fritz Zsigmond, Ambrus Cyril.

V. kerület. 1. sz. bizottság: Nagy Andor, Pürner Rezső, Eppinger Károly, Evva Ferenc, Bezuk István. (Póttagok: Koós Jenő, Hoffmann Benedek, Diera Ignác, dr. Horváth Sándor, Vály László.) *2. sz. bizottság:* ifj. Stern Sándor, Nemes Henrik, Zala Zsigmond, dr. Mayer Ernő, Krausz Kornél. (Póttagok: dr. Hegedüs József, Andódi Géza, Dávid Sándor, dr. Stankovics Viktor, Jets Gyula.)

VI. kerület. 1. sz. bizottság: Hoffmann Mihály, Árvai Henrik, Nits Márton, dr. Pető Ernő, Szávozd Richárd. (Póttagok: dr. Szakáll Antal, Simon Bálint, Gerő Márton, dr. Hámor Ármin, dr. Fellner Kálmán.) *2. sz. bizottság:* dr. Ambrus Gyula, Csillag Sándor, Fekete Jenő, dr. Pajor Ernő, Szigeti Pál. (Póttagok: dr. Várkonyi Kálmán, Pál Lajos, Ipach Ede, dr. Pollák Ede, dr. Polnik Zoltán.) *3. sz. bizottság:* Tarr Béla, id. Gindert István, Molnár Frigyes, dr. Csathó Bernát, Ludvig Alfréd. (Póttagok: Piazza Győző, Berkovits Dezső. Szabó Jenő, dr. Hegedüs I. József, Farkas Dezső.)

VII. kerület. 1. sz. bizottság: Lédermann Mór, Polónyi Henrik, Hartschöke János, dr. Schmiedl Dávid, Schöffer Pál. (Póttagok: Benzsay Károly, Ullmann Jákó, Hertmann Rezső, dr. Krausz Ferenc, Mérey Ernő.) *2. sz. bizottság:* Munkácsy Gyula, Hemann Ferenc, Lingel János, dr. Zimmermann Géza, Geiger Jenő. (Póttagok: B. Virágh Géza, Rácz József, Szidon Dezső, dr. Keresztes Béla, dr. Papp Gábor.) *3. sz. bizottság:* Perndl Flóris. Vass Kálmán, Kovács Hermann, dr. Boda Jenő, Halmos Károly. (Póttagok: dr. Gonda Béla, Nagy István, Fuchs Lipót, dr. Zoltán Sándor. Spánitz Mátyás.)

VIII. kerület. 1. sz. bizottság: Ilovszky János, Rabinovits Bernát. Hauswirth Ödön, dr. Lakatos Géza. Kokovay József. (Póttagok: Vitéz Aladár, Török János, Ragátsy Kálmán, dr. Hajdu Marcel, Tölzel Lajos.) *2. sz. bizottság:* Zimmermann Dezső, Hollósi Zsigmond, Weisz H. Ármin, dr. Pláner László, dr. Vantsó Gyula. (Póttagok: Csepreghy Horváth János. Bárány Ferenc. Jungfer József, dr. Korányi Dzseő, Sceuering István.)

IX. kerület. 1. sz. bizottság: Vass Béla, Jauernik Ferenc. Müller Pál, dr. Fromm Lajos, Szilasy Zoltán. (Póttagok: Kardos Jenő. Woittitz Gyula. Paska János, dr. Handel Béla, Ringelhahn Béla.) *2. sz. bizottság:* Darvas Gyula. Michelbach Ádám. Dömötör Sándor, dr. Neuwelt S. Sándor, Szabó Lajos. (Póttagok: Révész Mihály, Volentik János, Humayer József, dr. Pethe György. Horváth Géza.

X. kerület. 1. sz. bizottság: Farkas Zoltán, Minik György, Sajó János, dr. Battlay Ákos, dr. Rédly Gyula. (Póttagok: Dörfler Lajos, Keresztény Béla, Jauernik István, dr. Roth Sándor, Petrányi György.)

Építési engedélyek

A főváros magánépítési bizottsága 1929. évi március hó 26-án tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadásához járult hozzá:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Klein Hugó VI., Ó u. 41. em. ráép., terv. Román Ernő IV., Prohászka Ottokár u. 8.

2. Farsang Péter I., Horthy Miklós út 3503. hrsz. fsz. lakóház, terv. Benedek András I., Budaörsi út 80.

3. Beck Jenő II., Zárda u. 40. em. ráép. és toldalék, terv. Vágó Imre V., Kálmán u. 21.

4. Agrár Treuhand A. G. Glarus I., Attila u. 6794. hrsz. 4 em. ház, terv. Mohácsy László VI., Tüzér u. 2.

5. Dr. Farkas Antal és Samu V., Tátra u. 15. 5 em. ház, terv. Szőke Imre V., Pannonia u. 22.

6. Hierl Mátyás III., Solymár u. 4. fsz. toldalék, terv. Lasetzky Márton III., Föld u. 53.

7. Schmidlechner Józsa I., Lóránd út 9661. hrsz. toldalék, terv. Báthory és Klenovits II., Volkmann ucca 14.

8. Orbán Ferenc III., Ürömhegy 22015. hrsz. családi ház, terv. Hofbauer és Piazza VI., Izabella ucca 69.

9. Duna kekszgyár r. t. VII., Verseny u. 12. 2 em. gyári épület és toldalék, terv. Paulheim és Weninger VI., Garay u. 42.

10. Schweiger Sándor I., Kléh István u. 7782/1. hrsz. 3 em. ház, terv. Wachsler Rezső VII. Ilka u. 23.

11. Megyery Géza X., Mády u. 8415. hrsz. családi ház, terv. Pink Béla X., Román u. 12.

B) **Nagyobb éis kisebb átalakításokra:**

1. Kraszner Hugó I., Naphegy u. 36.
2. Lemle Fülöp VII., Bosnyák u. 18.
3. Kovács Oszkár IX., Telepi u. 14.
4. Morvay Károly X., Gergely u. 7986. hrsz.
5. Dr. Kulcsár István V., Deák Ferenc u. 12.
6. Krausz-Moskovits ipartelepek r. t. VIII., Kőris u. 18.
7. Első Magyar Gazdasági Gépgyár VI., Váci út 19.
8. Perl kenyérgyár VI., Hungária körút 18.

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis ucca 2. sz.

HANVAY VICTOR
Villany és rádió cikkek
Budapest, VI., Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—99

VAITS SÁNDOR
építőmester, építési-vállalkozó
Budapest, VIII., Baross ucca 77, Telefon: J. 425.-01

SZENTGÁLI ANTAL ÉS LANGEN KÁROLY
Központi iroda: VI., Berlini-tér 5. Telefon: L. 913-57.
okl. mérnökök, építési vállalkozók
Anyagtelep: V., Wahrmann-u. és Ujpesti rakpart sarkán. Telefon: J. 815—56.

FLIEGL BÉLA bádogos-mester
Telefon: J. 455-07 Budapest, VIII., Vas ucca 7. Telefon: J. 455-07
Készít épület-, díszmübádogos munkákat és higienikus fürdőkádakat. légszesz, víz, gőz, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését.

KOVÁCS OSZKÁR
Telefon: József 464-57
BÁDOGOS-MESTER. ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE-
BUDAPEST, IX., GYEP UCCA 56. SZÁM.

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI Wesselényi u. 30

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

Vasszerkezeti- és lakatosárugyár
Farkas és Társa R.-T.
Budapest, VI. ker., Lehel ucca 8. Telefon: L. 908-62

KUNZ JÓZSEF ÉS TÁRSA
királyi kiváltságos nagykereskedők
BUDAPEST
IV., Szervita tér 4. — Telefon: Aut 827-09
Vászon és asztalnemű
Szállodai és kórházi
fehérnemű

Kálmán építési vállalata.
I. Fürtös u 3/b. J. 456-03.

Kárász Géza okl. mérnök építőmester
Budapest, VII., Dohány ucca 16. Tel: J. 370-38.

Németh Vilmos
építési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

Központi fűtések
vizvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák
FRIED ZSIGMOND
müszaki iroda és gyár Budapest, VIII, Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

WETOL sebolaj
legyen minden mentőszekrényben.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyít.
M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72.455/1924 sz. körrend
M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062/XX. 1925. sz. rendelet.

Telefon: Automata 836—28.
MAYER LAJOS
tetőfedőmester, tetőzetek jókarbantartási vállalata
VI. ker., Ferenc József-rakpart 18. sz.

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
TELEFON: AUTOMATA 644—31.
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE

Rosner Ármin Telefon: J. 310-28
kőfaragó anyagok és kellékek szaküzlete
Budapest VIII, Fiumei-út 12/a

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javítását és jókarban tartását
Budapest, III., Pacsirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

BOGYÓ ISTVÁN TELEFON: JÓZS. 356-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF UCCA 9

GIPSZET ÁRUSITÓ RÉSZV. TÁRS.
BUDAPEST, V., ERZSÉBET-TÉR 15.
az Egeresi Gipsz- és Műtrágyagyár Részv. Társ. Aghires és Kramer J. Első Egeresi Gipsz- és Műtrágyagyár, Aghires képviselete
Telefon szám: 805—25.

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő-mesterek
Budapest. VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3 sz. TELEFON: A. 847-73
Fióküzlet: IX. ker. Tompa ucca 30 szám

FISCHER ANTAL szobrász
Budapest, VII., Cobor ucca 6. szám

IFJU CRISTOFOLI VINCE
padló és falburkoló vállalata
Telefon: Lipót 921—55.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 18—20.

Alexi és Uhlyarik müszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Falk Miksa ucca 26. Telefon: Aut. 209-93
Disco világítótestek
Schunk & Ebe gyártmányú szénkefék
Mindenféle villamossági cikkek eladása nagyban és kicsinyben — Elvállal mindennemű villamossági szerelést

HUTTERER ÉS KÓSA
épület- és díszmübádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Budapest, IV., Magyar ucca 42-44
Telefon: Automata 854-08

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

Fűtés Víz Gáz *Szentgyörgyi és Társa*
Telefon: József 8-97 *Budapest VIII, Baross-u. 88*

BAUER DÉNES UTÓDA
HOFMAN DÉNES okleveles mérnök
bádogos, gáz, vízvezeték, csatornázási központi fűtési vállalkozó
I. kerület, Szász Károly ucca 5. szám
Telefon: Automata 539—59

Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. **VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett.** Tel. J. 422-12.

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS
BUDAPEST, VII., ŐRNAGY UCCA 4. SZ.

ESEMÉNYEK

FŐVÁROSI HIRLAP

Az Egységes Községi Polgári Párt
hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:

fél évre . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . 24 pengő:

A FŐVÁROSI HIRLAP legközelebbi száma, minthogy jövő heti megjelenésünkben a húsvéti munkaszünet akadályul szolgál, április 10-én jelenik meg.

Tanácsi felterjesztés a népjóléti miniszterhez. A gyermekmenhelyek kötelékébe tartozó gyermekek tartásdíjai ügyében a népjóléti és munkaügyi miniszter legutóbb kiadott rendeletével akként intézkedett, hogy az egy éven felüli gyermekek *tartásra köteles hozzátartozóikhoz ki nem helyezhetők és elhelyezésük abban a községben sem lehetséges*, amelyben a tartásra kötelezett hozzátartozóik laknak, egyben a miniszter az eddigi havi gondozási díjakat is *leszállította*. A főváros tanácsa a mai igen nehéz gazdasági viszonyokra való tekintettel a rendelet felfüggesztését kérte.

Kinevezték a vízművek új vezérkarát. *Kajlinger* Mihály halála óta betöltetlen volt a vízművek vezérigazgatói állása, amelyre most *Paulovits* Viktort nevezték ki, aki öt esztendeje vezeti az üzemet a legnagyobb megelégedésre. Kiváló munkatársai, kikkel együttműködve hárította el a kánikulák fenyegető vízhiányát, szintén elnyerték érdemeik jutalmát: *Mihalkovics* Miklóst műszaki igazgatóvá, vezérigazgató helyettessé, *Haffner* Károlyt pedig igazgatóvá nevezte ki a tanács. A vízművek tisztviselői vasárnap szép ünnepség keretében üdvözölték az új vezérkart.

A főpolgármester titkárnőjének gyásza. Súlyos csapás érte *Ripka* Ferenc főpolgármester közszeretetben álló, lekötelező szívélyessége miatt külön is tisztelt és becsült titkárnőjét, *Erdős* Sándornét: *édesanyja 78 éves korában meghalt.* A jótékonyságáról és puritán életfelfogásáról ismert úrinő az utóbbi években nyájas szeretetreméltóságával leánya otthonát aranyozta be, így még nagyobb az a pótolhatatlan hiány, amelyet halála előidézett. Pénteken volt a temetése, amely iránt a legszélesebb részvét nyilvánult meg. A külföldön tartózkodó főpolgármester helyett veje, *Krivoss* Árpád dr. jelent meg a temetésen és helyezte el a főpolgármester koszorúját a ravatalon.

Áprilisban tiszti ügyészt választ a törvényhatóság. *Várady* Jenő tiszti főügyészhelyettessé történt megválasztásával, mint ismeretes, megüresedett az egyik tiszti ügyészi állás, amelyre *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester most hirdette meg a pályázatot. A pályázat határideje március 28-án délben jár le, de husvét előtt már nem hívják össze a kijelölőválasztmányt, hanem csak az ünnepek után kerül a sor a jelölésre. *A választás előreláthatóan az első áprilisi közgyűlésen lesz.* Mivel a megüresedett tiszti ügyészi állásra, előreláthatóan valamelyik alügyészt választják meg, ennélfogva *a főpolgármester egyidejüen nyomban pályázatot hirdetett egy alügyészi állásra is.*

Az új autóbuszok premierje a pesti uccán. Hétfő óta új, friss színnel gazdagodott a pesti ucca: *megjelentek a száz új autóbusz előhírnökei*, néhány elegáns kistípusú kocsi, 25 ülő, 9 állóhellyel. A következő hetekben fokozatosan újabb és újabb kocsik futnak ki az uccára, úgy, hogy a tervek szerint június közepéig mind a száz üzemben lesz. A bemutató kitűnően sikerült, természetesen a használat fogja megmutatni, hogy az alvázak és a motorok beváltják-e a hozzájuk fűzött reményeket. Már a bemutatón kiderült azonban, hogy *a karosszériák elsőrangúak:* pompás, ízléses a kivitelük, kényelmesek, elegánsak és megnyugtatón masszivak. Az új autóbusz karosszéria nemcsak magyar gyártmány, de minden íze magyar anyag, kivéve az úgynevezett ívbordás rendszerű, csapolásmentes, hajlított váz-szerkezet boszniai kőrisfáját, amely az egyetlen hajlítható masszív fa. A kitünő karosszériák a *Nay és Róna* cég hatalmas kőbányai telepén készültek, amelyet körülbelül két év előtt rendezett be a karosszéria-gyártásra külföldi tapasztalatainak felhasználásával *Róna* Sándor kereskedelmi tanácsos, vezérigazgató. Két kiváló, nagy szaktudású mérnök, *Róna* György és *Róna* István vezeti a több száz munkást foglalkoztató gyár műszaki üzemét, amely a karosszéria-gyártás terén oly nagy eredményeket ért el, hogy üzemük nemcsupán idehaza, hanem különösen a keleti export révén is megkülönböztett sikereket könyvelhet el. Az új autóbusz karosszériák a legteljesebb mértékben igazolják a *Nay és Róna* cég figyelemreméltó sikereit.

A Nyugdíjas Fővárosi Tisztviselők Egyesülete f. hó 24-én tartotta X. rendes évi közgyűlését *Krisztinkovich* Béla műszaki főtanácsos elnöklete alatt. Az egyesület 1928. évi működését *Schrott* Béla, az egyesület igazgató-titkára ismertette. *Almády* Géza m. kir. udvari tanácsos, *Ember* Jenő isk. igazgató, *Szilágyi* F. Lajos műszaki főtanácsos ügyv. elnök, *Bossányi-Havas* Rezső és mások felszólalásai után határozatilag kimondották, hogy az egyesület küzdelmét mindaddig folytatja, míg az 1923. évi XXXII. tc.-ben a nyugdíjasok ellátása tekintetében lefektetett elv keresztül nem vitetik, illetve míg a kategorizálás meg nem szünik.

Bohn Józsefet ünnepelte a Józsefváros polgársága. Névnapja alkalmából meleg ünneplésben részesítette a Józsefváros polgársága *Bohn* Józsefet, a kerület népszerű bizottsági tagját és első pótképviselőjét. A *Józsefvárosi Egységes Polgári Párt Iparosok és Kereskedők Körében* rendezett több száz terítékű társasvacsorán elsőnek dr. *Molnár* Béla társelnök köszöntötte föl *Bohn* Józsefet, aki a polgárság érdekeinek önzetlen szolgálatával elvitathatatlan érdemeket szerzett. Ezután a fővárosi egységespárt központja nevében *Ereky* Károly köszöntötte föl *Bohn* Józsefet, akinek vezetése alatt a körben tömörült választók szinte családias szeretetben élnek és ezzel példát mutatnak, miként kell az erők összefogásával, az egymásra utaltság átérzésével a közügyeket előbbrevinni. *Usetty* Béla országgyűlési képviselő az ünnepeltben fáradhatatlan harcostársát üdvözölte. *Dósa* Ottó dr. a ferencvárosi polgárság, *Korponai* Ignác a Józsefvárosi Dalárda nevében köszöntötte *Bohn* Józsefet, aki meghatottan mondott köszönetet az üdvözlésekért és fogadalmat tett, hogy a jövőben még nagyobb odaadással és lelkesedéssel fogja polgártársainak ügyét szolgálni. *Gyurkovics* Marika pompás szavalatával és a Dalárda énekével véget ért a szép ünnepség.

Rendbehozzák a városháza Károly körúti szárnyának folyosóit. Egyre többet beszélnek és írnak az új városháza terveiről, vagy legalább is részben való átépítéséről, amelynek elsősorban a Károly körúti szárny esnék áldozatul. Különösen sokat panaszkodnak a tisztviselők és a felek a Károly körúti szárny *folyosóira*, ahol valósággal kínlódás a járáskelés. A régi, korhadt hajópadlón *bokáig érő lyukak vannak* és a rossz padozatot *sem kellőkép takarítani, sem portalanítani nem lehet.* A tanács a gondnoki hivatal előterjesztésére most rendbehozatja a folyosókat olymódon, hogy új burkolatot készíttet olyan anyagból, amely a higiénikus követelményeknek megfelel. A munkálatokat nyilvános *versenytárgyalás útján készítteti el a tanács.*

Villamos-meghosszabbítást kérnek a farkasréti temetőhöz. A farkasréti temetőt a Hóvirág út mentén megnagyobbították. Hatalmas területet kapcsoltak a temetőhöz, ezeknek az új parcelláknak a megközelítése azonban igen fáradságos, mert a villamosvasút végállomását nem vitték tovább az új parcellák felé. Aki teheti, az természetesen autón megy a temetőbe, de a nagy tömeg villamoson közlekedik és hosszú villamosútját gyalogúttal kénytelen megtoldani. Többszáz budai polgár most kérvénnyel fordult a főváros tanácsához és *a villamosvasútnak az új temetőrészekig leendő meghosszabbítását kéri.* Azt javasolják közérdekű kérelmükben, hogy a farkasréti temetőhöz vezető villamoshálózatot a Hóvirág úttal parallel haladó Torbágyi úton 710 méterrel hosszabbítsák meg, mert így a megnagyobbított temető hátsó része csak 90 méterre volna a villamos végállomástól.

Táncestély. Budapest Székesfőváros Vízművei-nek Sport- és Önképző-Egyesülete április hó 6-án este 9 órakor a Budai Vigadó összes termeiben, saját kultúrintézményei alapja javára rendezendő hangversennyel egybekötött táncestélyt rendez. Belépődíj: személyjegy 2 pengő, családjegy (2 hölgy 1 úr) 5 pengő, táncosjegy 1 pengő. Jegyek kaphatók a meghívó felmutatása mellett: IV., Reáltanoda ucca 1/3., I. emelet, a Vízművek igazgatóságánál.

A fővárosi altisztek közgyűlése. A Fővárosi Altisztek Közművelődési- és Nyugdíjpótló Egyesülete vasárnap délután tartotta rendes közgyűlését *Viasz* Gyula elnök vezetésével. A szokásos évi jelentések ismertetése és a felmentvények magadása után a közgyűlés az altisztek lakáspénzének kérdését tárgyalta, meglehetősen elkeseredett hangulatban és a kormánynak a rendezést elutasító leiratával foglalkozott. A közgyűlés elhatározta, hogy a lakbérrendezési mozgalmat folytatja.

Megelent a Segítőalap körlevele. *Dulácska* Jenő dr., a székesfővárosi alkalmazottak segítőalapjának igazgatója a napokban küldte szét első körlevelét a tagok és az orvosok részére. A nagyalakú, nyomtatott körlevél tájékozásul szolgál a tagoknak, hogy a segítőalapot mikor és hogyan vehetik igénybe és utasításokat tartalmaz az orvosok szolgálattételére vonatkozólag. A körlevél ezentúl állandóan kéthetenkint meg fog jelenni.

Egyetemi hallgatók idegennyelvű fordítóirodája. Közgazdasági egyetemi hallgatók angol, francia és német fordítást, különösen kereskedelmi levelek fordítását (darabonként is) mérsékelt díjazás mellet vállalják. Cím: Közgazdaságtudományi Kar, IV., Szerb ucca 23. I. 19.

Mester ucca és Perzsa vásár. Nagy örömet szerzett husvétra minden gramofonkedvelőnek az *„Eternola”*, az úttörő magyar beszélőgépgyár, midőn forgalomba hozta ezt a két pompás számot az új, olcsó, hoszanjátszó *Eternola Edison Bell*-hanglemezen. A *Mester* ucca *Sebő* Miklós kacagtató előadásában a legjobb és legvidámabb magyar hanglemez; a *Perzsa vásár*-t aligha kell bemutatnunk, úgyis ismeri mindenki. Az *Eternola* üzlete IV., Kossuth Lajos ucca 15. szám alatt van.

Sokan panaszkodtak az osztálysorsjáték főhúzásainak második hetében, hogy nem kaptak *pótsorsjegyet*, mert a főárúsítók az összes sorsjegyeket eladták. Miután az *új sorsjátékra* — mely lényegesen megjavíttatott — a kereslet még nagyobb, ajánlatos, hogy mindenki most az I. osztály húzása előtt vegye vagy rendelje meg sorsjegyét, mert később előreláthatólag ismét nem lesz sorsjegy kapható.

Legmodernebb gyógyintézet
sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatorium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P.
Idegbetegek, üdülők gyógyhelye
vizgyógyintézet nap- és légfürdő

Margalit Andor és Ödön
mérnök-építőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 386—43 és József 429—24

Vladár Pál
ács- és építőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

CSILLAGHY ÉS TÁRSA
MŰSZAKI KERESKEDELMI TÁRSASÁG
MŰSZAKI ANYAGOK, OLAJOK, GÉPEK
Telefon J. 441.44
Budapest, VIII., Kisfaludi u. 7

TELEFON: A. 251—43
STEFKOVICS SÁNDOR
KŐMÜVES MESTER
BUDAPEST, VI., IZABELLA UCCA 44-b

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Vig ucca 24. — Telefon: József 385—52.

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

Magyar Lovaregylet

A Magyar Lovaregylet március 31, április 1, 6, 7, 13, 14, 20, 21, 27, 28-án versenyt tart. Versenyek kezdete d. u. 3.30 óra. Helyárak: I. hely uraknak 6 P., hölgyeknek 4 P., II. hely 2.50 pengő, III. hely 80 fillér. Páholyülés 8 P. Ring 10. P. Totalizatőr minden helyen. Közlekedés: villamoson I. II. helyhez 29, 36 sz. III. helyhez 24, 38. sz. kocsikkal, H. É. vasuton I., II., III. helyhez. Autobuszjárat „A” kocsikkal Apponyi térről, „O” kocsikkal Oktogon térről. Oda 2—3.15 óra, vissza 5.45—6.30 óra, között, menetenként 1 pengő.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Csak BRÁZAY pipereszappant használjon!

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa a fővárosi altisztek és hivatásos tűzoltólegénységnek nyári ruhával való ellátása céljából szükséges szabómunkákra nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

A szállítási és vállalati feltételek értelmében szabályszerűen kiállított 1.60 pengős állami és 1.60 pengős városi bélyeggel ellátott, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett, magyar nyelven szerkesztett ajánlatokat 1929. évi április hó 8-án (hétfőn) délelőtt 11 óráig a székesfőváros tanácsának városgazdasági ügyosztályában (Központi városháza, II. emelet 237. ajtószám) közvetlenül vagy posta útján kell beadni.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) ajánlattevők ajánlataikat postán nem küldhetik be.

A versenytárgyalás 1929. évi április hó 8-án (hétfőn) délelőtt 11 órakor a tanács városgazdasági ügyosztályában (Központi városháza, II. em. 237.) fog megtartatni és azon az ajánlattevők vagy igazolt megbízottaik jelen lehetnek. Elkésve érkezett vagy az előírt kellékeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A szállítási és szerződési feltételek, valamint az ajánlati mintalapok példányai a főváros gazdasági hivatalában (VIII., Fiumei út 19/a) köznaponként délelőtt 8—11 órák között díjmentesen megszerezhetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végérvényes döntésig kötelezettségben maradnak.

A székesfőváros tanácsa fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást az ajánlattevők között tetszése szerint megoszthassa vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Budapest, 1929 március hó 18-án.

A székesfőváros tanácsa

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest,

Központi fűtés, vízvezeték, csatornázás, légszesz, hűtő és szellőztető berendezések
Erdélyi Gábor és Társa, Budapest VII, Amerikai-út 2b.
Alapítási év: 1910. Telefon: József 334-37.

Gőz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

BUCHTA KÁROLY
közp. fűtés és vízvezetékberendező mester. — Telefon: Krisztina 505—01. sz.
Bpest, II., Retek u. 37.

Zalahalápi bazaltkőbánya
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. KER. TISZA ISTVÁN UCCA 2. SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 820—51

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

„TUDOR"
ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: L. 923-08 **Budapest, V., Váci-út 137-139** Telefon: L. 923-08
Gyárt: „Tudor" és „Varta" rendszerű accumulatorokat

Aszfalt-útépítő,
szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 449-21.

Hochhauser
Ferenc építési vállalkozó Budapest
IX., Soroksári út 38. Tel.: J. 459-81

Magyar Építő Részvénytársulat
Budapest, VI. kerület, Teréz körút 34. szám
Alapíttatott: 1889. Telefon: Automata 272—64. szám
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás, csatornázás. Kotrások dunai műtárgyakkal, csatornakotrókkal és excavátorokkal. Dunai homoktermelés és kavicsoladás és szállítás. Vízi szállítások és darukkal való kirakodások. Alapozások mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezeték. Hajó- és kotrójavítótelep, valamint téli kikötő Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. — Telefon: J. 314-16.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, Nyergesujfalu

Transformátorok
Szénkefék Mótorok
Farkasvölgyi-féle Villamossági és Műszaki R.-T.
Budapest, VI., Podmaniczky ucca 35
Telefon: T. 147-75 és T. 277-39

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapítva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapítva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz. Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

OETL ANTAL
VASÖNTÖDE és GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
X. KER. ASZTALOS SÁNDOR UCCA 9.
TELEFON: JÓZSEF 6—61—52.

DOBOS ANDRÁS
Épület- és redőny lakatos vállalata
Budapest, IX. ker. Lónyai-utca 58.
Telefon: Automata 874—38.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

Hirmann Ferenc
fémöntöde és rézárugyár
Budapest, VII., Csányi ucca 7—9 sz.
Gyártmányai: Permetezők és ezek összes alkatrészei, rézsúlyok, háztartási mozsarak, gyertyatartók, habüstök, stb. továbbá „PAX" szab. kézi tűzoltókészülék stb. Telefon: J 450-49

Budapest Székesfőváros
Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

Telefon: J. 448—08.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körút 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépítési munkálatokat

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Gépmunka, gépszerelés, alkatrészgyártás, edzés, kovácsolás, autógén hegesztés, autójavítás.
HORVÁTH ÉS TÁRSA
Autómechanikai és Gépipari Vállalat
Budapest, VIII, Práter u. 64. Tel. J. 311-13

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—48. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—68. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Öv ucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-36.

Nyilvános órákat gyárt
ELSŐ MAGYAR VILLAMOS ÓRAGYÁR
Alapíttatott: 1877. KULICSKA ANTAL Budapest, II., Iskola-utca 6. Telefon. Aut. 507—09

Kaucz István
épület, bútor és belsőberendező asztalos
Budapest, I., Győri-út 1.

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
slavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és díszes kivitelben, aszfaltparkét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfűrész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut. 212—44.

LAMMEL FERENC
BÁDOGOS, VIZVEZETÉK ÉS KÖZPONTI FŰTÉS
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF U. 17.
TELEFON SZÁM: JÓZSEF 441—51.

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975—62

LENDVAI FERENC
SZOBADISZITŐ, FESTŐ ÉS MÁZOLÓMESTER
BUDAPEST, NEFELEJTS-U. 50

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, lazap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON; JÓZSEF 401-76.

HOLLÓS FERENC
okl. mérnök, út és mélyépítő vállalkozó
Budapest, V., Ügynök ucca 22/b.
Telefon: L. 960—34

Holman Pál építőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. * Telefon: József 308—15

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 április 10. — 15. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 24 pengő
Félévre . . . . . 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Az ipari generál-szaft

ellen végre valahára tényleg kellene valamit cselekedni, mert ez a szörnyű gyilkos, de sűrű folyadék áradással fenyegeti már egész gazdasági életünket. A rossz vendéglők, a tömeg-étkezők találmánya bevonult az iparba is és a gazdasági életben épen olyan pusztítást végez, mint az emberi gyomorban. Nem csoda, ha a szakipar, amely a becsület és az egészség aranykoszorúját érdemelte ki a magyar közéletben, életét és egzisztenciáját félti az ipari generál-szafttól, amelyet miként a gulyáson, pörköltön, felsálon és vesepecsenyén, épen úgy ott találunk, ha asztalosmunkáról, ácsolásról, hőszigetelésről, vagy mázolásról van szó.

És nem is tudjuk, szomorúnak, vagy botrányosnak mondjuk-e, hogy az ipari generál-szaft, vele egyetemben, vagy vele párhuzamosan pedig az *álmagyar vállalkozások* legelsősorban a *közszállításoknál, a közmunkáknál érvényesülnek, a szakipar pedig ezeken a helyeken a legmostohább gyermek.* Vajjon a magánosok jobban átérzik-e hazafias kötelességüket, több tekintettel vannak-e a szakipar becsületes és egészséges törekvéseire, mint azok az urak, akik a köz nevében döntenek a vállalatba-adások fölött? Nem emeljük azt a súlyos vádat, annál kevésbé, mert a magánosokat, akik az ugynevezett *generál-vállalkozók* helyett a szakiparosokat istápolják, akik bojkottálják *az ál-magyar cégeket,* nemcsak tisztességesen, de okosan is cselekszenek.

Vagy ki ne érezné azt a minden egészséges és a magyar gazdasági megszilárdulást elősegítő törekvést kijátszani akaró ravaszkodást, amellyel a városházán minden vállalatbaadás alkalmával találkozhatunk. Állandóan ott van a siker reményével pályázók között egy sült osztrák cégnek budapesti telepe, amely nyilván látható célzatossággal magyar név alatt cégjegyeztette magát. *Budapest székesfővárosnak azonban kell annyira nyitott szemének lennie, hogy a magyar cégér alatt megismerje az osztrák dugárut,* mert különben abba a bűnbe téved, hogy — bár talán öntudatlanul, de *súlyosan rontja Magyarország amúgyis sokat szenvedő külkereskedelmi mérlegét.*

Akármilyen súlyos eset is azonban ez, mégis a dolog természeténél fogva csak spóradikus jelenség. A magyar szakipar legfájdalmasabb és legjogosabb kitörései a generálvállalkozók kibírhatatlan versenye ellen szólnak. Itt azután azt kell mondanunk, hogy akit — legyen az magánember, vagy közhatóság — ezeknek a generálvállalkozóknak zajos és szemfényvesztő felvonulása elkápráztat, az *önmagának, vagy a reábízott köznek az ellensége.* Vajjon, hogy lehet bízni a véges emberi elme ismeretével olyan vállalkozóban, aki azt állítja magáról, hogy mindenhez ért és hogy lehet komoly tárgyalásba bocsátkozni olyan vállalkozókkal, akik *mindenre vállalkoznak?* Hogy lehet ép észszel, egészséges gyomorral és tiszta erkölcsökkel lovat adni azok alá, akik az ipari generál-szaftot gyártják és kigúnyolják a szakértelmet, halálra ítélték a küzködő, de becsületes, maradandót alkotó magyar szakipart?

Pedig a városházán sem ritka jelenség a generálvállalkozók görögtüzes felvonulása. A magyar iparvédelem kegyetlen megcsúfolása minden egyes eset, mikor ezek a generál-szaftos vállalkozók itt, vagy amott érvényesüléshez, illetve a becsületes magyar szakipar lebírásának lehetőségéhez jutnak. Elriasztó példákkal kell igazolni ezeket az amúgy is kétségtelenül helytálló állításainkat. *Egy részvénytársaság például, amely a cégjegyzésben „beton-, híd- és mélyépítővállalat" címen szerepel, a Máriássy uccai marhavásártéri borjúvásárcsarnok építési munkáira kiírt versenytárgyaláson külön-külön pályázott: a föld-, a kőműves- és vasbetonmunkákra, továbbá a vasszerkezeti- és vasmunkákra, az ácsmunkákra, a parafa-hőszigetelési munkákra, a bádogosmunkákra, a műpalafedésre, az asztalos-, lakatos- és mázolómunkákra, a szobafestésre, az üvegesmunkákra* és még más komoly szakismeretet kívánó szakmunkákra. Ugyanígy járt el ugyanez a cég a Madarász-uccai csecsemőkórház építésének versenytárgyalásainál is.

Meg kell azonban mondani azt is, hogy ezek nem szórványos esetek, mert az utóbbi időben a főváros versenytárgyalásaira is mind többen jelentkeznek a generálvállalkozók és fékezhetetlen étvágyukról tesznek tanuságot minden esetben. Vajjon kinek lenne elsősorban kötelessége frontot vonni a szakipar védelmében és a vállalkozói bélpoklosság ellen, mint éppen a fővárosnak? A fővárosnak módjában áll konyháját megtisztitani az ipari generál-szafttól és megvonni az éltető levegőt azoktól, akik polyp-karjaikkal meg akarják fojtani a minden tiszteletet és minden támogatást megérdemlő magyar szakipart.

RIPKA FERENC FŐPOLGÁRMESTER nyilatkozik a Fővárosi Hirlapnak az olaszországi idegenforgalomról, Róma közélelmezéséről és egyéb tapasztalatairól

Ripka Ferenc főpolgármester husvéti vakációját Olaszországban, részben Rómában töltötte. A főpolgármester szombaton délelőtt érkezett vissza Budapestre és egyenesen hivatalába hajtatott, ahol azonnal átvette az ügyek intézését. Hétfőn a közigazgatási bizottság ülésén elnökölt a főpolgármester, majd fogadta a *Fővárosi Hirlap* munkatársát, aki előtt részletesen nyilatkozott római tapasztalatairól. A főpolgármester Rómában minden községi intézményt alaposan szemügyre vett. Tanulmányozta mindazokat a községpolitikai problémákat, amelyek idehaza is foglalkoztatják. Nyilatkozatában, amelyet a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt tett, élénk színekben elevenedik meg Róma lüktető élete.

Ripka Ferenc dr. főpolgármester

római tapasztalatainak ismertetését az idegenforgalom méreteinek rajzával kezdi:

— Éppen abban az időben jártam Rómában, amikor az idegenek *legnagyobb számban lepik el az Örök Várost.*

Róma húsvétkor világcentruma az idegenforgalomnak,

mert hiszen a világ minden tájáról olyan nagy számmal sereglenek oda az idegenek, hogy minden szálloda teljesen el van foglalva. Legalább egy héttel előre kell lakást biztosítani, ha nem akarja magát kitenni az ember annak, hogy hajléktalan maradjon. Ebben az esztendőben is óriási tömegben vonultak fel az idegenek. Ilyenkor az ember igazi fogalmat kap arról, hogy mit jelent egy városra és ezzel egyetemben egy egész országra nézve a jól megszervezett idegenforgalmi propaganda. A város uccái, üzletei, közlekedési eszközei, szállodái, vendéglői zsúfolva vannak mindenfajta emberrel, akik költik a pénzüket: *vásárolnak, fogyasztanak, szórakoznak.* Ebben a nagy városban, amely be van rendezkedve a legszélesebb méretű idegenforgalomra is, — ilyen körülmények között megtörténhetik, hogy *nem tud az ember taxihoz jutni, pedig Rómában a taxik száma megközelíti a négyezret.* Az idegent, aki a városi életet figyeli, elsősorban a forgalom nagysága érdekli. A villamosvasutakon, a taxikon és a lófogatú közlekedési eszközökön bonyolódik le Róma forgalma, amely szédületes arányú. Mindenkinek feltűnik az a merészség, amellyel ezek a járművek végigságuldják az uccákat, de

föltünik a közönség nagy fegyelmezettsége is,

amellyel a járművek között az ucca egyik oldaláról áthalad az ucca másik oldalára. Azt a benyomást nyertem, hogy Rómában nem a publikum kerüli ki a kocsikat, hanem a kocsik kerülik ki a járókelőket az úttesten. A római közlekedési rendőrség rendkívül éber figyelemmel őrködik az ucca rendjén. Magam láttam, hogy egy törődött öreg asszonyt a rendőr vitt át az egyik oldalról a másikra, nehogy baja essék a nagy forgalomban.

— *Az uccák tisztasága tekintetében bátran kiállhatjuk a versenyt Rómával.*

Nálunk azonban hiányzik a római uccák dísze, a szökőkutak nagy tömege.

Ezek a szökőkutak állandó működésben vannak és ez is igazolja, hogy *a város vízellátása bőséges,* hiszen a szökőkutak rengeteg vizet fogyasztanak.

A villamosvasuti közlekedés rendje

elüt a miénktől, amennyiben a kocsikban nincs eltiltva az állóhely, de úgy látszik, hogy a villamosra való felszállás és leszállás szigorú szabályozása által a forgalom lebonyolítása könnyebbé válik. A római villamoskocsikon ugyanis felszállni csak a hátulsó lépcsőn lehet, a kiszállás csak az első lépcsőn történhetik. Ez a rendszer lehetővé teszi, a túlzsúfoltság ellenére is a közlekedés tempójának a gyorsítását. *A tarifa megközelíti a mienket.* Ötven centesimo az átlagos viteldíj — ez 16 fillérnek felel meg, — amelylyel félórás utat tehet az ember a város területén.

Az uccák megvilágítása a belterületen rendkívül pazar,

amihez nagymértékben járulnak hozzá a nagyszerűen kivilágított üzletek és azok kirakatai. Az üzletek zárórája nincs annyira korlátozva mint nálunk. Rómában még este nyolc órakor is találunk nyitva üzleteket, amelyek telve vannak vásárlókkal.

A főpolgármester ezután személyes tárgyalásairól is beszámolt a *Fővárosi Hirlap* munkatársának. A következőket mondotta:

— Meglátogattam Róma város kormányzóját, *Boncompagnie* Lajos herceget, aki teljhatalommal intézi Róma város igazgatását. Beszélgetésünk során Róma kormányzója elmondotta, hogy van ugyan egy véleményező testülete, amely igen értékes szolgálatokat tesz neki, ő azonban *intézkedéseiben teljesen önállóan, saját felelősségére jár el. Rómának tulajdonképpen ezidőszerint nincsen autonómiája.*

— Élénken érdeklődtem

Róma élelmezési problémái

iránt, már csak azért is, mert többször hallottam beszélni a római hatóságok ármegállapító tevékenységéről. Róma kormányzója, aki nagyon szívesen és nagy örömmel fogadott, készségesen nyujtott módot arra, hogy a lakosság élelmezésére szolgáló intézményeket megtekinthessem. Az élelmezési ügyosztály vezetőjével, *Gabrielle* gróffal végigjártam a kerületi piacokat. *Gabrielle* gróf megmutatta a nagy központi élelmiszervásárt. A kerületi piacok formás tereken vannak elhelyezve; a vásárlás a reggeli órákban történik, de a vásárnak délig le kell bonyolódnia. Egy órakor már sehol sincs nyoma, hogy ott délelőtt piac volt. *A kerületi piacokon elhelyezett élelmisze-*

reket és árucikkeket az árusok a nagy központi élelmiszervásáron kötelesek beszerezni. Rómában nem házalnak az élelmiszerekkel, mert

a termelők kötelesek az összes élelmiszereket a központi csarnokba szállítani és innen bonyolítják le hatósági felügyelet alatt a város élelmezését.

A nagy központi csarnokban bizományosok veszik át az árut a termelőktől és ezek adják tovább a piaci árusoknak. Ezek a bizományosok saját számlájukra semmiféle üzletet nem bonyolíthatnak le és a piaci árusok mindenike mindenfajta élelmicikkről jegyzéket kap. *Ezen a jegyzéken fel van tüntetve az az ár, amelyen az áruját vásárolta és az igazolvány alsó lapjára azt az árat írják reá, melyen az árut eladnia szabad.* Ettől az ártól eltérésnek helye nincs és

ha valaki visszaélést követ el, azonnal megvonják tőle az árusítási engedélyt.

A római élelmiszerárak a mi árainkhoz viszonyítva egyáltalán nem olcsóbbak. Meglepett engem, hogy a hús és a tejfogyasztás Rómában, amelynek 850.000 lakosa van, ami lényegesen kisebb mint a mienk, a tejellátás naponta 75.000 liter. Három százalék zsírtartalom a normális kvalitása a tejnek. Egy liter tejet nyolcvan centért adnak, a hatóság által forgalomba hozott kondenzált tejnek az ára 1 lira 50 cent. A tejellátás tekintetében a város négy kerületre van osztva. Ebben a négy kerületben kis tolókocsikon hordják szét a tejet és a kocsitoló trombitával jelzi érkezését. A kocsitoló a kocsiján lévő több száz liter tejet kiméri a jelentkezőknek. Literenként 14 centet kap ez a tejkihordó a városi tejcsarnoktól. Ez a fizetése. A közönség már tudja, hogy a tejesember mikor érkezik és már a ház előtt várják a kocsit. A hatóság nincsen megelégedve a tejellátás mai formájával és ezért — mint *Gabrielle* gróf velem közölte —

olyan megoldásra gondolnak, amely monopolizálja Róma tejellátását.

A közönség húsfogyasztása is sokkal kisebb, mint nálunk. Rómában a főtáplálkozás a főzelék és ez meglátszik a piacokon is, amelyek tele vannak friss főzelékkel és gyümölcsfélékkel.

Ripka főpolgármester római tapasztalatairól ezeket volt szíves munkatársunknak elmondani. Élményei alapján különben azt a megállapítást szűrte le, hogy Budapest igazgatása és élelmezése, uccai rendje és köztisztasági állapota tekintetében egy lépéssel sem vagyunk Róma mögött.

A főpolgármester ezután munkatársunknak megmutatta azokat a magával hozott nyomtatványokat, amelyek az élelmiszerkereskedésekben, mészárszékekben és a piacokon nyilvánosan kifüggesztve, az élelmiszerárakat egységesen mutatják. E nyomtatványok egyike

elrendeli

a március 16-tól 29-ig megállapított hatósági húsárak szigorú betartását. Az ármegállapító plakátot 1929 márc. 15-én, (A Fasció VII. évében) *Boncompagni* Ludovisi kormányzó és *Montuori* vezértitkár bocsátották ki. Külön érdekessége ennek az árjegyzéknek a hozzáfűzött „*Figyelmeztetés*" amely így hangzik: „A jelen rendelet minden hússzékben a közönség részére mindenkori szemlére teendő ki. A közönség felszólalásait a „Servizio Autonomo di Annona"-hoz intézheti. A rendelet ellen vétők a törvény szigorával büntettetnek."

A rendelet részletesen megszabja a friss marhahús-, friss borjuhús- és friss fiatal borjuhús-fajták árát. A rendelet még azt is kimondja, hogy a csont nem haladhatja meg a súly 25 százalékát.

ÖNÁLLÓ ÜZEMMÉ SZERVEZIK ÁT a székesfőváros vízműveit

A törvényhatóság életében nem egyszer hangzott el az utóbbi időben az a kívánság, hogy a *Székesfővárosi Vízművekből önálló vagyonkezelésű üzem legyen.* Az átszervezés szükségességét *megállapította az üzemszervező bizottság is.*

Az átszervezéssel nemcsak az üzemi tennivalók kifejtésének megkönnyítése a cél, hanem

az önálló vagyonkezelést a helyes gazdálkodás és a helyes pénzügyi politika gyakorlati szempontjai is mindinkább szükségessé tették.

A mai rendszer mellett ugyanis

az üzemi vagyon egyre csökken,

a csökkenő érték megfelelő pótlást nem kap, aminek következtében az üzemi berendezés teljesítő képessége, az üzembiztonság, a gazdaságosság mértéke is egyre romlik.

A vízművek *üzemesítésére vonatkozó előterjesztés elkészült* és rövidesen a szakbizottságok elé kerül. Az üzemesítés előnyei és lebonyolításának módja iránt

Borvendég Ferenc tanácsnoknál,

a világítási és vízvezetéki ügyosztály vezetőjénél érdeklődtünk, aki a következőkben tájékoztatta a *Fővárosi Hirlap* munkatársát:

— Szinte köztudomású, hogy a *Vízművek* gépészeti berendezései az idők folyamán, a több évtizedes használat következtében, mennyire leromlottak s gazdaságosság tekintetében mennyire elmaradtak a technika újabb fejlődésének lehetőségei mögött.

— A mai rendszer mellett, az újítási alap hiánya miatt vált szükségessé, hogy

a halaszthatatlan rekonstrukciós munkák költségeit kölcsön útján biztosítsuk,

amely amortizációs és kamatterheket is csak úgy vállalhatta az üzem, hogy *a modernebb berendezéssel az üzemi költség jelentékeny redukciójára lehet számítani.*

— A vízművek üzemi önállóságának fokozatos kiépítése felé egyébként *már korábban megtörténtek az első lépések.* Ilyen volt az az intézkedés, midőn a tanács 1923 jan. 1-től a vízdíjak behajtását a tanács kivonta a kerületi előljáróságok hatásköréből és a Vízművekre bízta. Egyidejüen a Vízműveknél külön számvevőséget és pénztárt létesített.

— A második lépés volt az üzemesítés felé az, hogy 1926-ban a Vízművek az addigi kamerális könyvelésről *áttértek a kettős könyvvitelre,* ami által a gazdálkodás képe tisztább és áttekinthetőbb lett.

— A tanács az önállósítás előkészítésére már korábban elrendelte az üzemi vagyon felbecslését és egy tájékoztató mérleg elkészítését.

— A megtartott *vagyonbecslés közelebbi adatai a következők: a dunabalparti* vízművek becsértéke 14,046.650 P, amelyből 5,388.809 P a csőhálózatra esik;

a dunajobbparti vízművek becsértéke 4,467.327 P, ebből 2,377.867 P a csőhálózat értéke;

a raktári készletek, műhelyek, vízmérők, autók, irodák stb. értéke 2,002.590 P, vagyis *az összes vagyonérték 20,545.346 pengő.*

— A gépészeti berendezés folyamatban levő megújítása 11,365.000 pengőbe kerül. Ha ezt az összeget hozzáadjuk a vízművek 20,545.346 pengőre becsült értékéhez, a jelentkező 31,910.346 pengő vagyonérték mutatja, hogy az idők folyamán beruházott 59,039.490 pengő vagyon *értékcsökkenésének megállapítása reális alapon történt,* annál is inkább, mert a vízmű 1873-tól, bezárólag 1927-ig 106,089.986 pengő felesleget hozott, amely

teljesen fedezi az üzembe fektetett tőke törlesztését, kamatát, még az újítási alap terhét is, sőt ezenfelül 13,055.082 tiszta jövedelem is mutatkozik.

— Az önálló vízmű mérlege tehát kedvezően festene, bár a részletes mérleg *csak naptárilag adott időpontban állapítható meg.*

A székesfővárosi vízmű igazgatására vonatkozó

szabályrendelet nemsokára elkészül,

amelyet a Gáz- és Elektromos művek üzemi szabályrendeletei mintájára alkotnak meg, úgy hogy

az önkormányzat akarata az üzem irányításában a legteljesebb mértékben érvényesüljön.

A tanács elgondolása szerint külön vízvezetéki bizottság nem lesz, hanem a világítási üzemi bizottság hatáskörét terjesztik ki s a bizottság megjelölése a jövőben „vízvezetéki és világítási üzemi bizottság" lesz.

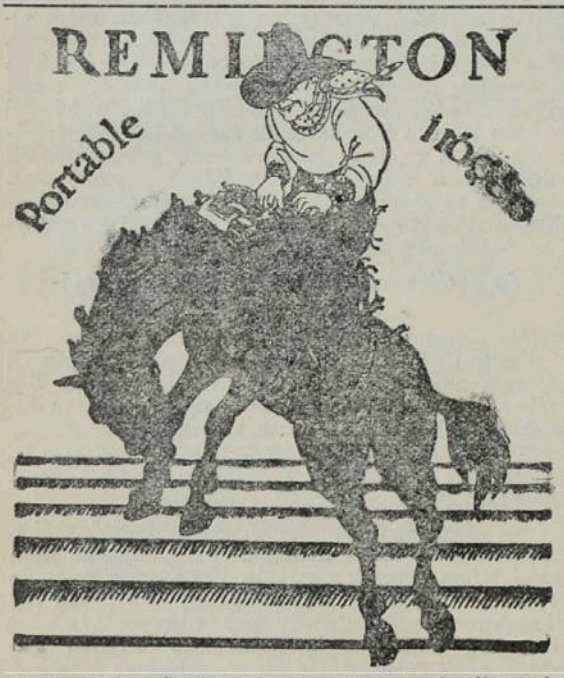

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.
18 havi részletfizetésre is kapható.
Felhívásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken
Remington Irógép Rt.
Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.
Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

DR. SZÉKELY HUGÓ
OKL. MÉRNÖK VASBETON TERVEZŐ IRODÁJA
BUDAPEST, VII. ALSÓERDŐSOR U. 8
TELEFON: JÓZSEF 351—21.

SEFFER ANTAL
TELEFON: AUT. 891-31 AUT. 896-94
TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA
Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3. sz
Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 * Gyár: Pest-Saskalom

GRÜNHUT ÖDÖN
Saját készitményü hentes, bonc- és munkaruha készitő.
Budapest, VIII., József-körut 22—24.
TELEFON: JÓZSEF 460—69.

REKLÁM ÉS CÉGTÁBLA FESTŐ VÁLLALAT
Budapest.
VIII., Rökk Szilárd ucca 23
Telefon: József 585-28
Csernák Jenő

STEINER MARK
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs ándor ucca 27. (zabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 2-3-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

Betoncsövek, burkolatlapok nagy készlete
ANDREA RÉSZVÉNYTARSASÁG
Cementárugyár, beton- és mélyépítés
Budapest, V., Hold ucca 19. Telefon: Automata 98-47

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

BUCHWALD és TSA ezelőtt
Hochmann Lajos
Gyermekkocsik, vas- és rézbutorok, paplanok gyári lerakata
VII., Erzsébet körut 4. szám
Telefon: J 418-90 Telefon: J 418-90

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs és diszfák, gyümölcs és diszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-ut 39. sz.

TELEFON: JÓZSEF 335-74 323-95
ERDÉLY ÉS SZABÓ
laboratóriumi felszerelések, tanszerek és vegyi mérlegek gyára
Budapest, IX., Liliom ucca 46.

Hudetz János
okl. épitészmérnök, épitomester
tervező- és vállalkozó irodája
Alapittatott: 1876 — Telefon: József 351-54
Budapest, VII. Rottenbiller ucca 6/b.

FELD OLY
tisztít **szárazon** kosztümöket, öltönyöket, felöltőket, fest **minta szerint** mindenféle ruhaneműt.
Tisztviselőknek nagy kedvezmény! Telefonhivásra minden tételért elküldünk!
Gyár: VII., Thököly-út 33. Telefon: J. 394-41 és J. 446-72.

VASS NÉPJÓLÉTI MINISZTER
a zárszámadási feleslegekből ad megfelelő összeget az új központi kórház megépítésére

A népjóléti miniszter teljes hozzájárulása nyolc-tiz millió lesz s már az ezévi költségvetési fölöslegből is ad kétmillió pengőt

A főváros közegészségügyi ügyosztálya hatalmas kórházi programot dolgozott ki, amelynek pontos részleteit a *Fővárosi Hirlap* már hetekkel ezelőtt közölte. A főváros közegészségügyi állapotai és a fővárosi kórházakban szerzett tapasztalatok minden hónapban foglalkoztatják a közigazgatási bizottság tagjait, akik a főorvosi jelentéssel kapcsolatosan állandóan előadják észrevételeiket és állandóan a fővárosi kórházak fejlesztését követelik. Ezeket a tarthatatlan állapotokat egyébként *Ripka* Ferenc főpolgármester ismert kórház-vizsgálata is megállapította.

Több esztendős probléma már az új központi fővárosi gyűjtőkórház létesítése is, nemcsak azért, mert a Rókus-kórházat ki kell végre mai helyéről telepíteni, hanem azért is, mert a Rókus-kórház mai állapota tarthatatlan. De egyébként is Budapest közegészségügyi igényei egyre növekszenek, amit szintén tisztán lát és természetesnek tart minden tényező. A főváros hajlandó is minden áldozatot meghozni, de az is bizonyos, hogy az új, nagyszabású, modern központi kórház létesítésének és több kórház kibővítésének költségeit csak állami támogatással tudja fedezni a főváros. Az erre vonatkozó kérelemre azonban a főváros érdemleges választ még mindig nem kapott.

Némethy Béla tanácsnok,

a főváros közegészségügyi ügyosztályának a vezetője, akit ebben az ügyben megkérdeztünk, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A kérdés kedvező elintézésének sorsa a népjóléti miniszter úr kezében van. Mi a közgyűlés határozata értelmében előterjesztést tettünk a népjóléti miniszter úrnak, akitől állami támogatást kértünk. Úgy értesültünk, hogy

a népjóléti miniszter úr a legnagyobb szeretettel és jóindulattal kezeli az új Rókus felépítésének ügyét.

Mindennap várjuk válaszát.

Munkatársunk ezután magához

Vass József dr.

népjóléti miniszterhez fordult felvilágosításért, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az új Rókus felépítésének az ügyét részletesen és több ízben megtárgyaltam már *Ripka* Ferenc főpolgármester úrral. Én a magam részéről természetesen

minden tőlem telhető támogatást megadok

ennek az új, valóban szükséges intézménynek a létesítéséhez. Minthogy nagyobb összegű állami hozzájárulásról van szó, a fedezet előteremtésének a kérdését *nem lehet egyik napról a másikra eldönteni.* Az államháztartás erősen megduzzadt költségvetésének keretei között

rendkívül nehéz feladat ennek a fedezetnek az előteremtése.

Épen ezért előreláthatóan olyan mogoldást fogunk keresni, hogy

a zárszámadási feleslegekből nyújtunk majd megfelelő anyagi segítséget a fővárosnak,

hogy az új Rókust felépíthesse.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársának értesülése szerint az új Rókus építkezési munkálatainak a megkezdése nem ütközik már nehézségekbe. A kormány részéről *az elvi döntés már megtörtént,* amennyiben a kormány már hozzájárult ahhoz, hogy

a népjóléti miniszter az új Rókus felépítésének költségeihez nyolc-tiz millió pengőt adjon.

Ezt az összeget azonban csak *a bevételi feleslegekből* lehet kiutalványozni, és pedig három-négy részletre elosztva. Ez azt jelenti, hogy

az ezévi költségvetési feleslegből két millió pengőt ad az állam

az új Rókus felépítéséhez, vagyis *ugyanannyit, amennyit az új költségvetésben a főváros közgyülése is megszavazott erre a célra.* Jövőre további két-három millió lesz esedékes az állami feleslegekből. Ezt az összeget évenként megújítja az állam, előreláthatólag ugyanolyan nagyságban, mint amilyen összeget abban az évben a főváros is ad a kórházépítés céljaira. Ilyen körülmények között *három-négy év alatt épülhet fel majd a főváros új központi kórháza.*

Beszámol az Ásványvizüzem, a főváros legrentabilisebb üzeme

A napokban készült el a szépen fejlődő fővárosi *Ásványvizüzem* mult évi zárszámadása. Az eredmény azt mutatja, hogy ez az aránylag kis üzem *a főváros egyik legprosperálóbb intézménye.* Az üzem 1928-ban a víz értékesítéséből 888.175 pengőt vett be, 42.786 pengővel többet, mint 1927-ben. A mult évi

üzleti felesleg 28.935 pengő volt,

240 pengővel több a remélt előirányzatnál. A zárszámadást kísérő jelentés ígéri, hogy ez

az eredmény a jövőben még kedvezőbb lesz,

ha az üzem termelőképességét a nyári hónapokban *teljes mértékben kihasználhatják.* Az új hatalmas palackmosóberendezés és az új töltőgépek üzembe állításával a teljesítőképesség *jelentékenyen növekedni fog.*

A jelentés beszámol a *Hungária*-forrás nagyarányú látogatottságáról, ami kívánatossá tenné a *sétány mihamarabb való* kibővítését.

A kúrázó betegeknek a forrásvízzel szedett keserűsó oldatot speciális, egészen *higiénikus adagolókészülékkel fogják kiszolgálni.* Az új teherautók üzembehelyezésével

nagy mértékben sikerült a vidéki fogyasztást is növelni.

Főleg a *Balaton-vidék* ellátása sikerült teljes mértékben, ezenkívül *Szombathelyen* állítottak fel a mult évben fióktelepet, illetve raktárt.

Bizonyosfokú csalódással konstatálja a jelentés, hogy az olaszországi exporthoz fűzött remények nem váltak be, pedig a fiumei kiállítás óriási sikere a legmesszebbmenő eredményekkel kecsegtetett. Az olasz kormány a bevitel elé *nem várt akadályokat gördített.* Főleg a magas vámok, behozatali illetékek, gyárvizsgálati díjak stb. teszik lehetetlenné az eredményes exportot.

A berlini Gebrüder *Schäffler* cégnél vásárolt óriási palackmosógép üzemben van és kitünőnek bizonyult. A legszennyezettebb palackokat is abszolut sterilre mossa, az üvegtörés a felére csökkent, az üzemképesség pedig napi 1000 üveg mosásról 3000-re emelkedett.

Az újjonan feltárt *Árpád-forrás* vizét, amelynek foglalási munkálatairól a *Fővárosi Hirlap* részletesen megemlékezett, most elemzik a fővárosi vegyészeti intézetben és a *Földtani Intézet* laboratóriumában. Az *Ásványvizüzem* központi üvegraktárát és autógarázsát a Váli-úti régi gazdasági hivatal telepén rendezték be. Az üzem telepének és irodáinak kibővítése folyamatban van és ezévben felállítják az új, nagy töltőképet is, amely munkálatok befejeztével a fővárosi ásványvízüzem a kontinens egyik legmodernebb, mintaszerű ásványvíztelepe lesz.

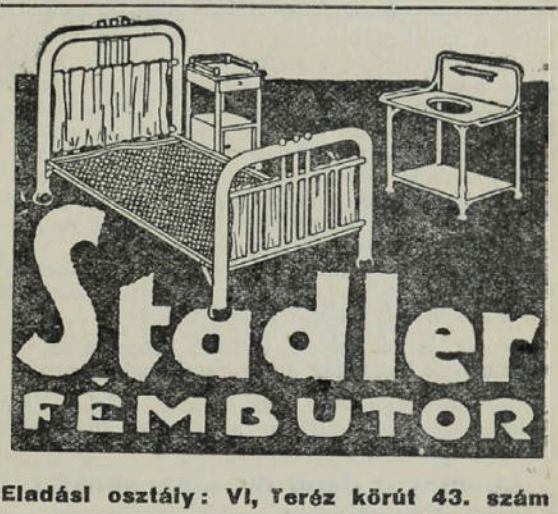

Eladási osztály: VI, Teréz körút 43. szám

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

PARKETTA Szék-és Faárugyár Rt.
azelőtt JAUERNIK ISTVÁN
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok, zsinházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb.

PROF.
JUNKERS
gázfürdőkályhái
A legjobb és legmegbízhatóbb világhirű melegviztermelő készülékek
Mindenütt kaphatók!

A
Hatvani Asbestfedőpalagyár R.-T.
gyártmányai
Telefon: Aut. 828-20.
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és új tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk kedvező fizetési feltételek mellett is. Ellismerő levelek a legelőkelőbb helyekről!
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycím: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

Automobilok villamos berendezése
MÁGNESEK
DINAMÓK
INDÍTÓK
AKKUMULÁTOROK
Szerelés Javítás és kiegészítés
URNER ÉS BERKOVITS
Scintilla, Index, Fenag, Hagen, Kienzle vezérképviselete
Budapest, V, Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut. 148-84

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223-06. szám.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, épitőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

Magánvállalatok hajlandónak mutatkoznak a margitszigeti hajójáratokról gondoskodni

A legutóbbi tanácsülésen hivatalosan is elhangzott a bejelentés, hogy a *Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság* az idén már *nem indítja meg a Margitszigetet érintő helyi hajójáratokat.* A *Mefternek* ez az elhatározása ugyan nem új és a beavatottakat nem érte vele meglepetés, a nagyközönség körében mégis széleskörű meglepetést okozott.

A helyihajózás a Mefter szerint rossz üzlet volt, olyannyira rossz, hogy a fővároshoz beterjesztett iratok szerint

egyedül a mult idényben 350.000 pengőt fizetett rá a vállalat.

A *Meftert* az indította mostani komoly elhatározására, hogy *a főváros nem volt hajlandó felemelni az eddig megadott évi 100.000 pengős szubvenciót,* illetve nem volt módjában többet adni, minden jószándék ellenére sem. A Közmunkatanács is támogatta a multban bizonyos évi összeggel, mintegy 20—30.000 pengővel a *Mefter* helyihajózását, a mult évben azonban ehhez a szubvencióhoz, annak további folyósításához bizonyos feltételeket kötött, elsősorban a füstös, bűzös, szűk és barátságtalan, nehezen mozgó, kis csavargőzösöknek *modern motoroshajókra való fokozatos kicserélését,* a helyihajó park egész felújítását kívánta, amit a *Mefter* épen az említett ráfizetésekre és a kedvezőtlen üzletmenetre való tekintettel *megtagadott.*

A tanács a *Mefter* elhatározását *tudomásul vette.* Úgy értesülünk, hogy a magánvállalkozás is érdeklődik a helyihajózás iránt és már

eddig is két olyan vállalat jelentkezett, amelyek hajlandók a kérdéssel foglalkozni.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa érdeklődött a közlekedési ügyosztályban a tanács álláspontja iránt és

Lobmayer Jenő dr. tanácsnoktól

a következő felvilágosítást kapta:

— A tanács egyelőre tudomásul vette a *Mefter* elhatározását. Ez azonban semmi esetre sem jelenti azt, mintha a kérdéssel nem óhajtanánk tovább foglalkozni. A főváros vezetősége

teljes mértékben átérzi és tudja a helyihajózás jelentőségét, elsősorban a sziget megközelítése szempontjából,

de egyéb tekintetben is, s teljesen megérti a publikum aggodalmait. Még nem tudom a megoldás módját, de minden bizonnyal megtaláljuk azt a lehetőséget, amely a főváros anyagi erejével arányban alkalmas lesz a helyihajózás kérdésének megoldására.

A tanácsnok információjától függetlenül más *beavatott helyen* is érdeklődtünk a helyihajózás kilátásai iránt és a következőket tudtuk meg:

— Amióta a *Mefter* álláspontja nyilvánosságra került, de már azt megelőzően is több vállalat érdeklődött a helyihajózás koncessziója iránt. Ezek közül az egyik a *Mobil* r. t. volt, a másik a *Bossányi—Havas-féle vizitaxi vállalat.* Konkrét

tárgyalásokra azonban még nem került a sor.

— Úgy tudjuk, hajlandóságot mutat két másik kisebb hazai hajósvállalat és egy *külföldi társaság is, amelyek*

egészen modern luxushajókat helyeznének üzembe

a Dunán bizonyos feltételek teljesítése és megfelelő szerződés garantálása mellett. Hivatalos ajánlat ugyan még nem érkezett, de úgy hallatszik, rövidesen ez is megtörténik.

— Vannak olyan hirek is, hogy a *Margitsziget* igazgatósága külön tárgyal bizonyos hajóforgalom létesítése iránt és hogy a kérdéssel komolyan foglalkozik a kereskedelmi minisztérium, a Közmunkák tanácsa és az Idegenforgalmi tanács is.

*

Más helyről szerzett információnk szerint a főváros közlekedési ügyosztálya kérdést intézett a *Beszkárt*-hoz is, nem volna-e hajlandó a helyihajózás lebonyolítását vállalni. A villamos vasutaktól nem tudtunk ily irányú felvilágosítást kapni, a közlekedési ügyosztályban is elzárkóznak a kérdés elől, megbízható forrásból mégis úgy értesülünk, hogy

a Beszkárt elhárította magától az ajánlatot

és *nem akar a hajózásra vállalkozni.*

Az átkelési forgalmat természetesen nem érinti a helyihajózás válsága, mert erre *törvényes kötelezettsége van a Mefternek.* Ezek a hídpótló átkelési járatok részben *már meg is indultak.*

A *vasuti és hajózási felügyelőség* egyébként átiratot intézett a tanácshoz és a *Mefterhez,* ebben megdöbbenéssel konstatálja a helyijáratok beszüntetését, holott mind idegenforgalmi szempontból, mind a szegényebb néposztályok üdülése szempontjából

a helyijáratokra feltétlen szükség van.

A tanács rögtön érintkezésbe lépett a *Mefterrel* és így remélni lehet, hogy rövidesen mégis csak *létrejön a békés és a közérdeket kielégítő megállapodás ebben a bonyolult kérdésben.*

Versenytárgyalási hirdetés

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a III., Bécsi út 88—92. sz. fővárosi kislakásos bérházcsoport I., II., III., IV. és V. sz. pavillonjaiban a konyha és cselédszoba ablakokhoz szükséges vászonredőny munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai munkanemenként 1 P-ért kaphatók 1929. évi április hó 12-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em., 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek, a szükséges felvilágosítás megszerezhető az előadónál, a Központi városháza, III. em. 330. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1929. évi április hó 29.** (hétfőn) d. e. 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi április hó 8.

A székesfőváros tanácsa.

Kapuszta Gusztáv
építőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 5.
Telefon: József 893—06.

LAMPL ÖDÖN
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: Dunmész.
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemű kőfaragó-munkát

HARTMANN ÉS CSÁSZÁR ALAPITTATOTT: 1889-BEN
ELEKTROTECHNIKAI, MECHANIKAI ÉS RÁDIÓ TÖMEGCIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, V, KÁDÁR-U. 6
Gyengeáramú és Rádiófelszerelési cikkek
Préselés, csiszolás, ezüstözés, aranyozás, nikkelezés és egyébb szinezések

TÓTH LAJOS
Pala és cserépfedőmester eternit-, cserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarban tartása és tatarozása
Telefon: József 351—01
BUDAPEST, I., Budafoki út 23

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

SÁGI ISTVÁN
Tűzhely- és épületlakatosmester
BUDAPEST VIII, Gyulai Pál ucca 9
a Rókus-kórház mellett

PECSEK ISTVÁN
MŰASZTALOS
Tel. József 438-34 BUDAPEST IX., Liliom ucca 52

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, -:- aszfalt, porolaj. -:-
KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR UCCA 2. -:- TELEFON: AUT. 839-25.
Telepek, szabadraktárak, benzinkulak az egész országban.

PERZSASZŐNYEG
vásárló közönségnek figyelmébe ajánlom saját érdekében, előbb több helyen érdeklődjön, azután forduljon
Szahak Awenasian-hoz
IV. ker., Irányi ucca 21. sz. az udvarban
Telefon: Aut. 833-18. Művészies javítás, tisztítás mosás
Köztisztviselőknek árengedmény és fizetési kedvezmény!

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

ÉPITÉSZEK FIGYELMÉBE
Adómentes házak, KÖZPONTI FŰTŐBERENDEZÉSEIHEZ a Szücs és Knoll-féle szab. NYEREGROSTÉLY, mindenfajta hazai barna szenek FÜSTMENTES ELÉGETÉSÉRE a LEGALKALMASABB. NAGY SZÉNMEGTAKARITÁS, HATÓSÁGILAG JÓVÁHAGYOTT FÜSTMENTES TÜZELÉS, TÖBB 100 ÜZEMBEN MEGTEKINTHETŐ

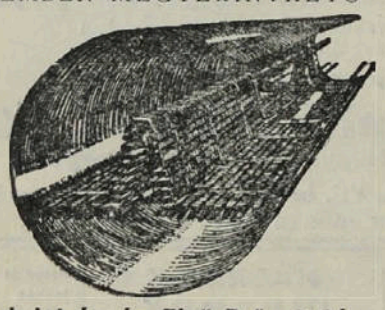

GYÁRTJA:
Röck István és Első Brünni Gépgyár R.-T.
BUDAPEST, I, BUDAFOKI-UT 70. SZ.
Díjtalan ajánlattétel.

„PALATINUS"
ÉPITŐ-ÉS INGATLANFORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: Automata 121-45, 123-85.
Budapest, V., Rudolf tér 6.

KOLLARIT
BÖRLEMEZ
A LEGJOBB TETŐLEMEZ
KOLLARIT
FOLYÉKONY SZIGETELŐ ANYAG
NEDVES FALAK SZÁRAZZÁ TÉTELÉRE ÉS ROSSZ BÁDOGTETŐK ÁTMÁZOLÁSÁRA A LEGJOBB
KOLLMIX
MIDEG ASZFALT EMULSIÓ
A LEGJOBB UTÉPITŐ ANYAG
GYÁRTJA: EGYESÜLT UJPESTI VEGYÉSZETI GYÁRAK
KOLLÁR MIKLÓS
UJPEST, VIOLA-UTCA 30-32.
TELEFON: L. 920-56, 913-43. U. 35.

CSIMÁR KÁROLY ÉPÍTŐMESTER
TERVEZŐ ÉS VÁLLALATI IRODÁJA
Alapítva 1904 Budapest, I., Böszörménylút 18 Telefon Aut. 510-86

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus! Színben, minőségben elsőrangú! Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. ong. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRUT 58.
Telefon: Automata 604-48.

VERSENGÉS a régi fertőtlenitőért

Egészség-Háza, vagy városi raktár lesz-e a Gyáli-úti telepen?

Több mint öt esztendeje, hogy elvadultan, gazdátlanul és üresen áll a Gyáli úton a főváros régi *Fertőtlenítő Intézetének* hatalmas telepe. A Váci-úti új, teljesen modern fertőtlenítő üzembehelyezése óta, tehát több mint tizenöt esztendeje, a Gyáli-úti telep elvesztette jelentőségét, de egy ideig még mint kisegítő, tartalék telep szerepelt. Amikor azután a Váci-úti központi intézet áttért az autóüzemre, s a fontos közegészségügyi szolgálatot a legmodernebb alapra fektették, megszünt a *Gyáli*-úti telepnek ez a szerepe is. A gépeket *leszerelték*, a személyzetet *leváltották*. Azóta üres az egész, udvarát felverte a fű, berozsdásodtak a kilincsei.

Annál furcsább az a versengés, amely az évek óta elhagyott és céltalanul álló telep körül mostanában keletkezett, s amely versengés rövidesen bizottsági ülések plénuma előtt szóba kerül. A közegészségi ügyosztály a régóta tervezett

Szociálpolitikai Intézetet, vagy ahogyan elnevezték, Egészség Házát akarja a telepen, a kormány támogatásával megvalósítani,

minden fillér áldozat nélkül, míg a városgazdasági ügyosztály *városi raktárnak akarja megszerezni, a régi helyett, amelyet át kell adni egy közgyülési határozat szerint a Társadalom Biztosító Intézet számára, hogy tőszomszédságban álló székházát e telken megnagyobbíthassa.*

A közgyűlés feladata lesz, hogy e vitában meghozza a salamoni ítéletet, mi ezuttal csak az érdekes ügy előzményeit és fejleményeit akarjuk megvilágítani.

A vallás- és közoktatási miniszter fennhatósága alatt működő *Főiskolai Szociális Telep* az elmult héten megküldte ajánlatát a fővároshoz, mely szerint a régi fertőtlenítő telepen *hajlandó megvalósítani azokat az intézményeket, amelyeket a főváros eredetileg oda tervezett.* Az ajánlat szerint az *Egyetemi Szociálpolitikai Intézet*

20 évre kéri használatra a telepet, évi egy pengő úri-jog ellenében,

azzal, hogy 300.000 pengő költséggel a szükséges restaurálást, építkezést, berendezést stb. elvégezteti.

A telep az Ujpesten létesült első intézet mintájára alakulna ki, s a *Közgazdasági Egyetem* kötelékében fejtené ki működését.

A főváros tanácsa azzal a kikötéssel, hogy a *Szociálpolitikai Intézet* egy éven belül megkezdi munkásságát, s a használat egész ideje alatt a saját költségén tartja fenn magát,

az ajánlatot örömmel elfogadta.

A Szociálpolitikai Intézet létesítése befejezett ténynek volt tekinthető, amikor *jelentkezett a bonyodalom: a városgazdasági ügyosztály is bejelentette igényét* a Gyáli uti telepre. A városgazdasági ügyosztály zálog, ruha, bútor stb. raktárnak akarja felhasználni a telepet a *Dologház* uccai régi raktárház helyett, melyet — tudvalevően — a *Társadalombiztosító Intézet* kért el a várostól székház kibővítés céljára.

A Társadalombiztosító 740 négyszögölet igényelt a fővárosi *Gazdasági Hivatal* telkéből, amelyért 160.000 pengőt ajánlott fel, ezenkívül egy telket a *Mária Terézia* téren továbbá 138.000 pengőt a már időközben eszközölt és kárbaveszett építkezések re-

HAIDEKKER VASBUTOR
VASBUTOR csak e VÉDJEGGYEL HAIDEKKER-
ÜLLŐI ÚT 48 — FIUMEI ÚT 3 Kapható mindenütt! MINŐSÉG

kompenzálására. Ehhez a cseréhez, a mult év őszén, a közgyűlés is hozzájárult és hét hónap után a közelmultban *megjött a kormányjóváhagyás is.*

A kormány hozzájárulásának birtokában

a Társadalombiztosító most már nagyon sürgette a telek átadását,

mert már a tavasszal építkezni akar, viszont a főváros nem tud eleget tenni a kívánságnak, mert *nincs más alkalmas hely a raktárak számára.*

A *Társadalombiztosító* ugyan felajánlotta raktárnak a *Népjóléti Minisztérium* egyik raktárépületét az Elnök uccában, majd a Viktoria malomban ajánlott fel helyiséget, de

egyik sem bizonyult alkalmasnak.

Másrészt azért is húzódozik e megoldástól a város, mert a költözködés és az ideiglenes helyiségek átalakítása *jelentékeny áldozattal* járna, mégha a költségekhez a *Biztosító Intézet* hozzájárulna is. A Dologház-uccai telek megmaradt részén több emelet ráépítésével és felvonógépek alkalmazásával létesülne az új raktár, ami

1,200.000 pengőbe kerülne, tehát jóval többe, mint amennyit a főváros a Társadalombiztosítótól kap.

Ekkor merült fel a városgazdasági ügyosztályban a Gyáli-úti telep felhasználásának terve. Az ügyosztály szerint ezek az épületek minden tekintetben alkalmasak lennének és az egész átalakulás nem kerülne többe 200.000 pengőnél, ügyhogy végeredményben

700—800.000 pengős megtakarítás jelentkeznék a főváros javára.

A két ügyosztály közötti versengés sorsa egyelőre *eldöntetlen.* A városgazdasági ügyosztály azzal argumentál, az anyagi előnyök és a várható megtakarítások mellett, hogy a főváros ne adja ki a kezéből ilyen nagyértékű és hasznosítható ingatlant. Másik argumentuma pedig az, hogy

a Városgazdasági Hivatal megmaradó telekrészén lehetne felépíteni a gázgyár új igazgatósági palotáját,

amelynek a gázgyár Tisza Kálmán téri telkéből akarnak kihasítani 1000 négyszögölt az új kórháztelek mellett. Ebben az esetben, ha az igazgatósági székház a Dologház-uccai telken épülne fel,

az egész gázgyár telkét lefoglalhatná a kórház,

s így sokkal tágasabban építhetnék fel az egyes pavillonokat.

A főjegyzői és tanácsjegyzői választás pályázói

A jövő szerdai közgyűlésen választja meg a törvényhatóság az új főjegyzőket, amely állásokra a főpolgármester husvét előtt hirdetett pályázatot. Mindössze *három főjegyzői és két tanácsjegyzői* állásról van szó, mégis példátlan érdeklődést és mondhatnánk

izgalmat váltott ki a tisztviselők között a pályázat, amelyhez hasonló már régen nem volt a városházán.

A különös érdeklődés és izgalom egyik oka az, hogy ezuttal lesz először *külön főjegyző választás.* Eddig a főjegyzők automatikusan léptek elő a legidősebb tanácsjegyzők közül.

MAGYAR BŐRSZÉK IPAR
PIPISZ VILMOS UTÓDAI
BUDAPEST, V., MÉRLEG UCCA 4
SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ
valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok, modern ebédlőszékek, adott tervek és rajzok szerint is. Lakberendezési tárgyak.
Telefon 810-56
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javitjuk, átlestjük és átalakitjuk
Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK EPITÖMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 SZ

UNITAS
UNITAS AUTOMOBIL IPAR ÉS KERESKEDELMI R.T.
UNITAS R.T.
UNITAS R.T.
BUDAPEST VI. NAGYMEZŐ-U. 19
UNITAS R.T.
UNITAS R.T.
BUDAPEST V. ZÁPOLYA-U. 13.
VÁROSI MINTASZALON
TATRA
Az autótechnika csodája!
Tekintse meg a budapesti gyártást.

A három főjegyzői állásra 56-an, a két tanácsjegyzői állásra pedig 52-en pályáztak, ami annyit jelent, hogy csaknem valamennyi tanácsjegyző és fogalmazó pályázott, sőt néhány külső ember is.

A pályázók névsorát egyébként itt közöljük: *Főjegyzőnek: Felkai* Ferenc ügyosztályvezető-helyettes, *Szlovák* Pál, *Farkas* Ákos, *Szvoboda* Endre, *Rosta* János, *Boross* Pál, *Ruffy* Kálmán, *Pertik* Béla, *Laczó* Viktor, báró *Babarczy* István, *Bódy* László, *Vécsey* Kálmán, *Czebe* Jenő, *Salamon* Géza ügyosztályvezető-helyettes, *Sztojanovits* Pál, *Wirnhardt* Ágoston, *Della Donna* Mihály, *Lukácsy* József, *Dulácska* Jenő (a Segítőalap igazgatója), *Kiss* Zoltán, *Beliczay* Imre, *Horváthy* Béla, *Pottornyay* László, *Keresztes* Miklós, *Bärtl* Tivadar, *Abonyi* Tibor, *Rostagni* Achilles, *Sztankovits* Mihály, *Morvay* Endre, *Gallner* Ferenc, *Benedek* Szabolcs, *Zielinszky* Tibor, *Matolay* Viktor, *Hiller* Ernő, *Toldy* Ernő, *Garanesy* László, *Vadon* Géza, *Prokop* Sándor, *Homolyai* Rezső, *Mayer* Kálmán, *Rimanóczy* Olivér, *Földváry* Imre, *Szentmiklósi* József, *Lengyel* Mihály, *Eperjessy* István, *Horony Pálffy* Aurél, *Gergelyi* Ernő, *Wenczell* Geyza, *Hügel* Jenő, *Horváth* Béla tanácsjegyzők, *Mosdóssy* Gyula árvaszéki főjegyző, *Wagner* Leó tan. fogalmazó, *Mártonfy* Máriusz id. tan. fogalmazó, *Hetessy* Ferenc ny. főjegyző, *Homonnay* László ny. tanácsjegyző, *Treiber* Márton pályáznak.

A két tanácsjegyzői állás pályázói: *Günther* Tivadar (a főpolgármesteri hivatal h. vezetője), *Szőnyi* László, *Flaxmayer* József, *Hanák* Szilárd, *Kosztolányi* József, *Pacher* Béla, *Havlin* Károly, *Nagy* Lajos, *Zobor* Miklós, *Horváth* László, *Beliczay* Oszkár, *Lukácsy* István, *Csanády* Gusztáv, *Szemere* Károly, *Széchy* András, *Alkér* Miklós, *Bernáth* Gusztáv, *Gloetzer* László, *Juhász* István, *Beke* Hugó, *Halabuk* Kálmán, *Hegedüs* Sándor, *Nagy* Gyula, *Seelhofer* Róbert, *Kégl* Elemér, *Gajáry* György, *Schön* Elemér, *Ternyey* Árpád, *Nyers* László, *Kállay* József, *Potóczky* Jenő, *Halász* Olivér, *Farkas* Imre, *Karlovitz* Miklós, *Kállay* Albert, *Horváth* Vidor, *Boray* Győző, *Szekeres* Róbert, *Gellért* István, *Bárány* László, *Bárczy* László, *Keil* Tibor, *Staub* Aladár, *Sándor* Dénes, *Wágner* Leó tan. fogalmazók, *Osvald* Nándor tan. s. fogalmazó, *Mártonffy* Márius id. tan. fog., *Chambre* Lajos id. s. fogalmazók, *Dorogsághy* Győző, *Vogel* Sámuel volt id. s. fog., *Bajkay* Tibor tan. fogalmazó, *Treiber* Márton.

A pályázók névsorából megállapíthatjuk, hogy

csupa érdemes, dolgos, régi tisztviselő állt sorompóba a magasabb állások elnyeréséért,

úgyhogy *nehéz lesz a törvényhatóság helyzete a választás során. Az érdemesek* közül fogják a *legérdemesebbeket* kiválasztani. Az előrelátható erős küzdelem következménye az a páratlanul heves agitáció és korteskedés, amely az egész vonalon megindult. A választás sorsa félig *a kijelölő választmány ülésén, még e héten fog eldőlni, amely a legközelebbi napokra várható.*

Pótvárosháza lesz a piarista épület

A népjóléti minisztérium új palotája Budán, a Lánchíd uccában nemsokára elkészül és hír szerint *augusztusra be is költözik* a minisztérium, mostani hajlékát,

a régi piaristaházat pedig rendelkezésére bocsátja tulajdonosának, a székesfővárosnak.

A kiürítés hírére ismét aktuális lett: mi történjék a piaristaházzal? A különböző ötletek között felmerült újra *a telekeladás és a lebontás gondolata is,* annál is inkább, mert

a régi épület a meglevő városrendezési tervek útjában van.

A legközelebbi közgyűlések egyikére hír szerint olyan indítványt jegyeznek be, hogy a régi épületkomplexumot bontsák le, s a városrendezés végrehajtásán túl megmaradó területen építsen fel a város *hatalmas, 6—8 emeletes palotát,* ahol részben hivatalok lennének, részben magánlakások, az épület egyrésze pedig *üzletház jellegű lenne.* Erre a kétségtelenül nagy haszonnal járó beruházásra a főváros kölcsönt vehetne fel, esetleg a *Községi Takarék* útján bonyolíthatná le az építkezést.

Édes Endre tanácsnoknál, a városgazdasági ügyosztály vezetőjénél érdeklődtünk, hogyan gondolják a piaristaépület felhasználását, s lehet-e szó lebontásról, vagy új építkezésről.

Édes Endre tanácsnok

a következő felvilágosítást adta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Minden városi épület eladásának, vagy lebontásának *elvi ellensége vagyok a mai viszonyok között.* Különösen áll ez a véleményem a hajdani piaristaépületre. Ezt a házat nemcsak azért kell kímélni, mert a régi Pest egyik legreprezentánsabb emléke, hanem azért is, mert

erre az épületre feltétlenül szükség van a bérházakban levő fővárosi hivatalok és intézmények elhelyezésére.

Drága lakbérekben óriási összegeket takarít meg így a főváros. Elsősorban tehát ezek kerülnének a piaristaházba, nem is szólva arról, hogy

a mai városháza túlzsúfolt.

A növekvő adminisztráció befogadására nincs hely, egyetlen felesleges szoba nincs, s *legutóbb már hivatali folyosókat voltunk kénytelenek hivatalokká átalakítani.*

— Konkrét javaslatunk még nincs, annál kevésbbé, mert a *népjóléti minisztérium még nem értesítette a fővárost átadási szándékáról.* Véleményem szerint addig,

amíg az új városháza meg nem épül, a piaristaházra okvetlen szükség lesz.

— Ami a bérháztervet illeti, az, akár a *Hotel* építési terv, *egészen irreális* s ezzel a mai viszonyok között aligha foglalkozhatunk. A városrendezési tervek szerint egyébként a piaristaház helyét az új belvárosi templomnak szánták, arra az esetre, ha a régit lebontanák. Megjegyzem, hogy a nagyértékű műemlék lebontása a híd építése idején került szóba, azóta azonban *lényegesen megváltozott e tekintetben a felfogás.*

Úgylátszik mindezek után, hogy se felhőkarcoló, se hotel nem lesz a piaristaház helyén, el se adják, le sem bontják, hanem „közalkalmazott" marad tovább. Csak kissé degradálják. Büszke, előkelő minisztérium helyett lesz belőle szerény *pótvárosháza.*

FARKAS LAJOS MÉRNÖK — magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó — Budapest VII, Kolumbus u. 41 — Telefon: J. 396-78

SÜSS és TÁRSA elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár — BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183 — Telefon: J. 396-57 — Telefon: J. 396-57

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt. KOMÁROM — Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehérített lenszövetek, ponyvák. — Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám — Telefon: Lipót 981-25

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat — BUDAPEST VIII, BEKES UCCA 7. sz. — (Omnia Mozgóval szemben) — Telefon: J. 350-18 — Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és egök raktáron.

DIÓSY JÁNOS rézárukereskedő — BUDAPEST, VII., Rákóczi-út 24. — TELEFON: JÓZSEF 420-55

TEUDLOFF—DITTRICH ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T. — TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93 — KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

Kőbánya: Budakalász — **KRÁL GYULA** kőlaragómester, kő- és márványtelepe — Telefon: Aut 624-88 — Budapest III, Lajos-u. 77/79

JEGYUD GYULA IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA BUDAPEST, II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23. Telefon szám: Automata 530—23.

GRUIZ KÁROLY LAKATOSMESTER — BUDAPEST, X., JÁSZBERÉNYI-ÚT 17. — TELEFONSZÁM: JÓZSEF 304-75.

MAYER JÁNOS MŰ- ÉS ÉRCÖNTŐDE — Elvállalja mindennemű ezüst, bronz műtárgyaknak (figurák) öntését, úgyszintén ólom, réz, aluminium, horgany alkatrészek öntését bármilyen nagyságban — Budapest X, Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-96

Parketta és padlózási vállalat NAGY KÁLMÁN Rákóczi tér 17. Telefon: J 431-88 — Mindennemű padozat készítése egyszerű és díszes kivitelben. Javítások jutányos áron.

Welvárd és Kutasi okleveles mérnökök. Gyárkéményépítés. Kemenceépítés. Kazánbefalazás. Gépalapozás. Budapest, V., Falk Miksa ucca 10 — Telefon: Automata 225-26

Lizsinszky Rezső kárpitos és díszítő — Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhívó Aut. 510-54

PORTÁLOK belső üzletberendezések speciális készítője saját és adott tervek szerint — **REICH ARNOLD** géperőre berendezett asztalos üzeme — Budapest, VII. Dob u. 37. Tel. J. 379—13.

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST — Szabadalmazott „Jm" kompressor nélküli **DIESEL-MOTOR** a legtökéletesebb erőgép.

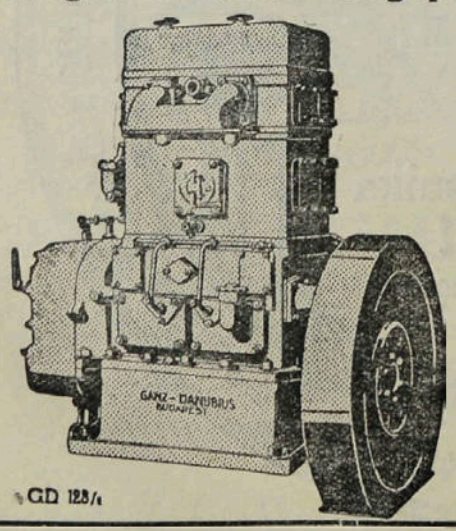

GD 123/1

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK — Központi fűtés, vízvezeték, egészségügyi berendezések — Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

APOR ÉS SZŰCS Fémek és műszaki anyagok vállalata — Budapest V, Váci-út 10 — Telefon: 277-18, 277-22

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára — Alapíttatott: 1895. A. B. C. tagoknak hat havi hitel — Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

Volt **Wellisch Náthán Utóda** — Fischer Zsigmond épületfakereskedő — Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb. — X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

Wörner J. és Társa Gépgyár Részvénytársaság — Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár Vasöntöde — Telefon L 905-74, 905-75 BUDAPEST, V., Váczi út 48 Alap. 1867.

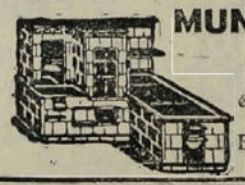

MUNKÁCSY GYULA Cégtulajdonos: Munkácsy Ernő — épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő — Budapest, VII., Rózsa-u. 39. Telefon: J. 312—30.

Vladár Pál ács- és építőmester — Budapest, I., Greguss u. 12 — Telefon: Aut. 519-29

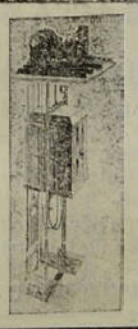

KLOSE V. F. FELVONÓGYÁR (saját gyártelepünkön) — BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44 — Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása — Telefon: Lipót 960-24.

UNG AR JÁNOS MÉRNÖK — ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA — Tel.: J. 334-36 Budapest VII, Szövetség u. 10 Tel.: J. 334-36 — Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító műhely

VÁROS ÉS VIDÉK

Irta: BECSEY ANTAL, az Egységes Községi Polgári Párt alelnöke

(Balatoni levél.) Azon a klubvacsorán, amelyen az *Egységes Községi Polgári Párt Pesthy* Pált és vezérkarát ünnepelte, egy vezérgondolat lett úrrá a lelkeken: *a nemzeti erők egységesítésének* gondolata. Egységbe tömöríteni azt *a polgárságot*, amely már történelmi nevelésénél, hivatásánál, és nem utolsó sorban érdekeinél fogva sem lehet más, mint a nemzeti gondolat melegágya és konzerválója. És egységbe tömöríteni *a várost és vidéket*, ezt a két nemzetfentartó tényezőt; amelyek közé szívesen verne éket a lelkiismeretlen demagógia, de a melyek harmonikus munkája nélkül meginog a nemzet, és elsorvad a nemzeti gondolat.

Hivatásomnál fogva sokat járom a vidéket, a magyar városok és községek aprajáját-nagyját. És láttára a viszonyoknak sok örömben, de sok szomorúságban is van részem. Öröm nézni azt az alkotásvággyal telített eleven erőt, amelytől a városok és községek egy része duzzad. De szomorúság látni azt az elmaradottságot és gyámoltalanságot, amely sok helyen nem akar — nem is tud — előrenézni. A vidék konzerváló ereje pedig sokszor az elavultsághoz való csökönyös ragaszkodásban merül ki. Még nagyobb baj az, hogy az illetékes, sőt a legilletékesebb tényezők sem látják tisztán a helyzetet; s így nem egyszer áldozatos, de céltévesztett intézkedésekkel rögzítik, de nem javítják a viszonyokat.

Itt van például a *balatoni problémák* komplexuma. Kint ülök a balatonfüredi szanatórium terraszán, gyönyörködve a pompás tavaszi verőfényben. Közben olvasom a napi híreket. Olvasom, hogy ez és amaz a miniszter, egy sereg közéleti ember is pihenőre utazott. *Külföldre!* Hát igaz, rászolgáltak a pihenésre; az erőgyüjtésre szüksége van mindenkinek, főleg azoknak, akiknek erejét a politika és közélet őrli fel. És elvégre külföldre is ki kell néha mennünk. A hibát csak abban látom, hogy ugyanakkor, amikor az üdülő magyarok seregestül keresik a pihenést az ország határain túl, — ugyanakkor alig lézengenek néhányan hazai üdülőhelyeinken. És eszembe jut az én nagyrabecsült barátomnak, *Körmendy Ékes Lajos* veszprémi főispánnak egy tanulságos megállapítása: eszerint az elmult évben *közel annyi pengőt vittünk ki a külföldi üdülőhelyekre, mint amennyi értéket búza-exportunk bevétele képvisel.*

Mit várhatunk a fürdőtörvénytől

Igaz, hogy a mi csodálatosan szép Balatonunk *kulturviszonyai szörnyen elmaradottak.* A balatonfüredi modern és jól vezetett szanatórium, és a fővárosi tisztviselők kenesei üdülőtelepén kívül, kevés a kényelem, hygiénia és ár tekintetében a külfölddel versenyképes szállodánk. De hát épp ezért kell építeni! Kövessék a főváros példáját az állam, a társadalombiztosító, a nagy pénzintézetek. Kapcsolják össze a tisztviselők és munkások egészségügyi és szociális érdekeit fizető mérlegünk szempontjaival, és a Balaton vidékének kulturális fejlesztésével. Akkor lassan ideszoktatjuk a belföldi és hihetőleg a külföldi publikumot is.

Egy bizonyos, az, hogy összes eddigi balatoni akcióink erőtlenek, vérszegények voltak. Ebben a tekintetben döntő fordulatot várok a parlamenti tárgyalás alatt álló *fürdő-törvénytől*, amely népjóléti miniszterünk erős kezeiben hatalmas emeltyűje lehet a fejlődésnek. Erre az instrumentumra szükség van, de azért egymagában még nem elegendő. *Szükség van arra, hogy az anyagi feltételek is meglegyenek.* Végzetes mulasztása volt a régebbi pénzügyi kormányzatnak, hogy a községek erőforrásaiból csak mindig a maga számára merített, de nem gondoskodott arról, hogy maguknak a községeknek fejlődéséhez szükséges előfeltételeket intézményesen biztosítsa. *A községek háztartásának küszöbön álló reformja* lesz hivatva ezt a mulasztást pótolni. Enélkül a fürdőtörvény sem fog sokat segíteni. Éppen a szükséges pénzügyi organizáción mult eddig is, hogy a balatoni fürdők és községek ma sem rendelkeznek még a legelemibb közegészségügyi berendezésekkel; *nincs megfelelő vízvezetékük és szennyvízcsatornázásuk.* Azt pedig a legnagyobb hazafitól sem kívánhatjuk, hogy üdülés címén magát és családját a tifusznak, vagy egyéb fertőzés eshetőségének tegye ki. Tudom, hogy több balatonmenti fürdő és község már évtizedek óta tárgyal, tanácskozik ezen elsőrendű intézményeinek létesítéséről, — de még ma sem jutottak a tárgyalásoknál tovább. Ezért mondtam, hogy az eddigi akciók vérszegények, erőtlenek voltak. *Az államnak át kell engednie egyes jövedelmeket a községek számára, de egyuttal junctimba kell hozni azokat a racionális községfejlesztés előre megállapítandó programjával.*

Kultura és megdöbbentő elmaradottság egymás mellett

Elismerésre méltó az a tevékenység, amely az utóbbi években *a közutak építése* körül észlelhető. Igaz, történtek hibák, de végeredményben a haladás e téren el nem tagadható. *A jó utak a mai modern közlekedési eszközök révén közelebb hozzák a várost a vidékhez.* És ez mind a kettőnek jó. A városnak azért, mert a mi elmaradt, de nagy gazdasági energiát képviselő vidékünkben megláthatja a maga tevékenységének új, ki nem aknázott kincses bányáit; a vidéknek azért, mert a maga rendetlenül épített, primitiv, bogárhátú házikóiból a város segitségével kiépítheti az egészséges, pormentes, jómódú magyar községet.

Végül még egy dologra szeretnék rámutatni.

A napokban *Tihanyban* jártam. Azon a pompás autó-stródán, amely most van befejezés alatt s amely útszakasz szerves része a tervezett Balatonkörüli nagy országútnak. Aki néhány év óta nem látta ezt a vidéket, meglepetten fogja látni azt a fejlődést, amelyet az állam áldozatkészsége teremtett s amelynek koronája *az a biológiai intézet*, amelyet kultuszminiszterünk a magyar kultura dicsőségére emelt. Már másodízben volt alkalmam belülről is látni ezt az intézményt, amelyet tudomásom szerint a művelt Nyugat tudósai is sűrűn felkeresnek.

Hát éppen ez a nagy baj! Isten látja lelkemet, — örülök minden lépésnek, amely az országot a kultura terén előbbre viszi és nagyrabecsülöm *azt a páratlan aktivitást*, amelyet kultuszminiszterünk a reábízott országos értékek gyarapítása körül kifejt. Ám az a külföldi kulturember, aki idejön, hogy a mi biológiai intézetünket megtekintse, nem fogja elmulasztani, hogy a tihanyi kolostorból kínálkozó fényes panorámát meg ne tekintse. Ide pedig a községen át vezet az út. Egy olyan községen, amely megdöbbentő, sőt *elrémítő példája egy minden kulturától számüzött, földhöz ragadt magyar falunak.* Hát higyje el nekem a mélyen tisztelt miniszter úr, hogy ez az intelligens külföldi tudós nem azt a kulturát fogja az ország közművelődése szempontjából mértékadónak tekinteni, amelyet a hegy tövében álló többmilliós intézmény képvisel, hanem azt a kétségbeejtő állapotot, amelyet a hegy tetején álló falu tár elébe. Nem ismerek az ország reputációja szempontjából sürgősebb feladatot, mint ezt a mulasztást pótolva *megépíteni Tihany helyén az igazi magyar biológiai intézetet: a higiénia és szociális gondolat jegyében épült magyar falut.* És ebbe az intézménybe bele kell vinni mindazt a szeretetet, amelylyel az idősebb testvér: a város, a maga vézna testvérkéje: a falu iránt kell, hogy viseltessék.

STEIN RUDOLF (REZSŐ)
okleveles mérnök, építőmester
V., Falk Miksa u. 16. Tel. Aut. 114-53

Hirsch László
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I., BUDAFOKI-ÚT 22
TELEFON: JÓZSEF 321—17

Schwabl Alajos TELEFON AUT. 287—26 SZ.
festékáru-kereskedés
Bpest V., Vilmos csász. út 22

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 14|8. Telefon: Lipót 969—98

SZALFÉTER EDE TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32
BUDAPEST I, KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

Magyar Királyi Osztálysorsjáték
84.000 sorsjegy 42.000 nyeremény
Minden második sorsjegy nyer!
Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben:
500.000
azaz egy félmillió pengő.
Jutalom és nyeremények készpénzben:
300.000 200.000 100.000 — 50.000 40.000 30.000 — 25.000 20.000 15.000
stb. stb. pengő, összesen közel 8 millió pengő, mely összeget készpénzben kifizetik.
Húzás április 12-én kezdődik!
Az I. osztályú sorsjegyek hivatalos árai:
Nyolcad ... 3 pengő | Fél ..... 12 pengő
Negyed ... 6 pengő | Egész ... 24 pengő
Sorsjegyek az összes árusítóknál!

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55
bádogos, viz, gáz és központi fűtés berendezési vállalata Budapest, II, Török ucca 8. szám

IFJU CRISTOFOLI VINCE
padló és falburkoló vállalata
Telefon: Lipót 921—55.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 18—20.

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében
Mérsékelt árak!

HUBERT ÉS TSA h. t. TELEFON: T. 222-67
Budapest, VI, Liszt Ferenc tér 4
Egészségügyi berendezések - Csövek-Műszaki cikkek - Fémgyártás

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

ALAPITTATOTT 1892
GÁNCZ GYÖRGY ÉS TÁRSA
HANTOS
TESTVÉREK RT.
FESTŐ-MÁZOLÓ-ÉS TAPÉTÁZÓ IPARÜZEME
V
BUDAPEST,
VI., HORN EDE UCCA 5.
TELEFON:
L. 984-51
L. 965-83

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Megjelent A PÉNZVILÁG legújabb száma szenzációs tartalommal!
Kapható minden ujságárusnál
Ára 40 fillér

MAGYAR HŐSZIGETELŐ VÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: József 310—15 Budapest, VIII., Bérkocsis ucca 41 Telefon: József 310—15

Tülekedés a világító házszámok körül

A *Fővárosi Hirlap* hónapok előtt hírt adott azokról az egyébként már több esztendős tervekről, amelyek szerint a budapesti házakat *világító házszámokkal* akarják ellátni. Egyes napilapok most úgy állítják be a dolgot, mintha a világító házszámok tervével a községi pártok vezetői még elvi alapon sem volnának hajlandók foglalkozni. Ez annál kevésbé igaz, mert a világító házszámok ügye még nem került konkrét megvitatás alá. *Csármann* Ferenc tanácsnok, a főváros magánépítési és városrendezési ügyosztályának a vezetője, közölte a *Fővárosi Hirlap* munkatársával, hogy

már eddig is körülbelül harminc ajánlat érkezett be hozzá a világító házszámok fölszerelésére,

de egyelőre az ajánlatok elbírálására még nem kerülhet sor, mert *ezt a kérdést csak szabályrendeleti úton lehet elintézni.*

A *Fővárosi Hirlap* azt is megírta már, hogy a világító házszámok terve *Folkusházy* Lajos alpolgármestertől származott, aki annak idején a háziurakat szabályrendelettel akarta a fontos újítás bevezetésére kötelezni. A szabályrendelet tervezete azonban két teljes esztendőn át feküdt az íróasztalában. Azóta is mindjobban bebizonyosodik, hogy Budapest nagyarányú világvárosi fejlődése kívánatossá teszi ennek a tervnek sürgős megvalósítását. Itt volna már a

legfőbb ideje, hogy az ügyosztály megkezdje a konkrét előterjesztés elkészítését

és a szabályrendelet megszövegezését.

Az ellen azonban, hogy magánvállalkozó kezébe kerüljön a világító házszámok megvalósítása, várospolitikai körökben minden oldalon a leghatározottabban tiltakoznak. Egyértelműen

visszautasítják a gondolatot, hogy bármely magánvállalkozó évek hosszú sorára menő koncessziót kapjon

és e koncesszió birtokában valósággal adófizetőivé tegye a budapesti háztulajdonosokat. Olcsó és gyors megoldásról lehet csak szó és pedig olyan értelemben, hogy *maga a főváros szerelje fel a világító házszámokat* és azoknak karbantartásáról is maga a főváros gondoskodjék. Ilyen értelemben mielőbb a végleges megoldás útjára kell juttatni a világító házszámok esztendők óta vajúdó problémáját.

Megválik a főváros a gyöngyösi lignitbányától

Evek óta harcolt a *Fővárosi Hirlap* a számok és logikai érvek fegyverével, hogy adja fel a főváros 51%-os érdekeltségét a gyöngyösi lignitbányánál, amely állandó deficittel küzdött:

a főváros a bányászásra nehéz milliárdokat fizetett rá.

Egyébként sines már létjogosultsága ennek az üzemnek, mert hiszen a főváros a széninség idején vállalta ott az érdekeltséget, hogy elláthassa tüzelőanyaggal iskoláit és egyéb intézményeit. Ezek az idők azonban régen elmultak, *semmiféle közérdek nem okolja meg, hogy a főváros bányatulajdonos legyen,* különösen egy ilyen szerencsétlen vállalkozásnál.

A *Fővárosi Hirlapnak* ez az akciója sikerrel járt:

a főváros belátta, hogy ez az üzeme megérett a halálos ítéletre.

A tárgyalások már meg is indultak a *Salgótarjánival,* amely hajlandó átvenni a főváros részvénypakettjét. Ezeket a tárgyalásokat *Chorin* Ferenc dr. felsőházi tag, a *Salgótarjáni Kőszénbánya Rt.* vezérigazgatója vezeti és remélhető, hogy *a megegyezés már a legközelebbi napokban létre is jön.*

A *Salgótarjáni,* értesülésünk szerint, nem szünteti be a bányaüzemet, hanem hevesmegyei elektromos centrálájának tüzelőanyagszükségletét fogja kielégíteni a gyöngyösi lignit kitermelésével.

Versenytárgyalási hirdetmény

A Székesfővárosi Vízműveknél a gépészeti berendezés kicserélése következtében

1. a káposztásmegyeri főtelepen: 10 drb,
2. a káposztásmegyeri I. átemelőtelepen: 4 drb,
3. a káposztásmegyeri II. átemelőtelepen: 6 drb,
4. a budaujlaki telepen: 4 drb Diesel-rendszerű hőmotor beszerzése szükséges.

A székesfőváros tanácsa ezeknek a hőmotoroknak szállítására nyilvános versenytárgyalást hirdet, utalással a Fővárosi Közlönyban a „Hivatalos hirdetések" rovatának elején közölt általános ajánlati feltételekre, amelyek az eljárás során irányadókul szolgálnak.

A Diesel-rendszerű hőmotorok teljesítményére és kivitelére, úgyszintén arra vonatkozóan, hogy az egyes motorok a Vízművek telepein milyen elrendezéssel kerülnek felszerelésre, a közelebbi adatokat a részletes leírás tartalmazza, amely a folyó évi április hó 10. napjától a Vízművek igazgatóságánál, (IV., Reáltanoda utca 1—3 sz. II. em. 20) 3 pengőért megszerezhető; ugyanott megtekinthetők a motorok elrendezését feltüntető tervrajzok és a szükséges egyéb felvilágosításokat is meg lehet kapni.

A beszerzésre kerülő gépek különlegességére, az üzembiztonság érdekében támasztott fokozottabb igényekre való tekintettel a szállítást csak az kaphatja meg, aki kimerítően és hiteltérdemlően igazolni tudja, hogy hasonló méretű, teljesítményű és kivitelű motorokat mint önálló vállalkozó már sikerrel szállított és üzembe helyezett. Az ajánlatokat a Vízművek mindegyik fentebb megjelölt telepére vonatkozóan külön-külön kell megtenni és a székesfőváros tanácsa az ajánlatok elfogadásáról telepenként külön-külön fog dönteni.

Az ajánlatokat **folyó évi május hó 11. napján délelőtt 11 óráig** a Központi városházán a vízvezetéki és világítási ügyosztályban (II. em. 302. sz.) kell beadni és azokat ugyancsak május 11-én dél 12 órakor a vizvezetéki és világítási ügyosztálynak a II. em. 298. sz. alatt levő üléstermében fogják nyilvánosan felbontani.

Budapest, 1929. évi április hó 4.

A székesfőváros tanácsa.

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Reiter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

Helmich Dezső
elektrotechnikai- és rádióüzeme
Budapest, VI, Csángó ucca 6/b.
Telefon: L. 992-83 Telefon: L. 992-83

MÁTYÁSSY ANTAL ÉS FIA
mázoló és festő-mester
BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 358-48

KISS BÉLA ÉS TÁRSA
KERTÉPITŐ ÉS KERESKEDELMI KERTÉSZETI TELEPEK
II., Pasaréti-ut 77 — II., Hidegkuti-ut 3
Telefon: Aut. 644-02.

FISCHER HENRIK Telefon: J. 023—09.
épületfakereskedő
Budapest, III. kor., Szent Endrei-út 8189.

Radiátorok, Fűtőtestek, Hőálló zománcozás
25 ÉVES GYAKORLATTAL
BIEDL KÁROLY
Budapest, VII. kerület, Hársfa ucca 57. szám
TELEFON: JÓZSEF 451—43

MARINKA IMRE
ÁCSMESTER
Budapest, VII, Czobor-utca 63. sz.

Az 1925. évi kiállításon ezüstéremmel kitüntetve.
Az 1927. évi országos kiállításon nagyezüstéremmel.
Hermann János épület és műlakatos, Budapest, I., Avar-u. 19.
Telefon: Aut. 505—82.

LESSIVE PHÉNIX
Állami- és egyéb közintézmények évtizedes szállítója
VEGYÉSZETI és MOSÓPORGYÁR
Budapest V, Visegrádi u. 17
TELEFON: Automata 123—70

DANUBIA
MŰSZAKI VÁLLALAT
IX., Csoni ucca 3. Telefon: J. 340-82 J. 322-79
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac valamint makadamutaknak **átitató eljárásu és felületi kezelése. — Utak permentesitése** egyidejü konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen kompozicióval

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

SZÉKELY ÉS KATONA
épitészek, épitési vállalkozók
Budapest, V., Kádár-ucca 4. — Telefon: Lipót 903-26.

KNUTH K. mérnök és gyáros
Budapest, VII., Garay ucca 10. sz.
Telefon: József 510-75
Vízvezeték Központi fűtés

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépítő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Máglya ucca 75—77
Telefon: Lipót 914—46.

KÚN SÁNDOR
TELEFON: JÓZSEF 361—23
FESTÉK, KENCE, ZSIRADÉK, KÁTRÁNY ÉS VEGYITERMÉKEK GYÁRI RAKTÁRA
BUDAPEST, IV, FERENC JÓZSEF RAKPART 18

CUSTODIS ALPHONS
MERNÖKI IRODA ÉS ÉPITESI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
Gyárkéményépítés
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék építése és tervezése

MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPGYÁR R. T.
MÁTYÁSFÖLD
GYÁRTÁSI ÁGAK:
Személyautomobilok, teherautomobilok, autóbuszok
Gyári eladási központ:
Méray Motorkerékpár-Gyár r. t. IV., Váci ucca 1.

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérnökküldés díjmentes.

Költségvetés és mérnökküldés díjmentes.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszívással.

Az iparosok legolcsóbb beszerzési forrása
az
Iparosok Orsz. Közp. Szövetkezete
Központja: Budapest V, Nádor ucca 22. III. emelet
Bőrosztálya: VII, Klauzál tér 5. Telefon: J. 428—77
Háziipari oszt.: IV, Kecskeméti u. 13. Tel.: J. 448-30
Textiloszt.: IV, Kecskeméti u. 13. Telefon: J. 425-95

»VULKÁN«
GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 66.
Telefon: Lipót 906-02.
SZERSZÁMGÉPEK
fém- és famegmunkálására
Közlőművek (Transmissió) Vasöntvények, Marási (Fräser) munkák

GERŐ N. NÁNDOR
VII., ALPÁR UCCA 8. Telefon: József 315-29.
Központi fűtés
Vízvezeték
Épület bádogos munkák

Kalaer épitési vállalata.
I. Szirtes u. 3/c. J. 456-03.

Francia, német és olasz cseregyerekek:
a legjobb diplomaták egyengetik a békesség útját

A jubiláló fővárosi gyermeknyaraltatási akció óriási expanzivitása — A magyar vidék a pesti gyermekért

Jövőre lesz tizedik esztendeje, hogy a főváros vezetőségének szociális érzése megrendezte *az első gyermeknyaraltatási akciót.* Az első megmozdulás minden komoly előkészület nélkül, *spontán* történt. Addig, a multban, legfeljebb emberbarátok, gyermekvédő intézmények és erre a célra alakult egyesületek karolták fel a gyermeküdülés ügyét. Az összeomlás, a zűrzavar kétségbeesett órában a külföldi missziók voltak segítségünkre, majd a hatóságok is ráeszméltek arra, hogy

az adminisztráció egyik legfontosabb feladata a szociális segítés, a szociálpolitika irányítása, kézbevétele,

s megtörtént az első, hivatalos megmozdulás. Már 1921-ben volt valami lényegtelen fővárosi akció, de az első komolyabb lépés valójában 1922-ben történt meg, amikor *464 gyermeket részesítettek üdülésben a tanácsi akció keretében.* Azóta a szám évről-évre rohamosan emelkedik. 1923-ban már 1046 gyermeket nyaraltat a főváros. 1924-ben és 1925-ben egy kis visszaesés van ugyan, 503, illetve 742 gyermekkel, de 1926-ban már ugrásszerű az emelkedés, ekkor már 5992 gyermek nyaral a főváros költségén, 1927-ben pedig 10.899. A múlt esztendő volt valamennyi között a legeredményesebb:

14.844 gyermeket vett nyári gondozásba a hatósági akció.

Ezeket a számokat összevetve kitűnik, hogy

az elmult évek alatt 34.496 gyermek nyaralt a főváros áldozatkészségéből.

s az első évhez viszonyítva *harmincszoros az emelkedés.*

Az 1922-ben nyaraltatott 464 gyermektől az 1928-ban gondozásba vett 15.000 gyermekig óriási volt az út, amit a főváros e téren megtett. A mesebeli mérföldes csizmák varázslatos lépéseivel előre törtető gyermeknyaraltatási akció sikerének titka az volt, hogy a főváros áldozatkészsége mellett olyan előkelő proktektorok álltak az élére, mint a *Kormányzóné Főméltóságú asszony, Anna* kir. hercegnő, *Albrecht* főherceg, majd utóbb *Serédi* Jusztinián bíboros hercegprimás. A *vidék* eleinte igen kevés érdeklődést tanusított, de lelkes, szívós munkával *sikerült megtörni ezt a jeget is és*

ma már a fővárosi akció mögött áll az egész ország.

A kormányzóné közbenjárására a polgári hatóságokat nyertük meg a sápadt kis pesti gyermekek barátjának, a hercegprimás pedig a tavaszi püspöki konferencián kötötte püspökei és az egész papság lelkére az akció istápolását.

Ilyen biztató auspiciumok között indult meg az idei munka. Újra a Czukor uccai iskola a főhadiszállás. A parancsnok *Purébl* Győző tanügyi tanácsnok, a vezérkar főnöke pedig az ezerszemű, százkezű, fáradhatatlan és lelkes *Petik* Kálmán igazgató. Irodája valóban olyan, mintha stratégiai felvonulást készítene elő:

térképek a falakon különféle jelzésekkel, jelentések futnak be, táviratok érkeznek, küldöncök jönnek-mennek, telefónok csilingelnek.

— Sorozunk... Minden iskolában javában folyik az asszentálás — mondja derűs mosollyal a *Fővárosi Hirlap* munkatársának és vastag szemüvegének csillogó üvegén szikrázva táncol az első tavaszi napsugár...

Még messze a nyár, de ezekben a szobákban mintha már itt vibrálna a júliusi kánikula, itt minden szó, minden mozdulat, minden betű a nyáré, a vakációé, hogy minél több vánnyadt, sápadt, éhes és csenevész szegény gyereknek legyen boldog nyaralása, pirospozsgás arca, feszülő izma, duzzadó tüdeje.

Érdeklődtünk az idei gyermegnyaraltatási akció előkészületei és kilátásai iránt, mire

Petik Kálmán igazgató

a következőket mondta el a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az üdültetési akció fejlődésének menetére és kialakulására jellemző, hogy amíg kezdetben az anyagi erők szabták meg a határt, addig, később, az iskolaorvosi intézmény létesítése óta, az iskolás gyermekek orvosi vizsgálata, egészsége és testi fejlődése szerint, annak megfelelően fokozódott az anyagi erők rendelkezésre bocsájtása. Mai kialakulásában

az akció elérte a fokozatos kiépítés útján azokat a véglegesnek tekinthető kereteket,

amelyeken túl emelkedés, vagy csökkenés — az általános gazdasági, egészségi és szociális helyzet alakulása szerint — *csak kisebb mértékű lehet.*

— A „sorozás", a rászoruló gyermekek kiválogatása az iskolaorvosok közbenjöttével az összes iskolákban folyik és *valószinüleg husvétra befejeződik.* Az orvosi vélemény mellett a kiválasztásban nagy tekintettel vagyunk a *szociális ráutaltságra,* épen azért a gyermekeknél előzően az *iskolanővérek környezettanulmányt* is végeznek. Közvetlen

az indulás előtt újabb, tüzetes orvosi vizsgálat alá veszik a gyermekeket, nehogy fertőző vagy járványos beteg maradhasson a nyaralók között.

— A nyaraltatás rendszere az idén is marad a régi, azzal a különbséggel, hogy *az elhelyezés súlypontját szeretnénk a vidékre áthelyezni. Az idén sem akarunk nagy, tömegtelepeket, de*

mellőzzük a vidéki egyéni elhelyezést, a családok vendégszeretetének igénybevételét, mert e téren szerzett tapasztalataink nem a legmegnyugtatóbbak.

— Az üdülőtelepek családhelyettesítő jellegének kell kidomborodnia, ezért lehetőleg *kisebb, 20—30-as telepek létesítésére törekszünk,* ahova a legkiválóbb, külön tanfolyamokon is kiképzett *pedagógusokat* osztjuk be a gyermekek mellé, mert gyermekeknek a család gondozó köréből 3—8 hétre való kiragadása nagyfokú felelősségérzetet és kiváló pedagógiai érzéket kíván. A nyaralás alatt a gyermekeket

nemcsak táplálni, erősíteni akarjuk, nemcsak az egészséggondozás és védelem a cél, hanem a nevelés is.

Ilyen szempontok szerint állítjuk össze a *gyermekek napi foglalkoztatását is:* erősítő, légző, ügyességfokozó, szórakoztató játék és torna, kirándulások, öntevékenységi hajlamok kielégítése, ifjúsági olvasmányok, mese, ének, stb. gyakori és időszerű alkalmazásával. A sorozás eredményét előre megmondani természetesen nem lehet, de

körülbelül 25.000 olyan gyermekre számítunk, aki rászorul az üdülésre.

Hogy ebből mennyit tudunk elhelyezni, *elsősorban a vidék magatartásától és érdeklődésétől függ.*

— A kormányzóné, a kormány, a hercegprimás és a többi magas pártfogók ajánlása mellett

a vidék előtt a csereakciók fokozásával akarjuk a fővárosi gyermeknyaraltatást népszerűvé tenni.

Már tavaly is volt ilyen csereakciónk Nyiregyházával, Békésgyulával, Bélapátfalvával, Nagyszénással stb. Az idén ezt *lényegesen fokozzuk.*

— A vendéglátó városok megállapított időn át gondoskodnak a mi gyermekeinkről, a főváros pedig viszonzásul megvendégeli, elszállásolja a vidéki gyermekeket, akik *megismerik, alaposan megnézik, tanulmányozzák a fővárost, annak rengeteg látnivalóját.* Ezek a tanulmányi kirándulások igen kedvesek a vidék előtt. Ajánlatunkat mindenütt készséggel fogadták és a rengeteg levélre, amit szétküldtünk,

nem jött egyetlen tagadó válasz sem.

Kecskemét például, ahol tavaly egy gyermekünk sem volt, *az idén 120 gyermeket vállal,* Alsódabas község is 120 gyermeket hajlandó vendégül fogadni,

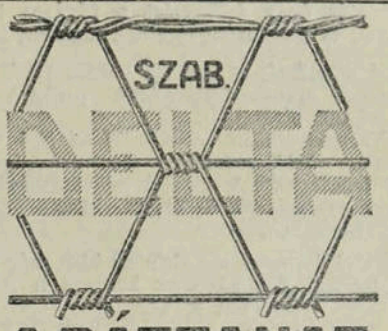

DRÓTFONAT
A LEGJOBB KERITÉSANYAG.
KOLLERICH PÁL ÉS FIAI
BUDAPEST. IV. FERENC JÓZSEF RAKP. 21.

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 555—25.

Bőrkabátok
rövid és hosszú,
bőrnadrágok, sportmellények,
szőrmebundák, soffőrbundák és őrbundák,
lábzsákok és kocsitakarók, Trench-Coat, autó bőrfejvédők,
és kesztyűk.
Ügyeljen az „ABI" védjegyre!
Gyártja:
Acél Bőrruházati Ipar
Budapest, VII., Károly-körút 13. Telefon: J. 364-91

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Vig ucca 24. — Telefon: József 385—52.

KÖRNYEI LAJOS
SZOBAFESTŐ, MÁZOLÓ és ARANYOZÓ MESTER
Iroda: BUDAPEST, X., SZŐRÉNY-U. 5.
Műhely: VI., STEFÁNIA ÚT 2. TEL. J. 441—99

SCHENKENGEL ÉS EHRMANN
ASZTALOS ÉS FAMEGMUNKÁLÓ ÜZEM
BUDAPEST, IX., Tóth Kálmán u. 21
TELEFON: József 319—41

Kalorifferwerk HUGO JUNKERS, DESSAU
ELSŐRENDŰ GYÁRTMÁNYAI — FŰTŐTESTEI:
léglütéses aggregátorok, lamellás
fűtőtestek, gázléglütők, szellőztetők és acélcsövű radiátorok,
MEGRENDELHETŐK MAGYARORSZÁGI KÉPVISELETÉNÉL
KELETI KERESKEDELMI VÁLLALAT
BUDAPEST, VIII. KER., JÓZSEF KÖRÚT 55—57. SZÁM

ANDEZIT
ÚTBURKOLÓ KÖVET
kocka-, fejkő, járda-, termés- és zúzott követ
Dunabogdány-csódi és Visegrádmátyás-hegyi kőbányából vagy Budapest raktárból azonnal szállít
Kondor és Feledi
építő- és kőbányavállalat r-t.
Budapest, V., Vörösmarty tér 3
Telefon: Automata 839—18. szám

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
TELEFON: Automata 219—69. szám
a legjutányosabb áron szállítunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpacca, valamint alpacca ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
12 havi részletre
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Bálvány u. 16.
Árjegyzéket díjmentesen küldünk
Pontos címre kérjük ügyelni.

FORGÁCS és GERŐ
BUDAPEST, IV., HAJÓ UCCA 8-10
TELEFON: Aut. 805-03
HAMANN-számoló és KAPPEL-írógépek magyarországi vezérképviselete

TÖRÖK IGNÁC
TELEFON: József 368—87.
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, VASBETONÉPÍTŐ, ÉPÍTŐMESTER
Budapest, I, ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.

mégegyszer annyit, mint tavaly. Ha a mostani hangulat általános marad, minden remény megvan, hogy

a gyermekek zömét a vidéken helyezhetjük el,

ami főleg a levegőváltozás kitünő hatását tekintve, *fontos.*

— Vidéken kétféle telep lesz. Olyan, ahol *csak helyet adnak* iskolában, üres kastélyban stb., s olyan, ahol *élelmezik is* a gyermekeket, s főzetnek, esetleg csak nyersanyagról gondoskodnak. Minden telep egyezik azonban abban, hogy

a vezetés és a felügyelet a főváros tanerőinek és gondozónővéreinek kezében lesz.

Az orvosi ellenőrzés is legtöbb helyen fővárosi lesz, egyes telepek orvosi felügyeletét pedig a helybeli orvosok végzik hivatalból.

— *Nagymértékben emelkedik az idei külföldi gyermekcsere-akció, amelynek örvendetességét hangsúlyozni felesleges.* A tavalyi németországi csereakció igen jól sikerült és olyan kitünő hangulatot teremtett Berlinben, hogy

a tavalyi ötvennel szemben az idén már 350 magdeburgi fiút akarnak küldeni a Balaton mellé,

s ez a szám más német városokból még fokozódni fog. A minap voltunk a *bolgár követségen* és

megállapodtunk a bulgáriai gyermekcsereakcióra nézve.

Ötven pesti fiút küldünk *Várnába* nyaralni s Bulgáriából, főleg Szófiából ugyanannyi érkezik hozzánk. Létrejött a megállapodás

az olasz gyermekcsere-akcióra nézve is,

csak a számot kell még kölcsönösen megállapítanunk. Az *olasz követség nagy örömmel karolta fel tervünket.* Mindennél érdekesebb, hogy

tárgyalunk a francia követséggel is, ahol hasonló rokonszenvvel és megértéssel találkoztunk,

így *valószínű a francia gyermekcsere-akció is.*

— Hogy ezek az akciók a nemzetek egymáshoz való közeledésében, megértésében, milyen jelentőségüek, azt felesleges külön hangsúlyozni. *Hogy a gyermekek milyen kitünő diplomaták,* azt láttuk a hollandiai, belgiumi és svájci akciók során.

*

A gyermeknyaraltatási akció biztató kilátásaiból különösen két dolog az, amit kiemelhetünk. *Az egyik*

a vidék örvendetes hangulatváltozása, a másik a külföldi csereakciók erősödése.

Úgy érezzük, hogy mind a kettő, korszakalkotó, országos, sőt nemzetközi jelentőségű jelenség, amely szántja, töri a dudvás ugart a „szebb jövő" vetése alá.

A főváros az idén *607.626 pengőt költ a gyermekek nyaralására.*

Építési engedélyek

A főváros magánépítési bizottsága 1929. évi április hó 8-án tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadásához járult hozzá:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Majláth Mihály VI., Gróf Zichy Jenő u. 14. em. ráép., terv.: Zimmermann Lajos VIII., Baross u. 111.
2. Schodits Lajos VIII., Szűz u. 1. em. ráép.
3. Hieber Antal I., Városkuti út 10.278. fsz. ház, terv.: Ramsperger Ferenc III., Szentendrei u. 51.
4. Strumm János I., Naphegy u. 7294. hrsz. III. em ház, terv.: Kocsis Tivadar I., Naphegy u. 33.
5. Pintér Mihály I., Budaörsi út 2786. hrsz. fsz. villa, terv.: Weisz István I., Budaörsi út 20.
6. Szolcsányi Józsefné III., Üröm-hegy 22.392. hrsz. családi ház, terv.: Blaha Arnold III., Óbudai-gázgyár.
7. Kecskeméti András I., Tétányi út 3252/2. hrsz. I. em. ház, terv.: Farkas és Eivőh V., Wekerle Sándor u. 24.
8. Csényi József és tsa I., Németvölgy 7973. hrsz. a. 2 drb. családi ház, terv.: Brenyó Bertalan II., Bimbó u. 12.
9. Dr. Turányi Dénes III., Vihar u. 6. em. családi ház, terv.: Krén Ferenc III., Kórház u. 9.
10. Weisz Lipót V., Vizafogó dülő 25.865. hrsz. I. em. családiház, terv.: Forgách István VI., Nagymező u. 19.
11. Dr. Kanka Lajos VII., Bácskay u. 2388/4. hrsz. fsz. családi ház.
12. Biró Henrik és László V., Csanády u. 4. V. em. ház, terv.: Dr. Baráth Béla és Novák Ede II., Halász u. 1.
13. Halaman János III., Szőlő u. 27. em. ráép., terv.: Hajnal Henrik III., Lajos u. 69.
14. Thallmayer és Seitz r. t. V., Zrinyi u. 3. IV. em. raktár, terv.: Mikle Károly és Árvay József V., Tisza István u. 12.
15. Uhr Bernát VII., Kövér Lajos u. 27. fsz. ház, terv.: Dr. Baráth Béla és Novák Ede II., Halász u. 1.
16. Keresztes Vilmosné és tsa I., Zsombolyai u. 4496/3. hrsz. I. em. ház, terv.: Wiedermann Ágoston III., Emese u. 14.
17. Kenessy Alfréd I., Kelenföld 3515. hrsz. fsz. ház, terv.: Andrik Andor Budafok.
18. Töttössy József I., Kelenföld 3515/8. hrsz. fsz. ház, terv.: Andrik Andor Budafok.
19. M. kir. Honvéd Nyugdíjjárulékalap I., Márvány u. 48. V. em. ház, terv.: Münnich Aladár V., Béla u. 8.
20. Lágymányos-Kelenföldi Református Missiói Egyház nevében Medgyasszay István I., Lenke út 4298/1. hrsz. 2 drb. IV. em. ház.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Első Magyar Műdomborítógyár VI., Szabolcs-utca 4.
2. Ilgner Ferencné és Társa VI., Csángó utca 9.
3. Földes Jenő IV., Károly király út 18.
4. Dános Géza I., Várkert rakpart 6230. hrsz.
5. Ignác János VII., Pósa Lajos utca 18.
6. Goldner Dávid X., Zalán utca 33.
7. Özv Nikolics Izidorné VII., Damjanich u. 28.
8. Hutter Mihály X., Remény utca 2153. hrsz.
9. Dr. Nikola Géza I., Bornemissza utca 16.
10. Nyul János X., Kántorné utca 2202. hrsz.
11. Hoffmann Dezső IV., Múzeum körút 15.
12. Budapesti Szobafestő Címfestő Ipartestület VII., Wesselényi utca 73.
13. Rosenberger Izsó III., Polgár utca 4.
14. Grosz Henrik és Társa VI., Lehel utca 8.
15. Riegelmann András VII., Hajtsár út 58.

SZENTGÁLI ANTAL ÉS LANGEN KÁROLY
Központi iroda: VI., Berlini-tér 5. Telefon: L. 913-57.
okl. mérnökök, építési vállalkozók
Anyagtelep: V., Wahrmann-u. és Ujpesti rakpart sarkán. Telefon: J. 318—36.

HANVAY VICTOR
Villany és rádió cikkek
Budapest, VI., Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—99

FLIEGL BÉLA bádogos-mester
Telefon: J. 435-07 Budapest, VIII., Vas ucca 7. Telefon: J. 435-07
Készít épület-, díszműbádogos munkákat és higienikus fürdőkádakat, légszesz, víz, gőz, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését.

BOGYÓ ISTVÁN TELEFON: JÓZS. 356-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF UCCA 9

Telefon: József 464-57 **KOVÁCS OSZKÁR** Telefon: József 464-57
BÁDOGOS-MESTER, ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE.
BUDAPEST, IX., GYEP UCCA 56. SZÁM.

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI Wesselényi u. 30

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—81.

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javitását és jókarban tartását
Budapest, III., Paosirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

FISCHER ANTAL szobrász
Budapest, VII., Cobor ucca 6. szám

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő mesterek
Budapest, VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3 sz. TELEFON: A. 847-73
Fióküzlet: IX. ker. Tompa ucca 0 szám

RADIATOROKAT ÉS KAZÁNOKAT
központi fűtésekhez gyárt a
MAGYAR RADIATORGYÁR R.-T.
Budapest, X., Gyömrői út 76. sz.
Telefon J. 390-34 és 350-88

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

KUNZ JÓZSEF ÉS TÁRSA
királyi kiváltságos nagykereskedők
BUDAPEST
IV., Szervita tér 4. — Telefon: Aut 827-09
Vászon és asztalnemű
Szállodai és kórházi
fehérnemű

Központi fűtések
vizvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák
FRIED ZSIGMOND
műszaki iroda és gyár Budapest, VIII, Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

GÓGEL JÁNOS ÉPITÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPEST, VII., ÖRNAGY UCCA 4. SZ.

Margalit Andor és Ödön
mérnök-épitőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 586—43 és József 429—24.

Rosner Ármin Telefon: J. 310-28
kőfaragó anyagok és kellékek szaküzlete
Budapest VIII, Fiumei-út 12/a

FEIST REZSŐ
BUDAFEST, IX., GUBACSI UCCA 55 SZ.
ÜZEM: IX FÖLDVÁRI ÚT 3 SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FAREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

Vasszerkezeti- és lakatosárugyár
Farkas és Társa R.-T. Telefon:
Budapest, VI. ker., Lehel ucca 8. L. 908-62

NEMES ÉS SCHRAMEK
OKL. MŰKERTÉSZ KERTÉPITŐK
BUDAPEST, I, MÉSZÁROS UCCA 56-a
TELEFON: KRISZTINA 509—38

Schöndorfer Jenő mérnök
központi fűtési, szellőztetési, vizvezetéki és csatornázási berendezések vállalata
Budapest, VIII., Gólya ucca 22. sz.
Telefon szám: József 431—72

Waldmann Sándor
egészségügyi-, viz-, gőz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése
VI. Jókai ucca 6. sz. Telefon: Aut. 102-74
Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vizvezetéki felszerelésekben. Versenyképes árak és fizetési feltételek

WETOL sebolaj
legyen minden mentőszekrényben.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyít.
M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72.455|1924 sz. körrend
M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062|XX. 1925. sz. rendelet.

Fütés Viz Gáz **Szentgyörgyi és Társa**
Telefon: József 8-97 Budapest VIII, Baross-u. 88

Németh Vilmos
épitési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

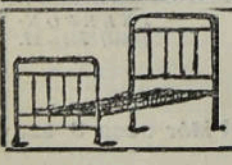

Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

VÁLLALKOZÁS

Egy építési vállalkozó súlyos sérelme

Szokatlan beadvány érkezett a főváros tanácsához. Ebben *Stein* Rudolf Rezső okl. mérnök, építőmester elpanaszolja, hogy a Madarász uccai csecsemő-kórház átépítésének falburkoló munkái pályázatánál, bár a legolcsóbb ajánlattevő volt, mégsem ő kapta meg a munkát, hanem a második helyen beérkezett ajánlattevő. A különös döntés oka, az hogy *Stein* nem mutatta be idejében az iparengedélyét. Panaszában elmondja a vállalkozó, hogy bár iparigazolványa és előző munkálata elegendő garancia kellett volna, hogy legyen a pályázat elnyeréséhez, mindazáltal megszerezte iparengedélyét is, amely történetesen a céghivatalban volt. Sajnos azonban, a multheti kettős ünnepek miatt ez némi késést szenvedett, így két órával a sérelmes döntés után jelenhetett csak meg a városházán. Beadványában kéri a fővárost, hogy változtassa meg a sérelmes döntést, amely végeredményben a fővárosra nézve is anyagi kárt jelent. Ujabb döntés még nem történt, de remélhető, hogy a főváros megváltoztatja álláspontját, miután ilyen kicsinyes formalitások nem lehetnek okozói olyan sérelmeknek, amelyek a közérdeket és a jogos magánérdeket egyaránt károsan és érzékenyen érintik. A mai súlyos gazdasági viszonyok közt a tanácsnak a legnagyobb mértékben takarékoskodnia kell a város pénzével, másrészt nem szabad az amúgyis nehezen küzködő vállalkozókat hasonló meglepetésekkel elkedvetleníteni.

Versenytárgyalási megbizások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat a következő cégek és vállalatok kapták:

Uszodaépítési munkát: Marinka Imre 5282, Erdei Lajos 5667;

Bútormázolási munkát a fonyódi üdülőtelepen: Fischer és Hartmann 1020;

Vasúgyszállítást ugyanott: Martin József 4263, Dören Henrik és Tsa 3758, Brichta József 1042;

Műkő munkát ugyanott: Melocco rt. 3377;

Vaskerítési munkát ugyanott: Hikker és Társa 2516;

Locsolókocsi-szállítást a Köztisztasági Hivatal részére: Magyar Waggon és Gépgyár rt. 194.800 pengő vállalati áron.

Útépítési munkát az autóbuszgarage körüli uccákból: Hajnal Imre 74.400, Gattyán Pál 29.926, a Róna u. bérház körüli uccáknál: Kulás János és Schweiger Rezső 40.338;

Vízvezeték-, gáz- és csatornaberendezési munkát a Kun uccai kórháznál: Farkas Izor 32.299;

Tatarozási munkát a városligeti iparesarnoknál: Biró Ernő 2325, a városligeti Cirkusznál: ifj. Dobrovits Ferenc: 8849;

Falburkoló munkát a Madarász uccai kórháznál: Kovács József 10.022 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a következő cégek és vállalatok pályáztak:

A dunai uszodák építésére: Ridel Bertalan 7795, Szücs István 6420, Hellebrandt János 5989, Marinka Imre 5282, Tőke György 5793, Hegedüs Ferenc 7560, Sramó Lajos 6447, Marton László 7900, Kurtán Gyula 11.661, Czipauer János 6922, Helmrich János 7801, Erdei Lajos 5667, Fridrich Jakab 7321;

Villanyszerelési munkára a Kun u. kórháznál: Farkasvölgyi villamossági rt. 6640, Alexi és Uhlyarik 4097, Hungler István 3988, Kolbányi és Pákozdy 4977, Bene és Wein 4960, Kaffak és Wágner 4160, Fischer Oszkár 5942 pengő vállalati áron.

Mázoló munkára a Bakácsteri kórháznál: Scheimann Gyula 7220, Strenger Rezső 7200, Kollár Rudolf 7192, Győri Antal 7147, Hurm József 7093, Német Andor 6969, Batos László 6881, Lucs Rezső 6686, Wugmann Frigyes 6588, Lizicska és Farkas 6347, Lerchner és Török 6271, Molnár és Faragó 6254, Leisen Adolf 6217, Környei Lajos 5950, Brenner Miksa 5948, Remsei Elemér 5895, Faragó és Gyárfás 5831, Fritz József 5787, Kenyeres Károly 5669, Szili Rezső 5603, Grünwald Béla 5579, Fischer Ernő 5514, Mátyás János 5526, Fischer és Hartman 5058, Lendvay Ferenc 4833, Szabó, Gauland és Vilbrand 7223, Kovács Pál 7250, Papp Béla 7278, Zafourek Ferenc 7382, Máté Ferenc 7430, Barta és Kurma 7495, Hajdu Sándor 7577, Hantos Testvérek 8117, Csupor Zsigmond 10.097; a *Madarász u. kórháznál:* Szarvas István 9392, Hurn József 9226, Remsei Elemér 8997, Vajay Ferenc 8841, Lerchner és Török 8267, Lizicska és Farkas 8094, Brunner Miksa 7868, Leisen Adolf 7574, Környei Lajos 7547, Satler Mihály és Kenyeres Károly 7463, Grünwald Béla 6522, Barta, Kanyó és Kuzma 9485, Fritz József 9774, Faragó és Gyárfás 9821, Scheimann Gyula 10.221, Máthé Ferenc 10.761, Német Andor 10.777, Babel, Kovács és Putovics 10.967, Kiszely Géza 11.853, Hassa Testvérek 12.429, Hantos Testvérek 13.699, Schmit Ferenc 13.730.

Csikótűzhelyek szállítására a Bécsi úti házaknál: Földesi Henrik 3360, Lőrincz Pál és Vince 3255, Simon János 3395, Grandjean József 3155, Munkácsi Ernő 3158, Halász Gyula 3353; *az Újpesti rakparti házaknál:* Földesi Henrik 3448, Lampel Ödön 3283, Dick Ádámné 3456, Gáspár Sándor 3492, Lőrincz Pál és Vince 3348, Göttler Manó és Tsa 3420, Grandjean József 3420, Halász Gyula 3420, Munkácsi Ernő 3456, Bakonyi Jenő 3528, Kellner és Sándor 3600, Négyökrü Vince 3752, Heresznyei János 3801, Babos Béla 4680; *a Ceglédi úti házaknál:* Kellner és Sándor 13.056, Halász Gyula 13.028, Lőrincz Pál és Vince 12.376, Földesi Henrik 12.920, Munkácsi Ernő 13.056, Lampel Ödön 13.056, Dick Ádámné 13.056, Göttler Manó és Fia 13.192, Berkes Jenő 13.328, Kapitány Antal 13.600, Heresznyei János 14,361, Hutter-Schrantz r.-t. 16.320, Schwartz Sándor és Társa 17.952.

Föld-, kőmíves-, elhelyező- és vasbeton-munkákra a Dandár u. fürdőnél: Frank Emil 146.462, Stabil építő rt. 143.551, Pittel és Brausewetter 155.831, Wihart Ferenc 143.839, Berényi Ignác 143.976, Teleki, Katona és Varjas 145.981, Prokisch János 163.731, Bier és Wersetz 149.174, Sturm és Kallós 151.658, Bányai és Wágner 152.013, Pollacsek és Epstein 154.123, Ciklop építő rt. 157.774, Vaits Sándor 169.560, Mód Lajos 186.692.

Molinó szállítására a felruházási akciónál: Goldberger S. és Fiai, Kispest textilgyár, Freudiger Mózes és Fia, Krammer Testvérek, Magyar pamutipar, Stohrer Viktor, Kiss Endre, Kovacsevics Milenkó, Vászon- és posztóipari r. t., Gutman J. és Társa.

Pólyahuzatokra ugyanott: Krammer Testvérek, Kiss Endre, Kispesti textilgyár, Tetra r. t., Gutmann J. és Társa, Vászon- és posztóipari r. t., Kovacsevics Milenkó.

Pelenkákra ugyanott: Freudiger Mózes és Fia, Tetra r. t., Krammer Testvérek, Magyar pamutipar, Kispesti textilgyár, Kiss Endre, Kovacsevics Milenkó, Vászon- és posztóipari r. t., Sándor Ferenc.

Flanellra ugyanott: Kovacsevics Milenkó, Kispesti textilgyár, Freudiger Mózes és Fia, Vászon- és posztóipar, Kiss Endre, Gutmann J. és Társa, Tetra r. t., Storer Viktor.

Ruhaszövetre ugyanott: Storer Viktor, Soproni szőnyeg- és textilipar, Országos ruházati intézet, Richards Richard győri finom posztógyár, Freudiger Mózes és Fia, Magyar posztógyár.

Télikabát szövetre ugyanott: Magyar posztógyár, Richards Richárd győri finomposztógyár, Gutmann J. és Társa, Soproni szőnyeg- és textilgyár, Freudiger Mózes és Fia, Bajai posztó- és takarógyár, Storer Viktor.

Ruhabarchendra ugyanott: Kispesti textilgyár, Goldberger S. és Fia, Magyar pamutipar, Vászon- és posztóipar, Freudiger Mózes és Fia, Kiss Endre, Kovacsevics Milenkó, Gutmann J. és Társa.

Svetterekre ugyanott: Izabella gépkötőde, Miskolci textilipar, Nyomorék gyermekek otthona, Kiss Endre, Testvér szövetség.

Kabátbélésre ugyanott: Krammer Testvérek, Vászon- és posztóipar, Kovacsevics Milenkó, Goldberger S. és Fia, Gutmann J. és Társa, Kiss Endre, Freudiger Mózes és Fia.

Ujjabélésre ugyanott: Gutman J. és Társa, Kispesti textilgyár, Goldberger S. és Fia, Kovacsevics Milenkó, Vászon- és posztóipar, Freudiger Mózes és Fia, Soproni szőnyeg- és textilipar.

Csecsemőréklikre u. ott: Freudiger Mózes és Fia, Kiss Endre, Sándor Ferenc.

Csecsemőtakarókra ugyanott: Kiss Endre.

Cipőkre ugyanott: Grandics, Nándor, Blaskó János, Kócsög Gergely, Sarudy Péter, Ávanhauer József, Dornbach Jakab, Mészáros József, Gál István, Iparosok országos Központi Szövetkezete, Horváth Mihály, Wolfner Gyula, Ujpest, Kosztandó József, Schwetz Mihály, Vincze Pál, Gálfi József, Máló Mihály, Babanek Kálmán, Sas Mihály, Bezák János, Fölhérer Pál, Brettschneider Vilmos, Rusz Ince, Sugár József, Kiss P. Lajos, Krenner Márton, Cipész Ipartestület, Bárány János, Zugló cipőüzem, Jászberényi ipartestület cipész szakosztálya, Petzkai József.

Bakkancsokra ugyanott: Wolfner Gyula, Iparosok országos központi szövetkezete, Blaskó János, Petzkai József, Bezák János, Dornbach Jakab, Mészáros József, Bárány János, Jászberényi ipartestület cipész szakosztálya, Máló Mihály, Székesfővárosi cipész ipartestület, Schwetz Mihály, Kosztandó Ferenc.

Harisnyákra ugyanott: Kiss Endre.

Gummipelenkákra ugyanott: Hungária gummigyár, Kiss Endre, Freudiger Mózes és Fia, Kiss Endre.

Benzin és gázolaj szállítását a kátrányozó és bitumenező telep részére Shell kőolaj r. t. 17.650 pengő vállalati áron.

Különböző ipari munkára a vízművek telepein: Biró László és Moór Géza, Pittel és Brausewetter, Berény Ignác, Rella N. Havas Ernő, Stieber építő és ipari r. t., Mihályi Lajos, Frank Emil, Lukács Lipót.

Műkő munkákra ugyanott: Ciklop építő rt. 14.647, Kautnik József 10.100, Pittel és Brausewetter 11.783, Frank Emil 11.988, Andrea rt. 12.986, Kallós és Sturm 13.706, Stabil építő rt. 13.360, Meteor kőipari rt. 16.480, Nagybátony-újlaki rt. 13.810, Kovács József 15.711, Melocco rt. 16.348.

Szigetelő és tetőfedő munkára ugyanott: Wihart Ferenc 7105, Schmidek Sándor 7674, Stabil építő rt. 5470, Kollár 6240, Biehn János 6491, Grozit rt. 6502, Gruber János 6518, Pittel és Brausewetter 6535, Ciklop építő rt. 6750, Frank Emil 7103, Kallós Adolf 8787.

Hőszigetelő munkákra ugyanott: Wihart Ferenc 28.378, Frank Emil 27.326, Stabil építő rt. 28.453, Pittel és Brausewetter 27.919, Kallós és Sturm 27.632, Ciklop rt. 25.505, Parafakőgyár rt. 25.829.

Ács munkára ugyanott: Sramó Lajos 8643, Hegedüs Ferenc 8697, Aschenbrenner János 8973, Szívós László 10.220, Cziller József 10.491, Frank Emil 6778, Stabil építő rt. 7067, Tőke György 7321, Kozma Pál 7435, Horváth József 7515, Ertl József 7669, Ciklop építő rt. 7679, Pittel és Brausewetter 7954, Hellebrand János 8061, Kallós Adolf 8507, Molnár János 8560.

Bádogos munkára ugyanott: Csizly Mihály 5503, Dávid és Deutsch 4478, Szekér Gyula 4108, Lammel Ferenc 4965, Margittai Gyula 4635, Bognár Ferenc 4463, Horváth Sándor 3863.

Asztalos munkára ugyanott: Frank Emil 22.927, Halaman János 20.075, Kertész Dezső 23.008, Brichta József 21.726, Fischer András 23.213, Döhren Henrik és Társa 22.331, Stabil építő rt. 26.013, Gera Lajos 27.161, Polacsek János 27.847, Molnár Testvérek 29.280, Pittel és Brausewetter 35.051.

Lakatos munkákra ugyanott: Stabil építő rt. 15.825, Krausz Gyula 14.465, Nagy Gyula 12.936, Kellner és Sándor 12.142, Frank Emil 13.234, Reichenberg Jenő 13.688, Kajtár Lajos 14.560, Skolkay Mátyás 14.759, Pick Ede 15.437, Jónász és Weiner 15.697, Pittel és Brausewetter 16.470, Madarász László 17.770, Berényi és Lengyel 18.613, Sóty Zoltán 20.618, Berkes Kálmán és Fia 20.772.

Burkoló munkára ugyanott: Andrea építő rt. 40.739, Melocco Péter 38.819, Strasser Vilmos 43.875, Koch és Szilágyi 42.695, Frankl Emil 33.239, Pittel és Brausewetter 36.323, Stabil építő rt. 33.211, Pozsgay Dezső 38.885.

Mázoló munkára ugyanott: Szabó, Galland és Wilbrand 5657, Galbavy Gyula 7550, Babel, Kovács és Putovics 6107, Remsei Elemér 6403, Lerchner és Török 6626, Faragó és Gáspár 6865, Fischer és Hartmann 6908, Hurm József 7879, Balczó Sándor 8274, Stabil építő rt. 8518, Környei Lajos 8887, Fratricsevics Istvánné 8951, Frank Emil 9165, Pittel és Brausewetter 11.879, Kottár és Nagy 10.818, Lizicska és Farkas 10.137, Kramer Adolf 9659, Német Andor 9324.

Kőmíves munkára az Új Szt. János-kórháznál: Dudus Ernő 5994, Hauer József 3741, Hajnal Henrik 4108, Várnai Alajos 3969, ifj. Führer Miklós 5067, Grandits Gyula 5987, Geizer Gerő 5076, Gratzl Lajos 4252.

Légtartály szállítására a dunai uszodákhoz: Zöld József 4080, Kajtár Lajos 4000, Oetl Antal 6000, Ganz-Danubius 6400, Fodor Béla és Fia 3120, Magyar vegyipari gépgyár 3320, Karászek Ferenc 3875, Láng gépgyár 4600, Gangusch János 5080, Magyar waggon és gépgyár 5080.

Műkő munkára a Budaörsi úti házaknál: Cristofoli Vince 7680, Schillinger Vilmos 4960, Neuhauser Miksa 4960, Melocco rt. 6720, Kraszner József 8960.

Villanyszerelési munkára a Ferenc József lovassági laktanyánál: Csépai Jenő 10.220, Gruber Lajos 8416, Rammer Sándor 8811, Hantay és Bucher 9493, Barta Károly 9827, Kaffka és Wagner 10.319, Szmatana és Szőke 10.529, Szabó László 10.569, Müller Tivadar 11.102, Alexy és Uhlyarik 11.103, Hoffer és Sommer 11.184, Fázis vállalat 11.341, Déri Emil és Alfréd 11.411, Orsovszky István 11.858, Vozáry Pál 12.052, Hatschek, Guttmann és Társa 12.187, Bene és Wein 12.675, Dembitz Sándor 13.403, A. E. G. 16.450, Fischof Oszkár 18.553 pengő vállalati áron.

Thiergärtner és Stöhr rt.
egészségügyi és fűtőberendezések gyártása és felszerelése
Budapest, I. ker., Budafoki-út 9-11.
Telefon: József 363-51. • Telefon: József 363-51.

TELEFON: A. 251—43
STEFKOVICS SÁNDOR
KŐMŰVES MESTER
BUDAPEST, VI., IZABELLA UCCA 44-b

HERCEG és VERHOVINA
festő, mázoló és butorlényező Tel.: Aut. 270-86
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

Alexi és Uhlyarik műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Falk Miksa ucca 26. Telefon: Aut. 209-93
Disco világitótestek
Schunk & Ebe gyártmányú szénkefék
Mindenféle villamossági cikkek eladása nagyban és kicsinyben—Elvállal mindennemü villamossági szerelést

GAUGUSCH JÁNOS
ÉPÜLETLAKATOS-MESTER
BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

özv. Biberál Józsefné Alapittatott 1871. évben
BUDAPEST,
pala- és cserépfedő-mester II., Ostrom-u. 14. Telefon: K. 507—19.

BUBIK LÁSZLÓ CSAVAR ÉS VASÁRUGYÁR
készit mindenféle vas- vagy fémárút tömegben vagy egyenként
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 26.

Pittel és Brausewetter
beton-, hid- és mélyépitő részvénytársaság
BUDAPEST,
VI., BULYOVSZKY UCCA 12. SZ.
Telefon: L. 991—29

SHELL petroleum benzin gázolaj
Speciális autóolajok, kenő- és hengerolajok, vaselinek eredeti mexikói bitumenek
SHELL KŐOLAJ RÉSZV.-TÁRS.
Központi iroda: Budapest, V. Alkotmány ucca 18
Tel.: Aut. 214—87, Aut. 214—89. Közp. telep: Csepel-Petroleumkikötő. Lerakatok és telepek az egész országban

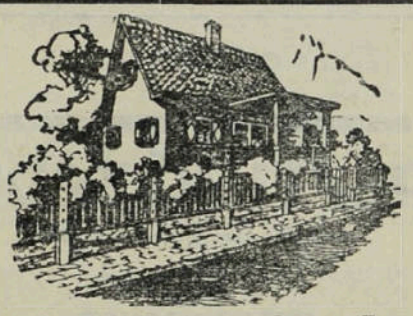

A Böhler-rendszerü
ACÉLHÁZ
ma az ország szenzációja. Gyors, szolid és olcsó épitkezés
A jövő ideális lakóháza!
Magyarországon gyártja:
Márkus Lajos vasszerkezeti gyár
Budapest, VI. Hun u. 4. Telefon: L. 920-40, 920-41

SZVETICS JÓZSEF
épitési vállalkozó
BUDAPEST, TELEP UCCA 8.

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

A Kisipari Hitelintézetet nem olvasztják be a Községi Takarékba. Legutóbb a kisiparosokat és kiskereskedőket érzékenyen érintő felelőtlen hírt kolportáltak, amely szerint a *Kisipari Hitelintézetet* beolvasztanák a *Községi Takarékba.* A kézműves és kisipari érdekeltségek azonnal tiltakozást jelentettek be és memorandummal fordultak a főváros tanácsához. Ebben kifejtették, hogy a kisipari hiteligények kielégítésére mennyire fontos egy olyan kiválóan működő és a speciális viszonyokat mindig szakszerűen és jóindulattal kielégítő önálló intézmény, amilyen a *Kisipari Hitelintézet.* A memorandumot átnyújtó küldöttségek a legteljesebb megnyugtatást kapták, egyébként is kizárt dolog, hogy ilyen terv egyáltalán felmerülhessen. Végre is kevés fővárosi intézmény kapott annyi egyhangúan elismerő erkölcsi bizonyítványt, mint a *Kisipari Hitelintézet* és ennek kiváló vezérigazgatója: *Szél* Jenő. Legutóbb, a dicséretekkel ugyancsak fukarkodó *Éber* Antal a főváros egyik utóbbi közgyűlésén valósággal dicshimnuszokat zengett erről a mintaszerű intézményről, amelynek bírálatára pedig a viszonyok ismereténél fogva kiválóan alkalmas *Éber* Antal. Itt említjük meg, hogy a kézművesek legutóbb emlékirattal fordultak a kormányhoz, hogy az illetékmentesség megadásával tegye lehetővé az olcsóbb kisipari hiteleket. Ezzel csak az egyenlő elbánás elvének keresztülvitelét kérik, miután a gazdák és a gyáripar máris hosszúlejáratú, olcsó kölcsönöket élvez.

A Pénzintézeti Központ most tette közzé az 1928. évi zárószámadásait, amelyek szerint az intézet üzletrésztőkéje 27,156.226.94 pengőt, veszteségi tartalékalapja — az *Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár* részére nyujtott támogatás összegének levonása után — 7,759.116.89 pengőt, a rendes tartalékalap 219.928.53 pengőt tesz, amely összesen 35,135.272.36 pengő saját tőke, 1,534.783.75 pengő tiszta nyereséget eredményezett. Ez a kimutatott eredmény a saját tőkének 4.37%-os gyümölcsöztetését jelenti.

A „Hungária" Műtrágya, Kénsav és Vegyipar Részvénytársaság közgyűlését április 6-án tartotta meg. A mérlegben kimutatott 1,470.101.10 pengő tiszta nyereségből 1,204.000 pengő a részvényesek között kerül kiosztásra, míg a fennmaradó rész, 4.206.03 pengő kivételével, amely a jövő évi számlára vitetett át, tartalékolásra és alapszabályszerű dotálásra fordíttatik. A szelvények április 8-tól egyenként *négy pengővel* fognak a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál és az Angol-Magyar Banknál beváltatni. A közgyűlés a vállalat nemrég nyugalomba vonult igazgatóját, *Iványi* Lajost és *Büchler* Lajost az igazgatóság tagjául megválasztotta.

A „Nagybátony-Ujlaki Egyesült Iparművek Rt. igazgatósága megállapította az 1928. évi zárszámadásokat, melyek szerint a tiszta nyereség 893.751.26 pengő. Ehhez képest a f. é. április 20-ára összehívott közgyűlésnek részvényenkénti 2.50 pengő osztalék kizetését fogja javasolni.

A Ganz és Társa Danubius Gép-, Waggon- és Hajógyár Rt. e hó 3-án tartott közgyűlése az igazgatóság minden javaslatát elfogadva, elhatározta, hogy az 1928. üzletévre szóló osztalékszelvény április 5-ikétől kezdődőleg *8 pengővel váltassék be* (a tavalyi 6 pengővel szemben. Szelvénybeváltó helyek Budapesten a Magyar Általános Hitelbank és a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank, Bécsben az Österr. Creditanstalt für Handel und Gewerbe.

Csütörtökön

PESTI TŐZSDE

szenzációs közgazdasági riportokkal

SZERKESZTI:

KALLÓS JÁNOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

SZÓRAKOZÁS

Schwarz Vera, a wieni Staatsoper művésznője két este vendégszerepel a *Városi Színházban.* Fellépéseinek sorrendje: szerdán, április 10-én: *Tannhäuser,* melyben a címszerepet *Gábor* József, a M. kir. Operaház művésze énekli; április 12-én, pénteken: *Aida.* A *Tannhäuser* előadása C. bérletben, az *Aida* pedig D. bérletben van. Nem bérlő közönség részére mérsékelten felemelt helyárak. Legdrágább hely 9 P.

A **Szupécsárdás,** Farkas Imre legnagyobb sikerű operettje szombaton és vasárnap este kerül színre a *Városi Színházban.* Legdrágább hely 6 P.

CORVIN SZINHÁZ

Április 11—18-ig

1. A póruljárt hozományvadász (Vigjáték 8 felvonásban) Főszereplő: SYD CHAPLIN
2. A tengerek oroszlánja (A luxushajó démona) Főszereplők: VICTOR Mc. LAGLEN és CLAIRE WINDSOR
3. SZENT BÉKE — Eredeti felvételek a pápa és Olaszország kibéküléséről

KAMARA MOZGÓ

1. Dsingisz Khán (Egy nemzet ujjászületése) PUDOWKIN orosz rendező mestermüve
2. A póruljárt hozományvadász (Vigjáték 8 felvonásban) Főszereplő: SYD CHAPLIN
3. A szent béke (Eredeti felvételek a pápa és Olaszország kibéküléséről)

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak

REMÉNYI MIHÁLY

hangszertelepén

Ő felsége Dr. József Ferenc kir. herceg szállítója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészítője

Budapest, VI Király u. 58-60.

Telefon: 287-84

VIGADÓ KÁVÉHÁZ

IV, Deák Ferenc ucca 2

*

VIGADÓ KIOSZK

V. ker., Vigadó tér

TULAJDONOS: BABÓCSY LŐRINC

Kárász Géza okl. mérnök építőmester

Budapest, VII., Dohány ucca 16. Tel: J. 370-38.

Telefon: Automata 836—28.

MAYER LAJOS

tetőfedőmester, tetőzetek jókarbantartási vállalata

VI. ker., Ferenc József-rakpart 18. sz.

DUDUS ERNŐ

épitési vállalkozó

Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

STABIL

ÉPITŐ R.-T.

BUDAPEST, V.

DEÁK FERENC-U. 16-18

Telefon: T. 140-17 és 239-01

SZAVA SÁNDOR

EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA

Budapest, I., Budafoki-út 73. szám

Telefon: József 416—07

ERDÉLYI MŰINTÉZETE

udvari fényképész IV., Semmelweis ucca 2. sz

CSILLAGHY ÉS TÁRSA

MŰSZAKI KERESKEDELMI TÁRSASÁG Telefon

MŰSZAKI ANYAGOK, OLAJOK, GÉPEK J. 441-44

Budapest, VIII., Kisfaludi u. 7

WALSER FERENC

Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek

BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36

TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

LIPNER ÉS TAUSZ épület- és keményfakereskedők

Iroda: VIII, Szeszgyár-u. 8. BUDAPEST Tel: J. 310-23 és 394-24. Főraktár: VII, Thököly ut 145

BUCHTA KÁROLY

közp. fütés és vizvezetékberendező mester. — Telefon: Krisztina 505—01. sz.

Bpest, II., Retek u. 37.

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó

Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

KAUTNIK JÓZSEF *SZORÁSZ-MESTER.*

ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA,

BUDAPEST, IX, BOKRÉTA UCCA 21.

HUTTERER ÉS KÓSA

épület- és diszmübádogos, egészségügyi berendezési vállalat

Budapest, IV., Magyar ucca 42-44

Telefon: Automata 854-08

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva

nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készit azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben Malomsoky József asztalosárugyár rt

Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM

Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

Vitéz HANTAY ÉS GALAVITS okl. gépészmérnök

elektrotechnikai vállalat

Budapest, VIII., Szigony ucca 34. — Telefon: J. 373—59.

A

BUDAPESTI HIRLAP

a legtartalmasabb magyar napilap

vasárnapi melléklete

a magyar ujságirás szenzációja

Mutatvány számot bárkinek szivesen küld a kiadóhivatal: Budapest VIII, József körut 5

BAUER DÉNES UTÓDA

HOFMAN DÉNES okleveles mérnök

bádogos, gáz, vízvezeték, csatornázási központi fütési vállalkozó

I. kerület, Szász Károly ucca 5. szám

Telefon: Automata 539—59

VAITS SÁNDOR

épitőmester, épitési-vállalkozó

Budapest, VIII., Baross ucca 77. Telefon: J. 425-01

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata

SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA

okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi-utca 25. Telefon: J. 380-30

SOPRON-GYŐRI TEJ ÉS YOGHURT

A LEGMEGBIZHATÓBB!

SOPRON-, GYŐR- ÉS VASMEGYEI TEJGAZDASÁGI R.T.

Központi üzem és irodák:

I., Fehérvári út 33-35. Tel: J. 305-31., J. 428-01

Események

...

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

A Polgári Egység Klubja hétfőn este tartotta társasvacsoráját, amelyen több országgyűlési képviselő, felsőházi tag és fővárosi bizottsági tag is megjelent. *Kozma* Jenő elnöki megnyitójában az olaszországi választásokról beszélt és ezzel kapcsolatban rámutatott arra, hogy Magyarországon is érvényesülnie kell az egységes vezérlő akaratnak. Ezután *Szabó* Sándor országgyűlési képviselő mondott beszédet, amelyben a falu és város közös érdekeit vonta párhuzamba. *Farkas* Elemér képviselő szólalt fel ezután s azokról az eredményekről beszélt, amelyek *Bethlen* miniszterelnöksége idején valósultak meg és amelyek a nyugati demokrácia legtöbb követelményét megvalósították.

Tizenketten pályáznak a tiszti ügyészi állásokra. A *Várady* Jenő dr. főügyészhelyettessé történt megválasztásával megüresedett ügyészi állásra összesen heten pályáznak: *Hermann* Sándor, *Szálka* Béla, *Szele* József, *Matolcsy* Kálmán *Töttösy* Béla, *Kubinyi* Imre t. alügyész és *Pákay* László ügyvédi fogalmazó. Az alügyészi állásra öt pályázó jelentkezett: *Pákay* László, *Jablonkai* Géza és *Kass* Béla id. hivatalnokok, továbbá *Kiss* Károly ügyvéd. Választás előreláthatóan a jövő szerdai közgyűlésen lesz.

Az alakulóban lévő Erzsébetvárosi Társaskör első összejövetele. A polgári egység gondolatának tábora igen jelentékeny mértékben erősödött azzal a tömörüléssel, amely *Szamek* Emil dr. vezetésével indult meg a közelmultban az Erzsébetvárosban. Az Erzsébetváros polgárságának igen jelentékeny és értékes része csatlakozott a mozgalomhoz, amely rövid idő alatt oly eredménnyel járt, hogy a legközelebbi jövőben forma szerint is megalakul az *Erzsébetvárosi Társaskör*, amely a XV. választókerület egységespárti szervezete lesz. Az alakulóban lévő Erzsébetvárosi Társaskörnek máris 1700 tagja van, ebből 700-nál több a rendes tag. Az új társaskörből a hazárdjátékok minden fajtája ki van küszöbölve. A kaszinó helyiségét a tagok hozzájárulásával rendezték be és ugyancsak a tagok hozzájárulásával tartják fenn. Az Erzsébetvárosi Társaskör első összejövetele *szombaton* este volt. A vacsorán közel 500 vettek részt és a megjelentek soraiban többek között ott láttuk: Magyari Kossa Béla tábornokot, Szép Sándor ezredes hadbírót, Hegyi Imre államvasúti h. igazgatót, Varsághi Jánost a Jegyintézet cégvezetőjét, dr. Perényi János h. pénzügyigazgatót, Kovács Hermann a Fűszerkereskedők Országos Egyesülete alelnökét, Elek Arthurt a Borkereskedők Országos Egyesülete alelnökét, Béla Henrik volt országgyűlési képviselőt, stb. A vacsora keretében leplezték le a kör megalapítójának és elnökének dr. *Szamek* Emilnek jól sikerült művészi portréját is. Béla Henrik üdvözölte Szamek Emil dr.-t, majd az elnök köszönő szavai után dr. Sándor István, a kör ifjusági bizottságának elnöke, és többen mások szólaltak fel.

Megalakult a Tisztviselőtelepi Egységes Polgári Társaskör. A tisztviselőtelepi polgárság nagy érdeklődése mellett vasárnap délelőtt 11 órakor alakult meg a *Tisztviselőtelepi Egységes Polgári Társaskör*. A népies alakuló gyűlésen, amelyet a Népligeti Nagyvendéglő különtermében tartottak meg, a központ részéről *Becsey* Antal, az Egységes Községi Polgári Párt társelnöke, *Fejér* Ottó és *Usetty* Béla országgyűlési képviselők, *Sajó* János, *Pompéry* Elemér és *Dorner* Gyula törvényhatósági biz. tagok voltak jelen. *Becsey* Antal tartotta a megnyitó beszédet, üdvözölte a polgári egység gondolatába tömörült tisztviselőtelepi polgárságot. *Fejér* Ottó, mint a kerület egyik képviselője, *Sajó* János pedig mint a X. kerületi szervezet elnöke intézett beszédet a nagygyűlés közönségéhez. Utána *Usetty* Béla orsz. képviselőt kívánta hallani a nagygyűlés közönsége. *Usetty* Béla beszédében rátért a mostani súlyos gazdasági helyzetre, a polgári társadalom válságára, az ipar s kereskedelem megpróbáltatásaira, a középosztály küzködésére, majd azzal folytatta, hogy ez nem csak nálunk van így, hanem ezek a szomorú állapotok külföldön is általánosak. Csüggedésre azonban még sincsen ok, mert már látjuk a javulás jeleit is. A mostani alakulás jelentőségét hangoztatta azután, rámutatva arra, hogy a most választott út az egyedül helyes, ez az út az, amelyen, ha nem is csodaszerűen, nem máról holnapra, de biztosan elérjük a magyar feltámadás napját. A nagygyűlés ezután a következő tisztikart választotta meg: az elnöki széket egyelőre nem töltötték be, társelnökök lettek *Talpházy* István ny. tábornok, *Born* József kir. állategészségügyi főtanácsos, *Surjánszky* Vilmos bányatanácsos, dr. *Lux* Kálmán egyetemi magántanár; alelnökökké megválasztották: *Molnár* Lajos és *Fehér* Béla iskolaigazgatókat, *Rausz* Ágoston ny. máv. főtisztviselőt és dr. *Surjánszky* Ferenc főorvost. Ügyvezető elnök *Orbán* Zoltán Géza lett, míg ügyésszé dr. *Vécsey* Oszkár tisztiügyészt választották. A nagygyűlés a kör megalakulása alkalmából táviratilag üdvözölte és ragaszkodásáról biztosította *Bethlen* István gróf miniszterelnököt, *Ripka* Ferenc főpolgármestert és *Kozma* Jenő pártelnököt.

Esküvő. Nagy és előkelő esküvő színhelye volt szombaton délután a Józsefvárosi templom, ahol ifj. *Purébl* Győző dr. fővárosi fogalmazó vezette oltárhoz *Gyulányi* Babyt. Az egyházi szertartás este 6 órakor volt a fényesen kivilágított és délszaki növényekkel ékesített templomban. Az esketést *Blieszner* Ágoston prépost-plébános végezte *Barkóczy* és *Zaymusz* plébánosok segédletével. Az egyházi szertartás alatt a kóruson *Micsey* Józsa operaénekesnő adott elő énekszámokat az Operaház fúvós kvartettjének és a Budapesti Férfi Dalegylet énekkarának közreműködésével. A templom hajóját zsúfolásig megtöltötte a közönség, amely közel 2000 főre rúgott. A székesfőváros tanácsát *Liber* Endre, *Edes* Endre, *Lamotte* Károly és *Vajna* Ede tanácsnokok képviselték, ott voltak továbbá *Bezegh-Huszágh* Miklós rendőrfőkapitány, *Ágoston* Géza az árvaszék elnöke, a *FANSz* vezetősége, *Ölveczky* Pál és *Erdődi* igazgatók, *Ágotay* Lajos kormányfőtanácsos és a főváros előkelő társadalmának számos más tagja. Az esküvő alkalmával *Purébl* tanáesnokot elárasztották jóbarátai és ismerősei jókívánságaikkal és hétfőn délig több mint 500 gratuláló távirat érkezett az örömapa címére.

A Nyugdíjas Fővárosi Tisztviselők Egyesületének évi jelentése. Most készült el a *Nyugdíjas Fővárosi Tisztviselők Egyesületének* évi jelentése, amelyet a *Fővárosi Hirlap* már ismertetett és a nemrég lezajlott közgyűlésen olvastak fel. A jelentés szemléltető grafikonokban mutatja be a nyugdíjasok anyagi helyzetének szomorú aránytalanságát az élettel. Hálával emlékezik meg a jelentés *Ripka* Ferenc dr. főpolgármesterről, aki mindenkor napirendben tartja a nyugdíjasok problémáit és így legutóbb kieszközölte, hogy karácsonyi rendkívüli segélyben részesüljenek. Elismeréssel adózik az egyesület *Dulácska* Jenő tanácsjegyzőnek, a Segítőalap igazgatójának, aki ismertette a fővárosi segítőalapra vonatkozó és most készülő szabályrendeletet, amelynek megtárgyalásánál a *F. A. N. Sz.* elnöksége lehetővé tette, hogy a nyugdíjasok is hozzászólhassanak e fontos kérdéshez. A jelentés azzal a reménnyel végződik, hogy rövidesen sikerül az 1923-as törvény megfelelő rendelkezését az egész vonalon keresztülvinni.

Készül a téli cirkusz. A főváros törvényhatósága a mult évben hozzájárult a városgazdasági ügyosztálynak ahhoz az előterjesztéséhez, hogy a hullámos vaslemezekkel borított, s teljesen elrozsdásodott *Fővárosi Cirkuszt* 60.000 pengővel átépítsék. Az átépítésre versenytárgyalást hirdettek. A munkát a napokban kezdik meg, hogy május 1-re, mire az *Aréna* megnyílik, készen legyen. A fal alsó részét salak betonból készítik, a felső rész pedig kovaföldből épül. Az új tetőt Eternit-palával fedik. Ezenkívül alaposan átjavítják a cirkusz minden részét. A belső berendezés feljavítása nem szükséges, ellenben felmerült az a gondolat, hogy a cirkuszt *fűtőberendezéssel szerelik fel*, amely esetben — külföldi nagyvárosok mintájára — egész éves szezon lehetne. A fűtés kérdését szakemberek véleménye szerint külön kazántelep nélkül meg lehetne oldani, olyképen, hogy a Széchenyi-fürdő télen felesleges 74 fokos vizét használnák fel e célra. Ily módon az egész problémát olcsón és tökéletesen el lehet intézni. A „Téli Cirkusz" ügye legközelebb kerül a bizottságok elé, de előbb várják a bérlő *Beketow*-család állásfoglalását.

A „Budapest" Sport Egyesület évi jelentése. Most jelent meg a *„Budapest" Sport Egyesület* évi jelentése, amely az elmult esztendő eredménydús működéséről számol be. E munka gerince a millenáris pálya nagyarányú kiépítése, amely a fővárosi alkalmazottak sportegyesületének életében valóban korszakalkotó fejezetet nyit meg. Az évi jelentés e tekintetben elsősorban a *BSE* elnökének, *Purébl* Győző dr. tanácsnok érdemeit emeli ki, miután a tanácsnok eredményes alkotó munkája a *BSE* jelen és jövő nagyságának alapköveit rakta le.

Az autó és egy ország útviszonyai. E két probléma, ha nincs szerencsés harmóniában, lehetetlenné teszi a legkitünőbb konstrukciókat is. Épen ezért az autót mindig egy ország speciális útviszonyaihoz kell méretezni. Magyar utakra tervezett automobilok a *Tátra* kocsik, amelyek kiváló szerkezeti megoldásait magyar konstruktőrök, magyar kezek munkájával majdnem kizárólag magyar anyagból valósították meg. Tartósságával, izléses kivitelével és speciális kiválóságaival — ép mert idehaza készül — egyáltalában nincs arányban olcsó ára. A *Tátra* kocsikat dr. *Doctor* Guidó vezérigazgató szakszerű vezetése mellett az *Unitas Automobil Ipar- és Kereskedelmi Rt.* gyártja Zápolya ucca 13. szám alatti gyártelepén. Városi mintaszalón: Nagymező ucca 19.

Szegfűhajtató üvegházak. A most lezajlott gazdasági kiállításon igen érdekes építészeti vívmányt mutatott be a *Haas és Somogyi* cég a kiállított szekfűhajtató üvegházzal. Ugyanilyen telepet szállít 500 m² alapterületben a királyi kertek gödöllői kastélykertészetének. A növényház teljesen üzembehelyezett központi fűtéssel volt berendezve és a kiállítás egyik szenzációja volt. Ismerjük a cég elsőrendű berendezését és csak örülünk annak, hogy ebben a speciális iparágban is már annyira fejlődött, hogy a külföldi hasonló cégeket nemcsak minőségben, hanem gyártmányai szakszerűségében is felülmúlja.

A m. kir. osztálysorsjáték főárusítói kérik, hogy akik a postán küldött sorsjegyek árát még nem egyenlítették ki, sziveskedjenek a *megfelelő összeget* azonnal *megfizetni*, mert a *nyereményigény* és minden más jog csak úgy biztosítható, ha a sorsjegyek ára az előírt 30 fillér költséggel együtt kiegyenlíttetett. Ha azonban bármely oknál fogva a sorsjegyeket nem akarják megtartani, küldjék azonnal vissza az illetékes helyre, mert a főárusítóknak nagy kárt okoznak, ha azokat postafordultával nem kapják vissza.

TUNGSRAM

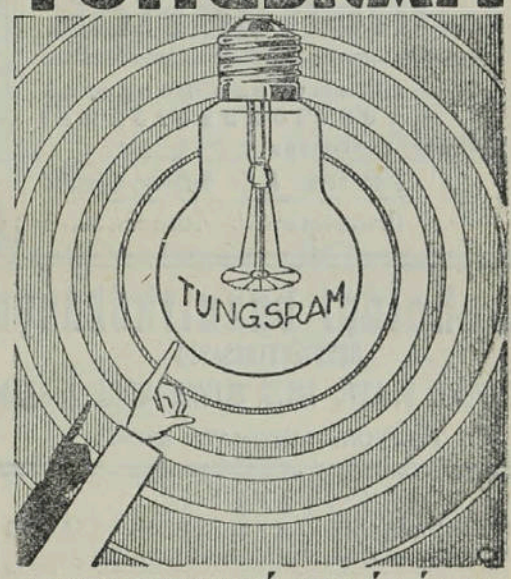

A MEGBIZHATÓ IZZÓLÁMPA

Legszebb PAP LAN legjobb PAP LAN legolcsóbb PAP LAN
kerti bútor, redőny, kárpitos árú, vas és rézbutor gyár
Szőnyeg függöny pokróc stb. nagy választék
GICHNER JÁNOS BUDAPEST
VII., Erzsébet körut 20. Telefon J. 416-98 J. 408-40

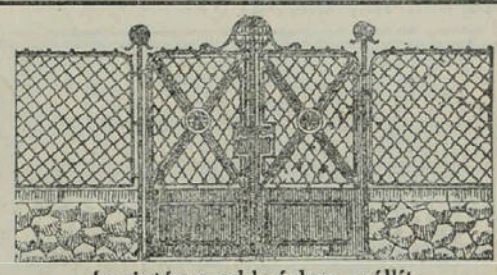

Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapittatott 1876. Telefon: Aut. 826 83.

Legmodernebb gyógyintézet sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatorium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P.
Idegbetegek, üdülők gyógyhelye vizgyógyintézet nap- és légfürdő

Csak BRÁZAY pipereszappant használjon!

Versenytárgyalási hirdetés

Budapest székesfőváros tanácsa a köztisztasági hivatal részére szükséges 150.000 (egyszázötvenezer) kg. autóbenzin szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást fog tartani.

A tanács felhívja azokat, akik erre a szállításra vállalkozni akarnak, hogy 1.60 P állami és 1.60 P fővárosi okmánybélyeggel ellátott, magyar nyelven szerkesztett, pecséttel lezárt és a szabályoknak megfelelő írásbeli ajánlataikat **1929. évi május hó 7-én, d. e. 11 óráig** a székesfővárosi köztisztasági hivatal igazgatóságához (Kun u. 8.) nyujtsák be. Az ajánlatokat az ugyanakkor és ugyanott tartandó versenytárgyalás során fogják felbontani. A versenytárgyaláson az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be. Bánatpénzül az ajánlati összeg 2 (kettő) százalékát kell a központi pénztárba letenni és a letéti nyugtát az ajánlathoz csatolni.

Csak szabályszerűen kiállított és a feltételeknek megfelelő ajánlatok vehetők figyelembe, elkésve érkező, vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok nem vehetők tárgyalás alá.

A székesfőváros tanácsa fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon — a megajánlott árakra való tekintet nélkül — választhasson, a szállítást megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Az ajánlati és szállítási feltételek és az ajánlati ürlapok a köztisztasági hivatalnál naponkint d. e. 11—12 óra között díjtalanul kaphatók.

Budapest, 1929 április 4.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

Gőz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

Zalahalápi bazaltkőbánya
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. KER. TISZA ISTVÁN UCCA 2. SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 820—51

„TUDOR"
ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: L. 923-08 Budapest, V., Váci-út 137-139 Telefon: L. 923-08
Gyárt: „Tudor" és „Varta" rendszerű accumulatorokat

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

STEINER ÉS SZIMPER
disz-, templom-, szobafestők és mázolók
Telefon József 306-29
Budapest. IX., Üllői-út 57

Aszfalt-útépitő,
szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 449-21.

HOLLÓS FERENC
okl. mérnök, út és mélyépitő vállalkozó
Budapest, V., Ügynök ucca 22/b.
Telefon: L. 960—34

Hochhauser
Ferenc épitési vállalkozó Budapest
IX., Soroksári ut 38. Tel.: J. 459-81

Magyar Építő Részvénytársulat
Budapest, VI. kerület, Teréz körút 34. szám
Alapittatott: 1889. Telefon: Automata 272—64. szám
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás, csatornázás. Kotrások dunai műtárgyakkal, csatornakotrókkal és excavátorokkal. Dunai homoktermelés és kavicseladás és szállítás. Vizi szállítások és darukkal való kirakódások. Alapozások mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hidépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezeték. Hajó- és kotrójavitótelep, valamint téli kikötő Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. — Telefon: J. 314-16.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapitva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapitva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz. Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

Transformátorok
Szénkefék Mótorok
Farkasvölgyi-féle Villamossági és Műszaki R.-T.
Budapest, VI., Podmaniczky ucca 35
Telefon: T. 147-75 és T. 277-39

OETL ANTAL
VASÖNTÖDE és GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
X. KER. ASZTALOS SÁNDOR UCCA 9.
TELEFON: JÓZSEF 8—51—53.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-68

Hirmann Ferenc
fémöntöde és rézárugyár
Budapest, VII., Csányi ucca 7—9 sz.
Gyártmányai: Permetezők és ezek összes alkatrészei, rézsülyök, háztartási mozsarak, gyertyatartók, habüstök, stb, továbbá „PAX" szab. kézi tüzoltókészülék stb. Telefon: J. 450-49

Budapest Székesfőváros
Ásványviz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

Telefon: J. 448—08.
CONSTANS ÉPITŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasut-, út-, hid- és vizépitési munkálatokat

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levele
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Gépmunka, gépszerelés, alkatrészgyártás, edzés, kovácsolás, autógén hegesztés, autójavitás.
HORVÁTH ÉS TÁRSA
Autómechanikai és Gépipari Vállalat
Budapest, VIII, Práter u. 64. Tel. J. 311-13

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Kaucz István
épület, butor és belfberendező asztalos
Budapest, I., Győri-ut 1.

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZABAN)

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, dísszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készitése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
slavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és diszes kivitelben, aszfaltparkét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfürész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut. 212—44.

GIPSZET ÁRUSITÓ RÉSZV. TÁRS.
BUDAPEST, V., ERZSÉBET-TÉR 15,
az Egeresi Gipsz- és Műtrágyagyár Részv. Társ. Aghires és Kramer J. Első Egeresi Gipsz- és Műtrágyagyár, Aghires képviselete
Telefon szám: 805—25.

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-36.

Nyilvános órákat gyárt
ELSŐ MAGYAR VILLAMOS ÓRAGYÁR
Alapittatott: 1877. KULICSKA ANTAL Budapest II., Iskola-utca 6. Telefon. Aut. 507—09

LAMMEL FERENC
BÁDOGOS, VIZVEZETÉK ÉS KÖZPONTI FŰTÉS
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF U. 17.
TELEFON SZÁM: JÓZSEF 441—51.

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975—62

LENDVAI FERENC
SZOBADISZITŐ, FESTŐ ÉS MÁZOLÓMESTER
BUDAPEST, NEFELEJTS-U. 50

Széchenyi Gyógyfürdő
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelithető.

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON; JÓZSEF 401-76.

Holman Pál épitőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. * Telefon: József 308—15

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 április 17. — 16. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 24 pengő
Félévre . . . . . 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

A lakásfelszabadítás

idejét a kormány elérkezettnek látja és ha lassú tempóban, ha a középosztály és a kisegzisztenciák érdekeinek komoly és becsületes védelmével is, de már május 1-ére megteszi ezen a téren az első lépést. A háziurak legyenek megelégedve annyival, hogy számukra is megtörött már a jég, a lakók pedig nyugodjanak bele abba, hogy *a lakásfelszabadítások tempóját a kormány minden esetre olyanmódon fogja irányítani, hogy a lakásuzsorának ne legyen módjában föllépnie* és megtámadnia azokat a nemzetfenntartó elemeket, amelyek szerény jövedelmükből még ma sem tudnak békebeli házbéreket fizetni.

A kormány előtt komoly, megbízható statisztikai adatok feküsznek, amelyeknek ezt a tempót diktálniok kell. Budapesten 1921-től kezdődően 1928 májusáig összesen 14.777 új lakás épült. Ez a lakásépítési tevékenység azonban nem elégítheti ki az igényeket, mert Budapesten a természetes fejlődés értelmében évenkint 3200 lakásnak kellene épülnie és így a jelzett idő alatt 22.400 új lakásnak kellett volna a lakosság rendelkezésére állania. *1921-től kezdődően 1928 május 1-ig tehát 7600 lakással kevesebbet termeltünk, mint amennyire a lakosság megfelelő elhelyezkedése céljából szükség van.* 1928 májusa óta azonban még vigasztalanabb a helyzet, mert bizony az építkezések irama azóta megcsökkent, miután az állami és fővárosi lakástermelés nagyrészben szünetel. A reménységeink sem lehetnek valami vérmesek, mert éppen a *Fővárosi Hirlap mai számában fejti ki Becsey Antal, hogy a harmincéves adómentességről szóló törvénynek sem lesz meg a várt hatása, mert legfeljebb luxusépítkezés történik majd, spekulációs céllal azonban nem igen fognak építeni, mert nincs kölcsön.* A lakásfelszabadítás tempójának sem szabad tehát még olyannak sem lenni, mint amilyet az előző esztendők lakásépítési statisztikája megengedne. Az ötszobásnál nagyobb lakások fölszabadítása azonban csak igen kisszámú embert és pedig olyan elemeket érint, amelyek amúgy sem igen voltak rászorulva a hatóság védelmére. Ami a lakásfelszabadítás további lépéseit illeti, ott mindenkor a legnagyobb óvatossággal kell eljárni, mert minél mélyebben és mélyebben hatol be a társadalom rétegei közé a lakásfelszabadító kéz, annál nagyobb katasztrófát okozhat, ha nem jár el kellő óvatossággal és meleg emberszeretettel. Nem lehet tehát előre megállapítani, hogy milyen időközökben és milyen lakásrétegek szabaduljanak föl, hanem csak időről-időre lehet a következő lépést és annak mértékét megállapítani és pedig annak arányában, hogy milyen nagy a lakásszükséglet s milyen mértékben sikerül a lakástermelést fokozni.

Ha a kormányt az eddigi tiszteletreméltó szociális érzék vezeti, akkor ezt a rendkívül fontos és minden órában katasztrófákra vezethető kérdést is jól és közmegelégedésre oldhatja meg.

A főváros üzempolitikája

kétségkívül nem egyszer jogosan hívja ki a kritikát maga ellen, de be kell vallanunk, hogy nem értjük egészen azt a makacs és nyitott ajtókat döngető ostromot, amelyet bizonyos ipari és kereskedői körök elszántan folytatnak, nem is annyira az általános üzempolitika, mint inkább egyes, a közönség rendkívül széles rétegeit becsületesen ellátó üzemek ellen. Azt hisszük azonban, megtaláltuk a nyitját a rejtélynek akkor, amikor *nem is a főváros üzempolitikájáról, hanem mondjuk ki nyíltan, a főváros egyik legkitünőbben vezetett és a lakosság százezrei számára nélkülözhetetlen Községi Élelmiszerüzemről beszélünk.* Azok a érdekeltségek, amelyek az ostromot vezetik, teljesen és tökéletesen tisztában vannak azzal, hogy a főváros az üzemek közül részben már megszüntette és tervszerűen leépíti mindazokat, amelyek — a belügyminiszter által felállított normák szerint is — nem voltak jövedelmezőek, nem szolgálták a közönség széles rétegeinek érdekeit, vagy jogosulatlan konkurrenciát támasztottak a magániparnak, vagy a magánkereskedelemnek. Nem volna tehát sem ok, sem jog arra, hogy ezekután még bárki is további üzemek leépítéséről beszéljen, vagy pláne, ezen a téren követelődzék.

Nyílt titok azonban az, hogy itt, bár álarc alatt, egyesegyedül a Községi Élelmiszerüzem ellen folyik a küzdelem, pedig ez az az üzem, amely ugyanakkor, amikor olcsón látja el a kisegzisztenciákat és amikor az árakat szabályozza, nem lehet korkurrencia a tisztességes ipar és kereskedelem számára. Ezt az üzemet Budapest lakosságának százezrei nem engedik megdönteni még akkor sem, ha az érdekeltségek az öreg ágyút, *Éber* Antalt vonultatják föl, akinek, úgylátszik, kedvesebb néhány húsiparos síránkozása, mint az, hogy a lakosság százezrei olcsón és jól táplálkozzanak.

A taxi-engedélyek

dolgát nagyon fölvitte a Jóisten. Azzal, hogy Budapestnek kellő számú autótaxija legyen az uccán, hogy a közlekedés valamelyest elfogadható legyen ebben a szegény világvárosban, igazán nem törődtünk annyit, mint azzal, hogy ki mindenki kapjon taxiengedélyt. Amikor pedig már kiürült a tiszteletreméltó nemzeti ajándékok tárháza, akkor vad förgetegben következik a botrányok egész sorozata. Ne beszéljünk a többiről, amelyekre még fénynek kell derülnie, de itt van a műegyetemi hallgatók, helyesebben a Turul, legelhelyesebben a mélyen tisztelt tanács ügye, amelyről maga Wolff Károly is igen lesújtóan nyilatkozott. Wolff Károly akkor, amikor elítélte a rendszámsíbolást, még nem tudott mindent. Ma már nagyon jól tudjuk, aktákkal igazoltan tudjuk, hogy a nagyszerű cserebere, melynek hasznából a szegény műegyetemi hallgatók mindössze négyszázalékot kapnak, a főváros tanácsának áldása alatt született meg. Szégyelni kell ezt az egész rendszert, amely a műegyetemi hallgatók taxirendszám-ügyénél ilyen világosan kibontakozott, de gondolni sem merünk a többire, azokra a rendszám-lakodalmakra, amelyek még csak a főváros tanácsának áldását sem kérték ki.

Kozma Jenő szerint
a zárszámadási fölösleg egyelőre szükségtelenné teszi az utépítési kölcsön fölvételét

A főváros pénzügyi bizottsága pénteken döntött az új központi kórház felépítése és elhelyezése ügyében, tárgyalás alatt áll a Vásárpénztár ügyeinek a rendezése, készül a fővárosi törvény, nagy viták folynak a taxirendszámok szétosztása és egyéb fontos kérdések körül. A *Fővárosi Hirlap* munkatársa beszélt ezekről az aktuális kérdésekről dr. *Kozma* Jenővel, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökével, aki legutóbb hosszabb tanulmányúton volt Olaszországban. Hazaérkezése óta most kapcsolódik be ismét a városház politikai életébe. Érdeklődésünkre

Kozma Jenő dr.

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

A központi kórház elhelyezése

— Nagy meglepetésként ért engem a főváros pénzügyi bizottságának az a döntése, hogy az új Rókus-kórházat a Tisza Kálmán-téren kívánja felépíteni. Én *a közgyülésen követelni fogom a pénzügyi bizottság határozatának a megváltoztatását,* mert azt tartom, hogy

a Tisza Kálmán tér teljesen alkalmatlan az új központi kórház elhelyezésére.

Az építkezések megkezdése előtt ugyanis hatalmas épületet kell itt lebontani, egész sereg embert, köztük *Borevndég* Ferenc tanácsnokot kell innen kilakoltatni és megfelelő elhelyezésükről gondoskodni. A gázgyári hivatalok számára új helyiségekről kell előbb gondoskodni, szóval hosszadalmas előkészítő munkálatokat lefolytatni, ami azt jelenti, hogy

féléven belül semmi szín alatt sem lehet mégcsak hozzákezdeni sem az építkezési munkálatokhoz.

Különben is a magam részéről másként képzelem el a kórházprobléma megoldását. A jelenlegi Rókus-kórház helyett a belső területen egy öt-hatszáz ágygyal rendelkező úgynevezett

baleseti kórházat kellene létesíteni

és ezt a munkát azonnal el lehetne kezdeni ott, ahol a fővárosnak üres telkei vannak, tehát akár a Lipótváros belső részeiben, akár pedig Budán, a Lágymányoson. Hangsúlyozni kívánom továbbá, hogy nem lelkesedem a pénzügyi bizottság határozatáért, ellenkezőleg *mindent elkövetek, hogy ezt a határozatot megváltoztassa a közgyülés.* Nem akarok arról a körülményről beszélni, hogy az új kórház a temetőre fog nézni. A betegekre nézve természetszerűen deprimáló hatást gyakorol, ha — gyógykezeltetésük idején — állandóan a temetőt kénytelenek látni. Nem lehet tehát elhamarkodottan a Tisza Kálmán tér mellett dönteni egyszerűen azért, mert ez kényelmes megoldás. A Lipótvárosnak sines egyetlen kórháza sem, erről sem szabad megfeledkezni. Én tehát úgy látom a dolgot, hogy *a kórházkérdés tekintetében még sok komoly tárgyalásra van szükség.*

A felesleg felhasználása

Szóvátettük *Kozma* Jenő előtt a *zárszámadási felesleg* kérdését is. *Kozma* Jenő erre vonatkozóan a következőket mondotta:

— Körülbelül *két—két és fél millió pengőről van szó.* Itt ugyanis nem lehet mind a hét millió pengőt feleslegként elkönyvelni, mert hiszen

egész sereg beállított tételt nem használt fel a főváros egyszerűen azért, mert nem került sor a határozatok végrehajtására.

Elhatároztuk például az útépítéseket, amelyeket nem lehetett végrehajtani, mert a telkeket a főváros nem tudta megszerezni. Ezek az összegek automatikusan átmennek a következő évi költségvetésbe. Amikor az idei költségvetést összeállítottuk, elhatároztuk, hogy öt millió pengő kölcsönt veszünk fel az útépítési szükségletek kielégítésére. Ehhez szükség volt a belügyminiszter jóváhagyására. A belügyminiszter úr nem hagyta jóvá az ötmillió pengős útépítési kölcsön felvételét, illetve azt mondotta, hogy a jóváhagyást felfüggeszti arra az időre, amikor a zárszámadások már elkészültek. A belügyminiszter részéről nagy előrelátásra és komoly megfontolásra vall ez az eljárás, mert egészen természetes dolog, hogy

nem kell kölcsönt felvenni akkor, amikor a költségek fedezésére megfelelő összeg áll rendelkezésre.

Ismétlem tehát, hogy *ebben a fölöslegben olyan összegek is szerepelnek, amelyeket az elmult költségvetési év folyamán nem használt föl a főváros, de amely összegeket a jövő esztendőben föl kell majd használnunk ugyanazokra a célokra, amelyeknek a megvalósítására azokat a tételeket előirányoztuk.*

A fővárosi reform

A beszélgetés során szóvátettük, hogy az ellenzéken a belügyminisztert élesen támadják *a fővárosi reform* sorsának bizonytalansága miatt. *Kozma* Jenő, aki ebben az ügyben *Scitovszky* Béla belügyminiszterrel legutóbb is tárgyalásokat folytatott, a helyzetet a következőkben világosította meg a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt:

— A belügyminiszter úr a fővárosi törvény szövegének végleges megállapítása és ismertetése előtt

megvárja a közigazgatási reform tető alá hozatalát.

Egészen természetesnek tartom, mert hiszen éppen a

fővárosi reform gyors életbeléptetése érdekében van szükség arra, hogy a belügyminiszter megvárja a közigazgatási reform eventualitását. A közigazgatási reform tárgyalása során ugyanis *sok fontos irányelvet illetően történik végleges döntés.* Ezeket az elvi állásfoglalásokat honorálnia kell a belügyminiszternek a fővárosi reformban is, érthető tehát, hogy a belügyminiszter a várakozás álláspontjára helyezkedik, hogy

a fővárosi törvény elkészítése során a közigazgatási reform parlamenti tárgyalása alkalmából történt elvi állásfoglalásokat megfelelő módon aplikálhassa.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy a fővárosi reform beterjesztése elhúzódnék. Ellenkezőleg, úgy tudom, hogy

a belügyminiszter még a költségvetés parlamenti tárgyalása alatt benyujtja a fővárosi reformot a Háznak,

úgy hogy a törvényhatóság tagjainak lesz elég idejük a reform alapos áttanulmányozására. Arról természetesen, hogy a fővárosi reform a nyári szünet előtt tető alá kerül-e vagy sem, dönteni még nem lehet.

A tanügyi választások és egyebek

Kozma Jenő a beszélgetés további során hangsúlyozta, hogy *a műegyetemi hallgatók segitő egyesületének taxi ügyében alapos vizsgálatra van szükség.* A tanácsnak gondoskodnia kell arról, hogy

a Műegyetemi Hallgatók Segitő Egyesületének az érdekei ne négy százalék, hanem száz százalék erejéig védelmet találjanak.

Megemlítette azután az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke *a tanügyi választásokat is.* Óriási anyagot kell feldolgozni, de *az albizottság még ezen a héten összeül, hogy az anyagot a döntésre előkészítse.* Elmondotta *Kozma* Jenő, hogy 1500 személy érdekében több mint négyezer levelet kapott a tanügyi választásokkal kapcsolatosan. A döntés előtt tehát komoly megfontolásra van szükség és *vigyázni kell arra, hogy régi, szerzett érdemek megjutalmaztassanak.*

Nyáron helyezik el a bolseviki-rémuralom mártirjainak emlékművét a parlament mellett

A főváros szociálpolitikai ügyosztálya, amely tudvalevően a művészi ügyeket is intézi, két évvel ezelőtt kezdte meg a főváros tereinek és parkjainak díszítését olyan művészi alkotásokkal, amelyek a főváros tulajdonában vannak. Tavaly vagy hat kisebb szoborművel gazdagodott a főváros képe. Az idén tavasszal pedig tovább folytatják ezt az eléggé nem dicsérhető munkát. Néhány nappal ezelőtt az Erzsébet tér gróf Tisza István uccai részén állították fel Horvay János „Népdal" című szobrát, amely egy furulyázó juhászt ábrázol. *Horvay* ezt a szobrát eredetileg *Blaha Lujza* síremlékére szánta és a pályázaton harmadik díjat is nyert. A főváros a szobrot bronzba öntette és Budapest egyik legkarakterisztikusabb díszét teremtette meg. A szobor felirata Petőfi egyik népdallá vált hangulatos verssora: „Kis furulyám, szomorúfűz ága". Idén,

a nyár folyamán állítják fel a bolsevista rémuralom áldozatainak emlékművét is,

amelynek helyét szombaton jelölte ki *Liber* Endre tanácsnok elnöklésével a műemlékekre felügyelő állandó bizottság. Egyhangúan elhatározták, hogy

az emlékművet a parlament mellett a Nádor, Vécsey és Báthory uccák torkolatában levő kis téren állitják fel, arccal a parlament felé.

Az emlékmű egy *nyolcméter magas piedesztálon emelkedő szarkofágot ábrázol, amely a vértanuk felmagasztosulását szimbolizálja. Az emlékmű tövében Hungária három és félméter magas márványalakja áll ősmagyar díszben, fején a szent koronával. A szobor emelt fővel és dacos fájdalommal jelképezi a sorsával dacoló nemzetet. Kezében a nemzet koszorúja.* Az emlékmű hátsó oldalán dombormű lesz, amely egy sárkánnyal viaskodó magyar alakot ábrázol. Az emlékszobrot

Lechner Jenő építőművész, egyetemi tanár tervezte húnmagyar ősmotivumokkal, a magyar ősművészet szellemében.

A szobrászati részt *Füredy* Richárd szobrászművész végzi. Az emlékmű haraszti mészkőből készül. A mártir-emlék erős etikai kapcsolatban lesz a Szabadság tér irredenta szobraival is.

Az idén kerül a sor a 48-as szabadságharc legendás hősének, Bem tábornok szobrának felállítására is. „Bem apó" emlékszobrát eredetileg az Eskü térre szánták, de a bizottság megállapította, hogy ez a tér monumentális alkotásnak nem alkalmas, hanem

a Bem-szobrot a Szabadság téren fogják felállítani, amelyet idővel Pantheon-szerűen akarnak benépesiteni a többi szabadsághős szobrával.

A tavasszal kerül felállításra a Széchenyi sétatéren, — amely a mai Szabadság tér déli része — a Széchenyi-emlék. Ez volt az első pesti park, amelyet Széchenyi István, az első városszépítő alkotott. Az emlékművet *Telcs* Ede készíti. Régi budai empirstílű városkútat ábrázol ez az emlék, amelynek reliefjén az az esemény lesz megörökítve, amikor Széchenyi grófnő elülteti az első platánfát ezzel a jelszóval: „Virulj".

S hogy a budaiak se panaszkodjanak, az *Attila* ucca és *Görög* ucca találkozásánál lévő kis parkban állítják fel *Lányi* Dezsőnek kedves városkútját, amelynek medencéje felett graciőz szoborcsoportozat lesz, amely *játszadozó gyermekeket* ábrázol.

Mindezen kérdések mellett az érdeklődés központjában a *Rákosi*-szobor ügye áll. Az előkészítő bizottság néhány héttel ezelőtt, — mint ismeretes — a *New-Yorkkal* szemben, az *Erzsébet* körút és *Kertész* ucca torkolatába szánta a magyar ujságíró-fejedelem szobrát, amelynél ideálisabb helyet az újságíró szobrának elképzelni sem lehet. A bizottság tagjai, *Petrovits* Elek, *Sidló* Ferenc, *Pásztor* János, *Almássy Balogh* Lóránt, *Czabalay* Kálmán, *Tóth* István és az alkotó művész, *Kisfaludy Stróbl* Zsigmond is valamennyien e mellett a megoldás mellett nyilatkoztak, mert *Rákosi* Jenő, aki életében a magyar élet legéberebb figyelője volt, megdicsőülten is szeretett városa nyüzsgő sokaságában élhetne tovább.

Újabban, úgy hírlik, a család tagjai ellenzik a megoldást, de valószínűen csak félreértésről van szó, mert *Rákosit*, aki egész életében a harc, a munka, és az alkotás embere volt, *egyáltalában nem volna stílusos valamely liget csendes környezetében elhelyezni.*

A SZERDAI KÖZGYŰLÉS

A törvényhatóság áprilisi rendes közgyűlését szerdán délutánra hívta össze *Ripka* Ferenc főpolgármester. A napirend egyetlen fontosabb, sőt nagyjelentőségű tárgya

az új Rókus megépitése és a kórházépitési program végleges megállapitása.

A többi 48 csupa kis jelentőségű, szürke ügy, amely alig számíthat érdeklődésre. Hogy a közgyűlés mégis mozgalmasnak ígérkezik, annak egyetlen oka a választás. Mint lapunk más helyén megírtuk, szerdán *három főjegyzőt, két tanácsjegyzőt, egy tiszti ügyészt és egy alügyészt választ a közgyűlés.* A választások sorsa ugyan félig már eldőlt a kijelölésnél, mert sok olyan favorit esett ki, akik mellett legerősebb lett volna a küzdelem, mégis nagy „felvonulás lesz" az urnák elé, mivel *egyik állás elnyeréséhez sincs megszabva az abszolut többség,*

valószinüleg egyes szavazatokon fog eldőlni a választások sorsa, s nagyon meg fognak oszlani a városatyák voksai.

A többi ügyek közül még az Erzsébet leányárvaház kibővítésének tervét említhetjük fel. A mostani szűk épület helyett a Villányi úton akarnak megvásárolni egy kolostorépületet, amely a *Notre Dame* apácáké volt. A szerzetes-rend a Sashegyen épít új székházat, s a régit 1.576.000 pengőért átadnák a fővárosnak. A Ménesi úton, illetve a Villányi út mellett elterülő *Notre Dame* telek és kolostor 4518 négyzetöles, modern kétemeletes zárda- és iskolaépületekkel, szép parkkal 1,576.302 pengő becsértékű. Az új árvaházban 200 leányka számára lesz hely. Mivel a régi árvaház értékes telkét könnyen lehet értékesíteni,

a főváros kis áldozattal megszerezheti az új árvaházat.

A budai Vigadó vendéglő- és kávéház-helyiségeinek bérlete, a Rudas-fürdő zárszámadása, a II. ker. tüdőgondozó intézet létesítése, a községi műszerüzem kibővítése, a dunai rakodópartok béreinek megállapítása és a Gellért-hullámfürdő építésének végelszámolása szerepelnek még a napirenden.

DR. SZÉKELY HUGÓ
OKL. MÉRNÖK VASBETON TERVEZŐ IRODÁJA
BUDAPEST, VII. ALSÓERDŐSOR U. 8
TELEFON: JÓZSEF 351—21.

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapittatott: 1895. A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

SEFFER ANTAL TELEFON: AUT. 891-31 AUT. 896-94
TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA
Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3. sz
Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 ✶ Gyár: Pest-Sashalom

REKLÁM ÉS CÉGTÁBLA FESTŐ VÁLLALAT
Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23 Telefon: József 385-28
Csernák Jenő

STEINER MARK asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok) Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

APOR ÉS SZŰCS Fémek és műszaki anyagok vállalata
Budapest V, Váci-út 10 Telefon: 277-18, 277-28

BUCHWALD és TSA ezelőtt
Hochmann Lajos
Gyermekkocsik, vas- és rézbutorok, paplanok gyári lerakata
VII., Erzsébet körút 4. szám
Telefon: J 418-90 Telefon: J 418-90

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs és diszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőoltványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt JAUERNIK ISTVÁN
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyárimányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok, zsinházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb.

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt. KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehéritő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

Betoncsövek, burkolatlapok nagy készlete
ANDREA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Cementárugyár, beton- és mélyépités
Budapest, V., Hold ucca 19. Telefon: Automata 98-47

Hudetz János
okl. épitészmérnök, épitőmester tervező- és vállalkozó irodája
Alapittatott: 1876 — Telefon: József 351-54
Budapest, VII. Rottenbiller ucca 6/b.

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi-utca 25. Telefon: J. 380-30

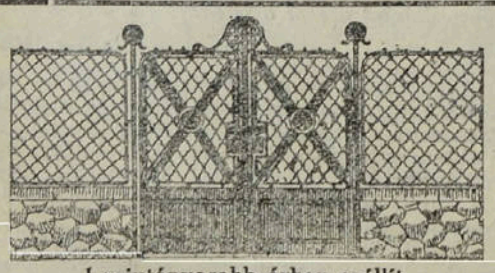
Legjutányosabb árban szállit
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapittatott 1876. Telefon: Aut. 826 83.

MAGYAR BŐRSZÉK IPAR
PIPISZ VILMOS UTÓDAI
BUDAPEST, V., MÉRLEG UCCA 4
Telefon 810-56
SAJÁT KÉSZITMÉNYŰ
valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok, modern ebédlőszékek, adott tervek és rajzok szerint is. Lakberendezési tárgyak.
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javitjuk, átfestjük és átalakitjuk
Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

NEM AD TELKET A FŐVÁROS A DUNÁNTULI VILLAMOSSÁGI RT-NAK

A *Dunántúli villamossági r. t.*, vagy ahogy a köztudatban ismerik, a *Talbot*-centralé a közelmultban azzal a beadvánnyal fordult a fővároshoz, hogy a Révész uccai gázművek telkének egy részét,

néhány ezer négyzetölet, engedje át egy áramátalakító állomás építésére.

A tanács rövidesen tárgyalás alá vette a kérelmet és mint értesülünk, minden különösebb indokolás nélkül

elutasította azzal, hogy: „a kérelmet nincs módjában teljesíteni."

A tanács furesa elutasításának aktái ezzel a végzéssel még, remélhetően, *nincsenek lezárva.*

Csak ötszobásnál nagyobb lakásokat szabadít föl a lakásrendelet

Mindössze kétezerkétszázhuszonkilenc budapesti lakóst érint ez az intézkedés

Az egész ország, de főként Budapest lakossága, lakók és háziurak egyaránt szorongva várják a kormány legújabb lakásrendeletét, amellyel szemben fokozottan fölkeltette az érdeklődést a csütörtöki miniszteri tanácskozás kommünikéje. Eszerint a minisztertanács foglalkozott a tervezett új lakásrendelet kérdésével, döntés azonban nem történt és így

érdemi határozatot a minisztertanács e heti pénteki ülésén fog hozni.

Abban azonban, hogy a minisztertanács végleges döntést még nem hozott, a közvéleménynek semmi riasztót látnia nem szabad, mert *a minisztertanács elvben máris leszögezte álláspontját.*

Időközben a parlamentben interpellációt is jegyeztek be a lakások fölszabadításának kérdésében, az interpelláló azonban *Vass* József népjóléti miniszter kívánságára ellállott a felszólalástól és azt szerdára halasztotta. Szerdán tehát *Vass* József népjóléti miniszter szájából fogjuk megtudni legalábbis azokat az alapelveket, amelyeken az új lakásrendelet fölépül.

A Fővárosi Hirlapnak legjobb helyről származó információja alapján, azonban máris hírül adhatjuk az új lakásrendelet legfontosabb intézkedését, amelynek értelmében

az új lakásrendelet csak az ötszobásnál nagyobb lakásokat szabadítja föl.

Ez az intézkedés kétségkívül azt jelenti, hogy *megindultunk a lakásfölszabadítás útján*, a kérdés csak az, hogy milyen lesz a tempó, amelyben a kormány a további lakásfelszabadításokat eszközölni fogja, de mindenesetre elégedettséget kelthet, hogy az első lépés megnyugtatóan enyhe. Az új lakásrendelet tehát eleget tesz annak a gazdasági kívánalomnak, hogy a lakásforgalom fölszabadulása felé megtörténjék az első lépés, ugyanakkor azonban tanuságot tesz a kormány komoly szociális mérlegeléséről is. Az ötszobásnál nagyobb lakások fölszabadítása ugyanis

részben csak igen kisszámú lakósságot érint Budapesten, részben pedig csak a legvagyonosabb osztályokat érdekli.

Az új lakásrendelet a kormány szociális politikájához méltó módon tovább védi a középosztályt és a kisexisztenciákat a lakásuzsora ellen. Kétségtelen, hogy azok az elemek, amelyek ötszobásnál nagyobb lakásban laknak, nem szorulnak hatósági védelemre.

Lássuk azonban, hogy a statisztikai adatok megvilágításánál hogy fest a kormánynak ez az eljövendő rendelkezése. Az 1925. évi statisztikai adatok szerint:

Budapesten egyszoba-konyhás lakás van					112.931
két	„	„	„	„	55.333
három	„	„	„	„	24.110
négy	„	„	„	„	10.755
öt	„	„	„	„	3.869
hat	„	„	„	„	1.325
				Összesen:	208.323

Azoknak a lakásoknak száma tehát az 1925. évi statisztika szerint,

amely lakások tovább is felmondhatatlanok maradnak, 206.094.

A fölmondható lakások száma a következő:

Hatszobás lakás — — — — —	1325
Hétszobás lakás — — — — —	513
nyolcszobás lakás — — — —	183
ennél több szobás lakás — — —	208
Összesen:	2229

A fölmondható lakások száma tehát 2229, vagyis az összes lakásoknak valamivel több, mint egy százaléka.

Világpiaci pénzügyi helyzet és a házadómentesség

Tőkehiány miatt nagyarányú építkezés egyelőre nem várható

A harmincéves házadómentességről szóló törvényjavaslat elkészült, sőt a képviselőház pénzügyi bizottsága már tárgyalja is, éppen ezért a *Fővárosi Hirlap* munkatársa érdeklődött a különböző budapesti ipari érdekeltségeknél aziránt, hogy a törvényes intézkedés közeli elérkeztének mutatkozik-e már némi hatása. Azt a felvilágosítást kaptuk, hogy *a tavaszi időjárás bekövetkeztével nagyobbarányú építkezések megindulása várható* ugyan, de máris konstatálni lehet, hogy az új házadómentességi törvény egyelőre nem gyakorol olyan nagy hatást az építkezési kedv föllendítésére, mint amekkorát ettől a törvénytől általában várni lehetett.

Becsey Antal

kormányfőtanácsos, törvényhatósági bizottsági tag, aki az építkezési problémák egyik legkitünőbb szakértője, érdeklődésünkre a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— *A házadómentesség egymagában nem elegendő serkentő eszköz az építkezések megindítására.* Kétségtelen ugyan, hogy az új harmincéves házadómentesség föllendíti némiképpen az építkezési tevékenységet, számottevő gyakorlati eredményeket azonban nem lehet várni e törvénytől sem, mert

komoly, nagy építkezések csak akkor indulhatnak meg, ha elegendő tőke áll rendelkezésre.

Tőke pedig alig jelentkezik. Rossz a jelzálogpiac. Az építkezőknek legfeljebb negyven-ötven százalék erejéig állnak rendelkezésükre a szükséges építkezési költségek, ellenben *minden építkező 50—60 százalékos kölesönt keres.* Ismerem azokat a nehézségeket, amelyek e téren az építkezők elé tornyosulnak, hiszen már hosszabb ideje tanácskozásokat folytatok minden irányban. A házadómentesség csak egyik komponense az építkezési tevékenység előmozdításának,

ha azonban a jelzálogpiac nem fog kedvezően alakulni, vagyis nem áll elég tőke rendelkezésre, akkor nagyarányú lakásépítési akció megindulását ne várja senki.

Én ezt a tényt leszögezni kívánom, mert helyesebben járunk el, ha már most kellő mértékre szállítjuk le azokat a várakozásokat, amelyek az építkezési tevékenység föllendüléséhez fűződnek.

— Épülni fognak kétségtelenül a házadómentességi törvény életbelépésének hatása alatt is új házak

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

A
Hatvani Asbestfedőpalagyár R.-T.
gyártmányai
Telefon: A ut. 828-20.
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és új tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk **kedvező fizetési** feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről!
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycím: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár Vasöntöde
Telefon L 905-74, 905-75 BUDAPEST, V., Váczi út 48 Alap. 1867.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, napellenezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223-06. szám.

KNUTH K. mérnök és gyáros
Budapest, VII., Garay ucca 10. sz.
Telefon: József 510-75
Vízvezeték Központi fütés

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

M. kir. postatakarékpénzt. ÁRVERÉSI CSARNOKA
Budapest, IX., Lónyay ucca 30/32. Távb. 879—65.

A magy. kir. postatakarékpénztár Árverési Csarnoka **XLVIII. aukciójának kiállítását folyó évi április hó 12-én nyitotta meg.**

Az árverésre kerülő mű- és egyéb tárgyak a helyszínén, kiállítási termeinkben **tekinthetők meg.**

Árverés április 16-ától május 1-ig minden hétköznap d. u. fél 4 órai kezdettel. *Katalogus ára 1-50 P.*

és lakások, de ezek *szinte kizárólag lukszuslakások lesznek — egyéni célokra. Spekulatív célból nem lehet építkezni addig, amíg a hitelviszonyok ennyire rosszak.*

— Nem húnyhatjuk be szemünket az előtt a tény előtt, hogy *az amerikai piacon lement a magyar kölcsönkötvények árfolyama. Erősen lement.* A másik baj az, hogy *Németország minden pénzt felvesz, ami csak a hitelpiacon jelentkezik.* Németország elbírja a tíz-tizenkét százalékos annuitást is, mert főleg ipari kölcsönöket vesz fel. A németek a drága amerikai pénzen főleg ipari beruházásokat eszközölnek, aminek a révén jövedelmezőbbekké teszik a különböző koncentrált iparvállalatokat és így természetesen el tudják viselni a kölcsönök lényegesen nagyobb kamatait. A németek pénzügyi politikája arra irányul, hogy Amerikát erősen angazsálják a német piacon. Mi pedig

házépítésre nem tudunk olyan magas árfolyamú kölcsönöket fölvenni, amilyenekkel a németek ipari téren dolgoznak.

Mi különben is még további egy-két százalékkal magasabban kapnánk ezeket a kölcsönöket, mint a német piac. Akármilyen kis szobákat építene is a budapesti vállalkozó, akkor sem tudná, magas lakbérek mellett sem összehozni azokat a költségeket, amelyekkel a házépítési kölcsön fölvétele és törlesztése jár.

— Ha tehát a házadómentességi törvény életbe lép, a gyakorlati életben ennek a kihatása az én szerény véleményem szerint nagyon kevéssé fog érvényesülni. *Hiába adják meg az adómentességet, mert nem lesz módunk építkezni.* Én tehát azt az ötletet vetem fel, hogy a képviselőháznak felhatalmazást kellene adnia a pénzügyminiszternek olyan értelemben, hogy

a harmincéves különleges házadómentesség hatályát arra az időre állapítsa meg, amikor a pénzpiac helyzete megjavul és amikor olyan helyzetbe kerülünk, hogy kapunk pénzt az építkezésre.

Remélem, hogy az elkövetkező hónapok és közeli esztendők folyamán javulni fog a helyzet. Minden attól függ, meddig tart Amerikában a tőzsdei konjunktura és meddig tart még a németek beruházó politikája. Mi ugyanis a német piac függvénye vagyunk. Mi csak azokat a feleslegeket kapjuk meg, amelyeket a német piac felvenni nem tud. *Meg kell tehát várnunk a világpiaci helyzet reánk kedvezőbb átalakulását és csak akkor szabad a tervezett házadómentességet életbeléptetni.* Ellenkező esetben lesz házadómentesség, de nem lesz építkezés...

Közegészségi és városszabályozási okokból egyhangúan a Tisza Kálmán téri kórház-megoldás ellen foglalt állást az Egységes Községi Polgári Párt értekezlete

Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfőn este 6 órakor *Kozma* Jenő elnöklésével értekezletet tartott, melyen a szerdai közgyűlés napirendjére tűzött tárgysorozatot beszélték meg. Az értekezleten jelenvoltak: *Kozma* Jenő, *Becsey* Antal, *Ereky* Károly, *Gaár* Vilmos, *Girardi* Tibor, *Nessi* Gyula, *Battenberg* Lajos, *Spett* Ferenc, *Ugron* Gábor, *Dorner* Gyula, *Glück* Frigyes, *Pompéry* Elemér, *Dinich* Vidor, *Harrer* Ferenc, *Bibiti Horváth* János, *Orova* Zsigmond, *Martin* János, *Kiss* Menyhért, *Bódy* Tivadar, *Halter* Károly, *Holtzer* Nándor, *Tauffer* Vilmos egyetemi tanár, *Bayer* Antal dr., *Ziegler* Géza, *Gamauf* Géza, *Nagy* Antal, *Popelka* Béla, *Scheuer* Róbert, *Gaylhoffer* István, *Bohn* József, *Staub* Elemér, *Usetty* Béla, *Szentirmay* Imréné, *Deményi* Aladár, *Rásó* Lajos bizottsági tagok, mint kültagok *Bánó* Dezső, *Szombathy* Kálmán, *Sümeghy* László, *Hubert* Vilmos és még sokan mások.

A három főjegyzői állásra a párt csak szerdán fog jelölni. A két *tanácsjegyzői* állásra *Beke* Hugó és *Günther* Tivadar jelölése mellett foglaltak állást, míg a *tiszti-ügyészi* állásra *Szelle* József, az *alügyészi állásra Pákay* László a párt jelöltje.

Szóba került a *Keresztény Nemzeti Liga* telekadományozási ügye, melyet a tanács a legutóbbi pénzügyi bizottsági ülésre a párttagok véleménye szerint kellő előkészítés nélkül vitt be. Ez üggyel kapcsolatosan *Usetty* Béla javaslatára elhatározták, hogy kellő előkészítés után a párt ép úgy hajlandó a *Keresztény Nemzeti Liga* kulturtörekvéseit anyagilag támogatni, mint ahogy elősegíteni kívánja a *Budai Izraelita hitközség* templomépítési törekvéseit is.

A Tisza Kálmán-téri kórház ellen

Hosszabb vita indult meg a *Rókus-kórház kitelepítése* körül is. Az első felszólaló *Tauffer* Vilmos dr. egyetemi tanár volt, aki rámutatott arra, hogy *orvosi szempontból helytelen a gázgyár telkére építeni az új kórházat.* Célszerűbbnek tartja egy kisebb központi és baleseti kórház létesítését, míg a nagy kórház számára a perifériákon, a Lágymányoson, vagy az Angyalföldön kíván helyet biztosítani. *Bódy* Tivadar, *bibiti Horváth* János, *Staub* Elemér, *Harrer* Ferenc, *Ziegler* Géza és *Scheuer* Róbert ugyancsak a gázgyár telkének kórház céljaira való felhasználása ellen nyilatkoztak, hasonlóképpen *Becsey* Antal pénzügyi szempontból, *Pósta* Sándor pedig egészségügyi szempontból mutatott rá a tanácsi javaslat tarthatatlan voltára.

A pártértekezlet *Bódy* Tivadar felszólalása után úgy határozott, hogy *egyhangúan ellene van a Tisza Kálmán téri megoldásnak,* úgy higiéniai, mint városrendezési, orvosi és célszerűségi szempontokból, ehelyett a helyes megoldást abban látja, hogy *a Kerepesi út mellett már korábban e célra kijelölt területen építsék fel az új központi kórházat,* amely terület felhasználásának gátló körülményei az *O. F. B.* megváltozott állásfoglalása folytán *megszüntek,* vagy legrövidebb időn belül *megszünnek.* Ezen a területen minden késedelem nélkül, a legrövidebb idő alatt hozzáfoghatnak a legalkalmasabb központi kórház megépítéséhez.

Orova Zsigmond előadta, hogy *az óbudai új piacot nem lehet megközelíteni,* mert hiányoznak a megfelelő közlekedési eszközök, a közvetlen útvonalak. Kívánja, hogy a tanács sürgősen nyissa meg a már korábban tervezett uccákat és gondoskodjék megfelelő olcsó és jó közlekedésről. Sérelmes volt az árusokra nézve az is, hogy a korábbi *havi 9 pengő helypénz helyett, havi 80 pengőt kell fizetniök.* A párt közbenjárására *e tekintetben már történt javulás,* amennyiben a tanács az első két hónapra felfüggesztette a helypénz szedését és az erre járó összeget az árusok 12 hónap alatt törleszthetik le. A pártvezetőség az értekezlet kívánságára eljár a tanácsnál a többi sérelmek orvoslása érdekében is.

Bohn József a *Teleki téri piaci árusok* jogtalan kitelepítése ellen *tiltakozott. Bibiti Horváth* János a *Vásárpénztár gondatlan gazdálkodását* tette szóvá. Végül *Latinák* Jenő a közüzemek leépítését és *Steiner* Sándor *a Rácfürdő megvásárlását sürgette.* Az értekezlet 8 óra után ért véget.

*

Értekezlet után pártvacsora volt, amelyen a párt és a *Polgári Egység Klubjának* tagjai közül több mint százan vettek részt. A vacsorán *Ereky* Károly szólalt fel nagy érdeklődés mellett és *a gazdasági politika fővárosi és országos irányairól beszélt.* Utána még többen szólaltak föl.

Kapuszta Gusztáv
építőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 3.
Telefon: József 898—08.

LAMPL ÖDON
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

TÓTH LAJOS
Pala és cserépfedőmester eternit-, cserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarban tartása és tatarozása
Telefon: József 351—01
BUDAPEST, I., Budaíoki út 23

SÁGI ISTVÁN
Tűzhely- és épületlakatosmester
BUDAPEST VIII, Gyulai Pál ucca 9 a Rókus-kórház mellett

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA
BUDAPEST, II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 531—23.

PECSEK ISTVÁN
MŰASZTALOS
Tel. József 438-34 BUDAPEST IX., Liliom ucca 52

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

FEIST REZSŐ
BUDAFEST, IX., GUBACSI UCCA 55 SZ.
ÜZEM: IX FÖLDVÁRI ÚT 3 SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FAREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

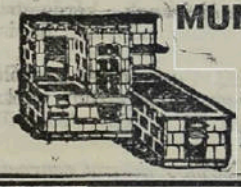
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 312—30.

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, aszfalt, porolaj.
KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR UCCA 2. TELEFON: AUT. 839-25.
Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban.

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyáraink-ból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus! Színben, minőségben elsőrangú! Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

DIÓSY JÁNOS
rézárukereskedő
BUDAPEST, VII., Rákóczi-út 24.
TELEFON: JÓZSEF 420-55

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRUT 58.
Telefon: Automata 604-48.

ÉPITÉSZEK FIGYELMÉBE
Adómentes házak, KÖZPONTI FŰTŐBERENDEZÉSEIHEZ a Szücs és Knoll-féle szab. NYEREGROSTÉLY, mindenfajta hazai barna szenek FÜSTMENTES ELÉGETÉSÉRE a LEGALKALMASABB. NAGY SZÉNMEGTAKARITÁS, HATÓSÁGILAG JÓVÁHAGYOTT FÜSTMENTES TÜZELÉS. TÖBB 100 ÜZEMBEN MEGTEKINTHETŐ
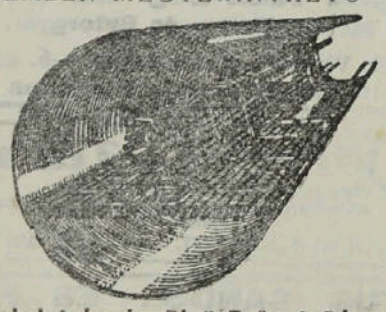
GYÁRTJA:
Röck István és Első Brünni Gépgyár R.-T.
BUDAPEST, I, BUDAFOKI-UT 70. SZ.
Díjtalan ajánlattétel.

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép- és szállítóeszközgyár
Budapest, X, Kápolna-tér 27-29. Telefon: J. 395-80

Waldmann Sándor
egészségügyi-, viz-, gőz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése
VI. Jókai ucca 6. sz. Telefon: Aut. 102-74
Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vizvezetéki felszerelésekben. Versenyképes árak és fizetési feltételek

Vladár Pál
ács- és építőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

A szerdai választás jelöltjei

A kijelölő választmány *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester elnöklésével csütörtökön délután tartotta meg a jelölést az üresedésben levő *főjegyzői, tanácsjegyzői, ügyészi* és *alügyészi* állásokra, amelyeket a szerdai közgyűlésen tölt be titkos választással a törvényhatósági bizottság.

A kijelölő választmány munkája nem volt könnyű, mert 120 pályázó közül kellett választania a *hét* állásra. A jelölés ezuttal is hármas volt, egyedül a tiszti-ügyészi állásnál történt kivétel, ahol a harmadik helyre „aequo loco" kettőt jelöltek, így a tiszti-ügyészi stallumra négy jelölt közül választ a közgyűlés.

A jelöltek életrajzi adatait itt közöljük:

Az V. fizetési osztályba sorozott 3 tanácsi főjegyzői állásra pályáznak:

Dr. *Földváry* Imre tanácsjegyző. Szül 1888., r. k. Jogtudor. A főváros szolgálatában 1909. IV. 10. Tanácsi segédfogalmazó 1911. XII. 31. Tanácsi fogalmazó 1915. XII. 29. H. tanácsjegyző 1919. XI. 1. Mostani állásában 1920. XII. 30. Szolgálati ideje 20 év.

Dr. *Vadon* Géza tanácsjegyző. Szül. 1884., ref. V. ker. előljáróság. Államtudor. A főváros szolgálatában 1910. II. 23. Tanácsi segédfogalmazó 1911. XII. 31. Tanácsi fogalmazó 1915. XII. 29. H. tanácsjegyző 1919. XI. 1. Mostani állásában 1920. XII. 30. Szolgálati ideje 19 év 2 hónap.

Dr. *Keresztes* Miklós tanácsjegyző. Szül 1884., r. k. VI. előljáróság. Államtudor. A főváros szolgálatában 1909. III. 8. Tanácsi segédfogalmazó 1911. XII. 31. Tanácsi fogalmazó 1915. XII. 29. H. tanácsjegyző 1919. XI. 1. Mostani állásában 1920. XII. 30. Szolgálati ideje 20 év 1 hónap.

Dr. *Benedek* Szabolcs tanácsjegyző. Szül. 1887., ref. IX. ker. előljáróság. Államtudor. A főváros szolgálatában 1911. III. 20. Tanácsi segédfogalmazó 1911. X. 26. Tanácsi fogalmazó 1916. I. 1. H. tanácsjegyző 1919. XI. 1. Mostani állásában 1920. XII. 30. Szolgálati ideje 18 év 1 hónap.

Dr. *Gallner* Ferenc tanácsjegyző. Szül. 1886., r. k. Tanácsi XI. ügyosztály. Államtudor. A főváros szolgálatában 1912. II. 8. Tanácsi segédfogalmazó 1912. X. 31. Tanácsi fogalmazó 1915. XII. 29. H. tanácsjegyző 1919. XI. 1. Mostani állásában 1920. XII. 30. Szolgálati ideje 17 év 2 hónap.

Dr. *Hiller* Ernő tanácsjegyző. Szül. 1887., r. k. Tanácsi II. ügyosztály. Államtudor. A főváros szolgálatában 1907. IX. 10. Tanácsi segédfogalmazó 1912. X. 31. Tanácsi fogalmazó 1916. I. 21. H. tanácsjegyző 1919. XI. 1. Mostani állásában XII. 30. Szolgálati ideje 21 év 7 hónap.

Dr. *Szvoboda* Endre tanácsjegyző. Szül. 1879.. r. r. Tanácsi IV. ügyosztály. Államtudor. A főváros szolgálatában 1899. VII. 28. Tanácsi segédfogalmazó 1917. IV. 29. Tanácsi fogalmazó 1918. V. 1. Mostani állásában 1920. XII. 30. Szolgálati ideje 29 év 9 hónap.

Dr. *Pertik* Béla tanácsjegyző. Szül. 1885., r. k. Tanácsi IV. ügyosztály. Államtudor. A főváros szolgálatában 1910. VII. 27. Tanácsi segédfogalmazó 1911. XII. 31. Tanácsi fogalmazó 1917. IV. 29. H. tanácsjegyző 1919. XI. 1. Mostani állásában 1920. XII. 30. Szolgálati ideje 18 év 9 hónap.

Vitéz dr. *Horváth* Béla tanácsjegyző. Szül. 1888., ref. Tanácsi III. ügyosztály. Államtudor. A főváros szolgálatában 1910. VII. 21. Tanácsi segédfogalmazó 1911. XII. 31. Tanácsi fogalmazó 1911. IV. 29. H. tanácsjegyző 1919. XI. 1. Mostani állásában 1920. XII. 30. Szolgálati ideje 18 év 9 hónap. — Megjegyzés: 1908. XII. 18-tól 1910. VII. 21-ig állami szolgálatban volt. A háború alatt katona volt.

A VII. fizetési osztályba sorozott 2 tanácsjegyzői állásra pályáznak:

Beke Hugó tanácsi fogalmazó. Szül. 1883., izr. Tanácsi IX. ügyosztály. Államtudományi államvizsga. A főváros szolgálatában 1909. I. 7. Tanácsi segédfogalmazó 1915. XII. 29. Mostani állásában 1919. I. 1. Szolgálati ideje 20 év 3 hónap.

Kállay József tanácsi fogalmazó. Szül. 1890., ref. Tanácsi VIII. ügyosztály. Államtudományi államvizsga. A főváros szolgálatában 1909. VII. 14. Tanácsi segédfogalmazó 1919. I. 1. Mostani állásában 1919. XI. 1. Szolgálati ideje 19 év 9 hónap. — *Megjegyzés:* A háború alatt katona volt.

Dr. *Beliczay* Oszkár tanácsi fogalmazó. Szül. 1890., ev. Tanácsi IX. ügyosztály. Államtudor. A főváros szolgálatában 1910. X. 12. Tanácsi segédfogalmazó 1919. I. 1 Mostani állásában 1919. X. 31.. Szolgálati ideje 18 év 6 hónap. — *Megjegyzés:* A háború alatt katona volt.

Dr. *Zobor* Miklós tanácsi fogalmazó. Szül 1891., r. k. Tanácsi IV. ügyosztály. Államtudor. A főváros szolgálatában 1912. II. 12. Mostani állásában 1921. V. 30. Szolgálati ideje 17 év 2 hónap. — *Megjegyzés:* A háború alatt katona volt.

Günther Tivadar tanácsi fogalmazó. Szül. 1892., ev. Főpolgármesteri hivatal. Államtudományi államvizsga. A főváros szolgálatában 1911. X. 13. Mostani állásában 1921. V. 30. Szolgálati ideje 17 év 6 hónap. — *Megjegyzés:* A háború alatt katona volt.

Vitéz dr. *Bárány* László tanácsi fogalmazó. Szül. 1892., r. k. Tanácsi X. ügyosztály. Államtudor. A főváros szolgálatában 1911. II. 9. Tanácsi segédfogalmazó 1919. I. 1. Mostani állásában 1919. X. 31. Szolgálati ideje 18 év 2 hónap. — *Megjegyzés*: A háború alatt katona volt.

A IV. fizetési osztályba sorozott 1 tiszti ügyészi állásra pályáznak:

Dr. *Hermann* Sándor tiszti alügyész. Szül. 1877., r. k. Tiszti ügyészség. Ügyvédi oklevél. A főváros szolgálatában 1913. V. 21. Mostani állásában 1917. IV. 18. Szolgálati ideje 16 év és 11 hónap.

Dr. *Szelle* József tiszti alügyész. Szül. 1877., r. k. Tiszti ügyészség. Ügyvédi oklevél. A főváros szolgálatában 1920. V. 16. Mostani állásában 1920. XII. 16. Szolgálati ideje 8 év 11 hónap.

Ifj. dr. *Matolcsy* Kálmán tiszti alügyész. Szül. 1894., ref. Tiszti ügyészség. Bírói és ügyvédi vizsga. A főváros szolgálatában 1921. II. 4. Ügyészi fogalmazó 1922. VII. 16. Mostani állásában 1923. VII. 18. Szolgálati ideje 8 év 2 hónap. 1917. IV. 15-től 1921. II. 4-ig a budapesti kir. törvényszéknél mint joggyakornok teljesített szolgálatot.

Dr. *Szálka* Béla tiszti alügyész. Szül. 1895., r. k. Tiszti ügyészség. Ügyvédi oklevél. A főváros szolgálatában 1923. I. 30. Mostani állásában 1923. VII. 18. Szolgálati ideje 6 év 3 hónap. 1922. VII. 5-től 1923. I. 30-ig ügyészi megbízott volt a budapesti kir. büntetőtörvényszéknél. A háború alatt katona volt.

A VI—VII. fizetési osztályba sorozott 1 tisztialügyészi állásra pályáznak:

Dr. *Pákay* László ügyészi fogalmazó. Szül. 1897., r. k. Tiszti ügyészség. Egységes bírói és ügyvédi vizsga. A főváros szolgálatában 1916. VII. 18. Mostani állásában 1923. VI. 27. Szolgálati ideje 12 év 9 hónap.

Dr. *Jablonkay* Géza ideiglenes hivatalnok. Szül. 1902., r. k. Tiszti ügyészség. Bírói és ügyvédi vizsga. A főváros szolgálatában 1926. II. 3. Szolgálati ideje 3 év 2 hónap.

Dr. *Kass* Béla ideiglenes hivatalnok. Szül. 1897., r. k. Tiszti ügyészség. Bírói és ügyvédi vizsga. A főváros szolgálatában 1926. II. 6. Szolgálati ideje 3 év 2 hónap.

Anélkül, hogy kombinációkba bocsájtkozni, vagy prejudikálni akarnánk, mutatunk rá a jelöltek közül *Günther* Tivadar és *Szlovák* Pál esélyeire, akik az összes pártok rokonszenvét bírják. *Günther* Tivadar, mint a főpolgármester titkára és a főpolgármesteri hivatal h. vezetője szerezte meg a törvényhatósági bizottsági tagok szimpátiáját, úri modorával és készségével, *Szlovák* Pál pedig a polgármesteri hivatal közismert vezetője, a népszerű polgármesteri titkár. Kivülük azonban a többi jelölt is kivétel nélkül, érdemes, régi tisztviselő.

HAIDEKKER VASBUTOR
VASBUTOR csak e VÉDJEGGYEL HAIDEKKER-MINŐSÉG
ÜLLŐI ÚT 48 — FIUMEI ÚT 3 Kapható mindenütt!

Elkészült Buda csatornázásának a modern technika elvein épült terve

A főváros lakossága, a műszaki adminisztráció gondos előrelátása folytán, baj nélkül érte meg a tavaszi nagy áradást, amely annyi városban bajt okozott. A régi budai csatornák azonban még ma is, minden szivattyú-telep nélkül, közvetlen a Dunába torkollanak, s a legkisebb vízszint emelkedésnél is fenyeget az a veszedelem, hogy a Duna árja nemcsak visszaszorítja a szennyvizeket, hanem *az is megtörténhetik, hogy az ár a csatornákon át lepi el a városrészeket.* Ezért van az minden tavasszal, hogy a csatornák torkolatát lezárják és

a szennyvizet ideiglenes gőzszivattyukkal nyomják át a hálózatból a Dunába.

A főváros vezetői már évek előtt rájöttek, hogy ezt a kezdetleges állapotot tovább tűrni nem lehet és el kell készíteni Budán is a modern tökéletes csatornahálózatot. Az előmunkálatokat 1925-ben meg is kezdték. A Lágymányos csatornázása már közeledik a befejezéshez,

a nagy budai főgyűjtő-csatorna terveivel pedig a mult héten készült el Farkas Árpád műszaki főtanácsos irányításával a csatornázási szakosztály.

Az évekre terjedő nagyszabású munkálat és általában a budai csatornázás tervei iránt

Molnár László műszaki főtanácsosnál

az út- és csatornaépítési osztály helyettes vezetőjénél érdeklődött a *Fővárosi Hirlap* munkatársa s az alábbi felvilágosítást kapta:

— Budának tulajdonképeni csatornarendszere, a nemrégiben épített óbudai és a most készülő lágymányosit kivéve — *nincs*, **csak egyes csatornái vannak, főgyűjtője pedig egyáltalában nincs.**

— Több mint 17 kisebb-nagyobb földalatti kanális ömlik a rakpart alatt közvetlen a Dunába. A Budai közcsatorna annyira elavult, hogy a kellő biztonságot ma már nem szolgáltatja, s a város fejlődésével, hatalmas bérpaloták emelésével *egyre na-*

UNITAS AUTOMOBIL IPARI ÉS KERESKEDELMI R.T.
TATRA
Az autótechnika csodája! Tekintse meg a budapesti gyártást!
BUDAPEST V. ZÁPOLYA-UTCA 13.

Legszebb PAP LAN legjobb PAP LAN legolcsóbb PAP LAN
kerti bútor, redőny, kárpitos árú, vas és rézbutor gyár
Szőnyeg függöny pokróc stb. nagy választék
GICHNER JÁNOS BUDAPEST
VII., Erzsébet körut 20. Telefon J. 416-98 J. 408-40

SZÉKELY ÉS KATONA
épitészek, épitési vállalkozók
Budapest, V., Kádár-ucca 4. — Telefon: Lipót 903-26.

SZVETICS JÓZSEF
épitési vállalkozó
BUDAPEST, TELEP UCCA 8.

Öröklakást
kevés készpénzbefizetés mellett kényelmes törlesztéssel kaphat a Horthy Miklós-út mellett az
I., Bicskei ucca 4-6-8
számú társasházunkban
A lakások megtekinthetők és beköltözhetők
Lejegyzési iroda:
I., Budafoki út 20. I. em. 3.
ahol bérlakások is kaphatók.
Önmagának takarítja meg a házbérét

gyobb a kezdetleges kanálisok megterhelése. Különösen érezzük a bajt

záporos esőzések idején, amikor egy-kettőre szinültig telnek mindig vizzel a csatornák.

— A nagy csatornázási program első része a Kelenföld csatornázása s ezzel együtt a Sárbogárdi- és Horthy Miklós uti főgyűjtő építése

az idén készen lesz,

míg a főcsatorna építésére *most kerül a sor.*

— A Sárbogárdi uti főgyűjtő hatalmas alkotás. A *csatorna boltozata két és fél méter átmérőjű* és ebbe torkollik majd a budai Dunapart mentén épülő főcsatorna. A Kelenföldön e pilanatban az a helyzet, hogy

a Sárbogárdi úton és a Horthy Miklós úton már kész a csatorna,

a Budafoki úton pedig még épül. A budai főgyűjtő tervei *is készek.* Rövidesen bemutatjuk a bizottságoknak. Ez a csatorna

közvetlenül a Dunaparton fog haladni,

s az *Erzsébet-híd—Margit-híd közötti szakaszon* épül meg. *Óbuda* belső részén már kész a csatornázás, a külső területeken *most kerül sorra.*

— A főgyűjtő csatorna megépítése igen komoly műszaki feladat. Az óbudai teleptől az Andor uccáig pontosan 7 kilométer és 800 méter a távolság. Ezen a hosszú úton

nem lehet egyszerű lejtéssel elvezetni a vizet, hanem közbeiktatva legalább 3—4 helyen mechanikai erővel kell továbbnyomni, átemelni.

— A budai főgyűjtő eszerint *négy szakaszra* lesz osztva. Az első a *Filatori-gátnál* épülő szivattyú-teleptől a *Zsigmond* téri szivattyú-telepig terjed, a második az *óbudai* telep és *Batthyányi tér* között lesz, a harmadik a *Batthyányi tér—Döbrentei tér* közé esik, a negyedik végül a *Döbrentei tér—Andor ucca* között lesz. A főgyűjtő megépítésével *megszűnik az a káros állapot, hogy a csatornavizek a város fölött és a városban közvetlenül és szűrés nélkül ömlenek a Dunába,* szennyezik a folyam vizét. Az Andor uccai telep pandantja lesz a Soroksári uti központi szivattyú-telepnek. A közbeeső, Batthyányi és Döbrentei téri új telepek, nemkülönben az óbudai és filatori-gáti

csak átemelő állomások lesznek.

A Batthyány téri számára most keresünk helyet s valószínűleg az ott lebontott malomépület telkének egy részét szerzi meg a főváros, a *Döbrentei téren* pedig esetleg *földalatti* megoldásra gondolunk. A főcsatorna átmérője átlag 110—150 centiméter lesz. Mindezeken a munkákon kívül

meg kell még építeni egy sereg mellékgyűjtő és összekötő csatornát és külön kell gondoskodni a csapadék és hegyi vizek levezetéséről,

mert ezt a szennyvíz-csatornába bevezetni *nem lehet.*

— Igy a Hűvösvölgy és Zugliget vidékének vizét az Ördögárokkal, a Villányi út környéke vizeit a főgyűjtővel, a Szépvölgyit a Szépvölgy árokkal, a Sashegy vizeit pedig a kelenföldi állomásnál a Hát-árokkal fogjuk levezetni. A záporvizek levezetésére több vészkiömlő is épül, amelyek mind automatikusan záródó zsilipekkel lesznek felszerelve.

A budai modern csatornázás a sokat sürgetett közmunka program egyik *legjelentékenyebb része lesz.*

NAGY-STADION az Árpádvölgyben

A székesfővárosi levente-intézmény az utóbbi pár esztendőben, a kezdet első nehézségei után, csodálatra méltó fejlődésnek indult. A főváros levente-egyesületeiben több mint 15.000 levente részesül a testedzés és a szellemi továbbművelés áldásaiban. A levente-egyesületek számára a főváros gondoskodik foglalkoztató helyekről, amennyiben az iskolák tornatermeit bocsátja rendelkezésre, de szabadtéri gyakorlóhelye, sporttelepe a levente ifjúságnak mostanáig egyáltalában nincsen, ami *meglehetősen akadályozza bizonyos sportágak művelését és a szabadtéri kiképzést.*

A székesfőváros *Testnevelési Felügyelősége* erre való tekintettel, éppen a mult héten kereste meg a főváros tanügyi ügyosztályát azzal a kérelemmel, hogy

a régi Lóverseny tér területéből, a Postás Sporttelep mellett adjon át nagyobb darab földet a levente-egyesületeknek,

hogy ott sportpályát, céllövő helyet, általában *modern levente-stadiont* létesíthessenek s ne legyenek ráutalva a jövőben, közös versenyek alkalmával különböző sportegyesületek vendégszeretetére. A leventék sporttelepének kérdésével kapcsolatban

ismét felvetődött a budapesti nemzeti stadion terve is,

amelynek megindítója két évvel ezelőtt *Dinich* Vidor és *Folkusházy* Lajos alpolgármester voltak és amely tervhez a törvényhatóság is hozzájárult. A nagyszabású koncepció a rákosi katonai gyakorlótér egy részére tervezte a sportligetet és a nemzeti stadiont, de időközben különböző okokból ez a terv elaludt.

A közelmultban azután más *irányban újraéledt* a nemzeti stadion terve, amellyel rokonszenveznek a különböző testnevelési fórumok is.

A sportkörök a főváros észak-nyugati medenceéjét, a hajdani Árpád-völgyet tartanák alkalmasnak erre a célra. Az Árpádvölgy a Filatori-gáttól északra terül el a Duna és az alpesi lankásokkal rokon óbudai hegyvidék gyönyörű környezetében, növényzettel dús helyen. Ez a terület mind talajviszonyok, mind vízellátás szempontjából *ideális.* Az ottani Árpád-forrás percenként 2700 liter 21 fokos vizet szolgáltat, amellyel

az uszómedencéket is meg lehet tölteni.

Szakemberek véleménye szerint az aténi stadionnal vetekednék szépség dolgában az árpádvölgyi stadion, holott tudvalevő, hogy az aténi a világ egyik legszebb stadionja.

Ugy értesülünk, hogy *a főváros rövidesen megteszi a szükséges lépéseket a megfelelő területek és a források vízjogának mielőbbi megszerzésére.*

SZÓRAKOZÁS

Sarobe Celestino, a híres spanyol baritonista, három este lép fel a Városi Színházban. Vendégjátékának sorrendje: Április 22-én: Szevillai borbély (D. bérlet). Április 26-án: Rigoletto (Bérletszünet). Április 29-én: Álarcosbál (A. bérlet). Jegyek mérsékelten felemelt árban a Városi Színház pénztáránál és az összes jegyirodákban. Legdrágább hely 9 pengő 44 fillér. Legolcsóbb hely 1 pengő.

Teiko Kiwa, a világhírű japán énekesnő egyetlen fellépése a Városi Színházban csütörtökön, április 18-án: *Pillangókisasszony.* Legdrágább hely 9 pengő, legolcsóbb hely 1 pengő. Jegyek Teiko Kiwa egyetlen fellépésére már válthatók a Városi Színház pénztáránál és az összes jegyirodákban. A bérlők kedvezményes jegyeit kedd délután 6 óráig válthatják ki.

CORVIN SZINHÁZ
Április 18—25-ig
BÁLVÁNY
(Főszereplő: RAMON NOVARRO)
CSÓKOS ÉJSZAKÁK
(Főszerepben: FLORENCE VIDOR)

KAMARA MOZGÓ
Április 18—25-ig
Gyere vissza Kohn
(Vigjáték 8 felvonásban)
A Bálvány
Főszerepben: Ramon Novarro

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak
REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepén
Ő Felsége Dr. József Ferenc kir. herceg szállítója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészítője
Budapest, VI Király u. 58-60.
Telefon: 287 84

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
BUDAPEST VIII, BEKES UCCA 1. sz.
(Omnia Mozgóval szemben) Telefon: J. 350-18
Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

BOGYÓ ISTVÁN
TELEFON: JÓZS. 356-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF UCCA 9

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—31.

Vitéz HANTAY ÉS GALAVITS okl. gépészmérnök
elektrotechnikai vállalat
Budapest, VIII., Szigony-ucca 34. — Telefon: J. 373—59.

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

FARKAS LAJOS MÉRNÖK
Telefon: J. 395-78
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Budapest VII, Kolumbus u. 41

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST
Szabadalmazott „Jm“
kompressor nélkül DIESEL-MOTOR
a legtökéletesebb erőgép.
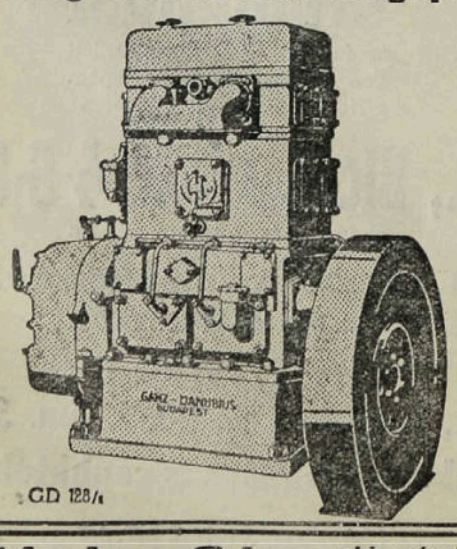
GD 128/1

Kárász Géza okl. mérnök építőmester
Budapest, VII., Dohány ucca 16. Tel: J. 370-38.

AZ 1929 ÉV ÚJ TIPUSAI
RÁBA-KRUPP
RÁBA A. F.
NEHÉZTEHERAUTÓK | GYORSTEHERAUTÓK
ÜZLETI GÉPKOCSIK | Betegszállitóautók
TÜZOLTÓAUTÓK | LOCSOLÓAUTÓK
Szemétgyüjtő autók | AUTÓPÓTKOCSIK
AUTÓBUSZOK

MAGYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R. T.
AUTOMOBILGYÁRA
GYŐR
Kérjen ajánlatot a központi igazgatóságtól: Budapest, V. Deák Ferenc u. 18 Telefon: 818—50
Minden pillanatban rendelkezésére áll javitóműhelyünk és alkatrészosztályunk: Budapest, X. Kerepesi-út 26 Telefon: József 153—84

DUDUS ERNŐ
épitési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

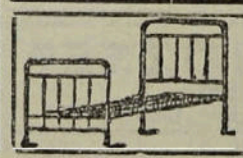
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készitményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

Ragyogó fantázia a magyar élet jövőjéről

Budapest: a kultura végállomása, Európa nyersanyag elosztó állomása

Hogyan termelhetnénk ki az anatóliai antracitot és vasércet? — A Duna jelentősége amerikai megvilágitásban — Becsey Antal nyilatkozata

A közgazdasági bizottság egyik albizottsági ülésén *Becsey* Antal felszólalása nyomán élénk és behatóeszmecsere alakult ki a *budapesti kikötők hasznositásának súlyos problémájáról*, amely kérdés egyre élénkebben foglalkoztatja a főváros és az ország gazdasági köreit.

A *Fővárosi Hirlap* számtalanszor foglalkozott ezzel a kérdéssel és cikksorozatában úgyszólván minden fázisában megvilágitotta a nagyfontosságú ügy kialakulását. Feltünést keltő tudósításainkban a legelőkelőbb szakemberek nyilatkozataiban mutattunk rá a tennivalókra, de azokra a mulasztásokra is, amelyek e téren tapasztalhatók voltak és sajnos ma is még fennállanak.

A szenzáció erejével hatnak azok a megállapitások, amelyeket erről a kérdésről

Becsey Antal

mondott el munkatársunk előtt, amikor nála a közraktári bizottság legutóbbi ülésén elhangzottakkal kapcsolatban a kikötőügy iránt érdeklődtünk.

— A közgazdasági ügyosztály, úgy hallom, most foglalkozik a kikötőegyezmény elkészitésével és különböző határkiigazitások, tulajdonjog megállapitások dolgában tárgyal az állami szervekkel, a MÁV-val, stb. de úgy tudom, még ma sem foglalkoznak az egész kikötőügy közgazdasgi konstrukciójának kialakitásával, ez pedig mindenekelőtt fontos lenne. *Mostanáig fordítva történt a dolog.* Építkeztünk mi is, az állam is, elkészitettünk nagyszabású kikötőberendezéseket, de

senki sem foglalkozott komolyan a kérdés közgazdasági problémáival és feltételeivel.

Mi volna már most a teendő? Tisztába kellene jönni mindenekelőtt azzal, hogy milyen gazdasági érdekeket akarunk odakapcsolni a kikötőhöz (import, export, transito stb.) és milyen módon és csak azután szabadna rátérni arra, hogy ennek a gazdasági koncepciónak a lebonyolitásához mekkora és milyen technikai berendezést valósitsunk meg. Ha a gazdasági lehetőségeket nézzük, ha a koncepciót, a külkereskedelmi adottságot vizsgáljuk, azt kell megállapitanunk minden optimizmus és túlzás nélkül, hogy *a budapesti kikötők számára és ezzel az egész fővárosi, sőt az országos gazdasági életre a legcsodálatosabb és legnagyobbszabású perspektiva nyilik meg.* A Duna Európának legnagyobb és legolcsóbb viziútja. Nem frázis többé:

Budapest földrajzi helyzeténél fogva ennek a hatalmas viziútnak a fókusában áll

és nem frázis, hogy Budapest a kelet-nyugati kereskedelem igazi kapuja, a legtermészetesebb és legalkalmasabb tranzitó-állomása.

— Hogy egyebet ne emlitsek, itt van a szén és az érchbeszerzés kérdése, mint a legnagyobb magyar gazdasági problémák egyike. A fővárosi gázgyár egyedül 17.000 vagon külföldi szenet és mintegy 15.000 vagon külföldi kokszot használ fel. A vidék gázteleapi is legalább felhasználják ennek felét, 10—15.000 vagont, úgyhogy itt egyedül 47.000 vagon külföldi szén és koksz behozataláról van szó, nem is számitva a magánfogyasztást. Oriási súllyal terheli ez a behozatal a külkereskedelmi mérleget, annál is inkább, mert teljesen ki vagyunk szolgáltatva e tekintetben a cseh közgazdasági életnek.

— Már néhány évvel ezelőtt felvetettem azt a gondolatot, akkor, amikor még *Ripka* főpolgármester a gázművek élén állott, nézzünk utána annak,

nem lehetne-e a Dunán, mint viziúton, máshonnan külföldi szenet behozni.

Híres szakemberekkel, tudósokkal, geológusokkal tárgyaltuk ezt a kérdést, többek között *Schaffarzik* professzor tanulmányozta a problémát és megállapitották, hogy

Anatoliában, közvetlen a tengernél, Heraklea és Zunguldag környékén hatalmas széntelepek vannak, ahol a legkitünőbb minőségü és a legnagyobb kalóriájú porosz- és angolszenekkel vetekvő szenek minden fajtáját lelik, a legnemesebb antracitig.

Annakidején próbaképen hozattunk is onnan szenet, a gázgyárban folytattunk kisérleteket, amelyek *kitünően sikerültek*, mind gázprodukálás, mind kokszositás tekintetében. Ezek a bányák török és francia társaságok tulajdonában vannak és *az ottani alacsony munkabérekre való tekintettel*

olcsóbban termelhetők ki akármelyik más bányatelepnél.

— *Érintkezést találtunk a francia részvényesekkel is, akik kijelentették, hogy örömmel látnának minden magyar kapcsolatot,*

sőt nem zárkóznának el egész érdekeltségük átadása elől sem,

különösen amióta a háború következtében a régi harmónia a törökök és a franciák között megszünt.

— Tárgyaltunk a szállitási lehetőségekről is. Megállapitottuk, hogy a viziúton való transzferálás *hallatlanul olcsó*, annakidején csupán a folyami hajókra való átrakodás nehézségein akadt meg az egész kérdés, annál is inkább, mert ennek az átrakodásnak Románia területén kellett volna megtörténni. A szénszállitásnál nagy hátránya az átrakodásnak az is, hogy az áru porzik és veszit az értékéből. A másik nehézség az volt, hogy a szénnel érkező hajókat üresen kellett volna — egyéb felhasználás híján — viszszaúsztatni, ami szintén drágitotta volna a szállitást.

— Ezek azonban nem olyan akadályok, amelyek miatt az anatóliai szénimport előnyeiről végleg le kellene mondani. Szerves közgazdasági elgondolás és előkészités keretében, nem ötletszerű intézkedésekkel, igen könnyen át lehetne hidalni ezeket a nehézségeket. A hajókat visszafelé nem kellene üresen úsztatni, hanem

rengeteg olyan magyar árut és terményt lehet felsorolni, amit keleten könnyen értékesithetnénk a megfelelő gazdasági kapcsolatok kiépitése után.

— Itt van először is a gabonaexport, amelyet *érthetetlenül állandóan nyugat felé forszirozunk*, ahol egyre erősebb a verseny az olcsó kaliforniai és kanadai búzával. A keleti exportot *senki sem szorgalmazza*, jóllehet *Anatólia* és *Egyiptom*, ahol búza és rozstermés alig van, igen nagy kvantumokat tudna felvenni. Azonkívül

az egész Levantét elárasztathatnánk magyar gabonával, sőt magyar liszttel is

és igy újra teljes üzemmel állhatnának munkába a budapesti, hajdan világhirű malmok. Közvetlen értesüléseim vannak, hogy az emlitett országokban, főleg Anatóliában *igen nagy a szarvasmarhahiány is.* Törökországban olyan kevés a tehén, hogy Konstantinápolyban például 96 fillér a tej literje. De szükség van igavonó állatokra is. A lengyelek már kisérleteznek Anatólia magasabban fekvő vidékein, ahol a miénkkel azonos éghajlati viszonyok vannak. A lengyelek *kisérleti farmokat állitottak fel, amelyekkel nagyszerű üzleteket csinálnak.* Nem lehetne-e a magyar gazdasági tényezőknek hasonló farmokat létesiteni és

a magyar állatkivitel útját viziúton, hajókkal megteremteni.

— És itt vannak iparcikkeink is, elsősorban az elismert magyar gépipar kitünő gyártmányai. Erre is nagy odalent az érdeklődés, de semmi komoly lépés nem történik, pedig a gyárak egyrésze áll és rengeteg a munkanélküli.

— De felvetődik az a gondolat is, hogy *a kelet nyersterményeit* nem volna-e érdemes az igen olcsó viziúton Budapestre szállitani, a mi modern kikötőinkben felhalmozni, *közvetlen* a kikötők szomszédságában feldolgozni és mint kész árut továbbitani. Ezzel

Budapest a keleti termények expozitúrája, elosztóállomása lenne,

amelynek előnyeit valószinűleg rövidesen egész Középeurópa belátná és kihasználná.

— A *zunguldagi* és *herakleai* széntelepek mellett nagyterjedelmű *ércbányák* is vannak, ahol főleg sok vasat és mangánércet lelnek. Ma túlnyomórészben külföldről szerezzük be a vasat és az egyéb fémeket is, mégpedig elég drágán. Meg kellene fontolni,

nem volna-e célszerűbb, ha magunk vállalnánk érdekeltséget Anatóliában e bányák kitermelésénél,

miután *nincs kizárva a lehetőség.* Meg kellene fontolni azt is, hogy *nem volna-e érdemes a vasércet egész Budapestig felhozni hajóval* és közvetlenül a kikötő szomszédságában létesitett kohókban kiolvasztani. A szükséges szenet ugyanonnan kaphatnánk, itt

CSIMÁR KÁROLY ÉPITŐMESTER
TERVEZŐ ÉS VÁLLALATI IRODÁJA
Alapitva 1904 — Budapest, I., Bőszörményiut 18 — Telefon Aut. 510-86

Megjelent A PÉNZVILÁG legújabb száma szenzációs tartalommal!
Kapható minden ujságárusnál
Ára 40 fillér

Fekete Ödön mérnök
Vizmüvek, viszvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 14|8. Telefon: Lipót 969—98

Schwabl Alajos TELEFON AUT. 287—26 SZ.
festékáru-kereskedés
Bpest V., Vilmos csász. út 22

SZALFÉTER EDE TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata
FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32
BUDAPEST I, KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

GAUGUSCH JÁNOS
ÉPÜLETLAKATOS-MESTER
BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

özv. Biberál Józsefné Alapittatott 1871. évben BUDAPEST,
pala- és cserépfedő-mester II., Ostrom-u. 14. Telefon: K. 507—18.

HERCEG ÉS VERHOVINA
:: festő, mázoló és butorfényező :: Tel: Aut. 270-86
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

BUBIK LÁSZLÓ CSAVAR ÉS VASÁRUGYÁR
készit mindenféle vas- vagy fémárút tömegben vagy egyenként
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 26.

KISS BÉLA ÉS TÁRSA
KERTÉPITŐ ÉS KERESKEDELMI KERTÉSZETI TELEPEK
II., Pasaréti-ut 77 — II., Hidegkuti-ut 3
Telefon: Aut. 644-02.

Lizsinszky Rezső kárpitos és diszitő
Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhivó Aut. 510-54

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

AGYAGCSÖVEK
és csatornázási cikkek
HUBERT ÉS TÁRSA B. T.
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4.
Telefon: Automata 22—67.

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

Budapesten alakítanánk át kohókokssá. A kokszosításnál származó melléktermények is igen jelentékeny produktumot jelentenének. A magyar ipar mindenre máris be van rendezve.

— Ezzel elérhetnénk azt, hogy a mostani helyzettel szemben, amikor szürkevasat, acélt és egyéb vasanyagot külföldről hozunk be, mi expediálhatnánk idegen országokba, mert az olcsó viziút révén bírnánk a versenyt. Nem fantazmagória, hogy ilyen módon

Budapest Európa jelentékeny részének ipari érceloszto állomáshelye lenne.

Csepelen lehetne egy megfelelő *Carneggie*-telepet felállítani, ahol *legalább 10.000 munkást lehetne foglalkoztatni.*

— Kelet-nyugat kapujában vagyunk. Európa egész vízrendszerének főere itt megy rajtunk keresztül. Vegyük végre észre azt, amit nemrégiben egyik nagy amerikai vállalat vezetőembere állapított meg, hogy

nálunk van az európai kultúra végállomása

s ennek a végvárnak rengteg előnye van. Ide szívesen eljönnek minden világtájról az emberek, a gyárosok, a kereskedők, mert egy gyönyörű, mindent nyujtó milliós metropólist találnak. Tovább keletre már nem szívesen mennek, mert kisebb a tőke és a jogbiztonság. Fel kell kelteni a külföldi tőkék érdeklődését Budapest iránt, üzleti kapcsolatokat kell létrehozni és olyan aukciós vásárokat kell rendezni, ahol kelet és nyugat áruit állandóan kicserélik. Kérdem,

miért ne lehetne az egyiptomi gyapottermés egy részét, az olcsó folyami uton, Budapestre hozni,

amikor szakszerűen állapították meg, hogy a Dunán való viziszállítás költsége *egyharmadrészét* teszi annak, mintha Triesztig hajón és azután vasuton szállítják. Miért ne lehetne ideszállítani a *törökországi gyapjút, a balkáni dohányt és gyümölcsöt, Anatólia* és *Georgia* mezőgazdasági terményeit és itt rendezni meg ezen áruk nemzetközi aukcióit. Megjegyzem, hogy a *balkáni dohányra nézve már folynak ilyen irányú tárgyalások.*

— Csepelen közvetlenül a nagy kikötő mellett 9800 katasztrális hold terület áll rendelkezésre, amelyen nagyszerű aukciós telepet lehetne létesíteni különböző tőzsdékkel kiállítási épületekkel, amelyekben a *szezonaukciók* lehetnének. Ezen a telepen, amely kelet-nyugat kapujának karavánszerálya lenne, szállodák, vendéglők is létesülhetnének, a kereskdőhajósok befogadására.

— Itt van a faimport kérdése is. Lent, Anatóliában közvetlenül a tenger mellett *óriási erdőségek is vannak.* Nemcsak puhafát, hanem nagymennyiségű bútornak és egyébnek alkalmas keményfát lehetne a Dunán nagymennyiségben felszállítani, úgy, hogy nemcsak a magunk szükségletét elégíthetnénk ki olcsón, hanem tovább is adhatnánk. A fa tudvalévően óriási transzportokat kibír és *még mindig versenyképes. Olyan olcsó a viziszállítás.* Példaképen hozom fel, hogy a romániai fenyő a newyorki piacon versenyez az oregoni, amerikai fenyővel.

— Nekünk Anatóliával intézményes gazdasági kapcsolatokat kellene teremteni, annál is inkább, mert a török hivatalos és gazdasági körök szívesen látnák ezt a közeledést.

— Mindennek előfeltétele egyrészt az, hogy a hajósvállalatokkal karöltve

a Dunamentén végig kiépítsük kikötőhálózatunkat.

Tudom, hogy vannak nehézségek, a trianoni szerződés itt is akadályoz, de gazdasági kényszereszközökkel kell kierőszakolni azokat a kedvezményeket, amelyeket mi adunk a külföld társaságoknak. Gondoskodni kell, hogy a folyami és tengeri hajózás kapcsolata minden nehézség nélkül megvalósuljon. Erre

gyönyörű lehetőségeket igér a komphajózás, amely lehetővé teszi azt, hogy a folyami uszályok átrakás nélkül utazzanak a tengeren tovább,

illetve, hogy a tengeren megrakott hajók átrakás nélkül jöhessenek fel Budapestig. Illetékes helyen — úgy halljuk — már komolyan foglalkoznak nálunk a komphajózás kérdésével, Angliában négy mintahajót már meg is rendelt az állam, a többiek azután itthon készülnek.

— A folyamhajózással kombinált tengeri közlekedés másik megoldása olyan alacsonyjárású motorroshajókkal volna megoldható, amelyek tengeri közlekedésre is alkalmasak. Ezek annál jobban használhatók, mert az anatóliai partvidéket, ahol meglehetősen sekély a tenger, könnyebben meg is lehet közelíteni ezekkel az alacsonyjárású hajókkal, mint a nagy tengerjáró gőzösökkel. Ha mi erre a megoldás módját megtaláljuk, *Budapestről nemcsak a Balkán jórészén, hanem Anatóliában és a Fekete-tenger egész partvidékén is dirigálhatunk.*

— Ma nagy baj nálunk, hogy a kérdések roppantul szétvannak tagolva és

hiányzik egy centrális központi szerv, amely az egész kérdést szinte diktatórikus hatalommal irányitaná.

Nem is kellene e téren kizárólag az állam segítségére támaszkodni, hanem országos akciónak kellene megindulnia, amelyben a főváros és az állam is irányítószerepet vállalhatna. Egyébként a kereskedelmi és iparkamarákban már kezdenek foglalkozni ezzel a problémával és az érdekeltségekből valószínűleg rövidesen összeül egy nagybizottság, amelynek az lesz a feladata, hogy legalább két havonként letárgyalja az összes felvetődő kérdéseket és erős kézzel nyúljon be a dolgok gyakorlati megvalósításába.

— Ha a tőke látni fogja, hogy a gazdasági koncepció megvan, a szervezet komoly, nem fog húzódozni a bekapcsolódástól és nemcsak a gazdasági élet fogja érezni mindennek áldásos hatását, hanem *a főváros fejlődésének új, virágzó korszaka nyílna meg és körülötte megizmosodna az egész, ma nagybeteg magyar élet.*

Ünnepi díszvilágítás, állandó fényes ucca-sorok a világítási-reform idei programjában

A *Fővárosi Hirlap* már megemlékezett arról az érdekes tervről, hogy a *Szent István Hét* ünnepi keretében, valamint azontúl állandóan kivilágítják a főváros festői részeit, kiemelkedő épületeit, felhasználva a modern technika lehetőségeit és azokat a természetadta előnyöket, amelyeket a fényjátékok megrendezésénél Budapest fekvése és eredeti szépsége nyujt. A terv azóta már konkrét formát öltött és az Elektromos Művek igazgatósága errevonatkozóan a világítási ügyosztály vezetőjével, *Borvendég* Ferenc tanácsnokkal és *Buzáth* János alpolgármesterrel is beható tanckozásokat folytatott.

A budapesti Lichtspielék előkészítése iránt

Deutsch Lajos kormányfőtanácsosnál, az Elektromos Művek vezérigazgatójánál

érdeklődtünk, aki kérdezősködésünkre a következőket mondotta el:

— Tavaly kísérletképpen a Halászbástyát és a Mátyás templomot világítottuk meg. Ez a kísérlet annyira bevált, és olyan sikert aratott, hogy

az idén fokozott mértékben látunk hozzá a budapesti fényjátékok megszervezéséhez.

A tavalyi kezdetleges berendezést most véglegessel cseréljük fel, a faoszlopokat is eltávolítjuk és a reflektorokat sem ötletszerűen, hanem a legnagyobb precizitással, a legelőnyösebb hatásoknak megfelelően helyezzük el. A szükséges próbákra bőségesen van időnk augusztus 20-áig. A végleges világítási berendezéssel úgy a Halászbástyát, mint a Mátyástemplomot, stb. remélem sikerül olyan fényözönnel elárasztani, hogy felejthetetlenül szép látványosság lesz.

— Előrebocsátom, hogy egy ilyen megvilágítási berendezés igen költséges és olyan áldozatokat jelent, hogy csak fokozatosan térhetünk majd át a többi épületek és egyéb objektumok megvilágítására. De nem kis dolog műszakilag sem az egyes épületek és városrészek reflektoros megvilágítása, mert például *a tavalyi Szent István heti kivilágításnál egyedül a Halászbástyán körülbelül 2.000 darab 50 wattos izzólámpa fényerejének megfelelő reflektorokat használtunk fel.* A tervbevett egyéb nagyobb felületű objektumok, mint például a parlament megvilágítására, 6—10.000 izzólámpa fényerejének megfelelő reflektoros apparátusra lesz szükség. Igy aztán el lehet képzelni, hogy a díszvilágítást csak olyan mértékben terjeszthetjük ki, amennyire a rendelkezésre álló anyagi eszközök megengedik.

— Nem kifejezetten díszvilágítás ugyan, de éppen ilyen fontos a főváros tereinek és utvonalainak *állandó fényes megvilágítása.* Ezt a munkát *teljes erővel folytatjuk* és egyik-másik helyen már be is fejeztük, mégpedig olyan eredménnyel, hogy

nem egy városrész állandó világítása máris szinte díszvilágítás jellegü lett.

Ilyen gyönyörű látvány a Gellérthegy szerpentinjeinek és az egész hegyoldalban lévő városrésznek a megvilágítása, amely sűrű, ragyogó lámpasoraival az esti órákban úgy hat, mint valami csillaghímes sötét baldachin, mintha a csillagos ég tükrözne vissza a sötét hegyoldalon.

Sorra kerül rövidesen a Ferenc József-rakpart egészen újszerű, díszes megvilágítása is,

ahol körülbelül 200 kandellábert állítunk fel. A főváros terein, parkjaiban, a Duna két partján, és elsősorban azokon a helyeken cseréljük ki a régi világítást, ahol a lombos fák nem akadályozzák a kandellábéres megvilágítást.

— Örömmel közölhetem, hogy a tervezett világítási reform során a folyó évben sikerül a háborús évekből fennmaradt provizórikus, falikaros világítást teljesen eltüntetni és azokat az uttestek közepe fölé függesztett lámpákkal cseréljük ki. Ez nem lesz kis munka, mert a régi, ideiglenes jellegű falikarok száma még mindig sok ezerre rúg. A belvárosi uccákban most van folyamatban az új világítás felszerelése. Ezidőszerint kereken 17.000 elektromos lámpa van felszerelve a fővárosban és a világítás javításának fokozása még ezentúl is állandóan tart.

A
BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap
vasárnapi melléklete
a magyar ujságirás szenzációja
Mutatvány számot bárkinek szivesen küld a kiadóhivatal: Budapest VIII, József körut 5

HARTMANN ÉS CSÁSZÁR ALAPITTATOTT: 1889-BEN
ELEKTROTECHNIKAI, MECHANIKAI ÉS RÁDIÓ TÖMEGCIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, V, KÁDÁR-U. 6
Gyengeáramú és Rádiófelszerelési cikkek
Préselés. csiszolás, ezüstözés, aranyozás, nikkelezés és egyébb szinezések

Németh Vilmos
épitési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

DANUBIA
MŰSZAKI VÁLLALAT
IX., Csont ucca 3. Telefon: J. 340-82 J. 322-79
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac valamint makadamutaknak átitató eljárásu és felületi kezelése. — Utak pormentesitése egyidejü konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen kompozicióval

Moor Géza épitőmester
Budapest, VI., Reiter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

MARINKA IMRE
ACSMESTER
Budapest, VII Czobor-utca 63. sz.

Helmich Dezső
elektrotechnikai- és rádióüzeme
Budapest VI, Csángó ucca 6/b.
Telefon: L. 992-83 Telefon: L. 992-83

MATYÁSSY ANTAL ÉS FIA
mázoló és festő-mester
BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 358-48

FISCHER HENRIK Telefon: J. 623—09.
épületfakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8169.

Radiatorok, Fütőtestek, Hőálló zománcozás
25 ÉVES GYAKORLATTAL
BIEDL KÁROLY
Budapest, VII. kerület, Hársfa ucca 57. szám
TELEFON: JÓZSEF 451—43

Az 1925. évi kiállitáson ezüstéremmel kitüntetve.
Az 1927. évi országos kiállitáson nagyezüstéremmel.
Hermann János épület és műlakatos, Budapest, I., Avar-u. 19.
Telefon: Aut. 505—82.

KÚN SÁNDOR
TELEFON: JÓZSEF 361—23
FESTÉK, KENCE, ZSIRADÉK, KÁTRÁNY ÉS VEGYITERMÉKEK GYÁRI RAKTÁRA
BUDAPEST, IV, FERENC JÓZSEF RAKPART 18

LESSIVE PHÉNIX
Állami- és egyéb közintézmények évtizedes szállitója
VEGYÉSZETI és MOSÓPORGYÁR
Budapest V, Visegrádi u. 17
TELEFON: Automata 123—70

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK EPITŐMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 SZ.

Milyen lesz az új Szeretetház?

Az első díjjal jutalmazott Maróthy Kálmán okleveles építész ismerteti terve részleteit

A *Fővárosi Hirlap* annak idején cikksorozatban számolt be a Maglódi úti „Szeretetház" megvalósításának előkészítő munkálatairól. A magyar építészek legkiválóbbjait inspirálta a nemes verseny, oly nagy volt az érdeklődés, hogy a pályázók kérésére a mult év augusztus 31-én lejárt pályázati terminust *november 15-re kellett kitolni.* A bíráló bizottságnak rengeteg munkát adott a hatalmas anyag feldolgozása, *maga a bírálat azonban meglehetősen könnyű volt:*

a számos pályázati terv közül egyedül Maróthy Kálmán okleveles építész terve felelt meg pontosan

azoknak a szigorú és *félremagyarázhatatlan követelményeknek,* amelyeket az ügyosztály *szinte példátlan precizitással szabott meg* a tervezési programban. *Maróthy* Kálmán nyerte meg ilymódon az első díjat, praktikus és esztétikai szempontból egyaránt kiváló elgondolásának rajzai már közszemlére kitéve díszítik a *Magyar Mérnök és Építész Egylet* palotájának hall-ját. E szép siker alkalmával a *Fővárosi Hirlap* munkatársa felkereste

Maróthy Kálmán

okleveles építészt, aki a következőkben ismertette a megoldandó feladat nehézségeit és a terv részleteit.

A négy ucca által határolt Maglódi úti telek 40.000 m²-ének *csak a negyedrészét volt szabad beépíteni* s a rengeteg követelményt megkötötte a 21.5 méteres engedélyezett magasság, valamint a lejtős telek cca. 6 méteres nívó különbsége. A program korántsem illeszkedett ahhoz a köbtartalomhoz, amely e szigorú kötöttségekből adódott. Így aztán

valóságos kombinációs játék volt a tervezés, több tervet kellett készíteni, mindenütt lecsípni egy-egy köbmétert,

emellett tekintetbe venni, hogy elaggott emberek lakhelye lesz az épületkomplexum, következésképp *nem szabad az ötödik emeletre járatni ezeket a rokkant öregeket.* Ugyanezért nem jöhetett számításba lakóhelyiségnek az a telekrész, amelyen a szobák ablakai *északra* tekintenek. Viszont kötött marsruta szabta meg minden egyes helység térfogatát, amellett

elsőrangúan jött számításba a világosság, a tágas, levegős beosztás.

Így aztán közömbös épületeket egymás fölé kellett helyezni: a kazánház fölé a konyhát, stb., mert ezáltal *több száz négyzetmétert sikerült megtakarítani.* A legtöbb tervező egymás mellé helyezte az ilyen részeket, így aztán *túllépte a tervezési programban megszabott területet.*

A kivitelben számtalan fontos apróságra kellett ügyelni. Nők, férfiak és házaspárok lesznek a *Szeretetházban,* mindegyik kategóriának lesz földszinti, első és felsőbb emeleti lakóhelyisége, aszerint, hogy

100 éves öregekről, vagy 70 esztendős „fiatalokról" van szó.

A tapasztalat szerint a nők számosabban látogatják a templomot, mint a férfiak, ennek megfelelően *a kápolna közel esik a női lakosztályokhoz.*

Külön épülete lesz a betegeknek, külön osztálya az elmebajosoknak, ambulancia terem és fertőtlenítővel egybekötött felvételi irodák gondoskodnak az egészségesek és betegek *tökéletes szeparálásáról.* A beosztás olyan útirányt szab meg a jelentkezőnek, hogy *addig nem is lát bentlakót, amíg a megfigyelőből ki nem kerül.* A délre néző tüdőbeteg diszpanzer valamennyi emeletén tolókocsin

pár pillanat alatt napos terraszon van az ápolt.

Külön probléma volt a gazdasági épület részeinek, mosó- és fürdőkonyhának, központi fürdőnek és központi fűtőhelyiségnek *egymásra csoportosítása.*

Az esztétikai szempont:

nagy tömeghatás a Maglódi úton

és megfelelő beosztás a monotonítás elkerülésére. Belül a hatalmas kertet *hosszú fasorok szelik, ízléses lezárással.* Maga az architektura:

erősen leegyszerűsített barokk

mindenféle gipszdiszítés nélkül, *szintén a tömeghatásra bazírozva.*

— Nagy szerencsém volt, — fejezte be nyilatkozatát *Maróthy* Kálmán — hogy *beteg* voltam. Füreden, a Semmeringen és a Korányi klinikán dolgoztam, naponta gyakran 10—12 órát is. Honnan is vettem volna ennyi időt, *ha szerencsétlenségemre a pályázat alatt véletlenül egészséges vagyok!*

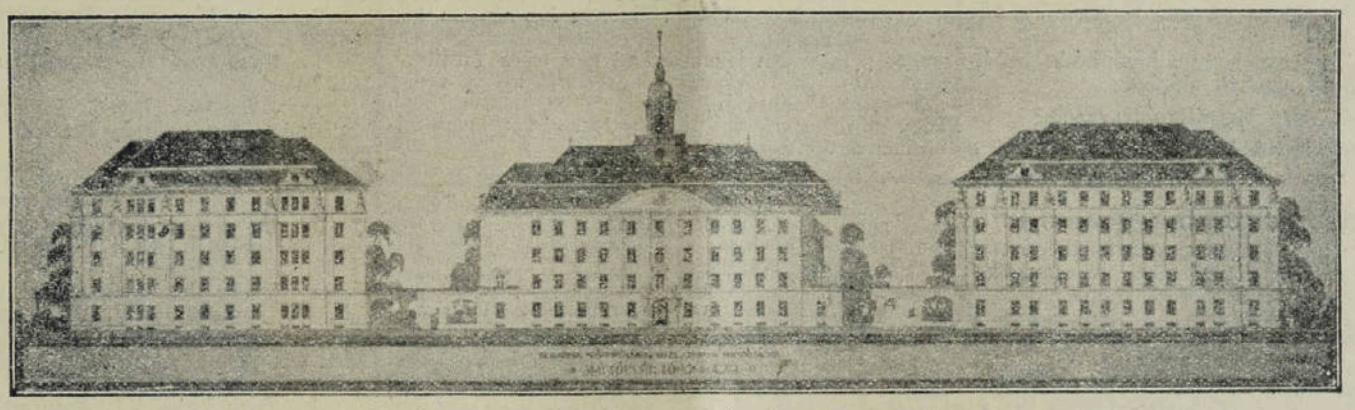

MARÓTHY KÁLMÁN OKL. ÉPITÉSZ ELSŐ DÍJJAL JUTALMAZOTT TERVE.

Versenytárgyalási hirdetés

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a Budafoki-úti főgyüjtőcsatorna II. szakasz építési munkálatai részére szükséges 50.000 kg. bitumen szállítására.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929 évi május hó 6-án (hétfőn) déli 12 óráig** kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél II. emelet 279. ajtószám alatt benyújtani. A versenytárgyalás **1929. évi május hó 6-án (hétfőn) délután 5 órakor** lesz a III. emelet 351—354. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929 április 5.

A székesfőváros tanácsa.

Szeptemberben végre elkezdik

a portalan szemétgyűjtést Budapesten

Részletesen beszámoltunk annak idején a budapesti portalan szemétgyűjtés előkészítő munkálatairól, amely közel három éven át húzódott egészen addig, amíg azután a belügyminiszter is hozzájárult a tervekhez és ezzel ez a fontos, korszakos újítás a megvalósulás stádiumába jutott.

Érdeklődtünk a köztisztasági ügyosztályban, ahol

Némethy Béla tanácsnok

a következőkben tájékoztatta a *Fővárosi Hirlap* munkatársát:

— A belügyminiszter *engedélyezte a portalan szemétgyűjtés megkezdését* és jóváhagyta a közgyűlés erre vonatkozó határozatát. 125.000 pengőnk van erre a célra. Ez természetesen nem elég az egész apparátus beállítására, hanem

csak a próbaberendezést fogjuk belőle megvásárolni.

Egyelőre két gépet szerzünk be, *Németországból;* a két legtökéletesebb, legjobban bevált típust. Az egyik gép *Benz—Mercedes alvázzal és Kuka*-rendszerű gyüjtőtartállyal készül, a másik pedig *Faun-rendszerű kombinált villamos és benzinmotoros alváz, Neuy*-rendszerű felépítménnyel. A kiürítő szerkezet mind a két gépen *Schmidt—Melmer—Weisz Manfréd* szabadalmú lesz. A Benz—Kuka gépen egy beöntő szerkezet, a Faun—Neuy-rendszerű gépen pedig négy lesz. Ehhez

a két szemétgyüjtő gépkocsihoz 400 hermetikusan záródó vastartályt rendelünk.

— Már valószínűleg a legközelebbi tanácsülés foglalkozik a megrendelés kérdésével. Legalább három hónapba tart, míg a gépeket és a tartályokat leszállítják, de így is biztos, hogy

szeptember elsejére végre megkezdjük a portalan szemétgyüjtést,

legalább Budapest egy részén. Hogy mely városrészeken lesz a próbagyüjtés, egyelőre nem tudjuk, de nem is akarunk bizonyos kerületeket, vagy városrészeket fikszírozni. Az a tervünk, hogy különböző időben más-más városrészekben, különböző kövezetű terep és egyéb viszonyok mellett próbáljuk ki a gépeket, amelyeknek licenciáit is megszerezzük, úgy, hogy

a további gépkocsikat már a hazai gyárak készítik el.

A szemétgyüjtő-gépkocsik tartálya hasonló lesz az öntözőautókéhoz, csinos, tiszta és a szemétgyüjtés olyan higiénikusan történik, hogy a *munkások akár fehér kesztyüben, vagy ünnepi ruhában is dolgozhatnak.* A gépkocsik egyik legfontosabb alkatrésze a beöntőszerkezet, *Balló* Alfréd köztisztasági igazgató konstrukciójával és a *Weisz Manfréd*-gyár szabadalmával van tökéletesítve.

— Még ebben az évben minden bizonnyal sor kerül a további gépkocsik megrendelésére, ugy hogy

a jövő év folyamán az egész vonalon megkezdődhet a géperejü portalan szemétgyüjtés,

amelynek nemcsak közegészségügyi, hanem gazdasági előnyei is igen számottevőek lesznek, amennyiben *a gépkocsikkal egész napon át lehet fuvarozni,* míg a lófogatú kocsikkal csak a reggeli órákban tudunk. Nem lesz szükség tehát a rengeteg lófogatra, hanem *az egész portalan szemétgyüjtést 30—35 gépkocsival le tudjuk bonyolítani.*

VÁLLALKOZÁS

Ne az építtető, hanem a házingatlan tartozzék az építő iparosoknak

Húsz esztendeje problémája az építőiparosoknak, hogy törvény biztosítsa követelésüket és ha elfogy az építtető pénze, ne kelljen peres útra menni, aminek hosszadalmassága különösen a kisiparosságot teszi tönkre. Most aktuálisabb ez a kérdés, mint valaha, az utóbbi idők nehéz gazdasági viszonyai közt nemcsupán kisipari exisztenciák összeroppanása követi egymást, hanem gyakran a halálba kergeti az iparost az a körülmény, hogy követelését nem tudja rövid úton behajtani.

Ennek a kérdésnek húsz esztendeje szószólója *Korányi* Béla redőnygyáros, aki most törvénytervezetet dolgozott ki, amelyre a *Józsefvárosi Egységespárt* határozatilag kimondotta, hogy azt az igazságügy-, pénzügy-, kereskedelemügy-, valamint a közgazdaságügyi miniszterhez törvényreemelés céljából felterjeszti. A *Fővárosi Hirlap* munkatársa felkereste *Korányi* Bélát, aki a tervezet lényegéről a következőket mondotta:

— Fontosnak tartom, hogy a házépítésbe befektetett és odaszállított munkák utáni

követelések előre biztosítva legyenek.

Ezáltal elsősorban olcsóbb lesz az építkezés, mert a *vállalkozónak nem kell 5—10% veszteségi rizikóval számolnia.* Másrészt

nem lesznek drága perek, abbahagyott és árverésre kerülő házak, nem lesznek tönkrement építőmesterek, koldusbotra jutott építőiparosok.

— Adminisztratív egyszerűen keresztülvihető ez, ha a telektulajdonos köteles az összes iparos szerződéseket annál a *pénzintézetnél bemutatni, ahol a jelzálogkölcsönt felveszi és a többi pénzt letétbe helyezi.* Ez esetben a bank — bizonyos, lehetőleg minimális kezelési költség fejében —

köteles lenne minden egyes iparosnak biztosított összegéről egy értesítést küldeni.

— Ilymódon tehát nem az építtető, vagy pláne a generálvállalkozó, hanem *maga a házingatlan tartoznék az építőiparosnak.* A rendelkezésre álló összeget persze nem lenne szabad más célra fordítani, mint az iparos-számlák kiegyenlítésére. A német *„Baugesetz"* mintájára nálunk is be kellene hozni, hogy az ilyen eljárást *büntetendő cselekménynek* minősítse a törvény.

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Csatornaépítkezést az Áfonya uccában: König József 9405, a *Columbus uccában:* Obendorfer József és Fia 7428, a *Böszörményi útnál:* Risavy János 9222;

Udvarrendezési munkát a Róna uccai városi bérháznál: Ámon Antal és Fia 5283;

Keramittéglák szállítását: Kőszénbánya s téglagyártársulat Pesten és a Magyar kerámiai gyár r. t.

Útrendezési munkát a Mohács uccában: ifj. Helfenstein Károly 18.498;

Pirogranit-tégla szállítást: Zsolnay Vilmos kerámiai gyár, Pécs, 23.526;

Burkolási munkát a városligeti hídnál: ifj. Helfenstein Károly;

Boltozási munkát az Ördögároknál: Kárász Géza 71.704;

Mázoló munkát a Németvölgyi u. III. bérháznál: Környei Lajos 10.553;

Üveges munkát ugyanott: Bielek Károly 9490;

Lakatos munkát ugyanott: Galambos Jenő 29.756;

Műkő munkát ugyanott: Andrea r. t. 12.971;

Asztalos munkát ugyanott: Kovács Gábor 54.534;

Légtartály szállítást a Dunauszodákhoz Fodor Béla és Fia 3120;

Uszodaépítési munkát Riedel Bertalan 5450;

Villanyszerelési munkát a Kun u. kórháznál: Hungler István 3988;

Csikótűzhely szállítást Munkácsi Ernő 3158, Lampl Ödön 3283, Lőrincz Pál és Vince 4140, Halász Gyula 4311, Földesi Henrik 4322;

Asztalos munkát a Diana u. fürdőnél: Halaman János 20075;

Szobrász munkát ugyanott: Kautnik József 10100;

Bádogos munkát ugyanott: Horváth Nándor 3863;

Lakatos munkát ugyanott: Nagy Gyula 12.936;

Föld és kőmíves munkát ugyanott: Teleki, Katona és Varjas 145981;

Ács munkát ugyanott: Horváth József 7515;

Mázoló munkát ugyanott: Fischer és Hartmann 6908;

Szigetelő munkát ugyanott Biehn János 6491;

Villanyszerelési munkát a Ferenc József laktanyánál: Rámmer Sándor 8811;

Mázoló munkát a Madarász u. kórháznál: Grünwald Béla 6522, a Bakács-téri kórháznál: Remsei Elemér 5895;

Burkoló munkát a Kun u. tűzőrségnél: Schillinger Vilmos 5000;

Műkő munkát a Budaörsi úti bérháznál: Neuhauser Miksa 4960;

Kőmíves munkát az Új Szt. János kórháznál: Hauer József 3741 pengővel.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra a következő cégek pályáztak:

Csatornaépítési munkára a *Péterffy Sándor uccában:* Amon Antal és Fia 28.325, Szánthó Ferenc 16.867, dr. Sándor Ödön 15.185, Klauber és Vajda 13.527, Schäffer Ármin 17.038, özv. Gravieser Albinné 12.352, Heverdle István 11.908, Kis J. Jenő 16 ezer 240, Obendorfer József és Fia 13.116, Hlatky József 13.330, ifj. Halász Hubert 14.214, Farkas Lajos 16.443, a *Vadrózsa uccában:* Kövező és útépítő r. t. 6819, Csicseri és Havas 6226, Liska Béla 5698, Erdélyi és Vajda 7943, László és Blum 6797, Amon Antal és Fia 6463, Risavy János 4850, Heverdle István 5558, Hajnal Imre 6520, a *Gubacsi úton:* Hlatky József 13.661, Farkas Lajos 17.420, László és Blum 16.948, Amon Antal és Fia 13.751, Szántó Ferenc 16.903, Heverdle István 14.062, Kis J. Jenő 15 ezer 148, Schäffer Ármin 13.842, özv. Gravieser Albinné 13.798, Obendorfer József és Fia 13.022, Farkas Lajos 17.420, ifj. Halász Hubert 14967, Klauber és Vajda 14 ezer 713, Somogyi és György 23.067, Hajnal Imre 15.587, Bier és Versetz 15.531, a *Fadrusz uccánál:* Klauber és Vajda 30.810, László és Blum 33.506, Ámon Antal és Fia 26.025, Szántó Ferenc 28776, Sshäffer Ármin, özv. Gravieser Albinné 25.041, Obendorfer József és Fia 28.232, Farkas Lajos 27.497, Gratzl Lajos 22.475, ifj. Halász Hubert 26976, Csányi Pál 29.709, Somogyi és György 30.783, Liska Béla 25.888, a *Tóth Lőrinc uccában:* Csányi Pál 8888, Csicseri és Havas 7226, Kis J. Jenő 6493, Amon Antal és Fia 8265, Gratzl Lajos 7780, Melocco r. t. 8762, Farkas Lajos 8048.

Kőszállításra: Fleischmann Antal, Kondor és Feledi, Hofbauer Jakab, Laufer Sándor, Zalahalápi bazaltbánya, Via r. t., Tapolcavidéki takarékpénztár, Sághegyi bazaltbánya, Somoskői bazaltbánya, Solymosi és Farkasmályi kőbánya, Badacsonyi bazaltbánya, Szobi kőbánya, Hubertus kőbánya, Nagybátony-ujlaki r. t.

Útépítésre a ferencvárosi kikötőnél: Farkas Lajos 77 ezer 570, özv. Gravieser Albinné 54.457, Klauber és Vajda 77.438, Kis J. Jenő 75476, Halmos István és Fia 63.862, Amon Antal és Fia 71.884, Szántó Ferenc 60.793, Krausz Ferenc 68.493, Neumann Ferenc 66.964, ifj. Helfenstein Károly 67.175, Obendorfer József és Fia 61.350, Hajnal Imre 61.691 pengővel.

Villanyszerelési munkára a fonyódi leányárvaháznál: Generál műszaki r. t. 4899, Dénes Béla 3094, Balatonvidéki villamosművek 6903, Seeligmann és Ballada 2734, Gruber Lajos 3283, Baross és Paulovics 3652, Holitscher Zsigmond és Tsa 4172;

Kőmíves munkára az Új Szt. János kórháznál: Lakos Vilmos 4490, Wihart Ferenc 3454, Ruzicska Béla 9762, Baláta Farkas 3760, Havas József 2873, Sándor Ödön 3312, Nagypál Imre 3827, Paulheim Lénárt 4006, Erős Sándor 4755;

Fűtőberendezési munkára a Szegényház téri templomnál: Fort Oszkár és Társa 46.696, Fekete Ödön 47.303, Tholt István 38.942, Bründl János 39.998, Kolbányi és Pákozdy 41.269, Rietschl és Henneberg 42.253, Marton és Tóth 43.880, Thiergärtner és Stöhr 43.758, Halász Ernő 46.052, Kovács Ödön 46.809, Chross Charles 48.630, Knuth K. 54.609, Körting B. és E. 55.770, *a Kun uccai tűzőrségnél:* Törs és Ormai 35.212, Bründl János 35.225, Szepesi Gyula 35.477, Schuller József 35.563, Szentgyörgyi és Társa 37.343, Rohonczi H. 39.162, Janisch János és Fia 39.393, Gerő N. Nándor 39.985, Hantai és Bucher 41.642, Riemer Miksa 41.918, Fekete Ödön 44.968, Wolf Márk és Fia 47.198, Halász Ernő 47.646;

Mázolási munkára a Szent László kórháznál: Szili Rezső 8712, Környei Lajos 7590, Rácz Márton 8750, Zafourek Ferenc 7210, Faragó és Volentik 7990, Vajay Ferenc 8176, Meglics János 8760, Schuller János 9760, Mátyás János 9396, Remsei Elemér 10.125, Fischer és Hartmann 10.325, Szegő József 11.860, Gera Zsigmond 12.980, Obermayer István 12.275, Bábel és Putovics 13.140 pengő vállalati áron.

A Krisztina körúton létesítendő új élelmiszerpiac összes munkáira ajánlatot tettek: *I. föld-, kőműves-, vasbeton- és elhelyező munkára:* Rella N. és unokaöccse *(bécsi cég budapesti fiókja)* 179.810, Frank Emil 189 ezer 477.50, Bier és Versecz 189 ezer 993.90, Margalit Andor és Ödön 211.142, Dömény és Ehrlich 205.927.90, dr. Sándor Ödön 214.454.50, Vihart Ferenc 216.467.90, Aszt Ede és Tsai 247.772.50, Farkas Lajos 250.951 P —10 százalék engedmény, Pittel és Brausewetter 257.153.35; *hőszigetelő munkákra: Parafakőgyár rt. (Kleiner és Bokmayer cég budapesti telepe; központ: Mödling)* 30.228, Dömény és Ehrlich 30.662, Margalit Andor és Ödön 31.410, dr. Helvey Tivadar 31.431, *Pittel és Brausewetter betón-, híd- és mélyépítő r. t.* 31.747, Magyar Hőszigetelő Vállalat r. t. 35 ezer 764 P alternatív 24.980; *lakatosmunkákra:* Berényi és Lengyel 20.199.70, Kolkay Mátyás 21.810.24, Kellner és Sándor 23.029 —8 százalék, Kajtár Lajos 23.589, Ledniczky és Társa 24.317.30, Pick Ede utódai 25.970.88, Reich Lajos 26.252, Madarász László 27.095, Reichenburg Jenő 28.088 —3 százalék, Jónás és Weiner 29.048 —5 százalék engedmény; *villanyszerelőmunkákra:* Gruber Lajos 7626.25, Müller Tivadar 9408.64, Csépay Jenő 10.493.87 Kerty és Farkas 10.510.99, vitéz Hantay és Bucher 10 ezer 966.72, Hoffer és Szommer 10.799.25, Szmatana és Szőke 10.992.42, Barta Károly 11.061.43, Kaffka és Wagner 11.233.85, Szabó László 11 ezer 991.53, Dembitz Sándor 12.515.21, Bene és Weisz 12 ezer 847.35, Villányi Béla 12.900, Alexy és Uhlyarik 13.602.16, Fázis elektrotechn. váll. rt. 13.716.94, Ganz-féle villamossági rt. 16.436, Hatschek, Guttmann és Társa 13.032.23, Magyar Elektro és Műszaki Vállalat, Fried Sándor 18.293.70 —2 százalék; *vízvezeték és belső csatornázási munkákra:* Kulcsár Kálmán 14.461.71, Hutterer és Kósa 14.784.76, Schuler József 15.662.28, Janis János és Fia 16.121.39, Ruflán István 16.558.24, Fried Zsigmond 16.606, Gabler I. 16.661.58, Farkas Izor 16.691.39, Gál J. István 16.718.66, Egri és Fia dr. Egri István 17.814.68, Tollár Lajos 17.954.68, Lakos Jenő 18.514.18, Schöndorfer Jenő 20.779.66, Gabos és Glasner 22.208.66; *hűtőgépberendezésre:* Spitzer Testv. 22.300, Hahn Artur és Tsa 43.170, Ganz és Tsa Danubius 47.420, Röck István és Első Brünni Gépgyár 49.710, *Linde Gesellschaft (német gyár!)* 15.460 márka plusz 4780 pengő, plusz 2.5 százalék felár, szerelés nélkül, alternatív 12.960 márka, plusz 4780 pengő, plusz 2.5 százalék felár, szerelés nélkül; *üvegtető szerkezeti munkákra:* Kajtár Lajos 16.000, Haas és Somogyi 18.000; Pick Ede Utódai 11.685, Katzmarek és Tsa 12.800, Stieber-féle ép. váll. 12.080, Kőbányai gép és vasszerkezeti műhely 2100, Márkus Lajos 15.760, Skolkai Mátyás 16.900 pengővel. *Rézvasszerkezeti munkára:* Márkus Lajos 7769.10, Paschka és Tsa 20.954, Kajtár Lajos 14.927, Lepter János 9471.80, Magyar Waggon és Gépgyár Rt. 16.189.80, Skolkai Mátyás 9542.95, Pick Ede Utódai 9785.75, Kellner és Sándor 7756, Berényi és Lengyel 11.884.20, Ledniczky és Tsa 8887.17, Magyar Vegyipari gépgyár 7661.25, Kőbányai gép- és vasszerkezeti műhely 7277.20 P-vel; *műkő és lapburkoló munkára:* Margalit Andor és Ödön 10.954.50, Pittel és Brausewetter 11.785.30, Farkas Lajos 13.506 — 10% eng., ha föld, kőm., útép. és csat. munkát is megkapja: Seenger Béla 9834, Kovács József 15.748, Melocco Péter rt. 14.143, Meteor rt. 13.091, Nagybátony-Ujlaki rt. 11.786.80 P; *ácsmunkára:* Margalit Andor és Ödön 4949, Pittel és Brausewetter 6092.10, Dömény és Ehrlich 6268.50, Német Ferenc 7649, Kozma Pál 8235, Hellebrandt János 6700.50 — le 2% eng., Szivós László 6396, Ertl József és fia 7326.50 P; *melegvízfűtés berend. munkára:* Gabler J. 3481.13, Schöndorfer Jenő 3142.93, Schuller József 2715.92, Janisch János és fia 17.814.68, Gál J. István 16.718.66, Rufián István 2976.92, Szentgyörgyi és Tsa 2755.89, Egri és fia dr. Egri István 2964.96, Tollár Lajos 2874.30, Farkas Izor 2961.55 P-vel; *redőnyszerkezeti munkára:* Haas és Somogyi 25.218 — 3% eng., Paschka és Társa Heim H. Rt. 25.490, Korányi és Fröhlich 10.649, Ledniczky és Tsa 26.806, Eckmayer István 23.422.50, Pick Ede Utódai 21.586, Gerő és Győri 21.060 P-vel.

Építési engedélyek

A főváros magánépítési bizottsága 1929. évi április hó 15-én tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadásához járult hozzá:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Mocsonoky László I., Virányos út 16. fsz. ház, terv.: Poros István IV., Városház u. 16.
2. Dr. Radnay Alajos I., Magyarádi út 4496. hrsz. a. toldalék és emeletráépítés, terv.: Kusztos Imre I., Magyarádi út 49.
3. Özv. Sziderovszky Jánosné X., Szabóky u. 42. em. ráép., terv.: Mészáros Imre VI., Szent László út 56.
4. Horváth Márkus III., Bécsi út 8. em. ház, terv.: Stern Henrik V., Koráll u. 11.
5. Hoffmann Benedek VII., Wesselényi u. 26. VI. em. ház.
6. Dr. Rózsa Dezső II., Tapolcsányi u. 6. em. ráép., terv.: Abos Brunó II., Tapolcsányi u. 6.
7. Dr. Unterberg Hugó I., Sashegy 2692. hrsz. a. fsz. családi ház, terv.: Vermes József IX., Üllői út 21.
8. Soóki Gábor VIII., Futó u. 41. III. em. ház, terv.: Berger Dezső VIII., Hunyadi u. 25.
9. Havas Márton I., Sasad-dülő 2326. hrsz. családi ház, terv.: Halász András IX., Közraktár u. 12.
10. Rácz Lajos I., Bikszádi u. 3482. hrsz. családi ház.
11. Zsigmondy Dezső I., Alma u. 6870. hrsz. családi ház, terv.: Árkay Bertalan I., Városmajor u. 54. sz.
12. Sági István V., Katona József u. 23. V. em. ház, terv.: Szőke Imre V., Pannónia u. 22.
13. Dr. Walkó Lóránt I., Labanc út 10.982. hrsz. em. toldalék, terv.: Bolgár Arnold VI., Szondy u. 75.
14. Báder József I., Andor u. 3107. hrsz. fsz. ház, terv.: Balla János I., Fehérvári út 116.
15. Kopreda Izidor VI., Országbíró u. 27.611. hrsz. em. ráép., terv.: Török Ignác I., Ballagi Mór u. 6. sz.
16. Tury Lajos VI., Frangepán u. 27.073. hrsz. a. em. ház, terv.: Schlésinger János VII., Király ucca 85.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Gróf Eszterházy Móric I., Bécsikapu tér 6618. hrsz. a.
2. Jellinek Alfons V., Lipót körút 18.
3. Klein Lajos VI., Levente u. 27.662. hrsz.
4. Özv. Mösmer Ernőné IV., Bástya u. 18.
5. Jajczay János VII., Nefelejts u. 18.
6. Pásztor József I., Késmárki u. 4904. hrsz.
7. Zsadányi Ferenc I., Rozmaring u. 2616. hrsz.

BETA JÁNOS
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST X., Füzér ucca 7

SZAVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYARA
Budapest, I., Budafoki-út 73. szám
Telefon: József 416—07

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

Sveoz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI Wesselényi u. 30

BUCHTA KÁROLY
közp. fűtés és vízvezeték-berendező mester. — Telefon: Krisztina 505—61. sz.
Bpest, II., Retek u. 37.

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépítő vállalkozók
Budapest, X, Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

UNG ÁR JÁNOS MÉRNÖK
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Tel.: J. 334-36 Budapest VII, Szövetség u. 10 Tel.: J. 334-36
Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító műhely

HOLLÓS FERENC
okl. mérnök, út és mélyépítő vállalkozó
Budapest, V., Ügynök ucca 22/b.
Telefon: L. 960—34

GÓGEL JÁNOS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

Holman Pál építőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. * Telefon: József 308—15

HUTTERER ÉS KÓSA
épület- és díszműbádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Budapest, IV., Magyar ucca 42-44
Telefon: Automata 854-08

Öröklakásos új palota a Horthy Miklós-úti új köröndön

Buda legszebb fekvésű és legnagyobb parkkal rendelkező öröklakásos társasházát mutatja be képünk. Az építkezés a városi élet minden kulturális előnyét egyesíti a villalakás szépségeivel és páratlanul jó levegőjével. A ház előtt van a 9-es, 27-es, 48-as, 49-es és 51-es villamos megállója, úgy hogy a főváros minden részéből átszállás nélkül, az Eskü- és Kálvin-térről szakaszjeggyel elérhető.

A Gellérthegy déli lejtőjén, öt sugárút találkozásánál fekszik a társasház, előtte a Körönd pompás parkja, mögötte pedig a 400 öles saját parkja, amely a társasház-szövetkezet tagjainak nyáron kellemes, pormentes pihenőül szolgál.

A Dunára és a budai hegyekre gyönyörű kilátás nyílik a társasház lakásainak erkélyeiről és ez a magyarázata annak, hogy a lakások legnagyobb részét rövid idő alatt az altruista alapon működő szövetkezet tagjai lekötötték és ma már csak néhány lakás kapható, amelyekre igen sok a jelentkező. A szövetkezet alapítói most közkívánatra *újabb társasházat létesítenek* és az idejében jelentkező öröklakók abban a kedvező helyzetben vannak, hogy az építkezésnél esetleg külön kívánságaik figyelembe vehetők. A még le nem kötött lakások, valamint az épülő új társasház lakásai iránt a helyszínen, I., Villányi út 1. B-kapu I. 5. szám alatt lehet érdeklődni. Ugyanitt közlendők azok a kívánságok is, amelyeket az új társasház lakói a még véglegesen meg nem állapított lakásbeosztásnál figyelembe vétetni óhajtanak.

A két társasház valóságos dísze lesz a pompásan fejlődő városrésznek, amelynek ízlésesen épült házcsoportjaiban ki fognak válni ötletes és praktikus beosztásukkal, békebeli méretű lakószobáikkal és az építés tetszetős kivitelével.

Beszámoló a fővárosi üzemek 1928. évi feleslegéről, háztartási hozzájárulásáról és vagyonáról

A főváros hatalmas kötetet beltöltő 1928. évi zárószámadásának kétségtelenül legérdekesebb része az, amely az önálló vagyonkezelésű üzemek vagyoni helyzetével és üzleti forgalmával foglalkozik. A zárószámadásokból azt lehet megállapítani, hogy a fővárosi üzemek egy-két kivételével jelentékeny feleslegge zárták a mult évet és *üzleti forgalmuk 1,791.148.537 pengőt tesz ki, az üzemek vagyona 294,126.575 pengő, a főváros háztartásához pedig összesen 6,068.607 pengővel járulnak hozzá.*

Sorra vizsgálva a különböző üzemek zárószámadásait, az alábbiakat tudjuk meg:

Az *Elektromosművek* mult esztendőben összesen 44,575.908 pengőt vettek be, ebből *az üzleti felesleg 4,139.612 pengő*, amelyet hozzájárulás címén befizettek a székesfőváros központi pénztárába. *Vagyona 150,780.636 pengő.*

A *Gázművek* bevétele a mult esztendőben 27,718.814 pengő volt, ebből az *üzleti felesleg 940.845 pengő*, amelyet háztartási hozzájárulás címén befizettek a székesfőváros központi pénztárába. *A Gázművek vagyona: 90,465.721 pengő.*

A *Szent Gellért Gyógyfürdő és Szálló* bevétele 2,059.353 pengő volt, ebből a *felesleg 157.501 P*, amelyet a háztartási hozzájárulás címén a székesfőváros központi pénztárába befizettek. *Vagyona: 10,590.543 pengő.*

A *Széchenyi Gyógyfürdő* bevétele 1,042.698 P, ebből az *üzleti felesleg 36.850 P*, melyet ugyancsak a községi háztartás javára befizettek a székesfővárosi központi pénztárba. *Vagyona: 9,678.510 pengő.*

A *Székesfővárosi Fuvartelep* összes bevétele 3,233.838 pengő, *üzleti feleslege 55.099 pengő, vagyona: 1,575.982 P*, a központi háztartás javára hozzájárulás címén befizettek 55.099 pengőt.

A *Községi Kenyérgyár* mult évi összes bevétele: 1,799.988 P, üzleti *feleslege: 19,905 pengő, vagyona: 1,119.013 P, a községi háztartás javára befizettek: 19.505 pengőt.*

A *Községi Élelmiszerárusító Üzem* mult évi összes bevétele: *2,209.322 pengő, üzleti feleslege: 10.715 pengő, vagyona: 4,086.611 pengő, a központi háztartáshoz hozzájárult: 10,715 pengővel.*

A *Székesfővárosi Autóbuszüzem* mult évben bevett összesen: 2,348.491 pengőt, *üzlett feleslege 50.745 pengő, vagyona: 2,735.157 P. Az üzleti felesleget a központi pénztárba befizette: 50.745 pengőt.*

A *Központi Tüzelőszerraktár* összes bevétele *2,679.380 pengő, üzleti feleslege: 28.991 pengő, vagyona: 1,875.839 P, a felesleget háztartási hozzájárulás címén 28.991 pengőt fizettek be a székesfőváros* központi pénztárába.

A *Székesfővárosi Hirdető Vállalat* a mult évben bevett összesen: 1,024.600 pengőt, *üzleti feleslege: 104.030 pengő. vagyona: 1,479.977 pengő.* Üzleti feleslegét a *székesfőváros pénztárába, 104.030 pengőt fizetett be.*

A *Községi Lóhúsüzem* a mult évben bevett: *2,376.202 pengőt, üzleti feleslege: 8701 pengő, vagyona: 633.435 pengő*, az üzleti feleslegét, 8701 pengőt befizette a központi pénztárba.

A *Székesfőváros Ásványvízüzeme* mult évi bevétele: 880.175 pengő, *üzleti feleslege: 28.935 pengő, vagyona: 844.574 pengő, a főváros háztartásához hozzájárult: 28.935 pengővel.*

A *Hatósági Zöldségárusítóüzem* mult évi bevétele: *1,485.519 pengő, üzleti feleslege: 11.375 pengő, vagyona: 633.504 pengő*, a községi háztartáshoz hozzájárult: 11.375 pengővel.

A *Kátrányozó- és Bitumenezőtelep* mult évi bevétele: *1,965.936 pengő, üzleti feleslege: 104.466 pengő, vagyona: 1,336.120 pengő, a községi háztartáshoz hozzájárult: 104.466 pengővel.*

A *Budai Hegypálya* bevétele a mult évben: 128.186 pengő volt, *üzleti feleslege: 10.000 pengő, vagyona: 235.596 pengő.* A háztartási hozzájárulás címén 10.000 pengőt fizetett be a központi pénztárba.

Vállalkozók!
Pneumatikus gépeik stb. beszerzése előtt tekintse meg üzemben az általunk szállított gepeket.
CSÉCS E. BORA bányagépek ker. váll.
Budapest, V., Csáky-u. 18. b. Telefon: Lipót 998-26

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 365—25.

Bőrkabátok
rövid és hosszú,
bőrnadrágok, sportmellények,
szőrmebundák, soffőrbundák és őrbundák,
lábzsákok és kocsitakarók, Trench-Coat, autó bőrfejvédők,
és kesztyűk.
Ügyeljen az „ABI" védjegyre!
Gyártja:
Acél Bőrruházati Ipar
Budapest, VII., Károly-körút 13. Telefon: J. 364-91

Kalorifèrwerk HUGO JUNKERS, DESSAU
ELSŐRENDŰ GYÁRTMÁNYAI — FŰTŐTESTEI:
légfűtéses aggregátorok, lamellás fűtőtestek, gázlégfűtők, szellőztetők és acélcsövű radiátorok,
MEGRENDELHETŐK MAGYARORSZÁGI KÉPVISELETÉNÉL
KELETI KERESKEDELMI VÁLLALAT
BUDAPEST, VIII. KER., JÓZSEF KÖRÚT 55—57. SZÁM

KÖRNYEI LAJOS
SZOBAFESTŐ, MÁZOLÓ és ARANYOZÓ MESTER
Iroda: BUDAPEST, X., SZŐRÉNY-U. 5.
Műhely: VI., STEFÁNIA ÚT 2. TEL. J. 441—99

SCHENKENGEL ÉS EHRMANN
ASZTALOS ÉS FAMEGMUNKÁLÓ ÜZEM
BUDAPEST, IX., Tóth Kálmán u. 21
TELEFON: József 319—41

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon asztómala 608-23

TÖRÖK IGNÁC TELEFON: József 368—87.
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, VASBETONÉPÍTŐ, ÉPÍTŐMESTER
Budapest, I. ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.

Csak **BRÁZAY** piperészappant használjon!

A *Községi Épületek Műszaki Berendezésének Javító Műhelye mult évben 511.871 pengőt vett be, üzleti feleslege: 1129 pengő, vagyona: 94.145 pengő, hozzájárulás címén a községi háztartás céljára befizetett 1129 pengőt.*

A *Községi Temetkezési Intézet* mult évi bevétele összesen: *2,024.991 pengő volt, üzleti feleslege: 71.507 pengő volt, vagyona: 732.806 pengő,* a központi pénztárba befizetett: 71.507 pengőt.

A *Községi Konyhakert Gazdaság* bevétele: 94.350 pengő volt, *üzleti feleslege: 11 pengő, vagyona: 252.453 pengő,* az 1927-ik évről maradt 20.602 pengő veszteség, amely e 11 pengő felesleg levonásával *20.591 pengő összegben az 1929-es év számadásait terheli.*

A *Fővárosi Ruha- és Cipőüzem* mult évi bevétele: *277.285 P volt, üzleti feleslege: nem volt, a háztartáshoz nem járult hozzá, vagyona: 174.880 pengő.*

A *Kőbányai Szőllőtelep* mult esztendőben bevett: 147.779 pengőt, vagyona: 1,616.919 pengő, a számadás az előző évek 72.251 pengős deficitjének betudásával: *123.777 pengő veszteséggel zárult,* amely összeget a háborús közélelmezési akció az üzemnek megtérített.

A *Székesfővárosi Községi Szappanfőzőüzem* mult évi bevétele: 132.322 pengő, *feleslege: 17.000 pengő, vagyona: 264.680 pengő, a főváros háztartásához hozzájárult: 17.000 pengővel.*

A *Székesfővárosi Tattersall és Lóvásártelep* mult évi bevétele: 180.443 pengő, üzleti *feleslege: 12.753 pengő, vagyona: 323.692 pengő, a főváros háztartásához hozzájárult: 12.753 pengővel.*

Az *Állat- és Növénykert* mult évben bevett: 1,161.983 pengőt, mult évi *vesztesége: 261.434 pengő,* vagyona: 4,931.828 pengő.

A *Városi Színház* a mult évben bevett: 534.837 pengőt, vagyona 1,542.068 pengő. A tavalyi év vesztesége, *az előző évek 37.511 pengő deficitjével: 49.349 pengőre rúgott.*

A *Községi Műszerüzem* bevétele mult évben: 1,540.081 pengő volt, *üzleti feleslege: 5165 pengő,* vagyona: 1,244.559 pengő. A községi háztartáshoz nem járult hozzá, feleslegét az 1929. évre vezették át.

A *Községi Gyógyszerüzem* a mult évben: *1,442.720 pengőt vett be, üzleti feleslege: 238.068 pengő, vagyona: 1,080.000 pengő.* A főváros háztartásához hozzájárult: 238.068 pengővel.

A *Pesti Vigadó* bevétele a mult évben: 128.436 pengő volt, üzleti *feleslege: 20.000 pengő, vagyona: 90.675 pengő, a községi háztartáshoz hozzájárult: 20.000 pengővel.*

A *Budai Vigadó* a mult évben bevett: 31.579 pengőt, *üzleti feleslege: 6400 pengő, vagyona 21.626 pengő, a községi háztartáshoz hozzájárult: 6400 pengővel.*

A *Háborús Közélelmezési Akció* mult évi bevétele: *2,545.123 pengő volt.* A végleges felszámolása folyamatban van, 22,000.000 koronás forgótőkéjét az akció a főváros pénztárának visszafizette, *vagyona: 3,627.290 pengő.*

A *Székesfőváros Ruházati és Háztartási Áruraktára* a mult évben *327.918 pengőt vett be, feleslege: 972 pengő, vagyona: 257.763 pengő,* amely összeget folyó évre vezettek át, *a községi háztartáshoz nem járult hozzá.*

A fővárosi intézmények pénzforgalma mult esztendőben *1,791.148.557 pengő* volt, ebből a bevétel: 896,194.768 pengő, a kiadás 894,953.789 pengő. A forgalom növekedése az 1927. évi 1,672.383.194 pengővel szemben a mult évben növekedett: 118,765.363 pengővel.

A fővárosi ingatlanok vagyona 1928. év végén: 646,422.490 pengő volt, az 1914. évi 571,842.694 pengőre átszámított vagyonösszegével szemben. A főváros ingatlanvagyona eszerint lényegesen megnövekedett.

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

SIMI A HARAPÓFOGÓBAN

Mi történik a Novánál?

Az elmult hét folyamán nagy feltűnést keltett, hogy *Krausz* Simon megjelent a tőzsdén, még pedig szinte naponta. Megszokott dolog, hogy ha *Krausz* Simon személyesen jelenik meg a tőzsdei boxban, akkor *vagy Simonnal, vagy a tőzsdével baj van.* Hát volt is, még pedig mind a kettővel, és a harmadik baj, hogy *Simon ezuttal nincs abban a helyzetben, hogy a tőzsdét megmentse,* elég neki a maga baja és a tőzsdét kénytelen lesz sorsára hagyni.

A Krausz-papirok ezuttal nem szorulnak a *Krausz Simon Bankház* menedzselésére. A *Nova* például az általános árnívóhoz képest elég szilárd és az árfolyama elég magas. Ezt eddig *Krausz* Simon személyes érdemének tekintették és ez a tudat nagymértékben hozzájárult az utóbbi időben eléggé megtépázott „tekintély" emeléséhez. Most utólag azután kiderült, hogy *a Nova árfolyamát nem is annyira Simon vásárlásai emelték föl, hanem inkább más hivatlan elemek óvatos, de igen nagyarányú vételei szöktették föl.* Mire Simon vezér fölismerte a helyzetet, már késő volt, mert egy idegen, — már legalább is neki idegen — tőkecsoport vetette meg a lábát a Novánál.

A magyar közgazdasági élet és a tőzsde agyonreklámozott sztárja, a nagy borravalók bőkezű osztogatója ezuttal elvesztette a csatát a „Szemere-hagyaték" körül tömörült érdekcsoporttal, melynek tudvalevően *Halmos* Károly dr. és *Eckhardt* Tibor az irányítója. *A kiváló finánciális érzékkel megáldott Halmos Károly, akinek Szemere Miklós vagyonának örököse a veje, meglátta a Novában fölhalmozott nagy vagyont és üzleti lehetőségeket, s úgy találta, hogy azok megszerzése jövedelmező befektetés lesz, különösen, ha annak vagyona és jövedelme nem kivülálló érdekek szolgálatában fog állani.* Szép csendben, részben a tőzsdén, nagyobbrészt azonban a tőzsdén kívül, igen jelentékeny tételeket vásárolt össze a Nova-részvényekből.

Eddig összesen 120.000 darab Nova-részvény került a Szemere-csoport birtokába.

Ez az egész részvénymennyiségnek csak valamivel több, mint húszszázaléka és kevés lenne ahhoz, hogy a Nova vezetésében és irányításában mélyreható változásokat idézhetne elő. Azonban *a Novát eddig majorizáló csoportban is történtek eltolódások,* és értesülésünk szerint maga *Bódy* Tivadar, a Nova vezérigazgatója is az új érdekeltség felé orientálódott, ami annyit jelent, hogy azok az alapok, melyeknek jelentékeny részvénytételeivel *Bódy* intézkedik, ugyancsak az új érdekeltség szolgálatába állottak. Ezzel *az eddigi szilárd egységet alkotó majoritásban az erőviszonyok annyira átcsoportosultak, hogy*

Krausz Simon úr diktaturája és elnöki tisztsége vitássá vált.

A helyzetet úgy, ahogy, valamennyire megmentette *Hoffmann* Gusztáv bankár és tőzsdetanácsos, akinek birtokában közel 20.000 Nova-részvény van s ezzel az erőviszonyokat tetszése szerint egyik, vagy másik csoport javára tudja billenteni. *Hoffmann* Gusztáv érdeme, hogy a két egymással küzdő érdekcsoport átmenetileg megegyezést létesített, mely szerint

Krausz Simon egyelőre megtartja elnöki jellegét, de elveszti korlátlan elnöki hatalmát, miután a közgyülés egy végrehajtó bizottságot választ melléje és ennek tagjai: Bódy Tivadar, Halmos Károly dr. és Oroszi Géza dr. lesznek,

akik a végrehajtó hatalmat aligha a Krausz Simon Bankház Rt. szellemében és érdekében fogják gyakorolni.

A Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat április 11-én tartotta XXXVII. rendes évi közgyűlését, amelyen dr. *Berzeviczy* Albert b. t. t., felsőházi tag, elnökölt. Az igazgatóságnak a közgyűlés elé terjesztett évi jelentése a széntermelésnek mintegy 8 százalékos emelkedéséről és a vállalat további fejlődéséről számol be. Megemlíti a jelentés, hogy a társulat 1928-ban megszerezte a Gipswerke Schottwien-Semmering A.-G. részvénytöbbségét és érdekeltséget vállalt több belföldi villamossági vállalatnál. A szén vegyi feldolgozása terén a *MAK* alapos kísérletek után a gyakorlati megvalósítás felé megteszi az első lépést és egy kísérleti telepet állít fel. A felsőgallai portlandcementgyár teljesítőképességét az eddiginek másfélszeresére emelte. A bauxitcement gyártását Felsőgallán 1928-ban megkezdte és a kitünő eredményekre támaszkodva, egyes külföldi országokban is berendezkedik bauxitcement gyártására. A közgyűlés, amelyen 133.902 részvény képviseletében 60 részvényes jelent meg, tudomásul vette az igazgatóság jelentését, jóváhagyta az 1928. évi zárószámadást és a nyereség felosztására vonatkozó javaslatot, amelynek értelmében osztalékként az 1928. évre harmincöt pengő fog a pengőértékű részvény 37. sz. szelvénye ellenében f. é. április hó 15-étől kezdve a szokásos beváltási helyeken fizettetni. Az igazgatóság tagjaivá dr. poradai *Rapaport* Alfréd, *Simon* Izidor és *Vida* Jenő újból megválasztattak. Uj tagként a közgyűlés az igazgatóságba megválasztotta báró *Korányi* Frigyest. A közgyűlést követő igazgatósági ülésben elnökké dr. *Berzeviczy* Albert b. t. t., felsőházi tag, alelnökökké *Bisteghi* Rudolf és *Vida* Jenő felsőházi tag, vezérigazgató újból megválasztattak.

Az Urikány-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya Részvénytársaság 1929 április hó 11-én tartott közgyűlése az 1928. üzletévi osztalékot részvényenként 10 pengőben állapította meg. A 100 pengő névértékű részvények 38. számú szelvénye április 15-étől kezdve a társaság pénztáránál és a Magyar Általános Hitelbanknál kerül beváltásra.

A Trust mérlege. A *Részvénytársaság Villamos és Közlekedési Vállalatok Számára (Trust)* 1928. évi mérlege megfelelő leírások után 2,150.186.87 pengő tiszta nyereséggel zárul (tavaly 1,960.740.40 P). Az igazgatóság az április 19-ére egybehívott közgyűlésnek javasolja, hogy a mult évivel egyenlő, vagyis részvényenkint 2 pengő osztalék fizettessék. Javasolja továbbá az alaptőkének 21 millió pengőről 35 millió pengőre való felemelését olyképpen, hogy a kibocsátásra kerülő, 1929 január 1-től osztalékjogosult összesen 560.000 darab új 25 pengő n. é. részvényből 420.000 darab a régi részvényeseknek 2:1 arányban 28 pengős árfolyamon ajánltassék fel, míg a fennmaradó 140.000 darab részvényt a Société Financiére de Transports et d'Entreprises Industrielles S. A. *(SOFINA)* brüsszeli cég venné át megfelelően magasabb árfolyamon. A *SOFINA* új tagként lép be a Magyar Általános Hitelbank és a Gesellschaft für Elektrische Unternehmungen Berlin cégekből álló garancia-szindikátusba, mely a tőkefelemelés sikerét bitzosítja a régi részvényesek által esetleg át nem vett részvényeknek a fenti kibocsátási árfolyamon való átvételével. A társaság üzletmenete kedvező és az eddigi osztalék a fölemelt tőke után is biztosítottnak látszik.

Utmutató bélyeg- és illetékügyekben. Hasznos gyakorlati útmutató jelent meg dr. *Pongrácz* Jenő szerkesztésében. A könyv tartalmazza az okirati, közigazgatási, vagyonátruházási és törvénykezési illetékeket és az összes ezzel kapcsolatos tudnivalókat. A zsebkönyv ára 2 P. Megjelent a *Magyar Törvénykezés* kiadásában.

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték, egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

SÜSS és TÁRSA
elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár
BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183
Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

PANUCZA GYÖRGY
FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR
Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva
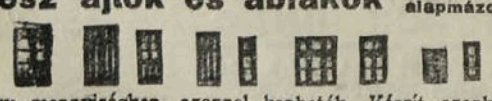
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készít azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Malomsoky József** asztalosárugyárrt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

SZENTGÁLI ANTAL ÉS LANGEN KÁROLY
Központi iroda: VI., Berlini-tér 5. Telefon: L. 913-57.
okl. mérnökök, építési vállalkozók
Anyagtelep: V., Wahrmann-u. és Ujpesti rakpart sarkán. Telefon: J. 515—56.

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő-mesterek
Budapest, VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyárija:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

Központi fütések
vizvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák
FRIED ZSIGMOND
műszaki iroda és gyár Budapest, VIII, Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

Események

• • •

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

Vass József a nemzet katonáinak nevezte az ujságírókat. Vasárnap délelőtt tartotta 49-ik rendes évi közgyűlését a *Magyar Hirlapírók Nyugdíjintézete* *Vass* József dr., népjóléti miniszter elnöklése mellett. A közgyűlésen a közéleti előkelőségek nagy számban jelentek meg, köztük *Dréhr* Imre államtitkár, *Ripka* Ferenc főpolgármester, *Hegedüs* Lóránd, *Kornfeld* Móric báró, *Sipőcz* Jenő polgármester, *Szudy* Elemér, *Márkus* Miksa és mások. *Eszterházy* Pál herceg és a *M. Á. K.* nagylelkű adományának megköszönése után a közgyűlés táviratilag üdvözölte *Bethlen* István gróf miniszterelnököt, majd sor került az igazgatóság és felügyelőbizottság megújítására. Igazgatósági tagok lettek: *Friedrich* Tivadar, *Kóbor* Tamás, *Pakots* József, *Sziklai* János dr. és *Szudy* Elemér; felügyelőbizottsági tagok: *Ehrenhaft* Gyula dr., *Frichtl* Ede, *Gajáry* István dr., *Rózsa* Károly, *Széchy* Artur és *Törs* Tibor. — *Tóth* László dr. ünnepi beszédére *Vass* József válaszolt. Az ékesszólás tudós professzora, akinek nagyszerű munkássága, bőkezű támogatása állította talpra a békétlen idők forgatagában súlyosan megtépázott intézményt, vasárnap délelőtt a retorika legszebb magyar ékességeivel tett tanubizonyságot az ujságírók iránt érzett szolidáris, mindenkor tettrekész szeretetéről. A nemzet katonáinak nevezte az ujságírókat, akiknek lelkében talán a legpregnánsabban él a feltámadás eszméje, amelyről munkásságuk napról-napra hitvallást tesz. Jóleső melegséggel tölti el az ujságíró szivét ez a méltányos elismerés, amely abban az elmében fogant, amelynek judiciumát, átlátó képességét az Isten tudományának fényessége világosította csalhatatlanná. A megértő szeretet melegségével *Vass* József napsugarat varázsol az ujságírónak az éjszaka műfényes forgatagában lezajló életébe.

Ripka Ferenc válasza a Tisztviselőtelepi Társaskör üdvözlésére. *Ripka* Ferenc főpolgármester az alábbi levélben köszönte meg a Tisztviselőtelepi Polgári Egység Társaskörének alakuló közgyűléséről *Orbán* Zoltán Géza ügyvezető-elnök által küldött üdvözlő táviratot: Igen Tisztelt Elnök Úr! A Tisztviselőtelepi Polgári Egység Társaskörének alakuló közgyűléséről küldött szíves üdvözlésük nagyon jól esett és igen köszönöm. Tudom, hogy öntudatos polgárok lelkes csoportja szervezkedik ott, hogy *igazi polgári kötelességekre vállalkozzék a különböző jelszavak alatt végzett rombolás helyett. Aki a magyarok összefogását akarja, az menti meg a magyar jövőt.* Budapest minden polgárának kötelességei vannak a magyar jövővel szemben, de azért jogaik is vannak. *A polgárokat csak azon az alapon lehet osztályozni, hogy vannak-e bennük egyéni értékek és szolgálják-e a közérdeket.* Ez a gondolkozásmód egyesít és erőt ád és ebben látom Budapest minden válságának megoldását. Az önök lelkes egyesülése megerősíti reményemet, hogy *a gyógyulás útján vagyunk*, ezért szívből üdvözlöm mindnyájukat. Örömmel jelentem, hogy gróf *Bethlen* István m. kir. miniszterelnök úr azzal bízott meg, hogy a megalakulás alkalmával küldött üdvözlő táviratukat köszönjem meg *Orbán* Zoltán Géza ügyvezető-elnök úrnak és kérjem föl, hogy ezt a köszönetet a Kör előtt is tolmácsolja. Maradok szíves üdvözlettel kész hívük dr. *Ripka* s. k.

Várkonyi Jenő dr. — egészségügyi főtanácsos. A kormányzó, *Vass* József dr. népjóléti miniszter előterjesztésére *Várkonyi* Jenő dr.-nak, az *Ujságírók Kórház és Szanatóriumi Egyesülete* igazgató-főorvosának a közegészségügy szolgálata terén kifejtett értékes munkássága elismeréséül a *magyar királyi egészségügyi főtanácsosi címet* adományozta. Az egész magyar ujságírótársadalmat őszinte örömmel töltötte el ez a legmagasabb helyről jött kitüntetés, amely méltó jutalma *Várkonyi* Jenő dr. valamennyiünk által ismert ritka eredményes munkásságának. Nem csupán az orvost tanultuk meg becsülni és tisztelni *Várkonyi* Jenőben, hanem a megértő embert szerettük meg benne, aki tapintattal és türelemmel figyeli tíz esztendeje a magyar ujságírók életét és kész mindenkor a sablónon messze túlmenő segítésre, ha a speciális körülmények úgy kívánják. *Várkonyi* Jenőt, *a kitünő magyar orvost* érte a legmagasabb elismerés, amely alkalomból az ujságírók őszinte gratulációjukat *Várkonyi* Jenőhöz, *az ujságírók igaz barátjához* adreszszálják.

Harmincnégy interpellációt jegyeztek be a szerdai közgyűlésre. A szerdán délutánra összehívott közgyűlés napirendjén 49 ügy szerepel, de ezek közül csupn a főjegyző-, tanácsjegyző- és ügyészválasztás, valamint az új Rókus-kórház ügye számíthat érdeklődésre, a többi csupa kisebb jelentőségű ügy. Annál több a közgyűlésre bejegyzett interpellációk és indítványok száma, amelyekből hétfőn délig több mint negyvenet jegyeztek be az elnöki ügyosztály interpellációs könyvébe. A közgyűlés idejét a jelekből következtetve, szerdán, javarészben ezek az interpellációk és indítványok fogják lefoglalni. Az interpellációk sorrendje a következő: *Földváry* Béla dr. a Szent László uti autóbuszforgalom, a Gömb utca megnyitása és az angyalföldi városrendezés érdekében szólal fel, *Weiler* Ernő az adókésedelmi kamatok, a végrehajtási és árverési díjak leszállítása érdekében interpellál, *Horovitz* Gábor a közüzemi munkásság gazdasági helyzetét teszi szóvá és a lakbérpótlékot sürgeti, *Hegedüs* József dr. a külső-Lipótváros világítását és közbiztonságát kritizálja, *Körmöczi* Zoltán dr. a fürdőkórház ügyében beszél, *Repold* Károly a fővárosi építkezés előmozdítása érdekében adó- és illetékreformokat kíván, *Németh* János a legutóbbi városi cipőszállításoknál előfordult visszásságokat teszi szóvá, *Bechtler* Péter arra hívja fel a polgármester figyelmét, hogy a városi lakásokban a téli hideg miatt tönkrement belső berendezési tárgyakat sürgősen javítsák ki, *Pásztthy* Károly a házfelügyelők szolgálati és jogviszonyainak rendezését kívánja, *Müller* Antal az autótaxi rendszámok kiosztását teszi szóvá, *Klár* Zoltán dr. az Állatkert válságát, *Farkas* Zoltán dr. pedig a Rákospatak kiáradását, *Bechtler* Péter az angyalföldi és lágymányosi nép-strandfürdőt sürgeti meg, *Lázár* Miklós a Budapesti Fényképész Ipartestület válsága és a házadómentességgel kapcsolatos központi fűtés ügyében szólal fel. Az utóbbit azért kifogásolja, mert ez a rendszer két régi ipart tenne tönkre. *Kollmann* Dezső dr. a kolozsvári szinészek budapesti látogatásáról emlékezik meg, *Latinák* Jenő a közmunkák kisiparos érdekekbe ütköző, szabályellenes kiadását kifogásolja, *Kabakovits* József dr. egyes üzemi ellenőrök munkakörének összeférhetetlensége és különleges díjazása miatt interpellál, *Vértes* Emil a kávéházi és vendéglői terraszok korlátozását kifogásolja, *Darvas* Gyula a főváros közélelmezési kérdéseiről beszél, *Vörösváry* Miklós a Nemzeti Stadion helyének kijelöléséről, *Földváry* Béla dr. „Az autotaxi rendszámokkal üzött üzérkedések és az újabban kiadandó száz rendszám szétosztása, továbbá az autótaxi ügyekben lefolytatott vizsgálat" tárgyában szólal fel. *Kerekes* Ödön dr. a Hajtsár úton elterülő városrész rendezését sürgeti, *Bozóky* Ádám dr. azt kívánja, hogy a tömör gummis traktor és autóbuszközlekedést a város belső részében, a trachit burkolatú úttesteken tiltsák el. *Weiler* Ernő a nyári időszámítás bevezetését kívánja, *Lévay* Sándor az Elektromos Műveknél előforduló baleseteket teszi szóvá, *Halász* Alfréd ugyancsak a közüzemi munkásság gazdasági helyzetének javítását kívánja, míg *Szepessy* Albert egyik interpellációjában a városi házakban tapasztalt házbérfizetési visszásságokat kifogásolja és a Ferdinánd téri vásáresarnok építését sürgeti. *Kollmann* Dezső a fővárosi hivatalaknak bérházakból való kitelepítését, végül az óbudai Pacsirtamező, Timár és Föld uccákban tapasztalható botrányos lakásviszonyokat teszi szóvá. Indítványt nyújtottak be B. *Virágh* Géza az állami ipari üzemek folytonos terjeszkedése és illegitim konkurrenciája, illetve annak ellensúlyozása tárgyában, *Vörösváry* Miklós dr. az új fővárosi törvénytervezettel kapcsolatos feliratról, *Repold* Károly az altisztek lakbérének rendezése érdekében, *Kollmann* Dezső pedig önálló iparostanonc iskolák létesítését és fővárosi műhely-bérházak építését indítványozza.

A Párizsi Nagy Áruház előtt nem érvényes a polgármester közegészségügyi rendelete? Ezt a furcsán hangzó kérdést sürgős vizsgálatnak kell eldöntenie. A főpolgármester ugyanis, a tisztiorvos javaslatára, — amint azt annak idején a *Fővárosi Hirlapban* jelentettük — rendeletet adott ki, ebben szigorúan megtiltotta élelmiszereknek szabadban való árusítását olymódon, hogy a portékát por, piszok, vagy legyek érhessék. Élelmiszert szabadban csakis üvegbura alatt, vagy letakartan szabad árusítni. Ezzel szemben a forgalmas Andrássy úton, uccaseprők munkájának porfelhőjében, köhögő influenzások miazmás légkörében, a *Párizsi Nagy Áruház* előtti hall-szerű térségen valami *Cornet* nevű édeskés készítményt árusítanak a polgármesteri rendelet teljes negligálásával. Százával sorakoznak a pultokon a stanicli formájú ostyák, amelybe a belevaló cukros, habos masszát, — nem valami étvágyingerlő módon — ott a helyszínen, a szabadban gyúrják. Egyszerűbb emberek, iskolásgyerekek, akiket izgat az, hogy látják a nyalánkság gyártásának „titokzatos folyamatát", egész nap vásárolják ezt a portékát, amelynek egész gyártása és forgalombahozatala nélkülözi a higiéne legelemibb követelményeit. Ugyanezen a helyen egyéb élelmiszereket, sajtot, cukorkát, miegyebet árusítanak a polgármester közegészségügyi rendeletének hasonló figyelembe nem vételével. Mit jelent ez? A *Párizsi Nagy Áruház* előtt levő térség talán exterritoriális területe az általános közegészségi követelményeknek? Erre a kérdésre csak *a haladéktalanul megindított vizsgálat felelhet.*

A Terézvárosi Vöröskereszt-egylet Kossuth-ünnepélye. *A Magyar Vöröskereszt Egylet* terézvárosi választmánya nagyszámú, előkelő közönség részvételével Kossuth-ünnepélyt rendezett, amelyen *Bayer* Antal elnök, fővárosi bizottsági tag bevezető szavai után *Kállay* Tibor emlékedett szellemű beszédet mondott Kossuth Lajos eszményeiről, kultuszának jelentőségéről a békereviziós törekvések szolgálatában és a 48-as évek eszmeáramlatairól. A nagy tetszéssel fogadott beszédért *Faragó* Sámuel dr. társelnök mondott köszönetet *Kállay* Tibornak, majd *Ullmann* Gizi indítványára táviratilag üdvözölték lord *Rothermere*-t. Ezután *Komlóssy* Emma magyar népdalokat énekelt *Kárpáth* Zoltán zongorakísérete mellett és *Gergelyffy* Imre saját verseit szavalta.

Idegenforgalmunk az ipari statisztika tükrében. A székesfővárosi statisztikai hivatal kitünő igazgatója, *Illyefalvi* I. Lajos dr. a gazdasági problémák feldolgoztatása során *Bene* Lajos dr.-t bízta meg Budapest iparos-statisztikájának elkészítésével. Most jelent meg könyvalakban ez a hatalmas munka, amelynek érdekes adati közül figyelemreméltón emelkedik ki az a tény, hogy amíg nálunk 3500 önálló és 8300 alkalmazottat számlál a vendéglős és szállodásipar, addig Bécsben 1925-ben 6600 volt az önállók, 29.000 az alkalmazottak száma. Ez az arány világosan mutatja, mennyivel nagyobb Bécsben az idegenforgalom. Érdekes, hogy amíg fővárosunk az ország lakosságának csak 11.6 százaléka, addig az iparnak csaknem egynegyedrésze helyezkedett el Budapesten. Berlinben és Bécsben állandóan növekszik a gyáripar, nálunk viszont 1920—25-ig 40.000-ről 63.000-re emelkedett az önálló kézműiparosok száma. A technikai iparok fejlődésének tulajdonítható végre az az érdekes jelenség, hogy *egyre nő a férfi iparosok és egyre csökken a női iparosok száma.*

Tisztújító közgyűlés a Józsefvárosi Egységes Polgári Pártban. Az *„Egységes Polgári Párt" józsefvárosi iparosok és kereskedők köre* vasárnap délelőtt tartotta rendes évi tisztújító közgyűlését VIII., Őr uccа 4. sz. alatti székházában, a józsefvárosi polgárság nagy érdeklődése mellett. A közgyűlést *Bohn* József elnök lendületes szavakkal nyitotta meg. Ismertette a pártnak, illetve bizottságainak, főként a politikai bizottság mult évi eredményes működését és egyben rámutatott a polgárság együttműködésének és szervezkedésének nagy fontosságára. A zárszámadás, vagyonmérleg, költségvetés elfogadása és a felmentés megadása után, a választásokra került a sor. Elnök: *Bohn* József; társelnökök: dr. *Molnár* Béla, *Schmidt* Richard, dr. *Usetty* Béla lettek. Ezenkívül megválasztották a tisztikart és a 40 tagból álló választmányt. Dr. Molnár Béla társelnök az újonnan megválasztott tisztikar és választmány nevében köszönetet mondott a közgyűlésnek. Végül a közgyűlés táviratilag üdvözölte és ragaszkodásáról biztosította *Bethlen* István gróf miniszterelnököt, dr. *Ripka* Ferenc főpolgármestert és dr. *Kozma* Jenő pártelnököt.

Film-matiné. *F. hó 21-én (vasárnap) d. e. fél 12 órakor az ELITE MOZGÓBAN*, előkelő és meghívott közönség jelenlétében tartja az *Unitas Automobilipar és Kereskedelmi rt. Tátra* filmmatinéját, amely előadásra a meghívókat, — melyek már egyúttal belépőjegyül is szolgálnak — már szétküldötte az igazgatóság. Az igazgatóság felkéri az érdeklődőket, kik még ily meghívó birtokában nincsenek és a matinén résztvenni óhajtanak, *jelentsék be igényüket L. 906—69 alatt.*

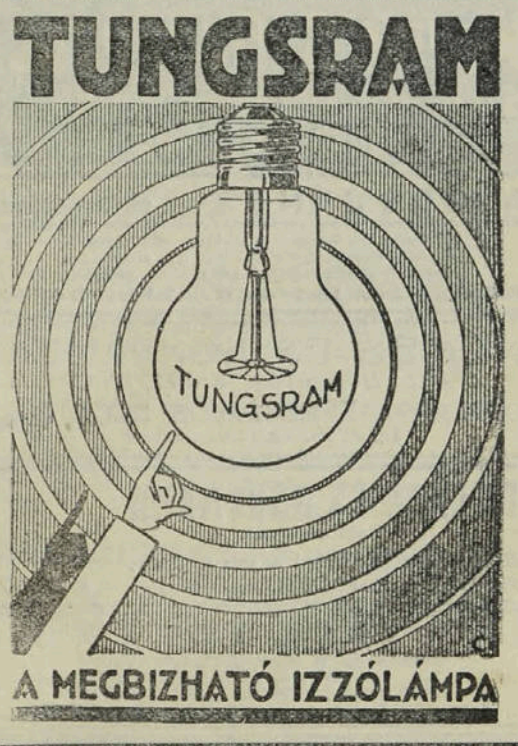

Ceres ételzsir
Hutter gyártmány
Szavatoltan tiszta, egészséges és
könnyen emészthető
100% tiszta kókuszzsir.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a Külső Jászberényi út 7728/2. hrsz. alatti telken létesítendő 120 szükséglakásos építkezés összes (generál) munkáira.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai munkanemenként 12.— P-ért kaphatók 1929 április 15-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Seultéty János főmérnök előadónál, a Központi városháza, III. em. 336. ajtó alatti hivatalos helyiségében.

Az ajánlatokat 1929. évi április hó 27-én (szombaton) délelőtt fél 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929 április 10.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a VII. ker., Hungária-körút Stefánia-út és Egressy-út közötti szakasz) csatornázási munkáira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat 1929. évi április hó 29-én (hétfőn) déli 12 óráig kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél II. emelet 279. ajtószám alatt benyujtani. A versenytárgyalás 1929. évi április hó 29-én (hétfő) délután 5 órakor lesz a III. emelet 351—354. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929 április 10.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Révai Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

Aszfalt-útépitő, szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 449-21.

MAYER JÁNOS MŰ- ÉS ÉRCÖNTÖDE
Elvállalja mindennemű ezüst, bronz műtárgyaknak (figurák) öntését, úgyszintén ólom, réz, aluminium, horgany alkatrészek öntését bármilyen nagyságban
Budapest X, Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-96

NEMES ÉS SCHRAMEK
OKL. MŰKERTÉSZ KERTÉPITÓK
BUDAPEST, I, MÉSZÁROS UCCA 56-a
TELEFON: KRISZTINA 509—38

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3 sz. TELEFON: A. 847-73
Fióküzlet: IX. ker. Tompa ucca 0 szám

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javítását és jókarban tartását
Budapest, III., Paosirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

TELEFON: A. 251—43
STEFKOVICS SÁNDOR
KŐMŰVES MESTER
BUDAPEST, VI., IZABELLA UCCA 44-b

Magyar Építő Részvénytársulat
Budapest, VI. kerület, Teréz körút 34. szám
Alapittatott: 1889. Telefon: Automata 272—64. szám
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás, csatornázás. Kotrások dunai műtárgyakkal, csatornakotrókkal és excavátorokkal. Dunai homoktermelés és kaviceladás és szállítás. Vizi szállitások és darukkal való kirakodások, Alapozások mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezeték. Hajó- és kotrójavitótelep, valamint téli kikötő Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. — *Telefon: J. 314-16.*

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 351—79.
Költségvetés és mérnökküldés díjmentes.

Különlegességek szállítása.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bá mely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszivással.

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapitva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapitva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz.
Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

LIPNER ÉS TAUSZ épület- és keményfakereskedők
Iroda: VIII, Szeszgyár-u. 8. Tel: J. 310-23 és 594-24.
BUDAPEST
Főraktár: VII, Thököly ut 145

KAUTNIK JÓZSEF *SZORÁSZ-MESTER.*
ÉPÜLET-, MŰKÖ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA,
BUDAPEST, IX, BOKRÉTA UCCA 21.

Hirsch László
ÚT- ÉS VASÚTÉPITESI VÁLLALAT
I., BUDAFOKI-ÚT 22
TELEFON: JÓZSEF 321—17

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

Telefon: J. 448—08
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8 a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vizépitési munkálatokat

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycim: Dunmész.
Szállit: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemű kőfaragó-munkát

Gépmunka, gépszerelés, alkatrészgyártás, edzés, kovácsolás, autógén hegesztés, autójavitás
HORVÁTH ÉS TÁRSA
Autómechanikai és Gépipari Vállalat
Budapest, VIII, Práter u. 64. Tel. J. 311-13

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 85. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

LENDVAI FERENC
SZOBADISZITŐ, FESTŐ ÉS MÁZOLÓMESTER
BUDAPEST, NEFELEJTS-U. 50

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-36.

TASY JÓZSEF ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám

Kaucz István
épület, butor és belberendező asztalos
Budapest, I., Győri-ut 1.

FISCHER ANTAL szobrász
Budapest, VII., Cobor ucca 6. szám

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, lazap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975—62

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON; JÓZSEF 401-76.

Telefon: József 464-57 **KOVÁCS OSZKÁR** Telefon: József 464-57
BÁDOGOS-MESTER. ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE.
BUDAPEST, IX., GYEP UCCA 56. SZÁM.

Hochhauser
Ferenc épitési vállalkozó Budapest
IX., Soroksári ut 38. Tel.: J. 459-81

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 április 24. — 17. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Siralmasan meddő korszak

után, mintha grandiózus fejlődés örvendetes jelei mutatkoznának. Bevalljuk, inkább a szükségesség parancsoló jelentkezése kelti ezt a hitet a budapesti emberben, nem pedig az illetékes tényezőknek nagyarányú, hatalmas fölkészülődése. Hogy ez mennyire így van, nem kell egyébre hivatkozni, mint arra, hogy *a székesfőváros tanácsa az elmult esztendőben harmincöt millió pengő értékű olyan beruházást nem hajtott végre, amelyekre a fedezetet annak rendje és módja szerint megszavazta a közgyülés, a közgyülés határozatát pedig jóváhagyta a belügyminiszter.* Történt pedig ez olyan időben, amikor a gazdasági élet pangása, a kereskedelem és ipar szorult helyzetbe jutása, és a munkanélküliség fenyegető emelkedése ezer gonddal árasztotta el azokat, akiknek erről az országról és annak fővárosáról gondoskodniok kell. A pénz nem veszett el, nem hiányzik egy krajcár sem, megvan tehát a remény arra, hogyha mindezt az összeget beledobják a jövő nagy alkotásaiba, akkor annak a hatalmas fejlődésnek, amelynek csírái a köztudatban már erős gyökeret vertek, hamarosan meg kell indulnia. Nem vádolunk senkit, de bajoknak kellett lenni, a tehetetlenségnek kellett felütni a fejét ott, ahol felelősséggel intézik a főváros ügyeit, mert különben meg kellett volna hallani a gazdasági élet panaszait és meg kellett volna indítani jótékony, fellendítő útjára azokat a pénzeket, amelyeket a közgyűlés a beruházásokra megszavazott. Fölösleges, *célt nem érő vádaskodás helyett Budapest népe ma azt követeli, hogy minél gyorsabban és minél nagyobb erővel feküdjék bele a tanács az alkotó munkába, ami Budapest új fölvirágzását és fejlődésének új korszakát jelentheti.*

A grandiózus fejlődés szükségessége — mint mondottuk, — benne él ma már a köztudatban, sajnos, azonban eddig mindössze egyetlen bizottsági ülés az, amely pislákoló reménységet nyujt. Az *Erzsébet-sugárút* kérdésében folytatott komoly és nivós vitát ez a bizottsági ülés, azonban egyelőre megint csak odáig vitte el ebben a harminc esztendő óta kisértő kérdésben, hogy albizottságot küldtek ki. Ugyanakkor azonban teletűzdelték a megjárandó utat az aggodalomakadályok egész légiójával. Hogy mi lesz majd a kereskedelemmel és az iparral, amelynek méhkasát megzavarja a városrendező erélyes kéz? Mi lesz a tömérdek költséggel, amelybe a nagy városrendezési terv kerül? Nem akarjuk csökkenteni az aggodalmakat, sőt hozzátesszük mindehhez még azt is, hogy ugyanakkor, amikor az Erzsébet-sugárút kérdését meg kell oldani, komolyan napirendre kell kerülnie a *Tabán* fölépítésének, az új *Nemzeti Színház* létesítésének, az *Andrássy út meghosszabbításának* és még igen sok nagyon fontos kérdésnek is. Eloszlik minden aggodalom azonban abban a pillanatban, amikor az illetékesek a nagy időkre és a nagy emberekre gondolnak, akik megindították a világváros útján Budapestet és akiknek munkáját csak a világrengés akaszthatta meg. Emlékezzenek a hetvenes évek elejére, amikor palánkokból és libalegelőkből építettek várost és amikor nemcsak az Erzsébet-sugárút problémája kísértett, hanem egyszerre tökélték el a sugárút (mai Andrássy út), a belső körút, a Nagykörút, sőt a Margithíd megteremtését. A pénz akkor sem állott mérhetetlen tömegben rendelkezésre, a kereskedelem és ipar pedig sokkal kiskorúbb volt, mint ma, ahhoz, hogyha köreit megzavarják is egy pillanatra, a másik pillanatban újra nagyobb erővel és nagyobb önbizalommal talpra ne álljon. A hetvenes évek elején sokkal más, sokkal nagyobb problémák kerültek szőnyegre. A mai Andrássy út helyén nem kevesebb, mint 219 ingatlant kellett megvásárolni, a Nagykörútat pedig húsz öl szélesre és 2378 öl hosszúságra tervezték. És egy évtized alatt készen állott a nagyszerű sugárút, meg volt a belső körút, megépült a Margithíd. Mindössze a Nagykörút megalkotásának tervét kellett elodázni, annál is inkább, mert hiszen a hetvenes évek elején azon a helyen, ahol ma a Teréz, Erzsébet, József és Ferenc körút húzódik, *Reitter* Ferenc miniszteri tanácsos tervei szerint nem is közlekedési utat, hanem csatornát akartak építeni.

Ezeknek az időknek a lelkesedését és iramát kellene belevinni a mostani napok lanyhaságába és petyhüdtségébe. Ha olyan teremtőerő állana ennek a városnak és vezetőinek rendelkezésére, mint amilyen alkotó akarattal akkor tették meg az első kapavágásokat, bizony nem kételkednénk egy pillanatig sem, hogy a grandiózus tervek alapján kolosszális alkotások diesérnék a mai időket és az elkövetkezendő decenniumot. Ötven esztendő távlatában III. Napoleon Párizsa csillan meg, amelynek nagy városfejlesztési akciói sodorták magukkal Budapestet is. De ma is, Párizs, Berlin és a világ más nagyvárosai hatalmas városrendezési munkákat hajtanak végre, Budapestnek sem szabad elmaradnia tehát akkor, amikor a világvárosok útja a nagy alkotásokon vezet el a világ előtt való érvényesülés felé.

Azután volt az ötven év előtti budapestieknek még egy ösztökélő gondolata. Ez pedig az volt, hogy 1873-ban világkiállítást rendezett Bécs városa. A pestiek azt remélték, hogy a Bécsbe látogató idegenek majd Budapestre is kirándulnak. 1870-ben tehát a nagy városrendezési terveknek hatalmas lökést adott az 1873-ban megnyíló bécsi világkiállítás. Mennyivel lelkesítőbb, mennyivel nagyszerűbb, mennyivel hatalmasabb gondolatok állnak nekünk, a ma gyermekeinek rendelkezésére, mint az ötven év előtti budapestieknek. *Nekünk ki kell ábrándulnunk abból a hitünkből, hogy az idegenek majd egyedül és kizáróan Budapest természeti szépségeiért látogatnak el ide. Nekünk tudnunk kell, hogy itt nem a bécsi kiállításról átszállingózó néhány külföldiről van szó, hanem arról, hogy Budapestet világhíres fürdővárossá kell emelnünk és Budapest nagyszerű fejlődésével, klasszikus kultúrfölényével Nagymagyarország útját kell egyengetnünk.*

HERRMANN MIKSA MINISZTER
bejelenti a közszolgálati szabályzat új végrehajtási utasítását és a közszállítások ügyének egy kézbe való letételét

A napokban összehivja a miniszter a közszállítási ankétot — Az értékmegállapítási eljárás revíziója és a bánatpénz leszállítása

Becsey Antal a generálvállalkozókról és az álmagyar cégekről

A fővárosi iparosok évek óta panaszkodnak, hogy a közszállítási szabályzat végrehajtása körül bajok vannak, amelyeket orvosolni kell. Az érdekeltségek nem új közszállítási szabályzat megalkotását kérik, hanem csak *a végrehajtási utasítás reformját*, abból a célból, hogy a visszaélések lehetőségét kiküszöböljék. A *Fővárosi Hirlap* hónapok óta folytat erőteljes küzdelmet az ipari érdekek védelmében és ennek az akciójának *máris komoly eredményei mutatkoznak.* Beszéltünk ugyanis

Herrmann Miksa

kereskedelmi miniszterrel, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Változatlanul azon az állásponton vagyok, hogy a közszállítási szabályzat elvi szempontból nem kifogásolható, éppen ezért szükségtelen volna egy egészen új összeállítású szabályzat megalkotása. Annyi

bizonyos, hogy az utóbbi időben a közszállítások intézése, odaítélése és lebonyolítása körül különböző bonyodalmak, visszásságok, sőt visszaélések is fordultak elő,

éppen ezért már régebben elhatároztam, hogy *új végrehajtási utasítást készítek.* Nemcsak arról van szó, hogy új végrehajtási utasítás álljon rendelkezésre, hanem arról is, hogy *az ügyek intézését egységesítsük.* Az egyes minisztériumokban a közszállítások ügyét egy kézbe akarom letenni és azt tervezem, hogy

minden egyes minisztériumban külön, felelősség mellett működő, úgynevezett gazdasági előadó intézkedjék az összes állami beszerzések és közszállítások odaítélése körül.

— A részletkérdések megvitatása már igen előrehaladott stádiumban van, mielőtt azonban a végleges döntés megtörténnék, *meg akarom hallgatni az érdekeltek véleményét is.* Már a legközelebbi napokban, esetleg a jövő héten

összehívom a közszállítási ankétot, amely a szó szoros értelmében vett szaktanácskozás lesz.

A szaktanácskozás során módjuk lesz az érdekeltségek kiküldötteinek arra, hogy észrevételeiket a multra vonatkozóan és kívánságaikat a jövőre vonatkozóan feltárják. Meg akarom hallgatni az érdekeltek véleményét *az értékmegállapítási eljárás revíziója tekintetében is,* valamint a *bánatpénz leszállítása* ügyében.

Generál-vállalkozók és álmagyar cégek

A *Fővárosi Hirlap* munkatársának értesülése szerint a kereskedelmi minisztérium törvényelőkészítő osztályában a takarékossági bizottság elaborátuma alapján készítették el a közszállítási szabályzat reformját. Ez a reform igen közelről érdekli a budapesti iparosokat és kereskedőket, akik nagy örömmel fognak értesülni a *Fővárosi Hirlap* bejelentésében arról, hogy a kereskedelmi miniszter már a legközelebbi időben ankétet hív össze a közszállítási szabályzat reformja ügyében.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa ennek a döntésnek fővárosi jelentőségéről megkérdezte *Becsey* Antal mérnöknek, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnökének, az elismert gazdasági szakértőnek a véleményét.

Becsey Antal

a következőket mondotta munkatársunknak:

— A közszállítási szabályzatnak az a célja, hogy az állam, általában valamely közület, így tehát a főváros is

a szállításokat úgy adja vállalatba, hogy a közérdek és a köztisztesség követelményei betartassanak.

A köztisztesség szempontjai megkívánják, hogy a munkák kiírása, a költségvetés előkészítése olyan pontosan történjék meg, hogy sem a mennyiségben, sem a szolgáltatások minéműsége tekintetében kétség ne lehessen. Az eddigi közszállítási gyakorlatban a legfőbb baj az volt, hogy szélsőséges ajánlatok érkeztek be. A legdrágább ajánlat kétszerakkora volt, mint a legolcsóbb. Ez lehetetlenség. Ma is napirenden vannak az ilyen esetek. Magam láttam egy ilyen esetet az egyik bizottságban, amikor egy nagyon olcsó ajánlattevő *a föld elfuvarozására mindössze egy fillért állított be.* Ez képtelenség, mert nyilvánvaló, hogy az illető vállalkozó arra számított, hogy földdel való fuvarozás nem lesz, ellenben lesz olyan munka, ami a hirdetményben nem szerepel. Vannak régi, klasszikus, családi tradicióval rendelkező cégek, amelyek ezt az iramot nem birják el, mert nem ismerik a csalafinta

eszközök alkalmazását. Rendesen az szokott történni, hogy

a legolcsóbb ajánlat a legdrágább. Az eddigi gyakorlat tehát árt úgy a közérdeknek, mint a köztisztességnek egyaránt.

Az ilyen esetek alkalmat adnak arra, hogy egyrészt rést üssenek a vállalkozói lelkiismeretességen, másrészt gyanu tárgyává tegyék a közfunkcionáriusokat, ami nézetem szerint katasztrófális lehet, mert a közfunkcionárius tisztessége az ország tisztessége.

— Nem győzöm eléggé hangsúlyozni, hogy

a legtöbb panasznak az az oka, hogy a pályázatok kiírása helytelen.

Sok esetben ezeket a helytelen kiírásokat az a körülmény teszi lehetővé, hogy az illető tervező nem jártas abban a szakmában, melynek megbízást kell adni. A tervező teljes bizalommal adja oda a cégnek és a cég visszaél a bizalommal és olyan költségvetést csinál, amely tele van tendenciózus tételekkel. *Az ilyen esetek bekövetkezésének a lehetőségét teljesen ki kell zárni.* A vállalkozónak a megszervezéstől a leszámolásig felelnie kell azért, amit előírt és amit véghezvitt. A két elszámolásnak fednie kell egymást. Tömegmunka és új munka nélkül nincs közszállítás. A régi közszállítási szabályzat kimondja, hogy

az olcsóság magában véve nem dönti el a munka odaítélését.

De *nem mondja ki imperative, hogy mikor nem szabad odaadni a munkát.* Olyan rendelkezésre van szükség, amely szerint az olyan ajánlattevő, aki azért olcsóbb, mert ajánlati tételei irreális árakat tartalmaznak, kizárandó a pályázatból. Ma ugyanis az a helyzet hogy egyik tisztviselő sem meri vállalni a felelősséget, bár jogában van a drágább ajánlatnak kiadni a munkát. Szerintem tehát a legfontosabb kérdés az ármegállapítás. Ebben a tekintetben az a véleményem, hogy

a közhatósági tényezőknek a félhivatalos szakmabeli ipartestületek kiküldötteivel együtt kell megállapítania nem esetről-esetre, hanem mondjuk, félévenkint az árakat.

Irányártáblázatot kell tehát csináltatni. A régi közszállítási szabályzat úgy rendelkezett, hogy azt a vállalkozót, aki túlságosan alacsony árakat jelölt meg, be kell hívni és magyarázatot kell kérni tőle. Szerintem ezt a kérdést magyarázatokkal elintézni nem lehet. Hivatalosan kell tehát megállapítani az árakat.

— Külön probléma a *generálvállalkozás* rendszere. Ezt a rendszert *tökéletesen kiirtani nem lehet.* A *magános ember* nem tarthat sok szakértőt, természetes tehát, ha a munkát anblokk adja ki valakinek. Egészen más a helyzet a közhatóságoknál. A közhatóságoknak, tehát a fővárosnak is megvan a megfelelő műszaki apparátusuk. Itt tehát

fokozott mértékben kívánatos, hogy a generálrendszer megszünjék és olyan rendszerrel pótoltassék, hogy minden szakma külön-külön jusson munkához.

A generálrendszer megszűntetésére az egyes szakmák fejlődésének biztosítása, a közép- és kisipar érvényesülése, a kisiparos kiuzsorázása elleni védekezés, a kisemberek vagyonának a megmentése szempontjából van szükség. A generálvállalkozó megbukhatik valamelyik másik spekulációjában és erre az alvállalkozók, a kisebb iparosok elvesztik a vagyonukat, amelyet a generálvállalkozó vállalkozásába fektettek. Ezen a téren magánjogi vonatkozásban is sok a teendő.

— Itt kell megemlítenem az úgynevezett *ál-magyar* vállalkozók ügyét is. Ez két részre oszlik. Vannak gyártmányok, amelyek csak látszat szerint származnak magyar kézből, tényleg azonban külföldről hozzák be az anyagot és legjobb esetben itt állítják össze. Ezek a *scheinfabrikatiok.* A *Magánmérnökök Országos Szövetsége,* valamint más érdekeltségek is

állandóan panaszkodnak, hogy külföldi cégek Magyarországon bejegyeztetik magukat és itt, mint hazai cégek szerepelnek.

Ezeknek a cégeknek itt nincs sem multjuk, sem megfelelő szervezetük. De viszonosság sincs ezen a téren, mert hiszen magyar ember hiába próbálna meg külföldön céget alapitani. Úgy a kormányzati, mint az autonómikus tényezőknek egyaránt

éber figyelemmel kell lenniök, hogy ezeknek az ál-magyar cégeknek az érvényesülését itt megakadályozhassák.

Beecsy Antal érdekes fejtegetéseit nyilvánvalóan a szaktanácskozáson is figyelembe fogják venni.

Ráczfürdő kérdésével kapcsolatban találunk erre is valami megoldást. Ami a piackérdést illeti, — hangzott a válasz — már régebben megkerestük a közélelmezési ügyosztályt, hogy keressen más helyet, — de eddig nem történt semmi. Most újból megsürgetjük a dolgot.

Nem engedte a belügyminiszter
a düledező régi Rudas épület lebontását
„VALÓSZÍNŰLEG FELREÉRTÉSRŐL VAN SZÓ"

A törvényhatóság közgyűlése tavaly elhatározta, hogy a Rudasfürdő régi, feleslegessé vált és omladozó igazgatósági épületét a *Hungária* gyógyforrás, s az egész városkép szépsége érdekében le kell rombolni. Először a tűzfal frontszerű kiképzésére gondoltak, de az építészek megállapították, hogy az öreg épület annál kevésbbé éri meg a tatarozást, mert városrendezési okokból előbb, vagy utóbb úgyis le kell bontani.

A közgyűlés egyhangúan a lebontás mellett döntött, annál is inkább, mert előzően már a közmunkák tanácsa és a legfőbb esztétikai forumok is felhívták a főváros figyelmét a Gellért-szobor és Erzsébethíd egyébként gyönyörű környéket elcsúfító és a gyógyforrást lelapító ormótlan tűzfal tarthatatlan voltára.

Mindenki örült a közgyűlési határozatnak és már régen el is tüntették volna a csákányok a patkányfúrta öreg házat, ha az egyik demokrata párti bizottsági tag meg nem felebbezi a belügyminiszterhez a határozatot s nem tiltakozik a lebontás ellen.

A felebbezés annál meglepőbb volt, mert a szóbanforgó épület már régen használaton kívül áll, nem tekinthető lakóháznak, mert nem él benne más senki, mint egy-két nyugalomba vonult fürdőalkalmazott és egy volt kerületi előljáró, akiknek másutt való elhelyezése igazán nem lett volna legyőzhetetlen nehézség.

Éppen ezért a felebbezést nem is vették komolyan és az sem volt szokatlan, hogy közel egy évig feküdt az akta a minisztériumban.

Annál nagyobb lett a városházán a meglepetés, mikor a mult hét közepén leérkezett a felügyeleti hatóság döntését tartalmazó leirat, *amely úgy szól, hogy*

a minisztérium nem járul hozzá a tűzfal, illetve a Rudas-épület lebontásához.

Érdeklődtünk a miniszteri döntés iránt *Ödes* Endre tanácsnoknál, a városgazdasági ügyosztály vezetőjénél, aki a *Fővárosi Hirlap* munkatársának a következő fölvilágositást adta:

— A döntés valóban meglepő, s

nem képzelhetem máskép, minthogy valami félreértésen alapul.

Egyelőre ilyenformán marad minden a régiben, de igyekszem rövidesen közgyűlés elé vinni az ügyet, s akkor talán sikerül más belátásra bírni a kormányt. A Rudas régi igazgatósági épületét és a kazánházat *okvetlen el kell arról a helyről távolitani.* Talán a

DR. SZÉKELY HUGÓ
OKL. MÉRNÖK VASBETON TERVEZŐ IRODÁJA
BUDAPEST, VII. ALSÓERDŐSOR U. 8
TELEFON: JÓZSEF 351—21.

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapittatott: 1895. A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

SEFFER ANTAL TELEFON: AUT. 891-31 AUT. 896-94
TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA
Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3. sz
Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 * Gyár: Pest-Sashalom

ERDÉLY ÉS SZABÓ TELEFON: JÓZSEF 335-74 323-95
laboratóriumi felszerelések, tanszerek és vegyi mérlegek gyára
Budapest, IX., Liliom ucca 46.

REKLÁM ÉS CÉGTÁBLA FESTŐ VÁLLALAT
Budapest. VIII., Rökk Szilárd ucca 23 Telefon: József 385-28
Csernák Jenő

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

FIEDLER JÁNOS LENIPARI RT. KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehéritő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

APOR ÉS SZŰCS Fémek és műszaki anyagok vállalata
Budapest V, Váci-út 10 Telefon: 277-18, 277-22

BUCHWALD és TSA ezelött
Hochmann Lajos
Gyermekkocsik, vas- és rézbutorok, paplanok gyári lerakata
VII., Erzsébet körút 4. szám
Telefon: J 418-90 Telefon: J 418-90

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt JAUERNIK ISTVÁN
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyárimányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok zsinházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

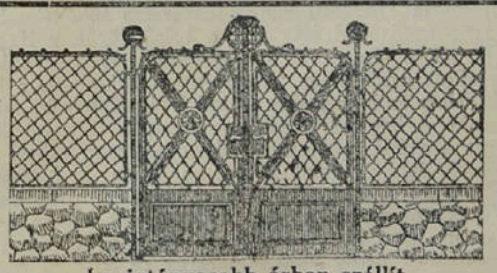
Legjutányosabb árban szállit
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapittatott 1876. Telefon: Aut. 826-83.

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.
18 havi részletfizetésre is kapható.
Felhivásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken
Remington Irógép Rt.
Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.
Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

FELD OLY
tisztít szárazon kosztümöket, öltönyöket, felöltőket, fest minta szerint mindenféle ruhaneműt.
Tisziviselőknek nagy kedvezmény! Telefonhivásra minden tételért elküldünk!
Gyár: VII., Thököly-út 33. Telefon: J. 394-41 és J. 446-72.

KOZMA JENŐ NYILATKOZIK

a telekértékadó bevezetéséről, az új központi kórház elhelyezéséről és a tanügyi jelölésről

Baleseti kórház a Stáhly-uccában, szülőotthon a Lágymányoson és gyüjtőkórház az Angyalföldön, vagy a Kerepesi-úton

A főváros egyes ügyosztályaiban serényen folyik a jövőévi költségvetés előkészítésének munkája. Ezek a munkálatok rendkívül közelről érdeklik Budapest közönségét, mert hiszen most dől el, milyen intézmények létesítésére kerülhet sor a jövő esztendőben és most dől el az a kérdés is, emelkednek-e a városi közterhek, vagy jelentkezik-e valamelyes remény a közszolgáltatások árának csökkentése tekintetében. Ezekről a kérdésekről beszéltünk

dr. Kozma Jenővel,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökével, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A városházi ügyosztályokban már előkészítés alatt állanak a jövő évi költségvetési előirányzatok. Éppen azért, mert ezek a munkálatok most vannak folyamatban, *az egyes kerületeknek most kell előterjeszteniök igényeiket*, nehogy azok érvényesítése a megfelelő időpont elhalasztása miatt lehetetlenné váljék. Egyelőre csak arról van szó, hogy az ügyosztályok keretein belül készülnek az előirányzatok,

az első komoly megbeszélésre csak akkor kerülhet sor, ha majd elkészült az üzemi bizottság jelentése.

Az üzemek ellenőrzésére, helyesebben költségvetési szempontból való felülvizsgálására kiküldött úgynevezett hatos üzemi bizottságnak az a feladata, hogy megállapítsa, mit lehet az egyes üzemekből a főváros pénztára javára juttatni. Ennek a bizottságnak tehát végeredményben az a hivatása, hogy *keresse a módot és lehetőséget a polgárság terheinek megkönnyítésére.* Ez a bizottság a jövő hónapban előreláthatóan befejezi működését, részletes jelentést készít valamennyi fővárosi üzemről és ebben megállapítja, hogy az illető üzem képes-e nagyobb összeggel hozzájárulni a főváros háztartásához, mint a multban tette vagy sem.

— A költségvetés előkészítésével kapcsolatosan

a telekértékadó bevezetésére vonatkozóan is meg kell tenni a szükséges előkészítő lépéseket.

En a magam részéről a telekértékadót *csak mint az építkezést előmozdító adót akceptálom.* Ebből a felfogásomból következik, hogy *telekértékadót nem szabályozott telkekre, amelyek építkezési engedélyt nem kaphatnak, kiszabni nem szabad.* Ha a telekértékadót másként fognánk fel és kiszélesített értelemben vezetnők be, akkor a *gyenge kezek kénytelenek lennének a telektől szabadulni és ezzel nagy telekspekulációt indítanánk meg* és egyben a bankokrácia ölébe hajtanánk minden kisember telkét. A telekértékadót csak ott szabad bevezetni, ahol a telket nem használják ki kellően. Elsősorban tehát a belső területeken kell bevezetni a telekértékadót, ott azonban, ahol már épül az új ház, a telekértékadótól eltekintenék. Ellenkező értelemben a telekértékadó a legbrutálisabb vagyonadó. A vagyonadónál a terheket levonásba lehet hozni, de a telekértékadót akkor is fizetni kell, ha vannak rajta terhek. Epen azért, mert kényes kérdésről van szó, az illetékes ügyosztálynak, a főváros III. ügyosztályának

már a legközelebbi időben meg kell kezdenie a kataszter összeállítását, hogy a jövő esztendőben a telekértékadó bevezetése simán megtörténhessék.

Mielőtt azonban a kataszter összeállítására kerülhetne a sor, elvi tekintetben kell végleges megállapodásra jutnunk. *Az általam propagált telekértékadó ugyanis egészen más, mint a szociáldemokrata párt által bevezetni kívánt telekértékadó.* Nekünk nem lehet célunk a polgári társadalom gyengítése, a gyönge kezeket tehát nekünk meg kell védelmeznünk.

A beszélgetés során szóvátettük *az új Rókus felépítésének problémáját.* Utaltunk ugyanis azokra a támadásokra, amelyek *az Egységes Községi Polgári Pártot* érték abból az alkalomból, hogy a főváros közgyűlésének napirendjéről levették az új Rókus felépítésére vonatkozó előterjesztést. *Kozma* Jenő ezeket mondotta:

— A *Tisza Kálmán téri megoldás képtelenség.* Nem akarok egyebet mondani, csak azt hangsúlyozom, hogy *nem vagyunk annyira kedvező anyagi helyzetben, hogy új gázgyári épület építését engedhetnénk meg magunknak.* Ilyen kórháznak a perifériákon van a helye. A Tisza Kálmán téren a kórháznak nincs fejlődési lehetősége. Évről-évre fejlődik az orvostudomány,

területi lehetőséget kell tehát adni az új fővárosi központi gyüjtőkórháznak.

De más szempontból is szélesebben elterülő külső területen kell felépíteni az új nagy fővárosi kórházat. A kórházi betegeknek nyugalomra van szükségük. már pedig az esetben, ha a Tisza Kálmán téren helyeznők el az új kórházat, a leglármásabb helyet választanánk ki, hiszen ott van a Fiumei út, ahol minden pillanatban lármás teherautók, zörgő szekerek szaladnak végig. De különben is a Tisza Kálmán téri kórház ablakai a temetőre néznének, már pedig nem lehet megengedni, hogy súlyos betegek, akiknek állandó nyugalomra van szükségük úgy testileg, mint lelkileg, — naphosszat a temetőre, temetési menetekre, gyászszertartásokra és sírkövekre tekintsenek. Az én javaslatom tehát az, hogy egy

úgynevezett sérülési, vagy baleseti kórházat kell csinálni a főváros belsejében.

Ennek az ötszáz, legföljebb hatszáz ágyas baleseti kórháznak a Stáhly uccában is megfelelő helyet lehet találni. *Kell csinálni továbbá egy szülőotthont a Lágymányoson, magát a nagy központi gyüjtőkórházat pedig az Angyalföldön kell elhelyezni.* Nem ellenzem azt a megoldást sem, hogy az új központi gyüjtőkórház a Kerepesi úton legyen, szemben a Lóversenytérrel. De alkalmasabbnak vélem az Angyalföldön, a Krausz Mayer-féle telket, amely mindössze kétszáz lépésnyire van a Váci úttól. Itt kiépültek már a közművek is, legföljebb arról lehet szó, hogy 100—150 lépésnyi távolságra kell elvezetni a közműveket.

— Ami azt a vádat illeti, hogy az új Rókus felépítésére vonatkozó ügyosztályi előterjesztésnek a napirendről való levétele ismét elhalasztja ennek a régi problémának a megoldását, nekem az a válaszom, hogy itt

mindössze néhány hetes eltolódásról van szó,

mert hiszen utasítottuk a főváros közegészségügyi ügyosztályát, hogy legkésőbb hat héten belül javaslatait terjessze elő.

Kozma Jenő végül kitért még a beszélgetés során azokra a támadásokra is, amelyek az *Egységes Községi Polgári Pártot* a tanügyi jelölésekkel kapcsolatban érték. Kozma hivatkozott a szociáldemokrata bizottsági tagok elismerésére, amely szerint a Községi Polgári Párt tagjai a jelölések során rendkívül lojálisan viselkedtek és megállapították továbbá azt is, hogy *a jelölő listák a legnagyobb jóindulattal voltak összeállítva.*

10.000 pengőt kapnak a főváros szegényei egy ucca-névért

A főváros törvényhatósági bizottsági tagjainak azt a részét, amely a *Közmunkatanácsban* helyet foglal, mostanában érdekes ügy foglalkoztatja, amelynek figyelemreméltó eredménye az lesz, hogy *a főváros szegényei 10.000 pengős váratlan ajándékhoz jutnak.*

Az ajándékozó: *a Phönix Biztosító Társaság,* amely alaposan kivette a maga részét abból a nagyarányú építkezési tevékenységből, amely a legutóbbi esztendők során valósággal *új városrészekkel gazdagította Budapestet.* Már régebben vásárolt telkein, főleg az *Uj-Lipótvárosban* építkezett a társaság, amely az egyik, ma még *névtelen* új-lipótvárosi uccát *úgyszólván véges-végig saját házaival népesítette be.*

A társaság igazgatóságának így jött az a gondolata, hogy

tevékenységük emlékéül neveznék el a névtelen uccát Phönix uccának.

Nyomban beadvánnyal fordultak a *Közmunkatanácshoz,* ebben kifejtették kérésüket és *fölajánlottak 10.000 pengőt a Margitsziget utóbbi időben meglehetősen elhanyagolt kertészetének a fejlesztésére.*

Tudomást szereztek erről a nobilis gesztussal egybekötött ajánlatról a Közmunkatanácsba delegált törvényhatósági bizottsági tagok is, akik tudvalevően pártjuk számarányának megfelelően vannak képviselve a *Közmunkatanácsban.* A bizottsági tagok arra a megfontolásra jutottak, hogy bár a *Margitsziget kertészetének fejlesztése elsőrangú kérdés,* a főváros lakosságának sanyarú helyzete mégis

kívánatosabbá tenné, hogy egy ilyen jelentősebb adomány inkább a szegények szociális helyzetét javítaná.

Igy aztán figyelmeztették a *Phönix* vezérigazgatóját, *Gonda* Henrik dr.-t, hogy célszerű lenne, ha visszavonná kérvényét, újat adna be, amelyben

a 10.000 pengőt a fővárosi szegényalap javára ajánlaná fel.

Ez esetben a bizottsági tagok *erkölcsi kötelességüknek éreznék hozzájárulni a névtelen ucca Phönix uccává való elkereszteléséhez.*

A *Phönix* biztosító társaság — értesülésünk szerint, — a legnagyobb örömmel és készséggel tett eleget e figyelmeztetésnek, *az újabb kérvény már ott is van a Közmunkatanácsnál* és az érdekeltek várják már a döntést, amely minden valószinűség szerint rövidesen és *kedvezően* megtörténik.

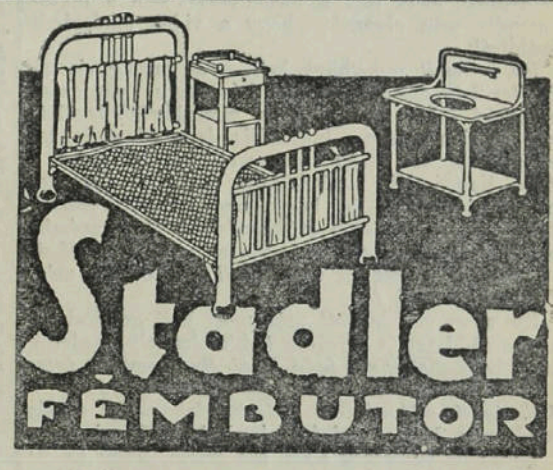

Eladási osztály: VI, Teréz körút 43. szám

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

A Hatvani Asbestfedőpalagyár R.-T. gyártmányai
Telefon: Aut. 828-20.
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és új tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk kedvező fizetési feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről!
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycím: Palagyár Hatvan.
Budapesti Iroda: V., Nádor-u. 3.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár Vasöntőde
Telefon L 905-74, 905-75 BUDAPEST, V., Váczi út 48 Alap. 1867.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, bolti ponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 228-06. szám.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

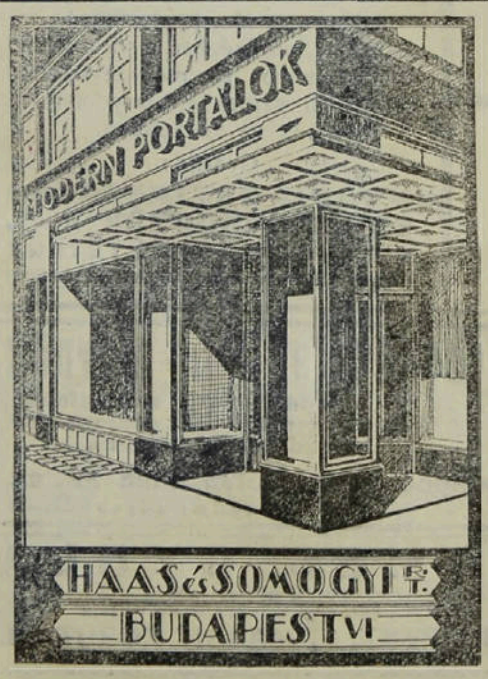

BUDAPEST VÁROS-ÉPITÉSE A KÖZMŰVEK SZEMPONTJÁBÓL

Irta: ZBORAY JÁNOS szfőv. műszaki főtanácsos

III.

(Az első két közlemény lapunk 9. és 10. számában jelent meg.)

Ha azt remélhetnők, hogy fővárosunk lakossága *a bekövetkezendő 20—30 év alatt megkétszereződik* s eléri a két—két és fél milliót, úgy talán türelemmel várhatnánk s akkor magától bekövetkeznék az, hogy a külső telkek beépítése után a beltelkekre vonulna az építkezési tevékenység, s kialakulna az egységes, szép, Budapest világváros.

De vajjon táplálhatunk-e ilyen szép reményeket? Budapest lakóssága 1880-tól 1900-ig 370 ezerről 730.000-re növekedett, 1910-ben volt 880.000, 1920-ban 928.000, s ma 960.000.

Az utolsó 18 év alatt tehát már csak úgyszólván a természetes szaporodás mértékének megfelelően növekedett a lakósság száma.

Az ország területi viszonyainak mai állapota mellett, nézetem szerint *további bevándorlást alig remélhetünk,* mert sem a megélhetési, sem a lakásviszonyok nem olyanok, hogy a vidék lakósságát idecsábítsák.

Ha — amit remélnünk kell — az ország visszanyeri területi épségét, abból bár nagy gazdasági föllendülést lehet várni, de a visszakerülő területrészek közigazgatása, kulturális és gazdasági rekonstrukciója oly nagy tömegeket fog igényelni a főváros tisztviselői, intellektuális, ipari és kereskedelmi társadalmából is, hogy *ezen a réven inkább tartani lehet a lakósság csökkenésétől. Nem számíthatunk tehát egyik esetben sem arra, hogy a főváros lakossága belátható időn belül számottevő mértékben szaporodni fog.*

Ily viszonyok mellett már most kell gondoskodnunk arról, hogy a főváros építkezése oly mederbe jusson, hogy *belátható időn belül Budapest az integer Magyarországhoz méltó nagyvárosi külsővel dicselvő igazi világvárossá váljék.* Ezt pedig csakis a rendszeres *belterjes* építkezéssel érhetjük el.

Belterjes építkezés alatt azt értem, hogy az új bérházépítkezések *a főváros közepéből kiindulva,* főképen a kifelé vezető sugárutak, az összekötő körutak s egyéb, már kiépített közúti közlekedéssel ellátott utak mentére szoríttassanak.

Ez többféle módon érhető el. Pl. szabályrendeleti úton olyképen, hogy *építési engedélyt csakis az építési programban szereplő utakra adnak.* Másik lehetőség, *az adó elengedése.* Itt is bizonyos program szerint *nagyobb* adómentességben volna részesítendő az az építtető, aki egy-két éven belül bizonyos körzetben, vagy *meghatározott* útvonalon épít, fokozatosan kisebb kedvezményt nyer, aki 2—5 éven belül s a már jobban kiépült úton épít, *semmi kedvezményben nem részesül az, aki csak pl. 5 év után épít.* Azt is egyik jó módnak találnám, ha a programba eső útvonalakon azokra a telektulajdonosokra, akiknek telkei beépíttetlenek, vagy a telek értékéhez képest arányban nem álló épületet tartanak fenn, *telek fényüzési adót* vetnének ki, amelyet évről-évre mindaddig fizetni kellene, *amíg csak megfelelő házat nem építenek.* Ezt az adót is progresszivnek képzelem, úgy, hogy a legnagyobb százalék sújtaná a legbelsőbb fekvésű telket *s az adó kifelé kevesbbednék.* Célravezetőnek találnám az építési programba eső telkekre *a kisajátítási jog megszerzését is.*

Ebben az építési mozgalomban ugyanis a főváros is résztvehetne, *vagy saját maga, vagy még inkább a községi takarékpénztár útján.*

Ez a pénzintézet finanszirozhatná *a kisajátításra kerülő telkek megvételét s az építés költségeit is.* Kezelhetné, vagy értékesíthetné az általa épített házakat.

A kisajátítási jogot esetleg oly módon is lehetne megszerezni, hogy azt *az egyes nagyobb építési vállalatoknak lehetne átadni,* hogy ily módon az építkezésekben a jog átruházása fejében a főváros bizonyos rendelkezési jogot köthetne ki magának. A kisajátítási joggal természetszerűleg az építési kötelezettség is együttjárna, *de előre megállapítandó lenne az, hogy a kisajátításra kijelölt telkeken milyen épület lesz emelendő.* Általában véve az építési program nemcsak a beépítendő útvonalak kijelölésére kellene, hogy szorítkozzék, hanem abban azt is meg kellene állapítani, hogy *az egyes utakat hogyan kell beépíteni,* hogy az építkezés bizonyos egyöntetűséget nyerjen. *Ki kell küszöbölni azt, hogy hatemeletes házak mellett földszintes viskók éktelenkedjenek,* de az sem engedhető meg, hogy *2—3 emeletes épület között egy-egy 5—6 emeletes* rontsa el ormótlan tűzfalaival az ucca harmonikus szépségét.

Nem képzelném persze ezeket az előirásokat oly részletesen megállapítani, ahogy az az Andrássy uti építkezéseknél történt.

Csak a keretet kellene megállapítani, egyrészt a kérdéses vonalakon már meglevő építmények jellegéhez, másrészt az ucca jelentőségéhez képest. Gondoskodni kellene bizonyos mértékben az egyes épületek homlokzatai tekintetében is, hogy egymástól nagyon elütő, vagy ízléstelen kiképzések az esztétikai hatást meg ne rontsák.

(Folytatjuk.)

Rövidesen elkészül az egységes nyugdíjtervezet

A belügyminiszter néhány héttel ezelőtt erélyes leiratban sürgette meg a különböző üzemi és egyéb alkalmazottak, munkások stb. nyugdíj- és rokkantellátásának *végleges rendezését.* A főváros közigazgatási és tanügyi alkalmazottjain kívül ugyanis ezideig csak a *Beszkárt,* a *Villany- és Gázművek* állandó alkalmazottainak nyugdíjügye volt pragmatikusan rendezve, míg a többi rengeteg üzemi alkalmazott, munkás és egyéb dolgozó ellátása teljesen rendezetlen kérdés volt.

A társadalombiztosítási törvény életbeléptetése új helyzetet teremtett e téren és a főváros vagy maga gondoskodik összes alkalmazottairól, vagy be kell kapcsolódnia a Társadalombiztosító Intézet hálózatába. A főváros az előbbit választotta és ezidőszerint több megoldásról van szó. E tervek közé tartozik, hogy

az üzemek nyugdíjintézete a Segítő Alaphoz hasonló önálló szerv lesz, vagy esetleg azzal egyesül.

Az sines kizárva, hogy az egyes üzemek *önállóan* gondoskodnak a maguk alkalmazottairól.

A tanács a vízvezetéki és világítási ügyosztályt bízta meg a szükséges szabályzatok elkészítésével, ahol *Borvendég* Ferenc tanácsnok végzi a hatalmas munkát.

A kodifikálás annyira előrehaladott stádiumban van, hogy

a szabályzat-tervezetek már a legközelebbi hetekben a tanács és az illetékes bizottságok elé kerülnek.

A szabályzatok szerkesztésénél már *tekintettel vannak az új fővárosi törvény esetleges reformjaira is.* Érdekes például, hogy a tervezetben mindenütt, ahol a tanács hatásköréről, vagy intézkedéséről van szó,

„a tanács vagy a nyomába lépő más szerv" meghatározást alkalmazzák.

A fővárosi alkalmazottak és munkások ezreinek nyug- és rokkantellátása nemcsak anyagilag ró jelentékeny terheket a fővárosra, hanem számottevő *munkatöbbletet is jelent, amelynek elvégzéséről már most gondoskodni kell,* mert rossz, vagy lassú adminisztrálással az egész jól elgondolt szociális gondoskodás illuzióriusá válik.

Kapuszta Gusztáv
építőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 5.
Telefon: József 898—08.

LAMPL ÖDON
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

TÓTH LAJOS
Pala és cserépfedőmester eternit-, cserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarban tartása és tatarozása
Telefon: József 851—01
BUDAPEST, I., Budafoki út 23

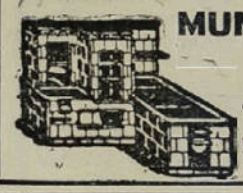
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 812—30.

PECSEK ISTVÁN
MŰASZTALOS
Tel. József 438-34 BUDAPEST IX., Liliom ucca 52

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

SÁGI ISTVÁN
Tűzhely- és épületlakatosmester
BUDAPEST VIII, Gyulai Pál ucca 9 a Rókus-kórház mellett

FEIST REZSŐ
BUDAFEST, IX., GUBACSI UCCA 55 SZ.
ÜZEM: IX FÖLDVÁRI ÚT 3 SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FAREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, aszfalt, porolaj.
KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR UCCA 2. TELEFON: AUT. 839-25.
Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban.

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyáraink-ból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

ÉPITÉSZEK FIGYELMÉBE
Adómentes házak, KÖZPONTI FŰTŐBERENDEZÉSEIHEZ a Szücs és Knoll-féle szab. NYEREGROSTÉLY, mindenfajta hazai barna szenek FÜSTMENTES ELÉGETÉSÉRE a LEGALKALMASABB, NAGY SZÉNMEGTAKARITÁS, HATÓSÁGILAG JÓVÁHAGYOTT FÜSTMENTES TÜZELÉS TÖBB 10% ÜZEMBEN MEGTEKINTHETŐ
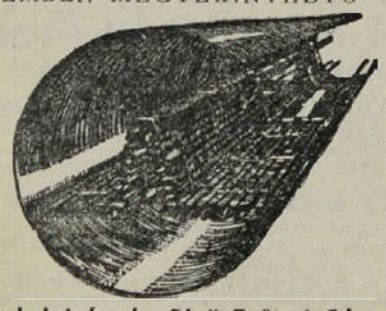
GYÁRTJA:
Röck István és Első Brünni Gépgyár R.-T.
BUDAPEST, I, BUDAFOKI-UT 70. SZ.
Díjtalan ajánlattétel.

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus! Színben, minőségben elsőrangú! Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
HUNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

Schöndorfer Jenő mérnök
központi fűtési, szellőztetési, vízvezetéki és csatornázási berendezések vállalata
Budapest, VIII., Gólya ucca 22. sz.
Telefon szám: József 431—72

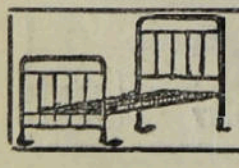
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemű és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. ing. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRUT 58.
Telefon: Automata 604-48.

Wargha László tervét javasolja az Erzsébet-sugárút albizottsága

Az új sugárút a Belváros kereskedelmi és üzleti vonalát meghosszabbítja az Erzsébetváros felé — Az Orczy-ház helyére a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank harmincöt millió befektetéssel ötemeletes bérpalotát épít

Hosszú, tétlenségre kárhoztatott évtizedek után, ismét az aktualitás előterébe kerültek a városrendezés nagyfontosságú problémái. A műszaki ügyosztályokból egyre-másra kerülnek elő a porlepte városépítési tervek, grandiózus elgondolások, amelyek Budapestet imponáló terekkel és boulevardokkal akarják felékesíteni. Mintha valami varázslat visszaidézné a háború előtti, alkotásokban oly gazdag éveket, gigantikus városfejlesztési programok foglalkoztatják a törvényhatóság bizottságait: az *új Nemzeti Színház, a Bazilika környezetének, az Andrássy út betorkolásának* kérdése és mindenekelőtt:

az Erzsébet-sugárút kolosszális elgondolásának keresztülvitele.

Nem érdektelen rámutatni arra, hogy ez a harmine esztendő óta húzódó kérdés *miért került olyan váratlanul és meglepetésszerűleg most a döntés stádiumába.* A Károly körút—Dohány ucca és a Király ucca körzetében levő egyik telek tulajdonosa — egy részvénytársaság, — másfél évvel ezelőtt arra a gondolatra jutott, hogy üresen álló telkén építtet egy hatalmas bérpalotát és mert néhány pénzintézet hajlandónak mutatkozott jelzálogkölcsön folyósítására, *építési tervezetet nyújtott be a főváros építési ügyosztályához.* A tervet felterjesztették a Közmunkák Tanácsához, ahol a tervet nem hagyták jóvá, ellenben

utasították az ügyosztályt, hogy záros határidőn belül hozzanak döntést, az Erzsébet-sugárút rendezésének kérdésében,

mert ezt az ügyet tovább halogatni nem lehet. A Közmunkatanács leírata hangsúlyozottan kiemelte azt a nézetét is, hogy a mai viszonyok között nem lehet szó, hogy költséges befektetéseket igénylő kisajátítások történjenek, tehát a tervezetnek olyannak kell lennie, amely *a városrendezés szempontjából nagyobb költségeket nem igényel.*

A Közmunkatanács energikus felszólítása egybesett azzal az időponttal, amikor *Berczel* Jenő dr. alpolgármester átvette ügykörét, aki gyors tettrekészséggel vállalkozott arra, hogy *ezt a harminc év óta tervezett nagyarányú városrendezést elindítja a megvalósítás útjára.* Épen ezért *sürgős ülésre* hívta össze a már hónapok óta tétlenségre ítélt építési bizottságot, amely az Erzsébet-sugárút létesítésének az előkészítését el is határozta.

Wargha László műszaki főtanácsos bemutatta a magakészítette három tervezetet, de élénk megvitatás tárgya volt a Közmunkatanács terve, *Wälder* Gyula műegyetemi tanár elgondolása, valamint a régi *Quittner-féle* tervrajz is. A bizottság tagjai a technikai, esztétikai és financiális lehetőségek szempontjait bírálták nagy általánosságban, de kifejezést adtak annak a felfogásuknak is, hogy az Erzsébet-sugárút megvalósítása ne befolyásolja hátrányosan a környék kereskedelmi és üzleti élénkségét.

Sajnálatos körülmény, hogy ez a nagykoncepciójú városrendezés már az első etappnál *ilyen partikuláris érdekekből támadt akadályokba ütközik,* mert hiszen

semmi alappal sem bír az az aggodalom, hogy egy szélesebb térkiképzés káros hatást gyakoroljon az üzleti forgalomra.

A kereskedelemre nézve nem lehet döntő az, hogy a betorkolást kiszélesítik-e vagy sem. Legjobb példa erre a *Múzeum körút,* ahol az egyik oldalon monumentális épületek sorakoznak, mint a régi Műegyetem és a Múzeum palotája parkokal és sétányokkal, míg a másik oldalon virágzó kereskedések és üzletek vannak. A *Kálvin tér* üzleti forgalma sem érzi a káros hatást a térség közvetlen közelléte miatt, s általában a példák hosszú felsorolásával bizonyítható, hogy a Károly körút térszerű kiképzése, vagy *az Erzsébet-sugárút torkolatának kiszélesítése sem fogja károsan érinteni a környék kereskedelmének forgalmát.* Ellenben tény az, hogy a tervezett sugárút a maga imponáló távlatát és esztétikai hatását csak úgy szerezheti meg, *ha széles területeket tesz szabaddá,* miért is

elengedhetetlen követelmény, hogy az Erzsébet-sugárút minél nagyobb térkiképzéssel nyisson utat az Erzsébetváros eme szűk, levegőtlen és elhanyagolt negyede felé.

A *Fővárosi Hirlap* legilletékesebb forrásból származó értesülése szerint, a középítési bizottság tagjainak túlnyomó többsége nem hajlandó tévútra kalandozni egy ilyen *vélt aggodalom* miatt és ezért már most bizonyosra vehető, hogy

a tervek tanulmányozására kiküldött albizottság, Wargha Lászlónak a 38-as számú térképszelvényen vázolt tervét fogja javasolni a kivitel céljaira.

A bizottság többségének felfogása szerint a Károly körútnak e terven feltüntetett megnagyobbítása nemcsak hogy nem árt a kereskedői érdekeknek, hanem azzal, hogy *a Belváros kereskedelmi és üzleti vonalát meghosszabbítja az Erzsébetváros felé,* — egyenesen hasznothajtó lesz a környék üzleti forgalmának felvirágoztatására. A szóbanforgó tervezet honorálja a Közmunkatanácsnak a költségek limitálása szempontjából hangoztatott argumentumait, amennyiben

csak két telek kisajátítására lesz szükség

és már ezzel is lehetővé válik a *Károly körút megfelelő kiszélesítése.* Információnk szerint

elsőnek a hatalmas Orczy-féle ház kerül csákány alá,

amelynek helyére *a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 35 millió pengős befektetéssel ötemeletes bérpalotát fog építtetni.* Ezt követőleg kezdetét veszi az új útvonal helyének pontos kijelölése, majd felmérése és akkor már *semmi akadálya sem lesz annak, hogy az Erzsébet-sugárúttal kapcsolatos nagyarányú építkezések az egész vonalon megkezdődjenek.*

Budapest nevezetességei bekerülnek a világhírű müncheni Deutsches Muzeumba

A muzeum igazgatósága az Erzsébethíd és a fürdők modeljeit kéri

Német alaposság és szorgalom kellett ahhoz, hogy össze lehessen szedni a földkerekség minden érdekességét és meg lehessen szervezni egy olyan gyűjteményt, amelyhez hasonló nincs több a művelt világon. A tengerfenék idétlen csigájától a Himalája sziklatörmelékéig, a fabuzogánytól a golyószóróig, a cölöpépítményektől a felhőkarcolóig, a faekétől a 400 lóerős repülőgépig: minden megtalálható a müncheni, méltán híres és irigyelt *Deutsches Museumban,* amelynek páratlan gyűjteményeit évenkint százezerfőnyi tömegek látogatják. A hatalmas muzeumépület több száz termében minden megtalálható, ha nem is mindig eredetiben, de gipszmodellek formájában, amit az emberiség néhány ezeréves léte alatt produkált. Ezekben a termekben természetesen ott láthatók a magyar vonatkozású gyűjtemények is.

Örvendetes körülmény, hogy a közeljövőben

Budapest székesfőváros is helyet kap a világon egyedülálló Deutsches Museum tárlatán.

A főváros és a Deutsches Museum kapcsolatának az az érdekes előzménye, hogy *Berczel* Jenő dr. alpolgármester, a nürnbergi Magyar Hét folyamán érdeklődött aziránt, hogy a muzeum oly tökéletes összeállításából *miért hiányzik a legklasszikusabbb Dunahíd: a budapesti Lánchíd,* amelynek szépségeit minden külföldi megcsodálja. Berczel alpolgármester *Belics* László dr. müncheni főkonzulunk közvetítésével összeköttetést teremtett a muzeum vezetőségével, ahonnan azt a jólértesültségen alapuló választ kapta, hogy

a Lánchíd azért nem került be a magyar vonatkozású muzeális tárgyak közé, mert a hidat nem magyar ember, hanem egy angol — Clark Adám — tervezte és építette.

A tárgyalások során Berczel alpolgármester figyelmébe ajánlotta a múzeum vezetőségének a magyar tudás egy gyönyörű alkotását: az *Erzsébethidat,* amely a maga karcsú lengeségével méltó arra, hogy *modellje legyen a modern hídépítészetnek* és mint ilyen helyet kapjon a világ legnagyobb muzeumában. Ugyanekkor szóbakerültek Budapest nagyhírű és méltán elismert *fürdői és fürdőépületei* is, amelyekre minden jogunk meg van büszkén hivatkozni. A tárgyalások azzal az eredménnyel végződtek, hogy

Budapest nevezetességeiről most külön kirakatot fognak létesíteni a múzeum megfelelő osztályán.

A Deutsches Museum igazgatósága e héten küldötte el a főváros tanácsához átiratát, amelyben sürgősen kéri az Erzsébethíd és a fürdőintézmények modelljeit, fényképeket és rajzokat, amelyek így *örök elhelyezést* találnak a Deutsches Museumban. Münchenről minden túlzás nélkül elmondható, hogy a világ egyik legnagyobb idegenforgalmi gócpontja és így

Budapest a Deutsches Museum révén olyan állandó reklámhoz jut,

amelynek előnyei kétségtelenül éreztetni fogják hatásukat a főváros megismertetése szempontjából.

Hudetz János
okl. építészmérnök, építőmester
tervező- és vállalkozó irodája
Alapíttatott: 1876 — Telefon: József 351-54
Budapest, VII. Rottenbiller ucca 6/b.

HANVAY VICTOR
Villany és rádió cikkek
Budapest, VI., Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—99

Betoncsövek, burkolatlapok nagy készlete
ANDREA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Cementárugyár, beton- és mélyépítés
Budapest, V., Hold ucca 19. Telefon: Automata 98-37

STEINER MARK asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 273-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

KAUTNIK JÓZSEF *SZOBRÁSZ-MESTER*
ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL **FAISKOLAI CIKKEK**
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőoltványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN **TOST ÉS MOLNÁR**
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

TÁBLAÜVEGBEN KARTELEN K.VŰL
MANDL VEZET
BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

KNUTH K. mérnök és gyáros
Budapest, VII., Garay ucca 10. sz.
Telefon: József 310-75
Vízvezeték Központi fűtés

SZÉKELY ÉS KATONA
építészek, építési vállalkozók
Budapest, V., Kádár-ucca 4. — Telefon: Lipót 903-26.

Korányi és Fröhlich redőnygyár
BUDAPEST KISFALUDY-U. 5/F • TELEFON: J. 323-76 • 459-86
SPECIÁLIS GYÁRTMÁNYAI:
SZAB. PÁNCÉLREDŐNY · ACÉLREDŐNY · FAREDŐNY · VÁSZONREDŐNY
SZAB. AJTÓCSUKÓ · BOST WIGH-TOLÓRÁCS · NAPELLENZŐ · SZERKEZETEK

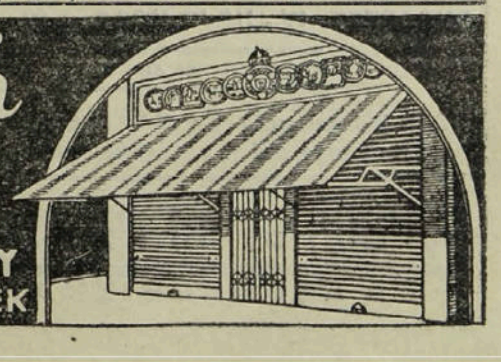

Haynau 210 halálos ítéletet írt alá

a Károlyi palota ma is meglevő íróasztalán

Emléktáblával jelölik meg a Károlyi palotát, történelmünk dicső és gyászos eseményeinek szinhelyét

A főváros egyik utóbbi közgyűlésén *Csécsi-Nagy* Miklós törvényhatósági bizottsági tag igen érdekes indítványt mondott el a nemrégiben megvásárolt *Károlyi*-palota nevezetes, történelmi vonatkozásainak emléktáblával való megjelölésére.

Csécsi-Nagy Miklós indítványáról a következőket mondották a *Fővárosi Hirlap* munkatársának a szociálpolitikai ügyosztályban, ahol az indítvány előkészítésén dolgoznak az illetékesek:

— A magyar nemzet és a főváros történelmi eseményei igen szegényesen vannak megörökítve, pedig *alig van nemzet és főváros, amely emlékekben gazdagabb lenne mint a miénk.* A főváros két évvel ezelőtt kezdett egy akciót, amely a helytörténeti szempontból nevezetes helyek és épületek megjelölésére vonatkozik, *ennek keretébe kapcsolódik be ez az indítvány is.*

— Az Egyetem utcai klasszikus palota megvásárlásával — mint az talán kevesen tudják — a főváros *a legjellegzetesebb történelmi emlékekben gazdag épület birtokosa lett.* A Károlyi grófok palotája

már a szabadságharc előtt számos hazafias mozgalom bölcsője volt

és sok ma is virágzó intézmény látott benne napvilágot *Károlyi* György gróf áldozatkészsége folytán. Amikor 1848-ban az események magukkal ragadták a nemzet hű fiait,

a népes Károlyi nemzetség minden tagja csatlakozott a nemzeti mozgalomhoz.

— 1848 október 2-án e palotában ajánlotta fel *Károlyi* István gróf *a fóthi kastély összes arany és ezüst kincsét a nemzeti hadsereg felszerelésére* és ő maga vállalta egy 1200 főből álló huszárezred felállítását és lovastól való teljes felszerelését. Az ezred szervezésével a gróf *Rohonczy* Lipót huszárezredest, a ma is élő *Rohonczy* Gida édesatyját bízta meg, tulajdonosa maga a gróf, segédtisztje pedig a 18 éves *Sándor* gróf, a magyar gazdatársadalom későbbi vezére, az *OMGE* elnöke lett. A *Károlyi*-huszárok ezredében nem kisebb emberek voltak a törzstisztek, mint: báró *Podmaniczky* Frigyes, *Salamon* Tódor, *Bethlen* József gróf, miniszterelnökünk nagybátyja, *Ráday* Pál szegedi kormánybiztos, *Almássy* Dénes gróf stb. A Károlyi-huszárok

seregszemléje a palota udvarán játszódott le

majd az ezred *Görgey* seregéhez csatlakozott és a szabadságharc *csaknem összes ütközetében vitézül kivette a részét.* Ezért kellett később, a szabadságharc bukása után *Károlyi* Istvánnak két évet vasban, súlyos börtönben eltölteni, s ezért szenvedett vértanúhalált Aradon a parancsnok: *Rohonczy* ezredes.

— 1849 január 5-én az osztrák seregek vezére, *Jelasich* is ide szállásolja magát és 40 szobát foglaltat le magának. Január 6-án itt fogatta el az osztrák diktátor *Szapáry* Antal gróf segédtisztet, aki az előtte való nap kiutasította *Jelasichot.* Január 9-én

a palota fogadó-szobájában fogták el Batthyány Lajos grófot, a később vértanuvá dicsőült, első alkotmányos magyar miniszterelnököt

— 1849 június 11-től bukásáig, 1850 július 18-ig *Haynau, a bresciai hiéna lakolt a palotában* és

itt írt alá az abszolutizmus alatt 210 halálos ítéletet, azon az íróasztalon, amely ma is ott áll az emeleti könyvtárszobában és emléklappal van megjelölve.

— *Csécsi-Nagy* Miklós elgondolása az, hogy *a palota Kaplony utcai falán egy nagyobbszabású bronzba öntött dombormüvet helyeztessen el a főváros,* amely a Károlyi huszárezrednek a palotából való kiindulását ábrázolja és örökítse meg. Külön emléktáblával jelöljék meg a termet, ahol *Batthyány* Lajost elfogták és azt a szobát, ahol a történelem örök szégyenfoltjaként a „díszpolgárságot" kierőszakolt *Haynau* a 210 magyar vértanu *halálos ítéletét aláírta.* Az

emlékmű elhelyezése a lehetőség szerint még az idén megtörténik,

mert *a tanács a legnagyobb lelkesedéssel fogadta az indítványt* és az ügyosztály már dolgozik az előkészületeken. Egyelőre *Liber* tanácsnok *Gárdonyi Albert főlevéltárost bízta meg* a palota történelmi adatainak pontos elkészítésével, ennek alapján készítik el azután az emlékmű tervét, az emléktáblák szövegét.

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Rotter Ferenc utca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

MARINKA IMRE
ÁCSMESTER
Budapest, VII, Czobor-utca 63. sz.

Helmich Dezső
elektrotechnikai- és rádióüzeme
Budapest VI, Csángó ucca 6/b.
Telefon: L. 992-83 Telefon: L. 992-83

MÁTYÁSSY ANTAL ÉS FIA
mázoló és festő-mester
BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 358-48

FISCHER HENRIK Telefon: J. 639—60.
épületfakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

Az 1925. évi kiállításon ezüstéremmel kitüntetve.
Az 1927. évi országos kiállításon nagyezüstéremmel.
Hermann János épület és műlakatos,
Budapest, I., Avar-u. 19.
Telefon: Aut. 505—82.

Radiátorok, Fűtőtestek, Hőálló zománcozás
25 ÉVES GYAKORLATTAL
BIEDL KÁROLY
Budapest, VII. kerület, Hársfa ucca 37. szám
TELEFON: JÓZSEF 451—43

Zalahalápi bazaltkőbánya
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. KER. TISZA ISTVÁN UCCA 2. SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 820—51

STEIN RUDOLF (REZSŐ)
okleveles mérnök, építőmester
V., Falk Miksa u. 16. Tel. Aut. 114-53

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
BUDAPEST VIII, BÉKÉS UCCA 7. sz.
(Omnia Mozgóval szemben) Telefon: J. 350-18
Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése. Szerelési anyagok és egők raktáron.

BOGYÓ ISTVÁN TELEFON: JÓZS. 356-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF UCCA 9

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—81.

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kiviteliben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

KUNZ JÓZSEF ÉS TÁRSA
királyi kiváltságos nagykereskedők
BUDAPEST
IV., Szervita tér 4. — Telefon: Aut 827-09
Vászon és asztalnemű
Szállodai és kórházi
fehérnemű

Központi fütések
vízvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák
FRIED ZSIGMOND
műszaki iroda és gyár Budapest, VIII, Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

HUTTERER ÉS KÓSA
épület- és díszműbádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Budapest, IV., Magyar ucca 42-44
Telefon: Automata 854-08

PORTÁLOK
belső üzletberendezések
speciális készítője saját és adott tervek szerint
REICH ARNOLD
géperőre berendezett asztalos üzeme
Budapest, VII. Dob u. 37. Tel. J. 379—13.

HARTMANN ÉS CSÁSZÁR ALAPÍTTATOTT: 1889-BEN
ELEKTROTECHNIKAI, MECHANIKAI ÉS RÁDIÓ TÖMEGCIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, V, KÁDÁR-U. 6
Gyengeáramú és Rádiófelszerelési cikkek
Préselés csiszolás, ezüstözés, aranyozás, niklezés és egyébb szinezések

LESSIVE PHÉNIX
Állami- és egyéb közintézmények évtizedes szállítója
VEGYÉSZETI és MOSÓPORGYÁR
Budapest V, Visegrádi u. 17
TELEFON: Automata 123—70

KÚN SÁNDOR
TELEFON: JÓZSEF 361—23
FESTÉK, KENCE, ZSIRADÉK, KÁTRÁNY ÉS VEGYITERMÉKEK GYÁRI RAKTÁRA
BUDAPEST, IV, FERENC JÓZSEF RAKPART 18

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

A
BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap
vasárnapi melléklete
a magyar ujságirás szenzációja
Mutatvány számot bárkinek szivesen küld a kiadóhivatal: Budapest VIII, József körut 5

FORGÁCS és GERŐ
BUDAPEST, IV., HAJÓ UCCA 8-10
TELEFON: Aut. 805-03
HAMANN-számoló és KAPPEL-irógépek magyarországi vezérképviselete

SOPRON-GYŐRI TEJ ES YOGHURT
A LEGMEGBIZHATÓBB!
SOPRON-, GYŐR- ÉS VAS-MEGYEI TEJGAZDASÁGI R.T.
Központi üzem és irodák:
I., Fehérvári út 33-35. Tel: J. 305-31., J. 428-01

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK EPITŐMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 SZ.

Hat évi tartalékgyűjtés után
áttér a főváros az önbiziosításra

Húsz esztendő alatt több mint egymillió pengőt veszített a főváros a biztosításon — Elkészült az új kataszter és a biztosítási javaslat

Közel két évig dolgozott a városgazdasági ügyosztály és a gazdasági hivatal *a fővárosi biztosítási ügy rendezésének megfelelő előkészítésén.* A munka nem volt könnyű, mert alig volt a városházi adminisztrációnak még egy olyan dzsungelszerűen bonyodalmas terrénuma, mint a biztosítás. A főváros mérhetetlen vagyonának ingatlan és ingó objektumait

évtizedeken át a legnagyobb rendszertelenséggel biztosították.

Volt olyan vagyontárgy, amely több helyen is volt aszekurálva, a másikról meg *egészen elfeledkeztek;* volt olyan, amelyik túl volt biztosítva, a másik pedig nevetségesen alacsonyan. A becslés, a díjmegállapítás legtöbbször *ötletszerűen történt,* s így nem egyszer a legkirívóbb esetek álltak elő. Különösen

növekedett a káosz a korona-romlás óta, ami a régi becsértékek teljes felborulásával járt.

A biztosító társaságoknak alig volt nagyszerűbb területe a fővárosnál. A székesfőváros fizetett, fizetett, de ellenértéket alig kapott, amikor rákerült a sor.

Az új javaslat szerint a főváros összes épületeire, intézményeire, valamint az üzemekre,

az önbiztosítást teszik kötelezővé, de előbb, hat éven át, megfelelő önbiztosítási tőkét gyüjtenek.

A tűzveszélyes üzemeknél ezenkívül esetleg megmaradnak bizonyos speciális, *esetleg szavatossági biztosítások.*

Az érdekes reform részleteiről

Édes Endre tanácsnok,

a városgazdasági ügyosztály vezetője a következőkben informálta a *Fővárosi Hirlap* munkatársát:

— Eddig a fővárosi biztosításoknál a következő eljárás volt érvényben: A főváros épületei kárbiztosítás szempontjából két csoportra oszlottak. Az első csoportba tartoztak a kevésbbé tűzveszélyes, úgynevezett civil épületek, a *hivatalok, iskolák,* egyéb *közművelődési épületek, templomok, szegényházak, árvaházak, menházak, kórházak, lakó- és bérházak, vigadók, vágóhidak, vásárcsarnokok, tűzőrségek,* stb.

— Ezek az épületek a városgazdasági ügyosztály időközönkinti előterjesztései alapján, egységes tervek szerint, tanácsi határozatokkal megállapított feltételeknek megfelelően magánintézeteknél voltak biztosítva, értékük 30—50, esetleg 100%-áig, aszerint, hogy milyen anyagból és hogyan készültek az egyes épületek.

— A második csoportba az erősen tűzveszélyes, üzemi célt szolgáló épületek tartoztak, amelyeket a gyárak és más ipartelepek biztosítására vonatkozó, különleges, *lényegesen magasabb tarifa szerint biztosítottak,* rendszerint maguk az üzemek vezetői, szintén magántársaságoknál. Ezt

a nem egyöntetű kezelést próbáltuk közös, mindenkép kielégítő rendszerbe foglalni.

— Minthogy a háború utáni pénzromlás és állandó értékingadozás *ilyen zűrzavaros állapotot teremtett* és az időközi biztosítások nem történtek egyöntetű értékelések alapján, — *szükségesnek mutatkozott az összes épületek aranykorona értékben való újrabecsültetése.* De egyéb tekintetben is kívánatos volt a régebbi beeslések reviziója, elsősorban azért, hogy a fővárosnak egy *teljesen reális épületkataszter álljon* rendelkezésére. Ez

az új kataszter el is készült.

— A tiszti ügyészség és a gazdasági hivatal az *önbiztosítás* rendszerét javasolta, annál inkább, mert a rendelkezésre álló adatok szerint

1913—25 között a mai helyzettel szemben 571.086 ak. rúgott az az összeg, amelyet önbiztosítás esetén a főváros tartalékolhatott, illetve megtakaríthatott volna,

míg 1922—1926 között ugyanez az összeg 487.762 ak., vagyis

az utolsó húsz év alatt összesen 1,058.848 pengőre emelkedhetett volna a tartalékolás, vagy megtakarítás.

— *Az üzemek ezzel szemben aggodalmukat fejezték ki az önbiztosítással szemben* és a XII. ügyosztály is a *régi rendszer fenntartását kívánja* — különösen kellő önbiztosítási alap nélkül. A *városgazdasági bizottság* hosszas megfontolás után az ügyosztály javaslatát fogadta el és az

önbiztosítás rendszere mellett döntött.

Előbb azonban *elegendő önbiztosítási alap gyűjtését* kívánja, amely célra

1930-tól kezdve hat éven át évi 200.000 pengőt vesznek be a költségvetésbe.

— Az *üzemek* is kötelezve lesznek arra, hogy az említett hat év alatt *önbiztosítási alapot gyűjtsenek,* amely összegeket másra felhasználni *nem szabad* és ezeket az összegeket a *Községi Takarékpénztár* fogja gyümölcsözően kezelni.

— A tűzveszélyes, vagy robbanásoknak kitett üzemeknél az önbiztosítási tartalékok kellő megerősödéséig, még az

önbiztosításon kívül is megmaradnak bizonyos speciális biztosítások,

amelyeket az illetékes üzemi felügyelő bizottságok fognak elbírálni és megállapítani. 1930 és 1936 között a biztosítások rendszere *a régi marad, de*

az egyes szerződéseket a biztosító intézetekkel szükebb, vagy nyilvános versenytárgyalás útján fogja megkötni a főváros.

— Ha a törvényhatóság közgyűlése is így határoz, *1936-ra általában áttérünk az önbiztosításra, amivel előreláthatóan jelentékeny pénzt takaríthatunk meg a fővárosnak.*

— Érdekesnek tartom felemlíteni, hogy *külföldön a városok,* — mint megtudtuk — általában *szintén az önbiztosítás rendszerét követik.* Egyes helyeken a városok szövetkeztek is e célra.

— Most a gazdasági hivatal és az üzemek tűz- és egyéb biztosítási díjai évi 243.801 aranykoronára, illetve *282.809 pengőre rúgnak.* Ebből tűzbiztosítás 207.660 ak., betörés 7400, szavatossági biztosítás 28.741 aranykorona.

SZAB. DELTA
DRÓTFONAT
A LEGJOBB KERITÉSANYAG.
KOLLERICH PÁL ÉS FIAI
BUDAPEST. IV. FERENC JÓZSEF RAKP. 21.

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

Rosenthal István
sütő-, cukrász, hus-, fa- és vegyipari gépgyártó és javitóműhely
TELEFON: J. 450-89.
Budapest, VII., Dob ucca 90. szám.

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

Schwabl Alajos
TELEFON AUT. 287—26 SZ.
festékáru-kereskedés
Bpest V., Vilmos csász. út 22

SZALFETER EDE
TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata
FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32
BUDAPEST I, KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

GAUGUSCH JÁNOS
ÉPÜLETLAKATOS-MESTER
BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

HERCEG ÉS VERHOVINA
festő, mázoló és butorfényező
Tel.: Aut. 270-86
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

BUBIK LÁSZLÓ
CSAVAR ÉS VASÁRUGYÁR
készít mindenféle vas- vagy fémárút tömegben vagy egyenként
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 26.

özv. Biberál Józsefné
Alapittatott 1871. évben
BUDAPEST,
pala- és cserépfedő-mester II., Ostrom-u. 14.
Telefon: K. 507—19.

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében
Mérsékelt árak!

KISS BÉLA ÉS TÁRSA
KERTÉPITŐ ÉS KERESKEDELMI KERTÉSZETI TELEPEK
II., Pasaréti-ut 77 — II., Hidegkuti-ut 3
Telefon: Aut. 644-02.

HUBERZ ÉS TSA b. t.
TELEFON: T. 222-67
Budapest, VI, Liszt Ferenc tér 4
Fgészségügyi berendezések - Csövek - Műszaki cikkek - Fémgyártás

Lizsinszky Rezső
kárpitos és díszitő
Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhívó Aut. 510-54

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST
Szabadalmazott „Jm“
kompressor nélkül DIESEL-MOTOR
a legtökéletesebb erőgép.
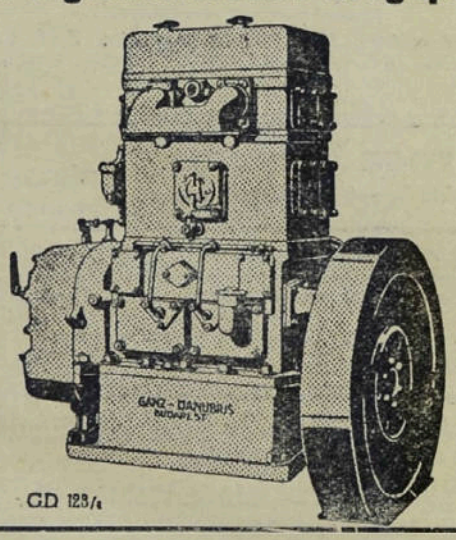
GD 123/4

DUDUS ERNŐ
épitési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
TELEFON: Automata 219—69. szám
a legjutányosabb áron szállitunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpacca, valamint alpacca ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
12 havi részletre
Árjegyzéket díjmentesen küldünk
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Bálvány u. 16.
Pontos cimre kérjük ügyelni.

Külön szén- és kavics-kikötőt épít
a főváros a ferencvárosi Dunaág mellett

Kofa-medence helyett szén-medence lesz a ferencvárosi helyi-kikötőben — Az állam ingyen elvégzi a kotrási munkálatokat

Már néhány héttel ezelőtt jelentettük, hogy a tanács erélyes intézkedésekre készül a város belsejében elvonuló dunapartok használatának megrendszabályozására és mindenekelőtt a *szeneshajók kirakodását tiltja el a város belső területén*, mert a kihordásnál felvert szénpor ellepi az egész környéket és sokszor hatalmas fekete felhők szállnak a város fölé. A tanács a dunaparti felügyelőségekkel folytatott tárgyalások után úgy intézkedett, hogy

a Ferenc József-híd és Dráva ucca között eltiltja a szénkihajózást.

A műszaki osztályokkal folytatott tanácskozás után új megoldás lehetősége alakult ki és a *Közgazdasági ügyosztály*, a *Dunaparti felügyelőség* és a *Kikötőépítés-vezetőség* közegeinek részvételével szombaton már helyszíni szemle is volt a Ferencvárosi kikötő területén, ahol

kijelölték a szénkikötő végleges helyét.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa *beavatott helyen* érdeklődött a szerencsés terv részletei iránt, amelyek a következők:

— A szén- és kavics-kikötő a ferencvárosi kikötőnek azon a részén lesz, ahova eredetileg az úgynevezett *kofa-kikötőt* szántuk. A kofa-kikötő a *Kvassay*-zsilip mellett, az új Csepeli-híd közvetlen közelében, külön e célra épített medencében lett volna elhelyezve. Ennek a medencének a kotrási munkálatait az állami kikötők kormánybiztossága meg is kezdte, de időközben abbahagyták, mert más tervek merültek fel és

elhatározták az új élelmiszer nagyvásártelep létesítését, amely a medencét feleslegessé tenné.

— A szombati helyszíni szemle mindenben megerősítette annak az elgondolásnak a helyességét, hogy *a szénkikötő a helyikikötő „Kofamedencéje" helyén épüljön meg.*

— A több ezer négyzetméter kiterjedésű medence rakodópartjai elegendők az egész szakma befogadására és a szállító-uszályok egész sorát lehet majd egyszerre ki- és berakni. A kikötőmedence két oldalához külön vasuti vágányokat vezetünk, hogy *a tárolás minden lehetősége meglegyen. Az építkezés*

aránylag kis áldozattal megvalósítható.

Az állami kikötő-építő kormánybiztossággal már érintkezésbe léptünk e kérdésben és azt a választ kaptuk, hogy

hajlandók a kotrást ingyen elvégezni és a gépek már ott is állanak.

— A medence kiképzése egész egyszerű lesz, mert az ottani állandó vízállás mellett *árvízvédelmi óvóberendezésekre nem lesz szükség.* A rakpartok alsó részét terméskővel rakjuk ki, felette gyepesített rézsü lesz, amelyet helyenkint betontömbök szakítanak majd meg, a kikötés és kihajózás eszközlésére. A medence mellett húzódó területeken

szinte korlátlan lehetősége van az áruk felhalmozásának.

— A terveket közöltük az érdekeltségekkel is, mind a szénnagykereskedők, mind a kavicsot tároló vállalatok

örömmel fogadták a megoldást és mielőbbi megvalósítását sürgetik.

— A szénkikötő megvalósításának terveit rövidesen részletesen kidolgozzák a mérnökök, azután nyomban a tanács és az autonómia bizottságai elé kerül az ügy, s az a szándékuk, hogy

még a tavasszal el lehessen kezdeni a munkálatokat.

— A kikötőmedencéhez nem kell külön út, hanem a kikötő főúttól kell csupán egy 300 méteres szakaszon csatlakozást kiépíteni. A vállalkozókkal a mostani elgondolás szerint 5—10 éves bérleti szerződéseket kötünk, sőt

esetleg anyagilag is hozzájárulnak az építkezéshez, így amortizálják a költségeket.

Más oldalon is informálódtunk a terv iránt és megtudtuk, hogy a terv a *közélelmezési ügyosztály cirkulusaiba ütközik.* A VIII. ügyosztálynak e területre az *Élelmiszer Nagyvásár-teleppel* kapcsolatban lenne szüksége és az ottani építkezésnél kikerülő földtömegekkel akarnak feltölteni.

Margalit Andor és Ödön
mérnök-építőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 586—45 és József 429—24.

Fűtés Víz Gáz Szentgyörgyi és Társa
Telefon: József 8-97 Budapest VIII, Baross-u. 88

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
slavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és díszes kivitelben, asztalitparkét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfűrész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut. 212—44.

Nyilvános órákat gyárt
ELSŐ MAGYAR VILLAMOS ÓRAGYÁR
Alapíttatott: 1877. KULICSKA ANTAL Budapest II., Iskola-utca 6. Telefon: Aut. 507—09

Vasszerkezeti- és lakatosárugyár
Farkas és Társa R.-T.
Budapest, VI. ker., Lehel ucca 8. Telefon: L. 908-62

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest. IX., Üllői-út 57
Telefon József 306-29

„TUDOR"
ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: L. 923-08 Budapest, V., Váci-út 137-139 Telefon L. 923-08
Gyárt: „Tudor" és „Varta" rendszerű accumulatorokat

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

TEUDLOFF—DITTRICH
ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T.
TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93
KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

GIPSZET ÁRUSITÓ RÉSZV. TÁRS.
BUDAPEST, V., ERZSÉBET-TÉR 15.
az Egeresi Gipsz- és Műtrágyagyár Részv. Társ. Ághires és Kramer J. Első Egeresi Gipsz- és Műtrágyagyár, Ághires képviselete
Telefon szám: 805—25.

OETL ANTAL
VASÖNTÖDE és GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
X. KER. ASZTALOS SÁNDOR UCCA 9.
TELEFON: JÓZSEF 8—31—33.

Hirmann Ferenc
fémöntöde és rézárugyár
Budapest, VII., Csányi ucca 7—9 sz.
Gyártmányai: Permetezők és ezek összes alkatrészei, rézsúlyok, háztartási mozsarak, gyertyatartók, habüstök, stb, továbbá „PAX" szab. kézi tűzoltókészülék stb. Telefon: J. 450-49

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI Wesselényi u. 30

Alexi és Uhlyarik műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Falk Miksa ucca 26. Telefon: Aut. 209-93
Disco világítótestek
Schunk & Ebe gyártmányú szénkefék
Mindenféle villamossági cikkek eladása nagyban és kicsinyben—Elvállal mindennemű villamossági szerelést

FLIEGL BÉLA bádogos-mester
Telefon: J. 435-07 Budapest, VIII., Vas ucca 7. Telefon: J. 435-07
Készít épület-, díszműbádogos munkákat és higienikus fürdőkádakat, légszesz-, víz-, gőz-, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését.

„PALATINUS"
ÉPÍTŐ- ÉS INGATLANFORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: Automata 121-45, 123-85.
Budapest, V., Rudolf tér 6.

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 365—28.

KÖRNYEI LAJOS
SZOBAFESTŐ, MÁZOLÓ és ARANYOZÓ MESTER
Iroda: BUDAPEST, X., SZŐRÉNY-U. 5.
Műhely: VI., STEFÁNIA ÚT 2. TEL. J. 441—99

SCHENKENGEL ÉS EHRMANN
ASZTALOS ÉS FAMEGMUNKÁLÓ ÜZEM
BUDAPEST, IX., Tóth Kálmán u. 21
TELEFON: József 319—41

Kaloriferwerk HUGO JUNKERS, DESSAU
ELSŐRENDŰ GYÁRTMÁNYAI — FŰTŐTESTEI:
- léglűtéses aggregátorok, lamellás
- fűtőtestek, gázlégfűtők, szellőztetők és acélcsövű radiátorok,

MEGRENDELHETŐK MAGYARORSZÁGI KÉPVISELETÉNÉL
KELETI KERESKEDELMI VÁLLALAT
BUDAPEST, VIII. KER., JÓZSEF KÖRÚT 55—57. SZÁM

Bőrkabátok
rövid és hosszú,
bőrnadrágok, sportmellények,
szőrmebundák, soffőrbundák és őrbundák,
lábzsákok és kocsitakarók, Trench-Coat, autó bőrfejvédők,
és kesztyűk.
Ügyeljen az „ABI" védjegyre!
Gyártja:
Acél Bőrruházati Ipar
Budapest, VII., Károly-körút 13. Telefon: J. 364-91

Parketta és padlózási vállalat
NAGY KÁLMÁN Rákóczi tér 17. Telefon: J 431-88
Mindennemű padozat készítése egyszerű és díszes kivitelben. Javítások jutányos áron.

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

TÖRÖK IGNÁC
TELEFON: József 368—87.
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, VASBETONÉPÍTŐ, ÉPÍTŐMESTER
Budapest, I, ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.

ANDEZIT
ÚTBURKOLÓ KÖVET
kocka-, fejkő, járda-, termés- és zúzott követ
Dunabogdány-csódi és Visegrádmátyás-hegyi kőbányából vagy Budapest raktárból azonnal szállít
Kondor és Feledi
építő- és kőbányavállalat r-t.
Budapest, V., Vörösmarty tér 3
Telefon: Automata 839—18. szám

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
Gyárkéményépítés
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék építése és tervezése

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép- és szállítóeszközgyár
Budapest, X. Kápolna-tér 27-29. Telefon: J. 395-80.

Épül az első „boardinghouse"

Uj városképet varázsol elő a hatalmas Mailáth épitkezés

Budán, szemben a *Statisztikai Hivatallal*, hatalmas építkezés indult meg, amely méreteiben és elgondolásában példaképe lehet a modern építkezési tevékenységnek. Koncepciózus program szerint folyik a munka, amely

nem csupán néhány pompás bérpalotával gazdagítja a fővárost, hanem egyúttal szép új városrész kialakulását teszi lehetővé,

amennyiben kiépíthetik a Margit körútról induló szerpentinutat, amelynek *útjában állt eddig az ottlévő Zipernovszky-villa.* Ezt a villát és a hozzátartozó

a külföldön, de különösen Angliában olyannyira kedvelt boardinghouse, szállodabérház épül itt.

Még 9 parcella várja a további építkezést, amely olymódon folyik, hogy épségben maradjanak a régi kert ősfái, amelyek — Budapesten szokatlan — *díszei lesznek az épületek közt levő gyönyörű parkoknak.* A hatalmas *Mailáth*-vagyon ilymódon Budának ezt a meglehetősen elmaradt környékét *egyszeriben a hatalmas tempójú fejlődés irányába terelte.*

A pazar barokkstílben épült házcsoport szenzációja mindenesetre a *boardinghouse* lesz, amelyről az épületcsoport kezelőségét vezető

Lajos Ferenc dr. ügyvéd

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Ez az építkezés nemcsak jóleső újítás, hanem *hiánypótló is Budapest életében.* Végre is a nagyvárosi élet magával hozza, hogy sokan vannak olyanok, akiknek nincs családjuk, vagy önálló háztartásuk, ezzel szemben *a legnagyobb mértékben vágyakoznak az otthon, a saját otthon meghitt melege és kényelme után, amelyet bizony szállodákban és penziókban természetszerüleg hiába keresnek.* Külföldön éppen ezért a legszimpatikusabb lakóház-típusok egyike a *boardinghouse*, a *szállodabérház*, amelynek

minden lakója főbérlő, saját lakásában, saját bútorai közt, saját otthonában élhet — háztartási gondok nélkül.

— A *boardinghouse* berendezése a legkényesebb igényeknek megfelelő elgondolású, egy- és kétszobás lakásokból áll, amelyekbe tágas folyosóról kis előszoba vezet. Az előszobákban beépített ruhaszekrények vannak és

minden lakáshoz kényelmes fürdőszoba tartozik állandó melegvízszolgáltatással.

Figyelemreméltó a *Mailáth*-féle megoldásnál, hogy *valamenyi lakás ablaka uccára néz, vagy pedig a csodaszép öreg fákkal ékes parkra.* A tervező építész minden lakáshoz tágas, napos loggiát épített.

— Egy ilyen *boardinghouse* lakóinak hallatlanul kényelmes az élete, mert hiszen semmire nincs gondjuk, fűtéssel, világítással törődniök nem kell, ezzel szemben méltányos havi átalány ellenében

központi irányítás alatt álló személyzet gondoskodik a lakás tisztántartásáról és a kiszolgálásról.

A lakók emellett benn a házban társadalmi életet élhetnek, mert hiszen *minden emeleten hatalmas hall, két társalgó és két olvasó fülke szolgálja a társas érintkezést.*

— A tervezők a legkiválóbb minták szerint konstruálták meg Budapest első *boardinghousát*, ahova valóban, mint otthonába, költözhetik a bérlő. Minden lakáshoz kisebb raktárhelyiség is tartozik, a felesleges ingóságokat pedig a ház pincéjében lehet elhelyezni. Megfelelő villanykapcsoló teszi lehetővé, hogy a lakások fürdőszobájában elektromos főzőedényeket lehessen teafőzéshez, vagy tejmelegítéshez használni. A ház kapujában

portás őrködik, ő kezeli a házi telefonközpontot is, amelynek minden lakás konektorjához van csatlakozása.

— Gondoskodás történt azokról a lakókról is, akik odahaza akarnak étkezni: az épület földszintjén ugyanis hatalmas, modern *Café-restaurant*-t létesítenek, ahol a lakók a nap minden szakában mérsékelt polgári áron étkezhetnek. Az étterem adminisztrációja természetesen azt is lehetővé teszi, hogy *a lakók saját szobájukban fogyasszák el az ételeket.*

— Ebben a szállodabérházban a lakók minden igénye kielégíthető. Közvetlenül a főbejáratnál *előkelő úri és női fodrászüzlet lesz*, a szomszédságban fűszer- és csemegekereskedés, szabó- és cipészműhely, trafik stb. Figyelemreméltó, hogy az egyszobás appartment ára fekvés, nagyság és emeletmagasság szerint 1150 és 1450 pengő között, a kétszobásoké pedig 1700—1920 pengő között váltakozik. A központi fűtésért és az egész évi melegvízszolgáltatásért az évi bér 20%-át kell fizetni.

— A megvalósulás útján van tehát az első magyarországi szállodabérház — fejezte be nyilatkozatát *Lajos* Ferenc dr., — amely nemcsak népszerűségével fogja egyszeriben meghonosítani ezt a nálunk eddig ismeretlen lakóháztípust, hanem a körülötte emelkedő impozáns és a városrendezési szempontokat figyelembevevő bérházcsoporttal együtt a szépséges Rózsadomb tövében *a főváros egyik legszebb új városképét varázsolja elő.*

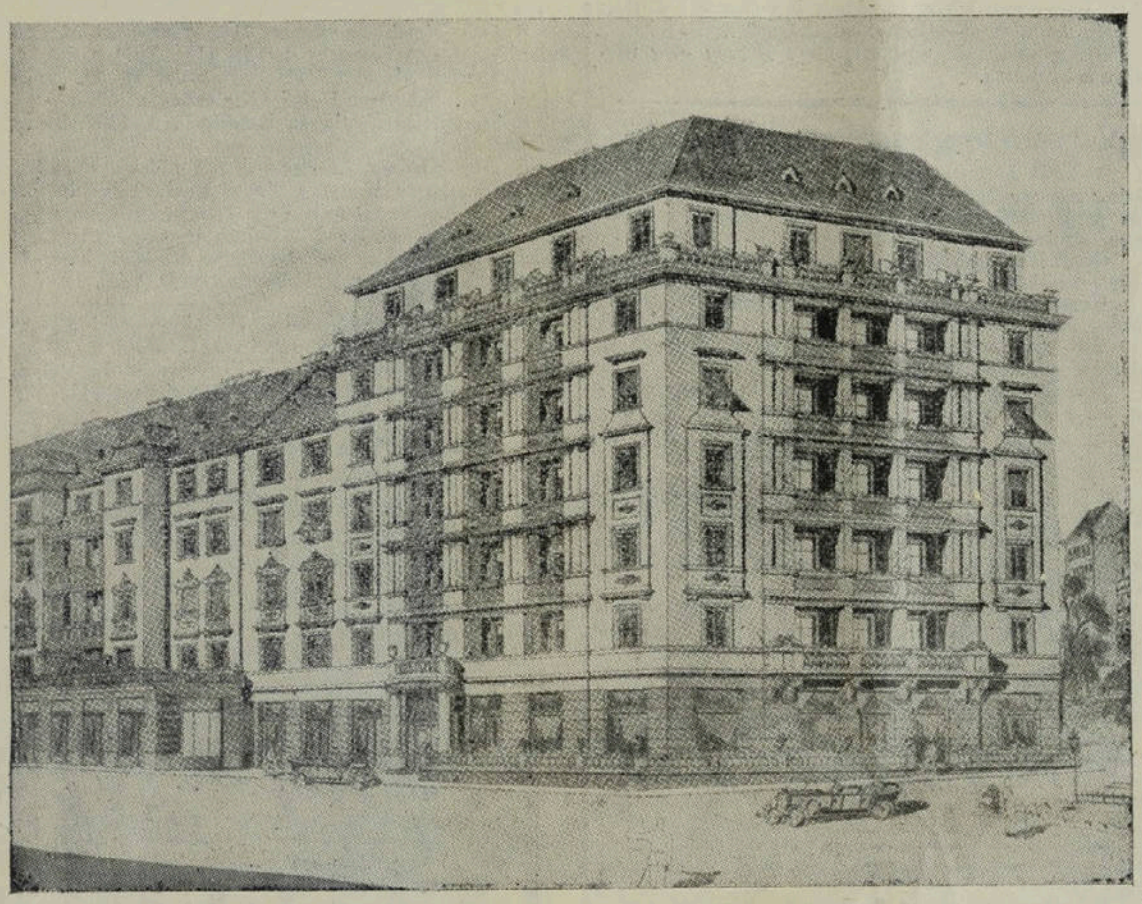

AZ ELSŐ BUDAPESTI „BOARDING-HOUSE"
Mailáth József gróf bérházcsoportjában épül Budán, szemben a Statisztikai Hivatallal.

hatalmas telekkomplexumot vásárolta meg *Mailáth* József gróf v. b. t. t., aki most óriási tőkebefektetéssel,

6—8 millió pengő költséggel hatalmas 6 házból álló modern épületcsoportot építtet.

Három már tető alatt is áll és most kezdik a villa helyén azt az épületet, amely *jellegére nézve első az országban:*

MAGYAR BŐRSZÉK IPAR
PIPISZ VILMOS UTÓDAI
BUDAPEST, V., MÉRLEG UCCA 4

SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ
valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok, modern ebédlőszékek, adott tervek és rajzok szerint is. Lakberendezési tárgyak,
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javítjuk, átfestjük és átalakítjuk
Telefon 810-56
Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi-utca 25. Telefon: J. 380-30

SEIF GYULA
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: Aut. 528-46
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Vig ucca 24. — Telefon: József 385—52.

WETOL sebolaj
legyen minden mentőszekrényben.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyít.
M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72.455|1924 sz. körrend
M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062|XX. 1925. sz. rendelet.

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

RADIATOROKAT ÉS KAZÁNOKAT
központi fűtésekhez gyárt a
MAGYAR RADIATORGYÁR R.-T.
Budapest, X., Gyömrői út 76. sz.
Telefon J. 390-34 és 350-88

GERŐ N. NÁNDOR
VII., ALPÁR UCCA 8. Telefon: József 315-29.
Központi fűtés
Vizvezeték
Épület bádogos munkák

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis ucca 2. sz

CSIMÁR KÁROLY ÉPÍTŐMESTER
TERVEZŐ ÉS VÁLLALATI IRODÁJA
Alapítva 1904 — Budapest, I., Böszörménylút 18 — Telefon Aut. 510-86

AZ ERNST-MÚZEUM AUKCIÓI XLI
BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ UCCA 8.

KIÁLLÍTÁS:
Április 21—28-ig délelőtt 9-től délután 5-ig.

GRÓF SZAPÁRY LÁSZLÓ
fegyvergyüjteménye,
LANGRAF LAJOS hagyatéka.
Két gyüjtemény:
Bruck Lajos és báró Mednyánszky László képeiből,
valamint főúri és más magánbirtokból származó festmények, műtárgyak és bútorok,

AUKCIÓ:
Április 29-től naponként délután 1/2 4-től.

VÁLLALKOZÁS

Osztrák dugárú nemzetiszínü csomagolásban

Van-e joga a Rella cégnek helyreigazitást követelni?

A közszállítási szabályok értelmében közszállításokban és közmunkákban csak bejegyzett magyar cégek részesedhetnek. Versenytárgyalási pályázatoknál ezt hitelesen igazolni kell. Gyakran előfordul azonban, hogy a versenytárgyalásokon *ál-magyar* cégek is résztvesznek. Ezek külföldi cégek, de *magyar cégér alatt nálunk is bejegyeztetik magukat*, hogy a közhatósági versenytárgyalásoknál pályázhassanak és esetleg megbízást kaphassanak. A *Fővárosi Hirlap* ezt a visszás helyzetet már többször szóvátette és figyelmeztette a közhatóságokat is. Mikor a magyar iparosok és vállalkozók ezrei munka és kereset nélkül sinylődnek, a mai súlyos gazdasági viszonyok között a közhatóságoknak fokozott éberséget kell tanusítaniok aziránt, hogy a kiírt versenytárgyalásokon csakis a színtiszta magyar vállalkozás részesüljön megbízásban. De nemzeti érdekből is erre az álláspontra kell helyezkednünk, mert nem lehet reánk nézve közömbös, hogy külföldre vándorol-e a vállalkozási haszon és azzal is növekszik fizetési mérlegünk passzivitása.

*

A *Fővárosi Hirlap* multheti számában közölte, hogy a megtartott versenytárgyaláson kik pályáztak *a Krisztina körúton létesítendő új élelmiszerpiac munkáira*. Ezek között szerepelt a *Rella N. és unokaöccse építési vállalat rt.* is. A cég neve mellett zárjel között megemlítettük: *bécsi cég budapesti fiókja*. Erre a híradásunkra a következő levelet kaptuk: „Budapest, 1929. ápr. 17. *Fővárosi Hirlap* tekintetes szerkesztőségének, Budapest. Tisztelettel értesítjük, hogy b. lapjuk 16. számában a 10. oldalon megjelent közleményük tévedésen alapszik, amennyiben cégünk nem a bécsi Rella cég budapesti fiókja, *hanem egy teljesen önálló vállalat*, miért is felkérjük: ezen közleményüket annál is inkább rektifikálni szíveskedjenek, miután különben kénytelenek volnánk jogainkat bírói úton érvényesíteni. Teljes tisztelettel: *Rella N. és unokaöccse építési vállalat rt. pp. Román.*"

*

Nincs jogunk a helyreigazítást követelő levél valódiságában kételkedni. De akkor szíves figyelmébe ajánljuk a *Rella*-cégnek, hogy követeljen helyreigazítást két komoly pénzügyi kompasszban is: a bécsiben és a budapestiben.

A bécsi Compass, Finanzielles Jahrbuch, 1919. a következőket tartalmazza:

N. Rella & Neffe, Bau-A.-G., Wien *XV., Mariahilfergürtel 39—41.* Ziegelei: Streithofen, N.-Ö. Kalkwerk: Eisenstadt. (Konst. 2/12. 1924) Verw.-Rat: Carl *Zeiss* (Präs.), Dr. Ing. Siegfried Carl *Drach.* (geschäftsführ.) Verw.-R.: Ing. Rudolf *Heim* (geschäftsführ.) Verw.-R.: Oskar *Barth*, Hofrat Dr. Adolf *Drucker*, Dr. Emil *Perels*, Dr. Ing. *Max Pernt*, Ing. Ludwig Paul *Roth*, Dr. Erwin *Zeiss;* Direktoren: dr. Erwin *Zeiss*, Ing. Eugen *Weiss;* Prokurist: Dr. Gustav Alfred *Ehrenberg*, Dr. August *Kendler*. Aktienkapital: S 400.000 in 40.000 Aktien à S 10. *Die Gesellschaft entstand durch Umwandlung der offenen Handelsgesellschaft N. Rella & Neffe in eine Aktiengesellschaft.* Konzernunternehmungen mit

Zweigniederlassungen: in Budapest,

Gyöngyös, Nagykanizsa, Győr, Prag, Aussig, Karlsbad, Sofia, Angora, Belgrad.

Tehát az osztrák kompasz is azt állítja, hogy a budapesti Rella-cég fióktelepe a bécsi Rella-cégnek.

A *budapesti Kallós-féle kompasz 1928/29. évre* 963-ik oldalán a következőket olvassuk:

Rella N. és Unokaöccse Építési Vállalat Rt., VIII., Népszinház ucca 13. Alakult: 1917. Igazgatósági tagok: dr. *Burger* Árpád, dr. *Burger* Sándor, dr. *Drach* Ervin Károly, *Róth* Lajos, *Zeiss* Károly, *Heim* Rezső, *Reinöhl* Lajos. *Ügyvezetőség.* Cégvezetők: *Zeiss* János, Román Andor. *Főkönyvelő:* Ehrenfeld Ferenc. *Pénztáros*: Klein Vilmos. Ügyész: dr. Burger Árpád. Felügyelő-bizottsági tagok: dr. *Kendler* Ágoston, Takách Mihály, Vargha Miklós. Aztán közli a kompasz, hogy az alaptőke 320.000 P, továbbá bemutatja az 1928 júl. 31-én lezárt mérleg adatait.

*

Ezek után tegyünk egy kis összehasonlítást a két kompasz adatai között. Azt látjuk, hogy *a bécsi és a budapesti igazgatóság tagjai nagyrészt ugyanazok, bécsi lakosok és osztrák állampolgárok.* A magyar igazgatóságban találunk ugyan új neveket, dehát azt tudjuk, hogy a céghivatal csak akkor jegyez be magyar céget, ha az igazgatóság tagjai között magyar állampolgárok is vannak. A magyar részvénytársaság ügyésze pedig természetes, hogy csak magyar ügyvéd lehet. Feltűnik azonban, hogy *a magyar Relláéknak nincs ügyvezető-igazgatójuk.* Nem kézenfekvő ezekután, hogy a bécsi ügyvezető-igazgató irányítja a magyar részvénytársaság ügyeit is?

*

Nem kommentálunk tovább. A közöltekből, azt hisszük, mindenki láthatja, hogyan fest a *tőzsgyökeres* magyar cég... Akik azonban mégsem tudnának különbséget tenni a *színtiszta magyar és az ál-magyar* cégek között, azoknak figyelmébe ajánljuk *Becsey* Antal mai számunkban közölt nyilatkozatát. Bizonyára mindenki elismeri, hogy *Becsey* elég illetékes a bírálatra.

Versenytárgyalási megbizások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek és vállalatok kapták:

Gőzfütőberendezési munkát a tűzoltófőparancsnokság épületén: Szentgyörgyi és Társa 37.343 P.

Kőmives munkát az Uj Szent János kórháznál: Havas József 2873 P.

Villanyberendezési munkát a fonyódi árvaháznál: Dénes Béla 3094 P.

Mázoló munkát a Szent László kórháznál: Zafourek Ferenc 7210 P vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a következő cégek pályáztak:

25.000 darab keramittégla szállítására: Magyar Kerámiai Gyár Rt. 14.750, Kőszénbánya és Téglagyár Társulat, Pesten 14.900 P.

Udvarrendezési munkára a Váci-úti kislakásos telepen: Handl István 6961, Amon Antal és Fia 5186, Spányi Ernő 6286, Obendorfer József és Fia 5516, Halmos István és Fia 5682, özv. Gravieser Albinné 6030, Schweiger és Kulás 6652, Proczeller Bálint 6705, Hajnal Imre 7700 P.

Utrendezési munkára a Columbus uccánál: Spányi Ernő 8186, Obendorfer József és Fia 6510, Gattyán Pál 7835, özv. Gravieser Albinné 6865, Halmos István és Fia 7029, Amon Antal és Fia 7194, Proczeller Bálint 8360, Delmár Béla 9537, Hajnal Imre 7803, Schweiger és Kulás 8732, Mindszenti Földmívesek Szövetkezete 9064 P vállalati áron.

Kőmives munkára a Telep uccai iskolánál: Bier és Wersetz 4830, Popeczky Raul 5670, Gabos Oszkár 4360, Luky Emil 4600, Medgyaszai Gyula 4850, Seif Gyula 5430 P.

Acs munkára a Kazinczy uccai iskolánál: Szücs Mihály 5588, Bognár István 8626, Bucsanyec József 7665, Hellebrandt János 6231, Erdei Lajos 5721, Tőke György 5542, Ertl József 6095 P.

Lapburkoló munkára ugyanott: Révész János 6648, Melocco Rt. 8325, Urbach és Tafler 8389, Schillinger Zsigmond 7950 P.

Mosókonyhaberendezésre a Madarász uccai kórháznál: Knuth Károly 25.500, Egyesült Gép- és Fémárugyár 17.227, Magyar Mosó és Fertőtlenítő Gépgyár 20.140 P vállalati áron.

Építési engedélyek

A főváros magánépítési bizottsága 1929. évi *április* hó 22-én tartott ülésében (elnök: *Csármann* Ferenc tanácsnok, jegyző: *Haris* Sándor s. hiv. ig.) a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Feldmann Salamon V., Hollán u. 18. 5 em. ház, terv.: Hofstätter Béla V., Tátra u. 12.
2. Szemere Richárd VI., Székely Bertalan u. 21. em. ráép. terv.: Szőke Imre V., Pannónia u. 22.
3. Krausz Lajos VI., Gróf Zichy Jenő u. 20. em. ráép. terv.: Apor József és Szattler Mihály VII., Gyarmat u. 9.
4. Gróf Wenckheim Jenő IV., Kecskeméti u. 2. em. ráép., terv.: Porgesz József V., Balaton u. 10.
5. Ház és Telektulajdonosok Szövetkezete IX., Vendel u. 43. 3 em. ház, terv.: Varsa Pál VII., Király u. 70.
6. Özv. Reich Ágostonné III., Vörösvári út 72. em. ráép., terv.: Lasetzky István III., Föld u. 53.
7. Laufer Miklós VIII., Dugonics u. 11. em. ráép., terv.: Edelényi Dezső IX. Ráday u. 49.
8. Dr. Striss Gyula I., Kökörcsin u. 4497. hrsz. fsz. ház.
9. Özv. Gröber Lászlóné X., Elnök u. 8631/1. hrsz. ráép., terv.: Kenyery Rezső VIII., Üllői út 16.
10. Dr. Egerer Gedeon VII., Ilka u. 29. 4 em. ház, terv.: Medgyes Alajos V., Zoltán u. 12.
11. Páskády János I., Sashegyi út 8666. hrsz. 1 em. családiház, terv.: Kakobovits Gyula VII., István út 44.
12. Özv. Stöcker Alajosné III., Vörösvári u. 60. toldalék, terv.: Lasetzky István III., Föld u. 53.
13. Attila-udvar Társasház Szövetkezet I., Pálya u. 7551. hrsz. 4 em. ház, terv.: Münnich Aladár V., Béla ucca 8.

B) **Nagyobb és kisebb átalakitásokra:**

1. Dr. Popper Andor VIII., Rökk Szilárd u. 24.
2. Bene Vince I., Orbánhegyi út 8296. hrsz.
3. Darula László V., Alkér u. 5.
4. Első Magyar Műdomborítógyár VI., Lehel ucca 10.
6. Parcellázó és Házépítő rt. I., Istenhegyi út 11.
7. Dr. Lévy Béla V., Erzsébet tér 9.
8. Tange Györgyné VII., Szugló u. 26.
9. Gutthard Elemér V., Hoffmann Ödön I., Logody u. 33.
10. Tücsök István I., Zsolt u. 7789.
11. Földes Jenő IV., Károly körút 18.

KOLLARIT
BÖRLEMEZ
A LEGJOBB TETŐLEMEZ
KOLLARIT
FOLYÉKONY SZIGETELŐ ANYAG
NEDVES FALAK SZÁRAZZÁTÉTELÉRE ÉS ROSSZ BÁDOGTETŐK ÁTMÁZOLÁSÁRA A LEGJOBB
KOLLMIX
HIDEG ASZFALT EMULSIÓ
A LEGJOBB UTÉPITŐ ANYAG
GYÁRTJA: EGYESÜLT UJPESTI VEGYÉSZETI GYÁRAK
KOLLÁR MIKLÓS
UJPEST, VIOLA-UTCA 30-32.
TELEFON: L. 920-56, 913-43, U. 35.

FARKAS LAJOS
MÉRNÖK
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Telefon: J. 396-78
Budapest VII, Kolumbus u. 41

SÜSS és TÁRSA
elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár
BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183
Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3 sz. TELEFON:
Fiókuzlet: IX. ker. Tompa ucca 0 szám A. 847-73

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő mesterek
Budapest, VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték, egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

OLAJTERMÉKEK
és műszaki cikkek beszerzése előtt kérjen ajánlatot:
CSÉCS ÉS TÁRSA MŰSZAKI ÉS OLAJKERESK. TÁRSASÁG
Telefon: L. 998—28 BUDAPEST, V., Csáky ucca 18/b.

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. Városház ucca 6

STABIL
ÉPITŐ R.-T.
BUDAPEST, V.
DEÁK FERENC-U. 16-18
Telefon: T. 140-17 és 239-01

Hol építik föl a Dunántúli Villamossági Rt. transzformátor helyiségeit?

A Révész-uccai „kőtér" a kombinációk előterében

A *Fővárosi Hirlap* két hét előtti számában jelentettük, hogy a főváros tanácsa elutasította a *Dunántúli Villamossági Rt.*-nak azt a kérését, hogy a transzformátor ház részére engedje át a *Révész* uccai gázgyári telket. Már előre jeleztük, hogy *a főváros valószínűleg keresni fogja a megfelelő megoldás lehetőségét.* Ez körülbelül meg is történt, minden kilátás meg van rá, hogy

a transzformátor-ház még kedvezőbb helyen, közvetlenül a Révész uccai áramfejlesztő telepén, az úgynevezett „kőtéren" épüljön fel.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa ebben az ügyben felkereste

Verebély László középítési tanácsost,

aki a következőket mondta:

— A gázgyári telek-kombináció azért esett el, mert a gázgyár rövidesen *hatalmas gazométert épít ezen a helyen,* tekintve, hogy az *Uj-Lipótváros* gázfogyasztása erősen emelkedett. Hangsúlyozom, hogy a *Dunántúli Villamossági R. T.* pusztán

a főváros iránti kulantériából adta be ezt a kérvényt,

valójában a *B. Sz. K. R. T.* érdeke, hogy az áramot tőlünk, a *Révész* uccában, központi elosztó telepén

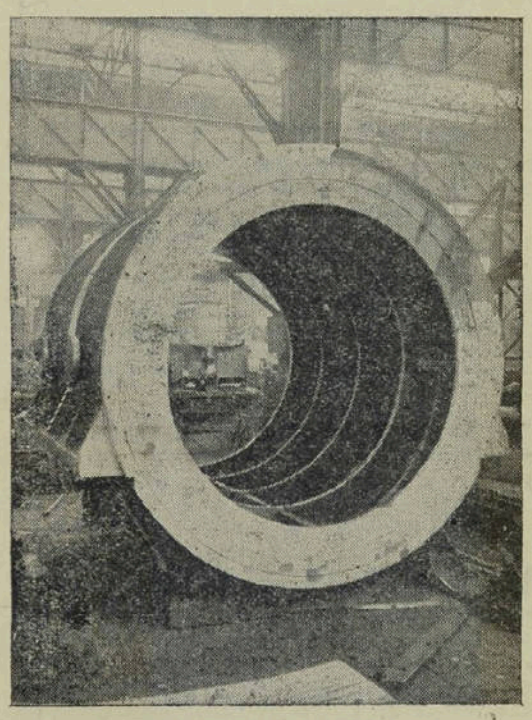

A bánhidai centrálében szerelik a Ganz-Danubius gyárban készült mamut-turbinát.

kapja. Nekünk *sokkal kedvezőbb lett volna* — az eredeti tervnek megfelelően — *a Kelenföldön átadni az áramot.* Ezáltal rengeteg vezetéket takarítottunk volna meg, arról nem is beszélve, hogy *nem kellett volna áthaladnunk a Dunán, ami műszakilag rendkívül komplikált és költséges megoldást igényel.* A *B. Sz. K. R. T.*-nak azonban ez az érdeke, sőt a *Révész* uccai megoldás az *Elektromos Művekre* is kedvező, miután a tőlünk vásárolt árammal amúgyis

az északi városrészeket, valamint a Vízműveket szándékozik energiával ellátni.

— A mult héten *két műszaki bejárás is volt* és most már

az Elektromos Művek vezetősége határozta el, hogy a mindenképp alkalmas és kedvező fekvésű „kőteret", a Révész uccai centrálé telkének egy részét fogja a tanácsnál szormazni.

Megjegyzem még, hogy a területre elsősorban a *B. Sz. K. R. T.* és az *Elektromos Művek* elosztó készülékeinek van szüksége, a két-három emeletes építményből *mindössze pár szobányi helyiséget foglal majd le a mi transzformátorunk.*

— Szombat délelőtt végül *Rakovszky* Ivánnal, a *Közmunkatanács* elnökével is megtekintettük a „Kőteret", amelyet a kegyelmes úr is *nagyon alkalmasnak talált erre a célra* és városrendezési szempontból sem talált kivetni valót a terven.

— Mindezek után remélem, hogy ez a kérdés rövidesen megoldódik és akkor folytathatjuk a *Biatorbágymál* félbehagyott 100.000 Voltos vezető-tornyok felállítását, amely *épp a transzformátor-ház helyének eldöntetlensége miatt maradt abba.*

Készül a főváros válasza a belügyminiszter költségvetési leiratára

A felirati vitát megelőzi a zárószámadás tárgyalása

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa *illetékes helyen* érdeklődött az iránt, hogy a belügyminiszter költségvetési leiratára adandó tanácsi válasz mikor kerül a törvényhatósági bizottság elé.

— Valamennyi ügyosztály — mondotta informátorunk — továbbá az üzemek és intézmények utasítást kaptak, hogy a belügyminiszter leiratára *tegyék meg észrevételeiket* s azokat juttassák el a pénzügyi ügyosztályhoz. *Ez meg is történt* s ezek a felvilágosító beszámolók, válaszíratok *Bódy* László dr. tanácsjegyző asztalán fekszenek, aki most tanulmányozza azokat. Bódy tanácsjegyző

még e héten elkészül a belügyminiszterhez intézendő felterjesztés tervezetével.

Ez a tervezet előreláthatólag a tanács jövő heti, május 2-iki ülése elé kerül, amely részletesen megvitatja. Lehetséges, hogy a tanácsülés némi változtatásokat fog eszközölni a felterjesztési tervezeten, ezek a változtatások azonban nem lehetnek olyan lényegesek, hogy a felterjesztés pénzügyi bizottsági tárgyalását hosszú idővel elhalasszák.

Május első felében tehát a felterjesztés a pénzügyi bizottság plénuma, majd onnan a közgyülés elé kerül.

A főváros pénzügyi osztályában *attól tartanak, hogy a belügyminiszteri leirat és a válasz-felterjesztés feletti vitából második költségvetési vita lesz.* Ma az a helyzet, hogy

a pénzügyi bizottságban két hetes felirati vitára van kilátás.

ez pedig éppúgy megakasztaná az adminisztrációt, — hiszen a vita alatt jelen kellene lenni az összes tanácsnokoknak, üzemigazgatóknak, hogy a szükséges felvilágosításokat megadhassák — mint a költségvetési vitán.

Már arra is gondoltak, hogy külön albizottság kiküldését fogják kérni a pénzügyi bizottságtól, amely albizottságnak feladata volna állástfoglalni a felterjesztés ügyében.

Ez a terv előreláthatólag nem fog megvalósulni, mert a pénzügyi bizottság tagjainak egy része ragaszkodni fog ahhoz, hogy a belügyminiszter leiratát és a főváros válaszát a pénzügyi bizottság plénumában tárgyalják, miként azt *Buzáth* János alpolgármester megígérte.

A pénzügyi ügyosztály most olyképen szeretné a készülő hosszabb vitát megrövidíteni, hogy a belügyminiszteri leiratnak a pénzügyi bizottság napirendjére való tüzése előtt *a zárószámadást tüzik napirendre.* Értesülésünk szerint *már a pénteki pénzügyi bizottság elé kerül a zárószámadás.* Azt remélik, hogy a bizottsági tagok a zárószámadás vitájánál elmondják véleményüket a főváros pénzügyi gazdálkodásáról, egy nap alatt végeznek a zárószámadási vitával s a leirati, illetve felirati vita ennek következtében lényegesen rövidebb ideig fog tartani. *A zárószámadást a tanács már elfogadta s az a pénzügyi bizottságból a közgyülés elé kerül.*

Vladár Pál
ács- és építőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

BUCHTA KÁROLY
közp. fütés és vizvezetékberendező mester. — Telefon: Krisztina 505—01. sz.
Bpest, II., Retek u. 37.

DANUBIA
MŰSZAKI VÁLLALAT
IX., Csonf ucca 3. Telefon: J. 340-82 J. 322-79
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac valamint makadamutaknak **átitató eljárásu és felületi kezelése. — Utak pormentesítése** egyidejü konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen kompozicióval

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55
bádogos, viz, gáz és központi fütés berendezési vállalata **Budapest, II, Török ucca 8. szám**

Kész ajtók és ablakok vasalva és álapmázolva
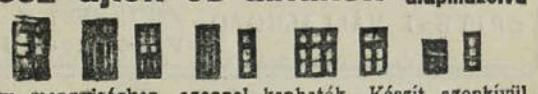
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készit azonkivül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kiviteiben **Malomsoky József** asztalosárugyár rt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

CSILLAGHY ÉS TÁRSA
MŰSZAKI KERESKEDELMI TÁRSASÁG Telefon
MŰSZAKI ANYAGOK, OLAJOK, GÉPEK J. 441-44
Budapest, VIII., Kisfaludi u 7

GÖTZ ANTAL
Mindennemü PARKETTA, padozat készitése és javitása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

TELEFON: A. 251—43
STEFKOVICS SÁNDOR
KŐMŰVES MESTER
BUDAPEST, VI., IZABELLA UCCA 44-b

Németh Vilmos
épitési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

Kálnay épitési vállalata.
I. Hirtes u 3/c. T. 456-03.

PERZSASZŐNYEG
vásárló közönségnek figyelmébe ajánlom saját érdekében, előbb több helyen érdeklődjön, azután forduljon
Szahak Awenasian-hoz
IV. ker., Irányi ucca 21. sz. az udvarban
Telefon: Aut. 833-16. Művészies javitás, tisztitás mosás
Köztisztviselőknek árengedmény és fizetési kedvezmény!

Kárász Géza okl. mérnök épitőmester
Budapest, VII., Dohány ucca 16. Tel: J. 370-38.

SZENTGÁLI ANTAL ÉS LANGEN KÁROLY
Központi iroda: VI., Berlini-tér 5. Telefon: L. 913-87.
okl. mérnökök, épitési vállalkozók
Anyagtelep: V., Wahrmann-u. és Ujpesti rakpart sarkán. Telefon: J. 313—56.

Pittel és Brausewetter
beton-, hid- és mélyépitő részvénytársaság
BUDAPEST,
VI., BULYOVSZKY UCCA 12. SZ.
Telefon: L. 991—29

Csak **BRÁZAY** pipereszappant használjon!

148 millió pengő volt a főváros mult évi adójövedelme

A székesfőváros 1928. évi zárószámadásának kétségtelenül legérdekesebb, mondhatnánk, legizgalmasabb fejezete az, amely arról számol be, hogy a mult esztendőben különböző címeken mennyi adót fizettek be a *főváros javára*. A zárószámadásból kiütköző hatalmas számok élénken illusztrálják azokat a terheket, amelyekkel a polgárság tömegeinek, a küzdelmes mindennapi életben meg kellett birkózni, hogy mindenre *fussa a költségvetésből és elmaradjon a zárószámadásból a deficit*. A zárószámadásból azonban megnyugvással olvashatjuk ki azt is, hogy

a polgárság áldozatkészsége a főváros pénzügyeinek konszolidációjában lelheti meg gyümölcsét.

A főváros adójövedelme a mult évben összesen 147,812.654 pengőre rúgott, amely *Sebő* Béla főszámvevő adatai szerint főbb tételeiben így alakul ki:

— Az 1928. évi adóbevételek az 1927. évivel szemben a következő eltéréseket mutatják: *Állami adókban* a bevétel az 1928. évben tőkében: 83,513.733 P volt, kamatban: 1.807.288 pengő, összesen: *85,321.022 P* volt, az 1927. évivel szemben több 21,696.542 pengővel. Ezt a a többletet az adóköteles házbérjövedelem és társulati nyereségek emelkedése okozta.

— *Kereskedelmi és Iparkamarai illetékekben* a bevétel az 1928. évben tőkében 792.627 pengő, kamatban pedig: 15.906 pengő volt, összesen: *808.534* P. Itt a társulati adók kivetésében nyerték el a többletet, mely az 1927. évvel szemben 200.158 pengő.

— *Mezőgazdasági kamarai illetékben* a bevétel az 1928. évben 3118 P, kamatban 44 pengő, összesen: 3163 pengő volt. Az eredmény az 1927. évvel szemben 501 pengővel *kevesebb*.

— *Községi pótadóban* a bevétel az 1928. évben tőkében: 22,406.160 P, kamatban 481.079 P, összesen: 22,887.240 pengő volt. Az 1927. évvel szemben 6,442.526 pengővel emelkedett ez az adójövedelem, mely szaporulat a ház- és társulati adók emelkedésével alakult ki.

— *Általános kereseti adóban* a bevétel az 1928. évben tőkében: 10,875.361 P, kamatban: 244.547 P, összesen: 11,119.908 P volt. Az 1927. évi eredménynyel szemben: 1,736.581 pengővel értek el többet, mely emelkedés az adóalapok növekedésével és a hátralékok fokozottabb behajtásával következett be.

— *Házbérkrajcárban* befolyt az 1928. évben tőkében: 6,518.709 P, kamatban: 143.715 P, összesen: 6,662.424 pengő. Az 1927. évvel szemben elért: 1,848.092 P többlet az adóköteles házbérjövedelem emelkedésével magyarázható.

— *Alkalmazottak kereseti adójában* a bevétel az 1928. évben tőkében és birságban: 13,118.530 P volt, késedelemért járó adópótlékban 98.940 P volt, összesen: 13,217.470 P. Itt az 1927. évvel szemben: 1,685.312 pengő emelkedés mutatkozik, mely többlet az adóalapok emelkedésében találja magyarázatát.

Adóbehajtási illetékben a bevétel az 1928. évben: 662.263 pengő volt. Itt az 1927. évvel szemben 34.882 pengő többlet mutatkozik.

Az összes adónemeknél *emelkedés van, egyedül a mezőgazdasági kamarai illeték a kivétel.*

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

A Pénzintézeti Központ közgyűlése. A Pénzintézeti Központ e hó 20-án tartotta *Korányi* Frigyes báró dr., ny. pénzügyminiszter elnöklete alatt XII. rendes évi közgyűlését. A közgyűlés tudomásul vette az igazgatóságnak évi jelentését és megállapította az 1928 december 31-iki mérleget, amely 1,534.783.75 pengő tiszta nyereséget eredményezett. A közgyűlés 6 százalék osztalékot, a kincstári üzletrészek után pedig 4 százalék osztalékot állapított meg. A megüresedett igazgatósági helyekre *Szalay* Gábor dr. bárót, *Preiser* Miklóst, *Engel* Jánost, *Halom* Dezső dr.-t, *Bleszl* Ferencet, *Kozma* Ferencet, *Csikós* Andort, a választmányi tagsági helyekre *Reményi Schneller* Lajost, *Ferenczi* Lajos dr.-t, *Zoltán* Ferencet választotta meg.

Részvénytársaság villamos és közlekedési vállalatok számára (Trust) közgyűlése jóváhagyta az 1928. évi mérleget és elhatározta, hogy a részvények 3. sz. osztalékszelvénye f. évi április 20-tól kezdve 2 pengővel váltassék be a Hitelbanknál. Egyuttal elfogadta a közgyűlés az igazgatóság javaslatát a társasági alaptőkének 21,000.000 pengőről 35,000.000 pengőre való felemelése iránt. Eszerint a társaság 560.000 darab 25 pengő névértékű, 1929 január 1-től kezdődő osztalékjogosultságú új részvényt bocsát ki, melyből 420.000 darab a régi részvényesek birtokosainak ajánltatik fel olymódon, hogy 1929 április 29-ig bezárólag minden 2 régi részvény vagy ennek megfelelő hányadrészvények alapján 1 új részvény vehető át. Minden új részvény után 28 pengő fizetendő be a Hitelbanknál. Az elővétel tárgyát nem képező 140.000 darab részvényt a Société Financière de Transports et d'Entreprises Industrielles S. A. brüsszeli cég veszi át a régi részvényesek által fizetendőnél megfelelően magasabb áron. Végül felhatalmazta a közgyűlés az igazgatóságot arra, hogy alkalmas időpontban a 25 pengő n. é. részvényeket 4 : 1 arányban összevonhassa, minek megtörténte esetére a társaság alaptőkéje 350.000 darab egyenként 100 pengő n. é. részvényből fog állani és előreláthatólag az fog kérelmeztetni, hogy 10 darab részvény képezzen egy tőzsdei kötést. Az igazgatóságba új tagként *Janlet Lucien* mérnök, a *Sofina* igazgatója választatott.

A Nova Közlekedési és Ipari Rt. igazgatósága megállapította az 1928. évi mérleget és zárszámadást. A mérleg az előző nyereségáthozattal együtt 1,620.704.02 pengő nyereséget tüntet fel az előző évi 1,565.809.77 pengővel szemben. Az igazgatóság a folyó évi május hó 11-én megtartandó közgyűlésnek részvényenként 3 pengő osztalék kifizetését fogja javaslatba hozni.

A Magyar Vasúti Forgalmi Részvénytársaság igazgatósága e hó 20-án tartotta meg az 1928. évre vonatkozó mérlegmegállapító igazgatósági ülését. Az 1928. évi tiszta nyereség megfelelő leírások után 850.739 pengő 16 fillér, az előző évi 614.025 pengő 64 fillérrel szemben. Az igazgatóság az ez év május 7-ikére összehívott közgyűlésnek javasolni fogja 12 százalékos osztalék fejében 2 pengő 40 fillér kifizetését a tavalyi 10 százalékos, 2 pengős osztalékkal szemben.

A Magyar Pamutipar Részvénytársaság igazgatósága április 19-én tartott ülésén elhatározta, hogy a közgyűlésnek javasolni fogja részvényenként 1.60 pengő osztaléknak 1929 május 1-től való kifizetését.

Az állami gépgyár nem szünteti be a cséplőgépgyártást. Azokkal a híresztelésekkel szemben, amelyek szerint a budapesti m. kir. állami gépgyár beszünteti a cséplőgépgyártást, illetékes helyről kijelentik, hogy ez annál kevésbbé felel meg a tényeknek, mert az állami gépgyár külföldi szállításainak legnagyobb kontingensét éppen a cséplőgépek teszik ki és így külkereskedelmi mérlegünk megjavítása szempontjából is országos érdek, hogy az *állami gépgyári cséplőgépek gyártása a jövőben még fokoztassék.*

A Beocsini cementgyári unio rt. *Baumgarten* Nándor dr. elnöklete alatt megtartott közgyűlésén elhatározták, hogy a tavalyi 10 P osztalékkal szemben az idén részvényenként 12 P osztalékot fizetnek. Az osztalékszelvényeket a Magyar Általános Hitelbanknál váltják be. A felügyelőbizottság új tagjául megválasztották *Mándy* Lajos dr.-t, a Magyar Általános Hitelbank igazgatóját.

SZÓRAKOZÁS

Teiko Kiwa szerdán, 24-én mégegyszer fellép a Pillangókisasszony címszerepében a Városi Színházban. A világhírű japán énekesnő párizsi vendégjátékát elhalasztotta és szerdán, 24-én mégegyszer fellép a Városi Színházban a Pillangókisasszony címszerepében, népszerű helyárakkal. Legolcsóbb hely 1 pengő, legdrágább hely 9 pengő. Jegyeket Teiko Kiwa utolsó fellépésére már árusít a Városi Színház pénztára és az összes jegyirodák. A bérlők kedvezményes jegyeiket ma, hétfőn este 6 óráig válthatják ki a szokásos bérleti kedvezmény mellett.

CORVIN-KAMARA

1929 április hó 25-től

Robinsonok szigete

Főszereplő: **Ilse Stobrawa**

Olimpiász a sivatagban

Bajnokok: Max és Móric

Fox-vigjáték 8 felvonásban

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak

REMÉNYI MIHÁLY

hangszertelepén

Őfensége Dr. József Ferenc kir. herceg szállitója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészítője

Budapest, VI Király u. 58-60.

Telefon: 287-84.

VIGADÓ KÁVÉHÁZ

IV, Deák Ferenc ucca 2

*

VIGADÓ KIOSZK

V. ker., Vigadó tér

TULAJDONOS: BABÓCSY LÖRINC

Tel.: Aut. 150-79

Hűtő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek

Spitzer testvérek

Budapest, V., Vilmos császár út 42.

Tel.: Aut. 150-79

PANUCZA GYÖRGY

FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR

Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

LIPNER ÉS TAUSZ épület- és keményfakereskedők

Iroda: VIII, Szeszgyár-u. 8. BUDAPEST Tel: J. 310-23 és 394-24. Főraktár: VII, Thököly ut 145

BETA JÁNOS

ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

SZÁVA SÁNDOR

EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA

Budapest, I., Budaíoki-út 73. szám

Telefon: József 116-07

UNG AR JÁNOS MÉRNÖK

ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA

Tel.: J. 334-36 Budapest VII, Szövetség u. 10 Tel.: J. 334-36

Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító műhely

HOLLÓS FERENC

okl. mérnök, út és mélyépítő vállalkozó

Budapest, V., Ügynök ucca 22/b.

Telefon: L. 960—34

Welvárd és Kutasi

okleveles mérnökök.

Gyárkéményépítés. Kemenceépítés.

Kazánbefalazás. Gépalapozás.

Budapest, V., Falk Miksa ucca 10

Telefon: Automata 225-26

Holman Pál építőmester

Budapest VII. ker., Gizela-út 47. * Telefon: József 308—15

Waldmann Sándor

egészségügyi-, viz-, gőz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése

VI. Jókai ucca 6. sz. Telefon: Aut. 102-74

Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vizvezetéki felszerelésekben. Versenyképes árak és fizetési feltételek

Kőbánya: Budakalász **KRÁL GYULA** kőfaragómester, kő- és márványtelepe Telefon: Aut 624-88

Budapest III, Lajos-u. 77/79

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

BUDAPEST, VII., ÖRNAGY UCCA 4. SZ.

MAGYAR HŐSZIGETELŐ VÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: József 310—15 Budapest, VIII., Bérkocsis ucca 41 Telefon: József 310—15

Események

• • •

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

Az új főjegyzők és tanácsjegyzők

A mult szerdai választó-közgyűlést a tisztviselők körében, — amint ez ilyenkor érthető is, — nagy izgalom előzte meg, ma már azonban megállapíthatjuk: lecsillapodtak a kedélyek és a tisztviselő társadalom megnyugvással vette tudomásul, hogy csupa érdemes ember jutott a ranglétra magasabb fokára, egytől-egyig olyan tisztviselők, akik kartársaik körében is általános népszerűségnek örvendenek.

A három főjegyző: Szlovák Pál dr., a polgármester titkárja, nem rideg bürokrata, szakismerete mellett kitünő gyakorlati érzéke van, eselekedeteiben gyors, határozott, gondolkodása szociális érzéstől áthatott.

Hiller Ernő dr. az a hivatalnok-tipus, aki lélekkel szolgálja hivatását, de kerül minden nyilvánosságot, szerénységével leplezi érdemeit. 1927 óta, mint a tanácsnok állandó helyettese, a középítési ügyosztály egyik oszlopos tagja.

Keresztes Miklós dr. régi, népszerű szolgája a városnak. A VI. kerületben az előljáró helyettese, a felekkel szemben szolgálatkész, előzékeny: tipusa a jó köztisztviselőnek.

A három új tanácsjegyző mindegyike évek óta az események középpontjában álló munkakört tölt be, ahol szakképzettségüknél fogva kitünően megállják helyüket.

Günther Tivadar dr., a főpolgármester titkára, a főpolgármesteri hivatal helyettes vezetője. Fontos munkakörében az előzékenység, a szolgálatkészség és a diplomatikus tapintat jellemzik. A választás eredménye *Günther* magasbatörő karrierjének első figyelemreméltó étapja, egyuttal méltó elégtétele kiváló munkásságának.

Zobor Miklós dr. különösen a sajtó körében szerzett sok jóbarátot nagy megértésével, jóindulatával és példás köteleségtudásával. Fontos és felelősségteljes hivatásában — az összes sajtóügyek referense — a legnehezebb problémákban is mindig mintaszerűen járt el. A háborút az egyik vitéz székely ezredben szolgálta végig, rokkantan tért haza, súlyos sérülésének nyomait évekig viselte.

Az ügyészi választások győzteseiről is csak az elismerés hangján írhatunk. *Szelle* József dr. kitünő, alapos jogász, *Pákay* László dr. pedig, mint ügyvészségi fogalmazó, tizenkilenc évi érdemes munkásság után nyerte el az alügyészi rangot.

Jubiláló fővárosi főjegyző. Dr. *Schmaderer* Oszkár főjegyző, a VII. ker. előljáróság helyettes vezetője csütörtökön ünnepelte 25 éves szolgálati jubileumát. Tisztelői és barátai ez alkalommal a Royal-szálloda különtermében tartott vacsorán ünnepelték a jubilánst. A kerületi előljáró, *Hamvasy* István dr. meleg szavakkal üdvözölte az ünnepeltet. A vacsorán résztvett a VII. ker. előljáróság tisztviselő kara és a VII. ker. rendőrkapitányság fogalmazói kara teljes számmal. A rendőrség részéről *Kötsky* Gábor dr. rendőrfőtanácsos, a VII. ker. kapitányság vezetője üdvözölte a jubiláló főjegyzőt.

Tehetetlen a tisztiorvos az antihigiénikus kornet-tal szemben. A *Fővárosi Hirlap* legutóbbi számában felhívtuk a polgármester és a tisztifőorvos figyelmét arra az antihigiénikus jelenségre, hogy a *Párizsi Nagy Áruház* bejáratánál az uccaseprők által felkavart szemét- és porfelhőben kotyvasztanak és árusítanak egy ostyából készült tölcsérbe gyömöszölt tejszínszerű édes masszát, holott a szabadban való ilyetén élelmiszerárusítást szigorúan megtiltja a polgármester közegészségi rendelete. Figyelmeztető cikkünknek megfelelően a tisztifőorvosi hivatal valóban ki is küldte dr. *Hollós* Gábor VI. kerületi tisztiorvost, aki konstatálva az egészségre ártalmas anomáliát, elrendelte, hogy az árusítást vagy szüntessék be, vagy pedig takarják le a portékát. Eddig minden rendben lenne. Igaz, hogy van azért egy kicsi baj, de csekélység az egész: a *Párizsi Nagy Áruház* bejáratánál t. i. maradt minden a régiben, tovább árusítják a habos kornetet, nem is takarják le, tovább is rászáll az utca szemete. Az ilyen közegészség-ellenes reniteneiának pedig az a sajnálatos háttere és magyarázata, hogy *nincs végrehajtó hatalma a tisztifőorvosi hivatalnak*, képtelenek kényszeríteni intézkedéseik betartására a közegészség vétkeseit. Várospolitikai körökben állandóan napirenden tartják ezt a kínos problémát, amely az ilyen esetben úgyszólván illuzóriussá teszi a tisztifőorvosi hivatal példás buzgalmát és lelkiismeretes munkáját. Budapest egészségének érdekében közbe kellene lépni a közigazgatási hatóságoknak, hogy legalább közvetve szankciót szerezzenek azoknak az elsőrangúan fontos intézkedéseknek, amelyekkel a tisztiorvosok védik a főváros lakosságának egészségét. A *cornet-ügy* például látszólag egészen kis jelenség, de ha meggondoljuk, hogy naponta többszáz gyermek fogyasztja a baktériumok millióival természetszerűen fertőzött masszát, kitünik, hogy az ilyen jelentéktelen közegészségügyi anomália is megérdemli a legkomolyabb elbírálást és azt a közigazgatási intézkedést, amelynek módja és hatalma van végetvetni az ilyen túlmerész vállalkozásoknak, ahol a profit: *gyermekeink veszedelemnek kitett egészségéből tevődik össze.*

A tőkés lexikónja. Most jelent meg dr. *Kósa* Miklós, a kiváló közgazdasági író, szerkesztésében és a *Gazdasági Hirlap* kiadásában. A 224 oldalas könyv *magyar, német és angol* nyelven ismerteti a magyar bankokat, takarékokat, vállalatokat és biztositókat a *nemzetközi* piac számára legújabb, 1928. évi üzleteredményeik figyelembevételével. A tartalmas és hézagpótló munka ára 8 P és kapható minden könyvkereskedésben és IBUSZ-pavillonban.

Film a „Csodaautó" izgalmas útjáról. Vasárnap délelőtt előkelő, meghivott közönség jelenlétében mutatták be azt a külföldön már nagy sikert aratott filmet, amelyet a híres *Tátra-terepautó* egy izgalmas túrájáról készítettek. A hatkerekű, lengőtengelyes, léghűtéses, négyhengeres, speciális csodaautó óriási sebességgel rohan a filmező gép előtt, miközben kerekein egyszerű pneumatikokkal szinte nagyobb eredményeket produkált, mint a hernyólánccal kúszó tankok. A *Tátra-terepautó* árkon-bokron, földhányásokon, akadályokon és úttalan utakon át haladó expediciós filmje minduntalan tapsra ragadta a premier közönségét. A mindvégig izgalmasan érdekes filmet *Fellner* Simon tartalmas, magyarázó előadással kísérte. A film bemutatását minden bizonnyal meg kell ismételnie a *Tátra* autókat képviselő *Unitas Autókereskedelmi R. T.*-nak, amelynek vezérigazgatóját, dr. *Doctor* Guidót számosan üdvözölték a jól sikerült és érdekfeszítő előadás után.

A földalatti megindulásának évfordulója. Május 2-án lesz 33 éve, hogy a milléniumi kiállítás alkalmával Budapesten megindult a világ első földalatti villamos vasutja a Városliget felől a Gizella tér felé. *Ferenc József*, amikor kiszállt belőle, elragadtatásának adott kifejezést. De megcsodálták a világ valamennyi vasutépítő mérnökei is, mert hiszen akkoriban bizony a városokban leginkább a lóvasút dominált. Elsők voltunk, utolsók lettünk. Ma már a nagy nyugati metropolisokban emeleteken, egymás hegyénhátán száguldanak a földalatti villamosvonatok, sőt világhódító útján eljutott ez a páratlanul bevált közlekedési eszköz a Balkánra is. Éppen most építik az athéni földalatti vasutat. Nálunk, ahol már 1910-ben megakadt a Rákóczi út forgalma, még ma is pótkávékkal kísérleteznek: az úttest közepére akarják telepíteni a villamosforgalmat. Mintha bizony ez segítene azon a leküzdhetetlen torlódáson, amelyet egyedül a föld alatt lehet lecsapolni. Május 2-án lesz az évforduló, a spácium 33 év, ez alatt lettünk elsőkből utolsók. (*Kardos* Jenő főv. biz. tag.).

TUNGSRAM
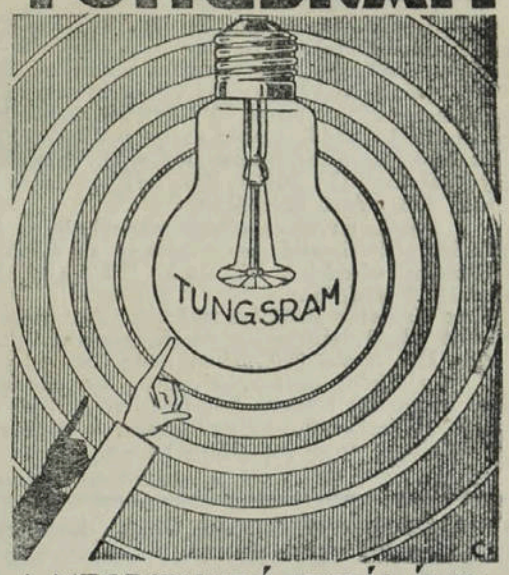

A MEGBIZHATÓ IZZÓLÁMPA

Thiergärtner és Stöhr rt.
egészségügyi és fűtőberendezések gyártása és felszerelése
Budapest, I. ker., Budafoki-út 9-11.
Telefon: József 363-51. • Telefon: József 363-51.

Automobilok villamos berendezése
MÁGNESEK DINAMÓK INDÍTÓK AKKUMULÁTOROK
Szerelés javítás és kiegészítés
URNER ÉS BERKOVITS
Scintilla, Index, Fenag, Hagen, Kienzle vezérképviselete
Budapest, V, Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut. 148-84

Megjelent A PÉNZVILÁG legújabb száma szenzációs tartalommal !
Kapható minden ujságárusnál
Ára 40 fillér

Legmodernebb gyógyintézet sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatorium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P.
Idegbetegek, üdülők gyógyhelye vizgyógyintézet nap- és légfürdő

Öröklakást
kevés készpénzbefizetés mellett kényelmes törlesztéssel kaphat a Horthy Miklós-út mellett az
I., Bicskei ucca 4-6-8
számú társasházunkban
A lakások megtekinthetők és beköltözhetők
Lejegyzési iroda:
I., Budafoki út 20. I. em. 3.
ahol bérlakások is kaphatók.
Önmagának takarítja meg a házbérét

Legszebb PAP LAN legjobb PAP LAN legolcsóbb PAP LAN
ker.i bútor, redőny, kárpitos árú, Vas és rézbutor gyár
Szőnyeg függöny pokróc stb. nagy választék
GICHNER JÁNOS BUDAPEST
VII., Erzsébet körut 20. Telefon J. 416-38 J. 408-40

Ceres ételzsir
Szavatoltan tiszta, egészséges és könnyen emészthető
100% tiszta kókuszzsir.

Hutter gyártmány

Telefon J. 380-20 Szücs Mihály Telefon J. 380-20
KÉPESITETT ÁCS- ÉS KÓMŰVESMESTER
Budapest, IX., Gróf Haller ucca 54. szám.

44.418/1929-II. sz.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a Dandár uccai néptürdő építkezéséhez szükséges villanyszerelési munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai munkanemenként 2 pengő 40 fillérért kaphatók 1929. évi április hó 22-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV. kerület, Központi városháza, III. emelet, 342. számú szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető az előadónál, a Központi városháza, III. emelet 326/c ajtó alatti hivatalos helyiségében.

Az ajánlatok 1929. évi május hó 8-án (szerda) **délelőtt fél 10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. emelet 350. számú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. emelet 354. sz.) délelőtt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi április hó 15-én.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

Gőz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: Dunmész.
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemű kőfaragó-munkát

MAYER JÁNOS MŰ- ÉS ÉRCÖNTŐDE
Elvállalja mindennemű ezüst, bronz műtárgyaknak (figurák) öntését, úgyszintén ón, réz, aluminium, horgany alkatrészek öntését bármilyen nagyságban
Budapest X, Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-96

NEMES ÉS SCHRAMEK
OKL. MŰKERTÉSZ KERTÉPÍTŐK
BUDAPEST, I, MÉSZÁROS UCCA 56-a
TELEFON: KRISZTINA 509—38

»VULKÁN«
GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 66.
Telefon; Lipót 906-02.
SZERSZÁMGÉPEK
fém- és famegmunkálására
Közlőművek (Transmissió) Vasöntvények, Marási (Fräser) munkák

Aszfalt-útépítő,
szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 449-21.

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javítását és jókarban tartását
Budapest, III., Paosirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhívó: J. 305-13

SZVETICS JÓZSEF
építési vállalkozó
BUDAPEST, TELEP UCCA 8.

Magyar Építő Részvénytársulat
Budapest, VI. kerület, Teréz körút 34. szám
Alapíttatott: 1889. Telefon: Automata 272—64. szám
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás, csatornázás. Kotrások dunai műtárgyakkal, csatornakotrókkal és excavátorokkal. Dunai homoktermelés és kavicseladás és szállítás. Vizi szállítások és darukkal való kirakódások, Alapozások mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés, Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezeték. Hajó- és kotrójavítótelep, valamint téli kikötő Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. —— *Telefon: J. 314-16.*

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérnökküldés díjmentes.

Költségvetés és mérnökküldés díjmentes.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bár melyrendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszívással.

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapítva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapítva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz.
Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

Transformátorok
Szénkefék Motorok
Farkasvölgyi-féle Villamossági és Műszaki R.-T.
Budapest, VI., Podmaniczky ucca 35
Telefon: T. 147-75 és T. 277-39

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

Budapest Székesfőváros
Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON; JÓZSEF 401-76.

Telefon: J. 448—08.
CONSTANS
ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépítési munkálatokat

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPÍTŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

Gépmunka, gépszerelés, alkatrészgyártás, edzés, kovácsolás, autógén hegesztés, autójavítás.
HORVÁTH ÉS TÁRSA
Autómechanikai és Gépipari Vállalat
Budapest, VIII, Práter u. 64. Tel. J. 311-13

Kaucz István
épület, bútor és belsőberendező asztalos
Budapest, I., Győri-ut 1.

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

FISCHER ANTAL szobrász
Budapest, VII., Cobor ucca 6. szám

LENDVAI FERENC
SZOBADISZITŐ, FESTŐ ÉS MÁZOLÓMESTER
BUDAPEST, NEFELEJTS-U. 50

TASY JÓZSEF ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-36.

Széchenyi Gyógyfürdő
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva. A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975—62

MAGYAR ÁLTALÁNOS
GÉPGYÁR R. T.
MÁTYÁSFÖLD
GYÁRTÁSI ÁGAK:
Személyautomobilok, teherautomobilok, autóbuszok
Gyári eladási központ:
Méray Motorkerékpár-Gyár r. t. IV., Váci ucca 1.

GÓGEL JÁNOS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

Hochhauser
Ferenc építési vállalkozó Budapest
IX., Soroksári ut 38. Tel.: J. 459-81

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 május 1. — 18. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 24 pengő
Félévre . . . . . 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Huszonötödször

nyílik meg szombaton a budapesti nemzetközi vásár és ha az ezeréves magyar nemzet még csak huszonötödször tárja is a nagyvilág elé iparának kincseit, büszkék vagyunk erre a jubileumra. A nemzeti fejlődés hatalmasabb, átfogóbb, tökéletesebb megnyilatkozásai teszik gazdaggá ezt a negyedszázadot, amelyből pedig még a háborús és zavaros esztendőket is le kell számítani. A magyar élet ezer éve virul ezen az áldott földön, megtermette gyümölcseit a magyar barázda, a magyar kultura, de az idők nehezültével *az élet igényeinek új és új kielégítéséért új és új eszközökhöz kellett folyamodni.* Ezek az okok csináltak világpolgárt a magyar iparból és magyar kereskedelemből, amelyek mindegyike előbb természetesen csak házi cselédje volt a magyar életnek. Huszonöt nemzetközi vásár azonban a tanuja, hogy a *magyar ipar és kereskedelem többé nem elégszik meg, nem elégedhetik meg az itthoni, a házi szükségletek kielégítésével, hanem izmait nekifeszítve, kemény akarattal, a siker pompás reményeivel úszik a világverseny végeláthatatlan tengerében.*

Az egymást követő nemzetközi vásárok lélekemelő grafikonját adják a magyar ipar haladásának, *a grafikon azonban még erőteljesebb lendülettel ugrik fölfelé, amióta ránkszakadt a trianoni szerencsétlenség.* Mint mikor a jómódból nélkülözésbe zuhant család legkisebb gyereke is kenyérkereső munkára vállalkozik, a nemzeti öntudattól áthatott magyar ipar is arra szánta magát, hogy *nemzetközi viszonylatban is dicsőséget szerez a maga és az ország számára.* Jól is van ez így, mert az ország és Budapest nagyon rászorult arra, hogy pillanatig ne henyéljen, egészen a fantasztikumig kihasználjon minden érvényesülési lehetőséget és bravuros alkotásokkal vonja magára a figyelmet.

A nemzetközi vásár *minden esztendőben megujuló nagy egzámenje nemcsak a magyar munkának, de a magyar élelmességnek is.* Ezekben a napokban kell bemutatnunk a világ színe előtt haladásunkat a termelésben, szomszédainkkal szemben való gazdag felsőbbségünket a kultura terén és ezekben a napokban kell igazi alapjait megvetni a nemzetközi versenyben a levegő szükségességével vetekedő nagyszabású idegenforgalmunknak.

A negyedszázados jubileum a haladásnak becsületre váló képét tárja a világ elé, ma azonban, amikor már a magunk törte úton kezdünk határozottabb, biztosabb lábbal járni, *bölcs dolog, ha egy kicsit megedzük magunkat a céltudatosság irányában is.* Ezek a nemzetközi vásárok biztos orientációt nyujtanak nekünk, mert *ezek az alkalmak mutatják meg, honnan, mely oldalról fordul felénk a legélénkebb érdeklődés és a magyar haladás hegyormáról merre látszik legszavartalanabb, legtisztább kilátás.* Ezek a tapasztalatok megerősítik bennünk a régi föltevéseket és megerősítik bennünk a természetalkotta együvétartozásokba vetett hitet, a geográfia élesen kiütközött törvényeinek csalhatatlanságát.

Sok meddő kísérletezés után be kell látnunk, hogy a magunk szegénységében, a történelem viharai által ránk zúdított fájdalmas elmaradottságunkban *hiába ábrándozunk arról, hogy nyugat felé nyerhetünk döntő győzelmet. Tekintetünket kelet felé kell tehát fordítanunk és abból a sarkalatos igazságból kell kiindulnunk, hogy mi vagyunk az európai kultura végállomása.*

És ez az, amit nem szabad lekicsinyelni, mert igenis, *a magyar haladás hegyormáról kelet felé páratlan perspektiva nyílik.* Éppen ezeken a hasábokon fejtette ki pár hét előtt *Becsey* Antal, hogy Budapestre még szívesen eljönnek minden világtájról az emberek, a gyárosok, a kereskedők, mert itt gyönyörű, mindent nyujtó milliós metropolist találnak. Tovább, keletre már nem szívesen mennek, mert arrafelé már esik a kultura, silányabb a haladás és kisebb a jogbiztonság. A tervek és gondolatok egész áradata rajzik a *Becsey* Antaléhoz hasonló művelt és világlátott fejekben, hatalmas lehetőségek nyílnak meg, mihelyt tudjuk az irányt, amelyben haladnunk kell. *A nemzetközi vásároktól egészen a folyamhajózással kombinált tengeri közlekedésig rengeteg eszköz van arra, hogy kelet és nyugat áruit kicserélő centrummá emelkedjék Budapest.* Közvetítői lehetünk nyugat áruinak a keleten és rengeteg olyan magyar árut és terményt tudunk fölsorolni, amelyek a megfelelő gazdasági kapcsolatok kiépítése után keleten rendkívül könnyen értékesíthetők. De el lehet menni a reális tervezések vonalán egészen odáig, hogy kelet nyersáruit Budapest és a magyar ipar vásárolja meg, dolgozza föl és becsületes munkájának becsületes keresetével adja vissza a nálunk kevésbé kulturált keleti vidékeknek.

Vége-hossza nincs ezeknek a lehetőségeknek és a magyar látókör, minél távolabb megyünk, annál jobban kiszélesedik. A nemzetközi vásár szerény jubileuma napjaiban olyan perspektivánk nyílik, amelyet talán eddig is láttak a magyar haladás vezetői, de amelyeknek kihasználására *most érett meg igazán az idő, most kell hatalmunkba keríteni azokat az eszközöket, amelyek a terveket és álmokat valóvá varázsolják.*

KOZMA JENŐ FELSZÓLÍTJA

a tanácsot, hogy a Vásárpénztár ügyében sürgősen hivja össze a tizenkettes bizottságot

Nem az Erzsébet-sugárút a lényeg, hanem a közmunkák megindítása — Az autótaxik forgalma erősen csökkenni fog

A városházán eléggé nem helyeselhető módon — legalább is egyelőre — kikapcsolódtak a politikai momentumok. Az ügyosztályokban készül a jövő évi költségvetés előirányzata, a bizottságok komolyabb problémák megoldásán fáradoznak, általában mindenfelé érezhető, hogy megkezdődött a komoly tavaszi munka. Ezek között az aktuális városgazdasági kérdések között az első helyre került *az Erzsébet-sugárút* terve. Tekintettel arra a körülményre, hogy bizonyos politikai körökben érthetetlen okokból támadásokat intéznek a főváros vezetősége ellen az Erzsébet-sugárút megépítésének előtérbe állítása miatt, szükségesnek tartottuk megkérdezni erről dr. *Kozma* Jenőnek, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökének a véleményét.

Kozma Jenő dr.

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A mai gazdasági viszonyok között teljességgel érthetetlen, mi indít egyeseket arra az elhatározásra, hogy az Erzsébet-sugárút nagyszerű ötletének a megvalósítása elé akadályokat gördítsenek. Azoknak, akik kizárólag a rideg gazdasági szemüvegen keresztül nézik ezt a kérdést, én figyelmébe ajánlom, hogy most

nem az Erzsébet-sugárút a lényeg, hanem az, hogy itt van az alkalom nagyarányú építkezések megindítására, közmunkák kiadására, a munkanélküliség enyhítésére

és általában arra, hogy kenyeret adjunk azoknak, akiknek nincsen és nagyobb darab kenyeret adjunk azoknak, akiknek kis darab kenyér jutott. En is szükségesnek tartom hangsúlyozni a magam részéről, hogy bár az Erzsébet-sugárút tervének a megvalósítását helyeslem, *nem tudok helyeselni semmi olyan tervet, ami már a fantasztikumok birodalmába tartozik. Józan, reális programot kell itt csinálni* és meg kell találni a módot arra, hogy a közérdek szempontjait megvédelmezzük.

— Fantasztikumnak tartom például azt a felmerült tervet, hogy a Dohány uccáig fel kell bontani az egész területet. Nem tartom helyesnek a tervnek azt a részét sem, amely több nagyobb teret akar kiképezni az Erzsébet-sugárút vonala mentén. Természetesnek tartom ugyanis, hogy

egy kimondottan kereskedőnegyedben nem szokás nagy tereket létesiteni.

A nagy terek megölik a kereskedelmet, van erre példánk Budapesten is, hogy egyebet ne említsek, csak a Szabadság térre hivatkozom. Ismétlem tehát, hogy a fantasztikus tervezgetések lenyirbálásával az Erzsébet-sugárút megépítését helyeslem és támogatom. Ha az Erzsébet-sugárútat megcsináljuk, lüktető élet fog kifejlődni ezen a területen. Kereskedőnegyednek a gócpontját akarjuk megalkotni, tehát a konkrét munkálatok lefolytatásánál ezt a szempontot semmi esetre sem szabad figyelmen kívül hagyni. Nyugodtan,

alapos megfontolás után kell hozzákezdeni a terv megvalósításához.

Minden körülmények között a közérdek sérelme nélkül kell végrehajtani ezt a tervet, de azzal a feltett szándékkal, hogy a bajbajutott magángazdaság szanálása érdekében is dolgozunk.

Az aktuális városházi kérdések közül megemlítettük *az üzemi szabályzat* régóta húzódó problémáját. *Kozma* Jenő ezeket jegyezte meg:

— Külön, *speciális közüzemi törvényre van szükség.* Rapszodikusan nem lehet ilyen kényes kérdést tisztázni. A közüzemi kérdés, mint jogi személy, nincs szabályozva. Ez a magyarázata annak, hogy a főváros mindenféle formákkal próbálkozik, minthogy azonban hiányzik a közüzemi társaság strukturája,

törvényhozási intézkedés nélkül ezt a kérdést nem lehet nyugvópontra juttatni.

Ami a közüzemben alkalmazott közigazgatási tisztviselők ügyét és általában a státus kettéválasztását illeti, ennek a kérdésnek az elintézése a fővárosi reformnak lesz a feladata. Ez a reform készül, most tehát egyelőre várakozó álláspontra kell helyezkednünk.

A beszélgetés további során *Kozma* Jenő szóvátette a *Vásárpénztár reorganizációja körül mutatkozó késedelmet.* A következőket mondotta:

— Már hónapok óta vár a *Vásárpénztár* ügye végső elintézésre. Már hónapokkal ezelőtt végleg elhatároztuk a *Vásárpénztár* reorganizációját és már többizben tárgyaltunk is bizonyos részletkérdésekről, de még mindig nem tudtuk teljesen likvidálni ezt az ügyet. Ez

a késedelem nem a bizottsági tagok hibája, ellenkezőleg az illetékes hatóságoké, amely hetek óta nem hívta össze a tizenkettes bizottságot,

amelynek hivatása volna végre megadni a végső utasításokat a tanácsnak. A leghatározottabban *felszólítom a tanácsot, szerezzen érvényt a bizottság határozatainak és minél előbb hívja össze a tizenkettes bizottságot, hogy végre likvidáljuk a Vásárpénztár multját és megalapozzuk a jövőjét.*

Kozma Jenő ezután a *taxikérdésről* beszélt. Megemlítettük, hogy a tanács már kiosztotta az 580 új rendszámot, de *a kocsik nagyobbrésze még nem állott ki a standra. Kozma* Jenő ezzel a kérdéssel kapcsolatban a *taxameterek* kérdésére hívta fel az illetékesek figyelmét:

— A taxifronton nem lehet nyugodt állapotokat teremteni, amíg *a taxameterkérdés és ezzel kapcsolatban a tarifakérdés nincs végleg rendezve.* Vigyázni kell, hogy *a közönség érdekei oltalmat találjanak.* Méltányosaknak kell lennünk az árak megállapításában, de úgy a közönség, mint a vállalkozók felé is, mert ne felejtsük el, hogy *az autótaxik forgalma a közel jövőben erősen csökkenni fog.* Az új engedélyesek közül eddig még csak százan helyezték üzembe taxijukat és

a taxisok máris panaszkodnak, hogy 30 százalékkal csökkent a forgalom.

Felvetem a kérdést, mi lesz majd akkor, ha mind az

580 új taxi szaladni fog az uccákon. De ne felejtsük el azt sem, hogy *jönnek az új autóbuszok is.* Az új autóbuszok beállítása szintén nagy mértékben csökkenteni fogja a taxik forgalmát. Mindezeket figyelembe kell venni és egyben *nyitott kártyákkal kell játszani.* Meg kell vizsgálni a benzin- és gummiárakat és a vizsgálatok alapján igazságos ítéletet kell hozni. Hangulatkeltés alapján nem lehet dönteni ilyen fontos kérdésekben.

Kozma Jenő végül kijelentette a *Fővárosi Hirlap* munkatársának, hogy a legközelebbi hetekben minden figyelmét a fővárosi költségvetési előirányzatoknak fogja szentelni. Az egyes ügyosztályok most készítik költségvetési tervezeteiket és *Kozma* Jenő a maga részéről élénken részt akar venni ezekben a munkálatokban. Az ügyosztályokban mindenütt folyik a munka és az ügyosztályok vezetői erősen sürgetik az előirányzatok összeállítását, mert a tavalyi nehézségek elkerülése céljából arra törekszenek, hogy

az egyeztetés és összesítés idejekorán megtörténhessék.

Rendkívül sürgős a tanácsi III. ügyosztálynak a munkája, ahol még a tavalyi közgyűlési határozat alapján összeállítják a telekkataszter. Annak a kérdésnek az eldöntése, hogy *a telekértékadót* a főváros bevezeti-e vagy sem, későbbi időpontra tartozik, a városházi politikusok mindenesetre nagy érdeklődéssel várják ennek a telekkataszternek az elkészítését.

Megrendszabályozták a közveszélyes óbudai téglagyárat

2000 pengőre büntették a Nagybátony-Ujlaki Egyesült Iparműveket

Sokat foglalkozott a közvélemény hónapokkal ezelőtt azzal a furcsa, mondhatnánk önkényes eljárással, amelyet az Ujlaki Téglagyár jogutóda, a *Nagybátony-Ujlaki Egyesült Iparművek r. t.* tulajdonában levő óbudai téglagyárak tanusítottak, minden törvényes rendszabály semmibe vevésével a telep körül levő agyagterületek bányászásánál. A környékbeli lakosság élet-, vagyonbiztonságát veszélyeztető eljárás miatt az elkeseredés már-már komoly formában robbant ki, egymásután hangzottak el a közgyűlési felszólalások, közigazgatási bizottsági panaszok, amikor végre

Ripka Ferenc főpolgármester nyúlt hozzá erélyes kézzel a kérdés rendezéséhez.

Sipőcz Jenő polgármesterrel és egy külön hatósági bizottsággal együtt ment ki a helyszínre, bejárta az egész környéket, a telepet, végül is *megállapította a panaszok teljes jogosultságát.*

Erre a beavatkozásra indult meg nagyobb erélylyel a hatósági apparátus munkája is, amely azzal a szigorú véghatározattal ért véget, amelyet szombaton hozott meg a *III. ker. elöljáróság, mint elsőfokú iparhatóság.*

A hatóság mindenekelőtt

2000 pengő bírsággal sújtotta a téglagyárak igazgatóságát,

kötelezte azonkívül a jogtalanul megbolygatott és elbányászott területek helyreállítására, a jövőre nézve pedig, amíg a további bányászást e helyen végleg betiltják — ami rövidesen megtörténik — *újabb szigorú rendszabályokat* rendelt el.

Illetékes helyen érdeklődtünk a megnyugtató hatósági beavatkozás részletei iránt, s a következőket tudtuk meg:

— Az *Ujlaki Tégla- és Mészégetőgyár r. t.* 1896-ban, majd 1912-ben kapott engedélyt arra, hogy a *Remete-hegyen,* meghatározott területen, robbantás segítségével agyagot fejthessen. Ezeket az engedélyeket azonban bizonyos feltételekhez kötötték, s csak azok betartása mellett volt szabad a munkálatok végzése.

Az Ujlaki téglagyár tulajdonosai azonban a kikötött feltételeknek nem tettek eleget,

idegen területeket kezdtek ki, sőt a vizsgálat során a hatóság azt is megállapította, hogy a hegytetőn haladó *Fényes Elek uccа egy részét is elbányászták.* Megállapították továbbá, hogy *a kellő óvószabályok elmulasztása miatt a környéken*

állandó földcsuszamlások voltak

és hogy olyan telkeken is ásott a gyár, amelyekre engedélyt nem kapott. A hegyek siralmas állapotát a sorozatosan elkövetett szabálytalanságok idézték elő, mert a bányászásnál előírt szabályokat nem tartották be, s kényelmi szempontok kedvéért az egész környék közbiztonságát veszélyeztették. Ezeket az anomáliákat már 10—15 éve folytatták Ujlakon.

— Megdöbbenéssel állapította meg a vizsgálat, hogy

azt a területet is alábányászták, ahová a tanács 1924-ben vízművet engedélyezett és mire az építkezésre került volna a sor, a kiszemelt terület már beomlott.

Az ásást szabálytalanul, nem felülről lefelé, hanem fordítva végezték, s a hegyvizek levezetésének hiánya idézte elő a csuszamlásokat, amelyek a környékbeli házakat is veszélyeztetik. Az ilyen állapotok következtében egyik utat a víz elmosta és

az egész útvonal a mélységbe zuhant.

Erre a társaság minden engedély és *bejelentés nélkül új utat nyitott.*

— Az érvényben levő rendszabályok szerint a hatóság, *egyébb szankció hiján, csak kihágásért ítélhette el a téglagyárat 2000 P bírságra,* amellett kötelezte, hogy a magánterületek fölé előírt *tizenkét méteres védőzónát azonnal állítsák helyre, az elbányászott területeket töltsék fel, az egyes helyeken üzött*

engedélynélküli bányászást azonnal szüntessék be,

végül — addig is, míg a végleges tilalom életbe nem lép — újból szabályozták a robbantások módját is. Kimondották, hogy *a lakott helyektől csak 50 méternél távolabb eső területen szabad robbantani.* Az elöljáróság szigorú utasítást kapott, hogy a kerületi mérnökök a telepet *állandóan szigorúan ellenőrizzék,* s amint valami újabb szabálytalanságot látnak, nyomban avatkozzanak be.

A feltöltések egy részénél már *június* végére, a többi munkára pedig december 31-ig kaptak határidőt. De ezzel az *ügy aktái nincsenek lezárva.*

A határozat ellen úgy a gyár, mint az érdekelt lakosság képviseletében az Obuda-Hegyvidéki Szövetség fellebbeztek.

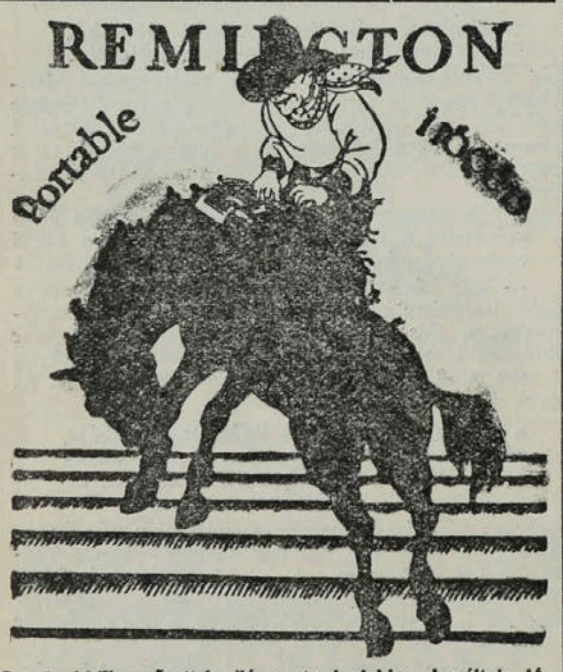

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.

18 havi részletfizetésre is kapható.

Felhivásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken

Remington Irógép Rt.

Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.

Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11

TELEFON: AUTOMATA 275—13

GYÁRTMÁNYAI: Szikvízgyári berendezések, szénsavfürdő készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jegszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasaló gépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

GÓGEL JÁNOS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA

IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

DR. SZÉKELY HUGÓ

OKL. MÉRNÖK VASBETON TERVEZŐ IRODÁJA

BUDAPEST, VII. ALSÓERDŐSOR U. 8

TELEFON: JÓZSEF 351—21.

SEFFER ANTAL

TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA

TELEFON: AUT. 891-31, AUT. 896-94

Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3. sz

Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 * Gyár: Pest-Szobalom

ERDÉLY ÉS SZABÓ

TELEFON: JÓZSEF 335-74, 323-95

laboratóriumi felszerelések, tanszerek és vegyi mérlegek gyára

Budapest, IX., Liliom ucca 46.

REKLÁM ÉS CÉGTÁBLA FESTŐ VÁLLALAT

Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23

Telefon: József 385-28

Csernák Jenő

SCHEMBER C. ÉS FIAI

HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR

Központi iroda és gyár:

VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.

Alapitva 1852. Alapitva 1852.

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.

Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.

KOMÁROM

Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

APOR ÉS SZŰCS

Fémek és műszaki anyagok vállalata

Budapest V, Váci-út 10

Telefon: 277-18, 277-22

BUCHWALD és TSA ezelőtt

Hochmann Lajos

Gyermekkocsik, vas- és rézbutorok, paplanok gyári lerakata

VII., Erzsébet körút 4. szám

Telefon: J 418-90 Telefon: J 418-90

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.

azelőtt **JAUERNIK ISTVÁN**

Budapest X., Kőbányai út 41/a.

TELEFON: JÓZSEF 346—43

Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok színházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

ANDEZIT

ÚTBURKOLÓ KÖVET

kocka-, fejkő, járda-, termés- és zúzott követ

Dunabogdány-csódi és Visegrád-mátyás-hegyi kőbányából vagy Budapest raktárból azonnal szállít

Kondor és Feledi

épitő- és kőbányavállalat r-t.

Budapest, V., Vörösmarty tér 3

Telefon: Automata 839—18. szám

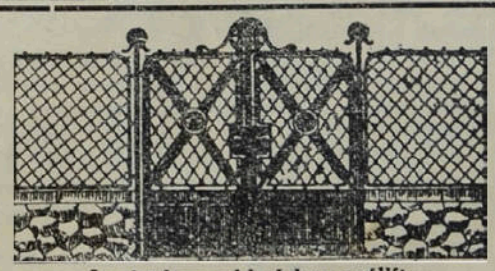

Legjutányosabb árban szállít

sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)

Hicker és Társa cég

Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.

Alapittatott 1876. Telefon: Aut. 826 85.

FELD OLY

tisztít **szárazon** kosztümöket, öltönyöket, felöltőket, fest **minta szerint** mindenféle ruhaneműt.

Tisztviselőknek nagy kedvezmény! Telefonhívásra minden tételért elküldünk!

Gyár: VII., Thököly-út 33. Telefon: J. 394-41 és J. 446-72.

HERRMANN MINISZTER NYILATKOZIK
a közszállítási ankét eredményeiről

„A reálisan olcsó árajánlatnál a megbizhatóság elvét is érvényesiteni kell" — A reform biztosítja a hazai ipar védelmét

A *Fővárosi Hirlapnak* a budapesti iparosság érdekében a közszállítási szabályzat módosítása céljából megindított akciója látható eredményeket hozott. *Herrmann* Miksa, kereskedelmi miniszter, — mint ismeretes — a *Fővárosi Hirlap* legutóbbi számában bejelentette, hogy a közszállítási szabályzat módosításának előkészítése ügyében széleskörű ankétot hív össze, meghallgatja az érdekeltségek felfogását azokról a kívánságokról, amelyeknek a szabályzat módosítása körül érvényt kívánnak szerezni. Ezt az ankétet szombaton meg is tartották a kereskedelmi minisztériumban, ahol az érdekeltségek részéről *Hadik* János gróf a mezőgazdasági szempontokat ismertette, *Bellatiny* Arthur a Kereskedelmi és Iparkamara képviseletében szólott hozzá a módosítás kérdéséhez, *Czakó* Elemér, a középítési tanács elnöke, *Vida* Jenő, a GyOSz és a bányászati és kohászati egyesület, *Kossalka* János a mérnöki kamara, *Hegedüs* Márton a bádogos ipartestület, *Pete* Antal a magánvasutak, *Lippay* István az ipartestületek országos szövetsége, *Molnár* Nándor az építőmesterek, *Stromfeld* Ferenc a Vas- és Gépgyárak Egyesülete képviseletében fejtették ki észrevételeiket.

Tekintettel arra a körülményre, hogy a közszállítási szabályzat módosítása érdekében összehívott ankét tulajdonképen a *Fővárosi Hirlap* akciójának az eredménye s minthogy továbbá az ankét eredményétől elsősorban a budapesti iparosok és vállalatok érdekeinek a megvédelmezése függ, szükségesnek tartottuk, hogy *Herrmann* Miksa kereskedelmi miniszterhez forduljunk felvilágosításért, egyrészt a közszállítási szabályzat módosításának időpontja, másrészt az ankét eredményének megítélése tekintetében.

Herrmann Miksa kereskedelmi miniszter

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az ankéten elhangzott felszólalások határozott utat szabnak a közszállítási szabályzat módosításának előkészítő munkálataihoz. Minden olyan észrevételt, amely jogos panaszokra mutat rá, figyelembe veszek és

általában arra törekszem, hogy az érdekeltségek véleményének érvényt szerezzek.

Abban a tudatban hívtam össze ezt az ankétet, hogy a régi elvek végrehajtásánál mutatkoznak hiányosságok, tehát *nem új közszállítási szabályzatot akarok alkotni, hanem a régi szabályzat hibáit akarom kijavítani.* Ebben a meggyőződésemben, hogy nem új szabályzatra, hanem csak módosításra van szükség, *megerősítettek az ankéten elhangzott felszólalások is.*

— A legnagyobb hiba a szabályzat rendelkezéseinek végrehajtása tekintetében *az ellenőrzésnél* mutatkozik. A reform fő feladata tehát az lesz, hogy

az ellenőrzést ne bürokratikus értelemben, hanem ténylegesen restituálja. Ujítás lesz a szabályzatban az is, hogy tárcaközi bizottságot állítunk fel és ezzel egyöntetüvé tesszük a miniszteriumok eljárását a közszállítások és a közmunkák kiadása körül.

Egységesiteni akarom és egyben intenzivvé óhajtom tenni a felügyeletet a külföldi árúk vásárlását illetően és *az egész vonalon előtérbe helyezem a személyes felelősséget.* Ujításokat tervezek a *bánatpénz* és *az óvadék* tekintetében is. Itt teljes mértékben honorálom a nagyiparosságnak azt a régi elvét, hogy a *legolcsóbb árajánlat nem azonos a legkedvezőbb ajánlattal.* Az új szabályzat tehát

azt az elvet fogja érvényesiteni, hogy az árajánlat olcsósága egymagában nem jogcím a munka elnyerésére. A reálisan olcsó árajánlatnál a megbizhatóság elvét is érvényesiteni kell.

A módosított közszállítási szabályzatnak tehát két principiuma lesz: *a megbizhatóság és a realitás.* Ezt a két alapgondolatot fogjuk keresztülvezetni a reformon és természetesen gondom lesz arra is, hogy

ebben a reformban a hazai ipar teljes védelmet találjon.

Herrmann Miksa kereskedelmi miniszter érdeklődésünkre kijelentette még, hogy *az összes közhatóságokra kötelező közszállítási szabályzat módosítását legrövidebb időn belül tető alá akarja juttatni.* Ezzel a budapesti iparosság régi követelése fog teljesedni és megszünnek az igen sok esetben indokolt panaszok.

ARMENOVILLE A HŰVÖSVÖLGYBEN

A budai hegyvidék természeti szépségekkel ékes panorámája, bármily nagy is természetes vonzóereje, nem tud lekötni mondain társaságokat, mert nagyobbára hiányoznak azok a stílusos pihenő és szórakozó helyek, amelyek az Alpesek, vagy akár a párizsi Bois de Boulogne kirándulóhelyeit oly látogatottá teszik. A főváros maga is tisztában van ezzel, éppen ezért fokozatosan túristaszállókkal, menedékházakkal, kilátókkal, tejivókkal és glorietteekkel igyekszik benépesiteni a budai hegyvidéket, hogy ezzel is fokozza a kiránduló kedvet, a helyi turisztikát.

Ugyanennek a célnak szolgálatában indult meg most egy nagyobb vállalkozás, amely végeredményben a fogaskerekű mellett levő *Fónagy*-villát akarja ilyen mondain szórakozóhellyé átvarázsolni. Ez a villa hatalmas termeivel, pompás építkezésével, az övező háromholdas, szobrokkal ékes parkkal különösen alkalmasnak látszott arra, hogy itt megvalósitsák Párizs előkelő kirándulóhelyének, a Bois-beli Armenoville-nek pandantját és ezzel a Svábhegy lábánál olyan szórakozóhelyet létesitsenek, ahol egy kis táncra, fagylaltra vagy esti vacsorára „megpihenhet" az elernyedt idegzetű városi ember.

Az átépités már megindult és rövidesen egy bájos kirándulóhellyel lesz gazdagabb a főváros: *Florida* lesz a hűvösvölgyi *Armenoville* neve. A *Florida* természetesen valóságos üzem lesz, miután ma már a szórakoztatás is valóságos tudomány, amelynek céltudatos módszerei vannak. Épen ezért a *Florida r. t. Dénes Gy.* Aladárt, a Sziget-klub volt bérlőjét, az Opera vendéglő későbbi tulajdonosát kérte fel az igazgatásra.

A magyar *Armenoville* mindenesetre kitünő ujításnak látszik, ami megint egy lépéssel közelebb visz bennünket ahhoz a nyugati mentalitáshoz, amely a természet szépségeit a kultura és civilizáció vívmányaival igyekszik „szalonképessé" és igy a mondain társaság számára is közkedveltté tenni.

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

Telefon J. 380-20 **Szücs Mihály** Telefon J. 380-20
KÉPESITETT ÁCS- ÉS KŐMŰVESMESTER
Budapest, IX., Gróf Haller ucca 54. szám.

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

Legszebb PAP LAN legjobb PAP LAN legolcsobb PAP LAN
kerti bútor, redőny, kárpitos árú, Vas és rézbutor gyár
Szőnyeg függöny pokróc stb. nagy választék
GICHNER JÁNOS BUDAPEST
VII., Erzsébet körut 20. Telefon J. 416-98 J. 408-40

PROF. **JUNKERS**
gázfürdőkályhái
A legjobb és legmegbizhatóbb világhirű melegviztermelő készülékek
Mindenütt kaphatók!

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, épitőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

WETOL sebolaj
legyen minden mentő szekrényben.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyit.
M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72.455|1924 sz. körrend
M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062|XX. 1925. sz. rendelet.

SZÉKELY ÉS KATONA
épitészek, épitési vállalkozók
Budapest, V., Kádár-ucca 4. — Telefon: Lipót 903-26.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK EPITŐMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 825—78 SZ

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
TELEFON: Automata 219—69. szám
a legjutányosabb áron szállitunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpacca, valamint alpacca ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
Árjegyzéket dijmentesen küldünk
12 havi részletre
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Bálvány u. 16.
Pontos cimre kérjük ügyelni.

Átcsoportosítják a Városházát

Nagy kavarodás a megüresedett piarista-épület körül — Deportálás-e az átköltözködés?

A népjóléti minisztérium elfoglalta Lánchíd uccai szép új palotáját. Az öreg „Piarista-ház"-ból, amely születése pillanatától hajléka volt a népjólét legfőbb fórumának, kigördült az utolsó bútorszállító-kocsi és a hatalmas épület boltíves termeiben, kongó folyosóin nem maradt más, csak a csend.

A hivatalos átadás ugyan még nem történt meg, a tanács még nem vette birtokba a hatalmas klastrom-épületet, de *Halász József* főigazgató, a városháza kitünő gondnoka már cerberust állított a kapuba, nehogy valamelyik éjszaka titkon behurcolkodjék a „régi Lóversenytér", vagy a „Ferencvárosi Erdő" az elhagyott üres épületbe. A főváros tanácsa

a túlzsúfolt központi városháza tehermentesítésére és a bérházakban szétszórt különféle hivatalok és intézmények centralizálására akarja felhasználni.

a rengeteg megüresedett helyiséget. Ez azonban csak általános elgondolás és a városgazdasági ügyosztályban most tervelik ki: hogyan parcellázzák a nagy épületet és mely hivatalokat telepítsenek oda a városházáról.

Minden irányban folynak a tanácskozások, nem egyszer kátyuba is jutnak, mert annyi máris biztos, hogy

senki sem kívánkozik a piarista-házba

s a hivatalfőnökök egymásután tiltakoznak, legalább is vonakodnak a „deportálástól".

Érdeklődtünk

Édes Endre tanácsnoknál

is, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Még nincs semmi végleges intézkedés, sőt a népjóléti minisztérium ezideig még arról sem értesített, hogy költözködik. Csak magánúton tudtuk meg, hogy üres a ház, ezért portást állítottunk a kapujába. A felhasználásra nézve *még nincs kialakult terv.* Most tárgyalunk különféle irányban és most dolgozunk több alternativ előterjesztésen, amelyek valószínűen már csütörtökön a tanács elé kerülnek. A dolog azért sürgős, mert

az épületet belül alaposan tatarozni, tisztogatni kell.

— Még nem tudom hogy lesz, de annyi már bizonyos, hogy a piarista-épületet egy-kettőre meg tudjuk tölteni hivatalokkal, sőt könnyen szűk is lesz, ha mindannak helyet keresünk, amiről szó van. És még egy bizonyos: az, hogy

lebontására gondolni sem lehet,

amíg az új városháza meg nem épül, mert minden talpalatnyi helyre szükségünk van.

Küzdelem a por ellen

Május 1-én megkezdik az utak olajozását — Tiz nagy cég kapta a munkát

A Köztisztasági Hivatal az idén is fokozott erővel folytatja a makadámmal burkolt útvonalak olajozását. Az idén összesen 1,350.000 □ méternyi útvonalat portalanítanak, amely kvantumban az összes makadám utak bennfoglaltatnak.

Az olajozást általánosan május 1-én kezdik meg, s ezzel elejét akarják venni azoknak a panaszoknak, amelyek különösen tavaly hangzottak el igen sűrűen a késői portalanítás miatt. A tanács már döntött az olajozási munkák vállalatbaadása tekintetében is, s a teendőket *tíz* vállalkozó-cég között osztotta meg. E vállalkozók a következők: a *Shell* r. t., *Kosztelán* Miksa, a *Magyar Petróleumipar*, a *Magyar Fanto*, a *Nyirbogdányi Kőolaj*, a *Magyar Olaj- és Vegyiművek*, *Schwartz Rudolf és Társa*, a *Steaua* és a *Hazai Kőolajfinomító*. A munkákat az alábbi arányban osztották fel: a *Shell* kőolaj 150.000, a *Kosztelán*-cég 200.000, a *Magyar Petróleum* 350.000, öt cég 180—180.000, egy cég pedig 100.000 négyzetméter útvonal olajozását végzi el.

Az olajozások iránt

Némethy Béla tanácsnoknál,

a köztisztasági ügyosztály vezetőjénél érdeklődtünk, aki a következőket mondta munkatársunk előtt:

— Az idei olajozást május 1-én kezdjük meg az egész vonalon és azon leszünk, hogy mielőbb be is fejezzük. Ez természetesen az időjárástól függ, mert olajozni tudvalevően csak száraz időben lehet és száraz útvonalon. Az összes makadám utak olajozva lesznek, illetve a forgalmi útvonalak valamennyien, jóllehet az idei kontingens kisebbnek látszik mint a tavalyi. Ennek azonban az a magyarázata, hogy részben tavaly sok útvonal végleges burkolatot kapott, részben az idén kap, amelyek olajozása feleslegessé vált. Tavaly 1,500.000 négyzetméter olajozott út volt, *az idén kereken 1,400.000 négyzetmétert impregnálunk.*

— Hogy már a tavasszal se legyenek poros utak, *a vállalkozókat köteleztük az úgynevezett elő-olajozásra.* Ez annyit jelent, hogy az alapos és végleges olajozás előtt egyszer végigöntözik olajjal az összes kiszemelt utakat, hogy a port előzetesen is lekössék. Ezt az újítást külföldi tapasztalatok alapján vezettük be, ahol igen jól beváltak.

— A város belterületén az idén újjászervezett öntözőautóinkkal, bőséges vízöntözéssel és a kövezet erős sugárral való mosásával vesszük fel a küzdelmet a por ellen.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet az I. ker. Lenke úton építendő óvoda és iskola föld-, kőműves-, vasbeton- és elhelyező munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenkint 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi április hó 29-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em., 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető az előadónál, a Központi városháza, III. em. 337. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi május hó 13-án (hétfőn) d. e. 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály ülésteremében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi április hó 23-án.

A székesfőváros tanácsa.

Kapuszta Gusztáv
építőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 8.
Telefon: József 893—08.

LAMPL ÖDÖN
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

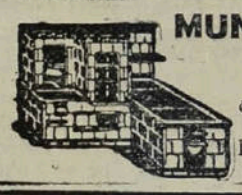
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takarékkűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 512—30.

TÓTH LAJOS
Pala és cserépfedőmester eternit-cserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarban tartása és tatarozása
Telefon: József 351—01
BUDAPEST, I., Budafoki út 23

PECSEK ISTVÁN
MŰASZTALOS
Tel. József 438-34 BUDAPEST IX., Liliom ucca 52

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

SÁGI ISTVÁN
Tűzhely- és épületlakatosmester
BUDAPEST VIII, Gyulai Pál ucca 9
a Kókus-kórház mellett

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, aszfalt, porolaj.
KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR UCCA 2. TELEFON: AUT. 839-25.
Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban.

UNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

Központi fűtések
vízvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák
FRIED ZSIGMOND
műszaki iroda és gyár Budapest, VIII., Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. ong. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRUT 58.
Telefon: Automata 604-48.

Vladár Pál
ács- és építőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

SOPRON-GYŐRI TEJ ÉS YOGHURT
A LEGMEGBIZHATÓBB!
SOPRON-, GYŐR- ÉS VASMEGYEI TEJGAZDASÁGI R.T.
Központi üzem és irodák:
I., Fehérvári út 33-35. Tel: J. 305-31., J. 428-01

Öröklakást
kevés készpénzbefizetés mellett kényelmes törlesztéssel kaphat a Horthy Miklós-út mellett az
I., Bicskei ucca 4-6-8
számú társasházunkban
A lakások megtekinthetők és beköltözhetők
Lejegyzési iroda:
I., Budafoki út 20. I. em. 3.
ahol bérlakások is kaphatók.
Önmagának takarítja meg a házbérét

A
BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap
vasárnapi melléklete
a magyar ujságirás szenzációja
Mutatvány számot bárkinek szivesen küld a kiadóhivatal: Budapest VIII, József körut 5

Tíz év alatt mozgósítandó

tíz millió pengőnél nem kerül többe a fővárosnak az Erzsébet-sugárút megvalósítása

Megmarad a városháza klasszikus épülete, de eltávolítják a főpostát és teret alkotnak a helyén — Becsey Antal nyilatkozata a pénzügyi lehetőségekről

Az Erzsébet-sugárút megépítésének grandiózus tervét, amely több mint harminc esztendős huzavona után a közeli megvalósítás stádiumába jutott, bizonyos oldalról el akarják gáncsolni. Egyrészt politikai természetű okokból gördítenek nehézségeket a terv megvalósítása elé, másrészt aggodalmaskodnak amiatt, hogy a megoldás túlságosan nagy összegeket fog igénybevenni és a fővárosi lakosság további megterheltetésének képtelenségével érvelnek. Miután a terv már keresztülment a bizottsági retortán, a *Fővárosi Hirlap* munkatársa *Becsey* Antal törvényhatósági bizottsági taghoz, az Egységes Községi Polgári Párt társelnökéhez, a kitünő mérnök-szakértőhöz fordult felvilágosításért, aki az alábbi részletes nyilatkozatban ismerteti az Erzsébet-sugárút tervének megvalósítását és egyben cáfolja azokat az érveket, amelyekkel a terv kivitele elé akarnak akadályokat emelni.

Becsey Antal

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az albizottsági javaslat, amely az Erzsébet-sugárútról készült, tulajdonképen nem egyéb, mint az előző középítési bizottság plenáris vitája során elhangzott különböző felfogásoknak az összeegyeztetése. Ez

a javaslat alkalmas arra, hogy az összes igényeket kielégítse.

Technikai vonatkozásban a most kialakult szabályozási terv megfelelőnek mondható. A terv megvalósításánál nagy nehézségnek tünt föl az a körülmény, hogy az Erzsébet-sugárút, amely helyesebben *Erzsébet kereskedelmi-útnak* volna nevezhető, *hegyesszögben és nem merőlegesen* torkollik a Károly körútba. Ez a megoldási mód negnehezíti a szimmetrikus kiképzést. A szabályozás munkáját a mai nehéz gazdasági viszonyok között csak úgy lehet elképzelni, hogy

minél kisebbméretű kisajátítások történjenek

és így minél kevesebb költséggel lehessen szolgálni a kitűzött célt. Miután olyan nagyarányú városszabályozási munkálatokkal állunk szemközt, amelyek hosszú időre, esetleg egy egész évszázadra szólanak, számolni kellett azzal, hogy *a megoldás nem lesz túlságosan egyszerű*. Azzal a döntéssel azonban, hogy a városházát a bizottság meghagyja régi helyén és csak a Károly-körúti homlokzati résznek az átépítését kívánja, a költségeket sikerült lényegesen csökkenteni. A bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy *a régi városházának Városház-uccai klasszikus barok homlokzatát, amelyet még a híres Martinelli tervezett, meghagyja*. Legföljebb arról lehet majd szó a jövő esztendők folyamán, hogy a szük Városház uccát, ahol ez a gyönyörű barok homlokzat nem tud érvényesülni, ki kell majd szélesíteni és megfelelő térképzéssel

módot kell nyújtani ennek a barok homlokzatnak az érvényesülésére.

Ez természetesen csak úgy történhetik meg, hogy *a főpostát majd annakidején el kell távolítani jelenlegi helyéről és ezen a területen szép teret kell alkotni.*

— Ami az Erzsébet-sugárút megépítésének pénzügyi vonatkozásait illeti, már 1914-ben behatóan foglalkozott a főváros közgyülése is a szabályozás kérdésével. Akkoriban hosszas számításokat végeztek és kiderült, hogy

a kisajátítás céljaira körülbelül 45 millió aranykoronára van szükség.

Ebből az összegből *visszatérül 38 millió a betterment révén*, mert hiszen a főváros csak a közterületeket tartja meg, a kisajátított telkek többi részét eladná, ami a telekértékemelkedés következtében lényeges bevételt jelentene. Viszont azok a telkek, amelyek az Erzsébet-sugárútra homlokzatot kapnak, értékben jelentősen fognak emelkedni. Ma teljesen értéktelen udvarok új homlokzatot kapnak az Erzsébet-sugárútra, nagyszerű lakásokat, gyönyörű üzleteket lehet majd építeni, és

ezeknek az ingatlanoknak az értéke horribilis mértékben fog emelkedni.

Minden városszabályozásnak alaptétele az, hogy a betermentből a fővárosnak ki kell vennie a maga részét.

— A fővárosnak a homlokzatnyerés címén bekövetkező értékemelkedésről esetről-esetre tárgyalnia kell a felekkel. Az a hatóság, amely erre illetékes lesz, megkisérli szép szóval elintézni a dolgot, de fel kell készülni arra is, hogy egyes esetekben nem fog simán menni a dolog és lesznek, akik pretenzióval lépnek fel. Éppen ebből a célból kell törvény, amit Harrer Ferenc sürgetett meg,

olyan törvény, amely módot ad a fővárosnak arra, hogy kényszerítő eszközökkel élhessen azokkal a tulajdonosokkal szemben, akik az Erzsébet-sugáruton homlokzatot és így nagy értékemelkedést kapnak.

Bírói megállapítás tárgya lesz majd, hogy ezek az ingatlantulajdonosok mennyit fizetnek betterment címén a fővárosnak. Ugyancsak bírói megállapítás tárgya lesz, hogy a főváros milyen áron sajátítja ki a közterületet.

— En úgy látom a helyzetet, hogy

a főváros igen olcsón úszhatja meg ezt az egész nagy épitkezést.

Véleményem szerint *tíz millió pengőn belül lesz az az összeg, amelyből az Erzsébet-sugárutat meg lehet építeni*. A költségek többi része a bettermentből fog kikerülni.

— Azokkal a támadásokkal szemben, amelyek a jelenlegi pénzügyi helyzet sanyarúságára való hivatkozással tiltakoznak az Erzsébet-sugárút megépítése ellen, nekem csak az a válaszom, hogy

éppen a súlyos gazdasági válság bizonyítja legélesebben, milyen nagy szükség van ilyen több évre terjedő közmunkának a kiadására,

Hudetz János
okl. épitészmérnök, épitömester
tervező- és vállalkozó irodája
Alapittatott: 1876 — Telefon: József 351-54
Budapest, VII. Rottenbiller ucca 6/b.

HANVAY VICTOR
Villany és rádió cikkek
Budapest, VI., Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—99

KAUTNIK JÓZSEF SZOBRÁSZ-MESTER
ÉPÜLET-, MÜKÖ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

Betoncsövek, burkolatlapok nagy készlete
ANDREA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Cementárugyár, beton- és mélyépités
Budapest, V., Hold ucca 19. Telefon: Automata 98-37

STEINER MARK
asztalos üzlete és ablakredöny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL **FAISKOLAI CIKKEK**
gyümölcs és diszfák, gyümölcs és diszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN **TOST ÉS MOLNÁR**
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

TÁBLAÜVEGBEN MANDL VEZET KARTELEN KIVÜL
BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
BUDAPEST, VI. GÖMB U. 44
TELEFON: L 960-24

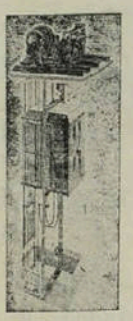

Gyárimány:
Tökéletes
Üzembiztos
Zajtalan
Takarékos

Tekintse meg a Nemzetközi Vásáron kiállitott felvonógépünket!
Gépcsarnok 1016.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbithatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

KNUTH K. mérnök és gyáros
Budapest, VII., Garay ucca 10. sz.
Telefon: József 510-75
Vízvezeték Központi fütés

MAGYAR BÖRSZÉK IPAR
PIPISZ VILMOS UTÓDAI
BUDAPEST, V., MÉRLEG UCCA 4
SAJÁT KÉSZITMÉNYÜ
valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok, modern ebédlőszékek, adott tervek és rajzok szerint is. Lakberendezési tárgyak,
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javitjuk, át estjük és átalakitjuk
Telefon 810-56
Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

Automobilok villamos berendezése
MÁGNESEK DINAMÓK INDITÓK AKKUMULÁTOROK
Szerelés javitás és kiegészités
URNER ÉS BERKOVITS
Scintilla, Index, Fenag, Hagen, Kienzle vezérképviselete
Budapest, V, Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut. 148-84

Korányi és Fröhlich redőnygyár
BUDAPEST, KISFALUDY-U. 5/F • TELEFON: J. 323-76 • 459-86
SPECIÁLIS GYÁRTMÁNYAI:
SZAB. PÁNCÉLREDÖNY · ACÉLREDÖNY · FAREDÖNY · VÁSZONREDÖNY
SZAB. AJTÓCSUKÓ · BOST WIGH-TOLÓRÁCS · NAPELLENZÖ-SZERKEZETEK

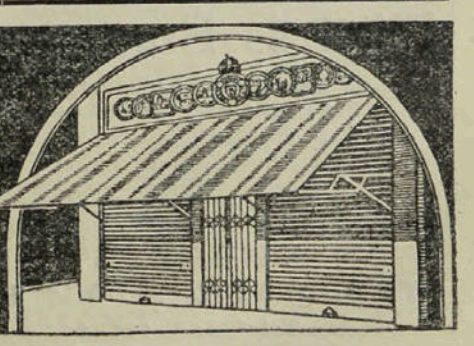

városrendezésre, magánépítkezések megindításának propagálására, fővárosi kereskedői negyed létesítésére és általában a főváros gazdasági vérkeringésének felfrissítésére.

— Ami a költségek nagyságát illeti, ez a megokolás sem állhat meg, mert hiszen mindössze tíz millió pengőről van szó és ezt is csak *tíz év alatt kell a fővárosnak lassacskán beledobnia a gazdasági életbe* az Erzsébet-sugárút megépítésére. Az egész környék fejlődése kívánja az Erzsébet-sugárút megépítését. Ezt a fejlődést éppen ennek a városrendezési tervnek a késlekedése akadályozta. Ha az Erzsébet-sugárutat megépítjük,

lesz építkezés, lesz munka, lesz üzlet, lesz kereset.

Arra szokás hivatkozni, hogy nincs pénz ilyen célokra, hiszen az új Rókust sem tudjuk megépíteni a költségek hiánya miatt. *Nekem az a kórházpolitikám, hogy a betegséget jó táplálkozással meg kell előzni.* Szerintem nem kórházépítésre, hanem kórházi leépítésre van szükség. Munkaalkalmat kell teremteni, kenyeret kell adni, a testet ellenállóbbá kell tenni a betegségekkel szemben és akkor kevesebb kórházra van szükség. Elismerem, hogy új Rókust kell építeni, de hiszen erre meg is van a fedezet és meg is kell lenni ennek az összegnek.

Nem zárkózhatunk el az elől, hogy munkaalkalmat teremtsünk akkor, amikor minden jogcím megvan arra, hogy ilyen nagyarányú, évtizedekre kiterjedő városszabályozási munkát indítsunk meg.

De éppen a hivatkozott közegészségügyi szempontokból is szükség van ennek a városrésznek a feltámasztására. A Rombach uccában és környékén botrányosak a közigazgatási viszonyok. A közegészségügyi helyzet megjavításán dolgozunk, ha ezt a városrészt szabályozzuk. Úgy látom, hogy

az Erzsébet-sugárút tervét egyetlen józan reálpolitikusnak sem szabad elvetnie:

ellenkezőleg ez a terv minden támogatást megérdemel.

Becsey Antal szakszerű nyilatkozata alkalmas arra, hogy eloszlasson minden aggodalmat és visszautasítsa az alaptalan és meg nem fontolt támadásokat.

Versenytárgyalási hirdetés

Budapest Székesfőváros Elektromos Művei igazgatósága nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet az V. ker., Markó uccza 9. szám alatt létesítendő 30.000 Voltos alállomás építésénél szükségelt föld-, kőműves-, elhelyező- és vasbetonmunkálatokra.

Az alább megjelölt helyen átvehető feltételek értelmében szabályszerűen kiállított írásbeli ajánlatok az eredeti űrlapokon magyar nyelven szerkesztve, az egységárak megjelölésével (egységáras versenytárgyalás) teendők.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be.

A szabályszerűen aláírt és az előírt okmánybélyegekkel ellátott, tanukkal láttamozott ajánlatok felirattal ellátott, lepecsételt borítékban nyújtandók be.

Az ajánlatokat **1929. évi május hó 10-én (pénteken) délelőtt 10 óráig** Budapest székesfőváros tanácsi XII. (világítási és vízvezetéki) ügyosztályának kezelőirodájában (IV. ker., Központi városháza, II. emelet, 295. szám) kell benyújtani, vagy oly időben postára adni, hogy az ajánlat a jelzett határidőig a tanácsi XII. ügyosztályhoz beérkezzék.

A fenti munkákra az ajánlati végösszeg után számított 2 százaléknak megfelelő összegű bánatpénz teendő le a „Vállalati feltételek"-ben körülírt módon.

A fent megnevezett határidőre beérkezett összes ajánlatok ugyanazon napon délelőtt 11 órakor a tanácsi ügyosztályban fognak nyilvánosan felbontatni, mely eljáráson az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig, de legkésőbb 30 napig kötelezettségben maradnak.

Kizárólag csak oly ajánlatok vétetnek figyelembe, amelyek a „Külön kikötések"-ben foglaltaknak szigorúan megfelelnek. A versenytárgyalási hirdetést, az ajánlati űrlapot, a vállalati feltételeket, az általános és részletes munkafeltételeket, a külön kikötéseket, a költségvetést, a pályázó által már végzett hasonló munkák feltüntetésére szolgáló űrlapot, a jelentkező ajánlkozni szándékozók az Elektromos Művek építési irodájában (V., Váci-út 74. szám, IV. em. 424.) hétköznapokon délelőtt 9 és 12 óra között 20 (húsz) pengő lefizetése ellenében megszerezhetik.

A tervek *Román* Ernő és *Györgyi* Dénes műépítészek irodájában (IV., Prohászka Ottokár ucca 8. szám) tekinthetők meg délelőtt fél 9-től fél 11-ig, ahol a szükséges műszaki felvilágosítások is megadatnak.

Az Elektromos Művek igazgatósága fentartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között, tekintet nélkül az ajánlott árakra, szabadon választhasson, hogy a munkát, vagy amennyiben a versenytárgyalás eredményét kielégítőnek nem találná, úgy újabb nyilvános, vagy korlátolt versenytárgyalást tarthasson, esetleg a munkák vállalatbaadása tekintetében másként is intézkedhessék, illetve a vállalatbaadástól teljesen eltekinthessen.

A szóbanforgó munka kényes természetére és a kivitel nehézségeire való tekintettel, a munka csak oly pályázó cégnek fog odaítéltetni, amely kimerítően és hiteltérdemlően igazolni képes, hogy hasonló műszaki jellegű munkát, mint önálló cég, sikerrel végzett.

Az Elektromos Művek igazgatósága kijelenti, hogy a munkák odaítélése iránt hozandó határozatai ellen jogorvoslat csak birtokon kívül vehető igénybe.

Budapest, 1929 április 22.

Budapest Székesfőváros Elektromos Műveinek Igazgatósága.

ÉPITÉSZEK FIGYELMÉBE

Adómentes házak, KÖZPONTI FŰTŐBERENDEZÉSEIHEZ a Szücs és Knoll-féle szab. NYEREGROSTÉLY, mindenfajta hazai barna szenek FÜSTMENTES ELÉGETÉSÉRE a LEGALKALMASABB, NAGY SZÉNMEGTAKARITÁS, HATÓSÁGILAG JÓVÁHAGYOTT FÜSTMENTES TÜZELÉS, TÖBB 100 ÜZEMBEN MEGTEKINTHETŐ

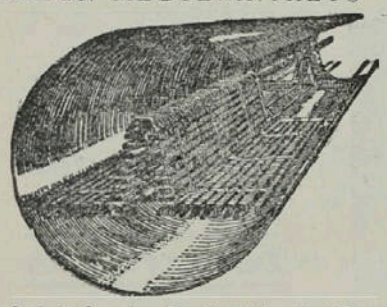

GYÁRTJA:

Röck István és Első Brünni Gépgyár R.-T.

BUDAPEST, I, BUDAFOKI-UT 70. SZ.

Díjtalan ajánlattétel.

ROYAL BENZINKUTAK

a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják

PAJOR LÁSZLÓ

BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM

Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

Pittel és Brausewetter

beton-, hid- és mélyépítő részvénytársaság

BUDAPEST, VI., BULYOVSZKY UCCA 12. SZ.

Telefon: L. 991—29

KOLLARIT

BÖRLEMEZ A LEGJOBB TETŐLEMEZ

KOLLARIT

FOLYÉKONY SZIGETELŐ ANYAG NEDVES FALAK SZÁRAZÁTÉTELÉRE ÉS ROSSZ BÁDOGTETŐK ÁTMÁZOLÁSÁRA A LEGJOBB

KOLLMIX

HIDEG ASZFALT EMULSIÓ A LEGJOBB UTÉPITŐ ANYAG

GYÁRTJA: EGYESÜLT UJPESTI VEGYÉSZETI GYÁRAK KOLLÁR MIKLÓS UJPEST, VIOLA-UTCA 30-32. TELEFON: L. 920-56, 913-43, U. 35.

Megjelent **P** A **PÉNZVILÁG** legújabb száma szenzációs tartalommal!

Kapható minden ujságárusnál

Ára 40 fillér

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS. BUDAPEST, VII., ÖRNAGY UCCA 4. SZ.

Moor Géza építőmester

Budapest, VI., Retter Ferenc ucca 103. sz.

Telefon: Lipót 911—13

Helmich Dezső

elektrotechnikai- és rádióüzeme

Budapest, VI, Csángó ucca 6/b.

Telefon: L. 992-83 Telefon: L. 992-83

MÁTYÁSSY ANTAL ÉS FIA

mázoló és festőmester

BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 358-48

PORTÁLOK

belső üzletberendezések speciális készitője saját és adott tervek szerint

REICH ARNOLD

géperőre berendezett asztalos üzeme Budapest, VII. Dob u. 37. Tel. J. 400—51.

Az 1925. évi kiállításon ezüstéremmel kitüntetve. Az 1927. évi országos kiállításon nagyezüstéremmel.

Hermann János épület és műlakatos, Budapest, I., Avar-u. 19.

Telefon: Aut. 505—82.

Radiátorok, Fűtőtestek, Hőálló zománcozás

25 ÉVES GYAKORLATTAL

BIEDL KÁROLY

Budapest, VII, kerület, Hársfa ucca 57. szám

TELEFON: JÓZSEF 451—43

FISCHER HENRIK épületfakereskedő

Telefon: J. 628—00.

Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

KÚN SÁNDOR

TELEFON: JÓZSEF 361—23

FESTÉK, KENCE, ZSIRADÉK, KÁTRÁNY ÉS VEGYITERMÉKEK GYÁRI RAKTÁRA

BUDAPEST, IV, FERENC JÓZSEF RAKPART 18

HARTMANN ÉS CSÁSZÁR ALAPITTATOTT: 1889-BEN

ELEKTROTECHNIKAI, MECHANIKAI ÉS RÁDIÓ TÖMEGCIKKEK GYÁRA

BUDAPEST, V, KÁDÁR-U. 6

Gyengeáramú és Rádiófelszerelési cikkek

Préselés, csiszolás, ezüstözés, aranyozás, nikkelezés és egyébb szinezések

LESSIVE PHÉNIX

Állami- és egyéb közintézmények évtizedes szállitója

VEGYÉSZETI és MOSÓPORGYÁR

Budapest V, Visegrádi u. 17

TELEFON: Automata 123—70

Rába-Krupp Rába-A. F. Autóbuszok Teherautók

minden nagyságban.

Minden speciális célra is alkalmas, minden tekintetben legmodernebb kivitelben készülnek

MAGYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R.-T.

AUTOMOBILGYÁRÁBAN

Központi Igazgatóság: Budapest, V. Deák Ferenc ucca 18 Telefon: 818—50 és 818—59

Budapesti javitóműhely és alkatrészraktár: Kerepesi út 26. Telefon: József 453-84

Gépkocsik, alvázak bemutatása Budapesten is költségmentes

DOBOS ANDRÁS

ÉPÜLET- és REDŐNY LAKATOS VÁLLALATA

BUDAPEST, IX., LÓNYAI UCCA 58

Telefon: Automata 874-38

BETA JÁNOS

ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

HOGYAN LESZ ARANY A SZEMÉTBŐL?

Villanyt, aszfalt-téglát, műbazaltot lehetne gyártani a pesti háziszemétből, amely már a főváros közegészségét veszélyezteti

A főváros tanácsa már valószínüleg útnak indította Berlin felé a portalan háziszemét gyűjtésére szolgáló gépkocsik és berendezések rendelő-leveleit, a miniszter engedélye se hiányzik, ilyenformán végre Budapesten is majd csak megindul a higiénikus háziszemét-szállítás. Ugyanakkor azonban, amikor a főváros erre a világszerte bevezetett egészséges, modern reformra készül, senkisem gondol arra, hogy ezek a nagyszerű, tökéletes és pormentes gépkocsik hová fogják szállítani Budapest sok ezer mázsára rúgó napi hulladékát. A pestszentlőrinci réten egyre magasabbak a szeméthegyek és a környék lakossága egyre hangosabban zúgolódik a hegylánc gyarapodása miatt, de

tiltakozik a szemét lerakása ellen a gyönyörüen fejlődő Lágymányos is és a Római-fürdő népe is, mert éppen a fővárosnak ezt a két legegészségesebb, legfejlődőképesebb részét tüntették ki azzal, hogy szemétdombbá léptették elő.

A pestszentlőrinci szeméthegyek árnyéka egyre fenyegetőbben veti le árnyékát az egész fővárosra s figyelmeztet, hogy a jelentéktelennek látszó, de lényegében igen komoly szemétproblémát nem szabad könnyelműen kezelni, hanem *még ebben az évben meg kell kezdeni legalább a kisérleti szemétégetőtelep felállítását.*

Harminc évvel ezelőtt, amikor Szentlőrinc határa napi járóföldekre lakatlan, kopár pusztaság volt, nem volt probléma a szemétlerakás, de ma ott minden talpalattnyi terület drága házhely és termőföld, amelyet szeméttel hasznavehetetlenné tenni egyébként is végzetes könnyelműség.

A szemétégetés problémája iránt

Bailó Alfréd műszaki tanácsosnál,

a Köztisztasági Hivatal igazgatójánál érdeklődtünk, aki beszélgetésünk során nagy érdekességgel világította meg ennek a fontos kérdésnek minden vonatkozását a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt:

— A háziszeméttől való megszabadulás régi formája az, amelyet mi ma is alkalmazunk, hogy a hulladékot lakatlan helyekre rakjuk, vagy alacsonyan fekvő területek feltöltésére használjuk. Az újabb időben a természetes fejlődés következménye, hogy a lerakóhelyek nálunk is mindinkább fogynak, ezért nekünk is egy másik módhoz kell rövidesen folyamodnunk, az égetéshez. A szemétégetés kérdése azonban

nem olyan egyszerű, amilyennek látszik és nem lehet előzetes kísérletezés, tanulmányozás nélkül hozzáfognunk.

— Vannak városok, ahol nyáron alkalmatlan, vagy kevésbé alkalmas, *télen pedig elsőrendüen égethető a hulladék.* Ez áll többé-kevésbé Budapestre is, ahol nyáron túlnyomóan sok a dinnyehéj és a zöldségféle a hulladékban. A laikusok azt hihetnék, hogy az a háziszemét, ahol sok a papir s a hasonló hulladék, elősegíti az eredményes elégetést. Ennek épp az ellenkezője áll. A papir ugyanis túlgyorsan ég el és a kazánokba fújtatott légáramlatban könnyűségénél fogva könnyen jut be a kazáncsövekbe, hol hátráltatja a gőzfejlesztést. A zöldséghulladék viszont szervesanyag ugyan, de olyan nagy a nedvességtartalma, hogy az ilyen szemetet elégetés előtt külön ki kell szárítani, ami viszont sok hőenergiapazarlással jár. Nem szabad tehát — ismétlem — egy városnak sem előzetes kísérlet nélkül belefogni a szemétégetésbe, annál kevésbé, mert

egy modern szemétégető-telep berendezése legalább 12 millió pengőbe kerül.

— Legfőbb ideje tehát, hogy a régen tervezett próbaégetőtelepet megvalósítsuk, mert ha a próbák eredménye azt mutatná, hogy a pesti szemét minden évszakban égethető, akkor e réven, ugyanakkora beruházási tőke mellett, mint a mai, sokkal kisebb üzemi költséggel tudjuk a szemetet megemészteni, mintha új lerakótelephelyet keresünk. Sürgős azért is, mert mint számos külföldi város példája mutatja, *ez a probléma rendszerint váratlanul és hirtelenül szokta meglepni a városok vezetőségét.* Azért is fontos volna a szemétégetés problémájának megkezdése, hogy

minél gazdaságosabban oldhassuk meg a kérdést,

ha elérkezik az a pillanat, hogy szükség lesz a végleges megépítésre. A szemétfeldolgozás és értékesítés ezidőszerint legtökéletesebb módja, ha a szemetet elégetik,

az így keletkezett hőenergiát gőzzé alakítják át s ezzel elektromos áramot termelnek.

Ezt az áramot a főváros vagy továbbadhatja a nagy telepeknek, vagy a maga intézményei számára használhatja fel. Hogy ez az ingyenáram pénzben mit jelentene, felesleges külön hangsúlyozni. A kazánok kondenzvizét ma már minden külföldi nagyvárosban *népfürdők* táplálására használják fel s ezért a szemétégető telepek közelében mindenütt ilyen olcsó fürdőket építenek.

— De van más előny is. A szemétégetés után visszamaradó salak — amely körülbelül a fele az eredeti szemétmennyiségnek és teljesen tiszta sterilanyag — elsősorban feltöltésre használható a város belterületén is minden veszély nélkül, vagy építkezéseknél, mint töltő, vagy födeméző anyag. Ujabban ennél jobban is értékesítik ezt a salakot, úgyhogy

építőtéglát, vagy útburkoló követ gyártanak a szemétből.

A háziszemétből kétféleképen állítanak elő útépítőkövet: vagy apró szemcsére őrlik, *bitumennel* keverik és formába préselik, amely anyag kisebb forgalmú uccák burkolására alkalmas, vagy pedig elmés módon *műbazaltot*, mechanikus lávát gyártanak belőle. Ez úgy készül, hogy a szemétsalakot különböző vegyszerekkel és pedig mésszel, kovahomokkal és koksszal keverik. Ezt a masszát kohóban nagy hőfokon megolvasztják s a folyékony, izzó folyadékot, a műlávát, formákba vezetik. Ha hirtelen hűtik le,

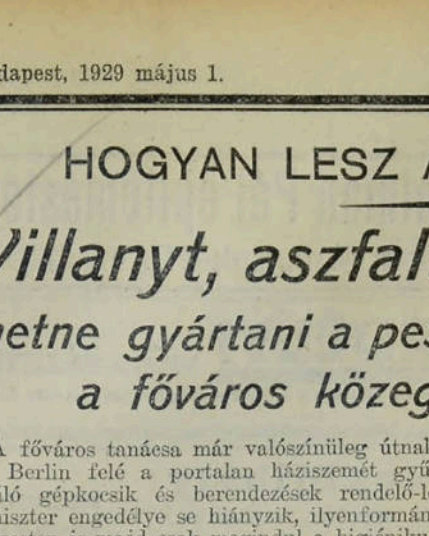

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST

Szabadalmazott „Jm“

kompressor nélkülli DIESEL-MOTOR

a legtökéletesebb erőgép.

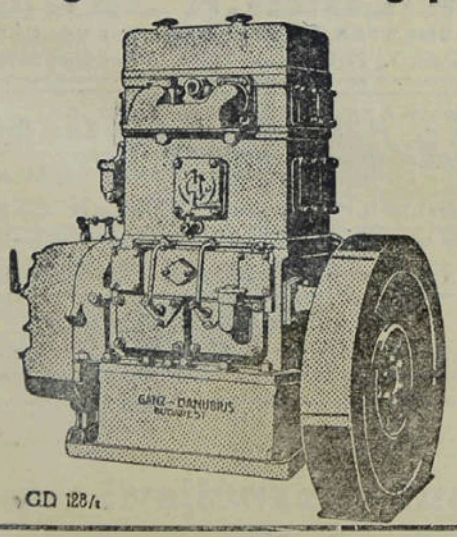

GD 128/1

Waldmann Sándor

egészségügyi-, viz-, gőz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése

VI. Jókai ucca 6. sz. Telefon: Aut. 102-74

Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vizvezetéki felszerelésekben. Versenyképes árak és fizetési feltételek

HOLLÓS FERENC

okl. mérnök, út és mélyépitő vállalkozó

Budapest, V., Ügynök ucca 22/b.

Telefon: L. 960—34

SZAB. DELTA

DRÓTFONAT

A LEGJOBB KERITÉSANYAG.

KOLLERICH PÁL ÉS FIAI

BUDAPEST. IV. FERENC-JÓZSEF RAKP. 21.

Fekete Ödön mérnök

Vízművek, vizvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele

Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

Schwabl Alajos TELEFON AUT. 287—26 SZ.

festékáru-kereskedés

Pest V., Vilmos csász. út 22

Rosenthal István

sütő-, cukrász, hus, fa- és vegyipari gépgyártó és javitóműhely

TELEFON: J. 450-89.

Budapest, VII., Dob ucca 90. szám.

SZALFÉTER EDE TELEFON: K. 502—36

üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32

BUDAPEST I, KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

HERCEG ÉS VERHOVINA

festő, mázoló és butorfényező Tel.: Aut. 270-86

BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

BUBIK LÁSZLÓ CSAVAR ÉS VASÁRUGYÁR

készít mindenféle vas- vagy fémárút tömegben vagy egyenként

BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 26.

GAUGUSCH JÁNOS

ÉPÜLETLAKATOS-MESTER

BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

AGYAGCSÖVEK

és csatornázási cikkek

HUBERT ÉS TÁRSA B. T.

Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4.

Telefon: Automata 22—67.

A légzőszervek bántalmainál Asthma Emphisema esetén biztos gyógyulást nyujt a

Szt. Gellért Gyógyfürdő

legtökéletesebb berendezésü inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

Lizsinszky Rezső kárpitos és díszitő

Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhivó Aut. 510-54

SCHMIDT ÉS FERENCZ

bádogos- és szerelő mesterek

Budapest, VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

Mész, cement, gipsz,

stb. legolcsóbb beszerzési forrása

Általános Anyagraktár

Budapest, VIII., Beniczky ucca 6 sz.

Telefon: József 302-83

SCHÄFFER KÁROLY

okleveles mérnök

Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester

Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

feketeüveg lesz belőle, ha pedig lassan hűtik, akkor a természetes bazalthoz hasonló, sőt felismerhetetlenségig azonos anyag keletkezik. Minél lassúbb a lehűtés, annál szilárdabb, annál kevésbé törik s annál alkalmasabb útépítésre. Túlkeménynek nem szabad lenni, mert akkor könnyen hasad. A legnehezebb probléma tehát már meg van oldva, a szemetet olyan tökéletesen lehet értékesíteni, hogy

a városnak még haszna is lehet belőle.

Egy olyan nagy város háziszemetéből, mint Budapest, ilyen eljárás mellett annyi műkövet lehetne előállítani, hogy

nemcsak a saját útburkolási szükségletét elégíthetné ki belőle, hanem még a feleslegből el is adhatna.

— A laikus közönség körében rendszerint nagy az averzió a szemétégetés ellen, mert azt hiszi, hogy az ilyen telep bűzképző és egészségtelen a környezetre. Ez azonban tévedés,

egy modern szemétégető telepen sem szagot, sem port nem lehet érezni.

Sőt, szemetet sem látni, mert az egész gépberendezés (tárolás, feldolgozás, szállítás) légmentesen elzárva történik, úgyhogy *egy ilyen modern telepet a város belsejében is lehet létesíteni.*

— *Zürichben* most létesül egy új telep, teljesen lakott vidéken, az angol városokban, pl. *Londonban* is, tucatszámra vannak ilyen telepek, a város közepén. Nálunk az első telepet legsürgősebben *Budán* kellene létesíteni, mert ott már úgy vagyunk, hogy legfeljebb 1—2 évre van lerakóhelyünk s ha ez betelt, úgy *az egész budai szemetet Pesten át Szentlőrinczre kell kiszállítani,* ami horribilis pénzbe kerülne. A másik telepet az *Angyalföld* tájékán, a harmadikat *Kőbánya* közelében, a negyediket pedig a *Ferencváros* külső részén kellene megépíteni. Megjegyzem, hogy *a budapesti szeméttel már végeztek égetési kísérleteket.* A háború előtt *Miskolcon,* ahol akkor volt egy ilyen telep s a próbák egész kedvezőek voltak. Kísérleti égetést végeztettünk *Krelben* is, ahova évekkel ezelőtt egy vagón szemetet küldtünk ki. Ebből a szemétből azonban *kizárólag feldolgozási próbákat* végeztek és megállapították, hogy *igen kitünő minőségű flaszterkövet* és *műbazaltot* lehet előállítani a mi házi hulladékunkból. Ezek a pesti szemétből készült műkövek ma is a *Köztisztasági Hivatal* birtokában vannak. Igaz, hogy azóta a pesti szemét kalorikus értéke a rossz gazdasági viszonyok következtében minden bizonnyal romlott. Hogy ez menynyire igaz, mi sem bizonyítja jobban, hogy míg békében 250—300 vagón csontot bányásztak ki a szeméttelepen, addig most az évi csontlelet 35—40 vagón. Ugyanez a helyzet az egyéb anyagoknál, fém, rongy, posztó, bőr stb. holminál is. Ezüstöt pl. békében 8—10 kg.-ot találtak a szemétben, most semmit.

— Ma Budapest napi szeméttermése három teljes vonatrakománynak felel meg. Az *évi szeméttermés pedig 200 millió kilogramm, egy lakásra két mázsa szemetet számítva.* (d.)

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929. évi április hó 29-én tartott ülésében, (elnök: *Csármann* Ferenc tanácsnok, jegyző: *Haris* Sándor s. hiv. igazgató) a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Heidelberg Vilmos VII., Klauzál tér 4. 5 em. ház, terv. Meitner Lipót és Csengery Gyula V., Hold ucca 15.
2. Dr. Straub Miklós I., Ménesi út 4928. hrsz. 1 em. ház, terv. Littke és Tóth IX., Bokréta u. 12.
3. Horváth András III., Táborhegy 16887/5. hrsz. családi ház, terv. Kiss Sándor III., Föld u. 30.
4. Vida József IX., Gyep u. 22. em. ráépítés, terv. Hegedüs István IX., Tűzoltó u. 33.
5. Dr. Scheiner Antal és tsai V., Koháry u. 12. 5 em. ház, terv. Málnay Béla V., Tátra u. 4.
6. Véber János III., Föld u. 17059. hrsz. em. ráép. terv. Fritsch Lajos III., Pacsirtamező u. 20.
7. Fischer Hermann VI., Fáy u. 27081. hrsz. 1 em. ház, terv. Lux József IV., Veres Pálné u. 33.
8. Zimmer Péter I., Mártonhegyi dülő 8604. hrsz. 1 em. villa.
9. Keresztes Endréné I., Hegyalja út 4893/4. hrsz. em. családi ház, terv. Fodor Lajos IX., Bakáts ucca 8.
10. Gróf Teleky Domokos I., Attila u. 47. 4 em. ház, terv. dr. Möller Károly I., Maros u. 3.
11. Mészáros Mihály III., Szőlő u. 62. toldalék, terv. Markhold Imre II., Gyorskocsi u. 40.
12. Szoszits György III., Pálvölgy 15616/15. hrsz. családi ház, terv. Abos Brunó II., Tapolcsányi ucca 6.
13. Szenthe Károly I., Ecsed u. 3668. hrsz. em. családi ház, terv. Nagy Lajos I., Szinnyei Merse u. 11.
14. Halász János I., Fehérvári út 3048/5. hrsz. fsz. lakóház, terv. Stern Henrik V., Koráll u. 11.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Ozv. Kaltenecker Károlyné X., Cserkész u. 7935. hrsz.
2. Filmipari alap VII., Gyarmat u. 37.
3. Polgár Sándorné VI., Babér u. 83.
4. Grünfeld Gyula IX., Páva u. 3.
5. Posevitz Kornél X., Román u. 8778/4.
6. Darányi Béláné VII., Izsó u. 5.
7. Zwack J. és tsa IX., Soroksári út 26.
8. Vécsey Ferenc VI., Teréz krt. 8.
9. Szántó Gyula VII., Thököly út 18.
10. Juszt Ferencné IV., Múzeum krt. 19.
11. Dr. Szemethy Károly X., Delej u. 8631.
12. Zilahy Lajos III., Józsefhegyi u. 24.

Holman Pál építőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. * Telefon: József 308—15

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis ucca 2. sz.

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI Wesselényi u. 30

FLIEGL BÉLA bádogos-mester
Telefon: J. 455-07 Budapest, VIII., Vas ucca 7. Telefon: J. 455-07
Készít épület-, díszműbádogos munkákat és higienikus fürdőkádakat, légszesz, víz, gőz, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését.

SCHENKENGEL ÉS EHRMANN
ASZTALOS ÉS FAMEGMUNKÁLÓ ÜZEM
BUDAPEST, IX., Tóth Kálmán u. 21
TELEFON: József 319—41

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55
bádogos, víz, gáz és központi fűtés berendezési vállalata Budapest, II, Török ucca 8. szám

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépítő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
IX., Csont ucca 3. Telefon: J. 340-82 J. 322-79
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac valamint makadamutaknak átitató eljárásu és felületi kezelése. — Utak pormentesítése egyidejü konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen kompozicióval

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva
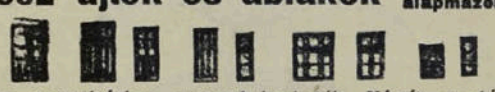
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készit azonkivül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben Malomsoky József asztalosárugyár rt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

Parketta és padlózási vállalat
NAGY KÁLMÁN Rákóczi tér 17. Telefon: J 431-88
Mindennemű padozat készítése egyszerű és diszes kivitelben. Javitások tutányos áron.

Hirmann Ferenc
fémöntöde és rézárugyár
Budapest, VII., Csányi ucca 7—9 sz.
Gyártmányai: Permetezők és ezek összes alkatrészei, rézsúlyok, háztartási mozsarak, gyertyatartók, habüstök, stb, továbbá „PAX" szab. kézi tűzoltókészülék stb. Telefon: J. 450-49

HUTTERER ÉS KÓSA
épület- és díszműbádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Budapest, IV., Magyar ucca 42-44
Telefon: Automata 854-08

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 14-18. Telefon: Lipót 969—98

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár Vasöntöde
Telefon L 905-74, 905-75 BUDAPEST, V., Váczi út 48 Alap. 1867.

STEIN RUDOLF (REZSŐ)
okleveles mérnök, építőmester
V., Falk Miksa u. 16. Tel. Aut. 114-53

SZENTGÁLI ANTAL ÉS LANGEN KÁROLY
Központi iroda: VI., Berlini-tér 8. Telefon: L. 913-87.
okl. mérnökök, építési vállalkozók
Anyagtelep: V., Wahrmann-u. és Ujpesti rakpart sarkán. Telefon: J. 813—86.

KÖRNYEI LAJOS
SZOBAFESTŐ, MÁZOLÓ és ARANYOZÓ MESTER
Iroda: BUDAPEST, X., SZŐRÉNY-U. 5.
Műhely: VI., STEFÁNIA ÚT 2. TEL. J. 441—99

Vasszerkezeti- és lakatosárugyár
Farkas és Társa R.-T.
Budapest, VI. ker., Lehel ucca 8.
Telefon: L. 903-62

JUNKERS
Kalorifer werk HUGO JUNKERS, DESSAU
ELSŐRENDŰ GYÁRTMÁNYAI — FŰTŐTESTEI:
- légfűtéses aggregátorok, lamellás
- fűtőtestek, gázlégfűtők, szellőztetők és acélcsövü radiátorok,

MEGRENDELHETŐK MAGYARORSZÁGI KÉPVISELETÉNÉL
KELETI KERESKEDELMI VÁLLALAT
BUDAPEST, VIII. KER., JÓZSEF KÖRÚT 55—57. SZÁM

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

CUSTODIS ALPHONS
MERNÖKI IRODA ÉS EPITESI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPITASI ÉV 1876
Gyárkéményépítés
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék építése és tervezése

FARKAS LAJOS Telefon: J. 396-78
MÉRNÖK magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Budapest VII, Kolumbus u. 41

SÜSS és TÁRSA
elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár
BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183
Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3 sz. TELEFON: A. 847-73
Fióküzlet: IX. ker. Tompa ucca 0 szám

Tel.: Aut. 150-79
Hütő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek
Spitzer testvérek
Budapest, V., Vilmos császár út 42.
Tel.: Aut. 150-79

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyárija:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték, egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

Csak **BRAZAY** pipereszappant használjon!

VÁLLALKOZÁS.

Nem szüntetik be a bitumenezett uccakövezést

A főváros útépítési ügyosztálya néhány év előtt új burkolási módszert kezdett alkalmazni az uccakövezéseknél, az úgynevezett *bitumenes kiöntést*, amely abból állt, hogy a bazaltkockák hézagait kitöltötték bitumennel a porképződés megakadályozása végett. Évek óta ez volt az úzus és az útépítési vállalkozók már így is rendezkedtek be: *az útépítési programba a többek közt belekalkulálták a bitumen-kiöntést is és ennek megfelelően előzetes kötéseket eszközöltek a gyáraknál.* Most aztán váratlanul meglepetés történt: a kerületi mérnöki hivatalok az év elején tervbevett kiöntési munkákat nem adták ki, ami a vállalkozók közt érthető nyugtalanságot keltett.

Az útépítési vállalkozók részéről ilyenformán elkeseredett panasz hangzik, sérelmeik nagyjában a következők. Mint ismeretes, a főváros az uccák és utak fenntartására, illetve karbantartására évente bizonyos összeget szavaz meg, amelyek egyrészét a kerületi előljáróságok mérnöki hivatalai, másrészüket a harmadik ügyosztály dolgoztatja fel. Minden év elején versenytárgyalás útján kerületenként adják vállalatba a munkákat. Az utakat forgalmi fontosságuk szerint osztályokba sorozzák, s ennek alapján vagy egészen új burkolatot kapnak, vagy egy részüket kicserélik.

Részint a burkolat élettartamának meghosszabbítása, részint a porképződés megakadályozása céljából — tehát higienikus okokból — a kőburkolatok hézagait bitumennel töltik ki. A költségvetésben erre a célra a tíz kerületre összesen mintegy 600.000 pengőt vettek föl.

A lelkiismeretes vállalkozó mielőtt pályázik, az illető kerületi mérnöknél rendesen előzetesen megtudakolja, mekkora összeg van kövezésre és mekkora bitumenezésre felvéve. Ezek alapján kalkulálja árait. A megbizott vállalkozó természetesen véglegesíti előzetes kötéseit a bitumenes anyagra és ezzel egész esztendei üzleti programját fixirozza.

Az idén aztán nagy megütközést keltett az útépítő vállalkozók körében, hogy a kerületi mérnöki hivatalok szerint a főváros beszüntette a bitumenezést, mert az állítólag drága és nem is jó. Ezt a határozatot azonban a vállalkozókkal nem közölték a pályázat megtétele előtt, a versenyzőknek tehát nem volt módjukban az új viszonyoknak megfelelően kalkulálni, a legnagyobb nehézség elé azonban az által kerültek, hogy a bitumenes anyagokat termelő gyárakkal megcsinálták a kötéseket, ezt most már vállalniok kell, annál is inkább, mert hiszen a gyárak is e nagyszabású megrendeléseknek megfelelően rendezkedtek be az üzemi évre.

A fővárosnak ez az álláspontja a vállalkozók szerint már csak azért sem helytálló, mert hiszen világszerte még csak néhány éve alkalmazzák a bitumenes kiöntést, következésképp az útépítési hatóságoknak sehol nem volt módjukban eddig meggyőződni arról, hogy ez a módszer a gyakorlatban beválik-e, vagy sem. Még furcsább, hogy a főváros az ilymódon megtakarított pénzt állítólag újabb próbaburkolatok fedezésére óhajtja fordítani, tehát az egyik kísérlet eredményét be sem várva, újabb kísérletekbe kezd.

A vállalkozók sérelmei nyilvánvalóak és a tények valóban őket látszanak igazolni. A kerületi mérnöki hivatalok ugyanis valóban mindezideig nem adták ki a bitumen-kiöntési munkákat. Ugylátszik azonban, hogy a főváros mégsem szándékozik 100%-osan keresztül hajtani ezt a hirtelen jött újabb programot, amennyiben a *Fővárosi Hirlap* munkatársa fölkereste

Molnár László műszaki főtanácsost,

az út-, csatornaépítés és városrendezési ügyosztály vezetőjét, aki ezt a panasz tárgyává tett kérdést a következőkben világította meg:

— *Szó sincs a bitumenes kiöntések teljes megszüntetéséről.* Ilyen formában a híradás nem áll meg. Csak

ott nem alkalmazunk a jövőben bitument a kockakövek hézagainak kiöntésére, ahol már használt, lekopott, silányabb minőségű kövezőanyagot használunk,

ahol a rosszabb minőségű kövező-anyag nem bírja el a drága bitumenes kiöntés költségeit, s amellett nem is válik be, mert *a nagy hézagok között nem köt elég jól az anyag és így a burkolat meglazul.* Nem fogunk bitumenes kiöntést használni a kisebbforgalmú uccákban sem, ahol naponta csak néhány jármű fordul meg. Ezzel szemben az új kockakőburkolatoknál, a belterületen, a nagyforgalmú útvonalakon, a körutakon stb.

tovább is megmarad a bitumenes rendszer,

ezeket a munkálatokat *késedelem nélkül és változatlanul kiadjuk, úgyhogy a vállalkozók teljesen nyugodtak lehetnek.*

— Ha ez a hír az előbb említett formában a kerületi mérnöki hivatalokból indult ki — amit nem hiszek, — csak *tévedés lehetett.* A magam részéről azt hiszem, hogy a tényekből levont rossz következtetés eredménye volt ez a híradás, annak a láttán, hogy olyan bitumenes kiöntési munkák maradtak el, amelyek *eredetileg programba voltak véve.*

Eddig a nyilatkozat. Amint ebből látjuk, a kövező-vállalkozóknak részben igazuk van, mert ami „eredetileg programba volt véve", attól nem volna szabad eltérni. Hisz a vállalkozók már előzetesen éppen az eredeti program végrehajtására rendezkedtek be és annak megváltoztatása idézi föl a károsodásukat. Azt hisszük, hogy kölcsönös jószándékkal ezt az ügyet közmegelégedésre el lehetne intézni.

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közszállításokat és közmunkákat a következő cégek és vállalatok kapták:

Vasanyagok szállítását a köztisztasági hivatal számára: Schopper I. G. 1300, Heinrich A. és Fia 1770, Munk Mór 1330, Biró Béla 1391, Csavarokat Árusító Rt. 7552 P.

Szerszámanyagok szállítását ugyanott: Vécsey Nagy Gyula 2280 P.

Vászon- és lópokróc szállítását ugyanott: Stórer Viktor 2465, Schlesinger és Társa zsákkereskedelmi rt. 1981, Magyar Kender, Len- és Jutaipar 7765 P.

Csatornaépítési munkát a Vadrózsa uccánál: Risavy János 4850, a Fadrusz uccánál: Farkas Lajos 24.197, a Péterffy Sándor uccánál: ifj. Halász Hubert 32.148, a Columbus uccánál: Obendorfer József és Fia 6510 P.

Udvarrendezési munkára a Váci-úti házaknál: Ámon Antal és Fia 5186 P.

Burkoló munkára a Kazinczy uccai iskolánál: Révész János 6648 P.

Kőmíves munkára a Telep uccai iskolánál: Lukoy Emil 4600 P.

Mosókonyhaberendezés szállítására a Madarász uccai csecsemőkórháznál: Egyesült Gép- és Fémárugyár 17.227 P.

Orgonaátépítési munkát a terézvárosi templomnál: Rieger Ottó 27.000 P vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a következő cégek és vállalatok pályáztak:

Csatornaépítkezésre a Magyaródi-úton: László és Blum 5810, Ámon Antal és Fia 5111, Gratzl Lajos 4163, Hajnal Imre 7438, Erdélyi és Vajda 7706, Heverdle István 5768, Farkas Lajos 5524, Obendorfer József és Fia 4523 P.

Központi fűtőberendezési munkára a Ceglédi-úti csecsemővédő intézetnél: Fekete Odön 3882, Rietschel és Henneberg 3791, Knuth Károly 4002, Körting B. és E. 3120, Cross Charles 3847, Halász Ernő 3937, Marton és Tóth 3632, Fort Oszkár és Társa 3831 P.

Kábelfektetési munkára az Egressy-úti kertészképző iskolánál: Feik Odön 6360, Uhereczky Ferenc 5370, Baross és Paulovits 3451, Nyitrai János 5282, Julinácz Sebő 4613 P vállalati áron.

A Külső Jászberényi-úton építendő 120 szobás szükséglakás munkáira április 27-én ajánlatot tettek: Ping Béla, 198.000, alternativ 140.000, Frank Emil 198.000, alternativ 137.800; Kuresák és Kenéz 199.800; Vihart Ferenc 206.000, alternativ 138.000; Biró László és Moór Béla 207.000, alternativ 138.000; Wagner és Langer 218.000, alt. 133.000; Markó Elek 241.000, alt. 169.000; Haluskay Sándor 245.500, alt. 148.500 pengő ajánlati összeggel. Az ajánlatok kétemeletes, az alternativ ajánlatok egyemeletes épületre szólnak.

A Villányi-úti plébániatemplom föld-, kőműves-, elhelyező- és ácsmunkáira ajánlatot tettek: a föld-, kőműves- és elhelyező munkára: Vaits Sándor 10,096.80; Várnai Alajos 10,107.60; Hudecz János 10,829.80; Kocsner Antal 11,222.90; Chrosz Charles 11,636.51; Vihart Ferenc 11,708.90; Fort Oszkár és Tsa 11,871.13; Fekete Ödön 11,953.28; Mód Lajos 11,960; Ritschel és Henneberg 12,555.40; Makovszky Ferenc 12,880.53; Körting B. és E. 13,190.30; Dávid János és Fiai 13,760.82. Ácsmunkákra: Helmrich János 1,698.50; Kurtán Gyula 1,933; Ertl József és Fia 1,909; Szivós László 2,154.60; Horváth József 2,266; Hurcsanyec József 3,152.80 pengő vállalati összeggel.

Az Üllői-úti csecsemővédő kibővítésénél szükséges vízvezetéki és csatornázási munkákra ajánlatot tettek: özv. Ciehr Gusztávné 1,981; özv. Müller Henrikné 1,983.48 — 5%; Papp András 2,011.08; Halász Ernő 2,124.35; Mott Ádám 2,223.65; Hoffmann Dénes 2,518.20 pengő vállalati összeggel.

Acélanyag szállítását a köztisztasági hivatal részére: Magyar Acélárú Rt. 2520, Ajax Acélművek Rt. 2660 P.

Kerékpáralkatrészek szállítását Herbster Károly 1198 pengőért.

SEIF GYULA
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: Aut. 528-46
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
BUDAPEST VIII, BEKES UCCA 7. sz.
(Omnia Mozgóval szemben) Telefon: J. 350-18
Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Vig ucca 24. — Telefon: József 385—52.

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE
TELEFON: AUTOMATA 644—51. PEST-MEGYE

LIPNER ÉS TAUSZ épület- és keményfakereskedők
Iroda: BUDAPEST Főraktár:
VIII., Szeszgyár-u. 8. Tel: J. 310-23 és 894-24. VII., Thököly ut 145

MAYER JÁNOS MŰ- ÉS ÉRCÖNTŐDE
Elvállalja mindennemű ezüst, bronz műtárgyaknak (figurák) öntését, úgyszintén ón, réz, aluminium, horgany alkatrészek öntését bármilyen nagyságban
Budapest X, Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-96

BOGYÓ ISTVÁN TELEFON: JÓZS. 356-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF UCCA 9

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

RADIATOROKAT ÉS KAZÁNOKAT
központi fűtésekhez gyárt a
MAGYAR RADIATORGYÁR R.-T.
Budapest, X., Gyömrői út 76. sz.
Telefon J. 390-34 és 350-88

VÁLLALKOZÓK!
Pneumatikus gépeik stb. beszerzése előtt tekintsék meg üzemben az általunk szállított gépeket:
Csécs E. „Bora bányagépek" kor. vál.
Budapest, V., Csáky-u. 18/b. Tel. L. 998-28

GERŐ N. NÁNDOR
VII., ALPÁR UCCA 8. Telefon: József 315-29.
Központi fűtés
Vízvezeték
Épület bádogos munkák

CSIMÁR KÁROLY ÉPÍTŐMESTER
TERVEZŐ ÉS VÁLLALATI IRODÁJA
Alapitva 1904 Budapest, I., Böszörménylút 18 Telefon Aut. 510-86

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi-utca 25. Telefon: J. 380-90

Ceres ételzsir
Hutter gyártmány
Szavatoltan tiszta, egészséges és
könnyen emészthető
100% tiszta kókuszzsir.

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Stein Emilt választották meg ujból a bankegyezmény elnökévé. A bankegyezmény ujból *Stein* Emil dr.-t, a Kereskedelmi Bank ügyvezető-igazgatóját választotta meg egy év tartamára az egyezmény elnökévé.

Staub Elemér — a mezőgazdasági exportintézet elnöke. A földmüvelésügyi miniszter *Staub* Elemér nyugalmazott helyettes államtitkárt, az Alföldi Mezőgazdasági Kamara igazgatóját megbízta a földmivelésügyi minisztérium kebelében működő mezőgazdasági termény és terményforgalmi intézet *ügyvezető-elnöki* teendőinek ellátásával.

Burkoló és Utépítő Rt. Dr. *Bálint* Imre, a Magyar Olaj- és Vegyiipar Rt. vezérigazgatója állását *a Burkoló és Útépítő Rt. vezérigazgatói állásával cserélte fel.* A Burkoló és Utépítő Rt. dr. Bálint Imre vezérigazgató belépése folytán a jövőben az ásványolajszakmára is kiterjeszti tevékenységét.

A betéti kamat és az adós kamat változása. A *Magyar Nemzeti Bank* kamatlábemelése 7-ről 8 százalékra arra indította a fővárosi pénzintézeteket, hogy *a betéti kamatlábat megfelelően fölemeljék.* A változott pénzpiac-helyzet maga után vonja az adóskamat fölemelését is. Nem tekintve, hogy az egyes üzletféllel kötött, automatikusan a kamatlábhoz igazodó feltételeket, a pénzpiaci helyzet irányítja. A lombard-kamat, tekintettel a tőzsde helyzetére, az emelésnek csak felével lesz nagyobb. Váltóleszámításnál is a pénzpiacra való tekintet mellett, kisebb lesz a pénzdrágulás a kamatlábemelés mértékénél.

Változás a Magyar Olaj- és Vegyiipar r.-t.-nál. Értesülésünk szerint *Bálint* Imre dr. április 30-ával a Magyar Olaj- és Vegyiipar r.-t. szolgálatából kilépett. Nevezett vállalat vezetését a Movi koncernjéhez tartozó Unió Olaj, Gépzsir és Vegyipari gyár r.-t. eddigi igazgatója, *Goitein* Hugó vette át.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a III. ker. Római-fürdő telepen épitendő elemi iskola föld-, kőmives-, vasbeton- és elhelyező munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiirás nyomtatványai ivenkint 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi április hó 29-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középitési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em., 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágositás megszerezhető VII. ker. Kertész ucca 42. sz. V. em. 9. Szabó Jenő tervező müépitésznél vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em., 337. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi május hó 13-án (hétfőn) d. e. 10 óráig a tanácsi II. (középitési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi április hó 23-án.

A székesfőváros tanácsa.

SZÓRAKOZÁS

Aranypáva a Városi Szinházban Szokolay Olly, Zilahy Irén, Rátkay Márton, László Andor felléptével. Szinre kerül: az operabérleti előadások kivételével minden este. Legközelebbi előadások: csütörtökön, szombaton és vasárnap este. Legdrágább hely 6 pengő.

CORVIN SZINHÁZ

május 2—9.

LÁNGOL AZ ÉG

dráma 8 felvonásban, fősz. Hele Costello

KERESD A FÉRFIT

filmregény 8 felv. fősz. Ester Ralston és Neil Hamilton

KAMARA MOZGÓ

máj. 2-9.

RITZY

(amerikai történet nyolc felvonásban)
fősz. Betty Bronson

VÖRÖS TIGRIS

dráma nyolc felvonásban
fősz. Patsy Ruth Miller

Weingruber Ignác

Székesfővárosi Pavillon Kávéháza

VI., Városliget

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak

REMÉNYI MIHÁLY

hangszertelepén

Őfensége Dr. József Ferenc kir. herceg szállitója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészitője

Budapest, VI. Király u. 58-60.
Telefon: 287-84.

VIGADÓ KÁVÉHÁZ

IV, Deák Ferenc ucca 2

*

VIGADÓ KIOSZK

V. ker., Vigadó tér

TULAJDONOS: BABÓCSY LŐRINC

Böhm Károly és Kállay Géza

Épitőmester, okl. mérnök épitési vállalkozók

Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 365—25.

GÖTZ ANTAL

Mindennemü PARKETTA, padozat készitése és javitása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

Kárász Géza okl. mérnök épitőmester
Budapest, VII., Dohány ucca 16. Tel: J. 370-38.

DUDUS ERNŐ

épitési vállalkozó

Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

Németh Vilmos

épitési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA

Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapittatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 228-06. szám.

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER

ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

A
Hatvani Asbestfedőpalagyár R.-T.
Telefon: Aut. 828-20.
gyártmányai

hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak

Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk **kedvező fizetési** feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről!
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

RIEDER OTTÓ villamosberendezési vállalat, müszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára

Alapitatott: 1895.
A. B. C. fogoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

DÁVID ÉS KERTÉSZ

kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Máglya ucca 75—77
Telefon: Lipót 914—46.

PERZSASZŐNYEG

vásárló közönségnek figyelmébe ajánlom saját érdekében, előbb több helyen érdeklődjön, azután forduljon
Szahak Awenasian-hoz
IV. ker., Irányi ucca 21. sz. az udvarban
Telefon: Aut. 833-16. Müvészies javitás, tisztitás mosás
Köztisztviselőknek árengedmény és fizetési kedvezmény!

Thiergärtner és Stöhr rt.

egészségügyi és fütőberendezések gyártása és felszerelése

Budapest, I. ker., Budafoki-út 9-11.
Telefon: József 363-51. • *Telefon: József 363—51.*

TELEFON: A. 251—43
STEFKOVICS SÁNDOR
KŐMŰVES MESTER
BUDAPEST, VI., IZABELLA UCCA 44-b

„PALATINUS"

ÉPITŐ- ÉS INGATLANFORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: Automata 121-45, 123-85.

Budapest, V., Rudolf tér 6.

UNG AR JÁNOS MÉRNÖK
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Tel.: J. 334-36 **Budapest VII, Szövetség u. 10** Tel.: J. 334-36
Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javitó mühely

Fütés Viz Gáz **Szentgyörgyi és Társa**
Telefon: József 8-97 *Budapest VIII, Baross-u. 88*

TÖRÖK IGNÁC TELEFON: József 368—87.

ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ,
VASBETONÉPITŐ, ÉPITŐMESTER
Budapest, I, ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép- és szállitóeszközgyár
Budapest, X, Kápolna-tér 27-29. Telefon: J. 395-80.

Welvárd és Kutasi
okleveles mérnökök.
Gyárkéményépités. Kemenceépités.
Kazánbelalazás. Gépalapozás.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 10
Telefon: Automata 225-26

PANUCZA GYÖRGY
FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR
Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24 SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FAREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. szám
Telefon: József 416—07

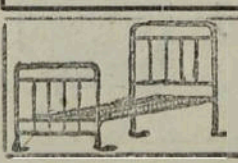

Mielőtt máshol vásárol, sajat érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készitményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. **VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett.** Tel. J. 422-12.

Események

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

Hadi emlék

Bevalljuk: Budapest közönsége nem kicsinyli le az *Eber—Bittner*-csapatok harci elánját, csak épen meddőnek és fölöslegesnek tartja az ostromot, amelyet csekély embercsoport túlzott érdekeinek védelmében egymillió ember ellen folytatnak. A *Községi Elelmiszerüzem* jó és olcsó áruját, de még inkább örök árszabályozó munkáját nem nélkülözheti Budapest polgársága és munkássága. A biztos kudarcba masiroznak tehát az Eber—Bittner hadak, akárhogy harsog is a trombitájuk és akárhogy fenik a — kardjukat.

Lám, mégis akad elégedetlen hang, mégis van, aki lagymatagnak érzi az ő harci kedvüket. Valóban csaták viharában edzett valakinek, marcona hadfinak kell lennie, aki a fölösleges és meddő offenzivát még jobban fokozni akarja. És valóban a harcok mezejéről régi ismerősünk a férfiú, aki a harci erényeket még jobban akarja fokozni. *Rácz* Sándornak hívják a Községi Élelmiszerüzem legújabb „Isten ostorá"-t, akinek harci erényei még élénken emlékezetünkben élnek.

O volt az, aki mint városatya és a közélelmezési ügyek szélsőjobboldali legfőbb ellenőre a kurzus legszebb virágzása idején az asztalra csapott és tizenegy hadviselt zsidó mészárost űzött el a központi vásáresarnokból.

Azután bravuros haditényének befejezéseképen, bár az egyik szerényebb igényű csarnokban már volt fülkéje, megtisztelte a központi csarnokot is azzal, hogy személyesen vonult be az egyik ilyen hadviselt zsidóktól hódított üzlethelyiségbe.

Ez a nemes áldozatkészség azonban csak epizód a nagy küzdelemben *Eber* Antal meg *Bittner* János hadvezéri büszkesége csak emelkedhetik, ha ilyen, hadi erkölcsökkel ékes küzdőtársra találtak, aki természetesen a harc tempóját is szeretné régi, emlékezetes hősi cselekedeteinek nívójára emelni.

Most reszkess *Községi Elelmiszerüzem!* . . .

Pártvacsora. Az Egységes Községi Polgári Párt és a Polgári Egység Klubjának tagjai hétfőn este is nagy számban gyűltek össze a szokásos, heti pártvacsorán, amelyen az elnökön, *Kozma* Jenőn kívül a pártnak még több más képviselő tagja is jelen volt. Vacsora előtt barátságos eszmecsere volt, amelynek során Kozma Jenő ismertette az aktuális várospolitikai kérdéseket. A vacsorán számos pohárköszöntő hangzott el.

Megtörténtek a tanügyi választások. A változatosság kedvéért kedden pedagógusokat választottak a Városházán. Négyszáznál több óvónői, tanári és tanítói állást töltött be rendkívüli ülés keretében a tanács. Az egyes állások betöltésénél általában a közoktatási bizottság plénumának jelölése alapján döntöttek. Az új tanerők a választást követő napon nyomban le is tették a hivatali esküt, hogy május 1-től már élvezhessék a véglegesítéssel járó magasabb fizetést.

Till Antal jubileuma. Meleg és igaz szeretettel teli ünneplésben volt része a minap *Till* Antalnak, a közlekedési ügyosztály volt tanácsnokának és az autóbusz üzem jelenlegi igazgatójának. Harminc éves szolgálati jubileumán rendezte a házi ünnepséget az ügyosztály és az üzem tiszti és munkásszemélyzete. *Lobmayer* Jenő dr. tanácsnok és *Körmendy* Jenő, az üzem aligazgatója üdvözölték a jubilánst, akit ez a szép ünneplés épen akkor ért, amikor kiváló munkásságának gyümölcsei érőben vannak. Nagyrészben *Till* Antal nevéhez fűződik az a reform, amely Budapest rendkívüli módon megnövekedett forgalmában helyreállítja a közlekedés egyensúlyát a világvárosi keretekbe illeszkedő autóbuszforgalom révén és amelynek üdvös hatását máris érezzük. De még inkább így lesz ez a jövőben, ha száz százalékig megvalósul *Till* Antal programja és az autóbuszok százai szelik majd a pesti uccát. *Till* Antal e ragyogó perspektiva megvalósulásának küszöbén tekinthet vissza 30 eredményes esztendő munkásságára.

Ankétot rendez a Fürdőváros Egyesület. A „Budapest Fürdőváros Egyesület" Budapest fürdő- és gyógyértékeinek megvitatására *fürdőváros ankétet* rendez. *Gerlóczy* Zsigmond dr. egyetemi tanár április 30-án megtartott előadása vezette be az ankétot, amelynek következő vitaestéje május 2-án d. u. fél 6-kor kezdődik a Lipótvárosi Társaskörben. Ez alkalommal *Tasnády Szüts* András ny. államtitkár „Budapest Fürdőváros az idegenforgalom szolgálatában" címen tart előadást, *Kresz* Károly dr., a *TÉBE* igazgatója pedig a fürdőváros nemzetgazdasági jelentőségét ismerteti. Végül május 4-én ½6-kor a Gellért hangversenytermében *Balkányi* Kálmán, az *OMKE* igazgatója a fürdőváros ipari és kereskedelmi vonatkozásait, *Horváth* J. Odön, *az Amerikai Magyar Kereskedelmi Kamara* elnöke pedig Budapest fürdőváros lehetőségeit az Egyesült-Államokban és az amerikai magyarok közt ismerteti. Az előadásokon megjelenik az Egyesület elnöke, *József Ferenc* dr. királyi herceg is.

Végre higiénikusan árusítják a kornet-pasztát. A *Fővárosi Hirlap* multheti és azelőtti számában részletesen foglalkoztunk azzal a közegészség-ellenes jelenséggel, ahogyan a *Párizsi Nagy Áruház* előtt gyártották és árusították a *kornet* nevű édeskés masszát. Figyelmeztető cikkünkre a tisztifőorvosi hivatal utasítására *Holló* Gábor dr. VI. ker. tisztiorvos kiszállt a helyszinre és konstatálva az anomáliát, kötelezte a kornet forgalombahozóját, hogy a polgármesteri rendeletnek megfelelően üveglappal és tüllel takarja le készítményét, nehogy ezt beszennyezze az uccaseprők által felvert szemét és por. Minthogy a tisztiorvosnak nincs végrehajtó hatalma és nem áll módjában közvetlen intézkedéseket foganatosítani, mint multheti számunkban jelentettük, a kornet-pasztát egy ideig még szabadon árusították. *Holló* Gábor dr. tisztiorvos azonban módját lelte, hogy pressziót gyakoroljon: *a kornet árusítóját feljelentette ipari és közegészségi kihágás címén.* Kiderült ugyanis, hogy ezt az antihigiénikus körülmények közt forgalomba hozott édességet még csak nem is képzett cukrász állítja elő, de a *Párizsi Nagy Áruháznak* nincs is cukrász-iparengedélye. Ezek után természetesen úgy ipari, mint közegészségügyi kihágás miatt a kornet árusítóját meg fogják büntetni, azonkívül a további árusításhoz cukrász-iparengedélyt kell szereznie és emellett képzett cukrásszal kell csináltatnia az ostyába préselt masszát. Ezek tehát az erkölcsi eredmények, az effektiv és valóban lényeges eredmény pedig az, hogy — amint azt személyesen konstatáltuk: — a kornet-pasztát immár *üvegfedél és tüll védi az ucca levegőjének ártalmas szennyeződései ellen.*

Földalatti uccák Párizsban. A nagyvárosok óriási mértékben növekvő forgalma szerte a világon súlyos problémák elé állítja a közlekedési hatóságokat. A megrekedő forgalmat ma már nem lehet egyszerű rendszabályokkal helyreállítani, szinte fantasztikusan hangzó módszerekhez kell folyamodni. Igy például *Massard* Emil párizsi tanácsnok a községtanács felkérésére készített forgalmi programjában elsősorban három hatalmas földalatti ucca létesítését kívánja, a jövőre vonatkozóan pedig a levegő-tér kihasználását: emeletes uccák építését javasolja. A rendkívül érdekes városrendezési kérdéssel bőven foglalkozik a *Lamotte* Károly dr. és *Illyefalvi* I. Lajos szerkesztésében megjelenő *Városi Szemle* legfrissebb száma, amelyben mélyreható tanulmányt közöl *Surányi Unger* Tivadar Newyork gazdasági politikájáról, *Ereky* István dr. a jogi személyekről. Cikket írtak még a füzetbe *Szücs* Jenő dr., *Tatay* Zoltán dr. és még sokan.

A Remington írógépgyár új magyarországi vezérigazgatójának ünneplése. Meleg ünneplésben részesitették hétfőn este a *Terézvárosi Polgári Kaszinóban* a *Remington* írógépgyár magyarországi tisztviselői eddigi igazgatójukat, *Schäffer* Vilmost, akit az amerikai központból táviratilag neveztek ki vezérigazgatóvá. Ez az elismerés 30 éves szolgálati jubileumán érte e kiváló tisztviselőt, aki egyszerű könyvelőként kezdte és tudásával, szorgalmával, agilitásával érte el ezt a megtisztelő s egyben legfelső rangot. A tiszteletére rendezett vacsorára Berlinből jött el a gyár közép- és keleteurópai vezérigazgatója, *Mac Lean*. Kollégái értékes ezüst serlegét, valamint *Mérő* Nándor és *Loránt* Sándor felköszöntőit meghatott szavakban köszönte meg a meleg, bensőséges ünneplésben részesített *Schäffer* Vilmos.

Kardvívóverseny Kenesén. A „Budapest" Sport Egyesület május 19-én *Balatonkenesén, a Segítőalap üdülőtelepén* szabadtéri zárt kardvívóversenyt rendez. A verseny kezdete május 19-én délelőtt 9 óra.

A Külső-Erzsébetváros-törökőri telektulajdonosok mozgalma. A felemelendő ceglédi vasútvonal mögött fekvő külső VII. kerületi *törökőri-dülőnek a Francia-út—Thököly-út—Róna ucca és Egressy-út* által határolt 180.000 ölnyi kiterjedésü részének telektulajdonosai vasárnap délután gyűlést tartottak, hogy a székesfőváros városrendezési osztálya által még az 1917. évben kidolgozott, de eddig sem a Közmunkák Tanácsa, sem pedig a székesfőváros közgyűlése által jóvá nem hagyott szabályozási terv mó-

Legmodernebb gyógyintézet sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatorium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P.
Idegbetegek, üdülők gyógyhelye vizgyógyintézet nap- és légfürdő

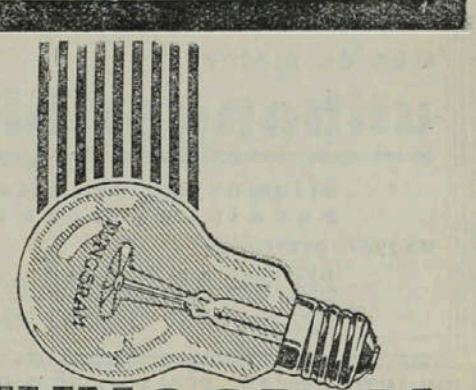

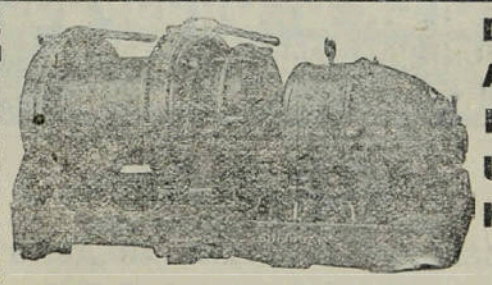

SULLIVAN MACHINERY COMPANY SALISBURY HOUSE LONDON E. C. 2. VEZÉRKÉPVISELET
Építési anyagokat és műszaki cikkeket árusító részvénytársaság
V., Gróf Tisza István-u. 12 Telefon: 809-15-16

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot

TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1883-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a III. kerület, Óbudai új temető 31., 32., 33. számú parcellák közti utak makadámszerű rendezésére.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. emelet, 285. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929. évi május hó 6-án (hétfő) déli 12 óráig** kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. emelet 279. ajtószám alatt benyújtani. A versenytárgyalás **1929. évi május hó 6-án (hétfő) délután 5 órakor** lesz a III. emelet, 351—354. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929 április 20.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a X. ker. Üllői úton építendő elemi iskola föld-, kőműves-, vasbeton- és elhelyező munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenkint 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi április hó 29-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em., 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető az előadónál, a Központi városháza, III. em. 337. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1929. évi május hó 13-án (hétfőn) d. e. 10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi április hó 23-án.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

Gőz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: Dunmész.
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemű kőfaragó-munkát

Aszfalt-útépítő,
szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 449-21.

»VULKÁN«
GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 66.
Telefon: Lipót 906-02.
SZERSZÁMGÉPEK
fém- és famegmunkálására
Közlőművek (Transmissió) Vasöntvények, Marási (Fräser) munkák

SZVETICS JÓZSEF
építési vállalkozó
BUDAPEST, TELEP UCCA 8.

Magyar Építő Részvénytársulat
Budapest, VI. kerület, Teréz körút 34. szám
Alapíttatott: 1889. Telefon: Automata 272—64. szám
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás, csatornázás. Kotrások dunai műtárgyakkal, csaternakotrókkal és excavátorokkal. Dunai homoktermelés és kavicseladás és szállítás. Vizi szállítások és darukkal való kirakódások. Alapozások mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezeték. Hajó- és kotrójavítótelep, valamint téli kikötő Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. —— Telefon: J. 314-16.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérnökküldés díjmentes.

Költségvetés és mérnökküldés díjmentes.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszívással.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 106—59, 141—52
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapítva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapítva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz.
Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

Budapest Székesfőváros
Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON: JÓZSEF 401-76.

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhívó: J. 305-13

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javítását és jókarban tartását
Budapest, III., Paosirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

Telefon: J. 448—98.
CONSTANS
ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépítési munkálatokat

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

Gépmunka, gépszerelés, alkatrészgyártás, edzés, kovácsolás, autógén hegesztés, autójavítás.
HORVÁTH ÉS TÁRSA
Autómechanikai és Gépipari Vállalat
Budapest, VIII, Práter u. 64. Tel. J. 311-13

LÉNDVAI FERENC
SZOBADISZIJÓ, FESTŐ ÉS MÁZOLÓMESTER
BUDAPEST, NEFELEJTS-U. 50

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Transformátorok
Szénkefék Motorok
Farkasvölgyi-féle Villamossági és Műszaki R.-T.
Budapest, VII, Kövér Lajos ucca 26
Telefon: J. 319-03 és J. 395-10

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Stallenberger u. 16. TELEFON: J. 302-36.

TASY JÓZSEF ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám (SAJÁT HÁZÁBAN)

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, lazap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

MAGYAR ÁLTALÁNOS
GÉPGYÁR R. T.
MÁTYÁSFÖLD
GYÁRTÁSI ÁGAK:
Személyautomobilok, teherautomobilok, autóbuszok
Gyári eladási központ:
Méray Motorkerékpár-Gyár r. t. IV., Váci ucca 1.

NEMES ÉS SCHRAMEK
OKL. MŰKERTÉSZ KERTÉPÍTŐK
BUDAPEST, I. MÉSZÁROS UCCA 56-a
TELEFON: KRISZTINA 509—38

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975—62

Hochhauser
Ferenc építési vállalkozó Budapest
IX., Soroksári út 38. Tel.: J. 459-81

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 május 8. — 19. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Két kormányrendelet

fekszik előttünk és ezt a két kormányrendeletet a *Fővárosi Hirlap* nagy örömmel és jogos önelégültséggel ismerteti meg olvasóival. Kérkedés nélkül állapítjuk meg ugyanis, hogy ennek a két rendeletnek a megszületésében nekünk is tevékeny részünk volt, mert mi voltunk azok, akik kötelességszerűen hangot adtunk azoknak a panaszoknak, amelyekkel Budapest tiszteletreméltó iparosai az elkeseredésig telve voltak. A belügyminiszter nemes törekvéssel akar most segíteni ezeken a bajokon és a főváros tanácsához intézett rendeleteivel hajszálig azon a nyomon halad, amelyet mi voltunk bátrak megjelölni.

Itt ezen a helyen beszéltünk az „ipari generálszaft"-ról, amely a maga gyilkos és sűrű levével elöntéssel fenyegette már a kis- és középipart, amelynek védelme egyaránt kötelessége az államnak és fővárosnak, mert mind a kettőnek becsületes adófizetője. Meg kellett hallanunk az iparosok feltörő panaszait és el kellett mondanunk ezeken a hasábokon, hogy a generálvállalkozóknak nincs joguk megölni ezeket a derék adófizetőket, a polgári rend legszilárdabb pilléreit. Nem szabad megölni főként — a főváros segedelmével. Konkrét példákkal is szolgáltunk és rámutattunk olyan vállalatokra, amelyek szimplán és szerényen, mint „beton-, híd- és mélyépítő" vállalat szerepelnek, de egy-egy fővárosi építkezésnél vagy negyedszáz-féle munkálatra pályáztak. Az éltető levegőnek ilyen mammut-szivattyúkkal való elszívása ellen fel kellett emelni szavunkat és most hálásan kell tudomásul venni, hogy a panaszok a legilletékesebb helyen nem találtak süket fülekre.

Ugyanakkor — és már több ízben is — alkalmunk volt rámutatni a hazai ipar egyik igen komoly veszedelmére: az *ál-magyar ipar* mesterkedéseire. Ennek az ál-magyar iparnak csak a neve magyar, a portékája külföldi, a tőkéje, a parancsolói mind, mind külföldiek. Magyar cégér alatt külföldi dugárút sóznak a nyakunkba és erőszakos üzleti tevékenységükkel súlyosan károsítják az igazi, a maga becsületes szegénységében, törekvő küzdelmében vergődő magyar ipart. Erre a panaszra is felfigyelt a legilletékesebb hely és ma már a fővárosnak nemcsak a sajtó, de a kormány figyelmeztető szavát is kötelessége követni.

A belügyminiszter adta ki a kereskedelmi miniszterrel egyetértésben a két igen fontos rendeletet, amelyek a közszállítási szabályzat igen fontos rendelkezéseire mutatnak rá. Nem új intézkedésről van tehát szó, hanem régi, jól bevált rendelkezések szigorúbb betartásáról és így a főváros tanácsának fokozott mértékben kell ügyelnie részben arra, hogy *a generálvállalkozók étvágya el ne emészthesse a minden védelmet megérdemlő szakipart és hogy az álmagyar ipar dugárúja ne csinálhasson jogosulatlan konkurrenciát az igazi, a vértanúk sorsára ítélt magyar iparnak.*

A belügyminiszter igen egyszerű és természetesen a Közszállítási Szabályzatban körülírt eszközökkel igyekszik ezt a becsületes iparvédelmet a főváros által eléretni. Felhívja ugyanis többek között a főváros hatóságait, hogy „egy-egy iparág (mesterség) köréhez tartozó ipari munkálatokra lehetőség szerint külön-külön versenytárgyalás irassék ki", de mindenesetre módot kell találni arra, hogy *az egyes munkanemekre külön-külön is lehessen ajánlatot tenni.* Ami azonban a Közszállítási Szabályzattal szemben is új a belügyminiszter rendelkezéseiben, az egyenesen mély hálára kell, hogy kötelezze Budapest szakiparosait. Nyiltan, egyenesen, kertelés nélkül nevén nevezi ugyanis a miniszter *a generálvállalkozókat,* akiknek apodiktikusan *mellőzését* kívánja a tanácstól *különösen olyan esetekben, ahol kézmű iparosok foglalkoztatására nyilik alkalom.* Ugyanakkor azonban hasonlóképen nyilt egyenességgel védelmet szolgáltat a belügyminiszter a *külföldi és álmagyar vállalatokkal* szemben is, amikor kimondja, hogy „ipari munkálatok *fővállalkozóknak* csak akkor ítélhetők oda, ha az egyes munkanemekre *hazai* iparos nem pályázott, vagy ezek árajánlatai együttvéve *igen lényeges* árkülönbözetet mutatnak a vállalat végösszegében".

Elismeréssel kell a súlyos helyzetben küzdő budapesti szakiparnak tudomásul vennie, hogy a belügyminiszter a legteljesebb megértéssel volt panaszaikkal szemben és gyorsan, hatásosan sietett segíteni a legkirivóbb bajokon. A belügyminiszter rendelkezései a legteljesebb mértékben világosak és határozottak. Ezeket a rendelkezéseket nem lehet félremagyarázni, hanem azoknak értelmében a legnagyobb figyelemmel és legnagyobb erélylyel eljárni. A belügyminiszter megtette a maga kötelességét, most a főváros tanácsán és egyéb illetékes hatóságain a sor, hogy a miniszter akaratának érvényt is szerezzenek. A tanácsnak azonban nyitott szemmel, a gyanakvásig menő óvatossággal kell eljárnia, mert — be kell vallani — erős és ravasz ellenségekkel fogja szemben találni magát. Lelkesítse és tüzelje azonban a tanácsot az a tudat, hogy igen nemes és igen becsületes munkát végez, amikor a magyar, *az igazi* magyar *szakipart* veszi védelmébe.

Százmillió pengős építési sorsjegyakciót tervez a Magyar Általános Hitelbank

A kormány megadta előzetes elvi hozzájárulását — A Községi Takarékpénztár is foglalkozott a sorsolási akció tervével, de a Hitelbank megelőzte

Abban a küzdelemben, amelyet az állam és a főváros a budapesti lakásinség leküzdéséért és a magánépítő tevékenység megindításáért folytatott és folytat ma is, úgylátszik, új állomáshoz jutottunk el. A *Fővárosi Hirlap* hozza elsőként nyilvánosságra azt a nagyfontosságú hírt, hogy

nagyarányú építkezési sorsjegyakció van készülőben,

amelyben azonban — legalább egyelőre — *a fővárosnak semmiféle vonatkozásban nincsen szerepe.* Pedig tény az, hogy a sorsjegyakció terve legelőször a városházáról indult ki és — mint értesülünk — most legutóbb is újból életre kelt, de már későn volt ahhoz, hogy maga a főváros, vagy annak valamely szerve valósíthassa meg,

Körülbelül két esztendeje annak, hogy a városházán mind komolyabban kezdtek foglalkozni a Tabán újjáépítésének gondolatával. Elkészültek a tervek és elkészültek a pénzügyi megoldásra vonatkozó számítások is. Ekkor vetette föl azután *Gallina* Frigyes tanácsnok, akkor még főjegyző, a sorsjegyakció tervét, amelyet azután részletekbemenően is kidolgozott. Gallina Frigyes lelkes munkával forszírozta a gondolat megvalósítását és megbeszéléseket folytatott *Dréhr* Imre népjóléti államtitkárral is, aki a kormány támogatását kilátásba is helyezte. Közben azonban igen komoly és igen sürgős problémák nyomultak előtérbe úgy, hogy a Tabán fölépítésének kérdése egy előre lekerült a napirendről.

A sorsolási akció tervének természetszerűen újból fel kellett vetődnie most, amikor sajnálatosan kell megállapítani, hogy

az építkezések az adókedvezmények és egyéb állami segítések ellenére sem indulnak meg kellő erővel,

aminek kétséget kizáró módon megállapítható oka, hogy *a szükséges tőke nem áll rendelkezésre.* Építkezni azonban kell és így elmaradhatatlan volt a sorsjegyakció tervének életrekeltése. Ezúttal azonban — bár kétségkívül városi feladatnak kellene lenni — egy érdekeltség fogja lebonyolítani a sorsjegyakciót, amelytől a budapesti lakáskérdés végső megoldását várják.

Külön érdekessége a dolgok fejlődésének, hogy

a sorsolási akció újraéledésének ötlete felvetődött ugyan a városházán is, de a főváros már elkésett.

Erről a különös véletlenről kitűnően informált helyről a következő felvilágosítást kapta a *Fővárosi Hirlap:*

— A Községi Takarékpénztár egyik legutóbbi ülésén *Kondor* Bernát igazgatósági tag felvetette a kérdést, hogy nem volna-e lehetséges egy építkezési sorsjegyakciónak megtervezése és gyors lebonyolítása? A gondolat végrehajtásában természetesen a legfontosabb szerepet a Községi Takarékpénztárnak szánták.

A *Község: Takarékpénztár,* mint a főváros tekintélyes és egyre erősödő intézménye kiválóan alkalmas is lett volna egy ilyen nagy feladatnak a keresztülvitelére. Az igazgatóság örömmel és megértéssel fogadta Kondor Bernát életrevaló ideáját és gyorsan megindultak a puhatolódzások abban az irányban, hogy a kormányhatóságoknál nem lesz-e akadálya a terv megvalósításának. Amikor azonban a Községi Takarékpénztár nevében *Wekerle* Sándor pénzügyminiszterhez fordultak, kiderült, hogy *a sorsjegyakció tervének felvetésével megelőzték a fővárost,* amennyiben

a Magyar Általános Hitelbank százmillió pengős sorsjegyakció lebonyolítására már engedélyt is kért a kormánytól, amely az elvi hozzájárulás elől nem is zárkózott el.

A főváros ilyenformán szinte befejezett tényekkel találta szemben magát és el kellett ejteni a Községi Takarék igazgatóságában felmerült tervet.

Végeredményben természetesen az a legfontosabb, hogy a sorsjegyakció mégis csak megvalósul, ha nem is a Községi Takarékpénztár, hanem a Hitelbank bonyolítja is le. Tekintélyes várospolitikusok azonban úgy vélik, hogy a Községi Takarékpénztárnak mégis bele kellene valami módon kapcsolódnia ebbe az igen nagyarányú tranzakcióba. Ennek azonban ma már csak egyetlen módja van és ez az, hogy

a Községi Takarékpénztár kezdjen sürgősen tárgyalásokat a Hitelbankkal.

Ha a lebonyolításból a Községi Takarékpénztár részt kér a maga számára és ha ebben a törekvésében a Községi Takarékpénztárt a kormány is minden bizonnyal támogatni fogja, akkor ez elől a kívánság elől a Hitelbank semmi esetre sem fog elzárkózni. Bécs példája is argumentum emellett, hiszen a bécsi *Baulose*-t is a *Gemeinde Sparkasse* bocsátotta ki és tette népszerűvé. Hogy ez helyesen történt így: bizonyítja a siker, amennyiben a bécsi nagyarányú építkezésnek valóságos fundamentuma a *Baulose,* amelyet tíz sillinges árfolyamon bocsátottak ki, névértéke azonban csaknem ötszörös árfolyamot ért el, hiszen a bécsi tőzsdén 45—46 sillingen jegyzik.

Megfontolni való probléma tehát, hogy a Hitelban akciójában részt kapjon a Községi Takarékpénztár is. Ettől függetlenül azonban, értesülésünk szerint

az építési sorsjegyakció előkészületei a legteljesebb mértékben folyamatban vannak, sőt küszöbön áll az is, hogy a kormány a szükséges törvényjavaslatot benyújtsa a parlamentnek.

Ilyenformán minden remény megvan arra, hogy a hatalmas koncepciójú terv mielőbb megvalósul és így bízhatunk abban is, hogy a sorsjegyakció nyomán még az idén igen jelentős építési tevékenység fog kifejlődni Budapesten.

SZOCIÁLIS ÉRDEKEK KÖVETELIK a közmunkák sürgős megindítását

Ezzel a fontos problémával foglalkozott az Egységes Községi Polgári Párt hétfő esti értekezlete

Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfőn este 7 órakor *Kozma* Jenő elnöklete alatt értekezletet tartott, amelyen a szerdai közgyűlés napirendjét vitatták meg és különösen az *Erzsébet sugárút* tervével foglalkoztak behatóan. Az értekezleten megjelentek: *Bohn* József, *Becsey* Antal, Bibiti *Horváth* János, *Bayer* Antal, *Csilléry* Béla, *Csécsy-Nagy* Miklós, *Dorner* Gyula, *Dinich* Vidor, *Deményi* Aladár, *Ereky* Károly, *Farkas* József, *Girardi* Tibor, *Grosch* Károly, *Gaár* Vilmos, *Glückstahl* Samu, *Holtzer* Nándor, *Harrer* Ferenc, *Horváth* IV. Károly, *Latinák* Jenő, *Ledermann* Mór, *Martin* János, *Németh* Béla, *Orova* Zsigmond, *Pompéry* Elemér, *Popelka* Béla, *Rásó* Lajos, *Spett* Ferenc, *Schmidt* Richárd, *Scheuer* Róbert, *Staub* Elemér, *Szabó* László, *Usetty* Béla, *Ziegler* Géza bizottsági tagok, továbbá *Erdey* Henrik, *Bakonyi* János, *Szombathy* Kálmán, *Hubert* Vilmos, *Dósa* Ottó, *Horti* Sándor, *Bacsinszky* Vladimir, *Bucsánszky* Bertalan, *Róna* Sándor és még sokan mások.

Kozma Jenő elnök napirend előtt beszámolt azokról az eredményekről, amelyeket a párt a tanügyi választások során elért és rámutatott arra, hogy az *Egységes Községi Polgári Párt* a baloldali pártok kívánságát is támogatta, amely akciónak volt köszönhető az, hogy a *jelölő értekezleten a pártok egyhangúan állapították meg a jelölési listát és erre paktumot is kötöttek.* *Dorner* Gyula indítványára a párt a tanügyi választások során kifejtett rendkívül nagyarányú eredményes munkájáért köszönetet mond elsősorban *Kozma* Jenő elnöknek, a jelölőbizottság tagjainak és a titkárságnak, amely *Payr* Hugó főtitkár irányítása mellett, szinte emberfeletti munkát végzett, hogy a nagy horderejű kérdést közmegelégedésre elintézhessék.

Az értekezlet elhatározta azután, hogy a *Kőbányai Kaszinó* 40 éves jubileumán és a Ferencvárosi Polgári Kaszinó házavató ünnepségén *testületileg képviselteti magát.*

Az *Erzsébet sugárút* ügyében hosszú vita indult meg. *Kozma* Jenő elnök rámutatott arra, hogy az Erzsébet sugárút létesítésénél régi, békebeli tervek megvalósításáról van szó. Most egy építési engedélykérelem kapcsán vált aktuálissá újra a kérdés, főleg az útvonal *Károly* körút—*Rombach* ucca között terjedő részére. A megvalósítás útját úgy kell megtalálni, hogy

a magánérdekek se szenvedjenek sokat és a fővárosnak se kerüljön a terv túlzott áldozatába.

Miután az elnök ismertette ezt a nagyjelentőségű városrendezési ügyet, *Harrer* Ferenc beszámolt azokról az okokról, amelyek a középítési bizottságot a terv elfogadására bírták. Kifejtette, hogy az *Erzsébet sugárút* két más kérdéssel függ össze: a Károly körút rendezésével és az építendő új városháza tervével. Védelmezi a középítési bizottság álláspontját. Nem lehet egy részt kiszakítani a tervből, mert *akkor nem lesz soha Erzsébet sugárút.* Ezzel nem azt állítja, hogy az útat szukcesszive ne lehetne megnyitni és kiépíteni. A további feladatok között elsősorban

meg kell állapítani a kisajátítási rajont, a kisajátítási rendelkezéseket, amelyek a régi törvény szerint nem valósíthatók meg kielégítően,

meg kell állapítani a beépítési módot és a legkedvezőbb parcellázási tervet, végül meg kell állapítani, hogy *a városrendezésnek melyek a maximális gazdasági feltételei.* Úgy képzeli, hogy egy speciális, 1—2 szakaszos törvényt hoznának az országgyűlésen erről a kérdésről. Ez nem tolná ki túlhosszú időre a dolgot, mert szerinte *3 hónap alatt az egészet meg lehet valósítani.* Vigyázni kell, hogy „gyors-építkezés" jelszava alatt ne vesszenek el nagy érdekek. Lehetne a kérdést egyszerűen elódázni, azzal, hogy a mai időket nem tartjuk alkalmasnak ilyen nagy alkotásokra, de ha már hozzáfogunk, akkor alaposan kell cselekedni. Lehetne szempont az is, hogy csak a Károly körút rendezését hagyjuk el, de

fontos az, hogy olyan megoldást találjanak, amely ebben a korszakos kérdésben az összes szempontokat kielégíti.

Megjegyzi, hogy a terv, amelyet a középítési bizottság elfogadott, már kompromisszumos terv, amelynél

olcsóbbat elképzelni nem lehet.

Harrer még hangoztatta, hogy a tervet nem szabad ketté osztani, mert a sugárút külső része csak úgy valósul meg, ha a Károly körúti megoldással együttesen csinálják.

Martin János szintén azon az állásponton volt, hogy a belső telkeknek részesedniök kell a külső telkekre háramló terhekből.

Glücksthal Samu ezzel szemben azon az állásponton volt, hogy a szabályozási és uccanyitási tervek *még nem eléggé ismeretesek, ezért előbb számítósokat akar látni.*

Németh Béla, *Ziegler* Géza és *Dorner* Gyula felszólalásai után

a párt elhatározta, hogy az Erzsébet sugárútra vonatkozó tanácsi tervet a tárgyalások alapjául elfogadja.

A párt *Dinich* Vidor felszólalására és indítványára elhatározta, hogy *illetékes helyeken megsürgeti a közmunkák mielőbbi vállalatba adását,* mert erre mind szociális szempontból, mind kereskedelmi és ipari érdekekből halaszthatatlanul szükség van.

Ezután a közgyűlés napirendjén szereplő egyéb ügyekkel foglalkozott az értekezlet, amely 9 órakor ért véget.

Értekezlet után társasvacsora volt, amelyen többek között *Ereky* Károly, *Becsey* Antal és mások szólaltak fel.

Forgalomba kerültek az új középtipusú autóbuszok

A megrendelt száz autóbusz közül a kistipusú kocsik már részben üzemben vannak és a rövid néhány hét alatt szerzett tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a magyar iparnak nincs szüksége az elnézésre: a kocsik kifogástalanul működnek. A második sorozatú középtipusú kocsik egy részét hétfőn állították be a forgalomba. Mint ismeretes, az alvázat a *m. kir. állami vas-, acél- és gépgyárak* (MÁVAG) gyártotta, a karosszériát és a kocsik belső berendezését a *Ganz-Danubius gyár* készítette. A magyar iparnak erről a teljesítményéről, amelyet ez a két reprezentativ vállalatunk produkált, a legnagyobb elismeréssel emlékezhetünk meg.

A kocsik külső kiállítása és belső berendezése a legszigorúbb bírálatot is kiállja, míg a motor, a rúgózás és a fékberendezés még a külföldi gyártmányokkal szembeállítva is tökéletesnek mondható.

Az új középtipusú kocsik az összes terepnehézségeket játszva leküzdik, hegynek föl és völgynek le, minden nehézség nélkül simán futnak.

A kocsik karosszériája tetszetős a szemnek, a budapesti uccai forgalmat érdekes, új színfolttal gazdagítja, belső berendezésük ízléses, a legnagyobb kényelmet nyújtja; az ülések a külön székek közkedvelt rendszerében készültek, amely rendszert a közönség a *MÁVAG* és a *Ganz-Danubius* által korábban szállított néhány fővárosi autóbusznál már idáig is annyira megkedvelte. A kocsik alvázát teljes egészében a *MÁVAG* készítette, a karosszériát hatalmas gyártási berendezkedésénél fogva a *Ganz-Danubius gyár* az összes kocsikhoz a legnagyobb könnyedséggel leszállíthatta volna, de a főváros, főleg *Lobmayer* Jenő és *Till* Antal üzemigazgató iparpártolási érveinek befolyása alatt, megfelelő kontingenst a számba jövő kisiparnak is juttatott, hogy az autóbuszüzem fejlesztési programjából ők is kivehessék a részüket.

A magyar ipar teljesítőképességének külön érdeme, hogy az autóbuszok gyártásánál nemcsak kiválót produkált, de a kikötött szállítási határidőt is pontosan betartotta.

MAGYAR BŐRSZÉK IPAR
PIPISZ VILMOS UTÓDAI
BUDAPEST, V., MÉRLEG UCCA 4
SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ
valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok, modern ebédlőszékek, adott tervek és rajzok szerint is. Lakberendezési tárgyak.
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javitjuk, átfestjük és átalakitjuk
Telefon 810-56
Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

Böhm Károly és Kállay Géza
Épitőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 366—25.

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRU-GYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

DR. SZÉKELY HUGÓ
OKL. MÉRNÖK VASBETON TERVEZŐ IRODÁJA
BUDAPEST, VII. ALSÓERDŐSOR U. 8
TELEFON: JÓZSEF 351—21.

SEFFER ANTAL
TELEFON: AUT. 891-31 AUT. 896-94
TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA
Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3. sz
Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 * Gyár: Pest-Sashalom

REKLÁM ÉS CÉGTÁBLA FESTŐ VÁLLALAT
Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23
Telefon: József 885-28
Csernák Jenő

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapítva 1852. Alapítva 1852.

APOR ÉS SZÜCS
Fémek és műszaki anyagok vállalata
Budapest V, Váci-út 10
Telefon: 277-18, 277-22

SÜSS és TÁRSA
elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár
BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183
Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.
KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár.
Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehérített lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám
Telefon: Lipót 981-25

Betoncsövek, burkolatlapok nagy készlete
ANDREA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Cementárugyár, beton- és mélyépítés
Budapest, V., Hold ucca 19. Telefon: Automata 98-37

BUCHWALD és TSA ezelőtt
Hochmann Lajos
Gyermekkocsik, vas- és rézbutorok, paplanok gyári lerakata
VII., Erzsébet körút 4. szám
Telefon: J 418-90 Telefon: J 418-90

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
ezelőtt JAUERNIK ISTVÁN
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok szinházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntöde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

TÁBLAÜVEGBEN MANDL VEZET
KARTELEN KIVÜL
BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapíttatott 1876. Telefon: Aut. 826 83.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, épitőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

SCITOVSZKY BELÜGYMINISZTER
magáévá tette a Fővárosi Hirlap álláspontját a közszállítások ügyében

„A generálvállalkozókat lehetőleg mellőzni kell" — Rendelet a versenytárgyalások iparágankinti kiírásáról

A közszállítási szabályzat módosításával kapcsolatosan erélyes akciót indítottunk a fővárosi iparosság érdekeinek megvédelmezéséért és a közmunkák odaítélése terén tapasztalható anomáliák megszüntetéséért. A szabályzat módosítása érdekében megindított ankétezés során nyomatékosan felhívtuk az illetékes hatóságok figyelmét *az úgynevezett generálvállalkozás rendszerének tarthatatlanságára.* Hangsúlyoztuk, milyen nagy érdek fűződik e rendszer megváltoztatásához és annak az új eljárási módnak a bevezetéséhez, amely a közmunkát nem egy tömegben adja ki egyetlen nagy vállalkozónak, hanem külön gondoskodik valamennyi érdekelt iparág foglalkoztatásáról. *A Fővárosi Hirlap*-nak ezt az akcióját *teljes siker koronázta.* Nemcsak a közszállítási szabályzat módosítása tekintetében értünk el számottevő eredményeket, hanem sikerült bebizonyítanunk a generálvállalkozás rendszerének a tarthatatlanságát is. *Scitovszky* Béla belügyminiszter az elmult napokban *rendeletet küldött le tudomásulvétel és végrehajtás céljából a városházára.* Ebben a rendeletében érvényesülnek mindazok a szempontok, amelyeket a generálvállalkozási rendszer megszüntetése céljából kiemeltünk.

Beszéltünk ebben az ügyben

Scitovszky Béla belügyminiszterrel,

aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Teljes mértékben magamévá tettem azt a felfogást, amit a Fővárosi Hirlap képviselt a generálvállalkozás rendszerének tarthatatlansága tekintetében.

Magam is azon az állásponton vagyok, hogy a munkanélküliség enyhítése érdekében minden szükséges intézkedést meg kell tenni, ezért hívtam fel a hatóságok figyelmét egyrészt a közmunkák kiadásának sürgősségére, másrészt arra, hogy *az egyes munkákat külön-külön iparágankint adják ki.* Ezek olyan alapelvek, amelyeket a mai nehéz gazdasági viszonyok között feltétlenül be kell tartani. Éppen ezért a közszállítási szabályrendelet vonatkozó szakasza értelmében

utasítottam az érdekelt hatósági tényezőket arra, hogy már a versenytárgyalás is a lehetőség szerint külön-külön írassék ki az egyes iparágak köréhez tartozó munkálatokra. A generálvállalkozók igénybevételét lehetőleg mellőzni kell.

Ezzel a rendelkezésemmel arra törekszem, hogy a fővárosnak és az országnak kétségkívül nagy nehézségekkel küzdő kis- és középiparosait támogassam.

A *Fővárosi Hirlap* a maga részéről mindenesetre nagy megelégedéssel könyveli el *Scitovszky* Béla belügyminiszter nyilatkozatát és kétségkívül jelentős célokat szolgáló intézkedéseit.

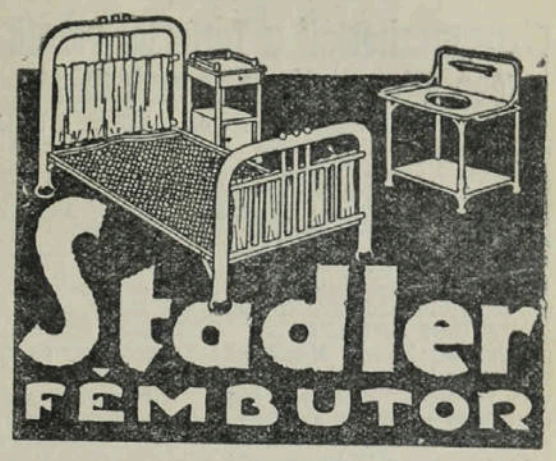

Eladási osztály: VI, Teréz körút 43. szám

Elkerülhetetlen a Községi Takarékpénztár tőkeemelése

A taxivállalatok beadványáról nem szabad politikai népszerűség szempontjából dönteni — A budapesti idegenforgalom örvendetes emelkedése — A Király-fürdő helyén épül a fedett uszoda

Megérkezett a tavasz, tető alá került a harmineéves különleges házadómentességről szóló törvényjavaslat, de Budapesten az építkezések még mindig nem indultak meg olyan tempóban, amilyet joggal várhattunk volna. Az építkezési tevékenység föllendülésének akadálya a pénzhiány. *Becsey* Antal a *Fővárosi Hirlap* egyik legutóbbi számában részletes okfejtéssel sorakoztatta fel adatait annak a kétségtelen ténynek a bizonyítására, hogy az építkezési tevékenység minden kormánytámogatás ellenére sem indulhat meg, egyszerűen azért, mert a gazdasági élet tőkeszegény.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa erről a kérdésről beszélt

Kozma Jenővel,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökével, aki a következőket mondotta:

— Az *Egységes Községi Polgári Párt* programjához híven arra törekszik, hogy a fővárosi polgárság életbevágóan fontos problémáinak a megoldását elősegítse. Ilyen halaszthatatlan fontos problémának tekintjük az építkezési tevékenység fellendítését is, vagyis azoknak az akadályoknak az elhárítását, amelyek az építkezési kedv fokozását hátráltatják. *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter, — mint parlamenti beszédeiben kijelentette — nagy gondot fordít a pénzpiac helyzetének megjavítására.. Megvan tehát

a remény arra, hogy a tőkehiány a közeljövőben megszűnik, vagy legalább is enyhülni fog.

Én mindenesetre minden befolyásomat latba vetem, hogy a fővárosi építőipar helyzete megkönnyítésében közreműködjem.

Beszéltünk *Kozma* Jenővel más aktuális városházi problémákról is. Mindenek előtt a *taxivállalatok* beadványára terelődött át a beszélgetés. *Kozma* Jenő a következőket jegyezte meg:

— A taxivállalatok beadványa fölött nem lehet egyszerűen azzal térni napirendre, hogy a közönség előtt nem népszerű a tarifaemelés. A főváros tanácsának *méltányosnak és elsősorban igazságosnak kell lennie.* A főváros vezetőségének kötelessége az, hogy ellenőrizze az árakat, ellenőrizze a benzin és gummi áremelkedését és ehhez képest intézkedjék a tarifa módosítását illetően, ami hatáskörébe tartozik. Kétségtelen továbbá az is, hogy

a taxisok jövedelme csökkent egyrészt a taxik számának szaporodása, másrészt a már forgalomba került száz új fővárosi autóbusz beállítása következtében.

Nem lehet tehát politikai népszerűség szempontjából dönteni, komoly mérlegelés tárgyává kell tenni a taxisok beadványát és azt kell vizsgálni: igazuk van-e vagy nincs?

— A budapesti közlekedés megjavítását illetően fontos kérdés a *hajózás körül felmerült bonyodalmak elintézése.* A MFTR, amely eddig lebonyolította a hajóközlekedést Buda és Pest között, nem kapta meg az általa kívánt, fölemelt szubvenciót, tehát beszüntette a forgalmat. Ha nem adunk szubvenciót ennek a vállalatnak, akkor adjon a főváros koncessziót, akár motorosra, akár vizitaxira, akár másfajta közlekedési eszközre, annyi azonban bizonyos, hogy

a Margitsziget felé a vízi közlekedést meg kell szervezni s ha másként nem megy, akkor erősen süríteni kell a margitszigeti autobuszjáratokat.

Erre annál inkább szükség van, mert hiszen itt a tavasz és nekünk gondoskodnunk kell arról, hogy a budapesti idegenforgalom fejlődjék.

— Nagy örömmel állapíthatom meg a tavaszi vásár eredményéből, hogy

idegenforgalmunk gyors tempóban fejlődik, sőt a tavaszi vásárral kapcsolatosan egyenesen szédületes arányokat öltött.

A budapesti tavaszi vásár *olyan kitünően sikerült, hogy fölülmulja a bécsi vásár eredményeit.* Ezek után komoly reményünk lehet arra, hogy a megszállott területek közönségét ide csalogathatjuk. Mindenesetre tovább kell haladnunk a propaganda terén a megkezdett úton. Kongresszusokat, vásárokat intézményesen kell beállítanunk az idegenforgalom szolgálatába és ebben a tekintetben *a szállodakérdésre hívom fel az illetékesek figyelmét.* Nagy bajunk az, hogy *nincsen elég számban megfelelő szállodánk.* Ilyenkor, nagyobb vásárok alkalmával látjuk csak, mennyire el vagyunk maradva a szállodaipar terén. Pályaválasztás előtt álló ifjainkat a szállodaipar területére kell csalogatnunk és arra kell törekednünk, hogy ennek az iparnak a nivóját emeljük.

Komoly és művelt embereknek kell foglalkozniok a szállodaiparral,

úgy, ahogy ez a külföldön is tapasztalható. Közgazdasági tudás, nyelvismeret kell a szállodaipar eredményes folytatásához. Ebben az irányban is sok a tennivaló . . .

Szóbakerült a beszélgetés során a *Községi Takarékpénztár* tőkeemelésének ügye is:

— A *Községi Takarékpénztár tőkeemelése,* — mondotta *Kozma* Jenő — *elkerülhetetlen.* A Községi Takarékpénztár kitünően működik, óvatosan és szép eredményekkel dolgozik.

Lehetővé kell tennünk tehát, hogy a fővárosnak ez a hatalmas és nagy fejlődési lehetőségekkel rendelkező intézménye erőteljesebben fejthesse ki működését és nagyobb méretekben kapcsolódhassék bele a záloglevélüzletbe.

Természetesen azért is szükség van a Községi Takarékpénztár alaptőkéjének a felemelésére, mert be kell állítanunk a Községi Takarékpénztárt a Bankok és Takarékpénztárak magasabb kategóriájába, abba a kategóriába, ahol már nem tartozik a PK revíziója alá.

Végül a *fedett uszoda* szintén aktuális témáját említette meg *Kozma* Jenő. Kijelentette, hogy a legújabban fölmerült terv szerint

a fedett uszoda helyéül a Király-fürdőt szemelték ki.

Nagy örömmel értesült ennek a megoldási módnak a fölvetéséről nemcsak azért, mert a Király-fürdő volna a legalkalmasabb és legszebb hely ennek a sportintézménynek a felállítására, hanem azért is, mert a sportuszoda megépítése révén mód nyílnék ennek a környéknek a rendezésére. A Király-fürdőnek megvan a saját hőforrása, van elég nagy telke, tehát jobb és alkalmasabb területet egész Budapesten nem lehet találni.

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

Visszautasították a Tattersal vezetősége ellen indított támadásokat

A Tattersal vezetését az utóbbi időben a sajtó néhány orgánumában elitélő bírálattal illették. Az *Egységes Községi Polgári Párt* a híradások nyomán vizsgálatot tartott a Tattersal ügyeiben, annál is inkább, mert a Tattersal igazgatója, *Bakonyi* János a párt tagjai közé tartozik.

A vizsgálatot lefolytatták és *Horváth* Károly (belvárosi) törvényhatósági bizottsági tag, a Tattersal felügyelőbizottságának tagja, az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfő esti értekezletén beszámolt annak eredményéről. Megállapítást nyert, hogy az elhangzott vádak indokolatlanul érték a Tattersal kiváló vezetőjét, Bakonyi Jánost. Kifogásolták például, hogy a lovarda az előző évekkel szemben az új vezetés alatt deficittel működött. Ezzel szemben a tény az, hogy a 25.000 pengős deficit onnan származik, mert a Széchenyi-hegyi új pálya nem készült el, a nyári lovarda teljesen szünetelt és a téli abnormális időjárás is akadályozta a lovarda forgalmának rendes kialakulását, ami pedig nem az igazgatóság hibája. De meg kellett állapítani azt is, hogy a régi rozoga istállókat *Bakonyi* igazgató két év alatt rendbehozatta, a fedett lovaglócsarnokot tataroztatta, *ami az 1928. évben 32.075 pengőbe került, amelyet a napi bevételekből kellett fedezni.* Ezt a beruházást leszámítva tulajdonképen szó sincs deficitről, sőt *a Tattersal nyereségszámlája jelentékenyen megnagyobbodott.*

Felmerült az a vád is, hogy *Bakonyi* János egyszemélyben a Tattersalt és a *Budapesti Lovassport Egyesületet* is képviseli, ami összeférhetetlen, mert az Egyesület szerződéses viszonyban áll a Tattersallal. Ez sem áll, mert a Lovassport Egyesületnek *Rakovszy* Iván és nem *Bakonyi* János az elnöke, ellenben *Bakonyi teljesen díjtalanul csupán az Egyesület sportügyeit vezeti.*

Megállapította a vizsgálat, hogy a *Budapesti Lovassport Egyesület* volt az a szerv, amelyet *Bakonyi* János a *Tattersal* szolgálatába állított. Az Egyesület propaganda működésének köszönhető, hogy míg 1927-ben, *Bakonyi* szolgálatba lépésekor csak kilenc hátasló istállózott a *Tattersalban*, addig *ma a hivatalos istállókimutatás szerint 180 magántulajdonban levő ló istállózik a telepen.* A Budapesti Sport Egyesület egyébként belügyminiszterileg jóváhagyott alapszabályokkal működő egyesület, amelynek a Tattersalhoz annyi köze van, hogy 20 hátaslóvát a *Tattersalban* istállózza s ezért ép úgy fizet, mint bármely más magánfél. Ugyanígy bérlője például a Tattersalnak a *Magyar Póló Klub*, a *Hungária* concours istálló, a *m. kir. lóidomító telep* vezetősége stb. Ez ellen pedig kifogása senkinek nem lehet.

A pártértekezlet örömmel vette tudomásul ezeket a megállapításokat, elismerését fejezte ki *Bakonyi* János igazgatónak eredményes munkásságáért, végül pedig *biztosította őt legmesszebbmenő bizalmáról.*

BUDAPEST VÁROS-ÉPITÉSE A KÖZMŰVEK SZEMPONTJÁBÓL

Irta: ZBORAY JÁNOS szfőv. műszaki főtanácsos

IV.

(Befejező közlemény.)

A beépítési programnak nemcsak az épületekre, hanem a programban szereplő közutakon még hiányzó vagy tökéletlen közművek kiépítésére is kellene kiterjednie, úgy hogy a kérdéses városrészek minden tekintetben megfeleljenek a kultúrigényeknek.

Nem mulasztható el, hogy itt ki ne térjek egy az intézkedések, ha ki nem küszöbölnők azokat a most már szokássá vált anomáliákat, amelyeket már előbb részleteztem.

Szigorúan betartandó volna tehát az építésügyi szabályzatnak az a rendelkezése, hogy építkezni *csak olyan uccában szabad, ahol csatorna, útburkolat, vízvezeték és világítás már van.*

Nem mulasztható el, hogy itt ki ne térjek egy kérdésre, ami talán látszólag nem függ össze szorosan ezzel az üggyel, pedig nézetem szerint — amit a statisztika is bizonyít — szintén, sőt lényegesen hozzájárul a közlekedési viszonyok megrosszabbodásához.

Ez pedig a jelenlegi viszonyok szerint megmeredvedett, kötött lakásgazdasági állapot.

A múltban, értve ez alatt a háború előtti időket s annak kezdő éveit, mondjuk 1916-ig, az emberek Budapesten lehetőleg a munkahelyük közelében laktak.

Nálunk nem alakult ki és semmi jel sem mutat arra, hogy valaha is „City" rendszer alakulna ki.

A minisztériumok Budán és Pesten is vannak, közhivatalaink, a közintézetek, mint színházak, múzeumok stb. úgyszólván a város minden részében, nagy pénzintézeteink részben a Belvárosban, részint a Lipótvárosban, de más kerületekben is székelnek, vagy fiókintézetet tartanak, ugyanez mondható egyéb kereskedelmi, vagy ipari telepeinkről is. Nálunk a foglalkozás közössége helyileg nem tömöríti össze sem az embereket az együttlakásra, sem az intézményeket a közös településre.

Igy az emberek a mindennapi életre vonatkozó szükségleteiket *bárhol elnyerhetik s lakásuk megválasztásában főképen a mindennapi elfoglaltságuk helye az irányadó.*

A háború óta eltelt 10—15 év alatt azonban lényegesen megváltoztak a viszonyok: Az öregemberek egyrésze már öröklakást kapott a temetőben, az idősebbek, vagy nyugállományba, vagy *B* listára kerültek és változott viszonyaiknak megfelelően ott vettek más lakást, ahol épen kaptak; a fiatalok, akik új családot alapítottak, szintén kénytelenek voltak olyan lakással és ott megelégedni, ahol jutott nekik. Számtalan sokaknak pedig megváltozott a munkahelyük, de ezek óvakodtak régi és olcsó lakásukból kimozdulni és inkább tűrik a mindennapos kényelmetlen és pénzbe is kerülő közlekedési eszközök használatát, semhogy új lakásba menjenek.

Ehhez járul még az évek során át a fővárosba került lakósságnak az elhelyezkedése, ami a kötött lakásgazdaság miatt szintén nem történhetett másként, mint úgy, hogy *nem a nekik legjobban megfelelő helyeken, hanem ahogy azt pénzügyi viszonyaik és a meglehetősen szűk lakáskínálati alkalmak megengedték.*

Ezek a körülmények a lakásviszonyokban *óriási eltolódást eredményeztek:* ma már a lakósság nagy része nem a természetes elhelyezkedésük: foglalkozási helyük közelében lakik, hanem oly távolságban attól, hogy *kénytelenek a különböző közlekedési eszközöket rendszeresen használni.* Akiknek erre a megfelelő lehetőség nincs meg, vagy az csak tökéletlenül áll rendelkezésükre, *azok is szaporítják az elégedetlenkedők sorát.*

Hogy a közlekedés nincs arányban a régi (háború előtti) közlekedéssel, azt a statisztika is mutatja.

A lakások felszabadítása tehát egyéb — kellemetlen — következményen kívül azzal az előnyös hatással fog járni, hogy *kiki ismét munkahelye közelébe költözködhet* és ezzel időt és kiadásokat fog megtakaríthatni, ami kárpótlásul szolgál a magasabb lakbérrel szemben. A főváros közönsége pedig jobb közlekedéshez fog jutni.

Összefoglalva az elmondottakat, a közműveink ellen támasztható panaszok megszüntetésére a legracionálisabb ellenszer lenne *a városépítésben eddig folytatott gyakorlatnak a beszüntetése.*

A programba nem tartozó utak lassú elsorvasztása útján most már a közművekre fordítható összegek *teljes egészükben a programba tartozó s többékevésbé már most is rendezett úttestek elsőrangú kifejlesztésére,* a még hiányzó, vagy tökéletlen csatornázás, vízvezeték, gáz- és villamoshálózat és közúti közlekedés kibővítésére lesznek felhasználhatók.

Tisztában vagyok azzal, hogy az itt felvetett egyes gondolatokat csak nagy vonásokban tárhattam elő, tudom, hogy egyes részletek homályosak maradtak, s bővebb felvilágosításra szorulnak. Célom azonban csak az volt, hogy az eszméket felvessem és ezzel esetleg a továbbiakra alapot szolgáltassak.

Tudom azt is, hogy az elmondottak sok érzékeny pontot érintenek, sok magánérdek érvényesülését gátolják, vagy lehetetlenítik, de szilárd meggyőződésem, hogy Budapest csakis ilyen, vagy hasonló, belterjes beépítéssel válhat igazi nagyvárossá. Ez a cél pedig *nem egyesek érdeke, nem is csak a fővárosé, hanem egész Magyarországé.* Ennek — a szó teljes értelmében vett — közérdeknek pedig minden magánérdeket alá kell rendelni.

Érvényesüljön tehát a közérdek.

(Vége.)

Kapuszta Gusztáv
építőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 3.
Telefon: József 893—08.

LAMPL ÖDÖN
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. ing. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRUT 58.
Telefon: Automata 604-48.

ÉPITÉSZEK FIGYELMÉBE
Adómentes házak, KÖZPONTI FŰTŐBERENDEZÉSEIHEZ a Szücs és Knoll-féle szab. NYEREGROSTÉLY, mindenfajta hazai barna szenek FÜSTMENTES ELÉGETÉSÉRE a LEGALKALMASABB, NAGY SZÉNMEGTAKARITÁS, HATÓSÁGILAG JÓVÁHAGYOTT FÜSTMENTES TÜZELÉS, TÖBB 100 ÜZEMBEN MEGTEKINTHETŐ

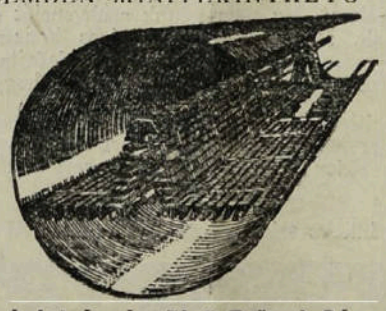

GYÁRTJA:
Röck István és Első Brünni Gépgyár R.-T.
BUDAPEST, I, BUDAFOKI-UT 70. SZ.
Díjtalan ajánlattétel.

EBÉDLŐ berendezés diófából, dúsan faragva, jutányosan eladó
PANUCZA GY. MŰASZTALOS VIII., JÓZSEF U. 52.

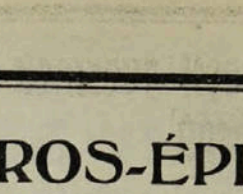

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takarékfűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 312—30.

Gépmunka, gépszerelés, alkatrészgyártás, edzés, kovácsolás, autógén hegesztés, autójavítás.
HORVÁTH ÉS TÁRSA
Autómechanikai és Gépipari Vállalat
Budapest, VIII, Práter u. 64. Tel. J. 311-18

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, aszfalt, porolaj.
KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR UCCA 2. TELEFON: AUT. 839-25.
Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban.

Központi fűtések
vizvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák
FRIED ZSIGMOND
műszaki iroda és gyár Budapest, VIII, Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

Waldmann Sándor
egészségügyi-, viz-, gőz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése
VI. Jókai ucca 6. sz. Telefon: Aut. 102-74
Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vizvezetéki felszerelésekben. Versenyképes árak és fizetési feltételek

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

Csökkent a budapesti gyermekhalandóság

Irta: Flaxmayer József dr. fogalmazó

A megváltozott idők, viszonyok és életkörülmények kényszerítő parancsa követeli, hogy a közigazgatás mindinkább szakítson a vaskalapos bürokratikus rendszerrel és közeledjék a realitáshoz, az élethez. A modern közigazgatásnak ma már egyik legfontosabb feladata a szociálpolitika helyes irányítása, a szociális gondoskodás, amelyet *nem szabad összetéveszteni a közjótékonysággal.* A

jó szociálpolitika feleslegessé teszi a közjótékonyságot, az alamizsnát.

Ha a székesfőváros nyomorban lévő lakosságának megsegítésére irányuló akciókat és azoknak fejlődését ismertetni akarjuk, akkor ezt a kommün megszünése utáni időktől kell kezdeni. A kommün bukása után a főváros nyomorban lévő lakosságának nyomorenyhítő akciók útján való segítését a külföldi missziók kezdték. Az első akciók

csak a gyermekekről gondoskodtak. 1921 őszén azonban Sipőcz Jenő dr. polgármester társadalmi nyomorenyhítő akciót indított,

amelynek főcélja volt a *felnőttek ebédeltetését* is megindítani. A felnőttek a kerületi elöljáróságokon felállított népkonyhákon kapták az ebédet, az 1921. és 1922. év legsúlyosabb téli hónapjaiban.

1922. decemberében indult meg a következő „Étkeztetési Akció", amely 1923 május hó végéig tartott. *Ebből a külföldi missziók már teljesen kivonták magukat,* és így egészen a népjóléti minisztériumra és a fővárosra hárult a teher olyképen, hogy

a minisztérium adta a szükséges élelmiszereket, míg a főváros viselte az összes adminisztrációs költségeket.

Ennél az akciónál már két újítás is történt. Egyrészt bekapcsolódtak az akcióba a felnőttek, másrészt az ebédért csekély megtérítési árat is fizettek a segélyezettek. *A közjótékonyság régi és jó bevált gyakorlata az, hogy lehetőleg* (kivéve a legnagyobb szükségeket) *semmit se adjon a köz ingyen a rászorulóknak:*

bármilyen kis megtérítési árat fizessenek is a rászorulók, de annál pontosabban és önérzetesebben veszik igénybe

az akciók támogatását.

1928. évben az „Étkeztetési Akció" útján naponta kb. 13.000 ember részesült ebédben. Az 1929. év elején a szokatlanul hideg téli időjárás miatt egyrészt a székesfőváros az *ingyen étkező felnőttek számát 2.000-rel* felemelte és erre a célra póthitelt szavazott meg. Ezenkívül a *Kormányzóné Ofőméltósága,* valamint a népjóléti Miniszter rendkívüli akciójából az „Étkezési Akció" útján naponta *még további 4.000 felnőtt kapott ingyen* ebédet. Az akció egész évben, tehát nyáron is működik.

A *tejakcióban* naponta 6.000 szoptatós anya, terhes és 3 éven aluli csecsemő és kisded részesül. Ezek napi ½—1 liter pasztörözött tejet kapnak pár fillérért. Az anyáknak a tej kiutalásáért az *Országos Stefánia Szövetség* budapesti védőintézeteiben kell jelentkezni, ahol gyermekükkel együtt orvosi vizsgálat alá is kerülnek. Az utalványt a védőintézet csak 3 hétre adja ki, hogy az anya az utalvány letelte előtt a védőintézetben újból jelentkezzék, ahol ismét orvosi vizsgálat alá kerül, így tehát

a legnagyobb nyomorban lévő csecsemők, kisdedek a fejlődésüknek legsúlyosabb éveiben, valamint az anyák és terhesek legnehezebb időszakukban állandóan orvosi ellenőrzés alatt állanak.

A csecsemőkelengye akcióban a terhességük legutolsó hónapjaiban lévő terhesek, valamint a szoptatós anyák részesülnek a védőintézetek útján. Az intézetekben csecsemőkelengyét utalnak ki, amely segély ellenében

az anyák kötelezik magukat arra, hogy a védőintézet tanácsait és a saját maguk, valamint gyermekük gondozására vonatkozó utasításait mindenben betartják.

A két akció eredményeként tudható be részben az, hogy

Budapesten a csecsemőhalandóság az utóbbi négy esztendőben 18 százalékról 11 százalékra csökkent.

A felruházási akciót a külföldi missziók kezdték meg, azután a népjóléti minisztérium folytatta és éppen úgy, mint az „Étkeztetési Akció"-t, az „Inségadó" szedésének engedélyezése után *teljesen a fővárost vállalta magára.* Az akció keretében az 1928—29. évi téli szezón folyamán fiú- és leányruhát, cipőt és harisnyát, fiú- és leányfehérneműt, télikabátot, valamint szvettert adtunk ki, és az akcióból *a legutóbbi téli hónapok alatt 9.000 gyermek részesült.*

Rendkívüli akcióként szerepel *a tüzelőanyag akció.* Az előző években a népjóléti miniszter a téli hónapokban 20—25 vagón szenet bocsájtott az „Inségakciók" rendelkezésére, amelyet 1 q-ás részletekben osztottunk szét a főváros szegény lakosai között. Ebben az évben a szokatlan hideg időjárás miatt a *Kormányzóné Ofőméltósága,* valamint a népjóléti miniszter eddig már

közel 100 vagón szenet juttattak a főváros szegény lakosságának.

A melegedőszoba-akciót ugyancsak a szokatlan hideg időjárás miatt tartottuk fenn. 18 melegedőszoba működött a főváros különböző részein és azt állandóan 5—6.000 ember vette igénybe.

Hazai szenekkel kísérleteznek a székesfőváros gázműveinél

A kormány, — mint emlékezetes — már többízben felhívta a székesfőváros figyelmét arra, hogy nagyüzemeinél *lehetőleg magyar fűtőanyagot használjon.* Kereskedelmi mérlegünk egyik legsúlyosabb tehertétele tudvalevően a külföldi szénbehozatal, amelynek nagyrésze viszont kétségtelenül a székesfővárosi üzemekre esik. Mivel a Gázművek üzemeinél csaknem kizárólag külföldi szenet használnak, ezért

itt a legnagyobb probléma, miképpen lehetne a szükséges közel kétmillió métermázsa külföldi szenet hazai termékkel pótolni.

A *Gázművek* a mult esztendőben beható kísérleteket folytattak a pécsi szénnel. E próbák nem váltak be ugyan teljes mértékben, de azért ezévben is folytatják a kísérleteket.

Igen érdekesek azok az adatok, amelyeket a magyar szénkísérletekről és a székesfővárosi Gázművek egyéb körülményeiről

Rózsa Károly vezérigazgató

mondott el a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának a nyilvánosság számára való közlés céljából:

— Az elmult évben alapos és beható kísérleteket végeztünk pécsi szénnel, noha ennek a szénnek üzemünkben ezidőszerint való alkalmazása *technikailag is teljességgel lehetetlen,* miután a 20% pécsi szénnel kevert szénből termelt gáz magas kénhidrogéntartalma következtében kőszéngáztisztító berendezésünk teljesítőképességét 100—120%-kal kellene túlterhelnünk. Ez azt jelenti, hogy *szénhidrogént tartalmazó gáz jutna a közönséghez, amit veszélyes volta miatt a világon mindenütt tiltanak, s annak esetleges veszedelmeiért mi sem vállalhatnánk a felelősséget.*

— Teljes mértékben átérezzük azonban, mit jelentene külkereskedelmi mérlegünk helyzetére, gazdasági életünkre a külföldi szénbehozatal redukálása és teljes mértékben méltányoljuk a kormánynak erre vonatkozó felhívását is, így mindenképpen nagy súlyt helyezünk arra, hogy *a pécsi szén felhasználhatásának kérdését minden tekintetben a legalaposabban megvizsgáljuk.* Eddig is meghoztunk minden anyagi áldozatot és

a kísérletekre máris több, mint 13 ezer pengőt fordítottunk.

HAIDEKKER VASBUTOR
VASBUTOR csak e VÉDJEGGYEL HAIDEKKER-
ÜLLŐI ÚT 48 — FIUMEI ÚT 3
Kapható mindenütt! MINŐSÉG

TÖRÖK IGNÁC
TELEFON: József 368—87.
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, VASBETONÉPÍTŐ, ÉPÍTŐMESTER
Budapest, I. ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.

A kísérleteket mindenesetre folytatjuk. Ami a Gázművek elmult esztendejét illeti, abban igen nagy jelentőségü volt a *vízgázművek* üzembehelyezése, amelynek segítségével megkezdtük a négyezer kalóriás jóminőségü világítógáz szolgáltatását. A kalória javulása folytán természetesen *csökkenés következett* be a fogyasztásban, mert a jobb gázból ugyanannak a szükségletnek a kielégítésére 15%-kal kevesebb gáz kellett a fogyasztóknak. Hogy ezzel szemben gáz leadásunk az előző évi 90,042.700 köbméterről 90,573.400 köbméterre emelkedett, ami 530.700 köbméter többletnek, cca félszázalékos emelkedésnek felel meg, az az oka, hogy

a közvilágítás fogyasztása nagymértékben emelkedett.

— *A mult esztendőben 5585 gázlánggal növeltük a közvilágítást* s ennek következményeként az uccák világítására 1,525.023 köbméterrel, vagyis 22%-al többet fogyasztottunk, mint az előző évben. Az egyéb, így a *háztartási fogyasztás* az 1927. évvel szemben tényleg *994.323 köbméterrel csökkent, jóllehet, a fogyasztók száma 4414-el emelkedett.*

— A *vízgáz-gyár* berendezése az első időben nem volt teljesen kifogástalan, de a kívánt átalakításokat fokozatosan végrehajttattuk a vállalkozókkal, a berendezés ma már kitünően müködik és

Európa egyik legtökéletesebb vízgáz-gyára lett,

amelynek gőzszükségletét kizárólag a vízgázgyártás folyamán szabaddá váló és különben veszendőbe menő hő fejleszti. Igy

a mi vízgázgyárunk hőtechnikai szempontból a maga nemében teljesen egyedül álló.

— A *gázfogyasztók száma örvendetesen emelkedett*, de az eredmény *még mindig nem kielégítő.* Ennek az az oka, hogy éppen *azokban a kerületekben van legtöbb gázvezetéknélküli lakás, amelyben szegényebb lakók vannak tömegesen, akik szívesen szeretnének fel konyhájukban a gáztüzhelyeket, de a háztulajdonos nem hajlandó a vezeték és a belső szerelés költségeit viselni*, a lakók pedig nem mernek erre áldozni, mert a lakásból való kiköltözés esetén a befektetést nem térítené vissza nekik senki. Budapesten 20 ezer ház közül 17.600 a lakóház, 204 ezer lakással. A lakóépületek közül 11.957 épületben van gázcsatlakozóvezeték. 68 ezer lakásban van gáz, 136 ezer lakásba pedig nincs bevezetve. *Budapesten csak az épületek 56.6%-ában van gázvezeték, míg a németországi 500.000—1 millió lakosu városokban az épületek 96%-a van gázvezetékkel felszerelve.* Nálunk 100 lakóra 9.5, a német városokban pedig 24.7 gázfogyasztó jut.

— Az említett gáznélküli lakásokat csak úgy tudnánk a fogyasztóhálózatba bekapcsolni, ha a felszálló és belső vezetékek, sőt

esetleg a csatlakozó vezetékek fektetésével járó költségeket részben, vagy egészben a főváros maga viselné.

Kísérleteket már végeztünk is ilyen irányban és *ez évben folytatni szeretnénk ezt az akciót* és elsősorban azokra a nagy bérkaszárnyákra gondolunk, amelyek lakói nem tudják bevezettetni a gázt, a háztulajdonos pedig nem törődik azzal, hogy van-e vagy nincs a lakásban vezeték.

350 ezer pengő költséggel 5 ezer kisember lakásába vihetnénk be a gázt.

— Erdekes újítás lesz a közeljövőben az újszerü *száraz gázmérők* felszerelése. A próbák igen jól beváltak, a hazai gyárak megkezdték a készülékek gyártását, a régi *vizes mérők használatát pedig fokozatosan beszüntetjük.*

— A budapesti *Gázművek* összes termelése a mult esztendőben 90,930.400 köbméter volt, amely mennyiséget *kizárólag az óbudai telepen állították elő.*

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa a köztisztasági hivatal altisztjei és munkásai részére szükséges téli ruhák szállítására, valamint altiszti, gépvezetői és munkássapkák konfekcionálására nyilvános írásbeli versenytárgyalást fog tartani.

A tanács felhívja azokat, akik erre a szállításra vállalkozni akarnak, hogy 1 P 60 f állami és 1 P 60 f fővárosi okmánybélyeggel ellátott, magyar nyelven szerkesztett, pecséttel lezárt és a szabályoknak megfelelő írásbeli ajánlataikat **1929. évi június hó 4-én délelőtt 10 óráig** a székesfővárosi köztisztasági hivatal igazgatóságához (VIII., Kun ucca 8.) nyujtsák be.

Az ajánlatokat délelőtt 11 órakor az ugyanott tartandó versenytárgyalás során fogják felbontani. A versenytárgyaláson az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be.

Bánatpénzül az ajánlati végösszeg 2 (kettő) százalékát kell a központi pénztárnál (Közp. Városháza, I. em.) letenni és a letéti nyugtát az ajánlathoz kell csatolni.

Csak szabályszerűen kiállított és a feltételeknek megfelelő ajánlatok vehetők tárgyalás alá, elkésve érkező, vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A székesfőváros tanácsa fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Az ajánlati és szállítási feltételek és az ajánlati ürlapok a köztisztasági hivatalnál naponkint délelőtt 10 és 12 óra között díjtalanul kaphatók.

Budapest, 1929 május 3.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetés

Budapest székesfőváros tanácsa szóbeli árverésel egybekötött nyilvános írásbeli versenytárgyalást fog tartani a Köztisztasági hivatal 2 (kettő) darab elhasznált mozdonyának eladása ügyében.

A tanács felhívja azokat, akik a versenytárgyaláson részt venni akarnak, hogy 1.60 P állami és 1.60 P fővárosi okmánybélyeggel ellátott, magyar nyelven szerkesztett, pecséttel lezárt és a szabályoknak megfelelő írásbeli ajánlataikat *1929. évi június hó 4-én d. e. 11 óráig* a székesfőváros Köztisztasági hivatalának igazgatóságához (VIII., Kun u. 8.) nyujtsák be.

Az ajánlatokat az ugyanakkor és ugyanott tartandó versenytárgyalás során fogják felbontani és utána a szóbeli árverést megtartani. A versenytárgyaláson az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek. A mozdonyokat a Köztisztasági hivatal IX. ker., Ecseri u. 6. sz. alatti szemétátemelő állomásán lehet megtekinteni.

Bánatpénz gyanánt az ajánlati összeg 2%-át kell a központi pénztárnál készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a versenytárgyalást megelőző napon déli 12 óráig, a központi számvevőségnél történt előzetes számfejtés után letenni és a letéti nyugtát az ajánlathoz kell csatolni.

Budapesti vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be.

A székesfőváros tanácsa fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa. Az ajánlati feltételeket és nyomtatványt a Köztisztasági hivatalnál díjtalanul lehet kapni naponkint d. e. 10—12 óra között s ugyanakkor lehet megtudni a mozdonyokra vonatkozó közelebbi adatokat is.

Budapest, 1929 április 27.

A székesfőváros tanácsa.

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Retter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

MÁTYÁSSY ANTAL ÉS FIA
mázoló és festő-mester
BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 358-43

Helmich Dezső
elektrotechnikai- és rádióüzeme
Budapest, VI, Csángó ucca 6/b.
Telefon: L. 992-83 Telefon: L. 992-83

LESSIVE PHÉNIX
Állami- és egyéb közintézmények évtizedes szállítója
VEGYÉSZETI és MOSÓPORGYÁR
Budapest V, Visegrádi u. 17
TELEFON: Automata 123—70

HARTMANN ÉS CSÁSZÁR ALAPÍTTATOTT: 1889-BEN
ELEKTROTECHNIKAI, MECHANIKAI ÉS RÁDIÓ TÖMEGCIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, V, KÁDÁR-U. 6
Gyengeáramú és Rádiófelszerelési cikkek
Préselés, csiszolás, ezüstözés, aranyozás, nikkelezés és egyébb szinezések

Radiátorok, Fütőtestek, Hőálló zománcozás
25 ÉVES GYAKORLATTAL
BIEDL KÁROLY
Budapest, VII. kerület, Hársfa ucca 57. szám
TELEFON: JÓZSEF 451—43

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FAREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépítő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

FISCHER HENRIK Telefon: J. 628—08.
épületfakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

GAUGUSCH JÁNOS
ÉPÜLETLAKATOS-MESTER
BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

PECSEK ISTVÁN
MŰASZTALOS
Tel. József 438-34 BUDAPEST IX., Liliom ucca 52

SÁGI ISTVÁN
Tűzhely- és épületlakatosmester
BUDAPEST VIII, Gyulai Pál ucca 9 a Rókus-kórház mellett

DANUBIA
MŰSZAKI VÁLLALAT
IX., Csoni ucca 3. Telefon: J. 340-82 J. 322-79
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac valamint makadamutaknak **átitató eljárásu és felületi kezelése. — Utak pormentesitése** egyidejü konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen kompozicióval

TÓTH LAJOS Telefon: József 351—01
Pala és cserépfedőmester eternit-, cserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarban tartása és tatarozása
BUDAPEST, I., Budaíoki út 23

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Telefon J 380-20 **Szücs Mihály** Telefon J. 380-20
KÉPESITETT ÁCS- ÉS KŐMŰVESMESTER
Budapest, IX., Gróf Haller ucca 54. szám.

A **Hatvani Asbestfedőpalagyár R.-T.** gyártmányai
Telefon: Aut. 828-20.
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és új tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk **kedvező fizetési** feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről!
Telefon: Hatvan 64. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

SZÉKELY ÉS KATONA
épitészek, építési vállalkozók
Budapest, V., Kádár-ucca 4. — Telefon: Lipót 903-26.

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi-utca 25. Telefon: J. 380-30

UNG AR JÁNOS MÉRNÖK
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Tel.: J. 334-36 Budapest VII, Szövetség u. 10 Tel.: J. 334-36
Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító műhely

A **BUDAPESTI HIRLAP**
a legtartalmasabb magyar napilap
vasárnapi melléklete
a magyar ujságirás szenzációja
Mutatvány számot bárkinek szivesen küld a kiadóhivatal: **Budapest** VIII, József körut 5

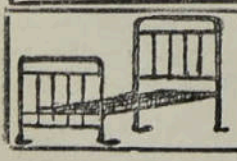

Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. **VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett.** Tel. J. 422-12.

Módosított kisajátítási törvény

teszi csak lehetővé az Erzsébet sugárút grandiózus tervének megvalósítását

BESZÉLGETÉS BERCZEL ALPOLGÁRMESTERREL

Jólesően állapítjuk meg, hogy az *Erzsébet* sugárút korszakalkotóan fontos tervének újjáélesztésében a *Fővárosi Hirlapnak* nem kis szerepe volt. A mult év második felében e hasábokon hívtuk fel a közvélemény és a főváros vezetőségének figyelmét arra, hogy elérkezett az idő a régi terv megvalósítására és a további halogatásnak helye nincs, mert *ha a mostani — viszonylagosan — kedvező időpontot elmulasztják, ismét évtizedek telhetnek el addig, amíg a megvalósításra újra gondolni lehet.* Felhívásunknak

eredményes lendületet adott az Egységes Községi Polgári Párt házadómentességi akciója,

így történt, hogy ez év március végén a *Közmunkatanács* felhívta a fővárost, hogy az Erzsébet sugárútra vonatkozó végleges szabályozási terveket a *kérdés halaszthatatlanul sürgős voltára* való tekintettel mielőbb terjessze fel, illetve a szabályozásra vonatkozó véleményét a legrövidebb idő alatt közölje.

A városházán *Berczel* Jenő alpolgármester vette kézbe a sugárút ügyét, az ő érdeme, hogy

alig tíz nap alatt az egész komplexumot letárgyalták, az összes bizottságban megvitatták és szerdán délután már a közgyűlés előtt lesz az Erzsébet sugárút.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa ez alkalomból felkereste

Berczel Jenő alpolgármestert,

aki a nyilatkozattételre vonatkozó kérésünket azzal hárította el, hogy azt e pillanatban még *korainak tartja.* Munkatársunkkal folytatott beszélgetése során mégis érintette a kérdést, még pedig a következőkben:

— Boldog vagyok, hogy az *Erzsébet* sugárút ügyét sikerült *lendületbe* hozni. Az ügyosztály és a bizottságok gyönyörű munkát végeztek, hisz alig tíz nap alatt történt meg az egész előkészítés és szerdán már a törvényhatóság közgyűlése előtt lesznek a rendezés tervei. Feleslegesnek tartom hangsúlyozni, hogy a főváros jövője, fejlődése, további kialakulása szempontjából, milyen

fontosnak látom ezt a grandiózus, mégis korszerűen és praktikusan leegyszerűsített koncepciót,

amely mindenképen korszakalkotó lesz, ha sikerül. Természetes, hogy *nem szabad túlzottan optimistáknak lennünk,* s pillanatig sem hiszem, hogy az egész útvonal rövid hónapok, vagy akár évek alatt megnyílik és kiépül. Ez még *hosszú idő munkája lesz.* A fontos azonban az, hogy az első lökést megadjuk. Ha a torkolati kiképzés megtörténik, az első építkezések megindulnak, ez *a többit vonzza maga után.* Mindenesetre

nagy probléma a szabályozás pénzügyi részének tisztázása.

Szerintem ennek úgy kell megtörténni, hogy a főváros közönsége számára *nagyobb áldozatot, számottevőbb megterhelést ne jelentsen.*

— Teljesen osztom azt a felfogást, hogy a fővárosnak a kisajátítási törvény módosítását, vagy e kérdéssel kapcsolatban *külön törvény alkotását kell kérni a kormánytól,* mert

a kisajátítási törvény mai rendelkezései mellett elképzelhetetlen áldozatokkal járna az útvonal megnyitása.

Az érvényben levő törvény szerint, amint tudjuk, a főváros mindazon telkeket *teljes egészükben kötelezve lenne kisajátítani, amelyeket a tervezett útvonal átszel.* Már pedig

csaknem kivétel nélkül olyan hatalmas telekkomplexumokról van szó, amelyek a Király uccától a Dob uccáig terjednek.

— A kisajátítási jogot tehát úgy kell módosítani, hogy *csak az útvonal megváltása legyen kötelező.* Ezt

a terhet viszont ellensúlyozhatja a betterment,

hisz e telkek értéke az útvonalnak kiszakított csík elvesztése mellett is *megszázszorozódik.* El lehet képzelni tehát, hogy

sikerül az egész szabályozási tervet esetleg minden áldozat nélkül, vagy igen kis áldozatokkal életre kelteni.

— Minthogy sem a felmerülő költségek nagysága nincs tisztázva, sem az, hogy a költségeket ki s milyen módon viselje, de a végrehajtás programjára és a részleges számításokra sincsenek előterjesztések, valószínűleg az lesz a közgyűlés határozata, hogy a tanács a végleges vonalvezetés kimondása előtt a fentiek tekintetében *a tárgyalásokat minden irányban sürgősen indítsa meg* és tegyen úgy a felmerülő költségek nagyságára, nemkülönben arra nézve sürgős előterjesztéseket, hogy azokat ki és miképen fedezze, *általában készítsen az egész szabályozás egységes végrehajtása tekintetében sürgős előterjesztést.*

— Mindezek a munkák nyomban megindulnak, többé nem vesszük le napirendről a kérdést és *remélem, hogy hamarosan több konkrétumról lesz alkalmunk megemlékezni.*

Ezerwattos lámpák világítják a fő útvonalakat

17.000 villamos lámpa ég közterületeken — Az uttestek fölötti világítási rendszer győzött

Néhány hét előtt közöltük *Deutsch* Lajos vezérigazgatónak, az *Elektromos Művek* vezetőjének azt az érdekes nyilatkozatát, amely a villamos közvilágítás nagyarányú reformjáról szólott. A nyilatkozat szerint az *idén véglegesen eltűnnek a budapesti uccákról a primitív falikaroslámpák,* amelyeket a háború utolsó éveiben hevenyében szereltek fel akkor, amikor a külföldi szénhiány miatt a gázvilágítást szinte egyik napról a másikra be kellett szüntetni.

A munkálatok teljes erővel megindultak a tavaszi napok beálltával és a kültelkeken folyamatban van a régi vezetékek kiépítése is, úgyhogy

rövidesen az utolsó kőolajlámpa is eltűnik a főváros területéről.

A közvilágítás javulásáról

Deutsch Lajos vezérigazgató

az alábbi adatokat bocsátotta rendelkezésünkre:

— Az 1928. évi programból sikerült elérnünk a következőket: 300 kandelláber helyett felállítottunk 334-et. Szándékunkban volt mindkét Dunaparton nagyobb számban kandellábereket felszerelni, azonban az erős fásítás e szándék végrehajtását meggátolta, mert attól kellett tartanunk, hogy

a dunapartok nagyrészén hatástalanok maradtak volna a kandelláberek mind a városkép, mind az útvonalak megvilágítása szempontjából.

Egyelőre tehát csak a *Rudolf*-rakpartot világítottuk ki, ahol nem oly nagymértékű a fásítás. Az idén azon leszünk, hogy megtaláljuk a helyes megvilágítás módját, egyelőre pedig azokat az útvonalakat választjuk ki, ahol e hatások szempontjából legtöbb biztosítékot kapunk a Dunasor helyes megvilágítására.

— Az uttestek közepe fölé függesztett lámparendszerben a mult évben 1061 lámpát helyeztünk el. Nem volt szándékunkban az év elején az útközepes világítást ily nagymértékben fejleszteni, de

a rendszer olyan jól bevált, hogy sok helyen inkább ezt alkalmaztuk, mint az eredetileg tervezett díszesebb, falikaros megoldást.

A közvilágítási hálózatban ezidőszerint 16.842 darab lámpa van, ezek közül 500 wattos 353, 750 wattos 311, 1000 wattos pedig 163. A közvilágítás javítását a folyó évben rendszeresen folytatjuk.

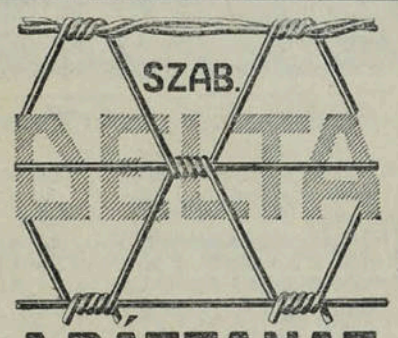

DRÓTFONAT
A LEGJOBB KERITÉSANYAG.
KOLLERICH PÁL ÉS FIAI
BUDAPEST. IV. FERENC-JÓZSEF RAKP. 21.

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

Schwabl Alajos
TELEFON AUT. 287—26 SZ.
festékáru-kereskedés
Bpest V., Vilmos csász. út 22

SZALFETER EDE
TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata
FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRÚT 32
BUDAPEST I, KRISZTINA-KÖRÚT 83. SZ.

HERCEG és VERHOVINA
festő, mázoló és butorfényező
Tel.: Aut. 270-86
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

HUBERT ÉS TSA h. t.
TELEFON: T. 222-67
Budapest, VI, Liszt Ferenc tér 4
Egészségügyi berendezések - Csövek-Műszaki cikkek - Fémgyártás

Mész, cement, gipsz,
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII., Beniczky ucca 6 sz.
Telefon: József 302-83

Schöndorfer Jenő mérnök
központi fűtési, szellőztetési, vízvezetéki és csatornázási berendezések vállalata
Budapest, VIII., Gólya ucca 22. sz.
Telefon szám: József 431—72

A Központi Városháza 600 vonalas automatikus telefonközpontja magyar gyártmány!

Szállította a

Standard Villamossági R.-T. Újpest 4.

GYÁRTÁSI KÖRE:

automatikus és manuális telefonberendezések, táviró berendezések, speciális kórházi rádió berendezések, hangerősítő (megafon) berendezések, rádió készülékek stb. A budapesti állami automatikus telefonközpontok készítője

MONTANIT RENDSZER: a lakásprobléma megoldása

A főváros szociálpolitikai ügyosztálya előtt van egy tervezet, amelyet egy budapesti vállalkozó hónapok előtt terjesztett a népjóléti minisztérium és a főváros tanácsa elé. Ez a *Montanit* reformmal kívánja a lakáskérdés megoldását új alapokra fektetni. Eszerint a főváros hatalmas telekkomplexumain s egyelőre államkölcsönnel olyan kertekkel övezett kislakások épülnének, amelyek 12—15 év multán a lakók tulajdonába mennének át. E határidő után a lakót évente csak 20—30 pengő telekbér terheli, ha pedig

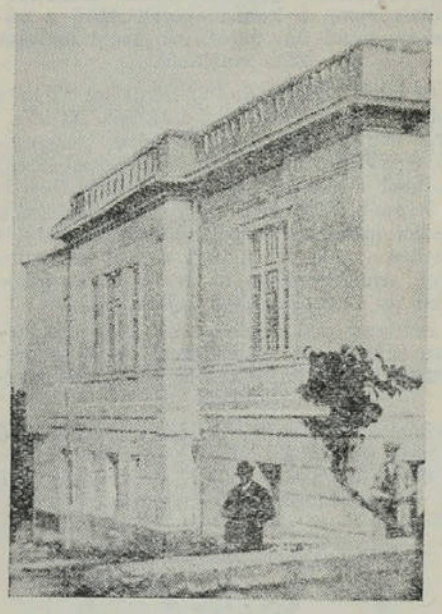

Alapi Béla igazgató családi háza Mihály u. 4. sz.

a főváros akkor más célra kívánja felhasználni a telket, az építmény csekély költséggel áthelyezhető. A reform megoldása a *Montanit* rendszerű transzportábilis hőszigetelő vasbeton építkezéssel lenne végrehajtandó s a vállalkozó hivatkozik a Budapesten 20 év óta épített számos családi és úri házra, állami és városi épületre, amelyek a leglelkiismeretesebben készült téglaépítménnyel szemben *semmivel sem maradnak hátra.* Az egy szoba konyha, kamra, veranda, padlás, WC. és kertből álló lakás költségvetési ára 2500 pengő, havi bére, vagy törlesztési összege *33 pengő lesz.* A kétszobás ára 4000 pengő, havi bére 52 pengő, a háromszobás ára 7300 pengő, havi bére 92 pengő.

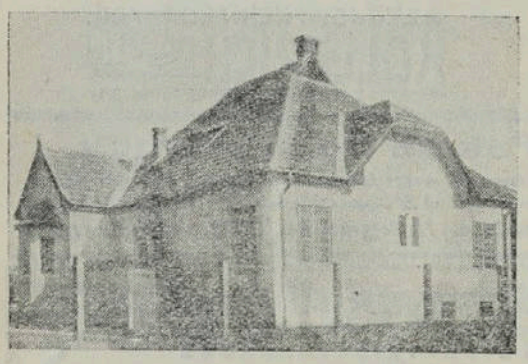

Dr. Pekanovich István családi háza II., Pasaréti út 5. sz.

A népjóléti minisztérium már is értesítette a konstruktört, hogy egy

> 100 lakásból álló telep részére szükséges költségvetési összeget, mint kölcsönt, rendelkezésére bocsájtja a fővárosnak, ha ez ennek a tervezetnek alapján vállalja a visszafizetést.

A tanács kedvezően fogadta a tervet, amely ilymódon néhány napon belül az illetékes bizottság döntésével *előreláthatóan megvalósításra kerül.*

Tudósítónk felkereste a tervezet készítőjét, akitől a következő felvilágosításokat kaptuk:

— A népjóléti minisztérium már februárban döntött a próbaképpen építendő 100 lakás költségvetési összegének rendelkezésre bocsájtása iránt. A székesfőváros és a közmunkák tanácsa egyébként 1921-ben megadta a *Montanit* építkezésre az *elvi* engedélyt. *Montanit* házban lakik már most is *Alapi* Béla, a Belvárosi Takarékpénztár ügyv. igazgatója, I., Mihály ucca 4/a; *Pekarovich* István dr. kir. egészségügyi főtanácsos, állami kórházigazgató-főorvos, II., Pasaréti út 5/a szám alatt; *Nagy* György dr. orvos és földbirtokos, II., Retek ucca 89., stb. Építettem egyszerű és díszes lakó- és úriházat, magán- és középületeket. Maga a *Montanit* építmény erőműtani és hygiéniai szempontból sokkal többet, sokkal jobbat és sokkal olcsóbbat nyujt, mint a téglaépítmény és merem állítani, hogy *a köztisztviselők lakásügyét, sőt a kontinentális lakáskérdést a jövőnek ezzel az építésmódjával fogják megoldani.*

Versenytárgyalási hirdetés

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet III. ker., Római fürdőtelepen építendő elemi iskola ács, tetőfedő és bádogos munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenkint 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi május 8-tól kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em., 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető VII., Kertész ucca 42. szám V. em. 9. ajtó Szabó Jenő tervező műépítésznél vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 337. a. alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok *1929. évi május 23-án (csütörtökön) d. e. 10 óráig* a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály ülésteremében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi április 30-án.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet az I. ker., Kelenhegyi út (Somlói út és Szirtes út közötti szakasz) makadámszerű rendezési munkáira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok IV. ker., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat *1929. évi május hó 13-án (hétfőn) déli 12 óráig* kell a tanácsi III. (út- és csatornaépítő) ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. emelet 279. ajtószám alatt benyujtani. A versenytárgyalás *1929. évi május hó 13-án (hétfőn) délután 5 órakor* lesz a III. emelet 351—354. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi május hó 11-én.

A székesfőváros tanácsa.

Holman Pál építőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. ✱ Telefon: József 308—15

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár Vasöntöde
Telefon L 905-74, 905-75 BUDAPEST, V., Váczi út 48 Alap. 1867.

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI Wesselényi u. 30

HUTTERER ÉS KÓSA
épület- és díszmübádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Budapest, IV., Magyar ucca 42-44
Telefon: Automata 854-08

BUBIK LÁSZLÓ CSAVAR ÉS VASÁRUGYÁR
készít mindenféle vas- vagy fémárút tömegben vagy egyenként
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 26.

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—81.

LIPNER ÉS TAUSZ épület- és keményfakereskedők
Iroda: VIII, Szeszgyár-u. 8. Tel: J. 310-23 és 394-24. BUDAPEST Főraktár: VII, Thököly ut 145

KÖRNYEI LAJOS
SZOBAFESTŐ, MÁZOLÓ és ARANYOZÓ MESTER
Iroda: BUDAPEST, X., SZŐRÉNY-U. 5.
Műhely: VI., STEFÁNIA ÚT 2. TEL. J. 441—99

Kaloriferwerk HUGO JUNKERS, DESSAU
ELSŐRENDŰ GYÁRTMÁNYAI — FŰTŐTESTEI:
- léglütéses aggregátorok, lamellás
- fütőtestek, gázléglütők, szellőztetők és acélcsövü radiátorok,

MEGRENDELHETŐK MAGYARORSZÁGI KÉPVISELETÉNÉL
KELETI KERESKEDELMI VÁLLALAT
BUDAPEST, VIII., KER., JÓZSEF KÖRÚT 55—57. SZÁM

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készit azonkivül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Malomsoky József** asztalosárugyárrt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

Lizsinszky Rezső kárpitos és díszitő
Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhivó Aut. 510-54

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő mesterek
Budapest, VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

Széchenyi Gyógyfürdő

a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges felszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

BOGYÓ ISTVÁN TELEFON: JÓZS. 355-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF UCCA 9

KNUTH K. mérnök és gyáros
Budapest, VII., Garay ucca 10. sz.
Telefon: József 510-75
Vízvezeték Központi fütés

Vladár Pál
ács- és épitőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

GÓGEL JÁNOS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

Legszebb PAP LAN legjobb PAP LAN legolcsobb PAP LAN
kerti bútor, redőny, kárpitos árú, Vas- és rézbutorgyár
Szőnyeg függöny pokróc stb nagy választék
GICHNER JÁNOS BUDAPEST
VII., Erzsébet körut 20. Telefon J. 416-98 J. 408-40

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

KOMPRESSZOROS DARUK
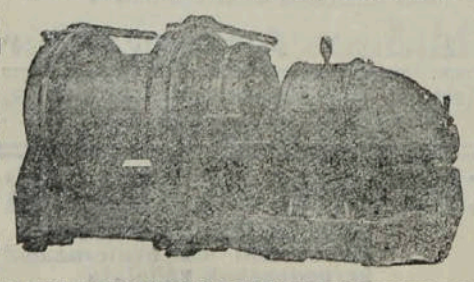
SULLIVAN MACHINERY COMPANY SALISBURY HOUSE LONDON E. C. 2. VEZÉRKÉPVISELET
Építési anyagokat és műszaki cikkeket árusitó részvénytársaság
V., Gróf Tisza István-u. 12 Telefon: 809-15-16

Végre ideiglenesen megnyitják a főváros helyi kikötőjét

A fővárosi helyikikötő csigalassúsággal haladó ügyét számtalanszor szóvátettük már a *Fővárosi Hirlap* hasábjain. Legutóbbi cikkeinkben az egyezmény letárgyalásáról számoltunk be, amelynek ügyét az állami kikötő kormánybiztosságának ismételt sürgetésére sikerült napirendre tüzetni a városházán. Az egyezménynek akkor — mint megírtuk — maradt néhány tisztázatlan pontja, bizonyos területek tulajdonjoga tekintetében, de időközben az állami jogügyi igazgatóság és a tiszti ügyészség is behatóan tanulmányozás alá vették a kérdést,

sikerült is megegyezési alapot találni, úgyhogy lényegében most már csak az egyezmény újraszövegezése van hátra.

Egyébként azonban a kikötő-ügy alig haladt valamit előre. Még mindig *nem hívták össze a kikötőbizottságot*, amely hivatva lenne az összes függő kérdések tisztázására, annak a megállapítására, hogy tulajdonképen *melyik ügyosztály* a helyikikötő gazdája, melyiket illeti és *terheli a felelősség*. Nincs ugyanis kizárva, hogyha rövedesen nem történik valami komoly fordulat,

a törvényhatóság kényszerhelyzetben kénytelen lesz a legszigorúbb vizsgálatot elrendelni,

rendben van-e minden a kikötő körül s ha nincs, *kit terhel a felelősség?*

Ma az a helyzet, hogy a harmadik és az ötödik ügyosztály között oszlik meg a hatáskör, de egyáltalán nincs tisztázva, hogy mi tartozik ide, vagy oda. *A városrendezési és útépítési ügyosztály kikötőépítési alosztálya nem tudja, mi történik a közgazdaságiban, de a közgazdasági ügyosztály viszont gyakran nem tud a kikötő építésvezetőség olyan rendelkezéseiről, amelyről okvetlen tudnia kellene.* A két szerv között teljesen hiányzik a kooperálás s bár mindkettőben megvan a legteljesebb jószándék, döbbenetes bizonytalanság és fejetlenség jellemzi az egész ügyet.

A sok kérdés között egyike a legaktuálisabbaknak a *jövedelmezőség kérdése*. Az idei költségvetésbe tudvalevően már 50.000 pengőt állítottak be, mint a *helyikikötő hasznosításából várható bevételt, de*

még a nyomát sem látjuk annak, hogy e bevétel elérésére egyetlen lépés is történt volna.

A törvényhatóság több előkelő tagja annyira tarthatatlannak tartja ezt az állapotot, hogy a legközelebbi közgyűlések egyikén *interpelláció fog ez ügyben elhangzani.*

Beavatott helyen érdeklődtünk a kikötőkérdés ezidőszerinti állása iránt és a következőket tudtuk meg:

— A kikötő-ügy *joggal válthatja ki* a törvényhatósági bizottság tagjainak aggodalmaskodását és a gazdasági élet csodálkozó türelmetlenségét. A közgazdasági ügyosztályt azonban mulasztás vádjával illetni mégsem lehet. Az ügyosztály állandóan foglalkozik a kérdéssel és csupa jószándékkal igyekszik a kérdést közmegelégedésre elintézni. Hogy ez nem mindenben sikerült, az nem csupán az ügyosztályon múlott. A legutóbbi napokban egyébként

Berczel Jenő alpolgármester is bekapcsolódott a kikötő-ügy megoldásába,

részletesen referáltatott magának a kérdés minden részletéről és a csütörtöki tanácsülés már foglalkozott a *hasznosítás, az ideiglenes üzembehelyezés* kérdésével is.

— A statisztikai adatokból, a Duna forgalmából következtetve, megállapíthatjuk, hogy a *rentabilitásra* megvan minden remény: a legújabb adatok szerint a Duna összforgalma Regensburgtól Brailáig lényegesen visszaesett,

a budapesti hajóforgalom azonban emelkedett.

A kikötőügyben felkerestük *Berczel* Jenő alpolgármestert is, aki e kérdésről a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A kikötő-üggyel összefüggő tárgyalásokat *Lobmayer* tanácsnok úr vezeti, ő intézi a függő kérdéseket is. A kikötőkérdésről legközelebb újból referáltatok magamnak s a mult héten a tanácsban foglalkoztunk a hasznosítás kérdésével. A tanács

a kikötő ideiglenes hasznosítására megadta a felhatalmazást.

A közgazdasági ügyosztály most fogja kidolgozni az ideiglenes tarifát, a ki- és berakási díjakat, a daruk használati díját, azonkívül gondoskodni kell megfelelő kiszolgáló személyzetről és vámkirendeltségről s időközben

le kell tárgyalni a helyikikötő végleges üzemviteli szabályait is.

— Az ideiglenes megnyitás semmiféle különleges apparátust nem kíván. A kikötő ideiglenes vezetését a Dunapartok felügyelősége látja el, a területet pedig úgy értékesítjük, hogy a rakpartot és a raktárépületet bizonyos számú parcellákra osztjuk fel és úgy adjuk bérbe. Ezek azonban

mind későbbi feladatok és nem konkrét tények.

Érdeklődtünk más helyen is, ahol megtudtuk, hogy

egész sereg érdeklődő jelentkezett máris a kikötő igénybevételére.

Különösen számos nagy fa- és szénkereskedő cég jelentkezett s egy nagy papirvállalat is, amely állandóan cca 800 vagón papírt óhajtana tárolni a helyikikötő modern raktárházaiban.

Ezeket a szerződéseket hamarosan aláírják és már a jövő hó elején megtörténik a *helyikikötő ideiglenes megnyitása.*

FARKAS LAJOS MÉRNÖK magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó Telefon: J. 396-78 Budapest VII, Kolumbus u. 41

Tel.: Aut. 150-79 — Hűtő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek — Spitzer testvérek — Budapest, V., Vilmos császár út 42. — Tel.: Aut. 150-79

FISCHER ÉS HARTMANN mázoló mesterek Budapest IV, Képiró ucca 3 sz. TELEFON: A. 847-73 Fióküzlet: IX. ker. Tompa ucca 0 szám

KAUTNIK JÓZSEF SZOBRÁSZ-MESTER ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA. BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőoltványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN TOST ÉS MOLNÁR kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36 Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK a legtartósabbak Gyártja: EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT. VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

Összerakható könyvszekrények rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók. PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ Lingel Károly és Fiai Első Magyar Faáru- és Butorgyár. Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

Welvárd és Kutasi okleveles mérnökök. Gyárkéményépítés. K-menceépítés Kazánbefalazás. Gépalapozás. Budapest, IV., Muzeum-körút 21. Telefon: Automata 835—64.

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST Szabadalmazott „Jm“ kompressor nélkül DIESEL-MOTOR a legtökéletesebb erőgép.

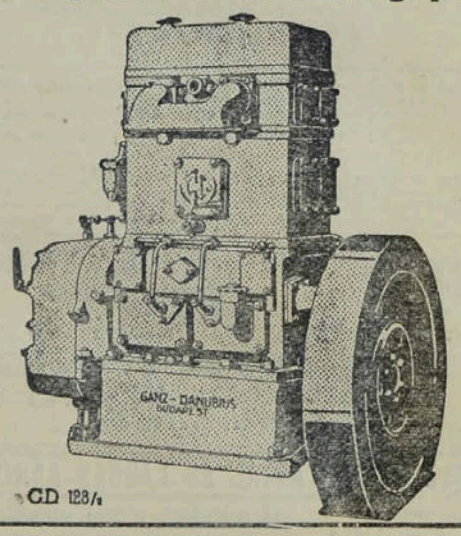

Öröklakást kevés készpénzbefizetés mellett kényelmes törlesztéssel kaphat a Horthy Miklós-út mellett az I., Bicskei ucca 4-6-8 számú társasházunkban A lakások megtekinthetők és beköltözhetők Lejegyzési iroda: I., Budafoki út 20. I. em. 3. ahol bérlakások is kaphatók. Önmagának takarítja meg a házbérét

KLOSE V. F. FELVONÓGYÁR BUDAPEST, VI. GÖMB U. 44 TELEFON: L 960-24

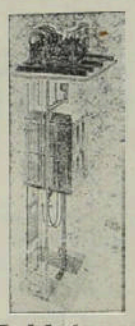

Gyártmány: Tökéletes Üzembiztos Zajtalan Takarékos

Tekintse meg a Nemzetközi Vásáron kiállított felvonógépünket! Gépcsarnok 1016.

Hauer József Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó I. Vár, Országház-ucca 25. sz. Telefon automata 608-23

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK Központi fütés, vízvezeték, egészségügyi berendezések Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

Csak BRÁZAY pipereszappant használjon!

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Szövetkezeti eszme a kisiparszolgálatában

Az *IOKSz* kötelékébe tartozó *Lehel cipőtermelő szövetkezet* a tavaszi vásáron ízléses pavillont építtetett, ahol modern gépekkel fölszerelt műhelyeinek egyik gépén üzemközben mutatja be a cipő gyártását és a szövetkezet által készített kész cipőit. A kormányzó hosszasabban időzött ebben a pavillonban, amely valóságos kis gyártelep. A kormányzót az *IOKSZ* szövetkezetbe tömörült kisiparosság nagykoncepciójú vezetője, *Hadik* János gróf fogadta, aki a kormányzó felszólítására referált a szövetkezetek működéséről. Az egyik legnagyobb eredmény az, hogy sikerült felkelteni a külföld érdeklődését, egyre jobban emelkedik az IOKSz exportja, ami külkereskedelmi mérlegünk javítása által nemzetgazdasági szempontból is fontos jelenség. Ez is mutatja, hogy a kisiparosság nagyon is életképes és kellő kereskedelmi irányítás mellett úgy a bel-, mint a külföldön fontos tényezői magának az iparnak és kereskedelemnek.

Természetesen itt újból hangsúlyozni kell azt a nagykoncepciójú szervezési munkát, amellyel *Hadik* János gróf vezeti az IOKSz-ba tömörült kisiparosságot. Ez a pompás szervezet állandó kontaktusban van a gazdasági eseményekkel és ennek tudható be az a rendkívül eredményes munka, amelynek csak egyik megnyilvánulása a kiállításon elért imponáló siker. A magyar kisiparnak mindenesetre fényes bizonyságlevél az élniakarásáról és életrevalóságáról ez a reprezentatív kiállítás, ahol a nagyipar csodálatos produktumaival kellett összemérni az erőket.

Hadik János gróf szereplése a közszállítási ankéton. Vettük a következő helyreigazító sorokat: A *Fővárosi Hirlap* tekintetes szerkesztőségének, Budapest. Nagybecsű lapjuk f. hó 1-jei száma a közszállítási ankétról beszámolva, azt írja, hogy „az érdekeltségek részéről *Hadik* János gróf a mezőgazdasági szempontokat ismertette." Bátor vagyok szíves figyelmüket felhívni e súlyos tévedésre, amelyet a napilapok is egész terjedelmében ismertettek, a közszállítási szabályzat reformtervezetéhez nem mezőgazdasági szempontokból szólalt hozzá, hanem általános elvi szempontokból bírálta a javaslatot, a legrészletesebben kiterjeszkedve, főleg a kisipar jogos követelményeire. Kiváló tisztelettel: *Országos Kézműves Ipartestület*, dr. *Kovalóczy* s. k. főtitkár.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság május hó 4-én tartotta 1929. évi rendes közgyűlését, amely az 1928. évi *nyereséget* 207.652.88 pengőben, az *osztalékot pedig 15 pengőben* állapította meg.

Az Első Magyar Gyapjúmosó és Bizományi Rt. most tartotta számos részvényes jelenlétében 60-ik évi közgyűlését. A jubiláris közgyűlés alkalmával a közgyűlés elnöke méltatta a nagymultú társaság működését, valamint a vezetőség kitünő munkáját és ama nagyszerű fejlődést, amelyet különösen az utolsó tíz évben a társaság elért. Az elmult év rossz gazdasági helyzete ellenére a vállalat jól volt foglalkoztatva és 612.015.87 pengő tiszta nyereséget ért el (a tavalyi 594.000 pengővel szemben). Elhatározták, hogy részvényenkint osztalék címén 1.50 pengőt fognak május 15-től kezdődően kifizetni. A szelvények a *Kohner Adolf Fiai* cégnél, vagy a társaság pénztáránál válthatók be.

VÁLLALKOZÁS

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szükkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek és vállalatok kapták:

Csatornaépítési munkát a Tóth Lőrinc uccában: Kiss Jenő 6493, a Gubacsi úton: Obendorfer József és Fia 13.022,

Szükséglakásépítési munkát a Jászberényi úton: Pink Béla 198.150, Wihert Ferenc 206.200,

Csatorna- és vízvezetékberendezési munkát a fonyódi árvaházi üdülőtelepen: Kocsner Antal 11.222,

Ács munkát a Kazinczy uccai iskolánál: Szücs Mihály 5588,

Kábelfektetési munkát az Egresi úti kertészeti telepen: Baross és Paulovits 3451 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek és vállatok pályáztak:

Csatornaépítésre az I. ker., Névtelen uccánál: Halász Hubert 7603, Ámon Antal és Fia 6565, Heverdle István 7969, Kis J. Jenő 7450, Farkas Lajos 6355, a **Hungária körútnál** özv. Gravieser Albinné 17.017, Farkas Lajos 16.661, Halász Hubert 15.089, Gratzl Lajos 15.256, Liska Béla 17.960, Ámon Antal és Fia 15.988, Schäffer Á. 16.312, Klauber és Vajda 16.454, Kőnig József 16.834, Obendorfer József és Fia 16.908, Sándor Ödön 20.841, Hlatky József 18.409, Csieseri és Havas 18.947.

Csatornázási vasszerelvények szállítására: Petz Testvérek 46.065, Donáth József 35.964, Magyar vegyipari gépgyár 36.667, Ulrich B. J. 39.545, Magyar királyi állami vas-, acél- és gépgyár 49.829, Budapesti—salgótarjáni gépgyár 45.085, Friedr.-Siemens művek 40.618, Teudloff Dittrich rt. 46.348.

Gáz-, vízvezeték- és csatornaberendezési munkára a Felhő u. tűzőrségi épületnél: Rufián István 9887, Bründl János 9531, Schuller József 9305, Weisz Simon 10.103, Dávid és Deutsch 9829, Adler Henrik 9384.

Fűtőberendezési munkára a Szt. István kórháznál: Rietschel és Henneberg 9485, Schuller József 8072, Rufián István 9443.

Parkettázási munkára a Madarász uccai kórháznál: Barna Gábor Fiai 3850, Blezák Jenő 3575, Radó Ede 3625, Hegedűs és Nagy 5000, Parkett és fakereskedelmi r. t. 3600, özv. Nagy Kálmánné 3600, Götz Antal 3600, Fischer András 3625,

Mérlegszállításra a Szent László-kórháznál: Pataki és Farkas 6180, Magyar mérleg- és gépgyár 7698, Oelschläger Mihály és Társa 5675, Fuchs G. 7602, Schember C. és Fiai 7446,

Föld, kőmives és elhelyező munkára a Villányi úti plébániánál: Dávid János és Fia 13.762, Kopeczky Raoul 11.670, Mód Lajos 11.958, Vaits Sándor 10.016, Várnai Alajos 1.023, Wihart Ferenc 11.708, Hudetz János 10.800, Makovszky Ferenc 12.003.

Mennyezetbiztosítási munkára a Czakó uccai iskolánál: Gabos Oszkár 3230, Seif Gyula 2950, Bier és Wersetz 3160, Böhm Károly 3156 pengő vállalati áron.

Építési engedélyek

A főváros magánépítési bizottsága 1929. évi május hó 6-án tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadásához járult hozzá:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Wertheimer Zsigmond VI., Hajdu u. 27.494. hrsz. alatt em. ráépítés, terv.: Hofbauer és Piazza VI., Izabella u. 19.
2. Csemegi József I., Királyhágó u. 7733/1. hrsz. V. em. bérház.
3. Kohn Imre VIII., Mátyás tér 14. em. ráép., terv.: Halász András IX., Közraktár u. 12.
4. Dr. Böszörményi Zoltánné I., Ágnes út 22. fsz. üzletház, terv.: Schuszter Ferenc IX., Ráday u. 9.
5. Ghyczy Gézáné és tsa I., Hegyalja út 4893. hrsz. em. családi ház, terv.: Fodor Lajos IX., Baksáts u. 8.
6. Herczog József I., Hidegkuti út 11.427. hrsz. I. em. villa, terv.: Mayer Ferenc I., Otthon u. 18.
7. Kiss József I., Halmi u. 3516. hrsz. fsz. ház, terv.: Wax Andor VI., Petneházy u. 16.
8. Pompér Ferenc és tsa I., Magas út 8932. hrsz. fsz. ház, tev.: Lázár Géza VII., Hungária körút 185. sz.
9. Máthé József X., Harmat u. 8261/4. hrsz. családi ház, terv.: Zombay György X., Cserkész u. 16.
10. Balog János I., Tusnády u. 9837. hrsz. fsz. ház, terv.: Dudás Kálmán I., Tóth Lőrinc u. 17.
11. Szikla Gusztávné II., Törökvész dülő 12.323/4. hrsz. családi ház, terv.: Balog Lóránt III., Áfonya u. 2.
12. Csikós Nagy Lajos I., Magas út 8932. hrsz. családi ház, terv.: Jámbor Pál I., Denevér u. 72.
13. Fodor Oszkár I., Hegyalja út 5186. hrsz. em. családi ház, terv.: Kozma Lajos V., Ujpesti rakpart 4.
14. Hollós József I., Csaba u. 6996. hrsz. II. em. villa, terv.: Ray Rezső VI., Andrássy út 105.
15. Dr. Gyürki Tibor és tsa I., Törpe u. 8238. hrsz. em. ikerház, terv.: Bayer Lajos VI., Erzsébet királyné út 4.
16. Székely Miklósné I., Ménesi út 4901. hrsz. nyaraló, terv.: Nagy József Pestszentlőrinc.
17. Orth Ambrus I., Völgy u. 11.417. hrsz. fsz. villa.
18. Győri Jenő I., Remete út 10.849. hrsz. em. ráép., terv.: Dénes István és Bruck György VI., Podmaniczky u. 29.
19. Wenczel Henrik VI., Futár u. 26.677. hrsz. fsz. ház, terv.: Schlésinger János VI., Reitter Ferenc ucca 58.
20. Uy Károly II., Törökvész dülő 58. családi ház.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Schvarcz Lajos II., Hermann Ottó u. 11.
2. Szőbel József I., Alagút u. 13.
3. Magyar királyi Állami Angyalföldi elmegyógyintézet VI., Jász u. 27.403. hrsz.
4. Zimmermann Józsefné VII., Telep u. 58.
5. Spolarich György r. t. III., Margitszigeten.
6. Stáhl Samu VI., Szent László u. 27.885. hrsz.
7. Szücs Ernő I., Győri út 7818. hrsz.

Németh Vilmos
építési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

SCHENKENGEL ÉS EHRMANN
ASZTALOS ÉS FAMEGMUNKÁLÓ ÜZEM
BUDAPEST, IX., Tóth Kálmán u. 21 — TELEFON: József 319—41

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest. IX., Üllői-út 57
Telefon József 306-29

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

Nyilvános órákat gyárt
ELSŐ MAGYAR VILLAMOS ÓRAGYÁR
Alapittatott: 1877. KULICSKA ANTAL Budapest II., Iskola-utca 6. Telefon. Aut. 507—09

Alexi és Uhlyarik műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Falk Miksa ucca 26. Telefon: Aut. 209-93
Disco világitótestek
Schunk & Ebe gyártmányú szénkefék
Mindenféle villamossági cikkek eladása nagyban és kicsinyben— Elvállal mindennemű villamossági szerelést

KUNZ JÓZSEF ÉS TÁRSA
királyi kiváltságos nagykereskedők
BUDAPEST
IV., Szervita tér 4. — Telefon: Aut 827-09
Vászon és asztalnemű
Szállodai és kórházi
fehérnemű

SZENTGÁLI ANTAL ÉS LANGEN KÁROLY
Központi iroda: VI., Berlini-tér 5. Telefon: L. 913-57.
okl. mérnökök, épitési vállalkozók
Anyagtelep: V., Wahrmann-u. és Ujpesti rakpart sarkán. Telefon: J. 513—56.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK ÉPITŐMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 SZ

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
BUDAPEST VIII, BÉKÉS UCCA 1. SZ.
(Omnia Mozgóval szemben) Telefon: J. 350-18
Elektromos világitás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése. Szerelési anyagok és égők raktáron.

MAYER JÁNOS MŰ- ÉS ÉRCÖNTŐDE
Elvállalja mindennemű ezüst, bronz műtárgyaknak (figurák) öntését, úgyszintén fém, réz, aluminium, horgany alkatrészek öntését bármilyen nagyságban
Budapest X, Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-96

Rosenthal István
sütő-, cukrász, hus-, fa- és vegyipari gépgyárló és javitóműhely
TELEFON: J. 450-89.
Budapest, VII., Dob ucca 90. szám.

SEIF GYULA
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: Aut. 528-46
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

Olajtermékek és műszaki cikkek beszerzése előtt kérjen ajánlatot:
Budapest, V, Csáky-u. 18/b
Telefon: Lipót 998—28.
Csécs és Társa
műszaki és olajkeresk. társaságtól

Fűtés Viz Gáz *Szentgyörgyi és Társa*
Telefon: József 8-97 Budapest VIII, Baross-u. 88

MAGYAR HŐSZIGETELŐ VÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: József 310—15 Budapest, VIII., Bérkocsis ucca 41 Telefon: József 310—15

Ünnepi köntösben diadallal fölvonult a magyar ipar

A Budapesti Nemzetközi Vásár páratlan sikere
Csodás látványosságok a vásár-városban

Szombaton délelőtt nyitották meg ünnepélyes külsőségek között a tavaszi vásárt, amely méreteiben és expanzivitásában messze felülmúlja az eddigieket és az eddigi eredményeket tekintve, méltó versenytársa a nagy külföldi Messéknek. Ez egyébként már a vásár előkészületeinél nyilvánvalóvá vált, amikor nem csupán a magyar ipar és kereskedelem, hanem a legtávolabbi kelettől a nyugati kultúrországokig úgyszólván valamennyi nemzet közgazdasági élete számot tartott arra, hogy a budapesti reprezentativ kiállításon bemutassa terményeit, produktumait. A *Budapesti Nemzetközi Vásár* imponáló külsőségeivel kontinentális viszonylatokban is számot tarthat a nemzetközi névre. Nemcsak a látogatók nyüzsgő tömege internacionális, hanem a kiállítók is. Jóleső érzéssel állapíthatjuk azonban meg, hogy ebben a *nagy nemzetközi konkurrenciában abszolut mértékkel mérve is elsőrangút produkál a magyar ipar, amelynek termékeit nemcsak megcsodálják, de meg is vásárolják az idejött külföldiek.* Budapest nagyban készülődött erre a példátlanul nagyarányú és példátlanul eredményesnek mutatkozó vásárra és ez kifejezésre jut az egész lobogódíszbe öltözött fővárosban, amely valósággá vásár-várossá alakult át.

A szombati megnyitóra az elsők között érkezett meg természetesen a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elnöksége, valamint a budapesti Nemzetközi Vásár vezetősége. Megjelentek ezek között: *Belatiny* Artúur főrendiházi tag, a kamara elnöke, *Székács* Antal és *Bittner* János alelnökök, tóvárosi *Fischer* Emil, a vásár ügyvezető-elnöke, *Vértes* Emil alelnök, *Hallósy* István, a vásár igazgatója, *Anker* György dr. sajtóreferens, halasi *Fischer* Ödön, *Gyulay* Tibor dr. és még sokan mások. A főváros részéről *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester, *Sipőcz* Jenő dr. polgármester, *Lobmayer* Jenő dr., *Liber* Endre és *Purébl* Győző dr. tanácsnok, valamint *Becsey* Antal fővárosi bizottsági tag vettek részt a megnyitáson.

Tíz óra után néhány perccel megérkezett *Horthy* Miklós kormányzó, akit *Herrmann* Miksa kereskedelmi miniszter a kamara vezetőségének és a vásár rendezőinek társaságában fogadott. A kormányzó rövid cerelét tartott és az ilyenkor szokásos üdvözlő és megnyitó beszédek helyett azzal nyitotta meg a vásárt, hogy mint első látogató lépett ennek területére.

Ezekután pedig adjuk át a szót a magyar iparnak, amelynek káprázatos felvonulása a vásár minden látogatóját csodálatba ejti.

A Magyar Királyi Állami Vas- Acél- és Gépgyárak (Budapest, IX., Kőbányai-út 21) az Iparcsarnok mögött lévő vas- és gépcsarnokban kapott helyet. Ez a vezető vas-, acél- és gépgyárunk, tudvalevően, mozdony-, híd-, gazdasági gép- és teherautógyártással foglalkozik, hengerelt árukat és acélöntvényeket gyárt. Gyártmányai nemcsak Magyarországon közismertek és közkedveltek, de a külföldön is, messze tengereken túl is hírnevet szerzett magának és sok dicsőséget az országnak ez a hatalmas állami üzemünk. Kiállítása gazdagságban és fényben méltó a gyárhoz, amely ezúttal is páratlan szenzációval szolgált a vásárt látogató közönségnek. Kiállításának keretén belül ugyanis az egyik pompás és hatalmas mozdonyra, amit ez a gyárunk készített, rá van írva, hogy megrendelésre készült és hogy Indiába szállítják. A gyár, amely igen jelentős exportot bonyolít le, az idei vásáron bizonyára újabb exportpiacokat fog magának szerezni és gyártmányaival a jövőben is büszkesége lesz a magyar gyáriparnak. A kormányzó és *Herrmann* Miksa kereskedelmi miniszter hosszasan és részletesen nézték meg a Magyar Királyi Állami Vas-, Acél- és Gépgyár impozáns kiállítását, a látottak fölött legteljesebb elismerésüknek adtak kifejezést és a legmelegebben gratuláltak *Köpesdy* Elemér miniszteri tanácsosnak, a gyár kiváló vezérigazgatójának.

A Magyar Királyi Dohányjövedék, amelynek igazgatósága Budapesten, a II., Iskola ucca 13. szám alatt van, az Iparcsarnok előtti területen épített hatalmas és díszes, magyar színekben csillogó, pompás kiállítási pavillont. Ebben a pavillonban bemutatják az érdeklődő közönségnek a dohánytermelés egész menetét, az összes dohány- és burnótfajtákat, a kész szivarokat és cigarettákat, amelyek mellett kiállították azokat a dohányokat, amelyekből az egyes készgyártmányok készülnek. De bemutatja a dohányjövedék pavillonjában a szivar- és cigarettakészítés egész menetét is. A dohányzóközönség természetesen nagy érdeklődéssel nézi az üzemben lévő cigarettagyártó gépeket, amelyek szakadatlanul ontják magukból a népszerű Levente-cigarettákat, amelyeket a jövedék serénykezű és szorgalmas személyzete szakadatlanul gyárt a közönség szeme előtt. A dohányjövedéknek ezzel a kiállítással természetesen az a főcélja, hogy a ma már világviszonylatban is kitünő magyar dohánynak és dohánygyártmányoknak újabb külföldi piacokat szerezzen. Tekintve, hogy az ezidei Budapesti Nemzetközi Vásárra lényegesen több külföldi látogató érkezik, mint az eddigiekre, bizonyos, hogy a dohányjövedék ezt a célját teljes mértékben el is fogja érni. De ettől eltekintve, kétségtelen, hogy a dohányjövedéknek ez a kiállítása a magyar fogyasztóközönséget is meg fogja győzni arról, hogy a magyar dohányjövedék gyártmányai minden tekintetben versenyképesek bármilyen külföldi dohánygyártmánnyal.

Budapesti vámmentes kikötő. Az évről-évre hatalmasan fejlődő Nemzetközi Vásár az idei évben a viziforgalmi csoporttal is gazdagodott, melyen a budapesti vámmentes kikötőn kívül az összes fontosabb dunamenti kikötők, valamint a dunai hajózási társaságok is szerepelnek. Ez a csoport Magyarország jelenlegi gazdasági helyzete mellett fokozott érdeklődésre tarthat számot, mert felhívja a kereskedelmi világ figyelmét, hogy a közép- és kelet-európai államok gazdasági forgalmának lebonyolításánál mily fontos szerep jut a Dunának, e nagy nemzetközi vizi-útnak, örömmel tölthet el minden magyar embert a vámmentes kikötőnek a kiállításon való kiemelkedő szereplése, mert a tekintélyes külföldi verseny ellenére, mind műszaki, mind pedig gazdasági tekintetekben, méltóan állja meg helyét. A vámmentes kikötő, — mint köztudomású — ősszel adatott át a forgalomnak, de máris eredményesen kapcsolódott bele a dunai áruszállításba, amit megtelt áruszínei és nagy átrakási forgalma bizonyít. Méltán remélhetjük tehát, hogy a vámmentes kikötő technikai és tarifális előnyeire támaszkodva, továbbra is megfelel a hozzáfűzött reményeknek és Magyarország tranzitóforgalmának fellendítésével is hozzájárul ahhoz, hogy Budapest a vízi forgalomban a háború előtti jelentőségére emelkedjék. A kikötő igazgatósága a vásár tartama alatt lehetővé teszi a kikötő megtekintését és e célból e hónap 11-én délután 3 órakor az Eötvös térről társas hajókirándulást indít a kikötőbe, a vásár látogatói részére.

A Gschwindt-féle szesz-, élesztő-, likör- és rumgyár Rt. idei pazar kiállítása, mellyel gyártmányait prezentálja, méltán kelt feltünést. A közismert lovasplakát elevenedik meg a kiállítást látogató közönség előtt és a diadalszekér elé fogott vágtató paripák nemcsak szimbolikusan, hanem a valóságnak megfelelően is hirdetik a Gschwindt-gyártmányok hódító útját, melyek a legelsők közé küzdötték fel magukat. A vállalat likőr, rum, konyak és gyümölcspárlat különlegességei, valamint főzelék- és gyümölcskonzervgyártmányai, úgy belső tartalom, mint külső csín szempontjából a haza ipar díszei, melyek a legkényesebb ízlésű fogyasztó asztalán is bízvást foglalhatnak helyet s meggyőzően igazolják, hogy kár a távolba kalandozni, idegen gyártmányok vásárlásával a földet gazdagítani, mert hiszen a hazai termékek is szolgálnak mindazzal, ami szemnek, szájnak ingere.

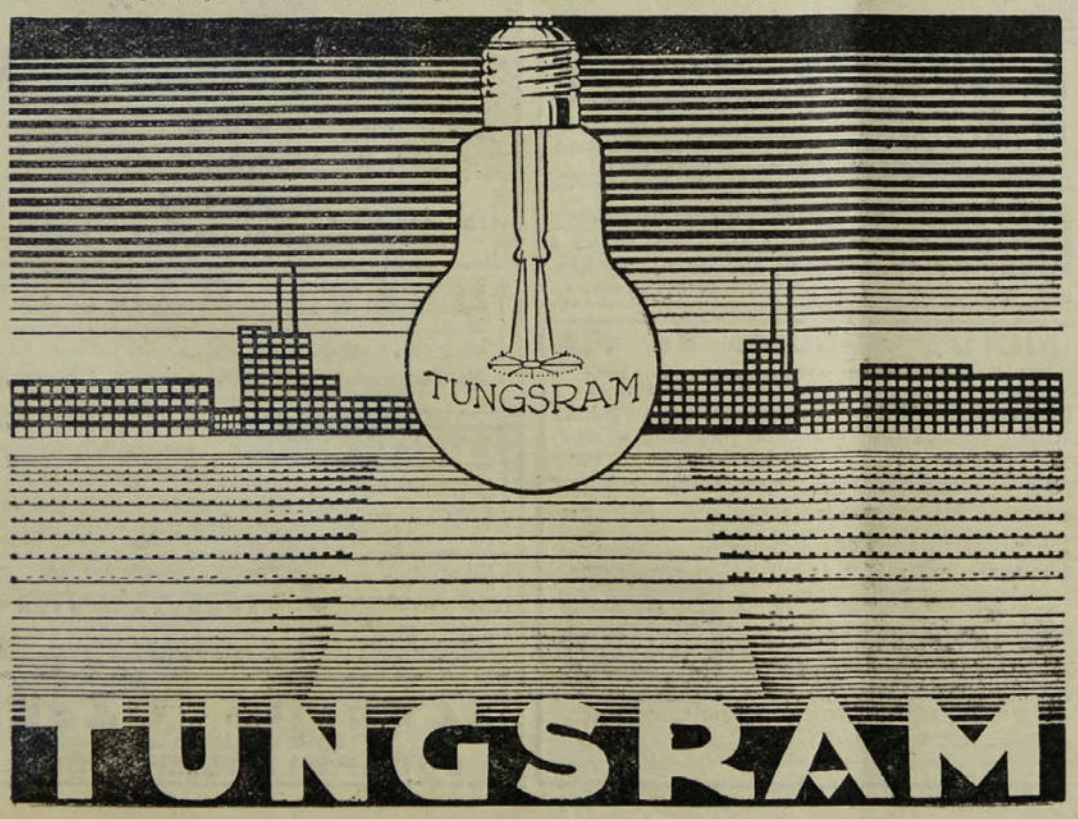

Burroughs Irodagépkereskedelmi r. t. (V., Klotild ucca 22.) irodagépei nagy feltűnést keltettek az idén is, amikor is a több mint negyven év óta fennállott *Glogowsky és Társa* cég után maga a gyár állította azokat ki. Az imponáló kiállítás tárgyai valósággal lenyűgözik a nézőt, amennyiben ördöngős irodát látunk, ahol úgyszólván nincs is szükség az emberi munkára és értelemre, mert mindent elvégeznek maguk a gépek: könyvelnek, számolnak, összeadnak, szoroznak, számláznak, bérelszámolnak, még pedig nem úgy mint az ember, gyakran tévedéssel, hanem mindig kifogástalan preczizitással, hideg gépi pontossággal. A gépek természetesen még csak a kiállításon sem holt mumiák, hanem nagyon is eleven masinák, amelyek az érdeklődők kíváncsiságát bármely pillanatban a legfrappánsabban elégítik ki. Egész nap berregnek-kattognak, búgnak ezek a fantasztikus szerkezetek, amelyek az alkotó emberi értelem legragyogóbb megnyilvánulásai közzé tartoznak. Ez a sajátságuk teszi nélkülözhetetlenné ezeket a gépeket mindazokban a pénzintézetekben, városi és állami hivatalokban, ahol az apparátus szerteágazó terjedelme óriási gyorsaságot és valóban emberfeletti: gépi pontosságot követel. meg.

Magyar konfekcióművek rt., azelőtt *Ungár* Lipót cég, Budapest, IV., Kossuth Lajos ucca 2., szőrmeosztálya ízléses keretben és a szakmában elfoglalt poziciójához méltóan jelenik meg a közönség előtt. Bemutatja azokat a kreációkat, amelyek úgy belföldön, mint külföldön közkedveltségnek örvendenek és az angol, német, hollandi, skandináv államokban megbecsülést szereztek a magyar szőrmeföldolgozó nagyiparnak.

Nemcsak országos, hanem kontinentális viszonylatban is a legelsők közé tartozik a híres **Turchány-cég,** amely elsőrangú gyártmányai és árúi révén a legjobb hírnévnek örvend. S az a *Turchány Antal,* aki a híres *Turchány*-féle (Budapest, VIII., Üllői út 2.) töltőtoll lendületes propagálásával nagyszerű sikereket ért el, most egy újabb remek találmánnyal lepte meg a nemzetközi vásár közönségét. Az egyik legelőkelőbb helyen, a főútvonal mentén felállított pavillonjában óriási tömeg előtt mutatják be és ismertetik állandóan az általa speciálisan forgalomba hozott *Turchány—Rotary* sokszorosítógépet, amely aránylag rövid idő alatt közismertté vált. Ez a sepeciális gép lehetővé teszi minden állami hivatalnak, katonaságnak, ügyvédeknek, orvosoknak, kereskedőknek, iparosoknak, sőt magánosoknak is a legolcsóbb és legtisztább sokszorosítást egyedül, minden külön segítség igénybevétele nélkül, 5 percen belül korlátlan mennyiségben előállítani. Amíg az eddig ismert készülékek ára legalább az ezerötszáz pengőn felül mozgott, addig egy ilyen *Turchány—Rotary* sokszorosítógép teljes felszereléssel és hozzátartozékaival együtt csupán 195 pengő. Emellett szükségesnek tartjuk még megjegyezni azt, hogy bármilyen reklám vagy körlevél sokszorosítása készkiadásban alig kerül 50 fillérbe s ezért akár tízezer példányt is elő lehet állítani belőle. A cég legutóbb számos katonai, továbbá állami és városi hivataloktól kapott a *Turchány—Rotary*-sokszorosítógépre nagyszámú megrendelést.

A Steyr Művek Magyar Kereskedelmi R. T. a gépcsarnok 1013 számú standján az idén, Magyarországon elsőízben mutatják be világhírű golyós- és görgőscsapágyaikat. Ezen csapágyak kiváló tulajdonságai: a tökéletes preciziós munka, legnagyobb teherbírás és legkiválóbb anyag, melyek a leghosszabb élettartamot biztosítják. A tulajdonképpeni golyós- és görgőscsapágyakon kívül a Steyr Művek kiállításán üzemben lévő modellekből látható, hogy a „Steyr" csapágyak az ipar és mezőgazdaság valamennyi gépi berendezésénél, mint a modern technika legkiválóbb vívmányai értékesíthetők. Közfeltűnést keltenek a „Steyr" golyós- és görgőscsapágyak a mozgásban lévő transzmissziós berendezésekben, a nagy- és villamosvasuti tengelyek ágyazásában, a mezőgazdasági gépekben, autómotorokban, valamint a malomipari berendezésekben, mint a Steyr Művek specialitásai.

Lakos Lajos rt., (IV., Veres Pálné ucca 8.) ennek a több, mint 60 év óta fennálló és kiválónak közismert takaréktűzhelygyárnak produktumait állí-

totta ki az árúmintavásáron, ahol ezek a kitűnő, ízléses formában készült és külsőségükben hygiénét már eleve eláruló takaréktűzhelyekből összeállított kollekció nagy feltűnést keltett. A *Lakos-gyár* hírneve egyébként igen régi keletű, évtizedes gyakorlat, fáradhatatlan szorgalom és tapasztalat eredménye, hogy *ebben a gyárban a legtökéletesebb, egyben leggazdaságosabb takaréktűzhelyek készülnek.* Ennek tulajdonítható, hogy a gyár készítette a királyi várpalota és a gödöllői kastély konyháinak nagyszabású modernül fölszerelt valamennyi takaréktűzhelyét, nyárs- és sütőkemencéjét.

Hoffmann Ferenc képkeret- és keretlécgyára (IV., Gerlóczy ucca 5. és Károly körút 28.) gyönyörű produktumaival keltett általános feltünést. Csodás szépen kiképzett pavillonja rengeteg érdeklődőt vonzott a *Hoffmann*-kiállítás elé, amelynek tárgyaiban mindenki sokáig gyönyörködött. *Horthy* Miklós kormányzó és neje is hosszasabban időzött *Hoffmann* Ferenc pavillonjában és a cég kiváló főnöke készséggel adta meg a kivánt felvilágosításokat. A megnyitáson résztvett külföldi notabilitások is a legnagyobb elismeréssel szóltak a szenzációs kiállításról, amelyben különösen a keretes képek, képállványok és gyönyörű keretek nyerték meg mindenkinek tetszését.

Scheuer Oszkár (VII., Vörösmarty u. 13.) kiállította a *„Ralson"* elnevezésű bőrruházati cikkeket: bőrköpenyegeket, bőrkabátokat, bőrmellényeket, bőrnadrágot és autóhaubnikat. Az expozitúra ízléses és amellett dekoratív egysége nem tévesztette el hatását a közönségre, amely érdeklődéssel és érthető gyönyörködéssel áll meg *Scheuer* Oszkár kiállítása előtt. A céget egyébként az a kitüntetés érte, hogy maga a kormányzó is figyelemmel tekintette meg az igen szép expozitúrát.

Barcs Kálmán ezüstkoszorúsmester (VI., Kartács ucca 15.) kötlgyártó s hálókötő ipartelepének legkiválóbb termékeit állította ki a Nemzetközi Vásáron. Műszaki és gazdasági kenderkötelek, torna- és mászókötelek, ruhaszárítókötelek, kézifonású és szövésű malomhevederek mellett a gyár kiállította speciális szövésű, egész elsőrangú lawntennisz kör- és középhálóit, továbbá azokat a rendkívül erős és tartós footballkapu- és golfhálókat, amelyek szintén *Barcs* Kálmán saját ipartelepén készülnek.

A rádiókiállítás szenzációja a Tungsram-Standard térkép. Automatikusan működő szines izzólámpák jelzik a *Tungsram-Standard* konszernnek az egész világra kiterjedő szervezetét. A műcsarnokbeli rádiókiállítás meglepően nagyarányú méreteiből is messze kiemelkedik a *Tungsram-Standard kiállítás képe.* Hatalmas, az első nagyterem egyik falát teljesen beborító tengerkék felületen *Európa és Amerika térképe látható,* amelyen a *Tungsram-Standard* gyáraknak az egész világra kiterjedő üzleti szervezetét tarka változatosságban fölvillanó *izzólámpák* jelzik, különböző színnel jelölve meg a *Tungsram és Standard gyártelepek, fiókok* és *képviseletek, a Standard*-rendszerű *automatikus telefónközpontok* és *rádióállomások helyét.* Ide-oda cikkázó kettős vörös fényvonal jelzi a két világrészt összekötő Standard-rendszerű *transzatlantikus rádiótelefón* légvonalát.

Elkán Ferenc (VII., Ilka ucca 11.) a tavaszi vásáron bemutatta azokat a speciális módszerrel készült zománctáblákat, amelyeket oly jól ismerünk a házak falán lévő uccajelző táblákról. Emellett valóságos művészi kiállítást rendezett magyar motivumú zománcozott kályhaellenzőkből, főként pedig artisztikus kivitelű heraldikai munkákból, címerpajzsokból, valamint ízléses, művészi elgondolású plakettekből. Valóságos kis múzeum *Elkán* Ferenc kiállítása, amely értaető feltűnést keltett a vásárt látogató internacionális publikum soraiban.

Kunstädter Vilmos fénymásoló intézete és papírnemű gyára (VIII., József-körút 7.) ízléses kiállításában különösen azokat a szenzációs világszabadalmakat akcentuálta ki, amelyek ma már világhíresek, így elsősorban az ozalit rendszerű száraz fénymásoló kellékeit, amelyek rendkívüli előnye, hogy a rövid idő alatt készült másolatok tartósabbak a régieknél. Ezt már mindenütt a világon használják, a porosz pénzügyminiszter rendeletileg kötelezte a kataszteri másolatok készítésénél. Ehhez tartozik a kuvigraf keret és előhívó szekrény, szintén világszabadalom. Érthető feltűnést keltett *Kunstädter* Vilmos kiállításában az ibolyántúli sugarakat átbocsájtó, törhetetlen *„Bicella"* üvegpótló, valamint egy szellemes kis eszköz, egy kártyatartó, amely máris nagy népszerűségnek örvend azok körében, akik gyakran kártyáznak.

A Remington írógép részvénytársaság (VI., Andrássy út 12.) közismert és nagyon népszerű írógépújdonságaival szerepel a vásáron. Bizonyos, hogy a *Remington-gépek,* amelyek Magyarországon ma annyira elterjedtek, ezen a nemzetközi vásáron, amelyen rengeteg a külföldi látogató, újabb exportpiacokat fognak maguknak meghódítani. A Remington írógép részvénytársaság mechanizáló osztálya V., Személynök ucca 27. szám alatt van.

Magyar bőrszékipar *Pipisz* Vilmos utódai (V., Mérleg u. 4.) régi, híres cég, melynek készítményeit az egész országban mindenütt ismerik. Kiállításában bemutatott bőrszékek, irodai karszékek, valódi bőrbútorok, szalongarnitúrák és hajlított fabútorok valóban ízléses, praktikus, szép darabok, melyek szolidsága is feltünik a kiállítást látogató közönségnek. A *Magyar Bőrszékipar* a magyar bőrbútor-gyártást méltón reprezentálja a kiállításon és tanubizonyságot nyújt ezen iparág magasfokú fejlettségéről.

A Vulkán gépgyár rt. az idei vásáron bemutatja elsőrendű szerszám- és famegmunkáló gépeit, melyek közül néhány speciális gép szakkörökben feltünést keltett. A gyár bemutat egy legújabb szerkezetű rugóskalapácsot, amely preciz munkájával, szabatos ütéseivel különösen feltünt. Bádogipari gépei vetekednek a legjobb gyártmányú gépekkel.

A Magyar Ruggyantaárúgyár Részvénytársaság (Budapest, X., Kerepesi út 17.) gumiáruit azoknak elsőrendű voltáról jól ismeri már a közönség. Az Iparcsarnok külterületén lévő kiállításon megelégedéssel állapították meg a szakértők és a laikus közönség is, hogy ez az elsőrendű gyárunk állandó fejlődésben van és hibátlan árúival hódítja meg a közönséget.

Lingel Károly és Fiai első magyar faárú- és bútorgyárainak az Iparcsarnok főbejáratánál kiállított 2 úri-, 1 ebédlő- és 1 hálószobája a művészi ízlésnek, a kvalitásos munkának és az olcsóságnak csodálatos összetalálkozása. Különösen gyönyörű kaukázusi habos diófából, rübenéfa berakással és faragott párkányokkal felépített hálószobaberendezése nyerte meg a kormányzó tetszését, akit *Lingel* Károly kormányfőtanácsos, a bútorgyár egyik tulajdonosa fogadott. Lingel bútorgyár, mely 65 évvel ezelőtt tulajdonosának kiváló szaktudása és vezetése mellett, — modern 450 munkással dolgozó gyárvállalattá fejlődött, ízlés és olcsóság tekintetében ma a legelső helyen áll a magyar piacon.

A Magyar Vagon- és Gépgyár Rt. (gyártelep: Győr, igazgatóság: Budapest, V., Deák Ferenc ucca 18.) nagy feltünést keltett gazdag kiállításával. A magyar vasiparnak ez a reprezentáló gyára rengeteg munkást foglalkoztat és jelentős exportjával járul hozzá külkereskedelmi mérlegünk javításához. Pompás gyártmányait a kormányzó is megtekintette és *Révész* Béla magyar királyi kormányfőtanácsos, vezérigazgató előtt elismerését fejezte ki.

A Hirmann Ferenc fémárúgyár (VII., Csányi ucca 7—9.) borászati cikkekkel, borgazdasági eszközökkel és sörszerelvényekkel szerepel. Külön nagy közönsége volt a cég kiállításán a kézihajtású sörszivattyúknak és a kiállítást megnyitó előkelőségek nagy elismeréssel adóztak a kiállított fürdőszobaberendezésnek is.

A Meinl cég, amelyről tudjuk, hogy szinvonal tekintetében mindig első helyen áll, pavillonját az idén megnagyobbította és gyönyörűen rendezte. A gömbölyű sarkon beépítve látjuk a cég hatalmas gyártelepének gipszmodelljét. Más meglepetéssel is szolgált a cég. Az arabs Sium, akit mindenki a *Meinl*-plakátról ismer, az idén is személyesen jelent meg a *Meinl* cég pavillonjában, ahol az illatos, éltető feketekávét főzi és valóban arabs nyugalommal szolgálja fel. Mint minden évben, az idén megszólításával tüntette ki a kormányzó őfőméltósága a vállalat ügyvezető igazgatóját, *Floderer* Vilmost, aki a cég nagyságáról és fejlődéséről beszélt őfőméltóságával.

Kollarit Műszaki Rt. (Központi iroda: Calvin tér 7.). *Kollár* Miklós újpesti és *Kollár* Ferenc budapesti aszfalt- és fedéllemezgyárainak egyesített műszaki osztálya. Kiállított *„Kollarit"* bőr- és kátránylemezfedéseket, szigetelőket, aszfaltburkolásokat. A kormányzó *Kollár* mérnök-igazgatónak elismerését fejezte ki.

Hudetz János
okl. építészmérnök, építőmester
tervező- és vállalkozó irodája
Alapittatott: 1876 — Telefon: József 351-54
Budapest, VII. Rottenbiller ucca 6/b.

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapittatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223-06. szám.

Ceres ételzsir
Szavatoltan tiszta, egészséges és
könnyen emészthető
100% tiszta kókuszzsir.

Hutter gyártmány

SZÓRAKOZÁS

Ragyogó gyermekelőadás csütörtökön délután a Városi Színházban, rendkívül mérsékelt helyárakkal. I. A Tavasz Tündére. II. Angyalország. Látványos énekes és táncos gyermekrevű. Helyárak 3 pengőtől 30 fillérig.
Városi Színház Budapest legolcsóbb színháza, Aranypáva Budapest legnagyobb sikere.

CORVIN SZINHÁZ
Május 9-től
Vissza a legényéletbe
vigjáték 8 felv. Főszereplő MAY MC AVOY
A Carillo ház titka
filmregény 8 felvonásban

KAMARA MOZGÓ
Május 9-től
Visszaalegényéletbe
viáják 8 felv. Főszereplők MAY MC AVOY és CONRAD NAGEL
CIRKUSZ ROCKIE
vigjáték 8 felvonásban
Főszereplők GEORG K. ARTHUR és CARL DEANE

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak
REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepén

Őfensége Dr. József Ferenc kir. herceg szállitója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészitője
Budapest, VI. Király u. 58-60.
Telefon: 287-84.

Weingruber Ignác
Székesfővárosi Pavillon Kávéháza
VI., Városliget

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-36.

Megjelent A PÉNZVILÁG legújabb száma szenzációs tartalommal!
Kapható minden ujságárusnál
Ára 40 fillér

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. szám
Telefon: József 416—07

STEINER MARK
asztalos üzlete és ablakredöny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

TELEFON: A. 251—43
STEFKOVICS SÁNDOR
KŐMŰVES MESTER
BUDAPEST, VI., IZABELLA UCCA 44-b

SZVETICS JÓZSEF
épitési vállalkozó
BUDAPEST, TELEP UCCA 8.

Események

• • •

Fővárosi Hirlap

Az Egységes Községi Polgári Párt
hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:

fél évre . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . 24 pengő:

Rákosi Jenő szobra elhelyezéséről szerdán döntenek

Május 8-án, szerdán délben ül össze a Városházán, *Buzáth* János alpolgármester hivatali helyiségében a Rákosi Jenő szoborbizottság művészi albizottsága. Ez az ülés véglegesen dönt arról a hónapok óta húzódó kérdésről: hol helyezzék el a magyar ujságírás fejedelmének szobrát, amelyet tudvalevően *Kisfaludi Stróbl* Zsigmond, a kiváló szobrászművész készít.

Eddig két konkrét terv merült fel. Az egyik szerint a *Rákosi* emlékét megörökítő márvány reliefekkel ékes szobrot Tinódi Sebestyén szobra helyén állítanák fel. A másik terv a Newyork-kávéházzal szemben levő kis háromszögletes téren látná szívesen a Rákosi-szobrot.

Az első terv kivitele nagy gyakorlati nehézségekbe ütközik: ez esetben ugyanis gondoskodni kellene a Tinódi-szobor elhelyezéséről. A második tervet viszont kegyeleti szempontból tartják elfogadhatatlannak. Egyébként is a *Newyork előtti szük hely egyrészt alkalmatlan monumentális emlékmű elhelyezésére, másrészt az előre várható reviziós felvonulások tömegeit sem tudja befogadni.*

Értesülésünk szerint el is ejtették ezt a tervet és a szobornak olyan *méltó* elhelyezést kívánnak biztosítani, hogy *intim helyen, a közönséggel állandó kontaktusban maradjon* halála után is *Rákosi* Jenő, aki hosszú és dicsőséges életében sem vesztette el pillanatra sem a kapcsolatot az emberekkel.

Fővárosi műszaki bizottság Bánhidán. Hétfőn délelőtt nagyobb műszaki szemle volt a *Dunántúli Villamossági* r. t. Bánhidán épülő telepén, amelyen a székesfőváros részéről is többen voltak jelen. A székesfővárosi műszaki bizottságot *Buzáth* János alpolgármester, *Borvendég* Ferenc tanácsnok, a világítási ügyosztály vezetője, *Deutsch* Lajos, az *Elektromos Művek* vezérigazgatója vezették. A városi bizottság a reggeli órákban négy hatalmas gépkocsin indult el Bánhidára, ahonnan az esti órákban érkeztek vissza.

Dinich Vidor a szabadevezősök társelnöke. A *Magyar Szabadevezősök Egyesülete* felkérte *Dinich* Vidor kormányfőtanácsos, törvényhatósági bizottsági tagot a társelnöki szék elfogadására. *Dinich* Vidor, aki minden sportügy lelkes támogatója, elfogadta a társelnöki széket. *Dinich* mellett *Scheuer* Róbert tv. bizottsági tag és *Csécsi Nagy* Imre tábornok foglalnak helyet a *Magyar Szabadevezősök* vezetőségében.

Halálozás. Özv. *Krivoss* Árpádné szül. *Czeczotka* Mária 62 éves korában hosszú szenvedés után meghalt. Nagy részvét mellett május 2-án hantolták el a farkasréti temetőben. Az elhúnytban dr. *Krivoss* Árpád ügyvéd, *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester veje, édesanyját gyászolja.

Véget ért a fürdő-ankét. A *Fővárosi Hirlap* multheti számában részletesen beszámoltunk a *Budapest Fürdőváros Egyesület* háromnapos fürdőankétjának célkitűzéseiről és programjáról. Az ankét szombaton ért véget és a magas nivójú előadások nyomán megindult viták gazdag eredménnyel zárultak. *Gerlóczy* Zsigmond dr. egyetemi tanár előadása „Budapest fürdőinek gyógyértékeiről" nyitotta meg az előadás-sorozatot, amelyet követett *Császár* Antal építész-tanár fejtegetése „Budapest fürdőfejlesztésének feladatairól". *Tasnády Szüts* András ny. államtitkár idegenforgalmi szempontból világította meg a fürdőváros jelentőségét, végül szombaton *Balkányi* Kálmán a kereskedelmi vonatkozásokat, *Horváth* J. Ödön, az *Amerikai Magyar Kereskedelmi Kamara* elnöke pedig a fürdőváros amerikai jelentőségét ismertette. Az ankéton *József Ferenc* kir. herceg elnökölt, megjelent ott *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester és számos fővárosi bizottsági tag. Az ankét utolsó napján *Budapest Fürdőváros Egyesület* banketten látta vendégül a megjelenteket. *József Ferenc* királyi herceg, miután a kormány és a főváros kiküldötteit üdvözölte, beszédében azt fejtegette, hogy minden beszéd valójában a cselekvés váltója, amelynek kibocsátója maga a beszélő. Erkölcsi kötelesség, hogy *ezt a váltót be kell váltani.* A lakomán felszólalt *Ripka* főpolgármester és biztosította az Egyesületet a főváros tanácsának és a törvényhatóságnak legmelegebb támogatásáról. Ezután az Egyesület igazgatója, *Szviezsényi* Zoltán dr. összegezte az ankét gazdag eredményeit és megköszönte az abban résztvettek tanulságos közreműködését.

Erzsébet-sugárút autóbuszgarázs, zárszámadás a szerdai közgyűlés előtt. A szerdán délután összeülő törvényhatósági bizottsági közgyűlés napirendje szokatlanul rövid, mindössze *huszonhét* ügyet sorol fel. A közgyűlés mindazáltal igen fontos és nagyjelentőségű lesz, mert az *1928. évi zárszámadást* nem tekintve, olyan korszakotjelentő ügyek kerülnek a törvényhatóság elé, mint az *Erzsébet sugárút,* a *vízművek átszervezése* és a *központi autóbuszgarázs.* A zárószámadást már a pénzügyi bizottság letárgyalta, a tanácsnak a felmentvényt megadta, úgyhogy akörül a közgyűlésen sem lesz különösebb vita. Kétségtelen azonban, hogy az összes pártok részéről hozzászólnak a zárszámadáshoz. Annál nagyobb eszmecserére van kilátás az *Erzsébet sugárút terve* körül, amelyre vonatkozóan megoszlanak a vélemények, bár az egész gazdasági élet egyhanguan sürgeti e nagyszabású alkotást s attól az egész ipar fellendülését várja. A *garázs-ügynél* is lesznek viták. Itt főleg a versenytárgyalási kiírások miatt vannak nézeteltérések és főleg a kisebb vállalatok érzik mellőzve magukat. Szó lesz még a kelenföldi tüdőgondozóról és egyéb apró folyó ügyekről. Az interpellációk és indítványok száma nagy, mert a multheti közgyűlésről lemaradt felszólalások is ezúttal fognak elhangzani.

Elkészültek a választói névjegyzékek. A budapest-székesfővárosi országgyűlési képviselőválasztók 1930. évre szóló ideiglenes névjegyzéket összeállították és ezt, továbbá a kihagyottak, és az újonnan felvettek jegyzékét a *Központi Városházán* (II. emelet 266.) és az egyes közigazgatási kerületekre vonatkozó részeket az illető kerületi elöljáróságokon május 16. és június 14-ike között közszemlére teszik ki. A névjegyzékeket bármely nap, vasárnap is, reggel 8 órától délben 12 óráig lehet megtekinteni. Az egyes házakra vonatkozó névjegyzékeket ugyanezen idő alatt a kapualjakban is kifüggesztik. A Központi Városházán és a kerületi elöljáróságokon a névjegyzékeket hétköznapokon délután 2 és 6 óra között le is lehet másolni. Az *Egységes Községi Polgári Párt felhívja a polgárság figyelmét e névjegyzékekre* és arra, hogy az ideiglenes névjegyzékek ellen *felszólalásnak* van helye. A felszólalásokat kellően megokolva és a szükséges igazoló okiratokkal felszerelve, írásban a központi választmányhoz kell intézni és május 30-áig annál a kerületi elöljáróságnál kell benyujtani, amelynél a felszólamlással megtámadott névjegyzék közszemlére van kitéve. Június 14-éig a felszólamlásokat is közszemlére teszik ki. A felszólalásokra mindazok, akiket a felszólalás joga megillett, május 16-ától június 14-éig *észrevételeket* nyujthatnak be. Az ideiglenes névjegyzékbe történt jogosulatlan felvétel ellen bármelyik választó, a kihagyás miatt azonban csak maga a kihagyott fél szólalhat fel.

A Kőbányai Kaszinó 40 éves jubileuma. Az Egységes Párttal kooperáló *Kőbányai Kaszinó* kedden este tartotta 40 éves jubileumát, amelyen részt vett *Ripka* Ferenc főpolgármester, *Kozma* Jenő és a községi politikai élet számos más előkelősége.

Az Európa-bajnokság győztes magyar birkozójának ünneplése a Terézvárosi Egységes Társaskörben. A sportkörök képviselői és nagyszámú közönség jelenlétében meleg ünneplésben részesítették a *Terézvárosi Egységes Társaskörben Tunyogi* Józsefet, a Dortmundban megtartott nemzetközi birkózóverseny győztes magyar bajnokát. A magyar szineket diadalra juttató Európa-bajnokot *Dinich* Vidor tv. bizottsági tag, a Kör és a *Magyar Birkózó Szövetség* elnöke meleghangú beszéddel köszöntötte föl.

A föléledt Erzsébet-téri Kioszk. A főváros tudvalévően 15 évre bérbeadta a *Budapesti Központi Tejcsarnok Részvénytársaságnak* az *Erzsébet téri Kioszkot,* amely egykor kedves központi találkozó helye volt a budapesti közönségnek. Az idők folyamán a kioszk elvesztette népszerűségét, megkopott, elavult és — kiment a divatból. Most a régi kioszk új, tavaszi ruhát öltött. Az új bérlő-részvénytársaság *újraépíttette helyiségeit, pompás terraszát kiszélesíttette, virágokkal borította és elébe modern zenepavillont emelt,* úgy, hogy a régi pesti embernek megdobbant a szíve, látva a modern, a szép ruhába öltöztetett régi, kedves kioszkját. Az új csarnokot átadák már a forgalomnak és most *esténkint újra megszólal a híres Erzsébet téri* zene a zsúfolt kioszk előtt s mint annyi másban, visszatér oda is a régi, kedves pesti élet.

Házavató ünnepség a Ferencvárosi Kaszinóban. A *Ferencvárosi Egységes Pártszervezet* és a *Ferencvárosi Kaszinó* szombaton eddigi helyiségéből Ullői út 115. szám alá új, végleges helyiségébe költözik. Az új párt- és kaszinóhelyiség ünnepélyes megnyitása és felavatása ünnepi vacsora keretében történik, amelyen társadalmi, politikai és várospolitikai életünk számos kiválósága fog megjelenni. A vacsorán a házavató beszédet *Usetty* Béla országgyűlési képviselő, elnök tartja.

Lovas bemutatóünnepély a Tattersallban. A *Budapesti Lovasegyesület Főiskolai Lovasosztálya* május 12-én, vasárnap 11 órakor a *Tattersallban* lovas bemutató ünnepélyt rendez, amelyet megtekint a kormányzó is. A bemutatón szerepelni fog 16 haladó főiskolai hallgató, 63 olyan főiskolai hallgató, akik 6 hónapon át heti 3 órán át nyertek kiképzést és 6 főiskolai hallgatónő. A lovagló-kurzust *Bakonyi* János, a Tattersal ügyvezető-igazgatója vezette.

Molnár Vilmos főfelügyelő nyugalomba vonult. A Duna—Száva—Adria Vasúttársaság menetkedvezményi osztályának eddigi vezetője, *Molnár* Vilmos főfelügyelő, hosszú és búzgó szolgálata után május hó 1-ével nyugalomba vonult. *Utódjául az igazgatóság az osztály eddigi helyettes főnökét, dr. Völlick Brunó felügyelőt nevezte ki,* akinek kinevezése osztatlan örömet és megelégedést váltott ki.

A Tisztviselőtelepi Egységes Polgári Párt társasköre szombaton este tartotta első társasvacsoráját a népligeti nagyvendéglő külön helyiségeiben. A vacsora mintegy 200 vendége közt megjelent *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester, *Usetty* Béla dr. országgyűlési képviselő, *Becsey* Antal kormányfőtanácsos és *Sajó* János törvényhatósági bizottsági tag. *Fehér* Béla, a társaskör alelnöke vázolta lendületes szavakkal a kör jelentőségét, hivatását, reámutatott a kormány nyolc esztendős bel- és külpolitikai munkásságára. *Usetty* Béla dr. képviselő a demokrácia kérdésével foglalkozott beszédében. *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester a polgárságot köszöntötte, amely a polgári egység jegyében ily nagy számmal jelent meg. A szeretet hozta ide — úgymond — mert *szeretni és megbecsülni kell a polgárságot, amelyre az országnak, a hazának a léte van felépítve.* Reámutatott arra, hogy milyen sziszifuszi munkát végez a kormány, hogy a romokat eltakarítsa és a polgári jólétet megteremtse, mert hiszen *a polgári jóléten épül fel az ország jóléte is.* A kisembereket, iparosokat, kereskedőket minden módon erősíteni, istápolni: *ez az ő politikai programja.* *Becsey* Antal kormányfőtanácsos az ipar és kereskedelem jelentőségét hangoztatta, majd rámutatott arra, hogy a magyar kivitelnek merre kell tendálnia és mint örvendetes tényről számolt be: hogy *a magyar asztalosiparnak egy jól megszervezett vállalkozás után milyen nagy perspektivái nyiltak a kivitelre.* A társasvacsorán megjelentek a legjobb hangulatban a késő éjjeli órákig maradtak együtt.

A lipcsei főpolgármester a Községi Élelmiszerüzemben. Wilhelm *Rothe* lipcsei főpolgármester budapesti tartózkodása alkalmával meglátogatta a *Községi Élelmiszerüzemet,* ahol a látottakon elragadtatásának adott kifejezést *Reich* Samu vezérigazgató előtt.

Ujjáépítették a Milléniumi hidat. A *Fővárosi Hirlap* jelentette, hogy a városligeti Milléniumi hidat megerősítik, hogy alkalmas legyen az autóbusz forgalomra. Ezt aktuálissá tette az Andrássy út meghosszabbítása. Az építkezést december végén kezdték meg, a vasszerkezetet teljesen átépítették és a pályaszerkezetet vasbetonra építették át. A terveket *Michalits* Győző műegyetemi tanár és *Demeter* Győző műszaki tanácsos készítették. A vasszerkezetet az állami gépgyárak szállították. A megnyitott híd teherpróbája 24 tonnára az árumintavásár lezajlása után lesz.

Megnyilt a Fővárosi Könyvtár tizenkettedik fiókkönyvtára. Május 1-én d. u. 4 órakor nyitotta meg és adta át a forgalomnak a Fővárosi Könyvtár tizenkettedik közművelődési könyvtárfiókját Kőbányán, a Kolozsvári úti új fővárosi bérházban. Ez a könyvtár is, a többi fiókkönyvtárakhoz hasonlóan *kölcsönkönyvtár* lesz s *évi* 1.30 P tagdíjért használhatja minden nagykorú, állandó budapesti lakos, vagy akiért ilyen jótáll. A könyvtár vezetősége reméli, hogy a közönség a fővárosnak ezt az új kultúrális intézményét is, a többihez hasonlóan szeretetébe fogja fogadni. Az új könyvtár hétfőn, szerdán és pénteken délután, kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt lesz nyitva.

Irodahelyiség-változtatás. A régi, kitűnő hirnévnek örvendő *Welvárd és Kutasi okl. mérnökök gyárkéményépítő és kazánbefalazó szakvállalat* cég irodahelyiségeit V., Falk Miksa ucca 10. szám alól *IV., Múzeum-körút 21. sz.* alá helyezte át. A cég modern új helyiségeiben az eddiginél is nagyobb súlyt helyez az általuk kultivált szaképítkezésekre, amelyeknek kivitelezése során évtizedek óta a legteljesebb elismerést sikerült megszerezniök.

Uj helyiségben a Blockner hirdetőiroda. A legrégibb magyar hirdetési irodák egyike, a *Blockner* J. cég, amelynek központi irodája évtizedek óta a Semmelweiss ucca 4. szám alatt működött, ezt az irodát május elsejével megnagyobbított új helyiségbe, a Városház ucca 10. szám alá helyezi át. Az új helyiség, amely e nagy hirdetőiroda üzemének megfelelően nagyszabású és modern berendezésű, lehetővé teszi, hogy a *Blockner* J. hirdetőcég még az eddiginél is nagyobb arányokban fejlessze a magyar hirdetési üzletet, méltóan a cég eddigi tisztes tradicióihoz.

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 5/b.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

Kárász Géza okl. mérnök építőmester
Budapest, VII., Dohány ucca 16. Tel: J. 370-38.

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot

TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállít hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapíttatott: 1896.
A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet az I. ker., Lenke úton létesítendő elemi iskola és óvoda építéséhez szükséges ács, tetőfedő és bádogos munkára.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi május 8-tól kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em., 342. számú szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető az előadónál, a Központi városháza, III. em. 337. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok *1929. évi május hó 23-án (csütörtökön) d. e. 10 óráig* a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon a napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi április hó 30-án.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a III. ker., Római-fürdőtelepen létesítendő elemi iskola építéséhez szükséges ács, tetőfedő és bádogos munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.80 pengőért kaphatók 1929. évi május hó 8-tól kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em., 342. számú szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető az előadónál, a Központi városháza, III. em., 337. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi május hó 23-án (csütörtökön) délelőtt 10 óráig a tanácsi II. középítési ügyosztály III. em. 350. számú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi április hó 30-án.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Révai Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ugynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: Dunmész.
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemű kőfaragó-munkát

Aszfalt-útépítő,
szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 448-21.

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
slavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és díszes kivitelben, asztalparkét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfűrész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut. 212—44.

Zalahalápi bazaltkőbánya
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. KER. TISZA ISTVÁN UCCA 2. SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 820—51

PANUCZA GYÖRGY
FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR
Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

Telefon: J. 448—08.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mehács ucca 6/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépítési munkálatokat

Telefon: Aut. 272-64. Telefon: Aut. 272-64.
Magyar Építő Részvénytársulat
BUDAPEST, V., TERÉZ-KÖRÚT 34. SZÁM.
Sürgönycím: „Építő 272-64 Budapest"
ALAPÍTTATOTT 1889-ben
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakodások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. :-: Városi csatornázások és vízvezetékek.
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. — Telefon: J. 314-16.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapítva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapítva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz.
Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

Kőbánya: Budakalász **KRÁL GYULA** kőfaragómester, kő- és márványtelepe Telefon: Aut 624-88
Budapest III, Lajos-u. 77/79

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérnökküldés díjmentes.

Költségvetés és mérnökküldés díjmentes.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bás mely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszívással.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HÁRMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javítását és jókarban tartását
Budapest, III., Paosirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON: JÓZSEF 401-76.

Margalit Andor és Ödön
mérnök-építőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 586—45 és József 429—24.

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

TEUDLOFF—DITTRICH
ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T.
TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93
KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

„TUDOR"
ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: L. 923-08 Budapest, V., Váci-út 137-139 Telefon: L. 923-08
Gyárt: „Tudor" és „Varta" rendszerű accumulatorokat

OETL ANTAL
VASÖNTÖDE és GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
X. KER. ASZTALOS SÁNDOR UCCA 9.
TELEFON: JÓZSEF 0—61—69.

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

KÚN SÁNDOR
TELEFON: JÓZSEF 361—23
FESTÉK, KENCE, ZSIRADÉK, KÁTRÁNY ÉS VEGYITERMÉKEK GYÁRI RAKTÁRA
BUDAPEST, IV, FERENC JÓZSEF RAKPART 18

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)

NEMES ÉS SCHRAMEK
OKL. MŰKERTÉSZ KERTÉPITŐK
BUDAPEST, I, MÉSZÁROS UCCA 56-a
TELEFON: KRISZTINA 509—38

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében
Mérsékelt árak!

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975—62

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

Hochhauser
Ferenc építési vállalkozó Budapest IX., Soroksári ut 38. Tel.: J. 459-81

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 május 15. — 20. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 24 pengő
Félévre . . . . . 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

A magyar sikerek szezónja

Irta: Dr. RIPKA FERENC főpolgármester

Számszerű adatok még nem állanak rendelkezésre, de minden kétségen felül bizonyos, hogy az idei *Nemzetközi Vásár* egészen kivételes nagy sikert ért el. Azt máris elkönyvelhetjük, hogy nemcsak az idegenforgalom emelése terén, de gazdasági szempontból is igen jelentős a haladás és így Budapest is, de maga az ország is megelégedéssel veheti tudomásul, hogy a Nemzetközi Vásár intézménye nagy szerepet játszik és mindig nagyobb szerepet fog játszani a magyar jövendő útjának egyengetésében.

Ennek a magyar jövendőnek pedig három főirányban kell elébe mennünk. Az egyik az ország és a főváros szellemi, kultúrális és gazdasági megerősödése, kultúrális és gazdasági fölényünknek a szomszédos államokkal szemben való érvényesítése. A másik Magyarországnak és Budapestnek a nagyvilággal való *igaz* megismertetése, az ellenségeink terjesztette rágalmaknak közvetlen megcáfolása azáltal, hogy a külföld szemtől-szembe lássa a magyarság erényeit, a főváros szépségeit. A harmadik főirány a tőlünk elszakított magyarsággal a lelki, kultúrális és gazdasági kapcsolatok megőrzése és állandó erősítése.

Mindezeknek a feladatoknak eszközeit nagyon jól ismerjük és minden irányító magyar elme, minden hazájáért dobogó magyar szív küzd és lelkesedik ezeknek a céloknak a megközelítéséért. A küzdelemnek, a munkának most érkeztek el igazi napjai. A magyar előretörésnek, a magyar egzámennek, a magyar eredmények aratásának két természet- és történelemadta sarkpontja van. Az egyik ilyen pólus a *Nemzetközi Vásár*, a másik pólus pedig *Szent István Hete*. Ezek a pompás tavaszi és nyári napok tulajdonképpen minden ország idegenforgalmának a koronáját adják. Mi Magyarországon és főként Budapesten szintén május elejétől augusztus végéig, a Nemzetközi Vásártól Szent István napjáig tudjuk főként a természet szépségeivel, az emberi alkotások remekeivel, szellemi produktumainknak az idegen számára meglepetésként ható nagyszerűségével, magyaros barátságunkkal, vendéglátó udvariasságunkkal bizonyítani, hogy ez a föld és ez a nép méltó arra, hogy a nagyvilág szeme megakadjon rajta, hogy a külföldi vendég itt jól érezze magát és hogy a rajtunk esett igazságtalanság korrigálása érdekében lelkes és tevékeny barátok álljanak mellénk.

A magyar sikerek idei szezónja jól és biztatóan kezdődött a Nemzetközi Vásárral, nemcsak az ország kultúrát szerető közönsége, nemcsak az elszakított területeken élő magyar véreink özönlötték el Budapestet, hanem erőteljesen képviselve volt ezekben a napokban a magyar fővárosban a külföld is és legelsősorban — ami gazdasági szempontból rendkívül fontos — a Balkán-félsziget országainak lakossága is. Tökéletes a reményeségünk, hogy ez az érdeklődés a nyár folyamán tovább is és többször is megnyilatkozik irántunk és ez az érdeklődés Szent István Hetében impozáns módon fog kulminálni. Szent István Hetét évről-évre nagyobb sikerrel ünnepeltük meg már az elmult években is, az idén pedig reménykedve számítunk rá, hogy minden eddiginél vonzóbbá és magasztosabbá tudjuk tenni ezt a lelkünkhöz nőt nemzeti ünnepet. Ma már ott tartunk, hogy a Szent István Hét nemcsak nemzeti érzéseink, magyar összetartásunk dokumentálásának ünnepe lesz, hanem olyan gazdag, az egész művelt világ elragadtatását kiváltani hivatott művészi és kultúrális programmal lesz ékes, hogy ez a hét méltán szolgálhatja a magyar nép egész világon való becsültté és tiszteltté tételének szent célját.

A nyári hónapoknak, a magyar sikerek szezónjának azonban van még egy igen hathatós eszköze is. Ezt az eszközt pedig minden magyar a kezében tartja, aki ebben az időszakban akár gyógyulást, akár szórakozást, akár tapasztalatokat keres a külföldön. Pünkösd ünnepe előtt állunk és én szeretném a külföldi útra készülő magyarok elé idézni az apostolok bibliai példáját. Emlékezzenek a tanítványokra, akiknek feje fölött lobogó lángnyelvek jelentek meg. És szóltak az apostolok olyan nyelven, amelyet mindenki megértett. *Azt kívánom, hogy minden külföldön járó magyar kövesse az apostolok példáját, érezze, tekintse magát a magyar ügy apostolának, hirdesse a magyar igazságot, a rajtunk esett szörnyű igazságtalanságot, a mi országunk és fővárosunk szépségeit, népünk előnyeit, kultúránk felsőbbséges voltát.* Hirdesse ezeket mindenki, aki egy külföldi emberrel találkozik, mert csak így eszmélhet rá a nagyvilág, hogy van itt egy ország, van itt egy nép, amely méltó arra, hogy otthonában fölkeressék, amely méltó arra, hogy az egész világ rokonszenvét megszerezhesse.

BUDAPEST FÜRDŐVÁROS ÉS AZ IDEGENFORGALOM

Irta: DRÉHR IMRE dr.
népjóléti és munkaügyi államtitkár

A népjóléti miniszteriumban most van előkészítés alatt a fürdőtörvény végrehajtási utasítása, amelynek megszövegezésén nagy gonddal dolgozunk. Fontos feladat vár Budapest székesfővárosra is a fürdőtörvény gyakorlati végrehajtása terén. A reánk kiszöntött tavasz és a fürdőtörvény végrehajtásának elérkezése új lökést ad annak a törekvésnek, hogy Budapest fürdőváros jellegét kidomborítsuk és azt az idegenforgalom fejlesztésének szolgálatába állítsuk.

Budapest fürdőváros már az esztendők hosszú sora óta nemcsak jelszó, hanem program is, amelynek megvalósításáért minden tehetséget és minden szervezőerőt csatasorba kell állítani. A gondolat megvalósítása terén sokan szereztek nagy érdemeket, de külön ki kell emelni *József Ferenc királyi herceg* példáját, aki úgyis, mint a Budapest Fürdőváros Egyesület elnöke, de mint magánszemély is esztendők óta rendkívüli szeretettel, nagy tehetséggel és kivételes munkabírással propagálja ezt az eszmét, idehaza és a külföldön egyaránt. Mindnyájunknak a királyi herceg munkatársai közé kell szegődnünk, akik szívünkön viseljük a csonka ország hatalmasan fejlődő gyönyörű fővárosának jövőjét. Ennek a jövőnek pedig számolnia kell azokkal az áldásos gyógyforrásokkal, amelyek messze földön párjukat ritkítják. Csak a *Gellértfürdőt*, a *Császárfürdőt* és a *Lukácsfürdőt* említem, amelyeknek kihasználása körül sajnálatos lanyhaságot kell tapasztalni. Fájdalom, igen sok esetben látjuk, hogy Budapesten nem ismerik föl a lehetőségeket és szükségességeket. Rá kell mutatnom ebben a tekintetben a *Rác-fürdőre*, amellyel kapcsolatban egy nagy koncepciójú terv merült föl. Miniszteremnek az volt az intenciója, hogy *a fővárosnak érdeke megszerezni a magántulajdonban levő Rác-fürdőt, amelyből modern fürdőt, kórházat kell létesíteni.* Elódázhatatlan szükségesség, hogy ez a fürdőkórház megvalósuljon, és pedig már a legközelebbi jövőben, mert csak ezen a réven lehet elérni, hogy a tehetős embereken kívül a főváros és az ország szegényebb lakósai is hozzáférhessenek a köszvény és a csúz eredményes gyógyításához. Elsősorban tehát *Budapest közegészségügyi szempontját szolgálná a Rác-fürdő megvásárlása és a fürdőkórház megépítése*, nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy ennek a tervnek a megvalósítása és általában a főváros fürdőpolitikájának a kimélyítése az idegenforgalom fejlődésére is igen kedvező hatást gyakorolnak. Egészen természetes ez, hiszen be kell látni, hogy hiába vannak Budapestnek áldásos gyógyforrásai, ha mellettük nem építünk kórházakat. Ha a beteg nem részesül megfelelő orvosi kezelésben és a fürdés után nem jut hozzá az elmulaszthatatlan pihenéshez, akkor a fürdés sem járhat azzal a gyógyító eredménnyel, amelyet tőle várunk.

Amikor alkalmam van ennek az előkelő fővárosi orgánumnak a hasábjain cikket írni, *nem mulaszthatom el, hogy nyomatékosan föl ne hívjam az illetékes városházi hatóságoknak figyelmét a fővárosi fürdőpolitika nagy jelentőségére.* Bizonyára nem veszik tőlem rossz néven, ha fölvetek itt egy eszmét, amelynek megvalósításával szintén hozzájárulnánk Budapest-fürdőváros jellegének kidomborításához. *Úgy találom ugyanis, hogy a városligeti Artézi-forrást sem használjuk ki eléggé.* Ennek a forrásnak a vize nagyrészt a városligeti tóba és a Rákos-patakba folyik át. Márpedig az én véleményem szerint Isten ellen való vétek ennek a természetes melegvíz-forrásnak ilyetén elpocsékolása, amikor azt igen fontos közegészségügyi célok szolgálatába lehetne állítani. A magam részéről a legteljesebb készséggel jelentem be, hogy nagy örömmel támogatom a főváros minden olyan törekvését, amellyel Budapest-fürdőváros nemes gondolatát szolgálni lehet. Nincs még a világon olyan metropolis, amelynek természeti szépségei és gyógyhatású vizei olyan értékesek lennének, mint Budapest székesfővárosi. Mindezek a tényezők bőségesen nyújtanak módot arra, hogy idegenforgalmunkat fejlesszük. A fejlesztés azonban természetesen céltudatos, komoly és kemény munkát igényel. Feltétlenül szükség van áldozatkész propagandára is, emellett azonban komoly alkotásokkal kell ezt a propagandát alátámasztanunk.

Ugyanakkor azonban, amikor Budapest világvárosias fejlődéséért, idegenforgalmának emeléséért dolgozunk, nem szabad megfeledkeznünk a főváros lakósságának szegény néprétegeiről sem. Soha olyan élesen ki nem domborodott ez a szükségesség, mint az elmult esztendőben, a nagy kánikulában, amikor bebizonyosodott, hogy *elsőrendű szociális kötelesség a nagy tömeg fürdőzési igényeinek kielégítése.* A fürdőzés igazán nem lehet a gazdag emberek privilégiuma és így az egészségnek ehhez az egyik legfontosabb követelményéhez hozzá kell juttatni a budapesti munkásság és a szegényebb kispolgárság ezreit is. Ekkor vetettük föl a fővárosi népstrandfürdő gondolatát. El kell ismernünk, hogy a főváros részéről megértéssel találkoztunk, sajnos azonban, egyelőre látható eredménye nincs akciónknak. *A főváros vezetőségének tehát sürgősen hozzá kell fognia, hogy mielőbb megoldja a népstrandfürdő kérdését.* Ennek a nyárnak nem szabad elmúlnia anélkül, hogy ez a gondolat valóra ne váljon. Szerintem tökéletesen mindegy, hogy hol létesül ez a tömeg-strandfürdő, a fontos az, hogy ezen a nyáron legalább egy ilyen intézményt meg kell nyitni a nagyközönség számára.

Lelkesen ünnepelték Bethlen István gróf miniszterelnököt a Ferencvárosi Kaszinó házavató lakomáján

A ferencvárosi polgárságnak a *Ferencvárosi Kaszinóban tömörült* egységespárti hatalmas tábora szombaton este társasvacsorán avatta fel új székházát. Az Üllői-úti székház hatalmas kerthelyiségét és termeit esti nyolc órára már zsúfolásig megtöltötték a Kaszinó tagjai és az előkelő vendégek, akik között ott voltak: *Ripka* Ferenc főpolgármester, *Kozma* Jenő, *Rubinek* István, *Fejér* Ottó, *Temple* Rezső és *Usetty* Béla országgyűlési képviselők, *Gaár* Vilmos felsőházi tag, *Ereky* Károly, *Sajó* János, *Bohn* József, *Scheuer* Róbert, *Martin* János, *Popelka* Béla bizottsági tagok, *Márkus* Jenő, a BSzKRT igazgatója, *Vajna* Ede és *Gallina* Frigyes tanácsnokok, *Muzsikó* István és *Bucsánszky* Bertalan kerületi előljárók, *Szvoboda* K. Endre, *Abonyi* Tibor tanácsjegyzők, dr. *Zahler* Emil és mások. A Hiszekegy után *Frank* László házavató prológust szavalt, majd

Usetty Béla

a Kaszinó elnöke köszöntötte a vendégeket és a ferencvárosi polgárságot, amely az új otthonba is áthozta a kerület és a főváros izző szeretetét, az országért való odaadó áldozatkészséget és munkaszeretetet. Tömegeket engedtünk ki sorainkból — mondotta, — mert nem akarták belátni, hogy csak minden becsületes magyarnak összefogásával érhetjük el a nagy nemzeti célokat. Tíz év tisztes munkájával elértük, hogy a Tompa-uccai kis kocsmából saját helyiségébe költözhetett a ferencvárosi egységes párt, amely egyre erősbödik és ma számottevő tényezője a kerületnek.

A vacsora közönségének lelkes éljenzése közben most

Ripka Ferenc főpolgármester

emelkedett szólásra, aki beszéde elején üdvözölte a hazafias érzéstől áthatott ferencvárosi polgárságot és annak lelkes, önzetlen és tetterős vezetőjét, *Usetty* Bélát. *A polgári szervezetek, a kaszinók melegségének sohasem lehet az a céljuk, hogy ennél egyes emberek a saját pecsenyéjüket süssék, mert mihelyt önös érdek, a konclesés kezd úrrá lenni, abban a percben megszünik a polgárságot összefogó és nehéz harcokban eredményre vezető erő.* E kerület védőszentjének, Assisi Szent Ferencnek szelleme hassa át a Ferencvárost, mert csak ezzel lehet a rombadöntött Nagy-Magyarországot és a lelkében megroppant székesfővárost újjáépíteni. *Usetty* Béla az ő személyét jellemző építő szeretettel el tudta érni a polgári tömegek összefogását, amire ma, a gazdasági megpróbáltatások idejében kétszeresen szükség van.

— Legyenek meggyőződve — folytatta *Ripka* Ferenc, — hogy akik az ország és a főváros kormányzására hivatottak, minden tehetségükkel a polgárság érdekében dolgoznak, kezdve azon a férfiún, akit a gondviselés a legnehezebb időkben állított az ország élére.

A vacsorán résztvevők e szavaknál *percekig lelkesen éljenzik Bethlen István gróf miniszterelnököt* és a miniszterelnök iránti ragaszkodás és szeretet spontán kifejezése még fokozódott, amikor a főpolgármester kifejtette, hogy *Bethlen* István böles kormányzata vezette ki az országot a megsemmisülés örvényéből annyira, hogy ma már a világ közmegbecsülésének magaslatára emelkedett. Ne hagyják magukat megtéveszteni jelszavak által, mert csak az az irány hozhatja meg az önök vágyainak teljesülését, amelyet a miniszterelnök szabott meg és amelyet ma már a főváros polgárságának százezrei követnek.

Beszéde végén a főpolgármester átadta *Usetty* Bélának és az ünnepet ülő Kaszinónak *Vass* József népjóléti miniszternek, a Ferencváros illusztris polgárának szívélyes üdvözletét és azt az üzenetét, hogy szívvel-lélekkel együtt van az ünneplőkkel, akikre Isten áldását kéri.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után

Kozma Jenő

köszöntötte fel *Usetty* Bélát, a kitünő munkatársat és megbízható fegyvertársat, aki méltó örököse *Usetty* Ferencnek a közért való szolgálatban. Üdvözli továbbá a Ferencváros polgárságát, amelynek lelkesedéséből a közélet harcosai, a fővárosi képviselők és bizottsági tagok erőt merítenek az életben jelentkező súlyos problémáknak a polgárság javára történő megoldására.

Rubinek István

felköszöntőjében *Bethlen* István gróf miniszterelnök, továbbá az országos egységes párt és e párt elnökének, *Pesthy* Pálnak legszívélyesebb üdvözletét tolmácsolta Usettynek és a Ferencváros polgárságának. *Pesthy* Pált gyengélkedése akadályozta meg abban, hogy a Kaszinó ünnepén résztvegyen. Második jogcíme a felszólalásra az, hogy ő is ferencvárosi, huszonöt éve él a főváros e hazafias kerületében, a harmadik pedig az, hogy a magyar falu népének üdvözletét hozta a székesfőváros polgárságának, amelynek osztania kell a falvak rendíthetetlen hitét az ország jövő nagyságában és virágzásában. *Az ország talpraállítása azonban csak a falu és a város testvéri összefogásával, mindnyájuk munkájának és tudásának megfeszítésével érhető el.* Mint a Kaszinó tagja igéri, hogy igyekezni fog előbbre vinni a kör ügyeit és kiépíteni a város és falu népe közötti egyetértést.

Fejér Ottó a ferencvárosi hölgyeket, *Temple* Rezső pedig Usettyt köszöntötte fel és a Kelenföld-Lágymányos polgárságának azt a kérését tolmácsolta, hogy a Ferencváros képviselője az ő agilitásával harcolja ki a Borárostéri híd mielőbbi megépítését.

A társaslakoma a Kaszinó „úri zenekarának" zeneszámaival, a miniszterelnök, *Ripka* főpolgármester, *Kozma* Jenő és *Usetty* Béla lelkes ünneplésével ért véget.

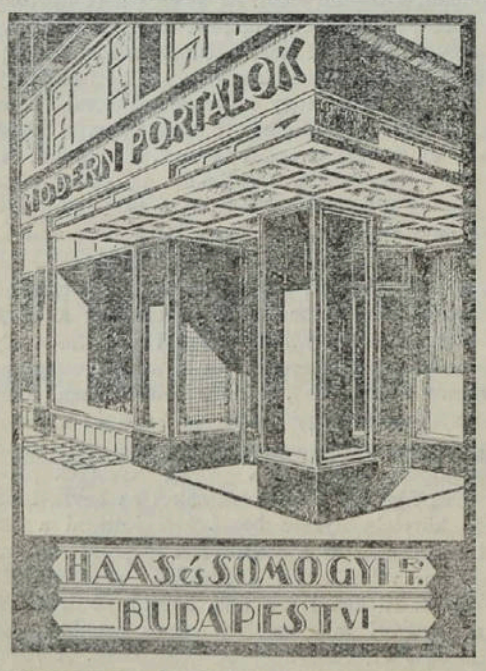

DR. SZÉKELY HUGÓ
OKL. MÉRNÖK VASBETON TERVEZŐ IRODÁJA
BUDAPEST, VII. ALSÓERDŐSOR U. 8
TELEFON: JÓZSEF 351—21.

SEFFER ANTAL
TELEFON: AUT. 891-31 AUT. 896-94
TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA
Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3. sz
Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 ★ Gyár: Pest-Sashalom

ERDÉLY ÉS SZABÓ
TELEFON: JÓZSEF 835-74 323-95
laboratóriumi felszerelések, tanszerek és vegyi mérlegek gyára
Budapest, IX., Liliom ucca 46.

APOR ÉS SZÜCS
Fémek és műszaki anyagok vállalata
Budapest V, Váci-út 10
Telefon: 277-18, 277-2[illegible]

SÜSS és TÁRSA
elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár
BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183
Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapítva 1852. Alapítva 1852.

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt. KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

TELEFON: A. 251—43
STEFKOVICS SÁNDOR
KŐMŰVES MESTER
BUDAPEST, VI., IZABELLA UCCA 44-b

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 5/b.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

Bründl János udvari szállító
Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Peterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegviz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízmüveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEPHON: József 815—19.

A Hatvani Asbestfedőpalagyár R.-T. gyártmányai
Telefon: Aut. 828-20.
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és új tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk kedvező fizetési feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről!
Telefon; Hatvan 84. Sürgönycim; Palagyár Hatvan.
Budapesti Iroda; V., Nádor-u. 3.

BUCHWALD és TSA ezelőtt
Hochmann Lajos
Gyermekkocsik, vas- és rézbutorok, paplanok gyári lerakata
VII., Erzsébet körút 4. szám
Telefon: J 418-90 Telefon: J 418-90

Révész János
cement-, márványmozaik- és mükőárúgyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, mükő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, CSZ UCCA 14.

TÁBLAÜVEGBEN KARTELEN KIVÜL
MANDL VEZET
BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

Thiergärtner és Stöhr rt.
egészségügyi és fütőberendezések gyártása és felszerelése
Budapest, I. ker., Budafoki-út 9-11.
Telefon: József 363-51. • Telefon: József 363-51.

Legszebb PAP LAN legjobb PAP LAN legolcsóbb PAP LAN
kerti bútor, redőny, kárpitos árú, vas- és rézbutorgyár
Szőnyeg függöny pokróc stb. nagy választék
GICHNER JÁNOS BUDAPEST
VII., Erzsébet körut 20. Telefon J. 416-98 J. 408-40

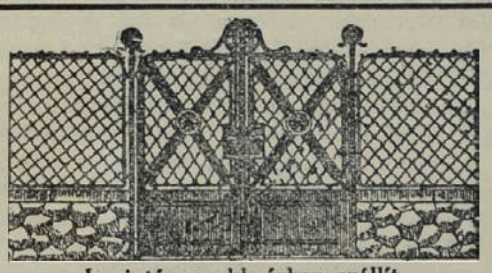
Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapittatott 1876. Telefon: Aut. 826 83.

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, müszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapittatott: 1895.
A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

DUDUS ERNŐ
épitési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

FELD OLY
tisztít **szárazon** kosztümöket, öltönyöket, felöltőket, fest **minta szerint** mindenféle ruhaneműt.
Tisztviselőknek nagy kedvezmény! Telefonhivásra minden tételért elküldünk!
Gyár: **VII., Thököly-út 33.** Telefon: J. 394-41 és J. 446-72.

Nagytétényben nemzetközi sertésvásárt létesítenek, melyet a Vásárpénztár bonyolit le

Az Egységes Községi Polgári Párt erélyes akciót indit az üzemi kérdés végleges likvidálása érdekében

A városházán komoly, erős tempójú munka folyik. A közegészségi ügyosztályban készítik az új Rókus felépítésének terveit, a pénzügyi ügyosztály a telekértékadó bevezetésének tervéről, a húsfogyasztási adó beszedési módjának megváltoztatásáról folytat fontos tárgyalásokat. A városrendezési ügyosztályban az Erzsébet sugárút tervein dolgoznak, a telekkataszter pedig próbálják összeállítani, — egyszóval mindenfelé lázas munka folyik. A jövő évi költségvetés előkészítésével karöltve haladnak ezek a munkálatok, amelyek igen fontos közérdekű városi intézmények alapjait vetik meg. Most dől el egyben az is, hogy lesz-e mód a közszolgáltatások árának leszállítására és nyílik-e valamelyes lehetőség a községi terhek csökkentésére.

Ezekről az aktuális kérdésekről beszéltünk

dr. Kozma Jenővel,

az Egységes Községi Polgári Párt elnökével, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

En a magam részéről

rendkívül sürgősnek tartom az ötmillió pengős útépítési kölcsön elintézését.

A tavalyi költségvetés tárgyalásával kapcsolatosan elhatároztuk öt millió pengő függő kölcsön felvételét, hogy ebből az összegből rendbehozzuk az utakat. A belügyminiszter úr jóváhagyta a költségvetést, ennek az öt millió pengős kölcsönnek felvétele tekintetében azonban függőben tartotta elhatározását, amíg a mult évi zárszámadások el nem készülnek. A zárszámadások elkészültek, sőt a jelentést már el is fogadta a közgyűlés. A zárszámadásokban mutatkozik ugyan felesleg, de ezt a törvényes rendelkezések értelmében *csak a jövőévi költségvetésben lehet felhasználni.* Ezt ugyanis be kell állítani az új költségvetésbe. Nekünk azonban már nincs időnk arra, hogy megvárjuk a jövő évi költségvetés életbeléptetését, nekünk

már most gondoskodni kell arról, hogy a fővárosi útépítési munkálatok sürgősen meginduljanak.

Megérkezett a tavasz, sőt rövidesen itt lesz a nyár is, ez a legalkalmasabb idő az útépítési munkálatok lefolytatására. De különben is *az új autóbuszok* rövidesen megjelennek a főváros uecáin, új autóbuszrelációkat nyitunk meg, — gondoskodnunk kell tehát arról is, hogy Budapest utjai és uecái jókarba helyeztessenek. Nem mulaszthatjuk el az útépítésre legalkalmasabb időnek, a nyári időszaknak a felhasználását. Mindent meg kell tennünk tehát abban az irányban, hogy a miniszteriális jóváhagyást ennek az öt millió pengős útépítési kölcsönnek felhasználására vonatkozóan, rövid idő alatt megszerezzük.

A beszélgetés során szóbakerült *az új Rókus felépítésének* az ügye is. *Kozma* Jenő ezeket mondotta:

— Azzal, hogy az új Rókus felépítésének az ügyét levettük a közgyűlés napirendjéről, nem akartunk semmiféle akadályt gördíteni magának a tervnek a végrehajtása elé. Ellenkezőleg,

az a célunk, hogy minél gyorsabban, minél megfelelőbb és minden tekintetben elfogadható tervet hozzunk tető alá.

En a magam részéről a legnagyobb érdeklődéssel várom, hogy a közegészségügyi ügyosztály elkészítse az új Rókus tervezetét és csak örömmel veszem tudomásul, hogy ez a terv már komoly előkészítés alatt áll, sőt a jövő héten állítólag pártközi konferencia elé is kerül. Hangsúlyozom azonban, hogy eredeti álláspontomnak megfelelően

most is azt kivánom, hogy az új Rókust külterületen épitse meg a főváros.

A főváros közönsége körében általános az a vélemény, hogy ezt a nagy kórházat csak a perifériákon lehet felállítani.

Kozma Jenő a beszélgetés további során szóvátette, hogy a közönség nagy érdeklődést tanúsít *az autóbuszforgalom* fejlesztése iránt. Örvendetes fejlődés mutatkozik úgy a forgalom emelkedése, mint a forgalom lebonyolítása tekintetében. Éppen azért, mert a közönség nagy érdeklődéssel viseltetik az autóbuszközlekedés iránt és mindenütt, ahol autóbuszforgalom van, ezt a közlekedést veszi igénybe,

már most meg kell tenni az intézkedéseket az új autóbuszok megrendelése iránt.

— Mielőbb gondoskodnunk kell — mondotta *Kozma* Jenő, — hogy a száz új autóbuszkocsit, amelynek megrendelését elvben elhatároztuk, valóban meg is rendeljük. Legutóbbi tapasztalataink ugyanis azt bizonyítják, hogy *legalább két esztendő szükséges ahhoz, hogy a megrendelt autóbuszkocsik elkészüljenek és üzembe álljanak.* Nincs tehát veszteni való időnk, a száz autóbuszkocsit mielőbb meg kell rendelnünk és így jóelőre gondoskodnunk kell arról, hogy a szükséges időpontra az új kocsik készenlétben állhassanak.

Kozma Jenő ezután nagyfontosságú bejelentést tett. A következőket mondotta ugyanis:

— Az *Egységes Községi Polgári Párt*

erélyes akciót indít az üzemi kérdés végleges likvidálása érdekében.

Végre napirendre kell tűzni és végleg el kell intézni az üzemi kérdést. A közgyűlés másfél esztendővel ezelőtt határozatot hozott bizonyos üzemek megszüntetése tárgyában. A közgyűlés határozatának megfelelően megkértük a polgármestert, hogy a közgyűlés határozatát hajtsa végre. *A végrehajtást illetően még alig történt valami.* A főváros közönsége és azok az adófizető polgárok, akiket ezek az üzemek személy szerint érintenek, várják, hogy végre mikor fognak valóban megszünni azok az üzemek, amelyeket elvben már halálra ítéltünk. Elvégre mégis csak

lehetetlenség, hogy a határozat meghozatala után két esztendővel még mindig működésben legyenek ezek az üzemek, amelyeknek megszüntetését elrendelte a közgyülés.

A mi akciónk tehát oda irányul, hogy *a halálra ítélt üzemek végre végleg szüntessék meg működésüket.* Ezzel kapcsolatosan meg kell találni a módot arra is, hogy a *Községi Elelmiszerüzem és az élelmiszerkereskedők között meghúzzuk a határvonalat.*

— Ami az üzemi bizottság működésének az eredményét illeti, erről a lapok révén igen különböző és egymásnak ellentmondó hirek terjedtek el. Igy például egyes lapokban az a hír jelent meg, hogy az üzemi bizottság vizsgálatának eredménye alapján máris megtörtént a döntés bizonyos fővárosi közszolgáltatások árának leszállítására vonatkozóan. Igy például azt is hiresztelik, hogy a villany árát az üzemi bizottság vizsgálatának eredményéhez képest tíz százalékkal leszállítja a főváros. *Ezek a hirek alaptalanok,* vagy *legalább is koraiak.* Egyelőre csak az adatgyűjtésnél tartunk és

várjuk, hogy az üzemi bizottságot végre összehivják és abba a helyzetbe kerüljünk, hogy teljesen tiszta képet kapjunk az üzemek jövedelmezőségéről.

Ennél többet ezidőszerint senki sem mondhat.

— En a magam részéről állandóan sürgetem a *Vásárpénztár* ügyeinek a rendezését. Rendkívül sürgős a Vásárpénztár körül támadt bonyodalmaknak a végleges likvidálása azért is, mert a *kormány egy rendkívül érdekes és nagyjelentőségü tervnek a végrehajtásával foglalkozik.* Arról van szó ugyanis, hogy

a kormány Nagytétényben nemzetközi sertésvásárt akar létesiteni, amelynek forgalmát a Vásárpénztár volna hivatva lebonyolitani. Ennek a nemzetközi sertésvásárnak felállításával kapcsolatos a nagytétényi sertéshizlaló megvásárlásának a kérdése is.

Mind a két tervnek a végrehajtása alkalmas arra, hogy exportunkat fejlessze és így végeredményben alkalmas arra is, hogy a budapesti kereskedők és iparosok forgalmát jelentékeny mértékben megnövelje.

Alkalmas ennek a tervnek a végrehajtása arra is, hogy kimélyítse és állandósítsa a falu és a város természetes kapcsolatait.

Virágzó kereskedelmi és ipari ág fejlesztését célozza ennek a kettős tervnek a megvalósítása és nekem az a véleményem, hogy a fővárosnak, amikor a kormány és államhatalom részéről ilyen nagyarányú támogatásra van kilátása, nem szabad tétlenül nézni az idő mulását, hanem azonnal realitások terére kell lépnie.

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt
hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

Németh Benő
beton, fal és köpadlóburkoló mester
Telefonhivó: Aut. 804-33 Vilmos császár ut 8

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapittatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 228-06. szám.

MEINEL és HEROLD
hangszergyár
Budapest, IX., Üllői-út 10. sz.
Gyárt és szállit mindennemü hangszereket, harmóniumokat, gramofonokat stb.
Specialitás:
asztali harmónium P 92'—-től
Ingyen díszárjegyzék!
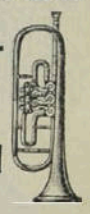

WETOL sebolaj
legyen minden mentőszekrényben.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyit.
M. k. népjóléti és m. nk ügyi miniszt. 72.455|1924 sz. körrend
M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062|XX. 1925. sz. rendelet.

REKLÁM ÉS CÉGTÁBLA
FESTŐ VÁLLALAT
Budapest,
VIII., Rökk Szilárd ucca 23
Telefon: József 385-28
Csernák Jenő

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

SEIF GYULA
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: Aut. 528-46
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

Jól esik a polgártársakon való segítés, — mondta Ripka főpolgármester a Kőbányai Kaszinó vacsoráján

A *Kőbányai Kaszinó* ünnepi vacsora keretében ülte meg fennállásának negyven éves jubileumát. A vacsorán megjelent *Ripka* Ferenc főpolgármester is. Ott voltak továbbá: *Gaár* Vilmos és *Becsey* Antal, az *Egységes Községi Polgári Párt* és a *Polgári Egység Klubja* társelnökei, *Usetty* Béla országgyűlési képviselő, *Sajó* János, *Bohn* József, *Martin* János törvényhatósági bizottsági tagok, *Károlyi* Károly plébános, *Bucsánszky* Bertalan előljáró, *Bartólfy* József rendőrtanácsos, *Jakabfy* Károly miniszteri tanácsos, *Majba* Vilmos kőbányai evangélikus lelkész, *Sebő* Gusztáv h. előljáró, *Dongó* Orbán a X. ker. egységes pártszervezet elnöke, *Fácányi* István, *Reithauser* Róbert és a kerület polgárai nagy számban.

A *kaszinó elnöke* ünnepi beszédében visszapillantott a kaszinó negyven éves munkásságára és megállapította, hogy ez alatt a félszázad alatt a kaszinó mindig becsületes kultúrmunkát végzett, soha nem vezette más, mint a hazafiság, a polgári társadalom védelme és a főváros szeretete. A régi alapítók közül ma már csak két érdemes polgár van életben, *Hammerl* Antal és *Kanidád* János. Ezeket melegen üdvözölte, s az egész ünnepi vacsora közönsége szeretettel ünnepelte a két tisztes polgárt. Ezután *Ripka* Ferenc főpolgármestert üdvözölte meleg szavakkal és méltatta azt a munkásságot, amelyet főpolgármestersége alatt a főváros összessége érdekében olyan eredményesen fejtett ki. Ripkának rengeteg nehézséggel kellett megküzdeni, de az a jószándék és szeretet, amely belőle minden jó ügy és minden jószándékú budapesti polgár iránt kisugárzott, *lefegyverezte az ellenfeleket.*

Ripka Ferenc főpolgármester

közvetlen szavakkal köszönte meg az üdvözlést, majd hangoztatta, hogy nem szereti az ünneplést, nem azért dolgozik, hogy arról beszéljenek, hanem azért, mert jólesik a munka, mert jólesik a polgártársakon való segítés. Ha az én főpolgármesterségem — mondotta — nem telt el eddig eredmények nélkül, az polgártársaim érdeme is, akik engem munkámban támogattak, segítettek. Az én politikám — mondotta, — hogy úgymondjam, egy plátói politika, amely a közérdek szolgálatát jelenti. Ezután azt hangoztatta a főpolgármester, hogy *a kaszinó tartson ki továbbra is régi elvei mellett*, legyen továbbra is vezérlő gondolata a polgárok jólétének és a főváros jövőjének szolgálata. Válságos időket élünk, szinte sokszor már a reményt is veszíteni látszunk,

de nem szabad csüggedni, nem szabad elveszíteni a reményt,

mert akkor nem várhatjuk a jövendő jobbrafordulását sem. A válság nem speciális magyar dolog, az egész világon gazdasági bajok vannak, *nálunk megnehezíti a helyzetet Trianon sorsa*, amikor a jog és igazság nem tud mindig kellően érvényesülni. A polgárság legyen meggyőződve, hogy mindazokat, akik az ország sorsát intézik, a legjobb szándék vezeti s minden felelős tényező a legjobbat akarja. Könnyű kritizálni, de meg van győződve arról, hogy senki sem tudta volna jobban elvégezni a feladatokat, mint ahogyan elvégeztettek. Becsületet és

elismerést érdemelnek mindazok, akik a súlyos időkben a haza sorsának jobbrafordításán fáradoznak.

Megértést, összefogást hirdetett nyolc évvel ezelőtt és ezt hirdeti ma is, mert

e várost is az összefogás, a közös munka teremtette meg.

Fogjunk össze, ne üljünk fel hangzatos jelszavaknak, ne engedjük érvényesülni az uszítókat és *vesse ki a kebeléből a polgárság az olyanokat, akik viszályt, széthúzást igyekeznek szítani.* A polgári összetartásra, az alkotó munkára ürítette poharát.

A főpolgármester nagy tetszéssel fogadott szavai után *Sajó* János *Károlyi* Károlyt, az új plébánost és *Bucsánszkyt*, az új előljárót üdvözölte, utána *Károlyi* Károly plébános beszélt, majd *Bucsánszky* Bertalan előljáró mondott pohárköszöntőt, végül *Becsey* Antal szólott, aki főleg azt hangoztatta, hogy nincs okunk a csüggedésre, *a talpraállás lehetőségei és biztató jelei megvannak.* Főleg az iparos és kereskedő társadalomhoz intézte szavait és a kitartás szükségességét hangoztatta.

A jubiláris vacsorán még számos felköszöntő hangzott el, mindvégig melegen ünnepelték a főpolgármestert, a jelenlévő notabilitásokat.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a III. ker. Római fürdőtelepen létesítendő elemi iskola építéséhez szükséges kovács és műkő munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai munkanemenként 0.80 pengőért kaphatók 1929. évi május hó 13-tól kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Szabó Jenő (lakik: VII., Kertész ucca 42. V. em. 9. sz.) tervező műépítésznél vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 337. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi május hó 23-án (csütörtök) d. e. fél 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) d. e. 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi május hó 8-án.

A székesfőváros tanácsa.

Kapuszta Gusztáv
építőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 3.
Telefon: József 893—08.

LAMPL ÖDÖN
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

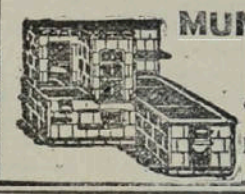
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 512—30.

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

UNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, aszfalt, porolaj.
KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR UCCA 2. TELEFON: AUT. 839-25.
Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban.

ÉPITÉSZEK FIGYELMÉBE
Adómentes házak, KÖZPONTI FŰTŐBERENDEZÉSEIHEZ a Szücs és Knoll-féle szab. NYEREGROSTÉLY, mindenfajta hazai barna szenek FÜSTMENTES ELÉGETÉSÉRE a LEGALKALMASABB, NAGY SZÉNMEGTAKARITÁS, HATÓSÁGILAG JÓVÁHAGYOTT FÜSTMENTES TÜZELÉS. TÖBB 100 ÜZEMBEN MEGTEKINTHETŐ
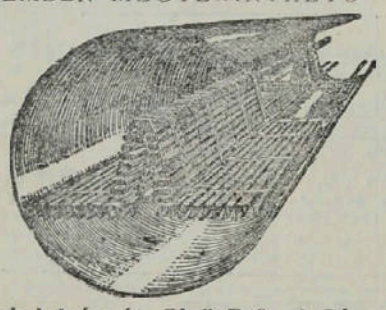
GYÁRTJA:
Röck István és Első Brünni Gépgyár R.-T.
BUDAPEST, I, BUDAFOKI-UT 70. SZ.
Díjtalan ajánlattétel.

Radiátorok, Fűtőtestek, Hőálló zománcozás
25 ÉVES GYAKORLATTAL
BIEDL KÁROLY
Budapest, VII. kerület, Hársfa ucca 57. szám
TELEFON: JÓZSEF 451—43

TÖRÖK IGNÁC TELEFON: József 368—87.
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, VASBETONÉPÍTŐ, ÉPÍTŐMESTER
Budapest, I, ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Víg ucca 24. — Telefon: József 385—52.

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

Központi fűtések
vizvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák
FRIED ZSIGMOND
műszaki iroda és gyár Budapest, VIII., Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

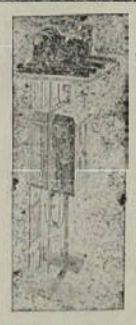
KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. **BUDAPEST,** *VI., Eötvös u. 23/b.*

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép- és szállítóeszközgyár
Budapest, X, Kápolna-tér 27-29. Telefon: J. 395-80.

Hudetz János
okl. építészmérnök, építőmester
tervező- és vállalkozó irodája
Alapittatott: 1876 — Telefon: József 351-54
Budapest, VII. Rottenbiller ucca 6/b.

HANVAY VICTOR
Villany és rádió cikkek
Budapest, VI., Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—99

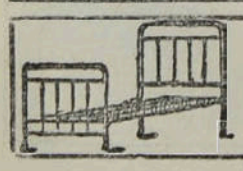
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemű és paplanok gyári árban. **VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett.** Tel. J. 422-12.

„PALATINUS"
ÉPÍTŐ-ÉS INGATLANFORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: Automata 121-45, 123-85.
Budapest, V., Rudolf tér 6.

Hat ujfajta próbaburkolattal kisérletezik a főváros

A vállalkozóké minden kockázat, a főváros csak évek mulva fizet, ha bevált a burkolat

A főváros már a mult évben — igen helyesen — megkezdte *a próbaburkolások rendszerét*, hogy használat közben ismerjék meg, próbálják ki és ellenőrizzék azokat az új metódusokat, amelyek nálunk eddig még nem voltak alkalmazva s csak leírásokból ismertesek. Az eddigi próbaburkolások, kevés kivétellel, *mind jól beváltak*. A próbaburkolások rendszere azért is előnyös a fővárosra, mert nemcsak új burkolatokat kap régi, rosszul borított útvonalakon, hanem *e kísérletek egy fillérjébe sem kerülnek* s minden kockázat nélkül ismerheti meg az új rendszereket. Az út- és csatornaépítési bizottság legutóbbi ülésén

hat újfajta burkolási módszer kisérleti alkalmazását engedte meg.

A vállalkozók összesen 60.000 négyzetméter próbaburkolatot szerettek volna fektetni, de a bizottság *ehhez nem járult hozzá*, hanem *a területet lényegesen redukálta*.

A próbaburkolatok kérdése iránt

Király Kálmán műszaki főtanácsosnál,

az útépítési csoport vezetőjénél érdeklődtünk, aki a következőkben tájékoztatta a *Fővárosi Hirlap* munkatársát:

— A modern útépítés egyre jobban a közérdeklődés homlokterébe kerül. A főváros ezért már a multban és most is együtt haladva a modern technikával, fokozott gondot fordít útvonalainak modernizálására. A külföldön alkalmazott új útépítési rendszerek és kísérletezések gyakorlati megismerésére alkalmazta és engedte meg a főváros a *próbaburkolásokat*, hogy közvetlenül, használat közben állapíthassuk meg, melyik módszer jó s alkalmas a mi viszonyainkhoz. De

tesszük azért is, hogy e próbák a főváros budgetjét külön kiadásokkal ne terheljék.

— A próbaburkolatok alkalmazása úgy történik, hogy a főváros bizonyos feltételekkel engedélyt ad egyes vállalkozóknak egyes útvonalak új rendszerű burkolására, — *a vállalkozó kockázatára*. Az engedélyiratban a tanács mindig megjelöli azt az egységárat, amelyet

a főváros fizet bizonyos idő letelte után a vállalkozóknak, ha a tanács szakközegeinek megitélése szerint — a próbaidő után alkalmasnak és megfelelőnek látszik a burkolat.

— Rendesen 1—3 évi próbaidőt kötünk ki. Ennek lejárta után bizottság megy ki a helyszínre s ha jónak, kifogástalannak találja a burkolatot, akkor a tanács *az előre megállapított egységár nagyobb részét, 80—90 százalékát kifizeti a vállalkozónak*. Az összeg másik részét, mint biztosítékot

visszatartja az úgynevezett jótállási idő tartamára.

Ez az idő újra 3—5 év szokott lenni. *A fővárost tehát kockázat, veszteség nem érheti*. Ha a próbaburkolat nem válnék be, a vállalkozó *köteles záros határidő alatt a próbaburkolatot* a maga költségén eltávolítani és a megszabott egységáron olyan kipróbált rendszerre áteserélni, amilyenre a főváros akarja. Ez az egységár *semmiesetre sem lehet magasabb, mint a próbaburkolat egységára*, amelyért ilyen esetben

semmi kártérítést sem kap a „peches" vállalkozó.

— A próbaburkolatok eddig 1—2 kivétellel mind jól beváltak. Erre való tekintettel a főváros ez évben is alkalmat kíván adni több vállalkozónak újabb fajta burkolatok bemutatására és alkalmazására. Ezúttal *hatféle* új próbaburkolatról lesz szó. Elsősorban az úgynevezett *zuzalékos öntött aszfalt* (Hartgussasphalt) kipróbálása kerül sorra. Az ügyosztály több vállalkozónak javasolja ilyen engedélyek kiadását. Tárgyalunk azonkívül *újabb rendszerű hengerelt aszfaltok* próbájáról és

ki akarjuk próbálni a betont is, mint kocsiútburkolatot.

Az utóbbi módszerre az adott impulzust, hogy a *táti* 3 kilométeres beton-országút nagyon jól állotta ki az idei abnormisan kegyetlen telet is. Az ügyosztály a beton-burkolat alkalmazásánál kültelki utakra gondol, amennyiben a mostani próbák jól beválnak.

— Arra a kérdésre, hogy mely útvonalakon alkalmazzuk a próbaburkolatokat, csak általános választ adhatok:

ott kísérletezünk, ahol a régi burkolat kicserélése elsősorban szükséges,

így *különösen az autóbusz-útvonalakra leszünk tekintettel*. Próbaburkolatokat kap néhány ucca a Tisztviselő telepen, a Józsefvárosban, az Új Lipótvárosban (a Sziget uccában), Budán a Pasaréti úton és még más útvonalakon. A fő célunk most is az, hogy minél előbb, minél több vizes-makadám burkolatot cseréljünk ki hézagmentes, nem por- és sárképző, tartós és kevés fenntartási költséget igénylő modern útburkolatra.

*

Az út- és csatornaépítési bizottság hétfő esti ülésén a következő vállalatokat bizta meg a próbaburkolások elkészítésével:

Palatinus Rt.;
Útépítő és Aszfaltozó Vállalat Rt.;
Neuchatel Asphalt Company;
Útburkoló és építőanyaggyár Rt.;
Magyar Asphalt Rt.;
Építőipari Rt.;
Hirsch Mihály Rt.;
Helvey Tivadar;
Fővárosi Kátrányozó és Bitumenező Telep;
Dunubia Műszaki Vállalat.

Különös figyelmet érdemel az *Útburkoló és Építőanyaggyár Rt.* aszfalt-tégla útburkolási módszere, amely igen jó bevált a Balaton uccai próbánál.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK ÉPITŐMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 SZ

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
(Omnia Mozgóval szemben) BUDAPEST VIII, BÉKÉS UCCA 1. sz.
Telefon: J. 350-18
Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, **Szerelési anyagok és égők raktáron.**

MAYER JÁNOS MŰ- ÉS ÉRCÖNTŐDE
Elvállalja mindennemű ezüst, bronz műtárgyaknak (figurák) öntését, úgyszintén ólm, réz, aluminium, horgany alkatrészek öntését bármilyen nagyságban
Budapest X, Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-96

Rosenthal István
sütő-, cukrász, hus-, fa- és vegyipari gépgyártó és javítóműhely
TELEFON: J. 450-89.
Budapest, VII., Dob ucca 90. szám.

SCHENKENGEL ÉS EHRMANN
ASZTALOS ÉS FAMEGMUNKÁLÓ ÜZEM
BUDAPEST, IX., Tóth Kálmán u. 21
TELEFON: József 319—41

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

PORTÁLOK
belső üzletberendezések speciális készítője saját és adott tervek szerint
REICH ARNOLD
géperőre berendezett asztalos üzeme
Budapest, VII. Dob u. 37. Tel. J. 400—51.

DOBOS ANDRÁS
ÉPÜLET- és REDŐNY LAKATOS VÁLLALATA
BUDAPEST, IX., LÓNYAI UCCA 58
Telefon: Automata 874-38

PERZSASZŐNYEG
vásárló közönségnek figyelmébe ajánlom saját érdekében, előbb több helyen érdeklődjön, azután forduljon
Szahak Awenasian-hoz
IV. ker., Irányi ucca 21. sz. az udvarban
Telefon: Aut. 833-10. Művészies javítás, tisztítás mosás
Köztisztviselőknek árengedmény és fizetési kedvezmény!

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt **JAUERNIK ISTVÁN**
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok színházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

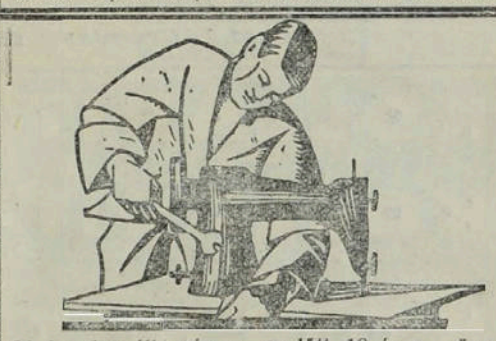

26 éve fennálló cégem, azelőtt 10 éves művezetői működésem egy nagy varrógép és- kerékpárgyárban, valamint több mint 10 elismert és utólérhetetlen találmányom elegendő biztosítékot és bizalmat nyújt szakképzettségemről, a **legjobb varrógép és kerékpár** vásárlására és mindennemű műszaki munkák és javítások szakszerű kivitelére
Zlamál L. műszerész, varrógép és kerékpár raktára
Budapest, I., Krisztina körút 151.
Telefon: Automata 509—01.

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

SZÉKELY ÉS KATONA
építészek, építési vállalkozók
Budapest, V., Kádár-ucca 4. — Telefon: Lipót 903-26.

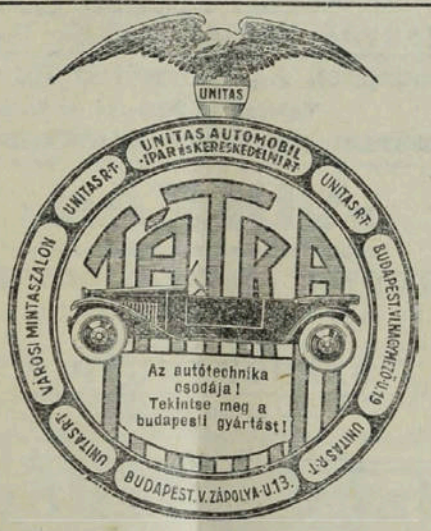

Waldmann Sándor
egészségügyi-, viz-, gőz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése
VI. Jókai ucca 6. sz. Telefon: Aut. 102-74
Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vizvezetéki felszerelésekben. Versenyképes árak és fizetési feltételek

Welvárd és Kutasi
okleveles mérnökök.
Gyárkéményépítés. Kemenceépítés
Kazánbefalazás. Gépalapozás.
Budapest, IV., Muzeum-körút 21.
Telefon: Automata 835—64.

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
TELEFON: Automata 219—69. szám
a legjutányosabb áron szállitunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpacca, valamint alpacca ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
12 havi részletre
Árjegyzéket díjmentesen küldünk
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Bálvány u. 16.
Pontos cimre kérjük ügyelni.

MÉGIS LESZ HELYIHAJÓZÁS

Egy bankérdekeltség motoroshajókkal hajlandó megindítani a helyi forgalmat

Részletesen beszámolt a *Fővárosi Hirlap* azokról a meddő tárgyalásokról, amelyek heteken át folytak a főváros és a *Mefter* között a szubvenció felemelése dolgában. Már-már úgy látszott, hogy a fővárosi Dunaszakaszon nem lesz lokális hajózás. Most azonban akadt egy egészen komoly érdeklődő és a tárgyalások annyira előrehaladott stádiumban vannak, hogy már *püskösd után megindulnak a szigeti járatok*, azután fokozatosan, más relációk is, *jövőre* pedig

húsz motoros hajót állítanak üzembe a helyi forgalom lebonyolítására.

Az új helyihajózás kilátásai iránt *beavatott helyen* érdeklődött a *Fővárosi Hirlap* munkatársa és a következőket tudta meg:

A helyi hajóráratok dolgában évek óta voltak differenciák, disputák, de végre mégis, mindig kiegyeztek. Az idén azonban, úgy látszik, végleg megfeneklett a dolog. Annál örvendetesebb az az érdeklődés, amely más magánvállalatok részéről a hajózás iránt megnyilvánul. Az egyik ajánlat szerint a *Magyar Gazdasági Bank* érdekkörébe tartozó *Bossányi-Havas*-féle vizitaxi koncesszió felhasználásával, *külön részvénytársaság* létesülne a helyi hajózás lebonyolítására. Az ajánlatot a városházán rokonszenvvel fogadták. A beadvány szerint a vállalkozók az elmaradt helyihajók helyett

egyelőre motorcsónak járatokat létesítenek

és később *egész nagy motoros hajókat állítanak üzembe*. Az ajánlattevők elgondolása szerint egyelőre *három tipus* lenne. A már ismert 4 személyes „vizi-taxi", nagyobb, 10 személyes motorok, végül 60—80 személyes motoros hajók. A vállalkozók beadványukban csupán

azt a kikötést teszik, hogy a főváros nekik adja oda a 100.000 pengős támogatást.

A tárgyalások a Közmunkatanácsnál és a többi illetékes helyeken olyan előrehaladott stádiumban vannak, hogy

a helyihajózás június végére megindul, ha mással nem, a vizi-taxikkal.

Megkérdeztük *Bossányi-Havas* Rezsőt is, a vállalkozás egyik kezdeményezőjét, akitől a következőket tudtuk meg:

— Már régen foglalkoztatott bennünket a helyihajózás kérdése és már korábban elővettük volna az ügyet, ha nem lett volna még mindig függőben a *Mefterrel* való megegyezés lehetősége. Miután most már csaknem százszázalékig biztos, hogy a Magyar Folyam helyihajójárataiból nem lesz semmi, megtettük ajánlatunkat. A helyihajózás megindítására az érvényben levő vizi-taxi engedély segítségével

külön részvénytársaság alakulna a Magyar Gazdasági Bank kötelékében.

— Mi a helyihajózás kockázatáért egy fillérrel sem kérünk többet a *Mefter* szubvenciójánál, ezzel szemben *a legmodernebb, legbiztonságosabb üzemet garantálnánk*. Ha a fővárossal létrejön a megállapodás, az üzemet *néhány napon belül megindítjuk*, ha nem is teljes keretek között. A forgalmat úgy képzeljük el, hogy

mindenekelőtt a Vigadótól az Alsó-Margitszigetig és vissza indulnak járatok,

azonkívül a város 5—6 különböző pontjáról bizonyos időközönkint. Ezek a hajócskák 4—6 személyesek lesznek, de még az idén, legkésőbb junius végéig *üzembe állíthatnánk néhány nagyobb 20—30 személyes motorost is, amelyek menetrend szerint közlekedhetnek*. Az idő előrehaladottsága miatt s mert a hazai gyárakban kész hajók nincsenek, többre az idén képtelenek leszünk, *jövőre azonban már legalább 10—15 nagyobb tipusú 50—60 személyes motoros hajót állíthatnánk üzembe a helyiforgalomban*. A Margitszigeti helyihajó menetdíja egyelőre felnőtteknek 60 fillér, gyermekeknek pedig 30 fillér lesz.

A nagyközönség kétségtelenül örömmel látja a magántőke érdeklődését, ámbár megfoghatatlan előttünk, hogy a főváros miért nem gondoskodik maga a vizi közlekedésről, annál is inkább, mert a szárazföldi helyi közlekedés már úgyis csaknem kizárólag — és helyesen — hatósági jellegű.

A magyar főváros a világ szemében lassanként mint igazi „Donau-Stadt" alakul ki, nekünk életbevágóan fontos kincsünk a Duna, amelyet dédelgetnünk kell és nem elhanyagolni, vagy magánérdekeltségek kezébe kísérleti nyúlnak átengedni.

Sürgősen rendezni kell, közmegnyugvásra a helyihajózás kérdését.

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Reitter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

Helmich Dezső
elektrotechnikai- és rádióüzeme
Budapest, VI, Csángó ucca 6/b.
Telefon: É. 992-53 Telefon: É. 992-53

MÁTYÁSSY ANTAL ÉS FIA
mázoló és festő-mester
BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 358-43

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 25.
Telefon szám: Automata 530—23.

FISCHER HENRIK Telefon: J. 623—03.
épületfakereskedő
Budapest, III. kor., Szent Endrei-út 8189.

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FAREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

PECSEK ISTVÁN
MŰASZTALOS
Tel. József 438-34 BUDAPEST IX., Liliom ucca 52

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

LESSIVE PHÉNIX
Állami- és egyéb közintézmények évtizedes szállítója
VEGYÉSZETI és MOSÓPORGYÁR
Budapest V, Visegrádi u. 17
TELEFON: Automata 123—70

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55
bádogos, viz, gáz és központi fűtés berendezési vállalata Budapest, II, Török ucca 8. szám

HARTMANN ÉS CSÁSZÁR ALAPÍTTATOTT: 1889-BEN
ELEKTROTECHNIKAI, MECHANIKAI ÉS RÁDIÓ TÖMEGCIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, V, KÁDÁR-U. 6
Gyengeáramú és Rádiófelszerelési cikkek
Préselés, csiszolás, ezüstözés, aranyozás, nikkelezés és egyébb színezések

SÁGI ISTVÁN BUDAPEST VIII, Gyulai Pál ucca 9
Tűzhely- és épületlakatosmester a Rókus-kórház mellett

TÓTH LAJOS Telefon: József 351—01
Pala és cserépfedőmester eternit-, cserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarban tartása és tatarozása
BUDAPEST, I., Budafoki út 23

DANUBIA
MŰSZAKI VÁLLALAT
IX., Csoni ucca 3. Telefon: J. 340-82 J. 322-79
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac valamint makadamutaknak **átitató eljárásu és felületi kezelése.** — **Utak pormentesitése** egyidejü konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen kompozicióval

KNUTH K. mérnök és gyáros
Budapest, VII., Garay ucca 10. sz.
Telefon: József 510-75
Vízvezeték Központi fűtés

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRUT 58.
Telefon: Automata 604-48.

STEINER MÁRK konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (zabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

RADIATOROKAT ÉS KAZÁNOKAT
központi fűtésekhez gyárt a
MAGYAR RADIATORGYÁR R.-T.
Budapest, X., Gyömrői út 76. sz.
Telefon J. 390-34 és 350-88

»VULKÁN«
GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 66.
Telefon: Lipót 906-02.
SZERSZÁMGÉPEK
fém- és famegmunkálására
Közlőművek (Transmissió) Vasöntvények, Marási (Fräser) munkák

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. szám
Telefon: József 416—07

Kárász Géza okl. mérnök építőmester
Budapest, VII., Dohány ucca 16. Tel: J. 370-38.

Vladár Pál
ács- és épitőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

KOLLARIT
BÖRLEMEZ
A LEGJOBB TETŐLEMEZ
KOLLARIT
FOLYÉKONY SZIGETELŐ ANYAG
NEDVES FALAK SZÁRAZÍTÁSÁRA ÉS ROSSZ BÁDOGTETŐK ÁTMÁZOLÁSÁRA A LEGJOBB
KOLLMIX
HIDEG ASZFALT EMULSIÓ
A LEGJOBB UTÉPITŐ ANYAG
GYÁRTJA: EGYESÜLT UJPESTI VEGYÉSZETI GYÁRAK
KOLLÁR MIKLÓS
UJPEST, VIOLA-UTCA 30-32.
TELEFON: L. 920-56, 913-43, U. 35.

Felső-margitszigeti éttermünket
megnyitottuk!
Asztalrendelés: Lipót 971—84
A New-York
igazgatósága és személyzete

AHOL BUDAPEST GYOMRÁT ELLENŐRZIK

Küzdelem az élelmiszer hamisítókkal

Beszélgetés a fővárosi vegyvizsgáló igazgatójával

A Központi Városháza Gerlóczy uccai részén, a második emeleten, furcsa patikaszaga van a folyosónak. Komoly arcú, pápaszemes tudósok, fehér köpenyes laboránsok járnak ki-be a rejtelmesen esukott ajtókon, amelyek küszöbét nem igen lépik át ügyesbajos emberek, nem keresik protektorok. Pedig hatalmas nagy munka folyik ez ajtók mögött, ahol több, mint két emeletet lefoglaló termekben *a főváros gyomrára vigyáznak*. A községi élelmiszervizsgáló, a vegyészeti és az anyagvizsgáló intézet van itt, amelynek munkásságáról csak ritkán hall a nagyközönség, holott igen nagyfontosságú, mondhatnánk egyik legfontosabb intézménye ez a modern közigazgatásnak, ahol a vegyszerek, az epruvetták és górcsövek fegyvereivel, a *technika haladásával együtt szédületesen fejlődő „modern hamisításokkal" állanak örökös harcban* a székesfőváros közönségének védelmében. A vegyészeti intézetről általában azt hiszik, hogy csak tejet vizsgál, holott nehéz volna felsorolni azt a sokoldalú tevékenységet, amit az intézet kifejt. Ide hozzák be a hatósági közegek útján vett élelmiszer-mintákat a hentesektől, a füszeresektől stb. és itt vizsgálnak meg mindent, a kolbásztól a liptói turón át a gyümölcsízig és a cukrászsüteményig, hogy az egészségre nem ártalmas-e s hogy tartalmazza-e azokat a tápanyagokat, amelyeket a törvény szerint tartalmazniok kell. Itt vizsgálják meg azt, hogy a gyógyszertárakban friss-e az árú, nemcsak a gyógyszerkönyv szabta határok között, hanem vizsgálják a különböző gyógyszerkülönlegességeket is, mindannyiszor, amikor a tisztiorvos ellenőrző szemlét tart a patikákban. Állandóan vizsgálják a vízvezeték vizét és mindezeken túl végzik a rengeteg anyagvizsgálatot. Itt nézik meg, hogy a vászon, a szövet, a bőr, a festék, a szén stb. mindaz, amire a főváros versenytárgyalásokat hirdet, megfelel-e a követelményeknek s annak az árnak, amennyiért az árút az illető vállalat kínálja. A beküldött mintadarabokat fantasztikus gépek segítségével szakítják, gyűrik, koptatják, égetik, mérik a szövetek szálát, erősségét, ellenálló képességét, színtartó voltát vizsgálják. Van külön laboratóriuma az intézetnek egy *miniatür kis malommal*, ahol a kenyér- és lisztnemüeket vizsgálják. Próbaőrléseket végeznek különböző gabonákból és így ellenőrzik a lisztek minőségét s azt, hogy az abból előállított kenyér megfelel-e a követelményeknek. Laikus ember, ahogy végigsétál a laboratóriumok labirintusán, csak egy misztikus idegen világot lát, de ami a magyarázatot illeti, abban a szakemberre van utalva. Éppen ezért

Hunkár Dénes dr.-hoz,

az intézet h. igazgatójához fordultunk felvilágosításért. A fiatal tudós, aki azelőtt egyetemi tanársegéd volt, szerényen próbál kitérni a nyilatkozatadás elől, végül is beszélgetésünk során a következőket mondta el a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Pillanatnyilag az a helyzet, hogy nélkülözzük a nyugalomba vonult *Rózsényi* és *Bém* igazgató urak sok évtizedes gyakorlatát és tapasztalatát. Büszkék lehetnek az elvégzett munkára, mert az legnagyobbrészben a háború alatt és az utána következő nehéz időkben folyt le. Előrelátásuk úgy rendezte a dolgokat, hogy

az intézet minden időben zökkenés nélkül végezhette el munkáját.

— Arra a kérdésre, hogy az intézet mit végzett a mult évben, azt felelhetem, hogy sejtésem szerint nem számszerű adatokat kér tőlem a *Fővárosi Hirlap*, mert azokat a statisztikai hivatal közleményeiből is megtudhatja. Ezek a számok azonban csak a szakembernek mondanának valamit, mert hiszen azzal, hogy azt mondom: az intézetben megvizsgáltunk összesen 30.251 tárgyat, ezek közül 22.805 tárgy az 1895. évi XLVI. t.-c. alapján, 5533 tárgy az 1876. évi XIV. t.-c. alapján, 1913 pedig a főváros háztartásában szükségelt anyagok, technikai cikkek sorából került ki, — *nem mondottam szemmit.*

— Nem sokkal többet lehet megérteni akkor sem, ha megemlítem, hogy az 1895. évi törvény értelmében végzett vizsgálatok a tárgyak *gazdasági*, anyagi, tehát az esetleges *értékcsökkenési* és részben egészségügyi szempontjából történnek, viszont az 1876. évi törvény előírt vizsgálatai *tisztán közegészségügyi jellegűek*. Nem sokkal többet mondtam ezzel sem, mert ugyebár nem igen tudja a nagyközönség, hogy mennyi munkát igényel pl. a tejvizsgálat. A nagyközönség az egész tejvizsgálatból csak azt látja, hogy az ellenőrző közegek az uccán, a piacokon, vagy a vásáresarnokokban a tejből egy keveset valami hengeralakú edénybe töltenek és fajsúlymérőt süllyesztenek a fehér folyadékba. A közönség azt gondolja, hogy ezzel a művelettel a vizsgálat be is van fejezve, szóval azt hiszi, hogy az intézetben végzett 16 ezer tejvizsgálat 16 ezer ilyen fajsúlymérésből áll. Ez aztán tényleg nem volna sok munka. Pedig aki ezt hiszi, nagyon téved. A fajsúlymérés a helyszínen csak tájékoztató munkálat, amely

csak a tej durva vizezését mutatja meg és arra jó, hogy az esetleg már igen nagyon vizezett tejet a helyszínén el lehessen kobozni.

Az ellenőrzések alkalmával vett tejminta az intézetbe kerül, itt meghatározzuk a zsírtartalmát, az oldott anyagok összességét, szonnyezési fokát, ezenkívül azt is, pasztőrözték vagy forralták-e, nem keverték-e szódabikarbónával, vagy más konzerváló anyaggal. Mindezek a meghatározások egyenkint sokkal hosszadalmasabbak, mint az előbb említett mérés és

egyes tejek vizsgálatához nem is elég egy nap.

Pedig a tejvizsgálatot még mi is a legkönnyebbnek, leggyorsabbnak tartjuk.

— Összehasonlíthatatlanúl hosszadalmasabb, körülményesebb az *ételzsiroknak*, a *vajnak*, az *olajnak* a vizsgálata. Ezeknek a megvizsgálása *már akkor is nehéz, ha tisztán kapjuk az anyagot, hát még ha valamelyik ételből kell előbb kivonni, azután meghatározni, hogy milyen zsírral készült a vendéglői étel*, vagy pl. a cukrászsütemény, de

még ennél is komplikáltabbak a gyógyszerek, a hús- és kolbászfélék, a gyümölcsízek és szörpök, a tüzelőanyagok, kenőolajak, papírok, szövetek, a cement stb. vizsgálata.

— Egy példát említek. A főváros valamely menház, árvaház, vagy a községi élelmiszerüzem céljára törlőkendőket, színes asztalterítőket szerez be. Az ajánlatokkal beérkezik 40—50 minta. A megrendelés előtt, rendesen 2—3 nap alatt meg kell határozni, melyik anyag a legjobb, lehetőleg a legolcsóbb, menynyire színtartó, mosásra, vagy fényhatással szemben.

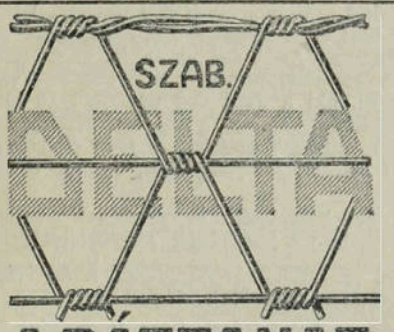

DRÓTFONAT
A LEGJOBB KERITÉSANYAG.
KOLLERICH PÁL ÉS FIAI
BUDAPEST. IV. FERENC-JÓZSEF RAKP. 21.

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

Schwabl Alajos TELEFON AUT. 287—26 SZ.
festékáru-kereskedés
Bpest V., Vilmos csász. út 22

SZALFÉTER EDE TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegező i vállalata FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32
BUDAPEST I, KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

HERCEG és VERHOVINA
:: festő, mázoló és butorfényező :: Tel.: Aut. 270-86
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

AGYAGCSÖVEK
és csatornázási cikkek
HUBERT ÉS TÁRSA B. T.
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4.
Telefon: Automata 22—67.

MAGYAR ÁLTALÁNOS
GÉPGYÁR R. T.
MÁTYÁSFÖLD
GYÁRTÁSI ÁGAK:
Személyautomobilok, teherautomobilok, autóbuszok
Gyári eladási központ:
Méray Motorkerékpár-Gyár r. t. IV., Váci ucca 1.

Mész, cement, gipsz,
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII., Beniczky ucca 6 sz.
Telefon: József 302-83

MAGYAR BŐRSZÉK IPAR
PIPISZ VILMOS UTÓDAI
BUDAPEST, V., MÉRLEG UCCA 4
SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ
valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok, modern ebédlőszékek, adott tervek és rajzok szerint is. Lakberendezési tárgyak.
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javítjuk, átfestjük és átalakítjuk
Telefon 810-56
Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

Automobilok villamos berendezése
MÁGNESEK DINAMÓK INDÍTÓK AKKUMULÁTOROK
Szerelés javítás és kiegészítés
URNER ÉS BERKOVITS
Scintilla, Index, Fenag, Hagen, Kienzle vezérképviselete
Budapest, V, Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut. 148-84

KOMPRESSZOROS
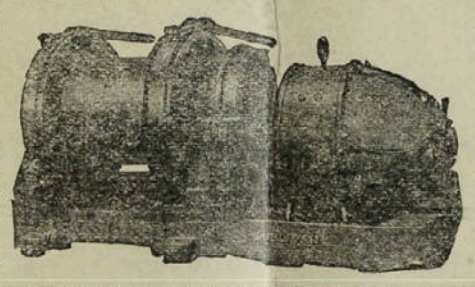
DARUK
SULLIVAN MACHINERY COMPANY SALISBURY HOUSE LONDON E. C. 2. VEZÉRKÉPVISELET
Építési anyagokat és műszaki cikkeket árusító részvénytársaság
V, Gróf Tisza István-u. 12 Telefon: 809-15-16

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi-utca 25. Telefon: J. 380-30

Megjelent A PÉNZVILÁG legújabb száma szenzációs tartalommal!
Kapható minden ujságárusnál
Ára 40 fillér

Ceres ételzsir
Hutter gyártmány
Szavatoltan tiszta, egészséges és
könnyen emészthető
100% tiszta kókuszzsir.
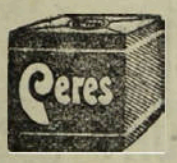

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fűtés, vízvezeték, egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

Ha egy pillanatra elgondoljuk, akkor látjuk, hogy nem olyan egyszerűek ezek a kérdések, amilyennek az első pillanatban látszanak. Szóval a vegyészek munkaköre nemcsak a tejvizsgálatra és „a folttisztításra" terjed ki, ahogy az intézetet sokszor tréfásan emlegetik.

— *Az intézet jövő hivatásáról* csak annyit mondhatok, hogy fejlődését a város közegészségügyi, közélelmezési és gazdasági politikája szabja meg. Ha pl. egy tejvállalat napi 100 ezer liter tejet hoz forgalomba és 3.3%-os zsírtartalmú tej helyett (ami a forgalomba hozható tejnél az alsó zsírhatár) csak 3.2%-os zsírtartalmú tejet ad el, *ez az egytized százalék zsírtartalom 100 kg tejzsírnak, kereken 120 kg vajnak felel meg*, mert a vaj tudvalevően a zsíron kívül vizet stb. is tartalmaz. A vaj kilogramját csak öt pengővel számítva, *napi 600 pengő „tiszta" nyereséget jelent ez a szerény 0.1% különbség a rendes üzleti hasznon felül.* Látjuk tehát, hogy ezért azután annak a kereskedőnek már érdemes egy vegyészt is alkalmazni, aki a napi 600 pengőből 10—12 pengőt kap fizetésként, amiért a tej zsírtartalmának ilyen finom „beállítását" elvégzi. *A jövő élelmiszerellenőrzést azt hiszem, jól jellemzem, amikor azt mondom,* hogy

az érdekeltségek vegyészeinek versenye lesz a hatóságok vegyészeivel.

Ebből a versenyből kétségtelenül *a hatóságnak kell győzedelmesen kikerülnie.* Egyébként

a durva hamisítások kora lassankint letűnik és a finom — tizedszázalékokra menő küzdelem kezdődik, illetve már folyik ma is.

— Nem is annyira a tizedszázalékos táperőveszteség a lényeges, mint inkább az a körülmény, hogy az ilyen „kezelések" mellett az élelmiszerek különböző gépeken mennek keresztül és ha a gépeket nem megfelelően tisztogatják, *könnyen keletkezhetnek fertőzések.* Ezenkívül még az élelmiszerek bizonyos nem előnyös változásokon is átesnek, *denaturálódnak.* Ma már tudjuk azt, hogy az élelmiszerek nagyrésze, hogy úgy mondjam, *élő anyag.* Vitaminokat tartalmaznak élelmiszereink, amelyeknek nagy része az *ilyen mesterséges kezeléseknél elpusztul.*

— Amint mondottam, az élelmiszeripar és kereskedelem nem egyszer ilyen egytized százalékokra is dolgozik az óriási verseny kényszerítő hatása alatt. A tizedszázalékok által jellemzett takarékos életre kell mindenütt berendezkednie a hatóságnak is. Mindenütt, ahol anyag- és energiafelhasználás van, ott a vegyészek szaktudását alkalmazza ma már az ipar és kereskedelem. *Ez alól az elv alól nem térhet ki a hatóság sem.* Örvendetesen látjuk ezt a fejlődést, ha a hozzánk vizsgálatra beküldött anyag sokaságát és sokféleségét látjuk. Az intézetre tehát igen nagy és sokoldalú hivatás vár, nemcsak élelmiszer, gyógyszer, tej és egyéb egészségügyi vizsgálatoknál, hanem a különböző technikai anyagvizsgálatok terén is, mert mint említettem, mindenütt a laikusok előtt észrevehetetlen parányokra, egytized százalékokra megy a dolog. Az intézet azt fogja nyújtani tehát és úgy fog fejlődni, amint azt a jövőben reárovandó feladatok megkívánják.

— Befejezésül, minden önhittség nélkül, még annyit mondhatok, — mondotta az igazgató — hogy

a fővárosi vegyészeti intézet külföldi vonatkozásban is megállja a helyét,

semmi okunk sincs, hogy miatta szégyenkezzünk, vagy hogy más hasonló intézményeket nálánál többre értékeljünk. Legutóbbi külföldi utazásom során alkalmam volt a *berlini* élelmiszervizsgáló és vegyészeti intézetet is meglátogatni, annak igazgatójával, a hírneves Bergsmann professzorral eszmecserét folytatni *s örömmel állapítottam meg, hogy vannak olyan vonatkozások, melyek tekintetében a mi intézetünk előbbre van a fejlődésben egyébként tempótdiktáló német főváros vegyészeti intézeténél is.* Az intézetünkben működő vegyészek nemcsak a napimunkát végzik el, hanem a szűkös körülmények ellenére *tudományos munkát is igyekeznek végezni,* együtthaladnak a kémia fejlődésével és különös súlyt helyezünk a továbbképzésre, a különböző új rendszerek, vizsgálati módok lehetőleg azonnali meghonosítására. A fővárosi vegyészeti intézet, mint a multban, a jövőben is szerényen, csendben, de kitartóan dolgozik és éberen vigyáz a főváros közönségének testi épségére és egyéb érdekeire.

Versenytárgyalási hirdetés

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a II. ker., Virágárok a Branyiszkói út (a Lotz Károly ucca és Branyiszkói út, illetve a Bimbó ucca és Virágárok közötti szakasz) csatornázási munkáira;

a X. kerület, Zách ucca (Keményffy ucca és Tomcsányi ucca közötti szakasz csatornázási munkáira;

a II. kerület, Bimbó ucca (Ákos ucca és Alvinci ucca közötti szakasz) csatornázási munkáira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929. évi május hó 21-én (kedden) déli 12 óráig** kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. emelet 279. ajtószám alatt benyújtani. A versenytárgyalás **1929. évi május hó 21-én (kedden) délután 5 órakor** lesz a III. emelet 351—354. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi május hó 3-án.

A székesfőváros tanácsa.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, épitőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

FLIEGL BÉLA bádogos-mester
Telefon: J. 435-07 Budapest, VIII., Vas ucca 7. Telefon: J. 435-07
Készít épület-, díszműbádogos munkákat és higienikus fürdőkádakat, légszesz, víz, gőz, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését.

Parketta és padlózási vállalat
NAGY KÁLMÁN Rákóczi tér 17. Telefon: J 431-88
Mindennemű padozat készítése egyszerű és diszes kivitelben. Javitások lutányos áron.

Vasszerkezeti- és lakatosárugyár
Farkas és Társa R.-T.
Budapest, VI. ker., Lehel ucca 8.
Telefon: L. 908-62

NEMES ÉS SCHRAMEK
OKL. MŰKERTÉSZ KERTÉPITŐK
BUDAPEST, I. MÉSZÁROS UCCA 56-a
TELEFON: KRISZTINA 509—38

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-38.

Pittel és Brausewetter
beton-, hid- és mélyépitő részvénytársaság
BUDAPEST,
VI., BULYOVSZKY UCCA 12. SZ.
Telefon: L. 991—29

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. Városház ucca 6

ANDEZIT
ÚTBURKOLÓ KÖVET
kocka-, fejkő, járda-, termés- és zúzott követ
Dunabogdány-csódi és Visegrád-mátyás-hegyi kőbányából vagy Budapest raktárból azonnal szállit
Kondor és Feledi
épitő- és kőbányavállalat r-t.
Budapest, V., Vörösmarty tér 3
Telefon: Automata 839—18. szám

SOPRON-GYŐRI TEJ ÉS YOGHURT
A LEGMEGBIZHATÓBB!
SOPRON-, GYŐR- ÉS VAS-MEGYEI TEJGAZDASÁGI R.T.
Központi üzem és irodák:
L., Fehérvári út 33-35. Tel: J. 305-31., J. 428-01

Holman Pál épitőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. * Telefon: József 308—15

HUTTERER ÉS KOSA
épület- és diszmübádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Budapest, IV., Magyar ucca 42-44
Telefon: Automata 854-08

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár
Vasöntöde
Telefon L. 905-74, 905-75 BUDAPEST, V., Váczi út 48 Alap. 1867.

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI
Wesselényi u. 30

BUBIK LÁSZLÓ CSAVAR ÉS VASÁRUGYÁR
készit mindenféle vas- vagy fémárút tömegben vagy egyenként
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 26.

KÖRNYEI LAJOS
SZOBAFESTŐ, MÁZOLÓ és ARANYOZÓ MESTER
Iroda: BUDAPEST, X., SZŐRÉNY-U. 5.
Műhely: VI., STEFÁNIA ÚT 2. TEL. J. 441—99

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPITŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—51.

LIPNER ÉS TAUSZ épület- és kéményfekereskedők
Iroda: BUDAPEST Főraktár:
VIII, Szeszgyár-u. 8. Tel: J. 310-23 és 394-24. VII, Thökölyut 145

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő-mesterek
Budapest, VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

BOGYÓ ISTVÁN TELEFON: JÓZS. 355-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF UCCA 9

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva
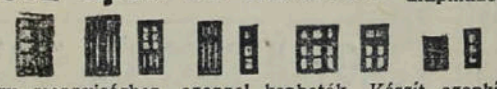
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készit azonkivül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben Malomsoky József asztalosárugyár rt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

Kaloriferwerk HUGO JUNKERS, DESSAU
ELSŐRENDŰ GYÁRTMÁNYAI — FŰTŐTESTEI:
- léglütéses aggregátorok, lamellás
- fütőtestek, gázlégfütők, szellőztetők és acélcsövü radiátorok,

MEGRENDELHETŐK MAGYARORSZÁGI KÉPVISELETÉNÉL
KELETI KERESKEDELMI VÁLLALAT
BUDAPEST, VIII., KER., JÓZSEF KÖRÚT 55—57. SZÁM

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

CUSTODIS ALPHONS
MERNÖKI IRODA ÉS EPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPITÁSI ÉV 1876
Gyárkéményépités
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék épitése és tervezése

GÓGEL JÁNOS ÉPITÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

A Földhitelbank e héten tartja mérlegmegállapító ülését. A *Földhitelbank* mérlegmegállapító ülését a hét folyamán tartja meg, ugyanakkor nyilvánosságra hozza a mérlegeredményeket. Az intézet az eddigi megállapítások szerint az 1928. üzletévre *magasabb osztalékot* fog fizetni.

A Nova Közlekedési és Ipari Rt. közgyűlése. A *Nova Közlekedési és Ipari Részvénytársaság* dr. *Bárczy* István alelnök elnöklete alatt szombaton délben tartotta közgyűlését, amelyre 329.000 darab részvényt tettek le, amely 16.449 szavazatot képvisel. A közgyűlésen megjelent 30 részvényes 12.747 szavazattal. A napirend tárgyalása során dr. *Bódy* Tivadar vezérigazgató részletes jelentést terjesztett elő a társaság helyzetéről és *szembeszállt azokkal a mendemondákkal, hogy a vállalatot Krausz Simon elnökkel kapcsolatosan súlyos károsodás érte.* Felsorolta azokat a tranzakciókat, amelyek *Krausz* Simon elnöksége alatt előfordultak és kimutatta, hogy a tranzakciók által *a vállalatnak a helyzete nem rosszabbodott, hanem még kedvezőbb lett.* A közgyűlés egy részvényes 600 szavazatával szemben *egyhangúlag elfogadta az évi jelentést és a mérleget,* a kapott részletes felvilágosításokat pedig egyhangúan megnyugvással tudomásul vette. Ezután az igazgatóság tagjaiul megválasztattak: dr. *Bárczy* István, dr. *Bódy* Tivadar, dr. *Glücksthal* Samu, báró *Haupt-Stummer* Ágost, dr. *Laufer* Lajos, dr. *Mandl* Frigyes, *Munk* Péter, dr. *Némethy* Károly, *Pohl* Richárd, dr. *Schreyer* Jakab, *Simontsits* Elemér, *Sós* Ármin, *Szél* Árpád, dr. *Szilágyi* Artur Károly, *Wolf* Elek és *Wolf* Jenő. A 6. számú osztalékszelvényeket május 15-től kezdve darabonként 3 pengővel fogják a társaság pénztáránál beváltani.

Magyar Ruggyantaárugyár Részvénytársaság. Az igazgatóság a június hó 4-én megtartandó közgyűlésnek az 1928-as üzletévre részvényenkint 3.50 pengő (mult évben 3.— pengő) osztalék kifizetését fogja javasolni. *Ranschburg* Pál cégvezető *igazgatóhelyettessé* neveztetett ki.

A Magyar Asphalt Részvénytársaság folyó hó 10-én megtartott közgyűlése az *osztalékot 2.— pengőben* állapította meg és az igazgatóságba báró *Szterényi* József v. b. t. t.-t, kit a közgyűlést követő igazgatósági ülés elnökké választott, beválasztotta.

A kisipar szociális válsága. *„A Magyar Iparos"*, az *Országos Kézműves Testület* hivatalos lapja most megjelent száma *Gazdasági kórtünetek* címen érdekes vezércikket közöl *Becsey* Antal tollából. A cikk statisztikai adatokkal rámutat a kisiparosság súlyos helyzetére, szociális válságára, amely válság *katasztrófára vezethet, ha sürgős segítség nem érkezik.* A lap beszámol a kereskedelmi minisztériumban tartott közszállítási ankétról és *egész terjedelmében közli Hadik János grófnak, az Országos Kézműves Testület elnökének nagyhatású felszólalását, amely összefoglalja az iparosság jogos kívánságait.* A szerkesztőség V., Géza ucca 2. szám alatt van.

VÁLLALKOZÁS

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Csatornaépítési munkát a Magyarádi útnál: Gratzl Lajos 4163, *az I. ker., Névtelen uccánál:* Farkas Lajos 6355, *a Hungária-körútnál:* ifj. Halász Hubert 15.089,

Központi fűtőberendezési munkát a Szegényház téri templomnál: Bründl János 39.998, *a Szent István-kórháznál:* Schuller József 8072,

Gépi-berendezés szállítását a városligeti szökőkútnál: Aqualux világítási és technikai vállalat 79.740,

Hídmérleg szállítását a Szent László-kórháznál: Oerschläger Mihály 5675,

Csatornavasszerelvény szállítását: Donáth József újpesti gépgyár és vasöntőde,

Keramittéglák szállítására: Magyar kerámiaigyár rt. 14.150,

Dunakavics szállítást: Fleischmann Antal,

Vízvezeték berendezést a Felhő uccai tűzőrségi épületnél: Adler Henrik 9384,

Javítási munkát a Czakó uccai iskolánál: Seif Gyula 2950,

Kőmives munkát a Villányi u. plébániánál: Vaits Sándor 10.016 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a következő cégek és vállalatok pályáztak:

Utrendezési munkára a Kanizsai uccánál: Spányi Ernő 12.580, Szántó Ferenc 17.866, Obendorfer József és Fia 16.939, Heverdle István 19.579, özv. Gravieser Albinné 16.262, Proczeller Bálint 20.589, Farkas Lajos 17.143, Klauber és Vajda 17.261, Urbach és Tafler 18.953, Ámon Antal és Fia 15.995, Hajnal Imre 15.504; az óbudai temetőnél: Obendorfer József és Fia 20.127, Schweiger és Kulás 13.353, Ámon Antal és Fia 12.084, Urbach és Tafler 24.189, Farkas Lajos 17.486, Böhm Gyula 18.470, Mindszenti földmívesek szövetkezete 19.625, Spányi Ernő 11,693, Klauber és Vajda 18.698, özv. Gravieser Albinné 13.902;

Bitumen szállítására a Budafoki úti főgyűjtőcsatornához: Shell kőolaj rt. 12.750, Helvey Tivadar 12.200, Grozit 12.600, Hajós József 15.150, Burghardt Emil 12.500, Fémkereskedelmi rt. 11.300, Nyirbogdányi petroleumgyár 7875;

Szigetelőlemez szállítására ugyanott: Kallós Manó 8240, Biehn János 11.280, Aszfalt és kátrányipar 11.520, Posnanszky és Strelitz 11.040, Helvey Tivadar 10.400, Grozit 11.200, Koller 8000 pengő vállalati áron.

Két millió kilogram benzin szállítására tartott május 11-én versenytárgyalást a Székesfővárosi Autóbuszüzem igazgatósága. Ajánlatot adtak be: Hazai Kőolaj r.-t. 500.000 kg-ra 43.40 P. Összesen 217.000 P-vel. Shell Kőolaj r.-t. 1 millió kg-ra 43.50 P. Összesen 435.000 P-vel. Budapesti Ásványolaj r.-t. 500.000 kg-ra 43.80 P. Összesen 219.000 P-vel. Magyar Petróleumipar 500.000 kg-ra 43.75 P. Összesen 218.750 P-vel. Steaua Kőolaj Kereskedelmi 1 millió kg-ra 43.50 P. Összesen 435.000 P-vel. Nyirbogdányi Petróleumgyár 150.000 kg-ra 44.50 P, 350.000 kg-ra 46 P. Összesen 227.750 P. Magyar Fanto Művek 500.00 kg-ra 500.000 kg-ra 44 P. Összesen 220.000 P-vel. Vacuum Oil Comp. r.-t. 500.000 kg-ra 43.50 P. Összesen 217.500 P-vel. Magyar Olaj- és Vegyipari r.-t. 400.440 kg-ra 43.65 P. Összesen 174.600 P-vel. Az árak 100 kgként értendők. A fajsúly mindenütt 0.75, lényegtelen eltéréssel az egyes ajánlatoknál.

FARKAS LAJOS MÉRNÖK magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó Telefon: J. 396-78 Budapest VII, Kolumbus u. 41

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT. Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5 Telefon: Automata 218—05, 218—06, Sürgönycím: Dunmész. Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemű kőfaragó-munkát

Tel.: Aut. 150-79 — Hűtő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek **Spitzer testvérek** Budapest, V., Vilmos császár út 42. — Tel.: Aut. 150-79

FISCHER ÉS HARTMANN mázoló mesterek Budapest IV, Képíró ucca 3 sz. TELEFON: Fióküzlet: IX, ker. Tompa ucca 0 szám A. 847-73

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL **FAISKOLAI CIKKEK** gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN **TOST ÉS MOLNÁR** kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36 Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

Összerakható könyvszekrények rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók. PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ **Lingel Károly és Fiai** Első Magyar Faáru- és Butorgyár. Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

HALTRICH FRIGYES karosszériaüzem Budapest, VI., Csángó ucca 22. sz. (Lehel ucca sarok) Ezelőtt VI., Stefánia út 3. Telefon: L 903-81.

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK a legtartósabbak Gyártja: EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT. VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

Fával égetett darabos fehér meszet, Ceresit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb építő anyagot szállit bárnova kartelláron alúl: Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8. Telefon: Aut. 244-41.

„SANIT F" CEMENTHABARCSTÖMÍTŐ Gyártja: POSNANSKY ÉS STRELITZ aszfalt-, fedéllemez- és kátrány-vegyitermék-gyár Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut. 228-29., Aut. 182-85.

Worthington szivattyúgép r.-t. Budapest, V., Váczi-út 4.

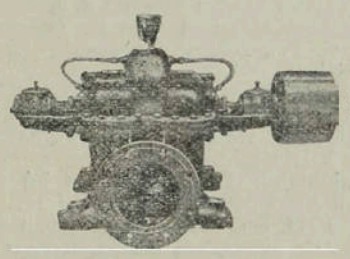

Telefonszám: 222-10. Sürgönycím: Duplex.

SZÁLLIT: Gőz-, centrifugál-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST Szabadalmazott „Jm" kompressor nélküli **DIESEL-MOTOR** a legtökéletesebb erőgép.

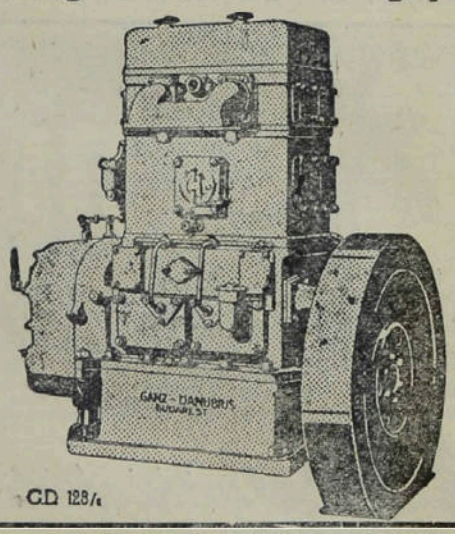

CD 128/1

SCHÄFFER KÁROLY okleveles mérnök Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

Vállalkozók! *Pneumatikus gépeik stb. beszerzése előtt tekintse meg üzemben az általunk szállított gépeket.* **CSÉCSI E. BORA bányagépek ker. váll.** Budapest, V., Csáky-u. 18. b. Telefon: Lipót 998-26

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11 TELEFON: AUTOMATA 275—13 GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérökészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

SZVETICS JÓZSEF építési vállalkozó BUDAPEST, TELEP UCCA 8.

Csak **BRÁZAY** piperészappant használjon!

Építési engedélyek

A főváros magánépítési albizottsága 1929. évi május hó 13-án tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadásához járult hozzá:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Dr. Happ Józsefné IV., Molnár u. 40. ráép., terv.: Sorg Antal X., Gergely u. 8.
2. Özv. Muray Róbertné I., Alkotás u. 7037. hrsz. VI. em. ház, terv.: Ambrus és Hajnal V., Mária Valéria u. 19.
3. Fritz Gyula VIII., Conti u. 31. V. em. ház, terv.: Szőke Imre V., Pannónia u. 22.
4. Dr. Katona Lajos VII., Stefánia út 37. III. em. bérvilla, terv.: Vágó Pál VII., Stefánia út 31.
5. Tóth Gyula I., Csend u. 4855. hrsz. I. em. családi ház, terv.: Tóth Imre V., Visegrádi u. 18.
6. Chladon János I., Csend u. 4855/6. hrsz. családi ház, terv.: Tóth Imre V., Visegrádi u. 18.
7. Dr. Márkizay Lajos II., Kapu u. 11.943/1. hrsz. em. ház, terv.: Fodor Lajos IX., Bakáts u. 8.
8. Dr. Arányi Béláné I., Társ u. 4839. hrsz. ráép., terv.: Heverdle István VIII., Baross u. 64.
9. Forgó István I., Budakeszi út 10.237. hrsz. em. ráép., terv.: Ligeti Imre IV., Deák Ferenc tér 3.
10. Ebner Jenő I., Tóth Lőrinc u. 10.011/6. hrsz. II. em. ház, terv.: Dr. Möller Károly I., Maros u. 3.
11. Bakó Lujza II., Bimbó u. 139. családi ház, terv.: Dobrovits Károly II., Kapy u. 39.
12. Gröschl Mária és János III., Filatori-dülő 18.942. hrsz. családi ház, terv.: Ramsperger Ferenc III., Szentendrei u. 51.
13. Kiss János III., Selmeci u. 33. ráép.: terv.: Naydörfer László VI., Teréz körút 3.
14. Krieszl Ferenc I., Zólyomi u. 2362. hrsz. fsz. ház, terv.: Rasvald József I., Németvölgyi út 50.
15. Agulár Viktorné VII., Telep u. 33. III. em. toldalék, terv.: Waxler Rezső VII., Ilka u. 23.
16. Dudás Kálmán I., Tóth Lőrinc u. 1005. hrsz. kerítés.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Fischer Hermann VI., Fáy u. 27.081. hrsz.
2. Keleti Lajos VII., Rákóczi út 90.
3. Balogh Lóránt III., Afonya u. 2.
4. Kovács Vendel X., Cserkész u. 7992. hrsz.
5. Schlosser Péter X., Gergely u. 8002. hrsz.
6. Fuchs Nándor IV., Hajó u. 12.
7. Lőrincz István VI., Bajza u. 38.
9. Jellinek Ernő II., Margit körút 60.

Versenytárgyalási hirdetés

66.900/1929—II. szám.

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a X., Ceglédi, Bihari és Balkán uccák által határolt telek kerítésének az építéséhez szükséges I. föld-, kőműveselhelyező, II. műkőmunkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai munkanemenként és ívenként 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi május hó 14-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. emelet, 342. számú szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető tervező műépítésznél, vagy az előadónál, a Központi városháza, III. emelet, 336. ajtó alatti hivatalos helyiségben 12 és 2 óra között.

Az ajánlatok **1929. évi május hó 29-én (szerda) délelőtt fél 10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) délelőtt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi május hó 8-án.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet az I. ker. Lenke úton létesítendő elemi iskola és óvoda építéséhez szükséges kovács és műkő munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai munkanemenként 0.80 pengőért kaphatók 1929. évi május hó 13-tól kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető az előadónál, a Központi városháza, III. em. 337. ajtó alatti hivatalos helyiségében.

Az ajánlatok **1929. évi május hó 23-án (csütörtök) d. e. fél 10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) d. e. 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi május hó 8-án.

A székesfőváros tanácsa.

KAUTNIK JÓZSEF *SZOBRÁSZ-MESTER*
ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

UNG AR JÁNOS MÉRNÖK
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Tel.: J. 334-36 **Budapest VII, Szövetség u. 10** Tel.: J. 334-36
Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító műhely

SZÓRAKOZÁS

Városi Színház — Budapest legolcsóbb színháza — Aranypáva — Budapest legnagyobb sikere.

Tannhäuser — Pilinszky Zsigmond. Pénteken, május 17-én Pilinszky Zsigmond, a berlini Städtische Oper művésze énekli a Tannhäuser címszerepét a Városi Színházban. Jegyek rendes esti helyáron válthatók a Városi Színház pénztáránál és az összes jegyirodákban. Legdrágább hely 6 pengő.

KAMARA **CORVIN**

május 16-tól

HUGO BETTAUER
világhirű regénye filmen
A
bánatos ucca

Főszereplők **Greta Gerbo és Eszterházy Ilona**

Családi perpatvar
vigjáték 8 felvonásban. Főszereplő **Clive Brook**

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok
legjobbak, legolcsóbbak
REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepén
Őfensége Dr. József Ferenc kir. herceg szállítója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészítője
Budapest, VI Király u. 58-60.
Telefon: 287-84.

Weingruber Ignác
Székesfővárosi Pavillon Kávéháza
VI., Városliget

VIGADÓ KÁVÉHÁZ
IV, Deák Ferenc ucca 2
*
VIGADÓ KIOSZK
V. ker., Vigadó tér
TULAJDONOS: **BABÓCSY LŐRINC**

A
BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap
vasárnapi melléklete
a magyar ujságirás szenzációja
Mutatvány számot bárkinek szivesen küld a kiadóhivatal: **Budapest** VIII, József körut 5

Telefon J 380-20 **Szücs Mihály** Telefon J. 380-20
KÉPESITETT
ÁCS- ÉS KŐMŰVESMESTER
Budapest, IX., Gróf Haller ucca 54. szám.

Németh Vilmos
építési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 365—25.

52-IK JÓTÉKONYCÉLÚ M. KIR. ÁLLAMI
SORSJÁTÉK
FŐNYEREMÉNY:
30.000 PENGŐ
AZONKÍVÜL
20.000 PENGŐ
15.000 PENGŐ
10.000 PENGŐ
5.000 PENGŐ
ÖSSZESEN
17.000 KÜLÖNBÖZŐ NYEREMÉNY.

EGÉSZ-SORSJEGY HÚZÁS: 1929. FÉL—SORSJEGY
ÁRA: 3 PENGŐ JÚLIUS HÓ 8. DÉLUTÁN 3 ÓRAKOR ÁRA: 150 PENGŐ

Rába-Krupp
Rába-A. F. ▲
Autóbuszok
Teherautók
minden nagyságban.
Minden speciális célra is alkalmas, minden tekintetben legmodernebb kivitelben készülnek
MAGYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R.-T.
AUTOMOBILGYÁRÁBAN
Központi Igazgatóság: Budapest, V. Deák Ferenc ucca 18
Telefon: 818—10 és 818—59
Budapesti javítóműhely és alkatrészraktár:
Keresposi út 26. Telefon: József 453-84
Gépkocsik, alvázak bemutatása Budapesten is költségmentes

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

Kolber építési vállalata.
Istvánffy u. 3/c. T. 456-03.

Betoncsövek, burkolatlapok nagy készlete
ANDREA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Cementárugyár, beton- és mélyépítés
Budapest, V., Hold ucca 19. Telefon: Automata 98-37

SZENTGÁLI ANTAL ÉS LANGEN KÁROLY
Központi Iroda: VI., Berlini-tér 5. Telefon: L. 913-57.
okl. mérnökök, építési vállalkozók
Anyagtelep: V., Wahrmann-u. és Ujpesti rakpart sarkán. Telefon: J. 515—56.

Események

• • •

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

„Én mint fodrászmester kell hogy szóvátegyem ezeket a dolgokat"

— Én, mint fodrászmester, aki *közvetlenül* tapasztaltam ezeket a dolgokat, kell, hogy ezt szóvátegyem az idegenforgalom érdekében.

Ezekkel a szavakkal fejezte be szerdán nagyhatású közgyűlési beszédét a demokrata párt idegenforgalmi szakértője, a kitünő *Kivovics* mester, aki ez alkalomra hatalmas aktatáskával felszerelve jelent meg a közélet porondján. „Szemléltető" előadást tartott olyanformán, hogy amilyen ujságról vagy nyomtatványról éppen szó volt, felmutatta az ámuló hallgatóságnak. Mindezt pedig széles gesztussal és oly szapora mozdulatokkal csinálta, jobb karja oly fürgén szaladt föl és lefelé, mintha borotvát fent volna.

— Annak is nagyon örülök — mondotta például, — hogy a *Fővárosi Hirlapban* cikket irt őméltósága az idegenforgalomról.

És már lengett is a levegőben a *Fővárosi Hirlap* husvéti száma *Ripka* Ferenc főpolgármester vezércikkével az élén.

Még sok-sok meglepő dolgot mondott a demokrata vezérszónok, aki „mint fodrászmester" kötelességének tartotta, hogy elmenjen Bécsbe és Párizsba, mert „látni akarta, hogyan néznek ki ezek a városok Budapesthez képest." Nehogy azonban a közgyűlés holmi „falusi kislány Pesten"-re gondoljon, hozzátette a mester:

— Én ugyan már *negyven évvel* ezelőtt is jártam kint külföldön, *szorosabban véve* csak Ausztriában, Salzkammergutban jártam, most azonban alaposabban megismertem őket, Közép-Európát járván.

Igy mondta szószerint.

Ám az idegenforgalom és a gazdasági helyzet tanulmányozásában az eszközei is eredetiek *Kivovics* mesternek. Mindenekelőtt megkérdezte a berlinieket és párizsiakat, hogy *„mindig ennyien vannak-e?"* A választ nem árulta el a mester, aki azután így folytatta:

— Az üzleteket sorba jártam, egyikbe nyakkendőért mentem be, másutt cigarettát vásároltam, *pedig nem vagyok dohányos ember, azután elmentem és vettem egy sétapálcát, jártam borbélynál is, hogy megberetválkozzam, mindig csak azért, hogy megtudjam, hogy mennek ott az üzletek.* Elmentem a suszterhez is és vettem az unokámnak egy pár cipőt. Azután egy másik bolt következett és én mindenütt megkérdeztem, hogyan vannak megelégedve az üzlettel és a gazdasági viszonyokkal. Azt mondották, hogy mi hála Istennek nem panaszkodhatunk, nekünk jól megy a sorunk. (Közbekiáltás a baloldalon: Akkor nincs baj!) Ez nem ránk vonatkozik. Ott mindenki diesekedett, jólétről beszéltek az emberek, nálunk ellenben mindenki panaszkodik.

Hogy Kivovics mester pontos ember, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy „középeurópai" tapasztalataival méhecskeként megrakodva Reichenhallba sietett, ahol a főpolgármester „éppen kúrát tartott" és közölte vele szenzációs megállapításait. Méltóztassék elképzelni, hogyan csodálkozhatott *Ripka* Ferenc, amikor például hallotta, hogy „Berlinben olyan széles útvonalon, mint nálunk a Keleti pályaudvartól a Dunapartig, egyik pályaudvartól a másikig, végig, mind a két oldalon nagy négy-ötemeletes szállodák *terülnek* el.

Pedig mindez szószerint így van, mert ezeket ő „mint fodrászmester közvetlenül tapasztalta"...

Pártvacsora. Az *Egységes Községi Polgári Párt* és a *Polgári Egység Klubjának* tagjai hétfőn is megtartották szokásos heti pártvacsorájukat. A vacsorán *Kozma* Jenővel az élén nagyszámban vettek részt a politikai élet reprezentánsai és a párttagok. A vacsorán *Scheuer* Róbert pártigazgató és mások szólaltak fel.

Az új névjegyzékek. A központi választmány ma hozta nyilvánosságra a jövő évre érvényes választói névjegyzékek adatait. Az 1930. évi névjegyzékbe fölvettek 313.106 választót, 6694-el többet, mint az idén. Kihagytak az ideiből 22.395-öt, a központi választmány törölt 869-et, ezzel szemben a küldöttségek felvettek 29.412-őt, a központi választmány pedig felvett 446-ot. Kerületek szerint így oszlanak meg a választók: I. ker. 38.334; II. ker. 18.600; III. ker. 16.491; IV. ker. 10.451; V. ker. 27.742; VI. ker. 50.303; VII. ker. 56.960; VIII. ker. 44.600; IX. ker. 29.365; X. ker. 20.280.

Középeurópai hajózási konferencia. Azok a régi szép és felemelő küzdelmek elevenedtek meg emlékezetünkben a Közép-Európai Hajózási Konferencia ülésén, amely lelkes küzdelmeket éppen ezeken a hasábokon vívtunk meg hétről-hétre, jó néhány esztendőn át. Akkor volt ez még, amikor Európa vérzivataros időkben egyszerre eszmélni kezdett, hogy a Duna is a világon van, sőt azt is érezni kezdték, hogy ez a nagyszerű folyam a nyugatot köti össze kelettel és így a háború után következő idők gazdasági életének igen fontos tényezője lesz. Igy is történt, előbb azonban a dunamenti államok vívták meg hatalmas harcukat abból a szempontból, hogy kié legyen a hegemónia. Ennek a harcnak első etapja a budapesti Dunakonferencia volt, amelynek gondolata először szintén a *Fővárosi Hirlap* hasábjairól röppent föl. Nagy esemény volt ez akkor, annál inkább, mert az entente államai hasonlóképpen állandóan konferenciáztak arról, hogy miképpen tudnák majd a háború után ők is a maguk hasznára kiaknázni ezt a nagyszerű viziútat, amely a Keletet olyan hatalmas arányban emeli közelebb a Nyugathoz. A magyar közvéleménynek fölébresztése, a dunai kereskedelmiút jelentősége iránt fogékonnyá tétele nagy munka volt, de ma megelégedéssel kell látni, hogy Budapestre gyűlt egybe a Középeurópai Hajózási Konferencia. Örömmel kell ezt sikerként elkönyvelni, mert, ha a magyar közvélemény és a magyar intézőkörök érdeklődését nem sikerült volna a Duna-kérdés iránt felkelteni és ébrentartani, akkor a külföld és elsősorban a dunamenti államok sohasem gondoltak volna a magyar fővárosra. Ezek a becsületes, szép küzdelmek hozták meg azt a nagy eredményt is, hogy *Maurer* Gyula államtitkár büszkén ismertethette a konferencián a kiváló vezetése alatt létesült hatalmas intézményt: az új budapesti kikötőt. Nagy út volt a budapesti Dunakonferenciától a most végbement konferenciáig, de megérte a fáradságot és a küzdelmet, amelyet reá áldoztunk.

Uj orvosi állásokat szervez a főváros. A fővárosi tüdőgondozó-hálózat legújabb intézetét, a Róna uccai *dispanzert* — amelyet az ottani fővárosi bérházban rendeztek be — a legközelebbi hetekben a tanács *átadja rendeltetésének.* Az intézetnél három orvos és két gondozó-nővér teljesít majd szolgálatot. A vezető-főorvosi, adjunktusi és alorvosi, valamint a két gondozó-nővéri állást most szervezi a törvényhatóság, azután nyomban pályázatot hirdet az állások betöltésére. *Szaporitják az Uj Szent János-kórház orvosainak létszámát is,* ahol a tüdőosztály Röntgen-laboratóriumában és az orthopaed-sebészeti osztályon szerveznek egy-egy segédorvosi állást.

Kertes öröklakások a Krisztinavárosban. A *„Centrum" Házépitő- és Ingatlanvállalat m. sz.* (I., Horthy Miklós-út 15/b.) sok oldalról kifejezett kívánságra a Krisztinaváros központjában, a Pálya- és Győző-ucca sarkán a középosztály részére újabb társasházat épít 2, 3, 4 szobás és hallos, loggiás, legmodernebb kivitelű öröklakásokkal. Minden szoba uccai és napos fekvésű. A mellékhelyiségek pedig kertre néznek. A győzedelmes hun király nevét viselő ház kiválóan sikerült terveit *Münnich* Aladár építőművész készítette. Az „Attila-udvar" öröklakásai iránt a középosztály, sőt az arisztokrácia részéről is rendkívüli érdeklődés mutatkozik. Ugyanis a közönség a „Centrum" eddigi öröklakásaival kitünő tapasztalatokat szerzett, mert azok nemcsak elsőrendű kivitelűek, de olcsók is és az áruk fix összegben van megállapítva.

Megnyilt a szigeti Newyork. Szombaton este fényes külsőségek közt nyitották meg a *Newyork* margitszigeti pazarul átalakított étterem-kávéházát. Ezen a hagyományos ünnepségen, amely tulajdonképen az előkelő budapesti nyár avatása, ugyanecsak a hagyományhoz híven ott volt *tout Budapest:* miniszterek, a köz- és társadalmi élet előkelőségei. Megnyilt a szigeti *Newyork.*

A Montanit házak a lakásügyi bizottság előtt. A lakásügyi bizottság hétfői ülésén foglalkozott *Polláh* Lipót építész figyelemreméltó beadványával, amely *Montanit* rendszerű házakkal igyekszik bemutatni a lakásinség megoldhatását. A kitünő portabilis házaknál az egyszobás lakás árát évi 377, a kétszobásét évi 606, a háromszobásét évi 1144 pengő bér fejében 12 év alatt letöreszthető a bérlő. A életrevaló terv finanszirozásához szükséges tőkét a népjóléti miniszterium bocsátja rendelkezésre. *Polláh* Lipót a fővárostól évi 2000 pengő bér fejében 12 évre 4400 □-öl telket kér. A tanács pártfogólag terjesztette elő a tervet, a bizottság tagjai is melegen nyilatkoztak, különösen *Császár* Ferenc. *Harrer* Ferenc szerint ez a kérdés a kisajátító bizottság elé tartozik. A bizottság többi tagjai *egyhanguan elfogadták a tanács előterjesztését,* úgy hogy reménlhetően *hamarosan megépül a Montanit telep.*

Tisztújítás a FANSz tisztviselő osztályában. A *Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége* tisztviselőosztályának új választmánya pénteken délután tartotta meg alakuló ülését *Wurmb* Elemér árvaszéki elnökhelyettes elnöklete alatt a szövetség Mária uccai kaszinóhelyiségében. Megnyitó beszédében az elnök rövid pillantást vetett a szövetség utolsó három évi működésére, kiemelte a maradandó értékű alkotásokat, majd arra kérte a választmányt, hogy teljes erejével támogassa a vezetőséget a jövőben felmerülő problémák megoldásában. Ezután elrendelte a választást az összes tisztviselői állásokra, valamint az igazgatótanács tagsági helyeire. Ügyvezető elnök lett: *Márkus* József dr. főjegyző, alelnökök: *Szente* Miklós kerületi előljáró, *Solty* Lajos tanácsnok, *Szécsi* Ernő dr. tiszti főorvoshelyettes, *Sebő* Béla főszámvevő, *Honffy* Lajos adóhivatali igazgató. Főtitkár: *Bodó* Jusztin dr. levéltárnok, főpénztáros: *Kauser* Róbert pénztári aligazgató, főellenőr: *Rajháthy* Győző számtanácsos, ügyész: *Feigler* Károly dr. tiszti ügyész, háznagy B. *Axmann* Gyula shiv. főigazgató. A megválasztott tisztviselők és igazgatótanácsi tagok nevében *Márkus* József dr. köszönte meg a választmány bizalmát.

Udülő gyermekek hüvösvölgyi szanatóriuma a neve *Baál* Károly dr. főorvos kiváló gyermekszanatóriumának, amely most nyilt meg a Hidegkuti út 47. és Zuhatag ucca 8. szám alatt 3—12 éves fiúk és 3—15 éves leányok számára. A terápiás technika minden modern vívmányával felszerelt és elsőrangú szaktudással vezetett szanatóriumba vérszegény, nervózus, rekonvaleszcens, mirigyes és rosszul táplált gyermekeket vesznek fel. A szanatórium egész esztendőben az arra rászorulók rendelkezésére áll.

A Klose felvonógyár sikere. A most lezajlott Nemzetközi Vásáron nagy feltünést keltett a *Klose V. F. felvonógépgyár* (Budapest, VI., Gömb-ucca 44. sz.) által, vastoronyban kiállított és üzemben levő felvonó, legújabb típusú, modern berendezésével. A kiállításon megfordult szakemberek elismeréssel konstatálták a felvonóknak egyenletes, zajtalan járását, valamint a gépnek nagy előnyét és azt, hogy a teljes gépezet kis helyen is könnyen elhelyezhető. A felvonónak nemcsak mechanikai pontossága keltett feltünést, hanem a kiállítás szépsége, csinossága is, amely előnyös tulajdonságok dicséretére válnak a magyar iparnak.

Csak 3 pengő egy sorsjegy az állami sorsjáték június 8-iki húzására. Kapható minden bank- és sorsjáték-üzletben, dohánytőzsdében. A nyeremények számát és összegét ismét felemelték. A főnyeremény 30.000 pengő, további nyeremények 20.000, 15.000, 10.000 pengő, azután több 5000, 2500, 2000 és 1000 pengő, stb., összesen 17.000 különböző nyeremény. Mindenki vegyen a közkedvelt állami sorsjegyekből, mert ezáltal nemcsak saját szerencséjének esélyeit szolgálja, hanem számos jótékony intézmény támogatását mozdítja elő.

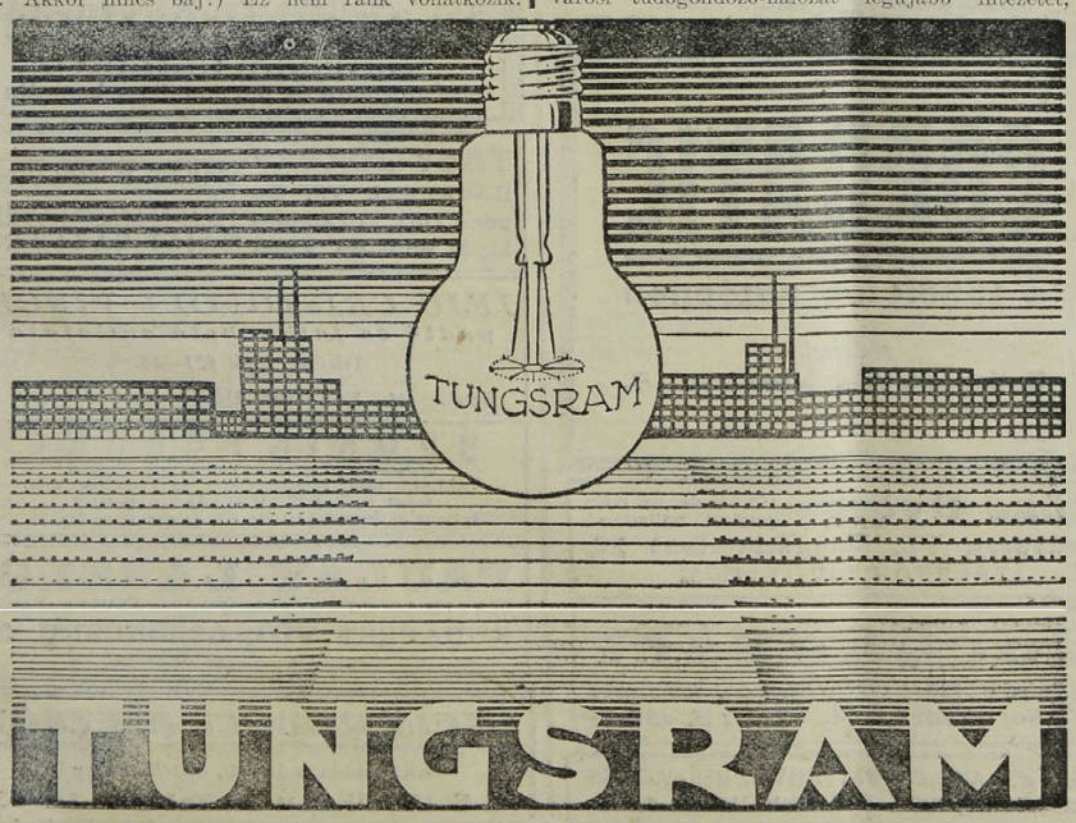

Versenytárgyalási hirdetmény

meghosszabbítása.

A székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdetett a székesfőváros vízműveinél a gépészeti berendezés kicserélése következtében szükséges Diesel-rendszerű hőmotorok szállítására.

A tanács a versenytárgyalásnak folyó évi május 11. napjában megállapított határidejét elhalasztja és a versenytárgyalásra újabb határnapul folyó évi május hó 25-ikét állapítja meg.

A Diesel-rendszerű hőmotorok szállítására vonatkozó ajánlatokat tehát folyó évi **május 25-ik napján délelőtt 11 óráig** a Központi Városházán a vízvezetéki és világítási ügyosztályban (II. em. 302. sz. alatt) kell beadni s azokat ugyancsak **május 25-én déli 12 órakor** a vízvezetéki és világítási ügyosztálynak II. em. 298. sz. alatt levő üléstermében fogják nyilvánosan felbontani.

Budapest, 1929. évi május hó 7-én.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a X. ker. Üllői úton létesítendő elemi iskola építéséhez szükséges kovács és műkő munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai munkanemenként 0.80 pengőért kaphatók 1929. évi május hó 13-tól kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető az előadónál, a Központi városháza, III. em. 337. ajtó alatti hivatalos helyiségében.

Az ajánlatok **1929. évi május hó 23-án (csütörtök) d. e. fél 10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) d. e. 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi május hó 8-án.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

Gőz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

Aszfalt-útépítő,
szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. Ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 449-21.

PANUCZA GYÖRGY
FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR
Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

GERŐ N. NÁNDOR
VII., ALPÁR UCCA 8. Telefon: József 315-29.
Központi fűtés
Vízvezeték
Épület bádogos munkák

Telefon: J. 448—08.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körút 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépítési munkálatokat

Telefon: Aut. 272-64. Telefon: Aut. 272-64.
Magyar Építő Részvénytársulat
BUDAPEST, V., TERÉZ-KÖRÚT 34. SZÁM.
Sürgönycím: „Építő 272-64 Budapest"
ALAPÍTTATOTT 1889-ben
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Daruk kal való kirakodások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. :-: Városi csatornázások és vízvezetékek.
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. Telefon: J. 314-16.

Transformátorok
Szénkefék Mótorok
Farkasvölgyi-féle Villamossági és Műszaki R.-T.
Budapest, VII, Kövér Lajos ucca 26
Telefon: J. 319-03 és J. 395-10

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapítva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapítva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz. Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesítő képesség:
12,000 vagón cement
5,000 „ mész
80.000,000 darab tégla
8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérőkkiküldés díjmentes.

Költségvetés és mérőkkiküldés díjmentes.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszívással.

Budapest Székesfőváros
Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975—62

Hochhauser
Ferenc építési vállalkozó Budapest
IX., Soroksári út 38. Tel.: J. 459-81

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPEST, VII., ÖRNAGY UCCA 4. SZ.

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és ellismerő levelei
CLÁRA ÉPÍTŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Mágiya ucca 75—77
Telefon: Lipót 914—46.

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hőlgy-ucca 24/a

Lizsinszky Rezső kárpitos és díszítő
Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhívó Aut. 510-54

Gépmunka, gépszerelés, alkatrészgyártás, edzés, kovácsolás, autógén hegesztés, autójavítás.
HORVÁTH ÉS TÁRSA
Autómechanikai és Gépipari Vállalat
Budapest, VIII, Práter u. 64. Tel. J. 311-18

GAUGUSCH JÁNOS
ÉPÜLETLAKATOS-MESTER
BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

Hirmann Ferenc
fémöntöde és rézárugyár
Budapest, VII., Csányi ucca 7—9 sz.
Gyártmányai: Permetezők és ezek összes alkatrészei, rézsúlyok, háztartási mozsarak, gyertyatartók, habüstök, stb, továbbá „PAX" szab. kézi tűzoltókészülék stb. Telefon: J. 450-49

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)

IFJU CRISTOFOLI VINCE
padló és falburkoló vállalata
Telefon: Lipót 921—55.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 18—20.

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javítását és jókarban tartását
Budapest, III., Pacsirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON: JÓZSEF 401-76.

STEIN RUDOLF (REZSŐ)
okleveles mérnök, építőmester
V., Falk Miksa u. 16. Tel. Aut. 114-53

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 május 22. — 21. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ARAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Az ultimátumot

eddig tulajdonképen az államoknak egymás között való életében ismertük, Vass József népjóléti miniszter segedelmével azonban most bevonult az az állam belső életébe is. Az a ropogósan, kemény magyarsággal megfogalmazott ultimátum, amelyet a háztulajdonosok a jogosulatlan lakásbér ügyében kaptak, hamarosan rendet teremtett és aki egy órával előbb még a visszaélés zavaros posványában próbált halászni, eszeveszett gyorsasággal vonult vissza. Ez eddig rendben is van és a népjóléti miniszter erélyét nemcsak a lakók, de az ország rendje és jogbiztonsága nevében kell hálásan elkönyvelni. Ám bármilyen kitünő elintézését láttuk is ennek a kis kalózkodási epizódnak, *maga a lakáskérdés még mindig lakáskérdés marad.* Ennek a problémának azonban minél gyorsabban éretten kell lehullania a magyar gyötrelmek fájáról. A legkitünőbb rendeletek, a legkeményebb miniszteri ultimátumok sem hozhatják azonban meg a megoldást, mert a lakáskérdés csak akkor tünik el naponként jelentkező kínlódásaink hosszú sorából, ha lesz elegendő lakás, ha kellő lendülettel, kedvvel és akarattal megindul az épitkezés. Nem hatósági lakásépítésről beszélünk, hanem a magánépítkezésnek, a haszonra való épitkezésnek megkezdéséről. Az *Egységes Községi Polgári Párt* teljes programmal lépett a nyilvánosság elé és kivánta a kormány, a főváros és minden illetékes tényező megmozdulását annak érdekében, hogy végre valahára olyan lehetőségek adódjanak, amelyek építkezésre serkentsék azt, akinek pénze van. Tudjuk nagyon jól, hogy az egész világon pénzhiány van, ami bizony természetszerűen szárnyát szegi minden vállalkozási kedvnek, de ezeknek az erőteljesen és jogosan követelt segítő és könnyítő eszközöknek mégis rendelkezésre kell állaniok.

Minden tényező, amely hatalmat tart a kezében, végzetes bűnt követ el, ha mindent meg nem tesz az építkezés megindítása érdekében, amely ma már csak legkisebb részben lakáskérdés, ellenkezően: százszor inkább *óriási nemzetgazdasági probléma.* Mit szóljon tehát a kritika és mit szóljon a közvélemény, amikor azt látja, hogy a városházán gúlákba gyűlnek már a sürgősen megoldandó tervek, vaggonszámra hevernek a belügyminiszterileg jóváhagyott közgyűlési határozatok, amelyek millió és millió pengőket bocsátanak a tanács rendelkezésére, hogy épitsen, alkosson, teremtsen. Két fővárosi bizottsági tag nem sajnálva a fáradságot, végigjárta a tanácsi ügyosztályokat — hogy úgy mondjuk — razziát tartott a meg nem indított munkálatokra, amelyeket már réges-régen meg lehetett volna indítani. Minden tiszteletünk és megbecsülésünk az érdemes és fáradságos munkáé, de bevalljuk, hogy a furesa razzián *nem derült ki semmi* — olyan, amit már nem tudtunk volna. Amit az urak becsületes igyekezettel személyesen is tapasztaltak, azt mindnyájan igen jól tudtuk. Igy tudtuk azt, hogy *körülbelül százmillió pengő értékü épitkezés indulhatna meg,* ha — nos igen — ha... Tudja mindenki, hogy szociális intézmények egész tömege vár felépítésre, a közlekedési beruházásokra rengeteg pénz van előirányozva, a közegészségügyi építkezések, az útépítés, az iskolák emelése rengeteg munkáskezet foglalkoztatna, rengeteg táplálékot adna a tengődő iparnak és egy csapásra fellendítené Budapest gazdasági életét.

Ismerjük azokat a kifogásokat is, amelyek ilyenkor elhangzanak, tiszteletben tartjuk a copfot, amelyet ilyenkor diadalmasan meglengetnek, de — fájdalom — nem érzünk Budapest székesfőváros tanácsában sem erőt, sem akaratot, sem bátorságot, hogy túltegye magát a legtöbbször önmaga állította bürokratikus akadályokon. Ezeken felül pedig nem világít felénk a tanács ötletességének fénye és nem hat át bennünket a tanács lelkesedésének sugárzó melege sem. Hideg szívvel, érdeklődés és izgalom nélkül heverni hagyni százmillió pengőnyi pénzt, amikor egy várost, egy országot lehetne vele a tespedéstől megmenteni: ezt a tanácsi halvérűséget nem akarjuk jellemezni. De úgy érezzük, hogy Budapest tanácsának is szüksége lenne egy olyan ropogós, kemény magyarsággal megkonstruált ultimátumra, mint amilyet a háziurak kaptak Vass Józseftől.

Ultimátumra van szükség, amely megmozdítja az akta-piramisokat és lerombolja a tanács közönyének, fagyos nyugalmának az élet utjába tolult jéghegyeit.

SCITOVSZKY BELÜGYMINISZTER
lehetővé teszi, hogy a bizottsági tagok a nyári szünet alatt tanulmányozhassák a fővárosi reform tervezetét

Scitovszky Béla belügyminiszter azokra az interpellációkra, amelyeket a képviselőházban ellenzéki oldalról hozzá intéztek, azt válaszolta, hogy a fővárosi reform tető alá hozatalának időpontjáról nem tehet végleges kijelentést, minthogy *egyelőre még bizonytalan a parlamenti munkarend alakulása.* Most, hogy a képviselőház már végzett a jövőévi költségvetés általános tárgyalásával,

némi remény mutatkozik arra, hogy a fővárosi reform esetleg még a nyári szünet előtt aktuálissá válhatik.

A *Fővárosi Hirlap* teljesen beavatott kormánykörökből úgy értesül, hogy a belügyminisztériumban *folyik a fővárosi reform tervezetének előkészítése,* sőt több lényeges szakaszt már véglegesen is megszövegeztek. Beavatott helyről szerzett információnk szerint

maga Bethlen István gróf miniszterelnök is élénk figyelemmel kíséri a fővárosi javaslat előkészítésének munkáját,

sőt az egyik bizalmas tanácskozás során a miniszterelnök azt a kijelentést tette, hogy *a reform parlamenti tárgyalását maga is rendkívül sürgősnek tartja.*

Mindezek ellenére kétséges, hogy a fővárosi reform a nyári szünet előtt tető alá kerülhet-e. A képviselőház a pünkösdi szünet után megkezdi a költségvetés tárcánkénti tárgyalását, ami előreláthatóan igénybeveszi mind a húsz ülésszakot, amit az új házszabályok a részletes vita tartamául engedélyeznek. A költségvetés tehát csak junius második hetében kerülhet át a felsőházhoz, ahol szintén nagyobb vita várható, ilyen körülmények között pedig nem valószínű, hogy a fővárosi reform a képviselőház napirendjére kerülhessen. Junius végén ugyanis már nem lehet hozzákezdeni egy olyan nagyfontosságú törvényjavaslatnak a tárgyalásához, amilyen a fővárosi reform, amely nemcsak a főváros autonomikus életében, vagyis a politikai vonatkozásokat illetően fog lényeges változtatásokat hozni, hanem *teljesen átalakítja az egész fővárosi adminisztrációt is.*

A *Fővárosi Hirlap* munkatársának ezekről a kérdésekről alkalma volt beszélni

Scitovszky Béla belügyminiszterrel,

aki a következőket mondotta:

— Ezidőszerint a felsőház közigazgatási bizottságában vagyok elfoglalva, ahol a képviselőház által letárgyalt vármegyei törvényjavaslatot képviselem. A pünkösdi ünnepek után, vagyis ezen a héten, minden valószínűség szerint összeül a felsőház plénuma, amely megvitatás alá veszi a vidéki törvényhatóságok reformjáról szóló törvényjavaslatot. Amíg ezzel az anyaggal kell foglalkoznom, *nem szánhatok időt a fővárosi reform előkészítésére,* minthogy hivatali kurrens ügyeim is elfoglalnak. Mihelyt azonban a vármegyei reformot a felsőház is megszavazza,

nyomban meg fogom kezdeni a tanácskozásokat a fővárosi reform előkészítése, illetve végleges megszövegezése ügyében.

E tanácskozások során meghallgatom a községi pártok vezetőinek a véleményét. Egyelőre nem tudom, miként alakul a felsőházi vita és mennyi időt fog igénybe venni a költségvetés részletes tárgyalása a képviselőházban. A fővárosi reform parlamenti napirendretűzése tekintetében tehát *még mindig nem tehetek semmiféle konkrét igéretet a terminust illetően,* annyit azonban már most kötelezően kijelenthetek, hogy

a fővárosi reformmal kapcsolatos előkészítő tárgyalásokat még a nyári szünet előtt óhajtom lefolytatni,

hogy *az új fővárosi törvény tervezetét ősszel, lehetőleg már a legelső őszi ülések egyikén, a képviselőház elé terjeszthessem.*

Scitovszky Béla belügyminiszter nyilatkozata egy igen fontos konkrétumot tartalmaz. A belügyminiszter nyilatkozata ugyanis azt jelenti, hogy

a községi pártok vezetői még a nyári szünet előtt betekintést nyernek a fővárosi reform tervezetébe,

tehát a belügyminiszter *elegendő időt és módot nyújt arra, hogy a nyári szünet alatt a törvényhozás tagjai a fővárosi törvény kétségkívül nagyfontosságú tervezetét alaposan áttanulmányozhassák.*

A *Fővárosi Hirlap* munkatársának értesülése szerint az új fővárosi törvény alapelvei tekintetében a belügyminiszter *már véglegesen állást foglalt.* Csupán két fontosabb kérdés maradt *titokban:* az egyik a fővárosi törvényhatósági bizottság összeállítása, a másik a főpolgármesteri és a polgármesteri hatáskör megállapítása. A belügyminiszter

még nem döntött abban a tekintetben, hogy hány tagból fog állni a törvényhatósági bizottság, hasonlóképpen nincs még döntés a polgármesteri hatáskör esetleges kibővítése, vagy szűkítése tekintetében.

A gazdasági vonatkozású kérdésekben az egész vonalon megtörtént már a végleges döntés.

Junius 15-ike előtt letárgyalják még az új vízművek terveit

Részletesen megemlékezett már a *Fővárosi Hirlap* azokról a nagyfontosságú tervekről, amelyek a *Vízművek* kibővítésére vonatkoznak. A *Vízműveknél* komoly bajok ezidőszerint nincsenek ugyan, de minden hivatalos cáfolat ellenére, az a helyzet, hogy Budapest vízszolgáltatása már évek óta *nehézségekkel küzd,* s ezek az állapotok okozzák a gyakori zavarodást, nemkülönben azt, hogy a magasabban lévő lakásokban állandóan panaszkodnak, amiatt, hogy gyenge a nyomás és időközönkint, különösen nyáron, amikor nagyobb a fogyasztás, *szünetel is a vízszolgáltatás.*

Annakidején megírtuk, hogy a közgyűlés felhatalmazást adott bizonyos előmunkálatok elvégzésére, talajvizsgálatokra, próbafúrásokra, hogy az új vízmű legalkalmasabb helyét kiválaszthassák. Ezek a munkálatok hosszú hónapokon át tartottak, s nemrégiben befejeződtek. *Paulovits* Viktor, a Vízművek igazgatója a közelmult napokban nyujtotta be errevonatkozó jelentését és a Vízművek kibővítésére vonatkozó előterjesztését az ügyosztálynak, amely most dolgozik azon a javaslaton, amelyet a közgyűlés elé terjeszt. Ez

a sokmillió pengőt igénylő beruházás természetesen teljesen független lesz attól a másik 14 millió pengős beruházási programtól, amely a gépezeti berendezés modernizálására, újabb medencék építésére, néhány régi tartály megnagyobbítására és a hálózat bővítésére vonatkozik.

s amely már folyamatban is van. A próbafúrások, értesülésünk szerint sikerrel jártak és a szentendrei sziget délnyugati részén találták meg azt az alkalmas területet, ahova a *három nagy kútcsoportot* építhetik, ugyanitt készül a kutakat összekötő *főgyüjtő,* itt épül meg az *átemelőtelep,* amely a víztömeget egy *alagúton fogja a Duna medre alatt átszállítani az óbudai partra,* ahol

a római fürdőtelep környékén épül meg a tulajdonképpeni új vízmű.

Az új telep tervezési munkái, költségszámítása még folyamatban van, de annyi előrelátható, hogy ez

az építkezés legalább 26 millió pengőbe kerül.

Mivel a fővárosnak erre a célra elegendő pénze nincs, később fog eldőlni, hogy a főváros *kölcsön útján, vagy miképpen fedezi a szükségleteket.*

A pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén komoly szakemberek mutattak rá a vízműveknél tapasztalható állapotokra, a többek között a következőkre. A vízszolgáltatás kérdésében emlékezni kell azokra a komoly bajokra, amelyek az emlékezetes és ominózus ikeresatorna beomlásával voltak kapcsolatosak. A vizsgálat alkalmával azzal védekezett az akkori vezetőség, hogy az ikeresatorna vizsgálatát nem lehet eszközölni, mert hiszen *oda nem lehet beengedni embert anélkül, hogy a vizet meg ne fertőzzék.* Tudni kell, hogy ezeknek a kutaknak ártalmas bacillusoktól mentesnek kell lenniök. Tudvalevő, hogy

ártalmas bacillusoktól mentes vizet kell szállítani a közönség részére, mégis a kútban már békát is találtak.

Szigorúbb ellenőrzés kell! Kétségtelen, hogy a béka *nem mászott bele a kútba, hanem pete alakjában került oda. Kutatni kell, hogy kerülnek oda ilyen tisztátalanságok.* Elsősorban a szívócső-hálózatot kell megvizsgálni. A *szívócsőcsatorna épsége tekintetében egyáltalában nem lehetünk megnyugodva.* A szívócsőcsatorna talajvíztől telített területen van, a talajvíznek a szívócsőcsatornába való beszüremkedése, tehát

a fertőzés nem volna lehetséges, ha a szívócső-csatorna nem volna megrepedezve, megtörve.

Az utóbbi időben bizonyos tömítések történtek, azonban a *csatorna vízzáró volta tekintetében még mindig nincsenek megnyugtató állapotok.*

A pénzügyi bizottság üléséből komoly felnívás hangzott el a Vízművek igazgatóságához, hogy a *szivócsővet övező betoncsőcsatorna nem felel meg a maga rendeltetésének, e csatornának kicserélése és szakaszonkint való rekonstruálása szükséges.* Nagy felelősség terheli az igazgatóságot e tekintetben, ha a csatornák töredezettek, repedezettek és ha a talajvíz beszűrődésére tényleg meg van a lehetőség. *A csatornák megvizsgálása* — állapították meg — *évtizedekre viszamenően nem volt megfelelő.* Az igazgatóságnak nagyon komolyan kell ezzel a kérdéssel foglalkozni.

Feltételezzük, hogy a szakember szájából elhangzott aggodalmak talán túlzottak voltak és *Buzáth* János alpolgármester nyomban igyekezett az aggodalmakat eloszlatni, *a főváros közönsége azonban teljesen tisztán akar látni ebben a kérdésben és abszolut biztonságot kíván a vízszolgáltatás terén, különösen most, amikor rohamosan közeledik, a jelekből következtetve, talán még a tavalyinál is tikkasztóbb, trópusi forró nyár.*

EZER MÉTER MAGASBÓL...

Pünkösd hétfőjén volt a magyar aviatika ünnepe: a mátyásföldi repülőnap, amelyen a világrekorder *Bernardi* és a nagyszerű fiatal magyar pilótageneráció káprázttatta el a sokezer főnyi közönséget bravuros, lélekzetfojtó légi akrobatikával. A mitingen megjelent a kormányzó, a miniszterelnök és a belügyminiszter, valamint számos közéleti előkelőség.

A mutatványok után következett sétarepülésen résztvett a *Fővárosi Hirlap* munkatársa is: a *Magyar Légiforgalmi* pompás *Fokker* és *Caproni* gépei, mint mindig, ez alkalommal is kifogástalanul repültek és nagy gyönyörűséget, hatalmas élményt nyújtottak azoknak, akik Budapest fölött ezer méter magasságban csodálhatták a főváros pazar panorámáját. Ilyenek pedig szép számmal akadtak: a szombati sajnálatos és máig is érthetetlen repülőszerencsétlenség egyáltalán nem kedvetlenítette el a közönséget, amely lassankint megszokja a repülőgépet, a statisztika szerint a legbiztosabb közlekedési eszközt.

A magyar utas-repülőforgalom egyébként óriási mértékben emelkedett az utóbbi esztendőben, amióta *Miklós* Elemér és *Apáthy* Jenő dr. vette kezébe a *Magyar Légiforgalmi* irányítását. Az idegenforgalom örvendetes emelkedését eredményezte ennek a kiváló, gyors közlekedési módszernek megszervezése, ennek tulajdonítható, hogy a *Magyar Légiforgalmi* kénytelen volt üzemét nagymértékben kibővíteni: részint gyorsjáratú *Caproni* gépeket, részint 8—18 személyes óriás *Fokker* gépeket kellett üzembe állítani.

A miting nagyszerűen sikerült, s a közönséget valósággal megbabonázta az a sok technikai csoda, amely ezuttal bemutatásra került. Ezek közt a legnagyobb feltünést kétségtelenül a Philips rádió órdöngös megafónja keltette, amely a csárda tetejéről ontotta a zenét, betöltve az egész hatalmas mezőnyt, sőt a levegőeget is, ahol az akrobatapilóták charleston zenére táncoltatták engedelmes masinájukat.

A pünkösdi repülőnap minden propagandánál hatásosabban hozta közelebb a közönséghez a modern technika nagyszerű alkotásait.

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 5/b.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Peterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEPHON; József 315—19.

A
Hatvani Asbestfedőpalagyár R.-T.
gyártmányai
Telefon: Aut. 828-20.
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és új tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk **kedvező fizetési** feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről!
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti Iroda; V., Nádor-u. 3.

Fával égetett darabos fehér meszet,
Cseresit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb épitő anyagot szállit bárnová kartelláron alúl:
Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8. Telefon: Aut. 244-41.

„SANIT F" CEMENTHABARCSTÖMITŐ
Gyártja: **POSNANSKY ÉS STRELITZ**
aszfalt-, fedőlemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut. 228-29., Aut. 82-85

Révész János
cement-, márványmozaik- és mükőárúgyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, mükő és csatornázási munkák. TELEFON; Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, ÓSZ UCCA 14.

UNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

TÁBLAÜVEGBEN KARTELEN KIVÜL
MANDL VEZET
BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

Legszebb **PAP** LAN legjobb **PAP** LAN legolcsóbb **PAP** LAN
kerti bútor, redőny, kárpitos árú, Vas- és rézbutorgyár
Szőnyeg függöny pokróc stb. nagy választék
GICHNER JÁNOS BUDAPEST
VII., Erzsébet körut 20. Telefon J. 416-98 J. 408-40

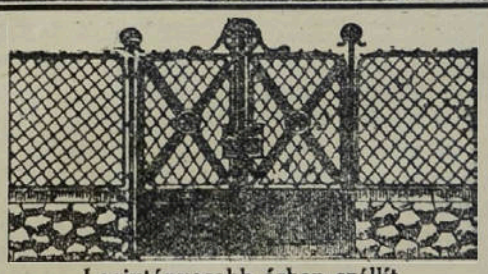
Legjutányosabb árban szállit
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapittatott 1876. Telefon: Aut. 826-85.

RIEDER OTTÓ villamos-
berendezési vállalat, müszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapittatott: 1896.
A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

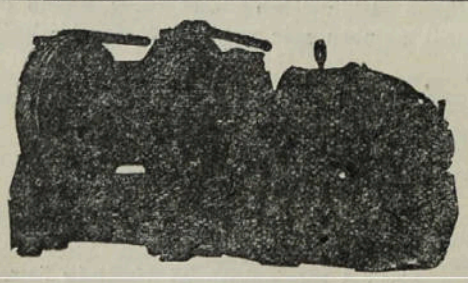
KOMPRESSZOROS DARUK
SULLIVAN MACHINERY COMPANY SALISBURY HOUSE LONDON E. C. 2. VEZÉRKÉPVISELET
Épitési anyagokat és műszaki cikkeket árusító részvénytársaság
V., Gróf Tisza István-u. 12 Telefon: 8095-161

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, épitőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbithatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javitó műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: József 382—64. *Telefon: József 382—64.*

SZÉKELY ÉS KATONA
épitészek, épitési vállalkozók
Budapest, V., Kádár-ucca 4. — Telefon: Lipót 903-26.

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

DR. SZÉKELY HUGÓ
OKL. MÉRNÖK VASBETON TERVEZŐ IRODÁJA
BUDAPEST, VII. ALSÓERDŐSOR U. 8
TELEFON: JÓZSEF 351—21.

Közérdekből van szükség a Községi Élelmiszerüzem működésére

Vass József ultimátuma rendezte az ujabb lakáskérdést—Sérülési kórház a Stáhly uccában

A főváros törvényhatósági bizottsága pénteken rendes közgyűlés keretében foglalkozik *a lakáskérdéssel és a közüzemek megszüntetésének az ügyével.* A baloldali városházi pártok e két kérdésben rendkívüli közgyűlés összehívását kérték, *Ripka* Ferenc főpolgármester ezt a két témát sürgős közgyűlés és pedig rendes közgyűlés keretében óhajtja a nyilvánosság előtt letárgyaltatni. Mindenesetre különös, hogy a városházi polgári ellenzék egyszerre sürgősnek tartja a közüzemi kérdés likvidálását, amikor heteken át egyetlen lépést sem tett ezeknek a kérdéseknek a tisztázása érdekében. A megszüntetésre ítélt közüzemek mielőbbi likvidálását *Kozma* Jenő éppen a *Fővárosi Hirlap* multheti számában sürgette meg, amidőn bejelentette, hogy az *Egységes Községi Polgári Párt* erélyes akciót indít az üzemi kérdés végleges elintézése érdekében. A demokratapárt *egyszerűen kisajátította ezt a bejelentést* és sietett rendkívüli közgyűlés összehívását kérni.

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, akit ebben az ügyben megkérdeztünk, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az *Egységes Községi Polgári Párt* kezdettől fogva arra az álláspontra helyezkedett, meg kell szüntetni bizonyos üzemeket. Most azután, hogy a belügyminiszter közbelépése és többszöri leiratai alapján a közgyűlés bizonyos üzemek végleges megszüntetését határozta el, az *Egységes Községi Polgári Párt* erősen forszírozza ennek a közgyűlési határozatnak a végrehajtását. A *Fővárosi Hirlap* legutóbbi számában közölt nyilatkozatomban erélyes akció megindítását jelentettem be és a párt álláspontja alapján felhívtam az illetékes tényezők figyelmét ennek a kérdésnek a fontosságára, sőt

a leghatározottabban követeltem, hogy a halálraitélt üzemek valóban végleg szüntessék be működésüket.

Elvégre mindegy, hogy a közgyűlés milyen iniciativából fogja tárgyalni ezt a kérdést, én azonban a magam részéről bejelentem, hogy az *Egységes Községi Polgári Párt* a pénteki közgyűlésen határozati javaslatot fog benyujtani, és pedig az *Élelmiszerüzem* működésére vonatkozóan. Határozati javaslatunknak az a célja, hogy a közgyűlés állapitsa meg:

a Községi Élelmiszerüzem működésére a közönség érdekeinek megóvása céljából szükség van.

Amidőn azonban az *Élelmiszerüzem* működésének szükségességét megállapítjuk, *meg kell húzni azokat a határvonalakat is, ameddig a Községi Élelmiszerüzem terjeszkedhetik.* Határozati javaslatunk tehát vonatkozni fog a határvonalak megállapítására is, mert nekem az a véleményem, hogy a Községi Élelmiszerüzemnek kizárólag elsőrendű közszükségleti cikkeket szabad árusitani és nem lehet az a feladata, hogy újabb és újabb élelmiszerek árusítását vezesse be, újabb és újabb cikkeket vegyen föl üzleti körébe és ezzel konkurrenciát csináljon a kereskedelemnek, amely tudvalévően súlyos nehézségekkel küzködik. A

Községi Élelmiszerüzem megszüntetése kárára volna a közönségnek, ezt tehát senki nem kívánhatja.

Az ellen azonban tiltakoznunk kell, hogy az adófizető kiskereskedelemnek csináljon megengedhetetlen konkurrenciát.

— Ami a pénteki közgyűlés második tárgyát, a lakásügyet illeti, erre vonatkozóan az a véleményem, hogy

minden tekintetben meg lehetünk elégedve azzal az ultimátummal, amelyet Vass József népjóléti miniszter a képviselőházban a háziurakhoz intézett.

A népjóléti miniszter úr nyilvánosan és konkrét formában, rendkívüli eréllyel és teljes határozottsággal intézett ultimátumot a háziurakhoz, tehát *továbbmenő intézkedésekre nézetem szerint szükség nincsen.* Nem hiszem, hogy a népjóléti miniszter úr hajlandó lenne a lakásrendeletet megváltoztatni. Erre szerintem *nincs is szükség,* itt

a rendelet helyes végrehajtásáról van szó, amit nekünk forszíroznunk és követelnünk kell.

Ha a lakásrendelet végrehajtása egyes lakáspörök formájában a bíróság elé kerül, — meg vagyok győződve arról, hogy

már a legelső ítélet is alkalmas lesz a lakók megnyugtatására.

Szóvátettük a baloldali pártoknak azt az akcióját, hogy a főváros háborús élelmezésének aktáit pontról-pontra meg akarják vizsgálni. *Kozma* Jenő ezeket mondta:

— Budapest háborús élelmezése *a legjobb volt az egész kontinensen.* A középeurópai hatalmak egyikének a fővárosában sem volt annyira kielégítő a háború alatt az élelmezés, mint Budapesten. Most,

tíz esztendő mulva előjönni ezzel a kérdéssel, — nem más, mint egyszerű személyi kellemetlenkedés.

Abban az esetben is, ha bizonyos pénzkérdések maradtak volna ebből a háborús élelmezési akcióból, nem szabad megfeledkezni arról, hogy közben keresztülmentünk az infláción. *Felmelegített téma ez, amelynek én különösebb jelentőséget nem tulajdonítok.* A reális politikus az ilyen értelem és ok nélkül előszedett kérdésekkel nem foglalkozik, a reálpolitikus feladata nem a mult hánytorgatása, hanem csak a jövő építése lehet.

Kozma Jenő a beszélgetés további során kijelentette, hogy megsürgeti a tizenkettes bizottság mielőbbi összehívását. A pünkösdi ünnepek után feltétlenül ülést kell tartani ennek a bizottságnak, hogy végre döntsön mind a vásárpénztár vezetésének személyi vonatkozásairól, mind a vásárpénztár és a *Községi Takarékpénztár* tőkeemeléséről. Szóbakerült továbbá a fővárosi kórházkérdés is. Erről *Kozma* Jenőnek ez a véleménye:

— *Mammutkórházat a főváros belsejébe beépíteni nemcsak hiba, hanem egyenesen bün volna.* Annál kevésbbé szabad ilyesmibe belemenni, mert hiszen

a főváros nincs abban az anyagi helyzetben, hogy a gázgyárnak új igazgatósági palotát épithessen, ha a Tisza Kálmán téren a jelenlegi helyiségeket le kellene bontani.

Olyan helyen kell felépíteni az új központi gyűjtőkórházat, ahol van terjeszkedési lehetőség. Nekem

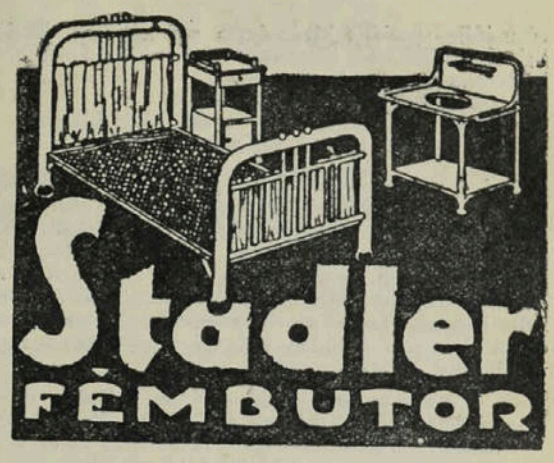

Eladási osztály: VI, Teréz körút 43. szám

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

SEFFER ANTAL TELEFON: AUT. 891-31 AUT. 896-94
TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA
Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3. sz
Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 * Gyár: Pest-Sashalom

APOR ÉS SZÜCS Fémek és műszaki anyagok vállalata
Budapest V, Váci-út 10
Telefon: 277-18, 277-22

DONÁTH JÓZSEF
gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóldomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.
Telefon: 920—00 és 901—24.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapittatott 1836-ban. Telefon-interurban: Automata 222-06. szám.

SZILÁGYI LÁSZLÓ
Pénzszekrény- és tressor-gyára
Tűzmentes páncél-szekrények, okmány vasszekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerű javitásokat és szállitásokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.
BUDAPEST, IX. LILIOM UCCA 37. SZÁM.
TELEFON: JÓZSEF 385—09

UNG AR JÁNOS MÉRNÖK
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Tel.: J. 334-36 Budapest VII, Szövetség u. 10 Tel.: J. 334-36
Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító műhely

TÖRÖK IGNÁC TELEFON: József 368—87.
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ, VASBETONÉPITŐ, ÉPITŐMESTER
Budapest, I, ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS GÁZMŰVEI igazgatósága és alkalmazottai a mélységes gyász és a fájó veszteség érzéseitől megrendülve, tudatják, hogy

RÓZSA KÁROLY

m. kir. kormányfőtanácsos, Budapest Székesfőváros Gázművei vezérigazgatója,

folyó évi május hó 19-én reggel, életének 59-ik évében elhunyt.

Felejthetetlen vezérigazgatónk, akit alkotó munkaerejének teljességében ragadott el a halál, mintaképe volt annak a férfiúnak, akit becsületes munkája, rendkívüli szellemi ereje és kiváló képességei emeltek arra a magas közgazdasági polcra, melyet betöltött. Puritán és hűséges sáfárja volt a székesfőváros egyik legnagyobb vállalatának, melegszívű atyai vezére az alkalmazottaknak. Emlékét hálás szeretettel fogjuk megőrizni.

Kiváló halottunkat május hó 22-én, szerdán délután ½5 órakor kísérjük örök nyugalomra **a Kerepesi-úti temető halottasházából.**

Kelt Budapesten, 1929. május hó 19-én.

Munkás életének nyomán fakadjon áldás, pihenő porai felett legyen béke és szeretet!

semmiféle speciális kívánságom a kórház építkezési helyének kijelölését illetően nincs. *Csak általános elvi kikötésem van*, mert szerintem

ilyen nagy kórházat csak külterületen szabad felépíteni.

A leghelyesebb megoldás az, ha a főváros a *Stáhly* uccában kisebb sérülési kórházat épít, *ezzel egyidőben pedig megkezdi a nagykórház fölépítését a külterületen.* Amíg ezek az építkezési munkálatok folynak, gondoskodni kell, — bármibe kerül is — a Rókus-kórház karbantartásáról. Azt ugyanis minden áron el kell kerülni, hogy a Rókus-kórházzal kapcsolatos olyan panaszok merülhessenek fel, amilyeneknek legutóbb tanui voltunk.

Kozma Jenő végül szóvátette *Dréhr* Imre népjóléti államtitkárnak a *Fővárosi Hirlap* legutóbbi számában *Budapest fürdőváros és az idegenforgalom* címmel közölt érdekes cikkét:

— Nagy örömmel olvastam a népjóléti államtitkár úr fejtegetéseit és nekem az a véleményem, hogy

az általa fölvetett ötleteket nemcsak, hogy hogy meg kell szívlelni, hanem meg is kell valósítani.

Budapest fürdőváros régi téma, de *sohasem volt annyira aktuális, mint mostanában.* Én a magam részéről csak arra a körülményre akarom felhívni a figyelmet, hogy a fürdőváros két részből áll: *fürdőből és városból.* Fürdőink vannak bőségesen, csak magát a várost kell alkalmassá tennünk e fürdők hasznosítására. A város alatt természetesen a lakásproblémát értem, vagyis *azoknak a hiányoknak a pótlását, amik a mai szállodarendszerben tapasztalhatók.* Nekünk is arra kell törekednünk, amit a külföldön már meghonosítottak, hogy az egész vonalon bevezessük a penziórendszert, gondoskodjunk megfelelő szanatóriumi berendezkedésről és általában *törekedjünk szállodaiparunk fejlesztésére.*

A fővárosi pénzkészletek gyümölcsöztetésének új módja

A főváros pénzkészleteinek hasznosításáról mostanáig az 1896-ban készült szabályzat rendelkezett, amelyet egy 1874-ben, vagyis *55 évvel ezelőtt készült szabályrendelet alapján szerkesztettek.* A szabályzat szerint a készpénzek hasznosításáról és elhelyezéséről saját hatáskörében gondoskodott s ezért teljes felelősséggel tartozott a főváros. Az egyes

pénzintézetek kiválasztása a közgyűlésen történt meg,

minden esztendőben, s ez a kijelölés *egy-egy évi időtartamra szólott.* A régi szabályrendelet intézkedett aziránt is, hogy megbízhatóság és egyéb tekintetben mely intézetek jöhetnek számításba a városi pénzek elhelyezésénél.

1918. óta egyrészt az említett közgyűlési határozattal kijelölt pénzintézetek szolgáltak a főváros pénzkészletének elhelyezésére, de változott a helyzet annyiban, hogy a főváros tulajdonába több városi jellegű pénzintézet ment át, illetve létesült, amilyen a *Kisipari Hitelintézet* és a *Budapesti Takarék- és Vásárpénztár.*

A *Községi Takarékpénztár* intézményének létesítésével a mult évben a kérdés újabb fordulóponthoz jutott. A *Községi Takarékpénztár* célja ugyanis elsősorban az, hogy

a székesfőváros és a városi üzemek, vállalatok pénzfeleslegeit a biztonság követelményeinek szem előtt tartásával gyümölcsözően elhelyezze.

Mindezekre való tekintettel *Lamotte Károly* tanácsnok, a pénzügyi ügyosztály vezetője új szabályzatot készített, illetve a régi szabályrendelet módosítására tett előterjesztést, amelyet a tanács a mult héten, legutóbb pedig a jogügyi bizottság tárgyalt. Az új szabályrendelet iránt illetékes helyen érdeklődtünk s a következő információt kaptuk:

— A szabályrendelet módosításánál *figyelemmel kellett lennünk a közszállítási szabályrendeletre.* Ennek értelmében közszállításoknál bánatpénz és biztosíték gyanánt ugyanis csak oly intézetek betétkönyveit és garancialeveleit szabad elfogadni, amelyeket a törvényhatóság pénzelhelyezésre alkalmasnak kijelölt. Épen ezért a tervezet továbbra is megengedi, hogy a törvényhatóság a *Községi Takarékpénztáron* kívül *más pénzintézeteket is kijelöljön, anélkül azonban, hogy egyuttal kötelezettséget vállalna arra, hogy tényleg pénzkészleteket fog elhelyezni.*

A szabályrendelet újításai egyébként a következők:

— A tőkeelhelyezésre alkalmas pénzintézeteket ezentúl a pénzelhelyező bizottság, árvaszék, tanács, előterjesztése alapján *a közgyűlés jelöli ki.* Nemcsak a szorosan vett fővárosi pénzkészletekről van szó, hanem az üzemek, vállalatok és bármily formában működő egyéb intézmények pénzkészleteiről is. Kimondja azonban a szabályrendelet, hogy

a pénzkészletek elhelyezésénél elsősorban a székesfővárosi Községi Takarékpénztárt kell figyelembe venni.

— A gyümölcsöző pénzelhelyezésre alkalmas pénzintézet kiválasztásánál megszigorították a feltételeket. Csak olyan intézetek jöhetnek számításba, amelyeknek főintézete Budapesten van s amelyek részvényeit a budapesti tőzsdén *névértéken felül jegyzik és legalább 3 üzletévről tettek már közzé rendes mérleget,* amely szerint az alaptőkét sértetlenül megőrizték és tartalékot gyüjtöttek. A

tőzsdei jegyzéstől el lehet tekinteni olyan nagy pénzintézeteknél, amelyek valamely közcél megvalósítása érdekében létesültek.

A kijelölt pénzintézeteknél legfeljebb *a befizetett alaptőke egynegyedének megfelelő összeget szabad deponálni.* Végül intézkedik az új szabályrendelet aziránt is, hogy a tanács a kijelölt pénzintézetek viszonyait köteles állandóan figyelemmel kísérni és amennyiben szükséges, úgy a főváros érdekeinek megvédésére köteles nyomban közbelépni és az ott elhelyezett betéteket felvéve, a névjegyzékből törölni.

— Ujítása a rendeletnek az is, hogy az intézetek kiválasztása ezentúl nem évente, és egy évi időtartamra szükséges, hanem *egyszersmindenkorra,* amelyen *a tanács adminisztratív úton változtathat, ha arra szükség mutatkoznék.*

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa a köztisztasági hivatal részére szükséges 3000 (Háromezer) métermázsa zab szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást fog tartani.

A tanács felhívja azokat, akik erre a szállításra vállalkozni akarnak, hogy 1 P 60 f. állami és 1 P 60 f fővárosi okmánybélyeggel ellátott, magyar nyelven szerkesztett, pecséttel lezárt és a szabályoknak megfelelő írásbeli ajánlataikat *1929. évi június hó 11-én (kedden) délelőtt 10 óráig* a székesfővárosi köztisztasági hivatal igazgatóságához (VIII., Kún ucca 8. szám) nyújtsák be.

Az ajánlatokat délelőtt 11 órakor az ugyanott tartandó versenytárgyalás során fogják felbontani. A versenytárgyaláson az ajánlattevők vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be.

Bánatpénzül az ajánlati végösszeg 2%-át kell a Központi pénztárnál (Központi városháza, I. emelet) letenni és a letéti nyugtát az ajánlathoz kell csatolni.

Csak szabályszerűen kiállított és a feltételeknek megfelelő ajánlatok vehetők tárgyalás alá. Elkésve érkező, vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A székesfőváros tanácsa fentartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Az ajánlati és szállítási feltételek és az ajánlati űrlapok a köztisztasági hivatalnál naponkint délelőtt 10 és 12 órák között díjtalanul kaphatók.

Budapest, 1929. évi május hó 8-án.

A székesfőváros tanácsa.

SZENTGÁLI ANTAL ÉS LANGEN KÁROLY
Központi iroda: VI., Berlini-tér 5. Telefon: L. 913-57.
okl. mérnökök, építési vállalkozók
Anyagtelep: V., Wahrmann-u. és Ujpesti rakpart sarkán. Telefon: J. 513—56.

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis ucca 2. sz.

Betoncsövek, burkolatlapok nagy készlete
ANDREA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Cementárugyár, beton- és mélyépítés
Budapest, V., Hold ucca 19. Telefon: Automata 98-37

KAUTNIK JÓZSEF SZOBRÁSZ-MESTER
ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

KÚN SÁNDOR
TELEFON: JÓZSEF 361—23
FESTÉK, KENCE, ZSIRADÉK, KÁTRÁNY ÉS VEGYITERMÉKEK GYÁRI RAKTÁRA
BUDAPEST, IV, FERENC JÓZSEF RAKPART 18

Kőbánya: Budakalász
KRÁL GYULA kőfaragómester, kő- és márványtelepe
Telefon: Aut 624-88
Budapest III, Lajos-u. 77/79

SÜSS és TÁRSA
elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár
BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183
Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

ÉPITÉSZEK FIGYELMÉBE
Adómentes házak, KÖZPONTI FÜTŐBERENDEZÉSEIHEZ a Szücs és Knoll-féle szab. NYEREGROSTÉLY, mindenfajta hazai barna szenek FÜSTMENTES ELÉGETÉSÉRE a LEGALKALMASABB, NAGY SZÉNMEGTAKARITÁS, HATÓSÁGILAG JÓVÁHAGYOTT FÜSTMENTES TÜZELÉS, TÖBB 100 ÜZEMBEN MEGTEKINTHETŐ
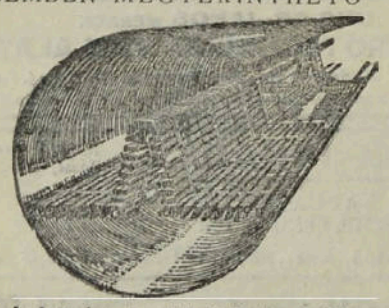
GYÁRTJA:
Röck István és Első Brünni Gépgyár R.-T.
BUDAPEST, I, BUDAFOKI-UT 70. SZ.
Díjtalan ajánlattétel.

Schöndorfer Jenő mérnök
központi fűtési, szellőztetési, vízvezetéki és csatornázási berendezések vállalata
Budapest, VIII., Gólya ucca 22. sz.
Telefon szám: József 431—72

Mész, cement, gipsz,
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII., Beniczky ucca 6 sz.
Telefon: József 302-83

Németh Vilmos
építési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

Megjelent A PÉNZVILÁG legújabb száma szenzációs tartalommal!
Kapható mindenu ujságárusnál
Ára 40 fillér

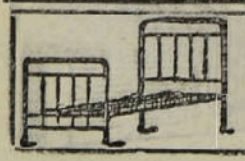
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

Kapuszta Gusztáv
építőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 5.
Telefon: József 893—06.

SZABÓ IMRE dr.

Régen érte Budapest székesfővárost ilyen mélyen sujtó csapás, ilyen kiheverhetetlennek érzett veszteség, mint azon a tragikus péntek estén, amikor *Szabó* Imre dr. tisztifőügyészt, a fővárosi tisztviselői kar országos értelemben vett büszkeségét holtan találták hivatali szobájában. A szomorú véletlennek őszinte és igaz, de lesujtóan fájdalmas játéka volt, hogy ez a nemes élet ott roskadt összse abban a szobában, ahol másfél évtizeden át, mint a város legfőbb fiskálisa, mindenki által nagyrabecsült, pompás eredményekkel ékes, odaadó, lelkes munkáját végezte. Ez a hivatali helyiség a városháza egyik legnagyobb tiszteletben álló része volt, amely előtt mindig lelkileg szinte kalaplevéve mentek el, akik ismerték a nagyszabású, sikeres és puritán munkát, amely odabent folyt. Általában Szabó Imre egész lénye, amilyen kellemes és szeretetreméltó volt, épen olyan tiszteletet parancsoló jelenségnek is bizonyult.

Szabó Imre tekintély volt, mint városi főtisztviselő, tekintély, mint kiváló jogász, akiről az volt a szállóige, hogy még soha sem vesztette el a fővárosnak egyetlen perét sem. A főügyészi szék minden irigylésreméltó magassága ellenére is, nem lehetett végső stáció Szabó Imre számára, akinek hatalmas koncepcióit a városházán mindenki, pártok és tisztviselők egyaránt elismerték. Az ő jövőjének iránytűje magasabbra mutatott és Budapest közvéleménye előtt méltán szerepelt ez a nagytehetségű, széles horizontú, kiváló modorú, lelkes, mélyen szociális érzésű, szorgalmas férfiú, mint a jövő embere.

Gyönyörű karrierjét igen korán, élete delén, ötvenöt éves korában törte derékban a halál. Folkusházy Lajosnak a BSzKRt vezérigazgatói állásába történt távozásakor meglett volna a mód és az alkalom, hogy ez a kivételes tehetségű férfiú meginduljon az igazi érvényesülés útján, de akkor az Egységes Községi Polgári Párt lelkes támogatása ellenére is, gáncsot vetett Szabó Imrének a politika. Pedig ő maga soha sem politizált, hacsak annyira nem, hogy szívéből óhajtotta és minden erejével küzdött a társadalmi békéért, a politikamentes városkormányzásért. A politika útvesztőiben mindenkor csodálatos objektivitással állott kemény meggyőződései mellett és soha nem látott párt- vagy egyéni szempontokat, amelyek egy pillanatra is elhomályosíthatták volna előtte a főváros nagy érdekeit. Meleg, nemes emberi szíve, praktikus esze és fenkölt gondolkodása révén a modern, a hivatali megkövesedettségtől mentes, az emberi bajok iránt mélyen fogékony, a szociális jólét, az emberi egyenlőség gondolatát istápoló tisztviselő mintaképévé tettek. Olyan kevés van ebből a fajtából, hogy mérhetetlen a veszteség, amely Szabó Imre halálával ért bennünket, betölthetetlen a hely, amely nem egyedül a főügyészi széket, de egy magasan kiemelkedő vezéregyéniségnek árván maradt piedesztálját is jelenti.

*

Valószínűleg abban a pillanatban érte a halál, amikor hivatali szobájából iratokat akart magával vinni a tanácsterembe. A rosszullét hirtelen lephette meg, erre vall, hogy *íróasztalán nem volt helyén a telefonkagyló, hanem a készülék mellett hevert az asztalon.* Utolsó ereje megfeszítésével minden bizonnyal valahova telefonálni akart, de már nem volt ereje s

ekkor vánszorgott ki, talán segítséget keresve, a másik szobába, a fogadóterembe s itt esett össze élettelenül.

Segélykiáltását, vagy haláltusáját nem hallhatta senki, mert a városháza hosszú, Gerlóczy uccai folyosója a késő délutáni órákban mindig néptelen s ezen a környéken még altiszt sem tartózkodott.

Az elhunyt tisztifőügyész temetése iránt szombaton délben rendkívüli tanácsülés intézkedett. A gyászülésen *Sipőcz* Jenő polgármester parentálta el látható megrendüléssel *Szabó* Imrét, hangoztatva, hogy benne elsősorban a nagy magyar jogászt siratjuk, akinek kiváló jogérzékét, rendkívüli nagy tudását és törvénytiszteletét bámultuk, *de bámultuk nemcsak mi, hanem, mondhatni az egész ország jogászközvéleménye.* Rendkívüli volt az ő tekintélye jogászkörökben és rendkívüliek voltak a feladatok is, amelyek reá, mint tisztifőügyészre hárultak, különösen azokban a nehéz időkben, amelyeken átmentünk. Nem volt a fővárosnak olyan nagy kérdése, amelyben őt meg nem kérdeztük s amelyben ne az ő tanácsára cselekedtünk volna. Ahol felszólalt, mindenütt páratlan tekintély övezte és ez nemcsak tudásának, elméjének, hanem szívének is szólott. Soha senkit sem akart legyőzni, hanem mindenkit csak érvekkel győzött meg.

Temetése kedden délben volt oly általános nagy és őszinte részvét külső megnyilvánulásai között, amely csak igazán kivételes egyéniségeket illet meg. Ott volt a polgármesterrel az egész tanács és

Ripka Ferenccel az élén teljes számban a törvényhatóság, a főváros összes intézményeinek, üzemeinek vezetői, a tisztikar, az alkalmazottak testületileg.

Sok intézmény tisztviselői és alkalmazottai zászló alatt vonultak fel a temetésre, ott voltak utolsó tisztességet adni a városi vámőrség, a tűzoltóság csapatai s a koporsó körül díszruhás városi hajdúk álltak díszőrséget. A temetés 11 óra után kezdődött. A ravatalt a kerepesi uti temető halottas háza előtti téren állították fel, mert a gyászterem nem tudta volna befogadni az egybegyült közönség hatalmas tömegeit. A temetésen képviseltette magát az *Ügyvédi Kamara,* a *Jogászegylet,* az *Ügyvédi Kör,* a törvényhozás, a legfelsőbb bíróságok és a különböző intézmények stb.

A gyászszertartás után — melyet *Nemes* Antal püspök végzett nagy segédlettel — *Sipőcz* Jenő polgármester lépett a ravatal elé és megrázó beszéddel búcsúzott el a város tisztifőügyészétől, majd az ügyészség nevében *Váradi* Jenő dr. tisztifőügyészhelyettes mondott búcsúztatót. Az ügyvédi kamara részéről dr. *Papp* József elnök, főrendiházi tag, az Országos Ügyvéd Otthon nevében pedig *Bakonyi* Pál ügyvezető elnök mondtak gyászbeszédet. A törvényhatósági bizottság tagjai részéről mondott istenhozzád után megindult a hatalmas gyászmenet az ötvennegyedik parcella felé, ahol a tanács a főváros elhúnyt többi nagyjai között jelölt ki díszsírhelyet *Szabó* Imre részére, akiben a székesfőváros *az utolsó évtizedek egyik kétségtelenül legnagyobb értékét veszítette el.*

A sírhalmot elborító koszorúk tömegéből kiemelkedett a Család pirosrózsa koszorúja, a főváros óriási pálmakoszorúja, az ügyészség fehér orgonából font koszorúja, valamint a főpolgármester, a polgári egység klubja s a pártok koszorúi.

HAIDEKKER VASBUTOR
VASBUTOR csak e VÉDJEGGYEL
HAIDEKKER-
MINŐSÉG
Kapható mindenütt!
ÜLLŐI ÚT 48 — FIUMEI ÚT 3

Eltüntek a budapesti uccákról

a tömörgummis, emeletes régi autóbuszok

A mult évben megrendelt 110 új autóbusz szállítása egyre erősebb tempóban közeledik a befejezéshez. Az *Állami gépgyárak* és a *Ganz-gyár* a kis- és középtipusú autóbuszok gyártásával már annyira előre haladt és az új kocsikból már oly mennyiség áll rendelkezésre, hogy a közlekedési ügyosztály *elérkezettnek látta az időt a régi, villamosüzemű és tömörgummis autóbuszok kiselejtezésére.* Ezek a kiselejtezett kocsik egyelőre a Lipták-gyár telepén várják további sorsukat s ezzel

eltüntek a budapesti uccákról a régi, kopott, tömörgummis kocsik,

amelyeket a főváros még a háború előtt Bécs városától vett át és amelyek üzembentartása annyi gondot és költséget okozott a fővárosnak.

Lobmayer Jenő tanácsnoknál,

a közlekedési és közgazdasági ügyosztály vezetőjénél érdeklődtünk az Autóbuszüzemnél történő változások iránt, aki az alábbiakban tájékoztatta a *Fővárosi Hirlap* munkatársát:

— Az *Autóbuszüzem* ellenőrzésére és felügyeletére kiküldött bizottság hozzájárulásával az üzem e héten *kiselejtezte az összes régi kocsikat* és ezidőszerint már csak *javarészt új s kivétel nélkül légtömlős kocsik vannak forgalomban.* Kiselejtezte az üzem az úgynevezett *bécsi kocsikat* és pedig *hat villanymotoros, két Márta, négy Büssing* és *4 Benz kocsit.* Ezzel az emeletes kocsik menetrendszerinti járatása meg is szünt s a két új imperiálos angol tipusú autóbuszt is ezentúl csak különjáratokra használják. A *régi 37 kocsiból álló autóbuszparkból eszerint 21 maradt üzemben,* ezek azonban mind újabb keletűek és mint említettem, valamennyien pneumatikon futnak. A 16 végleg kivont kocsit *a főváros értékesíteni fogja.* Hogy ez az értékesítés hogyan történik, nyilvános versenytárgyalás útján, vagy egyébként, még nincs eldöntve, de

minden bizonnyal akadnak vidéki városok, magánvállalatok, amelyek reflektálnak ezekre a kocsikra, amelyek egyébként még mind használható állapotban vannak.

Nem hivatalosan ugyan, de értesültem arról, hogy *többek között a belgrádi autóbuszvállalat érdeklődik a kocsik iránt.* Az új kocsik átvétele úgyszólván naponta történik, éppen

most vette át az üzem az első nagytípusú alvázat is,

a szállítás tempója állandóan gyorsul s remélem, hogy a kombinációba vett terminusokat betarthatjuk

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váczi-út 4.
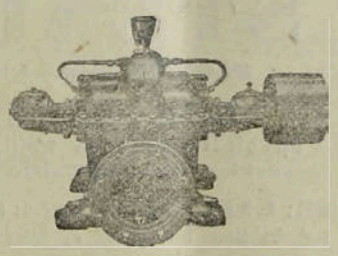
Telefonszám: 222-10.
Sürgönycim: Duplex.
SZÁLLIT:
Göz-, centrifugál-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hütőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

Böhm Károly és Kállay Géza
Épitőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 365—28.

LAMPL ÖDÖN
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

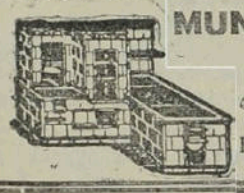
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: j. 312—30.

MEINEL és HEROLD
hangszergyár
Budapest, IX., Üllői-út 19. sz.
Gyárt és szállit mindennemű hangszereket, harmóniumokat, gramofonokat stb.
Specialitás:
asztali harmónium P 92'—-tól
Ingyen díszárjegyzék!

BUCHWALD és TSA ezelőtt
Hochmann Lajos
Gyermekkocsik, vas- és rézbutorok, paplanok gyári lerakata
VII., Erzsébet körút 4. szám
Telefon: J 418-90 Telefon: J 418-90

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

LIPNER ÉS TAUSZ épület- és keményfakereskedők
Iroda: VIII, Szeszgyár-u. 8. BUDAPEST Főraktár: VII, Thököly ut 145
Tel: J. 310-23 és 394-24.

SZVETICS JÓZSEF
épitési vállalkozó
BUDAPEST, TELEP UCCA 8.

és *a nyár végéig, esetleg még előbb is az összes új kocsik birtokunkban lesznek.*

Érdeklődtünk az új tervbevett autóbuszvonalak megnyitása iránt is, s errevonatkozóan nyert értesülésünk így hangzik:

— Az új autóbuszok teljes számban való üzembehelyezésével a tanács, mint köztudomású, 22 vonal létesítését határozta el még az év elején. Ez a program, amelyet a közlekedési bizottság is magáévá tett, *azóta sem változott* és az egyes vonalak megindításának időpontja attól függ, hogy mikor áll kellő számú kocsi rendelkezésre.

— *Ezidőszerint összesen 47 autóbusz van forgalomban,* ebből 40—42 menetrend szerint közlekedik, 5—7 pedig tartalék. Ezenkívül üzemben van a Békeffy-féle 30 Rába kocsi, amelyekből egy hányadot szintén tartaléknak tekintünk.

— Ami a legközelebbi változásokat illeti, ezek közül két új reláció, a 9-es és a 14-es vonal megindítására utalhatok. Ez a kettő új vonal, bár 14-es reláció egyízben már volt, de beszüntettük. Az új 14-es útiránya is más lesz egyébként a réginél. Azelőtt a Fiumei út és az Apponyi tér között közlekedett, az új vonal útiránya pedig a következő lesz: Népliget, Család uccа—Rozgonyi uccа—Örömvölgy uccа—Kőris uccа—Illés uccа—Práter uccа—József körút—Rökk Szilárd uccа—Sándor tér—Sándor uccа—Eszterházy uccа (visszafelé Szentkirályi uccа), Rákóczi út—Kossuth Lajos uccа—Apponyi tér—Duna uccа—Váci uccа (Eskü út)—Erzsébet híd—Döbrentey tér—Döbrentey uccа—Ybl Miklós tér—Zita rakpart—Lánchíd uccа és Clark Ádám tér.

— A 9-es vonal viszont: a Népliget környékének érdekeit fogja szolgálni. Ez a reláció a Rozgonyi uccát köti össze az Orczy úton, Örömvölgy uccán, Gyáli úton át az Ecseri úttal.

— Több régi vonal is megváltozik. Az 1-es és 11-es, az újjáépített városligeti hídon át a Széchenyi fürdőig megy, ott lesz a végállomása; a 3-as a Pauler uccа helyett az Attila uccán fog közlekedni; a 7-es, óbudai vonal pedig a temetőtől a Vörösvári úton és Raktár uccán át a Fő térig fog járni. Meghosszabbodik a nagy tranzverzális 15-ös vonal is, a Wahrman uccáig. Eddig ez a vonal a Belvárosból kiindulva a Szabadság téren és Országház téren, Honvéd uccán, Pannonia uccán át a Csanády uccáig járt; most ugyanezen az útvonalon a Wahrman uccáig futnak a kocsik és Váci úton át a Ferdinánd térig haladnak. Itt lesz a végállomás. Befelé a Csanády uccán, Visegrádi uccán, Koháry uccán, a Szabadság téren, Bálvány uccán át, szóval a régi útvonalon mennek a Boráros térig.

Érdeklődtünk az új központi garázs építkezése iránt is.

— Az új központi garázs munkái program szerint haladnak előre — mondotta *Lobmayer* tanácsnok. — A vasszerkezeti munkákra hirdetett pályázat lejárt és

> kedden bontottuk fel a beérkezett ajánlatokat, amelyek elbírálása most van folyamatban, s a döntés a legközelebbi napokban történik meg.

A föld, kőműves és egyéb iparos munkákra a legutóbbi közgyűlés határozata szerint az az eljárás, hogy a belügyminiszteri engedély megszerzése után *újabb tanácsi határozat bevárása nélkül kihirdetjük a nyilvános versenytárgyalást.* Az

> új garázs maximális építési előirányzata 3,881.160 pengő.

— Remélem, hogy *a földmunkákat a jövő hónapban, a kőműves munkát pedig júliusban megkezdhetjük,* úgy hogy

> ebben az évben minden körülmények között tető alá kerül az épület, amelynek belső szerelését télen végzik és a jövő tavaszra át is adhatjuk rendeltetésének.

Az új garázs környékén lévő úthálózat rendbehozása teljes erővel megindult s *a jövő héten már keramitburkolata lesz az Aréna útból kiinduló Átlós útnak is.*

— A Miskolci uccai *ideiglenes garázs és főműhely átalakítási munkálatai még 3—4 hétig tartanak,* azután azt rögtön átadhatjuk az üzemnek. A garázsmunkák annál inkább sürgetőek, mert máris nehézségekkel jár az autóbuszok elhelyezése, *holott már a Flórián garázst is igénybe vettük.*

Árverési hirdetés.

A székesfőváros tanácsa a főváros gazdasági hivatalának raktárában (VIII. ker., Dologház uccа 3. szám) összegyűlt különféle kiselejtezett és a nevezett hivatalban megszerezhető kimutatásban részletesen felsorolt (1—16. csoportban foglalt) tűzoltószereket a főváros gazdasági hivatala útján nyilvános írásbeli árverésen kívánja értékesíteni.

Ajánlatok írásban, csakis a székesfőváros gazdasági hivatala által kiállított és díjtalanul kapható „Ajánlati űrlap" felhasználásával szabályszerűen felbélyegzett, zrt, lepecsételt, sértetlen borítékban legkésőbb *1929. évi május hó 24-én (pénteken) délelőtt 10 óráig* adandók be a főváros gazdasági hivatalában (VIII., Dologház uccа 3. szám), ahol azokat a kitűzött határidő lejártával (vagyis ugyanaznap d. e. 10 órakor) beérkezésük sorrendjében az erre a célra kirendelendő bizottság fogja felbontani, amely alkalommal az ajánlattevők vagy igazolt megbízottaik jelen lehetnek.

Az egyes csoportok kikiáltási árai a főváros gazdasági hivatalában megszerezhető kimutatásban vannak feltüntetve. A kikiáltási árakon alul maradó ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok benyújtásával, de legkésőbb az ajánlatok felbontása előtt 150 P, azaz Egyszázötven pengő bánatpénzt kötelesek a pályázók letenni a gazdasági hivatal pénztárába.

Az értékesítendő tárgyak a főváros gazdasági hivatalában (VIII., Dologház uccа 3. szám alatt) köznaponkint délelőtt 8—12 óráig megtekinthetők.

Ajánlati mintaűrlapok a gazdasági hivatalban szerezhetők be.

Az ajánlat mind a 16 tárgycsoportra, avagy csupán egyes csoportokra is tehető.

A tanács fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül tetszés szerint szabadon választhasson és ha véleménye szerint az árverés eredménye nem kielégítő, az árverés tárgyát más módon értékesíthesse, továbbá, hogy egyes csoportokat az árverés alól esetleg kivonhasson.

Az írásbeli ajánlat útján a megajánlott vételár csak meghatározott összegben, számmal és betűvel kiírva jelölhető meg. Százalékban kifejezett ajánlat nem tehető.

Azon pályázók, akiknek ajánlatát a főváros elfogadja, tartoznak a vételárat az árverés helyszínén azonnal kifizetni és a megvett tárgyakat onnan 3 nap alatt elszállítani, mert ezen idő letelte után csoportonkint és naponkint 5 pengő fekbér fizetendő.

Budapest, 1929. évi május hó 10-én.

A székesfőváros tanácsa.

SZÓRAKOZÁS

GIGLI, a világ legelső tenoristájának díszelőadásai a Városi Színházban. *Tosca* (május 28.): Cavaradossi: *Gigli*, Tosca: Leonora *Corona*, Scarpia: *Kovács* Dezső, a boroszlói Operaház művésze. *Bohémélet* (május 31.): Rodolpho: *Gigli*, Mimi: *Ada* Sári, Marcel: *Kovács* Dezső, a boroszlói Operaház művésze.

KAMARA MOZGÓ
Május 23-tól
Kreutzer szonáta
Tolsztoj regénye
Végzetes randevu
(fősz. Olive Borden)

CORVIN SZINHÁZ
Május 23-tól
Kard és korbács
(Douglas Fairbanks)
Két horgászbolond
(Zoro Huru)

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak
REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepén
Őfensége Dr. József Ferenc kir. herceg szállítója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészítője
Budapest, VI. Király u. 58-60.
Telefon: 287-84.

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Reitter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

Helmich Dezső
elektrotechnikai- és rádióüzeme
Budapest, VI, Csángó ucca 6/b.
Telefon: L. 992-83 Telefon: L. 992-83

MÁTYÁSSY ANTAL ÉS FIA
mázoló és festő-mester
BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 358-48

FISCHER HENRIK Telefon: J. 428—08
épületfakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FAREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, :-: aszfalt, porolaj. :-:
KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR UCCA 2. -:- TELEFON: AUT. 839-25.
Telepek, szabadraktárak, benzínkutak az egész országban.

Központi fűtések
vízvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák
FRIED ZSIGMOND
műszaki iroda és gyár Budapest, VIII., Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

Margalit Andor és Ödön
mérnök-építőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 586—43 és József 429—24.

A
BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap
vasárnapi melléklete
a magyar ujságirás szenzációja
Mutatvány számot bárkinek szivesen küld a kiadóhivatal: **Budapest** VIII, József körut 5

Weingruber Ignác
Székesfővárosi Pavillon Kávéháza
VI., Városliget

HARTMANN ÉS CSÁSZÁR ALAPÍTTATOTT: 1889-BEN
ELEKTROTECHNIKAI, MECHANIKAI ÉS RÁDIÓ TÖMEGCIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, V, KÁDÁR-U. 6
Gyengeáramú és Rádiófelszerelési cikkek
Préselés, csiszolás, ezüstözés, aranyozás, nikkelezés és egyébb színezések

SÁGI ISTVÁN BUDAPEST VIII, Gyulai Pál ucca 9
Tűzhely- és épületkalaposmester a Rókus-kórház mellett

Radiátorok, Fűtőtestek, Hőálló zománcozás
25 ÉVES GYAKORLATTAL
BIEDL KÁROLY
Budapest, VII. kerület, Hársfa ucca 57. szám
TELEFON: JÓZSEF 451—43

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest. IX., Üllői-út 57
Telefon József 306-29

KUNZ JÓZSEF ÉS TÁRSA
királyi kiváltságos nagykereskedők
BUDAPEST
IV., Szervita tér 4. — Telefon: Aut 827-09
Vászon és asztalnemű
Szállodai és kórházi
fehérnemű

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

RÓZSA KÁROLY MEGHALT

Pünkösd hajnalán meghalt Rózsa Károly, a Budapesti Gázművek vezérigazgatója, akivel a főváros egyik leghűségesebb szolgája, egyik legrokonszenvesebb főtisztviselője és a legérdekesebb karriérek egyike száll sírba . . .

Az utóbbi időben sokat szenvedett. Fájdalmas betegség őrölte meg lassacskán az egészségét. Hirtelen halála mégis váratlanul ért és megdöbbentett mindenkit, aki csak ismerte és különösen fájdalmas megdöbbenéssel hatott a halála régi barátaira, egykori ujságíró kollégáira, akik valamikor együtt dolgoztak vele és a zsurnaliszta időkben tanulták megbecsülni Rózsa Károlyban a fáradhatatlan munkabírást, a tehetséges, puritán embert, a szeretetreméltó kollégát és a jóbarátot.

Vidéken, Székesfehérváron kezdte az ujságírást és harmincöt esztendővel ezelőtt jött Pestre. A *Budapesti Hirlap* és az *Esti Ujság* városi rovatának lett a szerkesztője és tizennyolc esztendőn keresztül mint ujságíró szolgálta a fővárost. Nagy idő volt ez a tizennyolc esztendő; erre az időre esik Budapest renaissance-a. Iskolákat, vásárcsarnokokat épített a főváros; megépítik a földalatti villamos vasútat, a „közutit" villamosítják. Ebbe a korszakba esik az első lakásépítési láz is. A millenáris kiállítás után olyan tűzzel indult meg Budapest fejlődése, hogy ezt az erős tempót csak a világháború tudta megakasztani. És ezeknek az időknek: a fejlődés, a megújhodás, a világvárosi nívó felé való törekvés nagyszerű idejének volt a krónikása, a kritikusa, az ujságírója Rózsa Károly.

Tanulmányszámba mentek azok a cikkek és referátumok, amelyek ezekben az időkben Rózsa Károly tollából a *Budapesti Hirlapban* és az *Esti Ujságban* megjelentek. Egy-egy fontos városi kérdést akárhányszor ezek a cikkek: Rózsa Károly cikkei döntöttek el. Adtak a szavára, sokra becsülték a véleményét, nemcsak a tanács tagjai, hanem a közgyűlési pártok vezetői is. Az aztán igaz, hogy Budapest közigazgatását és ennek a közigazgatásnak útvesztőit nálánál jobban senki nem ismerte. Cicoma nélkül való, világos szép magyaros stilusa volt és ha valamilyen új városi kérdésben állást foglalt: másnap utána ment az egész sajtó.

Rengeteget tudott dolgozni és minden írása, információja precíz. Ujságíró kollégáinak nagyon imponált vele, hogy a legnehezebb és legkényesebb szakkérdésekben is mennyire otthon van.

— Mindent meg lehet tanulni! Nem olyan nagy dolog az! — mondta szerényen, ha dicsérték és ő meg is tanult: tudott is mindent.

De nemcsak a városi dolgokat, nemcsak a közigazgatás útvesztőit és a városi politika tarka-macskáit ismerte: organizáló tehetségével túllicitálta minden egyéb tudományát. Hogy mennyire értett a szervezéshez: azt Hüvös Józsefnek, a „Józsefváros vezérének", a *Városi Villamos Vasút* vezérigazgatójának is megmutatta egyszer.

Valamin összekülönbözött egyszer Hüvössel. Rózsa Károly nagyon szívére vette a dolgot; kilépett a *Józsefvárosi Körből* és a legközelebbi képviselőválasztáskor Rózsa Károly ellenjelöltet állított Hüvös József jelöltjének. A választáson aztán a Józsefváros Rózsa Károly jelöltjét választotta meg képviselőnek: a nagyhatalmú Hüvös József jelöltje megbukott. Heltai Ferencnek nagyon imponált ez a páratlan organizáló tehetség és amikor Heltai Ferenc lett a Gázművek vezérigazgatója: oda vette maga mellé Rózsa Károlyt főtitkárnak.

1911 december 1-én került a Gázművekhez Rózsa Károly. Azóta a főváros gázművei a legmodernebb, legnagyszerűbb intézménye lett Budapestnek. Heltai Ferenc és Ripka Ferenc a legválságosabb korszakon, a háború alatti és háború utáni nehéz időkön páratlan művészettel vezették keresztül ezt a nagyszerű intézményt. És ezekben az időkben Heltai Ferenc mellett is, de még inkább Ripka Ferenc mellett, nagyon hasznos, ügyes munkatársnak bizonyult, úgy hogy szinte természetesnek találta mindenki, hogy mikor Ripka Ferenc főpolgármester lett: Rózsa Károly lett az utóda a Gázművek vezérigazgatói székében.

A pénzügyi bizottság egyik ülésén a vita hevében némi gúnyos éllel Rózsa Károlyra célozva azt mondta Wolff Károly:

— Az ujságírók mindenhez értenek . . .

Rózsa Károly megmutatta, hogy az ujságírók mindent *megtanulnak*. Mert nem az ujságírás itt a fontos, hanem a tehetség és a rátermettség. Rózsa Károly pedig tehetséges ember volt, aki tudott tanulni és meg is tanult mindent, amire neki és annak a helynek szüksége volt, amelyre a tekintetes tanács odaállította.

*

Temetése szerdán délután fél öt órakor lesz a Kerepesi uti temető halottasházából. A főváros a maga halottjának tekinti *Rózsa* Károlyt és díszsírhelyet jelölt ki számára. Végtisztességén jelen lesz az egész tanács, a törvényhatóság és a hivatalos gyászbeszédet előreláthatóan maga *Ripka* Ferenc főpolgármester tartja.

ELKÉSZÜLT A KÖZSÉGI TAKARÉK végleges alapszabály tervezete

Végre nem lesz tantiém — Melyek a tilos üzletek? — 3,600.000 pengő az alaptőke

Az Egyesült Fővárosiból átvedlett *Községi Takarékpénztár* idáig a régi üzletszabályok szerint dolgozott, új szabályzata nem volt. A tanács legutóbbi ülésén letárgyalta a *Községi Takarékpénztár* alapszabályait, s elfogadta a pénzügyi ügyosztálynak a tiszti ügyészséggel, a főszámvevővel és a takarékpénztár igazgatóságával egyetértőleg előterjesztett tervezetét. Még a *Takarékpénztár* megalapítása idején, azaz tavaly július havában elkészült az első alapszabálytervezet, amelyet a pénzügyi ügyosztály a tiszti ügyészséggel együtt dolgozott ki. Ez az alapszabálytervezet azóta több módosításon ment keresztül, míg a tanács elé került.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársának alkalma volt *beavatott helyen* a rövidesen nyilvánosságra kerülő alapszabálytervezet iránt érdeklődni, s annak részleteiről az alábbiakat közölhetjük:

— A Községi Takarékpénztár

új, végleges alapszabályai öt fejezetre oszlanak.

Az I. fejezet az általános rendelkezéseket a cég, cél, székhely, stb.-re vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza. Ki kell emelni a Takarékpénztár céljának és tárgyának megjelölésére vonatkozó szakaszt, amely szerint: „*A társaságnak célja és tárgya, hogy Budapest székesfővárosban a Községi Takarékpénztár intézményét megvalósítsa és ezáltal a takarékossági hajlamot fejlessze, a gyűjtött tőkéket, valamint a székesfővárosnak a kezelése alatt álló alapok, alapítványok, továbbá a székesfőváros üzemei és intézményeinek* (bármily formában működnek is azok) *készpénzfeleslegeit a biztonság követelményeinek szem előtt tartásával gyümölcsözően elhelyezze, a hitelszükségletek gyors, pontos és olcsó kielégítését a hitelélet többi szerveivel való együttműködés által is előmozdítsa, a közhitelműveletekben való részvétel utján azok lebonyolítását megkönnyítse, a tőkeelhelyezkedést helyes irányba terelje és egész működésével a székesfőváros, valamint az ország gazdasági életének érdekeit szolgálja*".

A következő fejezet az *alaptőkére vonatkozó* és azzal kapcsolatos rendelkezéseket foglalja össze, amely szerint a *Takarékpénztár alaptőkéje 3,600.000 pengő*. A részvények névre szólnak. Ebben a fejezetben vannak továbbá összefoglalva az alaptőkével, a részvényekkel kapcsolatos összes többi rendelkezések.

A Takarékpénztár szervezete. Ez a fejezet nyolc címre oszlik. A Takarékpénztár szervei a közgyűlés, az igazgatóság, a felügyelőbizottság, végrehajtóbizottság, végrehajtó-szervei pedig a vezérigazgató és az alkalmazottak, továbbá ugyancsak a szervezetben foglal helyett a választmány. Különös

figyelmet érdemelnek az igazgatóság, a felügyelőbizottság és a végrehajtóbizottság összeférhetetlenségére vonatkozó rendelkezések,

amelyek szerint *nem lehet az igazgatóság tagja, aki — az alábbi kivételektől eltekintve — a törvényhatósági bizottság tagja,* aki oly cég vagy vállalat tulajdonosa, alkalmazottja vagy igazgatósági, illetőleg felügyelőbizottsági tagja, amely cég, vagy vállalat takarékbetéti üzlettel foglalkozik, továbbá, aki a takarékpénztár alkalmazottja vagy nyugdíjasa, aki csőd alatt áll, aki ellen csődönkívüli kényszeregyezségi eljárás van folyamatban, végül, aki büntető ítélettel hivatalvesztésre vagy politikai jogai gyakorlatának felfüggesztésére van ítélve, vagy aki nyereségvágyból elkövetett büntetendő cselekményért el volt ítélve. Az igaz-

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

Schwabl Alajos TELEFON AUT. 287—26 SZ.
festékáru-kereskedés
Bpest V., Vilmos csász. út 22

SZALFÉTER EDE TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32
BUDAPEST I. KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

HERCEG és VERHOVINA
:: festő, mázoló és butorfényező :: Tel.: Aut. 270-86
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

Saválló agyagcsövek 1000 mm-ig és csatornázási cikkek
HUBERT ÉS TÁRSA B. T.
BUDAPEST, VI., LISZT FERENC-TÉR 4. SZÁM
TELEFON: A. 222-67, 109-57.

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 964—14. SZÁM

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

FIEDLER JÁNOS LENIPARI RT. KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám
Telefon: Lipót 981-25

Ceres ételzsir
Hutter gyártmány
Szavatoltan tiszta, egészséges és
könnyen emészthető
100% tiszta kókuszzsir.

GÓGEL JÁNOS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fűtés, vízvezeték, egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

gatóság választásánál *figyelemmel kell lenni arra, hogy*

a megválasztottak között Budapest székesfőváros pénzügyi vezetősége, az ipar és kereskedelem, valamint a mezőgazdaság is képviselve legyenek.

— Az igazgatóságba beválasztható Budapest székesfőváros törvényhatóságának oly *tisztviselője is, aki hivatalos állásánál fogva a törvényhatósági bizottságban ülési és szavazati joggal bír. Beválaszthatók továbbá a székesfőváros tulajdonában levő vállalatok, intézetek és üzemek igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjai*, ha egyuttal nem tagjai a székesfőváros törvényhatósági bizottságának, valamint a Takarékpénztár mindenkori vezérigazgatója.

— A további fejezet a *Takarékpénztár üzletkörét foglalja* magában. Az üzletkör általános megállapításánál kiemelendő, hogy

a Takarékpénztárra bízott idegen tőkék kihelyezésénél különös figyelemmel kell lenni a Takarékpénztár mobilitására.

Az üzletkör általános szabályozása tuladonképpen 3 csoportra oszlik. Az első csoportba tartoznak azok az üzletágak, amelyekkel a Takarékpénztár saját hatáskörében foglalkozhat, nevezetesen a *betéti, leszámitolási, kölcsön, folyószámlahitel, kötvények, záloglevelek kibocsátása, hitelegyletek alapitása, stb. s végül Budapest székesfőváros, valamint a kezelése alatt álló alapok, alapitványok, továbbá a székesfőváros üzemei és intézményei készpénzkészleteinek gyümölcsöztetése.*

— A második csoportba tartoznak azok az ügyletek, amelyeket a Takarékpénztár *csakis Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottságának megbízása* és felhatalmazása alapján folytathat és amelyek a következők: *hitelszövetkezeteket* és egyéb a Takarékpénztár érdekeit előmozdító pénzintézeket *alapithat* s ilyenek alapításában részt vehet vagy azoknál részesedést vállalhat; Átvehet vagy üzemben tarthat ipari, kereskedelmi, vagy forgalmi vállalatokat és azokban részesedést vállalhat; *Lakóházakat építhet.*

— A harmadik csoportba tartoznak az ingatlanokkal kapcsolatos ügyletek, nevezetesen: Megbízás alapján

kezeli Budapest székesfőváros közönségének, üzemeinek és vállalatainak, továbbá a főváros kezelése alatt álló alapoknak és alapítványoknak vagy magánosoknak tulajdonában levő bérházakat és ingatlanokat;

Hivatásszerűen foglalkozhat a földmívelésügyi miniszter által jóváhagyott tervek alapján *ingatlanok parcellázásával* és ingatlanok forgalmát üzletszerűen közvetíti; Ingatlanok vételével és eladásával.

Nem foglalkozhat a Takarékpénztár saját számlájára árkülönbözet elérésére irányuló tőzsdeüzletekkel;

részletiv és ígérvényüzletekkel; a takarékpénztár igazgatósági, felügyelőbizottsági tagjai és alkalmazottai részére hitelek nyujtásával.

— Külön intézkedéseket tartalmaz a szabályrendelet a Takarékpénztár üzletévére, mérlegére, a mérleg összeállításánál követendő elvekre, a tiszta nyereség felosztására, a rendes és különleges tartalékalapra, a nyugdíjpénztár és nyugdíjalapra, a Takarékpénztár feloszlására, valamint a Takarékpénztárnak a kormányhatósághoz való viszonyára vonatkozólag. Kiemelendőnek tartjuk, hogy

a tiszta nyereség felosztásánál az igazgatóság és felügyelőbizottság tagjai jutalékot nem kaphatnak.

— A tanács által elfogadott alapszabálytervezet a közel jövőben a gyümölcsöző pénzkészletek elhelyezésére vonatkozó szabályrendelettervezettel együttesen, *a jogügyi és katonaügyi, valamint a pénzügyi bizottság elé kerül*, s ha az összes bizottságok letárgyalták, a tanács a javaslatokat esetleg még a nyári szünet előtt a közgyűlés elé fogja terjeszteni.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet az I. kerület, Lenke úton létesítendő főv. óvóda részére szükséges vízvezeték, csatornázás és gázberendezési munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai munkanemenként 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi május hó 18-ától kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. számú szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Frischfeld Ede műszaki tanácsos tervező műépítésznél vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 328/b. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1929. évi június hó 4-én (kedden) délelőtt ½10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. számú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi május hó 14-én.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetés

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet az I. kerület, Ferry Oszkár uccában épülő III. sz. főv. kislakásos bérházban végzendő vízvezeték, csatornázás és gázberendezési munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai munkanemenként 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi május hó 21-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. számú szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Frischfeld Ede műszaki tanácsos tervező műépítésznél vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 328/b. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1929. évi június hó 4-én (kedden) délelőtt ½10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. számú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi május hó 14-én.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a II. ker., Ruszti út (Hermann Ottó út és Biai út közötti szakasz) makadámszerű rendezési munkáira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg két százaléka.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. emelet, 285. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat *1929. évi május hó 27-én (hétfőn) déli 12 óráig* kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. emelet 279. ajtószám alatt benyujtani. A versenytárgyalás *1929. évi május hó 27-én (hétfőn) délután 5 órakor* lesz a III. emelet 351—354. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1919. évi május hó 1-én.

A székesfőváros tanácsa.

Holman Pál építőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. * Telefon: József 308—15

HUTTERER ÉS KÓSA
épület- és díszmübádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Budapest, IV., Magyar ucca 42-44
Telefon: Automata 854-08

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Lánegyár Vasöntöde
Telefon L 905-74, 905-75 BUDAPEST, V., Váczi út 48 Alap. 1867.

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI Wesselényi u. 30

BUBIK LÁSZLÓ CSAVAR ÉS VASÁRUGYÁR
készít mindenféle vas- vagy fémárút tömegben vagy egyenként
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 26.

KÖRNYEI LAJOS
SZOBAFESTŐ, MÁZOLÓ és ARANYOZÓ MESTER
Iroda: BUDAPEST, X., SZŐRÉNY-U. 5.
Műhely: VI., STEFÁNIA ÚT 2. TEL. J. 441—99

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—51.

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva
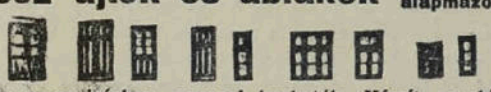
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készít azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Malomsoky József** asztalosárugyárt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő-mesterek
Budapest, VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

BOGYÓ ISTVÁN TELEFON: JÓZS. 356-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF UCCA 9

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavitásokat mérsékelt árban és müvészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

Hudetz János
okl. épitőszmérnök, épitőmester
tervező- és vállalkozó irodája
Alapittatott: 1876 — Telefon: József 351-54
Budapest, VII. Rottenbiller ucca 6/b.

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRUT 58.
Telefon: Automata 604-48.

STEINER MARK konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

SZAVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. szám
Telefon: József 416—07

Kárász Géza okl. mérnök épitőmester
Budapest, VII., Dohány ucca 16. Tel: J. 370-38.

Waldmann Sándor
egészségügyi-, viz-, gőz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése
VI. Jókai ucca 6. sz. Telefon: Aut. 102-74
Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vizvezetéki felszerelésekben. Versenyképes árak és fizetési feltételek

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

Kaloriferwerk HUGO JUNKERS, DESSAU
ELSŐRENDŰ GYÁRTMÁNYAI — FŰTŐTESTEI:
- léglűtéses aggregátorok, lamellás
- fűtőtestek, gázlégfűtők, szellőztetők és acélcsövü radiátorok,

MEGRENDELHETŐK MAGYARORSZÁGI KÉPVISELETÉNÉL
KELETI KERESKEDELMI VÁLLALAT
BUDAPEST, VIII., KER., JÓZSEF KÖRÚT 55—57. SZÁM

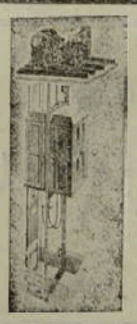
KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

Miért szaporítják a fővárosnál az adóhivatali tisztviselők létszámát?

Nem kreálnak új állásokat, csak véglegesítenek

Az adóhivatalok szakmunkája az utóbbi években óriási mértékben megduzzadt s a különböző szakhivatalok beolvasztása révén igen sokoldalúvá vált a szolgálatnak ez az ágazata. A tanács a mult évben tudvalévően *a fogyasztási adóhivatalokat a kerületi adószámviteli osztályokba olvasztotta be,* a székesfővárosi községi fogyasztási adóknak, a fogyasztási adópótléknak és a városi vámnak a kezelését is *a kerületi adószámviteli osztályokra bízta,* a fogyasztási adóügyi igazgatóságot, valamint a javadalmi őrség főparancsnokságát pedig megszüntette és ügykörüket a központi adószámviteli hivatal hatáskörébe utalta s az addig különálló fogyasztási adóhivatali státust az adóhivatali, illetve végrehajtói státusba osztotta be. A tanács intézkedéseinek következményeiként

az adóhivatali szakon az ideiglenes alkalmazottak eddig is egészségtelenül nagy száma annyira túlsúlyra jutott,

hogy az adókezelés zavartalanságának biztosítása érdekében szükségesnek mutatkozott egy *megfelelő reform végrehajtása,* amely főleg azt célozza, hogy a túltengően sok ideiglenes hivatalnoki állást véglegessé szervezzék át, mert lehetetlen, *veszedelmes, sőt törvénybeütköző sok igen nagyfontosságú ügykörnek ilyen ideiglenes alkalmazottakkal való ellátása.* Az adóhivatali szolgálat reformja iránt

Honffy Lajos adóhivatali igazgatónál

érdeklődtünk, aki az alábbiakban tájékoztatta munkatársunkat:

— *Lamotte* Károly tanácsnok úr, a pénzügyi osztály vezetője, nemrégiben javaslattételre szólította fel, hogy a mostani tarthatatlan állapotot megszüntessük. Az adóhivatali szolgálatot a fogyasztási adó bekapcsolása óta összesen 1647 alkalmazott végzi. *Ebből azonban mindössze 276 a végleges* tisztviselő. a többiből 85 ideiglenes, 248 a havidíjas hivatalnok, 50 a kisegítő munkaerő, 501 a javadalmi őrség személyzete, 265 ellenőrzési alkalmazott, 222 pedig altiszt. Az adóhivatali szakon tehát

276 végleges tisztviselővel szemben 333 havidíjas és ideiglenes alkalmazott áll.

Az ideiglenes alkalmazottak száma 139%-át teszi a végleges tisztviselőknek. Még kirívóbb a helyzet a speciális körben dolgozó tisztviselőket figyelmen kívül hagyva, amely esetben megállapítható, hogy a napi folyómunkában résztvevő ideiglenes alkalmazottak száma a véglegesítettekkel szemben 168%. Minden más szakon az ideiglenes és havidíjas hivatalnokok száma legfeljebb 40%-ig terjed.

— Kétségtelen, hogy ilyen nagyszámú ideiglenes munkaerővel adminisztrálni nem lehet és nem is szabad, különösen nem szabad olyan szakon, ahol fokozottan felelősségteljes munka folyik, olyan hivatalokban, ahol naponta a közönség ezrei fordulnak meg. Az adóhivatalok *szolgálati utasításának* több pontja egyébként

határozott rendelkezéseket is tartalmaz arról, hogy a különféle munkaköröket csak végleges tisztviselőkkel szabad betölteni.

Ma pedig az a helyzet, hogy túlnyomószámban lévő ideiglenes munkaerők gyakran fontos jogkörökbe vágó munkásságot is kifejtenek. A tanácshoz intézett előterjesztésemben

az eddigi 276 végleges állással szemben 442 végleges állást javasoltam,

amely esetben még mindig 50% marad ideiglenes és havidíjas alkalmazott. A jövőben az adóhivatali státus így alakulna: 1 igazgató, 3 aligazgató eddig volt 1), 21 főszámtanácsos (eddig volt 13), 25—25, vagyis összesen 50 első és másodosztályú számtanácsos (eddig volt 14 és 22), 60 I. és 60 II. osztályú adófőtiszt (eddig volt 43—43), 60 I. és 63 II. osztályú adótiszt (eddig volt 43 és 20), összesen 318 fő, az eddigi 199-el szemben.

— Az adóvégrehajtói státus pedig így alakulna: 2 főfelügyelő, (eddig volt 1), 15 felügyelő (eddig volt 9), 26 I. osztályú és 26 II. osztályú végrehajtó főtiszt (eddig volt 17—17), 26 I. és 26 II. osztályú végrehajtótiszt (eddig volt 17 és 16), összesen 124 fő, az eddigi 77-el szemben. Az adóhivatali adóvégrehajtói státusban tehát végeredményben 442 végleges állás lenne az eddigi 276-al szemben.

— Nem szabad elfelejteni azt, hogy az adószámviteli osztályok 468.678 főkönyvi számlán 878.893 naplótétellel, 206.679 lajtsromtétellel és 30 különböző nyilvántartással dolgoznak, intézik továbbá 203.742 adófizető egyéb ügyeit, így pl. a kényszerkölcsön, illetőségi stb. ügyeket s hogy az adóhivatalok összesen 229,589.198 pengő 36 fillér bevételt kezelnek, míg az összes adóhivatali személyzeti kiadások mindössze 5,481.847 pengőt tesznek ki, az említett bevételnek 2.38%-át, s hogy *a javasolt szervezés sem járna több költségszaporulattal, mint 198.803 pengő.* Ezt az áldozatot pedig a főváros adminisztrációjának biztonsága és pontossága minden bizonnyal megéri.

Felkerestük

Lamotte Károly pénzügyi tanácsnokot

is, aki a következőket mondotta:

— Az adóhivatali igazgató előterjesztését *teljes egészében magamévá teszem,* annál is inkább, mert közvetlen közelről vagyok szemlélője annak az óriási munkának, amit az adószámviteli osztály kifejt. Az előterjesztésben szó van arról is, hogy a hivatal élén álló *adóigazgató,* aki az 59 osztállyal, 34 kirendeltséggel működő és 1647 főből álló személyzet élén áll, a *III. fizetési osztályba soroztassék.* Bár teljesen belátom és nem vonom kétségbe ennek a kérésnek a jogosságát és méltányosságát, annak kivihetőségét illetőleg aggályaim vannak, mert ismerem a tanács erre vonatkozó álláspontját s ezért, amennyiben a tanács az előterjesztés ezen említett részét nem tehetné magáévá, az oly nagyfontosságú és annyira szétágazó tevékenységet igénylő adóhivatali igazgató részére megfelelő és nyugdíjba beszámítható *külön működési pótlék* megállapítását tartanám kívánatosnak, annál is inkább, mert az adóigazgatással való állandó kapcsolatom alatt közvetlen tapasztalataim vannak, és meggyőződésem, hogy azt *az adóhivatali igazgató munkássága megérdemli.*

96 fillér

ÉLELMISZEREK:

1.3 liter finom Ecetessencia „Dit-Got"	96 f
20 deka Csemegevaj (2 cs. á 10 dkg)	96 f
3 doboz Szardinia „Norvég" olivaolajban	96 f
1 kerek doboz Csemege Ementali sajt, hat rekeszes	96 f
1 üveg Oroszhal, 3 deciliteres öblös üveggel	96 f
1 üveg valódi francia Olivaolaj	96 f
20 deka Pörkölt kávé, friss	96 f
10 deka Orange Pecco-tea	96 f
¼ kg Boon- v. Maul-cacao, dobozban	96 f
¼ kiló „Oceán" mustár, üveggel	96 f
¼ kiló Akác-méz, üveggel együtt	96 f
1 kiló Boszniai aszalt szilva	96 f
6 rúd vanilia	96 f
40 deka Aranysárga mazsola	96 f
25 deka Mogyoróbél	96 f
20 deka Mandula	96 f
20 deka Feles dióbél	96 f
1 kg 40 gyémántfényű Japánrizs, fehér	96 f
1 kiló Tarkabab	96 f
1 kiló Fehérbab	96 f
1 kiló Sárga vagy feles borsó	96 f
1 kiló Lencse	96 f
1 kiló Csőtészta (Makaróni), fehér	96 f
¾ kg Csőtészta (Makaróni), 2 tojásos	96 f
1 kiló Tarhonya, 1 tojásos, fehér	96 f
5 doboz 2 tojásos Levestészta, különf.	96 f
10 deka Édes nemes paprika, díszes bádogdobozban	96 f
10 deka Feketebors, díszes feliratú bádogdobozban	96 f
½ kilós doboz „Franck" kávé	96 f
1 kiló Búzakeményítő	96 f
2 drb Hutter ¼-es és 1 drb Schicht ⅛-os szappan, összesen	96 f
0.4 kiló Legf. hegyi málnaszörp (üvegbetét 24 fillér)	96 f
1 liter Fehér v. vörös aszt. bor (üvegbetét 24 fillér)	96 f
¼ liter Créme likőr „Dit-Got" (üvegbetét 24 fillér)	96 f
¼ liter finom Törköly, szilvórium, vagy boróka „Dit-Got" gyártmány (üvegbetét 24 fillér)	96 f
0.4 l Rum, Dit-Got (üvegbet. 24 f.)	96 f
1 kiló Füge, friss	96 f
¼ kiló Berber datolya, dobozban	96 f
¼ kiló „Maul" főzőcsokoládé	96 f
1 kiló Burgonyacukor, friss, hófehér	96 f
½ kiló Cukorka, savanyú selyem, méz, maláta	96 f
½ kiló Csokoládés nápolyi szelet	96 f

Párisi Nagy Áruház

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST

Szabadalmazott „Jm"

kompressor nélküli DIESEL-MOTOR

a legtökéletesebb erőgép.

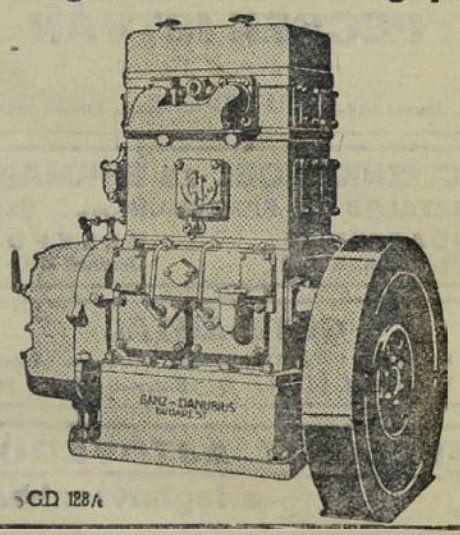

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL **FAISKOLAI CIKKEK**
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőoltványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN **TOST ÉS MOLNÁR**
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

MAGYAR BŐRSZÉK IPAR
PIPISZ VILMOS UTÓDAI
BUDAPEST, V., MÉRLEG UCCA 4
Telefon 810-56
SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ
valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok, modern ebédlőszékek, adott tervek és rajzok szerint is. Lakberendezési tárgyak.
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javítjuk, átfestjük és átalakítjuk
Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

FARKAS LAJOS Telefon: J. 396-78
MÉRNÖK magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Budapest VII, Kolumbus u. 41

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: Dunmész.
Szállít: Mészet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

Tel.: Aut. 150-79 — Hütő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek — **Spitzer testvérek** — Budapest, V., Vilmos császár út 42. — Tel.: Aut. 150-79

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képíró ucca 3 sz. TELEFON: A. 847-73
Fióküzlet: IX. ker. Tompa ucca 0 szám

HALTRICH FRIGYES karosszériaüzem
Budapest, VI., Csángó ucca 22. sz.
(Lehel ucca sarok.) Ezelőtt VI., Stefánia út 3.
Telefon: L 903-81.

Vladár Pál
ács- és épitőmester
Budapest, I., Gregusz u. 12
Telefon: Aut. 519-29

Csak **BRÁZAY** pipereszappant használjon!

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

A Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezete május 16-án tartotta meg a régi képviselőház nagytermében *Perényi* Zsigmond báró v. b. t. t. elnök vezetésével XXXVI. évi rendes közgyűlését, amely egyhangúlag elfogadta az igazgatóság évi jelentését, valamint a zárszámadásokat, amelyek szerint a szövetkezet az elmult üzletévben 34,740.140 P forgalmat bonyolított le, 21.5 millió pengő hitellel segítette elő 70.000 tagjának árubeszerzését, 801.972 P adót fizetett és az 577.939.73 P tiszta fölöslegből 450.000 P-t fizet ki a tagoknak 3%-os vásárlási visszatérítés fejében. A három évre megválasztott új igazgatóság tagjai lettek: *Baltazár* Dezső dr. ref püspök, *Borbás* Gáspár dr. ügyvezető igazgató, *Buzáth* János dr., Budapest alpolgármestere, *Kelety* Dénes államtitkár, *Kerntler* Kálmán dr., *Komkoly-Thege* Gyula, *Kovács* János kincstári főtanácsos, *Kuncz* Ödön dr., *Lickl* Károly földm. h. államtitkár, *Mouillard* Viktor ny. altábornagy, *Perényi* Zsigmond báró v. b. t. t., *Séthy* Antal dr. igazságügyi államtitkár, *Szalay* Gábor báró postavezérigazgató, *Tarján* Vilmos ügyvezető igazgató és *Téry* Gergely keresk. h. államtitkár. A főlügyelőbizottság *Halla* Aurél dr., *Pogány* Frigyes dr., *Schreiter* Lajos dr., *Végh* Jenő és *Wastl* Károly.

A „Szikra" Magyar Gyújtógyárak Rt. május 17-én tartotta meg ezidei rendes közgyűlését. A zárószámadások 390.330.46 pengő tiszta nyereséget tüntetnek fel, amelyből az „A" sorozatú részvényekre darabonként 12 pengő osztalék fizettetik. A szelvényeket május 18-tól kezdődőleg az Angol—Magyar Bank váltja be.

Telefon J 380-20 **Szücs Mihály** Telefon J. 380-20
KÉPESÍTETT ÁCS- ÉS KŐMŰVESMESTER
Budapest, IX., Gróf Haller ucca 54. szám.

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépítő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

MAYER JÁNOS MŰ- ÉS ÉRCÖNTŐDE
Elvállalja mindennemű ezüst, bronz műtárgyaknak (figurák) öntését, úgyszintén ím, rés, aluminium, horgany alkatrészek öntését bármilyen nagyságban
Budapest X, Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-96

LESSIVE PHÉNIX
Állami- és egyéb közintézmények évtizedes szállítója
VEGYÉSZETI és MOSÓPORGYÁR
Budapest V, Visegrádi u. 17
TELEFON: Automata 123—70

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 481—93

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

Alexi és Uhlyarik műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Falk Miksa ucca 26. Telefon: Aut. 209-93
Disco világitótestek Schunk & Ebe gyártmányú szénkefék
Mindenféle villamossági cikkek eladása nagyban és kicsinyben— Elvállal mindennemű villamossági szerelést

TELEFON: A. 261—43
ŠTEFKOVICS SÁNDOR
KŐMŰVES MESTER
BUDAPEST, VI., IZABELLA UCCA 44-b

VÁLLALKOZÁS

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek és vállalatok kapták:

Négy légtartály szállítását a Dunauszodák részére: Fodor Béla és Fia 3120;

Csatornaépítési munkát a Mohácsi uccánál: Obendorfer József és Fia 2063; *a Kanizsai u.-nál:* Spányi Ernő 12.580,

Csatornaberendezési munkát az autóbuszgarázs-főműhelynél: Kulcsár Kálmán 6957;

Kőmives munkát ugyanott: Dreiacker Ödön 25.925;

Burkoló munkát ugyanott: Nagybátony-ujlaki rt. 20.800;

Utrendezési munkát a Bicskei uccánál: Szántó Ferenc;

Kőmives munkát a marhaközvágóhídon építendő borjúvásárcsarnoknál: Gabos Oszkár 246.346;

Vasszerkezeti munkát ugyanott: Oetl Antal 88.198;

Ács munkát ugyanott: Bory András 31.900;

Parafakőszigetelő munkát ugyanott: Parafakőgyár 31.876;

Bádogos munkát ugyanott: Gál I. István 11.211;

Műpalafedési munkát ugyanott: Somogyi Béla 18.329;

Asztalos munkát ugyanott: Fischer András 8146;

Lakatos munkát ugyanott: Reich Lajos 7116;

Vasajtó munkát ugyanott: Laufer József 17.732;

Mázoló munkát ugyanott: Vajay és Szili 5487;

Üveges munkát ugyanott: Bielek Károly 1599;

Szobafestő munkát ugyanott: Vajay és Szili 997;

Vízvezetéki munkát ugyanott: Gabler J. 7642;

Csatornázási munkát ugyanott: Ámon Antal és Fia 51.363;

Keramitkőanyag szállítását ugyanott: Magyar kerámiaigyár rt. 23.866;

Trachitkőanyag szállítását ugyanott: Halmos I. és Fia 5097;

Villanyberendezési munkát ugyanott: Hatschek és Guttmann 7102;

Görgsúlyos mérleg szállítását ugyanott: Schember C. és Fia 21.748 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek és vállalatok pályáztak:

Temetői útrendezési munkára az Ujtemető 31, 32, 33 parcelláknál: Spányi Ernő 11.693, Mindszenti földmívesek szövetkezete 19.251, Klauber és Vajda 18.691, özv. Gravieser Albinné 14.902, Ámon Antal és Fia 12.104, Urbach és Tafler 24.189, Obendorfer József és Fia 20.129, Böhm Gyula 18.470, Farkas Lajos 18.486, Schweiger és Kulás 13.353, *a 11—82 parcelláknál:* özv. Gravieser Albinné 20.430, Budapesti fuvarosok és földmunkások vállalkozói szövetkezet 21.097, Mindszenti földmunkások vállalkozói szövetkezet 24.231, Farkas Lajos 24.541, Ámon Antal és Fia 18.110, Gattyán Pál 23.164, Proczeller Bálint 22.570, Obendorfer József és Fia 21.977, Hollós Ferenc 26.020, Halmos I. és Fia 25.284, Schweiger és Kulás 17.247, Spányi Ernő 18.084;

Keramittégla szállítására az Ujlaki rakparton: Magyar kerámiaigyár rt. 64.095, Komfort építő rt. 54.475, Farkas Lajos 73.880, Heverdle István 55.517, Kőszénbánya és téglagyár társulat 67.132, özv. Gravieser Albinné 62.178, Gattyán Pál 71.208, Obendorfer József és Fia 60.938;

Kockakő szállítására ugyanott: Urbach és Tafler 23.327, Obendorfer József és Fia 19.310, özv. Gravieser Albinné 14.864, Ámon Antal és Fia 16.975, Proczeller Bálint 19.590, Komfort építő rt. 21.037, Heverdle István 16.592, Helfenstein Károly 17.128,

Utrendezési munkára a Kelenhegyi úton: Farkas Lajos 71.074, Urbach és Tafler 63.115, Gattyán Pál 89.937, Fábián, Somogyi és György 73.730, özv. Gravieser Albinné 64.895, Mindszenti földmunkások vállalkozói szövetkezete 89.495, Komfort építő rt. 88.392, Hajnal Imre 41.960, Obendorfer József és Fia 66.636 pengő vállalati áron.

Villanyszerelési munkára a Dandár uccai fürdőnél; Szmatana és Szőke 6182, Némethy Mihály 7310, Szabó László 5409, Miklós Dezső 5862, Vozáry Pál 5921, Gruber Lajos 5998, Novák Soma 7022, Kaffak és Wagner 6023, Batta Károly 6051, Csépai Jenő 6190, Dombitz Sándor 6216, Kolbányi és Pákozdy 6572, Hoffer és Sommer 6303, Alexy és Uhlyarik 6471;

Vászonredőny munkára a Maglódi úti iskolánál: Rónai Kristóf 3715, Weinberger Lajos 4242, Bayer Hugó 3354, Korányi és Fröhlich 3814, Roggenbauer Rezső 3526, Herman Ödön 3747, Paschka és Társa 3417, Lizsinszky Rezső 3437; *a Bécsi u. bérházaknál:* Rónai Kristóf 6363, Magaziner Albert 6606, Steiner Márk 5608, Rácz és Gerő 5752, Korányi és Frölich 5914, Ledniczky és Társa 6553, Lizsinszky Rezső 5635, Buchwald Sándor 5766, Kondor Rezső 6285, Engel Ignác 6187, Paschka és Társa 6811;

Kőmives munkára a Szent István kórháznál: Prokisch János 5777, Kiss Albert 5401, Iparosok Vállalkozói Szövetkezete 5475, Erőss Sándor 5552, Kolény és Balázs 4231, Führer Miklós 5873, Kovács József 5400, Kellermann László 4954, Major Imre 3594, Kurcsák Gergely 3960, Kapuszta Gusztáv 4440, Mihályi Lajos 5615, Volenties Lajos 3813, Fraticsevics Ernő 4445, Buzadics Ignác 4565, Seig Gyula 8101, Hlavay Kálmán és Társa 4437; *a Felhőuccai köztisztasági pavillonnál:* Frank Emil 74.053, Weisz Mihály 63.485, Schäffer A. 64.939;

Burkoló munkára az Üllői úti csecsemővédőnél: Cristofoli Vince 4179, Strasser Vilmos 4081, Melocco Péter 4262, Hamar Kálmán 3915, Schillinger Zsigmond 4144, Koch és Szilágyi 3998, Felber Géza 4183;

Liftátalakítási munkára a Városházán: Esső és Társa 3960, Haverland Antal 3400, Freissler Antal 4894, Handlovics és Horváth 3530;

Szigetelő munkára a Szent István kórháznál: Farkas Gyula 1200, General Műszaki Rt. 4560, Martin és Sigrai 1300, Magyar Gyógytechnikai Rt. 4250, Barta és Székely 2350, Étra Röntgengyár 2420;

Mázoló munkára a Vágóhíd u. óvódánál: Szegő József 3782, Márton Ferenc és Babits Artur 3132, Bálint Sándor 4278, Incze Mihály 3242, Lerchner és Török 3135, Kramer Adolf 3590, Schwammerschneider József 4237, Jóföldi Tibor 3214,

Toronyfedési munkára az óbudai plébániánál: Mayer Ottó 17.272, Tóth Imre 11.790, Mittermayer István 18.811, Fliegl Béla 9357, Margittai Gyula 11.577, Tollár Lajos 11.325 pengő vállalati áron.

Olajtermékek és műszaki cikkek beszerzése előtt kérjen ajánlatot:
Budapest, V, Csáky-u. 18/b
Telefon: Lipót 998—28.
Csécs és Társa
műszaki és olajkeresk. társaságtól

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Stollenberger u. 16. TELEFON: J. 362-36.

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
ezelőtt **JAUERNIK ISTVÁN**
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok színházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

PECSEK ISTVÁN
MŰASZTALOS
Tel. József 438-34 **BUDAPEST** IX., Liliom ucca 52

SCHENKENGEL ÉS EHRMANN
ASZTALOS ÉS FAMEGMUNKÁLÓ ÜZEM
BUDAPEST, IX., Tóth Kálmán u. 21
TELEFON: József 319—41

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bem u. 24

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 966-57

DANUBIA
MŰSZAKI VÁLLALAT
IX., Csont ucca 3. Telefon: J. 340-82 J. 322-79
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac valamint makadamutaknak **átitató eljárásu és felületi kezelése. — Utak pormentesitése** egyidejü konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen kompozicióval

Eseményeink

• • •

Fővárosi Hirlap

Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:

fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

A pénteki közgyűlés. *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester péntek délutánra hívta össze a törvényhatóság legközelebbi közgyűlését, amely egyúttal hivatva lesz pótolni azokat a rendkívüli közgyűléseket, amelyek összehívását egyrészt az üzemek, másrészt a lakáskérdés tisztázására a törvényhatósági bizottság egyes frakciói sürgettek. A közgyűlés napirendjének mindössze 27 pontja van, de a rövid napirend ellenére is nagyjelentőségű, esetleg több napra nyúló közgyűlésre van kilátás, mert nem kisebb ügyekről van szó, mint az új Rókus építéséről, a végleges kórházépítő programm megállapításáról, nemkülönben arról az állásfoglalásról, amelyet a törvényhatóság a háziurak egy részének magatartása miatt tart szükségesnek a most megjelent kormányrendelet félremagyarázása és az abból származó tömeges méltánytalanságok miatt. A törvényhatósági bizottság a pártok álláspontját ismerve, minden bizonnyal magáévá teszi a lakásügyi bizottság javaslatát, s a mostani rendelet kiegészítését, illetve részbeni módosítását fogja kérni, feliratban a kormánytól, a közhangulat megnyugtatására. Az üzemi kérdésben, amely a napirend első pontja lesz, Borvendégh Ferenc tanácsnok fog kimerítő választ adni, az üzemek leépítését sürgető felszólalásokra. A Rókus-kórház ügyében is minden bizonnyal tiszta helyzetet teremt a közgyűlés, amennyiben a pénteki pártközi konferencián a különböző pártok képviselőinek szinte egyöntetűen az volt az elfogadott álláspontja, hogy adott helyzetben a Tisza Kálmán téri megoldást kell elfogadni, ha ez nem is teljesen ideális. Ripka Ferenc főpolgármester maga is nagy súlyt helyez ennek a megállapodásnak az érvényesülésére, mert csak így lehet remélni, hogy a mai tarthatatlan kórházmizériák terén tényleg rövidesen beáll valami enyhülés. A pénteki közgyűlésen töltik be titkos szavazással az adófelszólamlási bizottságokban és az egyes szakbizottságokban megüresedett tagsági helyeket, szó lesz még a HÉV., a BESzKART és a NOVA közötti vitás teleküigyek rendezéséről, a Farkasréti temető kibővítéséről, a zúglói plébánia betöltéséről, Gőbel József kerületi orvos nyugdíjazásáról, a közmunkák tanácsával kötött terjedékegyezmény meghosszabbításáról és még több kisebbjelentőségű adminisztratív ügyről. Igen érdekes lesz Lobmayer tanácsnok szereplése is, aki ez alkalommal választ több régebben elhangzott interpellációra, a taxirendszámok, a HÉV. közlekedési és tarifapolitikájáról és a BESzKART alkalmazottak béremeléséről. A pénteki közgyűlésen kerül elmondásra az a számos interpelláció és indítvány is, amely részben a mult ülésről maradt el, részben pedig újabban jegyeztetett be a bizottsági tagok részéről. A közgyűlést megelőzően, a napirend megbeszélésére *csütörtökön* tart értekezletet az *Egységes Községi Polgári Párt.*

Tanítógyűlés az Egységes Községi Polgári Pártban. Az Egységes Községi Polgári Párt kezdettől fogva intenzív figyelemmel kíséri a főváros tanügyi kérdéseit. Most kerül a sor a párt tanügyi programjának kidolgozására. Ennek és az aktuális közoktatásügyi kérdéseknek megbeszélésére és megismerésére a pártelnökség kedden este az Akadémia uccai klubhelyiségben *tanítógyűlést rendezett.* A nagygyűlésen a fővárosi pedagógiai testület igen nagy számban képviseltette magát, s eljöttek a párt tanügyi bizottsági tagjai is. A tanácskozáson Kozma Jenő, Kiss Menyhért, ifj. Gaár Vilmos és mások beszéltek.

Schäffer Vilmos ünneplése. A *Terézvárosi Polgári Kaszinó* több mint százterítékes banketten ünnepelte ügyvezető-elnökét, *Schäffer* Vilmost abból az alkalomból, hogy a *Remington*-részvénytársaságnál harminc éves szolgálata után a vezérigazgatói pozicióba emelkedett. A vacsorán felköszöntötték *Schäffer* Vilmost *Ugron* Gábor, *Morvay* Zsigmond, *Patay* Samu, *Mészöly* Imre, *Radvány* László, *Kemény* Arnold, *Bihari* Andor, *Vidor* Jenő. *Ugron* Gábor emelte ki különösen, hogy *Schäffer* Vilmosban milyen társat kapott abban a munkában, amelynek a célja az ország jobb jövőjének a megalapozása. *Schäffer* Vilmos meghatottan köszönte meg az ünneplést s hangoztatta, hogy továbbra is mindent megtesz, hogy embertársai javát szolgálja.

Rothermere-Rákosi reviziós gyűjtemény. *Gyulai* Aladár tanár a következő figyelemreméltó levelet intézte szerkesztőségünkhöz: *Rothermere* lordnak magyarország érdekében kifejtett mozgalma már számos jelentékeny eseményre tekinthet vissza. A rokonszenv annyi megnyilatkozása hálára kötelezi a nemzetet. Különösen meg kell őrizni mindent az ifjúság számára. Ennek módja egy *Rothermere—Rákosi* reviziós *gyűjtemény* szervezése volna. Ott volna egységbe összegyűjtve mindaz, ami a trianoni békeokmánytól kezdve a revizióért való küzdelemben szétszórva, át nem tekinthetően hever. Ott volnának sérelmeinknek, az elkövetett igazságtalanságoknak bizonyítékai, a reviziós mozgalom jelvényei, művészi plakátjai, szoborművei, az elszakított országrészek ismertetései, a szenvedő magyarság politikai, társadalmi, művészi, irodalmi viszonyainak a reviziós programmal kapcsolatos rajzolata. Az állandó gyűjtemény mindenkor a „Rothermere—Rákosi reviziós akció kiállítása" nevét viselhetné. A gyűjtemény megnyitására legszebb alkalom volna a Reviziós-Liga által *Péter-Pál* napjára tervezett Rothermere-ünnepély.

A kartellek és trösztök irodalma a Fővárosi Könyvtárban. A *Fővárosi Könyvtár* tekintettel a kartelleknek és trösztöknek a közgazdasági életben elfoglalt nagy jelentőségére, amely mostanában a magyar törvényhozást és az egész közéletet is fokozott mértékben foglalkoztatja, az *Aktuális Kérdések Irodalma* c. sorozatában (47. sz.) összefoglalta a kérdés legújabb hazai és külföldi irodalmát. A kiadvány, amely az érdekképviseleti állásfoglalásra való tekintet nélkül állítja csoportokba a nagykiterjedésű válogatott anyagot (kb. 150 munkát), különös tekintettel van *a gazdaságelméleti, gazdaságpolitikai és gazdaságjogi szempontokra.* A kiadvány arra is súlyt helyezett, hogy a termelési és szociálpolitikai szempontok egyenrangúan jussanak érvényre. A bibliografia a könyvtár gyűjteményeinek anyagát foglalja össze és a könyvtár vezetősége a kérdés egész tudományos irodalmában az érdeklődő olvasóközönség rendelkezésére áll.

A főváros részvétele a barcelonai világkiállításon. A barcelonai világkiállítás magyar pavillonjában külön gyüjteménnyel szerepel a főváros is. A pavillon fogadótermében balra nyílik a székesfőváros terme, ahol rengeteg fotográfia, kép és festmény hirdeti Budapest szépségeit és látványosságait. Ebben a helyiségben vannak a különféle prospektusok és műleírások is, melyek Budapest gyógyforrásait és gyógyító hatású fürdőit ismertetik. Van egy külön terem, ahol Budapest és az ország tájairól, életéről, művészetéről készített filmeket mutatják be a nézők előtt. A főváros kiállításának anyagát dr. *Lobmayer* Jenő tanácsnok gyűjtötte össze *Zilahy* Dezső idegenforgalmi igazgató segítségével. A filmeket a Pedagógiai filmgyár és az Idegenforgalmi Tanács készítette. A barcelonai kiállításnak állandóan sok látogatója és nagy sikere van.

Virágos Budapestet! A főváros szépítését célzó „Virágos Budapest" mozgalom, amelynek épen a „Fővárosi Hírlap" volt egyik kezdeményezője, egyre jobban erősödik. Az akció élén *Manninger* Vilmos egy. tanár, *Györgyi* Kálmán az Iparművészeti Társulat igazgatója és *Darvas* Ferenc gazd. főtanácsos, a kitűnő botanikus állanak. Most alakult meg a vármegyeháza dísztermében tartott közgyűlésen a Nagybizottság, amelyhez a régi Bárczy-féle mozgalom tagjai és számos más előkelőség is csatlakoztak. A főváros közönsége rokonszenvesen és érdeklődéssel figyeli a további fejleményeket.

Rendezik a Népszínház környékét. A Népszínház környékén állandó volt az előadásokról távozó közönség panasza a miatt, hogy a József-körúti részen állomásozó bérautók zavarják a publikum nyugodt szétoszlását és sokszor megtörténik, hogy a villamossinek és az autók közé szorul a közönség. Ez annál inkább gyakori volt, mert ezen a keskeny részen egyéb járművek is közlekedtek. A közlekedési ügyosztály előterjesztésére a tanács most úgy rendezi a színház környékét, hogy a József körúti gyalogjárót több méterrel kiszélesíti egész a villamosvágányig s ezen a részen kocsiforgalom nem lesz, hanem csak az úttest tulsó oldalán. A legközelebbi jövőben sor kerül az Oktogon tér rendezésére is, ahol egyrészt felszerelik a Berlini-térivel azonos négyes közlekedést szabályozó szemafort, másrészt a teret négy hatalmas, háromszögű járdaszigettel egészítik ki. A legközelebbi jövőben kerül sorra a Deák tér rendezése is, ahol pillanatnyilag legveszedelmesebb a gyalogjárók átkelése. A Múzeum körút—Károly körút—Rákóczi út és Kossuth Lajos ucca torkolatának rendezése is erősen foglalkoztatja az illetékes ügyosztályokat, erre azonban csak akkor kerülhet a sor, ha a BSzKRT elkészítette az ottani villamosvágányzat áthelyezésre a keresztező forgalomra vonatkozó terveket, amelyeket a közlekedési ügyosztály legutóbb is megsürgetett.

Bánky Vilma alapítványt tett a fővárosnál. *Bánky* Vilma, a világhírnévre szert tett moziszínésznő ezerpengős alapítványt ajánlott fel a székesfővárosnak azzal, hogy abból a fővárosi leányiskolák legszorgalmasabb tanulóit jutalmazzák. Dr. Purébl Győző tanácsnok átvette a művésznő felajánlását és azt a legközelebbi tanügyi bizottsági ülés elé terjeszti, amely minden bizonnyal köszönettel és elismeréssel fogadja Bánky Vilma alapítványát.

Egy lámpa — kétféle fény. Gyakran látjuk gyermekszobában, betegszobában és kórteremben, hogy éjszakára a lámpát letakarják, vagy papirosba csavarják, hogy a szobában ne legyen teljes sötétség, azonban az erős fény mégse bántsa az alvó szemét. Ezt a primitiv eljárást feleslegessé teszi a Tungsram opál-takaréklámpa, mely tetszés szerint nagyobb és kisebb fényerősségre állítható be. Ez a lámpa tulajdonképpen két lámpát, egy nagyot és egy kicsit, egyesít magában és fehér tejüvegével kellemes, szemet kímélő fényt áraszt.

LAPIDES LAKBERENDEZÉSEK VI. ROZSA UTCA 72 ALAPITVA 1865 TEL. 288-47

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi-utca 25. Telefon: J. 380-80

TERLANDAY ÉS TÁRSA asztalosáru gyára Budapest VII, Erzsébet királyné-út 125/b. sz. Telefon: József 443—83.

Rosenthal István sütő-, cukrász, hus-, fa- és vegyipari gépgyártó és javítóműhely TELEFON: J. 450-89. Budapest, VII., Dob ucca 90. szám.

TÓTH LAJOS Telefon: József 351—01 Pala és cserépfedőmester eternit-, cserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarban tartása és tatarozása BUDAPEST, I., Budafoki út 23

SCHEMBER C. ÉS FIAI HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR Központi iroda és gyár: VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98. Alapitva 1852. Alapitva 1852.

DOBOS ANDRÁS ÉPÜLET- és REDŐNY LAKATOS VÁLLALATA BUDAPEST, IX., LÓNYAI UCCA 58 Telefon: Automata 874-38

MÜLLER HENRIK UTÓDA bádogos és szerelők Egészségügyi berendezők Telefon: József 339—94 Budapest, VIII., Práter ucca 69. sz.

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat BUDAPEST VIII, BEKES UCCA 7. sz. (Omnia Mozgóval szemben) Telefon: J. 350-18 Elektromos világitás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

SZÉKELY és MOTTL OKL. MÉRNÖK EPITŐMESTER EPITÉSI VÁLLALKOZÓK BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2 TELEFON: AUTOMATA 625—78 82

WETOL sebolaj legyen minden mentőszekrényben. Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyít. M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72.455|1924 sz. körrend M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062|XX. 1925. sz. rendelet.

Hálószobák éjjeliszekrény világitására legalkalmasabb a Tungsram Opál-takaréklámpa

Szabályozható nagyobb és kisebb fényerősségre

Nem káprázlat, kiméli a szemet

Kapható mindenütt.

Szállitja: Egyesült Izzólámpa és villamossági RT. Újpest 4.

Versenytárgyalási hirdetés

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a IX. kerület, Dandár uccai népfürdő különleges hőszigetelő és válaszfal, továbbá burkolómunkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai munkanemenként 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi május hó 21-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. számú szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Maróthy Kálmán műépítész irodájában (Dümmerling Ödön műépítésznél, IV. kerület, Ferenc József rakpart 17. szám) vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 335. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi június hó 3-án (hétfőn) délelőtt ½10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. számú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály ülésteremében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi május hó 15-én.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa a köztisztasági hivatal részére szükséges altiszti cipők, csizmák, munkásbakancsok, valamint lábbeli javításához szükséges különféle bőranyagok szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást fog tartani.

A tanács felhívja azokat, akik erre a szállításra vállalkozni akarnak, hogy 1 P 60 f állami és 1 P 60 f fővárosi okmánybélyeggel ellátott, magyar nyelven szerkesztett, pecséttel lezárt és a szabályoknak megfelelő írásbeli ajánlataikat *1929. évi június hó 4-én délelőtt 10 óráig* a székesfővárosi köztisztasági hivatal igazgatóságához (VIII., Kún ucca 8. szám) nyujtsák be.

Az ajánlatokat délelőtt 11 órakor az ugyanott tartandó versenytárgyalás során fogják felbontani. A versenytárgyaláson az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be. Bánatpénzül az ajánlati végösszeg 2%-át kell a Központi pénztárnál (Központi városháza) letenni és a letéti nyugtát az ajánlathoz kell csatolni.

Csak szabályszerűen kiállított és a feltételeknek megfelelő ajánlatok vehetők tárgyalás alá. Elkésve érkező, vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A székesfőváros tanácsa fentartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Az ajánlati és szerződési feltételek és az ajánlati űrlapok a köztisztasági hivatalnál naponkint délelőtt 10 és 12 óra között díjtalanul kaphatók.

Budapest, 1929 május 10.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

Aszfalt-útépítő, szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 449-21.

PANUCZA GYÖRGY
FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR
Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

Telefon: J. 448—08.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépítési munkálatokat

Telefon: Aut. 272-64. Telefon: Aut. 272-64.
Magyar Építő Részvénytársulat
BUDAPEST, V., TERÉZ-KÖRÚT 34. SZÁM.
Sürgönycím: „Építő 272-64 Budapest"
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Daruval való kirakodások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. :-: Városi csatornázások és vízvezetékek.
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. —— Telefon: J. 314-16.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 405-66

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapítva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapítva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz.
Telefon: Aut. 207-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

OETL ANTAL
VASÖNTÖDE és GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
X. KER. ASZTALOS SÁNDOR UCCA 9.
TELEFON: JÓZSEF 8—81—88.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérnökkiküldés díjmentes.

Költségvetés és mérnökkiküldés díjmentes.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bár mely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszivással.

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) terében
Mérsékelt árak!

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON; JÓZSEF 401-76.

Hochhauser
Ferenc építési vállalkozó Budapest
IX., Soroksári út 38. Tel.: J. 459-81

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Terék 212—48. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

„TUDOR"
ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: L. 928-08 Budapest, V., Váci-út 137-139 Telefon: L. 928-08
Gyárt: „Tudor" és „Varta" rendszerű accumulatorokat

Gépmunka, gépszerelés, alkatrészgyártás, edzés, kovácsolás, autógén hegesztés, autójavitás.
HORVÁTH ÉS TÁRSA
Autómechanikai és Gépipari Vállalat
Budapest, VIII, Práter u. 64. Tel. J. 311-18

GAUGUSCH JÁNOS
ÉPÜLETLAKATOS-MESTER
BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javítását és jókarban tartását
Budapest, III., Paosirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

Lizsinszky Rezső kárpitos és díszítő
Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhivó Aut. 510-54

TEUDLOFF—DITTRICH
ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T.
TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93
KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975—62

Fűtés Víz Gáz Szentgyörgyi és Társa
Telefon: József 8-97 Budapest VIII, Baross-u. 88

SEIF GYULA
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: Aut. 528-46
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

MAGYAR HŐSZIGETELŐ VÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: József 310—15 Budapest, VIII., Bérkocsis ucca 41 Telefon: József 310—15

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 május 29. — 22. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Vakáció előtt

jó volna még sok mindenfélét elintézni, jó volna az évek óta függő kérdéseket véglegesen és közmegelégedésre megoldani, főképpen pedig nagyon jó volna mindent úgy irányítani, hogy, *ha már a tavaszt elmulasztottuk, — mondhatnánk: elfecséreltük — legalább a nyarat használjuk ki tökéletesen és kezdjük meg végre a munkát.*

A főváros közgyűlése bizonyára boldog örömmel siet segedelmére és támogatására annak a tanácsnak, amely dolgozni, teremteni akar. Az utóbbi hét története és a jelen hét törekvései élénken bizonyítják ezt. A mult pénteki közgyűlés a lakáskérdésben s az új Rókus-kórház elhelyezésének problémájában hozta meg döntő szavát. Ennek a hétnek a végén közgyűlési határozattal kell dicsekednünk *az üzemek* kérdésében és interpelláció alakjában szóba kerül a *betterment* behozatala is.

Hogy a *betterment* újból a törvényhatóság érdeklődésének középpontjába került, a legjobb jelnek kell minősíteni, mert hiszen *ez azt bizonyítja, hogy Budapest megindult a fejlődés útján.* Ott, ahol fejlődés nincsen, nincs szükség bettermentre sem, viszont Budapest közönsége hálás lehet *Kozma* Jenőnek, hogy akkor, amikor a világvárosias fejlődés útján újból megindulunk, fölvetette azt a gondolatot, amely megakadályozza, hogy ebből a köz számára való fejlődésből egyesek illegitim, de bőséges aratást biztosítsanak a maguk számára. A betterment, amely tulajdonképpen a városi közművek költségeihez való arányos hozzájárulása ama telektulajdonosoknak, akiknek telke az új közművek létesítése révén értékben emelkedik, nem új gondolat Budapesten. *A század eleje óta kísért* és bár Amerikában már kétszáz esztendő óta kitünő szolgálatokat tesz a municipiális életnek, Angliában pedig a kilencvenes években hozták be, mi budapestiek csak most jutunk hozzá ehhez az igazságos adóhoz. Nem csodáljuk, ha a betterment behozatala érdekében Budapesten évtizedes harcot kellett folytatni, hiszen Angliában is nagy küzdelmek árán jutottak hozzá. London tanácsának, amikor 1889-ben átvette a közmunkatanács hatáskörét, közműveket kellett volna teremtenie, de olyan nagyok voltak az adóterhei, mint mondjuk, ma Budapestnek. Többek között új útat kellett nyitni a Tower-hídhoz. Ekkor a radikális többséggel rendelkező londoni tanács kimondta, hogy az útat megcsinálja, de csak akkor, ha a parlament engedélyezi a betterment intézményét, vagyis, ha azok, akiknek telke az új út által értékben emelkedik, ennek az emelkedésnek az arányában hozzájárulnak az út költségeihez. Hat esztendős harc árán be is hozták Angliában a bettermentet és mi meg leszünk elégedve ma is, ha *huszonnyolc éves küzdelem után* hozzájutunk ehhez az egészséges adónemhez, amelyet *Vázsonyi* Vilmos már 1900 decemberében követelt a főváros közgyűlésén.

Akkor, amikor Budapest Erzsébet sugárútat akar építeni, amikor az óbudai szigetre viszik a nemzeti stadiont és ezt a részt világvárosiasítják, amikor előbb, vagy utóbb ki kell épülnie a Tabánnak, amikor százféle városépítési terv lóg még a levegőben, akkor sietve meg kell valósítani a bettermentet, mert úgy járunk, mint amikor a körutak kis kertes telkei eltüntek, megnyilt a nagykörút és egyesek telekjáradékuk mérhetetlen emelkedésével gazdag emberek lettek, minden munka nélkül, mások munkája alapján. Egy híres régi közgyűlési beszéd szerint: „nincs városi szabályozás betterment nélkül, nincs ajándék semmiféle telektulajdonosoknak. Azoknak, akiknek az új szabályozás által a telkük értékben emelkedik, az értékemelkedés arányában bizonyos részben hozzá kell járulniok a közmű, vagy szabályozás létesítésének költségeihez. *Enélkül a közmű létesítése egy meg nem érdemelt, illegitim ajándék, amit azoknak adunk, akiknek ennek az ajándéknak elfogadására semmiféle érdemük nincsen.* Donációkra pedig egykor joguk volt a királyoknak, de ujkori donációkat többé el nem ismerünk".

Most végre meg van a reménység rá, hogy mielőtt a nagy városépítési munkálatok megkezdődnek, gondoskodás történjék arról, hogy a főváros is megkapja a maga részét azokból a rendkívüli értékemelkedésekből, amelyekből így is éppen elegendő jut a magánosoknak.

*

A másik nagyfontosságú kérdés, amelyről pénteken dönt a közgyűlés, *az üzemek esztendők óta vesztegló, húzódó problémája.* Precíz közgyűlési határozat, világos belügyminiszteri határozat és kívánságok álltak esztendőkön át rendelkezésre, az üzemi kérdés megoldása terén azonban alig történt valami. Halálraítélt üzemeket nem végeztek ki s mi ma is csak azt mondjuk, hogy a törvényhatóság határozatát végre kell hajtani, bár belátjuk azt, hogy mint huszár a lovához, a főváros tanácsa is érthető módon ragaszkodik a maga, annak idején jól bevált alkotásaihoz. A közgyűlésnek most módjában lesz *Harrer* Ferenc indítványa révén oly határozatot hozni, amely megszünteti ezt a huzavonát és kielégít minden érdeket, kielégíti még azokat is, akik azzal az egykori városatyával tartanak, aki az élelmiszerüzem megalakítása ellen vívott harcában kijelentette, hogy „immorális dolog, ha a főváros az adózók pénzéből adózó polgárokat tesz tönkre". A községesítés Budapesten sohasem ment el ennyire, a Harrer-féle megoldás pedig azt biztosítja, amit *Kozma* Jenő is hangoztat ma a *Fővárosi Hirlap* hasábjain, hogy „az üzemek leépítésében addig a határig kell elmennünk, ahol már megszüntnek tekinthető az adófizető kereskedő és iparostársadalommal szemben a konkurrencia, olyan üzemeket azonban, mint amilyen a *Községi Élelmiszerüzem* is, amelyek tömegszükségleteket elégítenek ki, nem szabad megszüntetni." Természetes aztán az is, hogy meg kell vonni a határt, amelyen túl ezek az üzemek nem terjeszkedhetnek, de *Budapest székesfőváros közönsége sohasem fogja földadni azt a jogot, hogy továbbra is eszközöket tartson kezében minden néven nevezendő, a lakosság tömegei ellen irányuló uzsora megakadályozására.* A Harrer-féle javaslat kétségkívül nagy többséggel fog keresztül menni a pénteki közgyűlésen és a közgyűlés ezt abban a tudatban fogja megszavazni, hogy egy súlyosan elmérgesedett sebet gyógyított meg, Budapest társadalmi életének egy hosszú időn át megingathatatlan méregfogát húzta ki. Ennek a kérdésnek a megoldása nyugalmat, a munka további lehetőségének biztos előfeltételét hozza meg.

Pestvármegye is hozzájárul az új központi kórház költségeihez

Dréhr Imre államtitkár dicséri a főváros szociálpolitikai működését, amelyet a kormány mindenkor támogatni kiván

APRÓ GYERMEKEK ÁRVAHÁZA A HŰVÖSVÖLGYBEN ÁTMENETI LEÁNYOTTHON BICSKÉN

A főváros törvényhatósági bizottságának pénteki közgyűlése meghozta a végleges döntést az új központi gyűjtőkórház elhelyezését és felépítését illetően. A közgyűlés többsége elfogadta a közegészségügyi ügyosztály előterjesztését, amely szerint *17 millió pengő költséggel a Tisza Kálmán téren építi fel a főváros az 1600 ágyas Uj Rókust.* Minthogy az új központi gyűjtőkórház felépítésének céljaira csak az a kétmillió pengő áll rendelkezésre, amit az idei költségvetésbe felvettek, felmerül a kérdés, honnan teremti elő a főváros a még hiányzó 15 millió pengőt. A főváros súlyos költségvetési gondokkal küzd, amelyek most is, a jövő évi költségvetési előirányzat összeállításánál szinte elháríthatatlan akadályokat gördítenek az egyes ügyosztályok vezetőinek munkája elé. *Annakidején, amikor a főváros kétségkívül tarthatatlan kórházi viszonyainak a megjavítása érdekében komoly akció indult meg, amelynek maga Ripka Ferenc főpolgármester állott az élére, a főpolgármester Vass József népjóléti miniszter támogatását kérte.* Nyilvánvaló volt ugyanis, hogy állami támogatás nélkül a főváros kórházproblémáját megoldani nem lehet. De nem is volna méltányos a főváros közönségével szemben, ha a kórházépítkezés összes költségeit a budapesti adófizető polgárság vállaira raknak, hiszen Budapest székesfőváros kórházaiban nemcsak budapesti illetőségűeket ápolnak, hanem vidéki betegeket is, sőt igen tekintélyes számban éppen nem budapesti illetőségű betegek részesülnek gyógykezelésben.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa szükségesnek tartotta, hogy a legilletékesebb helyen érdeklődjék az iránt: *milyen álláspontra helyezkedik a főváros támogatása tekintetében Vass József népjóléti miniszter.* Azoknak

> **a tárgyalásoknak a során, amelyeket Ripka főpolgármester Vass József népjóléti miniszterrel folytatott a fővárosi kórházprobléma megoldása érdekében, a népjóléti miniszter határozott ígéretet tett az állami hozzájárulás megszerzését illetően.**

Vass József népjóléti miniszter kijelentette éppen a Fővárosi Hirlap hasábjain, hogy támogatni fogja a fővárost e közérdekű feladat teljesítésében. Most, hogy a főváros közgyűlése döntött a Rókus-kórház felépítése ügyében, *Vass József népjóléti miniszter közvetlen munkatársához, Dréhr Imre dr. népjóléti államtitkárhoz fordultunk felvilágosításért.*

Dréhr Imre dr. népjóléti államtitkár

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Amikor a főváros vezetői miniszteremnél jártak, a népjóléti miniszter úr kifejezésre juttatta azt a felfogását, hogy Budapest közegészségügyi igényeinek kielégítése szempontjából rendkívül sürgősnek és fontosnak tartja a központi nagy gyüjtőkórház felépítését. Tudomásom szerint a népjóléti miniszter úr szigorúan ragaszkodik ahhoz a gondolatához, amely szerint

> **három tényezőnek kell gondoskodnia a nagy központi gyűjtőkórház felépítési költségeinek előteremtésére.**

Budapest kórházaiban nemcsak fővárosi betegeket ápolnak, hanem igen tekintélyes számban nem budapesti, nagyrészben pestvármegyei illetőségűeket, tehát *nemcsak a fővárosnak kell viselnie az Uj Rókus felépítésének költségeit, hanem a vármegyének és az államnak is.* Miniszterem felfogása szerint tehát három tényezőnek kell gondoskodnia a fedezet előteremtéséről.

> **Ez a három tényező sorrendben a következő: a főváros, a vármegye, az állam.**

Azért mondom harmadik helyen az államot, mert az államháztartás mai viszonyai mellett az állami költségvetésnek újabb nagy összeggel leendő megterhelése súlyos gondokkal jár. *Egyelőre a fővárosnak kell gondoskodnia az építkezés megindításához szükséges költségek előteremtéséről. Közben a vármegyének is áldozatokat kell hoznia e közös cél megvalósítása ér-*

dekében. Az építkezési munkálatok első esztendejének a végén azután bekapcsolódhatik hozzájárulásával az állam is. A kormány elvi álláspontja szerint, hasznos beruházásokat is csak az államháztartás évi megtakarításaiból lehet eszközölni. Ez azt jelenti, hogy *a fővárosi központi gyüjtőkórház felépítésének a költségeihez az állam csak az évenként mutatkozó feleslegekből adhat hozzájárulást. Az idei állami háztartási feleslegből a mátrai állami tüdőbeteg szanatóriumot építjük fel,* aminek munkálatai éppen most vannak befejezés előtt. *Az új központi fővárosi gyüjtőkórház tehát csak a jövő évi állami háztartási feleslegből kaphat először támogatást az államtól.* Ezt az állami támogatást azután remélhetően megismételhetjük az elkövetkező további két esztendő folyamán is.

— Ugy miniszterem részéről, mint a magam nevében is, a leghatározottabban kijelenthetem, hogy a fővárost kórházépítési szándékában minden rendelkezésünkre álló eszközzel támogatni fogjuk, mint ahogy az állam anyagi erejéhez képest minden közérdekű kérdésben igyekszünk a főváros vezetőségének segítségére sietni.

A főváros szociálpolitikai és közegészségügyi munkájáról csak a legnagyobb elismeréssel nyilatkozhatom.

A főváros vezetősége szociális és egészségügyi területeken olyan nagy erőfeszítéssel és nagy körültekintéssel, sőt — joggal mondhatom, — a főváros anyagi erejét messze felülmúló áldozatkészséggel dolgozik, hogy erről a munkáról csak a legnagyobb elismerés hangján emlékezhetem meg.

Külön ki kell emelnem Liber Endre tanácsnok érdemeit.

Liber tanácsnok, a főváros szociálpolitikai ügyosztályának a vezetője, minden dicséretet megérdemel azért a mindenre kiterjedő nagy figyelemért és azért a fáradhatatlan szorgalomért, amellyel feladatát teljesíti.

— Annak az állításnak a bizonyítására, hogy mi a magunk részéről minden egyes esetben, amikor arra szükség van, segítségére sietünk a fővárosnak, *a bicskei ingatlan átengedését említhetem meg első helyen.* Bicskén tágas és egészséges férőhelyekkel rendelkező ingatlanra tettünk szert a beruházási hitelkeret terhére. A rendelkezésünkre bocsátott ötszázezer pengőt használtuk fel erre a célra.

A 48 holdas parkban elterülő és 97 helyiséget befogadó bicskei ingatlant átengedtük a főváros közönségének azzal a kikötéssel, hogy a főváros anya- és csecsemőintézettel egybekötött átmeneti leányotthont létesítsen.

Ennek az intézménynek életrehívásával megvalósíthatjuk Horthy Miklósné főméltóságú asszony mély humanizmusából származó nagyszerű tervét.

— Ugyancsak itt említhetem meg, mint legújabb intézkedést, a hűvösvölgyi Holzspach-szanatórium megszerzését.

A hűvösvölgyi ingatlant 394.000 pengőért vásároltuk meg azzal a céllal, hogy ott 3—6 éves gyermekek részére árvaházat létesítsünk.

Sajnálattal láttuk ugyanis, hogy a fővárosnak ilyen intézménye nincsen. Ebben az új intézetben gondoskodás történhetik azokról az anyákról, akik a védőintézetek elhagyása után csecsemőjükkel együtt feltétlenül üdülésre és fokozott higiénikus életre szorulnak. A főváros gyorsan intézkedett az ingatlan fölhasználásáról és már meg is szavazott 750.000 pengőt a berendezés céljaira.

— Ezzel a két példával akarom illusztrálni, hogy mi teljes kontaktusban a fővárossal, nem riadunk vissza áldozathozataltól akkor, amidőn szociális célokat kell megvalósítani. Amikor a főváros szociális törekvéseit támogatjuk, egyben országos érdekeket is szolgálunk.

Dréhr Imre népjóléti államtitkár nyilatkozata nem hagy kétséget afelől, hogy a kormány megfelelő támogatást fog nyújtani a fővárosnak és így az Uj Rókus felépítésének problémája máris megoldottnak tekinthető. A népjóléti államtitkár nyilatkozatának az a része, amely úgy szól, hogy a vármegyének is hozzá kell járulnia az építkezési költségekhez, arra enged következtetni, hogy a pestvármegyei közkórház létesítésének terve, — legalább is egyelőre, — megakadt.

Európának ez a két mintaszerű intézménye még ebben az évben megnyílik

A népjóléti miniszter egyébként mind *a két ingatlant évi 20 pengő úri jog elismerése ellenében engedte át a fővárosnak több évtizedre,* azzal, hogy annak elmultával az ingatlanok az ott történt időközi új építkezésekkel és egyéb beruházásokkal együtt *a főváros tulajdonába mennek át.* Ezeknek

az ingatlanoknak átvétele a mult hónapban megtörtént és Liber tanácsnok nyomban hozzáfogott a szükséges átalakítások és berendezések elvégzéséhez is,

hogy az intézményeket mielőbb meg is nyithassa. *A gyönyörű barokkstílű bicskei kastélyban már javában dolgoznak a kőművesek, asztalosok és szerelők, a főváros kertészei pedig megkezdték a park gondozását is.* A hűvösvölgyi *Holzspach-telepen* is hamarosan megkezdődik a munka. Érdeklődtünk

Liber Endre tanácsnoknál

a megkezdett építkezések és az új intézetek megnyitásának időpontja iránt és a következőket tudta meg a *Fővárosi Hirlap* munkatársa:

— A mult hó végén megtörtént a bicskei kastély és a hűvösvölgyi telep átvétele. A restauráló munkák mindkét helyen megindultak. Mondhatom, hogy a két ingatlannal

olyan páratlan ajándékot kapott a főváros, amit csak a legnagyobb örömmel fogadhatunk,

mert egyrészt olyan intézményeket valósíthatunk meg, amelyeknek rég szükségét és hiányát érezzük, másrészt *olyan szerény anyagi áldozatokkal, amelyek alig jelentenek nagyobb terhet* a főváros háztartásának. A munkálatokat az ügyosztály személyesen irányítja és *Flaxmayer* fogalmazó csaknem minden délután kiutazik Bicskére, hogy minden mozzanatot ellenőrizhessen. A hatalmas barokkastély a hozzátartozó ötven holdas parkkal anya-, csecsemő- és gyermekvédő intézet lesz, részben pedig átmeneti leányotthont rendezünk be. Hely bőven van, mert a kastélynak több, mint száz kisebb-nagyobb terme és egyéb helyisége van. A berendezés teljesen modern lesz, már készül a központi fűtés, a hideg- és melegvízkazánok és vezetékek szerelése. *Az intézet reménységünk szerint késő őszre okvetlen megnyílik.*

— A másik ingatlant, *a Holzspach-féle hűvösvölgyi telepet* szintén átvettük. Ez *meglehetős elhanyagolt állapotban van* és az átalakításra most folyik a tervezés. A telepet azonban úgy rendbehozzuk, hogy senki sem fog ráismerni s ha a munkánkkal elkészülünk,

igazán ideális intézmény körvonalai bontakoznak majd ki

a szemlélő előtt. *A Holzspach-féle telepen öt pavillon van. A két nagyobb épületben lesz a három-hatévesek árvaháza,* ahol összesen 100 gyermek számára lesz hely, *a három kisebb pavillonban pedig a bicskei intézetek központját és felvételi épületét helyezzük el.* Miután az átalakítási munkálatokat itt is rövidesen megkezdjük és egész nyáron át folytatjuk,

remélem, hogy ez az intézet is novemberre készen lesz.

— Igen érdekes az a mód, ahogyan a szociálpolitikai ügyosztály a két testvérintézmény közötti összeköttetést megteremti. A hűvösvölgyi intézet és a bicskei kastély között *külön e célra szerkesztett és épített autóbuszszerű hatalmas gépkocsi fogja fenntartani a forgalmat.* A gépkocsi szekrényét szakemberek tervezték meg olyan módon, hogy

valóságos kis mozgó bölcsőde is lesz rajta, orvosi felszereléssel.

A közel 10 méter hosszú kocsi szekrényének első részében hófehérre fényezett kórteremszerű szobácska lesz, ahol két hordágynak felnőtt betegek számára és a csecsemők számára négy bölcsőnek lesz helye. Ez a kocsi a különböző transzportokkal *naponta többször is megfordulhat a két intézet között.*

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 5/b.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 515—19.

A **Hatvani Asbestfedőpalagyár R.-T.** gyártmányai
Telefon: Aut. 828-20.
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és új tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk **kedvező fizetési** feltételek mellett is. Ellismerő levelek a legelőkelőbb helyekről!
Telefon; Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda; V., Nádor-u. 3.

Fával égetett darabos fehér meszet,
Ceresit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb épitő anyagot szállit bárhová kartelláron alúl:
Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8. Telefon: Aut. 244-41.

Révész János
cement-, márványmozaik- és mükőárúgyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, mükő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, ÖSZ UCCA 14.

TÁBLAÜVEGBEN KARTELEN KIVÜL MANDL VEZET
BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

APOR ÉS SZÜCS Fémek és műszaki anyagok vállalata
Budapest V, Váci-út 10
Telefon: 277-18, 277-22

Legszebb PAP LAN legjobb PAP LAN legolcsobb PAP LAN
kerti bútor, redőny, kárpitos árú, Vas- és rézbutorgyár
Szőnyeg függöny pokróc stb. nagy választék
GICHNER JÁNOS BUDAPEST
VII., Erzsébet körut 20. Telefon J. 416-98 J. 408-40

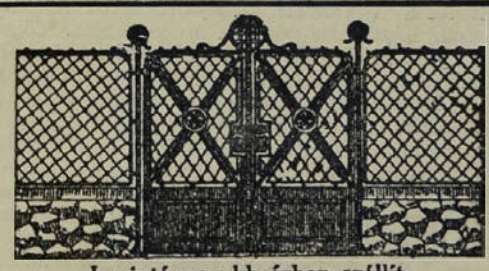
Legjutányosabb árban szállit
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapittatott 1876. Telefon: Aut. 826-85.

RIEDER OTTÓ villamos- berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapittatott: 1895.
A. B. C. fagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

Holman Pál építőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. • Telefon: József 308—15

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.
18 havi részletfizetésre is kapható.
Felhívásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken
Remington Irógép Rt.
Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.
Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

FELD OLY
tisztít **szárazon** kosztümöket, öltönyöket, felöltőket, fest **minta szerint** mindenféle ruhaneműt.
Tisztviselőknek nagy kedvezmény! Telefonhivásra minden tételért elküldünk!
Gyár: VII., Thököly-út 33. Telefon: J. 394-41 és J. 446-72.

A Községi Takarékpénztárnak lesz hivatása, hogy segítsen az építkezési tőkehiányon

A nemzeti stadionnak az óbudai szigeten való elhelyezése világvárosi jelleget ad ennek a haldokló városrésznek — Áremelés készül egy megszünt üzem sirhantján

A főváros törvényhatósági bizottságának pénteki közgyűlése közmegelégedésre döntött a lakásrendelet módosításáról, a szónokok azonban mégis nyitott kaput döngettek, mert ugyanabban az órában *Vass* József népjóléti miniszter már megtette előterjesztéseit a minisztertanácsban azoknak az intézkedéseknek a foganatosítása iránt, amelyek kétségkívül orvosolni fogják a lakók sérelmeit. Amíg a lakáskérdésben ilyen általános megelégedésre szolgáló határozatot hozott a főváros közgyűlése, addig kevésbé helytálló és örvendetes az a döntés, amely az új Rókus-kórház helyét jelöli ki. A közegészségügyi ügyosztály már kezdetben a Tisza Kálmán teret jelölte meg az új központi gyűjtőkórház felépítésének helyéül, az *Egységes Községi Polgári Párt* tagjai azonban a főváros jól felfogott érdekeit szolgálva, ez ellen a megoldási mód ellen óvást emeltek, amit megokol az, hogy ezen a területen nem nyílik fejlődési lehetőség egy nagy kórház számára. Hivatkozott a párt arra a költségtöbbletre is, amely azáltal áll elő, hogy a gázgyár igazgatóságának helyiségeit le kell bontani és az igazgatóság részére új otthont kell biztosítani. A pártközi konferencia azonban úgy döntött, hogy a Tisza Kálmán téren építik föl az új Rókus kórházat.

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, akit ebben az ügyben megkérdeztünk, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Minthogy pártközi konferencia határozatával állunk szemközt, nem volt módunkban a döntés megváltoztatását erőszakolni. Azt azonban szükségesnek tartom leszögezni, hogy

a Tisza Kálmán téri megoldást kezdettől fogva helytelenítettem és már előre is figyelmeztettem mindazokat, akik a Tisza Kálmán téren leendő elhelyezés mellett kardoskodtak, hogy nézetem szerint már belátható időn belül szükségessé válik a kitelepítés kérdése.

A magam részéről szükségesnek tartom kijelenteni, hogy *vétót emeltem e megoldás ellen és magamtól a felelősséget elhárítom.*

Szóvátettük *Kozma* Jenő előtt az *üzemi kérdést* is, amelyet a pénteki közgyűlés napirendjéről levettek. *Kozma* Jenő ezeket mondotta:

— Bizonyosra veszem, hogy a legközelebbi közgyűlésen, amely az üzemi kérdést tárgyalja, *teljes egyértelműséggel fog állást foglalni a főváros törvényhatósági bizottsága.* Az a javaslat, amelyet ebben a tárgyban *Harrer* Ferenc készített, teljes mértékben kielégítő. E kérdés eldöntésénél két szempontot akarunk érvényesíteni: az egyik a fogyasztóközönség, a másik a konkurrenciával érdekelt kereskedők érdeke. Az üzemek leépítésében

addig a határig kell elmennünk, ahol már megszűntnek tekinthető az adófizető kereskedő- és iparostársadalommal szemben a konkurrencia, olyan üzemeket azonban, amilyen a Községi Élelmiszerüzem is, amelyek tömegszükségletet elégítenek ki, nem szabad megszüntetnünk,

máresak azért sem, mert *a főváros közönsége, a fogyasztóközönség érdeke is ezeknek az üzemeknek a fenntartása mellett szól.* Természetesen *meg kell vonni azt a határvonalat, amelyen túl ezek az üzemek sem terjeszkedhetnek.*

— Amennyire helyes például a fővárosi koporsóüzem megszüntetése, annyira

fokozott figyelemmel kell kísérnünk, miként alakul majd a jövőben a koporsók ára.

Figyelemmel kell kísérnünk ugyanis, hogy nem fogja-e a koporsóüzem leépítése megdrágítani a koporsókat? Abban az esetben, *ha drágulási folyamat indulna meg ezen a téren, akkor újra fel kell vetni a kérdést, nem kell-e az üzemet visszaállítani.* Máris arról beszélnek, hogy *a koporsók ára kétszeresre fog emelkedni.* Ezt mindenesetre meg kell akadályozni.

Az aktuális városházi problémákról folytatott beszélgetés során szóbakerült a *Vásárpénztár és a Községi Takarék tőkeemelésének az ügye is. Kozma* Jenő ezeket állapította meg:

— Elvileg minden kérdés elintézettnek tekinthető, most már csak azt várom, hogy a tervek megvalósításának munkája megkezdődjék. Nagy megelégedéssel vettem tudomásul, hogy a *Községi Takarékpénztár* alapszabályai már a belügyminiszter úr asztalán feküsznek végleges jóváhagyás céljából. Az alapszabálytervezetet — amelyet a *Fővárosi Hirlap* legutóbb ismertetett — megfelelőnek tartom és helyeslem, hogy a Községi Takarékpénztár működésének teljes kiterjeszkedése elé semmiféle akadály sem gördülhet. Sőt, úgy látom, hogy

egy igen nagyarányú fejlődésnek a feltételei is biztosítva vannak. Minden reménységünk megvan ugyanis arra vonatkozóan, hogy a Községi Takarékpénztár záloglevélkibocsátással is foglalkozhatik

és így *módja lesz arra, hogy a fővárosi építkezési tevékenységet hatékonyan előmozdítsa.* A Községi Takarékpénztárnak ipari, közelebbről építkezési tekintetben ugyanaz lesz a hivatása, mint a mezőgazdasági ágak területein a Földhitelintézetnek. A legmelegebben üdvözlöm ezt a tervet, amelynek gyakorlati és eredményes végrehajtása egyszerre kettős érdeket szolgál. Egyrészt javára fog szolgálni a Községi Takarékpénztár jövedelmező működésének, másrészt teljesíti azt a feladatot, amit a főváros polgárai ettől a speciálisan fővárosi intézettől várnak az ipari tevékenység föllendítése tekintetében. Legutóbb, amikor tető alá hoztuk az ideiglenes, különleges házadómentességről szóló törvényt, amely harminc esztendőre ad adómentességet az újonnan épült házaknak, az érdekeltségek és vállalkozások részéről azt a panaszt hallottuk, hogy hiábavaló itt minden kedvezmény, ha nem áll rendelkezésre elegendő tőke az építkezések megindítására. Most tehát

a Községi Takarékpénztár vállalja azt a feladatot, hogy segítsen a tőkehiányon és az építkezni szándékozó telek- és ingatlantulajdonosoknak rendelkezésre bocsássa a szükséges összegeket.

Ennek az elgondolásnak megvan minden olyan feltétele, amely biztosíthatja az eredményes gyakorlati végrehajtást.

Kozma Jenő ezután felhívta a főváros közönségének és egyben a városháza illetékes tényezőinek is a figyelmét a Székesfővárosi Közmunkák Tanácsának arra a tervére, amely szerint a *nemzeti stadiont* az óbudai szigeten kellene elhelyezni. A nemzeti stadion fölépítésének egyik tervét még *Folkusházy* Lajos alpolgármester készítette el, aki úgy gondolta el a végrehajtást, hogy a nemzeti stadiont a kőbányai gyakorlótéren kellene fölépíteni. *Kozma* Jenő erről a legújabb tervről a következőkben nyilatkozik:

— A legmelegebben üdvözlöm a székesfővárosi Közmunkák tanácsának azt az ötletét, sőt határozottan kifejezett kívánságát, hogy a nemzeti stadion az óbudai szigeten nyerjen elhelyezést. Az ötlet könnyen végrehajtható és én a magam részéről nyomatékosan rá akarom irányítani ennek az ötletnek az előnyeire minden érdekelt tényezőnek a figyelmét. A nemzeti stadionnak az óbudai szigeten leendő felépítése lehetővé teszi, hogy a vizi-sport is megfelelő területhez jusson. De fővárosi speciális szempontokból is propagálnunk kell ezt a tervet, amennyiben

a Nemzeti Stadionnak az óbudai szigeten leendő felépítése egyszerre élénk fejlődési lehetőséget nyújtana ennek a haldokló városrésznek.

Ha az óbudai szigeten helyezzük el ezt a sportintézményt, akkor *az egész környék egyszerre világvárosi jelleget fog magára ölteni.* De eltekintve attól a szemponttól, amely kötelez bennünket az óbudai városrész fejlesztésére, van egy másik szempont is,

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

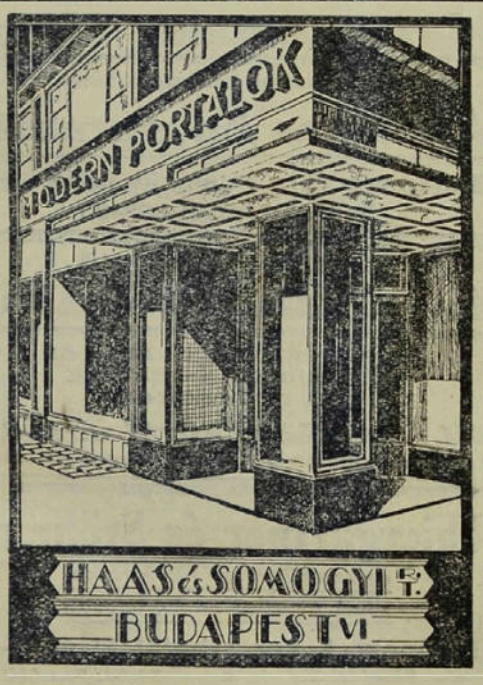

MAGYAR BŐRSZÉK IPAR
PIPISZ VILMOS UTÓDAI
BUDAPEST, V., MÉRLEG UCCA 4
SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ
valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok, modern ebédlőszékek, adott tervek és rajzok szerint is. Lakberendezési tárgyak.
Telefon 810-56
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javítjuk, átfestjük és átalakítjuk
Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

TÖRÖK IGNÁC
TELEFON: Józsel 368—87.
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, VASBETONÉPÍTŐ, ÉPÍTŐMESTER
Budapest, I, ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.

SEFFER ANTAL
TELEFON: AUT. 891-31 AUT. 896-94
TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA
Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3. sz
Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 * Gyár: Pest-Sashalom

ASZFALT és KÁTRÁNYIPAR R.-T.
Budapest, V., Nádor ucca 12
Telefon Aut. 262-81, 262 81
GYÁRAK: Budapest, IX., Illatos út 18-20 } saját iparvágány
Szőreg, (Szeged mellett }

Korányi és Fröhlich redőnygyár
BUDAPEST KISFALUDY-U. 5/F • TELEFON: J. 323-76 • 459-86
SPECIÁLIS GYÁRTMÁNYAI:
SZAB. PÁNCÉLREDŐNY · ACÉLREDŐNY · FAREDŐNY · VÁSZONREDŐNY
SZAB. AJTÓCSUKÓ · BOSTWIGH-TOLÓRÁCS · NAPELLENZŐ · SZERKEZETEK

amely szintén e megoldás mellett szól. Ez a szempont a Margitsziget tehermentesítésének a kérdése. A Margitszigetet túlságos mértékben veszik igénybe a különböző sportágak, sőt az utóbbi időben már annyira elterjeszkedtek a szigeten ezek az intézmények, hogy elvonták eredeti rendeltetésétől. Én tehát ebből a szempontból is arra törekszem, hogy a székesfővárosi közmunkák tanácsának a terve meghallgatásra találjon.

Kozma Jenő végül szükségesnek tartotta, hogy a főváros illetékes tényezőinek az érdeklődését ráirányítsa azokra a *tarthatatlan uccai állapotokra*, amelyek különösen éjszaka tapasztalhatók a főváros területén. Ezeket jegyezte meg:

— A főváros lakosainak éjjeli nyugalmát veszélyezteti már az a rendszer, ami az utóbbi időben tapasztalható. A BSzKRT pályatestének munkálatai, amelyek éjszaka is megszakítás nélkül folynak, olyan rettenetes lármát okoznak, hogy azoknak, akik a főváros közügyeivel foglalkoznak, ezekre a tarthatatlan jelenségekre feltétlenül rá kell mutatniok. Legutóbb *Kállay* Tamás a pártértekezleten foglalkozott ezzel a kérdéssel és kénytelen vagyok igazat adni a hangoztatott panaszoknak. Éjszaka úgy csapkodják le az uccákon a sineket, hogy a környéken mindenki felijedezik. Az ablakokat nyáron nyitva kell tartani, hogy megfelelő levegőt kapjon a lakás, így azonban

aludni úgyszólván lehetetlenség már Budapesten.

Ilyesmi sehol, *egyetlen világvárosban sem tapasztalható*. De lehetetlenné teszi az éjszakai nyugalmat az autók fölösleges túlkölése is. A fővárosnak megkeresését kell intéznie a rendőrséghez és követelnie ezeknek a rettenetes túlköléseknek a legszigorúbb megbüntetését. Ezek lényegtelen kérdéseknek látszanak ugyan, de minden fővárosi lakost közelről érdekelnek, ezekkel is kell tehát törődni.

Kozma Jenő elmondotta még a *Fővárosi Hirlap* munkatársának, hogy a főváros közlekedési ügyosztályán meg fogja sürgetni a *taxiszerződések aláírását*. Többen vannak még olyanok, akik a fővárostól taxirendszámot kaptak, de különböző nehézségek, vagy anyagi természetű bonyodalmak miatt még nem írták alá a fővárossal a szerződést. Ezek között szerepel például a műegyetemi hallgatók segélyegylete is, amely a *Turul Autóforgalmi Részvénytársasággal* kötött magánszerződés alapján várja, hogy a Turul végre megkösse a szerződést a fővárossal. E körül a szerződés körül nehézségek merültek fel, de a főváros közlekedési ügyosztályának végre likvidálnia kell az egész anyagot.

Elsimultak a Róna uccai bérház végelszámolása körüli bonyodalmak

Tavaly májusban kezdték építeni és az idén május 1-én, *pontosan a kitűzött terminusra elkészült a főváros legújabb modern bérpalotája*, a négyemeletes *Róna* uccai bérház. Lakók és a főváros törvényhatóságának illetékes tagjai egyaránt elragadtatással vették át ezt a hatalmas, gyönyörű palotát, amely mind az építészi, mind pedig a művészi megoldás tekintetében *tökéletes*. És még egy előnyös sajátsága van ennek az építkezésnek: a már szinte rendszerré vált hiteltúllépési esetek után

a Róna uccai bérház építkezési költsége nem csupán kifutotta az előirányzatból, hanem annál, sőt a vállalati összegnél is kevesebb.

Pontosan: 1,170.000 pengő volt az előirányzat, egymillió pengő az árajánlatokból kialakult vállalati összeg, végül pedig körülbelül *900.000 pengőbe került az építkezés*.

Örömmel regisztrálnánk ezt a tényt, ha nem bukkannának felszínre azok a sötét, tragikus emlékek, amelyek ehhez a pompás műhöz kapcsolódnak. Emlékezetes még az a megdöbbentő öngyilkosság, amelynek áldozata az egyik vállalkozó cég, a *Pintér* asztalosgyár társtulajdonosa, *Wirth* Kálmán. A talán túlságosan lelkiismeretes művezetési kontroll, főként pedig a hosszadalmas bürokratikus eljárás megnehezítette a kifizetést, *Wirth* Kálmán nem kapta meg idejében jogos követelését, egy szombati napon képtelen volt munkásait kifizetni, mire ez a lelkiismeretes és becsületes *ember eldobta magától az életet*.

Wirth Kálmán tragédiája azonban korántsem tett pontot a vállalkozók kálváriája után. Valójában ezután kezdődött egy olyan periodus, amely

már-már felőrölte a lelkiismeretes vállalkozók idegzetét,

amelynek azonban épp a legutóbbi napokban vetett véget az építést ellenőrző, úgynevezett *ötös bizottság* méltányos belátása. Ennek a különös történetnek részletei egyébként a következők:

A *Róna* uccai bérházhoz ma pompás utak visznek, az építés elején azonban hitvány, földes út vezetett, amely

az anyagszállító teherautók alatt pár napon belül használhatatlanná vált.

Nem volt mit tenni, a vállalkozók *kénytelenek voltak négyszázméteres kitünő útat építeni*, sőt, mert közművek sem voltak, még *a vízvezetéket is ők készítették*. Jelentékeny túlkiadást jelentett ez, 5—15%-kal terhelte meg a kalkulációkat és számszerűen természetesen a legsúlyosabban érintette az építést végző fővállalatot. De érzékeny veszteséget jelentett ez az ácsmunkákat végző *Tőke* György cégnek, *Fliegl* Béla bádogosnak, *Gábler* vízvezetékszerelőnek, nem is beszélve a *Pintér* cégről, amelynek tulajdonosa, mint említettük, öngyilkos lett.

Nagy riadalmat okozott a vállalkozók körében az a városházi felfogás, hogy

ezt a túlkiadást nem térítik meg,

miután a közszállítási szabályzat kimondja, hogy a vállalkozó saját költségén tartozik az építés helyszínére szállítani az anyagot. Nyilván rabulisztika ebből azt a konklúziót levonni, hogy a vállalkozó négyszázméteres útat és vízvezetéket köteles létesíteni. Legfeljebb egy kertes udvar hátsó végén emelendő épülethez az uccától szokás a vállalkozónak deszkapallókkal biztosítani az anyagszállítást.

Ilyen előzmények után kezdte meg felszámoló üléseit az ötös bizottság, amelynek tagjai: *Petrovácz* Gyula, *Fóthy* Vilmos, *Bánóczy* László, *Dorner* Gyula K. *Császár* Imre. Az ötös bizottság azután az utóbbi napokban honorálta a vállalkozók jogos kívánságát.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa ebben az ügyben felkereste

Dorner Gyula miniszteri tanácsost,

aki a következőket mondta:

— Az úgynevezett ötös bizottsg, a *Róna* uccai ház építésénél, tekintettel arra a kiváló munkára, amelyet *Wihart* Ferenc építészvállalkozó végzett, a lehető legméltányosabban járt el és *Wihartnak*

minden olyan létesítményét, amelyet a vállalati szerződésen kívül kellett teljesítenie és amiből a fővárosnak haszna van, a bizottság neki megtéríteni javasolt.

Igy például az ott létesített, mintegy négyszáz méter hosszú út és töltés költségeit a főváros meg fogja téríteni. Egyébként már a lakhatási engedély kiadhatása érdekében tartott helyszíni szemle alkalmával az ötös bizottság tagjai elvileg hozzájárultak ahhoz, hogy mindazok az összegek, amelyek a főváros érdekeinek veszélyeztetése nélkül kiadhatók, *kifizettessenek*.

Kapuszta Gusztáv
építőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 8.
Telefon: József 898—08.

LAMPL ÖDÖN
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

SÜSS és TÁRSA
elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár
BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183
Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

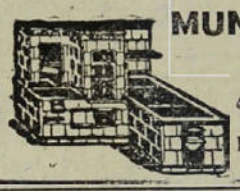

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, lakarékkűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 312—50.

Betoncsövek, burkolatlapok nagy készlete
ANDREA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Cementárugyár, beton- és mélyépítés
Budapest, V., Hold ucca 19. Telefon: Automata 98-37

KAUTNIK JÓZSEF SZOBRÁSZ-MESTER
ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

LIPNER ÉS TAUSZ épület- és keményfakereskedők
Iroda: VIII, Szeszgyár-u. 8. BUDAPEST Főraktár: VII, Thökölyut 145
Tel.: J. 310-23 és 894-24.

UNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

KÚN SÁNDOR
TELEFON: JÓZSEF 361—23
FESTÉK, KENCE, ZSIRADÉK, KÁTRÁNY ÉS VEGYITERMÉKEK GYÁRI RAKTÁRA
BUDAPEST, IV, FERENC JÓZSEF RAKPART 18

Mész, cement, gipsz,
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII., Beniczky ucca 6 sz.
Telefon: József 302-83

BUCHWALD és TSA ezelőtt
Hochmann Lajos
Gyermekkocsik, vas- és rézbutorok, paplanok gyári lerakata
VII., Erzsébet körút 4. szám
Telefon: J 418-90 Telefon: J 418-90

Thiergärtner és Stöhr rt.
egészségügyi és fűtőberendezések gyártása és felszerelése
Budapest, I. ker., Budafoki-út 9-11.
Telefon: József 363-51. • Telefon: József 363-51.

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

FARKAS LAJOS Telefon: J. 396-78
MÉRNÖK magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Budapest VII, Kolumbus u. 41

ÉPITÉSZEK FIGYELMÉBE
Adómentes házak, KÖZPONTI FŰTŐBERENDEZÉSEIHEZ a Szücs és Knoll-féle szab. NYEREGROSTÉLY, mindenfajta hazai barna szenek FÜSTMENTES ELÉGETÉSÉRE a LEGALKALMASABB, NAGY SZÉNMEGTAKARITÁS, HATÓSÁGILAG JÓVÁHAGYOTT FÜSTMENTES TÜZELÉS, TÖBB 100 ÜZEMBEN MEGTEKINTHETŐ

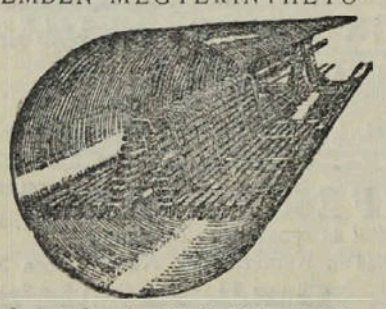

GYÁRTJA:
Röck István és Első Brünni Gépgyár R.-T.
BUDAPEST, I, BUDAFOKI-UT 70. SZ.
Díjtalan ajánlattétel.

Kalmár építési vállalata.
I. Szirtes u. 3/b. T. 456-03.

SOPRON-GYŐRI TEJ ÉS YOGHURT
A LEGMEGBIZHATÓBB!
SOPRON-, GYŐR- ÉS VASMEGYEI TEJGAZDASÁGI R.T.
Központi üzem és irodák:
I., Fehérvári út 33-35. Tel: J. 305-31., J. 428-01

HŐSÖK EMLÉKKÖVE

Vasárnap délelőtt *Horthy* Miklós kormányzó engedélyével két díszbe öltözött gárdista levonta a nemzetiszínű trikolórt több mint félmillió magyar hős elhullt vérének emlékező szimbólumáról, egy hatalmas gránittömbről: a *Hősök Emlékkövéről. Bethlen* István gróf miniszterelnök megrázó avató beszéd kíséretében adta át a fővárosnak az ismeretlen katona sírkövét, jelenünk szomorú jelképét, valamint a *Milléniumi Emlékművet* ezeréves dicső multunk monumentális szimbólumát.

Sipőcz Jenő polgármester vette át a főváros közönségének nevében a nemzet multjának és jelenének dicsőséges és kegyeletes emlékét és mélyenszántó, megkapó beszédében fogadalmat tett, hogy a főváros mindig kegyelettel, szeretettel, a honalapító hősöknek, a nagy királyoknak és az integer Magyarországért elhullott vitézek emlékének kijáró, megkülönböztetett tisztelettel fogja gondozni ezt a két emlékművet.

Szent kötelességet vállalt a főváros. És ennél az aktusnál felemelő kell, hogy legyen az a tisztesség, hogy a fővárost illeti a jog, vállalni ezt a szent kötelességet. Ezer esztendő dicsőségének és a nagy háború szomorúságának emlékét kapta meg a főváros, hogy időtlen időkig ápolja azt és plántálja a jövő generációk tudatába. A főváros minden bizonnyal méltóan tesz eleget e tisztességtudó jog által reá ruházott szent kötelességének.

Mintaszerű anya- és csecsemővédő intézet épül Angyalföldön

Alig egy éve, hogy a főváros szociálpolitikai ügyosztálya nagy ambicióval és páratlan eréllyel megkezdte az anya- és csecsemővédő hálózat kiépítését. Ez a munka kiinduló pontja annak a nagy szociális elgondolásnak, amely közös centrumba akarja tömöríteni a főváros valamennyi szociális intézményét. Az anya- és csecsemővédő intézetek kiépítése ugyan tisztán a főváros áldozatkészségéből történik, de a fentartás és a vezetés továbbra is közös marad az *Országos Stefánia Szövetséggel*, amelynek e téren már régi, évtizedes érdemei és tapasztalatai vannak. A *Stefánia Szövetségnek* azonban csak kevés és meglehetősen kezdetlegesen berendezett bölcsődéje és napközi otthona volt, míg

a fővárosi intézetek világviszonylatban is a legmodernebb és leghigiénikusabb, nagy gondossággal és bőkezűséggel felszerelt intézmények,

melyekre méltán büszkék lehetünk. A mult év őszétől tavaszig hat intézet nyilott már meg, amelyekről a *Fővárosi Hirlap* részletesen megemlékezett, a közeljövőben pedig a hetedik és nyolcadik intézmény megvalósítására kerül a sor. Végeredményben 20 ilyen intézetet tervez a főváros, ezzel az apparátussal tökéletesen el is tudja látni a főváros egész területén a védelem fontos munkáját.

A legújabb intézet az *Üteg* uccában, az Angyalföldön, az utána következő pedig a Zuglóban épül, a városi kislakásos bérházak közelében.

Az Üteg uccai anya-, csecsemő- és gyermekvédő intézet különálló épületben lesz, *olyan speciális beosztással és felszereléssel, amely Európaszerte páratlanná fogja tenni.*

A *Fővárosi Hirlap* munkatársának alkalma volt a már készen lévő terveket megtekinteni. Eszerint a háromemeletes épület földszintjén lesz a tulajdonképeni védőintézet, az orvosi tanácsadó és az 50 ágyas bölcsőde. Az első emeleten kap helyet a 60 gyermek számára berendezett napközi otthon, míg az épület II. emeletén egy *átmeneti otthon lesz* olyan *csecsemők és kisdedek számára, akiknek intézeti ápolását hosszabb vagy rövidebb időre szociális vagy orvosi szempontok teszik kívánatossá.*

Ha az intézet orvosai észreveszik, hogy valamely gyermek rossz, vagy rendszertelen táplálás következtében nagyon legyengül, vagy például az anya megbetegszik, esetleg újabb szülés előtt áll, úgy

a gyermek megerősödésének, vagy az anya gyógyulásának tartamára a csecsemőt és a kisdedet benntartják az intézetben, feltáplálják, rendbehozzák és bőséges utasításokkal, a későbbi étrend és ápolásmód megszabásával adják vissza a szülőnek.

Erre az újszerű berendezésre azért van szükség, mert orvosi statisztikák állapítják meg, hogy a csecsemőhalandóság oka *több mint 50%-ban a hibás, vagy hiányos táplálás és a gondozás hiánya.*

A III. emeleten lesznek a konyhák, tálalók s ugyanitt lesz *homokos napozó és fedett terrasz, azonkívül egy lubickoló vízmedence* is, ahol a gyermekek nyári időben üdülhetnek, szórakozhatnak reggeltől estig. Az egész építkezés

mindössze 300.000 pengőjébe kerül a fővárosnak,

míg a belső felszerelés 100 ezer pengőt emészt fel, úgyhogy a páratlan és mintaszerűen új intézmény 400 ezer pengőbe kerül, ami valóban nem nagy áldozat *annyi gyermekéletért, amit az intézet jelent.*

Még egy szeretetotthon szükséges
a Maglódi úton kívül, mondja Liber tanácsnok

A belügyminiszter — mint köztudomású — hozzájárult az új modern központi szeretetotthon felépítéséhez, amelyet a Maglódi úton kíván létesíteni a főváros.

Az új intézet

alapkövének letétele még az ősz folyamán megtörténik

és néhány hét mulva a földmunkákat már el is kezdik a Maglódi úti telkeken, ezért aktuálisnak tartottuk érdeklődni *Liber* tanácsnoknál, az új intézet legközelebbi tervei iránt.

— A tanács, mint tudjuk — mondotta *Liber* tanácsnok — a *két első pályanyertes terv készítőjét,*

Maróthy Kálmán és Szabolcs Ernő építészeket megbízta a részletes tervek kidolgozásával.

A két műépítész most a legserényebben dolgozik. Hacsak a részletes tervek és költségvetések készen lesznek, nyomban újra a törvényhatóság elé visszük az építkezés ügyét, kisürgetjük a kormányjóváhagyást és remélem, hogy

még ebben az évben elkezdhetjük az építkezést is.

— Annyi bizonyos, hogy *a részletes terveket és költségvetéseket még a nyári szünet előtt letárgyalja a közgyülés. Az egész építkezést három évre szándékozunk felosztani. Az első évben megépül az igazgatósági, illetve felvételi épület, a gazdasági épület és az egészségesek pavillonja.* A második évben a házastársak épülete, a beteg-pavillon, a tüdőbeteg osztály, a harmadik évben a kápolna és az egyéb épületek. Mivel az egészségesek pavillonja az első évben készül el, így a *jövő év végére esetleg már módunkban lesz ezt a részét az intézetnek használatba is venni.* Újból hangsúlyozom, hogy a *szeretetotthon építés kérdése ezzel a mostani akcióval nem zárulhat le,* ellenkezőleg, ez csak az első lépés. Távolabbi jövőbe nyúló tervem az, hogy

a Maglódi útihoz hasonló méretekben még egy intézetet kell Óbudán, vagy Kelenföldön építeni,

amely esetben a város belterületén az összes régi szegényházakat: a Szegényház téri központi intézetet, az Alföldi uccai és Izabella uccai fiókintézeteket, az Attila uccai, a Lövölde uccai, Kamaraerdei, stb. szeretetotthonokat *mind megszüntethetjük.*

Szóba hoztuk a tanácsnok előtt azt a tervet, amely a közelmultban látott egyes sajtóközleményekben napvilágot arról, nem volna-e helyesebb az intézeti rendszert teljesen megszüntetni és a közellátásra szoruló elaggottakat Budapesten, vagy vidéken *tartásdíj ellenében családoknál elhelyezni.* Ezzel a megoldással — az elgondolás szerint — igen nagy összegeket takaríthatna meg a főváros.

— Ez a terv, — felelte *Lieber* tanácsnok — mint elmélet igen szépen hangzik, de helyessége nagyon vitatható, s kérdés, vajjon a gyakorlatban hogyan válna be nálunk. Németországban tényleg alkalmazzák; ott

árvaházak sem igen vannak, hanem a családi elhelyezés szokásos, de odakint más a lakosság alaptermészete is.

Nálunk a családi elhelyezés nem vált be az állami gyermekvédelemben sem, ahol az úgynevezett állami gyermekmenhelytelepeket egymásután be kellett szüntetni, — kérdés, vajjon nálunk egyrészt akadnának-e vállalkozók a szegény elaggottak ápolására, másrészt

nem tudom, méltányos és humánus dolog volna-e kényszeríteni ezeket a közellátásra szoruló öregeket arra, hogy elhagyják azt a várost, ahol adót fizettek, ahol családjuk élt, ahol hozzátartozóik, ismerőseik, barátaik vannak,

s ahol egy életet végigküzdöttek, s elmenjenek egy távoli faluba, vagy tanyára, idegen emberek közé, ahol esetleg még azt sem kapnák meg, amiben a mostani, régi intézetekben részük van. Egyéni véleményem szerint ez

igen nehezen volna keresztülvihető,

legalább is erőszakos eszközök nélkül aligha, már pedig *ez nem hozható összhangba a szeretetotthon fogalmával.* Szerintem az új szeretetotthon, — amely ugyan számottevő áldozatot követel a fővárostól, a legjobban fogja ezt a célt szolgálni és azzal, hogy *a házastársakat nem választjuk szét,* hanem módot adunk egy-egy szobácska és egyszerű táplálék nyujtásával arra, hogy ott gondtalanul leélhessék életük hátralévő részét, a legjobban és legemberségesebben találjuk meg a kérdés megoldását.

HAIDEKKER VASBUTOR
VASBUTOR csak e VÉDJEGGYEL HAIDEKKER-
ÜLLŐI-ÚT 48 — FIUMEI ÚT 3 Kapható mindenütt! MINŐSÉG

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Muzeum-körut 41.
TELEFON: AUT. 860-96. □ TELEFON: AUT. 860-96.

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65.
Dr. KOLLÁR
FEDÉLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR
BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 228-06. szám.

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
TELEFON: Automata 219—69. szám
a legjutányosabb áron szállítunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpacca, valamint alpacca ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
12 havi részletre
Árjegyzéket díjmentesen küldünk
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Bálvány u. 16.
Pontos címre kérjük ügyelni.

Kérjen prospektust!
Peugeot
motorkerékpár
megbízható, szép, olcsó, 175 ccm motorkerékpár
920 P
Vezérképviselet
SALGÓ IMRE
Budapest, VI., Vilmos császár-út 27.

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPEST, VII., ÖRNAGY UCCA 4. SZ.

UJ, ROMÁNSTILÜ
BAZILIKA ÉPÜL BUDAPESTEN

1924-ben *Izabella* főhercegasszony vezetésével a társadalom legelőkelőbb reprezentánsainak részvételével mozgalom indult meg, hogy a néhai uralkodó, *I. Ferenc József* emlékét impozáns művészi alkotású templom őrizze meg s ezt a templomot szánták az akkor aranymiséjét jubiláló *Csernoch* János hercegprimás emlékének megörökítésére is. Az alapkőletétel még 1924-ben meg is történt s a templomépítőbizottság *Lechner* Jenő műépítész, műegyetemi tanárt nyomban meg is bízta a templom terveinek elkészítésével. *Lechner* Jenő a terveket kidolgozta, a templomépítőbizottságnak bemutatta s miután a főhercegasszony és a bizottság tagjai elfogadták, a fővároshoz került a kérdés. A kultuszminisztérium 500 ezer pengővel járult hozzá a templomépítés költségeihez, *a közgyűlés is megszavazott 800 ezer pengőt, azzal a feltétellel,* hogy ez a templom egyuttal a tisztviselőtelepi plébánia temploma is lesz.

A részletes tervek elkészítése során azonban kiderült, hogy a főváros és a kormány támogatása még nagyarányú társadalmi gyűjtéssel kiegészítve sem lesz elegendő az alkotás befejezésére, mert a Lechner-féle elgondolás szerint

a templom legalább hárommillió pengőbe került volna.

Mivel a főváros *nagyobb áldozatokra, újabb összegek adományozására a mai körülmények között képtelen volt, a tanács a terveket visszaadta és hosszas tárgyalások indultak meg* a főváros és a templomépítőbizottság között. A tárgyalásokat a főváros részéről *Sipőcz* Jenő polgármester és *Berczel* Jenő alpolgármester vezették. Többszöri beható eszmecsere után, amely *Izabella* főhercegasszony jelenlétében folyt le, s amelyben *Klebelsberg* Kunó kultuszminiszter, *Gévay-Wolff* Nándor, *Madarász* István dr. apát, miniszteri tanácsos, *Breyer* István püspök, *Zsembery* István és *Zichy* Rafaelné is résztvettek,

teljes megértéssel végződtek e tárgyalások és a hercegprimás is hozzájárult a tervek bizonyos módosításához.

Erre *Lechner* Jenő a visszakapott *terveket átdolgozta,* még pedig olyan szerenesésen, hogy *a kiviteli formán és a lényegen semmit sem változtatott,*

csupán a méreteket szűkitette meg.

Igy például a 15 méterre tervezett kupola 12 méteres lesz, a többi méretek pedig átlag egy méterrel redukálódtak.

Az új templom, amely a *Rezső* téren létesül, **román bazilika stílusban épül és körülbelül két év mulva lesz olyan stádiumban, hogy felszentelhetik.**

A tanács legutóbbi ülésében foglalkozott a fogadalmi templom kérdésével, eszerint az *építkezést értesülésünk szerint két héten belül meg is kezdik.*

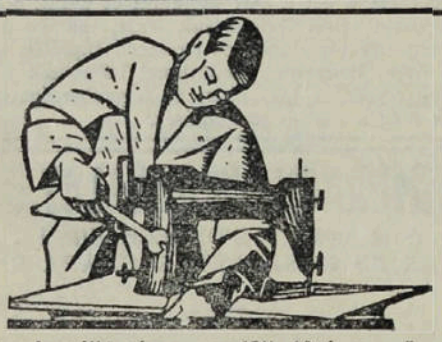

26 éve fennálló cégem, azelőtt 10 éves művezetői működésem egy nagy varrógép és- kerékpárgyárban, valamint több mit 10 elismert és utólérhetetlen találmányom ele endő biztosítékot és bizalmat nyújt szakképzettségemről, a **legjobb varrógép** és kerékpár vásárlására és mindennemű műszaki munkák és javítások szakszerű kivitelére

Zlamál L. műszerész, varrógép és kerékpár raktára
Budapest, I., Krisztina-körút 151.
Telefon: Automata 509—01.

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérökészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép- és szállítóeszközgyár
Budapest, X, Kápolna-tér 27-29. Telefon: J. 395-80.

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929. évi május hó 27-én tartott ülésében (elnök: *Csármann* Ferenc tanácsnok, jegyző: *Haris* Sándor s. hiv. igazgató) a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Fővárosi Telekforgalmi Rt. X., Szállás u. 8621/23. hrsz. 3 em. ház, terv.: Román Miklós IV., Prohászka Ottokár u. 8.
2. Klósz Antal I., Zólyomi u. 8141. hrsz. fsz. lakóház, terv.: Szultberger Gyula II., gróf Klebelsberg út 236.
3. Fliegler Ignác III., Aranyhegy dűlő 22.553. hrsz. családi ház, terv.: Horváth István III., Vörösvári út 71.
4. Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ I., Horthy Miklós út 3406/1. hrsz. em. toldalék, terv.: Politzer Miksa VI., Vörösmarthy u. 34.
5. Özv. Glattfelder Dezsőné I., Németvölgyi út 8219. hrsz. em. ráép., terv.: Siegel Albin és Szőts Imre I., Horthy Miklós út 19.
6. Schwarcz Antal I., Sasadi út 2326/32 hrsz. manzardos családi ház, terv.: Reiber Károly, Budafok.
7. Rott Izidor VI., Dessewffy u. 47. 5 em. ház, terv.: Vogel Jenő, VII., Erzsébet körút 40.
8. Filkorn Rezső III., Testvérhegy dűlő 20.441. hrsz. fsz. ház, terv.: Höcher Elemér II., Zsigmond ucca 14.
9. Krecsányi Kálmán III., Timár u. 32, em. ráép., terv.: Frank Jenő VII., Dohány u. 69.
10. Terra építő ipari rt. VI., Alsórákosi rétek dűlő 30.200 hrsz. em. ház.
11. Dr. Rácz Jenő I., Hidegkúti út 11.390/2. hrsz. em. családi ház, terv.: Dr. Kocsis Endre I., Horthy Miklós út 15.
12. Sajó Edith I., Zsombolyai u. 4497/19. hrsz. 3 em. ház, terv.: v. Vajk Tibor V., Csáky u. 43.
13. Prokisch János I., Csaba u. 6889/2. hrsz. em. lakóház.
14. Stingl Pál I., Kelenföld 3487/17. hrsz. fsz. ház, terv.: Balla János I., Fehérvári út 116.
15. Müller József I., Fehérvári út 3887/4. hrsz. em. ráépítés.
16. Kramolisch Rezső III., Szentendrei út 19.322/8. hrsz. fsz. üzletház, terv.: Bauknecht Tamás III., Bokor u. 11.
17. Ruppert Károly III., Széll u. 7. toldalék, terv.: Kiss Sándor III., Föld u. 30.
18. Fröhlich Teodóra II., Eszter u. 12. em. bérvilla, terv.: Kappeter Béla VI., Eötvös u. 36.
19. Székesfőváros közönsége X., Külső Jászberényi út 7728/2. hrsz. két drb. pavillon, szükséglakások.
20. Burger Pál VII., Hajtsár út 29.831. hrsz. em. ház, terv.: Kiss József és Berger Károly VII., Thököly út 176.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Elkán Ferenc VII., Ilka u. 11.
2. Dr. Balázs József X., Apaffy u. 8108. hrsz.
3. Dr. Seitz és Török VI, Telep u. 45.
4. Varga Lajos X., Jerney u. 1.
5. Szabó Sámuel X., Vezér u. 2166. hrsz.
6. Dr. Kluge Endre I., Fortuna u. 6573. hrsz.
7. Steiner József IX, gróf Haller u. 28.
8. Dr. Szenttamássy Béla II., Hunyady János ucca 20.
9. Barna Márton VIII., Szerdahelyi u. 3.
10. Nemzeti Lovarda VIII., Eszterházy u. 32.
11. Preisz Hugóné VIII., Vas u. 19.
12. Vizy Lukács VIII., Német u. 42.
13. Kádár Mór VI., Frangepán u. 27.071. hrsz.
14. Gerő Testvérek IV., Apponyi tér 5.
15. Gyöngy Sándor III., Zichy u. 15.
16. Stadler Miklós III., Kerék u. 26.
17. Gróf Teleky Tiborné V., Akadémia u. 13.

Hochhauser
Ferenc építési vállalkozó Budapest
IX., Soroksári út 38. Tel.: J. 459-81

Welvárd és Kutasi
okleveles mérnökök.
Gyárkéményépítés. Kemenceépítés
Kazánbefalazás. Gépalapozás.
Budapest, IV., Muzeum-körút 21.
Telefon: Automata 835—64.

BOGYÓ ISTVÁN TELEFON: JÓZS. 356-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF UCCA 9

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRUT 58.
Telefon: Automata 604-48.

SZÉKELY ÉS KATONA
épitészek, építési vállalkozók
Budapest, V., Kádár-ucca 4. — Telefon: Lipót 903-26.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK EPITŐMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 SZ

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. szám
Telefon: József 416—07

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Vig ucca 24. — Telefon: József 385—52.

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

SÁGI ISTVÁN
Tűzhely- és épületlakatosmester
BUDAPEST VIII, Gyulai Pál ucca 9 a Rókus-kórház mellett

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok,
aszfalt, porolaj.
KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR UCCA 2. TELEFON: AUT. 839-25.
Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban.

A
BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap
vasárnapi melléklete
a magyar ujságirás szenzációja
Mutatvány számot bárkinek szivesen küld a kiadóhivatal: **Budapest** VIII, József körut 5

PECSEK ISTVÁN
MŰASZTALOS
Tel. József 438-34 **BUDAPEST** IX., Lilium ucca 52

Az 1926. évi késmüipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntöde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 201. sz. (Saját ház.)
(Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám.
Önletnek: Szobrok, domborművek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK. FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS. MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Teleton: J. 303-85.

Tel.: Aut. 150-79 — Hűtő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek — **Spitzer testvérek** — Budapest, V., Vilmos császár út 42. — Tel.: Aut. 150-79

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték, egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

Hudetz János
okl. épitészmérnök, épitőmester
tervező- és vállalkozó irodája
Alapittatott: 1876 — Telefon: József 351-54
Budapest, VII. Rottenbiller ucca 6/b.

ÉPÍTTESSEN A FŐVÁROS LAKÁSOKAT AZ ALKALMAZOTTAINAK

Irta: FARKAS JÓZSEF dr., törv. biz. tag

A főváros közgyűlése elé a következő indítványt jegyeztem be:

„Utasítsa a közgyűlés a tanácsot arra, hogy a szeptember hónapban tartandó első rendes közgyűlésen javaslatot terjesszen a közgyűlés elé, amely szerint jövőben a főváros lakáspénzt élvező alkalmazottai nem pénzben, hanem természetben kapják lakásjárandóságaikat;

készítsen pontos kimutatást arról, hogy mennyi lakáspénzt fizet a főváros alkalmazottainak, és ezen lakáspénzekkel milyen mérvű építési tőke volna amortizálható és 30 éves amortizáció után, milyen érték maradna a főváros birtokában azonkívül, hogy a költségvetése a lakbérekben kifizetett összeggel csökkenne;

készítse el az alkalmazottak házának építkezési programját, figyelemmel a gazdasági és szociális viszonyokra, tekintettel a nyugdíjasokra, a háztulajdonos-tisztviselőkre, a kettős igénylőkre és a lakbérletiltással már korábban házhoz jutott alkalmazottakra;

utasítsa a városi üzemeket, hogy munkás- és tisztviselői lakások építését kezdje meg;

készítsen feliratot a kormányhoz az állam hasonló akciójának megindítása érdekében."

Indítványomat alátámasztják a következők:

1. a gazdasági körülmények hatása alatt a főváros kénytelen építkezni,

2. a város évenkint 10 millió pengőt fizet lakbér címén alkalmazottainak.

Képzelhető-e józan magánvállalkozás, amely, ha már építenie kell, ilyen horribilis lakbéreket fizessen ki ahelyett, hogy ezzel a pénzzel a maga céljaira építkeznék?! A városnak — és nézetem szerint minden közületnek — előbb-utóbb el kell kezdeni a lakbérek tőkésítését, mert a mai rendszer sem a tisztviselő, sem a köz szempontjából fenn nem tartható.

A kérdés elbírálásánál szembeszökik és feleletre vár:

1. van-e jogi akadálya,
2. közérdek-e,
3. pénzügyileg megoldható-e és végül
4. az érdekeltek helyzetén javít-e az idea valóraválása?

Ad. 1. Jogi szempontok nem lehetnek vitásak. A közületnek joga van természetbeni lakást adni, sőt

törvény szabályozza, hogy a közalkalmazottak különböző kategóriái milyen természetbeni lakásra tarthatnak igényt.

Egyébként sem példa nélkül való a városnál, hogy az alkalmazottak természetbeni lakást kaptak és kapnak.

Ad. 2. A városnak ezidőszerint körülbelül 11.000 lakás van birtokában, ebből tíz és félezer új építkezés révén, 536 lakás pedig (1029 szoba) készen vett ingatlanok révén jutott a főváros birtokába. Amíg a régi házakban szobánkint átlag 283 pengő 20 fillér az évi bér, addig az új házakban 500—800 pengős évi béreket fizetnek. Ez a szembetünő bérdifferencia mutatja, hogy

a magánosok részére való építkezés nem lehet városi feladat,

mert, amíg egyrészt a mágánvállalkozást szükíti, másrészről az új építkezés a drága anyag és magas munkabérek mellett, — annak ellenére, hogy a bérek annyira magasak, hogy azokat a lakók megfizetni alig képesek, *nem hozzák meg a befektetett tőke kamatait sem.* A város mint erkölcsi testület kénytelen lesz adófizetői rovására olyan béreket adni lakóinak, amelyek *kivételes helyzetbe fogják hozni azokat, akiknek sikerült városi házakban elhelyezkedniök.* A régi házak bérei pedig önmagukban hordják a kritikát. Nem közérdek tehát az olyan építkezési tevékenység folytatása, amely

megokolatlanul juttat előnyökhöz polgárokat a többi polgár rovására,

de igenis *közérdek az olyan városi építkezés, mely az egész közületre előnnyel jár.*

Kétségtelen, hogy a városnak építkeznie kell. Meggondolandó, hogy a város ismét magánosok részére, vagy alkalmazottai részére építsen-e? Azt hiszem, nem lehet vitás, hogy a *lakbérek tőkésítése olyan építési alap, amelyen az építési munka elindítható.* Precíz számítás és az összes adatok pontos ismerete szükéges ahhoz, hogy megállapíttassék, vajjon

a lakbérek tőkésítése egymagában is fedezi-e az építkezési költségeket,

vagy pedig ehhez még más kölcsönt is fel kell venni? Es itt jutottunk el a kérdés pénzügyi részéhez.

Ad. 3. Bár nem az indítványt tevők feladata az alapok és a számszerűségek megállapítása, hisz indítványom éppen azt célozza, hogy mindazt a tanács végezze el, mégis a rendelkezésemre álló adatok alapján úgy érzem, világossá tudom tenni, hogy

a terv megvalósítása pénzügyileg is kedvező a városra.

Egy szoba megépítése 4—8000 pengő a telek értéke szerint, vagyis átlagban 6000 pengő. A városnak 20.500 szobára van szüksége — ha meglévő régi házait erre a célra felhasználni nem akarná. E számítás alapján az építkezés 123 millió pengőbe kerülne. Ha a város tíz évre osztja be építési programját, *évenkint 12 millióért kell építenie* és ennek fedezetére szolgálna évenkint a lakbérek egytized része, vagyis 1 millió pengő. A mai kamatozás mellett azonban ez az 1 millió nem fedezné a 10%-os amortizációt s így a fővárosnak kellene a hiányzó 23 millió pengő évi egytizedrészének 10%-os amortizációjáról: *évi 230 ezer pengőről gondoskodnia.*

Ha a főváros nem használja fel a lakbérekben mutatkozó fedezetét, ugyanilyen építkezése nem 23, hanem 123 milliójába kerülne, így azonban X idő múlva *a tisztviselők lakbérével teljesen amortizálta az építés költségeit,* horribilis vagyon birtokába jutott és

költségvetését évi 10—12 millió pengővel csökkentette.

Ha a tisztviselő lakásokat szobánkint 8000 pengő építési költséggel számítjuk, akkor a következő eredményt kapjuk: szükséges 3900 egyszobás lakás à 6000 P és 16.600 szoba à 8000 P, vagyis ez alapon az építés egész költsége 156 millió P-be kerülne.

E számítás alapján a 10 éves építési program végrehajtása a város közönségének 56 milliójába kerülne. (100 milliót az alkalmazottak lakbére fizet ki.)

Ha elgondoljuk, hogy a mai kamatozás mellett is a tisztviselők részére az építési költség 20—25 %-ának hozzájárulásával felépítik a családi házakat, az öröklakásokat lakbérük letiltása mellett, akkor minden különösebb matematikai számítás nélkül, pusztán paraszt logikával is rá kell jönnünk arra, hogy *a fővárost sem terhelheti több, mint ami a magános építtetőt terheli,* ami azt jelentené, hogy a főváros az építési költség 20—25%-áért kapná ugyanazt a vagyont, mely a magánépíttetőnek 100%-ba kerül és azonfelül költségvetésében az összes lakbérektől — később még a nyugdíjasok lakbérétől is — megszabadul.

A kérdés tehát voltaképpen az: megér-e 30 év mulva, amikor már az egész költség amortizálódott, az az épületkomplexum 56 millió pengőt, amelyért ma 156 milliót fizettek.

Természetesen ez a számítás is csak akkor helyes, ha nem kalkuláljuk a ki nem kerülhető lakbéremelést, mert ha azt is számításba vesszük, akkor nem is 56 millió, hanem

egészen jelentéktelen hozzájárulással jut a város ehhez a nagy vagyonhoz.

A tisztviselők szempontjából (ad 4.) az én elgondolásom szerint a legelőnyösebb a kérdés megoldása, mert azon szigorú elv mellett, hogy mindenki természetbeni lakást kap, kimondandónak tartom, hogy minden alkalmazott a részére kiutalt lakással szabadon rendelkezik — tehát bérbe is adhatja — és mindaddig a lakás birtokában marad, amíg családjában nyugellátásra törvényesen igényt tartó családtag él.

Azt hiszem, ennek egymagában olyan szociális és gazdasági jelentősége van, hogy ezt az alkalmazottak nagy megnyugvással fogadják, különösen akkor, ha az épülő házak modernek, minden igényt kielégítők lesznek és közlekedés szempontjából sem eshetnek kifogás alá. Nagyjában ezek azok az elvek, melyeknek alapján nyugodt megfontolással érdemes az ideával foglalkozni és megvalósitását elősegiteni.

„PALATINUS"
ÉPÍTŐ- ÉS INGATLANFORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: Automata 121-45, 123-85.
Budapest, V., Rudolf tér ó.

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat BUDAPEST VIII, BÉKÉS UCCA 7. sz.
(Omnia Mozgóval szemben) Telefon: J. 350-18
Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, **Szerelési anyagok és egök raktáron.**

„SANIT F" CEMENTHABARCSTÖMÍTŐ
Gyártja: **POSNANSKY ÉS STRELITZ**
aszfalt-, fedéllemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut 228-20., Aut. 82-85.

TÓTH LAJOS Telefon: József 351—01
Pala és cserépledőmester eternitcserépledés, facement- és bőrlemezledés, tetők jókarban tartása és tatarozása
BUDAPEST I., I., Budafoki út 23

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

RADIATOROKAT ÉS KAZÁNOKAT
köponti fűtésekhez gyárt a
MAGYAR RADIATORGYÁR R.-T.
Budapest, X., Gyömrői út 76. sz.
Telefon J. 390-34 és 350-88

MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPGYÁR R. T.
MÁTYÁSFÖLD
GYÁRTÁSI ÁGAK:
Személyautomobilok, teherautomobilok, autóbuszok
Gyári eladási központ:
Méray Motorkerékpár-Gyár r. t. IV., Váci ucca 1.

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

Magyar-Francia Biztosító R.-T.
Központi iroda:
Budapest, V., Hold ucca 21. sz.
Fiókigazgatóság: **Wien, I., Schreyvogelgasse No. 3.**
Vezérügynökség: **Budapest, V., Hold ucca 21. sz.**
Fiókok:
Debrecen, Győr, Kaposvár, Miskolc, Nagykanizsa, Pécs, Zalaegerszeg, Székesfehérvár, Szeged, Szolnok, Szombathely
Ügynökségek és képviseletek az ország minden részében
Tűzbiztosítás, Betörésbiztosítás, Szállítmánybiztosítás, Jégbiztosítás, Életbiztosítás, Üvegbiztosítás
Legelőnyösebb feltételek! — 50 éve fennálló magyar biztosító társaság.

VÁLLALKOZÁS

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek és vállalatok kapták:

Zúzottkő szállítást az útjavítási munkák részére: Kondor és Feledi, Epítő és Kőbánya Vállalat, Engelhardt Ferenc, Somoskői bazaltbánya 17,330 P.

Utrendezési munkát az óbudai temetőnél: Spányi Ernő 11.693 P.

Villanyszerelési munkát a Dandár u. népfürdőnél: Szabó László 5409 P, **a városházi anyagszertár felvonójánál:** Haverland Antal 3400 P.

Kőmíves munkát a kamaraerdei szegényháznál: Dreiacker Ödön 2250 P, **a Felhő u. köztisztasági épületnél:** Weisz Mihály 63.485 P, **a Szent István kórháznál:** Kucsák Gergely 3960 P.

Vászonredőny munkát a Bécsi úti bérházaknál: Korányi és Fröhlich 5914 P.

Allványozási munkát a Bakács téri plébániánál: Makovszky Ferenc 7160 P.

Tetőfedési munkát az óbudai r. kath. templomnál: Fliegl Béla 9357 P, **a bicskei Batthyány-kastélynál:** Urbancsek József 9196 P.

Mázoló munkát a Vágóhíd u. óvódánál: Márton Ferenc 3132 P.

Burkoló munkát az Ullői úti csecsemővédő intézetnél: Hamar Kálmán 3915 pengő vállalati áron.

Méretlemezek szállítását a köztisztasági hivatalnál: Schopper J. G. cég 2865;

Szerszámfa szállítását ugyanott: Lipner és Tausz 1555, Fischer Henrik 1296, Grosz J. 3085;

1000 q szörplé szállítását ugyanott: Natura erőtakarmány és áruforgalmi rt. 15.500 pengő vállalati áron.

Benzin szállítását a Köztisztasági Hivatalnál: Magyar Petróleumipar Rt. 32.850, Hazai Kőolajipar Rt. 32.850, Meister Adolf 20.000;

Autóhordrugók szállítását ugyanott: Magyar Acélárugyár 7870;

Fémanyagok szállítását ugyanott: Hirmann Ferenc 1600;

Esztergagép szállítását ugyanott: Budapesti-salgótarjáni gépgyár és vasöntöde rt. 4520;

Vésőgép szállítását ugyanott: Vulkán gépgyár 3350;

Tüzoltókészülék szállítását ugyanott: 1614 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

Kavicsszállításra a kertészet részére: Dittrich Nándorné 18.585, Klauber és Vajda 16.955, Kavicstermelő és betonáru vállalat 16.955 pengő vállalati áron.

Csatornaépítkezésre a Zách uccánál: özv. Gravieser Albinné 20.583, Sándor Ödön 20.614, Rysavy János 19.430, Obendorfer József és Fia 20.609, Ámon Antal és Fia 23.637, ifj. Halász Hubert 17.585, Farkas Lajos 24.229, Havas és Csicseri 24.840, Gratzl Lajos 20.222, Klauber és Vajda 25.219, Hajnal Imre 19.539, Kolos Mihály 33.628; *a Virágároknál és a Branyiszkói uccánál:* Obendorfer József és Fia 18.623, Ámon Antal és Fia 18.622, Kolos Mihály 28.937, ifj. Halász Hubert 20.601, Farkas Lajos 22.751, Schäffer Á. 19.622, Havas Lajos 19.979, Kőnig József 22.157, Klauber és Vajda 21.250, Hajnal Imre 23.730; *a Bimbó uccánál:* Sándor Ödön 13.886, Obendorfer József és Fia 13.025, Ámon Antal 13.740, ifj. Halász Hubert 14.962, Farkas Lajos 15.013, Klauber és Vajda 14.416, Havas Lajos 12.928, Székely és Mottl 15.852, Liska Béla 15.190, Kőnig József 14.535, Kolos Mihály 18.558, *a Kerék uccánál:* özv. Gravieser Albinné 13.950, Kiss J. Jenő 14.629, Sándor Ödön 15.094, Obendorfer József 12.360, Ámon Antal és Fia 12.926, ifj. Halász Hubert 14.760, Farkas Lajos 16.383, Klauber és Vajda 13.946, Kőnig József 14.301, Székely és Mottl 16.770, Gratzl Lajos 14.271, Havas Lajos 14.469, Kolos Mihály 19.786;

Transzformátor építésére az Állatkertben: Láng Adolf 4993, Kurcsák Gergely 3897, Kovacsek Ferenc 3563, Volentics Lajos 3603, August József 3864, Jakobovits Gyula 4082, Markó Elek 4657, Lengyel Jenő 5570, Hegedűs és Társa 6801, Méhn Károly 6002;

Lakatos munkára az újtemetőnél: Polgár Ignác 2452, Kada Márton 9718, Herman János 2150, Gavenda Antal 2712, Soti Zoltán 1900, Gruiz Károly 2147, Ledniczky és Társa 2260, Sallay Nándorné 2712;

Padló munkára a Medve u. iskolánál: Kozma Pál 4710, Tőke György 4231, Popper Zsigmond és Társa 4733, Parkettázó és Fakereskedelmi Rt. 4224, Németh Ferenc 4920, Riedel Bernát és Fia 4282;

Bádogos munkára a kerepesi temetőnél: Müller Henrikné 14.411, Fliegl Béla 12,802, Ruffián István 14.962, Tollár Lajos 12.711, Papp Testvérek 12,113, Kácser János 14.559, Hutterer és Kósa 14.114;

Villanyszerelési munkára a Gyáli úti kislakásoknál: Nedelkovics és Társa 5956, Bálint Imre 4564, Fischof Oszkár 6457, Kaffka és Wagner 3326, Kainrath Antal 3400, Kolbányi és Pákozdy 3875, Juhász és Drechsler 4572, Marx Ferenc 4761;

Burkoló munkára a Kiskorona u. iskolánál: Melocco Péter 6199, Kraszner József 6112, Gerber József 5723, Neubauer Miksa és Társa 5927, ifj. Cristofoli Vince 6054, Strasser Vilmos 6340, Zsolnay-gyár 6611;

Vasgerendák szállítására a Lenke úti iskolánál: Vasgerendákat árusító rt. 13.317, Niegreisz Béla 15.381; az Ullői úti iskolánál: Vasgerendákat árusító rt. 14.378; a Római fürdőtelepi iskolánál: Haluskai Sándor 18.104, Vasgerendákat árusító rt. 13.616; a Lenke úti óvódánál: Vasgerendákat árusító rt. 4798, Niegreisz Béla 5541;

Mázoló munkát az Új Szent János kórháznál: Tóth Ferenc 3916, Dvorzsák Vince 3668, Hantos Testvérek 2692, Márton Ferenc 3529, Reitzer Testvérek 3965, Hurm József 3751, Máté István 3274;

Kőmíves munkát a Szent László kórháznál: Láng Adolf 3578, Mihályi Lajos 4473, Könyves Kálmán 2708, Németh Zoltán 3330, Hochhauser Ferenc 3301, Buzadits Ignác 3674, Paulheim Ferenc 4588, Irsik és Vámos 3651;

Gőzfűtőberendezési munkát a Dandár u. fürdőnél: Fried Zsigmond 60.700, Wolf Márk 63.742, Kolbányi és Pákozdy 53.243, Bründl János 73.409, Szepessy Gyula 52.478, Egri és Fia 53.078, Bóth Ádám 55.935, Rietschel és Hanneberg 52.904, Törs és Ormai 53.950, Janisch János és Fia 55.223, Ruffián István 56.261, Gerő N. Nándor 59.370, Száva Sándor 56.334, Halász Ernő 58.430, Fekete Ödön 50.887, Rohonczi Hugó 67.362;

Vízvezeték, csatorna stb. berendezési munkára ugyanott: Egyesült gép- és fémárugyár 9110, Rohonczi Hugó 59.033, Magyar mosó- és fertőtlenítőgép-gyár 10.865, Halász Ernő 55.750, Száva Sándor 60.568, Kolbányi és Pákozdy 52.048, Egri és Fia 54.804, Rietschel és Henneberg 58.627, Kulcsár Kálmán 55.172, Fried Zsigmond 60.741, Dávid és Deutsch 65.946, Törs és Ormai 57.522, Weisz Simon 59.033, Fekete Ödön 60.252, Janisch János és Fia 65.565, Bründl János 60.291;

Kőmíves, elhelyező, föld munkára a Római fürdőtelepen épülő iskolánál: Iparosok vállalkozói szövetkezete 161.963, Biró és Moor 123.103, Paulheim és Weninger 139.368, Wellis Tibor 149.504, Méhn Antal 121.720, Haluskay Nándor 139.368, Havas Ernő 145.459, Mód Lajos 153.389, Haller Ernő 152.389, Morbitzer Nándor 144.712, Németh Zoltán 146.150; a Lenke úti óvódánál: Várnai Alajos 56.212, Medgyaszay Gyula 57.633, Zilahy Balogh Gyula 64.328, Teleki, Katona, Varjas 55.349, Iparosok vállalkozói szövetkezete 69.569, Méhn Antal 56.046, Németh Zoltán és Társa 53.213, Steiner József 61.394, Grandits Gyula 49.563, Fratricsevics Ernő 50.161, Bier és Wersetz 51.144, Katona János 51.144, Führer Miklós 58.959, Niegreisz Béla 62.532, Pollacsek és Epstein 64.352, Morbitzer Nándor 53.393, Paulheim és Weninger 53.674, Volentics Lajos 55.062, Wellisch Tibor 59.100; a Lenke úti iskolánál: Zilahi Balogh Gyula 191.374, Steiner József 194.661, Hudetz János 201.171, Mód Lajos 171.000, Niegreisz Béla 171.607, Pollacsek és Epstein 177.978., Frank Emil 186.617, Wellisch Tibor 188.432, Németh Zoltán és Társa 143.845, Teleki, Katona és Varjas 146.884, Paulheim és Weninger 147.785, Morbitzer Nándor 148.704, Cziller Antal 149.349, Bier és Wersetz 149.862, Medgyaszay Gyula 149.862, Gabos Oszkár 151.335, Várnai Alajos 160.492, Hajnal Imre és Társa 166.266, Méhn Antal 169.152, Havas Ernő 167.638; az Ullői úti iskolánál: Pollatsek és Epstein 162.831, Lukoy Emil 164.785, Biró és Moor 165.215, Littka és Tóth 174.426, Frank Emil 176.093, Hudetz János 190.791, Wellisch Tibor 194.988, Iparosok vállalkozói szövetkezete 274.210, Teleki, Katona és Varjas 137.222, Hajnal Imre és Társa 150.248, Morbitzer Nándor 150.293, Bier és Wersetz 150.574, Gabos Oszkár 151.286, Halász Géza 152.924, Méhn Antal 155.511, Cziller Antal 153.828, Havas Ernő 161.021, Medgyaszay Gyula 159.950, Németh Zoltán és Társa 161.979 pengő vállalati áron.

Vállalkozók!
Pneumatikus gépeik stb. beszerzése előtt tekintse meg üzemben az általunk szállított gépeket.
CSÉCS E. BORA bányagépek ker. váll.
Budapest, V., Csáky-u. 18. b. Telefon: Lipót 998-26

Csak egy húzás, már június hó 8-án!

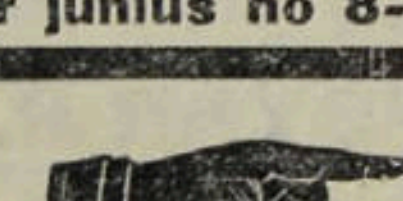

Ezen sorsjegyekkel nemcsak szerencséjének az esélyeit szolgálja, hanem jótékonyságot is gyakorol!

52. magyar kir. állami sorsjáték
A nyeremények összege kb. 60% folemoltetott. 17.000 nyeremény.
Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki
Főnyeremény:
30.000 pengő
Nyeremények: 20.000 P, 15.000 P, 10.000 P, azután több 5000 P, 2500 P, 2000 P, 1000 P stb.
Egy sorsjegy csak 3 pengő
Kapható minden bank- és sorsjátéküzletben, dohánytőzsdében, póstahivatalban stb.

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 365—25.

HUTTERER ÉS KÓSA
épület- és díszműbádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Budapest, IV., Magyar ucca 42-44
Telefon: Automata 854-08

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár
Vasöntöde
Telefon L 905-74, 905-75 BUDAPEST, V., Váczi út 48 Alap. 1867.

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
TELEFON: AUTOMATA 644—31.
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE

BUBIK LÁSZLÓ CSAVARÉS VASÁRUGYÁR
készít mindenféle vas- vagy fémárút tömegben vagy egyenként
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 26.

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI Wesselényi u. 30

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő mesterek
Budapest, VI., Csángó u 11. Tel. L. 972-59

Kaloriferwerk HUGO JUNKERS, DESSAU
ELSŐRENDŰ GYÁRTMÁNYAI — FŰTŐTESTEI:
légfűtéses aggregátorok, lamellás fűtőtestek, gázlégfűtők, szellőztetők és acélcsövű radiátorok,
MEGRENDELHETŐK MAGYARORSZÁGI KÉPVISELETÉNÉL
KELETI KERESKEDELMI VÁLLALAT
BUDAPEST, VIII. KER., JÓZSEF KÖRÚT 55—57. SZÁM

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva

nagy mennyiségben, azonnal kaphatók Készit azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Malomsoky József** asztalosárugyárrt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

»VULKÁN«
GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 66.
Telefon; Lipót 906-02.
SZERSZÁMGÉPEK
fém- és famegmunkálásra
Közlőművek (Transmissió) Vasöntvények, Marási (Fräser) munkák

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

FÉNYJÁTÉKOK ÉS SZÖKŐKUTAK:
a nagyváros elragadó attrakciói bevonulnak Budapest életébe

Örömmel láthatja a főváros közönsége, hogy a legutóbbi két esztendőben a hivatalos adminisztráció is fokozott gondot fordít *Budapest szépítésére.* A főváros vezetői rájöttek arra, hogy kis áldozatokkal, egy kevés érdeklődéssel, de sok szeretettel, milyen nagy mértékben lehet fokozni a város külső képének szépségét, amelynek megalkotásában az elődök úgyis túlontúl sok hibát, könnyelműséget, mulasztást követtek el. Elég, ha rámutatunk arra, hogy a fővárosban milyen kevés a lomb, milyen kevés a park és hogy ezek a parkok a legutóbbi időkig milyen dísztelenek és sivárak voltak, milyen szűkre méretezték a régiek a fő útvonalakat, a körutakat és milyen szerencsétlen elgondolással történt a Dunapart kiképzése, s általában mennyit rontottak azon a sok szépségen, amit a természet ennek a városnak ajándékozott.

Liber tanácsnok ügyosztályának érdeme, hogy a közelmultban ismét jelszóvá lett Budapest szépítésének szükségessége. *Liber* tanácsnok törekvése szerencsésebb is volt, a virágos Budapest programjánál, mert *ő maradandóbb szépségekkel:*

szobrokkal, díszkutakkal, emléktáblákkal akarja szépíteni a fővárost.

Örömmel konstatáljuk, hogy Liber tanácsnoknak városszépítési törekvéseiben erős szövetségese akadt, *Zaitz* László műszaki főtanácsos személyében, akinek hatáskörébe most a főváros szökőkútjai tartoznak. Ha Zaitz főtanácsos törekvése minden tekintetben sikerül, ha terveit végre tudja hajtani, akkor

Budapest rövidesen nemcsak a szobrok, hanem a szökőkutak és pedig a világító-szökőkutak s ezzel kapcsolatban a fényjátékok városa lesz.

Felkerestük

Zaitz László műszaki főtanácsost,

aki a készülő világító szökőkutakról a következőket mondotta el a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Külföldön már régen rájöttek arra, hogy ezek a kutak nemcsak szépítik, díszítik a várost, hanem igen gyakran az *építészeti szempontból elrontott tereket és városrészeket határozottan megjavítják.*

— A mult év folyamán végre megkezdődött a szökőkutak rendbehozatala és kijavítása. A *Műcsarnok* és a *Képzőművészeti Múzeum* előtti szökőkutak *rendbehozása már megtörtént. Ezeket a szökőkutakat* úgy hoztuk rendbe, hogy vízfogyasztásuk is minimális lesz, mert egy kis

elektromos szivattyú segítségével a medencének ugyanazt a vizét löveljük állandóan a magasba.

Lesz egy másik kedves meglepetés is, ezeknél a kutaknál, amit nem szívesen árulok el és ez az, hogy a Milléniumi emlékmű előtti kutak felszökellő vízsugarát a nyárom meg *fogjuk világítani,* ami az esti órákban igen kedves, vonzó látványossága lesz azoknak, akik az Andrássy-utat, vagy a ligetnek ezt a környékét felkeresik.

— A városligeti nagy allegórikus szökőkút, a Milléniumi évekből származó és a Balaton legendáját allegorizáló *Fontaine Lumineuse* rendbehozása most van folyamatban, a nagy medence kellő szigetelése már befejeződött s most még csak a technikai felszerelés van hátra. Anélkül, hogy e munkáról többet közölhetnék, annyit jelezhetek, hogy

ez a szökőkút szivárványszínekben tündöklő és különböző alakú vízsugaraival, a víznek változtatható játékával az egész világon párját ritkító látványosság lesz.

A városligeti nagy rózsarondellán, a Vilma királynő-út végében már működik is a nagy szökőkút, kész a *Calvin*-téri is, nemsokára üzembe helyezzük a *Wenckheim*-palota előtti kis *Rothermere* kutat, a *Liszt* Ferenc-téri szökőkút munkálatai pedig azért késnek, mert ezt állítólag máshová helyezik át. Rendbe akarjuk hozni a *Rákóczi*-téri kis szökőkutat is, míg a *Gellért-szobor* alján lévő mesterséges vízesés és a *Döbrentey*-téri kút már tavaly is működött. A főváros — ahogy értesültem — főleg a Belvárosban több stílusos városkút felállítását tervezi s a magam részéről csak örömmel üdvözlném, ha ez a terv minél előbb sikerülne. *Liber* tanácsnok úr kedves gondolata volt a régi időkből megmentett városkutak renoválása és áthelyezése a Népligetből a Belváros kisebb tereire, egyelőre azonban ez a terv késik. A nagyvárosi életnek a vizen kívül van még egy másik főtényezője, ez

a fény, ami annyi színt, pompát és elevenséget hoz a modern nagyváros éjszakájába.

Már a régi időktől fogva mesterséges fénnyel igyekeztek egyes esték ünnepi hangulatát emelni, ami sohasem volt olyan könnyű, mint ma, az elektromosság korszakában. A budapesti Szent István napi kivilágítás nálunk már a külföldi kezdeményezések hatása alatt történt s bár kezdetleges és kisarányú volt, mégis olyan nagy hatással volt a külföldiekre, hogy *szépségéről a közelmultban pl. a római városházán hallottam a legnagyobb elragadtatással nyilatkozatokat.* Remélem — fejezte be, — hogy rövidesen Budapesten a világító szökőkutak állandó elragadó attrakciói lesznek a nagyvárosi éjszakának.

Budapest legelső polgármesterének centennáriuma

Mult héten volt száz éve, hogy *Kammermayer* Károly, a három kisvárosból egyesített Budapest *első polgármestere megszületett.* Május 14-én volt *Kammermayer* Károly centennáriuma, de a nevezetes évforduló teljesen csendben, csaknem feledéseb merülve mult el. Egyedül a rendes tanácsülésen emlékezett meg *Buzáth* János alpolgármester néhány kegyeletes szóval a nagy elöd munkásságáról.

A kitünő podesta székfoglaló beszédében azt hangoztatta, hogy „nemcsak a lakosság számarányánál, hanem szellemi és anyagi kincseinél fogva is a kulturállamok fővárosai között kell méltó helyet elfoglalnia Budapestnek". Ezeknek a szavaknak ma is állandóan ott kell csengeni a főváros minden vezető tisztviselője és minden várospolitikusa fülében s nem szabad felejteniök azt sem, hogy

Kammermayer Károly, az első polgármester szeme előtt már akkor ott lebegett Nagy-Budapest káprázatos álma,

amely után azóta is futunk, de még talán nagyon soká kell kergetnünk ezt a délibábot, amíg valósággá változik.

Kammermayer Károly nevét ma még csak egy szerény kis belvárosi ucca és egy még szerényebb sírhalom őrzi.

A főváros közönsége éppen ezért örömmel üdvözli az alpolgármesternek azt a bejelentését, hogy

a tanács maradandóbb emléket, az első polgármester képmását megörökítő emléktáblát kíván állítani.

Az emléktáblát a Városháza falába beleillesztik és a leleplező ünnepség impozáns külsőségek között *valószínüleg még ebben az évben megtörténik,* hogy hirdesse a főváros polgárságának az első polgármester emlékezetét, aki valóban a város igazgatásának első tisztviselője, valóban a város első polgára, s a polgárság érdekeinek legodaadóbb munkása volt.

SEIF GYULA TELEFON: Aut. 528-46
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

SZILÁGYI LÁSZLÓ
Pénzszekrény- és tressor-gyára
Tűzmentes páncél-szekrények, okmány vasszekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerü javításokat és szállításokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.
BUDAPEST, IX. CIFIOM UCCA 37. SZÁM.
TELEFON: JÓZ-EF 886—99

DONÁTH JÓZSEF
gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.
Telefon: 920—00 és 901—24.

KÖRNYEI LAJOS
SZOBAFESTŐ, MÁZOLÓ és ARANYOZÓ MESTER
Iroda: BUDAPEST, X., SZŐRÉNY-U. 5.
Műhely: VI., STEFÁNIA ÚT 2. TEL. J. 441—99

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: József 382—64. Telefon: József 382—64.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

UNG AR JÁNOS MÉRNÖK
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Tel.: J. 334-36 Budapest VII, Szövetség u. 10 Tel.: J. 334-36
Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító műhely

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
slavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és díszes kivitelben, aszfaltparkét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfürész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut. 212—44.

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL **FAISKOLAI CIKKEK**
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN **TOST ÉS MOLNÁR**
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

Waldmann Sándor
egészségügyi-, viz-, gőz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése
VI. Jókai ucca 6. sz. Telefon: Aut. 102-74
Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vizvezetéki felszerelésekben. Versenyképes árak és fizetési feltételek

Retek-utca 81
Fogaskerekűvel szemben

Retek-utca 81
Fogaskerekűvel szemben

FLORIDA
Étterem Kávéház
Cukrászda
RETEK-UTCA 81
Fogaskerekűvel szemben
5-ös autobusz a Vörösmarty-térről
77-es és 4-es megálló

Retek-utca 81
Fogaskerekűvel szemben

Retek-utca 81
Fogaskerekűvel szemben

Csak **BRÁZAY** pipereszappant használjon!

Egy évvel meghosszabbították Schifferék előmunkálati engedélyét a földalatti gyorsvasutra

Nagy feltünést keltett egy év előtt, kora tavasszal egy budapesti nagyvállalkozó beadványa, amelylyel a budapesti gyorsvasút előmunkálatainak megkezdésére kért a fővárostól engedélyt. A beadvány annál nagyobb visszhangot keltett, mert a milliós főváros közönsége úgyszólván napról-napra jobban érzi, hogy *Budapest közlekedésében valami hatalmas és sürgős reformra van szükség.*

A beadványt követő ankéteken és tanácskozásokon egytől-egyig és pártállásra való különbség nélkül megállapították a várospolitikusok, a szakemberek és ezeknek az élén az eszme fölvetője, *Ereky* Károly, hogy

a megoldás egyedüli útja a földalatti, vagy a földfeletti gyorsvasút.

Mivel a földfeletti megoldást ott is likvidálni igyekeznek, ahol már megvan, így legjobb megoldásul a földalatti gyorsvasút jelentkezik, illetve a kettőnek egymással való kombinációja.

A gyorsvasuti tervekkel foglalkozó *Schiffer* Miksa cég az előmunkálati engedélyt akkor egy évre kapta meg, a 12 hónap alatt azonban egyelőre szemmelláthatóan nem történt semmi. A nagyközönség előtt már-már feledésbe is ment a dolog, amikor *néhány nappal ezelőtt a Schiffer-cégtől újabb beadvány érkezett a fővároshoz, amelyben*

a mult évben kapott előmunkálati engedély meghosszabbítását kérték.

Illetékes helyen érdeklődtünk a beadvány sorsa iránt s a következőket tudtuk meg:

— Tény, hogy a *Schiffer* Miksa-cég a budapesti gyorsvasút előmunkálataira kapott és márciusban lejárt engedély meghosszabbítását kérte. A főváros tanácsa

a meghosszabbításhoz hozzá is járult, az engedélyt további egy évre kiadta

s az engedély meghosszabbítását *a kormány is szankcionálta.* Hogy a most következő esztendőben az engedélyes cég mit tervez, természetesen nem tudjuk. Ami az eddigi előmunkálatokat illeti, arról sincs közvetlen tudomásunk, egyelőre csak az a tény, hogy a *földalatti gyorsvasút ügye — sajnos — még igen embrionális állapotban van.* Az előmunkálati engedélyek megadása, illetve meghosszabbítása egyébként *nem jelent az engedményes cég számára előjogot,* vagy monopóliumot, hanem ilyen előmunkálati engedélyt egyszerre akár több cég is kaphat és szerezhet. Nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy a főváros és a *Beszkárt* közötti szerződés értelmében a *társaság 1930. év végéig tartozik a gyorsvasúti terveket a főváros törvényhatóságának bemutatni.* Értesülésünk szerint

a Beszkárt tervezési és a vonalépítési osztálya erősen dolgozik is a gyorsvasúti tervek elkészítésén

és azokkal az *év végére el is készül.* Az előmunkálatokat és a terveket természetesen egyelőre nem hozzák nyilvánosságra, annyi azonban már most is biztos, hogy a *BSzKRt nem kizárólagosan földalatti megoldást akar,* nem is földfelettit, magasvasutat, hanem a kettő kombinációjából akarja megteremteni a kívánatos rendszert. A budapesti gyorsvasút az eddigi elgondolás szerint a főváros belterületén a föld alatt halad, esetleg alagúttal szeli át egy helyen a Duna medrét, viszont, a külterületen mint pályaszintes vasút mehet tovább és a *most előkészítés alatt álló Hungária körút—Óbudai híd tervezésénél már tekintettel is lesznek a külön gyorsvasuti pályatest szükségességére.*

— Ismételjük, hogy a Beszkárt terveit még nem ismerjük, de annyi valószínű, hogy a *gyorsvasúti hálózat egy részeként fog szerepelni a mostani Ferenc József földalatti villamos,* amely annak idején a maga nemében — mint tudjuk — az első világcsoda volt, ma pedig, holt csonka rész, nem komoly közlekedési eszköz.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros központi tüzelőszerraktára nyilvános versenytárgyalást hirdet a székesfőváros részére szükséges és folyó évi december hó végéig leszállításra kerülő 20.000 (Húszezer) tonna bükk, cser és tölgy hasáb és dorong tüzifa szállítására.

A szabályszerűen kiállított, lepecsételt borítékban elhelyezett, bélyeges és a szállítási feltételekben részletesen körülírt ajánlatokat 1929. évi június hó 8. napján (szombaton) délelőtt 11 óráig kell a Központi tüzelőszerraktárnál (X. ker., Ceglédi ucca 1.) benyújtani.

Az ajánlatok ugyanazon a napon, ugyanott 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

A szállításra vonatkozó ajánlati és szerződési feltételek hétköznaponként délelőtt 9—1 óra között a Központi tüzelőszerraktárnál tudhatók meg.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

A székesfőváros fenntartja a jogát arra, hogy az ajánlatok közül, az ajánlott árakra való tekintet nélkül, szabadon választhasson, a szállítást tetszése szerint megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Budapest, 1929. évi május hó 21-én.

Budapest székesfőváros
Központi tüzelőszerraktára.

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST
Szabadalmazott „Jm“
kompressor nélküli **DIESEL-MOTOR**
a legtökéletesebb erőgép.

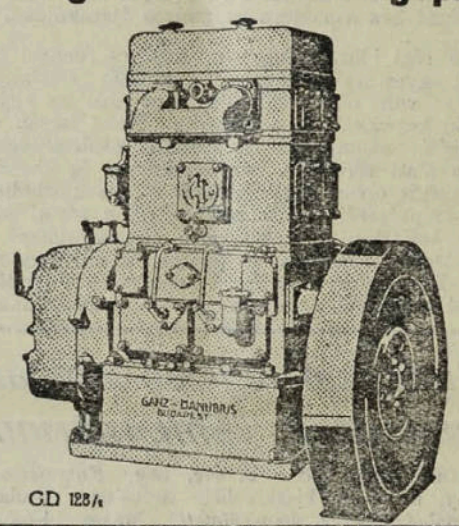

GD 128/1

Vladár Pál
ács- és építőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

KOLLARIT
BŐRLEMEZ
A LEGJOBB TETŐLEMEZ
KOLLARIT
FOLYÉKONY SZIGETELŐ ANYAG
NEDVES FALAK SZÁRAZÍTÁSÁRA ÉS ROSSZ
BÁDOGTETŐK ÁTMÁZOLÁSÁRA A LEGJOBB
KOLLMIX
HIDEG ASZFALT EMULSIÓ
A LEGJOBB ÚTÉPÍTŐ ANYAG
GYÁRTJA: EGYESÜLT UJPESTI VEGYÉSZETI GYÁRAK
KOLLÁR MIKLÓS
UJPEST, VIOLA-UTCA 30-32.
TELEFON: L. 920-56, 913-43, U. 35.

ANDEZIT
ÚTBURKOLÓ KÖVET
kocka-, fejkő, járda-, termés- és zúzott követ
Dunabogdány csódi és Visegrád-mátyás-hegyi kőbányából vagy Budapest raktárról azonnal szállít
Kondor és Feledi
építő- és kőbányavállalat r-t.
Budapest, V., Vörösmarty tér 3
Telefon: Automata 839—18. szám

PÉNZVILÁG
Megjelent
A legújabb száma szenzációs tartalommal!
Kapható minden ujságárusnál
Ára 40 fillér

SZVETICS JÓZSEF
építési vállalkozó
BUDAPEST, TELEP UCCA 8.

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

Németh Benő
beton, fal és köpadlóburkoló mester
Telefonhivó: Aut. 804-33 Vilmos császár ut 8

HANVAY VICTOR
Villany és rádió cikkek
Budapest, VI., Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—99

PERZSASZŐNYEG
vásárló közönségnek figyelmébe ajánlom saját érdekében, előbb több helyen érdeklődjön, azután forduljon
Szahak Awenesian-hoz
IV. ker., Irányi ucca 21. sz. az udvarban
Telefon: Aut. 833-16. Művészies javitás, tisztitás mosás
Köztisztviselőknek árengedmény és fizetési kedvezmény!

Vasszerkezeti- és lakatosárugyár
Farkas és Társa R.-T. Telefon: L. 108-62
Budapest, VI. ker., Lehel ucca 8.

PANUCZA GYÖRGY
FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR
Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55
bádogos, viz, gáz és központi fűtés berendezési vállalata Budapest, II, Török ucca 8. szám

Hirmann Ferenc
fémöntöde és rézárugyár
Budapest, VII., Csányi ucca 7—9 sz.
Gyártmányai: Permetezők és ezek összes alkatrészei, rézsúlyok, háztartási mozsarak, gyertyatartók, habüstök, stb. továbbá „PAX“ szab. kézi tüzoltókészülék stb. Telefon: J. 450-49

Parketta és padlózási vállalat
NAGY KÁLMÁN Rákóczi tér 17. Telefon: J 431-88
Mindennemü padozat készitése egyszerü és diszes kivitelben. Javitások jutányos áron.

SCHENKENGEL ÉS EHRMANN
ASZTALOS ÉS FAMEGMUNKÁLÓ ÜZEM
BUDAPEST, IX., Tóth Kálmán u. 21
TELEFON: József 319—41

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésü
inhalatórluma és pneumatikus kamrája

Pittel és Brausewetter
beton-, hid- és mélyépitő részvénytársaság
BUDAPEST,
VI., BULYOVSZKY UCCA 12. SZ.
Telefon: L. 991—29

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, épitőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

10,800.000 pengőre emelték a Községi Takarék alaptőkéjét

Angol tőkével korlátlan mennyiségü zálogleveleket bocsát ki az intézet

Kedden délben rendkívül fontos ügyben döntött a pénzügyi bizottság 12-es albizottsága *Buzáth* János alpolgármester elnöklése mellett. Teljes számban jelentek meg a tagok, de ott volt *Lamotte* Károly pénzügyi tanácsnok és *Sebő* Béla főszámvevő is. *Lamotte* tanácsnok ismertette az előterjesztést, amely szerint

a Községi Takarék alaptőkéjét 3,600.000 pengőről 10,800.000 pengőre emelik, ami által a részvényállomány 36.000-ről 108.000-re emelkedik.

A főváros majoritását továbbra is 91%-os többség biztosítja, míg a 9% magánkézen marad.

Egyúttal megoldódik a záloglevelek kibocsátásának kérdése is: valamint a multban pld. a *Földhitelintézet*, vagy az *Ipari Jelzáloglevélkibocsátó Intézet*, ugyanolyan feltételekkel működik majd a *Községi Takarék is*. Megállapodás történt a londoni *Hess and Sons* bankcéggel a jelzáloglevelek korlátlan átvételére:

fedezetül az összes budapesti ingatlanok szolgálnak.

A mai ülésen időhiány miatt elhatározták, hogy a *Vásárpénztár* tőkeemeléséről *a jövő pénteki ülésen döntenek.*

MÉG EBBEN AZ ÉVBEN MEGÉPITIK a Ferdinánd- és Garay téri zárt piacot

A törvényhatóság pénteki közgyülésén két interpelláció is hangzott el a régóta követelt kerületi piacok rendezésének sürgetésére. Főleg a *Garay* téri és a *Ferdinánd* téri piacot szorgalmazták az interpellálók, vázolva azokat a közegészségügyi szempontból, de közélelmezési tekintetben is súlyosan kifogásolható állapotokat, amelyek e két helyen, de *különösen a Ferdinánd téren* tapasztalhatók. Ez utóbbi piac azelőtt kisebb jelentőségü, külvárosi jellegü élelmiszerárusító hely volt, de néhány éve a helyzet alaposan megváltozott. Amióta a Lipót körúttól északra teljesen új, modern városrész nőtt ki a földből, szinte amerikai gyorsasággal, hatalmas modern bérpalotákkal szegett utvonalakkal, ennek

az új városrésznek lakossága is a Ferdinánd téri piacot használja, mert a közelben sem piac, sem vásárcsarnok egyebütt nincs.

Hogy a belterületi piacá avanzsált *Lehel* téren milyen állapotok vannak, arról azok a panaszoslevelek számolnak be legélénkebben, melyeket tömegesen küldenek hozzánk a háziasszonyok. A *Lehel* téri piac rozoga bódéival, sártengerével, patkányecsordáival, olyan szégyenletes állapotban van, hogy nemcsak Budapesthez méltatlan, hanem még a Balkánon sem türnék meg, s enyhe rá az „ázsiai" jelző is. A

patkányok a csatornázatlan, burkolatlan, teljesen gondozatlan piactéren annyira elszaporodtak, hogy már fényes nappal is bátran szaladgálnak

a járó-kelők lábai alatt. Érthető, hogy emiatt nagy a felháborodás, mert mindenki elképzeli, hogy ezek a baktériumot hordozó, veszélyes állatok összerágják a bódékban felhalmozott élelmiszereket is, aminek végzetes következményei lehetnek. A *Ferdinánd* téri és a *Garay* téri piacok rendezése, illetve megépítése papiron már régen befejezett tény, a beruházó program egyik számottevő fejezete, úgyhogy a publikum tényleg nehezen érti meg a tapasztalható késedelmet.

A *Fővárosi Hiriap* munkatársa felkereste

Vajna Ede tanácsnokot,

a közgyűlést követő napon és kérdést intézett hozzá, mi történik a két piac ügyében, *s mi a válasza az interpellációkra* A közélelmezési ügyosztály vezetője a következőkben válaszolt:

— Mind a két interpelláció abból a *téves feltevésből* indult ki, hogy a*Garay* téri és a *Ferdinánd* téri piac ügye *elaludt*, s e téren nem történt semmi előkészület vagy intézkedés. Ez tévedés, mert

közölhetem, hogy mind a Ferdinánd téri, mind a Garay téri új zárt piac tervei már teljesen készen vannak, a jövő héten a vásárcsarnoki bizottság elé kerülnek s még a nyári szünet előtt beviszem a két piac építési ügyét a közgyülésbe is.

Minden reményem meg van tehát arra, hogy az őszszel elkezdhetjük a két új zárt piac építési munkálatait is és ha lehet, *még ebben az évben be is fejezzük.* A Ferdinánd téri piac *ugyanolyan lesz, mint a már forgalomba helyezett óbudai zárt piac*, egységes típusú fülkesorokkal, a fülkék között üvegtetővel fedett uccákkal, hézagmentes burkolattal, csatornázással, közművekkel, elektromos hűtőberendezésekkel és a szükséges hivatali és egészségügyi ellenőri helyiségekkel. Természetesen

a Ferdinánd téri piac méretei sokkal nagyobbak az óbudaiénál.

A zárt piac a mostaninál jóval kisebb területen lesz elhelyezve, a tér Lehel uccai részén, a Bulcsu ucca magasságában, mert most szétszórtak és rendszertelenek a bódék.

— A Garay téri zárt piac épitését *késleltette a belügyminiszternek az a leirata, amely bizonyos módositásokat kivánt a terveken.* Emlékezzünk rá, hogy amikor a *Garay* téri vásárcsarnok terveit anyagi és gyakorlati okokból elvetettük, úgy terveztük meg a zárt piacot, hogy lesz egy hatalmas alagsor, ahol a vidéki árusok kapnak helyet, a földszinten pedig az állandó árusok. A miniszter ezt a megoldást nem tette a magáévá, hanem valamilyen *monumentálisabb megoldást kivánt.*

— Monumentális valóban csak egy vásárcsarnok lehetne, de ez teljesen felesleges, nem is praktikus és már külföldön is mellőzik a rendszerét, sőt a legmodernebb intézményekre törekvő *Berlin* is megszüntetett több vásárcsarnokot a zártpiac-típus kedvéért. Az első terveket tehát változatlanul jónak tartom ma is, de nem akarva újabb eszmecserékkel a megvalósítást elódázni,

deferáltunk a kormánykivánság előtt és a Garay téri piac terveit módositottuk, úgy hogy emeletes zártpiac lesz. A bódésorok tetején oldalt szabad, de tetővel fedett terrasz lesz

végig, s itt lesz a vidéki árusok és termelők helye. Ez a megoldás is kétségtelenül jó és talán tetszetősebb is mint az előbbi volt.

Érdeklődtünk a ferencvárosi élelmiszernagyvásár-telep épitése iránt is, amelyre a következő volt a válasz.

—*A nagyvásártelep részletes terveinek és költségvetésének pontos kidolgozása közeledik a befejezéshez.* A nagyvásár tervét a *Garay* téri és *Ferdinánd* téri piactervekkel együtt, *még a nyári szünet előtt feltétlenül le fogja tárgyalni a közgyülés* és miután remélem, a kormányjóváhagyás is hamarosan megérkezik, az a tervem, hogy kivitelre még a nyár folyamán versenytárgyalást hirdetünk s

az összel a földmunkákat és az épitkezést haladéktalanul megkezdjük.

— Igaz ugyan, hogy a munkálatok megkezdése késedelmet szenvedett, mert a nagyvásártelep munkálatait már a tavasszal el akartuk kezdeni, de rajtunk kívül álló okok késleltették ennek a lehetőségét. Remélem azonban, hogy a mulasztást rövidesen pótolni tudjuk s az épitkezést annál nagyobb lendülettel indithatjuk meg.

Telefon J 380-20 **Szücs Mihály** Telefon J. 380 20
KÉPESITETT ÁCS- ÉS KŐMŰVESMESTER
Budapest, IX., Gróf Haller ucca 54. szám.

Ceres ételzsir
Szavatoltan tiszta, egészséges és
könnyen emészthető
100% tiszta kókuszzsir.
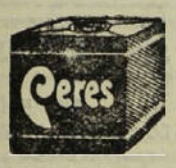

Hutter gyártmány

SZAB. DELTA
DRÓTFONAT
A LEGJOBB KERITÉSANYAG.
KOLLERICH PÁL ÉS FIAI
BUDAPEST. IV. FERENC-JÓZSEF RAKP. 21.

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Reiter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

Saváló agyagcsövek 1000 mm-ig és csatornázási cikkek
HUBERT ÉS TÁRSA B. T.
BUDAPEST, VI., LISZT FERENC-TÉR 4. SZÁM
TELEFON: A. 222-67, 109-57.

Schwabl Alajos TELEFON AUT. 287—26 SZ.
festékáru-kereskedés
Bpest V., Vilmos csász. út 22

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehéritő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
KOMÁROM
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

SZALFETER EDE TELEFON: K. 502—36
veg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezé i vállalata FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32
:UDAPEST I. KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

HERCEG ÉS VERHOVINA
:: festő, mázoló és butorfényező :: Tel: Aut. 270-86
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FAREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 539—23.

MÁTYÁSSY ANTAL ÉS FIA
mázoló és festő-mester
BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 358-48

PORTÁLOK
belső üzletberendezések
speciális készitője saját és adott tervek szerint
REICH ARNDOL
géperőre berendezett asztalos üzeme
Budapest, VII., Dob u. 37. Tel. J. 187—913.

Helmich Dezső
elektrotechnikai- és rádióüzeme
Budapest, VI, Csángó ucca 6/b.
Telefon: L. 992-83 *Telefon: L. 992-83*

Automobilok villamos berendezése
MAGNESEK DINAMÓK INDÍTÓK AKKUMULÁTOROK
Szerelés javitás és kiegészités
URNER ÉS BERKOVITS
Scintilla, Index, Fenag, Hagen, Kienzle vezérképviselete
Budapest, V, Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut. 148-84

Fekete Ödön mérnök
Vizművek, viszvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

A Földhitelbank beszámolója

Tiszta haszon: 1,087.000 — Osztalék 6 pengő

A bankmérlegek sorában legutóbb megjelent a *Földhitelbank* mérlege is és a sok jó, sőt fényes, de még több kevésbbé jó üzleteredmény között is csaknem legjobbnak kell minősíteni *Paupera* Ferenc dr. bankjának üzleteredményét, amelyet nem is annyira az elért és kimutatott üzleti tiszta nyereségben látunk kidomborodni, hanem inkább a bank közérdekű tevékenységében, aminek eredménye inkább a bank üzletfeleit, mintsem magát a bankot gazdagítja. A bankvezetés művészete az, amelyet a *Földhitelbank* produkál minden állami és külső támogatás nélkül olyan üzletágban, amelynek kultiválására mások kormányhatósági szubvenciókat vesznek igénybe. *Paupera* Ferenc nem igényel szubvenciót, nem kér támogatást, e nélkül is évről-évre ezer és ezer földnélküli Jánost tud földhöz juttatni parcellázási tevékenységével. Közhasznú, áldásos üzleti tevékenységét nem kíséri fáklyás zene, szerényen, hivalkodás nélkül, rendszeres üzleti eredményével bebizonyítja, hogy a hozzáértés, a szakavatottság pótolja a szubvenciót s az altruizmusból egyébként a legkitűnőbb üzleti befektetés lehet.

Mindezekről egyébként maga a hivatalos kommüniké beszédesen számol be:

A *Földhitelbank Részvénytársaságnak* a XVIII. üzletévre vonatkozó mérlegmegállapító ülésén az igazgatóság elfogadta az előterjesztett zárszámadásokat, amelyek szerint *a tiszta nyereség 1,087.408 pengő 35 fillért tesz ki* és együttal elhatározta, hogy a közgyűlésnek javasolni fogja, miszerint a részvények után *6 (hat) pengő osztalék fizettessék*, ami a névérték 12%-ának felel meg. A mérlegadatok s a közgyűlés elé terjesztendő jelentés újabb igazolásai annak, hogy a 19-ik üzleti évébe lépő intézet folytonosan emelkedő vonalban fejlődve, *kitartóan szolgálja az alapításkor kitűzött célját: a kisgazdáknak földdel való ellátását.*

A bank ezúttal is az *ingatlanforgalom terén mutatott fel elsősorban jelentős eredményeket* s míg egyrészt birtokállományát *hét nagy birtokkal szaporította*, addig másrészt eladott összesen 7955 magy. hold 202 n. öl földet, összesen 675 félnek, akik közül 513 gazda 10 magy. holdon aluli, 78 gazda 25 magy. holdon aluli, 60 gazda 50 magy. holdon aluli, 10 gazda 100 holdon aluli birtokot vásárolt és csak 12 gazda vett 100 magy. holdon felüli birtoktesteket.

A bank mérlege a parcellázási fő üzletágon kívül az összes egyéb banküzlet ágazatban is *fejlődést mutat.*

A közgyűlés határidejét 1929 május hó 31-re tűzték ki.

Pásztor Miksa jubileuma. A napokban mult 40 esztendeje, hogy *Pásztor Miksa*, a *Pénzintézeti Központ* vezérigazgatója megkezdte szolgálatát. Ebből az alkalomból hivei kedves ünnepi vacsorát rendeztek tiszteletére a Gellért szállóban, amelyen báró *Korányi* Frigyes, iklódi *Szabó* Sándor pénzügyi államtitkár, *Ellischer* Viktor, *Tabakovits* Dusán, *Lenk* Frigyes vettek részt. Természetesen felvonult a Pénzintézeti Központ is vezérigazgatója ünneplésére és *Leszl* Jakab, *Sándor* Kálmán ügyvezető igazgatókkal az élén az összes osztályvezetők és főtisztviselők megjelentek. *Pásztor* Miksát dr. *Vajda* Ákos üdvözölte, majd *Korányi* Frigyes, iklódi *Szabó* Sándor államtitkár, *Tabakovits* Dusan, *Leszl* Jakab és mások mondtak beszédet. A 130 főnyi társaság a legjobb hangulatban éjfél után oszlott szét.

A Vasművek és Gépgyárak Egyesületének közgyűlése. A *Magyar Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesülete* a minap tartotta évi rendes közgyűlését *Láng* Gusztáv elnöklete alatt, igen nagyszámú tag jelenlétében. Az elnöki megnyitóbeszéd után *Kende* Tódor ügyvezető-igazgató terjesztette elő a jelentést. *Szüllő* Árpád, a *Ganz-Danubius Rt.* igazgatója mondott köszönetet a vezetőségnek. Ezután a választást ejtették meg, melynek során elnökké *Láng* Gusztáv vezérigazgatót, alelnökké *Aschner* Lipótot, az Egyesült Izzólámpa és Villamossági Rt. vezérigazgatóját választották meg.

Csütörtökön
PESTI HÍRLAP
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház utca 6

SZÓRAKOZÁS

A kornevillei harangok. Planquette klasszikus operettjének reprize a Városi Színházban, szombaton, június 1-én. Jegyek már válthatók a Városi Színház pénztáránál és az összes jegyirodákban. Legdrágább hely 6 pengő.

KAMARA MOZGÓ
Május 30-tól
Cigánybáró
Lya Mara, Verebes
Sivatag árvája
Bánky Vilma, Ronald Colman

CORVIN SZINHÁZ
Május 30-tól
ORLOW
Petrovich Szvetiszláv
Sivatag árvája
Bánky Vilma, Ronald Colman

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok
legjobbak, legolcsóbbak
REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepén
Őfensége Dr. József Ferenc kir. herceg szállítója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészítője
Budapest, VI. Király u. 58-60.
Telefon: 287-84.

Weingruber Ignác
Székesfővárosi Pavillon Kávéháza
VI., Városliget

VIGADÓ KÁVÉHÁZ
IV, Deák Ferenc ucca 2
VIGADÓ KIOSZK
V. ker., Vigadó tér
TULAJDONOS: BABÓCSY LŐRINC

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

Központi fűtések
vizvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák
FRIED ZSIGMOND
műszaki iroda és gyár Budapest, VIII, Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975—62

STEIN RUDOLF (REZSŐ)
okleveles mérnök, építőmester
V., Falk Miksa u. 16. Tel. Aut. 114-53

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi-utca 25. Telefon: J. 360-30

Németh Vilmos
építési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

FLIEGL BÉLA bádogos-mester
Telefon: J. 455-07 Budapest, VIII., Vas ucca 7. Telefon: J. 455-07
Készít épület-, díszműbádogos munkákat és higienikus fürdőkádakat, légzesz, víz, gőz, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését.

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt JAUERNIK ISTVÁN
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok színházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

STEINER MARK
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Stadionberger u. 16. TELEFON: J. 302-36.

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

LESSIVE PHÉNIX
Állami- és egyéb közintézmények évtizedes szállítója
VEGYÉSZETI és MOSÓPORGYÁR
Budapest V, Visegrádi u. 17
TELEFON: Automata 123—70

MAYER JÁNOS MŰ- ÉS ÉRCÖNTŐDE
Elvállalja mindennemű ezüst, bronz műtárgyaknak (figurák) öntését, úgyszintén ón, réz, aluminium, horgany alkatrészek öntését bármilyen nagyságban
Budapest X, Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-96

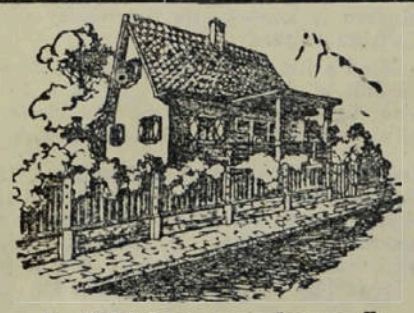
A Böhler-rendszerű
ACÉLHÁZ
ma az ország szenzációja. Gyors, szolid és olcsó építkezés
A jövő ideális lakóháza!
Magyarországon gyártja:
Márkus Lajos vasszerkezeti gyár
Budapest, VI. Hun u. 4. Telefon: L. 920-40, 920-41

GÓGEL JÁNOS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

Eseményekről

Fővárosi Hiriap

Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:

fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

A népjóléti miniszter — első munkatársáról. *Dréhr* Imre dr. államtitkárt szombaton iktatta be társelnöki tisztségébe a *Budai Katholikus Kör*. A felemelő és impozáns ünnepségnek különös jelentőséget kölcsönzött az, hogy az avató beszédet *Vass* József dr. népjóléti miniszter mondotta. Ez az avató beszéd egyébként meleghangú elismerés volt, amellyel a miniszter adózott első munkatársának. A többek közt ezeket mondotta: „Régen ismerem *Dréhr* Imrét. Ismerem kiváló tehetségét és jellemét. Dréhr Imre elsősorban *jó ember*. A jóság fogalmát én *a krisztusilag fegyelmezett akaratban látom megvalósulva*, mert hiszen komoly és teremtő jóság fegyelmezett akaraton alapul. *Dréhr* Imre széttépi a lelkét, hogy embertársain segíthessen. Nemcsak jó ember ő, hanem *vakmerő ember is, vezérlésre alkalmas* ember, aki töretlen utakon mer járni." Zajos tapsok között fejezte be a népjóléti miniszter beszédét, amely után *Dréhr* Imre köszönte meg a Kör bizalmát s kijelentette, hogy a feladatok megoldása elől nem hátrál meg. Mindvégig lelkes hangulatban folyt le a közgyűlés, amelyet *Ripka* Ferenc főpolgármester beszéde zárt be.

Kozma Jenő beszámolója. A *Budai Társaskör* nagy előkészületeket tesz a június 6-án tartandó nagygyűlésre, amelyen dr. *Kozma* Jenő orszgy. képviselő, az Egységes Községi Polgári Párt elnöke politikai beszámolót tart.

Pártvacsora. Az *Egységes Községi Polgári Párt* e héten nem tartott értekezletet, miután a közgyűlés napirendjét még a mult csütörtöki értekezleten letárgyalták. A szokásos heti pártvacsorát azonban megtartották, amelyen nagy számban vettek részt a Polgári Egység Klubjának tagjai is. A vacsorán *Kozma* Jenőn kívül az elnökség számos más tagja is részt vett.

Scheuer Róbert tanulmányútja. *Scheuer* Róbert törvényhatósági bizottsági tag, az Egységes Községi Polgári Párt igazgatója több heti tanulmányútra külföldre útazott, ahol főleg a modern közlekedés kérdéseit tanulmányozza.

A szociálpolitikai bizottság új tagja. Az *Egységes Községi Polgári Párt* delegáltjai közül *Scheuer* Róbert sokoldalú elfoglaltásga miatt lemondott szociálpolitikai és közjótékonysági bizottsági tagságáról. helyébe a közgyűlés *Martin* Jánost választotta meg.

Hüvös József emlékvacsora. 15 éve távozott barátai és tisztelői köréből botfai *Hüvös* József, a főváros villamos közlekedésének megteremtője, a Józsefváros lelkes és körülrajongott vezére. A felejthetetlen vezér emlékének adóznak tisztelői, amidőn halálának tizenötödik évfordulóján, június hó 1-én, szombaton este 8 órakor *botfai Hüvös József emlékvacsorát rendeznek a Józsefvárosi Polgárok Egységes Pártkörének dísztermében* (József körút 8. I. em. 3.). Az emlékbeszédet *Ugron* Gábor dr., v. b. t. t., ny. belügyminiszter fogja mondani. Az ünnepi vacsorán a közélet számos előkelősége lesz jelen. A családot botfai *Hüvös* Iván, a *Józsefvárosi Polgárok Egységes Pártkörének* elnöke fogja képviselni.

A Polgári Egység Klubjában (Akadémia u. 3.) május hó 28-án este fél hét órakor *„A nyolc osztályú népiskola és vele kapcsolatban a felnőttek oktatása végrehajtásának módozatai a népiskolában"* címmel előadást tartott *Szőcs* János szfőv. iskolaigazgató. Az előadás egyrészt rámutatott azokra a nehézségekre, amelyek a probléma megvalósítását akadályozzák, másrészt bemutatta azokat az új rendszerű iskolafelszerelési vívmányokat, amelyek, pedagógiai, higiéniai és gazdasági szempontból lehetővé teszik e súlyos probléma megoldását. Az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozott.

Halálozás. *Tőkés* Gyula m. kir. kormányfőtanácsos, Pestvármegye árvaszékének nyug. elnöke, a II-od oszt. polgári hadi érdemkereszt tulajdonosa, a Budapesti Református Egyház presbitere, 78 éves korában hosszú szenvedés után elhúnyt. Halálát özvegyén, szül. *Szikszay* Emmyn kívül fiai, dr. *Tőkés* Gyula főv. fogalmazó és *Tőkés* Elemér, az Anker Biztosító Intézet titkára gyászolják.

Az Erzsébetvárosi Kör közgyűlése. A VII. ker. Erzsébetvárosi Kör hétfőn tartotta évi rendes közgyűlését *Ugron* Gábor elnöklésével. Az *Erdély* Dezső főtitkár által készített évi jelentést nagy tetszéssel vették tudomásul, úgyszintén a pénztáros jelentéseit is. Letárgyalták a beérkezett indítványokat és a választmánynak és igazgatóságnak az elnök által előterjesztett javaslatait.

Pályázat negyvenegy állásra a fővárosnál. A főváros tanácsa nyilvános pályázatot hirdet negyvenegy közigazgatási tiszti állásra, még pedig egy *fogalmazói*, egy *segédfogalmazói*, egy *ügyészi fogalmazói*, két *műszaki főtiszti*, két *műszaki tiszti*, egy *vegyészeti intézeti igazgatói*, egy *fővegyészi*, egy *segédvegyészi*, egy *közélelmezési főtanácsosi*, egy *közélelmezési tanácsosi*, egy *közélelmezési főfelügyelői*, egy *közélelmezési felügyelői*, egy *közélelmezési tiszti* és egy *közélelmezési segédtiszti*, egy *statisztikai főfelügyelői*, egy *statisztikai felügyelői*, egy *statisztikai főtiszti*, egy *statisztikai tiszti*, két *számvevőségi tiszti*, egy *adóhivatali főszámtanácsosi*, két *adóhivatali tiszti*, három *végrehajtó-tiszti*, egy *gazdasági főfelügyelői*, egy *gazdasági tiszti*, egy *állatkerti aligazgatói*, egy *állatkerti felügyelői*, egy *állatkerti tiszti*, három *kezelőtiszti*, három *kezelőnői* és egy *gépészi* állásra. A pályázat határideje június 5. szerda déli tizenkét óra.

A balatonzamárdi kápolna alapkőletétele. Dr. *Purébl* Győző tanácsnok, a Balatonzamárdi Fürdőegyesület elnökének kezdeményezésére és gyüjtésére a Balatonzamárdi Fürdőegyesület telepén egy 200 ember befogadására alkalmas kápolnát építenek. Vasárnap, május hó 26-án volt az alapkőletétel. Dr. Purébl Győző a közönséget üdvözölte és röviden ismertette a kápolna építésének történetét. Felsorolta mindazokat, akik nagyobb adománnyal és kedvezménnyel járultak a kápolna építéséhez. Ezután Laky Benno zamárdi plébános áldotta meg az alapkövet, amelyet az épület alapjába el is helyeztek.

A „Budapest Sport Egyesület" motorszakosztálya 1929. évi június hó 2-án, vasárnap 10 órai kezdettel a *Hármashatárhegyre* országos gyorsasági, hegyi versenyt rendez automobil-, cyclecar- és motorkerékpárvezetők részére. Útvonal: Szépvölgyi út, Guckler Károly út. Start: az Üröm uccai Újvilágkápolna. Cél: a hármashatárhegyi BSE túristaház előtt 270 méterrel. A versenyútvonal hossza: 5030 méter. Magasságkülönbség: 335 méter. Átlagos emelkedés 6.6%. Maximális emelkedés 18%, 100 méter hosszúságon.

Aranyéremmel kitüntetett iparos. *Fischhof* Oszkár, I., Lágymányosi út 2. villamos szerelő-vállalkozót az *Országos Iparos Szövetség* a magyar ipar támogatása és az iparosság érdekében kifejtett munkálkodása jutalmául aranyéremmel és díszoklevéllel tüntette ki. A díszoklevelet aláírta *Ugron* Gábor elnök, dr. *Rubinek* István és dr. *Dési* Géza társelnök.

A főváros új látványossága, a gyönyörű magánparkban épült *Florida étterem-kávéház* esti megnyitása vasárnap fényes külsőségek között zajlott le. Különös megelégedéssel töltötte el a megjelenteket a kitűnő konyha, nagyszerű zene, a gyönyörű park, az előkelő szervírozás és legfőképpen az olcsó árak.

Hangerősítő berendezés a Hősök emlékünnepén. A Hősök emlékünnepén százezrek hallgatták megafón berendezés útján tisztán és érthetően az elhangzott beszédeket. A kitűnően működő hangerősítő berendezést az *Egyesült Izzólámpa és Villamossági Rt.* távbeszélő, táviró és rádió osztályaiból alakult *Standard Villamossági Rt.*, amely hatalmas újpesti gyártelepén körülbelül hatezer magyar munkást foglalkoztat, készítette és bocsátotta az emlékünnep rendelkezésére. A berendezés a legkisebb részéig teljesen magyar gyártmány, az ünneplő közönség meggyőződhetett tehát a magyar rádióipar kiváló fejlettségéről és teljesítményéről.

A m. kir. állami sorsjegyeket szereti a közönség, mert az osztálysorsjáték mellett ez az egyedüli készpénzsorsjáték és amellett, hogy megszerzésével reményt vesz és a maga szerencséjének az esélyeit szolgálja, még jótékonyságot is gyakorol és a szegénység és nyomorúság enyhítéséhez is hozzájárul. Egy sorsjegy ára 3 pengő mindenütt.

Legmodernebb gyógyintézet sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatorium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P.
Idegbetegek, üdülők gyógyhelye vizgyógyintézet nap- és légfürdő

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

SZENTGÁLI ANTAL ÉS LANGEN KÁROLY
Központi iroda: VI., Berlini-tér 5. Telefon: L. 913-57.
okl. mérnökök, építési vállalkozók
Anyagtelep: V., Wahrmann-u. és Újpesti rakpart sarkán. Telefon: J. 513—56.

DUNÁNTÚLI MÉSZ-, TÉGLA- ÉS KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: Dunmész.
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3 sz. TELEFON: A. 847-73
Fióküzlet: IX. ker. Tompa ucca 0 szám

HALTRICH FRIGYES karosszériaüzem
Budapest, VI., Csángó ucca 22. sz.
(Lehel ucca sarok) Ezelőtt VI., Stefánia út 3.
Telefon: L 903-81.

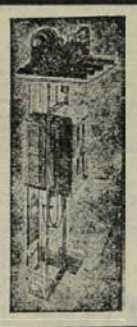

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemü felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

KOMPRESSZOROS DARUK

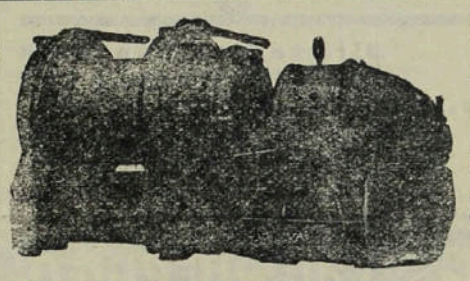

SULLIVAN MACHINERY COMPANY LONDON E. C. 2.
SALISBURY HOUSE VEZÉRKÉPVISELET
Építési anyagokat és műszaki cikkeket árusító részvénytársaság
V., Gróf Tisza István-u. 12 Telefon: 8095-161

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST X., Füzér ucca 7

TELEFON: A. 251—43
ŠTEFKOVICS SÁNDOR
KŐMŰVES MESTER
BUDAPEST, VI., IZABELLA UCCA 44-b

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 964—14. SZÁM

WEISZ MIHÁLY
mérnök, építési vállalkozó, csatoroa- és mélyépitő
Balaton ucca 2. Telefon: T. 257-66

WETOL sebolaj
legyen minden mentőszekrényben.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyit.
M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72.455|1924 sz. körrend
M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062|XX. 1925. sz. rendelet.

Minden gondos anya a gyermekszobában
Tungsram Opál-takaréklámpát
használ
Szabályozható nagyobb és kisebb fényerősségre
Nem káprázt, kiméli a szemet
Kapható mindenütt!
Gyártja: Egyesült Izzólámpa és Villamossági RT. Újpest 4

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a IV. ker. Ujvárosháza épületében végzendő központi gőzfűtőberendezési munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai munkaivenként 80 fillérért kaphatók 1929 május hó 27-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. számú szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Frischfeld Ede műszaki tanácsos, tervező műépítésznél, vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 328/b. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1929. évi június hó 11-én (kedden) délelőtt fél 10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 11. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929 május 22.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet az I. ker., Lenke úton létesítendő óvóda épületében szükséges központi gőzfűtőberendezési munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai munkaivenkint 80 fillérért kaphatók 1929 évi május hó 21-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Frischfeld Ede műszaki tanácsos, előadónál, a Központi városháza, III. 326/b. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1929. évi június hó 11-én (kedden) délelőtt fél 10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 11. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929 május 14.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

Gőz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

Aszfalt-útépitő,
szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 449-21.

FISCHER HENRIK Telefon: J. 623—09.
épületfakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON: JÓZSEF 401-76.

Telefon: J. 448—08.
CONSTANS
ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, hid- és vízépítési munkálatokat

Telefon: Aut. 272-64. Telefon: Aut. 272-64.
Magyar Építő Részvénytársulat
BUDAPEST, V., TERÉZ-KÖRÚT 34. SZÁM.
Sürgönycim: „Építő 272-64 Budapest"
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vizépítés, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakódások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. :-: Városi csatornázások és vízvezetékek.
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. —— Telefon: J. 314-16.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465 63

GIPSZET ÁRUSITÓ RÉSZV. TÁRS.
BUDAPEST, V., ERZSÉBET-TÉR 15,
az Egeresi Gipsz- és Műtrágyagyár Részv. Társ. Aghires és Kramer J. Első Egeresi Gipsz- és Műtrágyagyár, Aghires képviselete
Telefon szám: 805—25.

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérőkiküldés díjmentes.

Költségvetés és mérőkiküldés díjmentes.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bár mely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszívással.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, lazap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapítva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapítva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz. Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

GERŐ N. NÁNDOR
VII., ALPÁR UCCA 8. Telefon: József 315-29.
Központi fütés
Vizvezeték
Épület bádogos munkák

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

Lizsinszky Rezső kárpitos és diszitő
Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhivó Aut. 510-54

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és ellsmerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Gépmunka, gépszerelés, alkatrészgyártás, edzés, kovácsolás, autógén hegesztés, autójavitás.
HORVÁTH ÉS TÁRSA
Autómechanikai és Gépipari Vállalat
Budapest, VIII, Práter u. 64. Tel. J. 311-18

GAUGUSCH JÁNOS
ÉPÜLETLAKATOS-MESTER
BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javitását és jókarban tartását
Budapest, III., Paosirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

TASY JÓZSEF ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám

Zalahalápi bazaltkőbánya
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. KER. TISZA ISTVÁN UCCA 2. SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 820—51

Budapest Székesfőváros
Ásványviz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

SHELL petroleum benzin gázolaj
Speciális autóolajok, kenő- és hengerolajok, vaselinek eredeti mexikói bitumenek
SHELL KŐOLAJ RÉSZV.-TÁRS.
Központi iroda: Budapest, V. Alkotmány ucca 18
Tel.: Aut. 214—87. Aut. 214—89. Közp. telep: Csepel-Petroleumkikötő. Lerakatok és telepek az egész országban

HARTMANN ÉS CSÁSZÁR ALAPÍTTATOTT: 1889-BEN
ELEKTROTECHNIKAI, MECHANIKAI ÉS RÁDIÓ TÖMEGCIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, V, KÁDÁR-U. 6
Gyengeáramú és Rádiófelszerelési cikkek
Préselés, csiszolás, ezüstözés, aranyozás, nikkelezés és egyébb színezések

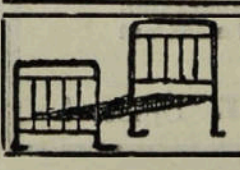
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemű és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 június 5. — 23. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Jó hete volt

a fővárosnak. Jól kezdődött és jól is végződött. Kezdődött egy, a magas kormánykörökből származó és a főváros szociális tevékenységét értékes szavakkal dícsérő nyilatkozattal és végződött a főváros tizenkettes bizottságának rendkívül fontos, a jövő útjait eredményesen egyengető, több rendbeli elhatározásával. Hogy pedig a közepe sem volt a hétnek munkátlan és eredménytelen, azt bizonyítja az a tény, hogy *a közgyűlés a maga részéről végre véglegesen befejezte a községi üzemek ügyét.*

•

A főváros szociálpolitikai és közegészségügyi munkájáról a legnagyobb elismeréssel *Dréhr* Imre államtitkár nyilatkozott, akinek ez az elismerése annál inkább értékes és büszkeséget keltő, mert hiszen ő maga is részes miniszterének, a nagynevű *Vass* Józsefnek, Magyarországon eddig még nem látott páratlan arányú szociális munkájában. *Dréhr* Imre államtitkár személyeket is kiemelt, de általánosságban a főváros *vezetőségéről* beszélt, amikor kijelentette, hogy ez a vezetőség szociális és egészségügyi területeken „rendkívüli erőfeszítéssel és nagy körültekintéssel, sőt a főváros anyagi erejét messze fölülmúló áldozatkészséggel dolgozik". Ezt mi is aláírjuk, de a főváros *vezetősége* mellett *nem szabad megfeledkezni arról a ritka megértésről, amelyet ezen a téren a közgyűlés minden pártja és minden tagja tanusít. Boldog az a város, amelyben nehéz időkben a szociális ügyek iránt érdeklődő olyan arányú közszellem ébred föl, mint amilyet Budapesten a város minden lakósában észlelhetünk.*

Dréhr államtitkár, amikor erről a szociális tevékenységről beszélt, tulajdonképpen az új Rókus megépítésének eltökélését tartotta szem előtt, bár beszélt egyéb szociálpolitikai törekvésekről is. Mi megtetézhetjük az államtitkár nyilatkozatát, mert amióta elismerő szavai elhangzottak, *a főváros újabb eltökélései váltak ismeretesekké, éspedig igen nagyjelentőségűek, amelyek mind a főváros polgárságának és munkásságának szociális jólétét lesznek hivatottak szolgálni.* Az egészséges szociálpolitika ugyanis nem végződik be ott, ahol a betegeknek kórházat építenek, ahol a csecsemőket és anyákat védik, ahol a munkanélkülieket és munkaképteleneket táplálják. *Az igazán egészséges szociálpolitika a polgárok és munkások jólétéről gondoskodik, ami a legbiztosabb védelem a betegség és az éhség ellen.* Ezért nevezzük mi eredményes hétnek azt a hetet, amely most suhant el a fejünk fölött. *A szociális tevékenység gazdasági megalapozását jelenti a nagytétényi sertéshízlaló megvásárlása, a nemzetközi sertésvásár fölállítása, a nagyjelentőségű exportlehetőségek megnyitása, a Vásárpénztár és Községi Takarékpénztár tőkeemelése, valamint a Községi Takarékpénztár záloglevélkibocsátó akciója, amely utóbbi az építőipari tevékenység és általában az ipari munka föllendülését jelentheti.* Mindezt egyetlen ülésén tökélte el a főváros tizenkettes bizottsága és bizonyságát adta annak, hogy *politikamentes, egymást megbecsülő és a lakósság érdekeit szem előtt tartó tevékenységgel gyorsan és hathatósan lehet a főváros ügyeit előmozdítani.* Olyan gazdasági természetű elhatározások ezek, amelyeknek nyomán új lendületet vehet az a föltétlenül tiszteletreméltó és hő sikereket biztosító szociálpolitikai tevékenység, amely a magyar kormány részéről nemcsak elismerést aratott a héten, hanem amelynek előrevitelében mindenkor tökéletes áldozatkészséggel van segítségünkre a népjóléti kormány.

•

Vagy nem szociális érdekeket szolgál-e az elmult hétnek az a ténye is, hogy végre-valahára *az üzemi kérdés* dülőre jutott. Nem volt soha lekicsinylésre méltó a budapesti iparnak és kereskedelemnek az a mozgalma, amely a főváros üzemei ellen irányult. Jogos is volt ez a mozgalom egészen addig a határig, ahol még a *fölösleges* konkurrenciát támasztó üzemek ellen harcolt. *Nem volt azonban többé jogos ez a mozgalom annál a határpontnál, ahol a főváros üzemei elsőrendű közszükségleteket elégítettek ki és ahol árszabályozó működésük áldásos volt a főváros egész lakosságra nézve.* A főváros közgyűlése bölesen tett igazságot a kaotikus helyzetben, mert a kereskedelmi és ipari világ jogos követeléseit méltányolta, de *megállj!-t mondott annál a pontnál, ahol már az üzemek leépítése a főváros lakósságának nagy tömegeit érzékenyen sújtotta volna.*

Mindenki meg lehet elégedve ezzel a közgyűlési határozattal és reméljük, hogy meg lesz vele elégedve maga a belügyminiszter is, aki — épen a *Fővárosi Hirlap* hasábjain — megindította az üzemek leépítése érdekében most dülőre jutott akcióját.

A belügyminiszter a pénteki közgyűlés határozatával teljesen összhangzóan mondja a *Fővárosi Hirlap* mai számában, hogy *az üzemi gazdálkodást a nagy néptömegek szociális érdekeinek védelmére kell korlátozni.* Ezzel tehát a főváros üzemei bevonulnak a szociálpolitika területére, ahol a jövőben rendkívül értékes munkát fejthetnek majd ki. *Hogy milyen legyen ez a munka, annak évtizedeken át példáját adta a Községi Élelmiszerüzem, amely a háború alatt megmutatta, hogy amikor már Európa minden világvárosában és minden kisvárosában éheztek a tömegek, akkor Budapesten még mindig elbírható, emberhez méltó állapotokat tudott fenntartani.* De hogy, bár kisebb, de közelebb eső példára hivatkozzunk, utalunk *Kozma* Jenőnek éppen a *Fővárosi Hirlap* mai számában megjelent nyilatkozatára, amelyben fölszólítja a *Községi Kenyérgyárat*, lépjen hivatása magaslatára, statuáljon jópéldát akkor, amikor a lisztárak olcsóbbodnak és a kenyér ára a régi marad. Kitünő alkalom ez a kenyérgyár számára, hogy megmutathassa üzemének árszabályozó hatalmát és példát adjon, *miként kell a főváros minden üzemének ezentúl a néptömegek szociális jóléte érdekében eredményesen dolgozni.*

SCITOVSZKY BELÜGYMINISZTER:
Az üzemi gazdálkodást a nagy néptömegek szociális érdekeinek védelmére kell korlátozni

Scitovszky Béla belügyminiszter hónapokkal ezelőtt a *Fővárosi Hirlap* hasábjain jelentette be először a fővárosi üzemek megszüntetését célzó akcióját. A mi tudósításunk révén került nyilvánosságra a belügyminiszter elhatározása, amely a főváros túltengő üzempolitikájának leépítésére és a nem közérdekű, hasznot nem hajtó üzemek végleges megszüntetésére vonatkozott. A székesfőváros közgyűlése pénteken foglalkozott a megszüntetésre ítélt üzemek likvidálásának az ügyével és általában az üzemi kérdéssel. Vita tárgya volt a Községi Élelmiszerüzem is.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa a pénteki közgyűlés állásfoglalásáról beszélt

Scitovszky Béla dr. belügyminiszterrel,

aki a következőket jelentette ki:

— A főváros közgyűlésének döntéséről akkor fogok érdemben nyilatkozni, ha majd jóváhagyás céljából elém kerül a közgyűlés határozata. Elvi álláspontomat épen a *Fővárosi Hirlap*-ban fejtettem ki, több, mint egy esztendővel ezelőtt, amikor a fővárosi autonómikus szervek figyelmét felhívtam e kérdés rendezésének szükségességére.

Felfogásom azóta nem változott meg, sőt erősbödött. Mindazokat az üzemeket meg kell szüntetni, amelyek fölösleges konkurrenciát csinálnak a kisiparnak és a kiskereskedelemnek. Kizárólag olyan cikkek árusítását szabad megtűrni községi üzemben, amelyek közszükséglet tárgyai. Tömegélelmezési cikkek árusítására gondolok tehát, vagyis azokra a területekre kell szerintem korlátozni az üzemi gazdálkodást, amely területeken a nagy néptömegek szociális érdekeit kell megvédelmeznünk.

Ezek azok az elvi szempontok, amelyek közszükségletből jogossá teszik a fenntartandó közüzemek működését. Felügyeleti hatáskörömet természetesen ebben az irányban fogom érvényesíteni.

Teljes mértékben megnyugtathatok minden budapesti lakót, mondja Vass miniszter

A *Lakók Szövetsége* legutóbb nagygyűlést tartott, amelyen a szónokok azt követelték, hogy a *legújabb lakásrendeletnek visszaható ereje legyen.* Tekintettel arra a körülményre, hogy a budapesti közönség körében még mindig tapasztalhatók bizonyos izgalmak a lakáskérdés rendezésével kapcsolatosan, a *Fővárosi Hirlap* munkatársa *Vass* József dr. népjóléti miniszterhez fordult felvilágosításért. Megkérdeztük a népjóléti minisztert, hogy teljesítheti-e a Lakók Szövetségének a kérését és egyben megkérdeztük azt is, hogy van-e még oka a fővárosi lakóknak aggodalomra, vagy nyugtalanságra.

Vass József dr. népjóléti miniszter

a következőket jelentette ki a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— *A legteljesebb mértékben megnyugtathatok minden budapesti lakót.* A Lakók Szövetsége nyitott ajtókat dönget, mert hiszen

az új lakásrendeletnek máris meg van a kívánt visszaható ereje.

Aki a rendeletet elolvassa, annak nem lehet kétsége afelől, hogy *az új, módosított rendeletem visszaható erővel bír,*

az új rendelet alapján tehát minden jogosulatlan felmondás semmis.

Hatályát veszti tehát az a felmondás is, amit a módosított rendelet életbeléptetése előtt jelentett be a háziúr, ha ez a felmondás az új rendelet szerint jogosulatlan. Itt tehát

nemcsak a jövőre vonatkozó intézkedésről, hanem visszaható erőnek az alkalmazásáról is szó van.

Vass József dr. népjóléti miniszter nyilatkozata alkalmas arra, hogy az aggodalmaskodókat megnyugtassa. A népjóléti miniszter teljes mértékben honorálta a főváros álláspontját és *azzal a rendelkezésel, hogy a felmondás el nem fogadása esetén a háziúrnak kell a pert megindítania, sok fölösleges zaklatásnak vette elejét.* Pervesztés esetén természetesen a költséget is a háziúr viselné.

Bedugulással fenyegetnek a 70 éves artézi forrás „béléscsövei“

Evek óta húzódó terve a *Széchenyi-fürdő* igazgatóságának és az illetékes ügyosztálynak, hogy a városligeti Széchenyi-fürdőnél *második, új, artézi kútat fúrat*, illetve ugyanabból a nagy melegvízmedencéből, amely a föld mélyéből a mostanit táplálja, új termát tár fel. Az új artézi kút fúrásának kérdése a strandfürdő építésével és megnyitásával fokozottan aktuálissá vált, mert a gyönyörű szabadfürdő hatalmas bazénjainak táplálására rengeteg felmelegített vízre van szükség. A fürdő vezetősége nemrégiben elkészíttette a szakértői véleményt, amely most a bányafőkapitányság előtt van, s várja a hivatalos választ, valamint a földtani intézet javaslatát. A főváros geológus szakértőjének véleménye szerint a fürdő környékén minden különösebb *nehézség nélkül lehet új kútat fúrni*, s esetleg még a mainál kisebb mélységben lehet a mostanihoz hasonló, 70 C° körüli meleg vizet találni, sőt

arra is van kilátás a talajviszonyok ismerete után, hogy valamivel mélyebb fúrásnál felszökő víz is akad.

Az új artézi kút szükségességét beavatott helyen az alábbiakban indokolták meg a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt:

— Az új artézi kútra a fürdőnek kétségtelenül szüksége van. Ebből a tényből azonban *ne olvassa ki senki* azt, hogy a fürdő gyógyvíz-ellátásánál a legkisebb nehézség is volna, vagy hogy az artézi kút szolgáltatása *valamit is csökkenne*.

Zsigmondy Béla nagyszerű, világraszóló alkotása ma is a régi bőséggel ontja a 970 méter mélységből a gyógyító forró vizet,

s ha új kútat sürget a vezetőség, ezt *kizárólag a takarékosság és a kötelező óvatosság diktálja*. Jól tudjuk, hogy az ilyen nagymélységű artézi kútak élettartama sem örök. *Már pedig*

a városligeti kút elmult 70 éves.

Ilyen hosszú idő alatt a kút csöveiben bizonyos ásványos lerakódások állhatnak elő, a *csövek dugulnak, korhadnak*, s nem szabad feledni azt, hogy

a régi kút béléscsövei az akkori technikai felfogás szerint fenyőfából készültek,

annak pedig tudvalevően nem túlnagy az élettartama. Ezeknek a béléscsöveknek a korhadása, a benne folyamatos ásványos lerakódás, kövesedést idézhet elő, ami esetleg váratlanul is akadályozhatja, vagy súlyosabban is zavarhatja a szolgáltatást.

— Elsősorban tehát *üzembiztonsági okok* teszik kívánatossá az új fúrást. De vannak más szempontok is. Ilyen főként a strandfürdő-medencék táplálása, a mosóda, az épület fűtése, stb., amire a víz mind alkalmas lenne s óriási megtakarítást jelentene fűtőanyagban. Mindeme körülmények mellett gondolni kell a fürdő későbbi fejlesztésének kívánalmaira is. Ha komolyan akarunk fürdőpolitikát, akkor

előbb-utóbb meg kell valósítani az eredeti terveknek megfelelően a Széchenyi-fürdő gyógyszállóját is a tóparton,

mert enélkül a gyógyfürdő tulajdonképpeni hivatását betölteni nem tudja. Nem gondolunk hatalmas építkezésre, nem is lenne ez gyógyhotel, a városban levő szállodák konkurrense, hanem

kizárólag azok befogadására szolgálna, akik a fürdő nagyszerű termálvizét akarják felhasználni komoly, rendszeres kúrákra, ami ma alig lehetséges.

— Ezt a fürdőszállót is az új kút vizével lehetne fűteni, sőt gondolni lehet arra is, hogy az új fúrás révén nyert vízzel lehet ellátni az állatkert pompás pálmaházának téli melegítését is. Az eddigi számítások szerint

az új kút fúrása 370.000 pengőbe kerülne.

Pénz egyelőre nincs, s az is bizonytalan, honnan lehetne fedezetet találni, bár a fúrást mindenképpen gyümölcsöző beruházásnak kell tekinteni. Egyelőre annyi történik, hogyha a földtani intézet ellenőrző szakvéleménye leérkezik a városhoz, ankét ül össze az új artézi kút dolgában. Mivel a földtani intézet válaszát mindennap várják, *az ankét előreláthatóan még e hónapban összeül*, s akkor eldől, vajjon lesz-e második artézi forrás a városligetben, vagy egyelőre marad minden a régiben.

Eltávolítják a Kossuth-szobor tövéből a villamosvágányokat

A fővárosnak eddig nem sok szerencséje volt szobraival, s így nem a legszerencsésebbek közé tartozik a Kossuth-szobor elhelyezése sem. A szobor háta mögött, közvetlen a tövében haladnak a villamosvasút vágányai, ami nemcsak szokatlan, de kegyelet szempontjából és esztétikailag is erősen kifogásolható. A városrendezési ügyosztály is

belátta ennek a helyzetnek a tarthatatlanságát és felhívta a villamosvasutat a vágányok áthelyezésére.

Illetékes helyen érdeklődtünk a szobrot zavaró villamosvágányok eltávolítása iránt és a következőket tudtuk meg:

— A városrendezési ügyosztály úgy kíván a szobor helyzetén segíteni, hogy a mögéje már oda ültetett, gyorsan fejlődő és zöld hátteret biztosító nyárfákon, jegenyéken kívül

megnagyítja a szobor mögött lévő parkrészt is.

Ez a rendezés feltétlenül kívánatossá teszi az amúgy is útban lévő villamosvasúti vágányok *eltávolítását*. Szó sincs azonban a vonal útirányának megváltoztatásáról,

csupán az történik, hogy a vágányokat a szobortalapzattól jó pár méterrel hátrább teszik,

ami által nemcsak a szobor háttere alakul ki kedvezőbben, hanem *a közlekedés is jobb lesz*.

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 5/b.
TELEFON: JÓZSEF 350-87

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 823—20.
gyártmányai
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállalluk kedvezo fizetesi feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

SEFFER ANTAL
TELEFON: AUT. 891-31 AUT. 896-94
TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA
Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3. sz
Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 ★ Gyár: Pest-Sashalom

Révész János
cement-, márványmozaik- és mükőárúgyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, mükő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, ÓSZ UCCA 14.

APOR ÉS SZŰCS
Fémek és műszaki anyagok vállalata
Budapest V, Váci-út 10
Telefon: 277-18, 277-22

Fával égetett darabos fehér meszet,
Ceresit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb épitő anyagot szállit bárnová kartelláron alúl:
Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8 Telefon: Aut. 244-41.

Legszebb PAP LAN legjobb PAP LAN legolcsobb PAP LAN
kerti bútor, redőny, kárpitos árú, vas- és rézbutorgyár
Szőnyeg függöny pokróc stb. nagy választék
GICHNER JÁNOS BUDAPEST
VII., Erzsébet körut 20. Telefon J. 416-98 J. 408-40

Mükő- és burkolómunkák, betoncsövek
ANDREA Cementárugyár és Épitőipari Részv.-társaság BUDAPEST, V. Hold-u. 19. — Tel. 298-37.

MEINEL és HEROLD
hangszergyár
Budapest, IX., Üllői-út 19. sz
Gyárt és szállit mindennemü hangszereket, harmóniumokat, gramofonokat stb.
Specialitás:
asztali harmónium P 92·—-tól
Ingyen díszárjegyzék!

Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapittatott 1876. Telefon: Aut. 826-85.

TÁBLAÜVEGBEN KARTELEN KIVÜL
MANDL VEZET
BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

RIEDER OTTÓ villamos-
berendezési vállalat, müszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapittatott: 1895.
A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

Holman Pál épitőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. ★ Telefon: József 308—15

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.
18 havi részletfizetésre is kapható.
Felhívásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken
Remington Irógép Rt.
Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.
Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA“ FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Muzeum-körut 41.
TELEFON: AUT. 850-96. □ TELEFON: AUT. 850-96.

TELEFON: J. 369—81. A. 133—65.
Dr. KOLLÁR
FEDÉLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR
BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

Vladár Pál
ács- és épitőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

A nagytétényi sertéshizlaló az export-lehetőségeket emeli, a Községi Takarék záloglevél-akciója az építőtevékenységet lendíti föl

A Vásárpénztár új igazgatóságában városatyák nem foglalhatnak helyet — Kozma Jenő felhívása az autóbuszüzemhez és a községi kenyérgyárhoz

Úgy az egyes ügyosztályokban, mint a bizottságokban is — bár megkésve — serényen folynak azok a munkálatok és tanácskozások, amelyek a meglevő fővárosi intézmények fejlesztésére, vagy új alkotások megalapozására hivatottak. A közgyűlés legutóbb döntött *az új Rókus-kórház megépítéséről*, a tizenkettes bizottság elhatározta a *Vásárpénztár* és a *Községi Takarékpénztár* tőkeemelését, döntött továbbá a *nagytétényi sertéshizlaló* megvásárlásáról, az ügyosztályokban készülnek a *jövő évi költségvetés* előirányzatai. Az egész vonalon lázas munka folyik. Dr. *Kozma* Jenő, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, akit a városházi aktuális problémákról megkérdeztünk, különösen nagy jelentőséget tulajdonít a tizenkettes bizottság legutóbbi határozatainak.

Dr. Kozma Jenő

ugyanis a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— *A legnagyobb örömmel tudom üdvözölni azt a döntést, amely szerint a főváros megvásárolja a nagytétényi sertéshizlalót.* Bizonyos oldalról hallatszottak egyes hangok e tranzakció lebonyolítása ellen, ezek az ellenvetések azonban megindokolás nélkül maradtak. Ma, amikor az egész gazdasági élet a válsággal küzd, amikor minden oldalon sürgetik a közgazdasági élet vérkeringésének föltrissítését, csak csodálkozni lehet azon a tényen, hogy akadhat valaki, aki egy ilyen nagyjelentőségű tranzakció ellen kifogásokat emel. Az utóbbi időben úgy az illetékes tényezők, mint a közgazdasági élet irányítói egyaránt nagy súlyt vetnek a külkereskedelmi mérleg megjavítására.

A nagytétényi sertéshizlaló megvásárlása jelentős tényező lesz abban a munkában, amit külkereskedelmi mérlegünk megjavítása érdekében megkezdtünk.

Garancia erre egyrészt maga a főváros, amely intézményévé avatja ezt a vállalatot, de garancia az a tény is, hogy az állam tekintélyes szerepet vállal ennek az intézménynek a támogatásában. A kormány *nemzetközi sertésvásárt* akar ezen a területen létesíteni és ezzel a vásárral kerül kapcsolatba a nagytétényi sertéshizlaló. A levágott állatok egyik része idehaza marad, a többit exportálni fogják.

Nagy perspektívájú export lehetőségei nyílnak meg

e tranzakciók lebonyolítása révén. Amikor tehát egyrészt azt követeljük, hogy a kormány támogassa az export-kereskedelmet, másrészt csak örömmel fogadhatjuk az állami bekapcsolódást ebbe az új, most már fővárosi intézménybe.

— De jelentős előrehaladást képvisel a tizenkettes bizottságnak az a döntése is, amit a *Vásárpénztár* és a *Községi Takarékpénztár* tőkeemelése ügyében hozott. A Vásárpénztár

a tőkeemelés révén megkapja azokat az anyagi eszközöket, amelyekre egyre nagyobbodó forgalmának lebonyolításához van szüksége.

A *Vásárpénztár* reorganizálásának a munkája természetesen csak akkor fejeződhetik be, *ha az összes személyi kérdések is elintézést nyernek.* A személyi kérdések letárgyalása, vagyis az új vezetőség kiszemelése céljából

külön pártközi konferenciát hívunk össze és pedig már ezen a héten.

A pártközi konferencián beszélhetünk majd arról, hogy kik legyenek a Vásárpénztár vezetői. Pártunknak elvi álláspontja az, hogy

a Vásárpénztár új igazgatóságában bizottsági tagok helyet nem foglalhatnak.

Ezt az elvi álláspontunkat minden körülmények között érvényesíteni akarom és abban az esetben, ha törvényhatósági bizottsági tagok is szerephez jutnak a Vásárpénztár új vezetőségében, akkor azoknak *közgyűlési mandátumukról le kell mondaniok.*

— Hatalmas fejlődési lehetőséget nyitottunk meg a *Községi Takarékpénztárnak* is, sőt *ez az intézmény a legközelebbi jövőben minden más fővárosi intézmény fejlődésénél nagyobb arányokban és minden eddiginél gyorsabb tempóban fog virágzásnak indulni.* A városházi döntés után

most már közvetlenül kibocsátás előtt áll a záloglevél-akció.

Semmi akadálya sincs, hogy ez a mozgalom mielőbb megindulhasson. A *Községi Takarékpénztár* számára a forgalom nagy emelkedését, a további fejlődés széles-skálájú lehetőségét jelenti a záloglevél kibocsátási akció megindítása, a tőkehiányban szenvedő vállalkozásoknak pedig alapot nyujt arra, hogy

az építőipari tevékenység és általában a termelő ipari munka föllendülhessen.

Máris meg lehet állapítani, hogy ennek az akciónak a lebonyolítása simán fog menni, *a Községi Takarék által nyujtott pénz nem lesz drága, a forma igen egyszerű lesz, mert csak egytípusú záloglevél kerül kibocsátásra, akármikor és akárhogyan veszi is fel valaki a kölcsönt.*

Kozma Jenő felhívta még az illetékes városházi tényezők figyelmét a *rózsadombi közlekedésben* tapasztalható nehézségek kiküszöbölésére. A következőket mondotta:

— *A fővárosi autóbuszüzem általában közmegelégedésre dolgozik.* Amidőn tehát megelégedéssel nyilatkozom az autóbuszüzem működéséről, szükségesnek tartom, hogy az intézkedésre jogosult tényezők figyelmét ráirányítsam *a tarthatatlan rózsadombi állapotokra.* Most, amikor egymásután elkészülnek az új autóbuszkocsik,

kiderül, hogy csak kis autóbuszkocsival lehet a Rózsadombon megfordulni, ezeknek a kocsiknak pedig nincs megfelelő fékszerkezetük.

Akármi okozza is a rózsadombi autóbuszvonal beállításának elhúzódását, itt *végre szakítani kell az igéretek rendszerével.* Megérkezett a tavasz, sőt itt van már a nyár is s *a rózsadombi közönségnek nincs közlekedési eszköze.* Ez szomorú tény és én remélem, hogy azok a tényezők, akiknek a kezében van az irányítás joga, most már haladéktalanul elhárítanak a rózsadombi autóbuszközlekedés útjából minden akadályt.

Kozma Jenő dr. végül szóvátette a székesfőváros közgyűlésének azt a határozatát, amit az üzemi kérdésben hozott. A párt elvi álláspontja jutott kifejezésre ebben a határozatban és

most már csak arra van szükség, hogy a halálra ítélt üzemek valóban végleg megszüntessék működésüket, azok az üzemek pedig, amelyeknek az életét meghosszabbították, teljesítsék a rájuk rótt feladatot.

Ezeknek az üzemeknek az a feladatuk, hogy *árala-kító hatást gyakoroljanak és konkurrenciájukkal megakadályozzák az árak túlhajtását.* Ezek között az üzemek között szerepel a *Községi Kenyérgyár* is, amelynek működéséről *Kozma* Jenő ezeket jegyezte meg:

— *A Községi Kenyérgyárnak most kell megmutatnia, hogy hivatása magaslatán áll* és tudja teljesíteni azt a kötelezettséget, amit tőle vár a főváros közönsége és törvényhatósága.

Annak ellenére, hogy a lisztárak olcsóbbodnak, a kenyér ára a régi marad. A Községi Kenyérgyárnak jó példát kell statuálnia

és megfelelő árleszállítással arra kell törekednie, hogy *a kenyér árának olcsóbbodását az egész vonalon kikényszerítse.*

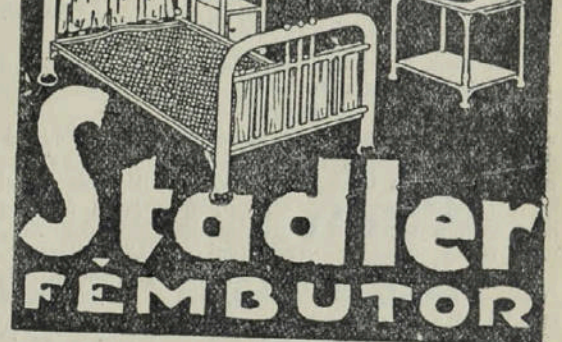

Eladási osztály: VI, Teréz körút 43. szám

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

Kapuszta Gusztáv
építőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 5.
Telefon: József 398—08.

ASZFALT és KÁTRÁNYIPAR R.-T.
Budapest, V., Nádor ucca 12
Telefon: Aut. 282-81, 282 81
GYÁRAK: Budapest IX., Illatos út 18-20 } saját iparvágány
Szőreg, (Szeged mellett) }

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váczi-út 4.
Telefonszám: 222-10.
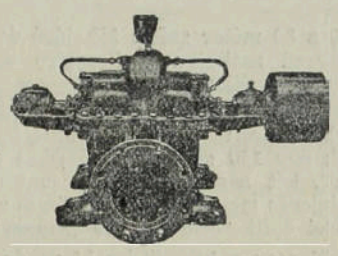
Sürgönycím: Duplex.
SZÁLLIT:
Gőz-, centrifugál-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

Morbitzer Nándor építész és építőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

PROF. JUNKERS
gázfürdőkályhái
A legjobb és legmegbízhatóbb világhírű melegvíztermelő készülékek
Mindenütt kaphatók!

Korányi és Fröhlich redőnygyár
BUDAPEST KISFALUDY-U. 5/F • TELEFON: J. 323-76 • 459-86
SPECIÁLIS GYÁRTMÁNYAI:
SZAB. PÁNCÉLREDŐNY · ACÉLREDŐNY · FAREDŐNY · VÁSZONREDŐNY
SZAB. AJTÓCSUKÓ · BOSTWIGH-TOLÓRÁCS · NAPELLENZŐ · SZERKEZETEK
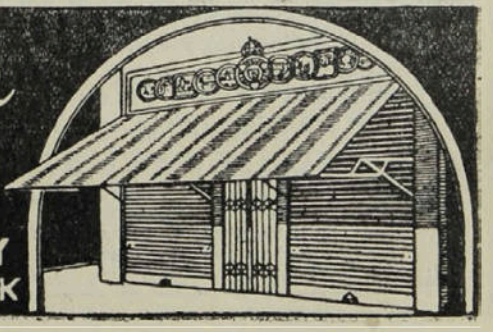

MÉG HÁROMÉVES PROGRAM VÁR
megvalósításra a ferencvárosi kikötőben

A tíz év óta folyó építkezés ellenére még mindig igen kezdetleges állapotban van a ferencvárosi kikötő és még sok teendő van hátra, ha azt akarjuk, hogy komoly közlekedési tényezővé váljék. A kikötő-építés elkezdésekor a főváros már erősen redukálta a békeévekben elgondolt első, nagy terveket, amelyeket egy káprázatos jövő reménye készített. Azalatt a tíz év alatt, amióta a soroksári Dunaág mentén az első pilótaducot leverték, 3,800.000 pengőt épített be a főváros és az idei munkákra szánt 720.000 pengőn kívül

még legalább 2,600.000 pengőre lesz szükség, hogy az építkezést teljesen befejezhessék.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa kint járt a kikötőben, megtekintette az ott folyó munkákat és csalódva állapította meg, hogy milyen kevés az, amit a kora tavasz óta produkáltak. Főleg

az utak hiánya kirívó, mert ma még csak töretlen mezőn át lehet megközeliteni a kikötőt,

vagy nagy kerülővel egy rossz makadám úton. A főút ugyan épül, a Soroksári útból kiindulva, ez azonban csak a Csepelre vezető műútig készült el és a kikötőbe magába csak akkor, ha a főváros megkapja a tervezett ötmilliós útépítési kölcsönt, mert ebből akarják elkészíteni a kikötő útját is. Munkatársunk érdeklődött az építés vezetőjénél, *Demeter* műszaki tanácsosnál, aki a következőket mondta el a *Fővárosi Hirlap* számára:

— A kikötő-építést 1918-ban kezdte el a főváros. Ez alatt az idő alatt, mostanig 3,800.000 pengőt építettek be. Ebből a pénzből épült meg a 863 méter hosszú vasbeton partfal, a kikötéshez szükséges összes szerelvényekkel és lépesőkkel, továbbá 200 méter rézsüs part. Készen van a partfal mentén tervezett három vasúti vágányból kettő, megvan az összeköttetés északra a dunaparti teherpályaudvarral és dél felé a Budapest-Kitérő állomással. A kikötő vasúti kiszolgálása innen történik. Elkészült a kikötő főútjának és a *Dereglye* kikötő útjának csatornázása és villamos vezetéke is. A kikötő szennyvize közvetlen a Dunába folyik, de egy Prister-rendszerű *tisztítómedencén át*. A kikötőt elektromos árammal *a saját transzformáló állomása* látja el, ide vannak kapcsolva a világítási és motorokat hajtó vezetékek kábelei is. A vízellátás egyelőre ideiglenes jellegű, most a Csont ucca mellett húzódó csőbe van bekapcsolva. A végleges hálózat kiépítése későbbi feladat. De

készen van a négy elektromos futó darú.

Emelőképessége egyenkint 3 tonna és *óránkint 40 tonna*. A daruk 15 méter hosszú, forgatható karral vannak ellátva, úgyhogy az árút a hajókból a második sorba, illetve a partfalmenti második hajósorból is ki tudják emelni. A daruk különböző minőségű árúk rakodására alkalmas szerkezetekkel bírnak.

— Megépült a 60 méter hosszú és 25 méter széles emeletes vasbeton tárház, a legmodernebb szállító és tűzbiztonsági felszerelésekkel. Födémeinek teherbírása négyzetméterenkint 1500 kg. Van egy teljesen felszerelt modern lakatos- és kovácsműhely is a kikötő gépeinek javítására. A végleges úthálózatból

elkészült a 30 méter széles főbejáró út 350 méter hosszú szakasza a Csepelre vezető állami útig.

Ez az út a Soroksári útból ágazik ki és aluljárókkal szeli a két vasúti vonalat. Elkészült még a raktári útnak egy *150 méter hosszú része is a raktárház mellett*, két keresztúttal. A Csont ucca felé most egy ideiglenes makadám út köti össze a kikötőt.

— Az idei építkezésre 750,000 pengőnk van:

ebből épül meg a kikötő északi végén egy 140 méter hosszú vasbeton lezáró partfal,

amely a tulajdonképeni *dereglye kikötő lesz* a Dunaág melletti falvakból érkező élelmiszerszállító hajók számára. Megépül a raktári út fele a tárházig, továbbá a harmadik vasúti vágány, a szükséges váltókkal és kitérőkkel. Meghosszabbítják a darúvágány kábelcsatornáját és meg lesz a terep végleges rendezése. Megépül *a kikötő főbejárata* a csepeli híd közelében két portás házzal, továbbá az *emeletes központi irodaépület*, melyben az összes üzemi irodák helyet kapnak, készül még egy lakóépület a telepfelügyelő, a gépészek és munkások számára.

— Ez lenne az idei program,

de még mindig nem elég ahhoz, hogy a kikötőben tervezett keretek között zavartalanul és fennakadás nélkül megindulhasson a forgalom: ehhez még további munkálatok szükségesek, amelyet a következő két évben, 1930 és 1931-ben szeretnénk befejezni.

— Elsősorban az úthálózat teljes kiépítése kell s még legalább egy földszintes tárház is szükséges amellett, hogy az emeletes tárház másik felét is meg kell építeni, mert a mostani rész csak az eredetileg tervezett raktárépületnek a fele. A földszintes raktárház egyszerűbben épített szín lenne a nagysúlyú és nagyobb térfogatú, vagy tömegű holmik számára. Szükség van azonkívül egy központi munkásjóléti épületre is, ahol fürdő, tisztálkodó helyiségek, pihenő- és étkezőszobák lennének.

— A kikötő teljes kiépítéséhez

szükséges a már régen tervezett, de meg nem valósított oldalmedence megépítése is, amely a szigetcsúcsi híd és a Nagy-Duna között lenne.

Mintegy 600 méter hosszú rakodópartot lehetne építeni a medence körül, amely — mint a *Fővárosi Hirlap* már jelentette, — főleg szén, fa és építőanyag kikötő lenne. Ez a medence nem kerülne sokba, mert a kotrást ingyen elvégeztetné az állam, a partfalak pedig olcsón, rézsüsen, kőhányással készülnének.

— *Az 1930—1931. évi program végrehajtásához mintegy 2,660.000 pengőre lenne szükség.* Ebből az összegből 1930-ban 1,180.000 pengő, 1931-ben pedig 1,480.000 pengő kerülne felhasználásra.

— Az elmondottak szerint a kikötő összeköltsége így alakulna:

1918—1928 között beépítettek .	3,800.000 P-t,
1929-ben felhasználnak építésre	720.000 P-t,
1930—31-re kellene még . . .	2,660.000 P,
	7,180.000 P,

ami kereken 6,200.000 aranykorának felel meg, tehát jóval kevesebb, mint amennyit eredetileg a kikötőépítésre szánt a főváros.

Megszabták a kikötő ideiglenes használati díját

Megírta a *Fővárosi Hirlap*, hogy a tanács komolyan foglalkozik a ferencvárosi *helyi kikötő ideiglenes megnyitásával*. A közgazdasági ügyosztály előterjesztésére *a legutóbbi tanácsülésen meg is hozták az erről szóló határozatot és megállapították a kikötő ideiglenes használati díjait is.* Érdeklődtünk a tanácsi határozat kikötései iránt és beavatott helyen a következőket tudtuk meg:

— A tanács a ferencvárosi kikötő kiépített rakpartját és a teljesen kész, modern felszerelésű emeletes raktárházat, kívánság szerint, kisebb-nagyobb területekre osztva, bérbeadja, de sem a kirakodást, sem a beraktározást, őrzést vagy ehhez hasonló más funkciót nem vállal, de nem is vállalhat a Közraktárakkal fennálló szerződés szerint. Csupán

a portáldarukat kezelteti maga a főváros és a telep felügyelője lesz városi alkalmazott.

— A bérbeadás valószínűleg nyilvános pályázat útján történik. A bérlet tartama azonban csak rövid lesz és egyelőre csupán 1929 december 31-ig szól, mert

azután remélhetően teljes és végleges üzemmel megindulhat a kikötő-forgalom.

— A partbéreket folyóméterekben szabta meg a tanács. Az

első zónában egy pengő, a másodikban 75 fillér, a harmadikban pedig 50 fillér lesz a partbér folyóméterenkint.

— Megállapította a tanács a daruk használati díját is: a darú segítségével való kihajózás díja métermázsánkint 10 fillér lesz, — egyelőre — az árú minőségére való tekintet nélkül. A raktár-részeket ugyancsak kisebb-nagyobb területek szerint adják bérbe.

A helyikikötő iránt máris erősen érdeklődnek a különféle vállalatok és az érdeklődés még nagyobb volna, ha az odavezető főút munkálatai előbbre volnának. A közeli napokban egyébként a polgármester,

végre, összehívja a kikötő-bizottságot,

ezen az első ülésen állapítják meg a megnyitás pontos időpontját és a további programot.

Schöndorfer Jenő mérnök
központi fűtési, szellőztetési, vízvezetéki és csatornázási berendezések vállalata
Budapest, VIII., Gólya ucca 22. sz.
Telefon szám: József 431—72

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus! Színben, minőségben elsőrangú! Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

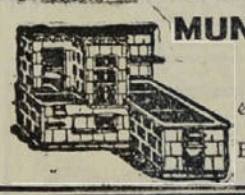
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takarékfűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 812—80.

STABIL
ÉPITŐ R.-T.
BUDAPEST, V.
DEÁK FERENC-U. 16-18
Telefon: T. 140-17 és 239-01

LAMPL ÖDÖN
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javítását és jókarban tartását
Budapest, III., Pacsirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

A
BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap
vasárnapi melléklete
a magyar ujságirás szenzációja
Mutatvány számot bárkinek szivesen küld a kiadóhivatal: Budapest VIII, József körut 5

„TUDOR"
ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: L. 923-08 Budapest, V., Váci-út 137-139 Telefon: L. 923-08
Gyárt: „Tudor" és „Varta" rendszerű accumulatorokat

Rába-Krupp Rába-A. F. A Autóbuszok Teherautók
minden nagyságban.
Minden speciális célra is alkalmas, minden tekintetben legmodernebb kivitelben készülnek
MAGYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R.-T.
AUTOMOBILGYÁRÁBAN
Központi Igazgatóság: Budapest, V. Deák Ferenc ucca 18
Telefon: 818—50 és 818—59
Budapesti javítóműhely és alkatrészraktár:
Keropesi út 26. Telefon: József 453-84
Gépkocsik, alvázak bemutatása Budapesten is költségmentes

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK EPITŐMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 SZ

Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

Budapest távfűtésének előmunkálataira engedélyt adott a tanács

Hazai szén pótolhatná a háztartások importált szenét — Komoly ajánlatok érkeztek a fővároshoz

Érdekes műszaki probléma foglalkoztatja már hónapok óta a városháza mérnökeit és a gazdasági köröket:

a budapesti távfűtés megvalósítása.

A városok központi fűtése külföldön már nem új dolog, Drezda, Hamburg, Berlin már régen berendezkedtek ilymódon, Párizsban pedig most adták meg rá az engedélyt.

A budapesti távfűtés megépítésére a közelmult hetekben két komoly ajánlat érkezett be a fővároshoz is *és értesülésünk szerint még néhány újabb ajánlat is útban van.* A tanács multheti ülésén foglalkozott az ajánlatokkal és

az elvi engedélyt megadta az előmunkálatokra.

Az egyik beadványt *Kükemezei Bánó László és Marik Ernő* mérnökök adták be egy bánya- és bankérdekeltséggel közösen, *a másik pedig a Trust társaságtól (R. t. Villamos és közlekedési vállalatok részére) származik.* A kettő közül az előbbi ajánlattevők 100.000 pengő értékű értékpapirt deponáltak kaucióképen a fővárosnál és állandóan sürgetik a döntést. A másik ajánlattevő, a *Trust,* a benyujtás óta nem jelentkezett és vannak olyan hírek is, hogy a két vállalat azóta egymásközött megegyezett és közösen vállalnák a munkát.

Az első pillanatban fantasztikusan hangzó terv lehetőségei és célszerűsége iránt elsősorban az ilyen technikai kérdések legkiválóbb szakemberéhez,

Becsey Antalhoz

fordultunk felvilágosításért, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Nagyon helyénvalónak tartom a távfűtési tervet már azért is, mert a vízgáz gyártásnál felhasznált 10.000 vagón külföldi fűtőanyag mellett még legalább 10.000 vagón az, amit magánháztartások fűtésére használnak fel. Ez egyedül 7—8 millió pengő, amivel a külkereskedelmi mérleget terheljük. Ha ennek a nagy mennyiségnek egy tekintélyes részét

a távfűtés révén hazai szénnel pótolhatjuk, nemcsak a külkereskedelmi mérleget tehermentesítjük

hanem sok munkaalkalmat lehetne egyedül a bányaiparban is teremteni. *A terv tehát elvben igen helyes és dicséretes.*

— Másként áll azonban a végrehajtás, a kivitel kérdése. Itt a legnagyobbfokú körültekintéssel szabad csak eljárni és az engedély kiadása előtt *minden körülményt nagyon alaposan meg kell bírálni.* Nem szabad ugyanis elfeledkeznünk arról, hogy

ezek a berendezések világszerte még kezdeti stádiumban vannak.

— Nemrégiben magam is megnéztem több német város távfűtő berendezését. Szerintem

ez a módszer csak ott alkalmas, ahol fáradt, vagy úgynevezett megcsapolt gőzt használnak fel valamely más üzemmel, villamoscentráléval stb. kapcsolatban.

— Nagy gondot okoz e terv megvalósításánál és különös megfontolást igényel *a távvezetékek lefektetésének kérdése,* mert ezek a forró gőzt vezető csövek igen nagy és érzékeny befolyással lehetnek a közművekre. A gőz-távvezetékeket nem lehet egyszerűen a földbe fektetni, hanem

aknákban kell elhelyezni, tehát igen nagy mértékben fel kellene bontani az uccákat is.

Beszélgettem e kérdésben az Elektromosművek vezérigazgatójával, *Deutsch Lajossal,* aki igen nagy óvatosságot ajánl a kábelek szempontjából, mert tapasztalatból tudja a származható kellemetlenségeket. A villamosművek telepén ugyanis kicsiben már van ilyen távfűtés a fáradt gőz felhasználásával. E kérdéssel tehát véleményem szerint igen alaposan kell foglalkozni: *döntésre még nem érett meg az ügy.* Mindenek előtt

ismerni kell a központi fűtéses házak statisztikáját, mert a vállalkozás kezdetben csak azokra számíthat, mint fogyasztókra.

Ez adatok felvételezését intervenciómra a nyáron végezteti el *Illyefalvi I.* Lajos, a fővárosi statisztikai hivatal igazgatója. *Az adatok ismerete nélkül ugyanis lehetetlen rentabilitási számításokat végezni.*

Kérdést intéztünk

Solty Lajos tanácsnokhoz,

a középítési ügyosztály vezetőjéhez is, aki az alábbiakban nyiltkozott:

— Tényleg érkezett két távfűtési ajánlat a fővároshoz. A tanács a beadványokat le is tárgyalta és *az előmunkálatokra az elvi engedélyt megadta.* A polgármester rendelkezése szerint ügyosztályomat bízta meg a terv elbírálásával és a javaslattétellel. A középítési ügyosztály mindenek előtt megkereste a városrendezési és mélyépítési ügyosztályt, nyilatkozzék a terv lehetőségeiről útrendészeti és a földalatti közművek szempontjából, kikérjük a közlekedési ügyosztály, a vízművek, gáz- és elektromosművek és a tiszti ügyészség véleményét is.

— A beadványok szerint a vállalkozók egyelőre a főváros egy részét fűtenék távvezetékekkel, s ezt fokozatosan fejlesztenék. Eleinte szó volt arról, hogy a Berzenczey-uccai és Váci-úti elektromos telepek kondenz vizét használnák fel a fűtésre, de ez helytelennek bizonyult, mert a 45 fokos vizet előbb alaposan fel kellene újra hevíteni, ami viszont igen komplikálná a kérdést. Erről később le is mondtak. Ami a terv érdemi részét illeti,

mind műszaki, mind nemzetgazdasági és közegészségi szempontból, helyeselni kell.

A távfűtés megszabadítaná a fővárost a rengeteg házkéményből áradó füsttömegtől, ami megfertőzi a levegőt, a hazai gyengébb szeneket fel lehetne használni, a termelt kalóriát jobban ki lehetne használni, s gazdasági szempontból nemcsak a belső, hanem külkereskedelmi tekintetben is óriási az az előny, amit így remélhetnénk.

Szerződés nélkül látja el a főváros gázzal Kispestet?

A *Fővárosi Hirlap* megemlékezett azokról a tárgyalásokról, amelyek a környékbeli városok, elsősorban Kispest gázellátása érdekében indultak meg a fővárossal. Ujpest, Rákospalota gázszükségletét már régebben a főváros gázművei szolgáltatják, míg *Kispesten eddig nem volt gázszolgáltatás.* Most komoly stádiumba jutott Kispest budapesti gázzal való ellátásának kérdése is, s ezzel újabb támasztékot az önmagától érlelődő Nagybudapest gondolata. Kispest nem közvetlen a fővárossal létesít kapcsolatot, hanem a gázvezetési hálózat kiépítésére és a gázszolgáltatás biztosítására a *Világítási és Vízmű Részvénytársasággal* kötött 60 éves szerződést. Ez a cég a brémai *Frankenwerke* vezetésével működő szindikátus magyarországi tagja. A vállalat minden támogatás és fogyasztási garancia nélkül építi meg Kispestnek a gázhálózatot, részesedést is igér a városnak, sőt ingyen gázt ajánl fel több emberbaráti intézménynek és más közintézménynek. A vállalat

huszonöt év után megváltási lehetőséget biztosít Kispest városa számára nyolc évi összbevételnek megfelelő összeg ellenében.

A szerződést többen megfelebbezték Pest vármegyéhez, s most az összes fórumok után *a kereskedelmi miniszter szankcionálta.*. A kispesti 50 kilométeres hálózat és a ferencvárosi gázművekből kivezető főcső építését

még ebben a hónapban meg is kezdi a vállalat és hat hónap alatt végezni akar az egész csőfektetéssel és építkezéssel.

A tárgyalások folynak több környékbeli várossal és községgel is. Nem tudunk még semmit a vállalat és a főváros szerződéséről, ami mindenesetre furcsa, mert elképzelhetetlen, hogy ennek fixirozása nélkül kezdett volna bele a vállalat a csőhálózat kiépítésébe. Őszinte érdeklődéssel várjuk, hogyan szól ez a szerződés, megkötötték-e, s ha nem, mikor kerül a törvényhatóság elé.

4163/eln. 1929. sz.

Versenytárgyalási közlemény

A m. kir. postatakarékpénztár V., Szabadság tér 10., 11. és 12 számú épületeinek bádogosmunkálataira — 1929. évi június hó 17-én déli 12 órára — versenytárgyalást hirdet. A munkálatokra vonatkozó általános és részletes feltételek a keb. gazdászati hivatalban (V., Szabadság tér 11., földszint) tekinthetők meg, ahol az ajánlati ürlapok is átvehetők.

M KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTÁR.

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték, egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

UNG AR JÁNOS MÉRNÖK
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Tel.: J. 334-36 Budapest VII, Szövetség u. 10 Tel.: J. 334-36
Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító műhely

„SANIT F" CEMENTHABARCSTÖMÍTŐ
Gyártja: POSNANSKY ÉS STRELITZ
aszfalt-, fedéllemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut. 228-29., Aut. 82-85.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapittatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223-06. szám.

Saválló agyagcsövek 1000 mm-ig és csatornázási cikkek
HUBERT ÉS TÁRSA B. T.
BUDAPEST, VI., LISZT FERENC-TÉR 4. SZÁM
TELEFON: 222-67, 109-57.

Ceres ételzsir
Hutter gyártmány
Szavatoltan tiszta, egészséges és
könnyen emészthető
100% tiszta kókuszzsir.

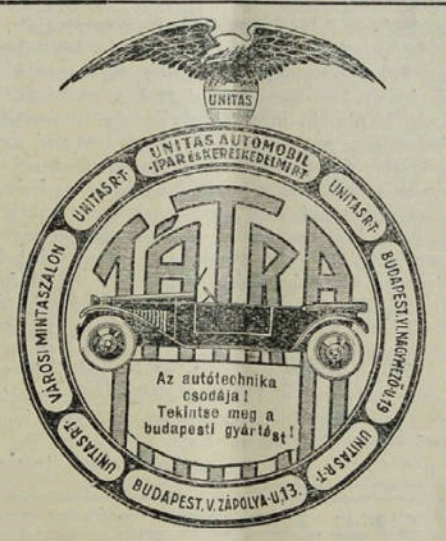

KOMPRESSZOROS DARUK
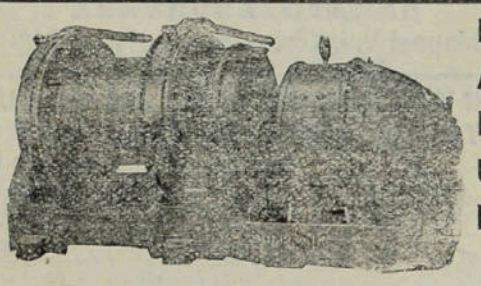
SULLIVAN MACHINERY COMPANY SALISBURY HOUSE LONDON E. C. 2. VEZÉRKÉPVISELET
Építési anyagokat és műszaki cikkeket árusító részvénytársaság
V., Gróf Tisza István-u. 12 Telefon: 809-16

KÖZPONTI FÜTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi-utca 25. Telefon: J. 380-30

Ezután a pályaudvaron ellenőrzik

a főváros vegyészei és bizottságai a Budapestre érkező összes tejszállítmányokat

A meleg időjárás közeledtével a főváros vegyészeti és élelmiszervizsgáló intézete a tanács utasítására fokozott figyelemmel kíséri a Budapestre érkező tejszállítmányokat, mert közegészségi és közélelmezési szempontból különösen nagyjelentőségű, hogy ez a legközkeletűbb élelmicikk kifogástalan állapotban jusson a fogyasztók asztalára. Az élelmiszervizsgáló intézet az új rend értelmében

ezentúl a pályaudvarokon fogja a szállítmányokat átvizsgálni, még mielőtt a kereskedők azokat átvennék, vagy elszállítanák.

Mivel a tejvonatok legnagyobb része éjjel és a hajnali órákban érkezik Budapestre, a *vegyvizsgáló intézetben permanens szolgálat lesz.* Egyelőre három vizsgáló bizottság kezdi meg munkáját a pályaudvarokon, hajóállomásokon és mindazokon a helyeken, ahol a tejes szállítmányok a fővárosba érnek. *Minden bizottság vezetője fővárosi vegyész lesz.* A vizsgálóbizottságok *kivétel nélkül minden szállítmányt megvizsgálnak* s ahol szükséges, külön próbákat vesznek kémiai vizsgálatok céljaira és

indokolt esetben az egész szállítmányt lefoglaltatják, még mielőtt forgalomba lehetne hozni.

A vizsgálat szisztémája szerint átlag minden harmadik, vagy ötödik kannát bontják fel, de ahol valamilyen hiba, vagy gyanú merül fel, *valamennyi kannából próbát vesznek.* A fővárosi tejvállalatok és kereskedők minden bizonnyal *nagy megnyugvással fogadják* az ellenőrzésnek ezt a módját, amely tulajdonképen

védelmet jelent a számukra abban az esetben, ha a mulasztást, vagy hibát a termelő, vagy szállító követi el.

Eddig a hatósági eljárások során igen bajos volt megállapítani ezt a felelősséget és

rendszerint a kereskedőt érte kellemetlenség.

A pályaudvari vizsgálatok mellett természetesen megmarad a feldolgozó tejtelepek, a vállalati üzemek és a kiskereskedők szokásos ellenőrzése is, hogy *az érkezés utáni állapotot is kontrollálhassák.* A hatóság gondoskodása nagy mértékben megnyugtató, de még mindig nem kielégítő, mert

sürgősen rendet kell teremteni a legveszedelmesebb mód, a tejjel való házalás terén;

mihamarabb meg kell rendszabályozni a környező falvakból bejáró *„milimárikat"*, a tejpancsolókat, mert ezek az emberek tudatlanságuk, felületességük, vagy nemtörődömségük és mohóságuk révén *rengeteg fertőzés okozói lehetnek*, ha beteg tehén, vagy járványos betegséggel fertőzött család tejét hozzák forgalomba.

Tény, hogy a *milimárik* ellenőrzése *majdnem lehetetlen*, mert óriási apparátust igényelne, épen ezért radikálisabb eszközökre van szükség, *végleg meg kell szüntetni a milimári rendszert, mert veszedelmes és felesleges.*

Versenytárgyalási hirdetmény

A Székesfőváros Vízműveinél a gépészeti berendezés kicserélése következtében az egyes telepeken a következőkben megjelölt elektromotorok beszerzése szükséges:

1. A káposztásmegyeri főtelepen: a) 6 darab vízszintes tengelyelrendezésű, 50 periódusos váltóáramú elektromotor fordulatszabályozó berendezéssel; b) 4 darab különböző teljesítményű, vertikális tengelyelrendezésű, 50 periódusos váltóáramú elektromotor fordulatszabályozó berendezéssel.
2. A káposztásmegyeri I. átemelőtelepen: a) 4 darab vertikális tengelyelrendezésű, egyenáramú elektromotor; b) 2 darab áramátalakító berendezés.
3. A káposztásmegyeri II. átemelőtelepen: a) 6 darab vertikális tengelyelrendezésű, egyenáramú elektromotor; b) 3 darab áramátalakító berendezés.
4. A budaujlaki telepen: a) 4 darab vertikális tengelyelrendezésű, 50 periódusos váltóáramú elektromotor fordulatszabályozó berendezéssel; b) 4 darab különböző teljesítményű, vertikális tengelyelrendezésű, 50 periódusos váltóáramú elektromotor.
5. A krisztinavárosi átemelőtelepen: 9 darab különböző teljesítményű, vízszintes tengelyelrendezésű, 50 periódusos váltóáramú elektromotor fordulatszabályozó berendezéssel.
6. A kőbányai átemelőtelepen: 2 darab vízszintes tengelyelrendezésű, 50 periódusos váltóáramú elektromotor fordulatszabályozó berendezéssel.

A székesfőváros tanácsa ezeknek a gépészeti berendezéseknek a szállítására nyilvános versenytárgyalást hirdet, utalással a Fővárosi Közlönyben a „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, amelyek az eljárás során irányadókul szolgálnak.

Az elektromotorok teljesítményére és kivitelére, úgyszintén arra vonatkozóan, hogy az egyes motorok a Vízműveknek telepein milyen elrendezéssel kerülnek felszerelésre, a közelebbi adatokat a részletes leírás tartalmazza, amely folyó évi május hó 29. napjától a Vízművek igazgatóságánál, IV., Reáltanoda utca 1—3., II. em. 20. sz. alatt 3 pengőért megszerezhető; ugyanott az elektromotorok elrendezését feltüntető tervrajzokat is megmutatják és a szükséges felvilágosításokat is megadják.

A beszerzésre kerülő berendezés különlegességére az üzembiztonság érdekében támasztott fokozottabb igényekre való tekintettel a szállítást csak olyan cég kaphatja meg, amelyik cég kimerítően és hiteltérdemlően igazolni tudja, hogy hasonló méretű, teljesítményű és kivitelű elektromotorokat mint önálló cég már sikerrel szállított és üzembe helyezett.

Az ajánlatokat mindegyik telepre vonatkozóan külön-külön kell megtenni és a székesfőváros tanácsa az ajánlatok elfogadásáról telepenkint külön fog dönteni. Az ajánlatokat *folyó évi július hó 13. napján délelőtt 11 óráig* a Központi városházán, a vízvezetéki és világítási ügyosztályban, II. emelet 302. sz. alatt kell beadni. Az ajánlatokat ugyanesak július 13-án déli 12 órakor a vízvezetéki és világítási ügyosztálynak a II. emelet 298. sz. alatt levő üléstermében fogják nyilvánosan felbontani.

Budapest, 1929 május 27.

A székesfőváros tanácsa.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt **JAUERNIK ISTVÁN**
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok színházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-38.

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képíró ucca 3 sz. TELEFON: A. 847-73
Fiókuzlet: IX. ker. Tompa ucca 0 szám

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975—62

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő mesterek
Budapest, VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

KAUTNIK JÓZSEF SZOBRÁSZ-MESTER
ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

OETL ANTAL
VASÖNTŐDE és OLEPOYÁR RÉSZV.-TÁRS.
X. KER. ASZTALOS SÁNDOR UCCA 9.
TELEFON: JÓZSEF 0—81—83.

FISCHER HENRIK Telefon: J. 023—08.
épületfakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis ucca 2. sz

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycim: Dunmész.
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemű kőfaragó-munkát

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

Kőbánya: Budakalász **KRÁL GYULA** Telefon: kőfaragómester, kő- és márványtelepe Aut 624-88
Budapest III, Lajos-u. 77/79

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jegezekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

Központi fűtések
vízvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák
FRIED ZSIGMOND
műszaki iroda és gyár Budapest, VIII., Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

GÓGEL JÁNOS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

Alexi és Uhlyarik műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Falk Miksa ucca 26. Telefon: Aut. 209-93
Disco világítótestek
Schunk & Ebe gyártmányú szénkefék
Mindenféle villamossági cikkek eladása nagyban és kicsinyben — Elvállal mindennemű villamossági szerelést

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében
Mérsékelt árak!

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

MAYER JÁNOS MŰ- ÉS ÉRCÖNTŐDE
Elvállalja mindennemű ezüst, bronz műtárgyaknak (figurák) öntését, úgyszintén fém, réz, aluminium, horgany alkatrészek öntését bármilyen nagyságban
Budapest X, Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-96

PORTÁLOK
belső üzletberendezések
speciális készítője saját és adott tervek szerint
REICH ARNOLD
géperőre berendezett asztalos üzeme
Budapest, VII., Dob u. 37. Tel. J. 400—51.

Margalit Andor és Ödön
mérnök-építőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 586—45 és József 429—24.

ELKÉSZÜLT AZ ÚJ TAXI-RENDELET, amely kissé emeli a díjat, de nagy kedvezményeket biztosít a közönségnek

A közlekedési bizottság szerdán tárgyalja az autótaxi-tarifa emelésének régóta vajúdó kérdését. A közlekedési ügyosztály előterjesztésében az albizottsággal egyetértve olyan méltányos megoldási módot terjeszt ezúttal a bizottság elé, amely reméhetően mind a publikumot, mind a vállalatokat kielégíti s ezzel ez a kérdés is nyugvópontra kerül. A tarifarendezés összefügg azzal a szabályrendelet-tervezettel is, amelyet a közlekedési ügyosztály kiegészítésül szán az érvényben lévő rendelethez. Ez *az új rész a viteldíjakkal, a taxihatárokkal, az éjjeli fuvarokkal és a kocsirendelésekkel kapcsolatos intézkedéseket tartalmazza.*

Érdeklődtünk a tarifaszabályozás és a rendelet újításai iránt, s a *Fővárosi Hirlap* munkatársa beavatott helyen a következőket tudta meg:

— Az ügyosztály a tarifa megállapítására kiküldött bizottság határozata alapján változatlanul fenntartja azt az előbbi javaslatot, hogy

az alapdíjat 9 fillérrel emelje, ami a mostani 20%-os engedménnyel jelentkező 56 fillér helyett 65 fillérnek felelne meg.

Egy kilométeren túl a kiskocsik taksája 500 méterenkint 20 fillérrel, nagykocsiknál pedig 25 fillérrel emelkednék. A nagykocsiknál tulajdonképen csak 24 filléres lenne ez az ugrás, de a számítás megkönnyítése kedvéért ezt 25 fillérre kerekíti ki a javaslat. Eszerint

a nagykocsik tarifája kilométerenkint 2 fillérrel drágulna meg mindössze, a 9 filléres alapdíjemelés mellett.

— A várakozási idő a kiskocsiknál hat percenkint 20 fillér, a nagykocsiknál 25 fillér lenne. A tarifamódosítás után megszűnik a külön pályaudvari, lóversenytéri, sportpályai és hajóállomási fuvar. E helyekre is az első díjszabás lesz érvényes, úgyszintén a környékre: Ujpest, Rákospalota, Pestujhely, Kispest, Pesterzsébet és Albertfalva kiépített részeire irányuló fuvaroknál is.

— A második díjszabás csak abban különbözik az elsőtől, hogy ott az alapdíj egy kilométer helyett csak 850 méterre érvényes, a további ugrások pedig 500 méter helyett 425 méterenkint történnek. Ezt a második díjszabást a jövőben csak éjszakai, pályaudvarokról történő, temetési és a taxihatárokon túli fuvaroknál szabad számítani. Érdekes, hogy karon ülő gyermeket a taxiban sem lehet külön személynek tekinteni. Az éjjeli fuvarok *ezentúl is este 11 órától reggel 6 óráig számíthatók fel.*

— Az új taxihatárok vonala a következő lesz. A pesti oldalon: Ujpesti összekötő híd, a Körvasút mentén vonuló útvonal a rákosi állomásig, a Kozma ucca vonala, a X. kerületi köztemető, majd a főváros politikai határa mentén a Vaspálya uccáig és Ceglédi uccáig terjedő útvonal, az Üllői útnak a Száva ucca és Markusovszky ucca közötti szakasza, majd a Markusovszky uccától az alsó vasúti összekötőhídig. A budai oldalon a taxihatár a vasúti összekötőhídtól a Duna mentén a Kondorosi úton a politikai határig; a déli vasút mentén a Győry út, Németvölgyi temető, Zsámbéki út, Németvölgyi út, Farkasréti temető, Mártonhegyi út torkolata a Németvölgyi útnál, Fodor ucca, Tusnádi ucca, Petényi ucca, Szarvas út, Szarvas vendéglő, Hadapród ucca, Pasaréti út, Huszti út, a Fillér ucca a Ruszti útig, Rókushegyi út, Alvinczy út a Rókushegyi útig, Aranka ucca, Eszter ucca, Vérhalom ucca, Kavics ucca, a Bécsi út az esztergomi vasútvonalig, az esztergomi vasútvonal Aquincum állomásig, Szentendrei út a Kalász uccáig, Kalász ucca a Dunáig.

— Ezeken a határokon túl, úgy mint azelőtt volt,

visszafelé is meg kell fizetni a fuvart a vámvonalig, abban az esetben is, ha a kocsi üresen tér vissza.

— A kocsi belsejében elhelyezett podgyászokért *semmit sem kell fizetni,* de ha a soffőrülésen, vagy a podgyásztartóban helyeztetnek el, darabonként 40 fillér a viteldíj. Kocsirendelést a soffőr csak aznapra tartozik elfogadni, de ha vállalja a másnapit, annak pontosan meg kell felelnie. Ha az utas a rendelés ellenére sem veszi igénybe a kocsit, *legfeljebb három órai várakozási díjat tartozik megfizetni.*

— Ujítása a szabályzatnak, hogy

a taxik mind éjjel, mind nappal tartoznak a közvetlenül szomszédos helységekbe fuvart vállalni,

míg Máriabesnyő, Bicske, Ercsi, Isaszeg, Kisszentmiklós, Leányfalu, Maglód, Martonvásár, Ócsa, Taksony, Veresegyház, Leányvár, Tököl, Törökbálint, Üllő, Vác és ezen túlmenően csak nappal.

— A szabályrendelet kötelezi a gépkocsivezetőt arra is, hogy az utazási végpontot *a legrövidebb úton tartozik megközelíteni.* Ki nem épített útvonalon a bérautók fuvart végezni nem kötelesek. — A taxiviteldíjakban mutatkozó lényegtelen emelkedést tehát bőségesen kárpótolja a határok kitolásával történt engedmény, amelynek révén különösen a hosszabb utaknál jelentkezik nagy megtakarítás.

350 méter hosszú új rakodópartot épít jövőre a főváros

A dunai rakodópartok felügyelősége most állította össze a jövő évi költségvetést. E szerint 1920-ban előreláthatóan 51.146 pengőt költ a főváros a rakpartok fenntartására s ezzel szemben 339.178 pengő a várható bevétel. A felesleg 288.032 pengő a tervezet szerint, ami annyit jelent, hogy

a rakpartok egyik legjövedelmezőbb „üzeme" a fővárosnak.

Azt mondja a költségvetés-tervezetet kísérő jelentés, hogy jövőre 4653 pengővel kevesebb lesz a bevétel, de ez onnan származik, hogy

a tanács a Margithíd és Lánchíd közötti budai szakaszon megtiltotta a kavics, homok és egyéb építőanyagok kirakását,

s így bizonyos összegű bérjövedelemtől esik el a főváros. A főváros közönsége erről a 4000 pengős minuszról azonban minden bizonnyal örömmel lemond, ha megszabadul azoktól a homok- és porfelhőktől, amelyet e kavicshalmokról hordott be a szél a városba.

A 288.000 pengős feleslegből az ügyosztály a rakodópartvonalat szeretné tovább építeni, ha ugyan az idén is nem másra használják fel ezt a pénzt, az előző évekhez hasonlóan. A közgazdasági ügyügyosztály azonban ezúttal erősen ragaszkodik ahhoz, hogy

a fölösleget eredeti rendeltetésének megfelelően, rakpartépítésre használják fel,

mert a partok zsúfoltsága egyre jobban érezhető, s a város belsejéből mielőbb ki kell telepíteni azokat a kikötőhelyeket, amelyek nem oda valók, így elsősorban *a szén, olaj és egyéb tömegárúk kihajózását, ami most gyakran az Akadémia és Parlament tőszomszédságában folyik.* A feleslegből

300—350 méter hosszú rakodópartot lehet kiépíteni a jövő évben,

s azontúl évente legalább ennyit akarnak tovább építeni, addig, amíg a főváros határáig teljesen kiépül a part. Ezúttal a pesti oldalon a Dráva uccától északra folytatnák a partfalépítést Ujpest felé. Az építésnek *semmi akadálya nincs,* mert a szükséges területek végig a főváros tulajdonában vannak, sőt köztulajdonban van a partsáv mögötti rész is, ahol a parti útvonal fog kiépülni.

A rakpartépítés folytatására annál inkább sürgős szükség van a szakemberek szerint, mert a kisebb külföldi hajóstársaságok igényeit máris alig tudják kielégíteni. A sokkilométeres rakpartépítési terv, amint látjuk, 300 méterre zsúgorodott össze, s ez is bizonytalan. *Igy aztán lassan épül ki Ujpestig a Dunapart.*

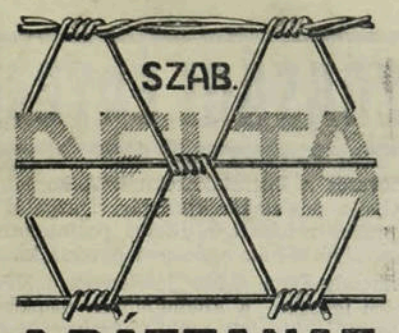

DRÓTFONAT
A LEGJOBB KERITÉSANYAG.
KOLLERICH PÁL ÉS FIAI
BUDAPEST. IV. FERENC-JÓZSEF RAKP. 21.

Németh Vilmos
építési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt. KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

SZALFÉTER EDE TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegező vállalata FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32
BUDAPEST I, KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FAREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

HERCEG ÉS VERHOVINA
festő, mázoló és lutorfényező Tel.: Aut. 270-86
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

STEINER MARK
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

HALTRICH FRIGYES karosszériaüzem
Budapest, VI., Csángó ucca 22. sz.
(Lehel ucca sarok.) Ezelőtt VI., Stefánia út 3.
Telefon: L 903-81.

(Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntöde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 201. sz. (Saját ház.)
Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Táhornok ucca 12. szám.
Ön etnek: Szobrok, domborművek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

CUSTODIS ALPHONS
MERNÖKI IRODA ÉS ÉPITESI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPITÁSI ÉV 1876
Gyárkéményépítés
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék építése és tervezése

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, aszfalt, porolaj.
KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR UCCA 2. TELEFON: AUT. 839-25.
Telepek, szabadraktárak, benzínkulak az egész országban.

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

SZENTGÁLI ANTAL ÉS LANGEN KÁROLY
Központi Iroda: VI., Berlini-tér 5. Telefon: L. 913-57.
okl. mérnökök, építési vállalkozók
Anyagtelep: V., Wahrmann-u. és Ujpesti rakpart sarkán. Telefon: J. 515—56.

MAKOVSKY FERENC
Budapest, VII. Abonyi-u. 4.
Fülöp Szász-Coburg Gothai herceg Ő királyi Fensége uradalmi építésze
TELEFON: J. 881-17

Hűtő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek
Spitzer testvérek
Budapest, V., Vilmos császár út 42.
Tel.: Aut. 150-79 Tel.: Aut. 150-79

BOGYÓ ISTVÁN
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF UCCA 9
TELEFON: JÓZS. 356-03

PECSEK ISTVÁN
MŰASZTALOS
Tel. József 438-34 BUDAPEST IX., Liliom ucca 52

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK. FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS. MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 365—25.

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 964—14. SZÁM

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Kinevezés a Postatakaréknál. A kormányzó dr. *Simon* Gyula postatakarékpénztári igazgatói címmel és jelleggel felruházott főtitkárt postatakarékpénztári I. osztályú főszámtanácsossá nevezte ki.

Körmendy-Frim Odön jubileuma. *Körmendy-Frim Ödön* igazgató, a Földhitelbank pénztári osztályának vezetője hivatali működésének mértföldkövéhez jutott: harminc éves jubileumát ülte meg a napokban, annak a dátumát, hogy a bankvilág szolgálatába állott. Szolgálati működése alatt több előkelő pénzintézetnél működött, mindenütt elismert szakértelemmel dolgozott intézete javára és szivélyes előzékenységével nemcsak pozíciót, hanem széles baráti kört és sok tisztelőt is szerzett magának.

A Földhitelbank közgyűlése. A *Földhitelbank Rt.* pénteken délelőtt tartotta meg ezidei rendes közgyűlését *Paupera* Ferenc dr. elnöklete alatt. A közgyűlés egyhangúlag elfogadta az igazgatóság által előterjesztett mérleget, amely 1,087.408 pengő 55 fillér tiszta nyereséget mutat ki és elhatározta, hogy *az 1928. évi szelvényt 6 pengővel váltja be* Budapesten az intézet központi pénztáránál a közgyűlést követő naptól kezdve. A közgyűlés a tartalékalapok dotálására 150.000 pengőt, a nyugdíjalapra pedig 60.000 pengőt fordított. Az igazgatóság új tagjául saárdi *Somssich* Miklóst és Henry John *Gartwait*-et választotta meg. Végül vágvecsei *Wellisch* Andor meleg szavakban mondott köszönetet *Paupera* Ferenc dr.-nak s az igazgatóságnak azért az érdemes munkásságáért, melyet az intézet az elmult évben kifejtett.

A Magyar Cukoripar Részvénytársaság minap tartott közgyűlése az osztalékot tíz pengőben állapította meg, mely május 31-től kerül kifizetésre.

A Kőszénbánya és Téglagyár Társulat Pesten (Drasche) mult hó 31-én tartotta meg évi rendes közgyűlését, amelyen *Lukács* József vezérigazgató előterjesztette az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentését. A tiszta nyereség 212.528 pengő, amelyből *1 pengő osztalékot* fizet.

A Mercur Váltóüzleti Részvénytársaság, Budapest, igazgatósága május 25-én megtartott ülésén megállapította az 1928. évi mérleget, mely 85.809.79 pengő tiszta nyereséget mutat ki. Az 1929 június 8. napjára egybehivandó rendes közgyűlés elé azon javaslatot terjeszti, hogy a kimutatott tiszta nyereségből, a tartalékalap megfelelő dotálása mellett, 5 százalék, azaz a teljes évi osztalékjogosultsággal bíró régi részvények után 1 pengő, a félévi osztalékjogosultsággal bíró új kibocsátású részvények után pedig 50 fillér osztalék fizettessék ki.

A Magyar Műszaki Szövetség országos nagygyűlése. A gyakorlati mérnökök, felsőipariskolát végzett műszaki munkaerők és munkaadók leányfalvi *Lingel* Károly elnöklete alatt álló érdekképviselete, a *Magyar Műszaki Szövetség*, folyó év őszére országos nagygyűlés összehívását határozta el. Részletes prospektussal a Magyar Műszaki Szövetség titkári hivatala szolgál. (V., Mérleg ucca 2.)

A városok és az iparfejlesztés. A „Magyar Iparos" legújabb számában dr. *Sipőcz* Jenő polgármester cikket irt, amelyben megállapítja, hogy a kézműiparos gyengülése egyúttal a városok erejének csökkentését jelenti és ezért *a városok egyik főkötelessége, hogy az iparosságnak gazdasági boldogulását minden lehető módon előmozdítsák, hogy rendszeres és tervszerű program alapján foglalkozzanak az iparosok érdekeivel.* A városok feladata egyebek között az ú. n. műhelyházak felállítása is.

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929. évi június hó 3-án tartott ülésében (elnök: *Csármann* Ferenc tanácsnok, jegyző: *Haris* Sándor s. hiv. igazgató) a következő engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Angyalföldi Kislakásépítő Rt. VI., Üteg u. 27514. hrsz. 4 em. kislakásos bérház, terv.: Quittner Ervin VI., Vilma királynő út 22.
2. Lukovits István, II., Biai u. 8. bérvilla, terv.: Góth Jenő V., Katona József u. 14.
3. Építési és Kertészeti Rt. II., Margit körút 51. 6 em. ház, terv.: Weisz Sándor V., Katona József u. 31.
4. Sóló Kereskedelmi Rt. IX., Vendel u. 34. 3 em. ház, terv.: Varsa Pál VI., Király u. 70.
5. Giessel Mór VI., Teve u. 29. 2 em. bérház, terv.: Naydörfer László VI., Teréz körút 3.
6. Fodor Ferenc III., Bécsi út 110. 1 em. lakóház, terv.: Fennk Nándor, VII., Elemér u. 31.
7. Szabó Antalné III., Búza u. 14. fsz. ház, terv.: Preiszinger Ferenc III., Lajos u. 185.
8. Hierl Ferenc III., Búza u. 19053. hrsz. fsz. ház, terv.: Preiszinger Ferenc III., Lajos u. 185.
9. Szémann Mihály X., Hölgy u. 24. fsz. ház, terv.: Pavliesek Ödön X., Salamon u. 2.
10. Slunka Alajos I., Budaörsi út 7770 hrsz. 1 em. ház.
11. Fekete József I., Ballagi Mór u. 3307. hrsz. fsz. ház, terv.: Garazsi Mihály.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Szakos András X., Miskolci u. 2004. hrsz.
2. Báró Herczog Mór VI., Andrássy út 95.
3. Schetz Antal I., Kelenhegyi út 25.
4. Barna János II., Ilona u. 21.
5. Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete V., Géza u. 4.
6. Pál Mátyás III., Polgár tér 5.
7. Jaksi András X., Kalocsai út 7006. hrsz.
8. Gerő Sándor VIII., Kun u. 12.
9. Riesz Árminné II., Csalogány u. 47.
10. Rottenstein Jakab VIII., József u. 11.
11. Weisz Gyula Rt. IV., Semmelweis u. 2.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa a székesfővárosi altiszti és takarítónői alkalmazottak, valamint a javadalmi őrség és a tűzoltóság legénysége részére a folyó évi téli idényre szükséges egyenruházatához való posztóanyagok, mintázott szövet, bélésárúk és barchend szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

A szállítási és vállalati feltételek értelmében szabályszerűen kiállított, 1.60 P-ős állami és 1.60 P-ős városi okmánybélyeggel ellátott, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett, magyar nyelven szerkesztett ajánlatokat legkésőbb *1929. évi június hó 17-én (hétfőn) d. e. 11 óráig* a székesfőváros tanácsának városgazdasági ügyosztályában (Központi városháza II. emelet 237. ajtó) közvetlenül vagy posta útján kell beadni.

Budapesti (Budapesten céggjegyzett) ajánlattevők ajánlataikat postán nem küldhetik be.

A versenytárgyalás 1929. évi június hó 17-én (hétfőn) d. e. 11 órakor a székesfőváros tanácsának városgazdasági ügyosztályában (Központi városháza II. emelet 237. ajtó) fog megtartatni és azon az ajánlattevők vagy igazolt megbízottaik jelen lehetnek. Elkésve érkezett vagy az előírt kellékeknek meg nem felelő ajánlatokat nem vesznek figyelembe.

A szállítási és szerződési feltételek, valamint az ajánlati mintalapok példányai a székesfőváros gazdasági hivatalában (VIII., Dologház u. 3. sz.) köznaponként d. e. 8—11 órák között díjmentesen megszerezhetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végérvényes döntésig kötelezettségben maradnak.

A székesfőváros tanácsa fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást az ajánlattevők között tetszése szerint megoszthassa vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Budapest, 1929. évi május hó 21-én.

A székesfőváros tanácsa.

SZÓRAKOZÁS

Az énekkar jutalomjátéka. Folyó hó 9-én, vasárnap délután tartja a Városi Színház énekkara jutalomjátékát, mely alkalommal a Denevér kerül színre. Az előadás külön érdekességei: Sarkadi Aladár Frosch fogházőr szerepében, R. Albert Erzsi szólószámaival és a Nagy divatrevű. Legdrágább hely 6 pengő.

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak
REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepén
Őfensége Dr. József Ferenc kir. herceg szállítója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészítője
Budapest, VI. Király u. 58-60.
Telefon: 287-84

Weingruber Ignác
Székesfővárosi Pavillon Kávéháza
VI., Városliget

VIGADÓ KÁVÉHÁZ
IV, Deák Ferenc ucca 2
VIGADÓ KIOSZK
V. ker., Vigadó tér
TULAJDONOS: BABÓCSY LŐRINC

SÁGI ISTVÁN
Tűzhely- és épületlakatosmester
BUDAPEST VIII, Gyulai Pál ucca 9 a Rókus-kórház mellett

TELEFON: A. 251—43
STEFKOVICS SÁNDOR
KŐMŰVES MESTER
BUDAPEST, VI., IZABELLA UCCA 44-b

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és lavítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA
Eternit

Csütörtökön
PESTI LŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

Mész, cement, gipsz,
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII., Beniczky ucca 6 sz.
Telefon: József 302-83

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

Schwabl Alajos
TELEFON AUT. 287—26 SZ.
festékáru-kereskedés
Bpest V., Vilmos csász. út 22

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPEST, VII., ÖRNAGY UCCA 4. SZ.

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. szám
Telefon: József 416—07

WEISZ MIHÁLY
mérnök, építési vállalkozó, csatorna- és mé yépitő
Balaton ucca 2. Telefon: 257-66

MAGYAR HŐSZIGETELŐ VÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: József 310—15 Budapest, VIII., Bérkocsis ucca 41 Telefon: József 310—15

NINCS PÉNZ GYÓGYFÜRDŐKRE

Az új költségvetés egy lépéssel sem viszi előbbre „Budapest-Fürdőváros" megvalósítását — Esetleg kiírják a reumakórház tervpályázatát

Most készül nagy serényen a városháza ügyosztályaiban a jövő évi költségvetés tervezete, amely egyuttal tartalmazza a jövő évre esedékes terveket és programokat is. A tervek legnagyobbrészben, sajnos, hiányoznak és program is alig van,

szó sincs új alkotásokról, mert az egész budgettervezetre rányomja bélyegét a pénztelenség.

A sok nagyfontosságú terv közül talán egyből lesz valami, s ez az első budapesti és magyarországi *reuma-kórház.*

Többször foglalkozott már a *Fővárosi Hirlap* azzal a nagyfontosságú üggyel, hogy Budapesten, a „gyógyfürdők városában" *reumakórházat kell felépíteni.* E speciális gyógyintézet létesítését maga a kormány is szorgalmazza és több miniszteriális nyilatkozat hangzott el a fürdőkórház szükségességéről. Legutóbb *Vass* József népjóléti miniszter és *Rakovszky* Iván volt belügyminiszter utaltak arra, hogy a reumakórházat minél előbb meg kell valósítani, mert ma

a gyógyhatású meleg források Mekkájában a szegényebb néposztályhoz tartozó reumás betegek alig, vagy egyáltalán nem kaphatnak kezelést.

A törvényhatósági bizottság tagjai is át vannak hatva a fürdőkórház szükségességétől, készen áll a fürdőügyeket intéző városgazdasági ügyosztályban a reumakórház elgondolása is, a *Szent Gellért* gyógyfürdővel kapcsolatban, sőt a főváros kisajátító bizottsága a *közelmultban megszerezte azokat a területeket is,* amelyek a Gellért szomszédságában már meglevő és a reumakórház céljára fenntartott telkek kiegészítésére szolgálnak.

Amíg azonban egy oldalról mindenki belátja a fürdőkórház szükségességét és sürgeti a megvalósítást, — úgylátszik a „jobbkéz nem tudja mit csinál a bal" receptje szerint — más oldalról olyan nemtörődömséggel kezelik az ügyet és az akadékoskodás olyan jelei mutatkoznak, mintha soha sem akarna a főváros reumakórházat, s nem volna kedves és sokat hangoztatott jelszó a „Budapest-Fürdőváros". Ismeretes, hogy

a városgazdasági ügyosztály már évek óta ismételten bevette a költségvetésbe a reumakórház előkészítéséhez szükséges összeget, de a tanács másik szerve évről-évre törölte.

Ilyenformán azután a kórházból mostanáig nem is lehetett semmi. Éppen az említett *miniszteri nyilatkozatok hatása alatt a városgazdasági ügyosztály most újra előveszi az újszerű gyógyintézet tervét* és igyekszik annak, a költségvetés összeállítása során, érvényt szerezni. Egyelőre

építésről, sajnos, még nincs szó, csak az előkészítés megindításáról,

de *ehhez is pénz kell.* Az 1930-as költségvetésbe ezt az előkészülethez szükséges összeget akarják beilleszteni, ha ugyan ennél a jószándéknál nem lesz ismételten hatalmasabb, az egyébként szükséges és teljesen jogosult, cenzori vörös ceruza. Mindössze 25.000 pengő az az összeg, ami a megindításhoz kell s ami a főváros budgetjében igazán nem nagy tétel, így reméljük, hogy a törvényhatóság akarata érvényt szerez e közegészségi és szociális szempontból különös jelentőségű intézmény megvalósításának.

Édes Endre tanácsnoknál

érdeklődtünk a fürdőkórház kilátásai iránt, s az alábbi információt kaptuk a *Fővárosi Hirlap* számára:

— A reumakórház terve évek óta foglalkoztatja ügyosztályunkat és a Gellért gyógyfürdő igazgatóságát, amelynek ügykörébe az új intézmény tartozna. Hogy erre az intézményre mennyire szükség volna, azt feleslegesnek tartom ehelyütt újból ecsetelni. Elég, ha utalok a különböző orvosi szaktekintélyek, a kongresszusok, a kórházak sürgetésére és a reumabetegek évről-évre növekvő táborára. Óriási

nemzeti érték elvesztését jelenti az a pusztuló energia, ami a reumának esik áldozatul, mert a betegek legnagyobb része közismerten szegény ember, aki nem gyógykezeltetheti magát drága helyeken.

— Egyelőre nem akarunk mást, mint azt, hogy a reumakórház építésére *nyilvános tervpályázatot hirdessen a főváros.* Mivel egész speciális rendeltetésű intézetről van szó, amilyen nálunk Magyarországon még nincs, de amilyet egész Európában sem találunk sokat, — az a véleményem, hogy

egész széleskörűnek kell lenni e tervpályázatnak, s alkalmat kell adni a tervezőknek külföldi hasonló rendeltetésű intézmények tanulmányozására is,

esetleg meg kell fontolni azt is, *nem volna-e helyes a tervpályázatba külföldi szakemberek bevonása is.*

— Külön kell hangsúlyoznom, hogy *ennek az intézménynek a fenntartása nem jelent későbbi megterhelést a fővárosnak,* mert a reuma gyógyintézetet *nem közkórháznak szánjuk,* hanem inkább magánkórház jellegű lenne, ahova a különböző betegpénztárak utalnák be tagjaikat és főleg a kevésbbé tehetős középosztálybeliek keresnének gyógyulást.

*

Érdeklődtünk a tanácsnoknál az *egyéb aktuális fürdőfejlesztési tervek iránt* is és sajnálattal tudtuk meg, hogy *sem a Gellért-, sem a Széchenyi-fürdő ivócsarnokának létesítésére nincsen pénz,* holott az ivókúrák lehetőségének nyujtása nélkül nem lehet tökéletesnek nevezni egyik, — egyébként tökéletes — fürdőnket sem. Elmarad a *Gellért*-fürdő főbejáratával szembenéző *sziklafal rendezése* is, amelyet *Lux* Kálmán nagyszerű tervei szerint a *Halászbástyához* hasonlóan, román stílusban akartak kiépíteni. Ebbe a komplexumba illesztették volna be az ivócsarnokot, az újonnan feltárt forrás fölé, a *karlsbadi Sprudel mintájára,* itt lett volna egy kis várócsarnok, árusító-fülke, stb. s ezzel az építménnyel nyert volna végleges rendezést a gellérthegyi barlang környéke is. Sajnos, az építkezésre nem jut pénz. A főváros budgetjéből nem futja, a fürdő és szálló jövedelmeit pedig nem szabad e célra felhasználni.

— Le kell mondani a régóta sürgetett sétányról és fedett kolonádról is, amely a Gellért-gyógyszállót kötné össze a Rudas-fürdővel, első sorban a Hungária- és az újonnan foglalt Árpád-forrásokkal.

— A Gellért-, Széchenyi- és Rudas-fürdők fejlesztésével kapcsolatos szép és feltétlenül *szükséges fejlesztési programból* az új költségvetés keretében, *sajnos, alig tudunk megvalósítani valamit.* A gyógysétány, az ivócsarnokok és egyéb tervek megvalósítására *egyelőre nincsen fedezetünk,* csupán a Rudas-fürdőnél történik annyi, hogy igyekszünk lehetőleg előbbrevinni a *forrásfoglalások* nagyjelentőségű munkáját és rendbehozzuk a *forrásvizet szállító vezetékeket,* nemkülönben új berendezéssel gondoskodunk a Rudas medencéinek *hidegvízellátásáról.*

— A Rudas medencéinek hideg vizét eddig a vízvezetékből vettük, de ez igen jelentékeny kiadással járt. Most alkalmas szűrő szerkezettel a Duna medréből szerezzük a szükséges hideg vizet, ami által nagy megtakarítást fogunk elérni.

*

Értesüléseinkből és az illetékes nyilatkozatból sajnálattal kell levonnunk azt a konzekvenciát, hogy a gyakorlatban nem sok, mondhatnánk: *semmi jelét sem látjuk a fürdőváros gyakorlati megvalósításának.* Legalább is a következő költségvetési évben alig.

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST
Szabadalmazott „Jm"
kompressor nélkül **DIESEL-MOTOR**
a legtökéletesebb erőgép.
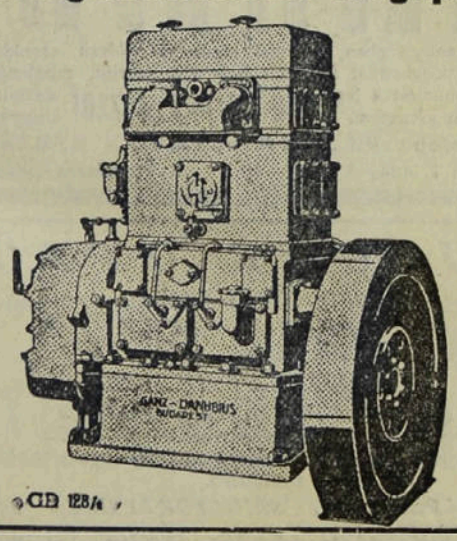

CD 128/a

Waldmann Sándor
egészségügyi-, viz-, gőz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése
VI. Jókai ucca 6. sz. Telefon: Aut. 102-74
Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vizvezetéki felszerelésekben. Versenyképes árak és fizetési feltételek

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL **FAISKOLAI CIKKEK**
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőoltványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN **TOST ÉS MOLNÁR**
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-ut 39. sz.

DONÁTH JÓZSEF
gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.
Telefon: 920—00 és 901—24.

KÖRNYEI LAJOS
SZOBAFESTŐ, MÁZOLÓ és ARANYOZÓ MESTER
Iroda: BUDAPEST, X., SZŐRÉNY-U. 5.
Műhely: VI., STEFÁNIA ÚT 2. TEL. J. 441—99

SZILÁGYI LÁSZLÓ
Pénzszekrény- és tressor-gyára
Tűzmentes páncél-szekrények, okmány vasszekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerű javításokat és szállításokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.
BUDAPEST, IX. LILIOM UCCA 37. SZÁM.
TELEFON: JÓZSEF 386—99.

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: József 382—64. ▪ Telefon: József 382—64.

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépítő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

PANUCZA GYÖRGY
FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR
Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
BUDAPEST VIII, BÉKÉS UCCA 7. sz.
(Omnia Mozgóval szemben) Telefon: J. 350-18
Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

SEIF GYULA TELEFON: Aut. 528-46
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

Csak **BRÁZAY** pipereszappant használjon!

VÁLLALKOZÁS

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a tanács a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégeknek ítélte:

Föld-, kőmíves, elhelyező és vasbetonmunkát a Lenke uti iskolánál: Németh Zoltán és Társa 143.845, a *Lenke uti óvódánál:* Grandits Gyula 49.563, a *Római fürdőtelepi iskolánál:* Méhn Antal 121.840, az *Üllői uti iskolánál:* Morbitzer Nándor 150.293.

Vasgerendák szállítását a Lenke uti iskolánál és óvodánál, az Üllői uti és Római fürdőtelepi iskoláknál: Vasgerendákat árusító r.-t. 46.109.

Villanyszerelési munkát a Gyáli uti kislakásoknál: Kaffka és Wagner 3326.

Szobafestőmunkát a Baross téri kórháznál: Remsey Elemér 7150.

Fedélszékmunkát az autóbuszgarázsnál: Állami vas-, acél- és gépgyár r.-t. 614.262.

Vászonredőny-munkát a Dugonits u., Maglódi u. és Kápolna téri iskoláknál: Lizsinszky Rezső 3437.

Mázolómunkát az Új Szt. János kórháznál: Máté István 3274.

Bádogos munkát a Kerepesi uti temető árkádjainál: Papp Testvérek 12.113.

Kőmíves munkát a Szt. László kórháznál: Konyves Kálmán 2708.

Összmunkát az Állatkerti transformátor építkezésénél: Kovács Ferenc 3563.

Padozati munkát a Medve u. iskolánál: Parkettázó és fakereskedelmi r.-t. 4224.

Gőzfűtőberendezési munkát a Dandár u. fürdőnél: Kietschei és Henneberg 52.094.

Kavicsszállítást a kertészet részére: Klauber és Vajda.

Bitumen-szállítást a kátrányozó és bitumenező telep részére: Egyesült ujpesti vegyészeti gyárak, Biehn János, Helvey Tivadar és Zsigmondy Béla.

Utrendezést a Kerepesi uti temetőnél: Obendorfer József és Fia 5775.

A Körös ucca rendezését: Magyar Aszfalt r.-t.

Üvegszállítást a Gyógyszerüzem részére: Parádi üveggyár r.-t. 11.035 P.-ért.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a következő cégek pályáztak:

Diesel-motorok szállítására a Vízműveknél: Láng gépgyár, Motor és gépgyár Martos és Herz, Fegyver és gépgyár, Ganz-Danubius, Fleischmann Fülöp Dezső, Röck gépgyár, Dunagőzhajózási társaság.

Csatornaépítési munkára a Budafoki uti főgyűjtőnél: Pollatsek és Epstein 305.641, Obendorfer József és Fia 320.538, Bier és Wersetz 266.210, Kárász Géza 251.927, Magyar építő r.-t. 269.791, Országos építő r.-t. 264.384, Magyar, Ways és Freitag 335.368, Schäffer Antal 263.448, Klauber és Vajda 291.595, König József 242.107, László és Blum 261.291, Fábián, Somogyi és György 284.413, Rella N. és unokaöccse 245.626, Hollós Ferenc 276.923, Hajnal Imre 308.276, Palatinus építő r. t. 295.933, ifj. Halász Hubert 264.081, *a Róka uccánál:* Hajnal Imre 11.133, Kiss J. Jenő 10.317, Heverdle István 10.763, Obendorfer József és Fia 10.525, Ámon Antal és Fia 9902, ifj. Halász Hubert 11.168 P.

Útrendezési munkára a Ruszti útnál: Obendorfer József és Fia 26.680, Farkas Lajos 27.386, Schweiger és Kulás 25.942, Krausz Ferenc 21.380, Schäffer Antal 29.301, Szántó Ferenc 28.677, Heverdle István 19.970, Hajnal Imre 27.276, *a Bécsi útnál:* Ámon Antal és Fia 88.445, Schäffer György 117.841, Schweiger és Kulás 84.407, Helfenstein Károly 107.547, Hajnal Imre 79.539, özv. Gravieser Albinné 87.588, Obendorfer József és Fia 85.119, Spányi Ernő 98.008, Komfort építő r.-t. 102.900 P.

Ácsmunkára a Lenke uti óvodánál: Hellebrandt János 22.679, Dudus Ernő és Prohászka József 19.232, Helmrich János 19.996, Kozma Pál 23.597, Czillér József 20.112, Wellisch Tibor 21.145, Németh Ferenc 23.013, Aschenbrenner János 22.060, Ertl József és Fia 21.364, Fritz József 22.819, a *Római fürdőtelepi iskolánál:* Ertl József 21.910, Dudus és Prohászka 19.136, Kozma Pál 23.825, Helmrich János 19.183, Ridel Bertalan 19.415, Tőke György 21.232, Kurtán Gyula 21.386, Németh Ferenc 21.952, a *Lenke uti iskolánál:* Tőke György 27.936, Wellisch Tibor 29.683, Dudus és Prohászka 25.759, Németh Ferenc 31.584, Czillér József 27.560, Aschenbrenner János 26.644, Kozma Pál 31.820, Hellebrand János 30.533, Ridel Bertalan és Fia 27.457, Helmrich János 27.932, az *Üllői uti iskolánál:* Kurtán Gyula 36.724, Wellisch Tibor 33.193, Szöllösy Péter 43.554, Marinka Imre 29.356, Cziller József 32.154, Hellebrand János 34.041, Dudus és Prohászka 29.417, Erdei Lajos 29.824, Aschenbrenner János 30.644, Helmrich János 31.358, Tőke György 32.720, Ertl József és Fia 33.070, Kozma Pál 35.354, Németh Ferenc 36.424, Hegedüs Ferenc 37.253 P.

Tetőfedő munkára a *Lenke uti óvódánál:* Tóth Lajos 3816, Adler Ernő 4037, Nagybátony-ujlaki r.-t. 3493, Kozalik és Társa 3697, Miskolczi és Társa 3655, Mayer Lajos 3885, Somogyi Béla 4029, a *Lenke uti iskolánál:* Mayer Lajos 5687, Nagybátony-ujlaki r.-t. 4973, Tóth Lajos 5432, Miskolci és Társa 5208, Kozalik és Társa 5263, Somogyi Béla 5735, Adler Ernő 5747, a *Római fürdőtelepi iskolánál:* Adler Ernő 5720, Nagybátony-ujlaki r.-t. 4521, Miskolci és Társa 5390, Somogyi Béla 6369, *az Üllői uti iskolánál:* Somogyi Béla 6162, Nagybátony-ujlaki r.-t. 5343, Adler Ernő 6175, Tóth Lajos 6100, Miskolci és Társa 5590, Kozalik és Társa 5655, Mayer Lajos 6100 P.

Bádogos munkára a *Római fürdőtelepi iskolánál:* Schifferer József 5668, Tollár Lajos 4815, Frey István 4481, Botos Gyula és Társa 4320, Janisch János 5380, Friedmann József 4761, az *Üllői uti iskolánál:* Hutterer és Kósa 5764, Farkas Izor 5877, Fliegl Béla 4817, Rufián István 4930, Tollár Lajos 5651, Papp Testvérek 5305, Risavy Béla 5194, Friedmann József 5766, Botos és Társa 5830, Lakos Jenő 5876, Müller Henrikné 5919, a *Lenke uti óvódánál:* Janisch János 2609, Farkas Izor 2647, Frey István 2390, Papp Testvérek 2216, Hutterer és Kósa 2354, Friedmann József 2419, Müller Henrikné 2486, Tollár Lajos 2496, Lakos Jenő 2505, a *Lenke uti iskolánál:* Janisch János 4565, Frey István 4529, Tollár Lajos 4053, Hutterer és Kósa 4420, Farkas Izor 4454, Lakos Jenő 4497, Friedmann József 4536, Botos és Társa 4618, Schifferer József 5479, Müller Henrikné 4580 P.

Műkőmunkára a *Római fürdőtelepi iskolánál:* Nagybátony-ujlaki r.-t. 25.398, Andrea r.-t. 21.238, Barber Károly 19.701, Melocco r.-t. 20.711, Kovács József 24.558, a *Ceglédi uti szükséglakások kerítésénél:* Pregitzer és Müller 15.930, Kiss J. Jenő 11.550, Mihályi Lajos 22.062, Melocco r.-t. 14.800, Andrea r.-t. 15.012, a *Lenke uti iskolánál:* Barber Károly 5784, Nagybátony-ujlaki r.-t. 5320, Kovács József 5976, Melocco r.-t. 4660, Andrea r.-t. 5344, *a Lenke uti óvódánál:* Barber Károly 1790, Nagybátony-ujlaki r.-t. 1604, Kovács József 1815, Melocco r.-t. 1459, Andrea r.-t. 1751, *az Üllői uti iskolánál:* Barber Károly 6599, Andrea r.-t. 5884, Kovács József 6386, Nagybátony-ujlaki r.-t 5595, Melocco r.-t. 5182 P.

Mázoló munkára a Rókus kórháznál: Schuller János 4511, Szabó Andor 3331, Gara Zsigmond 2501, Schwartz János 6458, Benedek János 2997, Leisen Adolf 3269, Fraticsevics Jánosné 4397, Galbavy Antal 4705 P.

Kőmíves munkára a Ceglédi úti szükséglakások kerítésénél: Hlavay Kálmán 29 ezer 830, Volentics Lajos 22 ezer 949, Mihályi Lajos 37 ezer 265, Kolény és Balázs 24.241, Pregitzer és Müller 25.922, Kiss J. Jenő 28.876 P.

Csatorna, vízvezeték, stb. munkára a Dandár u. népfürdőnél: Rohonczi Hugó 47 ezer 984, Kulcsár Kálmán 43.843, Kolbányi és Pákozdy 41.570, Wolf Márk 41.303, Egri és Fia 42.616, Halász Ernő 44.438, Törs és Ormai 44.284, Rietschel és Henneberg 43677, Weisz Simon 44.125, Fekete Ödön 47.112, Bründl János 48.093, Száva Sándor 48.887, Fried Zsigmond 45.191, Janisch János 52.285, Dávid és Deutsch 52.981 P.

Gőzfűtőberendezési munkára a Lenke uti iskolánál: Törs és Ormai 31.186, Marton és Tóth 32.112, Both Ádám 30.367, Rufián István 26.697, Rietschel és Henneberg 27.651, Janisch János 28.000, Halász Ernő 28.966, Egri és Fia 29.045, Riemer Miksa 30.432, Wolf Márk 30.548, Szepesi Gyula 31.786, Fekete Ödön 31.893, Bogdány és Társa 32.502, Tollár Lajos 34.953 P vállalati áron.

Új kiírások

A főváros tanácsa újabban a következő munkákra hirdetett nyilvános versenytárgyalást:

Burkoló munkára a Kiskorona u. iskolánál. Ajánlat tehető: június 25-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Gőzfűtőberendezés átalakítási és bővítési munkálataira a Gömb u., a Kertész u. és az Áldás uccai iskolánál. Ajánlat tehető: június 18-án, d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Bádogos munkára a Szt. László kórháznál. Ajánlat tehető: június 10-én délelőtt fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Palafedési munkára a Szt. László kórháznál. Ajánlat tehető: június 10-én, d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Gőzfűtőberendezési munkára az Újvárosházán, a Nagymező uccai iskolánál és a Lenke uti óvodánál. Ajánlat tehető: június 11-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Gőzfűtőberendezés átalakítási munkálataira a Fenérsas téri iskolánál. Ajánlat tehető: június 11-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Villanyszerelési munkára a Százados uti kislakásos telepen. Ajánlat tehető: június 11-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Kőmíves, szigetelő és kőfaragó munkára a Halászbástyán. Ajánlat tehető: június 11-én d. e. fél 10 óráig, a középítési ügyosztályon.

Műkő és kőmíves munkára a jánoshegyi Erzsébet kilátótoronynál. Ajánlat tehető: június 11-én d. e. fél 10 óráig, a középítési ügyosztályon.

Föld, kőmíves, vasbeton, elhelyező, vas, ács, műkő, bádogos, tetőfedő, burkoló, asztalos, lakatos, mázoló, üveges, tölgyfapadozat, esslingeni és vászonredőny munkára a Teve uccai tűzőrségi épületnél. Ajánlat tehető: június 12-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Villanyszerelési munkára a Németvölgyi u. és Ferry Oszkár u. sarkán épülő bérháznál. Ajánlat tehető: június 11-én d. e. 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Iskolaorvosi rendelő részére bútorok szállítására. Ajánlat tehető: június 13-án d. e. 11 óráig a közoktatásügyi ügyosztályban.

Posztóanyagok, mintázott szövet, bélésáru és barchend szállítására. Ajánlat tehető: június 17-én d. e. 11 óráig a városgazdasági ügyosztályban.

Különféle elektromótorok szállítására a Vízműveknél. Ajánlat tehető: július 13-án d. e. 11 óráig a vízvezetéki és világítási ügyosztályban.

Bontási, föld, kőmíves, elhelyező, vasbeton, szigetelő, vasszerkezeti, üvegfelülvilágító, kőfaragó, ács, bádogos, tetőfedő, asztalos, lakatos, mázoló, üveges, padló és falburkoló, csatornázási, kövezési, szerelési, keramitanyagszállítási, keramitanyagfuvarozási, kályhás, szobafestő, parafaköszigetelési, hűtőberendezési, magaspálya, hússzállítókocsi, elektromosvilágítási és erőátviteli berendezésekre, munkákra és szállításra. Ajánlat tehető: június 28-án d. e. 12 óráig a közélelmezési ügyosztályban.

Olajtermékek és műszaki cikkek beszerzése előtt kérjen ajánlatot:
Budapest, V, Csáky-u. 18/b
Telefon: Lipót 998—28.
Csécs és Társa
műszaki és olajkeresk. társaságtól

HUTTERER ÉS KÓSA
épület- és díszműbádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Budapest, IV., Magyar ucca 42-44
Telefon: Automata 854-08

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Lánogyár
Vasöntöde
Telefon L 905-74, 905-75 BUDAPEST, V., Váczi út 48 Alap. 1867.

Rosenthal István
sütő-, cukrász, hus-, fa- és vegyipari gépgyártó és javítóműhely
TELEFON: J. 450-89.
Budapest, VII., Dob ucca 90. szám.

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI
Wesselényi u. 30

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei:
BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129.
SOLTSZENTIMRE
PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—81.

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

Fűtés Viz Gáz *Szentgyörgyi és Társa*
Telefon: József 8-97 Budapest VIII. Baross-u. 88

FARKAS LAJOS
MÉRNÖK
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Telefon: J. 396-78
Budapest VII, Kolumbus u. 41

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRUT 58.
Telefon: Automata 604-48.

BUCHWALD és TSA ezelőtt
Hochmann Lajos
Gyermekkocsik, vas- és rézbutorok, paplanok gyári lerakata
VII., Erzsébet körút 4. szám
Telefon: J 418-90 Telefon: J 418-90

SÜSS és TÁRSA
elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár
BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183
Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapítva 1852. Alapítva 1852.

TERLANDAY ÉS TÁRSA
asztalosáru gyára
Budapest VII, Erzsébet királyné-út 125/b. sz.
Telefon: József 443—83.

BUBIK LÁSZLÓ CSAVAR ÉS VASÁRUGYÁR
készít mindenféle vas- vagy fémárút tömegben vagy egyenként
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 26.

MÜLLER HENRIK UTÓDA
bádogos és szerelők
Egészségügyi berendezők
Telefon: József 339—94
Budapest, VIII., Práter ucca 69. sz.

Használja munkáinál a világhirű **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **Gipszet Árusító R. T.** Budapest
V, Erzsébet-tér 15. — Tel Aut. 805-25 — Sürgönycim: GIPSZ Budapest

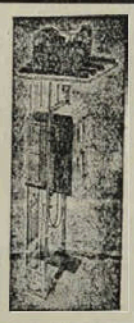

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártasa
Telefon: Lipót 960-24.

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva

nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készít azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Malomsoky József** asztalosárugyár rt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29.
(RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 303—45.

SZVETICS JÓZSEF
épitési vállalkozó
BUDAPEST, TELEP UCCA 8.

Eseményekről

Fővárosi Hirlap

Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:

fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő.

A székesfőváros pénzintézeteinek tőkeemelése. A pénzügyi bizottság pénteken délután igen nagyfontosságú ülést tart. Ez alkalommal kerül eldöntésre a *Székesfővárosi Községi Takarékpénztár*, a *Budapesti Takarék és Vásárpénztár* és a *Budapesti Kisipari Hitelintézet alaptőkéjének* tervezett felemelése, amely tranzakciók keresztülvitelét, — mint a *Fővárosi Hirlap* megírta — úgy az üzemi, mint a pénzügyi tizenkettes bizottság már letárgyalta és javasolta. — Ugyanezen az ülésen kerül szóba a szépen fejlődő *Pedagógiai Filmgyár* alaptőkefelemelése 89.000 pengőről 600.000 pengőre, 6380 darab egyenkint 80 pengő névértékű új részvény kibocsájtásával. A napirenden szerepel még a *ferencvárosi kikötő* építésének folytatása, a csatornaszivattyú-telep berendezésének további modernizálása, a budapesti Nemzetközi Latin Sajtókongresszus segélye, a járdafoglalási díjak újabb megállapítása, a svábhegyi *erdei iskola* költségei, a Thököly úti ideiglenes iskola végleges elhelyezése, a *nemzetközi vízipóló mérkőzés* támogatása, a balatonberényi gyermeknyaraltatás költségei, a polgári iskolai díjak újabb szabályozása, a *Városi Színház deficitje*, az új *Közegészségi és bakteriológiai intézet*, a *Batthyány-mazoleum restaurálása*, az állatkert új beszerzései, a Gyáli úti régi fertőtlentiő-telep átadása és átalakítása a gazdasági hivatal számára és számos más kisebb jelentőségű ügy. Hasonló napirenddel, értesülésünk szerint, *jövő szerdán*, 12-én lesz közgyűlés, amely a *nyári szünet előtt utolsóelőtti lesz.*

Horthy Miklósné nyitotta meg a MANSz „Magyar Boltját''. A *Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége* egyike volt azon egyesületeknek, amely a világháborútól és forradalmaktól tönkretett ország föltámadásában a legeredményesebben munkálkodott. A *Tormay* Cecile céltudatos és lelkes vezérlete alatt működő egyesület most újabb jelentős vállalkozással bővítette ki munkakörét. Az *IBUSz* menetjegyirodával kapcsolatban *Magyar Bolt* néven üzletet nyitott, amelyben különösen az idegenek számára művészi magyar emléktárgyakat árusítanak. A *Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségét* a *Magyar Bolt* felállításánál nem üzleti érdek, de leginkább az a törekvés vezette, hogy *a külföldről hozzánk érkező idegenek tömege, hazánk népművészetének jellegzetes kézimunkáit, dísztárgyait kényelmesen megtekinthesse* és jutányos áron olyan emléktárgyakat vásárolhasson, amelyek nemcsak úti emlékeztetők legyenek, de mint az ősi magyar népművészet bizonyítékai, kézzelfoghatóan hirdessék nemzetünk nagyrahivatott, tősgyökeres, művészi szellemtől áthatott faji kultúráját. A *„Magyar Bolt"*-ot nagybányai *Horthy* Miklós kormányzó felesége nyitotta meg, akit a *MANSz* intéző-bizottsága élén *Tormay* Cecile országos elnök, alapítványi hölgy fogadott és üdvözölt. A kormányzó felesége néhány keresetlen szóval méltatta a jelentős munkát, melyet a MANSz végez, majd *Szilágyi* Gézáné, a MANSz háziipari csoportjának vezetője és *Possonyi* Magda felvilágosításai mellett megszemlélte a munkákat. Ugyanesak ő volt az első vásárló abban az üzletben, ahol minden áru — még a berendezés is — *magyar.*

Pártvacsora. Az Egységes Községi Polgári Párt és a Polgári Egység Klubjának tagjai e heti szokásos pártvacsorájukat a Gellért-szálló terraszán tartották meg. Az első „nyári'' vacsorán is szép számmal jöttek össze a vezérek és a közkatonák. Az összejövetel ez alkalommal nélkülözött minden politikai jelleget és kizárólag baráti eszmecserék folytak, sőt elmaradtak a szokásos felköszöntők is. A vacsorán többek között résztvettek: Kozma Jenő, Becsey Antal, Bódy Tivadar, Battenberg Lajos, Martin János, Fejér Ottó orsz. gyül. képviselő és még sokan mások a társadalmi élet előkelőségei közül.

A jövő hónapban megkezdi a BSzKRT a Villányi úti vonal kiépítését. A *Kossuth Lajos* uccai vágányépítés munkálatai közelednek a befejezéshez. A város belterületén egyéb helyeken folyó kisebb munkálatok mellett megkezdik a *Villányi* úti vonal megépítését. A vonal közigazgatási bejárása már hetekkel ezelőtt megtörtént, befejezték az előmunkálatokat is, hogy a tényleges építés a legközelebbi jövőben meg is indulhasson. A *Villányi* úti vonal közel *két kilométer hosszú lesz*, s egy óriási népes, beépített vidék lakosságának hoz új életet. A munkálatokat a *BSzKRT még az ősz folyamán be is akarja fejezni, úgy hogy ebben az évben meg is nyílik az új vonal.*

Hüvös József emlékezete. A *Józsefvárosi Polgárok Egységes Pártköre* új klubhelyiségének fölavatásával kapcsolatban *botfai Hüvös József-emlékünnepélyt* rendezett, hogy lerójja kegyeletét a Józsefvárosnak évtizedeken át köztiszteletben állott, kiváló érdemeket szerzett vezére és a fővárosi villamosközlekedés széles látókörű megteremtője iránt. A kör dísztermét zsúfolásig megtöltötte az emlékvacsorán a kerületi polgárság és számos közéleti előkelőség, köztük *Ugron* Gábor, *Ripka* Ferenc főpolgármester, *Kozma* Jenő, *Héjj* Imre, dukai *Takách* Géza orszgy. képviselők, *Gaár* Vilmos felsőházi tag, *Glück* Frigyes és *Bayer* Antal fővárosi biz. tagok, *Berczel* Jenő alpolgármester, *Gallina* Frigyes tanácsnok és mások. Botfai *Hüvös* Iván, a kör elnöke, mondta az első felköszöntőt a vendégekre és a kerület polgárságára, majd *Ugron* Gábor tartotta meg emelkedett szellemű serlegavató beszédét. A Józsefvárosnak másfél évtized előtt elhunyt vezére, botfai *Hüvös* József, — mondta többek között — nemcsak szimbóluma volt a kerületnek, hanem mintaképe annak, miként kell a közéleti férfiúnak polgártársai, a főváros és a haza javára dolgozni, a közérdeket szolgálni és hatalmas tömegeket irányítani. Ezután *Ugron* Gábor a polgári erények és polgári nagyság, a realitásokat idealizmussal szolgáló egész férfiú, *Hüvös* József emlékezetére ürítette a kör Hüvös-serlegét. A nagy tetszéssel kísért beszédért *Gazdy* Jenő ny. postafőigazgató mondott köszönetet, majd *Héjj* Imre dr. *Pesthy* Pálnak, az egységespárt elnökének, dukai *Takách* Géza pedig *Rubinek* István ügyvezető elnöknek, *Gaár* Vilmos az Egységes Községi Polgári Pártnak szivélyes üdvözletét tolmácsolta a körnek, amelyre, mint *Bethlen* Iseván gróf politikájának újabb erős táborára számitanak a jövő közéleti harcokban.

A fővárosi altisztek a revizióért. A *Fővárosi Altisztek Közművelődési és Nyugdíjpótló Egyesületének* választmánya május 28-án tartott ülésén egyhangú határozattal kimondta a *Reviziós Ligához* való csatlakozását. A választmány *Viasz* Gyula elnök javaslatára elhatározta, hogy felhívást intéz az összes fővárosi altisztekhez, hogy június havi fizetésükből *egy pengőt* ajánljanak fel a *Liga* céljaira. Az így befolyt összeget, valamint a választmányi határozatot küldöttségileg juttatják el *Herczeg* Ferenchez, a *Liga* elnökéhez.

A FANSz oktatóosztályának gyülései. A *FANSz* oktatóosztálya f. évi május hó 29-én igazgatótanácsi, ezt követőleg választmányi, majd közgyűlést tartott, melyen a főváros oktatói igen nagy számmal jelentek meg. Az igazgatótanács folyó ügyeket tárgyalt és elhatározta, hogy a FANSz oktatóosztálya testületileg belép a Közoktatási Egyesületek Egyetemes Tanácsába. A közgyűlésen *Erődi* Kálmán dr. elnöki megnyitójában rámutatott az új státusrendezéssel kapcsolatban kifejtett munkásságra, majd a fővárosi törvény reviziójának kérdését világította meg. *Dausz* Gyula főtitkár ismertette a fővárosi tanszemélyzet jelenlegi helyzetét. *Haury* István dr. a tervbe vett státusrendezés módozatairól terjesztette elő jelentését. Végül *a közgyűlés 1000 pengőt szavazott meg a Reviziós Liga céljaira.*

Pártszervezkedés a Józsefvárosban. Az *Egységes Polgári Párt Józsefvárosi Iparosok és Kereskedők Körének* politikai bizottsága május hó 28-án este Molnár Béla dr. elnökletével tartota meg rendes heti ülését a kör Or ucca 4. szám alatti székházában. Az este kiemelkedő része *Payr* Hugó, az Egységes Községi Polgári Párt főtitkárának előadása volt. Részletesen beszámolt a párt eredményes munkájáról, foglalkozott a nem távoli községi választások dolgával és ezzel kapcsolatosan rámutatott a szervezkedés fontosságára. A három órán tartott előadást a párttagok nagy figyelemmel hallgatták. Az előadónak a körtagok köszönetét *Bohn* József és *Molnár* Béla dr. tolmácsolták.

Halálozás. *Schindelmann* Ferenc segédhivatali főigazgató hirtelen meghalt. 34 évig tartó fővárosi szolgálatának legnagyobb részét a *Fővárosi Múzeumban* töltötte el, ahol teendőit állandóan kiváló buzgalommal és szakképzettséggel látta el. Egészségi állapotának helyreállítása céljából két heti üdülésre Balatonkenesére utazott, ahonnan látszólag megerősödve tért vissza, de még aznap éjjel váratlanul elhunyt. Gyászoló özvegyet hagyott hátra. Szeretetreméltó egyénisége tisztviselő társai körében köztiszteletben állott, kik halálát őszinte részvéttel gyászolják.

Reményi-díjpályázat a Zeneművészeti Főiskolán. Nagy érdeklődés előzi meg az idei *Reményi-díjpályázatot*, amelynek jutalma egy 1600 pengő értékű, *Reményi* hegedűkészítőmester által készített hangversenyhegedű. A Zeneművészeti Főiskola hat legjobb növendéke száll síkra a nagyértékű díj elnyeréséért. A versenyt dr. *Hubay* Jenő főigazgató elnöklete alatt, a tanári karból alakult zsüri dönti el és a legjobban játszó növendéknek ítéli az értékes díjat. A hangverseny szabad bemenet mellett e hó 6-án délután 3 órakor lesz megtartva a Zeneművészeti Főiskola nagy hangversenytermében.

Ingyenes szimfónikus hangversenyek a Városligetben. A Székesfőváros Népművelési Bizottsága a mult év nyarán nagy sikerrel rendezte meg ingyenes hangversenyeit a városligeti Iparcsarnok előtti zenepavillonban. A Népművelési Bizottság az idei nyárra a hangversenyakcióját kibővítette azzal, hogy már június havában kezdi a hangversenyeket és a szimfónikus zenekari hangversenyek mellett ifjúsági, énekkari hangversenyek és magyar nóta-esték rendezését is tervbe vette. A Székesfővárosi Zenekar hangversenyei mellett, amelyek keretében kiváló művészek fognak közreműködni, június havában az ifjúság, iskolai énekkarok, levente zenekarok, a jamboreera készülő cserkész zenekar és énekkar adnak külön hangversenyeket. Július—augusztus hónapokban pedig a „Dalos Szövetség" dalegyesületei adnak külön énekkari hangversenyeket.

TÖRÖK IGNÁC TELEFON: József 368—87.
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, VASBETONÉPÍTŐ, ÉPÍTŐMESTER
Budapest, I, ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.

Bründl János udvari szállító
Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Peterfly Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 515—19.

MÁTYÁSSY ANTAL ÉS FIA
mázoló és festő-mester
BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 358-48

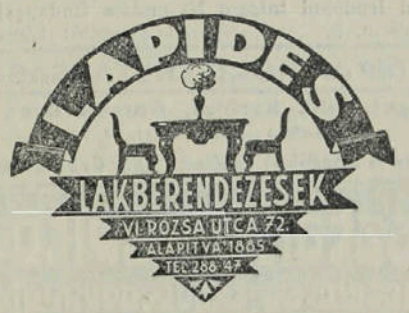

Kérjen prospektust!
Peugeot
motorkerékpár
megbízható, szép, olcsó, 175 ccm motorkerékpár
920 P
Vezérképviselet
SALGÓ IMRE
Budapest, VI., Vilmos császár-út 27.

Helmich Dezső
elektrotechnikai- és rádióüzeme
Budapest, VI, Csángó ucca 6/b.
Telefon: L. 992-83 Telefon: L. 992-83

Hudetz János
okl. építészmérnök, építőmester
tervező- és vállalkozó irodája
Alapittatott: 1876 — Telefon: József 351-54
Budapest, VII. Rottenbiller ucca 6/b.

WETOL sebolaj
legyen minden mentőszekrényben.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyit.
M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72.455|1924 sz. körrend
M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062|XX. 1925. sz. rendelet.

Kórházi termekben nélkülözhetetlen a
Tungsram Opál-takaréklámpa
Szabályozható nagyobb és kisebb fényerősségre
Nem káprázatat, kiméli a szemet
Kapható mindenütt!
Gyártja: **Egyesült Izzólámpa és Villamossági RT.** Újpest 4.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa az iskolaorvosi rendelők részére szükséges *bútorok* (szekrények, asztalok, irat- és fogasállványok, tükörüvegek és keretek, valamint kerekdobozú faliórák) szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

A leteendő bánatpénz az ajánlati végösszeg 2%-a.

A szállítási feltételek értelmében szabályszerűen kiállított, 1.60 P állami és 1.60 P fővárosi okmánybélyeggel ellátott, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett, magyar nyelven szerkesztett ajánlatokat *1929. évi június hó 13-án (csütörtökön) d. e. 11 óráig a tanácsi* VII. (Közoktatási) ügyosztályban (IV., Központi városháza II. emelet 222. ajtó) közvetlenül vagy posta útján kell beadni.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) ajánlattevők ajánlataikat postán nem küldhetik be.

A versenytárgyalás 1929. évi június hó 13-án (csütörtökön) d. e. 11 órakor a tanácsi VII. (Közoktatási) ügyosztályban (IV., Központi városháza II. emelet 222. ajtó) fog megtartatni és azon az ajánlattevők vagy igazolt megbizottaik jelen lehetnek.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok a székesfőváros gazdasági hivatalában (VIII., Dologház u. 3. sz.) köznaponként d. e. 9—11 órák között díjmentesen megszerezhetők és ugyanott a szállításra vonatkozólag netáni felvilágosítás is nyerhető.

Budapest, 1929. évi május hó 25-én.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a IX. ker. Soroksári út 58. sz. alatti marhaközvágóhidon tervezett húsvásárcsarnok építésénél szükséges :

I. bontás-, föld-, kőmíves- és elhelyező munkákra, II. vasbeton-, III. szigetelő (nedvesség elleni)-, IV. vasszerkezeti-, IV/a. üvegfelülvilágító-, V. kőfaragó-, VI. ács-, VII. bádogos-, VIII. tetőfedő- (műpala), IX. asztalos-, lakatos- és mázolómunka (különleges és mázolómunkával), X. üveges-, XI. padló és falburkoló-, XII. csatornázási-, XII/a. kövezési-, XII/b. szerelési-, XII/c. keramitanyag szállítási-, XII/d. keramitanyag fuvarozási-, XIII. kályhás, XIV. szobafestő munkákra. XV. Parafahőszigetelési, XVI. hűtőberendezés, magaspálya és hússzállító kocsik, XVII. Elektromos világítási és erőátviteli berendezés.

Ajánlat tehető minden egyes munkanemre külön is. A leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok a Központi városháza I. pavillon II. emelet 56. ajtószám alatt kaphatók munkacsoportonként 1 pengő lefizetése ellenében. Ugyanott a szükséges felvilágosítások is megadatnak.

A kellően felbélyegzett, lezárt és lepecsételt borítékokban elhelyezett ajánlatokat f. évi *június hó 28-án délelőtt 12 óráig* kell a tanácsi VIII. ügyosztály, II. emelet 204. szám alatt benyújtani.

Az ajánlatok felbontása ugyanaz nap délelőtt 12 órakor lesz a II. emelet 195. szám alatti ülésteremben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929 május hó 23-án.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

Aszfalt-útépítő,
szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 449-21.

LIPNER ÉS TAUSZ épület- és kényfakereskedők
BUDAPEST
Iroda: VIII, Szeszgyár-u. 8. Tel: J. 310-23 és 394-34. Főraktár: VII, Thököly út 145

Lizsinszky Rezső kárpitos és díszítő
Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhívó Aut. 510-54

Telefon: J. 448—08.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépítési munkálatokat

Telefon: Aut. 272-64. Telefon: Aut. 272-64.
Magyar Építő Részvénytársulat
BUDAPEST, V., TERÉZ-KÖRÚT 34. SZÁM.
Sürgönycím: „Építő 272-64 Budapest"
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vizépítés, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakódások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hidépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. :-: Városi csatornázások és vízvezetékek.
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. —— Telefon: J. 314-16.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

Transformátorok
Szénkefék Mótorok
Farkasvölgyi-féle Villamossági és Műszaki R.-T.
Budapest, VII, Kövér Lajos ucca 26
Telefon: J. 319-03 és J. 395-10

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérnökküldés díjmentes.

Költségvetés és mérnökküldés díjmentes.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bás mely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszívással.

Széchenyi Gyógyfürdő
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges felszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

TEUDLOFF—DITTRICH
ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T.
TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93
KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

Gépmunka, gépszerelés, alkatrészgyártás, edzés, kovácsolás, autógén hegesztés, autójavítás
HORVÁTH ÉS TÁRSA
Autómechanikai és Gépipari Vállalat
Budapest, VIII, Práter u. 64. Tel. J. 311-18

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Reiter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit asbeszt építkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és ellismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 85. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

GAUGUSCH JÁNOS
ÉPÜLETLAKATOS-MESTER
BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapítva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapítva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz. Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Máglya ucca 75—77
Telefon: Lipót 914—46.

TASY JÓZSEF ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

HARTMANN ÉS CSÁSZÁR ALAPÍTTATOTT: 1889-BEN
ELEKTROTECHNIKAI, MECHANIKAI ÉS RÁDIÓ TÖMEGCIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, V, KÁDÁR-U. 6
Gyengeáramú és Rádiófelszerelési cikkek
Préselés, csiszolás, ezüstözés, aranyozás, niklelezés és egyébb színezések

KÚN SÁNDOR
TELEFON: JÓZSEF 361—23
FESTÉK, KENCE, ZSIRADÉK, KÁTRÁNY ÉS VEGYITERMÉKEK GYÁRI RAKTÁRA
BUDAPEST, IV, FERENC JÓZSEF RAKPART 18

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON: JÓZSEF 401-76.

SZÉKELY ÉS KATONA
épitészek, építési vállalkozók
Budapest, V., Kádár-ucca 4. — Telefon: Lipót 903-26.

Hochhauser
Ferenc építési vállalkozó Budapest
IX., Soroksári út 38. Tel.: J. 459-81

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 június 12. — 24. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 24 pengő
Félévre . . . . . 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

A törvényhatóság

kompetenciáján kívül esik, hogy gazdasági politikánk irányelveit megállapítsa, mert „a gazdaságpolitikai irányelvek lefektetése és azok megvalósítási módjainak eszközlése elsősorban a m. kir. kormány és a törvényhozás feladatát képezik". Igy mondja ezt a fővárosnak az a vegyes bizottsága, amelyet a súlyos gazdasági helyzet tanulmányozására és megfelelő javaslatok megtételére küldtek ki. Ha nem tartozik is a törvényhatóság kompetenciájába a programadás és az ötlet-termelés, a kormány mégsem veheti rossznéven azt a „beavatkozást", hogy a főváros rendelkezésre bocsátja a maga tapasztalatait, terveit, gondolatait. Sőt az sem eshetik zokon, hogy a kormány gazdasági politikáját némi enyhe kritikával is illeti, amihez minden magyar polgárnak, tehát a fővárosnak is joga van. Ez a kritika különben sem lehet sem bántó, sem elfogult, hiszen a városházán is nagyon jól tudják, hogy *a jelenlegi magyar gazdasági válság nem egyedülálló, hanem világjelenség.*

A fontosabb a főváros állásfoglalásában amúgy is az, hogy igyekszik tapasztalatainak tanulságait leszűrni és praktikus tanácsokkal szolgálni. A főváros csak akkor lett volna fogadatlan prókátor, ha üres szólamokkal és jelentéktelen panaszokkal állt volna elő és jogosulatlan túlérzékenységnek adta volna tanujelét. A kormányhoz intézendő felterjesztésnek anyaga azonban igen értékes és gazdag tapasztalatokról, a dolgok komoly megvitatottságáról tesz tanuságot. Az *Egységes Községi Polgári Párttól* indult ki a gondolat, hogy a fővárosnak nem szabad tétlenül néznie a gazdasági élet vergődését és ugyancsak ez a párt volt az, amely a tervek tömegével gazdagította az előterjesztés igen szép anyagát. Budapest polgársága és munkássága érdekében történt ez a döntő fontosságú lépés és meg kell állapítanunk, hogy nem feledkeztek meg a lakósság egyetlen rétegéről sem, a munka, amelyet a kiküldött vegyes bizottság végzett, egész Budapest egyetemes érdekeit teljesen kielégítheti és ha az egészséges propozicióknak illetékes helyen visszhangja támad, akkor hasznára válik ez a tevékenység az országnak is.

Mindent felölelő, a gazdasági életjelenségeket generálisan vizsgáló munkáról lévén szó, egészen természetes, hogy a kormány találkozni fog a főváros felterjesztésében olyan gondolatokkal is, amelyek nem lesznek számára újak és amelyeknek megvalósításán már régóta és igen komolyan törik a fejüket az illetékes tényezők. Aligha lepi meg például a kormányt, hogy a főváros túlmagasaknak találja a közterheket, vagy „a túlméretezett adminisztráció"-ról beszél. Mind a két példa olyan, amelyeket bőven hallottunk már kormányférfiak szájából is, a közterhek mérséklése szempontjából történtek is már tiszteletreméltó, sőt eredményes kísérletek, míg a túlméretezett adminisztráció kérdésében csak a minap jelentette ki *Wekerle* pénzügyminiszter, hogy kevesebb, de tisztességesen fizetett tisztviselői kart akar. Bevalljuk, *nagyon szeretnénk, ha a főváros jószándékú lépéséből több cselekedet, mint vita származnék.* Félős mégis a dolog, mert például kitünő és izgalmas vita-anyagként jelentkeznék a kormány számára, ha azt felelné, miért nem csökkenti a főváros a közterheket és a tisztviselői létszámot. Meddő volna azonban a vita, mert a főváros is minden erejével a közterhek csökkentését kívánja, *a tisztviselői létszám apasztásáról azonban a városházán szó sem lehet, mert az ilyen kísérlet a közelmultban csúfosan kudarcot vallott,* hiszen ha Nagy-Magyarországból — fájdalom — Csonka-Magyarország lett is, de Budapest Nagy-Budapestté nőtt.

Hasonlóképen ne legyen vita abból se, hogy tegnap a belügyminiszter szólította fel a fővárost a közmunkák megkezdésére, ma pedig a főváros kéri a kormányt ugyanerre. Ebből ne legyen vita, hanem legyen belőle minél több munka és alkotó tevékenység. *Adjon munkát a kormány is, meg a főváros is, minél sürgősebbem és minél többet.*

A fővárostól származó ötletek között azonban újak és igen egészségesek is vannak. A letárgyalt anyag egész komplexuma a gazdasági válság megoldásának igen becsületes vágyáról tesz tanuságot. *Örülni kell az őszinteségnek, amely hadat üzen az „üvegházi ipar"-nak, a szubvenciók és magas vámok rendszerének, a vizumnak. Jogos az a követelés, hogy az idegenforgalmi propaganda költségeit az állam ne hagyja kizárólag a főváros nyakában, a külföldi gyárosokkal szemben pedig, hogy ezek ha elviszik a drága és verejtékes magyar pénzt, legalább az irodájukat rendezzék be Budapesten.* Nemes szociális gondolkozásra vall az a kívánság, hogy *emelni kell a munkabéreket,* mert a termelésben a munkabérek nem jelentenek nagy terhet, viszont a belföldi fogyasztást csak magasabb munkabérek mellett lehet fokozni.

A főváros maga is felsorolja azután, hogy közismert szándékain túl még mi mindent szándékozik cselekedni a válság leküzdése érdekében. Egyik legjelentősebb ilyen tervnek kell neveznünk, amit a *Fővárosi Hirlap* már többször ismertetett: *a Községi Takarékpénztár záloglevélkibocsátását* a magánépítkezés fellendítése érdekében. *Eredeti és okos terv a főváros gyümölcstermelési akciója,* amelynek szép eredményeket kell hoznia a főváros lakósságának olcsó élelmiszerellátása terén.

Gazdag és jól megkonstruált program ez, amely nem téveszthet el hatását. Most már csak arról kell gondoskodni, hogy a tervek és ötletek sürgősen eljussanak az illetékes helyre, a főváros pedig addig is, amíg terveit méltányolják, kezdjen el dolgozni a maga portáján olyan okosan és olyan intenziven, amilyennek a kormány munkáját kívánja látni.

„A kormánynak minden gondja az legyen, hogy a fővárosban lüktető életet teremtsen"

A budai hegyvidék hozzájut a régen óhajtott körvasúthoz — A budai oldalon egész új városrészek épülnek — Kozma Jenő nagyszabású beszámoló beszéde

Az elmult hétnek politikailag, de főként várospolitikailag igen nagy eseménye volt az a beszámolóbeszéd, amelyet *Kozma* Jenő dr., az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke mondott. Ennek a beszámolónak két igen nagy erénye volt. Az egyik, hogy nemcsak tényeket konstatált, hanem *a tények komoly, hozzáértő, objektiv kritikáját is adta,* a másik pedig hogy nemcsak beszámolt a multról, hanem *megjelölte a jövő útjait is.* Különösen a várospolitikában van óriási jelentősége mindannak, amit *Kozma* Jenő ezen az emlékezetes estén mondott. Ennek a beszédnek, ahol Budapest jövőjét érintette, minden egyes szava, különös fontosságú és örömet keltő, mert a kép, amelyet *Kozma* Jenő megfestett, a magyar főváros gyönyörű fejlődését állítja elénk. Köszönettel kell adózni *Kozma* Jenőnek ezért a pompás összefoglalásért, amely a jövő terveket olyan tömör egységben mutatta be, hogy azoknak láttán Budapest minden polgárának önbizalmat és kedvet kell magában éleszteni.

*

Amikor a belső politikáról, valamint *Bethlen* István gróf hatalmas külpolitikai koncepciójáról szólott *Kozma* Jenő, talált egy olyan kifejezést, amelynél jobban *Bethlen* István munkásságát még nem igen jellemezték. „Előzetes dobverés nélkül" — így mondotta Kozma Jenő. Igenis,

Bethlen István mindent előzetes dobverés nélkül csinál,

sohasem állt ki még a fórumra, és homloka izzadságát törölve sohasem jelentette ki: „En most konszolidációt csinálok." *És megcsinálta mégis előzetes és utólagos dobverés nélkül.* Ugyanesak előzetes dobverés, vagy bejelentés nélkül,

az érdemek hangoztatása nélkül vitte keresztül hatalmas külpolitikai programját, megcsinálta az olasz és a lengyel barátságot, Madridba pedig a saragosszai herceg vezetésével futott be a vonat, amely Bethlen Istvánt Briand és Zaleski társaságában vitte a spanyol fővárosba.

Joggal mondta tehát *Kozma* Jenő:

„Külpolitikánk aktivitását repeső szívvel látjuk és talán már elérkeztünk ahhoz az időponthoz, amidőn igazságunk fölismerése mellett a hatalmas államok velünk is számolnak."

*

A belső politikát — így állapította meg *Kozma* — a gazdasági kérdések dominálják. Az ország súlyos helyzete olyan szituációt teremtett, hogy a kormánynak és a kormányt támogató államférfiaknak csak védekezés lehet a szerepe. Ma nem lehet ebben az országban senkinek büszkén a mellére ütni, mert a *gazdasági pangást megszüntetni nem, csak enyhíteni lehet, mert ez a gazdasági pangás világjelenség.* *Kozma* Jenő beszámoló beszédének rendkivül értékes része volt az, amelyben kimutatta és csoportosította azokat az intézkedéseket, amelyeket a kormány a lehetetlen helyzet legyőzése érdekében tett. Ezeknek az intézkedéseknek a sora hosszú és értékes, kétségkivül meg lehet tehát a kormánynak az a megnyugvása, hogy minden lehetőt elkövetett. De az eddig történtek után joggal lehet a kormánynak önbizalma is a jövővel szemben, mert csak *folytatnia kell eddigi tevékenységét.*

*

De nemcsak a kedvező tényeket állapította meg *Kozma* Jenő, hanem beszédének éppen az adta meg legnagyobb értékét, hogy objektiv kritikával kisérte a kormány gazdasági tevékenységét és becsületes őszinteséggel mutatott rá a hiányokra.

— A sok jóindulatú ténykedés mellett, — mondotta, — bizony nem hunyhatjuk be szemünket olyan gazdasági jelenségek és ténykedések előtt sem, amelyek a *jogos kritikát kihívják és amely kérdésekben gyökeres változásokat kívánunk.*

Nagyon érdekes és megszívlelendő volt, amiket a vámvédelem szükséges mértékéről mondott és igen találó volt az a példája, hogy

az autó-alkatrészeket mégegyszer akkora vám terheli, mint a kész autókat, amikor az alkatrészek csak a hazai iparosok munkájával használhatók fel és így azoknak beépítése kereseti lehetőséget biztosít a magyar iparnak.

Kivánta *az iparfejlesztési politika revidiálását,* kivánta, hogy ne akadályozzák meg egyes olyan iparágaknak, amelyek a külföldön már kulminációt értek el, nálunk való megtelepedését, hogy az itt gyártott olcsó áruval a nagyközönség érdekeit szolgálják.

— Példaképen említem meg, — mondotta, — hogy nem tartom helyes gazdasági politikának, ha nem engedjük be és nem támogatjuk a külföldi legnagyobb, napi tizenkétezer darab kocsit előállító autógyáraknak nálunk való megtelepedését *csak azért, mert itt ráfizetéssel évenkint kétszáz-háromszáz darab motort gyártanak.* Ha egy nagy külföldi cég itt gyárat akar alapítani és itt akar évi tíztizenötezer autót összeállítani és innen akar nyolc országot olcsón, világmárkás autókkal ellátni, akkor az ilyen vállalkozást minden eszközzel elő kell mozdítani.

Sürgette aztán az ipari termelés decentralizálását, a házi- és középiparnak a faluba való telepítését, országos textilipari szakiskola létesítését, *az országos energia-törvény megalkotását,* a középiskolai és felsőiskolai oktatásnak *közgazdasági irányban való kimélyítését,* az úthálózatnak erőteljesebb kiépítését, az ipari exportnak számlahitel nyujtása mellett való támogatását.

*

A gazdasági kérdések megoldásánál a legfontosabb szerep a fővárosnak jut. Ezért mondotta *Kozma* Jenő beszámoló beszédében:

— A kormánynak minden gondja az kell, hogy legyen, hogy

elsősorban a fővárost tegye fogyasztóképessé, itt gondoskodjék a lüktető életről és azoknak a feltételeknek a megteremtéséről, amelyek a főváros kereskedelmét, iparát fejlesztik és a népességnek megélhetést biztosítanak.

A főváros fejlődésének útjait igen erőteljes módon rajzolta meg *Kozma* Jenő és ebből a képből legelsősorban azt a részt kell kiemelnünk, amelyet Budapest közlekedésének eddig való megjavítására vonatkozóan és a jövő tervekre nézve mondott. Az *Egységes Községi Polgári Párt* erőteljes akciója hozta létre Budapest közlekedésének páratlan arányú megjavulását. Ez

a párt verekedte ki a száz új autóbuszt, ami óriási haladást jelent és ma is azon dolgozik a párt, hogy az autóbuszforgalom további száz új autóbusszal fejlesztessék.

De lényegesen megjavult a villamosforgalom is. Ezen a téren a párt *az egységes tarifa elérésére törekszik* és arra, hogy a villamosvasút rekonstrukciójának befejezése után a tarifát is mérsékelni lehessen, amellett azonban a főváros pénztárának is jusson a *BSzKRT* fölöslegéből.

Óriási koncepció körvonalai érezhetők *Kozma* Jenő beszédének ama részén, amelyben arról a törekvésről emlékezett meg, hogy a főváros és környékének vasuthálózatát egységesíteni lehessen. Ebbe az egységes vasuthálózatba már belekapcsolódott a burvasút, a földalatti vasút, a szentlőrinci és a svábhegyi vasút, a cél azonban az, hogy *belekapcsolódjék a rákevei, a gödöllői, a budafok-törökbálinti és a szentendrei helyiérdekű vasút is*, úgy hogy

a közlekedés teljesen egy kézbe, a főváros kezébe kerüljön.

Nagyon örvendetes és bizalmat keltő volt *Kozma* Jenőnek az a meglepő bejelentése, hogy meg akarják teremteni a régen óhajtott és a kiváló *Kugler* Mihály által oly lelkesedéssel propagált körvasutat a budai hegyvidék számára. A Villányi úti vonal már épül, — mondotta *Kozma* Jenő, — ez fogja a Kelenföldet a Krisztinavárossal és a hegyvidékkel közvetlenül összekötni.

*

Amit a városrendezésről és az utak építéséről mondott *Kozma* Jenő, az Budapest minden polgára számára olyan szenzáció, hogy a beszéd elhangzása után egy héttel, szószerint való szövegében kell közölnünk:

— Régóta követeljük az egységes városszabályozási *programot*. Ennek első részlete: *a Sasadi végleges szabályozása, már megtörtént*, — és ott már lázas szabályozási, parcellázási munka indult. *Ez a terület is villamosvonallal lesz ellátandó.*

— Az *utak építése* dolgában Buda halad az élen, — itt még sok a tennivaló, de

tíz év alatt nem létesült annyi, mint az utóbbi két évben.

A Sasadi út utolsó részlete már munkába kerül. A Kútvölgyi út is készen lesz a jövőre, — a Svábhegy déli lejtője gyönyörűen épül. A Kissvábhegy oldala is szépen fejlődik. Kiépült az Istenhegyi út. *Két temető beszüntetésével a kérdéses vidékek nagy fejlődésnek indultak.* Az Ordögárok beboltozása folyamatban van a *Pasaréten* és a *Törökvészben*, új utakkal, új területek kapcsolódtak a forgalomba, ez által a budai lakosság lényeges teleknyereségre tett szert. A Budakeszi utat és Pasaréti utat aszfalt-bitumennel látták el. Az Ákos ucca, mint a Rózsadombra vezető és Óbudára kijutó tranzverzális út, kiépült. Most épül a rózsadombi 13 öles út és még az idén kiépül az Eszter ucca, amely a második hűvösvölgyi villamosvonalat fogja felvenni. Az óbudai híd környékén már folynak a kisajátítások, — ez a híd is a közel jövőben megépül. *Az óbudai szigetre kerül a Nemzeti Stadion.* A *Császár-* és *Lukácsfürdő* mellett a Dunaparton új út fog készülni. Épül már a Krisztina téri piacot felváltó vásárcsarnok. Óbudán szintén piac létesült. A parkok közül részben ujjá van alakítva a Városmajor, amely évtizedekig volt elhanyagolva. Megépült az új *Drasche*-park, amely egyik csodája lesz Budapestnek.

— A Retek ucca kocsiúttestének a fogaskerekűig való kiszélesítését elhatározták, *talán még az idén megépül.* Budán a Németvölgyben, Farkasréten, Orbánhegyen, Kissvábhegyen, Virányoson, Pasaréten, Rózsadombon egészen új városrészek épültek. Budán

az I. és II. kerületekben, külön-külön az 1928. évben több épület keletkezett, mint egész Budapesten.

*

Igen örvendetes volt *Kozma* Jenőnek az a megállapítása is, hogy rövid időn belül alig lesz Budán lakott terület, amely az összes közművekkel ellátva nem lenne. A budaiak nyilván örülnek annak is, hogy az I. kerületi elöljáróságot leviszik a Krisztinavárosba és azzal kapcsolatosan kulturházat és hangversenytermet létesítenek. Buda érdekeit szolgálja a Rác-fürdőnek közeli megvásárlása és az egységes gellérthegyaljai fürdő-övezet teljes kifejlesztése. Szólott a Tabánról is, amelynek kiépítésére szinte nap-nap után újabb és újabb ajánlat érkezik, de

a Tabánt nem hajlandók átengedni a spekulációnak, hanem azt a legszebb kertváros létesítésének céljaira tartják fenn.

Különös meleg szeretettel szólott *Kozma* Jenő a *Községi Takarékpénztárról*, egyben pedig a *Vásárpénztár* jövőjéről is. A *Községi Takarékpénztár* valószinüen a jövő hónaptól kezdődően a mai viszonyok között olcsó amortizációs költségekkel fog a közönség, az építkezés és ezáltal az ipar és kereskedelem segitségére sietni. Ugyancsak egy hónapon belül ujjáalakul a *Vásárpénztár* is, amelynek élére — mint *Kozma* Jenő beszédében bejelentette, — a kiváló és nagykoncepciójú *Ereky* Károlyt szemelték ki.

Szólott azután *Kozma* a tétényi nagy sertésvásár átvételéről, amely új életre kelti a sertésexportot, a levágott sertések belső részeinek Budapestre való behozatala révén pedig *a népélelmezést könnyíti meg igen lényegesen.*

*

Ripka Ferenc főpolgármester, akivel való régi őszinte és eltéphetetlen baráti kapcsolatát külön is kiemelte beszámolójában *Kozma* Jenő, szintén felszólalt és méltatta annak az öt esztendőnek a munkáját, amelyet *Kozma* Jenő vezetésével a párt kifejtett. Külön kiemelte a főpolgármester *Kozma* Jenő személyét, amelyben a polgári egység gondolatának erős szimbolumát látja.

— Amióta innen nagy lelkesedéssel, — mondotta a főpolgármester — szent hittel elindultunk tiszta lobogónk alatt, sok minden megváltozott. Aki öt év után most tenné be újra a lábát Budapestre, bizonyára nehezen hinne a szemének, csodálkoznék és jólesően állapítaná meg, hogy

azt a romboló atmoszférát, amely öt év előtt itt pusztított, építőmunka váltotta föl,

a gyűlöletet pedig, amely a légkört megmérgezte, *ma a kölcsönös megbecsülés pótolja.* E nagy változás okait és magyarázatát abban látom, hogy azok a gondolatok és eszmék vettek erőt a lelkeken, az a légkör töltötte be a várost, *amit mi hirdettünk kezdettől fogva.*

Ime, a magyarázata annak, hogy miként lehetett annyi tiszteletreméltó eredményes munkát vállalni és végezni, mint amennyit *Kozma* Jenő beszámolójában felsorolt.

A legnagyobb harc — a magyarságért

Dréhr Imre könyve

Dréhr Imre népjóléti államtitkár most könyvalakban is kiadta azt a mélyenszántó előadását, amelyet a népjóléti kormány beruházásairól az egységes pártban legutóbb tartott. Ennek a könyvnek gondos és gazdag illusztrációja nem megnyugtató: sötét képet fest a csonka országba nyomorított magyarság küzdelmes és pusztító betegségek keresztje alatt roskadozó életéről. De ez a sötét kép, úgy érezzük, valahogy a multé: a jövendő már optimisztikus perspektivákat tár fel.

Mert Magyarországon *Vass József* és első munkatársa, *Dréhr* Imre végre eljutottak a bajok gyökeréig: fölismerve a szociális és higiénikus intézmények nemzetmentő jelentőségét, olyan munkához fogtak, amelynek gigászi méretei alig vannak arányban az ország szegénységével. De ők fölvették ezt a kemény harcot az ország szegénységével, hogy *megmentsék a nemzetet.*

A munka most folyik. Ennek a munkának nagyszerű eredményeiről tesz tanúságot *Dréhr* Imre kitünően megkonstruált, pompásan megírt könyve. Most jóleső érzéssel nézzük az illusztrációk gazdag sorát, az egészséges bérházak nagy tömegét, tökéletes kórházakét, szanatóriumokét, modern kutató intézetekét, a gyönyörű gyermekvédő, gyermeknevelő telepekét, amelyek rövid idő alatt, szinte egyszerre, oly biztató módon rontották le és alább a gyermekhalandóság statisztikáját. Mindmegannyi fellegvára és arzenálja ez a magyarság legnagyobb harcának, mert a faj és az ország fennmaradásának, fejlődésének és terjeszkedésének alapját, igazi és lebirhatatlan eszközét menti meg: *az embert.*

FARKAS LAJOS
MÉRNÖK
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Telefon: J. 396-78
Budapest VII, Kolumbus u. 41

SEFFER ANTAL
TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA
TELEFON: AUT. 891-31 AUT. 896-94
Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3. sz
Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 * Gyár: Pest-Sashalom

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
gyártmányai
Telefon: Aut. 828—20.
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk kedvező fizetési feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycím: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

TÁBLAÜVEGBEN MANDL VEZET
KARTELEN KIVÜL
BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

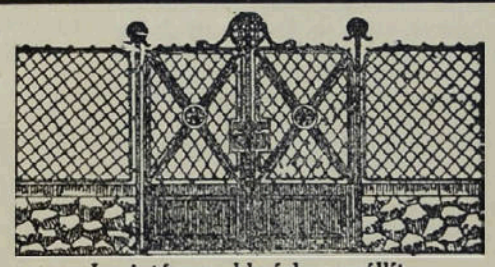
Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapittatott 1876. Telefon: Aut. 826-83.

Welvárd és Kutasi
okleveles mérnökök.
Gyárkéményépités. Kemenceépités
Kazánbefalazás. Gépalapozás.
Budapest, IV., Muzeum-körút 21.
Telefon: Automata 835—64.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK EPITÖMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 87

LUXFER ÜVEGBETON
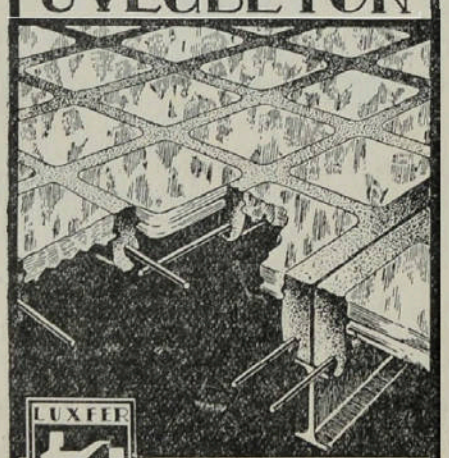
LUXFER ÉPITÉS
HAAS és SOMOGYI R.T.
BUDAPEST-VI-FRANGEPÁN-U 7

KOMPRESSZOROS DARUK
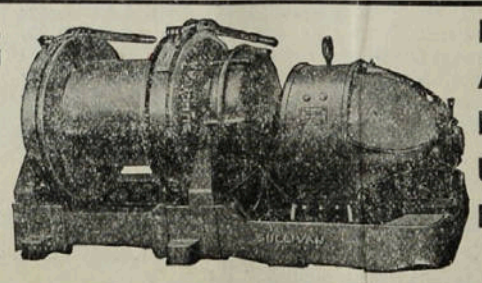
SULLIVAN MACHINERY COMPANY SALISBURY HOUSE LONDON E. C. 2. VEZÉRKÉPVISELET
Építési anyagokat és műszaki cikkeket árusitó részvénytársaság
V., Gróf Tisza István-u. 12 Telefon: 809-16

FELD OLY
tisztít **szárazon** kosztümöket, öltönyöket, felöltőket, fest **minta szerint** mindenféle ruhaneműt.
Tisztviselőknek nagy kedvezmény! Telefonhivásra minden tételért elküldünk!
Gyár: VII., Thököly-út 33. Telefon: J. 394-41 és J. 446-72.

Nagyfontosságú problémák nyertek megoldást a nyári szünet előtt

A Községi Takarékpénztár jövő hónapban megkezdi az építkezési kölcsönök folyósítását

Utolsóelőtti közgyűlését tartja szerdán a törvényhatósági bizottság és így rövidesen megkezdődik a több mint kéthónapos vakáció. Még mielőtt azonban a nyári csend lenne úrrá az Ujvárosháza közgyűlési termében, számos nagyfontosságú probléma nyer megoldást, amelyek messzekiható fontossággal bírnak Budapest községpolitikai és gazdasági életére. Mindezekről a legaktuálisabb ügyekről

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Most bontakozik ki a maga nagy jelentőségében a *Községi Takarékpénztár* hivatottsága, amikor a fővárosnak ez a pénzintézete megkezdi a hosszú lejáratú amortizációs építkezési kölcsönök folyósítását. Most érvényesülnek azok az elgondolások, amelyekkel a *Községi Takarékpénztárt* életrehivtuk, mert

ez az akció csak egyik kezdő lépés abban az irányban, hogy a főváros gazdasági nehézségein enyhítsünk.

Óriási eredményeket várunk ettől az amortizációs kölcsönnyújtástól, mert ez lehetővé teszi, hogy *az építkezési tevékenység lendületes serkentést kapjon*, ami nemcsak a lakásinség enyhülését hozza magával, hanem nagy tömegeknek nyújt munkaalkalmat és kereseti lehetőséget. A *Községi Takarékpénztár* a tőkeemelés effektuálása után, már *a jövő hónapban megkezdi a kölcsönök folyósítását*, ami maga után vonja a vállalkozási tevékenységnek az egész vonalon való megindulását. A nagy vállalkozások hiteligénylése mellett azonban *nem felejtkezünk meg a kisipar kielégítéséről sem*, amit azzal segítünk elő, hogy szaporítottuk a *Kisipari Hitelintézet* alaptőkéjét, amely intézet ezután szélesebb keretek között állhat a kisemberek rendelkezésére. A terv az, hogy céltudatos program szerint

minden rétegnek alkalmat adjunk a gazdasági életben való aktív részvételre.

Megkérdeztük *Kozma* Jenőt a szerdai közgyűlés egyik legjelentősebb eseményéről: *a tiszti főügyész választásáról*, amelyről a következő kijelentést tette:

— Felfogásunk szerint a közgyűlés hangulata és bizalma

Szemethy Károlyt fogja ebbe a díszes, de nehéz és felelősségteljes pozicióba emelni.

Szemethy Károly személyében biztosítva látjuk a kontinuitást *Szabó* Imre után, mert Szemethy Károly volt az, aki az elhúnyt nagynevű főügyész mellett a legjobban volt beavatva a főváros jogi ügyeinek messze szétágazó, komplikált szövevényébe. *Szemethy* Károly Szabó Imre oldalán résztvett majdnem az összes szerződések, jogi megállapodások és egyességek előkészítésében, úgyhogy *nálánál megfelelőbb utódot elképzelni sem lehet.*

Azokkal a vádakkal szemben, hogy a *képviselőválasztási névjegyzékek* most közszemlére tett adataiban jogfosztások történtek, *Kozma* Jenő a következőket mondotta:

— Semmi alapja sincs annak a beállításnak, hogy a névjegyzékek összeállításánál sérelmek történtek volna. Ezt a munkát a központi választmány utasítása és ellenőrzése mellett az illetékes szervek bonyolították le a legnagyobb pártatlansággal. A névjegyzék számadatai természetesen évről-évre hullámzást kell, hogy mutassanak: így történt, hogy emelkedett a kihagyottak száma, de ezzel szemben annyira lényegesen bővült a szavazati joggal elismertek száma, hogy

az idei névjegyzék 6600 szaporulatot mutat,

ami azt jelenti, hogy újabb nagy tömegek kapcsolódhattak be az alkotmányos jogok gyakorlásába.

Szóvátettük, hogy a jövő évi költségvetési tervezet ismét *nélkülözi az útépítések lefolytatására szükséges nagyarányú előirányzatot*, holott a főváros útvonalainak jókarbahozása elsőrendű követelményt jelent.

— Változatlanul fenntartom az álláspontomat, — mondotta munkatársunknak *Kozma* Jenő — hogy

a főváros uccáit és útvonalait sürgősen olyan nivóra kell emelni, ami méltó egy világváros forgalmához és kultúrájához.

Annak a kölcsönnek az igénybevétele, amit útépítésekre akarunk felhasználni, még nem nyert kormányhatósági jóváhagyást, azonban minden kilátás meg van arranézve, hogy *a döntés kedvező lesz.* Éppen ezért

a most készülő költségvetési előirányzatok sem tekinthetők kiforrottaknak,

mert a budget sok tétele függ ettől a kölcsöntől. Az útépítési kölcsön igénybevételére feltétlenül szükség van s én hiszem, hogy *az évek óta készenálló útépítési program végrehajtása a következő költségvetési évben lefolytatható lesz.*

Jelölésekkel és közgyűlési napirenddel foglalkozott az Egységes Községi Polgári Párt értekezlete

Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfőn este 7 órakor pártértekezletet tartott *Gaár* Vilmos dr. elnöklésével, hogy a szerdai közgyűlés napirendjét megvitasssák. Az értekezleten jelenvoltak: bibiti *Horváth* János, *Bohn* József, *Gaár* Vilmos, *Farkas* József, *Girardi* Tibor, *Ereky* Károly, *Orova* Zsigmond, *Dinich* Vidor, *Dorner* Gyula, belvárosi *Horváth* Károly, *Lédermann* Mór, *Deményi* Aladár, *Bárány* Oszkár, *Szabó* László, *Szentirmay* Imréné, *Holtzer* Nándor, *Gamauf* Károly, *Scheuer* Róbert, *Bódy* Tivadar, *Martin* János, *Kozma* Jenő, *Melha* Armand bizottsági tagok, továbbá *Neményi* Imre, *Hubert* Vilmos, *Erdey* Henrik, *Bánó* Dezső, *Faber* Fülöp, *Morvay* Zsigmond, *Bakonyi* János, *Dósa* Ottó, *Bakonyi* Pál, *Horti* József, *Pekár* Gyula és mások.

Mindenekelőtt a tiszti főügyészi állás betöltésével foglalkozott a párt. Úgy határozott, hogy

Szemethy Károly dr. tiszti ügyészt tekinti a párt jelöltjének.

Foglalkoztak a *Regnum Marianum* és a *zuglói plébániák* betöltésével is. Az előbbire *Némethy* Ernő tabáni s. lelkész, az utóbbira pedig *Barkóczy* Sándor adminisztrátor jelöléséhez csatlakoztak. Egyhangú helyeslással vette tudomásul az értekezlet a *Községi Takarékpénztár* alaptőkefelemelését, majd a napirend többi pontjait vették tárgyalás alá és fogadták el minden vita nélkül. Napirend után *Horváth* (belvárosi) Károly

a fogalmazói kar memorandumát terjesztette elő,

amelyben a főiskolai képzettséggel rendelkező havidíjas és ideiglenes segédfogalmazók és fogalmazók *elpanaszolják mostani sorsukat* és azokat az anomáliákat, amelyek az előléptetés körül tapasztalhatók. A memorandum rámutat arra, hogy

a jogvégzett fogalmazók sokkal hosszabb idő alatt érik el ugyanazt a fizetési fokozatot, amit a főiskolai végzettség nélküli kezelői karon,

vagy a számvevőségen lehet elérni. *Horváth* Károly élőszóval is megindokolta a sérelmek jogosságát, arra kérve a pártot, hogy a fogalmazói kar panaszait szívlelje meg és tegye magáévá.

Gaár Vilmos válaszában kijelentette, hogy a sérelmeket ismeri, a panaszokat méltányolja és *az egész kérdést máris behatóan tanulmányozta.* Határozott ígéretet tett, hogy rövid időn belül napirendre tűzi a fogalmazói kar ügyét és előre kilátásba helyezi a párt legteljesebb jóindulatát és támogatását. Kisebb ügyek letárgyalása után az értekezlet 9 órakor ért véget.

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

Kapuszta Gusztáv
építőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 8.
Telefon: József 893—08.

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65.
Dr. KOLLÁR
FEDÉLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR
BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

Kérjen prospektust!
Peugeot
motorkerékpár
megbízható, szép, olcsó, 175 ccm motorkerékpár
920 P
Vezérképviselet
SALGÓ IMRE
Budapest, VI., Vilmos császár-út 27.

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Muzeum-körút 41.
TELEFON: AUT. 860-96. □ TELEFON: AUT. 860-96.

Winkler Antal
pala- és cserépfedő-mester
tetőjókarbantartási vállalat
Budapest, VI., Izabella-u. 47.
Telefon: Aut. 297—06.
Költségvetések díjmentesek. Referenciák.

DÖMÉNY IMRE
ELELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG
festék-, háztart.- és vegyiekkek kereskedése
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.
Telefon: Automata 886—51.

Központi fűtések
vizvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák
FRIED ZSIGMOND
műszaki iroda és gyár Budapest, VIII, Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

BITUMEN ÚTÉPÍTŐ R. T.
Budapest, IX., Ferenc-körút 46.

Morbitzer Nándor építész és építőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

Korányi és Fröhlich redőnygyár
BUDAPEST KISFALUDY-U. 5/F • TELEFON J. 323-76 • 459-86
SPECIÁLIS GYÁRTMÁNYAI:
SZAB. PÁNCÉLREDŐNY · ACÉLREDŐNY · FAREDŐNY · VÁSZONREDŐNY
SZAB. AJTÓCSUKÓ · BÓST WIGH · TOLÓRÁCS · NAPELLENZŐ · SZERKEZETEK
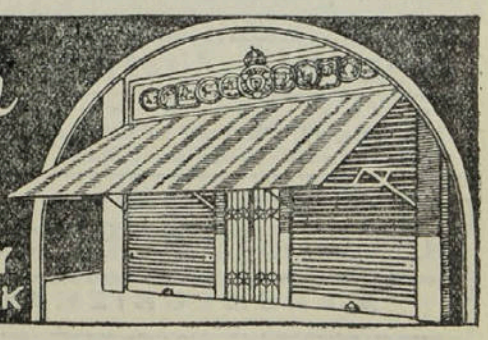

ÚTBAN VIRÁGOS BUDAPEST FELÉ

2,800.000 pengőt szánnak az idén parkokra, fasorokra, szökőkutakra

Az a dicséretes törekvés, amely mostanában egyre jobban érvényesül a hivatalos adminisztrációban a főváros szépítése, ápolása érdekében, visszatükröződik a városrendezési ügyosztály most készülő költségvetésében is, mely szerint jövőre

2,800.000 pengőt szándékozik költeni a főváros a sétányok és faültetvények gondozására és létesítésére.

A háborús és az utána következő években nem tudott a főváros elegendő gondot fordítani a parkok és fasorok rendbehozására, *most annál erőteljesebben kívánják pótolni a mulasztottakat.* Pontosan 2,795.000 pengőt irányzott elő az ügyosztály a fővárosi kertészet jövő évi budgetjére, amely pénzen nemcsak a meglevő kerteket és fasorokat gondozzák, hanem

több újat is létesítenek.

A tervek szerint *új fővárosi kertészeti-telep* létesül a zuglói és a Krempel-malom melletti nagy területen, a mostani Vágány uccai szűk, alkalmatlan, régi telep pedig megszűnik. Az új telep 100.000 pengőbe kerül. Rendezik és fásítják a Népligetnek az Üllői úttal párhuzamos kopár részét, folytatják a *Svábhegy* és *Városmajor* rendezését, parkirozását, mind a két helyen 40.000 pengő költséggel egy-egy *zenepavillon* épül.

Új *gyermekjátszó-terek* létesítésére 30.000 pengőt vettek fel a költségvetésbe.

18.000 pengőbe kerül a Gellérthegy további parkirozása, parkirozzák az Új Szent János-kórház előtti területet. A hűvösvölgyi Drasche-féle telkek kertészeti rendezése 50.000 pengőbe kerül, ez a gyönyörű park a főváros egyik legpompásabb látványossága lesz.

A *Németvölgyi temetőt emlékkertté alakitják át ez évben.* Romantikus

vadon jellegű park lesz a volt temetőből, gondozott utakkal, sétapadokkal, virágokkal, az érdekesebb régi síremlékek épségben tartásával.

Ez a munka 15.000 pengőbe kerül. A napokban megnyitott *Károlyi-kert* átalakítására, díszes, vasrácccsal való bekerítésére, a régi kőfal lebontására 40.000 pengőt szánnak. Ujra parkozzák a *Kossuth Lajos tér* déli részét is, ez 80.000 pengőt emészt fel. Egészen új parkok létesülnek a Budakeszi uti vámnál, a *régi óbudai temető helyén* a Kórház ucca mellett, a *Raktár* ucca sarkán, a *Hunyadi* téren, a *Fogarasi* út és *Domb* uccák sarkán és a *Rákosfalvai* templom téren, a *Németvölgyi* útnál, a *Kelenhegyi* úton stb.

Szökőkutak javítására, átalakítására és fentartására is nagyobb összeget szántak:

jövőre már több világító szökőkút fogja díszíteni a várost.

A városligeti szökőkutak 40.500 pengőbe kerülnek, a *Döbrentei téri szökőkutat is világító szerkezettel* látják el, rendbehozzák a *Margithidfői, Calvin* téri, *Rákóczi* téri, *Liget* téri, *Rottenbiller*-kerti szökőkutakat, a *Szent György-szobor* és a *Ferdinand-hid* díszkútjait.

Új fasorokat ültetnek: az Attila-, Lotz Károly-, Pázsit-, Vérhalom-, Kórház-, Vihar-, Zápolya-, Röppentyü-, Frangepán-, Gróf Haller-, Asztalos Sándor- és Fogarasi uccákban.

A jövő évben 366.000 pengővel többet költ a főváros kertészeti díszítésekre és fásításokra, mint eddig s *ennek jelentékeny részét az új parkok és az új kertészeti telep készítése emésztik fel.*

Átépítik a fertőtlenítő intézet megfigyelő állomását

A Váci-uti fertőtlenítő intézet mellett tudvalevően egy megfigyelő állomás is van, ahol a járványgyanus, vagy fertőzött vidékekről érkező embereket veszik, szükség esetén, vesztegzár alá. A megfigyelő állomáson két favázas barakk-épület van, pala burkolatú oldalfalakkal. Ezek a termes barakkok

családonkinti megfigyelésre nem alkalmasak; kisebb, 3—5 személyt befogadó helyiségekre volna szükség.

A barakkok átépítése azért is sürgős, mert a favázak korhadtak, az oldalfalak talajsüllyedés következtében kihajoltak, eltörtek, s

az épületek annyira megrokkantak, hogy télen aligha lehetne őket használni,

mert a vízcsövek is befagynak és fűteni is nehezen lehet. A jövő évi költségvetés terhére,

egyelőre az egyik barakkot cserélik ki, rendes téglaépületre,

a másik átépítése pedig a következő évre marad. Az idei nagy influenzajárvány idején a karantén állomást kisegítő kórháznak nyittatta meg a főváros, az átépítésnél is tekintettel lesznek az ilyen lehetőségekre és *az új épület berendezése is kórházszerű lesz.* A megfigyelő állomáson 100 ágy befogadására van hely. Az építkezés mindössze *25.000 pengőbe kerül.*

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték, egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

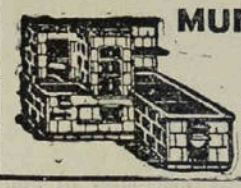
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takarékfüzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 312—30.

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javítását és jókarban tartását
Budapest, III., Paosirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

LAMPL ÖDÖN
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

„SANIT F" CEMENTHABARCSTÖMÍTŐ
Gyártja: POSNANSKY ÉS STRELITZ
aszfalt-, fedéllemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut. 228-29., Aut. 82-85.

STEINER ÉS SZIMPER
disz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest. IX., Üllői-út 57
Telefon József 306-29

Mükö- és burkolómunkák, betoncsövek
ANDREA Cementárugyár és Építőipari Részv.-társaság
BUDAPEST, V, Hold-u. 19. — Tel. 298-37.

APOR ÉS SZÜCS
Fémek és műszaki anyagok vállalata
Budapest V, Váci-út 10
Telefon: 277-18, 277-22

Fával égetett darabos fehér meszet,
Ceresit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb épitő anyagot szállit bárnová kartelláron alul:
Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8 Telefon: Aut. 244-41.

Révész János
cement-, márványmozaik- és mükőárugyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, mükő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, OSZ UCCA 14.

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

KUNZ JÓZSEF ÉS TÁRSA
királyi kiváltságos nagykereskedők
BUDAPEST
IV., Szervita tér 4. — Telefon: Aut 827-09
Vászon és asztalnemű Szállodai és kórházi fehérnemű

UNG AR JÁNOS MÉRNÖK
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Tel.: J. 334-36 Budapest VII, Szövetség u. 10 Tel.: J. 334-36
Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító mühely

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Pittel és Brausewetter
beton-, hid- és mélyépitő részvénytársaság
BUDAPEST,
VI., BULYOVSZKY UCCA 12. SZ.
Telefon: L. 991—29

Automobilok villamos berendezése
MÁGNESEK DINAMÓK INDITÓK AKKUMULÁTOROK
Szerelés Javítás és kiegészitése
URNER ÉS BERKOVITS
Scintilla, Index, Fenag, Hagen, Kienzle vezérképviselete
Budapest, V, Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut. 148-64

Németh Vilmos
épitési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

Moor Géza épitőmester
Budapest, VI., Reiter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. szám
Telefon: József 416—07

TÓTH LAJOS
Pala és cserépfedőmester eternit-, cserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarban tartása és tatarozása
Telefon: József 351—01
BUDAPEST, I., Budafoki út 23

FLIEGL BÉLA bádogos-mester
Telefon: J. 455-07 Budapest, VIII., Vas ucca 7. Telefon: J. 455-07
Készit épület-, diszmübádogos munkákat és higienikus fürdőkádakat, légszesz-, viz-, gőz-, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését.

Kalmer épitési vállalata.
I. Attila u. 3/b. J. 456-03.

SOPRON-GYŐRI TEJ ÉS YOGHURT
A LEGMEGBIZHATÓBB!
SOPRON-, GYŐR- ÉS VASMEGYEI TEJGAZDASÁGI R.T.
Központi üzem és irodák:
I., Fehérvári út 33-35. Tel: J. 305-31., J. 428-01

Öt esztendő eredményei — a fehér asztal mellett

Kozma Jenő úgyis, mint a budai kerület országgyűlési képviselője, úgyis, mint az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, esütörtökön este politikai beszámolót tartott. *Kozma* Jenő *első* beszámolóját a *Budai Társaskör* helyiségében mondta el, fehér asztal mellett, azon a helyen, ahonnan öt év előtt *Bethlen* István és *Ripka* Ferenc politikájával elindult az akkor még maroknyi kis csapat élén, lobogóján a polgári egység veretes gondolatával. Az öt esztendő alatt annyi és oly sok korszakos jelentőségű eredményt mutathat fel a képviselő és a párt, hogy Kozma Jenőnek ezt a beszámolót *dicsekvés nélkül nagyon nehéz lehetett elmondani.*

A *Budai Társaskör* kerthelyisége szorongásig megtelt a beszámoló alkalmából és nemcsak a Kör tagjai, a kerület polgárai gyültek össze több százan, hanem *több, mint húsz országgyűlési képviselő*, igen sok törvényhatósági bizottsági tag, valamint számos közéleti előkelőség jött el.

Ott voltak: *Ripka* Ferenc főpolgármester, *Barthos* Andor, *Dési* Géza, *Fejér* Ottó, *Erdőhegyi* Lajos, *Bencz* Ákos, *Moser* Ernő, *Usetty* Béla, *Krudy* Ferenc, *Brandt* Vilmos, *Szabó* Sándor dr.. *Görgey* István, *Becsey* Antal, *Ereky* Károly, *Gaár* Vilmos, *Dinich* Vidor, *Battenberg* Lajos, *Dorner* Gyula, *Andréka* Károly főkapitányhelyettes, *Pilker Géza*, *Hoor-Tempis* Mór, *Hennyey* Tivadar és *Fejér* József h. államtitkárok, *Martin* János, *Orova* Zsigmond, *Farkas* József bizottsági tagok, *Spannberger* Alajos ker. előljáró, *Erődi* Kálmán főigazgató, botfai *Hüvös* Iván, *Gündisch* Guidó, *Zboray* János, *Baránszky* Gyula, *Neuschloss-Knüsli* Kornél, *Ziegler* Béla és még sokan mások.

A *Budai Társaskör* nevében *Oszoly* Kálmán háznagy üdvözölte elsőnek a vendégeket, majd *Hoor-Tempis* Mór társelnök felkérte *Kozma* Jenőt beszámolóbeszédének megtartására.

Hosszantartó lelkes éljenzés fogadta *Kozma* Jenőt, amikor szólásra emelkedett és beszédét mindvégig sűrűn szakították félbe a tetszés és szeretet spontán megnyilatkozásai. A nagyhatású és minden aktuális kül-, bel- és várospolitikai kérdést felölelő beszámolót lapunk más helyén közöljük.

Kozma Jenő közel egy órás előadása után az egybegyültek a Társaskör elnökét, *Ripka* Ferencet kívánták hallani, aki falköszöntőjében *Kozma* szavaiba kapcsolódott és ugyanesak a sok megpróbáltatástól terhes multra pillantott vissza. A baráti szeretet reflektorával világított rá azokra a felbecsülhetetlen érdemekre, amiket ezekben az időkben *Kozma* Jenő szerzett a konszolidáció várának felépítésénél. A főpolgármester beszédével szintén lapunk más helyén foglalkozunk.

Az egybegyültek szünni nem akaró tapsa honorálta a főpolgármester beszédét, majd a Társaskör tagjai és a polgárság nevében *Ziegler* Béla köszönte meg *Kozma* Jenőnek a beszámolót, biztosítva őt a kerület változatlan szeretetéről, ragaszkodásáról és bizalmáról és hangoztatva azt, hogy ez a szeretet, megbecsülés és bizalom nemcsak a személynek szól, hanem a politikának is, amelyet *Kozma* Jenő reprezentál.

Ziegler felszólalásával az összejövetel hivatalos része véget is ért, de az egybegyült képviselők, a főpolgármester és polgárok még sokáig maradtak együtt a fehér asztal mellett.

„Vendéglőhöz csatlakozó kávéházi terem" hat-tíz éves nyaraló gyermekek számára

A BALATONBERÉNYI SZÁLLÓT BÉRELTE KI A FŐVÁROS GYERMEKNYARALTATÁSRA

A közoktatásügyi bizottság nemrégiben hozzájárult ahhoz az előterjesztéshez, hogy a főváros alkalmas ingatlan megszerzésével Balatonberényben még ebben az esztendőben gyermeknyaralótelepet létesítsen. Most kiderült, hogy

a főváros a rossz üzletmenet miatt becsukott balatonberényi szállodát bérelte ki erre az idényre 15.000 pengőért.

A szálloda özv. *Fodor* Zsigmondné, *Assael* Melanie tulajdona, aki a tavasszal felajánlotta a fővárosnak az üresen álló épületeket. A tanács foglalkozott az ajánlattal, megnézette az ingatlant és mivel alkalmasnak találta, meg is kötötték az *elvi* egyezséget.

Semmi kifogása nem lehet sem a közvéleménynek, sem a törvényhatóságnak az ellen, hogy a főváros a gyermeknyaraltatás áldásos intézményét fejlessze, de úgy érezzük, hogy *az ilyen bérleti megoldások mégsem helyesek.* Kétszáz, vagy háromszáz gyermek balatoni elszállásolására mégis sok egy kissé 15.000 pengő, ami annyit jelent, hogy

minden gyereknek csak a szállása ötven pengőbe kerül.

A bérösszeg ugyan egész évre szól, de *a főváros tényleg legfeljebb nyolc-kilenc hétre használhatja* a szállodát, amelynek egyébként a tatarozása és kellő felszerelése is mintegy 3000 pengőbe kerül, úgyhogy

a balatonberényi nyaraltatási akció legalább 18.000 pengővel hendikeppelve indul,

eltekintve a tényleges nyaraltatási kiadásoktól. Ez a bérlet nem olyan előnyös, hogy újjonghassunk felette és sokkal *helyesebb* volna, ha a *főváros az árvaházi üdülőtelepek mintájára építtetne* egyszerű, de a célnak megfelelő, olcsó, ilyen nyaraltató telepeket. A tizennyolcezer pengőt évi amortizációnak tekintve, igen jelentékeny tőkét ruházhatnának be erre a célra, anélkül, hogy mégis csak félig-meddig alkalmas, hevenyészett legyen a telep jellege. Mert egy nyári balatoni szállodából nem lesz soha ideális gyermeknyaraló telep.

Erdeklődtünk a Balatonberényben tervezett nyaraltatás és a bérleti ügy iránt, mire

Purébl Győző tanácsnok,

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A főváros 1928-ban 236 községben 6031 gyermeket nyaraltatott, a budapesti telepeken üdültetett gyermekeket nem számítva. De sem tavaly, sem a megelőző években

nem került egyetlen gyermek sem a Balaton mellé, mert az ottani földbirtokosok, gazdák és a községek nem vállalkoztak, mint vendéglátók gyermekek üdültetésére.

— A balatonberényi szálloda megszerzésével most kedvező alkalom kínálkozik, hogy gyenge és a gyógyító tóparti fürdőzésre, erősödésre szoruló gyermekeket a Balaton mellett helyezhessük el. A balatonberényi fürdőtelepen van egy kétemeletes szálloda, 67 szobával, két földszintes villaépület 6—6 szobával, egy földszintes *üvegezett vendéglő épület, csatlakozó kávéházteremmel*, tálalóval, főző- és egyéb helyiségekkel, összesen 16 szobával, külön épület mosó és vasaló helyiségekkel, egy nyitott, fásított és egy fedett terrasz, pinceék, kutak, veteményes kert és 950 □-öl kert és strand 20 kabinnal, *móló felszereléssel, tenniszpályával stb.* Nyolcvan vendégszoba teljesen fel van szerelve ágyneművel és ezenkívül megvan a teljes vendéglői és konyhai felszerelés. Ehhez

a bérlethez szükséges 18.000 pengőt a nyaraltatási akció budgetjéből természetesen kihasítani nem tudjuk, hanem e célra pót-hitelt kell kérni a közgyűléstől.

Reméljük, hogy *Balatonberényben* egyik legnagyobb és legmegfelelőbb vidéki településünket tudjuk már az idei nyáron megnyitni, miután a telep teljesen rendelkezésre áll.

A tanácsnok úrnak minden bizonnyal legjobbak a szándékai, elhisszük azt is, hogy a bérlet előnyös, csak azt nem tudjuk, hogy az odakerülő hat, vagy tíz év körüli gyermekeknek szükségük lesz-e „az üvegezett vendéglőhöz csatlakozó kávéházteremre", a móló felszerelésre, vagy a jól épített tenniszpályákra?

Németh Benő
beton, fal és köpadlóburkoló mester
Telefonhivó: Aut. 804-33 Vilmos császár út 8

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223-06. szám.

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt JAUERNIK ISTVÁN
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok színházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: Dunméasz.
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemű kőfaragó-munkát

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Víg ucca 24. — Telefon: József 385—52.

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép- és szállítóeszközgyár
Budapest, X. Kápolna-tér 27-29. Telefon: J. 395-80

PANUCZA GYÖRGY
FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR
Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

Legszebb PAP LAN legjobb PAP LAN legolcsóbb PAP LAN
kerti bútor, redőny, kárpitos árú, vas- és rézbutorgyár
Szőnyeg függöny pokróc stb. nagy választék
GICHNER JÁNOS BUDAPEST
VII., Erzsébet körut 20. Telefon J. 416-98 J. 408-40

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 964—14. SZÁM

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi-utca 25. Telefon: J. 380-30

Saválló agyagcsövek 1000 mm-ig és csatornázási cikkek
HUBERT ÉS TÁRSA B. T.
BUDAPEST, VI., LISZT FERENC-TÉR 4. SZÁM
TELEFON: 222-67, 109-57.

Helmich Dezső
elektrotechnikai- és rádióüzeme
Budapest, VI, Csángó ucca 6/b.
Telefon: J. 992-83 Telefon: J. 992-83

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapíttatott: 1895. A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
TELEFON: Automata 219—69. szám
a legjutányosabb áron szállitunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpacca, valamint alpacca ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
12 havi részletre
Árjegyzéket díjmentesen küldünk
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Bálvány u. 16.
Pontos címre kérjük ügyelni.

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

PÓTHITEL KELL AZ ERDEI ISKOLÁHOZ, amely még ebben az évben megnyílik

Evek óta tartó halogatások után, ha póthitellel is, — de megépül az eddig *annyira nélkülözött erdei iskola* a Svábhegy lejtőjén levő úgynevezett Léderer-telepen. A telepet köztudomás szerint,

ajándékba kapta a főváros a Léderer-családtól, erdei iskola céljára.

Az ingatlan azonban hosszú éveken át nem szolgálhatta kitűzött rendeltetését, elsősorban azért, mert a lakásinség miatt nem lehetett az ott levő épületekben élő családokat kitelepíteni. A tavalyi évben végre ez is sikerült: a főváros közgyűlése megszavazta az építkezéshez és berendezéshez szükséges költségeket, nemrégiben pedig leérkezett a kormányjóváhagyás is. A főváros pályázatot hirdetett a szükséges építkezések elvégzésére, s *közben*

kiderült, hogy az eredetileg megszavazott összegek nem elegendők

a régi épületek átalakítására és a szükséges új épület emelésére, hanem *póthitelre van szükség.*

— A Léderer-telepen létesítendő iskola céljára, — mondotta informátorunk — a közgyűlés már előzetesen hozzájárult a régi épületek átalakításához és egy új iskolaépület emeléséhez. A régi épületek átalakítására tavaly még 81.000 pengőt, az új épületre pedig 245 ezer pengőt engedélyezett a törvényhatóság. A régi épületek átalakításánál azonban a berendezés költségeire még kell 20.773 pengő, az új iskola épületéhez pedig még 54.227 pengőre van szükség.

— Az építkezés folyamatban van és reméljük, hogyha a nyáron már nem is, de

az őszre átadhatjuk rendeltetésének az első erdei iskolát,

amely természetesen *egész évben nyitva lesz, de váltakozó gyermekanyaggal,* amelyet az iskolaorvosok fognak kiválogatni a gyenge, betegségre hajlamos vagy kezdődő tüdőbetegségben szenvedő gyermekek közül. Az *erdei iskolának speciális tanterve lesz,* mert

egyesítenie kell a gyógyítás és tanítás szempontjait.

Az erdei iskola nem szanatórium, de nem is kimondott iskola, hanem a kettőnek szerencsés kombinációja. Nagy gonddal fogjuk összeválogatni az erdei iskola pedagógiai és ápoló személyzetét, vezetőségét és minden tekintetben azon leszünk, hogy ezzel is mintaszerű intézménnyel gazdagítsuk létesítményeink sorát.

— Az erdei iskolában természetesen állandóan orvosi felügyelet alatt lesznek a gyermekek és a különböző szakorvosok is kijárnak az intézetbe, amelyet a legmodernebb orvosi, higiéniai és pedagógiai elvek szerint szerelünk fel legkiválóbb szaktekintélyeink meghallgatása után.

— A Léderer-telepi erdei iskola megnyitása után szeretnénk minél előbb még legalább egy hasonló intézetet létesíteni, hogy a primér szükségletet kielégíthessük. Az erdei iskola végösszegben, *kereken 400.000 pengőbe kerül.*

Építési engedélyek

A magánépítési albizottságnak 1929. évi június hó 10-én tartott ülésében (elnök: *Czéh* István műszaki főtanácsos, jegyző: *Haris* Sándor s. hiv. igazgató) a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Biró Istvánné és tsa III., Lajos u. 117. toldalék, terv. Székely és Mottl III., Galagonya u. 2.
2. Bohár László I., Istenhegyi út 9749. hrsz. fsz. ház, terv. Nagy Károly VII., Gizella út 14.
3. Zimmer Péter III., Bécsi út 145. toldalék.
4. Richter József III., Testvérhegy 20187. hrsz. fsz. épület, terv. Kiss Sándor III., Föld u. 30.
5. Szücs Endréné X., Héderváry u. 8631. hrsz. em. ráép. terv. Mészáros Imre VI., Gömb u. 44.
6. Kirschner Károly és tsa VI., Róna u. 29831. hrsz. em. ház, terv. Kiss József és Berger Károly VII., Thököly út 176.
7. Radó Gyula X., Kalocsai u. 2006/166. hrsz., terv. Molnár Imre VI., Hungária út 71.
8. Nagy Mihály III., Törökkő-dülő 19898. hrsz. családi ház, terv. Czakó Károly VII., Nefelejts u. 24.
9. Arvay Arthur I., Ráth György u. 7004/3. hrsz. családi ház, terv. Grosz Mihály és Saschel Jenő VI., Gömb u. 76.
10. Skultéty Antal III., Csatárka dülő 15926. hrsz. családi ház, terv. Kiss Sándor III., Föld u. 30.
11. Sándor Antal I., Karácsonyi u. 7608. hrsz. 4 em. ház, terv. Nahodil Rudolf I., Krisztina krt. 34.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Pick Józsefné VII., Erzsébet krt. 31.
2. Kazász Nándor VI., Király u. 8.
3. Blitz Hermanné VII., Akácfa u. 65.
4. Özv. Schaffer Jánosné II., Török u. 2.
5. Nagy Gábor X., Vezér u. 2004/3. hrsz.
6. Keresztély Sándor V., Vilmos császár út 66.
7. Kertész Károly IV., Bécsi u. 2.
8. Mészáros Gerő IV., Egyetem u. 1.
9. Kiss József IX., Tűzoltó u. 48.
10. Özv. Köpe Jánosné III., Táborhegy dülő 2578. hrsz.
11. Keresztyén könyvesház szövetkezet VI., Felsőerdősor 5.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a IV. kerület, Molnár ucca (Irányi ucca és Fővám tér közötti szakasz) csatornázási munkálataira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat 1929. évi június hó 17-én (hétfőn) déli 12 óráig kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. em. 279. ajtószám alatt benyújtani. A versenytárgyalás 1929. évi június hó 17-én (hétfőn) délután 5 órakor lesz a II. pavillon, II. em. 59—60. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi június hó 4-én.

A székesfőváros tanácsa.

SZENTGÁLI ANTAL ÉS LANGEN KÁROLY
Központi iroda: VI., Berlini-tér 8. Telefon: L. 913-57.
okl. mérnökök, építési vállalkozók
Anyagtelep: V., Wahrmann-u. és Újpesti rakpart sarkán. Telefon: J. 513—86.

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képíró ucca 3 sz. TELEFON: A. 847-73
Fióküzlet: IX. ker. Tompa ucca 0 szám

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-38.

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA
BUDAPEST, II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 531—23

MAYER JÁNOS MŰ- ÉS ÉRCÖNTÖDE
Elvállalja mindennemű ezüst, bronz műtárgyaknak (figurák) öntését, úgyszintén ólom, réz, aluminium, horgany alkatrészek öntését bármilyen nagyságban
Budapest X, Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-96

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő mesterek
Budapest, VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

KAUTNIK JÓZSEF SZOBRÁSZ-MESTER
ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

FISCHER HENRIK Telefon: J. 623—09.
épületfakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

Parketta és padlózási vállalat
NAGY KÁLMÁN Rákóczi tér 17. Telefon: J 431-88
Mindennemű padozat készítése egyszerű és díszes kivitelben. Javítások jutányos áron.

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975—62

RADIATOROKAT ÉS KAZÁNOKAT
köponti fűtésekhez gyárt a
MAGYAR RADIATORGYÁR R.-T.
Budapest, X., Gyömrői út 76. sz.
Telefon J. 390-34 és 350-88

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésű
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvízgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasaló lépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

IFJU CRISTOFOLI VINCE
padló és falburkoló vállalata
Telefon: Lipót 921—55.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 18—20.

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

KOLLARIT
BÖRLEMEZ
A LEGJOBB TETŐLEMEZ
KOLLARIT
FOLYÉKONY SZIGETELŐ ANYAG
NEDVES FALAK SZÁRAZZÁ TÉTELÉRE ÉS ROSSZ BÁDOGTETŐK ÁTMÁZOLÁSÁRA A LEGJOBB
KOLLMIX
HIDEG ASZFALT EMULSIÓ
A LEGJOBB UTÉPITŐ ANYAG
GYÁRTJA: EGYESÜLT UJPESTI VEGYÉSZETI GYÁRAK
KOLLÁR MIKLÓS
UJPEST, VIOLA-UTCA 30-32.
TELEFON: L. 920-56, 913-43, U. 35.

TÖRÖK IGNÁC TELEFON: József 368—87.
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ,
VASBETONÉPÍTŐ, ÉPÍTŐMESTER
Budapest, I, ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.

A
BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap
vasárnapi melléklete
a magyar ujságirás szenzációja
Mutatvány számot bárkinek szivesen küld a kiadóhivatal: Budapest VIII, József körut 5

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépítő-vállalkozó.

GÓGEL JÁNOS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

Bründl János udvari szállító
Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Peterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 515—19.

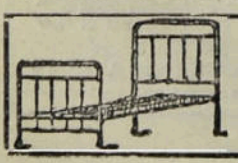
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

Tönkreteszi az utakat, kirándulóhelyeket

az útolajozás, amely négy év alatt négy millió pengőjébe került a fővárosnak

A jövő évre készített költségvetés tervezet szerint 11,582.872 pengőbe kerül a főváros 1930. évi *köztisztasági szolgálata.* Ennek az óriási összegnek legnagyobb része, 5,573.676 pengő *üzemköltségre esik,* 656.217 pengőbe a fentartás, 3,197.424 pengőbe a fogyasztási anyagok kerülnek, 492.000 pengőt szánnak hóeltakarításra, a személyzeti kiadások pedig 1,003.853 pengőre rúgnak. A dologi kiadások 451.465 pengős többletéből 491.766 pengő üzemköltségre esik, amelyből 305.866 pengő a köztisztasági és szeméttelepi munkások 5%-os munkabéremeléséből áll elő. A rendkívüli kiadások között

200.000 pengő szerepel a portalan házi-szemétgyűjtés fokozatos berendezésére és 250.000 pengő kísérleti szemétégető telepre.

Útolajozásra jövő évre 882.720 pengőt irányoz elő a költségvetés, az utolsó négy évben pedig 3,617.040 pengőt költött a főváros olajos portalanításra. Ez az évről-évre megismétlődő nagyarányú kiadás nem kis mértékben terheli a főváros háztartását és egyre világosabb, hogy

nincs arányban azzal a portalanítással, amit eredményez.

A közönség szüntelen és állandóan fokozódó panasza, hogy az olajozásokat elkésve, vagy rosszkor végzik és

ahol elvégezték sem marad néhány hétnél tovább a hatása.

E pár hét alatt viszont olyan kellemetlen szagú, hogy *megrontja a kirándulóhelyek levegőjét,* elnyomja a növények, virágok üdítő illatát is.

A *műszaki ügyosztály* ismert álláspontja az, hogy

az útolajozást, amely konzerválás helyett tönkre is teszi a burkolatokat, fokozatosan ki kell küszöbölni.

Ez azonban a jelenlegi intézkedések szerint csak évek múlva következhet be, majd ha hézagmentes, modern burkolatokra cserélték ki a makadámos utakat. De addig is történni kell valaminek. Véget kell vetni a mostani bérolajozásnak: *végezze a Köztisztasági Hivatal házikezelésben az olajportalanítást,* addig is, amíg nem lesz rá szükség.

Legpraktikusabb volna azonban az utak olajozásával teljesen szakítani és az olajozásra kiszemelt utakat állandó burkolattal ellátni.

Útszakértők véleménye szerint ez megoldható volna, ha az évenkint kiadásra kerülő olajozási költségeket állandó jellegű útépítésre használnák fel.

A tíz évre felosztott olajozási költséget, mintegy 10 millió pengőt, az utak építésébe kellene befektetni. Ebből az összegből az összes utak kiépülhetnének, amelyeket most olajoznak. *Az évi költségvetést sem terhelné nagyobb összeg, mint eddig, mert a vállalkozók szívesen belemennének a tíz éves amortizációs törlesztésbe.* Ez a módszer javítaná aztán külkereskedelmi mérlegünket is, nem kellene a rengeteg mennyiségű és teljesen kárbavesző olajat importálni.

Új választás előtt áll a Regnum Marianum egyházközség

Még mindenkinek élénk emlékezetében van az a szokatlanul élénk és *szenvedelmességig fokozódó* választási küzdelem, amely a VII. kerületi Regnum Marianum egyházközség plébánia javadalmának betöltését a közelmultban megelőzte. A törvényhatósági bizottság két lelkész tagja állott szemben egymással e választásban, *Halász* Pál dr., a *Regnum Marianum* akkori adminisztrátora és *Ortvay* Rezső terézvárosi s. lelkész. A törvényhatósági bizottság bizalma az egyházi főhatóság jelöltjei közül *Ortvay* Rezső mellett nyilatkozott meg és a hercegprimás is szankcionálta a főváros választását. Az egyházközségi korteskedés hullámai azonban még ekkor sem csitultak el és még az installáció sem folyt le minden incidens nélkül. *Halász* Pál dr., aki természetesen semmit sem tehetett a történtekről, a választás után visszavonult, a *Regnum* egyházközség tagjai pedig azt rebesgették, hogy jelöltjük a közeljövőben ennek ellenére paróchiát kap, mert az új plébános rövidesen eltávozik. Ez a jóslat be is vált, mert időközben *Madarász* apátot a kultuszminisztériumba rendelték a püspökké szentelt *Breier* prelátus munkakörére s a lipótvárosi plébánia megüresedett:

Ortvay plébános megpályázta a lipótvárosi plébániát és a törvényhatóság meg is választotta.

A *Regnum Marianum* plébánia tehát újra üres lett és az esztergomi primicia néhány héttel ezelőtt ki is hirdette a pályázatot. A pályázat eredményéről most értesítette az egyházi főhatóság a tanácsot és abból — általános meglepetésre — az tűnik ki, hogy

Halász Pál dr., az egyházközség jelöltje, ez alkalommal sem lesz plébános, mert sem a pályázók, sem a jelöltek között nem szerepel.

A *Regnum Marianum* plébánosi stallumára *Vezér* Lajos szentszéki tanácsos, János-kórházi, *Némethy* Ernő dr. tabáni, *Légrády* János Római fürdői és *Tille* Gyula dr. budavári lelkészek pályáznak. A hercegprimás törvényes jogánál fogva az állásra első helyen *Némethy* Ernőt, másodikon *Légrády* Jánost, harmadik helyen *Tillé* Gyulát jelölte. — *Halász* Pál dr. nem is pályázott a plébániára. Választás a jövő közgyűlésen lesz.

SZAB. DELTA DRÓTFONAT
A LEGJOBB KERITÉSANYAG.
KOLLERICH PÁL ÉS FIAI
BUDAPEST. IV. FERENC-JÓZSEF RAKP. 21.

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 865—28.

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehérített lenszövetek, ponyvák.
KOMÁROM
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

HALTRICH FRIGYES karosszériaüzem
Budapest, VI., Csángó ucca 22. sz.
(Lehel ucca sarok) Ezelőtt VI., Stefánia út 3. Telefon: L. 903-81.

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FÁREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

(Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntőde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 20I. sz. (Saját ház.)
Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám.
Öntetnek: Szobrok, dombormüvek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

PECSEK ISTVÁN
MŰASZTALOS
Tel. József 438-34 BUDAPEST IX., Liliom ucca 52

SZALFETER EDE TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegező-i vállalata FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32
BUDAPEST I. KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

HERCEG ÉS VERHOVINA
:: festő, mázoló és lutorfényező :: Tel.: Aut. 270-86
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

STEINER MARK konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 2/3-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

Tel.: Aut. 150-79 Hűtő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek Spitzer testvérek Budapest, V., Vilmos császár út 42. Tel.: Aut. 150-19

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, aszfalt, porolaj.
KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR UCCA 2. TELEFON: AUT. 839-25.
Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban.

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETON-ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNY-FEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

SZÉKELY ÉS KATONA
építészek, építési vállalkozók
Budapest, V., Kádár-ucca 4. — Telefon Lipót 903-26.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

MAKOVSKY FERENC
Budapest, VII. Abonyi-u. 4.
Fülöp Szász-Coburg Gothai herceg Ő királyi Fensége uradalmi építésze
TELEFON: J. 881-17

PERZSASZŐNYEG
vásárló közönségnek figyelmébe ajánlom saját érdekében, előbb több helyen érdeklődjön, azután forduljon
Szahak Awenasian-hoz
IV. ker., Irányi ucca 21. sz. az udvarban
Telefon: Aut. 833-16. Művészies javítás, tisztítás mosás
Köztisztviselőknek árengedmény és fizetési kedvezmény!

NEUSCHLOSZ ELEK TÉGLAGYÁRA
Városi iroda: V., Pozsonyi-út 21-23. Telefon: 901—49.
Kartelen kívül
Helyszínre szállít Ia. kis- és nagyméretű égetett agyagtéglát. Hidegkút, Mária-Remete és Pilisvörösvárhoz legközelebb fekvő téglagyár.

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

Ceres ételzsir
Hutter gyártmány
Szavatoltan tiszta, egészséges és
könnyen emészthető
100% tiszta kókuszzsir.
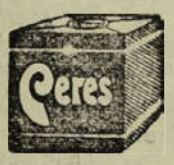

Egyelőre legyőzte a HÉV a fővárost

a rákosfalvai és csepeli autóbuszreláció kérdésében

A Békeffy-kocsik valószínűleg kültelki járatokat bonyolítanak le július elejétől

Az autóbuszüzem forgalmának váratlan fellendülése és az utazó közönség igényeinek gyors kielégítése tette szükségessé s elfogadhatóvá másfél évvel ezelőtt annak az ajánlatnak az elfogadását, amelyet *a Budapesti Automobil R.-t.*, a *Békeffy*-féle vállalkozás néven ismert konzorcium nyujtott be a fővároshoz. A szerződés lényege, mint emlékezetes, az volt, hogy a vállalat minden különösebb kikötés nélkül használatba ad át a fővárosnak 36 *Rába* gyártmányú autóbuszt, megállapított haszonrészesedés ellenében. Második éve futnak már a piros autóbuszok, amelyek így számos városrész könnyebb megközelítését tették lehetővé és egész kerületek közlekedési mizériáit szüntették meg.

Az új autóbuszok szállítását az *Állami gépgyárak*, mint ismeretes, rövidesen befejezik és ilyenformán 110 új kocsival gyarapszik az üzem járműparkja, ami mellett már feleslegessé is válhat a *Békeffy* vállalat kisegítése. Ennek

a hónapnak végén következik be az az időpont, amikor a szerződés szerint aktuális lehet a felmondás, vagy a szerződés megújítása.

A főváros vezetősége, értesülésünk szerint, nem kívánja a szerződést a *BART*-al teljesen felbontani, annál kevésbbé, mert a 110 új kocsi mellett sem tudja az üzem Budapest óriási területének közlekedési igényeit teljesen kielégíteni, hanem

az a terv, hogy új szerződést kötnek Békeffyékkel és ezzel kapcsolatban több környékbeli vonalat és kültelki relációt valósítanak meg,

amelyet már régen sürget az érdekelt lakosság, *a belterületen pedig kizárólag az üzem gondoskodik a forgalom fenntartásáról.* A környékbeli járatok dolgában egyébként nemrég voltak újabb tanácskozások a kereskedelmi minisztériumban és ez alkalommal

engedélyezték azokat az új, budapesti vonalakat is, amelyekről már megemlékezett a Fővárosi Hirlap.

A csepeli járatról és a Rákosfalvára tervezett új vonalról is volt szó, amelyek ellen, mint a *Fővárosi Hirlap* elsőnek jelentette, a *HÉV* tiltakozik erélyesen. Sajnálattal állapíthatjuk meg, hogy

a Helyi Érdekű Vasutak sokkal hatásosabban tudják álláspontjukat érvényesíteni a minisztériumban, mint a főváros.

Erre mutatnak legalább a legutóbbi események, amelyek *a főváros akaratának fiaskóját jelentik.* A kereskedelmi minisztérium ugyanis, — jólértesült forrásból szerzett információnk szerint —

egyelőre nem engedélyezte a fővárosnak a HÉV tiltakozásának hatása alatt a Rákosfalvai vonalat,

holott ez kizárólag fővárosi területen futna, s még mindig nem döntött a csepeli járat sorsa felett sem, amelynek vitájáról már részletesen beszámoltunk.

A csepeli járat tudvalevően kifejezetten kormány kívánságra indult meg s a főváros öt évre szóló üzemengedélyt is kapott e vonal fenntartására. Igaz, hogy ez az engedély Csepel község északi végéig, az úgynevezett Pesti uccáig szól. Közben az ottani lakosság kívánságára a vonalat meghosszabították a Templom térig, s *most ez ellen tiltakozik a HÉV*, amely utasforgalmát félti mind a csepeli, mind a sashalmi vonalon a fővárosi autóbuszoktól és arra a törvényes privilégiumára hivatkozik, hogy *vele párhuzamosan vasúti vonalakat építeni nem szabad.*

A vita most folyik a kereskedelmi minisztérium előtt a főváros és a vasúttársaság között. A minisztérium egyelőre kimutatásokat és jelentéseket kért be, hogy milyen volt az autóbusz megindulása előtti, s az időközben kialakult vasútforgalom, mi az autóbusz forgalma, s mi volna a helyzet, ha csak a Pesti uccáig járnak az autóbuszok. A rákosfalvai járatból pedig egyelőre *nem lesz semmi.*

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak

REMÉNYI MIHÁLY

hangszertelepén

Őfensége Dr. József Ferenc kir. herceg szállítója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészítője

Budapest, VI. Király u. 58-60.

Telefon: 287-84.

Weingruber Ignác

Székesfővárosi Pavillon Kávéháza

VI., Városliget

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER

ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE

BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.

(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

Mész, cement, gipsz,

stb. legolcsóbb beszerzési forrása

Általános Anyagraktár

Budapest, VIII., Beniczky ucca 6 sz.

Telefon: József 302-83

Megjelent a PÉNZVILÁG

Kapható minden ujságárusnál

legújabb száma szenzációs tartalommal!

Ára 40 fillér

ANDEZIT

ÚTBURKOLÓ KÖVET

kocka-, fejkő, járda-, termés- és zúzott követ

Dunabogdány-csódi és Visegrád mátyás-hegyi kőbányából vagy Budapest raktárból azonnal szállít

Kondor és Feledi

építő- és kőbányavállalat r-t.

Budapest, V., Vörösmarty tér 3

Telefon: Automata 839—18. szám

Telefon J 380-20 **Szücs Mihály** Telefon J. 380-20

KÉPESITETT ÁCS- ÉS KŐMŰVESMESTER

Budapest, IX., Gróf Haller ucca 54. szám.

A M. Kir. Postatakarékpénztár

ÁRVERÉSI CSARNOKA

Budapest, IX., Lónyay ucca 30-32. Távb. J. 879-65.

Meghívó

A M. Kir. Postatakarékpénztár Árverési Csarnoka **XLIX. aukciójának kiállítása folyó évi június hó 9-én megnyílt.**

Árverések: június 12-től június 23-ig délután fél 4 órától.

Árverésre kerülnek: Művészi képek, szobrok, keleti szőnyegek, antik bútorok, mű- és egyéb tárgyak.

Katalógus a helyszínen 1.50 P-ért.

VÁLLALKOZÁS

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmnkákat és közszállításokat a következő cégek és vállalkozók kapták:

Csatornaépítési munkát a Zách uccánál: Halász Hubert 18.697; *a Bimbó uccánál:* Farkas Lajos 13.211; *a Kerék uccánál:* Ámon Antal és Fia 12.926; *a Virágároknál:* Obendorfer József és Fia 18.719;

Utkövezési és útrendezési munkát a Bécsi úton: Hajnal Imre 79.539; *a Kelenhegyi úton:* Hajnal Imre 60.460;

Kőmíves munkát a Ceglédi úti kislakásos telep kerítésénél: Kolény és Balázs 24.241;

Ács munkát a Rómaifürdő-telepi iskolánál: Helmrich János 19.183; *a Lenke úti iskolánál:* Aschenbrenner János 26.644; *a Lenke úti óvódánál:* Dudus és Prohászka 19.232; *az Üllői úti iskolánál:* Marinka Imre 29.356;

Bádogosmunkát a Rómaifürdő-telepi iskolánál: Botos és Társa 4320; *a Lenke-úti iskolánál:* Tollár Lajos 4033; a *Lenke úti óvódánál:* Papp Testvérek 2216; *az Üllői úti iskolánál:* Fliegl Béla 4617;

Mázoló munkát a Rókus-kórháznál: Reisen Adolf 3269; *a Németvölgyi úti III. bérháznál:* Szegő József 5474;

Műkő munkát az Üllői úti iskolánál: Nagybátony-ujlaki rt. 5595; *a Rómaifürdő-telepi iskolánál:* Barber Károly 19.701; *a Lenke úti iskolánál:* Melocco rt. 4660; *a Lenke úti óvódánál:* Melocco rt. 1459; *a Ceglédi úti kislakásos bérház kerítésénél:* Kiss J. Jenő 11.550;

Tetőfedési munkát a kőbányai r. kat. templomnál: Keppich József 10.325;

Burkoló munkát a Németvölgyi úti III. bérháznál: Stadler István 39.960;

Csatorna-, gázberendezési munkát a Dandár u. fürdőnél: Kolbányi és Pákozdi 41.570;

Gőzfütőberendezési munkát a Lenke úti iskolánál: Rufián István 26.697;

Mosodaberendezési munkát az Egyesült Fém- és Gépárugyár 9110;

Tetemhütőberendezési munkát az újtemetőnél: Gellért Ignác és Társa 35.578;

Udvarrendezési munkát a Németvölgyi úti I. bérháznál: Berényi Ignác 3760 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra a következő cégek és vállalatok pályáztak:

Csatornaépítési munkára a *Parádi uccánál:* ifj. Halász Hubert 8219, Farkas Lajos 10.845, Csányi Pál 11.429, Sándor Ödön 11.970, özv. Gravieser Albinné 10.525, Gratzl Lajos 8961, Kőnig József 12.013, Obendorfer József és Fia 10.635, Csicseri és Havas 18.242; a *Somogyi uccánál:* Csányi Pál 17.458, ifj. Halász Hubert 14.287, Obendorfer József és Fia 18.265, Kőpig József 13.731, özv. Gravieser Albinné 18.419, Gratzl Lajos 12.958, Farkas Lajos 17.076, Csicseri és Havas 18.242; a *Széhér és Bognár uccáknál:* Ámon Antal és Fia 32.720, özv. Gravieser Albinné 37.101, Sándor Ödön 32.793, Kiss J. Jenő 37.850, Kőnig József 24.944, Schäffer A. 31.558, Farkas Lajos 32.167, ifj. Halász Hubert 35.307, Csicseri és Havas 31.783, Obendorfer József és Fia 30.506; a *Sörgyár uccánál:* Farkas Lajos 27.702, Gratzl Lajos 22.855, Kaluber és Vajda 27.550, Ámon Antal és Fia 27.178, Liska Béla 27.671, Obendorfer József és Fia 26.429, ifj. Halász Hubert 22.624, Csicseri és Havas 29.661;

Burkoló és hőszigetelő munkára a *Dandár uccai fürdőnél:* Berényi Béla 39.922, Helvey Tivadar 26.240, Emptio ipari és kereskedelmi rt. 36.084, Parafakőgyár 25.829, Schillinger Zsigmond 40.477, Kraszner József 39.454, Schillinger Vilmos 37.482, Pozsgay Dezső 40.872, Farkas Lajos 40.073;

Sodronykerítés munkára a *Váci úti bérházaknál:* Stadler Mihály 2268, Fölkel István 3920, Herman János 2000, Beke Lajos 4580, Hutter és Schrantz 2740, Polgár Ignác 3700, Haidekker Sándor 2020, Kollerich Pál 2300; *a Ceglédi uti kislakásos telepnél:* Kollerich Pál 11.122, Halmi Elemér 12.504, Vass és Kovács 9240, Heizer Frigyes 11.648, Szinay István 12.744, Hutter és Schrantz 11.742, Haidekker Sándor 10.440 pengő vállalati áron.

Új kiírások

A főváros tanácsa újabban a következő közmunkákra hirdet nyilvános versenytárgyalást:

Csatornázási munkára a Molnár uccánál. Ajánlat tehető június 17-én déli 12 óráig a csatornaépítési ügyosztályon.

Linoleum-javítási munkára a Váli úti iskolánál: Ajánlat tehető július 3-án délelőtt fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

270 méter daruvágány építésére a ferencvárosi kikötőben. Ajánlat tehető június 17-én déli 12 óráig a csatornaépítési ügyosztályon.

VÁLLALKOZÓK!

Pneumatikus gépeik stb. beszerzése előtt tekintsék meg üzemben az általunk szállított gépeket:

Csécs E. „Bora bányagépek" ker. váll.

Budapest, V., Csáky-u. 18/b. Tel. L. 998-28

769.000 pengő tüdőbaj elleni küzdelemre, 1,833.000 temetőkre

Ez a két beszédes szám a főváros költségvetésében egymás mellett áll, de inkább mondhatnánk: egymással *szemközt*. Mindössze 769.965 P az az összeg, amit a tüdőgondozókra szán a főváros budgetje, s közel *2 millió pengő* az, amibe a *temetők kerülnek*. A főváros területén ezidőszerint összesen csak hat tüdőbetegdispanzer működik, s *a hetedik most épül a Róna uccában*. Ez azonban mind kevés, még legalább három gondozóra volna szükség és minél több kórházi és szanatóriumi ágyra. Elsősorban a súlyos és fertőző betegek elkülönítésére, másodszor azok számára, akiket alkalmas eszközökkel meg lehetne menteni.

Parassin József dr.
egészségügyi főtanácsos,

a tüdőbeteggondozó intézetek igazgató-főorvosa megrendítő eseteket sorolhat fel napról-napra a dispanzerek életéből, amikor az orvosok és gondozónők szemeláttára pusztul el a beteg,

fertőzésnek esik áldozatul az egész család,

mert nincs tüdőbetegkórház, nincs elhelyezési lehetőség.

— Ha nem segítenek sürgősen a kórházi elhelyezés lehetőségének megadása tekintetében — mondotta *Parassin* főorvos a *Fővárosi Hirlap* munkatársának, —

illuzóriussá válik a diszpanzerek minden munkája.

A legsürgősebb, legkiáltóbb esetekben sem vagyunk képesek betegeinknek kórházi ágyat szerezni, hanem a

szemünk láttára tehetetlenül pusztulnak el a szerencsétlenek

a vackukon, vagy a zsúfolt tömeglakásokon, ahol menthetetlenül megfertőzik a többieket is.

— A közelmultban személyes intervenciómra és a közkórházak központi igazgatójának, a közegészségügyi tanácsnoknak és a tiszti főorvosnak

minden jó szándéka ellenére sem tudtam kórházi ágyat szerezni egy olyan betegnek, akinek a családjában egy év alatt öten pusztultak el tüdővészben.

— *Nem lehet csendesen elhallgatni e dolgokat* és kell, hogy felfigyeljen az egész törvényhatóság, mert így nem maradhat tovább! A legmesszebbmenő áldozatkészségre van szükség, mert nemcsak a szegény szerencsétlen pusztul el, nemcsak a környezet esik áldozatul, hanem az uccán, a villamosban, műhelyben, stb. a gazdag ép úgy, mint a legszegényebb ki van téve a fertőzés veszélyének.

Akár barakk-kórházat építünk, akár üresen álló kaszárnyákat kérünk el e célra: *mindegy!* Nem a forma fontos e pillanatban, hanem a lényeg, ez az:

mielőbb minél több kórházi ágyat a tüdőbetegek elhelyezésére

és beutalási lehetőséget a dispanzereknek!

...769 ezer pengő tüdőbeteggondozásra... 1,833.000 temetőkre... *Nem lenne helyesebb, ha nagyobbak lennének a kórházak és kisebbek a temetők?*

Kibővítik a Vág uccai Népházat

A főváros egyik legrégibb és legérdemesebb szociális intézménye a Vág uccai *Népház*, amely az Angyalfölddel határos sivár és nyomorúsággal beültetett gyárvidéken, *szegény nincstelen emberek hazájában tölt be évtizedek óta áldásos missziót*. Van bölcsődéje, napközi otthona, népkonyhája, éjjeli szállása férfiak és nők részére, télen melegedőszobája, könyvtára, olvasóterme, foglalkoztató műhelye, leányotthona és színházterme, ahol lelkes működevelők egész télen át rendszeres időnyt tartanak és színdarabok, tudományos, társadalmi és szórakoztató előadások keretében részesítik a legszegényebb rétegeket a kultura áldásaiban. A Népház lényegében nem városi intézmény, mert az *V. kerületi Általános Közjótékonysági Egyesület* tartja fenn, de az egyesület félhivatalos jellegénél, a Népház vezetőinek személyénél és a főváros intenziv támogatásánál fogva kommunális intézménynek tekinthető. A Vág uccai Népház

vezetősége már évek óta panaszkodik, hogy szük az épület,

nem tudja az egyre fokozódó szükségletet kielégíteni. *Az a tény, hogy a Népház nagyobbításra szorul,*

szomorú jele a nyomorúság megnövekedésének.

Az építkezés mindedig megvalósítható nem volt, mert a *Közjótékonysági Egyesület* nagyobb összegekkel nem rendelkezett, viszont a főváros sem tudott kihasítani a rendelkezésre álló pénzekből megfelelő rendkivüli támogatást. Végre tavaly elvben megszavazott a közgyülés nagyobb összeget, amelyet most konkretizáltak is, úgyhogy

még ez évben megtörténik a Népház lényeges megnagyobbítása.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa kint járt a Vág uccai Népházban, ahol most, a jobb időjárás alatt is *annyi a szálláskérő, hogy minden este kiszorul néhány tucat szerencsétlen* és naponta néhány száz csüggedőben tartja a lelket az az ízes, meleg étel, ami ott fő az intézet konyháján és néhány filléres áron kerül a Népház tiszta ebédlőjében az élet hajótörötteinek tányérjába. Tele a munkaiskola, a bölcsőde, minden, minden... Hely kell, minél előbb.

— A Vág uccai Népház — mondotta informátorunk — a főváros északi részén elterülő gyárvidék szegénysorsú lakossága körében már *majdnem két évtized óta* teljesít nagyfontosságú népjóléti és kulturális feladatot. *Hat szakosztály* működik: népkonyha, éjjeli szálló, bölcsőde, felruházó, munkaiskola és közművelődési osztály.

— Mindegyik akció nagy agilitással dolgozik és igen népszerű. Népszállónkat a legkülönbözőbb emberek keresik fel. *Rengeteg jobb napokat látott és*

nagyrészt önhibáján kívül letört existencia; orvos, ügyvéd, tanár, hivatalnok, katona, művész, mindenféle rang és tehetség ad találkozót ezen a szomorú helyen.

Akadnak méltóságosok is. Amellett rengeteg munkás lakik nálunk, vanak állandó lakóink, akik évek óta veszik igénybe az intézetet, a szokásos csekély szállásdíj ellenében.

— A nagyítás gondolata nem új. *A Népház már a megnyitást követő évben szűknek bizonyult* a különböző népjóléti intézmények befogadására, a világháborút követő súlyos években pedig végleg bebizonyosodott, hogy a mindinkább elhatalmasodó nyomor leküzdése érdekében kitűzött feladatokat a Népház mostani méretei mellett nem lehet elvégezni.

— A tavalyi fővárosi költségvetés összeállításánál az arra illetékesek nagyobb összeget kívántak az építkezés keresztülvitelére előirányozni, de a dolgok alakulása miatt ez lehetetlenné vált, csupán annyi sikerült, hogy a pénzügyi bizottság határozatot hozott, 180.000 pengő segélynek hat esztendőn át évi 30.000 pengős részletekben való megadására. Az

első részletet, 30.000 pengőt, be is vették az idei költségvetésbe, de nincs közgyülési határozat arról, hogy ezt az összeget hat éven át megismétli a főváros.

Most az a kérésünk, hogy ezt is mondja ki a törvényhatóság, mert az Egyesület *bankkölcsönt akar felvenni az építkezés elvégzésére*. Az a tervünk, hogy

a meglevő épületre egy emeletet húzunk és egy szárnyépületet építünk.

Ezzel nemcsak az éjjeli szálló befogadóképessége fog jelentékenyen megnövekedni a helyiségek megfelelő szaporításával, hanem az egyéb intézmények megnagyobbítása mellett létesül az intézménnyel kapcsolatban egy, a követelményeknek megfelelő *népfürdő* is.

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

GERŐ N. NÁNDOR
VII., ALPÁR UCCA 8. Telefon: József 315-29.
Központi fütés
Vízvezeték
Épület bádogos munkák

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL **FAISKOLAI CIKKEK**
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőoltványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN **TOST ÉS MOLNÁR**
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

Schwabl Alajos TELEFON AUT. 287—26 SZ.
festékáru-kereskedés
Bpest V., Vilmos csász. út 22

SZILÁGYI LÁSZLÓ
Pénzszekrény- és tressor-gyára
Tűzmentes páncél-szekrények, okmány vasszekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerű javításokat és szállításokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.
BUDAPEST, IX. LILIOM UCCA 37. SZÁM.
TELEFON: JÓZSEF 386—99

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: József 382—64. ■ Telefon: József 382—64.

DONÁTH JÓZSEF
gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.
Telefon: 900—00 és 901—24.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat BUDAPEST VIII, BEKES UCCA 1. sz.
(Omnia Mozgóval szemben) Telefon: J. 350-18
Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

Vladár Pál
ács- és épitőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST
Szabadalmazott „Jm“
kompressor nélküli **DIESEL-MOTOR**
a legtökéletesebb erőgép.
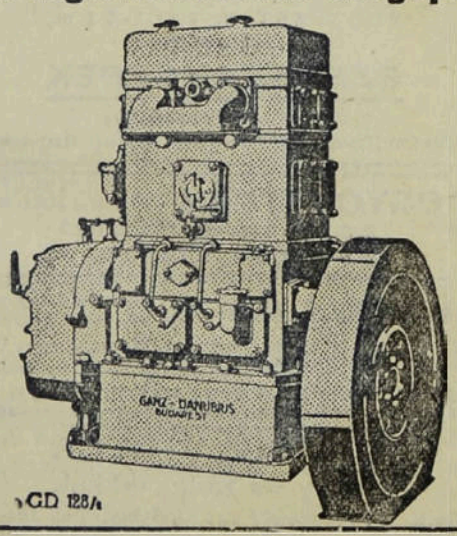

GD 128/A

Waldmann Sándor
egészségügyi-, viz-, gőz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése
VI. Jókai ucca 6. sz. Telefon: Aut. 102-74
Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vizvezetéki felszerelésekben. Versenyképes árak és fizetési feltételek

Csak **BRÁZAY** pipereszappant használjon!

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Mire használja fel a Községi Takarékpénztár felemelt alaptőkéjét?

A *Községi Takarékpénztár* igazgatósága röviddel az intézet megalakulása után előterjesztést tett az alaptőkének fokozatosan 20 millió pengőre való felemelésére. Az előterjesztés szerint az alaptőkét sürgősen legalább 10 millió pengőre, a következő három év leforgása alatt pedig fokozatosan olyan módon kellene felemelni, hogy *az 1932. év végére az alaptőke 20 millió pengőt tegyen ki.*

A közgyűlés a *Községi Takarékpénztár* alaptőkéjét 3,600.000 pengőben állapította meg, ami nines arányban a nála kezelt betétek összegével. A takarékpénztár jelenlegi alaptőkéje és betétállománya mellett mobilitásának megóvása érdekében ma még nem foglalkozhatik — a szakemberek véleménye szerint — egyes, a Községi Takarék üzletkörébe tartozó feladatokkal. Ez a körülmény tette aktuálissá az alaptőkeemelés kérdését, amely most égetően sürgőssé vált, mivel a takarék alapítása óta elmult rövid idő alatt nagyrészt

kibontakoztak azok a keretek, amelyek között a Községi Takarékpénztárnak a közeljövőben működni kell.

A Községi Takarékpénztár tőkeemelésének szükségességét *illetékes* helyen a következőkben indokolták meg tudósítónk előtt:

— Bár az *Egyesült Fővárosi Takarékpénztár* átvétele óta a magánbetétek a régi háromszorosára emelkedtek, mégis a *Községi Takarékpénztár* programját csak akkor tudja megvalósítani, ha olyan tőkék felett rendelkezik, *amelyeket nem kell egészen rövid lejáratú kihelyezésekbe fektetni*, bár egyéb okok is indokolják a tőkeemelést. A tizenkettes bizottság és a pénzügyi bizottság, mint ismeretes, az alaptőkének tíz millió pengőre való felemeléséhez hozzájárult, a közgyűlés pedig szerdán dönt e kérdésben.

Érdeklődtünk a felemelt alaptőke *felhasználásának* módja iránt s erre vonatkozóan kapott információnk így hangzik:

— Az igazgatóság az alaptőke felhasználására a következő tervezetet készítette:

Intézeti székház, budai és debreceni ingatlanokra	2,500.000 P
Parcellázási üzletekre	2,000.000 P
A takarékpénztár át óhajt térni a záloglevél kibocsátásra és a községi kölcsön kibocsátási üzletekre, ennek folytán törvényben előírt biztosítéki alapot kell létesíteni, amelyhez, amíg a kibocsátások összege a 20 milliót el nem éri, kell . .	2,000.000 P
A takarékpénztár tervbe vette, hogy a kibocsátási kurzusnál *magasabb árfolyamon* számol el az ügyfelekkel a *záloglevéles kölcsönöknél*. A takarék a különbözetet a saját pénzeiből folyósítja olykép, hogy ez az összeg kamataival együtt az egész kölcsön tartamára elosztva lesz visszafizetve, amint ez általában szokásos. Erre szükséges további	2,000.000 P
Végül a központ és a tizenkét fiók pénzkészlete állandóan .	1,500.000 P
Mindez összesen	10,000.000 P

Mivel a már meglevő 3,600.000 pengős alaptőke kiegészítésére tényleg 6,400.000 pengőre van szükség, nem olyan túlnagy az összeg, amelynek előteremtése különösebb fejtörést okozna. Ezt

az összeget részben az 1914. évi 4½ százalékos kölcsönkötvények értékesítéséből, részben az elektromosművek nyugdíjalapja egy részének felhasználásával, részben a gázművek nyugdíjalapjából, végül a tavalyi háztartási feleslegből fedezik.

A kötvényeladásból 3,623.606 P, az elektromos nyugdíjalapból 1,000.000 P, a gázművek nyugdíjalapjából 860.000 P, a háztartási feleslegből pedig 1,496.702 P-t használnak fel a tőkeemelés végrehajtására.

A Magyar Ruggyantagyár Rt. közgyűlése az 1928. üzletévre 3.50 pengő osztalék kifizetését határozta el. A 3. számú részvényszelvények a Wiener Bank-Verein budapesti és bécsi főpénztárainál válthatók be.

A „Mercur" Váltóüzleti Részvénytásaság június 8-án megtartott rendes közgyűlése megállapította az 1928. üzletév mérlegét, mely 85,809.79 pengő nyereséget mutat ki. Az osztalékszelvények 1 pengővel, illetve a félévi osztalékjogosultsággal bíró új részvények 50 fillérrel az intézet pénztáránál válthatnak be.

Hudetz János
okl. építészmérnök, építőmester
tervező- és vállalkozó irodája
Alapittatott: 1876 — Telefon: József 351-54
Budapest, VII. Rottenbiller ucca 6/b.

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei:
BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129.
SOLTSZENTIMRE
PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—81.

SÜSS és TÁRSA
elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár
BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183
Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár
Vasöntöde
Telefon L 905-74, 905-75 BUDAPEST, V., Váczi út 48 Alap. 1867.

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

DOBOS ANDRÁS
ÉPÜLET- és REDŐNY LAKATOS VÁLLALATA
BUDAPEST, IX., LÓNYAI UCCA 58
Telefon: Automata 874-38

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI
Wesselényi u. 30

MÜLLER HENRIK UTÓDA
bádogos és szerelők
Egészségügyi berendezők
Telefon: József 339—94
Budapest, VIII., Práter ucca 69. sz.

DUDUS ERNŐ
épitési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

MÁTYÁSSY ANTAL ÉS FIA
mázoló és festő-mester
BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 358-48

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
slavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és diszes kivitelben, asztalitparkét és hajópadlók
Pesterzsébetlőrinci Parkétgyár és Gőzfürész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut. 212—44.

SÁGI ISTVÁN
Tűzhely- és épületlakatosmester
BUDAPEST VIII, Gyulai Pál ucca 9 a Rókus-kórház mellett

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és lavitása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPGYÁR R. T.
MÁTYÁSFÖLD
GYÁRTÁSI ÁGAK:
Személyautomobilok, teherautomobilok, autóbuszok
Gyári eladási központ:
Méray Motorkerékpár-Gyár r. t. IV., Váci ucca 1.

Thiergärtner és Stöhr rt.
egészségügyi és fűtőberendezések gyártása és felszerelése
Budapest, I. ker., Budafoki-út 9-11.
Telefon: József 363-51. • Telefon: József 363-51.

STEIN RUDOLF (REZSŐ)
okleveles mérnök, épitőmester
V., Falk Miksa u. 16. Tel. Aut. 114-53

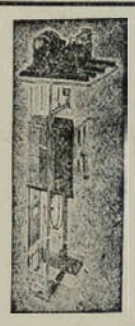

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártasa
Telefon: Lipót 960-24.

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva

nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készít azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Malomsoky József** asztalosárugyár rt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

„PALATINUS"
ÉPÍTŐ- ÉS INGATLANFORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: Automata 121-45, 123-85.
Budapest, V., Rudolf-tér 6.

TELEFON: A. 251—43
STEFKOVICS SÁNDOR
KŐMŰVES MESTER
BUDAPEST, VI., IZABELLA UCCA 44-b

»VULKÁN«
GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 66.
Telefon: Lipót 906-02.
SZERSZÁMGÉPEK
fém- és famegmunkálására
Közlőművek (Transmissió) Vasöntvények, Marási (Fräser) munkák

BOGYÓ ISTVÁN TELEFON: JÓZS. 356-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF UCCA 9

BUBIK LÁSZLÓ CSAVAR ÉS VASÁRUGYÁR
készít mindenféle vas- vagy fémárút tömegben vagy egyenként
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 26.

HANVAY VICTOR
Villany és rádió cikkek
Budapest, VI., Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—99

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot

TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

Események

• • •

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

Felavatták a Magyar Igazság Kútját. Szombaton avatták fel a Baross utca és a Reviczky utca szétágazásánál, a Wenckheim-palota előtt, a *Magyar Igazság Kútját*. Magyar és angol lobogók, címerek díszítették az uteát, díszruhás rendőrök, cserkészek sorfala várta az ünnepségen résztvevőket. A kút terméskőből készült. Medencéjéből kétméteres kőkehely emelkedik, a kehely közepén kocka áll, amelynek a Kálvin tér felé néző oldalát *Rothermere* lord bronzreliefje díszíti. Jobb és bal lapjából pedig művészien cizellált bronzeső nyúlik ki. A kőkehely szélére a következő felirat van bevésve: „E kutat hálás magyarok emelték Nagybritannia méltó fia, viscount Rothermere tiszteletére. Az ő betűje megöli a hatalmaskodást, az ő lelke megeleveníti az igazságot. 1928." A kőkocka tetején, mérleggel a kezében, áll az Igazság Istenasszonya. Oldalához oltalomért símul az elhagyott Hungária. A kút *Szentgyörgyi* István szobrászművész alkotása. Az ünnepségen megjelent *Herczeg* Ferenc, a Magyar Revíziós Liga elnöke, *Liber* Endre székesfővárosi tanácsnok, *Kertész* K. Róbert államtitkár, *Andréka* Károly főkapitányhelyettes, *Glück* Frigyes, *Nagy* Árpád és mások. A *Budai Dalárda* elénekelte a Hiszekegyet. Azután *Pogány* Frigyes államtitkár, országgyűlési képviselő mondott ünnepi beszédet. *Liber* Endre tanácsnok köszönetet mondott a főváros polgármestere nevében ezért az új művészi alkotásért, amely a városnak újabb gazdagodását jelenti és a város lakói egy-egy pillanatra megállnak a műalkotás mellett és a művészi élvezeten kívül *erőt merítenek a magyar igazságért megindult harchoz.*

Tatits Árkád — miniszteri főtanácsos. A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére *Tatics* Árkád dr. helyettes államtitkári címmel és jelleggel felruházott miniszteri tanácsost *miniszteri főtanácsossá nevezte ki. Tatits* Árkád dr. évek óta vezette nagy hozzáértéssel a belügyminisztérium városi osztályát, ami közben szakszerű tudása, ügybuzgalma és munkaszeretete a legteljesebb elismerést vívta ki. Ennek az elismerésnek legfelső megnyilatkozása a most leérkezett kormányzói kinevezés.

Kerekes Odön dr. — egészségügyi főtanácsos. A kormányzó a népjóléti miniszter előterjesztésére *Kerekes* Odön dr. főv. bizottsági tagnak, a *Vakokat Gyámolító Országos Egylet* orvosának a közegészségügyi szolgálat terén kifejtett eredményes működése elismeréséül az egészségügyi főtanácsosi címet adományozta. *Kerekes* Ödön dr. ezt a szép és méltó kitüntetést nem csupán, mint kiváló orvos érdemelte ki, hanem, mint lelkes emberbarát is, aki közjótékonysági intézmények és akciók keretében az orvos hivatását messze túlhaladó missziót teljesít már évtizedek óta.

Scheuer Róbert németországi tanulmányútja. *Scheuer Róbert,* mint a *Fővárosi Hirlap* jelentette, hosszabb tanulmányúton volt Németországban. A háromhetes tartózkodás alatt *Scheuer* Róbert bejárta Németország, Ausztria és Csehország legnagyobb részét, ahol főleg a modern útépítési és közlekedési problémákat tanulmányozta. Gazdag tapasztalatairól legközelebb előadás keretében számol be pártjának, a *Polgári Egység Klubjában.*

Tizenkilenc millió pengőre rúgnak a főváros közegészségi és köztisztasági kiadásai. Most készült el *Némethy* Béla tanácsnok a közegészségi és köztisztasági szolgálat jövő évi költségvetésének összeállításával. A tervezet szerint a főváros ilynemű kiadásai a jövő évben 19,225.927 pengőre rúgnak. Ebből a *bakteriológiai* intézetre 151.765 P, a *fertőtlenítő* intézetre 777.021 P, a *tüdőbeteggondozó intézetekre* 769.965 P, a *temetőkre* 1,832.904 P, a *köztisztasági szolgálatra* 11,582.872 P, a *szegény betegek ingyenes kórházi* ápolására 50.000 P, különféle vegyes kiadásokra pedig 19.225.927 P esik. A közel húszmillió pengős budgetből mindössze 3,242.135 P térül vissza a fővárosnak a különböző intézmények, elsősorban a temetők bevételeiből, s az effektiv kiadás 16,325.888 pengő.

A Klotild-szeretetház közgyűlése. A *Ripka* Ferenc főpolgármester elnöklése alatt működő *Klotild Szeretetház Egyesület* vasárnap délelőtt tartotta ötvenkettedik évi rendes közgyűlését. A főpolgármester elnöki megnyitójában utalt arra a közbizalomra, amelyet a szeretetház egyesület félszázadot meghaladó működése alatt a társadalom és a hatóságok részéről megalapozott. A választmány jelentése szerint a legnagyobb támogatást a székesfőváros tanácsa és a népjóléti minisztérium nyújtották a szeretetháznak. Az elhunyt nagy emberbarát, *Heinrich* Kálmán, 20.891 pengős hagyománya és a különböző nagyobb adományok lehetővé tették a szeretetházegyesület fejlődését. *Pakányi* Ferenc gondnok nagy ambicióval dolgozik a szeretetház fejlesztése körül. *Ruffy* Pál dr. ny. államtitkár, az egyesület nevében köszönetét fejezte ki *Ripka* Ferenc elnöknek. Ezután a közgyűlés elhatározta, hogy táviratot intéz *József* királyi herceghez, az egyesület fővédnökéhez és táviratban üdvözli *Vass* József dr. népjóléti minisztert, az egyesület védnökét. Ezután a választások megejtésére került a sor. Az egyesület elnökké újra, egyhangú lelkesedéssel *Ripka* Ferenc dr. főpolgármestert választotta meg, gondnokká *Pakányi* Ferencet, pénztárossá *Böhm* Gusztávot, főorvossá *Csordás* Elemér dr. tisztifőorvost, titkárrá *Szabó* Árpád dr.-t, ügyésszé *Krivoss* Árpád dr.-t, ellenőrré *Szodavay* Lajost, jegyzővé vitéz *Kapuváry* Kálmánt. A népnevelésügyi bizottság elnökévé *Szőke* Adolfot, a gazdaságügyi bizottság elnökévé dr. *Krivoss* Árpádnét választották meg. Választottak továbbá több új igazgatótanácsi tagot, ezek között *Badál* Edét, *Baránszky* Gyulát, *Becsey* Antalt, *Paikert* Alajost, *Rónay* Kálmán dr.-t és *Zuboriczky* József dr.-t. A közgyűlés előkelő közönségének soraiban jelen volt *Berczel* Jenő alpolgármester a székesfőváros képviseletében, *Liber* Endre tanácsnokkal, a szociálpolitikai ügyosztály vezetőjével. A népjóléti miniszter képviseletében *Gyomákay* Kázmér dr. jött el, a *TÉBE* részéről *Némethy* Kálmán, valamint a *Fővárosi Malomegyesület* képviseletében *Barkány* Leó, *Padányi* Endre kir. tanfelügyelő, *Spannberger* Alajos előljáró, *Láng* József gazdasági főtanácsos, *Kasper* Károly dr. egészségügyi főtanácsos és sokan mások a székesfőváros társadalmának előkelőségei. Közgyűlés után a Klotild Szeretetház növendékeiből alakult *Szondy*-cserkészcsapat újonc-eskütétele és az új tagok felavatása játszódott le, mely alkalommal is *Ripka* Ferenc főpolgármester buzdító beszédet intézett a cserkész fiúkhoz.

A Rózsadombért. A „Rózsadomb és Vidéke Egyesület" választmánya dr. *Bárczy* István elnöklete alatt népes ülést tartott, amelynek legfőbb tárgya az immár évek óta vajudó rózsadombi autóbuszjárat megvitatása volt. Dr. *Nádas* Béla főtitkár jelentésében részletesen ismertette a járat megindításának a 12-ik órában felmerült, újabb, mesterséges akadályait, amelyek még mindig kétségessé teszik a rózsadombi lakosság eme vitális, jogos igényének a közel jövőben kielégítését. Dr. Vály Ernő, Weimess Marian, Szávay Gyula, Kónyi Hugó, Pétery János, Hámos Róbert, Róna Márk, Rudas József, Bánlaky Adorján, dr. Hörcher Ödön, Csapó Rezső, dr. Leó György, Auer Róbert és Hoffmann Károly hozzászólása után a választmány felkérte az elnökséget, hogy tegye meg a legsürgősebben a legerélyesebb lépéseket az illetékes helyeken az iránt, hogy a rózsadombi autóbuszjárat végre valahára haladéktalanul megindíttassék és útirányа is közmegelégedésre állapíttassék meg. Foglalkozott még a választmány a főtitkár jelentése alapján az 1929/1930. évi városi közmunkaprogrammnak a Rózsadombot és környékét érintő, főbb rendelkezéseivel is.

Tátra-autók kitünő szereplése a Hősök Emlékversenyén. Az *Unitas Automobil Ipar és Kereskedelmi r. t.* méltán nagy sikereket könyvelhet el magának, mert az általa gyártott és közszeretetnek örvendő *kéthengeres, léghűtéses Tátra-autókból három darab állott starthoz a Hősök emlékére megtartott megbízhatósági versenyen,* a közismert *Kopasz, Péchy* és *Tóth* úrvezetőkkel. A *Tátra-autók* az éjjel-nappal, 24 órán belül megtett mintegy 1100 km-es nehéz útvonalon 49—50 km-es átlagos sebességgel — mint minden versenyen, úgy ezen is — a legkisebb defektus nélkül értek célhoz. *A szenzációs teljesítményért a M. A. C. arany plakettjeit és serlegeit nyerték,* de egyuttal a már régen élvezett bizalom is megszilárdult.

Az Arverési Csarnok aukciójának kiállítása. A Postatakarékpénztár júniusi aukciójának kiállítása az Árverési Csarnokban megnyílt. A képanyag ezúttal is gazdag és különösen a magyar festők gyüjteménye érdekelheti a látogatót. *Molnár* József, *Soldatics* Ferenc, *Benczur* Gyula, *Mednyánszky* László, *László* Fülöp a régibb korok, illetve felfogások jelentős képviselői. A modernek élén *Ferenczy* Károly értékes gyüjteménye áll a Nagybányát megelőző és a nagybányai időkből. Ezenkívül *Rippl-Rónai* József, *Iványi-Grünwald* Béla, *Kernstock* Károly, *Vaszary* János, az újabb művészek közül *Szőnyi* István, *Scheiber* Hugó, *Fáy* Dezső, *Krivátsy-Szücs* György és a szerencsétlen sorsú *Gulácsy* Lajos művei tűnnek fel leginkább. A külföldi festmények közt is találunk nem egy értékes darabot. A keletázsiai anyag uralkodó része a japán keramika és a régibb indiai és sziámi bronzművészet gyüjteménye. Sok herendi porcellán, iparművészeti munka, szőnyeg és könyv egészíti ki a kiállítás tarka és értékes anyagát.

Üdülő gyermekek Hüvösvölgyi Szanatóriuma a budai hegyvidék legszebb helyén, Hidegkuti út 47. szám alatt. A legmodernebbül felszerelt gyermekszanatórium beteg és üdülő gyermekek részére. Kvarc, nap-, homok- és szabadfürdő. Diétás koszt. Vezető főorvos *Baál* Károly dr., közismert gyermekorvos. Felvilágosítást telefonon is ad a vezetőség. Aut. 645—19.

Legmodernebb gyógyintézet sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatorium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P.
Idegbetegek, üdülők gyógyhelye vizgyógyintézet nap- és légfürdő

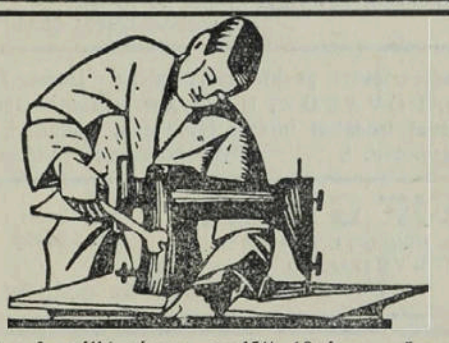

26 éve fennálló cégem, azelőtt 10 éves művezetői működésem egy nagy varrógép és- kerékpárgyárban, valamint több mint 10 elismert és utólérhetetlen találmányom elegendő biztosítékot és bizalmat nyújt szakképzettségemről, a legjobb varrógép és kerékpár vásárlására és mindennemű műszaki munkák és javítások szakszerű kivitelére
Zlamál L. műszerész, varrógép és kerékpár raktára
Budapest, I., Krisztina körút 151.
Telefon: Automata 509—01.

HUTTERER ÉS KÓSA
épület- és díszműbádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Budapest, IV., Magyar ucca 42-44
Telefon: Automata 854-08

BUCHWALD és TSA ezelőtt
Hochmann Lajos
Gyermekkocsik, vas- és rézbutorok, paplanok gyári lerakata
VII., Erzsébet körút 4. szám
Telefon: J 418-90 Telefon: J 418-90

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRUT 58.
Telefon: Automata 604-48.

LAPIDES LAKBERENDEZÉSEK
VI. ROZSA UTCA 72.
ALAPITVA 1885
TEL. 288-47

Szanatóriumok! **A betegek kényelmét szolgálják, ha a** Kórházak!
Tungsram Opál-takaréklámpát
alkalmazzák.
Szabályozható nagyobb és kisebb fényerősségre
Nem kápráztat, kiméli a szemet
Kapható mindenütt!
Gyártja: **Egyesült Izzólámpa és Villamossági RT.** Újpest 4.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a III., Rómaifürdő-telepi elemi iskola és óvoda és a X., Üllői úti elemi iskola asztalos-, lakatos- és mázolómunkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként kaphatók 1929. évi június hó 10-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető az előadónál, Központi városháza III. em. 337. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi jún. hó 26-án (szerdán) **délelőtt 10 óráig** a tanács II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. számú szobájában munkanemenként és épületenként külön borítékokban adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. szám) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929 június hó 6-án.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet az I. kerület, Németvölgyi út székesfővárosi bérház körüli utak makadámszerű rendezési munkáira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat 1929. **évi június hó 17-én (hétfőn) déli 12 óráig** kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. em. 279. ajtószám alatt benyújtani. A versenytárgyalás 1929. **évi június hó 17-én (hétfőn) délután 5 órakor** lesz a II. pavillon, II. em. 59—60. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi május hó 28-án.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

SEIF GYULA TELEFON: Aut. 528-46
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

Gőz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

Aszfalt-útépitő,
szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 459-21.

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55
bádogos, viz, gáz és központi fütés berendezési vállalata Budapest, II, Török ucca 8. szám

Lizsinszky Rezső kárpitos és diszitő
Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhivó Aut. 510-54

Telefon: J. 448—08.
CONSTANS
ÉPITŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vizépitési munkálatokat

Telefon: Aut. 272-64. Telefon: Aut. 272-64.
Magyar Építő Részvénytársulat
BUDAPEST, V., TERÉZ-KÖRÚT 34. SZÁM.
Sürgönycim: „Építő 272-64 Budapest"
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vizépités, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakódások. Alapozások, mély- és magasépités. Út- és vasútépités. Hidépités. Mindennemű beton- és vasbetonépités. Kőmunkálatok. :-: Városi csatornázások és vizvezetékek.
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. Telefon: J. 314-16.

Vasszerkezeti- és lakatosárugyár
Farkas és Társa R.-T. Telefon:
Budapest, VI. ker., Lehel ucca 8. L. 908-62

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérnökkiküldés díjmentes.

Költségvetés és mérnökkiküldés díjmentes.
Épit, javit, alakit szivattyutelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszivással.

HARTMANN ÉS CSÁSZÁR ALAPITTATOTT: 1889-BEN
ELEKTROTECHNIKAI, MECHANIKAI ÉS RÁDIÓ TÖMEGCIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, V, KÁDÁR-U. 6
Gyengeáramú és Rádiófelszerelési cikkek
Préselés, csiszolás, czüstözés, aranyozás, niklezés és egyébb szinezések

Zalahalápi bazaltkőbánya
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. KER. TISZA ISTVÁN UCCA 2. SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 820—51

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, lezap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

Gépmunka, gépszerelés, alkatrészgyártás, edzés, kovácsolás, autógén hegesztés, autójavitás.
HORVÁTH ÉS TÁRSA
Autómechanikai és Gépipari Vállalat
Budapest, VIII, Práter u. 64. Tel. J. 311-18

Holman Pál épitőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. * Telefon: József 308—45

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapesti székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—43. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapitva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapitva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz.
Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

GAUGUSCH JÁNOS
ÉPÜLETLAKATOS-MESTER
BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

KÚN SÁNDOR
TELEFON: JÓZSEF 361—23
FESTÉK, KENCE, ZSIRADÉK, KÁTRÁNY ÉS VEGYITERMÉKEK GYÁRI RAKTÁRA
BUDAPEST, IV. FERENC JÓZSEF RAKPART 18

Polgár Ignácz épület és mülakatos
Vasszerkezetek, portálok, diszmüárúk, kapuk, rácsok, sirlámpák és tüzhelyek készitése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

TASY JÓZSEF ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám

Budapest Székesfőváros
Ásványviz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

Hirmann Ferenc
fémöntöde és rézárugyár
Budapest, VII., Csányi ucca 7—9 sz.
Gyártmányai: Permetezők és ezek összes alkatrészei, rézsúlyok, háztartási mozsarak, gyertyatartók, habüstök, stb, továbbá „PAX" szab. kézi tüzoltókészülék stb. Telefon: J. 460-49

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON; JÓZSEF 401-76.

KÖRNYEI LAJOS
SZOBAFESTŐ, MÁZOLÓ és ARANYOZÓ MESTER
Iroda: BUDAPEST, X., SZŐRÉNY-U. 5.
Műhely: VI., STEFÁNIA ÚT 2. TEL. J. 441—99

Hochhauser
Ferenc épitési vállalkozó Budapest
IX., Soroksári ut 38. Tel.: J. 459-81

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 június 19. — 25. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Útravalóként

hadd mondjunk egy pár komoly szót a tanács nyaralásra csomagoló mélyen tisztelt tagjainak. Nem akarjuk megrontani örömeiket, nem akarjuk, hogy a pesti bajok ürömcsöppei megkeserítsék az Adria enyhe vizét, hogy szemrehányásaink viharosra korbácsolják a Keleti tenger idegzsongító lágy hullámait, az elszáguldó Pullmann-kocsik után azonban zsebkendő-lengetésként mégis csak illik egy-két igazságot kiáltani. Ez a zsebkendő-lengetés talán gondolkodóba ejti az urakat, akik nyilván a legtisztább lelkiismerettel hiszik, hogy a jól végzett munka után édes lesz a pihenés.

Éppen erről a jól végzett munkáról van szó, amelyet mi sem vonunk kétségbe és mi sem akarjuk a tanácsbeliek pihenését oktalan módon megzavarni. Valljuk és állítjuk, hogy becsületesen, jól és eleget dolgoztak az urak az idén is, ennek a becsületes, jó és elegendő munkának azonban ninesen meg a látszatja. Hogy miért nines meg, ezt mi nem tudjuk és éppen azért szeretnénk föladni ezt a kérdést nyaralási penzumként. Vakációban ugyan csak a pótvizsgára készülő diák szokott tanulni és penzumokat készíteni, de utóvégre a pótvizsga sem végleges bukás. A sikertelenség és eredménytelenség okainak kikutatása legyen tehát a pótvizsga legfőbb kérdése.

Bevalljuk, hogyha a tanács tagjai megérdemlik is a várva-várt pihenőt, mi magunk nem tudnánk a felelősséget vállalni azért, hogy amíg ők pihennek, idehaza szünetel a munka, ölbetett kezekkel vár az ipar és nyomorognak a munkástömegek. Milyen más lelkinyugalommal mehetnének nyaralni a tanács tagjai, ha tudnák, hogy idehaza megfeszült erővel folyik a munka, épülnek a kórházak, az iskolák, az utak és csatornák. Ez volna az igazi, a megérdemelt pihenés, amelyet nem zavarna meg az a töprengés, hogy hát tulajdonképpen miért is nem indultak meg Budapesten a városi közmunkák?

Vajjon tényleg mi lehet az akadálya annak, hogy annak ellenére, hogy akadályok nem lehetnek, mégis teljes a mozdulatlanság. Olvastunk belügyminiszteri leiratot, amely lelkesítő szavakkal animálja a fővárost, hogy kezdje meg a tervbe vett közmunkákat. Olvastunk polgármesteri rendeletet, amely utasításokat ad a munka megindítására. Ismerjük a közgyűlés intencióit és határozatait, látjuk az egész város hangulatát, tudjuk, hogy pénz, munkaerő, anyag és minden rendelkezésre áll. És mégse történik semmi. Valósággal úgy érezzük, hogy semmi a világon más nem hiányzik, mint hogy valakinek meg kellett volna szólalni: gyerünk, kezdjük a munkát. És ez a valaki nem szólalt meg. Valakinek talán föl kellett volna emelnie a karját, hogy megadja a jelt a munka megkezdésére és ez a valaki, vagy valakik nem emelte föl a karját, vagy nem emelték föl a karjukat. Ezek a mi kétségeink, amelyekre nem tudunk magyarázatot, nem tudunk feleletet kapni.

Ezek a szegény hasábok, amelyekre a mi szerény véleményünket, sürgető, lelkesítő szavainkat rójuk hétről-hétre, már pirulnak az unalomig elkoptatott kérések és könyörgések miatt, amelyeket a városháza felé bocsátottunk. Elkezdtük az ősszel mondogatni és magyarázgatni, hogy a tél a legalkalmasabb idő a tervek kidolgozására, hogy aztán a tavasszal teljes lendülettel megkezdődhessék az alkotó tevékenység. A közgyűlési teremben százszor hallottuk visszhangzani ezt a mi gyenge hangunkat. Aztán aludtak rá egyet, azaz hogy sokat, nagyon sokat aludtak rá és nem történt semmi. Rekrimináltunk egész télen, majd jött a tavasz és nem győztük ismételni, hogy elérkezett a munka legfőbb ideje. Mindent tudomásul vettek, mindenhez helyeseltek, mindenhez bólogattak. És úgy érzett, mintha rögtön hozzá akarnának fogni a legnagyobbarányú tevékenységhez. Aztán megint nem történt semmi. Most nyár van, a tanácsnok urak megkezdik szabadságukat és a mult őszi sürgetésnek még mindig nines meg az eredménye. A belügyminiszter leiratát, a polgármester rendeletét, a közgyűlés határozatait szépen, gondosan összehajtották, elhelyezték az íróasztaluk legelőkelőbb, a legfontosabb problémák számára fentartott sarkában, hogy ne adj Isten, amikor hat hét mulva visszatérnek, ott ne találják.

Szerencsés utat és jó nyaralást kíván a tanács tagjainak Budapest közönsége, amely meg van győződve róla, hogy megérdemlik a tanácsbeli urak az Adria kék egét és a Keleti tenger szelid hullámverését. Budapest közönsége azonban azokhoz a tanácstagokhoz fordul, akik ma még idehaza maradnak, hogy mondják ki azt az egyetlen szót, amely megindítja a munkát, lendítsék föl a levegőbe a karjukat, adják meg a jelt a munka megkezdésére. Már csak erre van szükség és ezt igazán érdemes megtenni, ha másért nem, azért, hogy az ember abban a boldog tudatban használja a karlsbadi kúrát, az idegesillapító tengeri fürdőt, vagy a fogyasztó kúrát, hogy idehaza pedig megindult a munka és fellendülőben van a gazdasági élet.

KONZILIUM A PESTI VÍZ FÖLÖTT

Olyan szépen hangzik, amikor *Paulovits* igazgató úr azt mondja, hogy: „a balparti kutak vize, ha nem is állandóan, de gyakran *opalizálódik.*" Az embernek kedve volna azt mondani, hogy miért nem állandóan opalizálódik, mikor ez olyan szépen hangzik. A vízvezetéki esztétika, úgy látszik, pompásan vígasztaló terminus-technikusokat talál a vízivó emberiség vígasztalására. A kedves és szelíd nemeskő nevével takarják be a rút valóságot, hogy a budapesti vízvezeték vize undort keltően szennyes. Az egész város óriási fölháborodása és a sajtónak napról-napra való harca váltotta ki a vízvezeték védő karából ezt a kitűnően sikerült, ötletes kifejezést, amely azonban Budapest közönségét, amely háborog a vízvezeték vizének szennyessége miatt, még csak annyira sem vígasztalja meg, hogy elkeseredése gúnyos mosolyra enyhüljön.

Pedig valaha Budapest nagyon büszke volt a vízvezeték vizére, majdnem olyan büszke, mint a magyar állam a maga híres postájára. Most azután *Paulovits* igazgató nagy történelmi fejtegetésekkel mutatja ki, miért kellett a budapesti víznek opalizálódnia. Kiderül, hogy a opalizálódásban bűnös a szentendrei sziget déli csúcsa, bűnös a nemzetközi Duna-bizottság, bűnös mindenki, csak éppen a vízvezeték igazgatósága áll hivatása magaslatán.

A vízvezetéki víz válságos helyzete dolgában kérdést intéztünk

Becsey Antal
kormányfőtanácsoshoz,

tvh. bizottsági taghoz, Magyarország egyik legkiválóbb vízműépítő mérnökéhez, aki az alábbi felvilágosítást adta a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— Mint legtöbb város vízvezetéki vizében, úgy a budapestiben is kisebb-nagyobb mértékben vastartalom van. Nálunk ugyan eddig *csak nyomokban volt található.* A vastartalom azonban a talajvíz különböző állásainál — úgy látszik — változni szokott, különösen ha a víz a felsőbb rétegeket kilúgozza. Nálunk az utóbbi időben a víz vastartalma valami okból jelentékenyen megnagyobbodott. Ilyen esetben pedig, ha a csővezetékbe levegő jut be, illetve ha a víz levegővel érintkezik, az oldott állapotban levő vas oxidálódik, kicsapódik *és már oldhatatlan, vörhenyes színű vasokkert képez, amely a vizet zavarossá teszi.* Ez a kicsapódott vasoxid alkalmas helyeken, ahol a vízfogyasztás kevesebb, a sodródás kisebb, lerakódik a csövekbe. *Különösen ott történik zavarodás, ahol a téli és a nyári vízfogyasztás közötti különbözet számottevő.* A téli pangást követő nagyobb nyári fogyasztás idején azután a víz sodrása a leülepedett vasokkert felkavarja, magával ragadja, ez okozza a vöröses zavarodást.

— A vas jelenléte a vízben különösen alkalmas a *„crenotrix" nevű alga,* e rendkívül szapora élősdi kitenyésztődésére is.

A crenotrix általában moszatos, gyökérszerű, de néha megnő karvastagságúra is, kisebb csöveket egeszen eldugaszolhat és különösen a házi vezetékekben okozhat komoly zavarokat.

A crenotrix megállapítottan nem ártalmas az egészségre, nem fertőz, nem idézhet elő betegségeket, azonban gusztustalan és élvezhetetlenné teheti a vizet. De van a crenotrix-nak egy harmadik kellemetlen tulajdonsága is. Ott, ahol a víz pangása nagyobb, a vezeték sodrása kisebb, olyan tömegben szaporodhat el, hogy

a hálózat vizét egészben, vagy részben poshadttá teheti.

Az említett fertőződés kiküszöbölésére *meg van a technikai lehetőség,* csak pénzkérdés az egész. A vizet megfelelő eljárással vastalanítani lehet, úgyhogy vegyi eljárással kicsapjuk a vízből s a kicsapott vasas részeket leszűrjük. Az ilyen vastalanító berendezés felállítása azonban jelentékeny áldozattal jár és az állandó vastalanítás fokozza az üzemi költségeket is.

A vastalanító berendezés létesítése Budapesten, véleményem szerint, legkevesebb 1—2 millió pengőbe kerülne.

— Mindezen kiadások ellenére is *komolyan kell azonban mégis foglalkozni e kérdéssel, addig amíg komolyabb zavarok nem állnak elő.* A vastalanító és szűrő berendezések, valamint a fokozott üzemköltségek megtérülhetnek azáltal, ha meg lehet szüntetni a mostani gyakori öblítéseket, ami végeredményben vízpazarlás és amellett csak kis részben és rövid időre csökkenti a panaszokat.

— A vízmű zavarainak megszüntetésére *én az egyik bizottsági ülésen már tettem szóbeli előterjesztést, amelyet most meg fogok ismételni konkrétebb formában is.*

Mivel gyakoriak az olyan panaszok is, hogy a víz *olajos* — amit a vízművek igazgatósága azzal magyaráz, hogy a régi szivattyúkból kerülhet idegen anyag a vezetékbe, — kérdést intéztünk *Becsey* Antalhoz ebben az irányban is.

— Nem lehetetlen, hogy a régi Worthington-szivattyúkból kerülhet valami egészen elenyésző és jelentéktelen mennyiségű olaj a vízbe, de nem hiszem. Legalább is nem valószínű, sőt én kizártnak tartom, hogy ez az olajmennyiség akkora, amit városszerte észlelni lehessen. Egyébként ezeket a szivattyúkat rövidesen használaton kívül helyezik, az új elektromos szivattyúkat ugyanis a főváros már régebben megrendelte. Az, amit a fürdőkádakba vagy edényekbe eresztett víz tetején rövidebb, hosszabb állás után lát a publikum, szintén nem egyéb mint vasoxid-hydrát, amely olyan réteget alkot, mintha olaj lenne.

— A budapesti víz vastartalma és az említett kicsapódások miatt azonban

nincs okunk a legkisebb aggodalomra sem, mert mint említettem, a tapasztalható szennyeződés az egészségre teljesen ártalmatlan,

legfeljebb arról beszélhetünk, hogy kevésbé kívánatossá teszi a vizet és később komolyabb bajok származhatnak belőle, ha kellő időben közbe nem lépünk. *Ujpesten* például, — ahol még nagyobb a víz vastartalma, mint nálunk — *ugyancsak crenotrix szennyezés állott elő* és oly nagy mértékben elterjedt, hogy ma már a víznek állandóan dohos szaga van.

Felkerestük

Borvendég Ferenc tanácsnokot,

a vízvezetéki és világítási ügyosztály vezetőjét is, aki érdeklődésünkre a következőket jelentette ki:

— *Teljesen indokolatlan a nagyközönség nyugtalanítása. A budapesti vízvezetéki víz kifogástalan.*

A fővárosi vegyészeti intézet és a közegészségi és baktereológiai intézet naponta próbákat vesz a vízből és állandóan ellenőrzi azt.

Ezek a szakadatlan vizsgálatok úgy kémiai, mint gór-

esövi úton történnek és sem a kémiai összetétel, sem a bakteriológiai állapotok nem estek egyetlen egyszer sem kifogás alá.

— A panaszokról tudunk, azok teljesen érthetők és a zavarosodás talán többször érezhető, mint azelőtt. Ezek azonban nem komoly bajok. A vízművek igazgatósága a gyakori esőöblítésekkel igyekszik a bajokon segíteni és azt hiszem, ez sikerülni is fog.

Teljesen alaptalan minden olyan félelem, vagy aggodalom, mintha a főváros nyári vízellátásában a legkisebb zavar lehetne.

A víz vastartalmának kiküszöbölése érdekében a vízművek már régebben folytatnak kísérleteket és erre vonatkozóan azt hiszem hamarosan konkrét javaslattal fogunk jönni a törvényhatóság elé.

Kiváló eredménnyel zárult a fővárosi iskolák tanéve: indulnak az üdülők

Néhány nap még és a fővárosi iskolákban mindenütt befejeződik a tanítás, végetér a tanév, elkezdődik a nyári vakáció. A Papnövelde uccai iskolában működő gyermeknyaraltatási akció vezetői szinte szakadatlan munkával dolgoznak azon, hogy *a nyaraló gyermekek transzportjait kellő időben útnak indíthassák* és mind a fővárosi, mind a vidéki üdülő telepeken megkezdhessék a testet-lelket erősítő üdültetést.

A tanügyi osztályban viszont máris megkezdődnek a jövő tanév és a beiratások előkészületei. Szabadságra való távozása előtt a *Fővárosi Hirlap* munkatársa felkereste

dr. Purébl Győzőt,

a tanügyi osztály vezetőjét, akivel hosszabban elbeszélgetett az aktuális kérdésekről.

— A tanév befejezéséhez közeledve — mondta a tanácsnok, — nem mondhatok egyebet, mint azt, hogy

mind pedagógia, mind gyermekvédelmi tekintetben a legkielégítőbb eredménnyel zárjuk az esztendőt.

— Az ügyosztály legközelebbi feladata a nyaraltatási akció lebonyolítása, amelynek keretében

az idén is legalább 15.000 gyermeket üdültetünk.

Az akció lebonyolításának módja annyiból változott, hogy az idén a vidék kedvező hangulatváltozása folytán *a nyaraltatás súlypontja a vidékre terelődött*, aminek főleg azért van jelentősége, mert ezáltal a gyermekek *levegőváltozásban is részesülnek*, ami orvosilag különösen kívánatos. A vidéki községek telepei mellett a főváros maga létesít önálló üdülő kolóniákat, amelyek közül első helyen a *balatonberényit* kell említenem, amelynek révén sikerül a magyar tenger partján állandóan 250 gyermeket üdültetnünk, holott ez mostanáig a környékbeli községek és üdülőtelepek részvétlensége folytán mindig meghiusult. A másik nagyobbszabású üdülőtelep a Zemplén megyei ősi *monoki* kastélyban lesz, amelyet *Széchenyi* Aladár gróf engedett át a fővárosnak 20 esztendőre, *teljesen ingyen*, karitatív célokra.

— Szó van egy harmadik üdülőtelep felállításáról is, ez a *Magyar Általános Kőszénbánya R. T.* újonnan épített *sajókazinci* munkástelepén lesz, amennyiben a társasággal megegyezünk. E vidéki telepek megnyitásával a perifériális iskolákban eddig berendezett üdülők *jelentékeny része feleslegessé válik.*

— Nagy reménységgel folytatjuk az eddig szépen sikerült *gyermekcsere akciókat.* Tavaly Németországgal voltunk összeköttetésben, az idén azonban már megegyeztünk Francia- és Olaszországgal, valamint Bulgáriával is. Mindenhova középiskolás gyermekcsoportok utaznak és onnan hasonló korú gyermekek érkeznek hozzánk.

— Az iskolaépítési akciót, ha megkésve is, — elkezdtük. Már épülnek az új iskolák és október, novemberre meg is nyitjuk őket; a farkasréti külső és belső iskolák helyét már kijelöltük, a tervek előkészítés alatt vannak és legközelebb sor kerül az Ihász uccai, budai hegyvidéki, Üllői úti, angyalföldi és Erzsébet királyné úti iskolák megvalósítására is. A Maglódi úti iskolát emelet ráépítéssel bővítjük ki. Az 1930. évi iskolépítési program egyelőre *két nagy iskola létesítésére szorítkozik*, ezek közül egyik az *angyalföldi nagy, 48 tantermes iskola, a másik a hasonló méretű Óbuda hegyvidéki iskola megépítése* lesz.

— A tanszemélyzet státusrendezésének és az iskolaorvosi intézménynek, illetve az idevonatkozó szabályrendeleteknek letárgyalása *az őszre marad.* A jövő tanévben az idei eredmények figyelembe vételével

tovább kívánjuk fejleszteni a nyolc osztályú elemit

és különös figyelmet akarunk fordítani az *önálló iparostanonc iskolák* kiépítésére, lehetőleg teljesen önálló tanszemélyzettel és épületekkel is.

— A főváros 1930. évi költségvetése *teljesen készen áll* és kereken 42 millió pengőre rúg, ami kétségtelenül nagy összeg és a főváros budgetjének jelentékeny része, de így is a legszűkebb keretekre szorítkoztunk és *mellőztük a további iskolaépítéseket*, a fedett uszodát, a stadiont és mindazokat a nagy és fontos terveket, amelyek előbb, vagy utóbb, de *feltétlenül megvalósítandók.*

— Az áldozatok, amelyeket a főváros közönsége a tanügyek terén hoz, minden bizonnyal

bőséges ellenértékre talál a kultúrális eredményekben és a jövő generációban,

amelyek e kiadások gyümölcseit élvezik.

Érdeklődtünk a szünidő meghosszabbításának kérdése iránt, mire a tanácsnok a következőkben válaszolt:

— *Elvben mi is helyeseljük a nyári szünidő meghosszabbítását célzó törekvéseket*, de gyakorlatban nem megy könnyen a dolog, a mai tanterv és tananyag fenntartása mellett. A különböző érdekeltségek

minden oldalról szorgalmazzák a nyári szünet kitolását és a kultuszminiszter, úgy tudom, foglalkozik is e kérdéssel,

a főváros azonban a maga részéről nem intéz felterjesztést ez ügyben és nem tesz konkrét lépéseket. Esetleg az ősszel, ha az időjárás is megfelelő lesz, szóba kerülhet, hogy a tanítás megkezdését *egy-két héttel kitoljuk.*

Kertes öröklakások a Krisztinavárosban

A *„Centrum" Házépítő- és Ingatlanvállalat m. sz.* (I., Horthy Miklós-út 15/b.) sok oldalról kifejezett kívánságra a *Krisztina-város központjában*, a Krisztina-tér közelében, a Pálya és Győző ucca sarkán újabb villaszerű társasházat épít *2, 3, 4 szobás és hallos, loggiás*, legmodernebb kivitelű öröklakásokkal. *Minden szoba uccai és napos fekvésű. A mellékhelyiségek pedig kertre néznek.* A győzedelmes hún király nevét viselő ház kiválóan sikerült terveit *Münnich* Aladár építőművész készítette. Az *„Attila-udvar"* öröklakásai iránt a középosztály, sőt az arisztokrácia részéről is rendkívüli érdeklődés mutatkozik. Ugyanis *a közönség a „Centrum" eddigi öröklakásaival kitűnő tapasztalatokat szerzett*, mert azok *nemcsak olcsók, de az áruk is fix összegben van megállapítva.* Ami pedig a legfontosabb, *az építkezés elsőrendű békebeli kivitelű*, úgy, hogy a *„Centrum"* eddigi építkezései: Ferry Oszkár u. 47., Fadrusz ucca 12. („Napudvar"), közfeltűnést keltenek. A *„Centrum"* iránti egész kivételes bizalom jele, hogy például *a jelenleg épülő „Turán-udvar" öröklakásait még a tető alá jutás előtt az utolsó darabig lejegyezték*, ami igazán elszigetelt jelenség. (Nota bene: a „Centrum" építkezéseinél a pótmunkák és utánfizetések ismeretlenek.) *A „Centrum" öröklakásai abszolut értékállók és jövedelmezők* (körülbelül 12%-ot hoznak tisztán), úgy, hogy tőkebefektetésre kiválóan alkalmasak és újabban több árvaszék kiskorúak tőkéinek elhelyezésére is alkalmasnak találta. *A „Centrum" kívánatra illusztrált ismertetőt küld az Attila-udvarról*, amelynek építése nagy erővel folyik és novemberre már beköltözhető lesz. *Jellemző, hogy bár csak nemrég indult meg az építkezés, az Attila-udvar öröklakásainak majdnem fele talált már gazdára.* Egyébként *legújabban a „Centrum" a Horthy Miklós úton is épít újabb társasházat 2—3—4 szobás, hallos, loggiás öröklakásokkal, saját vagy közös kerttel* és ezekre a bizonyára szintén kapós öröklakásokra már most elfogad előjegyzéseket.

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.

18 havi részletfizetésre is kapható.

Felhívásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken

Remington Irógép Rt.

Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.

Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

FARKAS LAJOS MÉRNÖK
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Telefon: J. 396-78
Budapest VII, Kolumbus u. 41

SEFFER ANTAL
TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA
TELEFON: AUT. 891-31, AUT. 896-94
Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3. sz
Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 * Gyár: Pest-Sashalom

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

NEUSCHLOSZ ELEK TÉGLAGYÁRA
Városi iroda: V., Pozsonyi-út 21-25. Telefon: 901—49.
Kartelen kívül
Helyszínre szállít la. kis- és nagyméretű égetett agyagtéglát. Hidegkút, Mária-Remete és Pilisvörösvárhoz legközelebb fekvő téglagyár.

DÖMÉNY IMRE
EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG
festék-, háztart.- és vegyiczikkek kereskedése
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.
Telefon: Automata 886—51.

HUBERT ÉS TSA h. t. TELEFON: T. 222-67
Budapest, VI, Liszt Ferenc tér 4
Egészségügyi berendezések - Csövek-Műszaki cikkek - Fémgyártás

ASZFALT és KÁTRÁNYIPAR R.-T.
Budapest, V., Nádor ucca 12
Telefon: Aut. 262-81, 262-81
GYÁRAK: Budapest IX., Illatos út 18-20 } saját iparvágány
Szőreg, (Szeged mellett)

TÁBLAÜVEGBEN MANDL VEZET KARTELEN KIVÜL
BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 823—20.
gyártmányai
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk kedvező fizetési feltételek mellett is. Ellsmerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycím: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

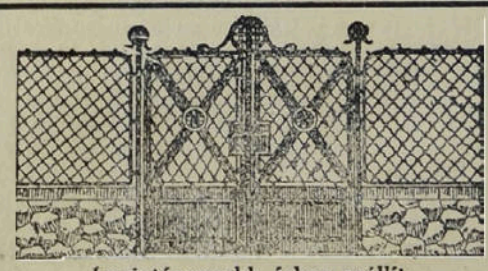
Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapittatott 1876. Telefon: Aut. 826-83.

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRUT 58.
Telefon: Automata 604-48.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK ÉPITŐMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 825—78 82

Minden áldozattal biztosítani kell a főváros tökéletes vízellátását

Rövid időn belül megvalósul az egységes villamostarifa — Újból aktuális a húsfogyasztási adó eltörlése — Tárgyalások indulnak a színház és a sport vigalmi adójának elengedéséről

A városháza ügyosztályaiban teljes erővel folynak a költségvetési előirányzatok összeállítási munkálatai, amelyek természetesen még nem tekinthetők véglegeseknek, mert számos olyan probléma nyomult előtérbe, hogy a megoldás sok költségvetési tételre fog jelentős eltolódást gyakorolni. A városházi irányító tényezők az üzemeknél is *bizonyos reformok megvalósítására törekszenek*, ami éreztetni fogja hatását nemcsak az üzemi, hanem a közigazgatási költségvetésnél is. Ilyen természetű akció többek között *a villamostarifa egységesítése*, amiről

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Budapest minden társadalmi rétegének, polgárnak és munkásnak egyaránt érdeke, hogy a főváros legjobban igénybevett közlekedési eszköze: a *villamos tarifája olcsóbb legyen*. Ez a felfogás indította az *Egységes Községi Polgári Pártot* arra az elhatározásra, hogy követelje a tarifának a közönség érdekében való módosítását, úgy hogy az olcsóbbítás ne érintse súlyosan a BSzKRT pénzügyi helyzetét. A komplikált és bonyolult pénzügyi számítások elvégzésére a párt *Scheuer* Róbertet kérte föl, aki lelkiismeretes tanulmányozások után *beterjesztette a 20 filléres, egységes tarifára vonatkozó indítványát.*

Két évig állandóan napirenden tartottuk ezt a kérdést, ami most végre közeledik a megvalósítás stádiumához,

mert a hatos bizottság elvben kimondotta *Scheuer* Róbert indítványának érvényesítését. Most már nincs más hátra, minthogy a BSzKRT vezetősége kész javaslattal jöjjön a tanács és az illetékes bizottságok elé és akkor

rövidesen gyakorlati alkalmazást nyer pártunk egyik sarkalatos programja: az olcsóbb villamostarifa.

Kérdést intéztünk *Kozma* Jenőhöz, a párt másik akciójáról, *a húsfogyasztást adó eltörléséről*, amire a következő választ kaptuk:

— Változatlanul fenntartjuk azt az álláspontunkat, hogy a közönség tehermentesítése érdekében

el kell törölni a húsfogyasztási adót.

Készséggel elismerem, hogy *a megoldás ebben a vonatkozásban nem könnyű*, de mert a főváros lakosságát ez az adó érzékenyen érinti, keresni kell a gyakorlati lehetőséget, hogy ennek az elsőrendű élelmezési cikknek olcsóbbítását elősegítsük.

Remélem, hogy a következő költségvetési évben sikerre fog vezetni a húsfogyasztási adó eltörlésére irányuló akciónk,

anélkül, hogy a költségvetés egyensúlya ezzel veszélyeztetett helyzetbe kerülne.

Gróf *Klebelsberg* Kunó kultuszminiszter tárcája költségvetési tárgyalásánál azt az érdekes kijelentést tette, hogy a két nagyerejű kultúrtényezőnek: *a színháznak és a sportnak fel kellene szabadulni a vigalmiadó alól*, ami az ilyen intézményeknek szélesebb fejlődési lehetőséget biztosítana.

— A kultuszminiszter nagyszerű törekvései iránt a legnagyobb megértést tanusítja a főváros — mondotta *Kozma* Jenő, — a vigalmiadó elengedését azonban egymagában nem tudja a főváros keresztülvinni. A helyzet ugyanis az, hogy *a főváros bevételeinek igen jelentős részét a vigalmiadó alkotja*, amiről lemondania egyet jelentene sok égetően sürgős szociális és egészségügyi alkotás kikapcsolásával. Nézetem szerint

a pénzügyminisztériummal egyetértően megoldható a kérdés

és ha *a kormányzati szerv kárpótolni tudja a főváros háztartását ezért a bevételi hiányért, úgy a vigalmiadó elengedése nem ütköznék akadályokba.*

Ezzel kapcsolatban megemlítettük azokat a döntő tanácskozásokat, amelyekkel tető alá kerül a sportköröknek az *állandó téli uszodához* fűzött kívánsága. A Margitszigetre tervezett építkezésről *Kozma* Jenő a következő megjegyzést tette:

— *Nem lelkesedem aziránt a terv iránt, hogy a fedett uszoda a Margitszigetre kerüljön*, már csak azért sem, mert a Margitsziget megközelítése épen a téli hónapokban sok kívánnivalót hagy maga után.

Sokkal helyesebb lett volna ennek a sportintézménynek a mai Király-fürdőben helyet találni,

ahol kész épület és nagyszerű forrásvíz is rendelkezésre áll. Tudomásom szerint azonban már megérett az elhatározás a margitszigeti megoldás mellett és így már csak az fontos, hogy a téli uszoda rendelkezésére fog állani a nagyhírű magyar úszósportnak, amelyiknek *a világviszonylatban elért vezetőpoziciója így továbbra is megmaradhat.*

Végül szóvátettük a *víz tisztátlansága* ellen megnyilvánuló panaszokat, amelyek most, a nyári hónapokban igen kellemetlenül érintik a főváros lakosságát.

— *Egy mindenre kiterjedő organikus hálózati és berendezési javításra mulhatatlanul szükség van*, — fejezte be nyilatkozatát *Kozma* Jenő, — mert *a víz tökéletes minőségét csakis e réven lehet helyreállítani.* Épen ezért a legmesszebbmenőleg támogatjuk az illetékes ügyosztálynak azt a törekvését, hogy

megfelelő beruházási kölcsönnel hozzák rendbe a vízszolgáltatás nagyfontosságú funkcióját.

Óriási higiénikus és szociális érdekek fűződnek Budapest zavartalan és kifogástalan vízellátásához, miért is *minden áldozatot meg kell hozni, hogy Budapest vízellátási apparátusa minden tekintetben mintaszerű és tökéletes módon szolgálja ki a közönséget.*

ÚJRA BURKOLJÁK, DE NEM RENDEZIK

a Gellért-szálló előtt levő csúf teret

A jövő évi útépítési tervezetbe 350.000 pengőt állítottak be a *Gellért-tér rendezésére*. Ebből a pénzből az úttestet bazalt kiskockával, a gyalogjárókat pedig aszfalttal akarják burkolni. Amennyire örülünk annak, hogy a műszaki adminisztráció végre gondol a főváros idegenforgalmi szempontból legjobban exponált, mondhatnánk, reprezentációs terének rendbehozására, ugyanakkor nem hallgathatjuk el aggodalmunkat, hogy *a tervezett burkolással nem fogják a kívánt célt elérni.*

A Szent Gellért gyógyszálló és fürdő előtti tér, ahol a hozzánk érkező külföldiek legalább kilencvenöt százaléka megfordul, ma szégyenletes állapotban van. A gyönyörű, Európaszerte hírneves luxushotel és sivár tér közötti kontraszt felette kirívó. A pompás szálló termeiből és lakosztályaiból nyíló kilátás általában nem valami derűs. A pesti oldalon épen a dunaparti teherpályaudvar, a vámház, a raktárak látszanak ide, magán a Gellért-téren a kisvárosi piacra emlékeztető bódésor, vicinális végállomás, életveszélyes villamossín-gomolyag.

Nem elég tehát a hepe-hupás régi burkolatot kicserélni, — amely

abból az időből maradt ott, amikor nem volt még Gellért-szálló, nem állott a Műegyetem és nem lüktetett egy palotákkal beültett előkelő városrész szive azon a helyen,

hanem egyéb tekintetben is sürgős rendezésre van szükség. Nem elég a kövezet felújítása, hanem

kertészeti rendezésre is szükség van.

A tér közepén kisebb parkot kell létesíteni, legalább is egy kis gyepszőnyeget valami virágdísszel, de rendezni kell a fürdő főbejáratával szemben emelkedő sziklafalat is. *Lux* Ede műépítész gyönyörű terve mellett a fürdő igazgatósága is készített egy olcsóbb megoldási tervet, amely szerint az újonnan fúrt rádiumos kénes-meleg forrás fölé ívó-kúrázás céljára kellemes külsejű gyógycsarnokot emelnének s ezzel kapcsolatban bástyaszerűen lezárnák a mostani rendezetlen sziklarészt, s ebben helyeznék el a villamos várócsarnokot is. Az új villamos várócsarnokra annál inkább szükség volna, mert a mai vasházikó szűk és nem tudja befogadni a fürdőből távozó, felhevült vendégeket, ha villamosra várnak, különösen télvíz idején. Sajnos,

ezekre a munkálatokra a költségvetésben egyetlen fillér sem szerepel,

amit szerintünk sürgősen pótolni kell, mert *a tér rendezésével sem várni, sem félmunkát végezni nem szabad.*

ÖSSZERAKHATÓ VASBETON-LÁBAZATOS KERITÉSEI
TERÉZ KÖRUT 43
A 31. SZ. ÁRJEGYZÉK DIJMENTES

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

Kérjen prospektust!
Peugeot
motorkerékpár
megbízható, szép, olcsó, 175 ccm motorkerékpár
920 P
Vezérképviselet
SALGÓ IMRE
Budapest, VI., Vilmos császár-út 27.

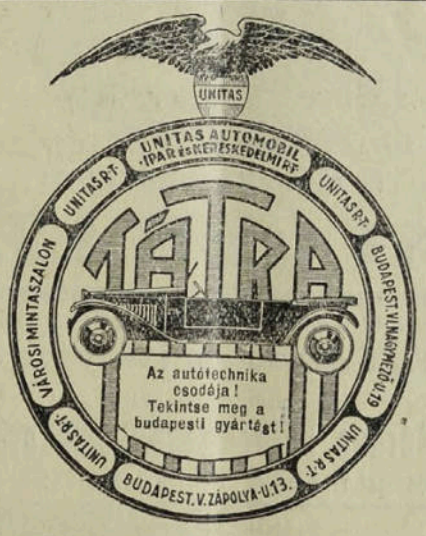

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

Egyelőre szó sem lehet a Károlyi-palota felhasználásáról

A főváros kulturális költségvetésének azt a részét, amelyik a múzeumok fenntartására vonatkozik, most állította össze *Liber* tanácsnok ügyosztálya. Az előterjesztés szerint a jövő évben összesen 1,832.136 pengőt költ a főváros a múzeumok fenntartására, a *Fővárosi Múzeumra*, a *Zichy Jenő* múzeumra, az *aquincumi* múzeumra és a *Petőfi-házra. A Károlyi-palota az 1,676.667 pengős második vételári részleten kívül 32.780 pengővel szerepel* a költségelőirányzatban, azonban

szó sincs azokról az előkészületekről, amelyek a nagyértékű palotának Fővárosi Múzeummá való felhasználását megelőznék.

A főváros közönsége annak idején azért üdvözölte örömmel a nagyértékű palota megszerzését, mert abban a reményben volt, hogy benne rövidesen méltó hajlékot talál a főváros gazdag és rendkívül érdekes múzeális gyüjteménye és a számkivetett *Zichy Jenő* múzeum. Ez az érv volt a döntő a vétel ellenzőinél is. Annál meglepőbb az az értesülésünk, hogy *a közel jövőben szó sem lehet a Károlyi-palota múzeummá való felhasználásáról, jóllehet ennek semmi anyagi akadályai nincsenek.*

Illetékes helyen érdeklődtünk a palota sorsa iránt, amikor is a következőkben tájékoztatták a *Fővárosi Hirlap* munkatársát.

— A Károlyi-palota felhasználásának egyelőre *legnagyobb akadálya, hogy*

az épületben közel harminc lakó van, akiknek elhelyezése komoly akadályokba ütközik.

Elsősorban a palotában lakik *Mikes* Árminné grófnő, *Mikes* János gróf szombathelyi püspöknek is itt van budapesti szállása. Itt lakik az egyik *Haller* gróf, *Miklós* Ferenc dr. ügyvéd, törvényhatósági bizottsági tag és *még huszonöt lakó.* Ezeknek megfelelő elhelyezése olyan komoly nehézségekkel járna, hogy ettől egyelőre el kell tekintenünk. A palota

reprezentációs helyiségei egyébként már rendelkezésre állanak,

azokat alkalomadtán fel is fogjuk használni. A *palota*

átépítési tervei már készen vannak.

Azt a tervet, hogy az egyetemtéri fronton új reprezentációs lépcsőházat építünk, *elejtettük,* mert a régi főlépcső maga is múzeális értékű és a célnak teljesen megfelel. Ellenben a meglévő nyolc lépcsőházból többet megszüntetünk és a termeket úgy fogjuk átalakítani, hogy a kettős sorban futó helyiségeket körbe lehessen végigjárni. Az a tervünk, hogy *az udvar felőli helyiségekben, amelyek világosabbak, helyezzük el a képtárat, míg az uccai helyiségekben lesznek a múzeum termei.* Az Egyetem térre néző rész, a mai csupasz tűzfal a mi szempontunkból a legértékesebb terület, mert itt akadály nélkül úgy alakíthatjuk a palotát, ahogy akarjuk.

— Arra is gondoltunk, hogy miképen mentsük meg a palotát abban az esetben, ha elkerülhetetlenül sor kerül az Egyetem ucca tervezett kiszélesítésére. Ebben az esetben a palota földszinti falait beljebb helyezzük és *árkádszerűen képezzük ki a frontot.* A parkot már közkertté nyilvánítottuk, megnyitottuk, az ősszel lebontják a nagy kőfalat és egészen alacsony, ízléses rácsal pótolják. Lebontják a Magyar uccai részen lévő kerti lakást és üvegházat is.

A jelen pillanatban tehát az a helyzet, hogy a közel kétmilliós vételári részlet mellett évi *32 ezer pengőjébe kerül a fővárosnak a palota fenntartása, ezzel szemben még remény sincs arra, hogy a közel jövőben a régen sürgetett múzeum megvalósulhasson a palota termeiben.* De nemcsak ez a megoldás marad el, hanem

a vétel megakasztotta a városligeti régi múzeumépület tervezett megnagyítását és tatarozását is,

már pedig ismerve az épület rozzant, szűk állapotát, félni lehet attól, hogy *a fővárosi gyüjtemény hasonló veszedelembe kerül, mint néhány évvel ezelőtt a néprajzi múzeum gyüjteménye.* A fővárosi múzeum gyüjteménye annyira értékes és pótolhatatlan, hogy ezt a kockázatot megengedni nem lehet.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a IX. kerület, Illatos úton fekvő állategészségügyi telepen szükséges ebmegfigyelőépület és felügyelői lakóház alábbi építési munkáira:

I. Föld-, kőműves- és elhelyezőmunka, II. ácsmunka, III. bádogosmunka, IV—VII. asztalos-, lakatos-, mázoló- és üvegesmunka, VIII. központi fűtőberendezés, IX. vízvezeték és csatornázás, X. facementfedés és aszfaltozás, XI. műpalafedés, XII. padlóburkoló munka, XIII. etetőedények, felíratok, számok szállítása, XIV. villanyvilágítás, XV. tetőfelülvilágítók.

Ajánlat tehető az egyes munkanemekre külön is.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok a hivatalos órák alatt a IV. kerület, Központi városháza I. pavillon, II. emelet 56. ajtószám alatt kaphatók munkacsoportonként 1 pengő lefizetése ellenében. Ugyanott a netán szükséges felvilágosítások is megadatnak.

A kellően felbélyegzett, lezárt és lepecsételt borítékokban elhelyezett ajánlatokat **folyó évi július hó 2-án (kedden) délelőtt 12 óráig** kell a tanácsi VIII. ügyosztálynál Központi városháza, II. emelet 204. szám alatt benyújtani.

A versenytárgyalás ugyanaznap délelőtt 12 órakor lesz a Központi városháza II. emelet 195. szám alatt lévő ülésteremben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi május hó 29-én.

A székesfőváros tanácsa.

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték, egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

UNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

Révész János
cement-, márványmozaik- és műkőárugyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, műkő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, ÓSZ UCCA 14.

Fával égetett darabos fehér meszet,
Ceresit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb épitő anyagot szállit bárnová karteliáron alul:
Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8. Telefon: Aut. 244-41.

„SANIT F" CEMENTHABARCSTÖMITŐ
Gyártja: **POSNANSKY ÉS STRELITZ**
aszfalt-, fedéllemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut. 228-29., Aut. 282-85.

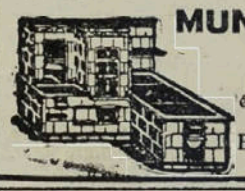
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 812—80.

LAMPL ÖDÖN
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javitását és jókarban tartását
Budapest, III., Paosirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

CUSTODIS ALPHONS
MERNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPITÁSI ÉV 1876
Gyárkéményépités
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék épitése és tervezése

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 905-57

Műkő- és burkolómunkák, betoncsövek
ANDREA Cementárugyár és Épitőipari Részv.-társaság
BUDAPEST, V, Hold-u. 19. — Tel. 298-37.

UNG AR JÁNOS MÉRNÖK
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Tel.: J. 334-36 Budapest VII, Szövetség u. 10 Tel.: J. 334-36
Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító műhely

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Rába-Krupp
Rába-A. F. A
Autóbuszok
Teherautók
minden nagyságban.
Minden speciális célra is alkalmas, minden tekintetben legmodernebb kivitelben készülnek
MAGYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R.-T.
AUTOMOBILGYÁRÁBAN
Központi Igazgatóság: Budapest, V. Deák Ferenc ucca 18
Telefon: 818—50 és 818—59
Budapesti javitóműhely és alkatrészraktár:
Kerepesi út 26. Telefon: József 453-84
Gépkocsik, alvázak bemutatása Budapesten is költségmentes

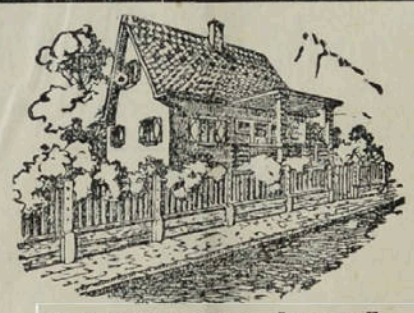
A Böhler-rendszerű
ACÉLHÁZ
ma az ország szenzációja. Gyors, szolid és olcsó épitkezés
A jövő ideális lakóháza!
Magyarországon gyártja:
Márkus Lajos vasszerkezeti gyár
Budapest, VI. Hun u. 4. Telefon: L. 920-40, 920-41

Margalit Andor és Ödön
mérnök-épitőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 586—43 és József 429—24.

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPITÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

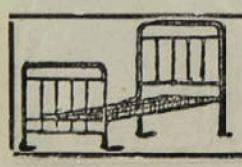
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készitményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. **VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett.** Tel. J. 422-12.

Több makadámutat akar építeni a főváros a jövőévben, mint az idén

Érthetetlenül ragaszkodnak a legromlandóbb, tehát legdrágább út-típushoz

A főváros útépítési programjának összeállítása során már évekkel ezelőtt elhatározta a törvényhatóság, hogy Budapest területéről a drága, könnyen pusztuló, rövid élettartamú és *a fokozott gondozást igénylő makadámutakat teljesen kiküszöböli* és végleges, hézagmentes,

modern, por- és sárképződést megakadályozó kockakő-, aszfalt-, bitumenes- vagy betonburkolattal cseréli fel.

Azt is kimutatták, hogy *az elmaradó évi karbantartási költségek bőven fedeznék az új burkolatok építési kiadásait, úgyhogy végeredményben ingyen jutna a főváros az új kifogástalan útburkolatokhoz.* Annál érthetetlenebb előttünk, amikor a jövő évi útépítési költségvetést és programot látjuk, hogy a főváros műszaki ügyosztálya

jövőre még mindig igen jelentékeny hosszúságú makadámutat szándékozik építeni, még pedig többet, mint az idén.

Ha egyszer tudjuk, hogy rossz, nem praktikus és aránylag legdrágább a makadámburkolat, *miért e makacskodás?* Tudjuk, hogy

az autóközlekedés egy év alatt tönkreteszi és milliókat kell évente külön költeni a kétes értékű olajozásra.

Az 1930. évi költségvetéstervezet szerint jövőre összesen 12,412.135 pengőt szán a főváros új utak építésére, ebből *2,929.200 pengőt akarnak makadámutak építésére felhasználni* és

csak 500.000 pengő az az összeg, amelyet a régi, vizes makadámutak bitumenes átépítésére előirányoznak.

Makadámozni akarják a Diósárok utat, az Erdi utat, az Istenhegyi utat, a Hieronymi utat, a Németvölgyi utat, a Magyarádi utat, a Lisznyai uccát, a Derék uccát, a Daróczi utat, a Prímás bástyát, a Késmárki uccát, a Vincellér uccát, az Eszter, Mész, Bimbó, Borbolya, Hidász, Hargita uccákat, a Pasaréti utat az Ordögároktól kifelé, a Laktanya uccát, Perényi utat, Berkenye uccát, Csata uccát, Taksony uccát, Frangepán uccát, Komáromi és Szőnyi utat, Jász uccát, Fűrész uccát, Bácskai és Szent Domonkos uccákat, a Szacsvay uccát, a Vaspálya és Cserkesz uccát, a Szentmihályi és Albertirsai utakat, összesen *harmincöt útvonalat* és ilyenformán redukció helyett, hétszázezer pengővel többet szánnak makadámozásra, mint az előző évben.

Kő, aszfalt és egyéb burkolatokra 5,601.000 pengőt irányoz elő a költségvetés, igen helyesen *2,599.000 pengővel többet*, mint az előző évben. Az Alkotás uccа, Győri út, Enyedi uccа bazaltburkolatot kapnak, a Németvölgyi utat és a Gellért teret bazaltkiskockával burkolják, a Lenke út, Fehérvári út és Kőrönd közötti szakasz keramitburkolatot kap, a Budaörsi utat ¾-es bazaltkővel borítják. A várbeli Casinó uccát a Disz tér és a Bástya sétány között aszfaltozzák, nemkülönben a Nándor és Kard uccákat is. A Raktár uccа, Bécsi út bazaltkockakővel lesznek kirakva, a Szél uccában keramit kocsiút készül, a Viador uccа és Szentendrei út egy-egy szakaszát bazaltkiskockával burkolják. A Belvárosban új burkolatot kapnak a Királyi Pál uccа, amelyet aszfaltoznak a Deák-térrel együtt. A Lipótvárosban a Rudolf rakpart, Klotild, Markó és Ipoly uccák lesznek rendezve. A Rudolf rakpart a Kossuth Lajos tér és Rudolf tér között keramit kocsiutat és aszfalt gyalogutat kap; a Klotild, Markó és Ipoly uccákat aszfaltozzák. A Hungária körútnak jövőre az Üteg uccа és Váci út közötti szakasza kerül sorra, ezt ¾-es bazaltkőkockával borítják; a Sajó uccа a Garay térig keramit kocsiutat és aszfaltjárdát kap, a Kisdiófa uccát aszfaltozzák, a Kerepesi utat a ceglédi vonaltól a Fehér útig bazalttal kövezik. Az Eszterházi uccát aszfaltozzák, a Thék Ede és Gólya uccа közötti Névtelen uccát trachittal burkolják, a Mária és Horánszky uccákat aszfaltozzák, a Bakácsteret, Knézics uccát és Kinizsi uccát aszfaltozzák, a Soroksári utat a Laczkovics és Csont uccák között és a ferencvárosi kikötői főutat bazalttal kövezik. Bazalttal kövezik a Hungária körút második szakaszát és a Kerepesi ut, Fehér út és Kereszturi út közötti szakaszát és a Pongrác utat.

Az erősen leromlott útburkolatokat is átfektetik 1,100.000 pengő költséggel, mentőszigetek és átjárók építésére 50.000 pengőt szánnak, végül 1,800.000 pengő van beállítva a Ceglédi vasútvonal átépítésével kapcsolatos építkezésekre, illetve egyes útátjárók megszüntetésére. A főváros útépítési programja

kétségtelenül tartalmas, de mégsem elégíti ki az összes várakozásokat

és kétséges, hogy ezt is megtudják-e valósítani, *nem törlik-e, úgy, mint az előző években, az előirányzott pénz legnagyobb részét.*

Felkerestük

Molnár László
műszaki tanácsost,

az út- és csatornaépítési ügyosztály h. vezetőjét, aki az útépítési programról a következőket mondta munkatársunknak:

— A tervezetbe csak azokat a munkákat vettük fel, amelyek a legsürgősebbek, de még sokkal több tennivaló vár megoldásra, ha azt akarjuk, hogy a főváros egész úthálózata teljesen jókarban legyen. A jövő évi program megvalósítása elé meglehetős aggodalommal nézünk, annál is inkább, mert az ideinél is már

a legnagyobb nehézséggel kell megküzdenünk a pénzhiány miatt.

— Az útépítésre megszavazott ötmilliós függőkölcsön kormányhatósági jóváhagyása még mindig késik — pedig már bentjárunk a nyárban — így

nagyon kétséges, hogy az idei programból a nagyobb feladatokat el tudják-e végezni.

Ami a makadám-útépítéseket illeti, részben *kényszerűségből, a pénzhiány miatt alkalmazzuk a vizes-makadámozást* ott, ahol mégis sürgősen kell az út, másrészt azzal a céllal, hogy *a makadámburkolatot felszínes kezeléssel később kátrányozzuk, illetve bitumenezzük.*

Nyilvánossá teszik az Anyagvizsgáló Intézetet

A székesfőváros néhány évvel ezelőtt a *kátrányozó és bitumenező* teleppel kapcsolatban *Anyagvizsgáló Intézetet* létesített az útburkoláshoz felhasznált anyagok előzetes megvizsgálására és minősítésére.

Az útépítési technika rohamos fejlődésével úgyszólván napról-napra újabb módszerek, eljárások és anyagok kerülnek használatba, így a fővárosi anyagvizsgáló intézet fontossága egyre nagyobbodott. Ujabban

nemcsak a fővárosi vizsgálatokat végzi az intézet, hanem mindgyakrabban keresik fel magánosok, kereskedők és vállalkozók is,

hogy szakvéleményt kapjanak. Az intézet azonban ilyen munkák végzésére ezideig *nem volt felhatalmazva* s legfeljebb csak magánvéleményt adhatott, amelynek hatósági jellege nem volt. Erre a körülményre, nemkülönben arra való tekintettel, hogy sem a Felső Ipariskola, sem a Kereskedelmi Múzeum anyagvizsgáló intézete nincs kellő eszközökkel a bitumenes vizsgálatokhoz berendezve, közérdekből

az Anyagvizsgáló Intézetnek nyilvános jelleget kíván biztosítani a főváros vezetősége.

Az út- és csatornaépítési bizottság javaslatára a tanács felterjesztéssel fordult a kormányhoz, kérve, hogy *a fővárosi anyagvizsgáló intézetnek a nyilvánossági jogot adja meg*, amit minden bizonnyal nem is fognak megtagadni.

Kapuszta Gusztáv
építőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 8.
Telefon: József 393—06.

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Peterfy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 515—19.

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65. **Dr. KOLLÁR**
FEDÉLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR
BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

FISCHER MÁRKUSZ
épület- és butorasztalos
Telefonszám: József 359—00
Budapest, Üzem és iroda: X., Liget ucca 20 sz.

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

APOR ÉS SZŰCS Fémek és műszaki anyagok vállalata
Budapest V, Váci-út 10
Telefon: 277-18, 277-22

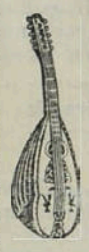
MEINEL és HEROLD
hangszergyár
Budapest, IX., Üllői-út 19. sz
Gyárt és szállit mindennemü hangszereket, harmóniumokat, gramofonokat stb.
Specialitás:
asztali harmónium P 92'—-től
Ingyen díszárjegyzék!
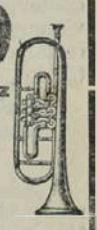

Legszebb PAP LAN legjobb PAP LAN legolcsobb PAP LAN
kerti bútor, redőny, kárpitos árú, vas- és rézbutorgyár
Szőnyeg függöny pokróc stb. nagy választék
GICHNER JÁNOS BUDAPEST
VII., Erzsébet körut 20. Telefon J. 416-98 J. 408-40

MÁTYÁSSY ANTAL ÉS FIA
mázoló és festő-mester
BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 358-48

TÓTH LAJOS
Telefon: József 351—01. sz.
Pala- és cserépfedőmester Eternitcserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

Központi fütések
vizvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák
FRIED ZSIGMOND
műszaki iroda és gyár Budapest, VIII, Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

SZÉKELY ÉS KATONA
épitészek, épitési vállalkozók
Budapest, V., Kádár-ucca 4. — Telefon: Lipót 903-26.

STEIN RUDOLF (REZSŐ)
okleveles mérnök, épitőmester
Andrássy út 66. Telefon Aut. 114-53

Helmich Dezső
elektrotechnikai- és rádióüzeme
Budapest, VI, Csángó ucca 6/b.
Telefon: L. 992-83 Telefon: L. 992-83

Morbitzer Nándor épitész és épitőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váczi-út 4.
Telefonszám: 222-10.
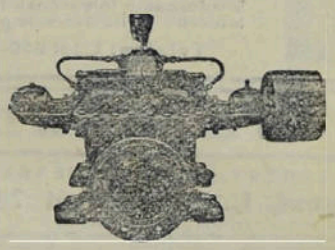
Sürgönycim: Duplex.
SZÁLLIT:
Gőz-, centrifugál-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

Új intézetek a középosztálybeli öregek gondozására

Írta: PÁLOS ÖDÖN
fővárosi szeretet-otthoni igazgató

I.

A szociális gondozás munkaterületén számtalan példa van arra, hogy a magánjótékonyság vagy az alapítványi jótékonyság kezdi meg bizonyos irányban az úttörést, de *a megkezdett munkát idővel a hatóság folytatja* és hatósági feladattá válik az, ami a hatóságot eredetileg alig érdekelte. Igy történt ez pl. a gyermekvédelemnél. Hasonló helyzetet találunk legújabban a középosztálybeli öregek gondozásánál, ahol azelőtt hatósági feladatokról szó se volt; Németországban azonban 1923 óta máris a hatóság feladata a középosztálybeli aggok gondozása. A multban szó sem lehetett arról, hogy a középosztálybeli öregek hatósági gondozásba kerüljenek. A világháborút követő nyomor s a középosztálynak elszegényedése napjainkban a hatóságokat arra kényszeriti, hogy ezzel az égetően sürgős kérdéssel foglalkozzanak és a középosztálybeli öregeket külön intézetek létesítése által támogassák.

Budapesten legelőször *Liber* Endre tanácsnok, a menekültek kormánybiztosa foglalkozott ezzel a kérdéssel a világháború folyamán, 1916-ban, amikor az erdélyi menekültek közt sok volt az elszegényedett középosztálybeli. Azonban 1916-ban, *a háború nyomorúsága lehetetlenné tett minden ilyen kezdeményezést.* A világháború után pedig oly szörnyű volt a nyomorúság, hogy elsősorban a legszegényebb néposztályokhoz tartozó öregeken kellett segíteni s ez meg is történt. Az *Erzsébet Szeretetotthon* létszáma egy fiókintézet megnyitása után 1000 főről 1450 főre emelkedett, ami 45%-os megnagyobbitást jelentett. Budapesten ennélfogva jelenleg az Erzsébet Szeretetotthonban 1450, a Dunajobbparti Szeretetotthonban 250, a Kamaraerdei Szeretetotthonban 280,

összesen 1980 öreg ember helyezhető el.

A felvételre jelentkező öregek számához viszonyítva ez *nagyon kevés,* azonban a X. kerületi új szeretetotthon, melynek építési előmunkálatai már megkezdődtek, 1600 férőhelyével ezen a téren elfogadható viszonyokat fog teremteni. Ha a legszegényebb néposztályok öregeinek elhelyezéséről már gondoskodás történt, akkor

Budapesten is a középosztálybeli öregek intézeti elhelyezéséről kell majd gondoskodni.

Németországban a különböző középosztálybeli szervezetek előbb a társadalomtól, majd a birodalomtól, később az egyes szövetséges államoktól kértek megsegítést, de hiába. Ekkor a német nagyvárosokhoz fordultak a szervezetek azzal a kéréssel, hogy a középosztálybeli öregek részére intézeteket (Altersheime, öregek otthona) létesítsenek, mert a legtöbb középosztálybeli szegény a nagyvárosok lakosa. Ennek a kérésnek az lett a következménye, hogy a német nagyvárosokban kétféle akció indult meg. A nagyvárosok egy része a magánjótékonyság és az alapítványi jótékonyság által még a béke éveiben létesített intézeteket (Altersheime) sorra átvette és hatalmas hozzáépítésekkel kibővítette. Igy történt ez Lipcsében, Brémában, Drezdában, stb. Más nagyvárosok az ily intézeteket támogatták, de városi kezelésbe nem vették át s a meglevő intézetek kiegészítésére új, városi intézeteket építettek. Hamburg, Köln, Stuttgart, Nürnberg és München városok háromféle módon oldották meg ezt a kérdést. Köln kaszárnyát alakíttatott át oly mértékben, hogy az új építkezésnek tekinthető. Az itt elhelyezett középosztálybeli öregeket a szomszédos szegényház konyhájáról élelmezi. Hamburg és Nürnberg alapjaiból épitette fel az Altersheimot, de a középosztálybeli szegényeknek abban csak lakást ad. Stuttgart és München új intézeteiben teljes ellátást kapnak az öregek.

(Folytatjuk.)

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános irásbeli versenytárgyalást hirdet a Központi Csatornaszivattyútelepre (IX., Soroksári út 31. sz.) szállítandó 2 drb., egyenként 3000 lit.) sec. 3.5 m. stat. emelőmagasságú centrifugalszivattyú, valamint 1 darab Diesel-rendszerű közös meghajtómotor szállítására.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok és tervek IV., Központi városháza II. em. 285. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929. évi július 22-én déli 12 óráig** kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. em. 279. ajtószám alatt benyujtani. A versenytárgyalás **1929. július 22-én délután 5 órakor** lesz a II. pavillon II. em. 59—60. sz. helyiségben, ahol a vállalkozók, vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi június 15-én.

A székesfőváros tanácsa.

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő mesterek
Budapest, VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

FISCHER HENRIK Telefon: J. 623—09.
épületfakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-36.

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 25.
Telefon szám: Automata 530—23

MAYER JÁNOS MŰ- ÉS ÉRCÖNTÖDE
Elvállalja mindennemű ezüst, bronz műtárgyaknak (figurák) öntését, úgyszintén ón, réz, aluminium, horgany alkatrészek öntését bármilyen nagyságban
Budapest X, Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-96

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975—62

PORTÁLOK
belső üzletberendezések
speciális készítője saját és adott tervek szerint
REICH ARNOLD
géperőre berendezett asztalos üzeme
Budapest, VII., Dob u. 37. Tel. J. 400—51

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, legszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

SZVETICS JÓZSEF
építési vállalkozó
BUDAPEST, VII., TELEP UCCA 8.

Schöndorfer Jenő mérnök
központi fűtési, szellőztetési, vizvezetéki és csatornázási berendezések vállalata
Budapest, VIII., Gólya ucca 22. sz.
Telefon szám: József 431—72

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

SEIF GYULA TELEFON: Aut. 528-46
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—31.

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Lánogyár Vasöntöde
Telefon L 905-74, 905-75 BUDAPEST, V., Váczi út 48 Alap. 1867.

SÜSS és TÁRSA
elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár
BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183
Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

BOGYÓ ISTVÁN TELEFON: JÓZS. 356-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF UCCA 9

SÁGI ISTVÁN BUDAPEST VIII, Gyulai Pál ucca 9
Tűzhely- és épületlakatosmester a Rókus-kórház mellett

Svecz Mihály BUDAPEST, VI
cipész mester, vállalkozó Wesselényi u. 30

KAUTNIK JÓZSEF SZOBRÁSZ-MESTER
ÉPÜLET-, MŰKÖ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva

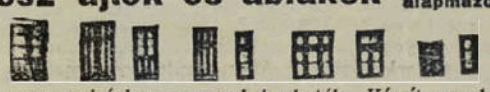

nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készit azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Malomsoky József** asztalosárugyárt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében
Mérsékelt árak!

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

SZAVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. szám
Telefon: József 416—07

STABIL
ÉPITŐ R.-T.
BUDAPEST, V.
DEÁK FERENC-U. 16-18
Telefon: T. 140-17 és 239-01

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPEST, VII., ŐRNAGY UCCA 4. SZ.

BUDAPEST TUBERKULÓZIS-HALANDÓSÁGA

Amióta ráeszméltek, hogy a hevenyfertőző betegségek ellen való védekezésben kiváló sikerrel alkalmazott eljárások a tuberkulózis elterjedésének megakadályozásában nem vezethetnek eredményre, *a szociális munka áll az érdeklődés tengelyében. Bertillon* és mások kutatásaiból kiindulva mondották ki először, hogy a tuberkulózis elsősorban *a szegények és nyomorgók betegsége.* Később, midőn a szociális miljőt már jobban sikerült elemeire felbontani, *a tuberkulózis a lakásbetegség elnevezést nyerte.* A tuberkulózishalandóságnak az elhaltak lakásviszonyai szerint való szétbontásával derült ki, hogy ez a halál-ok jóval gyakrabban szerepel olyan egyének pusztulásában, kik zsúfoltan, a higiénia törvényeinek meg nem felelő lakásokban húzódnak meg. Így született meg a szállóige, hogy *amelyik lakásba nem süt be a nap, oda sokat jár a doktor.* A lakásviszonyok jelentőségét azonban

túlozták, mert később beigazolódott, hogy a szociális miljő más tényezői, nevezetesen a táplálkozás és a foglalkozás éppen olyan erősen megszabják a tuberkulózishalandóság viselkedését.

A háborús szűk táplálkozás eredményei felületes szemlélődő előtt is feltűnnek a tuberkulózishalandóság gyászos számsoraiban. És az sem vitatható ma már, hogy a foglalkozás, a végzett munka minősége, a munkafeltételek, a munkaidő, *mind számbajövő tényezők az ember kondíciójának, egyszóval, védekező erejének elhatárolásában.*

Ezek az eredmények tágították a tuberkulózis elnevezésén, mert utóbb a tuberkulózist nem annyira mint lakás, hanem mint szociális betegséget kezdték emlegetni. És ez alapon azután a lelkeket bizonyos fásultság fogta el, a tuberkulózis elleni védekezés szinte kátyúba jutott, mert a társadalom vezetői szinte letettek arról a reménységről, hogy ezt a veszedelmes kórságot egyáltalában sikerül leküzdeni. És az is

érthetetlen, hogy valamelyik hevenyfertőző betegség jelentkezése, vagy valamelyik otthonos hevenyfertőző betegség periodicitásának erősebb hullámvetése milyen nagy izgalmat vált ki a társadalomban, ezzel szemben milyen elfásultsággal, milyen közönyösen nézik a krónikus pandémiának, a tuberkulózisnak állandósult szörnyűséges pusztítását.

A születések számának szinte feltarthatatlan apadása a népszaporodási mérleg aktivitását mindjobban fenyegeti. És hol találhatnának ezzel szemben jobb védekezést, mint éppen a halandóság, különösen a tuberkulózishalandóság lefékezésében. A gondolat a magyar társadalom vezetőit mindinkább áthatotta s napjainkban már *igen örvendetes kezdeményezéseket látunk a tuberkulózis ellen való küzdelem további és még nagyvonalúbb kiépítésére.* Súlyt és fényt ad ennek a nagyszerű akarásnak, hogy

a mozgalom fővédőségét az ország kormányzójának felesége, Horthy Miklósné őfőméltósága vállalta.

Ezzel a jobbjövőbe vetett hitünk és reménységünk erős támaszt nyert.

A székesfőváros statisztikai hivatalának már sok sikert aratott kiváló igazgatója is részt kívánt venni a nagy nemzeti megmozdulásban. Hiszen ő, kinek kezében összefutnak a székesfőváros népesedésére vonatkozó cáfolhatatlan mérőszámok milliói, nagyon megérezte, hogy fővárosunkban a veszedelem még fenyegetőbb és a védekezés szervezése még sürgősebb. Ezért bízta meg *Melly* József dr. egyetemi magántanárt, hogy a tuberkulózisproblémát a székesfőváros sajátos viszonyainak és a gyakorlati igényeknek szemmeltartásával kimerítően feldolgozza. A nagyvonalú kezdeményezés eredménye volt *a közel 500 oldalas közlemény megírása, amely a problémának minden részletére gondosan kiterjeszkedik és iránymutatást ad a székesfőváros tuberkulózis halandóságának leküzdésére irányuló további munkában.* A székesfőváros statisztikai hivatalának érdemes vezetője ilyen munkák közrebocsátásával, melyek nemcsak tudományos színvonalon állnak, de egyúttal a gyakorlati életet is szolgálják, a szakkörök, sőt a nagyközönség hálájára joggal tarthat számot.

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi ucca 25. Telefon: J. 380-30

Ontja a csodákat a magyar Pompéji

A sokezeréves álmodó halott-város legújabb ajándéka: egy római légionárius törzslapja

Idegenforgalmunk örvendetes fellendülése időszerűvé teszi, hogy végre a bedekkerek, plakátok, hirdetmények beszámoljanak azokról a páratlan attrakciókról, amelyek különösképen vonzóvá teszik Budapestet. A mostohán kezelt gyógyító, forróvízforrások, a budai forrásvidék, az alig megközelíthető szépvölgyi barlang, a feltáratlan budai katakombák mellett csak egyetlen példára utalunk, amellyel legutóbbi ülésén a múzeumi bizottság is foglalkozott: *az Óbuda környékén feltárt rendkívüli gazdag és szinte világszerte páratlan római leletekre, amelyekről a világ semmit sem tud, vagy igen keveset,* pedig diesekvés nélkül állapíthatjuk meg és hirdethetjük, hogy a sors különös szeszélye vagy ajándéke folytán

a magyar főváros határában tárta fel a világ második Pompéjiét a kutatók ásója,

mert alig található valahol *Pompéji* és *Herkulánum* kivételével hely, ahol egységesen, ilyen intenziven bontakoznék ki a szemlélő előtt egy, a Krisztus-előtti római kultúrgócpont élete. A budai ásatásokat még érdekesebbé teszi, hogy itt a históriai Pannónia legészakibb őrhelyének, egy római katonavárosnak életét, sokezeréves titkait tárta fel előttünk a föld s e tekintetben *Aquincum ásatásai egyedülállók.*

Aquincumot még sem hirdeti egyetlen idegenforgalmi plakát, alig emlékezik meg róla pár konvencionális sorban a bedekker, sőt még a budapesti idegenforgalmi körjáratok programjából is hiányzik Aquincum megtekintése. Ha csak véletlenül, vagy valamely speciális oknál fogva nem jut oda,

a kuriózumot, speciálisat kereső utazó nem láthatja meg a modern metropólis tövében álmodó sokezeréves várost,

s anélkül megy tovább, hogy sejtelme volna arról, mit mulasztott el a vendéglátók rövidlátása miatt. Igaz, hogy nem vezet hozzá pompás fasorral szegett út a Dunaparton, ahogy kellene, sőt rendes jó autóút sem, nem lehet megközelíteni autóbusszal, villamossal sem, hanem vagy vasúton kell utazni menetrendek tanulmányozása után, órákig tartó utazgatással, vagy kényelmetlen vicinálison, de *ezek oly hibák, amelyeken gyorsan lehet segíteni és aránylag szerény eszközökkel.*

Az aquincumi ásatásokról, a múzeum tervezett fejlesztéséről, az aranyvölgyi árok mentén talált nagy ritkaságú leletekről *Liber* Endre tanácsnoknál érdeklődtünk, felkerestük *Pacher* Béla drt, a művészeti ügyek agilis referensét és a múzeum lelkes igazgatóját, *Kruzsinszky* Bálintot s a következő érdekes adatokat tudtuk meg:

— Évek óta húzódó terv valósul meg azzal, hogy a jövő évi költségvetésben nagyobb összeget állítottunk be *az aquincumi múzeum kibővítésére,* hogy a rendkívüli érdekességű és nagyértékű ásatási leleteket és gyüjteményeket megfelelő módon elhelyezhessük. Ami *az új ásatásokat* illeti, ezek az *Aquincumból Esztergom* felé vezető hajdani stratégiai főút mellett elterülő temető területén folynak. A feltárás alatt igen értékes és nagyon gazdag eredményt értünk el s a talált tárgyakból nagyon érdekes új következtetéseket vonhatunk le az ősi város polgárainak kulturájára és egyéb körülményeire. A legutóbbi leletek közül a múzeum birtokába került néhány olyan tárgy, amelyek *unikumszámba mennek.* A legújabb ásatások

egyik legritkább és legértékesebb lelete egy római légionárius katonai törzs-lapja.

A kis bronzlemezre, pontosan fel van vésve a Pannóniába rendelt katona neve, életkora, lakóhelye, születése, rangja, beosztása, szóval összes személyi adatai. A világháború „Ligitimations Kapseljének" őse, a római legionárius igazoló „okmánya", *még igen kis számban fordul elő eddig a múzeumokban.* Rengeteg egyéb lelet, hajtű, ékszer, háztartási, használati tárgy, stb. kerül elő, amelyekből nemcsak a politikai és históriai viszonyok, hanem, ami érdekesebb, Aquincum kulturális és mindennapi élete tükröződik vissza.

— Az Aranyvölgyi árok, illetve az azzal párhuzamosan vonuló hajdani műút melletti temetőben *eddig közel 400 sírt tártak fel, de ezeket, sajnos, vissza is kellett hantolni, mert magánterületről van szó.* Amellett a lelőhely meglehetősen messze is esik, csaknem az *Ürömi* állomás mellett, így a közönség alig kereshetné fel. Most van szó arról, hogy ezt a területet, ahol még további leleteket remélhetünk, *kisajátítjuk.* A sírok feltárásával a tudományos kutatás rengeteget nyert, viszont a betemetéssel semmit sem vesztettünk, mert ezek

mind úgynevezett „égetett sírok", ahova hamvvedreket helyeztek, így csontok, vagy egyéb tárgyak nem maradtak a sírokban.

— A második amfiteatrum feltárása egyelőre *fennakadt,* mert egyrészt beépített területekről van szó, másrészt

a cirkusz alapfalai hat méter mélységben vannak.

— Az ásatásokkal a múzeum igazgatósága nemcsak a leleteket gazdagítja, hanem egyúttal

elkészíti a régi római város topográfiai felvételeit is.

— Az idegenforgalmi hivatalt most megkeresi a múzeumi bizottság abban az irányban, hogy az *idegenforgalmi látnivalók programjába, a körjáratok útirányába illesszék be az aquincumi múzeumot* és ásatási területet és illesszék be a külföldi propagandába is az aquincumi látnivalókat és ritkaságokat.

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Muzeum-körút 41.
TELEFON: AUT. 860-96. □ TELEFON: AUT. 860-96.

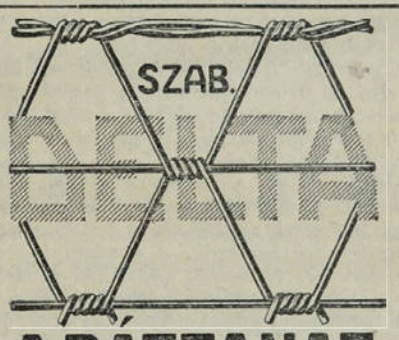

A LEGJOBB KERITÉSANYAG.
KOLLERICH PÁL ÉS FIAI
BUDAPEST. IV. FERENC-JÓZSEF RAKP. 21.

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 555—25.

ZSOLDOS ÉS TÁRSA
BUDAPEST, V., KORALL UCCA 31.
TELEFON: 990—53.
Állandó raktár Neheimi fűtési és Belco vizvezetéki szerelvényekben

Féregirtás, takarítás, ablaktisztítás
géppel és mérnöki vezetés mellett — Számos hatósági elismerés —
TELEFON: AUT. 504—84, 881—01
OTTOPAL ÉS TÁRSA
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.
KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehérített lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám. Telefon: Lipót 981-25

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis ucca 2. sz

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

Ceres ételzsir
Hutter gyártmány
Szavatoltan tiszta, egészséges és
könnyen emészthető
100% tiszta kókuszzsir.

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

A Bauxit Trust vezetősége legutóbb tájékoztatást nyujtott a vállalat ügyeiről az értékpapírkereskedőknek. Most az igazgatóság alábbi közlése alkalmas arra, hogy a szükséges felvilágositást megadja mindazoknak, akik a vállalat ügyei iránt érdeklődnek: a *Bauxit Trust A.-G.* igazgatósági ülésében az ügyvezetőség előterjesztette a folyó üzletév (1929 február 1. — 1930 január 31.) négy első hónapjára vonatkozó üzleti jelentését. A bányászat fejlődése teljesen kielégitő. A termelési költségek is az igazgatóság által annak idején előirányzott keretben mozognak. Ezzel szemben az eladás a mult évhez viszonyitva, összhangban az általános gazdasági helyzettel, csökkent. A bauxit elhelyezésére vonatkozó kilátások továbra is kedvezők. Ezzel kapcsolatban rá kell mutatni arra, hogy hosszúlejáratú szerződések állnak fenn, pl. a Vereinigte Aluminium-Werke A.-G.-val, melynek aluminiumgyárait bauxittal a társaság látja el. Annak az állitásnak, mintha a bauxit a jövőben kevésbbé vagy egyáltalában nem szolgálhat az aluminium nyersanyagául, semmi alapja sincs, mert ezidőszerint aluminiumot előállító kohók nyersanyagként kizárólag bauxitot használnak. A bauxitnak az aluminium mellett másik lényeges piaca, a bauxit-cementgyártás, a beléje helyezett várakozásoknak eddig teljes mértékben megfelelt. Nyilvánvaló, hogy nagy bauxit-cementgyárak létesítése néhány évet vesz igénybe és igy az ehhez fűzött remények is természetesen csak a legközelebbi esztendők folyamán valósulhatnak meg. A társulat pénzügyi helyzete egészséges. Igazolja ezt, hogy többmillió svájci franknyi bankbetét fölött rendelkezik, ellenben eddig sem bankhitelt nem vett igénybe, sem pedig adósságai nincsenek. — A folyó év üzleti eredményéről az igazgatóság most, az üzletév első négy hónapja elteltével, még nem nyilatkozhatik.

Megjelent a Kallós Kompasz 1929/30. évfolyama

A *Pesti Tőzsde* kiadásában és *Kallós* János szerkesztésében most jelent meg ötödik évfolyamában a „*Gazdasági, Pénzügyi és Tőzsdei Kompasz*" első része, *lényegesen kibővitve, uj fejezetekkel*, melyek közül elsősorban említjük meg *a kormányzóság, a minisztériumok, az országgyülés és a többi állami intézmények legújabb adatait.* Uj fejezet *az állami, községi és magánkölcsönkibocsátások összeállitása.* Ezúttal először közli a kompasz a *magánbankházak, bankárok és tőzsdecégek névsorát*, a cégtulajdonosok és egyéb személyi adatokkal, a mezőgazdasági, *ipari és kereskedelmi kamarák, a gazdasági vonatkozású szakegyesületek, testületek és vidéki hitelszövetkezetek legújabb adatainak ismertetését.* Egész önálló fejezet foglalkozik *a Takarékpénztárak és Bankok Egyesületének, (TÉBE) magyarországi hálózatának részletes ismertetésével.* A már tavaly is megjelent anyag részletesen kibővitve tartalmazza *az összes budapesti és vidéki bankok és takarékpénztárak, a budapesti és vidéki szövetkezetek, Budapest székesfőváros és a vidéki városok legújabb személyi és mérlegadatait.* Mint külön új része szerepel a kompasznak *a külföldi vezető pénzintézetek és magánbankházak ismertetése.*

Rövidesen követi ezt a részt *a kompasz második része*, amely tartalmazni fogja az összes magyarországi ipari és kereskedelmi részvénytársaságok és biztositó intézetek stb. adatait. *Dacára a nagymérvü kibővitésnek, a kompasz ára a régi és megrendelhető a Pesti Tőzsde kiadóhivatalában*, Budapest, IV., Városház ucca 6. Mind a négy kötet ára együtt *50 pengő.* Az új kompaszban eszközölt *szenzációs és praktikus bővitések és újitások* biztositják a Kallós-féle kompasz *döntő sikerét* és megmagyarázzák, hogy évről-évre miért népszerűbb ez a kompasz.

Gazdasági Világ. *Kármán* Aladár lapjának legújabb száma igen érdekes tartalommal jelent meg. Cikkeket irtak: dr. báró *Madarassy-Beck* Gyula, *Belatiny* Artúr, *Könyi* Hugó, dr. *Beck* Salamon, dr. *Székely* Artúr, dr. *Buday-Goldberger* Leó, *Lewin* Miksa és *Kármán* Aladár. A lap technikai kiállitása is igen szép s úgy tartalmánál, mint kiállításánál fogva igen figyelemreméltó.

Az Uj Gazdaság jubileuma. *Siebert* Gyula közgazdasági lapja, amely „Magyar Külkereskedelem" cimen indult meg és néhány év előtt ezt a cimet az *Uj Gazdaság* névre változtatta, a napokban ünnepelte meg fennállásának huszadik évfordulóját. Ebből az alkalomból 52 oldalas ünnepi számot adott ki. A rendkivül tartalmas és szép kiállitású számba cikkeket irtak: *Herrmann* Miksa miniszter, *Kállay* Tibor, *Erdélyi* Aladár, *Rassay* Károly, *Reischl* Richárd és még sokan mások.

Mész, cement, gipsz,
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII., Beniczky ucca 6 sz.
Telefon: József 302-83

Épitési engedélyek

A magánépitési albizottság 1929. évi június hó 17-én tartott ülésében (elnök: *Pénzes* József műszaki főtanácsos, jegyző: *Haris* Sándor s. hiv. igazgató) a következő épitési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) **Nagyobb és kisebb épitkezésekre:**

Dr. Göllner Aladárné VIII., József u. 14. em. ráép., terv. Stein Rudolf VI., Andrássy út 66.

2. Görög Mihály X., Zalán u. 2134. hrsz. családi ház, terv. Boross Jenő, Rákosszentmihály.

3. Kuti Lajos III., Timár u. 21. fsz. ház, terv. Tringer Pál VIII., Nagyfuvaros u. 14.

4. Hobinka Ferenc IX., Viola u. 40. em. ráép., terv. Singer Gyula I., Ferry Oszkár u. 52.

5. Dukai Károly III., Táborhegy 16.732. hrsz. nyaraló, terv. Haas Károly, III., Pacsirta u. 26.

6. Kovács Józsefné I., Etele út 3476. hrsz. fsz. ház, terv. Gógel János VI., Teve u. 23.

7. Mészáros Antal I., Virányos dülő 10.572. hrsz., em. toldalék, terv. Csányi Pál I., Tarcalli u. 6.

8. Moravek László III., Táborhegy 16.687. hrsz. fsz. ház, terv. Winkler József III., Hunor u. 10.

9. Láng István III., Vörösvári u. 17.136. hrsz. fsz. ház, terv. Lasetzky Márton III., Föld u. 53.

10. Lukács Márton III., Ujlaki rakpart 23. V. em. ház, terv. Mauthner Miksa X., Állomás u. 3.

11. Klemm Lászlóné I., Maros u. 6853. hrsz. III. em. ház, terv. Kallina Géza VI., Vörösmarthy u. 34.

12. Novák Imre V., Sziget u. 25.207. V. em. ház.

13. Kirschner Károly és tsa VII., Róna ucca 29.831. hrsz. em. ház, terv. Kiss József és Berger Károly VII., Thököly út 176.

14. Gyulai József I., Zsámbéki u. 8245. hrsz. em. villa, terv. Möller Károly I., Maros u. 3.

B) **Nagyobb és kisebb átalakitásokra:**

1. Árvay és Horváth VII., Dembinszky u. 32.
2. Zwack J. és tsa IX., Soroksári út 26.
3. Balog Etel X., Szent László tér 7998. hrsz.
4. Star filmgyár r. t. VIII., József körút 34.
5. Láng Gusztáv II., Herrmann Ottó u. 2.
6. Magyar Általános Ingatlanbank Rt., IX., Üllői út 11.
7. Országos Gyermekvédő Liga, VIII., Trefort ucca 3. sz.
8. Holczmann Vilmos I., Halmi u. 3631/2. hrsz.

A Magyar Lovaregylet

június 22, 23, 29 és 30-án versenyt tart. — Versenyek kezdete d. u. 3.30 óra. Helyárak: I. hely uraknak 6.— P (VI. 23-án 10.— P; hölgyeknek 4.— P (VI. 23-án 6.— P). II. hely 2.50 P; III. hely 80 fillér. Páholyülés 8—P (VI 23-án 15.— P). Ring 10.— P. Közlekedés villamoson I. II. helyekhez 29, 36. sz., III. helyhez 24, 38 sz. kocsikkal. HÉV-en I. II. III. helyhez. Autóbuszjárat „A" kocsikkal Apponyi térről, „O" kocsikkal Oktogon térről. Oda 2—3.15 óra, vissza 5.45—6.30 óra között. Menetenként 1.— P.

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FÁREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

HALTRICH FRIGYES karosszériaüzem
Budapest, VI., Csángó ucca 22. sz.
(Lehel ucca sarok) Ezelőtt VI., Stefánia út 3.
Telefon: L 903-81.

(Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntőde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 201. sz. (Saját ház.)
Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám.
Öntetnek: Szobrok, domborművek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

PECSEK ISTVÁN
MŰASZTALOS
Tel. József 438-34 BUDAPEST IX., Liliom ucca 52

SZALFÉTER EDE TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32
BUDAPEST I. KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

Tel.: Aut. 150-79 — Hűtő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek — Tel.: Aut. 150-79
Spitzer testvérek
Budapest, V., Vilmos császár út 42.

Németh Vilmos
épitési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

WEISZ MIHÁLY
mérnök, épitési vállalkozó, csatorna- és mélyépitő
Balaton ucca 2. Telefon: 257-66

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapittatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223-06. szám.

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, müszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapittatott: 1895.
A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycim: Dunmész.
Szállit: Meszet, mészkövet, bazaltkaviesot. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépitő-vállalkozó.

STEINER MARK konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

TERLANDAY ÉS TÁRSA
asztalosáru gyára
Budapest VII, Erzsébet királyné-út 125/b. sz.
Telefon: József 443—83.

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, aszfalt, porolaj.
KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR UCCA 2. TELEFON: AUT. 839-25.
Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban.

WALSER FERENC
Tüzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntöde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállitunk és orgonajavitásokat mérsékelt árban és müvészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 uj orgona került szállitásra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt **JAUERNIK ISTVÁN**
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemü székek és éttermi asztalok színházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

Waldmann Sándor
egészségügyi-, viz-, gőz-, légszesz-szerelvények, müszaki cikkek és fémáruk kereskedése
VI. Jókai ucca 6. sz. Telefon: Aut. 102-74
Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vizvezetéki felszerelésekben. Versenyképes árak és fizetési feltételek

Vállalatba adták a Krisztina-köruti zárt piac építési munkáit

A vállalkozói kataszterről várt üdvös eredmény nem mutatkozik — A Krisztina-piac építésénél is becsúszott egy ál-magyar cég

A *Fővárosi Hirlap* nemrégiben részletesen ismertette *Vajna* Ede tanácsnok érdekes nyilatkozatát, amelyben az új *Elelmiszer Nagyvásár és a modern élelmiszer piacok építési tervét vázolta* előttünk. Az új kerületi piacok közül, a mintapiacnak készült óbudait már átadták a forgalomnak és így lett a legelhagyatottabb vásártér a főváros legirigyeltebb piaca. Teljesen az óbudai mintájára készül a *krisztinavárosi piac* is azon a hatalmas telken, amelyet több ház lebontásával sajátított ki erre a célra a főváros, *a Vérmezővel szemközt a Krisztina-körúton*, nem messze a mostanitól, ahol a helyzet már teljesen tűrhetetlenné vált, nemcsak a túlzsúfoltság, hanem az ottani „higiéniai" állapotok miatt is. Az új piac tervei teljesen elkészültek és azokat a szakbizottságok és a műszaki ügyosztály is felülbírálta, sőt lejárt a kivitelre hirdetett versenytárgyalás is. Az egyes munkálatokat, igen helyesen, megosztva adják ki az iparosoknak, vállalkozóknak, hogy minél több munkaadó részesedhessék és ne egyes „generál-vállalkozók" arassák le a piacépítési konjunktúrát.

*

Amikor azonban ezt a tényt elismeréssel regisztráljuk, *sajnálattal kell rámutatnunk egy másik sérelmes intézkedésre*, amely nem kevésbbé érinti hátrányosan a magyar munka és a magyar iparososztály vitális érdekét. *Ez év elején katasztert készítettek a városházán a vállalkozó iparosokról.* Ennek egyik célja az volt, hogy minden érdemes budapesti vállalkozó és iparos résztvehessen a városi munkákban, a másik cél, hogy egyes élelmes vállalkozók és iparosok a többiek rovására *ne halmozhassák megbízatásaikat.* Elvül az szolgált, hogy

a kataszterben szereplő vállalkozók és iparosok, ha egy megbízást elnyertek, akkor két hónapon belül újabb városi munkák kivitelére nem kaphatnak megrendelést.

A mai súlyos gazdasági viszonyok között ilyen módon akarja a főváros minél több adózó polgárát városi munkákhoz juttatni.

Ezeket a szempontokat csak helyeselni lehet, de . . . De sajnálattal látjuk, hogy

a városnál a jól elgondolt szempontokat nem igen veszik figyelembe.

Az alább felsorolt vállalkozók között szerepel egy nagy gyári vállalat. Ez

a gyár az utóbbi időben minden héten ott van a megbízottak sorában.

Aztán találunk egy érthetetlen módon dédelgetett másik vállalkozót, aki

egymásután nyeri el a városi munkákat álmagyar cégér alatt,

pedig erre a ravasz trükkre a belügyminiszter 301.180/928. és 88.140/1929. számú rendeleteivel külön is fölhívta a közhatóságok figyelmét.

Hát ezeket a kinövéseket le kell nyesni a városi munkák kiadásánál és be kell tartani a kataszter rendeltetését és sorrendjét, mert különben annak az életbeléptetése teljesen és tökéletesen hiábavaló volt.

*

A vásárcsarnoki bizottság szombaton döntött a Krisztina-körúti piac kérdésében és a rengeteg ajánlattevő közül az alább felsorolt cégeknek javasolja a munkák kiadását:

A *kőműves munkákat a Bier és Versetz* cégnek 171.777 pengőért, az *ácsmunkákat Hellebrandt* Jánosnak 6566 pengőért, *a bádogos munkákat Polák* Eldének 9858 pengőért, a *műpalafedést Tóth* Lajosnak 1785 pengőért, a *hőszigetelési munkákat* a *Parafakőgyárnak* 30.228 pengőért, a *tetőszigetelő munkákat* a *Posnánszky és Strelitz* cégnek 9850 pengőért, az *asztalos munkákat Schramm* Józsefnek 9240 pengőért, a *lakatos munkákat* a *Berényi és Lengyel* cégnek 21.069 pengőért, a *mázoló munkákat* a *Fischer és Hartmann* cégnek 3577 pengőért, az *üveges munkákat Gál* Lajosnak 404.33 pengőért, az *üvegtetőépítést Pick* Ede utódainak 11,685 pengőért, a *vasszerkezetet* a *Stieber* r.-t.-nak 6780 pengőért, a *műkő- és lapburkoló munkát* megosztva a *Seenger* cégnek 9434 pengő értékben és a *Nagybátony-Ujlaki Iparművek Rt.*-nak 1372 pengőért, a *villanyszerelési munkákat* a *Kerti és Farkas* cégnek 10.549 pengőért, a *vízvezetéki és belső csatornázási munkákat Kulcsár* Kálmánnak 14.467 pengőért, a *hűtőgépberendezéseket* a *Ganz és Tsa* gyárnak 40.870 pengőért, *a melegvízfűtést Szentgyörgyi és Társának* 2755 pengőért, a *redőnyszerkezeteket* a *Korányi és Frőhlich* cégnek 16.649 pengőért, az *útépítési és csatornázási munkákat Gravieser* Albinnak 61.897 pengőért, a *burkolási munkákat* ugyanezen cégnek 20.720 pengőért, a *műkő- és lapburkoló szállítását* a *Kőszénbánya és Téglagyár* (Drasche) Társulatnak 30.769 pengőért, a *trachitkő szállítását* pedig a *Kondor és Feledi* cégnek 1716 pengőért. A *bazaltkőszállítás* kérdésében nem döntött a bizottság, de felhatalmazta az ügyosztályt, hogy ezt a szükségletet, később egy tételben szerezze be a legolcsóbb ajánlat szerint.

Az egész építésre 650.000 pengő van előirányozva, Vajna tanácsnok azonban reméli, hogy ezt nem kell teljes egészében felhasználni, hanem minden bizonnyal jelentkezik valami megtakarítás. Érdeklődtünk a munkálatok megkezdésének időpontja iránt is, mire

Vajna Ede tanácsnok

a következőket közölte a *Fővárosi Hirlap* munkatársával:

— Az építkezést még a nyáron megkezdik és remélem, hogy ebben az évben még át is adjuk rendeltetésének az új piacot, amely méreteiben jóval nagyobb, de külsőleg is impozánsabb lesz az óbudainál. A Krisztina-körút felől lesz a portálos, nagy főbejárat, de ezenkívül a mellékuccák felől is lesznek kapuk, úgyhogy a forgalomnak semmiféle fennakadása nem lesz. A Krisztina-körúti piac is

a legmodernebb piacépítési rendszerek és az összes praktikus szempontok figyelembevételével készül.

A fülkék zárt sorokban, tömören épített házakban lesznek, különböző cikkek szerint csoportosítva. Nagyon fontos újítás a hűtés kérdése. *Minden egyes élelmiszer-, tejtermékárusnak, vagy hentesnek, mészárosnak, szóval*

azoknak, akiknél romlandó holmi van, külön-külön hűtőfülkéjük lesz elektromos berendezésekkel.

Ennek az előnyeit a budapesti publikum nemcsak azért fogja megérezni, mert friss árút kap, hanem azért is, mert olcsóbban kapja azt, ha a kereskedőnek nem kell örökösen kockáztatnia az élelmiszerek megromlásának rizikóját.

TÖRÖK IGNÁC TELEFON: József 368—87.
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, VASBETONÉPÍTŐ, ÉPÍTŐMESTER
Budapest, I, ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL **FAISKOLAI CIKKEK**
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN **TOST ÉS MOLNÁR**
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

SZILÁGYI LÁSZLÓ
Pénzszekrény- és tressor-gyára
Tűzmentes páncél-szekrények, okmány vasszekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerű javításokat és szállításokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.
BUDAPEST, IX. LICIOM UCCA 37. SZÁM.
TELEFON: JÓZSEF 386—99

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: József 382—64. Telefon: József 382—64.

DONÁTH JÓZSEF
gépgyár és vasöntőde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.
Telefon: 920—00 és 901—24.

Schwabl Alajos TELEFON AUT. 287—26 SZ.
festékáru-kereskedés
Bpest V., Vilmos csász. út 22

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

KOMPRESSZOROS DARUK
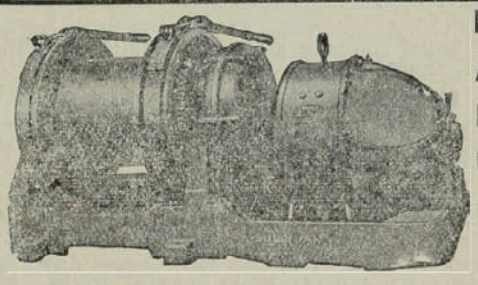
SULLIVAN MACHINERY COMPANY SALISBURY HOUSE LONDON E. C. 2. VEZÉRKÉPVISELET
Építési anyagokat és műszaki cikkeket árusító részvénytársaság
V., Gróf Tisza István-u. 12 Telefon: 809-16

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST
Szabadalmazott „Jm"
kompressor nélküli **DIESEL-MOTOR**
a legtökéletesebb erőgép.
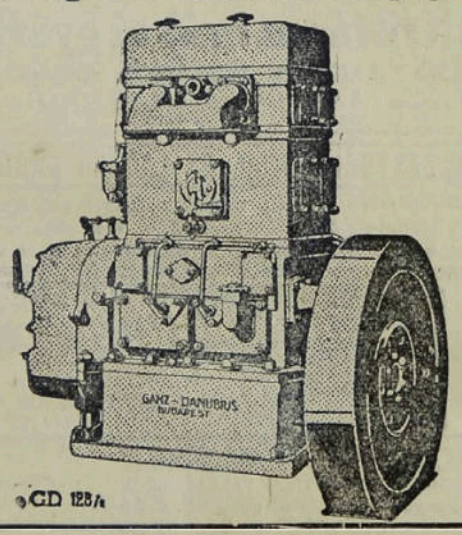

CD 128/1

STIEBER-FÉLE
ÉPITÉSI és IPARI R.T.
Vasszerkezetek
Fatetőszerkezetek
Ragasznélküli üvegtetők
BUDAPEST, VII, ARÉNA-ÚT 64. Telefon 348-49
Gyártelep: I, CSURGÓI-ÚT 28. Telefon 384-51

HANVAY VIKTOR
villany- és rádiócikkek
Budapest, VI, Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—69

FUST LASZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
(Omnia Mozgóval szemben) BUDAPEST VIII, BEKES UCCA 7. sz.
Telefon: J. 350-18
Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

MAKOVSKY FERENC
Budapest, VII. Abonyi-u. 4.
Fülöp Szász-Coburg Gothai herceg Ő királyi Fensége uradalmi építésze
TELEFON: J. 381-17

Csak **BRÁZAY** pipereszappant használjon!

Vállalkozás

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat a következő cégek és vállalkozók kapták:

Bádogos munkát a bicskei Batthyány-kastélyon: Farkas Izor 3511;

Villanyszerelési munkát a Miskolci uccai autóbuszgarázsnál: Kaffka és Wagner 7633;

Sodronykerítés munkát a Ceglédi uti kislakásos telepnél: Vas és Kovács 9240; a Váci uti városi épületeknél: Hermann János 2000;

Hőszigetelő munkát ugyanott: Parafakőgyár Rt. 26.329;

Útrendezési munkát a Mária uccánál: Helvey Tivadar és Schäffer Károly;

Útépítési munkát a helyikikötőnél: özv. Gravieser Albinné 54.457;

Csatornázási munkát a Róka uccánál: Ámon Antal és Fia 9902 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra a következő cégek és vállalatok pályáztak:

Szigetelési munkára a Halászbástyánál: Biehn János 22.992, Gruber János 19.975, Helvey Tivadar 18.700, Grozit Rt. 21.156, Posnanszky és Strelitz 19.235; a Római-fürdőtelepi iskolánál: Sárkány Ervin 17.987, Molnár Gábor 6247, Helvey Tivadar 3631; a Lenke úti iskolánál: Posnanszky és Strelitz 9803, Helvey Tivadar 7840, Molnár Gábor 11.940; a Lenke uti ovódánál: Posnanszky és Strelitz 6174, Molnár Gábor 7090, Helvey Tivadar 5241; az Üllői uti iskolánál: Molnár Gábor 13.640, Helvey Tivadar 8580, Posnanszky és Strelitz 11.778;

Bádogos munkára a Szent László kórháznál: Papp Testvérek 5960, Stahler Sándor 5724, Botos és Társa 9097, Hutterer és Kósa 5846, Böhm József 6797, Tollár Lajos 5186, Friedmann József 5109, Fliegl Béla 6441, Dávid és Deutsch 5529, Gál István 5492;

Tetőfedő munkára ugyanott: Adler Ernő 10.100, Krisch Fekete János 5640, Biberál Józsefné 3933, Sporik Ferenc 7000, Somogyi Béla 10.840, Tóth Lajos 4920;

Burkoló munkára a Bakáts téri templomnál: Cristofoli Vince 32076 (22.050), Wersetz Márton 52.289 (15.400), ifj. Cristofoli Vince 29.840 (19.950), Melocco Péter 30.956 (21.000);

Kőmíves munkára a Halászbástyánál: Kurcsák Gergely 10.094, Apor József 9900, Dreiacker Ödön 15.120, Hoffer Gyula 14.740, Kiss Albert 7912, Csimár Károly 8392, Szeili és Lengyel 13.089, Faragó Rudolf 8064; a jánoshegyi kilátótoronynál: Dreiacker Ödön 31.525, Hoffer Gyula 34.596, Apor József 30.311;

Gőzfűtőberendezésre az Ujvárosházán: Bogdány és Társa 48.436, Rietschel és Henneberg 46.595, Gerő Nándor 49.351, Keszler Jenő 50.038, Szepessy Gyula 47.136, Janisch János 45.993, Gábler J. 44.302, Törs és Ormai 48.381, Bründl János 49.291, Egri és Fia 48.723, Rohonczi Hugó 51.116, Fort Oszkár 55.719, Farkas Izor 53.405, Wolf Márk 52.377, Thiergärtner és Stöhr 53.746, Rufián István 52.949, Riemer Miksa 50.833, Generál Rt. 53.653, Várnai Arthur 53.194, Marton és Tóth 50.502, Fekete Ödön 53.070;

Műkő munkára a jánoshegyi kilátónál: Kovács József 8909, Melocco Péter Rt. 7772;

Kőfaragó munkára a Halászbástyán: Müller Rezső 67.4445, Dunántúli Mész, Tégla és Kőipar Rt. 60.813, Dunamenti Kőbányák és Márványművek Rt. 63.705;

Udvarrendezési munkára a Miskolci uccai autóbuszműhelynél: Helfenstein Károly 10.891, Halmis I. és Fia 13.214, Schäffer Károly 15.165, Obendorfer József és Fia 9438, Ámon Antal és Fia 11.760, Reinisch és Wohl 14.216, Szántó Ferenc 12.440;

Csatornaépítési munkára a Szemere uccánál: Kiss J. Jenő 5769, Heverdle István 4907, Ámon Antal és Fia 4358, Halász Hubert 4705, Farkas Lajos 4976, Obendorfer József és Fia 6059 pengő vállalati áron.

Új kiírások

A főváros tanácsa újabban a következő munkákra hirdetett nyilvános versenytárgyalást:

Villanyszerelési munkára az Üllői uti, a Horthy Miklós út 27. és a Csalogány u. 45. sz. iskolánál. Ajánlat tehető június 28-án délelőtt fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Vízvezeték, csatornázás és gázberendezési munkára a Római fürdőtelepen és az Üllői úton épülő iskolánál. Ajánlat tehető július 2-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Kőmíves, föld és elhelyező munkára a Váci úti fertőtlenítő intézetnél. Ajánlat tehető július 2-án délelőtt fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Cserépkályha szállítására a Németvölgyi úti III. bérháznál. Ajánlat tehető július 2-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Üvegmozaik munkára a kerepesi temetőben levő Kossuth mauzoleumon. Ajánlat tehető július 2-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Föld, kőmíves, elhelyező, ács, bádogos, asztalos, lakatos, mázoló, üveges, központi fűtőberendezés, vízvezeték, csatornázás, facementfedés, aszfaltozás, műpalafedés, padlóburkoló, etetőedény, feliratok, számok, villanyberendezés, tetőfelülvilágító munkára és szállítására az Illatos úti állategészségügyi telepen épülő ebmegfigyelőépületnél és felügyelői lakóháznál. Ajánlat tehető július 2-án déli 12 óráig a közélemezési ügyosztályon.

Szórakozás

A Városi Színházban Flesch Ella kamaraénekesnő, a müncheni opera tagja és Manowarda József, a wieni Staatsoper tagja együttes vendégjátéka. Június 22-én, szombaton: *Zsidónő.* Június 25-én, kedden: *Aida.* Június 23-án, vasárnap: *Faust.* Június 26-án, szerdán: *Varázsfuvola.* Bérlők részére díjmentes jegyek. Nem bérlők részére helyárak 96 fillértől 7 pengőig.

Vladár Pál
ács- és épitőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

Rosenthal István
sütő-, cukrász, hus-, fa- és vegyipari gépgyárló és javitómühely
TELEFON: J. 450-89.
Budapest, VII., Dob ucca 90. szám.

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

BUBIK LÁSZLÓ CSAVAR ÉS VASÁRUGYÁR
készit mindenféle vas- vagy fémárút tömegben vagy egyenként
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 26.

PANUCZA GYÖRGY
FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR
Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépitő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

HUTTERER ÉS KÓSA
épület- és diszmübádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Budapest, IV., Magyar ucca 42-44
Telefon: Automata 854-08

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA
Eternit

Megjelent a
KALLÓS KOMPASZ
1929/30. évfolyamának első része, 750 oldal terjedelemben
A legújabb bank, szövetkezeti stb. mérlegekkel, újitásokkal, magánbankházak, külföldi bankok stb. adataival. — Megrendelhető: a Pesti Tőzsde kiadóhivatalában, Budapest, Városház ucca 6. Ára: az összel megjelenő II. kötettel együtt 50 P.

Alexi és Uhlyarik műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Falk Miksa ucca 26. Telefon: Aut. 209-93
Disco világitótestek
Schunk & Ebe gyártmányú szénkefék
Mindenféle villamossági cikkek eladása nagyban és kicsinyben— Elvállal mindennemü villamossági szerelést

DUDUS ERNŐ
épitési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

Weingruber Ignác
Székesfővárosi Pavillon Kávéháza
VI., Városliget

VIGADÓ KÁVÉHÁZ
IV, Deák Ferenc ucca 2
*
VIGADÓ KIOSZK
V. ker., Vigadó tér
TULAJDONOS: BABÓCSY LŐRINC

TELEFON: A. 251—43
STEFKOVICS SÁNDOR
KŐMŰVES MESTER
BUDAPEST, VI., IZABELLA UCCA 44-b

HERCEG és VERHOVINA
:: festő, mázoló és lutorfényező :: Tel.: Aut. 270-86
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

SHELL petroleum benzin gázolaj
Speciális autóolajok, kenő- és hengerolajok, vaselinek eredeti mexikói bitumenek
SHELL KŐOLAJ RÉSZV.-TÁRS.
Központi iroda: Budapest, V. Alkotmány ucca 18
Tel.: Aut. 214—87. Aut. 214—89. Közp. telep: Csepel-Petroleumkikötő. Lerakatok és telepek az egész országban

Nyilvános órákat gyárt
ELSŐ MAGYAR VILLAMOS ÓRAGYÁR
Alapittatott: 1877. KULICSKA ANTAL Budapest II., Iskola-utca 6. Telefon. Aut. 507—09

SZENTGÁLI ANTAL ÉS LANGEN KÁROLY
Központi iroda: VI., Berlini-tér 5. Telefon: L. 913-57.
okl. mérnökök, épitési vállalkozók
Anyagtelep: V., Wahrmann-u. és Ujpesti rakpart sarkán. Telefon: J. 513—56.

Fürdőkád, Kérjen másodszor!
Ia. kivitelben, legolcsóbb árban
SZÁNTÓ, BPEST VI., JÓKAI TÉR 7.

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 964—14. SZÁM

Fekete Ödön mérnök
Vizmüvek, viszvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légnemüberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

Olajtermékek és műszaki cikkek beszerzése előtt kérjen ajánlatot:
Budapest, V, Csáky-u. 18/b
Telefon: Lipót 998—28.
Csécs és Társa
műszaki és olajkeresk. társaságtól

Események

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

Az új tisztifőügyész. A szerdai közgyűlés betöltötte *Szabó* Imre örökét és *Szemethy* Károly dr.-t választotta meg tisztifőügyésszé. *Szemethy* Károly csaknem két évtizede kitünő és köztiszteletben álló főtisztviselője a fővárosnak és aránylag fiatalon jutott a főügyészi magas tiszthez. Megválasztását általános szimpátiával fogadták és mindenki örömmel állapította meg, hogy *Szemethy* Károly tisztában van a nagy feladattal, amely elé a közgyűlés bizalma állította. Hogy ez így van, bizonyítja beszéde, amelyben nagy elődjére hivatkozott, akitől megtanulta, *hogy a hivatali szoba arra való, hogy onnan nyujtsanak segitő kezet az élet forgatagában küzködő polgártársainknak.* Hinni kell benne, hogy *Szemethy* Károly nagy tanítómesterének, *Szabó* Imrének szellemében fogja betölteni tisztét.

Megkezdődött a tanácsnokok nyári szabadsága. A tanács tagjai ezidén is két turnusban veszik ki szabadságukat, hogy a közigazgatás menetében a nyári szünet alatt se legyen fennakadás. A polgármester beosztása értelmében a hétfői napon *Bercel* Jenő alpolgármester, *Csupor* József, *Solty* Lajos, *Purébl* Győző, *Édes* Endre, *Borvendég* Ferenc és *Némethy* Béla kezdték meg szabadságukat. Július 29-én pedig *Vajna* Ede *Lobmayer* Jenő, *Liber* Endre, *Lamotte* Károly, *Csármann* Ferenc és *Gallina* Frigyes mennek szabadságra.

Egy érdemes tisztviselő kérése. A főváros egyik régi, érdemes tisztviselője, *Pálos* Ödön gazdasági főfelügyelő, az *Erzsébet Szeretet Otthon* igazgatója, igen méltányos kéréssel fordul a főváros polgármesteréhez. *Pálos* Ödön húsz éve áll a főváros egyik legnagyobb közintézetének, az 1450 öreg ápoltat gondozó *Erzsébet Szeretet Otthonnak* élén. Ez idő alatt nemcsak tisztét látta el a legnagyobb elismerésre méltó buzgalommal, de mint szegénygügyi szakíró is rendkívül nagy és érdemes munkát végzett. Most mégis azzal a panasszal kell a polgármesterhez fordulnia, hogy az 1926. évi fizetésrendezés szerzett jogától fosztotta meg. 1926 előtt ugyanis a fizetési szabályzat szerint az V. fizetési osztályba sorozott gazdasági I. osztályú főfelügyelők hivatalból léptek be a várakozási idő alapján a IV. fizetési osztály 2-ik fokozatába. A jelenleg érvényben lévő szabályzat szerint azonban *Pálos* Ödön az V. fizetési osztályból már nem léphet elő magasabb fizetési osztályba. Most az a kérése, hogy az 1929. évi július hó 1-ével eddigi fizetéséből *ad personam* a IV. fizetési osztály 3. fokozatába léptessék elő. Ebben az esetben ugyanis hátralévő szolgálati ideje folyamán még *elérheti a IV. fizetési osztály 2. fokozatát,* vagyis azt a fizetést, amelyet a multban külön intézkedés nélkül hivatalból elért volna. Nem is szólva arról, hogy mindössze harminchat pengő havi többjövedelmet jelentene ez *Pálos* Ödönnek. Minden esetre remélni kell ügyének kedvező elintézését, mert hiszen gazdag érdemeket szerzett lelkes tisztviselője a fővárosnak, aki egyben a főváros egyik legnagyobb közintézetének külföldön is elismert nevű vezetője.

Pártvacsora. Az *Egységes Községi Polgári Párt* és a *Polgári Egység Klubja* hétfőn a *Liget Klubban* tartotta meg a szokásos heti pártvacsorát, amely felette kellemes hangulatban folyt le a városligeti gyönyörű kerthelyiségben. A vacsorán a párt és a klub vezetőin kívül nagy számban vettek részt a kerületi vezetők és a tagok is, de különösen az erzsébetvárosiak és a zuglóiak jöttek össze nagyobb számban. Az összejövetelen *Márkus* Jenő dr., a BSzKRT h. vezérigazgatója mint házigazda üdvözölte a megjelenteket.

WETOL sebolaj
legyen minden mentőszekrényben.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyít.
M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72.455|1924 sz. körrend
M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062|XX. 1925. sz. rendelet.

EGYHANGUAN MEGSZAVAZTÁK A VÁSÁRPÉNZTÁR TŐKEEMELÉSÉT

A főváros pénzügyi bizottsága kedden délben ismét tárgyalta a Vásárpénztár tőkeemelését és

ezúttal végleges határozatot hozott.

Az ülést megelőző pártközi konferencián, majd a Sipőcz polgármester elnöklése mellett lefolytatott zárt tanácskozáson kiküszöbölték az ellentéteket, csupán a szociálisták és a demokraták tettek észrevételeket a mult évi mérlegre.

Buzáth alpolgármester 12 órakor nyitotta meg a pénzügyi bizottság nyilvános ülését, amelyen

14 szóval 9 ellen elfogadták a 6-os albizottság által felülbírált mérleget és egyhangúlag hozzájárultak a Vásárpénztár alaptőkéjének 500.000 pengőről négymillió pengőre való felemeléséhez.

Ezután a BSzKRT 1928-as zárszámadását tárgyalták, amely a területhasználati díj mérséklése után 3,418.000 pengő nyereséget mutat. Ezzel kapcsolatban

felmerült a viteldíj mérséklés, illetve az egységes tarifa kérdése is, amelyet az Egységes Községi Polgári Párt kezdeményezésére

Scheuer Róbert dolgozott ki részletesen és elfogadásra kész formában.

A folytatólagos közgyűlés. A szerdai folytatólagos közgyűlésen a pénteki ülésről lemaradt napirendet fogja letárgyalni a törvényhatóság. Nagyobb eseményre, izgalomra már nincs kilátás, hanem tipikusan „nyári" jellege lesz, aminthogy ez volt a hangulat már a mult ülésen is. Most már biztosra vehető, hogy a nyári szünet előtti utolsó közgyűlés e hó 26-án lesz.

Mi lesz a nemzeti hősök emlékével? A *Nádor* ucca, *Vécsey* ucca, *Báthory* ucca, *Szabadság* tér és *Országház* tér találkozásánál levő kis teret a mult héten lezárták és megkezdték a *„Nemzeti vértanuk emlékművének" felállítását,* az 1918—19. évi forradalmak idején martiriumot szenvedett polgárok emlékének megörökítésére. Kitűzték a leleplezés idejét is, amely a tervek szerint augusztus első napjaiban lett volna országos ünnepségek keretében. Annál nagyobb meglepetés volt számunkra a *művészeti és közművelődési bizottságnak* az az egyhangú megállapítása, hogy a már kivitel alatt levő emlékművet annyira nem tartja megfelelőnek, hogy az elvben megszavazott 20.000 pengő ellenére, *ennek* a szoborműnek a felállítására „nem adnak egy fillért sem", sőt megtagadják a felállításhoz szükséges hatósági engedély kiadását is. A szobormű már épül, tehát valószínűleg készen is áll a műteremben. A felavató ünnepség napja meg van állapítva, kíváncsiak vagyunk ezekután: mi lesz a művészeti bizottság határozata után? Abba hagyják az építkezést, új pályázatot írnak ki, vagy negligálják a fővárosi autonómia szuverén művészeti fórumának álláspontját, amely a legkiválóbb képzőművészek részvételével jött létre. Mindenek előtt pedig kíváncsiak vagyunk arra, miért csak ma derült ki, hogy a szobormű jó vagy rossz, alkalmas-e vagy alkalmatlan, kifejezi-e a gondolatot, amelyet képviselnie kell, vagy sem? Ki adta látatlanba ki a közterület-foglalási engedélyt, miért nem kérdezték meg előbb a művészeti bizottságot, ki vállalja a történtekért a felelősséget... és ha — legrosszabb esetben — megakad a dolog, ott fog-e állni hónapokig, vagy talán évekig a közlekedést gátló palánk?... Általában mikor teremtenek végre rendet erélyesen abban az elfajuló, rendszeresedő közigazgatási anomáliában, hogy egyik hatóság nem tudja, mit csinál a másik és sokszor egymással teljesen homlokegyenest ellenkező intézkedéseket adnak ki.

Ezüstlakodalom. *Körmendy* Jenő, a Székesfővárosi Autóbuszüzem igazgatója és neje, szül. *Sziklaffy* Erzsébet most tartották ezüstmenyegzőjüket a terézvárosi plébánia templomban, ahol előkelő közönség jelenlétében *Pápay* apátplébános mondott áldást a jubiláns házaspárra.

Házasság. *Sós* Endre író és hirlapíró, az *Ujság* munkatársa, *Sós* Árminnak, a *Nova* ügyvezető igazgatójának fia, házasságot kötött *Koncz* Erzsébettel.

A fővárosi iparostanonciskolák rajzkiállítása. Uj színnel gazdagodtak a fővárosi alkalmi kiállítások az *Iparművészeti Múzeumban* rendezett iparostanonciskolai csoportrajzkiállítással. A múzeum elsőemeleti dísztermében és előcsarnokában a főváros 18 iskolájának: aranyműves-ékszerész-ötvös, borbély, bőripari, bronz- és rézműves, cukrász, díszítő, fogtechnikus és sokszorosító szakirányú iskoláknak meglepően gazdag és szakszerű rajz- és munkaanyaga van ízlésesen és áttekinthetően elrendezve. A kiállítást ünnepies keretek között nyitotta meg *Purébl* Győző dr. tanügyi tanácsnok a hatóságok, a törvényhatóság, az ipartestületek, a szakfelügyelői kar és az iskolák nagyszámú képviselőinek jelenlétében. A minisztérium és iparoktatási főigazgatóság részéről jelen volt *Förstner* Tivadar iparokt. kir. főigazgató és *László* A. Árpád iparokt. igazgató, *Horváth* Béla dr. tanácsjegyző és *Végh* Gyula dr. főigazgató, a múzeum igazgatója. *Purébl* Győző dr. tanácsnok ismertette az iparostanonciskolai oktatás jelenlegi állapotát és a rajzkiállítás célját. Annak a reményének adott kifejezést, hogy *a kiállítás a kitűzött célokat minden tekintetben eredményesen fogja szolgálni,* s annak rendezésével iparostanoncoktatásunk ügyét ismét egy jelentős lépéssel vittük előre.

Halálozás. *Szende* Lajos székesfővárosi főállatorvos 65 éves korában váratlanul meghalt. Az elhunyt 26 évig a főváros szolgálatában buzgó, kötelességtudó munkása volt Budapest közegészségügyének a vásáresarnokok húsvizsgáló állomásán, ahol szolgálatának legnagyobb részét töltötte és tragikusan, épp nyugalombavonulása előtt hunyt el. Temetésén megjelent *Vajna* Ede közélelmezési tanácsnok, *Burg* Ferenc, a vásáresarnokok igazgatója, a fővárosi állatorvosi kar, valamint az elhunyt számos ismerőse és jóbarátja.

Több mint hatmillió pengőbe kerül a makadámutak évi fentartása. A főváros területén lévő makadámutak karbantartása a jövő évi költségvetéstervezet szerint 5,067.229 pengőbe kerül, 1929-ben körülbelül ugyanennyit költenek e célra. Ehhez a tízmilliónyi összeghez hozzáadva azt az évi egymillió pengő körüli összeget, amibe az olajozás kerül, tizenkét milliós összeget kapunk, amelyből már igen bőven jutna végleges burkolatokra is, ha a főváros amortizálná a szükséges költségeket.

A John Fowler-cég az elmult autóversenyeken ismét bebizonyította, hogy az nemcsak a mezőgazdaságban, hanem az automobilizmus terén is a legjobbat akarja produkálni. Az, amit a Hősök-emlékversenyén a Morris Colonial és a Morris Minor, azonkívül a hármashatárhegyi versenyen a *Minor-típus* teljesített, minden várakozást felülmúlt. Az angol nyolchengeres *Hillman*-kocsija a concours d'élégance-on már bemutatkozott a közönségnek. Az *Alfa Romeo*-kocsik e hónapban érkeznek meg és a magyar autókedvelőknek minden reményét felül fogja múlni.

Százan távoznak esténként a *Floridá*-ból, mert nem juthatnak már helyhez. Biztosítson magának helyet és rendeljen idejében asztalt. A *Florida* ma a budapesti közönség és az itt tartózkodó idegenek kedvenc találkozóhelye. Az 5-ös autóbusszal is elérhető. Retek ucca 81. Telefon 546—43. A svábhegyi fogaskerekűvel szemben. .

Beiratkozás. *A székesfővárosi községi felsőmezőgazdasági iskolába* az 1929/30. tanévre a felvételt kérő folyamodványok beadásának határideje: augusztus 15. A kérvényeket Budapest szfőv. tanácsának címezve az iskola igazgatóságának kell küldeni. Prospektust kívánatra küld az igazgatóság (Budapest, III., Kiskorona u. 10.).

A modern higiéné elengedhetetlen követelménye a féregmentes lakás. Számos hatósági elismerőlevél igazolja, hogy milyen kitűnő eredményeket ért el a *Féregirtó és Takarítóvállalat,* amely *Ottopál és Tsa* mérnöki vezetése mellett a legújabb *Buttenberg—Rasch* eljárás szerint ciánnal irt. A Királyhágó ucca 5a. számú házban lévő vállalat egyébként ép sikereinél fogva szerződéses viszonyban van a *Pázmány Péter* Tudományegyetemmel, a *Máv*-val, a Délivasúttal, a Dunagőzhajózási Társulattal, a *MFTR.*-rel, a Képzőművészeti Múzeummal, a Központi Vásárcsarnokkal, a Közvágóhíddal és egész sereg hatósági intézménnyel, amelyek mind a legnagyobb elismeréssel adóznak a vállalat eredményes működésének.

Háziasszonyok!
Háló- és gyermekszobáikat otthonosan és gazdaságosan
Tungsram opál-takaréklámpa
Szabályozható nagyobb és kisebb fényerősségre
világítja.
Nem káprázlat, kiméli a szemet
Kapható mindenütt!
Gyártja: **Egyesült Izzólámpa és Villamossági RT.** Újpest 4.

ALAPIDES
LAKBERENDEZÉSEK
VI. RÓZSA UTCA 72.
ALAPITVA 1885.
TEL. 286-47.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a III. kerület, Római-fürdő telepen épülő fővárosi elemi iskola részére szükséges vízvezeték és csatornázás munkáira.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi június hó 15-étől kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. emelet 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek, és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Frischfeld Ede műszaki tanácsos előadónál, a Központi városháza, III. emelet 328/b ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi július hó 2-án (kedden) délelőtt ½10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. emelet 350. számú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. emelet 354. szám) délelőtt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi június hó 12-én.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a X. kerület, Üllői út 118. szám alatt épülő fővárosi elemi iskola részére szükséges vízvezeték-, csatornázás- és gázberendezési munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi június hó 15-étől kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. emelet 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek, és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Frischfeld Ede műszaki tanácsos előadónál, a Központi városháza, III. emelet 328/b ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi július hó 2-án (kedden) délelőtt ½10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. emelet 350. számú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. emelet 354. szám) délelőtt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi június hó 12-én.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

Telefon: Aut. 272-64. Telefon: Aut. 272-64.
Magyar Építő Részvénytársulat
BUDAPEST, V., TERÉZ-KÖRÚT 34. SZÁM.
Sürgönycím: „Építő 272-64 Budapest"
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakódások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. :-: Városi csatornázások és vízvezetékek.
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. Telefon: J. 314-16.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 106—59, 141—52
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan. Téglagyárak: Buda, Köbánya, nyergesujfalu

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és méretkiküldés díjmentes.

Költségvetés és méretkiküldés díjmentes.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszívással.

HARTMANN ÉS CSÁSZÁR ALAPITTATOTT: 1889-BEN
ELEKTROTECHNIKAI, MECHANIKAI ÉS RÁDIÓ TÖMEGCIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, V, KÁDÁR-U. 6
Gyengeáramú és Rádiófelszerelési cikkek
Préselés, csiszolás, ezüstözés, aranyozás, nikkelezés és egyébb szinezések

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZABAN)

Széchenyi Gyógyfürdő
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva. A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

Gépmunka, gépszerelés, alkatrészgyártás, edzés, kovácsolás, autógén hegesztés, autójavítás.
HORVÁTH ÉS TÁRSA
Autómechanikai és Gépipari Vállalat
Budapest, VIII, Práter u. 64. Tel. J. 311-13

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

Holman Pál építőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. * Telefon: József 308—15

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Terézia 212—48. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és eladó Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Használja munkáinál a világhírű **egresi gipszeket** Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességűek
Kaphatók: **Gipszet Árusító R. T.** Budapest V, Erzsébet-tér 15. —Tel. Aut. 805-25 — Sürgönycím: GIPSZ Budapest

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hőlgy-ucca 24/a

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapítva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapítva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz. Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

„TUDOR"
ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: L. 925-08 **Budapest, V., Váci-út 137-139** Telefon: L. 925-08
Gyárt: „Tudor" és „Varta" rendszerű accumulatorokat

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

GAUGUSCH JÁNOS
ÉPÜLETLAKATOS-MESTER
BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval felített vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Máglya ucca 75—77
Telefon: Lipot 914—46.

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON: JÓZSEF 401-76.

OETL ANTAL
VASÖNTŐDE és GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
X. KER. ASZTALOS SÁNDOR-UCCA 9.
TELEFON: JÓZSEF 461-09, 461-08.

KÖRNYEI LAJOS
SZOBAFESTŐ, MÁZOLÓ és ARANYOZÓ MESTER
Iroda: BUDAPEST, X., SZŐRÉNY-U. 5.
Műhely: VI., STEFÁNIA ÚT 2. TEL. J. 441—99

Hochhauser
Ferenc építési vállalkozó Budapest
IX., Soroksári út 38. Tel.: J. 459-81

GÓGEL JÁNOS ÉPITÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

Aszfalt-útépitő,
szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 449-21.

TEUDLOFF—DITTRICH
ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T.
TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93
KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3 sz. TELEFON: A. 847-73
Fiókuzlet: IX. ker. Tompa ucca 0 szám

Köbánya: Budakalász **KRÁL GYULA** kőlaragómester, kő- és márványtelepe Telefon: Aut 624-88
Budapest III, Lajos-u. 77/79

Lizsinszky Rezső kárpitos és díszítő
Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhívó Aut. 510-54

Telefon: J. 448—08.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépítési munkálatokat

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 június 26. — 26. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZÍV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

A közmunkák

sürgős megindítása és vállalatba adása olyan életkérdése lett Budapest egész közönségének, hogy szinte minden órában oda kellene dörögni a városházi Cunctátorok felé a ceterum censeot, hogy *ma már tőlük és egyedül csak tőlük függ a város lakosságának jobb megélhetése és a gazdasági viszonyoknak talpraállítása.* Örömmel kell látni, hogy a főváros polgármestere erélyes szóval állott be ennek a ceterum censeonak lelkes hirdetői közé. A rendelet, amelyet a polgármester a tanácsnok és üzemvezető urakhoz intézett, tökéletesen kielégíti a közvéleményt, amely várva-várja, hogy a polgármester szavának *foganatja is legyen.* Ez a polgármesteri rendelet — sajnos — kénytelen olyan közismert dolgokat fölmelegíteni, amelyekről — a már régebben kelt belügyminiszteri fölszólítás után — azt kellett volna hinnünk, hogy azok szinte már vérébe mentek a tanács tagjainak. Vajjon ki hitte volna, hogy a polgármesternek kell figyelmeztetnie az illetékeseket, hogy „a közmunkáknak és a közszállításoknak gyors vállalatba adása enyhülést hozhat az ipar és kereskedelem súlyos helyzetében." Vagy, hogy a tanácsnok urak „azoknak a közmunkáknak és közszállításoknak vállalatba adása iránt, amelyek már szabályszerűen engedélyezve vannak és amelyeknek törvényes fedezetük van, mindenkor a legkisebb késedelem és haladék nélkül intézkedjenek." *Az ember megdöbben, hogy mindezekre az alapvető igazságokra, a városkormányzás és a mai élet irányításának eme sine qua non-jaira még figyelmeztetni kell a tanács és az üzemek igazgatóit.*

Ugylátszik azonban, nem jogosulatlan a polgármesternek az a föltevése, hogy ezeket az alapvető igazságokat aláhuzottan el kell mondania. Nemesak abból következtetünk erre, hogy *a közgyűlés szónokainak és a sajtó ostromának eddig minden megszólalása pusztába hangzó szó volt;* hanem abból is, hogy *a polgármesternek ebben az idézett rendeletében alaposan meg kellett nyomnia a tollat.* A polgármester nemesak reméli, de *„el is várja"*, hogy a rendelkezésében foglaltakat az összes illetékes tényezők megértéssel fogadják és a legkisebb késedelem nélkül mindent megtesznek a közmunkáknak és közszállításoknak leggyorsabb vállalatba adására. Ezekután igen megnyugtató és föltétlenül szükséges volt az is, hogy a polgármester záró intelemnek odatette a legszigorúbb figyelmeztetést, hogy amennyiben panaszok érkeznének hozzá, *a mulasztó közegek ellen haladék nélkül vizsgálatot rendel el.* Amilyen örvendetes a polgármester rendelete, épen olyan fájdalmas is, mert *Budapest közigazgatásának nem lett volna szabad odáig jutnia, hogy az ipar és kereskedelem, de az egész gazdasági élet súlyos válsága idején ilyen rendeletekre kerüljön a sor.*

Árvízveszedelem idején az első harangkongásra minden ép embernek talpon kell lennie. *A sajtó és a közgyűlés hónapok óta kongatja a harangokat és a városházán megvárták, amíg a polgármesternek fegyelmi vizsgálattal kell fenyegetnie.*

*

Van azonban a polgármester rendeletének még egy érdekes és fontos mondata. Eszerint a polgármester felhívja az illetékesek figyelmét arra, hogy „a vállalkozókra és szállítókra a nehéz viszonyok közepette nagy jelentőséggel bír az, ha kiérdemelt keresetüket késedelem nélkül kézhez kapják", ezért elrendeli a polgármester, hogy „a vállalkozók és szállítók kiérdemelt és megállapított keresete mindenkor soron kívül és a legkisebb késedelem nélkül kiutalványoztassék."

Az ember riadtan olvassa ezeket a sorokat, amelyek mint a budapesti iparosvilág évtizedes rémei jelennek meg előttünk. Hát még ma is itt tartunk, hogy erre is figyelmeztetni kell a városházán az illetékes tényezőket? Az a jubileumi toaszt jut az eszünkbe, amelyet egy nagyváradi ujságíró ünneplésekor mondott egy budapesti kollegája. Azzal hajtotta meg az elismerés lobogóját a vidéki ujságíró hatalmas munkája előtt, hogy összehasonlította a budapesti és a nagyváradi ujságírók tevékenységét. Könnyű, — mondotta — a budapesti ujságírónak, akinek minden nap a változatos témák egész sora áll rendelkezésére, hogy válasszon közülük: de nehéz a nagyváradi ujságírónak, akinek *hetenkint kétszer kell vezércikket írnia a Pece-patak beboltozásáról.* Hát ilyen gyötrelmes, évtizedes tengeri kigyója Budapest kommunális életének, ilyen, a Pece-patak beboltozását sürgető örök filippikánk nekünk az a kérdés, amelyet talán soha nem tudunk megfejteni, hogy *az életen kívül miért kell a szegény budapesti vállalkozót és iparost agyongyötörni még a bürokráciának is?*

És nem hogy haladást látnánk az idők során, ellenkezően, *a budapesti iparos jól megérdemelt kis pénzének dohos labirintusai esztendőről-esztendőre újabb és újabb tekervényekkel szaporodnak.* A tavalyi nagy hiteltúllépések megszülték a hitelnyilvántartó intézményét, amely — bár hivatását becsülettel teljesíti, — mégis csak fokozottan gyötri mindazt, aki vállalkozói viszonyba kerül a fővárossal. Lehet, hogy a hitelnyilvántartó révén sikerülni fog a hiteltúllépések dzsungeljét kiirtani, de egészen bizonyos, hogy az a bürokráciának a városházán terpeszkedő és egyre hízó hydrájának száz fejét legalább új tucat fejjel növeli.

Egy vállalkozó öngyilkosságával kapcsolatban sokat emlegették a multkorában, hogy meg kellett válnia egy derék magyar iparosnak az élettől, pedig a városházán is volt még járandósága. Isten óvjon bennünket attól, hogy egy pillanatig is a névtelen és gazdátlan városházi bürokráciát vádoljuk, de a polgármesterrel együtt Budapest közönsége is „nemcsak reméli, de el is várja", hogy *a bürokrácia kénye lme, vagy copfja necsak a fegyvert ne adja kezébe a budapesti iparosnak, de egyetlen pillanatig se okozzon zavart, vagy kényelmetlenséget azokban a kis üzemekben, amelyek kenyéradói ennek a hálátlan bürokráciának.*

Minden fillér kárbavész, amit az utak olajportalanítására fordítunk

„Az olajozás évenkint visszatérő költséges passzióját meg kell és meg is fogjuk szüntetni" — Tisztára pénzpocsékolás a makadám-rendszerű útépítkezés — Gazdasági és városrendészeti okokból le kell bontani a Piarista-épületet

A főváros közgyűlésének nyári vakációja a szerdai közgyűlés befejeztével megkezdődik és ezzel lezárul a törvényhatósági élet egy időszaka, amelyik nem produkált ugyan nagy alkotásokat, de elvégezte mindazt, ami az adott viszonyok között megvalósítható volt. A nyári szünet természetesen csak a közgyűlésnek és a bizottságoknak jelent pihenést, míg az ügyosztályokban serényen folytatódik a komoly munka a szeptember második felében megindúló közgyűlési kampányra, amelynek legkiemelkedőbb eseménye ezuttal is a költségvetés megvitatása lesz. Mint az elmult évben, az idén is, a tárgyalási anyag egyik legjelentősebb vitája *az útépítkezések kérdése* körül várható, mert a pártok teljes összhangzással követelik a főváros útvonalainak tökéletes rendbehozását. Erről a halaszthatatlanná vált problémáról

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Egészen bizonyos, hogy az útépítés és az útrendezés ügye lesz a legközelebbi költségvetési vita tengelye. Minden kilátás megvan arra, hogy *az útépítési kölcsön felvétele a kormányhatósági jóváhagyást el fogja nyerni és így*

semmi akadálya sem lesz annak, hogy az út- és csatornaépítési ügyosztály részéről benyújtandó útépítési program végrehajtása megkezdődjön.

Szóvátettük, hogy az ügyosztály teljesen érthetetlen okokból jövőre is még mindig *makadámutakkal* kisérletezik és nem kevesebb mint *harmincöt útvonalat szándékozik ezzel a megbizhatatlan és nem tartós fedőanyaggal ellátni.*

— Ha már nagy anyagi áldozatokat hozunk, — mondotta *Kozma* Jenő — hogy rendezzük Budapest uccáit és útvonalait, akkor arra kell törekedni, hogy az újonnan meginduló munkálatok révén

tartós, megbízható és minden tekintetben kifogástalan utak álljanak a forgalom rendelkezésére.

Ma, amikor a nemes fedőanyagok egész tömegét ismerjük, *súlyos hiba a rövidéletű makadámra pénzt áldozni,* mert a makadám azzal, hogy folyton javítani és ujjáépíteni kell, tulajdonképen

a legdrágább útépítési rendszer,

ami elkerülhető, ha maradandó jellegű útburkolat fedi az útvonalakat. Az olcsó útjavítás, vagy egyes utak primitiv anyaggal való járhatóvá tétele csak ott indokolt, ahol bőséges mennyiségben kéznél van valami felhasználható anyag, mint például a közelmultban a Nagybányai úton és környékén, ahol a második kerületi előljáróság kezdeményezésére *mészszel* borítottak egyes útszakaszokat. Ez a valóban olcsó és ideiglenes jellegűnek szánt megoldás a mészbányák közvetlen szomszédságában megállja a helyét, de azt

a legnagyobb mértékben perhorreszkálom, ha a multak szomorú tanulságait elfelejtve, még ma is makadámutak építésével akarnak próbálkozni a város belső fekvésű területein.

A városnak nincs és nem is lehet fölösleges pénze, — már pedig *a makadámépítések drága költségei fölösleges pénzkiadást jelentenek.*

Ezzel kapcsolatban utaltunk arra, hogy *az utak olajozása évente horribilis összeget: 1 millió pengőnél többet emészt fel,* amire *Kozma* Jenő a következő nyilatkozatot tette:

— Mindent el kell követni annak az érdekében, hogy ezt az összeget hasznosabb beruházásokra fordítsa a főváros. *Lehetetlenség ugyanis, hogy néhány útvonal olajozására évente 1 milliót fordítsunk,* amikor a cél mindössze csak annyi, hogy legjobb esetben néhány hónapig portalanítva legyenek az utak. Ez is

olyan kiadás, amire semmi szükség sincsen, mert a portalanítás kérdését sokkal egyszerűbben és olcsóbban megoldhatjuk egymillió pengős olajszámla nélkül is.

A megoldás ugyanis olyan kézenfekvő, hogy

teljesen mellőzni lehet az utak olajozását,

amely most esztendőről-esztendőre ilyen példátlanul nagy összegbe kerül.

Az olajozás mint portalanító és útjavító eszköz a leghálátlanabb valami,

mert *piszkít, jobbra-balra szétfröccsen, eső alkalmával olajsár képződik és azután felszáradva ismét porszerű réteg hever az úton.* Amit most évenkint olajra költünk, azt az egymilliót

10—12 milliós útépítési tőke évi amortizációjára kell fordítani

és ezzel a tőkével olyan pormentes, állandó jellegű fedőanyaggal láthatjuk el az olajozásra kerülő összes utakat, hogy azok a legmesszebbmenő igényeket is ki fogják elégíteni.

Az olajozás évenkint visszatérő költséges passzióját meg kell és meg is fogjuk szüntetni.

Úgy volt, hogy az Eskü-téri *Piarista-épület*

sorsát még a nyári szünet előtt eldöntik, a pénzügyi bizottság azonban őszre halasztotta e nagyértékű objektum fölötti határozatot. A Piarista-épület ügyéről *Kozma* Jenő a következőket mondta munkatársunknak:

— Nem csinálok titkot abból, hogy aggodalommal látnám hivataloknak vagy más intézményeknek e frekvens helyen levő épülettömbbe való elhelyezését, mert akkor

bizonytalanná válna az az időpont, hogy a Dunapartnak ez a gyönyörű része szépészeti rendezés alá kerüljön.

Meggyőződésem ugyanis, hogyha most az épületet nem bontják le, akkor még *10—20 évig ott fog állani ez a régi épület*, pedig már túlhaladt az idő arra, hogy

a tervezett hídfeljárót ott monumentálisan kiképezzük.

Ezzel kapcsolatban meg lehet találni a *belvárosi főplébániatemplom méltó érvényesülését:* ezek az okok voltak azok, amiért a leghatározottabban elleneztem az épületbe való ideiglenes betelepítést. Az épületet feltétlenül le kell bontani és hogy azután a telekkel mi történjék: eladja-e a főváros, szállodát építtet-e a helyére, vagy egyéb célra kívánja felhasználni? — arról ma még korai volna beszélni, vagy tervezgetni.

Megkérdeztük végül *Kozma* Jenőt, hogy a nyári szünet alatt miképen fog alakulni az *Egységes Községi Polgári Párt* és a *Polgári Egység Klubja* pártélete.

— Az Akadémia-uccai párthelyiségünk — úgymond — természetesen *a nyári hónapok alatt is a párttagok és pártbívek rendelkezésére fog állani.* Kontaktusunk a városközi adminisztrációval a közgyűlés szünete alatt sem szakad meg és így a titkárság minden ügyes-bajos dologban a legnagyobb készséggel fog rendelkezésre állni, útbaigazítással és felvilágosítással szolgálni.

Megbeszélés a szerdai közgyűlés napirendjéről

Az Egységes Községi Polgári Párt utolsó pártértekezlete a nyári szünet előtt

Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfőn este fél hét órakor pártértekezletet tartott *Kozma* Jenő elnöklésével, amelyen a törvényhatósági bizottsági tagok és póttagok nagyszámban vettek részt. Ott voltak többek között: *Farkas* József, *Battenberg* Lajos, *Girardi* Tibor, *Németh* Béla, *Holtzer* Nándor, *Orova* Zsigmond, *Lédermann* Mór, *Harrer* Ferenc, *Martin* János, bibithi *Horváth* János, *Grosch* Károly, *Sajó* János, *Usetty* Béla, belvárosi *Horváth* Károly, *Bódy* Tivadar, *Scheuer* Róbert, *Gaár* Vilmos, *Csécsy-Nagy* Miklós, *Deményi* Aladár, *Sümeghy* László, *Hubert* Vilmos, *Neményi* Imre, *Erdey* Henrik, *Fáber* Fülöp, *Dósa* Ottó, *Szelnár* Aladár, *Bánó* Dezső, *Emődi* Aladár, *Hoór-Tempis* Mór, *Jaczkó* Pál dr. és *Tárkány* Jenő.

Az értekezleten a szerdai közgyűlés napirendjével foglalkoztak. A betöltésre váró két plébánia közül a zuglói stallumra *Barkóczy* Sándor jelöléséhez járultak hozzá, míg a Regnum-Marianum plébániára *Némethy* Ernő a párt egyhangú jelöltje.

Az *autóbusz*-beruházási program és a *környékbeli közlekedési* tervezet tárgyalásánál *Scheuer* Róbert tájékoztatta az értekezletet, ismertette a pénzügyi bizottságban mondott felszólalását és az ott történt eseményeket is. Az értekezlet *Scheuer* felszólalása után egyhangúlag magáévá tette azt a pénzügyi bizottságban is elfogadott követelést, hogy *az új központi garázs mellett feltétlenül építsék meg a központi igazgatósági épület és a munkásjóléti épületeket is.* Elfogadta az értekezlet a környékbeli autóbusz-közlekedés tervét is azzal, hogy érdemben a kormány hozzájárulása után tárgyalja.

Scheuer Róbert újabb felszólalásában szóvátette, hogy az elkészülő új autóbuszokat nem lehet a tervezett új relációkon üzembehelyezni, mert *az utak rendbehozása még mindig késik,* így a Hungária körúton még alig kezdték el a javítást, nyoma sincs még a Szent László úti átjárásnak, a Kőbányai úton most hordják el a kaviesot és ugyancsak most kezdik javítani a várbeli uccákat is.

Az értekezlet felhatalmazta az elnökséget, hogy legerélyesebben járjon el a tanácsnál és követelje, hogy a szóbanforgó *útvonalakat sürgősen hozzák rendbe, nehogy az autóbuszforgalom kiterjesztése késedelmet szenvedjen.*

Kozma Jenő beszámolt a *Vásárpénztár* és a *BSzKRT* közgyűlésével kapcsolatban tett előkészületekről és bejelentette, hogy a pártközi megállapodás értelmében *Ereky* Károly lesz a Vásárpénztár elnöke. A párt részéről még *Gündisch* Guidó, *Faber* Fülöp foglalnak helyet az igazgatóságban. A bejelentést az értekezlet nagy helyesléssel vette tudomásul.

Ugyancsak örömmel hallotta az értekezlet *Kozma* Jenő azon bejelentését is, hogy a *BSzKRT igazgatóságában a pártot az eddigi három tagság helyett négy fogja megilletni. Ereky* Károly helyére *Scheuer* Róbert, *Gordon* Róbert helyére *Hoór-Tempis* Mór, csak *Bacsinszky* Vladimir marad a régiek közül, a negyedik helyre pedig *Bárczy* István kerül. A felügyelő bizottsági tagságot később fogják betölteni.

Napirend után *Kozma* Jenő visszapillantott az elmult törvényhatósági év eseményeire és rámutatott azokra az eredményekre, amelyeket a pártnak elérni sikerült. Felkérte a párt tagjait, hogy használják fel kerületeikben a nyári szünetet is munkálkodásra és készüljenek a régi energiával és fokozott előrelátással a következő ülésszakra és a várható eseményekre.

A tagok nevében bibithi *Horváth* János köszönte meg *Kozma* Jenőnek az év folyamán kifejtett fáradhatatlan munkásságát és azt az enegiát, szeretetet, amellyel a pártot mindenkor irányította. *Kozma* Jenő közvetlen szavakkal reflektált az üdvözlésre és kijelentette, hogy *változatlan erővel és kitartással visz tovább, előre a polgári egység politikáját* és ehhez kéri a párt további támogatását és bizalmát, majd kellemes nyári pihenést kivánt a párt tagjainak.

Kisebb ügyek kerültek még szóba, melyek megbeszélése után az értekezlet — mely a nyári szünet előtt valószínűleg az utolsó volt, — véget ért.

A Vásárpénztár ujjáalakításának munkája befejeződött

A pártközi megállapodás értelmében, mint más helyen megírjuk, *Ereky* Károly lesz a nagyjövőjű intézet elnöke, s ezzel a szerencsés választással csak megerősödtek azok a reménységek, amelyeket a gazdasági körök a Vásárpénztár regenerálásához fűznek.

Szombaton este, értesülésünk szerint, megbeszélte a Vásárpénztár igazgatósága a nagytétényi sertéshízlalótelep átvételére vonatkozó szerződés részleteit és ezzel a tranzakcióval nagy perspektiva nyílott a Vásárpénztár számára a magyar sertésexport fellendítése terén is.

A Vásárpénztár új igazgatósága a *Fővárosi Hirlap* beavatott helyről szerzett értesülése szerint a következőképen fog kialakulni: *Ereky* Károly elnök, *Demkó* Dezső vezérigazgató, a tanács részéről *Vajna* Ede és *Lamotte* Károly, az Egységes Községi Polgári Párt részéről *Gündisch* Guidó és *Fáber* Fülöp, továbbá *Terstyánszky* Kálmán v. kormánybiztos, *Pasteiner* Alfonz ny. miniszteri tanácsos és *Gratz* Gusztáv, az érdekképviseletek részéről *Kollár* Márton, *Brauch* Ferenc, *Konkoly-Thege* Sándor, az Omge részéről, a Községi Takarékpénztár részéről *Reményi-Schneller* Lajos, továbbá a többi pártok delegáltjai.

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SANDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi ucca 25. Telefon: J. 380-30

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK EPITŐMESTER EPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 82

FARKAS LAJOS MÉRNÖK
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Telefon: J. 396-98
Budapest VII, Kolumbus u. 41

Bründl János
udvari szállító
Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Peterfy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vizművéket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 515—19.

SEFFER ANTAL
TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA
TELEFON: AUT. 891-31 AUT. 896-94
Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3. sz
Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 * Gyár: Pest-Sashalom

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

NEUSCHLOSZ ELEK TÉGLAGYÁRA
Városi iroda: V., Pozsonyi-út 21-25. Telefon: 901—49.
Kartelen kivül
Helyszinre szállit Ia. kis- és nagyméretü égetett agyagtéglát. Hidegkut, Mária-Remete és Pilisvörösvárhoz legközelebb fekvő téglagyár.

DÖMÉNY IMRE
EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG
festék-, háztart.- és vegyiczikkek kereskedése
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.
Telefon: Automata 886—51.

AGYAGCSÖVEK
és csatornázási cikkek
HUBERT ÉS TÁRSA B. T.
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4.
Telefon: Automata 22—67.

TÁBLAÜVEGBEN KARTELEN KIVÜL
MANDL VEZET
BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

Schwabl Alajos
TELEFON AUT. 287—26 SZ.
festékáru-kereskedés
Bpest V., Vilmos csász. út 22

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 823—20.
gyártmányai
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk kedvező fizetési feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

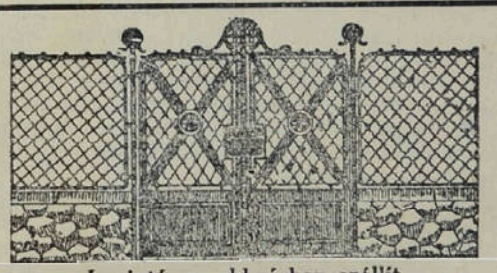

Legjutányosabb árban szállit
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapittatott 1876. Telefon: Aut. 826-85.

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 604-48.

BITUMEN ÚTÉPÍTŐ R. T.
Budapest,
IX., Ferenc-körút 46.

FELD OLY
tisztít **szárazon** kosztümöket, öltönyöket, felöltőket, fest **minta szerint** mindenféle ruhaneműt.
Tisztviselőknek nagy kedvezmény! Telefonhívásra minden tételért elküldünk!
Gyár: VII., Thököly-út 33. Telefon: J. 394-41 és J. 446-72.

Hiteltúllépés az építkezés megkezdése előtt:

a legújabb városi csodabogár

Nagy meglepetést keltett a pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén, az autóbuszüzem beruházási programjának elszámolása során, *Scheuer* Róbert törvényhatósági bizottsági tagnak az a szenzációs kijelentése, hogy

az új központi autóbuszgarázsnál hiteltúllépés jelentkezett, mielőtt felépült volna.

A 12,000.000 pengős autóbuszüzem beruházó program elszámolását, illetve az ezt fedező beruházási kölcsön felhasználását pénteken tárgyalta a pénzügyi bizottság. Az ismertetés során az derült ki, hogy az eredetileg tervbe vett program egyes részeit, így a központi igazgatósági épületet és a munkásjóléti épületeket el kellett hagyni, mert a pénz felhasználásánál, a program végrehajtása során, a 12 millió pengős kereten belül *„lényeges eltolódások mutatkoztak."* Hogy mit jelentenek ezek az „eltolódások", arra nézve igen érdekesen világítanak rá azok az adatok, amelyeket

Scheuer Róbert

ismertetett a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt:

— Tizenkétmilliós nagy összegről lévén szó, nem lehet felületesen napirendre térni a dolog felett. Szerepel ebben a programban egy nagy 3,880.000 pengős tétel, amelyet a garázs céljaira kellett volna fordítani. Ezt a közel négymillió pengőt a tanács kivette a bizottság kezéből, külön bizottságot küldött ki az új központi garázs építésére. *Solty* Lajos középítési tanácsnok pedig kijelentette, hogy, igen bőven, nagy biztonsággal végezték a számításokat az építési költségek kalkulálásánál — mert ez szokás — s a 3,880.000 pengő az a „felső határ", amennyibe a garázs kerülhet. Meglepő tehát, mikor most mégis azt halljuk, hogy

a garázsra nem futja az előirányzott pénz és értesülésem szerint ott máris hiteltúllépés van, pedig még csak a tetőszerkezet vállalatba adásánál tartanak.

— Nem tudom, hogy ez tényleg *igaz-e*, de ha valóban így van, akkor lépjenek nyiltan a tanács elé.

— Véleményem szerint a garázsépítési pénzből telekvásárlásra elvont 292.000 pengő, a felesleges pszichotechnikai laboratóriumra szánt 42.000 pengő és *a kétszer szereplő tűzvédelmi berendezésekre szánt pénzzel együtt*

400.000 pengő feleslegnek kell maradni, tehát semmi akadálya nincs annak, hogy az irodai épületet és jóléti intézményeket is felépítsék, úgy ahogy azt külföldön mindenüttt teszik az ily hatalmas garázsok keretében,

— A garázskérdést véleményem szerint tisztázni kell és várjuk az építkezési *ad hoc* bizottság mielőbbi tájékoztatását, mi a való helyzet, s ha van hiteltúllépés, mi okozta máris,

nem kell-e tartanunk attól, hogy a kiadástöbblet az egyéb munkák megindulásával még növekedni fog,

s hogyan egyeztethető össze mindez *Solty* középítési tanácsnok úr bizakodó nyilatkozatával, azzal a kijelentésével, hogy az építkezésnél a 3,880.000 pengő lesz a „legfelső határ."

Nem lesz önálló fővárosi biztosító:

a Községi Takarék kezeli az önbiztosítási alapot

A *Fővárosi Hirlap* részletesen jelentette annak idején azt az akciót, amely a fővárosi ingatlanok és egyéb vagyonértékek biztosítási rendszerének megváltoztatása érdekében indult meg a törvényhatóság kebelében, ahol *B. Virágh* Géza törvényhatósági bizottsági tag hívta fel a közgyűlés figyelmét arra az óriási pazarlásra, amelybe e téren akaratlanul is belecsett az adminisztráció.

A biztosítási reform kérdésében heteken át tartott a tanácskozás, meghallgatták igen előkelő szakértők véleményét is, míg végül az a vélemény alakult ki, hogy

csak részben és bizonyos idő mulva térhet át a főváros az önbiztosításra, de még ebben az esetben sem lehet teljesen mellőzni a régi rendszert,

különösen ott, ahol viszontbiztosítás, vagy szavatossági biztosítás válik kívánatossá. A biztosítás kérdését a bizottságok már letárgyalták és legközelebb a törvényhatóság elé kerül az ügy, ezért felkerestük

Édes Endre tanácsnokot,

aki ezt mondta:

— A bizottságok és a tanács úgy vélték, hogy *csak igen óvatosan nyúlhatunk hozzá* e kérdéshez, elhamarkodni és felületesen intézkedni pedig a legvétkesebb könnyelműség lehetne. Javaslatunk az, hogy a főváros *fokozatosan és csak hat év mulva fogjon hozzá tényleg az önbiztosításhoz*, addig pedig

gyűjtsön megfelelő nagyságú önbiztosítási alapot, évi kétszázezer pengő félretevésével.

— Ilyenformán a székesfőváros tulajdonában levő épületek, ingóságok és egyéb értéktárgyak kárbiztosításánál csak 1936 január 1-én térnénk át az önbiztosításra, addig pedig minden évben 200.000 pengőt állítanánk be e célra a költségvetésbe „önbiztosítási alap"-ra. Ilyen módon 1935 december 31-re 1,200.000 pengő áll majd rendelkezésre. Ugyanilyen önbiztosítási alapot gyüjtenek az önálló vagyonkezelésü üzemek is.

1935-ig a biztosításokat magántársaságokkal kötik meg, de nyilvános versenytárgyalás útján, ami eddig nem volt szokásban.

— Az önbiztosítás azonban *1936 után sem lesz általános és kizárólagos*, hanem az erősen tűzveszélyes és robbanásoknak kitett üzemeket, épületeket, stb. azontúl is biztosítani fogjuk idegen helyen is, sőt a közlekedési eszközöket is, azok szavatossági következményei esetére.

— Az a terv, amely arról szólott, hogy a főváros létesítsen egy önálló fővárosi községi biztosító intézetet, *végleg elesett* és

az önbiztosítási alapot a Községi Takarékpénztár fogja kezelni.

— Az átmeneti időre szóló biztosításokra a főváros a jövő hó elején hirdet pályázatot és a nyári szünet után hozza meg a döntést.

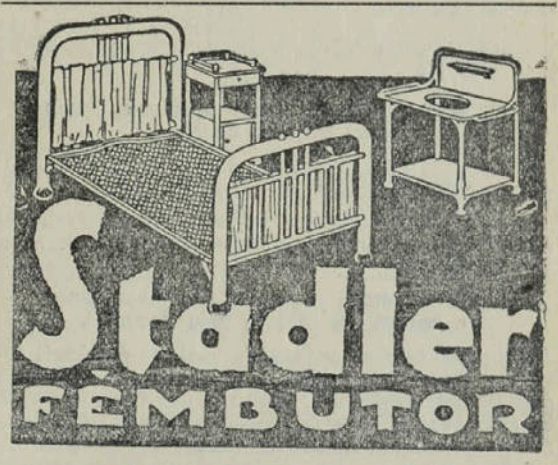

Eladási osztály: VI, Teréz körút 43. szám

Fővárosi Hirlap

az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:

fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

LAKÁSOK

a Rózsadomb déli lejtőjén

A Statisztikai Hivatallal szemben, kertek, villák között

5 modern bérház

és egy

szálloda-bérház

épül

A bérházakba augusztus és november 1-én, a szállodabérházba november 1-én lehet beköltözni.

Tágas szobák. Hall és loggia (terrasz) minden lakáshoz. Központi fütés (szükséghez képest, nem naptár szerint), melegviz (egész éven át).

A bérházakban 2-, 3- és 4-szobás (hallos) és loggiás lakások, a szállodabérházban 1- és 2-szobás (loggiás) főbérleti apartament-ok kaphatók, az utóbbiak külön előszobával, fürdőszobával és különmellékhelyiségekkel, központi kiszolgálással. — A bérházakban néhány üzlethelyiség kiadó még. — **A Bimbó és Mész uccai részen kilenc villatelek eladó.**

Bővebb felvilágositást ad: Dr. LAJOS FERENC ügyvéd, IV., Molnar ucca 10. Telefon: Aut. 845-47.

MÉRNÖKI SZAKÜZLET

A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.

ELADÁSI OSZTÁLYA

Budapest, IV., Muzeum-körút 41.

TELEFON: AUT. 860-96. □ TELEFON: AUT. 860-96.

Dr. Kleinlogel tanár szabadalma „GYÉMÁNTBETON"

SZIGETELÉSEK ÉS BURKOLÁSOK

Acélbeton Dr. Kleinlogel R.-T.

Vezérképv.: Budapest, V., Zoltán-u. 13. Tel.: Aut. 990-54.

Kerti és Farkas hatóságilag eng. villamossági és müszaki vállalata, mechanikai és rádió szakmühely

Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 860—17.

Textilipari Feldolgozó és Értékesítő Szövetkezet Budapest, VIII., József-körút 49. szám Telefon: József 439—91. sz.

MINKOVITS

modern cégtáblafestő

VIII., Vig ucca 24. — Telefon: József 385—52.

PERZSASZŐNYEG

vásárló közönségnek figyelmébe ajánlom saját érdekében, előbb több helyen érdeklődjön, azután forduljon

Szahak Awenasian-hoz

IV. ker., Irányi ucca 21. sz. az udvarban

Telefon: Aut. 833-16. Művészies javitás, tisztitás mosás

Köztisztviselőknek árengedmény és fizetési kedvezmény!

Thiergärtner és Stöhr rt.

egészségügyi és fütőberendezések gyártása és felszerelése

Budapest, I. ker., Budaíoki-út 9-11.

Telefon: József 363-51. • *Telefon: József 363—51.*

MÉHN ANTAL

ÉPÍTŐMESTER

BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.

Telefon: Aut. 506-24

Korányi és Fröhlich redőnygyár

BUDAPEST KISFALUDY-U 5/F • TELEFON: J. 323-76 • 459-86

SPECIALIS GYÁRTMÁNYAI:

SZAB. PÁNCÉLREDŐNY · ACÉLREDŐNY · FAREDŐNY · VÁSZONREDŐNY

SZAB. AJTÓCSUKÓ · BOSTWIGH · TOLÓRÁCS · NAPELLENZŐ · SZERKEZETEK

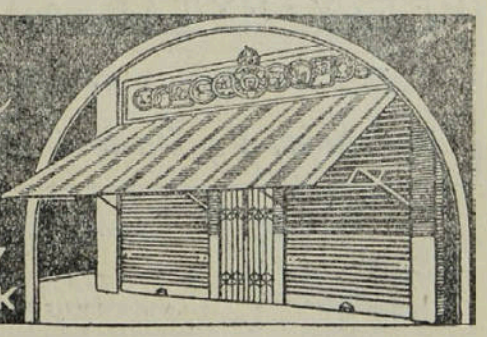

HOGYAN ÉPITIK ÁT A NEMZETI VÉRTANUK EMLÉKMŰVÉT?

A *Fővárosi Hirlap* jelentette, hogy a Vécsey, Báthory, Nádor uccák és a Kossuth Lajos tér fókuszába tervezett „*Nemzeti Vértanuk Emlékműnek*" modelljeit a művészeti bizottság elutasította. A bizottságban a műtermi látogatás után még inkább *megerősödött az a felfogás, hogy a kivitel alatt álló mű közterületen való felállításra nem alkalmas s ahhoz a főváros a maga részéről az engedélyt meg nem adhatja.* A szemle pozitiv következménye az volt, hogy a munkálatokat a Vécsey uccánál *leállították* és most már *befejezett tény, hogy*

az augusztusra tervezett leleplező ünnep egész biztosan elmarad.

Illetékes helyen érdeklődtünk a további fejlemények iránt és a következő információt kaptuk:

— E pillanatban az a helyzet, hogy változatlanul áll a bizottságnak és a művészi szakértőknek az a határozata, hogy

a vértanu-emlék a mai formájában, azon a helyen felállításra nem kerülhet.

A bizottság az emlékműnek nemcsak az építészeti részét, a magas, síma kőfalat és a rajta elhelyezett szarkofágot kifogásolta, hanem a mű figurális részét is, elsősorban a Hungáriát ábrázoló főalakot, amelynek megmintázása nem egyezik azzal az elgondolással, amely köztudatunkban él, s ahogyan ezt a szimbólumot általában ábrázolni szokták. Mindez azonban

mégsem jelenti azt, hogy az egész alkotást el kell vetni, hanem igenis, megvan a lehetőség egy olyan módosításra, amely elfogadható lesz.

— Hogy ez a módosítás hogyan történik, arról egyelőre részletesebben nyilatkozni nem tudunk, de annyi máris több, mint valószínű, hogy

a főalaknak szánt Hungária-szobor teljesen elmarad.

A másik figurális rész, egy hidrával harcoló férfialak — amely egyébként a Fehér-ház jelvénye is, — megmarad, de olyan elhelyezésben, hogy *egyik mellékfigura lesz.* Egyébként megváltozik az emlékmű elhelyezése is, annyiban, hogy a téglalapalapú emlékoszlop *hosszirányú tengelye az Országház irányában lesz.* Kifogásolták az oszlop magasságát és a ráhelyezett szarkofágot is, így lehetséges, hogy ez is alacsonyabb lesz és a szarkofág is elmarad. Mindezeknek a módosításoknak eszközlése négy-hat hétig tart, amihez már hozzá is láttak, úgy, hogy

a leleplezés legfeljebb egy hónapi késedelmet szenved

és *szeptember havában minden bizonnyal megtörténik.*

Jövő nyáron költözködik a fővárosi könyvtár az átépített Wenckheim-palotába

A belügyminiszter a mult héten leiratban közölte a fővárossal, hogy engedélyezi a *Wenckheim*-palota fővárosi könyvtárrá való átalakításához és átépítéséhez szükséges költségeket. Ezzel az intézkedéssel az építés utolsó akadálya is elhárult és most már egészen biztos, hogy a Baross uccai palota átépítési munkáit a jövő hó folyamán okvetlen megkezdik. *Beavatott helyen* érdeklődtünk a Könyvtár-palota építési munkáinak programja iránt és a következőket közölték velünk:

— A főváros kereken 700.000 pengőt szavazott meg e célra, ennek a felhasználását engedélyezte most a miniszter, de

ennek az összegnek az idén csak a felét használjuk fel, mert a berendezés elkészítése a jövő évre marad.

— Az idén végezzük el a kőmíves munkákat, az általános tatarozást, a szükséges falbontásokat és áthelyezéseket, a lépcsőházak és az egyes traktusok átépítését, a központi fűtést, míg az állványzat és a belső bútorzat megrendelésére és elkészítésére a következő évben kerül sor. A kőműves munkák és egyéb ezzel kapcsolatos építkezések elvégzésére

a legközelebbi hetekben hirdet versenytárgyalást

a középítési ügyosztály, amely a munkálatokat házi kezelésben, személyesen fogja végezni.

Generál-vállalkozó nem lesz, hanem az egyes részlet-munkákat szakmák és vállalkozók között megosztva adják ki.

— A munkálatok az év végére elkészülnek, a tavasszal elkezdik a berendezést, s így

semmi akadálya sem lesz annak, hogy jövő nyárra költözködjék a könyvtár.

Az átköltözés már előre óriási gondot ad az igazgatóságnak és *Enyváry* igazgató *valóságos haditervet dolgozott ki az óriási anyag* olyképpen való átszállítására, hogy nagyobb bonyodalom ne keletkezzék.

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték, egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus! Színben, minőségben elsőrangú! Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

Révész János
cement-, márványmozaik- és műkőárugyár, betoniparí vállalat.
Burkoló-, műkő és csatornázási munkák. TELEFON; Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, ŐSZ UCCA 14.

Fával égetett darabos fehér meszet,
Ceresit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb épitő anyagot ozállit bárnová kartelláron alúl:
Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8. Telefon: Aut. 244-41.

„SANIT F" CEMENTHABARCSTÖMÍTŐ
Gyártja: **POSNANSKY ÉS STRELITZ**
aszfalt-, fedéllemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut. 228-29., Aut. 182-85.

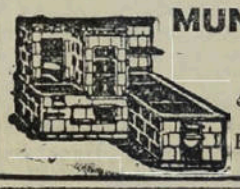
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: j. 512—50.

LAMPL ÖDÖN
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javitását és jókarban tartását
Budapest, III., Paosirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyárija:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPITÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

UNG AR JÁNOS MÉRNÖK
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Tel.: J. 334-36 Budapest VII, Szövetség u. 10 Tel.: J. 334-36
Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító műhely

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Waldmann Sándor
egészségügyi-, viz-, gőz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése
VI. Jókai ucca 6. sz. Telefon: Aut. 102-74
Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vizvezetéki felszerelésekben. Versenyképes árak és fizetési feltételek

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: József 382—64. ▪ *Telefon: József 382—64.*

Mükö- és burkolómunkák, betoncsövek
ANDREA Cementárugyár és Épitőipari Részv.-társaság BUDAPEST, V, Hold-u. 19. — Tel. 298-37.

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

„PALATINUS"
ÉPITŐ- ÉS INGATLANFORGALMI RÉSZVENYTÁRSASÁG
Telefon: Automata 121-45, 123-85.
Budapest, V., Rudolf-tér 6.

Moor Géza *épitőmester*
Budapest, VI., Retter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL **FAISKOLAI CIKKEK**
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN **TOST ÉS MOLNÁR**
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-ut 39. sz.

DONÁTH JÓZSEF
gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.
Telefon: 920—00 és 901—24.

SZÉKELY ÉS KATONA
épitészek, épitési vállalkozók
Budapest, V., Kádár-ucca 4. — Telefon: Lipót 903-26.

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök **ENÖKL ELEMÉR** okl. mérnök, épitőmester
épitési vállalkozók
BUDAPEST, VIII, BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készitményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. **VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett.** Tel. J. 422-12.

HÁROM HÉT AZ ÚJKORI CSODÁK BIRODALMÁBAN: NÉMETORSZÁGBAN

Scheuer Róbert beszámol tanulmányútjáról

Scheuer Róbert törvényhatósági bizottsági tag, az *Egységes Községi Polgári Párt* igazgatója, — mint a *Fővárosi Hirlap* jelentette, — háromhetes tanulmányúton járt Németországban, ahonnan gazdag tapasztalatokkal a napokban tért haza. *Scheuer* Róbert a hatalmas utat autón tette meg; maga ült a volán mellett és a mérnökember szakértelmével, a nyiltszemű várospolitikus érdeklődésével és a gyakorlati kritika szemüvegén át szemlélt meg minden látnivalót, minden olyan dolgot, aminek a tapasztalatát itthon értékesíteni lehet. A rövid három hét alatt aránytalanul nagy utat járt be a gépkocsin és Németországnak nagy részét hagyta maga mögött.

Hazaérkezése után alkalmunk volt hosszabb beszélgetést folytatni

Scheuer Róberttel,

aki élményeiről, tapasztalatairól, megfigyeléseiről a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A három és félhetes autótúra útiránya a következő volt: Nürnberg (a környező három ősi várossal, Rothenburggal, Dinkelsbühllel és Nördlingennel), Stuttgart, Heilbronn, Heidelberg, Darmstadt, Frankfurt, Mainz, Worms, Ludwigshafen, Mannheim, Heidelberg, innen a Nekar-Thalon át Mainzig, végig a Rajna mentén, Koblenz, Bonn és Köln érintésével át a Ruhrvidékre. Itt Düsseldorf, Essen, Bohum, Dortmund, Paduborn, Cassel, Eisenach, Gotha, Erfurt városokat néztem meg, majd a thüringiai erdőt szeltük keresztül. Most a Sale-völgyön vezetett át utunk, Schwarzburg, Rudolfstadt, Apolda, Jéna, Naumburg, Leipzig, Meissen, Dresden felé, végül az Elbe mentén Prágába, majd Wienen át haza.

— Rengeteg tapasztalat, élmény és emlék kincsével tértem haza az útról, amelynek során a rohanó autó mellett, mint valami káprázatosan gazdag filmen, vonult el szemem előtt a német nép ragyogó és ma már klasszikussá szépült, romantikussá színesedett történelmi multja, rettenetes élniakarása, a lüktető Mája, fölelmetes ereje, kiapadhatatlan energiája, amely a legkisebb falu életéből épúgy, mint a nagy ipari vidékek életéből felénk sugárzik.

— Nürnbergben és a többi régi történelmi városban a középkori *Ritterthum* hangulata lepett meg, a német kultúrhistória örök frisseségű emlékei vettek erőt a lelkemen. A magyar Dürer, Hans Sachs, Goethe, Schiller, Beethoven, majd odább Luther és a többi germán szellemóriás világa tárult ki előttünk, majd a szinte viziósan szép Rajna-völgye kábította el a szemlélő szemét, hogy minden átmenet nélkül annál döbbenetesebb legyen a német ipari élet központja, a Ruhr-vidék lüktetésének nagyszerűségében a huszadik század modern gépkorszaka, amely itt elénk tárult. — Az út elején legkülönösebb hatással volt reám Heidelberg, ahol hatvan évvel ezelőtt az édesapám élte a diákélet boldog, gondtalan fiatalságát. Természetes, hogy mélyen meghatódva és a kedves hely hangulatától átitatva kerestem az ő emlékeit. És nem sikertelenül. A *Hirsch-Gasse* egyik ősi *Kneipe*jében könnybe lábadó szemmel fedeztem fel a falon az ő arcképét is, aki a négy *Schlagendes Korps* egyikének, a *Renaniának* volt a tagja. Mikor megtudták, hogy egy hatvan év előtti *renanista* fia áll előttük, hihetetlen kedvességgel, előzéknységgel fogadott, kezelt, vitt mindenki és alig eresztettek el.

— A modern Németországból a Ruhr-Gebiet kapott meg leginkább ipartelepeinek végtelen sorával. Tulajdonképpen az egész vidék össze van épülve és *az egyes városok között már nincsenek távolságok.* Gyakorlati szempontok érdekében erősen foglalkoztatja is az ottaniakat az a terv, hogy

a sok várost két óriási várossá egyesítik közigazgatásilag.

— Az ipar birodalmából a művészetek és tudomány birodalmába értem: Erfurt, Frankfurt, Bonn, Jena, stb. érintésével. Innen a kereskedelem fővárosába, *Lipcsébe* mentem, majd a csendes Drezdába, amely ma már csak a hajdani udvari fény emlékeiből él. Utam alatt

főleg a modern útépítés és a közlekedés kérdéseit tanulmányoztam.

Németországbn közel 3000 kilométer utat jártam be, mentem állami, törvényhatósági és községi utakon, amit e téren láttam: *csodálatos.* Meg kell állapítanom, hogy a német úthálózat *tökéletes.* Az állami és törvényhatósági utak kivétel nélkül modern burkolattal vannak ellátva és

talán egyetlen vicinális útvonalon találtam makadámot, felületi kezelést, amely azonban csak az utak élettartami meghosszabbítása 1—2 évre.

Útépítés terén egyébként főleg Nyugatnémetország vezet. A fontosabb országutak kivétel nélkül aszfalttal, betonnal, vagy bitumennel épültek. A legtöbb törvényhatósági út is ilyen, de ezek között sok bazalttal, főleg bazalt kiskockával van burkolva. Az úgynevezett *„felületi kezelést", a kátrányozást — ami nálunk a „tökéletességet" képviseli, — csak ott alkalmazzák, ahol nincs pénz új útépítésre,* de a régi út élettartamát meg akarják hosszabbítani. Különösen

feltűnő Nyugatnémetországban az utak szélessége.

A meglevő útvonalakat is 4—6 méterrel szélesítették, úgyhogy az úttest két oldalát 2—3 méteres töltésekkel látták el.

— Meglepően tökéletes a német utak jelzőberendezése. Minden kanyar, burkolatváltozás, emelkedés, vagy lejtő, keresztezés, vasút a legfeltűnőbben jelezve van, sőt ugyanazt a figyelmeztetést két-háromszor is megismétlik. Ezekről

az útjelzésekről legközelebb részletesen fogok beszámolni.

— A nagy városokban minden kifelé vezető útvonal iránya bizonyos távolságokban jelezve van, sőt mindenütt jelzik a következő város vagy község távolságát is. A kitünő német utakon természetesen óriási a forgalom. Mindenütt rengeteg az autó. A nagy forgalom azonban nem jelent zűrzavart, *mindenütt a legnagyobb hajtási fegyelem van.*

— A nagyvárosok óriási forgalmát is mintaszerűen, szinte tökéletesen bonyolítják le. Érdekes, hogy *a városok főútvonalain 25 kilométernél kisebb sebességgel nem szabad haladni a gépkocsinak, nehogy megakassza a forgalmat.* Az óriási forgalmat csak bizonyos tempó betartásával lehet biztosítani.

— A mai forgalom irányításában azonban nincs egységes rendszer. Különböző forgalomjelző készülékeket próbálnak ki. Érdekesen oldották meg némely városban a *bekanyarodás kérdését,* ami nálunk is nagy probléma, mert a bekanyarodó járművek sokszor rá-

Kapuszta Gusztáv
építőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 8.
Telefon: József 893—08.

HANVAY VIKTOR
villany- és rádiócikkek
Budapest, VI, Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—69

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65.
Dr. KOLLÁR
FEDÉLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR
BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

Tel.: Aut. 150-79
Hűtő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek
Spitzer testvérek
Budapest, V., Vilmos császár út 42.
Tel.: Aut. 150-79

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépítő-vállalkozó.

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapítva 1852. Alapítva 1852.

APOR ÉS SZŰCS Fémek és műszaki anyagok vállalata
Budapest V, Váci-út 10
Telefon: 277-18, 277-22

MÁTYÁSSY ANTAL ÉS FIA
mázoló és festő-mester
BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 358-48

TÓTH LAJOS
Pala- és cserépfedőmester Eternitcserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása.
Telefon: József 351—01. sz.
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

PANUCZA GYÖRGY
FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR
Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

Központi fűtések
vizvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák
FRIED ZSIGMOND
műszaki iroda és gyár Budapest, VIII, Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

Legszebb PAP LAN legjobb PAP LAN legolcsóbb PAP LAN
kerti bútor, redőny, kárpitos árú, vas- és rézbutorgyár
Szőnyeg függöny pokróc stb. nagy választék
GICHNER JÁNOS BUDAPEST
VII., Erzsébet körut 20. Telefon J. 416-98 J. 408-40

Helmich Dezső
elektrotechnikai- és rádióüzeme
Budapest, VI, Csángó ucca 6/b.
Telefon: L. 992-83 Telefon: L. 992-83

Morbitzer Nándor építész és építőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

MAKOVSKY FERENC
Budapest, VII. Abonyi-u. 4.
Fülöp Szász-Coburg Gothai herceg Ő királyi Fensége uradalmi építésze
TELEFON: J. 881-17

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
(Omnia Mozgóval szemben)
BUDAPEST VIII, BEKES UCCA 1. sz.
Telefon: J. 350-18
Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

Welvárd és Kutasi
okleveles mérnökök.
Gyárkéményépítés. Kemenceépítés
Kazánbefalazás. Gépalapozás.
Budapest, IV., Muzeum-körút 21.
Telefon: Automata 835—64.

SZILÁGYI LÁSZLÓ
Pénzszekrény- és fressor-gyára
Tűzmentes páncél-szekrények, okmány vasszekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerű javításokat és szállításokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.
BUDAPEST, IX. LIDIOM UCCA 37. SZÁM.
TELEFON: JÓZSEF 386—99

Kövezés, út-, csatornaépítés, beton és lapburkolás
Tervezés, díjtalan költségvetés!
GRAVIESER ALBIN építési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 1[illegible]—45. sz.

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép- és szállítóeszközgyár
Budapest, X. Kápolna-tér 27-29. Telefon: J. 395-80.

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
TELEFON: Automata 219—69. szám
a legjutányosabb áron szállítunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpacca, valamint alpacca ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
12 havi részletre
Árjegyzéket díjmentesen küldünk
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Bálvány u. 16.
Pontos címre kérjük ügyelni.

hajtanak a gyalogosokra, akiknek szabad átkelést jelez a forgalomszabályozó készülék. Egyes nagyvárosokban ezt úgy szabályozták, hogy a sárga lámpa kigyúlásakor szabad csak a járműveknek bekanyarodni és ezalatt gyalogosok nem léphetnek az úttestre.

A *közuti forgalomban* Németországban többféle rendszer van alkalmazásban. Egyik helyen egységes jegytípus van, másutt pedig a régi átszálló- és szakaszjegy-rendszert alkalmazzák. Érdekes, hogy a német városokban már *mindenütt „térképes" jegyeket használnak.* Ezt úgy kell érteni, hogy a villamos- vagy autóbuszjegyekre rá van nyomatva az egész hálózat, az összes átszálló-helyek a csomópontokkal. A kalauz ceruzával vagy lyukasztóval jelöli meg azokat a helyeket, ahol az utas fel- vagy átszáll. A jegyváltás időpontját pedig a jegy sarkába rajzolt óralapon tünteti fel a kalauz.

— Megállapíthatom, hogy a mi közlekedési eszközeink, *különösen minőségileg, a külföldi viszonylatokban is megállják a helyüket.* Különösen

az autóbusz az, amely minden tekintetben megfelelő.

Ha a BSzKRT is kiegészíti új járművekkel a kocsiparkját, ahogy néhány új kocsi már fut is, — akkor *az is méltán fog sorakozni Európa legmodernebb közlekedési vállalatai közé.* Annyi bizonyos hogy

az autóbusz a külföldön sem tudta a villamosokat kiszorítani s a forgalomnak a jövőben is szüksége lesz mindkettőre.

Különösen azokon az egyenes útvonalakon nélkülözhetetlen a villamos, ahol nagy tömegek szállításáról van szó, míg az autóbusznak főleg a szűkebb belvárosi uccákon lesz jövője. Németországban mindenütt jól megfér egymás mellett a villamos és autóbusz, de a két különböző eszköz és igazgatás mellett is feltétlenül kívánatos, hogy a közlekedés minden kérdése és intézése *egy kézbe fusson össze.*

— A nagyvárosi útburkolatokat külföldön is *az aszfalt dominálja,* de már kísérleteznek újabb módszerekkel is. Sehol sem alkalmazzák például már Németországban az *aszfalt komprimét, sőt a berlini nemzetközi útépítési kongresszuson ezt a módszert végleg kizárták a jövőre,* mert nagy sikossága miatt sem gépjárműnek, sem lovas fogatnak, sem gyalogosnak nem kedvező. Nagy

meglepetéssel láttam hazaérkezésemkor, hogy a Kossuth Lajos uccát, csodálatosan, mégis ezzel az elavult eljárással burkolják újra.

— Meg kell vallanom, hogy *egész németországi utam alatt nem láttam olajozott utat,* vagy talán egyetlen egy helyen. Igaz, hogy *nincsenek már makadám utak sem.* Ahol mégis olajoznak, ott nem permetezik rá egyszerűen az úttestre, hogy fele elpazarolódjék, nem csinálnak olaj-tócsákat, nem teszik tönkre a gyalogosok öltözetét, hanem lassan impregnálják az úttestet olymódon, hogy a portalanítás ne csak néhány hétre hasson, s ne az eső mossa le az útról.

Végül az idegenforgalom ápolásáról emlékezett meg *Scheuer* Róbert és elismeréssel szólott arról a nagy körültekintésről, áldozatkészségről és sokoldalúságról, amellyel *a német városok az idegenforgalom érdekében dolgoznak.* Mindenütt nagy előzékenységgel, figyelemmel és minden elképzelhető támogatással találkozik az utas, mert mindenki tudja, hogy mit jelent az országnak a külföldiek tömeges látogatása és az a cél, hogy az országot az idegenek megszeressék.

— A német útról azt a legfőbb tanulságot vonhatom le — mondotta befejezésül, — hogy tanuljunk Németországtól minél többet, s jó volna ha a tanulmányútra induló szakembereink is nyitottabb szemmel járnának, mint eddig, akkor eredményesebb lesz utazásuk és *kevesebb balfogás történik idehaza.*

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929. évi *junius* hó 24-én tartott ülésében (elnök: *Pénzes* József műszaki főtanácsos, jegyző: *Haris* Sándor s. hiv. igazgató) a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Tóthvárady-Asbóth István VIII., Szentkirályi ucca 15. em. ráép. és toldalék, terv. ifj. Szepessy Sándor IV., Havas u. 7.
2. Özv. Balázs Györgyné III., Testvérhegy 20131. hrsz. fsz. ház, terv. Kapornay Dezső Pomáz.
3. Neumann Gottlieb és Tibor VI., Ambrus u. 8. 3 em. ház, terv. Somogyi László VII., Garay u. 37.
4. Pharmacia vegy. gyár VII., Dembinszky u. 7. em. ráép., terv. Málik József I., Mátrai u. 5.
5. Mohácsy László I., Napos út 10749. hrsz. 1 em. bérvilla.
6. Dr. Tóth József III., Pusztaszeri út 15252. hrsz. családi ház, terv. Lőrinczy Endre Kerepesi út 3.
7. Pampuk Alajos III. Testvérhegy 20434. hrsz. családi ház, terv. Gerthein János Posthidegkút.
8. Horváth István X., Lengyel u. 2404. hrsz. fsz. kislakásos ház, terv. Kovács László Rákosszentmihály.
9. Jaszovszky János I., Somorjai u. 8047. hrsz. em. családi ház, terv. Wirt Ferenc I., Fürj u. 13.
10. Dr. Neiszer Antal V., Báró Acél u. 3. em. ráép., terv. Hudetz János VII., Rottenbiller u. 6.
11. Hill Nándor I., Bikszádi út 3481/4. fsz. ház,, terv. Krizsán József Nagytétény.
12. Sipos Sándor I., Magas út 8970. hrsz. fsz. ház, terv. Heverdle István VIII., Baross u. 74.
13. Dr. Enessey Pál I., Napos út 10742 hrsz. em. ház, terv. Katzer József I., Szirtes út 3.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Körmendy Frimm Jenő VII., Egressy út 6.
2. Baresay Lajos I., Lenke út 4488. hrsz.
3. Porzsolt Béla II., Volkmann u. 4.
4. Weisz Béla VIII., Práter u. 69.
5. Fonalkészítő r. t. IX., Gyep u. 39.
6. Dénes B. r. t. VI., Tüzér u. 5.
7. Rothberger Ede X., Zalán u. 9.
8. Reithauser Róbert X., Ihász u. 7.
9. Dr. Preisinger György I., Mészáros u. 26.
10. Willinger Adolf VI., Reitter Ferenc u. 27097. hrsz.

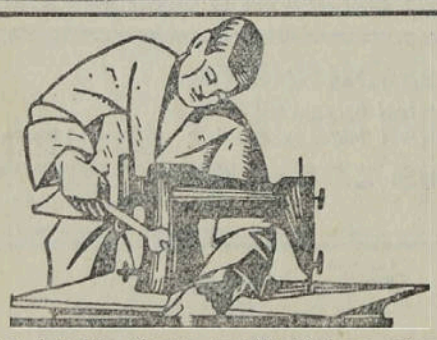

26 éve fennálló cégem, azelőtt 10 éves művezetői működésem egy nagy varrógép és kerékpárgyárban, valamint több mint 10 elismert és utolérhetetlen találmányom elegendő biztosítékot és bizalmat nyújt szakképzettségemről, a **legjobb varrógép és kerékpár** vásárlására és mindennemű műszaki munkák és javítások szakszerű kivitelére

Zlamál L. műszerész, varrógép és kerekpár raktára
Budapest, I., Krisztina körút 151.
Telefon: Automata 509—01.

KOLLARIT
BÓRLEMEZ
A LEGJOBB TETŐLEMEZ
KOLLARIT
FOLYÉKONY SZIGETELŐ ANYAG
NEDVES FALAK SZÁRAZÍTÁSÁRA ÉS ROSSZ TETŐK ÁTMÁZOLÁSÁRA A LEGJOBB
KOLLMIX
HIDEG ASZFALT EMULSIÓ
A LEGJOBB UTÉPÍTŐ ANYAG
GYÁRTJA: EGYESÜLT UJPESTI VEGYÉSZETI GYÁRAK
KOLLÁR MIKLÓS
UJPEST, VIOLA-UTCA 30-32.
TELEFON: L 920-56, 913-43, U 35.

HALTRICH FRIGYES karosszériaüzem
Budapest, VI., Csángó ucca 22. sz.
(Lehel ucca sarok) Ezelőtt VI., Stefánia út 3.
Telefon: L 903-81.

(Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntöde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 201. sz. (Saját ház.)
Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám.
Öntetnek: Szobrok, dombormüvek, életképek, placettek stb.
homok és cera-perduta mód szerint.

DOBOS ANDRÁS
ÉPÜLET- és REDŐNYLAKATOS VÁLLALATA
BUDAPEST, VIII, BAROSS UCCA 2
Telefon: Automata 874-38

SZALFETER EDE *TELEFON: K. 502—36*
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata *FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32*
BUDAPEST I. KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

Hazai útépítő és salaktermelő vállalat
Központi iroda: Budapest, V., Nádor ucca 6.
Telefon: 813—96.

KÖNIG GYÖRGY
Budapest, VII., Hársfa u. 17
Kőművesmester, építési vállalkozó

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Telefon József 306-29
Budapest. IX., Üllői-út 57

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő mesterek
Budapest, VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

FISCHER HENRIK Telefon: J. 823—08.
épületfakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

MAYER JÁNOS MŰ- ÉS ÉRCÖNTŐDE
Elvállalja mindennemű ezüst, bronz műtárgyaknak (figurák) öntését, úgyszintén ólm, réz, aluminium, horgany alkatrészek öntését bármilyen nagyságban
Budapest X, Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-96

PORTÁLOK
belső üzletberendezések
speciális készitője saját és adott tervek szerint
REICH ARNOLD
géperőre berendezett asztalos üzeme
Budapest, VII., Dob u. 37. Tel. J. 400—51.

FISCHER MÁRKUSZ
épületi- és butorasztalos
Telefonszám: József 359—00
Budapest,
Üzem és iroda: X, Liget ucca 20. sz.

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jegyszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

»VULKÁN«
GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 66.
Telefon: Lipót 906-02.
SZERSZÁMGÉPEK
fém- és famegmunkálására
Közlőművek (Transmissió) Vasöntvények, Marási (Fräser) munkák

KUNZ JÓZSEF ÉS TÁRSA
királyi kiváltságos nagykereskedők
BUDAPEST
IV., Szervita tér 4. — Telefon: Aut 827-09
Vászon és asztalnemű Szállodai és kórházi fehérnemű

DUDUS ERNŐ
épitési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

PREISINGER FERENC
okl. kőmüves- és ácsmester
elvállal kisebb és nagyobb épitkezéseket, úgymint tatarozásokat **a legolcsóbb árban**
Budapest, III. ker., Kiscelli ucca 61. sz.

Nagy fejlődés előtt áll a Fővárosi Segítő Alap, amely kórházakat, szanatóriumokat és üdülőket létesít

Alig mult egy éves a fővárosi alkalmazottak *Segítő Alapja*, máris olyan eredményes és nagyarányú munkát produkált, mintha évtizedek állnának mögötte.

Természetes, hogy a gyermekcipővel járó kezdeti hibákat itt sem kerülhették el, de ezeket részben már meg is szüntették, részben rövidesen megszüntetik és ma már minden zökkenő nélkül dolgozik az intézmény központi hivatala, fogorvosi rendelője és nagy arányokban kialakult a rendelőorvosi hálózat is. Az orvoskérdés ugyan még nincs végleg lezárva, mert igen általános az a vélemény, hogy az orvosszövetséggel közösen kidolgozott tervezet nem a legideálisabb, s ellene mind a tagok, mind a rendelő orvosok panaszkodnak, de minden bizonnyal rövidesen megtalálják a módját annak is, hogyan segítsenek a kérdésnek ezen a részén is.

Annyi bizonyos, hogy a *Segítő Alap* igyekszik tagjai, a székesfővárosi alkalmazottak szükségleteit a legjobban kielégíteni, minél inkább segítségükre lenni és máris nagyszabású tervekkel foglalkozik az intézmény fejlesztését illetőleg. Különösen a kórházi és szanatóriumi és szakorvosi kérdést igyekszik minél előbb közmegelégedésre elintézni. Ezekről a nagyszabású fejlesztési tervekről

Dulácska Jenő tanácsjegyző,

a *Segítő Alap* igazgatója a következőkben tájékoztatta a *Fővárosi Hirlap* munkatársát:

— A *Segítő Alap* legközelebbi és legfontosabb problémája *a kórházi ápolás kérdése*. A közkórházakban külön szoba csak korlátolt számban kapható, s az is hiba, hogy ezekben a beteg csak az osztályos orvosokkal kezeltetheti magát és semmiféle formában sem lehet biztosítani, hogy saját háziorvosa kezelésében megmaradhasson. Nehézségek vannak bizonyos betegségek diagnozisának felállításánál is, ahol speciális vizsgálatokra van szükség. A *Segítő Alap* éppen ezért már mostani közgyűlésén

foglalkozott egy szanatóriumszerű külön kórház létesítésének tervével.

— Bár a kórházat egyelőre csak kétszáz ágyasnak tervezzük, mégis bel-, ideg-, nőgyógyászati, szülészeti és sebészeti osztályokat akarunk feltétlenül létesíteni és itt gondoskodnánk a fül-, orr-, torok-, szem-, stb. betegek kezeléséről és elhelyezéséről is. Az eredetileg tervezett konziliárius orvosi intézményt is alaposabban szeretnénk kiépíteni.

— Be akarjuk vezetni intézetünkben a már világszerte ismert „*Mayo-rendszert*". Amerikában a világhírű Mayo-klinikán, de másutt is az a szokás, hogy a jelentkező beteget nemcsak pozitív bajára és panaszaira vonatkozóan vizsgálják meg, hanem az összes szakok specialistái teljes és tüzetes vizsgálat alá veszik a beteg egész organizmusát, hogy felderítsék az esetleges lappangó és tünetekkel nem járó bajokat, elváltozásokat, amelyek ellen a kezdeti stádiumban könnyebben és nagyobb sikerrel veheti fel az orvostudomány a harcot.

— „Vizsgáltasd át szervezeted születésed napján" e jelszó Amerikában már olyan elterjedt, hogy külön orvostársaságok alakulnak minden nagyobb városban, amelyek bizonyos előfizetési díjért évenkint, esetleg félévenkint a szükséghez mérten pontos vizsgálat alá vetik tagjaikat, habár azok nem is érzik magukat betegnek és felderítve egészségi állapotukat, megszabják a követendő életmódot és figyelmeztetik az esetleges lappangó betegség gyógyíttatására, s ezzel a nagyobb bajt megelőzik.

— E módszeres kivizsgálásnak óhajtunk teret adni szanatórium-kórházunkban is. Hogy ez a rendszer a tisztviselők, alkalmazottak munkaerejének megőrzése, teljesítményének fokozása tekintetében milyen nagyjelentőségű lenne, fölösleges külön hangoztatni.

— Nagyon érezzük a hiányát egy modern, tökéletesen felszerelt *szakorvosi intézetnek is*. Ma is vannak szakorvosaink, de kissé körülményes, amíg a beteg a kezelőorvos kívánságára a szakorvos elé kerül, s amíg a szakorvosi véleményt a kezelőorvos kézhez kapja, de még körülményesebb a szakorvosi kezelés lebonyolítása is.

— Különleges gyógymódokra, mint

a kvarz, röntgen, diathermia, villanyos- és vízgyógykezelés stb. oly mértékben kívánnánk berendezkedni, hogy azok ne csupán a bent fekvő, hanem a bejáró betegek szükségleteit is kielégíthessék.

— Az intézmény közeli feladatai közé sorolom egy *Nyugdíjas Otthon* felállítását is, ahol a család és hozzátartozók nélkül maradt, előregedett fővárosi nyugdíjasokat helyezhetnénk el s ahol nyugdíjuk ellenében méltó, egészséges és barátságos környezetben tölthetnék életük végét és végső elgyengültségük idején oly gondos ápolásban, orvosi segítségben és oly kényelemben élhetnének, amit család híján kevés nyugdíjukból különben nem volnának képesek a maguk számára megszerezni. Ezt

az Otthont kis park mellett, jó levegőjü helyen, de a várostól mégsem messze kellene felállítani,

s ugyanitt kellene lenni a kórháznak is, hogy a kezelésre járó betegeknek ne kelljen messzire fáradniok.

— Foglalkozni kell a *székház*-kérdéssel is. Ma az intézmény bérelt helyiségben van. Az öregkori rokkantbiztosítás és egyéb teendők bekapcsolódásával a Segítő Alap munkaköre rövidesen megduzzad, rövidesen sor kerülhet az üzemi alkalmazottak bekapcsolódására is, el kell tehát készülnünk arra, hogy a gondozásunk alá tartozó tömegek növekedésével, a gondozás formáinak sokasodásával és bővülésével az adminisztráció nagyobbítása is elkerülhetetlenné válik. Valószínűnek tartom tehát, hogy

az önálló székház építésével már a közeljövőben foglalkozni kell a Segítő Alap intézőbizottságának.

— Komolyan foglalkozunk *egy altiszti üdülőtelep* létesítésével. A *Segítő Alap* kórházának építésével nemcsak a főváros alkalmazottain segítünk, hanem a főváros közegészségének is hasznára leszünk, mert az *új gyógyintézet számottevően fog hozzájárulni az általánosan tapasztalható kórházi férőhiány enyhítéséhez.*

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a IX. ker., Gyáli út 21—23. sz. bérházcsoport körül építendő kerítés föld, kőmíves, elhelyező, műkő és sodronyfonó munkálataira.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai munkanemenkint 0.80 P-ért kaphatók 1929 június 26-tól kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. számú szobájában.

Rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Scultéty főmérnök előadónál, a Központi városháza, III. em. 336. ajtó alatti hivatalos helyiségben, 12—2 óra között.

Az ajánlatok 1929. július 10-én (szerdán) délelőtt fél 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály, III. em. 350. számú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon a napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály ülésterében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929 június 19.

A székesfőváros tanácsa.

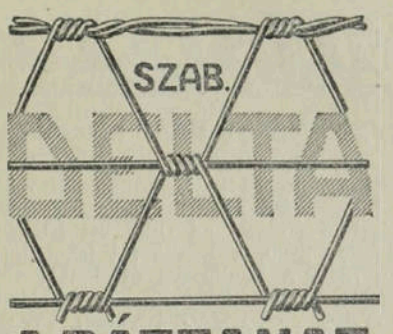

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 565—25.

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapíttatott: 1895.
A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223-06. szám.

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: Dunmész.
Szállít: Mészet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

FIEDLER JÁNOS *Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.*
LENIPARI Rt. KOMÁROM
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám
Telefon: Lipót 981-25

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntöde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI
Wesselényi u. 30

Féregirtás, takarítás, ablaktisztítás
géppel és mérnöki vezetés mellett — Számos hatósági elismerés —
TELEFON: AUT. 504—84, 881—01
OTTOPAL ÉS TÁRSA
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt JAUERNIK ISTVÁN
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok színházi csapszékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

ANDEZIT
ÚTBURKOLÓ KÖVET
kocka-, fejkő, járda-, termés- és zúzott követ
Dunabogdány-csódi és Visegrád-mátyás-hegyi kőbányából vagy Budapest raktárból azonnal szállít
Kondor és Feledi
építő- és kőbányavállalat r-t.
Budapest, V., Vörösmarty tér 3
Telefon: Automata 839—18. szám

Automobilok villamos berendezése
MÁGNESEK DINAMÓK INDÍTÓK AKKUMULÁTOROK
Szerelés javítás és kiegészítés
URNER ÉS BERKOVITS
Scintilla, Index, Fenag, Hagen, Kienzle vezérképviselete
Budapest, V, Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut. 148-84

Ceres ételzsir
Hutter gyártmány
Szavatoltan tiszta, egészséges és
könnyen emészthető
100% tiszta kókuszzsir.
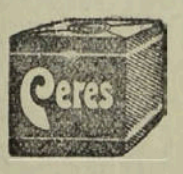

VÁLLALKOZÁS

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Szigetelő munkát az Üllői úti iskolánál: Helvey Tivadar 8580, a Lenke úti iskolánál: Helvey Tivadar 7840, a Lenke úti óvodánál: Helvey Tivadar 5241, a Római fürdőtelepi iskolánál: Méhn Antal 17.851, a Halászbástyánál: Posnanszky és Strelitz 19.235 P.

Kőmíves munkát a Halászbástyán: Csimár Károly 8392, a jánoshegyi kilátónál: Apor József 30.311 P.

Kőfaragó munkát a Bakáts téri templomnál: Weisinger György 34.640, a Halászbástyán: Dunamenti Kőbányák és Márványművek Rt. 32.660, Müller Rezső 25.555 P.

Autóbuszgarage alapozási munkát a Szabó József uccai autóbuszgaragenál: Rozsnyai és Enökl 91.576 P.

Lakatos munkát az Andrássy tűzérlaktanyánál: Vozáry Pál 5265 P.

Padozati burkoló munkát a Bakáts téri templomnál: ifj. Cristofoli Vince 29.840 P.

Műkő munkát a jánoshegyi kilátónál: Melocco Péter Rt. 7772 P.

Villanyszerelő munkát a bicskei csecsemővédő intézetnél: Paulay László 7261 P.

Bádogos munkát a Szent László-kórháznál: Friedmann József 5109 P.

Főzőkonyhaberendezés szállítására: a Magyar Mosó és Fertőtlenítőgépgyár Rt. 14.943 P.

Tatarozási munkát a Bakáts téri templomnál: Müller Rezső 33.351 P.

Asztalos munkát az Andrássy laktanyánál: Stramm József 4216 P.

Gőzfűtőberendezés szállítását az Ujvárosházán: Janisch János és Fia 45.993 P.

Csatornaépítési munkát a Budafoki úti főgyüjtőnél: Kőnig József 242.067, a Szemere uccánál: Ámon Antal és Fia 4358 P.

Utrendezési munkát a Ruszti úton: Ámon Antal és Fia 22.202, a Miskolci uccai autóbuszgarage udvarán: Obendorfer József és Fia 9438 P.

Bitumen szállítást a Budafoki úti főgyüjtőnél: Burghardt Emil 12.500 P.

Szigetelőlemez szállítást ugyanott: Helvey Tivadar 10.400 P.

Téli ruhaanyag szállítást a fővárosi altisztek, tűzoltók stb. részére 110.000 pengő értékben: Storer Viktor, Első Magyar Gyapjúmosó, Csepeli Posztógyár, Magyar Kender-, Len- és Jutaipar, Kispesti Textilgyár.

Téli ruhák szállítását a köztisztasági hivatalnál: a Budapesti szabóiparosok hitel- és termelőszövetkezete 32.788, Ruhakonfekció kereskedelmi és ipari rt. 13.270, Storer Viktor 62.387, Textilipari feldolgozó és értékesítő szövetkezet 62.977, Budapesti egyenruha- és sapkakészítő iparosok szövetkezete 4161, Baraker Mátyás és Fia 1235;

Cipők és bőranyag szállítást a köztisztasági hivatalnál: Breitschneider Vilmos és Fia 8784, Wolfner Gyula és Társa 36.675, Grandics Nándor 2520, Nemzetközi bőripari és kereskedelmi rt. 15.602, Első pécsi bőrgyár 1350, Magyar bőrkereskedelmi rt. 789 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a különböző közmunkák végzésére a következő cégek pályáztak:

Daruvágány építésére a helyi kikötőben: Stärk Márk 25.847, Kárász Géza 27.570, Bier és Wersetz 32.408, Biró László 29.076, Sándor Ödön 25.549, Farkas Lajos 35.808, Schäffer A. 33.962 P.

Utrendezési munkára a Németvölgyi úti bérházak körül: Halmos I. és Fia 85.824, Szántó Ferenc 89.523, Obendorfer József és Fia 71.529, Gravieser Albinné 90.776, Farkas Lajos 87.740, Ámon Antal és Fia 99.044, Gattyán Pál 73.670 P.

Csatornázási munkára a Molnár uccánál: Liska Béla 55.008, Schäffer A. 65.150, Farkas Lajos 72.976, Gravieser Albinné 54.058, Fábián, Somogyi és György 72.214, Csicseri és Havas 62.182, Obendorfer József és Fia 45.425, ifj. Halász Hubert 56.430, a Zöldmáli úton: ifj. Halász Hubert 15.047, Obendorfer József és Fia 11.103, Amon Antal és Fia 9655, Hajnal Imre 9466, Csicseri és Havas 9655, Heverdle István 10.634, Farkas Lajos 10.315, Gravieser Albinné 11.772 P vállalati áron.

Központi fűtőberendezés átalakítási munkálataira a Nagymező uccai iskolánál: Rohonczi Hugó 39.308, Gabler J. 37.294, Riemer Miksa 40.704, Kolbányi és Pákozdy 35.154, Ilkovits J. 39.875, Rietschel és Henneberg 37.394, Szepesi Gyula 39.134, Janisch János 39.308, Bogdány és Társa 39.860, Scheiber Miklós 40.571, Wolf M. 43.662, Generál műszaki rt. 42.826, Törs és Ormai 41.136, Adler Henrik 41.199, Farkas Izor 41.793, Ruffián István 41.377, Kulcsár Kálmán 41.475, Fekete Ödön 41.793, Schuller József 42.826, Tóth Imre 43,403, Keszler J. 45.020; a Gömb uccai iskolánál: Bogdány és Társa 8230, Várnai Artúr 7733, Generál műszaki rt. 6800, Fekete Ödön 6698, Both Ádám 7081, Wolf M. 7416, Egri és Fia 7752, Schuller József 7843; a Kertész uccai iskolánál: Schuller József 4556, Várnai Artúr 4070, Wolf M. 5019, Both Ádám 3845, Fekete Ödön 3859, Egri és Fia 4025, Bogdány és Társa 4423, Generál műszaki rt. 4762;

Lakatos munkára a Teve uccai tűzőrségi épületnél: Krausz Gyula 10.272, Berényi és Lengyel 8751, Vitál András 7548, Beke Lajos 8439, Sallay Nándorné 8056, Jónász és Werner 8069, Pick Ede 9095, Skolkay Mátyás 9421, Sóty Zoltán 10.475; a Ceglédi uti kislakásos telep kerítésénél: Gavenda Antal 3115, Szinay István 2735, Skolkay Mátyás 2595, Gangusch Jánosné 2920;

Ács munkára a Soroksári uti iskolánál: Német Ferenc 3259, Lemmer Ferenc 2554, Buzsanyecz József 3769, Helmrich János 2620, Biró László 2760, Huszti Sándor 2870, Riedl Bertalan és Fia 3079, Szalay Sándor 3447, Wellisch Tibor 3337; a Teve uccai tűzőrségi épületnél: Erdei Lajos 13.457, Hegedüs Ferenc 12.793, Ciklop építő rt. 14.060, Szivós László 13.287, Tőke György 10.958, Littke és Tóth 11.466, Hellebrandt János 12.033, Helmrich János 12.658, Ertl József 13.063, Kozma Pál 13.597, Kurtán Gyula 15.102;

Mázoló munkára a Böszörményi uti iskolánál: Bursch Miklós 2806, Szegő József 2252, Kramer Adolf 2176, Jelonszky Ferenc 2973, Tarjáni István 2799, Pásztor Hermann 2318, Balczó Sándor 1840;

Vasbeton munkára a Teve uccai tűzőrségi épületnél: Stoble Kálmán 99.898, Építőipari rt. 94.752, Fratricsevics Ernő 89.238, Littke és Tóth 98.856, Böhm és Kállay 102.797, Kapuváry Gusztáv 99.292, Kemény Sándor 94.141, Ciklop építő rt. 101.766;

Vas munkára ugyanott: Ciklop építő rt. 18.000, Vasgerendákat árusító rt. 15.705;

Bádogos munkára ugyanott: Hutterer és Kósa 3331, Friedmann József 2863, Ciklop építő rt. 2975, Papp Testvérek 2767;

Tetőfedő munkára ugyanott: Somogyi Béla 3780, Adler Ernő 3780, Tóth Lajos 3628, Urbanek János 3595, Krisch Fekete János 3696, Kirschenbaum G. 3654, Tomsai József 3738, Sporik Ferenc 3864, Ciklop építő rt. 3780, Biberál Józsefné 4410, Morvai Gyula 4032;

Műkő munkára ugyanott: Melocco rt. 8315, Nagybátony-ujlaki rt. 9347, Kovács József 9138, Budapesti kőgyár 8207, Ciklop építő rt. 8451;

Burkoló munkára ugyanott: Urbach és Tafler 12.572, Nagy István 11.733, Fekete Mihály 11.816, Ciklop építő rt. 11.218;

Asztalos munkára ugyanott: Fischer András 15.787, Hegedüs és Nagy 11.917, Brichta József 14.134;

Vízvezeték, csatorna- és gázberendezési munkára a Lenke uti iskolánál: Weisz Simon 10.920, Lakos Jenő 12.182, Rietschel és Henneberg 10.358, Janisch János 12.318, Halász Ernő 11.315, Fekete Ödön 11.849, Bogdány és Társa 11.979, Dávid és Deutsch 12.885, Egri és Fia 12.050, Tollár János 12.356, Wolf Márk 13.438, Both Ádám 13.178; a Lenke uti óvódánál: Fekete Ödön 7708, Janisch János 7610, Rietschel és Henneberg 6842, Weisz Simon 7697;

Központi fűtőberendezési munkára az Áldás uccai iskolánál: Bogdány és Társa 11.500, Fekete Ödön 9593, Várnai Artúr 11.792, Egri és Fia 10.317, Both Ádám 9802, Wolf M. 10.317, Generál műszaki rt. 9875, Schuller József 11.062 pengő vállalati áron.

Uj kiirások

A főváros tanács újabban a következő közmunkákra és közszállításokra írt ki nyilvános versenytárgyalást:

Csatornázási munkára a Sárbogárdi úton, a Bornemissza, az Ecsed, az Albert, a Halmi, a Szentpéteri uccánál, a Mohai úton. Ajánlat tehető július 1-én déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Mázoló munkára a Szent István kórház III. pavillonjánál. Ajánlat tehető július 3-án délelőtt fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Burkoló és válaszfal munkára a Lenke uti, az Üllői uti, a Római fürdőtelepi iskolánál és a Lenke uti óvodánál. Ajánlat tehető július 12-én délelőtt fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Sodronyfonó, vasbeton és elhelyező munkára a Bécsi uti és Gyáli út 21—23. sz. bérházaknál szükséges kerítéshez. Ajánlat tehető július 10-én délelőtt fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Falmázoló munkára a Simor uccai iskolánál. Ajánlat tehető július 9-én délelőtt fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Linoleum munkára az Aréna út 136. sz. iskolánál. Ajánlat tehető július 6-án délelőtt fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Villanyberendezési munkára a Böszörményi út 22. és a Török Pál ucca 1. sz. iskolánál. Ajánlat tehető július 1-én délelőtt fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Kőmíves munkára a Török Pál uccai iskolánál. Ajánlat tehető július 9-én délelőtt 10 óráig a középítési ügyosztályon.

TÖRÖK IGNÁC TELEFON: József 368—87.
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, VASBETONÉPÍTŐ, ÉPÍTŐMESTER
Budapest, I, ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.

SOLTY LÁSZLÓ Kertészeti telepei:
KERTÉPÍTŐ BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129.
SOLTSZENTIMRE
TELEFON: AUTOMATA 644—31. PEST-MEGYE

SÜSS és TÁRSA
elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár
BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183
Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

KAUTNIK JÓZSEF SZOBRÁSZ-MESTER
ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

Winkler Antal
pala- és cserépfedő-mester
felújókarbantartási vállalat
Budapest, VI., Izabella-u. 47.
Telefon: Aut. 297—06.
Költségvetések díjmentesek. Referenciák.

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva
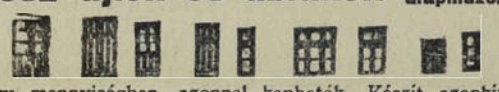
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készít azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Malomsoky József** asztalosárugyár rt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, aszfalt, porolaj.
KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR UCCA 2. TELEFON: AUT. 839-25.
Telepek, szabadraktárak, benzinkulak az egész országban.

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemü felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

Mész, cement, gipsz,
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII., Beniczky ucca 6 sz.
Telefon: József 302-83

SZAVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. szám
Telefon: József 416—07

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

VÁLLALKOZÓK!
Pneumatikus gépeik stb. beszerzése előtt tekintsék meg üzemben az általunk szállított gépeket:
Csócs E. „Bora bányagépek" ker. vált.
Budapest, V., Csáky-u. 18/b. Tel. L. 998-28

Gazdasági Értesítő

Ma még pótolhatatlan az általános forgalmi adó

Kit terhel tulajdonképpen a forgalmi adó? — Adózók 10 fillértől egy millió pengőig

Tagadhatatlan, hogy a panaszok állandó özöne zúdul a pénzügyi kormányzat felé — *az általános forgalmi adó miatt.* Az is bizonyos, hogy sok szó férhet ahhoz, hogy drágítja a termelést és a kivetése, beszedése körül könnyen történhetnek méltánytalanságok. De olyankor került bele a magyar adórendszerbe, amikor a háború és az azt követő összeomlás a végső pusztulás örvénye felé sodorta a magyar államot. S ha talán kezdetben sok közgazdasági kár kísérte is az útját, mégis

döntő része volt abban, hogy a magyar államháztartás kiszabadulhatott a szörnyü dzsungelből.

Túlzás volna a magyar közgazdasági élet időleges depresszióit *egyedül erre az adóra visszavezetni.* Azok az enyhítések, amelyek részint az adókulcs leszállításában, részint számos cikk adójának törlése útján már eddig is bekövetkeztek, bizonyságát adják annak, hogy illetékes helyen megértéssel figyelik az útját. S ha itt-ott káros hatásúnak mutatkoznak is a kinövései, azokat le lehetne faragni. A kisemberek zaklatásait a törpeadózók kikapcsolásával meg lehetne szüntetni. De

maga az adó ma még nélkülözhetetlen.

Ma még nem lehet lemondani nagyon jelentős hozadékáról. Eltörlése olyan egyenes és fogyasztási adók növelését vonná maga után, amelyek *jóval elevenebben érintenék a magyar közgazdaságot.*

Ezeket az értékes tanulságokat vonta le *Laky* Dezső dr. műegyetemi tanár abban a ritka készültségre való hatalmas tanulmányában, amely „Az általános forgalmi adó Budapesten 1921—1927-ben" cím alatt most jelent meg a *Statisztikai Közlemények* legújabb számában. Teljes elismerés illeti érte *Illyefalvi* I. Lajos dr.-t, a székesfővárosi statisztikai hivatal igazgatóját is, aki a hivatal páratlanul gazdag adatgyüjtését dolgoztatta itt fel, és *lehetővé tette, hogy ez a nagyértékü, közel 500 oldalas kötet a pártatlan tudományosság magaslatáról hozzájáruljon ennek a fontos problémának a tisztázásához.*

Mielőtt a számok világába vezetne szerzőnk, adóelméleti és történeti áttekintést nyujt. Páratlanul gazdag anyagot tár elénk ebből a szempontból is. Ismerteti a külföldi példákat, ahol már *lényegesebb könnyítésekre kerülhetett sor,* és

a fázisrendszer teljesebb kiépítésében látja a legközelebbi fejlődést.

A tanulmányból megtudjuk, hogy *Budapesten 1921—1922-ben 24 millió pengőnyi forgalmi adót szedtek be.* Ez az adó 1923-ra 33 millióra nőtt. 1924-re ez is megduplázódott. De 1925-ben még tovább emelkedett 69.6 millióra. A 3%-ról 2%-ra csökkentett adókulcs azonban 1926-ra 20 millió csökkenést eredményezett s ez az 1926. évi 49.9 millió forgalmi adó az időközben eltörölt fontosabb élelmicikkek adója nélkül is 1927-ben már *ujra emelkedett 7 millió pengővel.* Ez

a hullámzás élénken cáfolja nemcsak azokat az alaptalan vádakat, amelyek szerint az adókulcs mérséklése nem éreztette hatását, de bizonyítja azt is, hogy a növekvő forgalom kezd egyensúlyba közeledni a csökkentett kulcs mérséklő erejéhez.

A szanálással járó bajok tehát *javulóban vannak.* Uj élet csirái nőnek ki a magyar közgazdasági életben.

Ezt bizonyítják azok az adatok is, amelyek az ipar növekvő bekapcsolódását jelzik. Budapesten ugyan a kereskedelem viseli a legnagyobb forgalmi adóterhet, természetesen csak képletesen mondva. Hiszen *végeredményben a fogyasztók a fizetők.* De

mert az adó beszedői és áthárítói szervezettebbek, hát ezeknek a hangjai hallhatók erősebben és a statisztika sajnos még nem tudott kellőképpen tájékozódni az adó igazi viselőinek a terhei felől.

— Mindenesetre jelentősek azok a számok, amelyek szerint 1926-ban 56.511, 1927-ben 51.848 adózó fizette Budapesten a forgalmi adót. S amíg az ipar adózói 25.927-ről 24.981-re fogyva majdnem egy millió pengővel többet fizettek, mint a megelőző évben, addig a forgalmi adót fizető kereskedők 19.939-ről 16.017-re fogytak, anélkül, hogy befizetett forgalmi adójuk végösszegében lényeges változás állott volna be.

Az adófizetők számának a fogyását könnyen magyarázza az a körülmény, hogy egymagában a IX. kerületben 2.033-al (35.3%-kal) zuhant le a fizetők száma. Ezt a *változást azok az intézkedések váltották ki, amelyek egész sereg élelmiszer forgalmát tették mentessé az adó alól.* A piaci árusok fogytak meg a nagy vásáresarnokban és a dunai piacokon. Az iparosok között is az élelmiszeriparban mutatkozik a csökkenés.

A kisemberek elhullottak, de a nagyobbak jobban boldogultak az újraéledő konjunktúra révén.

Az összes adózók 13%-a az összes forgalmi adók 53.4%-át fizette, míg *az összes adózók egyharmada az összes adóknak csak a fél százalékát, 9.626 adózó átlag havi 5 pengőt sem fizetett.*

Ha az állam az egyszerü kisemberek adójáról lemondana — mondja szerzőnk — végeredményben alig másfél százalékát veszítené csak el a forgalmi adónak, budapesti mérték szerint.

Érdemes lenne ide idézni a gazdag tanulmány többi értékes adatait is, azokat, ahol 552 foglalkozás szerint részletezett minimumok és maximumok vannak kimutatva *évi 10 fillértől egész egy millió pengőig.* De az eddigiekből is nyilvánvaló, hogy

sok alaptalan vád omlott össze a statisztikai adatok ismerete által.

A számok serege sorra igazolja, hogy a magyar pénzügyi kormánynak azok az enyhítő intézkedései, amelyekkel az adókulcsot szállította le, majd számos cikk adóját végkép eltörölte, *komoly eredményeket szültek.* De az is bizonyos, hogy sok helyütt még meggondolandó tanulságok bontakoznak ki a mindenképen nagyon értékes munkából.

A Magyar-Cseh Iparbank Rt. alaptőkefelemelése. A *Magyar-Cseh Iparbank Rt.* legutóbb megtartott igazgatósági ülésén elhatározta alaptőkéje felemelését és evégből e hó 28-ára rendkívüli közgyülést hívott egybe. A közgyülésen javasolni fogja, hogy *egymillió pengő névértékü részvény azonnal kerüljön kibocsátásra* és ajánltasson fel 3:1 arányban a régi részvényeseknek, *további kétmillió pengő névértékü részvény kibocsátására vonatkozólag pedig javasolja, hogy az igazgatóság bizasson meg annak alkalmas időpontban leendő keresztülvitelével.* Az elővételben nem gyakorolt részvények azonos feltételek melletti fix átvétele egy külföldi csoport útján biztosíttatott.

Az Egyesült Izzólámpa és Villamossági Rt. igazgatósága június 17-én *Fellner* Henrik elnökletével ülést tartott, amelyen megállapította az 1928. május 1-től 1929. április 30-ig terjedő üzletév mérlegét. Az igazgatóság javasolni fogja, a június 27-ére egybehívott évi közgyülésnek, hogy az értékcsökkenési tartalékalapnak 652.330.88 pengővel történendő javadalmazása után (mult évben 448.725.13 pengő) és egyéb alapszabályszerű levonások figyelembevétele mellett mutatkozó *3,168.148.26 pengő tiszta nyereségből (a mult évben 2,738.826.17 pengő) részvényenkint 14 százalék, vagyis 5.60 pengő osztalék fizettessék* (a mult évben 12 százalék, vagyis 4.80 pengő), a tartalékalap pedig 400.000 pengővel javadalmaztassék (a mult évben 300.000 pengő), míg a fennmaradó 458.148.26 pengő nyereség a következő üzletévre vitessék elő.

A Magyar Kender-, Len- és Jutaipar Rt. 1928. évre 5.50 pengő osztalékot fizet. A szelvények július 1-től kezdve a társaság pénztáránál és a *Magyar-Olasz Bank Rt.* főpénztáránál váltatnak be.

A Klein és Fia Pipereszappan- és Illatszergyár Rt. folyó hó 27-én tartja az Egressy úton épült nagyarányú új gyárhelyiségében folyó évi közgyülését, melynek tárgysorozatán az alaptőkének 150.000 pengőről *500.000 pengőre való felemelése is szerepel.* A régi jóhirű és kitünő termékeket produkáló gyár, amely *Schön* Ármin igazgató és fivérei szakavatott vezetése alatt áll, folyó évi mérlegében 11.733 pengő 3 fill. tiszta nyereséget mutat ki, mely körülmény a szappangyárak áldatlan versenye mellett igen elismerésre méltó eredmény.

A Budapesti Automobilközlekedési Rt. (Autótaxi) folyó hó 26-án tartja ezidei rendes közgyülését, melyen a mérleg 7,000.000 pengő alap- és 3,600.000 P tartaléktőke mellett 628.040 P 80 fill. tiszta nyereséget tüntet ki. A vállalat hatalmas kocsiparkkal, 1000 autó befogadására alkalmas garázzsal rendelkezik.

„A Magyar Iparos" most megjelent számában *Becsey* Antal írt „A Pénz" cimen vezércikket, amelyben a kézművesipari termelésnek és kivitelnek olcsó hitellel való erőteljes támogatását sürgeti. Beszámol a lap az Országos Kézműves Testület működéséről, az ipartestületek és érdekképviseletek életéről, továbbá ipari közigazgatási, adóügyek, külkereskedelmi, szociálpolitikai, iparoktatási stb. rovatok egészítik ki a lap gazdag anyagát.

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST
Szabadalmazott „Jm"
kompressor nélkül DIESEL-MOTOR
a legtökéletesebb erőgép.
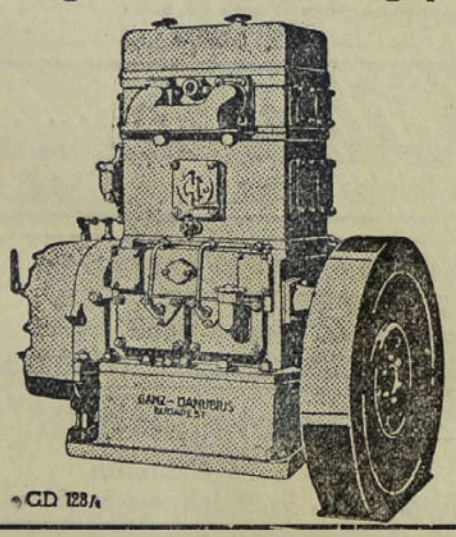

GD 128/1

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

KŐNIG JÓZSEF
OKL. MÉRNÖK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: JÓZSEF 424—69.
Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

KOMPRESSZOROS
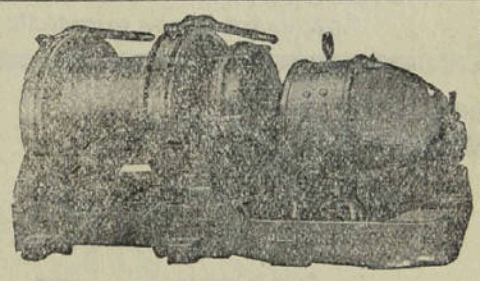
DARUK
SULLIVAN MACHINERY COMPANY SALISBURY HOUSE
LONDON E. C. 2. VEZÉRKÉPVISELET
Építési anyagokat és műszaki cikkeket árusító részvénytársaság
V., Gróf Tisza István-u. 12 Telefon: 809-16

Csak BRÁZAY pipereszappant használjon!

Új intézetek a középosztálybeli öregek gondozására

Írta: PÁLOS ÖDÖN
fővárosi szeretet-otthoni igazgató

II. Befejező közlemény.

Nürnbergben Johannis Strasse 150—180. szám alatt van a „Städtisches Altersheim", mely két utcára nyíló hatalmas négyszögű telekre épült. Északi részén a Johannis Strasse felől egyemeletes az intézet, déli része azonban kétemeletes. Az egyemeletes épületrész két négyszögű udvart zár körül; a kétemeletes épületrész T betű alakú és felső része csatlakozik a két udvart bezáró emeletes épülethez. A T alakú épületrész mindkét oldalán szépen gondozott, sok fával rendelkező kert terül el. Az Altersheim belső elrendezése úgy az egyemeletes, mint a kétemeletes részen teljesen egyforma, t. i. egy szobából és két-két szobából álló lakások sorakoznak egymás mellé. Az egyszobás lakások egy-egy kb. 15 m² területű szobából és a hozzátartozó három négyszögméternyi konyhafülkéből állanak. Ezektől a kétszobás lakások csak abban különböznek, hogy az ugyanecsak 3 m² területű konyhafülkén kívül két szoba áll a lakók rendelkezésére. A konyhafülkében célszerű szerkezetű, apró gáztűzhely van, mely elég nagy arra, hogy azon két egyén ebédjét elkészíthessék. Minden házaspárnak vagy magános öregnek a lakáson kívül rendelkezésére áll egy pince, egy padlásrész és igénybe veheti a fürdőt, a mosókonyhát, a szárítópadlást, a vasalóhelyiséget és a kertet. Mindezeken kívül a lakók rendelkezésére áll a betegosztály, ahol betegség esetén elhelyezést, ápolást és élelmezést kapnak. Hosszadalmas és fertőző betegek közkórházba kerülnek. Azok a középosztálybeli öregek, akik a lakbért megfizetni nem tudják, avagy annyira tehetetlenné lesznek, hogy az Altersheimban már nem gondozhatók, a szegényházba kerülnek, melynek Nürnbergben „Kranken und Pfründneranstalt St. Sebastian" a neve. Az öregek otthonának nem szegényház, hanem penzió jellege van, a lakókkal Nürnberg város tanácsa esetről-esetre lakbérleti szerződést köt. Természetes, hogy a város által szedett lakbér a lehető legminimálisabb.

Stuttgartban az „Altersheim Berg" 108 ápolt részére, egy hatalmas park mellett épült és 1926 nyarán nyilt meg. Az intézet kétemeletes épület, melynek a személyzet által nagyon kifogásolt hibája az, hogy minden személyzeti lakás a tetőzetbe van beépítve. A középosztálybeli öregek részére teljesen egyforma lakásokat építettek. Minden lakás egy 4.57 és 5.22 méter méretű szobából áll, melynek utcai oldalán másfél méter szélességű nagy ablak van, ezzel szemben a folyosó felőli oldalon pedig egy 2.20 méter hosszú és elfüggönyözhető alvófülke, parányi előtér és szintén elfüggönyözhető mosdóhelyiség van. Azonkívül a folyosón a falba beépített szekrények vannak, melyekből minden lakónak jut egy-egy szekrény. Az intézetben lakó öregek teljes élelmezést (reggeli, ebéd, uzsonna, vacsora) kapnak, továbbá mosás és takarítás jár részükre. Ellenben a szobák bútorzatát, a ruházatot, az ágyneműt, fehérneműt és lábbelit maguk szerzik be. Saját lakószobájukon kívül szép ebédlőtermek, nappali tartozkodó szobák, könyvtár, stb. állanak rendelkezésükre. Magános öreg egy szobáért a teljes ellátással együtt napi 3.80 márkát fizet. A kettős szobákban — mert ilyen is van néhány — elhelyezett házaspárok napi 5.20 márkát fizetnek ezért és a teljes élelmezésért.

1927 nyarán nyilt meg Münchenben a sokkal nagyobb és hatalmasabb „Altersheim Sendling", mely a város déli részében épült és oly távol van a város központjától, mint Budapesten a Kamaraerdei Szeretetotthon. Azonban ez nem hátrány az intézetre nézve, mert az Altersheim kapuja előtt van a városi villamos vasút megállóhelye. Itt kell megjegyeznem, hogy a német nagyvárosokban minden szeretetotthon (szegényház) és minden „öregek otthona" oly útvonalon van elhelyezve, melyen a város villamos vasútja közlekedik. A müncheni intézet tömbrendszerben épült. Az intézet központja egy túlméretezett templom, melynek mindkét oldalán négyszögű, zárt udvar van. Az Altersheim mindkét udvarát hatalmas épületszárnyak veszik körül, melyekben egy-egy 2.52 m. szélességű középfolyosó két oldalán vannak az egyes szobák elhelyezve. 400 drb. két-két egyén befogadására szolgáló 6.26×3.80 méter méretű szoba 800 egyén lakóhelye és 50 drb kisebb méretű szobában egy-egy öreg lakik. Szép étkezőhelyiségek, társalgók és fürdők állanak a lakók rendelkezésére.

A német nagyvárosok aránylag könnyen szánták el magukat arra, hogy *Altersheimokat* létesítenek, mert számításba vették azt, hogy

minden szoba, amely az öregek otthonában egy házaspárt, vagy egy magányos öreget befogad, a város részére egy felszabaduló lakást jelent.

Németországban is az a helyzet, hogy *az elszegényedett középosztálybeli öregek minden értéküket előbb áldozzák fel, mintsem hogy a lakásuktól megváljanak.* A budapesti vagyonmentő vásárra előbb került a középosztály minden bútora, képe, szobra, ékszere és kézimunkája s *ha minden érték feláldozása megtörtént, akkor került csak sor a lakás feláldozására.*

Magyarországon a német nagyvárosok példáját feltétlenül követni kellene, mert

aránylag nem nagy az áldozat, amit az „öregek otthoná"-nak üzeme a nagyvárosra nézve jelent.

Igaz, hogy az új épület hatalmas tőkebefektetést jelent, azonban *az ily épület legalább is egy évszázadra épül.* Az üzemi költségeknél szintén áldozatot hoznak a nagyvárosok, azonban ezek az áldozatok *nem elviselhetetlenek.* Németországban szinte szabályként állították fel azt a tételt, hogy egy középosztálybeli szegény eltartásához legfeljebb annyival járulnak hozzá, amennyibe egy szegényházi ápolt napi eltartása kerül. Van azonban város — Stuttgart — mely *az összes üzemi költséget beszedi a lakóktól.*

Amikor a német városok új intézeteket létesítettek a középosztálybeli öregek részére, akkor azok csakis az illető város régi polgárairól gondoskodtak. Budapesten más a helyzet. A menekültek közt tömérdek sok a középosztálybeli öreg, akik optálás és négyévi adózás alapján a budapesti illetőséget már megszerezték és

néhány év mulva ilyen öregek otthonára fognak rászorulni.

Budapestnek — nézetem szerint — *már most kellene ezek befogadására felkészülni* s a különleges budapesti helyzetre való tekintettel, erre a célra *már most az állam hozzájárulását biztosítani.*

Vladár Pál
ács- és épülőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

HUTTERER ÉS KÓSA
épület- és díszmübádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Budapest, IV., Magyar ucca 42-44
Telefon: Automata 854-08

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975-62

PECSEK ISTVÁN
MŰASZTALOS
Tel. József 438-34 BUDAPEST IX., Liliom ucca 52

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-38.

STEINER MARK
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55
bádogos, viz, gáz és központi fütés berendezési vállalata Budapest, II, Török ucca 8. szám

RADIATOROKAT ÉS KAZÁNOKAT
központi fütésekhez gyárt a
MAGYAR RADIATORGYÁR R.-T.
Budapest, X., Gyömrői út 76. sz.
Telefon J. 390-34 és 350-88

HERCEG ÉS VERHOVINA
:: festő, mázoló és butorfényező :: Tel.: Aut. 270-65
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

BOGYÓ ISTVÁN TELEFON: JÓZS. 356-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF UCCA 9

SÁGI ISTVÁN BUDAPEST VIII, Gyulai Pál ucca 9
Tűzhely- és épületlakatosmester a Rókus-kórház mellett

FRIEDRICH JAKAB
ACSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 964—14. SZÁM

Kalas építési vállalata.
Istvántelek u 3/c. T. 456-03.

Németh Vilmos
építési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

Telefon J 380-20 Szücs Mihály Telefon J. 380-20
KÉPESITETT ÁCS- ÉS KŐMŰVESMESTER
Budapest, IX., Gróf Haller ucca 54. szám.

Németh Benő
beton, fal és köpadlóburkoló mester
Telefonhivó: Aut. 804-33 Vilmos császár ut 8

Pittel és Brausewetter
beton-, hid- és mélyépitő részvénytársaság
BUDAPEST,
VI., BULYOVSZKY UCCA 12. SZ.
Telefon: L. 991—29

GERŐ N. NÁNDOR
VII., ALPÁR UCCA 8. Telefon: József 315-29.
Központi fütés
Vizvezeték
Épület bádogos munkák

Megjelent A PÉNZVILÁG legújabb száma szenzációs tartalommal
Kapható minden ujságárusnál
Ára 40 fillér

SEIF GYULA TELEFON: Aut. 528-46
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

JÓNÁS FERENC
épitőmester, épitési vállalkozó Telefon: J. 339-81.
Budapest, VII., Kolumbus u. 27

FLIEGL BÉLA bádogos-mester
Telefon: J. 435-07 Budapest, VIII., Vas ucca 7. Telefon: J. 435-07
Készit épület-, díszmübádogos munkákat és higienikus fürdőkádakat, légszesz, viz, gőz, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését.

KOVÁTS GÉZA kőmüvesiparos
vállal házak renovalását, festését, átalakitásokat és nedves falak elszigetelését Budapest, VII., István-út 36

WEISZ MIHÁLY
mérnök, épitési vállalkozó, csatorna- és mélyépitő
Balaton ucca 2. Telefon: 257-66

ESEMÉNYEK

FŐVÁROSI HIRLAP

Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:

fél évre . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . 24 pengő:

A szerdai közgyűlés. A törvényhatósági bizottság szerdai közgyűlése tárgyalja le azokat a folyó ügyeket, amelyeket a tanács még a nyári szünet előtt kíván elintéztetni. A napirendnek kereken 100 pontja van, ezek közül azonban nagyobb érdeklődésre csak a plébánosválasztás, az autóbuszüzem beruházó programja és a városi biztosítások ügye tarthat számot. Lesz közel 25 interpelláció és indítvány is, így lehetséges, hogy a napirendet csak a késő éjjeli órákban tudják befejezni, de megtörténhetik az is, hogy még egy folytatólagos ülésre lesz szükség.

A kultuszminiszter köszönete a fővárosnak a svábhegyi csillagvizsgáló „Budapest'' kupolájáért. A megszállott területen levő ógyallai obszervatórium helyett épített *svábhegyi csillagvizsgáló intézet* egyik kupoláját, mint ismeretes, a főváros költségén létesítették és „Budapest" kupolának nevezték el. A közgyűlés eredetileg 100.000 aranykoronát szavazott meg az épületre, de később ezt az összeget 150.000 pengőre emelték fel. A megnyitás, illetve a kupola felavatása a főváros képviselőinek jelenlétében történt meg a tavasszal s arról annakidején a *Fővárosi Hirlap* is részletesen megemlékezett. *A főváros áldozatkészségét most külön megköszönte a kormány figyelme. Klebelsberg* Kunó gróf kultuszminiszter meleghangú leiratot intézett szombaton a főváros tanácsához, amelyben „*köszönetet mondott Budapest közönségének a csillagvizsgálóintézet példátnyujtó támogatásáért és megértő felkarolásáért.*"

Payr Hugót választották meg a Tisztviselőtelepi Egységes Társaskör elnökévé. A *Tisztviselőtelepi Polgári Egység Társasköre* szombaton este *Orbán* Zoltán Géza ügyvezető elnök elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen egyhangúlag *Payr* Hugót a Társaskör elnökévé választották. Orbán Zoltán Géza üdvözölte elsőnek az új elnököt, aki hosszabb beszédben kifejtette az Egységes Községi Polgári Párt programját és rámutatott a közeljövőben elvégzendő jelentős munkálatokra a várospolitika különböző területein. A polgárság céltudatos szervezkedése a komoly reálpolitikát folytató egységes párt keretében a súlyos viszonyok ellenére meg fogja hozni a polgárság egyetemének a joggal várt eredményeket. Beszédét azzal fejezte be, hogy a Tisztviselőtelep speciális kívánságainak megvalósítására fog törekedni azzal a munkaszeretettel, amely őt e társaskör polgárai körében való tisztségvállalásra bírta. *Usetty* Béla dr. mint a kerület egységespárti képviselője szerencsét kívánt a társaskörnek Payr Hugó megnyeréséhez és a maga részéről is megköszönte az új elnöknek, hogy vállalta az egységes párt legújabb társadalmi egyesülésének hivatott vezetését. *Szőcs* János a kőbányai egységes pártnak, mint anyapártnak üdvözletét tolmácsolta az új elnöknek, akit a közgyűlést követő társasvacsorán is több felköszöntőben biztosítottak a tisztikar és a tagok lelkes támogatásáról. A közgyűlésen egyébként még több üresedésben lévő tisztséget töltöttek be és a választmányt kiegészítették. Társelnökké Fehér Bélát, alelnökké Gellért Jenőt és vitéz Papp Gyulát, főtitkárrá Boromissza Ferencet és titkárrá Benedek Mártont választották.

A Józsefvárosi Egységes Párt hajókirándulása. Az Egységes Polgári Párt, Józsefvárosi Iparosok és Kereskedők Köre vasárnap rendezte meg már hagyományossá vált hajókirándulását. Ezuttal Tahitótfaluba rándult ki a körnek mintegy nyolcszáz tagja, termes különhajón. A Ferencvárosi Kaszinó uri zenekarának a hajón és a tahii erdőben rendezett pompás hangversenyei, a különféle ötletes szórakozások kellemesen mulattatták a kirándulás résztvevőit, akik között ott volt a nemrég alakult Józsefvárosi Polgárok Egységes Pártkörének több vezető tagja, köztük botfai *Hűvös* Iván, *Bertha* Gábor dr., *Vaskó* József és mások. A házigazdai tisztséget a Józsefvárosi Iparosok és Kereskedők Körének vezetősége, *Bohn* József elnök, *Molnár* Béla dr. társelnök, *Reichfeld* Izor dr., *Bogenfürst* György, *Molnár* Dezső, *Szentgyörgyi* Jenő, *Szücs* Ferenc dr., *Kakucsi* László dr., vitéz *Posgay* József, *Fust* László és vitéz *Ira* Ferenc töltötték be, akiknek egész rendezői gárda segédkezett.

Törlesztésre épít piacokat a főváros. Az idén akar hozzáfogni a közélelmezési ügyosztály a két legrosszabb állapotban lévő piac, a Ferdinánd és Garay téri élelmiszervásárok megépítéséhez. *Ennek annál inkább meg van a lehetősége, mert a közelmultban igen előnyös és figyelemreméltó magánajánlatot kapott a főváros az építkezésre. A középítési bizottság el is fogadta Margalit Andor és Ödön építészeknek azt az ajánlatát,* hogy a vállalkozók hajlandók mind a két piacot egyszerre megépíteni úgy, hogy *a főváros az építési költségeket hét évi részletben törlesztheti.* A munkáknak a felerészére a főváros nyilvános versenytárgyalást tarthat, az *építési költség egységárárképen pedig a cég elfogadja az óbudai piacra tartott multévi nyilvános versenytárgyalás kialakult egységárait.* Ez a cég építette meg ugyanis a mult évben, teljes megelégedésre az óbudai piacot. Az érdekes ajánlat felett immár, mint jeleztük, megtörtént a döntés és így még az idén eltűnik a főváros két legszégyenletesebb állapotban lévő kerületi piaca. Az ajánlat kedvező annyiban, hogy elfogadja az óbudai piac egységárait, holott a krisztinai piacra hirdetett versenytárgyalás kb. 20 százalékkal drágább árakat eredményezett.

Nehezen talál megfelelő kocsivezetőket az autóbuszüzem. Az autóbuszüzem terjedelmes hálózatán a szolgálat ellátásához sok ember kell és nagyon fontos, hogy a szolgálattevő személyzet minél képzettebb és gyakorlottabb legyen. *Különösen fontos a soffőrképzés kérdése.* A publikum nem is tudja, *milyen nehezen talál a főváros a jelentkezők sokasága mellett erre a nehéz és felelősségteljes* szolgálatra megfelelő embereket. A legutóbbi hetekben eszközölt gépkocsivezetői behívások elszomorító tényről győzték meg a vezetőséget. *348-an jelentkeztek is, de ezek közül mindössze 46 olyat találtak a szakemberek, akiket próbaszolgálatra lehetett alkalmazni.* Mivel az automobilizmus rohamos fejlődése folytán ennek az állapotnak a megjavulását a közeli években nem lehet várni, feltétlen szükséges, hogy az autóbuszüzem önálló kocsivezetői iskolát létesítsen s ott maga képezze ki a szolgálatra alkalmas, megbízható soffőröket. Igy van ez a nagy nyugati metropolisok autóbuszvállalatainál is mindenütt. A tervezett soffőriskolában *évente 400—480 autóbuszvezetőt* akarnak kiképezni, míg a kalauztanfolyam csak két-késthetes lesz, s így évente *650 kalauzt* képesítenek a szolgálatra.

Három új diszpanzer. A főváros közegészségügyi intézményeinek sora a közel jövőben *három igen fontos intézménnyel bővül.* Még ebben az évben *két új tüdőbeteg-* és *egy nemibeteggondozó-intézet* létesül, amely utóbbit rövidesen követni fogja egy *második is.* A két új diszpanzerrel a tüdőbeteggondozók száma *nyolcra* szaporodik. Az egyik diszpanzer a *Kelenföld* szegény betegeinek gyámolítására lesz hivatott és a Horthy Miklós úti körönd közelében épül meg a *Zsombolya* ucca sarkán, villaszerű egyemeletes házban, míg a második, a régen sürgetett, *belső erzsébetvárosi* gondozó lesz, amelyre sok terv merült fel, de valamennyit elejtették, míg végre visszatértek a legrégibb megoldás lehetőségéhez és az intézetet a *Szegényház téren a Központi Szeretetotthon egyik szárnyában helyezik el,* hét földszinti szobában, közvetlen az uccára nyiló külön bejárattal. A főváros *első venereás diszpanzerjét* a Gyáli úton létesítik, ahol a régi fertőtlenítőintézet egyik pavillonját alakítják át erre a célra.

Megépül az új köztisztasági garázs. A székesfőváros köztisztasági szolgálata lassankint *teljesen áttér a gépüzemre.* A lófogatú eszközök: locsolókocsik, aszfaltmosók, hóekék, stb. lasankint teljesen kiszorulnak és az egyre szaporodó gépjárművek elhelyezése máris komoly gondot okoz a vezetőségnek. Az utóbbi időben *a köztisztasági üzem kocsiparkja 50 darab automobilos köztisztasági géppel szaporodott,* azonkívül ezekhez a járművekhez tizennégy pótkocsi is tartozik. A gépjárművek befogadására egyedül a *Bulyovszky* uccai garázs szolgál, míg egyébként csak azok a régi helyiségek maradtak fönn, amelyek addig voltak, amikor még mindent lófogatokkal végeztek el. A köztisztasági gépjámüvek száma évrőlévre nő és a közeljövőben is nagymértékben szaporodik a gyártás alatt álló *új öntözőgépekkel és portalan szemétgyüjtő gépkocsikkal,* úgyhogy *sürgősen megfelelő garázsokról kell gondoskodni.* A köztisztasági hivatal legközelebbi *új kocsiszinje Budán épül* meg a II. kerületi Csapláros uccában, 20 gépjármű számára. A garázs mellett lesz külön iroda, autójavítóműhely, portáslakás, 11 ágyas *munkáshálóterem,* 300 hótaliga elhelyezésére elégséges raktár, mosókonyha, mázoló-, bognár-, kovács-, lakatosműhely, műhelyraktár, a műhelyek mellett is mosdó- és öltözőhelyiségek. Mindezeknek az előteremtése *390.000 pengőbe kerül,* de külön fedezetről gondoskodni nem kell, mert *a pénz még tavalyról megmaradt.* A köztisztasági hivatal másik nagy építkezése a *Kun uccai központi telepen folyik,* itt lesz *a modern főműhely és javító üzem.*

A Scitovszky térre kerül Zichy Nándor gróf szobra. Társadalmi gyűjtésből szobrot állítanak Budapesten a háború előtti politikai élet egyik legérdemesebb alakjának, *Zichy* Nándor grófnak. A szobor, amelyet *Orbán* Antal készített, 50.000 pengőbe kerül, amelyhez a szoborbizottság kéri a főváros támogatását is. A közgyűlés 10.000 pengőt ajánl *Zichy* Nándor emlékművére, amelyet a *Scitovszky* téren állítanak fel.

Színészeti ösztöndíjat hirdet a főváros. A főváros tanácsa pályázatot hirdet a színügyi bizottság javaslatára létesített két, egyenként 2000 pengős színészeti ösztöndíjra, amellyel a székesfőváros színpadain működő fiatal színésztehetségeket kívánja támogatni, akik eddigi alakításaikkal jelét adták annak, hogy nagyobb fejlődésre, elmélyedésre és a magyar színészetben kiváló szerep elfoglalására képesek és hivatottak. A díj célja, hogy ezeknek módot nyujtson színészi tudásukat és képességeiket a külföld tanulmányozásával fejleszteni és magyar színpadi kultúránkat az összehasonlítás tanulságaival és az állandóan fejlődő színpadművészet vívmányainak megismerésével fellendíteni és erősíteni. A díjban csakis olyan 40 évnél fiatalabb művészek részesítendők, akik a multban *Budapest valamelyik nyilvános színpadán már önálló színpadi feladat sikeres teljesítésével számot adtak képességeikről, közöttük* elsősorban számbajöhetnek azok, akik szerepeikben komoly, fejlődésreképes és eredeti színészi egyéniségről tettek tanuságot. Az ösztöndíjakat *11 tagú bizottság ítéli oda.*

Negyvenezer pengőbe kerül a budapesti szegénykataszter elkészítése. A közgyűlés, mint emlékezetes, kimondotta, hogy a budapesti szegénykatasztert, amelyet mostanáig a *Magyar Vöröskereszt* szerkesztett a főváros szociálpolitikai gondozásában való gyakorlati alkalmazás céljából, átveszi és a szerkesztés felmerült költségeit megtéríti. Ezek a költségek *negyvenezer pengőre* rúgnak, amit részben az 1928., részben 1929. évi költségvetés terhére számolnak el. A tanács és a kerületi elöljáróságok az új budapesti szegénykatasztert már át is vették és a főváros szegény gondozásának egyik leghasználhatóbb segédeszközévé iktatták be.

WETOL sebolaj
legyen minden mentőszekrényben.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyít.
M. k. népjóléti és m. nk. ügyi miniszt. 72.455|1924 sz. körrend
M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062|XX. 1925. sz. rendelet.

Legmodernebb gyogyintézet sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatorium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P.
Idegbetegek, üdülők gyógyhelye vizgyógyintézet nap- és légfürdő

Weingruber Ignác
Székesfővárosi Pavillon Kávéháza
VI., Városliget

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszesz berendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPEST, VII., ÖRNAGY UCCA 4. SZ.

Ujítás a szállodák világításában!
Minden európai színvonalú szálloda szobáit a
Tungsram opál-takaréklámpa
világítja.
Szabályozható nagyobb és kisebb fényerősségre
Nem kápráztat, kiméli a szemet
Kapható mindenütt!
Gyártja: Egyesült Izzólámpa és Villamossági RT. Újpest 4.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros nyilvános versenytárgyalást hirdet a III. ker., Bécsi úti kislakásos telep körül építendő kerítés vasbeton, elhelyező és sodronyfonó munkálataira.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai munkanemenkint 0.80 P-ért kaphatók 1929 június 26-tól kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. számú szobájában.

Rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Scultéty főmérnök előadónál, a Központi városháza, III. em. 336. ajtó alatti hivatalos helyiségben, 12—2 óra között.

Az ajánlatok 1929 július 10-én (szerdán) délelőtt fél 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály, III. em. 350. számú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon a napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929 június 19.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

GÓGEL JÁNOS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

Gőz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

Aszfalt-útépítő,
szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 449-21.

MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPGYÁR R. T.
MÁTYÁSFÖLD
GYÁRTÁSI ÁGAK:
Személyautomobilok, teherautomobilok, autóbuszok
Gyári eladási központ:
Méray Motorkerékpár-Gyár r. t. IV., Váci ucca 1.

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

BUBIK LÁSZLÓ CSAVAR ÉS VASÁRUGYÁR
készít mindenféle vas- vagy fémárút tömegben vagy egyenként
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 26.

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képíró ucca 3 sz. TELEFON:
Fióküzlet: IX, ker. Tompa ucca 0 szám A. 847-73

Lizsinszky Rezső kárpitos és díszítő
Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhívó Aut. 510-64

Telefon: J. 448—08.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépítési munkálatokat

Telefon: Aut. 272-64. Telefon: Aut. 272-64.
Magyar Építő Részvénytársulat
BUDAPEST, V., TERÉZ-KÖRÚT 34. SZÁM.
Sürgönycím: „Építő 272-64 Budapest"
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vizépítés, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakodások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezetékek.
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. Telefon: J. 314-16.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérnökküldés díjmentes.

Költségvetés és mérnökküldés díjmentes.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszívással.

TASY JÓZSEF ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FAREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

KISSEBESI és KORLÁTI
KŐBÁNYÁK
KÉPVISELETE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
V. GRÓF TISZA ISTVÁN UCCA 2
TELEFON: AUTOMATA 820—51.

Fűtés Víz Gáz **Szentgyörgyi és Társa**
Telefon: József 8-97 Budapest VIII, Baross-u. 88

Holman Pál építőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. * Telefon: József 308—15

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 458-53
Budapest, X., Hőlgy-ucca 24/a

Gépmunka, gépszerelés, alkatrészgyártás, edzés, kovácsolás, autógén hegesztés, autójavítás.
HORVÁTH ÉS TÁRSA
Autómechanikai és Gépipari Vállalat
Budapest, VIII, Práter u. 64. Tel. J. 311-18

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapítva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapítva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz. Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

GAUGUSCH JÁNOS
ÉPÜLETLAKATOS-MESTER
BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

KÚN SÁNDOR
TELEFON: JÓZSEF 361—23
FESTÉK, KENCE, ZSIRADÉK, KÁTRÁNY ÉS VEGYITERMÉKEK GYÁRI RAKTÁRA
BUDAPEST, IV, FERENC JÓZSEF RAKPART 18

Hirmann Ferenc
fémöntőde és rézárugyár
Budapest, VII., Csányi ucca 7—9 sz.
Gyártmányai: Permetezők és ezek összes alkatrészei, rézsúlyok, háztartási mozsarak, gyertyatartók, habüstök, stb, továbbá „PAX" szab. kézi tűzoltókészülék stb. Telefon: J. 450-49

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON: JÓZSEF 401-76.

IFJU CRISTOFOLI VINCE
padló és falburkoló vállalata
Telefon: Lipót 921—55.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 18—20.

Hochhauser
Ferenc építési vállalkozó Budapest
IX., Soroksári ut 38. Tel.: J. 459-81

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 július 3. — 27. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Termékeny vakáció

Írta: Dr. RIPKA FERENC főpolgármester

Igen intenzív, komoly munka után vakációra ment a főváros közgyűlése és őszinte a reménységünk, hogy a pihenés termékeny gondolatokkal, még fokozottabb munkakedvvel, egymásnak még komolyabb megbecsülésével fogja megtölteni a közgyűlés termét, ha az ősszel újból összeülünk. Hosszú és meredek utat tettünk meg eddig is attól az ingoványos, besüppedt talajú kiindulási ponttól kezdve, ahol a városházi konszolidáció munkáját megkezdtük. Az ilyen magas régiók felé vívő út valósággal ingerli az utast, hogy időnkint visszatekintsen a vidékekre, amelyeket fáradságos módon, háta mögött hagyott. Igy vagyunk mi is, akik minden évfordulónál megállunk és mindig magasabbra és magasabbra jutva, tisztábban és tisztábban látjuk az eredmények folyton táguló horizontját.

Aki csak az egyre termékenyebbé váló esztendők előtt látta Budapestet, elkápráznék a szeme, ha most újra visszatérne közénk. Álmélkodva állapítaná meg, hogy azt a beteg atmoszférát, amely évek előtt itt pusztított, komoly és eredményes építőmunka váltotta föl. Ma már ismét büszkén, öntudatosan és boldogan merjük megmutatni az idegeneknek, a külföldieknek a mi drága Budapestünket, amely azonban még sok mindenben hiányt szenved és amelynek még mindig sok csinosításra van szüksége, de amely ismét erőteljesen halad a régi fejlődés útján. *De nemcsak az idegeneknek mutatjuk büszkén a városunkat, hanem külföldre szakadt magyar véreinknek is, akiknek budapesti kongresszusát már csak azért is repeső örömmel várjuk, mert tanusítani tudjuk előttük, hogy Budapestet, a magyar nemzetnek ezt a mérhetetlen kincsét, szeretettel őrizzük és rengeteg áldozattal, de még több munkával, lelkesedéssel építjük tovább.*

Ezért voltam boldog és elégedett, amikor az elmúlt napokban Egerből beszélhettem telefonon *Clevelanddal* és meghívhattam amerikai véreinket, hogy jöjjenek el minél számosabban miközénk, akik itt, az őshazában és az egész világ magyarságának diadalmas fővárosában az ő nevükben is becsületesen sáfárkodunk. Jólesett, hogy amerikai testvéreink Eger városából hallhatták hangomat. Láthatták ebből, hogy *Budapest és a vidék ma már szeretettel, magyar megértéssel harcol együtt az ország javáért, jövőjéért.* A vidék meleg érzéssel jön már a fővárosba, mi pedig, akik Budapest idegenforgalmáért harcolunk, vállaljuk azt a feladatot, hogy a magyar kincseket — legyenek azok bárhol az országban — föltárjuk *az egész ország előtt és vállaljuk, hogy Magyarország vidéki városaiban olyan viszonyokat teremtsünk, hogy az idegenforgalmat a legnagyobb lelki nyugalommal odairányíthassuk.*

Nagyon sok még a tennivaló azon a téren, amíg a magyar vidéki városokat teljesen be lehet majd kapcsolni az idegenforgalomba, de ennek is a legelső feltétele, hogy *az idegen legalább Budapestig jusson el.* Akkor majd gondunk lesz rá, hogy megszeressen bennünket és tovább is menjen a fővárosnál. Budapest máris szerzett ezen a téren kivételes érdemeket. Hogy csak mást ne említsek, — ami az idegenforgalom szempontjából módfelett fontos, — *a budai oldalon tíz év alatt nem épitettünk annyi utat, mint az elmult két esztendőben, közlekedésünket pedig az új autóbuszok tömege, az új taxiengedélyek kiadása és a BSzKRT rekonstruálása révén sikerült ismét világvárosi nivóra emelni.* De hatalmas közlekedésjavító tervek és városrendezési munkák kerültek újból az aktuálitás előterébe is. Sohasem szabad azonban azt sem elfelejteni, hogy az összes alkotások, ha az idegenforgalom érdekében születnek is, elsősorban mégis csak a főváros lakosságának érdekeit szolgálják. A lehető legszorosabban egymáshoz van nőve ez a két érdek és ez az oka annak, hogy minden munka és minden befektetés, amely ezen a téren történik, kétszeresen megtermi a maga gyümölcsét.

A főváros közgyűlésének tagjai közül bizonyára igen sokan töltik majd szabad idejük nagy részét külföldön. Sőt tudok olyanokat is, akiknek külföldi utazása nem annyira a pihenést és a kényelmet szolgálja, de egyenesen tanulmányútnak nevezhető. Reméljük, hogy bő és érdekes tapasztalatokkal térnek vissza közénk. Azt hiszem azonban, hogy mindenki, aki az ország határát átlépi, köteles az ország és a főváros érdekében nyitott szemmel járni, hogy az újításoknak, az alkotásoknak, a praktikus megoldásoknak egész ötlettárát hozza haza. Ha ezt a szerény tanácsomat mindenki megfogadja, akkor az ősszel termékeny vakációról számolhatunk be.

VESZEDELMES KISIKLÁS A PÁRTKÖZI KONFERENCIÁK VÁGÁNYÁN

A pártközi konferenciák intézménye, amelyet *Ripka* Ferenc főpolgármester honosított meg a főváros életében, minden objektív szemlélő ítélete szerint kitünően bevált. Esztendők sora óta a legnagyobb problémákat ezeken az intim megbeszéléseken oldották meg, ami természetes is, mert hiszen a konferenciák résztvevőinek mindenkor tisztában kell lenniök pártjuk hangulatával, az értekezletek pedig éppen a résztvevők illusztris személyisége révén nélkülözik az oktalan szenvedélyeket. Azok a komoly férfiak, akik a pártok megbízásából ilyen tanácskozásokra össze szoktak ülni, minden esetben a végsőkig vitt objektivitással és a köz érdekének legfőbb szemmeltartásával szólnak hozzá a kérdésekhez és döntenek a legfontosabb ügyekben is. Általánosságban így van ez mindenütt, ahol parlamentáris élet uralkodik, de főként rendkívüli hasznát veszik a pártközi konferenciáknak ott, ahol a törvényhozó, vagy kormányzó testületben ninesen jelentős, abszolut többsége valamely pártnak. Akárhányszor azonban olyan testületekben is *megnyugtató és a szenvedélyeket levezető szerepe van a pártközi konferenciáknak,* amely testületekben valamely párt fölényes többséggel rendelkezik. Ott viszont, ahol koalíciós többség uralkodik, vagy ahol egyes pártoknak ad hoc való együttműködése révén lehet az egyes kérdésekben többséget létesíteni, az ilyen esetekben *szinte nélkülözhetetlen intézmény a pártközi konferencia.*

Az elmult héten sok komoly és tiszteletreméltó siker után azonban *balsiker köszöntött rá a pártközi konferencia döntésére.* Szinte szerencse, hogy a szóbanforgó ügyben a megoldás mégsem szenvedett nagyobb kárt. Fölösleges még csak a tárgyat is idézni, amelyről szó volt és amelynél a fiaskó bekövetkezett, elegendő, ha megállapítjuk, hogy a kérdésben a pártközi konferencián teljes egyhangúsággal megállapodás történt. A pénzügyi bizottságban az Egységes Községi Polgári Párt és a Szociáldemokrata Párt jelenlévő tagjai állták is teljes mértékben a megegyezést. Nem így azonban a Keresztény Községi Párt és a demokraták. A demokraták kereken ellentétes álláspontot foglaltak el, mint amit a pártközi konferencia határozott. A Keresztény Községi Pártnak viszont az a tekintélyes tagja, aki a pártközi konferencián résztvett és hozzájárult a határozathoz, nem jelent meg a pénzügyi bizottság ülésén, a jelenlévő kereszténypárti bizottsági tagok pedig a demokratákkal együtt a pátközi konferencia határozata ellen foglaltak állást.

Más kérdés, hogy az ügyben mégis megnyugtató döntés történt, a szomorú a dologban az, hogy *a pártközi konferenciákat diszkreditálják az ilyen esetek és meginog az a hit, hogy a pártok között a főváros érdekében és főként a közgyülési és bizottsági tárgyalások higgadt, nyugodt, szenvedélymentes menete érdekében komoly előzetes megállapodásokat lehet létrehozni.* Még ennél is fájdalmasabb az, hogy a *pártközi határozatok fölborítása immár kezd visszatérő, megszokott jelenséggé válni.* Nagyon jól emlékezünk még esetekre, ahol igen fontos kész megállapodások borultak föl, mert az egyik párt többízben nem vett tudomást arról, hogy a pártközi konferencián a párt teljes meghatalmazásával megjelent delegátus hozzájárult a pártok megegyezéséhez. Nagyon kínosak és nagyon kellemetlenek voltak a városházi kormányzás összhangja és síma menetele szempontjából ezek az incidensek, abban bizakodtak azonban a többi pártok, hogy ezek csak múló jelenségek és hogy eredetüket a párt belső életében való viszonyokból veszik. Most azonban sajnálattal kellett látni, hogy két olyan párt is volt, amely visszatáncolt és amely fölborította a pártközi megegyezést.

Nagyon jól tudjuk, hogy az ilyen pártközi konferenciák megegyezésének messze sincs olyan ereje, mint — mondjuk — a közgyűlés határozatának, de viszont tisztában kell lenni azzal, hogy *a pártok mai erőviszonyai mellett ezek a konferenciák rendkívül hatásos és alkalmas eszközei a városkormányzásnak.* Egy-egy ember, akármilyen tekintélyes és akármilyen köztiszteletben álló férfiú legyen is, mindenkor alá van rendelve pártja akaratának, főképpen pedig a közgyűlés, minden pártközi megegyezés ellenére, mindenkor természetszerűen szuverén módon dönt. Egy-egy kommunális kérdés azonban olyan rendkívüli tárgyismeretet tételez föl, hogy szinte lehetetlenség volna az egyes problémák ügyében a közgyűlés minden egyes tagját külön meggyőzni és felvilágosítani. Ismételjük azonkívül azt is, hogy a közgyűlés vezető egyéniségei a maguk higgadtságával és objektív szemléletével a legalkalmasabbak arra, hogy pártjaik nevében ezeket a kérdéseket elsősorban letárgyalják és megegyezésre jussanak egymás között.

A pártközi konferenciák kiválóan bevált elve mellett azonban, — mint a legutóbbi esetből is látható, — történhetnek kisiklások. Éppen ezért *szinte kézen fekszik az a gondolat, hogy pártközi konferenciát kellene tartani a pártközi konferenciák sikerének és eredményes működésének megalapozásáról.* A pártok vezetőférfiai mindenesetre termékeny gondolatokat tudnának erről a kérdésről föltárni, amelyek között talán legelső helyen állana az, hogy *a pártok mindig olyan egyéniségeket bizzanak meg fontos kérdésekben való képviseletekkel, akik egyrészt a párt bizalmának teljes birtokában vannak, másrészt pedig tökéletesen ismerik pártjuk véleményét és gondolkozását.* De a pártokat is meg kellene győzni arról, hogy teljhatalmú megbizottaiknak dezavuálása hova-tovább magára a pártra is árnyékot vet és a többi pártok nem szívesen tárgyalnak olyan párttal, amely nem állja a megegyezéseket. Igen nagy szükség van erre, mert mi még nagyon jól emlékezünk azokra az időkre, amikor a pártok csak egymás ellen való késhegyig menő harcokban tudták kifejteni közgyűlési. működésüket. Mindezt pedig azért, mert a pártok között nem volt meg az a nélkülözhetetlen érintkezés, amelynek révén jóakarattal és a város iránt való szeretettel a legnagyobb kérdéseket is közös erővel meg lehet oldani.

Nagyszabású építkezési programot hajt végre a nyáron a középítési ügyosztály

A városházán az idén szokatlanul korán köszöntött be a nyári vakáció: a tanácstagok és tisztviselők jelentékeny része már szabadságon van és a törvényhatósági élet őszi megindulásáig csak a folyó ügyek intézésére szorítkoznak a különböző kategóriák. Kivétel csupán a két műszaki ügyosztály, a II., ahol a középítkezéseket intézik és a III., az út- és csatornák építési ügyosztálya.

Itt nem szünetelhet a munka, sőt számukra a nyári idő a legértékesebb, annál inkább, mert

most kell behozni azokat a mulasztásokat is, amit a nedves, hűvös tavaszi időjárás okozott.

A középítési ügyosztály nyári munkaprogramjáról

Lavotta Rezső műszaki főtanácsos

tájékoztatta a *Fővárosi Hirlap* munkatársát:

— A felügyeletünk és irányításunk alatt folyó munkálatokat minden irányban teljes erővel végzik. Ezek közül első helyen kell megemlítenem az *iskola-építkezéseket*. A *Lenke* úton, a *Római*-fürdőn és az *Üllői* úton már el is kezdődött a munka. Egy kivételével csupa emeletes épület készül, de olyan alapfalakkal, fedő- és tetőszerkezettel, hogy *bármikor két-három emeletet rakhatunk rájuk és oldalirányban is nagyíthatjuk őket*. Egy-két héten belül elkezdjük a svábhegyi erdei iskola *új pavillonjának* építését, míg a régi Léderer-telep épületeinek átalakítását már befejeztük. A *farkasréti, németvölgyi, kőbányai* és *Erzsébet királyné úti* iskolák tervei is elkészültek, ezek munkálataira a versenytárgyalást az első őszi közgyűlés után írjuk ki.

— A *Teve* uccai új kerületi *tűzoltólaktanya* munkálatait most adtuk ki a vállalkozóknak, folyik a svábhegyi *Diana úti tűzőrségi és köztisztasági laktanya építése is*. Rá kell mutatnom a kórházi építkezések közül

a Madarász uccai gyermekkórházra, amelynek főépülete és két oldalpavillonja teljesen kész,

a harmadik régi barakk szilárd falazattal való átépítését *hétfőn megkezdtük. Szeptember 15-ére ennek is készen kell lennie*, mert a kórház kora őszszel feltétlenül megnyílik. A főépületet már át is adtuk, hogy a műszerüzem megkezdhesse a belső berendezés elkészítését. A mult kedden

megtekintette az építkezést Ripka főpolgármester, Gerlóczy Zsigmond központi kórházigazgató és Borszéky főorvos, egyetemi tanár, továbbá Némethy közegészségügyi tanácsnok,

s nagy örömmel látta az építkezés előrehaladását, majd a látottak felett a szakemberekkel együtt a legteljesebb megelégedését fejezte ki. A rosszhírű épületből ideális gyermekkórház lesz.

— *Nagyobb egészségügyi építkezések* folynak még a Szent István-kórházban és a Szent László-kórházban, ahol két új pavillont építünk. A nyár folyamán épül a két tüdőbeteg gondozó, a Gyáli úti venereás-dispanzer és több köztemetői épületet is rendbehozunk.

— A *Dandár* uccában épül a *népfürdő*, a Czeglédi úton a *120 szükséglakás*. Ez utóbbi munka már annyira előrehaladt stádiumban van, hogy *augusztusra beköltözhető lesz*.

— A legközelebbi időkben kerül sor a *Wenckheim-palota átalakítási munkálataira* is. Nagymértékben előrehaladunk az árvaháznak szánt *Holtzspach-üdülő* és *a bicskei kastély* átalakításával is, hogy az odatervezett szociális intézményeket még ez évben megnyithassák.

— A Németvölgyi úti 3-ik kislakásos bérpalotán *szombaton volt a bokréta-ünnepély* és novemberre minden lakás beköltözhető lesz. Nagy vonásokban ez az ügyosztály nyári munkaprogramja, ezenkívül még egész sereg kisebb-nagyobb városi építkezés, átalakítás és belső berendezés folyik az ügyosztály vezetése és felügyelete alatt.

Megszünik az „ideiglenes hivatalnok"

Az ősz elején igen sok érdekes javaslattal lép a közgyűlés elé a személyzeti ügyeket intéző *elnöki ügyosztály*. Ezek közül az egyik legmegokoltabb előterjesztés az lesz, amely az egészen rosszul hangzó és illogikus „ideiglenes hivatalnoki" elnevezés megváltoztatására vonatkozik. Az ősszel már

anakronizmus lesz az „ideiglenes" cím, mert ezt a furcsa jelzőt teljesen törlik a fővárosnál

és ezentúl egyszerűen csak *„hivatalnokok"* lesznek. A különböző szakok szerint: számvevőségi, adóhivatali, kezelői, orvosi, állatorvosi, mérnöki stb. hivatalnokok. Ez a szervezés hatszázötven embert érint igen kellemesen, akikben

a korábbi cím legalább is a bizonytalanság érzetét tartotta állandóan ébren.

Ugyancsak ősszel lesz aktuális az a reform is, amely a *havidíjasi állások megszüntetését*, illetőleg teljes átszervezését tervezi. Itt szintén *több mint hatszáz existenciáról van szó*. Jövőben a havidíjas megkülönböztetés megszűnik s ezek is a „hivatalnok" címet kapják.

Ezentúl ha valaki bekerül a fővároshoz, először próbaidős hivatalnok lesz, amelynek leteltével a hivatalfőnök megkérdezése után nyilatkozik az elnöki osztály, hogy megfelel-e az alkalmazott, vagy pedig elbocsájtják. Az új hivatalnok ennek megtörténte után

rögtön bekerül a képzettségének megfelelő végleges státusba.

Ezek az átszervezések természetesen némi áldozatokkal járnak és valamivel meg fogják duzzasztani a költségvetést, de *az áldozatot megkívánja az adminisztráció kifogástalan végzése*.

Gallina Frigyes tanácsnoktól, az elnöki ügyosztály vezetőjétől szerzett információnk szerint mindezeket a reformokat már a nyár folyamán előkészítik, hogy *az őszi közgyűléseken dönthessen a törvényhatóság*. Ugyancsak őszre maradnak a tanácsi választások is, mert

a negyvennél kevesebb állásra beérkezett közel ezer pályázat

feldolgozása és ellenőrzése olyan nagy munka, hogy azzal a nyári szünetig nem tudott végezni az ügyosztály.

MÁVAG

címkés gyártmányokat mindenki bizalommal fogadja, mert

kitűnő anyagból a leggondosabban készülnek!

Ide tartoznak a különféle hengerelt kereskedelmi árukon kívül az ipari stabilmotorok, lokomobilok, traktorok, osélőgépek és más mezőgazdasági gépek. Útépítő (úthengere ő- és útgyalu) gépek, lakókocsik. Vas- és acélöntvények. öntöttvas csövek, karikás kályhák és kereskedelmi öntvények.

Teherautomobilok, autóbuszok a „MERCEDES-BENZ" gyártási szab. szerint a hazai különleges úti viszonyoknak a legjobban megfelelő kivitelben készülnek. Kombinált tüzoltó- és locsoló-autók. Lajtos öntözőkocsi-. Jobbágy féle szab. folytonégkályháink a háztartásokban és középületekben (iskolákban, stb.) legjobban használhatók.

Kérjen felvilágositást és árajánlatot!

Magyar kir. állami vas-, acél- és gépgyárak

Budapest, X., Kőbányai-út 21.

Telefon: József 460—29. *Telefon: József 460—29.*

KŐNIG JÓZSEF

OKL. MÉRNÖK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ

TELEFON: JÓZSEF 424—69.

Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

KAIZMAREK és TÁRSA R.T. MÉRNÖKÖK

BUDAPEST, VI. LOMB-UTCA 39. TELI 913-20

MÉRNÖKI FELOLDÁS, TERVEZÉS és KÖLTSÉGVETÉSEK DIJMENTESEN.

MEINEL és HEROLD

hangszergyár

Budapest, IX., Üllői-út 19. sz

Gyárt és szállit mindennemü hangszereket, harmóniumokat, gramofonokat stb.

Specialitás:

asztali harmónium P 92'—-től

Ingyen díszárjegyzék!

GÓGEL JÁNOS ÉPITÉSI VÁLLALATA

IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

FARKAS LAJOS MÉRNÖK

Telefon: J. 396-78

magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó

Budapest VII, Kolumbus u. 41

SEFFER ANTAL

TELEFON: AUT. 891-31 AUT. 896-94

TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA

Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3. sz

Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 * Gyár: Pest-Sashalom

NEMES GYULA

Okl. gépészmérnök

Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat

BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.

Telefon: Automata 604-48.

NEUSCHLOSZ ELEK TÉGLAGYÁRA

Városi iroda: V., Pozsonyi-út 21-25. Telefon: 901—49.

Kartelen kivül

Helyszinre szállit Ia. kis- és nagyméretü égetett agyagtéglát. Hidegkút, Mária-Remete és Pilisvörösvárhoz legközelebb fekvő téglagyár.

DÖMÉNY IMRE

EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG

festék-, háztart.- és vegyiczikkek kereskedése

Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.

Telefon: Automata 886—51.

TÁBLAÜVEGBEN MANDL VEZET

KARTELEN KIVÜL

BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL **FAISKOLAI CIKKEK**

gyümölcs és diszfák, gyümölcs és diszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok

ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN **TOST ÉS MOLNÁR**

kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36

Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.

Telefon: Aut. 828—20.

gyártmányai

hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva

tűz- és fagyállóak

Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk **kedvező fizetési** feltételek mellett is. Ellsmerő levelek a legelőkelőbb helyekről.

Telefon: Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.

Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

Schwabl Alajos TELEFON AUT. 287—26 SZ.

festékáru-kereskedés

Bpest V., Vilmos csász. út 22

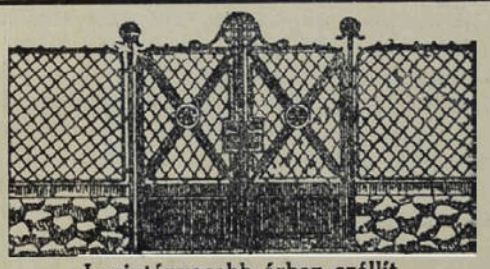

Legjutányosabb árban szállit

sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)

Hicker és Társa cég

Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.

Alapittatott 1876. Telefon: Aut. 826-85.

ASZFALT és KÁTRÁNYIPAR R.-T.

Budapest, V., Nádor ucca 12

Telefon: Aut. 282-81, 262-81

GYÁRAK: Budapest IX., Illatos út 18-20 } saját iparvágány

Szőreg, (Szeged mellett }

ERDÉLYI MŰINTÉZETE

udvari fényképész IV., Semmelweis ucca 2. sz

MÉHN ANTAL

ÉPITŐMESTER

BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.

Telefon: Aut. 506-24

Tizenötezer pengőnél olcsóbb munkáknál a kisiparos mentesül a bánatpénz fizetése alól

Herrmann Miksa kereskedelmi miniszter nyilatkozik a Fővárosi Hirlapnak az új közszállítási szabályzatról, amely ez év október elsején lép életbe

Herrmann Miksa kereskedelmi miniszter a felsőház egyik ülésén bejelentette, hogy az *új közszállítási szabályzat* előkészítés alatt áll. Tekintettel arra a körülményre, hogy a közszállítási szabályzat módosítása és a szabályzat új végrehajtási utasítása nagyon közelről érdekli a fővárosi iparosokat, kereskedőket és vállalkozókat, szükségesnek tartottuk, hogy részletes felvilágosításokért magához a kereskedelmi miniszterhez forduljunk. Annál is inkább áll ez, mert az új állami közszállítási szabályzat alapelvei irányt szabnak az új fővárosi szállítási szabályrendelet elkészítésének is.

Herrmann Miksa
kereskedelmi miniszter

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Mindenekelőtt egy félreértést kell tisztáznom. Sokan elfelejtik ugyanis, hogy a közszállítási szabályzatot nem *az érdekeltségek* szempontjából kell megcsinálni, hanem elsősorban az *állam* érdekében. Az állam érdekében pedig két szempontot kell feltétlenül érvényesítenünk. Az egyik szempont az, hogy az állam minél jutányosabban szerezze be szükségleteit, a másik szempont viszont azt követeli, hogy

a nem legális befolyások lehetőleg teljes mértékben kiküszöböltessenek.

— Hangsúlyozni kívánom, az ellenkező beállítással szemben, hogy a közszállítási ankéten elhangzott felszólalásokat komoly mérlegelés tárgyává tettem, nyugodtan állíthatom tehát, hogy *azok az érvek, amelyeket ezen az ankéten felsorakoztattak, nem maradnak nyomtalanul.* A szabályzat reformjának szükségességét a takarékossági bizottság vetette fel, amely abból indult ki, hogy *az anyagbeszerzést központosítani kellene.* A MAV-nak pl. nagy szénszükségletei vannak, de sok szenet igényelnek a hivatalok is. Az elgondolás tehát az volt, hogy

a beszerzést egy kézbe kell összpontosítani és e célból minden egyes minisztériumban egy gazdasági előadói állást kell kreálni.

Nem új állást jelent ez, hanem csak egy minisztériális tisztviselőnek a kijelölését, aki minisztériumában a beszerzést felelősség mellett ellenőrzi és intézi. Ezeknek a gazdasági előadóknak az összevonásával *tárcaközi bizottságot szervezünk, amely azután mint központi szerv gondoskodik a szükséges anyag koncentrikus beszerzéséről.* A közszállítások lajstromozása a jövőben is kizárólag a kereskedelmi minisztériumban történik.

— E két elv alapján készült el a közszállítási szabályzat módosított szövege. A végleges szöveg megállapítását hosszú tárgyalások előzték meg. *Leszállítottuk a bánatpénzt* és

hoztunk egy olyan intézkedést, amely a kisiparosság érdekeit szolgálja, amennyiben az új rendelet úgy szól, hogy 15 ezer pengőnél kisebb összegek esetében a kisiparos mentesül a bánatpénz fizetése alól.

A többi rendelkezések *az eljárás gyorsítását* célozzák. Az utolsó simítások vannak még csak hátra, de ezek néhány napnál hosszabb időt nem vesznek igénybe.

Az új szabályrendelet október 1-én lép életbe.

Arra a kérdésre, hogy fővárosi vonatkozásban milyen konzekvenciája lesz az új közszállítási szabályzatnak, *Herrmann* miniszter ezeket mondotta:

— Erről a végrehajtási utasításban történik gondoskodás. Abban

a rendeletben ugyanis, amely a közszállítási szabályzat kibocsátását kíséri, le lesznek fektetve azok az alapelvek, amelyeket a fővárosnak a maga szállítási szabályrendeletének megalkotásánál figyelembe kell vennie.

Általában *az egész vonalon az állami szabályrendelet lesz irányadó a főváros számára.*

Szóvátettük még a kereskedelmi miniszter előtt azokat a híreket, amelyek arról szólanak, hogy a *bánhidai centrálé* áramának igénybevétele körül az érdekelt részvénytársaság és a főváros között kiküszöbölhetetlen ellentétek merültek volna fel. *Herrmann* kereskedelmi miniszter így válaszolt:

— Ennek az ügynek az aktái még nincsenek lezárva. A főváros irányában folyamatban vannak a tárgyalások és én

remélem, hogy arra az időre, amikor a centrálé működésbe lép, már kész megállapodás lesz a Dunántúli Villamossági Rt. és a főváros között.

*

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa a városházán is érdeklődött aziránt, hogy a fővárosi szállítási szabályrendelet készül-e.

Lobmayer Jenő dr. tanácsnok

a következőket mondotta:

— Mielőtt a kereskedelmi minisztériumban ankétetünk volna az előkészítés alatt álló közszállítási szabályzat ügyében, véleményes jelentést kértem mindazoktól a városházi ügyosztályoktól, amelyeket ez a kérdés érdekel. Ezek a jelentések, amelyek egyben javaslatok voltak a közszállítási szabályzat módosítására vonatkozóan, idejekorán beérkeztek és én az ezekben foglalt alapelvek alapján tettem előterjesztést a kereskedelmi miniszter úrnak a közszállítási ankéten. Mi a magunk részéről

az új szabályrendeletet csak akkor készíthetjük el, ha már az állami közszállítási szabályrendelet életbelép.

Az új közszállítási szabályzat életbeléptetésével kapcsolatban a kereskedelmi miniszter úr rendeletet fog kiadni, amelyben ki lesznek domborítva azok az alapelvek, amelyet nekünk szabályrendeletünk elkészítésénél figyelembe kell vennünk.

*

Tekintettel arra a körülményre, hogy az állami közszállítási szabályzat még július első felében nyilvánosságra kerül, a főváros közgazdasági ügyosztályának a nyár folyamán kell a szabályrendeletet elkészítenie. Ez a munka rendkívül sürgős, mert a jelenlegi állapotok megváltoztatását és a végleges szabályrendelet megalkotását a főváros egész iparostársadalma évek óta követeli.

ÖSSZERAKHATÓ VASBETON-LÁBAZATOS KERITÉSEI
TERÉZ KÖRÚT 43
A 31.SZ. ÁRJEGYZÉK DIJMENTES

Megindult a svábhegyi fogaskerekű vasút elektromos forgalma

A svábhegyi fogaskerekű vasút modernizálása és elektromos üzemre való átépítése *befejeződött.* Nemcsak az új kocsiszínek és az elektromos áramot szolgáltató transzformáló alállomás készültek el, hanem néhány nap előtt a *Ganz-Danubius gyárból — ahol gyártották — tengelyen átszállították az utolsó Winterthur-rendszerű elektromos mozdonyokat is.* Az átépített pályán, a fogaskerekek kapaszkodó sínágyában, a közelmultban még bizonyos javításokat kellett végezni, de már ezzel a munkával is elkészültek és így *semmi akadálya nem volt többé, hogy a villamosított fogaskerekű vasutat átadják a közforgalomnak.*

Kedden reggel 9 órakor tartották meg a hivatalos műtanrendőri bejárást, majd

délben egy órakor ünnepies keretek közt megtörtént a vasút megnyitása.

Az ünnepies aktusnál, a városmajori végállomáson megjelentek: *Herrmann* Miksa kereskedelemügyi miniszter, *Tormay* Géza dr. és *Darányi* Ferenc dr. államtitkárok, *Rohrmann* István és *Dalmady* Ödön vasúti és hajózási főfelügyelők, *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester, *Sipőcz* Jenő dr. polgármester, *Lobmayer* Jenő dr. közlekedési tanácsnok, *Paulini* Alfréd dr., a fogaskerekű vasút igazgatója, *Kempelen* Ágoston műszaki főtanácsos, *Kovácsházy* Vilmos főjegyző, *Sztrókay* István és *Márkus* Jenő dr., a *BSzKRt* h. vezérigazgatói, *Becsey* Antal és *Scheuer* Róbert biz. tagok, továbbá a *Ganz-Danubius-gyár* képviselői, a BSzKRt igazgatóságának és a közlekedési bizottságnak számos tagja, a sajtó képviselői és még mások.

A hivatalos szemle az új transzformátor alállomás és az új forgalmi eszközök bemutatásával kezdődött, majd

megindult az első elektromos vasút, fel a Svábhegyre,

amivel új, modern korszak kezdődött a Svábhegy közlekedésében. A műtanrendőri bejárás

beváltotta mindazokat a reményeket, amelyeket ehhez a szükségszerű modernizáláshoz fűztek.

*

Az elektromos üzemmel *a menetidő nem lesz rövidebb,* csak a járatok lesznek sűrűbbek és a már elfogadott menetrend szerint *egyelőre 10 percenkint indulnak a vonatok,* amelyek az újonnan épített kitérőkön találkoznak. A forgalmat nyolc villamosvonattal bonyolítják le, amelyből *hat lesz állandóan üzemben.*

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő

PROF. JUNKERS gázfürdőkályhái
A legjobb és legmegbízhatóbb világhírű melegvíztermelő készülékek
Mindenütt kaphatók!

„Laufer" motoros árúkihordó
Gyártja: Laufer Gépgyár Waggon osztálya. Budapest VI. Palotai út.

Tel: L. 915 02 – L. 915 12.

Korányi és Fröhlich redőnygyár
BUDAPEST KISFALUDY-U. 5/F • TELEFON: J. 323-76 • 459-86
SPECIÁLIS GYÁRTMÁNYAI:
SZAB. PÁNCÉLREDŐNY · ACÉLREDŐNY · FAREDŐNY · VÁSZONREDŐNY
SZAB. AJTÓCSUKÓ · BOSTWIGH-TOLÓRÁCS · NAPELLENZŐ-SZERKEZETEK
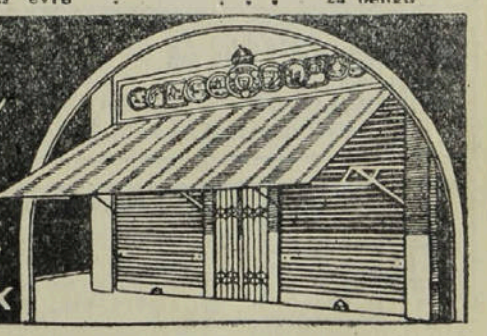

Usetty Béla beszámoló beszédében

rámutatott az ország bajaira és az azokból kivezető utakra

Usetty Béla dr., a déli kerület egységespárti országgyűlési képviselője csütörtökön este tartotta képviselői beszámolóját a Ferencvárosi Kaszinóban nagyszámú hallgatóság előtt. A beszámolón jelen volt *Kozma* Jenő dr. országgyűlési képviselő, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, *Bohn* József, *Sajó* János bizottsági tagok, *Hüvös* Iván, *Molnár* Béla dr., *Barta* Gábor dr., *Pavlik* Ferenc, *Szennyei* Aladár, *Vasko* József, *Sági* Ferenc, *Zinnhaber* Nándor, *Müller* Imre, *Sturm* Károly, *Szöts* János, *Dongó* Orbán, *Berki* László és a kerület sok más tekintélyes polgára.

A beszámoló nagygyűlést *Pavlik* Ferenc elnök nyitotta meg, üdvözölte az egybegyülteket, majd felkérte *Usetty* Bélát beszámoló beszédének megtartására.

Usetty Béla dr.

először külpolitikai kérdéseket érintett és rámutatott arra, hogy azok az események, amelyek e téren a legutóbbi időben történtek, rendkívül megnyugtató és szép reményekre jogosítanak. Az olasz barátság mellett Lengyelország és Spanyolország megszerzése, Bethlen István gróf helyes külpolitikájának legbeszédesebb bizonyítékai. (Nagy éljenzés.)

Usetty ezután belpolitikai és gazdasági kérdésekkel foglalkozott. Rámutatott arra, hogy a kormány ismeri a lakosság nehéz helyzetét és küzdelmeit és el van telve a legjobb szándékkal, hogy a lehetőség szerint enyhítsen a bajokon. Ezt a törekvést

igazolja a házadó mérséklése, a forgalmi adórendszerben megkezdett reformok végrehajtása, az egyes élelmiszerek forgalmi adójának eltörlése

stb. Július elsejével eltörölte a kormány az állatforgalmi adót. De ez még mind nem elég, tovább kell menni az engedményekben úgy a forgalmi adónál, mint egyéb tekintetben. Beszélt a *kisipar és kiskereskedelem megsegítésének szükségességéről*. Mielőbb olcsó kölcsönt kell kieszközölni.

— Én azt hiszem — mondotta, — hogy a székesfővárosi községi takarékpénztár rövidesen abba a helyzetbe jut, hogy folyósíthatja ezeket a kölcsönöket. Elnökünk, *Kozma Jenő személye garancia arra, hogy a törekvés sikerüljön.* (Nagy éljenzés.)

— A munkaalkalmak nyujtását ma *elsősorban az államtól és a fővárostól kell várnunk*, mert a magántőke vagy nem mer kockázatot vállalni, vagy nem tartja elég hasznothajtónak, azért nem vállalkozik. Ami az exportot illeti, rámutattam már a most létesített export-intézetre, amelynek azonban *nem szabad bürokratikus hivatalnak lennie*, hanem szerves kapcsolaban kell lenni az élettel.

— A készülő rokkant-törvénytől is sokat várhatunk, mert ez alkalmat ad arra, hogy

az összes rokkantakat újból éspedig a legliberálisabban felülvizsgálják és annak eredményéhez képest állapitsák meg a járulékokat.

— A Ferencvárosban van Budapest két szomorú és szégyenletes állapotban levő telepe, a Mária Valéria és a Zita barakk-tábor. Mindkettőben nagy tömeg él s bár legjobb volna a telepeket egyik napról a másikra eltüntetni, *mégis lehetetlen a fennálló lakásinség miatt*. A fővárosnak feltétlenül

folytatnia kell a szükséglakásépitési akciót

s ebben az esetben remélhető, hogy *két-három éven belül lebonthatjuk a Zita- és Mária Valéria-telepet*, lakóit pedig emberies hajlékhoz juttatjuk.

A nagygyűlés most

Kozma Jenő dr.-t

kívánta hallani, aki többek között ezeket mondotta:

— Egy igaz ember beszédét hallották előttem. E beszédben én programot látok, olyan programot, amely a mostani nehéz helyzetből kivezethet bennünket, amelyet *rendületlenül követni kell*. Férfias, őszinte beszédet hallottunk, amely beismeri a súlyos viszonyokat, amelyben élünk és a valóságban levő szomorú helyzetből kiindulva akarja megtalálni a boldogulás útját. Mi — mondotta *Kozma* —

nem használhatjuk azokat az eszközöket, amelyekkel egyesek politikai népszerűséget hajhásznak maguknak.

— Bátorság, öntudat és hit kell annak az elmondásához, amit *Usetty* mondott, hogy *nem lehet egy nap alatt eltörölni az adót és nem lehet átmenet nélkül ilyen rettenetes megpróbáltatások után Kánaánt teremteni*. A mi életünk egy kataklizma után lábadozó beteg élete, mondhatnám egy újszülött élete. Természetes, hogy a gyermekbetegségeken át kell esni és nem kerülhetjük el a legjobb szándék mellett sem.

— A mi helyzetünk nehezebb, mint akármelyik más párt szónokaié. A mi

igéreteinket számonkérik, mi nem dobálódzhatunk frázisokkal, nagyhangú kijelentésekkel és nem csillogtathatunk felelőtlen és népszerűnek látszó szólamokat.

A mindenáron való ellenzékieskedés komolytalanságára azonban *egyre jobban ráeszmélnek a tömegek*.

Ezután méltatta *Bethlen* István érdemeit. Végül a miniszterelnök nagy beszédével foglalkozott, amelyet a hősök emlékkövénél tartott.

— *Bethlen* István beszéde akkor hangzott el, *amikor már nem teljesen egyedül állott*. E beszédből következtetni lehet arra, hogy

közeledik az idő, amikor Nagymagyarország kapuit döngethetjük.

Ehhez egység kell és ennek az egységnek képviselője *Usetty* Béla.

Arra kérte a polgárságot, tartson ki e gondolat mellett, legyen bizalommal vezérei iránt és ne engedje magát félrevezetni ellenzékieskedő jelszavaktól.

A nagygyűlés nagy tetszéssel fogadta *Kozma* Jenő szavait, s lelkesen ünnepelte *Usetty* Bélával együtt, majd *Pavlik* Ferenc indítványára a nagygyűlés kimondotta, hogy változatlan szeretettel és ragaszkodással viseltetik a kerület képviselője, *Usetty* Béla iránt, munkásságáért köszönetet mond, elismerést ad és egyhangúan bizalmat szavaz.

Botfai *Hüvös* Iván a Józsefváros, *Dósa* Ottó a Ferencváros, *Sajó* János pedig Kőbánya üdvözletét hozta.

Végül a nagygyűlés egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy *Bethlen* István miniszterelnököt táviratilag üdvözli, ragaszkodásáról, hűségéről biztosítja és táviratban üdvözli a távollevő *Ripka* Ferenc főpolgármestert is.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a VII. ker., Szabó József uccában épitendő autóbuszgarázsnál végzendő föld-, kőműves-, elhelyező- és vasbetonmunkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi július hó 1-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középitési) ügyosztályának IV. ker., Központi városháza, III. emelet 342. számú szobájában.

A szükséges felvilágositás megszerezhető a tanácsi II. ügyosztályban Szerényi Ödön főmérnök előadónál, a Központi városháza, III. emelet 333. ajtószám alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi július hó 15-én (hétfőn) délelőtt fél 10 óráig a tanácsi II. (középitési) ügyosztály, III. emelet 350. számú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. emelet 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi június hó 24-én.

A székesfőváros tanácsa.

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték, egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

Textilipari Feldolgozó és Értékesitő Szövetkezet Budapest, VIII., József-körút 49. szám Telefon: József 439—91. sz.

UNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javitó műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: József 382—64. Telefon: József 382—64.

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takarékfüzhely és kályhakészitő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: j. 512—50.

Fával égetett darabos fehér meszet,
Ceresit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb épitő anyagot szállit bárnová kartelláron alul:
Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8. Telefon: Aut. 244-41.

Mükö- és burkolómunkák, betoncsövek
ANDREA Cementárugyár és Épitőipari Részv.-társaság BUDAPEST, V, Hold-u. 19. — Tel. 298-37.

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

„SANITF" CEMENTHABARCSTÖMITŐ
Gyártja: POSNANSKY ÉS STRELITZ
aszfalt-, fedéllemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut. 228-29., Aut. 282-85.

Révész János
cement-, márványmozaik- és mükőárugyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, mükö és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, ŐSZ UCCA 14.

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivő: J. 305-13

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

LAMPL ÖDÖN
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

HUBERT ÉS TSA h. t. TELEFON: T. 222-67
Budapest, VI, Liszt Ferenc tér 4
Egészségügyi berendezések - Csövek - Műszaki cikkek - Fémgyártás

UNGÁR JÁNOS MÉRNÖK
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Tel.: J. 334-36 Budapest VII, Szövetség-u. 10 Tel.: J. 334-36
Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító műhely

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

STIEBER-FÉLE
ÉPITÉSI és IPARI R.T.
Vasszerkezetek
Fatetőszerkezetek
Ragasznélküli üvegtetők
BUDAPEST, VII, ARÉNA-ÚT 64. Telefon 348-49
Gyártelep: I, CSURGÓI-ÚT 28. Telefon 384-51

Waldmann Sándor
egészségügyi-, viz-, gőz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése
VI. Jókai ucca 6. sz. Telefon: Aut. 102-74
Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vizvezetéki felszerelésekben. Versenyképes árak és fizetési feltételek

SEIF GYULA TELEFON: Aut. 528-46
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készitményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemű és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

„A versenytárgyalásnak teljesen nyilvánosnak kell lennie, abból kizárni senkit sem lehet"

Minden remény megvan arra, hogy őszig megegyezés jön létre a főváros és a bánhidai centrálé között — Rendes időre elkészül a főváros költségvetése — Kozma Jenő dr. nyilatkozata

Lezajlott az utolsó közgyűlés, megkezdődött a főváros törvényhatósági bizottságának nyári vakációja. Ez a vakáció lényegesen rövidebb, mint a képviselőházé, mert hiszen a városházi politikában *már szeptember elején megkezdődik az alkotó munka.* A munka egyébként a nyár folyamán sem szünetel, hiszen az ügyosztályokban most nyílik csak valójában zavartalan lehetőség arra, hogy előkészítsék azokat a problémákat, amelyeknek megoldása majd az őszi közgyűlési kampánynak lesz a feladata.

Ez az esztendő különben is jelentős változásokat hozhat a főváros autonómiájának életében, hiszen a képviselőházban az őszszel kerül tárgyalás alá a fővárosi reform. Dr. *Kozma* Jenő, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, akit ebben az ügyben megkérdeztünk, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A fővárosi reform *nehány alapelvét illetően még komoly megfontolásra van szükség.* Most, hogy megkezdődött a képviselőház nyári vakációja, egyáltalán nem sürgős a dolog, van tehát idő bőven arra, hogy az alapelvek leszögezése tekintetében közmegelégedésre történjék döntés. A politikai életből a fővárosi reform a nyári vakáció tartamára ki van vonva,

az őszi kampány feladata lesz, hogy a reformot tető alá hozza.

Szóvátettük azokat a hireket, amelyek *a bánhidai centrálé és a főváros között felmerült ellentétekről* szólanak. Dr. *Kozma* Jenő a következőket állapította meg:

— Egyelőre csak arról van szó, hogy a centráló engedélyt kér a fővárostól a vezetékek felállítására. Ennek az engedélynek a megadása a tanács hatáskörébe tartozik, a tanács tehát a maga felelősségére és a maga legjobb belátása szerint dönt az engedély megadásáról. En a magam részéről mindenesetre *szerettem volna látni azokat a feltételeket, amelyek mellett a főváros bekapcsolódását kivánják.* A főváros részéről csupán egyetlen egy követelés áll fenn a bánhidai centráléval szemben és ez az, hogy

a főváros nem vesz drágábban áramot, mint amennyibe az áram előállítása kerül a kelenföldi telepen.

A magam részéről *remélem, hogy ezt a követelésünket illetékes helyen méltányolni fogják. Nincs szó tehát arról, hogy a főváros megtagadja a vezetékek felállítását,* ellenkezőleg *minden remény meg van arra, hogy őszig sikerül minden ellentétet elsimitani és a végleges megállapodást megkötni.*

A közszállítási szabályzat elkészítésével kapcsolatosan szóvátettük azokat az anomáliákat, amelyek egyes versenytárgyalási döntések meghozatala körül mutatkoznak. Az utóbbi időben ugyanis sűrűn előfordul a városházán, hogy míg egész apró-cseprő munkákra és beszerzésekre széleskörű versenytárgyalást írnak ki, addig nagyobb dolgoknál mellőzik ezt az eljárást és csupán csak egy céget, vagy vállalkozót hívnak fel árajánlat beadására és ezeknek az ajánlatoknak az elbírálása jelenti a „versenytárgyalást". *Kozma* Jenő a következő igen erélyes hangú kijelentéseket tette ebben az ügyben:

— *Én ezt az eljárást helytelenitem.*

A versenytárgyalásnak teljesen nyilvánosnak kell lennie, abból kizárni senkit sem lehet.

Nemcsak a mai súlyos gazdasági helyzet teszi kötelezővé az illetékesek számára a versenytárgyalási forma pontos betartását, hanem az a körülmény is, hogy *ez az egyetlen mód a visszásságok és a visszaélések kikerülésére.*

Semmi szín alatt sem szabad válogatni a cégek, iparosok, vagy vállalkozók között, vagy egyeseket favorizálni mások rovására. Annál inkább is fennáll ez a tétel, mert hiszen azok a cégek, amelyek látják, hogy ők a főváros részéről előnyös helyzetbe jutottak, könnyen kartellbe léphetnek és nemcsak a fővárost, hanem az egész gazdasági életet is megkárosíthatják. En a magam részéről a leghatározottabban tiltakozom az ilyen módon történő szűkebbkörű versenytárgyalások rendszeresítése ellen.

A beszélgetés során szóbakerültek azok a súlyos városházi gondok is, amelyeket *a költségvetés összeállítása* okoz az egyes ügyosztályok vezetőinek. *Kozma* Jenő ezeket mondja:

— Kétségkívül nehéz helyzetben vannak a tanácsnok urak. Megnehezíti a helyzetet az a körülmény is, hogy a belügyminiszter bizonyos határokat szabott meg a mult évi költségvetést jóváhagyó leiratában. Hogy csak egy példát említsek: a belügyminiszter a leghatározottabban *megtiltotta, hogy segélyezésekre a főváros egy millió pengőnél nagyobb összeget költsön.* Ebből az összegből a jövőben még kevésbé lehet majd kielégíteni az igényeket.

— Ami a költségvetés összeállításának munkálatait illeti, ezek — úgy tudom — előrehaladott stádiumban vannak. Annyi bizonyos, hogy

rendes időben fog elkészülni a főváros jövő évi költségvetésének a tervezete,

nem lesznek késések. A törvény tehát elérte a célját. A hatos üzemi bizottság is befejezte már a munkáját és minden egyes üzemre vonatkozóan elkészítette a maga jelentését arra vonatkozóan, hogy az illető üzem jövedelmezőségét lehet-e fokozni és lehet-e az üzemet arra kényszeríteni, hogy a főváros pénztárába az eddiginél nagyobb összeget fizessen be. A hatos üzemi bizottság jelentése *egyelőre szigorúan bizalmas.* Annyi azonban most már kétségtelen, hogy a hatos üzemi bizottság munkájának a befejeztével semmi akadálya sincs annak, hogy a jövő évi költségvetési előirányzat idejekorán elkészüljön.

*

Kozma Jenő végül közölte még a *Fővárosi Hirlap* munkatársával, hogy két hónapra kikapcsolódik a fővárosi politikai életből. Július első napjaiban autón elhagyja az országot, hosszabb külföldi tanulmányutakat tesz, főleg az északi országokban, elsősorban Páris érintésével Finnországban és a skandináv félszigeten: Svéd- és Norvégországban. Tanulmányútját mintegy hat hétre tervezi és örömmel jelenthetjük, hogy *Kozma* Jenő a kapcsolatot lapunkkal távolléte alatt is fentartja, amennyiben megigérte, hogy cikkeivel esetről-esetre tájékoztatja a magyar közéletet a *Fővárosi Hirlap* útján külföldön szerzett tapasztalatairól.

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST
Szabadalmazott „Jm"
kompressor nélkül DIESEL-MOTOR
a legtökéletesebb erőgép.
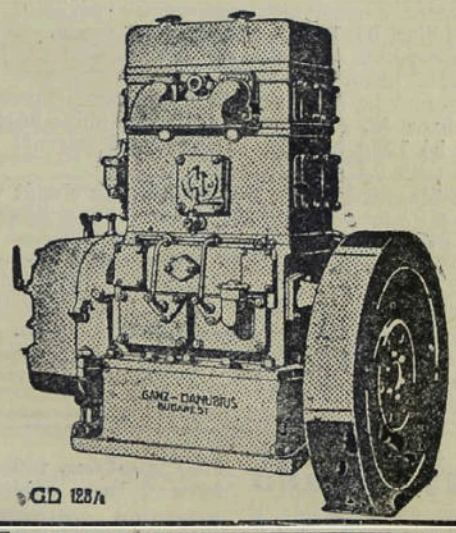

Schöndorfer Jenő mérnök
központi fütési, szellőztetési, vízvezetéki és csatornázási berendezések vállalata
Budapest, VIII., Gólya ucca 22. sz.
Telefon szám: József 431—72

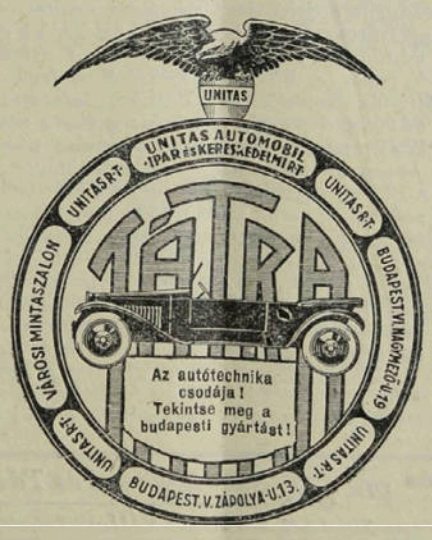

Felhívás
a villamos izzólámpa-fogyasztókhoz

Egyes házalók tükrözött izzólámpákat kínálnak megvételre, amelyeket gazdaságosság és fényhatás tekintetében a tényeknek meg nem felelő módon túldícsérnek, az árakat pedig a megtévesztő feldícséréseken felül is túlmagasan szabják meg.

Felhívjuk a t. közönség figyelmét arra, hogy vállalatunk gyártmányát, a **«Tungsram» izzólámpát** sohasem hozza házalók útján forgalomba, hanem azt a legális kereskedelem útján terjeszti.

A legális kereskedelem ezen tükrözött izzólámpákért is csak a lámpák megszabott **mérsékelt árait** kéri és gazdaságosság és minőség tekintetében **nem ad téves adatokat, ellenben felelősséget vállal a lámpa jóságáért,** minthogy vállalatunk vállalja ezt a felelősséget a legális kereskedelemmel szemben.

Egyesült izzólámpa és Villamossági Rt.
Ujpest 4.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK EPITŐMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 SZ

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: Dunmész.
Szállit: Mészet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

Központi Sajtóvállalat lapjai:
NEMZETI UJSÁG
UJ NEMZEDÉK
Budapest, V., Honvéd u. 10

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi ucca 25. Telefon: J. 380-30

ÉPITŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

Csak BRÁZAY pipereszappant használjon!

Gazdasági Értesítő

AZ ALTRUIZMUS GRÓFJA

Mindent a kormánytól, de mindig a kormány ellen

Hadik János gróf hatalmas alakja szfinxként meredez a magyar közéletbe. Gazdavezér és iparosfőnök, egy csomó Tanácsnak és Testületnek az elnöke és alig akad gazdaságpolitikai kérdés, amelyben ne hallassa a maga súlyos szavát. Sűrű megnyilatkozásai a tekintély öntudatát sugározzák, mintha valamiképpen azzal adna nyomatékot a véleményének, hogy én, a nagy Hadik állítom és vélem ezt, vagy azt. Valamikor a híres őse: vitéz Hadik tábornok üthetett így a kardjára, amikor parancsának foganatot akart szerezni. A mai Hadik a gazdasági élet efféle lovastábornoka. Mindig huszárattakot nyargal, keményen csapkodva buzogányával az ellenfél felé.

Az ellenfél pedig újabb időben rendszerint a kormány. *Ugyanaz a kormány*, amely állami eszközöket bocsát a *Hadik* által sürgetett és vezetett közcélok rendelkezésére. És ugyanaz a kormány, amely bizalmával éppen őt állította egy csomó fontos pozició élére. Az IOKSz, ez a szintén altruista központi hitelszövetkezeti alakulat, működését az állam pénze nélkül már rég beszüntette volna. Természetes tehát, hogy *Hadik* János gróf a felsőházban ostorozza a kormányt, amiért nem áldoz nagyobb közpénzzel az iparosszövetkezetek, értsd az *IOKSz* céljaira.

A *FAKSz* megalakulásakor ugyanesak *Hadik* grófot állította a kormány bizalma ez intézmény élére. És *Hadik* gróf, amikor a falusi lakásépítési akció nem egészen az ő gusztusa szerint bonyolíttatott le, sértődve otthagyta ezt az igazán altruista kezdeményezést és a tőle megszokott hevességgel ebben a dologban is a kormány támadására vonult fel. Ami persze nem akadályozta meg abban, hogy elfoglalja annak a *Kisbirtokosok Országos Szövetségének* az elnöki székét, amely a háborús összeomlás óta alig tengette életét és csak *megint a kormány segítségével*, többmilliós állami tőkehozzájárulással vált képessé az aktivitásra és ezzel *Hadik* Jánosnak mezőgazdasági hitelpolitikai akcióira megfelelő pénzügyi alapot teremteni.

A kormánynak ez az áldáz kritikusa azonban elvállalta a hatósági jellegű, *tehát a kormány közreműködésével dolgozó Kivándorlási Tanács elnökségét is*, hogy egyéb közfunkcióiról ne is szóljunk.

Amit azonban most művelt a nemes gróf a közéleti függetlenség és a kritikai szabadság megóvásában felsőházi szereplésével, az egyenesen országos rekordot teremtett a magyar politikai arénában. Nem ugyan azzal, hogy a kormányról gazdaságpolitikai kritikájának kíméletlenségével leszedte a szentelt vizet, ámbár tudunk olyan régivágású magyar politikust, aki *nem dolgoznék együtt* egy olyan kormánnyal, amelyről ily rossz véleménnyel van. De egyenesen lélekzetfojtó artistamutatványra vállalkozott gróf *Hadik* a felsőházban akkor, amikor éppen azon a ponton ostorozta a kormányt, amelyen ez a legnagyobb gyengeséget tanusította *Hadik* gróffal szemben. Ha van sebezhető pontja a kormány hitelakcióinak, úgy az bizonyára egybecsik az úgynevezett altruista intézetek dédelgetésével. Meg sem állapítható, hogy például *az IOKSz* nevezetű iparosmentő hitelszövetkezeti központ tevékenysége eddig mennyi pénzébe került a névtelen magyar adófizetőnek. Sőt vannak nagyszámban egészen józan belátású politikusok és közgazdasági emberek, akik még ma is képtelenek belátni, hogy miért kelljen éppen a magyar államnak közpénzeket felhasználni egy *zátonyra került kibocsátó intézet megmentésére?*

De *Hadik* gróf ezt a sok áldozatot a kudarcos altruizmus oltárán még mindig kevesli, sőt feláll a felsőházban és ostorozza a kormányt, amiért a mezőgazdasági hitel problémáját egyéb úton szándékozik dülőre vinni, mint kizárólag altruista intézetek révén. Ő újabb és további állami pénzeket reklamál a maga altruista intézeteinek. Nem elégszik meg azzal, hogy ez intézetek súlyát, anyagi erejét, teljesítőképességét és egész jelentőségét messzire meghaladó kontingenst verekedett ki a záloglevél-emisszióból ugyanettől a kormánytól. *A gróf úrnál a magyar bankok egyáltalán nem számítanak.* Csak az ő altruizmusa méltó és képes arra, hogy a mezőgazdaságnak és a kisembereknek becsületes hitelt közvetítsen! *Egy huszárvágással le akarja teríteni ugyanazt a kormányt, amelyiktől a vezetése alatt álló altruista intézeteknek újabb és újabb milliókat követel.* A két szerep egyesítése egy kézben, a kritikusnak és az igénylőnek fuzionáltatása a saját magas személyiségében, a magyar közéletnek egyik legsajátszerűbb látványossága, amely az altruizmus grófjának bizonyára sok újabb rajongót és bámulót fog szerezni. De a politikai életben a „két legyet egy csapásra" csak ritkán szokott sikerülni. Az altruista igénybejelentés nem az a tőr, amellyel egy nem ijedős, bár jószándékú kormánynak meg lehetne adni a kegyelemdöfést. Mert messziről meglátszik, hogy a tőr papirmaséból készült.

Beszámol a Beszkárt

A *Budapest Székesfővárosi Közlekedési Részvénytársaság* június 28-án tartotta hatodik évi rendes közgyűlését *Sipőcz* Jenő dr. polgármester elnöklésével. A közgyűlés elfogadta az igazgatóságnak és a felügyelőbizottságnak az 1928. évi jelentését és a tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslatot. *Emberbaráti, közművelődési és műpártolási célokra összesen 25.000 pengőt adományoztak* és pedig: a Magyar Néprajzi Társaságnak 4000 pengőt, az Anya- és Csecsemővédő Egyesületnek 2400 pengőt, a Budapesti Önkéntes Mentőegyesületnek 2400 pengőt, a Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetségének 1200 pengőt, a Hírlapírók Nyugdíjintézetének 2400 pengőt, a Székesfővárosi Tisztviselők és Árvaházak balatonmelléki üdülőtelepének 2400 pengőt, a Képzőművészeti Társulatnak 1000 pengőt, az Országos Cserkész Szövetségnek 1000 pengőt, a „Pro Juventute" céljaira 1200 pengőt, a Nyelvtudományi Társaságnak 1200 pengőt, az Iparművészeti Társulatnak 800 pengőt, a BSzKRT Közművelődési és Sportegyesületének 1200 pengőt, műpártolási célokra 3800 pengőt.

Az igazgatóság tagjaiul további három év tartamára megválasztattak: dr. *Bacsinszky* Vladimir ny. MÁV üzletvezető, *Biró* Dezső főv. bizottsági tag, *Buday* Dezső igazgató-főmérnök, főv. bizottsági tag, *Erney* Károly vezérigazgató, *Folkusházy* Lajos vezérigazgató, dr. *Hajdu* Marcel főv. bizottsági tag, dr. *Kandó* Kálmán vezérigazgató, dr. *Platthy* György főv. bizottsági tag, *Sávolt* János főv. bizottsági tag, dr. *Sipőcz* Jenő polgármester, *Szabó* József főv. bizottsági tag, *Vázsonyi* Jenő ny. MÁV elnökigazgató. Az igazgatóság tagjaivá újonnan megválasztattak ugyanesak három évre: *Bárczy* István, dr. *Hoór-Tempis* Mór műegyetemi tanár, dr. *Láng* Lajos, dr. *Scheuer Róbert* főv. bizottsági tag.

A közgyűlésen a székesfőváros közönségének képviseletében *Vajna* Ede tanácsnok jelent meg, aki a székesfőváros teljes megelégedését és őszinte elismerését fejezte ki a BSzKRT-nak.

Beszámolt a jelentés a pénzügyi eredményekről. A székesfőváros részére beszedett közlekedési adóval együtt *64,185.864 pengő volt a társaság bevétele, a kiadások pedig a BSzKRT kezelésében levő BUR, Földalatti és Szentlőrinci Vasutak részesedésével együtt 64,008.413 pengőt tettek ki; a tiszta nyereség tehát 177.450 pengő*, melynek felosztására nézve javasolta az igazgatóság, hogy az alapszabályok értelmében a 12.500, egyenként 100 pengő névértékű részvény *5 százalékos osztalékára* 62.500 pengő fordíttassék, 5847 pengő az alapszabályszerű tartalékalapba helyeztessék, a részvények után *felülosztalékul részvényenként 5 pengőt*, összesen 62.500 pengőt fizessen a társaság, a fennmaradó 48.597 pengőből emberbaráti, közművelődési és műpártolási célokra 25.000 pengőt juttasson, végül *az igazgatóság tiszteletdíjára összesen 19.250 pengőt, a felügyelőbizottság tiszteletdíjára pedig összesen 2400 pengő fordíttassék*, a még fennmaradó 1947 pengő pedig az 1929. évi új számlára vitessék át.

A Budapest Székesfővárosi Községi Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatósága július hó 4-ére rendkívüli közgyűlést hívott egybe, amelyen az igazgatóság — a takarékpénztár üzletkörének állandó fejlődésére való tekintettel — javasolni fogja a takarékpénztár alaptőkéjének 3,600.000 pengőről 10,800.000 pengőre való felemelését. A javaslat szerint a kibocsátandó összes új részvények a régi részvényeseknek fognak felajánltatni.

A Fonciére közgyűlése. A *Fonciére Általános Biztosító Intézet Rt.* az elmult üzletévben teljes erőllyel egyrészt szervezetének további kiépítésével és ezzel kapcsolatban üzletének fejlesztésével, másrészt az üzem racionalizálásával foglalkozott. A munka, amelyből az oroszlánrészt *Reinitz* Ernő és *Janovitz* József igazgatók vették ki, mindkét irányban eredménnyel járt. A közgyűlés elhatározta, hogy a társaság a *Hungária Általános Biztosító Részvénytársasággal* fuzionál és részvényeseinek 2.50 P osztalékot fizet.

A magyar textilipar 1928-ban. A *Magyar Textilgyárosok Országos Egyesületének Weiss* Fülöp elnöklete alatt tartott közgyűlésében előterjesztették az évi jelentést, melyben érdekes adatokat találunk a textilipar helyzetéről. Textilipari termelésünk multévi bruttó értéke 472.7 millió pengő volt. Ennek ellenére sok nehézséggel kell az iparnak megküzdeni, aminek egyik főoka a külföldi dumping, másik a belföldi fogyasztás csökkenése. Megemlíti a jelentés, hogy 1928-ban a magyar textilipar 43.000 munkást foglalkoztatott és most már alig 2 százalék a külföldi alkalmazottak száma. Végül megejtették a választásokat. Elnök lett újból *Weiss* Fülöp, igazgatósági tagok: *Agoston* Manó, *Borbás* Lajos, *Devavrin* Bernard, *Kammer* Hugó, *Morvay* Izsó, *Pető* Félix, *Vágó* Gyula és *Willersdorfer* József.

A Budapesti Kisipari Hitelintézet Rt. alaptőkeemelése. A *Budapesti Kisipari Hitelintézet Rt.* a minap közgyűlést tartott, melyen dr. *Lobmayer* Jenő székesfővárosi tanácsnok elnökölt s mely elhatározta, hogy az alaptőkét *25.000 darab 10 P névértékű A) sorozatú részvénynek 16 pengős árfolyamon való kibocsátásával az alaptőkét 850.000 pengőről 1,100.000 pengőre emelik.* Ezáltal az eddigi 470.370 pengő tartaléktőke 595.370 pengőre emelkedik. A *Szél* Jenő vezérigazgató vezetése alatt álló intézet eredményes és közhasznú működéséről legközelebb részletesen fogunk beszámolni.

A Pátria Biztosító közgyűlése. A *Pátria Általános Biztosító Rt.* a minap tartotta közgyűlését gróf *Ráday* Gedeon nyug. miniszter elnöklete mellett. *Dárdai* Ede m. kir. kormányfőtanácsos, vezérigazgató a közgyűlés elé beterjesztett jelentésében beszámolt az intézet állandó, eredményes működéséről, úgy a tűzbiztosítási, mint az életbiztosítási ágazatokban. A mult évben elhatározott tőkeemelést keresztülvitték, ezáltal *az alaptőke 600.000 pengőre emelkedett.* Az összes díjbevétel úgy az elemi, mint az életágazatban a mellékilletékekkel együtt 2,168.213.86 pengő volt, ami figyelembe véve azt, hogy a visszaadott viszontbiztosítási díj 385.957.61 pengőt tesz ki, a direkt üzlet díjbevételében emelkedést jelent. A közgyűlés akként határozott, hogy az 53.983 pengő tiszta nyereségből részvényeként *2.50 pengő osztalékot fizet.*

A Magyar-Cseh Iparbank Rt. alaptőkeemelése. A *Magyar-Cseh Iparbank rt. Forbáth* Frigyes dr. elnöklete alatt ma megtartott rendkívüli közgyűlése az igazgatóság javaslata alapján elhatározta az intézet alaptőkéjének *hárommillió pengőről hatmillió pengőre leendő felemelését olykép*, hogy egyelőre egymillió pengő névértékű részvény kerül kibocsátásra, mely egész összegben, *darabonként 17 pengős árfolyamon a régi részvényeseknek ajánltatik fel*, 1929 július hó 1-től osztalékjogosultsággal. A közgyűlés egyúttal felhatalmazta az igazgatóságot, hogy a további kétmillió pengő névértékű részvényt egy, az igazgatóság által alkalmasnak talált időpontban bocsáthassa ki. Az elővételi jog ezévi július hó 4-től július hó 10-ig bezárólg az intézet pénztáránál (V., Nádor ucca 6.) gyakorolható.

A Magyar-Francia Biztosító Rt. az elmult pénteken tartotta 49-ik üzletévi rendes közgyűlését. A tiszta nyereség 93.004.91 pengő, melyből bőséges tartalékolás után részvényenként 2 pengő kerül e hó 26-ától kezdve az intézet központi főpénztáránál és a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál kifizetésre. Uj tagokul a választmányba ifj. *Bethlen* István gróf és alsóeőri *Farkas* Ferenc dr., az igazgatóságba *Kende* Arthur dr. intézeti jogtanácsos választattak be.

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váczi-út 4.

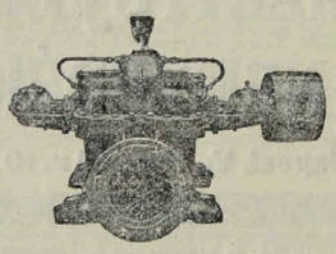

Telefonszám: 222-10. Sürgönycim: Duplex.

SZÁLLIT:
Gőz-, centrifugái-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, viszvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

Fütés Viz Gáz Szentgyörgyi és Társa
Telefon: József 8-97 Budapest VIII, Baross-u. 88

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 964—14. SZÁM

MAKOVSKY FERENC
Budapest, VII. Abonyi-u. 4.
Fülöp Szász-Coburg Gothai herceg Ő királyi Fensége uradalmi építésze
TELEFON: J. 381-17

SZILÁGYI LÁSZLÓ
Pénzszekrény- és tressor-gyára
Tűzmentes páncél-szekrények, okmány vassekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerű javításokat és szállításokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.
BUDAPEST, IX. LILIOM UCCA 37. SZÁM.
TELEFON: JÓZ-EF 386—99

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és épitőmesterek, építési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhíd-utca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

A FŐVÁROSI HIRLAP AKCIÓJÁNAK SIKERE

Egy négyzetméter makadámot sem építenek többé Budapesten

Tágas, egymásbanyiló udvarokkal épülhetnek ezután a házak — Az új korzó — Csármann tanácsnok nyilatkozata

Néhány héttel ezelőtt részletesen ismertette a *Fővárosi Hirlap* a jövő évi útépítési programot és meglepetéssel állapította meg, hogy 1930-ban *még mindig 5 milliónál többet irányoznak elő makadám-utak karbantartására és közel 3 millió pengőt makadám-utak építésére.* Ismerve azokat a hátrányokat és fogyatékosságokat, amiket a makadám-utak jelentenek, érthetően emeltük fel tiltakozó szavunkat, hogy a főváros továbbra is kitartson, ma a modern útépítés és a rohamosan fejlődő útépítő technika korszakában, az *ósdi makadán-burkolatok rendszere mellett,* tudva, hogy milyen rengeteg pénzbe kerül a makadám-utak karbantartása, milyen rövid az utak élettartama és milyen *milliós összegekre rúg az a mellékkiadás, amit a makadám-utak portalanítása, olajozása jelent.*

Még inkább jogossá, indokolttá, érthetővé vált a *Fővárosi Hirlap* akciója *Scheuer* Róbert múltheti cikke után, amelyben megállapította, hogy több, mint 3000 kilométeres, háromhetes autóútja alatt, keresztül-kasul *bejárva Németországot, talán egyetlen vicinális úton látott makadámburkolatot,* sőt bitumenes makadámot is ritkán és csak olyan helyen, ahol a régi úttest élettartamát hosszabbítják meg hosszabb-rövidebb időre bitumenes, vagy kátrányos impregnálással.

A budapesti útépítési tevékenységről, illetve a jövő évi programról alkalmunk nyílott

Csármann Ferenc tanácsnokkal,

az út- és csatornaépítési ügyosztály vezetőjével eszmecserét váltani és örömmel hallottuk, hogy a *Fővárosi Hirlap rég hirdetett álláspontja győzedelmeskedett, mert*

mostantól kezdve vizes makadám-burkolatot nem építenek többé a főváros területén.

— Nagy érdeklődéssel és figyelemmel olvastam mindig a *Fővárosi Hirlap* közérdekű és jóindulatú cikkeit, — mondotta, — így a legutolsót is, amit az útépítésekről közöltek és csupán azt kell arra vonatkozóan helyreigazítanom, hogy a főváros továbbra is vizes makadámburkolattal épít utakat.

— Azt hiszem, közmegnyugvásra szolgál, ha

a leghatározottabban kijelentem, hogy Budapest területén többé egyetlen négyzetméter vizes makadám nem készül, sőt a régi makadám-utakat is fokozatosan bitumenes, kátrányos makadámokra építjük át,

úgynevezett felületi eljárással s erre szolgál a költségvetésben szereplő karbantartási összeg, a „makadám-utak" fejezetében.

— Uj makadám-utak épülnek ugyan, de ezek *kizárólag bitumenes vagy kátrányos makadámok lesznek,* a legújabb és legjobban bevált külföldi rendszerek és saját kísérleti tapasztalataink felhasználásával. Ezeknek az útépítéseknek a lényege a következő: a kőágy ugyanúgy készül, mint a vizes makadámnál, erre hengereljük az apróratört követ, majd magas nyomással forró bitument fecskendezünk a kövek rései közé. Az így készült réteget újra hengerelik, majd újabb bitumenes impregnálás következik. A felső réteget zuzalék kővel (és nem homokkal) szórjuk be újra, majd ismét hengereljük, úgy, hogy

a kész út alig különbözik észrevehetően az aszfaltburkolattól, amellett éppen olyan tartós, sőt még teherforgalomnál is kitartóbb, mint a másik burkolat.

— Ami a főváros útépítési programját általánosságban illeti, sajnálattal kell rámutatnom arra a körülményre, hogy sem az idei, sem a jövő évi program keretében *nem tudjuk azokat az igényeket kielégíteni,* amelyek fennállanak és a tényleges szükséglet helyett csak a legsürgősebbek kielégítésére szorítkozunk a tervezetek összeállításánál és *még nagyon messze vagyunk annak a szándéknak a kivitelétől, hogy a főváros egész úthálózatát a modern közlekedési kívánalmaknak megfelelően reorganizálhassuk és fejleszthessük.*

— Ma, sajnos, ott tartunk, hogy még a folyó évi program megvalósításától is messze vagyunk. Tudvalevő, hogy az idei költségvetés összeállításakor a budget egyensúlya érdekében úgy határozott a törvényhatóság, hogy az ötmilliós költségösszegből csak egymilliót hagy a költségvetésben, s

a még szükséges négymillió pengőt útépítési függőkölcsön formájában teremti elő.

— Ezt a közgyűlési határozatot a kormány, sajnos, még a mai napig sem hagyta jóvá, ami annyit jelent, hogy

az idei útépítési programot elkezdeni sem tudtuk

és ha rövid néhány héten belül az engedély le nem érkezik, nem is tudjuk elkezdeni, annál kevésbbé bevégezni, mert *az útépítéshez abszolut száraz időjárás kell.* A minisztérium késedelmessége annál érthetetlenebb, mert teljesen ellentétben áll azokkal a nyilatkozatokkal és kormányleiratokkal, amelyek a közmunkák sürgős kiadására és minél több munkaalkalom nyujtására serkentik a fővárost. Másrészt ez a kiadás teljesen megtérül.

— A jövő évi programot sem mertük nagyobbra méretezni, egyrészt a fennálló bizonytalanság, másrészt a tanácsi figyelmeztetés miatt, amely szerint a költségvetésnek nem szabad túllépni az idei keretet. Pedig rengeteg tennivaló vár megoldásra és a mostani tempó mellett bizony nagyon soká tart, amíg ki tudjuk küszöbölni a vizes makadámokat. Ezért a késedelemért nem lehet a műszaki ügyosztályt kárhoztatni. Az útépítő ügyosztály tele van munkakedvvel, igyekezettel, csak legyen meg a pénzügyi lehetőség, mi dolgozunk s én ambicionálom legjobban, hogy a székesfőváros úthálózata minél előbb kifogástalan állapotban legyen.

*

Beszélgettünk a tanácsnokkal általános városrendezési problémákról is és ezek közül különösen érdekes volt az, amit a fejlődésben lévő és a közeljövőben kialakuló városrészek rendezési és szabályozási terveiről hallottunk.

— A városrendezési és magánépítési ügyosztály — mondotta — fokozatosan elkészíti az *egész főváros szabályozási terveit.* Ezek közül elsősorban mindig azon területek beépítési módját szabályozza, ahol már megindult, vagy rövidesen megindul az építkezés. Ezekkel a szabályozásokkal nagymértékben akarjuk szolgálni az egészséges lakásviszonyokat, a higiéniát és az általános közegészségi ügyeket. Nem engedjük most már a területek túlzott kihasználását,

nem engedélyezünk kéményszerű sötét és levegőtlen udvarokat, hanem az új városrészekben mindenütt kötelezővé tettük az úgynevezett csatlakozó udvarok rendszerét.

Ez annyit jelent, hogy az egyes háztömbökön az építők mindig csak a telek külső oldalai mellett

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 565—25.

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapíttatott: 1895. A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223-06. szám.

HUTTERER ÉS KÓSA
épület- és díszműbádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Budapest, IV., Magyar ucca 42-44
Telefon: Automata 854-08

Féregirtás, takarítás, ablaktisztítás
géppel és mérnöki vezetés mellett — Számos hatósági elismerés —
TELEFON: AUT. 504—84, 881—01
OTTOPAL ÉS TÁRSA
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

MÜLLER HENRIK UTÓDA
bádogos és szerelők Egészségügyi berendezők
Telefon: József 339—94
Budapest, VIII., Práter ucca 69. sz.

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
Gyárkéményépítés
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék építése és tervezése

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt **JAUERNIK ISTVÁN**
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyárimányaink: Mindennemű székek és éltermi asztalok színházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

Alexi és Uhlyarik műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Falk Miksa ucca 26. Telefon: Aut. 209-93
Disco világítótestek
Schunk & Ebe gyártmányú szénkefék
Mindenféle villamossági cikkek eladása nagyban és kicsinyben — Elvállal mindennemű villamossági szerelést

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök — **ENÖKL ELEMÉR** okl. mérnök, építőmester
építési vállalkozók
BUDAPEST, VIII, BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

Margalit Andor és Ödön
mérnök-építőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 586—45 és József 429—24.

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Peterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és duritőtelepeket. — TELEFON: József 515—19.

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-36.

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975—62

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő-mesterek
Budapest, VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

FISCHER HENRIK
épületfakereskedő
Telefon: J. 623—09.
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

TÓTH LAJOS
Pala- és cserépfedőmester Eternitcserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása.
Telefon: József 351—01. sz.
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

JÓNÁS FERENC
építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Kolumbus u. 27
Telefon: J. 339—81.

építkezhetnek, míg a belső terület szabad udvar, illetve kert marad s nem a házak tűzfalai néznek egymásra, hanem

A Parlament és a Margithíd között végig den háztömb közepén nagy levegőrezervoárok lesznek és az udvari lakásokba is bejut a friss levegő és a napfény.

Az új szabályozási módot nagyon szívesen fogadták az ingatlantulajdonosok is, mert azt, amit beépítési területben elveszítenek, bőségesen kárpótolja, hogy az udvari lakások az uccaiakkal egyértékűek, de legalább is a régi udvari lakásoknál jóval értékesebbek lesznek.

*

Igen érdekes az is, amit *Csármann* tanácsnok a *Parlament és a Margitsziget közötti dunaparti szakasz rendezéséről elmondott.* A város szívében, a legexponáltabb helyen, a Parlament és a Kossuth Lajos tér tőszomszédságában annyira kirívó és tűrhetetlen ennek a hatalmas területnek elhanyagolt, gondozatlan és siralmas állapota, hogy nemrégiben interpelláció is hangzott el miatta.

— A Margithíd és a Parlament közötti Dunapart rendezési tervei — mondotta — már az interpelláció elhangzása előtt készen voltak és *ezt a munkát a jövő évi költségvetés keretében akarjuk elvégezni.* A szóbanforgó hatalmas telkek, amelyeken most tenniszgrundok vannak, a Közmunkatanács tulajdonai. A Dunapart szabályozásához szükséges harmincméteres sáv azonban már a főváros tulajdona és semmi akadálya nincs az útnyitási, illetve szabályozási munkák megkezdésének.

A parlament és a Margithíd között végig gyönyörű park lesz, közvetlenül a parton harminc méter széles, fasorral szegett sétaút, egy pompás új korzó.

Az út hatos tagozású profillal épül a következőképen: a part mellett lesz először egy *gyalogjáró,* azután egy *széles parksáv fasorral.* Ezután lesz a tulajdonképeni *sétaút,* majd újra *parksáv,* amellett egy *kocsiút,* majd egy *harmadik parksáv* s azon belül a másik *gyalogjáró.* Az egyes fákat a parksávok mentén futónövény-girlandok fogják összekötni. Ez a rendezés 460.000 pengőbe kerül és a munkát nyomban el is kezdjük, amennyiben a törvényhatóság nem törli a költségvetési tervezetből a költségeket.

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929. évi július hó 1-én tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Eltscher Irén I., Elek u. 4731. hrsz. fsz. ház, terv. Szalai László Rákoscsaba.
2. Zeke Aurél II., Törökvész dűlő 12503. családi ház, terv. Dobrovits Károly II., Kapu u. 39.
3. Mengl Ferenc VI., Szent László út 55. 3 em. ház.
4. Osváth József VII., Gorvay u. 30972. hrsz. családi ház, terv. Takács József VII., Lőcsei út 9.
5. Willóner Géza II., Tölgyfa u. 26. ráépítés, terv. Varsa Lajos V., Sas u. 11.
6. Takács Endre III., Buza u. 1. családi ház, terv. Horváth István III., Vörösvári u. 71.
7. Özv. Hirsch Bernátné X., Liget u. 7412. hrsz. fsz. ház, terv. Feith Mihály.
8. Szabó Rezső VIII., Gólya u. 43. 2 em. ház, terv. Edelényi Dezső IX., Ráday u. 49.
9. Martinovits István III., Selmeci u. 25. ráépítés, terv. Szladovics István VIII., Ujvidéki ucca 23.
10. Haintz Béla VI., Szív u. 10. ráépítés, terv. Perndl Flóris VII., Huszár u. 10.
11. Sauer Arnold II., Keleti Károly u. 21. ráépítés, terv. Meitner Lipót és Csengery Gyula VI., Vilmos császár út 61.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Mautner Odön VII., Rottenbiller u. 33.
2. Oláh Lajos IX., Viola u. 26.
3. Kókay Rezső I., Roham u. 3.
4. Barcza Adolf VIII., Magdolna u. 34.
5. Bálint László IX., Páva u. 8.
6. Parúczi Lajos VI., Jász u. 136.
7. Skriván Pál II., Kapás u. 13.659. hrsz.
8. Rajna Sándor VI., Hungária körút 73.
9. Keleti Lajosné VII., Rákóczi út 90.
10. Dr. Városi Jenő VI., Jász u. 53.
11. Általános Ház- és Birtokforgalmi r. t. II., Trombitás út 20.
12. Dinka István II., Iskola u. 40.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a VIII. kerület, Baross uccai gróf Wenckheim-palota könyvtárrá való átalakításához szükséges kőművesmunkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi július hó 1-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV. ker., Központi városháza, III. em. 342. számú szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető az előadónál, a Központi városháza, III. em. 337. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi július hó 17-én (szerda) délelőtt fél 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 342. számú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. szám) délelőtt 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi június hó 26-án.

A székesfőváros tanácsa.

Weingruber Ignác
Székesfővárosi Pavillon Kávéháza
VI., Városliget

VIGADÓ KÁVÉHÁZ
IV, Deák Ferenc ucca 2
*
VIGADÓ KIOSZK
V. ker., Vigadó tér
TULAJDONOS: BABÓCSY LŐRINC

SZALFÉTER EDE TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32
BUDAPEST I, KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

BOGYÓ ISTVÁN TELEFON: JÓZS. 356-03
ÉPÜLETÜVEGES ÉS KÉPKERETEZŐ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF UCCA 9

TERLANDAY ÉS TÁRSA
asztalosáru gyára
Budapest VII, Erzsébet királyné-út 125/b. sz.
Telefon: József 443—83.

Hazai útépítő és salaktermelő vállalat
Központi iroda: Budapest, V., Nádor ucca 6.
Telefon: 813—96.

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

GAUGUSCH JÁNOS
ÉPÜLETLAKATOS-MESTER
BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

HERCEG és VERHOVINA
festő, mázoló és lutorfényező Tel.: Aut. 270-86
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

Vladár Pál
ács- és építőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
BUDAPEST VIII, BEKES UCCA 1. sz.
(Omnia Mozgóval szemben) Telefon: J. 350-18
Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

KOVÁTS GÉZA kőművesiparos
vállal házak renoválását, festését, átalakításokat és nedves falak elszigetelését Budapest, VII., István-út 36

ŠPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javítását és jókarban tartását
Budapest, III., Paosirtamező-utca 53 Telefon: Óbuda 625-72.

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23

MAYER JÁNOS MŰ- ÉS ÉRCÖNTŐDE
Elvállalja mindennemű ezüst, bronz műtárgyaknak (figurák) öntését, úgyszintén fém, réz, aluminium, horgany alkatrészek öntését bármilyen nagyságban
Budapest X, Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-96

HALTRICH FRIGYES karosszériaüzem
Budapest, VI., Csángó ucca 22. sz.
(Lehel ucca sarok) Ezelőtt VI., Stefánia út 3.
Telefon: L 903-81.

PECSEK ISTVÁN
MŰASZTALOS
Tel. József 438-34 BUDAPEST IX., Lilium ucca 52

STEINER MÁRK konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

FISCHER MÁRKUSZ Budapest,
épület- és butorasztalos Üzem és iroda:
Telefonszám: József 359—00 X, Liget ucca 20. sz.

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
elavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és díszes kivitelben, aszfaltparkét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfűrész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut. 212—44.

Rosenthal István
sütő-, cukrász, hus-, la- és vegyipari gépgyártó és javítóműhely
TELEFON: J. 450-89.
Budapest, VII., Dob ucca 90. szám.

Kőbánya: Budakalász **KRÁL GYULA** Telefon: kőfaragómester, kő- és márványtelepe Aut 624-88
Budapest III, Lajos-u. 77/79

SÁGI ISTVÁN BUDAPEST, VIII.,
Tüzhely- és épületlakatosmester Baross-u. 2. sz.

ZSOLDOS ÉS TÁRSA
BUDAPEST, V., KORALL UCCA 31.
TELEFON: 990—53.
Állandó raktár Neheimi fűtési és Belco vízvezetéki szerelvényekben

Németh Vilmos
építési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

PREISINGER FERENC
okl. kőműves- és ácsmester elvállal kisebb és nagyobb építkezéseket, úgymint tatarozásokat a legolcsóbb árban
Budapest, III. ker., Kiscelli ucca 61. sz.

SZVETICS JÓZSEF
építési vállalkozó
BUDAPEST, VII., TELEP UCCA 8.

Megalakult a Közszolgálati Alkalmazottak Telekértékesítő és Építő Szövetkezete

Családiházat épít, amely 5—10 évig lakbérből törleszthető

Erősdy Sándor ny. főispán elnöklete és a Kanszcsoportok által kijelölt állami alkalmazottak részvétele mellett megalakult a *„Közszolgálati Alkalmazottak Telekértékesítő és Építő Szövetkezete"*.

A *Szövetkezet* célja az állami és fővárosi alkalmazottak nagy táborának a fővárosban, annak közvetlen szomszédságában, úgyszintén nagyobb vidéki városokban, végül a Balaton mindkét partján telkeket szerezni,

közös és egyöntetű terv szerint készítendő különböző típusú családi házakat építeni, — hatósági támogatással —

és azokat kedvező fizetési feltételek mellett tulajdonba bocsátani.

A *Szövetkezet* a rendelkezésre álló saját tőkéből, vagy a kedvező feltételek mellett megszerzendő Faksz, Láb és Népjóléti kölcsönből fogja különböző akcióit megvalósítani.

Minthogy a *Szövetkezet* a hozzá csatlakozó és szolgálatait igénybe venni szándékozó tisztviselőkön, a szolgálatát igénybe venni szándékozó állami alkalmazottak közismert *anyagi nehézségeivel* és azért az a szándéka, hogy

csak az kapcsolódjék be a Szövetkezet akciójába, aki abban a helyzetben van, hogy a méltányosan megállapítandó feltételeknek eleget tud tenni

és aki a *Szövetkezet igénybevételével helyzetén tényleg javít* azáltal, hogy tőkét gyüjt magának, ingatlant szerez.

A *Szövetkezet* élén álló vezető férfiak alaposan és minden vonatkozásban ismerik az állami alkalmazottak nehéz helyzetét, de tudják azt is, hogy egy házhely vagy szerény kis családi otthon megszerzése minden komoly ember egyik főtörekvése és régi vágya.

A Szövetkezet Árpád-telepi családiház építő-akciója

A *Szövetkezet* egyik teljesen elkészített akcióját alapján bemutatjuk a *Szövetkezet* által már megszerzett ingatlanon, a telepen építendő családi házak alap- és vázlatrajzait, amely a főváros közvetlen szomszédságában terül el és a Keleti pályaudvarról 25 perc alatt elérhető.

A Mátyásföld melletti *„Árpád-telepről"* van szó, amely klimatikus, egészséges fekvésénél, pormentes tiszta levegőjénél és minden tekintetben kedvező helyzeténél fogva, *teljesen kifejlődött modern község 300—400 házzal* és amely

szinte hivatva van arra, hogy ott minél előbb több családnak kellemes otthont nyujtó kertváros létesüljön.

A *Szövetkezet* által megszerzett ingatlan 12.000 négyszögöl terjedelmű, 75 parcellából álló, 10 méter széles utakkal tervezett telektömb, amelynek közvetlen közelében fekszik az elsőrendű nyaraló és állandó teleppé fejlődött Mátyásföld. A Keleti pályaudvar érkezési oldaláról induló HÉV. 30 percenként közlekedik; maga a parcellázott rész a villamosvasútállomástól *3—4 percnyi távolságra a község közepén terül el.*

A parcellák nagysága 150—200 négyszögöl között váltakozik. Ezen az ingatlanon épít fel a *Szövetkezet* 75 családi házat, a következő árakon:

Egyszobás lakás, amely áll egy szoba, konyha, kamra és verandából, telekkel együtt 5000—5500 pengő.

Kétszobás, konyha, kamra, előszoba, telekkel együtt *8000—8800 pengő.*

A házakat égetett téglából, cserépfedéssel építik fel. *Az építtetőnek egyszobás lakásnál 1500 pengőt, kétszobás lakásnál 2500 pengőt kell készpénzben lefizetni, míg*

a hátralék 5—10 évig részletekben a lakbérből fizethető.

Építkezés esetén *a ház azonnal átírható a vevő nevére.*

A telep földje jó minőségű, könnyen munkálható humusz, amely a szomszédos házikert tanusága szerint *kiválóan alkalmas kertgazdaságra és gyümölcsfa termelésre.* A telep már meglévő uccájának tulsó oldalán van az iskola és a római katolikus templom, közelében pedig az *Árpád-strandfürdő.*

A helyszinen postahivatal, gyógyszertár, vendéglő, mészárszék, piac és több fűszerüzlet található. Tüzifa és szén, az építkezéshez szükséges tégla, kő, mész, homok, fa stb. ott helyben beszerezhető.

Az egészség szempontjából rendkivül fontosságú, hogy

a telep bármely helyén 6—12 méter mélységben kitűnő kristálytiszta ivóvíz található.

Elemi iskola magán a telepen, középiskolák pedig a legközelebbi szomszédságban vannak.

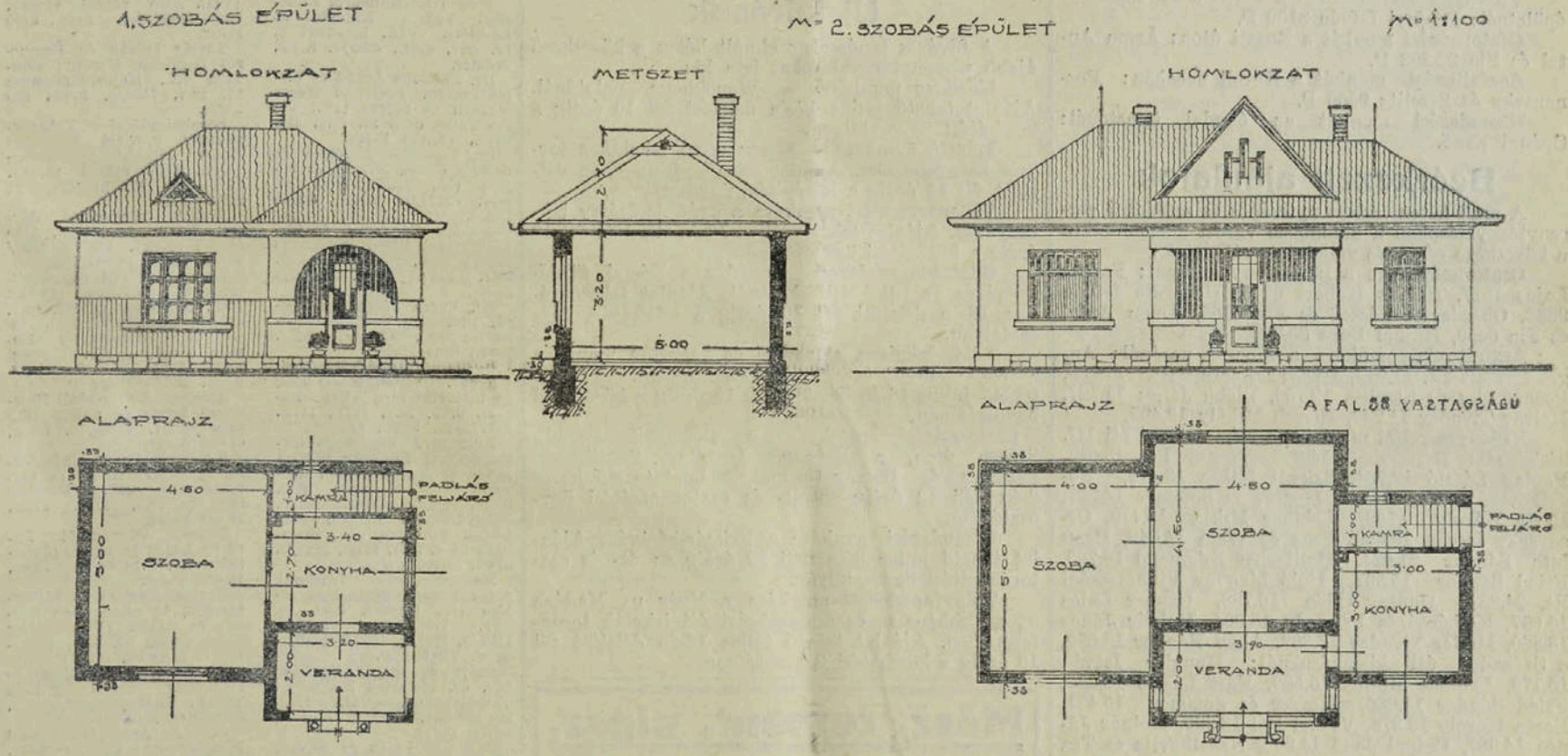

segédtiszteken és altiszteken segíteni akar és nem az a szándéka, hogy azokat adósságba kergesse,

a Szövetkezet akcióiban csak olyan közszolgálati alkalmazottak vegyenek részt, akik a mai nehéz gazdasági helyzet ellenére is rendezett anyagi viszonyok közt élnek és a telkek megszerzéséhez szükséges kis havi részleteket nélkülözni tudják.

Ha pedig valaki lakóházhoz akar jutni, úgy legalább *1500—2500 pengővel kell rendelkeznie, — aszerint, amint egy vagy két szobából álló és mellékhelyiségekkel rendelkező teljesen kész házra tart igényt.*

A *Szövetkezet* célja, hogy a *Közszolgálati Alkalmazottak* telekvétel esetén

egészséges fekvésű házhelyhez jussanak,

lakóház építése esetén pedig *jól épített családi házat kapjanak,* amelybe minden utómunkálat nélkül beköltözhetnek és *lakbérükből a ház vételárát törleszthetik.*

A *Szövetkezet* csak parcellázással és kisebb 1—2 szobás, szükség szerint nagyobb családi házak építésével foglalkozik. A *Szövetkezet* által építendő 1—2 szobás lakáshoz konyha, kamra, veranda, előszoba és esetleg fürdőszoba van tervezve. Jó építési anyagra, szolid, becsületes munkára és csinos kivitelre különös gondot fordítanak. Végeredményben azt akarja elérni, hogy otthonában mindenki jól érezze magát és pénzéért igazi értéket kapjon és így

a Szövetkezethez való csatlakozás hasznára legyen.

A parcellázandó telkek megvételénél és a lakóházak építésénél a *Szövetkezet* mindenesetre számol

Előnye a telepnek, illetve az alapítandó kertvárosnak, hogy *nem sivár pusztaság,* mert körülötte már körülbelül 300—400 családi ház épült, *közművékkel, villanyvilágitással,* ennélfogva

az ott újabban települők már kész kulturált környezetbe jutnak,

ahol maguk és családjuk részére az ingatlannal olyan tőkét gyüjtenek, amely egyúttal *maradandó vagyon is.*

Figyelembe veendő még az a körülmény is, hogy a *telep elsőrendő termőföldje feltétlen meghozza a konyhára szükséges főzelék nagyrészét; gyümölcsfái, kisebb baromfi- és nyúltenyésztése pedig szintén hozzá fognak járulni az élelmezés megkönnyítéséhez és a kellemes időtöltéshez.*

A jelentkezőket csak sorrendben lehet kielégíteni. Az építkezés azonnal megkezdődhetik és a lakóházak még a folyó év november havában a tulajdonosnak átadhatók és beköltözhetők lesznek.

Minthogy pedig az építkezés céljaira a *Népjóléti minisztérium* útján a további tőke kölcsönképpen biztosítva lesz, a jelentkező közalkalmazottak ez alkalommal igen kedvező fizetési feltételek mellett jutnak jól épített, csinos külsejű családi házhoz, míg a *fenmaradó teher a házbérből lesz könnyen törleszthető, úgy,* hogy néhány év mulva tehermentes *családi ház birtokosai lehetnek.*

Az igénylők, akik csak telket óhajtanak, 50 havi egyenlő részletfizetés mellett juthatnak házhelyhez, amelyre aztán később építhetik fel családi házukat.

Jelentkezni lehet a szövetkezet irodájában: Budapest, VI., Teréz körút 47. sz. I. em. 7. Telefon: Automata 141—89.

VÁLLALKOZÁS

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a főváros tanácsa a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégeknek és vállalatoknak juttatta:

Bádogos munkát a Teve uccai tűzőrségi épületnél: Friedmann József 2863 P.

Műkő munkát ugyanott: Budapesti Kőgyár Rt. 8207 P.

Ács munkát ugyanott: Tőke György 10.958 P.

Kőmíves, föld munkát ugyanott: Ratricsevics Ernő 89.238 P.

Tetőfedő munkát ugyanott: Urbancsek János 2595 P.

Burkoló munkát ugyanott: Nagy István 11.733 P.

Lakatos munkát ugyanott: Sallay Nándorné 8056, a Ceglédi uccai bérházak kerítésénél: Skolkay Mátyás 2595 P.

Ács munkát a Soroksári úti iskola kerítésénél: Lemmer Ferenc 2554 P.

Kerítésépítési munkát a fonyódi leányárvaháznál: Herbert József 6000 P.

Vas munkát a Teve uccai tűzőrségi épületnél: Vasgerendákat árusító Rt. 15.705 P.

Parketta munkát a Németvölgyi úti III. bérháznál: Parketta és Fakereskedelmi Rt. 53.850 P.

Mázoló munkát az Andrássy laktanyánál: Mátyás János 3028 P.

Föld munkát a Jászberényi úti szükséglakásoknál: Pink Béla 5000 P.

Villanyszerelési munkát a Felhő uccai tűzőrségi épületnél: Perényi István 3100 P.

Csatornázási munkát a Ruszti úton: Ámon Antal és Fia 22.202 P.

Aszfaltozási munkát a Korall uccában: Posnanszky és Strelitz 9500 P.

Utrendezési munkát az óbudai temetőnél: Spányi Ernő.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a különböző városi közmunkákra a következő cégek és vállalatok pályáztak:

Csatornaépítésre a Badacsony uccánál: Farkas Lajos 7617, Halász Hubert 6276, Heverdle István 9653, Oberdorfer József és Fia 6165, Ámon Antal és Fia 6650, Hajnal Imre 8043,

Aszfaltozási munkára a Mozsár uccánál: Angol Aszfalt Rt. 11.912, Magyar Aszfalt Rt. 11.235, Posnanszky és Strelitz 12.760, Biehn János 11.127, Helvey Tivadar 11.230, Hirsch Mihály 12.495,

Villanyszerelési munkára a Németvölgyi úti III. bérháznál: Déri Emil 14.903, Vozáry Pál 13.615, Paulay László 12.764, Szigeti Miksa 13.479, Nedelkovits és Tsa 15.442, Hoffer és Sommer 14.261, Barta Károly 13.109, Labiner Miksa 13.479, Orsovszky István 13.689, Bene és Wein 14.642, Dembitz Sándor 21.034, Holitscher Zsigmond 16.765, Fried Sándor 15.597, Unió Magyar Villamossági Rt. 24.237, Hantay Ödön 16.788, Gruber Lajos 15.697, Kolbányi és Pákozdy 15.804, Molnár János 16.820, Müller Tivadar 17.382, Abay Nándor 15.520, a Százados úti kislakásoknál: Hungler István 15.170, Labiner Miklós 15.580, Fust László 13.255, Fried Sándor 14.086, Hoffer és Sommer 15.421, Barta Károly 13.378, Vozári Pál 13.990, Molnár János 14.987, Csépai Jenő 14.902, Nedelkovits és Tsa 15.001, Bene és Wein 15.865, Holitscher Zsigmond 17.497, Kolbányi és Pákozdy 16.467, Szigeti Miksa 16.002, Hantay Ödön 16.044, Müller Tivadar 16.131, Alexy és Uhlyarik 18.117, Baross és Paulovits 17.678, Dembitz Sándor 16.735, Déri Emil 16.792, Tornya Leó 17.118, Szmatana és Szőke 17.373, Némethy Mihály 17.829, Unió Magyar Villamossági Rt. 25.389,

Burkoló munkára a Kiskorona uccai iskolánál: Cristofoli Vince 5947, Kraszner József 5850, Nagy István 4912, Bier és Wersetz 5494, Gerber József 5522, Révész János 6067,

Hajópadló munkálatokra az Egressy úti iskolánál: Popper Zsigmond 2776, Marton László 2616, Hellebrandt János 2524, Vladár Pál 2378, Kurtán Gyula 3065, Hegedüs Ferenc 2816,

Kőmíves munkára a Bezerédi u. iskolánál: Egri Bálint 2143, Böhm Károly 1432, Pinszky Károly 2145, Belinszky János 1198, Csernek Pál 1868, Bier Mihály 2821, Schubert János 1696, Lakos Vilmos 1395,

Gőzfűtőberendezési munkára a Fehérsas téri iskolánál: Janisch János 13.214, Schuller József 11.032, Fort Oszkár 13.647, Both Ádám 11.449, Tóth Imre és Társa 11.937, Schwan Testvérek 11.507, a Pannónia uccai iskolánál: Fort Oszkár 19.497, Bründl János 16.551, Rietschel és Henneberg 14.201, Janisch János 15.663, Keszler Jenő 14.889, Fekete Ödön 17.433, Schwan Testvérek 15..419, Bogdány és Társa 17.729, Generál Műszaki Rt. 23.401, Rufián István 18.587, a Lajos uccai iskolánál: Generál Műszaki Rt. 16.747, Bründl János 12.214, Fort Oszkár 13.843, Rietschel és Henneberg 9937, Keszler Jenő 10.575, Rufián István 12.550, Schwan Testvérek 11.287, Fekete Ödön 12.699, Bogdány és Társa 13.204, a Lenke úti óvódánál: Schuller József 12.921, Scheiber Miklós 12.344, Rietschel és Henneberg 11.423, Bóth Ádám 11.875, Rufián István 11.785, Rieme Miksa 13.000, Tóth Imre 12.381, Farkas Izor 13.693, Fort Oszkár 14.322, a Tóth Kálmán uccai iskolánál: Egri és Fia 11.248, Wolf Márk és Fia 10.093,

Kazánkicserélési munkára a Tisza Kálmán téri iskolánál: Törs és Ormai 5148, Harsányi Testvérek 4904,

Üveges és lakatos munkákra a Dandár uccai népfürdőnél: Katsmarek cég 17.318, Haas és Somogyi 15.222, Gerő és Győri 16.212, Paschka és Társa 16.071, Lepter János 16.720,

Asztalos munkára a Római fürdőtelepi iskolánál: Csoknyai Bertalan 14.209, Müller Rezső 11.287, Budapesti Bútorcsarnok Szövetkezet 11.014, Blacsek János 14.600, Dőren Henrik és Társa 12.162, a Lenke úti iskolánál: Csoknyai Bertalan 14.124, Brichta József 11.289, Molnár Testvérek 12.966, Dőren Henrik és Társa 14.956, Madary Gyula 12.046, Polacsek János 12.176, az Üllői úti iskolánál: Csoknyai Bertalan 13.999, Brichta József 12.197, Madary Gyula 12.557, Polacsek János 12.952, Pintér András 12.986, Gera Lajos 13.015, Molnár Testvérek 14.040, Müller Rezső 14.393, Thék Endre 14.420, Bútorcsarnok Szövetkezet 14.909, Dőren Henrik 6826, Polacsek János 6078, Csoknyai Bertalan 6638, Brichta József 5609, Molnár Testvérek 6699, Madary Gyula 6111,

Mázoló munkára a Palotai úti kislakásos házak kerítésénél: Fock Géza 4903, Liktor Ferenc 4182, Szakolczay Sándor 2446, Krivai Márton 4630, Szarvas István 5416 P vállalati áron.

Uj kiirások

A főváros tanácsa az elmúlt héten a következő újabb versenytárgyalásokat írta ki:

Kőmíves munkára a Wenckheim palotánál. Ajánlat tehető július 17-én délelőtt fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Mázoló munkára a Simor uccai iskolához tartozó barakktelepen. Ajánlat tehető július 17-én délelőtt fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Villanyszerelési munkára a gróf Andrássy laktanyánál. Ajánlat tehető július 10-én délelőtt fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Gőzfűtőberendezési munkára a Római fürdőtelepi és az Üllői úti iskolánál. Ajánlat tehető július 16-án délelőtt fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Föld, kőmíves, elhelyező és vasbeton munkára a Szabó József uccai autóbuszgaragenál. Ajánlat tehető július 15-én délelőtt fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Csatornázási munkára a Somogyi, Parádi, Széher úton, a Bognár, Lavotta, Szentimrey, Párkány és Dagály uccánál. Ajánlat tehető július 8-án déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Utrendezési munkára a Primás-bástyán. Ajánlat tehető július 8-án déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Tölgyfapadozati munkára a Nyár u., Madách u., a Csobánc u. és a Soroksári úti iskolák tornatermeiben. Ajánlat tehető július 16-án délelőtt fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Ingatlanforgalom

1929. évi június hó 17—23-ig

Budai rész:

Stiegel József és birtoktársáról illetősége Lehotzky Istvánné és birtoktársaira (III., Szentlélek tér 4. sz.), 18016. hrsz., 40.288 P-ért.

Ricker Jánosné és birtoktársáról t/ttt része Kindtner Lőrincre (I., Kőérberek), 17., 18., 19. hrsz., kiigazítás.

Pilát Pálnéról Kárpáti Nándor és birtoktársára (II., Törökvész), 12429. hrsz., 20.000 P-ért.

Kárpáti Nándor és birtoktársáról dr. Czakó Elemérre (II., Törökvész), 12429. hrsz., 25.000 P-ért.

Kiss Lajos és nejéről Behán András és birtoktársaira (I., Kelenföld), 3132/12. hrsz., 4000 P-ért.

Blarek J. Antal és birtoktársáról Szendrey Zsigmond és nejére (I., Pauler u. 17. sz.), 7096. hrsz., 8155 P-ért.

Gyenge József és nejéről Kiss István és nejére (III., Kerék ucca 10. sz.), 18164. hrsz., 11.500 P-ért.

Kiss Ferencnéről ¼ rész Kiss Ferencre (II., Fazekas ucca 20. sz.), 13791. hrsz., 4000 P-ért.

Beöthy Lászlónéról tt/tt része Kun Aladárné és birtoktársaira (II., Iskola ucca 52. sz.), 13891. hrsz., 45.000 P-ért.

Dr. Hedry Aladárról Kocsis Antalnéra (I., Kelenföld), 3477/15. hrsz., 5000 P-ért.

Márffy Ödönnéről Kretsch Simonnéra (I., Istenhegy), 9903/5. hrsz., 14.000 P-ért.

Özv. Rik Gusztávnéről Rick Béla és birtoktársaira (II., Toldy Ferenc ucca 40. sz.), 14082. hrsz., öröklés.

Szelepcsényi Pálnéről ½ része Szelepcsényi Pálra (I., Istenhegy), 9790. hrsz., öröklés.

Blantz Jenőről Dira Ilonka és birtoktársaira (II., Kapás ucca 21. sz.), 13771. hrsz., 48.000 P-ért.

Özv. Králik Istvánnéről Hegedüs Gyulára (I., Városmajor ucca 8. sz.), 6977. hrsz., 28.000 P-ért.

Pejtsik Károly és nejéről Reichenbach Béla és birtoktársára (I., Naphegy ucca 59. sz.), 7280. hrsz., 68.000 P-ért.

Bosznya Dezső és nejéről Jaszlovszky János és nejére (I., Németvölgy), 8047/2. hrsz., 15.500 P-ért.

Boszrucker Lajosnéról ½ része Boszrucker Lajosra (I., Csend ucca 22. sz.), 4856. hrsz., 7000 P-ért.

Berecz Vincénéről ½ része Berecz Gizellára (III., Táborhegy), 16618. hrsz., 2500 P-ért.

Özv. Rubinstein Hermanné és birtoktársáról Bednárz Róbertre (I., Völgy ucca 33. sz.), 11480. hrsz., 60.000 P-ért.

Pesti rész:

Veörös Kálmánnéról illetősége Veörös Kálmán és Lászlóra (VII., Murányi u. 59. sz.), 4281., 4285/9. hrsz., öröklés.

Dr. Falcione Árpád és birtoktársáról Breitfeld Mózes Marcell és nejére (IV., Veres Pálné ucca 35. sz.), 214. hrsz., 120.000 P-ért.

Dr. Friedländer Manó és nejéről Görög Mihály és nejére (X., Zalán ucca 46. sz.), 2134/1. hrsz., 3960 P-ért.

Bendek Sándorné és birtoktársáról Fried Ferenc és nejére (VI., Rózsa ucca 86. sz.), 3267. hrsz., 244.000 P-ért.

Ifj. Varga József és nejéről illetősége Szabadkai Simonra (X., Ohegy), 8232. hrsz., 9000 P-ért.

Oberbauer Józsefről t/t része özv. Oberbauer Józsefné és birtoktársaira (VII., Korong u. 5. sz.), 1871., 1872., 1874/a/11. hrsz., öröklés.

Riszmayer József és birtoktársáról illetősége Spiegel Rezső és nejére (VIII., Kálvária ucca 8. sz.), 6543. hrsz., vételár nincs közölve.

Kovácsevics Béláról Platschek Vilmosra (X., Bonyhádi út 4. sz.), 2013., 2014/3. hrsz., 12.000 P-ért.

Magyar Cseh Iparbank r.-t.-ról Nagy Sámuel és nejére (X., Ügynök ucca 19. sz.), 1195—1198., 1195/a, 1196/a, 1197/a, 1282/3/1—6/c. hrsz., 290.000 P-ért.

Szájbély Jenőről illetősége özv. dr. Heinrich Elekné és birtoktársaira (VII., Herminamező), 1912. hrsz., 10.000 P-ért.

Paróczy Lajos és nejéről illetősége Kovács János és nejére (VII., Alsó rákosi rétek), 1964—1965/c/66. hrsz., 8300 P-ért.

Özv. Bécs Józsefnéről illetősége Csáky Györgynére (IX., Páva ucca 14. sz.), 9065. hrsz., öröklés.

Mikuska Andrásról Mikuska Ferenc és birtoktársaira (VI., Szönyi út 18. sz.), 1937—1939/a/9. hrsz., öröklés.

Kádár János és nejéről Versicz Bélánéra (VIII., Óriás ucca 26. sz.), 6999. hrsz., öröklés.

Paróczy Lajos és nejéről illetősége Fosztó Benedekre (VII., Alsó rákosi rétek), 1964—1965/c/66. hrsz., 8450 P-ért.

Tamás István és Ferencről illetősége Korényi Ilonkára (X., Kolozsvári ucca 21. sz.), 7429/a. hrsz., 900 P-ért.

Soroksárvidéki Takarékpénztár r.-t.-ról illetősége Bodri Mihály és nejére (VII., Alsó rákosi rétek), 1955—1958/117. hrszám. 21 millió K-ért.

Waltz Györgynéről Bársony Istvánnéra (VII., Alsó rákosi rétek), 1995/b, 1996/39/34. hrsz., 12.000 P-ért.

Jeszenszky Pál és birtoktársairól Kovács Izorra (VI., Andrássy út 127. sz.), 4157/b. hrsz., 227.500 P-ért.

Huiber Sámuelnéről Kovács Tiboldra (X., Megyeri ucca 11. sz.), 2106—2112/2. hrsz., 23.000 P-ért.

Ábrahám Istvánnéról Holzmann Lajos és nejére (dunabalparti), 31269/26. hrsz., 61.000 P-ért.

Kk. Wolf Irmáról illetősége Rosenfeld Antal és birtoktársaira (X., Remény ucca 10. sz.), 2156. hrsz., 28.000 P-ért.

Lepcsik Jánosnéről Taróczy Lajos és nejére (dunabalparti), 26464/1. hrsz., 18.500 P-ért.

Ernszt Márkus és birtoktársáról ½ része Blau Bernát és nejére (VI., Reitter Ferenc ucca 65. sz.), 1543—1547/201. hrsz., 9000 P-ért.

Timár Béláról illetősége Palatinus Építő r.-t.-ra (VIII., Üllői út 34. sz.), 5516. hrsz., 20.000 P-ért.

Jellinek Artúrról Hevesi Miklósnéra (X., Óhegy), 7999/c/1. hrsz., 30.000 P-ért

Bauer Mór és nejéről illetősége dr. Hackel Sándorra (VII., Izabella ucca 3/b. sz.), 4603., 4604/a. hrsz., 26.531.68 dollárért.

Schwimmer Imre és birtoktársáról Reichsdeutsche Schule egyesületre (VII., Damjanich ucca 6. sz.) 4239/a. hrsz., 320.000 P-ért.

Nagy István és nejéről illetősége Kótai István és nejére (X., Gyömrői út), 7958/10. hrsz., 16.000 P-ért.

Özv. Schultz Ferencnéről t/t része Mayer István és nejére (VII., Törökőr), 2508/a. hrsz., 1200 P-ért.

Mész, cement, gipsz,
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII., Beniczky ucca 6 sz.
Telefon: József 302-83

Kőművesmester elvállal mindenféle tatarozási, valamint uj épületmunkát. — Költségvetés díjtalan.
PÉTER LAJOS, VII, Dembinszky ucca 38. Telefon: J. 313-75

ÁRVAY R. LÁSZLÓ Pala- és cserépfedő- mester — Jókarbantartási vállalat. Elvállal: pala-, cserép- és kátránytetők új fedését, javítását
Budapest, VII., Peterdy ucca 30. Telefon: József 351—06

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FAREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

Parkét javítás és fölgyalulás, kapu és portállehúzás
Gyulay Kálmán, VII, Hernád u. 30

STABIL
ÉPITŐ R.-T.
BUDAPEST, V.
DEÁK FERENC-U. 16-18
Telefon: T. 140-17 és 239-01

Olajtermékek és műszaki cikkek beszerzése előtt kérjen ajánlatot:
Budapest, V, Csáky-u. 18/b
Telefon: Lipót 998—28.
Csécs és Társa
műszaki és olajkeresk. társaságtól

Moor Géza *építőmester*
Budapest, VI., Retter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapitva: 1867. *Telefon: J. 415-20.*

DONÁTH JÓZSEF
gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.
Telefon: 920—00 és 901—24.

KŐNIG GYÖRGY
Budapest, VII., Hársfa u. 17
Kőművesmester, épitési vállalkozó

269.000 IDEGEN FORDULT MEG A MULT ÉVBEN BUDAPESTEN

Az egész kulturvilágot behálózza már a magyar idegenforgalmi propaganda — Átlag 30 százalékos emelkedés a külföldiek érkezésénél

Az a törekvés, amely a magyar fővárost, annak szépségeit, művészeti és kultúrális értékeit akarja feltárni a világ előtt, hogy felkeltse és Budapestre terelje az utazók, túristák érdeklődését, évről-évre szebb eredményekkel jár. A propagandának azonban nemcsak idegenforgalmi, hanem gazdasági és külpolitikai jelentősége is nagyon számottevő, így fokozottan értékes és tiszteletreméltó az a munka, amit a főváros e téren végez. *Zilahy* Dezső, a főváros *Idegenforgalmi Hivatalának* agilis igazgatója most készült el azzal a terjedelmes és igen érdekes jelentéssel, amely a mult esztendő idegenforgalmáról, az idei év eseményeiről és a jövő év terveiről számol be. Felkerestük

Lobmayer Jenő dr. tanácsnokot,

az idegenforgalmi kérdések legfőbb irányítóját, aki a mult esztendő idegenforgalmáról, az idei eseményekről a következőket mondta el a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Mindenekelőtt rá kell mutatni azokra a jelentős eredményekre, amelyeket az elmult év idegenforgalmi statisztikája mutat. A székesfőváros statisztikai hivatalának kimutatása szerint

1928-ban 269.606 idegen 712.392 éjszakát töltött Budapesten.

Hacsak a legutolsó öt esztendő fejlődését vizsgáljuk, akkor is *észre kell vennünk az állandó és nagyarányú fejlődést.* 1924-ben 179.720 vendégünk volt csupán, akik mindössze 504.727 éjjelt töltöttek fővárosunkban. Az utóbbi öt év alatt tehát

közel 50 százalékos az emelkedés.

— Különösen örvendetes eredményre jutunk, ha *a külföldiek érkezését vizsgáljuk.* 1927-ben 94.869 külföldi fordult meg Budapesten, míg *1928-ban már 109.591 volt a számuk,* vagyis *14.722-vel több, ami 15 százalékos emelkedésnek felel meg.* Ha tudjuk azt, hogy a külföldiek a mult évben 341.210 éjszakát töltöttek Budapesten, megállapíthatjuk, hogy tényleg még annál is kedvezőbb az eredmény.

— *Legtöbben Ausztriából jöttek,* 20.056-an, Romániából 19.027-en, Csehországból 18.267-en, Németországból 16.532-en, Amerikából 9322-en, Jugoszláviából 8394, Angliából 3542, Olaszországból 2928, Svájcból 1990, stb. Igy tehát

a német vendégek száma 36 százalékos, az amerikaiaké 33 százalékos, az angoloké 13 százalékos, az olaszoké 34 százalékos, a svájciaké 38 százalékos emelkedést mutat.

— Az idegenforgalmi hivatal az elmult év statisztikai adatainak birtokában becslésszerű számításokat végzett annak kiderítésére, hogy milyen gazdasági hasznot hajt Budapestnek az idegenforgalom. E számításaink során arra az eredményre jutottunk, hogy

közel 40,000.000 pengő az az összeg, amit az idegenek Budapestre hoztak

a mult évben, s ebből 25,000.000 pengő az, amely *aktív tételként esik Magyarország fizetési mérlegének javára.* Ha e haszonnal szembeállítjuk azt a pénzt, amelyet a főváros az idegenforgalom fejlesztése érdekében kiadott, látjuk, hogy *sokszorosan megtérül ez az összeg.*

— Az 1928. év jelentős eredményei után a propaganda fokozására elsősorban olyan külföldi alkalmakat kerestünk, amelyekbe belekapcsolódva eredményes idegenforgalmi propaganda tevékenységet remélhettünk. Az első ilyen alkalom a nürnbergi *Magyar Hét* volt, amelynek előkészületeiben a lehető legnagyobb erélyel részt vettünk. A nürnbergi hivatalos körökkel folytatott tárgyalások, levelezések és a *Fraenkischer Kurier* ünnepi számának budapesti vonatkozású illusztrált cikkeivel oly hatalmas idegenforgalmi propagandaeszközt sikerült szereznünk, amely Németország legkülönbözőbb köreiben elterjedve, jelentős eredményeket hozott. Egyidejüleg

hatalmas propaganda-anyagot helyeztünk el Németországban is

és mindent megtettünk arra, hogy a Magyarország felé tartó németországi túrista-kontingens örvendetes emelkedését előmozdítsuk.

— A folyó év tavaszán két, egymástól távoleső, de idegenforgalmi szempontból egyaránt fontos kiállításon vettünk részt propaganda kollekciónkkal:

a milánói vásáron és az Utrechti Nemzetközi Vásáron.

Mindkét szereplésünk igen eredményes, s hatását úgy olasz vendégeink számának emelkedésében, mint egyes kiváló holland személyiségek: Graadt van *Roggen,* az *Utrechti Vásár* főtitkára, Utrecht város idegenforgalmi igazgatója és mások budapesti látogatásában láttuk.

— Külföldi propaganda tekintetében különösen nagy jelentőségű a most megnyílott *barcelónai világkiállításon való részvételünk,* ahol szintén olyan gyüjteménnyel szerepelünk, mely méltó feltűnést fog kelteni a kiállítást látogató nemzetközi látogatók seregében. A barcelónai kiállítás alkalmát felhasználtuk arra, hogy

„Budapest a Duna Királynője" című kiadványunkat spanyol nyelven is nagy példányszámban megjelentessük

s ezáltal az Európát mind nagyobb számban felkereső *délamerikai túristáknak nyujtottunk megfelelő propagandaanyagot.* Egyidejűleg újból sajtó alá rendeztük ugyanc kiadványunk német, angol, francia nyelvű kiadásait is és egyidejűleg egy olyan *többnyelvű hasznos budapesti útmutató füzet 10.000 példányban való kiadását készítjük el,* amelynek hátlapján oly pontos térképet adunk az utazó kezébe, amelyet eddig vendégeink teljesen nélkülöztek.

— Propagandaeszközeink teljességét kiegészíti az a reprezentatív budapesti látkép, amelyet kisebb kiállítási alkalmakon való felhasználásra egyik legkiválóbb művészünkkel festettük meg, továbbá azok a művészi budapesti látképes levelezőlap sorozatok, amelyeket színes fotografikus és rézkarcszerű kivitelben 200.000 példányban készíttetünk el, hogy ezáltal is kedves emléket és hatásos propagandaeszközt tudjunk vendégeink kezébe adni.

— Hirdetéseket helyeztünk el az *olaszországi és ausztriai vasúti kocsikban,* s arra törekedtünk, hogy különböző utazási folyóiratok felhasználásával hirdetéseink a *svájci, franciaországi, németországi vasúti kocsikban utazó* közönség kezébe is eljussanak.

— Nagyszabású hirdetési akció kapcsán *budapesti képes idegenforgalmi plakátokat helyeztünk el a francia Rivierán, valamint Olaszország idegenforgalmilag* fontosabb helyein. Hirdetéseket helyeztünk el a legelterjedtebb *európai és amerikai folyóiratokban,* különböző utazási és menetrend könyvekben stb. Amerikai propagandánk érdekében egyrészt az európai idegenforgalom szerveivel együttesen kiadott *„Europe colling"* füzet terjesztésével, másrészt egy, a középeurópai államokkal közösen kidolgozott utazási füzet terjesztésével munkálkodtunk saját propagandaanyagunk nagymértékben való terjesztése mellett.

— Előkészítettünk egy nagyarányú propaganda-

LAKÁSOK

a Rózsadomb déli lejtőjén

A Statisztikai Hivatallal szemben, kertek, villák között

5 modern bérház

és egy

szálloda-bérház

épül

A bérházakba augusztus és november 1-én, a szállodabérházba november 1-én lehet beköltözni.

Tágas szobák. Hall és loggia (terrasz) minden lakáshoz. Központi fütés (szükséghez képest, nem naptár szerint), melegvíz (egész éven át).

A bérházakban 2-, 3- és 4-szobás (hallos) és loggiás lakások, a szállodabérházban 1- és 2-szobás (loggiás) főbérleti apartament-ok kaphatók, az utóbbiak külön előszobával, fürdőszobával és külön mellékhelyiségekkel, központi kiszolgálással. — A bérházakban néhány üzlethelyiség kiadó még. — **A Bimbó és Mész uccai részen kilenc villatelek eladó.**

Bővebb felvilágosítást ad: Dr. LAJOS FERENC ügyvéd, IV., Molnar ucca 10. Telefon: Aut. 845-47.

MÉRNÖKI SZAKÜZLET

A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.

ELADÁSI OSZTÁLYA

Budapest, IV., Muzeum-körút 41.

TELEFON: AUT. 860-96. □ TELEFON: AUT. 860-96.

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot

TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban

HAUSCHILD ALBERT

Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.

Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

Kapuszta Gusztáv

építőmester

BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 8.

Telefon: József 893—08.

HANVAY VIKTOR

villany- és rádiócikkek

Budapest, VI, Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—69

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65.

Dr. KOLLÁR

FEDÉLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR

BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

Ifj. Helfenstein Károly

Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.

Kövező-mester és útépítő-vállalkozó.

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely

BISSELICHES MÉRNÖK

Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25

Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

SCHEMBER C. ÉS FIAI

HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR

Központi iroda és gyár:

VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.

Alapítva 1852. Alapítva 1852.

APOR ÉS SZŰCS

Fémek és műszaki anyagok vállalata

Budapest V, Váci-út 10

Telefon: 277-18, 277-22

Tel.: Aut. 150-79

Hütő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek

Spitzer testvérek

Budapest, V., Vilmos császár út 42.

Tel.: Aut. 150-79

MÁTYÁSSY ANTAL ÉS FIA

mázoló és festő-mester

BUDAPEST, X., FÜZÉR-U. 17a Tel.: J. 358-48

PANUCZA GYÖRGY

FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR

Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

KAUTNIK JÓZSEF *SZOBRÁSZ-MESTER*

ÉPÜLET-, MŰKÖ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.

BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

Központi fütések

vizvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák

FRIED ZSIGMOND

műszaki iroda és gyár Budapest, VIII, Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

Legszebb **PAP** LAN legjobb **PAP** LAN legolcsóbb **PAP** LAN

kerti bútor, redőny, kárpitos árú, vas- és rézbutorgyár

Szőnyeg függöny pokróc stb. nagy választék

GICHNER JÁNOS BUDAPEST

VII., Erzsébet körut 20. Telefon J. 416-88 J. 408-40

Helmich Dezső

elektrotechnikai- és rádióüzeme

Budapest, VI, Csángó ucca 6/b.

Telefon: L. 992-83 *Telefon: L. 992-83*

Morbitzer Nándor építész és építőmester

Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.

Telefon: József 310—90.

akciót *az északi államokból* Budapest felé irányuló idegenforgalom fejlesztésére és

egyik nagy osztrák napilappal egyetértően nagyarányú utazási akciót Bécsből Budapestre irányuló társasutazások rendszeresítésére.

— Előkészítettük az *olasz propagandát* is egyik ottani hatalmas szervezet bevonásával, ami tömeges budapesti látogatást fog eredményezni.

— Ami a folyó év szorosan vett idegenforgalmi eseményeit illeti, ezek között az első *a nemzetközi mezőgazdasági kiállítás és állatvásár volt*, amely ismét nagyszámú külföldi látogatót hozott Budapestre. Áprilisban Drezda város törvényhatósági bizottságának több tagja látogatott Budapestre, május elején a lipcsei főpolgármester és a svéd újságírók látogattak el, majd

a nemzetközi vásár alakult igen jelentős idegenforgalmi eseménnyé.

Ez alkalommal *Budapest szállodái zsúfolva voltak.* A vásár idejére esett a németországi tűzoltók egy nagy csoportjának társas utazása, a *monti* emlékünnepségek alkalmával pedig olasz vendégek érkeztek nagy számban. Pünkösd alatt a gráci nyomdászok egy nagy csoportja időzött Budapesten. A kolorista kongresszusra mintegy 350 előkelő külföldi vegyész érkezett Budapestre, majd a nemzetközi tiszti vívóbajnoksági mérkőzések és a nemzetközi lovasmérkőzések tették mozgalmassá idegenforgalmunkat. Június elején *a nemzetközi falufejlesztési bizottság időzött Budapesten,* ezt követte az osztrák vasúti és hajózási klub látogatása, majd egy nagyobb finn és eszt társaság és a nürnbergi diákok nagyobb csoportjának érkezése. Ugyanekkor voltak nálunk, mintegy 30-an a távlovaglásban résztvevő finn lovasok is.

— A közeli napokban lesz *a nemzetközi talajtani konferencia,* augusztusban pedig

a nemzetközi eszperantó kongresszus, amelyre több ezren fognak Budapestre érkezni.

Röviddel később a nemzetközi diákkongresszus lesz, amelynek befejeztével a magyarok külföldi világszövetsége rendezi kongresszusát. *Hatalmas előkészületek folynak az idei Szent István ünnepi hét előkészítésére.*

— Szeptemberben a *Nemzetközi Szabadalmi Kongresszus* nyitja meg a kongresszusok sorát, majd a *Presse Latine* propagandaszempontból mérhetetlen fontosságú látogatása következik. Októberben sor kerül a *Nemzetközi Reuma Bizottság balneológiai kongresszusára,* amely tárgyánál, tagjainak számánál és összetételénél fogva azt a célt fogja szolgálni, hogy

Budapest fürdőváros jogosultságát a világ előtt bizonyítsa.

— Mindezen események mellett *napról-napra nagyobb mértékben keresik fel a fővárost azok a magánszemélyek is, akik puszta kedvtelésből látogatnak el Budapestre, s egyre nagyobb tömegekben és egyre hosszabb időt töltenek el nálunk.*

— Az 1929. év eseménye lesz az osztrák idegenforgalmi értekezlet mintájára megtartandó *olasz idegenforgalmi tanácskozás,* majd utána a nürnbergiek budapesti látogatása, amely alkalommal

a német társadalom színe-java jön visszaadni a magyarok emlékezetes nürnbergi tavaszi látogatását.

— Az idei események és a tavalyi eredmények joggal bátorítanak fel bennünket arra, hogy *a legjobb reménységgel és bizakodással nézzünk a jövő budapesti idegenforgalom elé.*

Tízezerrel több a községi választó

A községi választók névjegyzéke elkészült, megtörtént a közszemle is. Az érdeklődés meglehetősen nagy volt, de felszólalás aránylag igen kevés történt, ami annak a jele, hogy az *összeíró küldöttségek igen komoly és becsületes munkát végeztek.* Az előző évi névjegyzékkel szemben

kereken tízezerrel növekedett a felvett választók száma.

Augusztus elseje és tizenötödike között újra közszemlére teszik a névjegyzékeket s az *utolsó határidő,* ameddig a névjegyzékek ellen kifogást lehet emelni, *október 15., de ekkor már csak a közigazgatási bizottsághoz lehet panaszt tenni.* Az egyes kerületekben ilyenformán alakulnak a névjegyzékek adatai:

Kerület	Régi névjegyzékbe felvettek száma	A kihagyottak száma	Újonnan felvettek száma	1930. évi névjegyzékben szerepelnek
I. . . .	34.891	1.641	3.443	36.693
II. . . .	17.458	632	1.142	17.968
III. . . .	14.087	1.432	2.404	15.059
IV. . . .	9.673	525	758	9.906
V. . . .	25.286	1.542	2.456	26.200
VI. . . .	45.495	3.054	4.798	47.249
VII. . . .	52.596	3.122	4.364	53.838
VIII. . . .	41.256	2.465	3.344	42.135
IX. . . .	26.382	1.757	2.973	27.608
X. . . .	19.171	745	1.109	19.555

Tehát a régi névjegyzékben szerepelt 286.295-tel szemben az 1930-i jegyzékbe 296.106 választót vettek fel. A régi választók közül *kihagytak 16.915-öt, újonnan felvettek 26.791-et.*

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a X. ker., Hungária körúti gróf Andrássy-laktanya udvarvilágításához szükséges villanyszerelési munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai munkanemenként 1.60 P-ért kaphatók 1929. évi június hó 27-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza III. em. 342. számú szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Bánóczy főmérnöknél, a Központi városháza III. em. 326/a. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1929. évi július hó 10-én** (szerdán) **délelőtt fél 10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. számú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon a napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály ülésterm̈ében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi június hó 26-án.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet az I. ker., Somogyi út (Horthy Miklós út és Etele tér közötti szakasz) csatornázási munkáira:

az I. ker., Széher út és Bognár ucca (Budenz út és a 11.028. hrsz., illetve a Tárogató út és Széher út közötti szakasz) csatornázási munkáira;

az I. ker., Parádi út (Horthy Miklós út és Bártfai u. közötti szakasz) csatornázási munkáira;

az V. ker., Párkány ucca és Dagály ucca (Vizafogó ucca és Dagály ucca, illetve a Vizafogó védgát és MÁV. körvasút közötti szakasz) csatornázási munkáira;

a X. ker., Lavotta ucca és Szentimrey ucca (Maglódi út és Sörgyár ucca közötti szakasz, továbbá a Sörgyár ucca, (Szentimrey ucca és Noszlopy ucca közötti szakasz) csatornázási munkáira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. emelet 285. szám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929 július 8-án** (hétfőn) **déli 12 óráig** kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. em. 279. ajtószám alatt benyujtani. A versenytárgyalás **1929 július 8-án (hétfőn) délután 5 órakor** lesz a II. pavillon, II. em. 59—60. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929 június 22.

A székesfőváros tanácsa.

TÖRÖK IGNÁC
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, VASBETONÉPÍTŐ, ÉPÍTŐMESTER
Budapest, I, ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.
TELEFON: József 368—87.

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
TELEFON: AUTOMATA 644—81.
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE

SÜSS és TÁRSA
elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár
BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183
Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

Kerti és Farkas
hatóságilag eng. villamossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakműhely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 860—17.

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
KOMÁROM
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI Wesselényi u. 30

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jegszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készít azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben Malomsoky József asztalosárugyár rt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében
Mérsékelt árak!

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, :-: aszfalt, porolaj. :-:
KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR UCCA 2. -:- TELEFON: AUT. 839-25.
Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban.

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. szám
Telefon: József 416—07

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

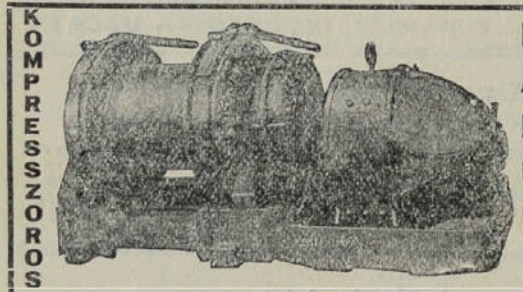
KOMPRESSZOROS DARUK
SULLIVAN MACHINERY COMPANY SALISBURY HOUSE LONDON E. C. 2. VEZÉRKÉPVISELET
Építési anyagokat és műszaki cikkeket árusító részvénytársaság
V., Gróf Tisza István-u. 12 Telefon: 809-16

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

Dr. Keinlogel tanár szabadalma
„GYÉMÁNTBETON"
SZIGETELÉSEK ÉS BURKOLÁSOK
Acélbeton Dr. Kleinlogel R.-T.
Vezérképv.: Budapest, V., Zoltán-u. 13. Tel.: Aut. 990-54.

Események

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

A közigazgatási reform kitüntetettjei. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére dr. *Seitovszky* Béla belügyminiszternek a közigazgatás rendezéséről szóló törvény megalakítása körül kifejtett kiváló munkássága elismeréséül az *I. osztályú magyar érdemkeresztet*, dr. *Sztranyavszky* Sándor belügyi államtitkárnak közszolgálati érdemes tevékenysége elismeréséül *a II. osztályú magyar érdemkeresztet a csillaggal*, végül a közigazgatás rendezéséről szóló törvényjavaslat előkészítése és szerkesztése terén kiváló buzgalommal s odaadással teljesített szolgálatuk elismeréséül dr. *Ladik* Gusztáv belügyi államtitkárnak *az I. osztályú magyar érdemkeresztet*, dr. *Blaha* Sándor helyettes államtitkárnak *a II. osztályú magyar érdemkeresztet* és dr. *Horváth* Béla miniszteri osztálytanácsosnak *a III. osztályú magyar érdemkeresztet* adományozta. — A kormányzó megengedte, hogy dr. *Halászy* Károly miniszteri segédtitkárnak a közigazgatás rendezéséről szóló törvényjavaslat előkészítése és szerkesztése terén szerzett érdemeiért elismerését tudtul adják.

A főpolgármester szabadsága. *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester hétfőn kezdte meg ezévi nyári szabadságát. A főpolgármester pihenőidejét ezévben is a régi program szerint osztotta be. Szabadsága első részét, úgy mint máskor, külföldön, részben Reichenhallban tölti el kúrázással, s innen csak augusztusban jön haza, amikor a Szent István heti ünnepségeken néhány napig Budapesten marad. E rövid megszakítás után újra folytatja szabadságát és a Balaton mellett, a *bélatelepi kurián* marad szeptember közepéig, amikorra összehívja az első közgyűlést.

Ereky Károly Londonban. *Ereky* Károly ny. miniszter, a Vásárpénztár elnöke, néhány napra Londonba utazott, ottani közgazdasági körök meghívására. A hét végén hazaérkezik és rövidesen átveszi új hivatalának vezetését a Vásárpénztárnál.

Márkus Jenő ünneplése. A *Liget-Klub* elnökének, *Márkus* Jenő dr. miniszteri tanácsosnak, a BSzKRT h. vezérigazgatójának ötvenedik születésnapja alkalmával e hó 8-án, este fél 9 órakor *ünnepélyes vacsorát* rendez. Márkus Jenő közszeretetben álló személye előre is biztosítja a baráti összejövetel nagy sikerét.

Az Egységes Községi Polgári Párt szervezkedése a Terézvárosban. Az *Egységes Községi Polgári Párt terézvárosi központja* június 25-én Andrássy-út 25. számú helyiségében *Bayer* Antal pártelnök, törvényhatósági bizottsági tag elnöklete mellett népes választmányi ülést tartott. *Bayer* elnök megnyitójában lelkes szavakban üdvözölte a nagy számban megjelent választmányt és működésére Isten áldását kérte. A párt szervezése, nemkülönben a magángazdasági élet talpraállítása tárgyban *Farkas* József dr. határozati javaslatot terjesztett elő, melyet *Dinich* Vidor, *Bakonyi* Pál dr., *Bürger* Antal, *Groák* László dr. és *Fleischmann* Sándor dr. hozzászólása után egyhangúlag elfogadtak. *Quitt* Lipót, a Részletkereskedők Országos Egyesületének elnöke, az egyesület tagjainak a párthoz való csatlakozását jelentette be, *Bayer* Antalt és *Farkas* Józsefet pedig melegen üdvözölte. A választmány végül *Kozma* Jenő dr. központi elnököt távíratilag üdvözölte.

A főváros barcelónai kiállításának sikere. A barcelónai kiállítás magyar pavillonjának nagyrészét a főváros gyűjteménye foglalja le. A nagy elismerés és siker elérésében nem kis része van a fővárosi csoportnak. A főváros önálló gyüjteménye a kiállítás egyik legszínesebb és legvonzóbb része. A kiállítás két részből áll: az egyikben az iparművészeti iskola világotjárt, hírnevet szerzett, s legutóbb a milánói és fiumei kiállításokon szerepelt nagyszerű kollekcióját mutatják be: ötvösmunkákat, bútort, csipkét, textilt, szőttest, kerámiát, intarziát, üvegfestést és szőnyegeket, nemkülönben a gobelin-műhely növendékeinek remekeit. A másik rész a *Főváros Idegenforgalmi Hivatalának propaganda kiállítása.* E gyűjteményt *Zilahy* Dezső idegenforgalmi igazgató állította össze, kiváló gonddal. Számos, Budapestet ábrázoló művészi rézkarc és fényképfelvétel mellett megkapó hatású a nagyméretű *budapesti dioráma*, amelyet kiváló magyar iparművészek készítettek el. A barcelónai kiállítás budapesti csoportjának sikeréről a napokban táviratban számoltak be a polgármesternek.

A Rákóczi úti háztulajdonosok és üzletbérlők tömörülése. *Megalakult a Rákóczi úti Szövetség*, amely a napokban tartotta alakuló ülését dr. *Németh* Béla kormányfőtanácsos vezetése alatt. A főcél, mint az elnök kifejtette, elsősorban a háztulajdonosok és üzletbérlők tömörítése, hogy a *Rákóczi utat kellő modern városrendező tervek, szépítések és az új építkezések útján világvárosi nívóra emeljék.* Remélik, hogy az állam, a hatóságok és Budapest minden rajongójának segítségét megnyerik. A szövetség eszméjét *Gellér* Mihálynak köszönhetik, aki Newyorkban már résztvett hasonló, nagyarányú útvonal kifejlesztésében és praktikus útbaigazításokat adott. *Idegenforgalmi szempontból is fontos, hogy az érkezők a Keleti pályaudvarról milyen útvonalra jutnak és* minő az első benyomásuk. Itt találkozik a Rákóczi útiak magánérdeke a közérdekkel. Ezt felismerve, dr. *Rakovszky* Iván közmunkatanácsi elnök és *Ripka* Ferenc főpolgármester, örömmel fogadták a gondolatot és teljes támogatásukat igérték. Dr. *Molnár* Sz. Dezső felolvasta az alapszabályokat; elfogadták és a megalakulást kimondották. Dr. *Németh* Béla kormányfőtanácsos indítványára a közgyűlés *Rakovszky* Iványt és *Ripka* Ferencet egyhangúan tiszteletbeli elnökké választotta. A szövetség elnöke dr. *Németh* Béla, ügyvezető társelnöke *Gellér* Mihály, ügyésze dr. *Molnár* Dezső, titkára dr. *Baráth* Imre, pénztárnoka vitéz Szittya *Scherr* Nándor lett.

Meddig él az ember Németországban? A legújabban közzétett németországi halandósági táblázatokból kiderül, hogy Németországban ezidőszerint a 10 évesek halandósága a legalacsonyabb, mert a 10 éveseknek alig 0.13%-a pusztul el évenként. Az index természetesen a korral együtt növekszik és így már a 40 évesek 0.53%-a, a 70 éveseknek 5.5%-a és a 90 éveseknek pedig 27%-a hal meg esztendőnként. Az élveszületettek ⅕-e elpusztul, mielőtt a 30 éves kort elérte volna, a másik ⅕ a 60. életév betöltése előtt hal meg. Azonban a férfiak 42%-a és a nők 77%-a még a 70. életévet is eléri. Ezekből az adatokból megállapítható, hogy az újszülött fiúgyermekek várható átlagos életkora 56, a leányoké 59 esztendő. Erről és még egy sereg érdekes témáról ír cikket a főváros közigazgatási és statisztikai folyóirata, a dr. *Lamotte* Károly és dr. *Illyefalvi* I. Lajos szerkesztésében megjelenő *Városi Szemle*, amelynek legfrissebb számába többi között dr. *Szokolay* Leó a közigazgatási tisztviselők és hivatalnokok gyakorlati képzéséről, dr. *Ereky* István pedig a jogtudomány módszereiről írt tanulmányt.

Halálozás. *Prückler* László volt pezsgőgyáros, Budapest székesfőváros törvényhatóságának 30 éven keresztül bizottsági tagja, június 27-én 83 éves korában hosszas szenvedés után elhúnyt. Temetése június 29-én délután fél 5 órakor volt a kerepesi úti temetőben lévő családi sírboltba. Az elhúnytban *Kienast* Ferenc svájci főkonzul és *Illyefalvi* I. Lajos dr., a székesfővárosi statisztikai hivatal igazgatója apósukat gyászolják.

Országos motorkerékpárverseny a Városligetben. A *„Budapest" Sport Egyesület* motorszakosztálya július 14-én, vasárnap délelőtt 8 órai kezdettel országos gyorsasági versenyt rendez *Magyarország 1929. évi motorkerékpár nagydíjáért* a Városligetben, solo- és oldalkocsis motorkerékpárok részére. Útvonal: a Stefánia út és Városligeti körútból álló körútvonalon. Start és cél: a Fővárosi pavillon (Weingruber-vendéglő) előtt. Utvonal hossza: 2750 m (1 kör).

A Tátra-autók nagy sikere. Az *Unitas Rt.* Varsóból a következő táviratot kapta: A *Varsó—Csehszlovákia—Németország—Varsó* között megtartott lengyel megbízhatósági túraúton a *4 hengeres Tátra-autók* fényes eredménnyel szerepeltek. Erős konkurrenciában a sport-autók között Jean *Ripper* 4 hengeres *Tátrája* a lengyel honvédelmi miniszter legértékesebb tiszteletdíját nyerte meg. A team-díjat a négyhengeres *Tátra-team* nyerte. *Richter* mérnök a már 230.000 km-t lefutott 2 hengeres Tátráján arany plakettet nyert. *Tátraautó.*

Ragacsnélküli üvegtetők. A felső világítás a legideálisabb formája a napfény kihasználásának, ezt világítástechnikai kísérletek igazolják. A felső világítás mindinkább terjed, különösen műhelyek, nagyobb termek megvilágításánál. Ennek egyik elsőrangú specialistája, a *Katzmarek és Társa B. T.* mérnökök modern vas- és üvegszerkezeti gyára (VI., Lomb ucca 39), amely az u. n. ragacsnélküli üvegtetővel oldja meg kiválóan a felső világítás problémáját. A cég sikerét az eddig végzett nagyszabású munkák százai igazolják. Ezek közül külön megemlíthetjük a főváros részére végzett munkákat, így a BSzKRt 1200 m²-es, az Elektromos Művek, a Gellért-fürdő télikertjének, valamint a Közvágóhíd hatalmas felülvilágító berendezését. Ugyanilyen nagyobbszabású munkák a főkapitányság, a belügyminisztérium, az egészségügyi múzeum, továbbá a Társadalombiztosító felülvizsgáló berendezései, amelyeket szintén a *Katzmarek*-cég készített és szerelt fel.

Ingyenes balatoni kalauz. A *Balatoni Szövetség* kiadásában Balatonfüreden ötödízben jelent meg a 10 íves, képekkel ellátott *ingyenes* balatoni ismertető, mely az összes balatoni fürdőkről kimerítő tájékoztatót ad. A füzetet 20 filléres bélyeg beküldése ellenében bárkinek díjmentesen megküldik, aki ezirán t a szövetséghez fordul. A szövetség címe: *Balatoni Szövetség, Balatonfüred.*

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.
18 havi részletfizetésre is kapható.
Felhívásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken
Remington Irógép Rt.
Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.
Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

LEFEBER ÉS TÁRSA
Kut-, vízműépítés és mélyfurási vállalat
Mélyfurások, kutatófurások, aknaépítés, alapozások, víztelenítések, szivattyútelepek, berendezése
Budapest VI. Bulcsu ucca 5. ■ Telefon: Lipót 981-01 szám

Kövezés, út-, csatornaépítés, beton- és lapburkolás
Tervezés, díjtalan költségvetés!
GRAVIESER ALBIN építési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 14—45. sz.

Hálószobák éjjeliszekrény világítására legalkalmasabb a
Tungsram opál-takaréklámpa
S zabályozható nagyobb és kisebb fény erősségre
Nem káprázt at, kiméli a szemet
Kapható mindenütt!
Gyártja: **Egyesült Izzólámpa és Villamossági RT.** Újpest 4.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet az I. ker., Primás-bástya (Kapisztrán-tér és Országház ucca közötti szakasz) bitumenes makadámszerű útrendezési munkáira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929 július 8-án (hétfőn) déli 12 óráig** kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. em. 279. ajtószám alatt benyujtani. A versenytárgyalás **1929 július 8-án délután, hétfőn, 5 órakor** lesz a II. pavillon, II. em. 59—60. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929 június 22.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a IX. ker., Soroksári út és Mester ucca közötti Székesfőváros marhavásártéri marhavásáresarnok és hűtőépület tatarozási és áttödési munkáival kapcsolatos: I. ácsmunkára, II. kátránypapírfödési, III. bádogos, IV. műpalafödési, V. üvegezési, IV. mázoló munkákra.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, I. pavillon, II. emelet 56. ajtószám alatt kaphatók munkacsoportonkint 1 pengő lefizetése ellenében. Ugyanott a netán szükséges felvilágosítások is megadatnak.

A kellően felbélyegzett, lezárt és lepecsételt borítékban elhelyezett ajánlatokat **f. évi július hó 12-én déli 12 óráig** kell a tanácsi VIII. ügyosztály II. emelet 204. sz. alatt benyújtani.

A versenytárgyalás ugyanaz nap délelőtt 12 órakor lesz a II. emelet 195. szám alatti ülésteremben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929 június 20.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3 sz. TELEFON: A. 847-73
Fióküzlet: IX, ker. Tompa ucca 0 szám

Aszfalt-útépitő,
szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 449-21.

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

BUBIK LÁSZLÓ CSAVAR ÉS VASÁRUGYÁR
készít mindenféle vas- vagy fémárút tömegben vagy egyenként
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 26.

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

Telefon: J. 448—08.
CONSTANS ÉPITŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vizépitési munkálatokat

Telefon: Aut. 272-64. Telefon: Aut. 272-64.
Magyar Épitő Részvénytársulat
BUDAPEST, V., TERÉZ-KÖRÚT 34. SZÁM.
Sürgönycím: „Épitő 272-64 Budapest"
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vizépités, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakódások. Alapozások, mély- és magasépités. Út- és vasútépités. Hidépités. Mindennemű beton- és vasbetonépités. Kőmunkálatok. :-: Városi csatornázások és vízvezetékek.
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. Telefon: J. 314-16.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.

Költségvetés és mérőkkiküldés díjmentes.
Költségvetés és mérőkkiküldés díjmentes.
Épit, javit, alakit szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szag. önfelszivással.

Gépmunka, gépszerelés, alkatrészgyártás, edzés, kovácsolás, autógén hegesztés, autójavitás.
HORVÁTH ÉS TÁRSA
Autómechanikai és Gépipari Vállalat
Budapest, VIII, Práter u. 64. Tel. J. 311-18

TEUDLOFF—DITTRICH
ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T.
TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93
KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

Használja munkáinál a világhirü **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **Gipszet Árusító R. T.** Budapest
V, Erzsébet-tér 15. —Tel. Aut. 805-25 — Sürgönycim: GIPSZ Budapest

Széchenyi Gyógyfürdő
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelithető.

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

Holman Pál épitőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. * Telefon: József 308—45

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

(Az 1928. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntőde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 201. sz. (Saját ház.)
Egressy út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám.
Öntetnek: Szobrok, dombormüvek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—48. Gyár: VI., Váci-út 85. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Mágiya ucca 75—77
Telefon: Lipót 914—46.

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

OETL ANTAL
VASÖNTŐDE és GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
X. KER. ASZTALOS SÁNDOR-UCCA 9.
TELEFON: JÓZSEF 461-09, 461-08.

„TUDOR"
ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: L. 923-08 Budapest, V., Váci-út 137-139 Telefon: L. 923-08
Gyárt: „Tudor" és „Varta" rendszerű accumulatorokat

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrást és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapitva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapitva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz. Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszmüárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tüzhelyek készitése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hőlgy-ucca 24/a

Budapest Székesfőváros Ásványviz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval ielitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

Lizsinszky Rezső kárpitos és diszitő
Budapest, I, Márvány ucca 46. Telefonhivó Aut. 510-64

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON: JÓZSEF 401-76.

Hochhauser
Ferenc épitési vállalkozó Budapest
IX., Soroksári ut 38. Tel.: J. 459-81

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 július 10. — 28. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Hatalmas reformok,

gigantikus alkotások vetik előre árnyékukat, amelyek az egész magyar közéletbe, de főként Budapest elvánnyadt testébe új vérkeringést hoznak. Ezeknek a nagy reformoknak megteremtése érdekében szinte csodálatos egyöntetűséggel egyszerre indult meg alulról a vágy és fölülről a megvalósítás készsége. Hogy hogyan, mikor és milyen mértékben valósul meg mindaz, amit az ország és a főváros közvéleménye kíván, amik után valamennyien vágyakozunk és amiket a kormány valami tökéletes, intuitiv megérzéssel szinte ugyanabban a pillanatban már meg is kezdett előkészíteni, egyelőre nem tudhatjuk. Sokféle tényezőtől függnek a nagy reformok, amelyek lehet, hogy már vágtatva jönnek, de az is lehet, hogy szép csöndes, de biztos éréssel hullanak elénk. Mind a két módon boldog örömmel kell tudomásul venni a magyar haladás pompásnak igérkező eredményeit. A legfontosabb az, hogy *az érési folyamat megkezdődött, a vágyak megszülettek, a termékeny agyvelők és az alkotókezek munkába fogtak.*

*

Az alapvető, mindenre kiható reformnak minden esetre *az új fővárosi törvényt* kell tekintenünk és ettől kell várni mindannak a nagy átalakulásnak a lehetőségét, amelynek útját az új idők egyengetik. Erre vonatkozóan a *Fővárosi Hirlapnak* éppen a mai számában döntő jelentőségű dolgokat mond *Scitovszky* Béla belügyminiszter. Maga az a tény, hogy *Bethlen* István gróf miniszterelnök *már személyesen vette kezébe a nagy reform ügyét*, azt jelenti, hogy *közel vagyunk a megvalósuláshoz.* Hogy viszont a miniszterelnök ebben a kérdésben beható tanácskozást folytatott *Scitovszky* Béla belügyminiszterrel, *Ripka* Ferenc főpolgármesterrel, valamint több politikussal, ebből a tényből azt érezzük, amit különben megbízható forrásból való értesülésünk alapján e lap más helyén is írunk, hogy *Bethlen István gróf az új fővárosi törvényben meg akarja valósítani mindazt a korszerű demokratikus reformot, amelyet a bölcs és egészséges haladás megkíván és megenged.*

A belügyminiszter jelzett nyilatkozatában az is olvasható, hogy a törvénytervezetnek a fővárosi adminisztrációra vonatkozó része véglegesen megszövegezettnek tekinthető, *a politikai részt illetően azonban még néhány elvi kérdést tisztáznia kell a miniszternek.* A miniszteri kijelentés második része, amely a politikára vonatkozik, kétségtelenül igazolja azt a föltevést, amelyet föntebb *Bethlen* István gróf szándékairól és a korszerű haladásról mondottunk. Amit pedig a belügyminiszter a fővárosi adminisztráció reformjának elkészültéről mond, nagy megnyugvással vesszük tudomásul, mert *ennek a városnak a sorsa éppen az adminisztráció korhadt rendszere miatt minduntalan megfeneklik és haladni, fejlődni csak úgy tudunk, ha ezt az öreg adminisztrációt a fővárosi törvény reformja az utolsó csepp vérében is tökéletesen felfrissíti.*

*

Ime a második alapvető nagy reform, amely nélkül nem élhetünk: *az adminisztráció reformja.* Ennek a városnak minden polgára a maga testén ejtett sebekből érzi, hogy *ezt a korhadt, vén alkotmányt alaposan meg kell fiatalítani.* Csak *Becsey* Antalnak a *Fővárosi Hirlap* mai számában megjelenő nagyértékű nyiltatkozatát kell az olvasó elé tárnunk, hogy megmagyarázzuk, *milyen fantasztikus komédia és milyen vérbe vájó tragédia egyben a mai adminisztráció.* Elmondja *Becsey* Antal, hogy Budapest közlekedésének ügyét négy helyen, és pedig örökös hatásköri összeütközések közepette intézik. *Becsey* kidniillik csak a négy *hivatalos* fórumra mutat rá, miszen azt amúgy is mindenki tudja, hogy ezeken a fórumokon kívül még mindig ott vannak az egyes közlekedési üzemek vezetőségei, valamint a közlekedésügynek legfőbb ellenőre, a kereskedelmi minisztérium. Csoda-e, ha ilyen körülmények között Budapesten negyedszázával készülnek el az új autóbuszok, amelyeket azonban nem lehet üzembe helyezni, mert a közlekedési utak éppen olyan rosszak, mint az adminisztráció útjai és labirintusai, amelyeken nem tudunk eljutni odáig, hogy a régen elhatározott útépítések valóra is váljanak. Az új autóbuszok tehát a csöndes garázsokban vesztegelnek, mert nincs út, amelyen járhatnának.

Ezrével kellene fölsorolni az ilyen szörnyűségeket, de fölösleges, hiszen mindenki tudja, hogy ezek vannak és mindenki tudja, hogy *ezeket tűzzel-vassal ki kell irtani.* Tudja maga *Scitovszky* Béla belügyminiszter is, aki éppen az elmult héten mondott erről nagy beszédet minisztériumának tisztviselői előtt. Elmondta, hogy nincs nap, amelyen ne ostromolnák minden oldalról a bürokrácia túltengését, elmondta, hogy sok mesterségesen fölállított akadályt kell ledönteni, hiszen „valóságos akadályversenyt kell futnia a szegény polgárnak, amíg egy ügye elintéződik". Fölszólította a tisztviselői kart, hogy segítsenek „a bürokráciának, ennek a rákfenének iszapos posványát kiirtani, hogy ki lehessen irtani a közéletből, hogy az embert, a barátot lássák a tisztviselőben, aki százezrek baján gyorsan akar segíteni". Hogy az orvosságot is ismeri a belügyminiszter, az megérzik abból a kijelentéséből, amely szerint *megvannak az eszközök és módok arra, hogy meg lehessen oldani ezt a problémát.* Ezeknek az eszközöknek és módoknak megteremtését *Budapest közönsége az új fővárosi törvénytől, és pedig olthatatlan vággyal, a bürokrácia kinövései által százszorosan meggyötört lélekkel türelmetlenül várja.*

Valószínüleg újra meg kell hosszabbítani a fővárosi mandátumokat,

mondja Scitovszky belügyminiszter

Bethlen tanácskozása Scitovszky belügyminiszterrel és Ripka főpolgármesterrel

A FŐVÁROSI REFORM ERŐSEN DEMOKRATIKUS JELLEGŰ INTÉZKEDÉSEKET HOZ

Scitovszky Béla belügyminiszter az elmult héten megjelent *Bethlen* István gróf miniszterelnöknél, aki nyári szabadságra való elutazása előtt az egyes reszortminiszterekkel megbeszélte a készülő törvényjavaslatokat. *Bethlen* István gróf miniszterelnök *Scitovszky* Béla belügyminiszterrel

a fővárosi reformról folytatott beható tanácskozást,

amelynek során megvitatták az egész anyagot. A belügyminiszter a miniszterelnökkel folytatott tanácskozás után átadta hivatalának vezetését *Sztranyavszky* Sándor belügyi államtitkárnak és szombaton reggel hatheti tartózkodásra Vichybe utazott.

Scitovszky Béla belügyminiszter

elutazása előtt fogadta a *Fővárosi Hirlap* munkatársát és a miniszterelnökkel folytatott tanácskozásáról, a tanácskozás eredményéről és a fővárosi reform sorsáról a következőket mondotta:

— A miniszterelnök úr nyári szabadságom megkezdése előtt magához kéretett. Tanácskozásunk során több folyó belügyi kérdésben referáltam, majd *ismertettem a fővárosi reform törvénytervezetét,* amely a fővárosi adminisztráció és a törvényhatóság újjáalakítására vonatkozik. A törvénytervezetnek a fővárosi adminisztrációra vonatkozó része véglegesen megszövegezettnek tekinthető,

a politikai részt illetően azonban még néhány elvi kérdést tisztáznom kell.

Mihelyt nyári szabadságomról visszatérek, *legfőbb gondomnak fogom tekinteni a fővárosi reform törvénytervezetének végleges megszövegezését.* Annyi bizonyos, hogy *az ősz folyamán feltétlenül a képviselőház elé fogom terjeszteni a javaslatot, előbb azonban — régi igéretemhez képest — megismertetem a törvénytervezet végleges formáját az egyes fővárosi pártok vezetőivel.*

— Az is bizonyos, hogy

a fővárosi reform a parlamentet az őszi kampányban foglalkoztatni fogja,

konkrét terminust azonban még nem mondhatok, mert hiszen az ősz folyamán *a miniszterelnök úr dönt arról, hogy az egyes javaslatok milyen sorrendben kerüljenek a parlament elé.* Abban még nem állapodtunk meg a miniszterelnök úrral, hogy az új fővárosi törvényjavaslat elsőnek kerül-e ősszel a képviselőház napirendjére, vagy megelőzik esetleges más sürgősebb javaslatok. A fővárosi reform rendelkezéseinek a következménye dönti majd el, hogy lesz-e szükség az 1929. december 31-én lejáró fővárosi mandátumok meghosszabbítására. Én

valószínűnek tartom, hogy újból felmerül a fővárosi mandátumok meghosszabbításának a szükségessége.

Annak a törvényjavaslatnak a tárgyalása során, amellyel az 1928. december 31-én lejárt mandátumokat egy évvel meghosszabbítottuk, igéretet tettem arra, hogy rendeleti úton nem intézkedem és a törvényhozást befejezett tények elé nem állítom. Ezt az igéretemet most is fenntartom, ami azt jelenti, hogy

a mandátummeghosszabbítás ügyében — ha ugyan erre szükség lesz — ismét a parlament fog határozni.

Scitovszky Béla belügyminiszter nyilatkozata azt jelenti, hogy *a fővárosi reform a komoly aktualitások előterébe került.*

A miniszterelnök a reformról nyári szabadságának megkezdése előtt behatóan és minden részletére kiterjedően tanácskozott Ripka Ferenc dr. főpolgármesterrel is.

Teljesen beavatott kormánykörökből szereztük azt az értesülésünket, hogy *maga Bethlen István gróf miniszterelnök is sietteti a fővárosi reform tető alá hozatalát.* Ugyancsak megbízható helyről származik az az információ is, hogy *a fővárosi reformról szóló törvénytervezetnek úgy az adminisztrációs, mint a politikai természetű rendelkezései erősen demokratikus jellegűek lesznek.*

Példátlan kalkulációs különbség a két új tüdőbeteg-pavillon építkezésénél

560.000 pengő, vagy 1,700.000 pengő? — Számokkal való ekvilibrista játék miatt nem lehet hozzáfogni az új tüdőbeteg-pavillonok építkezéséhez

Azoknak az egyre döbbenetesebb adatoknak a hatása alatt, amelyeket a statisztikai hivatal, a tüdőbeteggondozó intézetek és a tiszti főorvosi hivatal hoznak időnkint nyilvánosságra fenyegető *S. O. S.*-ként, a törvényhatóság még tavaly hozzájárult ahhoz, hogy a Szent László kórházból egy területet a tüdőbetegek elhelyezésére hasítsanak ki s ott két 300 ágyas pavillont építsenek az egyre tűrhetetlenebb kórházi ágyhiány enyhítésére.

Ezeket a pavillonokat a közegészségügyi hatóságok, *Csordás* Elemér dr. tiszti főorvos és *Parassin* József dr., tüdőbeteggondozó intézeti igazgató elgondolása szerint, modern technikával épült és minden higiéniával berendezett és felszerelt *földszintes, egyszerű épületeknek szánták*, mert az a cél vezette az illetékeseket, hogy minél több férőhelyet biztosítsanak, hogy minél kevesebb pénzzel, minél előbb készen legyenek az épületek.

A *Fővárosi Hirlap* többször beszámolt arról a fenyegető veszedelemről, amit a súlyos fertőző stádiumban levő betegek jelentenek a családnak és az egész lakosságnak, ha őket a környezetből kiemelni, izolálni nem lehet, s rámutattunk arra is, hány életet lehetne megmenteni, ha a kezdeti stádiumban levő tbc-eseket kellő időben kórházi ápolás alá vennék. Ezeken a bajokon igyekezett segíteni némiképpen a közkórházi ügyosztály, amikor a két új tüdőbeteg-pavillón építését javaslatba hozta.

A tanács, a bizottságok és a törvényhatósági bizottság jószándékának és engedélyezésének birtokában *joggal azt hihetné bárki, hogy az építésnek most már semmi akadálya nem lehet* és nem is lesz a sürgős, embermentő feladatra való tekintettel, annál nagyobb meglepetéssel értesültünk most arról, hogy

az építkezés megakadt, vagy egy időre legalább is eltolódott olyan okból, amelyet legjobban a számokkal való könnyelmű, vagy túlzottan óvatos játéknak nevezhetünk.

Az érthetetlen és feltűnést keltő esetről a *Fővárosi Hirlap* tudósítója *beavatott helyen* a következő részleteket tudta meg:

— A Szent László kórház kötelékében és a kórházi telep egy részén akarja a főváros tudvalevően a legsúlyosabb állapotban és rossz anyagi viszonyok közt levő tüdőbetegeket elhelyezni és ápolás alá venni. Az akció megkezdésekor a közegészségi és közkórházi ügyosztály vezetője, *Némethy* Béla tanácsnok *helyszíni szemlét rendezett* és arra az orvosokon kívül meghívta a középítési ügyosztály mérnökeit is, hogy nyomban kalkulációt végezhessenek és szakvéleményt adhassanak. A középítési ügyosztály közegei rövidesen el is végezték a számításokat és *közölték a kórházi ügyosztállyal, hogy*

a két földszintes pavillon építése, széles nyitott terrasszal kereken 560.000 pengőbe kerülhet.

Mivel ez a szám laikusok előtt is egészen reálisnak látszott s ekkora összegre meg is van a fedezet, *Némethy* tanácsnok nyugodtan jelenthette az egyik közegészségügyi bizottsági ülésen, hogy a két pavillon építését rövidesen megkezdik.

— *Annál nagyobb lett a kórházi ügyosztály megdöbbenése*, amikor az említett kalkulációval szemben a részletes tervezéssel megbízott középítési ügyosztály közölte, hogy

a két földszintes, barakkszerű pavillon létesítése nem 560.000, hanem 1,700.000 pengőbe kerül.

— A két szám között jelentkező óriási differencia valósággal konsternálta a közegészségi ügyosztályt, annál is inkább, mert *ha az építés tényleg ennyibe kerül, szó sem lehet a tüdőbetegek új kórházának létesítéséről.* A terveket egyébként most kiadták átvizsgálásra a tüdőbeteggondozók igazgató főorvosának, hogy állapítsa meg, mi felesleges a kétségtelenül túldimenzionált műszaki tervekből.

*

Eddig a nyilatkozat, amelyhez a magunk részéről azt fűzzük hozzá, hogy *ez az eset újabb iskolapéldája annak a helytelen rendszernek, amelyet újabban a középítési ügyosztály követ.* A Gellért és a Széchenyi fürdő hiteltúllépési afférjai óta ugyanis, amelyeket a műszaki ügyosztály optimista kalkulációja idézett elő,

a középítési ügyosztály a másik végletbe esett és fölös óvatossággal túldimenzionálja a számításait

és olyan összegeket kerekít ki, amely nem egyszer döbbentette meg már a különböző építtető ügyosztályokat.

Érdekesnek tartottuk megkérdezni az egyik legismertebb magánépítészt, aki a hallottak után így felelt:

— Nem tudom mit tervezett a mérnöki ügyosztály, de nehezen tudom elképzelni, hogy két egyszerűen megépített földszintes pavillonba, a legbőkezűbben is, hogyan lehet belerakni egy és háromnegyed milliót. Tudják ezek az urak egyáltalán, mit lehet ezért a pénzért ma felépíteni. Palotát, kérem. Nem. Palotákat! s nem két egyszerű barakkot.

*

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa ezután felkereste

Becsey Antal
kormányfőtanácsost,

aki a következőket mondta:

— Nem volt módomban ezt a tervezetet, vagy a költségvetést látni, így nem tudom azt sem, miképen számított és mit hogyan tervezett a műszaki ügyosztály. Az utóbbi időben *tényleg előfordult többször, hogy a középítési ügyosztály túlzott óvatossággal, igen bőségesen kalkulált* és túlméretezte az egyes tételeket, ami

éppen olyan helytelen, mintha szűken számítva hiteltúllépések állnak elő.

Látatlanban, ismétlem, bírálatot nem mondhatok, de ha tényleg így áll a dolog, hiba, hogy ugyanazon műszaki feladatnál két ilyen teljesen ellentétes szám kerekedik és a kalkulációnál *ilyen óriási differencia lehet.*

— Kórház-építésről lévén szó, különleges követelményekkel állhatunk szemben, s az ilyen építkezés valamivel költségesebb is lehet. Viszont ha csak egyszerű barakképületet akar a főváros, akkor más, állandó jellegű építkezésnél kell, hogy olcsóbb legyen. A középítési és kórházi bizottság minden bizonnyal megtalálja a módját, hogy a kalkulációt ellenőrizze és túlköltekezés ne álljon elő.

FARKAS LAJOS MÉRNÖK
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Telefon: J. 396-78
Budapest VII, Kolumbus u. 41

SEFFER ANTAL
TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA
TELEFON: AUT. 891-31, AUT. 896-94
Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3. sz
Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 ✶ Gyár: Pest-Sashalom

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. ong. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 604-48.

NEUSCHLOSZ ELEK TÉGLAGYÁRA
Városi iroda: V., Pozsonyi-út 21-25. Telefon: 901—49.
Kartelen kívül
Helyszínre szállít Ia. kis- és nagyméretű égetett agyagtéglát. Hidegkút, Mária-Remete és Pilisvörösvárhoz legközelebb fekvő téglagyár.

TÁBLAÜVEGBEN KARTELEN KIVÜL
MANDL VEZET
BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

DÖMÉNY IMRE
EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG
festék-, bázfart.- és vegyiekkek kereskedése
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.
Telefon: Automata 886—51.

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
gyártmányai
Telefon: Aut. 820—20.
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanúsága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk kedvező fizetési feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycím: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

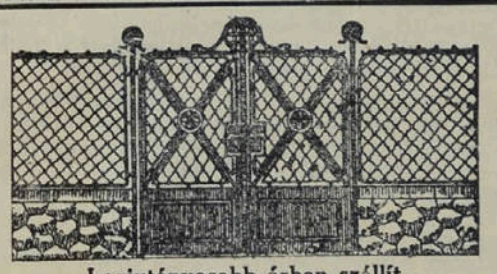
Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapíttatott 1876. Telefon: Aut. 826-85.

LEFÉBER ÉS TÁRSA
Kut-, vízműépítés és mélyfurási vállalat
Mélyfurások, kutatófurások, aknaépítés, alapozások, víztelenítések, szivattyútelepek, berendezése
Budapest VI. Bulcsu ucca 5. ■ Telefon: Lipót 981-01 szám

Thiergärtner és Stöhr rt.
egészségügyi és fűtőberendezések gyártása és felszerelése
Budapest, I. ker., Budafoki-út 9-11.
Telefon: József 363-51. ● Telefon: József 363-51.

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Muzeum-körút 41.
TELEFON: AUT. 860-96. □ TELEFON: AUT. 860-96.

BITUMEN ÚTÉPÍTŐ R. T.
Budapest,
IX., Ferenc-körút 46.

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

FELD OLY
tisztít **szárazon** kosztümöket, öltönyöket, felöltőket, fest **minta szerint** mindenféle ruhaneműt.
Tisztviselőknek nagy kedvezmény! Telefonhívásra minden tételért elküldünk!
Gyár: VII., Thököly-út 33. Telefon: J. 394-41 és J. 446-72.

Vass miniszter a jövő évben kezdi meg nagy csatáját a tüdővésszel

Dréhr Imre államtitkár: „Minden kórházba be kell vezetni a rádiót, mert a jó hangulat fél egészség"

A főváros és a népjóléti minisztérium között szinte megszakítás nélkül állandó tanácskozások folynak a fővárost érintő szociális és közegészségügyi problémák megoldásáról. A legutóbbi hónapokban a népjóléti minisztérium és *Dréhr* Imre államtitkár kezdeményezésére az *Országos Társadalombiztosító Intézet* több esetben is komoly áldozatokat hozott a fővárosi közönség közegészségügyi szükségleteinek kielégítése érdekében, a legutóbbi napokban pedig egymás után két érdekes és hatásában messze kiterjedő terv került a megvalósítás stádiumába. Ezekről a kérdésekről alkalmunk volt beszélni

Dréhr Imre dr. népjóléti államtitkárral,

aki a következő nyilatkozatot tette a *Fővárosi Hirlap munkatársa előtt:*

— A főváros dolgozó polgárságának és munkásságának felfrissítése, a betegek gyógyítása érdekében *minden áldozat hozatalt kevésnek tartok.* Azok között az intézkedések között, amelyeket e célok megvalósítása érdekében foganatosítottunk, megemlítem, hogy

az Országos Társadalombiztosító Intézet gyógyulásra, vagy üdülésre szoruló tagjait a nyár folyamán különböző fürdőkön helyeztük el.

Igy például meg kell emlékeznem *Harkány* fürdőről, ahol háromhetenkint százhúsz-százhúsz beteget helyezünk el a *Park*-szállóban, amelyet *Harkányfürdő bérlőjétől egész esztendőre bérbevettünk.* A *Benyovszky-kastély* parkjában nagyszerű üdülésre van lehetőségük az *Országos Társadalombiztosító Intézet* oda kiutalt betegeinek, a harkányi gyógyfürdők pedig bámulatraméltó eredményt produkálnak.

— A legközelebbi időben a fővárosnak legnagyobb veszedelmével vesszük föl *minden eddigi méretet felülmúló intenziv eréllyel a harcot.* A tüdővészről, erről az országos, de elsősorban speciálisan fővárosi betegségről van szó. Miniszterem a felsőház költségvetési vitájában a következőket mondotta erről a kérdésről:

„Lelkiismeretem nem bírja el, hogy a tüdővészszel szemben semmi sem történt:

a következő évet fogom felhasználni arra, hogy ezt a tüdővész elleni nagy csatát előkészítsem.

A pénzügyminiszter úr előtt rimánkodni, imádkozni, könyörögni fogok, ha kell letérdepelni és lemondani fogok, de *a pénzt, ami ehhez szükséges, meg kell kapnom".*

— Miniszterem kijelentéseiből következik, hogy a jövő költségvetési év folyamán, tehát

még a nyári hónapok alatt érintkezést keresünk a főváros illetékes tényezőivel, akikkel alaposan megvitatjuk a tüdővész elleni küzdelem minden részletkérdését.

— A fővárossal folytatott közegészségügyi tárgyalásokkal kapcsolatosan meg kell emlékeznem arról a tervemről, amely szerint

minden kórházat rádióval szeretnék ellátni.

Ezt az ötletemet már több kórházban megvalósítottam, így például a pestujhelyi *Vass József*-munkáskórházban, az *Uzsoki* uccai kórházban, a *MÁV.* Podmaniczky uccai kórházában és rendelőjében. Ezekben a kórházakban minden ágyhoz odavezettettem a rádiót, tekintettel arra, hogy

a betegek javuló hangulata fél gyógyulást jelent.

A legközelebbi cél ugyanis az, hogy *a betegnek legyen mivel foglalkoznia és így minél kevesebbet gondoljon a betegségére.* Elhatároztam, hogy ezt az akciót folytatom és

már a legközelebbi napokban érintkezést keresek a főváros egészségügyi tényezőivel,

akiknek *a figyelmét fölhívom erre a kérdésre.* Hivatkozni fogok arra, hogy

a rádió bevezetése ilyen nagyszerűen bevált az említett kórházakban

és kérni fogom a főváros közegészségügyi kérdéseket irányító férfiait, hogy *a főváros kórházaiba is vezessék be a rádiót.*

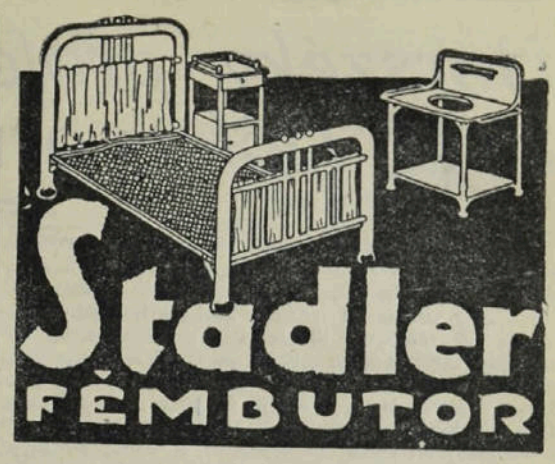

Eladási osztály: VI, Teréz körút 43. szám

RIPKA FERENC FŐPOLGÁRMESTER

a külföldi magyarok világkongresszusáról és a Szent István-hétről nyilatkozik A FŐVÁROSI HIRLAPNAK

A világ minden részén élő magyarok augusztusra tervezett budapesti kongresszusának előkészítésén serényen dolgozik az a bizottság, amelynek élén *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester és *Perényi* Zsigmond báró áll. A szervezés munkája még javában folyik, de máris kezdenek kibontakozni a grandiózusnak igérkező *Világkongresszus* körvonalai.

A háromnapos kongresszusra már most tömegesen jelentkeznek a legtávolabb eső földrészek magyarjai is. Naponta érkeznek csatlakozó és részvételt jelző levelek Argentiniából, Braziliából, Szumatrából és egyéb exotikus tájakról is, nem is említve az amerikai és kanadai magyarság tömeges jelentkezését.

A kongresszus eddigi programja nagyjában a következő:

Augusztus 21-én lesz a jelentkezési nap. *Augusztus 22-én* az istentiszteletek után a kongresszus tagjai megindulnak a *Nemzeti Múzeumhoz,* amelynek feldíszített lépcsőzetén és oszlopcsarnokában zenekari kísérettel eléneklik a *Himnuszt.* Egy külföldi magyar a történelmi nevezetességű lépcsőfokról elszavalja a *„Talpra magyar"*-t.

A múzeum dísztermében az összes hazai intézmények képviselőinek jelenlétében

Perényi Zsigmond báró elnök megnyitja a kongresszus plenáris ülését és üdvözli az öt világrészből összegyűlt magyarság képviselőit.

Ezután a Várba mennek, ahol a kormány és előreláthatólag az ország kormányzója ünnepélyes keretek között fogadja a külföldi magyarok küldöttségeit.

Augusztus 23-án a kongresszus szakosztályai és albizottságai folytatják üléseiket. Este 9 órakor pedig az Országgyűlés két házának elnöksége fogadó estét rendez a parlament kupolacsarnokában.

Augusztus 24-én délelőtt lesz a kongresszus záróülése, amelyet *Ripka* Ferenc dr. kongresszusi elnök vezet.

Augusztus 25-től kezdődően háromnapos, illetve hatnapos turnusokban részint Budapest és Budapest környékének nevezetességeit tekintik meg, részint pedig a magyar vidék nevezetességeit. Ezzel a kongresszus véget is ér.

A magyarok budapesti világkongresszusának páratlan jelentőségéről és speciálisan a fővárosra fontos momentumairól

Ripka Ferenc főpolgármester

a következő nyilatkozatot adta a *Fővárosi Hirlap* számára:

— A kongresszus fontosságát általános szempontból elsősorban abban látom, hogy

ennek révén sikerül megteremtenünk a külföldi magyarság egységét.

— Nem akarunk ezen a világkongresszuson politizálni, hanem egyetlen célunk: *a magyar erők tömörítése.* Szédületes az elénk táruló perspektiva, ha meggondoljuk, hogy *1300-nál több magyar egyesület, szövetség, egyházközség és más alakulat tömörítéséről van szó a magyar gondolat szolgálatában.*

— A világ minden részén szétszórt magyarság kitermelt zsenijeivel és erkölcsi tőkéjével olyan értéket jelent nekünk, amellyel

nagyobb eredményeket érhetünk el a hivatalos külügyi szolgálatnál is, ha bekapcsoljuk ezeket a nemzeti életbe, amellyel eddig, sajnos, szoros kapcsolatban nem voltak.

— Azt akarjuk, hogy idegenbe szakadt véreink itthon, az ország szívében, magyar levegőben új energiát szívjanak magukba, megerősödjenek öntudatukban, érzésükben, hitükben, abban, hogy e földben van és marad a gyökerük.

— Ezzel a világkongresszussal elérjük azt is, hogy a külföldön, az elszakított országrészeken túl, élő két milliónyi magyarság állandó kapcsolatba kerül Budapesttel, az ország szívével, a magyar nemzeti élet centrumával. Azt a gondolatot is szolgáljuk vele, hogy *Budapest éppen olyan szeretett és rajongott fővárosa, Alma Matere legyen a világ minden részén élő magyaroknak, mint ahogy Páris például a világ minden franciájának fővárosa, ahova, ha csak teheti, „haza" siet.*

— A világ szemében Magyarország egyet jelent Budapesttel, tehát

minden olyan akció, amely a külföldet Magyarország felé irányítja, elsősorban Budapestnek válik előnyére és Budapest gazdasági életét erősíti.

Ezért tartom én ezt a világkongresszust a nagy nemzeti szempontokon túl, *külön budapesti szemszögből nézve is különösen fontosnak és nagyjelentőségűnek.*

— A külföldi magyarok világkongresszusa egyébként beleilleszkedik a Szent István-napi ünnepi hét nagyszerű programjába és annak legnagyobb eseménye lesz.

— A Szent István-hét programja még nincs összeállítva teljesen, a rendezőbizottság a legnagyobb igyekezettel dolgozik és minden reménység megvan arra, hogy az idei ünnepi hét *nagyszerűségében és látnivalóiban messze felülmúlja az előzőket* és egy etappal ismét közelebb jutunk ahhoz a programhoz, ahogy én a Szent István-hetet, annak idején, a gondolat első felvetésekor, *elképzeltem.*

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

SEIF GYULA
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: Aut. 528-46
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

Borszéky professzor elkészült az Uj-Rókus orvosi tervezetével

A tanács az új központi kórház orvosi terveinek elkészítésével — mint ismeretes — *Borszéky* Károly dr. egyetemi tanárt, a Rókus-kórház igazgatóját bízta meg. *Borszéky* tanár a kórházi igazgató főorvosok értekezletének többszöri meghallgatásával, hónapokig tartó, alapos munka és tanulmányozás után elkészült terjedelmes elaborátumával és azt a napokban nyújtotta be a közegészségügyi ügyosztályhoz, további előkészítés végett. *Borszéky* tanár előterjesztését *Salamon* Géza tanácsjegyző, a közegészségügyi és közkórházi ügyosztály helyettes vezetője hétfőn referálta el *Buzáth* János alpolgármesternek és valószínűleg, a nyári szünet ellenére, *rövidesen összehívják a Rókus-kórház építő bizottságát is*, hogy az ügy késedelmet ne szenvedjen. A nagyértékü érdekes előterjesztésben az építendő új kórházat a következőképen képzeli el *Borszéky* professzor:

— A kórház tervezetének elkészítésénél két szempont vezetett. Az egyik az, hogy az új kórházban mindaz a legtökéletesebben meglegyen, amit ma az orvosi tudomány megkövetel a betegek gyógyítására és ápolására. A második az, hogy mindezen követelményeknek szem előtt tartása mellett a célt *a leggazdaságosabban* lehessen elérni. Ezért a modern diagnosztika céljaira szolgáló eszközök és berendezések igénybevételével *nem takarékoskodtam*. A *központi laboratórium mellett*

minden pavillonban is külön laboratórium lesz

és a központi Röntgen-intézet mellett az egyes osztályok mellett is külön Röntgen-kezelő helyiségek lesznek az új kórházban. Tervezetem szerint az új közkórházban

minden beteg számára meg lesz a gyógyításhoz szükséges minden eszköz, még pedig a legtökéletesebb formában,

úgy hogy ezentúl semmiféle idegen segítségre nem szorulunk. Teljesen modern és célszerű lesz a betegek elhelyezése is. Nem lesznek többé kaszárnyaszerű nagy kórtermek, hanem *kisebb szobák*, legfeljebb *tíz ággyal*, hogy a betegek nyugalma nagyobb legyen. A nagyon

súlyos, nyugtalan, vagy averziót keltő betegeket elkülönítő szobákba tesszük.

Lesznek külön szobák is. A fenntjáró betegek nem lesznek kénytelenek egész nap a kórtermekben tartózkodni, *hanem nappali szobák is lesznek*, ahol látogatóikat is fogadhatják.

— Különös gondot fordítunk a személyzet lakásaira is, mert az a munkakedvet és teljesítményt fokozza, ha *barátságos otthont is nyújt alkalmazottainak a kórház*. Az orvosi továbbképzés céljára *előadótermek is* lesznek az új kórházban. Az egyes pavillonok úgy lesznek méretezve, hogy esetleges későbbi kibővítés alkalmával *újabb földmunkák ne legyenek szükségesek*. Meg kell védeni a kórházat az esetleges vízszolgáltatási zavaroktól is és ezért a *telepen külön, nagy vízrezervoár lesz*.

— Az egyes osztályokon háromféle kórtermek lesznek: tízágyas *közös* termek, egyágyas *elkülönítő* szobák két- és egyágyas *külön* szobák. A közös kórtermek úgy épülnek, hogy két-két kórterem egy nagy előszobába nyílik. Ez lesz a járóbetegek ebédlője, ahol dohányozhatnak és fogadják a látogatót. Ezekben a helyiségekben falba épített étel-melegítő és edény-mosó is lesz.

— A két belgyógyászati osztályon két-két kórterem a mérgezettek és öngyilkosok számára „zárt osztály" lesz és a kórtermek mellett külön kisebb kezelő szoba.

— A kórház tizenhét osztályával kapcsolatos *bejáró betegek*, valamint az elbocsátott és utókezelésre bejáró betegek orvosi ellátására *külön helyiségek lesznek*, nemkülönben ambulatóriumok *sürgős orvosi segítséget*, de kórházi ápolást nem igénylő betegek számára. Ezekbe a helyiségekbe a bejárók közvetlenül bejuthatnak, anélkül, hogy a kórtermeken keresztül kellene menniök.

— A kórházban az igazgatón kívül húszonöt alorvos, harminchat segédorvos, továbbá tizenhét orvosgyakornok kap lakást. Az orvosoknak közös ebédlőjük, olvasó-, könyvtár- és társalgótermük lesz.

— Külön lakosztálya lesz a 300 főnyi ápolónői karnak; ebből 150 Márta-nővér, nyolcvan apáca, hetven világi ápolónő lesz. A kórházban lesz a főváros ápolónő-képző iskolája is, ahol a Márta-nővéreket képezik.

Borszéky tanár tervezete szerint tehát az új Rókus a Tisza Kálmán téri park mögött, *a kontinens egyik legmodernebb közegészségi intézménye lesz*. Csak az a fontos, hogy a tervek *ébren maradjanak* és mielőbb, még az idén megkezdjék az építést és a rémségek házaként szereplő öreg Rókust mielőbb tüntessék el a csákányok.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa a köztisztasági hivatal részére szükséges 1929. évi terméső 7.000 q anyaszéna, 6.000 q búzaszalma, 1.000 q búzakorpa és 6.000 q zab szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást fog tartani.

A tanács felhívja azokat, akik erre a szállításra vállalkozni akarnak, hogy 1 P 60 f állami és 1 P 60 f fővárosi okmánybélyeggel ellátott, magyar nyelven szerkesztett, pecséttel lezárt és a szabályoknak megfelelő írásbeli ajánlataikat 1929 augusztus hó 13-án délelőtt 11 óráig a székesfővárosi köztisztasági hivatal igazgatóságához (VIII., Kun utca 8. sz.) nyújtsák be.

Az ajánlatokat délelőtt 11 órakor az ugyanott tartandó versenytárgyalás során fogják felbontani. A versenytárgyaláson az ajánlattevők vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be.

Bánatpénzül az ajánlati végösszeg 2%-át kell a központi pénztárnál (Központi városháza, I. em.) letenni és a letéti nyugtát az ajánlathoz kell csatolni.

Csak szabályszerűen kiállított és a feltételeknek megfelelő ajánlatok vehetők tárgyalás alá, elkésve érkező, vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A székesfőváros tanácsa fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Az ajánlati és szállítási feltételek és az ajánlati ürlapok a köztisztasági hivatalnál naponkint délelőtt 10 és 12 óra között díjtalanul kaphatók.

Budapest, 1929 július 5-én.

A székesfőváros tanácsa.

MAKOVSKY FERENC
Budapest, VII. Abonyi-u. 4.
Fülöp Szász-Coburg Gothai herceg Ő királyi Fensége uradalmi építésze
TELEFON: J. 381-17

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus! Színben, minőségben elsőrangú! Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
HUNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

Textilipari Feldolgozó és Értékesítő Szövetkezet
Budapest, VIII., József-körút 49. szám
Telefon: József 439—91. sz.

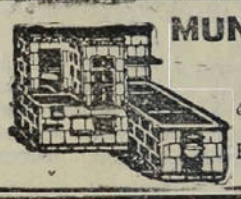
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 512—50.

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: József 382—64. ▪ Telefon: József 382—64.

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

Fával égetett darabos fehér meszet,
Ceresit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb épitő anyagot szállit bárnová kartelláron alúl:
Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8. Telefon: Aut. 244-41.

Műkö- és burkolómunkák, betoncsövek
ANDREA Cementárugyár és Építőipari Részv.-társaság
BUDAPEST, V, Hold-u. 19. — Tel. 298-37.

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

SZILÁGYI LÁSZLÓ
Pénzszekrény- és tressor-gyára
Tűzmentes páncél-szekrények, okmány vasszekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerű javításokat és szállításokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.
BUDAPEST, IX. LIDIOM UCCA 37. SZÁM.
TELEFON: JÓZ. EF 386—99

Révész János
cement-, márványmozaik- és műkőárugyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, műkő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, ÓSZ UCCA 14.

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

LAMPL ÖDÖN
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépítő-vállalkozó.

UNGÁR JÁNOS MÉRNÖK
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Tel.: J. 334-36 Budapest VII, Szövetség-u. 10 Tel.: J. 334-36
Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító műhely

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

Waldmann Sándor
egészségügyi-, viz-, gőz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése
VI. Jókai ucca 6. sz. Telefon: Aut. 102-74
Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vizvezetéki felszerelésekben. Versenyképes árak és fizetési feltételek

KOLLARIT
BÖRLEMEZ
A LEGJOBB TETŐLEMEZ
KOLLARIT
FOLYÉKONY SZIGETELŐ ANYAG
NEDVES FALAK SZÁRAZZÁ TÉTELÉRE ÉS ROSSZ BÁDOGTETŐK ÁTMÁZOLÁSÁRA A LEGJOBB
KOLLMIX
HIDEG ASZFALT EMULSIÓ
A LEGJOBB ÚTÉPÍTŐ ANYAG
GYÁRTJA: EGYESÜLT UJPESTI VEGYÉSZETI GYÁRAK
KOLLÁR MIKLÓS
UJPEST, VIOLA-UTCA 30-32.
TELEFON: I. 920-56, 913-43, U. 35.

Kövezés, út-, csatornaépítés, beton- és lapburkolás
Tervezés, díjtalan költségvetés!
GRAVIESER ALBIN építési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 13-45. sz.

„PALATINUS"
ÉPÍTŐ- ÉS INGATLANFORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: Automata 121-45, 123-85.
Budapest, V., Rudolf-tér 6.

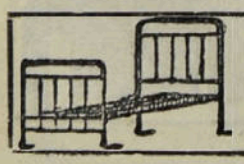
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

MEGFENEKLETT BUDAPEST KÖZLEKEDÉSÉNEK TOVÁBBI FEJLŐDÉSE

az útépítési kölcsön hiánya és az adminisztrációs lehetetlenségek miatt

BECSEY ANTAL NYILATKOZATA A FŐVÁROSI HIRLAP SZÁMÁRA

Kozma Jenő dr., az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, az elmult héten kikapcsolódott a városházi politikai élet irányításából. Az Egységes Községi Polgári Párt elnöke hatheti tartózkodásra külföldre utazott. Távollétében a párt ügyeinek irányítását a két társelnök, *Gaár* Vilmos dr. és *Becsey* Antal veszik át. *Becsey* Antal, akivel az aktuális városházi kérdésekről beszélgetést folytattunk, szükségesnek tartotta, hogy a fővárosi közlekedési problémákra és speciálisan az útépítési probléma megoldásának sürgős szükségességére hívja fel a figyelmet.

Becsey Antal kormányfőtanácsos

ugyanis a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— *Nagy aggodalommal látom, hogy a főváros útépítési programjának megvalósítása komoly és nehezen elháritható akadályokba ütközik.* Sok panasz hangzott el amiatt, hogy a megrendelt autóbuszok nem készültek el idejére. Most azután kiderült, hogy

egyenesen szerencse ez a késedelem, mert hiszen a már elkészült autóbuszkocsikat sem tudjuk üzembe állítani.

Huszonhat autóbuszkocsi teljesen készen várja a garázsban, hogy mikor állítják be a forgalomba. Odajutottunk tehát, hogy vannak fölösleges autóbuszkocsijaink és nem lehet új relációkat megnyitni, mert az új autóbusz-relációk számára megjelölt útvonalak olyan állapotban vannak, hogy *autóbuszközlekedést azokon lebonyolítani nem lehet.* Nem akarok egyéb példára hivatkozni, mint a rózsadombi, a várbeli, meg a Villányi úti útvonalakra. A Villányi út külső szakaszán teljesen elhanyagolt makadám-burkolat van, hogy azon nemcsak autóbuszközlekedést, de semmiféle más közlekedést sem lehet lebonyolítani. Másutt is ilyen állapotok uralkodnak. Érthető tehát, hogy a bizottsági ülésen, ahol ezeket a közlekedési bajokat tárgyaltuk, *rendkívül éles kifakadások hangzottak el a III. ügyosztály ellen.* Tárgyilagosan meg kell állapítani azonban, hogy *az ügyosztály nem hibás.* Az útépítési ügyosztály egyáltalán nem tehet arról, hogy az utak rosszak. Mindenek előtt

a városházi adminisztráció rendszerében van a hiba. Most tűnik ki, mennyire helytelen az az új beosztás, amit legutóbb hajtottak végre az ügyosztályban.

Az útépítés szerves része a modern közlekedésnek. A helyzet a városházán az, hogy az útépítést, a III. ügyosztály, az utak karbantartását a kerületi elöljáróság, az utak tisztántartását a X., közegészségügyi ügyosztály, magát a forgalmat az V., a közlekedési ügyosztály irányítja. *Tehát négy helyen intézik a fővárosi közlekedési ügyeket,* ami azt jelenti, hogy

állandó hatásköri összeütközések támadnak, folytonos üzenetváltásra, akták cseréjére van szükség egy-egy kérdés elintézésénél.

Gondoskodni kell tehát minél előbb *az ügyosztályi hatáskörök revíziójáról.*

— A másik baj az, hogy a III. ügyosztálynak már tavaly készen volt egy *útépítő programja.* Köztudomású, hogy ezt a programot csak úgy lehet végrehajtani, ha rendelkezésre áll *az a bizonyos ötmillió pengő,* amit a fővárosnak kölcsönkép kell előteremtenie. Eredetileg ezt az összeget felvettük a költségvetésbe, onnan azonban törölni kellett, elhatároztuk tehát, hogy kölcsönt veszünk fel, a belügyminiszter azonban nem engedélyezte a kölcsön felvételét, azzal a megokolással, hogy meg kell várni a zárszámadások alakulását és ha ott lesz felesleg, ezt kell felhasználni útépítési célokra. A zárszámadások elkészültek, mutatkozott is felesleg, de ez egyrészt csak látszólagos, másrészt nem elegendő az útépítési program végrehajtására. Ilyen körülmények között

az illetékes hatóságoknak feltétlenül gondoskodniok kell az útépítési költségek előteremtéséről, különben kátyuba jutott a főváros egész közlekedésügye.

— Ami az adminisztrációs bajok kiküszöbölését illeti, én a magam részéről indítványoztam, hogy mindaddig, amíg a hatásköri revízió meg nem történik, a közlekedési bizottság ülésén hivatalból legyen jelen az útépítési ügyosztály vezetője, vagy legalább valamelyik képviselője.

Becsey Antal ezután a *pestkörnyéki közlekedés* körül mutatkozó komplikációkra terelte a szót. Megemlékezett arról, hogy a pestkörnyéki közlekedési mizériák miatt éles kifakadások hangzottak el. A megoldást *Becsey* Antal a következőképpen képzeli el:

— Határozatot kell provokálni abban az irányban, hogy mennyiben ütközik a fővárosi autóbuszközlekedés fejlesztése a HÉV jogaiba. A kerskedelmi kormányzathoz kell fordulni és arra kell törekedni, hogy a kereskedelmi kormány tisztázza, és pedig tökéletesen a helyzetet. Elvégre

mégis csak lehetetlenség, hogy az ügyosztály maga se ismerje azt a jogviszonyt, amely a HÉV és a főváros között fennáll.

A HÉV és a főváros jogviszonya régi engedélyokiratokban és különböző közgyűlési határozatokban van lefektetve és ezek az okiratok az idők folyamán különböző módosításokon mentek át. Én a magam részéről tehát úgy látom a helyzetet, hogy a *főváros tiszti főügyészi hivatalának kell kezébe venni e kérdés megoldását,* tanulmányoznia kell a tiszti ügyészségnek ezt a jogviszonyt és véleményes javaslatot kell a tanács és azon keresztül a közgyűlés elé terjesztenie. Végre itt van a legfőbb ideje, hogy a közgyűlés tisztán lásson ebben az ügyben, mert különben hiába dolgozunk ki bármilyen terveket is a pestkörnyéki közlekedés kifejlesztése terén.

— A fővárosi autóbuszközlekedés fejlődésének útja adva van. A legteljesebb mértékben helyeslem azt a politikát, hogy a pestkörnyéki községeket a fővárossal lehetőleg autóbuszközlekedéssel kell összekötni. Meg kell tehát vizsgálni, hogy

milyen relációk állithatók be anélkül, hogy ezeknek az autóbuszvonalaknak az üzembehelyezése se közvetve, se közvetlenül ne érintse a HÉV érdekeit.

Természetesen nem szabad szerzett jogokat bántani, de viszont teljes lehetetlenség, hogy ne gondoskodjunk a Pestkörnyék közlekedési igényeinek a kielégítéséről akkor, amidőn közvetlenül Budapest határában új, fejlődésképes városrészek keletkeztek. Példaképen Kelenföldet említem meg, de beszélhetünk Rákosszentmihályról, Sashalomról és más közeli községekről is, amelyek majdnem egybeolvadnak már a fővárossal. *Radikális megoldást követelek ezen a téren és én remélem, hogy ezt a felfogásomat osztja az egész törvényhatóság.*

IDEÁLIS OTTHON:

mindenkinek a leghőbb vágya. Ilyet biztosíthat magának társasházainkban a krisztinavárosi **„Atilla-udvar"**-ban és a Horthy Miklós-úti **„Árpád-udvar"**-ban. — **Adómentes, 2—3—4** szobás, legszo ldabb építkezésu, meglepő olcsó, fixáru

KERTES ÖRÖKLAKÁSOK

Hall, loggia jövedelmező üzlethelyiségek, kényelmes törlesztés Kivánatra képes prospektus. —

A „Centrum" öröklakásai a legkapósabbak! — Árvapénzek elhelyezésére alkalmasnak nyilvánittattak! Biztos tőkebefektetés, 12% tiszta jövedelem

„CENTRUM"

Házépítő- és Ingatlanvállalat m. sz., Horthy Miklós-ut 9. (9—12, 3—5-ig. Telefon: J. 442-25)

Vladár Pál
ács- és épitőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

Fekete Ödön mérnök
Vízmüvek, viszvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65.
Dr. KOLLÁR
FEDÉLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR
BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

Köbányai Gép- és Vasszerkezeti Mühely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

LIFT Mindennemü munkálatok
BÁLINT SÁNDOR
Budapest, VIII, Főh. Sándor ucca 34
Telefon: József 806-75

Tégla KARTELLEN KÍVÜL VIDÉKI GYÁRAKBÓL helyszinre szállitva legolcsóbban
Kartel'enkivüli Tég'alroda József: 435-82. VII., Rózsa ucca 37/I.

Parkét javitás és fölgyalulás, kapu és portál lehúzás
Gyulay Kálmán, VII, Hernád u. 30

NYITRAY JÁNOS
hatóságilag eng. villanyszerelő és mechanikai vállalata
VII., CSÁNYI UCCA 6.

DONÁTH JÓZSEF
gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.
Telefon: 920—00 és 901—24.

PORTÁLOK
belső üzletberendezések
speciális készitője saját és adott tervek szerint
REICH ARNOLD
géperőre berendezett asztalos üzeme
Budapest, VII., Dob u. 37. Tel. J. 400—51.

SÁGI ISTVÁN
Tüzhely- és épületlakatosmester
BUDAPEST, VII., Baross-u. 2. sz.

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest. IX., Üllői-út 57
Telefon József 306-29

GERŐ N. NÁNDOR
VII., ALPÁR UCCA 8. Telefon: József 315-29.
Központi fütés
Vizvezeték
Épület bádogos munkák

IFJU CRISTOFOLI VINCE
padló és falburkoló vállalata
Telefon: Lipót 921—55.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 18—20.

JÓNÁS FERENC
épitőmester, épitési vállalkozó
Budapest, VII., Kolumbus u. 27
Telefon: J. 339—81.

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
TELEFON: Automata 219—69. szám
a legjutányosabb áron szállitunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpacca, valamint alpacca ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
Árjegyzéket dijmentesen küldünk
12 havi részletre
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Bálvány u. 16.
Pontos cimre kérjük ügyelni.

Hogyan építik a kórház-rádiókat?

Helyi studió, ahonnan nemcsak szórakoztatják, de organizálják is a beteget—Szakember a megoldásról

A modern technika szédületes irama olyan lehetőségeket eredményezett, amelyek a technikától igen távol álló problémák megoldását, vagy a megoldás megkönnyítését teszik lehetővé. Igy például lapunk más helyén közöljük *Dréhr* Imre dr. népjóléti államtitkárnak érdekes nyilatkozatát, amely szerint a népjóléti minisztérium kórházaiba bevezetett rádió kiválóan bevált: állandóan szórakoztatja a betegeket, javítja azok hangulatát, már pedig a jó hangulat: *fél egészség.* A népjóléti államtitkár közölte azt is, hogy érintkezésbe lép a főváros illetékes tényezőivel azirányban, hogy a fővárosi közkórházakba is vezessék be a rádiót.

Ezzel a tervvel egyébként már foglalkozott a főváros és elvileg meg is van a készség erre a kétségtelenül üdvös újításra, amelynek hasznosságát immár nem csupán a külföldi, de a hazai tapasztalatok is igazolják.

Egy hatalmas kórház rádióval való felszerelése azonban technikailag is olyan figyelemreméltó probléma, amelynek megoldásánál rengeteg gyakorlati szempontra kell figyelemmel lenni. A *Fővárosi Hirlap* munkatársa épen ezért felkereste

Kemény Istvánt,

a *Philips rádiógyár* budapesti osztályvezető mérnökét, aki a következőkben világította meg egy ilyen nagyarányú berendezés gyakorlati kivitelét:

— Az ilyen kórházberendezéseknél rengeteg fejhallgató és hangosanbeszélő működik egyszerre, ilymódon tehát elsősorban

a legnagyobb súlyt a megfelelő erősítőberendezésre kell helyezni,

hogy a géppel fogott hullámokat *hangosan, tisztán és művészien reprodukálja* a nagyszámú hallgató és hangosanbeszélő.

— Külföldi tapasztalataink egyébként azt bizonyítják, hogy kórházban *nem is elegendő a puszta rádióvétel,* mert hiszen

nem lehet ugyanazt a programot adni például a gyermekosztályon és az elmeosztályon.

Célszerű tehát építeni egy *helyi studiót,* amelyből egyszerű telefónikus összeköttetés vezet a különböző osztályokra. Innen lehet tartani megfelelő felolvasásokat, gramofónzenét lehet közvetíteni, főként pedig

a kórház híreit lehet minden időben a betegekkel közölni:

mikor lesz vizit, előkeríteni a sétáló beteget, hivatni az orvost, stb. A helyi studió a rádióval kombinálva ideális lehetőségeket nyújt a betegek szórakoztatása és organizálása szempontjából.

— De mert ilymódon egyidőben különböző programok mennek, *megfelelő erősítő egységekről kell gondoskodni.* Ebben pedig már hatalmas gyakorlat alakult ki, amennyiben például

egyedül Hollandiában 18.000 erősítő-berendezés van felszerelve,

emiatt aztán a *Philips* gyár egy négyemeletes gyárépületben egyébbel sem foglalkozik, mint hogy erősítőket gyárt szériákban.

— Ebben mutatkozik egyébként a rádiótechnika legszembeszökőbb haladása. Néhány év előtt még a nagy hangerősség volt a fontos, amit el is lehetett érni *sok kis erősítőcső párhuzamos kapcsolásával.* Az így visszaadott recsegő üvöltésben azonban nem volt köszönet, különösen alkalmatlan lenne ez — amúgy is ideges — betegek „szórakoztatására".

Épen ezért most mindent *nagy egységekkel oldanak meg:* a hangnak nemcsak a kvantitására, hanem a *kvalitására* is vigyázunk és elsősorban ez utóbbira.

— A másik fontos szempont, hogy ezek a készülékek

összes áramszükségletüket a hálózati kontaktusból nyerik,

ami feleslegessé teszi a rendkívül drága telepek és akkumulátorok bonyolult, nem üzembiztos és célszerűtlen alkalmazását.

— Ismétlem: — fejezte be *Kemény* István, — amennyiben sor kerül rövidesen a kórházak rádióval való felszerelésére, ezekre a szempontokra kell *elsősorban és főleg tekintettel lenni.*

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929. évi július hó 8-án tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Halász Ágoston I., Sasad-dülő 2382. hrsz. fsz. ház, terv. Séger Alajos I., Ferry Oszkár u. 19.
2. Radóczy János VII., Thököly út 2356. hrsz. magas fsz. ház, terv. Tiefenback József I., Horthy Miklós út 96.
3. Szávay Gyula II., Vérhalom u. 38. em. ráép., terv. Kápolnay László VII., Várna u. 9.
4. Póos Istvánné II., Pasaréti út 13045/17. sz. hrsz. II. em. bérvilla, terv. Póos István II., Pasaréti út 3.
5. Buzi Sándor III., Vörösvári út 79. I. em. ház, terv. Hlavay Kálmán VII., Ilka u. 36.
6. Pettenhoffer Lajos III., Táborhegy-dülő 16743. hrsz. fsz. toldalék, terv. Kiss Sándor III., Föld u. 30.
7. Dr. Metzler Jenő I., Deres u. 8590. hrsz. manzardos ház, terv. Kollet József I., Mészáros u. 12.
8. Noszeda Viktor I., Kőkörcsin u. 4548. hrsz. I. em. ház, terv. Nászay Miklós I., Döbrentei u. 26.
9. Lőw Lipót I., Süveg u. 2348. I. em. ház, terv. Lencs István VIII., Nagyfuvaros ucca 3.
10. Noszlopy Emilné IX., Viola u. 8. ráép., terv. Szabó Márton II., Lövőház ucca 32.
11. Conrád Ernőné II., Bimbó u. 55. I. em. bérvilla, terv. Orbán Ferenc.
12. Kiss Mihályné II., Pala u. 14307. hrsz. ráép.
13. Szücs Pál I., Istenhegyi út 9923. hrsz. em. családi ház, terv. Román Ernő VIII., Üllői út 16.
14. Hirschenhauser Andorné II., Törökvész-dülő 12403. hrsz. családi ház, terv. u. a.
15. Dr. Nyers László III., Pusztaszeri út 15389. hrsz. családi ház, terv. Brenyó Bertalan II. Bimbó u. 12.
16. Török Lajosné I., Agárdi út 8387. hrsz. em. családi ház, terv. Szőllős Aladár VI., Szív u. 35.
17. Kelemen József I., Kelenföld 3485. hrsz. családi ház, terv. Kapitány György I., Mohai út 114.
18. Dr. Nerád Béla I., Diószegi út 4479. hrsz. em. lakóház, terv. Keczely János I., Magyarádi út 40.
19. Corvin Áruház r.-t. VIII., Stáhly u. 5636. hrsz. IV. em. épület, terv. Reisz Zoltán V., Mérleg u. 13.

B) Nagyobb és kisebb átalakításokra:

1. Gyöngy Emil II., Kapucinus u. 4.
2. Várdai Gábor II., Mész ucca 18.
3. Szlávy Kornél I., Kelenhegyi út 5550.
4. Fellner György VI., Benczur u. 11.
5. Rácz János II., Horvát ucca 22.
6. Popper Hugó V., Géza ucca 5.
7. László Vilmos III., Hunor u. 9.
8. Resch József IX., Remete u. 26.
9. Verebély Jenő IX., Lónyay u. 9311.
10. Astoria szálló IV., Kossuth Lajos u. 19.

Az elmult héten nagyobb építkezésekre nem kértek engedélyt a tanácstól.

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 365—85.

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapitatott: 1895.
A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

HERCEG és VERHOVINA
festő, mázoló és tutorfényező Tel.: Aut. 270-86
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

Féregirtás, takarítás, ablaktisztítás
géppel és mérnöki vezetés mellett TELEFON: AUT. 504—84 881—01
— Számos hatósági elismerés —
OTTOPAL ÉS TÁRSA
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

DOBOS ANDRÁS
ÉPÜLET- és REDŐNYLAKATOS VÁLLALATA
BUDAPEST, VIII, BAROSS UCCA 2
Telefon: Automata 874-38

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI
Wesselényi u. 30

FISCHER MÁRKUSZ
épület- és butorasztalos
Telefonszám: József 359 — 00
Budapest, Üzem és iroda: X, Liget ucca 20. sz.

MÜLLER HENRIK UTÓDA
bádogos és szerelők
Egészségügyi berendezők
Telefon: József 339—94
Budapest, VIII., Práter ucca 69. sz.

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt **JAUERNIK ISTVÁN**
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok szinházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. szám
Telefon: József 416—07

GÓGEL JÁNOS ÉPITÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

Pittel és Brausewetter
beton-, hid- és mélyépitő részvénytársaság
BUDAPEST,
VI., BULYOVSZKY UCCA 12. SZ.
Telefon: L. 991—29

Németh Benő
beton- fal- és köpadlóburkolómester
Telefonhivó: Aut. 804-33 Vilmos császár út 8

Automobilok villamos berendezése | MÁGNESEK DINAMÓK INDÍTÓK AKKUMULÁTOROK | Szerelés javitás és kiegészitése
URNER ÉS BERKOVITS
Scintilla, Index, Fenag, Hagen, Kienzle vezérképviselete
Budapest, V, Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut. 148-84

Központi Sajtóvállalat lapjai:
NEMZETI UJSÁG
UJ NEMZEDÉK
Budapest, V., Honvéd u. 10

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Reitter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

Kőművesmester elvállal mindenféle tatarozási, valamint uj épületmunkát. — Költségvetés díjtalan.
PÉTER LAJOS, VII, Dembinszky ucca 38. Telefon: J. 313-75

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök — **ENÖKL ELEMÉR** okl. mérnök, épitőmester
épitési vállalkozók
BUDAPEST, VIII, BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

Kooperáció az állami kikötővel,

a Vásárpénztár üzleti bevonása: a ferencvárosi kikötő programjának legközelebbi pontja

Az az akció, amelyet a *Fővárosi Hirlap* a ferencvárosi székesfővárosi *helyi* kikötő hosszú időn át érthetetlenül mellőzött kérdésének dülőre juttatása érdekében folytatott, — mint örömmel látjuk — *sikerrel járt*. Az a rengeteg szakszerű nyilatkozat, óvás, figyelmeztetés és tanács, amely a kikötőről írott cikkeinkben elhangzott, végre is utat talált az illetékesek füleihez és e pillanatban már az a helyzet, hogy a főváros jövője és gazdasági életének fellendülése tekintetében oly nagyfontosságú intézmény szakszerű vezetése, kellő irányban való kihasználása és további fejlesztési lehetősége *biztosítottnak látszik*.

Többszöri sürgetés után, ha közel egyéves késedelemmel is, — a mult héten összehívta a polgármester a *kikötő-bizottságot*, amelyben az *Egységes Községi Polgári Pártot* két olyan kiváló szakember képviseli, mint *Becsey* Antal és *Ereky* Károly. A kikötő-bizottság már két ülést és két helyszíni szemlét tartott a rövid pár nap alatt. Minden egyes tagja át van hatva a feladat nagyszerűségétől, páratlan fontosságától, tele van lelkesedéssel és akarással. Általában olyan auspiciumok között indult meg a bizottság munkája, hogy rövidesen egyik gazdaságilag legnagyobb jelentőségű komissiójává válik a törvényhatóságnak és keze alatt a kikötő valóban azzá lesz, aminek lennie kell. Felkerestük

Becsey Antalt,

aki a kikötő-bizottság megalakulásáról, feladatairól és a jövőjéről a következőket mondta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A kikötő-bizottság hosszas és felesleges huzavona után, végre mégis megalakult és összeült. A bizottság minden tagját a legjobb szándék és munkakarás hatja át, csak engedjék dolgozni. *Mostantól kezdve, a dolgok nagy fontossága miatt, permanensen munkában lesz a bizottság és hétről-hétre ülésezik.* A kikötő-bizottság nemcsak az építési ügyekkel foglalkozik, hanem *az összes kikötővel kapcsolatos gazdasági, kommerciális és közlekedési* kérdésekkel is. Eddig az volt az egyik legnagyobb hiba, és azért nem mentek előre kellő lendülettel az ügyek, mert

a különböző ügyosztályok és bizottságok között túlságosan megoszlott a hatáskör.

— A bizottság egyik ülésén meghallgattuk a közlekedési ügyosztály jelentését a kikötő-kérdés minden fázisáról és vonatkozásáról, majd a legközelebbi feladatokat vitattuk meg. A bizottság megállapította, hogy *a helyi kikötő megérett arra, hogy komolyabban foglalkozzunk a sorsával és megkezdjük a kereskedelem figyelmének reáterelését.* A 700 méteres, pompás betonrakpart, a 150 méteres tutajkikötő és a 200 méteres rézsüs partfal, a négy modern elektromos portáldaru és a modern emeletes tárház, a kikötő vasuti berendezése teljesen készen várja az élet megindulását. Ma még alig van mozgalom a kikötőben. Mindössze egy nagyobb papirszállítmányt tárolnak a raktárházban és néhány fa- és széntelep bérelt területet, emellett sókirakodás folyik. Van némi átrakodó forgalom is, amit a futó darukkal végeznek vasutról hajóra és megfordítva, jobbára nagyobbsúlyú farönköket. Emellett

a kezdetleges kihasználás mellett is legalább 25.000 pengő lesz a kikötő évi jövedelme.

— Megállapította a bizottság, hogy a normális forgalom megindításához sürgősen szükség van a központi üzemi, igazgatósági épületre, ahol a kikötő irodái mellett egyes nagyobb cégek expoziturái is helyet kapnak. Ez az épület el is készül, mert a szükséges fedezet megvan. Az idén épülnek a kikötőben a gépész-, portás- és altiszti lakások, a posta épület. Emellett a daruvágányt hosszabbítják meg, a vízvezetéket bővítik. Elektromos munkavezetékeket szerelnek, a vasuti vágányokat szaporítják, úgy hogy összesen 750.000 pengőt építenek be ebben az évben, jövőre pedig elkészülnek az összes utak.

— A *kikötő-bizottság feladatait két kategóriába kell sorozni.* Egyik csoportba a mindennapi élettel kapcsolatos teendőket és a legközelebbi építkezések végrehajtását sorozom, a második kategóriába pedig a későbbi teendők, a fejlesztés, felvirágoztatás, a kikötő minél gazdaságosabb kihasználása, a kínálkozó üzleti lehetőségek felkutatása tartoznak s mindenekfelett gondoskodni kell a kikötő létének egyéb legfontosabb garanciáiról.

— A közelebbi feladatok közé az építkezés befejezés mellett a *szén-, fa és építőanyag-kikötő* építése tartozik. Ezt

az eredetileg kofa-kikötőnek szánt területen létesítjük külön medencében.

A kotrási munkálatokat az állami kikötő kormánybiztosság ingyen végezteti el. Ezzel a város belsejében levő rakpartokat mentesítjük ezeknek a porképző áruknak tárolásától.

— Foglalkozni kell az *élelmiszer felhozatal fokozásának* kérdésével is, oly módon, hogy a soroksári Dunaág mentén fekvő községek lakósai, termelői számára biztosítani kell az olcsó vizi utat. A Dunaág felső része már rendben van, de az alsó felén még kotorni kell. *Kérni fogjuk a kormányt, hogy*

a Dunaág kotrását mielőbb végeztesse el, hogy a hajózásra alkalmassá váljék. Tíztizenöt község bekapcsolásáról lesz szó ebben az esetben.

— A kikötő darabárú forgalmának feltételei szintén megvannak és az érdekelt ipari és kereskedelmi körök figyelmének felhívására *a kereskedelmi és iparkamarával* lépünk e kérdésben rövidesen összeköttetésbe.

— Nagyon fontos probléma, hogy a kikötő kihasználásához és vezetéséhez szükséges üzleti tevékenységet hogyan lássuk el,

milyen szervre bízzuk a kikötőt, mert az máris kétségtelen, hogy a kikötő-vezetőség nem lehet bürokratikus szerv, hanem mozgékony és az élettel állandó kontaktusban álló üzleti apparátus.

— Ezek megfontolása után *leghelyesebbnek látszik a kikötőt a Vásárpénztár hatáskörébe utalni* és ez az elgondolás máris nagy rokonszenvvel és helyeslléssel találkozott illetékes helyeken. A kikötő forgalmának lebonyolítása pompásan beleillik a *Vásárpénztár* üzleti körébe és programjába, annál inkább, mert egy ilyen vállalkozásnak, mint a kikötő, feltétlenül kell egy nagyobb tőkehátvéddel rendelkeznie és a kikötő ügyei legtöbbször nehezen választhatók el a banküglyletektől. Szerintem a kikötőben csak akkor lesz és lehet élénk élet, ha *a főváros lombardhitelek nyujtásával, áruelőlegekkel stb. bankszerű, mozgékony tevékenységről gondoskodik* megfelelő szervezet útján.

A Vásárpénztár ujjászervezése során feltétlenül programjába illeszti a kikötő ügyét

és remélem, hogy ennek a bekapcsolódásnak *nem is lesz semmi akadálya*. Az adminisztrációt természete-

LEMMER FERENCZ
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMÍVES ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u. 14.

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK
Központi fűtés-, vízvezeték- és csatornazási vállalat
Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Vig ucca 24. — Telefon: József 385—52.

Schwabl Alajos TELEFON AUT. 287—26 SZ.
festékáru-kereskedés
Bpest V., Vilmos csász. út 22

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 228-06. szám.

Tel.: Aut. 150-79
Hűtő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek
Spitzer testvérek
Budapest, V., Vilmos császár út 42.
Tel.: Aut. 150-79

PERZSASZŐNYEG
vásárló közönségnek figyelmébe ajánlom saját érdekében, előbb több helyen érdeklődjön, azután forduljon
Szahak Awenasian-hoz
IV. ker., Irányi ucca 21. sz. az udvarban
Telefon: Aut. 833-16. Művészios javítás, tisztitás mosás
Köztisztviselőknek árengedmény és fizetési kedvezmény!

LAKÁSOK
a Rózsadomb déli lejtőjén
A Statisztikai Hivatallal szemben, kertek, villák között
5 modern bérház
és egy
szálloda-bérház
épül
A bérházakba augusztus és november 1-én, a szállodabérházba november 1-én lehet beköltözni.
Tágas szobák. Hall és loggia (terrasz) minden lakáshoz. Központi fütés (szükséghez képest, nem naptár szernt), melegviz (egész éven át).
A bériházakban 2-, 3- és 4-szobás (hallos) és loggiás lakások, a szállodabérházban 1- és 2-szobás (loggiás) főbérleti apartament-ok kaphatók, az utóbbiak külön előszobával, fürdőszobával és külön mellékhelyiségekkel, központi kiszolgálással. — A bérházakban néhány üzlethelyiség kiadó még. — A Bimbó és Mész uccai részen kilenc villatelek eladó.
Bővebb felvilágositást ad: Dr. LAJOS FERENC ügyvéd, IV., Molnar ucca 10. Telefon: Aut. 845-47.

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép- és szállitóeszközgyár
Budapest, X. Kápolna-tér 27-29. Telefon: J. 395-80

Winkler Antal
pala- és cserépfedő-mester
tetőfokarbantartási vállalat
Budapest, VI., Izabella-u. 47.
Telefon: Aut. 297—06.
Költségvetések díjmentesek. Referenciák.

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 964—14. SZÁM

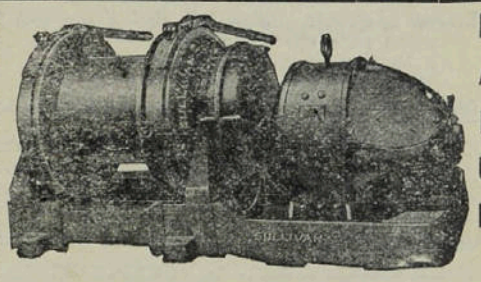

SULLIVAN MACHINERY COMPANY SALISBURY HOUSE LONDON E. C. 2. VEZÉRKÉPVISELET
Építési anyagokat és műszaki cikkeket árusító részvénytársaság
V., Gróf Tisza István-u. 12 Telefon: 809-16

AGYAGCSÖVEK
és csatornázási cikkek
HUBERT ÉS TÁRSA B. T.
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4.
Telefon: Automata 22—67.

Helmich Dezső
elektrotechnikai- és rádióüzeme
Budapest, VI, Csángó ucca 6/b.
Telefon: L. 992-83 Telefon: L. 992-83

Dr. Keinlogel tanár szabadalma
„GYÉMÁNTBETON"
SZIGETELÉSEK ÉS BURKOLÁSOK
Acélbeton Dr. Kleinlogel R.-T.
Vezérképv.: Budapest, V., Zoltán-u. 13. Tel.: Aut. 990-54.

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték, egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

sen tovább is a város végezné, csak az üzleti irányítás és lebonyolítás lenne a *Vásárpénztár* feladata. Tanulmányozni kell

a csepeli országos vámmentes kikötővel való esetleges kooperálás és kiépítendő közös relációk kérdését is.

Az állami kikötővel ugyanis véleményem szerint feltétlenül kapcsolatot kell teremteni. Kizártnak tartom ugyanis, hogy a két kikötő hatáskörét élesen el lehessen, vagy kelljen választani s kizártnak tartom azt is, hogy a két kikötő érdekei egymást keresztezhessék, egymásnak üzleti ellenfelei lehessenek. Szerintem

az országos kikötővel való intézményes kooperálás elkerülhetetlenül szükséges.

— E kooperáció jegyében kell azokat a széleskörű belföldi és nemzetközi kapcsolatokat felkutatni, amelyek mind az export-import, mind a tranzitókereskedelem tekintetében figyelembe jönnek. Ugyancsak e kooperálással kell lebonyolítani azt a széleskörű pénzügyi akciót, amely a kikötők ügyleteinek financiális alátámasztására vonatkozik. Nagy gondossággal kell előkészíteni és megorganizálni azokat a nemzetközi összeköttetéseket, ipari kereskedelmi import- és exportlehetőségeket, amelyek a kikötő révén szinte kézenfekvőnek látszanak. Néhány héttel ezelőtt ezekre — a főleg keleten, Anatóliában, a Levantén, stb. — mutatkozó perspektivákra már rámutattam a *Fővárosi Hirlap* hasábjain.

— A két kikötő és a Vásárpénztár kooperálásával lehet azután az állam és a főváros támogatásának biztosítása mellett a végső célt:

a csepelszigeti kikötő- és vásárvárost lassan megvalósítani.

A két kikötő körül jegyecsedhetik ki egy nagyszerű gócpont, itt Európa keletén, ahol állandó aukciók, árútőzsde, nemzetközi vásárpalota és minden ezekkel kapcsolatos egyéb intézmények, a modern kikötő, a jó vasuti összeköttetések, az olcsó viziút, mind olyan tényezők lehetnek, amelyek *arra késztetik a világ kereskedelmét, hogy kelet és nyugat kapuja tényleg itt legyen a Duna hajlatában s annak a bizonyos hídnak kelet és nyugat között nálunk legyen a bejárata.*

— A magam részéről a legnagyobb optimizmussal nézek a kikötők jövője elé s minden azon múlik, hogyan teremtjük meg és nem szalasztjuk-e el a kézenfekvő lehetőségeket és feltételeket.

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Ereky Károlyt megválasztották a Vásárpénztár elnökévé

A *Budapesti Takarék és Vásárpénztár Részvénytársaság* július 8-án tartotta ezidei közgyűlését. A közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette az 1928. évi üzleti jelentést és zárószámadást. *Felemelte az intézet alaptőkéjét négymillió pengőre*, az alapszabályok megfelelő módosításával *a takarékbetéti üzletágat megszüntette* és az intézet cégét *Budapesti Vásárpénztár Részvénytársaságra* változtatta. Végül megválasztotta az új igazgatóságot és felügyelőbizottságot.

A közgyűlést követő igazgatósági ülésen *Ereky* Károlyt az intézet igazgatójává választották meg.

A Budapest Székesfővárosi Községi Takarékpénztár Részvénytársaság dr. *Buzáth* János alpolgármester, a takarékpénztár alelnökének elnöklésével folyó évi július hó 4-én megtartott rendkívüli közgyűlése az igazgatóság javaslata alapján elhatározta, hogy a takarékpénztár alaptőkéjét 3,600.000 pengőről 10,800.000 pengőre emeli fel. Az összes kibocsátásra kerülő új részvényekre a régi részvényesek elővételi joggal bírnak oly módon, hogy minden egész régi részvény alapján 2 darab új részvény vehető át darabonként 100 pengő befizetése ellenében. Az elővételi jog folyó évi július hó 8-ától július hó 13-áig bezárólag a takarékpénztár központi pénztáránál gyakorolható.

A BSzKRt kis vasútjai. A *Ferenc József Földalatti Villamos Vasut Részvénytársaság* és a *Budapest-Szentlőrinci Helyi Érdekű Villamos Vasúti Részvénytársaság*, amely társaságok vasútjának üzemét tudvalevőlen a Budapest Székesfővárosi Közlekedési Részvénytársaság viszi, június hó 25-én tartották meg rendes évi közgyűlésüket. Mindkét vasúttársaság közgyűlése megállapította az 1928. üzletév mérlegét és a zárószámadásokat és az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak megadta a felmentést.

A Magyar-Cseh Iparbank Rt. dr. *Forbáth* Frigyes elnöklete alatt megtartott rendkívüli közgyűlése az igazgatóság javaslata alapján elhatározta az intézet alaptőkéjének hárommillió pengőről hatmillió pengőre leendő felemelését olykép, hogy egyelőre egymillió névértékű részvény kerül kibocsátásra, mely egész összegében darabonként 17 pengő árfolyamon a régi részvényeseknek ajánltatik fel 1929 július hónap 1-től osztalékjogosultsággal. A közgyűlés egyúttal felhatalmazta az igazgatóságot, hogy a további kétmillió pengő névértékű részvényt egy az igazgatóság által alkalmasnak talált időpontban bocsáthassa ki. Az elővételi jog ez év július hónap 4-től július hónap 10-ig bezárólag az intézet pénztáránál (V., Nádor utca 6.) gyakorolható.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a IX. kerületi központi vásárcsarnok főhajójának tetőátfedésével kapcsolatos I. bádogosmunkára, II. palafedőmunkára, III. ácsmunkára, IV. mázolómunkára, V. állványozási munkára és VI. lakatosmunkára.

A hivatkozott általános ajánlati feltételekben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok a Központi városháza, I. pavillon, II. em. 56. ajtószám alatt kaphatók munkanemenként 1 P lefizetése ellenében. Ugyanott a netán szükséges felvilágosítások is megadatnak.

A kellően felbélyegzett, lezárt és lepecsételt borítékokban elhelyezett ajánlatokat **folyó évi július hó 22-én (hétfő) délelőtt 12 óráig** kell a tanácsi VIII. ügyosztály II. em. 204. szám alatt benyújtani.

A versenytárgyalás ugyanaznap délelőtt 12 órakor lesz a II. em. 195. szám alatti ülésteremben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi június hó 27-én.

A székesfőváros tanácsa.

Rába-Krupp Rába-A. F. Autóbuszok Teherautók
minden nagyságban.
Minden speciális célra is alkalmas, minden tekintetben legmodernebb kivitelben készülnek
MAGYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R.-T.
AUTOMOBILGYÁRÁBAN
Központi Igazgatóság: Budapest, V. Deák Ferenc ucca 18
Telefon: 818—50 és 818—59
Budapesti javitómühely és alkatrészraktár:
Kerepesi út 26. Telefon: József 453-84
Gépkocsik, alvázak bemutatása Budapesten is költségmentes

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő mesterek
Budapest, VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

„SANIT F" CEMENTHABARCSTÖMÍTŐ
Gyártja: POSNANSKY ÉS STRELITZ
aszfalt-, fedéllemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut. 228-29., Aut. 82-85.

ÁRVAY R. LÁSZLÓ Pala- és cserepfedő- mester — Jókarbantartási vállalat. Elvállal: pala-, cserép- és kátránytetők új fedését, javitását
Budapest, VII., Peterdy ucca 30. Telefon: József 351—06

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

STEIN RUDOLF (REZSŐ)
okleveles mérnök, épitőmester
Andrássy út 66. Telefon Aut. 114-53

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

SZALFÉTER EDE TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32
BUDAPEST I, KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

Hazai útépitő és salaktermelő vállalat
Központi iroda: Budapest, V., Nádor ucca 6.
Telefon: 813—96.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, épitőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat BUDAPEST VIII, BEKES UCCA 1. sz.
(Omnia Mozgóval szemben) Telefon: J. 350-18
Elektromos világitás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

FLIEGL BÉLA bádogos-mester
Telefon: J. 455-07 Budapest, VIII., Vas ucca 7. Telefon: J. 455-07
Készit épület-, diszmübádogos munkákat és higienikus fürdőkádakat, légszesz-, viz-, gőz-, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését.

PECSEK ISTVÁN
MŰASZTALOS
Tel. József 438-34 BUDAPEST IX., Liliom ucca 52

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javitását és jókarban tartását
Budapest, III., Pacsirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

MAYER JÁNOS MŰ- ÉS ÉRCÖNTŐDE
Elvállalja mindennemű ezüst, bronz mütárgyaknak (figurák) öntését, ugyszintén fém, réz, aluminium, horgany alkatrészek öntését bármilyen nagyságban
Budapest X, Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-98

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

HALTRICH FRIGYES karosszériaüzem
Budapest, VI., Csángó ucca 22. sz.
(Lehel ucca sarok) Ezelőtt VI., Stefánia út 3.
Telefon: L 903-81.

STEINER MARK konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
asztalos üzlete és ablakredöny gyártás
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

Hirmann Ferenc
fémöntöde és rézárugyár
Budapest, VII., Csányi ucca 7—9 sz.
Gyártmányai: Permetezők és ezek összes alkatrészei, rézsúlyok, háztartási mozsarak, gyertyatartók, habüstök, stb, továbbá „PAX" szab. kézi tüzoltókészülék stb. Telefon: J. 450-49

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

PANUCZA GYÖRGY
FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR
Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARRETTA, padozat készitése és javitása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

FISCHER HENRIK Telefon: J. 428—09
épületfakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8169.

GAUGUSCH JÁNOS
ÉPÜLETLAKATOS-MESTER
BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

Központi fütések
vizvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák
FRIED ZSIGMOND
műszaki iroda és gyár Budapest, VIII, Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

Morbitzer Nándor épitész és épitőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

Épül már Albertfalván a Társadalombiztosító Intézet kertvárosa

Hétfőn reggel indult meg Albertfalván a *Társadalombiztosítónak* az a grandiózus építkezése, amely előkészítésének amerikai tempójával, szociális és gazdasági jelentőségének váratlan fordulatával bombaként riasztotta fel a kánikulába dermedt magyar közvéleményt. A csodák álomszerű iramával vált testté az Ige: tegnap még újkeletű törvény volt a *Lex Vass II.*, ma már a holt betűk a virágzó élet ritmusára elevenedtek. Mert ez a pompás mű is, valamint az utóbbi esztendők minden szociális intézkedése, *Vass* József dr. és első munkatársa, *Dréhr* Imre dr. nevéhez fűződik.

Az albertfalvai kertváros megvalósítása azonban több az egyszerű szociális törekvésnél. *Koncepciója messze túlnő azokon a kereteken, amelyeket a lakásínség enyhítése, munkaalkalmak teremtése, a gazdasági vérkeringés felfrissítése jelentenek.* Itt egy

nagy, nemzetmentő hadjáratnak az első etapját látjuk.

Kevés európai országban pusztít úgy a *Halál* legfélelmetesebb tábornoka, a *tüdővész*, mint nálunk, különösképp pedig Budapesten. De ennek nem utolsó sorban az az oka, hogy nagyszerű stratégiai terepe van: egyetlen európai nagyvárosban sem folytattak olyan lelketlen városépítkezési kampányt, mint itt, a fővárosban, ahol a mult század utolsó két évtizedében fölháborítóan

kicsinyes magánérdekek teremtették meg az egészségtelen lakások ezreit,

keresztülhúzva a jövőbeli jobb lehetőségeknek még a reményét is.

A kormány, most, amikor ebbe a hatalmas építkezésbe fogott, hátat fordított ennek a halálos csatatérnek, kivonult a Duna mellé, a levegő és a napfény birodalmába, hogy higiénikus, ideális kis családi házakba, bevehetetlen várakba gyűjtse a tuberkulózis hadszinterének legesendőbb katonáit: *a munkásokat és tisztviselőket.*

Méltó és stílusos ehhez a szép elgondoláshoz a *Lex Vass II.* rendelkezése, amely ezt a gyönyörű feladatot a *Társadalombiztosítóra* ruházta. Mert a társadalmat nem a betegek gyógyítása, hanem a betegségek megelőzése biztosítja elsősorban.

Most 680 kettő-, három- és négyszobás családi ház építését határozta el a minisztertanács a *Társadalombiztosító* aggkori járulékainak tartalékalapjából, amelynek azonban a *Lex Vass II.* értelmében erre a célra egyelőre fordítható összege, 1,200.000 pengő, nem elegendő a 13 milliós építkezés fedezésére. De mert a törvényes garanciák megvannak a pénz előteremtésére, a kormány a *Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank*, továbbá *a Magyar Általános Takarékpénztár* 1930 december 31-ig lejáró kölcsönével valósítja meg a kertvárost. Az 50.000 négyszögöl terjedelmű telket a *Magyar Általános Ingatlanbanktól* vásárolta meg a *Társadalombiztosító*. A 60 négyszögöles parcellákra való osztás teszi lehetővé az egészen alacsony lakbéreket, körülbelül évi 800—1200—1400 pengőt két-három-négy szobaszámú házacska szerint, továbbá azt, hogy

havi 15—20 pengős törlesztéssel 30—35 év alatt a bérlő birtokába mehet át a ház.

Szombaton délelőtt volt a létesítendő kertváros sajtóbemutatója, amelyen megjelent *Horváth* István, a Társadalombiztosító alelnöke és *Balogh* Andor vezérigazgató is. A telepen már felépültek az első mintaházak *Wälder* műegyetemi tanár tervei szerint, ezek mintájára épül az első 310 ház, amelynek építője a szerződés értelmében az *Ingatlanbank*. Ezek

még az idén, őszre elkészülnek, de jövő őszre beköltözhető lesz a további 370 ház is, amelynek munkálatait nyilvános versenytárgyalás után ítélik majd oda a vállalkozóknak.

A telepet és a megépült mintaházakat *Halom* Dezső dr. kormányfőtanácsos, az *Ingatlanbank* vezérigazgatója és *Szkra* Károly ügyvezető igazgató mutatta be a sajtónak.

Halom Dezső dr. vezérigazgató

a többi közt ezeket mondotta a kertváros keletkezéséről és a kormánnyal való megállapodásról:

— Néhány év előtt még feltáratlan mezőgazdasági terület volt *Albertfalva*, ahol az *Ingatlanbank* megvásárolta ezt az 50,000 négyszögöl nagyságú területet, hogy családi házakat építsen rajta. *Merész elhatározás volt ez,*

künn a pusztaságon új várost alapítani a kultúra minden követelményével.

Annyira egyedül álltam tervemmel, hogy *még a tisztviselőim is veszedelmesnek tartották és ellenezték ezt.* Aggasztóan nagy befektetéseket kellett eszközölni: mielőtt a parcellázás és építkezés szóba kerülhetett volna,

kultúrát kellett teremteni, utakat, közműveket létesíteni.

Már csak az eddigi házépítési rendszerektől való ez az eltérés is *nagy kételyeket támasztott.*

— De tovább mentem. Még *ezután sem fogtam bele az építkezésekbe*, hanem először kiutaztam külföldre,

végigtanulmányoztam az összes jelentősebb családiház építési szisztémákat

s azok legjavát hazahozva, kezdtem meg a munkát.

A Páris-környéki úgynevezett: „logissement"-rendszer, valamint a német, angol és osztrák jól bevált „Heimbau"-rendszerek egybevetéséből alakultak ki az albertfalvai kertváros konturjai.

— Az építkezés struktúrája — fejezte be *Halom* kormányfőtanácsos, — angol rendszer szerint épül, ami annyit jelent, hogy az egyes teleptömbökön közös tűzfallal emelik a házakat, elől-hátul kerttel, úgyhogy

végeredményben az egész kertváros egy hatalmas, levegős park közepén lesz.

Megtekintettük ezután a már felépített komfortos mintaházakat, amelyek valamennyijében ott van az igazi higiéne három legfontosabb követelménye: a fürdőszoba, a W. C. és a cselédszoba.

Dréhr Imre dr. államtitkár a népjóléti kormány nevében több irányban is tárgyalt ilyen telep létesítéséről, amikor végre az *Ingatlanbank* albertfalvai kertvárosának terve felmerült. De akkor aztán páratlan lendülettel, amerikai tempóval, gyors elhatározással és pillantásra biztos szemmértékkel indult meg a munka. Ez a munka pedig, az előjelek szerint, új korszakot, az egészség, a napfény, a levegő, szóval: az élet korszakát jelenti Budapest építkezésének és fejlődésének eddig szerencsétlen történetében.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK EPITŐMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 SZ

Bründl János udvari szállító
Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vizművet, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 515—19.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó ktállitásunk megtekintését.

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Stefanbergar u. 16. TELEFON: J. 302-36.

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975—62

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 603-23

RADIATOROKAT ÉS KAZÁNOKAT
köponti fütésekhez gyárt a
MAGYAR RADIATORGYÁR R.-T.
Budapest, X., Gyömrői út 76. sz,
Telefon J. 390-34 és 350-88

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, aszfalt, porolaj.
KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR UCCA 2. TELEFON: AUT. 839-25.
Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban.

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55
bádogos, viz, gáz és központi fütés berendezési vállalata Budapest, II, Török ucca 8. szám

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycim: Dunmész.
Szállit: Mészet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPITÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

TÖRÖK IGNÁC TELEFON: József 368—87.
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ, VASBETONÉPITŐ, ÉPITŐMESTER
Budapest, I, ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.

WEISZ MIHÁLY
mérnök, építési vállalkozó, csatorna- és mélyépitő
Balaton ucca 2. Telefon: 257-66

KAIZMAREK és TÁRSA R.T. MÉRNÖKÖK
BUDAPEST, VI. LOMB-UTCA 39. TELI 913-20
TELJESEN VIZHATLAN. SZABADALOM.
MODERN PORTÁLOK
VASBÓL
Ragacsnélküli Üvegtetők
FÉNYÜVEG PRISMÁN.

ANDEZIT
ÚTBURKOLÓ KÖVET
kocka-, fejkő, járda-, termés- és zúzott követ
Dunabogdány-csódi és Visegrádmátyás-hegyi kőbányából vagy Budapest raktárból azonnal szállit
Kondor és Feledi
épitő- és kőbányavállalat r-t.
Budapest, V., Vörösmarty tér 3
Telefon: Automata 839—18. szám

Fürdőkád, Kályha, mosdó, closet
Ia. kivitelben, legolcsóbb árban
SZÁNTÓ BPEST VI., JÓKAI TÉR 7.

Welvárd és Kutasi
okleveles mérnökök.
Gyárkéményépités. Kemenceépités
Kazánbefalazás. Gépalapozás.
Budapest, IV., Muzeum-körút 21.
Telefon: Automata 835—64.

Csak **BRÁZAY** pipereszappant használjon!

VÁLLALKOZÁS

Uj kiirások

A főváros tanácsa az elmult héten a következő újabb versenytárgyalásokat írta ki:

Vízvezeték és központi fűtőberendezési munkára a Szt. István-kórháznál. Ajánlat tehető július 20-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Villanyszerelési munkára ugyanott. Ajánlat tehető július 20-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Föld-, vasbeton-, elhelyező- és sodronykerítési munkára a farkasréti temetőnél. Ajánlat tehető július 23-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Útrendezési munkára a Pusztaszeri úton. Ajánlat tehető július 15-én déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Csatornaépítési munkára az Andor uccában. Ajánlat tehető július 22-én déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Mázoló- és szobafestőmunkára a Szt. István-kórháznál. Ajánlat tehető július 10-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Linoleumjavítási és pótlási munkára a Hungária körút 24. sz. iskolánál. Ajánlat tehető július 17-én d. e. fél 10 óráig az középítési ügyosztályon.

Burkolómunkára a Szent István kórháznál. Ajánlat tehető július 10-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Kőmíves munkára ugyanott. Ajánlat tehető július 10-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Bádogos-, palafedő-, ács-, mázoló-, állványozási és lakatosmunkára a Központi Vásárcsarnok főhajójánál. Ajánlat tehető július 22-én déli 12 óráig a közélelmezési ügyosztályon.

Cipők, sapkák, posztó, téli öltöny stb. szállítására a szeretetotthonok és árvaházak részére. Ajánlat tehető augusztus 12-én d. e. 10 óráig a közjótékonysági ügyosztályon.

Versenytargyalási megbizások

A mult héten tartott nyilvános és szükkörű versenytárgyalások alapján a különböző városi közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Asztalosmunkát a Lenke úti iskolánál: Brichta József 11.289, a *Római fürdőtelepi iskolánál:* Budapesti bútorcsarnok szövetkezet 11.014, a *Lenke úti óvodánál:* Brichta József 5609, az *Üllői úti iskolánál:* Madari Gyula 12.557 P.

Központi fűtőberendezési munkát a *Kertész uccai iskolánál:* Both Adám 3845, *a Gömb uccai iskolánál:* Generál műszaki r.-t. 6800, a *Fehérsas téri iskolánál:* Schuller József 11.032, a *Tóth Kálmán téri iskolánál:* Wolf Márk és Fia 10.093, az *Áldás u. iskolánál:* Fekete Odön 9593, a *Lenke úti óvodánál:* Rufián István 11785, a *Nagymező uccai iskolánál:* Szepessy S. 39.134, a *Pannonia u. iskolánál:* Keszler Jenő és fivére 14.889 P.

Mázolómunkát a Palotai úti kislakásoknál: Liktor Ferenc 4182 P.

Burkolómunkát a Kiskorona u. iskolánál: Bier és Wersetz 5494 P.

Villanyszerelési munkát a Százados úti kislakásoknál: Barta Károly 13.378 P.

Kőmívesmunkát a Bezerédy u. iskolánál: Belinszky János 1197 P.

Hajópadlómunkát az Egressy úti iskolánál: Hellebrandt János 2524 P.

Kazánkicserélési munkát a Tisza Kálmán téri iskolánál: Harsányi Testvérek 4904 P.

Útépítési munkát a Németvölgyi úti városi bérházak körül: Obendorfer József és Fia 71.529 P.

Csatornaépítési munkát a Molnár uccánál: Obendorfer József és Fia 45.425, a *Zöldmáli útnál:* Ámon Antal és Fia 9655, a *Badacsonyi útnál:* Obendorfer József és Fia 6165, a *Fillér uccánál:* Hajnal Imre 11.361 P.

Aszfaltozási munkát a Mozsár uccánál: Helvey Tivadar 11.230 P.

Víztelenítési munkát a Városmajornál: Obendorfer József és Fia 8292 P.

Bádogosmunkát a Városháza tatarozásánál: Lammel Ferenc és Horvát Sándor.

Ácsmunkát ugyanott: Szivós László.

Kőmíves munkát ugyanott: Zimmermann Lajos, Rück Lajos, Klenovits és Bátori, Paulheim Lénárt.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szükkörű versenytárgyalásokon a különböző fővárosi közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

Mázolómunkára a Teve uccai tüzőrségi épületnél: Meglics János 3218, Szegő József 2876, Tomy Lajos 2445, Hantos Testvérek 3035, Máthé Ferenc 2801, Lendvai Ferenc 2573, Obermayer István 2755, Lerchner és Török 2994, Bálint és Pantovics 3227, Krausz és Fia 3241, Ciklop építő r.-t. 3426, Bécsi és Zinka 3792, *a Római fürdőtelepi iskolánál:* Szegő József 5570, Guth Pál 6513, Steiner és Singer 5557, Lerchner és Török 4285, Schmitz Ferenc 4768, Jóföldy Tibor 6492, ifj. Máté István 6031, *a Lenke úti iskolánál:* Krammer Adolf 7487, Lerchner és Török 6058, Jóföldy Tibor 7996, Bakos Ernő 5907, ifj. Máté István 8242, Szegő József 7879, Guth Pál 7009, Obermayer István 6032, Steiner és Szimper 7078, *a Lenke úti óvodánál:* Krammer Adolf 6318, Lerchner és Török 5407, Bakos Ernő 5070, ifj. Máté István 7390, Guth Pál 6184, Szegő József 5606, *az Üllői úti iskolánál:* Vásárhelyi János 8400, Steiner és Szimper 8166, ifj. Máté István 9351, Lendvai Ferenc 6519, Guth Pál 7709, Remsey Elemér 7609, Jóföldy Tibor 8989, *a budai Vigadó-kávéház helyiségeiben:* Reitzer Ferenc 4407, Zuzán Béla 4576, Steiner és Szimper 2272, Steinhausel és Kölber 3945, Hantos Testvérek 4817, Zafourek Ferenc 4410, Krammer Adolf 2489, Hurm József 2294 P.

Szobafestőmunkára ugyanott: Reitzer Ferenc 3754, Hantos Testvérek 2921, Krammer Adolf 2509, Steiner és Szimper 2824, Steinhausl és Kölber 6014, Zafourek Ferenc 3720 P.

Villanyberendezési munkára a Török Pál uccai iskolánál: Molnár János 14.166, Hatschek, Guttmann és Társa 14.809, Alexy és Uhlyarik 12.907, Barta Károly 12.364, Reiner Nándor 13.441, Déri Emil 12.624, Kaffka és Wagner 12.640, Labiner Miklós 13.075, Hofler és Sommer 14.690, Holitscher Zsigmond 16.769, Némethy Mihály 15.709, Fischoff Oszkár 18.861, Bene és Wein 17.834 P.

A Vas uccai iskolánál: Tóth Pál István 5189, Ujj Béla 5946, Bálint Imre 4456, Tégiási Géza 4702, Sebők János 4472, Abay Nándor 4623, Dulovits Emil 4499, Reiner Nándor 5070 P.

A Böszörményi úti iskolánál: Nedelkovits és Társa 4697, Bartos Testvérek 3799, Hoffer és Sommer 5487, Fischoff Oszkár 4832, Déri Emil 3798, Hatschek, Guttmann és Társa 4113, Barta Károly 4794, Labiner Miklós 4992, Szabó László 5627, Bene és Wein 7425, Müller Tivadar 6027, Kolbányi és Pákozdy 6302, Hungler István 6259, Holitscher Zsigmond 6923, Tóth István 5937, Paulay László 5672 P.

Az Üllői úti iskolánál: Hantay Ödön 5758, Januschek Géza 5063, Novák S. 5042, Fischoff Oszkár 5899, Kerti és Farkas 5729, Hofer és Sommer 5469, Ehrenreich Dániel 5862, Miklós Dezső 5032, Dembitz Sándor 3573, Alexi és Uhlyarik 4858, Labiner Miklós 4701, Pozsonyi Emil 7155, Bene és Wein 7851, Barta Károly 5920, Déri Emil 5934, Vozáry Pál 6180, Gruber Lajos 5903 P.

A Horthy Miklós úti iskolánál: Fischoff Oszkár 7308, Déri Emil 7831, Paulay László 7291, Lénárt Odön 7382, Ehrenreich Dániel 7305, Hungler István 6766, Nedelkovits és Társa 7587, Dembitz Sándor 7797, Szabó László 7969, Kerti és Farkas 7594, Gruber Lajos 9970, Bene és Wein 10.584, Kolbányi és Pákozdy 8615, Pozsonyi Emil 12.459, Vozáry Pál 9692, Barta Károly 8722, Hantay Ödön 10.335, Miklós Dezső 8096, Novák S. 9711 P.

A Csalogány uccai iskolánál: Szabó László 12.593, Nedelkovits és Társa 13.416, Alexy és Uhlyarik 9922, Paulay László 11.335, Csépai Jenő 13.498, Dembitz Sámuel 11.286, Abay Nándor 12.157, Labiner Miklós 10.906, Fischoff Oszkár 11.492, Kerti és Farkas 13.215, Hoffer és Sommer 13.535, Müller Tivadar 16.007, Soór Sándor 14.679, Molnár János 13.610, Déri Emil 13789, Gruber Lajos 16.773, Bene és Wein 17.844, Schrettner Ede 14.602, Miklós Dezső 14.759, Kolbányi és Pákozdy 14.862, Barta Károly 15.220, Szmatana és Szőke 15.489, Pozsonyi Emil 20.015, Hantay Ödön 17.035 P.

Burkolómunkára a budai Vigadónál: Melocco Péter 3592, Urbach és Tafler 3554, Balog Ferenc 3610, Andrea r-t. 3192, Schillinger Vilmos 3483 P.

Lakatosmunkára a Római fürdőtelepi iskolánál: Sóty Zoltán 8821, Péter Artur 6138, Skolkay Mátyás 7367, *a Lenke úti iskolánál:* Aguiár Viktor és Társa 12.953, Sóty Zoltán 10.482, Csengery Gyula 10.135, Gerő és Györy 9860, Skolkay Mátyás 10.590, Jonász Vilmos 9059, Krausz Gyula 10.340, *a Lenke úti óvódánál:* Sóty Zoltán 6912, Csengery Gyula 6261, Gerő és Györi 5974, *az Üllői úti iskolánál:* Skolkay Mátyás 11.584, Madarász László 14.007, Lampl Odön 11.614, Gerő és Györi 11.551, Aguiár Viktor 14.229, Krausz Gyula 11.459, Vitál András 10.803, Kapitány Antal 12.604, Sóty Zoltán 12.278 P.

Hajópadozati munkát a Fehérsas téri iskolánál: Szücs Mihály 8098, Ertl József és Fia 7634, Bognár István 8470, Marton László 6923, Erdei Lajos 7177, Töke György 7096, Hellebrandt János 7379, Hegedüs Ferenc 7301, Helmrich János 7858, Kozma Pál 8165, *a Szt. László téri iskolánál:* Sipos László 2948, Ertl József és Fia 2822, Helmrich János 2758, Horváth József 3476, Wellisch Tibor 2658, Erdei Lajos 2681, Szalay Sándor 3160, Riedel Bertalan 2900 P.

Üvegmozaik munkára a Kossuth-mauzoleumnál: Zsellér Imre 11.215, Palka József 8150 P.

Üvegesmunkára a Teve uccai tüzőrségi épületnél: Bukova Lajos 3729, Braun Ferenc 2989, Szalfelder Ede 3903, Herrling Antal 3404, Ciklop építő r.-t. 2721 P.

Linoleummunkára a Váli úti iskolánál: Schraub István 12.344, Császár Imre 12.068, Melocco Péter r.-t. 13.214, Elsinger M. J. és Fia 12.639, Magyar asbestit padlógyár 12.131 P.

Csatornaépítési munkára a Sárbogárdi úton: Via építő r.-t. 54.643, Komfort építő r.-t. 50.692, Országos építő r.-t 57.255, Fábián, Somogyi és György 68.901, Magyar vasbeton építő vállalat 78.230, Ámon Antal és Fia 53.443, Farkas Lajos 53.251, Halász Hubert 41.930, Klauber és Vajda 52.781, Gratzl Lajos 45.148 P.

Ingatlanforgalom

1929. évi június hó 24—30-ig

Budai rész:

Stéger József és nejéről Fürst Bernátra (III., Bécsi út), 15309. hrsz., 32.000 P-ért.

Dr. Gönye Győzőről Varga József és nejére (III., Táborhegy), 16693/1. hrsz., 2000 P-ért.

Dr. Bán Aladár és nejéről Herczeg János és nejére (I., Kelenföld), 3313/2. hrsz., 6180 P-ért.

Özv. báró Kohner Alfrédné és birtoktársairól Ferenchalmi ingatlan r.-t.-ra (I., Budakeszi út 57/a/b sz., I., Hárshegyi út 16. sz.), 10921., 10922., 10923., hrsz., 18.000 dollárért.

Gróf Serényi Istvánnéről Minkus Richárd és nejére (I., Loránt út 4/b és 4/c sz.), 9685., 9686. hrsz., 120.000 P-ért.

Kk. Mayer Józsefről 2/24 része Morocz József és birtoktársaira (I., Mikes Kelemen u. 63. sz.), 840. hrsz., 8520 P-ért.

Özv. Rosenstein Vilmosné és birtoktársairól Balajti Jenő és nejére (III., Csatárka), 15892. hrsz., 3500 P-ért.

Özv. Frank Istvánné és birtoktársairól Fried Rezső és nejére (III., Solymári u. 13—15. sz.), 17100. hrsz., 14.000 P-ért.

Hornyánszky Ernőről ½ része Hornyánszky Miklós és birtoktársaira (I., Városmajor u. 74. sz.), 6842 hrsz., öröklés.

Steiner Jenőről dr. Farkas Samura (I., Laura út 26. sz.), 9355. hrsz., 20.000 P-ért.

Pál Mátyásnéről 1/14 része Keller Mihály és nejére (III., Kaszás), 19494/1. hrsz., 800 P-ért.

Nagybátony—újlaki ipartelep r.-t.-ról Wágner Leventére (I., Pösinger major), 1495/82. hrsz., 8112 P-ért.

Szarka Gábor és birtoktársairól 2/3 része Simon Lajos és nejére (III., Táborhegy), 16892. hrsz., 18.000 P-ért.

Nagy Menyhértnéről Düsing Miksára (I., Kelenhegyi út 46. sz.), 5358/4. hrsz., 58.000 P-ért.

Tolnay András és nejéről Bogyó Géza és nejére (III., Remetehegy), 16285. hrsz., 31.0000 P-ért.

Sztrakay Józsefről ¼ része Pitrolf Lajos és nejére (II., Zivatar u. 7. sz.), 13335. hrsz., 2675 P-ért.

Benyovits Adolf és nejéről Sárosi Sándor és nejére (I., Tigris u. 12. sz.), 7321. hrsz., vételár nincs közölve.

Zirkelbach Évaról 1/36 része Mészáros Jánosra (I., Péterhegy), 684. hrsz., 375 P-ért.

Ott Lajosról ⅛ része Münch Szilárdra (I., Csörsz u. 61. sz.) 8249/1. hrsz., 13.000 P-ért.

Nagy Sándorné és birtoktársairól dr. Nagy Orbánéra (II., Jezsuita-lépcső 1. sz.), 14221. hrsz., 46.945.76 P-ért.

Kk. Hajós Ervin és birtoktársairól ½ része Herczegovátz Ervinnére (II., Pasarét), 11510/13—15. hrsz., 12.000 P-ért.

Beer Oszkárnéről ½ része Beer Ferenc Miklós és birtoktársaira (I., Kelenhegyi út 16/b és 18. sz.), 5057/1—2. hrsz., öröklés.

Tiebl Jánosné és birtoktársairól ½ része Bayer Mihály és nejére (I., Petneházy-rét), 11305. hrsz., 1840 P-ért.

Czajlik Lajosról Czajlik László és birtoktársaira (I., Nyék; III., Mátyáshegy), 11402/1—3., 11476., 16074. hrsz., ajándék.

Dr. Ehrenfeld Bertalanról ½ része kk. Ehrenfeld Lóránt Pál és birtoktársaira (I., Városmajor u. 5. sz.), 6966/2. hrsz., öröklés.

Farkas Károlyról ½ része vitéz Kálas János és birtoktársára (III., Vérhalom), 11552. hrsz., 10.000 P-ért.

Medveszky János Sámuelről Krausz Dezső és nejére (III., Vörösvári u. 98. sz.), 16976. hrsz., 21.500 P-ért.

Reiter Antalnéról ½ része Bencze Mórra (III., Homokos), 19268/1—2. hrsz., 1000 P-ért.

Dr. Légrády Imre és nejéről Farkas Ignác és nejére (I., Budakeszi út 16. sz.), 10950/4. hrsz., 38.000 P-ért.

Pesti rész:

Egyesült Magyar Cipőnagykereskedők r.-t.-ról 4/7 része Löwinger Alfrédra (VI., Dessewffy ucca 47. sz.), 3550. hrsz., 42.500 P-ért.

Budapestvidéki kőszénbánya r.-t.-ról „Hangya" szövetkezet alkalmazottainak nyugdíjintézetére (IX., Lónyai u. 46. sz., 9421—9423/c hrsz., 730.000 P-ért.

Löw Józsefről illetősége kk. Löw Gyula és birtoktársaira (VII., Cserhát u. 9. sz.), 4306/8. hrsz., öröklés.

Egan Edéné és birtoktársáról Varga Arnold és nejére (IV., Magyar u. 16. és 20. sz.), 428., 431. hrsz., 160.000 P-ért.

Klein Jenő és birtoktársairól Hauner Frigyes és nejére (VI., Horn Ede u. 10. sz.), 3600/b. hrsz., 130.000 P-ért.

Ernst Márkusné és birtoktársáról Tamniszkoff Ivánra, (dunabalparti) 26262/1. hrsz., 12.000 P-ért.

Jóna Károlyné és birtoktársáról Kaltenecker Sebestyénre (X., Bánya u. 4. sz.), 7432. hrsz., 34.100 P-ért.

Dr. Baumfeld Lajos és nejéről illetősége Dr. Farkas Antal és Samura, (dunabalparti) 25191/1. hrsz., tulajdonközösség megszüntetése.

Dr. Farkas Antal és Samuról illetősége dr. Baumfeld Lajos és nejére (dunabalparti) 25191/2. hrsz., tulajdonközösség megszüntetése.

Szilágyi Béláról Nyikos Károly (VII., Fürész u., 1966—1969. 76—77/2. hrsz., 7.690 P-ért.

Horváth Jenő és birtoktársairól Klein Dezső és nejére, (dunabalparti) 27839/1. hrsz., tulajdonközösség megszüntetése.

Klein Dezső és nejéről Horváth Jenő és nejére, (dunapalbarti) 27839/2. hrsz., tulajdonközösség megszüntetése.

Dobay Kálmán és nejéről Deutsch Zzigmondra (VII., Szövetség u. 18/a. sz.), 4463/a. hrsz., 90.000 P-ért.

Ritter Albertnéről illetősége Csányi Annára (IX., Földváry u. 7. sz.), 9593/4/a. hrsz., 20.000 P-ért.

Rosenfeld Mór és nejéről Kohn Aladárnéra (VII., Czobor u. 80. sz.), 1966—1969/131. hrsz., 9000 P-ért.

Kk. Droba Ferenc és Béláról illetősége Pálinkás Györgyre (VII., Törökőr), 2565. hrsz., 2830 P-ért.

Schön Árminról illetősége Keleti és Herbst cégre (VI., Erdőtelkek), 1683/20., 1681., 1682/10. hrsz., 4220 P-ért.

László Jenőről Grünspan Izidorra (VI., Teve u.), 1590—1592/62. hrsz., 13.500 P-ért.

VÁLLALKOZÓK!
Pneumatikus gépeik stb. beszerzése előtt tekintsék meg üzemben az általunk szállított gépeket:
Csécs E. „Bora bányagépek" ker. váll.
Budapest, V., Csáky-u. 18/b. Tel. L. 998-28

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei:
BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129.
SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—51.

FIEDLER JÁNOS LENIPARI RT. **KOMÁROM**
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehéritő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

SÜSS és TÁRSA
elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár
BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183
Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

Kerti és Farkas hatóságilag eng. villamossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakműhely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 860—17.

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvízgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jegezekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolve
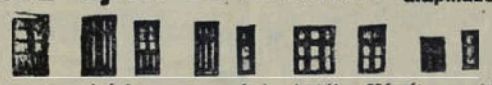
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készít azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Malomsoky József** asztalosárugyárt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

Mész, cement, gipsz,
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII., Beniczky ucca 6 sz.
Telefon: József 302-83

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPEST, VII., ÖRNAGY UCCA 4. SZ.

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Aönyi ucca 25. Telefon: J. 380-30

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

Események

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

Szabadságon. A *Fővárosi Hirlap* multheti számában már jeleztük, hogy *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester megkezdte nyári szabadságát. A főpolgármester e hó 6-án reggel elutazott Reichenhallba, ahol évek óta szabadságának egy részét tölteni szokta. — Ugyancsak e hó 6-án elutazott a fővárosból *Kozma* Jenő dr., az Egységes Községi Polgári Párt elnöke is, aki nyári pihenőjét külföldi tanulmányúttal köti össze. Hat hétig marad távol. — E hó 6-án *Sipőcz* Jenő dr. polgármester is megkezdte szabadságát és külföldre utazott. Távollétében *Buzáth* János dr. alpolgármester helyettesíti.

A Liget-Klub ünnepi vacsorája Márkus Jenő tiszteletére. *Márkus* Jenő miniszteri tanácsos, a BSzKRT h. vezérigazgatója hétfőn töltötte be ötvenedik életévét. Az évforduló alkalmával barátai és tisztelői elhalmozták *Márkus* Jenőt jókívánságaikkal, a Liget-Klub pedig elnöke tiszteletére ünnepi vacsorát rendezett. A vacsorán többszázan vettek részt és a klub tagjain kívül a várospolitikai és a társadalmi élet igen sok előkelősége is megjelent. *Erősdy* Sándor ny. főispán, *Bódy* Tivadar, *Gaár* Vilmos, *Tabódy* Tibor és mások felköszöntője után *Márkus* Jenő meghatva mondott köszönetet és hangoztatta, hogy továbbra is azok a tradiciók fogják vezetni életében, amelyeknek tiszteletében felnőtt, amelyeket eddig is követett.

Dinich Vidor felavatta a szabadevezősök mentőházát. Az újpesti *Weiser*-telepen vasárnap avatták fel a Magyar Szabadevezősök Egyesületének mentőházát. A nagyszámú és előkelő közönség előtt *Dinich* Vidor törvényhatósági bizottsági tag, az egyesület társelnöke mondott avató beszédet. *Dinich* Vidor beszédében kiemelte a szabadevezős-sport nagy jelentőségét. Az ünnepséget társasvacsora fejezte be, amelyen *Csécsi Nagy* Imre tábornok, *Dinich* Vidor, *Scheuer* Róbert, *Payr* Hugó, *Semsey* Aladár újpesti polgármester és mások mondottak beszédet.

Angolpark őszentsége. Mindjárt gondoltuk: a főváros fürge cáfológépe huszonnégy óráig sem váratott magára. Az egyik napon megjelent ugyanis egy híradás, amely szerint a főváros tanácsa úgy döntött volna, hogy a 12/A. jelzésű angolparki autóbuszjáratokat megszünteti. Ezek a közlések — mint a cáfolat mondja, — „arra a *téves hiedelemre*" adtak okot, hogy a főváros autóbuszüzeme az angolparki éjjeli járatokat is megszünteti. Szentséges Isten, hát hogy lehetne már ilyet csak elképzelni is? *Angolpark őszentségét ilyen kellemetlen helyzetbe hozni!* Hát hol van a régi budapesti erköles, a régi budapesti lovagiasság, *a régi budapesti vendégszeretet, amely az Angolpark német tulajdonosait eddig idegzsongító langyos fürdőként vette körül?* Nem, óh nem, az autóbuszüzem nem lesz hűtlen az Angolparkhoz és az éjjeli járatok tovább is megmaradnak. Pedig Isten lájta lelkünket, ezeket az éjszakai járatokat sem valami kolosszális üzletnek nem látjuk, de még *azt sem mernénk róla mondani, hogy komoly tényezői lehetnének a főváros nagyvonalú szociálpolitikájának.* Ha a kültelki gyerekeket hordja az autóbuszüzem az iskolába autóbuszon, rajongó tapssal fogjuk üdvözölni. De bizony *az Angolparkban drága pénzen lerészegedett kompániák szociális érdekeit nem viseljük a szívünkön.* Azok menjenek haza automobilon, vagy ha más közlekedési eszközük nincsen: *per pedes apostolorum.* Az a bizonyos, Jókai idejében volt komáromi városi tanács megelőzte korát, amikor valaki az uccáknak éjszakánkint való világítását indítványozta. Komárom város tanácsa ugyanis kimondta, hogy éjszakára pedig az uccára lámpa nem kell, mert *a tisztességes ember világossal hazamegy és lefekszik, a lumpokért pedig, akik éjszaka az uccán csavarognak, nem kár, ha kitörik is a nyakukat.* Akkor, abban az esetben bizonyára nem volt igaza a komáromi városi tanácsnak, de ha az autóbuszüzem *most, ma* mondta volna ugyanezt az Angolpark felszisszenésére, hát bizony örömmel tapsoltunk volna ennek az elhatározásnak.

Meghalt Kelemen Lajos, a Gumigyár vezérigazgatója. *Kelemen* Lajos, a *Magyar Ruggyantaárugyár* vezérigazgatója, rövid betegeskedés után tüdőgyulladásban elhunyt. *Kelemen* Lajos a magyar ipar egyik kiváló reprezentánsa volt. Közel egy évtizeddel ezelőtt került a Magyar Ruggyantaárugyár Részvénytársasághoz mint műszaki igazgató, majd Rechnitz Béla vezérigazgató halála után ennek az örökét vette át. A vállalatnak az utóbbi években bekövetkezett nagyarányú fejlődése az ő érdeme volt. Kedden délután nagy részvét mellett temették el.

A legjobb tanulók jutalmazása. A *Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége* tisztviselő-osztályának igazgatótanácsa kiosztotta a tisztviselő-osztály érdemes elnökéről elnevezett „Wurmb Elemér-ösztöndíj alapítvány" három 1000—1000 pengős ösztöndíját. Az ösztöndíjakra székesfővárosi közigazgatási tisztviselők és hivatalnokok jeles eredménnyel végző és egyetemi vagy főiskolai tanulmányokat folytató gyermekei pályázhattak. Az igazgatótanács az ösztöndíjakat *Budó* Máriának, *Tomek* Ilonának és *Wessetzky* Vilmosnak ítélte oda.

A főváros művészi ösztöndíjának nyertesei. A tanács a művészeti bizottság javaslatára a *Képzőművészeti Főiskola* kiváló növendékeinek jutalmazására létesített három 800—800 pengős ösztöndíjat *János* Lajos és *Kaffka* Miklós festőművész- és *Schrotta* János szobrászművész-növendéknek ítélte oda. Az *Országos Iparművészeti Főiskolán* létesített 800 pengős ösztöndíj nyertese *Kaltenbach* István, míg a *Fővárosi Iparrajziskolában* alapított 600 pengős ösztöndíjat *Peczkó* Gábor kapta meg.

A Magyar Ruggyantaárugyár Rt. igazgatósága és felügyelőbizottsága mélységes gyásszal jelenti, hogy a vállalat vezérigazgatója

KELEMEN LAJOS ÚR

e hó 7-én, rövid, súlyos betegség után elhúnyt.

Rendkívül nagy tehetségű és tudású, páratlan munkaerejű és tiszta lelkű férfiú száll vele sírba, aki agyának és lelkének minden erejét vállalatunk felvirágoztatásának szentelte.

Emlékét igaz szeretettel és megbecsüléssel fogjuk megőrizni!

Legmodernebb gyógyintézet sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatorium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P.
Idegbetegek, üdülők gyógyhelye
vízgyógyintézet nap- és légfürdő

LAPIDES LAKBERENDEZÉSEK
VI. RÓZSA UTCA 72
ALAPÍTVA 1865
TEL. 288-47

KŐNIG JOZSEF
OKL. MÉRNÖK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: JÓZSEF 4 4—69.
Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

KAUTNIK JÓZSEF SZOBRÁSZ-MESTER
ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

HUTTERER ÉS KÓSA
épület- és díszműbádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Budapest, IV., Magyar ucca 42-44
Telefon: Automata 854-08

HANVAY VIKTOR
villany- és rádiócikkek
Budapest, VI, Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—69

Kapuszta Gusztáv
építőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 8.
Telefon: József 893—08.

WETOL sebolaj
legyen minden mentőszekrényben.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyít.
M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72.455|1924 sz. körrend
M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062|XX. 1925. sz. rendelet.

Németh Vilmos
építési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

Telefon J 380-20 Szücs Mihály Telefon J. 380 20
KÉPESITETT ÁCS- ÉS KŐMŰVESMESTER
Budapest, IX., Gróf Haller ucca 54. szám.

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

KOVÁTS GÉZA kőművesiparos
vállal házak renoválását, festését, átalakításokat és nedves falak elszigetelését Budapest, VII., István-út 36

KÖNIG GYÖRGY
Budapest, VII., Hársfa u. 17
Kőművesmester, építést vállalkozó

Kallós építési vállalata.
Izraelita u 3/b. T. 456-03.

Weingruber Ignác
Székesfővárosi Pavillon Kávéháza
VI., Városliget

Csütörtökön
PESTI LŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

LIKTOR FERENC
SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 9. TEL.: JÓZSEF 349-83.

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és építőmesterek, építési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhíd-utca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

Miden gondos anya a gyermekszobában
Tungsram opál-takaréklámpát
használ
Szabályozható nagyobb és kisebb fényerősségre
Nem káprázlat, kiméli a szemet
Kapható mindenütt!
Gyártja: Egyesült Izzólámpa és Villamossági RT. Újpest 4.

FŐVÁROSI KÖNYVTÁR

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a IV. ker., Váci ucca 62—64. szám alatt, az Ujvárosháza épületében létesítendő központi fűtéssel kapcsolatos bontás, föld, kőmíves, elhelyező és átalakítási munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai munkanemenként 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi július hó 8-tól kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. számú szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Feszely Sándor műszaki felügyelő előadónál, a Központi városháza, III. em. 310. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi július hó 22-én (hétfő) délelőtt 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. számú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály ülésterében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi július hó 4-én.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet az I. kerület, Andor ucca közcsatorna építésére.

A tervek a Központi városházán, II. em. 267. szám alatt délelőtt 10—12 órák között megtekinthetők és ugyanitt kérhetők a szükséges felvilágosítások is.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. em. 285. szám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat 1929. évi július hó 22-én (hétfő) déli 12 óráig kell a tanácsi III. (út- és csatornaépítési) ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. em. 279. szám alatt benyújtani. A versenytárgyalás 1929. évi július hó 22-én (hétfő) délután 5 órakor lesz a II. pavillon, II. em. 59—60. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók, vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi június hó 28-án.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Gőz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

Aszfalt-útépitő,
szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 449-21.

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

Telefon: J. 448—08.
CONSTANS ÉPITŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépitési munkálatokat

Telefon: Aut. 272-64. Telefon: Aut. 272-64.
Magyar Épitő Részvénytársulat
BUDAPEST, V., TERÉZ-KÖRÚT 34. SZÁM.
Sürgönycim: „Épitő 272-64 Budapest"
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vizépités, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakodások. Alapozások, mély- és magasépités. Út- és vasútépités. Hidépités. Mindennemű beton- és vasbetonépités. Kőmunkálatok. :: Városi csatornázások és vízvezetékek.
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

KALLINA ZDENKO
GRAFIKAI SZAKÜZLET
Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 16.
Telefon: J. 314-16. —— Telefon: J. 314-16.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, Nyergesujfalu

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérőkküldés díjmentes.

Költségvetés és mérőkküldés díjmentes.
Épit, javit, alakit szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszivással.

Széchenyi Gyógyfürdő

(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)

Zalahalápi bazaltkőbánya
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. KER. TISZA ISTVÁN UCCA 2. SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 820—51

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FAREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

TÓTH LAJOS
Pala- és cserépfedőmester Eternit-cserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása.
Telefon: József 351—01. sz.
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

Holman Pál épitőmester
Budapest VII. ker., Gizela-út 47. * Telefon: József 306—15

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és ellismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Terés 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapitva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapitva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz. Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

KÚN SÁNDOR
TELEFON: JÓZSEF 361—23
FESTÉK, KENCE, ZSIRADÉK, KÁTRÁNY ÉS VEGYITERMÉKEK GYÁRI RAKTÁRA
BUDAPEST, IV, FERENC JÓZSEF RAKPART 18

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

BUBIK LÁSZLÓ CSAVAR ÉS VASÁRUGYÁR
készit mindenféle vas- vagy fémárút tömegben vagy egyenként
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 26.

Budapest Székesfőváros Ásványviz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

(Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntöde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 201. sz. (Saját ház.)
Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám. Öntetnek: Szobrok, dombormüvek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépitő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3 sz. TELEFON: A. 847-73
Fióküzlet: IX. ker. Tompa ucca 0 szám

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON: JÓZSEF 401-76.

Hochhauser
Ferenc épitési vállalkozó Budapest
IX., Soroksári ut 38. Tel.: J. 459-81

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 július 17. — 29. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

NÉGY ESZTENDŐT

töltött el *Ripka* Ferenc a főpolgármesteri székben és ahogy a mai eszünkkel, a mai mentalitásunkkal visszagondolunk a négy esztendővel ezelőtt volt időkre, el kell álmélkodnunk. Valljuk be, hitetlen Tamások-ként jártunk valamennyien, akik utána indultunk, bár tudva tudtuk, hogy nem késhetnek soká az idők, amikor Budapest megint a régi dolgozó, tevékeny, haladó, magvető Budapest lesz. De akkor — emlékezzünk csak — riasztó állapotok uralkodtak még a közgyűlési teremtől a városházi hivatalokon, a kerületi klubokon át az utolsó ferencvárosi, józsefvárosi, terézvárosi kis-kocsmáig. Akkor még mindenhol a nemzet-vesztő szörnyű jelszavak, a népbolondítás szörnyű maszlagai kábították a polgárságot, de még csak reménység sem volt, hogy hamarosan ki lehessen lábolni a katasztrófák tengeréből.

1925 július 11-én tette le *Ripka* Ferenc a főpolgármesteri esküt, de akkor már kis híjján egy esztendeje állott a főváros élén, közel egy esztendeje kapott mandátumot *Bethlen* István nagyszabású konszolidációs politikájának Budapesten való megvalósítására. Sokszor elmondtuk már, hogy ezalatt az egy esztendő alatt mit végzett *Ripka* Ferenc, megrajzoltuk a meglepő képet, hogy a fővárosi választások küzdelme során az egyik pártvezér a másik után kénytelen volt az ő szolid, komoly, a magyar reálpolitika szempontjából egyedül posszibilis programját magáévá tenni és azt magáénak hirdetni.

A főpolgármester-választó közgyűlés képe mégis örökké emlékezetes marad előttünk. Egyik utolsó, de viharos fellobbanása volt ez a nap a kimúló idők beteg tüzének.

Csak egy-két idézetet veszünk a főpolgármester-választó közgyűlésről szóló hűséges tudósításból. Íme egy mondat a tudósítás ama részéből, amely az ünnepi közgyűlés megnyitása előtt lefolyt megbeszélésekről számol be:

„Végre azután — írja a tudósító — *Ripka* Ferenc kormánybiztos persvadeálására belenyugodott a baloldal abba, hogy *egyszer, egyetlen egyszer* hajlandók eltűrni *Sipőcz* Jenő elnöklését *azzal a feltétellel, hogy erre több izben még csak kísérlet sem történhetik.*"

Sok érdeme van abban *Sipőcz* Jenő polgármester egyéni intaktságának, tiszteletreméltó egyéniségének is, hogy azóta ilyen probléma többé fel nem vetődhetik és a polgármester személye ma közbecsülésben áll. Az egészséges levegőt azonban, amelyben *Sipőcz* Jenő megbecsülése megszülethetett, *Ripka* Ferenc teremtette meg. Hiszen *Sipőcz* Jenő 1925 július 11-én is éppen olyan intakt, kiváló úriember volt, mint ma, akkor azonban még kérlelhetetlen ellenszenvvel küzdöttek ellene. Most azonban — a *mai tisztult atmoszférában* — legszélsőbb ellenfelei is a legteljesebb megbecsülés hangján emlékeznek meg róla.

Miért volt ez úgy *akkor* és miért van ez *ma* másként?

Igen egyszerű a dolog.

Joggal mondhatta ugyanis *Ripka* Ferenc bemutatkozó beszédében, amikor elődeiről (Márkus, Fülepp, Heltai, Bárczy) szólott, hogy „ma (1925) nincs meg a gazdasági életnek az a dús termése, mint az ő (Márkus, Fülepp, Heltai, Bárczy) idejükben, főleg pedig nincs meg *a lelkeknek az a munkára képes békéje*".

Hát hogy lett volna meg a lelkek munkára képes békéje, amikor még a főpolgármester-választó közgyűlésen is közbesüvített egy éles hang:

— *Minden zsidó felállni!*

Hogy mit változtak azóta az idők? Semmi sem mutatja jobban, mint hogy a közbesüvítő éles hang tulajdonosa azonos a politikamentes *Reviziós Liga* alelnökével, aki a böles *Herczeg* Ferenc oldalán állva, egész lélekkel küzd Herczeg legfőbb programpontjaiért: *a magyar társadalmi békéért.*

Ez is mutatja, hogy azóta milyen sok víz folyt le a Dunán. De lefolyt volna-e símán a Dunán ez a sok víz, ha *Ripka* Ferenc *akkor* nem hirdeti *az apostolok hitével és a hívők önfeláldozásával*, hogy Magyarország talpraállításában a vezető munkát itt, Budapesten kell elvégezni? Vagy hol lenne a minden reményüket magába ölelő reviziós mozgalom, ha *Ripka* Ferenc már akkor nem hirdeti: *„viruló, boldog otthont kell teremtenünk, hogy elszakadt testvéreink visszakívánkozzanak az ősi hajlékba"?*

Hosszú idő óta akkor hirdette először a főváros közgyűlési termében *Ripka* Ferenc szava, hogy *„egyének és pártok fölött a főváros érdeke vezet"*. Esztendőkig akkor *a főváros érdekei címén csak pártérdekeket istápoltak.* És hallaniok kellett azt, ami akkor idegenül hangzott, de *amit ma becsülettel követ mindenki:* „Ha a pártok a köz érdekében mérséklik magukat, ha mindnyájan tisztelik a szólásszabadságot, akkor nem vesztegettük hiába itt az időt és *kenyeretadó munka helyett nem dobálunk izgató mérget a főváros közönségének.*"

Hát bizony 1925 július 11-én még mindez nagyon idegenül hangzott a közgyűlés többségének. Csak kevesen érezték, hogy apostoli szózat ez, amely a beteljesülés útját mutatja.

És volt ennek a főpolgármester-választó közgyűlésnek egy mindent felülmuló szimbólikus jelenete. A zúgó, viharzó közgyűlés éktelen lármáját nem tudta lecsendesíteni az elnöki székben ülő kiváló személyiség. És ekkor *Ripka* Ferenc, aki akkor még csak megválasztott és kinevezett, de *be nem iktatott* főpolgármester volt, kezébe ragadta az elnöki csengőt és csendet, rendet teremtett.

Beiktatása óta, négy éven át, fokozott, százszoros mértékben sikerült ez neki. Ez az, amiért őt a négyéves évforduló alkalmával mindenkinek tiszta szívvel ünnepelnie kell.

Útolajozásra és vizes makadámra szórják a pénzt, mert csőd előtt áll a főváros útépítése

Egyetlen fillér fedezete sincs a fővárosnak útépítésre — Teljes felfordulás küszöbén áll Budapest közlekedése

A *Fővárosi Hirlap* cikksorozatban mutatott rá a főváros útépítési programjának rendkívüli fontosságára és azokra a nehézségekre, amelyek különböző okokból, de elsősorban a tervezett útépítési kölcsön jóváhagyásának késedelme miatt, a megvalósítás elé tornyosultak. Az 5 millió pengős útépítési kölcsön sorsa, mint ismeretes, még mindig függőben van.

Az idei útépítések elvégzésére, mint emlékezetes, eredetileg 5 millió pengő volt előirányozva a költségvetés tervezetében. A budgettárgyalások során azonban ebből *négymillió pengőt töröltek*, úgy határoztak, hogy ennek fedezetére függőkölcsönt vesznek fel addig, *amíg a tervezett 20 milliós útépítési kölcsön sorsa eldől.* Időközben az útburkolási igények növekedtek is, úgyhogy a 4 milliós kölcsönnek 5 millió pengőre való kikerekítése lett volna kívánatos. A költségvetésben hagyott 1 millió pengő lett volna az 5 milliós kölcsön amortizációjára és a legsürgősebb kiadásokra felhasználva, ezenkívül csak a kerületi előljáróságok rendelkezésére maradtak kisebb-nagyobb összegek a halaszthatatlan útfenntartási költségek kielégítésére. A háborús és a forradalmi éveket kivéve

talán még soha nem fordult elő, ami most következett be, hogy a fővárosnak egyetlen pengő fedezete sincs az útépítési program végrehajtására.

Csármann Ferenc műszaki tanácsnok szombaton délelőtt hosszasan tanácskozott *Buzáth* János helyettes polgármesterrel a budapesti útépítés válságáról. A tanácskozás eredménye a kiszivárgott hírek szerint az volt, hogy

a tanács újból hatékonyan megsürgeti a belügyminisztériumban a kölcsön jóváhagyását és rámutat azokra a körülményekre, amelyek a közlekedésben beállhatnak, ha kellő fedezet hiányában a legégetőbb munkákat sem végezhetik el.

A főváros útépítési programjának fenyegető *megfenekléséről* és a kibontakozás lehetőségeiről

Becsey Antal

törvényhatósági bizottsági tag, az *Egységes Községi Polgári Párt* alelnöke az alábbiakban nyilatkozott a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Arra a kérdésre, mi következik be a főváros úthálózatában, ha a sürgetett 5 milliós útburkolási kölcsön elmarad, egy szóval válaszolhatok:

csőd!

— Az útépítési programnak ez évre kiszabott részét minden körülmények között és feltétlenül el kell végezni és én kizártnak tartom, hogy a kormány megfelelő felvilágosítás és kimerítő informálás után megtagadja ehhez a kölcsönhöz a hozzájárulást. Hogy mennyire halaszthatatlan és sürgős az útépítések megkezdése, konkrét példákra hivatkozom. Itt van pl. a *Horthy Miklós út* külső szakasza, amely ma már teljesen beépített főútvonal, de olyan rossz és botrányos makadámkövezete van, hogy *bérautó sem szívesen vállalkozik ottani fuvarra.* Balló Alfréd, a köztisztasági hivatal igazgatója kijelentette, hogy nem tudja az útvonalat kellően öntöztetni, mert annyira rossz karban van, hogy *az öntözőgépeket tengelytörés veszedelme fenyegeti.* Ezt az utat 320.000 pengő költséggel kockakővel akarta burkoltatni a főváros s mivel ez nem lehetséges, most zúzott követ kénytelen odahordatni, a régi vizes makadámutat rendbehozni, ami szintén legalább 50—60.000 pengőbe kerül és emellett *ez a burkolat őszre újra elromlik.*

a hatvanezer pengő kidobott pénz, míg 320.000 pengővel legalább 20 évre kifogástalan útburkolatot kaptunk volna.

— Ez a helyzet a Hungária körúton is és egy csomó más útvonalon, amelyeket most nem akarok felsorolni, mert nem óhajtok ismétlésekbe bocsátkozni.

— Az útburkolási kölcsön elmaradása lehetetlenné teszi a műszaki ügyosztálynak azt az eléggé nem helyeselhető szándékát is, *hogy többé nem épít makadámutat, mert nem akar mérhetetlen pénzeket költeni ezeknek a burkolatoknak fenntartására, tudva, hogy*

a makadámutak fenntartása amellett, hogy rövid élettartamúak, porosak, tehát rosszak és drágábbak minden más útburkolatnál.

A főváros területén még mindig 1,750.000 négyzetméter vizes makadámút van, a 6 millió négyzetméternyi összes úthálózat igen jelentékeny része és mindössze 300 négyzetméternyi az a terület, amely már kátrányozva vagy bitumenezve van. A mai állapotok mellett természetesen szó sem lehet az átépítések intenzív folytatásáról, a főváros kénytelen ezeket a vizes burkolatokat fenntartani, sőt azokba új pénzt beleölni,

jobb meggyőződése ellenére kénytelen olajozni, jóllehet, köztudomású, mennyire helyesebb volna, az olajozásra költött milliós összegeket is végleges útburkolatok építésére fordítani és az évente e célra kiadott pénzösszegeket végleges útépítésre tőkésíteni.

— Mindezt figyelembevéve, *az idei költségvetésben már nem is szabadna szerepelni útolajozási költségnek.*

— *Az 5 millió pengős függőkölcsön felvételére tehát sürgősen és mulhatatlanul szükség van, mert a mai állapot teljes felfordulást jelent.*

— *Nem lehet tehát semmi körülmények között belenyugodni abba, hogy a kormány — minden bizonnyal — hiányos informálás vagy a való helyzet félreismerésében megakadályozza a kölcsön felvételét.* Akármilyen formában, de sürgősen tiszta képet kell teremteni ebben a kérdésben. Azt is kell tudnunk, hogy mit akar a kormány abban az esetben, ha a kölcsön felvételét mindenáron ellenezné. Tudniillik *van egy másik megoldási lehetőség is,*

amelyre éppen az állam mutatott példát, *hogyan lehet kölcsön nélkül útépítést kezdeni.* Az állam megkezdett útépítési programját tudvalevően úgy hajtja végre, hogy

nyilvános versenytárgyalási pályázatot hirdetett az útépítések végrehajtására, de egyúttal azok finanszírozására is.

Az útépítési költségek fedezésére az autóadót kötötte le, ennek a jövedelméből törlesztik 3—4 év alatt az építkezések költségeit. E forma ellen — miután maga is elfogadta — valószínűleg nem lenne kifogása a fővárosnál sem a kormánynak, a kérdés csupán az, hogy a székesfőváros tud-e ilyen jövedelemforrást kijelölni az útburkolási költségek fedezetére. *Végeredményben azonban ez sem más, mint kölcsön,* mert elképzelhető-e, hogy vállalatoknak ekkora tőkéjük legyen éveken át, amit hitelezhetnének. Itt is bizonyos bankok bekapcsolódása volna elkerülhetetlen.

— De ha tudna is a főváros ilyen útépítési jövedelemforrást találni, kijelölni és lekötni, még abban az esetben is *mindent megelőző feltétel az 5 millió pengő legsürgősebb előteremtése,* mert ha nem, a legkomolyabb zavarok állnak elő és teljes felfordulás következik be a főváros közlekedésében.

— Egyébként a legközelebbi napokban felkeresem *Buzáth* János helyettes polgármestert és *Lamotte* Károly pénzügyi tanácsnokot, hogy megbeszéljük a teendőket és lehetőségeket.

Csekély áldozattal, főleg társadalmi támogatással ékesítik szobrokkal Budapestet

A közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén az egyik törvényhatósági tag kifogásolta a főváros művészeti kiadásait, azt hangoztatva, hogy „egyes ügyosztályok túlzott ambícióval dolgoznak, amely nincs arányban a főváros teherbíróképességével". A felszólaló többek között kifogásolta a képvásárlásokat, az új szobrok felállítását, azt állítva, hogy a főváros az utóbbi esztendőben „több szobrot állított fel, mint amennyit 1867-től 1919-ig összesen felállítottak". Kifogás esett a Wenckheim-palota átalakítása és a Károlyi-palota felhasználásának késedelme miatt is. Felkerestük

Liber Endre tanácsnokot,

aki ezekkel a megállapításokkal szemben mindenekelőtt rámutatott arra, hogy a főváros művészeti és közművelődési budgetje évről-évre előre meg van állapítva, amelynek kereteit *soha át nem lépték.* Az ügyosztály minden ténykedése a bizottságok tudtával történik, viszont nem szabad megfeledkezni azokról a kötelezettségekről sem, amelyek a főváros vállaira mind kultúrális, mind művészeti téren ráhárulnak.

— Ami azt az állítást illeti, hogy a főváros az utóbbi években több szobrot állított fel, mint az utolsó 60 esztendő alatt, azzal felelek, — mondotta a tanácsnok — hogy a legtöbb felállított szobrot nem a főváros készíttette, hanem csupán minden ily irányú akciót tőle telhetően támogatott. *Mindössze 9 olyan szobrot* állítottunk fel, amely teljes egészében a főváros költségén készült, ezek viszont azokból a vásárlásokból kerültek ki, amelyet a főváros évről-évre megismétel.

— A különbség az, hogy

most azokat a szobrokat, amelyek közterületen való felállításra alkalmasak, ki is helyeztük a városkép szépítése érdekében, ahelyett, hogy múzeumba vagy valami szobába dugtuk volna.

A Kossuth-szobor felállítása a fővárost csak kis mértékben terhelte, a Hősök emlékét az állammal közösen létesítettük, a *Rothermere*-kút és a *Petz* emlékkút ugyancsak társadalmi adományokból kerültek ki. Nem látom tehát annak a túlzott költekezésnek a nyomát, amelyre az utalás történt. Az ügyosztály törekvése kétségtelenül az, hogy a város képét tőle telhetően, kevés áldozattal, mennél inkább szépítse és ennek a törekvésnek szolgálatába állítottuk azokat a szobrokat vagy kutakat is, amelyeket eddig felállítottunk. Nemrégiben járt nálam a *New York Times* szerkesztője, dr. *Snow,* aki elragadtatással nyilatkozott a budapesti városkép szépségéről, nemcsak fekvése miatt, hanem az uccák és terek csinosságánál, ápoltságánál és gondozott voltánál fogva is. Nem lehet tehát eléggé hangsúlyozni, mennyire fontov a Budapestre látogató idegenekre való tekintettel a város művészi alkotásokkal való díszítése, a művészi ízlés kifejezése. Ami a további művészeti programot illeti, ez csupán a már elhatározott alkotások végrehajtására vonatkozik. Az ősszel kerülnek felavatásra *Márkus* József, *Festetich, Fülepp* és *Rózsavölgyi,* városunk elhúnyt nagyjainak síremlékei, amelyek *Tóth* István, *Stróbl* Zsigmond, *Vastag György* és *Ligeti* Miklós alkotásai. *Lotz* Károly síremlékét *Pásztor* János készíti.

— Nagyon kedves emlékkút kerül a Szabadság tér déli részébe, az egykori Széchenyi kertbe. *Telcs* Ede készíti a bájos empire kutat, amelynek reliefjén az a jelenet lesz megörökítve, amikor Széchenyi Istvánné az első platánt elülteti, a szó kíséretében: „Virulj".

— Jövő héten lesz újabb tanácskozás, hogy hova kerüljön *Zala* György hangulatos szobra, a sokat vitatott *„Olvasó leányok".* A legújabb elgondolás szerint ez a szobor is a Városligetbe kerül és a Stefánia utat fogja díszíteni, amint *Stróbl* Zsigmond nagy erejű „Ijásza" is a koresolyaesarnok elé kerül. A legutóbbi tárlaton megvásárolt a főváros *Sidló* Ferenctől egy ugyancsak nagy művészi értékű kútcsoportozatot, amely vízhordó nő alakokat ábrázol. Ez a szobor a főváros valamelyik terére kerül. Szeretnénk megvalósítani a városkutak restaurálásának és újból való felállításának kedves tervét is, ez azonban egyelőre pénzügyi akadályokba ütközik. Ugyancsak

a főváros feladata volna egy 1799-ből származó közgyűlési határozat végrehajtása is, amely szerint meg kellene örökíteni a Városliget létesítőjének, Batthyány érseknek az emlékét.

Remélhetően sor kerül ennek a szobornak a megvalósítására is, amint közeli feladat lenne a *Mikszáth*-szobor is. Az ősszel készül el *Ady* Endre és *Blaha Lujza* síremléke és a legközelebbi program *Vörösmarty* Mihály, a *Szózat* költője sírjának méltó megjelölése is.

FARKAS LAJOS Telefon: J. 396-78
MÉRNÖK magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Budapest VII, Kolumbus u. 41

SEFFER ANTAL TELEFON: AUT. 891-31 AUT. 896-94
TORNASZEREK ÉS SPORTESZKÖZÖK GYÁRA
Budapest, IV., Kamermayer Károly ucca 3. sz
Fiók: IV., Kecskeméti ucca 14 * Gyár: Pest-Sashalom

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 604-48.

Kávéházi, intézeti és tömegélelmezési konyhaberendezések
MAYER HERMANN és HIRSCHLER
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 48. SZÁM.
ELSŐRENDŰ HŰTŐGÉP
KÉPVISELET: ESCHER-WYSS & Co.
ZÜRICH-LONDON

NEUSCHLOSZ ELEK TÉGLAGYÁRA
Városi iroda: V., Pozsonyi-út 21-25. Telefon: 901—49.
Kartelen kívül
Helyszínre szállít la. kis- és nagyméretű égetett agyagtéglát. Hidegkút, Mária-Remete és Pilisvörösvárhoz legközelebb fekvő téglagyár.

TÁBLAÜVEGBEN MANDL VEZET KARTELEN KIVÜL
BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

DÖMÉNY IMRE
EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG
festék-, háztart.- és vegyiczikkek kereskedése
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.
Telefon: Automata 886—51.

ASZFALT és KÁTRÁNYIPAR R.-T.
Budapest, V., Nádor ucca 12
Telefon Aut. 282-81, 282-81
GYÁRAK: Budapest IX., Illatos út 18-20 } saját iparvágány
Szőreg, (Szeged mellett }

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL **FAISKOLAI CIKKEK**
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN **TOST ÉS MOLNÁR**
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 828 — 20.
gyártmányai
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanúsága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk **kedvező fizetési** feltételek mellett is. Ellsmerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycím: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

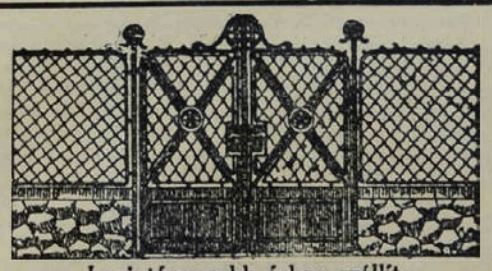
Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapíttatott 1876. Telefon: Aut. 826-83.

Hajnal Imre
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest,
I., ATILLA KÖRÚT 47. SZÁM TELEFON AUTOMATA 528-64

TÓTH ISTVÁN Telefonautomata 510—29. szám.
VILLANYSZERELŐ
Budapest, I., Greguss ucca 8 szám

LERCHNER és TÖRÖK
szobafestő, mázoló és bútorfényező TELEFON: L. 963—03. BUDAPEST, VI, Petneházy-u. 44

PALKA JÓZSEF Alapíttatott 1894-ben
Magyarország ezüstkoszorús üvegfestő mestere
TELEFON: J. 302—28
ÜVEGFESTÉSZETI ÉS ÜVEGMOZAIK MŰTEREM
Budapest, VIII., Baross-u. 59

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

Parkét javítás és fölgyalulás, kapu és portál lehúzás
Gyulay Kálmán, VII, Hernád u. 30

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: Dunméx.
Szállít: Mészet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

LEFÉBER ÉS TÁRSA
Kut-, vízműépítés és mélyfurási vállalat
Mélyfurások, kutatófurások, aknaépítés, alapozások, víztelenítések, szivattyútelepek, berendezése
Budapest VI. Bulcsu ucca 5. Telefon: Lipót 981-01 szám

KŐBÁNYAI KÁTRÁNY és ASZFALTIPAR
FRIED és GRUBER okl. mérnökök / X., Gyömrői-út 64 / Tel.: J. 449-44
GYÁRTMÁNYAINK: bőrlemez, szigetelőlemez, aszfalt fedőlemez (szagtalan), facement, kiöntő aszfalt, aszfalt coulé
VÁLLALUNK: Tetőfedést minden kivitelben, szigetelési munkákat, víztelenítési munkákat, aszfaltozást

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállít hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

Gaár Vilmos megdöbbentő adatai a bürokrácia kártevéseiről

A belügyminisztériumban megfeneklett a vámvonalak kihelyezése — Budapesten 1913 óta „ideiglenes" ebzárlat van — Sorbanállás az illetőségi ügyosztályban — Orvosolják a fogalmazói kar sérelmeit

Gaár Vilmos dr., nyugalmazott kúriai bíró, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnöke, aki *Kozma* Jenő távollétében *Becsey* Antallal együtt irányítja a párt aktuális, folyó ügyeinek intézését, a főváros közigazgatási bizottságának legutóbbi ülésén általános érdeklődés mellett tette szóvá egyrészt a *fővárosi fogalmazók nehéz helyzetét*, másrészt azokat a *bürokratikus kinövéseket*, amelyek a főváros ügyeinek elintézése terén tapasztalhatók. A *Fővárosi Hirlap* munkatársa beszélt

dr. Gaár Vilmossal

ezekről a kérdésekről és a következő nyilatkozatot kapta:

— Általánosan tapasztaljuk, hogy a fővárosi sürgős problémák megoldása rendszerint azért késik, mert

a bürokrácia útvesztőiben hónapokra megakad egy-egy akta.

A közigazgatási bizottság ülésén szóvátettem a *vámvonalak kihelyezésének* a dolgát, amire vonatkozóan a főváros közgyűlése már határozatot hozott, sőt az új épületek terveit már fel is küldték a belügyminisztériumba. Itt azonban *még mindig nem hagyták jóvá sem a határozatot, sem az új terveket.* Én tehát felvetettem a kérdést:

mikorra akarják végre elintézni a belügyminisztériumban ezt a kérdést?

A törvényhatóságnak — véleményem szerint — *erélyesen kell követelnie ezeknek a bürokratikus visszásságoknak a kiküszöbölését.* Pártunknak érintkezésbe kell lépnie magával a belügyminiszter úrral, aki maga is igen éles szavakat talált a bürokratizmus kinövéseivel szemben.

Meg kell tehát kérnünk a belügyminiszter urat, hasson oda, hogy a belügyminisztériumnak az az ügyosztálya, amely a fővárosi ügyek legfőbb fóruma, lelkesebben és főként gyorsabban dolgozzék.

— De a bürokratizmus túltengései miatt nemcsak a belügyminisztériumot lehet hibáztatni, hanem a *fővárosi közigazgatást is.* Valóban a viccelapokba kínálkozik például az *ebzárlatok* körül tapasztalható nevetséges állapot. 1913. óta kéthónaponként újabb és újabb plakátok jelennek meg a főváros uccáin: az „ideiglenes" ebzárlat elrendeléséről. Tehát

1913 óta egyfolytában, megszakítás nélkül ideiglenes ebzárlat van Budapesten. Rengeteg nyomtatványt pocsékolnak el e miatt, ahelyett, hogy kimondanák: Budapesten egyszersmindenkorra ebzárlat van.

— De másik példát is hozhatok fel a fővárosi közigazgatás bürokratikus visszásságaival kapcsolatosan. Akinek az előljáróság *szegénységi bizonyítványt ad ki*, az elmehet a kerületi orvoshoz, akitől ingyen gyógyszereket is kap, illetve olyan receptet ad át neki a kerületi orvos, amelyre a patika ingyen szolgáltatja ki az orvosságot. Amikor a gyógyszertár összegyüjti ezeket az ingyen-recepteket és bemutatja utalványozás céljából a városházán, ugyanaz az előljáróság, amely a szegénységi bizonyítványt kiállította,

ismét vizsgálat tárgyává teszi, hogy valóban szegény-e az a beteg, aki az ingyen gyógyszert kapta.

— Nagyon energikusan kell szembeszállni ezekkel a bürokratikus kinövésekkel és éppen ezért helyeslem az új tiszti főügyésznek azt az intézkedését, amely szerint a fővárosi ügyészség tagjai magánfeleket csak 12 és 2 között fogadhatnak. Ezzel lehetővé válik, hogy az ügyészek 12 óráig hivatalos ügyeiket nyugodtan elvégezhessék és így valószínűleg mód nyílik arra, hogy *legalább a tisztiügyészségen* a minimumra redukálódjanak a bürokratikus bajok.

— De szóvá kell tennem ezzel a kérdéssel kapcsolatosan azt a tényt is, hogy

az illetőségi ügyekben naponkint százával állnak sort az emberek az illetékes ügyosztály ajtajai előtt.

Rengeteg munkaidőt rabolnak el ezektől a szerencsétlenektől, akiket a trianoni szerződés szomorú következményei illetőségüktől és állampolgárságuktól fosztottak meg. Ezen a bajon csak úgy lehet segíteni, ha *megfelelően felemeljük ebben az ügyosztályban a tisztviselőknek létszámát.* Nem ártana, ha a polgármester úr egyszer inkognitóban végigsétálna ennek az ügyosztálynak a helyiségei előtt.

— Ide tartozik természetesen a *fővárosi fogalmazók* szomorú sorsa is. Ugy a jövő évi költségvetés tárgyalásánál, mint azoknak a megbeszéléseknek a során, amelyeket a fővárosi reformmal kapcsolatosan a belügyminiszter úrral fogunk folytatni, érvényesítenünk kell pártunknak azt az álláspontját, hogy

a fővárosi fogalmazói kar létszámát szaporítani kell és a karnak nagyobb és több előmeneteli lehetőséget kell biztosítanunk.

Én azt hiszem, hogy ebben egyetértenek velem valamennyi községi pártnak a tagjai és így a belügyminiszter úr honorálni fogja kívánságukat.

Nagyvárosi forgalom

Irta: Orczy Gyula mérnök

Ha ellátogatunk a külföldi metropolisokba, az első impressziót azoknak forgalma adja. Ha ezt a forgalmat jobban figyeljük, látni fogjuk, hogy nagyszabású voltát nem a kocsik nagy száma, hanem *a közlekedés lehető gyors és síma lebonyolódása adja első sorban.* Összehasonlítva fővárosunk közlekedésével, bizony sok pótolni valót találunk az itthoni viszonyokban.

Legerősebben ragad meg a terek forgalma. Minden nagyobb és forgalmasabb térnél a körforgalom van előírva. Rendőr legfeljebb a járdán áll, hogy a kocsisort megállítva, a közönséget áteressze, de különben csak pirossal szegélyezett fehér nyilak jelzik, hogy *a tereken csak egyirányú a közlekedés.* A kocsik így könnyen beállnak és leválnak a sorból, nem keresztezik egymás irányát, nem kell várniok. Ha valaki látta a *Leipzigerplatz*, a *Gedächtniskirche* vagy a *Place de la Concorde* hatalmas méretű forgalmát és annak mégis gyors, egyszerű és síma lebonyolítását, méltán csodálkozhatik, hogy nálunk például a jóval kisebb forgalmú *Calvin* téren, milyen nehezen tudják a forgalmat lebonyolítani.

Milyen

egyszerű volna, megszüntetve a Calvin tér villamos gócpontját, a körforgalmat megvalósítani.

A közepén létesítendő járdaszigetet a kocsik minden rendőr és várás nélkül kerülhetnék meg és a siető autóutasnak nem kellene percekig várni, hogy a Kecskeméti uccából kiengedjék a kocsiját. A Vörösmarty téren sem lenne életveszélyes a közlekedés, ha a Lánchíd felől érkező kocsikat nem engednék a Haas-palota felé közlekedni, hanem a *Gerbeaud* felé kerülnék meg a kertet, úgyszintén a Váci uccából kihajtó kocsik is könnyen, csak kis kerülővel, betarthatnák a balrahajtás elvét.

Nem szükséges több példát említeni, ezekből is látható, hogy a gyalogjáró közönség nyugodtabban közlekedhetik, mert

tudni fogja, melyik irányból várja a kocsikat és az autók sem fognak össze-vissza szaladgálni, veszélyeztetve a járókelők és egymás épségét.

Még csak a költséges villanyjelzőlámpákat sem kell felállítani. Egy másik eset a villamos vágányok elhelyezése. Külföldön a sinek az út közepén vannak elhelyezve, lehetővé téve a forgalom gyors és könnyű lebonyolítását. Ennek a praktikus elrendezési módnak előnyét itthon is mindenki tapasztalhatja. A Kossuth Lajos uccában, ha csak hat kocsi szélességűnek fogadjuk el, a forgalom könnyen bonyolódik le. A két szélén a várakozó kocsik, ezek mellett a lassúbb járművek és középen, a sineken, a gyorsabb kocsik még mindig könnyen előzhetnek. Ezzel szemben mit látunk az aránylag sokkal, majdnem tíz kocsi szélességű körutaknál? A villamos sinek mellett döcögnek a teherkocsik és középen már csak egy kocsinak jut hely az előzésre. Igy ezen a szélesebb uccán *csak három mozgó kocsisor haladhat, az előbbi négy kocsisor helyett.* Mi lesz, ha majd a forgalom annyira megnövekszik, hogy a kocsik két-három sorban kénytelenek egymás mellett haladni? A villamos vágányoknak az úttest közepére való helyezésével megszűnnék az az anomália, hogy *a kocsik balra előzzenek, felborítva közlekedésünk egész rendszerét.*

És talán legjobban akadályozza forgalmunkat az uccа közepére cövekezett rendőr. Most már dobogót is kapva, egy világért sem mozdulna el helyéről, hogy két kocsit engedjen el egymás mellett, szinte örömet lelve abban, ha hosszú libasorba gyűjtheti a kocsikat. Külföldön alig látunk rendőrt az úttesten és ha ott vannak, akkor is fel és alásétálva *helyet adnak a kocsiknak, elősegítve azok könnyebb mozgását.*

Vajjon nem végeznék-e ügyesebben feladatukat derék rendőreink, ha őket vinnék ki külföldi tanulmányútra, beosztva őket egy-egy nyugati metropolis közlekedési rendőre mellé?

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

SEIF GYULA
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: Aut. 528-48
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.
KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám
Telefon: Lipót 981-25

Felhőkarcoló-építéseknek Budapesten sincs semmi akadálya a vasbeton korszakában

Milyen legyen az építkezési szabályrendelet reviziója?

Köztudomású, hogy az amúgy is meglehetősen lanyha magánépítési tevékenység egyik legnagyobb kerékkötője a régi, elavult építkezési szabályrendelet, amely számtalan olyan megszorítást tartalmaz, ami a drága építési anyagok és egyéb körülmények mellett *az építést jelentékenyen megdrágítja*. A törvényhatóság különböző bizottságaiban és a közgyűléseken éppen ezért nem egyszer tették már szóvá a szabályzat reviziójának szükségességét és egyre hangosabban sürgetik ezt az érdekeltségek, a vállalkozók, s az építtetni szándékozók egyaránt.

A közelmultban történtek ugyan már a szabályzaton bizonyos enyhítések, de ezek még *nem kielégítők*, s még mindig fennáll az a lehetetlen kikötés, amely szerint a lebontott lakóház csak akkor részesülhet, újjáépítés esetén, adómentességben, — *ha a réginek legalább a háromszorosára emelik fel.* Ebben a kikötésben ma már ellenmondás van, mert köztudomású, hogy Budapesten legfeljebb 5—6 emeletes házat szabad építeni. Miután ma már kevés a földszintes ház, ez azt jelenti, hogy a *háromemeletes házat, akármilyen rozzant, öreg és csákány alá érett is, nem lehet újjáépítés céljából lebontani, mert a szabályzat szerint helyébe kilenc emeleteset kellene építeni, hogy adómentes legyen. Ez pedig tilos.*

De nem csak ez az egy kuriózum található a szabályzatban, hanem vannak egyéb olyan kautélák is, amelyek *ma már feleslegesek és a modern építéstechnika szerint okszerűtlenek is.*

Az építési szabályrendelet módosítása ugyan nem a fővárostól függ, mégis szükségesnek tartottuk kikérni egy szakember véleményét, annál is inkább, mert a reformot illetőleg a kezdeményezést úgyis mindenki a fővárostól várja és tudomásunk szerint *az első őszi közgyűlésen az Egységes Községi Polgári Párt egyik tagja részéről el is fog hangzani ilyen indítvány.*

A modern építkezési problémák és ezzel kapcsolatban a sürgetett reformról

Lavotta Gyula műszaki főtanácsostól

kértünk információt, s beszélgetésünk során az egyes műszaki szempontokat a következőkben világította meg a *Fővárosi Hirlap munkatársa előtt:*

— Kétségtelen, hogy az építési szabályrendelet mielőbbi reviziójára feltétlen szükség van. Azokat a módszereket és leegyszerűsített eljárásokat, amelyek külföldön beváltak, nekünk is át kell előbb-utóbb vennünk. Különösen a német építőművészet ment át az utóbbi években óriási változásokon és annak egyes túlzásaitól eltekintve, számos olyan praktikus újítással találkozunk, amelyek elől elzárkózni semmi okunk sincsen.

Az utóbbi évtizedben *az egész építkezési elv átalakult.* Arra törekszik mindenki, hogy minél több napfény és levegő árassza el a lakásokat, de emellett minden négyzetcentiméternyi területet minél gazdaságosabban, jobban lehessen kihasználni. Ennek megfelelően

nincs szükség többé a nálunk még előírásos 3—4 méter magas szobákra, ezzel szemben lényegesen nagyobbra kellene méreteztetni az ablakokat.

— A szobamagasság azelőtt előírásosan 4 méter volt nálunk, most már három métert is engedélyeznek, de tényleg *260—270 centiméter is elég.* Amerikában, Hollandiában és egyebütt is ez az általános magasság.

— A mi építési szabályzatunk túlsokat kíván az építtetőktől. Ez felesleges. Lényegesen nagyobb engedményeket kell tenni, hogy a hatóság ezzel is fokozza az építési kedvet. Felesleges a túlságosan erős építkezés a mai módszerek mellett. De

nem is racionális ma már 100 vagy több száz évre építkezni;

teljesen elég, *ha 50 évre kalkulálunk.* A haladás mai tempója, a technika szédületes fejlődése mellett *akkorra úgyis egészen más lesz a lakosság igénye, felfogása és szükséglete.* Ötven év mulva, sőt még előbb is minden bizonnyal egészen más lesz az építési stílus, mások lesznek az igények és mások a lakások komfort követelményei.

— Gyökeres reformra volna szükség az építési engedélyek kiadásánál is, amely ma, minden jó szándék ellenére, igen hosszadalmas: ha pedig az építési kedv egyszer jobban fellendül, egyenesen esődbe kerül, *megakad.*

— Arra a kérdésre, hogy mi a véleményem a mostanában emlegetett budapesti „felhőkarcolokról vagy toronyházakról", — egyebet nem mondhatok, minthogy *ezek ideje is feltétlenül el fog érkezni*, de egyelőre semmi szükségét nem látom Budapesten az ilyen építkezési módnak, hisz annyi üres telek és földszintes viskó van még a város belterületén. Ilyen

felhőkarcoló építkezés legfeljebb néhány nagyon értékes és exponált telek beépítésénél lenne megokolt,

s ennek technikailag nem is lenne semmi akadálya. Ha valaki így akar építkezni, meg kell adni az engedélyt. Az építéstechnika mai fejlettsége mellett *olyan talaj nincs, amelyre nem lehet szilárdan építeni*, akárhány emeletes házat, ha úgytetszik toronypalotát, vagy felhőkarcolót. Az egész csak pénz kérdése. A magas-építés feltétlenül racionálisabb, mintha szétszórtan kisebbeket építenek, mert kisebb területen kevesebb a közmű, kisebb a közteher. Semmi okot sem látok arra, hogy megfelelő szélességű uccákban miért ne engedhessük meg az öt emeletesnél magasabb épületeket.

— A leglazább budapesti talajon is lehet monumentálisan építeni s erre már a régebbi időkből is van példa. A parlament palotája cölöpözött talajra épült, újabban *betón pilótákkal építették a ferencvárosi fővárosi kikötő nagy raktárházát*, s

ezzel a módszerrel akármekkora épületet lehet akármilyen talajon, még vízben, homokon vagy friss töltésen is építeni.

— Ami a modern építési módokat és anyagokat illeti, kétségtelen, hogy

a jövő építőanyaga a vas és a vasbeton,

de csak tartószerkezeteknél, míg a legegészségesebb falazó, vagy töltő-anyag az égetett tégla marad, jó hőszigetelő és levegőt átengedő voltánál fogva. Németországban kísérleteznek az üveggel, Amerikában a vasbetónnal, de felfogásom szerint *egy tisztán vasbetón épület lakásra alkalmatlan.*

— A modern építkezés egyik legnagyobb és legaktuálisabb problémája a *földrengésmentes építkezés.* Ez ugyan bennünket kevésbé érdekel, mert Budapest hála Isten nincs benn egyik földrengési zónában sem. Hogy a kérdés mennyire világprobléma, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a *jövő évben Budapesten tartandó nemzetközi építészeti kongresszus egyik első tanácskozási feladata lesz.* A világ minden részéről hozzánk érkező építészek és mérnökök tanácskoznak majd a különböző földrengésnek kitett területek legellenállóbb és legbiztosabb építészeti módjainak megállapításáról.

STIEBER-FÉLE
ÉPITÉSI és IPARI R.T.
Vasszerkezetek
Fatetőszerkezetek
Ragasznélküli üvegtetők
BUDAPEST, VII, ARÉNA-ÚT 64. Telefon 348-49
Gyártelep: I, CSURGÓI-ÚT 28. Telefon 384-51

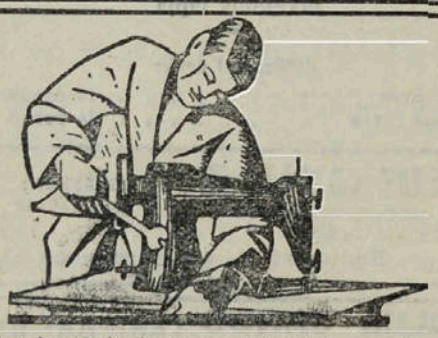

25 éve fennálló cégem, azelőtt 10 éves művezetői működésem egy nagy varrógép és- kerékpárgyárban, valamint több mint 10 elismert és utólérhetetlen találmányom elegendő biztosítékot és bizalmat nyújt szakképzettségemről, a **legjobb varrógép és kerékpár** vásárlására és mindennemű műszaki munkák és javítások szakszerű kivitelére
Zlamál L. műszerész, varrógép és kerékpár raktára
Budapest, I., Krisztina körút 151.
Telefon: Automata 509—01.

Kövezés, út-, csatornaépítés, beton- és lapburkolás
Tervezés, díjtalan költségvetés!
GRAVIESER ALBIN építési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 12-46. sz.

Waldmann Sándor
egészségügyi-, víz-, gőz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése
VI. Jókai ucca 6. sz. Telefon: Aut. 102-74
Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vizvezetéki felszerelésekben. Versenyképes árak és fizetési feltételek

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és építőmesterek, építési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhíd-utca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

Textilipari Feldolgozó és Értékesítő Szövetkezet Budapest, VIII., József-körút 49. szám Telefon: József 439—91. sz.

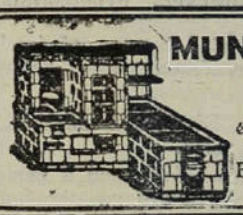

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 312—30.

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: József 382—64. ■ Telefon: József 382—64.

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

Fával égetett darabos fehér meszet,
Cseresit, vízhatlan szigetelő anyagot és egyéb építő anyagot szállit bárnová kartelláron alúl:
Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8. Telefon: Aut. 244-41.

Mükö- és burkolómunkák, betoncsövek
ANDREA Cementárugyár és Építőipari Részv.-társaság BUDAPEST, V, Hold-u. 19. — Tel. 298-37.

SZILÁGYI LÁSZLÓ
Pénzszekrény- és tressor-gyára
Tűzmentes páncél-szekrények, okmány vasszekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerű javításokat és szállításokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.
BUDAPEST, IX. CIKLOM UCCA 37. SZÁM.
TELEFON: JÓZSEF 386—99.

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

Révész János
cement-, márványmozaik- és mükőárugyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, mükö és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, ÖSZ UCCA 14.

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépítő-vállalkozó.

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

LAMPL ÖDÖN
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

UNGÁR JÁNOS MÉRNÖK
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Tel.: J. 334-36 Budapest VII, Szövetség-u. 10 Tel.: J. 334-36
Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító műhely

MAKOVSKY FERENC
Budapest, VII. Abonyi-u. 4.
Fülöp Szász-Coburg Góthai herceg Ő királyi Fensége uradalmi építésze
TELEFON: J. 581-17

Túlzott felárral akart benzint adni a főváros autóbuszüzemének a benzin-kartell

A tanács megsemmisítette a versenytárgyalást, amely előny helyett pénzkidobást jelent

Nemrégiben zajlott le a parlamentben az a hatalmas kampány, amely *a kartellek túlkapásai ellen indult meg*, napirenden is van ez a kérdés, a kartellek azonban szemmelláthatóan *nem ijedősek*, mert ép *most jutott nyilvánosságra egy olyan fölháborító eset*, amely iskolapéldája a kartellbe, mint bevehetetlennek vélt erődítménybe vonult üzleti vakmerőségnek. Nem kisebb ügyről van szó, minthogy

a benzin-kartell vakmerően, túlzott felárral próbálta a fővárosra rásózni az autóbusz-üzem egyévi benzinszükségletét.

A merészségében szinte példátlan eset annál kirívóbb, mert a benzin-kartell *nyilvános versenytárgyalás keretében játszotta meg szokatlan sakkhuzásait*, másszóval egy, a nyilvánosság ellenőrzése mellett lejátszódó árlejtésen

igyekezett magasabb árakat kierőszakolni, mint amilyeneket kisebb magánkötéseknél tudnak elérni.

Tudnivaló, hogy kereken *kétmillió kilogramm benzin vételéről volt szó*, amelynél a nyilvános versenytárgyalással ép a főváros közönségének érdekeit akarták megvédelmezni.

Mindenképen előnyös és nagyarányú üzletről volt tehát szó, a benzinkartell azonban, úgy látszik, *fejőstehénnek tekinti a fővárost*, amelyet

a kartellbe tömörült cégek már éppen eléggé kihasználtak az évek során,

amióta az illetékesekbe *beleszuggerálták a haszontalan, céltalan, méregdrága, efemér-hatású és mindezek mellett még egészségtelen, levegőt rontó útolajozás szükségességét*. De a főváros, ha későn is,

rájött már ennek a nagyvonalú üzleti manővernek káros voltára

és ugyanígy minden amellett szól, hogy *a benzin-kartell mostani sakkhúzásával szemben is megtalálja, részint a védekezés, részint a represszáliák módját*. Az első biztató jelenség az, hogy

a főváros — nagyon helyesen, — megsemmisítette a megtartott versenytárgyalást és újabb kitűzését határozta el.

A szokatlan és fölháborító eset részleteiről egyébként a következőket tudta meg jól beavatott helyen a *Fővárosi Hirlap* munkatársa:

— Az Autóbusz-üzem jövő évi benzinszükségletének szállítására, — mondotta informátorunk, — a következő cégek adtak be pályázatot: a *Hazai Kőolaj*, a *Budapesti Ásványolaj r. t.*, a *Magyar Petroleum Ipar r. t.*, a *Steaua Magyar Kőolaj r. t.*, a *Nyirbogdányi Petroleum Ipar r. t.*, a *Magyar Fantó Művek r. t.*, a *Vacuum Oil Comp.*, a *Shell Kőolaj r. t.*, a *Magyar Olaj és Vegyipar r. t.*

— A pályázó cégek *mindegyike oly magas áron tett ajánlatot, amely meghaladja azt a maximális árat is, amit eddig a főváros fizetni kényszerült, sőt magasabb azoknál az áraknál is, amelyek mellett az autóbusz-üzem versenytárgyalás nélkül is be tudja szerezni a benzint*. Az árak egyöntetűsége, teljes joggal, azt a látszatot keltette, hogy

kartellalakulásról és annak egyöntetű fellépéséről van szó a „jó fejőstehén", a fővárossal szemben,

ezért a tanács az üzem- és a közlekedési ügyosztály előterjesztésére *az egész versenytárgyalást megsemmisítette* és új pályázat kiírását fogja elrendelni, amely előreláthatóan e hónap második felében lesz.

— A benzin-kartell vakmerő kísérlete *érthető felháborodást váltott ki a törvényhatóság széles rétegeiben* annál is inkább, mert egyre sűrűbben ismétlődik meg, hogy egyes érdekeltségek *egyenesen szövetkeznek bizonyos fővárosi szállítások idejére azzal a céllal, hogy a fővárost kényszerhelyzetbe hozzák és megokolatlanul, másképen elérhetetlenül drága és magas árakat érhessenek el.*

— A jelen esetben például az volt a helyzet, hogy az ajánlattevő cégek úgyszólván egyöntetűen 43 pengő 50 filléres egységárat kértek, holott a főváros 41 pengő 90 filléres áron csinált a multban kötéseket és *ezért a pénzért ma is kap, versenytárgyaláson kívül, bármily mennyiségben benzint*. Az a fonák szituáció alakult ki tehát, hogy

a főváros ahelyett, hogy a versenytárgyalással előnyt biztosítana magának, az ellenkezőjét éri el,

sokkal hátrányosabb helyzetbe kerül, mintha egyes cégektől minden előzetes felhívás nélkül szerzi be szükségleteit.

Ennek az esetnek elbirálásánál nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a fővárossal szemben

olyan cégek indították ezt a kartell-hadjáratot, amelyek a hazai ipar védelmének jelszava alatt a kormánytól igen jelentős kedvezményekben részesülnek.

Tudott dolog ugyanis, hogy a hazai ipart védő vámpolitika teszi lehetővé ezeknek a cégeknek prosperálását, miután Magyarországon nyersolajforrások nincsenek, *a kőolajgyárak tehát a valóságban monopolizált közvetítők.*

Méltányos lenne tehát e cégek részéről *a hála a kormánnyal és annak legjelentősebb bázisával, a fővárossal szemben.* E méltán remélt, sőt elvárt hála helyett azonban a fenti számadatok a fölháborodás minden kifejezésénél jobban bizonyítják, hogy a kartellbe tömörült vállalatok annyira biztosnak érzik magukat a nyeregben, hogy

nem riadnak vissza az ilyen egységes fellépéstől sem, amellyel kényszerhelyzetbe akarják hozni a fővárost.

Reméljük azonban, hogy a tanácsi döntéstől *észbekapnak* és az újabb versenytárgyalás már olyan eredményeket mutat fel, *amelyek megfelelnek a főváros érdekeinek.* Ha pedig makacsul ragaszkodnak rideg és vakmerő áraikhoz, akkor — értesülésünk szerint — *a fővárosnak már kész terve van, amely a kormány segítségével letöri a benzin-kartell üzleti merészségét.*

LAKÁSOK

a Rózsadomb déli lejtőjén

A Statisztikai Hivatallal szemben, kertek, villák között

5 modern bérház

és egy

szálloda-bérház

épül

A bérházakba augusztus és november 1-én, a szállodabérházba november 1-én lehet beköltözni.

Tágas szobák. Hall és loggia (terrasz) minden lakáshoz. Központi fűtés (szükséghez képest, nem naptár szernt), melegvíz (egész éven át).

A bériházakban 2-, 3- és 4-szobás (hallos) és loggiás lakások, a szálloda-bérházban 1- és 2-szobas (loggias) főbérleti apartament-ok kaphatók, az utóbbiak külön előszobával, fürdőszobával és külön mellékhelyiségekkel, központi kiszolgálással. — A bérházakban néhány üzlethelyiség kiadó még. — **A Bimbó és Mész uccai részen kilenc villatelek eladó.**

Bővebb felvilágosítást ad: Dr. LAJOS FERENC ügyvéd, IV., Molnar ucca 10. Telefon: Aut. 845-47.

„Laufer" motoros árúkihordó

Gyártja:

Laufer Gépgyár

Waggon osztálya.

Budapest VI. Palotai út.

Tel: L. 915 02 - L. 915 12.

MÉRNÖKI SZAKÜZLET

A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.

ELADÁSI OSZTÁLYA

Budapest, IV., Muzeum-körút 41.

TELEFON: AUT. 860-96. □ TELEFON: AUT. 860-96.

PINKAY KÁROLY

ÉPÍTÉSZ, ÉPÍTŐVÁLLALKOZÓ

TELEFON: Automata 864-61.

BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL UCCA 20.

Böhm Károly és Kállay Géza

Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók

Telep — Iroda:

Budapest, X., Kőbányai-út 43/E

Telefon: József 365—28.

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára

Alapíttatott: 1895. A. B. C. tagoknak hat havi hitel

Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65.

Dr. KOLLÁR

FEDÉLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR

BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

HERCEG ÉS VERHOVINA

festő, mázoló és butorfényező Tel.: Aut. 270-86

BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

SCHEMBER C. ÉS FIAI

HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR

Központi iroda és gyár:

VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.

Alapítva 1852. Alapítva 1852.

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Mühely

BISSELICHES MÉRNÖK

Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25

Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

DONÁTH JÓZSEF

gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények

UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.

Telefon: 920—00 és 901—24.

Féregirtás, takarítás, ablaktisztítás

géppel és mérnöki vezetés mellett — Számos hatósági elismerés —

TELEFON: AUT. 504—84 881—01

OTTOPAL ÉS TÁRSA

Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

Svecz Mihály

cipész mester, vállalkozó

BUDAPEST, VI Wesselényi u. 30

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.

azelőtt **JAUERNIK ISTVÁN**

Budapest X., Kőbányai út 41/a.

TELEFON: JÓZSEF 346—43

Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok színházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

KOMPRESSZOROS

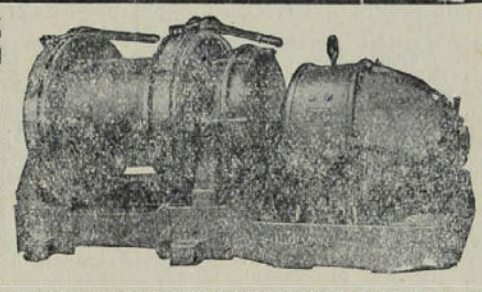

DARUK

SULLIVAN MACHINERY COMPANY SALISBURY HOUSE LONDON E. C. 2. VEZÉRKÉPVISELET

Építési anyagokat és műszaki cikkeket árusító részvénytársaság

V., Gróf Tisza István-u. 12 Telefon: 809-16

RIEGER OTTÓ

ORGONAGYÁR

ÚJ ORGONÁKAT

valamint

HOMLOKZATSIPOKAT

szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.

BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE

EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK

Központi fűtés-, vízvezeték- és csatornázási vállalat

Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

FRIEDRICH JAKAB

ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT

Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

Vállalkozás

Új versenytárgyalási kiírások

A főváros tanácsa a mult héten a következő újab versenytárgyalásokat írta ki:

Csatornázási munkára a Pápay István uccánál, a Csalogány, Kapás, Tátra, Holián uccánál, a Soroksári, Tétényi, Kelenhegyi úton és a Rákosvölgyi fügyüjtőnél. Ajánlat tehető július 22-én déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Útépítési és rendezési munkára a Kerepesi temető 41. és 42 parcellájánál és a Kisfaludy ucca 40. sz. ház udvarán. Ajánlat tehető augusztus 5-én déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Útrendezési munkára a Hungária körúton. Ajánlat tehető július 22-én déli 12 óráig az út és csatornaépítési ügyosztályon.

Árokboltozási munkára a Diósároknál. Ajánlat tehető augusztus 5-én déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Kőszállításra a makadámutak f. évi fentartásához. Ajánlat tehető az út- és csatornaépítési ügyosztályon augusztus 5-én déli 12 óráig.

Kőmives munkára a Központi városházán. Ajánlat tehető július 22-én d. e. 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Tetőszerkezet átalakítási munkára ugyanott. Ajánlat tehető július 22-én d. e. 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Bádogos munkára ugyanott. Ajánlat tehető július 22-én d. e. 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Föld, kőmives, elhelyező stb. munkára az Újvárosházán létesitendő központi fülöberendezési munkánál. Ajánlat tehető július 22-én d. e. 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Padozati ácsmunkára a Horánszky u. iskolánál. Ajánlat tehető július 26-án d. e. 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Föld, kőmives, elhelyezőmunkára a Nagymező uccai iskola kazánházánál. Ajánlat tehető július 23-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Kőmives munkára a Miskolci uccai autóbuszgarage főmühely átalakításánál. Ajánlat tehető július 24-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Versenytárgyalási megbizások

A mult héten tartott nyilvános és szükkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Mázoló munkát *a Római fürdőtelepi iskolánál:* Lerchner és Török 4285, *a Lenke úti óvodánál:* Bakos Ernő 5070, *az Üllői úti iskolánál:* Lendvay Ferenc 6519, *a budai Vigadónál:* Steiner és Szimper 2272, Krammer Adolf 2509, *a Teve uccai tűzőrségi épületnél:* Tomi Lajos 2445 P.

Villanyszerelési munkát *az Üllői úti iskolánál:* Novák S. 5042, *a Csalogány uccai iskolánál:* Abay Nándor 12.157, *a Horthy Miklós úti iskolánál:* Ehrenfeld Dániel 7805, *a Török Pál uccai iskolánál:* Barta Károly 12.364, *a Böszörményi úti iskolánál:* Nyitrai János 3489, *a Vas uccai iskolánál:* Bálint Imre 4456 P.

Lakatos munkát *az Üllői úti iskolánál:* Vitál András 10.803, *a rákoskereszturi temető nönényházánál:* Gruiz Károly 2147, *a Lenke úti iskolánál:* Jónász és Weiner 9059, *a Lenke úti óvodánál:* Gerő és Györy 5974, *a Római fürdőtelepi iskolánál:* Skolkay Mátyás 7367 P.

Üvegmozaik munkát a Kossuth mauzoleumnál: Palka József 7870 P.

Burkoló munkát a budai Vigadónál: Andrea építő r.-t. 3192 P.

Padozati munkát a Szt. László téri iskolánál: Wellisch Tibor 2658, *a Fehérsas téri iskolánál:* Marton László 6923 P.

Linoleumburkolási munkát a Váli uccai iskolánál: Császár Imre 12.068 P.

Üveges munkát a Teve uccai tűzőrségi épületnél: Braun Ferenc 2989 P.

Vízvezeték berendezési munkát a Madarász uccai kórháznál: Gerő N. Nándor 12.200 P.

Csatornaépítési munkát a Sárbogárdi útnál: Klauber és Vajda 62.681 és ifj. Halász Hubert 41.930 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szükkörű versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

Csatornaépítési munkára *a Parádi úton:* Csicseri és Havas 12.111, Schweiger és Kulás 13.793, Gratzl Lajos 10.358, Farkas Lajos 9316, Heverdle István 12.659, Klauber és Vajda 11.633, Führer Miklós 16.305, Halász Hubert 10.812, Obendorfer József és Fia 10.766, *a Széher úton és a Bognár uccánál:* Schäffer A. 31.558, Risavy János 30.736, Farkas Lajos 27.462, Halász Hubert 29.907, Klauber és Vajda 32.427, Hlatky József 29.907, Obendorfer József és Fia 33.603, Via építő r.-t. 32.404, *a Tündérlaki úton:* Hajnal Imre 4218, Melocco r.-t. 4159, Farkas Lajos 2837, Ámon Antal és Fia 3520, Obendorfer József és Fia 4283, Halász Hubert 4026, *a Somogyi úton:* Halász Hubert 16.728, Führer Miklós 26.843, Farkas Lajos 14.940, Klauber és Vajda 18.054, Obendorfer József és Fia 18.565, Heverdle István 19.411, Gratzl Lajos 14.980, *a Sörgyár uccánál:* Gratzl Lajos 26.831, Csicseri és Havas 28.749, Klauber és Vajda 27.187, Farkas Lajos 24.523, Halász Hubert 26.669, Hlatky József 31.535, Schäffer A. 28.695, Obendorfer József és Fia 27.977, *a Párkány és Dagály uccánál:* Obendorfer József és Fia 62.385, Gratzl Lajos 58.554, Farkas Lajos 49.467, Via építő r.-t. 52.171, Halász Hubert 64.047, Schäffer A. 60.862, Liska Béla 63.342, Klauber és Vajda 55.955, Ámon Antal és Fia 56.560, Halász Hubert 64.047, Hlatky József 65.248, Hajnal Imre 84.161, Csicseri és Havas 80.407 pengő vállati áron.

A Primás bástya makadámszerű rendezésénél: Szaffer Antal 9040, Ámon Antal és Fia 8294, Halmos I. és Fia 12.506, Urbach és Tafler 10.051 P.

Útépítési munkára a fogaskerekű vasútnál: Hajnal Imre 13.525, Spányi Ernő 9130, Szántó Ferenc 6105, Halmos I. és Fia 15.635, Schaffer Antal 8997 P.

2000 q takarmány szállitására az Állatkertnél: Takarmányértékesítő vállalat à 9.40, Winkler Henrik és Gyua à 12.50, Böhm Arnold à 10.15, Schreier Béla à 8.50, Koráb és Társa à 8.70 P.

Kőmives munkára *a Wesselényi uccai iskolánál:* Bier Mihály és Társa 3106, König György 2498, Szabó Mihály 7761, Pinkay Károly 3222, Méhn Károly 4749, Erős Sándor 2994, Bajnóczy Gábor 2794, *a Török Pál uccai iskolánál:* Erős Sándor 4598, Kis Albert 5868, Székely Kálmán 3228, Regitzer és Társa 3687, Könyves Kálmán 6207, Robelli Aladár 3524, Novák István 3608, Spitzer és Társa 3903, Faragó Rudolf 5672, *az ujtemető ravatalozó épületénél:* Könyves Kálmán 6334, Dobrovits Ferenc 5225, Szelli és Lengyel 6859, Hegedüs István és Társa 6563, Lindwurm Nándor 6268, Grátz Dániel és Fia 5376, Vincze Lajos 5268, Wagner Géza 5168, *a Szent István kórháznál:* Faragó Sándor 8610, Kurcsák Gergely 8280, Spitzer és Társa 6270, Makovszky Ferenc 9805, Kolény és Balázs 7525, Hoffer Gyula 8440, Katzer József 9770, Kis Albert 14.245, Vaits Sándor 9678, Volentics Lajos 9610, Mihályi Lajos 15.045, Littke és Tóth 17.170, Erőss Sándor 15.700, *a Gyáli úti bérház kerítésénél:* Mihályi Lajos 20.246, Schöntheil Richárd 23.535, Farkas Lajos 14.496, Melocco Péter 25.506, Spitzer és Társa 21.326, Kis Jenő 15.340, *a Bécsi úti bérházak kerítésénél:* Nagybátony-újlaki egyesitett iparmüvek 13.072, Kis Jenő 12.418, Melocco Péter 14.410, Schöntheil Richárd 13.399, Farkas Lajos 12.977, Spitzer és Társa 11.340, Mihályi Lajos 11.705, Hoffer Gyula 12.755, Weisz Mihály 12.725, *a Váci úti fertőtlenitő intézetnél:* Mihályi Lajos 11.851, Zillinger és Deissner 12.304, Major Imre 8977, Márton László 10.305, Erőss Sándor 11.453, Volentics Lajos 9159, Makovszky Ferenc 9924, Kovács József 9990, Novák István 10.767, Hirsch Károly 11.002, Kis Albert 11.913 P.

Mázoló munkára *a Szent István kórháznál:* Szabó és Wilbrand 4455, Fleith és Orichel 4045, Környei Lajos 4521, Brenner Miksa 3758, Vásárhelyi János 4057, Gyárfás Emil 4470, Benedek János 4136, Lerchner és Török 4642, Leisen Adolf 4553, Grünwald Béla 4665, Bábel és Putovits 4705, Hantos testvérek 5765, Fischer és Hartman 5305, Lampert és Králik 5405, Vajay Ferenc 4800, Szegő József 4880, Kovács István 5300, *a Telepi uccai kórháznál:* Steiner és Szimper 4900, Kiszely Géza 4900, Máté István 4900, Leisen Adolf 3500, Steinhausel és Köller 4550, Fratricsevics István 4025 P.

Sodronyfonó munkára *a Bécsi úti házak kerítésénél:* Vass és Kovács 7490, Kollerich Pál és Fia 7273, Halmi Elemér 6790, Hicker és Társa 6570, Heizer Frigyes 7451, Fodor István 8237, Szinay István 7375, Hutter és Schrantz 6898, *a Gyáli úti házak kerítésénél:* Fodor István 8410, Haidekker Sándor 8766, Heizer Frigyes 7529, Kollerich Pál és Fia 7592, Vass és Kovács 7050, Hutter és Schrantz 7064, Szinay István 8145, Hicker és Társa 7928 P.

Műkő munkára ugyanott: Kautnik József 9616, Schöntheil Richárd 8998, Nagybátony-újlaki egyes. iparmüvek 10.520, Kis Jenő 5666, Kovács József 8772, Budapesti kőgyár 6692 P.

Vízvezeték és csatornázási munkára *a Római fürdőtelepi iskolánál:* Wolf Márk és Fia 13.008, Szücs Béla 11.989, Generál műszaki r.-t. 13.550, Laczkó István 16.565, Harsányi Testvérek 13.486, Farkas Izor 12.291, Scheiber Miklós 12.074, Weisz Simon 12.235, Egri és Fia 13.076, Frey István 14.868, *az Üllői úti iskolánál:* Lakos Jenő 13.834, Gál István 12.671, Wolf Márk 14.512, Farkas Izor 13.050, Hutterer és Kósa 14.977, Harsányi Testvérek 14.916, Scheiber Miklós 13.415, Weisz Simon 13.104, Szücs Béla 13.390, Lakos Jenő 13.834, Egri és Fia 14.436, Stahler Sándor 15.042, Generál műszaki r.-t. 15.082 P.

Falszigetelési munkára *a Szent István kórháznál:* Kurcsák Gergely 4095, Generál műszaki r.-t 4340, Magyar Gyógytechnikai r.-t. 3584 P.

Villanyszerelési munkára *az Andrássy laktanyánál:* Dambitz Sándor 10.436, Miklós Dezső 8114, Szmatana és Szőke 6678, Gruber Lajos 8238, Holitscher és Társa 10.620, Rammer Sándor 7172, Hungler István 8511, Orsovszky István 9009, Fischof Oszkár 15.161, Hoffer és Szommer 9977 P.

Linoleumburkolási munkára *az Aréna úti iskolánál:* Plöckl Nándor 5657, Melocco r.-t. 6950, Elsinger és Fia 5915, Császár Imre 5683, Schraub István 6141, Magyar asbestit padlógyár 5843 P.

Ácsmunkára *az Ernő uccai iskolánál:* Wellisch Mór 2359, Szivós László 2212, Popper Zsigmond 2251, Biró László 2234, Horváth József 2576, Sramó Lajos 2297, *a Mester uccai iskolánál:* Spalay Sándor 6002, Ertl és Fia 4170, Wellisch Tibor 3996, Rudolf János 4013, Riedl Bertalan 4382, Erdei Lajos 3554, Bucsanyecz József 5389 pengő vállati áron.

Tervbevett építkezések

Nagyobb építkezésekre a július 7—14 időszak alatt a tanácstól engedélyt kértek:

1. Fekete Ödönné, II., Lövőház u. 10. szám alatt III. em. házra;
2. Schiller Sándor, IX., Dandár u. 26. sz. alatt III. házra;
3. Balázs Farkas, I., Istenhegyi út 38. sz. alatt földsz. házra;
4. Országos Szeszértékesítő R.-T., V., Bálvány ucca 21. sz. alatt V. em. házra;
5. Árpád-udvar társasházszövetkezet, I. Eszéki út 9—11. sz. alatt IV. em. házra;
6. Hidegkúti bérvilla r.-t., Hidegkúti út 31. sz. alatt II. em. villára.

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929. évi július hó 15-én tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) Nagyobb és kisebb építkezésekre:

1. Osvald József VII., Névtelen u. 1997. hrsz. fsz. ház, terv. Ifj. Ertl József VII., Thököly út 148.
2. Sipos Ferenc VII., Gervay u. 30981, hrsz. fsz. ház, terv. Jaklics Ernő VIII., Kender u. 5.
3. Paulusz Mihály VI., Szent László út 26965. hrsz. családi ház, terv. Molnár Imre VI., Hungária út 71.
4. Jakab Dezső II., Keleti Károly u. 29. ráép., terv. u. a.
5. Schally József I. Major u. 3138. hrsz. I. em. családi ház.
6. „Phönix" Árukereskedelmi r.-t. IX., Üllői út 8770. hrsz. II. em. ráép., terv. Ágoston Géza IV., Dorottya u. 9.
7. Neumann Fülöpné VI., Lehel u. 32. II. em. ráép., terv. Brenner Sándor II., Lövőház u. 16.
8. Takács Ferenc I., Németvölgyi út 2348/3. hrsz. fsz. ház, terv. Gortvay Tibor és Geblusek Antal VIII., Gyarmat u. 61/c.
10. Hidegkúti úti bérvilla r.-t. II., Hidegkúti út 31. II. em. bérvilla, terv. Bodánszky Géza és Ferenc VI., Liszt Ferenc tér 6.
11. Georgievics Ödön és tsai II., Hadapród u. 11618/15. hrsz. em. családi ház. terv. Kusztos Imre és tsa I., Magyarádi u. 49.
12. Dr. Szartorisz Béla I., Otthon u. 17. em. ráép., terv. Mayer Ferenc I., Otthon u. 18.
13. Hállay Tivadar I., Tárogató út 11057. hrsz. em. ráép., terv. Nelhübel Gyula I., Győri út 2.
14. Klein Ferenc II., Bólyai u. 8. ráép., terv. Alföldi Béla VII., Ilka u. 3.
15. Özv. Felber Vincéné VI., Kartács u. 2713. hrsz. ráép., terv. Fülöp Ferenc Rákospalota.

B) Nagyobb és kisebb átalakításokra:

1. Jánosi Ferenc III., Körte u. 5.
2. Gyöngy Emil II., Kapucinus u. 4.
3. Halmos Dezsőné VII., Dohány u. 106.
4. Jakab Izidor VII., Benkő u. 31484. hrsz.
5. Vince Józsefné VIII., Lujza u. 24.
6. Rudas Károly I., Bíró u. 25.
7. Általános fogyasztási szövetkezet VI., Váci út 125.

Olajtermékek és műszaki cikkek beszerzése előtt kérjen ajánlatot: **Csécs és Társa** műszaki és olajkeresk. társaságtól
Budapest, V, Csáky-u. 18/b Telefon: Lipót 998—28.

HUBERT ÉS TSA b. t. TELEFON: T. 222-67
Budapest, VI, Liszt Ferenc tér 4
Egészségügyi berendezések - Csövek-Műszaki cikkek - Fémgyártás

Mész, cement, gipsz,
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII., Beniczky ucca 6 sz.
Telefon: József 302-83

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223-06. szám.

Schwabl Alajos TELEFON AUT. 287—26 SZ.
festékáru-kereskedés
Bpest V., Vilmos csász. út 22

Tel.: Aut. 150-79 — Hütő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek — **Spitzer testvérek** — Budapest, V., Vilmos császár út 42. — Tel.: Aut. 150-79

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő mesterek
Budapest, VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

ÁRVAY R. LÁSZLÓ Pala- és cserépfedő- mester — Jókarbantartási vállalat. Elvállal: pala-, cserép- és kátrányfedők új fedését, javitását
Budapest, VII., Peterdy ucca 30 Telefon: József 351—06

Helmich Dezső
elektrotechnikai- és rádióüzeme
Budapest, VI, Csángó ucca 6/b.
Telefon: L. 992-83 Telefon: L. 992-83

Dr. Kleinlogel tanár szabadalma
„GYÉMÁNTBETON"
SZIGETELÉSEK ÉS BURKOLÁSOK
Acélbeton Dr. Kleinlogel R.-T.
Vezérképv.: Budapest, V., Zoltán-u. 13. Tel.: Aut. 990-54.

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték, egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

ŞPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javitását és jókarban tartását
Budapest, III., Paczirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

LIFT Mindennemű munkálatok **BÁLINT SÁNDOR**
Budapest, VIII, Főh. Sándor ucca 34
Telefon: József 506-75

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében Mérsékelt árak!

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat BUDAPEST VIII, BEKES UCCA 7. sz.
(Omnia Mozgóval szemben) Telefon: J. 350-18
Elektromos világitás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és egék raktáron.

Vladár Pál
ács- és épitőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

„Gazdasági Értesítő”

HADIK JÁNOS GRÓF mindenhez mindenkinél jobban ért

Beleavatkozik a dohányexportba is

— *Levél a szerkesztőhöz.* —

A *Fővárosi Hirlap* egyik utóbbi számában férfias bátorsággal vállalkozott a bálványdöntés nem hálás feladatára. Reá mert mutatni arra a furcsaságra, hogy a magyar közélet *Hadik* János grófot oly magas piedesztálra állította, amelyhez kritika, vagy gáncs fel nem ér. Holott e férfiú működéséhez — legalább *a klasszikus politikai erkölcs* mértékét véve alapul — nagyon sok szó férhet. Plasztikusan domborította ki a *Fővárosi Hirlap* cikke azt a sajátszerűséget, hogy az „altruizmus grófja” *egyik kezével* folytonosan üti-vágja ugyanazt a kormányt, amelytől *a másik kezével* állandóan segítséget, támogatást reklamál és fogad el a maga altruista szövetkezetei részére. Joggal vetette fel a cikk azt a kérdést: hogyan lehet a különféle tanácsokban és intézményekben *Hadik* grófnak *együtt dolgoznia* egy olyan kormánnyal, *amelyet rossznak, amelynek politikáját károsnak tartja?* Hozzáteszem én: *hogyan lehet egy ilyen lebecsült, alsórendű kormánytól oly sokféle fontos megbizatást vállalni*, amelynek teljesítése közben gyakorlatilag végül mégis csak a kormány gazdaságpolitikai elgondolásai és módszerei keretében kell *Hadik* grófnak működnie?

A *Fővárosi Hirlap* több példát hozott fel arra nézve, hogy mily hathatós energiával dolgozza és küzdi ki *Hadik* gróf a kormánytól a maga intézményeinek, például az *IOKSZ-nak és a Kisbirtokosok Földhitelintézetének* az állam oly gyakran kifogásolt pénzügyi hozzájárulását és a magasabb záloglevélkvótát. Belekényszerítve ezzel a kormányt oly hitelakciókba, amelyek egyikénél-másikánál (például az *IOKSz*-nál) *az államkincstárt máris hatalmas pénzügyi veszteségek érték*. De amely állami áldozat gyakorlati alkalmazását néha az érdekelt megsegítendő kisemberek elégedetlensége és elkeseredése is kíséri. Szerkesztő úrnak ajánlom, hogy e részben érdeklődjék a *budapesti cipészmestereknél*, akik az *IOKSz* kisiparsegítő tevékenységétől egyáltalán nincsenek nagyon elragadtatva Bizony, az IOKSz eddigi tevékenysége alig szaporította az altruizmus grófjának babérerdejét.

De engedje meg, igen tisztelt Szerkesztő úr, hogy felhívjam most figyelmét a gróf úrnak egyik újabb baklövésére, amely — ha gyorsan nem reparáltatik — a kincstárnak megint sok pénzébe fog kerülni.

Hadik gróf úr számos közfunkciói között szerepel a Dohánytermelési Tanács elnöksége is.

Mint más egyéb működési területein, a gróf úr itt sem szorítkozik a passzív reprezentálásra, hanem impetuózus egyéniségének egész súlyával magához ragadta a vezetés döntő aktivitását. *Félek, hogy a magyar dohányexport vagy egy évtizedig ettől fog koldulni.* Ugyanis a gróf úr kikényszerítette a maga akaratát abban az irányban, hogy a dohányjövedék előtt fekvő komoly, gyakorlatilag nagyszerűen bevált helyekről érkezett ajánlatok elvetésével a

magyar dohányexport lebonyolítására nyilvános nemzetközi pályázat hirdettessék.

Ugy-e, milyen szépen hangzik, mily népszerű: a magyar állam ne adja oda e vagyont érő exportot valamely nyerészkedő magánvállalkozásnak, hanem pályázat útján a legtöbbet ígérőnek.

Igen ám, csakhogy itt egy kis baj van.

Ez az üzlet természeténél fogva nem alkalmas az olyan versenypályázatra, mint amelyet a magyar dohányjövedék Hadik elnök úr óhajtására most kiírt.

Ugyanis *abszolut lehetetlenség*, hogy a magyar dohányfajtákra *esztendőkre kihatóan* ma fix árakat ajánlhatna a külföldi pályázó. Az ár természetesen a mindenkori *világpiaci áralakuláshoz* igazodik, melyet fel- vagy lefelé befolyásol a mindenkori konjunktura: a termelés mennyisége és minősége, a keresket kialakulása, a változó szállítási díjak stb.

Hogyan képzeli gróf Hadik és utána most már a magyar dohányjövedék, hogy egy komoly, szolvens, megbízható külföldi cég évekre terjedőleg előre lekössön fix árakat,

egy olyan cikkben, amelynek világpiaci ára folytonos fluktuációknak van kitéve? *Egészen bizonyos, hogy ez a Hadik-féle nemzetközi versenytárgyalás gyakorlatilag fiaskóval fog végződni.*

De egyáltalán nem lehet józan ésszel megérteni, hogy ebben az országban a legfontosabb gazdasági kérdésekre egyformán szakmabeli tudással és hivatottsággal *mindig csak ugyanaz az egyetlenegy ember* — még ha gróf is — legyen felruházva? Hogy

Hadik gróf itt is, ott is, mindenütt és mindig a legfőbb tekintély.

Ő ért legobban a kislakásépítéshez. Ő hivatott a kis- és kézműipar megmentésére. De őnála van egyúttal a kisgazda és a nagybirtok boldogulásának a titka is. Ugyanakkor *ő ismeri legjobban a kivándorlási problémát.* És most hirtelen *a dohányexport üzleti rejtelmeinek is ő a legfőbb professzora.* Régente Magyarország gazdag volt a polyhisztorokban, akik sokféle tudományból ettek a nagykanállal. Ily *polyoekonomus* született meg most az új csonka magyar glóbuson gróf *Hadik* János személyében. *Kislakás, záloglevél, agrárdemokrácia, szövetkezés, kézműipar, kivándorlás, dohányexport!* E heterogén közgazdaságpolitikai tárgyak és anyagok legkiválóbb ismerője és gyakorlati intézője széles ez országban éppen csak a nyakas gróf úr lehet? Honnan ez a csorbíttatlan tekintély, a reátermettségnek ez az orákulumszerű babonája, melyet a *gyakorlati eredmények, a tényleges siker egyáltalán nem igazolnak?*

A *Fővárosi Hirlap*-nak a magyar közélet mindenesetre hálával tartozik azért a *bátorságáért*, hogy gazdaságpolitikánk e *tabu*-jához szentségtörő kritikával közel férkőzni és a csalhatatlanságába vetett hitet végre a gondolkozás és értelem fegyverével kikezdeni merészkedett.

Budapest, július 15.

Egy régi előfizető, aki igenis ért a dohányüzlethez.

Londonban 140.000 darab új részvényt helyezett el az Angol-Magyar Bank

Az *Angol-Magyar Bank* nagyszabású tranzakcióit hajt végre: *alaptőkéjét fölemeli és ezzel saját tőkéi 40 millió pengőre emelkednek.* Az intézet az új részvényeket az angol piacon helyezi el, ezzel új tőke szivárog az országba, ami az intézet vezetőségének külön elismerésére szolgál. Ez a tőkeemelés, amikor a pénzpiacokon világszerte nehézségek mutatkoznak, nagyon megnyugtató és nemcsak annak a jele, hogy külföldön az *Angol-Magyar Bankot* és annak szakszerű vezetését teljesen megbízhatónak tartják, hanem bíznak a magyar pénzvilág konszolidált szilárdságában is.

A tőkeemelésről egyébként a bank vezetősége az alábbi hivatalos jelentést adta ki:

Az *Angol-Magyar Bank Rt.* igazgatósága július 10-én tartott ülésében elhatározta *az intézet alaptőkéjének felemelését* és ebből a célból a rendkívüli közgyűlésnek július 25-ére való összehívását. A határozat 140.000 darab à 50.— pengő n. é. új részvény kibocsátására vonatkozik, amelyből 100.000 darab kerül tényleges kibocsátásra s ezt a *Helbert, Wagg & Co. Ltd.* londoni cég vezetése alatt álló csoport veszi át. Ez a cég a *részvényeknek a londoni tőzsdén való bevezetéséhez* szükséges intézkedéseket is megteszi. A további 40.000 darab részvényt az intézet azzal a szándékával kapcsolatban rezerválja, hogy részvényeinek más külföldi piacot is nyisson meg.

Az 1929 augusztus 1-én befizetendő új részvényeknek kibocsátási árfolyama 88½ pengő; minthogy azonban az új részvények az 1929. üzletév eredményében nem részesülnek, hanem csak az 1930. évtől kezdve jogosultak osztalékra, a kibocsátási árfolyam után az intézet a Jegybank hivatalos kamatlábának megfelelő kamatot fog megtéríteni.

A 100.000 darab új részvény kibocsátásával az intézet *kimutatott saját tőkéi mintegy 40 millió pengőre emelkednek.*

Molnár Samu — kormányfőtanácsos. Méltó és szép kitüntetés érte a *Nemzetközi Gépkereskedelmi Rt.* vezérigazgatóját, *Molnár* Samut, akit a kormányzó közgazdasági téren szerzett érdemei elismeréséül *m. kir. kormányfőtanácsossá* nevezett ki. *Molnár* Samu koncepciózus munkájával a vezetése alatt álló vállalatot, amely az állami gépgyárak gyártmányait hozza forgalomba, az export-lehetőségek kiszélesítésével gazdasági életünk egyik jelentős tényezőjévé emelte, amivel tiszteletreméltó érdemeket szerzett e magas kitüntetés elnyerésére.

Balabán György — a Magyar-Francia Biztosító vezérigazgatója. A *Fővárosi Hirlap* értesülése szerint a *Magyar-Francia Biztosító Részvénytársulat* igazgatósága egyik legutóbbi ülésén *Balabán* Györgyöt, az intézet régi tisztviselőjét *vezérigazga-*

Tőzsdei Kurir.
A legrégibb és legtartalmasabb közgazdasági ujság. Minden számában komoly, szakszerű cikkek tárgyalják és bírálják az aktuális gazdasági és pénzügyi eseményeket. Érdekes eredeti riportok, változatos hírrovat és külföldi tudósítások.
Tőzsdei Kurir
kapható minden ujságárusító pavillonban és minden ujságárusnál. Egy példány ára 40 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V., Wekerle Sandor ucca 3. — Telefon: 807—10.

HUTTERER ÉS KÓSA
épület- és diszmübádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Budapest, IV., Magyar ucca 42-44
Telefon: Automata 854-08

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapitva: 1867. Telefon: J. 415-20.

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

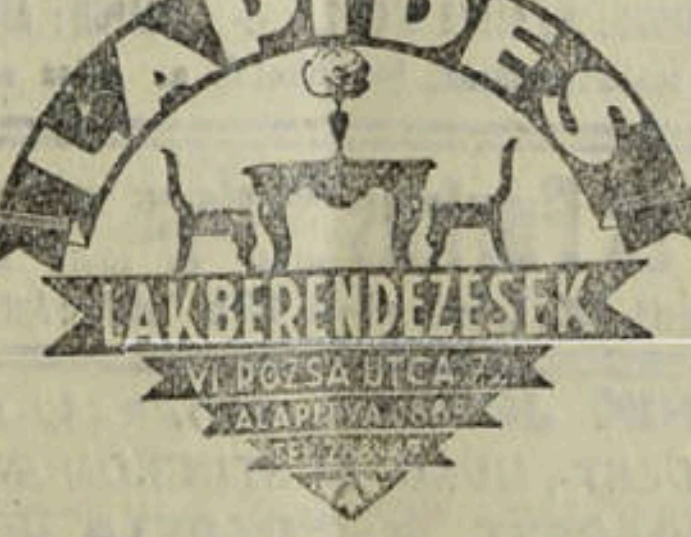

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

MÁVAG cimkés gyártmányokat mindenki bizalommal fogadja, mert
kitűnő anyagból a leggondosabban készülnek!
Ide tartoznak a különféle hengerelt kereskedelmi árukon kívül az ipari stabilmotorok, lokomobilok, traktorok, cséplőgépek és más mezőgazdasági gépek. Útépítő (úthengerelő- és útgyalu) gépek, lakókocsik. Vas- és acélöntvények, öntöttvas csövek, karikás kályhák és kereskedelmi öntvények.
Teherautomobilok, autóbuszok a „MERCEDES-BENZ“ gyártási szab. szerint a hazai különleges úti viszonyoknak a legjobban megfelelő kivitelben készülnek. Kombinált tűzoltó- és locsoló-autók. Billentős öntözőkocsik.
Jobbágy féle szab. folytonégő kályhák a háztartásokban és középületekben (iskolákban, stb.) legjobban használhatók.
Kérjen felvilágositást és árajánlatot!
Magyar kir. állami vas-, acél- és gépgyárak
Budapest, X., Kőbányai-út 21.
Telefon: József 460—29. Telefon: József 460—29.

MEINEL és HEROLD
hangszergyár
Budapest, IX., Üllői-út 19. sz.
Gyárt és szállít mindennemű hangszereket, harmóniumokat, gramofonokat stb.
Specialitás:
asztali harmónium P 92'—-től
Ingyen díszárjegyzék!

JÓNÁS FERENC
építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Kolumbus u. 27 Telefon: J. 339-81.

tóvá nevezte ki. A vezérigazgatói állás *Mihályi* Zoltán nyugalomba vonulásával már egy év előtt megürült, örökének betöltése azonban azért húzódott el mostanáig, mert az igazgatósági tagok egyrésze *Grósz* Manó ügyvezető igazgatót akarta a vezérigazgatói székbe ültetni. Most azonban győzött azoknak az álláspontja, akik Balabánban nemcsak a magyar biztosításügy legkiválóbb reprezentánsát, hanem azt az értékes szakférfiút is látták, akinek a biztosítási szakmában az ország határain túl is elismert neve van és akinek a Magyar-Francia Biztosító fellendítése körül elévülhetetlen érdemei vannak. Értesülésünk szerint egyébként *Balabán György kormányfőtanácsosi kinevezése* is útban van.

A Kereskedelmi Bank félévi mérlege. A *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank* 1929 június 30-án lezárt félévi mérlege az 1928. évi nyereségáthozat nélkül 2,930.855.85 pengő nyereséggel zárult. (1928-ban az első félév eredménye 2,903.016.74 pengő volt.) Több már lebonyolított üzlet nyereségének elszámolása későbbi időpontra tartatott fenn. Az idei első félév főbb adatai az 1928 december 31-iki mérleggel összehasonlítva a következők: Váltótárca 105 millió pengő (volt 90 millió pengő), adósok 108 millió pengő (volt 111 millió pengő), záloglevél és községi kötvényüzletekben kihelyezett tőkék 62 millió pengő (volt 58 millió pengő), vagyis a kihelyezések összege 259 millió pengőről 275 millió pengőre, míg a bank által kezelt idegen tőkék összege 224 millió pengőről 236 millió pengőre emelkedett. Ezek az adatok minden tekintetben a bank egészséges fejlődéséről tesznek tanuságot.

A Hitelbank félévi mérlege. A *Fővárosi Hirlap* értesülése szerint a *Magyar Általános Hitelbank* félévi mérlegének adatait e hó 22-én fogja publikálni. Az elmult félévben az intézet újabb nagyarányú emelkedést ért el, a betétek és a hitelezői számlák az előző év hasonló időszakával szemben lényegesen magasabb összeget tüntetnek fel és ugyancsak jelentős emelkedés következett be a kihelyezési üzletekben is. A *Hitelbank* félévi mérlege a pénzügyi körök várakozásának a legteljesebben meg fog felelni.

A Magyar-Cseh Iparbank új igazgatója. A *Magyar-Cseh Iparbank igazgatósága*, dr. *Kármán* Miklós cégvezető-titkárt *igazgató-helyettessé* nevezte ki.

Phönix Életbiztosító Társaság 1928-ban 450,513.328 P-re új életbiztosítást kötött; a biztosítási állomány az év végére 1.444,652.200 P-re rúgott, a közgyűlés napjáig pedig meghaladta az 1.600,000.000 P-t (2 milliárd schillinget). Az érvényben levő kötvények összes száma 626.433 volt. A díjbevétel 69,065.440 P-re rúgott; a vagyonértékek hozadéka 9,737.320 P. A biztosítottaknak 21,422.500 P-t fizettek ki, a technikai tartalékok összege 40,000.000 P-vel 174,506.256.72 P-re emelkedett, garanciális alapok összege 195,626.000 P. A 36,290.781 P értékű ingatlanállomány 64 objektumból áll, amelyek közé 15 részben 1928-ban és részben a folyó évben fölépült új bérház tartozik. Az értékpapírtárca 103,263.159.52 P értékkel van a mérlegben kimutatva. A jelzálogos kölcsönök 11,938.110 P-re emelkedtek, a biztosítási kötvényekre folyósított kölcsönök 8,857.975 P-re. Az 588.640.12 P fölöslegből 274.420 P-t (340.000 schillinget) a teljesen befizetett 4,000.000 schilling részvénytőke után 8½%-os (a mult évben 7½%-os) osztalék fizetésére fordít a társaság.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a IX. kerület, soroksári Dunaág szomszédságában építendő Élelmiszer Nagyvásártelep részére szükséges: I. terület lefásási, feltöltési, illetve vasúti alépítményi-, II. vasúti felépítményi, III. pályaelzárási (kerítési) munkákra.

A leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

Az ajánlat benyújtásához szükséges összes nyomtatványok a Központi városházán, II. em. 193. ajtószám alatt kaphatók 3 P lefizetése ellenében. Ugyanott a netán szükséges felvilágosítások köznapokon délelőtt 12 és 2 órák közötti időben megadatnak.

A kellően felbélyegzett, lezárt és lepecsételt borítékokban elhelyezett ajánlatokat **1929. évi augusztus hó 9-én (péntek) délelőtt 12 óráig** kell a tanácsi VIII. ügyosztályban (IV., Központi városháza, II. em. 204. ajtószám alatt) benyújtani.

Pályázni csak mind a három munkacsoportra együttesen lehet.

A versenytárgyalás ugyanaznap délelőtt 12 órakor lesz a Központi városháza, II. em. 195. szám alatti ülésteremben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi július hó 4-én.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet az I. ker., Diósárok középső 540 m hosszú, 80/120 cm belméretű szakaszának beboltozási munkáira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a. A szállításra vonatkozó felvilágosításokkal hétköznapokon d. e. 11—2 óra között a tanácsi III. ügyosztály F. alosztály (II. emelet 271. szám) szolgál.

A vonatkozó ajánlati feltételek és költségvetési nyomtatványok a tanácsi III. ügyosztályban, II. em. 285. ajtószám alatt kaphatók 2 (két) pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és külön borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929. évi augusztus hó 5-én (hétfő) déli 12 óráig** kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy annak helyettesénél, II. emelet 279. ajtószám alatt benyújtani. A versenytárgyalás **1929. évi augusztus hó 5-én (hétfő) délután 5 órakor** lesz a III. emelet 351—354. szám alatti (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi július hó 9-én.

A székesfőváros tanácsa.

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Reiter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

ZSOLDOS ÉS TÁRSA
BUDAPEST, V., KORALL UCCA 31.
TELEFON: 990—53.
Állandó raktár Neheimi fűtési és Belco vizvezetéki szerelvényekben

LIKTOR FERENC
SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 9. TEL.: JÓZSEF 349-83.

TERLANDAY ÉS TÁRSA
asztalosáru gyára
Budapest VII, Erzsébet királyné-út 125/b. sz.
Telefon: József 443—83.

SÁGI ISTVAN
Tűzhely- és épületlakatosmester
BUDAPEST, VIII., Baross-u. 2. sz.

Rosenthal István
sütő-, cukrász, hus-, fa- és vegyipari gépgyártó és javítóműhely
TELEFON: J. 450-89.
Budapest, VII., Dob ucca 90. szám.

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva

nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készít azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben Malomsoky József asztalosárugyárrt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPGYÁR R. T.
MÁTYÁSFÖLD
GYÁRTÁSI ÁGAK:
Személyautomobilok, teherautomobilok, autóbuszok
Gyári eladási központ:
Méray Motorkerékpár-Gyár r. t. IV., Váci ucca 1.

CUSTODIS ALPHONS
MERNÖKI IRODA ÉS ÉPITESI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RESZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPITÁSI ÉV 1876
Gyárkéményépítés
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék építése és tervezése

SZVETICS JÓZSEF
építési vállalkozó
BUDAPEST, VII., TELEP UCCA 8.

Fűtés Viz Gáz **Szentgyörgyi és Társa**
Telefon: József 8-97 Budapest VIII, Baross-u. 88

FISCHER MÁRKUSZ
épület- és butorasztalos
Telefonszám: József 359 — 00
Budapest, Üzem és iroda: X, Liget ucca 20. sz.

PECSEK ISTVÁN
MŰASZTALOS
Tel. József 438-34 BUDAPEST IX., Liliom ucca 52

„SANIT F" CEMENTHABARCSTÖMITŐ
Gyártja: POSNANSKY ÉS STRELITZ
aszfalt-, fedéllemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut. 228-29., Aut. 82-85.

SZAVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. szám
Telefon: József 416—07

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök — **ENÖKL ELEMÉR** okl. mérnök, épitőmester
építési vállalkozók
BUDAPEST, VIII, BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

KŐNIG JÓZSEF
OKL. MÉRNÖK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: JÓZSEF 444—69.
Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

Központi Sajtóvállalat lapjai:
NEMZETI UJSÁG
UJ NEMZEDÉK
Budapest, V., Honvéd u. 10

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, aszfalt, porolaj.
KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR UCCA 2. TELEFON: AUT. 839-25.
Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban.

Kerti és Farkas hatóságilag eng. villamossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakműhely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 860—17.

KAUTNIK JÓZSEF SZOBRÁSZ-MESTER
ÉPÜLET-, MŰKÖ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

Hazai útépítő és salaktermelő vállalat
Központi iroda: Budapest, V., Nádor ucca 6.
Telefon: 813—96.

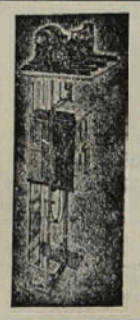
KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

Kőművesmester elvállal mindenféle tataro. ási, valamint uj épületmunkát. — Költségvetés díjtalan.
PÉTER LAJOS, VII, Dembinszky ucca 38. Telefon: J. 313-75

Alexi és Uhlyarik műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Falk Miksa ucca 26. Telefon: Aut. 209-93
Disco világitótestek
Schunk & Ebe gyártmányú szénkefék
Mindenféle villamossági cikkek eladása nagyban és kicsinyben— Elvállal minden. nemü villamossági szerelést

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 964—14. SZÁM

Meg kell szabadulnia a fővárosnak a közraktárak „avult és ócska“ szerződésétől

Becsey Antal nyilatkozata a főváros és a Leszámítoló Bank jogviszonyáról

A *Leszámítoló Bank* perrel fenyegeti a fővárost arra az esetre, ha új közraktárat létesítene a ferencvárosi kikötőben. Minthogy a fővárosnak a Leszámítoló Bankkal való jogviszonya a közraktárak kérdésében már hosszabb idő óta foglalkoztatja az illetékes tényezőket s minthogy továbbá éppen az *Egységes Községi Polgári Párt* részéről vetették fel a jogviszony revíziójának a szükségességét, a Leszámítoló Bank részéről perrel való fenyegetődzés hírére

Becsey Antalhoz

fordultunk felvilágosításért, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Ebben a kérdésben *rövidesen rendet kell teremteni*, mert a Leszámítoló Banknak a közraktárakra vonatkozóan a fővárossal kötött szerződése 1942. végéig tart. E szerződés alapján a Leszámítoló Bank építette meg a közraktárakat és a fővárosnak a szerződés értelmében garantálnia kellett bizonyos kamatjövedelmet és maga a főváros csak ezen felül kapott részesedést. *Nagyon terhes volt ez a szerződés a fővárosra*, de a szerződés megkötése idején némileg megindokolta ezt a megoldást az az elgondolás, hogy *még áldozatok árán is elő kell segíteni a főváros felé irányuló áruforgalom fokozódását.*

A hiba az volt, hogy szokatlanul hosszú időre, hatvan esztendőre kötötték meg ezt a szerződést,

amely *egyáltalán nem védelmezi meg a fővárosnak az érdekeit arra az esetre, ha a főváros vissza akarná szerezni a közraktárak felett való rendelkezési jogát.* A szerződés úgy szól, hogy a fővárosnak még abban az esetben is kártalanítania kell a Leszámítoló Bankot, amely a közraktárakat felépítette, *ha a bank szegné meg a szerződést.*

— A háború alatt és az azt követő években természetesen átalakult a gazdasági helyzet, felmerült a vásárcsarnok bővítésének a szükségessége. A vásárcsarnok kibővítésének tervét 1927-ben vetették fel, sőt az is szóba került, hogy a közraktár-épületek egy részét csatolják a piachoz, hogy így a csarnok áruforgalmának a lebonyolítását elősegíthessék. A főváros tárgyalt is ebben az irányban a Leszámítoló Bankkal és megkérdezte, hogy hajlandó-e átengedni a szükséges épületeket és a szükséges területet. A Leszámítoló Bank hajlandónak mutatkozott többféle alternatív megegyezésre. Tíz-tizenegyezer négyszögölnyi területnek és az itt lévő építményeknek az átengedéséről volt szó, ezek ellenében azonban

a Leszámítoló Bank túlságosan magas összeget kért.

Hajlandónak nyilatkozott a Leszámítoló Bank arra is, hogy az egész bérleti szerződést megszünteti abban az esetben, ha *hárommillió pengőt meghaladó kártalanítást fizet a főváros.* De követelte továbbá a Leszámítoló Bank azt is, hogy a főváros vegye át az érdekelt alkalmazottak nyugdíjterheit. Ötven alkalmazottról van itt szó, úgyhogy *ezek a nyugdíjterhek több mint egy millió pengőt tesznek ki.* Végeredményben tehát

a fővárosnak több mint négymillió pengőt kitevő áldozatot kellett volna hoznia.

A megegyezés a túlzottan felhajtott követelések miatt nem történhetett meg. *Ilyen áldozatokat a főváros nem hozhat, mert hiszen ezt a négymillió pengőt az élelmiszer nagyvásártelepen sokkal okosabban és gyümölcsözőbben helyezheti el.*

— Ami a Leszámítoló Banknak perrel való fenyegetődzését illeti arra az esetre, ha a főváros közraktárt építene a ferencvárosi kikötőben, nekem az a véleményem, hogy *itt fogalomzavarról van szó.* A főváros a ferencvárosi kikötőben áruraktárat tart fenn és nem közraktárat, vagyis a főváros itt nem ad lombardhitelt, nem ad semmiféle kölcsönöket, tehát itt

kizárólag áruraktárról van szó és nem közraktárról.

A *Leszámítoló Bank tehát semmiféle igényt nem támaszthat.*

— Mindezektől függetlenül a legnagyobb erélyjel követelem, hogy a *főváros teremtsen tiszta helyzetet abban a jogviszonyban, amely a Leszámítoló Bankkal szemben fennáll.* Ezt az egész kérdéskomplexumot revizió alá kell venni és mindenáron arra kell törekedni, hogy *ettől az elavult és ócska szerződéstől a főváros megszabaduljon.*

Ábelesz úr eladta telkét a fővárosnak, de nem hajlandó lemondani róla

Az *Egységes Községi Polgári Pártból* indult ki, *Harrer* Ferenc és *Becsey* Antal szájából hangzott el ismételten az a figyelmeztetés, hogy a fővárosnak különös gondot kell fordítania a *helyes telekpolitikára*, aminek egyik feltétele az, hogy a főváros kellő időben, olcsón megszerezze, a telekspekuláció kizárásával és megelőzésével, azokat az ingatlanokat, amelyekre városrendezési vagy városépítési tekintetben később szüksége lehet. Ennek a törekvésnek minden egyes megnyilvánulását helyesléssel fogadja a közvélemény, de

annál inkább visszatetszőek azok a kisiklások, amelyek ezen a téren az utóbbi időben elég gyakran tapasztalhatók.

A kirivó esetek közé tartozik az *Ábelesz-féle telekügylet*, amelyet röviddel a nyári szünet előtt bonyolítottak le. Az *Ábelesz-féle* 2400 öles telekkomplexum a Schlick-gyárral szemközt terül el a Váci úton. Állítólag park céljaira volt rá szüksége a fővárosnak. Nincs módunkban e pillanatban ezeknek a megállapításoknak a helyességét ellenőrizni, nem tudjuk azt sem, hogy valóban szabályozási vonalba estek-e ezek a telkek és milyen arányban, csak azt szögezhetjük le, hogy a főváros *130 pengőért vette meg négyzetölét ennek a város belterületétől meglehetősen távol fekvő telteknek és ezért 313.000 pengőt fizetett a tulajdonosnak, Ábelesz úrnak.* Eddig rendben is volna a dolog, a furcsaság ott kezdődik, hogy

Abelesz úr csak eladni akarta telkét a fővárosnak, de ugyanakkor nem akart megválni tőle.

Úgy látszik, úgy van Ábelesz úr a telektulajdonnal, mint a kokain-élvező a szenvedélyével: *nem tud lemondani róla.* Tovább akarja élvezni az eladás után is, a háziúr előnyeit és kiváltságait. Az hírlik ugyanis, hogy a telek régi tulajdonosa,

mint bérlő akarja megtartani az ingatlant, amelyen egyébként 8 különféle telep van albérlők kezén.

Ezekkel az albérlőkkel való rendelkezési jogot és a terület parcellázott bérletéből befolyó jövedelmeket továbbra is meg akarja magának tartani a régi tulajdonos. Nyilvánvaló azonban, hogyha már a főváros drága pénzért megvásárolta a területet, — amelyen Isten tudja, mikor virul ki park a Váci uti gyártelepek között — semmiesetre se mondhat le rendelkezési jogáról, annál kevésbé, mert nagyon jól tudjuk azokat *a visszásságokat, amelyek a fővárosi telekbérletek terén uralkodnak*, hogy

óriási területekért 200—300 pengős béreket fizetnek ugyanakkor, amikor például az Abelesz-féle ingatlan évi bérének legalább 30.000 pengőnek kellene lenni,

amit egyébként a régi tulajdonos a telken lévő vendéglőstől, vasastól, fuvarostól és egyéb iparostól eddig valószínűleg be is szedett.

Általában bizonyos rendszert és bizonyos irányelveket szeretne látni a közvélemény a telekszerzések és telekbérletek dolgában. Igy kíváncsiak vagyunk arra is, milyen célra akarja megszerezni a főváros a *Teve* uccai és *Hungária* körút táján elterülő báró Grödel-féle komplexumot, amely ma a *Terénum r. t.* tulajdona?

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi ucca 25. Telefon: J. 380-30

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váczi-út 4.
Telefonszám: 222-10.
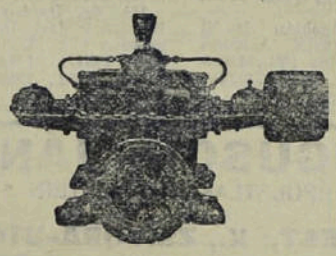
Sürgönycim: Duplex.
SZÁLLIT:
Gőz-, centrifugái-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

STOBBE KÁLMÁN
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 9.
TELEFON: 975—93

Központi fűtések
vizvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák
FRIED ZSIGMOND
műszaki iroda és gyár Budapest, VIII, Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK EPITÖMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 825—78 82

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON; József 515—19.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntöde, közfertőtlenítő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975—62

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Stadionborger u. 16. TELEFON: J. 302-38.

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPITÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

TÖRÖK IGNÁC
TELEFON: József 368—87.
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, VASBETONÉPITŐ, ÉPÍTOMESTER
Budapest, I, ker., Ballagi Mór ucca 6 sz.

Csak BRÁZAY piperészappant használjon!

Tuberkulózist-terjesztő hajópadlóval

akarták burkolni az új iskolákat, amikor a kiváló magyar gummipadló tökéletes higiénát biztosít

A Lenke úton, a Római-fürdőn és az Üllői úton már javában épülnek a főváros új iskolaépületei, továbbá három iskola tervezés alatt van és a legközelebbi jövőben megkezdik ezek építését is, de még mindig nyilt kérdés, milyen anyaggal történik az új iskolák padlózása.

Túlzott takarékosságból ugyanis arra az érthetetlen elhatározásra jutottak, hogy *a tanács az új iskolaépületeket hajópadlóval akarja burkoltatni.* Ismerve azokat a megdöbbentő adatokat, amelyek *arról az ijesztő pusztításról számolnak be, amit*

a tüdővész már az iskolákban is végez, érthetetlen, hogyan lehetett garasoskodásból, a falusi kisbíró okoskodásával arra a szerencsétlen ötletre jutni, hogy az iskolákat antihigiénikus hajópadlóval burkolják.

A hajópadló mellett a közoktatásügyi bizottság egyes tagjai kardoskodtak, tehát a túlzott takarékoskodás a törvényhatóságból indult ki, mégis a jobb belátás kerekedett felül és a közigazgatási bizottság mult hétfői ülésén *Csilléry* András dr. orvosi szempontból is annak a véleményének adott kifejezést, hogy

az új iskolákat hajópadlóval burkoltatni megengedhetetlen.

Az elnöklő polgármester akkor nyomban nyilatkozott is és kilátásba helyezte, hogy a várható megtakarításokból valószínűleg sikerül a tantermeket hajópadló helyett valamilyen hézagmentes anyaggal burkolni. Erre a lépésre annál inkább rá kellett szánni magát a tanácsnak, mert időközben arról a zárdaiskoláról, amelyre hivatkoztak és ahol állítólag a hajópadlót kitünő eredménnyel alkalmazták, kiderült, hogy ez a burkolat ott sem vált be kifogástalanul és ott is sokkal szívesebben látnának valamilyen más burkolatot. Vitán felül áll tehát, hogy

az új iskolák nem épülhetnek meg közönséges deszkapadlózattal, ha nem akarják, hogy a poros tantermek még több tüdőbajos gyermeket neveljenek.

A kérdés erősen foglalkoztatja a középítési ügyosztályt is, ahol *Lavotta* Gyula műszaki főtanácsos a következőket mondotta munkatársunk előtt:

— Eredetileg a műszaki ügyosztály, *a modern építési elveknek megfelelően, hézagmentes padozatot tervezett* és csak később, a kívánt takarékossági szempontoknak megfelelően módosítottuk a számításokat úgy, hogy hajópadlót terveztünk. Tudni kell ugyanis, hogy a hajópadló tényleg közel ötszörte olcsóbb, a linoleum, vagy gumipadlónál. A hajópadló négyzetmétere ugyanis 4 pengőbe, míg az *Emergé* gumipadlóé 22 pengőbe kerül.

— Igaz viszont, hogyha a három anyag értékét és tartósságát egybevetjük, akkor

főleg az Emergé mutatkozik a legelőnyösebbnek, annál is inkább, mert teljesen higiénikus, praktikus, tartós és egyik főerője az is, hogy hazai gyártmány,

míg akár a hajópadló, akár a linoleum mind külföldi cikkek, amelyeknek behozatala a kereskedelmi mérleget hátrányosan terheli. *Az Emergé padlónál vannak gyakorlati tapasztalatok is,* miután

egyes iskolákban már egy évvel ezelőtt végeztünk próbaburkolásokat, amelyek kitünően beváltak.

Ezek a gumipadlók teljesen *portalanok, simák, zajtalanok és igen könnyen tisztithatók is,* ami például egy másik kipróbálás alatt lévő burkolóanyagról, *a préselt parafaparkettről nem mondható el.*

A középítési bizottság legutóbbi ülésén egyébként nyiltan elhangzott az a kívánság, hogy az iskolákat, illetve az iskolai tantermeket gummi-anyaggal kívánják burkoltani, amely ha drágább is, de jobb és hazai gyártmány.

— Azt hiszem, hogy az új iskolákban főleg a gumipadlót fogjuk alkalmazni burkolásra. Erre a célra külön fedezetünk ugyan nincsen, de az eddig vállalatba adott munkákat sikerült az előirányzott összegnél alacsonyabban kiadnunk és simán mentek az alapozási munkálatok is, úgy hogy minden bizonnyal lesznek olyan megtakarítások, amelyekből futja ezeknek a hézagmentes burkolatoknak költségeire.

Reméljük, hogy a főváros vezetősége kicsinyes szempontok miatt nem zárkózik el attól a jobb megoldástól, amely higiénikus voltánál fogva valójában egy olyan befektetés, amelynek *az egészséges jövendő generáció fogja használ látni.* Nem zárkózhatik el a főváros már csak azért sem, miután *kockáztatni valója nincs,* az *Emergé* gumipadlót *a Népjóléti minisztériumban, a Máv.-nál, a postánál, kórházakban, szanatóriumokban, orvosi rendelőkben és egész sereg középület padlóburkolásánál próbálták ki,* még pedig

olyan kiváló eredménnyel, hogy a belügyminiszter 84084/1928. rendeletével, a tapasztalatra hivatkozva, egyenesen utasítja a közhatóságokat,

hogy *minden esetben ezt a kitünő, pormentes, tiszta, higiénikus magyar gyártmányt alkalmazzák.* A főváros minden bizonnyal respektálni fogja ezt a rendeletet, amikor *gyermekeink egészségéről van szó.*

Ingatlanforgalom

1929. évi július hó 1—7-ig

Budai rész:

Dr. Szlávik Ferenc és nejéről Döry Etelka és birtoktársára (II., Iskola u. 19. sz.), 14140. hrsz., 28.000 P-ért.

Kálmán Adolfról Auguszt József és nejére (I., Hidegkúti út 24. sz.), 11147. hrsz., 42.150 P-ért.

Conrád Ernőnéről Vikár János és nejére (II., Rézmál), 12925. hrsz., 68.000 P-ért.

Tabáni Építő és Kereskedelmi r.-t.-ról Tabáni Hegyalja út 5. sz. Társasház Szövetkezetre (I., Hegyalja út 5. sz.), 7396/4. hrsz., 33.800 P-ért.

Stark Ferencről Pepoutka Emilnére (I., Istenhegy), 10077. hrsz., 25.000 P-ért.

Csiszár Miklós és birtoktársairól dr. Vértes Jenőre (II., Vérhalom), 12573/2. hrsz., 12.000 P-ért.

Conrád Ernőről Conrád Ernőnére (II., Rézmál), 12776. hrsz., 15.000 P-ért.

Herczog Ferencről 1/8 része özv. Niedermayer Józsefnére (I., Madárhegy), 1646. hrsz., csere.

Kraus Dezső és nejéről Weisz Lajosra (III., Lelkész u. 15. sz.), 14890. hrsz., 22.000 P-ért.

Bottmann Lipót és birtoktársáról Budapest—Esztergom—Füzitői H. É. Vasút r.-t.-ra (III., Kaszás), 19589/1., 2., 19590., 19591., 19592., 19594., 19595., 19596., 19597. hrsz., 40.080 P kártalanítási ár.

Magyar Általános Ingatlanbank r.-t.-ról Görög Rudolfra (I., Orbánhegy), 8553/19. hrsz., 13.600 P-ért.

Schultz Jánosnéről Kindtner Mátyásné és birtoktársaira (I., Kőérberek), 197. hrsz., öröklés.

Jetschky István és birtoktársáról Csincsur Jánosra (III., Ürömi u. 25. sz.), 14885. hrsz., 14.500 P-ért.

Pesti rész:

Willenthal Jenőről Kelemen Zsuzsannára (VI., Rózsa u. 34. sz.), 4693., 4694. hrsz., 123.000 P-ért.

Dr. Thuránszky Bélánéről 4/24 része dr. Szitár Ferenc és birtoktársára (V., Vadász u. 23. sz.), 950. hrsz., 12.000 P-ért.

Janous Jánosnéről Kálmán Károly és nejére (VIII., Horánszky u. 21. sz.), 5458. hrsz., 82.000 P-ért.

Develák Károly és birtoktársáról gróf Bethlen Aladár és nejére (VI., Andrássy út 80. sz.), 3236/b. hrsz., 200.000 P-ért.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bankról Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elismert vállalati nyugdíjpénztárára (V., Nagykorona u. 17. sz.), 821. hrsz., ajándék.

Wohl Aladárról dr. Wohl Aladárnéra (VII., Akácfa u. 26. sz.), 4964. hrsz., ajándék.

Gerstenberger Emilről Magyar Országos Központi Takarékpénztárra (VII., Törökőr), 2517. hrsz., 57.825.50 P-ért.

Schimmel és Társa cégről Schimmel és Társa r.-t.-ra (X., Szigligeti u. 29. sz.), 2064., 2065. hrsz., 150.000 P-ért.

Milnár Lajosnéről illetősége Molnár László és birtoktársaira (X., Család u. 52. sz.), 8631/a/1/288. hrsz., öröklés.

Tellioglu Agobián Hadji Kazerről Tellioglu Agoblán Hadji Kazernére (VI., Hungária körút 94. sz.), 1749/3—4. hrsz., öröklés.

Szalai Lajosnéről Papp Józsefnéra (I., Orbánhegy), 8377/1.hrsz., 43.000 P-ért.

Dr. Body Tivadarról dr. Gyarmati Dezső és nejére (I., Tamás u.), 8519/9. hrsz., 10.542 P-ért.

Magyar Általános Ingatlanbank r.-t.-ról Bezerédy Elemérre (I., Orbánhegy), 8409/3. hrsz., 96.000 K-ért.

Fechtinger Károlyné és birtoktársairól 5/18 része Schaffer Antalra (I., Petrezselyem u. 8. sz., II., Fillér u. 66. sz.), 13254., 12263., 12264. hrsz., 32000 P-ért.

Poós István és nejéről Fischer Károlynéra (II., Retek u.), 13045. hrsz., 64.000 P-ért.

Ványi Béla és nejéről Lang István és nejére (III., Szentendrei út 32. sz.), 18537. hrsz., 38.000 P-ért.

Dr. Ehrenfeld Bertalanné és birtoktársairól dr. Darányi Kálmánra (I., Városmajor u. 5. sz.), 6966/2. hrsz., 145.000 P-ért.

Szepesi Istvánról 7/10 része Cséffalvay Lehelnére (I., Ménesi út), 5119/6. hrsz., 53.500 P-ért.

Heténvi Camillról illetősége Trischler Gyuláné (I., Királyhágó u. 8. sz.), 7729. hrsz., 14.500 P-ért.

Özv. Raffay Ferencnéről Nagy Erzsébet és birtoktársára (I., Neszmélyi út 21. sz.), 859. hrsz., 14.000 P-ért.

Özv. Hessler Antalnéról 1/4 része Szikora Bertalan és Lajosra (III., Remetehegy), 16397., 16398. hrsz., 14.000 P-ért.

Frick Pál és birtoktársairól özv. Boér Zoltánnéra (III., Szemlőhegy ucca 28—30. sz.), 15112/1—2., 15113. hrsz., 60.000 P-ért.

Hartmann Henriknéről Szépréti Annára (III., Kenyeres ucca 22. sz.), 17356. hrsz., 35.000 P-ért.

Rötth Lászlóról Pauncz Ernőre (X., Mogyoródi út 126. sz.), 2004., 2005/5/12., 2004., 2005/5/14. hrsz., 13.486 P-ért.

Hahn Vilmos és nejéről Laufer Rózára (X., Tüzér u. 38. sz.), 7352/a/b. hrsz., 37 ezer P-ért.

Schuller Adolf és nejéről Vértes Gyula és nejére (VII., Murányi u. 31. sz.), 4324. hrsz., 110.000 P-ért.

Grátz Imréről özv. Hirsch Bernátnéra (X., Liget u. 25. sz.), 7412/2/c. hrsz., 9600 P-ért.

Boriszák Istvánról Győry János és nejére (VI., Alsó rákosi rétek), 1955—1958/14—25., 1955—1958/59—70. hrsz. 13.000 P-ért.

Ernszt Márkusnéról Mengl Ferencre (dunabalparti), 26978/4. hrsz., 7680 P-ért.

Ernszt Márkus és birtoktársairól Bán Lajosra (dunabalparti), 26186. hrsz., 15 ezer P-ért.

Özv. Stark Nándornéról 1/4 része Stark Frenc és birtoktársaira (VI., Vasváry Pál u. 7. sz.), 3893. hrsz., 65.000 P-ért.

Dr. Haraszty Vince és nejéről Gyenes Istvánra (VII., Ilosvai u. 13. sz.), 1966—1969/10. hrsz., 11.000 P-ért.

Csombár Istvánnéról illetősége Tóth Vidornéra (VII., Alsó rákosi rétek), 1973/42. hrsz., 3200 P-ért.

Ifj. dr. Darányi Rezsőről illetősége özv. Darányi Rezsőnére (VI., Alsó rákosi rétek), 1951/2., 1952., 1953/77., 1951/., 1952., 1953/76. hrsz., 900 P-ért.

Morbitzer Nándor építész és építőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

FISCHER HENRIK Telefon: J. 023—08.
épületfakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

PANUCZA GYÖRGY
FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR
Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

Kapuszta Gusztáv
építőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 8.
Telefon: József 898—06.

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—81.

SÜSS és TÁRSA
elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár
BUDAPEST VI, HUNGÁRIA KÖRÚT 183
Telefon: J. 396-57 Telefon: J. 396-57

HANVAY VIKTOR
villany- és rádiócikkek
Budapest, VI, Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—69

Margalit Andor és Ödön
mérnök-építőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 586—43 és József 429—24

GAUGUSCH JÁNOS
ÉPÜLETLAKATOS-MESTER
BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

Tégla KARTELLEN KÍVÜLI IPARI GYÁRAKBÓL helyszínre szállítva legolcsóbban
Kartel enkívüli Tég iroda József: 435-82. VII., Rózsa ucca 37/I.

SHELL petroleum benzin gázolaj
Speciális autóolajok, kenő- és hengerolajok, vaselinek eredeti mexikói bitumenek
SHELL KŐOLAJ RÉSZV.-TÁRS.
Központi iroda: Budapest, V. Alkotmány ucca 18
Tel.: Aut. 214—87. Aut. 214—89. Közp. telep: Csepel-Petroleumkikötő. Lerakatok és telepek az egész országban

GÓGEL JÁNOS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

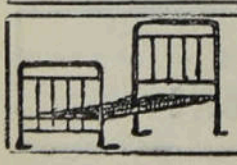
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

ESEMÉNYEK

FŐVÁROSI HIRLAP
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . 24 pengő.

Ripka főpolgármester üdvözlése. Július 11-én volt négy éve, hogy *Ripka* Ferenc dr.-t főpolgármesterré választották. Ebből az alkalomból az *Egységes Községi Polgári Párt* üdvözlő táviratot küldött a Reichenhallban tartózkodó főpolgármesternek. Az üdvözlő távirat így hangzott. „Méltóságos Ripka Ferenc főpolgármester úrnak, Reichenhall. Az Egységes Községi Polgári Párt szeretettel üdvözöl főpolgármesterré történt megválasztásod negyedik évfordulójának alkalmából. A küzdelemmel teljes négy esztendő Budapest polgárainak nagy többségét és a szélsőségektől mentes városi pártokat meggyőzte intencióid tisztaságáról, nemes emberszeretetedről és törhetetlen jóakaratodról. Négy év alatt megtanultuk Benned tisztelni a polgári érdekek és a polgári együttműködés gondolatának hivatott képviselőjét, aki a legnehezebb időkben és nagy viharokban bölcs mérséklettel segítetted át szenvedélymentes vizekre a várospolitikai élet hajóját. Amidőn ezért ragaszkodásunkról biztosítunk, egyben erőt és egészséget kívánunk további munkásságodhoz. *Gaár* Vilmos s. k. *Becsey* Antal s. k.'' A főpolgármester a táviratra még aznap válaszolt és ez a válasz így hangzik: „Szíves üdvözlésteket hálásan köszönöm, közös erővel végzett munkánkról azzal a tudattal emlékezhetünk, hogy polgártársaink iránt hűen teljesítettük kötelességünket. Hálás vagyok a pártnak nehéz viszonyok közt tanusított ragaszkodó támogatásáért, amellyel az alkotó munka útjára tudtuk terelni törvényhatósági életünket. Isten áldása legyen fővárosunk javát szolgáló törekvéseinken, szeretettel köszönt dr. *Ripka*."

Wargha László visszavonul a városházáról. *Wargha* László műszaki főtanácsos, városrendezési szakértő — hír szerint — rövidesen végleg ott hagyja a városházát, ahol közel három évtizeden át működött. *Wargha* László visszavonulását meglehetős meglepetéssel fogadták városházi körökben, mert még a közelmultban is a legnagyobb munkakedvvel és ambicióval dolgozott kedvenc régi alkotása, az Erzsébet sugárút terveinek rekonstrukcióján és a Tabán rendezésének előkészítésén. Távozása nem jelent nyugdíjbavonulást, mert Wargha László műszaki főtanácsosi minőségében már évekkel ezelőtt nyugalomba ment és csak szerződéses viszonyban maradt meg a főváros kötelékében, mint városrendezési szakértő. Közben egyetemi magántanár és kormányfőtanácsos is lett a kitűnő szakember, akinek nevét külföldi vonatkozásokban is általánosan ismertté tették műszaki koncepciói. Szép tervei, nagyszerű elgondolásai közül a szerencsétlen sorsfordulatok miatt nem sokat tudott megvalósítani a főváros és újabban is mindig több és több nehézség tornyosult terveinek kivitele elé. Talán ez is nagyban hozzájárult ahhoz az elhatározásához, hogy otthagyja a városházát. *Wargha* visszavonulásának egyébként, mint beavatott helyen értesülünk, egyik főoka az, hogy a *Műegyetemen katedrát ajánlottak fel neki.* Sokáig töprengett, vajjon elfogadja-e a megtisztelő meghívást, végül is aztán amellett döntött. Egyelőre szabadságra távozik, de onnan, hír szerint, már nem tér vissza többé hivatalába, hanem az *ősztől kezdve rendes előadó tanára lesz a Műegyetemnek.* A fővárosra nézve érzékeny veszteség a kiváló városrendezési szakértő távozása.

Áthelyezések. A polgármester dr. *Tőkés* Gyula tanácsi fogalmazót a városrendezési ügyosztályból a *főpolgármesteri hivatalba* helyezte át. Tőkés dr. nem új ember a főpolgármester környezetében. Évek óta helyettesített időközönkint a főpolgármesteri hivatalban, s e vendégszereplései során a szimpatikus fiatal tisztviselő előzékenységével és kifogástalan modorával úgy felettesei, mint a törvényhatósági tagok és a hivatalba járó közönség rokonszenvét máris elnyerte. — *Paulovszky* Irén hivatalnokot a közjogi osztályból az elnökibe helyezte át a polgármester. A szorgalmas tisztviselőnő *Berczel* Jenő alpolgármester titkárságához nyert beosztást.

Változás a kórházi alosztályban. Meglepő áthelyezés történt a mult héten a városházán. A polgármester felmentette *Vezér* Károly dr. főjegyzőt a közkórházi alosztály vezetése alól és a VII. kerületbe helyezte át teljes jogkörű anyakönyvvezető-helyettesnek. A kórházi alosztály új vezetésével *Linder* Zsigmond dr. főjegyzőt bízta meg a polgármester és ez okból a pénzügyi ügyosztályból a közegészségi ügyosztály státusába helyezte át.

12.000 kihagyott választó 80%-át hivatalból felvették a jövő évi választói névjegyzékbe. A központi választmány hivatalból felülvizsgálta mintegy 12.000 kihagyott választó ügyét és ezt az elbírálást olyan liberálisan és jóindulatúan kezelte, hogy a kihagyottak *közel 80%-át hivatalból, minden kérelmezés nélkül is felvette a jövő évi névjegyzékbe,* aminthogy a felülvizsgálat is hivatalból minden előzetes, külön kérelem nélkül indult meg. Most fejezte be egyébként a központi választmány irodája a választói névjegyzék ellen benyujtott felszólalások feldolgozását is. Összesen 925 felszólalás történt, ami tekintve, hogy a névjegyzék kereken 300.000 választót tartalmaz, — olyan elenyészően kicsiny szám, amely legjobb bizonyítéka, hogy milyen alapossággal és körültekintéssel készítették el az 1930. évre szóló választói névjegyzékeket.

Városszabályozási terveket sürget a Közmunkatanács. A Székesfővárosi Közmunkák Tanácsa átiratban sürgette meg a fővárosnál több szabályozási terv elkészítését és felterjesztését. Ilyenek a farkasréti villamos vasútnak az Istenhegyre való továbbvezetési terve, a III., Vérhalom-dülő ügye, a Csatárka-, Pálvölgy- és a Vérhalom-dülők szabályozása, a Mátyáshegy és Remetehegy szabályozási tarvei, a Gazdagrét, Hosszúrét, Örmező, Dobogó, Madárhegy, Örsöd, Péterhegy és a budafoki határra vonatkozó szabályozások, a Kurucles, Városmajor környékének és több óbudai területnek a szabályozása. Ezek a munkálatok már csaknem kivétel nélkül munka alatt és részben már teljesen előkészítve vannak a városházán, csak még törvényhatósági letárgyalásuk van vissza, ami az őszre marad.

Nyári tatarozások a Városházán. A Központi városházán és az Ujvárosházán rendesen a nyári szünet alatt szokták elvégezni a szokásos és szükséges tatarozásokat. Igy történik az idén is, azzal a különbséggel, hogy ez alkalommal két nagyobbszabású munka is készül. Az egyik a Központi Városháza tetőszerkezetének átépítése, a másik az Ujvárosháza és a régi Városháza egyes részeinek központi fűtése. A Városháza több százéves padlásán, mint a *Fővárosi Hirlap* annakidején megírta, tavaly megállapították, hogy tűzbiztonsági szempontból különböző tűzfalépítések és egyéb berendezések váltak szükségessé. Ezt a munkát most végzik el. Ezen a nyáron kerül a sor az Ujvárosháza régi központi fűtőberendezéseinek és kazánjainak ujjászerelésére és kicserélésére.

Az erzsébetvárosi hölgyek értekezlete. A *VII. ker. Erzsébetvárosi Egységes Polgári Párt Hölgybizottsága* július 17-én, szerdán d. u. 5 és fél órakor VII., Dohány ucca 76. szám alatt lévő helyiségeiben *V. Krammer Teréz* elnöklete alatt értekezletet tart.

Tisztujítás a Zuglói Polgári Kaszinóban. Vasárnap délelőtt tartotta meg a *Zuglói Polgári Kaszinó* ez évi rendes közgyűlését a Zuglóban lévő saját helyiségeiben. Elnökké egyhangúlag *Martin* János mérnök, th. bizottsági tagot, ügyvezető elnökké *Reisz* Gyula igazgatót választotta meg a közgyűlés. Társelnökök lettek: *Mezőfy* Vilmos főszerkesztő, *Scheiber* Zsigmond dr. főorvos, *Szüsz* István gyógyszerész és *Varga* Márton szfőv. kertészeti igazgató. A közgyűlés a tisztikar további tagjain kívül még 10 elnöki tanácstagot és 24 választmányi tagot választott meg a tagok sorából.

Augusztus közepén indul meg a rózsadombi autóbuszjárat. *Bezegh-Huszágh* főkapitány kikötötte, hogy csak abban az esetben indulhat meg a rózsadombi autóbuszközlekedés, ha egyes Rózsadombra vezető utakat átépítenek. Az utak átépítési munkálatai már megkezdődtek s pár hét mulva be is fejeződnek, úgyhogy *augusztus közepén már járni fognak az autóbuszok a Rózsadombra.* A közgyűlés már elhatározta, hogy milyen útvonalon járjanak a rózsadombi autóbuszok. A „Rózsadomb és Vidéke Egyesület" most azt szeretné, ha ezen az útvonaltervezeten változtatnának. Nevezetesen: *toldják meg a tervezett útirányt egy néhányperces hurokkal a Zárda ucca felső végétől jobbra a Szemlőhegy uccán s a Vérhalom uccán fel a Vérhalom térig és lefelé az Eszter uccán át a Szemlőhegy uccáig az útirány többi részének változatlanul hagyása mellett.*

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis ucca 2. sz

Kórházi termekben nélkülözhetetlen a
Tungsram Opál-takaréklámpa
Szabályozható nagyobb és kisebb fényerősségre
Nem káprázfat, kiméli a szemet
Kapható mindenütt!
Gyártja: Egyesült Izzólámpa és Villamossági RT. Újpest-4.

LEMMER FERENCZ
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMÍVES ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u. 14.

Weingruber Ignác
Székesfővárosi Pavillon Kávéháza
VI., Városliget

VIGADÓ KÁVÉHÁZ
IV, Deák Ferenc ucca 2
VIGADÓ KIOSZK
V. ker., Vigadó tér
TULAJDONOS: BABÓCSY LŐRINC

SZALFÉTER EDE
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata
TELEFON: K. 502—36
FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32
BUDAPEST I, KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

STEINER MARK
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

TEUDLOFF—DITTRICH
ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T.
TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93
KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, Jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

Megjelent A PÉNZVILÁG legújabb száma szenzációs tartalommal!
Kapható minden ujságárusnál
Ára 40 fillér

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

Németh Vilmos
építési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a makadámutak fentartásához az 1929. év II. felében szükséges

8000 m³ bazalt zúzott kő,
4300 m³ trahit (andezit) zúzott kő,
1200 m³ zúzott mészkő és
3100 m³ trahit (andezit) zúzalék beszerzésére.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat 1929. évi augusztus hó 5-én (hétfő) déli 12 óráig kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. emelet 279. ajtószám alatt benyujtani. A versenytárgyalás 1929. évi augusztus hó 5-én (hétfő) délután 5 órakor lesz a III. emelet 351—354. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi július hó 6-án.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a VI., Miskolci uccában (Ajax-gyártelepen) levő autóbuszgarázs-főműhely átalakításához szükséges kőmíves munkákra.

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 80 fillérért kaphatók 1929. évi július hó 16-ától kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Szerényi Ödön főmérnök tervező műépítésznél vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 333. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi július hó 24-én (szerda) d. e. fél 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi július hó 13-án.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

Aszfalt-útépitő,
szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 449-21.

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3 sz. TELEFON:
Fióküzlet: IX, ker. Tompa ucca 0 szám A. 847-73

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

Telefon: J. 448—08.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet-körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépitési munkálatokat

Telefon: Aut. 272-64. Telefon: Aut. 272-64.
Magyar Építő Részvénytársulat
BUDAPEST, V., TERÉZ-KÖRÚT 34. SZÁM.
Sürgönycim: „Építő 272-64 Budapest"
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakodások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. :-: Városi csatornázások és vizvezetékek.
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

TÓTH LAJOS
Pala- és cserépfedőmester Eternit-cserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása.
Telefon: József 351—01. sz.
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérnökkiküldés díjmentes.

Költségvetés és mérnökkiküldés díjmentes.
Épit, javit, alakit szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszivással.

„TUDOR"
ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: L. 928-08 Budapest, V., Váci-út 137-139 Telefon: L. 928-08
Gyárt: „Tudor" és „Varta" rendszerű accumulatorokat

Kőbánya: Budakalász **KRÁL GYULA** kőfaragómester, kő- és márványtelepe Telefon: Aut 624-88
Budapest III, Lajos-u. 77/79

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)

Széchenyi Gyógyfürdő
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva. A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FÁREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Mágiya ucca 75—77
Telefon: Lipót 914—46.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és ellsmerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 8. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 85. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapitva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapitva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz. Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

OETL ANTAL
VASÖNTŐDE és GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
X. KER. ASZTALOS SÁNDOR-UCCA 9.
TELEFON: JÓZSEF 461-09, 461-08.

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

Használja munkáinál a világhirü **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **Gipszet Árusító R. T.** Budapest
V, Erzsébet-tér 15. — Tel. Aut. 805-25 — Sürgönycim: GIPSZ Budapest

(Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntőde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 20I. sz. (Saját ház.)
Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám.
Öntetnek: Szobrok, domborművek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

MAYER JÁNOS MŰ- ÉS ÉRCÖNTŐDE
Elvállalja mindennemű ezüst, bronz műtárgyaknak (figurák) öntését, úgyszintén fém, réz, aluminium, horgany alkatrészek öntését bármilyen nagyságban
Budapest X, Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-96

Budapest Székesfőváros
Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval javított vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

BUBIK LÁSZLÓ CSAVAR ÉS VASÁRUGYÁR
készít mindenféle vas- vagy fémárút tömegben vagy egyenként
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 26.

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

KÖNIG GYÖRGY
Budapest, VII., Hársfa u. 17
Kőművesmester, épitési vállalkozó

PAULAY LÁSZLÓ
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI VÁLLALATA
BUDAPEST VIII, LOSONCZI-U. 3
TELEFON: JÓZSEF 401-76.

Hochhauser
Ferenc épitési vállalkozó Budapest
IX., Soroksári ut 38. Tel.: J. 459-81

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 július 24. — 30. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Nyári szenzációnak

kürtölték ki, de le kell csökkentenünk a riporteri vérmességnek ezt a műfajban való tévedését. Nyári szenzáció példának okáért a szovjet konfliktusa Kínával, amely legalább egy kis mozgalmat hoz a tikkadt kánikula tespedtségébe, de azért — *háború még sem lesz belőle.* De nyári szenzációnak még sem lehet nevezni az olyan cikkeket, amelyek megszületésének egy *véletlen baleset,* az ujságnak esemény híján való megtölthetetlensége, az oka. Üres ujságoldalakkal bizony még nyáron sem lehet megjelenni, de máris elkészült az ujság egyharmada, ha három oldalt ír az ember a nemlétező gyilkos abbaziai bridgezéséről és egyéb kalandozásairól, egy negyediket pedig *Szilágyi* Lajos városmentő tervéről.

Helyben is volnánk. Ujsághasábok számolnak be arról a tényről, hogy *Szilágyi* Lajos képviselő és fővárosi bizottsági tag átadta *„kibontakozási tervét" Bethlen* István gróf miniszterelnöknek. Ezt köszönettel nyugtázzuk mi is, de mély tisztelettel kérdezzük, hogy *miből kell itt a városházán „kibontakozni"?* Nem olyan egyszerű ez a dolog, ha csakugyan ki kell bontakozni, mert szerintünk a városházán ma nincsen semmi különös baj, kivéve, hogy az adminisztráció öreg kerekei egy kicsit megrozsdásodtak. A pártok azonban dolgoznak, megférnek egymással és maguk is szívesen látják, hogy a döntő súly egy guvernamentális érzékű, komoly, mindig a város érdekeit kereső párt kezeibe került. A városigazgatás rozsdás kerekeit pedig majd megtisztítja, vagy újakkal cseréli ki a fővárosi reform.

A nyári kacsázók azonban már abban is megnyugodnának, hogy a „kibontakozást" majd csak az új fővárosi törvény alapján megejtendő községi választásoknál kell megcsinálni. Erre vonatkozik *Szilágyi* memoranduma is, amelyről a riporteri dithirambus azt zengi, hogy a terv lényege szerint *„a városházán egészen új helyzetet kell teremteni."* Ki kell jelentenünk, hogy ezt a naivságot nem *Szilágyi* Lajos mondja, mert ő ilyet nem is mondhat, hanem a riporter, aki *egyszer* tényleg járt is a városházán, amikor — diszpenzációra volt szüksége. Akkor látta meg sas szemével, hogy a városházán egészen új helyzetet kell teremteni, ami érthető is, hiszen *keserves öt percig tartott, amíg a diszpenzációhoz hozzájuthatott.* Ha azonban *Szilágyi* Lajos is új helyzetet akarna teremteni, ehhez az *óhajtáshoz* neki is meg volna a joga, aminthogy hon és miniszterelnök-boldogító tervek készítése is mindenkinek módjában áll. Engedje át azonban nekünk *Szilágyi* Lajos azt a nem irígylésre méltó helyzetet, hogy az ő terve legfőbb principiumáról — a polgári elemek túlsúlyának biztosításáról a szociáldemokráciával szemben — eddig is *majd csaknem minden héten írtunk cikkeket.* Mert nagy differencia ám az a publicisztikában, vagy a memorandum-szerkesztésben, hogy valaki *minden héten* új- és új formában, új és új argumentumokkal agitál-e valamely tiszteletreméltó gondolat mellett, vagy *egyszer úri kedvében leül és megír egyetlen egy memorandumot.* Bizony a polgári hegemónia megtartásáért, a polgári önérzetnek fölébresztéséért esztendők óta folyik a legelszántabb küzdelem és most csak örömmel vesszük tudomásul, hogy *Szilágyi* Lajos, akinek harcos kvalitásait kétségkívül elismerjük, szintén *ki akarja venni ebből a maga részét.*

Örömmel üdvözöljük *Szilágyi* Lajost a nagy polgári front megteremtésének *harcosaként.* Egészen biztosra vesszük, hogy ő maga nem is akar egyebet és *kétségkívül föl volt háborodva,* amikor a kotnyeles riporter a következőket írta róla és a miniszterelnöknél lévő tervéről: „Nagy föladatra vállalkoznék Szilágyi Lajos *abban az esetben, ha mögötte állna olyan hatalom,* melynek segítségével megvalósíthatná mindazokat a reformokat, amelyek *a városházi helyzet tisztázása* szempontjából elkerülhetetlenül szükségesek." Ez tudniillik, amit az idézőjel között olvasunk, nem azt jelenti, hogy *Szilágyi* Lajos ki akarja venni részét a küzdelemből, hanem azt, hogy *diktátor, vezér akar lenni. Ezt az inszinuációt fölháborodva kell visszautasítania,* mert kitűnő önismerő létére bizonyára tudja, hogy *amilyen remek harcos, éppen annyira nem vezérnek termett* és tudja, hogy a *magyar közéletnek elsőrendű harcosokra és nem másodrendű vezérekre van szüksége.* Ő még emlékszik rá, hogy egyszer élén állt az ellenzéki blokknak, amely aztán annyi darabra törött, mint egy bolognai könnyesepp, amelynek a hegyét letörték. Ha ezeket a baloldali elemeket *önmagukban* nem tudta egybetartani, összeforrasztani, *hogyan képzeli, hogy lesz ereje ezeket Wolffékkal és a középpártokkal is összeházasítani és a házasságot ideálissá, termékennyé tenni?* Nem, *Szilágyi* Lajos sokkal reálisabb ember, semmint arra gondolna, mintha ő lenne az a kivételes szervező, összefogó erő, amely ezeket az elemeket — bár a politikától elvonatkoztatva — de egymás nyakába tudná omlasztani. Ez az ötlet sekélyes, hétköznapi fantáziára vallana, Szilágyi Lajosnak azonban egészséges, eleven a fantáziája.

Szilágyi Lajos a mi tudásunk és meggyőződésünk szerint nem tett egyebet, mint átnyújtott egy becsületes törekvésekből származó, ötletekkel telt memorandumot a miniszterelnöknek, aki azt köszönettel átvette. A minisztertanács előtt azonban, amelyen a nyári szünet előtt utolsó ízben elnökölt *Bethlen* István, nem a Szilágyi-féle memorandumot tanulmányozta, hanem *Scitovszky Béla belügyminiszterrel és Ripka Ferenc főpolgármesterrel referáltatott magának a fővárosi törvény reviziójáról.* Éppen azért, mert ez így van, naívság arra következtetni, hogy most már *Szilágyi* Lajos a *„jövő embere".* Ez aztán a legjámborabb nyári kacsák egyike, *amelyhez hasonlók ebben a melegségben százával születnek.* Tessék megnézni az ujságokat, hogy *Huszár* Károlytól föl- és lefelé hány közfunkcionáriust menesztenek és hány outsiderből csinálnak „jövő emberé"-t? Történik pedig mindez akkor, amikor a miniszterelnök pihen és a politikai élet teljesen mozdulatlan.

Ebben a nagy rendelkezési lázban különben *Ripka* Ferencet (ez is nyilván összefüggésben van az egész kacsa-komplexummal) a Társadalombiztosító elnökének kombinálják *Huszár* Károly helyére. Nem tudjuk, hogy mennyire van rendben Huszár Károly szénája, de annyi bizonyos, hogy *bármily megtisztelő lenne is Ripka Ferenc számára ez a rendkívül előkelő pozíció, a kormány őt nem nélkülözheti a főpolgármesteri székben. Különösen most, amikor a fővárosi törvény reformja és a községi választások előtt állunk.* A kormány nem felejti el, hogy *Ripka Ferenc teremtette meg Budapesten majdnem a semmiből Bethlen István pártját, a polgárság pedig sohasem fogja elfelejteni, hogy soraiból Ripka Ferenc irtotta ki a gyűlölködést és ő teremtett talajt a társadalmi békének, a polgári szolidaritásnak és az alkotó munkának. Az a párt, amelyet ő teremtett meg, a jövőben is csak az ő nevével indulhat a harcba.*

De elmegyünk a legvégsőig is. Elfogadjuk még azt a hihetetlen hipotézist is, hogy *Szilágyi* Lajos tényleg megváltó ideát vetett föl, amelyet meg is lehet valósítani. A megvalósítást azonban *a multak fényes tapasztalatai után ítélve* biztosan csak *egyetlen ember* tudja keresztülvinni: *Ripka Ferenc.*

Rakovszky Iván: A Közmunkatanács a maga eszközeivel is megteremti az Erzsébet sugárutat

„Pár százezer pengővel minden akadályt elháríthatunk"

BECSEY ANTAL szerint a pénzkérdés jöhet csak számításba

Az a sajnálatos konfliktus, amely a főváros és a Székesfővárosi Közmunkák Tanácsa között az Erzsébet sugárút kiépítése körül támadt, élénken foglalkoztatja nemcsak az illetékes tényezőket és a várospolitikusokat, hanem magát a nagyközönséget is. Egészen világos az is, hogy a közönségnek ez a fokozott érdeklődése teljesen megokolt, hiszen ha az Erzsébet sugárút terve a megvalósulás útjára lép, természetszerüen várni lehet az építkezési kedv föllendülését, munkaalkalmak teremtését, egyszóval az egész gazdasági élet vérkeringésének felfrissítését. Érthető tehát, ha a telektulajdonosok és munkások egyaránt várják annak az eldöntését, hogy a tervek mikor kerülnek a végrehajtás stádiumába.

Annyi bizonyos, hogy a városházán legalábbis *túlzott érzékenységgel kezelik ezt a kérdést.* Presztizssérelmet látnak abban a tényben, hogy a Székesfővárosi Közmunkák tanácsának elnöke, *Rakovszky* Iván, a maga szavazatával elutasította a főváros városszakértőjének a tervezetét és a Közmunkák Tanácsának mérnöki hivatala által előterjesztett tervezet mellett döntött. Hogy valóban nagy presztizssérelem érte-e a fővárost, azt *nem lehet hangulatkeltő beállításokkal és fenyegetőzésekkel eldönteni.* Akik alaposan beletekintenek mind a két tervezetbe, azonnal megállapíthatják, hogy *nincs szó lényeges eltérésről,* ellenkezőleg, a Közmunkák Tanácsa által elfogadott tervezetnél elfogadták a főváros tervezetének az alapelveit. Itt tehát *nem lehet éles ellentétet fölfedezni,* legföljebb arról van szó, hogy a két terv között *a végrehajtás tekintetében* vannak bizonyos eltérések a kivitelt illetően. Minthogy ebben a túlzottan kiélezett konfliktusban a hadakozás frontja *Rakovszky* Iván személyének szegeződik, szükségesnek tartottuk, hogy a szerepéről elhangzott kritikák, a személyesélű támadások és a Közmunkák Tanácsával szemben hivatalos városházi részről elhangzott fenyegetőzések ügyében őt magát szólaltassuk meg.

Rakovszky Iván

volt belügyminiszter, a Székesfővárosi Közmunkák Tanácsának elnöke fogadta a *Fővárosi Hirlap* munkatársát és a következő nagyfontosságú nyilatkozatot tette:

Nagyobb tér, nagyobb költség, kisebb tér, kisebb költség

— Mindenek előtt egy félreértést szeretnék tisztázni. Teljesen alaptalan az a beállítás, mintha a székesfővárosi Közmunkák Tanácsa az én szavazatom révén elvetette volna a főváros javaslatát. Ellenkezőleg, az történt, hogy

elfogadtuk a fővárosi tervezetben lefektetett alapelveket és csupán annyiban történt változás, hogy ezt a fővárosi tervezetet gyakorlati érdekből a minél gyorsabb kivihetőség, a minél gyorsabban megindítható végrehajtás érdekében szerényebbé tettük.

Ez a dolog érdemi része. Arról van tehát most szó, hogy *nagyobb tér helyett kisebb teret akarunk,* mert a nagyobb tér megalkotása nagyobb költséget igényel, mint a kisebb térnek a kiképzése.

— Engem ennek a kérdésnek az eldöntésénél kizárólag *a főváros polgárságának jól felfogott anyagi érdeke vezetett.* Arra törekedtem, hogy olyan tervet fogadjunk el, amely *könnyen és olcsón keresztülvihető.* Abban az esetben ugyanis, ha egy olcsó és gyorsan keresztülvihető tervet fogadunk el, nemcsak a takarékosság szempontjait érvényesíthetjük, hanem

módot nyujtunk arra, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok között a munka minél előbb megindulhasson

és amíg az egyik oldalon a polgárság anyagi érdekeit védelmezzük, a másik oldalon rövid időn belül kenyeret adunk a munkáskezeknek.

— De hivatkoznom kell arra az óhajtásra is, amely általában felmerült az érdekelt lakosság részéről. Az érdekeltek ugyanis azzal a kívánsággal fordultak hozzám, hogy a székesfőváros üzleti negyedének a kellős közepén ne engedjem meg egy ilyen nagyobbarányú, kilencvennégy méteres szélességben tervezett térnek a kiképzését. Ha ugyanis a székesfőváros üzleti negyedének a kellős közepén egy ilyen nagy tér alakulna, ez *megzavarná a megszokott és itt kialakult forgalmat és megzavarná ennek az üzleti negyednek az összefüggését.* Hangsúlyozom tehát, hogy a mérnöki bizottságot kizárólag a kivihetőség, a gyors végrehajtás lehetőségének a szempontjai vezették.

— Megfelelő tájékozódások alapján **arra törekedtem és arra törekszem, hogy költségmentesen, vagy legföljebb egészen minimális költséggel legyen megvalósítható az Erzsébet sugárút terve.**

A főváros tervezete nagy tőkemozgósítást tesz szükségessé és már csak a tér nagyságánál fogva is *sokkal költségesebb lenne a fővárosi tervnek a végrehajtása.* De nemcsak azért volna drágább a kivitelnek ez a formája, mert a tervezett tér sokkal nagyobb, hanem azért is, mert *szükségessé válnék így az ötemeletes Hadik-Barkóczy-háznak a kisajátítása.*

„A legteljesebb jóakarattal törekszem a kérdés békés elintézésére"

— A Közmunkák Tanácsa ezeknél a szerintem tiszteletreméltó és megokolt szempontoknál fogva *változtatásokat eszközölt a fővárosi tervezeten.* Elfogadtuk a székesfővárosi terv alapelvei közül az útvonal ives vezetését, a Rombach uccától az új térig az útvonal kiszélesítését, az Anker-köznek a Dob uccáig való meghosszabbítását, a térnek árkádokkal való körülépítését és a Vilmos császár útnak a székesfőváros által tervezett kiszélesítését. A különbség a két terv között mindössze ennyi: a Közmunkatanács tervezetében a tér kisebb, a főváros által tervezett kilencvennégy méter helyett csak ötven méter szélességű. A mi terveink szerint a tér tengelye keresztülmetszené a szemben álló központi városházát, úgy hogy a városháza új szárnyának esetleges kiépítése esetén szimmetrikus megoldás volna lehetséges.

Érdeklődtünk ezek után az iránt is, hogy mi a válasza a Közmunkák Tanácsa elnökének a városháza részéről elhangzott ama fenyegetőzésre, amit *Buzáth* János alpolgármester juttatott kifejezésre, amidőn kijelentette, hogy a Közmunkatanács által elfogadott terv végrehajtásához *a főváros egyetlen fillérrel sem hajlandó hozzájárulni, Rakovszky* Iván kérdésünkre ezeket mondotta:

— En mindenesetre úgy képzelem, hogy

a Közmunkatanács a maga eszközeivel is meg fogja teremteni az Erzsébet sugárutat. A Közmunkatanács szükség esetén ugyanis a rendelkezésére álló anyagi eszközöket fogja igénybe venni.

Eppen ezért, mert a mi tervezetünk lényegesen olcsóbb, könnyebben keresztülvihető, én úgy látom a helyzetet, hogy *néhány százezer pengővel minden akadályt elháríthatunk az útból.* Bizonyosra veszem, hogy a telkek legnagyobb részét, ami az útvonalba fog esni, megszerezhetjük a telektulajdonosoktól, akik az új sugárúton frontot fognak kapni, tehát már csak saját érdekükben is sietni fognak bennünket a végrehajtásban támogatni. Néhány telek teljesen megsemmisül, ezeket ki kell sajátítani, de úgy hiszem, hogy ez a nehézség a szomszédos telektulajdonosok által önként vállalt tagosítás útján lesz megoldható. Szükségesnek tartom hangsúlyozni, hogy

én a magam részéről a legteljesebb jóakarattal törekszem a kérdés békés elintézésére. Éppen ezért meg vagyok győződve arról, hogy a székesfőváros ebben a munkában engem, ha anyagilag nem is, de erkölcsileg mégis támogatni fog.

Rakovszky Iványnak ez a nyilatkozata, amely mindvégig tárgyilagos, jóakaratú és minden tekintetben lojális hangot üt meg, remélhetően jobb belátásra fogja bírni azokat a tényezőket, akik ma még háborút hirdetnek, annak ellenére, hogy *nincsen igazuk.*

Becsey Antal: Rakovszky Iván arra törekedett, hogy a megvalósulás utját megrövidítse

Rakovszky Iván álláspontját az Erzsébet sugárút megépítése ügyében osztja az *Egységes Községi Polgári Párt* vezetősége is.

Becsey Antal,

a párt társelnöke, akit ebben az ügyben megkérdeztünk, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Nagyon sajnálom, hogy a lapokban ilyen torz beállításban szerepelt ez az úgynevezett összekoccanás. Távolról sem volt olyan szenvedélyes és kiélezett a vita, mint ahogy azt tendenciózusan írták. Máskor is előfordult már, hogy fontosabb kérdésekben a vélemények megoszlottak és ezért még sem jutott senkinek az eszébe, hogy ennyire messzemenő konzekvenciákat vonjon le.

A drága terv

— Ami a kérdés érdemét illeti, *maga a főváros is kénytelen volt alternativ megoldásokat készíteni.* Az kétségtelen, hogy *Wargha* László tervezete monumentális koncepció volt, de az is

kétségtelen, hogy ennek a tervnek a végrehajtása nagyon drága lett volna.

Bármennyire tetszetős is a Wargha-féle terv, *olyan költségeket igényelt volna, amilyeneket sem a főváros, sem a Közmunkák Tanácsa nem viselhetett volna.* A középítési bizottság annakidején egy albizottságot küldött ki a kérdés tanulmányozására és ennek a bizottságnak az volt a legfőbb feladata, hogy *megkösse az alkut az esztétikai szempontok és a gyakorlati kivihetőség szempontjai között.* Ebben a bizottságban fogadtuk el az egyik tervezetet, amely úgy ismeretes, mint a Wargha-féle utolsó tervezet. Ez ment keresztül a közgyűlésen.

— A közgyűlésen a párt nevében én szóltam föl és hangsúlyoztam, hogy ezt a megoldási tervet elvileg általánosságban elfogadjuk, mint alapját a végleges megoldásnak. Kijelentettem a párt nevében, hogy bizonyos változtatásokat lehetségeseknek, sőt ilyeneket *feltétlenül szükségeseknek is tartunk.* En kifejezetten hangsúlyoztam, hogy

az elfogadott Wargha-féle tervet nem tekintjük egy merev formának, mert hiszen még nem számoltunk a leghatalmasabb tényezővel: a pénzkérdéssel.

A gyakorlati kivihetőség szempontjából rendkívül nagy szerepe van az anyagi megalapozottságnak és így érthető, ha a Székesfővárosi Közmunkák Tanácsa ebből a szempontból változtatásokat akar eszközölni. Magam forsziroztam többízben is az illetékes tényezők előtt anak a kérdésnek az eldöntését, hogy *ki fizeti majd a költségeket.*

— Nem kevésbé fontos fejezete volt az Erzsébet sugárút megépítése ügyében folytatott tárgyalásoknak az a megbeszélés is, amely éppen a Közmunkák Tanácsának a tervét tette vita tárgyává. A Közmunkatanács most a maga részéről foglalkozott a székesfővárosi tervvel, amihez *kétségkívül joga volt.* Az 1871. évi XXXVI. törvénycikk, a fővárosi törvény,

a kezdeményezés és a döntés szerepét adja a Közmunkatanácsnak.

Eddig kétségtelenül az volt a gyakorlat, hogy mindig a főváros élt a kezdeményezés jogával, a Közmunkatanács pedig arra törekedett, hogy a fővárossal egyetértően döntsön a megoldás módjáról. Az eddigi gyakorlat azonban *nem zárja ki azt a lehetőséget, hogy a Közmunkatanács maga siessen megvalósuláshoz segíteni egy elméleti formát a maga apparátusával.*

— Az elméleti megoldástól a gyakorlati megvalósításhoz hosszú út vezet, *Rakovszky Iván csak arra törekedett, hogy ezt az utat megrövidítse.*

— *Rakovszky* Iván egyéniségénél fogva

keresi a nagyvonalúságot és mint gyakorlati ember, egyben keresi a reális lehetőségeket is.

Egészen természetesnek találom, hogy a drága Wargha-féle formát igyekezett úgy egyszerüsíteni, hogy a terv végrehajtása ne kerüljön nagyobb áldozatokba.

Két olyan változtatást csinált a fővárosi terven, amely változtatásokhoz régebben a műszaki bizottságban maga Buzáth János alpolgármester úr is hozzájárult.

De nincs ok ennek az úgynevezett konfliktusnak a kiélezésére máresak azért sem, mert hiszen *a Wargha-féle tervet fogadta el a Közmunkatanács a Közmunkatanács mérnöki hivatala által proponált módosításokkal.* Annyi bizonyos, hogy ezt a döntést le kell újból küldeni a fővároshoz és ez meg is fog történni. A határozat kimondását azért forszírozták a Közmunkatanács ülésén, mert ugyanazon dönteni kellett három építési kérvény sorsáról is. *Rakovszky* Iványt az az elgondolás vezette, hogy *nem szabad megakadályozni három nagy építkezésnek a megindítását.*

Rendbejön minden

— Koncedálom, hogy *Buzáth* alpolgármester úr a maga részéről kétségtelen jóhiszeműséggel járt el. Az is kétségtelen, hogy nehéz helyzetben volt, mert hiszen érezte a helyzet fonákságát. Ő ugyanis a műszaki bizottságban hozzájárult a Közmunkatanács által tervezett módosításokhoz, a Közmunkatanács ülésén pedig a rend kedvéért a főváros presztizsének a védelmében kénytelen volt a Közmunkatanács felfogásával szembeszállani. Ismétlem,

nincs itt szó semmiféle összetüzésről, a Közmunkatanács határozta lejön a fővároshoz, lesz még egy kis vita és azután rendbejön minden...

És ennek a rendnek valóban minél előbb be kell következnie, az Erzsébet sugárút tervét végleges formába kell önteni, hogy minél előbb megindulhasson az alkotó munka.

REMINGTON

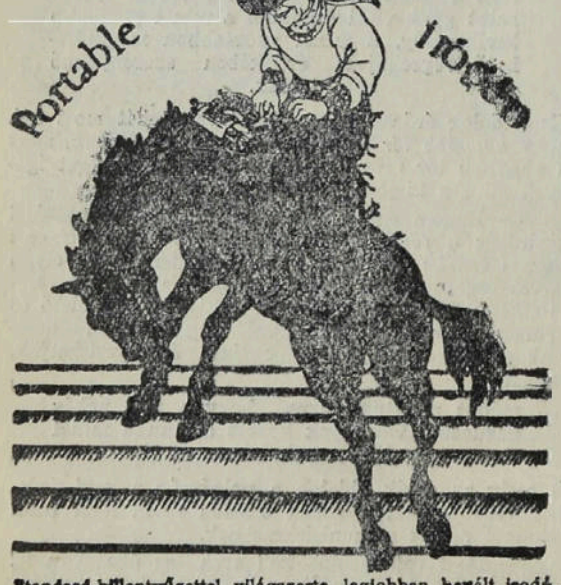

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.

18 havi részletfizetésre is kapható.

Felhívásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken

Remington Irógép Rt.

Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.

Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ

Mindenütt kapható! Termeli:

Orsz. MOK Magy.

TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

FARKAS LAJOS Telefon: J. 396-78

MÉRNÖK magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó

Budapest VII, Kolumbus u. 41

NEMES GYULA

Okl. gépészmérnök

Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat

BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.

Telefon: Automata 604-48.

Kávéházi, intézeti és tömegélelmezési konyhaberendezések

MAYER HERMANN és HIRSCHLER

BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 48. SZÁM.

ELSŐRENDŰ HŰTŐGÉP

KÉPVISELET: **ESCHER-WYSS & Co**

ZURICH-LONDON

TÁBLAÜVEGBEN MANDL VEZET KARTELEN KIVÜL

BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

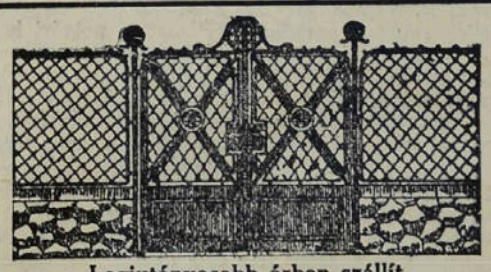

Legjutányosabb árban szállít

sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)

Hicker és Társa cég

Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.

Alapittatott 1876. Telefon: Aut. 826-83.

WIHART FERENC

• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •

BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.

TELEFON: JÓZSEF 350-97

FELD OLY

tisztít **szárazon** kosztümöket, öltönyöket, felöltőket, fest **minta szerint** mindenféle ruhaneműt.

Tisztviselőknek nagy kedvezmény! Telefonhivásra minden tételért elküldünk!

Gyár: **VII., Thököly-út 33.** Telefon: J. 394-41 és J. 446-72.

Elutasította a kormány az ötmilliós útburkolási kölcsön felvételét

A városházán még bíznak abban, hogy a belügyminiszter helyes információ után megváltoztatja döntését

Többször foglalkozott már a *Fővárosi Hirlap* az idei útépítési program végrehajtásának nehézségeivel. Közöltük *Becsey* Antal és *Csármann* Ferenc tanácsnok ezirányú nyilatkozatait is, amelyekben a minden oldalról sürgetett munkák végrehajtásának *legfőbb akadályaként a közgyülésben még tavaly elhatározott ötmillió pengős útépítési kölcsön kormányhatósági jóváhagyásának késedelme volt megjelölve.* Ennek

a hosszas bizonytalanságnak a mult hét utolsó napjain a kormány régen várt leirata vetett véget, mely arról értesítette a fővárost, hogy a belügyminiszter az ötmillió pengős útépítési kölcsön felvételét nem engedélyezi és a költségvetésnek erre vonatkozó részét nem hagyja jóvá, a közgyülésnek ilyen határozatához nem járul hozzá, még pedig elvi okokból.

Az elutasító kormány-leiratnak részletei *e pillanatban még nem ismeretesek*, mert a miniszteri határozatot *szigorúan bizalmas* ügyként kezelik, annyi azonban máris kiszivárgott, hogy *a miniszter a zárószámadásban talált olyan feleslegeket, amelyeket felhasználhatónak tart az útburkolási szükségletek kielégítésére.*

A feltűnést keltő kormánydöntés ügyében először

Lamotte Károly tanácsnokhoz

intéztünk kérdést, aki azonban mindössze azt erősítette meg, hogy a leirat megérkezett.

— Az útburkolási kölcsön felvételéről szóló közgyülési határozat ügyében *tényleg megérkezett a belügyminiszter döntése.* Igaz az is, hogy a kormány az ötmillió pengős útburkolási kölcsön felvételéhez *nem járul hozzá*, nanem

más utat jelöl meg e szükséglet fedezésére.

Többet erről az ügyről egyelőre nem mondhatok.

Felkerestük

Csármann Ferenc tanácsnokot,

az út-, csatornaépítési és városrendezési ügyosztály vezetőjét, aki a következőket mondotta munkatársunknak:

— Azt én is hallottam, hogy a leirat megérkezett, tartalmát azonban még nem ismerem, mert a döntést még nem kaptam kézhez. En e döntés ellenére is

még mindig bízom abban, hogy sikerül a belügyminisztert új, kielégítő határozathozatalra bírni,

ha előtte a való helyzetet feltárjuk és őt kimerítően informáljuk. Meg vagyok győződve arról, hogy a miniszter úr nem informáltatta magát úgy és olyan alaposan erről a kérdésről, ahogyan az ügy érdekében kívánatos lenne. Ha majd ez megtörtént, másképen alakul az ő elhatározása is. Tény, hogy ha a legközelebbi hetekben nem lesz az ügy valamilyen formában elintézve, nem lesz a programra fedezet, nemcsak az időből fogyunk ki, mert később, esős őszi időben a pénzzel sem lehet már elkezdeni semmit, hanem

végleg megfeneklik a tervezett munkálatok sorsa.

— Ha már megvolna a pénz, akkor is három-négy hétbe tartanának az előkészületek, a pályázatok, versenytárgyalások, s szeptembernél előbb nem kezdődhetne el a tényleges munka. Ha pedig befejezett ténnyé válik, hogy az 1929-es program végrehajtására nem kaphatunk pénzt, akkor ez nemcsak további késedelmet jelent, *hanem nagyobb lemaradást is*, mert

a jövő évi programot már elkészítettük, s abban ezek a munkák már nem szerepelhetnek.

A városházán tehát, amint látjuk, még e pillanatban is teljesen bizonytalan, mi lesz az útépítési programmal, sőt a miniszter elutasító határozata még inkább növelte a bizonytalanságot.

Beavatott helyen érdeklődtünk aziránt, mi indíthatta a minisztert elutasító határozatának meghozatalára, s a nyert válasz a következő:

— A belügyminiszter már az 1928. évi költségvetés elbírálásakor határozottan kijelentette, hogy a kölesön engedélyezését attól teszi függővé, hogy az 1928. évi zárószámadásban *mutatkozik-e megfelelő felesleg, vagy sem.* A zárószámadások, mint köztudomású, elkészültek, felkerültek a kormány elé s jelentékeny felesleget is tüntettek fel. Ez a tény valójában már akkor, a felterjesztéskor, nyilvánvalóvá tette a várható döntést, amely most meg is történt.

— Az, hogy a kormány a zárószámadási felesleget szánja útépítésre, *látszólag helyes is lenne*, s ezzel rendben volna a dolog, ha a felesleg tényleg még meglenne és nem használták volna már fel — kormányengedéllyel — más célra.

— A zárszámadás mérlege könyvelés-technikailag valóban tekintélyes felesleggel zárul, ezek azonban részben be nem hajtott és részben kétes adókövetelések, másrészt csak könyvelési tételek, úgy, hogy a valóságos felesleg *nem volt több 2,200.000 pengőnél.*

— Ezt a 2,200.000 pengőt pedig útépítésre felhasználni nem lehet, mert *már nincs meg.* Az egész összeget az utolsó fillérig más célra használta fel a főváros a közgyülés határozatának megfelelően és a kormány jóváhagyása után.

— A 2,200.000 pengő egy részéből a budai *Notre Dame de Sion* zárda-épületeit vásárolta meg a főváros *árvaház céljára,*

nagyobbik felét pedig a Községi Takarék tőkeemeléséhez használták fel.

A fővároshoz egyébként az útburkolási kölesönt illetőleg semmiféle döntés le nem érkezett, így

még mindig van remény arra, hogy az engedélyezés megérkezik.

Ez annál hihetőbb, mert az útburkolás, útépítés, tudvalevően teljesen

lukratív beruházás, amely a telektulajdonosok hozzájárulásából az utolsó fillérig visszatérül.

Becsey Antal

a következőket mondotta:

— A kormánydöntésről csak hallomásból tudok, magát a leiratot nem láttam és az elutasító okokat nem ismerem. A kölcsön elmaradása kétségtelenül azt jelenti, hogy *a szóban forgó programból ezévben már nem lehet semmi, ami pedig öreg hiba.* Ami ezek után a lehetőségeket és a teendőket illeti, utalok arra, amit a *Fővárosi Hirlapban* már kifejtettem:

kölcsön felvétele helyett foglalkozni kell a fővárosnak az útépítések kivitelének azzal a módjával, ahogy az állami építkezéseknél látjuk.

Nyilvános versenytárgyalást kell hirdetni az útépítési program elvégzésére, olyformán, hogy

a vállalkozók gondoskodjanak a pénzügyi feltételekről is,

s a főváros a vállalkozóknak csak az évi annuitásokat garantálja. A nagy útépítőcégek annyira munkanélkül vannak — a megkezdett állami útépítések ellenére is, — hogy *minden bizonnyal szivesen vállalkoznak ilyen megoldásra*, amely egy nevezőre hozza az építés végrehajtását, a fenntartás kérdését és a feltételként szereplő *hitelműveletet.*

— Az állam minden vállalkozóval úgy szerződött, hogy *az építési költségeket öt év alatt fizeti ki;*

a vállalkozók háromévi ingyenes és 10 évi díjas fenntartásra kötelezték magukat.

Ennek a megoldásnak nagy előnye az is, hogy *az állam 13 évre tudja előre az utak összes költségeit kalkulálni.*

— A fővárosnak feltétlenül fontolóra kell venni az ilyen megoldási lehetőséget és ebben az irányban kell keresni a kibontakozást.

Mindenesetre érdeklődéssel várja a nagyközönség, a sok iparos, vállalkozó és munkás, *mi lesz az 1929. évi útburkolási programmal.*

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

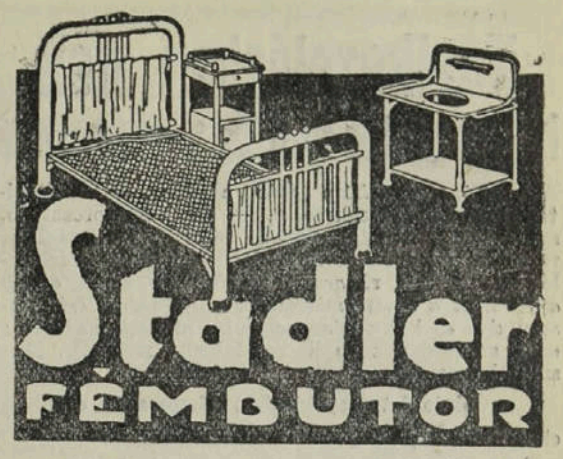

Eladási osztály: VI, Teréz körút 43. szám

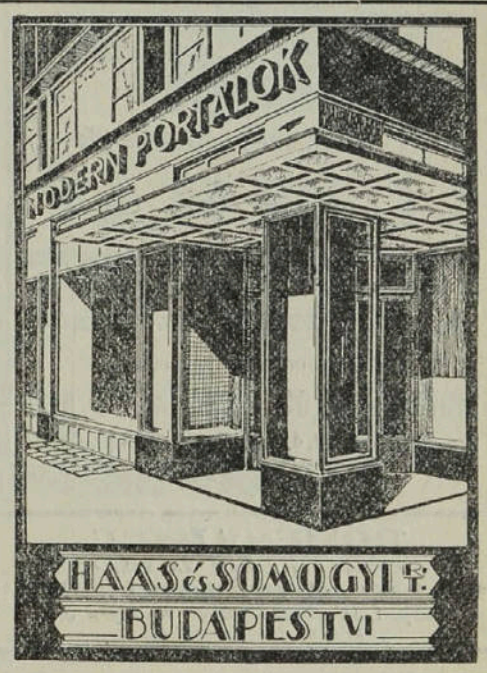

JOHN FOWLER & Co.
VI., ANDRÁSSY-UT 28
AUTÓK VEZÉRKÉPVISELETE
ALFA-ROMEO
WOLSELEY
HILLMANN
MORRIS
A legkiválóbb angol és olasz sport-, tura- és kisautók.
Teherautók ½ tonnától 12 tonnáig.

GYÉMÁNTBETON KLEINLOGEL
Telefon: Lipót 990—54
Budapest, V, Zoltán-u. 13

REDŐNYÖK
Gerő és Győry
redőnygyár
Budapest VII, Elemér ucca 31
(a Keleti p.-u. mellett)
Telefon: József 314—33. szám

Welvárd és Kutasi
okleveles mérnökök.
Gyárkéményépités. Kemenceépités
Kazánbefalazás. Gépalapozás.
Budapest, IV., Muzeum-körút 21.
Telefon: Automata 835—64.

Házikezelésben kell az utakat olajoztatni,

ha vis-major folytán a fővárosnak egyelőre még szüksége lenne reá

A *Fővárosi Hirlap* már a tavasz, — az útépítési kampány megkezdése, — óta cikksorozatban, szakemberek nyilatkozatával, orvosi, gazdasági és technikai szempontok figyelembevételével és mérlegelésével mutatott rá *arra a mérhetetlen kárra, amely a fővárost a vizes makadámok olajozásával éri. Haszontalan és káros pénzpocsékolás az utak olajozása:* ez a szakemberek nyilatkozatainak rezüméje. Haszontalan, mert

az olajozást napok alatt elmossa az eső,

eltemeti a forgalom; káros, mert

az útolajozás penetráns illatával még tűrhetetlenebbé teszi az amúgy is egészségtelen pesti levegőt,

a szabadban pedig megfertőzi a fák, növények és virágok környezetében keletkezett ozondús levegőt.

Ennek a külföldön alig használt, kellőkép ki nem kísérletezett módszernek alkalmazása a főváros részéről beugrás volt: ezt állapították meg a *Fővárosi Hirlapban* napvilágot látott nyilatkozatok. *Beugrás* volt, petroleum- és olajvállalatok szuggesztiójára történt beugrás. Igy aztán hatalmas összegeket költöttek erre a fölösleges módszerre,

olyan összegeket, amelyek nagyszabású útépítési program végrehajtásának amortizációjára lettek volna elegendők.

Az évi 1,200.000 pengő ugyanis, — amelyet a haszontalan és káros útolajozásra költenek, — *bőségesen amortizálta volna azt az összeget,* amely a főváros mintegy kétmillió négyzetméternyi vizes makadámjának állandó jellegű burkolattal való födésére kellett volna.

Elsőrangú technikai és gazdasági szakértőknek ez a tanácsa azonban nem vált valóra, *a makadám megvan,* portalanításáról gondoskodni kell, még pedig ott, ahol ez már a multban is így történt: — *olajozással.*

Bármennyire is helytelenítjük ezt, számolni kell a *vis-major*-okkal, mindazáltal meg van a mód arra, hogy legalább a veszett fejszének nyelét megmenthesse a főváros.

Két évvel ezelőtt történt ugyanis, hogy *a főváros köztisztasági hivatala kísérletezés céljából bizonyos területeket házikezelésben olajozott.* Ezek a kísérletek — amennyire ilyen kísérleteknél erről egyáltalán szó lehet, — *kitünően beváltak:*

a köztisztasági telep elsőrangú, hatóságilag ellenőrzött anyaggal olcsón és aránylag tartósan hajtotta végre ezeket a próbaolajozásokat.

Azóta a köztisztasági hivatal *felhagyott az útolajozásssal,* nyilván

nem a saját iniciativájára.

Már pedig nyilvánvaló, hogy Budapest közönségének érdeke megkívánná, hogy *a főváros ezt a nagyarányú munkát házikezelésben, tehát olcsón és abszolut megbizhatóan végezze.*

Mert nyilván

nagy szegénységi bizonyítvány lenne, ha a köztisztasági hivatal képtelen lenne ennek a nem túlságosan komplikált problémának megoldására.

Erre egyébként minden bizonnyal kellő garancia *Balló* Alfréd, a köztisztasági hivatal kiváló vezetője, valamint jól begyakorolt személyzete.

Ily módon a legjogosabb közérdek kivánalmának adunk hangot, amikor a legerélyesebben követeljük, hogy

amennyiben a jövőben még történik útolajozás Budapesten, úgy azt a főváros házikezelésben, a köztisztasági hivatal útján végeztesse.

Ez az egyetlen garancia arra, hogy Budapest adófizetőinek érdekeit megvédjék üzleti alakulatok, egységesen fellépő vállalatok, kartellbe tömörült magáncégek profitérdekeivel szemben. Reméljük, hogy a főváros vezetősége nyomatékos figyelmeztetésünk alapján végre átlátva a szitán, *Budapest polgárságának érdekében keresztülhúzza nyerészkedő kartellek túlmerész számításait.*

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a székesfővárosi kátrányozó és bitumenező telep részére szükséges 2000 tonna andezit vagy bazalt és 3000 tonna bazalt zuzalék szállítására.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A szabályszerűen kiállított és lepecsételt borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929. évi augusztus hó 12-én (hétfő) déli 12 óráig** a székesfővárosi kátrányozó és bitumenező telepen (X. kerület, Bihari ucca 4., 7. ajtószám) kell benyujtani.

A szállításra vonatkozó felvilágosításokkal hétköznapokon délelőtt 9—12 óra között a kátrányozó és bitumenező telep szolgál (X., Bihari ucca 4. szám) és ugyanott megkaphatók az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok is.

A versenytárgyalás **1929. évi augusztus hó 12-én (hétfő) délután ½5 órakor** lesz a IV., Központi városháza II. emelet 274. számú helyiségben és azon az ajánlattevők vagy igazolt meghatalmazottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi július hó 20-án.

A székesfőváros tanácsa.

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és épitőmesterek, épitési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhíd-utca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

Textilipari Feldolgozó és Értékesítő Szövetkezet
Budapest, VIII., József-körút 49. szám
Telefon: József 439—91. sz.

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: József 382—64. ■ Telefon: József 382—64.

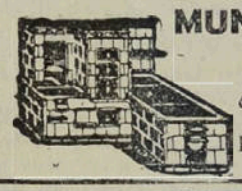
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takarékfüzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa u. 39.
Telefon: J. 512—80.

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

Műkő- és burkolómunkák, betoncsövek
ANDREA Cementárugyár és Épitőipari Részv.-társaság
BUDAPEST, V. Hold-u. 19. — Tel. 298-37

Fával égetett darabos fehér meszet,
C resit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb épitő anyagot szállit bárnová kartelláron alul:
Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8 Telefon: Aut. 244-41.

LAMPL ÖDÖN
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

SZILÁGYI LÁSZLÓ
Pénzszekrény- és iressor-gyára
Tűzmentes páncél-szekrények, okmány vasszekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerű javításokat és szállításokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.
BUDAPEST, IX. CILIOM UCCA 37. SZÁM.
TELEFON: JÓZSEF 886—99

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

Révész János
cement-, márványmozaik- és műkőárúgyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, műkő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, KOSSUTH LAJOS UCCA 14.

MÜLLER HENRIK UTÓDA
bádogos és szerelők
Egészségügyi berendezők
Telefon: József 339—94
Budapest, VIII., Práter ucca 69. sz.

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

ÁRVAY R. LÁSZLÓ
Pala- és cserepfedő- mester — Josárbantartási vállalat. Elvállal pala-, cserép- és kátránytetők új fedését, javítását
Budapest, VII., Peterdy ucca 30 Telefon: József 351—06

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépítő-vállalkozó.

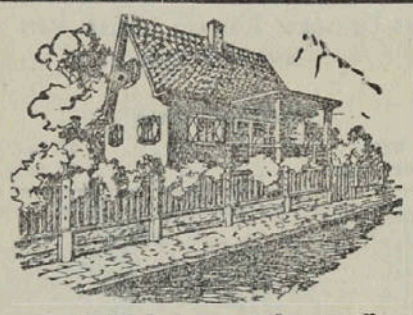
A Böhler-rendszerű
ACÉLHÁZ
ma az ország szenzációja. Gyors, szolid és olcsó épitkezés
A jövő ideális lakóháza!
Magyarországon gyártja:
Márkus Lajos vasszerkezeti gyár
Budapest, VI. Hun u. 4. Telefon: L. 920-40, 920-41

DÖMÉNY IMRE
EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG
festék-, háztart.- és vegyiczikkek kereskedése
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.
Telefon: Automata 886—51.

„PALATINUS"
ÉPITŐ- ÉS INGATLANFORGALMI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: Automata 121-45, 123-85.
Budapest, V., Rudolf-tér 6.

NEUSCHLOSZ ELEK TÉGLAGYÁRA
Városi iroda: V., Pozsonyi-út 21-25. Telefon: 901—49.
Kartelen kivül
Helyszínre szállit Ia. kis- és nagyméretű égetett agyagtéglát. Hidegkút, Mária-Remete és Pilisvörösvárhoz legközelebb fekvő téglagyár.

PORTÁLOK
belső üzlotberendezések
speciális készitője saját és adott tervek szerint
REICH ARNOLD
géperőre berendezett asztalos üzeme
Budapest, VII., Dob u. 37. Tel. J. 400—51.

UNGÁR JÁNOS MÉRNÖK
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Tel.: J. 334-36 Budapest VII, Szövetség-u. 10 Tel.: J. 334-36
Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító műhely

MAKOVSKY FERENC
Budapest, VII. Abonyi-u. 4.
Fülöp Szász-Coburg Gothai herceg Ő királyi Fensége uradalmi épitésze
TELEFON: J. 881-17

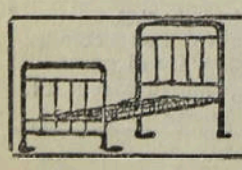
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készitményeit Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemű és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

A túl-kalkulált két tüdőbeteg-pavillon helyett négyet lehet építeni harmadrésznyi költséggel

A pestujhelyi kórház pavillonjainak mintájára építi meg a főváros a Szent László modern pavillonjait

A *Fővárosi Hirlap* beszámolt arról a furcsa kalkulációs bonyodalomról, amely a Szent László kórház **mellé tervezett két tüdőbeteg-pavillon építésének** előkészületei során keletkezett. Megírtuk, hogy a főváros törvénymatósága a tüdővész elleni védekezés fokozása érdekében a Szent László kórház területén egyelőre két földszintes pavillónt létesít, ahol elsősorban azokat a súlyos és fertőző tüdőbetegeket helyezik el a ket a saját és környezetük érdekében ki kell emelni a családból és kórházi ápolás alá kell venni, önmaguk megmentése és a további fertőzés megakadályozása érdekében. Megírtuk azt is, hogy a főváros pénztárában 560.000 pengő van e célra tartalékolva, s *az első kalkulációk szerint ez a pénz teljesen elegendőnek is mutatkozott a kívánt építkezések elvégzésére.* A későbbi részletes tervezés során azonban a középítési ügyosztály mérnökei úgy látták, hogy

560 ezer pengő nem elég, hanem legalább 1,700.000 pengő szükséges a két pavillon létesítéséhez.

A teljesen ellentmondó számok és a *két összeg közötti óriási különbség érthető meglepetést váltott ki a városházán*, s ennek adtunk hangot mi is tudósításunkban. A kérdés azóta tisztázódott, amennyiben kitudódott, hogy

a középítési ügyosztályban egészen mást terveztek, mint amire a kórházi ügyosztálynak pillanatnyilag szüksége és pénze van.

Az 1,700.000 pengős tervek szerint *két teljesen modern, végleges, emeletes pavillont kontempláltak*, orvosi szobákkal, gyógykezelő, adminisztrációs és egyéb helyiséggel, olyan komforttal, amilyenre *az adott esetben nincs is szükség.*

A közegészségügyi ügyosztály ezeket látva, a terveket nem is vette behatóbb tárgyalás alá, nem terjesztette további fórumok elé, hanem felkérte *Parassin* József dr. egészségügyi főtanácsost, a fővárosi tüdőbeteg gondozó intézetek igazgató főorvosát, készítse el a szóban forgó két barakk-pavillon orvosi terveit. Időközben értesült a közegészségügyi ügyosztály arról is, hogy a Társadalombiztosító Intézet *pestújhelyi kórházában most készült el minimális költséggel két olyan teljesen modern tüdőbeteg pavillon,* **amilyenre a fővárosnak is szüksége lenne.**

Parassin főorvos *Salamon* Géza tanácsjegyző, a X. ügyosztály helyettes vezetője és *Homolyai* tanácsjegyző, a kórházi ügyek referense kíséretében Pestújhelyre ment, megtekintette az új pavillonokat. *Megállapították, hogy azok a kívánt célnak teljesen megfelelnének,* s előállítási költségük is akkora, hogy arányban állna a rendelkezésre álló fedezettel. A középítési ügyosztály terveit most azzal adták vissza a közegészségi ügyosztályból, hogy

a pestújhelyi minta alapján újra dolgozzák át és ennek megfelelően készítsenek új költségvetést.

A középítési ügyosztályon most dolgoznak az új terveken, amelyek így rövidesen el is készülnek és most már biztos, hogy

még ez évben átadhatják rendeltetésének a két új pavillont, ahol négyszáznál több súlyos tüdőbeteget lehet higienikus körülmények között elhelyezni.

Kérdést intéztünk a tüdőbeteg pavillónok ügyében

Parassin József dr.
igazgató főorvoshoz

aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A pestújhelyi kórház új tüdőbeteg pavillonjai módosított *Dotzge*-rendszerű csarnokok. Rendkívül egyszerű, praktikus és a célnak teljesen megfelelő épületek ezek, amelyek óriási előnye az is, hogy rendkívüli olcsók. Egy-egy pavillón 70 méter hosszú, 36 méter széles és a betegek elhelyezésére szolgáló helyiségeken kívül *az összes úgynevezett klinikus helyiségekkel és egyéb mellékhelyiségekkel is rendelkezik.*

— A pavillonok betonalapon téglából épülnek, csempézett, vagy olajjal festett falakkal, hézagmentes padozattal és központi fűtéssel. A pavillonok

ügyes megoldással úgy épülnek, hogy egyúttal fekvőcsarnokok is.

Az épületnek ugyanis csak a hátsó és oldalfalai vannak téglából, míg a mellső fal dupla üvegrészekből készül, amelyek alkalmas szerkezettel *részben feltolhatók, részben lehúzhatók* s néhány mozdulattal szabaddá lehet tenni a pavillon elülső, délre néző részét és a betegek zavartalanul élvezhetik a levegőkúrát. Megjegyzem, hogy a pavillonok télen és nyáron egyaránt kitünően használhatók.

— A közegészségi és közkórházi ügyosztály felkérésére elkészítettem a pavillonok skicceit, hogyan képzelem el legpraktikusabban, a célnak megfelelően, olcsón a pavillonokat. Mi annál inkább kedvezőbb helyzetben vagyunk, mert nemcsak minta áll előttünk, hanem azért is, mert a pestújhelyi kórház gyakorlati tapasztalatait felhasználhtjuk a mi építkezéseinknél. A pestújhelyi kórház új tüdőbeteg pavillonjai egyenként 132.000 pengőbe kerültek, ami annyit jelent, hogy a rendelkezésre álló 600.000 pengőből négy ilyen csarnokot tudunk felépíteni.

„GUWY“

az egyetlen kézi tűzoltókészülék, amely minden emberi beavatkozás nélkül 60° C hőmérsékletnél

automatikusan

működik és a tüzet keletkezése pillanatában azonnal eloltja.

Kizárólagos eladási hely:

VÉRTESS ÉS TÁRSA

Budapest, IV., Apponyi-tér 1.

Telefon: 834—59.

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép- és szállítóeszközgyár
Budapest, X, Kápolna-tér 27-29. Telefon: J. 395-80

Országos Társadalombiztosító Intézet

112.834/929. sz.

Versenytárgyalási hirdetmény

Az Országos Társadalombiztosító Intézet vezetősége Budapesten, VIII., Fiumei út 19/A. B. szám alatt, a Dologház ucca sarkán lévő telkén felépítendő székházbővítés alanti építőmunkálataira nyilvános versenytárgyalást hirdet.

1. **A) csoport:**
   - I. Föld-, kőműves-, elhelyező- és szigetelőmunka.
   - II. Vasbetón-munka.
   - II/a. Bontási munka.
   - III. Kőfaragó-munka.
   - IV. Műkő-munka.
   - V. Műkő-szobrász-munka.
   - VI. Padló- és faburkolati munka.
   - VII. Ácsmunka.
   - VIII. Bádogosmunka.
   - IX. Tetőfedő munka.
   - X. Asztalos, lakatos-, mázoló-, üveges- és vászonredőnymunka.
   - XI. Parketta (amerikai tölgyfapadló) munka.
   - XII. Linoleum-padló burkolómunka.
   - XII/a. Gumi-padló burkolati munka.
   - XIII. Üvegfedél, levilágítóakna, tűzbiztos ajtó és ajtótokok, üvegbetón-ablakok.
   - XIV. Szobafestő-munka.
   - XIV/a. Kárpitosmunka.
   - XIV/b. Zománc felirati táblák.

2. **B) csoport:**
   - XV. Konyhagépek, tűzhelyek, hűtők stb. berendezési munkái.
   - XVI. Központi fűtés és szellőztetők berendezése.
   - XVI/a. Vízvezeték, csatornázás és légszesz-berendezés.

3. **C) csoport:**
   - XVII. Villanyberendezési munka.
   - XVII/a. Villámhárító berendezések.
   - XVIII. Házi telefón-berendezés.
   - XIX. Csőposta-berendezés.

4. **D) csoport:**
   - XX. Felvonó-munka.

1. Ajánlatok az összes munkákra, vagy az A), B), C, D) csoportokra külön-külön, vagy pedig az egyes munkanemekre külön-külön tehető.

2. Az árlejtésen résztvehetnek mindazok a magyar honos iparosok, akik a meghirdetett munkák gyakorlására törvényszerű képesítéssel és hatósági engedéllyel rendelkeznek. Oly ajánlattevők, kik az Országos Társadalombiztosító Intézet előtt ismeretlenek, illetve ellenőrzése alatt eddig munkát nem végeztek, tartoznak megbízhatóságukat az illetékes Kereskedelmi és Iparkamara bizonyítványával megfelelő módon igazolni.

3. Az ajánlatok 1929. évi augusztus hó 8-án délelőtt 9 óráig az Országos Társadalombiztosító Intézet VIII., Fiumei út 19/b, I. em. 35. sz. alatt, az Intézet tanácstermében pecséttel lezárt borítékban nyújtandók be, vagy posta útján oly időben adandók fel az Intézet gazdasági főosztályának címére (VIII., Baross tér 2., III. emelet 142. szám), hogy okvetlen augusztus hó 8-ig, délelőtt 10 óráig beérkezzenek. Az ajánlatok másnap, augusztus hó 9-én délelőtt 10 órakor ugyancsak az Intézet tanácstermében bizottságilag fognak felbontatni és a felbontásnál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

4. Az ajánlatok „Ajánlat az Országos Társadalombiztosító Intézet székházbővítési munkálataira a 112.834/1929. sz. hirdetmény alapján” felirattal látandók el, a munkanem megnevezésével.

5. Kizárólag csak oly ajánlatok vétetnek figyelembe, amelyek a kiadott eredeti ürlapokon nyujtattak be. Az ajánlattevők egységáraikat és a munkanemek végösszegeit számjeggyel és betűkkel tartoznak bejegyezni. Az eredeti ürlapok szövegén ajánlattevők semmiféle változtatást nem tehetnek. Elkésetten érkezett, vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

6. Ajánlattevők az ajánlati végösszeg 2 (kettő) százalékának megfelelő bánatpénzt tartoznak készpénzben, vagy készpénzpótlásul a Pénzintézeti Központ I. kategóriájába tartozó valamely pénzintézet által megfelelő összegről kiállított betétkönyvben az Intézet házipénztárába (VIII., Fiumei út 19/B. II. emelet 71. ajtószám) letétbe helyezni. A bánatpénz átvételéről szóló elismervény az ajánlathoz csatolandó. Oly ajánlatok, amelyekhez a bánatpénz lefizetését igazoló elismervény csatolva nincs, vagy amelyeknél az elismervény nem a megfelelő összegről szól, nem fogadtatnak el.

7. Az 1927. évi XXI. t.-c. 194. §-ára hivatkozással igazolandó, hogy a pályázó a versenytárgyalási hirdetés lejáratának napját megelőző hat hónapnál régebben esedékessé vált betegségbiztosítási, balesetbiztosítási járulékkal, járulékelőleggel, vagy díjjal nem tartozik. Az ismertetett kellékekkel nem rendelkező pályázó az odaítélésből kizáratik, tehát annak ajánlata figyelembe nem vehető. A fentiek igazolására *kizárólag* az Országos Társadalombiztosító Intézettől díjtalanul beszerezhető ú. n. „Igazoló kimutatás” csatolandó. Az Igazoló kimutatás VIII., Fiumei út 19/b. II. em. 79. ajtó alatti hivatalos helyiségünkből szerzendő meg.

8. A vállalati feltételek és ajánlati ürlapok oldalanként 30 fillér, tervlaponként 1 pengő megtérítése ellenében Komor Marcell és Jakab Dezső tervező-építészek irodájában (II., Keleti Károly ucca 29/31.) naponként d. e. 10, d. u. 2 óra között szerezhetők be; ugyanitt tekinthetők meg az építőtervek és nyerhetők az esetleg szükséges felvilágosítások.

9. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak és bánatpénzük ezideig visszatartatik.

10. Építtető fenntartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlatok áraira — szabadon válasszon, avagy, ha a versenytárgyalás eredményét kielégítőnek nem találja, hogy a munkák vállalatba adása iránt szabadon intézkedjék.

Mindezekből kifolyólag az ajánlattevők részéről az építtetővel szemben semmiféle kártérítési, vagy egyéb igény nem támasztható.

Budapest, 1929 július hó 11.

Országos Társadalombiztosító Intézet

Kitelepítik a Nagybátony-Ujlaki téglagyárát, amely veszélyeztette a lakosság épségét és ignorálta a városrendezési terveket

Nemcsak a III. kerület, hanem minden bizonnyal az egész főváros közönségének megnyugtatására fog szolgálni a hatóságoknak az az erélyes intézkedése, amely — reméljük — egyszersmindenkorra véget vet annak a közveszélyes és vandál gazdálkodásnak, amit az óbudai téglagyárak űztek a telepeket környező hegyek kitermelésénél, tekintet nélkül a közérdekre, minden tiltó és korlátozó rendelkezésre és nem kímélve a környező vidék lakosságának biztonságát, nyugalmát sem. Hogy mi folyt a *Nagybátony-Ujlaki egyesült iparművek* telepein és a szomszédos többi téglagyárakban, nem akarjuk most elismételni, csak arra utalunk, hogy

a felhozott vádak csaknem teljes egészében igaznak bizonyultak és maga Ripka Ferenc főpolgármester és Sipőcz János polgármester is megdöbbentek a látottak felett, amikor a polgárság megnyugtatására a főpolgármester külön hatósági szemlét rendelt el a téglagyárakban és elrendelte a legszigorúbb retorzió megindítását.

A III. kerületi előljáróságon kiszabott bírság ellen a telepek felebbezéssel éltek ugyan, s azt remélték, hogy minden mehet tovább a régi módon, de ebben az

optimizmusukban most a legalaposabban csalódtak,

mert a *Közmunkatanács* a székesfővárossal egyetemesen *a leghatározottabban lépett fel a renitenskedő gyárak végleges megrendszabályozására* és megszabta azokat a feltételeket, amelyek mellett az üzemet tovább folytathatják egy bizonyos ideig, legfeljebb öt-hat évig, amikorra meg kell történni a végleges kitelepítésnek.

A mostani intézkedések teljes szigorral védik meg a közérdeket, de mégis szem előtt tartották a méltányossági elveket is, nehogy a vállalat üzemének folytonossága megszakadjon, anyagilag megrendüljön. Egyébként sem lett volna kívánatos az ott dolgozó munkások százainak exisztenciáját veszélyeztetni. E szempontok miatt állt el a hatóság a radikálisabb fellépéstől és nem az azonnali kitelepítés mellett döntött.

A Közmunkatanáccsal egyetértésban meghozott rendelkezések és határozatok szerint — mint a *Fővárosi Hirlap* illetékes helyen értesült —

nem adnak ki a téglagyáraknak többé új területekre ásatási engedélyt

és felszólították a gyárakat, pontosan jelentsék be, *melyek azok a területek, amelyeken még bányászni* akarnak. Utasította a főváros és a Közmunkatanács a gyárakat arra is, hogy *ezeket a területeket kerítéssel határolják el,* egyúttal bekérték a végleges és pontos üzemterveket is arra vonatkozóan, hogy a megjelölt területeket mennyi idő alatt bányásszák ki, mert a főváros elhatározott szándéka, hogy

a téglagyárakat, — amint a jelenlegi területük kitermelését befejezik — kitelepítik a város belsejéből.

Ez előreláthatóan öt-hat év alatt történik meg, mert ennyi idő kell a még rendelkezésre álló agyagmennyiségek kibányászásához. Tovább a telepek már csak azért sem maradhatnak mostani helyükön, mert

az épülő Óbuda—Hungária körúti híd megnyitásáig ezeket a területeket városrendezési okokból is fel kell szabadítani.

A most kiadott erélyes rendelkezések megszabják a további kitermelés módját is. A főváros és a Közmunkatanács *nem engedi meg többé a hegyoldal alábányászását,* a meredek, magas partfalakat és a mély aknákat, hanem az agyag kitermelésének *rézsüsen, közbeiktatott plátók alkotásával kell történnie.* A túlságosan kibányászott, beomlott vagy csuszamlással fenyegető területeket pedig *már is fel kell tölteni és megfelelően kiplanírozni.* A hatósági rendelkezések eleve biztosították azt, hogy ha a gyár elköltözik mostani helyéről, *ne hagyjon maga után éktelen gödröket, tátongó szakadékokat és meredek partokat,* hanem ezek a területek már megfelelően rendezve és városrendezésre alkalmassá téve maradnak vissza. Felkértük

Csármann Ferenc tanácsnokot,

a városrendezési ügyosztály vezetőjét, aki a következőket mondotta:

— Az óbudai téglagyárak ellen *az ottani lakosság ismételten panaszt emelt.* Bejelentették, hogy a gyárak messze területen kitermelik a gyártásra alkalmas földrétegeket és a mély gödrök miatt a lakosság állandó földcsuszamlástól retteg. Szóvá tették ezt az ügyet több ízben a bizottságokban és a közgyűlésen is, ahol *városrendezési szempontból kifogásolták a telepek mindent ignoráló eljárását.* Megállapították, hogy az intenzív kibányászás következtében azokon a területeken, ahol a városrendezési tervek szerint uccák, terek vagy beépítendő telkek vannak lefoglalva, *óriási gödrök, vagy szakadékok terülnek el, lehetetlenné téve a rendezési tervek megvalósítását, a jövőbeni fejlődést.*

— A főváros a Közmunkatanáccsal teljes egyetértésben járt el ebben a kérdésben és a meghozott intézkedésekkel igyekezett a középutat megtalálni. Méltányosságot akartunk a telepekkel szemben is tanusítani, s ugyanakkor teljes egészében meg akarjuk védeni a köz érdekeit, *s ebből semmiféle szempont érdekében nem leszünk hajlandók semmit engedni.* Erős kézzel tartom az ügyet mindaddig, amíg az egész kérdés közmegnyugvásra végleg el nem intéződik.

PINKAY KÁROLY
ÉPÍTÉSZ, ÉPÍTŐVÁLLALKOZÓ
TELEFON: Automata 864-61.
BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL UCCA 20.

Schwabl Alajos
festékáru-kereskedés
TELEFON AUT. 287—26 SZ.
Spest V., Vilmos csász. út 22

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 228-06. szám.

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő mesterek
Budapest, VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

Tel.: Aut. 150-79
Hűtő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek
Spitzer testvérek
Budapest, V., Vilmos császár út 42.
Tel.: Aut. 150-79

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.
KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár.
Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehérített lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKER
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
gyártmányai
Telefon: Aut. 628—20.
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk kedvező fizetési feltételek mellett is. Ellsmerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

LIFT
Mindennemű munkálatok
BÁLINT SÁNDOR
Budapest, VIII, Főh. Sándor ucca 34
Telefon: József 506-73

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javítását és jókarban tartását
Budapest, III., Paosirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

Helmich Dezső
elektrotechnikai- és rádióüzeme
Budapest, VI, Csángó ucca 6/b.
Telefon: L. 992-83 Telefon: L. 992-83

IFJU CRISTOFOLI VINCE
padló és falburkoló vállalata
Telefon: Lipót 921—55.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 18—20.

KOVÁTS GÉZA kőművesiparos
vállal házak renoválását, festését, átalakításokat és nedves falak elszigetelését. Budapest, VII., István-út 36.

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték, egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

SEIF GYULA
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: Aut. 528-46
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépítő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J 339—52

Tégla KARTELLEN KÍVÜLI VIDÉKI GYÁRAKBÓL helyszínre szállítva legolcsóbban
Kartel enkivüli Tég alroda József: 435-82. VII., Rózsa ucca 37/I.

Rába-Krupp
Rába-A. F. A
Autóbuszok
Teherautók
minden nagyságban.
Minden speciális célra is alkalmas, minden tekintetben legmodernebb kivitelben készülnek
MAGYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R.-T.
AUTOMOBILGYÁRÁBAN
Központi Igazgatóság: Budapest, V. Deák Ferenc ucca 18
Telefon: 818—50 és 818—59
Budapesti javítóműhely és alkatrészraktár:
Kerepesi út 26. Telefon: József 453-84
Gépkocsik, alvázak bemutatása Budapesten is költségmentes

WEISZ MIHÁLY
mérnök, építési vállalkozó, csatorna- és mélyépitő
Balaton ucca 2. Telefon: 257-66

Központi Sajtóvállalat lapjai:
NEMZETI UJSÁG
UJ NEMZEDÉK
Budapest, V., Honvéd u. 10

BITUMEN ÚTÉPÍTŐ R. T.
Budapest,
IX., Ferenc-körút 46.

JÓNÁS FERENC
építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Kolumbus u. 27
Telefon: J. 339-81.

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

Dilemmában az autóbuszüzem,

melyiket szeresse:

A BENZINKARTELLT, VAGY A SZESZKARTELLT?

A *Fővárosi Hirlap* legutóbbi számában részletesen beszámoltunk arról a meglepő drágítási kísérletről, amely *a fővárosi autóbuszüzem jövő évi benzinszükségletének beszerzésére hirdetett versenytárgyalással kapcsolatban került napvilágra.* Megírtuk, hogy a magyarországi legnagyobb petróleumvállalatok szinte egyöntetűen 43 P 50 filléres egységárat kértek, holott a főváros 41 P 50 filléres árban csinált előzőleg kötéseket *és ezért a pénzért ma is kap korlátlan mennyiségben benzint, versenytárgyalás nélkül is.* A főváros tanácsa, mint megírtuk, a versenytárgyalást megsemmisítette, s az volt a szándék, hogy *augusztus első napjaiban új pályázatot írnak* ki, abban a reményben, hogy a tanács döntésétől az érdekelt vállalatok észbe kapnak és az újabb versenytárgyalás már olyan eredménnyel záródik, amely megfelel a főváros érdekeinek. Ennek

az újabb versenytárgyalásnak a kiírására azonban többé, úgy látszik, nem kerül sor, s a petróleum-vállalatok az utolsó eladási alkalmat szalasztották el mohóságuk révén.

A hivatalos lap legutóbbi számában ugyanis időközben megjelent a kormány ismert rendelete, amely a *motorszesz kötelező használatára vonatkozik.* A *Motalko* használatának kötelezővé tétele természetesen igen közelről érintette a székesfőváros autóbuszüzemét is, egyrészt azért, mert éppen most van eldöntés alatt a több millió kilogrammos évi benzinszükséglet beszerzésének sorsa, másrészt nem kis feladat az óriási mennyiségű motorszesz kellő időben való beszerzése, végül nem volt jelentéktelen kérdés annak a tisztázása sem, *vajjon a motorokon tényleg szükséges-e bizonyos átalakítás, vagy sem.*

Az autóbuszüzem igazgatósága már-már azzal a gondolattal foglalkozott, hogy bizonyos ideig *halasztást fog kérni a kormánytól a motorszesz bevezetésére,* nehogy a közúti közlekedésben bármilyen zavarok álljanak elő.

Néhány nappal ezelőtt az autóbuszüzem részéről *Körmendy* Jenő h. igazgató, a közlekedési ügyosztály képviseletében pedig *Karkas* Rezső műszaki főtanácsos eljártak a pénzügyminisztériumban és hosszasan tanácskoztak illetékes tényezőkkel, elsősorban *Pollermann* államtitkárral, az autóbuszüzem motorszesz használatáról.

Mint beavatott helyről értesültünk, ezek a tanácskozások azzal végződtek, hogy

a fővárosi autóbuszok minden halasztás nélkül áttérhetnek a motorszesz használatára,

s fölöslegesnek bizonyultak az aggodalmak, amit az új anyaggal szemben tápláltak.

— A közlekedési ügyosztály és az üzem képviselői — mondotta informátorunk —, *Pollermann* államtitkárral folytatott beható megbeszélés után belátták, hogy felesleges bármilyen halasztás kérése, annál inkább, mert szaktekintélyek állapították meg azt is, hogy a motorok semminemű átalakítására sincs szükség.

— A főváros képviselői előtt feltárták azokat az óriási gazdasági előnyöket, amit a motorszesz használatának bevezetése jelent Magyarországnak. Rámutattak előttük arra, hogy nemcsak a külkereskedelmi mérleg javul meg jelentékeny mértékben azáltal, hogy a benzinbehozatal lényegesen csökken, hanem ismertették a gazdasági előnyöket is, amit a mezőgazdaságnak jelent a szeszgyártás fokozása és a nagymennyiségű melasznak takarmányozási célra való felhasználása.

— Azokat a híreket, hogy a motorszeszt csak a motorok bizonyos átalakítása, a karburátorok kicserélése után lehet használni, nem kisebb szaktekintély, mint *Schimanek* professzor cáfolta meg, s a megejtett gyakorlati próbák is azt igazolták, hogy a motorszesz minden tekintetben egyenértékű a benzinnel és semmi átalakítást nem kíván. Az autóbuszüzem a legközelebbi napokban megkezdi a motorszesz használatára a rendszeres próbákat és *szeptember 1-én végleg át is tér a motorok alkohollal való táplálásra.*

*

Az autóbuszüzemnél beállott váratlan fordulat, minden bizonnyal kellemetlenül lepte meg azokat a benzinvállalatokat, amelyek ajánlataikkal arra kényszerítették a fővárost, hogy az autóbuszüzem kétmillió kilogrammnyi benzinszükségletének beszerzésére hirdetett versenytárgyalást megsemmisítse. A történtek után

a főváros természetesen nem is ír ki többé új benzinszállítási versenytárgyalást,

hanem egészen más irányban tárgyal a motorszeszszükséglet beszerzésére.

A benzinkartell vakmerő drágítási kísérlete tehát meghiúsult, de már most felhívjuk a főváros figyelmét a legnagyobb óvatosságra, nehogy a végén csöbörből-vödörbe jusson. A benzinkartellel ugyanis ezek szerint nem igen lesz már dolga, de rövidesen szembe találja magát egy duplán-erős kartellel: *a benzin- és szeszkartell „kartelljével."*

Nem egyszer mutattunk már rá a *Fővárosi Hirlapban* a szeszkartell működésére és aki figyelemmel kísérte ezt, az meg lehet győződve arról, hogy a szeszkartell exponensei igazán nem nevezhetők szentimentális báránykáknak és minden bizonnyal megtalálják annak módját, hogy a fővárossal, „a jó fejős tehénnel" szemben kellő eréllyel lépjenek fel.

Ez a kellő erély pedig meglehetősen veszedelmes eredményekre vezethet. Kellő erély alatt ugyanis azt kell érteni, hogy a tisztes kereskedelem jelszavával tisztesen és szolidan megvédelmezzék „jogos" üzleti érdekeiket: a benzin legalacsonyabb árán adják el a Motalkot. Ez látszólag valóban jogos álláspont, különösen, ha a főváros majd csak egyévi tapasztalatai alapján jön rá arra a külföldön már gyakorlatilag megállapított tényre, *hogy a motorszesz kalóriaértéke mintegy 10—20 százalékkal kisebb a benzinénél.* Igy tehát a motorszesz ára már ab ovo 20%-al drágább az ekvivalens mennyiségű benzin áránál.

Röviden tehát: a főváros, miután szerencsére kievickélt a benzinkartell hálójából, a legnagyobb óvatossággal kezelje ezt a sikert, mert rövidesen beleszédülhet a szeszkartel, sőt az egyesített szesz- és benzinkartell ügyesen leplezett, de duplán megerősített és egyéves, meggondolatlan kötéssel széttéphetetlen hálójába. Vigyázat!

Országos Társadalombiztosító Intézet

Hirdetmény.

Az Országos Társadalombiztosító Intézet tagjai részére *a Duna balpartján két szabaduszodát állított fel,* amelyek közül az egyik az *Eskü-tér és a Ferenc József-híd* között a székesfővárosi női uszoda alatt, míg a másik a *VI. kerületi Bodor ucca torkolatánál,* a Nágybátonyi Rt. fövenykitermelő és átemelő telep fölött nyert elhelyezést.

Az uszoda használata díjtalan.

Az uszodát igénybevenni óhajtó tagok magukat, mint az Intézet tagjai munkaadói igazolvánnyal vagy más alkalmas módon igazolni tartoznak.

Fürdési időrend:

Naponként reggel 6—8-ig csak férfiak részére;

délelőtt 8—1-ig nők és 10 éven aluli gyermekek részére;

délután 2—8-ig csak férfiak részére.

Fürdőruháról a fürdőt igénybevevők maguk tartoznak gondoskodni. Lepedőt azonban 10 fillér használati díj lefizetése ellenében az Intézet ad kölcsön.

A fürdőt e hó 22-én, hétfőn adtuk át rendeltetésének.

Budapest, 1929 július 18-án.

Országos Társadalombiztosító Intézet

KAIZMAREK és TÁRSA R.T. MÉRNÖKÖK
BUDAPEST, VI. LOMB-UTCA 35. TELL 913-20
TELJESEN VIZHATLAN. SZABADALOM.
Ragacsnélküli Üvegtetők
MODERN PORTÁLOK VASBÓL BETONBÓL KÉRVE PROSPEKTUSUNKAT
FÉNYÚVEG PRISMÁK
MINDENKI LÁTOGASS, TERJESZD A KÖLTSÉGVETÉSEK DIMENTÉSEK.

ROYAL BENZINKUTAK

a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják

PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK ÉPITŐMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 87

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 515—19.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975—62

DOBOS ANDRÁS
ÉPÜLET- és REDŐNYLAKATOS VÁLLALATA
BUDAPEST, VIII, BAROSS UCCA 2
Telefon: Automata 874-38

PERZSASZŐNYEG
vásárló közönségnek figyelmébe ajánlom saját érdekében, előbb több helyen érdeklődjön, azután forduljon
Szahak Awenasian-hoz
IV. ker., Irányi ucca 21. sz. az udvarban
Telefon: Aut. 833-16. Művészies javítás, tisztítás mosás
Köztisztviselőknek árengedmény és fizetési kedvezmény!

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. szám
Telefon: József 416—07

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPITÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

KŐNIG JÓZSEF
OKL. MÉRNÖK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: JÓZSEF 424—69.
Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

Csak BRÁZAY pipereszappant használjon!

VÁLLALKOZÁS

Új versenytárgyalási kiírások

A főváros tanácsa a mult héten a következő új versenytárgyalásokat írta ki:

Ruhaszárító berendezési munkára az Alsóerdősori szegényháznál. Ajánlat tehető augusztus 2-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Föld-, kőmíves, elhelyező, szigetelő, vasbeton, ács, műkő, kőfaragó, asztalos, lakatos, mázoló, burkoló munkára a Gyáli úton létesülő közegészségügyi és bakteriológiai intézetnél. Ajánlat tehető augusztus 5-én, hétfőn, d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztálynál.

Linoleum javítási munkára a Ranolder u. iskolánál Ajánlat tehető július 29-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

2000 tonna **andezit**, vagy bazalt és 3000 tonna **bazaltzúzadék**, továbbá 200 tonna **bitumen szállítására** a kátrányozó és bitumenező telepnél. Ajánlat tehető aug. 12-én déli 12 óráig Bihari ucca 4. alatt.

Útrendezési munkára a Dagály uccánál. Ajánlat tehető július 29-én déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Hajópadozati munkára az Iskolatéri leányiskolánál. Ajánlat tehető július 24-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Kőmíves munkára a Rókus kórház homlokzattatarozásánál. Ajánlat tehető július 26-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szakkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek és vállalatok kapták:

Kőmívesmunkát a Szent István kórháznál: Kolány és Balázs 7525, *a rákoskeresztúri temető hullaházánál:* ifj. Dobrovits Ferenc 5225, *a Váci úti fertőtlenítő intézetnél:* Major Imre 8977, *a Wesselényi uccai iskolánál:* König György 2400, *a Gyáli úti bérház kerítésénél:* Farkas Lajos 14496, *a Bécsi úti bérház kerítésénél:* Mihályi Lajos 11785, *a Török Pál u. iskolánál:* Székely Kálmán 3228.

Sodronyfonómunkát a Bécsi úti bérházak kerítésénél: 6571, *a Gyáli úti bérházaknál* Hutter és Schrantz 7064.

Műkőmunkát ugyanott: Kiss Jenő 5666.

Ácsmunkát a Mester uccai iskolánál: Erdei Lajos 3554, *az Ernő uccai iskolánál:* Szívós László 2212.

Vízvezetéki és csatornázási munkát a Római fürdőtelepi iskolánál: Szűts Béla 11.989, *az Üllői úti iskolánál:* Gaál István 12.671.

Mázolómunkát a Szent István kórháznál: Brenner Miksa 3758.

Ólomszigetelőmunkát u. o.: Magyar Gyógytechnikai ipar rt. 3584.

Linoleumjavítási munkát az Aréna úti iskolánál: Plöckl Nándor 5657.

Villanyszerelési munkát az Andrássy laktanyánál: Rammer Sándor 7172, *a Németvölgyi úti III. bérháznál:* Paulay László 12.764.

Asztalosmunkát a bicskei árvaháznál: Szabó György 4000.

Lakatosmunkát ugyanott Polgár Ignác 4000 pengő vállalati áron.

Csatornaépítési munkát a Párkány, Dagály, Parádi, Széher, Bognár, Somogy, Lavotta, Szentimrei, Sörgyár uccáknál, a Tündérlaki úton: Farkas Lajos összesen 120.000, a *Csend uccánál* Ámon Antal és Fia 4370 P.

Útrendezési munkát a Prímás bástyán: Ámon Antal és Fia 8294, *az Andrássy úton:* Neumann és Társa 25 ezer P.

Kerítés építési munkát a Hunyadi téri parknál: Novotny Vilmos 6060 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek és vállalatok pályáztak:

Útrendezési munkára a Pusztaszeri úton: Via építő r.-t. 70.570, Ámon Antal és Fia 59.580, Szántó Ferenc 55.540, Böhm Gyula 72.732, Schweiger és Kulás 62.355, Schaffer Antal 70.175, Hollós Ferenc 56.666, Klauber és Vajda 58.831, Gravieser Albinné 63.855 P.

Mázolómunkára a Simor uccai iskolánál: Hantos Testvérek 5376, Jávor Ernő 5474, Kurbel Bálint 5395, Mihály Ferenc 5474, Mátyás János 3792, Jónás István 3910, Grünwald Béla 3519, Floch Artur 2737, Tomi Lajos 3323, Balczó Sándor 2815, Zuzán Béla 3128, Környei Lajos 2932, Krivay Márton 3421, Krausz József és Fia 3421, Bányai Béla 3474, Bálint Sándor 3675, Kovács András 3910, Szabó, Gauland és Wilbrand 3519, Gyárfás és Faragó 4379, Lerchner és Török 4105, Orichel György 3910, Lendvay Ferenc 3982, Vay Ferenc 3988, Roskay Ernő 5082, Kneisz Gergely 4301, Bakos Ernő 4085, Bábel és Outovics 4085, Strausz Henrik 4106, Králik és Lampert 4203, Leisen Adolf 4301, Rácz Márton 4496, Fischer és Hartmann 4692, Kollár József 4887, Jóföldi Tibor 4926 P.

Padozati munkára különböző iskoláknál: Magyar ruggyantaárugyár 36.354, Fried és Benedek 28.718, Politzer és Oklajszky 31.125, Nasici tanningyár 29.880, a *Vörösvári uti iskolánál:* Szívós László 3464, Szalay Sándor 4004, Marton László 2911, Kurtán Gyula 3486, Popper Zsigmond 3928, Wellisch Tibor 3406, Kozma Pál 3434, Sramó Lajos 3423 P.

Burkolómunkára *a Lenke uti iskolánál:* Koch és Szilágyi 15.910, Cristofoli Vince 14.704, Emptio r. t. 12.716, Révész János 13.778, Nagy István 14.355, *a Lenke uti óvódánál:* Nagy István 7620, Fekete Mihály 8928, Emptió r. t. 6836, Révész János 7635, Schillinger Zsigmond 8363, *az Üllői uti iskolánál:* Fekete Mihály 16.262, Nagy István 15.480, Emptió r. t. 13.470, Koch és Szilágyi 15.879, Kramer József 15.424, Révész János 14.889, *a Szent István kórháznál:* Schillinger Vilmos 6678, Strasser Vilmos 6270, Schillinger Zsigmond 6558, *a Római fürdőtelepi iskolánál:* Koch és Szilágyi 11.581, Nagy István 9180, Cristofoli Vince 11.296, Emptió r. t. 8865, Urbach és Tafler 10.454 P.

Válaszfal munkára *a Lenke uti iskolánál:* Parafakőgyár 5502, Helvey Tivadar 5406, *a Lenke úti óvódánál:* Parafakőgyár 2388, Helvey Tivadar 2340, *az Üllői úti iskolánál:* Balázs Farkas 7920, Parafakőgyár 6022, Helvey Tivadar 6149, *a Római fürdőtelepi iskolánál:* Helvey Tivadar 3380, Parafakőgyár 3302 P.

Ácsmunkára *a Szinnyei Merse uccai iskolánál:* Ertl József 3507, Kozma Pál 2622, Szívós László 3132, Kurtán Gyula 2752, Bier és Wersetz 4250, Wellisch Tibor 2974, Czippauer János 2940 P.

Palafedőmunkára *a Szent László kórháznál:* Mayer Lajos 7520, Adler Ernő 6240, Kirschenbaum Gusztáv 5260, Somogyi Béla 7086, Krisch Fekete János 7528, Biberál Józsefné 5820, Sporik Ferenc 7490, Tóth Lajos 5620 P.

Kazánkicserélési munkára *a Szent István Bazilikánál:* Cross Charles 16.898, Marton és Tóth 15.812, Fort Oszkár 13.244, Kovács Ödön 13.558, Thiergärtner és Stör 15.839, Körting B. és E. 16.166, Knuth Károly 20.066 P.

Föld-, kőmívesmunkára *a Szabó József uccai autóbuszgarázsnál:* Delmár Béla 695.791, Pittel és Brausewetter 694.722, Nagy Testvérek 634.040, Paulheim és Weninger 634.229, Wayss, Magyar és Freitag 591.401, Littke és Tóth 563.807, Fábián, Somogyi és György 640.404, Országos építő r. t. 584.729, Bogdánfy Géza és Cséry Miklós 584.588, Teleki, Katona és Varjas 600.076, Palatinus építő r. t. 654.183, Berényi Ignác 636.054, Farkas Lajos 207.435, Pollacsek és Epstein 619.173, Neuschloss Ödön és Marcel 662.106, Boda Imre és Társa 602.106, Margalit Andor és Ödön 756.066 pengő vállalati áron.

Tervbevett építkezések

Nagyobb építkezésekre a július 14—21. időszak alatt engedélyt kértek:

1. Herczeg Lajosné II., Hadapród ucca 11. sz. I. emeletes villára.
2. Vogel Géza I., Kissvábhegyi út 9937. hrsz. alatt I. emeletes házra.
3. Farkas Ignác I., Zugligeti út 10950. hrsz. emeletes ráépítésre.
4. Mikulka Lajos I., Halmi út 33. sz. családi házra.
5. Betegh Károly VI., Alsó rákosi rétek 1940/18. emeletes családi házra.

Építési engedélyek

A) Nagyobb és kisebb építkezésekre:

A magánépítési albizottság 1929. évi július hó 22-én tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

1. Árpád-udvar társasházszövetkezet I., Eszéki u. 4403. hrsz. IV. em. ház, terv. Münnich Aladár V., Gróf Vigyázó Ferenc u. 8.
2. Országos Szeszértékesítő r. t. V., Bálvány u. 21. IV. em. bér- és irodaház, terv. Tauszig és Róth V., Váci út 32.
3. Dévény Frigyes III., Üröm u. 14. II. em. bérvilla.
4. Mikulka Lajos I., Halmi út 3516/14. hrsz. fsz. ház, terv. Deák Sándor IX., Soroksári út 38.
5. Törökné szül. Thaisz Irma X. Hédervári út 8631/1. hrsz. ráép., terv. Félix József IX., Mester u. 39.
6. Herczeg Lajosné és tsa II., Hadapród u. 8. em. villa, terv. Pavlovits Károly I., Döbrentei tér 6.
7. Meinhardt Richardné II., Borbolya u. 13004/2. hrsz. em. családi ház, terv. Jakab Dezső és Sós Aladár II., Keleti Károly u. 29.
8. Vattai János I., Bikszádi út 3485. hrsz. em. családi ház, terv. Kapitány György I., Mohai út 114.
9. Marschalkó Béláné I., Krisztina körút 29. em. ráép., terv. Marschalkó Béla I., Krisztina körút 29.
10. Schiller Sándor IX., Dandár u. 26. III. em. udvari bérház, terv. Szamek Sándor VII., Rózsa u. 47.
11. Balás Farkas I., Istenhegyi út 8357. hrsz. fsz. bérvilla.
12. Iby Kálmánné III., Szépvölgyi út 15616. hrsz. családi ház, terv. Farkas Ferenc Pesterzsébet.
13. Rehling Konrád II., Garas u. 14. em. villa, terv. Székely Benő Tatabánya.

B) Nagyobb és kisebb átalakításokra:

1. Majthényi Béla I., Kelenhegyi út 5440.
2. Gróf Pálffy Palota r. t. IV., Kossuth Lajos u. 3.
3. Müller József I., Fehérvári út 82.
4. Farkas Ignác I., Zugligeti út 10550.
5. Gráf Jánosné III., Szentendrei u. 39.
6. Nemes István I., Hegyalja út 5187.
7. Toppka Miklós II., Batthyány u. 28.
8. Simonyi Ignác II., Iskola u. 38.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a székesfővárosi kátrányozó és bitumenező telep részére szükséges 200 tonna bitumen szállítására.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A szabályszerűen kiállított és lepecsételt borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929. évi augusztus hó 12-én (hétfő) déli 12 óráig** a székesfővárosi kátrányozó és bitumenező telepen (X. kerület Bihari ucca 4., 7. ajtószám) kell benyujtani.

A szállításra vonatkozó felvilágosításokkal hétköznapokon délelőtt 9—12 óra között a kátrányozó és bitumenező telep szolgál (X., Bihari ucca 4. szám) és ugyanott megkaphatók az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok is.

A versenytárgyalás **1929. évi augusztus hó 12-én (hétfő) délután ½5 órakor** lesz a IV., Központi városháza II. emelet 274. számú helyiségben és azon az ajánlattevők vagy igazolt meghatalmazottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi július hó 20-án.

A székesfőváros tanácsa.

STOBBE KÁLMÁN
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-UCCA 9.
TELEFON: 975—93

HUTTERER ÉS KÓSA
épület- és díszmübádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Budapest, IV., Magyar ucca 42-44
Telefon: Automata 854-08

LIKTOR FERENC
SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 9. TEL.: JÓZSEF 349-83.

SÁGI ISTVÁN
Tüzhely- és épületlakatosmester
BUDAPEST, VIII., Baross-u. 2. sz.

Kerti és Farkas hatóságilag eng. villamossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakmühely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 860—17.

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva

nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készít azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Matomsoky József** asztalosárugyár rt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, aszfalt, porolaj.
KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR UCCA 2. TELEFON: AUT. 839-25.
Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban.

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

ANDEZIT
ÚTBURKOLÓ KÖVET

kocka-, fejkő, járda-, termés- és zúzott követ
Dunabogdány-csódi és Visegrád-mátyás-hegyi kőbányából vagy Budapest raktárból azonnal szállít
Kondor és Feledi

építő- és kőbányavállalat r-t.
Budapest, V., Vörösmarty tér 3
Telefon: Automata 839—18. szám

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. Városház ucca 6

Mész, cement, gipsz,
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII., Beniczky ucca 6 sz.
Telefon: József 302-83

Waldmann Sándor
egészségügyi-, viz-, gőz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése
VI. Jókai ucca 6. sz. Telefon: Aut. 102-74
Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vizvezetéki felszerelésekben. Versenyképes árak és fizetési feltételek

VÁLLALKOZÓK!
Pneumatikus gépeik stb. beszerzése előtt tekintsék meg üzemben az általunk szállított gépeket:
Csécs E. „Bora bányagépek" kor. váll.
Budapest, V., Csáky-u. 18/b. Tel. L. 998-28

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi ucca 25. Telefon: J. 380-30

STEIN RUDOLF (REZSŐ)
okleveles mérnök, épitőmester
Andrássy út 66. Telefon Aut. 114-53

Új versenytárgyalást írnak ki a vámépületekre, amelyek építését még a nyáron elkezdik

A fővárosi vámvonalak kihelyezése már évek óta foglalkoztatja a közvéleményt. Ezzel a kihelyezéssel, amit a közgyűlés már két évvel ezelőtt elhatározott, egy csapásra megszűnnek azok a panaszok, amelyek a közönség zaklatása, kerületek kettéválasztása, megokolatlan vámok és fogyasztási adók szedése, az autótaxik viteldíjkérdése és egyéb más téren felmerültek. A vámvonalak kihelyezése azonban számottevő megterhelést is jelent a fővárosnak, amennyiben *a város belterületén lévő régi vámépületek csaknem kivétel nélkül használhatatlanekké válnak* és helyettük az új vámvonal, a közigazgatási határ mentén kell új vámépületeket és őrházakat felállítani.

Ezeknek az építkezéseknek a megkezdését mostanáig a kormányjóváhagyás késedelme halasztotta, azonban most ez is megtörtént és

értesülésünk szerint a legközelebbi napokban leérkezik a városházáról, úgy hogy az építkezésnek most már minden akadálya megszűnik.

A munkálatokat természetesen *nyomban elkezdeni nem lehet*, mert még csak most kerül a sor a versenytárgyalások kiírására, ami heteket vesz igénybe. Mindazáltal *még a nyár folyamán valószínűleg elkezdik az összes építkezéseket*, mert az a törekvés, hogy

a jövő év elejére a vámvonalak kihelyezése tényleg megtörténhessék.

A vámvonalak kihelyezése és az ezzel kapcsolatos építkezések dolgában *a középítési ügyosztályban* érdeklődtünk, ahol

Lavotta Gyula műszaki főtanácsostól

a következő felvilágosítást kaptuk:

— Összesen 33 új vámhivatali és vámőrségi épület létesítéséről van szó. Ezek közül

16 végleges, 17 pedig ideiglenes jellegű lesz.

Az ideiglenes építkezés szükségessége azért merült fel, hogy a vámhatárok újabb módosítása esetén *az épületeket minden nagyobb költség nélkül ugyancsak át lehessen helyezni*, másrészt azért kellett ezt a megoldást alkalmazni, mert egyes helyeken *a kiszemelt végleges telkek még nem állnak rendelkezésre.* Az ideiglenes kivitel azonban nem jelenti azt, hogy az épületek primitivek lesznek, mert ezek is teljesen szilárd és elsőrendű anyagból készülnek és

az „ideiglenes" jelző helyett inkább a „szállítható" megkülönböztetést kellene alkalmazni.

Végleges vámőrségi épületek készülnek a Budafoki úton, a Spanyolréten, Jánoshegyen és a Báró Eötvös úton, a II. ker. Eszter uccában, a X. ker. Felsőerdősoron, a Kozma uccában, a Gránát uccában, végleges vámhivatalok lesznek: az I., Fehérvári úton, az I., Budaörsi úton, az I., Budakeszi úton, az I., Hidegkúti úton, a IX., Üllői úton, a X., Maglódi úton, a X., Külső Jászberényi úton. *Ideiglenes vámőrházak* kerülnek az I., Kondorosi útra, az I., Péterhegyi útra, az I., Gubocsi útra, a III., Pomázi útra, a IX., Gubacsi útra, a IX., Mester uccára, a IX., Ferenc József uccára, a X., Gyömrői útra, a X., Kőbányai alsó pályaudvar, a X., Kőbányai felsőpályaudvar, Budapest kitérő és Kőbánya-Vasgyár állomásokon. *Ideiglenes vámhivatalok* épülnek a III., Bécsi úton, a III., Szentendrei úton, a IX., Soroksári úton, a IX., Gáli úton és az I., Kelenföldi pályaudvaron.

— Az épületek terveit az ügyosztály elkészítette ugyan, de az előkészítés mégsem végleges, mert egyes helyeken bizonyos módosítások váltak szükségessé. Az épületek külsőleg teljesen egyöntetűek lesznek, mert

az a cél, hogy karakterükkel is kifejezzék rendeltetésüket.

Az épületeket úgy tervezzük, hogy megfelelő világítási aparátussal éjjel is feltűnőek és könnyen észrevehetők legyenk.

— A kormányjóváhagyás leérkezéséről az ügyosztálynak még tudomása nincs, de amint tényleg megérkezik, nyomban kiírjuk az összes munkákra a versenytárgyalást — kivéve a kútfúrásokat. — A vállalatba adás épületenkint történik,

az összes munkálatokra azonban olyan megosztással, hogy minél több vállalkozó részesülhessen megbízásban.

— Az építkezések és a különböző munkák végrehajtására annakidején meghirdetett versenytárgyalás hatályát vesztette és

minden munkára új pályázatot írunk ki, kivéve a kútépítéseket.

Tudniillik a vámépületek egyrésze olyan helyen létesül, ahol *vízvezeték nincs.* Ezeken a helyeken kútakat fogunk fúrni. Huszonegy kútra lesz szükség és pedig: I., *Budafoki úton*, 15 folyóméter mélyre, erre előirányoztak 2000 pengőt; *I., Budaörsi úton*, 20 fm. mélyre, előirányozva 2500 P; *Spanyolréten*, 25 fm.-eset, előirányozva 3000 P; *Kőérbereki úton* 20 fm.-eset, előirányozva 2500 P; *Kondorosi úton* 20 fm.-eset, előirányozva 2500 P; *Péterhegyi úton* 20 fm.-eset, előirányozva 2500 P; *Eszter úton* 15 fm.-eset, előirányozva 2000 P; *Csúcshegyen* 25 fm.-eset, előirányozva 3000 P; *Szentendrei úton* 20 fm.-eset, előirányozva 2500 P; *III., Bécsi úton* 15 fm.-eset, előirányozva 2000 P; *III., Pomázi úton* 20 fm.-eset, előirányozva 2500 P; *III., Ujpesti hídnál* 20 fm.-eset, előirányozva 2500 P; *IX., Gyáli úton* 20 fm.-eset, előirányozva 2500 P; *IX., Mester ucca* 20 fm.-eset, előirányozva 2500 P; *IX., Ferenc József úton* 15 fm.-eset, előirányozva 2000 P; *IX., Soroksári úton* 25 fm.-eset, előirányozva 2500 P; *IX., Üllői úton* 15 fm.-eset, előirányozva 2000 P; *X., Gyömrői úton* 20 fm.-eset, előirányozva 2500 P; *X., Alsó Erdősor út*, előirányozva 2000 P; *X., Maglódi úton* 20 fm.-eset, előirányozva 2500 P; *X., Gránát úton* 25 fm.-eset, előirányozva 3000 P.

Előirányzott összeg a 21 kútra 48.500 pengő.

Ez az összeg azonban lényegesen emelkedni fog, mert nem valószínű, hogy a tervezetben megjelölt mélységben a víz tényleg megtalálható lesz.

A fúrásokra három komoly budapesti cég tett ajánlatot:

Leféber és Társa: 15 folyómétert 2232 pengőért, 20 folyómétert 2692 pengőért, 25 folyómétert 3167 pengőért;

Zsigmondy Béla: 15 folyómétert 2066 pengőért, 20 folyómétert 2565 pengőért, 25 folyómétert 3063 pengőért;

Lapp Henrik Rt.: 15 folyómétert 1912 pengőért, 20 folyómétert 2228 pengőért, 25 folyómétert 2548 pengőért hajlandók fúrni.

Ezeken a cégeken kívül még egy *nyiregyházai*, egy *pesterzsébeti* és egy harmadik, a szakmában ismeretlen cég tettek ajánlatot.

Minthogy a fúróvállalkozók mintegy másfél év előtt tették meg ajánlataikat, az ügyosztály kérdést intézett hozzájuk, hogy állják-e még ma is az akkori feltételeket. Minthogy a vállalkozók kötelezően kijelentették, hogy ajánlataikat változatlanul fenntartják, az ügyosztály úgy határozott, hogy *a kútfúrásokra új versenytárgyalást nem hirdet.* A munkálatokat valószínűleg a három budapesti cég között fogják szétosztani.

*

Az új vámállomás-építésekkel kapcsolatban most folynak a leendő vámvonalakon a helyszíni bejárások. A bizottságot *Lamotte* Károly pénzügyi tanácsnok és *Lavotta* Gyula műszaki főtanácsos vezetik. Minden egyes vámállomás végleges helyét pontosan most határozzák meg és most állapítják meg azt is, hol kell kutakat készíteni. A szemleút a legközelebbi napokban végetér s ha közben a kormányjóváhagyás is leérkezik, azonnal összehívják az építkezések dolgában az illetékes szakbizottságot.

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 565—25.

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapíttatott: 1896. A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65.
Dr. KOLLÁR
FEDÉLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR
BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapítva 1852. Alapítva 1852.

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

KOMPRESSZOROS
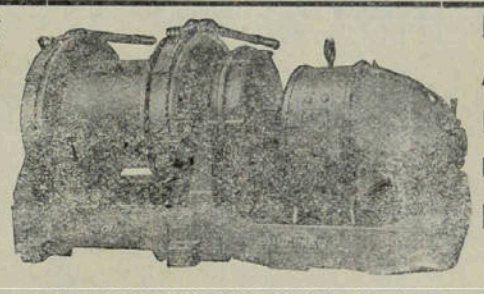
DARUK
SULLIVAN MACHINERY COMPANY SALISBURY HOUSE LONDON E. C. 2. VEZÉRKÉPVISELET
Építési anyagokat és műszaki cikkeket árusító részvénytársaság
V., Gróf Tisza István-u. 12 Telefon: 809-16

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyáraink-ból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK
Központi fűtés-, vízvezeték- és csatornázási vállalat
Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

LEFÉBER ÉS TÁRSA
Kut-, vízműépítés és mélyfurási vállalat
Mélyfurások, kutatófurások, aknaépítés, alapozások, víztelenítések, szivattyútelepek, berendezése
Budapest VI. Bulcsu ucca 5. ■ Telefon: Lipót 981-01 szám

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Muzeum-körút 41.
TELEFON: AUT. 860-96. □ TELEFON: AUT. 860-96.

Automobilok villamos berendezése
MÁGNESEK DINAMÓK INDÍTÓK AKKUMULÁTOROK
Szerelés javítás és kiegészítés
URNER ÉS BERKOVITS
Scintilla, Index, Fenag, Hagen, Kienzle vezérképviselete
Budapest, V, Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut. 148-84

Korányi és Fröhlich redőnygyár
BUDAPEST, KISFALUDY-U. 5/F - TELEFON: J. 323-76 • 459-86
SPECIÁLIS GYÁRTMÁNYAI:
SZAB. PÁNCÉLREDŐNY · ACÉLREDŐNY · FAREDŐNY · VÁSZONREDŐNY
SZAB. AJTÓCSUKÓ · BOST WIGH-TOLÓRÁCS · NAPELLENZŐ-SZERKEZETEK
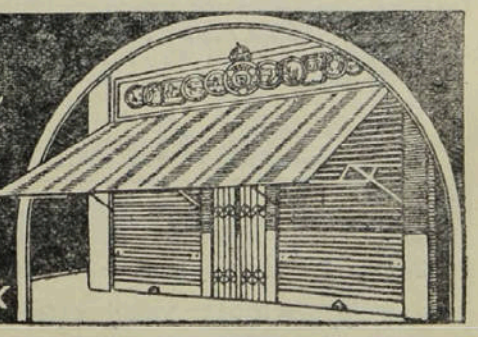

Ingatlanforgalom

1929. évi július hó 8—14-ig

Budai rész:

Andrékovics Ferencről 4/12 része Kuszi Joachim Lajosra (I., Mártonhegyi út 51.) 8533. hrsz., 4230 P-ért.

Grósz Nándorné és birtoktársairól Sabján László és nejére (I., Istenhegy), 9791/4. hrsz. tulajdonközösség megszüntetése.

Sabján László és birtoktársairól Grósz Nándorné és birtoktársára (I., Istenhegy) 9791/3. hrsz., tulajdonközösség megszüntetése.

Müller Pálról 1/8 része Láng Sándorra (III., Löpormalom, III., Üröm-hegy), 22319., 23391. hrsz., 68 P-ért.

Özv. Kadvány Lajosnéról 1/2 része dr. Nagy Imre és birtoktársára (I., Istenhegy) 9115. hrsz, 3550.80 P-ért.

Özv. Prim Lőrinenéről 1/2 része Hiedl Jánosra (III., Testvérhegy), 20050., 21095. hrsz., ajándék.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bankról Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elismert vállalati nyugdíjpénztárára (II., Hattyú u. 8. sz.), 13941/2. hrsz., átruházás.

Stuhlmüller Antalról 1/2 része Giuseppe Bianchira (I., Virányos), 10546. hrsz., 10 ezer P-ért.

Herzmann Jenő Tivadarról 3/4 része dr. Grauer Vilmosra (I., Kelenföld), 2818. hrsz., 2000 P-ért.

Kaulich Róbertnéről dr. Kosztig Jánosnére (I., Ecsed u. 9/a. sz.), 3646. hrsz., 21 ezer P-ért.

Louis Felbermannról dr. Ányos Lajos és birtoktársaira (I., Naphegy u. 15. sz., II., Fém u. 2/b. sz.), 7288., 7287. hrsz., öröklés.

Dr. Benczur Gyula és birtoktársairól Virág József és nejére (I., Ballagi Mór u. 31. sz.), 3304/1. hrsz., 6084 P-ért.

Dr. Benczur Gyula és birtoktársairól Nagy István és Máriára (I., Kelenföld), 3311/1. hrsz., 8109.80 P-ért.

Dr. Benczur Gyula és birtoktársairól Óri Sándor és nejére (I., Etele tér 1. sz.), 3300/3. hrsz., 3468.30 P-ért.

Dr. Benczur Gyula és birtoktársairól özv. Schreiner Edénére (I., Kelenföld), 3310/1. hrsz., 3546.20 P-ért.

Dr. Graff Ignáctól Tarján Vilmos és nejére (I., Czakó u. 5. sz.), 7376. hrsz., 100.000 P-ért.

Welker Józsefről Pfeiffer Vilmos (III., Remetehegy), 16453. hrsz., 9955 P-ért.

Dr. Légrády Imre és nejéről Horváth Lászlóra (I., Budakeszi út 16.), 10950/3. hrsz., 38.000 P-ért.

Simon József és nejéről Tóth Károly és nejére (II., Szegénység u. 31.), 13695. hrsz., 39.000 P-ért.

Bähr Ágostonról özv. Karl Ferencnére (III., Kaszás u. 52—54. sz.), 18978. hrsz., 17 ezer P-ért.

Szabó Sándorról Schwarcz Gábor és birtoktársaira (III., Raktár u. 14. sz. 18148. hrsz., 23.000 P-ért.

Özv. Bertsik Kálmánné és birtoktársáról 30/32 része Nagy Istvánra (I., Istenhegy), 9100/., 2. hrsz., 6386 P 40 f-ért.

Groszfeld Jenőről 1/45 része dr. Ányos Lajosra (I., Naphegy u. 15. sz., II., Fém u. 2/b. sz.), 7288., 7287. hrsz., 1200 P-ért.

Alexander Lajosné és birtoktársairól Schwarz Zsigmond és birtoktársára (I., Ág u. 5. sz.), 7526. hrsz., 105.000 P-ért.

Jellinek Lajosról 1/4 része dr. Jellinek Aurél és birtoktársaira (I., Hidegkúti út 56., 58. és 60. sz.), 11177., 11175., 11176., 11178., 11179. hrsz., öröklés.

Hamburger Mór és nejéről Farkas Bernátra (I., Hidegkúti út 59., 52/a. sz.), 11171. hrsz., 80.000 P-ért.

Grün Hugónéről Barsy Károly és birtoktársaira (I., Gellérthegy), 5096. hrsz., 30 ezer 730 P-ért.

Kecskés András és nejéről illetősége Hiesz Vencel és birtoktársára (I., Németvölgy), 8171. hrsz., 22.676.50 P-ért.

Neumann Richárd és nejéről Rerrich Bélára (I., Kelenföld), 4679. hrsz., 19.360 P-ért.

Orbán Kálmán és nejéről Herczeg Istvánra (I., Kelenföld), 3485/15. hrsz., 16.260 P-ért.

Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesületről dr. Rejtő Alfrédra (III., Vérhalom), 15389/6. hrsz., 8843.25 P-ért.

Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesületről Horváth Mihály és nejére (III., Vérhalom), 15389/1. hrsz., 10.002·50 P-ért.

Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesületről Közszolgálati Alkalmazottak Telekértékesítő és Építő-Szövetkezetére (III., Vérhalom), 15389/2. hrsz., 11.036 P-ért.

Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesületről Tas Józsefnéra (III., Vérhalom), 15389/4. hrsz., 10.800 P-ért.

Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesületről Justus Arthurra (III., Vérhalom), 15389/5. hrsz., 11.820 P-ért.

Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesületről dr. Bardócz Árpád és nejére (III., Vérhalom), 15389/7. hrsz., 9527 P-ért.

Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesületről Biró Elemérre (III., Vérhalom), 15389/8. hrsz., 8259 P-ért.

Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesületről Graff Kálmán és nejére (III., Vérhalom), 15389/9. hrsz., 10.720.50 P-ért.

Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesületről Rudas Ferencre (III., Vérhalom), 15389/10. hrsz. 12 ezer P-ért.

Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesületről Benke Balázs és nejére (III., Vérhalom), 15389/11. hrsz., 12.004 P-ért.

Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesületről Harsányi Sándorné és birtoktársára (III., Vérhalom), 15389/12. hrsz., 9961 P-ért.

Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesületről Málnai Erna és birtoktársára (III., Vérhalom), 15389/13. hrsz., 9957.50 P-ért.

Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesületről dr. Balázs Imrére (III., Vérhalom), 15389/14. hrsz., 10.514 P-ért.

Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesületről dr. Haimann Hugó és birtoktársára (III., Vérhalom), 15389/15. hrsz., 12.004 P-ért.

Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesületről Málnai Bélára (III., Vérhalom), 15389/16. hrsz., 11.000 P-ért.

Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesületről dr. Nyers M. László és nejére (III., Vérhalom), 15389/17. hrsz. 10.500 P-ért.

Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesületről Ébner József és nejére (III., Vérhalom), 15389/18. hrsz., 9000 P-ért.

Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesületről Holló Ferenc és nejére (III., Vérhalom), 15389/19. hrsz., 9000 P-ért.

Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesületről Székely Vilmos és nejére (III., Vérhalom), 15389/20. hrsz., 9000 P-ért.

Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesületről Farkas István és nejére (III., Vérhalom), 15389/21. hrsz., 10.031 P-ért.

Hajdú Jánosnéról illetősége Szitás József és nejére (I., Kör u. 28. sz.), 6037. hrsz. 13.250 P-ért.

Rauscher Jánosnéról 1/2 része ifj. Buzay Károlynéra (III., Pacsirtamező u. 36. sz.), 17637. hrsz., öröklés.

Gelczer Andor és nejéről Nemes Nátly Ignácnéra (III., Kavics u. 7. sz.), 14995/2. hrsz., 50.000 P-ért.

Schüller Gyulánéról 1/2 része Károly Ármin és nejére (I., Virányos út 15. sz.), 10751. hrsz., 23.000 P-ért.

Pesti rész:

Pesti hazai első takarékpénztár egyesületről Pesti hazai első takarékpénztár egyesület elismert vállalati nyugdíjpénztárára, (dunabalparti), 29246., 35056. hrsz., átruházás.

Kőműves részvénytársaságról Folyószámla Leszámítoló Bank rt-ra (VII., Kertész u. 31. sz.), 4806/c. hrsz., 105 ezer pengőért.

László Jenőről Fodor Márkus és nejére (VI., Angyalföld), 1540/b/a/41/a. hrsz., 15.850 P-ért.

Özv. Waschata Györgynéről Schmidt János és nejére (VII., Kövér Lajos ucca), 2329/a/b. hrsz., 70.000 P-ért.

Soroksárvidéki Takarékpénztár rtről 1/2 része Göbö Gizellára (VII., Káldi u. 17. sz.), 1966—1969/153. hrsz., 1600 P-ért.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a VIII. ker., Kisfaludy ucca 40. számú székesfővárosi bérház udvarának keramitburkolási és kövezési munkálataira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok IV. ker., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929. évi augusztus hó 5-én (hétfőn) déli 12 óráig** kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. emelet 279. ajtószám alatt benyujtani. A versenytárgyalás **1929. évi augusztus hó 5-én (hétfőn) délután 5 órakor** lesz a III. emelet 351—354. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi július hó 4-én.

A székesfőváros tanácsa.

KOLLARIT
BŐRLEMEZ
A LEGJOBB TETŐLEMEZ
KOLLARIT
FOLYÉKONY SZIGETELŐ ANYAG
NEDVES FALAK SZÁRAZZÁ TÉTELÉRE ÉS ROSSZ
BÁDOGTETŐK ÁTMÁZOLÁSÁRA A LEGJOBB
KOLLMIX
MIDEG ASZFALTEMULSIÓ
A LEGJOBB UTÉPITŐ ANYAG
GYÁRTJA: EGYESÜLT UJPESTI VEGYÉSZETI GYÁRAK
KOLLÁR MIKLÓS
UJPEST, VIOLA-UTCA 30-32.
TELEFON: L. 920-56, 913-43, U. 35.

Pittel és Brausewetter
beton-, hid- és mélyépítő részvénytársaság
BUDAPEST,
VI., BULYOVSZKY UCCA 12. SZ.
Telefon: L. 991—29

RADIATOROKAT ÉS KAZÁNOKAT
központi fűtésekhez gyárt a
MAGYAR RADIATORGYÁR R.-T.
Budapest, X., Gyömrői út 76. sz,
Telefon J. 390-34 és 350-88

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

Morbitzer Nándor építész és építőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légnyomszabályozások tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

HANVAY VIKTOR
villany- és rádiócikkek
Budapest, VI, Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—69

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
TELEFON: AUTOMATA 644—81.
Kertészeti telepei:
BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129.
SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

GAUGUSCH JÁNOS
ÉPÜLETLAKATOS-MESTER
BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

STEINER MARK
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI
Wesselényi u. 30

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Stefanbergor u. 16. TELEFON: J. 302-38.

PARKETTA Szék-és Faárugyár Rt.
azelőtt JAUERNIK ISTVÁN
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyárimányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok színházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

Féregirtás, takarítás, ablaktisztítás
géppel és mérnöki vezetés mellett — Számos hatósági elismerés —
OTTOPAL ÉS TÁRSA
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.
TELEFON: AUT. 504—84, 881—01

KÚN SÁNDOR
TELEFON: JÓZSEF 361—23
FESTÉK, KENCE, ZSIRADÉK, KÁTRÁNY ÉS VEGYITERMÉKEK GYÁRI RAKTÁRA
BUDAPEST, IV, FERENC JÓZSEF RAKPART 18

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jegyezekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

Winkler Antal
pala- és cserépfedő-mester tetőjókarbantartási vállalat
Budapest, VI., Izabella-u. 47.
Telefon: Aut. 297—06.
Költségvetések díjmentesek. Referenciák.

Thiergärtner és Stöhr rt.
egészségügyi és fűtőberendezések gyártása és felszerelése
Budapest, I. ker., Budafoki-út 9-11.
Telefon: József 363-51. • Telefon: József 363-51.

Kapuszta Gusztáv
építőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 8.
Telefon: József 898—08.

Németh Benő
beton- fal- és kőpadlóburkolómester
Telefonhivó: Aut. 804-33 Vilmos császár út 8

„Gazdasági Értesítő"

Hadik János gróf szerepléséről

— Levél a szerkesztőhöz. —

A *Fővárosi Hirlap* július 17-iki számában a lap egy régi előfizetője *Hadik* János gróf közéleti szereplését kritikai megjegyzésekkel illeti, — téves adatok alapján. Engedje meg tisztelt Szerkesztő úr, hogy lapja e „régi előfizetőjének" információit egy másik előfizetője helyreigazíthassa.

Mindenekelőtt *úgy látom, a dohányüzlet érdekli a régi előfizető urat*, tehát mindjárt azzal kell kezdenem, hogy

téves az a beállítása, mintha Hadik János gróf kikényszerítette volna a maga akaratát

oly irányban, hogy „a dohányjövedék előtt fekvő komoly, gyakorlatilag nagyszerűen bevált helyekről érkezett ajánlatok elvetésével a magyar dohányexport lebonyolítására nyilvános nemzetközi pályázat hirdettessék". Értesülésem szerint *Hadik János gróf a pénzügyminiszter határozott felkérésére vállalta az Állandó Dohánytermelési Tanács elnöki tisztét.* E tanács hivatása nem az intézkedés és rendelkezések adása, hanem az, hogy a dohánytermelés irányítására vonatkozó kérdésekben tanácsokat adjon a pénzügyminiszter úrnak és véleményt nyilvánítson. Igy történt ez a dohányexport kérdésénél is.

A nyilvános nemzetközi pályázat gondolata a legsajátosabban Wekerle Sándor pénzügyminiszteré, ezt a gondolatot azonban úgy tudom, Hadik János gróf nagyon helyeselte.

A pályázat kiírásánál nincs szó arról, hogy a pályázók a magyar dohányfajtákra évekre előre fixárakat ajánljanak, amit igazol a versenytárgyalási feltételeket magában foglaló hirdetmény 8-ik pontja, amely így szól: „a szerződést elnyerő fél által a versenytárgyalás alkalmával megajánlott egységárak az 1929. évet megelőző években termelt dohányokra érvényesek. Az 1929. és későbbi években termelt dohányokra, amennyiben azt akár a termelők részére fizetett dohánybeváltási árak emelkedése, *akár pedig a magyar dohányokhoz hasonló minőségű külföldi dohányfajták,* (pl. Java, Crossoh, Domingó stb.) *világpiaci árának emelkedése indokolja, újabb ármegállapításnak van helye.* Az új ármegállapításra vonatkozó kívánságát a m. kir. dohányjövedék mindenkor a kérdéses év november havának végéig tartozik a vevővel közölni és *az új árakat lehetőleg közös megegyezéssel kell megállapitani*".

A régi előfizető úr e ténybeli tévedése után még arra a fogalombeli tévedésére is rá kell mutatnom, amit „a klasszikus politikai erköles mértékéről" állapít meg.

Hogy *Hadik* János gróf annak ellenére, hogy vállalta a *Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének* és az *IOKSz*-nak elnöki tisztét, a közgyűlés, illetve az igazgatóság bizalmából és a kormány előterjesztésére, az államfő jóváhagyásával, mégis törvényhozói kötelességét ettől függetlenül szabadon teljesíti, ez csak erényéül tudandó be.

Aki Hadik János gróf politikai jellemét igazán ismeri, jól tudja, hogy nincs az az állami, nincs az a társadalmi és gazdasági feladatok körébe tartozó intézmény, melynek élén, avagy közkatonájaként ő úgy vállaljon pozíciót, hogy ezért politikai függetlenségéből bármit is feladjon.

Ha lehet őt e vonatkozásban tipushoz hasonlítani, úgy *Szilágyi* Dezsőhöz hasonlítanám, aki annak ellenére, hogy a kormánytöbbség és a kormány bizalmából ült a képviselőház elnöki székében, ha bírálatot akart gyakorolni, leszállt elnöki székéről és véleményének kifejezést adott.

Hadik János grófnak önzetlen és fáradhatatlan közéleti tevékenysége és független politikai kritikája — úgy tudom — a közvélemény igen széles rétegeiben nagy tetszésre talált és azért én *Hadik János gróf népszerűségének forrásait klasszikus jellegű erkölcsi erejében látom.*

Mely után maradtam

Budapest, 1929. július 22-én

tisztelettel
Egy előfizető.

KI AZ OKA, SAJNOS, HOGY JÓ A PÁPAI CIGARETTA

Ez a cím burleszkül hangzik, de írástudó emberek, akik megértik a magyarán mondott szót, így értelmezik *Benkó* Ferenc dohányjövedéki központi igazgató nyilakozatát, amelyet a minap adott az egyik estilapnak. Az államtitkár úr ugyanis *szószerint azt mondta,* hogy valóban a pápai dohányáruk jobbak, mint az egyéb gyárakban készültek, de *„ennek a többek közt a gyár vezetője, a nagytudású Okolicsányi József az oka."*

Szegény *Okolicsányi* József az *oka:* ez valóban úgy hangzik, mintha a mondatból hiányoznék a „sajnos".

Na, de legyünk jóhiszeműek. Stiláris félrecsúszásról van csak szó, *Benkó* Ferenc központi igazgató nyilván úgy értette, hogy ez így van rendjén: *Okolicsányi* pápai dohánygyári igazgató oly jól ért a dolgához, hogy *lepipálja* az összes többi pipázótermékeket gyártó üzemeket.

Pardon: ez még sincs egész rendjén. Mert *Okolicsányi* direktor úr lepipálja az összes dohánygyári igazgatókat, ezek viszont lepipálják az összes pipázókat.

Csak úgy egyszerű pipaszó mellett eredt észjárással felvetődik egy kézenfekvő gondolat: *ha Benkó központi igazgató úr Okolicsányi Józsefben látja a legkiválóbb magyar dohányszakértőt, akkor miért nem Okolicsányi pápai direktor úr a dohánygyárak központi igazgatója?* ... Talán mégis helyes volna a dohánygyári igazgatóknak *ezt az áldatlan versengését* megszüntetni, aminek pipaszutykos levét mi isszuk meg. És a megoldás mily egyszerű lenne! *Benkó Ferenc központi igazgató helyett Okolicsányi József.* Még csak személyi sértődöttség sem keletkezhetnék! *Hiszen éppen maga Benkó államtitkár protegálja nyilatkozatában Okolicsányit.*

Csekélység lenne az egész személyesere. Senki észre nem venné, mindössze az a pár millió ember, aki a magyar dohányjövedék termékeit szívja.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár félévi mérlege. A *Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület* igazgatósága e hónap 18-iki ülésében megállapította az intézet félévi mérlegét, amely az 1928 június 30-iki 1,731.000 pengőt tevő tiszta nyereséggel szemben *2,007.000 pengő tiszta nyereséget tüntet fel.* A mintegy 275.000 pengőt tevő többleteredmény részben az ez év elején eredményesen keresztülvitt alaptőkeemelés során az intézethez befolyt mintegy 7.5 millió pengőt tevő új tőke hozamában leli magyarázatát, részben azokra az álladékemelkedésekre vezethető vissza, amelyeket az alábbi adatok tüntetnek fel: A betéti könyvecskékre elhelyezett tőkék álladéka 83 millió pengőről 88.8 millió pengőre, a folyószámlán és csekkszámlán elhelyezett betétek álladéka pedig 58.4 millió pengőről 62.9 millió pengőre emelkedett. Ezzel szemben a váltótárcaálladék az 1928. december 31-iki 95.9 millió pengőről 101.1 millió pengőre, a záloglevél és községi kölcsönök álladéka pedig 63.4 millió pengőről 72.2 millió pengőre növekedett.

Meghalt Reinitz Ernő, a Foncière igazgatója. Váratlanul meghalt *Reinitz* Ernő, a *Foncière* biztosítótársaság ügyvezető igazgatója, aki több évtizede működött a biztosítási pályán. Elsőrangú szakember volt, akinek nevét jól ismerték külföldön is.

Ganz közlemények. Most jelent meg ilyen címmel az első száma annak a tartalmas folyóiratnak, amely azután időről-időre beszámol a magyar ipar egyik legnagyobb és világhíres üzemének, a *Ganz-Danubius Rt.*-nak működéséről. A külföldön egyáltalán nem szokatlan ilyen irányú propagandairat, a magyar gazdasági és ipari életben hézagpótlót tölt be: ezek a tájékoztató közlemények nagymértékben elősegítik nagyfontosságú ipari vállalkozások menetének megismerését. Minden díceséret megilleti a *Ganz-Danubius propagandaosztályát* ezért a kitünő munkáért, amely mind tartalmilag, mind formailag meglepően kvalitásos. A pazar kiállítás az *Egyetemi Nyomda* érdeme. Az első szám egyébként a gyár mostani két leghatalmasabb alkotásával, az egyiptomi szivattyúteleppel és a bánhidai centráléval foglalkozik. A magyarázó szöveget pompás illusztrációk díszítik, ezekből a laikus is fogalmat alkothat magának a magyar ipar e két monumentális teljesítményének méreteiről és jelentőségéről.

IDEÁLIS OTTHON:
mindenkinek a leghőbb vágya. Ilyet biztosíthat magának társasházainkban a krisztinavárosi „Attila-udvar"-ban és a Horthy Miklós-úti „Árpád-udvar"-ban. — Adómentes, 2—3—4 szobás, legszebb idabbi építkezésu, meglepő olcsó, fixáru
KERTES ÖRÖKLAKÁSOK
Hall, loggia jövedelmező üzlethelyiségek, kényelmes törlesztés Kivánatra képes prospektus. —
A „Centrum" öröklakásai a legkapósabbak! — Árvapénzek elhelyezésére alkalmasnak nyilvánittattak! Biztos tőkebefektetés, 12% tiszta jövedelem
„CENTRUM"
Házépitő- és Ingatlanvállalat m. sz., Horthy Miklós-ut 9. (9—12, 3—5-ig. Telefon: J. 442-25)

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 964—14. SZÁM

Hajnal Imre
okl. mérnök, épitési vállalkozó
Budapest,
I., ATILLA KÖRÚT 47. SZÁM TELEFON AUTOMATA -64528

LERCHNER és TÖRÖK
szobafestő, mázoló és bútorfényező
TELEFON: L. 963—03.
BUDAPEST, VI, Petneházy u 44

TÓTH ISTVÁN Telefonautomata 510—29. szám.
VILLANYSZERELŐ
Budapest, I., Greguss ucca 8 szám

PALKA JÓZSEF
Alapittatott 1894-ben
Magyarország ezüstkoszorús üvegfestő mestere
TELEFON: J. 302—28
ÜVEGFESTÉSZETI ÉS ÜVEGMOZAIK MÜTEREM
Budapest, VIII., Baross-u. 59

Parkét javitás és fölgyalulás, kapu és portál lehúzás Gyulay Kálmán, VII, Hernád u. 30

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA és KŐIPAR R.T.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06, Sürgönycim: Dunmész.
Szállit: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

„SANIT F" CEMENTHABARCSTÖMITŐ
Gyártja: POSNANSKY ÉS STRELITZ
aszfalt-, fedéllemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut. 228 29., Aut. 82-85.

Parafakőgyár R-t.
ezelőtt: Kleiner és Bokmayer
Budapest, VIII. ker. Főherceg Sándor-tér 4.
Telefon: József 301-14, József: 301-16
Készit sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat.
Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vizálló padló.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
TELEFON: Automata 219—69. szám
a legjutányosabb áron szállitunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpacca, valamint alpacca ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
12 havi részletre
Árjegyzéket dijmentesen küldünk
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Bálvány u. 16.
Pontos cimre kérjük ügyelni.

Ötezer kislakás építésével befejeződött egyelőre a főváros kislakás-építő akciója

A *Németvölgyi* úton most épül a főváros két utolsó kislakásos bérháza. A telep második és harmadik pavillonján a kőművesek most végzik az utolsó simításokat, *az egyik házba már augusztus elsején, a másikba novemberre beköltöznek a lakók* s ezzel

a székesfőváros kislakásépítő akciója legalább egyidőre végleg lezáródik.

Ebből az alkolomból a *Fővárosi Hirlap* munkatársa felkereste

Liber Endre tanácsnokot,

a lakásügyeket intéző szociálpolitikai ügyosztály vezetőjét, aki az alábbiakat mondotta:

— A főváros kislakásépítő akciója a németvölgyi épületek beköltöztetésével *lezáródott*. A főváros, legalább egyelőre, *több lakást nem épít* és nem is tud építeni, mert *fedezete nincs*. Az akció befejezésével örömmel és jóleső érzéssel konstatálom, hogy

főváros nagy mértékben járult hozzá a tűrhetetlen lakásinség enyhítéséhez,

ha a szükségletet nem is sikerült teljes egészében kielégítenie. A székesfőváros építési akcióival sikerült eljutnunk oda, ahova annak idején a *Bárczy*-féle lakásépítés,

5000 lakást nyujtottunk a leginségesebb kisembereknek.

— Ami a továbbiakat illeti, én változatlanul ma is azt vallom, hogy

a hatósági lakásépítést és általában a lakástermelést folytatni kell, mert még mindig nincs elegendő lakás.

Szerintem *még legalább 5—6000 kislakásra volna szükség*, hogy a normális állapot bekövetkezzék. Ez alatt azt értem, hogy az összes igények kielégítésén túl a normális fluktuáció, a ½—1 százalék üres lakás is meglenne. A lakásépítés folytatását és fokozását céloztuk a 30 évi adómentesség érdekében megindított akcióval. Sajnos, *ez nem vált be* úgy, amint reméltük, de ennek *kizárólag a hitelviszonyok megromlása az oka*. A lakáshiány egyébként már lényegesen enyhül s a hiba ott van, hogy

a lakbérek aránytalanságát nem lehet megszüntetni.

Ez pedig azért keresztülvihetetlen, mert *túlmagasak a kölcsönpénzek kamatjai*. A bérek megállapításában a székesfőváros képviseli azt a nivót, amit a mai viszonyok között normálisnak lehet mondani, mert

a főváros nem akar hasznot, hanem csupán az annuitást biztosítja.

A lakosság helyzete, sajnos, olyan, hogy *még ezt a bért is sokalja*, annál kevésbé bírja el azt, amit a magánépíttetők szabnak meg a lakásokért. Ami a későbbi lehetőségeket illeti, e pillanatban alig mondhatok valamit. Amint említettem, a fővárosnak a közeljövőben alig lehet módja az építkezés hatósági folytatására, mert pénze nincs s mint tudjuk, a kormány *kölcsönök felvételét is ellenzi*, főleg ilyen célra. Beszélnek a *Községi Takarékpénztár* lakásépítő szándékairól és lakásépítő hitelnyújtási törekvéseiről. Ez mindenesetre igen örvendetes volna, főleg akkor, ha módjában lesz legalább 9 és fél százalékos építési kölcsönöket nyújtani. Ez felelne meg ugyanis a fővárosi építkezések költségeinek, a városi béreknek. Mi ugyanis ennyivel kalkuláltuk eddig az építkezéseket. Ha ennél drágább pénzen történik az építkezés, akkor, mint mondottam, nem lehet megszüntetni a béraránytalanságot s nem sokat várhatunk a helyzet változásától.

Szóba került beszélgetésünk során a *Károlyi-palota*, illetve a *Fővárosi Múzeum* kérdése is. Erre vonatkozóan a tanácsnok ezeket mondotta:

— A Károlyi-palota megvásárlásánál, mint tudjuk,

a fő szempont a park megszerzése volt, hogy a levegőtlen Belvárost közkerthez, sétatérhez juttassuk.

Ez megtörtént. A kertet megnyitottuk és az a *Belváros* publikumának legkedvesebb üdülő helye lett, *ugyszólván napok alatt*. Azt soha egy pillanatra sem állítottuk, hogy a palotát egyik napról a másikra múzeummá alakítjuk át. Amint a lakók kiköltöznek, a helyiségek felszabadulnak, erre is azonnal sor kerül. A tanács *Csánky* Dénest, a Fővárosi Múzeum igazgatóját már felszólította a múzeum terveinek elkészítésére. *Csánky* Dénes e feladatnak meg is felelt, a tervezet elkészült és az előterjesztés már itt fekszik az asztalomon. Most tanulmányozom és amint ez megtörtént, *a bizottságok is hozzá szólnak a tervezethez:*

lehet, hogy a múzeumot fokozatosan telepítjük át, s hogy a képcsarnokot előbb megnyithatjuk, mint a gyüjtemények termeit.

Annyit mondhatok, hogy *mi rajtunk nem fog múlni a legkisebb késedelem sem*. Az aquincumi múzeum kibővítésére *már az idén sor kerül*. Stilusos csarnokkal bővül a múzeum, ahol a kőemlékeket helyezzük el. Ezáltal felszabadul több belső helyiség, ahol viszont az újabb ásatások leleteit, az újabb szerzeményeket lehet rendezetten kiállítani. Az aquincumi múzeum megér minden áldozatot, mert egyre nagyobb az iránta megnyilvánuló érdeklődés. Különösen a külföldiek körében, azóta, amióta az idegenforgalmi autójáratai is programba vették a római ásatások bemutatását. *A külföldi vendégek ámulva látják a szemük elé táruló ősi világot*, a pannóniai légiók napfényre került rengeteg emlékét, amiről mostanáig a világ semmit sem tudott.

— A Wenckheim-palota átalakítása már a legközelebbi hetekben megkezdődik és a jövő tavasszal valószínűleg megnyílik a publikum számára az idealisan szép és tökéletes új könyvtár-palota.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a X. ker., Kerepesi úti temető 41. és 42. számú parcella rendezési munkáira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. emelet, 285. ajtószám alatt kaphatók külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat 1929. évi augusztus hó 5-én (hétfő) déli 12 óráig kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél II. emelet 279. ajtószám alatt benyujtani. A versenytárgyalás 1929. évi augusztus hó 5-én (hétfő) délután 5 órakor lesz a III. emelet 351—354. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi július hó 9-én.

A székesfőváros tanácsa.

Kálnay építési vállalata. I. Szirtes u. 3/c. T. 456-03.

Telefon J 380-20 Szücs Mihály Telefon J. 380-20
KÉPESITETT ÁCS- ÉS KŐMŰVESMESTER
Budapest, IX., Gróf Haller ucca 54. szám.

Németh Vilmos
építési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

PREISINGER FERENC
okl. kőműves- és ácsmester elvállal kisebb és nagyobb építkezéseket, úgymint tatarozásokat a legolcsóbb árban
Budapest, III. ker., Kiscelli ucca 61. sz.

GÓGEL JÁNOS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

FISCHER MÁRKUSZ
épület- és butorasztalos
Telefonszám: József 359 — 00
Budapest, Üzem és iroda: X, Liget ucca 20. sz.

PECSEK ISTVÁN
MŰASZTALOS
Tel. József 438-34 BUDAPEST IX., Liliom ucca 52

Hazai útépitő és salaktermelő vállalat
Központi iroda: Budapest, V., Nádor ucca 6.
Telefon: 813—96.

SZALFÉTER EDE TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32
BUDAPEST I, KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

PANUCZA GYÖRGY
FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR
Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

FLIEGL BÉLA bádogos-mester
Telefon: J. 435-07 Budapest, VIII., Vas ucca 7. Telefon: J. 435-07
Készít épület-, díszműbádogos munkákat és higienikus fürdőkádakat, légszesz, víz, gőz, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését.

Krénn Sándor pala- és cserépfedő mester
Jókarbantartási vállalat, Budapest, VI. Váci út 133, telefon: L. 914-98
Elvállalja pala-, cserép- és kátránytetők új fedését javítását

DONÁTH JÓZSEF
gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.
Telefon: 920—00 és 901—24.

KŐBÁNYAI KÁTRÁNY és ASZFALTIPAR
FRIED és GRUBER okl. mérnökök / X., Gyömrői-út 64 / Tel.: J. 449-44
GYÁRTMÁNYAINK: bőrlemez, szigetelőlemez, aszfalt fedőlemez (szagtalan), facement, kiöntő aszfalt, aszfalt coulé
VÁLLALUNK: Tetőfedést minden kivitelben, szigetelési munkákat, vízfelenítési munkákat, aszfaltozást

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Vig ucca 24. — Telefon: József 385—52.

Kövezés, út-, csatornaépítés, beton- és lapburkolás
Tervezés, díjtalan költségvetés!
GRAVIESER ALBIN építési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 12—45. sz.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
BUDAPEST VIII, BÉKÉS UCCA 1. sz.
(Omnia Mezgóval szemben) Telefon: J. 350-18
Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
slavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és diszes kivitelben, aszfaltparkét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfürész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut. 212—44.

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Retter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55
bádogos, viz, gáz és központi fütés berendezési vállalata Budapest, II, Török ucca 8. szám

Központi fütések
vizvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák
FRIED ZSIGMOND
műszaki iroda és gyár Budapest, VIII, Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

Fütés Viz Gáz Szentgyörgyi és Társa
Telefon: József 8-97 Budapest VIII, Baross-u. 88

DUDUS ERNŐ
épitési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök — ENÖKL ELEMÉR okl. mérnök, építőmester
építési vállalkozók
BUDAPEST, VIII, BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

AGYAGCSÖVEK
és csatornázási cikkek
HUBERT ÉS TÁRSA B. T.
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4.
Telefon: Automata 22—67.

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggtelek ucca 17. Telefon: József 325-88

Események

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

Sipőcz Jenő betegsége. Hétfőn riasztó hír terjedt el a fővárosban. Eszerint a szabadságon levő *Sipőcz* Jenő dr. polgármester, aki jelenleg Dobiaccoban tartózkodik, súlyosan megbetegedett. Szerencsére hamarosan kiderült, hogy a hír túlzott, amennyiben a polgármester mindössze könnyű lefolyású nyári megbetegedésben, kisebb méretű torokgyulladásban szenved, ami azonban minden veszélytől mentes és máris a teljes gyógyulás útján van.

A városházi nyár. A székesfőváros adminisztrációjában az egész vonalon beköszöntött a nyári szünet. A tisztviselők legnagyobb része szabadságon van. Az ügyosztályokban csak a halaszthatatlan folyóügyeken dolgoznak. A tekintetes Tanács nyári pihenésében vasárnap lesz az „őrségváltás". Tudvalevő ugyanis, hogy *a tanácsnokok ezidén is két turnusban vették ki nyári szabadságukat*, nehogy a város vezetésében bármilyen zökkenő állhasson elő. Az első turnusban szabadságolt tanácsnokok pihenőideje 28-án, hétfőn telik le. Ekkor jönnek haza: *Purébl* Győző, *Edes* Endre, *Némethy* Béla, *Solty* Lajos és *Borvendég* Ferenc tanácsnokok; *Lobmayer* Jenő, *Liber* Endre, *Csármann* Ferenc, *Gallina* Frigyes tanácsnokok pedig most mennek erre-arra. *Gallina* Frigyes Karlsbadban kúrázik, *Lobmayer* Svájcba készül, *Liber* Rómába utazik és a fővárost képviseli a nemzetközi lakásügyi kongresszuson. Az alpolgármesterek közül szombaton jön haza *Berczell* Jenő, viszont *Buzáth* János és *Csupor* József alpolgármesterhelyettes tanácsnok most veszik ki szabadságukat. A IV. ügyosztály vezetője, *Szendy* Károly főjegyző is szabadságon van, de hetenként pár napot mégis hivatalában tölt és a tanácsülésekre is bejár. *Lamotte* Károly pénzügyi tanácsnok idejét a költségvetés összeállítása foglalja le egyelőre, így ő az egyetlen a tanácsból, aki csak később veszi ki szabadságát.

Kormányzói elismerés a fővárosi üzemek téli munkájáért. A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére megengedte, hogy Budapest székesfőváros vízműveinél *Mihálkovics* Miklós műszaki igazgatónak, *Mészáros* Antal és *Molnár* Aladár műszaki főtanácsosnak, a székesfőváros gázműveinél *Streck* Ede és *Bordás* Lajos igazgatóhelyetteseknek, *Almássy* Dezső műszaki tanácsosnak, *Kun* Attila osztályvezetőnek, *Tuli* Géza Titusz műszaki felügyelőnek, *Braunich* Zoltán dr. helyettes osztályvezetőnek, a székesfőváros köztisztasági hivatalánál *Balló* Alfréd igazgatónak, *Ludwig* János és *Fekete* Géza felügyelőknek, a székesfőváros élelmezésének intézésénél: *Burg* Ferenc vásárcsarnoki igazgatónak, *Pozsgay* Józsefnek, a budapesti takarék- és vásárpénztár központi vásárcsarnoki fiókja vezetőjének és *Iványi* Andor székesfővárosi közélelmezési tanácsosnak az 1928—29. évi szokatlanul kemény és hosszantartó tél idején az üzemek megnehezített, sőt veszélyeztetett működésének állandó és kifogástalan biztosítása, illetőleg a köztisztasági és az élelmezési feladatok sikeres ellátása érdekében teljesített hasznos és buzgó szolgálatukért elismerését tudtul adják. — A kormányzó ugyancsak ezen a címen a vízműveknél *Weber* Antal, *Dinka* Ferenc és *Oszterling* Ede gépészeknek s *Csatai* József művezetőnek az V. osztályú Magyar Érdemkeresztet, *Ginál* Kálmán és *Szijgyártó* Sándor altiszteknek a Magyar Bronz Érdemérmet; a gázműveknél *Nagy* Béla főszerelőmesternek és *Fleischmann* Sándor csőmesternek az V. osztályú Magyar Érdemkeresztet; a köztisztasági hivatalnál *Gerőfi* Ferenc főellenőrnek az V. osztályú Magyar Érdemkeresztet, *Nemecsko* Imre ellenőrnek a Magyar Ezüst Érdemérmet és *Antal* József előmunkásnak a Magyar Bronz Érdemérmet adományozta.

Házasság. *Bucsánszky* Bertalan, kőbányai kerületi előljáró feleségül vette Héjj Jancsikát, Héjj Imre országgyűlési képviselő hugát.

Tüzőrségi épületre kellett a fővárosnak a Teve uccai Grődel-telek

A *Fővárosi Hirlap* mult heti számában kritika tárgyává tettük a főváros egyes telekvásárlásait, illetve e vásárlások egyes mellékhajtásait és azt kívántuk, hogy bizonyos rendszer és koncepció, okos tervszerűség alakuljon ki ebben a kérdésben: úgy irányítsák a helyes telekpolitikát, ahogy annak az irányelveit az *Egységes Községi Polgári Párt* számtalanszor leszögezte. Ebben a cikkünkben megemlítettük a Teve uccai Grődel-telek megvételét, amelynek céljáról most illetékes helyen érdeklődtünk és ez alkalommal teljesen megnyugtató, a közérdeket minden tekintetben kielégítő választ kaptunk. A nyilatkozat ismeretében most már

megállapítjuk, hogy a szóban forgó telekvételre valóban szükség volt.

Az 1000 ölnél alig nagyobb területet a báró Grődel-féle 13.000 □-öles ingatlan-komplexum egyik csücskéből szakították ki, bár a tulajdonos egyáltalában nem akarta a vételt, sőt az elől húzódozott is, mert *a kihasítással a telek értéke veszteséget szenvedett.* A főváros azonban

ragaszkodott a kihasításhoz, mert erre a Teve uccai tüzőrség felépítéséhez okvetlen szükség volt.

Az első periferiális tűzőrség egyébként már épül is, s ezzel megkezdődött a második övezet tűzőrségi hálózatának kiépítése. A Teve uccai tűzoltó állomásnak azért lesz különös fontossága, mert az Óbuda—Hungária körúti híd megnyitása után ez lesz hivatva a nagy arányokban fejlődő harmadik kerület tűzőrségével kooperálni. A telek tulajdonosa, a *Terrenum* részvénytársaság ezelőtt a fontos *közérdekű szempont előtt hajlott meg*, amikor a szóbanforgó telek átadásába belement és megkötöttte a fővárossal az adásvételi szerződést.

Vacsora Ereky Károly tiszteletére. *Ereky* Károly v. minisztert, az *Egységes Községi Polgári Párt* alelnökét abból az alkalomból, hogy a *Budapesti Vásárpénztár* elnökévé választották meg, — barátai és tisztelői kedden este a Vámház körút 11. szám alatti vendéglő különhelyiségében, ahol a *Ferencvárosi Egységes Párt* XX. választókörzeti tagjai összejöveteleiket tartják, nagy vacsora keretében ünnepelték. A népes vacsorán *Dósa* Ottó dr. üdvözölte *Ereky* Károlyt, aki válaszában kifejtette terveit, amelyeket a főváros gazdasági vérkeringésének felpezsdítése érdekében megindítani szándékozik és *nagy érdeklődés közepette világított rá a gazdasági helyzet legégetőbb és legaktuálisabb problémáira.* Utána még számos más felköszöntő is hangzott el és mindvégig melegen ünnepelték *Erekyt* és az *Egységes Pártot.*

Uj orvosok a tüdő-dispanzereknél. A tanács most töltötte be a tüdőbeteggondozó intézeteknél megüresedett orvosi állásokat. *Főorvosok* lettek: *Babarczy* Mária dr. és *Jellinek* Sándor dr.; *adjunktusok: Stern* Jenő dr., *Huszár* József dr. és *Zsögön* Béla dr.; *alorvosok: Simon* Géza dr., *Belohorszky* Gábor dr., *Gaszkó* Dezső dr., *Borbély* Mihály dr. és *Martin* András dr.

A főváros iskola-egészségügyi intézménye a genfi nemzetközi kongresszus előtt. A Nevelésügyi Egyesületek Világszövetsége Genfben július hó 25-től augusztus hó 4-ig kongresszust tart, melynek keretében — külön szakosztályi ülésen — az egyes országok iskolaegészségügyi tevékenysége is bemutatásra és megbeszélésre kerül. A kongresszuson a székesfőváros is részt vesz, mint amelynek Európában egyik elsőrangúbban megszervezett iskolaorvosi intézménye van, annak ellenére, hogy csak a legutóbbi pár év folyamán épült ki. *Iskolaorvosi intézményünkről Sir Albert Thomas, a genfi nemzetközi munkaügyi hivatal elnöke tavaly, a szociális munka párizsi kongresszusán több ezer ember előtt úgy nyilatkozott, hogy azt az egész világnak mintaképül állíthatja oda.* A kongresszusra a székesfőváros tiszti főorvosi hivatala 28 nyomtatott oldalra terjedő, az iskolaegészségügyi működésről felvett tizenhat fényképpel illusztrált, magyar-, angol- és németnyelvű ismertetést készített a budapesti iskolaorvosi intézményről.

Házasság. *Zsigmond* Judith szőv. testnevelési tanárnő, a *Magyarországi Nőatléták Orsz. Szövetségének* elnöknője, hírlapi sporttudósító, az olympiai magyar tornászcsapat tagja házasságot kötött *Wonke* Rudolf földbirtokossal.

A főváros legújabb sporttelepe. E héten avatták fel és adták át rendeltetésének a *BSzKRT* Százados uccai sporttelepét. A főváros legnagyobb üzemének áldozatkészségéből Budapest legnagyszerűbb, legszebb és legtökéletesebb sportintézménye született meg, amilyenhez hasonlót még a külföldön sem találni. A gyepesített futballpálya egyedülálló, van mindenféle atlétikai pálya, külön gyakorlótér a leventéknek. Külön látványosság a 4 emeletes, 5000 embert befogadó fedett vasbeton tribün, amelynek belsejében óriási tornacsarnok, fürdők, birkózó- és boxolócsarnokok, különféle helyiségek a sportegyesületek számára, olvasó-, ülésterem és vendéglő kaptak helyet. Az egész sporttelepet, üdítővé, vonzóvá teszi, hogy a tervezők parkszerűen, sok virággal tarkítva építették meg. A megnyitóaktuson jelen volt *Márkus* Jenő h. vezérigazgató, *Sztankovits* Szilárd és *Csillér* Dezső igazgatók, *Kőhalmy* József dr. főtitkár. A főváros közlekedési ügyosztályát *Karkas* Rezső műszaki tanácsos képviselte.

Legmodernebb gyógyintézet sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatorium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P.
Idegbetegek, üdülők gyógyhelye vizgyógyintézet nap- és légfürdő

Weingruber Ignác
Székesfővárosi Pavillon Kávéháza
VI., Városliget

LEMMER FERENCZ
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMIVES ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u.

Közuti gőz- és motorhengerlést vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101. sz. Sürgönycím: Wolffeke Telefon: J. 388-68

Magyar Mosó- és Fertőtlenítő-Gépgyár Részvénytársaság
Telefon aut. 625—23. || Budapest. III, Lajos ucca 115. sz.
Mosoda berendezések — Fertőtlenítő berendezések — Gőzfőzőkonyhák — Központi fűtések. Eddig 2000-nél több berendezés üzemben.

FORT OSZKÁR és TÁRSA
műszaki iroda és vállalat
Tel.: J. 303-55
Központi fűtés, vízvezeték stb. berendezések részére
Budapest, IX., Angyal ucca 33

Proczeller Bálint kövező mester
Budapest, X. Korponai u. 11. Tel.: Kőbánya 74-84

vitéz ABUCSAY SÁNDOR és TÁRSA
villanyszerelő, épület- és díszmű-bádogos
vízvezeték, légszesz, csatornázás, központi fűtés és egészségügyi berendezések vállalata
Budapest, VII, Akácfa-u. 41.
Telefonszám: J. 352—55.

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII. József körút 69. Telefonszám: József 373-67
Tervez, berendez, átalakit: központi gőz-, melegvíz- és légfűtéseket, vízvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyu és elektromos világitási telepeket

HERCEG és VERHOVINA
festő, mázoló és butorfényező
Tel.: Aut. 270-86
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

Vladár Pál
ács- és épitőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

WETOL sebolaj
legyen minden mentőszekrényben.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyit.
M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72.455|1924 sz. körrend
M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062|XX. 1925. sz. rendelet.

Szanatóriumok! A betegek kényelmét szolgálják, ha a Kórházak!
Tungsram Opál-takaréklámpát
alkalmazzák.
Szabályozható nagyobb és kisebb fényerősségre
Nem káprázтat, kiméli a szemet
Kapható mindenütt!
Gyártja: Egyesült Izzólámpa és Villamossági RT. Újpest 4.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a IX., Gyáli úton létesítendő közegészségügyi és bakteriológiai intézet föld, kőműves, elhelyező, szigetelő, vasbeton, vas, ács, műkőfaragó, kőfaragó, burkoló, asztalos, lakatos és mázoló munkákra.

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi július hó 23-tól kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. számú szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Rottmann Elemér, VIII., József körút 67. V., 1. tervező műépítésznél.

Az ajánlatok **1929. évi augusztus hó 5-én (hétfőn) d. e. ½10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály ülésteremében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi július hó 15-én.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a VII., Alsóerdősor u. 7. sz. alatti Erzsébet szeretet-otthon építéséhez szükséges ruhaszárítóberendezési munkákra.

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 2.40 P-ért kaphatók 1929. évi július hó 22-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. számú szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető a tanácsi II. ügyosztályában, a Központi városháza, III. em. 319. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1929. évi augusztus hó 2-án (pénteken) d. e. ½10 óráig** a tanácsi II. (középítési ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály ülésteremében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi július hó 18-án.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

Gőz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

Aszfalt-útépítő,
szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 449-21.

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képíró ucca 3 sz. TELEFON:
Fióküzlet: IX. ker. Tompa ucca 0 szám A. 847-73

ÁMON ANTAL és FIAI
KŐVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETON-ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNY-FEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

Telefon: J. 448—08.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet-körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépítési munkálatokat

Telefon: Aut. 272-64. Telefon: Aut. 272-64.
Magyar Építő Részvénytársulat
BUDAPEST, V., TERÉZ-KÖRÚT 34. SZÁM.
Sürgönycím: „Építő 272-64 Budapest"
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakodások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. :-: Városi csatornázások és vízvezetékek.
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

TÓTH LAJOS
Telefon: József 351—01. sz.
Pala- és cserépfedőmester Eternit-cserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása.
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérnökküldés díjmentes.

Költségvetés és mérnökküldés díjmentes.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszívással.

Hirmann Ferenc
fémöntöde és rézárugyár
Budapest, VII., Csányi ucca 7—9 sz.
Gyártmányai: Permetezők és ezek összes alkatrészei, rézsúlyok, háztartási mozsarak, gyertyatartók, habüstök, stb. továbbá „PAX" szab. kézi tűzoltókészülék stb. Telefon: J. 450-49

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

KISSEBESI és KORLÁTI
KŐBÁNYÁK
KÉPVISELETE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
V. GRÓF TISZA ISTVÁN UCCA 2
TELEFON: AUTOMATA 820—51.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Terés 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FAREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapítva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapítva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz. Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

(Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntöde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 20I. sz. (Saját ház.)
Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám.
Öntetnek: Szobrok, domborművek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

MAYER JÁNOS MŰ- ÉS ÉRCÖNTÖDE
Elvállalja mindennemű ezüst, bronz műtárgyaknak (figurák) öntését, úgyszintén fém, réz, aluminium, horgany alkatrészek öntését bármilyen nagyságban
Budapest X, Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-96

Budapest Székesfőváros
Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval ielitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

KAUTNIK JÓZSEF SZOBRÁSZ-MESTER
ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

FISCHER HENRIK Telefon: J. 023-00.
épületfakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

BUBIK LÁSZLÓ CSAVAR ÉS VASÁRUGYÁR
készít mindenféle vas- vagy fémárút tömegben vagy egyenként
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 26.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

KÖNIG GYÖRGY
Budapest, VII., Hársfa u. 17
Kőművesmester, építési vállalkozó

Hochhauser
Ferenc építési vállalkozó Budapest
IX., Soroksári út 38. Tel.: J. 459-81

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — *Budapest, 1929 július 31.* — *31. szám*

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 24 pengő
Félévre . . . . . 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Most tizenöt esztendeje

már tudtuk, hogy az öreg király „mindent meggondolt, mindent megfontolt" és most tizenöt esztendeje *gulyás-ágyuk* vonultak föl a budapesti sétaterekre, de Zimony tájékán megszólaltak az igazi ágyúk is. 1914 július 29-én este 9 óra 30 percet írtak ekkor.

Budapest háborújának kezdetét ezek a barátságosnak tetsző, de a valóságban épen olyan gyilkos háborús eszközök: a gulyás-ágyuk jelentik. Budapest háborújának ezek a szimbólumai. Amikor Berchtold gróf tudomására hozta Szerbiának, hogy „a császári és királyi kormány kénytelen maga gondoskodni jogainak és érdekeinek védelméről és e célból a *fegyverek erejéhez fordulni*", akkor a budapesti kedves, gondozott sétaterekre, parkokba már betörtek a gulyás-ágyuk, amelyek körül százával heveredtek a fűben, a virágágyakon a családi körből, a békés munkából kiszakított, harcsabajuszú, aratási munkában agyongyötört, deresedő fejű öreg népfelkelők. És mentek egymás sarkára hágva — naponta ki tudja hány — a virágos vonatok és pár hét mulva megkoccantak — új zene a rémes hangzavarban — a pesti uccákon a vasból hevenyészett, vadonatúj műlábak.

Minek erről többet beszélni?

Az elpusztult parkok, kertek szinte csak tegnap szépültek meg újra és a lelkek megnyugvása, a társadalmi béke csak a ma örvendetes jelensége, hála azoknak apostoli munkájáért, akik a teremtő, az alkotó munkával tudták elfelejtetni a gyűlölködés véresre marcangoló esztendeit.

Csak tizenöt esztendő és mégis milyen nagy út. Istenem, mi mindent gázolt el, hengerelt le a gulyás-ágyú, meg minden, ami utána következett: a nyomor, a kenyérjegy, a sorbanállás, a szeretetadományok, a spanyol-betegség, a nem akarok katonát látni, a kizárólagos gersli és tökfőzelék, Soltra rendőr éjszakája, a tőzsdei konjunktura.

Mindez akkor köszöntött ránk, amikor Budapest gazdag, munkában dúskáló, életkedvben, fejlődésben addig nem látott fokban viruló volt. A háború és a forradalmak véres pontot tettek egy olyan korszak után, amely Budapesten megháromszorozta az iskolákat, tömegével építette a kórházakat, huszonhatmillió aranykoronáért juttatott kislakást a hajléktalanoknak, a szociális intézmények — milyen meglepetés volt ez akkor! — áradatát teremtette meg, üzemeket létesített, váltott meg és fejlesztett, pazar állatkertet, világszép Gellért-fürdőt és más „luxusintézmények"-et ajándékozott a főváros lakosságának — és ma már elmondhatjuk — a művelt világnak.

Hová fejlődtünk volna? Hol álltunk volna meg? Hol tartanánk ma? Ha nem jön a százféle borzalom. Nem, nem tud az ember a vele született fatalizmustól megszabadulni: ezeket a csapásokat ránk mérte a sors, ezekkel számolnunk kell és a ma kötelessége, hogy ezeket kiheverjük. Láttunk mi már élet és halál között lebegő beteget, aki, mikor meggyógyult, egészségesebb, életerőben gazdagabb lett, mint volt a betegség előtt. A betegség-lesorvasztotta test mohón szívta magába az életet és a betegség nyomán szebb és virulóbb test keletkezett. A magyar erőbe vetett hit mondatja velünk, hogy így van, így kell ennek lennie Budapest esetében is, bízni kell benne, hogy *Budapest nem volt, hanem lesz.*

Mint a rekonvaleszcensz betegnek, Budapestnek is meghatványozódott az étvágya. Megnőttek az életigények, amelyek természetszerűen — ha az izmok szakadásig menő munkája árán is — megkövetelik a maguk kielégülését. Ma már nem *szép*, hanem *szebb* Budapestet, ma már nem világvárost, hanem *legelsőrendű* világvárost akarunk. És dicséretére legyen mondva, a lábadozó Budapestnek sok mindent sikerült is már megvalósítani. Sok mindent a szükséglakásoktól a Gellért-hullámig. Az új *BSzKRt*-kocsiktól az autóbusz-táborig. Az iparostanonciskoláktól Balatonkeneséig. Ma megint vigan sorakozik, de megszaparodva az a húszezer fa, melyet a kommunisták kivágtak. Ma már pompás új padok pótolják a régieket, amelyeket elégettek és a parkok művészi szobrai igyekeznek elfeledtetni, hogy tizenöt esztendő előtt riadt népfelkelők mázsás csizmái gázolták itt le a violákat, szegfüket, rezedákat, hogy tizenegy esztendő előtt a mob felszabadult indulatai vandál pusztítással elégítették ki itt magukat.

Sok minden sikerült már, sok mindent pótoltunk már, de a lábadozó megnövekedett étvágyú Budapest fürdővárost, még száz új autóbuszt, pormentes, kultúrvárosnak való új utakat, rádióval, oxigénfejlesztővel, sőt lepedőkkel felszerelt modern óriás-kórházat, iskolákat, még és még lakásokat s — ki tudná felsorolni — mi mindent kíván.

Azért mégis szörnyű tizenöt esztendő volt, amely elsepert itt mindenkit az új idők útjából. Szétnézünk magunk körül és alig látunk valakit a régiek közül. Új világ ez, egészen új; amelynek, hogy mi fogant méhében, bizony nem tudhatjuk.

De eljutottunk a gulyás-ágyútól — a makrancos választóig.

A gulyáságyú a háborús pusztítást, a makrancos választó a demokráciát jelenti.

Vagy nem az igaz demokrácia hajnalhasadását jelenti-e, hogy a napokban a központi választmány kimondta, hogy a makrancos választókat, akik a maguk jogai érdekében sem akarnak lépéseket tenni, akaratuk ellenére is fölveszik a választói névjegyzékbe.

Nem is olyan vígasztalan, nem is olyan reménytelen, hogy egy *világváros-jelölt* eljut tizenöt esztendőnyi távolságra a — háború *kitörésétől.*

Nem veszik komolyan a felsőbb hatóságok jóindulatú figyelmeztetését az adószámviteli hivatalok

BECSEY ANTAL AKCIÓT INDÍT A GELLÉRT TÉR RENDEZÉSÉÉRT

Becsey Antalnak, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnökének, a *Fővárosi Hirlap* munkatársával folytatott beszélgetése során szóbakerültek az összes aktuális városházi kérdések. Különösen két kérdésre hívta föl a figyelmet. Az egyik kérdés *az adók behajtása körül mutatkozó túlbuzgóság*, amely igen sok fővárosi polgárnak okoz súlyos kellemetlenségeket.

Becsey Antal

ebben az ügyben a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Föltünt nekem az utóbbi időben, hogy az adók behajtása körül tapasztalható túlbuzgóság miatt *rendkívül sokan panaszkodnak.* Megleptek engem ezek a panaszok, mert hiszen határozott tudomásom van arról, hogy a felsőbb hatóságok rendeletileg utasították az alantas közegeket, hogy *bizonyos elnézést gyakoroljanak az adóhátralékok behajtásánál.* Ennek — sajnos — *az ellenkezőjét tapasztalom.* De nemcsak a panaszok alapján teszem ezt a megállapítást, hanem *a saját példámon is láttam, hogy a panaszkodóknak igazuk van.* Soha nem tartoztam adóval. Mindössze

másfélhónapos adóhátralékom van és máris jelentkeztek nálam foglalni.

Én az egyik adófelszólamlási bizottság elnöke vagyok és így hivatalból is érdekel ez a kérdés. Az adóprés valóban kíméletlenül működik.

— Azért tartom szükségesnek, hogy a közvélemény figyelmét ráirányítsam erre a túlbuzgóságra, ami a közegek részéről tapasztalható, mert magam szereztem meggyőződést arról, hogy

az adószámviteli hivatalok nem veszik komolyan a felsőbb hatóságok jóindulatú figyelmeztetéseit.

A mai nehéz időkben, amikor a gazdasági élet amúgy is megtorpant, *az eljáró közegeknek fokozott jóindulattal kellene elbírálniok az adott eseteket.*

— De nemcsak a magam példája bizonyítja, hogy ezen a téren sok a tennivaló, hanem egy hatalmas nagy vállalat életéből is szolgálhatok bizonyítékkal. Igazgatósági tagja vagyok egy nagy szénvállalatnak, amelyre kiróttak 876.000 pengő általános fényüzési és forgalmi adót. A napokban *fizetési meghagyást kézbesítettek nekem és valamennyi igazgatósági tagtársamnak e 876.000 pengős tartozás megfizetésére.* A végrehajtási utasítás szerint ugyanis *egyetemlegesen* vagyunk felelősek az adótartozásért. Ez igaz ugyan, de az adómegállapítás megfellebbezhető és különben is a 876.000 pengőre jó maga a vállalat. Az egyetemlegesség pedig kétségkívül úgy értelmezendő, hogy az igazgatósági tagok csak akkor felelősek az adóhátralékért, ha az a vállalaton nem volna behajtható. De ezt *meg sem kísérelték*, mégis fizetési meghagyással zaklatnak mindnyájunkat. *Ez az ostoba eljárás nem egyéb, mint az adminisztrációnak a túltengése . . . papirpocsékolás . . .*

A másik kérdés, amire *Becsey* Antal fölhívja a közvélemény s az illetékes hatóságok figyelmét: *az idegenforgalom fejlesztésének a szükségessége. A* legutóbbi napokban örömmel konstatálták az érdekeltek, hogy *az idgenforgalom fejlődése terén kedvező jelek mutatkoznak.* Ezt

a kedvező fejlődést csak úgy biztosíthatjuk magunknak a jövendő számára, ha minden eszközt felhasználunk azoknak a feltételeknek a megteremtésére, amelyek az idegenforgalom fejlesztésének elmaradhatatlan tényezői.

E tényezők között *a közlekedés és a városrendezés* állanak az első helyeken. *Becsey* Antal erre vonatkozóan a következőket jegyezte meg:

— A legutóbbi napokban Budapesten tartózkodott egy amerikai barátom: *Boross* Jenő, aki minden két évben el szokott jönni Budapestre. Most is itt volt és Murillo-képeket adományozott a Regnum Marianumnak. Nagy szeretettel szokott nyilatkozni az itt tapasztaltakról és jóindulatú tanácsokat szokott adni a jövőre nézve. Megállapította, hogy

amilyen szánalmas külseje volt Budapestnek 1921-ben, annyira üdítő látványt nyujt az idén Budapest lüktető élete.

Azzal jött, hogy *két hétig marad és öt hétre tolódott ki az itt tartózkodási ideje.* Az ő esetében is az történt, ami az idegenek közül is a legtöbbel megesik: bizalmatlanul jönnek ide s amikor megismerkednek Budapest gyönyörű környékével és a főváros nagyszerű természeti kincseivel, — *meghosszabbítják a Budapesten tartózkodásra szánt időt.*

— A viszonyok ilyenirányú változása mindenekelőtt a *magyar szállodaipar kitünőségének* köszönhető. Amíg az egyik oldalon örömmel lehet ezeket a tényeket megállapítani, addig

nem szabad figyelmen kívül hagyni azokat a mulasztásokat, amelyek a Duna kihasználása terén mutatkoznak.

Mindenekelőtt *a dunai közlekedés hiányára* kell rárányítani az illetékesek figyelmét. Motorosokra, kis yachtokra volna szükség. De a szárazföldi közlekedést is fokozottan javítanunk kell. Ha az idegen kiszáll a keleti pályaudvaron, azonnal elmegy a kedve a fővárosban való körutazástól. *A keleti pályaudvarnál kezdődik a döcögtető, járhatatlan út és ez a döcögős útvonal végződik a Gellért-szállodánál.* Úgy a kezdet, mint a vég szörnyűséges út. Barátságosan szóvátettem már ezt a lényegtelennek látszó, de szerintem nagyon lényeges hibát, de hiába várom, hogy történjék valami.

— *Városrendezési* szempontból is sokat kell fejlődnünk. Ebből a szempontból is csak a Gellért teret említem meg.

A Gellért-szállodában szállnak meg a legtehetősebb idegenek s a Gellért tér Budapest legcsúnyább tere.

Itt van a helyiérdekű-vasút nyikorgó végállomása.

A szálló előtt két sinpár, rendkívül lármás flaszter, kofasátrak. A terep hepe-hupás. Ütött-kopott bódék adják a kilátást a szállóvendégnek. A BSzKRt-nak átrozsdásodott vasbódé állomása disztelenkedik a téren. A műegyetem előtt kavics- és szénlerakodóhely van. Rettenetes por van itt állandóan. *Ez a Gellért tér.* Ezzel a benyomással egészül ki az a másik, amit az idegen a keleti pályaudvarnál szerez, amikor először teszi ki a lábát Budapest területére. Vidéken is tarthatatlan volna ez a döcögős útvonal a keleti pályaudvartól a Gellért-szállóig és vidéken is átrendeznék az ilyen Gellért teret. Én a magam részéről is, de a párt nevében is, *erélyes akciót kezdeményezek a Gellért-tér átrendezése érdekében.*

Párizsi mintára készíti el a főváros
a budapesti távfűtés szerződés-tervét

A *Fővárosi Hirlap* jelentette elsőnek a budapesti távfűtés megvalósításáról szóló újszerű és érdekes terveket. Annak idején közöltük *Solty* Lajos tanácsnok, *Becsey* Antal és több más kiváló szakember nyilatkozatát is a távfűtés lehetőségeiről és megírtuk azt is, hogy a tanács a további lépések megtétele előtt az egyes érdekelt üzemekhez küldte ki az egész komplexumot szakvéleményadás, állásfoglalás és nyilatkozattétel céljából.

A budapesti távfűtés megvalósítására, mint ismeretes, május hónapban két komoly magánajánlat érkezett a fővároshoz, az egyiket kükemezei *Bánó* László és *Marik* Ernő okl. mérnökök adták be egy bánya- és bankérdekeltséggel közösen, a másik pedig a *Trust* társaságtól (R. T. Villamos és Közlekedési Vállalatok részére) származott. A két ajánlat közül az első mutatkozott komolyabbnak, amennyiben az ajánlattevők tízezer pengő értékű kauciót is deponáltak, míg *a második nagy ajánlattevő azóta sem jelentkezett,* amit azzal magyaráznak, hogy *a két cég között bizonyos megállapodások jöttek létre a kivitel esetére.* Az ajánlatokat annak idején a tanács tárgyalás alá vette és az *előmunkálatok megindítására az elvi engedélyt is megadta. Az érdekelt ügyosztályok, üzemek és intézmények válaszai, észrevételei a távfűtési terveket illetően már be is érkeztek* a középítési ügyosztályhoz, s hogy a városházán mennyire komolyan kezelik a kérdést, mi sem bizonyítja jobban, minthogy

a műszaki ügyosztály gépészeti és technikai alosztálya már dolgozik a kötendő szerződéstervezet elkészítésén is, amely a későbbi tényleges tárgyalások alapja lenne.

A szerződéstervezet szerkesztése már annyira előrehaladott stádiumban van, hogy *egy-két héten belül készen is lesz,* s az időközben hazaérkező *Solty* tanácsnok kezeihez jut, aki még a nyári szünet alatt újra áttanulmányozza az egész kérdést, s úgy előkészíti, hogy az ősszel sorra kerülő problémák között az elsők közé kerüljön a távfűtés kérdése.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársának beavatott helyen sikerült érdekes részleteket megtudni a távfűtés előkészületeiről, többek között azt a tényt, hogy

a budapesti távfűtés megvalósításáról készülő szerződést a párizsi távfűtő társaság és a francia főváros tanácsa között létrejött szerződés alapján készítik el.

— A készülő szerződésnek — mondotta informátorunk — mintegy 120—140 pontja lesz. Lényege az eddigi koncepció szerint az, hogy *a főváros a vállalatnak 50—60 éves koncessziót ad,* s ennek leteltével az egész berendezés minden megváltás nélkül háramlás útján Budapest közönségének tulajdonába megy át. A szerződés egyik pontja intézkedik aziránt is, hogy a vállalkozók a főváros kívánsága szerint kötelesek a fűtőhálózatot bizonyos irányban fejleszteni, vagy kiterjeszteni is.

— Rendelkezik a szerződés a fővárosnak a vállalatban való részesedését illetőleg is. E szerint a főváros a részvények bizonyos kisebb százalékát venné csak át, de elsőbbségi jogot biztosít magának a továbbiakra nézve, s megállapítja a megváltási feltételeket arra az esetre, ha az átvétel a koncesszióban megállapított időn belül, rövidebb idő alatt történne meg.

— Kimondja a szerződés, hogyha vállalt szerződéses kötelezettségét rosszul, vagy sehogy sem teljesítené, csődbe menne, vagy egyéb okokból képtelen lenne az üzemet zavartalanul fenntartani és folytatni,

az egész üzem minden kártalanítás nélkül azonnal a főváros tulajdonába megy át.

— A vállalkozók kötelezik magukat a vezetékeket úgy elkészíteni, ahogy azt a főváros elő fogja írni, ahogy a földalatti közművek biztonsága kívánja, s ott, ahol szükségesnek mutatkozik, a vállalat költségén végezteti el a város a közművek esetleges áthelyezését. Abban az esetben pedig, ha valamelyik közműnek (csatorna, földalatti vasút stb.) útjában lennének a távfűtés vezetékei, *ezek áthelyezése ugyancsak a vállalkozók gondja és költsége lesz.*

— A tanács, mint ismeretes, felhívta a statisztikai hivatalt, számolja össze, hány központi fűtéssel ellátott ház van Budapesten, mert egyelőre csak ezek bekapcsolása és ellátása lehet az üzleti számítás alapja. Ez a statisztika még nem készült el, de máris abban alakult ki a vállalkozók szándéka, hogy

a távfűtési hálózat külső határa a Kálvin tér lenne, maga a centrum pedig az ötödik kerületben.

Az első szakaszban mintegy *3 kilométernyi távfűtő* vezetéket fektetne a vállalat, s a hálózatot később fokozatosan fejlesztené. A távfűtés

megvalósítása ellen egyébként egyetlen üzem vagy más szerv részéről sem érkezett be kifogás,

csak a szükséges biztonsági intézkedéseket kötik ki. A villamos-, gáz- és vízművek kikötése az, hogy a fűtőcsöveket *megfelelő szigeteléssel* vezessék és hogy *a vízcsövektől, gázvezetékektől, kábelektől legalább két és fél méter távolságban kell feküdnie a fűtőcsöveknek.* Megfelelő távolságot kötött ki a csatornázási ügyosztály is, s arra is kötelezi a vállalkozót, hogy az esetleg szükségessé váló csatornaátrakások költségeit vállalja. *Egyedül az elektromos művek végleges válasza nem érkezett még be;* az ideiglenes válaszban pedig arra utal a villamos telepek vezérigazgatója, hogy e fontos kérdés behatóbb előtanulmányt kíván és kívánatos, hogy

a főváros a szerződés megkötése, a végleges állásfoglalás előtt a külföld azon városaiban tanulmányozza a rendszert, ahol ilyen távfűtés már működik.

Európában, mint tudjuk, Drezdában, Hamburgban és Berlinben vannak ilyen központi fűtésberendezések, Párizsban pedig most adták meg rá az építési engedélyt. Ez lesz a legmodernebb, ezért választotta a főváros is magának mintául a párizsi szerződést. A főváros előírása szerint

a távfűtési hálózatot öntöttvas-csövekből készítik el, megfelelő szigeteléssel, melyek külön betoncsatornákban lesznek elhelyezve.

— A főváros, mint jeleztük, az ősszel valószínűleg letárgyalja a távfűtés kérdését, mindazáltal alig hihető, hogy 1930-ra üzembe lehessen azt helyezni, mert nagyarányú építkezésekről és technikai berendezésekről van szó, s a *legjobb esetben sem lehet előbb, mint 1931-ben távfűtés Budapesten.*

Felkerestük

Becsey Antalt

is, aki ezzel kapcsolatban így nyilatkozott:

— A távfűtésről annak idején a *Fővárosi Hirlapban* már kifejtettem a véleményemet és rámutattam arra, hogy az ilyenemű berendezést helyénvalónak tartom már csak azért is, mert e réven

a nagymennyiségű külföldi fűtőszenet hazai szenekkel pótolhatnánk

s ezáltal nemcsak külkereskedelmi mérlegünket tehermentesítenénk előnyösen, hanem sok munkaalkalmat teremthetnénk egyedül a bányaiparban is. Kifejtettem azonban azt is, hogy e berendezések világszerte még kezdetleges stádiumban vannak, egészen újszerűek, tehát *nagy körültekintéssel és óvatossággal kell kezelni e kérdést. Nem tartanám tehát helyénvalónak és kívánatosnak, hogy a főváros fektessen nagy tőkét ilyen vállalkozásba és közpénzen vállalja annak esetleges kockázatait.*

FARKAS LAJOS MÉRNÖK
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Budapest VII, Kolumbus u. 41
Telefon: J. 396-78

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. ong. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 604-48.

Kávéházi, intézeti és tömegélelmezési konyhaberendezések
MAYER HERMANN és HIRSCHLER
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 48. SZÁM.
ELSŐRENDŰ HŰTŐGÉP
KÉPVISELET: ESCHER-WYSS & Co.
ZÜRICH-LONDON

NEUSCHLOSZ ELEK TÉGLAGYÁRA
Városi iroda: V., Pozsonyi-út 21-25. Telefon: 901—49.
Kartelen kívül
Helyszínre szállít la. kis- és nagyméretű égetett agyagtéglát. Hidegkút, Mária-Remete és Pilisvörösvárhoz legközelebb fekvő téglagyár.

ASZFALT és KÁTRÁNYIPAR R.-T.
Budapest, V., Nádor utca 12
Telefon Aut. 262-81, 262-81
GYÁRAK: Budapest IX., Illatos út 18-20 } saját iparvágány
Szőreg, (Szeged mellett }

HUBERT ÉS TSA b. t. TELEFON: T. 222-67
Budapest, VI, Liszt Ferenc tér 4
Egészségügyi berendezések - Csövek-Műszaki cikkek - Fémgyártás

VITÉZ ABUCSAY SÁNDOR
villamos erőátviteli berendezések vállalata
BUDAPEST, VII, AKÁCFA UCCA 41. TELEFON: J. 352-55.

TÁBLAÜVEGBEN KARTELEN KIVÜL
MANDL VEZET
BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

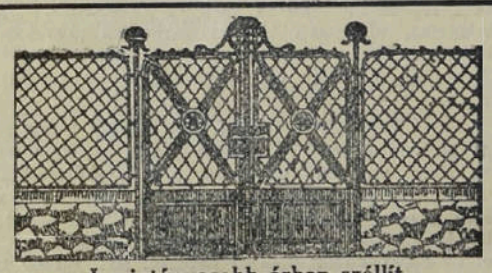
Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapíttatott 1876. Telefon: Aut. 826 83.

UNGÁR JÁNOS MÉRNÖK
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Tel.: J. 334-36 Budapest VII, Szövetség-u. 10 Tel.: J. 334-36
Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító műhely

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

RELLA N. és UNOKAÖCCSE
Építési Vállalat R.-T.
Budapest, VIII, Népszinház ucca 13
Telefonszámok: József 436—52 és József 436—53.
Magas- és mélyépítés, vasbetonépítés.
HERBST FÖDÉM az egész világon elterjedt és legolcsóbb vasbetonfödém

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Muzeum-körút 41.
TELEFON: AUT. 860-96. □ TELEFON: AUT. 860-96.

„Laufer" motoros árukihordó

Gyártja: Laufer Gépgyár Waggon osztálya. Budapest VI. Palotai út.
Tel: L. 915 02 - L. 915 12.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MÉK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Rádiót és ózonfejlesztő ventillátort kérnek az orvosok a kórházaknak

Borszéky Károly dr. egyetemi tanár nyilatkozata a Fővárosi Hirlap számára

A főváros mindenkor példaadó áldozatkészséget tanusított, valahányszor arról volt szó, hogy a kórházi viszonyokat kellett megjavítani. Az utóbbi időben ezen a téren sok panasz merült föl ugyan, de nem kétséges, hogy ezeknek a panaszoknak egyetlen közös credőjük van és ez az a kétségtelen tény, hogy a Rókus-kórház elavult és nem tud megfelelni a modern kor igényeinek. Abban az esetben tehát, ha a régi Rókus eltűnik a föld színéről és a Tisza Kálmán téren megnyílik majd az 1600 ágyas új kórház, mértföldes lépéssel halad a főváros a kórházi állapotok megjavításának irányában.

Ezt a hosszú időre szóló kórházi építkezést nem tekintve is, a főváros áldozatkésznek mutatkozik a meglévő kórházak javítása, nivójának emelése és modernizálása iránt. Beszéltünk ebben az ügyben

Borszéky Károly dr.,

egyetemi rendkívüli tanárral ,a Rókus-kórház sebészfőorvosával, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Csak a legnagyobb örömmel emlékezhetem meg arról az akcióról, amely a főváros részéről megindult a kórházak modernizálására. Ebből a szempontból arról a mozgalomról kell beszélnem, amelynek célja

a fővárosi kórházaknak rádióval való ellátása.

A kórházaknak rádióval való fölszerelése már hetekkel ezelőtt foglalkoztatta a székesfővárosi közkórházak igazgatóinak az értekezletét. Ezen az értekezleten konkrét formában beszéltünk a kórházi rádiók felszerelésének a lehetőségéről és megvitattuk a pénzügyi fedezet előteremtésének a feltételeit is. Általános volt az a vélemény, hogy

a betegek érdekében feltétlenül kívánatos volna a rádiónak valamennyi kórházba való bevezetése.

Ezen a téren számolnunk kell azonban bizonyos technikai nehézségekkel. Amilyen örvendetes volna, ha valamennyi kórházat rádióval fölszerelhetnénk, annyira óvatosaknak is kell lennünk, *nehogy egyes betegeket a rádió fölszerelése és bekapcsolása révén zavarjunk.* Én azt hiszem, hogy a két véglet között megtalálhatjuk azt a középutat, amelyen a rádiót valamennyi kórházban bevezethetjük és ezt a modern technikai vívmányt a betegek hangulatának javítása és szórakoztatása érdekében hasznosíthatjuk. Egyszerűen úgy kell megoldanunk a problémát, hogy

hangosan beszélő készülék fölszerelése helyett kizárólag a fejhallgatókkal való fölszerelést rendeljük el.

Igy aztán elkerülhetjük a zavaró momentumokat, amennyiben a rádiót csak az a beteg hallja, akinek ezt az orvos megengedi.

— Nagyobb nehézség annak a kérdésnek a megoldása, hogy *honnan teremtsük elő a rádióval való felszereléshez szükséges költséget.* Értekezletünk konkrét előterjesztést készített, amelyet megküldtünk a főváros tanácsának. Mi a magunk részéről végeztünk ezzel a kérdéssel. Mi vagyunk a kezdeményezők, a tervezők és most a főváros tanácsától várjuk, hogy terveinket végrehajtsa. Annyi bizonyos, hogy hosszabb időt igényel ennek a kérdésnek minden részletében való megvitatása és az anyagi eszközök előteremtése.

Borszéky professzor a beszélgetés során kitért egy rendkívül érdekes és hasznos német találmányra. Elmondotta ugyanis, hogy kipróbálásra

ózonfejlesztő ventillátort

küldött egy német gyár. Erről az új találmányról a professzor a következőket állapította meg:

— Nagyszerű készülék ez az ózonfejlesztő ventillátor. Nemcsak mozgásba hozza a levegőt, hanem *ugyanakkor ózont is fejleszt.* Nem egyszerű oxigénfejlesztő készülékről, hanem ózonfejlesztőről van szó. (O_3). Német gyártmány ez a készülék, amely

olyan kitünően gyógyhatású eszköz, amilyet az utóbbi időben még nem produkált a tudomány.

Természetesen szeretnők minél nagyobb példányszámban megrendeltetni, de — sajnos — *nagy hátránya ennek a készüléknek, hogy nagyon költséges. Darabonként 700 pengőbe kerül.* Kórházaink minden egyes szobáját ilyen készülékkel fölszerelni rendkívül költséges dolog volna.

Borszéky professzor a beszélgetés végén erősen panaszkodott *a fővárosi kórházak túlzsúfoltsága miatt.* Állandóan

pótágyakkal kell dolgozni és valóban elérkezett az utolsó óra az új kórház felépítésének megkezdésére.

Borszéky professzor reményének adott kifejezést, hogy az új Rókus-kórházat sikerül a kontemplált három esztendőnél rövidebb idő alatt, esetleg két éven belül tető alá juttatni.

Szervezkednek a budai villatulajdonosok az útolajozás ellen

(Levél a szerkesztőhöz.) Tekintetes Szerkesztőség! Ugy érzem, sok budai polgártársam nevében szólok, amidőn örömömet fejezem ki a tekintetes Szerkesztőségnek, hogy az útolajozás kérdését napirenden tartja és jogos panaszainkat, kifakadásainkat és elkeseredésünket megszólaltatja. Nagy megnyugvással olvastam a *Fővárosi Hirlap* cikkeiben, hogy előkelő városi funkcionáriusok, így maga *Kozma* Jenő is, a mi igazunk mellett foglaltak állást és nyilatkozataikban ugyanazt vallják, amit mi, *budai* villatulajdonosok évek ót hangoztattunk.

Megnyugvással tölt el az a remény, hogy az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökének, valamint a megszólaltatott kiváló szakembereknek szava nem lesz hiábavaló és mihamarabb megszabadulunk a „megváltó" olajozástól, ami megrontotta levegőnket, megkeserítette az életünket, csak éppen a port hagyta meg nekünk. Minden szavát aláírom a *Fővárosi Hirlap* közérdekű cikkének.

Lehetetlenség, hogy a főváros minden évben közel két milliót költsön néhány útvonal olajozására. Olyan kiadás ez, amelyre egyáltalán nincs szükség, mert a portalanítás kérdését sokkal radikálisabban, sokkal olcsóbban és jobban meg lehet oldani milliós olaj-számlák nélkül is.

Teljesen mellőzni kell, igenis, az olajozást, mert hatása aránylag rövid ideig tart, s nincs arányban azokkal a kellemetlenségekkel, amik az olajozás elkerülhetetlen velejárói.

Az olajozás mint portalanító és „útjavító" eszköz, a leghálátlanabb valami, mert piszkít, jobbrabalra szétfröccsen, esős időben olajsár keletkezik, majd felszáradva ismét por-réteg hever az úton. Az olajozás évről-évre megismétlődő játékát meg kell szüntetni, *tessék azt a pénzt, amit most évente olajozásra költ a főváros, tőkésíteni és amortizálásra fordítani,* s így pormentes, állandó, tartós, modern fedőanyaggal láthatják el az utakat.

Csak évi egy milliót számítva, (pedig jóval többe kerül az olajozás) 10—12 millió pengő tőke állhatna így a főváros rendelkezésére, ez pedig oly nagy pénz, hogy abból nagyszerű burkolatot kaphatnának, a legmesszebb menő igényeket kielégítve, az összes olajozott útvonalak.

Nagyon okos és figyelemreméltó a *Fővárosi Hirlapnak* ez az ötlete, nemcsak azért, mert ily módon *Budapest összes vizes makadámjait el lehetne rövidesen tüntetni,* hanem segíthetnének a munkanélküliségen is, miután az új burkolásoknál rengeteg ember kereshetne kenyeret.

A *Fővárosi Hirlapban* olvastam azt is, hogy most készül a jövő évi költségvetés és abban újra jelentékeny összeget szerepeltetnek útolajozásra.

Előre is kijelentem, hogy mi, *budai villatulajdonosok szervezkedünk és*

a minket képviselő budai törvényhatósági bizottsági tagoktól megköveteljük, hogy a további olajozást megakadályozzák.

Nemcsak a mi érdekünk ez, hanem *elsősorban pénzügyi kérdés* és kérdése az egész budai hegyvidéknek, sőt tovább megyek: *a főváros egész lakosságának,* akik számára

az egész hegyvidéket élvezhetetlenné tette az olajozás.

Ezek üdítő, friss levegő és virágillat, a friss fű kellemes parfőmje helyett petróleumos olajszagot élvezhetnek csupán, amióta a mi boldogításunkra olajoznak.

Elég volt az olajozásból. Portalan és

jó utakat kérünk, de olaj nélkül.

Egy fillérrel se kerülne többe a fővárosnak a legmodernebb útburkolat sem. Azt pedig méltán elvárhatjuk, hogy a főváros legszebb vidékein legalább olyan jó utaink legyenek, mint a német megyei (nem is állami) országutakon, ahol

tudvalevően már sehol sem olajoznak, még a vicinális utakon is ritkán!

Ismételten köszönetet mondva a *Fővárosi Hirlapnak,* felkérjük a tekintetes Szerkesztőséget, hogy az olajozás elleni akciót fel ne adja. Mindannyian hálásak vagyunk érte, akik az olajozás „áldásait" élvezni vagyunk kénytelenek egy csökönyös rendszer hibájából. Kiváló tisztelettel:

Egy budai villatulajdonos.

ÖSSZERAKHATÓ VASBETON-LÁBAZATOS KERITÉSEI
TERÉZ KÖRUT 43
A 31.SZ. ÁRJEGYZÉK DIJMENTES

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

PERKEO habzó anyagu tüzoltókészülék
PERKEO tűzoltókészülékek gyára
Josef Rosenthal Budapest, V., Tükör-u. 4

GYÉMÁNTBETON KLEINLOGEL
Telefon: Lipót 990—54
Budapest, V, Zoltán-u. 13

FORT OSZKÁR és TÁRSA
műszaki iroda és vállalat
Tel.: J. 203-35
Központi fütés, vízvezeték stb. berendezések részére
Budapest, IX., Angyal ucca 33

MAKOVSKY FERENC
Fülöp Szász-Coburg Góthai herceg Ő királyi Fensége uradalmi épitésze
Budapest, VII. Ahonyi-u. 4. TELEFON: J. 381-17

Hogy lehet egy nagy kórház különböző kedélyállapotú betegeit rádióval egyszerre szórakoztatni?

Technikai fogások, amelyek megoldják az orvosi problémákat — Rádiómérnök nyilatkozata az aktuális kórház-rádióról

A *Fővárosi Hirlap* egyik utóbbi számában *Dréhr* Imre népjóléti államtitkár az állami kórházak kitünő tapasztalataiból kiindulva, kijelentette, hogy a főváros tanácsánál szorgalmazni fogja *a kórházaknak rádióval való felszerelését.* A *Fővárosi Hirlap* mai számában pedig *Borszéky* Károly dr. egyetemi professzor, *az Uj-Rókus orvosi terveinek készítője* hangoztatja nyilatkozatában ugyanennek a problémának *fontosságát.* A hazai és főleg a külföldi tapasztalat ugyanis azt mutatja, hogy a modern technikának ez a — talán — legbravurosabb vívmánya *ma már ép oly elengedhetetlen kelléke a terápiának, mint akár a Röntgen-lámpa, vagy a kvarcfény. Dréhr* Imre államtitkár mondta említett nyilatkozatában, hogy „a jó hangulat: fél egészség", már pedig

a helyesen alkalmazott rádió egyike a szórakoztatás, a jó hangulatkeltés leghatásosabb eszközeinek.

Ez *„a helyes alkalmazás"* azonban elsősorban technikai probléma, amelynek célszerű és olcsó kivitele nagy elméleti és gyakorlati szakértelmet kíván meg. A *Fővárosi Hirlap* munkatársa épen ezért felkereste az egyik legképzettebb magyar rádió-mérnököt,

Kemény Istvánt,

a *Philips* rádiógyár budapesti osztályvezetőjét, aki a kórház-rádió gyakorlati megoldásáról ezeket mondotta:

— Kórházakban *a legkülönbözőbb lelki állapotban lévőket kell szórakoztatni,* épen ezért gondoskodni kell arról, hogy

részint különböző osztályok különböző műsort kapjanak, részint az egyes osztályokon belül súlyos betegeket ne zavarjon esetleg a lábbadozót kellemesen üdítő program.

Az egyszerű rádióvételt tehát *lehetőleg helyi studióval kell kombinálni,* a kórtermekben *fejhallgatókat* kell alkalmazni, hangosan beszélők pedig csak *a parkban és a közös társalgókban, ebédlőkben lehetnek.*

— Az ilyen kombinációs megoldások *lelke az erősítő berendezés,* mert hiszen a kellemetlen torzítások többnyire innen indulnak ki. Az erősítő berendezéseket ma már *egyetlen, nagy egységeknek gyártják,* mert csak így kerülhetők el a kis egységek párhuzamos kapcsolásánál *előfordulni szokott összehangolási hibák.*

— Kórházaknál különösen fontosak *az elosztó transzformátorok* is, ahonnan az elektromos hullámok a fejhallgatókhoz és a hangosan beszélőkhöz mennek. Megtörténhetik ugyanis, hogy

orvosi rendeletre egész osztályokat hozzákapcsolhatnak vagy kikapcsolhatnak az üzemből,

a betegek maguk is kedélyállapotuk változásának megfelelően olykor *hirtelen szórakozni akarnak, vagy épen csendet kívánnak.* Ilymódon tehát kórházaknál *a terhelés igen széles skálán mozog,* ami az üzemben levő leadó készülékek *túlságos hangosságát, vagy épen zümmögéssé fáradt elhalkulását vonhatná maga után.* Megfelelő számításokkal *most sikerült* olyan transzformátorokat konstruálnunk, amelyek

nem reagálnak észrevehetőn a terhelés változására:

egyforma erővel és tisztasággal közvetítik a leadást akkor is, ha az összes fejhallgatók és hangosanbeszélők be vannak kapcsolva és akkor is, ha azok nagyrésze nincs üzemben.

— Teljesen *kiküszöböltük* emellett *az üvöltő tölcséres megafón alkalmazását is:* amíg az erősítők *nagy egységek,* addig a hangosan beszélők a tér, vagy a terem megfelelő pontjain elhelyezett *kis egységek,* még pedig kiegyensúlyozott mágnes-rendszerű úgynevezett *kónikus hangosan-beszélők.* Tiszta és élvezetes művészi leadást ugyanis csak ezzel a módszerrel lehet elérni.

— Hozzátehetem mindezekhez, — fejezte be nyilatkozatát *Kemény* István rádió-mérnök — hogy rendkívül fontos követelmény a mi áll'andóan hangoztatott jelszavunk: *„mindent a hálózatból".* Ilyen hatalmas apparátust nem szabad ugyanis a kényes akkumulátorok és a szeszélyes elektromos-elemek esetlegességeire bízni. Olyan készülékeket szabad csak alkalmazni, amelyek

összes áramszükségletüket a megbízható és állandó, üzembiztos városi hálózatból merítik.

Kísérleteink és tapasztalataink azt bizonyítják, hogy komoly és különösen a kórház-rádióhoz hasonló feltétlenül üzembiztosan működő rendszert *csak a hálózati árammal lehet fenntartani.* A kórház-rádió megoldásánál egyébként rengeteg érdekes és figyelemreméltó probléma merülhet fel, *amelyekre alkalomadtán szívesen kitérek.*

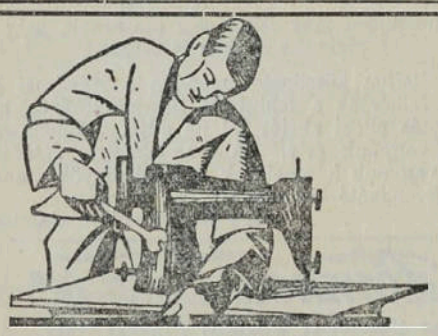

25 éve fennálló cég m, azelőtt 10 éves művezetői működésem egy n gy varrógép és- kerékpárgyárban, valamint több mint 10 elismert és utólérhetetlen találmányom elegendő biztosítékot és bizalmat nyújt szakképzettségemről, a legjobb varrógép és kerékpár vasárlására és mindennemű műszaki munkák és javítások szakszerű kivitelére

Zlamál L. műszerész, varrógép és kerekpár raktára
Budapest, I., Kriszt na körút 151.
Telefon: Automata 509—01

MEJNEL és HEROLD
hangszergyár
Budapest, IX., Üllői-út 19. sz
Gyárt és szállit mindennemü han szereket, harmóniumokat, gramofonokat stb.
Specialitás:
asztali harmónium P 92'—-től
Ingyen díszárjegyzék!

Hazai útépitő és salaktermelő vá lalat
Központi iroda: Budapest, V., Nádor ucca 6.
Telefon: 813—96.

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 961—14. SZÁM

Waldmann Sándor
egészségügyi-, viz-, gőz-, légszesz-szerelvények, műszaki cikkek és fémáruk kereskedése
VI. Jókai ucca 6. sz. Telefon: Aut. 102-74
Dús raktár fürdőszoba és mindenféle vizvezetéki felszerelésekben Versenyképes árak és fizetési feltételek

Központi Sajtóvállalat lapjai:
NEMZETI UJSÁG
UJ NEMZEDÉK
Budapest, V., Honvéd u. 10

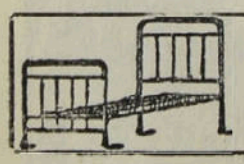

Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készitményeit Ágybetétek, árpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. **VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett.** Tel. J. 422-12.

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és épitőmesterek, épitési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhid-utca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus! Színben, minőségben elsőrangú! Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: József 382—64. ■ Telefon: József 382 - 64.

Textilipari Feldolgozó és Értékesitő Szövetkezet
Budapest, VIII., József-körút 49. szám
Telefon: József 439—91. sz.

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takarékfüzhely és kályhakészitő
Budapest, VII., Rózsa u. 39.
Telefon: J. 812—80.

DÖMÉNY IMRE
EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG
festék-, háztart.- és vegyiczikkek kereskedése
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.
Telefon: Automata 886—51.

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

Mükö- és burkolómunkák, betoncsövek
ANDREA Cementárugyár és Épitőipari Részv.-társaság
BUDAPEST, V Hold-u 19. — Tel. 298-37

Fával égetett darabos fehér meszet,
C resit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb épitő anyagot szállit bárnova kartelláron alul:
Barta Vilmos Budapest, V., Kádár u. 8 Telefon: Aut. 244-41.

ÁRVAY R. LÁSZLÓ
Pala- és cserepfedő- mester — Jókarbantartási vállalat. Elvállal pa a-, cserép- és katrányfedők új fedését, j vitását
Budapest, VII., Peterdy ucca 30 Telefon: Jozsef 351 06

SZILÁGYI LÁSZLÓ
Pénzszekrény- és tressor-gyára
Tűzmentes páncél-szekrények, okmány vasszekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerű javitásokat és szállitásokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.
BUDAPEST, IX. LIDIOM UCCA 37. SZÁM.
TELEFON: JÓZSEF 386—99

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

Kévész János
cement-, márványmozaik- és mükőárugyár, betoniparí vállalat.
Burk ló-, mükö és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda:
UJPEST, SZ UCCA 14.

LAMPL ÖDÖN
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Sálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépitő-vállalkozó.

Kapuszta Gusztáv
épitőmester
BUDAPEST, VIII., KISSTÁCIÓ UCCA 8.
Telefon: József 898—08.

FANTASZTIKUS TERV A PETŐFI TÉR ÉS AZ ERZSÉBETHIDFŐKIALAKÍTÁSÁRÓL, VALAMINT A GÖRÖG-TEMPLOM ÁTÉPÍTÉSÉRŐL

A főváros tulajdonában lévő piarista házat már közel három hónapja kiürítette a népjóléti minisztérium, azóta a hatalmas palota üresen áll és a tanács még mindig nem tudja, mit kezdjen vele, mi legyen a nagyértékű épület sorsa. Mint annakidején a *Fővárosi Hirlap* jelentette, eleinte fiókvárosházának szánták és a benne levő légiónyi szoba, terem felhasználásával

a túlzsúfolt központi városházát akarták tehermentesíteni.

Időközben azonban *megváltozott a felfogás*. A tanácsban az az elgondolás alakult ki, hogy egy évtizedek óta késő városrendezési tervet: az Erzsébethídfő és a Petőfi tér rendezését a kínálkozó alkalom felhasználásával most *végre kell hajtani* s az üresen álló épületet le kell bontani. Az így nyert terület legnagyobb részével

a hídfőt kell rendezni, a visszamaradó területet pedig értékesíteni kell.

Hír szerint a főváros már kapott is több ajánlatot az ingatlan megvételére, s ezek között a legkomolyabbnak mondják annak az állítólagos angol-amerikai csoportnak az ércklődését, mely — mint mondják — modern nagy luxus szállodát építene a helyén. A hídfő környékének rendezését a közgyűlésen is szóvá tették, ahol *Szőke* Gyula dr. sürgette meg a tervek végrehajtását, sőt

Kozma Jenő, az Egységes Községi Polgári Párt elnöke is úgy nyilatkozott, hogy az épület feláldozásával meg kell valósítani a régóta húzódó városrendezési feladatot.

Ennek a rendezésnek azonban óriási problémája, hogy mi történjék a *belvárosi főplébánia*-templommal, amely tudvalevően közvetlen a híd tövében áll. A műemléknek nyilvánított plébániatemplom az Erzsébet-híd építésekor már igen nehéz helyzetbe került, s *azóta mindig foglalkoztatja a mérnököket, hogyan lehetne a mai méltatlan állapoton segíteni*. Különböző megoldások felvetésével kísérleteznek, de *egyik sem vált be* és e pillanatban is teljesen bizonytalan, hogyan alakul ki olyan lehetőség, hogy

a mélységbe süllyesztett templom is megmaradjon és a hídfő végleges képe is kialakulhasson.

Ezeknek a kombinációknak során azután nemrégiben olyan terv is vetődött fel, amely *igen radikálisan ugyan, de nem elképzelhetetlenül megoldaná az egész kérdést*. Anélkül, hogy mi e tervről véleményt nyilvánítanánk, mint érdekességet kívánjuk nyilvánosságra hozni:

— A gyönyörű Erzsébet-hídnak — mondotta informátorunk — városrendezési szempontból születési hibái vannak, amelyeket *utólag megszüntetni már nem lehet*, legfeljebb csak úgy, ahogy korrigálni. Ilyen hiba az, hogy a hidat nem vezették a Kossuth Lajos ucca egyenes folytatásában, továbbá a Döbrentei térnek, amely esetben a templom is sokkal kedvezőbb helyzetben maradt volna, mint ma. Annyi bizonyos, hogy a mai állapot kegyeleti szempontból is kifogásolható. A templom körüli piszkos sikátor, a körülötte meghúzódó apró boltok semmiképen sem kívánatosak és kirívóak is. Vagy marad tehát a régiben, időtlen időkig minden, vagy

feláldozzák a templomnak azt a részét, amelyik nem is műemlék, hanem későbbi eredetű.

A nyilatkozatnak ez utóbbi része, mint előttünk kifejtették, a következőkre vonatkozik:

— Egyesek a térrendezést úgy képzelik el, hogy a belvárosi plébánia-templom hajóját lebontanák és csupán a gótikus szentélyrész maradna fenn továbbra is változatlanul a maga helyén, mint tényleg régi, nagyértékű műemlék. Ez a megoldás mindenesetre kissé furcsán hangzik, de még fantasztikusabb az az elgondolás, ahogy a lebontott templom pótlását képzelik el:

— A Petőfi téren áll évszázad óta egy hatalmas kéttornyú templom. Ajtaja emberemlékezet óta zárva, emberfia nem igen lépi át és legtöbb fővárosi ember a belsejét még soha sem látta. Pedig azt mondják,

Budapest egyik legszebb, leghatalmasabb temploma, nagyobb a belvárosi plébánia-templomnál.

Magát a templomépületet eltakarják a régi házak, a multba tünt Pest legrégibb épületei, ahol valaha nagy és pezsgő élet volt. Régi híres kalmárdinasztiák székeltek ezekben a házakban, a templom körül, idegenszerű, furcsán hangzó görög, macedón, örmény: olyan nevek birtokosai, amelyek közül ma egyet sem hallani, de akik hajdan úttörői, pionérjei voltak annak, hogy Budapestnek nemzetközi kereskedelmi jellege lett. A templom és a hozzáragasztott épületkomplexum ma is a budapesti görög-macedón egyházé. Egészen kis egyházközség, alig van húszharmine hívője, kihaltak, elszármaztak vagy beolvadtak a régiek;

nincsenek ma már sem görögök, sem macedónok Pesten, papjuk is alig,

legalább is tavaly nagy viszályok voltak a pap és az egyházközség között. Ezt a templomot, állítólag, most

hajlandó lenne a görög-macedón egyházközség átadni a fővárosnak, amely viszont mint kegyúr, a görög-templomot a római katholikus lithurgia szerint felszenteltethetné, átadhatná a belvárosnak plébánia-templom számára, a régi helyett.

A terv, mint említettük, fantasztikus, de *nem kivihetetlen*, mert mint tudjuk, már volt precedens arra, hogy történt ilyen csere, viszont a templomot a környező házak lebontásával ki lehetne szabadítani s ezzel nemcsak a templom bontakoznék ki a maga nagyarányú kontúrjaival, hanem *a Petőfi tér is lényegesen megnagyobbodnék és a piarista telket is számítva, a Dunapart domináns és Budapest legszebb, legelőkelőbb, mondhatnánk reprezentáns terévé válhatna*.

Eltekintve azonban az áldozatoktól, amelyekkel ez a megoldás keresztülvihető lenne, megoldhatatlannak látszik a terv azért is, mert egészen bizonyos, hogy kivitele legyőzhetetlen akadályokba ütköznék. Kérdést intéztünk ez ügyben a városháza illetékes tényezőihez, ahol *a felajánlásról semmi pozitivet nem tudnak*, majd *Bednárz* Róbert belvárosi apátplébánoshoz fordultunk felvilágosításért, aki a következőket jelentette ki:

— Semmiféle hasonló tervről nem tudok. Velünk nem tárgyalt senki és *mi semmi ilyen dologról nem tárgyaltunk*. De

nem tárgyalhattak szerintem mások sem, mert előbb bennünket feltétlenül megkérdeztek volna.

A kombináció *annyira naiv és groteszk, hogy egyáltalán nem érdemes vele komolyan foglalkozni*. Ha azonban ilyen kérdés mégis felmerülhetne, előre kijelentem, hogy

a legélesebben szembe fogok vele szállani és az egyházi hatóság is meg fogja akadályozni.

Minden ilyen elgondolás méltatlan lenne a belvárosi plébánia ezeréves multjához...

Hogy egyházi részről mennyire nem gondolnak erre a cserére, arra jellemző, hogy éppen legutóbb merült fel a belvárosi plébánia elhelyezésének az a terve, hogy a templom szentélyéhez illesztve építenek a plébánia hivatal számára egy kisebb épületet. Ebbe a megoldásba azonban *városrendezési szempontból ugyancsak nem lehet belemenni*.

A kérdések tisztázása az őszi kampányra vár, s ekkor fog eldőlni, hogy mi lesz a piarista házzal, lebontják-e, s megtörténik-e valamilyen formában a rendezés, vagy felhasználják valamire az öreg házat és újra évtizedekre eltolódik az egész probléma.

„GUWY“

az egyetlen kézi tűzoltókészülék, amely minden emberi beavatkozás nélkül 60° C hőmérsékletnél

automatikusan

működik és a tüzet keletkezése pillanatában azonnal eloltja.

Kizárólagos eladási hely:

VÉRTESS ÉS TÁRSA

Budapest, IV., Apponyi-tér 1.

Telefon: 834—59.

KAIZMAREK és TÁRSA R. T. MÉRNÖKÖK
BUDAPEST, VI. LOMB-UTCA 39. TELI 913-20

Közuti gőz- és motorhengerlést vállal WOLFF ERNŐ
Sürgönycím: WOLFFEKE
Tel.: Lágymányos 13-82 Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot

TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállít hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MERNÖK EPITÖMESTER EPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 SZ

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Peterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegviz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 518—19.

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és féműntöde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

Tőke György ácsmester és tetőemelési vállalkozó
Budapest, VI., Hungária-körut 79.
TELEFON: LIPÓT 975—62

Kramer Adolf
festő és mázolómester
Budapest, I., Lágymányos-u. 4
Telefonszám: Lágymányos 19—33.

Laczkó István BUDAPEST, IX., bádogos és szerelő LILIOM UCCA 28.
Telefon: József 399-48

DOBOS ANDRÁS
ÉPÜLET- és REDŐNYLAKATOS VÁLLALATA
BUDAPEST, IX, LÓNYAI UCCA 58
Telefon: Automata 874-38

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

TÓTH ISTVÁN Telefonautomata 510—29. szám.
VILLANYSZERELŐ
Budapest, I., Greguss ucca 8 szám

SZAVA SANDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. sz.
Telefon: Lágymányos 6—07.

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPITÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 32—17. SZ.

STIEBER-FÉLE
ÉPITÉSI és IPARI R.T.
Vasszerkezetek
Fatetőszerkezetek
Ragasztónélküli üvegtetők
BUDAPEST, VII, ARÉNA-ÚT 64. Telefon 348-49
Gyártelep: I, CSURGÓI-ÚT 28. Telefon 384-51

Az 1930. évi országgyűlési választói névjegyzékek felszólamlásai

A budapesti országgyűlési képviselőválasztók 1930. évre készülő ideiglenes névjegyzéke ellen a közszemlék tartama alatt 1394 felszólalás érkezett be a központi választmányhoz, amely 1492 egyénre vonatkozott. Ezek közül

1374 felszólalás a kihagyás miatt történt és 1453 személyre vonatkozott, míg 20 felszólalást 39 egyén felvétele ellen nyújtottak be.

A felszólamlások egyes kerületek között így oszlottak meg: Az I. kerületben volt 182 felszólalás 220 személyre. Ebből felvettek 70-et, elutasítottak, továbbra is kihagytak 22-őt; a II. kerületben 155 felszólalást adtak be, 164 személyre vonatkozóan. A felszólalások alapján utólag felvettek 41-et, elutasítottak és továbbra is kihagytak 32-őt; a III. kerületben 80-an szólaltak fel 82 egyén érdekében. Ebből elfogadtak 19 felszólalást, elutasítottak 26-ot; a IV. kerületben 63 felszólalás érkezett be, 60 személy kihagyása miatt. Utólag felvettek ez alapon 30-at, továbbra is kihagytak 5-öt; az V. kerületben 140 felszólalás történt 147 kihagyott polgár érdekében. Utólagos elbírálás során felvettek 24-et, továbbra is kihagytak 19-et; a VI. kerületben 138-an szólaltak fel 150 egyén kihagyása ellen. Hymódon utólag felvettek itt 67-et, továbbra is kihagytak és elutasítottak 11-et; a VII. kerületben 197 volt a felszólalók száma 199 egyénnel kapcsolatban; az elbírálás során utólag felvettek 79-et, végleg kihagytak 37-et; a VIII. kerületben volt a legtöbb felszólalás 219, 244 választó érdekében. Utólag felvettek 104-et, továbbra is kihagytak 40-et; a IX. kerületben 107-en szólaltak fel 109 egyén kihagyása miatt. Utólag felvettek 31-et, kihagytak 20-at; a X. kerületben 95 felszólalás érkezett 78 választó kihagyásával kapcsolatban. Utólag felvettek ez alapon 29-et, továbbra is kihagytak 16-ot. Egyesek felvétele miatt beadott és 39 személyre vonatkozó 200 felszólalásból elfogadtak, illetve ez alapon utólag töröltek ötöt és elutasítottak 34-et.

A felszólalások elbírálása során tehát felvett a központi választmány utólag 499 személyt (33.44%); elutasított 262 személyre vonatkozó felszólalást (17.56%); áthelyezés és kiigazítás történt a felszólalások alapján 127 és 414, összesen 541, tárgytalan maradt 194, vagyis egyébirányú felszólalás együtt 735 volt, ami a felszólalások 49%-ának felel meg. Augusztus 1. és 15. között a névjegyzékeket közszemlére teszik ki, amikor a felszólalások elintézése ellen a közigazgatási bírósághoz lehet panaszt beadni. A harmadik közszemle ősszel lesz.

Tervbevett építkezések

Nagyobb építkezésekre július 21-től 28-ig az alábbi engedélyeket kérték:

1. Stanzel József III., Zsigmond u. 45. emelet ráépítés.
2. Dr. Tőkés Imre III., Lőpormalom dülő 23073. hrsz. emeletes ház.
3. Windsor ingatlanforgalmi r. t. VII., Thököly út 63. sz. két bérvilla.
4. Építő és Hitelbank r. t. I., Mészáros u. 60. sz. V. emeletes bérház.
5. Miks Károly VIII., Lujza u. 22. sz. földszintes bérház.
6. Fischer Mór III., Föld u. 40. emelet ráépítés és toldalék.
7. Vizy Lukács Antal VII., Gervay u. 30957/2. hrsz. családi ház.

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929. évi július hó 29-én tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) Nagyobb és kisebb építkezésekre:

1. Fekete Ödönné II., Lővőház u. 10. III. em. ház, terv. Wölcz Lajos II., Lánchíd u. 15.
2. Építő és Hitebank r. t. I., Mészáros u. 7431/3. hrsz. IV. em. bérház, terv. Román Miklós IV., Papnövelde u. 8.
3. Vogel Géza I., Kissvábhegyi út 9937. hrsz. I. em. ház, terv. Wermes József IX., Üllői út 21.
4. Praschl János X., Diósgyőri út 7979/10. családi ház, terv. Schanda Jenő Pestszentlőrinc.
5. Macek Béla II., Tapolcsányi u. 12691/2. hrsz. családi lakóház, terv. Seitz Richard I., Lejtő út 17515. hrsz.
6. Miks Károly VIII., Lujza u. 22. em. ráép., terv. Vincze Lajos V., Lipót körút 28.
7. Hoffmann Ferenc IV., Gerlóczy u. 5. ráép., terv. Vihart Ferenc VII., Colombus u. 33.
8. Jeges Ernő III., Szemlőhegy u. 15314. hrsz. családi ház, terv. Sattler Mihály.
9. Müller Ferenc I., Sasadi út 2507. hrsz. fsz. ház, terv. Hert Imre.
10. Dr. Tőkés Imre III., Dósa u. 31. em. ház, terv. Dittler Ferenc VIII., Baross ucca 36.
11. Novotny Károly X., u. 40. és Zápor u. 71. I. em. lakóház, terv. Wiedermann Ágoston III., Emese u. 14.

B) Nagyobb és kisebb átalakításokra:

1. Német Birodalmi iskola VII., Damjanich u. 6.
2. Royal Nagyszálloda VII., Erzsébet krt. 43.
3. Metalló Karosszériagyár r. t. VI., Forgách u. 9.
4. Löwy Emil és Alfréd VII., Dob u. 13.
5. Horvát és Szalai VIII., Kenyérmező u. 3.
6. Oszvaldik Gyula I., Németvölgy 12807. hrsz.
7. Hirmann Ferenc VI., Váci út 119.
8. Blum Zsigmond VII., Király u. 8.
9. Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete IX., Lónyay u. 22.
10. Magyar Meteor r. t. VII., Erzsébet krt. 6.
11. Novotny Károly X., Endre u. 7367/a. hrsz.
12. Hobinka Ferenc VII., István út 44.

KŐNIG JÓZSEF
OKL. MÉRNÖK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: JÓZSEF 424—69.
Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapítva: 1867. *Telefon: J. 415-20.*

ZSOLDOS ÉS TÁRSA
BUDAPEST, V., KORALL UCCA 31.
TELEFON: 990—53.
Állandó raktár Nehelmi fűtési és Belco vízvezetéki szerelvényekben

TERCANDAY ÉS TÁRSA
asztalosáru gyára
Budapest VII, Erzsébet királyné-út 125|b. sz.
Telefon: József 443—83.

HALTRICH FRIGYES karosszériaüzem
Budapest, VI., Csángó ucca 22. sz.
(Lehel ucca sarok) Ezelőtt VI., Stefánia út 3.
Telefon: L 903-81.

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

Használja munkáinál a világhirű **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességűek
Kaphatók: **Gipszet Árusító R. T.** Budapest
V, Erzsébet-tér 15. —Tel Aut. 805-25 — Sürgönycím: GIPSZ Budapest

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Telefon József 306-29
Budapest. IX., Üllői-út 57

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javítását és jókarban tartását
Budapest, III., Pacsirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

SÁGI ISTVÁN
Tűzhely- és épületlakatosmester
BUDAPEST, VIII., Baross-u. 2. sz.

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

Rosenthal István
sütő-, cukrász, hus-, la- és vegyipari gépgyártó és javítóműhely
TELEFON: J. 450-89.
Budapest, VII., Dob ucca 90. szám.

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében
Mérsékelt árak!

»VULKÁN«
GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 66.
Telefon; Lipót 906-02.
SZERSZÁMGÉPEK
fém- és famegmunkálására
Közlőművek (Transmissió) Vasöntvények, Marási (Fräser) munkák

GERŐ N. NÁNDOR
VII., ALPÁR UCCA 8. Telefon: József 315-29.
Központi fűtés
Vízvezeték
Épület bádogos munkák

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök — **ENÖKL ELEMÉR** okl. mérnök, építőmester
építési vállalkozók
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

STOBBE KÁLMÁN
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-UCCA 9.
TELEFON: 975—93

HUTTERER ÉS KÓSA
Telefon: Aut. 854—08
épület- és díszmübádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Budapest, IV., Magyar ucca 42-44.

LIKTOR FERENC
SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 9. TEL.: JÓZSEF 349-83.

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva

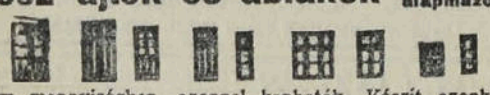

nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készít azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Malomsoky József** asztalosárugyárrt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, aszfalt, porolaj.
KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR UCCA 2. TELEFON: AUT. 839-25.
Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban.

Kőművesmester elvállal mindenféle tatarozási, valamint uj épületmunkát. — Költségvetés díjtalan.
PÉTER LAJOS, VII, Dembinszky ucca 38. Telefon: J. 313-75

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

Mész, cement, gipsz
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII, Beniczky ucca 6. sz.
Telefon: József 302-83

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

Kerti és Farkas hatóságilag eng. villamossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakműhely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 860—17.

Féregirtás, takarítás, ablaktisztítás
géppel és mérnöki vezetés mellett — Számos hatósági elismerés —
TELEFON: AUT. 504—84, 881—01
OTTOPAL ÉS TÁRSA
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

Csütörtökön

PESTI TŐZSDE

szenzációs közgazdasági riportokkal

SZERKESZTI:

KALLÓS JÁNOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

SZVETICS JÓZSEF
építési vállalkozó
BUDAPEST, VII., TELEP UCCA 8.

Átépítik a Széchenyi-strandot?

A főváros kiegyezett a Walla-céggel – 85.000 pengőt kap még a vállalkozó

A Széchenyi-fürdő ominózussá vált aktái — annyi izgalom után — most már úgy látszik hamarosan és végleg lezáródnak s ez a kellemetlen ügy hosszú és kínos huzavona után, valahára egyszersmindenkorra lekerül a napirendről. Valószínűleg elmarad az a per is, amely a főváros és az építésben érdekelt vállalkozó cég között már-már elkerülhetetlennek látszott. E feltevések mellett bizonyít az az

egyezség, amely a közelmult napokban a Walla-cég és a főváros között létrejött, s amelyet a Walla-cég képviselői a maguk részéről már alá is írtak és elfogadtak.

A tanács is foglalkozott az egyezséggel, ahhoz hozzá is járult s most már csak a szankció hiányzik, amelynek megadása az első őszi közgyűlés feladata lesz s amely minden bizonnyal meg is történik. A tengeri kigyóvá nőtt Széchenyifürdő-botrány likvidálásának lefolyásáról az alábbiakban informálták beavatott helyen a *Fővárosi Hirlap* munkatársát:

— Ismeretes, hogy a *Walla-cég annak idején 300.000 pengős kár-számlát* nyújtott be a fővárosnak azon a címen, hogy a vádak és vizsgálatok okozta késedelem miatt érzékeny károkat szenvedett. A vizsgálatok lefolyása és az adminisztrációs késedelmek — mondotta beadványában a cég — azzal is érzékeny kárt okoztak a cégnek, hogy oly időben kellett építkeznie, amikor már a munkabérek és egyéb árak megdrágultak.

— Ennek a *kár-számlának* a benyújtásával egyidejüen a székesfőváros *egy ad hoc bizottságot küldött ki*, vizsgálja ki és állapítsa meg pontosan, mi és ki volt a késedelmek oka és *állapítsa meg a főváros kárkövetelésének mértékét is.* Tudvalevő ugyanis, hogy

a főváros is kártérítési igényt támasztott az építő céggel szemben

azért, mert *a munkákkal a kitűzött időre nem készült el*, a fürdőt megnyitani időben nem lehetett és ezzel jelentékeny jövedelemtől esett el a főváros. Ezek a tárgyalások kölcsönösen közel két évig húzódtak. Végre mégis *sikerült a szemben álló feleknek olyan plattformot találni, amelyen az egyezkedés megindulhatott.*

— Megállapította a bizottság, hogy tényleg fordultak elő olyan késedelmek, amelyeket a főváros okozott, de ezzel szemben nagyobb számban állapíthatók meg olyan késedelmek, amelyek vitán felül kizárólag a vállalkozó terhére irandók. A strandfürdőt ugyanis május 1-én kellett volna megnyitni, ezzel szemben a késedelmek miatt csak augusztus 20-án nyithatták meg, a népfürdő pedig még később volt megnyitható. A kompromisszumos tárgyalások eredménye az lett, hogy

a bizottság 150.000 pengőben értékelte a vállalkozó kárát és 35.000 pengőben állapította meg azt a kárt, amelyet a főváros a fürdő késedelmes megnyitásával szenvedett.

A két összeg között mutatkozó 115.000 P az a különbözet, amely *Walláék* javára kifizetésre kerülhetett volna, ha közbe nem jön egy fatális véletlen, *az újjáalakított népfürdő vakolatomlása.* A Népfürdő vakolatomlása oly nagyarányú volt, hogy már-már életveszélyessé vált, így a népfürdőt néhány nappal az újabb megnyitás után ismét be kellett zárni és emiatt *kereken 102 napig volt használaton kívül.* Ez alatt a hosszú idő alatt végezték el a szakértői vizsgálatokat, ennyi időbe telt, amíg a főváros és a vállalkozó szakértői elkészítették véleményüket. Végre mégis megindult a fürdő újabb helyreállítása, amit a vállalkozó maga végeztetett el, miután a tanács közölte vele azt a határozatát, hogy *minden további károsodásért felelőssé teszi.*

— A fürdő közel négy hónapos kényszerű lezárásáért, az elmaradt bevételért a főváros kártérítést követelt a vállalkozótól. Ennek a tisztázása is hónapokig tartott, míg *végre sikerült itt is olyan alapot találni az egyezségre, amelyet a vállalkozó elfogadott.* De ezzel még nem jött rendbe az ügy, mert a tanács ahhoz a kártérítéshez, amit a bizottság javaslatba hozott, nem járult hozzá, az előterjesztést nem fogadta el, hanem felemelte kártérítési igényét. Újabb tárgyalások után végül is 30.000 P-ben állapították meg a fővárost ért kárt. Meg kell jegyezni, hogy a kárösszeg megállapításánál a legmesszebbmenő méltányosság történt, mert *a főváros kára tényleg lényegesen nagyobb volt.*

— Ilyen előzmények után ültek le újra a főváros és a *Walla*-cég képviselői, hogy az egyezséget megkössék. Az első időben úgy látszott, hogy meghiusul minden békés kísérlet és *perre kerül a dolog*, de a főváros teljes igazának tudatában és rámutatva a máris nyújtott méltányosságokra, nem engedett álláspontjából és a másik oldalon is győzött a jobb belátás. Az egyesség létrejött és annak főbb pontjai a következők:

— A vállalkozó megtéríti a főváros 30.000 pengős kárát, amit a népfürdő hosszabb bezárásával szenvedett, a vakolatbeomlások miatt. Vállalja az összes szakértői és egyéb vizsgálati költségeket, *mintegy 9000 pengő értékben*, végül vállalja a népfürdő összes helyreállítási költségeit, amely 32.000 pengőre rugott. Belenyugszik a vállalkozó a főváros 35.000 pengős kárigényével redukált 115.000 pengős kártérítésbe, vagyis

készpénzben kapja meg a két főösszeg különbözeteként mutatkozó 85.000 pengőt.

Ezzel a 85.000 pengős újabb túlfizetéssel tehát a Széchenyifürdő-affér remélhetően végleg lezáródik s még két végelszámolás átvizsgálása után az egész komplexum ad akta kerül. Kérdés azonban, hogy a mostani 85.000 P az utolsó kiadás-e, amit a főváros ebbe a 4 millió pengős építkezésbe beleölt? Egyre kirívóbbá válik ugyanis, milyen szerencsétlen gondolat volt a liget szélére, a vurstli szomszédságába strandfürdőt építeni s hogy a szemre szép aréna mennyire fölösleges volt, mennyire nem felel meg a rendeltetésének. A

szakemberek foglalkoznak is már azzal a gondolattal, hogyan lehetne a szabadfürdőből annyit, amennyit lehet, megmenteni.

Azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy a homokot eltakarítva, halálra ítélik a strandot, *a medencék környékét mozaik betonnal kövezik, az egész területet fásítják, parkirozzák és inkább „versaillesi kertfürdővé" formázzák át.*

Sok a panasz a pincekabinokra is, amelyek állandóan hűvösek, dohosak és nagy gondot okoz az épületek és medencék téli gondozása is. Nemcsak a nagy medencéket kell takargatni, hanem a sok vázát és szobrot is, amelyek anyaga a mi téli klimánkat nem bírná ki. Szóval még alig történt meg a leszámolás,

máris felvetődhet a gondolata a sokat szapult fürdő átépítésének,

amelynek szükségességét nem vitatjuk, csak az a kérdés, hogy *a törvényhatóság hajlandó lesz-e újabb pénzeket bele ölni ebbe a szerencsétlen pillanatban fogant intézménybe.*

Hajnal Imre
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest,
I., ATILLA KÖRÚT 47. SZÁM TELEFON AUTOMATA 528-64

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váczi-út 4.
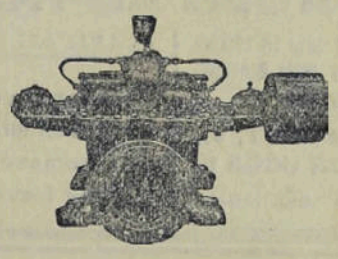
Telefonszám: 222-10. Sürgönycim: Duplex
SZÁLLIT:
Göz-, centrifugái-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hütőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK
Központi fütés-, vízvezeték- és csatornázási vállalat
Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

Parkét javítás és fölgyalulás, k pu és portál lehúzás
Gyulay Kálmán, VII, Hernád u. 30

Littke és Tóth OKLEVELES ÉPITÉSZEK ÉPITŐ IPARI VÁLLALATA
BUDAPEST, IX.,
Bokréta ucca 12. sz.
TELEFON: JÓZSEF 356-33

WETOL sebolaj
legyen minden mentő szekrényben.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyít.
M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72.455|1924 sz. körrend
M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062|XX. 1925. sz. rendelet.

PINKAY KÁROLY
ÉPÍTÉSZ ÉPÍTŐVÁLLALKOZÓ
TELEFON: Automata 864-61.
BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL UCCA 20.

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőoltványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 823—20.
gyártmányai
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk kedvező fizetési feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti Iroda: V., Nádor-u. 3.

Schwabl Alajos TELEFON AUT. 287—26 SZ.
festékáru-kereskedés
Bpest V., Vilmos csász. út 22

Helmich Dezső
elektrotechnikai- és rádióüzeme
Budapest, VI, Csángó ucca 6/b.
Telefon: L. 992-83 Telefon: L. 992-83

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár.
Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
KOMÁROM
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám
Telefon: Lipót 981-25

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapittatott 1836-ban. Telefon-interurban: Automata 228-06. szám.

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő mesterek
Budapest, VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

Tőzsdei Kurir.
A legrégibb és legtartalmasabb közgazdasági ujság. Minden számában komoly, szakszerű cikkek tárgyalják és bírálják az aktuális gazdasági és pénzügyi eseményeket. Érdekes eredeti riportok, változatos hírrovat és külföldi tudósítások.
Tőzsdei Kurir
kapható minden ujságárusító pavillonban és minden ujságárusnál. Egy példány ára 40 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V., Wekerle Sándor ucca 3. — Telefon: 807—10.

KOVÁTS GÉZA kőművesiparos
vállal házak renoválását, festését, átalakításokat és nedves falak elszigetelését Budapest, VII., István-út 36

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték, egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

Csak BRÁZAY piperészappant használjon!

Gazdasági Értesítő

A külkereskedelmi mérleg javulása mellett sem rózsásak a közgazdasági állapotok

A Pénzintézeti Központ jelentése

A Pénzintézeti Központ most tette közzé az év első négy hónapjáról szóló jelentését, mely bár nem a legkedvezőbb gazdasági helyzet adatait tárja fel, mégis sok szempontból kedvezőbbnek mutatja a gazdasági viszonyokat és különösen a külkereskedelmi mérleg javulásáról közölt igen megnyugtató ismertetést.

A jelentés nemcsak magyar, de több idegen nyelven jelent meg s a P. K. igen hasznos szolgálatot tett az országnak, mikor e jelentéseket rendszeresítette, mert azok nemcsak a külföldi gazdasági körök helyes tájékoztatását célozzák, de alkalmasak az ország közvéleményének a megnyugtatására is. Erre most különösen nagy szükség mutatkozott, mert különböző kedvezőtlen hírek elterjedése nyomán sokkal sötétebbnek látszott a helyzet, mint aminő valóban és mint aminőnek a P. K. helyzetjelentése föltünteti.

A jelentés föltétlenül megbízható és hiteles adatok alapján nem szépíti a helyzetet. Felsorolja a kedvezőtlen momentumokat s megemlékezik a pénz és a hitel fokozatos drágulásáról és ezzel kapcsolatban a Nemzeti Bank áldozatos üzleti tevékenységéről, úgyszintén az érc- és devizakészlet 16.7 százalékos csökkenéséről. A gabonapiaci helyzettel is foglalkozik a jelentés, amely az év első négy hónapjáról szólva, az újabb és kedvezőbb eseményekről nem is tud beszámolni, bár a külkereskedelmi mérleg már az és első négy hónapjára is lényeges javulást tüntet fel, amennyiben a megelőző év ugyanez időszakának 102.1 millió pengős deficitjéhez képest, az idén csak 66.9 millió pengő volt a veszteség-egyenleg. Ez a javulás nem annyira az export növekedésének, mint inkább az import csökkenésének tulajdonítható. Különösen csökkent a készáruk behozatala, míg a nyersanyagbehozatal javult, amiből a belföldi ipar teljesítőképességének javulására kell következtetni. Erősen csökkent a fa-, szén-, pamutáru-, vasáru- és déligyümölcsexport, amivel szemben lényegesen javult a búza és az élőállatok kivitele. Ezzel ellentétben csökkent a lisztkivitel. Lényegesen javult a cukor, a baromfi-, hús- és főzelékexport, amivel szemben a tojáskivitel 50 százalékkal visszaesett. Javult az ipari kivitelünk is és különösen a vasfélgyártmányok, villamossági és mezőgazdasági gépek exportja növekedett örvendetes módon.

A P. K. jelentése beszámol még a kereskedelem súlyos helyzetéről és érdekes adatokat közöl a vasúti forgalom csökkenéséről.

Az Angol-Magyar Bank tőkeemelése. Az *Angol-Magyar Banknak Károlyi* Imre gróf elnökével július 25-én tartott rendkívüli közgyűlése elfogadta az igazgatóságnak *az alaptőke felemelésére* vonatkozó javaslatát. A közgyűlés kimondotta, hogy most 100.000 darab à 50 pengő n. é. új részvény kerüljön tényleges kibocsátásra, melyeket a *Helbert, Wagg & Co. Ltd.* londoni cég vezetése alatt álló csoport vesz át darabonként *88½ pengő áron;* ez a cég megteszi a szükséges intézkedéseket a részvényeknek a londoni tőzsdén való bevezetése iránt. Minthogy azonban az új részvények csak az 1930. üzletévtől kezdve jogosultak osztalékra, viszont a részvényeket átvevő csoport a részvények árát már 1929 augusztus 1-én készpénzben befizeti, az átvételi árfolyam után az intézet a befizetés napjától kezdődőleg a Jegybank hivatalos kamatlábának megfelelő kamatot fog megtéríteni. A 100.00 darab új részvény kibocsátásával *az intézet kimutatott saját tőkéi mintegy 40 millió pengőre emelkednek.* A közgyűlés felhatalmazást adott további 40.000 darab részvény kibocsátására is, melyek kibocsátási időpontjának és feltételeinek megállapításával az igazgatóságot bízta meg; ez utóbbi mennyiség kibocsátása tudvalevően más külföldi piacnak a részvények részére szándékolt megnyitásával áll kapcsolatban. Végül a közgyűlés a bank *alapszabályainak* a nyereség felosztására vonatkozó szakaszát a részvényesek javára módosította.

A Magyar Általános Hitelbank félévi mérlege. A *Magyar Általános Hitelbank igazgatósága* f. hó 24-iki ülésében megállapította az 1929. évi június 30-ára lezárt félévi mérleget, amely *3,489.493 P 41 f nyereséggel zárul* az 1928. év első felében elért 3,443.011 P 78 f-rel szemben. Nem foglaltatnak a kimutatott nyereség összegében a társüzleti eredmények és nem számoltatott el a külföldi fiókok hozama sem. A félévi mérleg fontosabb tételei az 1928. december 31-i állapottal szemben a következőképpen alakultak: a váltótárca és az adósok összege 294.3 millió P-ről 303.6 millió P-re, a folyósított jelzálogkölcsönök összege 42.7 millióról 44.3 millió P-re, a takarékbetétek 51.2 millióról 55 millió P-re, a folyószámlán és csekkszámlán elhelyezett összegek 125.7 millióról 134.3 millió P-re emelkedtek.

A Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-Bank félévi mérlege. A *Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank* félévi mérlege az 1928. évi nyereségáthozat nélkül *1,215.674.53 pengő nyereséggel zárult* az 1928. év első félév 1,189.776.24 összegű eredménnyel szemben. A félévi mérleg főbb adatai az 1928 december 31-iki mérleggel összehasonlítva a következők: A takarék- és folyószámlabetétek összege 75,608.631.10 pengő, az intézetre bízott idegen tőkék összessége pedig ezúttal 117,511.791.63 pengő, a jelzett időpontban kitüntetett 68,162.021.97 pengő, illetőleg 105,059.444.91 pengővel szemben. Ezen tételek emelkedésének megfelelően, a váltótárca 51,033.567.54 pengőre gyarapodott, amely tétel az elmult év végén 46,640.471.43 pengővel szerepelt, míg az adósok 49,540.526.17 pengőről 53,287.241.52 pengőre szaporodtak. Emelkedést tüntet fel a jelzálog- és községi kölcsönök állománya is, amennyiben ezek összege most 56,483.803.12 pengő, míg az év végén ugyanezen tétel 53,598.284.09 pengő volt, a forgalomban levő címletek és engedményezett kölcsönök állománya pedig ezúttal 53,582.790.36 pengőt tesz ki. Igy az összes mérlegadatok, amelyek csupán a folyó üzlet eredményét tartalmazzák, *az intézet rendelkezésére álló tőkék szaporulatáról és ennek megfelelően az üzletkör kiterjesztéséről tanuskodnak.*

A Fodor Oszkár-féle Tőzsdei és Pénzügyi Kompasz legújabb 1929/30. évi kötete most jelent meg Fodor Oszkár szerkesztésében, dr. Kende Ernő és dr. Pór Aladár, a Budapesti Áru- és Értéktőzsde titkárai közreműködésével. A bevált kiváló évkönyv tartalmazza az összes áruszakmák legújabb revidiált szokásait, az értéktőzsde szokásait, a tőzsde szabályait, a tőzsdebíróság legújabb joggyakorlatának gazdag anyagát, a budapesti tőzsdén jegyzett összes értékpapirok részletes ismertetéseit, a vállalatok monografiáit a legújabb adatok alapján. Közel 800 oldal, teljes vászonkötésben. Ára 6 pengő. Megrendelhető a könyvkereskedések útján.

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

Alexi és Uhlyarik műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Falk Miksa ucca 26. Telefon: Aut. 209-93
Disco világitótestek
Schunk & Ebe gyártmányú székfék
Mindenféle villamossági cikkek eladása nagyban és kicsinyben — Elvállal mindennemű villamossági szerelést

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—31.

Tel.: Aut. 150-79
Hűtő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek
Spitzer testvérek
Budapest, V., Vilmos császár út 42.
Tel.: Aut. 150-79

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

GAUGUSCH JÁNOS
ÉPÜLETLAKATOS-MESTER
BUDAPEST, X., ZSIVORA-UTCA 5.

PECSEK ISTVÁN
MŰASZTALOS
Tel. József 438-34 BUDAPEST IX., Liliom ucca 52

Morbitzer Nándor építész és építőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

SCHÖNTHEIL RICHÁRD okl. épitész és épitőmester
Budapest. I, Villányi-út 10
Telefonszám: Lágymányos 19—36

HANVAY VIKTOR
villany- és rádiócikkek
Budapest, VI, Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—69

„SANITF" CEMENTHABARCSTÖMITŐ
Gyártja: POSNANSKY ÉS STRELITZ
aszfalt-, fedéllemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut. 228-29., Aut. 82-85.

LERCHNER és TÖRÖK
szobafestő, mázoló és bútorfényező
TELEFON: L. 963—03.
BUDAPEST, VI, Petneházy-u. 44

PANUCZA GYÖRGY
FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR
Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

FISCHER MÁRKUSZ
épület- és butorasztalos
Telefonszám: József 359—00
Budapest, Üzem és iroda: X, Liget ucca 20. sz.

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Stuffenberger u. 18. TELEFON: J. 302-36.

STEINER MARK
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztiaztviselőknek fizetési kedvezmény

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI
Wesselényi u. 30

MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPGYÁR R. T.
MÁTYÁSFÖLD
GYÁRTÁSI ÁGAK:
Személyautomobilok, teherautomobilok, autóbuszok
Gyári eladási központ:
Méray Motorkerékpár-Gyár r. t. IV., Váci ucca 1.

CUSTODIS ALPHONS
MERNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPITÁSI ÉV 1876
Gyárkéményépítés
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék építése és tervezése

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt **JAUERNIK ISTVÁN**
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok szinházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Löportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jegszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST X., Füzér ucca 7

VÁLLALKOZÁSI HÍRLAP

Új versenytárgyalási kiírások

A mult héten a tanács a következő újabb versenytárgyalásokat írta ki:

Faragott kövek szállítására a ferencvárosi kikötő részére. Pályázni lehet aug. 12-én déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Boltozási munkára a Budecz áruknál. Pályázni lehet augusztus 19-én déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Villanyszerelési munkára a Wenckheim palotánál. Pályázni lehet augusztus 9-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Összes ipari munkára a 27 drb új vámháznál. Pályázni lehet augusztus 12-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Kőmívesmunkára a Szent János kórháznál. Pályázni lehet augusztus 6-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Összes ipari munkára a Gyáli úti régi fertőtlenítő épületnél. Pályázni lehet augusztus 9-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

2,000.000 kg autóbenzin szállítására az autóbuszüzem részére. Pályázni lehet aug. 24-én déli 12 óráig az autóbuszüzem igazgatóságánál.

Téliruhák, sapkák és cipők szállítására az autóbuszüzem alkalmazottai részére. Pályázni lehet aug. 24-én d. e. 11 óráig az autóbuszüzem igazgatóságánál.

12 régi autóbusz eladására. Pályázni lehet augusztus 9-én déli 12 óráig az autóbuszüzem igazgatóságánál.

Versenytárgyalási megbizások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közszállításokat és közmunkákat a következő cégek és vállalatok kapták:

Válaszfalmunkát *a Római fürdőtelepi és az Üllői úti iskolánál:* Parafakőgyár r. t. 9324, *a Lenke úti óvodánál és iskolánál:* Helvey Tivadar 7746 P.

Palafedési munkát *a Szt. László-kórháznál:* Kirschenbaum Gusztáv 5260 P.

Burkolómunkát *az Üllői úti, Lenke úti és Római fürdőtelepi iskolánál és óvodánál:* Emció r. t. 41.888 P.

Mázolási munkát *a Simor uccai iskolánál:* Zuzán Béla 3128 P.

Cserépkályha szállítást *a Németvölgyi úti III. bérháznál:* Zsolnay gyár 15.489 P.

Ácsmunkát *a Szinnyei Merse Pál uccai iskolánál:* 2622 P.

Hajópadozati munkát *a Vörösvári úti iskolánál:* Marton László 2911, *a Nyár u., Csobánc u., Madách u. és Soroksári úti iskoláknál:* Fried és Benedek 12.802 P.

Burkoló munkát *a Szent István kórháznál:* Strasser Vilmos 6270 P.

Gumipadozati munkát *a Nyár u. és Csobánc u. iskoláknál:* Magyar ruggyantaárugyár r. t. 16.330 P.

Útrendezési munkát *a Pusztaszeri úton:* Szántó Ferenc 55.540, *a Primás bástyán:* Ámon Antal és Fia 9759, *a svábhegyi fogaskerekű vasút Erdei iskola kitérőjénél:* Szántó Ferenc 6105 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

Csatornaépítési munkára a Kelenhegyi úton: Gratzl Lajos 21.132, Csicseri és Havas 19.403, Risavy János 15.326, ifj. Halász Hubert 14.289, Farkas Lajos 15.057, Schäffer Á. 19.045, Hajnal Imre 15351, Klauber és Vajda 17 ezer 552, Ámon Antal és Fia 20.057, Liska Béla 20.095; *a Soroksári úton:* Farkas Lajos 191.610, Klauber és Vajda 153.478, Bier és Wersetz 196 ezer 765, Hlatky József 177 ezer 959, ifj. Halász Hubert 144926, Liska Béla 183.531, Schäffer Á. 167.815, Via építő rt. 141.004, Obendorfer József és Fia 180.493, Fábián, Somogyi és György 165.413, *a Csalogány uccánál:* Hajnal Imre 55.687, Schäffer Á. 47 ezer 181, Klauber és Vajda 39.018, Via építő r. t. 37.130, Liska Béla 54.073, Csicseri és Havas 49.143, Gratzl Lajos 51.632, ifj. Halász Hubert 42.363, Farkas Lajos 47.479, Heverdle István 47.335, Ámon Antal és Fia 60.547, *a Tátra és Hollán uccánál:* Kis Jenő 8190, Schäffer Á. 6970, Ámon Antal és Fia 8150, Obendorfer József és Fia 7228, Liska Béla 8903, Klauber és Vajda 8090, Csicseri és Havas 8510, Gratzl Lajos 8886, Heverdle István 8967, Farkas Lajos 8386, ifj. Halász Hubert 7174, *a Rákosvölgyi fogyülőnél:* Magyar építő rt. 168 ezer 425, Klauber és Vajda 165.052, Fábián, Somogyi és György 140.405, Bier és Wersetz 171.834, Kemény Sándor 150.112, Kárász Géza 147.747, Hlatky József 149.524, Schäffer Á. 171.771, ifj. Halász Hubert 222125, *a Tétényi útnál:* Klauber és Vajda 10.961, Schäffer Á. 9.946, Obendorfer József és Fia 11.099, Liska Béla 11.494, Hajnal Imre 10.203, ifj. Halász Hubert 11.205, Csicseri és Havas 10.974, Gratzl Lajos 11.761, Kis Jenő 13.686, Farkas Lajos 9.874, *a Pápay István uccánál:* Farkas Lajos 10.581, Obendorfer József és Fia 4.228, Csicseri és Havas 10 ezer 981, Ámon Antal és Fia 9.910, Klauber és Vajda 9.970, Liska Béla 10.641, Risavy János 8.866, Schäffer Á. 8.909, Gratzl Lajos 10.615, ifj. Halász Hubert 8.557, Via építő r. t. 7.944, Heverdle István 10.867, Hajnal Imre 10.641, *az Andor uccánál:* Liska Béla 88.212, Klauber és Vajda 74.711, Kis Jenő 81.485, Schäffer Á. 70.375, König József 89.147, Farkas Lajos 65.605.

Centrifugálszivattyúk szállítására a központi csatornaszivattyútelep részére: Fegyver- és gépgyár 265.735, Teudloff—Dietrich gyár 372 ezer 160, Ganz és Társa—Danubius 355.840, Farkasvölgyi villamossági r. t. 366.162, Láng gépgyár 345.355.

Útrendezési munkára a Hungária körútnál: Heverdle István 54.279, Helfenstein Károly 45.574, Halmos I. és Fia 41.457, Gravieser Albinné 35.464, Proczeller Bálint 53.875, Spányi Ernő 40.055, Hollós Ferenc 35.634, Gatyán Pál 39.424, Neumann Ferenc 42.258, Ámon Antal és Fia 38.137 pengő vállalati áron.

Kőmívesmunkára a Wenckheim palotánál: Wagner Lajos és Társa 40.408, Erős Sándor 41.675, Apor József 44.896, Mayer Ferenc 58.826, Bátory és Klenovits 48.519, Bier és Wersetz 39.522, Széll Kálmán 39.118, Führer Miklós 27.558, Biró és Madary 29.957, Katzer és Társa 30 ezer 306, Gabos Oszkár 30 ezer 998, Paulheim és Weninger 31.780, Kemény Sándor 34.076, Méhes Emil 34.314, Gratzl Lajos 36.059, Katona és Társa 37.639, Lakos Vilmos 37.024, Jiraszek Béla 37.709, *a hűvösvölgyi átmeneti leányotthonnál:* Wellner László 33.901, Méhes Emil 26.623, Wellisch Győző 43.357, Katzer József 41.999, Hoffer Gyula 34.386, Márton Ferenc 33.839, Irsik és Vamos 34.213, Dreiacker Ödön 34.600, Waits Sándor 39.920, Mester és Kiss 35.429, Mihályi Lajos 38.355, *a Városnáznál:* Schöntheil Richard 33 ezer 822, Koch Károly 27.500, Führer Miklós 17.849, Marton és Szalka 26.850, Bohm és Kállay 23.685, *a Nagymező uccai iskola kazánházánál:* Berényi Ignác 7264, Katona János 5862, Eros Sándor 6411, Robelly Aladár 9424, Arany és May 6044, Széll Kálmán 6737, Seif Gyula 6359, Mihályi Lajos 7900.

Mázolómunkára a Kazinczy uccai iskolánál: Kollár József 5136, Szegő József 4896, Roskai Ernő 5118, Bakos Ernő 5154, *a Simor uccai diákszállónál:* Tomi Lajos 5307, Kneisz Gergely 3175, Strausz Henrik 5725, Mátyás János 3899, Jónás István 3905, Rácz Márton 5974, Szegő József 4122, Zuzán Béla 5976, Lerchner és Török 4375, Fock Géza 4360, Remsei Elemér 4873, Pseniczka Endre 4872.

Linoleum burkolási munkára a Hungária körúti iskolánál: Dénes József 4280, Bihary Pál 4964, Schraub István 3970, Elsinger M. I. 4725, Rácz József 4049, Radicz Samu 4123, Malocco rt. 4060, *a Mester uccai iskolánál:* Dénes József 3306, Elsinger M. I. 3218, Schraub István 3496, Bihary Pál 3483.

Hajópadozati munkára az Iskola téri leánygimnáziumnál: Sági Gyula 8775, Szücs Mihály 7760, Magyar ruggyantaárugyár 26.887, Bútorcsarnok szövetkezet 10.518, Szívós László 8577, Ertl József 7818, Walther Antal 7147, Ridel Bertalan 7706, Helmrich János 7372, Erdei Lajos 7726, Czipauer János 7962, Hellebrandt János 7762, Parketta és fakereskedelmi rt. 7955, Kozma Pál 8312, Németh Ferenc 8413.

Vasbetonmunkára a farkasréti temető kerítésénél: Dreiacker Ödön 8220, Mihályi Lajos 7508, Csimár Károly 6966, Melocco r. t. 10.546, Nagybátony—újlaki egyes. iparmüvek 7927.

Sodronykerítési munkára ugyanott: Heizer Frigyes 8682, Halmi Elemér 7874, Haidecker Sándor 9250, Kollerich Pál 6355, Cipl és Meniget 6381, Voss és Kovács 8580, Szinay István 7057, Stadler Mihály 7482, Fodor István 8880.

Központi fütőberendezési munkára az Üllői úti iskolánál: Farkas Izor 38.046, Bóth Ádám 31.319, Szentgyörgyi és Társa 26.457, Generál műszaki rt. 29.694, Gábler J. 29.547, Törs és Ormai 31.565, Fried Zsigmond 35.954, Ilkovits J. 37.473, Kulcsár Kálmán 31.619, Scheiber Miklós 31.972, Keszler Jenő 33.238, Magyar mosó- és fertőtlenítőgépgyár 35.713, *a Római fürdőtelepi iskolánál:* Keszler Jenő 26 ezer 681, Ilkovits J. 29.651, Farkas Izor 31.893, Magyar mosó- és fertőtlenítőgépgyár 27.149, Marton és Tóth 28 ezer 902, Fried Zsigmond 28.788, Gabler J. 23.470, Generál műszaki rt. 23.547, Rohonczi Hugó 26.051.

Acsmunkára a központi városházán: Ertl József 15 ezer 950, Szücs Mihály 28 ezer 420, Szívós László 6993, Kurtán Gyula 11.840, Kozma Pál 23.760.

Lakatosmunkára ugyanott: Polgár Ignác 7135, Soty Zoltán 4880, Polgár Károly 2235, Hermann Béla 3638, Koja Lajos 3335, Kada Márton 5420, Ledniczky és Társa 5859.

Bádogosmunkára ugyanott: Gál István 6522, Alpár Géza 7905, Tollár Lajos 6485, Lakos Jenő 7328, Kalocsay András 6491, Stahler Sándor 7013, Lammel Ferenc 8714, Gábor és Glasner 11.020, Hutterer és Kósa 7640, Stern Henrik 8209.

Tatarozási munkára az Erzsébet szegényháznál: Szücs Mihály 10.707, Szvetics József 4424, Katona Imre 10 ezer 576, Siegl Alfréd 4596, Müller József 5122, Székely Kálmán 7709.

Tetőfedőmunkára a Lenke úti iskolánál: Somogyi Béla 5553, Adler Ernő 5505, Krisch Fekete János 5662, Varga Albert 4973, Rau József 4973, Tóth Lajos 5396, Miskolczi és Társa 5203, *a Lenkei úti óvodánál:* Somogyi Béla 3901, Tóth Lajos 3791, Rau József 3493, Varga Albert 3493, Krisch Fekete János 3978, Adler Ernő 3867, Miskolczi és Társa 3680, Varga Albert 3493, *az Üllői úti iskolánál:* Somogyi Béla 5967, Morvai Gyula 6435, Varga Albert 5343, Tóth Lajos 5824, Adler Ernő 5915, Rau József 5343, Miskolczi és Társa 5629, Krisch Fekete János 6084, *a Római fürdőtelepi iskolánál:* Adler Ernő 6215, Varga Albert 4521, Rau József 4521, Krisch Fekete János 6358, Miskolczi és Társa 5500, Somogyi Béla 6204.

Villanyszerelési munkára a Szent István kórháznál: Fischer és Kadelburger 8612, Miklós Dezső 6492, Bene és Wein 6624, Gruber Lajos 4333, Szabó László 4537, Sóór Sándor 4938, Fodor Pál 4599, Hungler István 4789, Csépay Jenő 4813, Hantay és Galavits 4900, Orsovszky István 4919, Hatschek, Guttmann és Társa 5228, Alexy és Uhlyarik 5331.

Vízvezetéki munkára a Szent István kórháznál: Risavy Béla 42.584, Ilkovits J. 46.615, Kulcsár Kálmán 37 ezer 599, Generál műszaki rt. 44.599, Fekete Ödön 41.156, Egri és Fia 39.740, Farkas Izor 39151, Wolf Márk és Fia 39.890, *a Rónai uccai tudóbeteggondozónál:* Margittai Gyula 6215, Müller Henrik 7182, Gabler J. 4309, Cross Charless 5322, Rietschel és Henneberg 4929, Bründl János 5549.

Melegvízfűtési munkára ugyanott: Kolbányi és Pákozdy 4175, Knuth Károly 5040, Halász Ernő 4665, Kovács Á. Ödön 4191, Cross Charles 4424, Bründl János 4460, Körting B. 5488, Gabler J. 5011 P vállalati áron.

Olajtermékek és müszaki cikkek beszerzése előtt kérjen ajánlatot: **Csécs és Társa** műszaki és olajkeresk. társaságtól
Budapest, V, Csáky-u. 18/b Telefon: Lipót 9-8—28.

SEIF GYULA OKL. MÉRNÖK, ÉPÍTŐMESTER ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ Budapest, II., Lövőház ucca 16/a. TELEFON: Aut. 528-46

Tégla KARTELLEN KÍVÜL VIDÉKI GYÁRAKBÓL helyszínre szállítva legolcsóbban Kartel enkivüli Tég airoda József: 435-82. VII., Rózsa ucca 37/I.

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62 TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

Proczelier Baliat kövező mester Budapest, X. Korponai u. 11. Tel.: Kőbánya 74-84

KOSZTELÁN MIKSA MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

JÓNÁS FERENC építőmester, építési vállalkozó Budapest, VII., Kolumbus u. 27 Telefon: J. 339—81.

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS. BUDAPEST, VII., ÖRNAGY UCCA 4. SZ.

Bohm Károly és Kállay Géza Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók Telep — Iroda: Budapest, X., Kőbányai-út 43/E Telefon: József 868—28.

RIEDER OTTÓ villamos- berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára Alapíttatott: 1895. A. B. C tagoknak hat havi hitel Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65. **Dr. KOLLAR** FEDŐLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM

SCHEMBER C. ES FIAI HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR Központi iroda és gyár: VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98. Alapítva 1852. Alapítva 1852.

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely BISSELICHES MÉRNÖK Budapest, X, Liget-u 46. I. I. J 358-25 Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

KOMPRESSZOROS DARUK

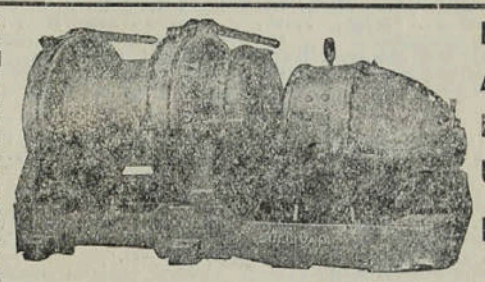

ULLIVAN MACHINERY COMPANY SALISBURY HOUSE LONDON E. C. 2. VEZÉRKÉPVISELET Építési anyagokat és műszaki cikkeket árusító részvénytársaság V., Gróf Tisza István-u. 12 Telefon: 809-16

RIEGER OTTÓ ORGONAGYÁR ÚJ ORGONÁKAT valamint HOMLOKZATSIPOKAT szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra. BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

A JÉGMENTES LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA **Eternit**

BUDAPESTI HIRLAP a legtartalmasabb magyar napilap! Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

ERDÉLYI udvari fényképész MŰINTÉZETE IV., Semmelweis ucca 2. sz

Margalit Andor és Ödön mérnök-építőmester, vállalkozók Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz. Telefonszámok: József 386—43 és József 429—24

Ingatlanforgalom

1929. évi július hó 15—21-ig

Budai rész:

Újlaki tégla- és mészégető r.-t.-ról Nagybátony-Újlaki egyesült iparművek r.-t.-ra (III., Újlak, III., Remetehegy, III., Péterhegy, III., San Marco u.), 14728., 16089/2/3/4., 16179/2., 22876., 22879., 16423., 16248., 16251., 16252., 16253., 16257—16264., 16367., 16383., 16387., 17005/1—2., 17447—17449., 17451—17460. hrsz., cégegyesülés.

Germanus Sándorról ½ része Gerő Alfrédnére (III., Zöldmál), 15505., 15506. hrsz., ajándék.

Dr. Csánky Tibor és birtoktársáról Viskana János és nejére (III., Péterhegy), 22868. hrsz., 1200 P-ért.

Fekete Benőnéről ½ része dr. Fekete Aladár és birtoktársára (I., Albert u. 103. sz.), 3185. hrsz., öröklés.

Dr. Bródy Tivadar dr. Hajós Imre és birtoktársáról (I., Tamás u.), 8519/25. hrsz., 12.240 P-ért.

Reitzer Emil és nejéről Rendes Izidornéra (I., Orlay u. sz.), 5490. hrsz., 52.000 P-ért.

Özv. Reitzer Emilnéről illetősége Hradszky Antal és nejére (I., Királyhágó u. 8. sz.), 7729. hrsz., 4000 P-ért.

Sipos Bálintról ½ része kk. Sipos Eszter (III., Lőpormalom), 23443., 23445., 23444. ajándék.

Bartalits Sándorról illetősége Rakovszky Juliára (II., Törökvész), 12489. hrsz., 2200 P-ért.

Rakovszky Juliáról ½ része Harmath István és nejére (II., Törökvész), 12489. hrsz., 3500 P-ért.

Felter Jánosról ½ része Felter Lajos és birtoktársára (I., Mártonhegyi út 7. sz.), 9221/4. hrsz., öröklés.

Girtler Bélánéról ½ része Szobványi Józsefnéra (III., Üröm hegy), 22392. hrsz., csere.

Szolcsányi Józsefnéről ½ része kk. Girtler Ilona és birtoktársaira (III., Üröm hegy), 22347. hrsz., öröklés.

Chuda Rezsőnéről ½ része Rónay Ferenc és nejére (I., Sashegy), 2651/11. hrsz., 4000 P-ért.

Grósz Mátyásnéról ½ része özv. Müller Odönné (I., Kőérberek), 528. hrsz., 4430 P-ért.

Steinmüller Gizelláról ¼ része Róth István és nejére (I., Kőérberek), 208. hrsz., 2573.77 P-ért.

Herceg Windischgrätz Lajos Aladárról Halász Miklós és nejére (III., Szemlőhegy), 15343. hrsz., 35.000 P-ért.

Heidmayer József és nejéről Merk János és birtoktársára (II., Törökvész) 12509/1. hrsz., ajándék.

Zovikián Aramról ½ része Zovikián Aramnéra (I., Budafoki út 16—18. sz.), 4118. hrsz., ajándék.

Pesti rész:

dr. Petrik Aladárról Józsa Idara (VI., Reitter Ferenc u. 121. sz.), 1043—1047/160. hrsz., 17.700 P-ért.

Jassik Istvánnéról dr. Jedlicska Jenore (X., Egressy út 131—133. szám), 2004—2005/10/11. hrsz., 2200 P-ért.

Szabó Jenorol Klopfer Ferenc és nejere (VII., Nagydiófa u. 10. sz.), 5085. hrsz., 30.000 P-ért.

Dunamenti Fakereskedelmi r.-t.-ról M. Kir. Kincstarra dunabalparti 32213/1. hrsz., 64.801 P-ért.

Zala Lajosnéról özv. dr. Szücs Karolynera (VII., Jókai u. 4. sz.), 1873/b. hrsz., 28.000 P-ért.

Nyary Józsefnéről Pauncz Ernore (X., Lengyel u. 53. sz.), 2004., 2005/6/3/4/5. hrsz., 18.675 P-ért.

Strobentz testverek vegyészeti festék-, termény-, kencegyárról „Phonix" áruke reskedelmi r.-t.-ra (IX., Ulői-út 89/a. sz.), 8770/b. hrsz., 175.000 P-ért.

Özv. Schindler Mórné és birtoktársairól illetősége Korvin Lajosra (IX., Soroksári út), 9594/1/2/3. hrsz., 45.000 osztrák schilling.

Borovszky Andrásról t/tt része Verhovai Miklósra (VI., Erzsébet királyné út 86. sz.), 1959—1961/53., 1962—1963/a/c/53. hrsz., 60 ezer P-ért.

Földhitelbank r.-t.-ról dr. Ugron Gábor (VII., Egressy út), 2582—2585., 2594/a., 2595/b., 2595/19. hrsz., 46 ezer 255.50 P-ért.

Budapesti telekértékesítő r.-t.-ról Tóth Gábor és nejére (VII., Alsó rákosi rétek), 2012/12/6. hrsz., 1616.64 P-ért.

Buchbinder Arminnéről Rákos Alfrédra, dunabalparti 25865/2. hrsz., 34.500 P-ért.

Szüchy István Lajosról illetősége Szaszovszky Gézáné és birtoktársaira (VII., Erzsébet körút 16. sz.), 4840. hrsz., 100.000 P-ért.

Feichtinger Géza és birtoktársairól illetősége Kőbányai Bank r.-t.-ra (X., Ohegy), 8406., 8407. hrsz., 1027.20 P-ért.

Hauben Adolfról Llcsjer János és nejére (VIII., Kender u. 28. sz.), 5980. hrsz., 42.000 P-ért.

Salgó Józsefnéről Földes Gyula és nejére (VI., Bajnok u. 25. sz.), 3093. hrsz., 50.000 P-ért.

Varga András és nejéről illetősége Bácsovits István és nejére (VII., Alsó rákosi rétek), 1993., 1994., 1995/57/1. hrsz., tulajdonközösség megszüntetése.

Bácsovics István és nejéről Varga István és nejére (VII., Alsó rákosi rétek), 1993., 1994., 1995/57/2. hrsz., tulajdonközösség megszüntetése.

Valkay Józsefről illetősége Spernoga János és nejére (X., Endre u. 8/b.) 7367/b/6. hrsz., 13.750 P-ért.

Hamburger Ilona és birtoktársairól illetősége Kertész Mihály Manóra (VII., Szövetség u. 32. sz.), 4542/a. hrsz., 90.000 P-ért.

Hamburger Ilona és birtoktársairól illetősége özv. Kammer Ignacnera (IX., Ferenc u. 37. sz.), 8995. hrsz. 12.000 P-ért.

Singer Lipótról illetősége Papp Péter és birtoktársára (VI., Erzsébet királyné út), 1959—1961/5/6/7/8/a/15, 1962, 1963/a/c/6/6/4/5/a/15. hrsz., 7000 P-ért.

Békési Ingatlanforgalmi és Műszaki r.-t.-ról Moravcsik Mihályra (VI., Alsó rákosi rétek), 1951/2., 1952., 1953/78. hrsz., 5000 P-ért.

Ernszt Markus és birtoktársáról illetősége Berecz Rezső és nejére (VI., Angyalföld), 1541—1542/a/53. hrsz., 13.750 P-ért.

Szasz Dezsőné és birtoktársairól dr. Horvath Sándornera (X., Felső rákosi rétek), 7599/1/20/21. hrsz., vagyonközösség megszüntetése.

Sarosi Sándor és nejéről illetősége, Pozel Istvánnéra (IX., Ulői út 31. sz.), 9253. hrsz., 85.000 P-ért.

Rapoch Vilmos és birtoktársáról Kaufmann S Imre és nejére (VI., Gyár u. 24. sz.) 3583. hrsz., 115.000 P-ért.

Rótt Sándor és birtoktársairól illetősége Dessewffy u. 47. sz. bérház r.-t.-ra (VI., Dessewffy u. 47. sz.), 3550. hrsz., 36.430 P-ért.

Halasi Mihályról illetősége Jankovics Ferenc és birtoktársaira (VI., Telep u. 20.), 1978., 1979., 1980., 1982/13. hrsz., 10.000 P-ért.

Fővárosi Telekforgalmi rt-ról Jagasits József és nejére (X., Szállás u. 11/b.), 8621., 8624/a/2/7. hrsz., 7000 P-ért.

Lövensohn Gyuláról illetősége Lövensohn Gyulánéra (VIII., Rákóczi tér 2. sz.), 6145/1. hrsz., 100.000 P-ért.

Soroksárvidéki Takarékpénztár rt-ról Oroszlán Dezső és nejére (VII., Káldi u. 19. sz.), 50,000.000 K-ért.

Simó Szakács Sándorról Darnay Ferencre (X., Halom u. 4. sz.), 7428/a/a. hrsz., 30.000 P-ért.

Toásó Pálról illetősége Gregerson Hugóra (VI., Szt. László u. 8. sz.), 1548., 1549/9/1., 1550—1552/a/9/a. hrsz., 4300 P-ért.

Wukov Emmáról illetősége Kőbányai Bank r.-t.-ra (X., Ohegy), 8406., 8407., 8408. hrsz., vételár nincs közölve.

Wolszky Sándornéről illetősége Nemzeti Tornaegyletre (VIII., Főherceg Sándor u. 15. sz.), 5444., 5445. hrsz. 7131 P-ért.

Kovács Imréről t/t része Nogell Imre és nejére (X., Ohegy), 8173—8177/8. hrsz., 3000 P-ért.

Kresz Ferencről illetősége özv. szemlőhegyi dr. Kresz Gézánéra (VI., Szív u. 17. sz.), 4100/a. 45.000 P-ért.

Klein Zsigmond és Gézáról Rónai Edére (VI., Szent László u. 107. sz.), 1548., 1549., 1550—1552/a/a/146. hrsz. 2100 P-ért.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a VIII., Reviczky ucca 1. sz. épület átalakításával kapcsolatban szükséges villanyszerelési munkákra.

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.80 pengőért kaphatók 1929. évi július hó 30-ától kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Bánóczy Béla főmérnök előadónál, a Központi városháza, III. em. 325. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1929. évi augusztus hó 9-én (péntek) d. e. fél 10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály ülésterméhen (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi július hó 24-én.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet az újonnan építendő 27 drb. vámhivatali, vámőrségi és vámőrházi épületek föld-, kőműves-, elhelyező-, műkő-, vasbeton-, tetőfedő-, ács-, bádogos-, asztalos-, lakatos-, mázoló-, üveges-, burkoló- és vászonredőnymunkákra.

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.80 pengőért kaphatók 1929. évi július hó 29-étől kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Feszely Sándor műszaki felügyelő előadónál, a Központi városháza III. em. 310. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1929. évi augusztus hó 12-én (hétfőn) d. e. fél 10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály ülésterméhen (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi július hó 23-án.

A székesfőváros tanácsa.

Németh Vilmos
építési vállalkozó
Budapest, Bajza ucca 4 sz.
Telefonszám: Automata 229—11

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
BUDAPEST VIII, BEKES UCCA 1. sz.
(Omnia Mezgóval szemben) Telefon: J. 350-18
Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

HERCEG és VERHOVINA
:: festő, mázoló és butorfényező :: Tel.: Aut. 270-86
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

Központi fűtések
vizvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák
FRIED ZSIGMOND
műszaki iroda és gyár Budapest, VIII. Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

SZALFÉTER EDE TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata FIÓKÜZLET: II. MARGIT-KÖRUT 32
BUDAPEST I. KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépítő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

Hirmann Ferenc
fémöntöde és rézárugyár
Budapest, VII., Csányi ucca 7—9 sz.
Gyártmányai: Permetezők és ezek összes alkatrészei, rézsúlyok, háztartási mozsarak, gyertyatartók, habüstök, stb, továbbá „PAX" szab. kézi tűzoltókészülék stb. Telefon: J. 450-49

Vladár Pál
ács- és építőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

GÓGEL JÁNOS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

MÁVAG
címkés gyártmányokat mindenki bizalommal fogadja, mert
kitűnő anyagból a leggondosabban készülnek!
Ide tartoznak a különféle hengerelt kereskedelmi árukon kívül az ipari stabilmotorok, lokomobilok, traktorok, cséplőgépek és más mezőgazdasági gépek. Ú. épitő (úthengere ő- és útgyalu) gépek, lakókocsik. Vas- és acélöntvények, öntöttvas csövek, karikás kályhák és kereskedelmi önivények.
Teherautomobilok, autóbuszok a „MERCEDES-BENZ" gyártási szab. szerint a hazai különleges úti viszonyoknak a legjobban megfelelő kivitelben készülnek. Kombinált tüzoltó- és locsoló-autók. Lajtos öntözőkocsik.
Jobbagy féle szab. folytonejtőkályhákat a háztartásokban és középületekben (iskolákban, stb.) legjobban használhatók.
Kérjen felvilágositást és árajánlatot!
Magyar kir. állami vas-, acél- és gépgyárak
Budapest, X., Kőbányai-út 21.
Telefon: József 460—29. Telefon: József 460—29.

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

STABIL
ÉPITŐ R.-T.
BUDAPEST, V.
DEÁK FERENC-U. 16-18
Telefon: T. 140-17 és 239-01

Parafakőgyár R-t.
. ezelőtt: Kleiner és Bokmayer
Budapest, VIII. ker. Főherceg Sándor-tér 4.
Telefon: József 301-14, József: 301-16
Készit sajtolt parafa-parkettа padlóburkolatokat.
Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vizálló padló.

PALKA JÓZSEF Alapittatott 1894-ben
Magyarország ezüstkoszorús üvegfestő mestere
TELEFON: J. 302—28
ÜVEGFESTÉSZETI ÉS ÜVEGMOZAIK MÜTEREM
Budapest, VIII., Baross-u. 59

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

SHELL petroleum benzin gázolaj
Speciális autóolajok, kenő- és hengerolajok, vaselinek eredeti mexikói bitumenek
SHELL KŐOLAJ RÉSZV.-TÁRS.
Központi iroda: Budapest, V. Alkotmány ucca 18
Tel.: Aut. 214—87. Aut. 214—89. Közp. telep: Csepel-Petroleumkikötő. Lerakatok és telepek az egész országban

DONÁTH JÓZSEF
gépgyár és vasöntőde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.
Telefon: 920—00 és 901—24.

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycim: Dunmész.
Szállit: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, épitőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

Események

Fővárosi Hirlap

Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:

fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

A SZERKESZTŐSÉGBŐL. Dacsó Emil, lapunk felelős szerkesztője, több heti szabadságra elutazott a fővárosból. Távollétében a szerkesztésért Pogány Béla helyettes szerkesztőnk a felelős.

Bayer Antal kormányfőtanácsos. A kormányzó *Bayer* Antal gyógyszerész, törvényhatósági tagnak, a közélet terén szerzett érdemei elismeréséül a kormányfőtanácsosi címet adományozta. *Bayer* Antalt barátai és polgártársai a magas kitüntetés alkalmával meleg ünneplésben részesítették. A kitüntetésről szóló okiratot Ripka Ferenc főpolgármester fogja átnyújtani.

Becsey Antal nyilatkozata az autóbuszok szállításáról. *Becsey* Antal a *Fővárosi Hirlap* július 10-iki számában nyilatkozatot tett a főváros elhanyagolt útviszonyairól, amelyek lehetetlenné teszik a már leszállított autóbuszok egyrészének üzembehelyezését. Ez a nyilatkozat félreértésre adott alkalmat, éppen ezért *Becsey* Antal most a következő levelet intézte az autóbuszokat készítő Állami Gépgyárak igazgatóságához: „A m. kir. Állami Vas-, Acél- és Gépgyárak nagytekintetű Igazgatóságának, *Budapest*. Igazolva a nt. Igazgatóság f. hó 19-én kelt 77.895. sz. b. levelének vételét, a következőkben van szerencsém válaszolni. Nagyon sajnálom, hogy a *Fővárosi Hirlap* f. hó 10-i számában leadott interjum félreértésekre adott alkalmat. Távol állott tőlem, hogy én az autóbusz-szállítással megbízott hazai cégeket, elsősorban a nt. Igazgatóság vezetése alatt álló gyárat bármiféle mulasztás vádjával illessem. Nagyon jól tudom, hogy a munkálatok megkezdése alkalmával némi huzavonát okozott az autóbuszüzem részéről támasztott különböző speciális kívánalmak letárgyalása; de viszont azt is tudom, hogy mindennek daczára eddig késedelem nem merült fel. Tény azonban az is, hogy a publikum részéről állandó és végeredményben érthető türelmetlenség nyilatkozott meg az autóbuszok mielőbbi üzembe helyezése iránt. Nyilatkozatomban én csupán azt akartam leszögezni, hogy bár a türelmetlenül várt autóbuszok már nagyrészben hetek óta rendelkezésre állanak, egyes vonalak üzembe helyezése egyes útvonalak jelenlegi állapota miatt válik lehetetlenné. Nyilatkozatom éle tehát egyáltalában nem a gyárak, hanem a főváros igazgatásának rendszertelensége ellen irányult. Amennyiben a nyilatkozat másként értelmezhető, úgy az tisztán csak szavaim félreértésén mult. Egyébként módot fogok találni arra is, hogy a *Fővárosi Hirlap* legközelebbi számában megfelelő módon rektifikáljam félreértett nyilatkozatomat. Végül hálásan köszönöm megtisztelő meghívásukat; módot fogok találni arra, hogy az érdekelt bizottság néhány tagjával együtt a gyárban folyó munkálatokat megtekintsem. Kiváló tisztelettel *Becsey Antal* s. k.

A Magyar Uszó-Szövetség elismerése Dinich Vidornak. A *Magyar Uszó-Szövetség Dinich* Vidornak, a fedett uszoda ügyének szorgalmazása körül szerzett érdemei elismeréséül nagy ezüst plakettjét ajánlotta fel. A díszes elismerést *Homonnay* Tivadar orsz. gyűl. képviselő, a MUSz elnöke adta át ünnepi beszéd kíséretében *Dinich* Vidornak.

Ki lesz az Uj Szent János kórház igazgatója? A főpolgármester, mint megírtuk, saját kérelmére felmentette az Uj Szent János-kórház igazgatói állásától *Szinnyey* József dr. egyetemi tanárt és ideiglenes igazgatóvá nyomban *Kasper* Károly professzort nevezte ki, ugyanakkor kihirdette a pályázatot a fontos orvosi állás elnyerésére. Mult héten járt le a pályázat határideje s összesen három kérvény érkezett be: *Kasper* Károly dr.-é, *Borszéky* Károly dr. egyetemi tanáré, a Rókus-kórház ideiglenes igazgatójáé és *Tomor* Ernő dr. tüdőbeteggondozó-intézeti főorvosé. Az üresedésben levő szemészfőorvosi állásra *Licskó* Andor dr., *Fazekas* Sándor dr. és *Nónai* Tibor dr. pályáztak. Az új kórházigazgatót és szemészfőorvost a pályázatok elbírálása után, csak az ősszel nevezi ki a polgármester.

Változások a fővárosi árvaházak vezetésében. A tanács legutóbbi ülésén *Czike* Imrét, a Mayer Ferenc-fiúárvaház 25 éven át volt igazgatóját, saját kérésére, köszönetének és elismerésének kifejezése mellett nyugdíjazta. *Czike* Imre 43 évig volt a főváros szolgálatában és ebből 25-öt a Mayer Ferenc-fiúárvaház élén töltött el. Hosszú működése alatt mind pedagógiai, mind szociális téren igen érdemes szolgálatokat végzett és az árvák helyes, korszerű nevelését a legnagyobb odaadással vezette. Sok kitünően bevált reform az ő kezdeményezésére valósult meg. A megüresedett igazgatói állásra *Réti* Tivadar községi árvaházi igazgatót helyezte át a tanács és azonnali hatállyal megbízta az árvaház vezetésével. A községi fiúárvaházhoz, *Réti* Tivadar igazgató helyére *Borus* Pál József fiúárvaházi igazgatót nevezte ki a községi árvaházhoz a tanács és mint ideiglenes igazgatót, nyomban megbízta az intézet vezetésével. *Borus* Pál már 18 éve működik mint árvaházi tanító a főváros szolgálatában.

Az erzsébetvárosi hölgyek szervezkedő értekezlete. *A VII. Erzsébetvárosi Egységes Polgári Párt* hölgybizottsága V. *Krammer* Teréz elnöklete alatt július hó 31-én, szerdán d. u. ½6 órakor VII., Dohány ucca 76. szám alatt lévő helyiségeiben értekezletet tart.

Villamos átszállójegyek a Svábhegyre. A *Svábhegyi Egyesület* mozgalmat indított, hogy a *Beszkárt* adjon ki kombinált átszálló jegyeket a modernizált svábhegyi fogaskerekű vasútra. A villamos vasútak igazgatósága már foglalkozik a tervvel, s egyelőre kísérletképpen valószínüleg a fogaskerekű városmajori állomását érintő 4, 14, 61, 44, 77, 81 és 83. relációkon vezetik be ezt az átszállójegy forgalmat, amelyet *később az egész városra kiterjesztenek*. Az átszállójegyek ára még nincs megállapítva. A *Beszkárt* igazgatósága egyébként foglalkozott a *fogaskerekű menetdíjának mérséklésével* is s ezt a kérdést az első üzemi félév eredményétől teszi függővé.

Tíz új síremléket állít a főváros kegyelete. A főváros évek óta kegyeletes akciót folytat, amelynek célja elhalt érdemes polgárok jeltelen sírjának emlékkel való megörökítése. Az akció aránylag kis áldozatba kerül, mert a tanács e síremlékek elkészítéséhez a kiürített temetői parcellákban gazdátlanul maradt régi sírköveket használtatja fel és dolgoztatja át e célra. Az idén újra *tíz* ilyen ingyen sírkövet állít a főváros részben a Kerepesi úti, részben az új temetőben. Az idén néhai *Toperczer* János adótanácsos, *Solymossy* Elek színművész, *Alvinczy* Sándor író, *Hollósy* Géza, *Berkes* Imre, *Seffer* László író, *Dévény* Gyula előljáró, *Geőcze* Sarolta, *Stojanovich* Jenő zeneművész és *Lemberkovich* Jenő százados, az ellenforradalom vértanúja kapnak síremléket. A sírkövek ünnepies felavatása Halottak ünnepén lesz, amikor a főváros koszorút is helyez mindegyik sírjára.

Az Egységes Párt angyalföldi szervezetéhez tartozó és *Dinich* Vidor díszelnöksége alatt működő *Jóbarátok Dalköre* igen szép eredménnyel szerepelt a debreceni országos dalversenyen. A fiatal, alig hat hónapja működő dalkör különösen pompás fegyelmezettségével keltett feltűnést. A csupa munkás- és kisiparosból alakított Jóbarátok Dalköre Debrecenben *a kezdők díját nyerte el*. Az új dalegyesület megszervezéséért és fejlesztéséért *Babitz* és *Sarkadi* elnökök érdemelnek elismerést.

Uj parkok. A fővárosi kertészet a sétányügyi bizottság határozata szerint legközelebb több kisebb parkkal fogja díszíteni a fővárost. Parkírozzák a *Somlói* út és *Szüret* ucca közötti rézsüt, a *Kelenhegyi* út és *Rezeda* ucca találkozásánál levő területet, a Svábhegyen a *Diana úti* templom előtti teret. A *Marcibányi* teret és a *Főherceg Sándor* teret pedig újra rendezik a kertészek. A napokban készültek el az Erzsébet híd és a Ferenc József híd közötti dunaparti szakasz parkírozási tervei is. A rendezéssel kapcsolatban *a Dunaparton áthelyezik a villamos sineket*. A Parlament és a Margit híd közötti Dunapart rendezési terveiről és parkírozásáról már korábban beszámoltunk. Ha ezek a tervek mind megvalósulnak, amint az mielőbb kívánatos, *egyetlen sétány lesz a Margit hídtól a Vámház körútig*, s ezzel olyan korzója lesz Budapestnek, amelyhez hasonlóval a világ egyetlen nagyvárosa sem dicsekedhetik. A Margithídtól északra, Ujpest felé haladó Dunaparton — mint már részletesen megírtuk, — a *Közmunkatanács* létesít impozáns, félkilométer hosszú parkot, amelynek *központja a Csanády ucca tengelyébe tervezett nagyszabású tér lesz*. Ez a park a *Közmunkatanács* tulajdonában levő telkeken épül, amely telkek bérletét már fel is mondta a *Közmunkatanács*. A *Közmunkatanács* parkjának munkáit már az ősszel el is kezdik, s ezek befejezése után a pesti Dunapart egyetlen gyönyörű parkká válik, amely méltó lesz a majdani „fürdővároshoz", amelyre a természet a magyar fővárost predesztinálta.

A főváros leventéi. A székesfőváros támogatásával működő levente egyesületek a Balaton vidékén tartják szokásos nyári táborozásukat. A fiúk kisebb-nagyobb csoportokban *Siófokon, Balatonbogláron, Fonyódon és Tihanyban* ütötték fel sátraikat és élvezik a nyári szabadság testet-lelket erősítő örömeit. A budapesti leventék táborhelyeit a mult héten *Dinich* Vidor törv. hat. biz. tag, az *Országos Testnevelési Bizottság* tagja, végigjárta és a vele együtt inspiciáló *Lázár* Miklós törv. hat. biz. taggal együtt a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a látottakról. Egy-egy csoport két hetet tölt táborban s felváltja a másik, úgyhogy *minden levente részesül a balatoni nyaralásban*.

LEMMER FERENCZ
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMÍVES ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u. 14.

Weingruber Ignác
Székesfővárosi Pavillon Kávéháza
VI., Városliget

VIGADÓ KÁVÉHÁZ
IV, Deák Ferenc ucca 2
*
VIGADÓ KIOSZK
V. ker., Vigadó tér
TULAJDONOS: BABÓCSY LŐRINC

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII. József körút 69. Telefonszám: József 373-67
Tervez, berendez, átalakít: központi gőz-, melegvíz- és légfűtéseket, vízvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyu és elektromos világítási telepeket

KŐBÁNYAI KÁTRÁNY és ASZFALTIPAR
FRIED és GRUBER okl. mérnökök / X., Gyömrői-út 64 / Tel.: J. 449-44
GYÁRTMÁNYAINK: bőrlemez, szigetelőlemez, aszfalt fedőlemez (szegtalan), facement, kiöntő aszfalt, aszfalt coulé
VÁLLALUNK: Tetőfedést minden kivitelben, szigetelési munkákat, víztelenítési munkákat, aszfaltozást

Krénn Sándor pala- és cserépfedő mester
Jókarbantartási vállalat, Budapest, VI. Váci út 133, telefon: L. 914-98
Elvállalja pala-, cserép- és kátránytetők új fedését javítását

Magyar Mosó- és Fertőtlenítő-Gépgyár Részvénytársaság
Telefon aut. 625—23. || Budapest, III, Lajos ucca 115. sz.
Mosoda berendezések — Fertőtlenítő berendezések — Gőzfőzőkonyhák — Központi fűtések. Eddig 2000-nél több berendezés üzemben.

Kövezés, út-, csatornaépítés, beton- és lapburkolás
Tervezés, díjtalan költségvetés!
GRAVIESER ALBIN építési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 12—45. sz.

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Retter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi ucca 25. Telefon: J. 380-30

LEFÉBER ÉS TÁRSA
Kut-, vízműépítés és mélyfurási vállalat
Mélyfurások, kutatófurások, aknaépítés, alapozások, víztelenítések, szivattyútelepek, berendezése
Budapest VI. Bulcsu ucca 5. ■ Telefon: Lipót 981-01 szám

HÁZIASSZONYOK! Háló- és gyermekszobáikat otthonosan és gazdaságosan
Tungsram Opál-takaréklámpa
világítja
Szabályozható nagyobb és kisebb fényerősségre
Nem káprázтat, kiméli a szemet
Kapható mindenütt!
Gyártja: **Egyesült Izzólámpa és Villamossági RT.** Újpest 4.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet az I. ker., Budenez árok alsó, 300 m. hosszú 100/130 cm. belméretű szakaszának beboltozási munkáira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a. A szállításra vonatkozó felvilágosításokkal hétköznapokon d. e. 11—2 óra között a tanácsi III. ügyosztály F. alosztály (II. emelet 271. szám) szolgál.

A vonatkozó ajánlati feltételek és költségvetési nyomtatványok a tanácsi III. ügyosztályban, II. em. 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és külön borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929. évi augusztus hó 19-én (hétfő) déli 12 óráig** kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. em. 279. ajtószám alatt benyújtani. A versenytárgyalás 1929. **évi augusztus hó 19-én (hétfő) délután 5 órakor** lesz a III. emelet 351—354. szám alatti (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi július hó 25-én.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a IX. kerületi, Ferencvárosi helyi kikötő részére faragottkövek szállítására.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi Városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A tervek megtekinthetők és a szükséges felvilágosítások kaphatók a Ferencvárosi helyi kikötő építésvezetőségénél, IX. ker., Beöthy ucca 1. szám.

A kellően felbélyegzett és külön borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929. évi augusztus hó 12-én (hétfő) déli 12 óráig** kell a tanácsi III. ügyoszály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. em. 279. ajtószám alatt benyújtani. A versenytárgyalás 1929. **évi augusztus hó 12-én (hétfő) délután 5 órakor** lesz a III. emelet 351—354. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi július hó 19-én.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

Telefon: Aut. 272-64. Telefon: Aut. 272-64.

Magyar Építő Részvénytársulat

BUDAPEST, V., TERÉZ-KÖRÚT 34. SZÁM.

Sürgönycím: „Építő 272-64 Budapest"

ALAPITTATOTT 1889-ben

Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakódások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Lidépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezetékek.

Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

TÓTH LAJOS

Pala- és cserépfedőmester Eternit-cserépfedés, facement- és bőrlemezledés, tetők jókarbantartása és tatarozása.

Telefon: József 351—01. sz.

BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

DÁVID ÉS KERTÉSZ

kazán- és gépgyár r. t.

Budapest, VI., Magyar ucca 75—77

Telefon: Lipót 914—46.

TASY JÓZSEF

Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám

ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)

JEGYUD GYULA

IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA

BUDAPEST,

II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.

Telefon szám: Automata 530—23.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.

Budapest, V., Sas ucca 25. szám

Telefon: 230—71, 108—59, 141—52

Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép

Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan. Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

Széchenyi Gyógyfürdő

a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva. A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

BUBIK LÁSZLÓ CSAVAR ÉS VASÁRUGYÁR

készít mindenféle vas- vagy fémárút tömegben vagy egyenként

BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 26.

ÁMON ANTAL és FIAI

KŐVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.

VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

CORDATIC

a tökéletes autópneu

Főelárusitás:

Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

FEIST REZSŐ

KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.

VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FAREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

KŐNIG GYÖRGY

Budapest, VII., Hársfa u. 17

Kőművesmester, építési vállalkozó

MÉHN ANTAL

ÉPÍTŐMESTER

BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.

Telefon: Aut. 506-24

MONTANIT RENDSZERŰ

hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések

Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levele!

CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT

Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.

Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda

Fischer Zsigmond épületfakereskedő

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványa és asztalosáruban stb.

X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED

BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz Telefon Terés 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat

Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

MAYER JÁNOS MŰ- és ÉRCÖNTŐDE

Elvállalja mindennemű ezüst, bronz, műtárgyak (figurák) öntését, úgyszintén fém, réz, aluminium, horganyalkatrészek öntését bármilyen nagyságban

Budapest, X, Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-96

DÖREN HENRIK és TÁRSA

Alapítva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapítva: 1891.

Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz. Telefon: Aut. 297-77.

Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

Polgár Ignácz épület és műlakatos

Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53

Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

OETL ANTAL

VASÖNTŐDE és GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

X. KER. ASZTALOS SÁNDOR-UCCA 9.

TELEFON: JÓZSEF 461-09, 461-08.

Dunakavicsot és Dunahomokot

szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról

Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat

Budapest VII., Károly-körút 17 Telefon: J. 465-62 és 465-63

„TUDOR"

ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: L. 923-08 **Budapest, V., Váci-út 137-139** Telefon L. 923-08

Gyárt: „Tudor" és „Varta" rendszerű accumulatorokat

TEUDLOFF—DITTRICH

ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T.

TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93

KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

(Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.

FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntőde

Budapest, VII. ker., Hungária-körút 201. sz. (Saját ház.)

Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám. Öntetnek: Szobrok, dombormüvek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

KRÁL GYULA

Kőbánya: Budakalász kőfaragómester, kő- és márványtelepe Telefon: Aut 624-88

Budapest III, Lajos-u. 77/79

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat

BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7

Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme

HARMATVIZ

A Hungária gyógyforrás szénsavval ielitett vize.

Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

Hochhauser

Ferenc épitési vállalkozó Budapest IX., Soroksári ut 38. Tel.: J. 459-81

FISCHER ÉS HARTMANN

mázoló mesterek

Budapest IV, Képíró ucca 3 sz. TELEFON: A. 847-73

Fióküzlet: IX. ker. Tompa ucca 0 szám

Aszfalt-útépitő, szigetelő és tetőfedővállalat

Korek E. Budapest

VIII. ker., József-körút 64.

Telefonszám: J. 449-21.

KAUTNIK JÓZSEF *SZOBRÁSZ-MESTER*

ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.

BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

FISCHER HENRIK Telefon: J. 823—03.

épületfakereskedő

Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár

Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.

Költségvetés és mérőkiküldés díjmentes.

Költségvetés és mérőkiküldés díjmentes.

Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bár mely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszivással.

Telefon: J. 448—08.

CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.

Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem 8.

Anyagtelep: VI. Mehács ucca 8/a

VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépítési munkálatokat

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 augusztus 7. — 32. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDAN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Víz-gáz-villany-üzem

lesz tehát a jövő Budapestjének a közüzeme. Nem is rossz — mondja rá a pesti polgár — majd legalább együtt szidhatom mind a három direkciót, ha példának okáért nem folyik a vízvezeték, drága a gázszámla, vagy — ami talán még leghamarabb megesik — kialszik a villany. Azért ne tessék mindjárt megijedni és azt hinni, hogy a jövőben már a vízvezetéki csőből fog ömleni az elektromos áram és ha a konnektort megcsavarom, akkor a konyhában meggyullad a gáz-resó és ha a gáz nagyon sűrű lenne, akkor föléreszti az ember egy kis vízzel. Nem, a centralizáció, amelyről a *Fővárosi Hirlap* mai számában beszámolunk, nem ölt ilyen méreteket, de a három hatalmas közüzem egyesítése mégis az ősz egyik legnagyobb szenzációja lesz.

Arról van ugyanis szó, hogy ezt a három közművet, annak igazgatását, egész adminisztrációját, egész pénz- és gazdasági ügykezelését egyesíteni kívánják és fogják is. Ha nem csalódunk, ez a nagy, de bölcs elhatározás az egykori való üzemvizsgáló bizottság tanácsaiból ered és a belügyminiszter többszöri sürgetésére történik meg. Egészen mindegy azonban ebben a pillanatban, hogy kitől ered az egészséges ötlet, a fontos és örvendetes az, hogy történik valami, ami az adminisztráció mammut-testét egy kicsit talán lesoványítja és talán a közönség számára is hoz valami jót, valami könnyebbséget, ha talán nem is anyagit, de mindenesetre egy kis kényelmet.

Ami mégis aggodalmas lehetett volna némiképen, abban a tekintetben is megvígasztal bennünket a *Fővárosi Hirlap* tudósítása, amelyből kiderül, hogy az egyes műveknek megmarad az autonómiájuk, de minden hitelkérdésben és az autonómia egész területén érvényesül a centralizáció elve. Nem szűnik meg tehát az üzemek önállósága, ami természetes is, mert bármennyire összetartoznak ezek a hatalmas intézmények, munkájukat, termelésüket még sem lehet egy kalap alá vonni.

Lássuk azonban, hogy milyen előnyök származnak ebből a már — úgy látszik — végleg eltökélt szoros kooperálásból? Nem is soroljuk fel *az anyagbeszerzés egységességét*, mint előnyt, mert azt különben a közüzemek egyesítése nélkül is meg kell csinálni, aminthogy a törvényhatóság és a főváros közönsége ezt már igen régen és mind hangosabban követeli. A nagy nyereség, amit remélhetőleg a főváros kasszája és esetleg a közönség zsebe is meg fog érezni, az: az adminisztráció igen nagy arányban lehetővé váló leegyszerűsítése. Majdnem azt mernénk mondani, hogy az adminisztrációt akár egyharmadára le lehet csökkenteni. Mondjuk: a gázgyár tisztviselő-kara némiképen kiegészítve elvégezheti a három üzem ügyeit. Természetesen nem vonatkozik ez azokra a szakemberekre, akiknek munkája az egyes üzemekben nélkülözhetetlen. Páratlan arányokban egyszerűsödik le minden a könyveléstől a pénzbeszedésig, amely utóbbinak során három számla helyett egyet kap a fogyasztó és három pénzbeszedő helyett egy fog majd havonkint becsengetni a lakásunkba. Itt azonban meg kell állani egy szóra. Csakugyan örülni fog-e a pesti közönség — ismerni kell ezt a publikumot! — annak, hogy ezentúl egyszerre, egy összegben fizetheti azt, amit eddig háromszorra, három összegben adott ki. Nem hinnénk, hogy örülne a mai gazdasági viszonyok mellett, mert a tíz pengőt fizető kisfogyasztónak az a tíz pengő éppen annyi, mint az ezreket fizető nagyfogyasztónak az ezresek. Túlságosan szentimentálisnak kellene lenni azonban annak a városkormányzásnak, amely egy nagy reformot ilyen ok miatt engedne felborulni. Arra az álláspontra kell helyezkedni, hogy majd megszokja a közönség pénzének együttartását arra az időre, amikor a pénzbeszedő jönni fog. Majd megszokja a közönség különösen, ha ettől a reformtól egyéb jót is várhat.

Ezzel el is érkeztünk volna ahhoz a ponthoz, ahol a tények után a vágyak és reménységek veszik át szerepüket. Mert szép, szép ez a nagy reform, igazán üdvös azonban csak akkor lesz, ha végre valahára eljuthatunk a reform révén az igéret földjére: *a közszolgáltatások árának leszállításához*. Ez az, amit esztendők óta minden faktor igér a közönségnek. Sőt ez az a reménység, amelynek megvalósításától nem egyszer már csak alig egy hajszál választott el bennünket. Hátha most a nagy reform ezt is meghozza? Türelmetlenül várjuk, amíg megejtik a számításokat, hogy mit jelent az adminisztráció egységesítése anyagiakban.

Ezt a reményt különben még egy gondolat táplálja és ez abból a fejtegetésből fakad, amelyet a *Fővárosi Hirlap* mai számában *Becsey* Antal bocsát a közönség elé. E szerint az egyesített óriás-üzem, amelynek vagyona egyenlő értékü a szanálási kölcsönnel, hatalmas gazdasági tényezővé szélesedik. Nemcsak arra gondolunk, hogy az egységes üzem hitelképessége igen nagy arányban emelkedik és játszva szerzi majd meg a százmilliós beruházási kölcsönt, de hiszünk abban is, hogy nagykapitális termelése lényegesen olcsóbb, mint a kisebbé. Megnövekedett kapitális, lecsökkent adminisztráció, mérséklődő termelési költségek, a rendbehozott, termelőképesebbé tett, kiszélesedett üzem többtermelése: mindezek talán meghozzák *a közszolgáltatások árának méltányos leszállítását*.

Mert csak ha ez meglesz, akkor lesz csak igazi reform a reform.

Egységes vezetés alá kerülnek a Víz-, a Gáz- és az Elektromosművek

Az egyes műveknek megmarad az autonómiájuk, de minden hitelkérdésben és az autonómia egyéb területén érvényesül a centralizáció elve

A HÁROM KÖZMŰNEK MÉG AZ IDÉN SZÁZMILLIÓ BERUHÁZÁSI KÖLCSÖNT KELL FELVENNIE

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa *teljesen beavatott városházi körökből* érdekes információt kapott azoknak a tárgyalásoknak az eredményéről, amelyek a legutóbbi hetekben *a fővárosi üzemi problémák megoldásáról* folytak. Értesülésünk szerint ezek a tárgyalások *komoly változást készítenek elő a fővárosi üzemek igazgatásában*. Arról van szó ugyanis, hogy az összes döntésre illetékes tényezők

a leghatározottabb formában állást foglaltak a fővárosi közműveknek: a Vízműveknek, a Gázműveknek és az Elektromos Műveknek a koncentrációja mellett.

Becsey Antal,

az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnöke, aki ezeknek a tárgyalásoknak minden fázisát ismeri, érdeklődésünkre a következő rendkívül érdekes felvilágosításokban erősíti meg értesülésünket:

— Valóban szóbakerült ezeken a tárgyalásokon *a Vízművek, a Gázművek és az Elektromos Művek koncentrációja*. Az illetékes tényezőket a legkomolyabban foglalkoztatja az a gondolat, hogy *ezeknek a közműveknek az adminisztrációját centralizálni kell*. Ennek a centralizációnak magam is a legteljesebb mértékben híve vagyok, mert ismerem azokat a nagy előnyöket, amelyekkel ez az egységesítés úgy az adminisztráció gyorsítása, mint olcsóbbá tétele tekintetében feltétlenül járni fog. Egyfelől

olcsóbbá lehetne tenni ugyanis a központi igazgatást, másfelől meg lehetne könnyíteni a felekkel való érintkezést.

Ezúttal nem akarok egyebet említeni, mint pl. azt a kétségtelenül nagy előnyt, amivel a víz-, gáz- és villanyórának a leírása és a víz-, gáz- és villanyszámlának a behajtása járna abban az esetben, ha ezeket a számlákat minden lakónak egyszerre *egy kézbesítő és nem három* nyújtaná át. De óriási előnyt jelent az egységesítés a központi leszámolás, a könyvelés szempontjából is. Rengeteg munkát lehetne megtakarítani amellett, hogy jelentékeny költségkímélést is elérhetnénk. De külön előnye volna a fővárosi közművek egységesítésének az a kétségtelen eredmény is, hogy *közvetlenebbé lehetne teremteni a kapcsolatot az autonomikus fórumokkal: a bizottságokkal, a tanáccsal és a közgyűléssel*.

— Egészen külön kell szólanom arról az előnyről, amit az egységesítés a *tőkeerősség* szempontjából jelent. Ebben a három üzemben több mint kettőszázötven millió pengő tőke van beruházva. Ezt az óriási vagyont,

az egész szanálási kölcsönnel egyenértékű vagyont reprezentáló üzem olyan hatalmas gazdasági tényezővé szélesednék, amely hitelszükségleteinek a kielégítésénél is könnyebben és kétségtelenül előnyösebben tudna mozogni.

— A hitelkérdés ugyanis ma rendkívül aktuális probléma e három üzem számára. Nem kétséges ugyanis, hogy *a vízműveknek harmincötmillió pengős kölcsönt kell felvennie és hasonlóképen nagy összegű kölcsönökre van szüksége a Gázműveknek és a fővárosi Elektromos Műveknek is*. Az én tudomásom és véleményem szerint

több mint száz milliót tesz ki az az összeg, amelyet e három fővárosi üzemnek még ebben az esztendőben fel kell vennie — fejlesztési célokra.

Nem kell részletesebben magyaráznom, mennyivel nagyobb tekintéllyel, garanciaképességgel és mennyivel nagyobb hatással léphetne fel *az egységesített közüzem* a kölcsöntárgyalások folyamán, amelyeket meg kell majd indítani. Hivatkozom arra a világszerte ismert tényre, hogy a hitelnyújtással foglalkozó intézmények legkeresettebb alanyai a Public Utilities, vagyis a közművek. Minél tőkeerősebb és minél nagyobb egységben jelentkezik egy közmű, annál nagyobb tekintélye van, tehát annál olcsóbb kölcsönt kap.

Becsey Antal a beszélgetés további során közölte a *Fővárosi Hirlap* munkatársával, hogy

az ősz folyamán már konkrét formában a szakbizottságok elé kerül a Vízművek, Gázművek és a Fővárosi Elektromos Művek centralizációja.

Rámutatott végül az egységesítésnek arra az előnyére is, amely a konkurrenciából származó ellenségeskedés megszűnéséből keletkezik. Kétségtelen ugyanis, hogy a gázt lassankint kiszorítja az elektromos áram a ma még elfoglalt területekből is. A gázgyár számára olyan új problémák merülnek fel, amelyeket csak kooperativ módon lehet megoldani. A centralizáció alapgondolata autonomikus marad, vagyis

az egyes műveknek megmaradnak az autonómiájuk, a centralizáció keretében is biztosítanák mozgási szabadságukat, de minden hitelkérdésben és az adminisztráció egész területén érvényesülne a centralizáció elve.

Értesülésünk és *Becsey* Antal nyilatkozata érthető feltünést fog kelteni nemcsak várospolitikai körökben, hanem Budapest közönségének legszélesebb rétegeiben is.

Csak reális ajánlatra adja el a főváros

a tömör-abroncsos autóbuszokat, amelyek járatása rövidesen tilos lesz Budapesten

A főváros kiselejtezett régi autóbuszainak első árverése, mint annak idején a *Fővárosi Hirlap* jelentette, érdeklődés híján *nem sikerült*. Erre új árverést tűztek ki, amely pénteken, 9-én lesz az Erzsébet királyné úti központi telepen. Közben az üzem igazgatósága nemcsak a vidéki városoknak és községi előljáróságoknak küldte meg az árverési hirdetményt, hanem *a szomszédos államok kereskedelmi képviseleteinek is, több nyelvre lefordítva.* Ennek az előkészítésnek már nem is maradt el az eredménye, amennyiben

máris számottevő érdeklődés mutatkozott, ezek között a szófiai és belgrádi autóbusz-vállalatoké.

Az újabb árverés hírére, bizonyos oldalról, hallatszottak olyan hangok is, *nem könnyelműség-e — minden bizonnyal igen olcsón — árúba bocsájtani a régi autóbuszokat akkor, amikor azokat idehaza, a villamos nem járta kültelkeken igen jól felhasználhatná maga a főváros is,* ami által sok ezer embert boldogíthatna a közlekedés előnyeivel és áldásaival.

Az észrevétel nem is látszik alaptalannak, tudva azt, hogy például a közelmultban a főváros gazdasági hivatala rengeteg jó állapotban levő, úgyszólván tökéletes, kiselejtezett lófogatú tűzoltószerért, amelyek között számos szerkocsi és mozdonyfecskendő is volt,

összesen sem kapott többet 1200 pengőnél,

s a tényleges értéknek csak egy kis töredékét kapta meg az árverezőktől, akik némi átfestés után minden bizonnyal sokszoros áron adják tovább vidéki helységeknek a kifogástalan karban levő szereket. Az autóbuszüzem igazgatósága tehát igen okosan teszi, ha nagy körültekintéssel rendezi ezt az árverést, mert tartsa meg inkább maga a főváros a kocsikat, *bármilyen célra,* ha ezen az árverésen sem kap *reális* ajánlatokat.

Az említett felfogás argumentumaira hivatkozva érdeklődtünk a hivatalos felfogás iránt is, s az *autóbuszüzemhez közelálló helyen* az alábbi felvilágosítást kaptuk:

— A főváros a kiselejtezést igen alapos megfontolás és latolgatás után, az összes szempontok mérlegelésével bírálta el. Azok a kocsik lettek kiselejtezve, amelyek *üzemköltség* tekintetében estek valamilyen kifogás alá. Ezek között vannak a *Daimler*-rendszerű elektrobuszok, amelyek

a mi fokozott követelményeinket már nem tudták kielégíteni.

A többi kiselejtezett kocsi csaknem kivétel nélkül *emeletes.* Már pedig a közlekedési bizottság összessége biztonsági és egyéb szempontok mérlegelése mellett

az imperiálos kocsik mellőzése mellett foglalt állást,

s ez a felfogás érvényesült az új kocsik megrendelésénél. Különböző praktikussági és egyéb szempont mellett az emeletes kocsik selejtezését tette szükségessé az a körülmény is, hogy egyelőre a *Lánchídon,* de

rövidesen a többi hidakon és az egész főváros területén is eltiltják a tömörgummi-abroncsos járművek közlekedését.

Már pedig emeletes kocsikat ballongumis kerekeken járatni nagyon veszedelmes volna, tudva, hogy egy ballon felszakadása, ami elvégre elkerülhetetlen, *a jármű felborulását idézhetné elő.*

— Az autóbuszüzem igazgatósága a gazdaságos üzemvitel meghonosítása érdekében vitte keresztül az *egységes típus meghonosítását,* már pedig a régi kocsik üzembentartása mellett ez *lehetetlen volna.* A régi kocsik egyéni kezelést kívánnak, mindegyiknek más és más pótalkatrészekre van szüksége, ami mind olyan aprólékos akadály, amely olyan nagy és modern üzemnél, mint a miénk, már számottevő akadály, amit ki kell küszöbölni.

— A régi kocsik egyébként *nem mind lettek kiselejtezve,* mindössze 16, de ebből csak 12 lesz áruba bocsátva. Négy kocsit megtart az üzem, részint oktatási célokra, részint átalakítva teherfuvarozásra.

— Feltétlenül ügyel azonban az üzem arra, hogy *a fővárost semmiféle károsodás ne érje,* s éppen ezért ejtettük el az első árverést is. Most is ugyanazt tesszük, ha nem lesz kielégítő eredmény.

Itt említjük meg, hogy

a Szabó József uccai új központi garázs építkezése a legközelebbi napokon teljes erővel megindul.

A vasszerkezetek munkáit már korábban vállalatba adták, a föld-, kőműves- és egyéb munkák kiadása iránt pedig *legutóbbi ülésén határozott a tanács.* Az *Ajax*-féle főműhely átalakítási munkái is befejezés előtt állnak és ezt már az ősszel használatba veszi az autóbuszüzem.

FARKAS LAJOS
MÉRNÖK
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Telefon: J. 396-78
Budapest VII, Kolumbus u. 41

Kávéházi, intézeti és tömegélelmezési konyhaberendezések
MAYER HERMANN és HIRSCHLER
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 48. SZÁM.
ELSŐRENDŰ HŰTŐGÉP
KÉPVISELET: ESCHER-WYSS & Co.
ZÜRICH-LONDON

NEUSCHLOSZ ELEK TÉGLAGYÁRA
Városi iroda: V., Pozsonyi-út 21-25. Telefon: 901—49.
Kartelen kivül
Helyszínre szállit la. kis- és nagyméretü égetett agyagtéglát. Hidegkút, Mária-Remete és Pilisvörösvárhoz legközelebb fekvő téglagyár.

BITUMEN ÚTÉPÍTŐ R. T.
Budapest,
IX., Ferenc-körút 46.

SCHIFF MIHÁLY
paszományos-mester, Budapest, IV.
Prohászka Ottokár ucca 8. (Félemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-76.
A legszebb kivitelben készitek mindenfele bútorpaszományt, plimő- (paplan) zsinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. Női ruhadiszeket, bojtokat, rojtokat, öveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárzsinórokat, továbbá selyem és gyapjúfonal- adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

vitéz ABUCSAY SÁNDOR és TÁRSA
villanyszerelő, épület- és díszmű-bádogos
vízvezeték, légszesz, csatornázás, központi fütés és egészségügyi berendezések vállalata
Budapest, VII, Akácfa-u. 41.
Telefonszám: J. 352—55.

Dr. HELVEY TIVADAR
VEGYÉSZETI GYÁRA, BUDAPEST
Asphaltozás. Tetőfedés. Szigetelés
TELEFON: AUTOMATA 272—75. SZÁM
Iroda: VI, Eötvös ucca 21. Gyár: IX, Soroksári-út 106.

HERCEG és VERHOVINA
festő, mázoló és butorfényező
Tel.: Aut. 270-86
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

TÁBLAÜVEGBEN MANDL VEZET
KARTELEN KIVÜL
BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

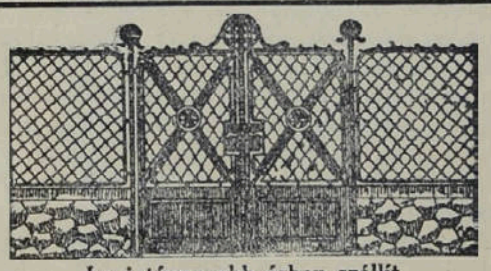
Legjutányosabb árban szállit
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapittatott 1876. Telefon: Aut. 826-83.

UNGÁR JÁNOS MÉRNÖK
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Tel.: J. 334-36 Budapest VII, Szövetség-u. 10 Tel.: J. 334-36
Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító műhely

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

acélvázas építkezések
haas és somogyi ltd.

Tökéletes tüzoltókészülék mindenféle tüz esetében a

PERKEO habzó anyagu tüzoltókészülék
PERKEO tüzoltókészülékek gyára
Rosenthal József Budapest, V, Tükör-u. 4

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli:
Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

FELD OLY
tisztít **szárazon** kosztümöket, öltönyöket, felöltőket, fest **minta szerint** mindenféle ruhaneműt.
Tisztviselőknek nagy kedvezmény! Telefonhivásra minden tételért elküldünk!
Gyár: VII., Thököly-út 33. Telefon: J. 394-41 és J. 446-72.

Ripka Ferenc főpolgármester megoldotta az útépítés problémáját

Megállapították a legsürgősebb munkálatokat és a szükséges másfélmillió pengőt póthitel útján fedezik — A napokban megkezdik a Hungária körút és a Horthy Miklós út burkolását

Ripka Ferenc főpolgármester az elmult héten két napig Budapesten tartózkodott. A főpolgármester Reichenhallból csütörtökön érkezett haza Budapestre, két napig bejárt hivatalába és meghallgatta hivatalvezetőjének, *Némethy* Károly dr. főjegyzőnek a referátumát az aktuális, folyó ügyekről. *Ripka* főpolgármestert ez alatt az idő alatt felkereste *Becsey* Antal, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnöke, aki a többi között érdeklődött *az útépítési program végrehajtása körül támadt bonyodalmak elintézése iránt. Ripka* Ferenc főpolgármester — értesülésünk szerint — közölte *Becsey* Antallal, hogy

sikerült egy közbeeső megoldást találni, amely átmenetileg alkalmas arra, hogy az útépítési nehézségekkel kapcsolatosan felmerült aggodalmakat eloszlassa.

Becsey Antal, akit ebben az ügyben megkérdeztünk, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Úgy tudom, hogy a *főváros útépítési programját az illetékes tényezők revizió alá vették és megállapították, hogy melyek azok az útvonalak, amelyeket feltétlenül és minél előbb új burkolattal kell ellátni.* Ezeknek az útépítési munkálatoknak a végrehajtására elegendő lesz egy kisebb összeg is, a számítások szerint *másfél millió pengő.* A főpolgármester úr, aki személyesen érdeklődött ennek a kérdésnek az elintézése iránt, úgy látja a helyzetet, hogy

a legsürgősebben szükséges útburkolási munkálatokat most már végre lehet hajtani, mert a szükséges másfél millió pengős fedezetnek az előteremtése nem fog akadályokba ütközni.

Ezek szerint tehát *már a legközelebbi napokban meg lehet kezdeni a Hungária körút, a Horthy Miklós út és általában a legtöbbet emlegetett útvonalak burkolási munkálatait.*

A *Fővárosi Hirlap* munkatársának értesülése szerint ezt

a másfél milliós költséget egyelőre póthitel útján fedezik és később döntenek arról, hogy a fedezetet költségvetési úton vagy kölcsön felvétele útján teremtik-e elő.

Értesülésünk szerint *Scitovszky Béla belügyminiszter elvi hozzájárulása biztosítva van arra az esetre is, ha ezt a másfél millió pengőt kölcsön útján kellene megszerezni.*

A fedett uszodát a Margitszigeten építik föl, ahol hullámfürdőt is létesítenek

A kétmillió pengő építési költséget a kultuszkormány és a főváros felesben vállalják — A főváros a maga részesedését három-négy év alatt akarja kifizetni

A JÖVŐ NYÁRON KÉT NAGY TÖMEGSTRANDFÜRDŐT NYIT MEG A FŐVÁROS

Berczel Jenő dr. alpolgármester visszatért szabadságáról és átvette hivatalának a vezetését. A *Fővárosi Hirlap* munkatársának alkalma volt vele hosszabb beszélgetést folytatnia legközelebbi terveiről és munkaprogramjáról. Berczel alpolgármester a beszélgetés során két olyan kérdést vetett föl, amelyek a főváros közönségét igen élénken érdeklik. Az egyik a *tömegstrandfürdők* létesítésének a terve, a másik azoknak a tárgyalásoknak az eredménye, amelyek a *fedett uszoda* megépítése ügyében folyamatban voltak.

Berczel Jenő

alpolgármester a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Azóta, hogy hivatalba léptem, *állandóan szorgalmazom a tömegstrandfürdő létesítésére vonatkozó tervek végrehajtását.* Az idei nyárra már nem tudtam annyira siettetni az építkezési tervek és a költségvetés elkészítését, hogy a strandfürdőket már meg is nyithattuk volna a nagyközönség számára. Most, hogy szabadságomról visszatértem, utasítást adtam az illetékes ügyosztálynak, a tervek azonnali elkészítésére és én remélem, hogy

az ősz folyamán már konkrét javaslattal léphetek a tanács elé.

Kora tavasszal feltétlenül megkezdjük az építkezést és így a jövő nyárra már két nagy, egészen olcsó tömegstrandfürdő nyílik meg.

— Ami a *fedett uszoda* ügyét illeti, annyi bizonyos, hogy ennek a kérdésnek a megoldása már egész sereg ankétezésen ment keresztül. Az első gondolat az volt, hogy a főváros a Szent Gellért gyógyfürdőhöz tartozó területen adjon megfelelő helyet a fedett uszodának. Mi a magunk részéről annak idején, amikor a Gellért gyógyfürdőt megalapítottuk, gondoskodtunk arról, hogy *a további fejlődés céljaira több ezer négyszögöl terület álljon rendelkezésre.* A főváros abban az időben összevásárolt kb. négyezer négyszögöl telket, megvett továbbá két házat (Horthy Miklós út 3. és 5. szám) és kisajátítás alá vonta a Horthy Miklós út 7. számú házat is. Mindenki természetesnek fogja találni, hogy *nem teljesíthettük azt a kérést, amely szerint ezen a területen akarták felépíteni a fedett uszodát.* Bármennyire méltányoljuk is a sportköröknek ezt az akcióját,

hatszáz négyszögöl telket mégsem hasíthattunk ki ebből a területből, amelynek meghatározott rendeltetése van.

Szükségesnek tartom külön hangsúlyozni, hogy a *Budapest-fürdőkórház* gondolata ma már a tervezgetések stádiumába került s ha egyelőre anyagi nehézségek hátráltatják is ennek a gondolatnak azonnali megvalósítását, mi *nem engedhetünk át ebből a területből egy talpalatnyi helyet sem* — nemcsak a fürdőkórház létesítésének tervei miatt, hanem amiatt sem, hogy

ezen a területen a legközelebbi jövőben kétségkívül újabb gyógyintézmények fognak létesülni.

— De mindezektől függetlenül is, a fedett uszoda nagy lármával járna, amit ezen a környéken nem engedhetünk meg. Ahol betegek vannak, ott nyugalomra van szükség, de különben is a Gellért

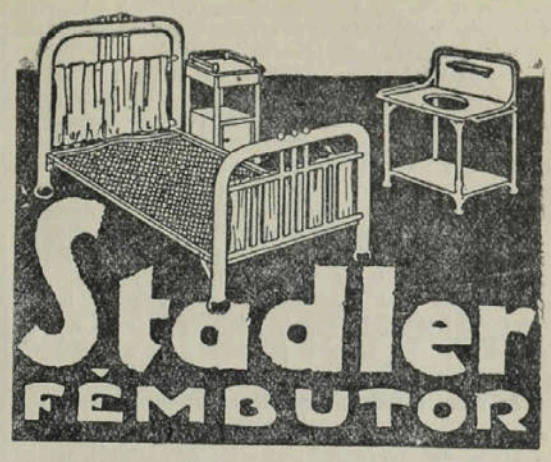

Eladási osztály: VI, Teréz körút 43. szám

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 604-48.

GYÉMÁNTBETON KLEINLOGEL
Telefon: Lipót 990—54
Budapest, V, Zoltán-u. 13

MIKA TIVADAR
RÉZÁRUGYÁRA
BUDAPEST, VII, KAZINCZY UCCA 47
TELEFON: JÓZSEF 428—27

PALKA JÓZSEF
Alapíttatott 1894-ben
Magyarország ezüstkoszorús üvegfestő mestere
TELEFON: J. 302—28
ÜVEGFESTÉSZETI ÉS ÜVEGMOZAIK MŰTEREM
Budapest, VIII., Baross-u. 59

DONÁTH JÓZSEF
gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.
Telefon: 920—00 és 901—24.

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: Dunmész.
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemű kőfaragó-munkát

Proczeller Bálint kövező mester
Budapest, X. Korponai u. 11. Tel.: Kőbánya 74-84

POROS ISTVÁN
OKL. ÉPITÉSZ, ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, IV., VÁROSHÁZ UCCA 16.
TELEFON: AUTOMATA 874—70.
RÁKOSSZENTMIHÁLY, JÓZSEF UCCA 29.
TELEFON: RÁKOSSZENTMIHÁLY 14.

PROF. JUNKERS gázfürdőkályhái
A legjobb és legmegbízhatóbb világhírű melegvíztermelő készülékek
Mindenütt kaphatók!

Korányi és Fröhlich redőnygyár
BUDAPEST KISFALUDY-U. 5/F • TELEFON: J. 323-76 • 459-86
SPECIÁLIS GYÁRTMÁNYAI:
SZAB. PÁNCÉLREDŐNY · ACÉLREDŐNY · FAREDŐNY · VÁSZONREDŐNY
SZAB. AJTÓCSUKÓ · BOSTWIGH-TOLÓRÁCS · NAPELLENZŐ · SZERKEZETEK
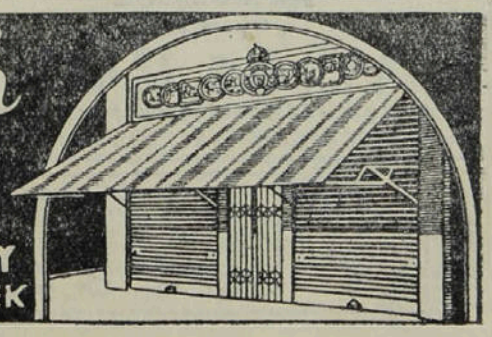

Szálloda a Budapestre érkező legelőkelőbb idegenek lakóhelye, tehát már csak ezekre való tekintetből sem adhatunk itt helyet a fedett uszodának.

— Azért tartom szükségesnek, hogy ezt az elutasító magatartást részletesebben indokoljam, mert súlyos támadások érték emiatt a főváros vezetőségét.

— Az érdekelt sportkörök később *magánérdekeltségekhez* fordultak kérésükkel. Tárgyalások kezdődtek a Lukács fürdő igazgatóságával és ezzel kapcsolatban azt a kérést intézték a fővároshoz, hogy a Lukács fürdő és a Margit-híd között elterülő park területéből adjon hatszáz négyszögölet. Ez is nagy áldozat volna a fővárostól, de a tanács a cél jelentőségére való tekintettel mérlegelte a körülményeket. Legutóbb azután értekezlet volt a kultuszminiszter úrnál, ahol felmerült az a gondolat,

nem volna-e helyesebb a Margitszigeten elhelyezni a fedett uszodát, az ottani strandfürdő áthelyezése révén.

Én a magam részéről melegen pártoltam ezt az ideát és érveltem azzal, hogy a Lukács fürdővel kapcsolatos megoldás esetén szerződést kellene kötni hosszabb időre a forrás tulajdonosaival, ami a jövőre nézve kétségtelenül problematikussá teszi a dolgot. Ezzel szemben a Margitszigeten van víz bőven. Nyolcezer köbméter thermál vize van naponta a szigetnek és így *az állam a fedett uszoda megépítésénél nem idegenekkel szerződik, hanem önmagával és így meg van a garancia arra, hogy a sportuszoda nem fog víz nélkül maradni.*

— A kultuszminiszter úr méltányolta érvelésemet és így

megállapodás történt, hogy a fedett uszodát a Margitszigeten építik meg.

E döntés után szóbakerültek a tervezési kérdések. A tervek beszerzésére pályázatot írtunk ki. A tervező építész költségvetést is tartozik benyújtani.

— Ez a fedett uszoda histórikuma. A további kérdés most az, hogy miként hozzák össze a költségeket. A fedett uszoda építési költségei *kétmillió pengőt tesznek ki.* A kultuszminiszter úr nyilatkozata szerint *egymillió pengő rendelkezésre áll tárcájának költségvetése keretében. A további egymillió pengőt a fővárostól kérik* az érdekeltek. Bár a testnevelési törvény kötelezi a fővárost sportuszoda felállítására, a mai nehéz időkben a kormány sem akar élni ennek a kötelezésnek a rideg eszközeivel. A főváros a maga részéről mindenesetre igéretet tett, — és én ezt az ígéretet a tárgyalás során tolmácsoltam, hogy megfelelő anyagi támogatással segítségére siet a cél megvalósításának. Az lesz minden valószínűség szerint a megoldás, hogy

a fővárosra eső költségeket több, három-négy évre vesszük fel a költségvetésbe.

Ezekből a pénzekből közalapítvány létesül. A közalapítványnak három tényezője lesz: a kultuszkormány, a főváros és a Margitsziget részvénytársaság, amely a területet és a vizet adja.

Berczel alpolgármester végül mint külön érdekességet említette meg, hogy a *fedett uszoda megépítésével kapcsolatosan hullámfürdőt is létesítenek a Margitszigeten és ennek jövedelméből akarják majd fedezni a fedett uszoda fentartási költségeit.*

ÚJABB MEGLEPŐ BONYODALMAK a halálsorompók eltávolítása körül

Ki fizet: a MÁV, vagy a főváros? — Lehet-e újabb halálsorompót létesíteni a megszüntetés érdekében?

A halálsorompók tengeri kígyóvá fajult kérdése a főváros és a *MÁV* között lefolyt sorozatos tárgyalásokkal a látszat szerint *már tavaly lezáródott.* A törvényhatóság is határozatot hozott ebben a nagyfontosságú városrendezési kérdésben, amelyet nemrégiben a *kormány is jóváhagyott*, kikötve magának azt, hogy az építkezést maga a *MÁV* hajtja végre. A

valóságban azonban korántsem záródott le az ügy, sőt nincs kizárva, hogy most kezdődnek csak a komoly bonyodalmak,

amelyek eredménye esetleg az lehet, hogy *a halálsorompók ügye megint hosszú időre eltolódik.*

A ceglédi vasút kitelepítésének és a sok veszedelmet okozott sorompók megszüntetésére, mint köztudomású, három féle lehetőség kínálkozott. A köz óhaj szerint — s ez lett volna az egyedül tökéletes megoldás — az volt a lakosság követelése, hogy a *vasútvonalat teljesen szüntessék meg és a ceglédi vonatok a körvasúton közlekedjenek. Wargha* László kormányfőtanácsos, az akkori városrendezési szakértő, olyan tervet dolgozott ki, hogy az egész vonalat bevágásban vezessék, míg

a MÁV és vele együtt a Közmunkatanács a pályatest felemelése mellett döntött.

E megoldás szerint a halálsorompók úgy szünnek meg, hogy az útkereszteződéseknél *aluljáró viaduktok épülnek.*

A halálsorompók helyébe szánt kínai fal ellen természetesen igen hangosan nyilvánult meg a közvélemény, de a két rossz között választva, mégis kénytelen-kelletlen belenyugodott a megoldásba, *remélve, hogy most már történik is valami.*

A valóságban azonban nem történt semmi, sőt a legfontosabb kérdésben,

a pénzügyi megoldás lehetőségeiről, a főváros és a MÁV között, mint kiderült, még egyáltalán nincs megállapodás.

A pályatest felemelése a mérnöki költségvetések szerint *12 millió pengőt emésztene fel*, ennek a horribilis összegnek a *MÁV* azonban csak *a kissebbik felét akarja vállalni*, s az az álláspontja, hogy elsőrendű városrendezési kérdésről lévén szó, *a főváros érdeke és kötelessége az építés terheinek nagyobbarányú vállalása.*

A főváros illetékes tényezői ezzel szemben hallani sem akarnak, értesülésünk szerint, arról, hogy a kiadások nagyobbik része a fővárost sujtsa, sőt van a tanácsban olyan felfogás is, hogy *a főváros egyetlen fillérrel se járuljon hozzá az építkezéshez, mert ez a vasút kötelessége.*

Ez az óriási felfogásbeli ellentét nemcsak a halálsorompók megszűntetését késlelteti, hanem *azt az ideiglenes megoldást is, amely azt célozta, hogy az autóbuszhálózatot kiterjeszthessék az Angyalföld vidékére.*

A főváros és a *MÁV* között a mult év ősszén olyan megállapodás jött létre, hogy addig, amíg a Hungária körúti aluljáró megépül, illetve az építkezés tartamára, *a Hermina útnál nyitnak egy új átjárót*, a főváros költségén. Ez az építkezés 31.000 pengőbe kerülne, amit a közgyűlés meg is szavazott és a kormány is engedélyezett, sőt a főváros már a mult hóban át is utalta a pénzt az Államvasútak központi pénztárához, abban a hitben, hogy az építkezést nyomban megkezdik. A mult hét folyamán azonban kiderült, hogy

a munkának még nyoma sincs,

erre kérdést intéztek a *MÁV* igazgatóságához. A válasz meglepő volt.

A *MÁV* illetékes tényezői ugyanis azt válaszolták, hogy addig, amíg a főváros és a vasút között a ceglédi vonal ügyében nincs végleges megállapodás, nem lehet a Hermina úti átjáró építését sem elkezdeni, mert

hátha az egész átépítés elmarad,

s ebben az esetben annál kevésbé van szükség a *Hermina úti* átjáróra, mert

ezzel a halálsorompók száma csak szaporodnék.

Tudni kell, hogy a provizórikus Hermina úti átjáró egyszerű talajszintes keresztezés lenne, *olyan, mint a többi sorompó.*

A halálsorompó affférben tehát a legteljesebb bizonytalanság uralkodik minden vonalon. Talán augusztus 9-én tisztázódik valamennyire a helyzet, amikor újabb ankét lesz az állam és a főváros megbizottai között.

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és épitőmesterek, építési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhíd-utca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

UNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

ÁRVAY R. LÁSZLÓ Pala- és cserépfedő- mester — Jókarbantartási vállalat. Elvállal pala-, cserép- és kátránytetők új fedését, javítását
Budapest, VII., Peterdy utca 30 Telefon: József 351—06

SZILÁGYI LÁSZLÓ
Pénzszekrény- és tressor-gyára
Tűzmentes páncél-szekrények, okmány vasszekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerű javításokat és szállításokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.
BUDAPEST, IX. LILIOM UCCA 37. SZÁM.
TELEFON: JÓZSEF 386—99

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

Tel.: Aut. 150-79 — Hűtő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek — **Spitzer testvérek** — Budapest, V., Vilmos császár út 42. — Tel.: Aut. 150-79

Révész János
cement-, márványmozaik- és műkőárugyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, műkő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: **UJPEST, ŐSZ UCCA 14.**

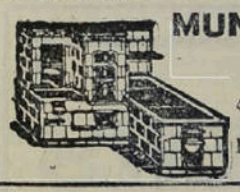

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takarékfűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 812—30.

DÖMÉNY IMRE
EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG
festék-, háztart.- és vegyicikkek kereskedése
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.
Telefon: Automata 886—51.

Fával égetett darabos fehér meszet,
C resit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb építő anyagot szállit bárnová kartelláron alúl:
Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8 Telefon: Aut. 244-41.

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

Textilipari Feldolgozó és Értékesitő Szövetkezet Budapest, VIII., József-körút 49. szám Telefon: József 439—91. sz.

Morbitzer Nándor építész és építőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

SCHÖNTHEIL RICHÁRD okl. építész és építőmester
Budapest. I, Villányi-út 10
Telefonszám: Lágymányos 19—36

Műkő- és burkolómunkák, betoncsövek
ANDREA Cementárugyár és Építőipari Részv.-társaság Budapest, V., Vigszinház-u. 5. Tel. 298-37

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép- és szállítóeszközgyár
Budapest, X, Kápolna-tér 27-29. Telefon: J. 395-80

LEFÉBER ÉS TÁRSA
Kut-, vizműépítés és mélyfurási vállalat
Mélyfurások, kutatófurások, aknaépítés, alapozások, víztelenítések, szivattyútelepek, berendezése
Budapest VI. Bulcsu ucca 5. Telefon: Lipót 981-01 szám

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi ucca 25. Telefon: J. 380-30

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépítő-vállalkozó.

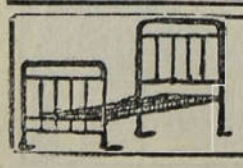

Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemű és paplanok gyári árban. **VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett.** Tel. J. 422-12.

15.000 PESTI GYERMEK NYARAL, harmincezer pedig üdül a főváros jóvoltából

Horthy Miklósné, a beteg pesti gyermekek legfőbb pátronusa, fogadta a gyermeknyaraltatási akció vezetőségét

Petik Kálmán igazgató, a székesfővárosi gyermeknyaraltatási akció agilis vezetője, *szombaton* fejezte be azt az országos körutat, amelynek során végigjárta, meglátogatta mindazokat a vidéki helységeket, ahol budapesti gyermekek üdülnek. *Közel*

háromszáz üdülőtelepet rendezett be az ország minden részében a főváros áldozatkészsége

és 6000-nél több gyermek élvezi a magyar Alföld ragyogó napját, a dunántúli erdők hűsét, a Mátra és a Bükk, a csonka Felvidék ózonos levegőjét, hogy testben, lélekben felüdülve, megerősödve, friss bizakodással készülhessenek tovább a magyar jövendő kiépítésének igéretes munkájára.

Amit az akció vezetője szemleútján látott, *felülmúl minden várakozást.* A legkisebb falutól a legrátartibb nagyalföldi városig, *mindenütt őszinte szeretet és meleg érdeklődés övezi a „pesti gyerekeket"* és túlzás nélkül el lehet mondani, hogy tehetségük szerint mindenhol

valósággal „tejbe-vajba fürösztik" a vézna, csenevész nagyvárosi apróságokat.

A gyermeknyaraltatási akció legfőbb pátrónusa, nemeslelkű támogatója *Horthy* Miklósné, a *kormányzó* felesége. A főméltóságú asszony a szemleút befejezése után külön kihallgatáson fogadta a *kenderesi* kúrián *Petik* igazgatót és aprólékosan jelentést tétetett az akció minden mozzanatáról, behatóan érdeklődve minden kis epizód iránt is.

Az idei gyermeknyaraltatás lebonyolításáról, az eddig végzett munkáról és a telepek életéről az alábbiakat mondotta el

Petik Kálmán igazgató

a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az idei gyermeknyaraltatási akció, mint köztudomású, június utolsó napjaiban indult meg és lebonyolítása minden zökkenő nélkül, program szerint történt meg. Összesen

15.000 gyermeket nyaraltatunk,

ebből *6000*-et — tehát jóval többet mint eddig — *vidéken helyeztünk el.* 9000 gyermek főleg a budai hegyvidéki iskolákban berendezett telepeken üdül.

— Mielőtt a nyaraltatási akció részleteibe bocsátkoznék, a *külföldi csereakcióról* kell megemlékeznem. A kísérletképpen tavaly megkezdett mozgalom sikerein felbuzdulva az idén is folytattuk e munkánkat, amely az idén méreteiben meg is növekedett, de *az egész programot mégsem tudtuk az idő előrehaladottsága miatt lebonyolítani.* A mostani nyáron *Németországon* kívül csak *Bulgáriával* tudtunk tényleges kapcsolatokat létrehozni, *Olaszországgal* csak elvi megállapodás van, amelynek megvalósítása jövőre marad, míg *Franciaország még nem nyilatkozott.*

— Németországból 250 diákfiú van nálunk *Balatonfüreden, Jósvafőn* (Aggtelek mellett), *Balatonberényben* és a *Svábhegyen.* Hindesheim, Magdeburg, München és Potsdam környékére valók a fiúk, akik természetesen mind a négy helyen a főváros vendégei. A német cserefiúk egy teljes hónapot üdüléssel töltöttek, s *a mult szerdán mind a 250 Budapesten gyülekezett.* Még egy hétig időznek nálunk, ezalatt

megnézik a főváros nevezetességeit és a környék látnivalóit.

Előzőleg körülhajózták a Balatont, megnézték az aggteleki cseppkőbarlangot, Parád és Lillafüred érintésével bebarangolták a Bükkhegységet és a Mátrát is. A német fiúkat *mindenütt nagy rokonszenvvel fogadták;* több földbirtokos család, így *Putnoky* Mórie képviselő magyarosan megvendégelte a turistaúton levő csoportokat. A német fiúk üdülőtelepeit többször meglátogatta a *német követség két tisztviselője: Pelzner* tanácsos és *Bauer* titkár, s nagyon meg voltak elégedve a látottakkal.

— A mieink, ugyanesak 250-en, München mellett *Rinckben, Linzben* a *Rajna* mellett, *Helgolandban, Hallig* szigetén, *Lübeckben,* Stettin mellett voltak elhelyezve. Ők is tanulmányúttal kötik össze az üdülést, megmutatják nekik Hamburgot, Brémát, a tengerpartot, majd Potsdamot, a Rajna mentét, Münchent, Berlint és 7-én érkeznek haza.

— *Bulgáriába* ugyanesak szerdán indult el hajóval 40 fiú. Ezek *Várna mellett lesznek.* Várna város és a bulgár kultuszkormány gondoskodott az akció sikeréről. Egy külön iskola-épületet bocsájtottak rendelkezésükre,

főzésről pedig az ottani különleges ételek miatt mi gondoskodunk,

s ezért *szakácsnőt is küldtünk a csoporttal.* Bulgáriából *tavasszal voltak diákvendégeink,* ezuttal nem jön csere-csoport. A külföldi mellett

csereakciót hoztunk létre több magyar vidéki várossal is.

Gyöngyösön, Kiskunfélegyházán, Kecskeméten, Szekszárdon, Vácon, Zalaegerszegen, Nyiregyházán, Magyaróváron és Sátoraljaujhelyen vannak ez alapon gyermekesoportjaink.

— Viszonzásul a mi gyermekeink ellátásáért egyrészt klimatikus üdülésre szoruló alföldi gyermekeket ápolunk, mintegy 2000-et, a budai hegyekben, másrészt egy hetes tanulmányútra látogatnak fel a különböző városokból. Ezeknek megmutatjuk a főváros nevezetességeit, hajókirándulásra visszük őket s természetesen étkezés, szállás dolgában is a főváros vendégei.

— A fővárosnak vidéken 280, a környéken pedig 17,

összesen 297 üdülőtelepe van.

A helybeli telepeken 9000, a vidéken 6000 gyermek üdül. A vidéki telepek legnagyobb részét a helyi hatóság és a társadalom élelmezi, de van számos olyan vidéki településünk is, ahol az élelmezésről is mi gondoskodunk.

— Ilyen telepek vannak: *Sajókazincon* 500, *Sajóvelezden* 120, *Balatonberényben* 350, *Balatonfüreden* 100, *Türjén* 120, *Jósvafőn* 80, *Izbégen* 100 gyermekkel.

— *Örömmel és elismeréssel kell megemlékezni arról a hangulatváltozásról, amely a főváros akciója mellett általánosan tapasztalható.* Különösen a magyar nagybirtokosok: a *nagymágocsi* gróf *Károlyi*, a *mándoki* gróf *Forgács*, az *aszódi* gróf *Rádai*, a

PINKAY KÁROLY
ÉPÍTÉSZ ÉPÍTŐVÁLLALKOZÓ
TELEFON: Automata 864-61.
BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL UCCA 20.

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőoltványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
gyártmányai
Telefon: Aut. 823—20.
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk kedvező fizetési feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

KŐBÁNYAI KÁTRÁNY és ASZFALTIPAR
FRIED és GRUBER okl. mérnökök / X., Gyömrői-út 64 / Tel.: J. 449-44
GYÁRTMÁNYAINK: bőrlemez, szigetelőlemez, aszfalt fedőlemez (szagtalan), facement, kiöntő aszfalt, aszfalt couló
VÁLLALUNK: Tetőfedést minden kivitelben, szigetelési munkákat, vízteleníté si munkákat, aszfaltozást

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

Schwabl Alajos TELEFON AUT. 287—26 SZ.
festékáru-kereskedés
Bpest V., Vilmos csász. út 22

FIEDLER JÁNOS LENIPARI RT.
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár.
Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
KOMÁROM
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám
Telefon: Lipót 981-25

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő mesterek
Budapest, VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

MORVAI GYULA TETŐFEDŐMESTER
PESTUJHELY, MOLNÁR VICTOR UCCA 33. SZ.
Elvállal minden e szakmába vágó tetőfedő munkákat

Helmich Dezső
elektrotechnikai- és rádióüzeme
Budapest, VI, Csángó ucca 6/b.
Telefon: L. 992-83 Telefon: L. 992-83

FISCHER MÁRKUSZ
épület- és butorasztalos
Telefonszám: József 359—00
Budapest,
Üzem és iroda: X, Liget ucca 20. sz.

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő farodonyok, acéllemezrodonyok, boltponyvák, vászon-, szövött- és farodonyok gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapittatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223-06. szám.

KOVÁTS GÉZA kőművesiparos
vállal házak renoválását, festését, átalakításokat és nedves falak elszigetelését Budapest, VII., István-út 36

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték, egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

RELLA N. és UNOKAÖCCSE
Építési Vállalat R.-T.
Budapest, VIII, Népszinház ucca 13
Telefonszámok: József 436—52 és József 436—53.
Magas- és mélyépités, vasbetonépités, HERBST FÖDÉM az egesz világon elterjedt és és legolcsóbb vasbetonfödém

JOHN FOWLER & Co.
VI., ANDRÁSSY-UT 28
AUTÓK VEZÉRKÉPVISELETE
ALFA-ROMEO
WOLSELEY
HILLMANN
MORRIS
A legkiválóbb angol és olasz sport-, tura- és kisautók.
Teherautók ½ tonnától 12 tonnáig.

turai báró *Schossberger*, a *kétegyházai* gróf *Almássy* és a *herceghalomi* gróf *Metternich* uradalmak mutattak nemes példát.

— Minden elismerésünk a nemes vármegyéké, a községeké, a közigazgatásé és a vidék társadalmáé is. Majdnem minden községben a helyi intelligencia, a lelkész, a jegyző, a tanító, az orvos, a gyógyszerész stb. vette át a kis fővárosi gyermekek védnökségét s nem lehet meghatottság nélkül beszélni arról a lelkes szeretetről, ahogy ezt végzik.

— Vannak községek, ahol a helyi bizottság tagjai — módos családok — *felváltva főznek a gyermekcsoportnak*. Természetesen

versenyeznek, hogy melyik háziasszony főztje ízlik jobban a „kis pestieknek''.

Csoda-e, ha e nemes vetélkedésben *rohamosan nyílnak ki az egészség rózsái a napról-napra pufókabb arcocskákon.*

— Külön fejezetet kell szentelni a kormányzóné főméltóságú asszony abádszalóki üdülőtelepének,

amely közvetlenül Kenderes mellett van, 30 budapesti és 12 kenderesi gyermekkel. A telep minden szükségletéről a kormányzóné gondoskodik, aki *személyesen ügyel a gyermekek gondozására is*. Nem lehet egyszerű szavakkal méltatni azt a fenkölt szeretetet és odaadást, amellyel a főméltóságú asszony nemcsak a telep, hanem az egész ügy, a szegény kis budapesti gyermekek sorsa iránt viseltetik.

A kormányzó is többizben meglátogatta már az abádszalóki telepet és órák hosszat időzött feleségével együtt a gyermekek között.

— Azok a gyermekek, akik állandó üdülésre kevésbé szorulnak, a *hüvösvölgyi nagyréten* épült kiránduló-ház révén részesülnek a nyaralás örömeiben. Naponta ötszáz gyermek játszadozik itt felügyelőik őrizete alatt s *itt kapnak tápláló ebédet és uzsonnát a fővárostól*. Ezek a csoportok a napközi otthonokban gyülekeznek, onnan

ingyen villamoskocsikon utaznak ki és jönnek este haza. Ilyen módon közel 30.000 gyermeket üdültet a főváros.

— A nagyarányú áldásos akcióra *650.000 pengőt költ a főváros.*

Hatszázötvenezer pengő kétségtelenül nagy összeg, de nyugodtan és örömmel hozza meg a főváros törvényhatósága az áldozatot, látva a gazdag eredményt, amit az akció produkál.

A sovány, vérszegény, sápadt gyermekek, mint az akció vezetői és orvosai mondják, *óriási változáson mennek át*, kiszínesednek, megizmosodnak, szellemileg frissülnek és súlyban átlag 3—5 kilót gyarapodnak.

*

Amíg az akció derék vezetőjével beszélgetünk, az augusztusi kánikulában csendesen pergő szavakhoz jókedvű gyermekzsivaj, csengő nevetés s apró lábak dobogása a kísérőzene. Tiszta örömök, ártatlan boldogság orkesztere alattunk a Papnöveldeuccai iskola udvara, ahol, a szülők óvó aggódásától kísérve, gyülekeznek a legközelebb induló csoportok: a Balaton, az Alföld, a Dunántúl, a Mátra, a Bükk tájai felé. *(d—y.)*

Ingatlanforgalom

1929. évi július hó 22—28-ig

Budai rész:

Dr. Navratil Dezsőről ½ része kk. Navratil Egon és birtoktársaira I., Budakeszi út 63. sz., 10916. hrsz., 40.000 P-ért.

Giuseppe Bianchiról ½ része Dr. Tölgyessy Gyula és nejére I., Virányos. 10546. hrsz., 14.000 P-ért.

Földhitelbank r.-t.-ról Beyer Gizellára I. ker., Hidegkúti út 44. sz., I., Kovács ucca 1/b. sz., 11.119., 11 120. hrsz., 38.586·80 P-ért.

Fodor Oszkár és nejéről özv. Kehrer Lajosné és birtoktársaira I., Hegyalja út 18. sz., 5186. hrsz., 68.000 P-ért.

Seenger Ervinnéről 4/36 része Holl Gyuláné és birtoktársaira I., Attila körút 32. sz., 6338. hrsz., 12.000 P-ért.

König Lajosról ½ része Gröger Jánosnéra I., Sasad. 2039/83/a hrsz., 3661·90 P-ért.

Csulits György és nejéről 2/3 része Diószeghy Antalnéra I., Gazdagrét, 1928. hrsz., 6000 P-ért

Földváry Józsefnéről ½ része Róth Samunéra III., Vörösvári ucca 124. sz., 16993. hrsz., 17.500 P-ért

Dr. Gergely Illésnéről Zöld József és nejére (I., Diósárok u. 18. sz.), 9900/2. hrsz., 34.000 P-ért.

Benisch A. Edvardról Retter Károly és birtoktársaira (II., Tudor u. 7. sz.), 13356. hrsz., 180.000 P-ért.

Kiss Zoltánról ½ része Kiss Zoltánnéra (III., Csatárka), 11864 hrsz. 5.000 P-ért.

Fábián István és nejéről dr. János Áron és nejére (I., Jolán u. 7. sz.) 7454 hrsz. 53.000 P-ért.

Kell Hugó és nejéről Meinhardt Richárdnéra (II., Borbolya u. 4—6. sz.), 15004/2. hrsz., 36.000 P-ért.

Földhitelbank részv.-t.-ról Scherbaum Jenő és nejére (I., Kelenföld), 4368/17. hrsz., 11.781 P-ért.

Földhitelbank r.-t.-ról Ponger Adolfra (II., Pasarét), 11618/9. hrsz., 18 000 P-ért.

Dr. Radocza Kálmán és birtoktársairól Schanda Ferencre (I., Átlós út 73. sz.), 3399. hrsz., 28.000 P-ért.

Földhitelbank r.-t.-ról Georgievic Ödön és birtoktársaira (II., Pasarét), 11618/15. hrsz. 24.666·60 P-ért

Ratzki Antal és birtoktársairól illetősége Rácz János és nejére (II., Horváth u. 22. sz.), 13627 hrsz., 28.000 P-ért.

Özv. Hubenthal Lipótnéről Simó Erzsébetre (I., Kőérberek), 233. hrsz., 4939·70 P-ért

Sósfürdő és Forrásvállalat r.-t.-ról Laluja István és nejére (I., Kelenföld), 3497/12. hrsz , 19.504·80 P-ért.

Ratzenbeck Antal és birtoktársairól Rekenye Imre és birtoktársaira (III., Filatori) 18940. hrsz., 3.300 P-ért.

Pesti rész:

Soroksárvidéki Takarékpénztár r.-t.-ról ½ része Orbán Gyula és nejére (X., Bonyhádi út 118. sz.), 2013., 2014/73. hrsz., 1576.80 P-ért.

Soroksárvidéki Takarékpénztár r.-t.-ról ½ része Gera István és nejére (X., Bonyhádi út 118. sz.), 2013., 2014/73. hrsz., 1576 P-ért.

Bruszt Károly és nejéről Guba Erzsébet és Máriára (VI., Alsó rákosi rétek), 1951/2., 1952., 1953/131. hrsz., 6500 P-ért.

Gábor Imre és nejéről illetősége özv. Mikina Istvánnéra (VI., Mór u. 6. sz.), 1543—1547/7 hrsz., 10.790 P-ért.

Orbán Gyula és birtoktársairól Tari Imrénére (X., Bonyhádi út 118. sz.), 2013., 2014/73. hrsz., 5100 P-ért

Kovács János és nejéről ½ része Gross Péternére (X., Alsó rákosi rétek), 2004., 2005/11/16. hrsz., 8000 P-ért.

Ernst Márkusné és birtoktársáról Sinkó Mihály és nejére (dunabalparti), 26262/2. hrsz., 9000 P-ért.

Magyar Általános Hitelbankról Magyar Általános Hitelbank Nyugdíjpénztárára (V., József tér 8. sz., V., Nádor ucca 12 sz.), 689—692/c, 757., 1145—1154. hrsz.

Rónai Edéről illetősége Futó András és nejére (VI., Szent László u. 107. sz.) 1548., 1549., 1550—1552/a/a/146. hrsz., 6000 P-ért.

Pischel Sándor és nejéről Jenich Pál és birtoktársaira (VI., Országbíró u. 42. sz.), 1540/b/a/3. hrsz., 18.000 P-ért.

Bagi Pál és nejéről Illés Aladár és nejére (VIII., Táncsics u. 3. sz.), 6242. hrsz., 46.000 P-ért.

Haás Miksa és nejéről Klein Izidor és nejére (IX., Vendel u. 20/a. sz.), 8781/d hrsz., 99.000 P és 589·79 dollárért.

Mráz Gyuláról Mráz János és birtoktársaira (VIII., Nap-u. 15. sz.), 6829. hrsz. öröklés.

Róth Antalnéról Kurfis József és nejére (X., Felső rákosi rétek), 7599/6—8/11/b hrsz., 1800 P-ért.

Rozgonyi Endréről Békési Ingatlanforgalmi és Műszaki r.-t.-ra (dunabalparti) 29987/40 hrsz., 1500 P-ért.

Eckenberg Amáliáról Róna Mártonra (dunajobbparti), 26178. hrsz., 9400 P-ért.

Eisler Sándorról Magyar-Olasz Bank r.-t.-ra (VIII., Koszorú ucca 28. sz), 6351. hrsz., 31.464·50 P-ért.

Postamesterek és postamesteri alkalmazottak országos nyugdíjegyesületéről Fűszerkereskedők országos nyugdíjegyesületére (VII., Vörösmarty u. 6. sz.), 4530/b. hrsz., 122.0000 P-ért.

Neudörfer Lajosról illetősége özv. Neudörfer Lajosné és birtoktársaira (V., Visegrádi u. 17. sz.), 1174/b., 1175/b., 1178—1183/5. hrsz., öröklés.

Schönfeld Gusztávról Matuschek Ferencné és birtoktársaira (X., Ohegy), 8478—7479/18. hrsz., vételár nincs közölve.

Özv. Baumgarten A. Fülöpnéről özv. Baumgarten Henrikné és birtoktársaira (V., Nagykorona u. 15. sz.), 824. hrsz., öröklés.

Dr. Dallos Gyuláról Papp Ferenc és nejére (VI., Alsó rákosi rétek), 1955—1958/83—97/15. hrsz., 5000 P-ért.

Özv. Komlósi Jenőnéről Preszter Károly és nejére (VI., Alsó rákosi rétek), 1955—1958/83—94/22. hrsz., 5000 P-ért.

Dr. Faragó Sámuelnéről dr. Faragó Pálra (VI., Munkácsy u. 15. sz.), VII., Akácfa u. 20. sz.), 3047/3/a., 4969. hrsz., öröklés.

Hausvater Lőrincről illetősége Hausvater Károly és birtoktársaira (VIII., Futó u. 9. sz., VI., Hegedüs Sándor u. 21. sz.), 6775., 4020/3. hrsz., öröklés.

Scheier Sámuelnéről illetősége Ullmann Sándorné és birtoktársaira (VI., Angyalföld), 1536/b. hrsz., öröklés.

Wintermitz Dezső és birtoktársairól illetősége Reichsfeld Ignácra (VIII., Sárkány u. 7. sz.), 7213. hrsz., 9030 P-ért.

Hegedüs Miklósról Hegedüs Ida és birtoktársaira (VI., Alsó rákosi rétek), 1951/2., 1952., 1953/56. hrsz., öröklés.

Halász Aladár és nejéről Sprooz Ernőre (VII., Fürész u. 97. sz.), 1966—1969/74. hrsz., 12.000 P-ért.

Földhitelbank r.-t.-ról Szalay Jánosnéra (VII., Török ör), 2582—2585., 2594/a/b., 2595/53. hrsz., 4000 P-ért.

Özv. Rosendem Gézánéről illetősége Knopp Miksánéra (VIII., Bérkocsis u. 20. sz.), 5717. hrsz., 20.650 P-ért

Erdész Gerőről illetősége Skorka Mihályra (X., Óhegy), 8004—8007/9/14., 8004—8007/9/13. hrsz., 6650 P-ért.

Pfleger Gyula és birtoktársairól Groma László és nejére (VI., Kerekes u. 3. sz.), 1541—1542/1/18/a. hrsz., 20.000 P-ért.

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Muzeum-körút 41.
TELEFON: AUT. 880-96. □ TELEFON: AUT. 880-96.

Megjelent A PÉNZVILÁG legújabb száma szenzációs tartalommal!
Kapható minden ujságárusnál
Ára 40 fillér

REICHENBERGER RÓBERT
RÉZMŰÁRÚ ÜZEM
Gyárt: vörösrézből, valamint más fémekből edényeket és készülékeket.
ALAPÍTTATOTT: 1888. TELEFON: JÓZSEF 366-14.
Arany- és ezüstérmekkel többszörösen kitüntetve!
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SAJÓ UCCA 6. SZÁM.

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK
Központi fütés-, vízvezeték- és csatornázási vállalat
Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK EPITŐMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 82

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 515—19.

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

Laczkó István BUDAPEST, IX., bádogos és szerelő LILIOM UCCA 28.
Telefon: József 399-48

DOBOS ANDRÁS
ÉPÜLET- és REDŐNYLAKATOS VÁLLALATA
BUDAPEST, IX, LÓNYAI UCCA 58
Tele on: Automata 874-38

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

LAMPL ÖDÖN
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 176 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3 sz. TELEFON:
Fióküzlet: IX, ker. Tompa ucca 0 szám A. 847-73

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

SZAVA SANDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. sz.
Telefon: Lágymányos 6—07.

TÓTH ISTVÁN Telefonautomata 510—29. szám.
VILLANYSZERELŐ
Budapest, I., Greguss ucca 8 szám

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

Hajnal Imre
okl. mérnök, épitési vállalkozó
Budapest,
I., ATILLA KÖRÚT 47. SZÁM TELEFON AUTOMATA 528-64

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPITÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

Napi százezer üveg Harmatvíz

az újonnan foglalt Árpád-forrás termése

A magyar Karlsbad a villamos sínek alatt

Weszelszky professzor nyilatkozata

A budai forrásvidék kiapadhatatlan kincseit évszázadokon át alig használta ki a *patópálos* magyar nemtörődömség. Csak a *véletlenen múlt, hogy az Erzsébethíd építésénél örökre be nem falazták a lebontott kis hotel udvarán fakadozó és az építőknek alkalmatlankodó vizet*, s alig egy évtizede, hogy valaki felfedezte a világhírre érdemes, rádiumban gazdag gyógyító vizet s életre hívta a *Hungária*-forrást, ahol azóta betegek tömegei kerestek és találtak gyógyulást, messze hirdetve hírét a kezdetleges, kis magyar Karlsbadnak. Egy lelkes egyetemi tanár és az *Ásványvízüzem* agilis igazgatójának érdeme, hogy a *Hungária*-forrás mellett

rövidesen átadják a nagyközönségnek a második gyógyforrás ivócsarnokát is.

Szinte titokban, észrevétlenül készültek el az „*Árpád-forrás*" foglalási munkálataival, s ma már *az emberek szemeláttára buzog ki a Gellérthegy sziklarepedésén az 53 fokos, gőzölgő, rádiumos víz a föld rejtelmes mélységeiből*. Az újonnan feltárt forrás a *Hungária*-forrástól alig száz lépésnyire van a Gellért-fürdő felé, a sziklás hegyoldal tövében húzódó keskeny kis parkban. Most még

ideiglenes deszkatető fedi a forrás boltozatát, de a tavaszra csinos pavillon épül a kúrázók számára.

Az *Árpád*-forrás vizét egyébként a *Harmatvíz* töltésére használják fel az *Ásványvízüzemben*, a *Hungária* vízzel együtt.

Az újonnan foglalt *Árpád-forrást* nemrégiben mutatták be néhány meghívott előtt. A járókelők szeme elől a Gellért-sétány vasrácsos kerítése takarja el a kezdetleges fatákolmányt, amely alatt a világhírességre predesztinált forrás meghúzódik. A barlangszerű helyiségbe kettős betonlépcsősor vezet. Szemünk láttára tör elő a forró víz, s

a kénes gőzök betöltik az egész helyiséget.

Középen, csiszolt üvegbúra alatt, *precíziós hőmérő* áll, mutatja a forrás állandó hőfokát: *53° C.* Oldalt beton aknában tűnik el az előtörő víz, s abszolút tiszta, a környezettől biztosan szigetelt csövön ömlik át az *Ásványvízüzem* épületébe,

ezidőszerint az egész mennyiség: több, mint 2000 köbméter naponta.

A többi, tíznél több forrás még ősi állapotában vár s *részben a Rudas-fürdőt táplálja, részben felhasználatlanul ömlik a Dunába.*

Weszelszky professzor, a híres magyar rádiumkutató, „Budapest fürdővárosának" a Gellérthegy tövébe álmodott „Magyar Karlsbad"-nak fanatikusa, a rajongók hitével beszél, magyaráz a budai hegyek méhének aranyat érő kincseiről, amelyhez *csak hozzá kellene nyúlni*, hogy a jólét és a bőség forrásai legyenek, mert az áldott sziklák résein Gastein, Karlsbad:

a leghíresebb világfürdők forrásaival vetekvő, de számban gazdagabb gyógyító forrásoknak vagyunk példa, tékozló birtokosai...

— Tessék nézni, itt van az úton, a Gellérthegy és a Rudas fürdő között... Ki hinné, hogy

az úttest alatt négy híres gyógyforrás rejtőzik: ezek a fémlapok nem kanálist takarnak.

Ez itt a *Török*-forrás, odább a *Musztafa*-forrás, a harmadik a *Mátyás*-forrás és

a rádiumban leggazdagabb, legdúsabb, a Rákóczi fejedelem forrás is itt van a villamos sínek alatt.

A víz a fürdő bazinjeit, az uszodát táplálja, *a publikum nem is tudja, hogy gyógyvízben fürdik*, a nagy tömeg 45—55 fokos rádiumos, kénes, lithiumos vízfelesleg pedig belezuhog a Dunába...

— El kellene terelni a villamost, *mind a tizennégy forrást meg kellene nyitni*, hozzáférhetővé, láthatóvá kellene tenni, modern, higiénikus forrásfoglalattal körülvenni, *ivócsarnokkal befedni*, a parton végig megépíteni a kolonádot, megesinálni a parkot, *a szállónk már megvan hozzá* és

kevés áldozattal megvalósul a világ egyik legnagyszerűbb gyógyhelye.

Ez pedig a Gellérthegy páratlanul grandiózus sziklaparkjával, a Duna káprázatosan nagyszerű panorámájával, olyan szépségekkel ékeskedik, amelyhez képest Marienbad, Karlsbad minden vonzóereje kevés lesz. Hozzátehetjük mindehhez azt, hogy *Karlsbad télen át kihalt hotelváros*, Budapest ezzel szemben itt áll világvárosi forgalmával, látványosságaival, színházaival, nagyszerű tudományos intézeteivel, *világhírű orvoskapacitásaival*, múzeumaival, szanatóriumaival, klinikáival, művészi, zenei és tudományos életével, sportjával, szórakozásaival. A modern világváros összes technikai felszerelése, kényelme, raffináltsága, párosulva a külföldi gyógyfürdőkével teljesen egyenértékű 40 meleg „kénes, rádiumos, sós gyógytényezőjével!" Ezerszer többet nyújthatunk *Gastein, Karlsbad, Baden* és a többi frekventált fürdőhelyeknél, s búcsújáróhelyévé tehetjük az egész világ betegjeinek, ha úgy akarjuk...

— Gasteinban 40 pengő a szerényebb napi penzió, amellyel a fürdőzők nagy tömegei adóznak évente Ausztriának,

Karlsbad 10.000 őslakója 200.000 fürdővendégéből él, gazdagodik,

képzeljük el, *mit jelentene, ha csak 50—100.000 beteg keresne gyógyulást évente a budai gyógyforrásoknál.*

— Az *Árpád-forrás*-t a legmodernebb, leghigienikusabb módon építettük ki. A forrásnyílásig

STOBBE KÁLMÁN
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-UCCA 9.
TELEFON: 975—93

Harsányi Testvérek
központi fütés, egészségügyi berendezések, vizvezeték, csatornázás és épületbádogos munkák vállalata
BUDAPEST I., VII., BEM UCCA 5 SZÁM
ALAPITVA 1894. — TELEFON: J. 880-15.

„SANIT F" CEMENTHABARCSTÖMITŐ
Gyártja: POSNANSKY ÉS STRELITZ
aszfalt-, fedéllemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut. 228-29., Aut. 82-85.

IFJU CRISTOFOLI VINCE
padló és falburkoló vállalata
Telefon: Lipót 921—55.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 18—20.

VIKTOR FERENC
SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 9. TEL.: JÓZSEF 349-83.

Féregirtás, takarítás, ablaktisztítás
géppel és mérnöki vezetés mellett TELEFON: AUT. 504—84 881—01
— Számos hatósági elismerés —
OTTOPAL ÉS TÁRSA
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

Kerti és Farkas hatóságilag eng. villamossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakműhely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 860—17.

Kőművesmester elvállal mindenféle tatarozási, valamint uj épületmunkát. — Költségvetés díjtalan.
PÉTER LAJOS, VII., Dembinszky ucca 38. Telefon: J. 313-75

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készit azonkivül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Malomsoky József** asztalosárugyárt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, aszfalt, porolaj.
KÖZPONTI IRODA: V., HÁDOR UCCA 2. TELEFON: AUT. 839-25.
Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban.

Welvárd és Kutasi
okleveles mérnökök.
Gyárkéményépités. Kemenceépités
Kazánbefalazás. Gépalapozás.
Budapest, IV., Muzeum-körút 21.
Telefon: Automata 835—64.

AGYAGCSÖVEK
és csatornázási cikkek
HUBERT ÉS TÁRSA R. T.
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4.
Telefon: Automata 22—67.

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 964—14. SZÁM

Fekete Ödön mérnök
Vizművek, vizvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

Előnyös bevásárlás
Emeli az Ön forgalmát és nyereségét!
Ezért látogassa meg
1929 augusztus hó 25-től 31-ig a
LEIPZIGI ŐSZI VÁSÁRT
amely kedvező bevásárlási lehetőséget kinál Önnek.
Nagy vasuti kedvezmény.
Indulás: augusztus 25-án a normális gyorsvonattal Keleti p. u.-ról 20.50 órakor. Átszállás Dresdában. Ingyen német és cseh vizum, útlevelek átvétele ezen vizumok beszerzése végett legkésőbb aug. 17-ig, lakásbejelentések legkesőbb augusztus 16-ig. Közelebbi felvilágosítást nyujt a tiszteletbeli képviselő:
GUHRAUER OTTÓ igazgató
Budapest, VI., Teréz körút 46. I. em. 2.
Telefon: Aut. 259—81.
Hivatalos idő: 9—5-ig és a Leipziger Messamt Leipzig.

Weingruber Ignác
Székesfővárosi Pavillon Kávéháza
VI., Városliget

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
TELEFON: Automata 219—69. szám
a legjutányosabb áron szállitunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpacca, valamint alpacca ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
Árjegyzéket díjmentesen küldünk
12 havi részletre
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Bálvány u. 16.
Pontos cimre kérjük ügyelni.

hatoltunk be a hegybe, kitisztítottuk s vasbetonból készítettük el a feltárt forrás körül a foglalatot, amelyet légmentesen, üveg fedőlappal zártunk le. A forrás fölé precíziós hőmérőt szereltünk, amely állandóan ellenőrzi a víz hőfokát.

— Az Arpád-forrás 53 fokos vize melegebb, mint a Hungária-forrásé és kéntartalma is gazdagabb, rádium emanációja pedig körülbelül azonos a Hungária-forrásével, amelynek rádium-hatása tudvalevően háromszorosa a leghíresebb karlsbadi forrás vizének.

Az újonnan feltárt és foglalt forrás naponta 210 köbméter gyógyvizet szolgáltat, amelyet most a *Harmatvíz palackozására használunk. Ezt a tavasszal megnyitjuk a nagyközönség ivókúrái számára is.*

Ha a főváros tapasztalataink és útbaigazításaink alapján komolyan hozzáfog a források modern foglalásához, hozzávaló ivócsarnokok építéséhez s még nagyobb erővel folytatja a forrásvizsgálatokat — amely tudományos kutatást én, jószántamból, önként, már két éve végzek, — akkor itt rövidesen gyönyörű lehetőségek gazdagsága fog kibontakozni.

— A Gellérthegy tövében húzódó keskeny parksáv északi végében van az *Árpád-forrás*. Barlangszerű mélyedésből erős sugárban tör elő a rádiumos, gőzölgő, kénes víz. A forrásfoglalatot ízléses vasrács védi. A míniummal bevont rácsot *pár hét alatt feketére patinásták a rádiumos-kénes gőzök.* Alul kőkagylóba csobog a felesleges vízmennyiség. A forrás körül vasbeton korlát épült, ide állítják majd a kiszolgáló asztalokat a kúrázók számára. A forráshoz két kényelmes lépcső vezet, egyik a lemenők, másik a távozók számára. A forrás vizének egy részét hermetikusan elzárt cső vezeti át az *Ásványvízüzem* épületébe.

A gyalogjárón öntöttvasajtót nyitnak fel és élesen meredek lépcsőkön jutunk el egy hófehér zománcfestékkel bevont csempézett földalatti helyiségbe. Óriási kemencéhez hasonló tartály áll előttünk, rajta négyzetméternyi nikkelkeretbe foglalt csiszolt üveglap fedi be a kémlelő nyílást. Az üveg alatt pezseg, buzog a palackozásra váró vízmennyiség . . . *Napi 100.000 üveg Harmatvíz.*

VÁLLALKOZÁS

Új versenytárgyalási kiírások

A mult héten a tanács a következő újabb versenytárgyalásokat írta ki:

Textilneműek, fabútorok, szerszámok, épületfa, kerítés, vas- és fémáruk, vasbútor, gépkocsi, lófogatú kocsi, gőzfertőtlenítőgépek stb. árverésére. Pályázni lehet augusztus 16-án d. e. 11 óráig a Váci úti fertőtlenítő intézetnél.

Összes ipari munkákra a Soroksári út 58. alatti marhaközvágóhidon levő kis vágócsarnok átalakításánál. Pályázni lehet augusztus 16-án déli 12 óráig a marhaközvágóhidon.

Kövezési munkára a Hungária körúton. Pályázni lehet augusztus 12-én déli 12 óráig az út és csatornaépítési ügyosztályon.

Föld-, kőműves-, elhelyező munkára a Szent István-kórháznál. Pályázni lehet augusztus 13-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Csatornázási munkára a ferencvárosi helyi kikötőnél. Pályázni lehet augusztus 19-én déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Kőműves munkára a Rókus-kórháznál. Pályázni lehet augusztus 9-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Bádogos, asztalos, szobafestő és mázoló munkára a Wenckheim-palotánál. Pályázni lehet augusztus 14-én d. e. fél 10 óráig.

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző városi közmunkákat és közszállításokat a következő cégek és vállalatok kapták:

Kőművesmunkát a Nagymező u. iskolánál: Katona János 5862, *a Hidegkúti úti átmeneti leányotthonnál:* Méhes Emil 26.623, *a Wenckheim palotánál:* ifj. Führer Miklós, a *Központi városházán:* Böhm Károly és Kállay Géza 23.685.

Tetőfedési munkát az Üllői úti iskolánál: Rau József 5343, *a Lenke úti iskolánál:* Tóth Lajos 5396, *a Lenke úti óvodánál:* Tóth Lajos 3791.

Központi fűtőberendezési munkát az Üllői úti iskolánál: Szentgyörgyi és Társa 26.457, *a Római fürdőtelepi iskolánál:* Generál műszaki r. t. 23547, *a Szent István kórháznál:* Kulcsár Kálmán 37.599.

Kályhakarbantartási munkát Berkes Jenő 16% engedménnyel.

Mázoló- és szobafestőmunkát a Simor uccai diákszállónál Mátyás János 3899, *az Aréna úti Népszállónál:* Rácz Márton 2544, *az Erzsébet szeretetházánál:* Szvetics József 4424, *a Kazinczy uccai iskolándl:* Szegő József 4896.

Kazánkicserélési munkát a Bazilikánál: Fort Oszkár és Társa 13.244.

Vasbetonoszlop építési munkát a farkasréti temetőnél: Csimár Károly 6966.

Linóleumburkolási munkát a Hungária körúti iskolánál: Schraub I. István 3970, *a Mester uccai iskolánál:* Elsinger L. J. és Fia 3218.

Bádogosmunkát a Központi Városházán: Tollár Lajos 6485.

Acsmunkát ugyanott: Szivós László 6993.

Villanyszerelési munkát a Szent István kórháznál: Gruber Lajos 4333.

Gázszerelési munkát a Németvölgyi úti III. bérháznál: Fővárosi Gázművek 7435.

Hajópadozati munkát az Iskola téri leánygimnáziumnál: Helmrich János 7372.

Asztalosmunkát a bicskei árvaháznál: Szabó György 6924.

Csatornázási munkát a Kelenhegyi úton: ifj. Halász Hubert 14.289 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra a következő cégek és vállalatok pályáztak:

Villanyszerelési munkára a Keve uccai iskolánál: Stojka Béla 5913, Kainrath Antal 4179, Fischof Oszkár 4321, Führer László 4917, Tamula György 5726; *a Felhő uccai köztisztasági épületnél:* Schuszter Lajos 3457, Juhász és Drechsler 2383, Tóth István 4014, Rieder Ottó 3198, Bejczy István 3113, Téglássy Géza 2790, Hartay Ödön 2679.

Linóleumburkolási munkára a Ranolder uccai iskolánál: Schaub István 7024, Elsinger M. J. 6701, Melocco r. t. 7333, Ungár Fülöp 7211, Dénes József 5762, Császár Imre 6091, Magyar asbestit padlógyár 6185.

Útrendezési munkára a Dagály uccánál: Ámon Antal és Fia 157.486, Hollós Ferenc 148.260, Hajnal Imre 87.658, Hlatky József 157.054, Obendorfer József és Fia 93.923.

Kőmíves munkára a Szent László-kórháznál: Egry Bálint 4685, Lakos Vilmos 2960, Csermek Pál 9881, Domornyik Mihály 3456, Szattler Mihály 6210, Erős Sándor 3990, Castelli Kont 4550, Jahobik Gyula és Társa 5230, Szelli és Lengyel 5899, Wellner László 6470; *a Rókus-kórháznál:* Óváry és May 8360, Volentics Lajos 6608, Szirtes Béla 8878, Lukoy Emil 5417, Vajts Sándor 6012, Schulek Béla Jenő 5715, Robelly -Aladár 6079, Glück Géza 6548, Zoltán Géza 7455, Faragó Rudolf 8148, Erős Sándor 8724, Kovács József 14530, Tausz Alfréd 11218, Tárnok Géza 11184, Dengler Lajos 12664, Castelli Cont 13725, Pinkal Károly 12343, Kis Albert 10133; *az Újvárosházán:* Sattler Mihály 20738, Volentics Lajos 10297, Böhm és Kállay 13443, Dengler Lajos 15358, Koch Károly 17464, Schöntheil Richárd 21641, Márton és Szalka 17060.

Ács munkára a Horánszky uccai iskolánál: Bognár István 6965, Kozma Pál 7075, Czippauer János 5827, Hellenbrand János 6415, Parkettázó és fakereskedelmi r. t. 6825, Ertl J. és Fia 6765, Szücs Mihály 6765, Szöllösi Péter 6395, Erdei Lajos 6247, Helmrich János 6837, Szivós László 7305.

Szobafestő és mázoló munkára a Szent István-kórháznál: Guth Pál 16347, Orichel és Fleith 9554, Lerchner és Török 15452, Krausz József és Fia 9810, Máté Ferenc 11022, Sándor György 11564, Leisen Adolf 15266, Rácz Márton 18789, Lempert és Králik 19090, Obermayer István 15723, Kovács István 15557, Strausz Henrik 4222, Jóföldy Tibor 19435 pengő vállalati áron.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a VIII. ker., Baross uccai gr. Wenckheim-palota könyvtárrá való átalakításával kapcsolatosan szükséges **bádogos-, asztalos-, mázoló-, szobafestő- és felmázolómunkákra.**

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.80 pengőért kaphatók 1929. évi augusztus hó 5-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV.„ Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető az előadónál, a Központi városháza, III. em. 337. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1929. évi augusztus hó 14-én (szerda) délelőtt fél 10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi július hó 31-én.

A székesfőváros tanácsa.

Littke és Tóth OKLEVELES ÉPITÉSZEK ÉPITŐ IPARI VÁLLALATA BUDAPEST, IX., Bokréta ucca 12. sz. TELEFON: JÓZSEF 356-33

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat BUDAPEST VIII, BÉKÉS UCCA 7. sz. (Omnia Mozgóval szemben) Telefon: J. 350-13 Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése. Szerelési anyagok és égők raktáron.

Központi fűtések vizvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák **FRIED ZSIGMOND** műszaki iroda és gyár Budapest, VIII, Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

SZALFETER EDE üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata TELEFON: K. 502—36 FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32 BUDAPEST I. KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

PECSEK ISTVÁN MŰASZTALOS Tel. József 438-34 BUDAPEST IX., Liliom ucca 52

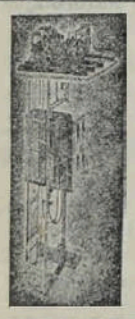

KLOSE V. F. FELVONÓGYÁR (saját gyártelepünkön) BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44 Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása Telefon: Lipót 960-24.

SOLTY LÁSZLÓ KERTÉPÍTŐ Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE TELEFON: AUTOMATA 644—31.

FRIEDRICH JAKAB ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája Budapest, VIII. József körút 69. Telefonszám: József 373-67 Tervez, berendez, átalakít: központi gőz-, melegvíz- és légfűtéseket, vizvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyú és elektromos világítási telepeket

VÁLLALKOZÓK! Pneumatikus gépeik stb. beszerzése előtt tekintsék meg üzemben az általunk szállított gépeket: Csécs E. „Bora bányagépek" ker. váll. Budapest, V., Csáky-u. 18/b. Tel. L. 998-28

DELMÁR BÉLA okl. mérnök, épitőmester Budapest, VI. Benczur u. 17 Telefon 263-40

KŐNIG JÓZSEF OKL. MÉRNÖK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ TELEFON: JÓZSEF 424—69. Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

FLIEGL BÉLA bádogos-mester Telefon: J. 435-07 Budapest, VIII., Vas ucca 7. Telefon: J. 435-07 Készít épület-, díszműbádogos munkákat és higienikus fürdőkádakat, légszesz, víz, gőz, csatornázás, szivattyúk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését.

PANUCZA GYÖRGY FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

GÖTZ ANTAL Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és lerakása Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

STEINER MARK asztalos üzlete és ablakredőny gyártás konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok) Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

HEIZER FRIGYES DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE BUDAPEST, VIII., Stollenberger u. 16. TELEFON: J. 302-36.

SÁGI ISTVÁN Tüzhely- és épületlakatosmester BUDAPEST, VIII., Baross-u. 2. sz.

SPORIK FERENC tetőfedő-mester és tetőkat jókarbantartó vállalkozó VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javitását és jókarban tartását Budapest, III., Pacsirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

LERCHNER és TÖRÖK szobafestő, mázoló és bútorfényező TELEFON: L. 963—03. BUDAPEST, VI, Petneházy-u. 44

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt. azelőtt **JAUERNIK ISTVÁN** Budapest X., Kőbányai út 41/a. TELEFON: JÓZSEF 346—43 Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok színházi csapszékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11 TELEFON: AUTOMATA 275—13 GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyárr berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

HUTTERER ÉS KÓSA Telefon: Aut. 854—08 épület- és díszmübádogos, egészségügyi berendezési vállalat Budapest, IV., Magyar ucca 42-44.

BETA JÁNOS ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Rendbehozták az új autóbusz-útvonalakat

Sajnálkozással regisztrálta néhány héttel ezelőtt a *Fővárosi Hirlap*, hogy az autóbuszüzem *kénytelen hússznál több kocsiját tétlenül a garázsokban tartani*, mert az útépítési program végrehajtásának késedelme miatt a kiszemelt útvonalakat még nem hozták kellően rendbe. A panasz időközben szóbakerült az út- és csatornaépítési bizottság ülésein és a tanács is erélyesen közbelépett, aminek nem is maradt el az eredménye. A műszaki ügyosztályok és a kerületi mérnöki hivatalok dicséretes igyekezettel minden lehetőt elkövettek, hogy az egyes útvonalakat, ha provizórikusan is, *rendbehozzák*. Ezek az útjavítási munkálatok már részben befejeződtek, részben ahhoz közelednek s így az autóbuszüzem már legközelebb abban a helyzetben lesz, hogy

a rendelkezésre álló kocsik felhasználásával több új relációt üzembe helyezhet, néhányat pedig meghosszabbithat.

Az új vonalak megvalósításával és a meglevők hosszabbításával az autóbuszüzem *ismét nagy területeket kapcsol be a forgalomba* s egyre jobban nélkülözhetetlen közlekedési szerve lesz a fővárosnak. Az autóbuszüzem a közlekedési bizottsággal közösen össze is állította a rendelkezésre álló új kocsik felhasználására a tervezetet, amelyet beavatott helyről szerzett információnk szerint az alábbiakban közlünk:

— A rendelkezésre álló új autóbuszok egy részével a régi vonalak forgalmát fogja az üzem *sűríteni*, egyes vonalakat meghosszabbítanak, végül *néhány új vonal is létesül*. Természetesen az összes kocsikat nem lehet forgalomba állítani, *mert gondoskodni kell megfelelő tartalékról is*.

— A régi vonalak közül mindenek előtt meg fogják hosszabbítani az 1-est, amely eddig a Széchenyi-fürdőtől közlekedett a Gellért térig úgy, hogy a *Villányi* útig tólják ki a külső végállomást.

— Hosszabb lesz a Krisztina tér—Vöröskereszt kórház között közlekedő 4-es vonala is, amennyiben végállomását Pestre helyezik át, a *Vörösmarty* térre, amely lassankint az összes autóbuszok gócpontjává növi ki magát.

— A jövőben a város centrumáig jár be a 10-es autóbusz is, amely mostanáig a Gellért tér—Hengermalom ucca között közlekedett. Ez a járat ezentúl az Andor ucca és *Kálvin* tér között fogja fenntartani a forgalmat.

— A nemrégiben megnyitott 19-es vonalat, amely Kőbánya és Rákosfalva között közlekedik, valószínűleg *ketté osztják*. A 19-es kocsik Kőbánya Liget tér és Rákosfalva között lesznek üzemben, a másik új vonal pedig, amely a 23-as számot kapja, a Liget tértől a Gyömrői utig fog közlekedni.

— Bizonyos módosítással megvalósul a 18-as is, amely ellen a *HEV* emelt óvást. Ez a vonal az *Aréna* úttól kiindulva az István úton és Stefánia úton át a *Kerepesi* útig fog haladni.

A tervbe vett, de megvalósításukban *egyelőre még akadályokba ütköző* vonalak közül a 16., 17., 20. és 22. relációk sorsa foglalkoztatja legjobban a közvéleményt. A Várba tervezett 16-os járat megindításának a főváros részéről *semmi akadálya nincs*. A szükséges út- és csatornajavításokat már korábban elvégezték, megvoltak a próbajáratok is és az *egyedüli akadály csupán a kereskedelmi miniszter engedélyének késedelme*.

— A 17-es a *Rózsadomb* autóbusza lesz. Itt, mint ismeretes, az utakat, különösen

a szerpentinek merész kanyarodóit kellett átépíteni és a közlekedési rendőrség több biztonsági óvóintézkedését kellett teljesíteni.

A nagyarányú munka befejezés előtt áll. *Eperjessy* műszaki főtanácsosé, a II. kerület mérnöki hivatalának agilis vezetőjéé az érdem, hogy ezt a műszakilag *nem egyszerű feladatot aránylag ilyen gyorsan és mondhatni tökéletesen végezték el. Eperjessy* főtanácsos az *egész szerpentint felbontotta*, újra építette a kanyarokat, amelyek az autóstradákkal azonosan, *egyoldalú lejtéssel épültek újra*, az egész úttestet újra hengerelik és *kátránnyal impregnálják*, úgy hogy

ez a vonal a főváros legmodernebb, szinte tökéletes autóútja lesz, amelyet minden bizonnyal nagy szeretettel fogad majd az egész autós társadalom.

Folyik ugyanazon a terepen a *Mész* ucca 2 méteres kiszélesítése s a Ribáry uccát, amely a *Marcibányi* térig vezet, *ugyancsak átépítik*.

— Az autóbuszüzem már beszerezte az úgynevezett *sebesség regisztráló készülékeket is*, amelynek felszereléséhez a rendőrség ragaszkodott, hogy

a megengedett maximális sebességet az őrszemek bármely pillanatban ellenőrizhessék.

Tudni kell ugyanis, hogy a meglehetősen merész pályán az államrendőrség közlekedési osztálya az autóbuszok óránkinti legnagyobb menetsebességét felfelé és sík területen 20, *völgymeneteknél pedig 10 kilométerben állapította meg*.

— A rózsadombi autóbuszok még *e hó folyamán okvetlen megindulnak*. Most már biztosan nem lesz halasztás. Szombaton egyébként az üzem, a közlekedési ügyosztály és a rendőrség közegei az egész útvonalat újra bejárták és ellenőrizték a legnagyobb rendben és gyorsasággal folyó útépítést.

— Annál bizonytalanabb a *Szent László* útra tervezett 20-as és a Hungária út—Váci út, Bodor ucca ujpesti Dunaparthoz tervezett 22. reláció sorsa. Mindkettőnél

először az utakat kellett rendbehozni,

a másik probléma pedig a Hungária uti halálsorompó volt, amelyen *a Szent László uti kocsiknak okvetlenül át kell haladni*. Ezt a vonalat annak idején a főváros meg is indította, azonban a veszedelmes sorompónál szerzett kellemetlen tapasztalatok után *néhány nappal később meg is szüntették, mielőtt nagyobb kellemetlenség adódhatott volna*. A 22-es reláció azonban ettől függetlenül mintegy hat hét mulva megindul, amint a Hungária körút Üteg uccai szakaszának végleges, kockakő burkolata elkészül.

— Ezek a kocsik a Szent László útról fognak kiindulni és a Hungária körút, Váci út, Bodor uccán át az ujpesti Dunapartig, a csavargőzös állomásig haladnak. Egyidejüen arról van szó, hogy az óbudai 7-es járatot is a mostani végállomástól, a Fő tértől a Lajos uccán és *Cserepes* uccán át levezetik a Dunáig, a jobbparti csavargőzös állomásig s

ezáltal a propeller segítségével átszálló forgalom létesül a pesti és a budai autóbuszvonal között,

addig is, amíg az új híd ott megépül s közvetlen forgalom indul meg.

— A száz új autóbusz a kora ősszel teljes számban forgalomban lesz. Hatvanhat új kocsi már forgalomban is van. Ezekből 27 kiskocsi, 39 pedig középtípusú. A visszalevő 37 kocsiból 25 nagykocsi lesz.

A nagyközönség körében többször felmerült a *viteldíjak mérséklésének megvalósítása is*. Az üzem nagy beruházási kiadásaira és a forgalom korlátozott voltára való tekintettel

a viteldíjleszállítás egyelőre keresztülvihetetlennek látszik,

mindazáltal az igazgatóság már foglalkozik e kérdéssel, s amint a 110 új autóbusszal megindúló teljes üzem első hónapjai alatt tiszta képet kap a forgalom alakulásáról, *rövidesen konkrét tárgyalás alá veszi e kérdést és javaslattal jön a közlekedési bizottság elé*.

IDEÁLIS OTTHON:

mindenkinek a leghőbb vágya. Ilyet biztosíthat magának társaságainkban a krisztinavárosi **„Attila-udvar"**-ban és a Horthy Miklós-úti **„Árpád-udvar"**-ban. — **Adómentes, 2—3—4** szobás, legszebb építkezésü, meglepő olcsó, fixáru

KERTES ÖRÖKLAKÁSOK

Hall, loggia jövedelmező üzlethelyiségek, kényelmes törlesztés Kívánatra képes prospektus. —

A „Centrum" öröklakásai a legkapósabbak! — Árvapénzek elhelyezésére alkalmasnak nyilvánittattak! **Biztos tőkebefektetés, 12% tiszta jövedelem**

„CENTRUM"

Házépítő- és Ingatlanvállalat m. sz., Horthy Miklós-ut 9. (9—12, 3—5-ig. Telefon: J. 442-25)

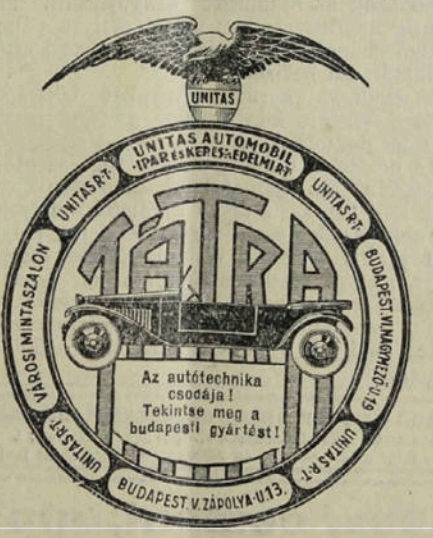

Böhm Károly és Kállay Géza
Épitőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 555—25.

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapittatott: 1895.
A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65.
Dr. KOLLÁR
FEDÉLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR
BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

KOMPRESSZOROS
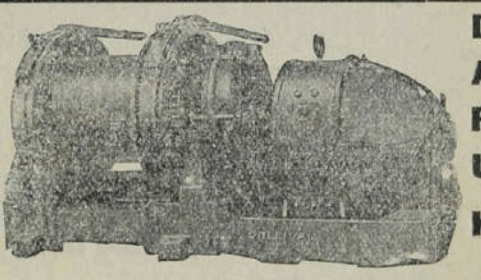
DARUK
SULLIVAN MACHINERY COMPANY SALISBURY HOUSE LONDON E. C. 2. VEZÉRKÉPVISELET
Építési anyagokat és műszaki cikkeket árusító részvénytársaság
V., Gróf Tisza István-u. 12 Telefon: 809-16

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyáraink-ból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Reiter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

Csak **BRÁZAY** pipereszappant használjon!

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Az Angol-Magyar Bank Részvénytársaság igazgatósága augusztus 1-én tartott ülésében foglalkozott az 1929 június 30-ával felállított félévi mérleggel, mely — az 1928. évi 164.224.60 pengő nyereségáthozat figyelembevétele nélkül — 1,525.439.22 pengő tiszta nyereséggel zárult (az 1928. első félév 1,505.878.68 pengő összegű eredményével szemben). Több már lebonyolított üzlet nyereségének elszámolása későbbi időpontra tartatott fenn.

Hogy az elért eredmény a kimutatottnál nem kedvezőbb, ennek oka az általános viszonyokon kívül abban is rejlik, hogy az intézet ezidén a tavalyinál lényegesen magasabb adókat fizetett.

Az idei első félév mérlegének fontosabb számadatai, összehasonlítva az 1928. június 30-iki félévi és a december 31-iki évvégi mérleg adataival, a következők:

	1928 jún. 30.	1928 dec. 31.	1929 jún. 30.
	ezer pengőben		
Pénztári készletek	6.838	7.452	6.073
Váltótárca	50.676	61.320	62.492
Adósok	53.798	62.302	68.702
Jelzálogkölcsönök	15.064	18.653	18.584
Betétek takarékkönyvekre és folyószámlában	60.075	75.345	82.665
Hitelezők (ebben foglaltatnak külföldi pénzintézetek betétei 8,884.000 pengő összegben).	45.251	45.267	47.778

Az intézetre bízott idegen tőkék összege a fentiek szerint — a tavalyi első félévi 106 millió és az évvégi 120 millió pengővel szemben — 130 millió pengőre emelkedett. A bank üzleteinek fejlődése (a tőzsdeüzlet kivételével) a forgalom jelentékeny emelkedésében is kifejezésre jut.

Az igazgatóság ugyanebben az ülésében megállapította, hogy az 1929 július 25-iki rendkívüli közgyűlés határozata alapján kibocsátott 100.000 darab új részvény ellenértéke teljes összegében befizetést nyert, úgyhogy az intézet kimutatott saját tőkéi mintegy 40 millió pengőre emelkedtek.

Az új közszállítási szabályzat. A Honi Ipar kiadásában legközelebb könyvalakban megjelenik az új Közszállítási Szabályzat az eddigi gyakorlatnak megfelelő részletes magyarázatokkal. Az ipari közvélemény nagy érdeklődéssel várja a Honi Ipar kiadványát, amely lap mindenkor a legnagyobb éberséggel figyelte a Közszállítási Szabályzat iparfejlesztő rendeltetését. A könyv megrendelhető a Honi Ipar kiadóhivatalánál. Ára 6 pengő. Szétküldés utánvéttel.

Építési engedélyek

A tanács a magánépítési albizottság 1929. évi augusztus hó 5-én tartott ülésén a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

Báró Radvánszky Albert és Antal VIII., Üllői út 16. 2 em. ráép., terv. Menyhért Miklós IV., Királyi Pál u. 7.

2. Mechanikai szövőgyár r. t. IX., Soroksári út 9610. hrsz., em. ráép., terv. Pruscha József X., Kelemen u. 28.

3. Lőszák József X., Névtelen u. 7952. hrsz. fsz. ház, terv. Pusztai Ferenc.

4. Haltenberger Mihály I., Sánc u. 5219. hrsz. 1 em. családi ház, terv. Katzer építési vállalat.

5. Manger Ferenc I., Somlói út 5229. hrsz. családi ház, terv. Kubik Ede Pesterzsébet.

6. Kovács Sándor I., Magyarádi út 4367. hrsz., magas földszintes ház, terv. Zaymus Vince I., Hieronymi út 36.

7. Hajnal Pál VII., Hajtsár út 31258. hrsz. fsz. üzletház, terv. Meitner Lipót és Csengeri Gyula VI., Vilmos császár út 65.

8. Nyikos János II., Törökvész-dülő 12488. hrsz. lakóház, terv. Hettyei Géza Békásmegyer.

9. Radványi Béla I., Albert u. 3690. hrsz. fsz. ház, terv. Kapitány György I., Mohai út 114.

10. Polgár Sándorné VI., Babér u. 26492. hrsz. fsz. ház, terv. Brüll Sándor V., Sziget u. 15.

11. Özv. Vasas Miklósné I., Albert u. 3743. hrsz. toldalék, terv. Kimmel Károly I., Bikszádi út 3484.

12. Csizmadia József I., Tétényi út 3488. hrsz. manzardos lakóház, terv. Málnay István.

13. Vizy Lukács Antal és tsa VII., Gervay u. 30958. hrsz. manzardos ház, terv. Vizy Lukács Antal VIII., Német u. 42.

14. Szalatsy Richárd I., Tétényi út 3498. hrsz. családi ház, terv. Ács Aurel VI., Andrássy út 79.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Tertsch Jakabné X., Álmos u. 2209.

2. Pesti izr. hitközség VI., Vilma királyné út 25.

3. Özv. Tóth Lőrincné III., Seregély u. 6.

4. Hecht György III., Üromi u. 51.

5. Községi kenyérgyár X., Juranics u. 7304. hrsz.

6. Dr. Baruch Sándor V., Tátra u. 14.

7. Hungária Műtrágyagyár r. t. IX., Csont u. 3.

8. Kalmár Iván III., Vérhalom u. 31.

9. Czimmermann Lajos VIII., Magdolna u. 14.

10. Sorg Antal X., Ihász u. 20.

11. Weisz Sámuel III., Tavasz u. 23.

12. Stanczel József III., Zsigmond u. 45.

13. Kiss Gyula IX., Ráday u. 27.

Tervbevett építkezések

Újabban beérkezett nagyobb építési engedély iránti kérelmek:

1. Haltenberger Mihály I., Sánc u. 3/a sz. a. 1 em. családi ház.

2. Szmuk Béla VII., Elemér u. 35. sz. a. ráépítés.

3. Petőcz János I., Kelenföld 3516. hrsz. a. em. családi ház.

4. Báró Radvánszky Albert és Antal VIII., Üllői út 16. sz. a. ráépítés.

5. Geszner Elek I., Horthy Miklós út 4495/6. hrsz. a. em. ház.

6. Dvoracsek Gusztáv I., Mohai út 2. sz. a. ráépítés.

7. Gunczer Hermann VII., Hungária körút 2582. hrsz. a. 2 em. ház.

8. Pfeiffer Ignác I., Villányi út 4917. hrsz. al. családi ház.

9. Mengl Ferenc VI., Szent László út 67. sz. a. 4 em. ház.

Árverési hirdetés.

A székesfőváros fertőtlenítő intézete (V. kerület, Váci út 174. sz.) a hasznavehetetlenekké vált és selejtezett ingóságok és anyagok megvételére nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

Eladásra kerülnek:

I. csoport: **textilnemüek**, II. csoport: **fabútorok és faszerszámok**, III. csoport: **épületfa**, IV. csoport: **kerítés és hulladékfa**, V. csoport: **vas- és fémáruk**, VI. csoport: **vasbútor- és vasdarabáruk**, VII. csoport: **gépkocsi és szekrényzetek**, VIII. csoport: **lófogatú kocsik**, IX. csoport: **gőzfertőtlenítőgépek**, X. csoport: **különfélék**.

Ajánlatot csak írásban és csak a fertőtlenítő intézet igazgatóságánál díjtalanul beszerezhető ajánlati ürlapon lehet tenni. Az 1 P 60 f állami és 1 P 60 f városi bélyeggel ellátott ajánlatot zárt, lepecsételt borítékban **1929. évi augusztus hó 16-án délelőtt 11 óráig** a fertőtlenítő intézet igazgatóságánál kell benyújtani, amikor is a beérkezett ajánlatok bizottságilag felbontatnak. A felbontásnál az ajánlattevők vagy igazolt megbizottaik jelen lehetnek.

Pályázók az ajánlatok benyújtására kitűzött időpontig minden csoport után, melyre pályáznak, 50 pengő bánatpénzt tartoznak a fertőtlenítő intézet pénztáránál befizetni.

Az eladásra kerülő tárgyakat köznaponként délelőtt 8—12 óra között lehet a fertőtlenítő intézetben megtekinteni.

Az odaítélés csoportonként fog megtörténni. Ezek szerint az ajánlatoknak csoportonként teljeseknek kell lenniök s olyan ajánlatok, melyek valamely csoportnak csak egyes tételeire pályáznak, nem fognak figyelembe vétetni. Kivétel csak a IV. csoport, melyre részleges ajánlatot is lehet tenni.

Amely csoportban egységárak megadása követeltetik, ott átalányösszegekkel pályázni nem lehet, illetőleg az ilyen ajánlatok tárgyalás nélkül elutasíttatnak.

Az ajánlatok elfogadása tekintetében a székesfőváros tanácsa dönt és fenntartjuk számára azt a jogot, hogy az ajánlatok között tetszés szerint választhasson s ha az árverés eredményét nem találja kielégítőnek, a csoportokban szereplő tételekből egyeseket az árverés elől kivonjon, vagy az értékesítés iránt csoportonként vagy egészben szabadon választott módon más úton gondoskodjék.

Azok a pályázók, akiknek ajánlatát a főváros elfogadta, tartoznak az értesítés kézhezvételétől számított 3 nap alatt a megvett tárgyakat vagy anyagokat a vételár egyidejű lefizetése mellett átvenni és elszállítani. Késedelem esetén csoportonként és naponként 5.— P kötbér válik esedékessé.

Budapest, 1929. évi július hó 30-án.

A székesfőváros fertőtlenítő intézeteinek igazgatósága.

„GUWY“

az egyetlen kézi tüzoltókészülék, amely minden emberi beavatkozás nélkül 60° C hőmérsékletnél automatikusan működik és a tüzet keletkezése pillanatában azonnal eloltja.

Kizárólagos eladási hely:

VÉRTESS ÉS TÁRSA

Budapest, IV., Apponyi-tér 1.

Telefon: 834—59.

FORT OSZKÁR és TÁRSA
műszaki iroda és vállalat
Tel.: J. 303-35
Központi fütés, vízvezeték stb. berendezések részére
Budapest, IX., Angyal ucca 33

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Vig ucca 24. — Telefon: József 385—52.

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

MAKOVSKY FERENC
Budapest, VII. Abonyi-u. 4.
Fülöp Szász-Coburg Gothai herceg Ő királyi Fensége uradalmi építésze
TELEFON: J. 881-17

WEISZ MIHÁLY
mérnök, építési vállalkozó, csatorna- és mélyépitő
Balaton ucca 2. Telefon: 257-66

REDŐNYÖK
Gerő és Győry
redőnygyár
Budapest VII, Elemér ucca 31 (a Keleti p. u. mellett)
Telefon: József 314—33. szám

Winkler Antal
pala- és cserépfedő-mester
tetőfókarbantartási vállalat
Budapest, VI., Izabella-u. 47.
Telefon: Aut. 297—06.
Költségvetések díjmentesek. Referenciák.

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: József 382—64. ▪ Telefon: József 382—64.

MÜLLER HENRIK UTÓDA
bádogos és szerelők
Egészségügyi berendezők
Telefon: József 339—94
Budapest, VIII., Práter ucca 69. sz.

LIFT
Mindennemü munkálatok
BÁLINT SÁNDOR
Budapest, VIII, Főh. Sándor ucca 34
Telefon: József 306-75

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

Központi Sajtóvállalat lapjai:
NEMZETI UJSÁG
UJ NEMZEDÉK
Budapest, V., Honvéd u. 10

Vladár Pál
ács- és épitőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

DUDUS ERNŐ
épitési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

Krénn Sándor pala- és cserépfedő mester
ókarbantartási vállalat, Budapest, VI. Váci út 133, telefon: L. 914-98
Elvállalja pala-, cserép- és kátránytetők új fedését javítását

Mész, cement, gipsz
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII, Beniczky ucca 6. sz.
Telefon: József 302-83.

Ia. kivitelben, legolcsóbb árban
SZÁNTÓ BPEST, VI., JÓKAI TÉR 7.

Telefon J. 380-20 Szücs Mihály Telefon J. 380-20
KÉPESITETT ÁCS- ÉS KŐMŰVESMESTER
Budapest, IX., Gróf Haller ucca 54. szám.

Események

Fővárosi Hiriap

Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:

fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

A SZERKESZTŐSÉGBŐL Dacsó Emil, lapunk felelős szerkesztője, több heti szabadságra elutazott a fővárosból. Távollétében a szerkesztésért Pogány Béla helyettes szerkesztőnk a felelős.

A főpolgármester szabadsága. Ripka Ferenc dr. főpolgármester befejezte szokásos évi kúráját és a mult hét közepén haza érkezett a külföldi üdülőhelyről, ahol gyógykezelésen volt. Utazását megszakítva, pár napot Budapesten is töltött, elintézve a halaszthatatlanul sürgős ügyeket, jelentést kérve az itthontörténtekről. Ezután tovább utazott a Balatonra, ahol a hó közepéig marad. Szent István hetére újra Budapesten lesz a főpolgármester, majd ennek lezajlása után visszatér a Balatonhoz s szeptember közepén fejezi be szabadságát.

A Polgári Egység Klubja augusztus hó 5-én, hétfőn este ½9 órakor a városligeti Gundel vendéglőben társasvacsorát rendezett. Az utána következő vacsora augusztus hó 12-én a Gellért-szálló terraszán lesz. A klub vezetősége közli, hogy a nyári vacsorákat úgy, mint a mult évben, felváltva: egyik hétfőn a Gellértben, a következő hétfőn a városligeti Gundel vendéglőben tartják meg.

Paulovits Viktor vízműigazgató ünneplése. A székesfővárosi vízművek tisztviselői most ünnepelték vezérigazgatójukat, *Paulovits Viktort*, abból az alkalomból, hogy a kormányzó kormányfőtanácsossá nevezte ki. *Mihálkovics Miklós* h. vezérigazgató üdvözlő beszédében tolmácsolta az alkalmazottak jókívánságait és kiemelte Paulovits vezérigazgatónak a vízművek építése, üzemének fenntartása és ujjáépítése körül szerzett érdemeit. Mint néhai *Kajlinger Mihálynak* munkatársa résztvett a fővárosi vízművek megépítésének és az üzem vezetésének munkájában, majd pedig a háború és az azt követő forradalmak és válságok kényszerű tétlensége után a vízművek vezetését átvéve, hozzáfogott ahhoz a nagy tudást és tapasztalatot igénylő munkához, hogy a vízműveket a gépi berendezés rekonstrukciójával a mai kor igényeinek megfelelően általalakítsa. *Paulovits* vezérigazgató meghatott szavakkal köszönte meg az üdvözlést.

Augusztus: az idegenforgalom hónapja. Idegenforgalmi szempontból igen mozgalmas és nagyjelentőségű hónapja lesz a székesfővárosnak az augusztus. Szombaton kezdődött meg a nemzetközi eszperantó kongresszus, közel *ezer* résztvevővel. Augusztus 12 körül érkezik Budapestre a francia *Aero*-szövetség európai körrepülésének *82 résztvevője*. Augusztus 10—24 között lesz a nemzetközi diákkongresszus, amelyre a világ minden részéről több, mint *2000* delegátust várnak. A *Nemzetközi Katholikus* szövetség kongresszusa ugyancsak e hóban lesz, 16—19 között. Augusztus 22-én kezdődik és 25-ig tart *a magyarok világkongresszusa*, amelyre 600—800 külföldre szakadt magyart várnak haza. A *Szent István hét* iránt is szokatlanul nagy a külföldi érdeklődés és naponta sok megkeresés, érdeklődés érkezik a menetjegyirodákhoz és a szállodákhoz, amelyek máris csaknem teljesen megteltek. A *Szent István* hetében megnyíló kertészeti kiállításra nagyobb számban rándulnak hozzánk az osztrák kertészeti egyesület tagjai. Az ünnepi hét alatt nyílik meg a lakásberendezési, népművészeti, háziipari és iparművészeti kiállítás is, amely minden bizonnyal ugyancsak számottevő attrakció lesz. Augusztus 31-én kezdődik végül a nagy budapesti *sakkverseny*, amelyik a legérdekesebb események egyikének igérkezik.

WETOL sebolaj
legyen minden montő szokrónyban.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyít.
M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72.455|1924 sz. körrend
M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062|XX. 1925. sz. rendelet.

Gazdaságpolitikai számok a megfelelő miliőbe elhelyezve

Formájára terjedelmes, tartalmát illetően rendkívül tanulságos füzetben számol be a kereskedelemügyi kormányzat *a szanálás óta eltelt esztendők állami beruházásairól*. A füzet nemcsupán adathalmaz és az invesztíciók kronológikus felsorolása, több annál:

a beruházásokat a gazdaságpolitikai miliőbe beállítva

rámutat azokra az irányelvekre, amelyek a kereskedelemügyi kormányt az állami beruházások megvalósításánál a tárgyalt időszak alatt irányítottk és a jövőben is kell, hogy irányítsák.

Az 1924—29-ig terjedő időszak általános képe azt a Németországban is konstatált tényt mutatja, hogy

a háborút követő gazdasági dermedtség 1926 közepén vágott szembeszökő aktivitásba, 1927 végén érte el tetőpontját:

ettől kezdve *a visszaesés jelei mutatkoznak*, ami arra indította a kormányt, hogy

gazdasági politikája homlokterébe a magángazdaság erőteljes állami támogatását állítsa.

A mérleg valóban ezt a tendenciát mutatja és ha a 900 milliós beruházást tekintjük, amelyből *600 milliót költöttek gazdasági célú, 300 milliót pedig szociális és kulturális feladatok megvalósítására*, akkor azt látjuk, hogy a magánipar és kereskedelem alaposan kivehette a maga részét ezekből a hatalmas munkálatokból.

Figyelemreméltó egyébként, hogy a gazdasági célú beruházásokból *a kereskedelemügyi tárca keretébe tartozó üzemek és az útépítés részesedtek a legnagyobb összegekkel, és pedig:*

Államvasutak	127.3	millió P
Posta	105.0	„ „
Ut- és hídépítés . . .	72.8	„ „
Állami gépgyárak . .	27.9	„ „

Nem a kereskedelemügyi kormány valósította meg, de *kezdeményezésére és gazdaságpolitikájával szerves kapcsolatban létesítették 26.5 millió pengő beruházással a csepeli állami kikötőt.*

A nagyszabású invesztíciók közepette

nem feledkezett meg a kereskedelmi kormány a polgárság egy igen értékes rétegének támogatásáról sem,

amikor a kisiparosok és kiskereskedők jogos hiteligényeinek kielégítésével részint az *IOKSz*-ot, részint pedig a *Budapesti Kisipari Hitelintézetet* megbízva, a két pénzintézet számára milliós összegeket folyósított.

A villamosítás és a telefon automatizálása mellett mindenesetre leginkább szembeszökő az állami gépgyárak nagyarányú előretörése. Ezek a hatalmas üzemek tudvalevően eredetileg azzal a céllal létesültek, hogy a *MÁV*-ot megfelelő, elsőrangú mozdonyokkal lássák el. A trianoni béke azonban egyharmadára csökkentette mozdonyszükségletünket, az üzemnek tehát új iparágakra kellett berendezkedni.

Ezt csodálatos elaszticitással meg is tette: a világ minden részébe, exotikus vidékekre exportált készítményei

főként pedig most újabban a főváros részére szállított autóbuszai mindennél beszédesebb bizonyítékai

annak *a céltudatos és szakavatott munkának, amelyet az állami gépgyárak kiváló vezetősége végez.*

De vége-hossza nem lenne felsorolni a hasznos beruházásoknak azt a légióját, amelyről a kereskedelemügyi tárca most kiadott füzete beszámol. Hatalmas számoszlopok beszélnek itt arról a hatalmas munkáról, amely egy tetszhalálba dermedt ország vérkeringését indította meg és amely most már mozgásának potenciális energiájával életre is serkenti a gazdasági életet: *az egész megcsonkított, szerencsétlen országot.*

Közuti gőz- és motorhengerlést vállal WOLFF ERNŐ
Sürgönycím: WOLFFEKE
Tel.: Lágymányos 13-82 Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101

GÓGEL JÁNOS ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
IRODA, TELEP: VI., TEVE UCCA 23.

Még augusztusban megkezdik az Oktogon-téren **négy hatalmas mentősziget építését.** A főváros tanácsa állandóan hathatós intézkedéseket tesz a gyalogjáró közönség védelme és a közlekedés biztonsága érdekében. Már a közelmultban egész sereg mentőszigetet létesítettek a forgalmasabb útvonalakon, térségeken, amelyek teljesen beváltották a hozzájuk fűzött várakozásokat. Régi kívánság azonban az, hogy a nagyforgalmú és nagykiterjedésű *Oktogon* téren is ilyen mentőszigetet építsenek, ahol a közönség a száguldó autók és villamosok elől menekvést találhat. Az erre vonatkozó tervek a városháza útépítési ügyosztályán elkészültek, azokat a *Közmunkatanács* is jóváhagyta, úgy, hogy még ebben *a hónapban az Oktogon téri mentőszigetek építéséhez hozzákezdenek.* Négy mentősziget épül a nagy téren, még pedig az *Oktogon* téri épületekkel szemben az ott felállított négy kandeláber körül. A négy mentősziget nagysága 1500 négyzetméter lesz, egy-egy sziget oldalhossza 20—22 méter. Az épületek felőli oldalon megfelelő szabad úttestet hagynak a beforduló járművek részére, a Teréz körúti oldalakon azonban a mentőszigeteket közvetlenül a villamos sínpárokig építik ki. A főváros tanácsa lépéseket tett abban az irányban, hogy a villamos-állomásokat ezekhez a mentőszigetekhez helyezzék át, vagy esetleg *kettős megállóhelyeket létesítsenek*, mert a közönség *a villamossínek melletti mentőszigetekről sokkal könnyebben tud felszállni a kocsikra*, mint a mostani megállóknál. A négy mentősziget építési költségeire 30.000 pengőt irányoztak elő és a munkálatokra nyilvános versenytárgyalást írnak ki.

A
NEW YORK
igazgatósága tisztelettel jelenti, hogy
PEYTON
amerikai jazz-bandje
naponkint
játszik a
Felső-Margitszigeten.
Tiz szólista!
Peyton abszolvált szerződései:
London: Embassy Club.
Páris: Le Perroquet, Casino de Paris (revüben), Embassy.
Nizza: Casino Municipal, Hotel Ruhl, Hotel Savoy, Casino de Méditerranée.
Asztalrendelés: L. 971—84.

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök — **ENÖKL ELEMÉR** okl. mérnök, építőmester
építési vállalkozók
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

JÓNÁS FERENC
építőmester, építési vállalkozó Telefon: J. 339—81.
Budapest, VII., Kolumbus u. 27

LEMMER FERENCZ
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMÍVES ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u. 14.

NYITRAY JÁNOS
hatóságilag eng. villanyszerelő és mechanikai vállalata
VII., CSÁNYI UCCA 6.

A Magyar Lovaregylet
augusztus 10, 11, 15, 18, 20, 24, 25, 31, szeptember 1-én versenyt tart. Versenyek kezdete d. u. 3.30 óra. Helyárak: I. hely uraknak 6 P, hölgyeknek 4 P; II. hely 2.50 P; III. hely 80 fillér. Páholyülés 8 P, Ring 10 P. Közlekedés villamoson I., II. helyhez 29, 36 sz., III. helyhez 24, 38 sz. kocsikkal. HÉV-en I., II., III. helyhez. Autóbuszjárat: *A* kocsikkal Apponyi térről, *O* kocsikkal Oktogon térről oda 2.00—3.15 óra, vissza 5.45—6.30 óra között. Menetenként 1 P.

Kövezés, út-, csatornaépítés, beton- és lapburkolás
Tervezés, díjtalan költségvetés!
GRAVIESER ALBIN építési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 12—46. sz.

SEIF GYULA TELEFON: Aut. 528-48
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

Ujítás a szállodák világításában!
Minden európai színvonalú szálloda szobáit a
Tungsram Opál-takaréklámpa
világítja
Szabályozható nagyobb és kisebb fényerősségre
Nem káprázatot, kiméli a szemet
Kapható mindenütt!
Gyártja: **Egyesült Izzólámpa és Villamossági RT.** Újpest 4.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a IX., Soroksári út 58. szám alatti marhaközvágóhidon levő lévő kis vágócsarnok átalakításával kapcsolatos következő munkákra:

A) Fedélszék és kőműves bontási munka: I. föld-, kőműves- és elhelyező-, II. szigetelő-, III. vasmunka, IV. vasbeton-, V. ács-, VI. bádogos-, VII. tetőfedő-, VIII. belső műkő-, IX. asztalos-, lakatos-, mázoló- és üveges-, X. különleges lakatos-, mázoló- és üveges-, XI. padló- és faburkoló-, XI/a. kövezés- és csatornázási munkákra, XI/b. keramitkövek szállítására, XII. vízvezetéki- és szerelő-, XIII. villanyvilágítási, XIV. falmázolómunkákra.

A fenti munkák mindegyikére nézve tett ajánlatok külön-külön is kötelezők az ajánlattevőre.

A leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok IV. ker., Központi városháza, I. pavillon II. emelet 56. ajtószám alatt kaphatók 1 pengő lefizetése ellenében. Ugyanott a netán szükséges felvilágosítások is megadatnak.

A kellően felbélyegzett és lezárt borítékba elhelyezett ajánlatokat folyó évi augusztus hó 16-án (péntek) délelőtt 12 óráig kell a tanácsi VIII. ügyosztály, II. emelet 204. szám alatt benyújtani.

A versenytárgyalás ugyanaznap délelőtt 12 órakor lesz a II. emelet 195. szám alatti (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók, vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. július hó 11-én.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a IX. kerületi Ferencvárosi helyi kikötőben végzendő csatornázási munkára.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A tervek megtekinthetők és a szükséges felvilágosítások kaphatók a Ferencvárosi helyi kikötő építésvezetőségnél, IX. ker., Beöthy ucca 1. szám.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat 1929. évi augusztus hó 19-én (hétfő) déli 12 óráig kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. emelet 279. ajtószám alatt benyújtani. A versenytárgyalás 1929. évi augusztus hó 19-én (hétfő) délután 5 órakor lesz a III. emelet 351—354. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi július hó 31-én.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

Gőz és motor
útihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

FISCHER HENRIK Telefon: J. 823—09.
épületfakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

Aszfalt-útépítő,
szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 449-21.

Telefon: J. 448—98.
CONSTANS
ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépítési munkálatokat

Telefon: Aut. 272-64. Telefon: Aut. 272-64.
Magyar Építő Részvénytársulat
BUDAPEST, V., TERÉZ-KÖRÚT 34. SZÁM.
Sürgönycím: „Építő 272-64 Budapest"
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vizépítés, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakodások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. :-: Városi csatornázások és vízvezetékek.
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

TÓTH LAJOS Telefon: József 351—01. sz.
Pala- és cserépfedőmester Eternit-cserépfedés, lacement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása.
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZABAN)

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, lazap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

Zalahalápi bazaltkőbánya
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. KER. TISZA ISTVÁN UCCA 2. SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 820—51

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FAREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

KÖNIG GYÖRGY *Kőművesmester, építési vállalkozó*
Budapest, VII., Hársfa u. 17

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Terézia 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest szókosfőváros szerződéses vállalkozója.

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

KAUTNIK JÓZSEF *SZOBRÁSZ-MESTER*
ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapítva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapítva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz. Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

MAYER JÁNOS MŰ- és ÉRCÖNTŐDE
Elvállalja mindennemű ezüst, bronz, műtárgyak (figurák) öntését, úgyszintén fém, réz, aluminium, horganyalkatrészek öntését bármilyen nagyságban
Budapest, X, Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-96

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

(Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntőde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 201. sz. (Saját ház.) Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám.
Öntetnek: Szobrok, domborművek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

Budapest Székesfőváros
Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.

Költségvetés és mérnökkiküldés díjmentes.
Költségvetés és mérnökkiküldés díjmentes.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszívással.

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
slavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és díszes kivitelben, asztalparkét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfűrész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut. 212—44.

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI Wesselényi u. 30

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

Hazai útépítő és salaktermelő vállalat
Központi iroda: Budapest, V., Nádor ucca 6.
Telefon: 813—96.

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 augusztus 14. — 33. szám

FŐVÁROSI HIRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 24 pengő
Félévre . . . . . 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDAN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Szent Rókusnak,

a beteg emberek védőszentjének, bizonnyal kedve telik a mai Budapestben, amely Szent Rókus kórházának méltó, okos, célszerű és a betegek érdekében való jó elhelyezése körül immár hónapok óta kemény vitákat folytat. Nincsen kétség benne, hogy mindenki, akinek ebben a kérdésben szava van, bármilyen álláspontot foglal el, a legjobbat akarja. De a jó és a jobb között még mindig nagy a különbség és bizony megeshetik, hogy ilyen kényes és nagy problémánál még az is, aki jót akar, súlyosan elvéti a dolgot, ha nem a helyes nézőpontból lát és ítél.

Az új Rókus-kórház megépítésénél sokszorosan így van ez, mert *Rakovszky* Ivánnak, a Közmunkatanács kiváló elnökének, van igaza, aki egy egészen frisskeletű nyilatkozatában, amikor az új központi kórház elhelyezésére vonatkozólag megkérdezték, igen kereken válaszolt. Kijelentette ugyanis, hogy ez *nem városrendezési, hanem közegészségügyi kérdés. Ez nem a Közmunkatanács, nem a városrendezési szakértők dolga, hanem az orvosprofesszoroké.* Természetesen hozzászólási joga megvan azért minden ép ítéletű embernek, de mindenkinek abból az alaptételből kell kiindulnia, hogy itt nem az egészségesek, hanem *a betegek dolga a fontos.* Bevalljuk, hogy ezt a szempontot meglehetősen szem elől tévesztette a főváros közgyűlése is, amikor *Kozma* Jenő és az Egységes Községi Polgári Párt ellenzésével a Tisza Kálmán teret jelölte ki az új Rókus felépítésére.

Annál nagyobb feltűnést keltett a napokban egy *koraszülött* híradás, amely úgy hangzott, hogy *Vass* József népjóléti miniszter elutasítja a Rókusnak a Tisza Kálmán térre való kihelyezésének gondolatát. Hát ez a híradás tényleg koraszülött, mert — amint a *Fővárosi Hirlap* mai számában maga a miniszter jelenti ki — előbb az *Országos Közegészségügyi Tanácsnak* a véleményét kell meghallgatni, aztán pedig a miniszternek a főváros képviselőivel kell leülnie tárgyalásra. Egyszóval döntés még nincs, de a miniszter is a Rakovszky-féle okos elvet vallja, hogy ez orvosi kérdés. Tudunk azonban már arról is, hogy az *Országos Közegészségügyi Tanácsnak* döntő véleménye legkevésbé sem kedvez a Tisza Kálmán téri megoldásnak.

Bár az említett híradás korai volt, mégis azt kell mondanunk, hogy valószínűleg igaza volt. A miniszter ugyanis kijelenti a *Fővárosi Hirlap* mai számában, hogy az Országos Közegészségügyi Tanács véleményének beérkezése után le kell ülnie a főváros vezetőségével tárgyalásra. Vajjon szükség lenne-e azonban erre, ha a Közegészségügyi Tanács is egyazon véleményen volna a főváros közgyűlésével, amely a Tisza Kálmán tér mellett döntött. Ezt egészen valószínűtlennek kell tartanunk már csak azért is, mert a népjóléti miniszter tárgyalni kíván a fővárossal. Más belátásra akarja bírni a fővárost, mert lehet a Tisza Kálmán téri megoldás kedves és csinos — mondjuk — városrendezési szempontból, de lehetetlen orvosi, egészségügyi szempontból. És tegyük hozzá, a Közegészségügyi Tanács és a népjóléti miniszter véleményéhez, akik ezzel nem foglalkoznak, hogy — *gazdasági szempontból is.*

Mert igen súlyos gazdasági szempont az, hogy a kórházépítés huszonnégy milliós költségei mellett még — ami természetes — a régi kórházat a Rákóczi úton le kell bontani, de meg — ami már *nem* természetes, — *új gázgyári direkciót és miegyebet kellene építeni.* Hát ennyi pénzünk nincsen. De még kevésbé tudjuk a pénzt úgy szórni, hogy tíz, vagy — sokat mondunk — húsz év mulva az *új* Rókus helyett *legeslegújabb* Rókus kórházat építhessünk. Mert aki csak egyszer volt a Tisza Kálmán téren, az nagyon jól tudja, hogy a központi kórháznak itt *semmi* fejlődési lehetősége nincs. Pedig csak a napokban jajdult fel *Grósz* Emil, a tudós professzor, hogy kétségbeejtő helyzetben vagyunk a kórházi férőhelyek dolgában. Eszerint ma Budapest székesfőváros területén körülbelül 7000 kórházi ágy van, de ebből 1500 fertőző és 500 szegényházi betegek számára van fenntartva. Viszont a nyilvános jellegű gyógyintézetekben még 2000 és a klinikákon is körülbelül 2000 ágy van. De mi ez mind akkor, amikor a vidék felözönlése tovább tart és *a klinikai felvételt épen most akarják szorítani.* Az 1600 ágyas új Rókus maga sem hoz tehát kellő megoldást, hiszen nagy lépéssel szeretnénk előre menni és azt sem szabad elfelejteni, hogy a kultúra terjedésével, az emberi igények örökös emelkedésével hamarosan meg fog duplázódni azoknak a száma, akiknek kórházi ágyra lesz szükségük. A kultúra, amely pedig erőteljesen emelkedik, a kórházba kényszeríti mindazokat, akik eddig önmagukat kuruzsolták. Ilyen körülmények között *az új Rókus csak ott épülhet fel, ahol terjeszkedési lehetőségeket lehet számára biztosítani.* Ha ugyanis nem ez történik, akkor a kórháznak a Rákóczi útról való kihelyezése csak *huszonnégy milliós városépítési luxus-kiadást jelent.*

A többinek elmondása azután az orvosprofesszorokra, a nagytekintélyű Közegészségügyi Tanácsra tartozik. Ők hivatottak felsorolni, hogy a Fiumei út lármája, a temetők látása, milyen lelki depressziót okoz a betegnél. Kontárkodás lenne erről tovább beszélni, majd meghalljuk a komoly érveket az illetékes helyről.

Maguk a gazdasági szempontok és maga az a tény, hogy a Közegészségügyi Tanács a Tisza Kálmár téri megoldás ellen fordult, *parancsolóan követeli az egész kérdés revízióját.* Hálásan kell fogadni a népjóléti miniszter intervencióját, akinek *közbelépése bizonyára megakadályozza egy szerencsétlen lépés elkövetését.* A revíziónak meg kell történnie, a közgyűlés számára nem lesz szégyen, ha új megfontolás alapján új döntést hoz. Annál inkább nem lesz szégyen, mert huszonnégymillió pengő fölösleges kidobásától, de a legjobb esetben is oktalan felhasználásától menekülnek meg.

VASS JÓZSEF NÉPJÓLÉTI MINISZTER az új Rókus ügyében közvetlen tárgyalásokba bocsátkozik a fővárossal

Az Országos Közegészségügyi Tanács a Tisza Kálmán téri megoldás ellen döntött — A jövő héten a miniszter is dönteni fog

Azok a hírek, amelyek legutóbb a Rókus-kórháznak a Tisza Kálmán téren leendő elhelyezésével kapcsolatos kombinációkról terjedtek el, egyszerre ismét a Rókus-probléma felé irányították a közvélemény érdeklődését. Legutóbb ugyanis egyes lapok azt a hírt közölték, hogy a népjóléti miniszter elutasító álláspontra helyezkedett az új központi gyűjtőkórháznak a Tisza Kálmán téren való elhelyezésének tervével szemben. Ennek a hírnek a valódiságát csakhamar kétségbevonták, illetve illetékes helyről szerzett információ alapján félhivatalosan is megállapították, hogy a népjóléti miniszter a Rókus-kórház elhelyezését illetően *még nem döntött.* Annyi bizonyos, hogy a népjóléti miniszter elutasító álláspontjáról szóló hír a valóság látszatával terjedt el, mert hiszen éppen a *Fővárosi Hirlap* hasábjain fejtette ki *Kozma* Jenő, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, hogy milyen

kedvezőtlen következményekkel járhat az új Rókus-kórháznak a Tisza Kálmán téren leendő elhelyezése.

Ugylátszott tehát, hogy a döntésről szóló hír nem alaptalan. Az a félhivatalos közlés viszont, amely ebben az ügyben megjelent, nincs ellentmondásban a *Kozma* Jenő által hirdetett felfogással, hanem mindössze annyit állapít meg, hogy Vass József népjóléti miniszter az utolsó szót *még* nem mondotta ki.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa arra való tekintettel, hogy a nagy fővárosi központi gyűjtőkórház elhelyezésének a kérdése Budapest közönségének legszélesebb rétegeit is érdekli, magához *Vass* József dr. népjóléti miniszterhez fordult felvilágosításért.

Vass József dr.

népjóléti miniszter a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Egyelőre nem mondhatok egyebet, mint azt, hogy megkaptam a főváros polgármesterétől a törvényhatósági bizottság május 24-én és május 31-én tartott közgyűlésének a határozatát, amely szerint a főváros megszünteti a régi Rókus-kórházat és ennek fiók-kórházait. A határozat szerint a megszüntetett kórházak pótlására a főváros a Tisza Kálmán téren modern, 1600 ágyas közkórházat kíván építeni. Abban a felterjesztésben, amit a polgármester úr hozzám intézett, megjelöli azt az összeget is, amibe az építési költségek kerülnek. A felterjesztés

24 millió pengőben állapítja meg az építési költségeket és ennek a felét tőlem kéri állami hozzájárulás címén.

A felterjesztéssel kapcsolatosan elém került *Borszéky* Károly professzor, a Rókus-kórház igazgatója által készített eszmei leírás az új kórház berendezéséről. Én a magam részéről — mielőtt döntésemet meghoznám, szükségesnek tartom az Országos *Közegészségügyi tanács véleményének a meghallgatását.*

— A polgármester úr felterjesztését tehát, vagyis az abban foglalt közgyűlési határozatot kiadtam hozzászólás és véleményadás céljából a törvény előírása szerint illetékes *Országos Közegészségügyi Tanácsnak,* amely most már napokon belül elém terjeszti véleményes jelentését. Minthogy *én is sürgősnek tartom a kérdés eldöntését, azon vagyok, hogy ez mielőbb megtörténhessék.* Ugy gondolom, hogy

már a jövő hét folyamán meghozhatom döntésemet annak a véleménynek az alapján, amit az Országos Közegészségügyi Tanácstól kapok.

Azok a hírek, amelyek arról szólanak, hogy én már bármilyen irányban is döntöttem volna, *egyelőre legalább is koraiak.* Én a magam részéről a Rókus-probléma megoldásával konkrét formában még egyáltalán nem foglalkoztam, sőt erre vonatkozóan a fővárossal még egyáltalán nem is tárgyaltam. Már pedig én a magam részéről

szükségesnek tartom, hogy a fővárossal közvetlen tárgyalásokba bocsátkozzam, mielőtt e fontos közérdekű kérdésben jóváhagyásomat megadnám.

Vass József népjóléti miniszternek ez a nyilatkozata egészen új megvilágításba helyezi a Rókus-probléma megoldásával kapcsolatosan elterjedt híreket. Amíg egyrészről megnyugtató hatást gyakorol a nyilatkozatnak az a része, amely szerint a döntés előtt a miniszter meg akarja hallgatni a legilletékesebb és a legavatottabb tényezőnek, az *Országos Közegészségügyi Tanácsnak* a szakvéleményét, addig másfelől csak általános megelégedéssel találkozhatik a népjóléti miniszternek az a felfogása, hogy *az utolsó szó kimondása előtt közvetlen tárgyalásba óhajt bocsátkozni a fővárossal.*

A Rókus-probléma helyzetének teljes és pontos ismertetéséhez hozzátartozik annak a további értesülésünknek a közlése, amelyet a legilletékesebb helyről kaptunk s amely szerint

az Országos Közegészségügyi Tanács a Rókus-kórháznak a Tisza Kálmán téren leendő elhelyezése ellen foglalt állást.

Az Országos Közegészségügyi Tanács most elkészült

szakvéleményében *hangsúlyozza, hogy a Tisza Kálmán tér nagy forgalmánál, poros levegőjénél és a temetőre néző fekvésénél fogva nem alkalmas központi nagy gyűjtőkórház elhelyezésére.* Ezekután felmerül a kérdés, vajjon a népjóléti miniszter magáévá teszi-e az Országos Közegészségügyi Tanács szakvéleményét, minden további tárgyalás és megfontolás nélkül. Olyan helyen, ahol a népjóléti miniszter intencióit közelről ismerik, közölték a *Fővárosi Hirlap* munkatársával, hogy

az Országos Közegészségügyi Tanács szakvéleménye kétségkívül nagy befolyást fog gyakorolni a népjóléti miniszter elhatározására,

de viszont *az is bizonyos, hogy a népjóléti miniszter meg fogja kérdezni a főváros speciális okait is, amelyek miatt a törvényhatóság a Tisza Kálmán téren való elhelyezés mellett döntött.*

Nem törvénnyel, csak rendelettel indul meg a küzdelem Budapest portalanításáért és füstelenítéséért

Intézkedés történik az utak olajozása körül tapasztalható anomáliák megszüntetésére

VASS JÓZSEF Dr. NÉPJÓLÉTI MINISZTER NYILATKOZATA A FŐVÁROSI HIRLAP SZÁMÁRA

A népjóléti minisztérium és a kereskedelmi minisztérium között a nyári szünet ideje alatt bizonyos tárgyalások folytak, amelyeken azt a kérdést vitatták meg, *miként lehetne a fővárost portalanítani* és miképen lehetne annak a tömérdek füstnek legalább egy részétől megszabadítani, amely *naponként kormozza és egészségteleníti a főváros levegőjét.* Legutóbb az a hír jelent meg egyes napilapokban, hogy már készül is a törvényjavaslat a főváros portalanításáról a népjóléti minisztériumban. *Vass József* dr. népjóléti miniszter, akit ebben az ügyben megkérdeztünk, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Már *esztendők óta foglalkozunk Budapest portalanításának és füstelenítésének a problémájával.* Azóta, hogy a *Közegészségügyi Intézet* szomorú adatokat állapított meg a főváros levegőjében található por, szemét és füst mennyiségéről, én — már csak a tuberkulózis elleni küzdelem sikerének a fokozása érdekében is —

igyekszem megkeresni és megtalálni azokat az eszközöket, amelyekkel eredményesen vehetem fel a harcot Budapest rengeteg pora, szemétje és füstje ellen.

Én azt hiszem, hogy *nem lesz szükség törvényhozási intézkedésre.* Úgy képzelem, hogy *a főváros illetékes tényezőivel fogom megbeszélni, miként lehetne valamilyen közbeneső, előreláthatóan rendeleti intézkedés útján sikereket elérni ezen a téren.*

Ezek szerint

nem törvényjavaslat, hanem rendelet készül a főváros portalanításáról és füstelenítéséről.

Ebben a rendeletben — teljesen beavatott helyről szerzett értesülésünk szerint —

intézkedés lesz a fővárosi utak olajozása körül tapasztalható visszásságok és anomáliák megszüntetéséről is.

A népjóléti minisztériumban ugyanis, hivatalos helyen az a felfogás, hogy

az utak olajozása nem éri el a kívánt célt, mert az olaj egészen minimális idő alatt elkopik s a por nagyobb lesz, mint valaha volt.

A népjóléti miniszter tehát e rendelettel kapcsolatosan utasítani fogja a fővárost, hogy az utak olajozásának a rendszerével szakítson és e helyett mindenütt modernebb útburkolatot készíttessen s a legrosszabb esetben, vizes makadámmal lássa el az úttesteket. A vizes makadám ugyanis lényegesen kevesebb port termel, mint az olajozott és kompakt burkolattal el nem látott úttest.

Öt világvárosban tanulmányoztatja a főváros a vágóhidi berendezéseket

Három új vágóhíd épül Budapesten — másfélmillió pengő költséggel

A vágóhidak modernizálásának problémája évek óta foglalkoztatja az illetékes tényezőket. Arról van szó ugyanis, hogy a régi és szűknek bizonyult vágócsarnok átépítése és a mai kornak megfelelő hűtőberendezésekkel való felszerelése ügyében konkrét intézkedésekre kerül a sor. A főváros közélelmezési ügyosztálya

még az idén tervbe vette a vágócsarnokok átépítését és több új vásár- és vágócsarnok megépítését.

Még augusztus folyamán

1,600.000 pengő költséggel három építkezés indul meg.

Új húsvásárcsarnokot építenek a marhaközvágóhidon, teljesen modern hűtőházzal. Ugyanitt épül egy kisvágócsarnok is. *Az építkezések költségei 1,050.000 pengőbe kerülnek.* Ez az új vásárcsarnok a tervek szerint *az év decemberében végleg elkészül.* Borjúvásárcsarnokot is építenek a marhaközvágóhidon *520.000 pengő költséggel.*

Még egy építkezés van ezenkívül folyamatban:

a központi vásárcsarnok főhajójának átfedése.

A régi húsvásár beüvegezését is tervbe vették. A beüvegezés már csak azért is fontos, mivel a csarnokban felhalmozott húst sokszor tönkretette a nyílásokon betóduló por és piszok. Erre a célra már költséget is előirányoztak, úgy, hogy *az ősszel feltétlenül elvégzik az üvegezési munkát.*

A régi vágóhidak modernizálásával és az új vágócsarnokok berendezésével kapcsolatban a főváros és a mészáros ipartestület közös bizottságot küldött ki a külföldi vágóhidak, hűtőházak és hűtőházi berendezések tanulmányozására.

A főváros részéről Osztián Ferenc, műszaki főtanácsos, a vágóhíd vezetője és Lantos Géza üzemmérnök vesznek részt a közös bizottságban.

A Budapesti Mészáros Ipartestület három tagot delegál.

A bizottság indulása egyre húzódott, míg most végre elhatározták, hogy szeptember első napjaiban indulnak útnak.

Öt külföldi nagy város vágóhídjait és húsvásárcsarnokait tanulmányozzák át.

Elmennek nevezetesen: Lipcsébe, Berlinbe, Hamburgba, Drezdába és Bécsbe,

ahol tanulmányozzák a vágóhidak hűtőberendezéseit, a húsnagyvásáresarnokok építkezési rendszereit és berendezéseit.

A tanulmányút tapasztalatait a főváros az építendő vágócsarnokok és húsvásároknál fogja majd felhasználni.

Szó van arról is, hogy a régi vágócsarnokokat is külföldi mintára modernizálják.

FARKAS LAJOS MÉRNÖK
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Telefon: J. 396-78
Budapest VII, Kolumbus u. 41

Kávéházi, intézeti és tömegélelmezési konyhaberendezések
MAYER HERMANN és HIRSCHLER
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 48. SZÁM.
ELSŐRENDŰ HŰTŐGÉP
KÉPVISELET: ESCHER-WYSS & Co. ZÜRICH-LONDON

NEUSCHLOSZ ELEK TÉGLAGYÁRA
Városi iroda: V., Pozsonyi-út 21-23. Telefon: 901—49.
Kartelen kívül
Helyszínre szállít la. kis- és nagyméretű égetett agyagtéglát. Hidegkút, Mária-Remete és Pilisvörösvárhoz legközelebb fekvő téglagyár.

vitéz ABUCSAY SANDOR és TARSA
villanyszerelő, épület- és díszmű-bádogos
vízvezeték, légszesz, csatornázás, központi fűtés és egészségügyi berendezések vállalata
Budapest, VII, Akácfa-u. 41.
Telefonszám: J. 35[illegible]—55.

Dr. HELVEY TIVADAR
VEGYÉSZETI GYÁRA, BUDAPEST
Asphaltozás. Tetőfedés. S igetelés
TELEFON: AUTOMATA 272—75. SZÁM
Iroda: VI, Eötvös ucca 21. ● Gyár: IX, Soroksári-út 106.

SCHIFF MIHÁLY
paszományos-mester, Budapest, IV. Prohászka Ottokár ucca 5. (Félemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-76.
A legszebb kivitelben készítek mindenféle bulo paszományt, plimő- (paplan) zsinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. Női ruhadiszeket, bojtokat, rojtokat, öveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárzsinórokat, továbbá selyem és gyapjúfonal- adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

TÁBLAÜVEGBEN KARTELEN KIVÜL
MANDL VEZET
BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

HERCEG és VERHOVINA
:: festő, mázoló és tutorfényező :: Tel.: Aut. 270-86
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

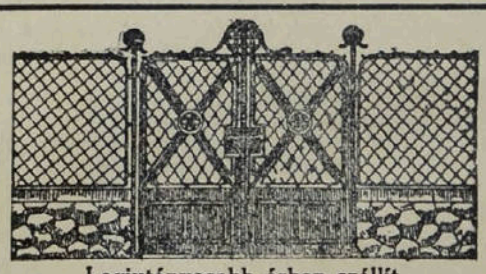
Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapíttatott 1876. Telefon: Aut. 896-85.

UNGÁR JÁNOS MÉRNÖK
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Tel.: J. 334-36 Budapest VII, Szövetség-u. 10 Tel.: J. 334-36
Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító műhely

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

Tökéletes tűzoltókészülék mindenféle tűz esetében a

PERKEO habzó anyagu tüzoltókészülék
PERKEO tűzoltókészülékek gyára
Rosenthal József Budapest, V, Tükör-u. 4

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli:
Orsz. [illegible] Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

A budapesti városfűtés megjavítja külkereskedelmi mérlegünket és megmenti a Gázgyárat

Becsey Antal szerint nem lehet egyik vagy másik jelentkezőnek monopóliumot adni, hanem a főváros irányítása mellett tanulmányi társaságot kell alakítani

A budapesti távfűtés terveiről legutóbb a napisajtó egyes orgánumaiban az a hír jelent meg, hogy a városházán már készítik is a szerződéstervezetet, amely ötven évre szóló monopolisztikus koncessziót ad az egyik ajánlattevő érdekeltségnek. Ebben a kérdésben, amelynek jelentőségét a *Fővárosi Hirlap* hangsúlyozta legelőször, szükségesnek tartottuk, hogy a legkitünőbb szakértőhöz, *Becsey* Antalhoz forduljunk felvilágosításért.

Becsey Antal

a következő rendkívül érdekes, szakszerű nyilatkozatban ismerteti a budapesti távfűtés terveit és azokat a különböző vonatkozásokat, amelyek a távfűtés tervének megvalósítása révén a különböző fővárosi közüzemeket érintik.

— Egy ilyen nagyjelentőségű közgazdasági problémát, mint amilyen *a budapesti városfűtés terve*, nem lehet valamelyik ajánlkozó előterjesztésének az elfogadásával vagy elvetésével elintézni. Itt ugyanis

nem arról van szó, hogy valakinek adjunk-e monopóliumot vagy ne adjunk.

A fővárosi uccák annyira tele vannak közművekkel, hogy a gőz- vagy melegvízvezetékeknek az elhelyezése nagy nehézségeket okoz egy vállalat részére és így ezeknek *az előmunkálatoknak a megindítása sokkal körülményesebb probléma, semhogy azt bármilyen vállalkozás vagy érdekeltség megcsinálhatná a főváros illetékes szerveinek a bekapcsolódása nélkül.* A budapesti városfűtés problémája rendkívül széles területen érint, egész sereg vállalatot és *elsősorban a fővárosi közműveket.* Budapesten ugyanis a központi fűtések kivétel nélkül kokszra vannak berendezve. A fővárosi gázgyár kokszstermelése a szükségletnek a felét sem tudja fedezni, tehát

évenként 10—12.000 vagón idegen koksznak a behozatalára van szükség.

Ennek a kokszimportnak a megszüntetése nyilvánvalóan fontos nemzetgazdasági érdek. Ez a kérdés bázisa.

— A másik szempont a budapesti közegészségügyi viszonyok javítása. Kétségtelen ugyanis, hogy Budapest közegészségügyi érdekeit szolgáljuk azzal, ha *jól megszerkesztett és füst nélkül működő centrumban állítjuk elő a szükséges meleget.*

— De nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy

a távfűtés tervének megvalósítása nagy üzemeink létérdekeit is érinti.

Az *Elektromos Művekről* és a *Gázművekről* van szó. Az elmult télen Hamburgban jártam és ott láttam a *legfejlettebb városfűtési szerkezetet.* A Rudolf Ottó *Mayer* cég készítette ezt a városfűtési berendezést. Ez a cég volt ennek a tervnek a kezdeményezője és ugyanez a cég készítette a most meginduló párizsi hasonló akciónak a terveit. A cég elgondolása abból az ötletből indult ki, hogy

az elektromos centráléknak a munkát végzett, tehát fáradt gőzét kell értékesíteni olyan módon, hogy ennek a gőznek a melegét használják el városfütési célokra.

A Postgasse-centráléból indult ki az első vonal, azután folytatódott később modernebb formában a Karolinenstrasse-centrálén keresztül s most pedig *további nagyarányú fejlődésnek néz elébe.* Az egész vonalon a vezető gondolat az, hogy azt a melegmennyiséget, amit az elektromos energia termelésénél mint veszteséget kapok, *meg akarom menteni és fel akarom használni a köz javára fütés révén.*

— Köztudomású, hogy a szén energiájának 80 százaléka elvész az elektromos áram fejlesztésénél, tehát a szén energiájából csak 20 százalékot kapok vissza az elektromos áram formájában. Ebből az elveszett 80 százalékból minél többet megmenteni, kétségkívül nagy feladat. Ennek a feladatnak sikeres teljesítése

egyrészről kiszorítja a külföldi koksz jelentős részét, amivel külkereskedelmi mérlegünket javítjuk meg, másrészt elveszett értéket hasznossá teszek.

Ennyiben érinti tehát a távfűtés terve az *Elektromos Műveket.*

— A *Gázművek* irányában is hasonló a viszony. A központi fűtéseknél ugyanis fel lehet venni a versenyt oly módon is, hogy olcsó szenekből gázt állítok elő és ezt az úgynevezett generátor gázt adom el központi fűtések részére. Koksz helyett tehát ezzel fűtenék. Ennek az elgondolásnak megvan a pénzügyi lehetősége, de nagy előnye az is, hogy a hazai szén elgázosítása révén sok értékes melléktermeket nyerek, így a kátrányt s a kátrányból kitermelhető ammonium-szulfátot, ami fontos mezőgazdasági cikk. De ma már Varga műegyetemi professzornak a felfedezése révén a hazai kátrányokból benzint is tudunk előállítani. Ezzel viszont csökkenthetnénk a benzinbehozatalt. De

fontos volna a Gázművek létérdeke szempontjából is a távfűtés tervének a megvalósítása.

Az utóbbi időben ugyanis az elektromos áram mind erősebben szorítja ki a gázt, minden eddig elfoglalt területéről. A világításból úgyszólván teljesen kiszorult a gáz, a gázvasalót mindenütt a villanyvasaló váltja fel, sőt ma már melegvizet a fürdőkádba — épp úgy mint Bécsben és Berlinben, Budapesten is elektromos árammal melegítenek. Ma tehát úgyszólván kizárólag a rezsónál szerepel a gáz. Tehát a Gázműveknek ekszisztenciális érdeke, hogy a távfűtés tervébe ilyen alapon bekapcsolódjék.

— Mindezekből nyilvánvaló, hogy olyan nagy jelentőségű kérdés a városfűtés megvalósításának a gondolata, hogy itt

nem lehet az egyik vagy másik jelentkezőnek monopóliumot adni

és e monopólium kiadásával az egész kérdést elintézettnek tekinteni. Alapos, nagy és komoly tanulmányozásra van szükség és én azt javasolom, hogy

a főváros irányítása mellett alakuljon egy tanulmányi társaság, amelyben résztvennének az összes érdekeltek, és pedig a hazai szánbányák reprezentánsai is, mert hiszen itt a magyar szénnek is nagy szerepe lesz, továbbá kapjanak képviseletet ebben a társaságban a bányákat patronizáló pénzintézetek,

— mert hiszen pénzre is szükség lesz — *továbbá delegáltakat küldenének a főváros érdekelt nagyüzemei, az Elektromos Művek és a Gázművek.*

— A főváros, amely a koncessziót adja, természetesen szintén szerepet kapna ebben a tanulmányi társaságban. Ennek a kiküldött társaságnak az volna a feladata, hogy ezt az egész kérdést minden részletében alaposan megvizsgálja és döntésre előkészítse. Én a magam részéről még csak annyit akarok hangsúlyozni, hogy az én véleményem szerint

magánérdekeltségnek kell átadni a tervek végrehajtását.

A hatóságnak legyen ingerenciája a terv keresztülvitelére és kapcsolódjék bele a végrehajtásba a főváros közüzemei révén, de a modern tevékenységnek mozgási lehetőséget kell adni, mert a pionirmunkát csak a magánérdekeltségek fürgeségével lehet elvégezni. A fővárosi távfűtés kérdéséhez ennek a tanulmányi társaságnak vizsgálata, előkészítő tanulmányozása és szakszerű jelentéstétele nélkül hozzányúlni könnyelműség volna.

Becsey Antalnak ez a szakszerű nyilatkozata egészen új megvilágításba helyezi a budapesti városfűtés problémáját. A nyilatkozatból kitűnik, hogy *a városfütés tervének végrehajtása úgy a külkereskedelmi mérleg megjavítása szempontjából, mint általános nemzetgazdasági érdekből elsőrangú sürgős feladat.*

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

STADLER MIHÁLY R.T. sodronyárugyár

ÖSSZERAKHATÓ VASBETON-LÁBAZATOS KERITÉSEI
TERÉZ KÖRÚT 43
A 31. SZ. ÁRJEGYZÉK DIJMENTES

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váczi-út 4.
Telefonszám: 222-10.
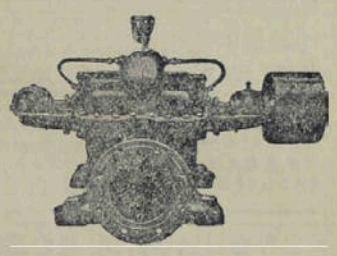
Sürgönycim: Duplex.
SZÁLLIT:
Gőz-, centrifugál-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

TÓTH SZ. JÁNOS
Tel.: Aut. 559-38
VÍZVEZETÉK- ÉS FÜRDŐBERENDEZŐ ÉPÜLET- ÉS DISZMŰBÁDOGOS
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 6. SZÁM

Közuti gőz- és motorhengerlést vállal
WOLFF ERNŐ
Sürgönycim: WOLFFEKE
Tel.: Lágymányos 13-82
Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 604-48.

GYEMÁNTBETON KLEINLOGEL
Telefon: Lipót 990—54
Budapest, V, Zoltán-u. 13

PALKA JÓZSEF
Alapittatott 1894-ben
Magyarország ezüstkoszorús üvegfestő mestere
TELEFON: J. 302—28
ÜVEGFESTÉSZETI ÉS ÜVEGMOZAIK MŰTEREM
Budapest, VIII., Baross-u. 59

Révész János
cement-, márványmozaik- és műkőárugyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, műkő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, ŐSZ UCCA 14.

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycim: Dunmész.
Szállit: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 555—25.

Korányi és Fröhlich redőnygyár
BUDAPEST KISFALUDY-U. 5/F • TELEFON: J. 323-76 • 459-86
SPECIÁLIS GYÁRTMÁNYAI:
SZAB. PÁNCÉLREDŐNY · ACÉLREDŐNY · FAREDŐNY · VÁSZONREDŐNY
SZAB. AJTÓCSUKÓ · BOSTWIGH-TOLÓRÁCS · NAPELLENZŐ-SZERKEZETEK
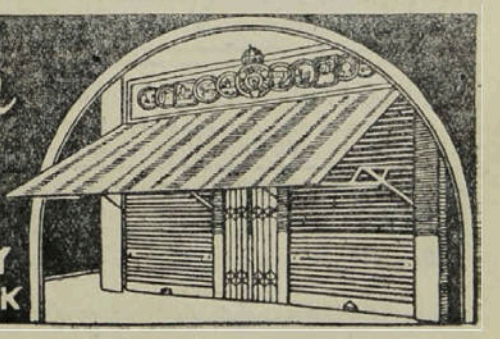

STRANDFÜRDŐT AKARNAK ÉPITENI a Dunába merült vizafogói, 53 fokos termál-források helyén

A kelenföldi strand alighanem a vízbe esett, mert az elektromos művek nem garantálják a melegvízszolgáltatást

Két strandfürdőről akarunk most írni, amelyek egyelőre a — levegőben vannak és könnyen megeshetik, hogy az egyik — vízbe fog pottyanni.

A két strandfürdőt a fürdőügyekkel foglalkozó és a fürdőügyet igazán dicséretes buzgósággal felkaroló ügyosztály, a városgazdasági ügyosztály tervezi. Ez az ügyosztály komolyan veszi a „Budapest fürdőváros" jelszót és fürdőpolitikájába felvette a strandfürdők fejlesztését és szaporítását is.

Legújabban két strandfürdő létesítésén fárad az ügyosztály. Már előljáróban megemlítjük, hogy egyelőre még csak tervezgetésről — még csak nem is tervezésről — van szó: egyelőre valóban még csak a levegőben van a két strandfürdő ügye.

Az egyik strandfürdő a kettő közül az új elektromos-telep közvetlen közelében volna, a Kelenföldön. A strandfürdő

vizét az elektromosművek új telepének kondenzvize szolgáltatná.

A városgazdasági ügyosztály ez ügyben érintkezésbe is lépett az elektromosművek igazgatóságával, illetve a közvilágítási ügyosztállyal, *engedje át ezt a kondenzvizet strandfürdő céljaira.* Az elektromosművek válasza az volt, hogy a kondenzvíz átengedése jelenleg nem ütközik akadályba, csak éppen megjegyzi az elektromosművek igazgatósága, hogy

nem garantálhatja, hogy ezt a vizet mindig átengedheti-e, még fix terminust sem mondhat, ameddig átengedheti a vizet, mert nem tudhatni, esetleges technikai találmányok nem teremtenek-e e téren új helyzetet.

Azt sem mondhatja meg az elektromosművek igazgatósága még ma, hogy meddig, mennyi időre engedheti át a kért területet strandfürdő céljaira, mert *hátha neki lesz szüksége arra a területre vagy annak egy részére.*

Igy áll a tervezett kelenföldi strandfürdő ügye, amelyet az elektromosművek válasza bizony *kissé megakasztott.* Nem lehetetlen, hogy a sok „nem tudjuk"-on és egyéb mindenféle fenntartásokon az egész fürdő — vízbe esik, ami egyáltalában kívánatos állapot lehetne, de nem egy fürdőre vagy pláne egy fürdőtervre.

Az ügyosztály a másik strandfürdőt a Vizafogóra tervezi. A Margitsziget felső vége mellett volna ez a strandfürdő, a Duna szélén, de nem a Duna vízére volna bazírozva, hanem higiénikus, steril, tiszta vízzel táplálnák az új strandfürdőt. Pozitív,

konkrét nyomok vannak ugyanis arra, hogy ott, ezen a területen egy homokzátony volt s azon meleg források fakadtak.

Ezt annak idején még Szabó József, a geológia egyetemi professzora, *teljes bizonyossággal megállapította.* Azóta egyéb is történt. Találtak ott a területen faragott köveket, még pedig olyanokat, amelyekből

arra lehet következtetni, hogy ott valamikor thermálfürdő is volt.

A homokzátony utóbb *a víz alá merült s így a forrásnyílások is a víz színe alá jutottak.* Egy dolog azonban érdekes:

a Duna vize ott most sem fagy be soha,

nyilvánvaló tehát, hogy a *melegforrások ott még mindig megvannak.*

Erre alapítja az ügyosztály a maga strandfürdőtervét. Érintkezésbe lépett a Földtani Intézet igazgatóságával s úgy tervezi a dolgot, hogy 150—500 méteres fúrások útján megtalálja a forrásokat, amelyek — úgy számítanak a szakértők —

50—53 fokos vizet fognak majd szolgáltatni.

Ez a víz, más vízzel keverve adja majd a strandfürdő vizét.

A dolog — ez a másik is — még a tárgyalások stádiumában van, de az ügyosztály *ehhez a második tervhez több reményt fűz, mint — az elektromosművek válasza után — az elsőhöz.*

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a IX. ker., Soroksári út 31. sz. alatti Központi Csatornaszivattyútelepen épülő garázsépület részére szükséges föld-, kőmives-, elhelyező-, vasbeton- és ácsmunkákra.

A munka elrendelése csak akkor történik meg, ha a hitel felhasználására vonatkozó belügyminiszteri jóváhagyás megérkezik. Az ajánlattevők ajánlatukkal 1929. évi szeptember hó 30-ig kötelesek szóban maradni és tudomásul venni, hogy abban az esetben, ha a munka nem kerülne kivitelre, a székesfővárossal szemben semmiféle igényt nem támaszthatnak.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai 2 P-ért kaphatók naponta d. e. 11—1 óra között a székesfőváros tanácsi III. (út- és csatornaépítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, II. emelet 285. sz. alatti helyiségében.

A rajzok, tervek megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Zaitz László műszaki főtanácsos alosztályában az előadónál, IV., Központi városháza II. emelet 264. sz. szobájában, d. e. 12—2 óra között.

Az ajánlatok 1929. évi augusztus hó 26-án (hétfőn) délelőtt 12 óráig a tanácsi III. (út- és csatornaépítési) ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél II. emelet 279. ajtószám alatt nyújtandók be. Az ajánlatok ugyanezen napon a III. emelet 351—354. sz. (ülésterem) helyiségben délután 5 órakor fognak nyilvánosan felbontatni, ahol a vállalkozók, vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. augusztus hó 7-én.

A székesfőváros tanácsa.

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és építőmesterek, építési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhíd-utca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

SZILÁGYI LÁSZLÓ
Pénzszekrény- és tressor-gyára
Tűzmentes páncél-szekrények, okmány vasszekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerű javításokat és szállításokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.
BUDAPEST, IX. LILIOM UCCA 37. SZÁM.
TELEFON: JÓZSEF 388—99

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

Tel.: Aut. 150-79
Hűtő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek
Spitzer testvérek
Budapest, V., Vilmos császár út 42.
Tel.: Aut. 150-79

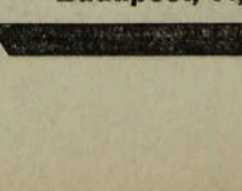
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takarékfüzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: j. 512—30.

Fával égetett darabos fehér meszet,
C resit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb építő anyagot szállit bárnová kartelláron alúl:
Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8. Telefon: Aut. 244-41.

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

DÖMÉNY IMRE
EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG
festék-, háztart.- és vegyiekkek kereskedése
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.
Telefon: Automata 886—51.

ÁRVAY R. LÁSZLÓ
Pala- és cserépfedő- mester — Jókarbantartási vállalat. Elvállal: pala-, cserép- és kátrányteték új fedését, javítását
Budapest, VII., Peterdy ucca 30. Telefon: József 351—06

LAMPL ÖDÖN
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

REICHENBERGER ROBERT
RÉZMŰÁRÚ ÜZEM
Gyárt: vörösrézből, valamint más fémekből edényeket és készülékeket.
ALAPÍTTATOTT: 1888. TELEFON: JÓZSEF 366-14.
Arany- és ezüstérmekkel többszörösen kitüntetve!
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SAJÓ UCCA 6. SZÁM.

SZAVA SANDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. sz.
Telefon: Lágymányos 6—07.

STIEBER-FÉLE ÉPITÉSI és IPARI R.T.
Vasszerkezetek
Fatetőszerkezetek
Ragasznélküli üvegtetők
BUDAPEST, VII, ARÉNA-ÚT 64. Telefon 348-49
Gyártelep: I, CSURGÓI-ÚT 28. Telefon 384-51

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Muzeum-körút 41.
TELEFON: AUT. 860-96. □ TELEFON: AUT. 860-96.

Textilipari Feldolgozó és Értékesítő Szövetkezet
Budapest, VIII., József-körút 49. szám
Telefon: József 439—91. sz.

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Retter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

SCHÖNTHEIL RICHÁRD okl. építész és építőmester
Budapest. I, Villányi-út 10
Telefonszám: Lágymányos 19—36

Mükö- és burkolómunkák, betoncsövek
ANDREA Cementárugyár és Építőipari Részv.-társaság
Budapest, V., Vigszinház-u. 5. Tel. 298-37

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépítő-vállalkozó.

Németh Benő
beton- fal- és kőpadlóburkolómester
Telefonhivó: Aut. 804-33 Vilmos császár út 8

Központi Sajtóvállalat lapjai:
NEMZETI UJSÁG
UJ NEMZEDÉK
Budapest, V., Honvéd u. 10

Jóindulatú és rosszindulatú kontárok

Nyilt levél Schwét Henrikhez

Kedves Barátom,

nyári melegben, amikor a kollégák távol vannak, amikor a városi ügyek pihennek, a városházi élet mozdulatlan, talán nem sokat jelentenek az újonnan felvetett ideák. Vannak azonban kérdések, amelyeket azon melegükben kézbe kell venni és meg kell indítani a megvalósulás útján. Épen ezért most itt, a *Fővárosi Hirlap* hasábjain igyekszem kifejteni egy gondolatot, amelyet azután majd a szindikátusban az ősszel alaposan letárgyalhatunk. Jónak látom a gondolatot itt nyilvánosságra hozni, hadd gondolkozzanak róla — addig is, amíg tárgyalásra kerül — szűkebb kollégáink, szindikátusi tagtársaink csak úgy, mint a szerkesztők és azok a kollégák, akiket az alábbiakban, jogaik és egyéni kiválóságaik legteljesebb tiszteletben tartása mellett kénytelen vagyok *jóindulatú kontároknak* nevezni.

Abból indulok ki, hogy *a fővárosi rovatvezetők* posztja mindinkább nehéz és mind több tudást, ismeretet feltételező lesz. Kevés olyan reszortja van a magyar ujságírásnak, amely annyi ismeretet követel meg, mint a kommunális ujságírás, ha csakugyan becsületesen, hibák és ostobaságok elkövetése nélkül akarja az ember ellátni a dolgát. Itt nem elegendő, hogy öt-hat főjegyzőt ismerjen az ember, nem elég a hírforrásokat megszervezni, itt tudni kell a fővárosi törvénytől, a város adminisztrációjának szervezetétől Budapest történetéig mindent. Ismerni kell azt a hatalmas adminisztrációt, a mammuth-gépet, amely ezt a várost kormányozza, az üzemeket, a főváros egész vagyonát, a költségvetést, a statisztikát. A városházán nem lehet „helyettesek"-kel, tegnapról mára ujságírókká lett valakikkel dolgozni. Itt át kell esni az inaséveken, itt meg kell szenvedni azért a töméntelen ismeretért, amelyre méltán lehet büszke a mi szindikátusunk számos kiváló, nagyrabecsült tagja.

Amikor az a megtiszteltetés ért, hogy kollégáink Veled együtt engem is szindikussá választottak és új alapszabályokat szerkesztettünk, sok szó esett erről közöttünk is, a szindikátusban is. Épen ezért nem is kell erről hosszabban beszélni, hiszen amúgy is minden erőnkkel igyekszünk a városházi ujságírók rendkívül értékes és nehéz munkájának megbecsülését kihareolni úgy a közönség előtt, mint a kollégáknál, a szerkesztőségek falain belül is.

Épen azért bánt, bosszant és kétségbeejt, amikor azt látom, hogy a mi munkánk csak addig értékes és megbízható, amíg magunk csináljuk. Amikor a szerkesztőség más tagja, irodalmi kapacitások, főírók, publicisták nyúlnak hozzá a városi kérdésekhez, — tisztelet a kivételeknek — szánalmas baklövések, sőt legtöbbször szarvashibák látnak napvilágot. Nem is tudnám megmondani, hogy miként lehetséges ez, de tény, hogy publicistáink, koszorús nagy íróink sokkal biztosabban mozognak, ha politikáról, külpolitikáról, társadalmi vagy gazdasági kérdésről kell írniok, mint ha városi ügyhöz kell hozzászólaniok.

Az ebből származó hibák, sőt bűnök egész áradatát tudnám felsorolni, mert az apró baklövésekről nem is érdemes beszélni, annyi van belőlük. Csak úgy kapásból elmondok azonban egyetmást a közeli napok történetéből. A héten látott napvilágot a hír, hogy a főváros egyesíteni szeretné a gázművek, az elektromosművek és vízművek adminisztrációját. A publicista urak erre szinte kórusban kezdték támadni a fővárost, mert hát ez divat. Emlékszem egy szerkesztőre, aki, mikor már mást senkit sem támadhatott, kiadta az utasítást, hogy Feld Zsigmondot kell támadni. Most a főváros a Feld Zsigmond a magyar sajtóban, mert a főváros valami hihetetlen nyugalommal és flegmával tűri a legbrutálisabb és legtudatlanabb támadásokat is. Ezúttal is ez történt. A budapesti publicisták legtöbbje fölneszelt a hírre és a főváros ügyeihez fűződő és a köteles szeretetet helyettesítő örök gyanakvással kieszelte: áhá, már megint új állást akarnak kreálni a városházán. Ez disznóság! Majd megindult a nyomozás, hogy *kinek a számára* szervezik az új állást, mert — ugyebár az csak bizonyos, hogy — az egyesített üzemeknek elnökének, vagy vezérigazgatójának csak kell lenni. Ezért és *csak* ezért történik az egész egyesítési komédia. Ez volt a hangja a nemes kritikának, amely erről a tervről a sajtóban megjelent. Hogy mit takarít meg ezen a réven a főváros — erre senki se volt kíváncsi.

Másik eset. Az egyik bizottsági tag, aki igen közel áll az egyik napilaphoz, felvetett egy ideát, amelyet fővárosi rovatvezető kollégánk becsületes objektivitással regisztrált. Jó volt-e a terv, rossz-e, ebben a pillanatban mellékes, de tény, hogy az ideát a lap egy másik oldalán, a lap egy *másik munkatársa* alaposan lecsepülte — nem felejtvén ki természetesen a kedves kis gyanusítást, hogy *vajjon megint kinek akarnak állást kreálni?*

Megtörténik és megtörténhetik mindez a magyar sajtóban, mert a legjobb esetben a főváros ügyeiben *jóindulatú kontárok* mondanak ítéletet, de nem kis percentben teszik ugyanezt természetesen elrettentő eredménnyel a *rosszindulatú kontárok*. De baj az is, hogy a lapok szerkesztőit — ismét tisztelet a kivételeknek — szintén nem nagyon érdeklik a főváros dolgai és így nem is értenek hozzá. Hagyják hát a fővárost, ezt a szegény Feld Zsigmondot, ütni tudatlan és rosszindulatú módon.

Hát ezek az urak Budapest barátai? Hát ezek a kollégák azok, akik Budapest fürdővárost, a főváros nagyszerű idegenforgalmát meg fogják csinálni? Hát ezek azok a kollégák, akik ennek a milliós városnak a vagyonát, jólétét meg fogják védeni?

Hogyan teszik ezt, ha nem ismerik a városháza életét, nem látják a dolgok rúgóit? Csak így történhetik, hogy például néhány hentes kurjongatására szinte naponta ihletett tollal írnak a Községi Élelmiszerüzem ellen, amelynek ajtaját közben a nép ezrei lepik el, mert jó és olcsó ennivalót kapnak. Így történhetik, hogy ahol Budapesten egy asztaltársaság megitta az első félliter bort, már gúnyosan vagy dühöngve beszélnek a fővárosról, ahol pedig az ő lelküktől lelkedzett városatyájuk is döntő tényező. Mindez azért, mert a budapesti sajtóban egymást érik az ismereteket és az objektivitást nélkülöző publicisztikai „alkotások" a főváros ügyeiről.

Ezen, kedves Barátom, csak mi segíthetünk. Nekünk kell talpra állanunk, elmenni az Ujságíró Egyesület elé, vagy ha kell, végigházalni a szerkesztőségeket és mindenkit meg kell győznünk először arról, hogy *aki a főváros ügyeiről ir, annak a főváros ügyeihez érteni kell*, másodszor pedig meg kell győznünk őket arról, hogy *mi vagyunk azok, akik a fővárost ismerjük* és lelkiismeretesen, objektiven ítéljük meg a főváros minden tényét. Ki kell végre harcolnunk, hogy a főváros ügyeiről ne írjanak jóindulatú és rosszindulatú kontárok, hanem írjunk mi, akik értünk is hozzá és akiket se elnéző barátság, se rosszindulat nem befolyásol, hanem akik becsülettel képviseljük írásainkban Budapest lakosságának érdekeit.

Tudom én azt, hogy van politika és lap-politika is a világon. Számolok is vele. Megírjuk mi azt a cikket is, mert kötelességünk, amivel esetleg nem is értünk egyet. De a mi cikkünk akkor is értékesebb lesz, mert az ellenfél, a megtámadott valaki, nem fog nevetni a tudatlanságunkon. A lapnak, a szerkesztőnek tehát eminens érdeke, hogy ezt a mi kívánságunkat teljesítsék és meggyőződésem, hogy ha a szindikátus az ősszel megindítja a küzdelmet a minden néven nevezendő kontárok ellen, akkor ennek lehet is eredménye.

Kollektív akcióra van szükség, mert egyes kollégáinknak esetleg káruk lehet abból, ha saját személyükben exponálják magukat, de a szindikátus, mint erkölcsi testület, minden káros következmény nélkül kezébe veheti és elintézheti ezt a kérdést.

Hogy pedig ezeknek elmondásához a *Fővárosi Hirlap* nyilvánosságát vettem igénybe: ennek is megvan a maga oka. Itt mondtam el, hogy tudják meg a főváros törvényhatóságának bizottsági tagjai is: *mi nem vállalunk felelősséget mindenért, ami a főváros ügyeiről a sajtóban megjelenik.* Ők tapasztalhatták, hogy mi, a fővárosi rovatvezetők, értjük a dolgunkat, se tudatlansággal, se rosszakarattal vádolhatók nem vagyunk. A törvényhatóság tagjai igen nagy segítségünkre lehetnek majd akkor, ha az ősszel megindítjuk ezt a küzdelmet.

Meleg barátsággal és kollegiális tisztelettel köszönt

Pogány Béla.

ÓVÁS

Kereskedőink útján tudomásunkra jutott, hogy illetéktelen személyek magánosokat keresnek föl és mint a Philips Rádió Service műszerészei, állítólag munkát vállalnak.

Amidőn igen tisztelt vevőink szives figyelmét fölhívjuk arra, hogy

a Philips Rádió Service magánosokat csak a rádiókereskedők útján szolgál ki,

a Philips Rádió Service műszerészei kizárólag hívásra mennek ki,

a Philips Rádió Service műszerészei fényképes igazolvánnyal vannak ellátva,

kérjük, hogy

a Service nevében jelentkezőket minden esetben igazoltassák le és ha a műszerész nem tudja magát kellően igazolni, az őrszemes rendőrnek adják át, mert a Philips Rádió Villamosság Rt. Service-osztálya minden felelősséget elhárít magától.

Philips Rádió és Villamossági Részvénytársaság

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL **FAISKOLAI CIKKEK**
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN **TOST ÉS MOLNÁR**
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 823—20.
gyártmányai
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk **kedvező fizetési** feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

Schwabl Alajos TELEFON AUT. 287—26 SZ.
festékáru-kereskedés
Bpest V., Vilmos csász. út 22

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. **BUDAPEST,** VI., Eötvös u. 23/b.

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő-mesterek
Budapest, VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

PINKAY KÁROLY
ÉPÍTÉSZ, ÉPÍTŐVÁLLALKOZÓ
TELEFON: Automata 864-61.
BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL UCCA 20.

„GUWY"

az egyetlen kézi tűzoltókészülék, amely minden emberi beavatkozás nélkül 60° C hőmérsékletnél
automatikusan
működik és a tüzet keletkezése pillanatában azonnal eloltja, e mellett kézi használatra is alkalmas.
Kizárólagos eladási hely:
VÉRTESS ÉS TÁRSA
Budapest, IV., Apponyi-tér 1.
Telefon: 834—59.

Rozsnyai Izidor
vizvezeték, csatornázás, központi fűtés, légszeszvezeték berendező, épület- és díszműbádogos
VII, Thököly-út 75. sz.
Telefonszám: József 326—69

Vállalkozási Hirlap

Új versenytárgyalási kiírások

A mult héten a tanács a következő újabb versenytárgyalásokat írta ki:

Gőzfűtőberendezési munkára a Wenckheim palotánál. Pályázni lehet augusztus 19-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

1,000.000 drb útburkoló kő szállítására. Pályázni lehet augusztus 26-án déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Kőmíves, föld stb. munkára a központi csatornaszivattyú-telepen épülő garázsnál. Pályázni lehet aug. 26-án déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Járdaszigetek építésére az Oktogonnál. Pályázni lehet augusztus 26-án déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Iratfelvonó átszerelési munkára a Wenckheim palotánál. Pályázni lehet aug. 17-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Bádogos munkára a Fővárosi Cirkusznál. Pályázni lehet szeptember 3-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Vízvezetéki, gőzfűtési és melegvízfűtési munkára az Uj Szt. János kórháznál. Pályázni lehet augusztus 26-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Kőmíves munkára a Kun uccai kórháznál. Pályázni lehet augusztus 24-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Bontás, föld, kőmíves, vasbeton, ács, bádogos, vas, üvegfelülvilágító munkára a Soroksári úti marhavágóhíd húsvásár építkezésénél. Pályázni lehet augusztus 23-án déli 12 óráig a közélelmezési ügyosztályon.

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző városi közmunkákat és közszállításokat a következő cégek és vállalatok kapták:

Csatornázási munkát *a Csalogány uccánál:* Klauber és Vajda 39.018, *a Pápay István uccánál:* ifj. Halász Hubert 8557, *a Tétényi uccánál:* Farkas Lajos 8689, *a rákosvölgyi fogyújtónél:* Fábián, Somogyi és György 14.405, *a Soroksári útnál:* ifj. Halász Hubert 144.926, *a Tátra és Hollán uccánál:* Schäffer Á. 6970. P

Útrendezési munkát *a Hungária körútnál:* Hollós Ferenc 35.634, *a Dagály uccánál:* 93.923 P.

Villanyszerelési munkát *a Keve u. iskolánál:* Kainrath Antal 4179, *a Felhő uccai köztisztasági épületnél:* Juhász és Drechsler 2383, *a Labanc uccai iskolánál:* Gimpl István 2639 P.

Kőmíves munkát *a Váci uccai újvárosházánál:* Kállay és Böhm 13.443, *a Szent László téri iskolánál:* Lakos Vilmos 2960, *a Rókus kórháznál:* Lukóy Emil 5417, *a Szabó József uccai autóbusz garázsnál:* Országos építő r.-t. 584.725, *az Erzsébet királyné úti autóbusz főmühelynél:* Paulheim és Weininger 26.011 P.

Bádogos munkát ugyanott: Kulcsár Kálmán 3933 P.

Üvegezési munkát ugyanott: Bukova Lajos 2778 P.

Tetőjavítási munkát u. ott: Urbancsek János 2000.

Betonmunkát *a Szabó József uccai garázsnál:* Rozsnyai és Elnökl 56.154 P.

Linoleumburkolási munkát *a Ranolder uccai iskolánál:* Dénes József 5762 P.

Vízvezeték és csatornázási munkát *a Felhő uccai köztisztasági épületnél:* Adler Henrik 15.008, *a Róna uccai tüdőbeteggondozó intézetnél:* Gábler I. 4309 P.

Központi fűtési munkát ugyanott: Kovács Ödön 4191, *a Szent István kórháznál:* Farkas Izor 39.151 P.

Szobafestő munkát u. o.: Leisen Adolf 15.226 P.

Ácsmunkát *a Horánszky uccai iskolánál:* Czipauer János 5827 P.

Sodronykerítési munkát *a farkasréti temetőnél:* Kollarich Pál és Fiai 4462, Ripl és Manigati 2331 P.

Bontási munkát *a Gyáli úti közegészségügyi intézetnél:* 3850 pengő vállalati áron.

Palafedési munkát *a Központi Vásárcsarnok tatarozásánál:* Györffy Lajos 13.086 P.

Állványozási munkát u. ott: Hegedüs István 16.238.

Bádogos munkát ugyanott: Ábrahám és Gürtler 15.538 P.

Mázoló munkát ugyanott: Lerchner és Török 12.663 P.

Lakatos munkát ugyanott: Beke Lajos 1291 P.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra a következő cégek és vállalatok pályáztak:

Árokboltozási munkára a *Diósároknál:* Schäffer Á. 36.656, Farkas Lajos 33.901, Risavy János 25.280, Gratzl Lajos 28.766, Kovács Ödön 53.866, Klauber és Vajda 29.598, Csicsery és Havas 34.927, Kis Jenő 32.359, Heverdle István 34.625, Biró László 29.696 P.

Földmunkára *a farkasréti temetőnél:* Schaffer Antal 11.800, Halmos István és Fia 19.850, Ámon Antal és Fia 9200, Obendorfer József és Fia 17.580, Szántó Ferenc 12.410, Hajnal Imre 15.200 P.

Útrendezési munkára *a kerepesi úti temetőnél:* Mindszenti földmívesek vállalkozói szövetkezet 42.002, Obendorfer József és Fia 29.453, Kövező és útépítő r. t. 56.046, Halmos István és Fia 25.226, Schwelger és Kulás 31.048, Proczeller Bálint 32.640, Budapesti fuvarosok és földmívesek vállalkozói szövetkezete 34.058 P.

Udvarrendezési munkára *a Kisfaludy uccai bérháznál:* Urbach és Tafler 6960, Berényi Béla 9389, Proczeller Bálint 6839, Risavy Béla és Meisterics 7766, Heverdle István 8227, Obendorfer József és Fia 7228, Halmos István 7944 P.

Ruhaszárító - berendezési munkára *az Erzsébet szegényháznál:* Kalocsay András 14.462, Magyar mosó- és fertőtlenítőgépgyár 12.060, Egyesült gép- és fémárugyárak 8900, Wolf Márk 14.209 P.

Vászonredőny munkára *a Hungária körúti iskolánál:* Justus Sándor 2410, Lizinszky Antal 2028, Korányi és Fröhlich 2471, Keresztes Béla 2271 P.

Linoleumjavítási munkára *a Szvetenay uccai iskolánál:* Ungár Fülöp 2635, Dénes József 2234, Neumayer Lipót 3118, Róth és Kalmár 2516, Magyar asbestitpadlógyár 2267, Heinz Testvérek 2328, Bihari Pál 2390 P.

Kőmíves, vasbeton stb. munkára *a Gyáli úti bakteriológiai intézetnél:* Breuer Lajos 94.368, Teleki és Varjas 84.840, Schöntheil Richárd 95.378, Paulheim és Weninger 85.997, Nagy Testvérek 89.152, Kellermann László 86.280, Kemény és Róna 95.548, Mester és Kiss 87.206, Niegreisz Béla 89.825, Prokisch János 96.612, Vaits Sándor 99.312, Stern Imre 98.056, Berényi Ignác 97.249.

Mázoló munkára *a Szent János kórháznál:* Benedek János 4580, Zafourek Ferenc 3817, Kramer Adolf 4741, Schuller János 4033, Fischer és Hartmann 4288, Máté István 4246 P.

Ácsmunkára *az Aréna úti iskolánál:* Horváth József 5865, Szücs Mihály 5008, Bucsanyecz József 7322, Ertl József 5401 P.

Hajópadló munkára *a Batthyány téri iskolánál:* Wellisch Mór 4242, Riedl Bertalan 3729, Vladár Pál 4510, Friedrich Jakab 3822, Keese Nagy Sándor 3995, Czipauer János 4235 P.

Villanyszerelési munkára *a Lenke úti iskolánál:* Vozáry Pál 4287, Tatai Vilmos 5217, Szabó László 2801, Feik Ödön 3386, Polihistor 4480, Baross és Paulovits 3841, Szilágyi Mihály 3386, Primmer János 4672 pengő vállalati áron.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a IX. ker., Soroksári úti marhaközvágóhíd húsvásárépítkezésével kapcsolatos magaspályát hordó vasszerkezet és előtető munkák végrehajtására és pedig:

I. Bontás-, föld-, kőműves-, beton- és vasbetonmunkákra;
II. ácsmunkákra;
III. bádogosmunkákra;
IV. vasmunkákra;
V. üvegfelülvilágító munkára.

A leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok IV. ker., Központi Városháza, I. pavillon, II. em. 56. sz. alatt kaphatók, munkacsoportonkint 1 pengő lefizetése ellenében. Ugyanott a netán szükséges felvilágosítások is megadatnak.

A kellően felbélyegzett, lezárt és lepecsételt borítékokban elhelyezett ajánlatokat f. évi augusztus hó 23-án d. e. 10 óráig kell a tanácsi VIII. ügyosztály, II. em. 204. sz. alatt benyujtani.

A versenytárgyalás ugyanaz nap déli 12 órakor lesz a II. em. 195. sz. alatt (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. augusztus 8.

A székesfőváros tanácsa.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK ÉPITŐMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2
TELEFON: AUTOMATA 625—78 sz

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 515—19.

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

DONÁTH JÓZSEF
gépgyár és vasöntőde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.
Telefon: 920—00 és 901—24.

Laczkó István BUDAPEST, IX., bádogos és szerelő LILIOM UCCA 28.
Telefon: József 399-48

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

TÓTH ISTVÁN Telefonautomata 510—29. szám.
VILLANYSZERELŐ
Budapest, I., Greguss ucca 8 szám

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Stefféenberger u. 16. TELEFON: J. 302-36.

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt **JAUERNIK ISTVÁN**
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok szinházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

STEINER MÁRK konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

SPORIK FERENC
tetőfedő-mester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala műpala, cserép és kátrány-lemezzel fedett tetők javítását és jókarban tartását
Budapest, III., Paosirtamező-utca 53. Telefon: Óbuda 625-72.

SÁGI ISTVÁN BUDAPEST, VII., Baross-u. 2. sz.
Tüzhely- és épületlakatosmester

HUTTERER ÉS KÓSA
épület- és díszmübádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Telefon: Aut. 854—08
Budapest, IV., Magyar ucca 42-44.

Margalit Andor és Ödön
mérnök-épitőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 586—45 és József 429—24.

KÖNIG JÓZSEF
OKL. MÉRNÖK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: JÓZSEF 424—69.
Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

PANUCZA GYÖRGY
FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR
Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

Olajtermékek és műszaki cikkek beszerzése előtt kérjen ajánlatot:
Budapest, V, Csáky-u. 18/b
Telefon: Lipót 998—28.
Csécs és Társa
műszaki és olajkeresk. társaságtól

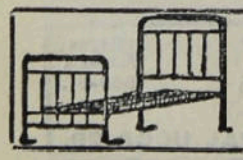

Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készitményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

KÖNIG GYÖRGY
Budapest, VII., Hársfa u. 17
Kőművesmester, épitési vállalkozó

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPITÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

Hajnal Imre
okl. mérnök, épitési vállalkozó
Budapest,
I., ATTILA KÖRÚT 47. SZÁM TELEFON AUTOMATA 538-64

Kitünően bevált a fővárosban az új magyar útburkolási találmány

A *Fővárosi Hirlap* esztendős harcot folytat immár Budapest közlekedésének megjavítása érdekében, illetve e kérdésnek városházi részében: az utak és uccák burkolatának rendbehozataláért. Az olajsárba kidobott milliók helyes felhasználására cikksorozatban mutattunk rá és szakemberek ankétja vitatta meg a *Fővárosi Hirlap* hasábjain az állandó és kiváló minőségű műutak sajátságait.

Ezek során tavaly ősszel egy érdekes és figyelemreméltó kísérletről is beszámoltunk, amely valójában csak a fővárosban volt kísérlet: *Debrecenben egy egész kiválóan sikerült műút*, valamint néhány külföldi útburkolás már

kellő bizonyítékot szolgáltatott az előlegezett bizalomra.

Ez a kísérlet a Balaton uccai próbaburkolás volt, amelynek során egy magyar vállalat

úgynevezett „bitumenes útburkoló kővel" fedte be a próbaszakaszt.

Csak a publikum csodálkozásának adtunk hangot, amikor erről a laikusnak *látszólag fantasztikus* műveletről beszámoltunk. A Balaton uccában ugyanis egy esős októberi napon, amikor *a műutak készítésének szezónja már elmult*, fuvaros kocsik jelentek meg, tele barnás-fekete téglakockákkal. A serény munkáskezek úgyszólván órák alatt rakták egymásmellé az úttestre ezeket a kockákat. Nem volt ezalatt *se füst, se sistergő kátrány az uccán*, napokig tartó hengerelés sem történt, ami azonban a legkülönösebb,

a téglák lerakása után egyszerűen megnyitották az uccát a forgalomnak,

mire egy nap mulva a hézagosan, *minden kötőanyag nélkül* egymás mellé illesztett kockák helyén *tükörsima, homogén felület keletkezett*, amelyről például a soffőrök már az első napokban megállapították, hogy *esős időben nem sikos*, mint az aszfalt, amelyről tudvalevő, hogy *a nyugati nagy metropolisokban már nem is alkalmazzák*.

Utszakértők a legnagyobb figyelemmel kísérték ennek a meglepően egyszerűen készült útszakasznak további életét. Végre is ez némileg hasonlít a bitumenes műutakhoz, csak éppen

a gyárat nem viszik ki az uccára,

hasonlít előnyös sajátságaiban *a fakocka-burkolathoz is*, csak éppen

feleannyiba kerül.

Ujszerűsége, fektetésének gyorsasága, tisztasága és egyszerűsége, végül pedig olcsósága — mondhatni — *gyanussá* tette ezt a kitünő magyar találmányt, amelynek

igazi sikerét valójában az idei túlkemény és példátlanul szigorú tél hozta meg.

A speciálisan magyar viszonyokra tervezett burkolás *nagyszerűen bírta a lovak patkószegeit, a traktorok vasabroncsait, a száguldó autópneumatikot* és — a csikorgó hideget. A *Balaton* uccai burkolaton nem keletkezett repedés, nem lett az hullámos,

amióta lefektették, munkáskéz nem nyúlt hozzá, sem javítani, sem felszedni nem kellett,

ami kellemes meglepetés mindenesetre azok után, amiket Budapesten az utóbbi időben tapasztalhattunk próbaburkolásoknál.

Azonban *az erény mértéke a siker* és ez a siker nem is maradt el. A legutóbbi útépítéseknél

már a Sziget ucca, a Bérkocsis ucca és az Andrássy út egy része az új magyar rendszer szerint készült,

sőt a *Murányi* uccában *maga a főváros bitumenező telepe kísérletezik a bitumenes útburkoló kövek lefektetésével*.

Az új rendszer szerint dolgozó munkások most sem lesték a kedvező időjárást, nem torlaszolták el napokra az épitendő úttesteket, nem füstöltek, nem lármáztak a gépek: észrevétlenül, hihetetlenül rövid idő alatt készültek az új útvonalak.

Egész különös sajátossága ennek az elasztikus burkolatnak, hogy

valósággal élő anyagból készül,

amelyen a sérüléseket, roncsolásokat *nap-nap után maga a forgalom hengerli tükörsimára*.

A sok kísérletezés, próbálgatás, tanulmányút és nálunk kellőképp be nem vált külföldi rendszer után tehát végre megszületett *a speciálisan magyar útburkolási találmány*, amely nem csupán technikai sajátságaival áll versenyen kívül, hanem olcsóságával is, végül pedig — és nem utolsó sorban — azzal, hogy idehaza készülvén,

alkalmazása jelentékenyen megjavíthatja külkereskedelmi mérlegünket.

Sok szerencsétlen és balulsikerült próbálgatás után *szerencsésnek találjuk a főváros illetékes tényezőinek elhatározását*, amikor biztos szemmel felismerve ennek a találmánynak előnyeit, *sietett azt Budapest közönségének szolgálatába állítani*.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a Fővárosi Cirkusz épületén szükséges bádogosmunkákra.

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 80 fillérért kaphatók 1929. évi augusztus hó 12-től kezdve naponta d. e. 11—1 óra között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi Városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető az előadónál, a Központi Városháza, III. em. 342. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi szeptember hó 3-án (kedd) d. e. fél 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály ülésteremben (III. em. 354. sz.) fél 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi augusztus hó 8-án.

A székesfőváros tanácsa.

LÁNC DEICHSEL
BUDAPEST, VI. VILMOS CSÁSZÁR-UT 61

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapíttatott: 1896. A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65.
Dr. KOLLÁR
FEDÉLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR
BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

Sternberg és Kálmán
Tüzifecskendők, tűzoltószerek, egyéni felszerelések és kútszivattyú-gyára
Budapest, József-körút 35
Telefon: József 301-80

Szmatana József
műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Wekerle Sándor-u. 13
TELEFON: 219—52

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapítva 1852. Alapítva 1852.

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

Szobafestő, mázoló és ércfényező munkákat kiváló kivitelben készit
SZEGŐ JÓZSEF
Budapest, VII, Kazinczy-ucca 20. Telefon: J. 440-60.

KOMPRESSZOROS DARUK
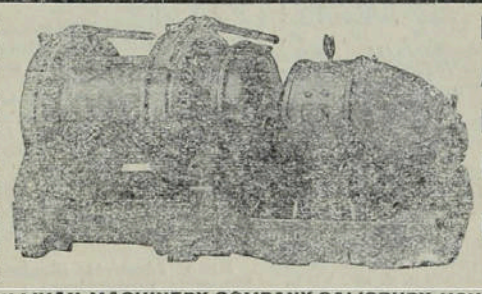
SULLIVAN MACHINERY COMPANY SALISBURY HOUSE LONDON E. C. 2.
VEZÉRKÉPVISELET
Építési anyagokat és műszaki cikkeket árusító részvénytársaság
V., Gróf Tisza István-u. 12 Telefon: 809-16

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyáraink-ból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 328-88

Előnyös bevásárlás
Emeli az Ön forgalmát és nyereségét! Ezért látogassa meg
1929 augusztus hó 25-től 31-ig a
LEIPZIGI ŐSZI VÁSÁRT
amely kedvező bevásárlási lehetőséget kinál Önnek.
Nagy vasuti kedvezmény.
Indulás: augusztus 25-án a normális gyorsvonattal Keleti p. u.-ról 20.50 órakor. Átszállás Dresdában. Ingyen német és cseh vizum, útlevelek átvétele ezen vizumok beszerzése végett legkésőbb aug. 17-ig, lakásbejelentések legkesőbb augusztus 16-ig. Közelebbi felvilágositást nyujt a tiszteletbeli képviselő:
GUHRAUER OTTÓ igazgató
Budapest, VI, Teréz körút 46. I. em. 2.
Telefon: Aut. 239—81.
Hivatalos idő: 9—3-ig és a Leipziger Messamt Leipzig.

LEFÉBER ÉS TÁRSA
Kut-, vizműépítés és mélyfurási vállalat
Mélyfurások, kutatófurások, aknaépítés, alapozások, viztelenítések, szivattyútelepek, berendezése
Budapest VI. Bulcsu ucca 5. Telefon: Lipót 981-01 szám

Baranyai Gyula és Társa
Vegyipari Vállalata r. t. Budapest, VII., Izabella-tér 1.
Telefon: József 443—89.
Festékek, Vegyicikkek és Hézagmentes „MEROLIT" padló

Országos épitő r. t.
Budapest, V. Harmincad-u. 3.
Telefon: Aut. 824-05, 824-06.

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

Ingatlanforgalom

1929. évi július 29-től augusztus 4-ig.

Budai rész:

Szilárd Jánosról Seblang Rózsira (I., Diószegi út 61. sz.), 4699. hrsz., 44.000 P-ért.

Gerresheim Ernőről ½ része kk. Gerresheim Erikára (II., Törökvész), 12468. hrsz., öröklés.

Dr. Nagy Albert és nejéről Kovács Bertalan és nejére (I., Krisztina körút 147. sz.), 7213/2. hrsz., 300.000 P-ért.

Králik Józsefről ½ része Balogh Imre és nejére (III., Táborhegy), 16580. hrsz., 3500 P-ért.

Sprung Józsefről ½ része Tororielló Vince és birtoktársaira (III., Üromhegy), 22388. hrsz., 1000 P-ért.

Özv. Del Medico Agostonné és birtoktársairól dr. Csorba Ferencre (I., Farkasvölgy), 8888/4. hrsz., kiigazítás.

Dr. Csorba Ferencről özv. Del Medico Agostonné és birtoktársaira (I., Farkasvölgy), 8888/5. hrsz., kiigazítás.

Kriesfalussy Mihály és nejéről kk. Kriesfalussy Évára (III., Dósa u. 12. sz.), 23075. hrsz., ajándék.

Havasi Rezső és nejéről özv. Hazslinszky Károlyné és birtoktársaira (I., Istenhegyi út 4/d. sz.), 8288. hrsz., 130.000 P-ért.

Dr. Grossmann Gyula és nejéről Kovács Imrénére (III., Zöldmál), 15517. hrsz., 15.136 P-ért.

Beimel Sándorról Magyar Hollandia Biztosító r.-t.-ra (I., Lenke út 55. sz.), 4382. hrsz., 25.766 P-ért.

Winkler Jánosról ¼ része Billa Aron és nejére (I., Spanyolrét) 1366/1—2. hrsz., 750 P-ért.

Varga Lászlóról 1/10 része dr. Balázs Lajosra (I., Németvölgy), 8033. hrsz., 1700 P-ért.

Pfeiffer Ignác és nejéről Bursch Elek és nejére (I., Horthy Miklós út 149. sz.), 3245. hrsz., 13.200 P-ért.

Molnár István és nejéről Illetősége Molnár Jánosra (III., Kaszás u. 48. sz.), 18980. hrsz., 1900 P-ért.

Földhitelbank rt.-ról Tilly Nándor és nejére (II., Pasarét), 11656/5. hrsz., 10.955·40 P-ért.

Schalli József és nejéről ½ része Fazekas Mihály és nejére (I., Ércsi út), 2936. hrsz., 9500 P-ért.

Czemmel Mátyás és nejéről Vattay József és birtoktársaira (I., Gazdagrét), 1979/3. hrsz., 36.500 P-ért.

Földhitelbank r.-t.-ról dr. Kováts Ferencre (I., Kelenföld), 4494/1., 2., 3., 4., 5. hrsz., 36.092 P-ért.

Ujváry Béla és nejéről Ujváry László és birtoktársaira (I., Istenhegy), 10005. hrsz., öröklés.

Schilk Ignác és nejéről Reisz József és birtoktársára (III., Csúcshegy), 21479. hrsz., 1500 P-ért.

Rózsadombi Házépítő r.-t.-ról dr. Markó István és nejére (II., Bimbó u.), 12783/1. hrsz., 21.665 P-ért.

Dr. Klein Istvánról dr. Markó István és nejére (II., Bimbó u.), 12783/2. hrsz., 15.245 P-ért.

Hegema N. V. Huiden en Gezderen Maatschappy amsterdami cégről dr. Miklauzics Adolfra (I., Jolán u. 4. sz.), 7445. hrsz., 34.000 P-ért.

Schieder Kozáról ½ része Gyulai Piroska Ilona és birtoktársára (I., Péterhegyi út 19. sz.), 887/1. hrsz., 400 P-ért.

Sopron-Győr és Vasmegyei tejgazdasági r.t.-ról Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ mint szövetkezetre (I., Kelenföld), 4330., 4368/26., 4368/27. hrsz., 175.000 P-ért.

Rabi Józsefről ⅓ része özv. Rabi Józsefnére (III., Pálvölgy), 15614. hrsz., öröklés.

Kamarás Béláné és birtoktársairól Halom Dezső és nejére (I., Orbánhegy), 8537/1., 2. hrsz., tulajdonközösség megszüntetése.

Halom Dezső és birtoktársairól Kamarás Bélánéra (I., Orbánhegy), 8537/3. hrsz., tulajdonközösség megszüntetése.

Eberhardt Jánosról ½ része Eberhardt Istvánnéra (I., Kőérberek), 441. hrsz., ajándék.

Érdi Krausz Simon és nejéről Parcellázó r.-t.-ra Ujpest (I., Normafa út 26—28. sz.), 9454., 9453. hrsz., 175.000 P-ért.

Dr. Berényi Sándorról 8/180 része kk. Vörös Annára (III., Üromi u. 31. sz.), 14840. hrsz., 782 P-ért.

Román István és nejéről ½ része Hőnig Ferenc és nejére (III., Táborhegy), 16808. hrsz., 3973.80 P-ért.

Magyar Általános Ingatlanbank r.-t.-ról dr. Lápossy Kálmánnéra (I., Orbánhegy), 8553/6—1. hrsz., 36.000 P-ért.

Magyar Általános Ingatlanbank r.-t.-ról Hasz István és nejére (I., Orbánhegy), 8553/6—2. hrsz., 37.250 P-ért.

Özv. Rössler Adolfnéról Rössler Lajos és birtoktársaira (II., Iskola u. 56. sz.), 13893. hrsz., öröklés.

Grüssner Zoltánról Havas Sándorra (I., Sashegy), 2676. hrsz., 18.086·67 P-ért.

Pesti rész:

Dr. Schmidl Miklósról 2/10 része Schmidl Sándor és birtoktársaira (X., Szolnoki út 1., 3., 5., 7., 9., 11., 13., 15., 17., sz., X., Zalán u. 80., 82., 84., 85., 86., 87. sz., 88., 89., 90., 91., 92., 93—95., 94., 97., 99. sz., X., Devecseri u. 2., 4., 6., 8., 10., 12., 14., 16., 20., 22., 24., 26., 28., 30., 32., 34., 36., 38., 40., 42., 44. sz.), 2039/a/1., 2038/4—1., 7524/1., 7533/1., 7599/8., 2038/4/2—4/35., 2039/a., 18., 19., 2039/a/2—2039/a/14., 2039/a/21—2039/a/38., 2039/a/40—2039/a/74., 2039/a/76. hrsz., öröklés

Hausknecht Nándornéról illetősége ifj. Hausknecht Nándor és birtoktársaira (VII., Egressy út 58. és 60. sz., VII., Törökőr), 2439., 2440., 2523., 2524., 2525. hrsz., öröklés.

Hecht Miksáról illetősége Hecht Ede és birtoktársaira (VII., Luther u. 4. sz., VIII., Tisza Kálmán tér 29. sz.), 5830., 5831. hrsz., öröklés.

Rauscher Jánosnéról illetősége ifj. Buzay Károlynéra (VIII., Futó u. 5. sz.), 6783. hrsz., öröklés.

Bárdi József Automobil r.-t.-ról Steyr Művek Magyar Kereskedelmi r.-t.-ra (VI., Lehel u. 25—27. sz.), 2923., 2924. hrsz., fuzió.

Salzberger József és nejéről Blasity Rezső és nejére (X., Belső Jászberényi út 18. sz.), 7452/1. hrsz., 64.000 P-ért.

Özv. Novágh Károlyné és birtoktársáról Frank Emilnére (VII., Gizella út), 2604/a, 2605/1., 3. hrsz., tulajdonközösség megszüntetése.

Frank Emilné és birtoktársáról özv. Novágh Károlynéra (VII., Gizella út), 2604/a, 2605/4. hrsz., tulajdonközösség megszüntetése.

Szalkai Jenőről Orbán József és birtoktársára (dunabalparti), 29949/2. hrsz., 4635 P-ért.

Özv. Sternfeld Ignácnéról illetősége Hoffmann Gézánéra (VI., Aréna út 126. sz.), 2900/a. hrsz., ajándék.

Kaufmann Jakabné és birtoktársairól Beck Zsigmond és nejére (VII., Kövér Lajos u. 1/a. sz.), 2292/b. hrsz., 22.800 P-ért.

Weisz Simonnéról ½ része Izsó Ferenc és nejére (VI., Alsó rákosi rétek), 1951/2., 1952., 1953/183. hrsz., 3800 P-ért.

Kohn Józsefről illetősége Schwartz Emánuelnére (VI., Kerekes u. 25. sz.), 1553—1560/16. hrsz., öröklés.

Szilassy József és nejéről ½ része Ádám Ernő és nejére (VII., Istvánfy u. 44. sz.), 1974—1975/131. hrsz., 11.500 P-ért.

Winkler Lambertnéről Winkler Lajosra (VI., Hungária körút), 1750/1e/1—a. hrsz., 25.000 P-ért.

Kuszy Jánosról 5/20 része kk. Kuszy Edith és Ilonára (VII., Jósika u. 26. sz.), 4673., 4678/3. hrsz., öröklés.

Vellner Kálmánról illetősége özv. Vellner Kálmánnéra (X., Óhegy), 7996/14., 8009/a/2. hrsz., öröklés.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet az új utak építéséhez az 1929. évben szükséges

50.000 drb bazalt kockakő
500.000 „ „ ¾-es kockakő
200.000 „ „ fejkő és
250.000 „ trahit (andezit) fejkő beszerzésére.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyújtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. emelet 285. atjószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat 1929. évi augusztus hó 26-án (hétfő) déli 12 óráig kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. emelet 279. ajtószám alatt benyújtani. A versenytárgyalás 1929. évi augusztus hó 26-án (hétfő) délután 5 órakor lesz a III. emelet 351—354. számú (ülésterem) helyiségében, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi augusztus hó 6-án.

A székesfőváros tanácsa.

MAKOVSKY FERENC
Budapest, VII. Abonyi-u. 4.
Fülöp Szász-Coburg Góthai herceg Ő királyi Fensége uradalmi építésze
TELEFON: J. 881-17

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
(Omnia Mozgóval szemben) BUDAPEST VIII, BÉKÉS UCCA 1. sz. Telefon: J. 350-18
Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
TELEFON: AUTOMATA 644—51.
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE

SZALFÉTER EDE TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32
BUDAPEST I, KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

PECSEK ISTVÁN
MŰASZTALOS
Tel. József 438-34 BUDAPEST IX., Lilliom ucca 52

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
Gyárkéményépítés
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék építése és tervezése

Központi fűtések
vízvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák
FRIED ZSIGMOND
műszaki iroda és gyár Budapest, VIII, Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

Krénn Sándor pala- és cserépfedő mester
ókarbantartási vállalat, Budapest, VI. Váci út 133, telefon: L. 914-98
Elvállalja pala-, cserép- és kátránytetők új fedését javítását

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII. József körút 69. Telefonszám: József 373-67
Tervez, berendez, átalakít: központi gőz-, melegvíz- és légfűtéseket, vízvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyu és elektromos világítási telepeket

Mész, cement, gipsz
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII, Beniczky ucca 6. sz.
Telefon: József 302-83.

SEIF GYULA TELEFON: Aut. 528-46
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

Thiergärtner és Stöhr rt.
egészségügyi és fűtőberendezések gyártása és felszerelése
Budapest, I. ker., Budafoki-út 9-11.
Telefon: József 363-51. • Telefon: József 363—51.

Magyar Mosó- és Fertőtlenítő-Gépgyár Részvénytársaság
Telefon aut. 625—23. || Budapest. III, Lajos ucca 115. sz.
Mosoda berendezések — Fertőtlenítő berendezések — Gőzfőzőkonyhák — Központi fűtések. Eddig 2000-nél több berendezés üzemben.

HALTRICH FRIGYES karosszériaüzem
Budapest, VI., Csángó ucca 22. sz.
(Lehel ucca sarok.) Ezelőtt VI., Stefánia-út 3.
Telefon: L. 903-81.

Rosenthal István
sütő-, cukrász, hus-, fa- és vegyipari gépgyártó és javítóműhely
TELEFON: J. 450-89.
Budapest, VII., Dob ucca 90. szám.

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest. IX., Üllői-út 57
Telefon József 306-29

Parkét javítás és fölgyalulás, kapu és portál lehúzás
Gyulay Kálmán, VII, Hernád u. 30

Hirmann Ferenc
fémöntöde és rézárugyár
Budapest, VII., Csányi ucca 7—9 sz.
Gyártmányai: Permetezők és ezek összes alkatrészei, rézsúlyok, háztartási mozsarak, gyertyatartók, habüstök, stb, továbbá „PAX" szab. kézi tűzoltókészülék stb. Telefon: J. 450-49

LIFT
Mindennemű munkálatok
BÁLINT SÁNDOR
Budapest, VIII, Főh. Sándor ucca 34
Telefon; József 306-75

TERLANDAY ÉS TÁRSA
asztalosáru gyára
Budapest VII, Erzsébet királyné-út 125/b. sz.
Telefon: József 443—83.

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépítő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPGYÁR R. T.
MÁTYÁSFÖLD
GYÁRTÁSI ÁGAK:
Személyautomobilok, teherautomobilok, autóbuszok
Gyári eladási központ:
Méray Motorkerékpár-Gyár r. t. IV., Váci ucca 1.

NYITRAY JÁNOS
hatóságilag eng. villanyszerelő és mechanikai vállalata
VII., CSÁNYI UCCA 6.

Pittel és Brausewetter
beton-, híd- és mélyépítő részvénytársaság
BUDAPEST,
VI., BULYOVSZKY UCCA 12. SZ.
Telefon: L. 991—29

Gazdasági Értesítő

Hegedüs József és Karch Kristóf a Vásárpénztár vezérkarában

A *Budapesti Takarék- és Vásárpénztár* reorganizációs munkálatai teljes erővel folynak. Az igazgatóság, élén *Ereky* Károllyal, permanens munkásságot fejt ki, hogy az intézmény függő ügyeit likvidálja és ezzel egyidejüleg megvesse az alapját számos, nagyfontosságú működési körnek, amelyek között

első helyen kell említeni a nagytétényi sertéshízlalda bekapcsolását a Vásárpénztár egyéb akcióiba.

Ugyanakkor gondos előkészítést igényel az a viszony, aminek célja, hogy a *Vásárpénztár* és a Csepelen létesítendő *élelmiszernagyvásár* között a húskereskedelemmel azonos hitelellátás megszerveződjék: mind olyan probléma, amelyek nagy körültekintéssel párosított szakszerű előmunkálatokat igényelnek.

Úgylátszik, hogy a *Vásárpénztárra* háruló nagy feladatok teszik szükségessé a szervezés kiszélesítését, ami

újabb vezető tisztviselők alkalmazását vonja maga után.

Nemcsak városházi, hanem közgazdasági körökben is erősen tartja magát az a hír, hogy

a Vásárpénztár ügyvezetőigazgatói állását Hegedűs József törvényhatósági bizottsági taggal kívánják betölteni,

aki mint az egyik budapesti magánbankház beltagja, az elmult évben közgazdasági és tőzsdei tevékenységet fejtett ki és alapos ismerője a *Vásárpénztár* összes ügyeinek. *Hegedüs* József ugyanis tagja volt annak a pártközi bizottságnak, amelyiket a *Vásárpénztár* ügykezelésének felülvizsgálatára küldöttek ki és amely bizottságból így ketten kerülnek a *Vásárpénztár* vezetőségébe: *Karch* Kristóf, akit alelnöknek választottak és *Hegedüs* József, akit ügyvezető igazgatónak neveznek ki fontos hatáskörrel.

A Magyar-Olasz Bank Részvénytársaság igazgatósága megállapította az 1929. évi június hó 30-án lezárt félévi mérleget. Ez a félévi mérleg a nyereségáthozat figyelembevétele nélkül 1,305.789.97 P tiszta nyereséggel zárul, szemben az 1928. év első felére 1,254.404.59 P összegben megállapított tiszta nyereséggel. A takarékbetétkönyvekre és folyószámlákon elhelyezett betétek állománya az 1928. december 31-iki állománnyal szemben 69,498.377.29 P-ről 73,844.228.44 P-re szaporodott, míg a hitelezők tétele 43,201.447.98 P-ről 41,110.410.05 P-re csökkent. A váltótárca 58,604.661.68 P-ről 62,268.917.19 P-re, az intézet által folyósított jelzálogos kölcsönök állománya pedig 46,348.780.17 P-ről 52,265.435.20 P-re emelkedett, míg az adósok tétele 46,875.688.08 P-ről 44,645.525.87 P-re csökkent.

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929 augusztus hó 12-én tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Zettó István VI., Béke u. 26430. hrsz. fsz. ház, terv. Fridrich Jakab V., Vízafogó 1413. hrsz.
2. Gessner Henrik Elke I., Horthy Miklós út 4495. hrsz. I. em. ház, terv. Fábián István IX., Kinizsy u. 3.
3. Bartha Géza I., Fehérvári út 3838/4. hrsz. toldalék, terv. Balla János I., Fehérvári út 146.
4. Kovács Henrik VII., Komócsy u. 27. fsz. ház.
5. Csizmadia András VI., Rákos tér 29935. hrsz. fsz. ház, terv. Németh Sándor V., Dorottya u. 6.
6. Petőcz János I., Kelenföld 3516. hrsz. I. em. ház, terv. Szabó László VIII., Üllői út 26.
7. Szmuk Béla VII., Elemér u. 35. ráép., tervezte Szmuk Lajos V., Ügynök utca 8.
8. Ocsovay József X., Szentmihályi út 2086. hrsz. fsz. ház, terv. Kiss Béla I., Tétényi út 76.
9. Béres Béla III., Hunor u. 18737. hrsz. családi ház, terv. Stöckl Rosina III., Miklós u. 27.
10. Székely Miklós I., Sasad dülő 2382. hrsz. fsz. ház, terv. Horváth József IX., Vágóhíd u. 16.
11. Hornberg Gusztáv VIII., Conti utca 25. ráép., terv. Róthauser Lajos és József VI., Lázár u. 7.
12. Bauer József III., Félegyházi út 18770. hrsz. fsz. ház.
13. Erde ingatlan r. t. IV., Molnár u. 104. hrsz. IV. em. bérház, terv. Haasz Gyula II., Rózsahegy u. 5.
14. Kapotsy Istvánné X., Heves u. 7599. hrsz. fsz. ház, terv. Kapotsy István III., Ürömi u. 8.
15. Ginczler Hermann és tsa VII., Hungária körút 2582/11. hrsz. II. em. ház, terv. Ginczler Hermann VII., Nyár u. 14.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Edvi Illés Aldár VIII., Táncsics u. 3.
2. Barna János II., Toldy Ferenc u. 22.
3. Schmidt és Kallós V., Vécsey u. 7.
4. Ifj. Dvcratsek Gusztáv és tsai I., Mohai út 2.
5. Kozma Béláné VI., Teréz körút 1.
6. Kovács Imre X., Sörgyár u. 8173. hrsz.
7. Chmura László IV., Ferenciek tere 2.
8. Özv. Pataki Ferencné VI., Mágnya u. 101.
9. Nagybátony-Újlaki r.-t. III., Bécsi út 16253. hrsz.
10. Bély Józsefné III., Keve u. 42.
11. Unger Béla IV., Semmelweiss u. 4.
12. Dr. Szekfű Gyula II., Saru u. 12404. hrsz.
13. Keresztély Sándor V., Vilmos császár út 66.
14. Dax János III., Dózsa utca 25.
15. Columbia textilipar r.-t. III., Lajos u. 71.
16. Hervay Jenő IV., Váci utca 16.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

FORT OSZKÁR és TÁRSA
műszaki iroda és vállalat
Tel.: J. 303-35
Központi fűtés, vízvezeték stb. berendezések részére
Budapest, IX., Angyal ucca 33

FISCHER MÁRKUSZ
épület- és butorasztalos
Telefonszám: József 359 — 00
Budapest, Üzem és iroda: X, Liget ucca 20. sz.

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt. KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

MORVAI GYULA TETŐFEDŐMESTER
PESTUJHELY, MOLNÁR VICTOR UCCA 33. SZ.
Elvállal minden e szakmába vágó tetőfedő munkákat

Helmich Dezső
elektrotechnikai- és rádióüzeme
Budapest, VI, Csángó ucca 6/b.
Telefon: L. 992-83 Telefon: L. 992-83

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223-06. szám.

KŐBÁNYAI KÁTRÁNY és ASZFALTIPAR
FRIED és GRUBER okl. mérnökök / X., Gyömrői-út 64 / Tel.: J. 449-44
GYÁRTMÁNYAINK: bőrlemez, szigetelőlemez, aszfalt fedéllemez (szagtalan), facement, kiöntő aszfalt, aszfalt coulé
VÁLLALUNK: Tetőfedést minden kivitelben, szigetelési munkákat, vízlelenítési munkákat, aszfaltozást

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fűtés, vízvezeték, egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

KOLLARIT
BŐRLEMEZ
A LEGJOBB TETŐLEMEZ
KOLLARIT
FOLYÉKONY SZIGETELŐ ANYAG
NEDVES FALAK SZÁRAZÁ TÉTELÉRE ÉS ROSSZ BÁDOGTETŐK ÁTMÁZOLÁSÁRA A LEGJOBB
KOLLMIX
HIDEG ASZFALT EMULSIÓ
A LEGJOBB ÚTÉPÍTŐ ANYAG
GYÁRTJA: EGYESÜLT UJPESTI VEGYÉSZETI GYÁRAK
KOLLÁR MIKLÓS
UJPEST, VIOLA-UTCA 30-32.
TELEFON: L. 920-56, 913-43, U. 35.

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA **SZEPESSY GYULA**
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi ucca 25. Telefon: J. 380-30

Már megtekinthetők
a szeptemberre beköltözhető 2, 3, 4 szobás
tabáni öröklakások
I. Hegyalja-út 5. sz., 4-es autóbuszmegállónál
(Erzsébet-híd budai oldalán, a Hadnagy utcán át)
Árban a legolcsóbbak, kivitelük a legmasszivabb, méretük békebeli és törlesztésük a legelőnyösebb!
a Tabáni Építő Rt. I., Zsolt ucca 11. sz. irodájában d. u. 3—6.
u. o. bérházak és üzlethelyiségek kiadók.

Magyar Vasbeton Építési Vállalat
Kemény és Tisza
Budapest, V., Mária Valéria-ucca 19. Telefon: Aut. 825—42.
Mindennemű vasvázas betonmunka, vízmedence, víztorony magas építkezés építése.

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész
IV., Semmelweis ucca 2. sz

ZSOLDOS ÉS TÁRSA
BUDAPEST, V., KORALL UCCA 31.
TELEFON: 990—53.
Állandó raktár Neheimi fűtési és Belco vízvezetéki szerelvényekben

PORTÁLOK
belső üzletberendezések
speciális készítője saját és adott tervek szerint
REICH ARNOLD
géperőre berendezett asztalos üzeme
Budapest, VII., Dob u. 37. Tel. J. 400—51.

Kőművesmester elvállal mindenféle tatarozási, valamint uj épületmunkát. — Költségvetés díjtalan.
PÉTER LAJOS, VII, Dembinszky ucca 38. Telefon: J. 313-75

ASZFALT és KÁTRÁNYIPAR R.-T.
Budapest, V., Nádor ucca 12
Telefon: Aut. 262-81, 262-81
GYÁRAK: Budapest IX., Illatos út 18-20 / Szőreg, (Szeged mellett) / saját iparvágány

Parafakőgyár R-t.
ezelőtt: Kleiner és Bokmayer
Budapest, VIII. ker. Főherceg Sándor-tér 4.
Telefon: József 301-14, József: 301-16
Készít sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat.
Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vizálló padló.

Tőzsdei Kurir.

A legrégibb és legtartalmasabb közgazdasági ujság. Minden számában komoly, szakszerű cikkek tárgyalják és bírálják az aktuális gazdasági és pénzügyi eseményeket. Érdekes eredeti riportok, változatos hírrovat és külföldi tudósítások.

Tőzsdei Kurir

kapható minden ujságárusító pavillonban és minden ujságárusnál. Egy példány ára **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V., Wekerle Sándor ucca 3. — Telefon: 807—10.

„PALATINUS"
ÉPÍTŐ- ÉS INGATLANFORGALMI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: Automata 121-45, 123-85.
Budapest, V., Rudolf-tér 6.

Csak **BRÁZAY** pipereszappant használjon!

Négyszázszobás luxus-szállót épít egy német tőkecsoport a piarista-ház helyén

Részletesen kidolgozott tervrajz és ajánlat érkezett a fővároshoz — A tanácsnokok távolléte miatt nem lehetett még dönteni az ajánlatról

Amióta a népjóléti minisztérium kiköltözött a régi piaristák rendházából és a hatalmas épülettömb ismét a főváros rendelkezése alá került, egymásután jelentek meg híradások arról, hogy mi lesz a sorsa ennek a rendkívül előnyös helyen fekvő és ezért páratlanul értékes nagy telekkomplexumnak. Az első elgondolás az volt, hogy a régi és rozoga épületben helyezik el mindazokat a hivatalokat és intézményeket, amelyeknek ma nincs megfelelő helyiségük és egy kis *fiókvárosháza* létesül az Eskü téren. Azután felmerült a terv, hogy az *épületet lebontják* és a telket magas áron értékesítik, ezt az elgondolást azonban *leszavazta a pénzügyi bizottság,* de nem hozott döntést arranézve, hogy mi a konkrét terv az épülettel. Később a pártközi konferenciák egyikén felvetődött az a gondolat, hogy a főváros egy *nagyarányú szállodát* emeljen az Eskü téren, de *ezt a szándékot a szükséges invesztíciós tőke hiánya megváltoztatta.* Közbejött a belvárosi főplébánia-templom és az Erzsébet híd feljárójának rendezési problémája, amelyekbe már beleszólást kapott a kegyúri felügyeletet ellátó illetőségű ügyosztály és városépítési kérdésekkel foglalkozó középítési ügyosztály is, úgy hogy a piaristák rendházának sorsa valóságos *tengeri kígyóvá* nőtte ki magát.

A főváros vezetőségének és a pártok túlnyomó többségének az első perctől kezdve az volt az álláspontja, hogy

a telket feltétlenül értékesíteni kell,

amit alátámasztott *Lamotte* Károly pénzügyi tanácsnok komoly érvelése is, aki a főváros érdekeinek védelmében azt az előterjesztést tette, hogy a *nagyértékű telekkomplexum holt tőke marad, ha nem gondoskodnak a mielőbbi értékesítésről.* Erre azután megindultak az előkészítő tanácskozások, amelynek során részletes tervek készültek a teleknek 99 évre való bérbeadásáról, majd ezt követőleg történt a fordulat, amikor

egy német és egy svájci szálloda-, illetve pénzcsoport jelent meg a főváros egyik itthon inspekciózó vezető tisztviselőjénél

és minden részletre kiterjedő ajánlatot tett a piaristaház telkének megvásárlására. Vételi összeg címén a mai viszonyoknak megfelelő ajánlatot tettek, ezt azonban a főváros említett tisztviselője még csak tárgyalási alapnak sem fogadhatta el, mire

a svájciak visszaléptek és a németek egyedül jelentkeztek komoly reflektánsként.

Amint a *Fővárosi Hirlap* beavatott forrásból értesül, a németek itt időző képviselői bérleti ajánlatot tettek a fővárosnak azzal a feltétellel, hogy

a bérleti idő lejárta után a felépítendő ingatlan minden tartozékaival együtt a fővárosra háramlik.

Ezt az ajánlatot a városházán elvileg tudomásul vették, majd a németek hazautaztak és távirati értesítést küldöttek, amelyben kijelentették, hogy állják az eddigi tárgyalások során kibontakozott kölesönös ajánlatokat. Néhány nappal ezelőtt a német csoport három képviselője újból Budapesten járt és

magukkal hoztak egy 400 szobából álló modern luxusszálloda részletes tervrajzait, amelyek impozáns méretű hotelt ábrázolnak a piarista-ház helyén.

A tárgyalások e pillanatban eddig jutottak. Ennél tovább a főváros itthonlevő vezérkara nem mehet, mert a polgármester távollétében, a bizottságok és a közgyűlés szünete alatt, főleg pedig a pártvezérek nélkül kész helyzetet nem akarnak teremteni. A tárgyalásokat a kora őszi hónapokban folytatják és valószínűleg a *fent ismertetett ajánlattal fogják likvidálni a piarista-épület ügyét.*

„Laufer" motoros árúkihordó
Gyártja: Laufer Gépgyár Waggon osztálya. Budapest VI. Palotai út.

Tel: L. 915 02 – L. 915 12.

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

PERZSASZŐNYEG
vásárló közönségnek figyelmébe ajánlom saját érdekében, előbb több helyen érdeklődjön, azután forduljon Szahak Awenasian-hoz
IV. ker., irányi ucca 21. sz. az udvarban
Telefon: Aut. 833-16. Művészies javítás, tisztítás mosás
Köztisztviselőknek árengedmény és fizetési kedvezmény!

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK
Központi fűtés-, vízvezeték- és csatornázási vállalat
Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

Morbitzer Nándor építész és építőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

GERŐ N. NÁNDOR
VII., ALPÁR UCCA 8. Telefon: József 315-29.
Központi fűtés
Vízvezeték
Épület bádogos munkák

Kramer Adolf
festő és mázolómester
Budapest, I., Lágymányos-u. 4
Telefonszám: Lágymányos 19—33.

Hazai útépítő és salaktermelő vállalat
Központi iroda: Budapest, V., Nádor ucca 6.
Telefon: 813—96.

Proczeller Bálint kövező mester
Budapest, X. Korponai u. 11. Telefon: Kőbánya 74-84

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

STOBBE KÁLMÁN
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-UCCA 9.
TELEFON: 975—93

HANVAY VIKTOR
villany- és rádiócikkek
Budapest, VI, Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—69

Harsányi Testvérek
központi fütés, egészségügyi berendezések, vizvezeték, csatornázás és épületbádogos munkák vállalata
BUDAPEST, VII., BEM UCCA 5 SZÁM
ALAPITVA 1894. — TELEFON: J. 550-15.

„SANIT F" CEMENTHABARCSTÖMITŐ
Gyártja: POSNANSKY ÉS STRELITZ
aszfalt-, fedéllemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut. 228-29., Aut. 182-85.

Féregirtás, takarítás, ablaktisztítás
géppel és mérnöki vezetés mellett — Számos hatósági elismerés —
TELEFON: AUT. 504—84, 881—01
OTTOPAL ÉS TÁRSA
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

LIKTOR FERENC
SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 9. TEL.: JÓZSEF 349-83.

Kerti és Farkas hatóságilag eng. villamossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakműhely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 860—17.

Széchenyi Gyógyfürdő
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

Automobilok villamos berendezése | MÁGNESEK DINAMÓK INDÍTÓK AKKUMULÁTOROK | Szerelés javítás és kiegészítés
URNER ÉS BERKOVITS
Scintilla, Index, Fenag, Hagen, Kienzle vezérképviselete
Budapest, V, Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut. 148-84

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva
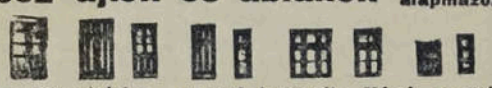
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készit azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben Malomsoky József asztalosárugyárt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, aszfalt, porolaj.
KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR UCCA 2. TELEFON: AUT. 839-25.
Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban.

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55
bádogos, viz, gáz és központi fűtés berendezési vállalata Budapest, II, Török ucca 8. szám

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapitva: 1867. Telefon: J. 415-20

ÉPITŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

Események

Fővárosi Hiriap

Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:

fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

A SZERKESZTŐSÉGBŐL. Dacsó Emil, lapunk felelős szerkesztője, több heti szabadságra elutazott a fővárosból. Távollétében a szerkesztésért Pogány Béla helyettes szerkesztőnk a felelős.

Érdekes látogatás Berczel alpolgármesternél. Az elmult napokban érdekes látogatója volt dr. *Berczel* Jenő alpolgármesternek. Mrs. *Morrison*, az Egyesült Államokbeli *Amerikai Asszonyok Clubjának* elnöknője kereste fel az alpolgármestert, akit arra kért, hogy tájékoztassa őt a trianoni Magyarország sok olyan problémájáról, amelyeket eddig nem volt módja megismerni és amiket az amerikai nők közvéleménye előtt fel akar tárni, mert az Egyesült Államok női közönsége a legnagyobb részvéttel viseltetik a szétdarabolt Magyarország keserves helyzete iránt. *Berczel* Jenő alpolgármester a legnagyobb készséggel állott a kétmilliónyi taglétszámmal bíró club vezetőjének rendelkezésére és részletes felvilágosításokat adott az összes felmerült kérdésekről, egyben intézkedett, hogy Mrs. *Morrison* megkapja mindazokat a nyomtatványokat és brosürákat, amelyek a trianoni Magyarország mai állapotát visszatükröztetik. Mrs. *Morrison* most már másodszor van magyarországi tanulmányúton és mint *Berczel* alpolgármesternek kijelentette, hazatérte után *felolvasókörútra indul és a mai Magyarországról hűséges képet tár az amerikai hölgyközönség elé.*

Jelentős fordulat a bánhidai centráléval folyó tárgyalásokban. Hosszú hónapok óta folynak a tárgyalások a kormány illetékes szervei és a főváros között a Talbot-centráléval kapcsolatos problémákról és a megbeszélések az újabb időben már olyan mederbe terelődtek, hogy a megegyezésnek az akadályai teljesen elsímultak. Az eredeti elgondolás szerint, a főváros csak mint árambérlő került volna a Dunántúli Villamossági Részvénytársasággal jogviszonyba, most azonban ezt a tervet kiszélesítették egy olyan megoldás felé, hogy a főváros bizonyos határidőn túl — Budapest áramfogyasztásának várható emelkedése után, — *teljes egészében átveszi a bánhidai centrálét.* Beavatott helyeken bizonyosra veszik, hogy az erre vonatkozó szerződés rövid időn belül foglalkoztatni fogja a főváros közgyűlését.

A főváros halottai. A jövő héten két emléktáblát lepleznek le Budapesten. Mind a két emlékmű a világháborúban elesett hősökről szól, s mind a kettő Budapest fiainak a vitézségét fogja hirdetni. Az egyik emléktáblát a volt császári és királyi 32-ik gyalogezred elesetteinek emlékére állítják a Mária Terézia-laktanyában, a másik a gorodoki emléktábla lesz, a Ferenc József lovassági laktanyában, amely szintén a főváros tulajdona. A 32-es ezred Budapest háziezrede volt. A huszárok pedig, az 5-ik honvédhadosztály huszárjai szintén mind pesti fiúk. Az emléküket megörökítő mű leleplezésén az emlékbeszédet József főherceg tábornagy mondja, képviselve lesz az ünnepen a főváros, a honvédelmi minisztérium, a magyar királyi honvédség. Az ünnepi misét Haász István tábori püspök mondja. Az ünnep augusztus 17-én lesz. A Mária Terézia-laktanyabeli másnap, április 18-án.

Megkezdték a csepeli élelmiszer nagyvásár földmunkáit. Azoknak a hatalmas terveknek a kivitelét, amelyeket a főváros a Csepelen építendő élelmiszer nagyvásár létesítésére dolgozott ki, a keddi napon megkezdették és egyelőre *a földmunkálatok indultak meg a kijelölt területen.* A közélelmezési ügyosztály felhívta az építési munkákat ellenőrző középítési ügyosztályt, hogy mindent kövessen el a munkálatok gyorsítására, mert Budapest élelmiszerkereskedelmének fontos érdeke, hogy ez az intézmény mielőbb megkezdhesse működését. A földmunkák befejezése után nyomban hozzáfognak az alapozáshoz és azután gyors ütemben elvégzik a magasépítést is.

A zebegényi strand. Fényesen sikerült tréfás-estet rendeztek Zebegény község nyaralói a dunapart és a strand kiépítésére. Kárpáthy Jenő és dr. Papanek Ernő min. tanácsos, festőművészek igen értékes festményüket ajánlották fel erre a célra. Az est sikere érdekében közreműködtek: Michnay Árpád, Beöthy Miklós és Titsch József min. tanácsosok, dr. Salamon Géza székesfővárosi főjegyző, dr. Tömösváry Tivadar, Speidl Géza és Kopernicky László földbirtokosok, Szőnyi István festőművész, Swarz Jenő vezérkari őrnagy, Makláry Sándor máv. főfelügyelő, Szepessy Károly Moktár igazgató, dr. Hekler Elek törvényszéki bíró stb. A kitünően megrendezett tréfás-estet reggelig tartó tánc követte.

Kézművesiparunk kollektív részvétele a szalonikii vásáron. A kézművesipari export balkáni propagandája érdekében az *Országos Kézműves Testület* körlevéllel fordult a kézműipari szervezetekhez és szövetkezetekhez, felhívva az exportképes iparosokat a szeptember 15-én kezdődő szalonikii nemzetközi vásáron leendő részvételre. A szalonikii vásáron a magyar kormány megfelelő kiállítási területet, berendezést, díszítést, reklámot stb. teljesen díjmentesen bocsát a kiállító kézművesiparosság rendelkezésére, a minisztérium viseli a rendezési, őrzési, tisztogatási és biztosítási díjakat, tehát a *kiállítókat csupán az áruk kollektiv oda- és visszaszállításának igen mérsékelt fuvarozási költségei terhelik.* (Nem terjedelmes áruknál teljesen díjtalan szállításra van kilátás.) A szalonikii vásár egyike a legjobb áruértékesítési alkalmaknak a Balkán piacokon, amelyek kiviteli szempontból elsősorban jönnek figyelembe. Kivánatos ezért, hogy a kézművesiparosság felhasználva ezt az előnyös kollektiv exportpropaganda lehetőséget, *e majdnem teljesen költségmentes, kormányhatósági támogatás alatt hivatalos jellegünek deklarált, előnyös üzleti lehetőségekkel kecsegtető vásáron kiváló készitményeivel, exportképes árumintáival, iparművészeti tárgyaival, minél nagyobb számban vegyen részt.* A görög nemzeti közhangulat hazánk iránt *igen barátságos* és a vásárvezetőség a kiállított áruk helyszini detaileladását — az általános mintavásári szokástól eltérőleg — *megengedi.* — Jelentkezéseket az *Országos Kézműves Testület* titkári hivatala (Budapest, V., Géza u. 4.) augusztus hó 25-ig fogad el, az áruminták fajainak és minőségének pontos megjelölése, valamint az igényelt kiállítási férőhely nagyságának és fajainak (fedett belterület, külterület, falfelület) közlése mellett.

STEIN RUDOLF (REZSŐ)
okleveles mérnök, építőmester
Andrássy út 66. Telefon Aut. 114-53

Weingruber Ignác
Székesfővárosi Pavillon Kávéháza
VI., Városliget

VIGADÓ KÁVÉHÁZ
IV, Deák Ferenc ucca 2
*
VIGADÓ KIOSZK
V. ker., Vigadó tér
TULAJDONOS: BABÓCSY LŐRINC

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök ■ ENÖKL ELEMÉR okl. mérnök, építőmester
építési vállalkozók
BUDAPEST, VIII, BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: József 382—64. ■ Telefon: József 382—64.

Fűtés Viz Gáz Szentgyörgyi és Társa
Telefon: József 8-97 Budapest VIII, Baross-u. 88

Vladár Pál
ács- és építőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

LEMMER FERENCZ
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMÍVES ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u. 14.

Kún Sándor
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
Budapest, IV, Ferenc József rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

Legmodernebb gyógyintézet sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatorium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P.
Idegbetegek, üdülők gyógyhelye vizgyógyintézet nap- és légfürdő

Kövezés, út-, csatornaépítés, beton- és lapburkolás
Tervezés, díjtalan költségvetés!
GRAVIESER ALBIN építési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 12—45. sz.

HUBERT ÉS TSA h. t. TELEFON: T. 222-67
Budapest, VI, Liszt Ferenc tér 4
Egészségügyi berendezések - Csövek-Műszaki cikkek - Fémgyártás

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 964—14. SZÁM

SZVETICS JÓZSEF
építési vállalkozó
BUDAPEST, VII., TELEP UCCA 8.

Fürdőkád Kálmán Mayer József
Ia. kivitelben, legolcsóbb árban
SZÁNTÓ BPEST, VI., JÓKAI TÉR 7.

ANDEZIT
ÚTBURKOLÓ KÖVET
kocka-, fejkő, járda-, termés- és zúzott követ
Dunabogdány-csódi és Visegrád-mátyás-hegyi kőbányából vagy Budapest raktárból azonnal szállít
Kondor és Feledi
építő- és kőbányavállalat r-t.
Budapest, V., Vörösmarty tér 3
Telefon: Automata 839—18. szám

JÓNÁS FERENC
építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Kolumbus u. 27
Telefon: J. 339—81.

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPEST, VII., ŐRNAGY UCCA 4. SZ.

WETOL sebolaj
legyen minden mentő szekrényben.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyit.
M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72.455|1924 sz. körrend
M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062|XX. 1925. sz. rendelet.

Hálószobák éjjeliszekrény világitására legalkalmasabb a
Tungsram Opál-takaréklámpa
Szabályozható nagyobb és kisebb fényerősségre
Nem káprázt at, kiméli a szemet
Kapható mindenütt!
Szállítja: Egyesült Izzólámpa és Villamossági RT. Újpest 4.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a VI. ker., Andrássy úti Oktogon térre tervezett **járdaszigetek építési munkáira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. emelet 285. szám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat 1929. **évi augusztus hó 26-án (hétfőn) déli 12 óráig** kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél II. em. 279. ajtószám alatt benyújtani. A versenytárgyalás 1929. **évi augusztus hó 26-án (hétfőn) délután 5 órakor** lesz a III. emelet 351—52. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi augusztus hó 7.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a VIII. ker., Baross uccai nyilvános könyvtár (Wenckheim-palota) **központi gőzfűtőberendezés munkáira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0·80 pengőért kaphatók 1929. évi augusztus hó 6-tól kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. számú szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágositás megszerezhető Frischfeld Ede műszaki tanácsos előadónál, a Központi városháza, III. em. 329. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. **évi augusztus hó 19-én (hétfő) d. e. ½10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi augusztus hó 3-án.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Révai Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Alexi és Uhlyarik műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Falk Miksa ucca 26. Telefon: Aut. 209-93
Disco világitótestek
Schunk & Ebe gyártmányú szénkefék
Mindenféle villamossági cikkek eladása nagyban és kicsinyben—Elvállal mindennemü villamossági szerelést

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3 sz. TELEFON:
Fióküzlet: IX. ker. Tompa ucca 0 szám A. 847-73

FISCHER HENRIK Telefon: J. 423—09.
épületfakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

Használja munkáinál a világhirü **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **Gipszet Árusító R. T.** Budapest
V, Erzsébet-tér 15. —Tel. Aut. 805-25 — Sürgönycim: GIPSZ Budapest

Aszfalt-útépitő,
szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 449-21.

Telefon: J. 448—08.
CONSTANS
ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet-körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépitési munkálatokat

Telefon: Aut. 272-64. Telefon: Aut. 272-64.
Magyar Épitő Részvénytársulat
BUDAPEST, V., TERÉZ-KÖRÚT 34. SZÁM.
Sürgönycim: „Épitő 272-64 Budapest"
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemü vizépités, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakódások. Alapozások, mély- és magasépités. Út- és vasútépités. Hidépités. Mindennemü beton- és vasbetonépités. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezetékek.
Hajó- és kotrójavitó telep Apostagon.

TÓTH LAJOS
Pala- és cserépfedőmester Eternitcserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása.
Telefon: József 351—01. sz.
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI Wesselényi u. 30

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében
Mérsékelt árak!

OETL ANTAL
VASÖNTŐDE és GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
X. KER. ASZTALOS SÁNDOR-UCCA 9.
TELEFON: JÓZSEF 461-09, 461-08.

KAUTNIK JÓZSEF *SZOBRÁSZ-MESTER*
ÉPÜLET-, MŰKÖ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FÁREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és ellsmerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Terés 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérőkiküldés díjmentes.

Költségvetés és mérőkiküldés díjmentes.
Épit, javit, alakit szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszivással.

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Mágiya ucca 75—77
Telefon: Lipót 914—46.

DÖREN HENRIK és TÁRSA
Alapitva: 1891. asztalosmunkák gyára Alapitva: 1891.
Iroda és raktár: VI., Hegedüs Sándor-ucca 26 sz. Telefon: Aut. 297-77.
Gyártelep: Dévény-ucca 20-22. Telefon: L. 964-07.

MAYER JÁNOS MŰ- és ÉRCÖNTÖDE
Elvállalja mindennemü ezüst, bronz, műtárgyak (figurák) öntését, úgyszintén fém, réz, aluminium, horganyalkatrészek öntését bármilyen nagyságban
Budapest, X, Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-96

„TUDOR"
ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: L. 923-08 **Budapest, V., Váci-út 137-139** Telefon: L. 923-08
Gyárt: „Tudor" és „Varta" rendszerü accumulatorokat

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

FLIEGL BÉLA bádogos-mester
Telefon: J. 435-07 Budapest, VIII., Vas ucca 7. Telefon: J. 435-07
Készit épület-, díszműbádogos munkákat és higienikus fürdőkádakat, légszesz, viz, gőz, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését.

Budapest Székesfőváros
Ásványviz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

(Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntőde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 201. sz. (Saját ház.)
Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám.
Öntetnek: Szobrok, domborművek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 augusztus 21. — 34. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDAN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Szent István: a magyar egység

Írta: RIPKA FERENC dr., főpolgármester

Felvetették már azt a kérdést, hogy mért éppen Szent István király emléke az, amit nemzeti ünnepen magasztalunk és a többi nagy eseménye a multnak, a magyar történelem többi nagy királya és hőse mért nem emelkedett ilyen nemzeti ünnep magaslatára.

Mélyen járó lelki okok azok, amik egy népben ilyen ünnepi hangulatot teremtenek. És az így kialakult nemzeti elhatározásban sokszor több bölcsesség van, mint amivel tanácskozásokon, vagy egyes emberek gondolkozásában találkozunk.

A mult legtöbb nagysága azért nem gyakorol már vonzó erőt a jelenre, mert élete és működése olyan célokért folyt, amelyek ma már ninesenek és azért nem is tudjuk igazán megbecsülni azokat a nagy embereket, akik ezeknek a céloknak áldozták egész életüket.

De Szent István alkotása nem a multé. Az az eszme, ami őt munkájában vezette, nem avulhat el, mert ami ellen ő küzdött és győzött, a magyarságnak eredendő bűne és régi szerencsétlensége és amit ő alkotott, az ennek a nemzetnek megmentése volt.

A széttagozódás, a pártokra való szakadás, a pártoknak egymás ellen vívott elkeseredett harca, a hatalomért pártszempontok javára folytatott küzdelem, melyben a közérdek a részleges érdekek javára szenved, szerencsétlen tulajdonsága a magyarnak és ez a szerencsétlenség iratta meg a magyar történelem legsötétebb lapjait.

Szent István e megszaggatottság ellen teremtette meg az egységes magyar államot, erős középponti vezetéssel, mely nem engedi meg a részleges érdekek érvényesülését, ha az a köznek kárára van.

Amikor ő munkáját elkezdte, a törzsszerkezet törzsenkint és családonkint alkotta a nemzetet. Régi hagyományok védték ezt az állapotot, mely megfelelt talán azokban az időkben, amikor a magyar harcos táborként vándorolt, de a megtelepedés után, amikor körülötte államok szervezkedtek, nem volt többé alkalmas, mert még veszély idején is kétséges volt az egységes irányítás.

Nemzeti élet és benne a kultúra egyaránt nem fejlődhetik részekre tagolva. Mert minden résznek hamar támad vezére, mely hatalmának kiterjesztésére törekszik és a belső viszonyokat állandóan bizonytalanná teszi. Kultúra tekintetében pedig a széttagoltság természetszerüleg ellentéteket nevel és ha a kulturális széttagoltság elég hosszú ideig tart, ezt az ellenségeskedést soha többé megszüntetni nem lehet. Példa rá Németország, mely magas kultúrája mellett is, széttagoltságánál fogva, az északi és déli németség között levő ellentétet nem tudja kiegyenlíteni.

El ne feledjük ezt a tanulságot és mutassunk rá arra, hogy ezt a széttagolást ma nagy meggondolatlansággal készítik elő azok, akik Budapest és a vidék között ellentéteket akarnak támasztani.

Szent István alkotása ellen küzdenek ezek. Első királyunk munkáját akarják lerombolni mindazok, akik szét akarják bontani az egységes magyar nemzetet valamely tetszetős jelszó alapján. Szent István elvei nem avultak el. Ma is szükségünk van rájuk, mert ma is meg van az a veszedelem, amitől meg akarta menteni a magyart.

A magyar egység biztosítéka az erős magyar állam, mely nem tűr meg semmiféle intézményt vagy szervezkedést, mely ezt az egységet meg akarja bontani és az állam polgárait egymással szembeállítja.

A magyar egység biztosítéka az egységes nemzet, melynek minden széttagolás csak kárára lehet. Úgy az egyéneknek, mint az ország egyes részeinek, sőt a foglalkozási ágaknak meg vannak a saját külön életfeltételeik és ezek össze is ütközhetnek egymással. De sohasem szabad ezeket a részleges érdekeket a nagy, közös egység ellen fordítani és nem szabad e részleges érdekeket gyűlölet szítására felhasználni.

A magyar nemzet egységét biztosítja a magyar élet középpontja: Budapest. Nemzetünk csodás erőkifejtéssel emelte gyönyörű világvárossá és ha magunk nem tesszük tönkre, nagyszerű fejlődés vár még reá. Budapest joggal ünnepli tehát a magyar egység megteremtőjét, Szent Istvánt és minden magyar, aki az első király alkotásait meg akarja becsülni, aki folytatni akarja ezeket az alkotásokat és szolgálni a magyarság közös ügyét: szereti Budapestet!

Talán még soha nem állottunk ilyen nehéz költségvetési tárgyalások előtt,

MONDJA BECSEY ANTAL

„Ha a főváros jövőre nem alimentálja az iparosokat és kereskedőket, ezek katasztrófális helyzetbe kerülnek" — Mit jelent a Községi Takarék jelzáloghitel-akciója?

Azok a súlyos nehézségek, amelyek a jövő évi fővárosi költségvetés összeállítása körül mutatkoznak, ma már nemcsak az illetékes városházi tényezőket, hanem a vezető várospolitikusokat is élénken foglalkoztatják. Már tavaly is súlyos akadályokat kellett elgördíteni az útból, hogy a *költségvetés egyensúlyát biztosíthassák.* Ezúttal is deficit veszedelme fenyegeti a főváros jövő évi költségvetését, ami annál kínosabb, minthogy a *fővárosi ipar,* amely mindig erős támaszt kapott a fővárostól, *a jelenlegi nehéz gazdasági viszonyok között fokozott mértékben vár támogatást Budapest székesfőváros autonómiájától a különböző közmunkák megindítása révén.* Ezekről a súlyos költségvetési gondokról nyilatkozik a *Fővárosi Hirlap* munkatársának

Becsey Antal,

az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnöke, aki egyike a legkitünőbb közgazdasági szakembereknek. *Becsey* Antal, aki a realitások embere és sokoldalú tevékenységét fáradhatatlan agilitás és munkakedv jellemzi, — *maga is igen pesszimisztikusan beszél a főváros költségvetési helyzetének várható alakulásáról:*

— Valósággal *legyőzhetetlen nehézségeket látok a jövő évi költségvetés összeállításának útjában.* Az egyes városházi ügyosztályok elkészítették már a maguk költségvetési előirányzatait, amelyek most vannak összegezés alatt a pénzügyi ügyosztályban. A pénzügyi ügyosztály feladata az, hogy fúrjon és faragjon ezen a hatalmas anyagon s e revíziónál is a munkálatok végcélja olyan formát adni az új költségvetési tervezetnek, hogy az *reális és elfogadható legyen.* Nem kétséges, hogy rendkívül nehéz gondok várnak reánk. En úgy látom a helyzetet, hogy

talán még sohasem állottunk ennyire nehéz költségvetési tárgyalás előtt.

Az idei költségvetés összeállításakor is legyőzhetetlen nehézségek merültek fel és csak császárvágással tudtunk segíteni: *kiemeltük a költségvetésből az útépítési célokra beállított ötmillió pengős programot* és úgy határoztunk, hogy kölcsön felvétele útján teremtjük elő a szükséges összeget. Elmaradt a kölcsön és elmaradt az útépítés, — ami csak bizonyíték amellett, hogy *költségvetési gondjaink a tavalyihoz képest csak súlyosbodtak.* Állandóan borotvaélen jártunk tavaly, amikor mindenáron biztosítani akartuk a költségvetés egyensúlyát. Az idén a helyzet súlyosabb, mert

nem emelkedtek a jövedelmek és nőttek az igények.

Mind a kettő *érthető.* A jelenlegi nehéz gazdasági viszonyok között úgyszólván teljes lehetetlenség gondoskodni a fővárosi bevételek emeléséről, viszont természetesnek tartom, hogy igényeink megnövekedtek, hiszen a város állandóan fejlődik, lakosságunk száma folytonosan gyarapodik, ma már *közel tartunk az egymillió lakoshoz.* De nemcsak, hogy nem emelkedtek bevételeink, állandóan kísért bennünket az a gondolat, hogy

le kell építeni az antiszociális adókat.

Pártunk erőteljes akciót indított a fogyasztási adóknak a törlése érdekében. Nem rajtunk múlott, hogy a tavalyi költségvetés tárgyalása során lefolytatott küzdelmeink ebben a tekintetben *nem jártak sikerrel.* A kormány azzal az indokolással szállott szembe ezeknek az adóknak a mellőzését célzó követelésünkkel, hogy a közalkalmazottak fizetésrendezése nem halasztható. Sok a panasz az ínségadó ellen is, ami a jövedelmi adónak a pótlékolása. Az ínségadó egy és egynegyed millió pengő bevételt jelent, de nagy baj, hogy esztendők telnek el addig, amíg az adó szedését jóváhagyják. Az idén pl. a két évvel ezelőtti ínségadót hajtják be. Toldozás-foldozás ez,

nem komoly bázisokat nyújtó adórendszer.

Az én nézetem szerint tehát az első és legfőbb teendő a községi közterhviselés rendszerének végleges megállapítása oly módon, hogy

fejlődésképes, rugalmas és a kor igényeivel párhuzamosan haladó bevételi források legyenek teremthetők.

— Ide kapcsolódik a telekértékadók bevezetésének a problémája. Az én elgondolásom szerint

aligha lehet kitérni a telekértékadónak azonnali bevezetése elől.

De idekapcsolódik *az üzemek hozadékának a kérdése is, amely körül sorozatos viharok zajlottak le az utóbbi időben* a különböző bizottságokban és a közgyülésen is. Meg kell találni a módját annak, hogy

a fővárosi üzemek erőteljesebben kapcsolódjanak bele Budapest háztartásába,

tisztázni kell továbbá az üzemek hozamának a kontingentálása körül támadt vitákat. Itt két irányban volna fontos teendőnk. Egyrészt módot kell találnunk arra, hogy az üzemek fejlesztése és rentabilitásának fokozása révén a közönség javára gyümölcsöztessük azt a pénzt, ami az üzemekbe van befektetve. Ez azt jelenti, hogy

le kell szállítanunk a közszolgáltatások árát, másrészt pedig fokoznunk kell a főváros háztartásához való hozzájárulás mértékét.

Az üzemi kérdésről az utóbbi időben sok szó esett, de

legtöbbször csak ötletszerűen, már pedig itt intézményes megoldásra van szükség.

— Annyi bizonyos, hogy 1930. évi költségvetésünk *rendkívül vérszegény lesz.* Beruházásokra, közmunkákra *alig vehetünk fel egészen minimális összegeket is.* Rideg elzárkózással egyensúlyba lehet hozni minden nehézség ellenére is a főváros jövő évi költségvetését, de

reálpolitikus nem húnyhatja be a szemét a főváros iparos- és kereskedőtársadalmában tapasztalható jelenségek előtt.

A főváros ipara és kereskedelme rendkívül szomorú kilátásokkal megy az 1930. év elé. Ha a főváros a jövő évre felfüggeszti a budapesti iparosok és kereskedők alimentálását, —

valósággal katasztrófális helyzetbe sodorhatja az érdekelteket.

A főváros mindenkor hatalmas összegekkel foglalkoztatta az ipart és a kereskedelmet — költségvetési és kölcsönpénzekből végrehajtott beruházásai által. A legutóbbi időben *hetvenmillió pengőt bocsátott bele a főváros Budapest közgazdasági életének vérkeringésébe.* Nem kétséges tehát, ha ez az alimentáció a jövő évben elmarad, ez erős visszahatással lesz a főváros magángazdasági életére. Különben is a hatósági építkezések és beruházási munkálatok elmaradása *rendszerint csökkenti a magánvállalkozás lendületét is.* Súlyosbítja a helyzetet, hogy

a magánépítkezés terén jelentékeny visszaesés várható.

A magángazdaság ugyanis erősen érzi azt a feszültséget, amely a jelzálogpiacon mutatkozik. Ennek a feszültségnek külpolitikai és nemzetközi gazdasági okai vannak. Az egész magyar közgazdasági élet éppen ezért

felfokozott várakozással tekint a Községi Takarékpénztár jelzálogakciója elé.

Minden dicséretet megérdemel a *Községi Takarékpénztár* vezetősége, amelynek sikerült beható tárgyalások után szoros gazdasági kapcsolatot létesítenie a *Hambros* céggel. Azt is meg lehet érteni, hogy kritikával kísérték bizonyos oldalon ezt az akciót, de csak örömünkre szolgálhat, ha megállapíthatjuk, hogy a *Községi Takarékpénztár* jelzálogakciója máris bizonyos eredményt mutathat fel. A kritika annyiban jogosult volt, hogy az első tranch csak félmillió fontot eredményezett, pedig az akció azzal az elgondolással indult, hogy a főváros évente egymillió font jelzálogkölcsönt plaszirozhat. Annak a körülménynek, hogy a jelzálogakció csak félsikert ért el, az a magyarázata, hogy a *plaszirozás a holtszezonban történt,*

a másik tranch októberben kerül a piacra és a jelek szerint biztosítva van teljes sikere.

A *Hambros* cég kötelezettségének természetesen eleget tett s ha nem is tudta elhelyezni a teljes összeget, *ő maga likvidálta a kölcsönt.* Én a magam részéről különösen közvetett irányban várok nagy hatást ettől a plaszírozástól. Remélem ugyanis, hogy a *Községi Takarék* jelzálogakciójának a sikere kedvező hatást fog gyakorolni a megmerevedett jelzálogpiac felélénkítésére.

— Ez a jelzálogakció kárpótlást nyújthat a magánérdekeltségeknek, amelyek jövőre kimaradnak a fővárosi alimentációból, de ez

távolról sem jelentheti azt, hogy a mulhatatlanul szükséges beruházásokat költségvetésünk szorult helyzete miatt teljesen elejthetjük.

Éppen az említett okoknál fogva, hogy tudniillik az üzemek működését gyümölcsözőbbé kell tenni a főváros közönsége számára,

elmaradhatatlannak tartom a nagy kölcsön felvételét.

A fővárosnak feltétlenül nagyobb összeget, *százhúsz —százharminc millió pengőt kell kölcsönképpen felvennie az üzemek fejlesztésének céljaira.* Hangsúlyozni kívánom, hogy ennek a kölcsönnek a legminimálisabb része sem szolgálhat költségvetési hiányok fedezésére. Erre én nem gondolok, sőt hangsúlyozni kívánom, hogy

a kölcsönt kizárólag lukratív beruházásokra szabad fordítani.

Ezekre a beruházásokra azonban feltétlenül pénzt kell előteremteni, mert *a főváros kétségkívül nehéz költségvetési helyzete ellenére sem szabad abbahagynunk az alkotó munkát.* A munka erőt ad, reményt ad — a jobb jövő kiépítésére. Minden optimizmusunkat el kellene veszítenünk, ha az alkotó munka folytatásának feltételeit *nem tudnánk garantálni.*

Ezeket mondotta *Becsey* Antal s e minden részletre kiterjedő szakszerű nyilatkozat remélhetően megteszi hatását azokra a tényezőkre, akik a költségvetés összeállításánál, a nagy beruházókölcsön felvételénél döntő szerepet töltenek be.

Tökéletes tűzoltókészülék mindenféle tűz esetében a

PERKEO habzó anyagu tüzoltókészülék
PERKEO tűzoltókészülékek gyára
Rosenthal József Budapest, V, Tükör-u. 4

REMINGTON

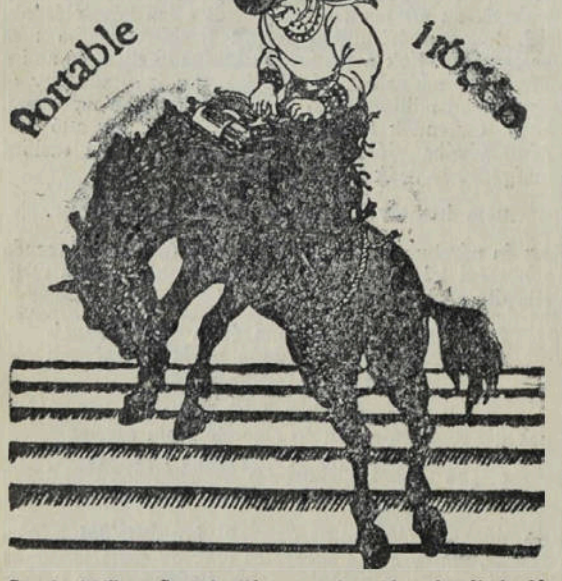

Standard-billentyűsettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.
18 havi részletfizetésre is kapható.
Felhívásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken
Remington Irógép Rt.
Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.
Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel. Aut: 377-15 Alapitva 1790-ben
Budapest, IV, Aranykéz ucca 6

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL **FAISKOLAI CIKKEK**
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőoltványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN **TOST ÉS MOLNÁR**
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

RELLA N. és UNOKAÖCCSE
Építési Vállalat R.-T.
Budapest, VIII, Népszinház ucca 13
Telefonszámok: József 436—52 és József 436—53.

Magas- és mélyépítés, vasbetonépítés, HERBST FÖDÉM az egész világon elterjedt és legolcsóbb vasbetonfödém

FARKAS LAJOS Telefon: J. 396-78
MÉRNÖK magas-, mély-beton és vasbeton épitési vállalkozó
Budapest VII, Kolumbus u. 41

Kávéházi, intézeti és tömegélelmezési konyhaberendezések
MAYER HERMANN és HIRSCHLER
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 48. SZÁM.
ELSŐRENDŰ HŰTŐGÉP
KÉPVISELET: **ESCHER-WYSS & Co.**
ZÜRICH-LONDON

NEUSCHLOSZ ELEK TÉGLAGYÁRA
Városi iroda: V., Pozsonyi-út 21-25. Telefon: 901—49.
Kartelen kivül
Helyszinre szállit la. kis- és nagyméretü égetett agyagtéglát. Hidegkút, Mária-Remete és Pilisvörösvárhoz legközelebb fekvő téglagyár.

Dr. HELVEY TIVADAR
VEGYÉSZETI GYÁRA, BUDAPEST
Asphaltozás. Tetőfedés. S. Igetelés
TELEFON: AUTOMATA 272—75. SZÁM
Iroda: VI, Eötvös ucca 21. ● Gyár: IX, Soroksári-út 106.

VITÉZ ABUCSAY SÁNDOR
villamos erőátvi el berendezések vállalata
BUDAPEST, VII, AKÁCFA UCCA 41. TELEFON: J. 352-55.

TÁBLAÜVEGBEN MANDL VEZET KARTELEN KIVÜL
BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

HERCEG és VERHOVINA
:: festő, mázoló és butorfényező :: Tel.: Aut. 270-86
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

SCHWARCZ JÓZSEF temetkezési, nemzeti zsinór és butorpaszomány-gyára
Budapest, IX, Köztelek-u. 2. — Telefon: Aut. 857—41
Folyószámla a Kereskedelmi Banknál

SPORIK FERENC
tetőfedőmester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala, műpala, cserép és kátránylemezzel fedett tetők javítását és jókarbantartását
Budapest, III., Pacsirtamező-u 53. Tel.: Óbuda 625-72

Baranyi Gyula és Társa
Vegyipari Vállalata r. t. Budapest, VII., Izabella-tér 1.
Telefon: József 443—89.
Festékek, Vegyicikkek és Hézagmentes **„MEROLIT"** padló

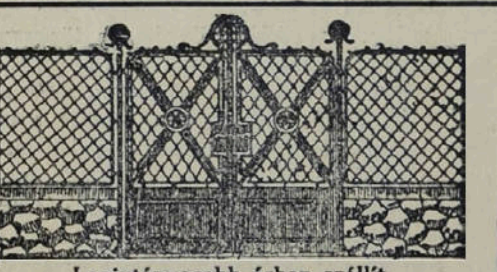

Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapittatott 1876. Telefon: Aut. 826-88.

UNGÁR JÁNOS MÉRNÖK
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Tel.: J. 334-36 **Budapest VII, Szövetség-u. 10** Tel.: J. 334-36
Dynamok, elektromotorok állandó raktára. Tekercselő és javító műhely

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi ucca 25. Telefon: J. 380-30

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

FELD OLY tisztít **szárazon** kosztümöket, öltönyöket, felöltőket, fest **minta szerint** mindenféle ruhaneműt.
Tisztviselőknek nagy kedvezmény! Telefonhívásra minden tételért elküldünk!
Gyár: **VII., Thököly-út 33.** Telefon: J. 394-41 és J. 446-72.

A tizedik esztendő

küszöbét is átlépte tehát *Vass József*, a tizedik esztendőét, amelyet kilenc, eddig a magyar közéletben szinte példátlan munkásságú esztendő előzött meg. A tizedik esztendőt az ország és elsősorban Budapest székesfőváros közönsége azzal az önző kívánsággal köszönti, hogy a *következő decenniumban tetézze, szaporítsa az eddigi alkotásokat, amelyek örökértékűvé tették máris Vass miniszter nevét.* Jól mondta az ujságírók szónoka ezekről az alkotásokról, hogy általuk *forradalmi munkát végzett a miniszter.* Mert nemcsak az intézmények sora díséri és magasztalja a Vass-nevet, hanem mindezek fölött legfőbb érdeme nem is a *miniszternek*, hanem a miniszteri székben tevékenykedő *nagy embernek*, hogy *új közszellemet tudott Magyarországra varázsolni.* A kormányzat tiszteletreméltó, becsületes, szép programjának végrehajtása során nemcsak a kormány szociális gondoskodását teremtette meg, de általában *tiszta, nemes, szociális gondolkodást és érzést ébresztett a lelkekben. Az egész polgári társadalomnak adott ezzel új jogot és új bázist a tovább való életre és arra, hogy továbbra is a polgárságé legyen és maradjon a hegemónia, a magyar társadalom vezető szerepe.*

Nem tart vissza semmi attól, hogy kimondjuk: a magyar társadalom Vass Józsefnek és munkatársainak, az ő szellemében kormányzóknak eljövetele előtt túlságosan messze állott attól, amit szociális gondolkodásnak nevezünk. Vass Józsefnek köszönhetjük legelsősorban, hogy a magyar társadalom mentalitása ebben a tekintetben is igen előnyösen megváltozott és a nyugati társadalmak gondolkodásához idomult. És itt legelsősorban Budapest székesfőváros törvényhatóságára kell gondolnunk és megállapítanunk, hogy *a budapesti városháza száz százalékig át van hatva attól a szellemtől, amelynek Vass József a megtestesítője.* Azt hisszük, hogy Vass József különös gyönyörűséggel szemlélheti Budapest közgyűlésének minden becsületes szociális cél érdekében való nemes hajlandóságát. Láthatja, hogy amikor népgondozásról, a tömegek helyzetének javításáról, jólétéről van szó, Budapest szíve és zsebe mindenkor szívesen nyílik meg és a pártok — álljanak azok jobbról, vagy balról, vagy középen — tökéletes egyetértéssel hoznak meg minden áldozatot.

Vass József, mikor a miniszteri székbe lépett, tele volt jóindulattal, szeretettel Budapest iránt. Kevés minisztert láttunk még, aki hozzá hasonló tiszteletreméltó hajlandóságokat mutatott volna a hatalom átvételekor a magyar főváros iránt. Nem tekintve a nagyszerű kivételeket, a Wekerléket és Andrássyakat, Budapest szinte mindenkor mostoha gyermeke volt a magyar kormányoknak. *A Bethlen-kormánynak kellett eljönnie, hogy Budapest tökéletes megbecsülése beteljesedjék.* Maga a nagyhatalmú, a magyar izoláltságot sárkányölő erővel leküzdő *Bethlen* István számtalanszor tett tanubizonyságot Budapest iránt való rokonszenvéről és a Budapestről való gondoskodás akaratáról. A kormány többi tagjai is, a fővárosi törvényt évtizedek óta tartó vajúdás után megalkotó *Scitovszky*, a nagynevű atyja tradicióit méltóan követő *Wekerle*, meg a többiek is különös jószívet mutatnak Budapest iránt és ennek eredménye az, hogy a főváros és vidék ellentéte, amely tíz évvel ezelőtt még dühöngött, ma már teljesen elenyészett.

A főváros szeretetében azonban Vass József halad az élen. *Az ő atyai gondoskodása, kemény, de szerető kontrolálása, a szeretetig fokozott jóindulata nehéz időkben áldás volt a főváros számára.* Ő oltotta bele a főváros vezetőségébe és a közgyűlésbe a szociális szellemet, amely nap-nap után nagyobb és szebb csodákat művel. *De ő volt az, aki Bethlen Istvánnal együtt a társadalmi, felekezeti és osztályok között való békét megteremtette.* Kettejük szellemét, kettejük megbékítő, alkotó munkára senkentő szellemét hozta az ő küldetésükben *Ripka* Ferenc a budapesti városházára. A szellem ma már diadalmaskodott, a városházán megszületett és termékeny alkotásokban, becsületes munkában él a társadalmi béke.

Mindebben méltán telhetik öröme Vass Józsefnek és mi nem tudunk a nagy jubileum alkalmával üdébb, tartósabb babérkoszorút átnyújtani, mintha ezekben a szegényes, de lelkes sorokban konstatáljuk, *hogy az ő szelleme lett úrrá a budapesti városházán és Budapest egész lakosságán.*

MÉG A TÉLEN TETŐ ALÁ KERÜL a Fővárosi Autóbuszüzem garázsa

Hültl Dezső és Mihajlits Győző professzorok tervei szerint megkezdődtek az építkezési munkálatok — A Csáky-féle acélgyárban autóbuszjavító üzem készül

A főváros legutóbbi tanácsülésében kiadták az autóbuszgarázs magasépítési munkálatait. A munkálatokat az *Országos Építő R. T.*-nak ítélték oda s a jövő héten kiadja a tanács a technikai berendezések munkálatait is. A *Fővárosi Hirlap* munkatársa érdeklődött az autóbuszgarázs építésének részletei iránt és azt a felvilágosítást kapta, hogy a garázs építését fokozott tempóban hajtják végre. Az építési munkák tervezetét *Hültl* Dezső, a vasszerkezeti berendezések tervezetét *Mihajlits* Győző műegyetemi professzor készítette, akik személyesen ellenőrzik a munkálatokat. A főváros

külön felügyelőbizottság útján ellenőrzi a tervek végrehajtását.

Ez a felügyelőbizottság, amelyet a törvényhatóság közgyűlése küldött ki,

Solty Lajos tanácsnok elnöklete alatt három tagból áll, a tagok a következők: Kossalka János, Becsey Antal és Petrovácz Gyula.

Külön nagy gonddal készül a vasszerkezeti berendezés. Hetven méter fesztávolságú nagy csarnok építéséről van szó. Ezt a nagy átívelésű vasszerkezetet nagy figyelemmel, óvatossággal és körültekintéssel kell készíteni. Magát

a vasszerkezetet mindegyik berendezésben a MÁV gépgyár készíti, alapjait a Rozsnyai és Társa cég állította elő.

Arra a kérdésünkre, hogy az autóbuszgarázs új épülete mikor kerül tető alá, azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a főváros tanácsa *erősen sürgeti a munkálatok lefolytatását és befejezését*, minthogy az új autóbuszok elhelyezésére mielőbb megfelelő helyet kell teremteni. A program szerint

még a tél folyamán tető alá kerül az új autóbuszgarázs

a legmodernebb kivitelben, a hamburgi és berlini nagy autóbuszgarázsok mintájára. Ezidőszerint az autóbuszok a Csáky-prakfalvai acélgyárban, az Erzsébet királyné úton és a budai Flórián garázsban vannak elhelyezve ideiglenesen. Ezt

az ideiglenes állapotot mielőbb meg kell szüntetni,

nemcsak azért, hogy az új autóbuszkocsik könnyebben és megfelelőbben legyenek elhelyezhetők és gondozhatók, hanem azért is, hogy *elkészülhessen az autóbuszjavító műhely*, amelyet az új autóbuszgarázs üzembehelyezése után a felszabadult Csáky-féle gyárban rendeznek majd be.

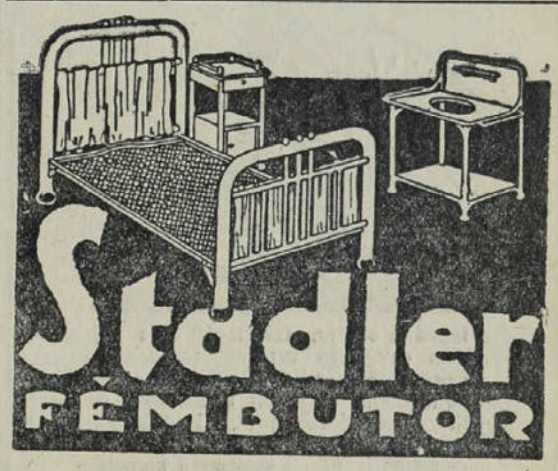

Eladási osztály: VI, Teréz körút 43. szám

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

Előfizetési árak:

fél évre	12 pengő.
egész évre	24 pengő.

1930, A MAGYAR SZENTÉV:

az idegenforgalom példátlan fellendülését jelenti

A *Fővárosi Hirlapban* már részletesen beszámoltunk azokról az eredményekről, amelyek az 1928. évi és az idei magyar idegenforgalmat jellemezték, míg a *jövő évi tervekről és előkészületekről* a következőkben tájékoztatott bennünket

Zilahy Dezső,

a székesfővárosi *Idegenforgalmi Hivatal* igazgatója:

— A jövő esztendő terveinek és reménységeinek gazdag megvalósulását *joggal remélhetjük* az idei év jelentős idegenforgalmi eseményei és nagyszabású propaganda akciója után. Az 1930. esztendő

fontos dátum lesz idegenforgalmunk történetében,

mert azok a különböző kongresszusok, összejövetelek és nemzetközi ünnepségek, amelyek a jövő évre vannak előkészítve, továbbá a „Szent Év", „Szent Imre éve" keretében fognak Budapesten lezajlani,

olyan idegenforgalmi fejlődést rejtenek magukban, amelyre eddig aligha volt példa.

A katolikus világ nagy eseményén, a magyarországi szent éven kívül máris számos olyan nagyjelentőségű kongresszusról tudunk, amelyek székhelyükül Budapestet választották. Hogy csak néhány példát említsünk, itt üléseznek jövőre: a *Nemzetközi Kenyérgyári Kongresszus*, az *Asztronómiai Társaság nemzetközi kongresszusa*, a *Nemzetközi Magtenyésztő Kongresszus*, a *Nemzetek Asszonyai Világszövetségének Kongresszusa*, a *Színpadi Szerzők Nemzetközi Kongresszusa*, a *Nemzetközi Iparjogvédelmi Kongresszus* stb., melyek egytől-egyig nagyszámú és előkelő külföldi tömegek hosszabb budapesti időzését fogják jelenteni.

— A jövő esztendő terveinek és reménységeinek ez a gazdagsága természetesen az idegenforgalmi propagandára szánt áldozatok növelését is kívánja. De megkívánná az áldozatok felemelését *azoknak az összegeknek mérhetetlen nagysága is, melyeket idegenforgalmi versenytársaink, Franciaország, Olaszország, Svájc, Németország, Ausztria, Csehország, sőt Jugoszlávia is elköltenek idegenforgalmi propaganda célokra.*

— Mindezek ellenére a jövő évi költségvetést igyekeztünk a tavalyi keretekben összeállítani, s alig számottevő az előterjesztés emelkedése az idei 755.000 pengővel szemben. A propaganda-költségeknél 1930-ra sikerült a folyó évben bizonyos átmeneti megtakarításokat elérni, mert

az idén több olyan nagyszabású propaganda-akciót bonyolítottunk le, amelyek hatása a jövő évre is kiterjed.

Különösen a *barcelónai propagandát* és a nagyszabású *film-propaganda akciót* kívánom megemlíteni, amelyeket *a folyó év költségvetése terhére valósítottunk meg*, de nagy hatásukat és publicitásukat csak a jövő esztendőben fogjuk megérezni. A *jövő évben* a különböző kongresszusok révén

különböző egyesületek és testületek olyan szokatlanul nagy tömegét várjuk falaink közé, hogy e kongresszusok és csoportok fogadása, kalauzolása és megvendégelése nagy áldozatot kíván.

— Hallatszanak hangok, amelyek szerint feleslegesek a vendégeskedések. Ezzel szemben bátor vagyok rámutatni arra, milyen nagy a jelentősége, mind propagandisztikus, mind idegenforgalmi szempontból, ha az olyan személyiségeket, akiknek súlya és tekintélye van, szerény keretek között, valamilyen formában megvendégeljük, fogadjuk vagy kalauzoljuk. A jövő évi költségvetésben

bizonyos összeget szánunk idegenvezetők alkalmazására

is, mert mindinkább nyilvánvaló, milyen nagy propagandisztikus jelentősége van annak, ha a nálunk időző idegeneket *szakszerűen kalauzoljuk.*

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a IX., Mihálkovics uccai kislakásos telep kerítésének építéséhez szükséges föld- és betonmunkákra.

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi augusztus hó 24-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető az előadónál, a Központi városháza, III. em. 336. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok *1929. évi szeptember hó 9-én (hétfőn) d. e. fél 10 óráig* a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi augusztus hó 16-án.

A székesfőváros tanácsa.

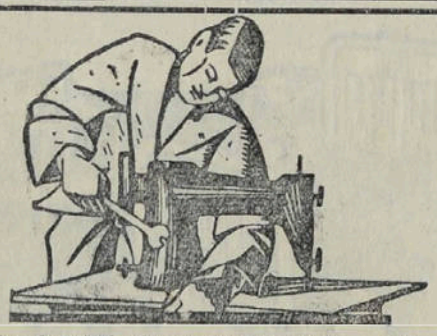

26 éve fennálló cégem, azelőtt 10 éves művezetői működésem egy nagy varrógép és- kerékpárgyárban, valamint több mint 10 elismert és utólérhetetlen találmányom elegendő biztosítékot és bizalmat nyújt szakképzettségemről, a **legjobb varrógép és kerékpár** vásárlására és mindennemű műszaki munkák és javítások szakszerű kivitelére

Zlamál L. műszerész, varrógép és kerékpár raktára
Budapest, I., Krisztina körút 151.
Telefon: Automata 509—01.

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

SCHÖNTHEIL RICHÁRD okl. építész és építőmester
Budapest. I, Villányi-út 10
Telefonszám: Lágymányos 19—36

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

Műkő- és burkolómunkák, betoncsövek
ANDREA Cementárugyár és Építőipari Részv.-társaság Budapest, V., Vigszinház-u. 5. Tel. 298-37

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Vig ucca 24. — Telefon: József 385—52.

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépítő-vállalkozó.

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Retter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében

HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemű és paplanok gyári árban. **VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett.** Tel. J. 422-12.

MAKOVSKY FERENC
Fülöp Szász-Coburg Gothai herceg Ő királyi Fensége uradalmi építésze
Budapest, VII. Abonyi-u. 4. TELEFON: J. 881-17

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

SZILÁGYI LÁSZLÓ
Pénzszekrény- és tressor-gyára
Tűzmentes páncél-szekrények, okmány vasszekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerű javításokat és szállításokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.
BUDAPEST, IX. LIDIOM UCCA 37. SZÁM.
TELEFON: JÓZSEF 386—99

Tel.: Aut. 150-79 — **Hütő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek** — **Spitzer testvérek** — Budapest, V., Vilmos császár út 42. — Tel.: Aut. 150-79

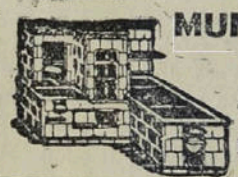
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa u. 39.
Telefon: J. 812—80.

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 895-57

DÖMÉNY IMRE
EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG
festék-, háztart.- és vegyiczikkek kereskedése
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.
Telefon: Automata 886—51.

Fával égetett darabos fehér meszet,
C resit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb épitő anyagot szállit bárnová kartelláron alul:
Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8 Telefon: Aut. 244-41.

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

REICHENBERGER RÓBERT
— RÉZMŰÁRÚ ÜZEM —
Gyárt: vörösrézből, valamint más fémekből edényeket és készülékeket.
ALAPÍTTATOTT: 1888. TELEFON: JÓZSEF 366-14.
Arany- és ezüstérmekkel többszörösen kitüntetve!
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SAJÓ UCCA 6. SZÁM.

ÁRVAY R. LÁSZLÓ Pala- és cserépfedő- mester — Jókarbantartási vállalat. Elvállal: pala-, cserép- és katránytetők új fedését, javítását
Budapest, VII., Peterdy ucca 30 Telefon: József 351—06

LAMPL ÖDÖN
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3 sz. TELEFON:
Fióküzlet: IX. ker. Tompa ucca 0 szám A. 847-73

FISCHER HENRIK Telefon: J. 628—09.
épületfakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

SZAVA SANDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. sz.
Telefon: Lágymányos 6—07.

WEISZ MIHÁLY
mérnök, építési vállalkozó, csatorna- és mélyépitő
Balaton ucca 2. **Telefon: 257-66**

Készül a tanácsi előterjesztés a fővárosi kórházaknak rádióval való felszereléséről

A fővárosi közkórházak igazgatóinak az értekezletén beható megbeszélés folyt a kórházak modernizálásáról. *Borszéky* Károly dr., egyetemi rk. tanár, a Rókus-kórház sebész-főorvosa a *Fővárosi Hirlap* munkatársának adott nyilatkozatában legutóbb részletesen ismertette a kórházigazgatói értekezlet eredményét, amely szerint a fővárosi kórházigazgatók javaslatot tesznek a tanácsnak — a kórházaknak rádióval való fölszerelésére.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa ebben az ügyben érdeklődött a városházán és *hivatalos részről* azt a felvilágosítást kapta, hogy

a tanács a kórházigazgatói értekezlet javaslatával még szeptember hó folyamán foglalkozni fog.

A főváros közegészségügyi osztályában ugyanis *már készítik az előterjesztést* a kórházi rádió bevezetéséről. Ez az előterjesztés — a tanácsi hozzájárulás után — legkésőbb októberben a közgyűlés elé kerül.

Becsey Antal,

akit ebben az ügyben megkérdeztünk, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Én a magam részéről

megértéssel és helyeslléssel fogadom azt a javaslatot, hogy a kórházakat rádióval lássa el a főváros.

A kórházak modernizálása elől *ma már elzárkózni nem lehet és e modernizálásnak elengedhetetlen eszköze a rádió,* amely orvosok szakszerű véleménye szerint is hatásosan alkalmas a betegek kedélyének megjavítására. Amennyiben ilyen irányú előterjesztés kerül a közgyűlés elé,

én azt a legmelegebben támogatni fogom.

Nem kétséges, hogy a főváros közgyűlésének egyeteme *általános helyeslléssel fogadja a kórházaknak rádióval való fölszerelésének tervét.* E terv elfogadása csak utánzása lesz annak a kitünő példának, amit *Dréhr* Imre népjóléti államtitkár nyujtott *a rádiónak az állami kórházakba történt bevezetésével.*

Budapest közutairól

Irta: *Király Kálmán* szfőv. műsz. főtanácsos.

A gépkocsiközlekedés rohamos terjedése szükségképpen maga után vonja az úthálózatnak megfelelő átalakítását. A régi utak a vonalvezetés, az emelkedési viszonyok, kanyarulatok kiképzése és az útburkolat szempontjából nem felelnek meg az autónak, ezért azokat a kor igényeinek megfelelően át kell építeni.

Budapest székesfőváros ezt az átalakítást már a háború előtt megkezdte, amidőn a makadam kocsiutak egy részét kátrányozással tette vízhatlanná. A munkálatok azután 1915. évtől kezdve egész 1925. évig úgyszólván szüneteltek, mert a mostoha pénzügyi viszonyok miatt csupán a legszükségesebb útburkolatjavításokat lehetett végrehajtani, nagyobbmérvű átalakításra hiányzott a fedezet. Végre 1926. évben ismét folytatni lehetett a félbehagyott munkát. Különösen nagyon eredményes volt az 1928. év, midőn 9,007.000 P állott rendelkezésre az utak karbantartására és 7,023.000 P új utak építésére. Ezzel szemben a folyó évben az útburkolatok javítására 8,694.700 P, míg új utak építésére csak 1,284.200 P engedélyeztetett, míg az útépítésekre kért további 5,000.000 P burkolási kölcsönt a m. kir. belügyminiszter úr nem hagyta jóvá. Ennek daeára a folyó évben is, amennyire azt a rendelkezésre álló fedezet megengedte, a főváros úthálózatát eredményesen modernizálta. A nagyobb útépítések közül megemlítendő: az I. ker. Prímás-bástya útrendezése a Bécsi kaputér és az állami nyomda között, a III. ker. Ujlaki rakpart keramit burkolása, a Margit ucca és az Üstökös ucca között, a III. kerületi Bécsi út bazalt kockakővel való burkolása a Timár ucca és a Fényes Elek ucca között, a VI. ker. Mohács ucca bitumenes makadam burkolása a Vágány ucca és a Lehel ucca között, a VII. kerületi Róna uccai szfőv. bérházak körüli utak bitumenes makadamszerű rendezése, a VII. kerületi szfőv. autóbuszgarage körüli utaknak részben keramittal, részben bitumenes makadam burkolattal való ellátása és a VII. kerületi Hungária körút eddig rendezetlen szakaszának bazalt ¾-es kockakővel való ellátása. Ezenkívül a mult évről fenntartott hitelösszeg terhére ¾-es bazalt kockakőburkolatot kap a IX. kerületi ferencvárosi helyi kikötő főbejáró útja.

A folyó évben rendelkezésre álló útfenntartási hitel terhére számos úgynevezett vizesen kötött makadam utat tett a tanácsi III. ügyosztály kátrányozással, illetve bitumenezéssel por- és sármentessé. Ahol pedig a forgalmi igénybevétel oly nagy, hogy a makadamburkolat még megjavított kiadásban sem felel meg, ott, amennyire azt a fedezet megengedte, a főváros burkolatkicserélést alkalmazott. A zúzottkő burkolatok kátrányozása, különösen a nem nagy teherforgalmú utakon, igen eredményesnek bizonyult. Elég e tekintetben a Városligetre utalni, amely régente minden évben igényelt zúzottkő beágyazást, ennek daeára az utak állandóan javításra szorultak, s szép időben

PHILIPS RADIO

MINDEN MOZGÓKÉPSZINHÁZ, SPORTÜNNEPÉLY, VERSENY, STRAND-FÜRDŐ, KERTHELYISÉG, SZÁLLODA, VENDÉGLŐ, SZANATÓRIUM ÉS KÓRHÁZ ZENEKÉRDÉSÉT MEGOLDJA A

PHILIPS

HANGERŐSITŐ BERENDEZÉS

FELVILÁGOSITÁSSAL SZIVESEN SZOLGÁL A

PHILIPS RÁDIÓ ÉS VILLAMOSSÁGI R. T.

BUDAPEST V., LIPÓT-KÖRUT 18

TELEFON: LIPÓT 912-92, 999-12

porosak, esős időben pedig sárosak voltak. Ezzel szemben tény az, hogy a Városliget utaira már évek óta zúzott követ nem kellett beszerezni. A kátrányos útfelületen a közlekedés legkisebb megzavarása nélkül kisebb javítások végeztetnek, az utak állandóan porés sármentesek, felületük egyenletes s így azokon az autóközlekedés gyorsan és kellemesen bonyolítható le.

Említettük már, hogy nagyobb igénybevétel esetén, különösen ha autóbuszforgalommal is kell számolni, a kátrányos makadámnál tartósabb burkolatra van szükség. E célra szolgál a faragott kő, a keramit és különösen a város belső területén az aszfalt. Az említett anyagokon kívül a főváros a mult évben az V. ker. Balaton uccában bitumenes téglából, a folyó évben pedig a VI. ker. Szent László uton a Rákos pataktól kifelé a Fövény uccáig betonból engedélyezett próbaburkolatot. A létesítendő autóbusz útvonalak miatt az idén aszfaltburkolatot nyert a VIII. kerületi Köris ucca az Illés ucca és az Örömvölgy ucca között és a II. kerületi Pasaréti út a Julia ucca és az Ákos ucca között. Ezenkívül a folyó évben próbaburkolatot kapott: az I. ker. Budakeszi út a Zugligeti úttól kifelé 1100 m hosszban, a II. ker. Lánchídköz a Lánchíd ucca és a Dunapart között, az V. kerületi Sziget ucca a Csáki ucca és a Váci út között, a VII. kerületi Murányi ucca az István út és Damjanich ucca között, a VIII. kerületi Bérkocsis ucca a Rökk Szilárd ucca és a Víg ucca között és a VI. kerületi Andrássy út oldalútja a Vörösmarty ucca és a Rózsa ucca között. Ezen burkolatokra a főváros 1—3 évi megfigyelési időt kötött ki. A vállalkozó csak az esetben kapja meg, a megfigyelési idő lejártakor, járandóságának 90%-át, ha a burkolat megfelelőnek bizonyult. Köteles azonban még ezután is további 2—4 évig a burkolatot ingyen jókarban tartani. Ezen kötelezettségének biztosítására szolgál a visszatartott 10%.

A fölsorolt útépítéseken kívül a főváros számos, a forgalom által teljesen elhasznált útburkolatot újított meg. Igy nyert új aszfaltburkolatot a IV. ker. Kossuth Lajos ucca, az V. ker. Tisza István út, a Wekerle Sándor ucca és a Bálvány ucca közt stb. Bitumenes hézagkiöntésű új kövezetet a VI. ker. Podmaniczky ucca, a Teréz körúttól kifelé, a VI. ker. Vörösmarty ucca, az Aradi ucca és Podmaniczky ucca között, végül nem szabad megfeledkeznünk azokról az útátalakításokról, amelyekkel a főváros tüdejét: Budát igyekszik a hatóság az elfáradt fővárosi autózó közönség számára megközelíthetőbbé tenni. E végből a tanács átépíttette a mult évben az Istenhegyi út és a Jánoshegyi út úgynevezett halálfordulóit stb. A folyó évben pedig többek közt a Béla király út és a Kútvölgyi út találkozása közelében lévő felette veszélyes bukkanót (útteknőt) építtette át.

Az előadottakban nagy vonásban vázoltuk azt a sokoldalú tevékenységet, amelyet a főváros útépítő mérnökei szeretve tisztelt főnökük: Csármann Ferenc tanácsnok céltudatos vezetése alatt kifejtettek. Örömmel állapítható meg, hogy a közönség megértéssel tekint e munkásságra, mert belátja, hogy a főváros tanácsa, amennyire azt a rendelkezésére álló anyagi eszközök megengedik, szeretettel karolja fel az útügyet, mert meg van győződve arról, hogy a jó úthálózat úgy az ipar, mint a kereskedelem, valamint az idegenforgalom fejlődésének hatásos eszköze.

Lehet-e háromhetes fürdővizet használni a fővárosi strandokon?

Strandfürdő... Igen, már megint, azaz hogy még mindig strandfürdő. Tessék egy pillantást vetni reggel hat óra és este hét óra között az ablakon keresztül, tessék öt perere megjelenni Budapest akármelyik uccáján, tessék egy percre megállni valamelyik uszoda vagy strandfürdő tájékán s velünk együtt vallani fogja — ha amúgy is nem vallotta — hogy a strandfürdő ügye egyelőre aktuális még. És úgy látszik, egyelőre még egy darabig aktuális is marad.

Tehát igenis... strandfürdő. A strandfürdőről legújabban két közlenivalónk van. Az egyik, hogy

egyelőre ne tessék rá számítani.

A főváros valahogy nagykeservesen megesinálta a Széchenyi-strandfürdőt *(az utolsó nyögés a legutóbbi tanácsülésen hangzott el utána)*, ez a strandfürdő hát megvan, szuperál is szépen, a városgazdasági ügyosztály látja, hogy elkelne itt több is, szuperálnának azok is szépen, csinálja is a maga terveit, el is indítja azokat a terveket a maguk útján, aztán *mindjárt elindítás után, sőt néha akár elindítás előtt megakad vagy akár egészen elakad egy-egy terv.*

Ez történik most is. Megírtuk a *Fővárosi Hirlap* legutóbbi számában, hogy legújabban két strandfürdő terve van annyira, hogy komoly valóságot igérnek, igaz, hogy már *csak jövő esztendőre.* Megírtuk akkor azt is, hogy *az egyik terv valahogyan máris megakadt.*

Nagyon jó forrásból értesülünk, hogy a strandfürdő-tervnek — nem csupán a lágymányosinak, de

egyelőre talán valamennyi fővárosi strandfürdőtervnek — van egyéb akadálya is.

Ez a másik akadály is *a városházán termett.* Az történt, hogy a városgazdasági ügyosztály — a városházán a fürdők gondviselője — megkereste az arra illetékes műszaki ügyosztályt, fogjon hozzá, csinálja meg a strandfürdő terveit. Erre azután

a pénzügyi ügyosztály is megszólalt és kijelentette, hogy kár oly nagyon zaklatni azt a műszaki ügyosztályt strandfürdőtervekkel, nem sürgős az a terv, mert strandfürdőre a fővárosnak egyelőre nincs pénze.

Az „egyelőre" itt pontosan meg nem határozott, de inkább hosszabb, mint rövidebb időt jelent.

Igy áll a strandfürdő ügye — legújabban. Most már talán nem is nagyon fontos sem a kondenz víz, sem egyéb. Strandfürdőre a városgazdasági ügyosztálynak van ötlete, a műszaki ügyosztálynak lesznek tervei, *a pénzügyi ügyosztálynak nincs és bizonyosan nem is lesz pénze.*

*

A strandfürdőügyhöz még egy kis függelék. E hét egyik napján fenn járt a központi városházán egy vállalat képviseletében egy mérnök. *Berczel* Jenő dr. alpolgármesternél volt és *Édes* Endre tanácsnoknál, a városgazdasági ügyosztály vezetőjénél. Strandfürdő-ügyben akart velük tárgyalni. Előadta, hogy bizonyos aggodalmak a strandfürdők vizének az egészségére való kihatása tekintetében *idejüket múlták.* Az ő vállalata

tud egy víztisztítási módszert, amellyel minden veszedelem megelőzhető.

Erről akar tárgyalni. Ezzel a módszerrel le se kell vezetni a használt fürdővizet, akár három héten egyszer sem.

A mérnököt mindkét helyen meghallgatták, a beadványa már járja a főváros különböző helyiségeit, benne van az is, hogy külföldön is alig van hely, ahol ne hetekig fürödnének ugyanabban a vízben, de hogy a budapesti közönség meg tud-e majd barátkozni többhetes fürdővízzel, az kérdés s — úgy tudjuk — *a főváros vezetősége sem meri ezzel a kérdéssel kockáztatni fürdőinek rentabilitását.*

MÁVAG

címkés gyártmányokat mindenki bizalommal fogadja, mert

kitűnő anyagból a leggondosabban készülnek!

Ide tartoznak a különféle hengerelt kereskedelmi árukon kívül az ipari stabilmotorok, lokomobilok, traktorok, cséplőgépek és más mezőgazdasági gépek. Ütepitő (úthengere ő- és útgyalu) gépek, lakókocsik. Vas- és acélöntvények, öntöttvas csövek, karikás kályhák és kereskedelmi öntvények.

Teherautomobilok, autóbuszok a „MERCEDES-BENZ" gyártási szab. szerint a hazai különleges úti viszonyoknak a legjobban megfelelő kivitelben készülnek. Kombinált tüzoltó- és locsoló-autók. Lajtos öntözőkocsik. Jobbágy-féle szab. folytonégőkályháink a háztartásokban és középületekben (iskolákban, stb.) legjobban használhatók.

Kérjen felvilágositást és árajánlatot!

Magyar kir. állami vas-, acél- és gépgyárak

Budapest, X., Kőbányai-út 21.

Telefon: József 460—29. Telefon: József 460—29.

Telefon J 380-20 **Szücs Mihály** Telefon J. 380-20

KÉPESITETT ÁCS- ÉS KŐMŰVESMESTER

Budapest, IX., Gróf Haller ucca 54. szám.

KÖNIG GYÖRGY

Budapest, VII., Hársfa u. 17

Kőművesmester, épitési vállalkozó

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE

EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK

Központi fütés-, vízvezeték- és csatornázási vállalat

Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot

TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban

HAUSCHILD ALBERT

Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.

Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

SZÉKELY és MOTTL

OKL. MÉRNÖK EPITŐMESTER ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK

BUDAPEST, III., GALAGONYA U. 2

TELEFON: AUTOMATA 825—78 82

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára

Budapest, VII., Péterfy Sándor ucca 34. szám

Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 518—19.

Összerakható könyvszekrények

rekeszenként minden irányban nagyobbithatók és pótolhatók.

PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ

Lingel Károly és Fiai

Első Magyar Faáru- és Butorgyár.

Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám

Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

WALSER FERENC

Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek

BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36

TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

DONÁTH JÓZSEF

gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények

UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.

Telefon: 920—00 és 901—24.

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER

ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE

BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.

(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS

BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62

TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

Laczkó István BUDAPEST, IX.,

bádogos és szerelő LILIOM UCCA 28.

Telefon: József 399-48

HEIZER FRIGYES

DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE

BUDAPEST, VIII., Stefienberger u. 16. TELEFON: J. 302-38.

TÓTH ISTVÁN Telefonautomata 510—29. szám.

VILLANYSZERELŐ

Budapest, I., Greguss ucca 8 szám

PARKETTA Szék-és Faárugyár Rt.

azelőtt **JAUERNIK ISTVÁN**

Budapest X., Kőbányai út 41/a.

TELEFON: JÓZSEF 346—43

Főbb gyártmányaink: Mindennemü székek és éttermi asztalok szinházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

LERCHNER és TÖRÖK

szobafestő, mázoló és bútorfényező TELEFON: L. 963—03. BUDAPEST, VI, Petneházy-u. 44

Központi Sajtóvállalat lapjai:

NEMZETI UJSÁG

UJ NEMZEDÉK

Budapest, V., Honvéd u. 10

HIRSCH LÁSZLÓ

ÚT- ÉS VASÚTÉPITÉSI VÁLLALAT

I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.

TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

Hajnal Imre

okl. mérnök, épitési vállalkozó

Budapest,

I., ATILLA KÖRÚT 47. SZÁM TELEFON AUTOMATA 538-64

Ha megvan a főváros elvi döntése,

napok kérdése a kórház-rádió megvalósítása

A főváros közkórházainak modernizálására végre komoly mozgalom indult meg, amelynek első jelentős etapja a *Fővárosi Hirlap* hasábjain az volt, amikor *Dréhr* Imre népjóléti államtitkár kijelentette, hogy ezt a kérdést a főváros tanácsánál szorgalmazni fogja. A

modernizálás elengedhetetlen követelményeként beszélt a népjóléti államtitkár a közkórházrádióról,

a gyógyítás pszihikai úton való előmozdításának erről *a rendkívüli hatásos eszközéről*, amelynek feltűnő sikerét nem csupán külföldi példák igazolják immár, hanem *elsősorban az állami kórházak tapasztalatai.* Ugyanezt a nézetet vallotta a fővárosi kórházak igazgatóinak értekezlete is, amely *ilyen irányú előterjesztést tett.* Végre a *Fővárosi Hirlap* mai számában más helyen jelentjük, hogy az illetékes ügyosztályban már készül is az előterjesztés, amelynek valószínű közgyűlési sikerét *Becsey* Antal nyilatkozata támasztja alá.

A kórház-rádió tehát az előjelek szerint rövidesen a megvalósulás stádiumába jut,

kérdés azonban, hogy maga a megvalósulás mennyi időt vesz igénybe.

Az ilyen hatalmas technikai apparátus ugyanis laikus szemmel nézve, *hosszantartó munkával valósítható csak meg.*

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa éppen ezért szakemberhez fordult felvilágosításért: a *Philips* rádiógyár budapesti osztályvezető mérnökéhez,

Kemény Istvánhoz

aki épp az elmult héten több ilyen apparátust rendezett be a fővárosban.

— Bár látszólag jelentékeny időt igénybevevő munkáról van szó — hangzott a meglepő válasz, — valójában a kórház rádió kérdésének megvalósítása fejlett eszközeinkkel órák alatt összeállítható, feltétlenül megbízható sériagyártmányainkkal

szinte gyakorlatilag számba sem vehető rövid idő alatt történhetik meg.

— Most már sikerekkel igazolt nagy praxisunk van ebben a kérdésben *idehaza is.* A rádiótechnika szempontjából az elmult hétnek mindenesetre kiemelkedő eseménye volt a nemzetközi vizipóló mérkőzés színhelyén felszerelt *mikrofónunk, erősítőberendezésünk és hangszóróink.* Ez az órák alatt felszerelt apparátuskomplexum az egész többnapos meccs alatt kifogástalanul működött és olyan

frappáns meglepetéssel szolgált,

amilyenben a magyar közönségnek *még nem volt része.* A verseny egész lefolyását mikrofónba mondták, úgy, hogy a nézők a hangszóróból megérthették a játék minden szituációját, mindig tudták, ki lőtte a gólokat, miért foganatosították a bírói intézkedéseket. De nemcsak a nézők vehettek erről tudomást, hanem

az uszodán kívül rekedt többezer főnyi tömeg is, amely az uszoda előtt levő parkban elhelyezett Philips-hangszóró révén pillanatról-pillanatra figyelemmel kísérhette a meccseken történteket.

— Ez a rövid idő alatt üzembe hozott tökéletes apparátus végeredményben

ekvivalens a legtökéletesebb közkórházrádióval, miután a mikrofón és a hozzákapcsolt berendezés megfelel az úgynevezett helyi studiónak,

amely a rádióleadástól független, *speciális műsort is közvetíthet a betegnek.*

— De ugyanilyen rapidmunka volt *a csepeli hősök emlékének felavatásánál alkalmazott Philips-mikrofón- és megafónkombináció,* amely a kormányzó úr őfőméltóságának beszédét közvetítette egyenletes nagy erővel, úgy, hogy a hatalmas tömegek mindenütt tisztán és erősen hallhatták a mély hatást tett beszédet. Csak

megfelelő készülékek kellenek,

akkor minden símán és gyorsan megy, mint a karikacsapás. Már előre bejelenthetem Szent István-napi attrakcióinkat, amikor a Vigadó egy szobájában hevenyészett studióból fogunk magasnivójú kabaré előadást közvetíteni, amelyet hangszóróink végig, *a Dunaparton hullámzó sokasággal fognak művészi teljességgel visszaadni.*

— De kár is ezeket a nagyvonalúbb példákat felhoznom, végre is az ilyen berendezések villámgyors összeállításában és kifogástalanul működő üzembehelyezésében való gyakorlatunkat legfrappánsabban bizonyítják siófoki week-endjeink:

szombaton este autóra szedelőzködünk és vasárnap a siófoki strandot egész nap szórakoztatja hevenyészett studiónk

jól válogatott műsora. A balatoni Yacht-Klub minapi ünnepségén *estétől másnap délig szólt egyfolytában a Philips-megafón:* erre ropták szüntelen a táncot.

Eddig szól a nyilatkozat, amelynek megnyugtató közléseihez hozzáfűzhetjük azt az értesülésünket, amely *a kórházrádió kérdésével formailag még közelebbi nexusban van.* Nevezetesen

a Philips-gyár szereli fel rádióval a lillafüredi pompás Palota-szállót

és ez a berendezés természeténél fogva nem csupán ekvivalens, hanem *teljesen azonos lesz az úgynevezett kórházrádióval.*

A kórházrádiónak egyik problémája, a parknak hangjátékkal való betöltése, a tervek szerint *Lillafüreden egész frappánsan lesz megoldva.* A völgyben elrejtett megafónok ugyanis

zenével töltik be az egész gyönyörű völgykatlant,

úgy, hogy a tavon csónakázók, a kirándulók állandóan hallhatják az éterhullámokon jött hangok játékát.

Remélhetően a szórakozásnak ebben a jótékony áldásában *rövidesen Budapest betegei is részesülnek.*

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65.
Dr. KOLLÁR
FEDÉLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR
BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

Szmatana József
műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Wekerle Sándor-u. 13
TELEFON: 219—52

Szobafestő, mázoló és ércfényező munkákat kiváló kivitelben készit
SZEGŐ JÓZSEF
Budapest, VII., Kazinczy-ucca 20. Telefon: J. 440-60.

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Mühely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

Schwabl Alajos TELEFON AUT. 287—26 SZ.
festékáru-kereskedés
Bpest V., Vilmos csász. út 22

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállitunk és orgonajavitásokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállitásra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Muzeum-körút 41.
TELEFON: AUT. 860-96. □ TELEFON: AUT. 860-96.

LEMMER FERENC
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMÍVES ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u. 14.

Országos épitő r. t.
Budapest, V. Harmincad-u. 3.
Telefon: Aut. 824-05, 824-06.

IDEÁLIS OTTHON:
mindenkinek a leghőbb vágya. Ilyet biztosithat magának társasházainkban a krisztinavárosi „Attila-udvar"-ban és a Horthy Miklós-úti „Árpád-udvar"-ban. — Adómentes, 2—3—4 szobás, legszo idabb épitkezésü, meglepő olcsó, fixáru
KERTES ÖRÖKLAKÁSOK
Hall, loggia jövedelmező üzlethelyiségek, kényelmes törlesztés Kivánatra képes prospektus. —
A „Centrum" öröklakásai a legkapósabbak! — Árvapénzek elhelyezésére alkalmasnak nyilvánittattak! Biztos tőkebefektetés, 12% tiszta jövedelem
„CENTRUM"
Házépitő- és Ingatlanvállalat m. sz., Horthy Miklós-ut 9. (9—12, 3—5-ig. Telefon: J. 442-25)

Közuti gőz- és motorhengerlést vállal **WOLFF ERNŐ**
Sürgönycim: WOLFFEKE
Tel.: Lágymányos 13-82 Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101

„GUWY"
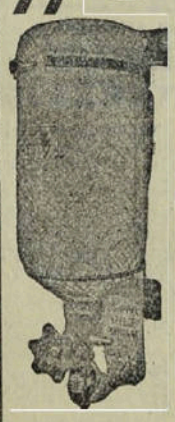
az egyetlen kézi tűzoltókészülék, amely minden emberi beavatkozás nélkül 60° C hőmérsékletnél
automatikusan
működik és a tüzet keletkezése pillanatában azonnal eloltja, e mellett kézi használatra is alkalmas.
Kizárólagos eladási hely:
VÉRTESS ÉS TÁRSA
Budapest, IV., Apponyi-tér 1.
Telefon: 834—59.

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
a legjutányosabb áron szállitunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpacca, valamint alpacca ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
Árjegyzéket diimentesen küldünk
TELEFON: Automata 219—69. szám
12 havi részletre
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Bálvány u. 16.
Pontos cimre kérjük ügyelni.

Emeletes házak, a nyomorúság fellegvárai népesítik be a terjeszkedő fővárost

Hogyan fejlődött a székesfőváros a legutóbbi húsz év alatt — az épületstatisztika szerint? Milyen mozgalom alakult ki az építkezések terén a közgazdasági és szanálási válságba eső korunk idejében? Milyen változásokat okozott Budapest épületviszonyaiban a világháború vérzivataros ideje? Milyen irányú fejlődés mutatkozott a multban és milyen vonalú haladás várható a közeljövőben? Ezekre a kérdésekre ad választ az a hatalmas munka, amely „Budapest épületviszonyai" címen *Laky* Dezső dr. műegyetemi tanár tollából most került a nyilvánosság elé. *Illyefalvi* I. Lajos dr.-nak, a fővárosi statisztikai hivatal kitűnő igazgatójának a szerkesztésében megjelenő *Statisztikai Közlemények* sorozatában jelent meg ez a nagyszabású tanulmány. 340 oldalba és 139 táblázatba sűrített adata beszámolót ad arról a gazdag adatkincsről, amelyet a fővárosi statisztikai hivatal az utolsó időkben gondos előrelátással halmozott össze, hogy az újabban egyre sűrűbben megjelenő monografiákban tudományos feldolgozás után, értékes segítséget nyújtsanak a főváros életének szociális, kultúrális és gazdasági előrehaladásában.

Tulajdonképpen az 1906-ól 1927-ig terjedő utolsó két évtized építkezési mozgalma bontakozik ki elénk a tanulmány anyagából, amely a lehetőséghez mérten a régebbi multba is visszanyúl. Látjuk,

hogyan szaporodnak 1849-től 1927-ig — 9518-ról 22.016-ra a budapesti épületek.

És amíg a jobbparton 4079-ről 8574-re duplázódik a számuk, addig a balparton 5439-ről harmadfélszer annyira: 13.442-re növekedtek. De a balpart erősebb tempójú emelkedése 1906-ban már véget ért, 1910 óta a jobbpart területe a csábító. Errefelé fordul az építők fokozottabb figyelme.

Látjuk 60 év fejlődését, amint 1869-től 1927-ig 7243-ról 11.623-ra nő ugyan a földszintes épületek száma, de a valóságban ez visszaesést jelent, mert

a földszintes épületek 60 év előtt az összes épületeknek a háromnegyed részét is meghaladták, 1927-ben csak alig a felét érték el.

Ezzel szemben *egyre gyakoribbak a magasabb épületek.* A nagyvárosiasság emeletes házai lépnek a földszintesek helyébe. Az egyemeletesek aránya ugyan szinte mozdulatlan marad, de a kétemeleteseké már megduplázódik,

a háromemeletesek aránya hétszeresre nő, a még magasabbak pedig 18-ról 1430-ra szaporodva, százalékos részesedésüket 32-szeresre szökkentik.

Ám a nagyobb épületek tagozódása nem jelentett egészséges eltolódást, mert a lakók összezsúfolásában, kisebb szobák építésében kereste a vállalkozó tőke befektetésének minél jobb kamatát.

A nagyon sok lakójú épületek azonban az első látszatra megfogytak. 1910-ben még 197 épületben volt 300 lakónál több lakó, 1925-ben *már csak 169-ben.* De a tömegszállásoknak ezek a fellegvárai ezalatt az idő alatt is Budán 17-ről 24-re nőttek, csak a pesti oldalon fogytak 180-ról 143-ra. Annál szomorúbb, hogy mégis 22 olyan földszintes ház maradt, ahol még mindig 300-nál több lakó zsufolódik. Ebből 16 a külterületen van.

Szomorú tünete a fővárosi épületeknek, hogy 1927-ben Budán 1444 és a balparton 86 olyan épület is akadt, amelyeknek

csak az alapjuk volt tégla és kő, de egyébként vályogból vagy sárból voltak építve.

Annál sajnálatosabb ez, mert főkép *a legutolsó időkben kapott lábra az ilyen építkezési mód a gombamódra szaporodó földszintes kis házak között* — és így egyszerre kedvezőtlenné válik az az örvendetesnek látszó javulás, amely a kertes és családi házak újabb növekedésében mutatkozik.

Ugyanesak ellenkezik az egészségügyi és modern városépítési követelményekkel az is, hogy 1927-ben az épületeknek vízvezetékkel való ellátottsága rosszabb volt, mint 1920-ban.

Az épületek több mint egynegyed része 200 négyszögölnél kisebb területen épült, viszont több mint felerészük 201—500 négyszögölnyi területű. Ez a pár adat

cáfolhatatlanul igazolja Budapest épületeinek zsúfolt építési modorát.

Pedig a lakóházak sorában még nagyobb a kisebb telkek arányszáma. Egyre szűkebb és szűkebb telkeken épülnek a magasabb lakóházak. A négy- és ötemeletesek legnagyobb része 500 négyszögölnél kisebb területen emelkedik.

Végül a háztulajdonosok statisztikáját festi meg a tanulmány. 1906-tól 1927-ig 11.602-ről 17.576-ra emelkedik a számuk. Az 1927. évi felvétel adatai szerint a budapesti háztulajdonosok között 889 őstermelő közül 460 földbirtokos emelkedik ki. A 2746 önálló iparos között 411 szállodás, 235 mészáros és hentes és 227 építési vállalkozó mutatja, hogy melyek azok a foglalkozások, ahonnan a legtöbb háztulajdonos kerül ki. Az 1756 önálló kereskedő-háztulajdonos között 139 kofa, 128 élelmiszer- és fűszerkereskedő képviseli a többséget. Arányuk azt mutatja, hogy itt is

az ember gyomrán át vezet az út a legkönnyebben a háztulajdonhoz.

203 pénzintézeti tiszviselő, 227 fuvaros és szállító, 277 állami és 138 fővárosi tisztviselő, 281 ügyvéd, 269 orvos, 229 magánmérnök szerepel még nagyobb számmal a fővárosi háztulajdonosok között.

Az 1924. évi XVIII. t.-c. alapján szervezett
IPAROSOK ORSZÁGOS KÖZPONTI SZÖVETKEZETE
Postatakarékpénztári szla: 10517 — Postatakarékpénztári csekkszámla: Kisipari hitelakció: 44500 — Girószámla: Magyar Nemzeti Bank — Táviratcím: IPKÖZPONT

TELEFONSZÁMOK:
Központi osztályok:
V., Nádor ucca 22. Aut. 253-33, Aut. 253-37, Aut. 151-35, Aut. 212-14. Igazgatóság. Titkárság. Pénzügyi osztály. Ellenőrzés. Könyvelés.
Bőrosztály: L. 996-62. Nádor ucca 21.
Építőipari osztály: L. 912-32. Nádor ucca 18.
Faipari osztály: L. 996-61. Nádor ucca 21.
Kisipari hitelakció: Aut. 253-33. Nádor ucca 22.
Kereskedelmi osztály: L. 996-61. Nádor ucca 21.
Textil közszállítási osztály: L. 902-32. Nádor ucca 18.

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték, egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

POROS ISTVÁN
OKL. ÉPITÉSZ, ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, IV., VÁROSHÁZ UCCA 16.
TELEFON AUTOMATA 874—70.
RÁKOSSZENTMIHÁLY, JÓZSEF UCCA 29.
TELEFON: RÁKOSSZENTMIHÁLY 14.

HUTTERER ÉS KÓSA
épület- és diszmübádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Telefon: Aut. 854—08
Budapest, IV., Magyar ucca 42-44.

REDŐNYÖK Gerő és Győry redőnygyár
Budapest VII, Elemér ucca 31 (a Keleti p. u. mellett)
Telefon: József 314—33. szám

IFJU CRISTOFOLI VINCE
padló és falburkoló vállalata
Telefon: Lipót 921—55.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 18—20.

PANUCZA GYÖRGY
FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR
Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

SCHIFF MIHÁLY
paszományos-mester, Budapest, IV. Prohászka Ottokár ucca 8. (Félemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-76.
A legszebb kivitelben készítek mindenféle **bulo paszományt,** plimő- (pantan) zsinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. **Női ruhadiszeket,** bojtokat, rojtokat, öveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárzsinórokat, továbbá selyem és gyapjufonal- adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

SÁGI ISTVÁN
Tüzhely- és épületlakatosmester
BUDAPEST, VIII., Baross-u. 2. sz.

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
slavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és diszes kivitelben, aszfaltparkét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőztűrész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut. 212—44.

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: József 382—64. Telefon: József 382—64.

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 629—20.
gyártmányai
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk **kedvező fizetési** feltételek mellett is. Ellsmerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

Welvárd és Kutasi
okleveles mérnökök.
Gyárkéményépités. Kemenceépités
Kazánbefalazás. Gépalapozás.
Budapest, IV., Muzeum-körút 21.
Telefon: Automata 835—64.

AGYAGCSÖVEK
és csatornázási cikkek
HUBERT ÉS TÁRSA B. T.
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4.
Telefon: Automata 22—67.

KŐNIG JÓZSEF
OKL. MÉRNÖK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: JÓZSEF 424—69.
Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 604-48.

Révész János
cement-, márványmozaik- és mükőárugyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, mükő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, OSZ UCCA 14.

TÓTH SZ. JÁNOS
Tel.: Aut. 559-38
VÍZVEZETÉK- ÉS FÜRDŐBERENDEZŐ ÉPÜLET- ÉS DISZMŰBÁDOGOS
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 6. SZÁM

PALKA JÓZSEF
Alapittatott 1894-ben
Magyarország ezüstkoszorús üvegfestő mestere
TELEFON: J. 302—28
ÜVEGFESTÉSZETI ÉS ÜVEGMOZAIK MÜTEREM
Budapest, VIII., Baross-u. 59

GYÉMÁNTBETON KLEINLOGEL
Telefon: Lipót 990—54
Budapest, V, Zoltán-u. 13

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycim: Dunmész.
Szállit: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

Textilipari Feldolgozó és Értékesitő Szövetkezet
Budapest, VIII., József-körút 49. szám
Telefon: József 439—91. sz.

Böhm Károly és Kállay Géza
Épitőmester, okl. mérnök épitési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 565—25.

Csak **BRÁZAY** piperészappant használjon!

Vállalkozási Hiriap

Országos érdeklődéssel indult meg az Országos Kézműves Testület közszállítási irodája

A kisiparosnak régi panasza, hogy nem részesül munkaképessége arányában a közszállításokban. Másrészről egyes hatóságok, így legutóbb a honvédelmi minisztérium, arról panaszkodtak, hogy a kisipar részéről lanyha az érdeklődés a kiírt pályázatok iránt.

A Testület abból a célból, hogy megkönnyítse az iparosságnak a közszállítási pályázatokat és az ezzel járó, főleg a vidéki iparosokat terhelő költségeket a minimumra szorítsa,

titkári hivatala keretében külön közszállítási irodát szervezett meg.

A Testület közszállítási irodája *nyilvántartja az összes közszállításokat*, ezekre nézve *felvilágosításokat nyújt* az érdeklődő iparosok részére,

beszerzi a részletes feltételeket, ajánlati nyomtatványokat, benyújtja a pályázatokat,

gondoskodik az esetleg szükséges garanciák, szállítóképességi bizonyítványok vagy egyéb okmányok beszerzéséről. Értesíti a pályázókat a versenytárgyalási eredményekről és általában *képviseli a pályázó iparosokat a hatóságok előtt*, beleértve a hatóságokkal szemben fennálló követelések sürgős kifizetésének szorgalmazását és *az esedékes összegek inkasszóját.*

A Testület közérdekű akciója megkíméli az iparosokat sok költséges utazástól és egyéb kiadásoktól és alkalmas arra, hogy *különösen a vidéki iparosság a közszállításokra való könnyebb pályázhatás révén sokkal intenzivebben résztvehessen az állami és hatósági pályázatokon.*

Az iroda az összes fenti teendőket díjmentesen, az adminisztratív önköltségek térítése mellett végzi.

Ez az iroda egyébként a minap kezdte meg működését és máris

az ország minden részéből tömeges érdeklődés mutatkozik,

ami legjobb bizonyítéka e törekvés hasznos voltának. Bizonyos, hogy csakis az ilyen céltudatos akciók erősíthetik meg a kisiparos társadalmat, amely a magyar polgárságnak egyik legtiszteletreméltóbb rétege.

Új versenytárgyalási kiírások

A főváros tanácsa a mult héten a következő újabb versenytárgyalásokat írta ki:

Föld- és betonmunkára a Mihálkovics uccai és a Kőbányai út 42. sz. kislakásos telep kerítésénél. Pályázni lehet szeptember 9-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Ácsmunkára a Százados úti kislakásos telep kerítésénél. Pályázni lehet szeptember 7-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Villanyszerelési munkára a Hidegkúti úti árvaház átalakításánál. Pályázni lehet augusztus 31-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Útburkolási munkára a Horthy Miklós úton. Pályázni lehet augusztus 26-án déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Bádogos, tetőfedő, stb. munkára a Gyáli úti régi fertőtlenítő intézet átalakításánál. Pályázni lehet szeptember 9-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző városi közmunkákat és közszállításokat a következő cégek és vállalatok kapták:

Mázoló és szobafestő munkát *a bicskei kastélynál:* Köszegi és Sóhár 13.227, *az Új Szt. János-kórháznál:* Teleki és Varjas 84.840.

Ruhaszárító berendezési munkát a Szegényháznál: Fertőtlenítő gépgyár 12.080.

Padozati munkát *a bicskei kastélynál:* Sághy Gyula 6335, *a Batthyány u. iskolánál:* Riedl Bertalan és Fia 3729, Szűcs Mihály 5008.

Ablakvászonredőny munkát *a Hungária körúti iskolánál:* Lizsinszky Antal 2028.

Villanyszerelő munkát *a Lenke úti iskolánál:* Szabó László 2801.

Linoleumburkolási munkát *az Izabella u. iskolánál:* Bihari Pál 3797, *a Szvetenay u. iskolánál:* Magyar asbestit padlógyár 2267.

Udvarrendezési munkát *a Németvölgyi úti II. bérháznál:* Szerencsi és Littke 4098, *a Kisfaludy u.-nál:* Proczeller Bálint 6839.

Vízvezeték és csatornázási munkát *a Hidegkúti úti árvaházná:* Risavy Béla 44.271.

Csatornázási munkát *az Andor uccában:* Farkas Lajos 65.678.

Útrendezési munkát *a Kerepesi temetőnél:* Halmos I. és Fia 25.226, *a farkasréti temetőnél:* Ámon A. és Fia 9300 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra a következő cégek pályáztak:

Útkövezési munkára a Hungária körúton: Gattyán Pál 64.166, özv. Graviser Albinné 54.169, Halmos I. és Fia 59.825, Ámon Antal és Fia 59.720, Schweiger és Kulás 60.715, Ámon Gyula 67 ezer 228, Neumann Ferenc 56.945, Heverdle István 76 ezer 225, Obendorfer József és Fia 57.850, Helfenstein Károly 58.355.

Kőfaragó munkára a ferencvárosi kikötőnél: Holdamps Sándor 23.286, Seenger Béla 23.644, Dunántúli mész-, tégla- és kőipari r. t. 21.400, Král Gyula 25.740.

Udvarrendezési munkára a Róna ucca városi bérháznál: Tost és Molnár 4866, Gubicza Dezső 5448, Wavra Vilmos 5545, Solty László 3247, Schramek Ilona 3690.

Vámépületek építésére: Hirsch Károly, Kovács József, Tőke György, Nagy László, Czipauer János, Márkus Lajos, Frank Emil, Csonka Ferenc, Gálóczy és Cséry, Constans építő rt., Gabos Oszkár, Kellermann László, Berger és Vida, Novák István, Magyar vasbeton építő rt., Neumann és Társa, Mihályi Lajos, Ruzicska Béla, Wihart Ferenc, Berényi Ignác, Kis J. Jenő, Székely és Mottl.

Hídmérlegek szállítására: Fuchs mérleggyár, Schember és Fiai, Magyar mérleg- és gépgyár.

Villanyszerelő munkára a Wenckheim-palotánál: Miklós Dezső 24.462, Csépai Jenő 23.396, Novák Pál 22.080, Abucsay Sándor 23.895, Szmatana és Szőke 22.172, Alexy és Uhlvarik 23.408, Barta Károly 22.952, Góth Károly 24.585, Jamcsek Géza 24.824, Ehrenreich Dávid 26 ezer 502, Kurcz Béla 30654, Müller Jenő és Társa 29.873, Kaffka és Wagner 28.569, Hantay Ödön 27.093, Fischof Oszkár 29.651, Fust László 28.851, Bene és Wein 28.858, Müller Tivadar 29.218, Hoffer és Sommer 26.516.

Linoleumburkolási munkára a Pannonia uccai iskolánál: Elsinger M. I. és Fia 4613, Urbán Ferenc 4294, Ungár Fülöp 5432, Wippler és Társa 4467, Dénes József 4450, Neumann Lipót 5300, Magyar asbestit padlógyár 4497, Raditz Samu 4465, Bihari Pál 4509.

Kőmíves munkára a Szent István kórháznál: Szilágyi Imre 15.754, Volentics Lajos 12377, Hoffer Gyula 15.306, Vaits Sándor 23.810, Glück Géza 13.288, Korády Gyula 14.447; *az Egressy úti iskolánál:* Szeif Gyula 5611, Erőss Sándor 3896, Szilágyi Imre 3677, Schöntheil Richárd 5076, Führer Miklós 4296; *a régi Szt. János kórháznál:* Erdős Sándor 4800, Robelly Aladár 1788, Pinkay Károly 7200, Glück Géza 2880, Szelli és Lengyel 4200, Grenyv Bertalan 3600.

Mázoló munkára a rákoskeresztúri temetőnél: Balczó Sándor 2955, Richter István 2853, Kiszely Géza 4538, Incze Testvérek 2027, Ersching János 4239, Gergő és König 2470, Steinhauser és Kölber 3296, Wiegmann Frigyes 3467, Schwammenschneider J. 2569, Mihályi Ferenc 3830.

Vasgerendaszállításra a Gyáli úti régi fertőtlenítő intézetnél: Vasgerendákat árusító rt. 25.826.

Üveges munkára ugyanott: Braun Ferenc 7854, Dropp Sándor 7336.

Vasszerkezeti munkára ugyanott: Reichenburg Jenő 5730, Fodor Béla és Fia 4757, Kajtár Lajos 6450, Lepter János 5980.

Műkő munkára ugyanott: Zigholz Géza 18.633, Melocco Péter 14.475, Nagybátony—újlaki egyes. ipartelepek 16 ezer 817, Kovács József 15 ezer 550, Kraszner József 15.765.

Lakatos munkára ugyanott: Vitál András 37.458, Gangusch Jánosné 28.581, Mandorff és Társa 27165, Kajtár Lajos 29.687, Csengery Gyula 27.273, Sallay Nándorné 27.880, Reichenburg Jenő 35.676, Sóty Zoltán 34.582, Gerő és Győry 53.117, Wekerle József 33.499.

Asztalos munkára ugyanott: Ranyák József 21.251, Polacsek János 18.145, Kovács Gábor 16.815, Brichta József 17.587, Fischer András 17.455, Dőren Henrik és Társa 22.915, Csoknya Bertalan 19059, Koszorú Imre 18180, Gera Lajos 18.297, Keresztesi Ödön 19.003, Budapesti épület- és bútorasztalosok szövetkezete 25.798 pengő vállalati áron.

STOBBE KÁLMÁN
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-UCCA 9.
TELEFON: 975—93

„SANITF" CEMENTHABARCSTÖMÍTŐ
Gyártja: **POSNANSKY ÉS STRELITZ**
aszfalt-, fedéllemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut. 228-29., Aut. 82-85.

LIKTOR FERENC
SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 9. TEL.: JÓZSEF 349-83.

Féregirtás, takarítás, ablaktisztítás
géppel és mérnöki vezetés mellett — Számos hatósági elismerés —
TELEFON: AUT. 504—84, 881—01
OTTOPAL ÉS TÁRSA
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

Kerti és Farkas hatóságilag eng. villamossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakműhely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 860—17.

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—51.

PECSEK ISTVÁN
MŰASZTALOS
Tel. József 438-34 BUDAPEST IX., Lilliom ucca 52

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, lazap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

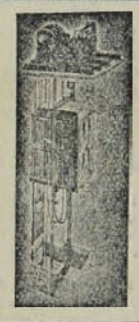

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

Mész, cement, gipsz
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII, Beniczky ucca 6. sz.
Telefon: József 302-83.

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva

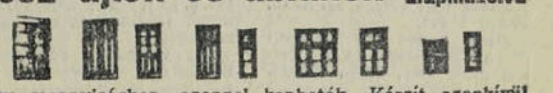

nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készit azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Malomsoky József** asztalos-árugyárrt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

UNREIN KÁROLY csatorna- és emésztőgödör tisztitási vállalat
Budapest, X., Szentmihályi-út 13. szám
Telefon; József 458—76

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, asztalt, porolaj.
KÖZPONTI IRODA: V., HÁDOR UCCA 2. TELEFON: AUT. 839-25.
Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fielschmann Antal Dunakutrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
BUDAPEST VIII, BEKES UCCA 7. sz.
(Omnia Mozgóval szemben) Telefon: J. 350-18
Elektromos világitás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és épitőmesterek, épitési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhid-utca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, épitőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

VÁLLALKOZÓK!
Pneumatikus gépeik stb. beszerzése előtt tekintsék meg üzemben az általunk szállított gépeket:
Csécs E. „Bora bányagépek" ker. váll.
Budapest, V., Csáky-u. 18/b. Tel. L. 998-28

Rozsnyai Izidor
vizvezeték, csatornázás, központi fütés, légszeszvezeték berendező, épület- és díszmübádogos
VII, Thököly-út 75. sz.
Telefonszám: József 326—69

Építkezési engedélyek a Szent István napi ünnepek miatt a heti számunkból kimaradtak.

Ingatlanforgalom

1929. évi augusztus hó 5-től—11-ig.

Budai rész:

Füredi Károly és nejéről dr. Fuszek Rudolfné és birtoktársaira (II., Nyék), 11712/. hrsz., vételár nincs közölve.

Skoda Ferenc és birtoktársairól Ivánkovics Istvánra (I., Verbőczy ucca 10. sz.), 6582. hrsz., 26.000 P-ért.

Lődy Erzsébetről Tibai János és nejére (II., Törökvész), 12485. hrsz., 6500 pengőért.

Várnai Ferenc és birtoktársairól ¾ része Várnai Ellára (I., Kelenföld), 3932. hrsz., 4000 P-ért.

Csite Józsefné és birtoktársáról Pauer Irmára (I., Hidegkúti út 123/a. sz.), 11369. hrsz., 90.000 P-ért.

Schwartz Ignác és nejéről illetősége Wellisch Győzőre (III., Lajos u. 143. sz.), 17940. hrsz., 10.000 P-ért.

Ádám Viktornéról Plaszkony Ferenc és nejére (III., Raktár u. 16. sz.), 18147. hrsz., 40.000 P-ért.

Horváth Károlyról ½ része Gulyás Jánosnéra (III., Lőpormalom), 23501., 23502. hrsz., 1466 P-ért.

Kroninger Ferencnéről ⅛ része Peyerl Ferencnére (III., Táborhegy), 16829. hrsz., 1000 P-ért.

Egger Györgyről ½ része ifj. Egger Györgyre (II., Lövőház u. 18. sz.), 13166. hrsz., 20.000 P-ért.

Weisz Józsefnéről ½ része Weisz Ferenc és birtoktársaira (I., Budaörsi út 11/a. sz.), 7925. hrsz., öröklés.

Ney Gézáról ⅛ része Ney Ákos és nejére (I., Úri u. 19. sz.), 6497. hrsz., 12.000 P-ért.

Hermányi Herrmann Jenőről ¼ része dr. Grauer Vilmosnéra (I., Kelenföld), 2822. hrsz., 4900 P-ért.

Szegi Mihály és birtoktársairól Szabó József és nejére (I., Kelenföld), 3489/21. hrsz., 5000 P-ért.

Magyar Leszámítoló- és Pénzváltóbank r.-t.-ról Magyar Leszámítoló- és Pénzváltóbank alkalmazottainak nyugdíjintézetére (I., Hantos út 17. sz.), 7773. hrsz.

Dr. Krejcsi Rezsőről özv. dr. Krejcsi Rezsőnére (II., Toldy Ferenc ucca 34. sz.), 14085. hrsz., öröklés.

Böhm Mihály és nejéről Adler Kálmánra (III., Filatori), 18600. hrsz., 16.000 P-ért.

Sólyom Lajos és nejéről Juhász Vincére (III., Filatori), 18891/8. hrsz., 3000 P-ért.

Uglik István és nejéről Mód József és nejére (I., Mikes Kelemen u. 47. sz.), 832. hrsz., 3200 P-ért.

Holló Géza és nejéről Wágner Levente és nejére (III., San Marco u. 53—55. sz.), 17338. hrsz., 40.000 pengőért.

Ebner Andrásnéról Mahdel Józsefnére (I., Őrmező), 921. hrsz., 17.874 P-ért.

Kreiszberger Károlyról 11/32 része Teleki László és nejére (III., Perényi út 8/a. sz.), 16290. hrsz., 8100 P-ért.

Séta János és nejéről Juhász Jánosnéra (I., Magas út), 8914. hrsz., 2400 P-ért.

Wendler Sebő és birtoktársairól illetősége Weber Mátyásné és birtoktársaira (I., Kőérberek), 124. hrsz., tulajdonközösség megszüntetése.

Mátrai Bélánéról Pertl János és birtoktársaira (I., Magas út), 9017. hrsz., 6300 P-ért.

Dr. Bihar Jenőről Szabó József és nejére (III., Filatori), 18520/29. hrsz., 5185 P-ért.

Schäffer Istvánról illetősége Schuszter József és nejére (III., Lőpormalom), 23584. hrsz., 1300 P-ért.

kk. Wein Dorottya és birtoktársairól dr. Bagossy Kárelynéra (II., Szalag u. 11. sz.), 14302. hrsz., 2000 P-ért.

Tóth Sándornéról ½ része kk. Tóth Borbála és birtoktársaira (III., Selmeci u. 22. sz.), 17427. hrsz., öröklés.

Epstein Rezső és birtoktársairól Hidegkúti úti bérvilla r.-t.-ra (I., Hidegkúti út), 11614/13. hrsz., 23.000 P-ért.

Quittner Károlyról Bohon József és nejére (III., Testvérhegy), 20365. hrsz., 8900 P-ért.

„Agros“ Mezőgazdasági és Kereskedelmi r.-t.-ról Tötössy Gyulánéra (II., Trombitás út 11. sz.), 12055. hrsz., 100.000 P-ért.

Pesti rész:

Szabó Árminné és birtoktársairól Liszák József és nejére (X., Óhegy), 7952/a., 7953—7956., 7957/a/2., 7957/b/20. hrsz., 3288.60 P-ért.

Jellinek Lajosról illetősége Wollberg Arnoldné és birtoktársaira (V., Kossuth Lajos tér 4. sz.), 1275/a., 1276/a/2—3., 1277—3—4., 1277/1., 1278/18., 1288/a/3., 1290/3—5. hrsz., öröklés.

Építési és kertészeti rt-ról Dóczy István és nejére (VII., Hajtsár út), 1898/a/21. hrsz., 10.500 P-ért.

Michl Lajos és nejéről Stein Elemérnére (VII., Pálma u. 8. sz.), 2845., 2846/4. hrsz., 67.000 P-ért.

Kovács Gyulánéról illetősége Kovács Gyulára (VI., Reitter Ferenc u. 63/b. sz.), 1543—1547/202/a. hrsz., közszerzemény.

Magyar Általános Ingatlanbank r.-t.-ról Lakatos Miklós és nejére (VI., Alsó rákosi rétek), 1955—1958/134. hrsz., 5300 P-ért.

Kovács Kálmánról ½ része Balázs Andrásnéra dunabalparti 26721/1. hrsz., 4500 P-ért.

Ghyczy Emmáról illetősége Ghyczy Miklós és birtoktársaira (V., Sas u. 11. sz.), 682. hrsz., öröklés.

Kopacz Béláról Kagan Bernát és nejére (VII., Cserei u. 5. sz.), 2656. hrsz., 96 ezer P-ért.

Gyenes Istvánról Dudás Jánosnéra (VII., Ilosvai u. 13. sz.), 1966—1969/10. hrsz., 13.550 P-ért.

Friedmann Ferenc és nejéről dr. Nagy Lórándné és birtoktársaira (VII., Grassalkovich u. 4. sz.), 2733. hrsz., 60.000 P-ért.

Eichner Etel és birtoktársairól illetősége Bakk Antal és nejére (VII., Istvánffy u. 27. sz.), 1976—1977/64. hrsz., 2270 P-ért.

Özv. Bota Józsefnéről Németh János és nejére (X., Alsó rákosi rétek), 2004., 2005/16/6/1. hrsz., tulajdonközösség megszüntetése.

Németh János és nejéről özv. Bota Józsefnére (X., alsó rákosi rétek), 2004., 2005/16/6/2. hrsz., tulajdonközösség megszüntetése.

Dr. Vajda Tódorné és birtoktársairól Hoffmann Benedek és nejére dunabalparti 34282/2. hrsz., vételár nincs közölve.

Özv. Oláh Jánosnéról Tóth Ernő és nejére (X., Óhegy), 8207—8215/12. hrsz., 25.000 P-ért.

Neubrandt Istvánnéról illetősége özv. Czeisel Istvánné és birtoktársaira (VI., Aradi u. 40. sz.), 3246. hrsz., öröklés.

Dr. Balázs Józsefről Fodor Kálmánnéra (dunabalparti), 29956/2. hrsz., 55000 P-ért.

Kurucz József és birtoktársairól ½ része Dézsi Pál és nejére (X., Egressy út 117/a. sz.), 2004., 2005/10/4/b. hrsz., tulajdonközösség megszüntetése.

Dr. Weigand Józsefnéről illetősége ifj. Weigand Ferenc és birtoktársaira (V., Vilmos császár út 50. sz., VI., Nagymező u. 68. sz.), 951., 3640. hrsz., öröklés.

Földhitelbank rt.-ról Reich Gyula és nejére (VII., Gizella út), 2582—2585., 2594/a, 2594/b. 2595/26. hrsz., 13.744 P-ért.

Klauber Sámuel és nejéről Magyar Olaj- és Vegyipar r.-t.-ra (VI., Gömb u. 10.), 1590—1597/1. hrsz., vételár nincs közölve.

Tripsa Aurélnéról Erdős Gyuláné és birtoktársaira (dunabalparti), 26351/1. hrsz., 10.500 P-ért.

Szécsi Kálmánné és birtoktársairól Bácskai Árpád és nejére (VII., Istvánffy u. 20. sz.), 1974—1975/107. hrsz., 3528 P-ért.

Kovács Kálmánnéról illetősége Zsidó János és birtoktársaira (dunabalparti), 26721/1. hrsz., 4500 P-ért.

Gratz Lászlóról illetősége özv. Gráf Salamonnéra (Ő ucca 4. sz.), 3732. hrsz., 12.000 P-ért.

Tóth Máriáról illetősége Tóth Józsefre (VI., Reitter Ferenc u. 158. sz.), 1543—1547/104. hrsz., 1600 P-ért.

Róth Antalnéról Meggyesi Lajosra (X., Juhász u. 34. sz.), 7599/11/c/6—8. hrsz., öröklés.

Földhitelbank r.-t.-ról Király Kálmánra (VII., Törökőr), 2582—2585., 2594/a/b., 2595/23. hrsz., 13.672 P-ért.

Mangold Gertrud és birtoktársairól illetősége Budapesti Takarék- és Vásárpénztár r.-t.-ra (X., Fertő u. 10. sz.), 8629/17. hrsz., 24.000 P-ért.

Várkonyi Lajosról Babinecz Jánosnéra (dunabalparti), 30288/2. hrsz., tulajdonközösség megszüntetése.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a X., Százados úti kislakásos telep kerítés építésénél szükséges ácsmunkákra.

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati öszszeg 2%-a.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi augusztus hó 24-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető az előadónál, a Központi városháza, III. em. 336. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok *1929. évi szept. hó 7-én (szombaton) d. e. fél 10 óráig* a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 250. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi augusztus hó 16-án.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a IX., Gyáli út 3. sz. alatti régi fertőtlenítő épületek átalakításához szükséges bádogos-, tetőfedő-, lapburkoló- és tölgyfapadozati munkákra.

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati öszszeg 2%-a.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi augusztus hó 8-tól kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A tervek és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Szántay Endre műszaki felügyelőnél, a IX., Gyáli út 3. sz. alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok *1929. évi szeptember hó 9-én (hétfőn) d. e. 9 óráig* a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) fél 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi augusztus hó 5-én.

A székesfőváros tanácsa.

PINKAY KÁROLY
ÉPÍTÉSZ, ÉPÍTŐVÁLLALKOZÓ
TELEFON: Automata 864-61.
BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL UCCA 20.

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő-mesterek
Budapest, VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

MORVAI GYULA TETŐFEDŐMESTER
PESTUJHELY, MOLNÁR VICTOR UCCA 33. SZ.
Elvállal minden e szakmába vágó tetőfedő munkákat

FISCHER MÁRKUSZ
épület- és butorasztalos
Telefonszám: József 359—00
Budapest, Üzem és iroda: X, Liget ucca 20. sz.

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt. KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár.
Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehérített lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

STEINER MÁRK
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedűs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

BITUMEN ÚTÉPÍTŐ R. T.
Budapest,
IX., Ferenc-körút 46.

Fürdőkád, Kályha, mosdó, closet
Ia. kivitelben, legolcsóbb árban
SZÁNTÓ BPEST.VI., JÓKAI TÉR 7.

Kálmán építési vállalata
I Szirtes u 3/b.
J. 456-03.

SEIF GYULA
OKL. MÉRNÖK, ÉPITÓMESTER
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: Aut. 528-46
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

Kövezés, út-, csatornaépítés, beton- és lapburkolás
Tervezés, díjtalan költségvetés!
GRAVIESER ALBIN építési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 12—45. sz.

MIKA TIVADAR
RÉZÁRUGYÁRA
BUDAPEST, VII, KAZINCZY UCCA 47
TELEFON: JÓZSEF 428—27

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 228-06. szám.

Parkét javítás és fölgyalulás, kapu és portál lehúzás
Gyulay Kálmán, VII, Hernád u. 30

Böröcz Ferenc
takarítási vállalat
BUDAPEST, IRODA: IV, MAGYAR UCCA 46. SZ.
LAKÁS: IX., MÁTYÁS UCCA 8. SZ. I. EMELET 22

Proczeller Bálint kövező mester
Budapest, X. Korponai u. 11. Tel.: Kőbánya 74-84

Winkler Antal
pala- és cserépfedő-mester
tetőjókarbantartási vállalat
Budapest, VI., Izabella-u. 47.
Telefon: Aut. 297—06.
Költségvetések díjmentesek. Referenciák.

SHELL petroleum benzin gázolaj
Speciális autóolajok, kenő- és hengerolajok, vaselinek
eredeti mexikói bitumenek
SHELL KŐOLAJ RÉSZV.-TÁRS.
Központi iroda: Budapest, V. Alkotmány ucca 18
Tel.: Aut. 214—87, Aut. 214—89. Közp. telep: Csepel-Petroleumkikötő. Lerakatok és telepek az egész országban

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

Kőművesmester elvállal mindenféle tatarozási, valamint uj épületmunkát. — Költségvetés díjtalan.
PÉTER LAJOS, VII, Dembinszky ucca 38. Telefon: J. 313-75

SZALFÉTER EDE
TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata
FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32
BUDAPEST I, KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

Hazai útépítő és salaktermelő vállalat
Központi iroda: Budapest, V., Nádor ucca 6,
Telefon: 813—96.

Vladár Pál
ács- és építőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

Események

Fővárosi Hirlap

Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:

fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

A SZERKESZTŐSÉGBŐL. Dacsó Emil, lapunk felelős szerkesztője, több heti szabadságra elutazott a fővárosból. Távollétében a szerkesztésért Pogány Béla helyettes szerkesztőnk a felelős.

A Polgári Egység Klubja augusztus hó 19-én, hétfőn este fél 9 órakor a városligeti *Gundel*-vendéglőben társasvacsorát rendez. Az utána következő vacsora folyó évi augusztus hó 26-án a Gellért-szálló terraszán lesz.

Tündérvarázs a Margitszigeten. Még nem volt példa Budapesten olyan meseszerűen szép előadásra, mint amilyet *Márkus* László vezetésével rendeztek a budapesti mozdulatművészeti iskolák 18-án és 20-án este 8 órakor. A *Csongor és Tünde* című pantómimet *Weiner* Leó bűbájos zenéjére, a megerősített operaházi zenekar kíséretével, 4 óriási katonai fényszóró és az operaházi reflektorainak álomszerű fényében 150 szép, fiatal művészleány lejtette el. Tündérek, boszorkányok, manók, ördögfiak káprázatos változatban vonultak fel a Margitsziget volt rózsakertjében, amely az ünnepi alkalomból virágos, pázsitos amphiteátrummá váltakozott. A *Csomor és Tündén* kívül *Bethlen* Margit grófnénak a Karátsonyi-palotában óriási sikerrel előadott 3 mesejátékát táncolták el. *Beethoven* szcenirozott *István király-nyitányát* az Operaház statisztakara adta elő, *Radnai* Miklós *Orkán vitéz* suitjét dr. *Székelyhidy* Ferenc a magy. kir. Operaház kitünő művésze énekelte, a zenekart *Rékai* Nándor, a magy. kir. Operaház karnagya vezényelte.

Tanulmányozzák a víz, a gáz és a villany közös számlázásának a tervét. A *Fővárosi Hirlap* elsőnek számolt be azokról a városházi tervezgetésekről, amelyek a fővárosi *Vízművek, Gázművek* és *Elektromos Művek* egyesítését célozzák. Ez a terv természetesen csak az ősz folyamán kerülhet konkrétebb formában megvitatásra. Egyelőre csak arról van szó, hogy a főváros világítási ügyosztályában tanulmányozzák azt a kérdést, *miként lehetne a budapesti lakóházakban a víz, a gáz, és a villany közös számlázását bevezetni.* Amennyiben a tanulmányozás munkáját kedvező eredménnyel fejezik be, az ügyosztály előterjesztést tesz a tanácsnak arra, hogy a lakásokban a víz-, gáz- és villanyórát ne külön-külön üzemi megbizott, hanem *közös szerv írja le* és ugyancsak *közös számlával hajtsák be a járandóságokat.*

Házasság. Dr. *Lippay* Gyula hírlapíró, a „Független Budapest" felelős szerkesztője nőül vette *Fritz* Magdát.

Bud János kisipari programja. Az *Országos Kézműves Testület* hivatalos lapja, *„A Magyar Iparos"* most megjelent száma vezércikkben üdvözli *Bud* János dr.-t a kereskedelemügyi minisztérium élén, hangsúlyozva, hogy az új kereskedelemügyi miniszter ismert elvei biztosítékot nyújtanak arra, hogy az iparosság ügyeit megértéssel és méltánylással fogja felkarolni. *Bud* János a „Magyar Iparos" részére írt régebbi cikkében oly megállapításokat tett, amelyek alapját képezik egy eredményes kisipari programnak. E program alapvető tétele az a megállapítás, hogy *a vagyonerős és életképes kisipar támasza a társadalomnak, amellyel sikeresen lehet felvenni a küzdelmet a társadalmat megbontani igyekvő áramlatokkal.* A kormánynak meg kell találni a módokat a kis- és középipar erősítésére. Ezek között jelentős a *szakipari szövetkezeteknek egészséges irányba történő fejlesztése. A közszállításokat* olyképp kell végrehajtani, hogy *a kisipar hozzájusson az őt jogosan megillető részesedéshez.* A kormány feladata megteremteni azokat a feltételeket, amelyek mellett a kisipar *kivitelre* termelhet. E célból *megfelelő tőkét kell rendelkezésére bocsátani.* Közli a lap *Varsányi* Emil dr. tanulmányát az *ipari krizisről.* Ismerteti a *budapesti ipari szövetkezetek fejlődését,* megállapítva, hogy az áruhitel nem elegendő az iparosság helyzetének enyhítésére s ezért *mielőbb meg kell szervezni az ipari szövetkezetek keretén belül az iparosságnak pénzhitellel való ellátását.* Számos aktuális cikk, az O. K. T. hivatalos közleményei, gazdag ipartestületi, érdekképviseleti, ipari közigazgatási, külkereskedelmi, adózási, szövetkezeti, szociálpolitikai üzemracionalizálási, közszállítási, szakirodalmi rovatok egészítik ki a lapot. Az ipari egészségügyi rovat szakszerű vezetését *Jakab* László dr. főorvos látja el.

Ősszel új víztisztító készüléket vásárol a főváros. Még a nyári szünet előtt több interpelláció hangzott el a főváros közgyülésén amiatt, hogy a budapesti víz néha zavaros. *Borvendég* Ferenc tanácsnok most külföldön járt és Berlinben megtekintette a vízmű- és gázműkiállítást. E kiállítások megtekintésének a hatása alatt *Borvendég* tanácsnok elhatározta, hogy *a kiállításon bemutatott szabadalmak egyikét megvásároltatja.* Ha a főváros ezt a készüléket megveszi, akkor *egyszer s mindenkorra biztosítható a budapesti víznek nemcsak a jósága, hanem a tisztasága és átlátszósága is.*

Circulus vitiosus egy telek körül. Budapest székesfőváros tudvalevőleg már régóta igyekszik kibővíteni a Szent Gellért-gyógyfürdőt, illetőleg a fürdővel kapcsolatban megépíteni egy nagy fürdőkórházat. Telekvételről, kisajátításról már egynéhány tucatszor esett szó ezzel kapcsolatban s a dolog végül annyira megérett, hogy a főváros megvette a Horthy Miklós út 7. számú ingatlant. Ezzel azonban a dolog *még nincs elintézve,* még annyira sincs, hogy az építkezést vagy legalább a tervezést el lehessen kezdeni. A megszerzett telek ugyanis *majdnem pontosan keresztalakú* s a keresztalak két bemélyedésében idegen telkek vannak, amelyeket szintén meg kellene szerezni. Erre is elkészült az előterjesztés, de a kereskedelmi kormány ekkor kijelentette, hogy erre csak az esetben adja meg az engedélyt, ha látja az első év építkezési végszámláját. Circulus vitiosus lett ebből, mert *a telek nélkül nincs építkezés és építkezés nélkül meg nem enged a miniszter telket, illetőleg telekszerzést.* A székesfőváros ebből a circulusból most úgy igyekszik kijutni, hogy *Édes* Endre tanácsnok fennjárt a minisztériumban, előadta, hogy mi a helyzet s kérte a minisztériumot, ne ragaszkodjék a feltételéhez. Erre kapott is biztató ígéretet s ezzel az építkezés előbbre jutott egy nagy lépéssel. A telket megszerzik, az uccai frontot beépítik, meglesz hát a tervezett nagy fürdőkórház, a teleknek még most is nem egészen szabályosan kialakuló hátsó részeiben pedig a személyzeti lakások és egyéb mellékhelyiségek lesznek.

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légnyomás berendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

Weingruber Ignác
Székesfővárosi Pavillon Kávéháza
VI., Városliget

Littke és Tóth OKLEVELES ÉPITÉSZEK ÉPITŐ IPARI VÁLLALATA
BUDAPEST, IX., Bokréta ucca 12. sz.
TELEFON: JÓZSEF 356-33

FORT OSZKÁR és TÁRSA Tel.: J. 303-35
műszaki iroda és vállalat
Központi fűtés, vízvezeték stb. berendezések részére
Budapest, IX., Angyal ucca 33

Magyar Vasbeton Építési Vállalat
Kemény és Tisza
Budapest, V., Mária Valéria ucca 19. Telefon: Aut. 825—42.
Mindennemű vasvázas betonmunka, vízmedence, víztorony magas épitkezés építése.

KŐBÁNYAI KÁTRÁNY és ASZFALTIPAR
FRIED és GRUBER okl. mérnökök / X., Gyömrői-út 64 / Tel.: J. 449-44
GYÁRTMÁNYAINK: bőrlemez, szigetelőlemez, aszfalt fedőlemez (szagtalan), facement, kiöntő aszfalt, aszfalt coulé
VÁLLALUNK: Tetőfedést minden kivitelben, szigetelési munkákat, víztelenítési munkákat, aszfaltozást

NYITRAY JÁNOS
hatóságilag eng. villanyszerelő és mechanikai vállalata
VII., CSÁNYI UCCA 6.

Krénn Sándor pala- és cserépfedő mester
ókarbantartási vállalat, Budapest, VI. Váci út 133, telefon: L. 914-98
Elvállalja pala-, cserép- és kátránytetők új fedését javítását

Harsányi Testvérek
központi fütés, egészségügyi berendezések, vizvezeték, csatornázás és épületbádogos munkák vállalata
BUDAPEST, VII., BEM UCCA 5 SZAM
ALAPITVA 1894. — TELEFON: J. 330-13.

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 904—14. SZÁM

HANVAY VIKTOR
villany- és rádiócikkek
Budapest, VI, Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—69

Sternberg és Kálmán
Tüzifecskendők, tűzoltószerek, egyéni felszerelések és kútszivattyú-gyára
Budapest, József-körút 35
Telefon: József 301-80

Morbitzer Nándor építész és építőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RŐNA
gép- és szállítóeszközgyár
Budapest, X, Kápolna-tér 27-29. Telefon: J. 395-80.

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII. József körút 69. Telefonszám: József 373-67
Tervez, berendez, átalakít: központi gőz-, melegvíz- és légfűtéseket, vizvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyu és elektromos világítási telepeket

LEFÉBER ÉS TÁRSA
Kut-, vízműépítés és mélyfurási vállalat
Mélyfurások, kutatófurások, aknaépítés, alapozások, víztelenítések, szivattyútelepek, berendezése
Budapest VI. Bulcsu ucca 5. ■ Telefon: Lipót 981-01 szám

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök — **ENÖKL ELEMÉR** okl. mérnök, epitőmester
építési vállalkozók
BUDAPEST, VIII, BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

JÓNÁS FERENC
építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Kolumbus u. 27
Telefon: J. 339—81.

WETOL sebolaj
legyen minden mentőszekrényben.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyít.
M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72.455|1924 sz. körrend
M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062|XX. 1925. sz. rendelet.

Minden gondos anya a gyermekszobában
Tungsram Opál-takaréklámpát
használ
Szabályozható nagyobb és kisebb fényerősségre
Nem káprázlat, kiméli a szemet
Kapható mindenütt!
Gyártja: **Egyesült Izzólámpa és Villamossági RT.** Újpest 4.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet az I. ker., Horthy Miklós út (Ercsi út és Kelenföldi pályaudvar között levő szakasz) ¾-es bazalt kockakővel való kocsiútburkolási munkáira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a Központi városháza, II. em. 285. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat *1929. évi augusztus hó 26-án (hétfőn) déli 12 óráig* kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. em. 279. ajtószám alatt benyujtani. A versenytárgyalás *1929. évi augusztus hó 26-án (hétfőn) délután 5 órakor* lesz a III. em. 351—354. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi augusztus hó 10-én.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a X., Kőbányai út 42. sz. alatti kislakásos telep kerítés építéséhez szükséges beton- és műkőmunkákra.

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi augusztus hó 26-tól kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető az előadónál, a Központi városháza, III. em. 336. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok *1929. évi szeptember hó 9-én (hétfőn) d. e. fél 10 óráig* a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi augusztus hó 16-án.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Gőz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

Zalahalápi bazaltkőbánya
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. KER. TISZA ISTVÁN UCCA 2. SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 820—51

Aszfalt-útépitő,
szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 449-21.

Telefon: J. 448—08.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vizépitési munkálatokat

Telefon: Aut. 272-64. Telefon: Aut. 272-64.
Magyar Épitő Részvénytársulat
BUDAPEST, V., TERÉZ-KÖRÚT 34. SZÁM.
Sürgönycím: „Építő 272-64 Budapest"
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vizépités, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakódások. Alapozások, mély- és magasépités. Út- és vasútépités. Hidépités. Mindennemű beton- és vasbetonépités. Kőmunkálatok. :-: Városi csatornázások és vízvezetékek.
Hajó- és kotrójavitó telep Apostagon.

TÓTH LAJOS
Pala- és cserépfedőmester Eternit-cserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása.
Telefon: József 351—01. sz.
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI Wesselényi u. 30

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség:
12,000 vagón cement
5,000 „ mész
80.000,000 darab tégla
8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu.

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

KAUTNIK JÓZSEF *SZOBRÁSZ-MESTER*
ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FAREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapesti székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

MAYER JÁNOS MŰ- és ÉRCÖNTŐDE
Elvállalja mindennemű ezüst, bronz, műtárgyak (figurák) öntését, ugyszintén fém, réz, aluminium, horganyalkatrészek öntését bármilyen nagyságban
Budapest, X, Szent László-tér 1?. Telefon: J. 431-96

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és méretkiküldés díjmentes.
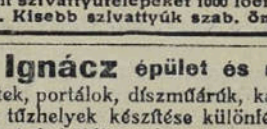
Költségvetés és méretkiküldés díjmentes.
Épit, javit, alakit szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszivással.

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hőlgy-ucca 24/a

Kőbánya: Budakalász **KRÁL GYULA** Telefon: Aut 624-88
kőlaragómester, kő- és márványtelepe
Budapest III, Lajos-u. 77/79

(Az 1928. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntőde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 201. sz. (Saját ház.)
Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám.
Öntetnek: Szobrok, domborművek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

Budapest Székesfőváros
Ásványviz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

Kramer Adolf
festő és mázolómester
Budapest, I., Lágymányos-u. 4
Telefonszám: Lágymányos 19—33.

Központi fütések
vizvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák
FRIED ZSIGMOND
műszaki iroda és gyár Budapest, VIII., Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

Helmich Dezső
elektrotechnikai- és rádióüzeme
Budapest, VI, Csángó ucca 6/b.
Telefon: L. 992-83 Telefon: L. 992-83

STEIN RUDOLF (REZSŐ)
okleveles mérnök, épitőmester
Andrássy út 66. Telefon Aut. 114-53

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 augusztus 28. — 35. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDAN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Nagy-Budapest

megvalósításának gondolata már megint jelentkezik, mert ez is azok közé a vajúdó kérdések közé tartozik, amelyek, amíg a megvalósulásra meg nem érnek, maguktól alszanak el és amikor már érettek, újból maguk jelentkeznek. A böles várospolitikusoknak azonban az ilyen kérdéseket állandóan evidenciában kell tartaniok és meg kell ragadniok a pontosan kiszámítható legkedvezőbb pillanatot, mert ellenkező esetben az ilyen kérdések megoldása vagy súlyos kellemetlenségekkel, vagy legalább is nehéz kiadásokkal jár. Az az érzésünk, hogy az *Egységes Községi Polgári Párt* eltalálta a kedvező órát, amelyben Nagy-Budapest kérdését — amint az a *Fővárosi Hirlap* mai számában olvasható — napirendre kívánja tűzni.

Most még különösebb bajok nincsenek, a körülöttünk fekvő nagyvárosok kulturális és gazdasági igényeik kielégítésére nagyjában még nem tették meg az önálló intézkedéseket, ma még mód van arra, hogy Nagy-Budapestbe való bekapcsolódásuk ne menjen luxusszámba. De a kérdés rendkívüli módon érik, örökké ezek a ma már hatalmas városok se maradhatnak a modern kultúra kényelme nélkül és így Budapestnek eléjük kell sietni, amikor ők maguk is szíves igyekezettel akarnak Budapest részévé lenni. A kérdést azonban alaposan meg kell hányni-vetni, mert Budapestnek nincs sok ráfizetni valója, Budapestnek magának a mai formájában is igen sok minden beruházásra van szüksége. Tudjuk mi azt nagyon jól, hogy néhány esztendő alatt a világvárosok statisztikájában a centralizálás késedelme miatt egy kicsit lecsúsztunk. De vajjon túlságosan sok haszna van-e Berlinnek abban, hogy — ha jól emlékszünk — egyszerre a világvárosok között a negyedik helyre rukkolt előre? Nem is a statisztika dicsősége adja meg Budapestnek az ambiciót, hogy növekedjék, hanem komoly önvédelmi és gazdasági szempontok.

Sok és súlyos tanácskozások várnak a főváros uraira, ha ezt a kérdést jól és okosan akarják megoldani. Itt ugyanis egyik félnek sem szabad károsodnia, őszinte, nyílt és becsületes alkuval kell a dolgot elintézni. Budapestnek nincsen arra elegendő pénze, hogy hatalmas városokat öleljen keblére anélkül, hogy azok megfelelő módon járulnának hozzá Budapest háztartásához. Budapest nem engedheti meg magának azt a luxust, hogy felnőtt, de kenyeret nem kereső gyermekeket fogadjon örökbe és azokat a maga eleganciájával öltöztesse. Viszont méltatlan lenne Budapesthez az is, ha az örökbe fogadandó gyermekeket mostohának tekintené. Valahogy van néha olyan érzésünk, hogy az 1873-iki egyesítés óta is egy kicsit Hamupipőke-módon a cselédszobában lakatja Budapest a szegény Óbudát. Kétségtelen, hogy ez a városrész ma is a vidéki város benyomását kelti, bár súlyosabb vád a fővárost nem érheti, mert hiszen közművekkel és minden jóval ellátja. Éppen Óbuda esete az, amely a minden jóval való ellátás ellenére sem tud egészen és tökéletesen Budapesttó válni és amely megfontolásra késztet, hogy megértünk-e már Nagy-Budapest megteremtésére.

Mindezt papirossal és ceruzával a kézben a szerződő felek komoly akaratának meghallgatásával lehet majd elintézni. Van itt azonban Nagy-Budapest kérdése körül egy másik, igen fontos probléma, amelyet a *Fővárosi Hirlap* mai számában bölcsen érint *Becsey* Antal nyilatkozata. *Becsey* Antal fölhívja a főváros figyelmét arra, hogy a közüzemek a legfontosabb szereplői egy olyan frigynek, amelyből Nagy-Budapest jöhet létre. Mi még tovább mennénk ennnél és azt szeretnénk a kommunális élet egyik vezető gondolatává tenni, hogy a közüzemek egy világváros életében egyrészt a véredényrendszer, másrészt az idegrendszer szerepét játsszák. Most láthatják csak azok, akik talán még a gázgyárat, az Elekromos Műveket és a Vízműveket is szerették volna túlzó üzemellenes politikájuk rohamaiban magánkézre játszani, milyen rettenetesen rossz ügyet szolgáltak. Lehet, hogy a város valaha a városházából állott, ma azonban a lakósság kultúrszükségleteinek kielégítése valóságos előfeltétele a legkisebb arányú fejlődésnek is. Az elektromos vezeték, a gázcső, a vízvezeték, a csatorna azok az életerek, amelyek előre kúsznak a föld alatt azokra a területekre, ahol majd város épül, vagy ahol a város magához szívja az alacsonyabb életviszonyok között élő kommunitásokat.

A város jövőjének útjait tehát ma már nem is annyira a hivatali szobákban, mint a közművek kereskedelmi szellemmel fölruházott igazgatói irodáiban egyengetik. Most derül ki, hogy szászszorosan fontos az a gondolat, amely csak pár hét előtt látott napvilágot éppen a mi lapunk hasábjain, amely gondolat szerint egységes vezetés alá kell jutniok Budapest közműveinek. Akkor, amikor Nagy-Budapest kiépítéséről, a környékbeli városok csatlakozásáról van szó, amikor ennek a városnak a polgársága egy csapásra alig egy-két esztendő alatt talán majdnem megkétszereződik, a közműveknek kell az óriási haditervvel előállaniok. Nagy-Budapest megalkotása, bármilyen nyugodtan ülnek is az emberek az ujpesti, pesterzsébeti, kispesti vagy albertfalvai polgári lakásokban, tulajdonképpen mégis egy rendkívüli arányú népvándorlás lesz. Ennek az óriási népvándorlásnak az eszközeit a közüzemek fogják szolgáltatni. Óriási koncepcióval kell rendelkeznie tehát ezeknek a közüzemeknek, ha úgy akarják megoldani a hatalmas problémát, hogy mindenki meg legyen elégedve és hogy Nagy-Budapest tényleg Nagy-Budapest legyen.

Nagy-Budapest megvalósításáért a közüzemeket kell harcba indítani

Döntés előtt a bánhidai centrálával kötendő szerződés ügye — Becsey Antal nyilatkozata

Nagy-Budapest gondolatának magvalósítása éppen olyan régi terv, mint az Erzsébet sugárút kiépítése. Évtizedek óta tervezgetik Nagy-Budapest megteremtését s e gondolat megvalósításának az útjában éppen olyan súlyos akadályok állanak, mint amilyenek az Erzsébet sugárút kiépítését késleltetik. Még *Bárczy* István polgármestersége idejében felmerült az a grandiózus ötlet, sőt annak idején *Harrer* Ferenc, mint a városépítési ügyosztály vezetője konkrét megbízást is kapott a terv megvalósításának előkészítésére. Azóta multak az esztendők, közbejött a világháború s az ezt követő forradalmak közelebb fekvő problémák megvalósítását is elgáncsolták. Most, hogy az egész vonalon megindult az alkotó munka,

az Egységes Községi Polgári Párt vezetősége elérkezettnek látja az időt arra, hogy Nagy-Budapest gondolatát az aktualitások előterébe állítsa.

Ezekről a tervezgetésekről nyilatkozik

Becsey Antal,

az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnöke, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— *Valóban foglalkozunk ismét Nagy-Budapest gondolatának a megvalósításával.* Egyelőre természetesen csak az előkészítő munka megvalósításáról van szó. Az előkészítés első etapja, hogy a fővárosi közüzemeket Nagy-Budapest gondolatának a szolgálatába állítsuk. Nagy-Budapest gondolatának a megvalósításához ugyanis nézetem szerint mindaddig nem foghatunk hozzá, amíg nem gondoskodtunk arról, hogy közüzemeink beállíthatók legyenek e messzebbfekvő cél szolgálatába. Aktuálissá teszi ezt a kérdést az a körülmény is, hogy a szomszédos községek sorra újabb és újabb kérésekkel jönnek; gázt, vizet, elektromos áramot kérnek tőlünk és mi ezeket a kéréseket annál könnyebben teljesíthetjük, mert hiszen

a bánhidai centrálával már a legközelebbi időben aláírjuk azt a megállapodást, amely szerint harminc kilométernyi körzeten belül Budapest székesfőváros monopóliumot kap elektromos áram árusítására.

— Én a magam részéről szükségesnek tartom, hogy figyelmeztessem az illetékes tényezőket: *kezeljék egységes koncepcióban az üzemi problémákat és ne ötletszerűen nyuljanak hozzá egy-egy részletkérdés elintézéséhez.* Még *Bárczy* István polgármestersége idején felmerült Nagy-Budapest gondolata. Ez nem volt más, mint törekvés a centralizáció felé, amelynek jelentősége célszerűségi okokból fokozódott. Utalok Nagy-Berlin példájára, ahol ezt a centralizációt már megvalósították. Budapest székesfőváros körül a háború óta egész sora keletkezett a városokká alakult községeknek. Budafok, Pesterzsébet, Kispest, Ujpest, Rákospalota példáira hivatkozom. Ezeknek a városoknak érdeküs Nagy-Budapest megteremtésének előkészítése, éppúgy, mint a Budapest környékén fekvő községeknek: Albertfalvának, Rákosszentmihálynak, Sashalomnak. Ezt a gondolatot

csak úgy készíthetjük elő megvalósításra, ha most, amikor e városok és községek a fővárostól vizet, gázt és elektromos áramot kérnek, — ezeket a kéréseket egységes koncepció alapján intézzük el.

Nagy-Budapest megteremtésének az előkészítésében az üzemeknek kell az úttörő munkát vállalniok.

— Az őszi városházi kampány során hatalmas csatákat kell folytatnunk azoknak a lakosoknak az érdekében, akik a budapesti közigazgatás területén laknak és arra kényszerülnek, hogy a Hév. közlekedési eszközeit vegyék igénybe. A Horthy Miklós úton, Obudán, a Soroksári úton, a Kerepesi úton jóval drágább a közlekedés, mint Ujpestre vagy Kispestre, ahova a BSzKRt egységes viteldíja mellett lehet eljutni. Ez annyira kirívó eset, hogy szó nélkül nem hagyhatjuk. De kirívó esetek mutatkoznak a víz-, gáz- és elektromosszolgáltatás területein is. Vannak városok, amelyek már régebben önálló vízművet létesítettek. Így pl. Ujpestnek saját vízműve van, ahelyett, hogy a közvetlen szomszédságában lévő Megyerről venne vizet. Nem kutatom, hogy milyen okok rejlenek e megoldás mögött, csak azt hangoztatom, hogy

Budapestre nem közömbös a környéki városok és községek vízellátása.

Csak a közegészségügyi szempontokra hivatkozom. Ha valamelyik környékbeli város vagy község rossz vízellátása miatt betegségek keletkeznek, akkor ezek a betegségek könnyen behurcolhatók lesznek a fővárosba.

— Rákospalota szintén meg akarja teremteni a vízvezetéket és a főváros bizonyos feltételek mellett már hajlandó is vizet adni. Palota-Ujfalu részére szintén a főváros adna vizet. Ezzel szemben itt van Kispest, amelynek a vízellátása a Wekerle-telep vezetékeibe kapcsolódik. Sokkal helyesebb lett volna Kispestet is Budapest vízellátásának a körébe vonni. Ha már a multban elmulasztottuk ezeknek a környékbeli közműproblémáknak egységes koncepció alapján való megoldását, akkor *legalább a jövőre nézve legyünk előrigyázatosak és céltudatosak.*

— Ugyanez vonatkozik természetesen a gáz- és az elektromosszolgáltatásra is. Kispest önálló gázművet akart létesíteni, de ez a törekvése most magasabb helyeken megakadt. Ujpesten már benn vagyunk a gázzal, de azzal viszont senki sem törődik, hogy a most épülő albertfalvai új telepen lesz-e

gáz vagy sem. *Az elektromos-áram szolgáltatását illetően ugyancsak komoly figyelemmel kell kísérnünk a környékbeli városok ilyenirányú kérésének az elintézését, mert hiszen a monopólium megszerzése előtt állunk azzal, hogy a közeljövőben aláírásra kerül a bánhidai szerződés.*

Még szeptemberben eldől: házi kezelésbe veszi-e a főváros a bánhidai centrálét, vagy csak áramvásárló lesz-e?

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa érdeklődött azoknak a tárgyalásoknak az alakulása iránt is, amelyek a főváros és a bánhidai centrálé viszonyát lesznek hivatva megállapítani. *Becsey* Antal a következőket mondotta:

— Már

a jövő hónap folyamán eldől a kérdés, hogy a főváros házi kezelésbe veszi-e a dunántúli villamos centrálét, vagy pedig csak áramvásárló lesz-e?

Az utóbbi időben a bánhidai probléma megoldását új vágányokra terelte a BSzKRt-nak az a kívánsága, hogy vagy teljesen újjáépíti a Pálffy téri telepet, vagy pedig teljesen megszünteti és a bánhidai centrálétől veszi igénybe a szükséges árammennyiséget. A Pállfy téri telep valóban elavult és így a BSzKRt kívánsága megokolt. A helyzet tehát ezidőszerint az, hogy amíg a főváros a bánhidai centrálé megegyezését különböző ellentétek akadályozzák, addig a BSzKRt a főváros megkerülésével konkrét tárgyalásokba bocsátkozott. Ez a helyzet azonban rövidesen tisztázódik, mert mihelyt megindul az őszi városházi élet, azonnal le fogunk ülni a zöld asztalhoz, hogy tiszta helyzetet teremtsünk.

Nemzetgazdasági érdek a magyar bitumenes útburkolótégla alkalmazása, mert kitünően bevált — mondja Scheuer Róbert

A belügyminiszter döntése, amely elutasította az ötmillió pengős útburkolási kölesönnek a felvételét célzó közgyűlési határozatot, nehéz helyzet elé állította a tanácsot. Az útépítési programot fedezet hiányában végrehajtani nem lehet és így az útépítési ügyosztály arra volna kényszerítve, hogy toldozgatásokra és foltozgatásokra pocsékolja a pénzt, ami azzal a veszedelemmel jár, hogy félév mulva ismét új burkolatra volna szükség. Ennek a helyzetnek a tarthatatlanságát felismerte maga *Ripka* Ferenc főpolgármester is, aki sietett tekintélyét latba vetni a kedvezőbb megoldás sikere érdekében. Sikerült is annyit elérni, hogy a revideált és felére redukált útépítési program céljaira kétmillió pengő fog rendelkezésre állani és ennek az összegnek a felhasználása elé *Scitovszky* Béla belügyminiszter sem fog most már akadályokat gördíteni. Ezekután fölmerül a kérdés, hogy ebből a rendelkezésre álló összegből

milyen burkolatokat készíttessen a főváros azokon az úttesteken, amelyek e redukált programban szerepelnek.

A legutóbbi időben feltűnt egy új burkolási mód, amellyel először a Balaton uccában tettek kísérletet.

Egy magyar vállalat úgynevezett bitumenes útburkolótéglával fedte be ezt az útszakaszt.

A *Balaton uccában* még tavaly ősszel, amikor a műutak készítésének a szezónja már elmult, fuvaroskocsik jelentek meg barnás-fekete kőkockákkal. *Füst, por és sistergő kátrány szemetje nélkül rakták le a kövezőmunkások az úttestre ezeket a téglakockákat* és a lerakás után közvetlenül már meg is lehetett nyitni az új úttestet a forgalomnak. Tekintettel arra a körülményre, hogy az új útburkolatok minőségének az elbírálásánál döntő szempont az autóbuszközlekedés zavartalanságának a biztosítása, *Scheuer* Róbert törvényhatósági bizottsági taghoz fordultunk felvilágosításért.

Scheuer Róbert,

aki a legkitünőbb útszakértők közé tartozik és tagja az autóbuszüzem működésére felügyelő bizottságnak, arra a kérdésünkre, hogy a bitumenes útburkolótéglák alkalmazását az autóbuszközlekedés szempontjából helyesli-e, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— *A Balaton uccában e bitumenes útburkolótéglák alkalmazása minden tekintetben kielégítheti még a legmagasabb igényeket is.* Az útburkolásnak ezt az új módját én eddigelé nem ismertem, alaposan megnéztem tehát, hogy ez az új módszer megfelel-e a követelményeknek? Nagy megelégedéssel állapítottam meg, hogy ez

az újfajta útburkolótégla letette a vizsgát a legszigorúbb cenzorok előtt is.

A téli nagy fagy és az idei borzalmas hőség után, tehát egy nehéz esztendei használat után is kifogástalan ez az útburkolat, ami a legdöntőbb bizonyíték amellett, hogy ez az új módszer kitünően bevált. Annál is inkább örömömre szolgál e magyar gyártmánynak most már bebizonyított használhatósága, mert én azt vallom, hogy *hazai gyártmányok pártolása címén sem szabad a minőségnél engedményt tenni*, mert ezzel csak a hazai gyártmányok nívóját nyomjuk le.

Ennél az újfajta útburkolótéglánál a nívó leszorítása nélkül is megállapíthatjuk azt, hogy teljes mértékben bevált és így ennek a gyártmánynak a további és nagyobbarányú alkalmazása nemzetgazdasági érdek.

Ez az új útburkolási módszer egyébként az Andrássy úton és a Sziget uccában is bevált, *ezekután most már olyan útvonalakon kell kipróbálni, ahol teherforgalom is van.* Én bizonyosra veszem, hogy ilyen úttesteken is megfelel, hiszen a Balaton uccában két autóbuszjárat is fut — a 6-os és a 17-es, — tehát itt is eléggé nagy próbának volt kitéve. A magam részéről nem habozom kijelenteni, hogy ezt az új útburkolási módszert *minden adott esetben és alkalommal a legmelegebben fogom támogatni.*

Scheuer Róbert nyilatkozata kétségkívül nagy hatással lesz azokra az illetékes tényezőkre, akik az útburkolási munkákat irányítják. E nyilatkozatból kitűnik, hogy *ennek az új módszernek az alkalmazása révén nemcsak a folytonosan megismétlődő foltozgatásokra, hanem az utak állandó olajozására kidobott költségeket is meglehet takarítani.*

FARKAS LAJOS MÉRNÖK magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó Telefon: J. 396-78 Budapest VII, Kolumbus u. 41.

Kávéházi, intézeti és tömegélelmezési konyhaberendezések MAYER HERMANN és HIRSCHLER BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 48. SZÁM. ELSORENDŰ HŰTŐGÉP KÉPVISELET: ESCHER-WYSS & Co. ZÜRICH-LONDON

NEUSCHLOSZ ELEK TÉGLAGYÁRA Városi iroda: V., Pozsonyi-út 21-25. Telefon: 901—49. Kartelen kivül Helyszinre szállit la. kis- és nagyméretü égetett agyagtéglát. Hidegkút, Mária-Remete és Pilisvörösvárhoz legközelebb fekvő téglagyár.

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK Központi fütés-, vízvezeték- és csatornázási vállalat Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

vitéz ABUCSAY SANDOR és TARSA villanyszerelő, épület- és diszmű-bádogos vízvezeték, légszesz, csatornázás, központi fütés és egészségügyi berendezések vállalata Budapest, VII, Akácfa-u. 41. Telefonszám: J. 352—55.

TÁBLAÜVEGBEN MANDL VEZET KARTELEN KIVÜL BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

HERCEG és VERHOVINA :: festő, mázoló és butorfényező :: Tel.: Aut. 270-86 BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

SCHWARCZ JÓZSEF temetkezési, nemzeti zsinór és butorpaszomány-gyára Budapest, IX, Köztelek-u. 2. — Telefon: Aut. 857—41 Folyószámla a Kereskedelmi Banknál

Textilipari Feldolgozó és Értékesítő Szövetkezet Budapest, VIII., József-körút 49. szám Telefon: József 439—91. sz.

Dr. HELVEY TIVADAR VEGYÉSZETI GYÁRA, BUDAPEST Asphaltozás. Tetőfedés. Szigetelés TELEFON: AUTOMATA 272—75. SZÁM Iroda: VI, Eötvös ucca 21. ● Gyár: IX, Soroksári-út 106.

Baranyi Gyula és Társa Vegyipari Vállalata r. t. Budapest, VII., Izabella-tér 1. Telefon: József 443—89. Festékek, Vegyicikkek és Hézagmentes „MEROLIT" padló

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN, (DRASCHE) BUDAPEST, V., KLOTILD UCCA 3. TELEFON: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

LEFÉBER ÉS TÁRSA Kut-, vízmüépités és mélyfurási vállalat Mélyfurások, kutatófurások, aknaépítés, alapozások, víztelenítések, szivattyútelepek, berendezése Budapest VI. Bulcsu ucca 5. ■ Telefon: Lipót 981-01 szám

„GUWY" 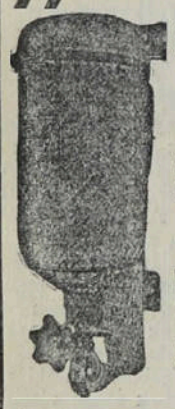 az egyetlen kézi tűzoltókészülék, amely minden emberi beavatkozás nélkül 60° C hőmérsékletnél automatikusan működik és a tüzet keletkezése pillanatában azonnal eloltja, emellett kézi használatra is alkalmas. Kizárólagos eladási hely: VÉRTESS ÉS TÁRSA Budapest, IV., Apponyi-tér 1. Telefon: 834—59.

FUCHS G. Első Magyar Tizedes- és Százados-Hidmérleggyár R.-T. BUDAPEST Gyár és iroda: VI., Váci-út 43. Telefon: L. 915—23. Városi raktár: VII., Károly király-út 1 Telefon: József 429—90.

„Lauser" motoros árúkihordó Gyártja: Lauser Gépgyár Waggon osztálya. Budapest VI. Palotai út. Tel: L. 915 02 - L. 915 12.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MOK Magy. TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

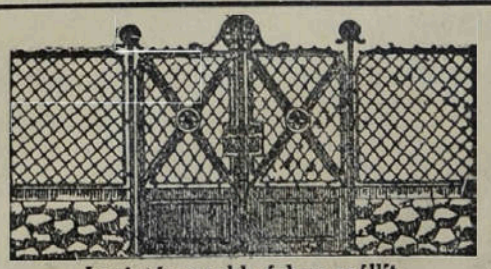 Legjutányosabb árban szállít sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is) Hicker és Társa cég Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23. Alapíttatott 1876. Telefon: Aut. 826-85.

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban HAUSCHILD ALBERT Budapest, VII., Károly-körút 15. szám. Szállít hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

WIHART FERENC • ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER • BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz. TELEFON: JÓZSEF 350-97

Kozma Jenő átutazott Budapesten
és nyilatkozott külföldi tapasztalatairól

A fővárosi törvényhatósági élet vezető személyiségei még távol vannak Budapesttől, de a Szent István-heti ünnepségek már hazavonzottak néhány előkelő funkcionáriust. Ezek között volt elsősorban *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester, aki mint minden évben, most is visszatért nyaralásából, hogy mint a nagy nemzeti ünnepségek életrehívója, résztvegyen a Szent Jobb-körmenetben. Ugyanakkor átutazott Budapesten

Kozma Jenő dr.

is és rövid időre megjelent a *Külföldi Magyarok Világkongresszusának* záróülésén, ahol nagy szeretettel és barátsággal fogadták itthoni tisztelői és amerikai ismerősei egyaránt. *Kozma* Jenő dr. elmondotta, hogy külföldről jön és máris utazik tovább fehérmegyei birtokára, hogy szabadságidejének még hátralevő részét ott töltse el. Távolléte alatt kommunális kérdésekkel nem foglalkozott, de értékes tapasztalatokat gyűjtött s ismerve Kozma Jenő dr. páratlan agilitását s szeretetét a főváros ügyei iránt, nem kétséges, hogy megfigyeléseit a jóváros javára fogja értékesíteni.

— Minden túlzás nélkül állíthatom — mondotta többek között a *Fővárosi Hirlap* munkatársának, — hogy fél Európát beutaztam, sok mindent és sok érdekeset láttam. Voltam Ausztriában, Németországban, Svájcban, Felsőolaszországban és Franciaországban, beszéltem sok-sok mértékadó tényezővel s örömmel állapítottam meg, hogy

már kezdik a maga való értékében megítélni Magyarországot és a magyarság helyzetét.

— Az életviszonyok országok szerint változnak: legjobban meglepett, hogy Ausztria viszonylag nem drága, ha az igényeket a kellő fokra szállítjuk le. Svájcban nem tudtam eleget csodálkozni azon a példátlan iskolázottságon, ahogyan ott az idegeneket kezelik.

Az egész ország az idegenforgalomra van bazírozva

és így mindenki ennek a célnak a szolgálatában áll. Megfigyeltem *az idegeneknél, hogy el vannak bűvölve nemcsak az augusztusban ott taposott félméteres hótól, hanem attól a példás ellátástól, udvariasságtól és komolyságtól is, ahogy Svájc területén őket kezelik.*

— Franciaországban *feltünéstkeltő nagyarányú útépítkezéseket indítottak meg,* hogy úthálózatukat tökéletessé tegyék. Északfranciaországban Mülhausentől Párizsig egy nyílegyenes autóút vezet, imponáló szélességben. Végig az útvonalon a legkisebb kavicsdarab sem látható, tökéletes biztonságot nyújtva így a sűrűn közlekedő gépjárműveknek.

A községi politikáról való nyilatkozásra még nem látja elérkezettnek az időt *Kozma* Jenő.

— Még nyár van és szélcsend — úgymond — teljes eseménytelenség minden vonalon. Éppen ezért nem nyilvánítok véleményt semmiről, még arról a komolytalan próbálkozásról sem, amelyről a mult hetekben egyik-másik ujság hírt adott. Mosolyogtam a sok-sok maivitáson. Mert ezen csak mosolyogni és mulatni lehet...

Kozma Jenő dr. egyébként szeptember első felében tér vissza Budapestre és akkor ismét átveszi az *Egységes Községi Polgári Párt* irányítását.

Berczel Jenő alpolgármester szerint
a főváros valósággal ontja a közmunkákat

A foltozó munkákkal a helyzetet gyökerében nem lehet megjavítani, tartós javulás csak tavaszra várható

Az elmult héten a munkanélküli építőipari munkások küldöttségileg keresték fel Berczel Jenő alpolgármestert, akitől a fővárosi közmunkák sürgős megindítását kérték. Berczel Jenő alpolgármester megértéssel fogadta a küldöttség vezetőinek a kívánságait és általánosságban ígéretet tett, hogy az ügyosztályokban sürgetni fogja az összes közmunkák kiadását. Kijelentette továbbá az alpolgármester, hogy *Solty* Lajos tanácsnokkal, a főváros építési ügyosztályának a vezetőjével is tárgyalni fog és minden tekintetben azon lesz, hogy a fővárosi közmunkák sürgős kiadása révén hozzájáruljon a munkanélküliség enyhítéséhez.

Berczel Jenő

alpolgármester e küldöttségjárás óta már tárgyalt is úgy *Solty* tanácsnokkal, mint más ügyosztályvezetőkkel és a munkanélküliség enyhítése érdekében legújabban foganatosított intézkedéseiről a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Valószínűen még ebben a hónapban, de a jövő hónap folyamán feltétlenül *lényeges javulás várható a munkapiacon.* Minden szükséges intézkedést megtettem, úgy, hogy

már a legközelebbi napokban egész sereg útépítési, útburkolási, járdaépítési, kocsiútjavítási, fásítási, parkirozási, épülettatarozási, iskolaépítési és kórházbővítési munka kerül kiadásra.

Hangsúlyozom azonban, hogy a munkások küldöttségjárásától függetlenül, sőt már hetekkel ezelőtt szigorú polgármesteri rendelet ment ki az ügyosztályokhoz a közmunkák sürgős kiadása érdekében. A polgármesteri rendelet utasította az ügyosztályok vezetőit, hogy a legnagyobb gyorsasággal adják ki a közmunkákat s amennyiben e közmunkák kiadásának valami akadálya volna, *ezeket mindenáron el kell hárítani az útból.* Mindezeken felül utasítás ment ki aziránt is, hogy minden olyan esetben, amidőn valamilyen akadály késlelteti a közmunka kiadását, erről *konkrét jelentést és véleményes előterjesztést kell tenni a polgármester úrnak.* Ezeknek az intézkedéseknek most mutatkozik meg a hatása:

a főváros valósággal ontja a közmunkákat.

Rengeteg ilyen akta kerül hozzám végső aláírásra, alig győzöm revideálni a tömegével érkező aktákat. A nagyobb közmunkák közül

az új garázs építését említem meg, amely négyszázezer pengőt visz bele a gazdasági élet vérkeringésébe, továbbá a Horthy Miklós út kiépítését, amely háromszázezer pengős közmunkát jelent. Folyamatban van négy fővárosi iskola építése is, azonkívül egész sereg útburkolási munkát fogunk kiadni, Solty tanácsnok úr hatáskörében pedig egész sereg magasépítési közmunka kerül kiadásra.

— A helyzetet természetesen *tartósan nem javíthatjuk meg.* A főváros maga nem küszöbölheti ki a munkanélküliség összes okait. Mi csak olyan közmunkát adhatunk ki, amire meg van a fedezetünk. Ha nincs fedezet, hiábavalónak bizonyul minden jóakaratunk.

Tavasszal mindenesetre tartósabb javulás remélhető,

amennyiben addigra eldől az új központi gyüjtőkórház felépítésének az ügye, valamint a Szeretetház felépítésének a problémája is közelebb jut a megoldáshoz. Ilyen nagyobbarányú közmunka kiadására csak a jövő évi költségvetés tető alá hozatala után gondolhatunk, addig csak ilyen foltozgató munkák kiadásával igyekszünk segítséget nyujtani.

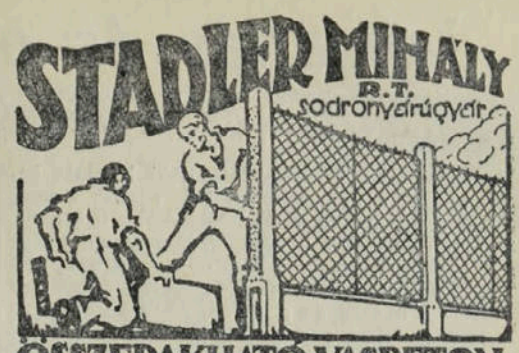

ÖSSZERAKHATÓ VASBETON-LÁBAZATOS KERITÉSEI
TERÉZ KÖRUT 43
A 31. SZ. ÁRJEGYZÉK DIJMENTES

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MERNÖK, ÉPITÖMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., LAJOS U. 92, IV. EMELET.
TELEFON: AUTOMATA 625—78. SZ.

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Peterfy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegviz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 515—19.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

GYÉMÁNTBETON KLEINLOGEL
Telefon: Lipót 990—54
Budapest, V., Zoltán-u. 13

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 11 Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen.

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapítva: 1867. Telefon: J. 415-20

KÖNIG GYÖRGY
Budapest, VII., Hársfa u. 17
Kőmüvesmester, épitési vállalkozó

BIHARI PÁL
okl. mérnök, épitési vállalkozó
Budapest, VI., Eötvös ucca 24. sz.
TELEFON: AUT. 297—63.

Angol Stepney pneumatik.
NE DOBJA EL
használhatatlannak vélt köpenyét, tömlőjét, hanem forduljon bizalommal a tökéletesen és legmodernebbül felszerelt
„FIT"
rendszerű pneumatik ujjáalakító és javitóüzemhez
BÁLINT ERNŐ OKL. MÉRNÖK
BUDAPEST, V., ARANY JÁNOS UCCA 17.
Használjon „Seal Fast" tömlő- és köpenytapaszt. — Egy kisérlet után állandóan használni fogja.

Jajkiáltás és elrettentő sirám

a főváros életének statisztikai tükre

Budapest székesfőváros statisztikai hivatala havonkint kiad egy úgynevezett havi füzetet s most jelent meg a júniusi füzet. Számokkal van tele ez is, mint a többi, de ezek a számok *mindmegannyi sirám, csupa zokszó, csupa jajkiáltás* és — memento az illetékeseknek. Kiböngészünk ebből a számóceánból egy pár számot s akinek az a dolga, hogy vezessen és intézkedjék, az lássa meg ezeket a számokat és lássa meg a számok mögött meghúzódó panaszt és sürgős, halaszthatatlan teendőt.

A füzet legelején, nyomban a főváros úgynevezett fizikai — meteorologiai és talajvizi — viszonyainak letárgyalása után, a *népességről* szóló adatok következnek. Innen valók a következő számok:

június hónapban élve született Budapesten 1384 gyermek, holott tavaly júniusban 1449 született élve a fővárosban.

A fogyás tehát ebben a hónapban *65 lélek*. Az év eleje óta június végéig a számok így alakulnak: 1928-ban 8715 születés, 1929-ben 8507, itt tehát *az apadás 208;* viszont a halálozás — *az idegenek beszámítása nélkül* — 1928-ban 6926, az idén 7689. Az idén tehát

amikor a születések száma kisebbedett, viszont a halálozások száma egy fél esztendőben 763-mal nagyobbodott.

A halálokok közül első helyen áll a morbus Hungaricus,

a tüdővész, amely egy hónapban 205 budapesti embert vitt sírba,

átlag tehát *minden napra 7 tüdővészes halott esik* s ez az átlagszám az egész esztendőre körülbelül megmarad vagy valamivel még rosszabb, 1418 esett az év első felére. Mellette még a tüdőlob is 929 emberéletet vitt el. Valóban

időszerű a tüdőbaj elleni hadjárat, melynek Vass József miniszter most bontotta ki harci zászlaját.

A népesedés „mérleg"-e ugyanis *egyenesen elrettentő*. 1058-al haladja meg a halálozások száma e félévben a születések számát. Keserű gúny, hogy a füzetben ennek a fejezetnek az a címe, hogy: *természetes szaporulat*.

Egy pár, a gazdasági életre vonatkozó szám is hadd álljon itt. Talán nem is lesz oly nehéz a népesedés szomorú számai és ezek közt valamelyes összefüggést találni. Június végéig Budapesten 366 cégjegyzés volt, de

volt 590 cégtörlés, 68 csőd nyilt és 244 fizetésképtelenség fordult elő.

Az összehasonlítás kedvéért hadd mondjuk el, hogy 1928-ban *a csődök száma 46, a fizetésképtelenségeké 144 volt.*

És most még egy csoport: az építkezések fejezete. Kiadott a tanács 484 építési engedélyt (tavaly 540-et) lakóházakra, felépült 410 lakóház (tavaly 426), 2953 lakással (tavaly 3052 lakás épült az év első felében).

A mérleg tehát *itt is csökkenő tendenciájú*, pedig nem mondhatni, hogy a lakások terén rendben van már minden. Az adatokat a főváros adja közre. A konzekvenciákat is vonja le a főváros vezetősége.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a VI. ker., Röppentyű ucca és Frangepán ucca (Rozsnyai ucca és Frangepán ucca, ill. Röppentyű ucca és Teve ucca közötti szakasz) csatornázására.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A vonatkozó ajánlati feltételek és költségvetési nyomtatványok a tanácsi III. ügyosztályban, II. em. 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és külön borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929. évi szeptember hó 2-án (hétfőn) déli 12 óráig** kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy annak helyettesénél, II. emelet 279. ajtószám alatt benyújtani. A versenytárgyalás 1929. évi szeptember hó 2-án (hétfőn) délután 5 órakor lesz a III. em. 351—354. szám alatti helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi augusztus hó 21-én.

A székesfőváros tanácsa.

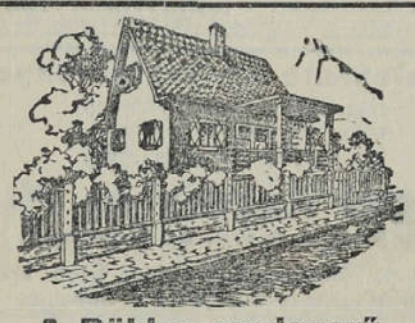

A Böhler-rendszerű
ACÉLHÁZ
ma az ország szenzációja. Gyors, szolid és olcsó építkezés
A jövő ideális lakóháza!
Magyarországon gyártja:
Márkus Lajos vasszerkezeti gyár
Budapest, VI. Hun u. 4. Telefon: L. 920-40, 920-41

Kún Sándor
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
Budapest, IV, Ferenc József rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

Automobilok villamos berendezése | MÁGNESEK DINAMÓK INDÍTÓK AKKUMULÁTOROK | Szerelés javítás és kiegészítés
URNER ÉS BERKOVITS
Scintilla, Index, Fenag, Hagen, Kienzle vezérképviselete
Budapest, V, Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut. 148-84

STIEBER-FÉLE
ÉPITÉSI és IPARI R.T.
Vasszerkezetek
Fatetőszerkezetek
Ragasznélküli üvegtetők
BUDAPEST, VII, ARÉNA-ÚT 64. Telefon 348-49
Gyártelep: I, CSURGÓI-ÚT 28. Telefon 384-51

SCHÖNTHEIL RICHÁRD okl. épitész és épitőmester
Budapest, I., Villányi-út 10
Telefonszám: Lágymányos 19—36

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

GÖTZ ANTAL
Mindennemü PARKETTA, padozat készitése és javitása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépitő-vállalkozó.

Moor Géza épitőmester
Budapest, VI., Retter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

MAKOVSKY FERENC
Budapest, VII. Abonyi-u. 4.
Fülöp Szász-Coburg Gothai herceg Ő királyi Fensége uradalmi épitésze
TELEFON: J. 881-17

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle müszaki gumiárut

DÖMÉNY IMRE
EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG
festék-, háztart.- és vegyiczikkek kereskedése
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.
Telefon: Automata 886—51.

Fával égetett darabos fehér meszet,
Cresit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb épitő anyagot szállit bárnová karteliáron alul:
Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8 Telefon: Aut. 244-41.

SZILÁGYI LÁSZLÓ
Pénzszekrény- és tressor-gyára
Tűzmentes páncél-szekrények, okmány vasszekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerü javitásokat és szállitásokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.
BUDAPEST, IX. LILIOM UCCA 37. SZÁM.
TELEFON: JÓZSEF 386—99

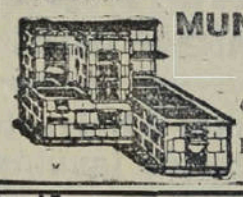

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernö
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészitő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 812—50.

Tel.: Aut. 150-79
Hütő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek
Spitzer testvérek
Budapest, V., Vilmos császár út 42.
Tel.: Aut. 150-79

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

ÁRVAY R. LÁSZLÓ
Pala- és cserépfedő- mester — Jókarbantartási vállalat. Elvállal: pala-, cserép- és kátránytetők uj fedését, javitását
Budapest, VII., Peterdy ucca 30. Telefon: József 351-06

REICHENBERGER RÓBERT
RÉZMŰÁRÚ ÜZEM
Gyárt: vörösrézből, valamint más fémekből edényeket és készülékeket.
ALAPÍTTATOTT: 1888. TELEFON: JÓZSEF 366-14.
Arany- és ezüstérmekkel többszörösen kitüntetve!
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SAJÓ UCCA 6. SZÁM.

LAMPL ÖDÖN
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

FISCHER HENRIK
épületfakereskedő
Telefon: J. 623—08
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3 sz. TELEFON: A. 847-73
Fióküzlet: IX. ker. Tompa ucca 0 szám

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. sz.
Telefon: Lágymányos 6—07.

Margalit Andor és Ödön
mérnök-épitőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 586—45 és József 429—24.

Kinevezték és beosztották az iskolaorvosokat

Az iskolaorvosi intézmény a tavalyi keretekben működik tovább

Minden iskolaév kezdetén megismétlődnek a főváros tanügyi gondjai, ami annál érthetőbb, hiszen Budapest székesfőváros a nyugati kultúráltabb országok metropólisait is felülmulja abban az áldozatkészségben, amit iskoláinak a fejlesztése és modernizálása érdekében tanusít. *Az iskolaorvosi intézmény is azok közé a pedagógiai újítások közé tartozik, amelyeket a székesfőváros a világvárosok sorában az elsők között honosított meg.* Egyelőre természetesen még nem tartunk ott, hogy az iskolaorvosokat a főváros állásukban véglegesíthetné és innen magyarázható, hogy minden év szeptemberében elölről kezdődnek az izgalmak az iskolaorvosi állások betöltése és az előző évben e minőségben alkalmazott orvosok újabb beosztása körül. Örömmel jelenthetjük, hogy az *idén sikerült kiküszöbölni ezeket a szokásos izgalmakat. Berczel* Jenő alpolgármester már alá is írta *Purébl* Győző tanácsnoknak azt az előterjesztését, amely az iskolaorvosok beosztása és az iskolanővérek kinevezése iránt intézkedik. Az izgalmak kiküszöbölése és a tanácsi rendelkezésnek ez a gyors kibocsátása a tisztifőorvosi hivatal vezetőinek az érdeme, akik ennek a fontos ügynek a szolgálatában minden tekintélyüket latba vetették. A főváros közoktatási ügyosztálya által kibocsátott új rendeleteket itt közöljük:

A tanács jövőre ugyanazokat az orvosokat alkalmazta, akik tavaly is szolgáltak e minőségben, tehát semmi káruk sem származik abból, hogy az intézmény ideiglenes jellegű.

Iskolaorvosok

Az egyik rendelet szerint *Purébl* tanácsnok a tisztifőorvosi hivatal meghallgatásával az iskolaorvosi intézmény keretében létesített *iskolaorvosi rendelőintézetekhez az iskolaorvosok szolgálati beosztását* a következőképpen állapította meg:

Dr. Rajnai Béla, dr. Bánóczi Margit, dr. Schmeisz Béla, dr. Szöts Elek, dr. Menyhárt Erzsébet, dr. Plenczner Sándor, dr. Bodó Sándor, Béldiné dr. Vankay Etelka, Spielenbergné dr. Masirevits Anna, dr. Perjéssy Kálmán, dr. John Szidónia, dr. Kovács Emil, dr. Heller Jakab, dr. Reiter József, dr. vitéz Csabayné Bayer Margit, dr. Háry Emma, dr. Sallay Imre, dr. Szász Erzsébet, dr. Frisch Ernő, dr. Rőh Margit, dr. Szafir Sándor, dr. Macskássy Ferenc, dr. Palik Ibolya, dr. Filippi Ernő, dr. Fái Adorján, dr. Kelemenné dr. Felter Magda, dr. Rónainé dr. Hauser Emma, dr. Viola Ilona, dr. Erdélyi Irén, dr. Nagy Sándor, dr. Szőnyiné dr. Linhardt Melánie, dr. Simonyi Ferenc, dr. Waldfogel Konrád, dr. Pápay Frigyes, dr. Reich Lajos, dr. Ineze Irén, dr. Farnos Ilona, dr. Háhnné Herczog Irma, dr. Révai Milán, dr. Németh László, dr. Véghné dr. Antal Etelka, dr. Andriskáné dr. Makfalvi Margit, dr. Mallik Amália, dr. Bárczi Gusztáv, dr. Maksay Ferenc, dr. Zaffiryné dr. Fejér Ilona, dr. Schidlauerné dr. Hamburger Erzsébet, dr. Schneemayer Márton, dr. Kossutány István, dr. Bense Lajos, dr. Simonné dr. Jankovich Adél, dr. Korpits Júlia, dr. Kuch Ilona, dr. Khoór Jenő, dr. Mattyasovszky Sándor, dr. Hodászy József, dr. Marcsek János, dr. Tóth Tibor, dr. Szondy Vilma, dr. Neukomm Mária, dr. Szarvas Jenő, dr. Plesz János, dr. Sallay Imréné Zoufali Mária.

Szakorvosok

Egy másik *rendelet* alapján *Purébl* tanácsnok az iskolaorvosi intézmény keretében létesített *szakorvosi rendelőintézetekhez a szakorvosok és asszisztensnők szolgálati beosztását* a következőkben állapította meg:

I. sz. szakorvosi rendelő, I., Krisztina tér 4.

Szemorvos: dr. Csapodyné dr. Mócsy Márta. Fülorvos: dr. Draskovich Aurél. Orr-, torok- és gégeorvos: dr. Bajkay Tibor. Asszisztensnő: Kelemen: Edit.

II. sz. szakorvosi rendelő, V., Ügynök u. 12.

Szemorvos: dr. Honthy Géza. Fülorvos: dr. Draskovich Aurél. Orr-, torok- és gégeorvos: dr. Bajkay Tibor. Asszisztensnő: Pavlik Antónia.

III. sz. szakorvosi rendelő, VII., Nyár u. 9.

Szemorvos: dr. Szapáry Gyula. Fülorvos: dr. Veres Imre. Orr-, torok- és gégeorvos: dr. Karper József. Asszisztensnő: Németh Julia.

IV. szakorvosi rendelő, IX., Knézits u. 17.

Szemorvos: Szinténé dr. Péterffy Margit. Fülorvos: dr. Veres Imre. Orr-, torok- és gégeorvos: dr. Karper József. Asszisztensnő: Wachler Irma.

V. sz. szakorvosi rendelő, VIII., Üllői út 78. I. sz. sebészeti klinika.

Testegyenész orvos: dr. Dollinger Béla.

VI. sz. szakorvosi rendelő, VII., Nyár u. 9.

Bőrgyógyászat: dr. Rozmanitz Lajos. Asszisztensnő: Balás Jolán.

VII. sz. (I., Koronaőr u. 3.) és VIII. sz. (VI., Lehel u. 16.) szakorvosi rendelő.

Idegorvos: dr. Pándy Kálmán. Belorvos: dr. Fazekas Imre. Asszisztensnő: Halmay Emilné.

IX. sz. (VII., Nyár u. 9.) és X. sz. (IX., Mester u. 19.) szakorvosi rendelő.

Idegorvos: dr. Somogyiné dr. Petry Lenke. Belorvos: dr. vitéz Szikszay Elemér. Asszisztensnő: Geyer Ida.

IX. sz. szakorvosi rendelő (Iskolai Röntgenintézet).

Röntgenszakorvos: dr. Schöller Károly. Asszisztensnő: Sztrohál Mária.

Gyógytornaoktatás orvosi felügyelete.

Testegyenész orvosok: dr. Bakay Jenő, dr. Groh Ede.

Fogorvosok beosztása

Vezetőfőorvos: dr. Rónay Gusztáv.

I. számú fogorvosi rendelő, I., Krisztina tér 4.

Fogorvosok: dr. Szántó Magda, dr. Czappan Elemér, asszisztensnő: Bakos Éva.

II. számú fogorvosi rendelő, III., Lajos u. 1. sz.

Fogorvosok: dr. Erdős László, Rátkayné dr. Román Mária, asszisztensnő: Bozsó Lászlóné.

III. számú fogorvosi rendelő, VI., Váci út 57.

Fogorvosok: Páldyné dr. Décsy Lenke, dr. Szarkássy György, asszisztensnő: özv. Schmidt Károlyné.

IV. számú fogorvosi rendelő, VII., Nyár u. 9.

Fogorvosok: dr. Szörényi Margit, dr. Szenes József, asszisztensnő: Háder Györgyi.

V. számú fogorvosi rendelő, VII., Aréna út 25.

Fogorvosok: dr. Bozán Zoltán, dr. Tafferner Márta, asszisztensnő: Farkas Richling Emilné.

VI. számú fogorvosi rendelő, VIII., Örömvölgy u. 2. sz.

Fogorvosok: dr. Kiss Sándorné, dr. Nemes József, asszisztensnő: Fodor Dezsőné.

VII. számú fogorvosi rendelő, IX., Mester u. 19.

Fogorvosok: dr. Hollósy Ede, dr. Takács János, asszisztensnők: Báthory Irma, Székely Ádámné.

VIII. számú fogorvosi rendelő, I., Szent László tér 1. sz.

Fogorvosok: dr. Szilágyi Dezső, dr. Jankó Margaretta, asszisztensnő: Horváth Elemérné.

IX. számú fogorvosi rendelő, IV., Prohászka Ottokár u. 1. sz.

Fogorvosok: dr. Láng Matild, dr. Baittrock László, asszisztensnők: özv. Schiller Károlyné és Pachl Klára.

*

Ezekkel a beosztásokkal egyidejüleg *Purébl* tanácsnok 76 iskolanővér kinevezéséről és beosztásáról is intézkedett.

PINKAY KÁROLY
ÉPÍTÉSZ, ÉPÍTŐVÁLLALKOZÓ
TELEFON: Automata 864-61.
BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL UCCA 20.

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis ucca 2. sz

„SANIT F" CEMENTHABARCSTÖMÍTŐ
Gyártja: POSNANSKY ÉS STRELITZ
aszfalt-, fedéllemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut. 228-29., Aut. 82-85.

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: Lágymányos 19—30. Telefon: Lágymányos 19—30.

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt. KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehérített lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

ASZFALT és KÁTRÁNYIPAR R.-T.
Budapest, V., Nádor ucca 12
Telefon: Aut. 262-81, 262-81
GYÁRAK: Budapest, IX., Illatos út 18-20 } saját iparvágány
Szőreg, (Szeged mellett }

HUBERT ÉS TSA h. t. TELEFON: T. 222-67
Budapest, VI, Liszt Ferenc tér 4
Egészségügyi berendezések - Csövek - Műszaki cikkek - Fémgyártás

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

JOHN FOWLER & Co.
VI., ANDRÁSSY-UT 28
AUTÓK VEZÉRKÉPVISELETE
ALFA-ROMEO
WOLSELEY
HILLMANN
MORRIS
A legkiválóbb angol és olasz sport-, tura- és kisautók.
Teherautók ½ tonnától 12 tonnáig.

Ingatlanforgalom

1929. évi augusztus hó 12-től—18-ig.

Budai rész:

Nádler Bernátnéról özv. Drucker Árminné és birtoktársaira (III., San Marco u. 65. sz.), 17234. hrsz., 16.000 P-ért.

Földhitelbank r.-t.-ról Fischer Dezső és birtoktársára (II., Pasarét), 11656/4. hrsz. 8784 P-ért.

Erzsébet Sósfürdő és Forrásvállalat r.-t.-ról Endrődi Jenőnére (I., Kelenföld), 3499/18. hrsz., 16.920 P-ért.

Földhitelbank r.-t.-ról Ámon Károly és nejére (I., Kelenföld), 4496/1. hrsz., 8528.90 P-ért.

Beimel Sándorról Árpádudvar társasház szövetkezetre (I., Kelenföld), 4404. hrsz., 20.317.50 P-ért.

Herbert Viktorról Árpádudvar társasház szövetkezetre (I., Kelenföld), 4403. hrsz., 24.450 P-ért.

Ligeti Lajosról dr. Haltenberger Mihály és nejére (I., Sánc u. 3/a. sz.), 5219. hrsz., 32.000 P-ért.

Brachfeld Miksa és nejéről Lentz Lajosnéra (III., Filatori-dűlő), 18875/1. hrsz., 11.500 P-ért.

Baron Mariska és birtoktársairól Bathó Bélára (II., Ervin u. 3. sz.), 12067. hrsz., 106.000 P-ért.

Wurzinger Rezsőné és birtoktársairól Schramek Istvánnéra (I., Budaörsi út 13. sz.), 9727. hrsz., 38.000 P-ért.

Kemper Józsefnéről Pechó István és nejére (III., Filatori dűlő), 18871/1. hrsz., vételár nincs közölve.

Dr. Darányi Ignácról 3/4 része ifj. dr. Darányi Kálmán és birtoktársaira (I., Hárshegyi út 3. sz.), 10936. hrsz., öröklés.

Holczmann Vilmosról Leopold Ferenc és nejére (I., Ecsed u. 12. sz.), 3631/1. hrsz., 10.000 P-ért.

Özv. dr. Hager Péternéről Erdei Ferenc és nejére (I., Sasad), 2327/4. hrsz., 7320 P-ért.

Ritzer Lőrincné és birtoktársairól 5/6 része Molnár János és birtoktársaira (I., Ormező), 920. hrsz. 15.418 P-ért.

Rössler Lajos és birtoktársairól Szabó Mihály és nejére (II., Iskola u. 56. sz.), 13893. hrsz., 40.500 P-ért.

Obláth Margitról Lotring József és nejére (I., Kelenföld), 3477/8. hrsz., 8284 P-ért.

Mandl Ödön és nejéről Veres Árminnéra (II., Orsó u. 5. sz.), 12436/1. hrsz., 24 ezer P-ért.

Kölber Fülöp és Annáról Steuer Imre és Viktorra (I., Kelenföld), 3690/13. hrsz., 8514 P-ért.

Popovits Mirkónéról illetősége Hegedüs János és nejére (I., Kelenföld), 3965., 3966. hrsz., 3000 P-ért.

Szentgyörgyi Károlynéról illetősége Wagner Jánosra (I., Lógodi u. 27.), 6755/2. hrsz., 30.000 P-ért.

Dr. Stand Jánosnéról dr. Stolcz Zsigmond és nejére (I., Schweidel u. 41—43. sz.) 4762. hrsz., 30.000 P-ért.

Heinczelmann Rózáról Tóth Istvánnéra (III., Ürömi u. 27. sz.), 14836. hrsz., 12.000 P-ért.

Földhitelbank rt.-ról Wellisch Andorra (I., Kelenföld), 4496/8., 9. hrsz., vételár nincs közölve.

Kiss Jenő és nejéről Petőcz János és nejére (I., Kelenföld), 3516/4. hrsz., 13.890 P-ért.

Dr. Áron Gézáról Prinner Edére (II., Hidegkúti út 25. sz.), 11614/8. hrsz., 15.200 P-ért.

Dr. Kreisz Károly és birtoktársáról illetősége Keszler Árpádra (I., Sasad), 2538. hrsz., 6000 P-ért.

Phozer Sándornéről Goldberger Ignác és birtoktársaira (III., Majláth u.), 18520/38. hrsz., 6649.50 P-ért.

Agrar Treuhand A. G. glarusi cégről Kampler Vilmosnéra (III., Vérhalom), 15415. hrsz., 8738.75 P-ért.

Bauer Gyula és birtoktársairól Krammer András és nejére (I., Sasad), 2267. hrsz., 33.000 P-ért.

Nagy Károlyról Horváth Mihályra (III., Üröhegy), 21818. hrsz., 2750 P-ért.

Pesti rész:

Szécsi Kálmánné és birtoktársáról Drexler Ferenc és nejére (VII., Istvánffy u. 18. sz.), 1974—1975/105. hrsz., 3100 P-ért.

Zirkelbach Ernőről Járitz Nándor és nejére (IV., Só u. 2. sz.), 208. hrsz., 10.000 P-ért.

Tóth Béláról Fekete János és nejére (VI., Alsó rákosi rétek), 1951/2., 1952., 1953/101. hrsz., 8500 P-ért.

Szabó Árminné és birtoktársairól Trojkó Péterre (X., Óhegy), 7952/a., 7953., 7957/a/2., 7957/b/19. hrsz., 3306.60 P-ért.

Singer Márkusról 2/16 része Singer Zsigmondra (VIII., Nagyfuvaros u. 21. sz.), 5958. hrsz., ajándék.

Glansdorf Lipót és nejéről Geller Nissen és nejére (X., Korponai u. 8. sz.), 7321—7322/6. hrsz., 20.000 P-ért.

Nova Közlekedési és Ipari r.-t.-ról Kiss István és nejére (VII., Hajtsár út), 1992/73. hrsz., 2176 P-ért.

Nova Közlekedési és Ipari r.-t.-ról Póth Henrik és nejére (VII., Hajtsár út), 1992/126. hrsz., 3408 P-ért.

Bikfalvi Béláról kálnoki Bedő Bélánéra (VI., Alsó rákosi rétek), 1955—1958/20., 26—33—51—58/20. hrsz., 760 P-ért.

Leyrer Jánosnéról Hammel Tivadar és nejére (X., Óhegy), 7958/14. hrsz., 8800 P-ért.

Szabó Árminné és birtoktársairól Uji János és nejére (X., Óhegy), 7952/a, 7953—7956., 7957/a/2., 7957/b/14. hrsz., 3490·20 P-ért.

Rottenbiller Károlynéról illetősége Czuczor Ferencre (X., Maglódi út 73. sz.), 8313. hrsz., 4500 P-ért.

Nova Közlekedési és Ipari r.-t.-ról Kiss Lajos és nejére (VII., Hajtsár út), 1992/10. hrsz., 5488 P-ért.

Hermann Ödönnéről 1/2 része dr. Keönch Istvánnéra (IX., Mester u. 3. sz.), 9479—9481. hrsz., 4000 P-ért.

Kamarás Istvánnéról 1/2 része Nagy Józsefnére (VII., Alsó rákosi rétek), 1993., 1994., 1995/57/19. hrszám, 7000 P-ért.

Soroksárvidéki Takpénzt. r.-t.-ról Kalmár Mihálynéra (VI., Alsó rákosi rétek), 1955—1958/18., 14—25., 59—70/18. hrsz., 3074·50 P-ért.

Róna Mártonról Szarvas István és nejére 1578—1581/38. hrsz., 15.500 P-ért.

Katona, Székely és Molnár cégről Tátra u. 18. sz. bérház r.-t.-ra (V., Pozsonyi út), 1238—1239/a/5/9. hrsz., 550.000 P-ért.

Domonkos Istvánról illetősége dr. Horváth Kálmánéra (IX., Bakáts u. 7. sz.), 9445. hrsz., 3000 P-ért.

Reichberger Vilmosnéról illetősége Bloch Sándor és nejére (VII., Nagydiófa u. 26. sz.), 5148. hrsz., 6300 P-ért.

STOBBE KÁLMÁN
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 9.
TELEFON: 975—93

SPORIK FERENC
tetőfedőmester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala, műpala, cserép és kátránylemezzel fedett tetők javítását és jókarbantartását
Budapest, III., Pacsirtamező-u. 53. Tel.: Óbuda 625-72

Féregirtás, takarítás, ablaktisztítás
géppel és mérnöki vezetés mellett — Számos hatósági elismerés —
TELEFON: AUT. 504—84, 881—01
OTTOPAL ÉS TÁRSA
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

Kerti és Farkas hatóságilag eng. villamossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakműhely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 860—17.

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
TELEFON: AUTOMATA 644—51.
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE

SEIF GYULA
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: Aut. 528-46
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

Kövezés, út-, csatornaépítés, beton- és lapburkolás
Tervezés, díjtalan költségvetés!
GRAVIESER ALBIN építési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 12—46. sz

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223-06. szám.

Parkét javítás és fölgyalulás, kapu és portál lehúzás Gyulay Kálmán, VII, Hernád u. 30

Proczeller Bálint kövező mester
Budapest, X. Korponai u. 11. Tel.: Kőbánya 74-84

SZALFÉTER EDE TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képrelezési és épületüvegezési vállalata
FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32
BUDAPEST I, KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

DUDUS ERNŐ
épitési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

Csütörtökön
PESTI LŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

Hazai útépitő és salaktermelő vállalat
Központi iroda: Budapest, V., Nádor ucca 6.
Telefon: 813—96.

Mész, cement, gipsz
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII, Beniczky ucca 6. sz.
Telefon: József 302-83.

„PALATINUS"
ÉPITŐ- ÉS INGATLANFORGALMI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: Automata 121-45, 123-85.
Budapest, V., Rudolf-tér 6.

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII., József körút 69. Telefonszám: József 373-67
Tervez, berendez, átalakit: központi gőz-, melegvíz- és légfütéseket, vizvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyu és elektromos világitási telepeket

RIEDER OTTÓ villamos- berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapíttatott: 1895.
A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

ZSOLDOS ÉS TÁRSA
BUDAPEST, V., KORALL UCCA 31.
TELEFON: 990—53.
Állandó raktár Neheimi fütési és Belco vizvezetéki szerelvényekben

PARKETTA Szék-és Faárugyár Rt.
azelőtt **JAUERNIK ISTVÁN**
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok szinházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 828—20. **gyártmányai**
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk kedvező fizetési feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

Széchenyi Gyógyfürdő

a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelithető.

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva

nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készit azonkivül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Malomsoky József** asztalos-árugyár rt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, aszfalt, porolaj.
KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR UCCA 2. TELEFON: AUT. 839-25.
Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban.

UNREIN KÁROLY csatorna- és emésztőgödör tisztitási vállalat
Budapest, X., Szentmihályi-út 13. szám
Telefon: József 458—76

Kőművesmester elvállal mindenféle tatarozási, valamint uj épületmunkát. — Költségvetés díjtalan.
PÉTER LAJOS, VII, Dembinszky ucca 38. Telefon: J. 313-75

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, épitőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

BOLYONGÁS
pesti szemmel a bécsi uccákon

(Bécsi levél.) A bécsi Stadttheaterben egy divatos revüt játszanak hónapok óta; a címe: „Wien lacht wieder"... Nem kell hosszú idő hozzá, hogy az idegen, aki látta annakidején a császárváros tényleg nevető arcát, megállapíthassa, hogy a színdarab címe messze van a valóságtól és enyhén szólva: költői túlzás. Bécs egyáltalán nem látszik valami derűsnek és a kétmilliós város polgárai csaknem olyan borús, gondterhes homlokkal járnak, mint budapesti sorstársaik.

*

De nem akarjuk a még mindig vajudó és bizonytalan politikai talajon élő osztrák főváros lelkületét elemezni, nem is szándékozunk Wient „felfedezni", hanem csupán néhány feljegyzésre, összehasonlításra akarunk szorítkozni, amik azalatt jutnak az ember eszébe, amíg a villamoson, vagy autóbuszon egyik pályaudvartól a másikig utazik, vagy amit egy nap alatt, reggeltől estig megfigyel, kószálás közben a nyüzsgő, hatalmas városban.

Az összehasonlításra, a megjegyzésekre az adja az impulzust, hogy odahaza a törvényhatósági közgyűléseken, a bizottságokban még mindig nagyon szeretnek Wienre hivatkozni, bármiről is szó esik, akár vízvezetékről, akár autóbuszról, hóeltakarításról, vagy uccakövezésről, a villamosvasúttól az autótaxi viteldíjakig. Hát minden előítélet és minden sovinizmus nélkül előre lehet bocsájtani, hogy nincs kertelni valónk semmi téren, sőt sok tekintetben a bécsiek eljöhetnének hozzánk tanulni is.

Az első, amit észrevesz az ember, amint Wienbe érkezik: *az útburkolatok elhanyagolt állapota.* Nemcsak a külvárosokban, a mellékuccákban van meg a régi, talán háború előtti kövezet, hanem a Kärntnerstrasset kivéve, feltünően rossz állapotban vannak a belváros uccái és a Ring is, de idesorozhatjuk a Stefansplatzot is repedezett, hullámos, ragyás-foltos aszfaltjával. A II. kerületben, pár lépésre a Franz Josefskai-től és a belvárostól, vizes makadámokat láttam népes útvonalakon, négy-öt emeletes házakkal szegett uccákban, ami nálunk elképzelhetetlen volna. A bécsi útviszonyok láttán teljes elégtételt kell szolgáltatni *Csármann* tanácsnok ügyosztályának, mert ha vannak is hibák és mulasztások, összehasonlíthatatlanul jobb karban van a budapesti uccaburkolat. Az igaz, hogy Bécsben nem látni annyi feldúlt, feltúrt uccát, mint Budapesten.

*

Sokat szerepelt minden otthoni vitában a városházán *a bécsi villamos.* A jövőben valószínűen hallgatnak róla a szociáldemokrata városatyák, mert augusztus 1-én újra felemelték a tarifát. *A wieni villamos ma már drágább, mint a budapesti: 32 garas az átszállójegy.* Arra nem akarunk kitérni, menynyire előkelőek és fényűzőek a sokat szidott BSzKRt kocsijai, a bécsi villamos öreg, 30 éves kocsijaihoz hasonlítva, ahol esőben, hóban, szélben nyitott perronon áll a vezető is.

Az autóbuszközlekedés kitünő, fürge és olcsó. Olcsóbb mint otthon. De jelentéktelen; még a mienknél sem nagyobb, összesen 6 vonala van.

Autótaxi, mint tudjuk, kétféle szalad: 50 és 80 garasos tarifával. A legtöbb azonban a 80 garasos; az 50 grosnis egyre kevesebb, ami van, az se nagyon virágzik. A külsejükön is meglátszik, hogy „nagy az üzemköltség és kevés a bevétel".

*

A hajdani császárváros valamikor *híres volt a parkjairól.* Feltünő, hogy ma milyen kevés gondot fordítanak a város kertészeti díszítésére. Jóleső érzéssel látja az ember, hogy a Szabadság tér, Kossuth Lajos tér, Erzsébet tér, vagy akármelyik apró budapesti közkert mennyivel ápoltabb, üdébb, virágosabb, mint a bécsi parkok, nem véve ki a Városház, Parlament, vagy a múzeumok között és a Mária Teréziaszobrot övező díszkerteket, a Stadtparkot, a Burgudvart, vagy Volksgartent sem.

Egyes helyeken egyenesen kirivó gondozatlansággal találkozik a tekintet, még a belvárosi parkok között is. Viszont helyesen tenné *Räde* kertészeti igazgató, ha az Andrássy úton a fasorok tövét murvázás helyett *gyepesítené,* ahogy a Ringen láttuk véges-végig.

*

Bécs általában tiszta város, de azóta különösen óvakodnak az emberek a papír- és gyümölcshéjhajigálástól, amióta az őrszemes rendőr nyomban kirója a szemetelőkre a két schillinges bírságot, de azért mi sem szégyenkezhetünk. A budapesti ucca semmivel sem tisztátalanabb a bécsinél. Izléstelenek, mondhatnánk csúnyák az uccai hulladékgyűjtő kosarak és remélhetőleg ebben nem fogjuk Bécset utánozni.

Wienben már *üzemben van a portalan háziszemétgyüjtés.* Ezt a házak elé kirakott nagy vasbádog tartályokról lehet látni. A szemétgyűjtés új módja, megfigyelésem szerint, nem olyan „pormentes", ahogy hinni lehetne. *Balló* igazgató minden bizonnyal különbet fog produkálni.

Öntözőkocsit nem láttam a bécsi uccákon (port igen!), de állítólag vannak újabban villamos-sineken járó öntöző tankjaik is. Igaz, hogy nagyon takarékoskodnak a Semmeringről és a közel kétszáz kilométeres Hochschwabról fakadó vízzel, amelyben nyáron, sőt télen sem dúskálódhatnak túlságosan. El kell viszont ismerni, hogy a bécsi víz sokkal jobb, mint a mienk; kánikulában is jéghideg, kristálytiszta és nem ismerik a vasoxalátokat, a különféle moszatokat és algákat, amelyek minket boldogítanak. A pesti víz, talán szégyenében zavaros és vörösödik el az előkelő bécsi kolléga előtt.

*

Szembetünően és aránytalanul *jobb, modernebb a mi uccai világításunk a bécsinél.* Az úttest fölé kifeszített lámpák rendszerét ugyan előbb alkalmazták, viszont *Deutsch* vezérigazgató fölényesen tökéletesítette ezt a megoldást és ma már előttük járunk e tekintetben is.

*

De legyőzhetetlen és felülmúlhatatlannak látszik Bécs, legalább még jóidőre, *az idegenforgalmi propaganda terén.* Nemesak az állami és városi hatóságok vannak áthatva ennek a kérdésnek a fontosságától, hanem mindenki, aki itt él és élni akar. Feltünő, hogy a köztársasági Bécs e tekintetben menynyire a hajdani császárváros glóriájában sütkérezik és az udvari pompa maradványaival, a császári kegy

MEGJELENT A
„CSODA 4"
LEGMODERNEBB KAPCSOLÁSOK, ÁRNYÉKOLTRÁCSU ÉS VÁLTÓÁRAMU CSÖVEKKEL. NÉLKÜLÖZHETETLEN MINDEN RÁDIÓ-AMATÖR RÉSZÉRE. TÖKÉLETES HANGTISZTASÁG, NAGY SZELEKTIVITÁS, MODERN KIVITEL. A PHILIPS LABORATÓRIUMBAN TERVEZVE
PHILIPS RADIO
ÁRA 1·80 PENGŐ
EREDETI NAGYSÁGU 17 DARAB SZABÁSMINTA
KAPHATÓ MINDEN RÁDIÓÜZLETBEN ÉS KÖNYVKERESKEDÉSBEN

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.
18 havi részletfizetésre is kapható.
Felhívásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken
Remington Irógép Rt.
Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.
Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

Morbitzer Nándor építész és építőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

SZVETICS JÓZSEF
építési vállalkozó
BUDAPEST, VII., TELEP UCCA 8.

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

IFJ. SCHÖFER ERNŐ
festő, mázoló
VIII., Horánszky-u. 25. Telefon: J 378—92. Alapítva 1910.

Mandorff és Társa
Vas, fémlakatos és gépjármű áru munkák üzeme
Budapest VI., Szabolcs ucca 9.
Telefon Aut. 142—67

Parafakőgyár R-t.
ezelőtt: Kleiner és Bokmayer
Budapest, VIII. ker. Főherceg Sándor-tér 4.
Telefon: József 301-14, József: 301-16
Készit sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat.
Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vizálló padló.

Hajnal Imre
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest,
I., ATILLA KÖRÚT 47. SZÁM TELEFON AUTOMATA 5-8-64

bőkezűségének alkotásaival kápráztatja az ideigeneket.

Sajnálatosan kell észrevenni, hogy a kärntnerstrassei bankiroda kivételével, *alig látni nyomát a budapesti idegenforgalmi propagandának.*

*

Feltünő az az elhanyagolt állapot, amit *a házak gondozatlansága okoz.* Siralmasan szánalmas állapotban vannak az előkelő negyedek palotasorai is, mert a valóban „szegény háziurak" nem tudnának, még ha akarnának sem, tataroztatni, házbérjövedelem nélkül. Csak a legutóbbi hetekben változott valamit a helyzet, amióta „felemelték" a házbért és ezt a többletet tatarozásra kötelesek fordítani a háztulajdonosok.

Nem csoda, hogy ily körülmények között a budapesti házak vadonatújnak tünnek fel előttünk.

*

Mielőtt a sorok végére érnék, *még a bécsi polgár városszeretetére* szeretnék rámutatni néhány vonással. Tele van ő is gonddal, bajjal, de nem a fő foglalkozása, hogy szidja a bécsi Beszkárt, a bécsi Folkusházyt és Sipőczöt, ellenkezőleg, védelmébe vesz mindent, ami wieni. „Igaz, hogy drága a villamos, — mondja — de óriási távolságot utazhat be 32 garasért bárki, nagyobbat, mint Pesten". „Igaz, hogy takarékoskodni kell a vízzel, de kitünő Hochquellenwasser, amelynek nincs párja".

*

És politizálni sem igen szeretnek már a bécsiek, nem áll az érdeklődés középpontjában se a parlament, se a városháza, bár a kávéházi Konrádok még ma sem vesztek ki teljesen. Egy ilyentől hallottam a Café Schweden terraszán, hogy *a magyarok az ősszel visszaveszik Burgenlandot,* amit a bécsi kávéházi Konrád egyébként szívesen átenged Budapestnek. Eleinte strandfürdőzni rándultak ki a Fertőtóra a bécsiek, de ma már ebből is kiábrándultak. Azt mondják, Bécsből kell vinni magukkal kannában e célra vizet.

*

Utóljára említem fel, mint legkomolyabb tényt, azt az óriási és nagyértékű munkát, amit Bécs *a városi lakásépítési akció* terén és általában szociális alkotásokban elért. Ezért a konzervativ polgárság is hálás a szocialista városi tanácsnak. És pártállásra való tekintet nélkül mindenki (aki lakó!) lelkesedik a „Mieterschutz"-ért és sokalja a „felemelt" házbért, amely most egy kétszobás lakásért körülbelül 80 schilling negyedévenkint. (D—y Ö—n.)

Tervbevett építkezések

Újabban beérkezett nagyobb építési engedély iránti kérelmek:

Wellisz János, a III., Táborhegy 16869/2. hrsz. a. családi ház komplexum rt. a VIII., Mária u. 12. sz. a. ráépítés. — Horváth Károlyné, az I., Orom u. 18. sz. a. I. em. villa. — Szász Alfréd, a VII., Erzsébet királyné út 15. sz. a. emeletes ház. — Dades György, a VI., Szegedi u. 31. sz. a. családi ház. — Wanicsek Jenő, a II., Pasaréti út 141. sz. a. családi ház. — Buchbinder Arminné, az V., Visegrádi u. 25865/4. hrsz. a. I. em. ház. — Tregitzer Ferenc és Társa, a VII., Fürész u. 77. sz. a. II. em. ház.

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929. évi augusztus hó 26-án tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Joó Béláné VII., István út 14. sz. II. em. ráép., terv. Szabó László IV., Ferenc József rakpart 5.
2. Wanicsek Jenő János II., Pasaréti út 11652. hrsz., családi ház, terv. Maraffkó Ferenc V., Klotild u. 4.
3. Papp János VI., Kassai u. 30066. hrsz., fsz. ház, terv. Szabó József Rákosszentmihály.
4. Dr. Christian Rezső I., Nagy Sándor út 6726., toldalék és emeletráépítés, terv. Heilinger János I., Alkotás u. 39.
5. Nyirati János VII., Alsórákosi rétek 31268. hrsz. fsz. ház, terv. Horváth József VII., Öv u. 119.
6. Karalyos János I., Somorjai u. 8045. hrsz., toldalék.
7. Halmai Ernő I., Diószegi út 4648/1. hrsz., fsz. villa, terv. Félix József I., Magyarádi út 44.
8. Pfeiffer Ignác I., Villányi út 4917., I. em. ház, terv. Kovatsek Ferenc VII., Amerikai út 7.
9. Stoba János I., Horváth u. 27097. hrsz., fsz. üzletház, terv. Nágel Jenő VI., Jász u. 116.
10. Mengl Ferenc VI., Szt. László út 67., IV. em. ház.
11. Ansa fémárugyár r.-t. IX., Üllői út 89., fsz. üzletház, terv. Edelényi Dezső IX., Ráday u. 49.
12. Siegler Józsefné és tsa VI., Béke u. 26482. hrsz., fsz. ikerház, terv. Friedrich Jakab V., Vizafogó 1418. hrsz.
13. Gernyedics Józsefné III., Kaszás u. 31., fsz. üzletház, terv. Haas Károly III., Pacsirta u. 26.
14. Jeki Sándor VI., Babér u. 26492. hrsz., fsz. ház, terv. Pfandler Mihály VI., Üteg u. 38.
15. Petneházy Jánosné I., Tarcalli u. 4709. hrsz., fsz. ház, terv. Szalai László Rákoscsaba.
16. Bubla Antal X., Bonyhádi út 2013. hrsz., fsz. ház.
17. Papp János VI., Alsórákosi rétek 30161. hrsz., fsz. ház, terv. Szabó József Rákosszentmihály.
18. Dettoma Alfonz I., Tigris u. 7393. hrsz., fsz. üzletház.
19. Horváth Károlyné I., Orom u. 5315. hrsz., em. ház, terv. Málik József I., Mátrai ucca 5.
20. Orbán József és tsa VI., Komáromi u. 2949. hrsz., fsz. ház, terv. Feith Mihály V., Személynök u. 25.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Imre István VII., Káldi u. 30662. hrsz.
2. Szöllössy Jenő I., Karap u. 3.
3. Dr. Lauffer Lajos VII., Szabó József u. 25.
4. Stühmer Frigyes V., Lipót körút 25.
5. Magyar Nemzeti Bank V., Markó u. 13.
6. Özv. Bodor Zsigmondné dr., II., Bogár u. 33.
7. Özv. Kresinszky Mártonné X., Orczy út 35.
8. Magyar Vasuti forgalmi r. t. V., Tükör u. 3.

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és építőmesterek, építési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhíd ucca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
BUDAPEST VIII, BEKES UCCA 1. sz.
(Omnia Mozgóval szemben) Telefon: J. 350-18
Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

DONÁTH JÓZSEF
gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.
Telefon: 920—00 és 901—24.

PECSEK ISTVÁN
MŰASZTALOS
Tel. József 438-34 BUDAPEST IX., Liliom ucca 52

NYITRAY JÁNOS
hatóságilag eng. villanyszerelő és mechanikai vállalata
VII., CSÁNYI UCCA 6.

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

Laczkó István BUDAPEST, IX.,
bádogos és szerelő LILIOM UCCA 28.
Telefon: József 399-48

MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPGYÁR R. T.
MÁTYÁSFÖLD
GYÁRTÁSI ÁGAK:
Személyautomobilok, teherautomobilok, autóbuszok
Gyári eladási központ:
Méray Motorkerékpár-Gyár r. t. IV., Váci ucca 1.

Az 1924. évi XVIII. t.-c. alapján szervezett
IPAROSOK ORSZÁGOS KÖZPONTI SZÖVETKEZETE
Postatakarékpénztári szla: 10517 — Postatakarékpénztári csekkszámla: Kisipari hitelakció: 44500 — Girószámla: Magyar Nemzeti Bank — Táviratcím: IPKÖZPONT

TELEFONSZÁMOK:
Központi osztályok:
V., Nádor ucca 22. Aut. 253-33. Aut. 253-37. Auf. 151-35, Aut. 212-14. Igazgatóság. Titkárság. Pénzügyi osztály. Ellenőrzés. Könyvelés.
Börosztály:
L. 996-62. Nádor ucca 21.
Építőipari osztály:
L. 912-32. Nádor ucca 18.
Faipari osztály:
L. 996-61. Nádor ucca 21.
Kisipari hitelakció:
Aut. 253-33. Nádor ucca 22.
Kereskedelmi osztály:
L. 996-61. Nádor ucca 21.
Textil közszállítási osztály:
L. 902-32. Nádor ucca 18.

FISCHER MÁRKUSZ
épület- és butorasztalos
Telefonszám: József 359—00
Budapest, Üzemi iroda: X, Liget ucca 20. sz

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

Németh Benő
beton- fal- és köpadlóburkolómester
Telefonhivó: Aut. 804-33 Vilmos császár út 8

Olajtermékek és műszaki cikkek beszerzése előtt kérjen ajánlatot:
Budapest, V, Csáky-u. 18/b
Telefon: Lipót 998—28.
Csécs és Társa
műszaki és olajkeresk. társaságtól

KOLLARIT
BÖRLEMEZ
A LEGJOBB TETŐLEMEZ
KOLLARIT
FOLYÉKONY SZIGETELŐ ANYAG
NEDVES FALAK SZÁRAZÍTÁSÁRA ÉS ROSSZ TETŐK ÁTMÁZOLÁSÁRA A LEGJOBB
KOLLMIX
HIDEG ASZFALT EMULSIÓ
A LEGJOBB ÚTÉPÍTŐ ANYAG
GYÁRTJA: EGYESÜLT UJPESTI VEGYÉSZETI GYÁRAK
KOLLÁR MIKLÓS
UJPEST, VIOLA-UTCA 30-32.
TELEFON: L. 920-56, 913-43, U. 35.

MÁVAG
cimkés gyártmányokat mindenki bizalommal fogadja, mert
kitünő anyagból a leggondosabban készülnek!
Ide tartoznak a különféle hengerelt kereskedelmi árukon kivül az ipari stabilmotorok, lokomobilok, traktorok, cséplőgépek és más mezőgazdasági gépek. Útépítő (úthengere ő- és útgyalu) gépek, lakókocsik. Vas- és acélöntvények, öntöttvas csövek, karikás kályhák és kereskedelmi öntvények.
Teherautomobilok, autóbuszok a „MERCEDES-BENZ" gyártási szab. szerint a hazai különleges úti viszonyoknak a legjobban megfelelő kivitelben készülnek. Kombinált tüzoltó- és locsoló-autók. Ajtos öntözőkocsik.
Jobbágy féle szab. folytonégőkályháink a háztartásokban és középületekben (iskolákban, stb.) legjobban használhatók.
Kérjen felvilágositást és árajánlatot!
Magyar kir. állami vas-, acél- és gépgyárak
Budapest, X., Kőbányai-út 21.
Telefon: József 460—29. Telefon: József 460—29.

LAPOSA ANDRÁS
kádármester
Budapest, VIII, Kálvária tér 13. (Bejárat Csobánc u. 2.) Elvállal minden e szakba vágó munkákat, úgyszintén pince- és konyhaberendezést, valamint mindenféle hordók készítését. — Állandóan raktáron tartok saját készítményü stander és mosóteknőket. Javitások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

ANDEZIT
ÚTBURKOLÓ KÖVET
kocka-, fejkő, járda-, termés- és zuzott követ
Dunabogdány-csódi és Visegrád-mátyás-hegyi kőbányából vagy Budapest raktárból azonnal szállit
Kondor és Feledi
épitő- és kőbányavállalat r-t.
Budapest, V., Vörösmarty tér 3
Telefon: Automata 839—18. szám

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi ucca 25. Telefon: J. 380-30

Gazdasági Értesítő

A legnagyobb építőipari munkaszezónban jelentős lanyhulás állott be az építkezésekben

Lukács József vezérigazgató az építőipar pangásának okát a nehéz hitelviszonyokban látja

Az építőipari munkásság kongresszusán sok panasz hangzott el amiatt, hogy most, a legaktívabb munkaszezón idején is nagyarányú a munkanélküliség és pedig főként a legtöbbfajta munkást foglalkoztató építőiparban. A *Fővárosi Hirlap* munkatársa szükségesnek tartotta, hogy ebben az ügyben szakszerű felvilágosításokat kérjen. *Lukács* Józsefhez, a *Kőszénbánya s Téglagyár R. T. Pesten* (Drasche) vezérigazgatójához fordultunk felvilágosításért. Érdeklődtünk az idei építkezési kampány adatai iránt és megkérdeztük, mennyi téglamennyiséget használt el Budapesten az építőipar, milyenek az építkezési kilátások és várható-e a közeljövőben lényeges javulás ezen a téren?

Lukács József vezérigazgató

a következő érdekes felvilágosításokat adta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az idén, *az év elejétől a mai napig nyolcvanegy millió darab téglát adtak el Budapesten*, tavaly ugyanez alatt az idő alatt ez a mennyiség hetvenhat millió darab volt. Ebből az adatból arra lehet következtetni, hogy az idén némi föllendülés mutatkoznék az építőipari tevékenységben, de sajnos, meg kell állapítanom, hogy

a téglamennyiség emelkedése ellenére is lényegesen rosszabbodott a helyzet.

Tavaly ugyanis az egész évi teljes leszállítás százharminc millió volt, az idén azonban *éppen most, a legnagyobb építőipari munkaszezónban egyszerre lanyhulás állott be*, úgy hogy az idén aligha lehet nagyobb mennyiségnek a leszállítását remélni, mint százhúsz millió darabét. Mindehhez hozzájárul az a körülmény, hogy *a leszállítás a tavalyinál jóval nyomottabb árakon történik.*

— A helyzet rosszabbodásának a magyarázata *a nehéz hitelviszonyokban* keresendő. Ma építkezni nem rentabilis üzlet, mert

az építkezőnek kevés reménye van arra, hogy az építkezésbe befektetett tőkének csak tekintélyesebb részét is visszakapja.

Saját pénzén pedig ma senki sem tud építkezni, mindenkinek kölcsönpénzre van szüksége. A jelzálogpiac helyzete rendkívül nyomasztó és e téren keveset fog segíteni a *Községi Takarékpénztár* jelzálogakciója és pedig azért, mert a feltételek súlyosak. De nem építkeznek ma azért sem, mert háromnégyszobás lakásokban már nincs hiány. *Nagy lakásokat kiadni rendkívül nehéz, kislakásos bérházak építése pedig nem rentabilis.* Jóslásokba bocsátkozni nehéz feladat és éppen azért a jövőre nézve nem tudok prognózist adni. Annyit azonban megállapíthatok, hogy a mai helyzet figyelembe vétele mellett *javulásra kevés kilátásunk lehet.*

Magyar Országos Központi Takarékpénztár félévi mérlegének főbb állományai és azok emelkedése a tavalyi félévi adatokkal szemben a következő: Betétek 32.3 millióról 40 millió P-re, folyószámlán és csekkszámlán elhelyezett betétek 43.5 millióról 47.2 millió P-re, hitelezők 26.8 millióról 31.4 millió P-re emelkedtek, az összes idegen tőkék tehát 118.6 millió P-t tettek ki, 16 millió P-vel többet, mint a tavalyi félévben. A váltótárca 36.3 millióról 41.8 millió P-re, összes adósok 47.5 millióról 49.7 millióra, zálogleveles jelzálogkölcsönök 13.8 millióról 23.3 millió P-re emelkedtek.

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65.
Dr. KOLLÁR
FEDÉLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR
BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

Magyar Mosó- és Fertőtlenítő-Gépgyár Részvénytársaság
Telefon aut. 625—23. || Budapest, III. Lajos ucca 115. sz.
Mosoda berendezések — Fertőtlenítő berendezések — Gőzfőzőkonyhák — Központi fűtések. Eddig 2000-nél több berendezés üzemben.

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: Dunmész.
Szállít: Mészkövet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemű kőfaragó-munkát

Szmatana József
műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Wekerle Sándor-u. 13
TELEFON: 219—52

Szobafestő, mázoló és ércfényező munkákat kiváló kivitelben készít
SZEGŐ JÓZSEF
Budapest, VII., Kazinczy ucca 20. Telefon: J. 440-60.

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapítva 1852. Alapítva 1852.

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

Schwabl Alajos TELEFON AUT. 287—26 SZ.
festékáru-kereskedés
Spest V., Vilmos csász. út 22

TÓTH SZ. JÁNOS Tel.: Aut. 559-38
VÍZVEZETÉK- ÉS FÜRDŐBERENDEZŐ
ÉPÜLET- ÉS DÍSZMŰBÁDOGOS
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 6. SZÁM

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váczi-út 4.

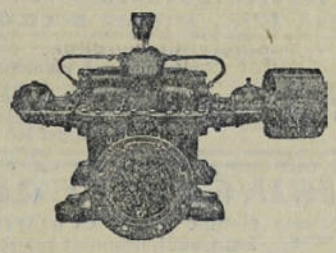

Telefonszám: 222-10. Sürgönycím: Duplex.

SZÁLLIT:
Gőz-, centrifugál-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

Műkő- és burkolómunkák, betoncsövek
ANDREA Cementárugyár és Építőipari Részv.-társaság
Budapest, V., Vigszinház-u. 5. Tel. 298-37

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Muzeum-körút 41.
TELEFON: AUT. 860-96. □ TELEFON: AUT. 860-96.

Országos építő r. t.
Budapest, V. Harmincad-u. 3.
Telefon: Aut. 824-05, 824-06.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel. Aut.: 377-15
Alapítva 1790-ben
Budapest, IV, Aranykéz ucca 6

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 804-48.

Révész János
cement-, márványmozaik- és műkőárúgyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, műkő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, ŐSZ UCCA 14.

PALKA JÓZSEF Alapittatott 1894-ben
Magyarország ezüstkoszorús üvegfestő mestere
TELEFON: J. 302—28
ÜVEGFESTÉSZETI ÉS ÜVEGMOZAIK MŰTEREM
Budapest, VIII., Baross-u. 59

Thiergärtner és Stöhr rt.
egészségügyi és fűtőberendezések gyártása és felszerelése
Budapest, I. ker., Budafoki-út 9-11.
Telefon: József 363-51. • Telefon: József 363-51.

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 365—25.

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

Tőzsdei Kurir.
A legrégibb és legtartalmasabb közgazdasági ujság. Minden számában komoly, szakszerű cikkek tárgyalják és bírálják az aktuális gazdasági és pénzügyi eseményeket. Érdekes eredeti riportok, változatos hírrovat és külföldi tudósítások.
Tőzsdei Kurir
kapható minden ujságárusító pavillonban és minden ujságárusnál. Egy példány ára 40 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V., Wekerle Sándor ucca 3. — Telefon: 807—10.

Csak **BRÁZAY** piperészappant használjon!

Vállalkozási Hirlap

Új versenytárgyalási kiírások

Az elmult héten a főváros tanácsa a következő újabb versenytárgyalásokat írta ki:

Föld-, kőmíves munkára a Szt. László-kórháznál. Pályázni lehet szeptember 14-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Ács, szigetelő, bádogos, asztalos, lakatos, mázoló, vas, üveges, burkoló, műkő, tetőfedő munkára a Szabó József uccai autóbuszgaragenál. Pályázni lehet szeptember 16-án d. e. 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Csatornázási munkára a Röppentyű u. és Frangepán uccánál. Pályázni lehet szeptember 2-án déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

100.000 kg. benzin szállítására a köztisztasági hivatalnál. Pályázni lehet szeptember 17-én d. e. 11 óráig Kun u. 8. alatt.

Téli ruházati cikkek varratására az altisztek, tüzoltók, javadalmi örök részére. Pályázni lehet szeptember 9-én d. e. 11 óráig a városgazdasági ügyosztályon.

84 drb asztaltűzhely szállítására a Telep uccai szükséglakásoknál. Pályázni lehet szeptember 10-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Főgőzvezeték szerelési munkára a Szent István-kórháznál. Pályázni lehet szeptember 7-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Világítótest javítási és felújítási munkára a Wenckheim-palotánál. Pályázni lehet szeptember 7-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Versenytárgyalási megbízások

Az elmult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Kőszállítást: Kondor és Feledi 37.569, Gyöngyösi kőbánya 2900, Nógrádjobbágyi kőbánya 4750, Inóci kőbánya és ipartelepek 40.843, Badacsonyi bazaltbánya 177.542, Ámon Antal és Fia 3000, Engelhardt Ferenc 8300, Ámon Gyula 4800, Hubertus kőbánya 5510, Szobi kőbánya 20.895, Tari kőbánya 5167 P.

Asztalos munkát a Gyáli út 3. alatt: Kovács Gábor 16.815 P.

Lakatos munkát ugyanott: Mandorff és Társa 27.165 P.

Műkőmunkát ugyanott: Melocco Péter 14.475 P.

Üveges munkát ugyanott: Droppa Sándor 7336 P.

Vasszerkezeti munkát u.-ott: Fodor Béla és Fia 4757 P.

Vasgerenda-szállítást u. ott: Vasgerendákat árusító r.-t. 25.826 P.

Mázolómunkát a rákoskeresztúri temetőben: Incze Testvérek 2037 P.

Hulladékgyüjtő - kosarak felállítására: Székely és Mottl 3800 P.

Föld-, kőmíves, elhelyezőmunkát a *Szent István-kórháznál:* Volentics Lajos 12.377, az *Egressy úti iskolánál:* Szilágyi Imre 3677, a *régi Szt. János-kórházhál:* Robelly Aldár 1788, a *Mária u. 10. számú háznál:* Katzer József 3055 P.

Hídmérlegek szállítását a különböző vámházaknál: Magyar mérleg- és gépgyár 33.575, Fuchs mérleggyár 13.753, Schember G. és Fia 13.652 P.

Linoleumborkolási munkát a Pannonia u. iskolánál: Urbán Ferenc 4294 P.

Villanyszerelési munkát a Wenckheim-palotánál: Novák Pál 22.080 pengő vállalati áron.

Villanyszerelési munkát a köztisztasági hivatalnál Bartha és Társa 2361, Engel Károly 1126.

Mótorolajszállítást ugyanott: Magyar Fantómüvek 5900.

Zabszállítást ugyanott: Rotter Zsigmond 105.600.

Szénaszállítást ugyanott: Gláz Béla 32.200, Fischer József 32.200.

Szalmaszállítást ugyanott: Gláz Béla 22.680.

Korpaszállítást ugyanott: Bauer Lajos és Testvére 14 ezer 250.

Bőrszállítást ugyanott: Hirsch Jakab 3507, Váczi Testvérek 1229.

Patkósarokszállítást: ugyanott: Magyar acéláru-gyár 9196.

Faszállítást ugyanott: Fischer Henrik 4099, Hazai Fatermelő rt. 3116 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek és vállalatok pályáztak:

Iratfelvonó átszerelési munkára a *Wenckheim-palotánál:* Simon Sándor 5850, Wertheim F. és Fia 5340 P.

Bádogos munkára ugyanott: Fliegl Béla 11.729, Ábrahám és Gürtler 9485, Szekér Gyula 13.965, Lakos Jenő 12.039, Tollár Lajos 10.636, Stern Henrik 13.547, Friedmann József 11.668 P.

Tetőfedőmunkára ugyanott: Sporik Ferenc 6730, Kisztenbaum Gusztáv 4080, Mayer Lajos 6450, Adler Ernő 4125, Dobai János 5380, Krisch Fekete János 4720, a *Római fürdőtelepi iskolánál:* Adler Ernő 4785, Rau József 4455, Krisch Fekete János 5225, Somogyi Béla 4499, Miskoczi és Társa 4730 P.

Gázberendezési munkára a *Toldy Ferenc uccai iskolánál:* Nagy Pál 2475, Killmayer Lajos 2307, Fliegl Béla 2790, Alpár Géza 2209, Hoffmann Dénes 2353, Kocsner Antal 2350 P.

Ácsmunkára a *Hunor uccai iskolánál:* Lemmer Ferenc 4933, Ertl József 3670, Sramó Lajos 4426, Németh Ferenc 5328, Szalay Sándor 3995, Bucsanyecz József 4544, a *Gyáli úti régi fertőtlenítő intézetnél:* Ertl József 8600, Ridel Bertalan 6683, Kozma Pál 9033, Töke György 7037, Nagy Testvérek 8672, Német Ferenc 9806, Stern Imre 7721, Hellebrandt János 7920, Hegedüs Ferenc 8391 P.

Burkolómunkára ugyanott: Kemény és Tisza 15.645, Schillinger Zsigmond 15.394, Kraszner József 14.846, Nagy István 16.564, Stadler István 15.632, Teleki és Varjas 14.954, az *Aréna út 138-142. sz. bérház udvarán:* Gerber József 5100, Grozit r.-t. 2479, Helvey Tivadar 2934, Rifle Miklós 2597, Nagybátony-újlaki egyes. iparművek 4111 P.

Kőfaragómunkára a *Bajza uccai iskolánál:* Eichbaum Mór 3404, Müller Rezső 2656, Seenger Béla 3720, Gyulai Bernát 3480, Altieri Miklós 2782, a *Gyáli úti bakteriológiai intézetnél:* Dunántúli mész, tégla és kőipari r.-t. 8833, Seenger Béla 5475, Altieri és Bozó 12.110, Dunamenti kőbányák és márványművek 5750 P.

Műkő-kőfaragó munkára ugyanott: Seenger Béla 6907, Walla József r.-t. 6260, Budapesti kőgyár 7428, Kovács József 6782, Melocco Péter 6354, Nagybátony-újlaki egyes. iparművek 6432.

Falfestő- és mázolómunkára a *Wenckheim-palotánál:* Jóföldy Tibor 21.443, Schuller János 64.808, Szegő József 18.564, Steinhäusel és Kölber 36.181 P.

Mázolómunkára ugyanott: Szegő József 18.499, Zuzán Béla 33.800, Tomi Lajos 32.570, Schuller János 37.677, Jóföldy Tibor 33.643, Steinhäusel és Kölber 17.665, Tóth Ferenc 29.672, a *Gyáli úti régi fertőtlenítő intézetnél:* Richter István 11.470, Tomi József 8590, *a Gyáli úti bakteriológiai intézetnél:* Fischer és Hartmann 5229, Liktor Ferenc 4756 P.

Szobafestő munkára a *Gyáli úti régi fertőtlenítő intézetnél:* Vidischi Rezső 4485, Donna Lajos 2353, Diere Ignác 5561, Baráth Géza 4967, Krivai Márton 3672, Kovács István 4297, Kalmár Menyhért 3721, Remsey Elemér 4520, Hodics Károly 4123 P.

Lakatos munkára a *Gyáli úti bakteriológiai intézetnél:* Vitál András 12.955, Ledniczky és Társa 14.502, Péter Artur 8983, Sóty Zoltán 13.449, Kajtár Lajos 13.974, Knausz Gyula 10.411, Jablonszky János 11.624, Madarász László 11.180, a *Wenckheim-palotánál:* Sóty Zoltán 8195, Gerő és Győry 5693, Hermann Béla 4030, Kajtár Lajos 7936.

Asztalos munkára ugyanott: Fischer Márton 11.042, Rosenfeld Andor 5799, Thék Endre 14.898, Ecsendás János 9795, Ranyák József 10.951, Butorcsarnok szövetkezet 10.337, a *Gyáli úti bakteriológiai intézetnél:* Polacsek János 11.195, Keresztesi Ödön 9858, Dören Henrik és Társa 12.330, Brichta József 10.218, Molnár János 10.462, Kőrösi Sándor 9915, Gera Lajos 11.987, Koszorú Imre 13.500 P.

Kőmíves munkára az *Erzsébet szeretetotthonnál:* Drelacker Ödön 3237, Sutics József 3112, Paulheim és Wenninger 3299, Mester István 2167, Hegedüs István és Társa 3157 P.

Redőnymunkára a *Gyáli úti régi fertőtlenítő intézetnél:* Justus Sándor és Fia 3277, Magaziner Albert 2875, Ledniczky és Társa 2777, Korányi és Fröhlich 3236, Bak Gáborné 2889 P.

Zománcozott tetőcserép szállítására a *Mátyás-templomnál:* Zsolnay gyára 5785, Krisch Fekete János 5897 pengő vállalati áron.

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

HUTTERER ÉS KÓSA
Telefon: Aut. 854—08
épület- és díszmübádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Budapest, IV., Magyar ucca 42-44.

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest. IX., Üllői-út 57
Telefon József 306-29

PANUCZA GYÖRGY
FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR
Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

SÁGI ISTVÁN
Tűzhely- és épületlakatosmester
BUDAPEST, VIII., Baross-u. 2. sz.

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő-mesterek
Budapest, VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

STEINER MARK
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

MÜLLER HENRIK UTÓDA
bádogos és szerelők
Egészségügyi berendezők
Telefon: József 339—94
Budapest, VIII., Práter ucca 69. sz.

JÓNÁS FERENC
építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Kolumbus u. 27
Telefon: J. 339—81.

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Stefleasberger u. 16. TELEFON: J. 302-38.

TÓTH ISTVÁN Telefonautomata 510—29. szám.
VILLANYSZERELŐ
Budapest, I., Greguss ucca 8. szám

Rosenthal István
sütő-, cukrász, hus-, la- és vegyipari gépgyártó és javitóműhely
TELEFON: J. 450-89.
Budapest, VII., Dob ucca 90. szám.

DOBOS ANDRÁS
ÉPÜLET- és REDŐNYLAKATOS VÁLLALATA
BUDAPEST, IX, LÓNYAI UCCA 58
Telefon: Automata 874-38

MORVAI GYULA TETŐFEDŐMESTER
PESTUJHELY, MOLNÁR VICTOR UCCA 33. SZ.
Elvállal minden e szakmába vágó tetőfedő munkákat

TERLANDAY ÉS TÁRSA
asztalosáru gyára
Budapest VII, Erzsébet királyné-út 125/b. sz.
Telefon: József 443—83.

FLIEGL BÉLA bádogos-mester
Telefon: J. 458-07 Budapest, VIII., Vas ucca 7. Telefon: J. 458-07
Készít épület-, díszmübádogos munkákat és higienikus fürdőkádakat, légszesz, viz, gőz, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését.

Központi Sajtóvállalat lapjai:
NEMZETI UJSÁG
UJ NEMZEDÉK
Budapest, V., Honvéd u. 10

Littke és Tóth
OKLEVELES ÉPITÉSZEK ÉPITŐ IPARI VÁLLALATA
BUDAPEST, IX., Bokréta ucca 12. sz.
TELEFON: JÓZSEF 356-33

LIFT
Mindennemü munkálatok
BÁLINT SÁNDOR
Budapest, VIII, Főh. Sándor ucca 34
Telefon: József 506-75

PREISINGER FERENC
okl. kőmüves- és ácsmester
elvállal kisebb és nagyobb épitkezéseket, úgymint tatarozásokat a legolcsóbb árban
Budapest, III. ker., Kiscelli ucca 61. sz.

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55
bádogos, viz, gáz és központi fütés berendezési vállalata Budapest, II, Török ucca 8. szám

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Löportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jegszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

PERZSASZŐNYEG
vásárló közönségnek figyelmébe ajánlom saját érdekében, előbb több helyen érdeklődjön, azután forduljon
Szahak Awenasian-hoz
IV. ker., Irányi ucca 21. sz. az udvarban
Telefon: Aut. 833-16. Művészies javitás, tisztitás mosás
Köztisztviselőknek árengedmény és fizetési kedvezmény!

Magyar Vasbeton Épitési Vállalat
Kemény és Tisza
Budapest, V., Mária Valéria ucca 19. Telefon: Aut. 825—42.
Mindennemü vasvázas betonmunka, vizmedence, viztorony magas épitkezés épitése.

LEMMER FERENC
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMÍVES- ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u. 14.

Vladár Pál
ács- és épitőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

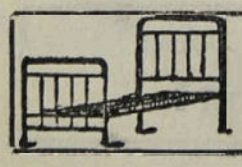
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készitményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. **VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett.** Tel. J. 422-12.

Események

Fővárosi Hirlap

Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

Előfizetési árak:

fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

Elbocsátanak 3 igazgatót és 8 tisztviselőt a Margitszigeten. Amint a *Fővárosi Hirlap* megbízható forrásból értesül, a *Margitszigeti Gyógyfürdő Részvénytársaságnál* nagyarányú személyzeti redukciót hajtanak végre és evvel a sziget gazdaságosabb adminisztrációját kívánják szolgálni. *Rakovszky* Iván, a Közmunkatanács elnöke, a sziget pénzügyi prosperálását csak úgy tudja megoldani, ha a vezetés költségeit minél szűkebbre szorítja és ennek az elvnek első megnyilvánulása az lesz, hogy a részvénytársulat kötelékéből *három reszort-igazgatót és nyolc tisztviselőt elbocsátanak.* Ez a kényszerű intézkedés *szeptember 1-én lép életbe.*

Pártkiküldöttek tanácskozása a fővárosi kislakásépítkezésekről. *Vass* József dr. népjóléti miniszter nemrégiben egy leiratot intézett a fővároshoz, amelyben annak a véleményének adott kifejezést, hogy a szükséglakások építése helyhatósági feladat lévén, a főváros készítsen terveket a lakásinség megoldására. A lakásügyi bizottság legközelebbi ülésén fogják tárgyalni az ügyosztálynak a szükséglakások építésére irányuló előterjesztését, amely *ma már teljes egészében készen várja a bizottsági tárgyalást.* A javaslat megismertetésére *Schuller* Dezső dr. főjegyző hétfőn értekezletet hívott össze, amelyen a pártok részéről *Harrer* Ferenc dr., *Petrovácz* Gyula, *Bródy* Ernő dr. és *Bánóczy* László dr. jelentek meg. A pártkiküldöttek a tervezetet tudomásul vették és elhatározták, hogy teljes erővel támogatni fogják azt a törekvést, hogy *a jövő évben újabb többszáz szükséglakást építsen a főváros.*

Szeptemberben forgalomba kerül a 25 nagytipusu új autóbusz. A *Mávag*-tipusu *Benz-Mercedes* autóbuszok legnagyobb része már a főváros uccáin teljesít szolgálatot. Az elmult napokban nyitották meg a rózsadombi járatokat és a meglehetősen nehéz terepen a legnagyobb könnyedséggel robognak az új kék autóbuszok. A *Máv-gépgyár* a megrendelt 100 autóbuszból eddig 75 kis- és középtipusú autóbuszt adott át az Autóbuszüzemnek, míg *a még hátralévő 25 nagytipusú autóbusz leszállítása szeptember folyamán fog megtörténni.* Az 52 személyes, a *Ganz-Danubius* által gyártott hatalmas karosszériájú, 3 tengelyes kocsik a legforgalmasabb útvonalon fogják a közlekedést lebonyolítani.

Purébl tanácsnok két előadása. A *Pedagógiai Szemináriumban* az óvónők gyermekvédő munkájáról s általában a gyermekvédelemről, a Vas uccai felső kereskedelmi iskolában pedig a városi igazgatásról tartott *Purébl* Győző tanácsnok érdekes előadást. Az elsőben vázolta azt a nemes és nagy, anyapótló munkát, melyet az óvónő idegen gyermekek körül végez s végzi úgy, hogy *előkészíti a tanító későbbi munkáját.* Az elemi iskola első osztályában tényleg sokkal könnyebb a dolga a tanítónak azzal a gyermekkel, aki az óvódából kerül ki, mint azzal, aki a legtöbb esetben elkényeztetett családi otthonból jön az iskolába. Az előadás további során vázolta a gyermekvédelem feladatait és módjait. A másik előadásban szembeállította a régi municipiumot, amely *universitas omnium nobilium volt*, a mai törvényhatósággal, amely a demokratikus jogegyenlőség kívánalmai szerint *universitas civium*, polgári közület, szemben a régi nemesi intézménnyel, majd előadta szervezetét és igazgatását, különös tekintettel Budapest székesfőváros igazgatására. Legközelebb a községi üzemeket fogja *Purébl* tanácsnok külön előadásban ismertetni.

Esküvő. *Pajor* László és *Freund* Klári szeptember hó 1-én ½1 órakor a Dohány uccai izr. templomban házasságot kötnek.

Erzsébetvárosi hölgyek értekezlete. A *VII., Erzsébetvárosi Egységes Polgári Párt Hölgybizottsága* augusztus hó 28-án, szerdán d. u. 5½ órakor, VII., Dohány ucca 76. szám alatt lévő helyiségeiben *V. Krammer* Teréz elnöklete alatt értekezletet tart.

A Philips Rádióautó sikere. *Bethlen* István gróf miniszterelnök nyitotta meg hatalmas beszéddel e hó 24-én a Kaposvári Országos Mezőgazdasági és Ipari Kiállítást és Vásárt. *A Philips Rádió és Villamossági Részvénytársaság* gondoskodott arról, hogy *a legtávolabb elhelyezett tömegek is tisztán hallhassák a megnyitó beszédeket. De Rijk* igazgató személyes vezetésével szerelték fel a *Philips Rádióautóba* szerelt *Philips-mikrofónt*, amely a beszédeket kilométernyi távolságba is elvitte. A kiállítás megnyitása után a *rádióautó gondoskodott a közönség szórakoztatásáról.* A hangszóró-autó, amely érdekes rádió- és gramofónleadásokat eszközöl, *a napokban folytatja programját az ország különböző helyein.*

A szabadságharc budapesti irodalma a Fővárosi Könyvtárban. A *Fővárosi Könyvtár* a szabadságharc lezajlásának 80 esztendős évfordulóját azzal akarta emlékezetessé tenni, hogy várostörténeti, ú. n. *Budapesti gyüjteményének* erre az időre vonatkozó anyagát bibliografiai kiadványban foglalta össze. E munka, amely Szent István király ünnepén hagyta el a sajtót, részletes tájékoztatást nyujt *a fővárosi vonatkozású szabadságharci irodalomról* és ezt az anyagot szemléletes csoportosításokkal teszi áttekinthetővé. Általános munkák, hivatalos kiadványok, naplók, emlékiratok, levelezések, 1848. március 15., a pesti választások és a tisztújítás, politikai és társadalmi mozgalmak Budán és Pesten a szabadságharc idején, Budavár megvétele, az abszolutizmus kezdete és a pesti vértanuk, a szabadságharc fővárosi szereplői, hirlap- és folyóiratirodalom a szabadságharc idején: ezek a fejezetek foglalják össze *a szorosan vett történelmi tárgyat.* De emellett *külön fejezetet* szentel a bibliografia a tárgyra vonatkozó gazdag *szépirodalmi anyagnak is*, amely szétszórtan a lirában, a regény- és drámairodalomban található. Utolsó fejezetében pedig összefoglalja a márciusi napoknak és Budavár visszafoglalásának nevezetesebb évfordulóit és emlékkiállításait is. A munkához pontos névmutató is készült, amely hozzájárul a bibliografia anyagának áttekintéséhez. A bibliografiában szereplő művek a könyvtárban megtalálhatók és az érdeklődők számára mindenkor rendelkezésre állanak.

KŐNIG JÓZSEF
OKL. MÉRNÖK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: JÓZSEF 424—69.
Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

Weingruber Ignác
Székesfővárosi Pavillon Kávéháza
VI., Városliget

VIGADÓ KÁVÉHÁZ
IV, Deák Ferenc ucca 2
VIGADÓ KIOSZK
V. ker., Vigadó tér
TULAJDONOS: BABÓCSY LŐRINC

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 964—14. SZÁM

HANVAY VIKTOR
villany- és rádiócikkek
Budapest, VI, Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—69

SCHIFF MIHÁLY
paszományos-mester, Budapest, IV. Prohászka Ottokár ucca 8. (Félemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-76.
A legszebb kivitelben készítek mindenféle **butorpaszományt,** plimó- (paplan) zsinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. **Női ruhadíszeket,** bojtokat, rojtokat, öveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárzsinórokat, továbbá selyem- és gyapjúfonal- adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

Harsányi Testvérek
központi fütés, egészségügyi berendezések, vizvezeték, csatornázás és épületbádogos munkák vállalata
BUDAPEST, VII., BEM UCCA 5. SZÁM
ALAPITVA 1894. — TELEFON: J. 350-13.

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

LIKTOR FERENC
SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 79. TEL.: JÓZSEF 349-83.

Fürdőkád, Kályha, mosdó, closet
Ia. kivitelben, legolcsóbb árban
SZÁNTÓ BPEST VI., JÓKAI TÉR 7.

KŐBÁNYAI KÁTRÁNY- és ASZFALTIPAR
FRIED és GRUBER okl. mérnökök / X., Gyömrői-út 64 / Tel.: J. 449-44
GYÁRTMÁNYAINK: bőrlemez, szigetelőlemez, aszfalt fedéllemez (szegtalan), facement, kiöntő aszfalt, aszfalt coulé
VÁLLALUNK: Tetőfedést minden kivitelben, szigetelési munkákat, víztelenítési munkákat, aszfaltozást

GERŐ N. NÁNDOR
VII., ALPÁR UCCA 8. Telefon: József 315-29.
Központi fütés
Vizvezeték
Épület bádogos munkák

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök — ENÖKL ELEMÉR okl. mérnök, építőmester
építési vállalkozók
BUDAPEST, VIII, BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPEST, VII., ŐRNAGY UCCA 4. SZ.

Legmodernebb gyógyintézet sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatorium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P.
Idegbetegek, ődülők gyógyhelye vizgyógyintézet nap- és légfürdő

FORT OSZKÁR és TÁRSA Tel.: J. 303-35
műszaki iroda és vállalat
Központi fütés, vizvezeték stb. berendezések részére
Budapest, IX., Angyal ucca 33

LERCHNER és TÖRÖK
szobafestő, mázoló és bútorfényező — TELEFON: L. 963—03. — BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44

Krénn Sándor pala- és cserépfedőmester
jókarbantartási vállalat, Budapest, VI. Váci út 133, telefon: L. 914-98
Elvállalja pala-, cserép- és kátránytetők új fedését javitását

SCHEIBER MIKLÓS OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖK
Központi fütés, vízvezeték, egészségügyi berendezések
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 19. Telefon: József 415-98.

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal
WOLFF ERNŐ
Sürgönycim: WOLFFEKE
Tel.: Lágymányos 13-82
Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101

Kórházi termekben nélkülözhetetlen a
Tungsram Opál-takaréklámpa
Szabályozható nagyobb és kisebb fényerősségre
Nem káprázt, kiméli a szemet
Kapható mindenütt!
Gyártja: Egyesült Izzólámpa és Villamossági RT. Újpest 4.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa 100.000 (Egyszázezer) kilogramm autóbenzin szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást fog tartani.

A tanács felhívja azokat, akik erre a szállításra vállalkozni akarnak, hogy 1 P 60 f állami és 1 P 60 f fővárosi okmánybélyeggel ellátott, magyar nyelven szerkesztett, pecséttel lezárt és a szabályoknak megfelelő írásbeli ajánlataikat 1929. évi szeptember hó 17-én délelőtt 11 óráig a székesfővárosi köztisztasági hivatal igazgatóságához (VIII., Kún ucca 8. sz.) nyújtsák be.

Az ajánlatokat az ugyanakkor és ugyanott tartandó versenytárgyalás során fogják felbontani. A versenytárgyaláson az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be. Bánatpénzül az ajánlati végösszeg 2%-át kell a székesfővárosi központi pénztárnál letenni és a letéti nyugtát az ajánlathoz kell csatolni.

Csak szabályszerűen kiállított és a feltételeknek megfelelő ajánlatok vehetők tárgyalás alá, elkésve érkező, vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A székesfőváros tanácsa fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Az ajánlati és szállítási feltételek és az ajánlati űrlapok a köztisztasági hivatalnál naponkint délelőtt 10 és 12 óra között díjtalanul kaphatók.

Budapest, 1929. évi augusztus hó 17-én.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Aszfalt-útépitő,
szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 449-21.

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó BUDAPEST, VI Wesselényi u. 30

Használja munkáinál a világhirü **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **Gipszet Árusító R. T.** Budapest
V, Erzsébet-tér 15. —Tel Aut. 805-25 — Sürgönycim: GIPSZ Budapest

KAUTNIK JÓZSEF *SZOBRÁSZ-MESTER*
ÉPÜLET-, MŰKÖ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

TEUDLOFF—DITTRICH
ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T. TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93
KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)

IFJU CRISTOFOLI VINCE
padló és falburkoló vállalata
Telefon: Lipót 921—55.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 18—20.

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépítő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

Telefon: J. 448—68.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vizépitési munkálatokat

Telefon: Aut. 272-64. Telefon: Aut. 272-64.
Magyar Építő Részvénytársulat
BUDAPEST, V., TERÉZ-KÖRÚT 34. SZÁM.
Sürgönycim: „Építő 272-64 Budapest"
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vizépités, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakódások. Alapozások, mély- és magasépités. Út- és vasútépités. Hidépités. Mindennemű beton- és vasbetonépités. Kőmunkálatok. :-: Városi csatornázások és vízvezetékek.
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

TÓTH LAJOS
Pala- és cserépfedőmester Eternit-cserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása.
Telefon: József 351—01. sz.
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

HALTRICH FRIGYES karosszériaüzem
Budapest, VI., Csángó ucca 22. sz.
(Lehel ucca sarok.) Ezelőtt VI., Stefánia-út 3.
Telefon: L 903-81.

Böröcz Ferenc
takarítási vállalat
BUDAPEST, IRODA: IV, MAGYAR UCCA 46. SZ.
LAKÁS: IX., MÁTYÁS UCCA 8. SZ. I. EMELET 22

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Máglya ucca 75—77
Telefon: Lipót 914—46.

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében
Mérsékelt árak!

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FAREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 485-62 és 485-63

CUSTODIS ALPHONS
MERNÖKI IRODA ÉS ÉPITESI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
Gyárkéményépités
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék építése és tervezése

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levele!
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—48. Gyár: VI., Váci-út 85. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

MAYER JÁNOS MŰ- és ÉRCÖNTŐDE
Elvállalja mindennemű ezüst, bronz, műtárgyak (figurák) öntését, úgyszintén fém, réz, aluminium, horganyalkatrészek öntését bármilyen nagyságban
Budapest, X., Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-96

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

OETL ANTAL
VASÖNTŐDE és GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
X. KER. ASZTALOS SÁNDOR-UCCA 9.
TELEFON: JÓZSEF 461-09, 461-08.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, Nyergesujfalu

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérnökkiküldés díjmentes.

Költségvetés és mérnökkiküldés díjmentes.
Épit, javit, alakit szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszivással.

(Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntőde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 201. sz. (Saját ház.)
Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám.
Öntetnek: Szobrok, dombormüvek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

Központi fűtések
vizvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák
FRIED ZSIGMOND
műszaki iroda és gyár Budapest, VIII., Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

Helmich Dezső
elektrotechnikai- és rádióüzeme
Budapest, VI, Csángó ucca 6/b.
Telefon: L. 992-83 Telefon: L. 992-83

POROS ISTVÁN
OKL. ÉPITÉSZ, ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, IV., VÁROSHÁZ UCCA 16.
TELEFON: AUTOMATA 874—70.
RÁKOSSZENTMIHÁLY, JÓZSEF UCCA 29.
TELEFON: RÁKOSSZENTMIHÁLY 14.

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 szeptember 4. — 36. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDAN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Bud János dr.

került a kereskedelmi miniszteri székbe, de az első üdvözlés pillanatában sem szabad megfeledkezni távozó, nagyszerű elődjéről, akinek egyéni és közéleti ritka erényeit csak a legtökéletesebb tisztelet hangján lehet említeni. *Herrmann* Miksa rendkívül nehéz időkben állott a kereskedelmi tárca élén, de mégis sok-sok maradandó alkotás dicséri majd nevét. Olyan alkotások ezek, amelyek idők multán termik meg gyümölcseiket és akkor majd lesz még mód és alkalom *Herrmann* Miksa hervadhatatlan érdemeinek méltatására annál inkább, mert az eredmények kibontakozásakor nem állhatja többé útját az elismerésnek az ő szerzeteseket is megszégyenítő szerénysége és puritánsága.

A nehéz idők legnehezebbjén gázolt keresztül *Herrmann* Miksa, de a nehézségekből bőven maradt még *Bud* János számára is. Az ő ritka tudásának, munkabírásának, nagyszerű gyakorlati érzékének kell majd egyik kézzel ezeket a nehézségeket fékentartani és leküzdeni, másik kézzel az alkotások megindult sorozatát az eddiginél is nagyobb erővel sokasítani. Azok az esztendők, amelyeket a különböző miniszteri székben töltött és amelyek megmutatták gazdasági tudásának és zsenijének páratlan változatosságát és pazar skáláját, az ország tökéletes bizalmát biztosítják új munkája számára is.

Az országnak ebbe a feltétlen bizalmába sok okkal és sok joggal kapcsolódik bele Budapest székesfővárosnak és lakosságának reménységekkel telt bizalma is. *Bud* János számtalanszor bebizonyította kormányzati tevékenysége közben, de mint magánember is, hogy őszinte barátja, jóakarója Budapestnek. Szeretettel istápolta mindenkoron ennek a városnak az érdekeit és tökéletesen értékelni tudta azt a szerepet, amelyet Budapestnek játszania kell a jövendő, boldogabb magyar élet kialakulásában. *Bud* János ama kevesek közé tartozik, akik a magyar főváros egész életét, minden életlehetőségét és életküzdelmét ismerik. Sok jelentős cselekedete mellett, amelyekkel segítségére sietett a fővárosnak, ő az, aki például *Budapest-Fürdőváros gondolatának egyik leglelkesebb propagálója.* Mint ilyennek, emlékezetes marad az az interjúja, amelyben a részletekig menő tervekkel és ötletekkel szolgált a főváros fejlesztését és naggyátételét őszintén óhajtók táborának.

Most a kereskedelmi miniszteri székben rengeteg lehetősége lesz annak, hogy a főváros iránt érzett nemes barátsága tettekben jusson kifejezésre. Még ha a lakosságot elemeire bontjuk is, azt kell mondanunk, hogy Budapest lakosságának jó fele a kereskedelemből és iparból él, akik valamennyien a kereskedelmi miniszter böles gazdasági politikájától várják egyéni helyzetüknek javítását. *Bud* János jóakarata biztosítja, hogy Budapest iparát és kereskedelmét teljes mértékben fel fogja karolni, mert Budapest ipara és kereskedelme forrása, örök rezervoárja az ország egész iparának és kereskedelmének. De joggal várhatjuk egy olyan nagy horizontú gazdaságpolitikustól, mint *Bud* János, az egészséges közgazdasági légkör megteremtését is, amelyben megszülethetik a termelési ágak az ország üdvét szolgáló tökéletes összefogása.

De vannak magának Budapest kommunitásának is rendkívüli érdekei, óriási problémái, amelyek egész tömegben függnek a kereskedelmi miniszter jóindulatától, belátásától és tevékenységétől. Soha annyi súlyos gazdasági probléma nem halmozódott össze a főváros életében, mint éppen most. Az *Egységes Községi Polgári Párt* elszánt akarattal indul a megoldások fáradalmas, energiát, tudást és szeretetet követelő útján, de amikor megoldásként a *Budapest-Vásárváros* gondolata vetődik föl, legelső segítőtársnak, istápolónak éppen a kereskedelmi miniszternek kell lennie. Ezer gondot, ezer elintézésre váró tervet tudnánk itt felsorolni, amelyek közül *legelsősorban a közlekedési problémákat említjük.* A villamosvasutak hálózatának kiépítése, nagyarányú rekonstrukciója, tiszteletreméltó módon folyamatban van ugyan, de a kereskedelmi miniszter jóakarata rendkívüli segedelemszámba menne itt is. A környék forgalmának bekapcsolása a főváros közlekedési hálózatába, a *Hév* jövendő szerepének kialakulása, Budapest élelmezésének a közlekedés tökéletesítése útján való javítása páratlan fontosságú kérdések. Jönnek azután sorba a problémák az ominózus halálsorompók kiküszöbölésétől egészen a fővárosnak a bánhidai centráléval való szerződéséig, apró közlekedési relációk megvalósításától, kisebb tarifakérdések megoldásától az országos úthálózat kiépítésének gigantikus munkájáig és ennek az országos úthálózatnak a főváros úthálózatába való bekapcsolásáig.

Túl mindezeken ott van szörnyű kérdőjelként Budapest életében *a munkaviszonyok megjavítása*, az ipari tevékenység föllendítése, az örökkévaló munkanélküliség megszüntetése, a megélhetési lehetőségek fokozása. Ezeknek a súlyos problémáknak megoldási eszközeit a már felsoroltakon kívül a főváros közönsége a kikötők, a közraktárak, a dunai forgalom, a hitel kérdésének megoldásában látja. Ez a lakosság eddig is kemény akarattal harcolt mindezekért, de az idők nem engedték meg, hogy felszabaduljon gondjai alól. Hinni kell azonban az idők fordulásában, de különösen hinni kell akkor, amikor az időket olyan kiváló elmék, olyan jóakaratú államférfiak, Budapestnek olyan jóbarátjai irányítják, mint amilyennek *Bud* Jánost ismerjük.

Hogy megteremthessük Budapest-Vásárvárost, ki kell bővítenünk a Vásárpénztár kereteit

Az Egységes Községi Polgári Párt nagyszabású közgazdasági programmal indul az őszi kampánynak — Becsey Antal súlyos kritikája a közigazgatás gazdaságpolitikai kudarcairól és tervei Budapest-Vásárváros kialakításáról

Az Egységes Községi Polgári Párt még a tavasszal elhatározta, hogy minden részletkérdésre kiterjedő gazdasági programot készít és e szerves közgazdasági program végrehajtása érdekében erélyes akciót indít meg. Azóta folyamatban vannak a program elkészítésének munkálatai és most, hogy néhány héten belül ismét lendületet vesz majd a várospolitikai élet, ennek a nagy és széleskörű gazdasági koncepciónak a megtervezése és gyakorlati végrehajtásra való megérlelése a legaktuálisabb problémák sorába kerül. Erről az egységes közgazdasági programról mondja el véleményét *Becsey* Antal, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnöke, aki tökéletes szakértelemmel tárgyalja ezt a nagy kérdést.

Becsey Antal

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Közigazgatásunk nemcsak székesfővárosi vonatkozásban, hanem állami vonatkozásban is *teljesen csődöt mondott valamennyi közgazdasági probléma megoldása tekintetében.* Úgy a kereskedelmi kikötő megépítése és forgalomba állítása, mint a tranzitóforgalom és az export fejlesztése tekintetében teljesen alkalmatlanoknak bizonyultak a közigazgatási szervek, amelyek *nem eléggé mozgékonyak, hiányzik belőlük az üzleti szellem.* Minden gyakorlati ember levonhatja a közelmult tapasztalataiból azt a tanulságot, hogy

közigazgatási keretek között lehetetlenség gazdasági koncepciókat megvalósítani.

A bürokrácia alkalmatlan volt e feladatok elvégzésére és most itt az eredmény: *a legkedvezőbb időpontokat mulasztottuk el a világpiacokba való bekapcsolódásra.* Nem tudunk eredményeket elérni és így csak siránkozunk és panaszkodunk... A csehek magukhoz ragadták Komáromban a szén dunai szállítását, Pozsonyban a viziforgalom jelentékeny részének a lebonyolítását. Az osztrákoknak sikerült Bécset kereskedelmi gócponttá fejleszteni a nyugat és a kelet érintkezési pontján. *Esztendők mulnak esztendők után anélkül, hogy komoly lépést tudnánk tenni előre közgazdasági céljaink kialakulása felé.* Egy közgazdasági intézményt kell beállítanunk e feladatok elvégzésére. Felfogásom szerint *ez az intézmény nem lehet más, mint a Vásárpénztár.*

— A Vásárpénztár évtizedekkel ezelőtt azért alakult meg, hogy a főváros közélelmezését olcsóbbá tegye és finanszírozza a kereskedelmet. A mai nehéz gazdasági viszonyok között

nem térhetünk ki a Vásárpénztár kereteinek kibővítése elől. Revizió alá kell vennünk a Vásárpénztár egész ügykörét és működését.

Személyi vonatkozásban kitünően sikerült a revizió, amidőn a *Vásárpénztár* élére sikerült megnyerni *Ereky* Károlyt, *Karch* Kristófot és mellettük *Vajna* Ede tanácsnok személyében is kitünő szakember dolgozik. Nézetem szerint új jelszót kell bevinnünk a főváros életébe. Ez a jelszó: *Budapest-Vásárváros.* Budapest-Vásárváros eszméje azonban *nem maradhat puszta jelszó, azt élő valósággá kell formálnunk.* Az összes fővárosi közgazdasági problémáknak: a közélelmezés megjavításának és olcsóbbá tételének, a munkaviszonyok kedvezőbb formában való kialakításának, a megélhetési lehetőségek fokozásának, egyszóval minden olyan közgazdasági kérdésnek, amelyek az emberi életet érintik, *egyesülniök kell és ezeknek a közgazdasági problémáknak Budapest-Vásárváros gondolatában kell kifejezésre jutniok.* A Vásárpénztárt hatalmas, tőkeerős intézménnyé fejlesztettük, *nem elégedhetünk meg tehát azzal, hogy szarvasmarhákkal és sertésekkel kereskedjék.*

— Legfontosabb közgazdasági intézményeink gazdátlanok. Gazdátlan egész *kikötő-ügyünk.* Ennek a kikötőnek az a rendeltetése, hogy pótolja a hiányzó tengeri kikötőt. Az a mód, amellyel ma a mi közigazgatásunk ezt a kikötőintézményt adminisztrálja és az eredmény, amelyet elér, egyenlő a semmivel. Üzleti szellemtől áthatott,

mozgékony és gyakorlati érzékkel rendelkező szervnek kell foglalkoznia a budapesti ferencvárosi helyi kikötőnek és a csepeli állami kikötőnek a kialakulásával.

Bürokraták képtelenek arra, hogy a kereseti lehetőségeknek a zsilipjeit megnyissák.

— De itt van a *Közraktárak* ügye is. A Közraktárak szinte katasztrófális ügyforgalmat mutatnak a mult évihez képest. Az augusztus 1—15-ig terjedő időre szóló kimutatásban a naponként való átlagforgalom kb. hétezer mázsa beraktározás, kétezerkettőszázharminc mázsa kiraktározás. Ez a kettő együtt *288.000 pengő napi forgalmat jelent.* Ezzel szemben tavaly ugyanebben az időben a napi beraktározás harminchatezer mázsa, a kiraktározás húszezer mázsa volt, összesen *egymilliőhétszázezer pengő értékben.* Ezek a számok mindennél jobban beszélnek. Ezekből is látszik, milyen nagyarányú hanyatlás tapasztalható. Nem túlozok, ha megállapítom, hogy *minden okunk meg van az aggodalomra.* A *Leszámitoló Bank* 60 éves koncessziós szerződéséből 12—13 esztendő van még hátra. Emiatt a kellemetlen tény miatt elvégre mégsem halhatunk éhen és nem akaszthatjuk meg a fővárost legfontosabb közgazdasági missziójának teljesítésében. *Ezt a helyzetet tovább fenntartani lehetetlenség.*

— A *dunai forgalom* fejlődéséről is itt kell szólanom. Kétségtelenül meg lehet állapítani, hogy a dunai forgalom növekedőben van, de ez a növekedés — sajnos — csak *az idegen hajózás* fejlődését jelenti.

Egyetlenegy lépés sem történt abban az irányban, hogy a Balkán nyersterményeit Budapest felé irányítsuk,

pedig ezek idekívánkoznak, sőt minden politikai szemponttól függetlenül egyenesen *keresik a kapcso-*

latokat velünk. Ma senki sem törődik nálunk a balkáni felhozatal megszervezésével. A balkáni felhozatal fejlesztése és megszervezése állandó tartós anyagot nyújtana a fővárosi dunai kikötőknek, melyek megfelelő vezetés és kiépítés révén, találkozóhelyeivé válhatnának az eladó keletnek és a vevő nyugatnak.

— A *hitelt* is meg kell szervezni. A helyzet teljes ismeretében állíthatom, hogy

idegen tőke szívesen jönne ide, de senki sem tesz kísérletet arra, hogy az utat egyengesse számára.

Nincs intézmény, amelyik ezzel foglalkoznék.

— Az utóbbi időkben megszervezett fővárosi intézmények közül legnagyobb jelentőséget *az élelmiszer-nagyvásártelepnek* tulajdonítom. Ez az egyedüli pozitív eredménye az utóbbi időkben kifejtett közgazdasági küzdelmeinknek. Ez az intézmény sem fogja azonban az igazi célt szolgálni, ha kimerül a parciális fővárosi érdekek szolgálatában. *Nem szabad megengedni, hogy az élelmiszer-nagyvásártelep összezsugorodjék lokális célok szolgálatára.*

Budapest-Vásárváros eszméjét kell szolgálnia az élelmiszer-nagyvásártelepnek is.

Egyáltalán nem győzöm eléggé hangsúlyozni, hogy *a Vásárpénztár ügykörét ki kell szélesíteni.* A kiszélesítés irányait a most említett kérdések felölelésében látom. A Vásárpénztár mozgékony szervezet, amely minden tekintetben hivatott arra, hogy egy széleskörű közgazdasági koncepciónak a gyújtópontja legyen.

Ezekben fejtette ki *Becsey* Antal véleményét arról a közgazdasági programról, amelynek megvalósítását az *Egységes Községi Polgári Párt* legfőbb programpontjának tekinti. Mihelyt *Kozma* Jenő hazaérkezik és az *Egységes Községi Polgári Pártban* megindul az őszi városházi kampánnyal kapcsolatosan az alkotó munka, ez a nagy közgazdasági program komoly vita tárgya lesz. Azok a szempontok, amelyeket *Becsey* Antal nyilatkozatában felsorakoztatott, kétségkívül érvényesülni fognak — hacsak szűkített keretek között is — a főváros jövő évi költségvetésének az összeállításánál.

Mitől függ a Maglódi úti új szeretetotthon építkezésének megkezdése?

Néhány nappal ezelőtt híre kelt annak, hogy a főváros legnagyobb szociális terve, *a Maglódi úti új központi szeretetotthon megvalósítása veszélyben forog* és hogy az építkezés *elmarad.* Mivel napról-napra inkább érezhető az új szegényház hiánya, egyre nagyobb azoknak az elszegényedett polgároknak a száma, akik hatósági gondozásra szorulnának, érthető, hogy feltűnést keltett ez a hír-adás, amelynek valódiságáról *Liber* Endre tanácsnoknál, a szociálpolitikai ügyosztály vezetőjénél érdeklődve, az alábbi felvilágosítást kaptuk:

— Határozott formában arról beszélni, hogy a központi szeretetotthon építkezése elmarad, *nem lehet.* Kétségtelen azonban az, hogy

az építkezés megkezdésének időpontja és az egész komplexum megépítése szoros összefüggésben van azzal, hogy milyen összegeket tud beállítani a főváros erre a célra a jövő évi költségvetésébe.

— A központi szeretetotthon építését, mint köztudomású, négy évvel ezelőtt mondta ki a törvényhatóság, azóta minden évben háromszázezer pengőt állítottunk be e célra a költségvetésbe, úgy hogy

az idei részlettel együtt 2,000.000 pengő áll rendelkezésre.

Annak idején a közgyűlés 64 milliárd koronában kontemplálta az építési költségeket. Kétségtelen, hogy azóta az építési kiadások *drágultak* és a kalkuláció nem is kölcsön pénzzel történt, de ma sem kerülne többe az építkezés, elgondolásunk szerint *8 millió pengőnél.*

— A tervpályázat mint tudjuk, igen szép eredménnyel végződött és a tanács az első két pályadíj nyertesét, *Maróthy* és *Szabolcs* műépítészeket bízta meg a részletes tervek kidolgozásával. A két műépítész a terveken dolgozik, amint ezek beérkeznek, a II. és IX. ügyosztály közösen fogja megállapítani, mennyibe kerül az építkezés és annak megfelelően készít új előterjesztést. Kétségtelen, hogy

az építkezést csak több évre elosztva tudjuk elvégezni és ezért bizonyos sorrendet kell megállapítani.

Szerintem az első turnusban a felvételi és gazdasági épületeket és az egészséges ápoltak pavillonját kell elkészíteni és későbbi feladat marad a betegpavillon, a tüdőbetegek pavillonja, a házastársak pavillonja és a parkirozás.

Ha az első három pavillon építési költségeit biztosítottnak látjuk, az építkezés haladéktalanul megindul.

— Tudva azt, hogy a törvényhatóság pártjai kivétel nélkül az egyik legsürgősebb feladatnak tartják a szeretetház létesítését, remélem, hogy a munkálatok elkezdése semmiféle késedelmet nem szenved.

— A szeretetotthon megépítése vitathatatlanul sürgős, amit mi sem bizonyít jobban, mint az, ha arra hivatkozom, hogy a korábbi 300—400 előjegyzéssel szemben ma már 600-nál több olyan elaggott szegény polgára van a fővárosnak, — egyedül az Erzsébet szeretetotthonban — akik csak papiroson vannak felvéve, elhelyezésre várnak, de tényleg elhelyezni őket lehetetlen, mert hely csak akkor akad, ha valamelyik öreg az életből eltávozik. Bármennyire sürgős is azonban a szeretetotthon, megvalósításra csak akkor kerülhet a sor, ha a pénzügyi lehetőségek biztosítva vannak.

FARKAS LAJOS MÉRNÖK
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Budapest VII, Kolumbus u. 41
Telefon: J. 396-78

Kávéházi, intézeti és tömegélelmezési konyhaberendezések
MAYER HERMANN és HIRSCHLER
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 48. SZÁM.
ELSŐRENDŰ HŰTŐGÉP
KÉPVISELET: ESCHER-WYSS & Co.
ZÜRICH-LONDON

Textilipari Feldolgozó és Értékesítő Szövetkezet
Budapest, VIII., József-körút 49. szám
Telefon: József 439—91. sz.

TÁBLAÜVEGBEN MANDL VEZET KARTELEN KIVÜL
BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

Dr. HELVEY TIVADAR
VEGYÉSZETI GYÁRA, BUDAPEST
Asphaltozás. Tetőfedés. Szigetelés
TELEFON: AUTOMATA 272—75. SZÁM
Iroda: VI, Eötvös ucca 21. ● Gyár: IX, Soroksári-út 106.

Baranyi Gyula és Társa
Vegyipari Vállalata r. t. Budapest, VII., Izabella-tér 1.
Telefon: József 483—89.
Festékek, Vegyicikkek és Hézagmentes „MEROLIT" padló

NEUSCHLOSZ ELEK TÉGLAGYÁRA
Városi iroda: V., Pozsonyi-út 21-25. Telefon: 901—49.
Kartelen kívül
Helyszínre szállít Ia. kis- és nagyméretű égetett agyagtéglát. Hidegkút, Mária-Remete és Pilisvörösvárhoz legközelebb fekvő téglagyár.

SCHWARCZ JÓZSEF temetkezési, nemzeti zsinór és butorpaszomány-gyára
Budapest, IX, Köztelek-u. 2. — Telefon: Aut. 857—41
Folyószámla a Kereskedelmi Banknál

Révész János
cement-, márványmozaik- és mükőárúgyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, mükő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, ŐSZ UCCA 14.

PALKA JÓZSEF
Alapíttatott 1894-ben
Magyarország ezüstkoszorús üvegfestő mestere
TELEFON: J. 302—28
ÜVEGFESTÉSZETI ÉS ÜVEGMOZAIK MÜTEREM
Budapest, VIII., Baross-u. 59

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN, (DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD UCCA 3.
TELEFON: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

„GUWY"
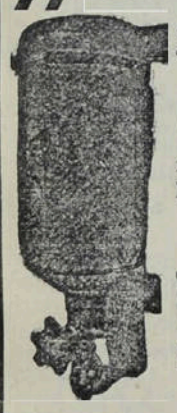
az egyetlen kézi tűzoltókészülék, amely minden emberi beavatkozás nélkül 60° C hőmérsékletnél
automatikusan
működik és a tüzet keletkezése pillanatában azonnal eloltja, emellett kézi használatra is alkalmas.
Kizárólagos eladási hely:
VÉRTESS ÉS TÁRSA
Budapest, IV., Apponyi-tér 1.
Telefon: 834—59.

FUCHS G.
Első Magyar Tizedes- és Százados-Hidmérleggyár R.-T.
BUDAPEST
Gyár és Iroda: VI., Váci-út 43. Telefon: L. 915—23.
Városi raktár: VII., Károly király-út 1 Telefon: József 429—90.

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 964—14. SZÁM

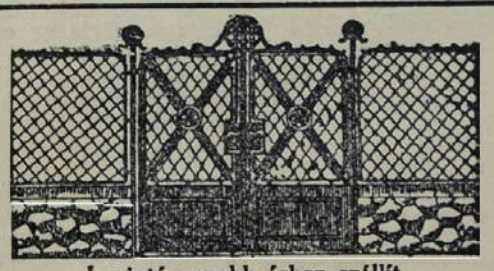
Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapíttatott 1876. Telefon: Aut. 826-85.

HANVAY VIKTOR
villany- és rádiócikkek
Budapest, VI, Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—69

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállít hivatalok részére irattőtőhevedert, per- és padlótörlőruhát.

Születésnapi ünnep Fonyód-Bélatelepen

Ripka főpolgármester 58 éves

Ripka Ferenc főpolgármestert vasárnap délben az *Egységes Községi Polgári Párt* népes küldöttsége kereste föl Fonyód-Bélatelepen, hogy 58-ik születésnapja alkalmából üdvözölje. A küldöttségben, amelyet *Gaár* Vilmos és *Becsey* Antal vezettek, a két társelnökön kívül résztvett *Dinich* Vidor, *Horváth* Károly, *Bárány* Oszkár, *Farkas* József, *Martin* János, *Girardi* Tibor, *Spett* Ferenc, *Hubert* Vilmos, *Holtzer* Nándor, *Ledermann Mór*, *Harrer* Ferenc, *Wellisch* Andor és még számosan mások.

Az *Egységes Községi Polgári Párt* küldöttségének tagjai vasárnap a reggeli gyorsvonattal utaztak el a délivasúti pályaudvarról és fél 11-kor érkeztek a fonyódbélatelepi állomásra, ahol a főpolgármester személyesen várta a bizottsági tagokat. A küldöttség nevében *Gaár* Vilmos társelnök üdvözölte a főpolgármestert születésnapja alkalmából. *Gaár* Vilmos beszédében utalt arra a misszióra, amelyet a főpolgármester eddigi működése során betöltött és amelynek során nagyrészben valóra váltotta a munkának, a szeretetnek és a megértésnek a programját. Biztosította a főpolgármestert a párt tagjainak változatlan ragaszkodásáról és azt kívánta, hogy munkás életével még sok esztendőn keresztül szolgálhassa a közérdeket.

Délelőtt strandolás volt a Balatonon. Ott volt *Buzáth* János alpolgármester is a családjával. Délben a főpolgármester ebédre látta vendégül a bizottsági tagokat. Az első felköszöntőt *Becsey* Antal mondotta:

— Nem vagyunk betolakodók, — úgymond, — mi is családtagok vagyunk, annak a családnak a tagjai, amely a köz iránti kötelességérzetben találkozott a vezérrel. A családi kapcsolatok kötelességeket rónak reánk, de jogokat is adnak. Ami a kötelességeket illeti, mi a jövőben is ki fogunk tartani a vezér mellett, de jogokat is vindikálunk magunknak és ezeknek a jogoknak a főforrása az a szeretet, amelylyel a főpolgármester személye és a főváros közönsége iránt viseltetünk. A közélet embere több komponensből van összetéve, elkezdve a családi élettől, a gazdasági tevékenységen és baráti kapcsolatokon át. Ezeket a komponenseket *Ripka* Ferenc főpolgármester személyében az abszolut becsületesség, korrektség és őszinteség jellemzi. Ezek azok a hatalmas erők, amelyek *Ripka* Ferenc főpolgármester személyével szemben ellenfeleit is lefegyverzi.

Becsey Antal pohárköszöntője nagy hatást gyakorolt a jelenlévőkre. *Spett* Ferenc a szeretetreméltó és figyelmes háziasszonyt köszöntötte föl, *Hubert* Vilmos a fővárosi kereskedők és iparosok üdvözletét adta át a főpolgármesternek.

Igazi baráti és családi hangulatban telt el a délután. A bizottsági tagok az esti vonattal tértek vissza Budapestre.

A BSzKRT kiépíti a rózsadombi villamosvonalat

A jövő héten ötven új pótkocsival a hármas kocsijáratokat sürítik — A villamosvasút nagyarányú fejlesztési programja

A városházán sokat beszélnek mostanában arról a nagyszabású programról, amelyet a BSzKRT a legközelebbi jövőben végrehajtani szándékozik. Így például híre jár, hogy a megvalósítás stádiumába jutott *Kozma* Jenőnek az a régi terve, amit több ízben ismertetett a *Fővárosi Hirlap* hasábjain, s amely terv szerint a budai oldalon *közvetlen villamos összeköttetést lehetne teremteni az Eszter ucca és a Hűvösvölgy között.* A *Fővárosi Hirlap* munkatársa érdeklődött e fejlesztési terv részletei iránt és a BSzKRT vezetősége részéről, tehát

a legilletékesebb helyen

a következő érdekes felvilágosításokat kapta:

— Tervezgetéseinkben, amelyeknek célja a BSzKRT új útvonalainak kiépítése és általában a főváros villamosközlekedésének a kiterjesztése, — az első konkrét lépést a mult héten tettük meg, amidőn

beadványt intéztünk a főváros tanácsához a rózsadombi villamosközlekedés kiépítéséről.

Beadványunkban előadtuk, hogy tudomásunk szerint a rózsadombi autóbuszközlekedés különböző nehézségekbe ütközik, hajlandóságunkat jelentettük be tehát a rózsadombi villamosvonal kiépítésére, sőt beadványunkhoz *tervpályázatot is csatoltunk.* Abban az esetben, ha a Rózsadombra valóban felvezethetnők a villamost, akkor *ennek a vonalnak az Eszter ucca irányában való továbbfejlesztése is aktuálissá válnék.* Ennek a továbbfejlesztésnek folytatásaként gondolni lehetne *egy hűvösvölgyi kapcsolatnak a kiépítésére is.* Ez azonban máskép nem történhetik meg, mint mind a két vonalnak a meghosszabbítása révén. Úgy

az Eszterúti villamosvonalat, mint a hűvösvölgyi vonalat meg kellene hosszabbítani Pesthidegkútig,

ahol azután találkoznának.

— Úgy a rózsadombi villamosvonal megépítése, mint a hűvösvölgyi kapcsolatnak a megteremtése, egyelőre távolfekvő terv, amely csak akkor kerülhet sorra, ha a tanács ilyenirányú akaratának határozott kifejezést ad. A tanács jogkörébe tartozik ugyanis a BSzKRT fejlesztési programjának a megállapítása. Hangsúlyoznunk kell, hogy nekünk még vannak másirányú sürgős kötelezettségeink is, így pl.

meg kell építenünk az óbudai villamosvonalat, a filatorigáti vonalat, a Kőbányarákosfalvi vonalat.

Most folynak a Villányi úti vonal kiépítésének a munkálatai, legközelebb a szentlőrinci helyiérdekű vasutvonalnak a meghosszabbítása lesz aktuális. De szükség van más új vonalakra is, e vonalak megépítéséről és sorrendjéről természetesen szintén csak a tanácsnak van joga dönteni. Külön kérdés az, hogy honnan teremti elő a BSzKRT a szükséges fedezetet. *Szó van kölcsön felvételéről, ezek a tárgyalások azonban még egészen kezdetlegesek.*

A BSzKRT vezetősége részéről egyébként közölték még a *Fővárosi Hirlap* munkatársával, hogy

a jövő héten szállítja a Ganz-gyár az ott megrendelt ötven új villamoskocsit.

Ezek *mind pótkocsik lesznek.* Ezeket a pótkocsikat a BSzKRT igazgatósága *hármas villamoskocsik beállítására akarja fölhasználni.* Ezidőszerint csak a 4-es vonalon járnak hármas kocsik, a BSzKRT vezetősége azonban úgy tervezi, hogy *több más villamos relációban is, ahol feltünően nagy a forgalom, bevezeti ezt a bevált hármaskocsi-rendszert.* Természetesen csak a város belsejében lehet szó a hármaskocsi-rendszer alkalmazásáról, — ott, ahol rendkívül nagy a forgalom, de torlódások elkerülése céljából lehetetlenség új relációt nyitni. A BSzKRT igazgatósága egyébként *a napokban rendeli meg a szentlőrinci vasút részére szükséges harminc kocsit is, amit a meghosszabbított útvonalon fognak használni.*

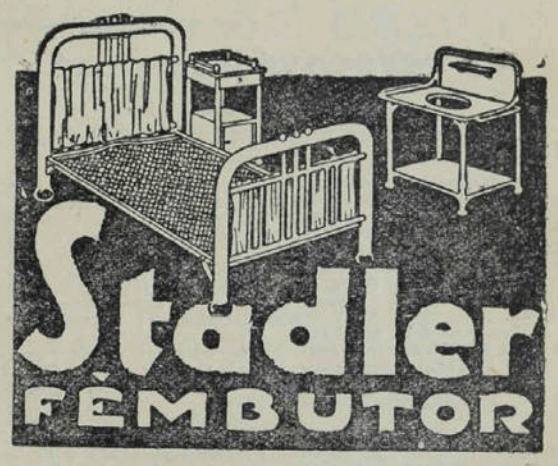

Eladási osztály: VI, Teréz körút 43. szám

Fővárosi Hirlap
az Egységes Községi Polgári Párt
hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő.
egész évre . . . . . 24 pengő.

PROF. JUNKERS gázfürdőkályhái
A legjobb és legmegbízhatóbb világhírű melegvíztermelő készülékek
Mindenütt kaphatók!

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., LAJOS U. 92, IV. EMELET.
TELEFON: AUTOMATA 625—78. SZ.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

FISCHER MÁRKUSZ
ÉPÜLET- ÉS BUTORASZTALOS
ÜZEM ÉS IRODA: BUDAPEST, X., LIGET UCCA 20

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

Proczeller Bálint kövező mester
Budapest, X. Korponai u. 11. Tel.: Kőbánya 74-84

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal
WOLFF ERNŐ
Sürgönycim: WOLFFEKE
Tel.: Lágymányos 13-82 Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök — ENÖKL ELEMÉR okl. mérnök, építőmester
építési vállalkozók
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

Korányi és Fröhlich redőnygyár
BUDAPEST KISFALUDY-U. 5/F • TELEFON: J. 323-76 • 459-86
SPECIÁLIS GYÁRTMÁNYAI:
SZAB. PÁNCÉLREDŐNY · ACÉLREDŐNY · FAREDŐNY · VÁSZONREDŐNY
SZAB. AJTÓCSUKÓ · BOSTWIGH-TOLÓRÁCS · NAPELLENZŐ · SZERKEZETEK
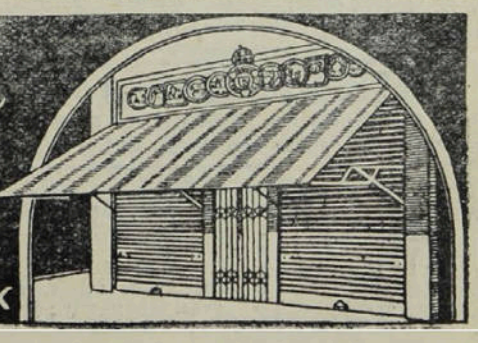

VÁLLALKOZÁSI HIRLAP

Nyilvános versenytárgyalást hirdetnek az albertfalvai 380 háznak az építésére

Az Egységes Községi Polgári Párt sikeres közbenjárása

A fővárosi iparosok és vállalkozók körében nagy elégedetlenséggel figyelték, hogy az albertfalvai északi telep építkezésének kiadása nem nyilvános versenytárgyalás útján történt. Főként amiatt panaszkodtak, hogy az építkezésekre általánosságban a megbízást az *Ingatlanbank* kapta meg és így az iparosok és vállalkozók zöme ezen a munkaterületen egész sereg foglalkoztatási lehetőségtől esett el. Az *Egységes Községi Polgári Párt* vezetősége méltányolta az iparosoknak és vállalkozóknak ezt a panaszát és éppen ezért minden eszközt felhasznált arra, hogy e sérelmek orvosolhatók legyenek. A *Fővárosi Hirlap* munkatársának értesülése szerint ebben az irányban már meg is történt a kedvező döntés, amennyiben

az albertfalvai telep déli részén a jövő évben sorra kerülő építkezésekre a munkálatokat a népjóléti minisztérium versenypályázat útján fogja kiadni.

Ez a döntés, amely az *Egységes Községi Polgári Párt* akciójának sikerét bizonyítja, azt jelenti, hogy egész sereg kisiparos és vállalkozó fog a jövő év tavaszán az albertfalvai építkezéseknél munkát kapni.

Új versenytárgyalási kiírások

Az elmult héten a főváros tanácsa a következő újabb versenytárgyalásokat írta ki:

Ács, szigetelő, bádogos, asztalos, lakatos, kovaföldbeton, tetőfedő, üveges, mázoló, stb. munkára a *Szabó József uccai autóbuszgarázsnál.* Pályázni lehet szeptember 16-án d. e. 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Villanyszerelési munkára a *Teve uccai tűzőrségi épületnél.* Pályázni lehet szeptember 17-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

110 asztaltűzhely szállítására a Mihálkovics uccai, 220 asztaltűzhely szállítására a Gubacsi úti és 180 folytonégő kályha szállítására a Ceglédi úti kislakásos telepeken. Pályázni lehet szeptember 17-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Vízvezeték, csatorna és gázberendezési munkára a *Wenckheim-palotánál.* Pályázni lehet szeptember 17-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Ugyanilyen munkára a *Gyáli úti régi fertőtlenítő intézet átalakításánál.* Pályázni lehet szeptember 18-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Ugyanilyen munkára a *Teve uccai tűzőrségi épületnél.* Pályázni lehet szeptember 17-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Aszfalttal ágyazott parketta, gummi és linoleumburkolási munkára a *Lenke úti,* az *Üllői úti* és a *Római fürdőtelepi iskoláknál és óvodánál.* Pályázni lehet szeptember 18-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Bútorberendezési és tornateremberendezési munkára ugyanott. Pályázni lehet szeptember 18-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Versenytárgyalási megbízások

Az elmult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Összmunkákat a különböző helyen épülő új vámházaknál: Gálócsy Zsigmond és Cséry Miklós 14.625, Óváry és May 5291, Hirsch Károly 8200, Kovács József 14.560, Berger és Vida 26.000, Tőke György 13.510, Czipauer János 22.575, Kis J. Jenő 5600, Csonka Ferenc 6200, Székely és Mottl 7000, Berényi Ignác 19.500, Constans építő r. t. 54.760, Kellermann László 9300, Novák István 12.900, Ruzsicska Béla 22.500, Márkus Lajos 25.050.

Mázoló munkát a *Wenckheim-palotánál:* Steinhäusel és Kölber 17.665, a *Gyáli úti fertőtlenítő intézetnél:* Tomi Lajos 8590, a *Gyáli úti bakteriológiai intézetnél:* Liktor Ferenc 4756.

Szobafestő munkára u. o.: Krival Márton 3672, a *Wenckheim-palotánál:* Szegő József 18.564.

Burkoló munkát a *Gyáli úti bakteriológiai intézetnél:* Kraszner József 14.846.

Lakatos munkát ugyanott: Knausz Gyula 10.411, a *Wenckheim-palotánál:* Hermann Béla 4030.

Asztalos munkát ugyanott: Rosenfeld Andor 5799, a *Gyáli úti bakteriológiai intézetnél:* Brichta József 10.218.

Ácsmunkát a *Hunor uccai iskolánál:* Ertl József és Fia 3670.

Tetőfedő munkát a *Wenckheim-palotánál:* Kirschenbaum Gusztáv 4080, a *Római fürdőtelepi iskolánál:* Somogyi Béla 4499.

Kőmíves munkát az *Erzsébet szegényháznál:* Mester István 2167.

Vasgerendák szállítására a *Gyáli úti bateriológiai intézetnél:* a Vasgerendákat árusító r. t. 6620.

Ácsmunkát ugyanott: Riedel Bertalan és Fia 6683.

Vízvezeték és gázberendezési munkát a *Toldy Ferenc uccai iskolánál:* Alpár Géza 2209.

Kőfaragó munkát a *Gyáli úti bakteriológiai intézetnél:* Seenger Béla 5475, Melocco Péter 6354, a *Bajza uccai iskolánál:* Müller Rezső 2656.

Iratfelvonó készítését a *Wenckheim-palotánál:* Wertheimer F. és Társa 5340.

Redőnymunkát a *Gyáli úti fertőtlenítő intézetnél:* Ledniczky és Társa 2777.

Udvarburkoló munkát az *Aréna út 138—142. sz. háznál:* Grozit r. t. 2479.

Bádogos munkát a *Wenckheim-palotánál:* Ábrahám és Gürtler 9485.

Csatornaépítési munkát a *Kitaibel Pál uccánál:* Csányi Pál 7142.

Kövező munkát a *Hungária körútnál:* özv. Gravieser Albinné 54.169.

Útburkoló munkát a *Bécsi úton:* Hajnal Imre 36.855.

Faragott kőszállítást a *ferencvárosi helyi kikötőnél:* Seenger Béla 22.698.

Daruvágány alapozási munkát ugyanott: Sándor Ödön 25.549 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek és vállalatok pályáztak:

Kőszállításra: Inóczi kőbánya, Tapolczavidéki gazdasági szövetkezet, Rózsa Ernő, Zalahalápi bazaltbánya, Urikány-zsilvölgyi bánya, Zinner Manó, Hofbauer Jakab, Hubertus kőbánya, Nemesgulácsi kőbánya, Lauffer Sándor, Solymosi és Farkasmályi kőbánya, Szobi kőbánya, Somoskői bazaltbánya, Badacsonyi bazaltbánya.

Föld, kőmíves és ács munkára a csatornaszivatytyútelepen épülő autógarázsnál: Fábián Testvérek 45.014, Frank Emil 49.537, Szüts Jenő 49.705, Mihályi és Szvetics 46.462, Érdi Zsigmond 49.949, Kozma Pál 51.150, Biró László 49.013, Kárász Géza 52.887, Sándor József 45.708, Littke és Tóth 39.880, Berényi Ignác 52.075, Mester és Kiss 49.775, Latinovits és Reich 49.942, Mayer és Wührl 51.033, Schäffer A. 45.596, Gratzl Lajos 38.177, Tőke György 51.399.

Útrendezési munkára a *Horthy Miklós úton:* Halmos I. és Fia 51.149, Schweiger és Kulás 52.297, Neumann Ferenc 57.718, özv. Gravieser Albinné 53.107, Schäffer Antal 59.005, Hlatky József 72.830, Obendorfer József és Fia 64.518, Ámon Antal és Fia 49.940, Heverdle István 65.545.

Árokboltozási munkára a *Budenz-ároknál:* Kis J. Jenő 16.633, Gratzl Lajos 13.812, Farkas Lajos 16.670, Risavy János 14.715, Klauber és Vajda 16.535, Csányi Pál 20.860, Schäffer Á. 16.450, Heverdle István 20.990.

Járdasziget építésére az *Oktogon téren:* Hirsch Mihály 12.300, Korek E. 14.550, Angol aszfalt 12.450, Biehn János 11.100, Grozit 12.150, Helvey Tivadar 11.925.

Ácsmunkára a *Palotai úti kislakásos telepen:* Marton László 3804, Hegedüs Ferenc 3405, Kurtán Gyula 4310, Ertl József és Fia 3485, Friedrich Jakab 4200.

Kőmíves munkára a *Kun uccai kórháznál:* Buzadics Ignác 5763, Németh Zoltán 4372, Tárnok Géza 6588, Kolényi és Balázs 4993, Beta Géza 4664, Székely Kálmán 5851, Bodnár Albert 4856, Faragó Rudolf 6243, Korody Gyula 5039, Paulheim és Weninger 5923, Glück Géza 6736, Erdi Zsigmond 11.665, Castelli Kont 7024, Egri Bálint 6995, Erőss Sándor 8969, Csimár Károly 7574, Mihályi Lajos 7104, Grenyó Bertalan 7440, Kovács Lajos 7666, Sándor József 8440; a *Rókus-kórháznál:* Német Vilmos 11.302, Tausz Alfréd 10.285, Robelly Aladár 11.671, Volentics Lajos 8847, Schulek Béla 10.864, Kovács József 9395, Faragó Rudolf 10.229, Burghardt György 11.210, Nagy Sándor 11.304, Erős Sándor 11.399.

Gőzfűtőberendezési munkára az *Új Szent János-kórháznál:* Dávid és Deutsch 32.883, Fekete Ödön 29.004, Körting B. E. 36.437, Kvila Gyula 30.780, Rufián István 29060, Klein Józsefné 29.665, Egri és Fia 29.258, Wolf Márk 29.546, Fazekas Ferenc 34.743, Kolbányi és Pákozdy 29.537; a *Wenckheim-palotánál:* Egri és Fia 94.078, Janisch János és Fia 78.768, Szepesi Gyula 96.671, Wolf Márk 76.996, Scheiber Miklós 89.517, Klein Józsefné 84.390, Ilkovits J. 81.676, Cross Charles 97864, Szentgyörgyi és Társa 93.841, Gerő N. Nándor 85.104, Marton és Tóth 110.069.

Burkoló munkára a *Palotai úti kislakásoknál:* Melocco Péter r. t. 5140, Gerber József 4920, Neuhammer Miksa 5560, Cristofoli Vince 5680, Melocco Péter 5040, Schillinger Vilmos 5600, Balogh Ferenc 5100.

Csatornaépítési munkára a *helyi kikötőnél:* Klauber és Vajda 29.625, Gratzl Lajos 26.888, Hlatky József 45.744, Mayer és Wünzl 25.678, Kis J. Jenő 34.631, Schäffer Á. 27.478, Benedict Marcel 28.376, Hajnal Imre 38.529, Farkas Lajos 32.064, Obendorfer József és Fia 32.685 pengő vállalati áron.

MAKOVSKY FERENC Fülöp Szász-Coburg Góthai herceg Ő királyi Fensége uradalmi építésze
Budapest, VII. Abonyi-u. 4. TELEFON: J. 881-17

UNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus! Színben, minőségben elsőrangú! Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja: UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T. BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos: Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39. Telefon: J. 512—30.

SZILÁGYI LÁSZLÓ
Pénzszekrény- és tressor-gyára
Tűzmentes páncél-szekrények, okmány vasszekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerű javításokat és szállításokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.
BUDAPEST, IX. LILIOM UCCA 37. SZÁM.
TELEFON: JÓZSEF 388—99

Tel.: Aut. 150-79
Hűtő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek
Spitzer testvérek
Budapest, V., Vilmos császár út 42.
Tel.: Aut. 150-79

Fával égetett darabos fehér meszet,
C-resit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb épitő anyagot szállit bárhová kartelláron alúl:
Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8. Telefon: Aut. 244-41.

DÖMÉNY IMRE
EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG
festék-, háztart.- és vegyicikkek kereskedése
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.
Telefon: Automata 886—51.

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja: EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

ÁRVAY R. LÁSZLÓ Pala- és cserepfedő- mester — Javarbantartási vállalat. Elvállal pala-, cserép- és kátránytetők új fedését, javítását
Budapest, VII., Peterdy ucca 30 Telefon: József 351—06

REICHENBERGER RÓBERT
RÉZMŰÁRU ÜZEM
Gyárt: vörösrézből, valamint más fémekből edényeket és készülékeket.
ALAPÍTTATOTT: 1888. TELEFON: JÓZSEF 366-14. Arany- és ezüstérmekkel többszörösen kitüntetve!
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SAJÓ UCCA 6. SZÁM.

LAMPL ÖDÖN
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

FISCHER HENRIK
épületfakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.
Telefon: J. 603—08.

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3 sz.
Fióküzlet: IX. kor. Tompa ucca 0 szám
TELEFON: A. 847-73

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. sz.
Telefon: Lágymányos 6—07.

WEISZ MIHÁLY
mérnök, épitési vállalkozó, csatorna- és mélyépitő
Balaton ucca 2. Telefon: 257-66

VÁLLALKOZÓK!
Pneumatikus gépeik stb. beszerzése előtt tekintsék meg üzemben az általunk szállított gépeket: Csécs E. „Bora bányagépek" ker. váll.
Budapest, V., Csáky-u. 18/b. Tel. L. 998-28

AGYAGCSÖVEK
és csatornázási cikkek
HUBERT ÉS TÁRSA B. T.
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4.
Telefon: Automata 22—67.

Németh Benő
beton- fal- és kőpadlóburkolómester
Telefonhivó: Aut. 804-33 Vilmos császár út 8

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

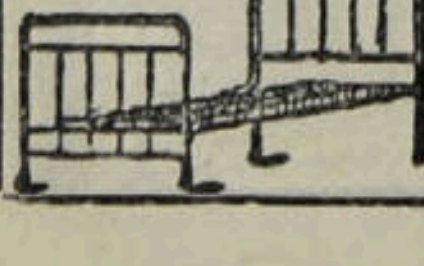
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágyneműi és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

A fedettuszoda tervei már beérkeztek,

de a fővárosnak még nincs pénze az építkezésre

Berczel Jenő alpolgármester azt tervezi, hogy több egymásután következő esztendő költségvetésébe veszik föl a fővárosi hozzájárulást

A Markó uccai reáliskola rajztermében *Klebelsberg* Kunó gróf kultuszminiszter elnöklete alatt hétfőn délután bontották föl *a fedett uszoda* építésére beérkezett pályázatokat. A pályázat feltünően szép eredménnyel végződött, amennyiben *huszonyolc, kivétel nélkül értékes tervpályázat futott be.* Az ülésen a fővárost *Purébl* Győző és *Solty* Lajos tanácsnokok képviselték.

A 3000 pengős első díjat *Hajós* Alfréd „Sportfórum" jeligés művének ítélték oda. A 2000 pengős második díjat *Sebestyén* Arthúr, míg a „Hunnia" jeligéjű mű, amelynek ugyancsak *Hajós* Alfréd a készítője, az 1000 pengős harmadik díjat kapta.

A pályanyertes művek mellett 1000—1000 pengős honorálással megvásárolták az *Arvé* és *Gerstenberger* („Kupa"), *Gerlóczy* Gedeon („Hunnia"), *Körmendy* Nándor („Stadion"), *Jablonszky* Ferenc („Európa"), *Racsiu* Virgil és vitéz *Hajas* István („Nap") jeligéjü terveit.

A zsüri döntése után

Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter

a következőket jelentette ki a stadion megvalósításának menetrendjéről:

— Az első díjjal jutalmazott pályamű alkotóját haladéktalanul felszólítjuk, hogy az 1:100 léptékű terveket mutassa be. *Remélhetően egy hónapon belül kiírható lesz a pályázat a kivitelre is.* A munkák kiadása valószínűség szerint, ez év november 1-ig megtörténik és így, hacsak lehet, a földmunkát még az idén megkezdik. Maga az építés pedig a jövő évi kampányra marad. Minden lehetőt el fogunk követni, hogy az építés a lehető leggyorsabban lebonyolíttassék és ennek érdekében az összes kivitelezési határidőket a minimumra kívánjuk megszabni.

— A végleges terv a díjazott és megvásárolt tervek valamennyiének felhasználásával fog kialakulni.

*

Minthogy a fedett uszoda most már a legkomolyabb megvalósítás stádiumába jutott, a terv kivitelének részleteire vonatkozóan a városházán is informálódtunk. Érdeklődésünkre

Berczel Jenő dr. alpolgármester

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— *Az építkezés megkezdésének időpontjáról még nincsen döntés, mert hiszen előbb gondoskodnunk kell a szükséges anyagi eszközök előteremtéséről.* A fedett uszoda

felépítésének költségei az eddigi számítások szerint kétmillió pengőt tesznek ki. Ebből az összegből egymillió pengő rendelkezésre áll a kultuszminiszteri tárca keretében,

a telket és a vizet a Margitsziget Rt. adja, *a hiányzó* egymillió pengőt *Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter úr a fővárostól várja.* Én már azon az értekezleten is, amelyet ebben az ügyben a kultuszminiszter úr elnöklésével tartottunk, kijelentettem, hogy *a főváros aligha tudja előteremteni a teljes egymillió pengőt.* Most, hogy a költségvetés összeállításánál igen súlyos gondjaink vannak,

még kevésbbé remélhetem, hogy ezt az egymillió pengőt előteremthetjük.

Minden valószinűség szerint azt a megoldási módot fogjuk választani, hogy *több egymásután következő évi költségvetésbe vesszük föl a fővárosi hozzájárulás összegét.* Hogy hány évre osztjuk el a fővárosi hozzájárulást és ez összegszerűen mennyi lesz, azt most még csak megközelítően sem tudom megmondani. Minden attól függ, miként alakulnak a főváros jövő évi költségvetésének a tárgyalásai.

— A kultuszminiszter úr tudomásom szerint alapítványt akar létesíteni a fedett uszoda felépítése és fenntartása céljából. Ez az alapítvány három tényezőből fog állani: 1. az állam, 2. Margitsziget Rt., amely a területet és a vizet adja és 3. a főváros. *A fedett uszoda bevételeit mindenkor az alapítvány összegéhez fogják csatolni.* Ebben a tekintetben sem lehet még jóslásokba bocsátkozni, mert hiszen megtörténhetik, hogy nem lesznek különösebb bevételek. A jövedelmezőség fokozása, vagy legalább is a folyó kiadások előteremtésének mindenkori biztosítása érdekében máris fölmerült egy terv, amely szerint

a fedett uszoda mellett hullámfürdőt létesítenek és ennek a jövedelme minden valószínűség szerint elegendő alap lesz a fedett uszoda folyó kiadásainak a fedezésére.

Ennyit mondott *Berczel* alpolgármester a fedett uszoda építésével kapcsolatos tervekről. A *Fővárosi Hirlap* munkatársának értesülése szerint legkésőbb a *jövő év tavaszán megkezdik a fedett uszoda építését. Klebelsberg* kultuszminiszter ugyanis erősen sürgeti az építkezést, hogy a fedett uszodát a jövő év nyarán már átadhassák rendeltetésének.

MEGJELENT A „77 CSODA 4"

LEGMODERNEBB KAPCSOLÁSOK, ÁRNYÉKOLTRÁCSU ÉS VÁLTÓÁRAMU CSÖVEKKEL. NÉLKÜLÖZHETETLEN MINDEN RÁDIÓ-AMATŐR RÉSZÉRE. TÖKÉLETES HANGTISZTASÁG, NAGY SZELEKTIVITÁS, MODERN KIVITEL. A PHILIPS LABORATÓRIUMBAN TERVEZVE

PHILIPS RÁDIO

ÁRA 1·80 PENGŐ

EREDETI NAGYSÁGU 17 DARAB SZABÁSMINTA

KAPHATÓ MINDEN RÁDIÓÜZLETBEN ÉS KÖNYVKERESKEDÉSBEN

MAGYAR BŐRSZÉK IPAR
PIPISZ VILMOS UTÓDAI
BUDAPEST, V., MÉRLEG UCCA 4
Telefon 810-56
SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok, modern ebédlőszékek, adott tervek és rajzok szerint is. Lakberendezési tárgyak.
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javitjuk, átfestjük és átalakitjuk
Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

„SANIT F" CEMENTHABARCSTÖMÍTŐ
Gyártja: POSNANSKY ÉS STRELITZ
aszfalt-, fedéllemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut. 228-29., Aut. 82-85.

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: Lágymányos 19—30. Telefon: Lágymányos 19—30.

Winkler Antal
pala- és cserépfedő-mester
tetőjókarbantartási vállalat
Budapest, VI., Izabella-u. 47.
Telefon: Aut. 297—06.
Költségvetések díjmentesek. Referenciák.

KŐBÁNYAI KÁTRÁNY- és ASZFALTIPAR
FRIED és GRUBER okl. mérnökök / X., Gyömrői-út 64 / Tel.: J. 449-44
GYÁRTMÁNYAINK: bőrlemez, szigetelőlemez, aszfalt fedéllemez (szagtalan), facement, klöntő aszfalt, aszfalt coulé
VÁLLALUNK: Tetőfedést minden kivitelben, szigetelési munkákat, vízteleníté si munkákat, aszfaltozást

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
slavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és diszes kivitelben, aszfaltparkét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfürész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut. 212—44.

SCHIFF MIHÁLY
paszományos-mester, Budapest, IV. Prohászka Ottokár ucca 8. (Félemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-76.
A legszebb kivitelben készitek mindenféle **butorpaszományt,** plimó- (paplan) zsinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. **Női ruhadiszeket,** bojtokat, rojtokat, öveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárzsinórokat, továbbá selyem- és gyapjufonal- adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

DONÁTH JÓZSEF
gépgyár és vasöntőde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.
Telefon: 920—00 és 901—34.

REDŐNYÖK Gerő és Győry
redőnygyár
Budapest VII, Elemér ucca 31 (a Keleti p.-u. mellett)
Telefon: József 314—33. szám

Sternberg és Kálmán
Tüzifecskendők, tűzoltószerek, egyéni felszerelések és kútszivattyú-gyára
Budapest, József-körút 35
Telefon: József 301-80

MIKA TIVADAR
RÉZÁRUGYÁRA
BUDAPEST, VII, KAZINCZY UCCA 47
TELEFON: JÓZSEF 428—27

LIKTOR FERENC
SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 79. TEL.: JÓZSEF 349-83.

Bründl János udvari szállító
Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON; József 515—19.

PINKAY KÁROLY
ÉPÍTÉSZ ÉPÍTŐVÁLLALKOZÓ
TELEFON: Automata 864-61.
BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL UCCA 20.

Gazdasági értesítő

Évi százharmincmillió kilowatt-óra áramot vesz át a bánhidai centrálétól a főváros

A közeli napokban eredményes befejezésre jutnak a kormány és a főváros tárgyalásai

A főváros és a kormány között folyó tárgyalások, amelyeknek célja az, hogy végre végleges megállapodás jöjjön létre Budapest székesfőváros és a bánhidai centrálé között, — e héten döntő stádiumba jutnak. A *Fővárosi Hirlap* munkatársának értesülése szerint *Bud* János, az új kereskedelmi miniszter teljes egészében átvette *Herrmann* Miksa örökségét és ugyanolyan lelkesedéssel dolgozik az elektrifikálási tervek végrehajtásán, mint elődje. *Teljesen beavatott kormánykörök*ből szerzett értesülésünk szerint

a főváros álláspontja és a kormány elvi felfogása között felmerült ellentéteket a legutóbbi napokban sikerült eloszlatni,

úgyhogy ma már *semmiféle komolyabb akadálya sincsen a szerződés aláírásának.*

Megkönnyítette a végleges megállapodás előkészítését az a körülmény, hogy a nyár folyamán bekapcsolódott a tárgyalásokba a *BSzKRT* is, amelynek a Pálffy téri teleppel nagyarányú tervei vannak. A Pálffy téri telep elavult és így teljes mértékben megokolt a BSzKRT-nak az a terve, hogy vagy teljesen ujjáépíti a Pálffy téri telepet, vagy pedig teljesen megszünteti és a szükséges árammennyiséget a *Dunántúli Villamossági R. T.*-tól szerzi be. Értesülésünk szerint arról van szó, hogy

a főváros és a bánhidai centrálé között évi 130 millió kilowatt-óra árammennyiség átvételében történik meg a megállapodás.

Ebből az árammennyiségből *90 millió kilowatt-órát a BSzKRT venne igénybe és így a fővárosnak csupán 40 millió kilowatt-óra felhasználásáról kell gondoskodnia.* Ez a mennyiség kevés, mert hiszen a főváros a bánhidai centráléval kötendő szerződés aláírásával *monopóliumot kap 30 kilométernyi körzetben.* Ez azt jelenti, hogy *a főváros határától bármilyen irányban számított 30 kilométeren belül áramot csak a főváros adhat el.*

Egyetlen kérdés vár még tisztázásra: *az áram egységára.* Azon a pártközi konferencián, amelyet a bánhidai centrálé ügyében még a nyári szünet előtt tartottak a városházán, az az egyhangú felfogás alakult ki, hogy a bánhidai centrálétól *a főváros drágábban nem hajlandó áramot igénybe venni, mint amennyiért a kelenföldi telep termel.* A kormány részéről ilyen irányban is konciliáns hangulat tapasztalható, így tehát városházi körökben is *bizonyosra veszik most már, hogy a szerződés aláírásának nem lesz akadálya.*

Ami *a főváros áramfejlesztő telepeinek a sor-sát* illeti, ebben a tekintetben sincs ok semmiféle aggodalomra. A főváros folytathatja az Elektromos Művek fejlesztését célzó programjának megvalósítását — annál is inkább, mert a 30 kilométer körzetű monopólium birtokában már a legközelebbi jövőben

konkrét tárgyalásokat indíthat meg a környékbeli városoknak és községeknek a főváros elektromos áramszolgáltatásába való bekapcsolása iránt.

Ez az a mód, amit *Becsey* Antal a *Fővárosi Hirlap* legutóbbi számában az egyetlen lehetséges eszköznek jelölt meg — Nagy-Budapest megteremtésének előkészítésére.

Radikális Maxli, a szalonduhaj

Duhaj, de óvatos. Olyan, mint a „liberum veto"-jával élő egykori lengyel követ, aki, hogy a királyválasztó nemzetgyűlés tagjai föl ne koncolhassák, elbújt a kemencébe és a kályhalyukon keresztül harsogta be a terembe a „Nye poz volem"-et. Árvalányhajas kalpaggal a fején, borjúszájas ingujjban, piros pruszlikosan, fokossal a kezében énekli:

Én vagyok a falurossza,
Engem ugat minden kutya ...

Népszínműfigura, aki ha végigjátszotta a szerepét, átvedlik csendes nyárspolgárrá, hazamegy, rojtos komótsipkát tesz kopasz fejére, papucsot húz a lábára és ölében a kis unokáját babuskálja.

Ilyen fenegyerek a Radikális Maxli. Egy valóságos — *gyoszmagyar.* Mindig a kormány fejére üt, de vigyáz, hogy meg ne sántuljon tőle.

A multkoriban ott volt a mérnök-rendelet ankétján. Szépen meglapult a háttérben és leste, hogy mit csinálnak a többiek. Hallotta, hogy többen a rendelet életbeléptetésének elhalasztását követelték. Az elnöklő miniszter azonban kereken kijelentette, hogy a kívánságot nem teljesítheti, mert neki arra már nincs ideje. A rendeletet mindenképen ki akarja bocsátani, már pedig *ő mindössze még csak négy hétig lesz miniszter.*

Amikor Maxli meghallotta ezt a kijelentést, rögtön megszállta a bátorság. Mit, hogy ő tovább tárgyaljon egy távozófélben levő miniszterrel? Majd megmutatja neki: felugrott és otthagyta az ankétot. Mert a Maxli az bátor, az egy hős, mint az adomabeli polisi. A gyengébbek kedvéért, talán akadnak, akik még nem hallották, elmondjuk.

Még háború előtt történt. Egyedül utazott a kupé fülkéjében a polisi. Az egyik állomáson föltárult az ajtó és belépett egy magasrangú katonatiszt. Nem lehet állítani, hogy minden katonatiszt antiszemita volt, de *kelleténél jobban* egyik sem szerette a zsidót.

A polisi a váratlan utitárstól megszeppent, csendesen összehúzta magát a sarokban és még a lélegzetvételre is vigyázott, nehogy magára haragítsa a katonatisztet. Így utaztak egy darabig, amikor végre megszólalt a katonatiszt:

— Mondja kérem, mikor lesz a *mi hosszúnapunk?*

Tyű, a kutyafáját! Mikor lesz a *mi hosszúnapunk?* — kérdezte. És a polisi máris kihúzta magát, minden porcikáját átjárta a bátorság, lehúzta a cipőit, végignyujtózkodott a diványon és a katonatisztnek csak úgy foghegyről szólt oda:

— Két hét mulva ...

Radikális Maxli is ilyen bátor legény. Vele nem lehet packázni. Megmutatta ezt a miniszternek is, aki azonban közben tényleg otthagyta az állását.

Nincsen megérdemelt sikere a bútorkiállításnak. *„Polgári Otthon"-bemutató* elnevezés alatt, szombaton nyílt meg az Iparcsarnokban az *Országos Iparegyesület* bútor- és lakáskiállítása, amelynek a terve, amikor felmerült, a legnagyobb helyesléssel találkozott nemcsak a bútoriparosok, hanem a közönség körében is. Érthető várakozással tekintett mindenki a bemutató felé, hogy ennek a kiváló iparágnak együttes felvonulásában gyönyörködjék, ám sajnálatos meglepetéssel kellett konstatálni, hogy a kiállításról — a Lingel-cég kivételével — hiányzik az a *műbútorasztalosipar, amelynek remek iparművészeti termékei nemcsak a belföldön, hanem a külföldön is a legnagyobb megbecsülésben részesülnek.* Nem tudjuk, hogy mi okozta a műbútoriparosok sajnálatos távolmaradását, mindenesetre azonban a kiállítás rendezőségének lett volna elengedhetetlen kötelessége a magyar bútoripart a maga teljes felkészültségében az Iparcsarnokban felsorakoztatni. Úgylátszik, hogy a kiállítás szervezése körül vannak más nehézkességek is, mert például a siker előfeltételének: a *propagandának* sem láthatni azt az erejét, amelyik biztosítaná a magyar bútoripar megérdemelt sikerét. Sajnálattal regisztráljuk, hogy még a közvetlen szomszédos államokból sem nyilvánult meg a kivánt érdeklődés, ugyanakkor, amikor *Linzben egy hasonló jellegű kiállítás az idegenek és érdeklődők egész rajat vonzza ebbe a kis dunamenti városba.* Ilyen előzmények után nem lehet várni, hogy a *„Polgári Otthon"-kiállítás* jelentős anyagi és erkölcsi eredménnyel záruljon sem a kiállítók, sem pedig a rendező-tömörülés javára, bár a helypénzeket a remélt jövedelem vártában meglehetősen magasan szabták meg. Magát okolja tehát a rendezőség, ha a kiállítás bezárásakor deficittel fogja magát szembetalálni és ne reménykedjen abban az utóbbi időben oly népszerűvé vált elgondolás eredményességében, hogy a *főváros utólagos támogatása* majd kárpótlást nyújt az elmaradt bevételekért. A főváros gavalléria kimerült abban a gesztusban, hogy az Iparcsarnokot díjmentesen átengedte. Ennél tovább nem mehet, mert nincs rá anyagi lehetősége. Annyi bizonyos, hogy a kiváló magyar bútor- és asztalosipar jobb rendezést, körültekintőbb előkészítést és eredményeket biztosító intézkedést érdemelt volna meg.

Rába-Krupp Rába-A. F. Autóbuszok Teherautók
minden nagyságban.
Minden speciális célra is alkalmas, minden tekintetben legmodernebb kivitelben készülnek
MAGYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R.-T.
AUTOMOBILGYÁRÁBAN
Központi Igazgatóság: Budapest, V. Deák Ferenc ucca 18
Telefon: 818—50 és 818—59
Budapesti javitómühely és alkatrészraktár:
Kereposi út 26. Telefon: József 453-84
Gépkocsik, alvázak bemutatása Budapesten is költségmentes

FORT OSZKÁR és TÁRSA Tel.: J. 303-35
műszaki iroda és vállalat
Központi fütés, vizvezeték stb. berendezések részére
Budapest, IX., Angyal ucca 33

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—31.

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

Csütörtökön
PESTI IŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

GYÉMÁNTBETON KLEINLOGEL
Telefon: Lipót 990—54
Budapest, V., Zoltán-u. 13

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt. KOMÁROM
Lenfonó-, czérnázó-, szövő-, fehéritő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

RELLA N. és UNOKAÖCCSE
Építési Vállalat R.-T.
Budapest, VIII, Népszinház ucca 13
Telefonszámok: József 436—52 és József 436—53.
Magas- és mélyépités, vasbetonépités, HERBST FÖDÉM az egész világon elterjedt és legolcsóbb vasbetonfödém

Rozsnyai Izidor
vizvezeték, csatornázás, központi fütés, légszeszvezeték berendező, épület- és díszmübádogos
VII., Thököly-út 75. sz.
Telefonszám: József 326—69

TIZENHAT AJÁNLAT ÉRKEZETT
az élelmiszer-nagyvásár vasúti felépítményeire és a vágányhálózat munkálataira

A vásárcsarnoki bizottság szeptember 10-én hozza meg döntését

A főváros az utóbbi esztendők egyik legnagyobb munkálatát indítja el a közeli napokban, amikor széles arányokban megkezdik az *élelmiszer-nagyvásár* építkezéseit. A sorrendet a földmunkálatok nyitják meg, amelynek ajánlatai már átszámítás alatt vannak s a döntést a közeli napokban hirdeti ki a közélelmezési ügyosztály. Párhuzamosan a földmunkák kiírásával, versenytárgyalást tartottak a *vasúti felépítmények és a központi rendezőpályaudvar építésére is.* A tervek szerint napi 160 vagón kirakodása válik lehetségessé, de a nagy nyári gyümölcsszezón idején 400—450 vagón kirakodása sem fog nehézséget okozni.

A közélelmezési ügyosztály műszaki alosztályához

az elmult napokban érkeztek be a versenytárgyalási ajánlatok

a vasúti felépítmények és a vágányhálózat munkálataira a következő sorrendben:

Cyclop építő r. t.	1,453.481·76 P
Fábián, Somogyi és György	1,466.306·— „
Constans építő r. t.	1,473.680·28 „
Hirsch Mihály r. t.	1,490.492·40 „
Gfrerer, Schoch és Hasenauer	1,547.538·52 „
Magyar Gazdasági és Kisvasúti r. t.	1,563.370·— „
Országos Központi Hitelszövetkezet	1,568.438·58 „
Máthé Ferenc	1,569.086·40 „
Halászy és Szepesi	1,574.476·80 „
László és Blum	1,582.796·40 „
Hlatky József	1,598.873·90 „
Pollacsek és Epstein	1,619.138·95 „
Palatinus építő r. t.	1,621.502·— „
Klauber és Vajda	1,627.429·96 „
Bátori Oszkár	1,640.148·01 „
Mann József és fia	1,799.212·— „

A főváros másfélmillió pengőt irányzott elő a vasúti munkálatokra és amint a fentiekből látható, *az ajánlatok túlnyomórésze meghaladja ezt az összeget.* Az egymástól eltérő ajánlati összegek átszámítása s a részletes költségvetések felülbírálata folyamatban van.

A vásárcsarnoki bizottság szeptember 10-én hozza meg döntését,

amikor kiválasztja a tizenhat jelentkező közül a legkedvezőbb ajánlatot és gyors tempóban elrendeli a munkálatok megkezdését. Az ügyosztály műszaki vezetői és a döntésre hivatott bizottság tagjai természetesen tájékozva vannak affelől, hogy

a versenytárgyalásra jelentkezett tizenhat vállalkozó nem képvisel tizenhat önálló és egymással versengő céget,

mert hiszen a névsorra vetett első pillantás már elárulja, hogy *számos jelentkező egymással érdekeltségi viszonyban van.* Alkalmazták tehát itt is azt az újabb időben meghonosított rendszert, hogy azonos érdekeltségek — az úgynevezett strohmann-rendszer alapján — különféle nevek alatt adnak be ajánlatokat, *viszontbiztosítást kötve* a munkálatok elnyerésére. A döntésre hivatott tényezők feladata, hogy a főváros érdekeinek védelmében *kizárólag olyan pályázók mellett döntsenek, akiknek ezen a téren már előnyösen fémjelzett nevük van* s multbeli működésük garancia arra, hogy ez a sok *biztonságot* igénylő alkotás, a legminuciózusabb gondossággal elkészítve jut hivatásának szolgálatába.

A nagyvásártelep munkálatairól kérdést intéztünk

Unger Ferenc főjegyzőhöz,

a közélelmezési ügyosztály helyettes vezetőjéhez, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A nagyvásártelep földmunkálatait mindezideig azért nem kezdhettük meg, mert a nyári hónapok alatt nem lehetett összehívni a vásáresarnoki bizottságot. *Vajna* Ede tanácsnok néhány nap mulva visszaérkezik szabadságáról s legelső dolga lesz, hogy a bizottság összehívása iránt intézkedjék, nehogy a munkálatok továbbra is késedelmet szenvedjenek. Az ügyosztály tervei szerint, *a nagyvásártelep földmunkálatai és a teherpályaudvar vasúti hálózatának kiépítése gyors tempóban elkészül,* úgy hogy legkésőbb a jövő tavasszal már meg lehet kezdeni a nagyvásárcsarnok és a tárházak felépítését.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a X. ker., Ceglédi úti kislakásos telepen szükséges **180 drb folytonégő kályha szállítási munkákra.**

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 1.60 P-ért kaphatók 1929. évi augusztus hó 30-tól kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A szükséges felvilágositás megszerezhető Frischfeld Ede műszaki tanácsos előadónál, a Központi városháza, III. em. 328/b. ajtó alatti hivatalos helyiségében.

Az ajánlatok **1927. évi szeptember hó 17-én (kedden) d. e. fél 10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi augusztus hó 28-án.

A székesfőváros tanácsa.

SPIEGEL ÁRMIN

KÜLÖNLEGES ANGOL ÉS SKÓT GYAPJUSZÖVETEK GYÁRI LERAKATA

- Budapest, IV., Váczi ucca 5. sz.
- Bejárat Türr István u. 9. I. em.
- Telefon: Automata 876—14. sz.

KÖZALKALMAZOTTAKNAK KEDVEZMÉNY

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak

TELEFON: Automata 219—69. szám

a legjutányosabb áron szállitunk eredeti

Wellner és Clarfeld

alpacca, valamint alpacca ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel

12 havi részletre

Árjegyzéket díjmentesen küldünk

ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Bálvány u. 16.

Pontos cimre kérjük ügyelni.

SCHÖNTHEIL RICHÁRD okl. épitész és épitőmester
Budapest, I., Villányi-út 10
Telefonszám: Lágymányos 19—36

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK
Központi fütés-, vízvezeték- és csatornázási vállalat
Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapittatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223-06. szám.

Magyar Vasbeton Épitési Vállalat
Kemény és Tisza
Budapest, V., Mária Valéria ucca 19. Telefon: Aut. 825—42.
Mindennemü vasvázas betonmunka, vizmedence, viztorony magas épitkezés épitése.

ASZFALT és KÁTRÁNYIPAR R.-T.
Budapest, V., Nádor ucca 12
Telefon: Aut. 262-81, 262-81
GYÁRAK: Budapest IX., Illatos út 18-20 } saját iparvázány
Szőreg, (Szeged mellett) }

VITÉZ ABUCSAY SÁNDOR
villamos erőátviteli berendezések vállalata
BUDAPEST, VII, AKÁCFA UCCA 41. TELEFON: J. 352-55.

WALSER FERENC
Tüzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

Mandorff és Társa
Vas, fémlakatos és gépjármü áru munkák üzeme
Budapest VI., Szabolcs ucca 9.
Telefon: Aut. 142—67.

Mükő- és burkolómunkák, betoncsövek
ANDREA Cementárugyár és Épitőipari Részv.-társaság
Budapest, V., Vigszinház-u. 5. Tel. 298-37

Féregirtás, takarítás, ablaktisztitás
géppel és mérnöki vezetés mellett — Számos hatósági elismerés —
TELEFON: AUT. 504—84, 881—01
OTTOPAL ÉS TÁRSA
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

Ülőbutor-állványt készit SINKÓ
TELEFON: JÓZSEF 425—40
BUDAPEST, VII., GRASSALKOVICH U. 21. SAJÁT HÁZ.

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

Steinhäusl és Kölber
FESTŐK
BUDAPEST, IX., TÜZOLTÓ UCCA 3. TEL: J. 308-24.

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép- és szállitóeszközgyár
Budapest, X. Kápolna-tér 27-29. Telefon: J. 395-80.

Morbitzer Nándor épitész és épitőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929. évi szeptember hó 2-án tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Özv. Horváth Imréné VII., István út 10. em. ráépítés, terv. Varga István és Árpád VII., Rákóczi út 38. sz.
2. Házközösségi r. t. VII., Dohány u. 68. em. ráép., terv. Moldoványi és Székely IV., Váci u. 45.
3. Windsor ingatlanforgalmi r. t. VII., Thököly út 32793. hrsz. II. em. villa, terv. Baráth Lajos II., Margit rakpart 15.
4. Farkas István VI., Szőnyi út 52. fsz. ház, terv. Merényi László VI., Kassai út 112.
5. Wellisz János III., Táborhegy 16869. hrsz. családi ház, terv. Kiss Sándor III., Föld u. 36.
6. Dr. Ocsovay József X., Szentmihályi út 20086. hrsz. fsz. ház.
7. Dadesch György VI., Szegedi út 27391. hrsz. fsz. ház, terv. Molnár Imre VI., Hungária út 75.
8. Fröhlich Teodóra II., Eszter u. 12. em. villa, terv. Kappéter Béla VI., Eötvös ucca 36.
9. Dr. Wander r. t. X., Ladányi u. 7553. hrsz. gyári toldalékok, terv. Sándor Mórie IV., Múzeum krt. 31.
10. Fekete János és tsa VI., Alsó rákosi rétek 1951. hrsz. 2 drb fsz. ház, terv. Papp János VI., Kassai út 21.
11. Özv. Turcsányi Béláné VI., Üteg u. 27503. hrsz. fsz. ház, terv. Prohászka József VI., Jász u. 65.
12. Dr. Hetzel Henrik VII., Gervay u. 3800. hrsz. fsz. mansardos lakóház, terv. Hetzel Frigyes Kerepes.
13. Tonigold János VII., Ilosvay u. 30734. hrsz. fsz. ház, terv. Horváth Gyula Pestújhely.
14. Benke Pál X., Pesti Gábor u. 15. fsz. ház, terv. Jedlicska János VII. ker., Grassalkovich u. 4.
15. Ringwald Alfréd és tsa X., Bihari u. 8691/2. hrsz. III. em. bérház, terv. Orbán Jenő VI., Podmaniczky u. 9.
16. Kleinheincz Sándor VII., Hajtsár út 62. em. ház, terv. Mélin Antal II., Hattyu u. 7.
17. Pregitzer Ferenc és tsa VII., Fürész u. 77. II. em ház.
18. Fodor Ferenc III., Bécsi u. 110. I. em. ház.
19. Szász Alfréd VII., Erzsébet királyné út 15. em. ház, terv. Poros István IV., Városház u. 16.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Kohn Jakab X., Gyömrői út 20.
2. Győri András X., Lengyel u. 26.
3. Hazai Általános IV., Prohászka Ottokár u. 10.
4. Burián Ernő IX., Gyep ucca 18.
5. Varju István VII., Istvánffy u. 30904. hrsz.
6. Pollacsek Elemér I., Lóránd u. 1.
7. Kőbányai Bank r. t. X., Martinovics tér 5.
8. Ruzicska Alajos VI., Kerekes u. 8.
9. Weiner Sándor VII., Nagydiófa u. 25.
10. Gróf Karácsonyi Jenőné IV., Irányi u. 27.

Tervbevett építkezések

Újabban beérkezett nagyobb építési engedély iránti kérelmek:

1. Wamcsek Jenő II., Pasaréti út 141. sz., családi ház.
2. Buchbinder Árminné V., Visegrádi u. 25865. hrsz., egyemeletes ház.
3. Pregitzer Ferenc VII., Fürész u. 77. sz., kétemeletes ház.
4. Fröhlich Teodóra II., Eszter u. 6. sz., bérvilla.
5. Sziklai Zsigomnd VII., Róna u. 81. sz., háromemeletes ház.
6. Schwartz Jenő VII., Hajtsár út 157. sz., háromemeletes ház.
7. Ringwald Alfréd és társai X., Bihari u. 8629/21. hrsz., háromemeletes ház.
8. Proks János III., Táborhegy 16869/4. hrsz., családi ház.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet az I. ker., Lenke úton, III. ker., Római fürdő-telepen, X. ker., Üllői úton épülő elemi iskolák és az I. ker., Lenke úton épülő óvoda **bútorberendezési és tornatermi berendezési munkákra.**

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként —.80 P-ért kaphatók 1929. évi szeptember hó 2-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető az előadónál, a Központi városháza, III. em. 337. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1929. évi szeptember hó 18-án (szerdán) d. e. ½10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi augusztus hó 28-án.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a IX. ker., Gubacsi úti kislakásos telepen szükséges **220 drb. kisméretű asztaltűzhely szállítási munkákra.**

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 1.60 P-ért kaphatók 1929. évi augusztus hó 30-tól kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A szükséges felvilágosítás megszerezhető Frischfeld Ede műszaki tanácsos előadónál, a Központi városháza, III. em. 328/b. ajtó alatti hivatalos helyiségében.

Az ajánlatok **1927. évi szeptember hó 17-én (kedden) d. e. fél 10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi augusztus hó 28-án.

A székesfőváros tanácsa.

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII., József körút 69. Telefonszám: József 373-67
Tervez, berendez, átalakít: központi gőz-, melegvíz- és légfűtéseket, vízvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyu és elektromos világítási telepeket

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapíttatott: 1898. A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 823—20. **gyártmányai**
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk **kedvező fizetési** feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycím: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva

nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készit azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Malomsoky József** asztalos-árugyár rt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártasa
Telefon: Lipót 960-24.

Mész, cement, gipsz
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII, Beniczky ucca 6. sz.
Telefon: József 302-83.

Az 1924. évi XVIII. t.-c. alapján szervezett
IPAROSOK ORSZÁGOS KÖZPONTI SZÖVETKEZETE
Postatakarékpénztári szla: 10517 — Postatakarékpénztári csekkszámla: Kisipari hitelakció: 44500 — Girószámla: Magyar Nemzeti Bank — Táviratcím: IPKÖZPONT
TELEFONSZÁMOK:
Központi osztályok:
V., Nádor ucca 22. Aut. 253-33, Aut. 253-37, Aut. 151-35, Aut. 212-14. Igazgatóság, Titkárság, Pénzügyi osztály. Ellenőrzés. Könyvelés.
Bőrosztály: L. 996-62. Nádor ucca 21.
Építőipari osztály: L. 912-32. Nádor ucca 18.
Faipari osztály: L. 996-61. Nádor ucca 21.
Kisipari hitelakció: Aut. 253-33. Nádor ucca 22.
Kereskedelmi osztály: L. 996-61. Nádor ucca 21.
Textil közszállítási osztály: L. 902-32. Nádor ucca 18.

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi ucca 25. Telefon: J. 380-30

Központi Sajtóvállalat lapjai:
NEMZETI UJSÁG
UJ NEMZEDÉK
Budapest, V., Honvéd u. 10

Gőz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

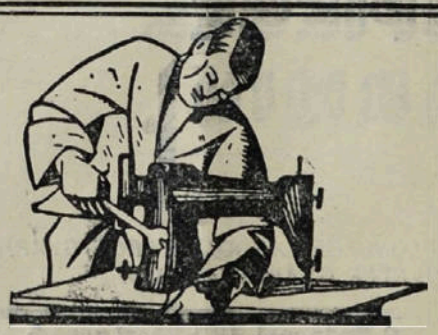
25 éve fennálló cégem, azelőtt 10 éves művezetői működésem egy nagy varrógép és- kerékpárgyárban, valamint több mint 10 elismert és utólérhetetlen találmányom elegendő biztosítékot és bizalmat nyújt szakképzettségemről, a **legjobb varrógép és kerékpár** vásárlására és mindennemű műszaki munkák és javítások szakszerű kivitelére
Zlamál L. műszerész, varrógép és kerékpár raktára
Budapest, I., Krisztina körút 151.
Telefon: Automata 509—01.

KOVÁTS GÉZA kőművesiparos
vállal házak renoválását, festését, átalakításokat és nedves falak elszigetelését Budapest, VII., István-út 36

IFJ. SCHÖFER ERNŐ
festő, mázoló
VIII., Horánszky-u. 25. Telefon: J. 378—92. Alapítva 1910.

Hajnal Imre
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest,
I., ATILLA KÖRÚT 47. SZÁM ● TELEFON AUTOMATA 5-8-64

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, aszfalt, porolaj.
KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR UCCA 2. TELEFON: AUT. 839-25.
Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

UNREIN KÁROLY csatorna- és emésztőgödör tisztitási vállalat
Budapest, X., Szentmihályi-út 13. szám
Telefon: József 458—76

SZALFÉTER EDE üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata
TELEFON: K. 502—36
FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32
BUDAPEST I, KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

Parkét javítás és fölgyalulás, kapu és portál lehúzás
Gyulay Kálmán, VII, Hernád u. 30

SPORIK FERENC
tetőfedőmester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala, műpala, cserép és kátránylemezzel fedett tetők javítását és jókarbantartását
Budapest, III., Pacsirtamező-u. 53. Tel.: Óbuda 625-72

Országos épitő r. t.
Budapest, V. Harmincad-u. 3.
Telefon: Aut. 824-05, 824-06.

A német útszakértők lesujtó kritikája a cementről

A kereskedelmi kormány céltudatos program alapján törekszik annak az elgondolásnak a valóra váltására, hogy Magyarország területén *tökéletesen kiépített úthálózat* álljon rendelkezésre. A folyamatban levő *budapest—győri* és *budapest—siófoki* útmunkálatok tapasztalatai mindenesetre hasznos tanulságokul szolgálnak arranézve, hogy

az útanyagok megválasztásánál számolni kell a legmesszebbmenő elővigyázatossággal

és azzal a ténnyel, hogy a magyar éghajlat szeszélyes változásai télen-nyáron egyformán nagy ellenállóerővel rendelkező burkolóanyagok alkalmazását teszik szükségessé. Kétségtelenül nagy szolgálatot tesz e nagyjelentőségű probléma megoldásának az a körülmény, hogy *külföldön már komolyan kialakulóban a legjobban bevált burkolóanyagok alkalmazása*, amely így sok tekintetben irányt mutat nekünk is, hogy a kisérletezések helyett a végleges elhatározásra szánjuk el magunkat.

Ebből a szempontból nagy hasznára lesz az illetékes tényezőknek az a jelentés, amelyben a hivatalos tanulmányútra küldött közegek számolnak be, az útépítési technika terén hatalmasan fejlett Németország útburkolási kisérleteiről. A hazai érdekeltségek szempontjából mindenesetre nagy meglepetést kelt az a tapasztalat, hogy

a német birodalom kiváló szakemberei teljesen háttérbe szorítandónak minősítették a cementutakat,

mert a gépjárműközlekedés szempontjából ez az anyag *nagy veszedelmet* jelent. Az éveken át tartó kisérletek ugyanis arra a megfigyelésre vezettek, hogy

a cement nem tud alkalmazkodni az időjárás változásaihoz túlságosan merev és rideg összetétele miatt.

Nyáron a cement olyan erősen *kopik és horzsolódik*, hogy egy-egy cementúton száguldó autó, a száz év előttihez hasonló *porfellegeket* hagy maga után. Tavaszi és őszi esőzések alkalmával a járművek vezetőinek a legnagyobb erőfeszítéssel kell vigyázniok a csúszós, sikos cementen, hogy a gép és az utasok biztonságát megóvhassák. Télen

a legkisebb fagy mély repedéseket rajzol a cementfelületekre,

amelyek azután már *katasztrófális veszedelmekkel* fenyegetik nemcsak a gépkocsikat és lófogatú járműveket, hanem a gyalogjárókat is. Ha még ehhez a sok hibához azt is hozzászámítjuk, hogy a cementutak *legkisebb javítása is a betonrétegeknek 20—30 méter hosszúságban való felbontását teszi szükségessé*, akkor

sajnálattal kell megállapítani, hogy a cementnek, mint útépítőanyagnak alkalmazása megbukott és így a cement favorizálását ebben a vonatkozásban vissza kell utasítani.

Sok tekintetben azonos tapasztalatok mutatkoztak az *aszfaltnál* is és ezzel magyarázható, hogy a német útépítők már teljesen új megoldások felé orientálódnak, miután *a cement és az aszfalt egyaránt távolról sem váltották be a hozzájuk fűzött reménységeket.*

Műszaki körökben éppen ezért a bitumenes tégla iránt mutatkozik újabban komoly érdeklődés,

amely eredményes ellenállást tanusít a klima minden változatával és jelenségével szemben.

Budapest székesfőváros szempontjából is óriási jelentősége van annak, hogy az illetékes tényezők a külföldi útépítéseknél szerzett tapasztalatok mérlegelésével, csakis a legjobban bevált fedőanyagokkal boríttassák be az ország összes, nagyforgalmú útvonalait.

A fővárosnak beláthatatlan fontosságú érdeke az ország szive felé irányuló úthálózat tökéletes mivolta,

miért is messzemenő figyelmet kell tanusítani aziránt, hogy a magyar vidék és a magyar főváros között a szélrózsa minden irányába szétágazó utakon, a *forgalom és közlekedés biztonsága tökéletes megoldást nyerjen.*

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet az I. ker., Lenke úton, III. ker., Római fürdő-telepen, X. ker., Üllői úton épülő elemi iskolák és az I. ker., Lenke úton épülő óvoda **aszfalttal ágyazott parketta, gummi és linoleum burkolómunkákra.**

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként —.80 P-ért kaphatók 1929. évi szeptember hó 2-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető az előadónál, a Központi városháza, III. em. 337. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1929. évi szeptember hó 18-án (szerdán) d. e. ½10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi augusztus hó 28-án.

A székesfőváros tanácsa.

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65.
Dr. KOLLÁR
FEDÉLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR
BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycim: Dunmész.
Szállít: Meszet, mésztövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

Szmatana József
műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Wekerle Sándor-u. 13
TELEFON: 219—52

Szobafestő, mázoló és érclényező munkákat kiváló kivitelben készit
SZEGŐ JÓZSEF
Budapest, VII., Kazinczy ucca 20. Telefon: J. 440-60.

TÓTH SZ. JÁNOS Tel.: Aut. 559-38
VÍZVEZETÉK- ÉS FÜRDŐBERENDEZŐ
ÉPÜLET- ÉS DISZMŰBÁDOGOS
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 6. SZÁM

Magyar Mosó- és Fertőtlenitő-Gépgyár Részvénytársaság
Telefon: Aut. 625-23. ● Budapest, III., Lajos ucca 115. sz.
Fertőtlenitő berendezések
Mosoda berendezések
Gőzfőzőkonyhák
Központi fütések
Eddig 2000-nél több berendezés üzemben.

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállitunk és orgonajavitásokat mérsékelt árban és müvészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállitásra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

Welvárd és Kutasi
okleveles mérnökök.
Gyárkéményépités. Kemenceépités
Kazánbefalazás. Gépalapozás.
Budapest, IV., Muzeum-körút 21.
Telefon: Automata 835—64.

KOZÁK ANTAL KARDMÜVES ÉS LAKATOSMESTER
Budapest VIII, Üllői-út 58. Futó-u. sarok (Villamos-megálló)

Szenzációs a
CSÜTÖRTÖK
LENGYEL ISTVÁN
riport-lapja
Szerkesztőség és kiadóhivatal: HORÁNSZKY UCCA 9. SZÁM
TELEFON: JÓZSEF 386—63. SZ.

IDEÁLIS OTTHON:
mindenkinek a leghőbb vágya. Ilyet biztosithat magának társasházainkban: a krisztinavárosi **„Atilla-udvar"**-ban és a Horthy Miklós-úti **„Árpád-udvar"**-ban. — **Adómentes, 2—3—4** szobás, legszolidabb épitkezésü, meglepő olcsó, fixáru
KERTES ÖRÖKLAKÁSOK
Hall, loggia jövedelmező üzlethelyiségek, kényelmes törlesztés
Kivánatra képes prospektus. —
A „Centrum" öröklakásai a legkapósabbak! — Árvapénzek elhelyezésére alkalmasnak nyilvánittattak! Biztos tőkebefektetés, 12% tiszta jövedelem
„CENTRUM"
Házépitő- és Ingatlanvállalat m. sz., Horthy Miklós-út 9. (9—12, 3—5-ig. Telefon: J. 442-25)

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Muzeum-körút 41.
TELEFON: AUT. 860-96. □ TELEFON: AUT. 860-96.

Böhm Károly és Kállay Géza
Épitőmester, okl. mérnök épitési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 565—25.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel. Aut: 377-15
Alapitva 1790-ben
Budapest, IV, Aranykéz ucca 6

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 604-48.

Kövezés, út-, csatornaépités, beton- és lapburkolás
Tervezés, diitalan költségvetés!
GRAVIESER ALBIN épitési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 14—46. sz.

Csak **BRÁZAY** pipereszappant használjon!

Ingatlanforgalom

1929. évi augusztus hó 19-től—25-ig.

Pesti rész:

Özv. Strausz Sándornéról illetősége dr. Strausz Vilmosra (VI., Dessewffy u. 21. sz.), 3691. hrsz., 16.000 P-ért.

Singer Miksáról Vida Artúrra (VII., Lőcsey út 83. sz.), 1966—1969/61. hrsz., 13.300 P-ért.

Klész János és nejéről Bárdoss K. és nejére (VI., Alsó rákosi rétek), 1951/2. 1952., 1953/123. hrsz., 14.000 P-ért.

Magyar-Olasz Bank Rt.-ról Gyermekbarát Asztaltársaságra (VIII., Koszorú u. 28. sz.), 6351. hrsz., 42.500 P-ért.

Dunamenti Fakereskedelmi Rt.-ról Manger Józsefnéra (dunabalparti), 32213/9. hrsz., 13.800 P-ért.

Földhitelbank Rt.-ról Allmann János és nejére (VII., Törökőr), 2582—2585., 2594/a, 2594/b, 2595/14. hrsz., 4729.50 P-ért.

Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bankról Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank Alkalmazottainak Nyugdíjintézetére (VII., Erzsébet körút 41. sz.), 4776. hrsz.

Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bankról Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank Alkalmazottainak Nyugdíjintézetére (VII., Rákóczi út 75. sz.), 5855/b hrsz.

Papp Ferenc és nejéről Dede Lajos és nejére (VI., Alsó rákosi rétek), 1955—1958/83—94/21. hrsz., 11.900 P-ért.

Bednarik Mihály és nejéről Bognár Istvánra (X., Ohegy), 7979/11—c hrsz., 8500 P-ért.

Özv. Tiborcz Gyuláné és birtoktársairól illetősége dr. Neumann Miksára (VII., Telep u. 10. sz.), 1978., 1979/a, 1980—1982/8. hrsz., 104.000 P-ért.

Nova közlekedési és ipari rt.-ról Szunemár Dezső és nejére (VII., Alsó rákosi rétek), 1992/107. hrsz., 2715 P-ért.

Nova közlekedési és ipari rt.-ról Csepreghy János és nejére (VII., Rákosi rétek), 1992/99. hrsz., 5308 P-ért.

Löwinger Alfrédről Dessewffy u. 42. sz. bérház rt.-ra (VII., Dessewffy u. 47. sz), 3550. hrsz., 48.570 P-ért.

Schreil Józsefnéről illetősége Zeidler Antal és Józsefre (X., Kőbányai út 37. sz.), 10307. hrsz., 48.000 P-ért.

Léder Mihályról illetősége özv. Bosnyák Pálnéra (VI., Röppentyű u. 16. sz.), 1631. hrsz., 6000 P-ért.

Bencsik Máriáról Fenyős Józsefnére (VI., Hajós u. 29. sz.), 3690. hrsz., 120.000 P-ért.

Budapest Alsórákosi Ingatlanforgalmi Rt.-ról ifj. Verebényi Gáborra (VII., Alsó rákosi rétek), 1997—2003/a/135. hrsz., 5209.95 P-ért.

Donáth Hermannéről illetősége Moldován Illésre (VI., Szent László u. 112. sz.), 1548/a/131., 1549/a/131., 1550—1552/a—131. hrsz., 13.000 P-ért.

Sebestyen Jenőnéről gr. Dessewffy Istvánra (VII., Thököly út 59. sz.), 2813/a/1. hrsz., 102.000 P-ért.

Weisz Jakab és nejéről Szigeti Lajos és nejére (VII., Erzsébet királyné út 93. sz.), 1959—1961/77—79/a, 1959—1961/77—79/b hrsz., 9000 P-ért.

Klein Lipót és nejéről Bagó Pál és nejére (VIII., Conti u. 36. sz.) 6038. hrsz., 26.000 P-ért.

Götzl Lipót és birtoktársáról özv. Rajna Alajosné és birtoktársára (dunabalparti), 30299. hrsz., 12.000 P-ért.

Agh István és birtoktársáról Geisler Artúrra (VI., Alsó rákosi rétek), 1951/2., 1952., 1953/69. hrsz., 8250 P-ért.

Özv. dr. Felsőványi Elemérné és birtoktársairól illetősége dr. Lakatos Gyula és birtoktársaira (dunabalparti), 28411. hrsz., 84.000 P-ért.

Wizerner Margitról Kardos Béla és nejére (VII., Kis Szugló), 2363., 2364/2—8/82., 2365—2368/82. hrsz., 10.716 P-ért.

Hock János és nejéről Farkas Emilre (VII., Alsó rákosi rétek), 1997—2003/b/200. hrsz., 13.000 P-ért.

Horváth Józsefnéről 1/2 része Horváth Józsefre (X., Lengyel u. 23. sz.), 2004., 2005/3/18. hrsz., közszerzemény.

Beck Izsó és nejéről Balázs Arminra (VII., Nefelejts u. 48. sz.), 4264/7—4265/7. hrsz., 85.750 P-ért.

Kormos Ilonáról illetősége Fehér Lajosra (VI., Reitter Ferenc u. 141. sz.), 1543—1547/155. hrsz., 2000 P-ért.

Flaschner Lajosról illetősége Székely Sándor és birtoktársaira (VII., Angol u. 21. sz.), 2267—2268/a hrsz., 31.250 P-ért.

Soroksárvidéki Takarékpénztár Rt.-ról illetősége Deierling Mátyás és nejére (VI., Alsó rákosi rétek), 1951/2., 1952., 1953/169. hrsz., 25.000.000 K-ért.

Első magyar szállitási vállalat rt.-ról Községi temetkezési intézetre (VII., Egressy út 13. sz.), 2593/2., 2593/b hrsz., 2,270.000 P-ért.

Fischer Sándor és nejéről illetősége Klein Lipót és nejére (VI., Röppentyű u. 32. sz.), 1598. hrsz., 15.000 P-ért.

Családi Házépitő Rt.-ról Kellermann Lászlóra VI., Angyalföld), 1548., 1549., 1550—1552/a/3/a hrsz., 12.000 P-ért.

Hungária Kalaptomp- és Kalapgyár Rt.-ról Residentia Faipari és Fakereskedelmi Rt.-ra (VII., Gizella út), 2633/4., 2632/4. hrsz., 100.000 P-ért.

Budai rész:

Kk. Révész Liza és Györgyről dr. Klein Istvánra (II., Rézmál), 14532/12. hrsz., 49.000 P-ért.

Sándor Fülöpről dr. Nerád Béla és nejére (I., Kelenföld), 4479/2. hrsz., 14.200 P-ért.

Pinke Zoltánról Márton József és nejére (I., Horthy Miklós út 153. sz.), 3243. hrsz., 13.200 P-ért.

SZÓRAKOZÁS

Ma és minden este — *Szökik az asszony* — *Városi Színház, Honthy, Rátkai, Zilahy, Delly felléptével. Szeptember 13-án 100-adszor.* Legdrágább hely 6 pengő.

Az első vendég. Az idei színházi szezon első vendégszereplése szeptember 20-án lesz a Városi Szinházban. A *Rigoletto* kerül színre, a női főszerepben egy olasz vendégművésznővel. Neve: Anna Maria *Guglielmetti.* 21-én a *Traviatában,* 22-én pedig A sevillai borbélyban játszik és ő lesz a partnere Giglinek is.

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak
REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepén
Ő Felsősége Dr. József Ferenc kir. herceg szállitója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészitője
Budapest, VI Király u. 58-60.
Telefon: 287-84.

Weingruber Ignác
Székesfővárosi Pavillon Kávéháza
VI., Városliget

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
szelőtt JAUERNIK ISTVÁN
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok színházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

MORVAI GYULA TETŐFEDŐMESTER
PESTUJHELY, MOLNÁR VICTOR UCCA 33. SZ.
Elvállal minden e szakmába vágó tetőfedő munkákat

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-36.

SÁGI ISTVÁN
Tüzhely- és épületlakatosmester
BUDAPEST, VIII., Baross-u. 2. sz.

»VULKÁN«
GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 66.
Telefon; Lipót 906-02.
SZERSZÁMGÉPEK
fém- és famegmunkálására
Közlőművek (Transmissió) Vasöntvények, Marási (Fräser) munkák

PECSEK ISTVÁN
MŰASZTALOS
Tel. József 438-34 BUDAPEST IX., Liliom ucca 52

Megjelent A PÉNZVILÁG
Kapható minden ujságárusnál
legújabb száma szenzációs tartalommal!
Ára 40 fillér

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Reiter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

Fekete Ödön mérnök
Viaművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légmosz berendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

HUTTERER ÉS KÓSA
épület- és diszmübádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Telefon: Aut. 854—08
Budapest, IV., Magyar ucca 42-44.

PANUCZA GYÖRGY
FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR
Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

SCHMIDT ÉS FERENCZ
bádogos- és szerelő-mesterek
Budapest, VI., Csángó u. 11. Tel. L. 972-59

STEINER MARK
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

LIFT
Mindennemű munkálatok
BÁLINT SÁNDOR
Budapest, VIII., Főh. Sándor ucca 34
Telefon; József 306-75

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készitése és lerakása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55
bádogos, viz, gáz és központi fűtés berendezési vállalata Budapest, II, Török ucca 8. szám

Schwabl Alajos TELEFON AUT. 287—26 SZ.
festékáru-kereskedés
Bpest V., Vilmos csász. út 22

Fütés Viz Gáz Szentgyörgyi és Társa
Telefon: József 8-97 Budapest VIII, Baross-u. 88

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jegszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

Laczkó István BUDAPEST, IX., bádogos és szerelő LILIOM UCCA 28.
Telefon: József 399-48

LERCHNER és TÖRÖK
szobafestő, mázoló és bútorfényező
TELEFON: L. 963—03.
BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

DUDUS ERNŐ
épitési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

Telefon J 380-20 Szücs Mihály Telefon J. 380-20
KÉPESITETT ÁCS- ÉS KŐMŰVESMESTER
Budapest, IX., Gróf Haller ucca 54. szám.

JÓNÁS FERENC
épitőmester, épitési vállalkozó
Budapest, VII., Kolumbus u. 27
Telefon: J. 339—61.

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és épitőmesterek, épitési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhid ucca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
BUDAPEST VIII, BÉKÉS UCCA 7. sz.
(Omnia Mozgóval szemben) Telefon: J. 350-18
Elektromos világitás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

Kramer Adolf
festő és mázolómester
Budapest, I., Lágymányos-u. 4
Telefonszám: Lágymányos 19—33.

Krénn Sándor pala- és cserépfedőmester
Jókarbantartási vállalat, Budapest, VI. Váci út 133, telefon: L. 914-98
Elvállalja pala-, cserép- és kátránytetők új fedését javitását.

TÓTH ISTVÁN Telefonautomata 510—29. szám.
VILLANYSZERELŐ
Budapest, I., Greguss ucca 8. szám

SEIF GYULA TELEFON: Aut. 528-48
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

Események

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . : 12 pengő:
egész évre . . . . . : 24 pengő:

BRESCIÁTÓL — BRESCIÁIG

Véletlenül épp az idén lesz nyolcvan esztendeje. A gyönyörűen indult magyar szabadságharcot, ezt a hőskölteménybe való ragyogó gigászi küzdelmet leverték és Világos után és Arad előtt eljött Magyarország korlátlan parancsolójának a — bresciai hiéna. Így ismeri Haynaut a világtörténelem, így ismeri azóta a magyar história is.

Lehet, hogy céhbeli históríkusok és talán egynéhány más ember, aki annak a szomorúságában is ragyogó korszaknak a részleteibe jobban is bele tudott merülni, lehet, hogy ezek tudtak egyebet is Bresciával kapcsolatosan. Mi azonban csak most tudjuk meg, hogy Bresciához egyéb is fűz bennünket.

Megtudjuk egy levélből. A levelet dr. *Sipőcz* Jenő polgármester kapta és pedig kapta Brescia város polgármesterétől. „Il podesta" van a levélpapír felső balsarkában és *il podesta* a levél egyébként nem igen olvasható aláírásának alján. Szól pedig a levél a következőleg:

Méltóságos Uram!

A legközelebbi október 20-ikán Bresciában ünnepélyesen leleplezzük hőslelkű polgártársunknak, báró *Monti* Sándor ezredesnek, az 1849-ben Magyarországon volt olasz légió parancsnokának mellszobrát, melyet, mint *Kuzmik* Livia szobrászművésznő értékes ajándékát, a nemes magyar nemzet nevében városunknak nagylelkűen felajánlott a budapesti Korvin Mátyás Társaság, jelképes zálogául ama szoros lelki és politikai kötelékeknek, melyek úgy a jelenben, mint a multban, — és bizonyára a jövőben is — testvériségben egyesítik Olaszországot és Magyarországot.

Ez alkalomból van szerencsém Méltóságodat és a kíséretéhez tartozó személyt az október 20-án, 21-ikén és 22-ikén Bresciában tartandó ünnepségekre meghívni.

Magától értetődik, hogy az olasz határtól Méltóságod és a kíséretéhez tartozó személy az olasz nemzet és Brescia város kedves és szívesen látott vendégei lesznek.

Abban a reményben, hogy Méltóságod elfogadja az általam örömmel és jó szívvel közvetített meghívót, arra kérem Méltóságodat, kegyeskedjék engem minél előbb értesíteni arról, hogy Méltóságod és a kíséretéhez tartozó személy az ünnepségünkön résztvesz, hogy idején kézhez juttathassam az olasz királyi vasutaknak Postumiától Bresciáig érvényes menettérti jegyeket.

Kiváló tisztelettel
(Ki nem betűzhető aláírás.)
polgármester.

Egy meghívó. Egészben véve nem nagy eset. De érdekes, mert abból a városból jött, melyet mi magyarok eddig csak borzongással tudtunk emlegetni s főleg érdekes, mert megtudjuk belőle, hogy Bresciában felénk dobogó szívek is voltak már akkor is és vannak most is s a város első polgárának hite szerint, lesznek eztán is. Ezért közöljük le ezt a meghívást, melyet Sipőcz Jenő polgármester természetesen örömmel vett s ha nem merül fel akadály, viszi Magyarország és a magyar főváros szíves üdvözletét — Bresciába.

A főpolgármester hazaérkezése. *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester, mint a *Fővárosi Hirlap* megírta, Bélatelepen tölti nyári szabadságának második felét. A főpolgármester, minden valószínűség szerint szombaton fejezi be nyaralását és a jövő hétfőn veszi át hivatala vezetését. A jövő hétfőre összehívott szeptemberi közigazgatási bizottsági ülésen a főpolgármester már személyesen fog elnökölni.

Az Egységes Községi Polgári Párt nyilatkozata. A hét elején a sajtó egy részében híradások jelentek meg arról, hogy fővárosi kereskedő cégek bevonásával szövetkezet alapításán dolgoznak, amely a fővárosi tisztviselők részére áruhitelt nyujtana és ezt az adósságot hivatalból levonnák. A felelőtlen híresztelések azt is tudni vélték, hogy ezt a mozgalmat az Egységes Községi Polgári Párt bizonyos percentuális haszonrészesedés fejében támogatná. E hírekkel összefüggésben az Egységes Községi Polgári Párt elnöksége az itt következő nyilatkozatot tette közzé:

„Az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökségének, illetve vezetőségének erről az ügyről mindeddig tudomása nem volt, így tehát *a pártvezetőség ezzel az üggyel nem foglalkozhatott és nem is foglalkozott. Sem a párt vezetősége, sem bizottsági tagjai, vagy funkcionáriusai közül senki ez ügyben el nem járt, és senki sehol nem interveniált.* Épp így valótlan az, hogy a párt részére bárki is egy fillért felajánlott, vagy adott volna. Épp ezért *azon lap ellen, amely a szóbanforgó tervet úgy tünteti fel, mintha azt az Egységes Községi Polgári Párt támogatta volna és azért ellenszolgáltatást kapott, vagy kért volna, — a pártvezetőség megindítja a sajtópert.*"

Megvételre kínálnak egy szanatóriumot. Forró nyári este. A sziget előkelő vendéglőjének terraszán mélyen elmerülve két úr tárgyal egymással. Az egyik papírlapon jegyzeteket készít, a másik megértően bólint a művelethez. Közben szürcsölgetik a jéghideg pezsgős bolét. Éjfélután elválnak egymástól, de távozás előtt az egyik még megszólal:

— Tehát holnap. Aztán ügyesen aranzsírozd a dolgot!

Másnap a városháza elnöki ügyosztályában megjelenik az egyik vacsorázó fél, aktacsomóval a kezében. A paksamátában tervrajzok, fényképek, különféle számadatok. A *Siesta szanatóriumot ajánlja* föl megvételre a fővárosnak, illetve a *Székesfővárosi Tisztviselők Segítőalapjának.* Nem drágán, csekély négymillió pengőért. Testvérek között is megéri a negyedrészét. A Segítőalapnak tényleg szüksége van kórházra, vagy szanatóriumra. De hogy éppen a Siestát választanák ki erre a célra, az nem éppen valószínű. Egyelőre a városházán *hüvösen* fogadták az ajánlatot, bár többen fölismerni vélték az eljáró urat és azt mondják, hogy tagja a törvényhatóságnak.

Scheuer Róbert előadása. *Scheuer* Róbert th. bizottsági tag szeptember 6-án, pénteken este 8 órakor a Zuglói Polgári Kaszinó helyiségeiben (VII., Szugló ucca 22.) előadást tart „Budapest közlekedési problémái" címen. Az előadást *Martin* János th. bizottsági tag vezeti be.

A Simplon-kávéházbeli tűz tanulságai. A szerencsés véletlennek is nagy szerepe volt abban, hogy nem történt nagyobb katasztrófa annak a linoleum-robbanásnak a nyomán, amely joggal ejtette rémületbe a napokban a *Simplon-kávéház* vendégeit. A fővárosnak, mint legfőbb tűzrendészeti hatóságnak ki kell vizsgálni ennek a linoleum-robbanásnak az indító okait, de mint annyi közintézmény építtetőjének ügyelni kell arra is, hogy a hivatalok és iskolai tantermek padlózatát tűzmentes fedőanyaggal lássák el. A Simplonbeli robbanás után nem kis aggodalommal kell látni, hogy számos iskolai tanteremben még mindig linoleummal borított padlók vannak, annak ellenére, hogy belügyminiszteri rendelet hívta föl az építtető közhatóságokat új intézmények létesítésénél a magyar gyártmányú *Emergé-burkolat* használatára. Nemcsak azért történt ez, mert a linoleummal szemben, az *Emergé* magyar gyártmány, hanem azért is, mert ez pormentes, tisztán tartható, higienikus és főleg, mert nem robban. Általában a Simplon-kávéház tűzesete más megfigyelést is eredményezett. Amíg a kávéház személyzete a „*Total*" nevű kézifecskendővel nem tudta a lángokat eloltani, addig *a tűzoltóság Szilvay főtiszt nagyszerű találmányával, a Máv-gépgyárban készült poroltó-készülékkel pillanatok alatt eloltotta a veszedelmesnek indult linoleum-robbanásból származott tüzet.*

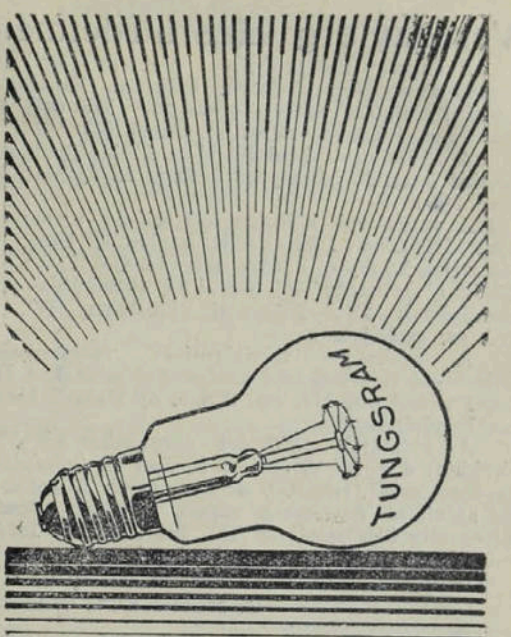

TUNGSRAM

KŐNIG JÓZSEF
OKL. MÉRNÖK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: JÓZSEF 424—69.
Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

ÓVÁRY ÉS MAY
TELEFON: A. 209—24
építész, építőmester, építési vállalkozók
BUDAPEST, V., SÓLYOM UCCA 22. SZ.

NYITRAY JÁNOS
hatóságilag eng. villanyszerelő és mechanikai vállalata
VII., CSÁNYI UCCA 6.

Vladár Pál
ács- és építőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Víg ucca 24. — Telefon: József 385—52.

LEMMER FERENC
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMÍVES- ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u. 14.

Kerti és Farkas
hatóságilag eng. villamossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakműhely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 868—17.

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 11. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen.

WETOL sebolaj
legyen minden mentőszekrényben.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyít.
M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72 455|1924 sz. körrend
M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062|XX. 1925. sz. rendelet.

Angol Stepney pneumatik.

NE DOBJA EL
használhatatlannak vélt köpenyét, tömlőjét, hanem forduljon bizalommal a tökéletesen és legmodernebbül felszerelt
„FIT"
rendszerű pneumatik ujjáalakító és javítóüzemhez
BÁLINT ERNŐ OKL. MÉRNÖK
BUDAPEST, V., ARANY JÁNOS UCCA 17.
Használjon „Seal Fast" tömlő- és köpenytapaszt. — Egy kísérlet után állandóan használni fogja.

HERCEG és VERHOVINA
:: festő, mázoló és butorfényező :: Tel.: Aut. 270-86
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

Harsányi Testvérek
központi fütés, egészségügyi berendezések, vizvezeték, csatornázás és épületbádogos munkák vállalata
BUDAPEST, VII., BEM UCCA 5. SZÁM
ALAPITVA 1894. — TELEFON: J. 550-15.

STOBBE KÁLMÁN
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 9.
TELEFON: 975—93

Tökéletes tűzoltókészülék mindenféle tűz esetében a

PERKEO habzó anyagu tüzoltókészülék
PERKEO tűzoltókészülékek gyára
Rosenthal József Budapest, V, Tükör-u. 4

Littke és Tóth
OKLEVELES ÉPITÉSZEK ÉPITŐ IPARI VÁLLALATA
BUDAPEST, IX., Bokréta ucca 12. sz.
TELEFON: JÓZSEF 356-33

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Bonczur u. 17
Telefon 263-40

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a IX. ker., Mihálkovics uccai kislakásos telepen szükséges 110 drb. egysütős asztaltüzhely szállítási munkákra.

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 1.60 P-ért kaphatók 1929. évi augusztus hó 30-tól kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A szükséges felvilágosítás megszerezhető Frischfeld Ede műszaki tanácsos előadónál, a Központi városháza, III. em. 328/b. ajtó alatti hivatalos helyiségében.

Az ajánlatok 1927. évi szeptember hó 17-én (kedden) d. e. fél 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi augusztus hó 28-án.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a X. ker., Simor ucca 43. sz. alatti bérházkerítés építéséhez szükséges föld, kőmíves, elhelyező és mükő munkákra.

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi szeptember hó 9-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető az előadónál, a Központi városháza, III. em. 336. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi szeptember hó 23-án (hétfő) délelőtt fél 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály üléstermében (III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatokat ugyanazon a napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (II. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi szeptember hó 2-án.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Aszfalt-útépitő, szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 449-21.

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI Wesselényi u. 30

KAUTNIK JÓZSEF *SZOBRÁSZ-MESTER*
ÉPÜLET-, MÜKÖ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)

KÖNIG GYÖRGY
Budapest, VII., Hársfa u. 17
Kőművesmester, épitési vállalkozó

Telefon: J. 448—06.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépitési munkálatokat

Telefon: Aut. 272-64. Telefon: Aut. 272-64.
Magyar Építő Részvénytársulat
BUDAPEST, V., TERÉZ-KÖRÚT 34. SZÁM.
Sürgönycim: „Építő 272-64 Budapest"
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vizépités, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakódások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. :-: Városi csatornázások és vízvezetékek.
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

TÓTH LAJOS
pala- és cserépfedőmester. Eternitcserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása.
Telefon: Lágymányos 11—36
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

Böröcz Ferenc
takarítási vállalat
BUDAPEST, IRODA: IV, MAGYAR UCCA 46. SZ.
LAKÁS: IX., MÁTYÁS UCCA 8. SZ. I. EMELET 22

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FAREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

Kőbánya: Budakalász
KRÁL GYULA kőlaragómester, kő- és márványtelepe
Telefon: Aut 624-88
Budapest III, Lajos-u. 77/79

MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPGYÁR R. T.
MÁTYÁSFÖLD
GYÁRTÁSI ÁGAK:
Személyautomobilok, teherautomobilok, autóbuszok
Gyári eladási központ:
Méray Motorkerékpár-Gyár r. t. IV., Váci ucca 1.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U, 7.
Telefon: Aut. 506-24

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levele!
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszmüárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hőlgy-ucca 24/a

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

„TUDOR"
ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: L. 923-08 **Budapest, V., Váci-út 137-139** Telefon: L. 923-08
Gyárt: „Tudor" és „Varta" rendszerű accumulatorokat

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérőkiküldés díjmentes.

Költségvetés és mérőkiküldés díjmentes.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszivással.

Budapest Székesfőváros Ásványviz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

(Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntőde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 20I. sz. (Saját ház.)
Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám.
Öntetnek: Szobrok, dombormüvek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

MAYER JÁNOS MŰ- és ÉRCÖNTŐDE
Elvállalja mindennemű ezüst, bronz, műtárgyak (figurák) öntését, úgyszintén fém, réz, aluminium, horganyalkatrészek öntését bármilyen nagyságban
Budapest, X., Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-96

Központi fütések
vizvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák
FRIED ZSIGMOND
műszaki iroda és gyár Budapest, VIII, Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépitő-vállalkozó.

POROS ISTVÁN
OKL. ÉPITÉSZ, ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, IV., VÁROSHÁZ UCCA 16.
TELEFON: AUTOMATA 874—70.
RÁKOSSZENTMIHÁLY, JÓZSEF UCCA 23.
TELEFON: RÁKOSSZENTMIHÁLY 14.

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 szeptember 11. — 37. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDAN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Torokköszörülést

vélünk hallani a városházi kulisszák mögött. Az aktorok már kötik a kardot, kefélik a mentét és — ha úgy tetszik — gurítják a hordót, amelyről a nagy népszerű deklamálásnak kell elhangzania. Nagy események vetik előre az árnyékukat, azaz hogy, ha jól megnézzük a dolgot, nem is maguk az események a nagyok, hanem csak az árnyék, amelyet előrevetnek. *Kozma* Jenő éppen a *Fővárosi Hirlap* mai számában fejti ki, hogy a tanács vérszegény költségvetéssel lesz kénytelen előállni. A hibás nem a tanács, hanem az idők és a körülmények, amelyek útjában feküsznek az egészséges községi háztartási viszonyoknak. Egy vérszegény költségvetés bizony nem lehet a főváros krónikájában nagy esemény, de annál nagyobbnak látszik az az előrevetett árnyék, amely a költségvetési vitának különös, szinte torzul erőteljes arányait vetíti elénk. Ez az a körülmény, amely a városházi torokköszörülést és menteporolást is ilyen jóelőre aktuálissá teszi.

Az ember ezekből a jelekből arra következtetne, hogy a vérszegény költségvetés rendesen egyenes arányban áll a bővérű költségvetési vitával és talán ez a tétel megfordítva is áll. Mindebből azonban egyetlen szó sem igaz, a hipotézis nem helytálló. A gazdag és termékeny költségvetés rendesen nagyobb lelkesedést visz bele a szónokok sorába, akik önérzetesen vonulnak fel, mint a fényképész előtt a pallérok, mikor az újonnan épült palotát fotografálják. Hogy a vérszegény költségvetés ezidén mégis nagy szónoki tülekedést, a városházi Demosthenesek versengését fogja fölidézni, annak egyszerű és nem szívesen mondjuk, de ez a valóság: természetes oka, nagyon veszedelmesen közeledik a községi választások. *A közgyűlési összes pártjai a költségvetési vitát fogják tekinteni a választási küzdelem időben első, és hasznosság tekintetében egyik legfontosabb szószékének.* A magunk részéről riasztónak és fájdalmasnak képzeljük máris ezt a látványt, amikor a vérszegény költségvetést valósággal elmossa a kortézia szóáradata. Könnyű azt a tanácsot adni, hogy a pártok tartsák meg a költségvetési vita keretében az objektivitásukat, ne engedjék megtéveszteni magukat a választási hangulattól. Az *Egységes Községi Polgári Párt az egyetlen, amelynek tradíciója immár, hogy a reálpolitikától el nem tér és híveit abból az immár mindig tágabb és nagyobb polgártömegből veszi, amely sem a kulisszahasogatásnak, sem a demagógiának, sem az egymás túllicitálásának, sem a kókleri trükköknek be nem dől.* De vajjon lesz-e követője az *Egységes Községi Polgári Pártnak* ebben az igazán nemes versenyben, amely föltétlenül legméltóbb volna a közgyűlési pártok elismerésre méltó eddigi munkájához, de leginkább méltó volna Budapest alkotni, teremteni, dolgozni akaró polgárságához és munkásságához is.

Kételkednünk kell abban, hogy ez így lesz, mert hiszen rengeteg csábító alkalom nyílik a demagógiára, rengeteg csábító alkalom nyílik arra, hogy az egyik párt száz kérdésben is túllicitálhassa a másikat. Szavak és csak szavak fognak elhangzani, ígéretek, amelyeket senki sem vesz komolyan, sem aki teszi, sem aki kapja, de amelyek mégis csak jólesnek talán azoknak, akik nem számolva a reális élettel, csak álmodoznak vagy a város jövőjéről, vagy a saját maguk karrierjéről. Talán a választásokat megelőzően az utolsó költségvetési vita előtt állunk, de bárhogy legyen is, a belügyminiszter legutóbbi nyilatkozata, amely a fővárosi törvény reviziójáról szólott, már fölajzotta a szónoki lelkeket, akik bizonyára nem fognak fukarkodni a követelésekkel, amelyeknek teljesíthetetlenségét ők maguk ismerik talán legjobban.

Már előre érezzük, már előre halljuk a dübörgő szónoklatokat, amelyek olcsóbb villamost, olcsóbb elektromos áramot, olcsóbb gázt, az adóknak az egész vonalon való leszállítását, esetleg eltörlését követelik. Nem csodálkozunk majd, ha akad szónok, aki azt követeli, hogy az új Rókus-kórházat két hét alatt építsék föl és aki csodálkozni fog, hogy a Közmunkák Tanácsa elnökének nyilatkozata óta még mindig nem épült ki teljes pompájában az Erzsébet-sugárút. Hogy aztán ne is beszéljünk a partikuláris érdekek megnyilatkozásáról. Ahány vidéke, ahány összetartozó uccacsoportja van a fővárosnak, mindegyiknek vannak kívánságai és mindegyiknek lesznek szószólói abban a választási kampányban, amely tulajdonképpen majd a költségvetési vitával kezdődik meg. Mindez tulajdonképpen nem is volna baj, mert igenis, ébren kell tartani a jogos kívánságokat, nem szabad soha szem elől téveszteni azokat a dolgokat, amelyeknek megalkotásával Budapest székesfőváros adósa a maga polgárságának. Ha van valami félelmes mégis ebben a korteshadjáratban, amely a vérszegény költségvetés zászlaja alatt indul meg, akkor az az, hogy hiú reménységeket és végeredményben a főváros iránt való gyűlöletet kelt a könnyebben megszédíthetők soraiban.

Sokkal komolyabb időket élünk. Sokkal nagyobb feladatok várnak Budapest székesfővárosra, semhogy azok a férfiak, akik esztendőkön át ennek a városnak ügyeit intézték, egy korteshadjárat kedvéért könnyelmű és lelkiismeretlen cselekedetekre és szóbeszédre ragadtassák magukat. Ma még csak a torokköszörülésnél tartunk, de jól esik már ma elmondani ezeket, és nagy volna a mi örömünk, ha majd később nem kellene ezt a szerény és őszinte figyelmeztetést fájdalmas és megdöbbentő tényekkel és példákkal illusztrálni.

Kozma Jenő sok változtatást kíván a fővárosi reform tervezetén

Korteshadjárat a költségvetési vitában — Kölcsönből kell folytatni a közmunkákat — A fővárosi tisztviselők részletvásárlásai — Városi ingatlanok eladása

A legutóbbi napokban egyes napilapok jobb ügyhöz méltó buzgósággal „szellőztették" a fővárosi tisztviselők árubevásárlásaival kapcsolatos részletüzletek ügyét. Az egyik hétfői lap „nagy leleplezéssel" szolgált, amennyiben beszámolt egy küldöttségjárásról, amely az *Egységes Községi Polgári Pártban* zajlott le. Ez a küldöttség a párt támogatását kérte ahhoz az akcióhoz, hogy a fővárosi tisztviselőket részletfizetési alapon áruval láthassa el. *Kozma* Jenő az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke nem volt Budapesten és így távollétében a párt adminisztrativ ügyeinek az intézője fogadta a küldöttséget. Ezzel a küldöttségjárással kapcsolatosan az említett hétfői lap meggyanusította a pártot, hogy az akció támogatása fejében a pártnak pénzt kínáltak föl. *Kozma* Jenő az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke a napokban érkezett haza külföldi tanulmányútjáról és ismét vidékre utazott utókúrára. A pár nap alatt, amíg Budapesten tartózkodott, felkerestük őt és megkértük, hogy mondja el véleményét az egész kérdésről.

Kozma Jenő dr.

mindenekelőtt a hétfői lap vádjáról nyilatkozott:

— A *Reggel* című hétfői lap ellen *Párkány* Frigyes dr. ügyvéd útján *megtettem a bűnvádi feljelentést.* A sajtópör tárgyalása során *alkalmat adok a bizonyításra.* Egyebet a kérdésnek erről a részéről nem óhajtok mondani: *a bíróság fogja kimondani az utolsó szót.*

— Ami magát azt a kérdést illeti, hogy egyes szövetkezetek kaphatnak-e engedélyt a fővárosi tisztviselőknek részletfizetési alapon áruval való ellátására, erről lehet cikkezni, lehet mellette vagy ellene állást foglalni, *csak egyet nem lehet: ezt az ügyet szenzációvá felfújni.* Annál csodálatosabb ez a szenzációs beállítás, mert hiszen

a főváros különböző intézményeinél ez a vásárlási rendszer már régen be van vezetve.

Hogy ez a rendszer nem lehet hátrányos a fővárosi tisztviselőkre nézve, ezt maga az a tény bizonyítja, hogy a főváros tanácsa *maguknak a fővárosi tisztviselőknek a kérésére* engedélyt adott egyes alakulatoknak ilyen részletüzlet folytatására. Érthető tehát, ha az *Egységes Községi Polgári Párt* titkára fogadta azt a küldöttséget, amely egy ugyanilyen természetű akcióhoz kért támogatást. Rosszhiszeműség nélkül ebben az egyszerű tényben senki sem találhat dehonesztálni valót. Megszokott dolog, hogy az *Egységes Községi Polgári Párttól* naponként kérnek támogatást magánszemélyek, egyesületek, testületek, szövetkezetek. Nálam minden pénteken 120—150 ember kér állandóan támogatást. De azért senkit sem lehet azzal kompromittálni, hogy támogatást kérnek tőle. Cégek, szövetkezetek, egyesületek, máskor is, régebben is érthető okokból mindent elkövettek, hogy valamely intézménynél szállítók lehessenek. Én azonban — mindezek előrebocsátása mellett — hangsúlyozni kívánom, hogy *semmiféle irányban sem szögeztem még le magamat.* Annál kevésbé foglalhattam állást ennek a rendszernek támogatása vagy elítélése és a küldöttség által bejelentett akció helyeslése tekintetében, mert az egész anyagot nem látom tisztán. Nagyon

helyeslem, hogy a főváros tanácsa utasítást adott az elnöki ügyosztálynak a kiadott engedélyek reviziójára és új konkrét javaslat előterjesztésére.

Kívánesian várom ezt az ügyosztályi jelentést már csak azért is, hogy ennek eredményéhez képest magam is véleményt alkothassak.

Szóvátettük *Kozma* Jenő előtt *Scitovszky* Béla belügyminiszternek a *fővárosi törvény reformjáról* adott nyilatkozatát, amelyben sok lényeges változtatást jelent be úgy adminisztrativ, mint politikai területen. *Kozma* Jenő a következőket jegyezte meg:

— Én a fővárosi törvény tervezetét nem ismerem. Még nem kaptam kézhez semmiféle javaslattervezetet és így azokat a kijelentéseket, amelyeket a belügyminiszter úr nyilatkozatában tett a fővárosi reform megalkotásának alapelveiről, — *nem tekintem véglegeseknek* már csak azért sem, mert hiszen maga a belügyminiszter úr is hangsúlyozza nyilatkozatában, hogy

a végleges szöveg csak akkor alakul ki, amikor már meghallgatta a fővárosi pártok vezetőinek is a véleményét.

Várom tehát a meghívást erre a pártközi megbeszélésre, vagy ankétre, — nem tudom, hogy milyen formát akar adni a belügyminiszter úr ennek az ismertetésnek. A magam részéről nem habozom kijelenteni, hogy

a választóközönség érdekében sok változtatást tartok kívánatosnak a belügyminiszter úr által bejelentett reformtervekben és bizonyosra is veszem, hogy a belügyminiszter úr meg fogja hallgatni észrevételeinket és ezekhez képest módosítani fogja tervezetét.

Ezt annál is inkább remélem, mert a belügyminiszter úr úgy mostani nyilatkozatában, mint régebben is, erre készségét jelentette ki.

Érdeklődtünk a fővárosi *jövő évi költségvetési vita* alakulása iránt is. *Kozma* Jenő a következőket mondja:

— A költségvetési vitában a párt tagjai élénken részt fognak venni. Minthogy a főváros *jövő évi költségvetése előreláthatóan rendkívül vérszegény lesz, nem mentesíthetjük magunkat szomorú ki-*

ábrándulásoktól. Súlyosbítani fogja a helyzetet az a körülmény, hogy

az új községi választások előrevetik már az árnyékukat és ebben a hangulatban minden párt részéről kortesbeszédek fognak elhangzani.

Egyik párt sem lesz hajlandó magára vállalni az ódiumot, a költségvetés vérszegénysége miatt. *Túllicitálási tendenciák fognak érvényesülni,* én azonban költségvetési beszédemben hangsúlyozni fogom, hogy pártunk tagjai nem engedhetik magukat megtéveszteni a választási hangulattól: mi

továbbra is csak reálpolitikát csinálhatunk.

A költségvetést valóban szűk keretek közé kell szorítani, ez azonban *nem jelentheti azt, hogy a beruházások és közmunkák megvonásával a fővárosi kereskedők és vállalkozók amugy is válságos helyzetét súlyosbítsuk.* Beruházási célokra feltétlenül elegendő pénzt kell előteremteni, s minthogy ezt költségvetési úton nem tehetjük meg, *kölcsönakcióhoz kell folyamodnunk.*

Az utóbbi időben folytonosan kísért a fővárosi ingatlanok eladása. *Lamotte* Károly, pénzügyi tanácsnok több fővárosi ingatlannak az eladását tervezi a főváros kétségkívül súlyos költségvetési és háztartási helyzete miatt. *Kozma* Jenő, akit ebben az ügyben is megkérdeztünk, a maga álláspontját ezekben szögezte le:

— Folyó kiadásokra semmi esetre sem szabad ingatlanok eladásából előteremteni a fedezetet. Abban az esetben azonban, *amikor fővárosi vagyontárgyakat produktiv beruházások céljaira akarnak mozgósítani, én szavazatomat nem tagadhatom meg.* Annyi bizonyos, hogy *nem szabad könnyelmüen dönteni fővárosi vagyontárgyak értékesítéséről* és alapelvül fogadom el azt a tételt is, hogy

költségvetési célokra nem lehet igénybe venni ingatlanok eladásából származó összegeket.

Itt azonban tudomásom szerint nem erről van szó, hanem valóban produktív beruházások fedezetére kell ezt a pénzt előteremteni. Lényegében tehát csupán

vagyonforma-változást jelent egyes ingatlanok eladása,

amit én helyénvalónak tartok, ha — ismétlem — a befolyó összeget kizárólag hasznos beruházásokra fordítják.

Kozma Jenő végül külföldi tanulmányútjának egyik témájáról, az *út-problémáról* tett említést. Bejárta Svájcot, Németországot, Franciaországot és Olaszországot és mindenütt kitünő utakat talált a legkülönbözőbb burkolási módszerekkel. Tanulmányútja alapján azt javasolja, hogy *a főváros útszakértőit ültesse autóba és járasson le velük legalább 5000 km-t.* Ez az egyetlen mód kitünő tapasztalatok szerzésére.

— A magam hatáskörében csak annyit ígérhetek, hogyha ismét bekövetkezik ez a nehéz helyzet, éppen úgy, amint a mult évben, állandóan ébren fogom tartani a figyelmét a kormányhatóságoknak is. Kérni fogom a kormányhatóságot, hogy a fővárost a maga humanitárius, emberbaráti törekvésében, a nyomor leküzdésében igyekezzék a maga segítő kezével támogatni. Ezt a legnagyobb készséggel jelentem ki és mindenkor rendelkezésére fogok állni a közigazgatási apparátusnak, amikor erre szükség lesz.

RIPKA FERENC FŐPOLGÁRMESTER
megállapítja, hogy a fővárosi szegénygondozást mintaszerűen kezelik

A közigazgatási bizottság hétfőn tartott szeptemberi ülésén komoly szavak hangzottak el a főváros nyomoráról, amely — mint a főpolgármester megállapította — minden nagyváros csillogásának szomorú árnya.

A közigazgatási bizottság tagjai a közelgő télre való tekintettel, hívták fel már jóelőre az illetékes körök figyelmét, hogy addig segítsenek, amíg nem késő. Minden bizonnyal nagy megnyugvással fog szolgálni az a nagy emberszeretet és gazdag szociális érzést sugárzó beszéd, amelyet az ülés színe előtt

Ripka Ferenc dr. főpolgármester

a szegénygondozás irányításáról elmondott:

— A főváros szegényügyének igen szomorú statisztikáját tárták itt a bizottság elé. A felügyeleti és ellenőrzési hatáskörömben is állandóan figyelemmel kísérem a fővárosnak szegényügyét és minden alkalmat felhasználok arra, hogy ahol mód nyílik, szolgálatot tegyek ennek az ügynek. Az a szomorú statisztika, amelyet itt feltártak, valóban megdöbbentő, de erre vonatkozóan megjegyzem, hogy nincs olyan nagyváros a nyugati államok egyikében sem, ahol ne volna meg ez az arányszáma a szegénységnek, a nyomorgóknak. Tudomásom szerint nincs Nyugateurópának olyan nagyvárosa, ahol kisebb volna ez a statisztika, sőt vannak gazdag nagyvárosok, ahol a statisztika még rosszabb.

Ez egy nagy fénynek az árnyéka, amely mindenütt megjelenik, ahol nagy élet van és mondhatnám, hogy minél nagyobb a fény, annál nagyobb az árnyék és annál szomorúbb a szegénystatisztika is.

Való tény az, hogy nálunk ezzel a kisebb szegénységi arányszámmal is nehezebben tudunk megküzdeni, mint a nyugati nagyvárosok, amelyeknek gazdasági viszonyai jobbak, ahol nem nyomorog úgy az ipar és a kereskedelem, mint itt. Nálunk tehát sokkal fokozottabb mérvű erőfeszítést igényel ennek a szegénységnek a leküzdése.

— *A főváros törvényhatósága, tanácsa és minden tényezője olyan tiszteletreméltó áldozatkészséggel siet a nyomor enyhítésére, amely példátlanul áll a városok életében és a városok igazgatásában.* Felemlítették itt a szegények nyilvántartását, a szegényügyi katasztert. Minthogy az itt jelenlevők meglepetéssel hallgatták a megjegyzést, abból azt a következtetést vontam le, hogy nincsen tudomásuk arról, hogy

a fővárosnak is megvan a szegényügyi katasztere és kerületenkint igen pontosan és lelkiismeretesen vezetik azt.

Amikor a kerületi előljárságokat vizsgáltam felül, mindenütt első dolgaim közé tartozott a szegényügyi kataszter átvizsgálása és voltak feljegyzett eseteim, amelyekkel ellenőriztem ennek a katasztemek a megbízhatóságát.

— Meg kell állapítanom, hogy az én adataimat kivétel nélkül megtaláltam a legpontosabb környezeti tanulmánnyal. Teljes megnyugvással mondhatom tehát meg, hogy

a szegényügyi nyilvántartása a fővárosnak rendben van.

— Egyébként *Vass* József népjóléti és munkaügyi miniszter a Vöröskereszt útján szintén csináltatott egy szegényügyi katasztert, amely szintén rendkívüli nagyértékű munka.

— Meg kell állapítanom azt is, hogy vizsgálataim alkalmával láttam, hogy

a szegényügyi nyilvántartást, a katasztert az előljáróságok állandóan pótolják, nekik meg vannak erre a nyomozó közegeik, akik az adatokat szállítják.

A kerületi előljáróságok igénybe veszik a kerületükben működő Vöröskereszt-megbizottakat is és azoknak segélyével végzik egyrészt a kataszter kiegészítését, másrészt magát a segélyezést is.

— Ezen a helyen is kénytelen vagyok megemlékezni arról, hogy az elmult esztendő a legnehezebb esztendők egyike volt a város életében, mert hiszen olyan abnormis telet kellett átélni, amelyre ez a generáció nem is emlékezik. Elmondhatom azt, hogy *a főváros szegényügyi igazgatása ezt a próbát fényesen kiállotta.*

— Amikor a főváros közgyülésén egyik bizottsági tag javaslatára a közgyűlés köszönetét és elismerését nyilvánította azoknak az ügyosztályoknak és annak fővárosi személyzetnek, amely ez a nagy harcot lefolytatta az ellen a nagy elemi csapás ellen, amely a mult évben ránk nehezedett, akkor szükségét láttam annak, hogy az elismerés mellett még egy külön, a legmagasabb helyről jövő elismerés is jusson azoknak, akik a fronton álltak ebben a harcban. Elismerésüket fejezték ki kezdve az altisztektől a szerelőkig, a csőmesterekig, a vásárcsarnoki alkalmazottaktól, az ingyen-szénkiosztóktól felfelé a magasabban álló tisztviselőkig, úgyhogy ezzel is dokumentálták a legteljesebb megelégedésüket azért a nehéz munkáért, amelyet ez az apparátus végzett.

FARKAS LAJOS MÉRNÖK
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Telefon: J. 396-78
Budapest VII, Kolumbus u. 41

Kávéházi, intézeti és tömegélelmezési konyhaberendezések
MAYER HERMANN és KIRSCHLER
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 48. SZÁM.
ELSŐRENDŰ HŰTŐGÉP
KÉPVISELET: ESCHER-WYSS & Co.
ZÜRICH-LONDON

TÁBLAÜVEGBEN KARTELEN KIVÜL
MANDL VEZET
BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

IFJ. SCHÖFER ERNŐ
festő, mázoló
VIII., Horánszky-u. 25. Telefon: J. 378—92. Alapítva 1910.

Dr. HELVEY TIVADAR
VEGYÉSZETI GYÁRA, BUDAPEST
Asphaltozás. Tetőfedés. Szigetelés
TELEFON: AUTOMATA 272—75. SZÁM
Iroda: VI, Eötvös ucca 21. Gyár: IX, Soroksári-út 106.

Baranyi Gyula és Társa
Vegyipari Vállalata r. t. Budapest, VII., Izabella-tér 1.
Telefon: József 443—89.
Festékek, Vegyicikkek és Hézagmentes „MEROLIT" padló

SCHWARCZ JÓZSEF temetkezési, nemzeti zsinór és butorpaszomány-gyára
Budapest, IX, Köztelek-u. 2. — Telefon: Aut. 857—41
Folyószámla a Kereskedelmi Banknál

Révész János
cement-, márványmozaik- és műkőárúgyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, műkő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, ŐSZ UCCA 14.

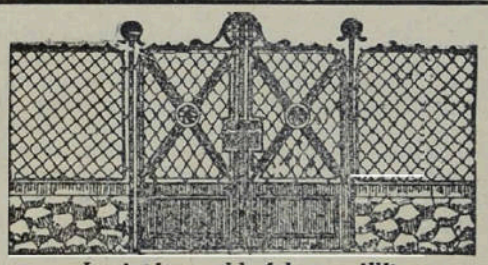

Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapíttatott 1876. Telefon: Aut. 826-83.

KOVÁTS GÉZA kőművesiparos
vállal házak renoválását, festését, átalakításokat és nedves falak elszigetelését Budapest, VII., István-út 36

Thiergärtner és Stöhr rt.
egészségügyi és fűtőberendezések gyártása és felszerelése
Budapest, I. ker., Budafoki-út 9-11.
Telefon: József 363-51. • Telefon: József 363-51.

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

SPIEGEL ÁRMIN
KÜLÖNLEGES ANGOL ÉS SKÓT GYAPJUSZÖVETEK GYÁRI LERAKATA
Budapest, IV., Váci ucca 5. sz.
Bejárat Türr István u. 9. I. em.
Telefon: Automata 876—14. sz.
KÖZALKALMAZOTTAKNAK KEDVEZMÉNY

FELD OLY
tisztít **szárazon** kosztümöket, öltönyöket, felöltőket, fest **minta szerint** mindenféle ruhaneműt.
Tisztviselőknek nagy kedvezmény! Telefonhívásra minden tételért elküldünk!
Gyár: VII., Thököly-út 33. Telefon: J. 394-41 és J. 446-72.

SCITOVSZKY BÉLA BELÜGYMINISZTER: Még ebben a hónapban összehívom a fővárosi pártok vezetőinek értekezletét

Scitovszky Béla belügyminiszter gombai magányában elkészítette a fővárosi reform tervezetét és nyilatkozott is ennek a tervezetnek legfontosabb rendelkezéseiről. Ez a nyilatkozat általános feltűnést keltett, mert sok lényeges változtatást tartalmaz úgy a főváros adminisztrációjának, mint politikai berendezkedésének tekintetében. A belügyminiszter ebben a nyilatkozatban megismétli azt a szándékát, hogy mielőtt a fővárosi reform törvénytervezetét végleges formába öntené, egy ankét keretében meg fogja hallgatni a fővárosi pártok vezetőit. A *Fővárosi Hirlap* munkatársának alkalma volt beszélni *Scitovszky* Béla belügyminiszterrel, aki az elmult héten két ízben is megfordult Budapesten. Az iránt érdeklődtünk, hogy ezt a nagyfontosságú ankétet, amelynek eredménye elé nemcsak a várospolitikusok, hanem a főváros közönsége is nagy várakozással tekint, mikorra hívja össze.

Scitovszky Béla belügyminiszter

érdeklődésünkre a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A jövő héten átveszem hivatalom vezetését és meghallgatom a folyó ügyekre vonatkozó referátumokat. Mihelyt ezzel a munkámmal végzek, ismét a fővárosi törvény reformjának az előkészítését veszem a kezembe. Ugy gondolom, hogy

még ebben a hónapban összehívom a fővárosi pártok vezetőinek az értekezletét

és ebből az alkalomból megismertetem velük a fővárosi törvény reformjával kapcsolatos terveimet. Amennyiben előre nem látott elfoglaltságok lehetetlenné tennék számomra, hogy még ebben a hónapban összehívjam ezt az értekezletet, akkor

legkésőbb október elején feltétlenül időt szakítok magamnak erre a célra.

Arra törekszem ugyanis, hogy mingyárt a képviselőház őszi ülésezésének kezdetén benyujthassam a fővárosi törvény reformjáról szóló javaslatomat. Arról, hogy a fővárosi törvény következtében mikor kerül sor az új választások kiírására, ezidőszerint még semmit se mondhatok, mert minden attól függ, hogy mikor kerül tető alá a törvény és mennyi időt vesz igénybe a választói névjegyzék összeállítása.

Megemlítettük, hogy terveinek az ismertetése nagy feltűnést keltett, mert sok olyan változtatást jelent be, *amikre senki sem számított. Scitovszky* Béla belügyminiszter megnyugtatja az aggodalmaskodókat, hogy

egyelőre csak a nyers tervezet elkészítéséről van szó és ezen a tervezeten még van helye módosításoknak mindenféle irányban.

A belügyminiszter minden tanácsot meghallgat, minden észrevételt figyelembe vesz, tehát a reform végleges megszövegezése csak a legnagyobb körültekintés után fog megtörténni.

Ford-rendszerű műhelyt épít az autóbuszüzem: az egyik kapun bemennek a hibás kocsik, a másikon ujjáalakítva távoznak

A Szabó József uccában már megkezdték a hatalmas központi autóbuszgarázs építését, mindazáltal a jövő év közepe előtt szó sem lehet arról, hogy az üzem beköltözhessék új hajlékába. A közlekedési ügyosztály erre az átmeneti időre való tekintettel javasolta a törvényhatóságnak a Miskolci uccai *Ajax*-féle telep megszerzését, amely az Erzsébet királyné uti központ közvetlen szomszédságában van és a végleges garázs elkészülte után arra lesz hivatott, hogy itt rendezzék be az üzem központi főműhelyét, ahol az összes javításokat és generál reparaturákat házilag, tehát jóval gazdaságosabban és gyorsabban fogják elvégezni. Az autóbuszüzem felügyelőbizottsága a napokban tárgyalta le az ideiglenes garázs építési programját és ugyanannak az épületnek a későbbi főműhely céljára való átalakítási terveit, amelyeket *Solty* Lajos középítési tanácsnok irányításával *Szerényi* főmérnök készített el nagy alapossággal és ötletességgel. Ugyancsak ezen az ülésen mutatták be a garázs és főműhely speciális központi fűtési és elektromos berendezési terveit. *Illetékes helyen* érdeklődtünk a nagyszabású és érdekesen újszerű tervek részletei iránt, amelyeket az alábbiakban ismertetünk:

— A Miskolci uccai telepen egy nagy épületben két csarnok áll rendelkezésre. Az átalakítási munka *nem volt könnyű*, mert a hatalmas csarnokok oszlopsorokkal vannak megszakítva, melyek garázsépítésnél nem kívánatosak. Az átalakított garázs

100 autóbusz befogadására lesz alkalmas és a teljes garázs az üzem zavartalanságát fogja biztosítani.

Az épületnek *hét* nagy kapuja van a kocsik ki- és bejárására. A nagy csarnokon a két végén van egy-egy hatalmas portál, a kisebb csarnokon pedig öt kisebb kapu nyílik. A Miskolci uccáról történik a ki- és behajtás. A bejáró kocsik a garázscsarnok jobboldalán a mosóhelyiségbe jutnak, ahol minden alkalommal megvizsgálják és speciális mosóberendezéssel letisztítják azokat. A teljesen letisztított és rendbehozott kocsikat újabb ellenőrzés után a csarnok másik felén tárolják és sorakoztatják a kiindulás ideje szerint. *A kocsik tisztítása egy újszerű speciális készülékkel 25 atmoszféra nyomással működő vízsugarakkal történik*, amelyeket elektromos hajtással állítanak elő. A nagynyomású vízsugarak minden súrolás, vagy kézi beavatkozás nélkül teljesen tisztára mossák a kocsikat. Speciális berendezésü lesz a garázs központi fűtése is, amely az üzem természetének megfelelően állandóan csak 8 fok meleget fog biztosítani a csarnokokban.

— Az ideiglenes garázsból később, a *Szabó József* uccai központi garázs építkezésének befejezése után — amit jövő júniusra várnak — mint ismeretes, *központi főműhely lesz.* Annak idején e célra megfelelően a csarnokokat természetesen újra át kell építeni. *Az új központi garázs*

berendezése és konstrukciója nálunk még egészen egyedülállóan Ford rendszere szerint készül és ennek megfelelően a főműhely üzeme is Ford-rendszerrel fog dolgozni.

— A nagy épület főfalai mellett egy *széles körfolyosó* épül; e körül helyezkednek el a különböző műhelyek. Az összes részleges és nagy javításokat, rekonstrukciókat e főműhelyben fogja az üzem elvégezni, *minden külső segítség nélkül.* Azt hiszem, nem lesz érdektelen, ha elmondom a *Fővárosi Hirlap* nyilvánossága számára, *hogyan fog dolgozni ez az első magyarországi Ford-rendszerű üzem.*

— Az egyik főkapun futnak be a javításra szoruló kocsik az úgynevezett *vizsgálati csarnokba*, ahol teljesen leszerelik, minden alkatrészétől megfosszák és a leszerelt alkatrészeket a megfelelő raktárakba viszik. A leszerelt kocsit most alkalmas szerkezettel tovább szállítják a folyosón, ahol

az egymásután sorakozó és a körfolyosóról nyíló műhelyekben megkezdődik az új, illetve pótalkatrészek szerelése, a kocsi javítása és rekonstrukciója egészen addig, amíg a folyosó másik végén kifut a főműhelyből az újjászületett, megjavított kocsi.

— A központi főműhelyben motorszerelő, kovács, bádogos, fémlemez lakatos, fényező, kárpitos és karosszéria-szerelő osztályok lesznek. *A főműhely úgy lesz méretezve, hogy az autóbuszüzem további fejlődésének minden szükségletét is ki tudja elégíteni, még évtizedek múlva is.* Mindkét átalakítás költségei kereken 500.000 pengőre rúgnak, ami aránylag mérsékeltnek mondható, tekintettel a munkálatok nagyszabású volára.

— Az ideiglenes garázs átalakítási munkái a legrövidebb időn belül befejeződnek. *Az egyik csarnok már készen is van, itt 60 autóbuszt tárolnak.* A főműhely átalakításához, amelynek folyamán a mostani nagy csarnokokat közfalakkal számos apróbb helyiségre osztják, a jövő júniusban kezdenek hozzá.

ÖSSZERAKHATÓ VASBETON-LÁBAZATOS KERITÉSEI
TERÉZ KÖRUT 43
A 31.SZ. ÁRJEGYZÉK DIJMENTES

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Skylax
önműködő autótűzoltó
MOTOR ÉS AUTÓÜZEM R. T., LÁZÁR U. 7
TELEFON: 983—65. SZ.

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MERNÖK, ÉPITŐMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., LAJOS U. 92, IV. EMELET.
TELEFON: AUTOMATA 625—78. SZ.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

BŐHM NÁNDOR ÉS TÁRSA
AUTÓJAVÍTÓ- ÉS KAROSSZÉRIAGYÁR
BUDAPEST, VI., TÜNDE-UTCA 10-44. SZ.
(SCHLICK-GYÁR) TELEFON: LIPÓT 903-19. (SAJÁT TELEP)

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök
ENÖKL ELEMÉR okl. mérnök, épitőmester
épitési vállalkozók
BUDAPEST, VIII, BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

Korányi és Fröhlich redőnygyár
BUDAPEST KISFALUDY-U. 5/F • TELEFON: J. 323-76 • 459-86
SPECIÁLIS GYÁRTMÁNYAI:
SZAB. PÁNCÉLREDŐNY · ACÉLREDŐNY · FAREDŐNY · VÁSZONREDŐNY
SZAB. AJTÓCSUKÓ · BOSTWIGH-TOLÓRÁCS · NAPELLENZŐ-SZERKEZETEK
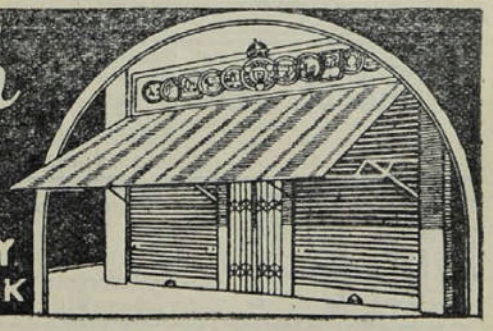

Kortespolitika az áruhitel-monopóliummal

Vihar egy pohár vízben

A pártpolitikai nagydob széles felületén elpuffant egy ütés és az éles hangzavar nyomán hangulatkeltést célzó sajtóközlemények akarták szétrepeszteni azt a jól megalapozott rokonszenvet, ami a tisztességes, komoly kereskedelem és a kommerciális szabadságért számtalanszor harcba szállt *Egységes Községi Polgári Párt* között fennáll. Ez a megállapítás tökéletes igazolást nyert *Kozma* Jenőnek, az Egységes Községi Polgári Párt elnökének hétfőn, a közigazgatási bizottság ülésén elhangzott beszédében, aki a *legnagyobb nyilvánosság előtt* szögezte le, hogy

a párt a fővárosi tisztviselőknek áruhitelt nyujtó monopóliumáról nem bir tudomással, hozzájuk ilyen természetü közbenjárásért nem fordultak, de nem is fordulhattak, mert a Községi Polgári Párt már alakulásakor a szabadkereskedelem mellett kötötte le magát.

El kell mondani itt azt is, hogy bizalmas tanácskozásokon, zártkörű megbeszéléseken *nem egyszer vetődtek föl kereskedelemellenes tendenciák*, és ilyenkor

a Községi Polgári Párt képviselői voltak azok, akik teljes mellel védelmezték meg a kereskedelem érdekeit

és leszerelték azokat az akciókat, amelyek *a kereskedelem háttérbeszorítását*, vagy *érvényesülési lehetőségét akarták megbénítani*. Mindezekért az Egységes Községi Polgári Párt nem várt és nem is kapott dícséreteket, mert csak sarkalatos programjához maradt hű, amikor az ipar és kereskedelem boldogulásáért vetette közbe minden befolyását és erejét.

Mi történt? Néhány kereskedő szintén részesedni kívánt abban a kedvezményben, amelyet a főváros üzemei eddig is nyujtottak más kereskedőknek azzal, hogy a havi részletre vásárolt áruk értékét az alkalmazottak illetményeiből levonásba hozták és az összeget eljuttatták az ilyen hiteltnyujtó cégeknek. Nem kell okvetlenül üldözendő cselekménynek minősíteni, ha a hatóságok megkönnyítik más kereskedőknek is követeléseik inkasszálását a mai nehéz gazdasági viszonyok mellett, amikor a *dubioz kintlevőségek miatt a perek megszámlálhatatlan sokasága van folyamatban*. Komoly kereskedő cégek, régi, nagyhírű üzletek nyiltan kérték a maguk részére is ezt a kedvezményt és valóban nevetséges, hogy

nem is a kereskedők, hanem pártpolitikusok, a kereskedelem szabadságának jelszava alatt állanak ki a porondra,

megvédelmezni azt a kereskedelmet, amelynek több tekintélyes része a főváros alkalmazottait akarta a maga üzletkörébe bekapcsolni.

Ez a felfújt támadás *a legfurcsább azonban annak a kereskedő-várospolitikusnak részéről, aki más intézményeknél hasonló módon be van szervezve s természetesnek találja, hogy követelését a fizetésekből levonásba hozott módon kapja meg hónapról-hónapra*. Itt ütközik ki igazán a maga teljes valóságában, hogy

kik és milyen érdekeket féltenek a többi kereskedők rovására, éppen a kereskedelem szabadságának jelszava alatt.

Igy fest a meztelenre vetkőztetett igazság ebben az ügyben, a politikai háttér azonban nyilvánvaló és az első pillanatban áttekinthető.

A politikum volt a főcél, nem pedig a kereskedelem védelme,

aminthogy a kereskedelmet megvédelmezni éppen a Községi Polgári Párttal szemben, — *nevetségesen nagyképű kísérletezés*. Az *Egységes Községi Polgári Pártnak* ehhez az ügyhöz semmi köze nincs és nem is volt: ez *Kozma* Jenő határozott kijelentéseinek a lényege és így minden további próbálkozás teljesen célttévesztett és reménytelen kilátásokat nyujt a kortesmanőver vezérkara részére.

Az Egységes Községi Polgári Párt konstruktiv célkitűzéseihez, programjához és nagy tekintélyéhez nem érnek fel ennek a viharcsinálásnak kétes tisztaságú hullámai

és a párt változatlan törekvéssel állja, amit megalakulásakor zászlójára tűzött: *lehetőséget és érvényesülést a sok bajjal küzdő budapesti kereskedelemnek*. Ezt a pártprogramot a bajkeverők minden taktikázása sem tudja megváltoztatni, vagy elhomályosítani.

MÁVAG

címkés gyártmányokat mindenki bizalommal fogadja, mert

kitünő anyagból a leggondosabban készülnek!

Ide tartoznak a különféle hengerelt kereskedelmi árukon kivül az ipari stabilmotorok, lokomobilok, traktorok, cséplőgépek és más mezőgazdasági gépek. Útépitő (úthengere ő- és útgyalu) gépek, lakókocsik. Vas- és acélöntvények, öntöttvas csövek, karikás kályhák és kereskedelmi öntvények.

Teherautomobilok, autóbuszok a „MERCEDES-BENZ" gyártási szab. szerint a hazai különleges úti viszonyoknak a legjobban megfelelő kivitelben készülnek. Kombinált tüzoltó- és locsoló-autók. Lajtos öntözőkocsik.

Jobbágy féle szab. folytonégőkályháink a háztartásokban és középületekben (iskolákban, stb.) legjobban használhatók.

Kérjen felvilágositást és árajánlatot!

Magyar kir. állami vas-, acél- és gépgyárak

Budapest, X., Kőbányai-út 21.

Telefon: József 460—29. *Telefon: József 460—29.*

Az 1924. évi XVIII. t.-c. alapján szervezett

IPAROSOK ORSZÁGOS KÖZPONTI SZÖVETKEZETE

Postatakarékpénztári szla: 10517 — Postatakarékpénztári csekkszámla: Kisipari hitelakció: 44500 — Girószámla: Magyar Nemzeti Bank — Táviratcim: IPKÖZPONT

TELEFONSZÁMOK:

Központi osztályok:
V., Nádor ucca 22. Aut. 253-33. Aut. 253-37. Aut. 151-35. Aut. 212-14. Igazgatóság. Titkárság. Pénzügyi osztály. Ellenőrzés. Könyvelés.

Bérosztály:
L. 996-62. Nádor ucca 21.

Épitőipari osztály:
L. 912-32. Nádor ucca 18.

Faipari osztály:
L. 996-61. Nádor ucca 21.

Kisipari hitelakció:
Aut. 253-33. Nádor ucca 22.

Kereskedelmi osztály:
L. 996-61. Nádor ucca 21.

Textil közszállitási osztály:
L. 902-32. Nádor ucca 18.

Littke és Tóth OKLEVELES ÉPITÉSZEK ÉPITŐ IPARI VÁLLALATA
BUDAPEST, IX., Bokréta ucca 12. sz.
TELEFON: JÓZSEF 356-33

ILKOVITS J.
Központi fütések és vízvezetéki berendezések vállalata
BUDAPEST, VI, ANDRÁSSY ÚT 92.
TELEFON: Aut. 212—07.

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

STOBBE KÁLMÁN
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 9.
TELEFON: 975—93

Krénn Sándor pala- és cserépfedőmester
Jókarbantartási vállalat, Budapest, VI. Váci út 133, telefon: L. 914-98
Elvállalja pala-, cserép- és kátránytetők új fedését javitását

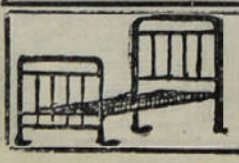

Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készitményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. **VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett.** Tel. J. 422-12.

MAKOVSKY FERENC
Fülöp Szász-Coburg Gothai herceg Ő királyi Fensége uradalmi épitésze
Budapest, VII. Abonyi-u. 4. TELEFON: J. 881-17

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus! Színben, minőségben elsőrangú! Készül sima és márványozott gyönyörü színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
HUNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

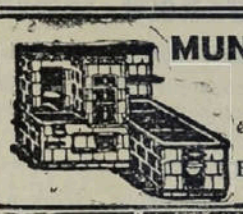

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takarékfüzhely és kályhakészitő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 512—50.

SZILÁGYI LÁSZLÓ
Pénzszekrény- és tressor-gyára
Tűzmentes páncél-szekrények, okmány vasszekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerü javitásokat és szállitásokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.
BUDAPEST, IX. LIGIOM UCCA 37. SZÁM.
TELEFON: JÓZSEF 888—99

Tel.: Aut. 150-79
Hütő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek
Spitzer testvérek
Budapest, V., Vilmos császár út 42.
Tel.: Aut. 150-79

Fával égetett darabos fehér meszet,
Ceresit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb épitő anyagot szállit bárhová kartelláron alul:
Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8 Telefon: Aut. 244-41.

DÖMÉNY IMRE
EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG
festék-, háztart.- és vegyiczikkek kereskedése
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.
Telefon: Automata 886—51.

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 905-57

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

ÁRVAY R. LÁSZLÓ
Pala- és cserépfedő- mester — Jókarbantartási vállalat. Elvállal: pala-, cserép- és kátránytetők új fedését, javitását
Budapest, VII., Peterdy ucca 30. Telefon: József 351—06

REICHENBERGER RÓBERT
RÉZMŰÁRÚ ÜZEM
Gyárt: vörösrézből, valamint más fémekből edényeket és készülékeket.
ALAPITTATOTT: 1888. TELEFON: JÓZSEF 366-14.
Arany- és ezüstérmekkel többszörösen kitüntetve!
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SAJÓ UCCA 6. SZÁM.

LAMPL ÖDÖN
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

FISCHER HENRIK
épületfakereskedő
Telefon: J. 628—02
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3 sz. TELEFON: A. 847-73
Fióküzlet: IX. ker. Tompa ucca 0 szám

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. sz.
Telefon: Lágymányos 6—07.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, épitőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

Megérkezett a főváros első pormentes szemétgyüjtő autója

A második gépkocsi néhány hét mulva érkezik — A csepeli gyárban már készülnek a pormentes beöntő szerkezetek és a házakba kerülő tartályok

Évekig tartó előkészületek után végre *a megvalósulás stádiumába jutott a budapesti portalan szemétgyüjtés kérdése* és ezzel egyszersmindenkorra megszünnek azok a súlyos panaszok, amelyek a régi antihigiénikus rendszer ellen úgyszólván szüntelenül elhangzanak. A törvényhatóság, mint ismeretes, az idei költségvetésben 500.000 pengőt szavazott meg a portalan háziszemétgyüjtés próbaképen való bevezetésére, az 1930. évi költségvetésben pedig 200.000 pengőt irányoznak elő. Ebből a 700.000 pengőből

két, automatikus gyüjtőkészülékkel felszerelt gépkocsit és 500 higiénikusan záródó vastartályt szerez be a főváros, egyelőre.

Az újszerű szemétgyüjtő autók, mint ismeretes, német gyártmányúak, s a belügyminiszter külön engedélyét kellett kikérni, hogy a főváros egy-egy mintadarabot rendelhessen a kiválasztott típusokból. Egyuttal megvásárolták a két típus licenszét is, hogy

a további kocsikat már hazai gyárakban állíthassák elő.

A speciális gyüjtőszerkezet *Balló-Weisz Manfréd* szabadalom, ezeket a csepeli gyár készíti és itthon szerelik fel a gépkocsikra. Az *egyik szemétgyüjtőautó*, értesülésünk szerint,

Berlinből a mult héten Budapestre érkezett, a másik pedig a napokban fut be a köztisztasági telep garázsába.

Amint a szükséges szereléseket elvégzik és a gyüjtőtartályok elkészülnek, nyomban megkezdik a próbákat, amelyeket váltakozva különböző városrészekben foganatosítanak, és

ha minden beválik, úgy a jövő nyárra halaszthatatlanul és véglegesen az egész főváros területén áttérnek a modern háziszemétgyüjtésre.

A portalan háziszemétgyüjtés végleges bevezetése az eddigi számítások szerint *6 millió pengőjébe kerül* a fővárosnak. Ez a nagy kiadás azonban csak látszólagos, mert az elavult üzem likvidálásával jelentkező megtakarítások olyan lényegesek, hogy egyedül e réven

néhány éven belül teljesen megtérül a kiadás

és a portalan rendszer bevezetése végeredményben egyetlen fillér kiadásába sem kerül a városi adminisztrációnak. A portalan szemétgyüjtés bevezetését az őszre ígérték az illetékesek. Ez az idő most elérkezett, s aktuálissá vált, hogy kérdést intézzünk a kilátásokat illetőleg

Balló Alfréd

műszaki főtanácsoshoz, a *Köztisztasági Hivatal* igazgatójához:

— A közgyűlés a köztisztasági ügyosztály előterjesztésére, mint ismeretes, két portalan szemétgyüjtő-autótípust választott. Mind a kettő német gyártmány. Az egyik *Kuka*-rendszerű, *Benz-Mercedes* alvázzal, a másik *Neuy-Faun*-rendszerű gépkocsi, kombinált benzin-elektromotor hajtással. A *Kuka*-kocsi már itt van, a *Faun-Ney* rövidesen érkezik. A kocsikra itthon szerelik fel a mi speciális töltőkészülékeinket, s ha a tartályok is készen lesznek, megkezdjük a próbát. Egyelőre 500 tartály készül, s ezzel mintegy 20—30 házat lehet felszerelni. A próba tartama alatt felváltva mindig csak egy kocsi lesz üzemben, a másik tartalékul szolgál. A *Faun-* és a *Kuka*-kocsik naponta felváltva lesznek szolgálatban. A próbákat

először a legsűrűbben lakott Belvárosban kezdjük el, azután a perifériákra megyünk és a budai hegyvidéken is kísérleteket végzünk,

hogy a készülékek teljesítőképességét különböző viszonyok között megismerhessük. Mivel a gépkocsik szerelése és a tartályok elkészítése még hetekig tart, csak októberben kerül a sor a próbák megkezdésére, de lehet, hogy előbb.

Kérdést intéztünk a portalan szemétgyüjtés iránt

Némethy Béla

tanácsnokhoz, a köztisztasági ügyosztály vezetőjéhez is, aki így nyilatkozott:

— Egészen rövid időn belül megkezdődik nálunk is a portalan szemétgyüjtés. Ez a fontos köztisztasági munka egyelőre a fővárosnak egynegyed-, egyötöd részére fog kiterjedni, s csak ha a próbák teljesen kielégítő eredménnyel végződtek — aminthogy *eleve a legjobb reményeket fűzzük a mi rendszerünkhöz* — akkor fogjuk a további gépeket és készülékeket megrendelni és a rendszert az egész városra kiterjeszteni. A portalan szemétgyüjtés rendszereit a köztisztasági hivatal igazgatójával együtt a külföld különböző városaiban hosszabb időn át tanulmányoztuk és arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a kiválasztott rendszerek segítségével valóban higiénikus munkát lehet végezni. Hamburg egyik előkelő villanegyedében például fényes nappal szemléltük végig a szemétnek autókba való ürítését és a pornak, bűznek még a legesekélyebb nyomát sem észlelhettük e művelet alatt. Remélem, hogy

a mi rendszerünk még ezeknél is tökéletesebb lesz,

mert mi *a legújabb típust választottuk és annak fogyatékosságait is igyekeztünk kiküszöbölni.* A *Balló-Weisz Manfréd* szabadalmú töltőszerkezet az egész világ szakembereinek elismerését váltotta ki és külföldön mindenütt nagy feltünést keltett és *rövidesen számos nyugati metropolisban fogják alkalmazni.* A portalan szemétgyüjtést

rövidesen követni kell a kísérleti szemétégető telep felállításának,

amely célra az 1930. évi költségvetésbe újból megfelelő összeget állítottunk be abban a reményben, hogy ezuttal, nem ismétlődik meg az az eset, hogy az erre szánt tételt törlik a költségvetésből.

A legjobb magyar folytonégő kályhák
KALOR és PERPETUUM
Óvakodjunk az utánzatoktól!
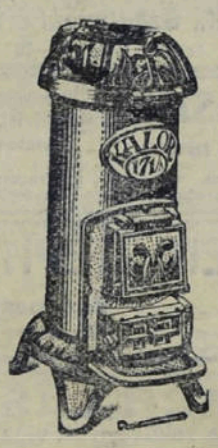

Óvakodjunk az utánzatoktól!
Budapest-Salgótarjáni Gépgyár és Vasöntő Rt.
(HIRSCH ÉS FRANK)
Budapest, VI., Aréna-út 128. Tel.: Aut. 100-20, 100-28, 100-29
Mintaraktár:
VI., Andrássy-ut 29. Telefon: 245—63.
Kapható minden jobb vaskereskedésben is.

„Laufer" motoros árúkihordó

Gyártja:
Laufer Gépgyár
Waggon osztálya.
Budapest VI. Palotai út.
Tel: L. 915 02 - L. 915 12.

MAGYAR BŐRSZÉK IPAR
PIPISZ VILMOS UTÓDAI
BUDAPEST, V., MÉRLEG UCCA 4
Telefon 810-56
SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ
valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok, modern ebédlőszékek, adott tervek és rajzok szerint is. Lakberendezési tárgyak.
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javitjuk, átfestjük és átalakitjuk
Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

Textilipari Feldolgozó és Értékesítő Szövetkezet
Budapest, VIII., József-körút 49. szám
Telefon: József 439—91. sz.

„SANIT F" CEMENTHABARCSTÖMÍTŐ
Gyártja: POSNANSKY ÉS STRELITZ
aszfalt-, fedéllemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut. 228-29., Aut. 82-85.

KŐBÁNYAI KÁTRÁNY- és ASZFALTIPAR
FRIED és GRUBER okl. mérnökök / X., Gyömrői-út 64 / Tel.: J. 449-44
GYÁRTMÁNYAINK: bőrlemez, szigetelőlemez, aszfalt fedéllemez (szagtalan), facement, kiöntő aszfalt, aszfalt coulé
VÁLLALUNK: Tetőfedést minden kivitelben, szigetelési munkákat, viztelenitési munkákat, aszfaltozást

SCHIFF MIHÁLY
paszományos-mester, Budapest, IV. Prohászka Ottokár ucca 6. (Félemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-76.
A legszebb kivitelben készitek mindenféle **butorpaszományt**, plimő- (paplan) zsinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. **Női ruhadiszeket**, bojtokat, rojtokat, öveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárzsinórokat, továbbá selyem- és gyapjúfonal- adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

DONÁTH JÓZSEF
gépgyár és vasöntőde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.
Telefon: 920—00 és 901—24.

LIKTOR FERENC
SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 79. TEL.: JÓZSEF 349-83.

Alexi és Uhlyarik műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Falk Miksa ucca 26. Telefon: Aut. 209-93
Disco világitótestek
Schunk & Ebe gyártmányú szénkefék
Mindenféle villamossági cikkek eladása nagyban és kicsinyben — Elvállal minden. nemü villamossági szerelést

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs és diszfák, gyümölcs és diszcserjék, szőlőoltványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-ut 39. sz.

PROHÁSZKA JÓZSEF ácsmester
Budapest, VI., Szent László út 55.

»CYKLOP«
ÉPITŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, IV., RÉGIPOSTA-U. 7-9
TELEFON: Aut. 879-83 és Aut. 879-84

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi ucca 25. Telefon: J. 380-30

Csak BRÁZAY pipereszappant használjon!

Scheuer Róbert előadása Budapest közlekedési problémáiról

Scheuer Róbert mérnök, th. bizottsági tag, a BSzKRt igazgatósági tagja *„Budapest közlekedési problémái, különös tekintettel Zugló igényeire"* címmel igen érdekes előadást tartott a Zuglói Polgári Kaszinóban. Az előadáson, — amelyet rendkívül nagyfokú érdeklődés előzött meg — nemcsak a Kaszinó tagjai jelentek meg teljes számban, de rajtuk kívül tizenkét zuglói és zugló-környéki asztaltársaság is képviseltette magát. Az előadásra egybegyűlt közel félezer hallgató kitörő örömmel üdvözölte az illusztris előadót, valamint *Hamvassy* István dr. kerületi előljárót, aki a kerület útépítési és közlekedésügyi előadója, *Lipkay* Gyula műsz. tanácsos kíséretében jelent meg a közérdekű előadáson. *Martin* János mérnök, th. bizottsági tag, a Kaszinó elnöke, megnyitójában kiemelte, hogy a Kaszinó a mai előadás rendezésével új csapásra térve kívánja a VII. kerület ceglédi vasútvonalon túl levő részének közlekedésügyi kívánságait szolgálni, amennyiben az előadással azt célozza, hogy a nagyvárosi közlekedési ügyek elismert kiváló szakértőjén, az előadó *Scheuer* Róbert bizottsági tagon, az előljáróság vezetőjén és szakreferensén keresztül juttassa a zuglói polgárság közlekedési kívánságait illetékes tényezők elé, nem pedig az eddigi sokéves tapasztalatok szerint meddő és eredménytelen küldöttségjárással, beadványozással, sem a *kis*kocsmákban való *„nagy*gyűlések" tartásával. Utána *Ács* Károly, *Blaskó* József, *Burján* Lajos, *Horváth* János, *Németh* István, *Szabó* József és *Toray* Sándor asztaltársasági elnökök terjesztették elő a külső VII. kerületi polgárságnak a zuglói közlekedés fejlesztése és kiépítése tekintetében eddig felmerült jogos kívánságait.

Az ilymódon kialakult helyzetkép ismeretében *Scheuer* Róbert rendkívül érdekes módon

ismertette a székesfőváros közlekedési problémáinak eddigi helytelen kezelési módját és kifejtette az átfogó nagy fővárosi közlekedési problémakomplexum egységes irányelveit.

Sorra vette a nagy átfogó koncepcióba szervesen beilleszkedő, különleges zuglói igényeket és kijelölte a leggyorsabb megvalósulás, legcélszerűbb módját és útjait. Javaslatára az előadáson résztvettek *egyhangúlag elhatározták*, hogy a BSzKRt hálózatának a *zuglói végállomásról Kőbánya, Pestújhely, Rákosszentmihály felé való kiépítésének mielőbbi megvalósulását*

a helyes vonalvezetést kipuhatoló autóbusz-közlekedés leggyorsabb megindítása útján látják elérhetőnek

és ez okból legelső sorban a *Telep uccának az autóbuszforgalom céljaira* való átépítését, a *Hajtsár* út, *Egressy* út és *Kerepesi* út közötti szakaszának, valamint az *Egressy* út *Hajtsár* úton túli részének *Rákosszentmihály körvasúti állomásához való kiépítését tartják legelső sorban végrehajtandónak.*

A résztvevők nagy lelkesedéssel vettek tudomást *Hamvassy* István dr. és *Lipkay* Gyula felszólalásából arról, hogy

a kerület vezetősége teljes odaadással fog saját hatáskörében e célok elérése tekintetében a zuglói polgárság rendelkezésére állani

és arról, hogy a *Telep* uccai iskolához vezető gyalogúttestek, valamint az *Istvánffy* ucca és *Fürész* ucca burkolattal való ellátása a megvalósulás stádiumába jutott.

Scheuer Róbert előadását, valamint *Hamvassy* István dr. előljáró és *Lipkay* Gyula műsz. tanácsos felszólalásait *Osváth* István köszönte meg a Kaszinó tagjai és Zugló polgársága nevében, majd hosszas baráti eszmecsere keretében tárgyalták meg *a zuglói közművek fejlesztése tekintetében szükséges további teendőket is.* Örvendetesen vette a polgárság tudomásul *Martin* János th. biz. tag ama bejelentését, hogy a Kaszinó vezetősége a most meginduló várospolitikai kampány során *teljesen kidolgozott programmal áll a zuglói polgárság érdekeinek szolgálatába.*

Árverési hirdetés.

A székesfőváros tanácsa a főváros gazdasági hivatalának raktárában (VIII., Dologház-u. 3.) összegyült különféle **kiselejtezett** és ócska tárgyakat összesen 22 csoportban, nevezetesen:

I. csoport: öntöttvas, II. cs.: kovácsvas, III. cs.: vasbádog, IV. cs.: horganybádog, V. cs.: ólom, VI. cs.: sárgaréz, VII. cs.: vörösréz, VIII. cs.: vegyes fanemű, IX. cs.: villanyfelszerelési tárgyak, X. cs.: vasoszlopok, XI. cs.: ajtók, ablakok (fa), XII. cs.: ajtók, ablakok (vas), XIII. cs.: 1 db 1. sz. víztartány, XIV. cs.: 1 db 2. sz. víztartány, XV. cs.: 1 db 3. sz. víztartány, XVI. cs.: 1 db Walser gőzfertítlenítőgép 114×70×150, XVII. cs.: Walser gőzfertőtlenítő gép 272×150×366, XVIII. cs.: 1 db Teudl.-Dittrich gőzfertőtlenítő gép 238×136×265, XIX. cs.: 1 db vízmelegítő kazán 138×100×119, XX. cs.: 1 drb gőzkazán 584. sz., XXI. cs.: 1 drb gőzkazán 585. sz., XXII. cs.: Rogáts-féle hagyaték, a főváros gazdasági hivatala útján nyilvános **írásbeli árverésen kívánja értékesíteni.**

Ajánlatok írásban, csakis a székesfőváros gazdasági hivatala által kiállított és díjtalanul kapható „Ajánlati ürlap" felhasználásával szabályszerűen 1.60 P állami és 1.60 P városi bélyeggel felülbélyegzett zárt, lepecsételt, sértetlen borítékban legkésőbb 1929. évi szeptember hó 24-én (kedden) d. e. 10 óráig adandók be a főváros gazdasági hivatalába, (VIII., Dologház u. 3.), ahol azokat a kitűzött határidő lejártával (vagyis ugyanaznap) d. e. 10 órakor beérkezésük sorrendjében az erre a célra kirendelt bizottság fogja felbontani, mely alkalommal az ajánlattevők vagy igazolt megbízottaik jelen lehetnek.

Az ajánlatok benyujtásával, de legkésőbb az ajánlatok felbontása előtt 150 pengő, azaz egyszázötven pengő bánatpénzt kötelesek a pályázók letenni a gazdasági hivatal pénztárába.

Az értékesítendő tárgyak a főváros gazdasági hivatalában (VIII., Dologház u. 3. sz. alatt) köznaponként d. e. 8—12 óráig megtekinthetők.

Ajánlati mintaürlapok a gazdasági hivatalban szerezhetők be.

Az ajánlat mind a 22 tárgyesoportra, avagy csoportonkint külön-külön is tehető és pedig az ajánlati mintán I—VIII. számmal jelzett csoportokra métermázsánként, a IX—XXI. számmal jelzett csoportokra úgy, ahogy azok a raktárban fekszenek.

A tanács fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül tetszés szerint szabadon választhasson és ha véleménye szerint az árverés eredménye nem kielégítő, az árverés tárgyát más módon értékesíthesse, továbbá, hogy a súly szerint eladásra kerülő csoportokból az idevonatkozó ajánlat elfogadása után is egyes darabokat visszatarthasson, esetleg egyes csoportokat az árverés alól kivonhasson.

Az írásbeli ajánlat útján a megajánlott vételár csak meghatározott összegben, számmal és betűvel kiírva jelölhető meg, százalékban kifejezett ajánlat nem tehető.

Azon pályázók, akiknek ajánlatát a főváros elfogadja, tartoznak a vételárat az árverés helyszínén azonnal kifizetni és a megvett tárgyakat onnan 3 nap alatt elszállítani, mert ezen idő letelte után csoportonként és naponként 5 pengő fekbér fizetendő.

Budapest, 1929. évi szeptember hó 4-én.

A székesfőváros tanácsa.

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII., József körút 69. Telefonszám: József 373-67
Tervez, berendez, átalakít: központi gőz-, melegvíz- és légfűtéseket, vízvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyu és elektromos világítási telepeket

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 829—20. gyártmányai
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk kedvező fizetési feltételek mellett is. Ellismerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

Kész ajtók és ablakok vassalva és alapmázolva

nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készit azonkivül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Malomsoky József** asztalos-árugyárrt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

Automobilok villamos berendezése
MÁGNESEK DINAMÓK INDÍTÓK AKKUMULÁTOROK
Szerelés javítás és kiegészítés
URNER ÉS BERKOVITS
Scintilla, Index, Fenag, Hagen, Kienzle vezérképviselete
Budapest, V, Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut. 148-84

Parkét javítás és fölgyalulás, kapu és portál lehúzás Gyulay Kálmán, VII, Hernád u. 30

STEINER MARK konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

SPORIK FERENC
tetőfedőmester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala, műpala, cserép és kátránylemezzel fedett tetők javítását és jókarbantartását
Budapest, III., Pacsirtamező-u. 53. Tel.: Obuda 625-72

Széchenyi Gyógyfürdő
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

UNREIN KÁROLY csatorna- és emésztőgödör tisztitási vállalat
Budapest, X., Szentmihályi-út 13. szám
Telefon; József 458—76

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat BUDAPEST VIII, BÉKÉS UCCA 1. sz.
(Omnia Mozgóval szemben) Telefon: J. 350-18
Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramu berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

BITUMEN ÚTÉPÍTŐ R. T.
Budapest,
IX., Ferenc-körút 46.

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

Országos épitő r. t.
Budapest, V. Harmincad-u. 3.
Telefon: Aut. 824-05, 824-06.

Böhm Károly és Kállay Géza
Épitőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 865—25.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel. Aut: 377-15
Alapitva 1790-ben
Budapest, IV, Aranykéz ucca 6

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. ing. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 604-48.

ZSOLDOS ÉS TÁRSA
BUDAPEST, V., KORALL UCCA 31.
TELEFON: 990—53.
Állandó raktár Neheimi lőtési és Belco vizvezetéki szerelvényekben

Ülőbutor-állványt kés.it SINKÓ TELEFON: JÓZSEF 425—40
BUDAPEST, VII., GRASSALKOVICH U. 21. SAJÁT HÁZ.

Kövezés, út-, csatornaépítés, beton- és lapburkolás
Tervezés, díjtalan költségvetés!
GRAVIESER ALBIN építési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 1[illegible]—45. sz

BIHARI PÁL
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest, VI., Eötvös ucca 24. sz.
TELEFON: AUT. 297—63.

Kölcsönnel lehetne csak megvalósítani a főváros 20 millió pengős lakásépítési tervét

Nagy feltűnést keltett a belügyminiszternek az a néhány héttel ezelőtt érkezett leírata, amelyben arról értesítette a főváros közönségét, hogy *az állami építkezési akciókat* — legalább egyelőre — *végérvényesen beszüntette a kormány,* mivel a rendelkezésre álló beruházási hitelből sem állami bérházak, sem pedig szükséglakások építésére *semmiféle fedezet nincs* és így megfelelő hitel hiányában, úgy az állami bérházak, mint a kislakások építése szünetel és *nincs is kilátás arra, hogy ez az akció belátható rövid időn belül folytatható lenne.* A miniszter leirata egyébként hangsúlyozottan rámutat a kormánynak arra a felfogására, hogy

ezt a kérdést helyhatósági feladatnak tartja.

Elsősorban vonatkozik ez a szükséglakások építésére is, jóllehet, szegényüggyel kapcsolatos kérdés lévén, az állammal közösen kellene megoldani. Érdekes az a kormányálláspont is, hogy az államnak a multban végzett lakásépítési akciójából a jövőre nézve kötelezettséget származtatni nem lehet, mert

az állam tulajdonképen a főváros helyett végzett itt szociális faladatot.

A leírattal kapcsolatban nem érdektelen

visszapillantani a főváros lakásépítési akciójának eddigi eredményeire,

amelyből könnyen nyilvánvalóvá válik, hogy a főváros eddig is komolyan igyekezett a Budapesten már évtizedekkel ezelőtt krónikussá vált, s a háború utáni időkben még inkább elmérgesedett lakásnyomorúságon segíteni.

A *Liber* Endre tanácsnok vezetése alatt működő szociálpolitikai ügyosztályban — ahol nagy szociális érzéssel a lakásügyeket is intézik — pontosan feldolgozták, hogyan alakult ki a főváros lakásépítési akciója, s hogy mennyibe kerültek a lakosság rendelkezésére bocsátott bérházak és kislakásos telepek.

— Az első kislakásos telep 1898-ban létesült a IX. ker., Kén uccában, 92 egyszobás lakással. Az efajta telepek létesítése 1910-ben kezdődött meg nagyobb lendülettel. Ekkor épült a Budafoki-úti telep 87 egy- és 5 kétszobás lakással. Ugyanekkor adták át rendeltetésének a Bécsi-úti telepet is, ahol 94 egyszobás és 5 kétszobás lakást létesítettek. Ebből az évből származnak az Aréna-úti, Janicsár-uccai, Hungária-úti és Babér-uccai kolóniák is 160 lakással. Nem sokkal később kibővítették a Kén-uccai telepet is, ahol újabb 162 egyszobás lakás épült. Ezt követte a Mihálkovics-uccai telep 201, a Telepi-uccai 132 egyszobás lakással. Ugyancsak az 1910. évi nagyarányú kislakástelep-építés eredménye volt a X. ker., Százados-úti telep megépítése, ahol 294 egy- és 31 kétszobás lakás van, majd a Kőbányai-úti telep 249 egy- és 31 kétszobás lakással.

— Ilyen telepek építésére később már nem is került a sor. 1911-ben még létesült ugyan a Gubacsi úton 320, a Ciprus uccában 249, a Ceglédi úton 272 egyszobás lakásos telep, majd a Haller-uccai 438 egy-, 12 kétszobás lakást magába foglaló, nemkülönben ezévből való a Százados-úti művésztelep 9—9 egy-, két és háromszobás műterem-lakással. A háborús évek alatt csak a Villám uccában épült egy három műtermes kislakás-telep, az összeomlást követő időkben pedig az állam építtetett a Bihari és Balkán uccák sarkán 32 egyszobás lakásból álló telepet. Ezeknek

a kislakásos-telepeknek leltári értéke 10 millió pengő körül van, tehát számottevő részét képezik a főváros vagyonának.

Egyébként a kislakásos-telepek közül nem egyre a főváros jelentősen ráfizet.

— A *kislakásos telepeken* összesen 3200 lakás van, ezek közül 3079 egyszobás, 111 kétszobás, 10 pedig háromszobás. A telepeken összesen 3331 szoba van. A *kislakásos bérházak* ezzel szemben közel tízezer lakást foglalnak magukba. Ezek közül a legtöbb egyszobás. A 31 régebben épült kislakásos bérházban 1320 egy-, 987 kettő-, 393 három- és 55 a négyszobás lakás.

— *A kislakású bérházak építése 1909-ben indult meg.* Ekkor épült a Gyáli-úti bérház 192 lakással. Élénkebbé ugyancsak 1910-ben vált a városi kislakás-építés, amely az V. ker., Berzencei-uccai bérházat hozta létre elsősorban, 315 lakással. Ugyanakkor épült a 122 lakásos Fiumei-úti, a 144 lakásos Alföldi-uccai, a 144 lakásos befogadó Hungária-körúti bérház. A következő évben építették a Miklós-téri házat 53 lakással, a Váci-útit 44, a Frangepán-uccait pedig 48 lakással. Ugyanekkor épültek a Simor-uccai bérházak, amelyek közül az egyikben 43, a másikban 50 lakás van, a legtöbb háromszobás. Nemsokkal később létesültek a Jászberényi-úti és Harmat-uccai bérházak is 56, illetve 58 lakással.

— 1911-ben érte el a kislakásos bérház-építés a kulminációt. Ebben az évben az Üllői út 119. szám alatt már meglévő modern és jobbára nagyobb lakásokat befogadó bérház mellé megépült egy másik palota 121 lakással.

— Ugyancsak a középosztály igényeit kívánta kielégíteni a székesfőváros a Margit-körúti palota építésével, amely 1913-ban létesült 2 egyszobás, 42 kétszobás, 24 három- és 12 négyszobás lakással. A Margit-körúti bérházzal egyidőben építették az Aréna-úti házat és a Lehel-uccai műhelybérházat, amelyekkel a szegényebb néposztály szükségletét kívánta kielégíteni. Az Aréna-úti házban 151 lakás van, ezek közül 97 egy-, 50 kettő- és 4 háromszobás.

— A világháború kitörése után hosszú idő telt el addig, míg a főváros ismét módját ejthette annak, hogy kislakások létesítésével siessen a nélkülöző lakosság segítségére.

— 1926-ban indult meg a nagyarányú építkezési akció, amely elsőnek hét nagyobb kislakásos bérpalota létesítését eredményezte. A Váci úton épített új házban 252 egyszobás lakás van, a Ceglédi-útiban 98 kétszobás és két egyszobás lakás, a Mester-uccai bér-

PERKEO habzó anyagu tüzoltókészülék
PERKEO tűzoltókészülékek gyára
Rosenthal József Budapest, V, Tükör-u. 4

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váczi-út 4.
Telefonszám: 222-10.
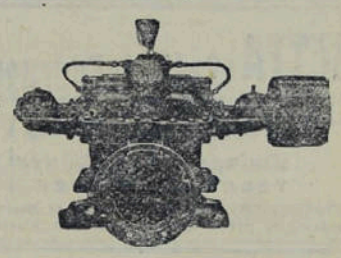
Sürgönycim: Duplex.
SZÁLLIT:
Gőz-, centrifugái-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

STIEBER-FÉLE
ÉPITÉSI és IPARI R.T.
Vasszerkezetek
Fatetőszerkezetek
Ragasznélküli üvegtetők
BUDAPEST, VII, ARÉNA-ÚT 64. Telefon 348-49
Gyártelep: I, CSURGÓI-ÚT 28. Telefon 384-51

Angol Stepney pneumatik.
NE DOBJA EL
használhatatlannak vélt köpenyét, tömlőjét, hanem forduljon bizalommal a tökéletesen és legmodernebbül felszerelt
„FIT"
rendszerű pneumatik ujjáalakító és javítóüzemhez
BÁLINT ERNŐ OKL. MÉRNÖK
BUDAPEST, V., ARANY JÁNOS UCCA 17.
Használjon „Seal Fast" tömlő- és köpenyiapaszt. — Egy kisérlet után állandóan használni fogja.

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Muzeum-körút 41.
TELEFON: AUT. 860-96. □ TELEFON: AUT. 860-96.

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

ÁKOS FRIGYES
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST VII., KERTÉSZ UCCA 24—28
TELEFON: JÓZSEF 301—40

Beton, makadám, aszfalt felvágásához vegyen BÉRKOMPRESSORT
Liska Jenő okl. gépészmérnök, kompressor-berbeadó, VIII, Orczy-út 22. Tel.: J. 335-4'.

NEUMANN SÁNDOR
üvegesmester és táblaüvegeladás
BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 20.
Telefonhívó: Aut. 255—56. sz. :—:

GYÉMÁNTBETON KLEINLOGEL
Telefon: Lipót 990—54
Budapest, V., Zoltán-u. 13

FUCHS G.
Első Magyar Tizedes- és Százados-Hidmérleggyár R.-T.
BUDAPEST
Gyár és iroda: VI., Váci-út 43. Telefon: L. 915—23.
Városi raktár: VII., Károly király-út 1 Telefon: József 429—90.

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u 11. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen.

Harsányi Testvérek
központi fütés, egészségügyi berendezések, vizvezeték, csatornázás és épületbádogos munkák vállalata
BUDAPEST, VII., BEM UCCA 5. SZÁM
ALAPITVA 1894. — TELEFON: J. 350-15.

IFJU CRISTOFOLI VINCE
padló és falburkoló vállalata
Telefon: Lipót 921—55.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 18—20.

HERCEG és VERHOVINA
:: festő, mázoló és butorlónyező :: Tel.: Aut. 270-86
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

HUBERT ÉS TSA h. t. TELEFON: T. 222-67
Budapest, VI, Liszt Ferenc tér 4
Egészségügyi berendezések - Csövek-Műszaki cikkek - Fémgyártás

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 961—14. SZÁM

Fekete Ödön mérnök
Vizművek, vizvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

házak egyikében 47 kétszobás és 13 egyszobás lakás van. A Simor-uccai és a Mester-uccai házakban 1—2—3 szobásak a lakások.

— A Németvölgyi úton, Bécsi úton, Rózsa-, Raktár, Lenke, Kisfaludy stb. uccákban létesült bérházakat, vagyis az építkezések legújabb csoportját nem számítva, a főváros kislakásos bérházainak leltári értéke közel húszmillió pengő.

— A régebben épült bérházakból befolyó jövedelem a mult esztendőben 1·65 millió pengőre rúgott, míg a rájuk fordított kiadás 1·16 millió pengő volt. Az újabban épített házak még ennyit sem jövedelmeznek, mert a főváros a béröszegeket úgy állapította meg, hogy a fenntartási költségeken kívül csak a befektetett tőkék amortizációja és kamatterhek találnak bennük fedezetet. Amint tudjuk, a főváros lakossága ezt a lakbért is csak nagy küzdelemmel és alig tudja elviselni.

— A főváros újabb lakásépítési akciója

eredményekben megközelítette az 5000 lakást, azt az eredményt, amit az első, háború előtti akció produkált.

— Ami a jövőt illeti, egyelőre egyetlen konkrétum az építési albizottság azon javaslata, hogy a főváros folytassa az akciót és

határozza el a törvényhatóság legalább 3000 lakás létesítését.

Ezek a lakások, az eddigi gyakorlattól eltérően, mind kétszobások lennének. Ezen kívül fokozatosan még *500 szükséglakás* is épülne a nyomortanyák végleges likvidálására. Az építkezéshez — nagyvonalú számítások szerint — 20 millió pengő volna szükséges. A tiszteletreméltó és nagyjelentőségű javaslatot a tanács még az ősszel a közgyűlés elé terjeszti, a pénzügyi feltételekről, a hatalmas fedezet kérdéséről azonban *egyelőre még nem esik szó.* Mivel az akciót

kölcsön felvételével lehetne csak lebonyolítani,

viszont a kölcsönök kérdésében ismeretes a kormány elzárkozottsága. Sajnos, *a fővárosnak egyelőre nincs kilátása arra, hogy a megkezdett akciót hamarosan folytatni tudja* s egyedül csak a szükséglakások építésére szorítkozik, ezt folytatja mindaddig, amíg a főváros minden lakosa emberhez méltó lakáshoz jut. Mostani számítások szerint 4—600 szükséglakás teljesen ki fogja elégíteni a szükségleteket.

SZÓRAKOZÁS

Szökik az asszony. — Honthy, Rátkai, Zilahy, Delly. — Minden este. — Városi Színház. — Pénteken 100-adszor.

Népszerű olcsó helyárú délutáni előadások a Városi Színházban. Szombaton, szeptember 14-én délután 3 órakor rendkívül mérsékelt helyárakkal *Molnár* Aranka, *Kiss* Ferenc, *Sebestyén* Géza felléptével *Az Ember tragédiája.* Helyárak 30 fillértől 2 pengő 80 fillérig. Jegyek már válthatók a Városi Színház pénztáránál és az összes jegyirodákban.

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak
REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepén
Őfelsége Dr. József Ferenc kir. herceg szállítója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészítője
Budapest, VI Király u. 58-60.
Telefon: 287-84.

Weingruber Ignác
Székesfővárosi Pavillon Kávéháza
VI., Városliget

VIGADÓ KÁVÉHÁZ
IV, Deák Ferenc ucca 2
*
VIGADÓ KIOSZK
V ker., Vigadó tér
TULAJDONOS: BABÓCSY LŐRINC

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: Lágymányos 19—30. *Telefon: Lágymányos 19—30.*

PANUCZA GYÖRGY
FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR
Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. Városház ucca 6

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapítva 1852. Alapítva 1852.

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

GERŐ N. NÁNDOR
VII., ALPÁR UCCA 8. **Telefon: József 315-29.**
Központi fűtés
Vízvezeték
Épület bádogos munkák

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
TELEFON: AUTOMATA 644—31.
Kertészeti telepei:
BUDAPEST, II., PASARÉTI ÚT 129.
SOLTSZENTIMRE
PEST-MEGYE

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-38.

LERCHNER és TÖRÖK
szobafestő, mázoló és bútorfényező
TELEFON: L. 963—03.
BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

MORVAI GYULA TETŐFEDŐMESTER
PESTUJHELY, MOLNÁR VICTOR UCCA 33. SZ.
Elvállal minden e szakmába vágó tetőfedő munkákat

TERLANDAY ÉS TÁRSA
asztalosáru gyára
Budapest VII, Erzsébet királyné-út 125/b. sz.
Telefon: József 443—83.

DOBOS ANDRÁS
ÉPÜLET- és REDŐNYLAKATOS VÁLLALATA
BUDAPEST, IX, LÓNYAI UCCA 58
Telefon: Automata 874-38

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
Gyárkéményépítés
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék építése és tervezése

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt **JAUERNIK ISTVÁN**
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok színházi csapószékek, parket és szabadalmazott kilozetülések stb

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

HUTTERER ÉS KÓSA
Telefon: Aut. 854—08
épület- és díszműbádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Budapest, IV., Magyar ucca 42-44.

Kőművesmester elvállal mindenféle tatarozási, valamint uj épületmunkát. — Költségvetés díjtalan.
PÉTER LAJOS, VII, Dembinszky ucca 38. Telefon: J. 313-75

Hajnal Imre
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest,
I., ATILLA KÖRÚT 47. SZÁM TELEFON AUTOMATA 5-8-64

SCHÖNTHEIL RICHÁRD okl. építész és építőmester
Budapest, I., Villányi-út 10
Telefonszám: Lágymányos 19—36

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK
Központi fűtés-, vízvezeték- és csatornázási vállalat
Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 228-06. szám.

Féregirtás, takarítás, ablaktisztítás
géppel és mérnöki vezetés mellett — Számos hatósági elismerés —
TELEFON: AUT. 504—84, 881—01
OTTOPAL ÉS TÁRSA
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

Mandorff és Társa
Vas, fémlakatos és gépjármű áru munkák üzeme
Budapest VI., Szabolcs ucca 9.
Telefon: Aut. 142—67.

Magyar Vasbeton Építési Vállalat
Kemény és Tisza
Budapest, V., Mária Valéria ucca 19. Telefon: Aut. 825—42.
Mindennemű vasvázas betonmunka, vízmedence, víztorony magas épitkezés építése.

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntöde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

JÓNÁS FERENC
építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Kolumbus u. 27
Telefon: J. 339—81.

Vállalkozási Hirlap

A megyeri vízműtelep és az alagiak

Becsey Antal, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnöke legutóbb felhívta a várospolitikusok figyelmét az üzemek fejlesztésének szükségességére és Nagy-Budapest tervének előkészítése céljából megsürgette a környékbeli községek és városok bekapcsolását a fővárosi közüzemekbe. Tekintettel arra a körülményre, hogy *Alag* község külön önálló vízműtelepet létesít, amelynek terveit éppen *Becsey* Antal készítette, megkérdeztük őt, hogy ennek az önálló vízműtelepnek a létesítése nem fogja-e a környékbeli egységesítés terveit kontrakarirozni.

Becsey Antal

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Alag község már évekkel ezelőtt elhatározta, hogy önálló vízműtelepet létesít. Még a háború előtt fölkértek engem arra, hogy készítsem el a vízműtelep terveit. Kétezer lakosú, csupa intelligens polgárokból álló község ez, amely teljesen kiesik a megyeri vízműtelep vonaláhól, tehát *egyáltalán nem érinti a fővárosi vízműtelepbe való bekapcsolódás koncepcióját.* Előbb ugyanis Dunakeszi községnek kell csatlakoznia a fővárosi vízművekhez és csak ezután kerülhet a sor Alagra. Dunakeszi azonban erre nem hajlandó, tehát Alagnak magának kell gondoskodni vízzel való ellátásáról. Az nem kétséges, hogy majd az idők folyamán, amikor már Dunakeszi is bekapcsolódik a budapesti vízhálózatba, *Alag község is a természetes fejlődés során Budapesthez fog csatlakozni.*

— Ami az alagi vízműtelep létesítésének konkrét ügyét illeti, a község vezetősége már kiírta az építési pályázatot, amely október 3-án jár le. Október 3-án tehát felbontják a pályázatokat és az aránylag legjobb ajánlat szerzőjét megbízzák a munkálatok elvégzésével. A költségekre nyolcszázezer pengő van előirányozva. Ugy gondolom, hogy az építést kora tavasszal már meg lehet kezdeni.

Mi okozta a Simplon-kávéházbeli tüzet? Multheti számunkban az írtuk, hogy a Simplon-kávéházbeli tüzet a linóleum padlóburkolat idézte föl. Szakemberek most arról informálnak bennünket, hogy *sem a linóleum-, sem a gummipadló nem robbannak* és a tüzet, amint ezt a hatósági tűzvizsgálat tényleg meg is állapította, az okozta, hogy a kávéházi tűz színhelyén munkások benzinnel dolgoztak, *benzingáz fejlődött és az kapott lángra.*

Új versenytárgyalási kiírások

Az elmult héten a főváros tanácsa a következő újabb versenytárgyalásokat írta ki:

Központi fűtőberendezési, kompresszor berendezési, szivó- és töltőberendezésű olajtartályok szállítására, fűtőkazánok szállítására és kéményépítési munkálatokra a Szabó József uccai autóbuszgarázsnál. Ajánlat tehető szeptember 23-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályban.

Mázolási és meszelési munkára a Szent László-kórháznál. Ajánlat tehető szeptember 25-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályban.

Benzintartályok és tankok szállítására a Szabó József uccai autóbuszgarázsnál. Ajánlat tehető szeptember 24-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályban.

Hidmérleg és villamosszerelési és teherfelvonó készítési munkára a Gyáli úti gazdasági épületnél. Ajánlat tehető szeptember 18-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályban.

Különböző anyagok, ú. m.: kovácsvas, bádogvas, vörösréz, vasoszlopok, ólom, víztartályok, fertőtlenítőgépek, gőzkazánok, stb. eladására. Ajánlat tehető szeptember 24-én d. e. 10 óráig a főváros Dologház u. 3. sz. alatti gazdasági hivatalában.

Útrendezési munkára a Felhő uccában. Ajánlat tehető szeptember 23-án déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályban.

Versenytárgyalási megbizások

Az elmult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Kőmívesmunkát a *Rókus-kórháznál:* Volentics Lajos 8847, az *Aréna út 25. sz. iskolánál:* Erőss Sándor 1760, a *Telep uccai iskolánál:* Szattler Mihály 3462, a *marhaközvágóhídi kiscsarnoknál:* Littke és Tóth 18.488 P.

Ácsmunkát ugyanott: Hellebrandt János 2789, a *Palotai úti kislakásoknál:* Hegedüs Ferenc 3405, a *Szent László-kórháznál:* Kurtán Gyula 2927 P.

Csatornázási munkát a *helyi kiköttőnél:* Mayer és Würt 25.768, az *V. ker. Névtelen uccánál:* Farkas Lajos 11.172 P.

Daruvágány építését u. ott: Magyar állami gépgyár 28.263 P.

Mázolómunkát a *marhavágóhídi kiscsarnoknál:* Füredi Adolf 7510 P.

Vízvezeték szerelési munkát ugyanott: Tremmer Testvérek 2167 P.

Burkolómunkát ugyanott: Schillinger Zsigmond 2725, a *Palotai úti kislakásos telepen:* Gerber József 4000 P.

Gőzfűtőberendezési munkát az *Uj Szent János-kórháznál:* Fekete Ödön 29.000, a *Wenckheim-palotánál:* Ilkovits J. 81.676 P.

Lakatosmunkát a *marhavágóhídi kiscsarnoknál:* Kajtár Lajos 2408 P.

Tetőfedőmunkát ugyanott: Krisch Fekete János 2185 P.

Vasbetonmunkát ugyanott: Littke és Tóth 5544 P.

Bádogosmunkát ugyanott: Tollár Lajos 2159, a *Lipót körút 17. sz. háznál:* Janisch János és Fia 5466 P.

Villanyszerelési munkát a *Hidegkúti úti átmeneti leányotthonnál:* Vozáry Pál 12.630 P.

Kövezési munkát a *marhavágóhídi kiscsarnoknál:* Ámon Antal és Fia 12.408 P.

Keramitkő szállítást u. ott: Kőszénbánya és téglagyár 8613 P.

Földfeltöltési munkát az *Üllői úti bérházaknál:* Rózsási Márton 4000 P.

Zománcozott tetőcserépfedési munkát a *Mátyástemplomnál:* Zsolnay Vilmos gyár 5785 P.

Tatarozási munkát a *Kén uccai iskolánál:* Volentics Lajos 8491 pengő vállalati áron.

Zuzalék kövek szállítását: Szobi kőbánya, Sághegyi kőbánya, Szandai gránitkőbánya, Badacsonyi bazaltbánya, Zalahalápi kőbánya, Inóczi kőbánya, Somoskői kőbánya.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek és vállalatok pályáztak:

Kőmíves munkára a *kerepesi temetőnél:* Kurcsák Gergely 4630, Dreiacker Ödön 3490, Ackerl Alajos 6689, Havay Kálmán 2980, Vaits Sándor 4089, Lemmich Lőrinc 4162, Kovács Nándor 4739, a *Toldy Ferenc uccai iskolánál:* Erős Sándor 2325, Egri Bálint 1761, Sógor József 2254, Seif Gyula 1924, Gábor Ignác 2211 P.

Parafakőlemez kifalazási munkára a *Fővárosi Cirkusznál:* Helvey Tivadar 5500, Parafakőgyár 5225, Biehn János 5500, Bíró Ernő 5087, Posnanszky és Strelitz 5775, Manovszky Ferenc 5362 pengő vállalati áron.

KŐNIG JÓZSEF
OKL. MÉRNÖK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: JÓZSEF 424—69.
Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

FORT OSZKÁR és TÁRSA
műszaki iroda és vállalat
Tel.: J. 303-35
Központi fűtés, vízvezeték stb. berendezések részére
Budapest, IX., Angyal ucca 33

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.
KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehérített lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V. Nádor ucca 14. szám
Telefon: Lipót 981-25

HALTRICH FRIGYES karosszériaüzem
Budapest, VI., Csángó ucca 22. sz.
(Lehel ucca sarok) Ezelőtt VI., Stefánia út 3.
Telefon: L 903-81.

Schwabl Alajos TELEFON AUT. 287—26 SZ.
festékáru-kereskedés
Bpest V., Vilmos csász. út 22

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

Rosenthal István
sütő-, cukrász, hus-, la- és vegyipari gépgyártó és javítóműhely
TELEFON: J. 450-89.
Budapest, VII., Dob ucca 90. szám.

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapitva: 1867. Telefon: J. 415-20

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyárr berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

STEAUA
MAGYAR KŐOLAJ R.-T.
„REX"-BENZIN
speciális autó- és traktorolajok, aszfalt, porolaj.
KÖZPONTI IRODA: V., NÁDOR UCCA 2. TELEFON: AUT. 039-25.
Telepek, szabadraktárak, benzinkutak az egész országban.

KOLLARIT
BÖRLEMEZ
A LEGJOBB TETŐLEMEZ
KOLLARIT
FOLYÉKONY SZIGETELŐ ANYAG
NEDVES FALAK SZÁRAZZÁ TÉTELÉRE ÉS ROSSZ BÁDOGTETŐK ÁTMÁZOLÁSÁRA A LEGJOBB
KOLLMIX
MIDEG ASZFALT EMULSIÓ
A LEGJOBB UTÉPITŐ ANYAG
GYÁRTJA: EGYESÜLT UJPESTI VEGYÉSZETI GYÁRAK
KOLLÁR MIKLÓS
UJPEST, VIOLA-UTCA 30-32.
TELEFON: L 920-56, 913-43, U. 35.

PERZSASZŐNYEG
vásárló közönségnek figyelmébe ajánlom saját érdekében, előbb több helyen érdeklődjön, azután forduljon
Szahak Awonasian-hoz
IV. ker., Irányi ucca 21. sz. az udvarban
Telefon: Aut. 833-16. Művészies javitás, tisztitás mosás
Köztisztviselőknek árengedmény és fizetési kedvezmény!

Központi fütések
vizvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák
FRIED ZSIGMOND
műszaki iroda és gyár Budapest, VIII., Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

Parafakőgyár R-t.
ezelőtt: Kleiner és Bokmayer
Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4.
Telefon: József 301-14, József: 301-16
Készit sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat. Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vizálló padló.

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Reiter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

Központi Sajtóvállalat lapjai:
NEMZETI UJSÁG
UJ NEMZEDÉK
Budapest, V., Honvéd u. 10

FLIEGL BÉLA bádogos-mester
Telefon: J. 455-07 Budapest, VIII., Vas ucca 7. Telefon: J. 455-07
Készít épület-, díszműbádogos munkákat és higienikus fürdőkádakat, légszesz, viz, gőz, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését.

Margalit Andor és Ödön
mérnök-építőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 586—43 és József 429—24.

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPEST, VII., ŐRNAGY UCCA 4. SZ.

Olajtermékek és műszaki cikkek beszerzése előtt kérjen ajánlatot:
Budapest, V, Csáky-u. 18/b
Telefon: Lipót 998—28.
Csécs és Társa
műszaki és olajkeresk. társaságtól

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és épitőmesterek, építési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhid ucca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Nincsen megérdemelt sikere a bútorkiállításnak. E cím alatt multheti számunkban közlemény jelent meg, amelyben tárgyilagos bírálatunk kapcsán kifogást emeltünk az Iparesarnokban rendezett *„Polgári Otthon"* című bútorvásár körül tapasztalt hiányosságok miatt. Aposztrofáltuk, hogy a világhíres magyar bútoripar körültekintőbb propagandát is megérdemelt volna, hisz még a legközvetlenebb külföldnek sincs tudomása róla, hogy Budapesten bútorvásárt rendeztek. Ez a bírálatunk nem találkozott a rendezőség tetszésével és ezt egy hozzánk intézett levélben is tudomásunkra hozták. Többek között azt írják, hogy a kiállításon résztvevő iparosok „a legteljesebb mértékben meg vannak elégedve az üzleti forgalom élénkségével". Nem kutatjuk, hogy ez az állítás teljesen fedi-e a valóságot. Egyszerűen tudomásul vesszük. Azt is közlik velünk, hogy az Iparesarnokot nem a főváros, hanem annak tulajdonosa, a Kereskedelmi minisztérium bocsátotta rendelkezésükre. Ezt mi tudjuk. Nem is az Iparesarnokról, hanem a *kiscsarnokról* szóltunk, amely fölött pedig a székesfőváros rendelkezik. Helyesléseg tudomásul vesszük azt is, hogy *a rendezőség a fővárostól egyetlen fillér támogatást sem kapott és nincs is szándékában kérni.* Összes állításait az Országos Iparegyesület igazgatójának egyébként módja lesz a bíróság előtt is bizonyítani, mert *Fábián* Béla dr. országgyűlési képviselő, ügyvéd útján megtettük ellene a büntető följelentést.

A Magyar-Francia Biztosító vállalta a Frankfurti adminisztrálását. Amint értesülünk, a *Frankfurti Általános Biztosító Rt.* magyarországi igazgatósága nem szünteti be működését. A biztosítási ügyletek adminisztrációjára a *Magyar-Francia Biztosító Részvénytársaságot* kérte föl és a felügyelő hatóságnak is bejelentette. E tárgyalások folyamán újra megállapítást nyert, hogy a *Frankfurtinak* magyarországi vagyonállaga és az *Allianz Stuttgarti Biztosító Társaságnak* a felügyelő hatóságnál elfekvő szavatossági nyilatkozata minden tekintetben megvédi a biztosítottak érdekeit. A Frankfurti, úgy, mint eddig, továbbra is minden biztosítási szerződésen alapuló kötelezettségének eleget fog tenni, amint-hogy természetesen ragaszkodik az ezen szerződéseken alapuló, az 1927:X. t.-c. rendelkezéseiben védett jogaihoz is. A biztosítottaknak tehát *óvakodniok kell attól, hogy a Frankfurtihoz való szerződéses viszonyukat önhatalmúan felbontsák,* mert a már hivatkozott törvény alapján a Frankfurti díjköveteléseit pör útján is érvényesítheti.

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929. évi szeptember hó 9-én tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Proks János III., Táborhegy 16869/4. hrsz. családi ház, terv. Szilágyi Antal III., Vörösvári út 37.
2. Schwarcz Jenő VII., Hajtsár út 127. III. em. ház, terv. Dévény Frigyes III., Ürömi u. 14.
3. Váczy Ferenc VII., Telep u. 31123. hrsz. fsz. ház. terv. Feith Mihály V., Személynök u. 25.
4. Sziklay Zsigmond VI., Róna u. 29831/10. hrsz. és 29831/11. hrsz. 2 drb III. em. ház.
5. Osztrovszky János VII., Gyarmat u. 31071. hrsz. I. em. bérház, terv. Báthory Tibor és tsa Pestújhely.
6. Czimmermann Tamás VIII., Magdolna u. 33. toldalék. terv. Konyicsák József VIII., Illés u. 6.
7. Rekenye Imre és tsai III., Filatori dülő 18949. hrsz. fsz. ház, terv. Varga Ignác III., Drugeth u. 13.
8. Landy György I., Bürök 8670/5. hrsz. fsz. ház, terv. Bászwald József I., Németvölgyi út 70.
9. Gerstelnberg József X., Cserkesz u. 7979/1. hrsz. fsz. ház, terv. Varga János X., Gergely u. 53.
10. Özv. Pelsch Antalné III., Szérüskert u. 19107. hrsz. fsz. ház.
11. Huszár Béla I., Sasaddülő 23007/3. I. em. ház, terv. Brestyánszky Tibor I., József Műegyetem.
12. Fornérgyár r. t. IX., Csont u. 1. favázas raktár.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Özv. Brozik Károlyné I., Krisztina körút 53.
2. Michl István VIII., Magdolna u. 36.
3. Grünfeld Ármin VIII., Blaha Lujza tér 3.
4. Munk Testvérek VI., Jókai tér 3.
5. Özv. Lajta Henrikné IV., Szervita tér 5.
6. Zimka Alajos VIII., Kőris u. 4.
7. Magyar kir. Postavezérigazgatóság IV., Petőfi Sándor u. 13.
8. Forgó és tsa VIII., Nagyfuvaros u. 3.
9. Frimm Ferenc VIII., Gólya u. 20.
10. Rigóczky György VII., Zugló u. 31269. hrsz.
11. „Carbon" Szénkereskedelmi r. t. X., Józsefvárosi pályaudvaron.
12. Tauszig Arthur VII., Uzsoki u. 36.
13. Mandel Károly és Reiszmann József IV., Dalmady Győző u. 10.
14. Andrasovszky Zoltán I., Csend u. 6.

Az elmult héten újabb építési engedélyekre vonatkozó kérelmeket a tanácshoz nem nyujtottak be.

Mész, cement, gipsz
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII, Beniczky ucca 6. sz.
Telefon: József 302-83.

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN, (DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD UCCA 3.
TELEFON: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

Steinhäusl és Kölber
FESTÖK
BUDAPEST, IX., TÜZOLTÓ UCCA 3. TEL: J. 308-24.

FISCHER MÁRKUSZ
ÉPÜLET- ÉS BUTORASZTALOS
ÜZEM ÉS IRODA: BUDAPEST, X., LIGET UCCA 20

Laczkó István BUDAPEST, IX.,
bádogos és szerelő LILIOM UCCA 28.
Telefon: József 399-48

Kerti és Farkas hatóságilag eng. villamossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakműhely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 860—17.

MÜLLER HENRIK UTÓDA
bádogos és szerelők
Egészségügyi berendezők
Telefon: József 339—94
Budapest, VIII., Práter ucca 69. sz.

DUDUS ERNŐ
épitési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

PREISINGER FERENC
okl. kömüves- és ácsmester elvállal kisebb és nagyobb építkezéseket, úgymint tatarozásokat a legolcsóbb árban
Budapest, III. ker., Kiscelli ucca 61. sz.

SEIF GYULA TELEFON: Aut. 528-46
OKL. MÉRNÖK, ÉPITÖMESTER
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

PINKAY KÁROLY TELEFON: Automata 864-61.
ÉPÍTÉSZ, ÉPÍTŐVÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL UCCA 20.

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65. **Dr. KOLLÁR**
FEDÉLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR
BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

SZALFETER EDE TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32
BUDAPEST I, KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

vitéz ABUCSAY SÁNDOR és TÁRSA
villanyszerelő, épület- és díszmű-bádogos
vízvezeték, légszesz, csatornázás, központi fűtés és egészségügyi berendezések vállalata
Budapest, VII, Akácfa-u. 41.
Telefonszám: J. 352—55.

TÓTH ISTVÁN Telefonautomata 510—29. szám.
VILLANYSZERELŐ
Budapest, I., Greguss ucca 8. szám

Használja munkáinál a világhirü **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **Gipszet Árusító R. T.** Budapest
V, Erzsébet-tér 15. —Tel Aut. 805-25 — Sürgönycim: GIPSZ Budapest

SÁGI ISTVÁN BUDAPEST, VIII.,
Tüzhely- és épületlakatosmester Baross-u. 2. sz.

TÓTH SZ. JÁNOS Tel.: Aut. 559-38
VÍZVEZETÉK- ÉS FÜRDŐBERENDEZŐ
ÉPÜLET- ÉS DISZMŰBÁDOGOS
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 6. SZÁM

SHELL petroleum benzin gázolaj
Speciális autóolajok, kenő- és hengerolajok, vaselinek eredeti mexikói bitumenek
SHELL KŐOLAJ RÉSZV.-TÁRS.
Központi iroda: Budapest, V. Alkotmány ucca 18
Tel.: Aut. 214—87. Aut. 214—89. Közp. telep: Csepel-Petroleumkikötő. Lerakatok és telepek az egész országban

NYITRAY JÁNOS
hatóságilag eng. villanyszerelő és mechanikai vállalata
VII., CSÁNYI UCCA 6.

LEMMER FERENC
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMÍVES- ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u. 14.

Vladár Pál
ács- és épitőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

„PALATINUS"
ÉPÍTŐ- ÉS INGATLANFORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: Automata 121-45, 123-85.
Budapest, V., Rudolf-tér 6.

Proczeller Bálint kövező mester
Budapest, X. Korponai u. 11. Tel.: Kőbánya 74-84

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

LEFEBER ÉS TÁRSA
Kut-, vízmüépítés és mélyfurási vállalat
Mélyfurások, kutatófurások, aknaépítés, alapozások, víztelenítések, szivattyútelepek, berendezése
Budapest VI. Bulcsu ucca 5. Telefon: Lipót 981-01 szám

Mükö- és burkolómunkák, betoncsövek
ANDREA Cementárugyár és Építőipari Részv.-társaság
Budapest, V., Vigszinház-u. 5. Tel. 290-37

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V.,
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07 VÁCI-ÚT 18. SZÁM

HANVAY VIKTOR
villany- és rádiócikkek
Budapest, VI, Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—69

Tőzsdei Kurir.
A legrégibb és legtartalmasabb közgazdasági ujság. Minden számában komoly, szakszerű cikkek tárgyalják és bírálják az aktuális gazdasági és pénzügyi eseményeket. Érdekes eredeti riportok, változatos hírrovat és külföldi tudósítások.
Tőzsdei Kurir
kapható minden ujságárusító pavillonban és minden ujságárusnál. Egy példány ára **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V., Wekerle Sándor ucca 3. — Telefon: 807—10.

Morbitzer Nándor épitész és épitőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

ESEMÉNYEK

FŐVÁROSI HIRLAP
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . 24 pengő:

A hatodik kerületi elöljáró nyugdíjba megy. *Rupp* László, a VI. kerület régi elöljárója augusztus 1-én töltötte be 35. szolgálati évét és átlépte a 60 éves korhatárt is, így nyugdíjba kell mennie. A nyugdíjazásra vonatkozó előterjesztést az elnöki ügyosztály már el is készítette, a legközelebbi tanácsülések egyike tárgyalja és az első őszi közgyűlésen fog véglegesen dönteni a nyugdíjazás felett a törvényhatóság. *Rupp* László, mint a legöregebb és rangban is legidősebb elöljáró, az elöljárók értekezletének is elnöke, akinek szolgálati érdemeiről meleg hangon emlékezik meg az elnöki osztály nyugdíjazó előterjesztése.

Svét Henrik családi öröme. Aki *Svét* Henriket, a fiatalos hévvel dolgozó, fürge városházi riportert, a „Pester Lloyd" fővárosi rovatának szerkesztőjét ismeri, — és ki nem ismerné őt a városházán? — nem is tételezné föl róla, hogy a napokban másodízben lett nagypapa. Ezt az örömet ifjabbik fia, *Svét* Jenő, az Élelmiszerüzem tisztviselője szerezte meg neki, akinek felesége, Vértes Nusi a napokban egy leánykának adott életet. Az örvendetes alkalomból Svét Henriket barátai és tisztelői meleg óvációban részesítették.

Londonban tanulmányozzák a csatornázást a főváros szakemberei. *Csármann* Ferenc tanácsnok, az út- és csatornaépítési ügyosztály vezetője *Zaitz* László műszaki főtanácsossal, a csatornázási alosztály vezetőjével *Londonba* utazott a főváros megbízásából, hogy az angol főváros csatornázási rendszereit tanulmányozza.

Nyelveket tanulnak a főtisztviselők is. A tanács ebben az évben is több idegen nyelvű tanfolyamot rendez tisztviselői továbbképzésére. A legjobb külföldi professzorok vezetik ezeket a tanfolyamokat, ahol angol, olasz és francia nyelveket tanulnak külön csoportokban a kezdők és külön a haladók. *Az idén mindössze annyi újítás történik,* hogy amíg eddig csak a fiatalabb tisztviselők tanultak, *addig az idén külön tanfolyamokat rendeznek a főtisztviselők számára is*, akik természetesen a fiataloktól elválasztva tanulnak, nehogy a tekintélyen csorba essék, ha padokban látják a tanácsnok, főjegyző vagy főtanácsos urakat.

Lobmayer tanácsnok gyásza. Mélységes gyász érte *Lobmayer* Jenő dr. tanácsnokot, a közlekedési és közgazdasági ügyosztály vezetőjét: édesanyja, özv. *Lobmayer* Jánosné, született *Saager* Etelka, hosszas szenvedés után 79 éves korában Budapesten elhunyt. A köztiszteletben álló matrónát szombaton délután helyezték örök nyugalomra a kerepesi-úti temetőben levő családi sírboltba. A végtisztességen testületileg képviseltette magát a tanács és a törvényhatósági bizottság, az ügyosztály tisztikara pedig teljes számban megjelent a temetésen. A megrendítő halálhír *Lobmayer* tanácsnokot *Karlsbadban* érte, ahova néhány nappal ezelőtt érkezett, hogy a nyári gyomormérgezését gyógyíttassa. A tanács, a közlekedési bizottság külön átiratban is kifejezték részvétüket és a törvényhatóság tagjai is tömegesen keresték fel a gyászoló tanácsnokot részvétnyilatkozataikkal.

A főváros a római nemzetközi lakásügyi kongresszuson. A nemzetközi lakásügyi és városrendezési kongresszus ez idén Rómában, azután folytatólag Nápolyban és Milánóban tartja üléseit. Szeptember hó 12-én déli 12 órakor lesz a kongresszus ünnepélyes megnyitása a *Campidogliában* az olasz kormány képviselőinek jelenlétében. Délután lesz a nemzetközi kiállítás megnyitása, egyidejüleg *Giovannoni* tanár tart előadást Róma városépítkezésének fejlődéséről. Szeptember 13-án, 14-én és 15-én a napirend szerint megállapított és nyomtatásban előre ismertetett ügyek tárgyalása következik. A kongresszuson résztvevő delegátusok két külön osztályban tárgyalnak: az egyik osztályban a *lakásügyi*, a másik osztályban a *városrendezési* kérdések kerülnek napirendre. A délutánokat a kongresszus tagjai a város érdekesebb épületeinek megtekintésére fordítják és egyik délután *Ostiába* rándulnak ki. Rómában a kongresszus tagjainak a tiszteletére a *Campidogliában* hivatalos fogadtatás és a *Palatinus* hegyen *garden parti* lesz. Szeptember 17-én a kongresszus tagjai átmennek Nápolyba, ahol a várost megtekintik, 18-án és 19-én pedig a *Vezuv*-hegyet és a pompei-i új ásatásokat nézik meg, majd kirándulnak *Capri* szigetére. A kongresszus tagjainak tiszteletére a királyi palota kertjében Nápoly város tanácsa zeneestélyt rendez, az építészegyesület pedig hivatalos ebédre látja őket vendégül. A kongresszust azután *Milánóban* folytatják, ahol *Albertini* mérnök tart előadást a város építkezéseinek a fejlődéséről. Hivatalosan Milánóban fejeződik be a kongresszus, de a rendezőbizottság az érdeklődő résztvevőkkel 23-án a felsőolaszországi tavakhoz rendez kirándulást, 24-én pedig *Torino, Genova* és *Velence* városok tanácsának hivatalos meghívására, a kongresszus tagjai ezeknek a városoknak az építkezéseit nézik meg. A nemzetközi lakásügyi kongresszuson *Budapest székesfőváros képviseletében hivatalosan Liber Endre tanácsnok*, a szociálpolitikai ügyosztály vezetője és *Wossala* Sándor, a főváros lakásépítkezésével megbízott műszaki főtanácsos vesznek részt. A főváros építkezéseiről és a városrendezésről szóló hivatalos jelentéseket a szociálpolitikai ügyosztály felkérésére *Wildner* Ödön dr. ny. tanácsnok és *Wargha* László műegyetemi tanár készítették el; ezek a jelentések a kongresszus tárgyalásainak a napirendjén is szerepelnek.

A rózsadombi autóbuszvonal módosítását kívánják. A Rózsadombi Egyesület a rózsadombi autóbuszjárat megindítása és a nyári szünet óta most tartotta első választmányi ülését *Bárczy* István dr. volt főpolgármester elnöklete alatt és tárgyalták az augusztus 21-én megindított rózsadombi autóbuszjáratot. Felkérték az elnökséget, hogy szorgalmazza a fővárosnál, az üzemnél és az illetékes minisztériumoknál a rózsadombi autóbuszvonalnak módosítását, hogy a Rózsadombnak nagy kiterjedésű és sűrűn lakott III. kerületi része is bekapcsolódhassék az autóbusz forgalmába. A járatot haladéktalanul hosszabbítsák meg egy kétperces hurokkal a Szemlőhegy uccán jobbra, a Vérhalom uccán fel a Vérhalom térig és az Eszter uccán le vissza a Szemlőhegy uccáig, ami által a járat egyelőre kielégítené a rózsadombi összlakosság, a kirándulók és sportolók igényeit is és egyben feltétlenül rentábilis lenne. A választmány ezután még számos, rózsadombi vonatkozású közérdekű ügyet tárgyalt le.

Gáspár Fülöp cég tüzifa-, kőszén-, antracittelepeinél VI., Hungária körút 87. megáll a 20-as autóbusz. Előzetes téli beraktározás esetén cégünk fizetési kedvezményeket is nyújt.

Tűzveszély meggátlása autóknál. A minap nagy forgalmi akadályt okozott a Margit-hídon egy égő autó. Karburátortüze volt. Érdeklődtünk a biztosítótársaságoknál, hogy milyen gyakori, vagy milyen ritka eset az ilyesmi. Megdöbbentő válaszokat kaptunk. Úgy látszik, hogy az ember még mindig tehetetlen a motorház alatt lappangó örökös tűzveszéllyel szemben. A gépnél olyan minimális, olyan észrevehetetlen funkcionális zavarai idézik elő a legvégzetesebb katasztrófákat, amiket észrevenni az emberi érzékszervek elégtelenek. Amit az ember a saját erejéből nem tud elérni, azt eléri a technika segélyével. *Külföldön már minden autó Phylax önműködő tűzoltókészülékkel van felszerelve.* Ez a készülék a motorházban van felszerelve, lényegében egy sárgarézharangból áll, amely 810 g. oltóporral van töltve. Ez az oltópor automatikusan robban ki a tartályból abban a pillanatban, amikor a motorház bármely részén a legcsekélyebb tűz is kezdődik. A kirobbanó oltópor hatalmas oltófelhőbe burkolja az egész veszélyeztetett motor területét és a tüzet elfojtja, még mielőtt bárki is észrevette volna a veszélyt. Ilyen módon felszerelt autók tulajdonosai nyugodt idegekkel, vidáman egy kiküszöbölt nagy veszély biztos érzésével ülhetnek kocsijukban. Vidáman himbálózik a ToTo baba is a hátsó ablakban, mert ő sem szereti a tűzveszélyt és vidám a biztosítótársaság is, mely újabb előnyöket tud nyujtani *Phylaxxal* tűzmentesített ügyfeleinek amellett, hogy a saját rizikóját csökkenti. *P. A.*

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal WOLFF ERNŐ
Sürgönycím: WOLFFEKE
Tel.: Lágymányos 13-82 Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101

Legmodernebb gyógyintézet sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatorium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P.
Idegbetegek, üdülők gyógyhelye vizgyógyintézet nap- és légfürdő

„GUWY"

az egyetlen kézi tűzoltókészülék, amely minden emberi beavatkozás nélkül 60° C hőmérsékletnél
automatikusan
működik és a tüzet keletkezése pillanatában azonnal eloltja, emellett kézi használatra is alkalmas.
Kizárólagos eladási hely:
VÉRTESS ÉS TÁRSA
BUDAPEST, IV, APPONYI TÉR 1. SZ.
Telefon: 834—59.

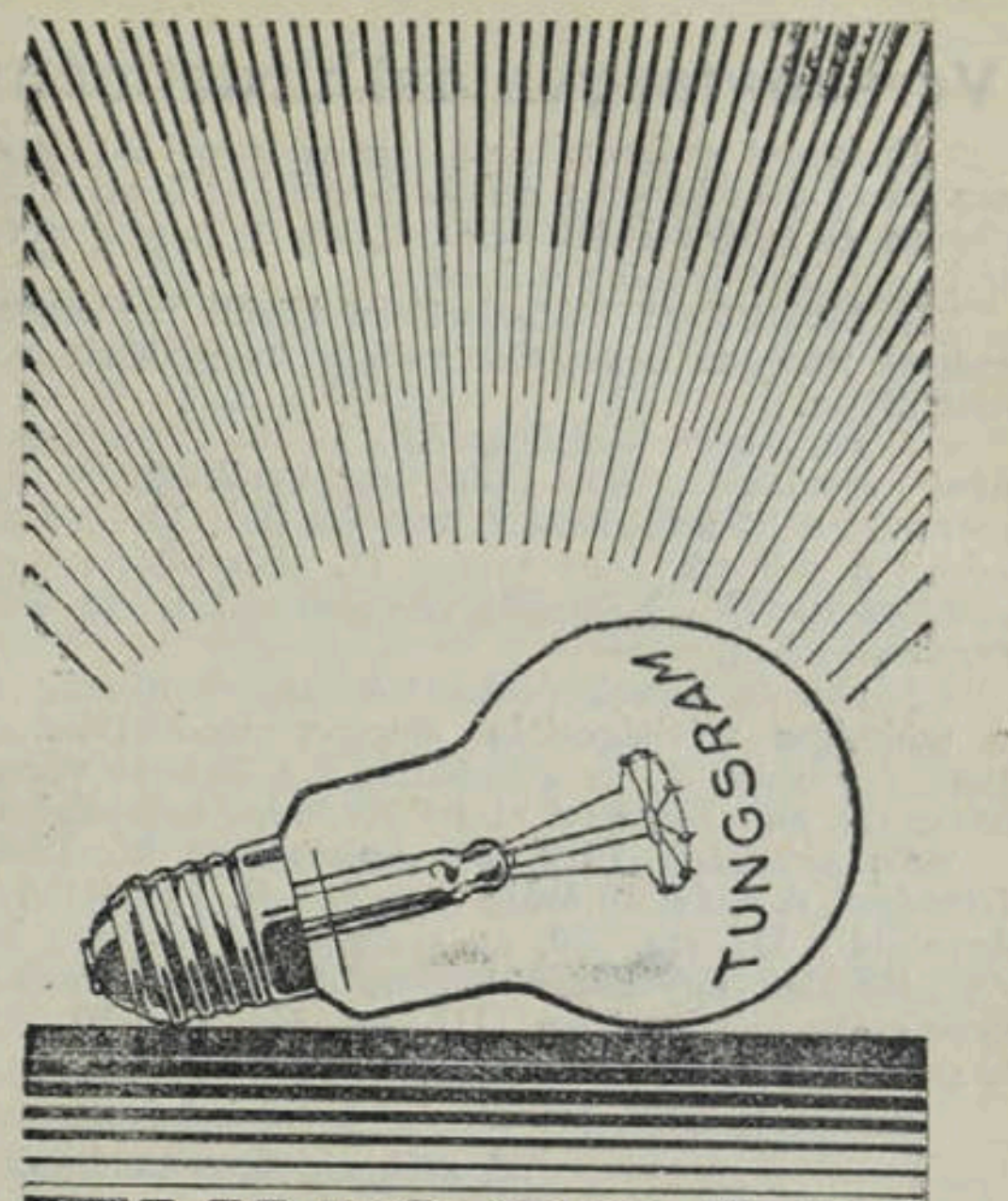

TUNGSRAM

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

Bründl János udvari szállító
Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Peterfiy Sándor ucca 34. szám
Központi fűtés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 518—19.

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: Dunmész.
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemű kőfaragó-munkát

KOZÁK ANTAL KARDMŰVES ÉS LAKATOSMESTER
Budapest VIII, Üllői-út 58, Futó-u. sarok (Villamos-megálló)

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

PALKA JÓZSEF Alapíttatott 1894-ben
Magyarország ezüstkoszorús üvegfestő mestere
TELEFON: J. 302—28 ÜVEGFESTÉSZETI ÉS ÜVEGMOZAIK MŰTEREM
Budapest, VIII., Baross-u. 59

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis ucca 2. sz

Fürdőkád, kályha, mosdó, closet
Ia. kivitelben, legolcsóbb árban
SZÁNTÓ BPEST, VI., JÓKAI TÉR 7.

Szmatana József
műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Wekerle Sándor-u. 13
TELEFON: 219—52

Szobafestő, mázoló és ércfényező munkákat kiváló kivitelben készít
SZEGŐ JÓZSEF
Budapest, VII., Kazinczy ucca 20. Telefon: J. 440-60.

SZVETICS JÓZSEF
építési vállalkozó
BUDAPEST, VII., TELEP UCCA 8.

ÓVÁRY ÉS MAY TELEFON: L. 209—24
építész, építőmester, építési vállalkozók
BUDAPEST, V., SÓLYOM UCCA 22. SZ.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a IX. ker. Gyáli út 3. sz. alatti gazdasági épület hídmérleg-szerelés, villamos szerelési és teherfelvonó munkákra.

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi szeptember hó 9-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Bánóczy Béla főmérnöknél, az előadónál, a Központi városháza, III. em. 325. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1929. évi szeptember hó 18-án (szerdán) d. e. fél 10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi szeptember hó 6-án.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet az I. ker., Felhő ucca (Költő ucca és Diana ucca közötti szakasz) szilikátos makadámmal való útrendezési munkáira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929 szeptember 23-án (hétfőn) déli 12 óráig** kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. em. 279. ajtószám alatt benyujtani. A versenytárgyalás **1929 szeptember 23-án (hétfőn) délután 5 órakor** lesz a III. em. 351—54. számú (üléstorem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi szeptember hó 5.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Aszfalt-útépitő, szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 449-21.

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó BUDAPEST, VI Wesselényi u. 30

Zalahalápi bazaltkőbánya
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. KER. TISZA ISTVÁN UCCA 2. SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 820—51

KAUTNIK JÓZSEF *SZOBRÁSZ-MESTER*
ÉPÜLET-, MÜKÖ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépítő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

Telefon: J. 448—08.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vizépitési munkálatokat

Telefon: Aut. 272-64. Telefon: Aut. 272-64.
Magyar Épitő Részvénytársulat
BUDAPEST, V., TERÉZ-KÖRÚT 34. SZÁM.
Sürgönycim: „Épitő 272-64 Budapest"
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vizépités, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakódások. Alapozások, mély- és magasépités. Út- és vasútépités. Hidépités. Mindennemű beton- és vasbetonépités. Kőmunkálatok. :-: Városi csatornázások és vízvezetékek.
Hajó- és kotrójavitó telep Apostagon.

TÓTH LAJOS Telefon: Lágymányos 11—36
pala- és cserépfedőmester. Eternitcserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása. BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

Böröcz Ferenc
takarítási vállalat
BUDAPEST, IRODA: IV, MAGYAR UCCA 46. SZ.
LAKÁS: IX., MÁTYÁS UCCA 8. SZ. I. EMELET 22

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FAREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

Hirmann Ferenc
fémöntöde és rézárugyár
Budapest, VII., Csányi ucca 7—9 sz.
Gyártmányai: Permetezők és ezek összes alkatrészei, rézsúlyok, háztartási mozsarak, gyertyatartók, habüstök, stb, továbbá „PAX" szab. kézi tüzoltókészülék stb. Telefon: J. 450-49

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében
Mérsékelt árak!

TEUDLOFF—DITTRICH
ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T.
TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93
KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-63

TASY JÓZSEF ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)
Budapest, VII, Öv ucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

KÖNIG GYÖRGY *Kőmüvesmester, épitési vállalkozó*
Budapest, VII., Hársfa u. 17

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és ellsmerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Terés 212—48. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszmüárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tüzhelyek készitése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hőlgy-ucca 24/a

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Mágiya ucca 75—77
Telefon: Lipót 214—46.

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérőkiküldés díjmentes.

Költségvetés és mérőkiküldés díjmentes.
Épit, javit, alakit szivattyütelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszivással.

Budapest Székesfőváros Ásványviz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

(Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntöde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 201. sz. (Saját ház.) Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám. Öntetnek: Szobrok, dombormüvek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

MAYER JÁNOS MŰ- és ÉRCÖNTŐDE
Elvállalja mindennemű ezüst, bronz, műtárgyak (figurák) öntését, úgyszintén fém, réz, aluminium, horganyalkatrészek öntését bármilyen nagyságban
Budapest, X., Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-96

Kún Sándor
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
Budapest, IV, Ferenc József rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépitő-vállalkozó.

POROS ISTVÁN
OKL. ÉPITÉSZ, ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, IV., VÁROSHÁZ UCCA 16.
TELEFON: AUTOMATA 874—70.
RÁKOSSZENTMIHÁLY, JÓZSEF UCCA 29.
TELEFON: RÁKOSSZENTMIHÁLY 14.

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 szeptember 18. — 38. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDAN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Az egyéni felelősség

lesz az egyik alapköve a fővárosi törvény reformjában az adminisztrációs résznek. Nem is kell, nem is lehet róla vitatkozni, hogy Kolumbus tojása volt a kérdésnek ilyen megoldása, amely most már tényleg érőfélben van. Az adminisztrációs rész mellett azonban politikai rész is van, ahol már sokkal távolabb fekvőek a megoldások. Amíg *az adminisztrációs részről, mely máris teljesen elkészült, mindenki megállapítja, hogy befejezett egész és örvendetes haladás, addig a politikai részt maga a belügyminiszter is inkább csak tárgyalási alapnak tekinti.* A főváros összes pártjainak lesznek majd a politikai résznél egymástól erősen divergáló kívánságai, de megvan a remény arra is, hogy ezeknek a kívánságoknak összevetéséből mihamar kialakul a minkenkit kielégítő eredmény.

A politikai rész körül máris élénk kapacitálás folyik, a sajtóban és a népgyűléseken támadások hangzanak el, sőt — ami természetes — a főváros politikai életének legkomolyabb elemei is előállnak a maguk kívánságaival. A legszerencsésebb kétségkívül *Szilágyi* Lajos képviselő úr, aki kijelenti, hogy „politikai reform nem szükséges", viszont őszintén reméljük, hogy az adminisztrációs rész az ő tetszését is — mint mindenkiét — megnyeri és így a fővárosi törvény reformjának gondját ő már nyugodtan elvetheti magától.

Igen komoly megfontolással mi magunk is azon az állásponton vagyunk, hogy a politikai rész sohasem lehet olyan fontos, mint az adminisztrációs. Nem lehet kétséges, hogy *a kormány gondoskodni fog a törvénytervezetben a polgári hegemónia biztosításáról*, a parlament pedig örömmel fogadja a polgári rend védelméről szóló intézkedéseket. Akármilyen legyen azonban a közgyűlés, okos és böles vezetés mellett, amint azt éppen a mostani közgyűlésnél láthattuk, meg lehet valósítani a pártok csöndes, nyugodt, alkotó együttműködését. Ezzel szemben azonban nines az a nagyszerűen együttműködő közgyűlés, amelynek jószándékai és teremtő akarata csúnyán meg ne bukna egy leromlott, egy tönkrement, egy elavult adminisztráción. Első dolog tehát, hogy egy kitünően működő adminisztrációs apparátust biztosítson a kormány javaslata Budapest számára. Akik ismerik *Scitovszky* Béla belügyminiszter javaslatának ezt a részét, biztos meggyőződéssel állítják, hogy *a fővárosi reform a legmesszebbmenő módon megjavítja az egész városházi közigazgatást.* Örömmel kell üdvözölni *Kozma* Jenőnek, a *Fővárosi Hirlap* mai számában megjelenő nyilatkozatát is, amely szintén megállapítja, hogy az új fővárosi törvény adminisztrációs része a legmodernebb igényeket is kielégíti.

Lássuk hát, miben áll a titka annak az új adminisztrációnak, amellyel a belügyminiszter meg akarja adományozni Budapest székesfőváros közönségét? Említettük már, hogy ez a Kolumbus tojása nem más, mint az egyéni felelősségnek a legteljesebb mértékben való felállítása. A főváros főtisztviselői közül, aki amit cselekszik, azért viseli a felelősséget, az övé az érdem, ha nagyszerűt alkot, de ráhárul az ódium, ha hibát követ el. Nagy leckék voltak azok, amelyek a közelmultban ennek az elvnek a sürgős megvalósítására ösztökélték a belügyminisztert. Nem kell nagyon messzire mennünk, hiszen az országra szóló botrányok szomorú emléke még valamennyiünknek a lelkében él és ha ezek a botrányok a tudatlanság és a rosszindulat fújtatóján dagadtak is óriási méretűekre, kétségtelen, hogy a felelősség kérdésének kiderítése valósággal esődöt mondott. Történnek hibák bőven a városházán, de a felelősséget sohasem sikerül senkire ráhárítani. Nem bújkálásról, nem a felelősség elhárításáról beszélünk mi itt, hanem arról, hogy a városháza eddig való rendjében tulajdonképpen senkit sem terhel komolyan a felelősség. A jövőben valaki mindenesetre felelős lesz, ha akár hiba történik, ha akár — ne adj Isten — bűnt követnének el. Szinte úgy érezzük, hogy ez az egyetlen intézkedés maga is elegendő arra, hogy a városházán újból tökéletes rend legyen, mert hiszen a felelősség kérdése — a mi szerény véleményünk szerint — kiterjeszkedik egészen az asztalokon és fiókokban heverő aktákig és a felekkel való bánásmódig. Valószínű, hogy a főváros legfőbb tisztviselői, akikre ennek a felelősségnek a legnagyobbik része hárul, a multtal szemben súlyosabb helyzetbe kerülnek. Legyen meg azonban bennük az az önérzet, hogy magas állást viselő férfiaknak kell annyi erővel, éleslátással és tárgyismerettel rendelkezniök, hogy felelősséget vállalhassanak mindazért, amit maguk cselekszenek, vagy ami ügyosztályukban történik.

Az az érzésünk, hogy mihelyt ennek a felelősségnek a kérdése rendeződik, Budapest polgárai esténkint nyugodtabban hajthatják álomra a fejüket, mert van egy gondolat, amely a főváros vagyonát megóvja, minden könnyelmű kezeléstől és van egy gondolat, egy ellenállhatatlan parancs, amely a főváros érdekeit előbbre és mindig csak előbbre viszi. Minden politikánál fontosabb ez és azok a férfiak, akik a legfőbb felelősséget viselni fogják, önérzettel, de mindig böles megfontolással fogják a főváros hajóját kormányozni.

A fővárosi reform rendkívüli módon megjavítja az adminisztrációt és az egész vonalon egyéni felelősséget állapít meg

Elejtették a főpolgármesteri és polgármesteri állás egyesítésének tervét — A telekadót csak a belső részeken lehet behozni — A főváros türelmetlenül várja a népjóléti miniszter elhatározását az új Rókus építési hozzájárulása ügyében

KOZMA JENO TÁMOGATJA A TISZTVISELŐK FIZETÉSEMELÉSI MOZGALMÁT

Scitovszky Béla belügyminiszternek a fővárosi törvény reformjáról készített tervezetét politikai körökben élénken pertraktálják. Minden oldalon erősen csatáznak a tervezet ellen, amivel tulajdonképen nyitott kaput döngetnek, mert hiszen maga a belügyminiszter is kijelentette, hogy *ez a nyers tervezet még sok lényeges módosításon mehet keresztül.* A belügyminiszter egyébként — éppen a *Fővárosi Hirlap* legutóbbi számában — jelentette ki, hogy *már a legközelebbi időben magához kéreti a községi pártok vezetőit*, megismerteti velük reform-tervezetét, amelyet előzőleg még *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester is bemutat a pártok vezetőinek. Az ankétezés során kialakuló vélemények *kétségkívül befolyással lesznek a törvényjavaslat további sorsára.*

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke erről a kérdésről a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A fővárosi törvény valóban aktuális kérdéssé vált, amely most már *nem kerül le többé a napirendről a választások lefolytatásáig.* A fővárosi reformnak

az adminisztrációra vonatkozó része teljesen elkészült és teljes mértékben kielégíti a legkényesebb igényeket is.

Tudomásom szerint ugyanis a javaslatnak ez a része *a legmesszebbmenő módon megjavítja az egész városházi közigazgatást* és emellett honorálja azt a régi felfogásomat is, amely *az egyéni felelősségnek* a kidomborítására vonatkozik. Egyéni felelősség alatt értem az eljárásnak azt a módját, hogy bármelyik ügyosztályvezető intézkedjék is valamely fontos reszortkérdésben, *felelősséggel tartozik* és éppen ezért, ha a döntésért a felelősséget vállalni nem meri, akkor az alpolgármesterhez kell fordulnia és az alpolgármester is a polgármester elé viheti a dolgot, amivel azután *végeredményben polgármesteri felelősség alá kerül a döntés.* A lényeg az, hogy

az egész vonalon megállapítja a reform az egyéni felelősséget, ami eddig hiányzott.

A jövőben valaki felelős: vagy a tanácsnok, vagy az alpolgármester, vagy a polgármester — és pedig *személy szerint* — aszerint, hogy a döntés kinek a közbenjöttével történt. Lesz olyan intézkedés is az új törvényben, hogy *a polgármester magához veheti bármelyik ügynek az elintézését* — még első fokon is. *Az ügyosztályok meghatározása és elhatárolása a polgármester jogkörébe fog tartozni.* Döntés történt a polgármesteri és a főpolgármesteri hatáskör kereteinek a megállapításáról is,

mindkét állás megmarad, tehát az egyesítés terve elesett.

Végeredményben tehát megállapíthatom, hogy *a legmodernebb igényeket is kielégítheti a reform adminisztrációs része*, amely valószínűleg nem is fog alapot adni különösebb vitáknak.

A városházi aktuális kérdések között első helyen szerepel *az új költségvetés*, amely most már rövidesen az illetékes bizottságok elé kerül. Az *új költségvetés és a fővárosi törvény között konkrét összefüggés van*, mert nem kétséges, hogy az új költségvetés vitája során egész sereg kortesbeszéd fog elhangzani. *Kozma* Jenő legutóbbi számunkban már előre jelezte, hogy a költségvetési vitát ezuttal aligha lehet mentesíteni az agitációtól és így bizonyosra vehető, hogy ebben a propagandisztikus választási hangulatban nem egyszer *a tárgyilagosság hiánya fog egy-egy beszédet jellemezni.* A költségvetés közeli tárgyalásával kapcsolatosan aziránt érdeklődtünk *Kozma* Jenővel folytatott beszélgetésünk során, hogy *a telekértékadó* bevezetésének fölvetett tervéről mi a véleménye. *Kozma* Jenő a következőket mondotta:

— A telekértékadót a fővárosnak

csak abban a részében tartom bevezethetőnek, ahol valóban szükség van az építkezési kedv föllendítésére, szóval csak a belső területen.

A külterkeken már csak azért sem lehet bevezetni a telekértékadót, mert hiszen itt még szabályozás sincsen, tehát a tulajdonosnak csak a legnagyobb nehézségek árán sikerülhet a telek értékesítése. De különben sem érdekünk a külterjes fejlődés. Építkezések révén a fővárosnak csak abban a részében szabad fejlődést elősegítenünk, ahol már megvannak a közművek. A külterjes fejlődés érthető következménye lenne, hogy az érdekelt telektulajdonosok és építkezők *állandó követelésekkel lépnének föl a közművek bevezetése iránt.*

A telekértékadó nézetem szerint csak eszköz lehet a belterületek fejlesztésére,

de semmiesetre sem lehet előmozdítója a külterki

fejlődésnek. Én a magam részéről tehát csak ebben az elgondolásban helyeslem a telekértékadó bevezetését. Ami a bevezetés konkrét kérdését illeti, erről majd a költségvetési vita során dönthetünk, amikor a tanács részéről erre vonatkozóan előterjesztés kerül elénk.

Megkérdeztük a költségvetéssel kapcsolatosan *Kozma* Jenőt, a *fővárosi tisztviselők fizetésemelési akciójáról* és *az üzemi munkások bérmozgalmáról*. A következő választ kaptuk:

— A mai nehéz gazdasági viszonyok között természetesnek találom, hogy a fizetés- és bérjavítási mozgalmak sorsával kell foglalkoznunk. Nem kétséges, hogy

szociális szempontokból áldozatokat kell hoznunk úgy a tisztviselők fizetésének megjavítása, mint az üzemi munkások bérének felemelése terén.

Felmerül azonban az a kérdés, hogy van-e erre költségvetési lehetőség. Ebben a pillanatban tehát végleges választ nem adhatok erre a kérdésre, csak jelezhetem, hogy abban az esetben, ha csak valamiképen is be lehet illeszteni ezt a kiadási többletet a költségvetésbe, akkor

én ezeket a mozgalmakat tőlem telhető erővel támogatni fogom.

Érdeklődtünk az *új Rókus-kórház* sorsa iránt is. *Kozma* Jenő mindenekelőtt hivatkozik az *Egységes Községi Polgári Párt* eredeti álláspontjára, amely szerint *a Tisza Kálmán tér nem alkalmas az új központi gyüjtőkórház elhelyezésére.*

— Napról-napra kitűnik — úgymond, — menynyire igazunk volt, amikor az új Rókus-kórháznak a Tisza Kálmán téren leendő elhelyezése ellen foglaltunk állást. Az *Országos Közegészségügyi Tanács,* tehát a legilletékesebb szakértő támasztja most alá a mi felfogásunkat azzal a szakvéleményével, amit a népjóléti miniszter elé terjesztett. Ettől a kérdéstől függetlenül

a legteljesebb erővel sürgetjük az építkezési terv végrehajtását.

A legfontosabb kérdés az, hogy mikor történik döntés a kormány részéről az állami támogatás összegének a meghatározása tekintetében. Mindaddig, *amíg az állami hozzájárulásról nem történik elhatározás, az építkezéshez hozzá nem kezdhetünk.* A legfőbb és legsürgősebb teendő tehát: *nyilatkozatra bírni a népjóléti kormányzatot* és ha másként nem megy, akkor a fővárosnak hivatalos felirat útján kell a népjóléti miniszterhez fordulnia a válasz kisürgetése céljából.

Gazdasági kérdésekre terelődik ezután a beszélgetés. *Kozma* Jenő megállapítja, hogy *a Vásárpénztár működésében máris nagyobb lendület észlelhető,* de nagy reménységeket fűz a Sertéshízlaló működéséhez. A következőket mondja:

— *Az idén a hízlalási lehetőségek elsőrangúak.* Óriási mennyiségben áll rendelkezésre olyan gabonanemű, amit csak hízlalásra lehet felhasználni. Ilyen körülmények között anyagi eszközökkel *nagy eredményeket érhetünk el,* aminek két irányban fog az előnye jelentkezni. Az egyik előny az, hogy a hízott sertés exportja a legközelebbi jövőben lényeges mértékben fog fokozódni,

a másik előny pedig a fővárosi közélelmezés olcsóbbodásában fog mutatkozni.

Kozma Jenő végül közölte még a *Fővárosi Hirlap* munkatársával, hogy az *Egységes Községi Polgári Párt* tagjai *kiveszik a részüket a költségvetés vitájából, de mindvégig a tárgyilagosság és a reális politikai szempontok figyelembevételével fognak hadakozni* — tekintet nélkül a választások időpontjának a közeledésére.

Krízisről szó sincs a jövő évi költségvetés összeállításánál

Alaptalan és tendenciózus rémhírek a büdzsé nagy hiányairól

A törvényhatósági kampány rövidesen minden vonalon *megindul.* Az őszi program legfontosabb része kétségtelenül a jövő évi büdzsé megállapítása lesz. A költségvetési vita előreláthatóan hosszúra fog nyúlni, azért a tanács ezidén *a rendesnél valamivel korábban kívánja összehívni a költségvetést tárgyaló pénzügyi bizottságot,* hogy a novemberi törvényes határidőre a költségvetés minden körülmények között készen legyen. Mindezekre való tekintettel a pénzügyi ügyosztály nagy energiával igyekszik a tervezeten szükséges simításokat mielőbb elvégezni és a nélkülözhetetlen összhangot megteremteni a főváros bevételi és kiadási lehetőségei között. A polgármester ugyan ez év májusában, a költségvetési munkák megkezdése előtt, szigorúan felhívta egy körrendeletben az ügyosztály-vezetőket arra, hogy

a költségvetés-tervezetek összeállításánál mereven ragaszkodjanak az előző évi keretekhez,

valójában ez mégis *kivihetetlen volt,* mert egy fejlődő világváros életében évről-évre *fokozódó követelményekkel kell számolni.* Így történt, hogy az ügyosztályi költségvetések összegezésénél

tényleg nagyobb differenciák mutatkoztak,

ez azonban minden évben így szokott lenni és

komoly deficitről, a legilletékesebb helyről származó kijelentés szerint, jóhiszeműen beszélni sem lehet.

A differenciák eltüntetésére *Buzáth* János alpolgármester külön-külön vizsgálja át az egyes ügyosztályok tervezeteit, erre vonatkozólag minden nap más és más tanácsnokkal tanácskozik. E konferenciák a pénzügyi tanácsnok jelenlétében folynak és *sokszor azt eredményezik,* hogy

az ügyosztályok újra átdolgozzák költségvetéseiket,

ennek az első, nyers revíziónak változtatásai szerint. Így történt legutóbb a világítási és vízvezetéki, tanügyi, városgazdasági és közélelmezési ügyosztályokban is. Már ez az első revizió is

csaknem teljesen helyrebillentette az egyensúlyt,

úgy hogy a „krizisről" való hiresztelések *vagy tendenciózusak, vagy tájékozatlanok.* Az ügyosztályi egyeztetések befejeztével *újból a tanács elé kerül a költségvetés,* amelynek tárgyalási rendje nagyjában a tavalyi marad. Valószínűen október első hetében kerül a pénzügyi bizottság elé és október 20-a után várható a közgyűlési vita kezdete. A költségvetés

részleteiről Lamotte Károly tanácsnok a legközelebbi napokban referál a polgármesternek.

Addig azonban semmit sem hoznak nyilvánosságra. Azok a számszerű közlések, amelyek a jólértesültség köntösében eddig nyilvánosságra kerültek, *nem egyebek, mint találgatások, amelyeken elindulni nem lehet és nem szabad.*

FARKAS LAJOS MÉRNÖK
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Telefon: J. 396-78
Budapest VII, Kolumbus u. 41

Kávéházi, intézeti és tömegélelmezési konyhaberendezések
MAYER HERMANN és HIRSCHLER
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 48. SZÁM.
ELSŐRENDŰ HŰTŐGÉP
KÉPVISELET: ESCHER-WYSS & Co.
ZÜRICH-LONDON

TÁBLAÜVEGBEN KARTELEN KIVÜL
MANDL VEZET
BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

IFJ. SCHÖFER ERNŐ
festő, mázoló
VIII., Horánszky-u. 25. Telefon: J. 378—92. Alapítva 1910.

Dr. HELVEY TIVADAR
VEGYÉSZETI GYÁRA, BUDAPEST
Asphaltozás. Tetőfedés. Szigetelés
TELEFON: AUTOMATA 272—75. SZÁM
Iroda: VI, Eötvös ucca 21. ● Gyár: IX, Soroksári-út 106.

SCHWARCZ JÓZSEF temetkezési, nemzeti zsinór és butorpaszomány-gyára
Budapest, IX, Köztelek-u. 2. — Telefon: Aut. 857—41
Folyószámla a Kereskedelmi Banknál

Révész János
cement-, márványmozaik- és műkőárugyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, műkő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, ŐSZ UCCA 14.

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 11. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen.

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Víg ucca 24. — Telefon: József 385—52.

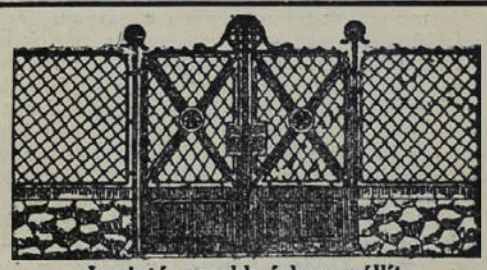
Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapíttatott 1876. Telefon: Aut. 826-85.

KRAUSZ REZSŐ kályhás-mester, speciálista e szakmában. T.: A. 546-67
Budapest, II., Csalogány u. 50. (Bejárat az Ápolda u. oldalon) Lakás: Csalogány ucca 53. (Szénatér mellett). Készít új kályhákat, kandallókat, takaréktűzhelyeket és falburkolatokat. Átrakást és javítást jótállással eszközöl jutányos árak mellett.

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 604-43.

FÉMÁRÚ- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRÚT 35.
TELEFON: J. 373—71

Harsányi Testvérek
központi fütés, egészségügyi berendezések, vizvezeték, csatornázás és épületbádogos munkák vállalata
BUDAPEST, VII., BEM UCCA 5. SZÁM
ALAPITVA 1894. — TELEFON: J. 350-13.

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

SPIEGEL ÁRMIN
KÜLÖNLEGES ANGOL ÉS SKÓT GYAPJUSZÖVETEK GYÁRI LERAKATA
● Budapest, IV., Váci ucca 5. sz.
● Bejárat Türr István u. 9. I. em.
● Telefon: Automata 876—14. sz.
KÖZALKALMAZOTTAKNAK KEDVEZMÉNY

Kylos
önműködő autótűzoltó
MOTOR ÉS AUTÓKELLÉK R. T., LÁZÁR U. 7
TELEFON: 983—65. SZ.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termelt: Orsz. MÉK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 365—25.

MIKOR LESZ BUDAPESTEN A KÖZSÉGI VÁLASZTÁS?

Gaár Vilmos, a főváros igazoló választmányának elnöke nyilatkozik a Fővárosi Hirlapnak

Az a körülmény, hogy a fővárosi törvény reformja aktuálissá vált, felvetődik az a kérdés is, *mikorra lesznek kiírhatók az új községi választások.* Az új választások kiírásának a kérdését egyébként egy másik körülmény is aktuálissá teszi és ez az, hogy az év végén lejárnak az ez évben meghosszabbított törvényhatósági mandátumok is. A törvényes rendelkezések szerint *november 15-ig intézkednie kell az igazoló választmánynak a választások kiírásáról* és a választás napját december 5—15-ikére kell kitűzni. Mivel ez a kérdés erősen izgatja a pártpolitikusokat,

dr. Gaár Vilmoshoz,

a fővárosi igazolóválasztmány elnökéhez fordultunk felvilágosításért, aki a *Fővárosi Hirlap* számára a következőket mondotta:

— A mult év végén hozott törvény, amely az 1928. évi december 31-én lejáró mandátumokat meghosszabbította, úgy rendelkezik, hogy az év végéig meg kell tartani a választásokat, ha addig más törvény másként nem rendelkezik. Ennek folytán az igazolóválasztmánynak kötelessége volt gondoskodni a névjegyzék elkészítéséről. Ez a névjegyzék az 1924. évi XXVI. t.-c. rendelkezéseinek megfelelően el is készült. A névjegyzék ellen harminc panaszt adtak be, amelyek most a közigazgatási bíróság előtt feküsznek. Egyébként a lista érintetlenül marad. Ha tehát a kormány úgy képzelné a kérdés megoldását, hogy a jelenlegi törvényhatósági bizottság leélhetné a maga hat esztendejét és így a közgyűlés tagjainak a kisorsolt fele helyett új bizottsági tagokat kellene választani, akkor

semmi akadálya nem volna annak, hogy ez év végén ezekre a lejárt mandátumokra a választást kiírjuk.

Valószínűnek tartom azonban, hogy a kormány el akarja kerülni a törvényhatósági választást, mivel készül az új törvény és így *egymás után kétszeri választásnak a kiírása volna szükséges.*

— A fővárosi reform következtében új választást kell kiírni és *ezt csak a jövő év végén lehet a ma érvényes törvényes rendelkezések szerint megtartani.* Előbb csak abban az esetben lehet választás, ha a fővárosi reform valamelyik szakasza kimondja, hogy az új választásokat az 1929. évre érvényes névjegyzékek alapján lehet megtartani. Ebben az esetben már akár februárban is választhatnánk.

— Fölmerül azonban egy másik esetnek a lehetősége is. Amennyiben ugyanis az új törvény új feltételekhez kötné a választói jogosultságot, ebben az esetben

legalább négy hónapi időre van szükség az új névjegyzék elkészítésére.

Minthogy pedig jogorvoslati lehetőséget is biztosítani kell, *nézetem szerint legkorábban 1930. júniusában lehet megtartani a választást.* Bár ellentmondásnak látszik, mégis fennáll az a tény, hogy a választói jogosultság feltételeinek *a változatlansága* mellett csak a jövő év végén választhatunk, mivel a jelenleg érvényes törvényben pontosan megszabott terminusok vannak, amelyeket be kell tartani. E terminusok úgy szólnak, hogy május 15-ig kell összeállítani az ideiglenes névjegyzéket, ezt 15 nap alatt közszemlére kell kitenni, további 15 napon át felszólalásnak van helye, amelyekről június 31-ig határozunk, e határozatok ellen panasszal lehet élni a közigazgatási bírósághoz, ahonnan október végén jönnek vissza az iratok a városházára. Az igazoló választmánynak november 15-ig kell döntenie a választások napjának a kiírásáról és ez a terminus december 5—15-ike között tűzhető ki. Ha tehát külön rendelkezés az új törvényben nem lesz, akkor

a választást legkorábban csak a jövő év végén tarthatjuk meg.

Gaár Vilmos nyilatkozata érdekesen világítja meg a választás kiírásának a problémáját. Egyelőre korai jóslásokba bocsátkozni, csak annyi bizonyos, hogy *a jövő évben választás lesz Budapesten.*

Tűrhetetlen állapot a Ferenc József rakparton

Levél a szerkesztőhöz

Méltóztassék megengedni, hogy a Ferenc József rakpart szenvedő lakossága nevében a *Fővárosi Hirlap* nyilvánosságához meneküljünk, abban a reményben, hogy végre meghallják panaszainkat az illetékesek, miután évek óta hiába panaszkodunk a nálunk állandósult tűrhetetlen állapotok miatt. A főváros tanácsa évekkel ezelőtt *kivételesen és ideglenesen* megengedte, hogy a vásárigazgatóság a nagycsarnok zsúfolt környékéről az idénypiacra érkező falusi kocsikat a hídtól jobbra, a parton is felsorakoztathassa. A környék lakói — bár valamennyien tisztában vagyunk a közélelmezés fontosságával — nem nagy örömmel üdvözölték ezt az engedményt, de azzal vígasztaltuk magunkat, hogy csak „ideiglenes, átmeneti" állapotról van szó. Sajnos, nem így történt és ma már az a helyzet, hogy az idénypiac a Ferenc József hídtól egész az Erzsébethídig húzódik és a városnak ezt az egyik legelőkelőbb útvonalát, ahol többek között a német követség palotája is van, a nap legnagyobb részében kocsitábor és a velejáró szenny, piszok borítja el. De azt, ami nappal történik, még csak elviselnénk valahogy. Ám nemcsak nappaljaink, hanem éjszakáink is meg vannak rontva, így soha nincs nyugtunk és közel két éve pokol az életünk.

A zöldségfélével megrakott falusi kocsik legnagyobb része ugyanis a vámsorompók miatt *már este megérkezik* a Ferenc József rakpartra és ott annak rendje és módja szerint tábort üt. A kocsik mellé kötött lovak piszkával, szennyel, bűzzel telik meg a levegő, durva, hangos káromkodások, trágár beszédek röpködnek otthonosan a levegőben és az uccai lámpák fényében nem ritkán olyan jeleneteknek is kénytelenek vagyunk szemtanui lenni, amit felnőtt ember sem láthat pirulás nélkül. Nem merünk ablakot nyitni, gyermekeinket nem engedjük kitekinteni, félünk őket az uccára engedni. Közélelmezés ide vagy oda, talán mégsem szabadna tűrni a hatóságoknak sem közegészségi, sem köztisztasági és nem utolsó sorban erkölcsi és idegenforgalmi szempontból sem ennek az állapotnak az elfajulását, a belváros reprezentációs partszakaszának elbalkánosodását. Úgy vélem, nem valami épületes dolog, ha a nálunk járó külföldiek a hoteljuktól, a korzótól pár lépésnyire ezt a keleties jellegű táborozást megpillantják és aligha tudják összeegyeztetni azzal, amit Budapest fürdővárosról és a „Duna Királynőjének" szépségeiről hallottak. Azzal biztatnak bennünket még most is, hogy csak ideiglenes állapotról van szó és ha az új nagycsarnok megépül, mindez megszűnik. A központi nagyvásártelep tudtom szerint még csak terv, addig mi nem várhatunk. A nyáron a Beszkárt, nagy örömünkre, megkezdte a vágányok áthelyezését és olvastuk, hogy a rakpart mentén parksáv létesül. Néhány napra rá a vásárigazgatóság kedvéért, hogy a kocsitábor nyugalmát ne zavarják, abbahagyták a munkát... Most fel van dúlva az egész vidék és a kocsik rendületlenül folytatják régi életmódjukat.

Nem tudjuk, ki segít rajtunk, hova forduljunk, mert a mai állapotot tovább elviselni nem tudjuk. Fogadja Szerkesztő Ur szívességéért a Ferenc József rakpart lakóinak köszönetét. *(Aláírás.)*

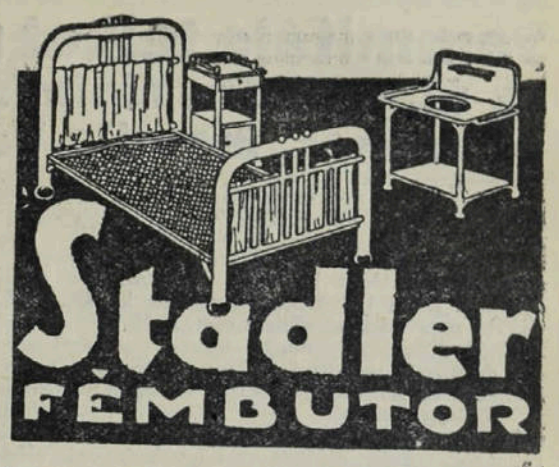

Eladási osztály: VI, Teréz körút 43. szám

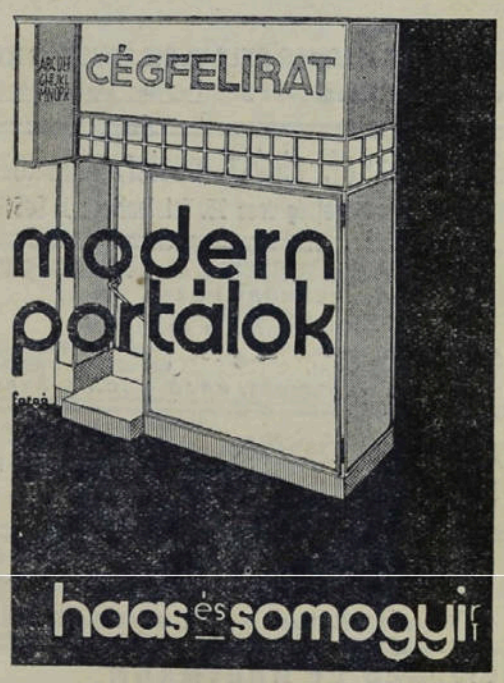

NOVÁK ISTVÁN kőművesmester, építési vállalkozó
X., Maglódi út felőli Kada ucca 22.
Telefon: József 372-48.

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., LAJOS U. 92, IV. EMELET.
TELEFON: AUTOMATA 625—78. SZ.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

BŐHM NÁNDOR ÉS TÁRSA
AUTÓJAVÍTÓ- ÉS KAROSSZÉRIAGYÁR
BUDAPEST, VI., TÜNDE-UTCA 10-44. SZ.
(SCHLICK-GYÁR) TELEFON: LIPÓT 903-19. (SAJÁT TELEP)

ASZFALT és KÁTRÁNYIPAR R.-T.
Budapest, V., Nádor ucca 12
Telefon: Aut. 282-81, 262-81
GYÁRAK: Budapest, IX., Illatos út 18-20 } saját iparvágány
Szőreg, (Szeged mellett) }

AGYAGCSÖVEK
és csatornázási cikkek
HUBERT ÉS TÁRSA B. T.
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4.
Telefon: Automata 22—67.

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök — ENÖKL ELEMÉR okl. mérnök, építőmester
építési vállalkozók
BUDAPEST, VIII, BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

Korányi és Fröhlich redőnygyár
BUDAPEST, KISFALUDY-U. 57/F • TELEFON: J. 323-76 • 459-86
SPECIÁLIS GYÁRTMÁNYAI:
SZAB. PÁNCÉLREDŐNY · ACÉLREDŐNY · FAREDŐNY · VÁSZONREDŐNY
SZAB. AJTÓCSUKÓ · BOST WIGH · TOLÓRÁCS · NAPELLENZŐ · SZERKEZETEK
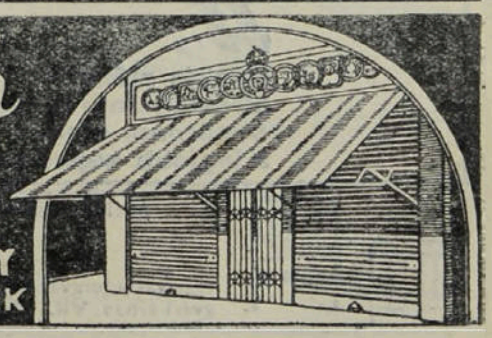

Semmiféle telket nem vesz a főváros az új, modern élelmiszer-nagyvásár létesítéséhez, mondja Vajna Ede tanácsnok

Az új, hatalmas *Központi Élelmiszer Nagyvásár* föld-, kőműves-, elhelyező- és vasútfelszerelési munkálataira megtörtént a versenytárgyalás. *Alig néhány hét választ el bennünket a munkák tényleges megkezdésétől*, de a hatalmas, emberöltőkre szóló építkezés körül keletkezett támadások hullámai még mindig nem ültek el. Ellenkezőleg: újabb és újabb felületeket keresnek, *mintha bizonyos oldalról minden áron a nagyszabású alkotás elgáncsolására törekednének titokzatos erők még az utolsó percekben is.*

A nagyvásár-telep terveit, hosszas megfontolás után dolgozták ki a mérnökök, tárgyalták le a bizottságok, minden oldalról való tanulmányozás előzte meg a hely kiválasztását is, a tervekhez és javaslatokhoz hozzájárult a közgyűlés, a kormány, rendelkezésre áll a szükséges pénz. Minden fórum előtt az a nagy cél lebegett, hogy

a nagybani élelmiszerkereskedelem megfelelő elhelyezésével egyrészt megjavítják főváros közélelmezését, másrészt a felhozatal rendszeresítése és a kereskedelem centralizálása révén elősegítik az utóbbi időben erősen hanyatlásnak indult élelmiszer-exportot is,

hogy ezzel *újabb életinjekciót kapjon a küzködő gazdasági élet, a termelés és a kereskedelem.* Mindezen jószándékok ellenére, a terv ellenzői *először az érdekelt kereskedőket igyekeztek felvonultatni*, elhitetve velük, hogyha a szűk vámházkörúti csarnokból a tágas modern telepre kell kiköltözniök, ez számukra pusztulást jelent. Amikor ez az akció nem sikerült, az újabb manőverezés frontja annak a hiresztelése lett, hogy a nagyvásár-telep kiszemelt helye a célra alkalmatlan, szűk, a vásár zsákuccában lesz, gyártelepek közé ékelik, távol esik a főútvonalaktól, a Dunától s

végül kiderül, hogy mindezeken a bajokon csak úgy lehet segíteni, ha megvásárolja a főváros azt a fatelepet, amely közvetlenül az épülő nagyvásár tőszomszédságában, a Csont uccában terül el.

Az élelmiszer-vásártelep elleni sorozatos támadásoknak ez a legújabb fordulata mindenesetre igen érdekes és *talán sok, eddig érthetetlen tünetet meg is magyaráz.* Szóval:

a „Residentia" faipar és fakereskedelmi r. t. telkét felejtette el megvenni a főváros.

De ha ezt a bűnét jóváteszi, a bűvös telek minden bajon segít...

A nagyvásártelep építési munkálatainak első fázisára tehát megvolt a versenytárgyalás, legközelebb dönt a tanács az odaítélés dolgában és úgyszólván napok kérdése az építkezés tényleges megkezdése, ezért szükségesnek tartottuk, hogy a rejtelmes telekügyre vonatkozóan kérdést intézzünk

Vajna Ede tanácsnokhoz,

a közélelmezési ügyosztály vezetőjéhez.

— A nagyvásár-telep elleni hangulatkeltés különböző fázisait jól ismerjük — mondotta a tanácsnok a *Fővárosi Hirlap* munkatársának — és azokra csak az a megjegyzésem, hogy *szerintem azokat csak a dolgok helyes ismeretének nélkülözése, vagy az objektivitás hiánya idézhette elő.* Mert el tudja-e valaki képzelni, hogy az ügyosztály felelős funkcionáriusai olyan megoldást ajánljanak, a bizottságok, a tanács és a közgyűlés olyan tervet fogadjanak el, amely a kereskedelemnek, a nagyközönségnek, így a főváros összességének, sőt az egész nagyar gazdasági életnek egyenesen veszedelmére, kárára volna. Ugyebár

ezt nem tételezheti és nem hiheti el senki.

Ugyanilyen tévedés, a dolgok nem ismerésén, vagy a tények félremagyarázásán alapulhat a legutóbbi akció is, amely szerint a fővárosnak egy szomszédos fatelep telkét kell kisajátítani, ha az élelmiszer-nagyvásár megfelelő elhelyezését biztosítani akarja. Hát ez, ismétlem, tévedés. A fővárosnak

a vásár építkezéséhez semmiféle újabb telepvásárlásra szüksége nincs, s nem is vásárol semmit.

Az élelmiszer-nagyvásárt megépítjük a fatelep kisajátítása nélkül és ez eredetileg is így volt megtervezve. *Semmiféle*

újabb telekvételről szó sincs, a nagyvásárt a főváros saját területén akarja és fogja megépíteni, a helyi kikötő szomszédságában.

— A versenytárgyalás a föld-, kőműves-, elhelyező- és vasútberendezési munkákra megtörtént és e tekintetben a tanács a legközelebbi napokban fog dönteni. *A mi építkezésünknek semmiféle akadálya nincs.* A most kiadásra kerülő munkák értéke mintegy *másfél millió pengőre rúg*, míg

az egész építkezés 8,500.000 pengőbe fog kerülni.

A későbbi időre tervezett fejlesztés után

az összépítkezés költsége el fogja érni a 14 millió pengőt.

Egyelőre azonban csak 8 és fél millió pengő beépítése van tervbe véve. A földmunkák és a vasútépítések még az idén okvetlen elkezdődnek:

téli szükségmunkának szánjuk ezt,

amelynél állandóan több száz munkás lesz foglalkoztatva, ami *jelentékenyen enyhíteni fogja a téli munkanélküliséget. A nagyvásár területén épülő vasúti vágányhálózat egyedül 15—20 kilométeres lesz*, ami az ezzel kapcsolatos váltók, támfalak, rakodók, hidak, mérlegek stb. építésével együtt *már magában is hatalmas munka.* A tulajdonképpeni csarnok és az irodaépület, vagyis a magasépítkezések *a tavasszal kezdődnek el.*

Morbitzer Nándor építész és építőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

Rába-Krupp Rába-A. F. Autóbuszok Teherautók
minden nagyságban.
Minden speciális célra is alkalmas, minden tekintetben legmodernebb kivitelben készülnek
MAGYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R.-T.
AUTOMOBILGYÁRÁBAN
Központi Igazgatóság: Budapest, V. Deák Ferenc ucca 18
Telefon: 818—50 és 818—59
Budapesti javítóműhely és alkatrészraktár:
Keropesi út 26. Telefon: József 453-84
Gépkocsik, alvázak bemutatása Budapesten is költségmentes

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

ILKOVITS J.
Központi fűtések és vízvezetéki berendezések vállalata
BUDAPEST, VI, ANDRÁSSY ÚT 92
Telefon: Aut. 12—07. sz.

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvízgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN,
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD UCCA 3.
TELEFON: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

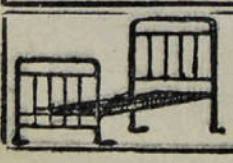
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemű és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

MAKOVSKY FERENC
Budapest, VII. Abonyi-u. 4.
Fülöp Szász-Coburg Gothai herceg Ő királyi Fensége uradalmi építésze
TELEFON: J. 881-17

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

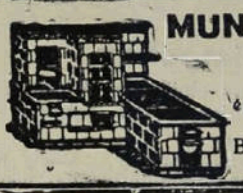
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takarékfűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 512—30.

SZILÁGYI LÁSZLÓ
Pénzszekrény- és fressor-gyára
Tűzmentes páncél-szekrények, okmány visszekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerű javításokat és szállításokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.
BUDAPEST, IX. LILIOM UCCA 37. SZÁM.
TELEFON: JÓZ EF 386—99

Hűtő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek
Tel.: Aut. 150-79
Spitzer testvérek
Budapest, V., Vilmos császár út 42.
Tel.: Aut. 150-79

Fával égetett darabos fehér meszet,
Ceresit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb építő anyagot szállit bárnová kartelláron alúl:
Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8. Telefon: Aut. 244-41.

DÖMÉNY IMRE
EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG
festék-, bőrtart.- és vegyiczikkek kereskedése
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.
Telefon: Automata 886—51.

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

REICHENBERGER RÓBERT
RÉZMŰÁRÚ ÜZEM
Gyárt: vörösrézből, valamint más fémekből edényeket és készüléket.
ALAPÍTTATOTT: 1888. TELEFON: JÓZSEF 366-14.
Arany- és ezüstérmekkel többszörösen kitüntetve!
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SAJÓ UCCA 6. SZÁM.

LAMPL ÖDÖN
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

FISCHER HENRIK
épületfakereskedő
Telefon: J. [illegible]
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képíró ucca 3 sz. TELEFON: A. 847-73
Fióküzlet: IX. ker. Tompa ucca 0 szám

ÁRVAY R. LÁSZLÓ
Pala- és cserépfedő- mester — Jókarbantartási vállalat. Elvállal: pala-, cserép- és kátrányfetők új fedését, javítását
Budapest, VII., Peterdy ucca 30. Telefon: József 351-06

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. sz.
Telefon: Lágymányos 6—07.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

Még mielőtt összeomlik, dönteni kell az üres Piarista-ház sorsáról

Eddig egy komoly ajánlat sem érkezett a fővároshoz
A döntést a különféle szempontok ütközése késlelteti

Hónapok teltek el különféle tanakodásokkal, mi legyen a *Piarista-ház* sorsa és féléve már annak, hogy a népjóléti minisztérium kiürítette a hatalmas palotát. A ház-kolosszus azóta *üresen áll*, ugyanakkor, *mikor a zsúfolt központi városházán közelharcot vívnak minden íróasztal elhelyezésénél.* Annál feltünőbb ez a tétova huza-vona, mert jól emlékezünk, *hányszor sürgette a főváros a multban a Piarista-pület kiürítését, hogy ismét szabadon rendelkezhessék vele.*

Lamotte Károly pénzügyi tanácsnok és vele a tanács egy része *változatlanul kitart ama felfogás mellett, hogy*

az öreg épületet nem érdemes fenntartani, le kell rombolni

és a nagyértékű telket értékesíteni kell. Az értékesítés módjára *Lamotte* tanácsnoknak *konkrét tervei vannak*, mert az a felfogása, hogy *a terület felszabadítása után nyomban lesz elég reflektáns.* Másodrendű kérdés az értékesítés hívei előtt e pillanatban még az, hogy a *Piaristák* helyére bérház, vagy luxusszálló épül-e,

a döntő tényező az lesz, hogy mekkora összeget ajánlanak fel a fővárosnak.

Az eladás ellenzői viszont azzal érvelnek, hogy *sem ezt, sem más vagyontárgyat nem idegeníthet el a főváros*, hanem ellenkezően

arra kell törekedni, hogy minél több ingatlan legyen, vagyonában minél inkább gyarapodjék.

Ezért tiltakoznak mereven a Lipót körúti bérházak eladása ellen is, s nem fogadják el érvül azt a tényt, hogy a házak bérjövedelme igen kevés.

A fővárosnak — mondotta informátorunk, a fővárosi adminisztráció egyik előkelő tagja — nem is szabadna magasabb bérjövedelemre törekednie, mint háztulajdonosnak, ellenkezően: *oda kellene hatni a jó példával, hogy a többi háziurak is mérsékeljék igényeiket*, s enyhüljön a főváros lakosságának, gazdasági válságának egyik fő előidézője: a túlnagy lakbér-teher.

Igen érdekes az a szempont, amely miatt a kereszténypárti bizottsági tagok egyrésze ellenzi a *Piarista-ház* lebontását. Az eredeti városrendezési tervek szerint azt a helyet, ahol a *Piarista-ház* elterül, *a hídfő kiképzésére szolgáló térnek szánták*, amelynek a fókuszában épülne meg, homlokzatával a Duna felé, az *új hatalmas Belvárosi főplébánia templom.* A telek értékesítése esetén ez a terv természetesen veszélyeztetve lenne, másrészt

megengedhetetlennek tartják azt is, hogy a leendő templom tőszomszédságában zajos szálloda-üzem legyen.

Ezen a fronton az a vélemény, hogy mindaddig, amíg az új templom felépítésének és ezzel egyidejúen a hídfő rendezésének ideje el nem érkezik, *maradjon minden a régiben.*

Meg kell állapítani azt is — a tárgyilagosság kedvéért, — hogy a különféle fantasztikus ajánlatokról és a venni szándékozók tülekedéséről szóló híreszteles — *mese.* Illetékes helyen jelentették ki előttünk, hogy

egyetlen komoly ajánlat sem érkezett.

Tényleg volt több érdeklődő, akik előszeretettel emlegették a „mögöttük álló" francia, angol, svájci és egyéb tőkecsoportokat, de *az érdeklődésnél azután nem is jutottak tovább.* A meglehetősen megviselt *Piarista-épület* fentartása azonban *tekintélyes pénzbe kerül,*

halaszthatatlanul szükségesnek látszik egy alaposabb restauráció is az épület értékének megóvása érdekében,

— ha fennmarad, éppen ezért *rövidesen el kell dönteni az épület sorsát*, mert elképzelhetetlen, hogy a főváros legexponáltabb részén, a legértékesebb helyen egy omladozó, elhagyott bagolyvár legyen. A tanács szándéka szerint

az első pártközi konferenciára kívánják bízni a Piarista-ház sorsa felett való ítélkezést,

amint ez elé a pártközi konferencia elé kerül a Széchenyi-fürdő mellé tervezett második városligeti artézi-kút, s több más nagyfontosságú fürdőügyi és városgazdasági probléma is.

A legjobb magyar folytonégő kályhák
KALOR és PERPETUUM

Budapest-Salgótarjáni Gépgyár és Vasöntő Rt.
(HIRSCH ÉS FRANK)
Budapest, VI., Aréna-út 128. Tel.: Aut. 100-20, 100-28, 100-29
Mintaraktár:
VI., Andrássy-ut 29. Telefon: 245—63.
Kapható minden jobb vaskereskedésben is.

Tökéletes tűzoltókészülék mindenféle tűz esetében a

PERKEO habzó anyagu tüzoltókészülék
PERKEO tűzoltókészülékek gyára
Rosenthal József Budapest, V, Tükör-u. 4

LEFEBER ÉS TARSA
Kut-, vízműépítés és mélyfurási vállalat
Mélyfurások, kutatófurások, aknaépítés, alapozások, víztelenítések, szivattyútelepek, berendezése
Budapest VI. Bulcsu ucca 5. ■ Telefon: Lipót 981-01 szám

ÓVÁRY ÉS MAY TELEFON A. 209—24
építész, építőmester, építési vállalkozók
BUDAPEST, V., SÓLYOM UCCA 22. SZ.

KŐNIG JÓZSEF
OKL. MÉRNÖK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: JÓZSEF 424—69.
Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK
Központi fütés-, vízvezeték- és csatornázási vállalat
Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel. Aut: 377-15
Alapitva 1790-ben
Budapest, IV, Aranykéz ucca 6

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65.
Dr. KOLLÁR
FEDŐLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR
BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapittatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223-06. szám.

Mükő- és burkolómunkák, betoncsövek
ANDREA Cementárugyár és Épitőipari Részv.-társaság
Budapest, V., Vigszinház-u. 5. Tel. 298-37

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavitásokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

KAIZMAREK és TÁRSA R.T. MÉRNÖKÖK
BUDAPEST, VI. LOMB-UTCA 39. TELI 913-20

JOHN FOWLER & Co.
VI., ANDRÁSSY-UT 28
AUTÓK VEZÉRKÉPVISELETE
ALFA-ROMEO
WOLSELEY
HILLMANN
MORRIS
A legkiválóbb angol és olasz sport-, tura- és kisautók.
Teherautók ½ tonnától 12 tonnáig.

CSALÓDTAK A BÖLÉNYEKBEN: nem szaporodnak, halva születnek

Alighanem felbontja a kincstár a fővárossal kötött szerződését a visegrádi bölények ügyében

Az állatkerti bizottság tagjai *Édes* Endre tanácsnokkal és *Nadler* Herberttel, az új állatkerti igazgatóval — mint ismeretes — a minap kilátogattak a visegrádi bölényparkba, ahol évek óta nagy gonddal a főváros tulajdonában levő *néhány értékes európai bölényt ápolnak*, abban a reményben, hogy a szabad természet ölén, jobban fejlődik és szaporodik ez a nagyértékű és pusztulófélben levő ritka állatfajta, mint fogságban, a zajos állatkertben, a kasírozott barlangok és műsziklák között. A látogatásról kiadott közlemény szerint a bizottság megelégedéssel állapította meg az állatok fejlődését, az új példány aklimatizálódását, de

nem esett szó arról az érdekes tárgyalásról, amely a kincstár és a főváros képviselői között a visegrádi látogatás alatt lefolyt.

Beavatott helyről szerzett információink szerint arról van szó, hogy

a kincstár csalódott a bölénytelepítéshez fűzött reményeiben

és ezért, *nincs kizárva a fővárossal kötött szerződés felbontásának proponálása.*

— A főváros és a királyi fővadászhivatal között létrejött szerződés szerint — mondotta informátorunk — a kincstár a visegrádi erdőségben mintegy tízholdas területet bocsátott rendelkezésre a bölénypark céljára. A területet bekerítette, szárnyékokat, etetőket építtetett, személyzetről, felügyeletről, az állatok élelmezéséről, szóval az összes szükségletekről *a maga költségén gondoskodott.* A kincstár abban a reményben vállalta a kötelezettségeket, hogy *a bölény-állomány a szabadban hamarosan szaporodni fog.* A megállapodás úgy szólt, hogy

az első és második ivadék mindig az állam tulajdona lesz, s csak minden harmadik bölényborju lesz a fővárosé.

— A bölények már negyedik éve vannak a visegrádi erdőségben,

a várt szaporulat azonban egyetlenegyszer sem következett be.

Szaporulat ugyan jelentkezett többízben is, de *az ivadékok soha sem mutatkoztak életképesnek, idő előtt elpusztultak, vagy élettelenül születtek.* A „balsiker" okát abban keresték, hogy a régebbi apaállat öreg volt, a mostani fiatal pedig vérségi kapcsolatban volt a tehenekkel. Erre vásárolta a főváros tavaly a litvániai származású bikát. A hatalmas állat a visegrádi erdőségben nagyot fejlődött és *megbarátkozott a csordával,* de a várt szaporodás még mindig nem jelentkezett. Az erdőhivatal — értesülésünk szerint — most

még egy terminust tűzött ki, s hogyha ebben is csalódik, megfontolás tárgyává teszik a szerződés felbontását,

mert céltalannak találják a további kísérletezéseket.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet az újonnan építendő 7 drb. vámhivatali és vámőrségi épületek összes (szerelési munkák kivételével) munkákra.

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 80 fillérért kaphatók 1929. évi szeptember hó 16-tól kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Feszelyi Sándor, műszaki felügyelő előadónál, a Központi városháza, III. em. 310 ajtó alatti hivatalos helyiségében.

Az ajánlatok 1929. évi szeptember hó 24-én (kedden) d. e. ½10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 305. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi szeptember hó 11-én.

A székesfőváros tanácsa.

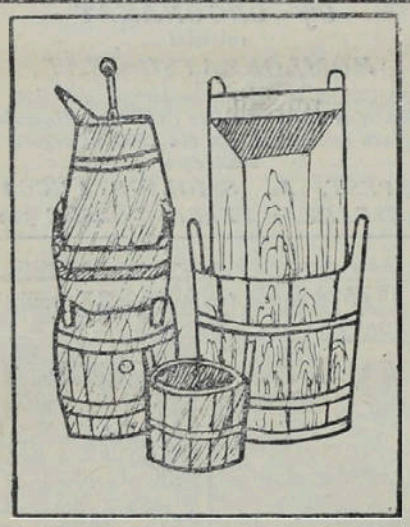

LAPOSA ANDRÁS
kádármester
Budapest, VIII, Kálvária tér 13. (Bejárat Csobánc u. 2.)
Elvállal minden e szakba vágó munkákat, úgyszintén pince- és konyhaberendezést, valamint mindenféle hordók készítését. — Állandóan raktáron tartok saját készítményű stander és mosóteknőket. Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

RELLA N. és UNOKAÖCCSE
Építési Vállalat R.-T.
Budapest, VIII, Népszinház ucca 13
Telefonszámok: József 436—52 és József 436—53.
Magas- és mélyépítés, vasbetonépítés, HERBST FÖDÉM az egész világon elterjedt és és legolcsóbb vasbetonfödém

Magyar Mosó- és Fertőtlenitő-Gépgyár Részvénytársaság
Telefon: Aut. **625-23.** ● Budapest, III., Lajos ucca 115. sz.
Fertőtlenitő berendezések
Mosoda berendezések
Gőzfőzőkonyhák
Központi fűtések
Eddig 2000-nél több berendezés üzemben.

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: Lágymányos 19—30. *Telefon: Lágymányos 19—30.*

Steinhäusl és Kölber
● FESTŐK ●
BUDAPEST, IX., TÜZOLTÓ UCCA 3. TEL: J. 308-24.

Ülőbutor-állványt készit SINKÓ TELEFON: JÓZSEF 425—40
BUDAPEST, VII., GRASSALKOVICH U. 21. SAJÁT HÁZ.

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 961—14. SZÁM

Rozsnyai Izidor
vizvezeték, csatornázás, központi fűtés, légszeszvezeték berendező, épület- és díszmübádogos
VII., Thököly-út 75. sz.
Telefonszám: József 326—69

Szücs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII., József körút 69. Telefonszám: József 373-67
Tervez, berendez, átalakit: központi gőz-, melegviz- és légfütéseket, vizvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyu és elektromos világitási telepeket

FORT OSZKÁR és TÁRSA Tel.: J. 303-35
műszaki iroda és vállalat
Központi fütés, vizvezeték stb. berendezések részére
Budapest, IX., Angyal ucca 33

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 823—20. **gyártmányai**
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk **kedvező fizetési** feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva
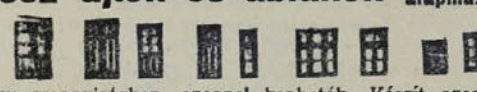
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készit azonkivül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Malomsoky József** asztalos-árugyárrt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

STEINER MARK konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
Budapest VI, Hegedüs ándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
(Omnia Mezgóval szemben) BUDAPEST VIII, BÉKÉS UCCA 7. sz. Telefon: J. 350-18
Elektromos világitás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, **Szerelési anyagok és égők raktáron.**

SPORIK FERENC
tetőfedőmester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala, műpala, cserép és kátránylemezzel fedett tetők javitását és jókarbantartását
Budapest, III., Pacsirtamező-u. 53. Tel.: Óbuda 625-72

Az 1924. évi XVIII. t.-c. alapján szervezett
IPAROSOK ORSZÁGOS KÖZPONTI SZÖVETKEZETE
Postatakarékpénztári szla: 10517 — Postatakarékpénztári csekkszámla: Kisipari hitelakció: 44500 — Girószámla: Magyar Nemzeti Bank — Táviratcim: IPKÖZPONT

TELEFONSZÁMOK:
Központi osztályok:
V., Nádor ucca 22. Aut. 253-33. Aut. 253-37. Aut. 151-35. Aut. 212-14. Igazgatóság. Titkárság. Pénzügyi osztály. Ellenőrzés. Könyvelés.
Bőrosztály: L. 996-62. Nádor ucca 21.
Épitőipari osztály: L. 912-32. Nádor ucca 18.
Faipari osztály: L. 996-61. Nádor ucca 21.
Kisipari hitelakció: Aut. 253-33. Nádor ucca 22.
Kereskedelmi osztály: L. 996-61. Nádor ucca 21.
Textil közszállitási osztály: L. 902-32. Nádor ucca 18.

HUTTERER ÉS KÓSA
Telefon: Aut. 854—08
épület- és díszmübádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Budapest, IV., Magyar ucca 42-44.

Országos épitő r. t.
Budapest, V. Harmincad-u. 3.
Telefon: Aut. 824-05, 824-06.

„Seholsem éreztük magunkat olyan jól, mint Budapesten!“

Pillanatfelvételek a párizsi városatyák látogatásáról a budapesti községi élelmiszerüzemben

A franciát legjobban mégis a fehér asztal mellett ismeri meg az ember. Amint az első falat ételt eléje teszik, amint a sörrel vagy borral telt poharát felemelheti, úgy felvillanyozódik, mint a hal, melyet néhány másodperenyi szárazföldi kínszenvedés után visszahajítottak a vízbe. Nem mintha minden francia nagyétkű vagy inyenc volna; csak a közös evés-ivás fesztelensége, meghitt, tréfás szertartásossága felel meg legjobban fesztelen, évődő, élcelődve udvariaskodó természetének.

A francia városatyák és városi technikai szakemberek, kik most a budapesti községi berendezkedéseket és nevezetesen a vízműveket tanulmányozzák, szintén akkor találták meg a legközvetlenebbül a maguk hangját, amikor a községi élelmiszerüzem vezérigazgatója, *Reich* Samu leültette őket a fehér asztal köré, hogy ha már olyan szorgalmasan nézték végig az üzem fontos osztályait, merítsenek az üzem produktumaiból egy kis erőt a tanulmányút további állomásaira.

Az asztalfőn, *Vajna* tanácsnok és *Reich* Samu között, a küldöttség egyik vezető tagja: Alfonse la *Loyau*. Ő a delegáció állandó „speachere”. Ő mondja a tósztot — reggel a polgármester üdvözlőbeszédét köszönte meg, este ő felel *Ripka* Ferenc főpolgármesternek, s a községi élelmiszerüzem villásreggelijén is több ízben áll fel, hogy Magyarországra, a magyar fővárosra, a magyar főváros vezetőire ürítse poharát. Nem az az ember, akit kérni kell. A villásreggeli már befejeződött, a feketekávét kiitták és a fővárosi emberek udvariasan sürgetik a vendégeket, hogy siessenek, mert Csepelre féltizenegyre várták őket, most pedig már elmult dél...

— Azonnal uraim, csak engedjék meg, hogy még egy tósztot mondjak — ugrik fel Loyau. Markáns, beretvált arca sugárzik a jókedvtől. Negyven-negyvenöt éves lehet, de legkevésbé sem tekintélytartó. Azt mondják, a párizsiak egyik kedvence. Barátságosan ráteszi a karját *Reich* vezérigazgató vállára és miközben indulásra készülnek, még egy emfatikus beszédben, mosolyogva felköszönti.

Vele szemben egy csendes, halkan mosolygó úr, szelid professzor szemmel, kissé borzas hajjal: ez *Champion* párizsi kerületi bizottsági tag, egyébként híres műtörténész és író. A küldöttséget különben még egy műtörténész kíséri, egy fiatal osztrák tudós: dr. *Staude*, aki a párizsi idegenforgalmi iroda felkérésére kalauzolja a franciákat a keleteurópai műkincsek között. De a legnevezetesebb ember a Pesten járó párizsi városatyák között Emile de *Faure* képviselő, a Poincaré-féle „baloldali köztársasági” (valójában: jobboldali és nacionalista, mérsékelten konzervativ) párt egyik jelentékeny tagja a törvényhozó testületben. Külsejében: joviális francia kispolgár. Alacsony, kövérkés, angolbajuszú, ravaszkás tekintetű — az ember szinte odakívánja a szájába a pipát, melyet alteregója, Herriot állandóan szív. Mondják, hogy gyakran összetévesztik Párizsban is a két képviselőt.

— *Mais c'est excellent, Monsieur!* ez nagyszerű uram — kiáltja, miközben a tormásvirstlit (Franciaországban ismeretlen étel) eszi. Nagyszerű város ez, mondhatom. Csak már a fürdőiket is látnám! Sajnos, Párizsban csak uszodák vannak — azok közt néhány igen szép, — de strandfürdő még nincs. Most akarunk építtetni egyet.

Loyau baloldali politikus, *Faure* jobboldali. A községi élelmiszerüzemtől mind a ketten el vannak ragadtatva, de, teszik hozzá, Párizsban nem lehetne megcsinálni. Egyszer próbáltak hasonlót: a háború alatt, de minthogy óriási deficittel működött, abbahagyták.

A delegáció egyébként igen tarka. A szélsőséges nacionalistáktól a szélsőséges szocialistákig minden árnyalat képviselve van benne. Az egyik városatya szemébehúzott fekete sapkát visel: a felületes szemlélő is megállapíthatja róla, amit később a beavatottak is jóváhagynak, hogy ez a „szélső bal”. A becsületrend-szalagos úr viszont a „szélső jobb”. A keceskeszakállas alacsony úr a mérnökök vezetője. És van egy szinte siheder-külsejű, kedves, nyurga, szemüveges fiatalember, kinek még a bajusza sem serkent ki az orra alatt. Huszonöt éves. És: törvényhatósági képviselő. Tagja nemcsak a városi „arrondissement”, de a „département” tanácsának is. Elsőízben érvénytelennek nyilvánították mandátumát, mert még nem töltötte volt be huszonötödik életévét. De az első választás és a pótválasztás között bekövetkezett a megváltó születésnap és a fiatalember mégis bekerült. A kommunistáktól egy régi kerületüket hódította el, mérsékelt polgári programmal. Egyébként ujságíró, a *Le Journal* munkatársa. Szorgalmasan töltögeti a bort, s közben Faure-ral együtt ő is nagyon behatóan érdeklődik a strandfürdők iránt.

Loyau már a negyedik tósztnál tart, *Reich* Samu már másodszor válaszol — a városatyák fele már kinn van a teremből, a bennlevőket pedig sürgetik, hogy siessenek a szivattyúműveket is megnézni. De a kedély még néhány pereig győzedelmeskedik az érdeklődésen. A tósztokat és az ellentósztokat lelkesen megtapsolják.

— *Seholsem éreztük magunkat olyan jól, mint itt Budapesten — kiáltja egy francia városatya, és ő kapja a legnagyobb tapsot.*

Azután mégis csak győz az érdeklődés; és a külön autóbuszon elindulnak Csepel felé.

Figyeljen ide!!!
..... Nagyszerü! Remek!

B 443

Ha készülékébe egy erősitő csövet akar beépiteni, tegyen próbát egyszer egy háromrácsos végerősitő csodacsővel.

A csodálatosan tiszta adás - lágy, finom zene ömlik a hangszórójából — meggyőzi arról, hogy Önnek háromrácsos végerősitő csodacsőre van szüksége, ha olyan ideális vételt akar elérni, amilyet eddig még soha.

PHILIPS B 443 VÉGERŐSITŐ CSODACSŐ

teljesitménye nagy erősités mellett utólérhetetlen szépségü és tisztaságu és ezáltal a rádióvételt azzá teszi, aminek lennie kellene *igazi élvezetté.*

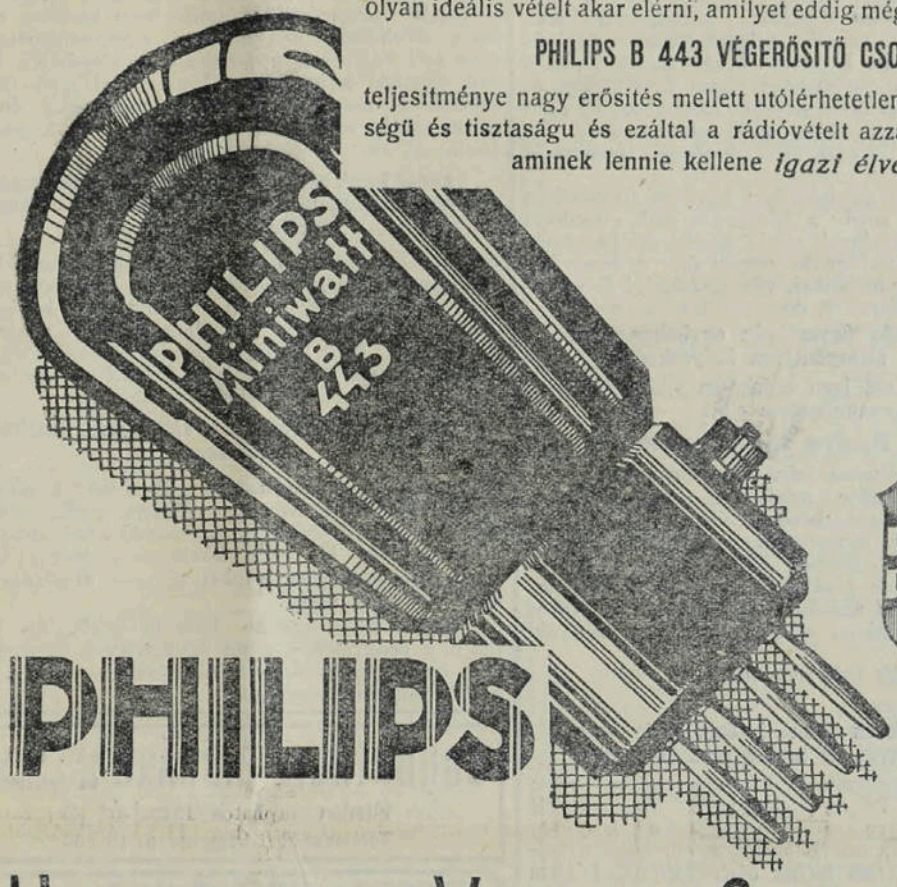

PHILIPS

HÁROMRÁCSOS VÉGERŐSITŐ CSODACSŐ

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal WOLFF ERNŐ
Sürgönyeim: WOLFFEKE
Tel.: Lágymányos 13-82 Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Peterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 518—19.

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

JÓNÁS FERENC
építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Kolumbus u. 27 Telefon: J. 339—81.

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép- és szállitóeszközgyár
Budapest, X, Kápolna-tér 27-29. Telefon: J. 395-80.

FUCHS G.
Első Magyar Tizedes- és Százados-Hidmérleggyár R.-T.
BUDAPEST
Gyár és Iroda: VI., Váci-út 43. Telefon: L. 915—23.
Városi raktár: VII., Károly király-út 1 Telefon: József 429—90.

GYÉMÁNTBETON KLEINLOGEL
Telefon: Lipót 990—54
Budapest, V., Zoltán-u. 13

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszesz berendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
TELEFON: Automata 219—69. szám
a legjutányosabb áron szállitunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpacca, valamint alpacca ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
12 havi részletre
Árjegyzéket dijmentesen küldünk
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Bálvány u. 16.
Pontos cimre kérjük ügyelni.

MINEK A FÖLDALATTI-BUDAPEST, amikor a föld felett is elég hely van?

Az ügyosztályok érdekes megokolással utasították el a fantasztikus beadványt

A főváros tanácsát úgyszólván szakadatlanul ostromolják különböző fantasztikus tervekkel, amelyek egyideig foglalkoztatják a hivatali apparátust, azután rendszerint belemerülnek a feledés homályába. A fantáziák birodalmába tartozik az a beadvány is, amely szerint egy vállalkozó cég, amelynek élén egy volt előkelő állami funkcionárius áll, *földalatti katakombákban* fürdőket, menetjegyirodákat, üzleteket, bárokat, napközi pihenő helyeket és más intézményeket kíván létesíteni. Hogy miért éppen a föld alatt, amikor Budapesten annyi üres terület és a város szívében is oly sok földszintes viskó van s a legmagasabb pesti „felhőkarcoló" sem magasabb öthat emeletesnél? — *csak a vállalkozó fantáziája tudja.*

A *városházán* meglehetősen hűvösen fogadták a furesa ajánlatot, amely a fővárostól csak engedélyt és helyet kér, építményeit pedig 40—50 évi használat után a főváros tulajdonába engedi át. A beadvány végigjárta a szociálpolitikai, városgazdasági és városrendezési ügyosztályokat, de

a véleményezés úgyszólván egybehangzóan a tagadás álláspontjára helyezkedett.

Hogy miért, azt igen érdekesen világította meg a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt

Édes Endre tanácsnok,

akinél a beadvány sorsa iránt érdeklődtünk:

— *Fellner* Sándor miniszteri osztálytanácsos, műépítész, terjedelmes beadványában elérkezettnek látja az időt, hogy a nagyarányban fejlődő főváros belső területeit *az eddiginél jobban kihasználják és a nagyértékű telkek földalatti részeit is közhasználatba bocsássák.* Az ajánlatot úgy mi, mint a többi ügyosztályok objektiven elbíráltuk és úgy találtuk, hogy a terv

nálunk még nem időszerű.

Azzal kezdem, hogy

a fővárosnak az ilyen intézmények sem most, sem ötven év mulva nem kellenek,

tehát az ajánlatnak ez a kedvezőnek látszó része számunkra elesik. De ettől eltekintve, *nem sikerült megállapítani a terv praktikusságát a közönség szempontjából sem,* nem is szólva arról, hogy *a vállalkozás realitását sem látjuk biztosítottnak.* Láttam a milanói földalatti pavillont, amelyre a beadvány hivatkozik. Ott azonban egészen más a helyzet. A milanói Dóm tér annyira eredeti és speciális, hogy ott valami földfeletti pavillon disszonánsan hatna, másrészt ott a nap minden órájában annyi idegen, turista fordul meg, hogy azoknak szüksége is lehet ilyen intézményre,

nálunk azonban bőségesen van hely a föld felett is.

— Ezzel nem azt akarom állítani, hogy ilyen földalatti építkezésre egyáltalán nem kerülhet a sor. Hisz előbb-utóbb a forgalmas útkereszteződéseknél *meg kell valósítani a földalatti gyalogátkelő helyeket,* amellyel kapcsolatban bizonyos elárusító fülkék és esetleg mosdóhelyiségek is épülhetnek, de nem látom célját sem földalatti bárnak, sem menetjegyirodának, vagy borbélyműhelynek,

annál kevésbé képzelhetek el földalatti napközi szállodát, fürdőt, vagy más ilyen közcélú intézményt.

Ezeket közegészségi és rendészeti szempontból sem ajánlatos engedélyezni. Meg kell fontolni azt is, hogy a tervezett földalatti vasútnak és a közműveknek mennyire volnának útjában az ilyen subterrain pavillonok, el kell bírálni a kereskedelem és ipar érdekeit és végül a vállalkozó érdekeit is. Az utóbbi elbírálásánál meg kell állapítanunk, hogy

nem látjuk biztosítva a vállalkozás realitását sem.

Hogy egyebet ne említsünk, a beadvány a pályaudvarok környékére helyezi a fősúlyt, pedig köztudomású, hogy a közel jövő problémái közé tartozik *a pályaudvarok ki- vagy áthelyezése, már pedig az ilyen földalatti pavillonokat ide-oda áthelyezni nagyon költséges volna.*

Értesülésünk szerint hasonló értelemben bírálták el a beadványt a többi ügyosztályok is, ilyenformán *komoly tárgyalásokra alig kerül a sor a „Földalatti-Budapest" ügyében.*

SZÓRAKOZÁS

Gigli fellépései a Városi Színházban. Szeptember 27-én: *Rigoletto.* Október 3-án: I. *Parasztbecsület* (Turridu: Gigli), II. *Gigli hangversenye.* Október 5-én: *Lammermoori Lucia.* — *Gigli partnerei: Alpár Gitta* (Rigolettóban), *De Franceschi* (Rigolettóban és Luciában). *Guglielmetti* (Lammermoori Luciában). A nagyközönség részére jegyek árusítása csütörtöktől, szeptember 19-től.

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak
REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepén
Őfensége Dr. József Ferenc kir. herceg szállítója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészítője
Budapest, VI Király u. 58-60.
Telefon: 287-84.

Weingruber Ignác
Székesfővárosi Pavillon Kávéháza
VI., Városliget

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

LERCHNER és TÖRÖK
szobafestő, mázoló és bútorfényező — TELEFON: L. 963—03. — BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44

Laczkó István BUDAPEST, IX.,
bádogos és szerelő LILIOM UCCA 28.
Telefon: József 399-48

Krénn Sándor pala- és cserépfedőmester
Jókarbantartási vállalat, Budapest, VI. Váci út 133, telefon: L. 914-98
Elvállalja pala-, cserép- és kátrányfedők új fedését javítását

Fűtés Viz Gáz Szentgyörgyi és Társa
Telefon: József 8-97 Budapest VIII, Baross-u. 88

NEUMANN SÁNDOR
üvegesmester és táblaüvegeladás
BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 20.
Telefonhívó: Aut. 255—56. sz. :—:

Szmatana József
műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Wekerle Sándor-u. 13
TELEFON: 219—52

Hajnal Imre
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest,
I., ATILLA KÖRÚT 47. SZÁM ● TELEFON AUTOMATA 5-8-64

Vladár Pál
ács- és épitőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

Telefon J 380-20 Szücs Mihály Telefon J. 380-20
KÉPESITETT ÁCS- ÉS KŐMŰVESMESTER
Budapest, IX., Gróf Haller ucca 54. szám.

LEMMER FERENC
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMÍVES- ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u. 14.

PINKAY KÁROLY — TELEFON: Automata 864-61.
ÉPÍTÉSZ ÉPÍTŐVÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL UCCA 20.

WEISZ MIHÁLY
mérnök, építési vállalkozó, csatorna- és mélyépitő
Balaton ucca 2. Telefon: 257-66

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Muzeum-körút 41.
TELEFON: AUT. 860-96. □ TELEFON: AUT. 860-96.

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.
KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehéritő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

Csütörtökön
PESTI LŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. Városház ucca 6

KOZÁK ANTAL KÁRDMŰVES ÉS LAKATOSMESTER
Budapest VIII, Üllői-út 58. Futó-u. sa.ok (Villamos-megálló)

Németh Benő
beton- fal- és kőpadlóburkolómester
Telefonhivó: Aut. 804-33 Vilmos császár út 8

SCHÖNTHEIL RICHÁRD okl. épitész és épitőmester
Budapest, I., Villányi-út 10
Telefonszám: Lágymányos 19—36

HERCEG és VERHOVINA
festő, mázoló és bútorfényező — Tel.: Aut. 270-86
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

VIIÉZ ABUCSAY SÁNDOR
villamos erőátvitel berendezések vállalata
BUDAPEST, VII, AKÁCFA UCCA 41. TELEFON: J. 352-55.

Kertl és Farkas hatóságilag eng. villamossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakműhely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 860—17.

TÓTH ISTVÁN Telefonautomata 510—29. szám.
VILLANYSZERELŐ
Budapest, I., Greguss ucca 8. szám

MIKA TIVADAR
RÉZÁRUGYÁRA
BUDAPEST, VII, KAZINCZY UCCA 47
TELEFON: JÓZSEF 428—27

Winkler Antal
pala- és cserépfedő-mester
tetőjókarbantartási vállalat
Budapest, VI., Izabella-u. 47.
Telefon: Aut. 297—06.
Költségvetések díjmentesek. Referenciák.

Központi fütések
vizvezetéki berendezések, ornamentikai bádogos munkák
FRIED ZSIGMOND
műszaki iroda és gyár Budapest, VIII, Baross ucca 76. szám. — Telefonszám: 324-84.

ÁKOS FRIGYES ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST VII., KERTÉSZ UCCA 24—28 TELEFON: JÓZSEF 301—40

Közérdekből fejleszteni kellene

a kelenföldi sósfürdőt, mondja a földtani intézet szakvéleménye

Még a Rácfürdő megvásárlásának aktái sincsenek végleg lezárva és kétséges, hogy a vásár, — amely egyébként igen beillene a főváros fürdőpolitikájába, — létre jöhet-e, *máris újabb fürdővételi ajánlat érkezett a városházára.* A kelenföldi *Erzsébet sósfürdő* ezidőszerinti tulajdonosa, a *Bohuniczky Bank* ajánlotta fel a fővárosnak megvételre a hányatott sorsú és kétségtelenül nagy jövőre hivatott fürdőtelepet. Az ajánlat szerint a tulajdonos *2,500.000 pengőt kér az egész fürdőtelepért,* a hozzátartozó épületekkel, felszerelésekkel és a 21.000 négyszögölnél jóval nagyobb kiterjedésű ingatlannal együtt, amely részben park, részben a források védterülete. A követelt ár nem látszik túlhajtottnak és nem igen több az ottani környék telekárainál. A városgazdasági ügyosztály, kötelességszerűen behatóan megvizsgálta az ajánlatot, vizsgálatokat végzett a realitás kilátásait illetőleg, sőt továbbment és

a sósfürdő területén próbafúrást is végeztetett, mégpedig fényes eredménnyel.

Ez a körülmény mindenesetre elhatározó befolyást gyakorolhat a főváros szándékaira, különösen ha arra is figyelemmel lesznek, hogy *a kelenföldi sósfürdő Budapest-Fürdőváros kereteit* méltóan kiegészítené. Természetesen a fürdőkomplexum megszerzése egyéb feladatokat is rónа a városra. A telepet a világvárosi fürdő-kultúrának megfelelően modernizálni, díszes épületekkel, nagyarányú ivócsarnokokkal kiegészíteni, parkokkal, fedett sétányokkal ellátni kellene, de főleg és

elsősorban modern szállóépületre lenne szükség,

ha az idegenforgalmat is oda akarnák terelni.

Mielőtt azonban a főváros a Sósfürdő kérdésében akár csak elvileg döntene, kétségtelenül alapos megfontolást érdemel a kérdés, vajjon ezt a fürdőváros-politikai szempontból nagyjelentőségű objektumot szabad-e kiengedni a főváros kezéből, főleg annak a *szakvéleménynek* az ismerete után, amelyet a főváros kívánságára a *Magyar kir. Földtani Intézet* készített a telep gyógytényezőiről.

Sréter Zoltán dr., főgeológus

a következőket állapította meg:

— A kelenföldi *Erzsébet sósfürdő* területén *tizenöt kút* van. Ezek vizének töménysége különböző fokú, mert a sótartalom foka mindig attól függ, hogy *az egyes kutakat milyen mértékben veszik igénybe.* A kutakat éppen ezért időközönkint *hosszabb-rövidebb időre pihentetni kell.* Ahhoz, hogy a víz ivó-kúrára alkalmas legyen, ezer grammonként, vagyis literenkint *harminc-negyven gramm sót kell tartalmaznia.* Az Erzsébet sósfürdő 15 kútjának sótartalma literenkint *negyven-ötven, illetve húszhuszonöt* grammonkint váltakozik. Az *Ilona-forrás,* amelyet ezidőszerint leginkább használnak ivókúrára, *ezer grammonkint huszonöt gramm sót tartalmaz* és ez a többi kutak átlagos sótartalma is, ami azzal magyarázható, hogy *a kutakat hosszabb időn át nem pihentették.* Abban az új kútban, amit a főváros próbaképpen furatott,

már hat méter mélységben találtak igen nagy bőségben 40—50 gramm sótartalmú gyógyvizet.

Az új kútban állandóan nyolcvanegy köbméter (nyolcvanegyezer liter) víz van. A megmért többi kutak összes vízmennyisége cca napi 202·6 köbméterre rúg, míg az összes kutak vízmennyisége *kétszázhetvenhétezer literre* tehető. *A kutak egyrésze régi, kimerült, eliszaposodott.* Meg kell azonban állapítani azt is, hogy

a feltárt tizenöt kút a forrásterületnek csak igen kis részét használja ki

és *harminc-negyven méterrel odább tetszés szerint lehetne újabb, koncentráltvizű kutakat furatni, amint ezt a próbaásás igazolta is.* A belső védterületen mindenütt tipikusan sós az altalaj, amelyben úgyszólván korlátlan számban lehet kutakat fúrni. A vizsgálat megállapította azt is, hogy

a sósfürdő vize a legtöményebb a Budapest határában előforduló sósforrások között.

— A víz pontos analizisét *Ernszt* Kálmán dr. fővegyész most újból elkészíti. Az már köztudomású, hogy az Erzsébet-fürdő vizében nagy mennyiségű keserűsó, glaubersó, (magnézium, sulfát és nátriumsulfát), továbbá konyhasó (nátrium chlorid) található. Ez a gyógyvíz oly hatásos, hogy

versenyezhetne világhírű gyógyfürdőkkel, csak megfelelő befektetés és ügyes propaganda kellene,

hogy világviszonylatban is előkelő helyet töltsön be és Budapest-Fürdőváros egyik fontos tényezője lehessen. Közérdekből kívánatos volna, hogy a fürdőt, mint gyógytényezőt, *necsak fenntartsák, hanem fejlesszék is.* Ily módon az a természetes érték és gyógyerő, amit a fürdő képvisel, minél szélesebb rétegben volna közkincsé tehető.

IDEÁLIS OTTHON:

mindenkinek a leghőbb vágya. Ilyet biztosíthat magának társasházainkban: a krisztinavárosi **„Attila-udvar"**-ban és a Horthy Miklós-úti **„Árpád-udvar"**-ban. — **Adómentes, 2—3—4** szobás, legszolidabb építkezésű, meglepő olcsó, fixáru

KERTES ÖRÖKLAKÁSOK

Hall, loggia jövedelmező üzlethelyiségek, kényelmes törlesztés Kívánatra képes prospektus. —

A „Centrum" öröklakásai a legkapósabbak! — Árvapénzek elhelyezésére alkalmasnak nyilvánittattak! Biztos tőkebefektetés, 12% tiszta jövedelem

„CENTRUM"

Házépítő- és Ingatlanvállalat m. sz., Horthy Miklós-út 9. (9—12, 3—5-ig. Telefon: J. 442-25)

Welvárd és Kutasi

okleveles mérnökök.
Gyárkéményépítés. Kemenceépítés
Kazánbefalazás. Gépalapozás.
Budapest, IV., Muzeum-körút 21.
Telefon: Automata 835—64.

NE DOBJA EL

használhatatlannak vélt köpenyét, tömlőjét, hanem forduljon bizalommal a tökéletesen és legmodernebbül felszerelt

„FIT"

rendszerű pneumatik ujjáalakító és javitóüzemhez

BÁLINT ERNŐ OKL. MÉRNÖK
BUDAPEST, V., ARANY JÁNOS UCCA 17.

Használjon **„Seal Fast"** tömlő- és köpenytapaszt. — Egy kisérlet után állandóan használni fogja.

Angol • Stepney - pneumatik

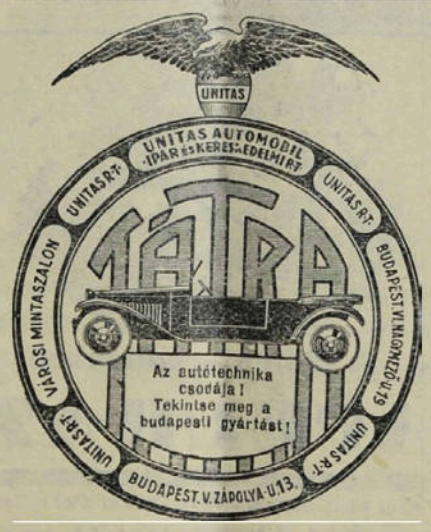

KŐNIG GYÖRGY
Budapest, VII., Hársfa u. 17
Kőművesmester, építési vállalkozó

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi ucca 25. Telefon: J. 386-30

MAGYAR BŐRSZÉK IPAR
PIPISZ VILMOS UTÓDAI
BUDAPEST, V., MÉRLEG UCCA 4

Telefon 810-56

SAJÁT KÉSZITMÉNYŰ
valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok, modern ebédlőszékek, adott tervek és rajzok szerint is. Lakberendezési tárgyak.
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javitjuk, átfestjük és átalakitjuk

Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

Textilipari Feldolgozó és Értékesítő Szövetkezet Budapest, VIII., József-körút 49. szám Telefon: József 439—91. sz.

„SANIT F" CEMENTHABARCSTÖMÍTŐ
Gyártja: **POSNANSKY ÉS STRELITZ**
aszfalt-, fedéllemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut. 228-29., Aut. 82-85.

KŐBÁNYAI KÁTRÁNY- és ASZFALTIPAR
FRIED és GRUBER okl. mérnökök / X., Gyömrői-út 64 / Tel.: J. 449-44
GYÁRTMÁNYAINK: bőrlemez, szigetelőlemez, aszfalt fedéllemez (szagtalan), facement, kiöntő aszfalt, aszfalt coulé
VÁLLALUNK: Tetőfedést minden kivitelben, szigetelési munkákat, vizteleniési munkákat, aszfaltozást

SCHIFF MIHÁLY
paszományos-mester, Budapest, IV. Prohászka Ottokár ucca 8. (Félemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-76.
A legszebb kivitelben készitek mindenfele **butorpaszományt,** plimő- (paplan) zsinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. **Női ruhadiszeket,** bojtokat, rojtokat, óveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárzsinórokat, továbbá selyem- és gyapjúfonal adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

DONÁTH JÓZSEF
gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.
Telefon: 920—00 és 901—24.

CIKTOR FERENC
SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 79. TEL.: JÓZSEF 349-83.

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL **FAISKOLAI CIKKEK**
gyümölcs és diszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN **TOST ÉS MOLNÁR**
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

PROHÁSZKA JÓZSEF ácsmester
Budapest, VI., Szent László út 55.

FLIEGL BÉLA bádogosmester
Telefon: J. 435-07 Budapest IX, Liliom ucca 33. Telefon: J. 435-07
Készit épület-, díszműbádogos munkákat és higiénikus fürdőkádakat, légszesz, víz, gőz, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt **JAUERNIK ISTVÁN**
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok színházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

SEIF GYULA TELEFON: Aut. 528-46
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

Csak **BRÁZAY** piperészappant használjon!

VÁLLALKOZÁS

Új versenytárgyalási kiírások

Az elmult héten a főváros tanácsa a következő újabb versenytárgyalásokat írta ki:

Hét drb. vámépület összmunkálataira. Pályázni lehet szeptember 24-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Útrendezési munkára a Felhő uccánál. Pályázni lehet szeptember 23-án déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Vaskályha szállítására a Szent László-kórháznál. Pályázni lehet szept. 24-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Vízvezetéki és csatornázási munkára ugyanott. Pályázni lehet szept. 24-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Versenytárgyalási megbízások

Az elmult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Járdasziget építési munkát az Oktogon téren: Biehn János 11.100 P.

Útrendezési munkát a Horthy Miklós úton: Ámon Antal és Fia 49.940 P.

Kömives munkát a Kerepesi temetőnél: Hlavay Kálmán 2980, a Toldy Ferenc uccai iskolánál: Egri Bálint 1761 P.

Padlóburkolási munkát a Mayer Ferenc árvaháznál: Magyar ruggyantaárugyár 5000 P.

Tatarozási munkát a Kun uccai kórháznál: Németh Zoltán 4372 P.

Parafakőlemez falazási munkát a Fővárosi Cirkusznál: Makovszky Feren 5362 P.

Gőzvezetékszerelési munkát a Szent István-kórháznál: Egri és Fia 8800 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek és vállalatok pályáztak:

Bádogos munkára a *Fülek úti kislakásos telepen:* Kőszegi István 5493, Tollár Lajos 3803, Fliegl Béla 3539, Czizly Mihály 4599, Horváth Nándor 4103, Böhm József és Géza 4943, Józsa Ernő 4386, Farkas Izor 3945, a *gróf Károlyi-palotánál:* Böhm József Géza 7488, Papp Testvérek 5549, Subatits Lajos 8442, Fliegl Béla 4418, Szekér Gyula 5594, Józsa Ernő 5432, Tumpek Ferenc 6010, Rolly Béla 6509, a *Gyáli úti gazdasági épületnél:* Dávid és Deutsch 17.259, Friedmann József 16.434, Lakos Jenő 19.086, Stern Henrik 17.441, Tollár Lajos 16.867, Kalocsay András 19.571, Fliegl Béla 17.417, Hutterer és Kósa 17.518, Goldberger Ede 19.293, Székely Lajos 19.511, Erményi Antal 20.117, a *Fővárosi Cirkusznál:* Hutterer és Kósa 13.972, Stern Henrik 12.977, Lakos Jenő 14.396, Papp Testvérek 13.709, Klein József 14.556, Fliegl Béla 14.971, Friedmann József 13.080, Tollár Lajos 13.447, Gál István 13.875, Kulcsár Kálmán 14.429, Székely Lajos 11.529, Kvila Gyula 16.442, Fried Zsigmond 15.152, Goldberger Ede 15.989, Dávid és Deutsch 15.368 P.

Ácsmunkára a *Ranolder uccai óvódánál:* Szalay Sándor 2506, Rudolf János 2058, Bucsanyicz József 2618, a *Százados úti kislakásos telep kerítésénél:* Helebrandt János 25.193, Hegedűs Ferenc 22.175, Sramó Lajos 26.640, Szivós László 23.995, Szöllösy Péter 15.575, Erdei Lajos 24.616, Sághy Gyula 20.759, Németh Ferenc 25.763, Helmrich János 21.150, Tőke György 26.635, Kozma Pál 32.661, Fritz József 28.006, Horváth József 27.280, Ertl József 30.314, Marton László 30.314.

Műkőmunkára a *Kőbányai úti kislakásos telep kerítésénél:* Kis Jenő 11.511, Farkas Lajos 9783, Katona és Széll 7710, Melocco r.-t. 9860, Hengel Andor 8650, Nagybátony-újlaki egyes. iparművek 12.055, Glück Géza 10.560, Grenyó Bertalan 13.690, Szvetics József 10.865 P.

Betonmunkára a *Mihálkovics uccai kislakásos telepen:* Kolényi és Balázs 13.620, Glück Géza 15.600, Katona és Széll 13.650, Mayer és Wührl 12.587, Kraszner József 19.420, Grenyó Bertalan 14.730, Kis Jenő 14.590, Hoffer Gyula 12.895, Mihályi Lajos 18.820, Farkas Lajos 14.816.

Tetőfedő munkára a *Gyáli úti gazdasági épületnél:* Urbancsek József 5820, Sporik Ferenc 5880, Tóth Lajos 4260, Rán József Antal 2040, Giász Károlyné 4680, Adler Ernő 4596, Somogyi Béla 5574 P.

Tölgyfapadozati munkára ugyanott: Parkettázó és fakereskedelmi r.-t. 15.500, Politzer és Oklejszky 14.500, Pestszentlőrinci parkettagyár 15.300, Neuschloss-Lichtig r.-t. 14.400 P.

Burkoló munkára ugyanott: Révész János 22.550, Stadler István 21.010, Cristofoli Vince 20.770, Kraszner József 22.036, Stein Rudolf 21.100 pengő vállalati áron.

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929. évi szeptember hó 16-án tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Calcium r. t. VI., Petneházy u. 26309. hrsz. fsz. ház, terv. Jakobovits Gyula VII., István út 44.
2. Lőb Lajos VII., Czobor u. 30700. hrsz. fsz. lakóház, terv. Jónás Sándor V., Lipót körút 15.
3. Polacsek József és tsa VI., Béke u. 26483. hrsz. fsz. ikerház, terv. Fridrich Jakab V., Vizafogó 1416. hrsz.
4. Pesőczy Lajos I. ker., Csurgói út 2970. hrsz. fsz. ház, terv. Balla János I., Fehérvári út 116.
5. Dr. Kovács István I., Farkasvölgy 8814. hrsz. fsz. ház, terv. Szalkay Jenő Újpest.
6. Pálinkás Sándor X., Jászberényi út 7728/2. hrsz. toldalék és istálló, terv. Kremsner György VII., Fűrész u. 11.
7. Dobos Flórián X., Egressy út 2604/18. hrsz. fsz. ház, terv. Dvorák Ignác VII., Szentes u. 66.
8. Száraz István I., Major u. 3753 hrsz. fsz. ház, terv. Sipos Károly VII., Rákóczi út 74.
9. Szöllössy Albert I., Sasad-dülő 2382/7. hrsz. fsz. ház.
10. Erdélyi Sándor VII., Bácskay u. 31696/9. hrsz. em. bérház, terv. Feith Mihály V., Személynök u. 25.
11. Buchbinder Árminné V., Visegrádi u. 162. II. em. ház, terv. Mallina Gusztáv VII., Zugló u. 43.
12. Lengyel Mihály IX., Angyal u. 21. III. em. ház. terv Mayer Ferenc I., Otthon u. 18.

B) **Nagyobb és kisebb átalakításokra:**

1. Rozsnyay Sándor VII., Szövetség u. 15.
2. Reimann Gyula V., Bálvány u. 12.
3. Polszter Frigyes X., Gyömrői út 7939. hrsz.
4. Müller József III., Tavasz u. 19.
5. Steiner József IX., Gróf Haller u. 2.
6. Kovacsek Ferencné X., Héderváry u. 8631. hrsz.
7. Huber János VII., Alsó rákosi rétek 31269. hrsz.
8. Kiss István III., Kerék u. 10.
9. Horváth Zoltánné I., Verbőczy u. 16.
10. Acsay József II., Gül Baba u. 12.
11. Hobé Damase és Társa VI., Lomb u. 11.

Tervbevett építkezések

Újabban beérkezett nagyobb építési engedély iránti kérelmek:

1. Schwarcz Zsigmond a III., Majláth u. 18520. hrsz. a. V. em. ház.
2. Jancsó Nándor a III., Repkény u. 10. sz. a. ráépítés.
3. Ertl József a VII., Hajtsár út 2004/27. hrsz. a. lakóház, iroda.
4. Nedelkovics Antal az I., Bornemissza u. 1. sz. a. családi ház.
5. Herquet Rudolf a II., Medve u. 44. sz. a. III. em. ház.
6. Kuczkó Antal a VII., Hajtsár út 161. sz. a. ráépítés.
7. Erdélyi Sándor a VII., Bácska u. 51. sz. a. em. ház.

Mész, cement, gipsz
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII, Beniczky ucca 6. sz.
Telefon: József 302-83

ENGLERTH M. JÁNOS KŐMŰVESMESTER
elvállal kisebb, nagyobb építkezéseket és tatarozásokat
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 65. SZÁM

Kőművesmester elvállal mindenféle tatarozási, valamint uj épületmunkát. — Költségvetés díjtalan.
PÉTER LAJOS, VII, Dembinszky ucca 38. Telefon: J. 313-75

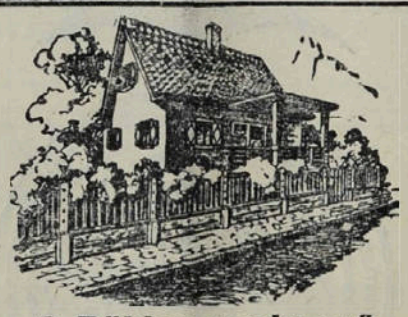

A Böhler-rendszerű
ACÉLHÁZ
ma az ország szenzációja. Gyors, szolid és olcsó építkezés
A jövő ideális lakóháza!
Magyarországon gyártja:
Márkus Lajos vasszerkezeti gyár
Budapest, VI. Hun u. 4. Telefon: L. 920-40, 920-41

Littke és Tóth OKLEVELES ÉPITÉSZEK ÉPITŐ IPARI VÁLLALATA
BUDAPEST, IX., Bokréta ucca 12. sz.
TELEFON: JÓZSEF 356-33

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Retter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

TÓTH SZ. JÁNOS Tel.: Aut. 559-38
VÍZVEZETÉK- ÉS FÜRDŐBERENDEZŐ ÉPÜLET- ÉS DISZMŰBÁDOGOS
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 6. SZÁM

MORVAI GYULA TETŐFEDŐMESTER
PESTUJHELY, MOLNÁR VICTOR UCCA 33. SZ.
Elvállal minden e szakmába vágó tetőfedő munkákat

Szobafestő, mázoló és érclényező munkákat kiváló kivitelben készit
SZEGŐ JÓZSEF
Budapest, VII., Kazinczy ucca 20. Telefon: J. 440-60.

PANUCZA GYÖRGY
FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR
Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

SÁGI ISTVÁN
Tűzhely- és épületlakatosmester
BUDAPEST, VIII., Baross-u. 2. sz.

LIFT
Mindennemű munkálatok
BÁLINT SÁNDOR
Budapest, VIII., Főh. Sándor ucca 34
Telefon: József 306-75

HALTRICH FRIGYES karosszériaüzem
Budapest, VI., Csángó ucca 22. sz.
(Lehel ucca sarok.) Ezelőtt VI., Stefánia út 8.
Telefon: L 903-81.

Mandorff és Társa
Vas, fémlakatos és gépjármü áru munkák üzeme
Budapest VI., Szabolcs ucca 9.
Telefon: Aut. 142—67.

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

NYITRAY JÁNOS
hatóságilag eng. villanyszerelő és mechanikai vállalata
VII., CSÁNYI UCCA 6.

SZALFÉTER EDE TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata
FIÓKÜZLET: II. MARGIT-KÖRUT 32
BUDAPEST I, KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Stallenberger u. 16. TELEFON: J. 302-38.

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55
bádogos, viz, gáz és központi fütés berendezési vállalata Budapest, II, Török ucca 8. szám

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

DUDUS ERNŐ
épitési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

Proczeller Bálint kövező mester
Budapest, X. Korponai u. 11. Tel.: Kőbánya 74-84

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és épitőmesterek, épitési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhid ucca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

VÁLLALKOZÓK!
Pneumatikus gépeik stb. beszerzése előtt tekintsék meg üzemben az általunk szállított gépeket:
Csécs E. „Bora bányagépek" ker. váll.
Budapest, V., Csáky-u. 18/b. Tel. L. 998-28

Sternberg és Kálmán
Tüzifecskendők, tűzoltószerek, egyéni felszerelések és kútszivattyú-gyára
Budapest, József-körút 35
Telefon: József 301-80

Parkét javitás és fölgyalulás, kapu és portál lehúzás
Gyulay Kálmán, VII, Hernád u. 30

Pittel és Brausewetter
beton-, hid- és mélyépitő részvénytársaság
BUDAPEST,
VI., BULYOVSZKY UCCA 12. SZ.
Telefon: L. 991—29

Események

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

Az első őszi közgyűlés. A nyári szünet után induló új törvényhatósági kampány vernisszázsaként az első őszi közgyűlést még a költségvetési vitát jóval megelőzően összehívja *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester. A megnyitó közgyűlés időpontja még *ismeretlen*, mert a főpolgármester ezirányban hivatalosan nem intézkedett ezideig, beavatott helyen azonban úgy tudják, hogy a törvényhatósági bizottság legközelebbi összejövetele *szeptember 25-én, szerdán lesz.* Az elnöki ügyosztály megkeresésére az egyes ügyosztályok *most készítik elő a napirendre kerülő ügyeket.* Az első közgyűlésen fontosabb kérdések előreláthatóan *nem kerülnek szóba*, hanem úgynevezett *„nagytakarítás"* lesz csupán, amelyen a nyár folyamán felgyülemlett folyó ügyeket intézik el.

Egyelőre nem vált be a rózsadombi autóbuszjárat. A Margithíd mögött levő szép villanegyed közönségének éveken át folytatott akciójára a nyáron megindult a 17-es járat, amely a Koháry uccából indul ki és *a Marczibányi tér érintésével jön vissza a Rózsadombról a Lipótvárosba.* Az új vonal azonban csak az első napokban volt kedves, jó; *ma már elégedetlen vele a Rózsadomb lakossága*, ugyanúgy, mint az Autóbuszüzem. S talán mind a kettőnek igaza van. A rózsadombiak szerint a mostani reláció *csak fél megoldás*, mert aránylag kis részét érinti a lakott területeknek, másrészt elégedetlenek a Koháry uccai végállomással is és azt szeretnék, ha a 17-es kocsik *a Jókai uccán át a Liszt Ferenc térig járnának s így minden irányban lenne átszállási lehetőségük.* Elégedetlen az Autóbuszüzem is, mert szerinte feltünően kevesen használják és a reméltnél sokkal kisebb a forgalom, olyannyira, hogy *az eddigi bevételek a rezsiköltségeknek alig 25 százalékát fedezik.* A rózsadombiak mindenesetre az üzemet hibáztatják és az útirány kiterjesztését kérik, ez esetben — szerintük — *megnövekszik a forgalom.* A *Rózsadombi Egyesület* felkérte elnökét, *Bárczy* Istvánt, szorgalmazza a fővárosnál a vonal módosítását olyképen, hogy a sűrűn lakott *óbudai hegyvidéket is bekapcsolják* az autóbuszközlekedés hálózatába. A rózsadombiak szerint ennek könnyen megoldható módja *a jelenlegi útirány észak felé való meghosszabbítása*, vagy egy ingajárat beiktatása.

Az angyalföldi „Jóbarátok" műsoros estéje. A *Terézvárosi Társaskör* angyalföldi csoportja, a *Jóbarátok asztaltársasága* vasárnap este a Babitz-féle vendéglőben *Dinich* Vidor törvényhatósági bizottsági tag elnöklete alatt igen sikerült műsoros estét rendezett. Az összejövetelen a Községi Polgári Párt képviseletében *Gaár* Vilmos dr. és *Scheuer* Róbert jelentek meg. Az asztaltársaság elnöksége nevében *Sarkadi* Sándor és *Császár* János, a helyiesoport elnökei, köszönetet szavaztak *Dinich* Vidornak, aki minden törekvésével előmozdítja az Angyalföld érdekeit, legutóbb a Szent László-útra autóbuszjáratot állíttatott be, ideiglenes piacot szerzett és a Tatai uccai iskolának tornaterem-berendezését eszközölte ki. *Gaár* Vilmos, a párt központjának üdvözletét tolmácsolta, *Scheuer* Róbert pedig az angyalföldi bajok orvoslását helyezte kilátásba. Az estély hangulatát emelte a Jóbarátok asztaltársasága dalárdájának élvezetes előadása. A társaság jó hangulatban éjfél utánig maradt együtt.

Az új központi főműhely és az ideiglenes autóbuszgarázs tervei. A *Fővárosi Hirlap* legutóbbi számában részletesen beszámoltunk az épülő ideiglenes autóbuszgarázs és a későbbi központi főműhely terveiről, ahol a főváros házilag fogja végeztetni az összes autóbuszok javítását. Megírtuk, hogy mindkét intézmény teljesen modern és nemcsak Magyarországon lesz páratlan, hanem kevés hozzá hasonló berendezésű garázst és javítóüzemet lehet találni a külföldön is. Előbbi tudósításunkat szükségesnek tartjuk annak a megállapításával kiegészíteni, hogy a nagyszabású intézmény belső, közlekedéstechnikai berendezését *Bernauer* Emil István, az Autóbuszüzem kiváló, fiatal üzemfőnöke készítette, aki a legismertebb autóbusz-közlekedési szakemberek egyike és széleskörű tapasztalatait hosszas külföldi tanulmányútjain egészítette ki.

30%-kal emelkedett egy esztendő alatt Berlin gépjárműveinek a száma. Berlinben 1928. január 1-től 1929 január 1-ig a gépjárművek száma 63.510-ről 83.134-re szökött fel, vagyis egy év alatt 19.624-el, azaz kb. 30%-kal emelkedett. Erről és még egy sereg témáról ír a *Lamotte Károly dr.* és *Illyefalvi I. Lajos* kitünő szerkesztésében megjelenő Városi Szemle, a főváros közigazgatási és statisztikai folyóirata, melynek legújabb számába Gárdonyi Albert, Morgenroth Vilmos, Csorna Kálmán, Zwick Albert, Oltay Károly, Mozolovszky Sándor, Budó Jusztin, Melly Béla, Kepes Ernő, Stabel Ottó és még sokan írtak kisebb-nagyobb tanulmányokat.

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- ÉS KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—06, 218—06. Sürgönycim: Dunmész.
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkövicset. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Dár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
TELEPON: AUTOMATA 644—81.
Kertészeti telepei:
BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129.
SOLTSZENTIMRE
PEST-MEGYE

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

REDŐNYÖK Gerő és Győry
redőnygyár
Budapest VII, Elemér ucca 31
(a Keleti p. u. mellett)
Telefon: József 314—33. szám

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

REMINGTON
Portable
Irógép

Standard-billentyűsettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.
18 havi részletfizetésre is kapható.
Felhivásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken
Remington Irógép Rt.
Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.
Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

WETOL sebolaj
legyen minden mentőszekrényben.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyít.
M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72.455|1924 sz. körrend
M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062|XX. 1925. sz. rendelet.

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállít hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

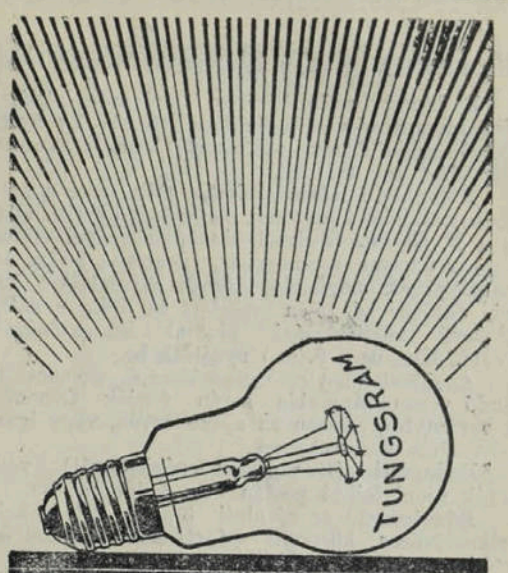

TUNGSRAM

Kövezés, út-, csatornaépítés, beton- és lapburkolás
Tervezés, díjtalan költségvetés!
GRAVIESER ALBIN építési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 12[illegible]—45. sz.

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, müszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapitatott: 1896.
A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

Magyar Vasbeton Épitési Vállalat
Kemény és Tisza
Budapest, V., Mária Valéria ucca 19. Telefon: Aut. 825—42.
Mindennemü vasvázas betonmunka, vizmedence, vizlorony magas épitkezés épitése.

FISCHER MÁRKUSZ
ÉPÜLET- ÉS BUTORASZTALOS
ÜZEM ÉS IRODA: BUDAPEST, X., LIGET UCCA 20

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

PALKA JÓZSEF Alapittatott 1894-ben
Magyarország ezüstkoszorús üvegfestő mestere
TELEFON: J 302—28
ÜVEGFESTÉSZETI ÉS ÜVEGMOZAIK MÜTEREM
Budapest, VIII., Baross-u. 59

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest. IX., Üllői-út 57
Telefon József 306-29

Féregirtás, takarítás, ablaktisztítás
géppel és mérnöki vezetés mellett — Számos hatósági elismerés —
OTTOPAL ÉS TÁRSA
TELEFON: AUT. 504—84, 881—01
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

Központi Sajtóvállalat lapjai:
NEMZETI UJSÁG
UJ NEMZEDÉK
Budapest, V., Honvéd u. 10

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépitő-vállalkozó.

STOBBE KÁLMÁN
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 9.
TELEFON: 975—93

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa a köztisztasági hivatal részére szükséges 300.000 kg nyírfavessző szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást fog tartani.

A tanács felhívja azokat, akik erre a szállításra vállalkozni akarnak, hogy 1 P 60 fill. állami és 1 P 60 fill. fővárosi okmánybélyeggel ellátott, magyar nyelven szerkesztett, pecséttel lezárt és a szabályoknak megfelelő írásbeli ajánlataikat 1929. évi október hó 15-én délelőtt 11 óráig a székesfővárosi köztisztasági hivatal igazgatóságához (VIII., Kun ucca 8. sz.) nyujtsák be.

Az ajánlatokat az ugyanakkor és ugyanott tartandó versenytárgyalás során fogják felbontani. A versenytárgyaláson az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be.

Bánatpénzül az ajánlati összeg 2%-át kell a székesfőváros központi pénztáránál letenni és a letéti nyugtát az ajánlathoz kell csatolni.

Csak szabályszerűen kiállított és a feltételeknek megfelelő ajánlatok vehetők tárgyalás alá, elkésve érkező, vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A székesfőváros tanácsa fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Az ajánlati és szállítási feltételek és az ajánlati ürlapok a köztisztasági hivatalnál naponkint délelőtt 10 és 12 óra között díjtalanul kaphatók.

Budapest, 1929. szeptember hó 10.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest,
V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Gőz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

Aszfalt-útépitő,
szigetelő és tetőfedővállalat
Korek E. Budapest
VIII. ker., József-körút 64.
Telefonszám: J. 449-21.

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

Kramer Adolf
festő és mázolómester
Budapest, I., Lágymányos-u. 4
Telefonszám: Lágymányos 19—33.

KAUTNIK JÓZSEF SZOBRÁSZ-MESTER
ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPITÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 32[illegible]—17. SZ.

Telefon: J. 448—06.
CONSTANS
ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vizépitési munkálatokat

Telefon: Aut. 272-64. Telefon: Aut. 272-64.
Magyar Épitő Részvénytársulat
BUDAPEST, V., TERÉZ-KÖRÚT 34. SZÁM.
Sürgönycim: „Épitő 272-64 Budapest"
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vizépités, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakódások. Alapozások, mély- és magasépités. Út- és vasútépités. Hidépités. Mindennemű beton- és vasbetonépités. Kőmunkálatok. :-: Városi csatornázások és vizvezetékek.
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

TÓTH LAJOS
pala- és cserépfedőmester. Eternitcserépfedés, lacement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása.
Telefon: Lágymányos 11—36
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

UNREIN KÁROLY csatorna- és emésztőgödör tisztitási vállalat
Budapest, X., Szentmihályi-út 13. szám
Telefon: József 458—76

Schwabl Alajos TELEFON AUT. 287—26 SZ.
festékáru-kereskedés
Bpest V., Vilmos csász. út 22

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésü
Inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FAREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-62 és 465-[illegible]

MAGYAR ÁLTALÁNOS
GÉPGYÁR R. T.
MÁTYÁSFÖLD
GYÁRTÁSI ÁGAK:
Személyautomobilok, teherautomobilok, autóbuszok
Gyári eladási központ:
Méray Motorkerékpár-Gyár r. t. IV., Váci ucca 1.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

VARGA JÁNOS
KŐMŰVESMESTER
ÉPITESI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST
X., GERGELY UCCA 53. SZ.

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületlakatosáru-kereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Terés 212—46. Gyár: VI., Váci-út 85. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

Kőbánya: Budakalász **KRÁL GYULA** kőfaragómester, kő- és márványtelepe Telefon: Aut 624-88
Budapest III, Lajos-u. 77/79

MAYER JÁNOS MŰ- és ÉRCÖNTŐDE
Elvállalja mindennemű ezüst, bronz, műtárgyak (figurák) öntését, úgyszintén fém, réz, aluminium, horganyalkatrészek öntését bármilyen nagyságban
Budapest, X., Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-96

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készitése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hőlgy-ucca 24/a

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készitése és javitása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

(Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntőde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 201. sz. (Saját ház.)
Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám.
Öntetnek: Szobrok, dombormüvek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérőkiküldés díjmentes.

Költségvetés és mérőkiküldés díjmentes.
Épit, javit, alakit szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bái mely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszivással.

Sveoz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI
Wesselényi u. 30

Budapest Székesfőváros
Ásványviz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
slavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és diszes kivitelben, aszfaltparkét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőztűrész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut. 212—44.

MÉHN ANTAL
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 szeptember 25. — 39. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDAN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Keserű csalódás

ért bennünket, hogy az első hirek, az első vázlat megjelent a főváros jövő évi költségvetési esztendejéről. Még csak a végösszegek, a mérföldjelző számok, a költségvetés alapelvei, igen homályos körvonalai állanak előttünk; de máris *a főváros egész lakosságának aggodalma szólal meg a tollunkon.* Erről a költségvetésről ugyanis, úgy, ahogy az első konturokból kibontakozik, csak egyetlen egy állapítható meg és ez az, hogy tökéletes demokratikus alkotás, mert nem ismer különbséget osztályok, felekezetek, emberek között. *Demokratikus alkotás, amely a főváros társadalmának minden rétegét egyforma szívtelenséggel sújtja.* A vagyonosok adója nem csökkent, a kereskedő, az iparos közmunkára nem számíthat, a legszegényebb elemektől pedig megvonja ez a költségvetés azt a szociális gondoskodást, amelyre eddig olyan büszkén és méltán büszkén hivatkoztunk.

Kozma Jenő dr., a *Fővárosi Hirlap* mai számának hasábjain *rendkívül vérszegénynek mondja ezt a költségvetést, amely vígasztalan helyzetet teremt.* Ez a lesujtó kritika nem enyhül azzal, hogy ismerjük a költségvetés készítőinek nehéz helyzetét, mert *nem érzünk nagyvonalúságot, emelkedett szellemet, az emberi igazságra való nemes törekvést ott, ahol garasok hiján kétszáz millió pengős bevételek és ugyanilyen kiadások mellett nem tudnak félmillió pengőt előkeríteni arra a szellemi szükségmunkára, amely eddig is csak morzsa volt a meggyötört középosztály elesettjei számára.*

Szinte azt kell mondanunk, hogy ennél az első szívbe markoló mélységes tévedésnél meg kell szünnie a kritika objektiv hangjának. Föl kell tételeznünk azonban mégis a főváros tanácsáról és a költségvetés készítőiről annyi jóindulatot, hogy a főváros lakosságáról való szociális gondoskodás régi tiszteletreméltó mértékéből *csak a kényszer szorító ereje alatt engedtek.* Nem rekriminálunk a munkanélküli segélyek elejtése miatt, mert érezzük a felelősséget, hogy az ilyen eszközöknek alkalmazása a munkásság erkölcsi züllését eredményezhetné. De *ha nincs munkanélküli segély, ha alábbhagy a szociális gondoskodás, akkor legelső kötelessége lenne a fővárosnak, hogy minden erejét a munkaalkalmak megteremtésére fordítsa. Fájdalom, ezen a ponton ért bennünket a legnagyobb csalódás.* Beruházás, közmunka, ebben a költségvetésben igazán fehér holló. *Mélységes aggodalommal kell a jövő elé tekinteni, amikor ennek a városnak első munkaadója, maga a székesfőváros, bezárja kapuit munkaadók és munkások előtt egyaránt.* Vállalkozók, iparosok, kereskedők, Budapest üzleti életének minden tényezője elszorult szívvel, könnyes szemmel tekinthet ennek a költségvetésnek mérhetetlen sivárságára. Emiatt a költségvetés miatt fű fog nőni mindenhol, ahol építeni, alkotni, teremteni kellene.

Ez a költségvetés semmi más, csak egy gyönge számtani produkció. Nem történt ebben semmi más, mint összeírtak két hatalmas számoszlopot, amelyeket elemi iskolai ügyességgel úgy állítottak össze, hogy kétszáz millió pengős összegnél a két számoszlop között mindössze 2531 pengő legyen a differencia. *Ezt a költségvetést Budapest zajló, föltörni kívánó munkás élete nyugodt lélekkel a lomtárba helyezheti. Ebből a költségvetésből nem árad élet, nem születik munka, a magyar főváros számára.* Ennek a városnak azonban van annyi életereje, hogy *ki tudja kapcsolni törekvéseinek eszközei közül ezt a holt számtengert* és ha kell, Budapest improduktiv városi tanácsát is. Budapest lakosságának lesz ereje ahhoz, hogy gondoskodjék önmagáról és ne engedje megtörni a haladásnak, a fejlődésnek azt a vonalát, amelyen immár becsületesen, szorgalmasan, nagy reményekkel elindult.

És itt *legelsősorban a főváros közgyülésére hárul ezernyi, mérhetetlenül fontos feladat.* Hogy a közgyűlésben a főváros pártjainak vezetőférfiai között meg is van a jószándék és akarat a segítésre, azt mutatja, hogy a költségvetés első konturjainak megismerése után azonnal jelentkeznek a segítő eszközökkel. A *Fővárosi Hirlap* mai számában *Kozma* Jenő dr., az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke máris reménytfakasztó kijelentéseket tesz. Hogy a főváros új költségvetésében — mondja — beruházások nem szerepelnek, ez *nem jelenti azt, hogy a főváros a jövő évben nem ad ki közmunkát.* Rámutat pedig arra, hogy itt, *a Községi Takarékpénztárnak kell a mga feladatait teljesítenie.* Most világlik ki, hogy az elmult esztendők milyen jó munkát végeztek, mert a vígasztalan költségvetési helyzet mellett most minden támasztópont és minden segedelem nélkül állana a főváros vállalkozó világa, iparosa, kereskedője, minden üzletembere és minden munkása. Az elmúlt esztendő nagyszerű alkotását, *a Községi Takarékpénztárt állítja most oda Kozma Jenő, mint a szorult helyzetből való megváltás biztos eszközét.* Bármilyen sivár, vérszegény és lélektelen legyen is tehát a főváros új költségvetése, vígasztalást kell látnia a főváros közönségének abban a bejelentésben, amelyet *Kozma* Jenő tesz és amelynek értelmében *az Egységes Községi Polgári Párt erőteljes akciót indít a fővárosi beruházások ügyében és minden rendelkezésre álló eszközzel azon lesz, hogy a fővárosi közmunkák kiadása meg ne akadjon.* Ebben a mozdulatlanságban *nem lehet más reményünk, mint az élethez való makacs ragaszkodás és ez, íme, meg fogja találni az eszközöket, amelyek megmentenek bennünket a hanyatlástól, a törekvés magaslatairól való lezuhanástól.*

A budget mostohaságával szemben az Egységes Községi Polgári Párt erőteljes akciót indít, hogy a fővárosi közmunkák kiadása meg ne akadjon

Az új fővárosi törvény reviziója meghozza az adminisztráció megjavítását

Elkészült a főváros jövő évi költségvetése, de nem sok örömet hozott. Fontos közérdekű tételeket megnyírbáltak, *beruházási célokra még egészen minimális összegek sem szerepelnek.* A főváros tanácsa előtt egyetlen cél lebegett: *a költségvetési egyensúly biztosítása.* Érthető tehát, hogy a fővárosi iparosok és kereskedők körében nagy izgalmat kelt a költségvetés mostohasága és azt várják, hogy a törvényhatósági bizottság javítson a helyzeten, amit még javítani lehet. A főváros mindenkor a legbőségesebb alimentálója volt a budapesti vállalkozásnak és azok az összegek, amelyek a főváros évi költségvetésein keresztül bejutottak a közgazdasági élet vérkeringésébe, mindig felfrissülést és lendületet hoztak. *Ezek az összegek a jövő évi költségvetésből hiányzanak.* Minden túlzás nélkül meg lehet tehát állapítani, hogy csak *a legnagyobb aggodalommal nézhetünk a közeledő tél elé.*

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, akit ezekről a problémákról megkérdeztünk, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Kétségtelenül megállapítható, hogy

a jövő évi költségvetés tervezete rendkívül vérszegény és az a helyzet, amelyet ez a költségvetés teremt, vígasztalan.

Nehéz helyzet előtt állunk minden vonatkozásban. *Mindenekelőtt a legszegényebb fővárosi néposztályról kell szólanom,* amelynek utolsó szalmaszála, végső reménye szokott lenni a fővárosi segély. Tavaly a belügyminiszter úr jóváhagyta a segélyekre beállított 1,800.000 P-t, de költségvetési leiratában jelezte, hogy jövőre e célra egymillió pengőnél többet nem engedélyez. Ebből az következik, hogy *a jövő évi költségvetésben segélyezési célokra egymillió pengőnél több nem szerepelhet,* aminek viszont az lesz a szomorú következménye, hogy

a jövő költségvetési évben csak fele annyi segélyt adhatunk a reászoruló szegényeknek, mint az idén.

— Külön probléma *a fővárosi beruházások elmaradása.* Az új költségvetésben beruházások nem szerepelnek, de

ez nem jelentheti azt, hogy a főváros a jövő évben nem ad ki közmunkákat. Kétségbe kellene esnünk, ha a jövő évben nem táplálhatnók fővárosi közmunkák kiadásával az ipart és a kereskedelmet.

Ha a főváros nehéz háztartási helyzetében *költségvetési úton nem tudunk pénzt előteremteni beruházásokra, akkor a Községi Takarékpénztárnak kell a maga feladatát teljesítenie.* Én a magam részéről

bejelenthetem, hogy a vezetésem alatt álló Egységes Községi Polgári Párt erőteljes akciót indít a fővárosi beruházások ügyében, és minden rendelkezésre álló eszközzel azon lesz, hogy a fővárosi közmunkák kiadása meg ne akadjon.

Örömmel közölhetem, hogy *meg is van a remény ennek a problémának kedvező elintézésére.* A Községi Takarékpénztárnál — tudomásom szerint — *meg van a mód és a lehetőség arra, hogy elősegítse bizonyos hitelműveletek útján ezeket a beruházásokat.* Ha már a hitelviszonyok annyira leromlottak, hogy magánosok pénzhez jutni nem tudnak és tőkehiány következtében beruházásokat nem eszközölhetnek, akkor

legalább azt kell lehetővé tenni, hogy közpénzeket bocsássunk bele a budapesti ipar és kereskedelem vérkeringésébe.

Megkérdeztük *Kozma* Jenő véleményét a tanácsnak arról a döntéséről, amely szerint *a telekértékadó bevezetésének a tervét elejtette. Kozma* Jenő érdeklődésünkre ezeket mondotta:

— A *Fővárosi Hirlapban* erről a kérdésről közölt nyiltkozataimban hangsúlyoztam, hogy *én a telekértékadót csak mint az építésre való serkentés eszközét képzelem el.* Ha azonban ennek az új adónemnek a bevezetése csak újabb terhet jelent, előnyök nélkül, akkor valóban megfontolás tárgyává kell tenni, hogy ezt az új adónemet bevezessük-e. Ez a kérdés egyébként

egészen bizonyosan széleskörű vita tárgya lesz a fővárosi közgyűlésen és a költségvetési vita alakulása fogja eldönteni, hogy a telekértékadónak a bevezetésére sor kerül-e vagy sem?

A legaktuálisabb városházi kérdésre: *a fővárosi törvény reformjára* tereltük ezután a beszélgetést. *Kozma* Jenő a következő érdekes információkat adta:

— A belügyminisztériumban lázasan dolgoznak a reformtervezet megszövegezésén. A kiszivárgott hirek engem

teljes mértékben megnyugtatnak afelől, hogy a reform a fővárosi adminisztráció megjavítását fogja eredményezni.

Amikor a városházi adminisztráció egész vonalára kiterjedő reformtörvényt kell hozni, akkor gondoskodni kell arról, hogy *ez a reform valóban kiterjedjen az adminisztrációnak a legkisebb és legrejtettebb zugaira is.* Nem kétséges, hogy *bizonyos hatalmi tényezők jogkörét szükíteni kell. Az adminisztrációs reform lényege és vezérfonala az egyéni felelősség.* A polgármester az adminisztráció feje és így *felelős minden tényekedésért.* Ennek a felelősségteljes rend-

szernek a bevezetése városgazdasági téren is előnyökkel járna, amennyiben

megszünnének a bizottsági működések az árlejtéseknél és a polgármester lenne felelős minden közmunkának a kiadásáért.

Minthogy a polgármesteri hatáskör kidomborítása a legfőbb feladat, én *szükségesnek tartom, hogy a polgármestert az autonómia szabadon választhassa.* Miután

a tanács intézménye megszünik, amennyiben a tanácsnokok csak egyszerű referensei lesznek a polgármesternek,

megszünik az a majdnem közjoginak nevezhető dignitás, ami a tanácsnoki állások körül kialakult.

Kozma Jenő végül kiterjeszkedett azokra a különböző rémhirekre is, amelyek az *új fővárosi választásokkal* kapcsolatban elterjedtek. Igy például kijelentette a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt, hogy *valószinütlennek tartja azt a híresztelést, amely szerint az ajánlókat leszavazottaknak fogják tekinteni.* Ami

az albérlőknek a szavazati jogból való kirekesztését illeti, ezen a téren bizonyos megnyugtató korrektívumok lesznek.

Kozma Jenő közölte még, hogy a belügyminiszter ebben az esztendőben feltétlenül tető alá akarja hozni a fővárosi törvény reformját, ami azt jelenti, hogy legkésőbb a jövő év májusában, vagy júniusában *megtarthatók lesznek az új választások.*

Elsősorban ezentúl hazai szénnel tartja fenn üzemét a gázgyár

Rózsa Károly gázgyári vezérigazgató helyének betöltése valószinüleg az őszi kampány során kerül szőnyegre, s e pillanatban még kombinálni sem lehet, hogy ki kerül a hatalmas üzem élére. A jövő évi költségvetést *Buzáth* János alpolgármester, az igazgatóság elnöke, *Schön* Győző helyettes-vezérigazgatóval állíttatta össze, akinek *Véssei* Ede igazgató segédkezett. A napokban tárgyalás alá kerülő tervezet általában a tavalyi keretek között, azokon a nyomokon halad, amelyeket még *Rózsa* Károly az év elején kijelölt. A költségvetés egyes fejezetei között nincs nagyobb változás az ideivel szemben, legfeljebb az, hogy a jövő évben nagyobb összeget szánnak a belső és csatlakozó vezetékek létesítésére, mert

még mindig sok lakóház van gázvilágítás nélkül a fővárosban és fokozzák a közvilágítást is.

A költségvetés mérlegének kiadási, illetve bevételi főösszege végeredményben *1,236.135 pengővel nagyobbnak ígérkezik* az idei előirányzattal szemben.

— A gázművek jövő évi költségelőirányzata, — mondotta informátorunk a *Fővárosi Hirlap* munkatársának, — 28,745.069 pengő kiadással és ugyanannyi bevétellel záródik. A várható bevétel 1,236.135 pengővel több az idei előirányzatnál. A tényleges kiadások a tervezet szerint, — számolva a szénárak esetleges emelkedésével is, — 28,245.069 pengőt tesznek ki, így a jelentkező *tiszta felesleg 500.000 pengő,* amit

a város háztartásához való hozzájárulásképpen a központi pénztárba fizetnek be.

— Közvilágításra 1,280.160 P-t irányoztak elő: 238.000 pengővel többet, mint az idén. A fővárosnak nyujtott természetbeni és pénzbeli szolgáltatások összege 3,518.305 P. Az annuitás figyelmen kívül hagyásával pontosan 4,599.072 pengő, vagyis az eddig befektetett 72,701.875 P tőkének 6·32%-a. A gázművek szolgáltatása a 100% annuitáson felül a teljes befektetési összeg 5·84%-nak felel meg.

— A jövőre előirányzott 93,500.000 köbméter gáz fejlesztéséhez *172.000 tonna kőszénre, 6500 tonna barnaszénre és 13.100 tonna koxra: összesen tehát 191.000 tonna gázfejlesztő anyagra lesz szükség,* amelyek *beszerzésére 7,204.250 P van előirányozva.* Annak ellenére, hogy

az évi szükséglet az ideinél 2230 tonnával több, a költség mégis kevesebb 136.800 pengővel,

ami annak az eredménye, hogy *a szükségletet igen kedvező feltételek mellett tudtuk biztositani,* másrészt onnan származik, hogy

az 1929. évi előirányzattal szemben 1930-ban már az olcsóbb hazai barnaszenet is felhasználjuk, hogy ezáltal a magyar bányászat értékeit a magunk részéről is hathatósan támogassuk.

A gáz fűtőértéke az új vízgázgyártó berendezések révén ezáltal nem csökken, mert mint 1929-ben, úgy ezután is *4000 kaloriás gázt fog az üzem fejleszteni.*

— A közvilágítás bővítésére 116.000 pengő szerepel az előirányzatban, ebből 1000-el szaporítják a közterületek gázlámpáit, s a főútvonalak lámpáit önműködő gyújtószerkezettel fogjuk folytatólagosan felszerelni.

— Már az 1928. évi zárószámadás tárgyalásakor részletesen megokolt előterjesztésben kérte a gázművek igazgatósága, engedélyezze a törvényhatóság nagyobb összeg felhasználását házi belső vezetékek, esetleg *csatlakozó vezetékek létesítésére azokban a nagy bérházakban, amelyek az uccai főcsővel össze vannak kötve, de a lakásokban még sincs gáz, s ahol a lakók képtelenek megfizetni a bevezetéssel járó költségeket, a háztulajdonos pedig a mai viszonyok között nem törődik azzal, vajjon a lakásban van-e gáz vagy nincs.* Kisérletképen kívánunk jövőre ezzel az akcióval foglalkozni, hogy

ezáltal a súlyosabb viszonyok között élő lakosság háztartását a gázzal való főzés révén olcsóbbá és gazdaságosabbá tehessük és életviszonyait megkönnyítsük.

— Amennyiben ez a kisérlet beválik, a főváros ezt az akciót a következő esztendőkben is folytatja. Egyelőre 350.000 pengő felhasználására kérünk engedélyt, s a gázművek remélik, hogy ezzel a költséggel körülbelül *5000 kisembert tudnak a fogyasztók sorába iktatni.*

SPIEGEL ÁRMIN
KÜLÖNLEGES ANGOL ÉS SKÓT GYAPJUSZÖVETEK GYÁRI LERAKATA
● Budapest, IV., Váci ucca 5. sz.
● Bejárat Türr István u. 9. I. em.
● Telefon: Automata 876—14. sz.
KÖZALKALMAZOTTAKNAK KEDVEZMÉNY

„Laufer" motoros árúkihordó
Gyártja: Laufer Gépgyár Waggon osztálya. Budapest VI. Palotai út.

Tel: L. 915 02 – L. 915 12.

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPITÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

Hyloxe
önműködő autótűzoltó
MOTOR ÉS AUTÓKELLÉK R. T., LÁZÁR U. 7
TELEFON: 983—65. SZ.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

FARKAS LAJOS MÉRNÖK
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Telefon: J. 396-78
Budapest VII, Kolumbus u. 41

Kávéházi, intézeti és tömegélelmezési konyhaberendezések
MAYER HERMANN és HIRSCHLER
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 48. SZÁM.
ELSŐRENDŰ HŰTŐGÉP
KÉPVISELET: ESCHER-WYSS & Co. ZURICH-LONDON

IFJ. SCHÖFER ERNŐ
festő, mázoló
VIII., Horánszky-u. 25. Telefon: J. 378—92. Alapitva 1910.

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 11. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen.

Révész János
cement-, márványmozaik- és műkőárúgyár, betoniparí vállalat.
Burkoló-, műkő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, CSZ UCCA 14.

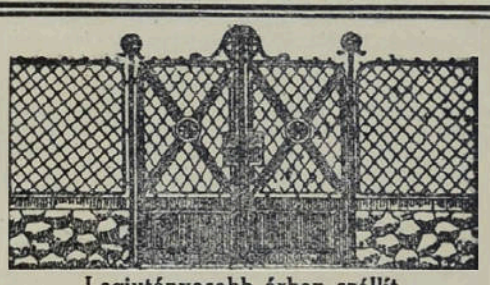
Legjutányosabb árban szállit sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapittatott 1876. Telefon: Aut. 826-85.

SCHWARCZ JÓZSEF temetkezési, nemzeti zsinór és butorpaszomány-gyára
Budapest, IX, Köztelek-u. 2. — Telefon: Aut. 857—41
Folyószámla a Kereskedelmi Banknál

Dr. HELVEY TIVADAR
VEGYÉSZETI GYÁRA, BUDAPEST
Asphaltozás. Tetőfedés. Szigetelés
TELEFON: AUTOMATA 272—75. SZÁM
Iroda: VI, Eötvös ucca 21. ● Gyár: IX, Soroksári-út 106.

GYÉMÁNTBETON KLEINLOGEL
Telefon: Lipót 990—54
Budapest, V., Zoltán-u. 13

TÁBLAÜVEGBEN KARTELEN KIVÜL
MANDL VEZET
BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

Harsányi Testvérek
központi fütés, egészségügyi berendezések, vizvezeték, csatornázás és épületbádogos munkák vállalata
BUDAPEST, VII., BEM UCCA 5. SZÁM
ALAPITVA 1894. — TELEFON: J. 550-18.

HUBERT ÉS TSA h. t. TELEFON: T. 222-67
Budapest, VI, Liszt Ferenc tér 4
Egészségügyi berendezések - Csövek - Müszaki cikkek - Fémgyártás

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 604-48.

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

FELD OLY
tisztít **szárazon** kosztümöket, öltönyöket, felöltőket, fest **minta szerint** mindenféle ruhaneműt.
Tisztviselőknek nagy kedvezmény! Telefonhivásra minden tételért elküldünk!
Gyár: VII., Thököly-út 33. Telefon: J. 394-41 és J. 446-72.

KÁTYUBA JUTTATJÁK BUDAPEST-FÜRDŐVÁROS GONDOLATÁT

Csak a jövő hónapban írják alá a bánhidai szerződést — Becsey Antal nyilatkozata a főváros aktuális városgazdasági problémáiról

A főváros törvényhatósági bizottságának a jövő hét folyamán megindúló őszi kampányában a városgazdasági problémáknak egész serege vár megoldásra. Ezek között első helyen szerepel a fővárosnak a *bánhidai centrálé*val kötendő megállapodása. Híre járt, hogy a *Dunántúli Villamossági Rt.* és a főváros között már készül is ez a megállapodás, sőt egyes jól informált helyeken úgy tudják, hogy minden ellentét elsimult és *a szerződés aláírására már a legközelebbi napokban sor kerül*. De aktuális a budapesti *gyorsvasút* terveinek az elkészítése is, amennyiben a BESzKRT szerződése kötelezi arra, hogy *ez év végéig elkészítse a földalatti gyorsvasút terveit* és azokat a főváros illetékes tényezőinek bemutassa.

Ezekről a főváros közönségét közelről érdeklő kérdésekről beszéltünk *Becsey* Antal törvényhatósági bizottsági taggal, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnökével, akit mindenekelőtt arról kérdeztünk meg, hogy a bánhidai centrálé ügyében kötendő szerződés aláírása valóban aktuális-e már?

Becsey Antal

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Tudomásom szerint a tárgyalások már előrehaladott stádiumban vannak, de

csak a jövő hónapban kerülhet sor a megállapodás megszövegezésére és aláírására.

A tárgyalások során *sok akadályt kellett az útból elhárítania annak a közös bizottságnak*, amely főként műszakiakból állott. Az ellentétek súlypontja ott volt, hogy az *Elektromos Művek szakemberei szerint* a főváros kelenföldi telepe sokkal olcsóbban termeli az áramot, mint azt a bánhidai centrálé szállítani tudná. Ugy vagyok értesülve, hogy ez a szakbizottság már befejezte a működését és így *most fognak megkezdődni a gyakorlati kivitelre vonatkozó érdemleges tanácskozások.*

— Annyi bizonyos, hogy a fővárosnak szüksége van áramra, tehát *nem okoz fölösleges kiadást a bánhidai centrálé áramának az átvétele. Elsősorban a BSzKRT van itt érdekelve,* amennyiben a Pálffy téri áramfejlesztőtelepe elavult, és így feltétlenül új telepet kell létesíteni, vagy pedig elektromos áramot kell vásárolnia. A bánhidai centrálé és a BSzKRT között közvetlen tárgyalások folytak, ezeket azonban félbeszakították, mert

győzött az az elv, hogy egy fővárosi intézmény nem kerülheti meg az illetékes faktorokat.

A megoldás tehát az lesz, hogy *a főváros veszi át az egész árammennyiséget, ami nem lesz több évenként 130—140 millió kilowattóránál. Ebből a mennyiségből 90 millió kilowattóra áramra a BSzKRT-nak van szüksége, a fennmaradó mennyiséget pedig a főváros könnyen értékesítheti valamelyik környéki községnél, vagy városnál.*

— Ami az árammennyiség átvételének és az egységár megállapításának a problémáját illeti, ezekben a kérdésekben a jövő hónap folyamán várható végleges döntés. Előbb meg kell állapítani teljesen megnyugtató módon, elsősorban, hogy mennyiért termel a Fővárosi Elektromosművek, továbbá, hogy mennyibe kerül a bánhidai centrálé által Budapestre szállított és a Fővárosi Elektromosművek feszültségére transzformált áram. Ezek szakkérdések, amelyeket megnyugtatóan kell tisztázni és csak abszolut bizonyosság és tiszta számítások alapján lehet szerződést kötni.

— A bánhidai centrálé egyébként *rövidesen megkezdheti működését.* Az egyik kazáncsoportba már befűtöttek. Nem termelnek ugyan még gőzt, de

a próbafűtések már folyamatban vannak és legkésőbb november végéig a Dunántúli Villamoscentrálé üzembe lesz helyezhető.

— Ugyancsak a közeljövőben kell előkészíteni a BSzKRT-nak *a földalatti gyorsvasút* megépítésére vonatkozó terveit. Én még a nyári szünet előtt szóvá tettem az egyik közlekedési bizottsági ülésen a BSzKRT-nak ezt a kötelezettségét, amit ez év december 31-ig teljesítenie kell. A főváros törvényhatósági bizottsága

mindenesetre elvárja a BSzKRT vezetőségétől, hogy ezt a kötelezettségét pontosan teljesíteni fogja

nemcsak azért, mert szerződésbeli kötelezettségről van szó, hanem azért is, mert a főváros közlekedésügyének a fejlesztése a BSzKRT vezetőinek a kezébe van letéve.

Megkérdeztük *Becsey* Antalt, hogy mi a véleménye a *Sósfürdő megvásárlásáról*. A következő választ kaptuk:

— A Sósfürdő megvásárlásának a kérdése *nehéz probléma*, bár nem éppen megoldhatatlan. A főváros mai nehéz financiális viszonyai között

jogosult az a szemrehányás, hogy a főváros meglehetősen nagy összeget mobilizál ilyen célra, amikor a költségvetési egyensúlyt is csak nehezen lehet biztosítani.

Viszont abban az esetben, ha a fürdőt nem vesszük meg és azt tulajdonosai fenntartani nem tudják, vagy nem akarják, (aminek következtében azután ezt a területet felparcelláznák), a balneologia szempontjai szerint követnénk el *súlyos és jóvá nem tehető hibát*, mert értékes területet veszítenénk el. Komoly megfontolást igényel tehát ez a kérdés — talán a Községi Takarék közbenjöttével — annál is inkább, mert *Budapest-fürdőváros gondolata az utóbbi időben amúgyis háttérbe szorult.* Elég e tekintetben arra hivatkoznom, hogy

az új költségvetésben ezekre a célokra alig van valami fölvéve.

De hivatkozom arra a lanyhaságra is, ami pl. a Gellért tér rendezése körül mutatkozik. Valósággal *botrányos állapotok vannak a főváros legszebb szállodája előtt.* Az idegenek szemében, akik nagy számmal laknak ezen a helyen, jogos visszatetszést kelt a Gellért tér rendezetlensége. A helyiérdekű vasutak nyikorgó kitérője, a villamososzlopok éktelenkedő erdeje, váróbódék hiánya — csupa olyan panasz, amelyet orvosolni kell. A fürdővendégek esőben és hóban kénytelenek álldogálni, amíg közlekedési eszközhöz juthatnak. Hiába sürgetem ezen a területen *az ivócsarnok* létesítését is. A kápolna tövében balneologiailag értékes hidrogénes és vastartalmú vizet találtunk, de ezzel úgylátszik *minden megakadt.*

A városgazdasági ügyosztálytól várok konkrét előterjesztéseket,

hogy végre a Gellért tér problémáinak a megoldását megkezdhessük.

— Ugyancsak a fürdőpolitikai problémák közé tartozik a *Széchényi-fürdő fejlesztése* is. A Széchényi-fürdőben mesterségesen melegítik a vizet és *befüstölik az egész Városligetet.* Geológusok véleménye szerint

ezen a területen eredményesen lehetne fúrásokat eszközölni és nagy kár volna ezt elmulasztani.

A magam részéről ezeket a kérdéseket szem előtt tartom és a költségvetési vitában szóvá teszem.

Becsey Antal végül a beszélgetés során *nagy szomorúsággal állapította meg azt a visszaesést, ami a fővárosi iskolákban a tanulók számát illetően tapasztalható.* Nemcsak az a baj, hogy az elemi iskolai tanulók száma csökkent, hanem

külön és súlyosabb baj a polgári iskolák és a tanonciskolák elnéptelenedése.

Ezeknek a bajoknak kétségkívül *a lakáshiány és az általános gazdasági nyomorúság a közös forrásuk*, de *Becsey* Antal szerint akciót kellene indítani a polgári iskolák tantervének reviziója érdekében. A polgári iskolák nem szolgálnak praktikus célokat s bár a tanterv megállapítása állami feladat, a fővárosnak ebben a tekintetben meg kell tenni a kezdeményező lépést.

ÖSSZERAKHATÓ VASBETON-LÁRAZATOS KERITÉSEI
TERÉZ KÖRUT 43
A 31.SZ. ÁRJEGYZÉK DIJMENTES

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., LAJOS U. 92, IV. EMELET.
TELEFON: AUTOMATA 625—78. SZ.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

MAKOVSKY FERENC
Budapest, VII. Abonyi-u. 4.
Fülöp Szász-Coburg Gothai herceg Ő királyi Fensége uradalmi épitésze
TELEFON: J. 381-17

A legjobb magyar folytonégő kályhák
KALOR és PERPETUUM

Budapest-Salgótarjáni Gépgyár és Vasöntő Rt.
(HIRSCH ÉS FRANK)
Budapest, VI., Aréna-út 128. Tel.: Aut. 100-20, 100-28, 100-29
Mintaraktár:
VI., Andrássy-ut 29. Telefon: 245—63.
Kapható minden jobb vaskereskedésben is.

Miért nem számol költségvetésében az Elektromos Művek a bánhidai centráléval?

Az Elektromos Művek igazgatósága a jövő héten terjeszti a világítási bizottság elé jövő évre szóló költségvetéstervezetét, amely *a közvilágítás örvendetes fejlesztését ígéri.* A jövő évben természetesen folytatják a *kelenföldi nagy centrálé bővítését* is, ez a kiadás azonban *teljesen független a költségvetéstől,* mert az 1927-ben engedélyezett 20 millió pengős kölcsönből történik. E munkálat során folytatják az új *áramfejlesztőgépek felállítását és a régi, drágán termelő telepek hálózatának a modern gazdaságos kelenföldi központi telepre való átkapcsolását.* A kelenföldi telep

kapacitása a közelmultban felállított 25.000 kilowattos egységgel együtt 55.000 kilowatt ezidőszerint.

Még egy ugyanekkora gépegységet rendeltek, amely a közeljövőben el is készül, szerelését hamarosan megkezdik, úgyhogy

a jövő év telére még 25.000 kilowattal gyarapodik a nagy kelenföldi központi áramfejlesztő-telep teljesítőképessége.

A jövő évi költségvetés egyik érdekessége, hogy a *bánhidai centrálé nélkül számol,* holott, mint lapunk máshelyén megírtuk, ott már annyira előrehaladt a munka, hogy *megkezdték a kazánpróbákat, s az is biztos, hogy a főváros áramot fog venni a Talbot-centrálétól.* A bánhidai telep bekapcsolódását, a költségvetést kísérő jelentés szerint, azért nem lehetett figyelembe venni, mert

egyelőre nem ismeretes az átveendő áram mennyisége, sem pedig annak egységára.

Az Elektromos Művek költségvetése iránt érdeklődve, *Borvendég* Ferenc tanácsnok, a világítási ügyosztály vezetője az alábbi részleteket közölte a *Fővárosi Hirlap* munkatársával:

— Az 1930. évi költségelőirányzat, az idei 44,213.000 pengős végösszeggel szemben 45,653.000 P-vel végződik, ami

1,440.734 pengővel több az előző évinél.

Az üzem bevételét jövő évre 45,653.734 pengőben irányoztuk elő, ami *1,440.000 pengővel több az idei bevételnél.* A jövő évre kontemplált kiadások főösszege viszont 33,150.763 P, ami az ideinél 982.245 pengővel ugyancsak több. *Az eredmény mindazáltal kitűnő,* mert a mutatkozó felesleg: 4,708.387 P, ami 1,440.734 pengővel haladja meg azt a számot, amennyivel az idén járult hozzá az Elektromos Mű a főváros háztartásához. A 33 millió pengőnyi dologi kiadásból igen jelentékeny összeg jut jövőre *a közvilágítás fejlesztésére:* 2,318.370 P, közel százezer pengővel több, mint az idén.

— 1928 végéig 14.830 közvilágítási lámpa volt üzemben, az idén részben már felszereltek, részben szerelés alatt van 1050, jövőre pedig újabb 1200 drb-ot szerelnek fel. *Együtt 17.080 drb uccai lámpa lesz.* A BSzKRT és a HÉV összesen 2012 drb közvilágítási lámpát tartott üzemben. Szándékunkban van folytatni a *tereken és parkokban a kandelláberek felállítását,* szaporítani kell, *legalább 700 darabbal,* az úttest fölé feszített lámpák számát, a kültelkeken is újabb 350 lámpával akarjuk javítani a közvilágítást, végül *400.000 pengőt szánunk oly munkálatokra, amelyeknek célja, hogy*

a közvilágítási berendezéseket a magánvilágítások ellátására szolgáló vezetékektől elválasszuk.

s a közvilágítási lámpákat közös vezetékből tápláljuk és központosan kapcsoljuk. A közvilágítás állandó fejlesztése ellenére

még a jövő évben sem tünnek el Budapestről teljesen a petróleumos uccai lámpák

s kőolajvilágítás címén még mindig 16.000 P szerepel a közvilágítás költségvetésében.

Reméljük, hogy utoljára.

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váczi-út 4.

Telefonszám: 222-10.

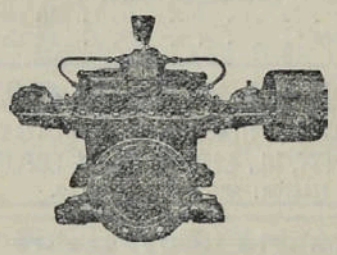

Sürgönycím: Duplex.

SZÁLLIT:
Gőz-, centrifugái-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 568—28.

FUCHS G.
Első Magyar Tizedes- és Százados-Hidmérleggyár R.-T.
BUDAPEST
Gyár és iroda: VI., Váci-út 43. Telefon: L. 915—23.
Városi raktár: VII., Károly király-út 1 Telefon: József 429—80.

Szmatana József
műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Wekerle Sándor-u. 13
TELEFON: 219—52

LERCHNER és TÖRÖK
szobafestő, mázoló és bútorfényező
TELEFON: L. 963—03.
BUDAPEST, VI., Petnaházy-u. 44

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépítő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN,
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD UCCA 3.
TELEFON: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

STOBBE KÁLMÁN
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 9.
TELEFON: 975—93

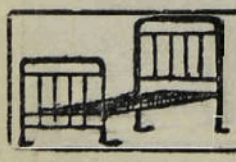

Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemű és paplanok gyári árban. **VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett.** Tel. J. 422-12.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

UNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus! Színben, minőségben elsőrangú! Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

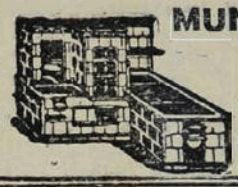

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takarékkályhagyár és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 512—30.

Fával égetett darabos fehér meszet,
C resit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb építő anyagot szállit bárnová kartelláron alúl:
Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8 Telefon: Aut. 244-41.

REICHENBERGER RÓBERT
RÉZMŰÁRÚ ÜZEM
Gyárt: vörösrézből, valamint más fémekből edényeket és készülékeket.
ALAPÍTTATOTT: 1888. TELEFON: JÓZSEF 366-14.
Arany- és ezüstérmekkel többszörösen kitüntetve!
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SAJÓ UCCA 6. SZÁM.

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

DÖMÉNY IMRE
EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG
festék-, háztart.- és vegyiczikkek kereskedése
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.
Telefon: Automata 886—51.

LAMPL ÖDÖN
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

Tel.: Aut. 150-79
Hűtő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek
Spitzer testvérek
Budapest, V., Vilmos császár út 42.
Tel.: Aut. 150-79

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3 sz. TELEFON: A. 847-73
Fióküzlet: IX. ker. Tompa ucca 0 szám

ÁRVAY R. LÁSZLÓ
Pala- és cserépfedő- mester — Jókarbantartási vállalat. Elvállal: pala-, cserép- és kátránytetők új fedését, javítását
Budapest, VII., Peterdy ucca 30. Telefon: József 351—06

FISCHER HENRIK
épületfakereskedő
Telefon: J. 028—08.
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

SZILÁGYI LÁSZLÓ
Pénzszekrény- és tressor-gyára
Tűzmentes páncél-szekrények, okmány vasszekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerű javításokat és szállításokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.
BUDAPEST, IX. CIKOM UCCA 37. SZÁM.
TELEFON: JÓZSEF 386—99

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. sz.
Telefon: Lágymányos 6—07.

Margalit Andor és Ödön
mérnök-építőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 586—45 és József 429—24.

Modernizálják a csatornák tisztítását

Csármann Ferenc tanácsnok és Zaitz László elmondják külföldi tanulmányútjukon szerzett tapasztalataikat

A főváros műszaki adminisztrációjának régi problémája: mi történjen azzal az óriási iszapmennyiséggel, amit a csatornák vizéből szűrnek le, mielőtt a kloákák szennyes levét a Dunába bocsátanák? Mostanig ezt a napi, 40 köbméternél több iszaptömeget kocsikra rakták és a városon kívül egy nagy gödör töltésére használták fel. A csatornaiszap mennyisége azonban a város fejlődésével egyre növekszik és így nemcsak az elszállítás lesz körülményesebb, hanem a költségek is számottevően emelkednek. Ezek a körülmények késztették a tanácsot arra, hogy *az iszapproblémával komolyan foglalkozzék és annak megoldását a sürgős műszaki feladatok közé sorozza.*

Mivel ezzel a kérdéssel minden világvárosnak meg kell birkóznia és a nagy nyugati metropólisokban már meg is találták a jó, vagy legalább is megközelítően jó megoldást, a tanács ezeknek a módszereknek a tanulmányozására a nyáron kiküldte *Csármann* Ferenc műszaki tanácsnokot és *Zaitz* László műszaki főtanácsost, a csatornázási alosztály vezetőjét.

A többféle tanulmányút során a főváros szakemberei *London, Frankfurt, München, Wien, Párizs* és még egész sor nyugati nagyváros csatorna-műveit szemlélték meg és értékes tapasztalatokkal tértek haza, amelyekről a következőket mondták el a *Fővárosi Hirlap* tudósítójának:

— A csatorna-szivattyútelepeket és a modern csatornázás rendszereit tanulmányoztuk külföldi útunkon, — mondotta *Csármann* tanácsnok. — Különösen az érdekelt bennünket, hogy a nagy nyugati metropólisok miképpen oldják meg a csatorna-iszap kezelésének kellemetlen problémáját. A nagyvárosok közüzemeit ugyanis mindenütt nagy feladatok elé állítja annak a nagymennyiségű iszapnak az eltüntetése, amely a csatorna-hálózatokban felgyülemlik és a szennyvízzel a szivattyútelepek medencéibe kerül. A fővárosban ez a mennyiség cca napi 40 köbméterre rúg, ami egy évben

olyan óriási mennyiség, hogy egy Budapesttől Vácig érő tehervonatot lehetne az iszappal megtölteni.

Legegyszerűbben szabadul meg csatorna-iszapjától *London.* Itt az összegyüjtött iszapot óriási tankhajókra rakják és kiviszik a tengerre, s a Themse torkolatától mintegy száz kilométerre a La Manche-csatorna hullámaiba öntik. A tenger sós hullámai szinte pillanatok alatt nyomtalanul nyelik el a legnagyobb tömegeket. Egy másik angol városban, *Bretfordban,* amely London közelében, Glasgow mellett van, már nem ilyen könnyű a helyzet, mert csak egy kisebb folyó áll rendelkezésre a szennyvíz befogadására, s ebbe a szennyes vizet egyszerűen beleengedni nem lehet. Itt körülbelül 16 négyzetkilométer nagyságú völgyben van a szivattyútelep, ahol menedékes medencékben üllepítik, aztán *vastag szénrétegeken át megszűrik* a vizet, *majd kénsavval fertőtlenítik* és teljesen megszűrve bocsátják a folyóba.

Az összegyüjtött iszapot viszont felfőzik, szárítják és kockákba préselve, mint műtrágyát exportálják Franciaországba.

Ez igen drága eljárás, de ott a nagy szénbányák közelében jelentéktelen a kiadás.

— Német alaposságra, tudásra és előrelátásra vall az a gazdaságos, sőt hasznothajtó eljárás is, amellyel a kérdést *Münchenben* oldották meg. Itt a csatornák vizét egy 16 részből álló medence-sorozaton vezetik át, így üllepítik. A medence-sor végén a teljesen tiszta és derített vizet, amelyben már semmi szilárd alkatrész nincs, egy halastóba vezetik. A levegőn és a napfény hatása alatt a tó vize teljesen megtisztul, úgyszólván sterillé válik, így vezetik azután München „szennyvizét" az Isar folyóba. A német alaposság azonban az iszapot sem hagyja kihasználatlanul. Ötletes szerkezettel

összegyüjtik az iszaptömegekben felgyülemlő gázokat és ezzel hajtják azokat a motorokat,

amelyek az egész szivattyútelep gépierejét szolgáltatják. Végül a kiszárított iszapot a város műtrágya gyanánt használja fel a saját földjein és gazdaságában.

Zaitz László műszaki főtanácsos érdeklődésünkre még elmondotta, hogy az iszapkezelés problémája különösen azért érdekli a főváros műszaki apparátusát, mert a főváros új csatorna-szivattyútelepek építése előtt áll és ezek létesítésénél a legújabb technikai vívmányok szemelőtt tartása fokozatosan fontos.

— A budapesti csatorna-iszap mai kezelése — mondotta, — nemcsak körülményes, de nagyon drága is. Az iszap víztartalma 95%, *évi mennyisége pedig húszmillió kilogramm.* Ha ezt az óriási mennyiséget csak 10—15 százalékkal redukálni tudnánk,

egyedül fuvarköltségben is jelentékeny összegeket takaríthatna meg a főváros.

Tudomásunkra jutott, hogy a külföldön ennél sokkal nagyobb mértékben is redukálni tudják a víztartalmat, ezért tartotta szükségesnek a tanács, hogy a fontos kérdést a helyszínen tanulmányozzák a főváros szakemberei. Megtudtuk, hogy a víztartalom csökkentését különféle eljárások segítségével 60—70 százalékkal lenyomni lehet, ami annyit jelent, hogy a köbtartalom egyheted-egynyolcadára esik vissza.

— Sok város berendezését volt alkalmunk megtekinteni és a látottak után a legnagyobb objektivitással meg kell állapítanunk, hogy a budapesti csatorna-szivattyútelep miatt, ha diesekvésre nincs is jogunk, de amiatt szégyenkeznünk sem kell. A mi telepünk tiszta, csinos berendezése, valamint gazdaságos üzeme és modern gépezeti berendezése tekintetében a kontinensen az elsők között foglal helyet.

Fontos tudnivaló!

Minden rádióhallgatónak tudomására hozzuk, hogy a világhirü „Miniwatt" egyenáramu csöveinken kivül

VÁLTÓÁRAMU CSÖVEK

is vannak, melyek közvetlen hálózatba kapcsolhatók.

Ezen váltóáramu csősorozat több mint 20 különféle csőből áll, melyek között minden célra alkalmas csövet találhat.

Bővebb felvilágositásért forduljon a kereskedőhöz.

PHILIPS RADIO

PHILIPS

VÁLTÓÁRAMU CSODACSÖVEK

A Budapesti Helyiérdekü Vasutak Részvénytársaság igazgatósága, tisztviselői kara és alkalmazottai mély megilletődéssel és szomorúsággal jelentik, hogy

dr. Laufer Lajos

ügyvezető igazgató úr

e hó 22-én, életének 65. évében rövid szenvedés után elhúnyt.

Megboldogult Ügyvezető Igazgatónk négy évtizedet meghaladó időt töltött vasútvállalatunk szolgálatában, ahol értékes munkásságával, gazdag tapasztalataival és nagy jogászi képzettségével a vasútintézet fejlesztése körül hervadhatatlan érdemeket szerzett. Kartársai iránt tanusított emberszeretetével pedig mindnyájunk hálaját és elismerését érdemelte ki.

Emlékét mindenkor kegyelettel fogjuk megőrizni!

Budapest, 1929 szeptember hó 23-án.

LEFÉBER ÉS TÁRSA

Kut-, vízmüépités és mélyfurási vállalat

Mélyfurások, kutatófurások, aknaépités, alapozások, viztelenitések, szivattyútelepek, berendezése

Budapest VI. Bulcsu ucca 5. ■ Telefon: Lipót 981-01 szám

»EGYESÜLT«

GOLYÓS- ÉS GÖRGŐSCSAPÁGY GYÁRI JAVÍTÓÜZEM

BUDAPEST VI, SZINYEI-MERSE UCCA 26

(Podmaniczky ucca sarok)

UJ SPECIAL CSAPÁGYAK KÉSZITÉSE

TELEFON: L. 984-34

NEUSCHLOSZ—LICHTIG

REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPAR R. T.

BUDAPEST—ALBERTFALVA

VÁROSI IRODA: IV., PETŐFI SÁNDOR UCCA 9. SZ.

TELEFON: AUT. 890—47.

GYÁRI TELEFON: LÁGYMÁNYOS 582—20, 11—79.

PARKETT- ÉS ÉPÜLETASZTALOS MUNKÁR!

Tökéletes tüzoltókészülék mindenféle tüz esetében a

PERKEO habzó anyagu tüzoltókészülék

PERKEO tüzoltókészülékek gyára

Rosenthal József Budapest, V, Tükör-u. 4

Ereky Károly ünneplése a Ferencvárosban

Ereky Károly, a magyar gazdasági élet egyik elismert kitünősége, akire a főváros lakossága, mint valami csodadoktorra néz és tőle várja Budapest közélelmezésének megreformálását, a hús, szalonna, zsír és a sertés exportjának új életrekeltését, — tudvalevően a *Székesfővárosi Vásárpénztár* elnöke lett és ebben a minőségében lemondott törvényhatósági bizottsági tagságáról. A *Ferencvárosi Kaszinó* abból az alkalomból, hogy elfoglalta a *Vásárpénztárnál* az elnöki pozíciót, csütörtökön este vacsorát rendezett tiszteletére, amelyen a nagyszámban egybegyült polgárság meleg szeretettel ünnepelte: mint búcsúzó törvényhatósági bizottsági tagot és mint új elnököt.

A vacsorán, a házigazda szerepét betöltő *Usetty* Bélán kívül jelen voltak még *Dési* Géza és *Fejér* Ottó orsz.-gyül. képviselők, *Bittner* János felsőházi tag, *Bohn* József, *Popelka* János törv.-hat. biz. tagok, *Muzsikó* István ker. előljáró, *Szenessy* Aladár min. tanácsos, *Bakonyi* János a Tattersall, *Demkó* Béla a Vásárpénztár igazgatója, *Hukk* Antal, az élelmiszerüzem igazgatója, *Pavlik* Ferenc ny. rendőrtanácsos, kerületi pártelnök, az angyalföldi küldöttség élén dr. *Treiber* Márton és kívülök még igen nagyszámú előkelő közönség.

Ereky Károlyt, — aki a Kaszinó elnöke, *Usetty* Béla kíséretében érkezett, — hatalmas éljenzés és taps fogadta. Vacsora alatt *Usetty* Béla mondta az első felköszöntőt és az *Egységes Párt* nevében üdvözölte *Erekyt:*

— Most, amikor *Ereky* Károly elhagyja a közgyűlési termet és átlép a közgazdasági élet praktikus terrénumára, — mondta — szükséges, hogy a párt meleg szeretettel búcsúzzon el tőle, a bizottsági tagtól. *Ereky* pályafutása a *Ferencvárosból* indult ki. Ő volt az első, aki a *Ferencvárosban* polgári pártot alakított és a polgárságért harcot indított. A közgyűlésben is

mindig a polgárságért küzdött és nem merült el soha világnézleti harcokban.

Működése *mindig gyakorlati, gazdasági irányú volt.* Tevékenysége ezentúl azon a téren fog mozogni, amely az ő tudásának legjobban megfelel. A pártot igen nagy veszteség éri azzal, hogy aktiv politikusainak sorából elveszti, mégis örülünk, hogy oly fontos pozicióba jut, ahol kétségtelenül igen sokat várhat a közvélemény *Ereky* munkásságától.

Fejér Ottó ny. államtitkár és *Dési* Géza országgyűlési képviselők köszöntötték ezután *Ereky* Károlyt, aki válaszában elmondotta, hogy

ez a mai összejövetel semmiképpen sem lehet búcsúvacsora.

— Nem búcsúzom — mondotta — a Ferencváros polgárságától. Azt a mandátumot, amelyet a Ferencváros lakosságától kaptam, köszönettel visszaadom, de ez csak azt jelenti, hogy

most nem a közgyűlési teremben, hanem más pozicióban fogok küzdeni a polgárság jobb sorsáért, boldogulásáért.

Ezután nagy vonalakban vázolta a közgazdasági tevékenység nagy fontosságát és megigérte, hogy minden igyekezetét, munkáját, tudását a jövőben is a polgárság javára fogja felhasználni.

Ereky szavait az első mondattól kezdve mindvégig gyakran szakították félbe a tetszésnyilvánítás kitörései és hosszantartó lelkes ünneplésben részesítették. Ezután még számos pohárköszöntő és üdvözlés hangzott el, a társaság pedig a késő éjjeli órákig maradt együtt baráti hangulatban.

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929 szeptember hó 23-án tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) Nagyobb és kisebb építkezésekre:

1. Schwarcz Zsigmond III., Majláth u. 78. I. em. ház, terv. Kiss József és Berger Károly VII., Thököly út 176.
2. Deér Ödön és tsai I., Bakator u. 5127. hrsz. I. em. manzárdos lakóház, terv. Hendrich Antal II., Buday László u. 5.
3. Imre Jenőné I., Mohai út 3012. hrsz. fsz. családi ház, terv. Kapitány György I., Mohai út 114.
4. Egyházi István I., Németvölgyi út 8162. hrsz. fsz. lakóház, terv. Szerencsy Géza VIII., Mária Terézia tér 14.
5. Kardos Ferenc III., Zsigmond u. 30. I. em. toldalék, terv. Braun Károly VII., Dohány u. 48.
6. Szabó Lajos I., Zólyomi 8038/1. hrsz. magas fsz. ház, terv. Stobbe Jenő VIII., Teleki tér 6.
7. Kucsera Sándor I., Major u. 3258/56. hrsz. fsz. ház, terv. Nagy Sándor V., Korálll u. 31.
8. Nagy István VII., Komócsy u. 31397. hrsz. fsz. ház, terv. Szőllős Aladár VI., Szív u. 35.
9. Ulicska István VIII., Tömő u. 28. toldalék, terv. Soproni Ferenc IX., Tűzoltó u. 45.
10. Kreutzer Ágoston II., Orsó u. 15. családi ház, terv. Bardon Alfréd és Brestyánszky Tibor VIII., Baross u. 80.
11. Varga Jenő I., Csipke út 9549/7. hrsz. fsz. ház.
12. Nedelkovics Antal I., Bornemissza u. 3516/28. hrsz. fsz. ház, terv. Marjalaky Jenő IV., Váci u. 16.
13. Matus Jenő I., Tárogató u. 11136. hrsz. toldalék, terv. Kéri Bálint I., Kelenvölgy.
14. Pollacsek Károlyné III., Törömhegy 22163. hrsz. nyaraló, terv. Szepessy Sándor IV., Havas u. 4.
15. Ertl József VI., Hajtsár út 2004/27. hrsz. I. em. épület.
16. Halom Imre II., Hermann Ottó u. 9. I. em. ház, terv. dr. Baráth Béla és Novák Ede II., Halász u. 1.

B) Nagyobb és kisebb átalakításokra:

1. Klein Mózes VII., Síp u. 20.
2. Schöller Ferenc VII., Cserey u. 9.
3. Gartner Dezső II., Eszter u. 23.
4. Breitfeld Marcell IV., Váci u. 14.
5. Nemes István I., Hegyalja u. 5187. hrsz.
6. Krausz Miksa X., Belső Jászberényi út 9.
7. Hermann Gyula X., Belső Jászberényi út 14.
8. Korányi József VII., Thököly út 12.
9. Dr. Szilas Sándor II., Retek u. 13171. hrsz.

Mész, cement, gipsz
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII, Beniczky ucca 6. sz.
Telefon: József 302-83.

ILKOVITS J.
Központi fütések és vízvezetéki berendezések vállalata
BUDAPEST, VI, ANDRÁSSY ÚT 92.
TELEFON: Aut. 212—07.

BŐHM NÁNDOR ÉS TÁRSA
AUTÓJAVÍTÓ- ÉS KAROSSZÉRIAGYÁR
BUDAPEST, VI., TÜNDE UCCA 10-44. sz.
(SCHLICK-GYÁR) TELEFON: LIPÓT 903-19. (SAJÁT TELEP)

BITUMEN ÚTÉPÍTŐ R. T.
Budapest, IX., Ferenc-körút 46.

FÉMÁRÚ- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRÚT 35. TELEFON: J. 373—71

Központi Sajtóvállalat lapjai:
NEMZETI UJSÁG
UJ NEMZEDÉK
Budapest, V., Honvéd u. 10

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

„PALATINUS"
ÉPÍTŐ- ÉS INGATLANFORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: Automata 121-45, 123-85.
Budapest, V., Rudolf-tér 6.

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII., József körút 69. Telefonszám: József 373-67
Tervez, berendez, átalakít: központi gőz-, melegvíz- és légfűtéseket, vízvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyu és elektromos világitási telepeket

FORT OSZKÁR és TÁRSA Tel.: J. 303-85
műszaki iroda és vállalat
Központi fűtés, vízvezeték stb. berendezések részére
Budapest, IX., Angyal ucca 33

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 828—20. **gyártmányai**
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk **kedvező fizetési** feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti Iroda: V., Nádor-u. 3.

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva
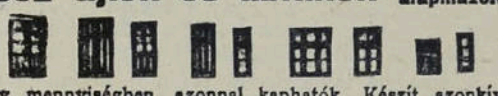
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készit azonkivül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Malomsoky József** asztalosárugyárrt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

STEINER MÁRK konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

Széchenyi Gyógyfürdő
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

HUTTERER ÉS KÓSA
épület- és diszmübádogos, egészségügyi berendezési vállalat
Telefon: Aut. 854—08
Budapest, IV., Magyar ucca 42-44.

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
BUDAPEST VIII, BEKES UCCA 1. sz.
(Omnia Mezgóval szemben) Telefon: J. 350-18
Elektromos világitás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

Az 1924. évi XVIII. t.-c. alapján szervezett
IPAROSOK ORSZÁGOS KÖZPONTI SZÖVETKEZETE
Postatakarékpénztári szla: 10517 — Postatakarékpénztári csekkszámla: Kisipari hitelakció: 44500 — Girószámla: Magyar Nemzeti Bank — Táviratcim: IPKÖZPONT

TELEFONSZÁMOK:

Központi osztályok:
V., Nádor ucca 22. Aut. 253-33, Aut. 253-37, Aut. 151-35, Aut. 212-14. Igazgatóság. Titkárság. Pénzügyi osztály. Ellenőrzés. Könyvelés.

Bőrosztály:
L. 996-62. Nádor ucca 21.

Épitőipari osztály:
L. 912-32. Nádor ucca 18.

Faipari osztály:
L. 996-61. Nádor ucca 21.

Kisipari hitelakció:
Aut. 253-33. Nádor ucca 22.

Kereskedelmi osztály:
L. 996-61. Nádor ucca 21.

Textil közszállitási osztály:
L. 902-32. Nádor ucca 18.

SPORIK FERENC
tetőfedőmester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala, műpala, cserép és kátránylemezzel fedett tetők javitását és jókarbantartását
Budapest, III., Pacsirtamező-u. 53. Tel.: Óbuda 625-72

Országos épitő r. t.
Budapest, V. Harmincad-u. 3.
Telefon: Aut. 824-05, 824-06.

Készek az új nagy vízmű tervei

Önálló intézmény lett a vízművek — Befejeződött a bővítés első része — Épül a harmadik új csőkút-csoport

A vízműveknek önálló vagyonkezelésű intézménnyé való átszervezéséről intézkedő közgyűlési határozatot a kormány ugyan még nem hagyta jóvá, de annyira kézenfekvő a felügyeleti hatóság beleegyezése, hogy a községi háztartás jövő évi költségvetésében *már nem szerepel a vízművek előirányzata*, hanem a villamos- és gázművekhez hasonlóan önálló költségvetést terjesztenek a közgyűlés elé.

Az önállósított vízművek jövő évi költségelőirányzatának érdekessége kétségtelenül az, hogy a szokásos háztartási hozzájárulás helyett csak a húszmillió pengőnyi befektetett tőke 4 %-os kamatát térítik meg a fővárosnak, vagyis circa 800.000 pengőt fizetnek be jövőre a főváros pénztárába.

Több, mint 700.000 pengőt kíván a főváros a vízművek beruházására fordítani a jövő évben, amelyek így oszlanak meg: *Új vízmérők* beszerzésére 50.000 pengőt, a *csőhálózat bővítésére* 500.000 pengőt, a *harmadik csőkút-csoport* építésére 200.000 pengőt, egyéb gépekre 20.000 pengőt. A vízművek jövő évi előirányzatának mérlege 10,293.713 pengő főösszeggel zárul, ami 728.978 pengővel nagyobb az 1929. évi előirányzatnál. Nem szerepel a költségvetésben az *új budai vízmű építésének költsége*, holott köztudomás szerint a főváros vízellátásának zavartalan biztosítása érdekében

legkésőbb jövőre meg kell kezdeni a második nagy vízmű építését,

s ennek előkészítő munkáit már az idén meg is kezdte az ügyosztály.

A vízművek legközelebbi programjáról és terveiről a következőket tudta meg beavatott helyen a *Fővárosi Hirlap* munkatársa:

— Addig is, amíg az új vízmű építésére sor kerül, gondoskodni kell a főváros fokozódó vízszükségletének kielégítéséről. Ezt *újabb kútcsoportok fúrásával biztosítja* az ügyosztály. *A káposztásmegyeri telep kibővítésének első fejezete, a csőkutak újabb csoportjának megépítésével befejeződött.* Ez a csoport ősztől már üzemben van és naponkint átlagban 6,000.000 liter vizet szolgáltat. A csőkutak két csoportjával

a telep víztermelését rendes vízállás mellett napi 12 millió literre sikerült fokozni,

ami már nagyon számottevő mennyiség és a legnagyobb fogyasztással is meg tud birkózni. *A harmadik kútcsoport kiépítésére most, a közeljövőben kerül a sor* s az erről szóló előterjesztés is hamarosan készen lesz. *Az új budai vízmű* szükségességét már az 1929. évi költségvetés tárgyalásakor, tavaly ősszel hangoztattuk. Beszámoltunk arról, hogy a szükséges talajvizsgálatok már befejeződtek. Az így szerzett tapasztalatok és adatok alapján

a tervek teljesen elkészültek és a költségszámítás is megvan.

A számítások szerint a vízmű megépítéséhez harminc millió pengőre lesz szükség. A vízmű megépítése a *másik két nagy üzem: az Elektromos Művek és a Gázművek fejlesztésére vonatkozó beruházó programmal együtt egységes előterjesztésben az ősz folyamán tárgyalás alá is kerül.* Ugyancsak kész az előterjesztés a csőhálózat nagyobb arányú kiterjesztésére is.

— A 20 millió dolláros beruházókölcsönből a vízművek céljaira engedélyezett 14 millió pengő felhasználását a kormány már a mult évben megengedte és

a beruházó munkálatok az egész vonalon nagy erővel megindultak, sőt részben már be is fejeződtek.

A négy vízmedence, a krisztinavárosi átemelőtelep új gépháza, az egyes telepek elektrifikálásával kapcsolatos toldaléképítések már *majdnem teljesen befejeződtek*, egyedül a Csatárka dülői medence nem készült el még teljesen, de rövidesen ez is üzemképes állapotba kerül. Kiépült a medencékhez vezető nyomócső hálózat is. A telepek elektrifikálásához szükséges gépek szállítása folyamatban van. A beruházóprogram keretébe tartozó csőfektetések körül legjelentékenyebb a Hungária körúti részben 500, részben 600 milliméteres főcsövek fektetése a *Váci* úttól a *Soroksári* útig. E csőfektetés már majdnem teljesen készen van, csupán egy 900 métrees szakasz van vissza a Thököly út—Kőbányai út közötti szakaszon. Az ősszel ez is készen lesz. A beruházó programhoz tartozó egyéb hálózati bővítéseket a vízmű már végrehajtotta. Most, hogy a víztartó medencék üzembe kerülnek,

a vízszolgáltatást ki lehetett terjeszteni olyan területekre is, amelyek eddig részben magasabb fekvésük, részben a gépészeti berendezések fogyatékossága és a tároló medencék híján enélkül voltak.

Ezeknek a területeknek a bevonása természetesen szükségessé tette az elosztóhálózat nagyobb arányú kibővítését is, amelyet azonban kellő fedezet híján a mostani beruházó programba beilleszteni *nem lehetett.* A vízművek igazgatósága a *Vegyészeti és Bakteorológiai Intézet* bevonásával *folytatja a kísérleteket a budapesti vízvezetékben előforduló vasbaktériumok eltávolítására* is, amelyek ugyan

teljesen ártalmatlanok, de a víz kifogástalanságát mégis befolyásolják.

Különböző eljárások kipróbálása folyamatban van. *A kísérletek egy-két hónapon belül befejeződnek* s remélhető, hogy a kérdés megoldására nézve mindenképen kielégítő javaslatot terjeszthet a vízművek igazgatósága a tanács elé.

KŐNIG JÓZSEF
OKL. MÉRNÖK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: JÓZSEF 4-4—69.
Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Muzeum-körút 41.
TELEFON: AUT. 860-96. □ TELEFON: AUT. 860-96.

KRAUSZ REZSŐ kályhás-mester, speciálista e szakmában. T.: A. 540-67
Budapest, II., Csalogány u. 50. (Bejárat az Ápolda u. oldalon) Lakás: Csalogány ucca 53. (Szénatér mellett). Készít új kályhákat, kandallókat, takaréktűzhelyeket és falburkolatokat. Átrakást és javítást jótállással eszközöl jutányos árak mellett.

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőoltványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

Parafakőgyár R-t.
ezelőtt: Kleiner és Bokmayer
Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4.
Telefon: József 301-14, József: 301-16
Készít sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat.
Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vízálló padló.

Thiergärtner és Stöhr rt.
egészségügyi és fűtőberendezések gyártása és felszerelése
Budapest, I. ker., Budaíoki-út 9-11.
Telefon: József 363-51. • Telefon: József 363-51.

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Peterfy Sándor ucca 34. szám
Központi fűtés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 515—19.

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.
KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

JÓNÁS FERENC
építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Kolumbus u. 27 Telefon: J. 339—81.

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállít hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK
Központi fűtés-, vízvezeték- és csatornázási vállalat
Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel. Aut: 377-15 Alapítva 1790-ben
Budapest, IV, Aranykéz ucca 6

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65.
Dr. KOLLÁR
FEDŐLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR
BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

JUSTUS SÁNDOR ÉS FIA
Gördülő faredőnyök, acéllemezredőnyök, boltponyvák, vászon-, szövött- és faredőnyök gyára
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 24/B.
Alapíttatott 1886-ban. Telefon-interurban: Automata 223-06. szám.

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 668-23

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapítva 1852. Alapítva 1852.

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központi BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: Dunmész.
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemű kőfaragó-munkát

Littke és Tóth OKLEVELES ÉPITÉSZEK ÉPITŐ IPARI VÁLLALATA
BUDAPEST, IX., Bokréta ucca 12. sz.
TELEFON: JÓZSEF 356-33

Vállalkozási Hirlap

Új versenytárgyalási kiírások

Az elmult héten a főváros tanácsa a következő újabb versenytárgyalásokat írta ki:

Rézsü biztositási és berendezési munkára a Drasche-féle telken. Ajánlat tehető szeptember 30-án déli 12 óráig az út- és csatornaépitési ügyosztályon.

Vasúti vágány építésére a ferencvárosi helyi kikötőben. Ajánlat tehető október 7-én déli 12 óráig az út- és csatornaépitési ügyosztályon.

Központi fütőberendezési munkára a Gyáli út 3. sz. alatti gazdasági épületnél. Ajánlat tehető szeptember 30-án d. e. fél 10 óráig a középitési ügyosztályon.

Központi gőzfütőberendezési munkára a Teve uccai tüzőrségi épületnél. Ajánlat tehető október 1-én d. e. fél 10 óráig a középitési ügyosztályon.

Föld, kömives, elhelyező és vasgerenda munkálatokra a Léderer-telepi erdei iskolánál. Ajánlat tehető október 7-én d. e. fél 10 óráig a középitési ügyosztályon.

Olajlábazat mázolási munkára az Uj Szent János-kórháznál. Ajánlat tehető szeptember 30-án d. e. fél 10 óráig a középitési ügyosztályon.

Versenytárgyalási megbizások

Az elmult héten tartott nyilvános és szükkörü versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállitásokat a következő cégek kapták:

Bádogos munkát a *Károlyi-palotánál:* Fliegl Béla 4418, a *Fővárosi cirkusznál:* Székely Lajos 11.529, a *Gyáli úti kislakásoknál:* Fliegl Béla 3539, a *Gyáli úti gazdasági épületnél:* Friedmann József 16.434 P.

Csatornaépitési munkát a *Röppentyü és Frangepán uccánál:* Halász Hubert 32.736 P.

Garázsépitési összmunkát a fővárosi csatornaszivattyú-telepen: Gratzl Lajos 41.127 P.

Kerítésépitési munkát a *Madarász uccai kórháznál:* Kovács József 11.200, a *Százados úti kislakásoknál:* Sághy Gyula 20.759, a *Mihálkovics uccai kislakásoknál:* Hoffer Gyula 12.895, a *Ranolder uccai óvodánál:* Rudolf János 2058, a *Kőbányai úti kislakásoknál:* Katona és Széll 7710 P.

Kéményépitési munkát a *Bakáts téri templomnál:* Vaits Sándor 3175 P.

Ruhakonfekcionálási munkát: Textilipari értékesitő és feldolgozó r. t., Szabóiparosok termelő és hitelszövetkezete, Ruhakonfekció r. t., összesen 11.000 P-ért.

Tetőfedőmunkát a *Gyáli úti gazdasági épületnél:* Tóth Lajos 4260 P.

Tölgyfapadozati munkát ugyanott: Neuschloss-Lichtig r. t. 14.400 P.

Árokboltozási munkát a *Budenz-ároknál:* Gratzl Lajos 13.842 pengő vállalati áron.

Diesel-mótorok szállitását a csatornatisztitó-szivattyútelep részére: Láng gépgyár r. t.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szükkörü versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákra és közszállitásokra a következő cégek és vállalatok pályáztak:

Bádogosmunkára a *Gubacsi úti kislakásos telepen:* Rolly Béla 5509, Fliegl Béla 5297, Erményi Antal 7615, Szekér Gyula 5421, Böhm József Géza 5329, Vasas János 6918, Abucsay Sándor és Társa 5853, Schober Ferenc 6415, a *Gyáli úti bakteriológiai intézetnél:* Bognár Ferenc 4154, Fliegl Béla 3311, Tollár Lajos 3873, Lammel Ferenc 3774, Böhm Géza 4475, Szekér Gyula 3820 P.

Tetőfedőmunkára ugyanott: Krumpholtz Ferenc 3118, Dobai János 3150, Urbancsek János 2772 P.

Kömivesmunkára a *Vágóhid uccai szükséglakásoknál:* Horváth József 2847, Szelli és Lengyel 1549, Seif Gyula 3465, Kurcsák Gergely 2596, Kolény és Balázs 3359, Kovács Nándor 2215, Hochhauser Ferenc 2436, Ertl József 2239, a *Bécsi úti bérházaknál:* Hajnal Henrik 12.210, Cserépy István 3830, Dittler Ferenc 3005, Szakál Lukács 4362, Nagy Sándor 7765 P.

Száritási munkára a *Miklós téri gyógypedagógiai intézetnél:* Paulus Pál 8296, Péter Ernő 15.960, Weisz László 7901 P.

Bútorszállitási munkára a *Lenke úti iskolánál:* Gombos András 20.358, Fazekas György 10.054, Dören Henrik és Társa 6791, Bútorcsarnok szövetkezete 24.917, Budapesti bútoriparosok szövetkezete 15.657, Lopos Gyula 19.715, Magyar-amerikai faipari r. t. 8448, Jakab Gyula 19.582, a *Lenke úti óvódánál:* Bútorcsarnok szövetkezet 6100, Hochstädter Vilmos 4827, Bútoriparosok kereskedelmi r. t. 6509, Lopos Gyula 5468, az *Üllői úti iskolánál:* Lopos Gyula 19.715, Dören Henrik 8341, Bútorcsarnok szövetkezet 24.917, Jakab Gyula 20.447, Fazekas György 18.538, Budapesti bútoriparosok kereskedelmi r. t. 15.657, Gombos András 19.906, Magyar-amerikai faipari r. t. 8448, Rosenfeld Andor 21.498, a *Római fürdőtelepi iskolánál:* Rosenfeld Andor 18.417, Dören Henrik 5593, Gombos András 17.840, Bútorcsarnok szövetkezet 22.015, Magyar-amerikai faipari r. t. 7216, Jakab Gyula 17.909, Lopos Gyula 17.117, Fazekas Gyula 8464, Budapesti bútoriparosok kereskedelmi r. t. 13.835 P.

Tornaterem - berendezés szállitására a *Lenke úti iskolánál:* Lopos Gyula 10.063, Hlatky József 7717, Seffer Antal 9621, Lieszkovszky Gyula 10.630, az *Üllői úti iskolánál:* Lieszkovszky Gyula 10.630, Hlatky József 7727, Lopos Gyula 10.063, Seffer Antal 9621, a *Római fürdőtelepi iskolánál:* Lopos Gyula 10.063, Hlatky József 7713, Lieszkovszky Gyula 10.630, Seffer Antal 9621 P.

Ács- és asztalosmunkára a *gróf Andrássy-laktanyánál:* Halamann János 6705, Bucsanyecz József 11.459, Kozma Pál 6374, Kecse Sándor 11.960, Ranyák József 7064, Hegedüs és Nagy 6642, Gera Lajos 8795, Berzi Miklós 10.995, Horváth József 7053 P.

Kovács- és lakatosmunkára ugyanott: Hermann János 4005, Simor Dóme 2250, Ledniczky és Társa 4699, Fölkel István 3829, Polgár Ignác 2749, Unitas lakatosipar 7160, Sallay Nándorné 4330, Gerő és Győri 4346, Kada Márton 3636 P.

Mázolómunkára ugyanott: Kovács István 2670, Brenner Miksa 1792, Jóföldy Tibor 3707, Wiegmann Frigyes 2658, Kiszely Géza 6468, Lendvai Ferenc 2331, Bursch Miklós 3097, Kovács András 2816 P.

Szigetelő munkára a *Marcibányi téri iskolánál:* Böhm és Kállay 8200, Gabos Oszkár 7635, Seif Gyula 8840, Katona János 8029 P.

Világitótest felújitásra a *Wenckheim-palotánál:* Kissling R. és Fia 16.310, Puchinger és Gira 12.060, Kulcsár Sándor 18.700, Galambos Jenő 14.190, Czabán András 19.984, Shaku-do bronzipari műhely 15.340, Pollák Ferenc 16.790 P.

Kőfaragómunkára a *Római fürdőtelepi iskolánál:* Weisinger György 2780, Seenger Béla 2290, Král Gyula 2507 P.

Vászonredőny-munkára a *Teve uccai tüzőrségi laktanyánál:* Pick E. utódai 1002, Magaziner A. és Társa 858, Paschka és Társa 864, Ledniczky és Társa 963, Gichner János 1043 P.

Tölgyfaparkettázási munkára ugyanott: Neuschloss-Lichtig r. t. 1900, Fried és Benedek 1974, Cyklop r. t. 1858, Nasici tanningyár 1968, Politzer és Okleiszky 1890 pengő vállalati áron.

Olajtermékek és műszaki cikkek beszerzése előtt kérjen ajánlatot:
Budapest, V, Csáky-u. 18/b
Telefon: Lipót 998—28.
Csécs és Társa
műszaki és olajkereskedelmi társaságtól

TEUDLOFF—DITTRICH
ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T.
TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93
KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

TERLANDAY ÉS TÁRSA
asztalosáru gyára
Budapest VII, Erzsébet királyné-út 125/b. sz.
Telefon: József 443—83.

Baranyi Gyula és Társa
Vegyipari Vállalata r. t. Budapest, VII., Izabella-tér 1.
Telefon: József 443—89.
Festékek, Vegyicikkek és Hézagmentes „MEROLIT" padló

Schwabl Alajos TELEFON AUT. 287—26 SZ.
festékáru-kereskedés
Bpest V., Vilmos csász. út 22

KAUTNIK JÓZSEF SZOBRÁSZ-MESTER
ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyárr berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jegyszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 964—14. SZÁM

KOLLARIT
BŐRLEMEZ
A LEGJOBB TETŐLEMEZ
KOLLARIT
FOLYÉKONY SZIGETELŐ ANYAG
NEDVES FALAK SZÁRAZZÁTÉTELÉRE ÉS ROSSZ BÁDOGTETŐK ÁTMÁZOLÁSÁRA A LEGJOBB
KOLLMIX
HIDEG ASZFALT EMULSIÓ
A LEGJOBB UTÉPITŐ ANYAG
GYÁRTJA: EGYESÜLT UJPESTI VEGYÉSZETI GYÁRAK
KOLLÁR MIKLÓS
UJPEST, VIOLA-UTCA 30-32.
TELEFON: L 920-56, 913-43, U. 35.

Alexi és Uhlyarik műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Falk Miksa ucca 26. Telefon: Aut. 209-93
Disco világitótestek
Schunk & Ebe gyártmányú szénkefék
Mindenféle villamossági cikkek eladása nagyban és kicsinyben— Elvállal mindennemű villamossági szerelést

Ülőbutor-állványt készit SINKÓ TELEFON: JÓZSEF 425—40
BUDAPEST, VII., GRASSALKOVICH U. 21. SAJÁT HÁZ.

STIEBER-FÉLE
ÉPITÉSI és IPARI R.T.
Vasszerkezetek
Fatetőszerkezetek
Ragasznélküli üvegtetők
BUDAPEST, VII, ARÉNA-ÚT 64. Telefon 348-49
Gyártelep: I, CSURGÓI-ÚT 28. Telefon 384-51

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Reiter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 811—13

TÓTH SZ. JÁNOS Tel.: Aut. 559-38
VÍZVEZETÉK- ÉS FÜRDŐBERENDEZŐ ÉPÜLET- ÉS DISZMŰBÁDOGOS
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 6. SZÁM

MORVAI GYULA TETŐFEDŐMESTER
PESTUJHELY, MOLNÁR VICTOR UCCA 33. SZ.
Elvállal minden e szakmába vágó tetőfedő munkákat

Szobafestő, mázoló és ércfényező munkákat kiváló kivitelben készit
SZEGŐ JÓZSEF
Budapest, VII., Kazinczy ucca 20. Telefon: J. 440-60.

PANUCZA GYÖRGY
FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR
Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

SÁGI ISTVÁN
Tüzhely- és épületlakatosmester
BUDAPEST, VIII., Baross-u. 2. sz.

Mandorff és Társa
Vas, fémlakatos és gépjármü áru munkák üzeme
Budapest VI., Szabolcs ucca 9.
Telefon: Aut. 142—67.

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

NYITRAY JÁNOS
hatóságilag eng. villanyszerelő és mechanikai vállalata
VII., CSÁNYI UCCA 6.

SZALFÉTER EDE TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32
BUDAPEST I, KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Stefienberger u. 16. TELEFON: J. 302-38.

Beton, makadám, aszfalt
felvágásához vegyen BÉRKOMPRESSORT
Liska Jenő okl. gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, VIII, Orczy-út 22. Tel.: J. 335-4[illegible].

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. Városház ucca 6

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemü felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

Proczeller Bálint kövező mester
Budapest, X. Korponai u. 11. Tel.: Kőbánya 74-84

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és épitőmesterek, épitési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhid ucca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

Rövidesen rendezni kell a fővárosi munkások nyugdíjellátását,

de a költségvetésben egy fillért sem irányoztak elő erre a célra

Az 1928. évi 40. törvénycikk, az öregség és rokkantság esetére szóló kötelező biztosításról rendelkezve, a fővárost is utasította arra, hogy munkásai és egyéb alkalmazottjai megfelelő ellátásáról gondoskodjék. A tanács utasására *Borvendég* Ferenc tanácsnok a tavasszal kezdte meg az üzemi alkalmazottak nyugellátásáról szóló szabályrendelet megszerkesztését s ez *nagyjában el is készült* és megérett arra, hogy rövidesen a bizottságok elé kerüljön. Ez a szabályrendelet azonban az eredeti elgondolás szerint egyelőre csak a három legnagyobb üzem, a villany-, a gáz- és a vízművek alkalmazottainak öregségéről gondoskodnék, míg

a többi üzemek több ezernyi munkásáról és alkalmazottairól nem történik benne intézkedés.

A fővárosi üzemi nyugdíj kérdése tehát ezidőszerint még teljesen kezdetleges stádiumban van és nincs eldöntve, vajjon a nagyüzemek külön-külön létesítenek-e nyugdíj-alapot s ez esetben az apróbb üzemek nyugdíjasainak sorsa külön elbírálást kíván, vagy pedig egy nagy közös nyugdíjintézetet létesítenek, amely magába foglalja az összes üzemek alkalmazottait. Annyi bizonyos, hogy a most készülő szabályrendelet lesz a mintája az egész üzemi nyugdíjnak. Illetékes helyen érdeklődtünk az üzemi alkalmazottak nyugdíjügyének rendezése iránt s a következőket tudtuk meg:

— Ha ezeknek a szabályrendeleteknek a hatályát nem terjesztenénk ki bizonyos feltételek mellett az összes üzemek havidíjasaira és a főváros szolgálatában levő összes munkásokra, hanem az Elektromos- és Gázművek alkalmazottain kívül az üzemi alkalmazottakat és munkásokat kizárólag az 1928. évi XL. t.-c. kereteinek megfelelő ellátásra utalnánk,

olyan egyenlőtlenségek állhatnának elő a nyugellátás tekintetében, amely méltányossági és szociális szempontból nem engedhető meg.

— Ezért a nyugellátás rendezése legmegfelelőbben úgy volna megvalósítható, hogy *egységes elvek szerint*, de a szolgálati viszony eltérő természete miatt külön szabályoztassék az üzemi havidíjasok nyugellátása és külön a fővárosnál és az üzemeknél alkalmazott munkások nyugdíja, továbbá az 1928. évi XL. t.-c.-nek megfelelő keretekben külön szabályoztassék azoknak az alkalmazottaknak az öregségi és rokkantsági ellátása, akik az érvényben levő és az ezután megalkotásra kerülő nyugdíjszabályzatok hatálya alá *nem tartoznak*.

— A nyugellátás általános rendezése a székesfővárosra jelentékeny terhet fog róni. Ezért szükséges, hogy az általános alapelvek megállapításánál, a részletekbe menő *szabályozásnál meglegyen az a mérték, amelynek kereteit a szociális szempontok és a főváros teherbíró képessége állapítják meg.* Ezen túlmenő szabályozások veszélyeztetnék a nyugellátás kérdésének sikeres megoldását s a távolabbi jövőben leküzdhetetlen feladatok elé állítanák a fővárost. Az előterjesztés

az ősz folyamán a törvényhatóság elé kerül, s amennyiben elfogadásra talál, nyugvópontra jutnak olyan kérdések, amelyek szabályozatlanok voltak

s az alkalmazottak körében eddig bizonyos szociális nyugtalanságnak volt az okozója.

A szabályrendelet tervezete tehát készen van, lefektették a helyes irányelveket is, de ez mind nem elég e fontos reform életbeléptetéséhez, ha az anyagi feltételek hiányzanak, már pedig

a költségvetésben egyetlen fillér sincs előirányozva a munkásnyugdíj szabályozására.

Kívánesian várjuk, hogy fedezet nélkül, hogyan fogják a törvénynek megfelelően január 1-re életbeléptetni a munkás nyugdíj- és rokkantellátást.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a IX. ker., Gyáli út 3. szám alatti székesfővárosi gazdasági hivatalban szükséges **központi fűtőberendezési munkákra.**

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként —.80 P-ért kaphatók 1929. évi szept. hó 23-tól kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. számú szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Frischfeld Ede műszaki tanácsos előadónál, a Központi városháza, III. em. 325/b ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi szeptember hó 30-án (hétfőn) délelőtt fél 10 óráig a tanácsi II. középítési) ügyosztály III. em. 350. számú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi szeptember hó 16-án.

A székesfőváros tanácsa.

MAGYAR BŐRSZÉK IPAR
PIPISZ VILMOS UTÓDAI
BUDAPEST, V., MÉRLEG UCCA 4
Telefon 810-56
SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ
valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok, modern ebédlőszékek, adott tervek és rajzok szerint is. Lakberendezési tárgyak.
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javitjuk, átfestjük és átalakitjuk
Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

Textilipari Feldolgozó és Értékesítő Szövetkezet Budapest, VIII., József-körút 49. szám Telefon: József 439—91. sz.

„SANIT F" CEMENTHABARCSTÖMÍTŐ
Gyártja: POSNANSKY ÉS STRELITZ
aszfalt-, fedéllemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut 228-29., Aut. 89-85.

KŐBÁNYAI KÁTRÁNY- és ASZFALTIPAR
FRIED és GRUBER okl. mérnökök / X., Gyömrői-út 64 / Tel.: J. 449-44
GYÁRTMÁNYAINK: bőrlemez, szigetelőlemez, aszfalt fedéllemez (szagtalan), facement, kiöntő aszfalt, aszfalt coulé
VÁLLALUNK: Tetőfedést minden kivitelben, szigetelési munkákat, viztelenitési munkákat, aszfaltozást

SCHIFF MIHÁLY
paszományos-mester, Budapest, IV. Prohászka Ottokár ucca 8. (Félemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-76.
A legszebb kivitelben készitek mindenféle **butorpaszományt,** plimó- (paplan) zsinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. **Női ruhadiszeket,** bojtokat, rojtokat, öveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárzsinórokat, továbbá selyem- és gyapjúfonal adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

LIKTOR FERENC
SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KŐRÚT 79. TEL.: JÓZSEF 349-83.

DONÁTH JÓZSEF
gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.
Telefon: 900—00 és 901—24.

SZOBI KŐBÁNYA RÉSZVÉNY-TÁRS. BUDAPEST, V., ALKOTMANY-U. 16. TELEFON: 234—60

Alapitási év: 1868 **CRISTOFOLI VINCE** Telefon: J. 381—47.
KŐPADLÓ, FAYENCE FALBURKOLAT
BUDAPEST, VII., GIZELLA ÚT 31.

CSUKA GÉZA
ASZTALOSMESTER
ÜLŐ-BÚTOR SPECIALISTA
BUDAPEST, VII., FRANCIA ÚT 44. SZ.
TELEFON: JÓZSEF 449—46

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt JAUERNIK ISTVÁN
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok szinházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

»CYKLOP«
ÉPITŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, IV., RÉGIPOSTA U. 7-9
TELEFON: Aut. 879-83 és Aut. 879-84

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPEST, VII., ŐRNAGY UCCA 4. SZ.

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST
Szabadalmazott „Jm"
kompressor nélkül **DIESEL-MOTOR**
a legtökéletesebb erőgép.
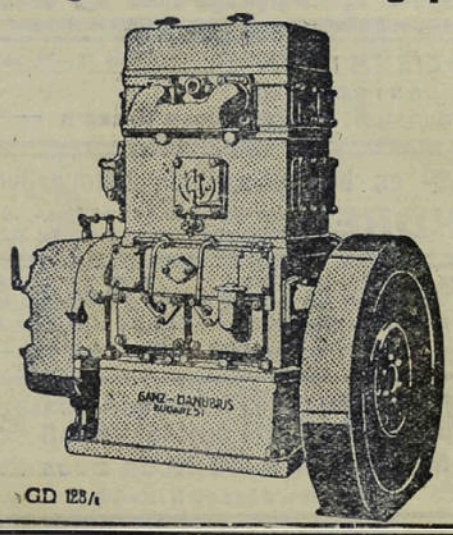

GD 128/1

Angol Stepney pneumatik.

NE DOBJA EL
használhatatlannak vélt köpenyét, tömlőjét, hanem forduljon bizalommal a tökéletesen és legmodernebbül felszerelt „FIT" rendszerű pneumatik ujjáalakító és javitóüzemhez
BÁLINT ERNŐ OKL. MÉRNÖK
BUDAPEST, V., ARANY JÁNOS UCCA 17.
Használjon „Seal Fast" tömlő- és köpenytapaszt. — Egy kisérlet után állandóan használni fogja.

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal WOLFF ERNŐ
Sürgönycim: WOLFFEKE
Tel.: Lágymányos 13-82 Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101

„IDEÁL" PAPLANGYÁR
SÁNDOR M. FERENC
BUDAPEST, IV, KAMERMAYER KÁROLY UCCA 1
Állami, városi és közintézmények szállítója

Öröklakások
1-2-3 és többszobás
hall és összes mellékhelyiségekkel, egyszobások hálófülke és fürdőszobával, **Buda legszebb részén, a Belvároshoz közel, villamos, autóbusz,**
olcsó áron, kedvező feltételekkel 1—2000.— pengővel leköthetők
és 1929 októberben beköltözhetők.
Előjegyzések más házakra is.
Kérjen díjtalan tervrajzot.
„Fészek" Szövetkezet, VII., Rákóczi-út 72

Csak **BRÁZAY** piperészappant használjon!

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Dormándy Géza Dgt. igazgató előléptetése. Az *Első Dunagőzhajózási Társaság* bécsi központi igazgatósága szeptember 13-án tartott ülésén a magyarországi üzletvezető, a *budapesti* közlekedési igazgató és a *Mohács—Pécsi Vasút* üzemigazgatóságának teendőjével megbízott *Dormándy* Géza igazgatót, az Első Dunagőzhajózási Társaság magyarországi üzletvezetőjévé, budapesti közlekedési igazgatójává, valamint a Mohács—Pécsi Vasút igazgatójává nevezte ki.

Ezer pengő pályadíj pénzügyi szakmunkára. A Magyar Jogászegylet pénzügyi szakosztálya pályadíjat hirdet a következő tárgyú műre: *„Minő hatással vannak az illetékügyi jogszabályok a jogügyletekre és különösen mennyiben befolyásolják azok bizonyos ügyletkötési formák használatát vagy mellőzését?"* A pályamű beadásának *határideje 1930 március hó 15.* Pályadíj a TÉBE által adományozott 1000 pengő. Azt csak abszolut becsű munka nyerheti el. A pályaművek a lap egy oldalán géppel írva, a szerző nevét rejtő jeligés levél kíséretében a szakosztály alelnökénél, dr. *Nyulászi* Jánosnál (V., Akadémia ucca 1. III.) adandók be. A pályadíj kiadása felől a bírálóbizottság jelentése alapján a pénzügyi szakosztály határoz. A pályadíjat nem nyert művek szerzőinek jeligés levelei a kihirdetéskor megsemmisíttetnek. A Jogászegylet pénzügyi szakosztálya jogosítva lesz a nyertes pályaművet, külön tiszteletdíj fizetése nélkül kiadni. Ha a kiadás a pályázat eredményének kihirdetésétől számított féléven belül meg nem történt, a pályanyertes művével szabadon rendelkezik.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet az I. ker., Léderer-telepen építendő erdei iskola föld, kőmíves, elhelyező és vasgerenda szállítási munkáira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként —.80 P-ért kaphatók 1929. évi szept. hó 25-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. számú szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető az előadónál, a Központi városháza, III. em. 337. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi október hó 7-én (hétfőn) délelőtt fél 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. számú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi szeptember hó 18-án.

A székesfőváros tanácsa.

SZÓRAKOZÁS

Gigli—Alpár Gitta De Franceschi együttes fellépése pénteken, szept. 27-én a *Rigoletto*-ban. Gigli további fellépései: október 3: I. *Parasztbecsület* (Turrido: Gigli). II. *Gigli hangversenye*. Október 5: *Lammermoori Lucia* (Gigli, Maria Guglielmetti, De Franceschi. Jegyek mindhárom előadásra válthatók. *Városi Színház.*

Rátkai Márton diadalmas bécsi vendégjátéka után folytatja diadalmas szereplését a *Szökik az asszony*-ban. Női főszereplők: Honthy Hanna és Zilahy Irén. 109—114. előadássorozat. Legközelebbi előadások: csütörtökön, szombaton és vasárnap este. Legdrágább hely 6 pengő. *Városi Színház.*

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak
REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepén
Őfelsége Dr. József Ferenc kir. herceg szállítója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészítője
Budapest, VI Király u. 58-60.
Telefon: 287-84.

VIGADÓ KÁVÉHÁZ
IV, Deák Ferenc ucca 2
*
VIGADÓ KIOSZK
V. ker., Vigadó tér
TULAJDONOS: BABÓCSY LŐRINC

NEUMANN SÁNDOR
üvegesmester és táblaüvegeladás
BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 20.
Telefonhívó: Aut. 235—56. sz.

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

PERZSASZŐNYEG
vásárló közönségnek figyelmébe ajánlom saját érdekében, előbb több helyen érdeklődjön, azután forduljon
Szahak Awenasian-hoz
IV. ker., Irányi ucca 21. sz. az udvarban
Telefon: Aut. 833-16. Művészies javítás, tisztítás mosás
Köztisztviselőknek árengedmény és fizetési kedvezmény!

Krénn Sándor pala- és cserépfedőmester
Jókarbantartási vállalat, Budapest, VI. Váci út 133, telefon: L. 914-98
Elvállalja pala-, cserép- és kátránytetők új fedését javítását

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
TELEFON: AUTOMATA 644—51.
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE

Automobilok villamos berendezése
MÁGNESEK DINAMÓK INDÍTÓK AKKUMULÁTOROK
Szerelés javítás és kiegészítés
URNER ÉS BERKOVITS
Scintilla, Index, Fenag, Hagen, Kienzle vezérképviselete
Budapest, V, Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut. 148-84

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

ZSOLDOS ÉS TÁRSA
BUDAPEST, V., KORALL UCCA 31.
TELEFON: 990—53.
Állandó raktár Neheimi fűtési és Belco vízvezetéki szerelvényekben

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

Morbitzer Nándor építész és építőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

GERŐ N. NÁNDOR
VII., ALPÁR UCCA 8. Telefon: József 315-29.
Központi fűtés
Vízvezeték
Épület bádogos munkák

Rosenthal István
sütő-, cukrász, hus-, fa- és vegyipari gépgyártó és javítóműhely
TELEFON: J. 450-89.
Budapest, VII., Dob ucca 90. szám.

PALKA JÓZSEF
Alapittatott 1894-ben
Magyarország ezüstkoszorús üvegfestő mestere
TELEFON: J. 302—28
ÜVEGFESTÉSZETI ÉS ÜVEGMOZAIK MŰTEREM
Budapest, VIII., Baross-u. 59

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépítő-vállalkozó.

HERCEG és VERHOVINA
:: festő, mázoló és butorfényező :: Tel.: Aut. 270-86
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

vitéz ABUCSAY SÁNDOR és TÁRSA
villanyszerelő, épület- és díszmű-bádogos
vízvezeték, légszesz, csatornázás, központi fűtés és egészségügyi berendezések vállalata
Budapest, VII, Akácfa-u. 41.
Telefonszám: J. 352—55.

Laczkó István BUDAPEST, IX.,
bádogos és szerelő LILIOM UCCA 28.
Telefon: József 399-48

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Telefon József 306-29
Budapest. IX., Üllői-út 57

Féregirtás, takarítás, ablaktisztítás
géppel és mérnöki vezetés mellett
— Számos hatósági elismerés —
TELEFON: AUT. 504—84, 881—01
OTTOPAL ÉS TÁRSA
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

TÓTH ISTVÁN Telefonautomata 510—29. szám.
VILLANYSZERELŐ
Budapest, I., Greguss ucca 8. szám

Mükő- és burkolómunkák, betoncsövek
ANDREA Cementárugyár és Építőipari Részv.-társaság
Budapest, V., Vigszinház-u. 5. Tel. 298-37

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

NOVÁK ISTVÁN kőművesmester, építési vállalkozó
X., Maglódi út felőli Kada ucca 22.
Telefon: József 372-48.

Kerti és Farkas hatóságilag eng. villamossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakműhely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 860—17.

Magyar Vasbeton Építési Vállalat
Kemény és Tisza
Budapest, V., Mária Valéria ucca 10. Telefon: Aut. 825—42.
Mindennemű vasváz-as betonmunka, vízmedence, víztorony magas épitkezés építése.

ÁKOS FRIGYES
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST VII., KERTÉSZ UCCA 24—28
TELEFON: JÓZSEF 301—40

Kövezés, út-, csatornaépítés, beton- és lapburkolás
Tervezés, díjtalan költségvetés!
GRAVIESER ALBIN építési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 1[illegible]—46. sz.

Tőzsdei Kurir.
A legrégibb és legtartalmasabb közgazdasági ujság. Minden számában komoly, szakszerű cikkek tárgyalják és bírálják az aktuális gazdasági és pénzügyi eseményeket. Érdekes eredeti riportok, változatos hírrovat és külföldi tudósítások.
Tőzsdei Kurir
kapható minden ujságárusitó pavillonban és minden ujságárusnál. Egy példány ára 40 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V., Wekerle Sándor ucca 3. — Telefon: 8-87—10.

LEMMER FERENC
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMÍVES- ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u. 14.

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

Vladár Pál
ács- és épitőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

KŐNIG GYÖRGY
Budapest, VII., Hársfa u. 17
Kőmüvesmester, építési vállalkozó

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

Események

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

A főpolgármester nevenapja. A főváros polgársága hagyományos szeretettel üli meg ez évben is a Ferenc-napot, *Ripka* Ferenc főpolgármester névünnepét. A szokásos névnapi vacsorát ez alkalommal a Budai Társaskörben tartják meg, amelynek ez külön házi ünnepsége is lesz, lévén a főpolgármester a Kör díszelnöke. A főpolgármester névnapi vacsoráján, — amely a jövő pénteken, október 4-én este lesz, — ismét felvonul a főváros polgári társadalmának színe-java.

A költségvetés. Több hónapos előkészület után szombaton délelőtt *Lamotte* Károly pénzügyi tanácsnok nyilvánosságra hozta az 1930. évi fővárosi költségvetés főbb adatait. Szombaton délelőtt rendkívüli ülésen foglalkozott a költségvetéssel a tanács is, amely a tervezethez vita nélkül hozzájárult. Most nyomás alatt van a vastag kötetnyi munka, amelyet 28-án, jövő szombaton küldenek meg a törvényhatóság tagjainak, tanulmányozás végett. Erre 8—10 napi időt engednek a városatyáknak, azután megkezdődik a budget pénzügyi bizottsági tárgyalása. A *jövő évi budget 3 millióval emelkedett az ideihez képest.* A *rendes kiadások* főösszege 181,111.548 P, a rendkívüli kiadásoké 12,585.637 P, az összes kiadás 193,697.185 P. Ezzel szemben *a bevételek* főösszege 193,699.716 P, amelyből 190,939.716 P a rendes és 2,760.000 P a rendkívüli bevétel. A két oldal csaknem egyező összegét egybevetve, egészen lényegtelen, 2.531 P felesleget találunk. A költségvetés részletes ismertetésére, amelynek objektív bírálatát egyébként mai vezető cikkünkben mondjuk el, még visszatérünk.

Évadnyitás az Egységes Községi Polgári Pártban. Az Egységes Községi Polgári Pártban és a Polgári Egység Klubjában jövő hétfőn, 30-án indul meg a nyári szünet utáni rendszeres élet. A párt és a Klub tagjai már kivétel nélkül haza érkeztek és egyre nagyobb az élénkség az Akadémia uccai helyiségben. Hétfő este lesz az első őszi értekezlet és utána az első párt-, illetve klub-vacsora, melyen *Kozma* Jenő elnök tájékoztatni fogja a tagokat a politikai helyzetről.

Az első bizottsági ülés. A törvényhatóság most megindúló őszi kampányában az első ülést *Purébl* Győző tanácsnok, a közoktatási bizottság elnöke hívta össze. A tanügyi bizottság első őszi ülése pénteken délután 4 órakor lesz.

Ezentúl a magánipar gyártja a gázmérőkészülékeket. A Gázműveknek mostanáig hatalmas központi műhelye volt, ahol tömegesen állították elő a vizes-rendszerű gázmérőórákat. A központi műhely kiadásait az idei 603.000 pengővel szemben, a jövő évre mindössze 327.000 pengővel irányozza elő az új költségvetés. A *közel felényi redukciót* az idézte elő, hogy a gázgyár *főműhelyében fokozatosan beszüntetik az új gázórák gyártását*, mert áttérnek a szárazmérők alkalmazására, ami a lakásokban sokkal kisebb helyet foglal el, s amelyek gyártására a központi műhely nincs berendezve. Nem szándékozik a gázgyár jövőben sem ezek előállításával foglalkozni, mert több hazai gyár a közelmultban berendezkedett ilyenek előállítására, s így *a magyar ipar fejlesztése szempontjából is helyesebb, ha a gázmérőórák előállítását jövőben teljesen a magániparra bízza a főváros.* A régi központi műhely csak az órák javításával és a kölcsöntárgyak szabályozásával, próbálásával foglalkozik ezután. *Az új gázmérők szállításával a jövő évben 554.000 pengős rendeléshez jut a magyar gyáripar.*

Agotai Lajos olasz kitüntetése. *Agotai* Lajos kormányfőtanácsost, a székesfővárosi iparrajziskola főigazgatóját az olasz király a Korona-rend III. osztályával tüntette ki. A kormányzó megengedte, hogy a kiváló pedagógus ezt a magas kitüntetést elfogadhassa.

Szolgálati jubileum. *Nád* Géza segédhivatali igazgató szeptember 19-én töltötte be a székesfővárosnál 35 évi szolgálatát. A kórházi alosztályban kollégái meleg ünneplésben részesítették a jubiláló igazgatót és társasösszejövetelt rendeztek tiszteletére.

Egyre népszerűbb lesz az olcsó reklámvilágítás. A villamos művek igazgatósága az év elején kedvezményes, úgynevezett reklámtarifát léptetett életbe azon kereskedők számára, akik a zárórán túl reklámcélokra a késő esti órákban is világítják üzleteiket és a kirakatokat. A kirakatok megvilágításánál úgy a kis-, mint a nagyfogyasztók részére lényeges kedvezmények nyujtását tette lehetővé, aminek eredményei nagymértékben mutatkoznak is. Általában észlelhető jelenség, hogy a zárórán túl történő kirakat- és reklámvilágítások egyre nagyobb mértékben terjednek.

Új kábelfektetések. Az Elektromosművek a mult évben 24.551 méter hosszúságban fektettek le új kábelt, ebből 2531 méter közvilágítási kábel. További 4869 méter hosszúságban létesítettek légvezetéket, amelyből 1705 méter közvilágítási szabadvezeték. A hálózat kiépítése a folyó évben is nagymértékben halad előre. A Margit körúton elkészült az új úttestfölötti középvilágítás, a Soroksári úton most készül. A Gubacsi út, Koppány és Kén uccák közvilágítására is a közeljövőben kerül sor, sok más uccával együtt.

Józsefvárosi polgárok kirándulása a lakihegyi rádióállomásra. A VIII. kerület egységespárti polgárai vasárnap *Bohn* József és botfai *Hüvös* Iván elnökök vezetése mellett társaskirándulást rendeztek a lakihegyi rádiótelepre. A modern és hatalmas telepen az üzem két mérnöke tartott szakszerű és érdekes előadást. A közel másfélórás ismertetést a megjelent közönség nagy érdeklődéssel hallgatta, majd a rendelkezésre álló két hatalmas autóbuszon visszatértek a pártkörbe, ahol társasvacsora keretében beszélték meg az eljövendő évad fontos tennivalóit. A vacsorán *Bohn* Józsefen és *Hüvös* Iványon kívül a kerület iparos és kereskedő polgárai nagy számban vettek részt. Ott voltak: *Tóth* András dr. ügyvéd, *Bogenfürst* György városbíró, kocsigyáros, *Faith Jaques* dr. orvos, *Barta* Gábor dr. tisztiorvos, *Fust* László elektrotechnikus, *Takács* Pál, *Hümpfner* János és *Hegedüs* Imre gyárosok, *Szentgyörgyi* Jenő központi fűtés berendező, *Laufer* Jenő, *Sohr* Mihály dr. ügyvéd, *Roskai* Ernő mázolómester. A társaság a pártkör házizenekarának szórakoztatása mellett a késői órákig maradt együtt.

NYILTTÉR

(E rovatban közöltekért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal felelősséget nem vállal.)

Nyilatkozat!

A *„Pirostaxisok küldöttsége és az Ipartestület“* cím alatt a *8 Órai Ujságban* tegnap megjelent közleményre kénytelenek vagyunk két megállapítást tenni:

1. Hogy *Latinák* Jenő biz. tagot legfeljebb azon kevés párthívei bízhatták meg a MÁG-gyárnál való eljárásra, akiknek, vagy hozzátartozóiknak a biz. tag úr taxiengedélyt szerzett és a *KÉKOSZ*-ban tömörített. Ezek száma azonban hatvanat meg nem halad és így kétségtelen, hogy nem volt joga ötszázon felüli pirostaxis képviseletében eljárni.

2. Nem felel meg a cikk azon kitétele a valóságnak, mintha *Latinák* Jenő biz. tag úr magánérdekeket nem képviselne, mert erre kiáltó példát mutatott a legutóbbi taxiengedélyezésnél, amikor 30 taxijogot jogosulatlan magánérdekeknek engedett kiszolgáltatni.

Budapesten, 1929 szeptember 21-én.

Pál Lajos, Kauder Gusztáv pirostaxisok és társai

Legmodernebb gyógyintézet sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatorium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P.
Idegbetegek, üdülők gyógyhelye vízgyógyintézet nap- és légfürdő

SÁMUEL GYÖRGY
Épület,- díszmű-bádogos és egészségügyi berendező
BUDAPEST, VI., ARADI U. 45. TELEFON: AUT. 223-62.

BIHARI PÁL
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest, VI., Eötvös ucca 24. sz.
TELEFON: AUT. 297—63.

POROS ISTVÁN
OKL. ÉPITÉSZ, ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, IV., VÁROSHÁZ UCCA 16.
TELEFON: AUTOMATA 874—70.
RÁKOSSZENTMIHÁLY, JÓZSEF UCCA 29.
TELEFON: RÁKOSSZENTMIHÁLY 14.

Hajnal Imre
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest,
I., ATILLA KÖRÚT 47. SZÁM TELEFON AUTOMATA 5-8-64

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi ucca 25. Telefon: J. 280-30

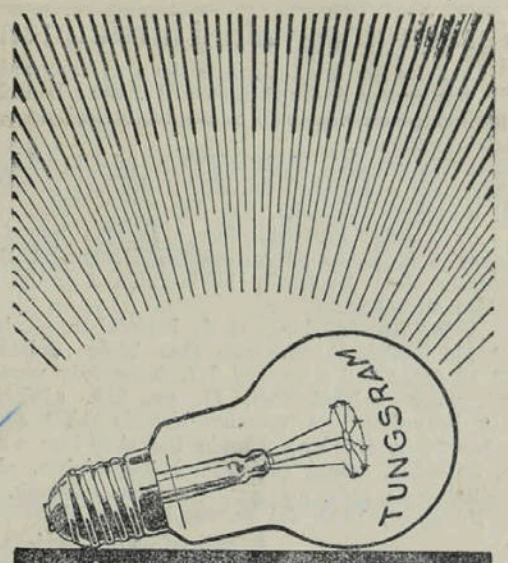

TUNGSRAM

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis ucca 2. sz.

ÓVÁRY ÉS MAY TELEFON: K. 209—24
építész, építőmester, építési vállalkozók
BUDAPEST, V., SÓLYOM UCCA 22. SZ.

SZVETICS JÓZSEF
építési vállalkozó
BUDAPEST, VII., TELEP UCCA 8.

PINKAY KÁROLY TELEFON: Automata 864-61.
ÉPÍTÉSZ ÉPÍTŐVÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL UCCA 20.

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök — ENÖKL ELEMÉR okl. mérnök, építőmester
építési vállalkozók
BUDAPEST, VIII, BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

FISCHER MÁRKUSZ
ÉPÜLET- ÉS BUTORASZTALOS
ÜZEM ÉS IRODA: BUDAPEST, X., LIGET UCCA 20

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

SIMOR DÖME mű- és épületlakatos-mester és vasszerkezetek ipartelepe. Sodronyfonatok nagybani gyártása
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY ÚT 89. SZÁM
TELEFON: JÓZSEF 894—43.

TREMMEL TESTVÉREK TELEFON 465—90
bádogos és szerelő, egészségügyi, műszaki, berendezési vállalata
BUDAPEST, VIII., BAROSS UCCA 50. SZÁM

Megjelent A PÉNZVILÁG legújabb száma szenzációs tartalommal!
KAPHATÓ MINDEN UJSÁG-ÁRUSNÁL
Ára 40 fillér

SEIF GYULA TELEFON: Aut. 528-46
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a II. ker., Drasche-féle ingatlanon végzendő rézsű biztosítási és rendezési munkáira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat 1929 szeptember 30-án (hétfőn) déli 12 óráig kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. em. 279. ajtószám alatt benyujtani. A versenytárgyalás 1929 szeptember 30-án (hétfőn) délután 5 órakor lesz a III. em. 351—354. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi szeptember hó 14.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a IX. ker., ferencvárosi helyikikötőben létesítendő vasúti vágány építkezési munkáira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat 1929. évi október hó 7-én (hétfő) déli 12 óráig kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. em. 279. ajtószám alatt benyujtani. A versenytárgyalás 1929. évi október hó 7-én (hétfőn) délután 5 órakor lesz a III. em. 351—354. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi szeptember hó 18-án.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapitva: 1867. *Telefon: J. 415-20*

KISSEBESI és KORLÁTI
KŐBÁNYÁK
KÉPVISELETE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
V. GRÓF TISZA ISTVÁN UCCA 2
TELEFON: AUTOMATA 820—51.

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FÁREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

Steinhäusl és Kölber
— FESTŐK —
BUDAPEST, IX., TŰZOLTÓ UCCA 3. TEL: J. 308-24.

Használja munkáinál a világhirű **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **Gipszet Árusító R. T.** Budapest V, Erzsébet-tér 15. — Tel Aut. 805-25 — Sürgönycim: GIPSZ Budapest

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: Lágymányos 19—30. *Telefon: Lágymányos 19—30.*

Telefon: J. 448—08.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépitési munkálatokat

TELEFON: J. 370-70 **MAGYAR ÉPITŐ RÉSZVÉNYTÁRSULAT** TELEFON: J. 370-70
BUDAPEST, X., KERÉKPÁR UCCA 2. SZ.
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakódások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vizvezetékek
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

TÓTH LAJOS
pala- és cserépfedőmester. Eternit-cserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása.
Telefon: Lágymányos 11—36
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

OETL ANTAL
VASÖNTŐDE és GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
X. KER. ASZTALOS SÁNDOR-UCCA 9.
TELEFON: JÓZSEF 461-09, 461-08.

Kún Sándor
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
Budapest, IV, Ferenc József rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)

UNREIN KÁROLY csatorna- és emésztőgödör tisztitási vállalat
Budapest, X., Szentmihályi-út 13. szám
Telefon: József 458—76

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
Fleischmann Antal Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII., Károly-körút 17. Telefon: J. 465-82 és 465-83

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 25.
Telefon szám: Automata 530—23.

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében
Mérsékelt árak!

MÜLLER HENRIK UTÓDA
bádogos és szerelők
Egészségügyi berendezők
Telefon: József 339—94
Budapest, VIII., Práter ucca 69. sz.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

Kőművesmester elvállal mindenféle tatarozási, valamint uj épületmunkát. — Költségvetés díjtalan.
PÉTER LAJOS, VII, Dembinszky ucca 38. Telefon: J. 313-75

VARGA JÁNOS
KŐMŰVESMESTER
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST X., GERGELY UCCA 53. SZ.

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és ellsmerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wessolényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készitése és javitása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

Hirmann Ferenc
fémöntöde és rézárugyár
Budapest, VII., Csányi ucca 7—9 sz.
Gyártmányai: Permetezők és ezek összes alkatrészei, rézsúlyok, háztartási mozsarak, gyertyatartók, habüstök, stb, továbbá „PAX" szab. kézi tűzoltókészülék stb. Telefon: J. 450-49

Polgar Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárák, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készitése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérnöki díjmentes.

Költségvetés és mérnöki díjmentes.
Épit, javit, alakit szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bár mely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszivással.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesuj-u

MAYER JÁNOS MŰ- és ÉRCÖNTŐDE
Elvállalja mindennemű ezüst, bronz, műtárgyak (figurák) öntését, úgyszintén fém, réz, aluminium, horganyalkatrészek öntését bármilyen nagyságban
Budapest, X., Szent László-tér 12. Telefon: J. 431-96

(Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntőde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 20I. sz. (Saját ház.) Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám.
Öntetnek: Szobrok, domborművek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI Wesselényi u. 30

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval ielitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

HALTRICH FRIGYES karosszériaüzem
Budapest, VI., Csángó ucca 22. sz.
(Lehel ucca sarok) Ezelőtt VI., Stefánia út 3.
Telefon: L 903-81.

SCHÖNTHEIL RICHÁRD okl. épitész és épitőmester
Budapest, I., Villányi-út 10
Telefonszám: Lágymányos 19—36

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 október 2. — 40. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Nem kenyerünk

a politika, sőt minden erőnkkel, minden igyekezetünkkel szeretnénk a városházát megszabadítani mindentől, ami politika. Elegendő elintézni, építeni, teremteni, alkotni való van, hogy könnyű szívvel mondjunk le azokról a gátakról és barrikádokról, amelyeket a komoly tevékenység elé a politika emel. Néha azonban mégis belekényszerítik az embert, hogy politikáról beszéljen, helyesebben, hogy a politika mérgének a városi életből való kiküszöbölése érdekében felemelje a szavát. Ennek a politika-irtó hadjáratnak akadtak immár komoly sikerei is, élveztük néha a teremtő munkát éltető csendet, de az a tábor, amely politizálás nélkül hamaroson elvesztené a lába alól a talajt, újra meg újra rázendít a régi nótára.

Rá-rázendítenek, meg abbahagyják, ezuttal azonban olyan zenebonát rendeznek, amelynek bevonulása ellen sietve meg kell védeni a városházát. Az új politikai hul'ám, amely egyelőre még csak a sajtó szikláin veri önmagát fehér-tarajosra, *demokráciát követel*. Tekintélyekre hivatkozik, fantasztikus „rendszerváltozási" terveket sejtet, egyszóval vadul hullámzik. Mindaddig, amíg demokráciát követelnek, nem is lenne semmi baj, mert a demokráciának senki sem ellensége, sőt vagyunk egypáran ebben a városban, akik a demokratikus fejlődésnek már akkor lelkes hívei voltunk, amikor a mai, a „rendszer" kapuját döngető Botondok egészen rendszertelenül a porban játszottak. Valóban láttunk mi már más viharokat is és ha ma ők a demokráciáért kiálthatnak, annak közsönhetik, hogy mi öreg katonái a demokráciának, leküzdöttük azokat a bizonyos „más viharokat". Ma is szívesen küzdünk a demokráciáért, de mi azzal is tisztában vagyunk, hogy vaksi kapitányok, gyengekezű kormányosok zátonyra juttatták a demokrácia hajóját és bizony jól neki kell most gyürkőznünk, hogy kiszabadítsuk és megint nyilt, szabad vizekre vihessük.

Eddig talán egyet is értenénk, de az urak — úgy látjuk — megint *nagyon sürgősen hajóra akarnak szállani*. Új kapitányt, új kormányost, jól aranyozott egyenruhákat szeretnének maguknak biztosítani leginkább abból a táborból, amely elég élénken segédkezett a zátonyrajuttatásnál. Ez mindenesetre igen kényelmes dolog és elméletben igen ügyesen beosztott munkálkodás. Úgy gondoljuk azonban, hogy sokkal igazságosabb lenne, ha az urak szintén belekapaszkodnának a kötélbe, amelyen eddig egymagunk vontattuk a szabad vizek felé a zátonyra futott hajót. Jó néhányszor elénekelhetnék velünk együtt az újjáépítés izzadságos, keserves munkájában a bánatos „ej uchnyem"-et.

*

Bizony akadnak mindig rések a várfalakon. Most a gazdasági réseket szemelték ki, amelyeken, úgy vélik, betörhetnének a hatalomba. Az ilyen haditerveket igen könnyű kieszelni, pompásan megrajzolni. De mi lenne azután? Hol vannak azok a kimagasló egyéniségek, vezető elmék, nemzetet, osztályokat, néprétegeket összekapcsoló hatalmas erők, amelyek a mostaniakat pótolni tudnák? Hol vannak a klasszikus eszközök, hódító programok, a mai gazdasági bajokat egy csapásra megszüntető varázsszerek?

Mi jobban ismerjük a ma hatalomra törő tábort, mint az országos politikában ismerik őket. Itt a városházán több alkalmunk volt megismerni alkotó zsenijüket, a köz érdekében kifejtett tevékenységüket. Mi tudjuk legjobban, hogy mivel akarnak rálicitálni azokra, akik a főváros ügyeit intézik. Mi láttuk őket a választók előtt, hallottuk, mi mindent igértek és ott voltunk számtalanszor a főváros közgyűlési termében, amikor harsogva követeltek olyasmiket, amikről ők maguk éppen úgy tudták, hogy megvalósíthatatlanok, mint mi magunk.

*

Igen közeli vizsgát ajánlunk. Egészen rövid idő választ el bennünket a főváros költségvetési vitájától. Komoly, józan, elfogulatlansággal, a város szeretetével a szívében, számadó ceruzával a kezében hallgassa végig ezt a vitát Budapest polgársága. Hallgassa végig, hogy mi mindent fognak ezek az urak ott követelni, de hallgassa végig a szakszerű válaszokat is, amelyeket kapni fognak. Szegény pesti polgár dagadt fejjel és áradó szívvel hallanád, hogy holnap már ingyen járhatsz a villamoson, ingyen égetheted a villanyt és a gázt, talán adót se kell majd fizetned. Csak a harsogó szónoklat elhangzása után eszmélnél fel, hogy ködképeket rajzoltak káprázó szemed elé, hogy a reális valóság éppen a fordítottja mindannak, amit elébed tálaltak.

Ha ez így lenne, még nem is lenne katasztrófa. Álmodtál szépet és felébredtél. Még az sem lenne halál, ha jönnének és semmit sem tudnának megvalósítani abból, amit igértek. Akkor csak önmaguk zuhannának egyedül a mélységbe. De ha lázálmaikat a valóság földjébe ültetnék, akkor mindnyájunkat magukkal rántanának.

*

Akit szeretnek kisajátítani, de akihez tulajdonképen édes kevés közük van, *Vázsonyit* szólaltatjuk meg:

— Eszembe jut egy részlet — mondta — Heine egy írásából, melyet azt hiszem, Börne életéről írt. Egy sétaőrről beszél, aki a gyermekekkel szemben nagyon szigorú volt. Nem engedte meg, hogy a sétatéren játszanak, a gyepre lépjenek, a virágokat letépjék és karikázzanak. *Egyszer ezzel a sétaőrrel történt valami.* És erre megjelent a játszótéren, és játszó gyermeknek képzelve magát, egyre azt kiáltotta: Majd megmutatom most nektek, fiúk, hogyan kell pajkosan játszani! Nem sétált a gyepen, hanem beletaposott; nem virágot szedett, hanem mind gyökerestől kitépte; nem karikázott, hanem fákat hajigált széjjel. Szóval: *a sétaőr megmutatta, hogyan kell igazán játszani.*

Szóról-szóra így mondta ezt Vázsonyi.

Isten óvjon, hogy a mi sétaőreinknek módjukban legyen megmutatni, hogy kell *igazán* játszani.

SCITOVSZKY BÉLA BELÜGYMINISZTER: A fővárosi reform végleges formába öltözötten várja további sorsát

A pártvezérek konferenciája a parlament összeülése után lesz — Az új választások a jövő év júniusára várhatók

A fővárosi törvény reformjának a sorsa ma már nemcsak a politikusokat érdekli, hanem a nagyközönség legszélesebb rétegeit is. A főváros lakossága ugyanis ettől a reformtól a városházi adminisztráció átszervezését, egyszerűsítését, gyorsítását és olcsóbbátételét reméli. Legutóbb különböző napilapokban az a hír terjedt el, hogy a belügyminiszter ankétje elhalasztódik, minthogy a reform politikai természetű rendelkezései tekintetében az illetékes tényezők között ellentétek merültek volna fel. „A kulisszák mögött folyó csatározásokról" szóltak ezek a híresztelések, amelyekkel tulajdonképpen azt a másik álhírt akarták plauzibilissé tenni, hogy a fővárosi törvény reformja egyelőre lekerült a napirendről. Ezekre a híresztelésekre a leghatározottabban ráfelel *Scitovszky* Béla belügyminiszternek a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt tett alábbi nyilatkozata, amely *bejelenti, hogy a fővárosi törvény reformjáról szóló tervezet elkészült.*

Scitovszky Béla belügyminiszter

ugyanis a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Bejelenthetem, hogy

a fővárosi reform tervezete teljes egészében elkészült. Befejeztük úgy az adminisztrációs, mint a politikai résznek a megszövegezését is és e pillanatban végleges formába öltözötten várja ez a minisztériális tervezet további sorsát.

Egyelőre természetesen csak *az én egyéni tervezetemről* van szó, amelyet most megküldök a főpolgármester úrnak, a kormány összes tagjainak, valamint a községi pártok vezetőinek is. Ma is az a véleményem, hogy

a községi pártok vezetőinek a felfogását és esetleges kívánságait meg kell hallgatnom, mielőtt a fővárosi reformról szóló javaslatomat a képviselőház elé terjesztem.

Minthogy azonban itt nagy anyagról van szó, amelynek áttanulmányozása és szakaszonkénti alapos megfontolása hosszabb időt igényel, a pártvezérekkel tervezett tanácskozásaim időpontját *most még nem határozhatom meg. Két-háromheti időt akarok adni az összes érdekelteknek, hogy önmagukkal szálljanak előbb vitába, mielőtt végleges véleményt alkotnak.* Úgy gondolom, hogy

a pártvezérekkel a képviselőház őszi ülésezésének a megkezdése után ülhetek majd le a zöldasztalhoz.

Egyébként továbbra is az az álláspontom, hogy *a fővárosi reform rendkívül sürgős és minden igyekezetemmel azon leszek, hogy ezt a törvényjavaslatot még ebben az esztendőben, tehát legkésőbb karácsony előtt tető alá hozhassam.*

Felvetettük a belügyminiszter előtt azokat a bizonyos oldalról hangoztatott vádakat, amelyek szerint a fővárosi reform „elkobozza az autonómiát". *Scitovszky* belügyminiszter a következőket mondotta:

— *Egész életem az autonómia tiszteletében telt el. Rólam tehát senki sem tételezheti fel, hogy én az autonómia ellensége volnék és ne ismerném az autonómiában rejlő erők jelentőségét. Nekem ilyen autonómiaellenes szándékot nem lehet imputálni...*

Scitovszky Béla belügyminiszter nyilatkozata élénken megcáfolja a fővárosi törvény körül legutóbb keletkezett híresztelléseket.

Az október 15-én összeülő képviselőház legközelebbi munkarendjén ott szerepel a fővárosi reform,

amelynek miniszteri tervezete már végleges formát öltött. Politikai körökben egyébként úgy informálják a *Fővárosi Hirlap* munkatársát, hogy *az új választásra minden valószínűség szerint a jövő év júniusában kerül sor.*

ROMANTIKUS FÜRDŐ-FOGADÓ HELYETT
modern szállót terveznek a Rudasba

Az összes budai fürdők között talán az ősi Rudas-fürdő van a legelhagyatottabb állapotban. Pedig ennek a fürdőnek tulajdonítják a régiek a legnagyobb gyógyértéket. Talán nem is alaptalanul. Kétségtelen, hogy a rádiumos meleg források itt buzognak a legnagyobb számban, leggazdagabban s vizük állítólag a leghatásosabb. Budapest világvárossá fejlesztésének aranykorában gondoltak is a nagyarányú fejlesztésre és

a városházán még őrzik az „új Rudas" palotáinak impozáns terveit.

Ezek azonban, mint tudjuk, csak tervek, csak álmok maradtak és az öreg Rudas alig változott meg, amióta *Musztafa* basa az első köveit lerakatta. Belső berendezése *többszázéves* és a régi török fürdő eredeti állapotában fogadja ma is a zsongító meleg források barátait. Mert a Rudasnak valósággal baráti köre van, amely megkülönbözteti minden más fürdőtől. Bazénjeiben, folyosóin reggelenkint ugyanazok az arcok, ugyanazok a nevek találkoznak s valljuk be: a legjobb nevek. Tudósok, írók, művészek, politikusok, közéleti nagyságok, mint valami szekta tagjai, testvéries barátsággal, szinte szertartásosan foglalják el helyüket a nagy medence lépcsőin, napról-napra.

Valamikor szállodája is volt a régi fürdőnek. A legromantikusabb pesti szálloda. *Bródy* Sándor itt írta legszebb álmait regénybe, itt elevenedtek meg a leghatásosabb színdarabok figurái, csupa álmodó, bohémlelkű ember tanyázott a többi szobában is. A Rudas szállodájáról lassankint egész legendakör alakult ki, kedves históriáiról városszerte beszéltek. Sándor bácsi azonban messze költözött, lassankint elszéledtek a kis hotel többi lakói is s azóta a szobák vagy üresen állnak, vagy kiérdemült fürdő-alkalmazottak kaptak benne helyet. A régies szobácskákat, ahol nem volt sem vízcsap, sem meleg víz s a kályhákat még kívülről fűtötték, nem lehetett az idegenforgalom szolgálatába állítani. Vagy ki kellett volna válogatni azokat, akik nagyon szeretik a romantikát. Erre pedig nem rendezkedett be a Gellért világvárosi hotelüzemének reálisan gondolkozó igazgatósága. Most, amint halljuk, az egész szálló megszünik, illetve csak a *régi szálló* és

megfiatalítva, modern köntösbe öltöztetve újjászületik egy másik, amely a Gellért dependansza lesz.

— Most már — mondotta informátorunk — Rudas-szállóról tulajdonképpen beszélni sem lehet. *Nincs.* Van ugyan pár szoba, de állandó lakókkal, akik alig fizetnek valamit, sőt vannak olyanok is, akik „ősi jogok"-ra hivatkozva, még ezt a keveset is nagynehezen fizetik ki. Ugyhogy lényegében gazdaságosabb volna az összes szobákat lezárni. Egyrészt ennek az állapotnak akarunk véget vetni, másrészt azzal a tervvel foglalkozunk, hogy a „Rudas"-ban mérsékelt bővítéssel, minden különösebb építkezés helyett új szobákat, új szállótraktust létesíthetünk azoknak a szerényebb tehetségű vendégeknek, akik kurát akarnak használni, de nem tudják megfizetni a Gellért-szálló drágább árait. A Rudas szállodája tehát tulajdonképpen dependansza lenne a Gellért-szállodának. Erre vonatkozó elgondolásunk a következő: A régi, II. osztályú kádfürdőt már hosszú idő óta alig használja valaki. A közönség nem kedveli, az egész osztály napi bevétele alig 27 pengő. 14 kabinja van ennek az osztálynak, amelynek legnagyobb része állandóan üres. Ha a tervezett átalakítást elvégeznők, 14-gyel lehetne szaporítani a szállodai szobák sorát, összesen 26 szoba lenne így és még maradna 6 kabin a kádfürdő számára is. Az átalakítás során

a Rudas szállodáját teljesen modernizálnák, a szobákat központi fűtéssel, meleg- és hidegvízszolgáltatással látnák el,

úgy hogy akár külföldi vendégek is igénybe vehetik.

Megnyilt
a Madarász uccai gyermekkórház

Büszkeséges intézménnyel gyarapodott Budapest közegészségügye

Horthy Miklósné őfőméltósága és dr. *Vass* miniszter jelenlétében kedden nyitották meg *a székesfőváros első önálló gyermek- és csecsemőkórházát.* Három évvel ezelőtt a főváros a külső Váci út mentén, az úgynevezett Tripoliszban dudvával erdőzött üres telkek, vad külsejű, elhagyott buckák között átvett az államtól egy düledező, bizalmatlan külsejű, rozoga állapotban sínylődő barakkcsoportot. Még a háború elején kezdték el az építését és csak nagynehezen, a háború közepén fejezték be, háborús anyagokkal. Azután sokáig, éveken át üresen állott, nem kellett senkinek s miután a *Stefánia Szövetség* sem vállalta a már-már babonásan elhanyagolt külsejű házat, három évvel ezelőtt átvette a főváros és most berendezte az első önálló fővárosi gyermek- és csecsemőkórházat. A főváros tisztviselői, orvosai, mérnökei és egyéb műszaki emberei csodát műveltek, paradicsommá varázsolták a Tripolisz szélén az ócska bagolyvárat. Az első meglepetés, az üde, gondozott park, amely a régi gödrök helyén a kórház homlokzata előtt terül el. Bent az épületekben *minden csupa höfehér ragyogós.* Hatalmas, tágas ablakokon árad be a napfény a miniatür kórtermekbe, a műtőszobákba, a bájosan kicsiny fürdőszobákba, a kínosan tiszta konyhába, a laboratóriumnak beillő tea- és tejkonyhákba, ahol a csecsemők tápszereit készítik *a legtökéletesebb gépek segítségével.* Külön látványosság a felvételi osztály, a gazdasági pavillon, a homokos játszóterekkel berendezett virágos udvar, a fekvőcsarnok, — ahol miniatür nyugvószékeken élvezhetik a napsugár gyógyító erejét a kis betegek addig, amíg a tél be nem kényszeríti őket a kvarclámpák alá. *Az új kórházba már megkezdődött a felvétel s egy-kettőre betelik mind a kétszáz hely.* Csecsemőtől kezdve tizennégy éves korig vesznek fel betegeket s szükség esetén az anyát is felveszik a beteg csecsemővel együtt. Erre a célra egészen külön szobák vannak. A kórház létesítésénél, a törvényhatóság áldozatkészsége mellett *Némethy* Béla tanácsnoké és munkatársaié, első helyen *Salamon* Géza tanácsjegyzőé az érdem oroszlánrésze. Különös elismerést érdemel *Lavotta* Gyula műszaki főtanácsos is, aki az átalakítás munkáját irányította nagy gondossággal és hozzáértéssel, nemkülönben a *Műszerüzem,* amely a belső berendezést készítette. Az új kórház igazgatója dr. *Flesch* Ármin egyetemi m. tanár, főorvos, a kiváló gyermekspeciálista.

FARKAS LAJOS MÉRNÖK
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Telefon: J. 396-78
Budapest VII, Kolumbus u. 41

Kávéházi, intézeti és tömegélelmezési konyhaberendezések
MAYER HERMANN és HIRSCHLER
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 48. SZÁM.

ELSŐRENDŰ HŰTŐGÉP
KÉPVISELET: ESCHER-WYSS & Co.
ZURICH-LONDON

Dr. HELVEY TIVADAR
VEGYÉSZETI GYÁRA, BUDAPEST
Asphaltozás. Tetőfedés. Szigetelés
TELEFON: AUTOMATA 272—75. SZÁM
Iroda: VI, Eötvös ucca 21. ● Gyár: IX, Soroksári-út 106.

SCHWARCZ JÓZSEF tometkezési, nemzeti zsinór és butorpaszomány-gyára
Budapest, IX, Köztelek-u. 2. — Telefon: Aut. 857—41
Folyószámla a Kereskedelmi Banknál

GYÉMÁNTBETON KLEINLOGEL
Telefon: Lipót 990—54
Budapest, V., Zoltán-u. 13

LINOLEUM ÉS GUMMI burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u 11. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel. Aut: 377-15
Alapitva 1790-ben
Budapest, IV, Aranykéz ucca 6

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. ing. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 604-48.

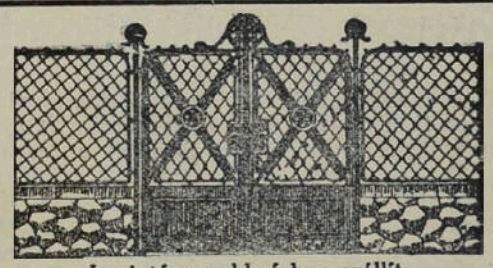
Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapittatott 1876. Telefon: Aut. 826-83.

SPIEGEL ÁRMIN
KÜLÖNLEGES ANGOL ÉS SKÓT GYAPJUSZÖVETEK GYÁRI LERAKATA
● Budapest, IV., Váci ucca 5. sz.
● Bejárat Türr István u. 9. I. em.
● Telefon: Automata 876—14. sz.
KÖZALKALMAZOTTAKNAK KEDVEZMÉNY

Tökéletes tűzoltókészülék mindenféle tűz esetében a

PERKEO habzó anyagu tűzoltókészülék
PERKEO tűzoltókészülékek gyára
Rosenthal József Budapest, V, Tükör-u. 4

TELEFON: JÓZSEF 424-80 STRASSER CIÁNOZ, TAKARÍT TELEFON: JÓZSEF 424-80

„A közszolgáltatások árának leszállításáért dolgozunk, amikor az üzemek egységesítését követeljük"

Becsey Antal nyilatkozik a HÉV és a főváros viszonyának rendezéséről, a fővárosi üzemek egyesítéséről és a városszabályozási kérdésekről

Pénteken tartotta első ülését a főváros pénzügyi bizottsága és ezzel megkezdődött az őszi kampány a városházán. Még a héten megindul *a költségvetési vita* is, amely — nem kétséges — főként városgazdasági kérdéseket fog felölelni. A vitában részt vesznek az *Egységes Községi Párt* tagjai is és pedig az általános gazdasági helyzet súlyosságára való tekintettel — a legteljesebb erővel.

Becsey Antal,

az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnöke, akit ebben az ügyben megkérdeztünk, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Pártunk tagjai *élénk tevékenységet fognak kifejteni a közgyűlésen a költségvetési vita alkalmából.* Én magam is nagyobb felszólalásra készülök, amelyben a többi között főként

a HÉV és a főváros viszonyának rendezetlenségére fogom felhívni a figyelmet.

Több mint egy esztendővel ezelőtt külön bizottságot küldött ki a főváros abból a célból, hogy előkészítse a HÉV és a BSzKRT megállapodását. Azóta egyetlen komoly lépés sem történt ezen a téren, pedig a várospolitikai problémák egyetlen más területén sincs annyi tennivaló, mint éppen itt. Az a körülmény, hogy a HÉV a kereskedelmi miniszter fennhatósága alá tartozik, nem akadályozhat meg bennünket abban, hogy segítsünk a főváros közönségének azon a részén, amely kénytelen a HÉV-et igénybe venni. Nem tudom, vajjon a BSzKRT-nak vagy a Közlekedési ügyosztálynak a hibáján múlik-e, vagy esetleg a HÉV nyakasságán, hogy ezek a vitás kérdések még mindig elintézetlenek. A Fehérvári úton 36 fillért kell fizetnie a budapesti lakosnak egy átszállójegyért, viszont a Kálvin térről Rákospalotára 24 filléres átszállójeggyel is kimehet. Ez közlekedési képtelenség, amin feltétlenül változtatni kell. A HÉV-nek peage-joga van, vagyis kocsijai bárhol és bármikor a BSzKRT pályatestén is futhatnak anélkül, hogy ezen a téren kölcsönösség volna a BSzKRT és a HÉV között. De hivatkozom a helyzet tarthatatlanságára az albertfalvai építkezésekkel kapcsolatosan is. November elsején 320-an foglalják el az albertfalvai új lakásokat, a jövő év tavaszán pedig további 400 és egynehány lakó készül beköltözni. Harminchat fillért kell fizetniök ezeknek az új albertfalvai lakosoknak Budapest közigazgatási határáig, ha pedig bejönnek Budapestre, akkor további 14 fillér viteldíjat, tehát összesen 50 fillért kell fizetniök. Minthogy Albertfalva gazdája és legfőbb őre *Vass* József népjóléti miniszter, őt kell majd megkérdeznünk,

lehetségesnek tartja-e, hogy ezzel a közlekedési uzsorával egyszerűen agyoncsapják az egész albertfalvai lakásakciót.

Én *ennek a kérdésnek a rendezését minden fórumon követelni fogom, mert ezeket a visszásságokat ez év végéig feltétlenül meg kell szüntetni.*

A beszélgetés során szóba került *a hatósági üzemek egyesítésének* a terve. *Becsey* Antal helyesli az üzemi koncentrációt és ezt az álláspontját a következőkben okolja meg:

— Régi követelésünk, hogy *egységes elvet állapítsunk meg az összes fővárosi üzemeknél.* A centralizáció olcsóbbá teszi az igazgatást, a közös számlázás és pénzbeszedés szintén megtakarításokat eredményez, végeredményben tehát

a közszolgáltatások árának a leszállítása érdekében dolgozunk, amikor a fővárosi üzemek egységesítését követeljük.

Az üzemeknek most fejlesztésük céljaira kölcsönt kell felvenniök, *e kölcsönfelvételi tárgyalások sokkal simábban és előnyösebben lesznek lebonyolíthatók, ha egy egységesített nagy közüzem tárgyal az ajánlattevőkkel.* De érveim között szerepel az előbb említett albertfalvai lakásakció is. Úgy a lakosság szociális érdekéből, mint a Gázművek fejlesztésének az érdekéből is szükség volna a gázvezetékeknek a lefektetésére az albertfalvai telep területén. A tárgyalások azonban megakadtak, mert *a távvezetékek elhelyezésére 180.000 pengőre van szükség.* Ez az összeg nincs benn a költségvetésben, most tehát engedélyt kell kérni ennek az összegnek az előteremtésére. Ilyen érthetetlen akadályok merülnek fel igen sok esetben és ezek sokszor a legszociálisabb és legszükségesebb terveket is elgáncsolhatják, vagy legalább is késleltethetik.

Gondoskodni kell tehát arról, hogy az új nagy közüzem önállósága biztosíttassék.

Ennél a kérdésnél meg kell fontolni azt, hogy önálló vagyonkezelésű intézmény legyen-e ez az egyesített üzem, vagy pedig részvénytársaság, vagy esetleg ki kell eszelni egy új kereskedelmi formát, amely az üzem működését praktikussá teszi. Meg kell vitatni azt a kérdést is, milyen legyen ennek az új közüzemnek az üzleti politikája: *a főváros háztartásához járuljon-e hozzá nagyobb összegekkel, vagy pedig árleszállításra törekedjék.* Ezen a téren teljes zűrzavar uralkodik. Egységesen kell tisztázni az üzletviteli elveket, mert elvégre mégis csak megmagyarázhatatlan, hogy a Gázművek miért nem csinál újítási alapot — ellentétben az Elektromosművekkel. Ha fejleszteni kell a gázgyárat, ami elől nem lehet kitérni, akkor sokkal helyesebb felújítási alap tartalékolása és növelése révén előteremteni a szükséges összegeket, mint időnként a kölcsönfelvétel nehézségeivel bajlódni. Az üzemek egyesítésének a kérdése mindenesetre olyan probléma, amellyel már a legközelebbi időben egészen komolyan és konkrét formában kell foglalkoznunk.

Érdeklődtünk aziránt is, hogy mi lesz a sorsa a *Kelenföld és a Lágymányos szabályozásával* kapcsolatos terveknek. A következő választ kaptuk:

— Wargha László, városrendezési szakértő tervei a Közmunkatanács elé kerültek, amely azoknak kivitelezését túlságosan drágáknak minősítette, úgy hogy az egész tervezetet revizió alá kell venni. A Közmunkatanácsnak is meg vannak a maga szempontjai e környék szabályozását illetően, reánk tehát most

az a feladat hárul, hogy e két álláspontot összeegyeztessük, ami annál sürgősebb feladat, minthogy úgy a Kelenföldön, mint a Lágymányoson mostanában számos építkezés indult meg.

Becsey Antal végül a *fővárosi és az állami kikötő viszonyának a rendezését* tette szóvá. Közvetlen tárgyalásokra van szükség, de az utóbbi időben érthetetlen okokból elmulasztották a kiküldött bizottságot összehívni. Feltétlenül szükséges, hogy a két kikötő vezetésében a kooperáció lehetőségét előkészítsék, mert abban az esetben, ha a kooperációt intézményesen nem biztosítják, akkor egyik kikötőintézmény sem teljesítheti százszázalékig a maga hivatását.

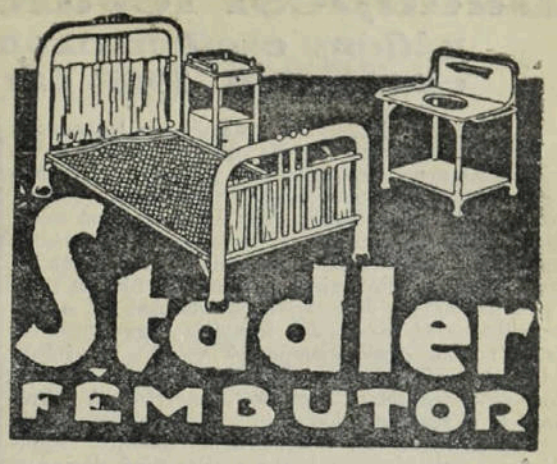

Eladási osztály: VI, Teréz körút 43. szám

PROF. JUNKERS gázfürdőkályhái
A legjobb és legmegbízhatóbb világhírű melegvíztermelő készülékek
Mindenütt kaphatók!

Első Magyar Részvény-Serfőzde

ŐSZI SÖR csapolása megkezdődött
Idénykülönlegesség — amig a készlet tart — palackokba lefejtve is kapható:
kávéházakban, vendéglőkben, fűszer- és csemegeüzletekben.

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., LAJOS U. 92, IV. EMELET.
TELEFON: AUTOMATA 625—78. SZ.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

Öröklakások
1-2-3 és többszobás
hall és összes mellékhelyiségekkel, egyszobásak hálófülke és fürdőszobával, Buda legszebb részén, a Belvároshoz közel, villamos, autóbusz,
olcsó áron, kedvező feltételekkel
1—2000.— pengővel leköthetők
és 1929 októberben beköltözhetők.
Előjegyzések más házakra is.
Kérjen díjtalan tervrajzot.
„Fészek" Szövetkezet, VII., Rákóczi út 72

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MÉK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Budapest területén felére esett, néhány esetben azonban másfélszeresére emelkedett 1918 óta az ingatlanok ára

A főváros közönsége valamikor a legnagyobb telekvásárlók egyike volt Budapesten. Ezeket a vásárlásokat annak idején, a boldog béke napjaiban egy nagyarányú koncepcióval telekpolitika irányította, amely szoros összhangban állott egyrészt meszszeható városfejlesztési és szabályozási tervekkel, másrészt a székesfőváros vagyoni gyarapodását célozta. Ezek az idők sajnos *elmúltak*. A főváros most is vásárol ugyan, de ezeket a vásárlásokat ma csak a legszükségesebb sürgősség irányítja egy-két kivétellel, amikor egyéb szempontok voltak az irányadók. A tanács elkészítette az utolsó évben vásárolt és eladott ingatlanok jegyzékét, amelyből hű tükrét kapjuk a főváros ezidőszerinti „telekpolitikájának".

A szorosan vett telekpolitikai feladatok megoldására — eltekintve a külön e célra vásárolt ingatlanoktól — a szükséges összegnél kevesebb állván rendelkezésre, csupán a halaszthatatlan vételekre szorítkozhatott a főváros és csak az elodázhatatlan kérdések megoldására kellett szorítkozni, annál is inkább, mert

a város külső részein, de különösen a belső részeken a telekárak a mult évekhez képest lényegesen emelkedtek.

Megvásárolta a székesfőváros:

Részben a vámépület elhelyezésére, részben szabályozás céljára az I. Fehérvári út 3796. hrsz. Gamauf-féle 5131 négyzetöl ingatlant 96.934 P-ért.

Közintézmény elhelyezésére az I., Budaörsi út 79—81. számú Kovács-féle 4170 négyszögöl ingatlant 116.785 pengőért.

Szabályozás céljára az I., Mártonhegyi 10.191. hrsz. Bedő Béláné-féle 1224 négyzetöl kiterjedésű ingatlant 36.723 pengőért.

Tüdő- és nemibeteggondozó intézet céljára a VII., Dohány u. mentén fekvő 5100. hrsz. ingatlant 156.800 pengőért.

Szabályozás céljára az I., Mártonhegyi út 10.191. bor ucca sarkán fekvő 1966—69/122. hrsz. Zámolya-féle ingatlant 10.000 pengőért.

Tűzőrség elhelyezésére a VI., Teve uccai 1690—91/2. hrsz. 1133 négyzetöl ingatlant a Terénum R. T.-tól 113.330 pengőért.

Muzeum és park céljára a VI., Egyetem uccai Károlyi-féle 3911 négyszögöles ingatlant 5 millió pengőért.

A székesfővárosi leányárvaházi üdülőtelep céljára Balatonfolyódon 1600 négyzetöles ingatlant 20.800 pengőért.

A svábhegyi tűzőrség céljára I., Felhő uccai 9330. hrsz. 1013 négyzetöles ingatlant 32.000 P-ért.

A Kertész uccai áramátalakító állomás fejlesztése céljára a Tehert-féle 163 öles ingatlant 100.000 pengőért.

Az autóbuszüzem céljára a Miskolci uteai Ajax-féle 3900 négyzetöles ingatlant 505.000 pengőért.

Park céljára az I., Gellérthegyi 2221 négyzetöles ingatlant 57.735 pengőért.

Szabályozás céljára a VII., Mexikói uti Tauszféle 945 négyszögöles ingatlant 56.212 pengőért.

Tüdőbeteggondozó intézet céljára a II., Tölgyfa u. 10. számú Seher-féle 3496. hrsz. 86 öles ingatlant 23.000 pengőért.

Szabályozás céljára az I., Lenke uti 13860/2. hrsz. 228 négyszögöles ingatlant 25.168 pengőért.

Az Erzsébet leányárvaház áthelyezése céljára a Villányi út 35—39. sz. alatti 4518 négyszögöles ingatlant 1,500.000 pengőért.

Átengedte a főváros:

A Pesti izraelita hitközségnek temető céljára a X., Kozma u. mentén 7725—7726/A I. hrsz. számú 126.000 öles ingatlant.

Az Orsz. Földbirtokrendező Bíróságnak kertváros céljára VII., Kerepesi, Róna és Hajcsár uccák melletti 94 magyar hold területet megváltás címén, illetve ehelyett az I., Budafoki út és Bertalan ucca sarkán 590 négyszögölet, az I., Lenke, Diószegi és Vincellér uccák között 3000 ölet, I., Ferry Oszkár uccában 1500 ölet, a X., Népliget mellett 1850 ölet, a Róna ucca mentén 38.918 ölet, Rákosfalva mellett a Kerepesi útnál 3000 ölet.

Elcserélte

a Fiumei út és Dologház ucca sarkán levő 740 öles területet a Mária Terézia téri 4. sz. alatti 200 öles ingatlanért.

Munkában volt a *telekértéknyilvántartó hivatal* is, amely értékkataszterét az értékváltozások nyilvántartásával állandóan összhangban tartotta a telekpiac áraival. Nyilvántartása már nemcsak az 1918. évi koronaalap-értékelést, hanem az ezen alaphoz viszonyított százalékosan kifejezett *pengő-értékelést is tartalmazza*, az 1928. év végére vonatkoztatva. E tapasztalati adatok szerint

a Duna balpartján a telkek értéke nagy általánosságban az 1918. évi értéknek 50%-a, a főútvonalon vagy gócpontokon 60%-a, a Duna jobbpartján pedig 50—60%-a, sőt a főútvonalakon 65—70%-a.

Ez átlagot azonban messze meghaladja a Gellérthegy déli lejtője — amely keresett előkelő villarajonná alakult — valamint a Virányos dülőben, Pasaréten és Kuruclesen levő ingatlanok, ahol a *száz százalékos*, továbbá a Németvölgyben, a Fürj, Lejtő, Vas Gereben uccák környéke, ahol a telkek ára az 1918. évi értékek *150%-a, sőt e fölé is emelkedett.*

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váczi-út 4.

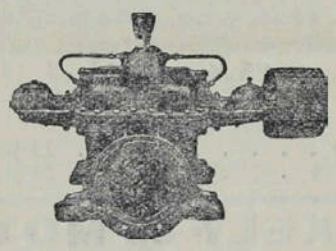

Telefonszám: 222-10. Sürgönycim: Duplex.

SZÁLLIT:
Gőz-, centrifugál-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

„Laufer" motoros árúkihordó
Gyártja:
Laufer Gépgyár
Waggon osztálya.
Budapest VI. Palotai út.
Tel: L. 915 02 - L. 915 12.

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 365—23.

FUCHS G.
Első Magyar Tizedes- és Százados-Hidmérleggyár R.-T.
BUDAPEST
Gyár és iroda: VI., Váci-út 43. Telefon: L. 915—23.
Városi raktár: VII., Károly király-út 1 Telefon: József 429—90.

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

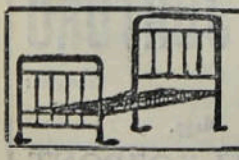

Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. **VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett.** Tel. J. 422-12.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

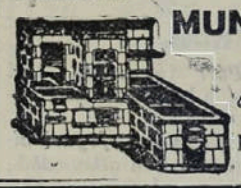

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 512—50.

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képíró ucca 3 sz. TELEFON:
Fióküzlet: IX. ker. Tompa ucca 0 szám A. 847-73

Fával égetett darabos fehér meszet,
Cseresit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb épitő anyagot szállit bárnová kartelláron alúl:
Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8. Telefon: Aut. 244-41.

SZILÁGYI LÁSZLÓ
Pénzszekrény- és tressor-gyára
Tűzmentes páncél-szekrények, okmány vasszekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerű javításokat és szállításokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.
BUDAPEST, IX. LIDIOM UCCA 37. SZÁM.
TELEFON: JÓZSEF 396—99.

REICHENBERGER RÓBERT
RÉZMŰÁRÚ ÜZEM
Gyárt: vörösrézből, valamint más fémekből edényeket és készülékeket.
ALAPÍTTATOTT: 1888. TELEFON: JÓZSEF 366-14.
Arany- és ezüstérmekkel többszörösen kitüntetve!
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SAJÓ UCCA 6. SZÁM.

Tel.: Aut. 150-79
Hűtő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek
Spitzer testvérek
Budapest, V., Vilmos császár út 42.
Tel.: Aut. 150-79

ÁRVAY R. LÁSZLÓ
Pala- és cserépfedő- mester — Jókarbantartási vállalat. Elvállal: pala-, cserép- és kátrányfedők új fedését, javítását
Budapest, VII., Peterdy ucca 30. Telefon: József 351—06

FISCHER HENRIK
épületlakatos
Telefon: J. 623—00.
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 6189.

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivő: J. 305-13

LAMPL ÖDÖN
MŰLAKATOSÁRU ÉS VASSZERKEZETI GYÁRA
Városi üzem: V., Bálvány u. 14 Telefon: Aut. 133—16
Gyár: VII., Hungária körut 178 Telefon: József 388—93
BUDAPEST

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 695-57

DÖMÉNY IMRE
EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG
festék-, háztart.- és vegyiczikkek kereskedése
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.
Telefon: Automata 886—51.

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. sz.
Telefon: Lágymányos 6—07.

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

Vass József népjóléti miniszter maga is sietteti a döntést a Rókuskórház építése ügyében

Hétfőn délután nagyszabású ankét volt a népjóléti minisztériumban az új Rókus-kórház felépítésével kapcsolatos problémák megvitatása céljából. Az ankéten, amelyen *Scholtz* Kornél népjóléti államtitkár elnökölt, a népjóléti minisztérium kórházosztályának a vezetőin kívül résztvett *Ripka* Ferenc főpolgármester, *Buzáth* János alpolgármester, *Némethy* Béla tanácsnok, a közegészségi ügyosztály vezetője, *Gerlóczy* Zsigmond, a közkórházak központi igazgatója, *Borszéky* Károly dr., a Rókus-kórház igazgatófőorvosa, *Wargha* László egyetemi tanár, városrendezési szakértő, *Csillény* András dr., a Társadalombiztosító Intézet főorvosa, *Tauffer* Vilmos dr. egyetemi tanár, *Salamon* Géza tanácsi főjegyző, a főváros kórházi referense.

Az ankét összehívását az a körülmény tette szükségessé, mert a főváros és az *Országos Közegészségügyi Tanács* véleménye között az elhelyezést illetően ellentét merült föl. Az Országos Közegészségügyi Tanács ugyanis arra az álláspontra helyezkedett, hogy *a Tisza Kálmán téri megoldás célszerűtlen.* A főváros viszont arra hivatkozik, hogy ez az egyetlen olyan nagy telek, amely a főváros tulajdonában van és amely így külön telekszerzési költségek nélkül boesájtható az új kórházépítkezés rendelkezésére. Természetesen közrejátszanak olyan érvek is, hogy *a Tisza Kálmán-tér poros, túlságosan forgalmas és az itt felépítendő kórház ablakai a temetőre néznek.*

A tárgyalások során *az összes minisztériumi tényezők arra az álláspontra helyezkedtek,* hogy egyrészt a pályaudvar, másrészt a temető közelségére és a környék zajos voltára való tekintettel *a Tisza Kálmán téri megoldás nem a legideálisabb,* de megállapították azt is, hogy a belterületen ez az egyetlen terület, amely rendelkezésre áll és hátrányai nem oly nagyok, hogy a kórház itteni létesítését teljesen ellensúlyoznák. Az ankét hasonló álláspontra helyezkedett és

végül egyhangúan alkalmasnak mondotta ki a Tisza Kálmán téri területet.

Vitás kérdés volt az is, vajjon elfér-e a szóbanforgó területen a központi kórház, illetve a közegészségügyi és közkórházi higiénia követelményeinek eleget lehet-e tenni, ha ott 1600 ágyas kórházat akarnak megépíteni. Az érvek és ellenérvek fölsorakoztatása után *az ankét javasolja a miniszternek,* hogy a székesfővárosi közgyűlés azon határozatát, amely szerint *az új központi kórházat a Tisza Kálmán téren építi fel, a maga hatáskörében hagyja jóvá, csak a férőhelyek megállapítását tartsa függőben* addig, amíg a hirdetendő tervpályázat alapján beérkezett részletes tervek ismeretesek lesznek.

Az ankét végén *Ripka* Ferenc főpolgármester köszöntet mondott az új közkórház tervei és sürgős létesítése iránt tanusított megértésért, majd az elnöklő *Scholtz* államtitkár kijelentette zárószavaiban, hogy az értekezlet egyértelmű álláspontja alapján meghozott javaslatokat a miniszter elé fogja terjeszteni.

Az ankét befejezése után a *Fővárosi Hirlap* munkatársának alkalma nyílott

Vass József dr.
népjóléti miniszterrel

beszélni, aki a következőket mondotta:

— Egyelőre semmi érdemlegeset nem mondhatok. *Scholtz* államtitkár úr referálni fog az ankéten elhangzottakról és a

referátumhoz képest döntök majd a főváros közgyülésének határozata ügyében.

Annyit kijelenthetek, hogy *siettetem a végleges kifejlést, minthogy magam is sürgősnek tartom a döntés meghozatalát.*

Mindössze ennyit mondott a népjóléti miniszter, aki hír szerint *nagy megértéssel fogadta a főváros képviselőinek az álláspontját.*

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy szeretett bátyánk, sógorunk és nagybátyánk,

SCHWARZ ÁRMIN

a hatósági Zöldségüzem igazgatója,

szeptember 25-én rövid szenvedés után elhunyt.

Drága halottunkat szeptember 26-án, csütörtökön délután ¼5 órakor helyeztük örök nyugalomra a farkasréti izraelita temető halottasházából.

Emlékét kegyelettel őrizzük!

Glück Sándorné szül. Schwarz Zseni, Schwarz Juliska, Schwarz Mariska hugai; **Schwarz Márton** és **Jenő** fivérei; **Glück Sándor** sógora; **Glück Lilly** unokahuga; **Glück Ferenc** unokaöccse.

Harsányi Testvérek
központi fütés, egészségügyi berendezések, vizvezeték, csatornázás és épületbádogos munkák vállalata
BUDAPEST, VII., BEM UCCA 5. SZÁM
ALAPITVA 1894. — TELEFON: J. 380-13.

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPEST, VII., ÖRNAGY UCCA 4. SZ.

Akinek nincs Rádiója vagy csak detektorral hallgat, októberben kevés pénzért hangszórós készülékhez juthat Budapest vételére

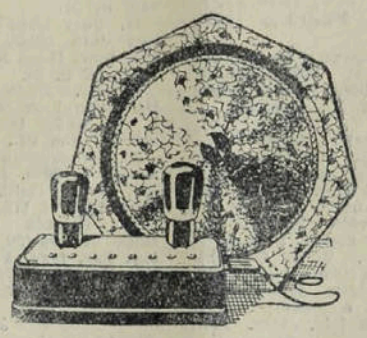

Számoljon csak

1. Philips hangszóró 70·- P
1. " transzformátor 22·50 "
2. " csodacső A 415 / B 443 40·- "
132·50"

Nem.....! csak 100 pengőt fizet és kap

PHILIPS RÁDIO

ingyen egy vevőkészüléket Budapest hangszóróban!

SZEZONNYITÓ PÁRTVACSORA a Polgári Egység Klubjában

Kozma Jenő az adózó polgárok védelméről

A *Polgári Egység Klubja* hétfőn este tartotta a nyári szünet után első vacsoráját. Az évadnyitó vacsorán a tagok igen nagy számban jelentek meg; a megjelentek között volt több felsőházi tag, országgyülési képviselő és igen sok fővárosi törvényhatósági bizottsági tag. Többek között jelen voltak: *Becsey* Antal, *Gaár* Vilmos, *Ereky* Károly, *Horváth* Károly belv., *Dinich* Vidor, *Spett* Ferenc, *Hubert* Vilmos, bibithi *Horváth* János, *Usetty* Béla, *Csécsi Nagy* Miklós, *Dorner* Gyula, *Scheuer* Róbert, *Farkas* József, *Girardi* Tibor, *Róna* Sándor, *Krivoss* Árpád, *Orova* Zsigmond, *Wellisch* Andor, *Bakonyi* János, *Bakonyi* Pál, *Márkus* Jenő, *Szécsi* Ernő dr., *Bacsinszky* Vladimir és sokan mások.

Dósa Ottó, a klub gazdája üdvözölte az évadnyitás alkalmával a klub tagjait és azok nevében ragaszkodását és bizalmát fejezte ki az elnöknek, *Kozma* Jenőnek.

Kozma Jenő dr.

közvetlen szavakkal válaszolt. Megköszönte a szeretet és bizalom spontán megnyilvánulását úgy a klub, mint az Egységes Községi Polgári Párt tagjainak. Ezután áttért a fővárosi törvénnyel kapcsolatban elterjedt híresztelésekre:

— Különböző hírek terjedtek el, különböző célzatokkal mostanában a fővárosi törvényjavaslatról. Ezek a hírek azonban, tudomásom szerint, egyáltalában nem bizonyultak valóknak. Tudom jól, hogy a fővárosi költségvetés vitájában *a szélső ellenzék a ráliceitálás politikáját fogja követni és mindent ígérni fog a végtelenségig,* nem törődve azzal, hogy ezek a bőkezű ígéretek egytől-egyig az adózó polgárok veritékes filléreibe kerülnek.

Ezután részletesen foglalkozott a költségvetéssel, az összeállításnál felmerült nehézségekkel, s a főváros anyagi helyzetével, amely megnyugtató ugyan, de a legnagyobb körültekintést, elővigyázatosságot követel minden tekintetben.

— Éppen ezért — mondotta — én és pártom azt a politikát követjük, hogy az ígéretek túlhalmozása helyett, amelyet egyesek csupán népszerűséghajhászásból dobnak a közvéleménybe, a legszigorúbb tárgyilagossággal a megtakarítások elérésére törekszünk, mert az adózó polgárok védelmét ezen a téren is biztosítani kívánjuk. Tudom jól, hogy a gazdasági helyzet nehéz és a legnagyobb erőfeszítéssel kell küzdeni mindenkinek, kereskedőnek, iparosnak, tisztviselőnek a megélhetéséért. Tudom jól, hogy a hitel kielégítése terén a legnagyobb nehézségek vannak, de mindennek oka a világpiaci helyzet, ezeken csak a türelem és a legnagyobb megtakarítás segít. Az a körülmény, hogy a főváros összes kerületéből olyan nagy számmal jelentek meg a vezetők a mai évadnyitó vacsorán, erőt és buzdítást adnak nekem ahhoz, hogy mindenekelőtt a főváros polgárságának érdekeit tartva szemelőtt, igyekezzünk az adózó polgárok terhein segíteni és a főváros költségvetésében mérsékelni mindazokat a tételeket, amelyek túlságos megterheléssel járnak.

Kozma Jenő szavait általános helyeslés kísérte és befejeztével a népszerű elnököt a vacsora közönsége lelkesen éljenezte.

Utána *Ereky* Károly, *Gaár* Vilmos, *Becsey* Antal és mások szólaltak fel, érintve az általános gazdasági és politikai helyzetet.

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal **WOLFF ERNŐ**
Sürgönycim: WOLFFEKE
Tel.: Lágymányos 13-82 Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101

„IDEÁL" PAPLANGYÁR
SÁNDOR M. FERENC
BUDAPEST, IV, KAMERMAYER KÁROLY UCCA 1
Állami, városi és közintézmények szállítója

HETIVÁSÁR TRANZAKCIÓ
egy vásárcsarnok megmentéséért

A kerületi vásárcsarnokok között egyike a legmodernebb és legcsinosabb épületeknek a budai *Batthyány téri* csarnok, amelyet a pesti oldal bármelyik városrésze is boldogan vállalna. A Duna jobbpartján azonban, úgy látszik, másképen gondolkodnak az emberek és hagyományos konzervativizmusuk nem tesz kivételt a vásárcsarnokkal sem. A budaiakat nem boldogította a büszke, impozáns épület. Amig meg nem épült, élénk piac virult a Batthyány téren, azóta pedig kihalt a környéke. A háziasszonyok inkább elmennek a Széna térre, vagy a krisztinai piacra, semhogy a vásár kapuit átlépnék. *A Batthyány téri vásárcsarnok annyira népszerütlen* Budán, hogy

258 árusító helye közül 200 üres és a vásárigazgató már-már azzal a gondolattal foglalkozott, hogy becsukja a csarnokot.

Mielőtt azonban ezzel a javaslattal jönne a tanács elé, *még egy utolsó kísérletet tesznek a csarnok megmentésére.* A szénatéri piac szerdai hetivásárának áthelyezésével próbálnak a halódó intézménybe életet vinni. A tervet azzal okolják, hogy a Széna téri piac tűrhetetlenül zsúfolt, különösen hetivásári napokon. Mivel a piac-tér rendezése egyelőre leküzdhetetlen akadályokba ütközik, az áthelyezés ellen pedig minden erejükkel tiltakoznak a városrész lakói, azt hiszi a vásárigazgatóság, hogy

valamit segít a helyzeten, ha az egyik vásári napot a Batthyány téri csarnokba helyezi át.

A Batthyány téri *új hetivásár nem a szabadban lesz, hanem magában a csarnokban.* Itt kapnak helyet a termelők, a falusi, vagy alkalmi árusok is. A terv sikere érdekében *mélyen leszállítják a Batthyány téri csarnok helypénzeit is,* amelyek ugyanakkorák lesznek, mint a Széna téri nyilt piacon. A vásárigazgatóság az új piaccal az Alsóviziváros lakosságának is kedvében akar járni. Ez a környék mostanáig nagyrészben a krisztinai piacon vásárolt. A templom körül azonban hamarosan megszünik a piac és megnyílik a Krisztina körúti új fedett vásár, ahova már messze volna eljárni a vizivárosiaknak. A budaiak tehát nem panaszkodhatnak. Ha másuk nines, de piacuk, amint látjuk, van *fölös* számban.

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929. évi szeptember hó 30-án tartott üléséből a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) Nagyobb és kisebb építkezésekre:

1. Luzsinszky Tibor I., Csorbai u. 2955. hrsz. fsz. ház, terv. Garazsi Mihály I., Kelenvölgy.
2. Babinecz Péter VI., Tatai u. 26972. hrsz. fsz. ház, terv. Varga János X., Gergely u. 53.
3. Herbka András III., Remetehegy 16474. hrsz. családi ház, terv. Herbka János III., Táborhegy 2237. hrsz.
4. Neumann Aladár X., Kalocsay u. 2006/59. hrsz. fsz. ház, terv. Kurucz Répás Péter Pál X., Kalocsay u. 35. sz.
5. Kuczkó Antal VII., Hajtsár út 166. hozzáépítés és ráépítés, terv. Kovacsek Ferenc és Siegl Alfréd VII., Amerikai út 7.
6. Horváth Kálmán I., Vincze út 8247/1. hrsz. emeletes ház, terv. Udvardy Géza I., Krisztina krt. 83.
7. Szöllössy János VII., Névtelen u. 32401. hrsz. manzárdos ház, terv. Thomán János IX., Gát u. 25.
9. Balogh Bálint I., Kelenföld 4368/5. hrsz. fsz. ház, terv. Gál Sándor I., Fehérvári út.
9. Szabó Lajos I., Gaál u. 7756. hrsz. manzárdos fsz. műhely, terv. Gabriel Ferenc III., Erőd u. 12.
10. Czeider Márton III., Apát u. 4. üzletház, terv. Horváth István III., Vörösvári út 71.
11. Vári Imre III., Filatori dülő 18949. hrsz. fsz. ház, terv. Haas Károly III., Pacsirta u. 26.
12. Dr. Baán Zoltán I., Hortobágyi út 8865/4. hrsz. I. em. nyári lak, terv. Albinyi János VI., Lázár u. 7.
13. Brückmann István I., Andor u. 3099. hrsz. toldalék, terv. Balla János I., Fehérvári út 116.
14. Brichta István I., Etele út 3489/20. hrsz. családi ház, terv. Véber János VI., Eötvös u. 24.
15. Bus József I., Tétényi út 13805. hrsz. fsz. ház, terv. Véber János VI., Eötvös u. 24.

B) Nagyobb és kisebb átalakításokra:

1. Szecsey örökösök VIII., Kálvária u. 19.
2. Székely Géza I., Zirzen Janka u. 10650. hrsz.
3. Kályos Jánosné X., Jerney u. 14.
4. Özv. Oberbauer Józsefné VI., Korong u. 5.
5. Neumann István X., Vaspálya u. 7991. hrsz.
6. Gallauner Ferenc III., Tavasz u. 5.
7. Özv. Szász Gézáné I., Várfok u. 12.
8. Reimann Gyula VI., Szent László út 43.
9. Pittel és Brausewetter r. t. VI., Kerekes u. 14.

Morbitzer Nándor építész és építőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 29/b.

GOMBOS ANDRÁS MŰASZTALOS M.
BUDAPEST, VII., BESNYŐI UCCA 5. SZ.

Rosenthal István
szitó-, cukrász, hus-, fa- és vegyipari gépgyártó és javítóműhely
TELEFON: J. 450-89.
Budapest, VII., Dob ucca 90. szám.

PALKA JÓZSEF Alapittatott 1894-ben
Magyarország ezéstkoszorús üvegfestő mestere
TELEFON: J. 302-28
ÜVEGFESTÉSZETI ÉS ÜVEGMOZAIK MŰTEREM
Budapest, VIII., Baross-u. 59

HERCEG és VERHOVINA
:: festő, mázoló és tutorfényező :: Tel.: Aut. 278-86
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 12. SZ.

VITÉZ ABUCSAY SÁNDOR
villamos erőátviteli berendezések vállalata
BUDAPEST, VII, AKÁCFA UCCA 41. TELEFON: J. 352-55.

Féregirtás, takarítás, ablaktisztítás
géppel és mérnöki vezetés mellett — Számos hatósági elismerés —
TELEFON: AUT. 504—84, 881—01
OTTOPAL ÉS TÁRSA
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

SIMOR DÖME mű- és épületlakatos-mester és vasszerkezetek ipartelepe. Sodronyfonatok nagybani gyártása
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY ÚT 89. SZÁM
TELEFON: JÓZSEF 394—43.

Laczkó István BUDAPEST, IX.,
bádogos és szerelő LILIOM UCCA 28.
Telefon: József 399-48

MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPGYÁR R. T.
MÁTYÁSFÖLD
GYÁRTÁSI ÁGAK:
Személyautomobilok, teherautomobilok, autóbuszok
Gyári eladási központ:
Méray Motorkerékpár-Gyár r. t. IV., Váci ucca 1.

Telefon J 380-20 **Szücs Mihály** Telefon J. 380-20
KÉPESITETT ÁCS- ÉS KŐMŰVESMESTER
Budapest, IX., Gróf Haller ucca 54. szám.

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépítő-vállalkozó.

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN, (DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD UCCA 3.
TELEFON: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, viezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légnemes berendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 314-30

Mész, cement, gipsz
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII, Beniczky ucca 6. sz.
Telefon: József 302-83.

SÁGHY GYULA ácsmester
Budapest, V, Hold u. 9. II. 18. Tel. Aut. 157-36

NEUMANN SÁNDOR
üvegesmester és táblaüvegeladás
BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 20.
Telefonhívó: Aut. 255—56. sz. :—:

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—51.

TÓTH ISTVÁN Telefonautomata 510—29. szám.
VILLANYSZERELŐ
Budapest, I., Greguss ucca 8. szám

Kertl és Farkas hatóságilag eng. villamossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakműhely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 860—17.

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár — Vasöntöde
Telefon: L. 905-74, 905-75. Budapest, V, Váczi út 48. Alap. 1867.

ZSOLDOS ÉS TÁRSA
BUDAPEST, V., KORALL UCCA 31.
TELEFON: 990—53.
Állandó raktár Nehelmi kötési és Beico vizvezetéki szerelvényekben

SEIF GYULA
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: Aut. 528-46
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

Szobafestő, mázoló és ércfényező munkákat kiváló kivitelben készit
SZEGŐ JÓZSEF
Budapest, VII., Kazinczy ucca 20. Telefon: J. 440-60.

SZALFÉTER EDE TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata
FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32
BUDAPEST I, KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

MORVAI GYULA TETŐFEDŐMESTER
PESTUJHELY, MOLNÁR VICTOR UCCA 33. SZ.
Elvállal minden e szakmába vágó tetőfedő munkákat

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Staffenberger u. 16. TELEFON: J. 302-38.

NYITRAY JÁNOS
hatóságilag eng. villanyszerelő és mechanikai vállalata
VII., CSÁNYI UCCA 6.

PANUCZA GYÖRGY
FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR
Budapest, VIII., Józsel ucca 52. Telefon: József 384-72

TÓTH SZ. JÁNOS Tel.: Aut. 569-38
VÍZVEZETÉK- ÉS FÜRDŐBERENDEZŐ
ÉPÜLET- ÉS DISZMŰBÁDOGOS
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 6. SZÁM

Beton, makadám, aszfalt felvágásához vegyen BÉRKOMPRESSORT
Liska Jenő okl. gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, VIII, Orczy-út 22. Tel.: J. 335-4.

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

RENDEZIK A GELLÉRT TERET

Végre világvárosias lesz Budapest idegenforgalmi gócpontja — Kátyúba jutott a reuma-kórház

A *Fővárosi Hirlap* már a mult évben erélyes akciót kezdett ama eszmék és tervek megvalósítása érdekében, amelyek nélkül a fürdőváros gondolatát eredményesen istápolni nem lehet. Ezek között szerepelt első helyen a *Gellért tér* mai falusi jellegének megszüntetése, amely kérdésben éppen legutóbb megszólalt *Becsey* Antal is. Szerepelt a *Rudas-fürdő* rendbehozása, a *Gellért-szobor* környékét elesúfító régi igazgatósági épület *ormótlan tűzfalának eltüntetése, a kazánház és kémény* áthelyezése, a *források* tisztítása és újrafoglalása, az *ivócsarnok* létesítése, nem is említve ez alkalommal a *budai dunaparti fedett sétány* és a *Hungária-forrás* új csarnokának építését, amelyre ugyancsak sürgősen szükség van, ha komolyan akarunk foglalkozni a fürdőváros megteremtésével. Mindezek

a tervek úgyszólván kivétel nélkül a pénzkérdésen buktak el, bármennyire rokonszenvezett is velük minden tényezője a törvényhatóságnak.

A *nemzetközi reuma-kongresszus* multheti budapesti ülésezése újból aktualitást kölcsönzött ezeknek a kérdéseknek és örömmel közölhetjük, hogy a jelek szerint akciónk rövidesen sikeresnek ígérkezik, ha a városgazdasági ügyosztálynak sikerül érvényt szerezni azoknak a javaslatoknak, amelyeket a megvalósítás érdekében a legközelebbi napokban az illetékes bizottságok és tanács elé fog terjeszteni. A *Fővárosi Hirlap* munkatársa a városgazdasági ügyosztályban érdeklődött az újból aktuálissá vált fürdőproblémák iránt és *illetékes helyről* a következőket tudta meg:

— Régi problémája az ügyosztálynak és a Gellért-fürdő igazgatóságának: *a fürdő és szálló előtti térség rendezése.* A térség valóban olyan állapotban van, ami

nem méltó ahhoz a helyhez, ahol a főváros idegenforgalma kulminál.

A tervek már régen készen vannak. Mint annakidején a *Fővárosi Hirlap* megírta, *Lux* Ede készítette el a gellérthegyi sziklákat is lezáró bástyaszerű építmény terveit, amely a fürdő főbejáratával szemben, a barlangkápolna alatt lenne, a két évvel ezelőtt fúrt és azóta használaton kívül álló kút felett, magába foglalva az ivócsarnokot és villamos várótermet is. Ezek a tervek azonban igen sokba kerültek volna, azért *megvalósításukra nem kerülhetett a sor.* A közvélemény sürgető kívánságára, de a gyakorlati szükségesség parancsára is, most *ismét elővette a Gellért-fürdő igazgatósága ezt a tervet.* Előbb azonban

Lux tanárral átdolgoztatta, leegyszerűsítette a régi terveket.

Az elgondolás, az építmény stílusa általában a régi maradt, csak a kivitel vált az új elgondolás szerint lényegesen olcsóbbá és kevésbé monumentálissá. A fővárosnak azonban még erre sincs elegendő pénze és a fürdő sem rendelkezik a kívánt anyagi eszközökkel. Éppen ezért arra gondolunk, hogy

a tér rendezését, a csarnok megépítését a Közmunkák tanácsa és a BSzKRT bevonásával fogjuk elvégezni.

Általános városszépítésről is szó lévén, reméljük, hogy a *Közmunkatanács* nem fog elzárkózni a hozzájárulás elől, a *BSzKRT* pedig azért járulhat hozzá az építkezéshez, mert

a tervezett ivócsarnokban helyet kapna a villamosállomás váróterme is.

A villamos vasút mostanában a város több kevésbé exponált helyén létesített új, drága váróhelyeket, reméljük: *itt csatlakozik a mi akciónkhoz.*

— A Gellért tér rendezése mellett igen közeli probléma a nagyértékű budai melegforrások rendbehozása. Az úgynevezett *Rudas-csoport* forrásairól van szó. Ezek a nagy mélységből előtörő hévvizek fakadási helyükön, csekélyszámú kivétellel, többszázéves ősi eredeti állapotukban vannak. Egyik-másik forrás már el is dugult többé-kevésbé, ami *a vízhozam bőségének rovására van.* A forrásfoglalási munkák mellett meg kell újítani a levezető csatornákat is. Ma ezek a forróvizet elvezető csövek nem közvetlen a fakadási helytől indulnak ki, hanem minden forrás felett egy-egy akna van és ennek a tetejétől nyílik a csatorna. Tudva azt, hogy egy háromméteres vízoszlop negyed atmoszféra nyomásnak felel meg, nem nehéz elképzelni, hogy

a forrásnyílások felett álló vízzel telt aknák nyomása mennyire akadályozza a forróvizek feltörését.

Szakemberek véleménye szerint e *csatornák megépítése és a kellő új forrásfoglalási munkák elvégzése után*

a Rudas-források mai 750 köbméternyi vízhozamát könnyen 1000 köbméterre lehetne fokozni.

— A régi kazánház elhelyezését és a használaton kívül álló, csupasz tűzfallal éktelenkedő igazgatósági épület lebontását tudvalevően már elhatározta a törvényhatóság. A kivitelre akkor azért nem kerülhetett sor, mert a belügyminisztérium nem találta műszakilag kellően előkészítve a kérdést és pótlásra visszaküldötte a fővároshoz. Ezután azért késett a dolog, mert közbejött a Rác-fürdő megvásárlásának terve, amely esetben az egész kazánház feleslegessé vált volna, de most, hogy a fürdő megvételét elejtették, ismét aktuálissá vált a feladat. *Elkészültek a kazánház elhelyezésére vonatkozó tervek is.*

— *Az új kazánház a fürdő főépületének alagsorába kerülne,* míg a régi kazánház helyét parkirozzuk, s ez esetben

csákány alá kerül természetesen az ormótlan tűzfallal éktelenkedő igazgatósági épület is, hogy helyet adjon a Hungária-forrás kúrázóinak.

— A kazánház átépítésével kapcsolatban foglalkozunk a *Rudas-szálloda üzemének rekonstruálásával is.* Ma ez szinte romantikusan primitív és egyáltalán nem számottevő. Segíteni próbálunk szerény eszközökkel a sokat és szívesen hangoztatott *fedett uszoda hiányon is.* Az átalakítással

az úszócsarnok is jelentékenyen kibővül,

a két épület között pedig *üvegezett előcsarnok* épülne, innen lenne az uszoda bejárata.

Szóba hoztuk a régen tervezett és szükségesnek tartott *reuma-kórház kérdését* is, amely sajnos, úgylátszik, ismét hosszú időre elalszik.

— A reuma-kórház létesítéséhez nagyobb összegekre volna szükség, amit nem lehet egysorba helyezni a most felsorolt kisebb átalakításokkal. Az ügyosztály mindazáltal *átérezve e fürdőkórház szükségességét* és rendkívüli jelentőségét, még a költségvetés összeállítása előtt, a tavasszal 20.000 pengőt kért, hogy a tervpályázatot kiírhassa és a terveket elkészíttethesse. E kérelem azonban már a pénzügyi ügyosztályban elbukott, úgyhogy *e pillanatban semmi lehetőségét nem látjuk a reuma-kórház megvalósításának.*

KŐNIG JÓZSEF
OKL. MÉRNÖK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: JÓZSEF 424—69.
Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

MAGYAR ELEKTROMŰVEK
SZENTIRMAY BÉLA
BUDAPEST, VIII., BAROSS UCCA 86.
TELEFON: JÓZSEF 422—87.
Villamos főző-, fűtőkészülékek, porszívó-, padlófényesítő- és kézszárítógépek gyára

PETRÓCZKY LAJOS TELEFON Aut. 508-31
BUDAPEST, I., MAROS U. 9.
Elvállal: teherfuvarozást, földmunkát, bútorszállítást csukott vagy nyitott kocsikban, helyben és vidéken

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Muzeum-körút 41.
TELEFON: AUT. 860-96. □ TELEFON: AUT. 860-96.

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL **FAISKOLAI CIKKEK**
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőoltványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN **TOST ÉS MOLNÁR**
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

Parafakőgyár R-t.
ezelőtt: *Kleiner és Bokmayer*
Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4.
Telefon: József 301-14, József: 301-16
Készít sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat.
Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vízálló padló.

IDEÁLIS OTTHON:
mindenkinek a leghőbb vágya. Ilyet biztosíthat magának társasházainkban: a krisztinavárosi **„Atilla-udvar"**-ban és a Horthy Miklós-úti **„Árpád-udvar"**-ban. — **Adómentes, 2—3—4 szobás,** legszolidabb építkezésű, **meglepő olcsó, fixáru**
KERTES ÖRÖKLAKÁSOK
Hall, loggia jövedelmező üzlethelyiségek, kényelmes törlesztés Kívánatra képes prospektus. —
A „Centrum" öröklakásai a legkapósabbak! — Árvapénzek elhelyezésére alkalmasnak nyilvánittattak! Biztos tőkebefektetés, 12% tiszta jövedelem
„CENTRUM"
Házépítő- és Ingatlanvállalat m. sz., Horthy Miklós-út 9. (9—12, 3—5-ig. Telefon: J. 442-25)

Thiergärtner és Stöhr rt.
egészségügyi és fűtőberendezések gyártása és felszerelése
Budapest, I. ker., Budafoki-út 9-11.
Telefon: József 363-51. • *Telefon: József 363-51.*

AGYAGCSÖVEK
és csatornázási cikkek
HUBERT ÉS TÁRSA B. T.
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4.
Telefon: Automata 22—67.

Hylax
önműködő autótűzoltó
MOTOR ÉS AUTÓKELLÉK R. T., LÁZÁR U. 7
TELEFON: 983—65. SZ.

Angol Stepney pneumatik.

NE DOBJA EL
használhatatlannak vélt köpenyét, tömlőjét, hanem forduljon bizalommal a tökéletesen és legmodernebbül felszerelt
„FIT"
rendszerű pneumatik ujjáalakító és javítóüzemhez
BÁLINT ERNŐ OKL. MÉRNÖK
BUDAPEST, V., ARANY JÁNOS UCCA 17.
Használjon „Seal Fast" tömlő- és köpenytapaszt. — Egy kísérlet után állandóan használni fogja.

ENGLERTH M. JÁNOS KŐMŰVESMESTER
elvállal kisebb, nagyobb építkezéseket és tatarozásokat
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 65. SZÁM

Hajnal Imre
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest,
I., ATILLA KÖRÚT 47. SZÁM TELEFON AUTOMATA 5 8 64

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggtelek-i ucca 17. Telefon: József 325-88

Csak **BRÁZAY** pipereszappant használjon!

Gramofón és rádió a kultúra szolgálatában

A hétmérföldes csizmákkal haladó technika két nevezetes szülötte a *gramofón* és a *rádió* és mind a kettő elsőrangú tényezője lett a modern kultúrának. Mikor a rádió megkezdte világhódító körútját, sokan azt jósolgatták, hogy le fogja gázolni a gramofónt. Ezek a próféták azonban csalódtak.

A rádió nem ellensége, még csak nem is riválisa a gramofónnak, hanem ellenkezőleg: annak leghatalmasabb terjesztője.

Hiszen tudvalevő, hogy a legkitűnőbb rádiózenét a gramofónlemezek szolgáltatják és így éppen *a rádió terjeszti világgá a jó gramofónlemezek hírnevét.*

A mult hónap elején *Genfben* tanügyi világkongresszus volt, amelyen a németek felvonultatták „a német iskolamester" modern eszközeit és ezek közt elsőrangú helyet foglalt el a gramofón. Csodálatos, hogy mennyiféle alkalmazási módja van már a német pedagógiában a gramofónnak.

Zene, ének, szavalat, nyelvek tanítása és tornatanítás már sok iskolában gramofónnal folyik.

Nagyszerű példákkal mutatták be, hogy *egy jó gramofónlemez mennyivel alkalmasabb a tanításra, mint egy közepes, esetleg gyenge tanító.* A tornalemezek nem csak vezényszóra, hanem kellemes melódiájú ütemes zenére tornáztatják az ifjúságot. A gramofónlemez nagyszerűen egyesíti a tornatanárt és a zenekart. A hatás oly meglepő, hogy a néző, illetőleg hallgatók maguk is tornázni kezdenek a melódikus vezényszavakra.

Ismeretes, hogy nálunk is terjed már a gramofónkultusz. Kiváló kultuszminiszterünk, *Klebelsberg* Kunó gróf, bizonyára német kollégája, *Becker* porosz kultuszminiszter példája nyomán elhatározta, hogy bevezeti a gramofónt az iskolákba és egyben *elrendelte a régi magyar zene és ének kincseinek felvételét gramofónlemezekre.*

Szívesen állapítjuk meg, hogy nem vagyunk már külföldi gramofónra utalva,

van már modern magyar gramofóngyár,

amelynek gramofóngyártmányai sikerrel felveszik a versenyt a külföldi világhírű gramofónokkal. Az *Eternola Mechanikai Részvénytársaság* ez, amelynek Váci út 6. alatti telepét meglátogattuk. Céltudatos munka folyik e mintaszerű kis gyártelepen. Mindenféle típusú gramofónt gyártanak ott, *táskaalakú, asztali és állványos gramofónokat*, rúgós és villanyos hajtással. Az összes gépek kivitele elsőrangú, hangjuk kristálytiszta, nyoma sines mellékzörejnek, amely valaha kellemetlenné tette a gramofónt. Az *Eternola* tanügyi célokra különös erősségű háromrúgós, tölgyfaszekrényes asztali gramofónokat is gyárt, amelyek egyszeri felhúzásra 18 percig játszanak. Emellett az *Eternola* árai nagyon olcsók, a hazai viszonyokhoz szabottak. Hogy minél jobban megkönnyítse a gramofón megszerzését: *12 havi részletre is árusít.* Most fejezte be egy felvételsorozatát, melyben *a legkitűnőbb magyar és külföldi szerzeményeket elsőrangú magyar művészek előadásában örökítette meg a legjobb cigány- és jazz-zenekarok kíséretével.*

Ezek a lemezek a jövő hónapban kerülnek piacra, nagyobbára a 20 cm-es lemezeken, amelyek művészi kivitele és olcsó ára a gramofónpiac eseménye lesz.

E hanglemezeket a külföldön a londoni *Edison Bell* cég fogja terjeszteni az egész világra kiterjedő szervezetével, tehát a magyar ügynek a külföldön is jó szolgálatot fog tenni az *Eternola*. A lemezgyártásra most rendezkednek be, tehát már a legközelebbi időben nemcsak a felvétel, hanem a gyártás is itt fog készülni.

Úgy tudjuk, hogy a *Székesfőváros Közoktatási osztálya is foglalkozik már a gramofón bevezetésével az iskolákba*, és csak a nehéz pénzügyi helyzeten mult, hogy eddig nem valósulhatott meg e terv. Bizonyosra vesszük azonban, hogy a külföldön kitűnően bevált oktatási módszer nálunk is követőre fog találni.

*

A főváros tanácsa egyébként — mint megbízható helyről értesülünk — komoly megfontolás tárgyává tette a kórházaknak *rádióval* való felszerelésére vonatkozó tervet. Ezzel a kérdéssel a kórházigazgatók értekezlete is foglalkozott és egyértelműen megállapította, hogy *a rádiónak a kórházakba való bevezetése kitűnő hatást gyakorol a gyógyítás alatt álló betegekre.* A tanács helyesli ezt a tervet és most a költségvetés tárgyalása során foglalkoznak a fedezet előteremtésének kérdésével.

Rába-Krupp Rába-A. F. A Autóbuszok Teherautók
minden nagyságban.
Minden speciális célra is alkalmas, minden tekintetben legmodernebb kivitelben készülnek
MAGYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R.-T.
AUTOMOBILGYÁRÁBAN
Központi Igazgatóság: Budapest, V. Deák Ferenc ucca 18
Telefon: 818—50 és 818—59
Budapesti javítóműhely és alkatrészraktár:
Kerepesi út 26. Telefon: József 453-84
Gépkocsik, alvázak bemutatása Budapesten is költségmentes

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETON-ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNY-FEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

„PALATINUS"
ÉPÍTŐ- ÉS INGATLANFORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: Automata 121-45, 123-85.
Budapest, V., Rudolf-tér 6.

Központi Sajtóvállalat lapjai:
NEMZETI UJSÁG
UJ NEMZEDÉK
Budapest, V., Honvéd u. 10

STOBBE KÁLMÁN
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 9.
TELEFON: 975—93

Baranyi Gyula és Társa
Vegyipari Vállalata r. t. Budapest, VII., Izabella-tér 1.
Telefon: József 443—89.
Festékek, Vegyicikkek és Hézagmentes „MEROLIT" padló

Schwabl Alajos TELEFON AUT. 287—26 SZ.
festékáru-kereskedés
Bpest V., Vilmos csász. út 22

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyárr berende zések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

KAUTNIK JÓZSEF *SZOBRÁSZ-MESTER*
ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55
bádogos, viz, gáz és központi fűtés berendezési vállalata Budapest, II, Török ucca 8. szám

KOVÁTS GÉZA kőművesiparos
vállal házak renoválását, festését, átalakításokat és nedves falak elszigetelését Budapest, VII., István-út 36

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 964—14. SZÁM

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII., József körút 69. Telefonszám: József 373-67
Tervez, berendez, átalakít: központi gőz-, melegviz- és légfűtéseket, vizvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyu és elektromos világítási telepeket

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 829—20.
gyártmányai
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk kedvező fizetési feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti Iroda: V., Nádor-u. 3.

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva
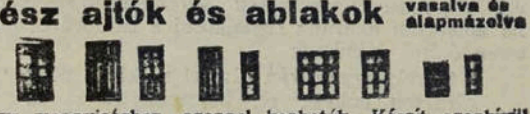
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készit azonkivül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben Malomsoky József asztalosárugyárrt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

SPORIK FERENC
tetőfedőmester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala, műpala, cserép és kátránylemezzel fedett tetők javítását és jókarbantartását
Budapest, III., Pacsirtamező-u. 53. Tel.: Óbuda 625-72

STEINER MÁRK
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223.85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

Széchenyi Gyógyfürdő

(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, lazap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
BUDAPEST VIII, BÉKÉS UCCA 7. sz.
(Omnia Mozgóval szemben) Telefon: J. 350-18
Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

CUSTODIS ALPHONS
MERNÖKI IRODA ÉS ÉPITESI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
Gyárkéményépítés
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék építése és tervezése

Az 1924. évi XVIII. t.-c. alapján szervezett
IPAROSOK ORSZÁGOS KÖZPONTI SZÖVETKEZETE
Postatakarékpénztári szla: 10517 — Postatakarékpénztári csekkszámla: Kisipari hitelakció: 44500 — Girószámla: Magyar Nemzeti Bank — Táviratcím: IPKÖZPONT

TELEFONSZÁMOK:
Központi osztályok:
V., Nádor ucca 22. Aut. 253-33, Aut. 253-37, Aut. 151-35, Aut. 212-14. Igazgatóság. Titkárság. Pénzügyi osztály. Ellenőrzés. Könyvelés.
Bőrosztály: L. 996-62. Nádor ucca 21.
Építőipari osztály: L. 912-32. Nádor ucca 18.
Faipari osztály: L. 996-61. Nádor ucca 21.
Kisipari hitelakció: Aut. 253-33. Nádor ucca 22.
Kereskedelmi osztály: L. 996-61. Nádor ucca 21.
Textil közszállítási osztály: L. 902-32. Nádor ucca 18.

Országos épitő r. t.
Budapest, V. Harmincad-u. 3.
Telefon: Aut. 824-05, 824-06.

Rozsnyai Izidor
vízvezeték, csatornázás, központi fütés, légszeszvezeték berendező, épület- és díszmübádogos
VII., Thököly-út 75. sz.
Telefonszám: József 326—69

Elfelejtették csővel összekötni
a Széchenyi-fürdő ivócsarnokát az artézikúttal
Vita a réz- és a vascső körül — Anké-ten döntenek a második kút fúrásáról

A törvényhatóság legközelebbi őszi közgyűléseinek egyikén az *Egységes Községi Polgári Párt* padsoraiból interpelláció fogja megsürgetni a Széchenyi-fürdő *ivócsarnokát*. A közelmultban Budapesten járt *külföldi orvosok egyik neves tagja hívta fel* az egyik párttag figyelmét erre a kirívó és érthetetlen hiányra, amelynek pénztelenséggel sem lehet magyarázatát adni, mert az ivócsarnok tudomásunk szerint tulajdonképpen már megvan, *csak meg kellene nyitni.*

A külföldi professzor sétálni ment a Városligetbe és kereste a Széchenyi-fürdő artéziforrását, *Zsigmondy* Béla tanár remekművét, amely világhírre tett szert s köztudomás szerint a kontinens legmélyebbről fakadó és legforróbb thermáinak egyike. Rendkívül meglepődött, amikor a millenniumi emlékmű mögött, *a tóparton elhelyezett primitiv vízcsapokhoz vezették, ahol tényleg*

sorbaállt egy csomó ember és várt a gyógyvízre.

Elképedve nézte, hogy „Budapest fürdőváros" *ilyen* ivócsarnokkal rendelkezik és szerényen megjegyezte, hogy

ide bajosan lehetne a nyugati országokból kúrára küldeni betegeket.

Erre megmutatták neki a fürdő új szárnyában épített ivócsarnokot, amelynek a bejárata a *Vajdahunyad* várra nézne, de egyelőre még befalazottan áll az ajtaja, bár a hozzávezető artisztikus lépcsőfeljáró már régen elkészült. Ezt az ivócsarnokot csak azért nem nyitják meg, *mert*

elfelejtették az artézikúttal egy csövön át összekapcsolni.

A hihetetlenül furcsa dolog iránt *illetékes helyen* érdeklődtünk és rámutattunk arra az anakronisztikus állapotra, amely az artéziforrás négy primitiv csapja körül uralkodik a millenniumi emlék mögött. Most, hogy az újjáépített városligeti hídon megindult az autó-forgalom, a közvetlen közelben levő *Hősök emlékkövéhez* pedig naponta csapatosan látogatnak el a fővárosban tartózkodó külföldiek, igen kirívó látvány a csapok körül ácsorgó és meleg vízre váró emberek csoportja. Még egy szék sincs, ahova lepihenhetnének, nincs egy tető, ahol esős időben meghúzódhatnának. A kapott válasz szóról-szóra igazolta állításainkat.

— A Széchenyi-fürdő ivócsarnoka a tavaly épült új szárnyban *tulajdonképpen már készen áll.* A tágas, oszlopsorral ékesített „L" alakú helyiség csupa napfény, csupa ragyogás. Verőfényes napokon öröm lenne a benne való tartózkodás. Közvetlen összeköttetése van a fürdőpalota gyönyörű csarnokaival, folyosóival, ahol a kúrázók téli időben sétálhatnának. Magát a csarnokot télikertszerűen lehetne berendezni, sőt *már most is ott telelnek a fürdő pálmái, délszaki növényei.* A víz bevezetése egyrészt azért késik, mert a vezetőség tiszta *rézcsöveken* akarja a forrással összekötni, ami igen drága. A műszaki ügyosztályok ezzel szemben *vascsövet* is megfelelőnek tartanak. Másrészt hiányzik a pénz az ivócsarnok belső, esztétikus kiképzéséhez. Tudjuk, hogy ezt a kérdést sem hagyhatjuk sokáig elintézetlenül és igyekezni fogunk hamarosan valamilyen megoldást találni.

— A Széchenyi-fürdő ivócsarnokánál is fontosabb azonban a városligeti második *artézikút fúrásának* kérdése. A *Fővárosi Hirlap* már hónapokkal ezelőtt megírta, hogy az új fúrásra azért van szükség, mert a mostani kút 70 éves korával már elaggott, béléscsövei fenyőfából készültek és így

bekövetkezhetik egy szép napon, hogy a korhadt csövek a forrást eldugaszolják.

Ennek elejét kell venni. A főváros tanácsa a *Földtani Intézettel* és saját szakértőjével már elkészíttette az új fúrás kilátásaira vonatkozó szakvéleményt. Ezek

a szakvélemények a napokban érkeztek be és a legjobbal biztatnak.

A legközelebbi napokban a főváros *szakértői bizottságot hív össze e kérdésben,* ahol helyet foglalnak a *Földtani Intézet,* a Bányakapitányság és a kormány képviselői is. Ennek az ankétnak az állásfoglalásától függenek a további lépések s e bizottság véleménye és javaslata szerint fogja a főváros a Bányafőkapitányságtól a fúrásra vonatkozó elvi engedélyt kikérni. Ha ez megérkezett, akkor sor kerül a részletes tervek és költségvetések elkészítésére. Előzetes számítások szerint

a második artézikút fúrása mintegy 370.000 pengőbe kerül.

Mivel a főváros erre a kiadásra most nem tud fedezetet találni, leghelyesebb volna *kölcsönt felvenni e célra.* Az új kút az amortizációt bőségesen megtérítené. Ebben az esetben ugyanis

nem lenne szükség a strandfürdő medencéit tápláló víz melegítésére, amihez naponta egy vagón szenet fogyasztanak.

Legalább száznapos fürdőszezont számítva napi 100 métermázsa szénfogyasztással és a szén mázsáját csak 4 pengővel kalkulálva: 40.000 pengő az az összeg, amelyet meg lehetne takarítani. Ez összeg bőven elég volna az amortizációra. Az új kút vizéből még felesleg is maradna, amellyel fűteni lehetne az Állatkert pálmaházát, a Műcsarnokot, így tehát még jövedelemhez is jutna a főváros az elért megtakarításokon felül.

A legjobb magyar folytonégő kályhák
KALOR és PERPETUUM
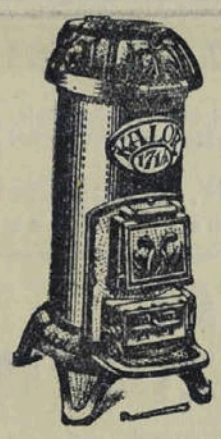

Budapest-Salgótarjáni Gépgyár és Vasöntő Rt.
(HIRSCH ÉS FRANK)
Budapest, VI., Aréna-út 128. Tel.: Aut. 100-20, 100-28, 100-29
Mintaraktár:
VI., Andrássy-ut 29. Telefon: 245—63.
Kapható minden jobb vaskereskedésben is.

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RŐNA
gep- és szállitóeszközgyár
Budapest, X, Kápolna-tér 27-29. Telefon: J. 395-80.

MINDEN HÁZNÁL LEGYEN

HA NINCS,- AKKOR VEGYEN!

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK
Központi fütés-, vízvezeték- és csatornázási vállalat
Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65.
Dr. KOLLÁR
FEDÉLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR
BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycim: Dunmész.
Szállit: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállitunk és orgonajavitásokat mérsékelt árban és müvészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállitásra.
BUDAPEST, XI., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

MUSICA

r.-t. Royal-épület
VII., Erzsébet-körut 49
zongorái és pianinói
árban és kivitelben páratlanok
Legkedvezőbb fizetési feltételek
Hangolás, javítás, bérlet

Korányi és Fröhlich redőnygyár
BUDAPEST KISFALUDY-U. 5/F • TELEFON: J. 323-76 • 459-86
SPECIÁLIS GYÁRTMÁNYAI:
SZAB. PÁNCÉLREDŐNY · ACÉLREDŐNY · FAREDŐNY · VÁSZONREDŐNY
SZAB. AJTÓCSUKÓ · BOSTWIGH-TOLÓRÁCS · NAPELLENZŐ-SZERKEZETEK

Köpesdy Elemér ünneplése

Egy csendes jubileum margójára

Nemzetiszínű zászló leng az állami vas- és gépgyár kőbányaiuti gyártelepének igazgatósági épületén. Ünnep van. Harmine esztendő munkás hétköznapjai után következett el ez az ünnep, amely a sikerekben dús, nagyvonalú, széleslátókörű munkának megbecsülése. *Köpesdy* Elemér miniszteri tanácsost, az állami gépgyárak vezérigazgatóját ünnepelték vasárnap szolgálatának 30 éves fordulóján. Válságos, nehéz viszonyok pompás legyőzése után érte *Köpesdy* Elemért a meleg és igaz ünneplés. Az ő zsenialitása mentette meg az országnak ezt a hatalmas értékét, a nemzeti vagyon egy jelentős reprezentánsát képező üzemet, amelynek létfeltételeit elsorvasztotta a trianoni szerződés. Az állami gépgyár ugyanis, tudvalevően mozdonyok gyártásával foglalkozott elsősorban, márpedig a csonka ország mozdonyszükséglete korántsem elegendő egy ilyen hatalmas üzem foglalkoztatására. *Köpesdy* Elemér koncepciózus munkája azonban *megmentette a sorvadásra ítélt gyárat*, amely az ő vezetése alatt áttért a legkülönbözőbb iparcikkek gyártására. Autóbusz alváztól patkószegig: mindent gyárt ma ez az amerikai méretű üzem és, hogy milyen eredménnyel, *annak fényes bizonyítékai a főváros új, kitünően bevált autóbuszaitól kezdve mindazok a gyártmányok, amelyeknek exporthatára ma már India.* A vasárnapi ünnepség, amelyet a gyár tisztviselői és munkásai rendeztek, ezt a munkát illette hódoló elismeréssel. A golgotauti díszteremben megjelentek a honvédelmi, pénzügyi és kereskedelmi minisztérium, az államvasúti igazgatóság, a Vas- és Gépgyárak Egyesületének, a Mérnök-Egyletnek kiküldöttei, valamint a magyar gazdasági és társadalmi élet számos kitünősége. *Dukay Takács* Géza országgyűlési képviselő, az egységespárt igazgatója üdvözölte az egységespárt nevében *Köpesdy* Elemért, akinek babérágat nyujtott át. *Lénárt* Sándor vezérigazgatóhelyettes köszöntő beszéd kíséretében nyujtotta át a tisztviselők ajándékát: Márványba foglalt ezüst reliefet. *Kerkay* Sándor a munkások, *Melczer* János és *Kollarcsik* Imre pedig a diósgyőri állami vasgyár és bányatelepek üdvözletét tolmácsolta. *Köpesdy* Elemér meghatottan köszönte meg az ünneplést, bizakodó képet festett a jövőről, amelynek záloga a vezetőség és az alkalmazottak közt levő harmónia. Beszéde végén bejelentette, hogy alapítványt létesített az állami gépgyár tanonciskolái legjobb növendéke számára. A felejthetetlen ünnepség ezzel véget ért.

SZÓRAKOZÁS

Gigli, a világ első tenoristája, még két este lép fel a *Városi Színházban*. Csütörtök, okt. 3: I. *Parasztbecsület* (Turridu: Gigli). II. *Gigli hangversenye* (opera-áriák és nápolyi dalok). Szombat, okt. 5. *Lammermoori Lucia*. Jegyek mindkét előadásra a *Városi Színház* pénztáránál és az összes jegyirodákban.

Kövezés, út-, csatornaépítés, beton- és lapburkolás
Tervezés, díjtalan költségvetés!
GRAVIESER ALBIN építési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 13—45. sz.

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapíttatott: 1895. A. B. C. fogoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

HANVAY VIKTOR
villany- és rádiócikkek
Budapest, VI, Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—69

REDŐNYÖK Gerő és Győry redőnygyár
Telefon: József 314—33. szám Budapest VII, Elemér ucca 31 (a Keleti p.-u. mellett)

Sternberg és Kálmán
Tüzifecskendők, tűzoltószerek, egyéni felszerelések és kútszivattyú-gyára
Budapest, József-körút 35
Telefon: József 301-80

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
slavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és diszes kivitelben, aszfaltparkét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőztűrész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut. 212—44.

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Víg ucca 24. — Telefon: József 385—52.

KOZÁK ANTAL KARDMŰVES ÉS LAKATOSMESTER
Budapest VIII, Üllői-út 58, Futó u. sarok (Villamos-megálló)

Magyar Mosó- és Fertőtlenítő-Gépgyár Részvénytársaság
Telefon: Aut. **625-23.** ● Budapest, III., Lajos ucca 115. sz.
Fertőtlenítő berendezések
Mosoda berendezések
Gőzfőzőkonyhák
Központi fűtések
Eddig 2000-nél több berendezés üzemben.

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak
REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepén
Őfensége Dr. József Ferenc kir. herceg szállítója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészítője
Budapest, VI. Király u. 58-60.
Telefon: 287-84.

MIKA TIVADAR
RÉZÁRUGYÁRA
BUDAPEST, VII, KAZINCZY UCCA 47
TELEFON: JÓZSEF 428—27

ILKOVITS J.
Központi fűtések és vízvezetéki berendezések vállalata
BUDAPEST, VI, ANDRÁSSY ÚT 92
Telefon: Aut. 12—07. sz.

BŐHM NÁNDOR ÉS TÁRSA
AUTÓJAVÍTÓ- ÉS KAROSSZÉRIAGYÁR
BUDAPEST, VI., TÜNDE UCCA 10-44. sz.
(SCHLICK-GYÁR) TELEFON: LIPÓT 903-19. (SAJÁT TELEP)

ASZFALT és KÁTRÁNYIPAR R.-T.
Budapest, V., Nádor ucca 12
Telefon: Aut. 262-81, 262-81
GYÁRAK: Budapest IX., Illatos út 18-20 / Szőreg, (Szeged mellett) } saját iparvágány

FÉMÁRÚ- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRÚT 35.
TELEFON: J. 373—71

Winkler Antal
pala- és cserépfedő-mester tetőfokarbantartási vállalat
Budapest, VI., Izabella-u. 47.
Telefon: Aut. 297—06.
Költségvetések díjmentesek. Referenciák.

FISCHER MÁRKUSZ
ÉPÜLET- ÉS BUTORASZTALOS
ÜZEM ÉS IRODA: BUDAPEST, X., LIGET UCCA 20

FLIEGL BÉLA bádogosmester
Telefon: J. 435-07 Budapest IX, Liliom ucca 33. Telefon: J. 435-07
Készít épület-, díszműbádogos munkákat és higiénikus fürdőkádakat, légszesz, víz, gőz, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozettekot és egészségügyi fürdők berendezését.

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

WEISZ MIHÁLY
mérnök, építési vállalkozó, csatorna- és mélyépitő
Balaton ucca 2. Telefon: 257-66

Magyar Vasbeton Építési Vállalat
Kemény és Tisza
Budapest, V., Mária Valéria-ucca 19. Telefon: Aut. 825—42.
Mindennemű vasvázas betonmunka, vízmedence, víztorony magas épitkezés építése.

DOBOS ANDRÁS
ÉPÜLET- és REDŐNYLAKATOS VÁLLALATA
BUDAPEST, IX, LÓNYAI UCCA 58
Telefon: Automata 874-38

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt. **KOMÁROM**
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár.
Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám
Telefon: Lipót 981-25

Mandorff és Társa
Vas, fémlakatos és gépjármű áru munkák üzeme
Budapest VI., Szabolcs ucca 9.
Telefon: Aut. 142—67.

PROHASZKA JÓZSEF ácsmester
Budapest, VI., Szent László út 55/b.

Kramer Adolf
festő és mázolómester
Budapest, I., Lágymányos-u. 4
Telefonszám: Lágymányos 19—33.

Szmatana József
műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Wekerle Sándor-u. 13
TELEFON: 219—52

LERCHNER és TÖRÖK
szobafestő, mázoló és bútorfényező
TELEFON: L. 963—03.
BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44

Kún Sándor
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
Budapest, IV, Ferenc József rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. Városház ucca 6

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

JÓNÁS FERENC
építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Columbus u. 27
Telefon: J. 339—81.

Ház-razziákkal leplezi le a főváros

Budapest bérházainak tűzveszélyes tetőit

Az utóbbi időben feltünően elszaporodtak a fővárosban a tetőtüzek és a hatósági vizsgálatok nagyon sok esetben azt állapították meg, hogy *a veszedelmet jórészben az épületekben rejlő műszaki hibák, vagy hiányok idézték elő*, vagy ha nem is okozták, de nagyrészben fokozták a bajt. A főváros mérnökei néhány próbavizsgálatot tartottak ott is, ahol szerencsére nem volt semmi kellemetlenség, s a tapasztalatokból azt a következtetést vonták le, hogy

nagyon sok olyan épület van a fővárosban, ahol a hibásan, vagy felületesen épített tetőszerkezet, a kéménybeépített gerenda, a rosszul vakolt kürtő, vagy az elspórolt tűzfal magában hordja az esetleges katasztrófa csiráit.

Ennek az állapotnak a főváros tanácsa — jól értesült helyről szerzett információnk szerint — generális beavatkozással akar véget vetni és *előzetes hatósági intézkedésekkel óhajtja a bajokat megelőzni*. Rövidesen

az összes budapesti lakóházakat tűzbiztonsági szempontból hivatali vizsgálatnak vetik alá,

s legelsősorban a padlásokat, a kéményeket, tetőszerkezeteket nézik meg hozzáértő műszaki közegek, vajjon megfelelnek-e a tűzbiztonság követelményeinek. Megállapítják nyomban azt is, hogy milyen átalakításra, vagy intézkedésre volna szükség. A mostani statisztika szerint 23.000 lakóház van a főváros területén, amelynek csaknem egyharmada hatalmas bérpalota. Ezeknek a házaknak az átvizsgálásához rengeteg sok szakemberre volna szükség, hacsak nem akarják az eljárást évekig elhúzni. *Beavatott helyen* érdeklődtünk a terv valószínűsége és aziránt, hogyan képzelik el a nagyszabású ellenőrző munka elvégzését.

— A tervvel tényleg komolyan foglalkoznak — mondotta informátorunk. — A tűzvizsgálatok eredménye volt tulajdonképpen az elgondolás bölcsője, mert igen sok esetben kiderült, hogy

nagy veszedelmeket lehetett volna megakadályozni, ha hozzáértő mérnök előzőleg valamikor a padlást, vagy tetőt bejárta —

és észrevette volna a meglazult téglát, a kéménybe falazott fagerendát, a dőlt, vagy teljesen hiányzó tűzfalat és arra a háztulajdonost figyelmeztette volna.

De nemcsak biztonsági, hanem nemzetgazdasági szempontból is fontos a sűrűsödő tűzveszedelmek meggátlása, mert

minden esetben nagyon jelentős nemzeti vagyon megy veszendőbe.

— Az ellenőrzés — rengeteg munkáról lévén szó — természetesen nem lenne rendszeres, hanem egyelőre csak egy általános razziára gondolunk és azt esetleg évek mulva ismételnék meg újra. A végrehajtás, a mi elgondolásunk szerint

a főváros adminisztrációját egyetlen fillérrel sem drágítaná meg,

viszont a háztulajdonosokra sem róna különösebb terhet. Véglegesen kialakult megoldás még nincs, hisz az egész kérdés még nagyon kezdetleges stádiumban van, de az illetékesek elképzelése a következő: A főváros tanácsa állapítsa meg *a szemlédjak* normáját. Azok a tulajdonosok,

akiknek házában mindent rendben találnak, semmiféle díjat nem fizetnek, csak azokra rónak ki megfelelő eljárási költséget, ahol hibát, vagy mulasztást állapítottak meg.

Ezek kötelesek az előírt változtatásokat, javításokat, vagy pótlásokat *záros határidőn belül el is végeztetni*, mert ha nem: a hatóság végzi el az illetők terhére. Rengeteg épületről lévén szó, elképzelhetetlen, hogy ezt a nagy munkát az amugyis elfoglalt fővárosi mérnökhivatalnokok végezzék, hanem az a terv, hogy

a vizsgálat elvégzését magánmérnökökre bízzák,

akik hivatali esküt, vagy fogadalmat tesznek le arra, hogy ellenőrző munkájukat részrehajlás nélkül végzik el. Ezeket a magánmérnököket természetesen díjazni kell. De ez sem lesz a város terhe, mert

a biztosító társaságok máris nyilatkoztak és közölték, hogy szívesen felosztják maguk között a csekély vizsgálati költséget,

amit a kifogástalan házak szemléjeért kellene fizetniök. A biztosítóknak megéri a kisebb kiadást, ha elkerülhetik vele a sok százezerpengős kárdíjak kifizetését. Az egész akciót a tanács a városrendezési ügyosztályra bízná, amely a tűzoltófőparancsnoksággal és a rendőrséggel karöltve hajtaná végre a főváros egész területén az ellenőrzéseket.

Érdeklődtünk a tűzoltófőparancsnokságon is, ahol az alábbi felvilágosítást kaptuk:

— A tervről konkrét formában *még nem tudunk*, de okszerűnek, célszerűnek tartjuk. A tűzesetek feltünő elszaporodásáról beszélni nálunk ugyan nem lehet, de igaz és valószínű, hogy

sok esetet el lehetne kerülni egy kis óvatossággal, vagy elővigyázatossággal.

Különösen a régebbi házaknál lehet találni sok kifogásolni valót, mert e helyeken gyakori a kéménybe épített gerendákkal való veszedelmes kacérkodás. Ezek felülvizsgálata semmiesetre sem lesz felesleges és bizonnyal nem egy veszedelemnek lesz elhárítója az előzetes figyelmeztetés. A magunk részéről, úgy véljük, hogy az érdekes terv *rokonszenvvel találkozik a háztulajdonosoknál és a biztosító társaságoknál egyaránt.*

MAGYAR BŐRSZÉK IPAR
PIPISZ VILMOS UTÓDAI
BUDAPEST, V., MÉRLEG UCCA 4
Telefon 810-56
SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ
valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok, modern ebédlőszékek, adott tervek és rajzok szerint is. Lakberendezési tárgyak.
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javítjuk, átfestjük és átalakítjuk
Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

SCHIFF MIHÁLY
paszományos-mester, Budapest, IV. Prohászka Ottokár ucca 8. (Félemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-76.
A legszebb kivitelben készítek mindenféle **butorpaszományt**, plimó- (paplan) zsinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. **Női ruhadiszeket**, bojtokat, rojtokat, óveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárzsinórokat, továbbá selyem- és gyapjúfonal adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

Alapítási év: 1868 **CRISTOFOLI VINCE** Telefon: J. 381—47.
KŐPADLÓ, FAYENCE FALBURKOLAT
BUDAPEST, VII., GIZELLA ÚT 31.

CSUKA GÉZA
ASZTALOSMESTER
ÜLŐ-BÚTOR SPECIALISTA
BUDAPEST, VII., FRANCIA ÚT 44. SZ.
TELEFON: JÓZSEF 449—46.

Textilipari Feldolgozó és Értékesítő Szövetkezet
Budapest, VIII., József-körút 49. szám
Telefon: József 439—91. sz.

LIKTOR FERENC
SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 79. TEL.: JÓZSEF 349-83.

SZOBI KŐBÁNYA RÉSZVÉNY-TÁRS.
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 16.
TELEFON: 234—60

DONÁTH JÓZSEF
gépgyár és vasöntőde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomólidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.
Telefon: 9?0—00 és 901—24.

„SANIT F" CEMENTHABARCSTÖMITŐ
Gyártja: **POSNANSKY ÉS STRELITZ**
aszfalt-, fedéllemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut. 228-29., Aut. 82-85.

KŐBÁNYAI KÁTRÁNY- és ASZFALTIPAR
FRIED és GRUBER okl. mérnökök / X., Gyömrői-út 64 / Tel.: J. 449-44
GYÁRTMÁNYAINK: bőrlemez, szigetelőlemez, aszfalt fedéllemez (szagtalan), facement, kiöntő aszfalt, aszfalt coulé
VÁLLALUNK: Tetőfedést minden kivitelben, szigetelési munkákat, vizteleníté si munkákat. aszfaltozást

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt **JAUERNIK ISTVÁN**
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok szinházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

NEUSCHLOSZ—LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPAR R.T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA
VÁROSI IRODA: IV, PETŐFI SÁNDOR UCCA 9. SZ.
TELEFON: AUT. 890—47.
GYÁRI TELEFON: LÁGYMÁNYOS 582—20, 11—79.
PARKETT- ÉS ÉPÜLETASZTALOS MUNKÁR!

RELLA N. és UNOKAÖCCSE
Építési Vállalat R.-T.
Budapest, VIII, Népszinház ucca 13
Telefonszámok: József 436—52 és József 436—53.
Magas- és mélyépítés, vasbetonépítés, HERBST FÖDÉM az egész világon elterjedt és legolcsóbb vasbetonfödém

UNIO
Folytonégő kályha
Amerikai rendszer
Magyar gyártmány
Készpénzeladási árak azonnali szállításra:
170 m³ P 328, 200 m³ P 352, 400 m³ P 400
600 m³ P 456, 600 m³, nagyon díszes P 620
Részletfizetésnél külön kedvező árak és feltételek
Minden darabért teljes szavatosságot vállalunk
Gyártja:
OETL ANTAL vasöntőde és gépgyár rt., Budapest
Központi eladás és mintaraktár:
Budapest, VI, Andrássy út 9
Telefon: Lipót 961—08
Figyelem! Eredeti amerikai kályha a magyar piacon nincsen. Utasítsa vissza a külföldi gyártmányt

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és épitőmesterek, épitési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhíd ucca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

KISVASUTAK-EMELŐDARUK
SODRONYKÖTÉLPÁLYÁK
MODERN SZÁLLITÓBERENDEZÉSEK
Roessemann és Kühnemann — Epp és Fekete
Egyesült Gépgyárak R. T.
BUDAPEST, III., RÓMAIFÜRDŐ
Városi eladási iroda: VI., Berlini tér 2. sz.
Harmatta-féle vashordók, tartányok, csövek és oxigén

Ülőbutor-állványt készit SINKÓ TELEFON: JÓZSEF 425—40
BUDAPEST, VII., GRASSALKOVICH U. 21. SAJÁT HÁZ.

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
TELEFON: Automata 219—69. szám
alegiutányosabb áron szállítunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpacca, valamint alpacca ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
Árjegyzéket díjmentesen küldünk
12 havi részletre
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Széchenyi u. 5.
Pontos címre kérjük ügyelni.

Vállalkozási Hirlap

Új versenytárgyalási kiírások

Az elmult héten a főváros tanácsa a következő újabb versenytárgyalásokat írta ki:

Kocsimérleg szállítására és központi melegvízfűtő berendezési munkára a Szabó József uccai autóbuszgarázsnál. Pályázni lehet október 14-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Csatornaépítési munkára a Költő és Óra uccánál. Pályázni lehet október 7-én déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Útrendezési munkára a Tarczali uccánál. Pályázni lehet október 7-én déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Folytonégő kályhák szállítására az I—X. kerületi iskoláknál. Pályázni lehet október 8-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Olajlábazati mázolási munkára az Új Szt. János-kórháznál. Pályázni lehet október 7-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Versenytárgyalási megbízások

Az elmult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Bútorberendezési munkát a *Római fürdőtelepi iskolánál:* Lopos Gyula 17.117, a *Lenke úti iskolánál:* Jakab Gyula 19.582, az *Üllői úti iskolándl:* Gombos András 19.906, a *Lenke úti óvódánál:* Lopos Gyula 5468 P.

Tornateremberendezési munkát az *Üllői úti iskolánál:* Scheffer Antal 9621, a *Római fürdőtelepi iskolánál:* Hlatky József 7713, a *Lenke úti iskolándl:* Hlatky József 7717 P.

Asztalos munkát a *gróf Andrássy-laktanyánál:* Kozma Pál 6374 P.

Lakatos munkát ugyanott: Simor Döme 2250 P.

Bádogos munkát a *Gubacsi úti kislakásoknál:* Böhm Géza 5329, a *Gyáli úti bakteriológiai intézetnél:* Fliegl Béla 3311 P.

Tetőfedőmunkát ugyanott: Urbancsek János 2772 P.

Burkolómunkát a *Marcibányi téri iskolánál:* Nagybátony-újlaki egyes. iparművek 3072 P.

Padozati munkát a *Teve uccai tűzőrségi épületnél:* Neuschlosz-Lichtig r. t. 1900 P.

Vászonredőny-munkát u. ott: Kondor Rezső 848 P.

Kőmives munkát a *Marcibányi téri iskolándl:* Gabos Oszkár 7635, a *Bécsi út 88—92. sz. épületnél:* Dittler Ferenc 3005, a *Vágóhíd uccai szükséglakásoknál:* Szeili és Lengyel 1549 P.

Villanyszerelési munkát a *Gyáli úti gazdasági épületnél:* Csépay Jenő 15.237 P.

Vasbetonmunkát az *Új Szt. János-kórháznál:* Vágó Pál 4094 P.

Mázolómunkát a *gróf Andrássy-laktanyánál:* Brenner Miksa 1792 P.

Kőmányépítési munkát az *erzsébetvárosi plébániánál:* Makovszky Ferenc 5398 P.

Hőszigetelési munkát a *Marcibányi téri iskolándl:* Parafakögyár r. t. 2880 P.

Szárítási munkát a *Miklós téri iskolándl:* Weisz László 2102 P.

Linoleumpadozati munkát az *Egressy úti iskolándl:* Ungár Fülöp 2102 P.

Világítótestjavítási munkát a *Wenckheim-palotánál:* Shakudo bronzipari műhely 15.340 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek és vállalatok pályáztak:

Útrendezésre a *Felhő uccánál:* Komfort építő r. t. 34.398, Halmos I. és Fia 28.753, Hlatky József 49.855, Szántó Ferenc 33.015, Hajnal Imre 26.980, Útburkoló és építőanyagárusító r. t. 58.924, Benedikt Marcel 30.559, Proczeller Bálint 31.885, Obendorfer József és Fia 31.405, Ámon Antal és Fia 33.680, Schäffer Antal 37.399, Heverdle István 34.243, a *Kerepesi temetőnél:* Obendorfer József és Fia 6888, Halmos I. és Fia 6070, Schweiger és Kulás 7204, Gravieser Albinné 7306, Spányi Ernő 6496, Proczeller Bálint 10.497, Gattyán Pál 6835, Ámon Antal és Fia 6332, Schäffer Károly 6918.

Hídmérleg szállítására a *Gyáli úti gazdasági épületnél:* Oelschläger Mihály 6492, Magyar mérleg- és gépgyár 6072, Schember C. 6355, Pataki és Farkas 6223, Fuchs G. 6262 P.

Teherfelvonó készítésére ugyanott: Barta és Társa 7180, Hendlovits és Horváth 7400 P.

Vízvezeték- és csatornaberendezési munkára u. ott: Lakos Jenő 29.733, Stahler Sándor 28.914, Stern és Rosenthal 26.048, Weisz Simon 29.231, Farkas Izor 26.287, Tollár Lajos 33.669, Botos és Társa 30.234, Riemer Miksa 29.021, Egri és Fia 30.952, Dávid és Deutsch 27.026, a *Teve uccai tűzőrségnél:* Klein Józsefné 13.746, Lakos Jenő 14.484, Sámuel György 12.168, Harsányi Testvérek 14.583, Adler Henrik 14.701, Stern és Rosenthal 13.382, Stahler Sándor 12.471, Gyöngyösi István 14.010, Janisch János és Fia 14.444, Riemer Miksa 14.204, Tremmel Testvérek 13.122, Bajthay Bucher Rezső 15.860, Ábrahám és Gürtler 14.777, Weisz Simon 15.050, a *Wenckheim-palotánál:* Szentgyörgyi és Társa 32.725, Weisz Simon 32.065, Dávid és Deutsch 27.610, Janisch János és Fia 32.410, Ilkovits I. 30,767, Lakos Jenő 33.690, Adler Henrik 32.240, Fekete Ödön 29.965, Klein Józsefné 28.450, Sámuel György 28.054, Riemer Miksa 32.273, Bajthay Bucher Rezső 39.344, Ábrahám és Gürtler 36.915, Rohonczi Hugó 33.777, Risavy Béla 38.644, Harsányi Testvérek 35.116 P.

Központi fűtőberendezési munkára a *hajléktalanok menhelyén:* Stern és Rosenthal 42131, Farkas Izor 42.851, Janisch János és Fia 34.184, Klein Józsefné 37.038, Rufián István 42.294, Scheiber Miklós 41.287, Rohonczi Hugó 39.295, Riemer Miksa 38.841 P.

Villanyszerelési munkát a *Teve uccai tűzőrségi épületnél:* Gruber Lajos 4205, Riemer Nándor 3369, Novák Pál 4189, Kerti és Farkas 3558, Adorján Barnabás 4625, Alexy és Uhlyarik 3905, Orsovszky István 3948, Kaffka és Wagner 4613, Schrettner Ede 4380, Benesch József 4596, Realitas villamossági vállalat 5725, Pozsonyi Emil 5042, Hatschek, Guttmann és Társa 4946, Szigeti villamossági vállalat 4693, Hungler József 4887, a *kerepesi temetőnél:* Sztojka Béla 4000, Eső és Társa 3675, Orsovszky István 5150, Nedelkovits és Társa 2380 P.

Alátalazási munkára a *Szent László-kórháznál:* Láng és Risavy 10.312, Könyves Kálmán 9445, Mester és Kiss 7628, Vaits Sándor 11.278, Gratzl Lajos 11.851, Gabos Oszkár 9570, Grenyo Bertalan 10.863, Hoffer Gyula 11.057, Kovács Nándor 8754, Lukóy Emil 10.140, Mihályi Lajos 10.305, Rück Lajos 19.780, Litke és Tóth 13.160, Novák István 15.621, Kolény és Balázs 12.020, Erőss Sándor 15.940.

Föld-, kőmives munkára a *Simor uccai bérház kerítésénél:* Seif Gyula 12.379, Faragó Sándor 10.615, Óváry és May 12.945, Farkas Lajos 11.861, Glück Géza 10.260, Erős Nándor 10.956, Gratzl Lajos 9675, Mihályi Lajos 12.521 P.

Műkőmunkára ugyanott: Kovács József 12.910, Barber Károly 10.365, Farkas Lajos 8024, Melocco r. t. 11.496, Nagybátony-újlaki egyes. iparművek 10.320 P.

Mázolómunkára a *Vágóhíd uccai szükséglakásoknál:* Kovács István 5530, Zuzán Béla 7570, Ifj. Máté István 3833, Kiszely Géza 6641, Roskay Ernő 4369, Steiner és Szimper 5182, Fock Géza 5484 pengő vállalati áron.

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.

18 havi részletfizetésre is kapható.

Felhívásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken

Remington Irógép Rt.

Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.

Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

M. KIR. OSZTÁLYSORSJÁTÉK

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY SZERENCSÉS ESETBEN 500.000 PENGŐ

JUTALOM 300.000 PENGŐ

NYEREMÉNY 200.000 PENGŐ

MINDEN MÁSODIK SORSJEGY NYER

42.000 NYEREMÉNY ÉS JUTALOM 7.722.000 PENGŐ KÉSZPÉNZBEN

4-SORSJEGYEK ÁRA OSZTÁLYONKÉNT: EGÉSZ 24 P, FÉL 12 P, NEGYED 6 P, NYOLCAD 3 P.

VÁLLALKOZÓK!

Pneumatikus gépeik stb. beszerzése előtt tekintsék meg üzemben az általunk szállított gépeket: **Csécs E. „Bora bányagépek" ker. váll.**

Budapest, V., Csáky-u. 18/b. Tel. L. 998-28

PINKAY KÁROLY
ÉPÍTÉSZ ÉPÍTŐVÁLLALKOZÓ
TELEFON: Automata 864-61.
BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL UCCA 20.

LEMMER FERENC
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMÍVES- ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u. 14.

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök — **ENÖKL ELEMÉR** okl. mérnök, építőmester
építési vállalkozók
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

Kőművesmester elvállal mindenféle tatarozási, valamint uj épületmunkát. — Költségvetés díjtalan.
PÉTER LAJOS, VII, Dembinszky ucca 38. Telefon: J. 313-75

TREMMEL TESTVÉREK TELEFON 465—90
bádogos és szerelő, egészségügyi, műszaki berendezési vállalata
BUDAPEST, VIII, BAROSS UCCA 50 SZÁM

Vladár Pál
ács- és építőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

KÖNIG GYÖRGY
Budapest, VII., Hársfa u. 17 — *Kőművesmester, építési vállalkozó*

Welvárd és Kutasi
okleveles mérnökök.
Gyárkémény épités. Kemenceépités
Kazánbefalazás. Gépalapozás.
Budapest, IV., Muzeum-körút 21.
Telefon: Automata 835—64.

ÁKOS FRIGYES
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST VII., KERTÉSZ UCCA 24—28
TELEFON: JÓZSEF 301—40

FORT OSZKAR és TÁRSA Tel.: J. 303-35
műszaki iroda és vállalat
Központi fűtés, vízvezeték stb. berendezések részére
Budapest, IX., Angyal ucca 33

IFJ. SCHÖFER ERNŐ
festő, mázoló
VIII., Horánszky-u. 25. Telefon: J. 378—92. **Alapitva 1910.**

Révész János
cement-, márványmozaik- és műkőárugyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, műkő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: **UJPEST, ÓSZ UCCA 14.**

TÁBLAÜVEGBEN MANDL VEZET KARTELEN KIVÜL
BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapitva: 1867. *Telefon: J. 415-20*

NOVÁK ISTVÁN kőművesmester, építési vállalkozó
X., Maglódi út felőli Kada ucca 22.
Telefon: József 372-48.

Proczeller Bálint kövező mester
Budapest, X. Korponai u. 11. Tel.: Kőbánya 74-84

Fűtés Víz Gáz ***Szentgyörgyi és Társa***
Telefon: József 8-97 *Budapest VIII., Baross-u. 88*

MÁVAG

címkés gyártmányokat mindenki bizalommal fogadja, mert

kitűnő anyagból a leggondosabban készülnek!

Ide tartoznak a különféle hengerelt kereskedelmi árukon kívül az ipari stabilmotorok, lokomobilok, traktorok, cséplőgépek és más mezőgazdasági gépek. Útépítő (úthengere ő- és útgyalu) gépek, lakókocsik. Vas- és acélöntvények, öntöttvas csövek, karikás kályhák és kereskedelmi öntvények.

Teherautomobilok, autóbuszok a „MERCEDES-BENZ" gyártási szab. szerint a hazai különleges úti viszonyoknak a legjobban megfelelő kivitelben készülnek. Kombinált tüzoltó- és locsoló-autók. Lajtos öntözőkocsik.

Jobbágy féle szab. folytonégőkályháink a háztartásokban és középületekben (iskolákban, stb.) legjobban használhatók.

Kérjen felvilágositást és árajánlatot!

Magyar kir. állami vas-, acél- és gépgyárak
Budapest, X., Kőbányai-út 21.
Telefon: József 460—29. *Telefon: József 460—29.*

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi ucca 25. Telefon: J. 380-30

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

Események

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

Ripka Ferenc főpolgármester névnapjának ünneplése. Multheti számunkban már jelentettük, hogy a főváros polgársága hagyományos szokás szerint ezidén is megünnepli *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester névnapját. A rendezőség a meghívókat már szétküldte. Az ünnepi vacsora a *Budai Társaskör* nagytermében *e hó 3-án, csütörtökön este 8 órakor* lesz és nem pénteken, mint előző számunkban tévesen jeleztük.

Kitüntetett fővárosi tisztviselők. A kormányzó az idei rendkívüli hideg tél folyamán indított jótékonysági akció alkalmából, illetve a szokatlanul pusztító influenzajárvány leküzdése körül szerzett érdemeik elismeréséül dr. *Schuller* Dezső székesfővárosi tanácsi főjegyzőnek, dr. *Flaxmayer* József tanácsi fogalmazónak, *Krén* Margit polgári iskolai tanárnőnek és dr. *Pleskó* Lajos közkórházi alorvosnak a Magyar Vöröskereszt érdemkeresztjét, *Kovács* Pál telepfelügyelőnek, *Füzessy* Zsuzsanna és *Jajczay* Mária főápolónőknek, valamint *Sztolár* Gyula kezelőtisztnek a Magyar Vöröskereszt érdemérmét, *Szüllő* Miksa, *Erdős* Sándor és *Bodis* Ferenc székesfővárosi altiszteknek pedig a magyar bronz érdemérmet adományozta.

A költségvetési vita menetrendje. A főváros 1930. évre szóló költségvetésének *pénzügyi bizottsági* vitája pénteken, *október 4-én délelőtt 11 órakor kezdődik* és előreláthatóan egy hétig tart. A szokatlanul élénknek és behatónak igérkező budgetvita azonban lehet, hogy ennél hosszabb ideig is eltart, ismerve az egyes pártok készülődéseit s az egyes szónokok felfegyverkezését. A budgetvita menetrendje, melyet *Buzáth* János, a pénzügyi bizottságban elnöklő alpolgármester állított össze, a következőképpen alakult: *Pénteken* délelőtt 11 órakor lesz a megnyitóülés, ezen fogja *Sipőcz* Jenő polgármester *szokásos expozéját megtartani*, úgy hogy az érdemleges tanácskozás csak a következő ülésen, hétfőn kezdődik el. A hétfői ülés napirendje, ha napirend előtti felszólalásokkal nem telik el az idő, az önálló vagyonkezelésű intézmények 1928. évi *zárószámadásának* tárgyalásával kezdődik. *Hetedikétől kezdve naponta lesznek ülések*, bezáróan 11-éig, a következő péntekig, *felváltva délután és délelőtt*. A délelőtti ülések mindig tíz órakor kezdődnek és délután két óráig tartanak, a délutáni tanácskozások ideje pedig öttől nyolc óráig tart. Ma még nem tudni, hogy mikor kezdődik a *költségvetés közgyülési vitája*, de ha a pénzügyi bizottság tanácskozása programszerűen halad, úgy *a törvényhatóság közgyülésében valószínűen 16-án, szerdán kezdődik a budgetvita.*

Beszámoló a közélelmezés helyzetéről. *Vajna Ede* tanácsnok, a közélelmezési bizottság *csütörtöki ülésén* fog beszámolni a törvényhatóság tagjainak a *főváros közélelmezési helyzetéről*. A tanácsnok megállapítása szerint a főváros közélelmezési helyzete *nemcsak kielégítő, hanem ezidőszerint kitűnőnek mondható*, úgy a felhozatal, mint az árak alakulása tekintetében. Ugyanesak az szerdai ülés foglalkozik *a hatósági zöldségüzem sorsával* és meghallgatja a beolvasztásról szóló jelentést. Szóba kerül újra a *szalámigyárosok kérelme* a különböző illetékek és vásárdíjak visszatérítése vagy leszállítása érdekében, végül szabályozni fogják a kerületi búcsúkon való iparcikkárusítást s helypénz fizetésére kötelezik a kávéházi és vendéglői cikkeket árusító piaci árusokat is.

Üzembehelyezik a nagytípusú autóbuszokat. A főváros száz új autóbuszának harmadik típusa: a háromtengelyes, 52 férőhellyel bíró nagy kocsik rövidesen forgalomba kerülnek. Budapest uccáinak ez a legmodernebb közlekedési eszköze, teljes egészében a magyar ipar terméke, frappánsan hirdetve *Bud* János kereskedelmi miniszternek azt a felfogását, hogy *a magyar ipar ma már minden teljesítményre készen áll*. A nagytípusú új MÁVAG-rendszerű autóbuszokat az elmult napokban mutatták be a sajtónak és a szakértőknek. Véleménykülönbség nélkül áll az a megállapítás, hogy ezek az autóbuszok fölötte állanak a külföldi metropólisokban közlekedő kocsiknak, nem*csak a* technikai kivitel, hanem a *belső berendezés* tekintetében is. A nagyszerűen rugózott, tökéletes *alvázat* a budapesti *Állami Gépgyár*, a kényelmes és ízléses karosszériát a *Ganz-Danubius* gyár szállította, ismételten bebizonyítva azt, hogy ennél az új gyártási ágnál is teljesen felkészülten állanak az autóbuszközlekedés további fejlesztésére. A minden dicséretet megérdemlő kivitel nem egyedüli erénye az autóbuszt előállító hírneves magyar gyáraknak: külön elismerés illeti őket a *pontosságért*, mert e nagy alkotásokat, az előírt év végét be sem várva, már most átadták a fővárosnak, úgy, hogy *a nagykocsik üzembehelyezése néhány héten belül megtörténik*. Az új típusú kocsik forgalomba jutásával világvárosi külsőt kap Budapest autóbuszforgalma.

Helyreigazítás. Lapunk 1929 szeptember hó 4-én megjelent 36-ik számának 11. oldalán „A Simplon-kávéházbeli tűz tanulságai" címen közlemény jelent meg, amely a „Total" nevű kézifecskendővel kapcsolatban téves híradással szolgált. Ezt a hírünket a kapott felvilágosítás után helyreigazítjuk. Megállapítást nyert, hogy „Total" kézifecskendője a Simplon-kávéháznak nem volt, így tehát a négy hét előtti tűzeset alkalmával a kávéház személyzete ilyennel nem kísérletezhetett; továbbá, hogy a kivonult tűzőrség Szilvay főtiszt poroltókészülékét nem is használta, miután arra szükség sem volt, mivel a tüzet a tűzoltóság, amely Sturm István tűzoltótiszt parancsnoksága alatt vonult ki, a magával hozott két „T o t a l" tűzoltókészülékkel oltotta el.

A BSE új elnöke. A főváros tisztviselőiből alakult *Budapest Sportegyesület* vívószakosztálya *Hodászy* Miklós elnök lemondása után *Honffy* Lajos adóhivatali igazgatót választotta meg elnökévé. Bensőséges ünneplés keretében iktatta be a szakosztály az új elnököt a *BSE* Millenáris telepen levő klubházában. *Kovácsházy* Vilmos, az egyesület társelnöke köszöntötte és üdvözölte az új elnököt, aki válaszában megígérte: minden erejével azon lesz, hogy a szakosztály eddigi sikereit tehetsége szerint gyarapítsa és sikerdús jövő felé vezesse.

A FANSZ oktató osztályának ülése. A FANSZ oktató osztálya szept. 24-én tartotta az új tanévben első igazgatótanácsi ülését Erődi Kálmán dr. elnökletével az Eötvös József reáliskolában. Elnök megnyitójában elparentálta az igazgatótanács elhunyt tagját, Máté János felügyelő-igazgatót. Javaslatára az igazgatótanács köszönetet szavazott dr. *Purébl* Győző tanügyi tanácsnoknak, aki gondoskodott az elhúnyt árván maradt családjáról. Ezután a kultuszminiszter megbízásából rendezett genfi kulturális kiállítás sikeréről tájékoztatta az igazgatótanácsot. A kiállítás rendezésében az elnökön kívül Albrecht István és dr. Pécsy Albert igazgatótanácsi tagok vettek rsézt. Bejelentette végül, hogy a fővárosi törvény revíziójával kapcsolatban az oktató osztály kívánságait eljuttatta a pártokhoz. Dausz Gyula főtitkári beszámolójában a fővárosi tanszemélyzet státusrendezésével foglalkozott, amelynek végrehajtását sürgeti. Részletesen ismertette azt a memorandumot, amelyet megküldenek az illetékeseknek a státusrendezés ügyében. Az igazgatótanács a Fővárosi Alkalmazottak Segítőalapjának intézőbizottságába Erődi Kálmán, Dausz Gyula és Végh Mihály mellé negyedik tagnak dr. Harza Lajos pápai kamarás, hitoktatási felügyelőt választotta meg.

A Magyar Részletkereskedők Országos Egyesületének értekezlete. A szokottnál is népesebb értekezletet tartottak esütörtökön a magyar részletkereskedők. *Quitt* Lipót ügyvezető elnök rámutatott az erők összefogásának feltétlen szükségességére a mai viszonyok közt. Az értekezlet során *Verebélyi* elnök, *Rákosi* Hugó, *Espár* Sándor és *Vidor* József elnökségi tagok fejtették ki értékes gondolataikat. *Beck* Hugó dr. egyesületi ügyész a készülő részlettörvényt és a magánalkalmazottak jogviszonyait szabályozó törvényt ismertette. Végül is *Beck* dr.-t megbízták, hogy ezeket a problémákat, valamint az adóközösség kérdését megtárgyalandó, haladéktalanul lépjen érintkezésbe az elnökséggel.

Csodacsövek. A modern rádiótechnika legmodernebb alkotásai. Céljuk a cső teljesítményének fokozása és a készülék kezelésének és megépítésének egyszerűsítése. Kétt fontos tulajdonságuk van, amelyekkel korszakalkotó változást okoztak a rádió fejlődésében. Az első az óriási erősítésük, aminek következtében *egy* csővel oly teljesítményt érhetünk el, mint két közönséges csővel. A másik igen fontos tulajdonságuk, hogy nagyon kicsi a belső kapacitásuk, minek következtében egyrészt igen stabil a működésük, tehát nem áll elő a minden rádióélvezetet tönkretevő fütyülés és hangzavar, másrészt lehetővé teszi az igen nagy erősítés teljes kihasználását. Példaképpen felhozzuk a csőtípusok közül a *Philips A 442 és E 442 csöveket*. Ezek közül az első izzítóáramát akkumulátorból nyeri, míg a másik még egy lépéssel továbbhalad a modernségben és az izzítóáramot is a hálózatból kapja.

Minden fertőzést meggátol a villamos kézszárító. A higiénikus berendezések tökéletesítése során nagy jelentősége van az *Elektro Non Plus Ultra* villamos kézszárító készüléknek, amely feleslegessé teszi a törülközőt és meggátolja a gyakran előforduló fertőzést. Az Elektro Non Plus Ultra márkáját viseli a tökéletes *padlófénmesítő* és *porszívó* is, amelyekről technikai ismertetéssel és árajánlattal szolgál, a *Magyar Elektromüvek*, Budapest, VIII., Baross ucca 86. Telefon: J. 422—87.

A John Fowler-cég kiállítási termében nagy föltünést kelt az angol automobilgyártás két műremeke: a Volseley és az Isis Six. A két pompás hathengeres kocsinak sok bámulója akad, mert a nemrég beérkezett kocsik külsőre is oly szépek, hogy hasonlót keveset látni a pesti uccákon.

Folytonosság! A Pénzintézeti Központ által megbízott főárusítóknál általános a szokás, hogy az osztálysorsjátékban résztvevőknek az eddig játszott sorsjegyeket a következő I. osztályra is felajánlják a folytonosság biztosítása végett. A játéktery maradt a régi, a sorsjegyek árát nem emelték: egész 24 pengő, fél 12 pengő, negyed 6 pengő, nyolcad 3 pengő. Értesülésünk szerint a beküldött sorsjegyeket nagyon kevesen küldik vissza, mindenki továbbjátszik; új reflektánsoknak tehát ajánlatos megbízásaikat sürgősen elintézni. Elérhető legnagyobb nyeremény 500.000 pengő. Minden második sorsjegy nyer, a húzás október 26-án kezdődik.

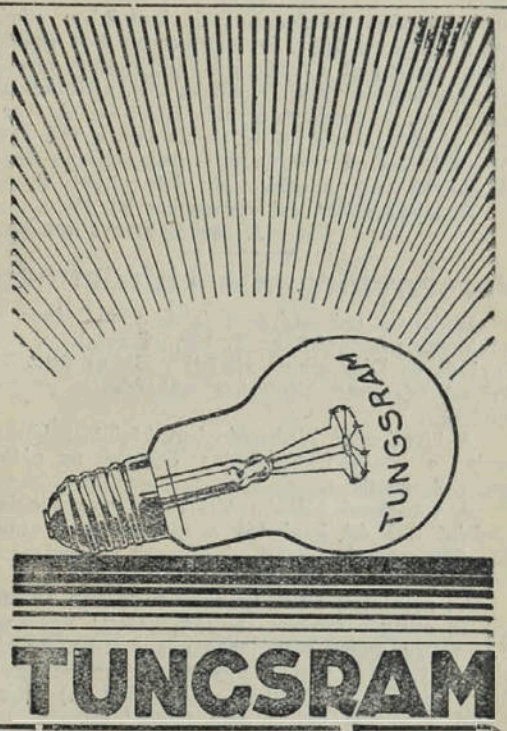

TUNGSRAM

Legmodernebb gyógyintézet sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatorium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P.
Idegbetegek, üdülő- gyógyhelye vízgyógyintézet nap- és légfürdő

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár RT.
Gyártmányaink:
Gőzgépek
Dieselmótorok
Gőzkazánok
Láncrostélyok
Vándorrostélyok
Economiser
Cukorgyári } berendezések
Vágóhidi }
Hütőházak
Téglagyári gépek
Bor- és olajsajtók
Hydraulikus prések
Barfordet Perkins-féle mótoros utihengerek gyártása
Budapest, I., Budafoki-út 70.
Telefon: József 461-51, 461-52, 461-53, 461-54.

MAKOVSKY FERENC
Budapest, VII. Abonyi-u. 4.
Fülöp Szász-Coburg Gothai herceg Ő királyi Fensége uradalmi építésze
TELEFON: J. 381-47

Bründl János udvari szállító
Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterfy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezetek. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízmüve et, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 515—19.

ÓVÁRY ÉS MAY
építész, építőmester, építési vállalkozók
BUDAPEST, V., SÓLYOM UCCA 22. SZ.
TELEFON: A. 209—24

LEFEBER ÉS TÁRSA
Kut-, vízműépítés és mélyfurási vállalat
Mélyfurások, kutatófurások, aknaépítés, alapozások, vizteleníté sek, szivattyútelepek, berendezése
Budapest VI. Bulcsu ucca 5. Telefon: Lipót 981-01 szám

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet az I. kerület, Költő ucca, Névtelen ucca, Tündér ucca és Óra út, Diana út és Diana út közötti szakaszának csatornaépítési munkáira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. em. 283. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929. évi október hó 7-én (hétfőn) déli 12 óráig** kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. emelet 279. ajtószám alatt benyujtani. A versenytárgyalás 1929. évi október hó 7-én (hétfőn) délután 5 órakor lesz a III. emelet 351—354. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi szeptember hó 24-én.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet az I. ker., Tarczali u. (Villányi út és Diószegi út közötti szakasz) átitató eljárással végzendő bitumenes makadámút rendezési munkáira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 2 P-ért kaphatók a székesfővárosi tanács III. ügyosztályának IV., Központi városháza, II. em. 285. számú szobájában.

Az ajánlatok **1929. évi október hó 7-én (hétfőn) déli 12 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály II. em. 279. számú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály ülésteremben (III. em. 351—354. sz.) délután 5 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi szeptember hó 24-én.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Gőz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

SÁMUEL GYÖRGY
épület,- díszmű-bádogos és egészségügyi berendező
BUDAPEST, VI, ARADI U. 45. TELEFON: AUT. 223-62.

Steinhäusl és Kölber
— FESTÖK —
BUDAPEST, IX., TÜZOLTÓ UCCA 3. TEL: J. 308-24.

Használja munkáinál a világhirü **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **Gipszet Árusító R. T.** Budapest V, Erzsébet-tér 15. — Tel Aut. 805-25 — Sürgönycim: GIPSZ Budapest

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: Lágymányos 19—30. *Telefon: Lágymányos 19—30.*

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

Telefon: J. 448—08.
CONSTANS ÉPITŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépitési munkálatokat

TELEFON: J. 370-70 **MAGYAR ÉPITŐ RÉSZVÉNYTÁRSULAT** TELEFON: J. 370-70
BUDAPEST, X, KERÉKPÁR UCCA 2. SZ.
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakodások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vizvezetékek
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

TÓTH LAJOS
pala- és cserépfedőmester. Eternit-cserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása.
Telefon: Lágymányos 11—36
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FAREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 25.
Telefon szám: Automata 530—23.

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Máglya ucca 75—77
Telefon: Lipót 914—46.

UNREIN KÁROLY csatorna- és emésztőgödör tisztitási vállalat
Budapest, X., Szentmihályi-út 13. szám
Telefon; József 458—76

TASY JÓZSEF ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Baráról, és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakutrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII, Károly körút 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

IFJU CRISTOFOLI VINCE
padló és falburkoló vállalata
Telefon: Lipót 921—55.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 18—20.

VARGA JÁNOS
KŐMŰVESMESTER
PITESI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST
X., GERGELY UCCA 53. SZ.

MONTANIT RENDSZERÜ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és ellsmerő levelel
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár út 31. sz. Telefon Terca 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—78.
Költségvetés és méretkiküldés díjmentes.

Költségvetés és méretkiküldés díjmentes.
Épit, javit, alakit szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bái mely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszivással.

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI Wesselényi u. 30

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszmüárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

(Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntőde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 201. sz. (Saját ház.)
Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám.
Öntetnek: Szobrok, domborművek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

TERLANDAY ÉS TÁRSA
asztalosáru gyára
Budapest VII, Erzsébet királyné-út 125/b. sz.
Telefon: József 443—83.

„TUDOR"
ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: L. 923-08 Budapest, V., Váci-út 137-139 Telefon L. 923-08
Gyárt: „Tudor" és „Varta" rendszerü accumulatorokat

GÖTZ ANTAL
Mindennemü PARKETTA, padozat készitése és javitása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bers u. 24

Budapest Székesfőváros Ásványviz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval ielitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

SCHÖNTHEIL RICHÁRD okl. épitész és épitőmester
Budapest, I., Villányi-út 10
Telefonszám: Lágymányos 19—36

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 október 9. — 41. szám

Fővárosi Hiriap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VII. SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

A nagy probléma

mindinkább a dolgok és események előterébe nyomul. A nagy probléma ma már nem maradhat el egyetlen politikai, vagy kommunális kérdéseket érintő megnyilatkozásból, vagy felszólalásból. Ma már ott tartunk, hogy hiányos lenne az a szónoklat, amely nem adna tájékoztatót a szónoknak a fővárosi reformról táplált véleményéről. Ez eddig rendjén is van, a baj — ha ugyan bajnak lehet nevezni — ott kezdődik, hogy nemcsak véleményt mondanak, nemcsak vágyakat, óhajtásokat, kívánságokat fejeznek ki, hanem egyben *kritikát* is mondanak arról, *amit nem ismernek*. Az ilyen kritikának természetszerűen nincs semmi értéke, de annál inkább fontos az olyan megnyilatkozás, mint amilyet *Ripka* főpolgármester Ferenc-napi beszédében hallottunk, vagy az óhajtások, kívánságok olyan tömör megfogalmazása, mint amilyennel *Sipőcz* Jenő polgármester szolgált a pénzügyi bizottságban tartott expozéjában.

Ripka főpolgármester a tények ismeretének birtokában beszélt és amit mondott, kétségkívül megnyugtató volt a közvélemény számára, amelyet ferde és hamis hiresztelésekkel már szinte hónapok óta igyekeznek félrevezetni. *Sipőcz* Jenő polgármester felszólalásának tárgyilagosságát viszont az adta meg, hogy nem adott hitelt a hiresztelőseknek, nem alapozta véleményét a mindinkább terjedő mendemondákra, hanem mindettől teljesen függetlenül mondta el azt, hogy mit tartana ő szükségesnek és fontosnak, mit kellene megvédenie a reformnak és mitől kellene az ő véleménye szerint tartózkodniok a törvény megalkotóinak.

Ha a főpolgármesteri és a polgármesteri beszédet, amelyek közül az egyik informativ, a másik pedig kívánságokat kifejező volt, egymás mellé állítjuk, azt tapasztaljuk, hogy *a fővárosi reform körül keletkezett korai és szinte fölösleges kaoszban kezd világosság derengeni, kezdenek az eszmék tisztázódni.* Sőt olyan helyzet teremtődött, hogy az aggodalmakat — mondhatnánk: a legtiszteletreméltóbb aggodalmakat — *igen nagy részben ki lehet már kapcsolni.* A polgármester például három kívánságát fejezte ki a készülő reformmal szemben. A három kívánság közül egyetlen egy sincs olyan, amelyet aggodalomnak kellene kísérnie és mi kielégítettnek érezzük magunkat akkor, ha a székesfőváros polgármesterének kívánságai, amelyek — ha igen nagy általánosságban mozognak is — nyilván nem akarják a legfontosabb állami érdekeket érinteni, beteljesednek. A polgármester harmadik kívánságát pedig máris úgy tekinthetjük, mint *beteljesedett, diadalmas győzelmet.*

Az első két kívánság, amelyet a polgármester hangoztatott, politikai természetű és a korszerű demokratikus törekvések kifejezése. Az első szerint „az új törvény alapján összehívandó törvényhatósági közgyűlés biztosítsa a legszélesebb néprétegek akaratának érvényesülését". A főpolgármester egy nappal a polgármesteri beszéd elhangzása előtt megadta erre a feleletet. Első sorban megadta azzal, hogy elismerte a mai, *igen széles alapon választott* közgyűlésnek munkaképességét és lelkes tevékenységét. Másodsorban pedig azzal, hogy kijelentette: a törvény egyik alapgondolata „magának a polgárságnak a közigazgatásba való nagyobbmérvű bevonása". Ha nem csalódunk, a polgármester sem kíván mást és akkor a két vélemény között nincs különség.

De szólt a polgármester *az autonómia védelméről* is. Az *autonómiával* és a *széles néprétegekkel* egyformán állunk. Mind a kettő másként és másként fest, ha Budapest okos, megfontolt, mérsékelt politikát űző polgármestere beszél róla, mintha — mondjuk — egy, ma hála Istennek nem létező kommunista vezér venné ugyanezt a fogalmat a szájába. A polgármestert kielégítheti, amit *Ripka* Ferenc mondott, hogy „az autonomián belül a polgárságnak szabadon kell intéznie ügyeit"; de nem mondhat ellent a polgármester annak az elvnek sem, amelyet szintén a főpolgármester hangoztatott és amely szerint „a főváros autonómiájának kereteit a *nagy autonómiának*, az államnak kell meghatároznia". Egy szóval a két autonómiának jogait összhangba kell hozni és a jövőben a fővárosnak és az államnak együtt, vállvetve kell dolgoznia, nem pedig egymás ellen, amint az a multban akárhányszor megtörtént.

Végül az utolsó pont az, ahol máris teljes megelégedést és diadalt könyvelhetünk el. Ez pedig *a főváros adminisztrációjának megjavítása.* Örülünk, hogy ezt a polgármester is követeli, mert ezzel azután tényleg a főváros egész polgárságának osztatlan és sürgős követelését fejezte ki. De a belügyminiszter is tisztában volt vele, hogy itt radikálisan kell segíteni, sőt az egész reformnak legfőbb mozgatói azok a keserű tapasztalatok voltak, amelyeket a multban súlyos botrányok nyomán gyűjtött úgy a belügyminiszter, mint a polgárság. Akik azonban a fővárosi törvény tervezetét ismerik, — közöttük legelső sorban a főpolgármester — egyhangúan állítják, hogy a reform tökéletesen megoldja ezt a kérdést. A közigazgatás jobb, a bürokrácia kevesebb lesz — ez magában véve is a megoldás sikerének nagyobbik felét jelenti. Ebben a részben ma már senkinek kétsége nem lehet: a többit pedig, ahol ma még talán látszólagos ellentétek mutatkoznak, bizonyára sikerrel oldják meg, mihelyt maga a reform kerül a zöld asztalra és nem a pletykák bujdosnak az ólombetük erdejében.

SORSDÖNTŐ ÉV ELŐTT ÁLL A VÁROSI ÉLET

Javul a nemzetközi pénzpiac: újabb építési kölcsön felvétele válik lehetővé

Részletes tudósítás az Egységes Községi Polgári Párt szezónnyitó értekezletéről

Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfőn este tartotta a nyári szünet után *első értekezletét.* Ott voltak: *Kozma* Jenő, *Gaár* Vilmos, *Németh* Béla, *Girardi* Tibor, *Wellisch* Andor, *Battenberg* Lajos, *Holtzer* Nándor, *Nessi* Gyula, *Glück* Frigyes, *Glücksthal* Samu, *Becsey* Antal, belvárosi *Horváth* Károly, *Dorner* Gyula, *Dinich* Vidor, *Pompéry* Elemér, *Harrer Ferenc*, Bibithi *Horváth* János, *Martin* János, *Sajó* János, *Szentirmay* Imréné, *Bárány* Oszkár, *Bayer* Antal, *Farkas* József, *Lédermann* Mór, *Orova* Zsigmond, *Pósta* Sándor, *Schmidt* Richárd, *Kollmann* Dezső, *Haller* Károly, *Scheuer* Róbert, *Stein* Sándor, Csécsi *Nagy* Miklós, *Bódy* Tivadar, *Rásó* Lajos bizottsági tagok, továbbá: *Erősdy* Sándor, *Szombathy* Kálmán, *Krivoss* Árpád, *Hubert* Vilmos, *Erdey* Henrik, *Bakonyi* János, *Dósa* Ottó, *Kemény* Lajos, *Fejér* Ottó, *Pásztélyi* Vilmos, *Bakonyi* Pál, *Róna* Sándor, *Bucsánszky* Bertalan és még többen mások.

Az ülés megnyitása után

Kozma Jenő elnök

üdvözölte a tagokat és hangsúlyozta, hogy a főváros politikai életében ez a szezón, amelyet a mai üléssel kezdett meg a párt, *sorsdöntő lesz.*

— Az előttünk álló események — mondotta — természetesen kihatnak majd pártunkra is és ezért *felkérek mindenkit, hogy a munkából vegye ki a részét* és jóban, rosszban egyaránt tartson ki a zászló mellett.

Ezután beszámolt azokról az eseményekről, amelyek a nyár óta történtek.

— A nyári szünet megkezdése előtt elterjedt az a hír, hogy a kormány a községi pártok kereteit fel akarja forgatni. Én szabadságom előtt részletesen informálódtam és ezután nyugodtan elutaztam, amiből azt hiszem, világosan látható volt, hogy

sem a pártot, sem a várospolitikai életet semminemű krízis nem fenyegette.

Távollétem alatt ugyan a hiresztelések és suttogások egész légiója izgatta a közvéleményt, ezek azonban csak *légből kapott találgatások voltak, amelyekre a nyári uborkaszezón adott tápot.*

Ezután beszámolt még arról, hogy a nyár alatt a pártkeretekben eltolódások nem történtek, majd *Bayer* Antalt üdvözölte kormányfőtanácsossá történt kinevezése alkalmából, *Wellisch* Andort pedig, mint a törvényhatóság új bizottsági tagját, aki tudvalevően a póttagok sorából *Ereky* Károly helyére került a közgyűlésbe, a párt tagjai közül.

Az elnök ezután általános figyelem közepette a fővárosi törvény reviziójának kérdését érintette:

— A fővárosi politika hátterében *kétségkívül a fővárosi törvény reviziójának kérdése áll.* E kérdés körül igen nagy harcok várhatók, amelyek esetleg már a költségvetési vita során kirobbanhatnak. Hangsúlyozom, hogy a tervezet még nem végleges, sőt annak részleteit sem hozták nyilvánosságra. Remélem, hogy *a javaslat ki fogja elégíteni a kívánalmakat*, de ha mégis maradnának kívánni valók,

a párt megtalálja a módot arra, hogy a parlament elé minden tekintetben megfelelő formában kerüljön a tervezet.

Hangoztatom, hogy a törvényjavaslat e pillanatban még kizárólag a miniszter úr tervezete.

Ezután az elnök bejelentette azt is, hogy a jövőben a kerületi szervezetek vezetői *hetenkint legalább két pártnapot tartanak*, amelyen a helyi kívánságokról pontos kérdőíveket töltenek ki és általában intenzivebbé teszik a párttagokkal, a polgárokkal való érintkezést.

Nagy helyesléssel vette tudomásul az értekezlet, hogy *Ereky* Károly elfoglalta a *Vásárpénztár* elnöki székét és máris igen eredményes működést fejt ki. Munkásságával az egész főváros polgárságának hálájára teszi érdemessé magát. Bejelentette azt is, hogy a nagytétényi sertéshízlaló igazgatóságába *Béla* Henrik v. országyül. képviselőt és *Hubert* Vilmos biz. póttagot, a felügyelőbizottságba pedig *Klosz* Hermann sörgyári osztályfőnököt delegálta a párt.

*

Az értekezlet ezután röviden és vita nélkül letárgyalta a szerdai közgyűlés napirendjét, majd az egyes bizottságokban és albizottságokban megüresedett helyek betöltésével foglalkozott. Napirend után *Horváth* Károly felkérte a pártvezetőséget, hogy erélyesen sürgesse meg a várbeli autóbuszjáratokat, mire az elnök bejelentette, hogy a párt intervenciójára *a járatok megindításának akadályait elhárították és a Várba a legközelebbi napokban megindulnak az autóbuszok.*

Orova Zsigmond felhívta a párt figyelmét az óbudai hajógyárban történt tömeges munkás-elbocsátásokra. 90 családos munkást bocsátottak el, mert az üzem nem tudja őket foglalkoztatni. Vannak közöttük olyanok is, akik 40 éve dolgoztak a gyárban.

A pártvezetőség illetékes helyen hathatós lépéseket fog tenni az elbocsátott munkások kenyere érdekében.

Második felszólalásában a mérnökrendeletre hívta fel a párt figyelmét, rámutatva azokra a sérelmekre, amiket az új rendelkezések folytán a nem mérnöki képesítésű műszaki foglalkozásúak szenvednek. A párt a mérnökrendelet, illetve a műszaki pályákon érdekeltek sérelmeit napirendre fogja tűzni. A műszaki vállalkozók és iparosok nevében *Stein* Sándor szólalt fel ugyanilyen értelemben, majd vágvecsei *Wellisch* Andor szólt hozzá a mérnökrendelethez. *Holtzer* Nándor pedig az üzleti kirakatok olcsó reklámvilágításának miellőbbi elintézését sürgette meg.

Kozma Jenő még a költségvetéssel kapcsolatosan tett néhány bejelentést. Közölte, hogy a *Községi Takarékpénztár* külföldi építési kölcsöne *az utolsó fil-*

lérig elfogyott, olyan nagy volt az akció iránti érdeklődés. Egyelőre az újabb akció szünetel, mert

a takarék nem akarja, hogy túldrága kölcsönök terheljék az építtetőket.

A legutóbbi amerikai hírek szerint azonban *a nemzetközi pénzpiacon olyan változások várhatók, amelyek az újabb kölcsön felvételét lehetővé teszik.*

Gondoskodni kíván a párt a Kisipari Hitelintézet megfelelő fejlesztéséről is,

hogy a kisemberek hiteligényei is kielégíthetők legyenek. Rámutatott az árvaszék és a központi pénztár tisztviselőinek státuszmozgalmára is, amelyeket a párt támogat és méltányosnak talál. Az árvaszék személyzete a vármegyénél pl. sokkal nagyobb, mint a fővárosnál, holott kevesebb munkájuk van. Az útépítési programmal kapcsolatban *Kozma* Jenő megjegyezte, hogy a program precizirozása helyett,

helyesebbnek tartaná, egy megfelelő, cca 9 milliós keret létesítését, és ezen belül a hatos bizottság állapítaná meg a tényleges szükségleteknek megfelelő sorrendet.

Az útépítések rendszerével *általában nincsen megelégedve* és úgy látja, *nem alkalmazzák a legújabb tapasztalatokat.*

Ezzel a pártértekezlet véget ért. Utána pártvacsora volt, amelyen a *Polgári Egység Klubjának* tagjai is nagyszámban vettek részt.

Budapest első polgárát Ferenc napján meleg szeretettel ünnepelte a polgárság

A főváros polgársága az idén is hagyományos szeretettel ünnepelte meg a „Ferenc-estét", *Ripka* Ferenc főpolgármester névünnepét. Az ünnepi összejövetelt, a főpolgármester kívánságára, ezúttal szűkebb keretek között, a *Budai Társaskör* helyiségében rendezték, de így is mintegy négyszázan gyültek össze a fehér asztal mellett és a két hatalmas terem alig tudta a gyülekezőket befogadni. A vacsorán jelen voltak: *Andréka* Károly, *Battenberg* Lajos, *Becsey* Antal, *Dinich* Vidor, *Ereky* Károly, *Gaár* Vilmos, *Fejér* Ottó orsz.-gy. képv., *Girardi* Tibor, *Harrer* Ferenc, *Holtzspach* Odön, *Hoór-Tempis* Mór, *Szemethy* Károly dr. ügyész, *Kozma* Jenő, *Lavotta* Gyula, *Némethy* Károly dr., *Orova* Zsigmond dr., *Pompéry* Elemér, *Sajó* János, *Spett* Ferenc dr., *Schön* Győző, *Usetty* Béla dr., *Véssei* Ede, *Zélliger* Vilmos apátplébános, *Ziegler* Géza, *Farkas* József dr., *Scheuer* Róbert, *Liber* Endre, *Édes* Endre, *Krivoss* Árpád dr., *Bakonyi* János, *Faber* Fülöp, *Baránszky* Gyula, *Fejér* József államtitkár, *Horváth* Károly, *Hubert* Vilmos, *Károlyi* Károly plébános, *Kun* Gyula min. tanácsos, *Marik* Ernő korm. főtanácsos, *Morbiczer* Dezső, *Morbiczer* Nándor, *Mosdóssy* Imre, *Sümeghi* László, *Ripka* Károly, *Székely* Vladimir, *Szombati* Kálmán, *Zboray* János, *Szvoboda* K. Endre és még sokan mások.

Oszoly Kálmán, a Társaskör háznagya tartotta az első felköszöntőt, utána *Ziegler* Géza üdvözölte a főpolgármestert. *Hoór-Tempis* Mór a vendégeket üdvözölte.

Kozma Jenő dr.

az egybegyültek lelkes tapsai között szólalt föl:

— Egy nagy család jött össze — mondotta —, amely a családfőt ünnepli, *Ripka* Ferencet. E nagy család összetartó kapcsa a szeretet, a béke és a hagyomány. Ez a család *Ripka* Ferencben látja vezérét s jegyezze meg jól mindenki, hogy e család, polgársága, tábora e családfővel áll. Ezután utalt arra, hogy a közeljövőben erős küzdelmekre van kilátás és *Ripka* Ferenc a mai ünneplésből erőt meríthet erre a küzdelemre.

Beszédét így fejezte be: — Abban a nagy harcban, amelynek bekövetkezésére számíthatunk s amelyben a legkülönbözőbb érdekek ütköznek majd össze, álljon a polgárság sziklaszilárdan *Ripka* Ferenc mellett és ne felejtse el egy pillanatra sem, hogy az új fővárosi törvény azzal a szeretettel készült, ahogy *Ripka* Ferenc Budát szereti.

Kozma Jenő frenetikus tetszéssel fogadott beszéde után *Ereky* Károly szólalt fel, szeretettel és hódolattal üdvözölte *Ripka* Ferencet és azt hangsúlyozta, hogyha ő új poziciójában becsülettel megállja a helyét, ő ezzel *Ripka* Ferenc politikájának akar dekórumot szerezni.

Az üdvözlések elhangzása után az egybegyültek *Ripka* Ferencet kívánták hallani.

Ripka Ferenc dr. főpolgármester

megköszönte az elhangzott üdvözléseket és többek között ezeket mondta:

— Polgártársaink szeretete az a melegség, amire szükségünk van. Ünnep ez a nap, amikor így kitárhatjuk magunkat polgártársaink szeretete előtt. Örömmel tárom ki szívemet ma polgártársaim felém sugárzó szeretetének, mert ezek a sugarak új erőt adnak és szebbé teszik az életet.

— Nyugodtan nézek vissza ötéves munkásságomra. Azzal

a szándékkal jöttem, hogy a megnemértés, gyülölködés pusztítása helyébe megértést, együttmüködést hozzak és lehetővé tegyem az építő munka megkezdését.

— Ma a törvényhatóság minden pártja lelkesen dolgozik a székesfőváros fejlesztésén és *a pártszempontok inkább jótékonyan, mint akadályozólag hatnak közéletünkre.* Ha a multból a jövő felé fordulunk, *várospolitikai életünkben a jövő legfontosabb kérdéseként előttünk áll: az új fővárosi törvény.* Ezt

a törvénytervezetet a közvélemény a legnagyobb tájékozatlansággal tárgyalja.

Siratják az autonómiát, jogfosztásról beszélnek. És nem gondolják meg, hogy ebben a nehéz gazdasági időben az *ilyen izgatás még fokozza az elkeseredést. Megnyugtathatok mindenkit, hogy*

a belügyminiszter törvénytervezete a polgárság javát szolgálja,

a közigazgatást egyszerűbbé és jobbá teszi, főleg pedig a bürokratizmus csökkentésére törekszik. Másrészt lerakja az alapjait annak, hogy a közigazgatás, az egész városgazdaság lebonyolítása *sokkal gazdaságosabb* legyen és az így elért pénzügyi előnyök a polgárság terheinek csökkentését szolgálják. A törvény alapgondolata ezenkívül a *felelősség elvének erős kidomborítása,* mert

az egész közigazgatás tengelye az egyéni felelősség lesz.

A másik szempont magának a *polgárságnak a közigazgatásba való nagyobbmérvü bevonása* és a tisztikarnak a politikától való teljes függetlenítése. Olyan előnyök ezek, amik nélkül modern közigazgatás el sem képzelhető. A készülő fővárosi törvénnyel kapcsolatban

sok szó esett az autonómiáról

és ezt a szót sokféleképen magyarázták.

Ezután így folytatta:

— Azt szeretném, ha elvinnénk innen az ünnep hangulatát, amely magasabb szempontból nézi a dolgokat és olyan elvek szerint ítél, amik nem alacsonyítják, hanem fölemelik az embert. Nekem ez a szép, tiszta kép lebeg szemeim előtt. Ma még erősebben, mint más napokon. Most, mikor polgártársaim szeretete vesz körül, hálásan tekintek föl a példaképre, amely életemet megnemesítette. Az építő Szent Ferencre, aki mindig azt parancsolta nekem és azt parancsolja mindenkinek: *Ne rombolj, ne gyülölj, de építs és szeress!* Az ő lelke vezérelt eddig, vezessen tovább! Az ő lelke ihlessen meg benneteket s általatok Budapest egész polgárságát!

A főpolgármestert gyakran szakította félbe a tetszés kitörő megnyilvánulása és beszéde után szünni nem akaró éljenzéssel és tapssal ünnepelték.

Utána még *Baránszky* Gyula köszöntötte a *Budai Dalárda, Hubert* Vilmos pedig a budai iparosság nevében.

FARKAS LAJOS Telefon: J. 396-98
MÉRNÖK magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Budapest VII, Kolumbus u. 41

Kávéházi, intézeti és tömegélelmezési konyhaberendezések
MAYER HERMANN és HIRSCHLER
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 48. SZÁM.
ELSŐRENDŰ HŰTŐGÉP
KÉPVISELET: ESCHER-WYSS & Co. ZURICH-LONDON

Talajnedves épületek kiszárítása szabadalmazott falfürésszel
Talajnedves kő- és téglafalazatok szigetelése és kiszárítása, talajvíz-szigetelés, házigomba kiirtása. *Költségvetések díjmentesen!*
PÉTER ERNŐ
V., SZEMÉLYNÖK UCCA 16. VI. 2. TELEFON: L. 961-12

Dr. HELVEY TIVADAR
VEGYÉSZETI GYÁRA, BUDAPEST
Asphaltozás. Tetőfedés. Szigetelés
TELEFON: AUTOMATA 272—75. SZÁM
Iroda: VI, Eötvös ucca 21. ● Gyár: IX, Seroksári-út 106.

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 11. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen.

GYÉMÁNTBETON KLEINLOGEL
Telefon: L.pót 990—54
Budapest, V., Zoltán-u. 13

SCHWARCZ JÓZSEF temetkezési, nemzeti zsinór és butorpaszomány-gyára
Budapest, IX, Köztelek-u. 2. — Telefon: Aut. 857—41
Folyószámla a Kereskedelmi Banknál

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel. Aut: 377-15 Alapítva 1790-ben
Budapest, IV, Aranykéz ucca 6

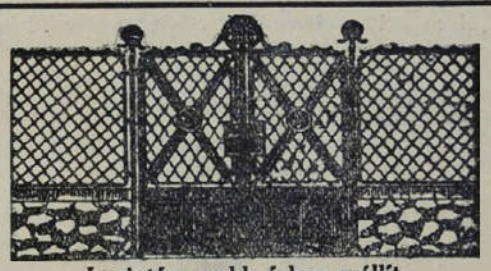
Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapíttatott 1876. Telefon: Aut. 826-85.

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. ong. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 604-48.

Harsányi Testvérek
központi fütés, egészségügyi berendezések, vizvezeték, csatornázás és épületbádogos munkák vállalata
BUDAPEST, VII., BEM UCCA 5. SZÁM
ALAPITVA 1894. — TELEFON: J. 850-15.

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 865—98.

Kylox
önműködő autótűzoltó
MOTOR ÉS AUTÓKELLÉK R. T., LÁZÁR U. 7
TELEFON: 983—65. SZ.

FORT OSZKÁR és TÁRSA műszaki iroda és vállalat
Tel.: J. 303-55
Központi fütés, vizvezeték stb. berendezések részére
Budapest, IX., Angyal ucca 33

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

FELD OLY
tisztít **szárazon** kosztümöket, öltönyöket, felöltőket, fest **minta szerint** mindenféle ruhaneműt.
Tisztviselőknek nagy kedvezmény! Telefonhívásra minden tételért elküldünk!
Gyár: VII., Thököly-út 33. Telefon: J. 394-41 és J. 446-72.

500 családiház építése a láthatáron

„Reálpolitikust nem befolyásolhat a választások közeledése" Kozma Jenő nyilatkozata a polgármester expozéjáról és az építkezési kérdésekről

Két kérdés foglalkoztatja ma a várospolitikusokat. Az egyik a *fővárosi törvény reformja*, a másik a *jövő évi költségvetés*. A fővárosi reform a jövő hét folyamán pártközi ankétezés tárgya lesz, a költségvetés fölött pedig már folyik a vita. A költségvetési vita alakulásából máris meg lehet állapítani, hogy a szónokok inkább a közelgő választásoknak, mint a költségvetési és gazdasági bajoknak állanak a hatása alatt.

Kozma Jenő dr.,

az Egységes Községi Polgári Párt elnöke, akivel ezekről az aktuális kérdésekről beszéltünk, mindenekelőtt *Sipőcz* Jenő polgármester expozéjáról nyilatkozott a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A polgármester úr expozéja — tekintve a gazdasági viszonyok mostohaságát — *általánosságban kielégített*. Komoly és mindenre kiterjedő ismertetése volt ez az expozé a főváros háztartási helyzetének. A részletkérdések megítélésében lehetnek eltérések, azt azonban meg kell állapítanom, hogy

az expozé eléggé gondosan áttekintette az egész fővárosi adminisztrációt, úgyhogy erős vezérfonálul szolgálhat azok számára, akik alaposan és tárgyilagosan akarnak hozzászólni a költségvetéshez.

Pártunk tagjai tevékeny részt fognak venni a budget-vitában, de a magunk részéről arra fogunk törekedni, hogy a nehéz gazdasági viszonyok mérlegelése mellett *tárgyilagosak maradjunk az egész vonalon. Reálpolitikust nem befolyásolhat a választások közeledése* ...

Szóbahoztuk a *Tabán felépítésének* a problémáját, ami legutóbb a lakásügyi bizottságot foglalkoztatta. *Kozma* Jenő ezeket mondotta:

— A Tabán felépítését magam is szorgalmazom. Sajnos

e probléma megoldásának sok nehezen teljesíthető feltétele van.

Ezek között szerepel *a közművek létesítése, ami a fővárosnak 12 millió pengő költséget jelentene* ... Ami a lakásépítési kérdések megvitatását illeti, a legnagyobb mértékben helyeslem, hogy a főváros illetékes tényezői a népjóléti miniszter úrral akarnak érintkezésbe lépni. Ezen a lakásankéten közvetlen megbeszélések révén *sok vitás kérdést lehetne tisztázni*. Én a magam részéről

nagy súlyt vetnék a magánépítkezési tevékenység támogatására.

Nem szabad mindent az államtól és a közülettől várni. Reményem van egyébként arra, hogy a közel jövőben *egy mindenkit kielégítő megoldási módról számolhatok be*, amely

rendkívül egyszerű és könnyű pénzügyi feltételek mellett ötszáz családi ház építését teszi lehetővé.

— Ami az építkezési tevékenységnek és a telekértékadó bevezetésének a kapcsolatát illeti, — csak helyesléssel fogadhatom a polgármester úrnak azt az érvelését, amellyel a telekértékadó bevezetésének az elhalasztását megindokolta. A jelenlegi hitelviszonyok között nem lehet azt várni a telekértékadótól, hogy előmozdítsa az építkezést. A telekkataszter egy év alatt húsz százalékkal romlott. Ilyen körülmények között

a telekértékadó várható hozamának tekintélyes részét felemésztenék az adminisztrációs költségek.

Kozma Jenő végül közölte még a *Fővárosi Hirlap* munkatársával, hogy nagy költségvetési beszédre készül, amelyben behatóan fog foglalkozni az üzemekkel. Egységes üzemi politika érvényesítését fogja követelni, mert véleménye szerint *meg kell szüntetni annak az ellentétnek, amely az egyes fővárosi üzemek üzletvitelében mutatkozik*.

Miért törölte Lamotte tanácsnok a szellemi szükségmunkát?

Az inséget szenvedő intellektuelek támogatása hatósági feladat

Úgy politikai körökben, mint a főváros közönségének legszélesebb rétegeiben is a legnagyobb meglepetéssel értesültek a főváros tanácsának arról a döntéséről, hogy jövő évi költségvetésébe *szellemi szükségmunka céljaira egyetlen fillért sem állított be*. Nem kétséges, hogy a szellemi foglalkozásuak körében ugyanakkora a munkanélküliség, mint a fizikai munkásoknál, sőt a szellemi munka hiánya katasztrófálisabb méreteket is ölthet és végeredményben sokkal messzebbmenő következményekkel járhat. Ez az elgondolás vezette a főváros tanácsát a legutóbbi esztendőkben, amidőn nagyobb összegeket állított be a szellemi foglalkozású munkanélküliek megsegítésének céljára. Legutóbb 500.000 pengő szerepelt ezen a címen és

ez az összeg is kevésnek bizonyult, annyi volt a jelentkező a 4—5 hónapig tartó szellemi szükségmunkára.

Ezek a munkálatok kettős célt szolgáltak: egyrészt ha csak félesztendőre is, de segítettek 600 családon, másrészt pedig a székesfővárosi statisztikai hivatal olcsó munkaerőhöz jutott az aktuális összeírások elvégzésére. Annál feltűnőbb tehát, hogy a most következő télen ilyen szellemi szükségmunkákat a főváros nem adhat ki.

Beszéltünk ebben az ügyben

Lamotte Károly dr. pénzügyi tanácsnokkal,

aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Engem senki sem vádolhat meg azzal, hogy a szociális szempontok mellőzésével döntöttem volna a szellemi szükségmunkák törlése mellett. Az én ötletem volt tavalyelőtt a szellemi szükségmunkák kirírása, tehát *a saját gyermekemet öltem meg*. Ennek az a magyarázata, hogy

amíg 1927-ben 7600 volt a jelentkező foglalkozásnélküli szellemi munkásoknak a száma, addig ez a szám tavaly már 2000-re apadt le.

Ezek is nagyrészt átmenetileg voltak állás nélkül, sőt a jelentkezők között *400 olyan szerepelt, akik még csak pályájuk kezdetén voltak* és soha semmiféle állásuk vagy szellemi foglalkozásuk nem volt. Átmeneti megsegítés volt tehát ez az akció, amely el is érte a célját. A szellemi szükségmunkánál alkalmazott egyének legnagyobb része már úgy ahogy elhelyezkedett.

Ezeket mondja *Lamotte* tanácsnok. Mi úgy értesülünk, hogy

a szükséghez képest az idei télen is van lehetőség szellemi szükségmunkák kiírására.

Nem reménytelen ez a feltevés, annál kevésbé, miután az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfő esti értekezletén a *Dolgozó Polgárok Pártja* nevében *Kollmann* Dezső dr. bizottsági tag rámutatott arra, hogy a főváros költségvetésében van fedezet erre. Kérte az *Egységes Községi Polgári Pártot*, hogy a pénzügyi bizottságban hassanak oda, hogy szellemi szükségmunkával segítsenek a munkanélküli szellemi munkásokon, akiknek a száma szaporodott, nem úgy, mint a polgármesteri expozé mondja, amely szerint egyharmadára csökkent volna. Az *Egységes Községi Polgári Párt* hozzájárult *Kollmann* indítványához.

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

STADLER MIHÁLY R.T. sodronyárúgyár

ÖSSZERAKHATÓ VASBETON-LÁBAZATOS KERITÉSEI
TERÉZ KÖRUT 43
A 31. SZ. ÁRJEGYZÉK DIJMENTES

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

HUBERT ÉS TSA h. t. TELEFON: T. 222-67
Budapest, VI, Liszt Ferenc tér 4
Egészségügyi berendezések - Csövek-Műszaki cikkek - Fémgyártás

MAGYAR ELEKTROMŰVEK
SZENTIRMAY BÉLA
BUDAPEST, VIII., BAROSS UCCA 86.
TELEFON: JÓZSEF 422—87.
Villamos főző-, fűtőkészülékek, porszívó-, padlófényesítő- és kézszárítógépek gyára

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fűtés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 515—19.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., LAJOS U. 92, IV. EMELET.
TELEFON: AUTOMATA 625—78. SZ.

A legjobb magyar folytonégő kályhák
KALOR és PERPETUUM
Óvakodjunk az utánzatoktól!
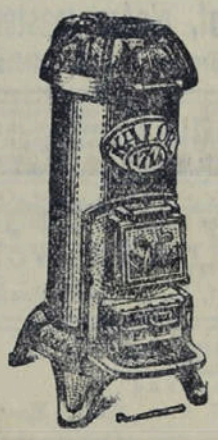
Óvakodjunk az utánzatoktól!
Budapest-Salgótarjáni Gépgyár és Vasöntő Rt.
(HIRSCH ÉS FRANK)
Budapest, VI., Aréna-út 128. Tel.: Aut. 100-20, 100-28, 100-29
Mintaraktár:
VI., Andrássy-ut 29. Telefon: 245—63.
Kapható minden jobb vaskereskedésben is.

Korányi és Fröhlich redőnygyár
BUDAPEST, KISFALUDY-U. 5/F. - TELEFON: J. 323-76 • 459-86
SPECIÁLIS GYÁRTMÁNYAI:
SZAB. PÁNCÉLREDŐNY · ACÉLREDŐNY · FAREDŐNY · VASZONREDŐNY
SZAB. AJTÓCSUKÓ · BOSTWIGH-TOLÓRÁCS · NAPELLENZŐ-SZERKEZETEK
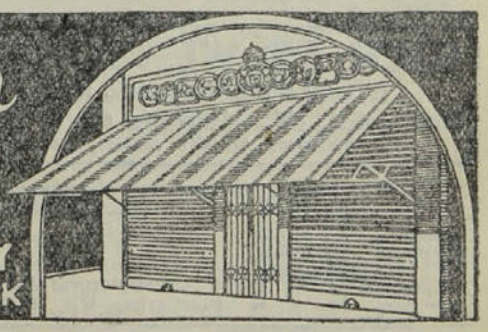

Korszerű reformot az útburkolásnál

Miért ragaszkodnak elavult rendszerhez? — A főváros szerint kitűnően bevált a bitumenes útburkolótégla

Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfő esti értekezletén *Kozma* Jenő rámutatott a főváros helytelen útépítési politikájára, amelynek tempója lassú, programmja pedig szegény a legújabb tapasztalatokban. Csökönyös ragaszkodást lehet látni elavult rendszerekhez, holott

az útépítési technika szédületes iramban fejlődik és napról-napra újításokkal, meglepetésekkel szolgál.

Hogy csak egy példát említsünk, néhány évvel ezelőtt az aszfaltot tartották a legtökéletesebbnek, az után a beton vindikálta magának ezt a címet, s ki hitte volna, hogy rövidesen rá megszületik *egy olyan kombinált típus, amely olcsóbb is és jobb is mindkettőnél: a bitumen-tégla burkolat.* Igaz, hogy a főváros műszaki igazgatása köteles óvatossággal tartozik fogadni minden újítást, de ugyanakkor fel is kell ismerni egyes régebbi rendszerek hátrányait és el kell tekinteni azok szorgalmazásától.

Állandó panaszok vannak az úttestek gyakori felbontása miatt, mert nemcsak nagy zajjal járnak ezek a munkálatok, hanem soká tartanak és költségesek is. Mégsem szabad azonban elfeledni, hogy ezek a panaszok csak ott vannak, ahol betonburkolat, illetve betonra alapozott útburkolatok vannak. A *beton áttörésére kellett a fővárosnak beszereznie a budapesti ember legnagyobb rémét, a fülrepesztő és idegtépő, pokoli zajt keltő fúrógépeket.* Annál inkább meglepődtünk, amikor a közelmultban kiderült, hogy a főváros a nagyforgalmú és rohamosan fejlődő *Szent László utat,* tehát tisztán belterületi útvonalat *betonnal burkoltatott. Képzeljük el,*

micsoda kínos munka lesz, ha csőrepedés esetén fel kell bontani ezt a burkolatot.

Szakemberek állapították meg, hogy a mi viszonyaink között *még mindig legjobb, leghálásabb útburkolat a kockakő, mert könnyen ágyazható és kevés fáradsággal jár a felbontása.* A kockakő-burkolat azonban *elavult,* nem felel meg a gépkocsiközlekedés kívánalmainak. Amikor minderről beszélünk,

nem szabad figyelmen kívül hagyni az egészen új s tisztán magyargyártmányú burkolóanyagot, a Debrecenben készülő bitumen-téglát,

amely portalan és hézagmentes, síma, mint az aszfalt, de emellett nem sikos még esőben sem, olcsón és könnyen javítható, mert az egyes téglákat könnyen ki lehet cserélni.

A fővárosban néhány uccában már készült ilyen próbaburkolat s igaz, hogy ezek még nem olyan régiek, hogy végleges, kialakult ítéletet lehetne mondani használhatóságuk, tartósságuk tekintetében, annyi azonban már biztos, hogy úgy a Balaton uccában, mint az Andrássy úton lefektetett bitumen-tégla burkolatok szemre igen tetszetősek, kitünően bírják a hatalmas autóbuszokat és a negyven-ötven mázsás teherautókat egyaránt és a Balaton uccai nagyszerűen állta meg a legkisebb elváltozás nélkül legkeményebb tűzpróbáját, *a mult esztendei szibériai telet.*

A jövő útburkolatának kiválasztásánál semmi esetre sem szabad mindezeket a szempontokat figyelmen kívül hagyni és irányadónak kell tekinteni a városi útépítkezések egyik legkiválóbb szakértőjének, *Csármann* Ferenc tanácsnoknak nyilatkozatát, amely így hangzik:

— A jövő útburkoló anyagának kiválasztásánál kétségtelenül az a rendszer fogja elnyerni a babért, amelyiknél gazdasági és praktikus okokból el lehet kerülni a drága és nehezen bontható, amellett lassan épülő betonágyazást, amelyik hézag és pormentes lesz, mint az aszfalt, nem lesz túlságosan sikos és mindezeken felül *gyorsan és olcsóbban fektethető.*

Munkatársunknak arra a konkrét kérdésére, milyenek a főváros tapasztalatai a bitumen-tégla burkolatoknál, ezt a választ kaptuk:

— Az ilyen burkolatok kipróbálásához idő kell, a meglévő burkolatok pedig túl fiatalok ahhoz, hogy tartósság és egyéb tekintetben kiforrott véleményt mondhassunk. Erre csak később kerülhet a sor, az azonban

máris biztos, hogy a bitumenes téglával készült útburkolatokat a publikum szereti, tudomásom szerint azok ellen ezideig semmiféle panasz fel nem merült,

amit az is bizonyít, hogy *újabban a legelőkelőbb útvonalon, az Andrássy úton is burkoltunk vele egy próbaszakaszt.*

Az útburkolás rendszerének praktikus megválasztása nehéz probléma és a döntés még a szakembereknek is nagy gondot okoz. Abban azonban máris kialakult a szakszerű vélemény: *a beton forgalmas városi utakra a legkevésbé alkalmas.*

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló mesterek
Budapest IV, Képíró ucca 3 sz. TELEFON:
Fióküzlet: IX. ker. Tompa ucca 0 szám A. 847-73

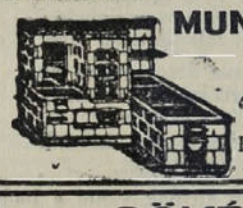
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takarékkályhaüzlet és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 512—30.

DÖMÉNY IMRE
EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG
festék-, bázfarl.- és vegyiczikkek kereskedése
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.
Telefon: Automata 886—51.

SZILÁGYI LÁSZLÓ
Pénzszekrény- és fresso-gyára
Tűzmentes páncél-szekrények, okmány vasszekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerű javításokat és szállításokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.
BUDAPEST, IX. LIGIOM UCCA 37. SZÁM.
TELEFON: JÓZSEF 386—99

Fával égetett darabos fehér meszet,
Cresit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb építő anyagot szállit bárhová kartelláron alul:
Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8. Telefon: Aut. 244-41.

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK
a legtartósabbak
Gyártja:
EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.
VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 965-57

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó
Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

ÁRVAY R. LÁSZLÓ
Pala- és cserépfedő- mester — Jókarbantartási vállalat. Elvállal: pala-, cserép- és kátrányfedők új fedését, javítását
Budapest, VII., Peterdy ucca 30. Telefon: József 351—06

Tel.: Aut. 150-79
Hütő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek
Spitzer testvérek
Budapest, V., Vilmos császár út 42.
Tel.: Aut. 150-79

FISCHER HENRIK
Telefon: J. 423-08
épületfakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8169.

KAUTNIK JÓZSEF *SZOBRÁSZ-MESTER*
ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

REICHENBERGER RÓBERT
RÉZMŰÁRÚ ÜZEM
Gyárt: vörösrézből, valamint más fémekből edényeket és készülékeket.
ALAPÍTTATOTT: 1888.
TELEFON: JÓZSEF 366-14.
Arany- és ezüstérmekkel többszörösen kitüntetve!
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SAJÓ UCCA 6. SZÁM.

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. sz.
Telefon: Lágymányos 6—07.

MAKOVSKY FERENC
Fülöp Szász-Coburg Gothai herceg Ő királyi Fensége udvari építésze
Budapest, VII. Abonyi-u. 4. TELEFON: J. 381-17

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár RT.
Gyártmányaink:
Gőzgépek
Dieselmótorok
Gőzkazánok
Láncrostélyok
Vándorrostélyok
Economiser
Cukorgyári } berendezések
Vágóhidi }
Hütőházak
Téglagyári gépek
Bor- és olajsajtók
Hydraulikus prések
Barfordet Perkins-féle mótoros utihengerek gyártása
Budapest, I., Budafoki út 70.
Telefon: József 461-51, 461-52, 461-53, 461-54.

Hajnal Imre
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest,
I., ATILLA KÖRÚT 47. SZÁM TELEFON AUTOMATA 578-64

ILKOVITS J.
Központi fütések és vízvezetéki berendezések vállalata
BUDAPEST,
VI, ANDRÁSSY ÚT 92.
TELEFON: Aut. 212—07.

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és építőmesterek, építési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhíd ucca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

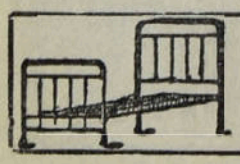
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

1000 ágyas tbc-s kórház

Több alkalommal számolt be a *Fővárosi Hirlap* azokról a tűrhetetlen nehézségekről, amelyek a súlyos tüdőbetegségben szenvedők kórházi elhelyezésénél tapasztalhatók. Rámutattunk arra a sziszifuszi munkára, amit a tüdőbeteg dispanzerek végeznek, azért, mert nem tudnak az arra szoruló szegénysorsú betegeknek kórházi ágyat szerezni, s ezáltal nemcsak a beteg maga pusztul el, hanem tovább fertőzi környezetét is. Napról-napra lehet *Parassin* főorvos szájából erre vonatkozó megrendítő példákat hallani. A főváros anyagi megkötöttsége miatt már tavaly néhány olcsóbb rendszerű barakk építésével akart az égető hiányon segíteni, és az első elgondolás az volt, hogy ezeket a pavillonokat a *Szent László*-kórház területén építik fel, itt helyezik el a súlyosan fertőző stádiumban lévő tuberkulótikusokat.

Később ezt a tervet egyrészt orvosi, másrészt érzelmi okokból elejtették. Igen helyesen, mert a köztudatban az állandóan járványos betegeket ápoló *Szent László*-közkórháztól érthetően idegenkednek az emberek és nincs kizárva az sem, hogy a hozzátartozók maguk tiltakoztak volna betegeiknek a fertőző kórházba való szállítása ellen. Magukra a betegekre is erősen deprimáló hatással lett volna az a tudat, hogy a „Lászlóban" vannak.

Parassin főorvossal, Gerlóczy professzorral és más szaktekintélyekkel folytatott tanácskozás után az említett tervet végleg elejtette a főváros és *Némethy* Béla tanácsnok olyan megoldási lehetőséget talált, amelyet valószínüleg mindenhol nagy tetszéssel fogadnak. A közegészségügyi ügyosztály tervei szerint

az új tüdőbeteg-pavillonokat az Uj Szent János-kórház területén, a már meglévő négy tüdőbeteg-pavillon mellett fogják felépíteni.

A pavillonok a *Társadalom Biztosító Intézet* pestújhelyi kórházában kitünően bevált higiénikus, praktikus és olcsó *Dotzge*-rendszerben épülnek, úgyhogy

egy százágyas osztály kereken 400.000 pengőbe kerül, központi fűtőberendezéssel együtt.

A tavasszal már megépül az első pavillon, erre már meg is van a pénz és ha lehet, úgy még a jövő évben másik két hasonló pavillont is fel akarnak építeni. Igen érdekes előterjesztésen dolgozik a közkórházi ügyosztály ennek az így most már ezer ágygyal rendelkező hatalmas komplexumnak a *további irányítása tekintetében is:*

— A fővárosnak az a terve — mondotta informátorunk —, hogy az új *Dotzge*-rendszerű pavillonok megépülése után

az Uj Szent János-kórház testéből kihasítja a tüdőbeteg-pavillonokat és egy önálló tbc-s kórházzá szervezi át.

Az Új Szent János-kórház 700 ágyas tüdőbeteg osztálya ezidő szerint négy pavillonban van elhelyezve, ehhez jönne még a három 100—100 ágyas új *Dotzge*-barakk és egy adminisztratív épület. A terv megvalósítása nem róna a fővárosra elviselhetetlen terheket, viszont *óriási jelentőségű lenne, ha a főváros egy teljesen önálló ezerágyas tüdőbetegkórházzal rendelkezhetne.*

— A tervezett szétválasztás annál inkább megokolt, mert az *Új Szent János* már ma is *mammut kórház*. Több mint 2350 betege van. Ilyen hatalmas tömeget élelmezni és egy helyről adminisztrálni igen nehéz. Egyébként

a decentralizálás mellett foglalt állást nemrégiben a népjóléti miniszter is

és a főváros meg is kezdte ennek a rendszernek a bevezetését a kórházi ügyvitelben. A három új pavillon létesítésével tehát 2700-ra szaporodna a János-kórház beteglétszáma, ami semmiesetre sem kívánatos. Az Új Szent János-kórház területe olyan nagy és fekvése olyan elsőrendű, hogy

más helyen a legnagyobb könnyelműség volna újabb tüdőbeteg-kórház létesítése.

Ez annál helytelenebb volna, mert a Szent János-kórház és közvetlen szomszédságában a tüdőbeteg-kórház — ha önálló lesz is — bizonyos berendezéseket és épületeket közösen is használhatnak, amit másutt újból építeni kellene.

Az önállósítás és fejlesztés terve iránt érdeklődtünk

Parassin József dr.

egészségügyi főtanácsosnál, a tüdőbeteggondozó intézetek igazgató-főorvosánál is, aki a következőket mondta:

— Az önálló tüdőbetegkórház tervét csak a legnagyobb örömmel üdvözölhetem. Az *Új Szent János*-kórházi megoldást annál kézenfekvőbbnek tartom, mert itt egy már meglevő jól berendezett intézmény körül jegecesedhetik ki a többi. Nem lenne ugyan ez sem végleges megoldás, de mindenesetre nagy lépés lenne előre, ha egy 1000 ágyas önálló tüdőbeteg kórházat állíthatnánk a veszedelmes népbetegség terjedésének útjába. A háromszáz ágyszaporulat nem sok, de mégis óriási jelentőségű volna, s

a tüdőbeteggondozó intézetek munkája csak akkor kezdődhet meg igazán.

— Nem akarok ismétlésekbe esni, de mindig csak azt hangoztatom, hogy hiába minden igyekezete a védőintézeteknek, ha nincs módunkban sokszor a legsúlyosabb beteget sem a családból kiemelni, a környezettől izolálni és

tétlenül vagyunk kénytelenek nézni, hogyan pusztul el maga a beteg és hogyan fertőzi feltartózhatatlanul a hozzátartozókat,

a vele együtt élőket, ha nem rendelkezünk egyetlen kórházi ággyal sem. Újból mondom, a legnagyobb örömmel üdvözlöm az önálló tüdőbetegkórház gondolatát, amelyet remélem, pártolni fog az egész közvélemény és az egész törvényhatóság. Millió ember érdeke ez a kórház, s az a fő, hogy *mielőbb meglegyen.*

Minőség

„Ugye csodás?"

„Beethoven nyolcadik symphoniájának allegrettoja — mintha itt játszanak."

„Igaza van Önnek, ez az előadás tökéletes, igazán nem lehet már jobb. Milyen készüléket szereltetett fel magának?"

„Philips Modern vevőt, a világ egyik legnagyobb rádiókoncernjének készitményét: Philips hangszóróm is van hozzá, igy felülmulhatatlan . . ."

. . . igy beszél a hangverseny látogató . . .

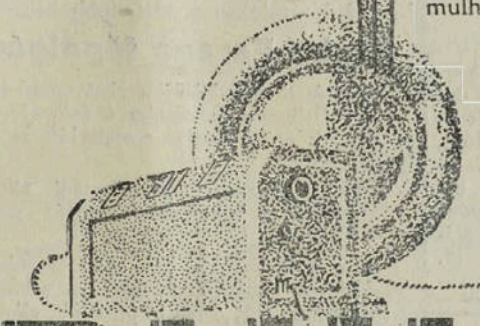

PHILIPS

Modern vevö 2514

ÁRA: P 520.–

SPIEGEL ÁRMIN

KÜLÖNLEGES ANGOL ÉS SKÓT GYAPJUSZÖVETEK GYÁRI LERAKATA

● Budapest, IV., Váci ucca 5. sz.
● Bejárat Türr István u. 9. I. em.
● Telefon: Automata 876—14. sz.

KÖZALKALMAZOTTAKNAK KEDVEZMÉNY

MINIUS JAKAB tapétaraktár. Nagy választék be- és külföldi papirkárpitokból. Budapest, VII, Rákóczi út 6. (a Bazár-udvarban) TELEFON: JÓZSEF 416—17

„IDEÁL" PAPLANGYÁR
SÁNDOR M. FERENC
BUDAPEST, IV, KAMERMAYER KÁROLY UCCA 1
Állami, városi és közintézmények szállítója

Seenger Béla Telefon: A. 521—28
Márvány- és Kőipari R.-T.
Budapest, II., Kisrókus ucca 21. sz.

Ülőbutor-állványt készít SINKÓ TELEFON: JÓZSEF 425—40
BUDAPEST, VII., GRASSALKOVICH U. 21. SAJÁT HÁZ.

KÖZPONTI FŰTÉSEK és egészségügyi berendezések vállalata
SZEPESSY SÁNDOR UTÓDA SZEPESSY GYULA
okleveles mérnök, Budapest, VII. Abonyi ucca 26. Telefon: J. 380-30

HARMINCKILENC FŐVÁROSI ALKALMAZOTT ÜNNEPIES KITÜNTETÉSE

Szokatlanul bensőséges és a maga nemében szinte páratlan ünnepség színhelye volt szombaton délben az új városháza közgyűlési terme. A díszes teremben ezuttal egyszerű munkások, kishivatalnokok és főtisztviselők sorakoztak ünneplő feketében, akik valamennyien arra az alkalomra gyűltek össze, hogy tanui legyenek harminckilenc érdemes fővárosi alkalmazott kitüntetésének. A kitüntettek között van főtisztviselő, fiatal hivatalnok, orvos, ápolónő, igazgató, mérnök, gépész és munkás, akik sokféleségükben is egyek abban, hogy érdemüket, kiválóságukat, talán önfeláldozásukat az ország kormányzója külön megjelölte.

Az elmult tél különös megpróbáltatásnak tette ki a főváros egész igazgatását. Rendkívüli méreteket öltött a nyomor, betegségek fenyegettek, s a szibériai fagyokkal vetekvő időjárás a közüzemek, különösen a vízművek és a gázművek zavartalan szolgáltatását is csaknem megbénította a szakadatlan havazás. Veszélyben volt a közélelmezés is. De az egyes ügyeket intéző tisztviselők egész emberek voltak, a fertőtlenítő intézet és a kórház élén önfeláldozó orvosok és ápolók szálltak szembe a kórral, a gáz- és vízműveknél pedig a legelső mérnöktől, a vezérigazgatótól a csőmesterekig, az utolsó hólapátoló munkásig,

mindenki éberen őrködött a helyén és Budapest népe minden különösebb baj nélkül úszta meg a kritikus időket.

Ripka Ferenc főpolgármester szükségesnek tartotta, hogy ezeket a derék embereket kitüntetésre terjessze fel a legfelsőbb helyre. Az államfő méltányolta az érdemeket és az egyes szakminiszterek hozzájárulásával

harminckilenc fővárosi tisztviselőt és más alkalmazottat részesített különböző elismerésben:

Schuler Dezső főjegyző, a szociálpolitikai ügyosztály helyettes vezetője, *Flaxmayer* József dr., tan. fogalmazó, az anya-, csecsemővédelmi ügyek és az összes inségakciók ambiciózus fiatal előadója, *Krén* Margit, a gondozó nővérek főnöknője, valamint *Pleskó* Lajos dr., a járványos betegeket befogadó Szent László közkórház orvosa, *a Magyar Vöröskereszt* érdemkeresztjét nyerték el. A *László*-kórház többi alkalmazottai közül *Kovács* Pál id. hivatalnok, *Füzessy* Józsa és *Jajczay* Mária főápolónőket a *Vöröskereszt érdemérmével tüntette ki a kormányzó. Hammer* Rezső dr., a *Fertőtlenítő Intézet* igazgatója egészségügyi főtanácsosi címet kapott, *Stollár* Gyula fertőtlenítő intézeti tiszt *Vöröskeresztes érdemérmet, Szöllő* Miklós, *Erdős* Sándor és *Bódis* Ferenc fertőtlenítő intézeti altisztek pedig a bronz érdemérmet. A székesfővárosi *közélelmezési ügyosztály* kebeléből *Burg* Ferenc, a vásárok és vásárcsarnokok igazgatója, *Pozsgai* József dr. vásárpénztári vezető és *Ivánfy* Andor közélelmezési tanácsos legfelsőbb elismerésben (signum laudis) részesültek. A *vízműveknél Paulovich* Viktor vezérigazgató a kormányfőtanácsosi címet kapta, *Michalovich* Miklós és *Mészáros* Arthur műszaki igazgatók, továbbá *Molnár* Aladár műszaki főtiszt a legfelsőbb elismerésben (signum laudis) részesültek. *Véber* Arthur, *Dingha* Ferenc és *Öszterling* Antal gépészeket az *V. oszt. magyar érdemkereszttel tüntette ki a kormányzó, Csatay* József művezető, *Gnial* Kálmán altiszt és *Szijgyártó* Sándor a bronz érdemérmet kapták meg. A *gázművektől Streck* Ede igazgató helyettes, *Tuli Géza Titusz* műszaki felügyelő, *Bordás* Lajos igazgató h., *Almássy* Dezső műszaki tanácsos, *Kun* Attila osztályvezető, *Brannisch* Zoltán dr. oszt. vez. nyerték el a legfelsőbb elismerést. *Nagy* Béla főszerelő mester, *Fleischmann* Sándor csőmester az *V. oszt. magyar érdemkeresztet kapták.* A *Köztisztasági hivataltól* legfelsőbb elismerést (signum laudis) kaptak: *Balló* Alfréd igazgató, *Ludvig* János főfelügyelő és *Fekete* Géza felügyelő. *Gerőfy* Ferenc főellenőr az *V. oszt. magyar érdemkeresztet nyerte el, Nemecskó* Géza ellenőr ezüst-, *Antal* József előmunkás pedig bronz-érdemérmet kaptak.

Legfelsőbb megbízásból, nagyszabású ünnepi beszéd kíséretében a kitüntetéseket

Ripka Ferenc főpolgármester

adta át és többek között ezeket mondotta:

— Örömmel üdvözlöm a székesfőváros alkalmazottjainak azt a tisztes csoportját, amely eljött ide, hogy

tanuja legyen ezen ünnepi aktusnak, a munka, a kötelességteljesítés megbecsülésének.

— A kormányzó úr előterjesztésemre, a szakminiszterek hozzájárulásával a székesfőváros alkalmazottainak egy derék csoportját elismerésével tüntette ki. Az elmult tél Európa nagyvárosait erős megpróbáltatások alá vetette. Az időjárás azzal a veszedelemmel fenyegetett, hogy a nagyvárosok élelmezésében, forgalmában, vízellátásában komoly zavarok lesznek. Betegségek pusztítottak. Csupa olyan veszedelem, amelyekkel szemben fokozottabb erővel kellett védekezni. Tudjuk jól, hogy *Európa számos nagyvárosában súlyos bajok voltak*, s nem egy helyen a közönség igen nagy nélkülözésnek volt kitéve.

Budapest igazgatása azonban zavartalanul ki tudta szolgálni közönségét és ez olyan dicsőségünk, melyre méltán büszkék lehetünk.

— Ezek az idők, amelyek erős próbára tették üzemeinket és intézeteinket, *megnyugvást és dicsőséget hoztak*, arra tanítanak, hogy azok, akik az üzemekben és különféle intézményeknél dolgoztak: *jól, becsülettel álltak meg a helyüket.* A székesfőváros törvényhatósága már a tavasszal a közgyűlésben köszönetet szavazott derék alkalmazottainak, most

ez a legfelsőbb elismerés koronázza meg a közélet elismerését.

— Utasítást kaptam, hogy ünnepi keretek között adjam át az elismeréseket és kitüntetéseket. Azt hiszem, hogy *Budapest közgyűlési terme a legszebb keret ehhez az ünnepi alkalomhoz.*

Ezután *Némethy* Károly dr. főjegyző, a főpolgármesteri hivatal vezetője felolvasta a leiratokat, majd megkezdődött a kitüntetések szétosztása. A főpolgármester egyenkint, mindenkivel kezet szorított, úgy adta át az érdemjeleket, s külön gratulált minden kitüntetettnek.

A kitüntetettek nevében *Paulovich* Viktor, a *vízművek* vezérigazgatója mondott köszönetet és az ünnepség a gázgyári daloskör „Nemzeti Hiszekegyével" fejeződött be.

KŐNIG JÓZSEF
OKL. MÉRNÖK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: JÓZSEF 424—69.
Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL **FAISKOLAI CIKKEK**
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN **TOST ÉS MOLNÁR**
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Muzeum-körút 41.
TELEFON: AUT. 860-96. □ TELEFON: AUT. 860-96.

Öröklakások
1-2-3 és többszobás
hall és összes mellékhelyiségekkel, egyszobások hálófülke és fürdőszobával, **Buda legszebb részén, a Bolvároshoz közel, villamos, autóbusz,**
olcsó áron, kedvező feltételekkel 1—2000.— pengővel leköthetők
és 1929 októberben beköltözhetők.
Előjegyzések más házakra is.
Kérjen díjtalan tervrajzot.
„Fészek" Szövetkezet, VII., Rákóczi út 72

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

Morbitzer Nándor építész és építőmester
Budapest, VIII., Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. **BUDAPEST,** *VI., Eötvös u. 23/b.*

Textilipari Feldolgozó és Értékesítő Szövetkezet
Budapest, VIII., József-körút 49. szám
Telefon: József 439—91. sz.

DONÁTH JÓZSEF
gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.
Telefon: 920—00 és 901—24.

„SANITF" CEMENTHABARCSTÖMÍTŐ
Gyártja: **POSNANSKY ÉS STRELITZ**
aszfalt-, fedéllemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut. 228-29., Aut. 82-85.

LIKTOR FERENC
SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 79. TEL.: JÓZSEF 349-83.

vitéz ABUCSAY SÁNDOR és TÁRSA
villanyszerelő, épület- és díszmű-bádogos
vízvezeték, légszesz, csatornázás, központi fűtés és egészségügyi berendezések vállalata Budapest, VII, Akácfa-u. 41.
Telefonszám J. 352—55.

Féregirtás, takarítás, ablaktisztítás
géppel és mérnöki vezetés mellett — Számos hatósági elismerés —
TELEFON: AUT. 504—84, 881—01
OTTOPAL ÉS TÁRSA
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

PALKA JÓZSEF Alapíttatott 1894-ben
Magyarország ezüstkoszorús üvegfestő mestere
TELEFON: J 302—28
ÜVEGFESTÉSZETI ÉS ÜVEGMOZAIK MŰTEREM
Budapest, VIII., Baross-u. 59

Laczkó István BUDAPEST, IX.,
bádogos és szerelő LILIOM UCCA 28.
Telefon: József 399-48

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
slavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és díszes kivitelben, aszfaltparkét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfűrész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut. 212—44.

PERZSASZŐNYEG
vásárló közönségnek figyelmébe ajánlom saját érdekében, előbb több helyen érdeklődjön, azután forduljon
Szahak Awenasian-hoz
IV. ker., Irányi ucca 21. sz. az udvarban
Telefon: Aut. 833-16. Művészies javítás, tisztítás mosás
Köztisztviselőknek árengedmény és fizetési kedvezmény!

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN,
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD UCCA 3.
TELEFON: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépítő-vállalkozó.

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légnyomásberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

KŐBÁNYAI KÁTRÁNY- és ASZFALTIPAR
FRIED és GRUBER okl. mérnökök / X., Gyömrői-út 64 / Tel.: J. 449-44
GYÁRTMÁNYAINK: bőrlemez, szigetelőlemez, aszfalt fedéllemez (szagtalan), facement, klöntő aszfalt, aszfalt coulé
VÁLLALUNK: Tetőfedést minden kivitelben, szigetelési munkákat, vízelvezetési munkákat, aszfaltozást

GOMBOS ANDRÁS MŰASZTALOS M.
BUDAPEST, VII, BESNYŐI UCCA 5. SZ.

Tervez, épít, átalakít, tatarozz
költségvetés és rajz díjtalan
HORVÁTH ISTVÁN ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
III., Vörösvári út 71 Kedvező fizetési feltételek

Néhány napon belül a városházára érkezik az új Rókus építését engedélyező kormányleirat

Egy héttel ezelőtt, mint jelentettük, nagyfontosságú ankétot hívott össze a népjóléti minisztériumba *Vass József* dr. miniszterelnökhelyettes, *az új Rókus ügyében.* A tanácskozáson az állam és a főváros képviselői között teljes összhang volt és az a látszat alakult ki, hogy az új központi kórház megvalósulásának kérdése *döntő stádiumba jutott.* Az ankét hangulata a főváros képviselőit a legjobb reménységekkel töltötte el s bár azóta semmi újabb pozitivum sem történt, biztosra veszik, hogy

a végleges döntés a legközelebbi napokban leérkezik a városházára.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa felkereste

Némethy Béla tanácsnokot,

a közegészségi és közkórházi ügyosztály vezetőjét és érdeklődött nála, milyennek látja, az ankét hangulatából következtetve, az új Rókus s általában a kórházkérdés radikális megoldásának kilátásait.

— A népjóléti minisztériumban tartott ankét hangulatát, az ott elhangzottakat és a hozott javaslatokat ismerve,

a legnagyobb reménységgel eltelve várom a miniszter döntő leiratát.

Most már biztosra veszem, hogy a központi kórház rövidesen megvalósul *és pedig a Tisza Kálmán téren,* amelynél alkalmasabb helyet — mint az ankét is belátta — *a főváros területén nem találhattunk volna.* Véleményem szerint

a kormány elhatározásáról szóló leiratot legkésőbb 10—14 napon belül megkapjuk.

Úgy tudjuk, hogy *a népjóléti miniszter a maga hozzájárulásáról már az ankét utáni napokban nyomban értesítette a belügyminisztert,* ahova időközben valószínűen beérkezik a pénzügyminisztérium szakvéleménye is s e kettő alapján készíti el a belügyminiszter, mint a főváros közvetlen felügyeleti fóruma, a közgyűlési határozatot jóváhagyó leiratot. Az a körülmény, hogy az ankéten az ágyak száma tekintetében nyitva hagyták a kérdést, — amihez a miniszter is minden bizonnyal hozzájárul — egyáltalán *nem halasztó jellegű* s akik azt hiszik, teljesen tévesen ítélik meg a helyzetet. A tervpályázat feltételeit úgy szerkesztjük meg, hogy

az építőművészek számításaira bízzuk, elfér-e az adott területen egy 1600 ágyas kórház,

az összes követelmények betartásával. A főváros véleménye szerint az 1600-as ágyszámnak *semmi akadálya nincs,* hisz a 10.700 négyzetöles óriási területnek csak a 37%-a lenne beépítve a legrosszabb esetben is. Amellett, mint -levegőrezervoárt kell számításba venni a hatalmas Tisza Kálmán téri parkot is, *amelyre a legtöbb pavillon homlokzata nézni fog.*

— Legkevésbé sincs szándékunkban a kiírandó tervpályázatot valamilyen irányban befolyásolni, de az a felfogásunk legutóbbi külföldi tanulmányútjaink tapasztalatai után, hogy

a három-négyemeletes pavillonoknak ma már semmi akadálya nincs, s a kétemeletes maximumhoz való ragaszkodás túlhaladott álláspont lenne.

A mai technikai berendezések tudnak gondoskodni elegendő számú és szerkezetű beteg-, vagy személyfelvonóról, így az emeletek száma nem probléma. *A legutóbbi napokban megkaptuk több újonnan épült, legmodernebb amerikai kórház leírását* és képeit. E kórházak mind hat-nyolc, sőt többemeletes épületekből állanak. *Nem látom tehát veszélyben az 1600-as ágyszámot.*

Érdeklődtünk az építkezés pénzügyi része után is s erre így válaszolt *Némethy* tanácsnok:

— A fővárosnak ezidőszerint *4 millió pengője van a kórházépítésre. Az építkezés elindításához ez teljesen elég.* Kétségtelen azonban az, hogy

a munka tényleges megkezdése előtt feltétlenül tisztában kell lennünk az állami hozzájárulás kérdésével.

Minden kétségen felül áll, hogy a népjóléti miniszter úr a legmesszebbmenő jóindulattal viseltetik a kórházépítés ügye iránt és

a hozzájárulást illetően már szóbeli ígéretét is bírjuk,

úgyhogy *valójában csak az összegszerűség ismeretlen előttünk.* Remélem, hogy a várt leirat ebben a kérdésben is meghozza a világosságot.

Érdeklődtünk a *vármegye* magatartása iránt is.

— *Pestvármegye* — mondotta a tanácsnok — *mindezideig elzárkózott* a kórházügyben, *mintha őt egyáltalán nem érintené.* Pedig köztudomású hogy

kórházainkat igen tekintélyes részben pestmegyei betegek foglalják le,

akik felvétel tekintetében *sokszor előnyben részesülnek a helybeliekkel szemben,* akiknek adófillérei a kórházakat fenntartják. A vármegye, jóllehet *Vass* miniszter úr célzott már néhány nyilatkozatában a reá háruló kötelezettségre, úgy viselkedik, mintha egyáltalán nem érdekelné a dolog. Ugylátszik,

egyszerűen arra az álláspontra helyezkedik a vármegye, hogy „Non possumus!"

Nincs pénz.

Már pedig ez nem megoldás. Szívesen vesszük, ha a vármegye is hozzájárul az új központi kórházhoz, mert ez lenne a méltányos álláspont, de *nem is ragaszkodunk hozzá.* Ebben az esetben azonban

maga gondoskodjék az építésről.

A törvényhatóság részéről már korábban megnyilatkozott a megyei kórház építésének támogató szándéka s *hajlandó lenne e célra a főváros alkalmas helyén megfelelő területet is rendelkezésére bocsájtani.*

— Az új Rókus-kórház megnyitásáig azonban, ha minden a legsímábban megy is a maga útján, *legalább két esztendő kell,* ezért az átmeneti idő alatt a *Margit-kórház* kibővítésével akarunk segíteni. Ezt az építkezést, amint a kormányjóváhagyás a kórházügyben leérkezik, az új Rókustól függetlenül haladéktalanul el akarjuk kezdeni. A Szent Margit-kórházban most 160 beteg fér el. Az átépített kórház 500 ágyas lesz. Férőhelyei tehát 340-el szaporodnak meg, de legalább 160 ágy lesz a szaporulat abban az esetben is, ha a régi János-kórházat időközben lebontanók. Lehet azonban, hogy ez az épület az új központi kórház megnyitásáig — elővigyázatosságból — *megmarad.* A Margit-kórház kibővítésére már szintén megvan a közgyűlési határozat, az építés sem kerül annyiba, hogy ennek különösebb akadálya lenne, így

remélem, hogy a megnagyított Margit-kórház — amely az átépítés után önálló közkórház lesz — a tavasszal elkészül.

— A kórházépítési tervektől teljesen függetlenül *folytatja a főváros a kórháztatarozási program végrehajtását,* amely javarészben el is készült. Viszonylagosan jó állapotba hoztuk a Rókus-kórházat is, annyira, hogy a legkiáltóbb panaszok megszünjenek. *Kórháztatarozásra ezideig kereken 3 millió pengőt költött a főváros és jövőre, a visszalevő munkákhoz még 6—700.000 pengőre lesz szükség.* Ebből készül el a *Szent László*-kórház még hátralevő pavillonjainak rendbehozása, átépítése is. A kórház legnagyobb része, mintegy 18 pavillon, a gazdasági és egyéb épületekkel együtt már teljesen rendben van.

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII., József körút 69. Telefonszám: József 373-67
Tervez, berendez, átalakít: központi gőz-, melegvíz- és légfűtéseket, vízvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyu és elektromos világítási telepeket

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 820—20. gyártmányai
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk kedvező fizetési feltételek mellett is. Ellenőrző levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva

nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készit azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Malomsoky József** asztalos-árugyár rt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
(Omnia Mozgóval szemben) BUDAPEST VIII, BÉKÉS UCCA 7. sz.
Telefon: J. 350-18
Elektromos világitás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

SPORIK FERENC
tetőfedőmester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala, műpala, cserép és kátránylemezzel fedett tetők javitását és jókarbantartását
Budapest, III., Pacsirtamező-u. 53. Tel.: Óbuda 625-72

Az 1924. évi XVIII. t.-c. alapján szervezett
IPAROSOK ORSZÁGOS KÖZPONTI SZÖVETKEZETE
Postatakarékpénztári szla: 10517 — Postatakarékpénztári csekkszámla: Kisipari hitelakció: 44500 — Girószámla: Magyar Nemzeti Bank — Táviratcím: IPKÖZPONT
TELEFONSZÁMOK:
Központi osztályok:
V., Nádor ucca 22. Aut. 253-33, Aut. 253-37, Aut. 151-35, Aut. 212-14. Igazgatóság. Titkárság. Pénzügyi osztály. Ellenőrzés. Könyvelés.
Bőrosztály: L. 996-62. Nádor ucca 21.
Építőipari osztály: L. 912-32. Nádor ucca 18.
Faipari osztály: L. 996-61. Nádor ucca 21.
Kisipari hitelakció: Aut. 253-33. Nádor ucca 22.
Kereskedelmi osztály: L. 996-61. Nádor ucca 21.
Textil közszállítási osztály: L. 902-32. Nádor ucca 18.

Országos építő r. t.
Budapest, V. Harmincad-u. 3.
Telefon: Aut. 824-05, 824-06.

UNIO
Folytonégő kályha
Amerikai rendszer
Magyar gyártmány
Készpénzeladási árak azonnali szállitásra:
170 m³ P 328, 200 m³ P 352, 400 m³ P 400
600 m³ P 456, 600 m³, nagyon díszes P 620
Részletfizetésnél külön kedvező árak és feltételek
Mindon darabért teljes szavatosságot vállalunk
Gyártja:
OETL ANTAL vasöntőde és gépgyár rt., Budapest
Központi eladás és mintaraktár:
Budapest, VI, Andrássy út 9
Telefon: Lipót 961—08
Figyelem! Eredeti amerikai kályha a magyar piacon nincsen. Utasitsa vissza a külföldi gyártmányt

GERŐ N. NÁNDOR
VII., ALPÁR UCCA 8. Telefon: József 315-29.
Központi fütés
Vizvezeték
Épület bádogos munkák

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök **ENÖKL ELEMÉR** okl. mérnök, építőmester
építési vállalkozók
BUDAPEST, VIII, BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

Magyar Királyi Osztálysorsjáték
Egyetlenegy sorsjeggyel nyerhető szerencsés esetben
500.000 pengő, és pedig a jutalom
300.000 pengő, a főnyeremény
200.000 pengő,
összesen 42.000 nyereményt, közel 8 millió pengő készpénzben sorsolnak ki majd az új sorsjátékban.
A sorsjegyek hivatalos ára osztályonként

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad
24 pengő	12 pengő	6 pengő	3 pengő

MINDEN MÁSODIK SORSJEGY NYER!
Húzás kezdődik október hó 26-án.
Sorsjegyek az összes árusítóknál!

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

Elkészült a lillafüredi szálló rádiója, amely a kórház-rádió mintája

A *Fővárosi Hirlap* nemrégiben cikksorozatban foglalkozott a *kórház-rádió* kérdésével, amely orvostanárok megállapítása szerint a betegek kedélyének felfrissítésével sietteti a gyógyulást.

A közkórházak igazgató-főorvosainak értekezletén e tárgyban tanácskozások is folytak és ennek alapján felmerült a technikai megoldás kérdése is. Annakidején lapunk hasábjain *Kemény* István, a *Philips* rádiógyár budapesti osztályvezető-mérnöke szakszerű nyilatkozatokkal világított rá a problémára. A *Philips* gyár a kormány megbízásából éppen akkor kezdte el a lillafüredi szálló rádiójának bevezetését, amely elgondolásában, formájában és kivitelében valójában *pontosan ugyanaz, mint a kérdéses kórház-rádió.* A

lillafüredi rádió felszerelése most készült el

és ebből az alkalomból felkerestük

Kemény István gépészmérnököt,

aki az alábbiakban tájékoztatta a *Fővárosi Hirlap* munkatársát:

— Most fejeztük be a lillafüredi szálló rádióberendezésének szerelését és az időközi módosítások után szinte azt mondhatnám:

a kórház-rádiónak egyszerűen le kell kopírozni ezt az iskolapéldának vehető mintát.

Itt ugyanis szintén egy nagyszabású épületkomplexum rádióközvetítéssel való ellátásáról van szó, az elv itt is az, hogy *az egész áramszükségletet* a világítási hálózatból vegyük, végül annyira egyezik az analógia a kórház-rádióval, hogy

külön helyi-stúdiót is berendeztünk

olyan előadások közvetítésére, *amelyek magában az épületben hangzanak el.* A kórház-rádiónál helyi stúdióra azért van szükség, hogy a különböző osztályok „szórakozás-szükségletének" eleget lehessen tenni. Ne kelljen ragaszkodni a rádióműsorhoz, hanem

helyi műsorral, a kórház stúdiójában tartott előadással, vagy gramofónzenével lehessen szórakoztatni

azokat, akiknek kedélyállapota nem bírja el a rádióműsor esetleges nehéz, túlságosan komoly, vagy, speciel egy bizonyos betegségben szenvedő részére, izgató programpontját.

— A lillafüredi szállóban pedig azért volt szükség a felhőkarcoló torony tizennegyedik emeleti szobájában berendezett stúdióra, hogy a szálló egész közönsége hallhassa azokat a beszédeket, ünnepi eseményeket, amelyek esetleg a szálló egy kisebb, vagy elkülönített részén hangzanak el. A beszélőnek, vagy a zenekarnak természetesen nem kell a toronyszoba stúdiójába menni. Több helyen, így a hatalmas teraszon is konnektorok vannak, ide,

akárcsak egy asztali lámpát, pillanat alatt be lehet kapcsolni a mikrofónt,

amely az erősítőberendezés útján a hangosanbeszélőkhöz és a fejhallgatókhoz viszi a műsort.

— Figyelemreméltó, hogy

ugyanez az erősítőberendezés erősíti fel a rádióval fogott hullámokat is.

A rádió maga egy különös új, négylámpás készülék, amelyet *még nem is hoztunk forgalomba.* Ez az eddig készített legtökéletesebb rádió-vevő berendezés. Mindössze

négy lámpája van, ennek ellenére Európa valamennyi állomásának műsorát pompásan veszi.

A szabályozása *egyetlen* forgó gombbal történik. *Hallatlanul egyszerű tehát a kezelése.*

— Ez az egyszerűség jellemzi egyébként az egész berendezést. Az erősítőnek is egyetlen 50 wattos lámpája van és *ez a nagy egység lehetővé teszi, hogy a rádiónál szokásos mindennemű zörejt és torzítást kiküszöböljünk.*

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a X., Simor ucca 43. sz. bérház kerítés építéséhez szükséges **lakatosmunkákra.**

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomatványai ívenként 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi október hó 5-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető tervező műépítésznél vagy az előadónál, a Központi városháza, III. em. 336. ajtó alatti hivatalos helyiségben, 12 és 2 óra között.

Az ajánlatok 1929. évi október hó 21-én (hétfőn) d. e. ½10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály ülésterében (III. em. 354.) d. e. 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi szeptember hó 27-én.

A székesfőváros tanácsa.

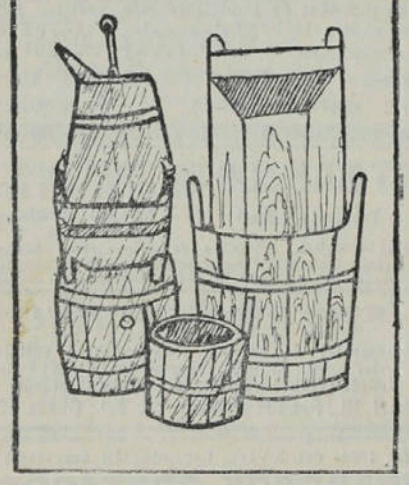

LAPOSA ANDRÁS
kádármester
Budapest, VIII, Kálvária tér 13. (Bejárat Csobánc u. 2.) Elvállal minden e szakba vágó munkákat, úgyszintén pince- és konyhaberendezést, valamint mindenféle hordók készítését. — Állandóan raktáron tartok saját készítményű stander és mosóteknőket. Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Automobilok villamos berendezése | **MÁGNESEK DINAMÓK INDÍTÓK AKKUMULÁTOROK** | Szerelés javítás és kiegészítés

URNER ÉS BERKOVITS
Scintilla, Index, Fenag, Hagen, Kienzle vezérképviselete
Budapest, V, Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut. 148-84

»CYKLOP«
ÉPÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, IV., RÉGIPOSTA U. 7-9
TELEFON: Aut. 879-83 és Aut. 879-84

Kövezés, út-, csatornaépítés, beton- és lapburkolás
Tervezés, díjtalan költségvetés!
GRAVIESER ALBIN építési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 12—45. sz

BŐHM NÁNDOR ÉS TÁRSA
AUTÓJAVÍTÓ- ÉS KAROSSZÉRIAGYÁR
BUDAPEST, VI., TÜNDE UCCA 10-44. SZ.
(SCHLICK-GYÁR) TELEFON: LIPÓT 903-19. (SAJÁT TELEP)

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest. IX., Üllői-út 57
Telefon József 306-29

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

STOBBE KÁLMÁN
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 9.
TELEFON: 975—93

Baranyi Gyula és Társa
Vegyipari Vállalata r. t. Budapest, VII., Izabella-tér 1.
Telefon: József 443—89.
Festékek, Vegyicikkek és Hézagmentes „MEROLIT" padló

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvízgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

Magyar Vasbeton Építési Vállalat
Kemény és Tisza
Budapest, V., Mária Valéria ucca 19. Telefon: Aut. 825—42.
Mindennemű vasvázas betonmunka, vízmedence, víztorony magas építkezés építése.

IFJ. SCHÖFER ERNŐ
festő, mázoló
VIII., Horánszky-u. 25. Telefon: J. 378—92. Alapítva 1910.

Révész János
cement-, márványmozaik- és műkőárúgyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, műkő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, ŐSZ UCCA 14.

TÁBLAÜVEGBEN MANDL VEZET KARTELEN KIVÜL
BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

BITUMEN ÚTÉPÍTŐ R. T.
Budapest, IX., Ferenc-körút 46.

FÉMÁRÚ- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRÚT 35. TELEFON: J. 373—71

FISCHER MÁRKUSZ
ÉPÜLET- ÉS BUTORASZTALOS
ÜZEM ÉS IRODA: BUDAPEST, X., LIGET UCCA 20

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében
Mérsékelt árak!

STEINER MÁRK
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

FUCHS G.
Első Magyar Tizedes- és Százados-Hidmérleggyár R.-T.
BUDAPEST
Gyár és iroda: VI., Váci-út 43. Telefon: L. 915—23.
Városi raktár: VII., Károly király-út 1 Telefon: József 429—90.

Proczeller Bálint kövező mester
Budapest, X. Korponai u. 11. Tel.: Kőbánya 74-84

TREMMEL TESTVÉREK TELEFON 465—90
bádogos és szerelő, egészségügyi, műszaki berendezési vállalata
BUDAPEST, VIII, BAROSS UCCA 50 SZÁM

NOVÁK ISTVÁN kőművesmester, építési vállalkozó
X., Maglódi út felőli Kada ucca 22.
Telefon: József 372-48.

SZVETICS JÓZSEF
építési vállalkozó
BUDAPEST, VII., TELEP UCCA 8.

Lakásügyi kongresszus Rómában

Érdekes megfigyelések az örök városban

Írta: LIBER ENDRE tanácsnok

A nemzetközi lakásügyi kongresszus tárgyalásait általánosságban véve az írásbeliség jellemzi. Így történt ez *az idei római lakásügyi kongresszus* alkalmával is. A kongresszuson résztvevő 45 nemzet a maga jelentéseit előre írásban küldötte be a nemzetközi lakásügyi szövetség londoni irodájának, amely ezeket a jelentéseket kinyomatta és azokat két csoportra osztva, a *lakásépítésre* és a *városrendezésre* vonatkozó jelentéseket külön-külön összefoglalva, egy közös jelentésben terjesztette a kongresszus elé, amely szintén két külön alosztályban tárgyalta az egyes csoportokra vonatkozó összes anyagot.

A kongresszus hivatalos tárgyalásai Rómában *négy napon át folytak*, mindig a délelőtti órákban, a kongresszus azonban külön határozatot nem hozott, hanem a tárgyalásokat összefoglalva egy külön naplót szerkesztett, amelyet azután szintén kinyomat és a kongresszus valamennyi tagjának elküld. A kongresszus elé került jelentések, amelyek között természetesen *Budapest székesfőváros építkezéseire és városrendezésére vonatkozó jelentések is helyet foglalnak*, valamint az egész tárgyalás anyaga, mind értékes és érdekes okmányait és bizonyságait szolgáltatják nemcsak Európa, hanem az egész világon folyó építkezéseknek és városrendezéseknek.

A lakásügyi kongresszussal kapcsolatban Róma városa szemléltetőleg is bemutatta a nagy olasz városok lakásépítési és városrendezési munkálatait egy nagyszabású kiállítás keretében. Ez a kiállítás Róma városának, valamint a nagy olasz városoknak, különösen *Nápoly, Milanó, Torino, Velence* és *Genua* építkezéseit és városrendezési munkálatait tartalmazta és pedig nemcsak azoknak jelenlegi állapotát, hanem visszatekintést adott a multra és a legközelebbi jövendő terveire is kiterjeszkedett, még pedig nem kizárólag csupán azokra a tervekre, amelyek a közel jövőben tényleges megvalósulásra várnak, hanem azokra is, amelyek esetleg még számításba jöhetnek.

A kongresszus a maga tárgyalásain és nagyterjedelmű kiállításán kívül a valóságban is bemutatta azokat az új építkezéseket, amelyeket azoknak a szakembereknek, akik ezeknek a kérdéseknek a tanulmányozása céljából mentek el Olaszországba, feltétlenül meg kellett tekinteniök. Róma városa egyébként is igazán alkalmas hely azok számára, akik építkezési, városrendezési vagy művészeti kérdésekkel foglalkoznak, mert itt a legrégibb időkre visszamenőleg is bőséges és igazán gazdag anyag található. Ha nem is említjük meg azokat a régi időkből visszamaradt építkezéseknek a maradványait, mint amilyenek a különböző fórumok, *Diocletián* és *Caracalla* pazar fürdői, a *Colosseum* vagy a *régi Stadion*, vagy ha nem is soroljuk föl azokat a gyönyörű templomokat, palotákat, amelyekkel itt lépten-nyomon találkozunk és amelyek olyan kiváló mestereknek, mint például *Michelangelo, Bernini, Boromini, Vignola* nagyszerű alkotásait hirdetik időtlen-időkig, maguk az új építkezések is feltétlenül számot tartanak arra, hogy az érdeklődők figyelmét felkeltsék.

A régi Róma a maga zegzugos, keskeny, gyalogjáró nélküli és kivétel nélkül valamelyik kisebb vagy nagyobb térre vezető kis uccáival, *élénk ellentéte az újabb építkezésekkel kapcsolatos városrendezésnek*, ahol már mindenütt széles nagy avenükkel, levegős, modern uccákkal és terekkel találkozunk. De az új építkezéseknél is mindenütt *meg van a régi római művészi ízlés*, a nagy közterek, parkok, szobrokkal és szökőkutakkal.

Ha a kongresszus tagjainak a figyelmét le is kötötte az örök város ezernyi szépsége, amelyekkel minduntalan volt alkalmunk találkozni, a kongresszus vezetősége természetesen figyelemmel volt arra is, hogy az újabb építkezéseket is legyen módunk tanulmányozni és erre a célra egy külön napot szentelt. Nagy autóbuszokkal jártuk végig azokat a telepeket, ahol csoportosan találhattuk *az új épületeket* és amelyek tulajdonképpen az építéssel és városrendezéssel foglalkozó szakembereket legjobban érdeklik. De nem mulasztották el bemutatni azokat a városrészeket sem, ahol *villaszerű építkezések* vagy egyéb magánépítkezések vannak.

Rómában az úgynevezett kis- és középlakások építését *elsősorban az állam mozdítja elő*, amely az erre vonatkozó törvény alapján *50 évre évi 72,000.000 lirát ad kamathozzájárulás címén az építési kölcsönökhöz* úgy, hogy ennek a hozzájárulásnak a révén már *eddig 4 milliárd lirát ruháztak be építkezésekbe*. A kormány ezenkívül 100,000.00 lirát adott 20%-nyi hozzájárulásul olyan *családi házak építéséhez*, amelyek 20 évi törlesztés után az illető építtetők tulajdonába mennek át. Egyébként az építkezéseket különböző *pénzintézetek mozdítják elő*, amelyek között elsősorban kell megemlíteni a *Cassa Nazionale per le Assicurarazioni Sociali-t* (társadalmi biztosító nemzeti pénztára), amely *1928. év végéig 400,000.00 lirával járult hozzá az építkezésekhez.*

A *kislakásos építkezésnek* főszerve országszerte az *Istituto per le Case Popolare*, amely az utolsó 7 év alatt *magában Rómában 12.068 lakást épített* 49.270 lakóhelyiséggel. Rómában ezek az új házak *nagy telepeken* létesültek, összesen 24 ilyen új telep van, mind a város külső részében és a régi Rómát majdnem teljesen köralakban övezik. Ezek közül a telepek közül egyike a legnagyobbnak a *Palatinustól* délre a Tiberis folyó mellett fekvő *Garbatella*, ahol eddig 1990 lakás épült 8585 lakóhelyiséggel, de az építkezések itt most is folyamatban vannak. Az építkezések legnagyobb részét *a különleges római stílus* jellemzi, azonban több helyen, így a már előbb említett nagy *Garbatella telepen* is, az újabb kor modern építkezési rendszerének, főként *a német építkezési rendszernek nyomait is megtaláljuk*. Természetesen, mint minden modern városban, itt is a lakóházakon kívül mindenütt ott vannak a *gyermekvédelmi* és egyéb *szociális* célokat szolgáló intézmények. Itt is hangsúlyozni kívánom, hogy *Rómában, de egész Olaszországban is, a gyermek féltve őrzött, dédelgetett kincse a nemzetnek* és a gyermekek védelme mindenütt elsőrangú nemzeti feladat.

Az új római építkezések jelenlegi állására nézve a hivatalos kiadványok alapján meg lehet állapítani, hogy a legutolsó hét év alatt Rómában — beleértve az összes magánépítkezést is — 6205 új épületet emeltek és ezekben 166.718 új lakóhelyiséget létesítettek az általános építkezés keretén belül; *ezidőszerint 16.799 új lakóhelyiség építése van folyamatban*, vagyis a folyó év végéig az új lakóhelyiségek száma 183.517-re fog felszaporodni. 1921-ben Róma városában összesen 465.569 lakóhelyiség állott a lakósság rendelkezésére, ezzel szemben 1928. év végén 632.287 lakóhelyiség volt; 1921-ben Róma város lakósainak a száma 691.661 volt, míg 1928. év végén 884.968 lakósa volt a városnak, ami azt jelenti, hogy míg 1921-ben 1.49 lakos jutott egy lakóhelyiségre, 1928-ban már csak 1.40 lakos, 1929. év végén pedig, ha az idei építkezéseket is végrehajtották, a lakássűrűségnek ez a száma 1.38-ra csökken. Ezek az adatok a római lakások túlzsufoltságának nagymérvű csökkenését mutatják.

Az újonnan épült lakásokban egyszoba-konyhás lakások általánosságban nincsenek, *2—3 szobásak a túlnyomóak*, azonban a helyiségek méretezése meg-

»EGYESÜLT«
GOLYÓS- ÉS GÖRGŐSCSAPÁGY GYÁRI JAVÍTÓÜZEM
BUDAPEST, VI, SZINYEI-MERSE UCCA 26
(Podmaniczky ucca sarok)
ÚJ SPECIÁL CSAPÁGYAK KÉSZÍTÉSE
TELEFON: L. 984-34

PATAKI ÉS FARKAS
MÉRLEGÜZEM
BUDAPEST, VII., ROTTENBILLER UCCA 9
(BEJÁRAT PÉTERFY SÁNDOR UCCA) TELEFON: J. 373-68

WALSER FERENC
Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde, közfertőtlenitő, köztisztasági szerek
BUDAPEST, VI, LOMB-U. 34-36
TELEFONSZÁM: LIPÓT 913—46.

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár — Vasöntőde
Telefon: L. 905-74, 905-75. Budapest, V, Váczi út 48. Alap. 1867.

LEFÉBER ÉS TÁRSA
Kut-, vízműépítés és mélyfurási vállalat
Mélyfurások, kutatófurások, aknaépítés, alapozások, viztelenítések, szivattyútelepek, berendezése
Budapest VI. Bulcsu ucca 5. Telefon: Lipót 981-01 szám

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST
Szabadalmazott „Jm“
kompressor nélkül DIESEL-MOTOR
a legtökéletesebb erőgép.
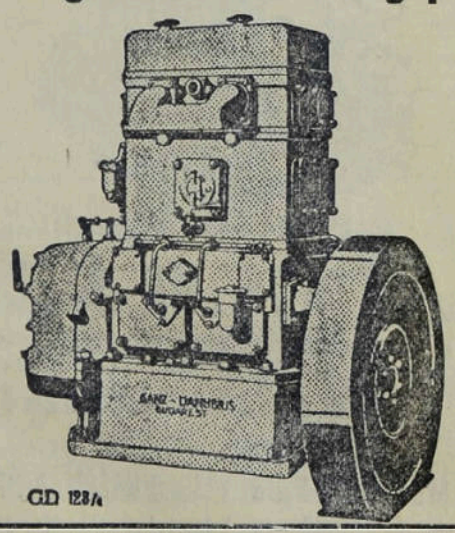
GD 128/A

DÁVID ÉS DEUTSCH
KÖZPONTI FŰTÉS, SZELLŐZTETÉS, VIZVEZETÉK, CSATORNÁZÁS. ÉPÜLET- ÉS BÁDOGOS-MUNKÁK MŰSZAKI VÁLLALATA
BUDAPEST, VII. RÓZSA UCCA 41. TELEFON: J. 430-81

REDNER JENŐ
MÉRNÖK, ÉPÍTŐMESTER, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, X., DANDÁR U. 17. TEL. J. 394-32

JOHN FOWLER & Co.
VI., ANDRÁSSY ÚT 28
AUTÓK VEZÉRKÉPVISELETE
ALFA-ROMEO
WOLSELEY
HILLMANN
MORRIS
A legkiválóbb angol és olasz sport-, túra- és kisautók.
Teherautók ½ tonnától 12 tonnáig.

lehetősen kicsiny, sem térfogatuk, sem magasságuk nem haladja meg az európaszerte újabban szokásos méreteket. A konyha a lakbérek megállapításánál mindenkor külön helyiségnek számít, azonban a konyhában rendszerint külön fülke van a takaréktüzhely és a beépített edénymosó céljaira úgy, hogy a konyha többi része esetleg ebédlőül is szolgálhat. Az új építkezéseknek fő jellemvonása, hogy *sok levegőt biztosítanak a lakók részére*, a rendelkezésre álló terület 50%-ánál többet nem igen építenek be.

Ami a lakbéreket illeti, azok *helyiségenként 60—120 lira között váltakoznak* a helyiségek nagysága szerint, a konyha egy helyiségnek számít, de a mellékhelyiségekért rendszerint *átalányt*, vagy aránylagosan kisebb bért szednek. *Általában véve a lakásbérek a mi lakásbéreinktől lényeges eltérést nem mutatnak.*

A nagy lakásépítkezés indoka Rómában nem csupán a lakosság természetes szaporodása és nem csupán a túlzsufoltság megszüntetése, hanem az az egészen sajátságos helyzet is, hogy *a város belsejében egész városrészeket bontanak le* régészeti és várostörténeti érdekekből, például a *Forum Trajanum* közelében hatalmas ötemeletes épületek lebontása most van folyamatban, hasonlóképpen a *tarpei szikla* közelében is, és az így kilakoltatottak részére új lakásokról kell gondoskodni. De nem számolnék be lelkiismeretesen tanulmányaimról, ha nem említeném meg azokat a *kunyhólakásokat* is, amelyek a mi régi lóversenytelep viskóihoz hasonlóan — bár ezek időközben nálunk már eltüntek a föld színéről, — Róma városában, a *San-Lorenzo-templom* szomszédságában húzódnak meg. Ezeket ugyan hivatalosan nem mutatták be, mégsem kerülhették el a figyelmünket és a lakóktól nyert, nem hiteles felvilágosítások szerint Róma városának egyéb külső részein is találhatók ilyen *kunyhólakások*.

Végül meg kell említeni még azt, hogy a nagy lakásépítési akciók ellenére is, Olaszország nagy városaiban, így Rómában is, ezidőszerint *még mindig kötött lakásgazdaság van*, az üzlethelyiségek bérbeadásának a korlátozása azonban itt is megszünt. A kötött lakásgazdaság felszabadítására nézve még semmiféle hivatalos intézkedés nem történt, de éppen a lakásügyi kongresszus tárgyalásainak ideje alatt, szeptember 14-én tett erre nézve konkrét kijelentést *Mussolini* a *Palazzo Veneziában* tarott nagy beszédében, azt mondván, hogy *1930 június végén a lakásforgalmat okvetlenül teljesen felszabadítja*, de egyúttal nyomatékosan felhívta a háztulajdonosok figyelmét, hogy az ezzel a felszabadítással kapcsolatban előforduló *esetleges visszaéléseket* a legszigorúbban fogja megtorolni.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa, tekintettel arra, hogy a f. évi augusztus hó 12-iki határidővel meghirdetett 200 (kettőszáz) tonna bitumen szállítására vonatkozó nyilvános versenytárgyalás eredményes nem volt, újólag nyilvános versenytárgyalást hirdet Budapest székesfőváros kátrányozó és bizumenező telep részére szükséges 500 (ötszáz) tonna bitumen szállítására.

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A szabályszerűen kiállított és lepecsételt borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929. évi október hó 14-én (hétfőn) déli 12** óráig Budapest székesfőváros kátrányozó és bitumenező telepén (X. kerület, Bihari ucca 4. szám, 7. ajtószám) kell benyujtani.

A szállításra vonatkozó felvilágosításokkal hétköznapokon délelőtt 9—12 óra között a kátrányozó és bitumenező telep szolgál (X. kerület, Bihari ucca 4. szám) és ugyanott megkaphatók az ajánlat benyujtáshoz szükséges nyomtatványok is.

A versenytárgyalást 1929. évi október hó 14-én (hétfőn) délután ½5 órakor tartjuk a Központi városháza II. em. 274. számú helyiségében és azon az ajánlattevők, vagy igazolt meghatalmazottaik jelen lehetnek.

Azok a cégek, amelyek a folyó évi augusztus hó 12-én megtartott nyilvános versenytárgyaláson mintáikat a saját költségükön a székesfővárosi anyagvizsgáló intézetben megvizsgáltatták, ha a jelen alkalommal ugyanazzal az anyaggal vesznek részt a nyilvános árverésen, azt újólag nem tartoznak megvizsgáltatni.

Budapest, 1929. évi szeptember hó 26-án.

A székesfőváros tanácsa.

SZÓRAKOZÁS

José Palet, a milánói Scala világhírű tenoristájának legközelebbi fellépései a Városi Színházban: október 9-én, szerdán: Parasztbecsület—Bajazzók; pénteken, október 11-én: Hugenották (új betanulással először). Jegyek válthatók a Városi Színház pénztáránál és az összes jegyirodákban. Legdrágább hely 7 pengő.

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak
REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepén
Őfensége Dr. József Ferenc kir. herceg szállítója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészítője
Budapest, VI Király u. 58-60.
Telefon: 287 84

VIGADÓ KÁVÉHÁZ
IV, Deák Ferenc ucca 2
*
VIGADÓ KIOSZK
V ker., Vigadó tér
TULAJDONOS: BABÓCSY LŐRINC

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Retter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehérített lenszövetek, ponyvák.
KOMÁROM
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

Szobafestő, mázoló és ércfényező munkákat kiváló kivitelben készít
SZEGŐ JÓZSEF
Budapest, VII., Kazinczy ucca 20. Telefon: J. 440-60.

Mandorff és Társa
Vas, fémlakatos és gépjármű áru munkák üzeme
Budapest VI., Szabolcs ucca 9.
Telefon: Aut. 142—67.

MORVAI GYULA TETŐFEDŐMESTER
PESTUJHELY, MOLNÁR VICTOR UCCA 33. SZ.
Elvállal minden e szakmába vágó tetőfedő munkákat

Szmatana József
műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Wekerle Sándor-u. 13
TELEFON: 219—52

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Stefanbergor u. 16. TELEFON: J. 302-38.

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—31.

NYITRAY JÁNOS
hatóságilag eng. villanyszerelő és mechanikai vállalata
VII., CSÁNYI UCCA 6.

LERCHNER és TÖRÖK
szobafestő, mázoló és bútorfényező
TELEFON: L. 963—03.
BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44

Hirmann Ferenc
fémöntöde és rézárugyár
Budapest, VII., Csányi ucca 7—9 sz.
Gyártmányai: Permetezők és ezek összes alkatrészei, rézsúlyok, háztartási mozsarak, gyertyatartók, habüstök, stb, továbbá „PAX" szab. kézi tűzoltókészülék stb. Telefon: J. 450-40

TEUDLOFF—DITTRICH
ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T.
TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93
KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

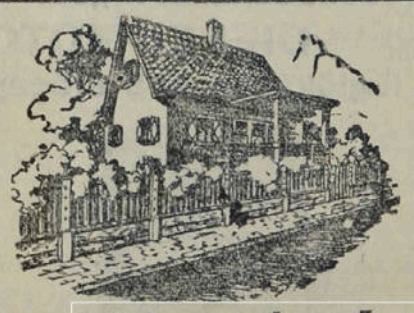

A Böhler-rendszerű
ACÉLHÁZ
ma az ország szenzációja. Gyors, szolid és olcsó építkezés
A jövő ideális lakóháza!
Magyarországon gyártja:
Márkus Lajos vasszerkezeti gyár
Budapest, VI. Hun u. 4. Telefon: L. 920-40, 920-41.

HALTRICH FRIGYES karosszériaüzem
Budapest, VI., Csángó ucca 22. sz.
(Lehel ucca sarok.) Ezelőtt VI., Stefánia-út 3.
Telefon: L. 903-81.

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépítő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

Tőzsdei Kurir.
A legrégibb és legtartalmasabb közgazdasági ujság. Minden számában komoly, szakszerű cikkek tárgyalják és bírálják az aktuális gazdasági és pénzügyi eseményeket. Érdekes eredeti riportok, változatos hírrovat és külföldi tudósítások.
Tőzsdei Kurir
kapható minden ujságárusító pavillonban és minden ujságárusnál. Egy példány ára **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V., Wekerle Sándor ucca 3. — Telefon: 8-87—10.

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK
Központi fűtés-, vízvezeték- és csatornázási vállalat
Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65.
Dr. KOLLÁR
FEDÉLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR
BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

Köbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 668-23

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyáraink-ból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 318—06, 318—06, Sürgönycim: Dunmész.
Szállít: Meszet, mészkövet, hazafiavicset. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

VÁLLALKOZÁSI HIRLAP

Generál-vállalkozó próbálja megszerezni a piacok építését

Ujabb kísérlet a pénzügyi bizottságban történt bukás után — Be kell tartani a belügyminiszter leiratának intencióit

Még a fülében cseng mindnyájunknak a belügyminiszter nagyjelentőségű és közmeguyugvást keltő leirata, amelyet a *generál-vállalkozók ellen intézett* a fővároshoz, de bizonyos oldalról máris új offenzivát indítottak a városháza ellen az újabban szigorúan betartott, helyes vállalatbaadási rendszer ellen. Ezúttal a közélelmezési fronton kísérleteznek, vagy mondhatjuk így is: *kísértenek a generál-vállalkozók.*

A nyári szünet megkezdése előtt, mint annak idején a *Fővárosi Hirlap* megírta,

ajánlat érkezett a fővároshoz az összes szóban forgó kerületi piacok, de első sorban a Ferdinánd és Garai téri vásárok felépítésére,

látszólag kedvező feltételek mellett, azzal a kikötéssel, hogy a főváros az építéssel kapcsolatos összes és létező munkákat —

minden nyilvános versenytárgyalás teljes mellőzésével, — kizárólag az ajánlattevő generál-vállalkozóra bízza.

Nem akarjuk most ismertetni az ajánlatot, csak arra utalunk, hogy az óbudai új zártpiac egységárai lettek volna a normák az újabb piacok építési számításainál és a kiviteli minta is ez az óbudai piac lett volna. A közélelmezési bizottság ugyan nem zárkózott el az ajánlat elől, de

a terv a pénzügyi bizottságban — igen helyesen — elbukott.

A visszavonulás azonban csak látszólagos volt s most — amint értesülünk, —

új kísérletek történnek az ajánlattevő generál-vállalkozó érdekében

a közélelmezési és közegészségi érdek címe alatt.

Nem akarunk részletekbe bocsátkozni, nem kívánunk arra sem rámutatni, hogy az új óbudai piac — ahova sem árus, sem vevő nem akar bemenni — *mennyire nem ideális minta,* nem bocsátkozunk a „generál"-egységárak bírálatába sem, mert azon az elvi alapon állunk, hogy

a kisiparosok foglalkoztatása érdekében a generál-vállalkozók rendszerével végleg, egyszersmindenkorra szakítani kell.

Nem szabad a mai katasztrofálisan súlyos viszonyok között egyetlen iparost sem elütni a munkavállalás lehetőségétől, azért mert *„egy"* vállalkozó bármilyen oknál fogva előnyösebb helyzetben van.

A szóban forgó esettel kapcsolatban a generálvállalkozási rendszerre s az ily irányú kísérletekre vonatkozóan kikértük

Solty Lajos

középítési tanácsnok véleményét, aki ezeket mondta a *Fővárosi Hirlap* számára:

— A konkrét ügyről nem beszélek, mert nem hozzám tartozik, hanem a VIII. ügyosztály hatáskörébe. Általában azonban

ellene vagyok minden nyilvános versenytárgyalás mellőzésének

és a legmesszebbmenő elővigyázatossággal kezelek minden kísérletet, amely ennek az elvnek a kijátszását célozza. Az

ilyen megbízások mindig kétes értékűek lehetnek

a fővárosra s ahol csak lehet, *el kell őket kerülni.* Minden tekintetben teret kell adni a szabad versenynek és *szabad kezet kell biztosítani a fővárosnak.* Lehetnek nagyon kivételes esetek, ha valami igen sürgős és határidőkkel el nem intézhető munkáról van szó. A konkrét ügy azonban tudomásom szerint nem ily természetű. Egyébként a vállalati megbízások, főleg a generál-vállalkozók ellen élesen állást foglal az új közszállítási szabályzat is.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek és vállalatok pályáztak:

Gőzfűtőberendezési munkára a *Teve uccai tűzőrségi épületnél:* Wolf Márk Fia 16.543, Klein Józsefné 14.776, Szepessy Gyula 16.804, Rohonczi Hugó 16.042, Fekete Ödön 16.009, Fort Oszkár 18.493, Farkas Izor 16.755, Schuller József 15.303, Gyöngyösi István 15.447, Adler Henrik 16.474, a *Gyáli úti gazdasági épületnél:* Adler Henrik 18.332, Schwen Testvérek 18.661, Klein Józsefné 15.789, Bründl János 18.171, Farkas Izor 18.347, Fazekas Ferenc 16.371, Bogdány és Társa 17.693, Wolf Márk 17.106, Rohonczi Hugó 18.185, Fekete Ödön 18.011, Szepessy Gyula 18.180, Fort Oszkár 20.286, Marton és Tóth 19.596, a *Hermina úti kápolnánál:* Körting B. és E. 20.670, Cross Charles 19.089, Knuth Károly 19.972, Kolnányi és Pákozdy 22.407, Bründl János 17.200, Septey Lajos 19.584, Thiergártner és Stöhr 19.806, Kovács Ödön 19.858, Marton és Tóth 16.245 P.

Burkolómunkára a *Miklós téri iskolánál:* Gerber József 3386, Kraszner József 3323, Wersetz Márton 2868, Urbach és Tafler 3338, Schillinger Zsigmond 3072, Stein Rudolf 3256 P.

Mükőmunkára a *Szabó József uccai autóbuszgarázsnál:* Nagybátony-újlaki egyes. ipartelepek 50.741, Melocco Péter r. t. 46.422, Budapesti kőgyár 44.732, Rákos Manó 68.745, Kovács József 49.109 P.

Vasmunkára ugyanott: Kellner Sándor 92.226, Skolkay Mátyás 97.810, Farkas és Társa 78.738, Lepter János 82.989, Reichenburg Jenő 93.050, Kajtár Lajos 86.989, Márkus Miksa 81.556, Sóty Zoltán 91.506, Wekerle József 119.519, Pick Ede 102.975, Haas és Somogyi 114.569, Galambos Jenő 108.774 P.

Lakatosmunkára ugyanott: Kajtár Lajos 13.720, Sóty Zoltán 12.735, Wekerle József 15.238, Agulár Viktor 14.423, Nagy Gyula 12.211, Reichenburg Jenő 13.728, Skolkay Mátyás 17.002, Kellner és Sándor 12.712, Vitál András 17.212, Klekner Lászlóné 12.107, Péter Artur 12.383, Jónász Vilmos és Weiner Ferenc 13.453, Madarász László 15.386, Pick Ede 16.072, Knausz Gyula 16.266 P.

Mázolómunkára ugyanott: Fratricsevics István 6315, Mátyás János 5154, Fischer és Hartman 6736, Schuller János 8709, Bakos Ernő 5270, Strausz Henrik 6938, Guth Pál 5510, Budapesti festőiparosok szöv. 5217, Steiner és Szimper 5091, Jóföldy Tibor 6538, Plasinka József és Társa 5982, Mátyás János 5154, Reitzer Ferenc 6563, Hantos Testvérek 6793, Tomi Lajos 6839, **Rácz** Márton 6794, az *Új Szt. János-kórháznál:* Schuller János 3321, Molnár és Faragó 2891, Márton Ferenc és Társa 2747, Jóföldy Tibor 2991, Dvorzsák Vince

Új versenytárgyalási kiírások

Az elmult héten a főváros tanácsa a következő újabb versenytárgyalásokat írta ki:

Lakatos munkára a Simor u. 43. sz. bérháznál. Pályázni lehet október 21-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Útrendezési munkára a Sasadi úton. Pályázni lehet október 14-én déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Kocsimérleg szállítására az autóbuszgarázsnál. Pályázni lehet október 14-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

500 tonna bitumen szállítására. Pályázni lehet október 14-én déli 12 óráig a kátrányozó és bitumenező telepen (Bihari út 4.).

Központi melegvízfűtési munkálatokra a Szabó József uccai autóbuszgarázsnál. Pályázni lehet október 14-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Drótfonatú kerítés építési munkára az Angol u. kertészeti iskolánál. Pályázni lehet október 14-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Udvarburkolási munkára a Szt. László-kórháznál. Pályázni lehet október 14-én déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Központi gőzfűtőberendezési munkát a *Hajléktalanok Menhelyén:* Janisch János és Fia 34.184, a *Miskolci uccai autóbuszjavítóműhelynél:* Cross Charles 117.271 P.

Vízvezeték-, csatorna- és gázberendezési munkát u. ott: Bauer Dénes 10.272, a *Wenckheim-palotánál:* Dávid és Deutsch 27.610, a *Teve uccai tűzőrségi épületnél:* Sámuel György 12.168, a *Gyáli úti gazdasági épületnél:* Stern és Rosenthal 26.048, a *Szt. László-kórháznál:* Risavy Béla 13.851 P.

Kőmives munkát ugyanott: Mester és Kiss 7628, a *Virányos úti gazdasági iskolánál:* Faragó Rudolf 1619, a *Simor uccai bérház kerítésénél:* Gratzl Lajos 9675 P.

Burkoló munkát a *Gyáli úti gazdasági épületnél:* Cristofoli Vince 20.770, a *Miskolci uccai autóbuszgarázsnál:* Nagybátony-újlaki egyesített iparművek 16.600 P.

Mázolómunkát a *Vágóhíd uccai szükséglakásoknál:* Máthé István 3833 P.

Villanyszerelési munkát a *Teve uccai tűzőrségi épületnél:* Reiner Nándor 3369, a *Kerepesi úti temetőnél:* Ésső és Társa 3675, az *Új Szt. János-kórháznál:* Hungler István 2957 P.

Bádogos munkát az *óbudai r. kat. plébániatemplomnál:* Mayer Ottó

Mükömunkát a *Simor uccai bérház kerítésénél:* Nagybátony-újlaki egyes. iparművek 10.320 P.

Sodronykerítési munkát a *Miskolci uccai autóbuszjavítóműhelynél:* Vass és Kovács 2320 P.

Hídmérleg szerelési munkát a *Gyáli úti gazdasági épületnél:* Pataki és Farkas 6223 P.

Teherfelvonó szerelési munkát ugyanott: Hazai felvonó-vállalat, Barta és Vespinek 7180 P.

Útrendezési munkát a *Kerepesi úti temetőnél:* Halmos István és Fia 6074 P.

Aszfaltozási munkát a *Főherceg Sándor uccában gyalogútnál:* Helvey Tivadar 6240, kocsiútnál: Angol aszfalt r. t. 15.840 pengő vállalati áron.

Vasanyagok szállítására a köztisztasági hivatalnál: Schopper J. G. 1140, Heinrich A. és Fia 1398, Ajax acélművek 2000, Magyar acélárugyár 2318, Pál Mihály 1143, Ferronova kereskedelmi vállalat 1863, Solymossy és Társa 993, Fischer Henrik 1120 P.

Szén szállítására ugyanott: Salgótarjáni kőszénbánya 9568 P.

Faanyagok szállítására ugyanott: Fischer Henrik 2500 P.

Acélcsavarok szállításra ugyanott: Szegő József 2708 P.

Pakkard alkatrészek szállítására ugyanott: Schlesinger B. 21.000 P.

Autófelszerelési tárgyak szállítására u. ott: Hunnia géptömítő r. t. 3672, Szilárd Béla 2767 pengő vállalati

Versenytárgyalási megbízások

Az elmult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kaptak:

Tűzhely szállítást a *Telepi uccai kislakásoknál:* Gáspár Sándor 3234, a *Mihálkovics uccai kislakásoknál:* Grandjean József 5280 P.

PERKEO habzó anyagu tüzoltókészülék
PERKEO tűzoltókészülékek gyára
Rosenthal József Budapest, V, Tükör-u. 4

KŐNIG GYÖRGY
Budapest, VII., Hársfa u. 17
Kőmávesmester, építési vállalkozó

MAGYAR BŐRSZÉK IPAR
PIPISZ VILMOS UTÓDAI
BUDAPEST, V., MÉRLEG UCCA 4
Telefon 810-56
SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ
valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok, modern ebédlőszékek, adott tervek és rajzok szerint is. Lakberendezési tárgyak.
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javitjuk, átfestjük és átalakitjuk
Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

SCHIFF MIHÁLY
paszományos-mester, Budapest, IV.
Prohászka Ottokár ucca 8. (Félemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-76.
A legszebb kivitelben készítek mindenféle **butorpaszományt,** plimó- (paplan) zsinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. **Női ruhadiszeket,** bojtokat, rojtokat, öveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárzsinórokat, továbbá selyem- és gyapjúfonal- adjúsztálást és minden e szakmába vágó munkát.

Alapítási év: 1868 CRISTOFOLI VINCE Telefon: J. 381—47.
KŐPADLÓ, FAYENCE FALBURKOLAT
BUDAPEST, VII., GIZELLA ÚT 31.

CSUKA GÉZA
ASZTALOSMESTER
ÜLŐ-BÚTOR SPECIALISTA
BUDAPEST, VII., FRANCIA ÚT 44. SZ.
TELEFON: JÓZSEF 449—46.

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt JAUERNIK ISTVÁN
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éltermi asztalok szinházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

NEUSCHLOSZ—LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPAR R. T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA
VÁROSI IRODA: IV, PETŐFI SÁNDOR UCCA 9. SZ.
TELEFON: AUT. 890—47.
GYÁRI TELEFON: LÁGYMÁNYOS 582—20, 11—79.
PARKETT- ÉS ÉPÜLETASZTALOS MUNKÁK!

Csak BRÁZAY piperészappant használjon!

2772, Benedek János 2124, Zafourek Ferenc 2465, Jávor Ernő 2972, a *Szt. László-kórháznál:* Schuller János 8400, Lendvai Ferenc 7750, Kovács István 8461, Obermayer István 6188, Plasinka József és Fia 7312, Guth Pál 5735, Grünwald Béla 8438, Zafourek Ferenc 8028, Meglics János 6209, Steiner és Szimper 6155, Hurm József 8110, Tomi Lajos 12.865, Béky János 8767, Fratricsevics István 8701, Jónás és Faragó 9017 P.

Falmázolómunkára az *Új Szt. János-kórháznál:* Budapesti festőiparosok szöv. 10.203, Grümwald Béla 8880, Fischer és Hartmann 11.280, Hantos Testvérek 11.520, Benedek János 10.080, Obermayer István 9000, Strausz Henrik 8340, Zafourek Ferenc 11.040, Máté István 9996, Schuller János 11.400, Tomi Lajos 10.920 P.

Asztalos munkára az *autóbuszgarázsnál:* Domoky József 37.595, Molnár Testvérek 35.939, Ocsenás János 46.730, Keresztesi Ödön 28.861, Bútorcsarnok szövetkezet 38.795, Polacsek János 38.899, Fischer András 30.252, Klekner Lászlóné 32.311, Nyitrai és Társai 31.526, Hegadűs és Nagy 32.118 P.

Ácsmunkára ugyanott: Kozma Pál 9812, Hegedűs Ferenc 7619, Wellisch Tibor 5810, Kurtán Gyula 5990, Szivós László 6577, Riedl Bertalan és Fia 5837, Német Ferenc 8229, Hellebrandt János 6938, Töke György 7021 P.

Villanyszerelő munkára a *Tanuló uccai iskolánál:* Paulay László 2448, Miklós Rezső 2249, Hantay Ödön 2178, Bejczi István 2356, Dulovits Emil 2327, Tóth János 2791 P.

Bádogosmunkára a *Népszállónál:* Pfeiffer Károly 6958, Stahler Sándor 4464, Lammel Ferenc 7082, Margittai Gyula 8396, Alpár Géza 5512, Schaczek Sándorné 5849, az *autóbuszgarázsnál:* Botos és Társa 44.661, Gál István 42.550, Ábrahám és Gürtler 47.164, Tremmel Testvérek 43.420, Sámuel György 43.279, Janisch János és Fia 46.494, Fliegl Béla 39.048 P.

Vasmázolómunkára u. ott: Fischer és Hartmann 7982, Strausz Henrik 6417, Hantos Testvérek 8571, Budapesti festőiparosok szöv. 4898, Fratricsevics István 6630, Jóföldy Tibor 7893, Reiter Ferenc és Fia 7980, Rácz Márton 6701, Mátyás János 5983, Gut Pál 4910, Tomi Lajos 6624 P.

Világító armatura szállítására a *Török Pál uccai iskolánál:* Engel Károly 5151, Barta Károly 4824, Bodnár és Társa 4900 P.

Linoleumburkolási munkára a *bicskei leányotthonnál:* Császár Imre 3015, Schraub István 2520, Plöckl Sándor 2775, Bihari Pál 2820 P.

Tetőfedőmunkára az *autóbuszgarázsnál:* Melocco r. t. 104.825, Helvey Tivadar 112.715, Parafakógyár 103 ezer 700 P.

Szigetelőmunkára ugyanott: Grosit vegyi termékgyár 29.664, Gruber János 26.911, Kun Sándor 60.876, Helvey Tivadar 26.324, Biehn János 26.111, Posnánszky és Strelitz 28.790, Kollár Sándor 26.961, Gárdos László 31.509 P.

Üvegesmunkára ugyanott: Hass és Somogyi 8500, Bukova Lajos 22.268, Gál Lajos 20.590 P.

Burkolómunkára ugyanott: Neuhauser Miksa 84.703, Cristofoli Vince 86.238, Schillinger Vilmos és Balog Ferencné 79.640, Kraszner József 85.609 P.

Vaskályha szállítására a *Ceglédi úti kislakásoknál:* Magyar radiátorgyár 25.200, Budapest-Salgótarjáni Gépgyár 28.080, Vaskályha és kereskedelmi r. t. 17.802, Munkácsy Ernő 25.200, Paschka és Társa 25.400, Állami vas- és gépgyárak 20.880, Rajcsányi János 20.880 pengő vállalati áron.

Hét drb vámépület összmunkálataira: Töke György, Márkus Lajos, Mihályi Lajos, Wagner Géza, Kovács Károly, Tausz Alfréd, Szvetics József, Novák István, Bíró László, Kellermann László, Kosály Ödön, Glück Géza, Hoffer Gyula, Hahn József, Berger és Vida, Berényi Ignác, Székely és Mottl, Koncz Lajos, Gavora és Binner, Kemény és Társa, Maraffkó Ferenc, Katzer József, Németh Zoltán, Marton és Szalka, Constans építő r. t., Kovács József, Óváry és May.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a II. ker. Csapláros uccában létesítendő köztisztasági garázs és műhelytelep föld, kőműves és elhelyező munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai munkanemenként 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi október hó 9-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. ((középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Hönsch László építészmérnök előadónál, a Központi városháza, III. em. 315. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1929. évi október hó 23-án (szerda) d. e. ½10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1919. évi október hó 4-én.

A székesfőváros tanácsa.

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929. évi október hó 7-én tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) Nagyobb és kisebb építkezésekre:

1. Szabó Béla III., Zoldmáli út 15477. hrsz. családi ház, terv. Hoffer Ferenc I., Lejtő út 10.
2. Tilly Nándor II., Pasaréti út 11656/5. hrsz. fsz. ház, terv. Trimmel József II., Medve u. 38.
3. Lovas Imréné I., Németvölgyi út 8168. hrsz. fsz. ház, terv. Valter Ferenc I., Királyhágó u. 2.
4. Bogdán István I., Sasad dülő 2435. hrsz. em. családi ház, terv. Török Ignác I., Ballagi Mór u. 6.
5. Mészáros László VII., Szatmár u. 30653. hrsz. fsz. ikerház.
6. Lahó Antal X., Diósgyőri u. 7979/11. hrsz. fsz. lakóház, terv. Nagy Lajos X., Alkér u. 13.
7. Pertis János VIII., Hunyadi u. 7. ráép., terv. Portéka Jenő Pestszentlőrinc.
8. Wannisch Sándor X., Juhász u. 22. fsz. ház, terv. Szabó István VIII., Üllői út 40.
9. Sziget u. 28. Ház r. t. V., Sziget u. 20. V. em. ház, terv. Gyárfás Antal és Erdélyi István VI., Felsőerdősor 7.
10. Kertész Zoltánné III., Berkenye u. 8. I. em. ház, terv. Nay és Strausz IV., Károly krt. 16.
11. Kiss Teréz II., Ákos u. 12239. hrsz. családi ház, terv. Dobrovits Károly II., Kapy u. 39.
12. Gergely Sándor III., Kaszás u. 19613. hrsz. családi ház, terv. Stöckl Rozália III., Miklós u. 27.

B) Nagyobb és kisebb átalakításokra:

1. Özv. Haggenmacher Henrikné V., Lipót krt. 9.
2. Dorschovitz Mózes VIII., Práter u. 53.
3. Özv. Erdélyi Mihályné IX., Bokréta u. 9.
4. Dobrovits Károly II., Törökvész dülő 12509. hrsz.
5. Mülthaler Frigyes I., Fehérvári út 4387. hrsz.
6. Darányi István VIII., Scitovszky tér 3.
7. Raichle Ferenc I., Lenke út 4618. hrsz.
8. Schlosser Ferenc III., Kiskorona u. 33.
9. Dr. Térffy Gyula II., Aranka u. 5.
10. Liebieg Budapesti Textil r. t. X., Maglódi u. 25.
11. Recsnik Sándorné X., Alsórákosi rétek 2004/.
12. Pollacsek Lajos VII., Csányi u. 8.
13. Budapesti Általános Tejcsarnok VII., Rottenbiller u. 29.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa a köztisztasági hivatal részére szükséges 600 (Hatszáz) darab hótaliga szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást fog tartani.

A tanács felhívja azokat, akik erre a szállításra vállalkozni akarnak, hogy 1 P 60 f. állami és 1 P 60 f. fővárosi okmánybélyeggel ellátott, magyar nyelven szerkesztett, pecséttel lezárt és a szabályoknak megfelelő írásbeli ajánlataikat **1929. évi november hó 5-én délelőtt 11 óráig** a székesfőváros köztisztasági hivatal igazgatóságához (VIII., Kun ucca 8. sz.) nyujtsák be.

Az ajánlatokat az ugyanakkor és ugyanott tartandó versenytárgyalás során fogják felbontani. A versenytárgyaláson az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be.

Bánatpénzül az ajánlati összeg 2 kettő százalékát kell a székesfőváros központi pénztáránál letenni és a letéti nyugtát az ajánlathoz kell csatolni.

Csak szabályszerűen kiállított és a feltételeknek megfelelő ajánlatok vehetők tárgyalás alá, elkésve érkező, vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A székesfőváros tanácsa fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Az ajánlati és szállítási feltételek és az ajánlati űrlapok a köztisztasági hivatalnál naponkint délelőtt 10 és 12 óra között díjtalanul kaphatók.

Budapest, 1929 október hó 1-én.

A székesfőváros tanácsa.

Olajtermékek és műszaki cikkek beszerzése előtt kérjen ajánlatot: **Csécs és Társa** műszaki és olajkeresk. társaságtól
Budapest, V, Csáky-u. 18/b Telefon: Lipót 998—28.

PINKAY KÁROLY ÉPÍTÉSZ, ÉPÍTŐVÁLLALKOZÓ TELEFON: Automata 864-61.
BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL UCCA 20.

Németh Benő
beton- fal- és köpadlóburkolómester
Telefonhivó: Aut. 804-33 Vilmos császár út 8

STIEBER-FÉLE
ÉPITÉSI és IPARI R.T.
Vasszerkezetek
Fatetőszerkezetek
Ragasznélküli üvegtetők
BUDAPEST, VII, ARÉNA-ÚT 64. Telefon 348-49
Gyártelep: I, CSURGÓI-ÚT 28. Telefon 384-51

Mész, cement, gipsz
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII, Beniczky ucca 6. sz.
Telefon: József 302-83.

MAYER OTTÓ egészségügyi berendező központi fütés, szellőztetés és fürdőberendezési vállalata. Épület- és diszmübádogos, légszesz, vízvezeték, csatornázás és szivattyú berendezési telepe. Budapest, VII, Barcsay u. 9. Tel J. 360-70

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

Vladár Pál
ács- és épitőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

LEMMER FERENC
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMÍVES- ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u. 14.

POROS ISTVÁN
OKL. ÉPITÉSZ, ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, IV., VÁROSHÁZ UCCA 16.
TELEFON: AUTOMATA 874—70.
RÁKOSSZENTMIHÁLY, JÓZSEF UCCA 29.
TELEFON: RÁKOSSZENTMIHÁLY 14.

Margalit Andor és Ödön
mérnök-épitőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 586—45 és József 429—24.

Alexi és Uhlyarik műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Falk Miksa ucca 26. Telefon: Aut. 209-93
Disco világitótestek Schunk & Ebe gyártmányú szénkefék
Mindenféle villamossági cikkek eladása nagyban és kicsinyben—Elvállal mindennemü villamossági szerelést

TÓTH SZ. JÁNOS Tel.: Aut. 559-38
VÍZVEZETÉK- ÉS FÜRDŐBERENDEZŐ ÉPÜLET- ÉS DISZMŰBÁDOGOS
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 6. SZÁM

Kerti és Farkas hatóságilag eng. villamossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakműhely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b. Telefon: Aut. 860—17.

SZOBI KŐBÁNYA RÉSZVÉNY-TÁRS. BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 16. TELEFON: 234—60

SÁGHY GYULA ácsmester
Budapest, V, Hold u. 9. II. 18. Tel. Aut. 157-36

PANUCZA GYÖRGY
FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR
Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

PETRÓCZKY LAJOS TELEFON: Aut. 508-34
BUDAPEST, I., MAROS U. 9.
Elvállal: teherfuvarozást, földmunkát, bútorszállítást csukott vagy nyitott kocsikban, helyben és vidéken

TÓTH ISTVÁN Telefonautomata 510—29. szám.
VILLLANYSZERELŐ
Budapest, I., Greguss ucca 8. szám

KRAUSZ REZSŐ kályhás-mester, speciálista e szakmában. T.: A. 546-67
Budapest, II., Csalogány u. 50. (Bejárat az Ápolda u. oldalon). Lakás: Csalogány ucca 53. (Színatér mellett). Készít új kályhákat, kandallókat, takaréktüzhelyeket és falburkolatokat. Átrakást és javitást jótállással eszközöl jutányos árak mellett.

SIMOR DÖME mű- és épületlakatos-mester és vasszerkezetek ipartelepe. Sodronyfonatok nagybani gyártása
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY ÚT 89. SZÁM
TELEFON: JÓZSEF 394—43.

NEUMANN SÁNDOR
üvegesmester és táblaüvegeladás
BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 20.
Telefonhivó: Aut. 255—56. sz.

MÜLLER HENRIK UTÓDA
bádogos és szerelők
Egészségügyi berendezők
Telefon: József 339—94
Budapest, VIII., Práter ucca 69. sz.

SHELL petroleum benzin gázolaj
Speciális autóolajok, kenő- és hengerolajok, vaselinek eredeti mexikói bitumenek
SHELL KŐOLAJ RÉSZV.-TÁRS.
Központi iroda: Budapest, V. Alkotmány ucca 18
Tel.: Aut. 214—87. Aut. 214—89. Közp. telep: Csepel-Petroleumkikötő. Lerakatok és telepek az egész országban

ÁKOS FRIGYES ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST VII., KERTÉSZ UCCA 24—28 TELEFON: JÓZSEF 301—40

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 964—14. SZÁM

PROHÁSZKA JÓZSEF ácsmester
Budapest, VI., Szent László út 55/b.

BIHARI PÁL
okl. mérnök, épitési vállalkozó
Budapest, VI., Eötvös ucca 24. sz.
TELEFON: AUT. 297—63.

ÓVÁRY ÉS MAY TELEFON: A. 209—24
épitész, épitőmester, épitési vállalkozók
BUDAPEST, V., SÓLYOM UCCA 22. SZ.

Események

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

Az őszi első közgyűlés. *Ripka* Ferenc főpolgármester a nyári szünet óta október 9-én, szerdán délután 4 órára hívta össze a törvényhatósági bizottság első rendes közgyűlését. Ezen a közgyűlésen a nyár folyamán felgyülemlett kisebb jelentőségű folyóügyek kerülnek elintézésre. A napirend ötvenöt pontja között nagyobb fontosságú kérdés úgyszólván egyetlen egy sem szerepel. Csupa adminisztratív ügy, mint az új svábhegyi tűzőrség belső berendezése, a szegénysegélyekhez, az iskola- és hivatalfűtésekhez szükséges póthitel, két előljárósági székház tatarozása, a téli nagy havazások eltakarítási költségeinek fedezése, sok korengedély, telekrendezés. A személyi ügyek között *Rupp* László, VI. kerületi előljáró nyugdíjazása érdemel említést. *Foglalkozik a közgyűlés a novemberi budapesti nürnbergi hét programjával is.* Ez a nagyszabású művészeti és kulturális esemény viszonzása lesz a magyarok tavaszi nürnbergi látogatásának, az ottani Budapesti hétnek, de egyúttal jelentős idegenforgalmi esemény is lesz, a magyar-német kapcsolatok kiépítése mellett. Az első közgyűlésen töltik be titkos választással a különböző szakbizottságokban és adófelszólamlási bizottságokban megüresedett tagsági helyeket, az ülés legtöbb idejét azonban kétségtelenül *a rengeteg interpelláció és indítvány* fogja lefoglalni, amit a bizottági tagok tömegesen jegyeztek be a legutóbbi napokon.

A Kőbányai Egységes Polgári Pártkör október hó 5-én, szombat este 7 órakor, párthelyiségében (Grand-vendéglő, X., Szent László-tér 6. sz.) társasvacsora keretében kegyeletes ünnepet szentelt a *tizenhárom aradi vértanu emlékének.* Vacsora után: *Payr* Hugó, az *Egységes Községi Polgári Párt* titkára tájékoztató előadást tartott a *„A székesfővárosi törvény reviziójának tervezetéről".*

Megalakult a Zuglói Ház- és Telektulajdonosok Egyesülete A főváros külső VII. kerületi, ceglédi vasútvonalon — halálsorompókon — túl eső részének ház- és telektulajdonosai segíteni óhajtván azon a fizetett adóikkal arányban nem álló mostoha elbánáson, melyben a hatóságok részéről, különösen a közműveket illetőleg részesülnek, egyesületben tömörültek. Az alakuló közgyűlést vasárnap délután tartották meg a külső Zuglóban. Elnökké egyhangúlag *Martin* János mérnök, th. biz. tagot, ügyvezető-elnökké *Toray* Sándor tanárt választották meg, míg az ügyészi állást *Rendek* Károly dr. ügyvéddel töltötte be a közgyűlés.

Esküvő. Nemes *Édes* Judit és Futaki *Szabó* Ferenc állatorvos október 5-én, szombaton d. u. fél hatkor tartották esküvőjüket a budapesti Calvin téri ref. templomban.

Nagy Géza műszaki főtanácsos búcsúztatása. A székesfőváros tanácsa *Nagy* Géza műszaki főtanácsost 35 évi szolgálat után, amelyből 25 évet a VII. kerületi előljáróságon töltött, — nyugdíjazta. A kerületi előljáróság tisztviselői kara ez alkalomból a Royal-szálló fehértermében társavacsorát rendezett a távozó kartárs tiszteletére. A búcsúösszejövetelen *Hamvasy* István dr. ker. előljáró búcsúztatta el a ker. előljáróság nevében a nyugdíjba vonuló műszaki főtanácsost, a VII. ker. rendőrkapitányság nevében pedig *Kötsky* Gábor m. kir. rendőrtanácsos vett búcsút az ünnepelttől.

A rózsadombi autóbuszjáratok módosítása. A Rózsadombi Egyesület legutóbbi választmányi ülése több rózsadombi útépítési, szabályozási, közvilágítási és egyéb közérdekű ügy mellett foglalkozott ama előterjesztéssel, amelyet dr. *Nádas* Béla főtitkár a közelmult napokban nyujtott be a székesfőváros tanácsához és a kereskedelmi minisztériumhoz a rózsadombi 17. sz. autóbuszjáratnak sürgős módosítása és kiegészítése tárgyában. A választmány úgy határozott, hogy az egyesület küldöttséggel keresi fel a városházi pártok budai vezetőit, akiket előterjesztésük támogatására kérnek föl.

WETOL sebolaj
legyen minden mentő szekrényben.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyít.
M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72.455|1924 sz. körrend
M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062|XX. 1925. sz. rendelet.

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal WOLFF ERNŐ
Sürgönycím: WOLFFEKE
Tel.: Lágymányos 13-82 Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101

Csütörtökön kezdődik a fővárosi törvény ankétje

Ripka Ferenc dr. főpolgármester kedden ismertette a tervezetet

Kedden délután 5 órakor értekezlet volt, amelyen *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester ismertette az új fővárosi törvény tervezetét az egységespárt ama parlamenti és felsőházi tagjaival, akik egyuttal a főváros törvényhatósági bizottságának is tagjai.

Ugyanezek a tagok, számszerint tizenkilenccen, csütörtökön délután 5 órakor *Scitovszky* Béla belügyminiszter meghívására értekezletre gyűlnek, ahol már kifejthetik észrevételeiket. *Ripka* főpolgármester tájékoztató ismertetésének ép az a célja, hogy az ankét résztvevői a belügyminiszter előtt, az anyag ismeretében, vitára készen álljanak.

A belügyminiszter egyébként ezután újabb turnusokban a *Wolff*-párt, a demokraták, majd a szociálisták képviselőit fogja fogadni.

Sportnapilapot indít Dinich Vidor. *Dinich* Vidor sportnapilapot indít, amely egész munkásságát igénybe veszi. Éppen ezért lemondott valamennyi tisztségéről, a többek közt az *OTT*-ben viselt tagságáról is. Ezt *Karafiáth* Jenőhöz intézett következő levelében jelenti be: Méltóságos Elnök Úr! Mély tisztelettel bejelentem, hogy a nagyméltóságú miniszterelnök úrtól sportnapilap megindítására engedélyt kértem, illetve 4145 M. E. III. szám alatt engedélyt kaptam. Minden törekvésemmel azon leszek, hogy lapom a magyar nemzeti sport és testnevelés, de különösen levente- és cserkészintézményünk naggyátételét szolgálja, — mert úgy érzem, hogy erre sohasem volt nagyobb szükségünk mint ma, amikor súlyos bajaink elviselésére, — orvoslására és korrigálására a testnevelésen keresztüli helyes és okos munka adhatja meg a szükséges *önmegtartóztatást* és a nélkülözhetetlen *fegyelmet.* A legutóbbi tíz esztendő alatt úgy közéleti pályámon, valamint az egyes sportszövetségekben kifejtett munkásságom — szerénytelenség nélkül legyen mondva, — garancia arra, hogy a jövőben még fokozottabban szolgáljam szerény tollammal is nemzeti előrehaladásunk szent ügyét. Méltóságod és a böles vezetése alatt álló *OTT,* azt hiszem, élénk figyelemmel kísérte úgy a parlamentben, — valamint azóta Budapest székesfőváros törvényhatóságában a testnevelési, illetve a leventeügyek körüli munkásságomat egyrészt, — másrészt a *Magyar Birkózó Szövetség* bizalmából, úgy az amszterdami olimpiászon, valamint az itthon elért eredményeket, amelyekkel meggyőződésem szerint megszolgáltam becsülettel az *OTT*-ban viselt megtisztelő tagságomat. Sportnapilapom minden munkaképességemet és időmet igénybe veszi és parancsolólag teljes pártatlanságot követel a magyar sportközvélemény érdekében, miért is tisztelettel arra kérem Méltóságodat, hogy az *OTT*-ban viselt tagságomról való lemondásomat tudomásul venni méltóztassék. Tisztelettel bejelentem még, hogy az itt elmondottak alapján a *Magyar Birkózó Szövetségben* viselt elnöki, a *Magyar Sí Szövetségben* viselt társelnöki, s a *Magyar Vívó Szövetségben* viselt elnöki tanácsi tagságomról is lemondtam. Amidőn ismételten arra kérem Méltóságodat, hogy a levelemben elmondottakat tudomásul venni szíveskedjék, vagyok mindenkor készséges hive: *Dinich Vidor* m. kir. kormányfőtanácsos. Budapesten, 1929 október 6-án. .

Lakbérrendezést kérnek az altisztek. A fővárosi altisztek körében egy idő óta bizonyos elkedvetlenedés észlelhető lakáspénzük megállapítása miatt. Régebben a főváros altisztjei lakbér tekintetében három csoportba voltak beosztva és pedig az I. oszt. altisztnek 700, a II. oszt. altisztnek 600, a III. oszt. altisztnek pedig évi 500 korona lakbére volt. 1923 májusában miniszteri rendelettel szabályozták a közalkalmazottak lakáspénzviszonyait és a rendeletnek téves értelmezése folytán megszüntették a három lakbércsoportot. Az ekként megállapított lakáspénz összege ¼ évre 99 pengő, ami oly csekély, hogy ezért az összegért nemhogy Budapesten, de még a környékbeli falvakban sem lehet lakást bérelni. Az altisztek érdekképviselete még az elmult év nyarán kérelemmel fordult a főváros tanácsához, ennek a szomorú állapotnak a megváltoztatásáért. A tanács — elismerve az altiszti kar jogos igényét, újból rendezte az altisztek lakbérviszonyát, amelyhez *úgy a pénzügyi bizottság, mint a törvényhatóság közgyűlése egyhangúlag hozzájárult.* A belügyminiszter azonban a rendezéshez nem járult hozzá, azzal a megokolással, hogy jóváhagyás esetén a főváros altisztjei az állami altiszteknél kedvezőbb helyzetbe kerülnének. A főváros tanácsa erre az ügyet, most már részletesebb megokolással, újra felterjesztette. Az újabb megokolásban hivatkozott a tanács arra a körülményre, hogy az állami altiszteknél egészen más a helyzet, mert ott az altiszti státuszban különféle rangcsoportok vannak és van lehetőség magasabb szolgálati idő után a magasabb lakbérhez. A tanács ezen újabb felterjesztése óta ismét hosszú hónapok teltek el és a minisztérium döntése még mindig késik, pedig a közeledő novemberi házbérnegyedtől való rettegésben 1500 derék, családos ember várja a miniszter kedvező döntését.

A Hitelbank nyolcadik fővárosi fiókja. A *Magyar Általános Hitelbank* József körút 33. szám alatt új fiókot létesített, mellyel budapesti fiókjainak száma nyolcra emelkedett. Az új fiók október 7-én nyilt meg.

A m. kir. osztálysorsjáték főárusítói kérik, hogy akik a postán küldött sorsjegyek árát még nem egyenlítették ki, szíveskedjenek a megfelelő *összeget* azonnal *megfizetni,* mert *a nyereményigény és minden más jog* csak úgy biztosítható, ha a sorsjegyek ára az előírt 30 fillér költséggel együtt a húzás előtt kiegyenlíttetett. Ha azonban bármely oknál fogva a sorsjegyeket nem akarják megtartani, küldjék azonnal vissza az illetékes helyre, mert a főárusítóknak nagy kárt okoznak, ha azokat postafordultával nem kapják vissza.

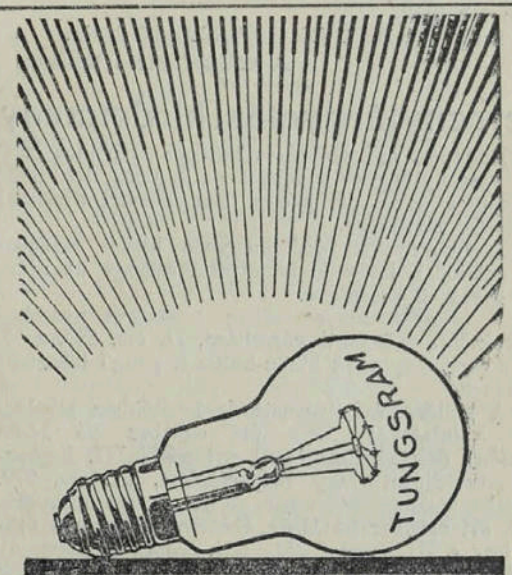

TUNGSRAM

NE DOBJA EL
használhatatlannak vélt köpenyét, tömlőjét, hanem forduljon bizalommal a tökéletesen és legmodernebbül felszerelt „FIT" rendszerű pneumatik ujjáalakító és javítóüzemhez
BÁLINT ERNŐ OKL. MÉRNÖK
BUDAPEST, V., ARANY JÁNOS UCCA 17.
Használjon „Seal Fast" tömlő- és köpenytapaszt. — Egy kísérlet után állandóan használni fogja.

Littke és Tóth OKLEVELES ÉPITÉSZEK ÉPITŐ IPARI VÁLLALATA
BUDAPEST, IX.,
Bokréta ucca 12. sz.
TELEFON: JÓZSEF 356-33

SEIF GYULA
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: Aut. 528-46
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész
IV., Semmelweis ucca 2. sz

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a IX. ker., Szent László-kórház egy részének keramittal való burkolási munkáira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. em. 283. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929. évi október hó 14-én (hétfőn) déli 12 óráig** kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. em. 279. ajtószám alatt benyujtani. A versenytárgyalás **1929. évi október hó 14-én (hétfőn) délután 5 órakor** lesz a III. emelet 351—354. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi szeptember hó 26-án.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet az I. ker., Sasadi út (Budaörsi út és 58. számú ház közötti szakasz) rendezési munkáira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. em. 285. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929. évi október hó 14-én (hétfőn) déli 12 óráig** kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. em. 279. ajtószám alatt benyujtani. A versenytárgyalás **1929. évi október hó 14-én (hétfőn) délután 5 órakor** lesz a III. emelet 351—354. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi szeptember hó 25-én.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

Steinhäusl és Kölber
FESTŐK
BUDAPEST, IX., TŰZOLTÓ UCCA 3. TEL: J. 308-24.

SÁMUEL GYÖRGY
épület,- diszmű-bádogos és egészségügyi berendező
BUDAPEST, VI, ARADI U. 45. TELEFON: AUT. 223-62.

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

Zalahalápi bazaltkőbánya
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. KER. TISZA ISTVÁN UCCA 2. SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 820—51

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: Lágymányos 19—30. *Telefon: Lágymányos 19—30.*

Telefon: J. 448—88.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körút 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: mogy-, vasút-, út-, híd- és vízépítési munkálatokat

TELEFON: J. 370-70 **MAGYAR ÉPITŐ RÉSZVÉNYTÁRSULAT** TELEFON: J. 370-70
BUDAPEST, X, KERÉKPÁR UCCA 2. SZ.
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakodások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezetékek
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

TÓTH LAJOS
pala- és cserépfedőmester. Eternitcserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása.
Telefon: Lágymányos 11—36
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FAREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI Wesselényi u. 30

OETL ANTAL
VASÖNTŐDE és GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
X. KER. ASZTALOS SÁNDOR-UCCA 9.
TELEFON: JÓZSEF 461-09, 461-08

Kőbánya: **KRÁL GYULA** Telefon:
Budakalász kőfaragómester, kő- és márványtelepe Aut 624-88
Budapest III, Lajos-u. 77/79

UNREIN KÁROLY csatorna- és emésztőgödör tisztitási vállalat
Budapest, X., Szentmihályi-út 13. szám
Telefon; József 458—76

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunaketrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII, Károly körút 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

Széchenyi Gyógyfürdő
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 25.
Telefon szám: Automata 530—23.

ENGLERTH M. JÁNOS KŐMŰVESMESTER
elvállal kisebb, nagyobb épitkezéseket és tatarozásokat
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 65. SZÁM

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

VARGA JÁNOS
KŐMŰVESMESTER
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST
X., GERGELY UCCA 53. SZ.

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések
Budapesti székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Terés 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és lerakása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bem u. 24

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és méretkküldés díjmentes.

Költségvetés és méretkküldés díjmentes.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bás mely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszivással.

(Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntőde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 201. sz. (Saját ház.) Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám.
Öntetnek: Szobrok, domborművek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval ielitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon; 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. Városház ucca 6

SCHÖNTHEIL RICHÁRD okl. épitész és épitőmester
Budapest, I., Villányi-út 10
Telefonszám: Lágymányos 19—36

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 október 16. — 42. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Hadvész-ülte képpel

vonultak föl és vívtak kemény csatát a nagy Ismeretlen ellen. Utközet volt a szerdai közgyűlés, a kardok azonban csak a ködöt vágták, a harsány szónoklatok pedig csak képzelt várfalakat ostromoltak. A Keresztény Községi Párt karöltve a baloldallal, egy frontot alkotott és kinevezte önkényesen, játékos hadgyakorlati szokás szerint ellenfélnek *Scitovszky* belügyminisztert, *Ripka* Ferenc főpolgármestert és az *Egységes Községi Polgári Pártot*. Ma talán már foszlik a köd, ledőlnek a papendekli-várfalak és kiderül, hogy az ellenfél nem is ellenfél, hanem esetleg bizonyos kérdésekben fegyvertárs, de mindenesetre barátságos megegyezésre kész elem. A tárgy ismeretlenségének ködében megvívott hadgyakorlat tehát ebben a pillanatban máris fölöslegesnek tetszik.

Ám a csata megtörtént. Diadalmi zászlókat nem zsákmányoltak, mert hiszen az ellenfélről kiderült, hogy nem is ellenfél. Mert *hogy lenne például ellenfél az a Ripka Ferenc, aki maga a leghűbb védelmezője Budapest autonómiájának, a főváros nagy érdekeinek. Hogy lenne ellenfél az a Scitovszky Béla belügyminiszter, aki a Fővárosi Hirlap mai számában — ki tudja már hányadszor — újból kijelenti, hogy meg fogja hallgatni az érdekelt politikusok és szakemberek véleményét.* Kijelenti, hogy nem akar elzárkózni a meggyőző érvek elől, minden véleményt meghallgat és alaposan megfontol. De még ennél is továbbmegy. Nemcsak módosításokra, de lényegbevágó módosításokra is hajlandó, amennyiben ezeknek szükségességéről meggyőzik. Vagy ellenfél lehet-e az *Egységes Községi Polgári Párt?* Vajjon miért? Ugyan miért? Talán azért, mert nyugodtan és hangtalanul ült a helyén a szerdai közgyűlésen és nem vett részt az ok nélkül való csatározásban? Azért lenne ellenfél, mert nem vonultatta föl nehéz ágyúit, mint a többi pártok, hogy szintén ködbe lövöldözzön? Mára aztán világosan kiderült, hogy az *Egységes Községi Polgári Párt* nem ellenfele, hanem fegyvertársa mindazoknak a komoly elemeknek, amelyeknek jogos és megokolt aggodalmaik vannak a fővárosi törvény reformtervezetének mai formájával szemben. A *Fővárosi Hirlap* hasábjain éppen ma mondja el kritikáját a törvénytervezetről *Kozma* Jenő dr., az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke.

Kozma Jenő kritikája egyelőre csak néhány mondatból áll, de ez a néhány mondat megmutatja azt, hogy a fővárosi törvény reformtervezetének tárgyalásánál *kifogásokat lehet fölállítani a politikai résszel szemben, de kifogástalanul kitűnő az a rész, amely az adminisztráció tökéletesítésére, gyorsítására és olcsóbbátételére vonatkozik.* Ez az adminisztrációs rész kétségkívül egészen átformálja a budapesti városházát. Nagy szükség is volt erre, mert a régi korhadt rendszer szerint egyrészt a közönség kiszolgálása történt vontatott és lehetetlen módon, másrészt pedig a főváros vagyonát szolgáltatta ki azoknak, akik esetleg pénzt akartak volna pocsékolni, vagy a saját javukra akartak volna harácsolni. A régi adminisztrációban olyan nyílások, rések, gödrök és szakadékok voltak, hogy a város létének biztonságát fenyegették. Számtalan esetben kiderült ez és számtalan példa világított rá a képtelen helyzetre. A fölszabadulás érzésével kell tehát fogadni a reformnak ezt a nagyszerű részét, amely intézményesen gondoskodik a lakosság pénzének védelméről és az adminisztráció gyorsabbá, az élethez simulóbbá tételéről.

Ami most már a politikai részt illeti, ebben a tekintetben meg lehet állapítani, hogy ezzel szemben a főváros törvényhatósági bizottsága minden egyes pártjának vannak kívánságai. Az a kérdés pusztán, hogy melyek azok a jogos, komoly és mérsékelt óhajtások, amelyeknek teljesítése a főváros lakosságának érdekében valók. *Scitovszky* Béla belügyminiszter, aki konciliánsan adja meg a változtatások lehetőségét, bizonyára látni fogja, hogy hol van az a mérték, ameddig a város polgárságának érdekeit épségben tartva, el lehet menni. Tudjuk nagyon jól, hogy vannak pártok, amelyek szertelenek a kívánságaikkal, de meg kell állapítani, hogy a kívánságok terén elő fog állani a népszerűség hajhászától mentes komoly és megfontolt Egységes Községi Polgári Párt is. *Kozma Jenő dr. maga jelenti ki, hogy a reformnak azt a formáját, amelyben ma van, elutasítja és lényeges változtatásokat és módosításokat kíván.* Miután pedig ezek a módosítások, ha lényegesek is, de nem sértik a polgárság hegemóniája megmaradásának nagy elvét, bizonyára figyelembe is fognak illetékes helyen vétetni. Általában az a reménységünk, hogy az a vaklárma, amely a fővárosi törvénytervezet körül szerdán ok nélkül megkezdődött, a legközelebbi napokban már barátságos eszmecserévé fog csendesülni. A közgyűlés komoly elemeinek a miniszter konciliáns nyilatkozata után semmi oka sincs arra, hogy elkeseredett harcot kezdjen, hiszen a megegyezés ajtai minden oldalon nyitva vannak. Ha pedig a fővárosi törvény reformjának tervezete körül mégis hare fog kifejlődni, akkor ezt a harcot olyan elemek vívják meg, amelyek a budapesti polgárság kezéből akarják kicsavarni a hatalmat.

Ezekkel szemben pedig álljuk a harcot.

Az Egységes Községi Polgári Párt lényeges módosításokat kíván a fővárosi törvény tervezetén

A tanács hatáskörének szűkítése és az egyéni felelősség kidomborítása — Az albérlőszakasz és a lumpenproletariátus — Az új törvény az autonómiától független számvevőszéket létesít

Talán soha olyan rövid nem volt még a költségvetés általános vitája, mint az idén és a részletes tárgyalás is elég gyors tempóban halad. Azok a következtetések tehát, amelyek a választások közeledésével kapcsolatosan viharos költségvetési vitákra számítottak, — csalódtak. A fővárosi pártok vezetőit a fővárosi reform érdekli elsősorban és emellett most eltörpül minden városgazdasági probléma.

A legutóbbi viharos közgyűlésen méltóságteljes magatartást tanusított az *Egységes Községi Polgári Párt*, amely némán szemlélte végig a megokolatlan eseményeket. Ebből a magatartásból politikai körökben különböző következtetéseket vontak le.

Kozma Jenő dr.,

akit a fővárosi reformmal szemben való álláspontjáról és a helyzet várható kialakulásáról megkérdeztünk, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Nem habozom kijelenteni, hogy

engem a fővárosi reform tervezete jelenlegi formájában nem elégít ki. A fővárosi reformnak azt a formáját, amelyben elénk került, elutasítom és kijelentem, hogy a magam részéről lényeges változtatásokat és módosításokat kívánok.

Én *abban a reményben vagyok, hogy ezeket a módosításokat sikerülni fog kieszközölnöm.* A legfőbb szempont, amely engem a fővárosi reform megítélésénél vezet, a főváros közönségének anyagi érdeke. Nem mellőzöm természetesen azokat a nagy érdekeket sem, amelyeket az autonómikus hagyományoknak a megőrzése jelent.

Az autonómia értékeinek megvédése céljából lényegbevágó módosításokat akarok kiharcolni

egyrészt a *hatásköri kérdéseknél*, másrészt *a választói jogosultság* megállapításánál.

— Az *autonómia értékeiről* szólván, nem mulaszthatom el rámutatni a közgyűlési pártoknak arra a nem egy esetben határozottan kifejezett álláspontjára, amely szerint

a tanács hatáskörének szűkítését és az egyéni felelősség kidomborítását követelték.

Elég ebből a szempontból a hiteltúllépések botrányára hivatkoznom. Amíg az egyik oldalon megtörténhetett az, hogy egy építkezésnél százezrekre menő hiteltúllépés következhetett be, ami érzékenyen megkárosította a főváros közönségét, addig a másik oldalon utalok arra a tényre, hogy ma *egy kisiparos számlájának a kifizetéséhez 21 aláírásra van szükség.* Ami a választójogi feltételek megállapítását illeti, én *nem hiszem, hogy komoly pártoknak érdeke lehet a lumpenproletariátusnak az alkotmány sáncaiba való bebocsátása.* Ebből a megállapításomból fakad az a meggyőződésem, hogy

az úgynevezett albérlői szakasz következtében támadt ellentéteket könnyen el lehet simítani az ankétezés során.

— Nem kétséges, hogy a fővárosi törvény reformja *olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek alkalmasak lesznek a városházi adminisztráció meggyorsítására, egyszerűsítésére és olcsóbbá tételére.* Kitünő gondolat

az autonómiától független fővárosi számvevőszék

felállítása, amely *minden politikai érdektől mentesen fog ellenőrizni és egyben a maga jelentéseiben kritikát gyakorolni.* Ebben a tekintetben teljesen elfajultak a viszonyok, csak helyeselni lehet tehát, hogy egy ilyen önálló és *felelősségre az autonómia által nem vonható* intézmény létesül. Külön kiemelendő

az az intézkedés, amely megszünteti a mai 132 bizottsággal dolgozó rendszert.

További *megfontolás tárgya lesz az a kérdés, hogy a bizottsági ülések nyilvánosak legyenek-e?* Azt az erőt, ami az ülések nyilvánosságában rejlik, lerontja az a tény, hogy *a nyilvánosság az ülések önkéntelen meghosszabbodásával és a tárgyalás meglassításával jár.* Én a magam részéről ebben a kérdésben nem óhajtok állást foglalni, majd az ankétezés során kialakul az általános vélemény.

Ezekben fejezte ki *Kozma* Jenő a fővárosi törvényről kialakult felfogását. Ez a nyilatkozat leszögezi, hogy

az Egységes Községi Polgári Párt is lényeges módosításokat tart szükségeseknek.

A költségvetési vitával kapcsolatosan szóbakerültek *a fővárosi útprobléma* megoldása körül támadt bonyodalmak. *Kozma* Jenő ezeket jegyezte meg:

— Annyi bizonyos, hogy

az útproblémát úgy hivatalos részről, mint várospolitikai tekintetben is elhanyagolják.

A fővárosi utakat feltétlenül rendbe kell hozni, még akkor is, ha ez súlyos áldozatokkal jár. Csak egy szempont irányadó:

magyar anyag, magyar munka és magyar tőke szerepeljen az útépítéseknél.

Vannak új keverési módok, amelyek idegen anyagok igénybevételét teszik szükségessé. Ezeket, hacsak lehet, mellőzni kell.

— Az általam proponált és a pénzügyi bizottságban elfogadott hatos bizottság feladata a sürgős-

ség megállapításán kívül az lesz, hogy megállapítsa, *vajjon van-e szükség a vizes makadámutakra, amelyeknek méregdrága a karbantartása?* Emellett kellő körültekintéssel kell eljárni, hogy

megszüntessük azt az abszurd állapotot, hogy évente 4—6 millió pengő értékü bitument importálunk Mexikóból.

Szóba hozta *Kozma* Jenő azt a támadást is, amely a költségvetési vitában *az autóbuszüzem* ellen elhangzott:

— A fővárosi autóbuszüzem *kezdő vállalkozás.* Természetes tehát, hogy egyes vonalak nem lesznek mindjárt kezdetben rentábilisak. Egy példát hozok fel: az 5-ös vonal a leglátogatottabb vonallá fejlődött, pedig kezdetben, amikor ezen a vonalon a kocsikat még ritkán járatták, üresen futottak. Általában

az autóbuszközlekedés kérdését nem lehet a Beszkárt konkurrenciájának a nézőszögéből kritizálni.

Nemcsak, hogy visszafejleszteni nem szabad az autóbuszüzemet, hanem ellenkezőleg, a magam részéről minden eszközt megragadok arra, hogy az autóbuszüzem fejlesztéséhez szükséges pénzt előteremthessük.

Mérnökellenőri különdíjazás, amelyben csak kiváltságosak részesülnek

A költségvetés most folyó tárgyalása során ismételten szóvátették, amint évek óta minden alkalommal megismétlik, hogy a költségvetésben rendszeresen olyan nagyobb összegeket szerepeltetnek „külön munkadíjak, eljárási költségek" stb. címen, amit a hivatalnokok olyan — hivatásuk és feladatuk körébe vágó — munkákért kapnak, *amelyeknek elvégzése egyébként is rendes hatáskörükbe tartoznék.* Az „illetékes hely" ezekre a tételekre vonatkozóan igyekezett ugyan mindig megfelelő magyarázatot adni, de megnyugtató felvilágosítást kapni egy alkalommal sem sikerült. Annak hangoztatása mellett, hogy a tisztviselői kar valamennyi jogos érdeke mellett minden alkalommal készséggel síkraszállunk, nem hallgathatjuk el, hogy ezzel a „külön munka" és „külön megbízási" rendszerrel nem érthetünk egyet, annál kevésbé, mert már pártkülönbség nélkül ismételten kifejezésre jutott az a megállapítás, hogy

a tisztviselők fizetésében minden néven nevezendő munkadíj és egyéb járulék bennefoglaltatik és semmiféle címen sem lehet a tisztviselőknek külön díjazásokat kiutalni.

Különösen kirivóak a külön díjazási esetek közül az úgynevezett *építés-ellenőri kirendelések.* Ma ugyanis az az úzus a városházán, hogy a különböző középítkezéseknél egy, vagy több mérnököt bíznak meg az ellenőri feladatok elvégzésére, akiket az illetékes ügyosztály javaslatára a polgármester rendel ki hosszabb, vagy rövidebb időre. Ezek a kirendelések mindig azt a záradékot tartalmazzák, hogy a megbízás „nem érinti az illető tisztviselők eredeti beosztását." Látszólag nem lehetne semmi kifogás e kirendelések ellen, de ha alaposabban megvizsgáljuk a kérdést, akkor rögtön nyilvánvalóvá válik, hogy kétszeresen jogos a kritika. Az építés-ellenőrzéssel megbízott tisztviselők kirendelése ugyanis, — amint a polgármesteri rendeletek megállapítják — nem érintik az eredeti beosztást. Mármost egyrészt könnyen feltételezhető, hogy az ellenőrzések alatt a tisztviselőnek lényegesen kevesebb ideje jut a rendes munka elvégzésére, másrészt

ezek a kirendelések sértik a magánmérnökök érdekeit is, akik azt kívánják, hogy a főváros az ilyen építkezések ellenőrzésére külső szakértőket fogadjon fel.

E szempontoktól eltekintve is sérelmezni kell ezt a rendszert, és pedig a velejáró különmunkadíjak miatt. A mérnöki díjszabás szerint ugyanis az ellenőrzésért az *összköltségek 4%-a illeti meg a mérnököt,* ami annyit jelent, hogy egy hárommilliós építkezésnél, ami nem ritka a fővárosnál,

az ellenőrzésre kirendelt mérnök, vagy mérnökök 120.000 pengőt, óriási summákat kapnak olyan munkáért, aminek elvégzése kötelességük, hisz ezért tartja a főváros a mérnöki ügyosztályokat.

De sérti ez a kivételezés azokat a többi fővárosi mérnököket is, akik nem kapnak ilyen különleges megbízást.

A rendszerré vált kirendelések kérdésével legközelebb az *Egységes Községi Polgári Párt* vezetősége is foglalkozik és úgy értesülünk, hogy *elvi döntést fognak provokálni ebben a kérdésben.* Az ellenőri kirendelések ügye az új központi autóbuszgarázs építkezésével lett újból aktuálissá, amelynél megint három mérnököt rendelt ki a polgármester, s a megbízásról szóló határozat itt is azzal a furcsa záradékkal végződik, hogy „ez a megbízás hivatali beosztásukat nem érinti".

FARKAS LAJOS MÉRNÖK
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Telefon: J. 396-78
Budapest VII, Kolumbus u. 41

Kávéházi, intézeti és tömegélelmezési konyhaberendezések
MAYER HERMANN és HIRSCHLER
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 48. SZÁM.
ELSŐRENDŰ HŰTŐGÉP
KÉPVISELET: ESCHER-WYSS & Co.
ZURICH-LONDON

Dr. HELVEY TIVADAR
VEGYÉSZETI GYÁRA, BUDAPEST
Asphaltozás. Tetőfedés. Szigetelés
TELEFON: AUTOMATA 272—75. SZÁM
Iroda: VI, Eötvös ucca 21. Gyár: IX, Soroksári-út 106.

MAGYAR ELEKTROMŰVEK
SZENTIRMAY BÉLA
BUDAPEST, VIII., BAROSS UCCA 86.
TELEFON: JÓZSEF 422—87.
Villamos főző-, fűtőkészülékek, porszívó-, padlófényesítő- és kézszárítógépek gyára

GYÉMÁNTBETON KLEINLOGEL
Telefon: Lipót 990—54
Budapest, V., Zoltán-u. 13

SCHWARCZ JÓZSEF temetkezési, nemzeti zsinór és butorpaszomány-gyára
Budapest, IX, Köztelek-u. 2. — Telefon: Aut. 857—41
Folyószámla a Kereskedelmi Banknál

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel. Aut: 377-15
Alapítva 1790-ben
Budapest, IV, Aranykéz ucca 6

MINIUS JAKAB tapétaraktár. Nagy választék bel- és külföldi papírkárpitokból. Budapest, VII, Rákóczi út 6. (a Bazár-udvarban)
TELEFON: JÓZSEF 416—17

Talajnedves épületek kiszárítása szabadalmazott falfűrésszel
Talajnedves kő- és tégiafalazatok szigetelése és kiszárítása, talajvíz-szigetelés, házigomba kiirtása. *Költségvetések díjmentesen!*
PÉTER ERNŐ
V., SZEMÉLYNÖK UCCA 16. VI. 2. TELEFON: L. 961-12

SPIEGEL ÁRMIN
KÜLÖNLEGES ANGOL ÉS SKÓT GYAPJUSZÖVETEK GYÁRI LERAKATA
● Budapest, IV., Váci ucca 5. sz.
● Bejárat Türr István u. 9. I. em.
● Telefon: Automata 876—14. sz.
KÖZALKALMAZOTTAKNAK KEDVEZMÉNY

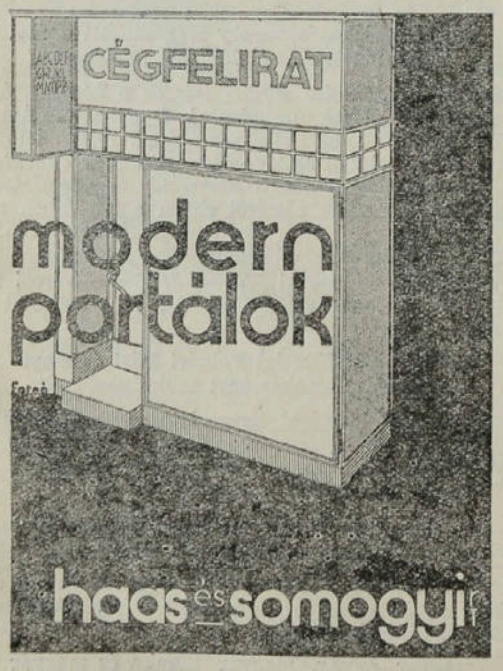

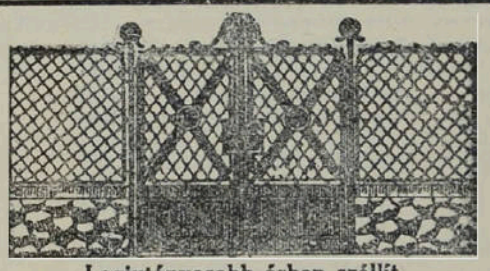
Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapíttatott 1876. Telefon: Aut. 826-85.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

BARTA KÁROLY
elektrotechnikai vállalata
BUDAPEST, VIII., VAS U. 16
Telefon: J. 811-98 és 409-19.

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 11. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen.

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 604-48.

AGYAGCSÖVEK
és csatornázási cikkek
HUBERT ÉS TÁRSA B. T.
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4.
Telefon: Automata 22—97.

Kylse
önműködő autótűzoltó
MOTOR ÉS AUTÓKELLÉK R. T., LÁZÁR U. 7
TELEFON: 983—65. SZ.

Harsányi Testvérek
központi fütés, egészségügyi berendezések, vizvezeték, csatornázás és épületbádogos munkák vállalata
BUDAPEST, VII., BEM UCCA 5. SZÁM
ALAPITVA 1894. — TELEFON: J. 550-13.

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállít hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 855—25.

SCITOVSZKY BÉLA BELÜGYMINISZTER
kijelenti, hogy a fővárosi reform tervezetén még lényeges módosítást is lehet eszközölni

A fővárosi törvényhatósági bizottság három pártjának a vezetői anélkül, hogy a reform tervbevett rendelkezéseit ismerték volna, — tehát csupán ellenőrizhetetlen hírek alapján, — éles demonstrációt rendeztek a legutóbbi közgyűlésen. Ez a demonstráció, amely viharos jelenetekben tombolta ki magát, abból a téves feltevésből indult ki, hogy a fővárosi törvény reformjának tervezete egy merev és megváltoztathatatlan forma, amelyen már sem javítani, sem módosítani nem lehet. Annál érthetetlenebb ez a nekirugaszkodás, mert hiszen *Scitovszky* Béla belügyminiszter jóelőre hangsúlyozta, hogy hajlandó meghallgatni a fővárosi pártok vezetőinek a véleményét, — még mielőtt a reformjavaslatot a képviselőház elé terjesztené. A közgyűlési viharos demonstráció oknélküliségét és időelőttiségét bizonyítja az a nyilatkozat, amelyet *Scitovszky* Béla belügyminiszter tett a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt. Megkérdeztük ugyanis a belügyminisztert, hogy *ezzel a közgyűlési demonstrációval szemben nincs-e valami mondanivalója és kérdést intéztünk aziránt is, hogy milyen természetű módosításokra hajlandó, bizonyos jogos követelések kielégítése érdekében.*

Scitovszky Béla dr., belügyminiszter

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Még mielőtt egyetlen hír is kiszivárgott volna a fővárosi reform tervbevett rendelkezéseiről, máris kijelentettem, — a *Fővárosi Hirlap* hasábjain is nem egyszer, — hogy

meg fogom hallgatni az érdekelt politikusok és szakemberek véleményét. Távol áll tőlem az a szándék, hogy mereven elzárkózzam a meggyőző érvek elől.

Eppen ezért nem értem, mire való volt ez a nagy felzúdulás ellenem, illetve a fővárosi törvény reformja ellen, amikor még nem is jutottam abba a helyzetbe, hogy a fővárosi pártok vezetőivel tárgyalhassak. A leghatározottabban kijelenthetem, hogy *minden véleményt meghallgatok és alaposan megfontolok. Nem fogom magam kivonni a meggyőzésre alkalmas érvek elől,* sőt kijelentem, hogy

lényeges módosításokra is hajlandó vagyok, amennyiben ezeknek a szükségességéről meggyőznek.

Azok a kérdések, amelyek talán okai voltak ennek az előttem teljességgel érthetetlen felzúdulásnak, *tisztázódni fognak a nálam tartandó ankétek során.* Maga az a tény, hogy ankéteket hívtam össze, bizonyítja, hogy *a fővárosi reform tervezete még* nem végleges. Egy törvényjavaslat tervezetével állunk még csak szemben, amelyen

még sok változtatást, sőt lényeges módosításokat is lehet eszközölni

addig, amíg ez a tervezet törvényjavaslat formájában a képviselőház elé kerül. Hangsúlyozom, hogy engem kizárólag a főváros közönségének jól felfogott érdekei vezetnek, amelyeknél *szerepet játszanak pénzügyi megfontolások is.* A főváros érdeke új törvényt követel és *én bizonyosra veszem, hogy*

az adminisztratív természetű rendelkezések, amelyek arra hivatottak, hogy a főváros közigazgatását átszervezzék, — gyorssá, olcsóvá és egyszerűvé tegyék — általános megelégedéssel fognak találkozni.

A politikai természetű intézkedések természetesen bizonyos oldalon ellenállásra találnak, de hiszen ezen nem is lehet csodálkozni.

Scitovszky belügyminiszter közölte még a *Fővárosi Hirlap* munkatársával, hogy a javaslatot novemberben akarja a *Ház* elé terjeszteni. Ez év végéig le is szeretné tárgyaltatni a reformot, mert a fővárosi mandátumok december 31-én lejárnak. Ha sikerül ezt a szándékát megvalósítani, akkor *nem lesz szükség egyszakaszos* törvényre. De ha mégis úgy látná, hogy novemberben nem sikerül a *Ház* elé vinni, úgy *magába a javaslatba venné bele a mandátummeghosszabbításra vonatkozó részt.*

Scitovszky Béla belügyminiszter nyilatkozata alkalmas arra, hogy megnyugtassa a kedélyeket. A belügyminiszter készségét jelenti ki lényeges módosításokra is, ezekután türelemmel meg kell várni, hogyan alakul a helyzet az ankéten, amelyeket nyomon követ a törvénytervezet átdolgozása.

Siralmas a bauxitból készült út,
állapította meg Csármán Ferenc tanácsnok a pénzügyi bizottság ülésén

Becsey Antal nagy beszéde az útépítési krízis megoldásáról — Külső területen a keramitnak, belterületen a bitumenes útburkolókőnek van a legnagyobb jövője

A főváros egyik legégetőbb feladata az útépítés, illetve *útburkolás* problémájának megoldása. Ezzel foglalkozik ma minden szakember, az illetékes adminisztratív tényezőket is állandóan foglalkoztatja és az ujságok is napirenden tartják. Az általános érdeklődés ellenére is azonban *meglehetős nagy a zűrzavar,* rengeteg az egymásnak ellentmondó vélemény, aminek főoka az, hogy az egyes útburkolási rendszerek hívei egyoldalúan ítélik meg a kérdést, vajmi ritkán vannak tekintettel magasabb és általánosabb nézőpontokra.

Ebben a káoszban jóleső megnyugvással regisztráljuk

Becsey Antalnak

a főváros pénzügyi bizottságában elmondott beszédét, amely végre helyesen és csak a közérdek szemelőtt tartásával fogja meg a kérdést, rámutatva azokra a magasabb szempontokra, amelyeket csak a higgadt közéleti férfiú és a kellő tárgyi ismerettel rendelkező szakember láthat meg.

Becsey Antal mindenekelőtt rámutatott arra, hogy az első szempont az, hogy

lehetőleg hazai anyagokat kell használni útburkolásra,

még pedig magyar munkaerők alkalmazásával, mert ezáltal nemcsak a külkereskedelmi mérleg javul, de csökken a munkanélküliség is. Ugyanekkor azonban a szakember tárgyilagosságával megállapította, hogy *ezt az álláspontot nem szabad a túlzásig keresztülvinni,*

nem szabad minden anyagot válogatás nélkül jónak minősíteni pusztán azért, mert ez az anyag százszázalékig magyar.

Ennek illusztrálására felemlítette a Szent László utat, amelyet nemrégiben burkoltatott *betonnal* a főváros. Amikor beszédének ehhez a részéhez ért, történt

Csármán Ferenc tanácsnok

figyelemreméltó közbeszólása, amely szerint a Szent László úti betonburkolat egy része jó,

az az útszakasz azonban, amelyen bauxitcementből létesült a burkolat, egyenesen siralmas.

A tanácsnoknak ez a megállapítása egyébként *csak a mi cikkünk igazolása, amely a Fővárosi Hir-*

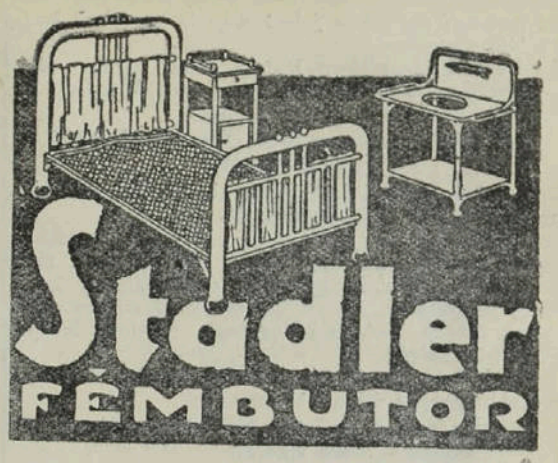

Eladási osztály: VI, Teréz körút 43. szám

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

Bründl János udvari szállító
Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON; József 515—19.

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06, Sürgönycím: Dunmész.
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

KOZÁK ANTAL KÁRDMÜVES ÉS LAKATOSMESTER
Budapest VIII, Üllői-út 58, Futó u. sarok (Villamos-megálló)

„IDEÁL" PAPLANGYÁR
SÁNDOR M. FERENC
BUDAPEST, IV, KAMERMAYER KÁROLY UCCA 1
Állami, városi és közintézmények szállítója

Proczeller Bálint kövező mester
Budapest, X. Korponai u. 11. Tel.: Kőbánya 74-84

KOVÁCS A. ÖDÖN GÉPÉSZMÉRNÖK
Budapest, VIII., Bezerédy ucca 8
Telefon: 382 — 93, 408 — 78.
Központi fütés-, vízvezeték-, csatornalelszerelési vállalata.

lap multheti számában jelent meg és amelynek konkluziója ugyanez.

De a közbeszólásra *Becsey* Antal rögtön szakszerűleg meg is okolta a bauxit-cementből épített út *használhatatlanságát*, mondván, hogy

azt alkalmazni nem lehet, mert túlságosan rideg és merev,

a forgalom nyomására tehát rögtön felrepedezik, azonkívül pedig túlságosan zajos.

Óvatosan kell tehát eljárni a hazai anyagok megválasztásánál is. Ugyanekkor bebizonyította már meglévő keramitutak hosszú élettartalmával, hogy *külső, perifériális, hosszú útvonalakon milyen előnyösen alkalmazható a bitumennel kiöntött hézagú keramit-burkolat.*

Majd ugyancsak rámutatott a bazaltkocka és a legújabb magyar útburkoló anyagnak,

a Debrecenben gyártott útburkolótéglának szép sikerére,

amely a legszebb reményekre jogosít azokon a belterületi uccákon és útvonalakon, ahol eddig alkalmazták.

Végigpillantva a számbajöhető rendszereken, *Becsey* Antal végül is — *Kozma* Jenővel teljes egyetértésben, — azt követelte, hogy miután erre az esztendőre *mindössze öt és félmillió pengő áll rendelkezésre,*

a kivitelnél a legfontosabb a helyes sorrend megállapítása,

ami *a hatos bizottságnak kell, hogy legyen a feladata.*

Mint ismeretes, *Kozma* Jenőnek a hatos bizottságra vonatkozó indítványát, amelynek szükségességét *Becsey* Antal is megokolta, *a pénzügyi bizottság általános helyesléssel magáévá tette.*

Várospolitikusok látogatása az állami pénzverő intézetben

Az *Állami Pénzverde* igazgatóságának meghívására az *Egységes Községi Polgári Párt* tagjai kedden délben *Kozma* Jenő, *Becsey* Antal és *Scheuer* Róbert vezetésével, mintegy ötvenen meglátogatták és megtekintették Körmöcbánya történelmi multú pénzverő műhelyének méltó örökösét: az Üllői úti modern intézetet.

A várospolitikusok csoportját *Surjánszky* Béla m. kir. bányatanácsos, h. igazgató és *Tömösváry* Zsigmond titkár fogadták, majd végigkalauzolták őket az üzemben levő gyártelepen. Az intézet vezetői nagy részletességgel ismertették az üzemben folyó munkát és bemutatták az ércpénzgyártás minden fázisát, amíg a bronz-, nikkel-, ezüst-, vagy aranyrudakból fillér, pengő, vagy csengő aranyérme lesz.

A látogatókat nagyon meglepte az intézet tökéletes berendezése, amelynek hírneve már a határokon túl is messze földön elterjedt, úgyhogy több külföldi állam nálunk készítteti ércpénzeit. A látogatás idején például éppen egyiptomi pénzt gyártott az intézet.

— Az állami pénzverde, amely a mult évben kisebb létszámcsökkentést hajtott végre — mondotta informátorunk, — most ismét *teljes kapacitással dolgozik.* A külföldi rendelések mellett a magyar pénzforgalom ellátása igénybe veszi az üzem egész teljesítőképességét.

— A folyó év első felében 39,286.362 darab egypengőst, 14,879.960 darab ötvenfillérest, 25.879.960 darab 20 fillérest, 32,255.530 darab 10 fillérest és 73,312.983 darab kétfilléres érmet vertek az intézetben. Érdekes, hogy ezekkel a nagy számokkal szemben az egyfilléres érmekből keveset, mindössze 300,000 darabot állítottak elő.

— A pénzügyi kincstár tervbe vette *a kettő- és ötpengős ezüstpénzek* kibocsátását is, ez azonban *egyelőre halasztást szenved.*

— A pénzverdében előállított ércpénzek oly kitünő minőségüek, hogy 39 milliónál több egypengős közül hibás volta miatt mindössze csak 2257 drb került vissza a pénzverdéhez. A magyar ércpénzek kitünő minőségét az is nagyban bizonyítja, hogy a hamisítók szinte eredménytelenül kísérleteznek és az utóbbi évek bünügyi krónikáiban alig fordult elő eredményes hamisítás.

ROYAL BENZINKUTAK

a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják

PAJOR LÁSZLÓ

BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM

Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

RÖCK ISTVÁN

és

Első Brünni Gépgyár RT.

Gyártmányaink:

Gőzgépek, Dieselmótorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser

Cukorgyári, Vágóhidi berendezések, Hütőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus présekBarfordet Perkins-féle mótoros utihengerek gyártása

Budapest, I., Budafoki út 70.

Telefon: József 461-51, 461-52, 461-53, 461-54.

Parafakőgyár R-t.

ezelőtt: *Kleiner és Bokmayer*

Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4.

Telefon: József 301-14, József: 301-16

Készít sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat. Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vizálló padló.

GRATZL LAJOS

okl. mérnök, építész, építési vállalkozó

Budapest, I., Horthy Miklós út 32.

LEFÉBER ÉS TÁRSA

Kut-, vízmüépítés és mélyfurási vállalat

Mélyfurások, kutatófurások, aknaépítés, alapozások, víztelenítések, szivattyútelepek, berendezése

Budapest VI. Bulcsu ucca 5. Telefon: Lipót 981-01 szám

PATAKI ÉS FARKAS

MÉRLEGÜZEM

BUDAPEST, VII., ROTTENBILLER UCCA 9

(BEJÁRAT PÉTERFY SÁNDOR UCCA) TELEFON: J. 373-68

Wörner J. és Társa

Gépgyár Részvénytársaság

Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár — Vasöntöde

Telefon: L. 905-74, 905-75. Budapest, V, Váczi út 48. Alap. 1867.

Seenger Béla

Márvány- és Kőipari R.-T.

Telefon: A. 521—28

Budapest, II., Kisrókus ucca 21. sz.

DÁVID ÉS DEUTSCH

KÖZPONTI FŰTÉS, SZELLŐZTETÉS, VIZVEZETÉK, CSATORNÁZÁS, ÉPÜLET- ÉS BÁDOGOSMUNKÁK MŰSZAKI VÁLLALATA

BUDAPEST, VII., RÓZSA UCCA 41. TELEFON: J. 430-91

BUDAPESTI HIRLAP

a legtartalmasabb magyar napilap!

Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

REDNER JENŐ

MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ

BUDAPEST, X., DANDÁR U. 17. TEL. J. 394-32

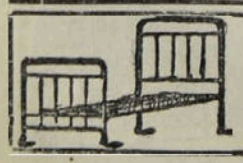

Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében

HIKKER

réz-, vasbutorgyár készítményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

DELMÁR BÉLA

okl. mérnök, építőmester

Budapest, VI. Benczur u. 17

Telefon 263-40

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ

Izléses, tartós, hygienikus! Színben, minőségben elsőrangú! Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.

Gyártja:

HUNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.

BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY

Gyárt különféle műszaki gumiárut

FISCHER ÉS HARTMANN

mázoló mesterek

Budapest IV, Képiró ucca 3 sz. TELEFON:

Fióküzlet: IX. ker. Tompa ucca 0 szám A. 847-73

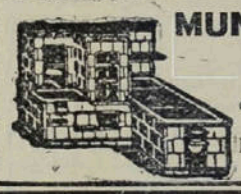

MUNKÁCSY GYULA

Cégtulajdonos:

Munkácsy Ernő

épület- és műlakatosmester, takarékfüzhely és kályhakészítő

Budapest, VII., Rózsa-u. 39.

Telefon: J. 512—30.

DÖMÉNY IMRE

EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG

festék-, bőztart.- és vegyiczikkek kereskedése

Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.

Telefon: Automata 886—51.

SZILÁGYI LÁSZLÓ

Pénzszekrény- és fressor-gyára

Tűzmentes páncél-szekrények, okmány vasszekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerű javításokat és szállításokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.

BUDAPEST, IX. LICIOM UCCA 37. SZÁM.

TELEFON: JÓZSEF 388—99.

Fával égetett darabos fehér meszet,

Ceresit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb épitő anyagot szállit bárhová kartelláron alul:

Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8. Telefon: Aut. 244-41.

CELLUNIT AJTÓVÉDŐK

a legtartósabbak

Gyártja:

EGYESÜLT MAGYAR CELLULOIDÁRUGYÁR RT.

VI., Szent László-út 38. Telefon: Lipót 995-57

ÁRVAY R. LÁSZLÓ

Pala- és cserépfedő- mester — Jókarbantartási vállalat. Elvállal: pala-, cserép- és kátrányfedők új fedését, javítását

Budapest, VII., Peterdy ucca 30. Telefon: József 351—06

FISCHER HENRIK

épületfakereskedő

Telefon: J. 628—00.

Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

Gálfi József, cipész mester, vállalkozó

Budapest, VII. Szövetség ucca 25. Telefonhivó: J. 305-13

KAUTNIK JÓZSEF *SZOBRÁSZ-MESTER*

ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.

BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

Tel.: Aut. 150-79

Hütő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek

Spitzer testvérek

Budapest, V., Vilmos császár út 42.

Tel.: Aut. 150-79

REICHENBERGER RÓBERT

RÉZMŰÁRÚ ÜZEM

Gyárt: vörösrézből, valamint más fémekből edényeket és készülékeket.

ALAPÍTTATOTT: 1888. TELEFON: JÓZSEF 366-14.

Arany- és ezüstérmekkel többszörösen kitüntetve!

BUDAPEST, VII. KERÜLET, SAJÓ UCCA 6. SZÁM.

SZÁVA SÁNDOR

EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA

Budapest, I., Budafoki-út 73. sz.

Telefon: Lágymányos 6—07.

MAKOVSKY FERENC

Budapest, VII. Abonyi-u. 4.

Fülöp Szász-Coburg Gothai herceg Ő királyi Fensége uradalmi épitőazo

TELEFON: J. 331-17

Hozzájárult a kormány az új központi kórház felépítéséhez

Nyomatékosan felhívta Pest vármegyét is nagyobb kórház sürgős létesítésére

Az új központi közkórház létesítésének ügye a hétfői napon döntő jelentőségű forduló ponthoz ért. *Vass* József dr. népjóléti miniszter *Ripka* Ferenc dr. főpolgármesterhez intézett leiratban értesítette a főváros közönségét, hogy *az új Rókus-kórháznak a Tisza Kálmán-téren való felépítéséhez hozzájárul.* A miniszteri leirat azonban még ennél a nagyjelentőségű döntésnél is továbbmegy. Már most

figyelmezteti a fővárost arra, hogy az új kórház az ágyhiányt csak igen kismértékben csökkenti és csupán az ismert egyéb mizériák szünnek meg vele, ezért a főváros már most gondoskodjon a további kórházfejlesztés előfeltételeiről.

A miniszter méltányolta továbbá azt a tényt is, hogy a székesfővárosi közkórházak férőhelyeit igen jelentékeny mértékben pestmegyeiek foglalják le, mert az ország legnagyob vármegyéjének — érthetetlenül és furcsán — közkórháza egyáltalában nincs,

utasította tehát Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye alispánját arra, hogy a központi vármegyei kórház ügyét sürgősen tűzze napirendre.

A főváros közegészségügyében döntő jelentőségű kormányleirat szószerint így hangzik:

69.211/1929. II. szám. A törvényhatósági bizottságnak folyó évi május hó 24. és folytatva 31-én tartott rendes közgyűlésében 701/1929. kgy. szám alatt hozott azt a határozatát, melyben kimondta, hogy a Szent Rókus-közkórház, továbbá a Kun uccai és Telepi uccai fiókkórházak megszüntetésével *a VIII., Tisza Kálmán-téren levő úgynevezett gázgyári telkek szabályozása után megmaradó területen Uj Szent Rókus-közkórház néven új központi kórházat épit,* továbbá hogy a Szent Margit-kórházat a Régi Szent János-közkórház megszüntetése mellett kibővíti és végül az I., Kelenföldön Szülő-Otthont létesít, ügykörömbe tartozó részeiben, a felhozott indokoknál fogva *azzal a megjegyzéssel hagyom jóvá,* hogy miután úgy a Tisza Kálmán-téren létesítendő új központi kórház, mint a bővítendő Margit-kórház építészeti megoldására vonatkozólag megfelelő tervek hiányoznak, a rendelkezésre álló területeken elhelyezhető betegférőhelyek száma ezidő szerint meg nem határozható s e tekintetben döntésemet a tervbevett férőhelyek száma mellett meghirdetett nyilvános tervpályázat eredményéig függőben tartom. Egyúttal kikötöm azt, hogy *a nyilvános tervpályázat feltételei a pályázat kiirása előtt hozzájárulásom, illetőleg döntésem végett hozzám felterjesztessenek.* Már most meg kívánom jegyezni azt is, hogy *a rendelkezésre álló telleknek a környező telkek megszerzésével, illetve felhasználásával való kibővítése a legnagyobb mértékben kívánatos és a megoldás lehetőségét nagy mértékben elősegitené.* Egyúttal értesitem a székesfőváros közönségét, hogy a tervbe vett kórházépítés és fejlesztés a székesfőváros kórházügyeiben egyre nyomasztóbbá váló nagyfokú hiányokat — bár a legégetőbb és legszomorúbb viszonyokat igyekszik megoldani, — csak némileg küszöböli ki, azonban a nagy férőhelyhiányon lényegesen nem segit. Ennélfogva nyomatékosan *felhivom a Székesfőváros Közönségét, hogy a fenti határozatban felsorolt tervek épségbentartásával és növelésével már most gondoskodjék arról, hogy a közeljövőben a székesfővárosi kórházak programba vett fejlesztése a szükségletnek megfelelően megtörténhessék.* Itt rá kívánok mutatni arra is, hogy a székesfővárosi közművek kiépítése sorrendjének megállapítása és a netalán függőben levő városrendezési kérdések eldöntése alkalmával, *már most különös tekintettel kell lenni azokra a területekre, amelyek a legközelebbi kórházi építkezésre kiszemeltettek, nehogy a közművek hiánya a közeljövőben nyilván szükségessé váló kórházépítések elé akadályt gördítsen.* Erről a székesfőváros közönségét azzal értesitem, hogy *a határozat pénzügyi fedezetének tárcám ügykörébe tartozó részei ügyében külön fogok intézkedni.*

Budapest, 1929. évi október hó 8.

Dr. Vass József s. k.

*

Ezzel a leirattal egyidejűen egy másik leiratban a miniszter arról értesítette *Ripka* Ferenc főpolgármestert, hogy *Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye közönségét nyomatékosan felhivta arra, hogy akár a székesfőváros területén, akár valamelyik népesebb megyei központi városban elhelyezendő nagyobb közkórház létesítését a legsürgősebben vegye tárgyalás alá és ily értelmű intézkedéséről hozzá mielőbb tegyen jelentést.*

A kormányjóváhagyással az Uj Rókus-kórház építésének utolsó akadálya is elhárult és most már valóban el lehet hinni, hogy az öreg Rókus napjai meg vannak számlálva.

A nagyfontosságú leirattal már a csütörtöki tanácsülés foglalkozik és legrövidebb időn belül összehívják a közkórházi bizottságot az építkezés további előkészítése ügyében.

A legjobb magyar folytonégő kályhák

KALOR és PERPETUUM

Óvakodjunk az utánzatoktól! Óvakodjunk az utánzatoktól!

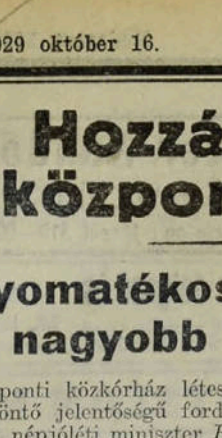

Budapest-Salgótarjáni Gépgyár és Vasöntő Rt.

(HIRSCH ÉS FRANK)

Budapest, VI., Aréna-út 128. Tel.: Aut. 100-20, 100-28, 100-29

Mintaraktár:

VI., Andrássy-ut 29. Telefon: 245—63.

Kapható minden jobb vaskereskedésben is.

Ülőbutor-állványt készít SINKÓ TELEFON: JÓZSEF 425—40
BUDAPEST, VII., GRASSALKOVICH U. 21. SAJÁT HÁZ.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., LAJOS U. 92, IV. EMELET.
TELEFON: AUTOMATA 625—78. SZ.

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal **WOLFF ERNŐ**
Sürgönycim: WOLFFEKE
Tel.: Lágymányos 13-82 Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101

Fűtés Viz Gáz *Szentgyörgyi és Társa*
Telefon: József 8-97 Budapest VIII, Baross-u. 88

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak

TELEFON: Automata 219—69. szám

alegjutányosabb áron szállítunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpaka, valamint alpaka-ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel

12 havi részletre

Árjegyzéket díjmentesen küldünk

ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Széchenyi u. 5.

Pontos címre kérjük ügyelni.

Az óriási kereslet folytán termelésünk annyira megnőtt, hogy

üzemünk gyártási költségei csökkentek és ezért

leszállitottuk az alanti tipusok árait

B 443
C 443
A 415
A 414
B 405

Az árak leszállitása ezeket a megbizhatóság és teljesitőképesség tekintetében az egész világon utólérhetetlennek elismert csöveket egy még szélesebb fogyasztóréteg számára teszi megszerezhetővé.

PHILIPS "MINIWATT"

Forduljon kereskedőjéhez!

Kisvasutak • Emelődaruk
Sodronykötélpályák
Modern szállítóberendezések
*
Roessemann és Kühnemann - Epp és Fekete
Egyesült Gépgyárak R. T.
Budapest, III., Római fürdő
Városi eladási iroda: VI., Berlini tér 2. sz.
*
Harmatta-féle vashordók, tartányok, csövek és oxigén

MAYER OTTÓ egészségügyi berendező központi fütés, szellőztetés és fürdőberendezési vállalata. Épület- és díszmübádogos, légszesz, vízvezeték, csatornázás és szivattyú berendezési telepe. Budapest, VII, Barcsa u. 9. Tel J. 360-70

Angol Stepney pneumatik

NE DOBJA EL

használhatatlannak vélt köpenyét, tömlőjét, hanem forduljon bizalommal a tökéletesen és legmodernebbül felszerelt *„FIT"* rendszerü pneumatik ujjáalakitó és javitóüzemhez

BÁLINT ERNŐ OKL. MÉRNÖK
BUDAPEST, V., ARANY JÁNOS UCCA 17.

Használjon „Seal Fast" tömlő- és köpenytapaszt. — Egy kisérlet után állandóan használni fogja.

Nagyban készülődik már a főváros a téli inség leküzdésére

A budai erdők tövében már szárad az avar, a pusztuló lomb alatt már ott lopakodnak a pesti és budai nyomortanyák szomorú árnyékai, a rőzsehordó gyermekek. A főváros szociálpolitikai ügyosztálya dicséretes jószándékkal készül a közeledő téli nyomorúság leküzdésére, hogy a tavalyihoz hasonló időjárás se találja felkészületlenül a törvényhatóság segítő kezeit.

Liber Endre tanácsnok,

a közjótékonysági ügyek irányítója, a szociálpolitikai bizottság legutóbbi ülésén ismertette azt a nem nagyarányú, de gondos programot, amellyel a főváros, szerény anyagi erejéhez mérten, segíteni igyekszik a téli nyomor idején ott, ahol arra szükség lesz.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa felkereste a tanácsnokot, aki terveit és javaslatait az alábbiakban ismertette:

— Az inségakciók keretében működő *étkeztetési akciók* fontossága egyre jobban növekszik a gazdasági viszonyok folytonos rosszabbodása folytán. Már az elmult télen is nagymértékben, több mint 6000-el fel kellett emelni a létszámot. Az ingyenebédben részesülő gyermekek száma a mult télen már 15.000 volt, a felnőttek száma is 3000-re emelkedett, úgynevezett

olcsó ebédeket pedig korlátlan számban osztottak ki a polgári- és népkonyhákon.

A tavalyi étkeztetési akciót a főváros hitelösszegén kívül támogatta a *kormány* és *Rothermere* lord 100.000 pengős ajándéka is nagyban segítségünkre volt. A jelekből következtetve

az idén télen is meglehetősen nagy lesz az inség,

ezért *az ügyosztály legalább a tavalyi mértékben akarja fenntartani az étkeztetési akciót,* de ehhez

póthitelre van szükség, mert az idei költségvetésben előirányzott fedezet nem elég.

Még leglább 577.000 pengő kell! Remélem, hogy ezenkívül újra számíthatunk a kormány segítségére és a társadalom nagyobb adományaira is, ami annál kívánatosabb volna, mert

az ebédre jelentkező gyermekek száma máris több, mint amennyire számítottunk.

— Az inségakció keretében újból megindítjuk a teljes *tejakciót* is, ennek további fejlesztésére azonban nincs szükség, mert *az iskolásgyermekek tejtáplálásáról a tanügyi osztály gondoskodik,* a csecsemők tejellátását pedig a Stefánia-Szövetséggel kooperáló anya- és csecsemőgondozó intézetek végzik.

— Teljes apparátussal megindult a *felruházási akció* előkészítése is. Még.

a téli hideg napok beállta előtt szétosztjuk a meleg holmikat a rászorulók között.

Számításom szerint az idén is *legalább 10.000 szegény gyermeket tudunk felruházni.* Ebben a számban azonban ninesenek benn a különféle társadalmi akciók adományai. A tavalyi kegyetlenül zord tél különösen megkínozta a tüzelőanyagban szűkölködő szegény embereket és tudja Isten, milyen veszedelmek származhattak volna ebből, *ha a főváros a kormány és magánosok támogatásával nem siet kellő időben és gyors elintézéssel segítségükre.* Egy újabb kegyetlen tél lehetőségére számítva, felhatalmazást kértünk a tanácstól, hogy

egyelőre ötven vagón szenet biztosítsunk a szegények között való szétosztás céljára.

Ha szükség lesz rá, akkor természetesen nagyobb szénmennyiségről gondoskodunk és *itt is számítunk újból a kormány és az önkéntes adakozók segítségére.*

— Nagy szeretettel gondozzuk a *csecsemőkelengye-akciót* is. Mivel a régi készletek egy része már elrongyolódott, gondoskodtunk a megújításról, sőt lényegesen szaporítottuk is, úgyhogy most már 1300 szegénysorsú szülő anyát tudunk állandóan kölcsön babakelengyével ellátni.

— E pillanatban még teljesen *nyilt kérdés,* hogy mi lesz az idei *karácsonyi munkanélküli segélyjel.* A folyó évre 200.000 pengő volt e célra felvéve a költségvetésben, de ezt a pénzt a közgyűlés utasítására a tavaszi rendkívüli segélyosztás alkalmával felhasználtuk, úgyhogy *e célra póthitelt kell megszavazni, ha valamit tenni akarunk.*

— A főváros teljesen átérzi a segítés szükségességét és a munkanélküliek nyomorúságát, de meg van kötve a keze. Egyrészt pénze nincsen, másrészt ismeretes a belügyminiszternek az a leirata, amelyben elvből ellene van minden ilynemű segítésnek és a munkaalkalmak nyújtását tartja fontosabbnak.

— Biztosan hiszem, hogy e szerény program keretein belül is nagyban hozzá fog járulni a főváros az inség enyhítéséhez, mert amit adunk, azt kellő időben és érző szívvel fogjuk nyújtani.

Morbitzer Nándor építész és építőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

Textilipari Feldolgozó és Értékesítő Szövetkezet
Budapest, VIII., József-körút 49. szám
Telefon: József 439—91. sz.

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

DONÁTH JÓZSEF
gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóldomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.
Telefon: 920—00 és 901—24.

„SANIT F" CEMENTHABARCSTÖMÍTŐ
Gyártja: POSNANSKY ÉS STRELITZ
aszfalt-, fedéllemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut. 228-29., Aut. 82-85.

LIKTOR FERENC
SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 79. TEL.: JÓZSEF 349-83.

VITÉZ ABUCSAY SÁNDOR
villamos erőátviteli berendezések vállalata
BUDAPEST, VII, AKÁCFA UCCA 41. TELEFON: J. 352-55.

Féregirtás, takarítás, ablaktisztítás
géppel és mérnöki vezetés mellett — Számos hatósági elismerés —
TELEFON: AUT. 504—84, 881—01
OTTOPAL ÉS TÁRSA
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

BŐHM NÁNDOR ÉS TÁRSA
AUTÓJAVÍTÓ- ÉS KAROSSZÉRIAGYÁR
BUDAPEST, VI., TÜNDE UCCA 10-44. sz.
(SCHLICK-GYÁR) TELEFON: LIPÓT 903-19. (SAJÁT TELEP)

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN,
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD UCCA 3.
TELEFON: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

NOVÁK ISTVÁN kőművesmester, építési vállalkozó
X., Maglódi út felőli Kada ucca 22.
Telefon: József 372-48.

FORT OSZKÁR és TÁRSA
műszaki iroda és vállalat
Tel.: J. 303-35
Központi fűtés, vízvezeték stb. berendezések részére
Budapest, IX., Angyal ucca 33

Tervez, épít, átalakít, tataroz
költségvetés és rajz díjtalan
HORVÁTH ISTVÁN ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
III., Vörösvári út 71 Kedvező fizetési feltételek

Rába-Krupp
Rába-A. F. A
Autóbuszok
Teherautók
minden nagyságban.
Minden speciális célra is alkalmas, minden tekintetben legmodernebb kivitelben készülnek
MAGYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R.-T.
AUTOMOBILGYÁRÁBAN
Központi Igazgatóság: Budapest, V. Deák Ferenc ucca 18
Telefon: 818—50 és 818—59
Budapesti javitóműhely és alkatrészraktár:
Keropesi út 26. Telefon: József 453-84
Gépkocsik, alvázak bemutatása Budapesten is költségmentes

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 668-23

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és épitőmesterek, épitési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhid ucca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

Öröklakások
1-2-3 és többszobás
hall és összes mellékhelyiségekkel, egyszobásak hálófülke és fürdőszobával, Buda legszebb részén, a Belvároshoz közel, villamos, autóbusz,
olcsó áron, kedvező feltételekkel
1—2000.— pengővel leköthetők
és 1929 októberben beköltözhetők.
Előjegyzések más házakra is.
Kérjen díjtalan tervrajzot.
„Fészek" Szövetkezet, VII., Rákóczi út 72

CUSTODIS ALPHONS
MERNÖKI IRODA ÉS ÉPITESI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPITASI ÉV 1876
Gyárkéményépités
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék épitése és tervezése

WEISZ MIHÁLY
mérnök, épitési vállalkozó, csatorna- és mélyépitő
Balaton ucca 2. Telefon: 257-66

Rozsnyai Izidor
vízvezeték, csatornázás, központi fűtés, légszeszvezeték berendező, épület- és díszműbádogos
VII., Thököly-út 75. sz.
Telefonszám: József 326—69

Aluljárókkal oldják meg a halálsorompók problémáját

A hirhedtté vált halálsorompók ügye a legközelebbi napokban újra szőnyegre kerül és nincs kizárva, hogy olyan fordulat következik be, amely döntő lendületet ad a kérdés megoldásának. Mint ismeretes, a főváros közvéleménye a veszedelmes ceglédi vonalnak a körvasútra való kihelyezését követelte, a városrendezési szakértő, *Wargha* László pályamélyítést javasolt, míg a *Máv.* végül is a töltés megfelelő magasságú feltöltése mellett döntött, azzal a kikötéssel, hogy a főváros vállalja a 30 millió pengőnyi költségek felét. Amint a *Fővárosi Hirlap* megírta,

a lakosság egyhangúan tiltakozott az ellen, hogy a halálsorompók helyett kínai fal válassza el az érdekelt városrészeket a belterületektől

s ezzel lényegében még rosszabbodják a helyzet. A tanács is megfontolás tárgyává tette, hogy ehhez a rossz és népszerűtlen megoldáshoz hozzájárulhat-e a polgárság adófilléreivel, sőt hallottunk a tanácsban olyan hangot is, amely egyetlen fillérnyi hozzájárulást is ellenzett, arra hivatkozva, hogy az átépítés a vasút feladata. Ez az álláspont lényegében nagyon helyes és igaz, de tagadhatatlan az is, hogy végeredményben a főváros sem zárkózhatik el ilyen akció elől, ha másképpen nincs mód a lakosság jogos igényeinek kielégítésére és biztonságának megvédésére. A Máv.-nak, úgy tudjuk, nem sürgős a kérdés, szankciók pedig nem kötelezik ilyesmire, mert 70 év előtt, mikor az Osztrák Vasúttársaság e vonalat építette, még mindenütt messze a várostól külterületen haladt.

Annál örvendetesebb, hogy a közelmultban felmerült *egy harmadik megoldás* lehetősége, amely ellen a vasútnak sem lesz kifogása, nem jár a főváros számára túlnagy áldozatokkal és Kolumbusz tojása módjára oly megoldást javasol, amely elkerülhetővé teszi a pályatest feltöltését, a „kinai falat" is. A terv az *Egységes Községi Polgári Pártból* indult ki és lényegében az, hogy

felüljárók, pályafeltöltés, lesüllyesztés vagy kihelyezés helyett a halálsorompók helyén aluljárókat létesítsenek.

Ez a megoldás a közóhajt is úgy-ahogy megközelíti, nem kerül többe 2—3 millió pengőnél és aránylag rövid idő alatt megvalósítható lenne. A tervet — értesülésünk szerint — a Máv. illetékes tényezőivel is közölték már, ott kedvező fogadtatásra is talált. A halálsorompók megszüntetésére vonatkozóan

Kozma Jenő dr.

a következőket jelentette ki:

— Most már évek óta számtalan terv merült fel. Az ankéteken minden párt kísérletezett, próbálkozott e kérdéssel. A *Máv.* végül is kimondotta, hogy a ceglédi vonal pályáját föl kell emelni. Ez a munka pedig cirka 30 millióba kerül. Nem hiszem hát, hogy valaha megépüljön, mert a kormány nincs abban a helyzetben, hogy egyik napról a másikra 30 milliót kidobjon. De nagy kérdés az is, hogy a ceglédi vonalra abszolut szükség van-e. En nem vagyok vasútpolitikus, de nem tudom, miért kell a ceglédi vonalon befutó vonatoknak a nyugati pályaudvarra érkezni, miért kell megkerülni a fél várost. A keleti pályaudvarra, máris érkezik 3—4 vonat, amely Cegléd felől jön. Nézetem szerint tehát

megszüntethetők lennének a sorompók e vonalrész teljes felhagyásával.

Megszüntethetők lennének úgyis, ha a körvasútra még egy második vágányt építenek, ez biztosan nem kerülne 30 millióba, de ha mindez keresztülvihetetlen,

van egy másik javaslatom.

— Az egész világon látjuk, hogy milyen nagyszerű aluljárókat tudnak építeni. New-York és New-York—Yersey között láttam nagyszerű aluljárókat, mért ne lehetne nálunk ily módon két városrészt összekötni, úgy, hogy ezen az alagúton a villamosok is átmehessenek. Megcsináltuk a számításokat és ezek azt mutatják, hogy

egy-egy aluljáró költségei alig haladják meg a 4—600.000 pengőt.

Meg vagyok győződve, hogy ha ezt kérjük a kormánytól, *nem fog előle elzárkózni.* A vasútvonal felemelésének én sem vagyok barátja, mert a nagy töltés még jobban elzárná egymástól a kerületeket. A pénzügyi bizottság *errevonatkozó indítványomat elfogadta* és a tanács, remélem, hamarosan elkészítteti a szükséges számításokat és terveket. Esetleg az elérhető megtakarításokból is kikerülne az aluljárók egész építési költsége, minden külső segítség nélkül.

Érdeklődtünk a *Kozma*-féle terv iránt

a műszaki ügyosztályban

is és a szakemberek véleményét a következőkben foglaljuk össze:

— Az elgondolás *nem rossz és nagyban leegyszerűsíti* a *problémát.* A feladat azonban nem oly egyszerű, amilyennek az első pillanatban látszik. Olyan aluljárókat kell ugyanis létesíteni, amelyeken a villamosforgalmat is le kell bonyolítani, ami annyit jelent, hogy legalább hat-hét métert kell lemenni a földszin alá. Ennek megfelelően a be- és kifutókat sem szabad túlságosan meredekre építeni, hanem mindeniknek legalább 150—150 méter hosszúnak kell lenni, ha azt akarjuk, hogy a járművek és villamosok akadálytalanul járhassanak át. Ez a háromszáz méternél hosszabb, meglehetős mély lesüllyesztés tehát problematikus is lehet különösen ott, ahol már beépített uccák vannak, de számolni kell a víztelenítés és a közművek, csatornák átvezetésének feladatával is, amelyek technikailag nem megoldhatatlanok ugyan, de annyira költségesek, hogy például ezek késleltetik az arénauti, már meglevő aluljáró mélyítését annyira, hogy ott a villamossineket is át lehessen vezetni.

*

Ha a törvényhatóság a *Kozma*-féle megoldást elfogadja, a műszaki kivitelre minden bizonnyal meglesz a lehetőség és a fejlődés új perspektívája nyílik meg hamarosan három nagyterjedelmű, népes városrész előtt. A halálsorompók ügyében — egyébként — értesülésünk szerint, *pénteken, 17-én lesz a döntő értekezlet.*

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váczi-út 4.

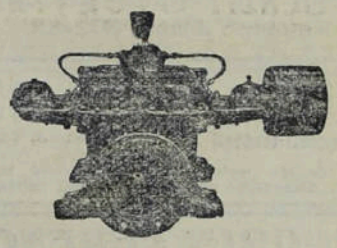

Telefonszám: 222-10. Sürgönycim: Duplex.

SZÁLLIT:
Gőz-, centrifugái-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

Welvárd és Kutasi
okleveles mérnökök.
Gyárkéményépítés. Kemenceépítés
Kazánbefalazás. Gépalapozás.
Budapest, IV., Muzeum-körút 21.
Telefon: Automata 835—64.

MIKA TIVADAR
RÉZÁRUGYÁRA
BUDAPEST, VII, KAZINCZY UCCA 47
TELEFON: JÓZSEF 428—27

KŐNIG GYÖRGY
Budapest, VII., Hársfa u. 17
Kőművesmester, építési vállalkozó

ÜVEGFESTÉSZETI ÉS ÜVEGMOZAIK MŰIEREM
PALKA JÓZSEF
Magyarország ezüstkoszorús üvegfestőmestere
Budapest, VIII., Baross-u. 59. Tel. J. 302-28. Alapíttatott 1894

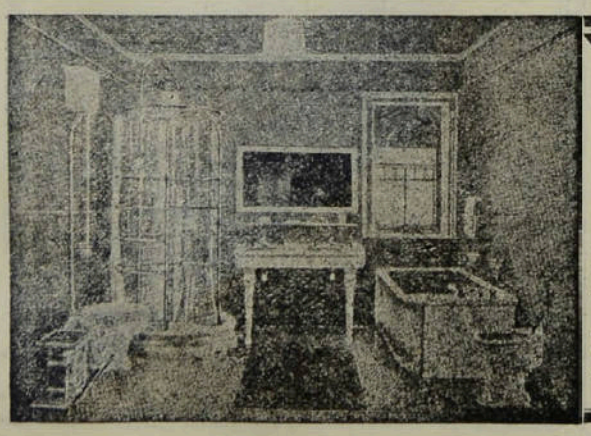

Központi fűtés
Vízvezeték-
berendezés
Bádogosmunkák

SÁMUEL GYÖRGY
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 45.
Telefon: Aut. 223-62. Alapítási év: 1886

MAGYAR BŐRSZÉK IPAR
PIPISZ VILMOS UTÓDAI
BUDAPEST, V., MÉRLEG UCCA 4
Telefon 810-56
SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ
valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok, modern ebédlőszékek, adott tervek és rajzok szerint is. Lakberendezési tárgyak.
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javítjuk, átfestjük és átalakítjuk
Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

SCHIFF MIHÁLY
paszományos-mester, Budapest, IV. Prohászka Ottokár ucca 8. (Félemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-76.
A legszebb kivitelben készítek mindenféle **butorpaszományt,** plimő- (papian) zsinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. **Női ruhadiszeket,** bojtokat, rojtokat, övcket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárzsinórokat, továbbá selyem- és gyapjúfonal adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

KŐBÁNYAI KÁTRÁNY- és ASZFALTIPAR
FRIED és GRUBER okl. mérnökök / X., Gyömrői-út 64 / Tel.: J. 449-44
GYÁRTMÁNYAINK: bőrlemez, szigetelőlemez, aszfalt fedéllemez (szagtalan), facement, kiöntő aszfalt, aszfalt coulé
VÁLLALUNK: Tetőfedést minden kivitelben, szigetelési munkákat, víztelenítési munkákat, aszfaltozást

Alapítási év: 1868 **CRISTOFOLI VINCE** Telefon: J. 381—47.
KŐPADLÓ, FAYENCE FALBURKOLAT
BUDAPEST, VII., GIZELLA ÚT 31.

Mandorff és Társa
Vas, fémlakatos és gépjármű áru munkák üzeme
Budapest VI., Szabolcs ucca 9.
Telefon: Aut. 142—67.

CSUKA GÉZA
ASZTALOSMESTER
ÜLŐ-BÚTOR SPECIALISTA
BUDAPEST, VII., FRANCIA ÚT 44. SZ.
TELEFON: JÓZSEF 449—46.

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Vig ucca 24. — Telefon: József 385—52.

GOMBOS ANDRÁS MŰASZTALOS M.
BUDAPEST, VII, BESNYŐI UCCA 5. SZ.

Magyar Mosó- és Fertőtlenítő-Gépgyár Részvénytársaság
Telefon: Aut. **625-23.** ● Budapest, III., Lajos ucca 115. sz.
Fertőtlenítő berendezések
Mosoda berendezések
Gőzfőzőkonyhák
Központi fűtések
Eddig 2000-nél több berendezés üzemben.

PARKETTA Szék-és Faárugyár Rt.
azelőtt **JAUERNIK ISTVÁN**
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok színházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozettülések stb

NEUSCHLOSZ—LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPAR R.T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA
VÁROSI IRODA: IV, PETŐFI SÁNDOR UCCA 9. SZ.
TELEFON: AUT. 890—47.
GYÁRI TELEFON: LÁGYMÁNYOS 582—20, 11—79.
PARKETT- ÉS ÉPÜLETASZTALOS MUNKÁK!

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

Usetty Ferenc emlékére

serlegavató jubileumi ünnepséget rendeztek a Ferencvárosban

A napokban mult tíz esztendeje, hogy néhány lelkes polgár a Ferencvárosban lerakta az ottani *Polgári Kaszinó* s ezzel a mai *Egységes Községi Polgári Pártszervezet* alapjait. Az alapítók élén a kerület népszerű képviselője és a *Kaszinó* elnöke, *Usetty* Béla és fivére állottak. Az összeomlás zürzavarában, abban a veszedelmes kaoszban, amelynek hullámai akkor az egész polgári konszolidációt elnyeléssel fenyegették, kicsi, de erős sziget volt akkor a ferencvárosi kaszinó, ma pedig már a főváros egyik leghatalmasabb polgári szervezete, amelyben higgadt, megfontolt és munkás kispolgárok ezrei tömörültek hadseregbe, hogy őrködjenek a polgári rend, a békés munka, a megértés és a kölcsönös megbecsülés: ama elvek uralma fölött, amelyek az egységes párt alapját képezik.

A nevezetes évforduló alkalmából a kaszinó és a pártszervezet *jubiláris díszközgyűlést* és lakomát rendezett, amelyen többszázan vettek részt. Jelen voltak: *Kozma* Jenő, *Fejér* Ottó, *Rubinek* István, *Dési* Géza országgyűlési képviselők, *Gaár* Vilmos és *Bittner* János felsőházi tagok, bibiti *Horváth* János, *Haller* Károly, *Wellisch* Andor, *Böhn* József törvényhatósági biz. tagok, *Muzsikó* István kerületi előljáró, több fővárosi tisztviselő, továbbá nagyszámú és előkelő közönség.

Usetty Béla elnök üdvözölte a megjelenteket és ünnepi beszédében ismertette a *kaszinó* és a pártszervezet történetét. Visszapillantást vetett az elmult tíz esztendőre s rámutatott arra, hogy e kerület polgársága *1920-ban tizenkétezer szótöbbséggel küldte be a nemzetgyűlésbe fivérét, az alapító Usetty Ferencet.* Azóta mindig sikert ért el a párt összetartása, ereje és becsületes iparkodása, a polgárság és az ország érdekében kifejtett munkássága.

A díszközgyűlés közönsége nagy és hosszas tapssal fogadta az elnöki beszámolót, majd az ő indítványára *Pavlik* Ferenc ny. rendőrfőfelügyelőt egyhangúlag ügyvezető elnökké választották.

Az elnök ezután felolvasta *Ripka* Ferenc meleghangú levelét, amelyben üdvözletét küldte a jubileumra és kimentette távolmaradását. A főpolgármestert lelkesen megéljenezték.

A díszközgyűlést ünnepi lakoma követte, ezen *avatták* fel a jubileumra alapított *díszes ezüst serleget is*, amelyet az első elnök, *Usetty* Ferenc emlékének szenteltek.

— Ez van a serleg oldalába bevésve — mondotta avatóbeszédében *Usetty* Béla —: *„A ferencvárosi polgárság összetartása, összetartásában rejlő ereje mindenkor a haza jövőjét és dicsőségét szolgálja".* Ez a polgárság eddig is e jelmondat szerint élt. *Usetty* Ferenc emlékezetében ápolta az összetartást, szolgálta a haza javát és dicsőségét a maga tehetsége, ereje szerint. Ezt fogja tenni bizton a jövőben is. És ez az erő, ez az összetartás, ez az emlékezés, amely megalapítója szelleméne szól, minden időben biztosítani fogja a párt fennmaradását

Erre ürítette a serleget.

Usetty Béla nagy tetszéssel fogadott beszéde után még *Rubinek* István, *Fejér* Ottó és *Dési* Géza országgyűlési képviselők mondtak felköszöntőt, majd a polgárság az *Egységes Községi Polgári Párt* központi elnökét, *Kozma* Jenőt kívánta hallani. *Kozma* Jenő beszédében érintette a *fővárosi törvénytervezet körül támadt viharokat.* Kijelentette, hogy a tervezet politikai része ellen neki is vannak kifogásai. Ezeket nem fogja véka alá rejteni és bízik benne, hogy végleges szövegezésében a törvény erős bástyája lesz az autonómiának és a polgárság kívánságainak.

Kozma Jenő nagyhatású beszéde után *Gaár* Vilmos felsőházi tag szólalt fel, majd *Lillin* József, egy egyszerű ferencvárosi munkás beszélt. Arra kérte a magyar munkaadókat, hogy ha kenyeret és munkát adnak, ne azoknak nyujtsák, akik a magyar haza ellen törnek, hanem adják a nemzeti alapon megszervezett magyar munkásságnak. Végül *Böhn* József tolmácsolta a társegyesületek és szervezetek jókívánságait. A nagy társaság a késő esti órákig a legjobb hangulatban maradt együtt.

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Előkelő kávések. A kávésmesterség a pesti üzleti világban mindig előkelő helyet foglalt el. Régi patricius családok űzik ezt a foglalkozást és Glück Frigyes méltóságos úr, Gundel, Steuer Marcel és a többi neves kávések és vendéglősök sohasem fogják restelleni, hogy ifjú korukban hangerlit hordtak a hónuk alatt. Nincs is ebben szégyelni való. Ujabban azonban a sorrend mintha megváltozott volna: a legelőkelőbb poziciókból lépnek erre a pályára. Az elmult nyáron *Fónagy* Aladár, az ismert és előkelő bankdirektor nyitott *Florida* címen kávéházat és a napokban a Vörösmarty téren budai *Goldberger* Leó dr. nagyiparos *Parisette* nevű kávéháza nyílik meg. Igaz, hogy mindketten a saját házukban rendezték be vállalkozásukat, amelyet bizonyára siker fog kísérni.

A Rima egy pengővel hét pengőre emelte az osztalékot. A *Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Részvénytársaság* ma megtartott igazgatósági ülése az előterjesztett 1928—29. évi mérleget jóváhagyta. Az üzletév nyeresége *3,423.545 P 41 f*, az előző évi *2,917.307 P 97 f*-rel szemben. A társaság 67·9 millió pengő értékű áruforgalmat bonyolított le. A kedvezőbb eredmény az exportárak javulásából eredt, a termelés és forgalom megnövekedése is csak a *kivitel nagyobb felkarolása révén volt elérhető.* A belföldi üzlet az előző év keretei között mozgott. Az igazgatóság a f. é. október 30-ára egybehívandó közgyűlésnek *7 pengő osztalék kifizetését fogja javasolni a mult évi 6 pengővel szemben.* A társaság különböző jóléti alapjai javára, valamint közművelődési és közjótékonysági célokra 215.000 pengőt fog fordítani.

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929. évi október hó 14-én tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) Nagyobb és kisebb építkezésekre:

1. Az Általános Ház- és birtokforgalmi r. t. II., Retek u. 79. sz. IV. em. bérház módosított terveit, terv. Fónagy Béla V., Harmincad ucca 3.
2. Tauszig Vilmos VII., Szövetség u. 17. IV. em. bérház, terv. Vogel Jenő VII., Erzsébet krt. 40.
3. Gömöri Elekné VI., Szondy u. 54. V. em. bérház, terv. Vajda Andor és Pál II., Retek u. 53—57.
4. M. kir. Dohányjövedék közigazgatósága X., Tárna u. 7728/4/12. IV. em. raktárépület.
5. M. kir. Budapesti Első Honvéd Vegyes dandárparancsnokság X., Zsoldos u., altiszti, legénységi épület és konyha.
6. Kovaltsik Béla III., Berend u. 18540/4. családi ház, terv. Preisinger Ferenc III., Kisceli út 61.
7. Schenk Lajosné VII., Erzsébet királyné út 1959., 1961. stb. hrsz. földszintes lakóház, terv. Jónás Sándor V., Lipót krt. 15.
8. Fischer Mihály VI., Lőcsei út 30182. földszintes lakóház, terv. Havasi Sándor VII., Jósika u. 13.
9. Mező Sándor I., Péterhegy dülő 684. hrsz. földszintes lakóház, terv. Portéka Jenő, Pestszentlőrinc, Wlassics Gyula u. 51.
10. Bársony Mihály VII., Kerékgyártó u. 30995/3. földszintes lakóház, terv. Horváth Gyula, Pestújhely, Báthory Győző u. 39.
11. Bricki Rudolf III., Selmeci u. 26. földszintes családi ház, terv. Stréber és Schmidt I., Krisztina körút 13.
12. Németh Péter I., Magyarádi út 4368/14. hrsz. földszintes lakóház, terv. Havasi Sándor VII., Jósika ucca 13.
13. Altenbach Róbert I., Sasad 2435/8. új hrsz. földszintes lakóház, terv. Márton Ferenc I., Béla király út 42.
14. Persőtzi József I., Albert ucca 3750. új hrsz. magas földszintes lakóház, tervező Hronek János I., Horthy Miklós út 140.
15. Anfang József és Recsnik Sándorné Alsórákosi rétek 2004., 2005/11/5. hrsz. földszintes lakóház, tervező Sziegl Alfréd Komócsy ucca 33/b.

B) Nagyobb és kisebb átalakításokra:

1. Auerbach Ambrus Pósa Lajos u. 31484/18. hrsz., tervező Kremsner György VII., Fűrész u. 11.
2. Márton Ferenc Kenyeres u. 37. 17328. új hrsz., terv. Wiedermann Ágoston San Marco u. 5.
3. Iványosi Szabó Alojzia Selmeci u. 32. sor. 17433. új hrsz., terv. Feith Mihály V., Személynök u. 25.
4. Buzi Sándor Vörösvári út 79. 18124. új hrsz., terv. Nagy Ferenc I., Rozmaring ucca 9.
5. Dr. Zlinszky Jánosné Pasaréti út 11656/12. új hrsz., terv. Walter Ferenc I., Királyhágó u. 2.
6. Czintoi Demeter Pálvölgyi dülő 15728. új hrsz., terv. Kiss Sándor Föld u. 30.
7. Egri Boldizsár Németvölgy dülő 8132/1. új hrsz., terv. Budai József, Kelenvölgy.

Kövezés, út-, csatornaépítés, beton- és lapburkolás
Tervezés, díjtalan költségvetés!
GRAVIESER ALBIN építési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 13—45. sz.

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapítatott: 1895. A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

Thiergärtner és Stöhr rt.
egészségügyi és fűtőberendezések gyártása és felszerelése
Budapest, I. ker., Budafoki-út 9-11.
Telefon: József 363-51. • Telefon: József 363-51.

Rosenthal István
sütő-, cukrász, hus-, fa- és vegyipari gépgyártó és javítóműhely
TELEFON: J. 450-89.
Budapest, VII., Dob ucca 90. szám.

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI Wesselényi u. 30

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

ILKOVITS J.
Központi fűtések és vízvezetéki berendezések vállalata
BUDAPEST, VI, ANDRÁSSY ÚT 92
Telefon: Aut. 12—07. sz.

Tőzsdei Kurir.
A legrégibb és legtartalmasabb közgazdasági ujság. Minden számában komoly, szakszerű cikkek tárgyalják és bírálják az aktuális gazdasági és pénzügyi eseményeket. Érdekes eredeti riportok, változatos hírrovat és külföldi tudósítások.
Tőzsdei Kurir
kapható minden ujságárusító pavillonban és minden ujságárusnál. Egy példány ára **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V., Wekerle Sándor ucca 3. — Telefon: 807—10.

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Asztalgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépítő-vállalkozó.

REDŐNYÖK Gerő és Győry redőnygyár
Budapest VII, Elemér ucca 31 (a Keleti p.-u. mellett)
Telefon: József 314—33. szám

IFJU CRISTOFOLI VINCE
padló és falburkoló vállalata
Telefon: Lipót 921—55.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 18—20.

Mész, cement, gipsz
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII, Beniczky ucca 6. sz.
Telefon: József 302-83.

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
BUDAPEST VIII, BÉKÉS UCCA 1. sz.
(Omnia Mozgóval szemben) Telefon: J. 350-18
Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

SPORIK FERENC
tetőfedőmester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala, műpala, cserép és kátránylemezzel fedett tetők javítását és jókarbantartását
Budapest, III., Pacsirtamező-u. 53. Tel.: Óbuda 625-72

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva
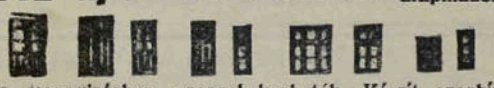
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készít azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legegyszerűbb kivitelben Malomsoky József asztalos-árugyár rt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

Az 1924. évi XVIII. t.-c. alapján szervezett
IPAROSOK ORSZÁGOS KÖZPONTI SZÖVETKEZETE
Postatakarékpénztári szla: 10517 — Postatakarékpénztári csekkszámla: Kisipari hitelakció: 44600 — Girószámla: Magyar Nemzeti Bank — Táviratcím: IPKÖZPONT

TELEFONSZÁMOK:
Központi osztályok:
V., Nádor ucca 22. Aut. 253-33. Aut. 253-37. Aut. 151-35. Aut. 212-14. Igazgatóság. Titkárság. Pénzügyi osztály. Ellenőrzés. Könyvelés.
Bérosztály: L. 996-62. Nádor ucca 21.
Építőipari osztály: L. 912-32. Nádor ucca 18.
Faipari osztály: L. 996-61. Nádor ucca 21.
Kisipari hitelakció: Aut. 253-33. Nádor ucca 22.
Kereskedelmi osztály: L. 996-61. Nádor ucca 21.
Textil közszállítási osztály: L. 902-32. Nádor ucca 18.

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök — **ENÖKL ELEMÉR** okl. mérnök, építőmester
építési vállalkozók
BUDAPEST, VIII, BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 385-97

Nemzetközi vásár a tó fenekén?

Becsey Antal elítéli a szerencsétlen ötletet

A nemzetközi vásárok igazgatósága, mint a lapok megírták, most dolgozik a tavaszi vásár előkészítésén, melynek kereteit az eddigieknél lényegesen nagyobbra akarja kiterjeszteni. Ezekkel a tervekkel kapcsolatban merült fel az a gondolat, hogy *a városligeti tó betonos medrét is vásárterületnek kell nyilvánítani* a korcsolyacsarnokkal együtt s meg kell kérni a fővárost arra, hogy a tóba május elseje helyett, csak a vásár után, tehát május végén bocsássa be a vizet. Nem tudjuk, hogy a Korcsolyázó Egyesület, amelynek drága hűtőberendezése van a mederbe beépítve, mit szól ehhez a tervhez, de

vétót kell ellene mondani a jóizlés és a tavaszi Városliget szépségének megvédése érdekében.

Más lapra tartozik, hogy a tervet egyébként is szerencsétlennek tartjuk, mert a városligeti tó feneke nemzetközi vásárok számára nem alkalmas. A nemzetközi vásárok kérdésében a leggyakorlatibb és műszakilag is kiváló tudású törvényhatósági bizottsági taghoz,

Becsey Antalhoz

fordultunk, aki ebben a kérdésben a következő véleményének adott kifejezést:

— Hallottam a városligeti tó felhasználásáról:

nem tartom megoldásnak, még ideiglenes megoldásnak sem.

A nemzetközi vásárok jelentősége *sokkal nagyobb, semhogy ilyen apró-cseprő kísérletezésekkel meg lehetne e problémát oldani.* Az én megítélésem szerint a permanens vásárok számára

a legalkalmasabb terület az épülő helyi-kikötő lenne.

A város fejlődésével ez a vidék remélhetően sokkal közelebb lesz a város belterületéhez, mint ma van, különösen ha a ferencvárosi Dunapart a közraktárak kitelepítésével és a teherpályaudvar kihelyezésével felszabadul és beépül. Itt kapcsolódik a kérdéshez a tavaszi vásárok ügye is, amellyel az érdekeltségek is csak igen kevéssé vannak megelégedve és *gyakran támadnak vagy negligálnak.* Ezeknek a bírálatoknak van is alapja, bár tagadhatatlan, hogy a *Budapesti Vásárok* hasznos szolgálatokat tettek az idegenforgalom élénkítésének. Szerintem azonban

nem parádés vásárokra van szükség, hanem szezón-, illetve állandó vásárokra,

amelyek az egész éven át szakadatlan idekötnék az érdekeltségek figyelmét. Ezekre a vásárokra lehetne — mint már sokszor hangoztattam — a Balkán és a Levante egy részének áruit: nyersbőrt, gyümölcsöt, dohányt stb. stb. tárolni, a mi részünkről pedig *ide kellene koncentrálni a gabonapiacot.* De mindehhez szervezettség és tőke kell. A tőke szívesen jönne ide üzletet csinálni és kapható volna a vásárok megorganizálásában való szerepre is. A balkáni termelőket és kereskedőket is a tőke segítségével lehetne idecsalogatni: lombardkölcsönök nyújtásával.

— Tehát *tőke, raktárak és árucsarnokok kellenek mindenekelőtt.* Ezért elkerülhetetlen mindenekelőtt, hogy a főváros is szerepet vállaljon valami formában a probléma megvalósításában s

egy erős szervezet, vagy intézmény kezére kell bízni a dolgot a mai kisméretű magánvállalkozás helyett.

A mai kirakodóvásár-szerű nemzetközi vásároktól több nagyjelentségű iparág:

a nehézipar, a textilipar, a gépipar nagyrészben távoltartja magát

— A fővárosnak az összes érdekeltségekkel, az export-importőrökkel, a kereskedelmi, ipari és hajózási vállalatokkal, a nagybankokkal kell megbeszélni a vásárkérdést is. A helyikikötőt, mint vásári intézményt is egy erős kézre kell bízni s ha ez mind megtörténik, *akkor nem kell félteni sem a kikötő, sem a budapesti vásárok jövőjét.*

IDEÁLIS OTTHON:
mindenkinek a leghőbb vágya. Ilyet biztosíthat magának társasházainkban: a krisztinavárosi „Attila-udvar"-ban és a Horthy Miklós-úti „Árpád-udvar"-ban. — Adómentes, 2—3—4 szobás, legszolidabb építkezésű, meglepő olcsó, fixáru
KERTES ÖRÖKLAKÁSOK
Hall, loggia jövedelmező üzlethelyiségek, kényelmes törlesztés Kívánatra képes prospektus. —
A „Centrum" öröklakásai a legkapósabbak! — Árvapénzek elhelyezésére alkalmasnak nyilvánittattak! Biztos tőkebefektetés, 12% tiszta jövedelem
„CENTRUM"
Házépítő- és Ingatlanvállalat m. sz., Horthy Miklós-út 9. (9—12, 3—5-ig. Telefon: J. 442-25)

Tökéletes tűzoltókészülék mindenféle tűz esetében a

PERKEO habzó anyagu tüzoltókészülék
PERKEO tűzoltókészülékek gyára
Rosenthal József Budapest, V, Tükör-u. 4

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gep- és szállitóeszközgyár
Budapest, X. Kápolna-tér 27-29. Telefon: J. 395-80.

KŐNIG JÓZSEF
OKL. MÉRNÖK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: JÓZSEF 424—69.
Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Muzeum-körút 41.
TELEFON: AUT. 860-96. □ TELEFON: AUT. 860-96.

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK
Központi fütés-, vízvezeték- és csatornázási vállalat
Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jegyszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

ASZFALT és KÁTRÁNYIPAR R.-T.
Budapest, V., Nádor ucca 12
Telefon Aut. 262-81, 262-81
GYÁRAK: Budapest IX., Illatos út 18-20 / Szőreg, (Szeged mellett) } saját iparvágány

IFJ. SCHÖFER ERNŐ
festő, mázoló
VIII., Horánszky-u. 25. Telefon: J. 378—92. Alapitva 1910.

Révész János
cement-, márványmozaik- és mükőárúgyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, mükő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, ŐSZ UCCA 14.

Magyar Vasbeton Épitési Vállalat
Kemény és Tisza
Budapest, V., Mária Valéria ucca 19. Telefon: Aut. 825—42.
Mindennemü vasvázas betonmunka, vizmedence, viztorony magas épitkezés épitése.

FUCHS G.
Első Magyar Tizedes- és Százados-Hidmérleggyár R.-T.
BUDAPEST
Gyár és iroda: VI., Váci-út 43. Telefon: L. 915—23.
Városi raktár: VII., Károly király-út 1 Telefon: József 429—90.

FÉMÁRÚ- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRÚT 35. TELEFON: J. 373—71

STEINER MARK
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

FISCHER MÁRKUSZ
ÉPÜLET- ÉS BUTORASZTALOS
ÜZEM ÉS IRODA: BUDAPEST, X., LIGET UCCA 20

SÁMUEL GYÖRGY
épület,- díszmű-bádogos és egészségügyi berendező
BUDAPEST, VI, ARADI U. 45. TELEFON: AUT. 223-62.

TREMMEL TESTVÉREK TELEFON 465—90
bádogos és szerelő, egészségügyi, műszaki berendezési vállalata
BUDAPEST, VIII, BAROSS UCCA 50 SZÁM

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavitásokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65.
Dr. KOLLÁR
FEDÉLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR
BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

Csak BRÁZAY piperészappant használjon!

Vállalkozási Hirlap

Új versenytárgyalási kiírások

A főváros tanácsa a mult héten a következő újabb versenytárgyalásokat írta ki:

Föld-, kőmíves- és elhelyezőmunkára a Csapláros uccai garagenál. Pályázni lehet október 23-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Lakatosmunkára a Simor uccai bérház kerítésénél. Pályázni lehet október 21-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Villanyszerelési munkára a farkasréti temető főútvonalánál. Pályázni lehet október 29-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Ágyfelszerelési és ruházati cikkekre a tüzoltó legénység és a javadalmi őrség számára. Pályázni lehet október 28-án d. e. 11 óráig a városgazdasági ügyosztályon.

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a főváros tanácsa a következő cégeknek ítélte:

Villanyszerelési munkát a Gyáli úti kislakásoknál: Kaffka és Wagner 7200, *a Tanuló uccai iskolánál:* Hantay Ödön 2178, *a Hermina úti kápolnánál:* Septey Lajos 9584, *a Százados úti kislakásoknál:* Barta Károly 13.378 P.

Mázolómunkát az Új Szt. János kórháznál: Benedek János 2124, Máthé István 9996, *a Szt. László kórháznál:* Steiner és Szimper 6155.

Vámőrségi épületek összmunkálatait: Kosály Ödön 6350, Glück Géza 13.400, Maraffkó Ferenc 23.695, Wagner Géza 11.000, Gavora és Sprinner 19.900, Koncz Lajos 11.650, Kellermann László 39.000 P.

Burkolómunkát a Miklós téri iskolánál: Wersetz Márton 2868 P.

Világító armatura-berendezés szállítását a Török Pál uccai iskolánál: Barta Károly 4824 P.

Központi gázfűtőberendezési munkát a Teve uccai tűzőrségnél: Klein Józsefné 14.776, *a Gyáli úti gazdasági hivatalnál:* Fazekas Ferenc 16.371 P.

Vaskályhaszállítást a Cegléd úti kislakásos telepnél: Gönczi Pál 20.880 P.

Vászonredőnymunkát a Németvölgyi úti III. bérháznál: Rónai Kristóf 3700 P.

Gumipadozati munkát a Lenke úti, Római fürdőtelepi és az Üllői úti iskolánál: Magyar Ruggyantaárugyár 55.518 P.

Bádogosmunkát a Népszállóban: Stáhler Sándor 4464 P.

Betonjárdamunkát a bicskei kastélynál: Wihart Ferenc 3960 P.

Linoleumburkoló munkát ugyanott: Schraub István 2520 P.

Föld-, kőmíves- és elhelyezőmunkát a kátrányozó és bitumenező telep építkezésénél: Robelly Aladár 13 ezer 185 P.

Részsübiztosítási munkát Drasche-féle teleknél: Ámon Antal és Fia 23.500 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

Mázolómunkára a gróf Andrássy-laktanyánál: Tóth Ferenc 4653, Grünwald Béla 2968, Wiegmann Frigyes 7642, Kovács András Pál 5461, Molnár és Faragó 4179, Bursch Miklós 3487 P.

Kőmívesmunkára az óbudai temetőnél: Kurcsák Gergely 3344, Meisinger Rezső 4938, Kovács Nándor 2451, Szilágyi Imre 3424, Dreiacker Ödön 4501 P.

Vaskályhák szállítására a Szent László-kórháznál: Magyar Radiátorgyár 3168, Paschka és Társa 1240, Rajcsányi János 3384, Budapest-salgótarjáni gépgyár 808, Greinitz és Pirkner 1996, Munkácsy Ernő 3168 P.

Sodronykerítésmunkára a Simor uccai bérháznál: Szinay István és Társa 3390, Haidekker Sándor 3664, Kollerich Pál és Fia 2864, Halmi Elemér 3652, Stadler Mihály 3250, Hutter és Schrantz 3010 P.

Ácsmunkára a Mihálkovics uccai kerítésnél: Fritz Ede 5600, Ridel Bertalan és Fia 2975, Németh Ferenc 3500, Vladár Pál és Held Ferenc 2625, Popper Zsigmond és Fia 3850, Hegedüs Ferenc 2905, *a gróf Andrássy-laktanyánál:* Horváth József 9542, Bucsanyecz József 11.994, Halamann János 3107, Gera Lajos 6830, Berzi Miklós 10 ezer 329, Hegedüs és Nagy 5218, Erdei Lajos 3793 P.

Lakatosmunkára ugyanott: Fölkel István 17.038, Gerő és Győry 11.030, Kada Márton 5680, Hermann János 20.780, Sallay Nándorné 9806, Unitas lakatosipar 4931, Polgár Ignác 13.307, *az óbudai temetőnél:* Eipl és Manigati 3611, Friendt Ágoston 2159, Langermann Frigyes 4046, Pázdán Lajos 3982, Gruiz Károly 2255, Schubauer Ferenc 3075, Szatala Emil 2693 P.

Üvegesmunkára a Wenckheim-palotánál: Gál Lajos 5355, Kovács János 5044, Braun Ferenc 4607, Hochhauser István 5165, Czikornyai Gyula 4665, Herrling Antal 8049 P.

Villanyszerelési munkára a Gömb uccai iskolánál: Vladár István 4582, Bene és Wein 3883, Sigray és Jankovits 5056, Dénes Béla 3816, Fuchs Vilmos 4036, Téglássy Géza 3858, Horváth József 4149 P.

Iskolabútorszállításra: Mundus faipar, Mátyási Brunó, Szamosi, Gyula, Hochstädter Vilmos, Polacsek János, Kovács Béla, Klein Zsigmond, Rosenfeld Andor, Koszorus Imre, Rosenthal Hermann, Bonna Pál, Sebestyén Sándor, Gichner János, Budapesti bútoripari és keresk. szöv., Kovács János, Mihály János, Fischer András, Szeles Bertalan, Schäffer Antal, Neogrády János, Adamát és Gárdai, Hegedüs és Nagy, Dören Henrik és Társa, Lopos Gyula, Budapesti műasztalosmesterek szöv., Stadler és Kemény, Gera Lajos, Palágyi Gyula, Magyar-amerikai faipar, Korda Imre, Mautner Jenő, Kis Ernő, Fischer Márkus, Kökény Ferenc, Kellesel Bertalan.

Csatornázási munkára a Költő uccánál: Gratzl Lajos 34.917, Farkas Lajos 40.060, Kis Jenő 44.322, Rysavy János 35.942, Klauber és Vajda 41.365, Halász Hubert 49.133, Ámon Antal és Fia 36.765, Obendorfer József és Fia 34.494, Schäffer Antal 30.705, Hajnal Imre 35.525 P.

Vágányépítési munkára a helyi kikötőben: Benedict Marcel 74.015, Berger és Vida 73.085, Hasenauer Ágoston 71.832, Singer és Birmann 74.885, Berger Benő és Társa 77.505, Hlatky József 77.372, Schäffer Károly 83 ezer 900, O. K. H. földmunkások váll. szöv. osztálya 76.012, Rózsa Ernő 76.640, Kis Jenő 68350 P.

Útrendezési munkára a Tarczali útnál: Schweiger és Kulás 19.862, Spányi Ernő 22.895, Schäffer Károly 26.270, Mélies Emil 40.580, Magyar aszfalt 26.825, Vin építő rt. 25.509, Halmos István és Fia 18.999, Heverdle István 25.381, Proczeller Bálint 20.050 pengő vállalati áron.

Szórakozás

Fedák Sári első fellépése pénteken, október hó 18-án. Új bemutató, új zeneszámok, új kiállítás a *Szökik az asszony* című operettben. Legdrágább hely 6 pengő. *Városi Színház.*

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak
REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepén
Ófensége Dr. József Ferenc kir. herceg szállítója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészítője
Budapest, VI. Király u. 58-60.
Telefon: 287 84

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII., József körút 69. Telefonszám: József 373-67
Tervez, berendez, átalakít: központi gőz-, melegvíz- és légfűtéseket, vizvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyu és elektromos világítási telepeket

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—81.

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapitva: 1867. Telefon: J. 415-20

LERCHNER és TÖRÖK
szobafestő, mázoló és bútorfényező
TELEFON: L. 963—03.
BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44

Szmatana József
műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Wekerle Sándor-u. 13
TELEFON: 219—52

TÓTH SZ. JÁNOS Tel.: Aut. 559-38
VÍZVEZETÉK- ÉS FÜRDŐBERENDEZŐ ÉPÜLET- ÉS DÍSZMŰBÁDOGOS
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 6. SZÁM

TÓTH ISTVÁN Telefonautomata 510—29. szám.
VILLANYSZERELŐ
Budapest, I., Greguss ucca 8. szám

DOBOS ANDRÁS
ÉPÜLET- és REDŐNYLAKATOS VÁLLALATA
BUDAPEST, IX, LÓNYAI UCCA 58
Telefon: Automata 874-38

PETRÓCZKY LAJOS TELEFON: Aut. 508-84
BUDAPEST, I., MAROS U. 9.
Elvállal: teherfuvarozást, földmunkát, bútorszállítást csukott vagy nyitott kocsikban, helyben és vidéken

Laczkó István BUDAPEST, IX., LILIOM UCCA 28.
bádogos és szerelő
Telefon: József 399-48

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

JÓNÁS FERENC
építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Kolumbus u. 27
Telefon: J. 339—81.

PROHÁSZKA JÓZSEF ácsmester
Budapest, VI., Szent László út 55/b.

LEMMER FERENC
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMÍVES- ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u. 14.

Vladár Pál
ács- és építőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

ÓVÁRY ÉS MAY TELEFON: II. 209—24
építész, építőmester, építési vállalkozók
BUDAPEST, V., SÓLYOM UCCA 22. SZ.

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPEST, VII., ÖRNAGY UCCA 4. SZ.

ÁKOS FRIGYES
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST VII., KERTÉSZ UCCA 24—28
TELEFON: JÓZSEF 301—40

Kerti és Farkas hatóságilag eng. villamossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakműhely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b. Telefon: Aut. 869—17.

SZOBI KŐBÁNYA RÉSZVÉNY-TÁRS.
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 16.
TELEFON: 234—60

SIMOR DÖME mű- és épületlakatos-mester és vasszerkezetek ipartelepe. Sodronyfonatok nagybani gyártása
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY ÚT 89. SZÁM
TELEFON: JÓZSEF 894—43.

PANUCZA GYÖRGY
FAÁRU- ÉS BÚTORGYÁR
Budapest, VIII., József ucca 52. Telefon: József 384-72

Szobafestő, mázoló és érclényező munkákat kiváló kivitelben készit
SZEGŐ JÓZSEF
Budapest, VII., Kazinczy ucca 20. Telefon: J. 440-60.

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

Országos építő r. t.
Budapest, V. Harmincad-u. 3.
Telefon: Aut. 824-05, 824-06.

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

VÁLLALKOZÓK!
Pneumatikus gépeik stb. beszerzése előtt tekintsék meg üzemben az általunk szállított gépeket: Csécs E. „Bora bányagépek" kor. vál.
Budapest, V., Csáky-u. 18/b. Tel. L. 998-28

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Retter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

Winkler Antal
pala- és cserépfedő-mester tetőfokarbantartási vállalat
Budapest, VI., Izabella-u. 47.
Telefon: Aut. 297—06.
Költségvetések díjmentesek. Referenciák.

SÁGHY GYULA ácsmester
Budapest, V, Hold u. 9. II. 18. Tel. Aut. 157-36

NYITRAY JÁNOS
hatóságilag eng. villanyszerelő és mechanikai vállalata
VII., CSÁNYI UCCA 6.

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Stefanberger u. 16. TELEFON: J. 302-36.

PINKAY KÁROLY TELEFON: Automata 864-81.
ÉPÍTÉSZ ÉPÍTŐVÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL UCCA 20.

STOBBE KÁLMÁN
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 9.
TELEFON: 975—93

Események

Fővárosi Hirlap

Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:

fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

Közgyűlés: október 22-én. A közgyűlési pártok egyhangúan kifejezett kívánságára *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester október 22-én délután 4 órára rendkívüli közgyűlést hívott össze. A napirenden mint egyedüli tárgy, a fővárosi törvény reformja szerepel.

Változások a szakbizottságokban. A különböző szakbizottságokban lemondás folytán és egyéb okokból a tavasz óta *tizenhét hely* üresedett meg. Ezekre a helyekre a mult szerdai közgyűlésen volt meg a választás. Az igazolóválasztmányba *Wilheim* Adolf helyére *Hann* Arnoldot, a középítési bizottságba ugyancsak *Wilheim* Adolf helyére *Hoffmann* Mihályt, a közlekedési bizottságba *Ereky* Károly helyére *Farkas* Józsefet, a közgazdasági bizottságba *Andrássy* Béla és *Karch* Kristóf helyére *Doros* Gábort és *Török* Zoltánt, a pénzügyi bizottságba *Bárczy* István és *Ereky* Károly helyére *Bárány* Oszkárt és *Usetty* Bélát, *Karch* Kristóf helyére pedig *Ilovszky* Jánost, a számvevőség és központi pénztár felügyelőbizottságába *Karch* Kristóf helyére *Stadler* Nándort, a közoktatási bizottságba *Wilheim* Adolf helyére *Halász* Manót, a közélelmezési bizottságba *Ereky* Károly helyére *Martin* Jánost, a szociálpolitikai és közjótékonysági bizottságba *Matos* Jenő helyére *Marczevicz* Lajost, a képzőművészeti bizottságba *Bárczy* István helyére *Wellisch* Andort, a színügyi bizottságba *Bárczy* István helyére *Girardi* Tibort, a világítási bizottságba *Ereky* Károly és *Kardos* Jenő helyére *Martin* Jánost és *Tarr* Bélát, a munkásügyi bizottságba pedig *Karch* Kristóf helyett *Ambruss* Gyulát választották meg. Az adófelszólamlási bizottságok új tagjai lettek: a III/1. bizottságban az ügyvédi kamara részéről *Botzenhardt* János helyén *Kunze* Lajos, a VIII/2. bizottságban a törvényhatóság részéről *Csepregi Horváth* János helyén *Müller* Antal, a IX/1. számú bizottságban *Kardos* Jenő helyén *Balla* Ernő.

A kezelő-hivatalnokok is előmenetelt kérnek. A székesfővárosi kezelőszakbeli hivatalnokok küldöttsége tisztelgett a napokban a polgármesternél, hogy más szakoknál többszörösen hátrányosabb előmeneteli lehetőségeik javítását kérjék. *Hat év óta egyetlen magasabb állás sem ürült meg e szakon*, s a sok létszámfölöttinek minősített állás következtében még további 5—6 évig nincs kilátásuk előmenetelre. A polgármester nagy jóindulattal fogadta a küldöttséget s válaszában utalt arra, hogy a kormány ezidőszerint elzárkózik ugyan az ilyen kérések elől, mégis, amint csak lehetséges, foglalkozni fog ezzel az üggyel, mert szivén fekszik, hogy a kezelőhivatalnokok is megfelelő jobb helyzetbe kerülhessenek.

Amíg városatya lettem... *György* Endre ujságírókollégánk, az *Ujság* fővárosi szerkesztője, akinek *Pesti Városháza* című könyve emlékezetes sikert aratott, most új könyvvel lép a nyilvánosság elé. *Amíg városatya lettem...* ez a címe a most készülő könyvnek, amelynek sikerét biztosítja előző könyve és kvalitásos ujságírói működése. A karriérek útjelzője lesz ez a könyv, amely fel akarja tárni a városirányítók életének küzdelmes szakaszait. Nem sablónos életrajzok gyüjtménye ez a könyv, amely írójának egyéniségénél, stíluskészségénél és a főváros iránti nagy szereteténél fogva előre is biztosítja a könyv széleskörű sikerét.

Változások a VIII. kerület vezetésében. A költségvetési vita során is szóba kerültek azok az események, amelyek néhány hét óta a Józsefváros lakosságát erősen foglalkoztatják. A VIII. kerület vezetése, úgylátszik, túl patriarchális és hajdani vármegyés stílusban történt, ennek az eredménye lett, hogy a kerületi elöljáróság több tisztviselőjét elhelyezték. A polgármester a központból *Márkus* József főjegyzőt rendelte ki a Józsefvárosba, megbízva a kerület helyettes vezetésével. Az affér, úgylátszik, elkedvetlenítette *Wigh* János elöljárót, s úgy hírlik, hogy a legrövidebb időn belül annál is inkább kérni fogja nyugdíjazását, mert szolgálatidejéből már mindössze csak másfél éve van hátra. A józsefvárosiak szívesen fogadták a népszerű *Márkus* főjegyzőt, s így nagy esélyei vannak, hogy ő lesz *Wigh* elöljáró utóda.

Csukamájolajat is kapnak a gyengeszervezetű iskolásgyermekek. A főváros iskoláiban ebben az évben is megismétlik a tavalyi nagy eredménnyel záródott *tejakciót* és megkezdik a *csukamájolaj*-táplálási kísérleteket is. Az idén *nyolcezer* szegény gyermek kap naponta ingyentejet az iskolákban, ezerkétszáz beteges szegény gyermek pedig naponta egy evőkanál csukamájolajat kap délelőttönkint. Az iskolaorvosok rendeletére a tápszer beadása előtt és elfogyasztása után *egy-egy szem mentholos Diana-cukrot is* kapnak a gyermekek, s amint a tanítók mondják, a kicsikék e nyalánkság kedvéért szívesen fogyasztják az orvosságot is. A tejakciót két héttel ezelőtt, a táplálási kísérleteket pedig néhány nappal ezelőtt kezdték meg a székesfőváros iskoláiban.

Eljegyzés. *Madarász* Ila, a főpolgármesteri hivatal tisztviselőnője és *Balogh* Géza, *Purébl* Győző tanácsnok titkára, szombaton tartották eljegyzésüket.

Megindulnak a Várba az autóbuszok. A hét végével megszűnik ennek a nagyjelentőségű városrésznek régi közlekedési elszigeteltsége. A kereskedelmi miniszter tegnap leiratban közölte a fővárossal, hogy a Várba tervezett autóbuszvonalak üzembehelyezését engedélyezi. A hatósági próbajáratokat kedden tartották meg és valószínűleg szombaton megindul a menetrendszerű közlekedés az új vonalon. A várbeli járatok a 16. számot kapják. A forgalmat hat kocsival fogják lebonyolítani, 8 perces sűrűséggel. A kocsik a Ferenc József térről indulnak és a Lánchídon, Hunyadi János úton, Tárnok és Várfok uccákon át a Dékán uccáig közlekednek. Visszafelé ugyanez lesz az útvonal.

Halálozás. *Watzke* Ede műszaki főtanácsos 58 éves korában elhunyt. Az érdemes főtisztviselő hosszú időt töltött el a főváros szolgálatában és ez idő alatt főleg a Vízművek vezetése és fejlesztése körül szerzett érdemeket. Temetésén a tanács képviseltette magát és a ravatalra koszorút helyezett.

Biztonsági okokból revizió alá veszik Budapesten a kéményseprő kerületek beosztását. A monopólizált kéményseprőipar, mint köztudomású, kerületek szerint birtokolja a fővárost. A régi kerületi beosztás azonban egyáltalán nem tartott lépést a fejlődéssel, ma már nem elégíti ki a milliós világváros biztonsági követelményeit. A közgazdasági ügyosztály az érdekeltségek bevonásával most foglalkozik új beosztási tervezettel. A régiek mellett valószínűleg 10 új füstfaragó kerület lesz Budapesten. Az új kéményseprői szabályrendelet-tervezetet tehát rövidesen követi a kéményseprőmesteri dominiumok határainak új megszabása is.

A Belvárosi Polgári Kör kedden este 8 órakor tartotta az Eskü tér 8. számú házban levő klubhelyiségében évadnyitó összejövetelét, amelyen a körhöz tartozó fővárosi bizottsági tagok ismertették a fővárosi törvénytervezet, a közelgő választások esélyeinek részleteit.

Dr. Engländer Árpád: A reumás bajok házikezelése. Szerző megdöbbentő adatokkal számol be a reumáról, mint népbetegségről, mely a betegpénztárak számadásaiban hihetetlen sűrűn és nagy számadatokkal szerepel. Ismerteti a reuma okait, korai felismerésének fontosságát és rámutat arra, hogy az orvosi kezelés mellett milyen óriási fontosságú a beteg otthoni kezelése. A könyv minden könyvkereskedésben kapható.

Olcsóbban hirdet a főváros. Állandó a panasz, hogy a főváros nem jár elől jó példával a drágaság leküzdésénél, azzal, hogy mérsékli a közüzemi díjakat. Ugylátszik, most megtört a jég. A Hirdető Vállalat javaslatot terjesztett a tanács elé az uccai világító hirdetőoszlopok reklámdíjának mérséklésére. A plakátelhelyezési díjakat minden tételnél átlag 20%-kal csökkentették és lényegesen olcsóbb lett az oszlopok évi bére is. Egy nagy transzparens-oszlop bére az eddigi 4000 pengőről 3400 pengőre, a kis oszlopoké pedig 2100 pengőről 1600—1800 pengőre csökkent. Ezenkívül a nagyhirdetőknek *további árengedményeket is ad a hirdetővállalat.* A tanács az ármérsékléshez *hozzájárult.*

Legmodernebb gyógyintézet
sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatórium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P.
Idegbetegek üdülő gyógyhelye,
vízgyógyintézet, nap-és légfürdő

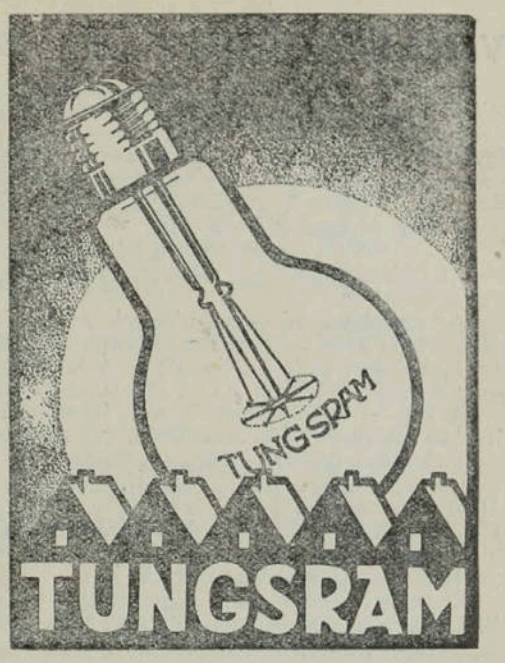

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

HANVAY VIKTOR
villany- és rádiócikkek
Budapest, VI, Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—69

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.
KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

Sternberg és Kálmán
Tüzifecskendők, tűzoltószerek, egyéni felszerelések és kútszivattyú-gyára
Budapest, József-körút 35
Telefon: József 301-80

ENGLERTH M. JÁNOS KŐMŰVESMESTER
elvállal kisebb, nagyobb építkezéseket és tatarozásokat
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 65. SZÁM

NEUMANN SÁNDOR
üvegesmester és táblaüvegeladás
BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 20.
Telefonhívó: Aut. 235—56. sz. :—:

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 829—20.
gyártmányai
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a leglutányosabb áron vállaljuk kedvező fizetési feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

„Laufer" motoros árúkihordó

Gyártja:
Laufer Gépgyár
Waggon osztálya.
Budapest VI. Palotai út.
Tel: L. 915 02 - L. 915 12.

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 001—14. SZÁM

SEIF GYULA
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: Aut. 528-46
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

Hajnal Imre
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest,
I., ATILLA KÖRÚT 47. SZÁM TELEFON AUTOMATA 5-8-64

TELEFON: JÓZSEF 424-80
STRASSER CIÁNOZ, TAKARÍT
TELEFON: JÓZSEF 424-80

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a székesfőváros tűzoltólegénysége és javadalmi őrsége részére szükséges **ágyfelszerelési és egyéb ruházati cikkek** (nevezetesen: ágypokróc, szalmazsák, fejvánkos, lepedő, téli ing, altiszti kesztyű, soffőrbunda, tűzoltói sisak) **szállítására és bundák javítására.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

A vonatkozó részletes ajánlati feltételek és költségvetési nyomtatványok a székesfőváros gazdasági hivatalában (VIII., Dologház ucca 3. szám) naponta délelőtt 9—1 órák között díjtalanul kaphatók.

A kellően felbélyegzett és zárt, lepecsételt borítékban elhelyezett ajánlatok 1929. évi október hó **28-án (hétfőn) délelőtt 11 óráig** a tanácsi XI. (városgazdasági) ügyosztály II. em. 237. ajtószámú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon és ugyanazon helyiségben délelőtt 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni, ahol a vállalkozók vagy igazolt megbízottaik jelen lehetnek.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlatukat postán nem küldhetik be.

Budapest, 1929. évi október hó 8-án.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ **BUDAPEST X., Füzér ucca 7**

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

Steinhäusl és Kölber
FESTŐK
BUDAPEST, IX., TŰZOLTÓ UCCA 3. TEL: J. 308-24.

Gőz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: Lágymányos 19—30. Telefon: Lágymányos 19—30.

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPGYÁR R. T.
MÁTYÁSFÖLD
GYÁRTÁSI ÁGAK:
Személyautomobilok, teherautomobilok, autóbuszok
Gyári eladási központ:
Méray Motorkerékpár-Gyár r. t. IV., Váci ucca 1.

MORVAI GYULA TETŐFEDŐMESTER
PESTUJHELY, MOLNÁR VICTOR UCCA 33. SZ.
Elvállal minden e szakmába vágó tetőfedő munkákat

Telefon: J. 448—88.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépítési munkálatokat

TELEFON: J. 370-70 **MAGYAR ÉPITŐ RÉSZVÉNYTÁRSULAT** TELEFON: J. 370-70
BUDAPEST, X, KERÉKPÁR UCCA 2. SZ.
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakodások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezetékek
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

TÓTH LAJOS
pala- és cserépfedőmester. Eternitcserépfedés, lacement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása.
Telefon: Lágymányos 11—36
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

UHREIN KÁROLY csatorna- és emésztőgödör tisztitási vállalat
Budapest, X., Szentmihályi-út 13. szám
Telefon: József 458—76

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII, Károly körút 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 25.
Telefon szám: Automata 530—23.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FAREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

Köbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és ajánlatok beküldése díjmentesen.

Költségvetés és ajánlatok beküldése díjmentesen.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszívással.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

Használja munkáinál a világhírű **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességűek
Kaphatók: **Gipszet Árusító R. T.** Budapest
V, Erzsébet-tér 15. —Tel Aut. 805-25 — Sürgönycím: GIPSZ Budapest

VARGA JÁNOS
KŐMŰVESMESTER
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ **BUDAPEST**
X., GERGELY UCCA 53. SZ.

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 45i—93

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Terés 212—48. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

(Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntőde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 201. sz. (Saját ház.)
Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám.
Öntetnek: Szobrok, dombormüvek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

Kún Sándor
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
Budapest, IV, Ferenc József rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52

Évi teljesitő képesség:	12,000 vagón cement
	5,000 „ mész
	80.000,000 darab tégla
	8.000,000 „ cserép

Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

Budapest Székesfőváros Ásványviz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

Csütörtökön
PESTI LŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. Városház ucca 6

SCHÖNTHEIL RICHÁRD okl. épitész és épitőmester
Budapest, I., Villányi-út 10
Telefonszám: Lágymányos 19—36

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 október 23. — 43. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Farkasszemet néz

hetek óta a főváros egész politikai frontja azzal a törvényjavaslat-tervezettel, amelynek hivatása új időket varázsolni a budapesti városházára. Farkasszemet néztek vele és hosszú ideig nem is tudták, hogy mi rejlik benne, most meg, hogy megmutatták neki a javaslat belsejét, már megint más van benne, mint amilyennek előbb látták. Kissé groteszkül hangzik ez így, de mégis ez az igazság, amit legkönnyebben és legvilágosabban úgy lehetne kifejezni, hogy a *Scitovszky*-féle javaslat ellen szövetségre lépett pártok az ismeretlen ellen harcoltak eddig és történetesen az ellen küzdenek még ma is. Amíg ugyanis ők harci lármájuktól egymás hangját sem hallják, a belügyminiszter régi ígéretéhez híven meghallgatott minden bölcs tanácsot, minden objektiv ellenvetést és olyanná kívánja formálni törvénytervezetét, hogy azt minden Budapest polgárságáért és jövőjéért aggódó lélek nyugodtan elfogadhatja. Lehet, hogy lesznek, akiknek ez sem lesz elegendő, de azok nem az autonómiát védik, nem a polgárságot akarják megmenteni, hanem kicsinyes pártérdekeik zsoldjában a polgárság vesztére törnek.

Ezeknek a soroknak a megjelenését alig néhány óra választja el attól — a szerintünk is — történelmi nevezetességű közgyűléstől, amelynek csak az lehet a célja, hogy *hitet tegyen az autonómia mellett és méltósággal fejezze ki azt a követelést, hogy a főváros adminisztrációját meg kell javítani.* Előre leszögezzük, hogy ha a demonstráció kizárólag az autonomikus jogok megvédése és a városházi adminisztráció megjavítása érdekében *minden személyeskedéstől és pártpolitikai szenvedélytől mentesen* fog megnyilvánulni, akkor az ülésnek méltóságteljes lesz a lefolyása és *egyhangú határozatot tud majd hozni.* Ellenkező esetben? Nos, mi ezt a gondolatot nem is akarjuk ördögként a falra festeni. *Ha ugyanis másként lesz, azért mások felelnek.*

Eddig csupa elhibázott lépés, megokolatlan bizalmatlanságból, a tények nemismeréséből és elferdítéséből keletkezett baklövés történt. Kezdődött a nagy és nyilván mesterségesen megrendezett hajsza egy fölösleges, csak a hangulatot elmérgesítő sürgető hadjárattal. Valósággal hetek alatt kívántak nem is megalkotni, de életbeléptetni egy óriási jelentőségű, nagy megfontolást követelő reformot, amelyet 1873 óta mindig terveztek, de soha megvalósítani nem tudtak. Akkor aztán a legtipikusabb szélmalomharc fejlődött ki ebből a csatározásból, megostromolták tudniillik az ismeretlen tervezetet, amelynek a pártokkal való megismertetését és letárgyalását kereken megígérte a miniszter. Ennek a szélmalomharcnak a csúcspontja a legutóbbi zajos közgyűlés volt, amelyen az *Egységes Községi Polgári Párt* kivételével az egész közgyűlés megostromolta az Ismeretlent és megrohamozta a nyitott kapukat. Azzal a tervezettel, amelyet később, az omnózus közgyűlés után megismertek a pártok, az *Egységes Községi Polgári Párt* sem volt megelégedve, de a küzdelem komolytalanná tételében nem kívánt résztvenni, hanem *teljes erejével és* — most már elmondhatjuk — *százszázalékos sikerrel a hibák reparálása érdekében dolgozott.* Hasonlóan elhibázott és méltatlan lépés volt az, amellyel a mesterségesen fűtött hangulatban egyesek a főpolgármester ellen fordultak és az akkor még nem ismert, de autonómia-ellenesnek kikiáltott javaslat szerzőségével vádolták. Lehetett a belügyminiszter javaslata hibás, de autonómia-ellenes tendenciák nem vezethették és így egy pillanatig sem lehetett dehonesztáló *Ripka* Ferencre nézve sem, ha annak értelmi szerzőségével vádolták. Csak a harcmodorra jellemző tehát, hogy a küzdelmet fűtő emez értesülésük is hamis volt, mert *a hét folyamán maga a belügyminiszter jelentette ki, hogy nem felel meg a valóságnak, mintha „a javaslat eredeti elgondolásai Ripka Ferenc főpolgármester úrtól származnának".*

A szerdai rendkívüli közgyűlésnek azonban már higgadtan, komolyan, méltóságteljesen, a dolgok teljes ismeretével kell a nagy kérdést kezelnie és tárgyalnia. Tudnia kell a közgyűlésnek, hogy a belügyminiszter, — amint az előrelátható volt és amint azt előre jelezte — *az eredeti javaslaton lényeges módosításokat eszközölt.* Ezek a módosítások olyanok, hogy *meg kell nyugtatniok minden aggodalmat.* Megvan tehát a mód arra is, hogy az autonómia védelmében az egész közgyűlés egyhangú határozatot hozzon. És ez az, amit Budapest polgársága el is vár a közgyűléstől.

Magától a közgyűléstől függ, hogy további botrányokat akar-e, vagy pedig történelmi jelentőségű megnyilatkozással kívánja-e Budapest érdekeit szolgálni? Bízva bízunk az utóbbi eset bekövetkezésében, amire megnyugtató előjelként az a plattform szolgál, amelyben a *Ripka* főpolgármesternél tartott hétfő esti pártközi értekezleten a vezérek megállapodtak.

PATKÁNYIRTÓ-HÉT A FŐVÁROSBAN

Küzdelem a tüdővész ellen — Füstmentes Budapest — A reumakórház előkészületei

DRÉHR IMRE DR. NÉPJÓLÉTI ÁLLAMTITKÁR NYILATKOZATA

Vass József népjóléti miniszter évek óta harcot hirdet *a tüdővész ellen.* Ebben a küzdelemben mindenekelőtt a tüdővész legkíméletlenebb szövetségese: a por és a füst legyőzésére kell törekednie. *Naponta 410 tonna mérgezett füstöt nyel Budapest lakossága* és így érthető érdeklődés nyilvánul meg annak az offenzivának az eredménye iránt, amelyet a népjóléti miniszter e szörnyű ellenség ellen megindított. A népjóléti minisztériumban egyébként is szinte állandó tanácskozások folynak mindazokról a kérdésekről, amelyek a főváros közegészségügyi viszonyainak megjavításával kapcsolatosak. Tárgyalnak a reumakórház megépítésének előkészítéséről is. Ezek a tárgyalások már annyira előrehaladtak, hogy *rövidesen meg lehet kezdeni a közvetlen megbeszéléseket a népjóléti minisztérium és a főváros illetékes tényezői között* a felmerült tervek gyakorlati végrehajtásáról.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa ezekről a kérdésekről hosszabb beszélgetést folytatott *Dréhr* Imre dr. népjóléti államtitkárral. *Dréhr* államtitkár az elmult héten betegen feküdt a lakásán és tegnapelőtt jelent meg először újra hivatalában. A *Fővárosi Hirlap* munkatársa meglátogatta *Dréhr* Imre dr. népjóléti államtitkárt és érdeklődött nála a fővárost érintő közegészségügyi problémák megoldásáról. Mindenekelőtt a füsttelenítési akció részletei iránt érdeklődtünk.

Dréhr Imre dr. népjóléti államtitkár

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Régi keletű terv Budapest füsttelenítése, visszanyúlik a háborúelőtti időkre. A főváros illetékes ügyosztálya — úgy tudom — újabban ismét megkövetelte az iparvállalatoktól, hogy füstmentes tüzelőberendezéseket szerezzenek be és ennek a célnak megfelelően a régi kazánokat alakítsák át. Az érdekelt iparvállalatok *sorra kérvényekkel ostromolták meg a fővárost* és részben felmentést, részben haladékot kértek. Ilyen körülmények között

a füst-, korom- és porellenes harc csak úgy járhat eredménnyel, ha erélyesebb eszközöket veszünk igénybe.

Felmerült az a gondolat, hogy törvényhozási intézkedést kellene hozni, erre azonban előreláthatóan nem kerül sor, mert rendeleti úton is sikereket érhetünk el. A népjóléti miniszter úr megbízta *Johann* Béla egyetemi tanárt, az *Országos Közegészségügyi Intézet* igazgatóját, hogy tanulmányozza ezt a kérdést és tegyen véleményes jelentést. *Johann* professzor a népjóléti minisztérium műszaki ügyosztályával karöltve érintkezésbe lép a kereskedelmi minisztérium illetékes osztályaival és konkrét javaslatot terjeszt be a budapesti levegő füsttelenítésének biztosítása kérdésében. Véleményem szerint nem kell törvényt hoznunk, hanem a fővárost fogjuk felszólítani arra, hogy

szabályrendelet formájában igyekezzék ezt a problémát megoldani.

A füsttelenítsi akciónak két eszköze lehet. Az egyik újrendszerű és kormozó füst nélkül működő kazánok alkalmazása, a másik pedig a füstemésztőkészülékek felszerelése minden kéményre. Ezek olyan kérdések, amelyeket Budapest székesfőváros szabályrendeleti úton intézhet el. Ez a szabályrendelet *elrendelheti ezeknek az újrendszerű kazánoknak kizárólagos használatát, továbbá a füstemésztőkészülékeknek minden egyes kéményre való felszerelését.* Ugyanesak a szablyrendeletben történhetik majd intézkedés a gyárakra és a dunai hajóközlekedésre vonatkozóan.

— A népjóléti minisztérium a maga hatáskörében a kitűzött cél elérése érdekében máris konkrét intézkedéseket tett. Igy például a szombathelyi kórháznál, amelyet két héttel ezelőtt nyitottunk meg, miniszterem már ilyen újrendszerű kazánok alkalmazását rendelte el.

Érdeklődtünk aziránt is, hogy a reumakórház létesítése ügyében történt-e már közeledő lépés a megoldás felé. A következő választ kaptuk:

— A népjóléti miniszter úr már több ízben, így a legutóbbi hidrológiai orvoskongresszuson, tavaly decemberben pedig a *Budapest Fürdőváros Egyesület* közgyűlésén megsürgette a reumakórház létesítését. A miniszter úr részletesen megindokolta a reumakórház megépítésének szükségességét és jelentőségét:

reumakórház létesítéséhez megfelelő gyógyforrásra van szükség, enélkül ilyen kórház létesítése el sem képzelhető.

Folytak is tárgyalások egy ilyen szempontból megfelelő fürdőnek a megvásárlásáról, ezek a tárgyalások azonban *félbeszakadtak.* Egyelőre ez a helyzet és én úgy látom, hogy ennek a problémának a megoldása *elhúzódik.* Annyi azonban bizonyos, hogy

a reumakórház megépítésének az ügye napirenden van,

de még nem jutott tovább az előkészítés stádiumánál.

Dréhr Imre dr. népjóléti államtitkár ezután érdekes akció megindítását jelentette be. Elmondotta ugyanis, hogy a népjóléti minisztérium

patkányirtó hetet akar rendezni Budapesten.

Dréhr államtitkár ezeket mondotta:

— Budapesten az utóbbi időben *megdöbbentő mértékben elszaporodtak a patkányok.* Nemcsak a magánházakban, hanem állami épületekben és kórházakban is. A patkányok e rohamos terjedésének különböző veszedelmeiről nem kell bővebben beszélnem, csupán azokra a veszedelmekre hívom fel a figyelmet, amelyekkel a patkányok terjedése a fertőzés terén jár. A patkányok a

legbiztosabb terjesztői a fertőzésnek és így a közegészségügyi érdekek megkövetelik, hogy sürgősen cselekedjünk.

Nagy patkányírtás lesz már a legközelebbi hetekben *a főváros egész területén.* A népjóléti minisztérium illetékes ügyosztálya már tanulmányozza is a

különböző eljárásokat. Kiválasztjuk, hogy melyik a legalkalmasabb és egyben a legolcsóbb írtórendszer, majd meghatározott időben

Budapest egész területén megindítjuk a patkányirtó hadjáratot.

A főváros közönsége csak a legnagyobb megelégedéssel értesülhet *Dréhr* Imre dr. népjóléti államtitkárnak ezekről az érdekes bejelentéseiről. Annyit máris meg lehet állapítani, hogy mind a népjóléti miniszter, mind az államtitkár féltő gonddal vigyáz Budapest egészségi állapotára és e féltő gondoskodásnak már a közeljövőben remélhetően látható gyakorlati eredményei is lesznek.

Wolff Károly követeli, hogy a sertésexportot Budapesten koncentrálják

Kifogásolja a késedelmeskedő bürokráciát és felszólítja a földmüvelésügyi kormányt, hogy a hizlalási hiteleket a Vásárpénztár útján folyósítsa

A főváros pénzügyi bizottsága hétfőn a közélelmezési budgetet tárgyalta. Ennek során szocialista oldalról *kifogás hangzott el a nagytétényi sertéshizlaló megvásárlása ellen,* miután — a felszólaló állítása szerint — annak a fővárosra semmi gyakorlati értéke nincs. *Wolff* Károly reflektálva erre a felszólalásra, védelmébe vette a főváros eljárását és általános érdeklődésel kísért nagyszabású beszédben bizonyította be, hogy a fővárosnak miért kellett ezt a vásárlást eszközölnie. Gazdaságpolitikai nézőpontból annyira figyelemreméltó *Wolff* Károlynak ez a beszéde, hogy szükségesnek láttuk azt főbb vonásaiban közölni.

Wolff Károly dr.

azt állítja, hogy a nagytétényi sertéshízlalónak az országos gazdasági életben *éppen regeneráló munkáját tekintve, nagy jelentősége van.*

— Ma is állítom — folytatja, — hogy a koncepció *teljesen helyes.* Kétségtelen, hogy bármit kívánunk is, nem tudnánk más megoldást létrehozni, mert

a sertésexport kérdésében koncentrálni kell az exportot itt Budapesten.

Magától értetődik, ha a Balkán-államokat veszem, akkor sertésexportra nézve *nem jöhetnek tekintetbe,* mert hiszen azok velünk konkurráló tényezők. Kétségtelen, hogy

a sertésexportnál csak a nyugati államokra számíthatunk.

Ha pedig csak a nyugati államok jöhetnek figyelembe, az ártarifa szempontjából nem tehet mást a földmívelésügyi minisztérium, mint ide koncentrálja az exportot Budapestre. Ez esetben a budapesti piac szükséglete mindjárt itt marad és a standardáruk, amelyeket jól kiválogatnak és amelyeket én a kivitel szempontjából nagyon nagy jelentőségűnek tartok, kimennek a Nyugatra.

— Az exportőrök itt Budapesten jobban kalkulálhatnak, mint a vidéken, mert ma nem arról van szó, hogy egymásal versenyezzünk, hanem arról, hogy az állam gazdasági életén segítsünk, a kivitelt biztosítsuk, valutánkat stabilizálva, javítsunk a kereskedelmi mérlegünkön. Nem szabad tehát ezt az ügyet ab ovo elejteni, csakis azért, mert pillanatnyi nehézségek vannak. Hogy ma rossz a helyzet, ezt annak tulajdonítom, hogy

a késedelmeskedő bürokrácia meditál, késedelmeskedik a dolgok felett és ez öli meg az ország kereskedelmének érdekeit.

Ennél az elgondolásnál pedig a sertéstelepnek elkerülhetetlen fontos szerepe van. Mert ha Budapestre akarjuk koncentrálni a sertéskivitelt és innen akarjuk a sertésexportot irányítani, akkor

szükség van erre a sertéstelepre.

Ez a szükséges belátás vezette a főváros illetékes tényezőit, hogy *belemenjen a földmívelésügyi kormánynak ajánlatába és felerészben megvegyük a sertéstelepet.*

— És itt nem mellőzhetem a sertéshízlalás kérdését sem, miután ez szoros kapcsolatban van a teleppel. A sertéshízlalásnál, mint láttuk a multban, adtak hízlalási hiteleket és amint a parlamentben is megjegyeztem, azt itt is állítom,

a hízlalási hitelek nem érték el azt a közgazdasági célt, amit céloztak, mert soha nem lettek ellenőrizve, hogy a hízlalási hitel effektív hízlalásra fordíttatott-e és nem egyéb célokra.

— Én tehát szükségesnek tartom, hogy a hízlalási hitel kérdését egészségesebb mederbe tereljék. Más szóval: *a hízlalási hitelt csak annak adják, ahol ellenőrizni tudjuk azt,* hogy az a hízlalás céljaira fordíttatott.

— Kétféle hízlalási hitel van. Az egyik az állami, a másik a vásárpénztári. Mit láttunk a vásárpénztári hízlalási hitelnél? Ki volt mondva, hogy az illető, aki a kölcsönt kapta, köteles az állatot felszállítani a budapesti vásárra. Annak ellenére, hogy ez a kikötés megvolt, amely kétségkívül korlátozta a hízlalókat, mégis mondhatni, hogy a vásárpénztári hízlalási hitel sikeresebb erdményeket ért el, mint az állami hízlalási hitel, ahol ez a kontroll és ez a kikötés nem volt meg. Ezért ajánlottam én a parlamentben és ajánlom e pillanatban itt is, hogy

a sertéshízlalásnak a segédeszközévé a Vásárpénztárt és a sertéstelepet tegyék.

— A *Vásárpénztár* iránt nem lehet semmiféle bizalmatlanság, egy tényezőnél sem, mert hiszen ma a sertéstelep igazgatóságában *az állam benne van fele tőkével,* ő is kontrollálhat. Nagyon különösnek tartom, hogy akkor, amikor egy ilyen koncepció van — szerintem helyes koncepció, — akkor a hízlalási hitelt, körülbelül 12 ,vagy 14 millió pengőt, a földmívelésügyi minisztérium mégis *nem a sertéstelep közbenjöttével és nem a Vásárpénztár útján osztotta szét.* Itt nem a minisztériumokról van szó, hanem *a magyar közgazdasági élet regenerálásáról és*

innen sürgősen felhívom a minisztériumot, hogy a hízlalási hiteleket a Vásárpénztár útján ossza ki.

Sürgetem tehát, hogy mielőbb történjék gondoskodás abban a tekintetben — nem hiszem, hogy 14 millió pengő elég volna a gazdák hízlalási hiteligényeinek fedezésére, kétségkívül nagyobb összegről lesz szó, — *hogy az összeget utalják át a Vásárpénztárba, hogy az fordítsa a sertéstelepre, mert akkor ez az elgondolás valósággá válván, a hazai kereskedelemnek a javára fog szolgálni.* Meg vagyok arról győződve, hogy

ebben a közgazdasági kérdésben a városi pártok között sem lehet különbség.

Mert ez egy közgazdasági probléma, amely közgazdasági problémával kapcsolatban mutassa meg a székesfőváros, hogy az a szó, hogy ő a kereskedelem segítségére siet, *nemcsak szó, de cselekedet is.*

FARKAS LAJOS MÉRNÖK
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Telefon: J. 396-78
Budapest VII, Kolumbus u. 41

Kávéházi, intézeti és tömegélelmezési konyhaberendezések
MAYER HERMANN és HIRSCHLER
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 48. SZÁM.
ELSŐRENDŰ HŰTŐGÉP
KÉPVISELET: ESCHER-WYSS & Co.
ZURICH-LONDON

Dr. HELVEY TIVADAR
VEGYÉSZETI GYÁRA, BUDAPEST
Asphaltozás. Tetőfedés. Szigetelés
TELEFON: AUTOMATA 272—75. SZÁM
Iroda: VI, Eötvös ucca 21. ● Gyár: IX, Soroksári-út 106.

MAGYAR ELEKTROMŰVEK
SZENTIRMAY BÉLA
BUDAPEST, VIII., BAROSS UCCA 86.
TELEFON: JÓZSEF 422—87.
Villamos főző-, fűtőkészülékek, porszívó-, padlófényesítő- és kézszárítógépek gyára

SCHWARCZ JÓZSEF temetkezési, nemzeti zsinór és butorpaszomány-gyára
Budapest, IX, Köztelek-u. 2. — Telefon: Aut. 857—41
Folyószámla a Kereskedelmi Banknál

GYÉMÁNTBETON KLEINLOGEL
Telefon: Lipót 990—54
Budapest, V., Zoltán-u. 13

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel. Aut: 377-15
Alapítva 1790-ben
Budapest, IV, Aranykéz ucca 6

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX, Lónyai-u. 11 Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen.

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 604-48.

HUBERT ÉS TSA h. t. TELEFON: T. 222-67
Budapest, VI, Liszt Ferenc tér 4
Egészségügyi berendezések - Csövek - Műszaki cikkek - Fémgyártás

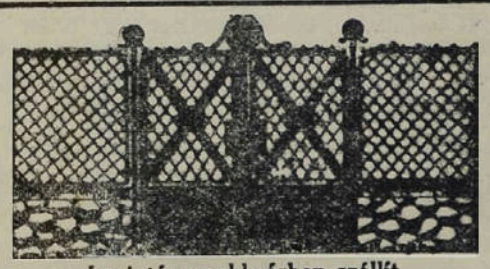
Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapíttatott 1876. Telefon: Aut. 826-85.

Harsányi Testvérek
központi fütés, egészségügyi berendezések, vizvezeték, csatornázás és épületbádogos munkák vállalata
BUDAPEST, VII., BEM UCCA 5. SZÁM
ALAPITVA 1894. — TELEFON: J. 880-15.

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 565—28.

SPIEGEL ÁRMIN
KÜLÖNLEGES ANGOL ÉS SKÓT GYAPJUSZÖVETEK GYÁRI LERAKATA
● Budapest, IV., Váci ucca 5. sz.
● Bejárat Türr István u. 9. I. em.
● Telefon: Automata 876—14. sz.
KÖZALKALMAZOTTAKNAK KEDVEZMÉNY

„IDEÁL" PAPLANGYÁR
SÁNDOR M. FERENC
BUDAPEST, IV, KAMERMAYER KÁROLY UCCA 1
Állami, városi és közintézmények szállítója

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

FELD OLY
tisztít **szárazon** kosztümöket, öltönyöket, felöltőket, fest **minta szerint** mindenféle ruhaneműt.
Tisztviselőknek nagy kedvezmény! Telefonhívásra minden tételért elküldünk!
Gyár: VII., Thököly-út 33. Telefon: J. 394-41 és J. 446-72.

Lényeges módosítások történtek a fővárosi reformjavaslaton

Kozma Jenő hozzájárul a szerdai határozati javáslathoz, ha az ment lesz a személyeskedéstől, a pártpolitikai szenvedélytől és ha kizárólag az autonómikus jogokat akarja megvédeni

A főváros törvényhatósági bizottsága szerdán délután rendkívüli közgyűlést tart, amelynek *egyetlen tárgya a fővárosi törvény reformja.* A pártok delegáltjai elmondják véleményüket arról a tervezetről, amelyet *Ripka* Ferenc főpolgármester és *Scitovszky* Béla belügyminiszter által történt informálás alapján megismertek. Azoknak a pártoknak a képviselői, amelyek a rendkívüli közgyűlés összehívását kérték, nyilvánvalóan kritika tárgyává teszik mindazokat a rendelkezéseket, amelyek a törvényjavaslat tervezetében szerintük kifogásolhatók. Ez a kritika részben fölöslegessé válik, mert — mint a *Fővárosi Hirlap*nak módjában áll illetékes helyről szerzett információ alapján közölni — a törvényjavaslat tervezetében lényeges módosításokat hajtottak végre.

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, akit ebben az ügyben megkérdeztünk, a következőket mondotta ugyanis a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

> — A fővárosi törvény reformjáról szóló törvényjavaslatnak azon a tervezetén, amelyet a pártok vezetői ismernek, lényeges módosítások történtek. Olyan lényegbe vágó változtatásokról van szó, amelyek alkalmasak arra, hogy megnyugtassák az aggodalmaskodókat.

Éppen ezért én a rendkívüli közgyűlés feladatát csupán abban látom, hogy *az autonómia jogainak megvédelmezése jegyében méltóságteljesen demonstráljon a fővárosi reform megjavítása érdekében. Én remélem, hogy a közgyűlés valóban ilyen méltóságteljes keretek között fog lezajlani és*

> ünnepélyes, egyhangú manifesztáció formájában fog állástfoglalni a fővárosi reform kérdésében.

Azért hangsúlyozom, hogy *egyhangú manifesztációra* gondolok, mert nem habozom kijelenteni, hogy abban az esetben,

> ha ez a demonstráció kizárólag az autonómikus jogok megvédelmezése és a városházi adminisztráció megjavítása érdekében minden személyeskedéstől és pártpolitikai szenvedélytől mentesen fog megnyilvánulni, akkor én a közgyűlésen előterjesztendő ilyen tartalmú határozati javaslathoz magam is hozzá fogok járulni.

Már a *Fővárosi Hirlap* legutóbbi számában is kijelentettem, hogy én *a fővárosi törvény reformjáról szóló javaslatnak azt a tervezetét, amely elénk került, nem fogadom el. Kijelentettem, hogy lényeges módosításokat tartok szükségesnek* és csak

> a legnagyobb örömmel állapíthatom meg, hogy az autonómia védelme érdekében előterjesztett követeléseink illetékes helyeken meghallgatásra találtak.

Ezzel igazolva látom azt az eredeti álláspontomat, amelyet a fővárosi reformmal kapcsolatosan a közgyűlésen elhangzott rendkívül szenvedélyes és személyes invektívákban bővelkedő támadások alkalmából juttattam kifejezésre. Korainak tartottam ugyanis ezt a nagy felzúdulást és már akkor hangoztattam, hogy *helyezkedjünk egyelőre a várakozás álláspontjára*, mert hiszen még csak egy javaslatnak a tervezetével állunk szemben és módunk van olyan módosításokat kieszközölni, amelyek a képviselőház elé terjesztendő javaslatot már elfogadhatóbbá teszik. *Az események igazolták álláspontomat.*

> Lényeges változtatásokat eszközöltek a tervezeten és most már semmi okunk sincs arra, hogy kétségbeessünk a székesfőváros autonómiájának a jövője miatt.

A jövő évi *költségvetés* vitájával kapcsolatosan megemlítettük, hogy bizonyos oldalról erősen szorgalmazzák a *Tabán ujjáépítését. Kozma* Jenő véleménye a következő:

— A *Tabán ujjáépítése* ügyében mindenféle elképzelhető és elképzelhetetlen javaslatokkal jönnek esztendők óta. A mai viszonyok között

> komolytalannak tartok minden olyan akciót, amely a Tabán ujjáépítését mint legközelebbi programot hirdeti.

A Tabán újjáépítésének van egy mellőzhetetlen függvénye és ez *a közművek megépítése. Tizenkétmillió pengőbe kerül ezeknek a munkálatoknak a végrehajtása, ezt az összeget pedig mi előteremteni nem tudjuk.* Egyelőre

> teljesen bizonytalan, hogy mikor kerül a főváros abba a helyzetbe, hogy a Tabán számára a közműveket megépíthesse.

De mindezektől függetlenül *meg kell állapítani a Tabán újjáépítésének városrendezési programját.* Nézetem szerint ugyanis az újjáépítendő Tabánban *villákat kell létesíteni és nem tisztviselői kislakásokat.* Úgy képzelem el a Tabán újjáépítését, mint a stuttgarti villanegyedet, amely a város közepén terül el.

> Nem tömeglakások céljaira kell itt házakat építeni, hanem egy gyönyörű kertvárost,

amely a királyi palotával szemközt számol az esztétikai követelményekkel.

A költségvetési vitáról szólva, *Kozma* Jenő megállapítja, hogy a tárgyalások az általa előre jelzett mederben folynak. *A felszólalások legnagyobbrészt agitatórikus jellegűek.*

— A költségvetés tervezetén — mondja *Kozma* Jenő — *érdemleges változtatást eszközölni nem lehet.* Azok a javaslatok, amelyek a pénzügyi bizottság határozata alapján az egyeztetők elé kerülnek,

> néhány ezer pengős eltolódást fognak eredményezni, de magán a költségvetés struktúráján változtatni nem fognak.

Arról szó sem lehet, hogy a BESZKÁR hozzájárulását elejtsük. Ez az egyetlen nagyobb összeget reprezentáló indítvány, de *én lehetetlennek tartom ennek a kortesindítványnak az elfogadását.* Itt a polgárság zsebéről van szó.

Kozma Jenő végül közölte még a *Fővárosi Hirlap* munkatársával, hogy

> a legközelebbi jövőben aláírásra kerül a megállapodás a főváros és az állam között a bánhidai centrálé áramának az igénybevétele tekintetében.

Kozma Jenő csak azt kifogásolja, hogy az egyik üzem a főváros tanácsának a megkerülésével külön tárgyalásokba bocsátkozott.

— Én a magam részéről szükségesnek tartom, — állapította meg Kozma Jenő — hogy

> annak az üzemnek a vezetőjét, aki a főváros által folytatott tárgyalásoktól függetlenül külön ajánlatot tett a bánhidai centrálénak, — felelősségre vonjuk a történtekért.

Itt csak a főváros folytathat tárgyalásokat. Ami az áram átvételének érdemi kérdését illeti, én azt tartom, hogy *bármilyen nagy mennyiséget átvehetünk, ha a centrálé olyan egységárat állapít meg, amennyiért az áramot mi is elő tudjuk állítani.* Ez a mi álláspontunk és én hiszem, hogy ezen az alapon *létre is jöhet a megegyezés, amelynek a megkötése most már nagyon aktuális.*

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

STADLER MIHÁLY R.T. sodronyárugyár

ÖSSZERAKHATÓ VASBETONLÁBAZATOS KERÍTÉSEI
TEREZ KÖRUT 43
A 31. SZ. ÁRJEGYZÉK DIJMENTES

REMINGTON
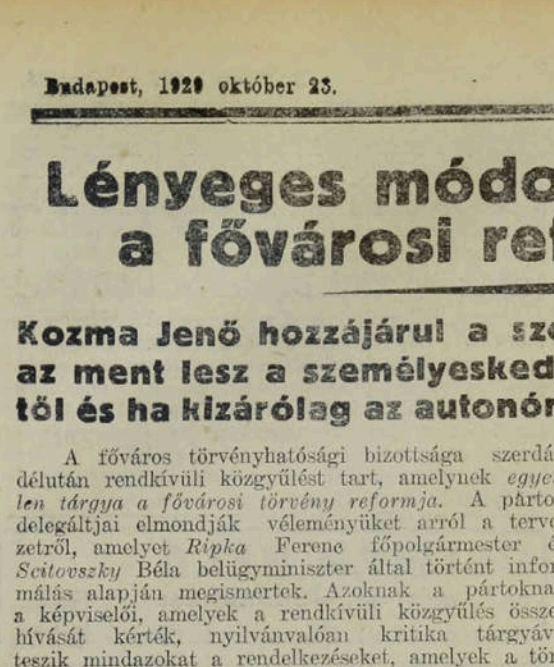

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.
18 havi részletfizetésre is kapható.
Felhívásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken
Remington Irógép Rt.
Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám
Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

TELEFONHIVÓ: L. 906—23
KASZIMIR FERENC
ÉPÜLET- ÉS BÚTORASZTALOSMESTER
BUDAPEST, V, TISZA UCCA 18

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

OBERMANN L. FÉMÁRU IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., SZIGETVÁRI UCCA 6.
TELEFON: J. 348-53. ALAPÍTVA: 1887
KITÜNTETVE: WELS 1888, BUDAPEST 1896, 1906, 1928.
Üzemi konyhák felszerelései.
Sütőformák, fém- és bádogáruk, kávégépek gyártása.

Proczeller Bálint kövező mester
Budapest, X. Korponai u. 11. Tel.: Kőbánya 74-84

KOVÁCS A. ÖDÖN GÉPÉSZ MÉRNÖK
Budapest, VIII., Bezerédy ucca 8
Telefon: 382 — 93, 408 — 78.
Központi fűtés-, vízvezeték-, csatornafelszerelési vállalata.

Korányi és Fröhlich redőnygyár
BUDAPEST, KISFALUDY-U. 5/F • TELEFON: J. 323-76 • 459-86
SPECIÁLIS GYÁRTMÁNYAI:
SZAB. PÁNCÉLREDŐNY · ACÉLREDŐNY · FAREDŐNY · VÁSZONREDŐNY
SZAB. AJTŐCSUKÓ · BOST WIGH · TOLÓRÁCS · NAPELLENZŐ · SZERKEZETEK
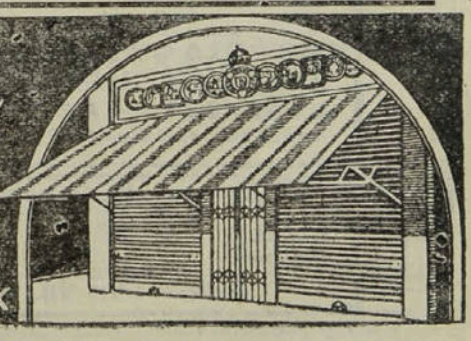

TETTENÉRTEK EGY TÁRSASÁGOT, AMELY EL AKARTA LOPNI A HAJCSÁR UTAT

A régi, békebeli, fiatal és boldog Pest gaminos csínytevései között emlegetik azt a derűs „rendőri esetet", amikor *egy ötletes gazember ellopta a Rottenbiller ucca egész faburkolatát, gyanutlan, jámbor rendőrőrszemek asszisztenciájával,* akik erélyesen vigyáztak arra, hogy a járókelők kíváncsisága ne zavarja a nagystilü tolvajok munkáját. A Rottenbiller uccai eset most *megismétlődött,* a régi példa követésre talált:

szombaton éjjel a Zuglóban rajtacsíptek egy társaságot, amikor a Hajcsár utat „lopták."

A Zugló szenzációja egyaránt érdekli a városházát és a rendőrséget s annak részleteit az alábbiakban közöljük:

Régi keserve volt a derék zuglóiaknak a *Hajcsár* út, nevéhez méltó, állapota. A kocsiúton feneketlen sár, mellette olyan keskeny gyalogjáró, hogy a szekerek valóságos sár-esővel borították el a rajta járókat, de az apró házak falát is. Hosszas deputációzással, egy-két agilis városatya talpalásával végre elérték, hogy kijöttek a városi mérnökök és elkezdték a rendezést. A járdát kiszélesítették, *az úttestet újra burkolták.* A házak mentén

garmadában hevert a kockára faragott bazalt és gránit.

A zuglói háziurak pipázgatva, jóleső megelégedéssel szemlélgették a függönyök mögül és a kiskapuk sarkából, milyen pompás lesz a kitünő úton kocsizni, vagy sétálgatni. A gondos gazda féltő szemével figyelték a munka haladását és

még éjjel is ki-kinéztek az ujjá öltöztetett uccára,

ha kerülgette szemüket a csendes zuglói álom. Az egyik éjszaka „megelégedéssel" fedezték fel az éberkedők, hogy *a szorgos kezeket még a sötétség se hátráltatja.* Szorgalmasan rakták szekérre a köveket. Hamar szöget ütött azonban a fejükbe, hogy a kocsik üresen jönnek, *nem hoznak új kőanyagot,* csak a régi garmadák fogynak boszorkányosan és feltünt az is, hogy a kocsik túlságosan gyorsan igyekeznek elhajtani Kőbánya irányába és hajnali pirkadatra minden éjjeli „munkás" végleg eltűnik. Szombaton éjjel már

szervezetten lesbeálltak a zuglóiak, hogy végére járjanak a rejtélyes éjszakai fuvarozásnak.

Nyomon követték a kocsikat, amelyek egy *mogyoródiuti* ház udvarára fordultak be s ott lerakták terhüket. *Az udvar már tele volt drága útburkolóanyaggal.* A zuglóiak az első rendőrőrszemhez szaladtak, aki azonban *elhárította magától a beavatkozást,* mondván: az őrszoba VII. kerületi, a *Mogyoródi* út pedig *már a kőbányai kapitányság hatáskörébe tartozik.* Erre egyik városatyát verték fel nyugalmából, aki a rendőrségre sietett és még éjjel meg is indult a nyomozás. Még pedig *eredménnyel.* A részletek egyelőre ismeretlenek. Tény az, hogy a tisztiügyészséget már utasította a polgármester a szükséges lépések megtevésére, az útépítési ügyosztály pedig a pontos kárt állapítja meg.

Szerencse, hogy a zuglóiak ilyen éberek voltak, s mint valaha a Capitólium lúdjai, ők is megmentették a nagyobb veszedelemtől a burkolatukat, mert a kőbányai kőgyüjtő amatőr polgártárs még képes lett volna elemelni az egész Hajcsár utat.

Bokrétaünnep a krisztinatéri fedett piac építkezésénél

Szombaton délelőtt zajlott le a krisztinatéri fedett piac építkezésénél az a hagyományos, jókedvű, eszem-iszommal egybekötött ünnepség, amely minden építkezésnél azt a fordulópontot jelenti, amikor a falak elérték a tető szintjét. Jókedvben most sem volt hiány és ez érthető is, mert már most nyilvánvaló, hogy újabb sikerrel gazdagodik az az akció, amelyet *Vajna* tanácsnok indított a piacok modernizálása és higiénizálása érdekében.

A krisztinatéri zártpiac munkálatai kitűnően haladtak és tökéletesen oldották meg a tervező *Koós* Gábor műszaki főtanácsos és *Horváth* József közélelmezési tanácsos elgondolását. Az építést ellenőrző *Krencsey* Géza főtanácsos nagy megelégedéssel kísérte figyelemmel a *Bier és Werschetz* építési vállalkozó cég kiváló munkáját, amelynek megbízhatóságát már eleve garantálták e régi, jóhírű vállalat előbbi közmunkái.

Figyelemreméltó, hogy a krisztinatéri fedett piac a már meglévő óbudaival együtt most már mintául szolgál a további hasonló építkezéseknek, éppen ezért kellett az építést végző cégnek a legnagyobb gonddal és körültekintéssel megoldani feladatát. Ez teljes mértékben sikerült is és a szombati ünnepség e siker örömének jegyében zajlott le.

Az új krisztinavárosi élelmiszervásárról

Vajna Ede

tanácsnok a következőket jelentette ki a *Fővárosi Hirlap* tudósítója előtt:

— A krisztinakörúti zárt piacon *százhúsz élelmiszerárusító* fülke lesz, azonkívül *külön fedett csarnokok* a falusi termelők, vidéki árusok részére. A vidéki termelők kocsijai és az iparcikkárusok részére keramittal burkolt szabad területek készülnek. Az élelmiszer- és húsárusok fülkéi *központi hűtőszerkezettel* lesznek ellátva. Minden hús-, tej-, vad-, baromfi- és halárus fülkéhez külön hűtőfülke tartozik. Minden árusítóhelyet vízvezetékkel is felszerelünk és csatornázunk. A fülkesorok között *üvegtető* van, a vevőközönség érdekében. Ezeket a tetőket nyáron fel lehet nyitni, rossz időben, télen pedig üvegfolyosókon jár a vásárló publikum. Nagy súlyt helyez a főváros arra is, hogy

az új élelmiszervásár illő legyen a nagyjövőjü körút képéhez és az artisztikus környezethez.

Az élelmiszervásár Krisztina körútra néző *homlokzata árkádos lesz, középen tornyos főkapuval.* Az egész

építkezés 660.000 pengőbe kerül.

A főépítőanyag a beton és a vasbeton. A piac előreláthatóan még ebben az évben elkészül, de

a hivatalos megnyitás a tavaszra marad,

mert a publikum tél idején nehezen szokná meg az új bevásárlóhelyet.

— Az építkezéssel teljes egészében meg vagyok elégedve

és hiszem, hogy ki fogja elégíteni az érdekelt árusok, valamint a nagyközönség hozzáfűzött várakozásait is. Ugy a tervezés, mint a kivitel a legnagyobb körültekintéssel történt.

A többi kerület vígasztalásául kijelentette a tanácsnok azt is, hogy a legközelebbi hetekben beterjeszti a törvényhatósági bizottság elé a *Ferdinánd téri* és a *Garay téri* új vásárok kész terveit is. Különösen a Ferdinánd téren tűrhetetlen a helyzet, mert itt nincs burkolat, nincs csatornázás és a patkányok elszaporodása már-már ijesztővé válik. *Vajna* tanácsnok kijelentette, hogy a két élelmiszervásárt a tavasszal minden körülmények között szintén megépítik. A húszmillió dolláros beruházási kölcsön maradékából futja ezekre az építkezésekre is.

Ugyancsak érdeklődtünk a *ferencvárosi élelmiszer-nagyvásár* építkezése iránt és erre vonatkozóan azt a választ kaptuk, hogy *a Ferencvárosban megkezdődött a központi nagyvásár telepének rendezése,* megindultak a földmunkák, megkezdődött a vasúti berendezések építkezése és a kora tavasszal elkezdik az épületek emelését is.

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár RT.
Gyártmányaink:
Gőzgépek
Dieselmótorok
Gőzkazánok
Láncrostélyok
Vándorrostélyok
Economiser
Cukorgyári } berendezések
Vágóhidi }
Hütőházak
Téglagyári gépek
Bor- és olajsajtók
Hydraulikus prések
Barfordet Perkins-féle mótoros utihengerek gyártása
Budapest, I., Budafoki út 70.
Telefon: József 461-51, 461-52, 461-53, 461-54.

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
HUNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle müszaki gumiárut

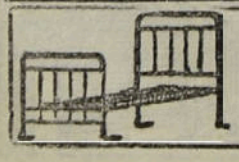
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

FISCHER ÉS HARTMANN
mázolómesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3 sz. TELEFON:
Fióküzlet: IX ker., Tompa ucca 30. szám A. 847-73

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, épitőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

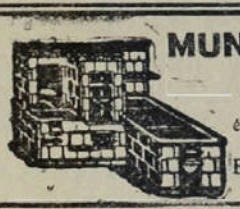
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktüzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa u. 39.
Telefon: J. 512—80.

DÖMÉNY IMRE
EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG
festék-, háztart.- és vegyiczikkek kereskedése
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.
Telefon: Automata 886—51.

SZILÁGYI LÁSZLÓ
Pénzszekrény- és tressor-gyára
Tűzmentes páncél-szekrények, okmány vasszekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerű javításokat és szállításokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.
BUDAPEST, IX. CIKOM UCCA 37. SZÁM.
TELEFON: JÓZ. EF 368—99

Fával égetett darabos fehér meszet,
C. resit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb épitő anyagot szállit bárhová kartelláron alul:
Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8 Telefon: Aut. 244-41.

REICHENBERGER RÓBERT
RÉZMŰÁRÚ ÜZEM
Gyárt: vörösrézből, valamint más fémekből edényeket és készülékeket.
ALAPÍTTATOTT: 1888. TELEFON: JÓZSEF 366-14.
Arany- és ezüstérmekkel többszörösen kitüntetve!
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SAJÓ UCCA 9. SZÁM.

FISCHER HENRIK
épületfakereskedő
Telefon: J. 008—09
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8169.

KAUTNIK JÓZSEF SZOBRÁSZ-MESTER
ÉPÜLET-, MŰKÖ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

Tel.: Aut. 158-79
Hütő-, konyhaipari gépberendezések és kellékek
Spitzer testvérek
Budapest, V., Vilmos császár út 42.
Tel.: Aut. 158-79

ÁRVAY R. LÁSZLÓ
Pala- és cserépfedő- mester — Jókarbantartási vállalat. Elvállal: pala-, cserép- és kátránytetők új fedését, javítását
Budapest, VII., Peterdy ucca 30. Telefon: Jó sef 351-05

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

SZOBI KŐBÁNYA RÉSZVÉNY-TÁRS.
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 16.
TELEFON: 234—60

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. sz.
Telefon: Lágymányos 6—07.

MAKOVSKY FERENC
Fülöp Szász-Coburg Gothai herceg Ő királyi Fensége uradalmi épitésze
Budapest, VII. Abonyi-u. 4.
TELEFON: J. 581-17

KULTURKOMÉDIA

avagy

a világ minden tudománya egy polgárista fejében

A főváros pénzügyi bizottsága pénteken a közoktatásügyi fejezetet tárgyalta, amelynek során *Becsey* Antal nagyszabású beszédet mondott. Mindvégig érdekfeszítő, figyelemreméltó volt ez a mélyenszántó beszéd, de volt egy része, amely viharos derültséget keltett volna, ha a felhozott burleszk adatok nem egy jelentős társadalmi réteg kulturális tragédiáját jelentenék. A polgári iskolák szomorú statisztikai tételéből indult ki *Becsey* Antal, abból a tényből, hogy a polgári iskolák tanulóinak 90—95 százaléka elégséges eredménnyel végez, ami azt jelenti, hogy az innen kikerültek, nagyrészt kereskedők és iparosok, műveletlenek, életképtelenek és nincsenek tisztában azokkal a feltétlenül szükséges ismeretekkel, amelyek nélkül lehetetlenség megállni helyüket a modern gazdasági életben.

Az emberanyagban, vagy a tanításban van-e a hiba, vetette fel a kérdést *Becsey* Antal, de rögtön el is döntötte ezt azáltal, hogy bemutatta a tanterv groteszk utasításait, amelyek 10—14 éves gyerekek fejét négy esztendő alatt szándékoznak megtölteni e világ minden tudományával, a középiskolák és főiskolák minden elképzelhető tantárgyával.

Becsey Antal példaképen ismertette az úgynevezett „számtan" fejezetet, amely csodabogaraival egyike a legkirivóbb kulturtévedéseknek. Ha a kis 13 éves nebulók mindazt elsajátítanák, akkor bátran fölvehetnék a versenyt a közgazdasági egyetem hallgatóival és vígan lepipálhatnák tudás dolgában a bankvezéreket és gazdaságpolitikusokat.

Mert, hogy rövidek legyünk: egyedül számtan örve alatt tudni kellene ezeknek a csöppségeknek a kamatszámításon belül a takarékpénztári betétek, a belföldi váltók és értékpapirok minden csinját-binját. Tisztában kell, hogy legyenek a takarékpénztárak jelentőségével, üzletágaival, a posta csekkforgalmával. És tudniok kell, amit ma senki sem tud: az értékpapir vételt és eladást. A polgáristák az egyetlenek, akiktől ma megkövetelik, hogy tisztában legyenek a részvénytársaságok osztalékpolitikájával és megértsék a névérték és árfolyamérték viszonyának rejtelmes hullámzásait.

Csupa Bolyai Jánost tételez föl a tanterv, amely ugyanezektől az egyszeregyet is alig tudó kisgyerekektől megköveteli, hogy a másodfokú hatványozásig az algebrát, az elipszisig pedig a geometriát szippantsák fel a néhány erre szánt tanóra alatt.

Tévedés lenne azonban azt hinni, hogy csak a matematikával ilyen igényes a tanterv. Szó sincs róla. Ha helyesírást nem is tud véletlenül a kis polgárista, azt mindenesetre megkövetelik tőle, hogy a költészettan szabályainak megfelelően kiváló stiliszta legyen és, amint *Becsey* Antal az utasításból szószerint idézte: — ezenfelül még irodalmár és esztétikus is.

A szerencsétlenül összehányt tanterv konciliáns azonban a német nyelvvel: itt már nem kell nagyhatású retorikai bravúrokkal excellálni, elegendő, ha a kisgyerek egyszerűen csak perfekt német kereskedelmi levelező. Ez igazán méltányos kívánság.

Van azonban néhány pont, amelyekre az ember, a felnőtt ember ijedten kopog háromszor az asztalon, hogy mily szerencse, hogy nem vagyok polgárista kisgyerek! Mert ha az lennék, akkor egymagamnak többet kellene tudnom, mint az egész Népszövetségnek, beleértve az ezer és ezer névtelen szakreferenst is. A polgárista ugyanis csak akkor részesül dicséretes előmenetelben, ha van földrajzi látása és gondolkodása, tisztában van a nemzeteknek a természet által kijelölt feladataival, maga készítette meteorológiai és közgazdasági statisztikákból és és grafikonokból vonja le a nemzet- és világgazdasági konzekvenciákat. A polgárista megbukott tavaly, ha saját megfigyelései és mérlegelései alapján nem látta előre a buza világkatasztrófáját, amelyet bejósolni egyedül a polgáristák hivatottak.

Rettenetes az a káosz, amely e sok megemésztetlen zagyvalék bevétele után az iparosnak és kereskedőnek induló 14 éves gyerek fejében zúg, amikor kikerül a gyakorlati életbe, állapította meg *Becsey* Antal és szenzációs adatai alapján a pénzügyi bizottság.

Reméljük, hogy a kultuszkormány honorálni fogja azt az elfogadott indítványt, amely meg akarja változtatni ezt a tantervet, amelyet *Becsey* Antal szerint még csak olvasni sem lehet hidegvérűen.

Az új gépjárműtörvény és a főváros

A *„Közhasznú Gépjármű Vállalatok Létesítéséről és Engedélyezéséről"* rendelkező törvényjavaslat tárgyalását hétfőn kezdte meg a képviselőház. Mivel ez a törvény lesz illetékes dönteni az autóbusz-vállalatok jövendő sorsa felett is, nem közömbös a fővárosra, hogy milyen szakaszokat fog tartalmazni és milyen szempontokat szankcionál. Annál is inkább érdekli a fővárost az új törvény megszerkesztése, mert eddig a kereskedelmi kormány következetesen a *HÉV* mellé állott mindig, amikor a főváros és a helyiérdekű vasutak között — amelyek, érthetően, nem örülnek az autóbuszüzem fejlődésének és terjeszkedésének — ilyen kérdésekben ellentétek támadtak.

A kormány ugyan nem küldte le a tervezetet hozzászólás végett a fővároshoz, de mivel elsőrendű érdekekről volt szó, *a tanács magánúton megszerezte a tervezetet* és szombaton délután sürgősen szétküldte átolvasás és hozzászólás végett a közlekedési, illetve autóbusz-felügyelő-bizottsági tagok között, azzal, hogy észrevételeiket az idő rövidségére való tekintettel még vasárnap délelőtt írásban adják be. A beérkezett véleményeket összefoglalta a közlekedési ügyosztály és a tanács nyomban továbbította a törvényhatóság képviselő tagjaihoz, arra kérve őket, hogy a méltányos kívánságoknak és fővárosi szempontoknak a parlamenti tárgyalás folyamán igyekezzenek érvényt szerezni. Értesülésünk szerint *ez meg is történik.*

A *közlekedési ügyosztályban* érdeklődtünk a törvénytervezet érdekelt részei iránt és a következő felvilágosítást kaptuk:

— A fővárost tulajdonképpen közelebbről nem érinti a törvény, mert

a városok területén az autóbuszvállalatok engedélyezési jogát a polgármester, illetve a tanács kezében hagyja meg.

Érint azonban bennünket *az autóbuszüzem későbbi fejlesztése tekintetében*, amellyel a környéket, az egész „Nagy-Budapestet" bele akarjuk kapcsolni a főváros egységes, közlekedési vérkeringésébe. Itt a törvény, — egyébként érdekes és elfogadható argumentálással — már a *Hévet* részesíti előnyben. Általában helyes, méltányos és praktikus, ha a vasutak meglevő kipróbált szervezete kapja meg az előjogokat az autóbuszjáratok rendszeresítésére, de a fővárosban és a környéken speciális viszonyok vannak, amiket nem szabad figyelmen kívül hagyni.

Alapítva 1904. „HUNNIA" Alapítva 1904.
MAGYAR GÉPTÖMÍTŐANYAG GYÁR RT.
Saját gyártmányú géptömítőanyagok, tömítőlemezek, autófék és kuplungbetétek
— MŰSZAKI NAGYKERESKEDÉS —
TELEFON: AUT. 281—48. BUDAPEST, V, SZEMERE U. 2.

ÓVÁRY ÉS MAY TELEFON: H. 209—24
építész, építőmester, építési vállalkozók
BUDAPEST, V., SÓLYOM UCCA 22. SZ.

UJ KÖNYV! TÖRÖKORSZÁG SZIVÉBEN 2300 KILOMÉTER KISÁZSIÁBAN
Irta: vitéz HORVÁTH BÉLA dr. szék.-főv. tanácsjegyző
Kapható szerzőnél (Közp. városháza)
Fűzve 4·50 P Kötve 5·50 P

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállít hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

BARTA KÁROLY
elektrotechnikai vállalata
BUDAPEST, VIII., VAS U. 16
Telefon: J. 311-98 és 409-19.

Az autonómia sérthetetlenségéről

és az ország pénzügyi szuverénitásának visszaszerzéséről tartott nagyhatású beszédet Kozma Jenő, a Polgári Egység Klubjának társasvacsoráján

Hétfőn este a szokottnál is élénkebb volt az *Egységes Községi Polgári Párt*, valamint a *Polgári Egység Klubjának* akadémiauccai helyisége. A rendes heti pártvacsorát megelőzően ugyanis a klub intézőbizottsági és utána választmányi bizottsági ülést tartott, amelyen a folyó évi közgyűlés napirendjét készítették elő. A választmányi ülésen, valamint az intézőbizottsági ülésen *Kozma* Jenő elnökölt. Letárgyalták a klub mult évi zárószámadását és a jövő évi költségtervezetet, amelyeket *az e hó 28-án tartandó közgyűlés* elé terjesztenek. Ugyancsak ez alkalommal tartották a tagfelvételt, amikor is 150 új tagot iktattak a klub kötelékébe. Ezek között vannak: *Csécsi Nagy* Imre ny. altábornagy, *Dormándy* Géza, a DGT. igazgatója, *Békeffy* Elemér, a *BART* vezérigazgatója, *Andaházi Kasnya* Béla festőművész, *Fejér* Ákos dr., Bács-Bodrog vármegye tb. főügyésze, *Vadász* Mihály dr. kormányfőtanácsos, *Scheiber* Endre tőzsdetanácsos, *Jeszenszky* Pál udvari tanácsos, a Mezőgazdák Szövetkezetének vezérigazgatója, *Manninger* Vilmos dr. egyetemi tanár, *Szalay* Sándor dr. kormányfőtanácsos, ny. ker. előljáró, *Szibinkits* György ny. alezredes, báró *Podmaniczky* György, *Karkas* Rezső szőv. műszaki tanácsos, *Egri* István dr. vállalkozó-mérnök, *Oravetz* Pál dr. egyetemi tanársegéd, *Stamberger* Pál Andor dr. kir. közjegyző, *Guth* Ferenc dr. ker. előljáró, *Kelemen* Aurél vezérigazgató, *Schemmel* Emil postafőigazgató, *Végh* Mihály dr. h. államtitkár, *Gellért* Elemér dr. kórházi főorvos.

Este klubvacsora volt, amelyen a párt és a klub tagjai körül kétszázan felül vettek részt. Többek között ott voltak: *Kozma* Jenő, *Ugron* Gábor, *Görgey* István, *Usetty* Béla, *Fejér* Ottó országgyűlési képviselők, *Gaár* Vilmos, *Bódy* Tivadar, *Vida* Jenő felsőházi tag, *Andréka* Károly h. főkapitány, *Morvay* Zsigmond és *Erősdy* Sándor ny. főispánok, *Hoór-Tempis* Mór egyetemi tanár, *Ereky* Károly, *Márkus* Jenő, *Pompéry* Elemér, *Dorner* Gyula, *Szamek* Emil, *Benczur* Valdemár, *Scheuer* Róbert, *Martin* János, *Dimich* Vidor, *Dimich* Ödön, *Bánó* Dezső, *Benedek* Szaboles, *Hubert* Vilmos, *Becsey* Antal és sokan mások.

A vacsorán *Kozma* Jenő, *Gündisch* Guidó és mások mondtak pohárköszöntőt.

Kozma Jenő dr.

nagyhatású beszédben utalt arra, hogy mostanában, amikor a gazdasági viszonyok, a keleti jóvátételi konferencia fenyegető árnya és egyéb körülmények következtében meglehetősen nyomott a hangulat, sokan azt hirdetik, hogy az Egységes Pártnak már befellegzett, hogy a polgári egység gondolata nem dominál többé. Ezeknek a hirdetőknek legbeszédesebb cáfolata az az illusztris és nagyszámú társaság, amely a mai összejövetelen is és minden alkalommal ezekben a termekben helyet foglal. Tagadhatatlan, hogy súlyos időket élünk, aminek okait a gazdasági viszonyok világszerte tapasztalható depressziója mellett külpolitikai helyzetünkben is keresnünk kell: Trianonban, amely óta nincs meg az a pénzügyi szuverénitásunk, amelyre szükségünk volna.

— Mindazáltal *lelket kívánok önteni a csüggedőkbe, meg akarom jelölni azt az irányt, amelyben a reménység összpontosulhat.* Attól

> az akciótól, amely egyelőre a színfalak mögött folyik, olyan eredményeket várhatunk, amelyek meg fogják hozni a feltétlenül szükséges pénzügyi szuverénitást az országnak.

Ez a pénzügyi szuverénitás be fog következni és *eléréséért áldozatokat is hajlandók leszünk hozni.* Meg vagyok győződve, hogy rövidesen boldogabb és bizakodóbb arcok lesznek láthatók ebben az országban. Bízzanak a vezetőségben, amely ismeri a bajokat és igyekszik azokon segíteni.

Kozma Jenő beszéde folytatásában visszautasít minden olyan inszinuációt, mintha az *Egységes Községi Polgári Párt* nem harcolna ugyanazzal az aktivitással és lelkesedéssel az autonómiáért, mint a többi pártok.

— Én, — mondotta — egységespárti képviselőségemet *össze tudom egyeztetni az autonómia védelmével, az autonómia gondolatával.* Vegyék tudomásul, hogy

> nem árulom el soha az autonómiát és a napvilágot látott törvénytervezetet nem teszem a magaméva.

Éppen *a ma esti pártközi konferencián*, amelyet *Ripka* főpolgármesternél tartottunk, *sikerült egy olyan plattformra jutni a törvényjavaslat kérdésében*, amelyet

> az összes pártok elfogadtak és az erre vonatkozó határozati javaslatot támogatni fogom a közgyűlésben.

— Természetes, hogy a törvénytervezetet *olyannak akarom, amely a polgárság érdekeinek védelmét szolgálja, amely a polgári mentalitásnak megfelel.* A mostani tervezetet csak egységesen szabad elbírálni, részleteket kiragadni nem lehet.

Nagyhatású beszédét így fejezte be:

— *Ne tételezze fel senki, hogy én azt a hatalmat, amit megszereztünk az autonómiával, feláldozom egyelőre ismeretlen rendszerek kedvéért.*

Versenytárgyalási hirdetmény.

A m. kir. Földmívelésügyi Minisztérium

a Mezőgazdasági Múzeumhoz vezető kőburkolattal ellátott vasbetónhíd összes építési munkálataira

nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

Ajánlattevők tartoznak végzett munkáikra hivatkozni és ajánlataikban igazolni, hogy hasonló betón- és vasbetónmunkákat már sikeresen végeztek, továbbá bizonyítani azt, hogy vállalatuk megfelelő szervezettséggel és berendezéssel rendelkezik.

Ajánlat csakis az eredeti ürlapon tehető, vállalkozó által aláírandó és a következő mellékletekkel szerelendő fel: költségvetés, bánatpénz-nyugta.

Az ajánlat 1.60 P-vel, mellékletei pedig ívenkint 16 fillérrel bélyegezve és lepecsételt borítékba zárva a **Gazdasági Műszaki Hivatalban (Budapest, V., Kossuth Lajos tér 11. félemelet 62. sz.) 1929. évi október hó 30-án déli 12 óráig adandók be.** A boríték következő felírással látandó el: **„Ajánlat a Mezőgazdasági Múzeumhoz vezető új híd összes építési munkálataira."** Az ajánlatok a **fenti napon és helyen 13 órakor nyilvánosan felbontatnak.** A beadási határnapon túl érkezett, vagy távirati úton tett, valamint hiányosan felszerelt ajánlatok nem tárgyaltatnak.

Ajánlatot csak az összes munkákra lehet tenni. Oly ajánlatok, melyek a jelen kiírási művelettől eltérő bárminő külön feltételt vagy kikötést tartalmaznak, nem fognak figyelembe vétetni.

A költségvetési ajánlati ürlapok példányonként 1 P (egy pengőért), a gazdasági műszaki hivatalban d. e. 12—14 óra között szerezhetők be. Ugyanott megtekinthetők az építési tervek is.

Bánatpénz gyanánt az ajánlati összegek **2, azaz kettő százaléka** naponta 12—13 óra között a Gazdasági Műszaki Hivatal házipénztáránál helyezhető letétbe.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a beadástól számított 28 napig maradnak kötelezettségben. Az oly ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát képező munkák teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek ajánlataikban az ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni.

Az építtető m. kir. államkincstár fenntartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlott árakra — szabadon választhasson, az ajánlatokból egyes munkanemeket vagy csoportokat kikapcsolhasson, vagy pedig az összes ajánlatok mellőzésével a munkálatok vállalati biztosítására nézve más módon intézkedhessék, anélkül, hogy mindezekből kifolyólag az ajánlattevők bárminéven nevezendő követelést támaszthatnának.

Budapest, 1929 október hó 12.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 904—14. SZÁM

Morbitzer Nándor építész és építőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

Textilipari Feldolgozó és Értékesítő Szövetkezet
Budapest, VIII., József-körút 49. szám
Telefon: József 439—91. sz.

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

„SANIT F" CEMENTHABARCSTÖMÍTŐ
Gyártja: POSNANSKY ÉS STRELITZ
aszfalt-, fedőlemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut. 228-29., Aut. 82-85.

DONÁTH JÓZSEF
gépgyár és vasöntőde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.
Telefon: 920—00 és 901—24.

LIKTOR FERENC
SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KŐRÚT 79. TEL.: JÓZSEF 349-83.

BŐHM NÁNDOR ÉS TÁRSA
AUTÓJAVÍTÓ- ÉS KAROSSZÉRIAGYÁR
BUDAPEST, VI., TÜNDE UCCA 10-44. SZ.
(SCHLICK-GYÁR) TELEFON: LIPÓT 903-19. (SAJÁT TELEP)

MAYER OTTÓ egészségügyi berendező
központi fűtés, szellőztetés és fürdőberendezési vállalata. Épület- és díszműbádogos, légszesz, vízvezeték, csatornázás és szivattyú berendezési telepe. Budapest, VII, Barcsay u. 9. Tel. J. 360-70

Féregirtás, takarítás, ablaktisztítás
géppel és mérnöki vezetés mellett — Számos hatósági elismerés —
TELEFON: AUT. 504—84, 881—01
OTTOPAL ÉS TÁRSA
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

vitéz ABUCSAY SÁNDOR és TÁRSA
villanyszerelő, épület- és díszmű-bádogos
vízvezeték, légszesz, csatornázás, központi fűtés és egészségügyi berendezések vállalata
Budapest, VII, Akácfa-u. 41.
Telefonszám: J. 352—55.

SIMOR DÖME mű- és épületlakatos-mester és vasszerkezetek ipartelepe. Sodronyfonatok nagybani gyártása
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY ÚT 89. SZÁM
TELEFON: JÓZSEF 394—43.

Automobilok villamos berendezése
MÁGNESEK DINAMÓK INDÍTÓK AKKUMULÁTOROK
Szerelés javítás és kiegészítés
URNER ÉS BERKOVITS
Scintilla, Index, Fenag, Hagen, Kienzle vezérképviselete
Budapest, V, Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut. 148-84

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN,
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD UCCA 3.
TELEFON: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

NOVÁK ISTVÁN kőművesmester, építési vállalkozó
X., Maglódi út felőli Kada ucca 22.
Telefon: József 372-48.

FORT OSZKÁR és TÁRSA
műszaki iroda és vállalat
Tel.: J. 303-35
Központi fűtés, vízvezeték stb. berendezések részére
Budapest, IX., Angyal ucca 33

Tervez, épít, átalakít, tataroz
költségvetés és rajz díjtalan
HORVÁTH ISTVÁN ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
III., Vörösvári út 71 Kedvező fizetési feltételek

Fejleszteni kell az autóbuszüzemet,
mert minél sűrűbbek a járatok, annál rentábilisebbek a vonalak

Scheuer Róbert nyilatkozata az autóbuszforgalom jövőjéről és annak rentábilitásáról

A jövő évi költségvetés vitájában meglehetősen éles támadás hangzott el a fővárosi *autóbuszüzem* ellen, amely a kezdet nehézségeivel küzködve, most jut végre abba a helyzetbe, hogy normális és rentábilis üzletmenetet biztosítson a maga számára és ezzel megvethesse fejlődésének az alapjait. Főként az a vád hangzott el, hogy a fővárosi autóbuszüzem fölösleges konkurrenciát csinál a *BSzKRt*-nak, pedig a legtöbb vonala nem rentábilis, sőt egyes vonalak elhanyagoltsága miatt ez az üzem állandóan ráfizetéssel dolgozik. Beszéltünk ebben az ügyben a fővárosi közlekedésügy egyik legkitünőbb szakértőjével, *Scheuer* Róbert törvényhatósági bizottsági taggal, aki tagja az autóbuszüzem működésére felügyelő bizottságnak is.

Scheuer Róbert

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Aki foglalkozott autóbuszkérdésekkel és jóhiszemű kritikát akar gyakorolni, az kénytelen megállapítani, hogy

az autóbuszüzem fejlődésének egészen sajátos feltételei vannak.

Egy autóbuszüzem csak *lassan és fokozatosan tud fejlődni*. Sehol a világon nem állítottak még föl autóbuszvonalat, hogy az rögtön kitünő rentábilitást hozott volna. Különösen áll ez a tétel a budapesti gyakorlatra, ahol egészen különleges tapasztalataink vannak. Megállapítottuk például, hogy

a most rendkívül látogatott, kétségkívül rentábilis 5-ös vonal egy teljes éven keresztül elhanyagolt volt.

Amikor az 5-ös vonalat beállítottuk és figyelni kezdtük forgalmát, olyan elszomorító adatokat kaptunk, hogy *már az első félévben a beszüntetés szükségességéről kezdtünk beszélni*. Mihelyt *megsűrűsítettük* a járatokat és az érdekelt környék lakossága tudomást szerzett arról, hogy *a jövőben nem kell bizonytalan ideig várakoznia*, amíg az 5-ös vonalat igénybeveheti, egyszerre megsűrűsödött e járat forgalma is, sőt napról-napra rentábilisabbá vált ez a reláció. Ugyanez a helyzet a 14-es vonalnál, amely hat hónap elteltével most kezd végre fejlődésnek indulni. Eleinte nagyon rossz volt a csepeli vonal is, szinte hetenkint hosszabbítottuk meg az életét, — folyton meg akartuk szüntetni. Ma látogatottságra és jövedelmezőségre nézve a második helyen áll.

— Az autóbuszforgalom fejlődésének ezt a fokozatosságát én azzal magyarázom, hogy a közönség már hozzászokott a villamoson való utazáshoz. A nagy tömeg számára *ujságot jelent az autóbusz, amit egyelőre nem vesz igénybe*. Az autóbusz drágább is, mint a villamos, de ez Amerikában is így van. Az arány mindenütt *7:10*. Előbb

hozzá kell szokni a közönségnek ahhoz a gondolathoz, hogy az idő pénz és így az az arány, ami a villamos és az autóbusz viteldíjai között mutatkozik, bőségesen megtérül a megtakarított idővel.

De egy másik oka is van annak, hogy az autóbuszüzem csak fokozatosan válik rentábilissá. Ez az ok pedig az, hogy a villamos birtokában vannak az összes jól jövedelmező útvonalak. A *BSzKRt* kisajátította magának mindazokat az uccákat, amelyek forgalmasak. Amikor a *12-es* járatot például főként azért állítottuk be, hogy tehermentesítsük a Rákóczi uti villamosokat, akkor igazán ellentmondás arról beszélni, hogy az autóbuszreláció rentábilitása körül zavarok vannak. Én a magam részéről továbbra is

a leghatározottabban amellett vagyok, hogy az autóbuszüzemet fejleszteni kell.

Fejleszteni kell ezt az üzemet főként szociális okokból. Nem mindegy, hogy Csepelre a Budapesten lakó munkás egy negyedóra alatt, vagy egy teljes óra alatt jut-e el. De nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a körülményt sem, hogy nekünk kötelességünk a fővárosi közlekedés fejlesztése. *Nem kétséges, hogy az autóbusz a jövő*, tehát mi a főváros jól felfogott érdekében cselekszünk akkor, amikor az autóbuszüzem fejlesztéséhez előteremtjük a szükséges eszközöket. Természetesen nem mellőzhetem hangsúlyozni, hogy

a fővárosi közlekedési vállalatokat egységes vezetés alá kell helyezni.

Ezalatt nem azt értem, hogy meg kell szüntetni az autóbuszüzem önállóságát, hanem csak azt, hogy *az üzletviteli politikát egységesen kell megállapítani* és így

meg kell szüntetni ezt az áldatlan konkurrencia-harcot.

Elvégre minden üzem a főváros közönségének a tulajdona, tehát egyik üzem sem hadakozhat a másik ellen konkurrenciából fakadó indokokból.

— Ami a további 100 új autóbuszkocsi megrendelését illeti, nekünk *arra kell törekednünk, hogy a kereskedelmi minisztert álláspontjának megváltoztatására birjuk*. A miniszter ugyanis

azzal a feltétellel engedélyezi további 100 új autóbuszkocsi megrendelését, hogy előzőleg igazoljuk azoknak a vonalaknak a rentábilitását, amelyeket majdan beállítani szándékozunk.

Ez lehetetlenség. Elmondottam, hogy az autóbuszközlekedés természetéből folyik a fejlődés lassúsága. *Előre tehát egyetlen vonalról sem tudjuk megállapítani hogy rentábilis lesz-e*. Én hiszem, hogy a kereskedelmi miniszter ezek előtt az érvek előtt meg fog hajolni. Még csak annyit akarok mondani, hogy a közlekedési problémák intézését abszolút szakemberek kezébe kell tenni. Szakember alatt *nem mérnököt, nem jogászt és nem hivatalnokot értek*. A külföldön

a közlekedésügy külön tudomány, amelynek hivatásos szakértői vannak.

Ilyen szakemberekre gondolok.

Scheuer Róbertnek ezek az érdekes új szempontjai, amelyekkel megvilágította az autóbuszüzem fejlődésének a kereteit, remélhetően meggyőző hatást fognak gyakorolni mindazokra, akik döntésre hivatottak.

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII., József körút 69. Telefonszám: József 373-67
Tervez, berendez, átalakít: központi gőz-, melegvíz- és légfűtéseket, vízvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyu és elektromos világítási telepeket

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Muzeum-körút 41.
TELEFON: AUT. 860-96. □ TELEFON: AUT. 860-96.

ROHRMANN JÁNOS
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI GYÁR
BUDAPEST, VII., SAJÓ-U. 5/a.
Gyárt: precíziós fogaskerekeket, fogasrudakat, esztergamunkát és tömegcikket. Alapittatott 1904.

Tökéletes tűzoltókészülék mindenféle tűz esetében a

PERKEO habzó anyagu tüzoltókészülék
PERKEO tűzoltókészülékek gyára
Rosenthal József Budapest, V, Tükör-u. 4

MINIUS JAKAB tapétaraktár. Nagy választék be- és külföldi papírkárpitokból. **Budapest, VII., Rákóczi út 6.** (a Bazár-udvarban)
TELEFON: JÓZSEF 41-17

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST
Szabadalmazott „Jm"
kompressor nélküli DIESEL-MOTOR
a legtökéletesebb erőgép.

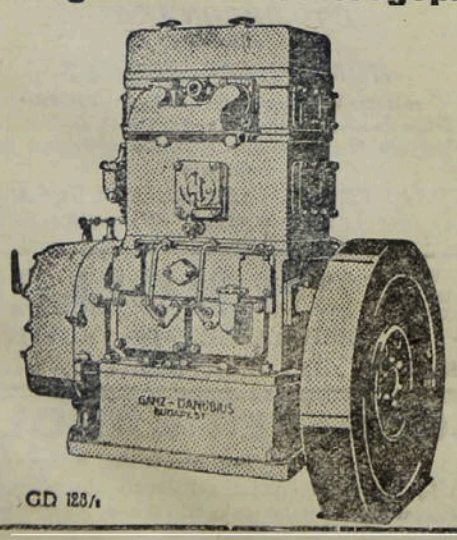

GD 128/1

Maga alatt vágja a fát
aki külföldi árut vásárol!
Ha pénzünk idegenbe vándorol, gazdasági helyzetünk romlik!
STANDARD-RÁDIÓ
a vezető magyar világmárka!
Követelje rádiókereskedőjétől kifejezetten
a Standard-rádiógyártmányokat
4 csöves — 4 csöves hálózati készülékek — 8 csöves
Fejhallgató — „Conus"-hangszóró — Anódpótló
GYÁRTJA: Standard Villamossági Rt., Ujpest 4

Novemberben megnyitják az átmeneti leányotthont és a 3—6 évesek árvaházát

A mult esztendőben, mint ismeretes, két értékes ajándékot kapott a népjóléti kormánytól a főváros: a bicskei grófi kastélyt és a hűvösvölgyi *Holtzspach*-féle üdülőtelepet, hogy abban szociális intézményeket létesítsen. A főváros e két helyen *átmeneti leányotthon és a 3—6 évesek árvaházának létesítését határozta el*, amelyek megvalósítása régi terv volt ugyan, de egy évtizeden át leküzdhetetlen akadályokba ütközött. A két nagyfontosságú karitativ intézmény *elsősorban a kormányzónénak köszönheti megvalósulását*, mert a főméltóságú asszony volt az, aki az eszmét újolag felvetette és a létesítés előkészületeit az első perctől kezdve irányította. Nincs a fővárosnak egyetlen olyan karitativ akciója sem, amelyet ne kíséme a legnagyobb figyelemmel, a legnagyobb jóindulattal és segítő kezének ereje el is hat mindenhova. De minden akció között talán mégis azok vannak legközelebb a szívéhez, amelyek az apró kis árvák és a családi fészket nélkülöző, veszedelemnek kitett fiatal lányok felkarolására irányulnak. Így született meg a két intézmény: az átmeneti leányotthon és a 3—6 évesek árvaháza, a kormányzóné jóvoltából, a főváros megértésével.

A munkálatok a középítési ügyosztály igyekezete folytán úgy Bicskén, mint a Hűvösvölgyben annyira előhaladtak, hogy a mult héten megkezdődhetett a belső berendezés és felszerelés és

november elejére készen állnak a megnyitásra az intézetek.

A kormányzóné a mult hét egyik napján kihallgatáson fogadta *Liber* Endre tanácsnokot, aki részletes jelentést terjesztett elő a munkálatok előrehaladásáról. Bizonyos kérdések tekintetében utasításokat kért és közölte a megnyitás közelebbi időpontját is.

A főméltóságú asszony helyeselve vette tudomásul *Liber* tanácsnok referádáját és megígérte, hogy

a megnyitáson személyesen is jelen lesz.

A két új szociális intézmény megnyitása és tervei iránt érdeklődtünk

Liber Endre tanácsnoknál,

aki a következőket mondta el a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az átmeneti leányotthonban és a 3—6 évesek árvaházában *300 hely lesz*. Az intézetek

a csecsemőkortól 20 évesig fogadnak be gondozottakat.

Csecsemőket azért, mert a bicskei otthonban fogjuk azokat a támasz nélküli fiatal anyákat is átmenetileg elhelyezni, akik gyermekük és anyaságuk miatt munkát, foglalkozást egyelőre nem kapnak, nem találnak. Az átmeneti otthon és árvaház

a kormány felajánlása révén mindössze 700.000 pengőjébe került a fővárosnak, míg a régebbi tervek szerint, az ingatlanok nélkül legalább 5,600.000 pengőbe kerültek volna.

A főváros közönsége így, végeredményben *közel ötmilliót takarított meg*. Mind a két ingatlan átalakítása olyan kitünően sikerült, hogy a bicskei kastélyból és a Holtzspach-üdülőből szinte ideális intézet lett. A Hűvösvölgyben öt épület van. A két nagyobban a 3—6 évesek árvaháza talált hajlékot, a három kisebb pavillonban pedig *az igazgatóság és az átmeneti otthon központját helyeztük el*. Gyönyörűen rendbehoztuk az ötholdas gyönyörű parkot is a *Holtzspach*-telep körül. Óriási gyepszőnyegek vannak itt, de nemcsak a szemnek, hanem arra, hogy a kicsikék szabadon futkározhassanak, játszanak az üde pázsiton. Egy félholdnyi területet foglal el a külön játszótér, ahol nagy lubickoló medence, homokfürdő és rengeteg játszószerszám van.

— A bicskei kastély emeletsorai is készen várják védenceiket. Ötven holdnyi területen fekszik az ingatlan, amelyből húsz hold pompás őspark, amit érintetlenül hagytunk, jobban mondva a kertészekkel rendbehozattunk, a többi harminc hold gazdasági célokat szolgál. Itt szakszerű kertgazdaság, tehenészet, baromfi farm, sertéshízlalda stb. lesz, ahol a leányok házias kiképzést kapnak és az itt termelt áruk fogják az intézet szükségleteit fedezni.

— Hangsúlyozni kívánom, hogy

az intézetekben nem bűnöző lányokat helyezünk el, hanem olyanoknak szántuk, akik még előtte vannak, de ha életkörülményeik között megmaradnak, azzá válnak.

A legmodernebb szociálpolitikai elgondolás, *a prevenció*-elvi alapján állunk. Megelőzni a bűnbeesést, a lelki és testi romlást! Ma rengeteg olyan fiatal leány él a fővárosban, akiket könnyen meg lehet menteni, ha kellő időben a hónuk alá nyúl a közösség, a társadalom. A bűnbejutás legtöbbször a családi élet leromlottsága, erkölcsi és anyagi defektusai, a gazdasági bajok elhatalmasodása nyomán burjánzik fel. Ezért van szükség a megelőzés eszközeivel ilyen átmeneti otthonra, ahol új élet kezdésének lehetőségeit adjuk meg. A cél az, hogy minél nagyobb forgalma legyen az intézetnek, vagyis

nem akarjuk ugyanazokat évekig benntartani, hanem, amint lehet, mielőbb visszaadjuk őket a családnak, ha pedig ez nem lehetséges, más elhelyezésről gondoskodunk.

Minden egyes esetet egyénileg bírál el az intézet; nem általános szabályok szerint. Bizton hiszem, hogy a főváros közönsége büszke lesz mind a két új intézményre és szívesen hozza meg értük az új áldozatokat.

GRAIZL LAJOS
okl. mérnök, építész, építési vállalkozó
Budapest, I., Horthy Miklós út 32.

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis ucca 2. sz.

PERZSASZŐNYEG
vásárló közönségnek figyelmébe ajánlom saját érdekében, előbb több helyen érdeklődjön, azután forduljon
Szahak Awenasian-hoz
IV. ker., Irányi ucca 21. sz. az udvarban
Telefon: Aut. 833-16. Művészies javítás, tisztítás mosás
Köztisztviselőknek árengedmény és fizetési kedvezmény!

»EGYESÜLT«
GOLYÓS- ÉS GÖRGŐSCSAPÁGY GYÁRI JAVÍTÓÜZEM
BUDAPEST, VI, SZINYEI-MERSE UCCA 26
(Podmaniczky ucca sarok)
ÚJ SPECIÁL CSAPÁGYAK KÉSZÍTÉSE
TELEFON: L. 984-34

PÉNZVILÁG
Megjelent A legújabb száma szenzációs tartalommal!
KAPHATÓ MINDEN UJSÁG-ÁRUSNÁL
Ára 40 fillér

„PALATINUS"
ÉPÍTŐ- ÉS INGATLANFORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: Automata 121-45, 123-85.
Budapest, V., Rudolf-tér 6.

Angol Stepney pneumatik.

NE DOBJA EL
használhatatlannak vélt köpenyét, tömlőjét, hanem forduljon bizalommal a tökéletesen és legmodernebbül felszerelt „FIT" rendszerű pneumatik ujjáalakító és javítóüzemhez
BÁLINT ERNŐ OKL. MÉRNÖK
BUDAPEST, V., ARANY JÁNOS UCCA 17.
Használjon „Seal Fast" tömlő- és köpenytapaszt. — Egy kísérlet után állandóan használni fogja.

KÖNIG GYÖRGY
Budapest, VII., Hársfa u. 17
Kőművesmester, építési vállalkozó

Bründl János udvari szállító
Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és deritőtelepeket. — TELEFON: József 515—19.

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK
Központi fütés-, vízvezeték- és csatornázási vállalat
Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

ASZFALT és KÁUCRÁNYIPAR R.-T.
Budapest, V., Nádor ucca 12
Telefon: Aut. 282-81, 282-81
GYÁRAK: Budapest, IX., Illatos út 18-20 / Szőreg, (Szeged mellett) } saját iparvágány

IFJ. SCHÖFER ERNŐ
festő, mázoló
VIII., Horánszky-u. 25. Telefon: J. 378—92. Alapítva 1910.

Révész János
cement-, márványmozaik- és műkőárugyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, műkő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, ŐSZ UCCA 14.

Magyar Vasbeton Építési Vállalat
Kemény és Tisza
Budapest, V., Mária Valéria ucca 19. Telefon: Aut. 825—42.
Mindennemű vasvázas betonmunka, vízmedence, víztorony magas épitkezés építése.

FUCHS G.
Első Magyar Tizedes- és Százados-Hidmérleggyár R.-T.
BUDAPEST
Gyár és Iroda: VI., Váci-út 43. Telefon: L. 915—23.
Városi raktár: VII., Károly király-út 1 Telefon: József 429—90.

SÁMUEL GYÖRGY
épület,- díszmű-bádogos és egészségügyi berendező
BUDAPEST, VI, ARADI U. 45. TELEFON: AUT. 223-62.

FISCHER MÁRKUSZ
ÉPÜLET- ÉS BUTORASZTALOS
ÜZEM ÉS IRODA: BUDAPEST, X., LIGET UCCA 20

TREMMEL TESTVÉREK TELEFON 465—90
bádogos és szerelő, egészségügyi, műszaki berendezési vállalata
BUDAPEST, VIII, BAROSS UCCA 50. SZÁM

TÁBLAÜVEGBEN MANDL VEZET KARTELEN KIVÜL
BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 25 Telefon: József 436-76

PROHÁSZKA JÓZSEF ácsmester
Budapest, VI., Szent László út 55/b.

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65.
Dr. KOLLÁR
FEDÉLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR
BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

Események

Fővárosi Hiriap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

HÁROM ÖREG CSELÉD

Három öreg cseléd. Mert bizony, amikor ők hárman hónuk alá vették a kis batyujukat, bizony nem hívták a Katikat, Márikat, Julikat a „finom" *háztartási alkalmazott* néven, hanem csak *cselédek* voltak ők. Sokat lehetne elmélkedni arról, hogy amíg a ma már lenézett, lealacsonyítónak tartott *cseléd* néven illették őket, sokkal több volt a becsületük, mint ma, amikor emancipálták magukat, de egyben kiestek a családból is, amelynek pedig valaha valósággal tagjai voltak.

A régi jó idők régi jó cselédjei (mert ők már csak sohase lesznek *háztartási alkalmazottak)* jelentek meg szombaton egy kis negyedórára a főpolgármesteri hivatalban, hogy átvegyék a belügyminiszter ajándékát. Három öreg cseléd, akik 52, 54, 57 esztendeje szolgálnak *egyazon helyen*. Ezt a kitartást, ezt a hűséget jutalmazta meg náluk a belügyminiszter, ha ugyan pénzben és díszoklevélben föl lehetne mérni azt az értéket, amit a család és a társadalom számára három ilyen öreg szolgáló jelent. Az igazi jutalom, az érdem igazi elismerése az lehetett a számukra, hogy a nagyhatalmú miniszter megemlékezett róluk.

Mindezek fölött, ünneplés, elismerés, jutalom fölött azonban semmi úgy a szívükbe nem markolt, mint az a meleg, lélekkel teljes néhány szó, amelyet *Ripka* Ferenc főpolgármester intézett hozzájuk, az a barátságos, embert megbecsülő kézszorítás, amelylyel Budapest első polgára kitüntette őket. Olyan pillanatok voltak ezek, a legprimitívebb emberi munka, de a legnemesebb emberi erény megbecsülésének pillanatai, hogy nem lehetett száraz szemmel végignézni a gyönyörű jelenetet.

A rendkívüli közgyűlés. Pénteken délután negyvennél több bizottsági tag aláírásával beadvány érkezett a főpolgármesteri hivatalba. Ebben *rendkívüli közgyűlés összehivását kérték.* Az összehivó bizottsági tagok a készülő fővárosi törvényjavaslat nyilvánosságra jutott tervezetéhez akarnak hozzászólni és *felirat szerkesztését fogják javasolni a közgyűlésnek. Ripka* Ferenc dr. főpolgármester a kéréshez *hozzájárulva*, szerdán délután 4 órára hívta össze a rendkívüli közgyűlést. A főpolgármester annál inkább hozzájárulhatott a rendkívüli közgyűlés összehivásához, mert a legutóbbi rendes közgyűlést megzavaró vita után már előzetesen kijelentette, hogy *alkalmat ad a pártoknak arra, hogy a törvénytervezettel rendkívüli közgyűlés során foglalkozhassanak.* A rendkívüli közgyűlésen nagyobb izgalmak nem várhatók, mert azon a pártközi konferencián, amelyet hétfőn estére hívott össze *Ripka* Ferenc főpolgármester, sikerült a pártok vezetőinek olyan közös plattformot találni, amelyhez az összes pártok csatlakozni fognak. Az erre vonatkozó javaslatot *Kozma* Jenő, vagy *Wolff* Károly fogja előterjeszteni és megokolni. A rendkívüli közgyűlés egyhangú határozata előreláthatólag az lesz, hogy a törvénytervezet egyes pontjainak módosítására kérik fel a kormányt. A felirat megszerkesztésére, az összes pártok delegáltjaiból, külön bizottságot fog a törvényhatóság választani.

Az Erzsébetvárosi Társaskör elnöki tanácsa október 20-án tartotta őszi első ülését, a kör elnökének, *Szamek* Emil dr.-nak vezetése mellett. Örömmel állapították meg, hogy a klub tagjainak száma az ezret már meghaladja s magában foglalja az Erzsébetváros külső része polgárságának javát. Az elnököt *Béla* Henrik társelnök köszöntötte s üdvözölte a kör fejlesztése körül elért sikerért. A szociális munkáról a hölgybizottság elnöke, özv. *Juba* Adolfné számolt be. A költségvetési előirányzatot *Szentiványi* Aladár főtitkár terjesztette elő. 72 új tagot vettek fel s elhatározták, hogy a tél folyamán közgazdasági s várospolitikai előadássorozatot tartanak *Ereky* Károly, *Becsey* Antal, *Scheuer* Róbert, *Béla* Henrik, *Farkas* József, *Halász* Pál dr., *Radnay* Oszkár dr., *Arany* Sándor és *Szamek* Emil dr. közreműködésével.

A főváros oktatói a polgármesternél. A FANSz Oktató Osztályának képviseletében *Erődi* Kálmán dr. elnök vezetésével *Végh* Mihály polgári iskolai főigazgató, *Jablonkay* Géza dr. kereskedelmi iskolai igazgató, *Harza* Lajos dr. pápai kamarás, hitoktatási felügyelő, *Ekamp* Nándor elemi iskolai igazgató és *Dausz* Gyula főtitkár megjelentek *Sipőcz* Jenő dr. polgármesternél, akit a tanügyi státus rendezésének támogatására kértek fel. A polgármester megértéssel fogadta a küldöttség előterjesztését, biztosította jóindulatáról és megígérte, hogy a maga részéről mindent elkövet az ügy sikeres megoldása érdekében.

Uj kormányfőtanácsos. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére *Deményi* Aladár dr. budapesti ügyvéd, székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tagnak az ügyvédi pályán szerzett érdemei elismeréséül a magyar királyi kormányfőtanácsosi címet adományozta.

Liber tanácsnok a bresciai Monti-ünnepségen. A magyar szabadságharc olasz hősének, Monti ezredesnek Bresciában most leplezték le fényes ünnepségek között díszes mellszobrát, amelyet a budapesti Korvin Mátyás Társaság ajándékozott Brescia városának. A nagyszabású ünnepségen a székesfővárost *Liber* Endre tanácsnok képviselte, s Budapest közönsége nevében koszorút helyezett a magyar szabadságharc olasz hősének emlékművére.

Farkas Akos kétszeres doktorátusa. *Farkas* Ákos dr. tanácsjegyzőt, a polgármester titkárát az elmult héten utriusque juris doktorrá avatták a budapesti tudományegyetemen. *Farkas* Ákos már régebben megszerzett államtudományi doktorátusa mellett letette a kiegészítő szigorlatot, ezzel *megszerezte a jogtudományi doktori címet is.* A rokonszenves fiatal tanácsjegyző a legalaposabban képzett székesfővárosi tisztviselők egyike, akinek hivatali elfoglaltsága mellett mindig jutott ideje a továbbképzésre is, kitünően megtanult angolul, ezúttal pedig eléggé ritka tudományos grádust biztosított magának.

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és épitőmesterek, épitési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhid ucca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

MUSICA ÁTKÖLTÖZÖTT
FÉRKŐSÉBET 43
ÁRAI MARADTAK KÖRÚT

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

BIHARI PÁL
okl. mérnök, épitési vállalkozó
Budapest, VI., Eötvös ucca 24. sz.
TELEFON: AUT. 297—63.

MAUTNER JENŐ Budapest, Alpár-u. 10.
műasztalos Telefon: J. 414-79.

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPITÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

KALZMAREK és TÁRSA R.T. MÉRNÖKÖK
BUDAPEST, VI. LOMB-UTCA 39. TELI 913-20
TELJESEN VIZHATLAN. SZABADALOM.
Ragacsnélküli Üvegtelők
MODERN PORTÁLOK VASBÓL
FÉNYÜVEG PRISMÁK.

Margalit Andor és Ödön
mérnök-épitőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 586—45 és József 429—24.

WETOL sebolaj
legyen minden mentőszekrényben.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyít.
M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72.455|1924 sz. körrend
M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062|XX. 1925. sz. rendelet.

TUNGSRAM
TUNGSRAM

Kövezés, út-, csatornaépítés, beton- és lapburkolás
Tervezés, díjtalan költségvetés!
GRAVIESER ALBIN épitési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 13—46. sz.

PINKAY KÁROLY
ÉPÍTÉSZ ÉPÍTŐVÁLLALKOZÓ
TELEFON: Automata 864-61.
BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL UCCA 20.

Németh Benő
beton- fal- és köpadlóburkolómester
Telefonhivó: Aut. 804-33 Vilmos császár út 8

ÁKOS FRIGYES
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST VII., KERTÉSZ UCCA 24—28
TELEFON: JÓZSEF 301—40

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 668-23

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06, Sürgönycim: Dunmész.
Szállit: Meszet, márkövet, bazaltkövicset. Vállal mindennemü kőfaragó-munkát

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
KOMÁROM
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

REDNER JENŐ
MÉRNÖK, ÉPÍTŐMESTER, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, X., DANDÁR U. 17. TEL. J. 394-32

RELLA N. és UNOKAÖCCSE
Épitési Vállalat R.-T.
Budapest, VIII, Népszinház ucca 13
Telefonszámok: József 436—52 és József 436—53.
Magas- és mélyépités, vasbetonépités, HERBST FÖDÉM az egész világon elterjedt és és legolcsóbb vasbetonfödém

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal WOLFF ERNŐ
Sürgönycim: WOLFFEKE
Tel.: Lágymányos 13-82 Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101

VÁLLALKOZÁS

Új versenytárgyalási kiírások

A főváros tanácsa újabban a következő versenytárgyalásokat írta ki:

Villanyszerelési munkára a farkasréti temetőnél. Pályázni lehet október 29-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Gázfűtésű melegvízkészítő berendezési munkára a Hajléktalanok menhelyén. Pályázni lehet október 28-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Udvarrendezési munkára a Ferenc József és gróf Andrássy-laktanyáknál. Pályázni lehet október 28-án déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Lakatos munkát a *gróf Andrássy-laktanyánál:* Kada Márton 5680, *az óbudai temetőnél:* Frindt Ágoston 2159, a *Szabó József uccai autóbuszgarázsnál:* Nagy Gyula 12.211 P.

Ács- és asztalosmunkát a *gróf Andrássy-laktanyánál:* Halaman János 3101, a *Mihálkovics uccai kislakások kerítésénél:* Vladár Pál 2625, az *autóbuszgarázsnál:* Riedel Bertalan és Fia 5837.

Mázoló munkát ugyanott: Mátyás János 5154 P.

Vasmunkát u. ott: Lepter János 82.989 P.

Műkőmunkát ugyanott: Budapesti kőgyár 44.732 P.

Üvegezési munkát ugyanott: Bukova Lajos 13.068, a *Wenckheim-palotánál:* Braun Ferenc 4607 P.

Tetőfedőmunkát az autóbuszgarázsnál: Parafakőgyár 103.700 P.

Bádogos munkát ugyanott: Fliegl Béla 39.048 P.

Kőmives munkát az óbudai temetőnél: Kurcsák Gergely 3344 P.

Kerítés építési munkát a Római fürdőtelepi iskolánál: Méhn Antal 3388 P.

Villanyszerelési munkát a Gömb uccai iskolánál: Dénes Béla 3816 P.

Sodronyfonó munkát a Simor uccai bérház kerítésénél: Kollerich Pál és Fiai 2864 P.

Ajtó- és ablakjavítási munkát a Vágóhíd uccai szükséglakásoknál: Kaszimir Ferenc 3065 P.

Mázoló munkát a gróf Andrássy-laktanyánál: Grünwald Béla 2968 P.

Gázberendezési munkát a Hidegkúti úti leányotthonnál: Székesfővárosi Gázművek 3827 P.

Kályhaszállítást a Szent László-kórháznál: Munkácsy Ernő 3168 P.

Központi fűtésberendezési munkálatokra a kátrányozó és bitumenező telepen: Lammel Ferenc 9207 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

Útrendezési munkára a *Diószegi úton:* Heverdle István 25.513, Ámon Antal és Fia 21.172, Méhes Emil 40.580, Schäffer Károly 26.270, Halmos István és Fia 18.999, Spányi Ernő 22.895, Magyar Aszfalt r. t. 26.825, Schweiger és Kulás 19.862, Proczeller Bálint 20.050, Via építő r. t. 25.509 P.

Csatornázási munkára a *Költő uccában:* Ámon Antal és Fia 36765, Kis J. Jenő 44.352, Obendorfer József és Fia 34.494, Halász Hubert 49.133, Gratzl Lajos 34.917, Klauber és Vajda 41.365, Rysavy János 35.943, Farkas Lajos 34.460, Schäffer A. 39.705, Hajnal Imre 35.525.

Vasúti vágányépítésre a *ferencvárosi kikötőnél:* Mindszenti földmívesek vállalkozói szövetkezete 76.012, Berger Benő és Társa 77.505, Kis J. Jenő 68.360, Bermann és Singer 74.885, Schäffer Károly 83.900, Hlatky József 77.372, Hasenauer Ágoston 71.732, Benedikt Marcell 74.015, Berger és Vida 73.133, Rózsa Ernő 76.640 P.

Kályhaszállításra az I—X. kerületi iskoláknál: Rajcsányi János 12.225, Munkácsy Ernő 10.815, Budapest-salgótarjáni gépgyár 13.570, Magyar radiátorgyár 10.815, Magy. állami vas- és gépgyár 12.225 P.

Acsmunkára a *Vezér uccai bérháznál:* Szivós László 1200, Sramó Lajos 1556, Szalay Sándor 1988, Biró László 772, Martin László 1187, Ertl József és Fia 1569, Szücs Mihály 1376, Huszty Sándor 898 P.

Kőmives munkára a *Népszállónál:* Cristofoli Ermenegildo 2855, Castelli Cont és Társa 4700, Szirtes Béla 2440, Barok Imre 3070, Irsik és Vámos 3670, a *Lederertelepi erdei iskolánál:* Németh Zoltán 137.158, Paulheim és Weninger 148.905, Tausz Alfréd 141.574, Gabos Oszkár 95.427, Teleki, Katona és Vayes 129.720, Bier és Wersetz 116.929, Morbitzer Nándor 116.651, Halász Géza 119.832, Méhes Emil 134.068, Kármán Andor 140.184 P.

Mázoló munkára az *Új Szent János-kórháznál:* Tomi Lajos 9900, Liktor Ferenc 11.040, Schuller János 11.400, Zuzán Béla 7800, Grünwald Béla 9600, Máthé István 9894, Rácz Márton 8850, Hantos Testvérek 9720, Obermayer István 8580, Füredi Ferenc 11.100, Schuszlik Ágoston 12.900, Leisen Adolf 12.240, Steiner és Szimper 11.520 pengő vállalati áron.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MERNÖK, ÉPITŐMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., LAJOS U. 92, IV. EMELET.
TELEFON: AUTOMATA 625—78. SZ.

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 829—20. gyártmányai
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk **kedvező fizetési** feltételek mellett is. Ellsmerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

ZSOLDOS ÉS TÁRSA
BUDAPEST, V., KORALL UCCA 31.
TELEFON: 990—53.
Állandó raktár Neheimi fűtési és Beico vizvezetéki szerelvényekben

KŐBÁNYAI KÁTRÁNY- és ASZFALTIPAR
FRIED és GRUBER okl. mérnökök / X., Gyömrői-út 64 / Tel.: J. 449-44
GYÁRTMÁNYAINK: bőrlemez, szigetelőlemez, asztalt fedőlemez (szagtalan), facement, klöntő aszfalt, aszfalt coulé
VÁLLALUNK: Tetőfedést minden kivitelben, szigetelési munkákat, vizlelenítési munkákat. aszfaltozást

Baranyi Gyula és Társa
Vegyipari Vállalata r. t. Budapest, VII., Izabella-tér 1.
Telefon: József 443—89.
Festékek, Vegyicikkek és Hézagmentes „MEROLIT" padló

Steinhäusl és Kölber
FESTŐK
BUDAPEST, IX., TŰZOLTÓ UCCA 3. TEL: J. 308-24.

STEINER MÁRK
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

FLIEGL BÉLA bádogosmester
Telefon: J. 435-07 Budapest IX, Liliom ucca 33. Telefon: J. 435-07
Készít épület-, díszműbádogos munkákat és higiénikus fürdőkádakat, légszesz, víz, gőz, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését.

Vladár Pál
ács- és építőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

LEMMER FERENC
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMÍVES- ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u. 14.

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépítő-vállalkozó.

NYITRAY JÁNOS
hatóságilag eng. villanyszerelő és mechanikai vállalata
VII., CSÁNYI UCCA 6.

POROS ISTVÁN
OKL. ÉPITÉSZ, ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, IV., VÁROSHÁZ UCCA 16.
TELEFON: AUTOMATA 874—70.
RÁKOSSZENTMIHÁLY, JÓZSEF UCCA 29.
TELEFON: RÁKOSSZENTMIHÁLY 14.

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Reiter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

STIEBER-FÉLE
ÉPITÉSI és IPARI R.T.
Vasszerkezetek
Fatetőszerkezetek
Ragasznélküli üvegtetők
BUDAPEST, VII, ARÉNA-ÚT 64. Telefon 348-49
Gyártelep: I, CSURGÓI-ÚT 28. Telefon 384-51

STOBBE KÁLMÁN
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 9.
TELEFON: 975—93

GERŐ N. NÁNDOR
VII., ALPÁR UCCA 8. Telefon: József 315-29.
Központi fűtés
Vizvezeték
Épület bádogos munkák

KRAUSZ REZSŐ kályhás-mester, specialista e szakmában. T.: A. 546-87
Budapest, II., Csalogány u. 50. (Bejárat az Ápolda u. oldalon). Lakás: Csalogány ucca 53. (Szénatér mellett). Készít új kályhákat, kandallókat, takaréktűzhelyeket és falburkolatokat. Átrakást és javítást jótállással eszközöl jutányos árak mellett.

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Stáhlenberger u. 18. TELEFON: J. 302-38.

SÁGHY GYULA ácsmester
Budapest, V, Hold u. 9. II. 18. Tel. Aut. 157-36

PETRÓCZKY LAJOS TELEFON: Aut. 508-34
BUDAPEST, I., MAROS U. 9
Elvállal: teherfuvarozást, földmunkát, bútorszállítást csukott vagy nyitott kocsikban, helyben és vidéken

TÓTH ISTVÁN Telefonautomata 510—29. szám.
VILLANYSZERELŐ
Budapest, I., Greguss ucca 8. szám

Laczkó István BUDAPEST, IX.,
bádogos és szerelő LILIOM UCCA 28.
Telefon: József 399-48

KISSEBESI és KORLÁTI KŐBÁNYÁK
KÉPVISELETE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
V. GRÓF TISZA ISTVÁN UCCA 2
TELEFON: AUTOMATA 820—51.

Kertl és Farkas hatóságilag eng. villamossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakműhely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 868—17.

Szobafestő, mázoló és érclényező munkákat kiváló kivitelben készít
SZEGŐ JÓZSEF
Budapest, VII., Kazinczy ucca 20. Telefon: J. 440-60.

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében
Mérsékelt árak!

Alexi és Uhlyarik műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Falk Miksa ucca 26. Telefon: Aut. 209-93
Disco világítótestek
Schunk & Ebe gyártmányú szénkefék
Mindenféle villamossági cikkek eladása nagyban és kicsinyben— Elvállal mindennemű villamossági szerelést

SZVETICS JÓZSEF
építési vállalkozó
BUDAPEST, VII., TELEP UCCA 8.

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

Országos építő r. t.
Budapest, V. Harmincad-u. 3.
Telefon: Aut. 824-05, 824-06.

Olajtermékek és műszaki cikkek beszerzése előtt kérjen ajánlatot:
Budapest, V, Csáky-u. 18/b
Telefon: Lipót 998—28.
Csécs és Társa
műszaki és olajkeresk. társaságtól

SEIF GYULA TELEFON: Aut. 528-46
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

»CYKLOP«
ÉPÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, IV.,
RÉGIPOSTA U. 7-9
TELEFON: Aut. 879-83 és Aut. 879-84

Gazdasági Értesítő

Döntés előtt az 1200 kilométeres állami útépítés pályázata

Több, mint ezer ajánlat érkezett az állam hatalmas, 1200 kilométeres útépítési pályázatára és ha tekintetbe vesszük az alternatív ajánlatokat, akkor a kereskedelmi minisztériumra mintegy kétezer ajánlat feldolgozása és elbírálása vár. Az ajánlatok cement, bazaltkocka, különféle aszfalt és bitumen, keramit, továbbá bitumenes útburkolókő megoldásokra vonatkoznak. Az árak a különféle burkolási eljárások szerint négyzetméterenkint 9 és 21 pengő közt váltakoznak. Egy-egy módszeren belül az árak közt feltűnő különbségek nincsenek. Legolcsóbb a vizes makadám, legdrágább a bazalt kiskő és a keramit, középen áll a bitumenes útburkolókő ára. Ezek a számok önmagukban természetesen nem jelentenek semmit: a minőség, a tartósság és a gyakorlati használhatóság adja meg ezeknek az áraknak a viszonylagos értékét. Így például szakemberek megállapítása szerint *a bauxit-cementből készült betonburkolatok az anyag ridegsége miatt forgalmas közutak burkolásánál nem igen felelnek meg.* Ezzel szemben az újabban alkalmazott *bitumenes útburkolókő fényesen kiállta a tűzpróbát,* amit bizonyít az ezzel az anyaggal épült rendkívüli forgalmas debreceni országút.

Az ajánlatok nem csupán a munka kivitelét és az árakat tartalmazzák, hanem egyúttal megjelölik a finanszírozás közelebbi módját is.

Az ezernél több ajánlatot egyébként a következő cégek és vállalatok nyujtották be:

Középítő rt. (Palatinus), Magyar általános útépítő rt., Építőipar rt., Egyesült útépítő rt., Országos építő rt., Magyar kerámiai gyár rt., Kardos Iván, Országútépítő rt., Kőbányai tégla-, porcellán- és agyagipar rt. (Drasche), Útépítő vállalatok rt., Útburkoló- és építőanyaggyárak rt., Magyar aszfalt rt., László és Blum, Somoskői bazaltbánya rt., Mann József és fia, Útépítő és aszfalt vállalat rt., Fejér és Dános, Magyar Vayss és Freytag rt., Phönix ásványolaj- és aszfaltipar rt., Nemesgulácsi bazaltbánya rt., Komfort építő rt., Kiton útépítőanyag rt., Székesfehérvári építőipari és kereskedelmi rt., Lakos Mihály, Hirsch Mihály rt., Fábián, Somogyi és György, Via nova útépítő rt., Strasser Vilmos cementárugyár rt., Hajnal Imre és társai, Gazdaságfejlesztő és építő rt., Selypi kőbánya rt., Báró Urbán Gáspár, Bier és Werschetz, dr. Finály István, Magyar útépítési rt., Just Kornél, Heller Viktor, Kőszénbánya 's téglagyár Pesten (Drasche), Biehn János, Soliditit betonépítő rt., Bitumen útépítő rt. (Biehn János), Csengery, Pallay és Nagy, Spányi Ernő, Zsigmondy Béla, Via útépítési rt., Palatinus rt., Danubia műszaki vállalat, Bakáts és Szabó, Constans építő rt., Somlyó József, Mautner Emil, Hubertus kőbánya és útépítő rt., Hacker Emil, Verő László, Enyedi István, Dabasi Halász Géza, Deutsch I. és fia, Magyar olaj- és vegyipar rt. (Movi).

Tormay Géza — államtitkár

A kereskedelmi minisztériumban *Tormay* Géza államtitkár lett. *Bud* János okosan és helyesen válogatja ki munkatársait, mert *Tormay* Géza államtitkársága azt jelenti, hogy a legtehetségesebb és legkiválóbb magyar közlekedési férfiak egyike jutott megfelelő és érdemelt hatáskörhöz. *Tormay* Géza egész pályája gyorsan ívelt fölfelé, mert már fiatalon tanuságot tett alapos tudásáról, avatott készültségéről és mindenek fölött komoly munkaerejéről. Sokat dolgozott és sokat alkotott Tormay Géza, mert olyan időkben kellett kifejtenie nagy és jelentős tevékenységet, amikor különösen megduzzadtak a feladatok nehézségei. A háború alatt, majd a forradalmak után közlekedést csinálni s részben irányítani, nemzetközi kapcsolatokat teremteni, pénzügyi nehézségeket legyőzni: olyan súlyos és nagy kötelesség volt, amelyet csak kivételes tehetség tudott teljesíteni.

Ennek a nagy munkának egy része a főváros javát is szolgálta. Amikor a forradalmak alatt a városi és közúti villamost egyesítették, s amikor a forradalmak után ezt az egyesített intézményt vezetni, irányítani — s megmenteni kellett, akkor *Tormay* Gézát nevezték ki a villamos kormánybiztosává. A majdnem megsemmisített, a tönkretett, összedúlt intézményben ő teremtett rendet, ő hozta műszakilag, szervezetileg és közlekedésileg kerékvágásba a nagy gépezetet. Amikor átvette a villamost, úgy látszott, évtizedek kellenek annak rendbehozásához, s amikor rövid idő múlva átadta azt a fővárosnak, büszke lehetett munkájára, *alkotására.*

Tormay Géza új hatáskörében újabb és nagyobb föladatokat kap: a magyar közlekedésügy sorsa fekszik munkásságában. Tormay Géza mukabírása azonban a kereskedelmi kormányzat még nagyobb kérdéseire is kiterjed: tehetsége, tudása, s akarata alig ismer nehézségeket. Úgy hisszük, az egész magyar gazdasági élet, de egyúttal a főváros is, örülhet ennek a kinevezésnek. Értékes férfiú jutott méltó és megérdemelt helyre.

A „Hermes" Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. június hó 30-án lezárt mérlege a mult évi 671.603.25 P-vel szemben 703.287.72 P nyereséggel zárul. A mérleg adatai örvendetes fejlődésről tesznek tanuságot, ami a betétállománynak 23%-os emelkedése által vált lehetővé. Az e hó 26-i közgyűlés a mult évivel egyenlő 2.40 P (12%) osztalékot fizet. Új igazgatósági tagok: báró *Radvánszky* Albert dr. és *Paksy* József dr.

Littke és Tóth OKLEVELES ÉPITÉSZEK ÉPITŐ IPARI VÁLLALATA
BUDAPEST, IX., Bokréta ucca 12. sz.
TELEFON: JÓZSEF 356-33

„MEINL TEAKEVERÉKEI"
Queen's blend 1/4 angol font ára P 4·80
Three stars 100 gr. ára . . . P 3·60
Ceylon special 100 gr. ára . . P 2·60

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL **FAISKOLAI CIKKEK**
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlővesszők, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN **TOST ÉS MOLNÁR**
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

PARKETTA
szállítása, mindennemű padozat készítése és javítása.
FRIED és BENEDEK
parkettgyár és gőzfürész
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI ÚT 82.
Telefon: József 133—43 és József 134—17.

ÜVEGFESTÉSZETI ÉS ÜVEGMOZAIK MŰIEREM
PALKA JÓZSEF
Magyarország ezüstkoszorús üvegfestőmestere
Budapest, VIII., Baross-u. 59. Tel. J. 302-28. Alapíttatott 1894

JÓNÁS FERENC
építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Kolumbus u. 27 Telefon: J. 339-81.

MAGYAR BŐRSZÉK IPAR
PIPISZ VILMOS UTÓDAI
BUDAPEST, V., MÉRLEG UCCA 4
Telefon 810-56
SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok, modern ebédlőszékek, adott tervek és rajzok szerint is. Lakberendezési tárgyak.
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javítjuk, átfestjük és átalakítjuk
Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

SCHIFF MIHÁLY
paszományos-mester, Budapest, IV. Prohászka Ottokár ucca 8. (Félemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-76.
A legszebb kivitelben készítek mindenféle **butorpaszományt,** plimó- (paplan) zsinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. **Női ruhadiszeket,** bojtokat, rojtokat, öveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárzsinórokat, továbbá selyem- és gyapjúfonal adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

Alapítási év: 1868 **CRISTOFOLI VINCE** Telefon: J. 381—47.
KŐPADLÓ, FAYENCE FALBURKOLAT
BUDAPEST, VII., GIZELLA ÚT 31.

CSUKA GÉZA
ASZTALOSMESTER
ÜLŐ-BÚTOR SPECIALISTA
BUDAPEST, VII., FRANCIA ÚT 44. SZ.
TELEFON: JÓZSEF 449—46

Mandorff és Társa
Vas, fémlakatos és gépjármű áru munkák üzeme
Budapest VI., Szabolcs ucca 9.
Telefon: Aut. 142—67.

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—81.

TÓTH SZ. JÁNOS Tel.: Aut. 569-38
VÍZVEZETÉK- ÉS FÜRDŐBERENDEZŐ ÉPÜLET- ÉS DISZMŰBÁDOGOS
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 6. SZÁM

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
szelőtt **JAUERNIK ISTVÁN**
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok színházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

LERCHNER és TÖRÖK
szobafestő, mázoló és bútorfényező
TELEFON: L. 963—03.
BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44

Szmatana József
műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Wekerle Sándor-u. 13
TELEFON: 219—52

NEUSCHLOSZ—LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPAR R. T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA
VÁROSI IRODA: IV, PETŐFI SÁNDOR UCCA 9. SZ.
TELEFON: AUT. 890—47.
GYÁRI TELEFON: LÁGYMÁNYOS 582—20, 11—79.
PARKETT- ÉS ÉPÜLETASZTALOS MUNKÁK!

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök — **ENÖKL ELEMÉR** okl. mérnök, építőmester
építési vállalkozók
BUDAPEST, VIII, BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légtusz berendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

Csak **BRÁZAY** pipereszappant használjon!

November végén lesznek a tanácsi választások

A tanács még a nyár elején egész sor megüresedett állásra hirdetett pályázatot. Több, mint *hetven* olyan állás betöltéséről van szó, amelyeket *tanácsi választással töltenek be a törvényes rendelkezések szerint.* A választások megtartása egyre húzódott különböző okok miatt, majd a nyári szünet tette lehetetlenné az állások forma szerinti betöltését. Azóta nyugdíjazások, halálozások és egyéb okok folytán *több új állás is megüresedett*, úgy hogy az elnöki ügyosztály most az egész komplexumot egyesítette és *nemcsak az újonnan megüresedett állásokra írták ki a pályázatot, hanem megismételik a tavasszal meghirdetett pályázatot is.* A pályázat megismétlése természetesen nem jelenti azt, hogy a régi pályázóknak új beadványt kell készíteni. A régi pályázati kérvények érvényben maradnak. A pályázatok feldolgozása még a költségvetési vita alatt megtörténik és a jövő hó végén, de legkésőbb december elején meglesz a választás is, amely *igen sok tisztviselőnek fogja jelenteni a régóta várva-várt előmenetelt.* Összesen hatvannyolc állásra hirdettek pályázatot s ezek a következők: egy II. osztályú tanácsi fogalmazói, egy tanácsi segédfogalmazói, egy II. osztályú ügyészi fogalmazói, három műszaki főtanácsosi, négy műszaki tanácsosi, négy II. osztályú főmérnöki, négy II. osztályú mérnöki, négy segédmérnöki, két II. osztályú műszaki főtiszti, két II. osztályú műszaki tiszti, egy vegyészeti intézeti igazgatói, egy osztályos fővegyészi, egy segédvegyészi, két statisztikai főfelügyelői, egy statisztikai főtiszti, egy statisztikai tiszti, egy közélelmezési főtanácsosi, egy közélelmezési tanácsosi, egy közélelmezési főfelügyelői, egy közélelmezési felügyelői, egy közélelmezési II. osztályú tiszti, egy közélelmezési segédtiszti, egy állategészségügyi tanácsosi, két II. osztályú főállatorvosi, két II. osztályú állatorvosi, két segédállatorvosi, egy számvevőségi II. osztályú főtiszti, öt számvevőségi II. osztályú tiszti, egy adóhivatali főszámtanácsosi, három adóhivatali II. osztályú tiszti, négy végrehajtói II. osztályú tiszti, egy gazdasági II. osztályú főfelügyelői, két gazdasági II. osztályú tiszti, egy állat- és növénykerti aligazgatói, egy állat- és növénykerti felügyelői, egy állat- és növénykerti főtiszti, egy állat- és növénykerti tiszti, egy nyomdai II. osztályú főtiszti, egy II. osztályú kezelőfőtiszti, tizenkét II. osztályú kezelőtiszti, négy II. osztályú kezelőnői és egy gépészi állás. A pályázatok november 2-án járnak le.

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929. évi október hó 21-én tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) Nagyobb és kisebb építkezésekre:

1. Zirkelbach Ernő IV., Veres Pálné u. 37. sz. a. V. emeletes bérház. Tervező Lakos Károly VI., Podmaniczky u. 49.

2. Magyar Kir. dohányjövedéki közp. igazgatóság X., Kőbányai út 22. Műhelyépület.

3. M. kir. első honvéd vegyes dandárparancsnokság. X., Zsoldos u. Autógarage, stb. Tervező Balás Farkas I., Istenhegyi út 38.

B) Családiház építkezések:

1. Dr. Szende Péter Pál I., Báró Eötvös út. Tervező: Sárkány István V., Vécsei u. 4.

2. Egyszerű Ház r. t. II., Rákushegy 12043/2. hrsz. Tervező: Meller Dezső Naphegy u. 33.

3. Bozsik István I., Sasad 2498/1. hrsz. Tervező: Mihán István I., Sasad-dülő 12293. hrsz.

4. Pálfi Antal VI., Reiter Ferenc u. 27389/1. hrsz. Tervező: Németh János VI., Reiter Ferenc u. 26.

5. Váradi Béla VII., Névtelen u. 31688/3. hrsz. Tervező: ifj. Róden Miklós X., Szörény u. 7.

6. Lehoczky József I., Bikszádi út 3254/hrsz. Tervező: Nagy Sándor V., Korall u. 21.

7. Pécsus Károly I., Bikszádi út 3254/6. hrsz. Tervező: Schermann József VII., Alsóerdősor 34.

8. Sturcz Károly III., Búza u. 19066. hrsz. Tervező Haas Károly III., Pacsirta u. 26.

9. Mondovits Joachim VI., Jász u. 27. 379/2. hrsz. Tervező: Nágel Jenő VI., Jász ucca 116.

10. Dézsi Pál X., Egressy út 2004. stb. hrsz. Tervező: Sleif Géza VII., Abonyi út 4.

11. Katona Mihály VI., Alsórákosi rétek 29988/51. hrsz. Tervező: Morvay Lajos VII., Telep u. 116.

12. Páll Trajan VI., Jász u. 27379/2. hrsz. Tervező: Nágel Jenő VI., Jász u. 116.

13. Kelemen Károly VII., Lőcsi u. 31489/6. hrsz. Tervező: Kremszner György Fürész u.

14. Léderer A. és Klein J. VII., Alsórákosi rétek 31484/152. hrsz. Tervező: Szabó József, Rákosszentmihály, Rákóczi u. 16.

15. Gál István VII., Alsórákosi rétek 31484/143. hrsz. Tervező: Szabó József, Rákosszentmihály, Rákóczi ucca 16.

16. Margalit Andor és Ödön I., Borszéki u. 2873. hrsz. fsz. műhelyépület.

C) Toldalék építkezések:

1. Flórián garage r. t. II. ker., Ganz u. 8. Tervező: Paska és társa X., Füzér ucca 35.

2. Hronek János I. ker., Horthy Miklós út 3502. hrsz.

3. Csonka László I., Fehérvári út 4302. hrsz. Tervező: Miskolci László I., Fehérvári út 34.

SZÓRAKOZÁS

Crooks Richárd, a világhírű amerikai tenor két este fellép a Városi Színházban. A művész fellépéseinek sorrendje: Hétfőn, október 28-án (A. bérlet) *Tosca.* Cavaradossi — *Crooks. Crooks* partnerei: Tosca — Flesch Ella kamaraénekesnő, a müncheni operaház tagja, Scarpia — Kovács Dezső. Szerdán, október 30-án: *Faust.* Faust — *Crooks. Crooks* partnerei: Margit — Flesch Ella, Mephisto — Kovács Dezső. Helyárak: 2 pengő 20 fillértől 10 pengő 80 fillérig. Jegyek már válthatók a Városi Színház pénztáránál és a jegyirodákban.

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak
REMÉNYI MIHÁLY
hangszerlelepén
Őfensége Dr. József Ferenc kir. herceg szállítója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészítője
Budapest, VI Király u. 58-60.
Telefon: 287-84

VIGADÓ KÁVÉHÁZ
IV, Deák Ferenc ucca 2
VIGADÓ KIOSZK
V. ker., Vigadó tér
TULAJDONOS: BABÓCSY LŐRINC

TERCANDAY ÉS TÁRSA
asztalosáru gyára
Budapest VII, Erzsébet királyné-út 125/b. sz.
Telefon: József 443-83.

NEUMANN SÁNDOR
üvegesmester és táblaüvegeladás
BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 20.
Telefonhívó: Aut. 255-56. sz.

Sveoz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI
Wesselényi u. 30

TEUDLOFF—DITTRICH
ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T.
TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93
KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

KOCH ISTVÁN ÁCSMESTER
TETŐFEDÉLÉSI VÁLLALKOZÓ ÁCSTELEPE
BUDAPEST, IX, LENKEI UCCA 3. SZÁM
TELEFON: JÓZSEF 318-90

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

Tőzsdei Kurir.
A legrégibb és legtartalmasabb közgazdasági ujság. Minden számában komoly, szakszerű cikkek tárgyalják és bírálják az aktuális gazdasági és pénzügyi eseményeket. Érdekes eredeti riportok, változatos hírrovat és külföldi tudósítások.
Tőzsdei Kurir
kapható minden ujságárusító pavillonban és minden ujságárusnál. Egy példány ára 40 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V., Wekerle Sándor ucca 3. — Telefon: 807—10.

KŐNIG JÓZSEF
OKL. MÉRNÖK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: JÓZSEF 424-69.
Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

Mész, cement, gipsz
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII, Beniczky ucca 6. sz.
Telefon: József 302-83

MÁVAG
elmkés gyártmányokat mindenki bizalommal fogadja, mert
kitűnő anyagból a leggondosabban készülnek!
Ide tartoznak a különféle hengerelt kereskedelmi árukon kívül az ipari stabilmotorok, lokomobilok, traktorok, cséplőgépek és más mezőgazdasági gépek. Útépítő (úthengere ő- és útgyalu) gépek, lakókocsik. Vas- és acélöntvények, öntött vas csövek, karikás kályhák és kereskedelmi öntvények.
Teherautomobilok, autóbuszok a „MERCEDES-BENZ" gyártási szab. szerint a hazai különleges úti viszonyoknak a legjobban megfelelő kivitelben készülnek. Kombinált tűzoltó- és locsoló-autók. 1 ajtos öntözőkocsik.
Jobbágy féle szab. folytonégőkályháink a háztartásokban és középületekben (iskolákban, stb.) legjobban használhatók.
Kérjen felvilágosítást és árajánlatot!
Magyar kir. állami vas-, acél- és gépgyárak
Budapest, X., Kőbányai-út 21.
Telefon: József 460—29. Telefon: József 460—29.

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készít azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben Malomsoky József asztalosárugyár rt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

SPORIK FERENC
tetőfedőmester és tetőket jókarbantartó vállalkozó VÁLLAL: pala, műpala, cserép és kátránylemezzel fedett tetők javítását és jókarbantartását
Budapest, III., Pacsirtamező-u. 53. Tel.: Óbuda 625-72

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
BUDAPEST VIII, BÉKÉS UCCA 7. sz.
(Omnia Mozgóval szemben) Telefon: J. 350-18
Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

FÉMÁRÚ- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRÚT 35. TELEFON: J. 373—71

ILKOVITS J.
Központi fűtések és vízvezetéki berendezések vállalata
BUDAPEST,
VI, ANDRÁSSY ÚT 92.
TELEFON: Aut. 212—07.

Az 1924. évi XVIII. t.-c. alapján szervezett
IPAROSOK ORSZÁGOS KÖZPONTI SZÖVETKEZETE
Postatakarékpénztári szla: 10517 — Postatakarékpénztári csekkszámla: Kisipari hitelakció: 44600 — Girószámla: Magyar Nemzeti Bank — Táviratcím: IPKÖZPONT

TELEFONSZÁMOK:

Központi osztályok:
V., Nádor ucca 22. Aut. 253-33. Aut. 253-37. Aut. 151-35. Aut. 212-14. Igazgatóság. Titkárság. Pénzügyi osztály. Ellenőrzés. Könyvelés.

Bőrosztály:
L. 996-62. Nádor ucca 21.

Építőipari osztály:
L. 912-32. Nádor ucca 18.

Faipari osztály:
L. 996-61. Nádor ucca 21.

Kisipari hitelakció:
Aut. 253-33. Nádor ucca 22.

Kereskedelmi osztály:
L. 996-61. Nádor ucca 21.

Textil közszállítási osztály:
L. 902-32. Nádor ucca 18.

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépítő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J 339—52

Hajnal Imre
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest,
I., ATILLA KÖRÚT 47. SZÁM TELEFON AUTOMATA 5-8-64

SZOCIÁLPOLITIKA

Irta: FLAXMAYER JÓZSEF dr.

Ma már nagy örömünkre több oldalról hallunk jóindulatú, javító célzatú kritikát a szociálpolitika nagy kérdéséről és ez a kritika azt bizonyítja, hogy a közvélemény érdeklődik ezek iránt a kérdések iránt. A magyar közvéleménynek úgyis sarkalatos hibája volt, hogy az elmult évtizedekben jobban érdekelték őt a társadalom másod- és harmadrangú problémái — közjogi kérdések, belpolitika — mint az elsőrangú társadalmi problémák: közgazdasági és szociálpolitikai kérdések. Nagyon kevesen vagyunk olyanok, akik, — bár ez nem kenyerünk — mindig figyelemmel kísértük a szociális kérdéseket és a hatóságnak, valamint a társadalomnak munkáját, melynek célja a szociális nyomor enyhítése volt.

A társadalom nagy megrázkódtatásának kellett eljönnie, hogy a tágabb közvélemény is fölfigyeljen az elsőrangú társadalmi problémákra. De ma már elérkeztünk idáig. Ma már felfigyel a polgárság, a polgárság képviselői pedig mindinkább hangot adnak érdeklődésüknek, bírálatuknak és óhajtásuknak a szociálpolitika eddig elhanyagolt kérdéseiben. Azt hisszük, elmult már az a korszak, amikor a szociális bajok és a társadalmi nyomorúság gyógyítására elegendőnek vélték, hogy néhány idősebb úriasszony vagy pedig a sorcsapásokat felejteni akaró emberek pártfogásukba vegyenek 1—2 szegényt. Ma már annyira kimarjultak a társadalmi nyomorúság sebei, hogy nem elég egy kevés angoltapasz azok gyógyítására, hanem merész kézzel és kellő szaktudással kell hozzájuk nyúlni, ha el akarjuk kerülni a mai társadalmi berendezkedés alapjainak megrendülését.

Ma már a szociálpolitika és a közjótékonyság kérdései minden kultúrnemzetnél követelik a kritikai tárgyalást, szervezett és céltudatos megoldásukat. Hogy miért, — ez is világos. A XX. század a modern technikai haladás ragyogó eredményeinek sorozata mellett magával hozta az emberiség legnagyobb, legöldöklőbb háborúját is, amelynek következményeit évtizedek lassú munkájával kell eltüntetni. És mivel a háború következményeinek legnagyobb része társadalmi bajokban nyilvánult meg, ennek következtében a társadalmi kérdések kerültek előtérbe. A gazdasági válság úgyszólván minden országban növeli a nyomorúságot. A gazdasági helyzet és a szociálpolitika fontossága között fordított függő viszony áll fenn. Rossz gazdasági helyzet mellett a szociálpolitika fontossága növekszik, mert növekszik a nyomor. Jó gazdasági helyzet mellett a szociálpolitika fontossága csökken ugyan, de valójában soha meg nem szűnhet, mert a helyes irányban megszervezett szociálpolitikai intézmények és intézetek a mai társadalmi rendszernek preventiv védőeszközei a fenyegető gazdasági katasztrófák következményeivel szemben.

Magyarország ma ebben a tekintetben igen súlyos helyzetbe került. Megcsonkítása és az ennek következményeképen szinte állandósultnak látszó rossz gazdasági helyzet mellett kell szociálpolitikai berendezkedését arra a nivóra emelnie, amelyet már régen, még a jó gazdasági helyzet idején kellett volna megszerveznie. A mulasztottakat pótolni rendkívül nehéz, de mégis meg kell tennünk, mert nagy nemzeti katasztrófáink következtében a társadalmi nyomorúság nálunk ma sokkal nagyobb, mint bárhol és bármikor.

Budapest lakosságának szociális helyzete magán viseli a rossz gazdasági viszonyok között élő nagyváros minden baját, de ezeken az általános bajokon túl, viseli az ország megcsonkításának és általánosan rossz gazdasági helyzetének következményeit is. Itt nagyobb a társadalmi nyomorúság, mint bármely nagy világvárosban, még ha sokkal nagyobb lakosságú városokat veszünk is figyelembe.

Azok a kritikák, amelyek eddig elhangzottak a székesfőváros szociális közigazgatási politikájáról, még csak tapogatódzók és nélkülözik a tapasztalat szilárd talaját. Nem jól fogták fel a kérdést azok, akik felcserélték a szociálpolitika és közjótékonyság fogalmait. Ennek a fogalomösszezavarásnak a következménye a helytelen következtetések és a helytelen megoldási tervezetek.

A közjótékonyság: a szegényeken való segítés. Ezzel szemben a szociálpolitika egy igen tág munkaterületnek összefoglalása, amelynek a közjótékonyság, a szegénysegélyezés, — ha összegszerüleg talán nagy — de érdemileg és jelentőség tekintetében aránylag igen kicsi része.

Anya- és csecsemővédelem, gyermekvédelem, iskolai egészségügy, iparostanoncvédelem, gyermekek munkavédelme, a népbetegségek: tüdőbaj, venereás bajok, alkoholizmus elleni küzdelem, népélelmezés, stb., stb. — ezek mellett a közjótékonysági tevékenység csak igazán kis szerephez juthat.

A kérdések ezrei tolulnak elénk, hogy ezek közül a feladatok közül melyik a fontosabb és hogyan kapcsolódjanak egymáshoz az egyes munkaterületek. A szegénysegélyezés, vagyis a közjótékonyság csupán a mai nemzedék érdekét szolgálja, míg a többi munkakör — bizonyos vonatkozásban a mai nemzedék terheinek könnyítése mellett — inkább a jövő nemzedék sorsát akarja biztosítani.

Ha ma szociálpolitikáról beszélünk, akkor nem ragadhatjuk ki önkényesen annak egy kis mellékágát, miként az a legutóbbi jóindulatú kritikáknál láttuk, amelyek a szociálpolitikai igazgatás kritikájának címén csak a közjótékonysággal, a szegénysegélyezéssel foglalkoztak. A szociálpolitikai tevékenység egy szerves egész, így is kell felfogni. Specializálni kell ugyan a munkaterületeket, de ugyanakkor nem lehet nélkülözni a céltudatos központi irányítást. A szegénysegélyezés munkakörébe tartozik ma sok olyan rászorulónak a támogatása, akik voltaképen nem tartoznak a szegények kategóriáiba, hanem pl. az anya- és csecsemővédelem, kisdedvédelem, gyermekvédelem, tüdőbeteggondozás kategóriáiba.

Ha tehát a szegénysegélyezésben részesítendők közül kivonjuk azokat, akik más speciális segítésre szorulnak, akkor a szegénysegélyezés hatalmasnak látszó feladatköre hirtelen egészen kisjelentőségű munkakörré zsugorodik össze.

Mi volna tehát a tennivalónk?

Elsősorban felállítani a szociálpolitikai tevékenység munkaprogramját. Azután meghatározni az egyes munkakörök feladatát. A javítással kapcsolatban élesen meg kell különböztetni a segélyezést a segítéstől. Meg kell különböztetni az állandó támogatásra szorulókat a csak átmeneti támogatásra szorulóktól. Ilyen átmeneti támogatásra szorulók az anyák és gyermekek. Meg kell állapítani, hogy az anya- és kisedvédelmi szervezet a hat éven aluli gyermekek védelmére van hivatva. Egyidejüleg azonban ugyanez a szervezet nemcsak a gyermek vagy az anya személyét védi, hanem elintézi a kisgyermekes család többi tagjainak ügyesbajos dolgait is, mert a család többi tagjainak személyi körülményei kihatnak a gyermekre is. Pl. ha a család egy tagja tüdőbajos vagy nemibeteg, vagy alkoholista, akkor veszélyezteti a gyermekre fordított gond és áldozat eredményeit. Ahol nincs hat éven aluli gyermek, hanem csak iskolaköteles korú (6—12 éves), vagy ezen felül lévő (12—18 éves), az esetben az ennek megfelelő szervezet vegye gondjaiba a családot, stb. stb.

Az ilyen alapon való felosztásos rendszer mellett minden támogatásra szoruló egyén tudni fogja, hová kell fordulnia. Megszűnik továbbá az az áldatlan helyzet, hogy egy és ugyanazt a családot 4—5 különféle „jótékonysági" szervezet kiküldöttei napnap mellett zavarják, anélkül, hogy eredményes segítséget tudnának nyújtani. Amellett pedig előnye volna ennek a rendszernek az, hogy elsősorban azok jutnának az áldásos támogatáshoz, akikre a nemzet jövője érdekében a legtöbb gondot kell fordítani: a sokgyermekes családok.

Ahol pedig nincs támogatásra szoruló anya, gyermek, tüdő- vagy venereás beteg, akkor jön a közjótékonysági munkakör teendője: a szegénysegélyezés, az öregek, munkaképtelenek és időnként a munkanélküliek támogatása.

Ez a tudatos beosztásos rendszer az egyetlen helyes módja a szerves szociálpolitikai tevékenységnek. Aki így fogja fel a szociálpolitika feladatát, hamar meggyőződhetik arról, hogy a szegények segélyezése, vagyis a közjótékonyság feladata a többi, sokkal fontosabb és sokkal kiáltóbb szociálpolitikai feladat mellett egészen kicsire zsugorodik össze.

Ugyancsak fel kell vetni egy nagyon fontos kérdést, amit szintén megvitattak nemrég, de kellő szakszerűség nélkül: a hatóságok és a társadalmi szervezetek munkájának egymáshoz való viszonyát és eredményeit.

Nagyon pontosan meg kell különböztetnünk a hatósági és társadalmi szociálpolitikai tevékenységet egymástól. Ma nálunk az a helyzet, hogy a társadalmi szervezetek, egyesületek, intézmények már csak látszólag társadalmiak, mert működési lehetőségüket legtöbb esetben úgyszólván kizárólag a hatóság segélye, szubenciója adja meg. Hiszen maga a társadalom annyira elszegényedett, hogy intézményeit többé nem képes saját erejéből fenntartani. És amely pillanatban egy társadalmi szociálpolitikai intézmény rászorult a hatóság rendszeres segélyére, abban a pillanatban megszünt az a jogcíme, hogy tevékenységét tisztán társadalmi tevékenységnek tüntesse fel, függetlenítve magát, körülbástyásva az egyesületi autonómia jogaival, minden hatósági irányítástól. Az ilyen, a hatóságok rendszeres segélyére rászoruló intézmények működésének eredményeit a hatósági tevékenység számlájára kell írni.

És ez helyes is. Állandó és az egész közt érdeklő szervezeteket csak a hatóság alkothat. A hatósági kézben levő szervezeteket soha nem fenyegetheti a magánszervezetek eredményes tevékenysége felett állandóan ott lebegő Damokles-kard: az anyagi eszközök hiánya miatt beálló krizis. A hatósági kézben levő szervezeteket megkímélik mindig a magyaroknál általában nem ritka személyi vagy elvi küzdelmek és versengések.

A tendencia tehát szociálpolitikai téren a hatósági tevékenység kiterjesztése felé mutat. Viszont azonban ez nem jelenti azt, hogy a hatóságnak a társadalom áldozatkészségét nem kell igénybevennie. Ellenkezőleg: a hatósági szakszerű tevékenységnek a társadalom erkölcsi és anyagi részvétele adja meg azt a szívet és azt a melegséget, amit maga a hatósági rideg szakszerűség nehezen tud biztosítani. Fonódjék be a társadalom a hatóság munkájába, adjon jólnevelt, kiképzett szociális munkaerőket, keresse ki a támogatásra szorulókat és segítsen azokon olyan módon, ahogy azt a hatóság útmutatása elrendeli.

Csak ilyen módon lehet biztosítani azt, hogy minden összeg, amit a szociálpolitikai tevékenység céljaira fordítanak, tényleg eredményesen legyen felhasználva a kitűzött célok szolgálatában és ne apróződjék eredménytelenül ezerfelé, amiként az a szociálpolitika mai berendezésében történik.

LEFÉBER ÉS TÁRSA
Kut-, vízműépítés és mélyfurási vállalat
Mélyfurások, kutatófurások, aknaépítés, alapozások, víztelenítések, szivattyútelepek, berendezése
Budapest VI. Bulcsu ucca 5. Telefon: Lipót 981-01 szám

DÁVID ÉS DEUTSCH
KÖZPONTI FŰTÉS, SZELLŐZTETÉS, VIZVEZETÉK, CSATORNÁZÁS, ÉPÜLET- ÉS BÁDOGOSMUNKÁK MŰSZAKI VÁLLALATA
BUDAPEST, VII. RÓZSA UCCA 41. TELEFON: J. 430-81

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár — Vasöntöde
Telefon: L. 905-74, 905-75. Budapest, V, Váczi út 48. Alap. 1867.

PATAKI ÉS FARKAS
MÉRLEGÜZEM
BUDAPEST, VII., ROTTENBILLER UCCA 9
(BEJÁRAT PÉTERFY SÁNDOR UCCA) TELEFON: J. 373-68

Seenger Béla
Márvány- és Kőipari R.-T.
Telefon: A. 521-28
Budapest, II., Kisrókus ucca 21. sz.

DIPL. ING. ARCHITEKT — BAUMEISTER
KOSÁLY ÖDÖN
OKL. ÉPITÉSZMÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
TELEFON: AUT. 570-41.
BUDAPEST, II, KELETI KÁROLY-U. 15/b.

ANDRÁSSY PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ UT 39.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a X. ker., Kerepesi úton és Hungária úton lévő Ferenc József-, illetőleg gróf Andrássy Gyula-laktanya udvarrendezési munkáira.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. em. 285. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929. évi október hó 28-án (hétfőn) déli 12 óráig** kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. emelet 279. ajtószám alatt benyujtani. A versenytárgyalás **1929. évi október hó 28-án (hétfőn) délután 5 órakor** lesz a III. emelet 351—354. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi október hó 16-án.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a II., Szegényház ucca 35. sz. Hajléktalanok Menhelye épületében szükséges gázfűtésű melegvízkészítő berendezési munkákra.

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.80 pengőért kaphatók **1929. évi október hó 14-től** kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Frischfeld Ede műszaki tanácsos előadónál, a Központi városháza, III. em. 328. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1929. évi október hó 28-án (hétfőn) d. e. fél 10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi október hó 9-én.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Révai Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

GOMBOS ANDRÁS MŰASZTALOS M.
BUDAPEST, VII, BESNYŐI UCCA 5. SZ.

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: Lágymányos 19—30. Telefon: Lágymányos 19—30.

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

MORVAI GYULA TETŐFEDŐMESTER
PESTUJHELY, MOLNÁR VICTOR UCCA 33. SZ.
Elvállal minden e szakmába vágó tetőfedő munkákat

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
slavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és diszes kivitelben, aszfaltparkét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfűrész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut. 212—44.

Telefon: J. 448—88.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. fölem. 8.
Anyagtelep: VI. Mehács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépitési munkálatokat

TELEFON: J. 370-70 **MAGYAR ÉPITŐ RÉSZVÉNYTÁRSULAT** TELEFON: J. 370-70
BUDAPEST, X, KERÉKPÁR UCCA 2. SZ.
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakodások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezetékek
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

TÓTH LAJOS Telefon: Lágymányos 11—36
pala- és cserépfedőmester. Eternit-cserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása.
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII, Károly körút 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

FEIST REZSŐ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24. SZ.
VÁSZONREDŐNY,- VIASZOSVÁSZONREDŐNY,- SZÖVÖTT FAREDŐNYÖK GYÁRTÁSA

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

Széchenyi Gyógyfürdő

a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges felszerelésekkel ellátva. A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és méretkiküldés díjmentes.

Költségvetés és méretkiküldés díjmentes.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bár mely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszívással.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

UNREIN KÁROLY csatorna- és emésztőgödör tisztitási vállalat
Budapest, X., Szentmihályi-út 13. szám
Telefon; József 458—76

VARGA JÁNOS
KŐMŰVESMESTER
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST
X., GERGELY UCCA 53. SZ.

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és ellsmerő levelel
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—48. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 60.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

(Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntőde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 201. sz. (Saját ház.)
Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám.
Öntetnek: Szobrok, domborművek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

Polgár Ignácz épület és műlakatos
Vasszerkezetek, portálok, díszműárúk, kapuk, rácsok, sírlámpák és tűzhelyek készítése különféle kivitelben, saját tervezés és beküldött rajz szerint. Tel: J. 438-53
Budapest, X., Hölgy-ucca 24/a

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Mágiya ucca 75—77
Telefon: Lipót 914—46.

Hirmann Ferenc
fémöntöde és rézárugyár
Budapest, VII., Csányi ucca 7—9 sz.
Gyártmányai: Permetezők és ezek összes alkatrészei, rézsúlyok, háztartási mozsarak, gyertyatartók, habüstök, stb, továbbá „PAX" szab. kézi tűzoltókészülék stb. Telefon: J. 450-49

HALTRICH FÁLGYES karosszériaüzem
Budapest, VI., Csángó ucca 22. sz.
(Lehel ucca sarok) Ezelőtt VI., Stefánia út 3.
Telefon; L 903-81.

Budapest Székesfőváros
Ásványviz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

SCHÖNTHEIL RICHÁRD okl. épitész és épitőmester
Budapest, I., Villányi-út 10
Telefonszám: Lágymányos 19—36

Ára 50 filler

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 október 30. — 44. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

A Sztrókay-ügyet

teregetve, forgatva úgy vagyunk, mint az egyszeri ember, aki kulacsnak nézte a sajtot, pedig a végén derült ki, hogy csak kenyér. Hát itt éppen fordítva van, mert a Sztrókay-ügy nem holmi hétköznapi kenyér, de még csak nem is sajt, hanem már egyenesen — kulacs. Nem egy BSzKRt főtisztviselő személyes ügyéről, hanem sokkal, de igen sokkal többről van itt szó. *Sztrókay* Istvánt el lehet küldeni sétálni, kérhet szabadságot, mehet nyugdíjba, választhatnak humánus és elegáns formákat az ő személyes ügyének elintézésében, de a *rendszerrel* szemben nincs irgalom, *a rendszert agyon kell ütni.*

Nem ízlése szerint való senkinek, hogy egészen a boulvard-szenzációig fejlődtek a dolgok, hogy egy bizottsági ülés botrányáig jutottunk el; de az eseményeket azok vitték idáig, akik minden figyelmeztetés, minden keserves szemrehányást, kritika és korholás ellenére nem tudták, vagy nem akarták megérteni a saját helyzetüket, nem akarták tudomásul venni, hogy van még akarat a saját akaratuk fölött is. Hányszor harsogta feléjük a közgyűlés, hányszor a sajtó, hányszor mondtuk el itt ezeken a hasábokon mi is, hogy *ne próbáljanak állam lenni az államban*, ne dacoljanak azzal az akarattal, amellyel szemben feltétlen engedelmességgel tartoznak. Most már kitört a botrány, nyiltan megmondhatjuk tehát, hogy a törvényhatóság akaratának megtagadása terén a BSzKRt szolgáltatta az iskolapéldát. Nemcsak a nemezis sujtó kezét látjuk tehát abban, hogy a mostani események *éppen a BSzKRt körül* játszódnak le, de a még meg nem késett, idején érkezett segedelmet is.

Meg kell azonban állapítani, hogy a BSzKRt nem állott egészen egyedül ebben a túlzott függetlenségre való törekvésben, vagy — hogy kereskedelmi nyelven szóljunk — abban, hogy túlzott és jogosulatlan mértékben önállósítsa magát. Az üzemek között több is akadt, amelynek vezetőségében hódított, sőt irigységet keltett a BSzKRt-példa. Nem bélyegezzük mi ez a törekvést — ha nem ment a dolog olyan túlzásba, mint a BSzKRt-nál — feltétlen és megbocsáthatatlan renitenciának. Találunk mi erre némi halvány mentséget is. Ez pedig az, hogy nem minden esetben fakadtak a renitencia halványabb esetei hatalmi vágyból. Az üzemi önállóság szerényebb túlkapásait jószándékból és böles célok rosszindulat nélkül való félremagyarázásából is lehet származtatni. A böles cél az üzemek kereskedelmi szellemének növelése, az üzleti mozgás elasztikusabbá tétele volt és ezzel az okos elvvel mindenki egyetértett. A törvényhatóság csak úgy kívánta ezt, mint Budapest közönsége. Ezek voltak azok az elvek, amelyek lehetővé akarták tenni az üzemek jobb jövedelmezőségét, a bürokratikus elbánás alól való emancipálásukat és ezek voltak azok az elvek, amelyekkel számtalanszor visszaéltek és az ezekkel való túlzott visszaélés vitte el a dolgokat a mostani súlyos botrányig.

Hajlandók vagyunk egészen odáig menni, hogy nem keresünk sehol, még ebben a legsúlyosabb esetben sem rossz szándékot. Jólesne, ha legalább azt tudnánk, hogy a renitencia minden esetében, a fővárossal, a kenyéradóval való szembeszállás minden alkalmával az üzem szeretete vezette volna az illetékeseket. *Legalább* ezt jólesne tudni. *Eljárásukat azonban ez sem teszi megbocsáthatóvá.* A közgyűléssel, a törvényhatósággal, annak végrehajtó szervével, a tanáccsal szemben feltétlen engedelmességgel tartoztak volna lenni. Ezt *a feltétlen engedelmességet szegték meg nem egyszer, ezért kell ezt a rendszert most sürgősen és maradéktalanul kiirtani.*

Még azt is feltételezzük, hogy akadhatott eset, amikor a törvényhatóság hibázott és olyan határozatot hozott, amely — mondjuk a legrosszabbat: — kárára volt az üzemnek. De még az üzem összeomlása, megsemmisülése sem lett volna elegendő ok arra, hogy bármely üzem bármely vezetője mérszelje megtagadni a főváros tanácsa és a közgyűlés akaratának végrehajtását. A törvényhatóság bármely veszedelmes döntésének pontos és lelkiismeretes végrehajtásáért soha és senki nem vonhatta volna őket felelősségre. Ezzel szemben még a legjobb szándékú és legkisebb mértékű amerikázás is elegendő alapot szolgáltat arra, hogy a hűtlenség vádját emeljék ellenük.

Ami most már a BSzKRt konkrét esetét illeti, itt hamarosan világosan fogunk látni. Majd meglátjuk, hogy a bánhidai centráló ügyében tettek-e és ki tett, milyen ajánlatot a főváros háta mögött? Választ kapunk majd a többi vádra vonatkozóan is. Egyről azonban már most sem lehet vitatkozni. *Nem vitás, hogy a BSzKRt nem hajtotta végre a főváros közgyűlésének az egységes tarifa behozatalára vonatkozó félreérthetetlen határozatát. Ez az egyetlen, Budapest minden egyes lakójával szemben sértő és megbocsáthatatlan renitencia megokolttá teszi annak a követelését, hogy ezt a rendszert, a renitencia legkisebb lehetőségét is ki kell irtani.*

Ennek a rendszerváltozásnak legelső sorban a BSzKRt-nál kell bekövetkeznie. És megmondjuk, hogy erre nem elegendő *Sztrókay* István esetleges skartabetevése, annak a szellemnek kell pusztulnia, amely módot adott a BSzKRt-nak arra, hogy még saját igazgatóságával szemben is megostromolhatatlan fellegvára legyen a felfuvalkodott és mindent negligáló önkénynek. Új szellemnek, friss levegőnek kell bevonulnia a BSzKRt-hoz, magyarán szólva: *a fővárosnak vissza kell foglalnia ezt a nagy vállalatát, amelyet kicsavartak a kezéből.*

De jó lesz a renitenciára hajlamos többi üzemnek is vigyáznia, mert most rájuk is jár a rúd. Ha ugyan még nem késő, mert az sem lehetetlen, hogy ez a mostani eset máris sírját ásta az üzemi autonómiának és még azok is, akik eddig hívei voltak az üzemek kereskedelmi mozgásszabadságának, a Sztrókay-ügy után revizió alá veszik a véleményüket.

Sürgősen összhangot kell teremteni
az egymással konkurráló fővárosi közlekedési vállalatok irányításában,
jelenti ki a Fővárosi Hirlapban
BUD JÁNOS KERESKEDELMI MINISZTER

A főváros közlekedési politikája a legutóbbi napokban élénk pertraktálás tárgya volt nemcsak a főváros pénzügyi bizottságában, hanem illetékes kormánykörökben, sőt a képviselőházban is. Ezt a nagy érdeklődést főként a kereskedelmi miniszter leirata keltette föl érthető okokból, mert hiszen a *BSzKRT évi két és félmillió pengőben kontemplált hozzájárulásának a megtagadása fölborította volna a főváros egész jövő évi költségvetését.* De hozzájárult a főváros közlekedési politikájáról megindult vita kiéleződéséhez az az affér is, amely Budapest székesfőváros autonómiája és *Sztrókay* István vezérigazgatóhelyettes között támadt.

Ennek a BSzKRT körül támadt afférnak a főváros költségvetését érintő része közmegelégedésre nyert elintézést, amennyiben *Bud János kereskedelmi miniszter megértéssel fogadta a főváros vezetőinek az érvelését és jóváhagyta a két és félmillió pengős hozzájárulási összeg kivetését.* A főváros közlekedési politikája szóbakerült a képviselőházban is, ahol legutóbb a közhasznú gépjárművekről szóló törvényjavaslat tárgyalása során *több szónok fővárosi és pestkörnyéki közlekedési problémákat is érintett. Bud* János kereskedelmi miniszter e felszólalásra válaszolva néhány elvi kijelentést tett, amelyek általános érdeklődéssel találkoztak. A *Fővárosi Hirlap* munkatársa szükségesnek tartotta, hogy megkérdezze *Bud* János kereskedelmi minisztert: *milyen tervei vannak a főváros közlekedési politikájának irányítása tekintetében a legközelebbi jövőben.*

Bud János kereskedelmi miniszter

érdeklődésünkre a következő nyilatkozatot tette a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt:

— A fővárosi közlekedési politika irányítása az autonómia jogkörébe tartozik, én csak mint felügyeleti hatóság gyakorolhatok az egyes autonóm intézkedések jóváhagyása vagy kritikája révén irányító befolyást. Parlamenti kritikámban az a felfogásom vezérelt, hogy *már évek óta figyelem a fővárosi közlekedésügy fejlődését és*

olyan jelenségeket észlelek, amelyek tarthatatlanok.

Mindenekelőtt lehetetlennek tartom azt az állapotot, hogy a főváros lakosságának közlekedési igényeit három vállalat bonyolítsa le. Súlyosbítja a bajokat az a körülmény, hogy

e három vállalat között nincs összhang.

Mind a három vállalat a főváros tulajdona, csodálkozom tehát, hogy ezek

konkurrálnak egymással, ahelyett hogy összhangot teremtenének

egymás működése között és *versenyezve törekednének a fővárosi közönség közlekedési igényeinek minél gyorsabb és minél olcsóbb kielégítésére.* Én tehát elképzelhetetlennek tartom, hogy már a legközelebbi jövőben ne jöjjön létre olyan plattform, amelyen a fővárosi közlekedési vállalatok egységesíthetők lesznek. Ennek a feladatnak a végrehajtása természetesen a főváros autonómiájára vár, én mint felügyeleti hatóság azonban szükségesnek tartottam, hogy *parlamenti beszédemben az illetékes városházi tényezőket e centralizáció előkészítésére ösztökéljem.*

Szóbahoztuk a BSzKRT két és félmillió pengős hozzájárulása körül támadt bonyodalmakat is. *Bud* János dr. kereskedelmi miniszter ezeket mondotta munkatársunknak:

— Honorálom a főváros vezetőségének a kérését abban a tekintetben, hogy hagyjam jóvá a BSzKRT két és félmillió pengős hozzájárulását a főváros háztartásához. Azért változtattam meg eredeti álláspontomat, mert *pénzügyminiszteri gyakorlatomból tudom, milyen nehéz az utolsó pillanatban egy költségvetési tervezetet átdolgozni.* Ez a döntésem azonban távolról sem jelent állásfoglalást a jövőre nézve. Egyszersmindenkorra

tisztázni kell ugyanis azt a kérdést, hogy a BSzKRT-nak milyen beruházásokra van szüksége,

hogy a forgalmat helyesen és okosan, gazdaságosan és olcsón tudja lebonyolítani. E beruházó program megállapítása céljából

meg kell ismerni a BSzKRT jövedelmi helyzetét és pontosan kell ismernünk azt az összeget, amely mint fedezet e feladatok elvégzésére rendelkezésére áll.

— Még pénzügyminiszter koromban állást foglaltam az ellen, hogy a főváros közüzemei feleslegesen tartalékoljanak, sőt *megköveteltem, hogy bevételi fölöslegeiket adját át a főváros költségvetése számára, mert ezen a réven mérsékelni lehet a községi terheket, vagy pedig olcsóbbá lehet tenni a városi közszolgáltatások árait.* Ez a felfogásom nem változott meg, sőt megerősödött.

Elvárom tehát a főváros vezetőségétől, hogy az üzemek üzletvitele kérdésében tisztázza az elvi szempontokat,

mert csak így lehet reális költségvetést csinálni.

Bud János kereskedelmi miniszternek ez az érdekes nyilatkozata kétségkívül hatással lesz a főváros illetékes tényezőire, főként pedig impulzust ad arra a revizióra, amelyet a *BSzKRT* ügyvitele körül évek óta sürget a főváros közönsége és annak képviselő-testülete.

„Nem lehet tovább vállalni a felelősséget az adópénztárak kifogástalan munkájáért"

Dingha Béla adóhivatali igazgató nyilatkozata a pénztári hivatalnokok túlterheléséről

A fővárosi adópénztárak munkája évről-évre emelkedik. Két évvel ezelőtt a pénzügyi kormányzat szaporította az adókerületek számát is, de a pénztári személyzet ezzel szemben nemhogy szaporodott volna, de csökkent. Elvből ellene vagyunk a bürokratikus berendezések növelésének s ezért a létszámemeléseket is nagyon megfontolandónak tartjuk, a jelen esetben mégis úgy érezzük, kivételt kell tenni, mert a főváros nagy vagyoni érdekei mellett a közönség drága idejének és amúgy is megviselt idegeinek kíméletéről van szó. Nagyon érdekesek

Dingha Béla adóhivatali igazgató

adatai, aki a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt az alábbiakban mondta el az adószedés nehézségeit:

— A pénztári szakon szolgáló tisztviselők státusa 1925 július 1-ig 68 főből állott. A közben történt rendezés és létszámapasztás következtében a tanács a pénztári hivatalnokok számát 66-ban állapította meg. A véglegesen megválasztott hivatalnokok mellett még 12 ideiglenes és havidíjas hivatalnok szolgál a pénztáraknál, vagyis a pénztári személyzet státusa ezidőszerint *mindössze 78 ember.* Ezzel a létszámmal sokszor csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudtuk a ránkbízott feladatot elvégezni. De elvégeztük. Ezt bizonyítja, hogy sem a tanács, sem a közönség részéről a pénztárak ellen panasz soha fel nem merült. A helyzet azonban 1927 óta nagyon nagy mértékben súlyosbodott. A pénzügyminiszter ugyanis a főváros 10 közigazgatási kerületét 18 adófelügyelőségre osztotta fel és ehhez alkalmazkodva, a tanács is 18 kerületi adópénztárt állított fel a főváros területén. A 8 új adópénztárnak a felállítása igen nehéz feladatot rótt a pénztáraknál szolgáló személyzetre. A régi beosztás szerint a kerületekben 10, a központnál pedig 5 főpénztáros teljesített szolgálatot, az új adókerületi beosztás szerint pedig

18 vezető-pénztárost és 18 ellenőrt kellett a régi 10—10 helyett beosztani.

— A kerületek szétosztásával a munka az egyes pénztáraknál nemhogy megcsappant volna, hanem ehelyett még növekedett, amennyiben

több lett úgy az adófizetők száma, mint az évről-évre emelkedő adóösszeg.

— 1926-ban a kerületi pénztáraknál 735.867 naplótétel volt és a befizetett összeg 174,683.982 pengő volt. — 1927-ben 962.720 volt a naplótételek száma, a befizetett összeg pedig 198,546.534 pengőre emelkedett.

1928-ban a naplótételek száma meghaladta az egymilliót, a befizetett összeg 207,517.792 pengőre rúgott.

— A megszaporított kerületi pénztárakhoz szükséges munkaerőket természetesen *nem lehetett a régi kerületi pénztárak személyzetével betölteni,* hanem a központi pénztár végleges személyzetéből kellett pótolni. A

központi pénztárnál azóta csupa havidíjas, vagy ideiglenes hivatalnok végzi a pénztári naplózást, ezt a nagy felelősséggel járó munkát, amit nem is volna szabad rájuk bízni.

Pedig a központi pénztár munkája is folyton szaporodik. 1926-ban 150.000 naplótétel mellett 314,686.547 P, 1927-ben 165.719 naplótétel mellett 358,062.631 pengő, 1928-ban pedig 712.668 naplótétel mellett 437,853.657 pengő volt a pénztári forgalom. Ezt

az óriási munkát a vezető-igazgató és négy aligazgató mellett 12 végleges tisztviselő végzi 11 melléjük beosztott ideiglenes hivatalnokkal.

— A közönség gyors és pontos kiszolgálását, valamint a főváros anyagi érdekeit és vagyoni biztonságát szem előtt tartva, ilyen rendszer mellett

a munka kifogástalan és fennakadásnélküli teljesítéséért a felelősséget továbbra is vállalni nem lehet.

Különösen nem lehet akkor, ha a pénzügyminiszter *rövidesen még két adópénztárt állíttat fel és ha január 1. után havonkint lesz fizethető az esedékes adó.* Ezt

az 50 % munkaszaporulatot a régi személyzettel ellátni nem lehet.

— Ez az erőszakolt munkateljesítmény nem nevezhető normálisnak és segíteni kell, mielőtt *az adófizetők panaszai az állapotok miatt kirobbannának.*

Az adópéztári igazgató panaszait a közönség érdekében feltétlenül méltányolni kell és rövidesen elkerülhetetlenné lesz a kivánt létszámszaporítás, amely esetben 86 főből állana az adópénztári státus. A rendezés, illetve átszervezés 65.000 pengőjébe kerül a fővárosnak, ezzel szemben azonban megszünnének az ideiglenes és havidíjas állások. Lényegében az átszervezés nem jelentene új kiadásokat, mert azáltal, hogy a *jövőben* a főváros a kerületi *pénzszállításokat nem a postatakarék, hanem a Községi Takarék útján* foganatosítja, így egyrészt a postatakaréki jutalékok elmaradása, másrészt a Községi Takaréknál előírt kamattöbblet folytán ez a kiadás bőségesen megtérül.

FARKAS LAJOS
MÉRNÖK
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Telefon: J. 396-78
Budapest VII, Kolumbus u. 41

Kávéházi, intézeti és tömegélelmezési konyhaberendezések
MAYER HERMANN és HIRSCHLER
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 48. SZÁM.
ELSŐRENDŰ HŰTŐGÉP
KÉPVISELET: ESCHER-WYSS & Co. ZÜRICH-LONDON

BUKOVA LAJOS
épületüvegező és képkeretező
TELEFON J. 183—75
BUDAPEST, IX LÓNYAY UCCA 48. SZÁM

GYÉMÁNTBETON KLEINLOGEL
Budapest, V., Zoltán-u. 13
Telefon: Lipót 990—54

Dr. HELVEY TIVADAR
VEGYÉSZETI GYÁRA, BUDAPEST
Asphaltozás. Tetőfedés. Szigetelés
TELEFON: AUTOMATA 272—75. SZÁM
Iroda: VI, Eötvös ucca 21. ● Gyár: IX, Soroksári-út 106.

MAGYAR ELEKTROMŰVEK
SZENTIRMAY BÉLA
BUDAPEST, VIII., BAROSS UCCA 86.
TELEFON: JÓZSEF 422—87.
Villamos főző-, fűtőkészülékek, porszívó-, padlófényesítő- és kézszárítógépek gyára

SCHWARCZ JÓZSEF tometkezési, nemzeti zsinór és butorpaszomány-gyára
Budapest, IX, Köztelek-u. 2. — Telefon: Aut. 857—41
Folyószámla a Kereskedelmi Banknál

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel. Aut: 377-15
Alapítva 1790-ben
Budapest, IV, Aranykéz ucca 6

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u 11. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen.

AGYAGCSÖVEK
és csatornázási cikkek
HUBERT ÉS TÁRSA B. T.
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4.
Telefon: Automata 22—67.

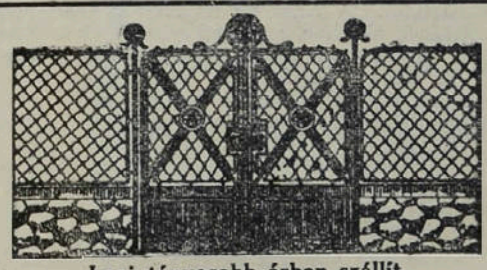
Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapíttatott 1876. Telefon: Aut. 826-85.

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. ing. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 604-48.

Harsányi Testvérek
központi fütés, egészségügyi berendezések, vízvezeték, csatornázás és épületbádogos munkák vállalata
BUDAPEST, VII., BEM UCCA 5. SZÁM
ALAPITVA 1894. — TELEFON: J. 550-15.

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 555—26.

acélvázas építkezések

haas és somogyi r.t.

BANNER ZOLTAN
okleveles építész és építőmester
BUDAPEST, I., VERPELÉTI-ÚT 10.
Telefon: LÁ. 6-57. Telefon: LÁ. 6-57.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli:
Orsz. MÉK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállít hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

BUDAPEST NÉPE az általános, egyenlő és titkos választói jog alapján választ új törvényhatósági bizottságot

Kozma Jenő nyilatkozata a fővárosi törvény reformjáról, a Sztrókay-afférről, a költségvetési vitáról és a közlekedés egységes vezetéséről

A főváros pénzügyi bizottsága befejezte a költségvetés tárgyalását, de a bizottság tárgyalásai és a tárgyalások eseményei bőségesen hagytak eleven, mindnyájunkat érdeklő és izgató témát. Talán mégis leginkább a Sztrókay-ügy került az események előterébe, mert ez a kérdés sokkal több, mint egy főtisztviselő körül keletkezett kavarodás. Kétségtelen, hogy ennek *a Sztrókay-ügynek a BSzKRt ujjászervezését kell megindítania*, a BSzKRt új korszakának csak megnyitója az, ami a helyettes vezérigazgató körül most történik.

Magára a Sztrókay-ügyre különben már a *Fővárosi Hirlap* multheti számában volt módunkban olvasóinkat előkészíteni, hiszen *Kozma* Jenő dr., az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, már ezeken a hasábokon bejelentette a következőképpen: „En a magam részéről szükségesnek tartom, hogy annak az üzemnek a vezetőjét, aki *a főváros által folytatott tárgyalásoktól függetlenül külön ajánlatot tett a bánhidai centrálénak — felelősségre vonjuk a történtekért.*"

Most, amikor a felelősségrevonás már folyamatban is van,

Kozma Jenő dr.

a következőket jelentette ki a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Nem akarok belemenni a részletkérdésekbe, mert hiszen a főváros pénzügyi bizottságának az ülésén kiterítettük ezt az ügyet a maga teljes egészében. En a magam részéről rendkívül súlyos kérdést intéztem Sztrókay István, helyettes vezérigazgató úrhoz. Azt kérdeztem:

igaz-e, hogy ő 4·8 filléres egységárat ajánlott fel Talbotéknak akkor, amikor a főváros tanácsa részéről sikerült 4·3-as egységárat kiverekedni?

En ebben az egész afférban elvi alapon állok. Engem *személyi szempontok nem vezetnek* és éppen ezért túlzásnak tartom azt az éles modort, ami a bizottsági ülésen Sztrókay István helyettes vezérigazgató felelősségrevonásakor érvényesült, bár megértem egyes bizottsági tagoknak túlzott formában kifejezésre jutott felháborodását is, mert hiszen *itt valóban gyujtó anyag volt a vita tárgya. Buzáth János alpolgármester maga állapította meg az elnöki székből, hogy Sztrókay István helyettes vezérigazgató „kontrakarirozta a főváros eljárását"*. Annyi

bizonyos, hogy a BSzKRt ügyvezetésében Sztrókay István helyettes vezérigazgató úr akadályozta meg mindazoknak a megállapodásoknak a végrehajtását, amiket Folkusházy Lajossal vezérigazgatói szerződésének az aláírásakor kötöttünk.

A *fővárosi törvény reformja* iránt érdeklődtünk, mire *Kozma* Jenő ezeket mondja:

— A legnagyobb örömmel jelenthetem be, hogy *sikerült olyan lényeges módosításokat kieszközölnünk, amelyek alkalmasak arra, hogy az aggodalmakat eloszlassák.* Mindenekelőtt

bejelentem, hogy az általános, egyenlő és titkos választójog alapján fog Budapest népe új törvényhatósági bizottságot választani. Elmarad teljesen az albérlői szakasz is.

A választói jogosultság kritériumainak a megállapítását illetően még nem tudok végleges információt adni, de a magam részéről *mindenesetre arra törekszem, hogy a választói jogosultság feltételei a régiek maradjanak.* En nekem csak egy követelésem van, és ez az, hogy a választói jogosultság feltételeit pontosan állapítsák meg, vagyis

garancia legyen arra, hogy választói jogosultságát csak az gyakorolhassa, akit ez a jog a törvény szerint valóban megillet.

Ez a pontos összeírás csak úgy képzelhető el, hogy *az országgyülési képviselői választói névjegyzéket vesszük alapul és itt kiirjuk azokat, akiknek megvan a hatévi helybenlakásuk.* Ezt a munkát a legnagyobb lelkiismeretességgel kell elvégezni, ami nyilvánvalóan hosszabb időt fog igénybevenni. Abban az esetben, — amit remélek — ha még eben az évben tető alá kerül a fővárosi reform, akkor

már májusban vagy júniusban lehet választani. Természetesen megtörténhetik, hogy a választás őszre marad.

En mindenesetre szeretném, hogy már májusban vagy júniusban választhassunk, mert *ebben az esetben az 1931. évi költségvetést már az új törvényhatóság állapithatja meg.*

— Ami az idei költségvetési vita eredményeit illeti,

nagy megelégedéssel könyvelem el a szellemi szükségmunka folytatása érdekében kifejtett erőfeszítéseink sikerét.

A szellemi szükségmunka-akció folytatását nem mellőzhetjük, és éppen *ez a kényszerítő szükségesség tette nekem lehetővé, hogy belemenjek az inségadó visszaállításába.* Az inségadót az a társadalmi osztály fizeti, amelyet én képviselek, érthető tehát, hogy örömmel fogadtam az inségadó eltörlését. Minthogy azonban ennek az adónemnek a törlése miatt nem jutott pénz sem a szellemi szükségmunka-akció folytatására, sem pedig a *Kisipari Hitelintézet* támogatására, elvi álláspontom ellenére kénytelen voltam az inségadó visszaállításához nyúlni, mint utolsó szalmaszálhoz.

A válsággal küzdő kisiparosok és kiskereskedők helyzetének némi megjavítását fogja eredményezni a Kisipari Hitelintézet tőkeemelése,

amit most ezzel a négyszázezer pengős támogatással lehetővé teszünk.

— Az *útproblémát is helyesen oldottuk meg,* már amennyire a jelenlegi nehéz költségvetési viszonyok között helyes megoldásról egyáltalán beszélni lehet. Szerintem nem volt más megoldási lehetőség, mint annak a megállapítása, hogy *az útépitési követelmények teljesítésére keretet szabtunk meg.* E keretek között azután *csak a halaszthatatlan igények nyernek majd kielégítést.*

Szóba hoztuk *Bud* János kereskedelmi miniszter parlamenti beszédét, amelyben a főváros közlekedési politikájáról nyilatkozott. *Kozma* Jenő megértéssel fogadja a kereskedelmi miniszter álláspontját és ezeket jegyzi meg:

— Már négy esztendővel ezelőtt egyik közgyűlési beszédemben azt követeltem, hogy *a fővárosi közlekedésügy egységes irányítására közlekedési diktátort kell kiküldenünk.* Magam is

szükségesnek tartom tehát, hogy a fővárosi közlekedési vállalatok egységes vezetés alá kerüljenek.

Ezt azonban nem értem úgy, hogy az autóbuszt egyszerűen befektessük a BSzKRT Prokrustes-ágyába. Központi vezetést kívánok és egységes közlekedési politika inaugurálását, de természetesen

ragaszkodom ahhoz, hogy az egyes vállalatok megtartsák önállóságukat.

Azzal, hogy *Till* Antal, az autóbuszüzem vezetője, mint igazgatósági tag bevonul a BSzKRT-hoz, nem oldottam meg a kérdést, sőt egyszerű alárendeltjévé teszem a fejlődésképes autóbuszüzemet a BSzKRT-nak. Igaz ugyan, hogy a BSzKRT címében is az foglaltatik, hogy ez az intézmény „Székesfővárosi Közlekedési Vállalatok", — de egyelőre csak a címe ez, konstrukciója azonban nem alkalmas a címben foglalt elv végrehajtására. *A BSzKRT-ba ma nem férnek bele az összes közlekedési vállalatok.*

Előbb új levegőt kell itt teremteni, új rendszert, új koncepciót,

csak azután beszélhetünk a fővárosi közlekedési vállalatoknak a BSzKRT égisze alatt leendő egyesítéséről.

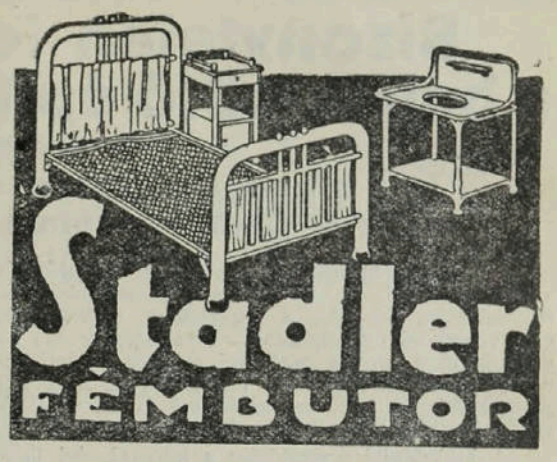

Eladási osztály: VI, Teréz körút 43. szám

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

ALFA zománcozott takaréktüzhelyek
hazai szénnel való tüzelésre kiválóan alkalmasak.
Budapest—Salgótarjáni Gépgyár
Andrássy-ut 29. és Vasöntő Rt. Telefon 245-63
Kapható minden vaskereskedésben.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

OBERMANN L. FÉMÁRU IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., SZIGETVÁRI UCCA 6.
TELEFON: J. 348-53. ALAPÍTVA: 1887
KITÜNTETVE: WELS 1888, BUDAPEST 1896, 1906, 1928.
Üzemi konyhák felszerelései.
Sütőformák, fém- és bádogáruk, kávégépek gyártása.

Bizonytalan időre kitolódott a helyikikötő építésének befejezése

Már a budget-revizión elvérzett a beállított összeg — Kamatozatlanul hever négymillió pengő

A fővárosi helyi kikötő gazdasági jelentőségét már nem egy izben méltatta a *Fővárosi Hirlap* és számtalanszor közöltük a legkiválóbb szakemberek erre vonatkozó nyilatkozatait, rámutatva azokra az eredményekre, amiket gazdasági és kereskedelmi vonatkozásokban a kikötőktől várhatunk, ha azok teljesen befejezve, kellő organizációval és üzleti előkészítéssel megnyílnak, üzembe kerülnek.

A kikötőépítés vezetősége a közgazdasági ügyosztállyal a tavasszal elkészíttette a munkálatok befejezésére vonatkozó programot, amely szerint 1931-re lehetett várni az építkezés mostani, *első* ciklusának befejezését. Az építkezés befejezését az összes tényezők kivétel nélkül sürgették, mert addig, amíg ez meg nem történik, a kikötő rendes használatba vételéről beszélni sem lehet, holott a fővárosnak legfőbb érdeke, hogy az eddig invesztált közel négy millió pengő mielőbb meghozhassa a maga kamatait, ami eddig a folyamatos munkálatok miatt lehetetlen volt.

A számítások szerint a még hátralévő, befejező munkálatokhoz: a szénmedence-partfal építéséhez, az adminisztrációs- és üzletház építéséhez, a még hátralevő vizvezetéki, vasútberendezési, útépítési és egyéb munkálatokhoz, a kikötőterület bekerítéséhez és a porta építéséhez, több más kisebb munkálattal együtt *790.000 pengő kellett volna, ezt az összeget az ügyosztály be is iktatta a jövő évi költségvetésbe.* Sajnos azonban,

ez a tétel már a tervezet első reviziójának áldozatul esett, s e pillanatban teljesen reménytelen a kikötő további sorsa, mert az 1930. évi büdzsében mindössze 250.000 pengő maradt benn a kikötő céljaira, ami édes-kevés.

Ez a törlés annyit jelent, hogy *az építkezés befejezése két év alatt semmi esetre sem történik meg, hanem jelentékenyen késik, ami további kamatveszteséget jelent a fővárosnak.* Az idei évre ugyan rendelkezésre áll 220.000 pengő, de a kikötőbizottság összehívásának örökös késedelme miatt még mindig nincs eldöntve, hogy ebből a pénzből első sorban *mit készítsenek el.*

A kikötő jövőjére nézve elsősorban kiható fontosságú az állammal kötendő egyezmény ratifikálása is. A tiszti ügyészség a napokban készült el az egyezménytervezettel, amelyet a kikötőbizottság pénteki ülésében már le is tárgyalt. Az ülésen *Kállay* Albert tanácsjegyző ismertette az ügyosztály előterjesztését, majd *Déri* Ferenc felszólalása után a bizottság hozzájárult ahhoz, hogy a rendelkezésre álló hitelösszegből a kikötőt felkereső cégek részére és az üzem vezetősége számára alkalmas irodai épületet is építsenek.

Az egyezmény lényeges pontjait alábbiakban ismertették *illetékes helyen a Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt:

— A kincstár és a főváros között kötendő egyezmény a ferencvárosi helyi kikötő építésére, üzemben tartására és bizonyos területek *tulajdonjogára* vonatkozik. Az állam és a főváros között főleg ez utóbbi kérdésben vannak véleményeltérések, a végzett kotrási munkálatok, illetve a meder bekövetkezett változása tekintetében. A fennálló vízjogi rendelkezések szerint ugyanis

a főváros ragaszkodik ahhoz, hogy a meder középvonaláig terjed a tulajdonjoga,

míg a kincstár azt vitatja, hogy a soroksári Dunaág medrének eltolódása, megváltoztatása következtében a főváros tulajdona csak a mostani partfalig terjed és a meder egészben a kincstár tulajdona. A főváros a végleges egyezménytervezetben *mindenütt változatlanul fenntartja a vitás területek feletti tulajdonjogát.*

— Másik fontos pontja az egyezménynek az, amely szerint

a főváros követeli a kikötői vasúti pótdíjak eltörlését.

Maga ez a pótdíj a buza métermázsája után oly magas, hogy

legdrágábbá tenné a fővárosi kikötőt és életképességét valósággal megölné.

— Ellentétek vannak a főváros és a kincstár között *a kikötési és állásdíjak tekintetében is.* A kincstári tervezet szerint a fővárosi kikötőben horgonyzó hajók csak a rakodás megkezdése előtt és után egy-egy hétig tartózkodhassanak *díjtalanul* s

ezentúl a kincstárnak állásdíjat fizetnek, míg a főváros ragaszkodik ahhoz, hogy a hajók rakodás céljából való ottartózkodását semmiképpen se zavarják.

A helyikikötőben télen állomásozó hajók után ám szedjen kikötő-díjakat a kincstár, mert nem kifogásolja a főváros, hogy a kikötőt *téli kikötőnek* használja az állam, de *a nyári állóspénzek szedéséhez hozzájárulni nem tud.*

A kikötő jövendőjét illetően kérdést intéztünk *Becsey* Antalhoz, a ki a *Fővárosi Hirlap* számára a következőket mondotta:

— A letárgyalásra váró kikötőegyezményhez nem szólhatok hozzá, mert még nem volt időm alaposan áttanulmányozni és így nem ismerem. Igen rossz időben, a költségvetési vita alatt hívták össze a bizottságot is, így a kérdésre nem lehetett kellő súlyt helyezni. Magán az ülésen sem voltam jelen, így ehhez nem szólhatok. Ami a kikötő ellen a költségvetési vita során elhangzott kritikát illeti, *egyáltalában nem tudom osztani.* Nem az intézmény a hibás, hanem

az a baj, hogy nincs kereskedelmileg adminisztrálva.

Egyébként azt, ami most van a soroksári Dunaág mentén, *csak próbaberendezésnek lehet tekinteni és nem végleges kikötőnek.* Úgy tudom, hogy a daruberendezések már ebben a primitiv állapotban is eléggé foglalkoztatva vannak. A kikötő-kérdést

nem lehet ötletszerűen elintézni,

hanem alapos studiummá kell tenni s szerves kapcsolatba kell hozni a gazdasági élettel. Magam is azon az álláspónton vagyok azonban, hogy *a további fejlesztés és kiképzés kérdésében erős önmérsékletet és kritikát kell gyakorolni* és

nem szabad építeni addig, amíg a kikötő gazdasági és kereskedelmi programja kidolgozva és előkészítva nincs.

Először tudni kell, mit akarunk, tisztázni kell, hogy mit érhetünk el és *ehhez kell szabni az építkezéseket.* Elég baj, hogy eddig is fordítva történt:

építkeztünk anélkül, hogy gondolkodtunk volna azon, hogyan kapcsoljuk bele a gazdasági élet vérkeringésébe a kikötőt.

— Általában azon az álláspónton vagyok, hogy a fővárosnak és az államnak a kikötő-kérdésben *kooperálni kell* és

a két intézménynek bizonyos tekintetben közös igazgatás alá kell kerülni.

Ez a viszony ma még teljesen tisztázatlan. Ma még mindig hiányzik, sajnos, a kikötő-kérdésben a szerves elgondolás: incidentaliter történik minden. A kikötő építésénél összhangot kellene keresni az élelmiszer nagyvásár építési terveivel, mert a két intézménynek sok tekintetben parallel kell haladni és cselekedni.

— Ha a kikötő életét biztosítani akarjuk, akkor szerintem mielőbb meg kell alakítani az érdekképviseletek bevonásával azt a vegyes bizottságot, amit én már a kereskedelmi és iparkamarában is sürgettem. Ennek a bevonásával meg kell állapítani a tranzitó lehetőségeket, az export, import és a fővárosi helyi forgalom lehetőségeit és előre meg kell konstruálni a kikötő közgazdasági vázát, amelyben később az élet kialakul.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

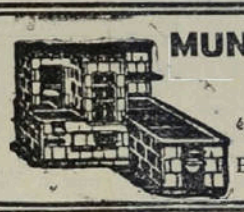

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 312—30.

Fával égetett darabos fehér meszet,
Ceresit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb építő anyagot szállit bárhová kartelláron alúl:
Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8. Telefon: Aut. 244-41.

DÖMÉNY IMRE
EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG
festék-, háztart.- és vegyiczikkek kereskedése
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.
Telefon: Automata 886—51.

SZILÁGYI LÁSZLÓ
Pénzszekrény- és tressor-gyára
Tűzmentes páncél-szekrények, okmány vasszekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerű javításokat és szállításokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.
BUDAPEST, IX. LILIOM UCCA 37. SZÁM.
TELEFON: JÓZ EF 386—99

REICHENBERGER RÓBERT
RÉZMŰÁRÚ ÜZEM
Gyári: vörösrézből, valamint más fémekből edényeket és készülékeket.
ALAPÍTTATOTT: 1888. TELEFON: JÓZSEF 366-14.
Arany- és ezüstérmekkel többszörösen kitüntetve!
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SAJÓ UCCA 6. SZÁM.

SZOBI KŐBÁNYA RÉSZVÉNY-TÁRS.
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 16.
TELEFON: 234—60

Kún Sándor
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
Budapest, IV, Ferenc József rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

ÁRVAY R. LÁSZLÓ
Pala- és cserépfedő- mester — Jókarbantartási vállalat. Elvállal: pala-, cserép- és kátránytetők új fedését, javítását
Budapest, VII., Peterdy ucca 30. Telefon: József 351—06

MIKA TIVADAR
RÉZÁRUGYÁRA
BUDAPEST, VII, KAZINCZY UCCA 47
TELEFON: JÓZSEF 428—27

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. sz.
Telefon: Lágymányos 6—07.

MAKOVSKY FERENC
Fülöp Szász-Coburg Gothai hercog Ő királyi Fensége udvari építésze
Budapest, VII. Abonyi-u. 4.
TELEFON: J. 381-17

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár RT.
Gyártmányaink:
Gőzgépek
Dieselmótorok
Gőzkazánok
Láncrostélyok
Vándorrostélyok
Economiser
Cukorgyári berendezések
Vágóhidi berendezések
Hütőházak
Téglagyári gépek
Bor- és olajsajtók
Hydraulikus prések
Barfordet Perkins-féle mótoros utihengerek gyártása
Budapest, I., Budafoki út 70.
Telefon: József 461-51, 461-52, 461-53, 461-54.

WEISZ MIHÁLY
mérnök, építési vállalkozó, csatorna- és mélyépitő
Balaton ucca 2. Telefon: 257-66

JÓNÁS FERENC
építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Kolumbus u. 27
Telefon: J. 339—61.

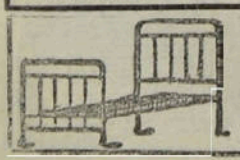

Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

Az új szeretetotthon

Tavasszal feltétlenül elkezdik az építését

A törvényhatóság négy évvel ezelőtt határozta el az új központi szeretetotthon megépítését, látva azokat a szomorú állapotokat, amelyek az elaggottak gondozása terén is uralkodnak. Az építkezés azóta — sajnos — évről-évre elmaradt, jóllehet a nehézségek egyre nagyobbak lettek. A hajdani „vidám" és „boldog" Budapest odajutott, hogy ma már *befolyásos protektorokat* kell szerezni ahhoz, hogy valaki a szegényházba bejuthasson és papiron százával vannak felvéve elaggott, elszegényedett polgárok, akik türelmetlenül várnak arra a „boldog" pillanatra, hogy megürül egy ágy a szegényházban, amit elfoglalhatnak. Ez azonban csak akkor következik be, ha a szomorú intézet öreg lakói közül egy-egy, a leghosszabb útra, a rákoskeresztúri nagy virágos kertbe költözik. Csak egy-egy élet árán lehet ma bejutni a szegényháztéri csendes kaszárnyába.

A főváros pénzügyi helyzete folytán a nyáron már-már attól lehetett tartani, hogy az építkezés elmarad, sőt

olyan hírek is voltak forgalomban, hogy a maglódiuti megoldás terveit végleg elejtette kényszerűségből a tanács.

Ezek a hirek szerencsére alaptalannak bizonyultak. Annyi mindenesetre igaz volt, hogy az építkezés megkezdésének időpontja a legutóbbi napokig *bizonytalan volt.* A pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén meghozott határozat óta a helyzet annyiban javult, hogy

ha a közgyűlés elfogadja és a kormány jóváhagyja a javaslatba vett újabb 400.000 pengőt, akkor az építkezést a tavasszal meg lehet kezdeni.

Mivel ezt a jóváhagyást lehetetlen nem biztosra venni, úgyszólván befejezett ténynek tekinthető a maglódiuti szeretetház építkezésének mihamarabbi elkezdése. Felkerestük

Liber Endre tanácsnokot,

a szociálpolitikai ügyosztály vezetőjét aki a szeretetotthon ügyéről az alábbiakban nyilatkozott:

— Sajnos, napról-napra inkább érezhető az új szeretetotthon hiánya. Egyre nagyobb azoknak az elszegényedett polgároknak a száma, akik hatósági gondozásra szorulnak. A jelentkezőket a legnagyobb jóindulattal sem tudjuk elhelyezni. Protektorokat,

magas közbenjárókat mozgatnak meg gyakran e szerencsétlen öregek érdekében.

De ez sem segít. *Nincs hely.* Pedig már a folyosókon is állítottunk fel pótágyakat.

— Az építkezés megkezdésének időpontja és az egész komplexum megépítése szoros összefüggésben van azzal, hogy milyen összegeket tud a főváros erre a célra a költségvetésbe beállítani. A *pénzügyi* bizottság legutóbbi javaslatának elfogadása módot ad arra, hogy *az építkezést a tavasszal* elkezdhessük. 1,700.000 pengő már korábbról tartalékolva volt e célra, az 1929. évi költségvetésben 300.000 pengő szerepel szegényházépítésre. Ha a javasolt 400.000 pengő az 1930-iki budgetben bennmarad a szeretetotthonra, a népjóléti kormány megigért 480.000 pengős hozzájárulásával együtt *3—3½ millió pengőnk lesz e célra, amivel az építkezésbe már belefoghatunk és az intézet jelentékeny részét meg tudjuk építeni.* Annak idején a közgyűlés 64 milliárd koronában kontemplálta az építési költségeket. Kétségtelen, hogy

azóta az építési költségek valamivel drágultak, de azt hiszem, még ma sem kerül többe nyolcmillió pengőnél.

— A tervpályázat, mint tudjuk, igen szép eredménnyel végződött és a tanács az első két pályadíj nyertesét, *Maróthy* és *Szabolcs* műépítészeket bízta meg a részletes tervek kidolgozásával. A két műépítész dolgozik a terveken és úgy tudom, *hamarosan készen is lesz.* Amint ezek beérkeztek, a középítési és szociálpolitikai ügyosztály fogja megállapítani, mennyibe kerül pontosan az építkezés és annak megfelelően *új előterjesztést fog készíteni.* Kétségtelen, hogy az építkezést egy turnusban nem fejezhetjük be, mert ehhez nincs együtt a fedezet, hanem két, vagy három évre elosztva. Ezért, szerintem, bizonyos sorrendet kell megállapítani.

— Tavasszal, illetve jövőre valószínűleg a felvételi épület, gazdasági pavillon és az egészséges ápoltak pavillonja készül el. Későbbi feladat marad a házastársak, a betegeskedők pavillonjának megépítése, valamint a szeretetotthon *tüdőbeteg- és kórház-pavillonja,* a parkírozás, stb.

Az első három pavillon megépítésének költségeit már biztosítva látjuk.

— Az új központi szeretetotthon, mint ahogy már a *Fővárosi Hirlapban* nyilatkoztam, *nem lesz kaszárnyaszerű, rideg épület,* hanem valóban otthont nyujtó hajlék, ahol az öreg polgárok szeretetteljes bánásmód mellett jól fogják érezni magukat. Nagy termek helyett apróbb lakószobákat rendezünk be, külön ebédlők, nappali szobák lesznek, lesz könyvtár, rádió és azoknak, akik valamivel foglalatoskodni akarnak, módot fogunk nyujtani arra, hogy régi szakmájuk szerint folytathassák korábbi életüket. Különös

gondot fordítunk az elaggott házaspárokra, ezek a jövőben nem lesznek egymástól elválasztva,

hanem külön szobácskákban éldegélhetnek zavartalanul. Egészen modern gyógyintézet lesz a szegényház kórházpavillonja is. Arra törekszünk, hogy a szép elgondolás minél előbb valóra is váljék.

MINDEN HÁLÓZATI KÉSZÜLÉKBE EGYENIRÁNYITÓ CSŐ SZÜKSÉGES!

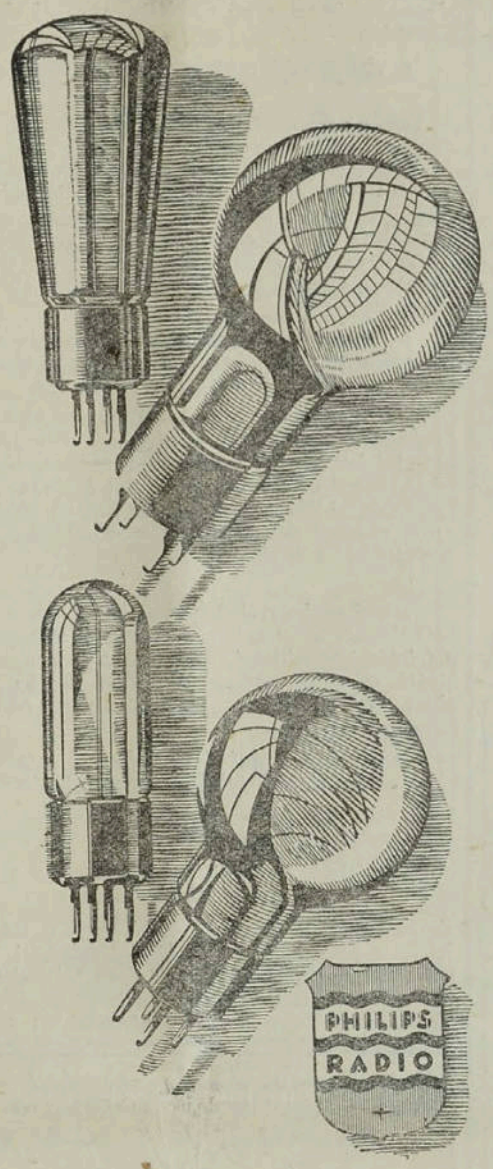

Tökéletes vétel csakis PHILIPS EGYENIRÁNYITÓ CSŐVEL érhető el.

PHILIPS
EGYENIRÁNYITÓ CSÖVEK

„IDEÁL" PAPLANGYÁR
SÁNDOR M. FERENC
BUDAPEST, IV, KAMERMAYER KÁROLY UCCA 1
Állami, városi és közintézmények szállítója

ÓVÁRY ÉS MAY
építész, építőmester, építési vállalkozók
BUDAPEST, V., SÓLYOM UCCA 22. SZ.
TELEFON: H. 209—24

SPIEGEL ÁRMIN
KÜLÖNLEGES ANGOL ÉS SKÓT GYAPJUSZÖVETEK GYÁRI LERAKATA
● Budapest, IV., Váci ucca 5. sz.
● Bejárat Türr István u. 9. I. em.
● Telefon: Automata 876—14. sz.
KÖZALKALMAZOTTAKNAK KEDVEZMÉNY

M. KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTÁR ÁRVERÉSI CSARNOK AUKCIÓ
IX. KINIZSY UCCA 2. LÓNYAY UCCA 30.
Távbeszélő: Automata 879—65.
L. MŰVÉSZI AUKCIÓ
KIÁLLÍTÁS: 1929. október 27-től november 3-ig hétköznapokon délelőtt és délután, ünnep- és vasárnap csak délelőtt.
ÁRVERÉS: 1929. november hó 4., 5., és 6-án délután ½4 órától.
ÁRVERÉSRE KERÜL: Krausz Simon bankár képgyüjteménye és berendezési tárgyai, valamint más gyüjteményekből származó tárgyai. zzzzzz

Proczeller Bálint kövező mester
Budapest, X. Korponai u. 11. Tel.: Kőbánya 74-84

Alapítva 1904. „HUNNIA" Alapítva 1904.
MAGYAR GÉPTÖMÍTŐANYAG GYÁR RT.
Saját gyártmányú géptömítőanyagok, tömítőelemezek, autófék és kupiungbetétek
— MŰSZAKI NAGYKERESKEDÉS —
TELEFON: AUT. 281—48. BUDAPEST, V, SZEMERE U. 2.

Közegészségi okok követelik, hogy megoldják az utak portalanítását

A *Fővárosi Hirlap* multheti számában *Dréhr* Imre dr. népjóléti államtitkár feltűnést keltő nyilatkozatában bejelentette a tüdővészellenes hare megindítását. Ennek a harcnak egyik leghatásosabb eszköze a *füsttelenítés*, de még ennél is kívánatosabb: *a főváros tökéletes portalanítása.* Miután a portalanítás végrehajtása természetszerűen a fővárosra hárul, ezért szükségesnek tartottuk illetékes helyen megtudakolni, miként kapcsolódik bele a főváros a népjóléti minisztérium akciójába? Az illetékes helyen szerzett információ igen *lesujtó.*

— A főváros illetékes tényezői, — mondotta informátorunk, — valósággal *kétségbeeséssel néznek a jövő év elé.* 1930-ra ugyanis

alig a felét irányozták elő az utak portalanítására, mint az előző évben.

Tavaly 1,050.000 pengőt költött a főváros olajozásra, *az idén mindössze 540.000 pengő van a költségvetésbe beállítva.* Ha ez az összeg valóban *így maradna,* akkor ez azt jelentené, hogy

a tavalyi másfél millió négyzetméterrel szemben a meglévő vizes makadámnak is csak a felét tudnók portalanítani, nem is beszélve arról, hogy azóta újabb útépítések révén további 500.000 négyzetméterrel szaporodott a portalanításra szoruló úttest.

— Ami már most a portalanítás technikai kivitelét illeti, a főváros illetékes szervei *leginkább az olajozás mellett vannak,* mert bár ez az eljárás költségesebb, viszont a mi speciális éghajlati viszonyaink között

a vízzel való portalanítás technikailag kivihetetlen.

Budapest ugyanis homoktenger közepén áll, *a szél az Alföldről állandóan hordja a homokot,* emellett *rengeteg a beépítetlen telek,* amely ugyancsak állandó rezervoárja a porképződésnek, végül pedig a tikkasztó kánikula felhőtlen, páramentes szárazsága úgyszólván *percek alatt felszárítja a legdúsabb vízöntözést is.* Ilymódon tehát *5—10 percenkint kellene végigszáguldaniok az öntözőautomobiloknak Budapest összes uccáin:*

az ehhez szükséges technikai apparátus és személyzet azonban tudvalevően korántsem áll a főváros rendelkezésére.

— Marad tehát a portalanítás *nálunk bevált leghatásosabb eszköze*: *az útolajozás,* erre azonban az eddigi jelek szerint nincs meg a fedezet. Nyilvánvaló tehát, hogyha a költségvetési előirányzaton nem változtatnak, akkor *a várt javulás helyett jövőre lényegesen romlani fog Budapest köztisztasága,* vagy ami ekviválens: *közegészségügyi állapota.*

*

Illetékes helyről hangzott el ez az elszomorító nyilatkozat, amelynek következményeiért *nem lehet a felelősséget vállalni,* Tény az, hogy ideálisabb lenne kiváló minőségű műutakat építeni de ha már erre nincs mód a főváros valóban sanyarú pénzügyi viszonyai közt, akkor

legalább a meglévő és építendő makadámutakat kell feltétlenül portalanítani.

Most *még meg van a lehetőség arra, hogy a költségvetési tárgyalás során*

megfelelő összeget illesszenek be a budget-be útolajozásra.

És ez annál inkább helyénvaló, mert a takarékosság jelszava nem lehet ok a közegészségügyi viszonyok lerontására. Egyébként is az ilyen takarékosság *nem takarékosság:* amit megspórolnak az utak portalanításán, *azt ráfizetik a kórházak fokozott forgalmára.*

Morbitzer Nándor építész és építőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

„SANIT F" CEMENTHABARCSTÖMÍTŐ
Gyártja: **POSNANSKY ÉS STRELITZ**
aszfalt-, fedőlemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut. 228-29., Aut. 82-85.

Textilipari Feldolgozó és Értékesítő Szövetkezet
Budapest, VIII., József-körút 49. szám
Telefon: József 439—91. sz.

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

DONÁTH JÓZSEF
gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási visszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.
Telefon: 920—00 és 901—24.

LIKTOR FERENC
SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 79. TEL.: JÓZSEF 349-83.

BŐHM NÁNDOR ÉS TÁRSA
AUTÓJAVÍTÓ- ÉS KAROSSZÉRIAGYÁR
BUDAPEST, VI., TÜNDE UCCA 10-44. sz.
(SCHLICK-GYÁR) TELEFON: LIPÓT 903-19. (SAJÁT TELEP)

VITÉZ ABUCSAY SÁNDOR
villamos erőátviteli berendezések vállalata
BUDAPEST, VII, AKÁCFA UCCA 41. TELEFON: J. 352-55.

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN,
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD UCCA 3.
TELEFON: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

NOVÁK ISTVÁN kőművesmester, építési vállalkozó
X., Maglódi út felőli Kada ucca 22.
Telefon: József 372-48.

Tervez, épít, átalakít, tataroz
költségvetés és rajz díjtalan
HORVÁTH ISTVÁN ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
III., Vörösvári út 71 Kedvező fizetési feltételek

Worthington szivattyúgép r.-t.
Budapest, V., Váczi-út 4.
Telefonszám: 222-10.
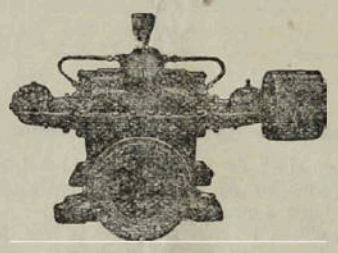
Sürgönycim: Duplex.
SZÁLLIT:
Gőz-, centrifugál-, turbina-, erőmű- és vácuumszivattyúkat, minden célra és teljesítményre. — Benzinmótorokat. — Hűtőtornyokat. — Kondenzációs berendezéseket. — Autómosógépeket.

Féregirtás, takarítás, ablaktisztítás
géppel és mérnöki vezetés mellett — Számos hatósági elismerés —
TELEFON: AUT. 504—84, 881—01
OTTOPAL ÉS TÁRSA
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

SIMOR DÖME mű- és épületlakatos-mester és vasszerkezetek ipartelepe. Sodronyfonatok nagybani gyártása
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY ÚT 89. SZÁM
TELEFON: JÓZSEF 394—43.

NEKOLNY ANTAL ÉPÍTŐMESTER
Budapest, VIII., Kőzraktár ucca 24. sz. Telefon: Aut. 873-72.

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 828—20.
gyártmányai
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk kedvező fizetési feltételek mellett is. Ellsmerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

Steinhäusl és Kölber
FESTŐK
BUDAPEST, IX., TÜZOLTÓ UCCA 3. TEL: J. 308-24.

FÉMÁRÚ- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRÚT 35. TELEFON: J. 373—71

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapitva 1852. Alapitva 1852.

FISCHER HENRIK Telefon: J. 428-08.
épületfakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8169.

STEINER MÁRK konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

KŐBÁNYAI KÁTRÁNY- és ASZFALTIPAR
FRIED és GRUBER okl. mérnökök / X., Gyömrői-út 64 / Tel.: J. 449-44
GYÁRTMÁNYAINK: bőrlemez, szigetelőlemez, aszfalt fedőlemez (szagtalan), facement, kiöntő aszfalt, aszfalt coulé
VÁLLALUNK: Tetőfedést minden kivitelben, szigetelési munkákat, vízteleniési munkákat, aszfaltozást

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépítő-vállalkozó.

FLIEGL BÉLA bádogosmester
Telefon: J. 435-07 Budapest IX, Liliom ucca 33. Telefon: J. 435-07
Készit épület-, díszműbádogos munkákat és higiénikus fürdőkádakat, légszesz, víz, gőz, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését.

IFJU CRISTOFOLI VINCE
padló és falburkoló vállalata,
Telefon: Lipót 921—55.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 18—20.

NYITRAY JÁNOS
hatóságilag eng. villanyszerelő és mechanikai vállalata
VII., CSÁNYI UCCA 6.

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

Parafakőgyár R-t.
ezelőtt: Kleiner és Bokmayer
Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4.
Telefon: József 301-14, József: 301-16
Készit sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat.
Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vizálló padló.

KŐNIG JÓZSEF
OKL. MÉRNÖK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: JÓZSEF 414—69.
Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

Tömegmozgalmat indít a főváros és az ország kisiparossága munkáért és termelési hitelért

Memorandumban szólítják fel sürgős beavatkozásra az államot és a fővárost — Becsey Antal nagyfontosságú nyilatkozata a termelési válságról

A *Fővárosi Hirlap* már nem egyszer tette szóvá azt a komoly válságot, amely a főváros lakosságának gazdasági szempontból egyik legfontosabb rétegét, a közép- és kisiparosságot fenyegeti. Ezt a társadalmi osztályt viselte meg legjobban az évtizedes megpróbáltatások sorozatos láncolata, s ma már szinte ott tartunk, hogy

a hajdani príma adózókból koldusok tábora lett,

amely a végső pusztulás előtt áll és onnan sikolt segítségért a kormányhoz és a fővároshoz, az ország két legnagyobb közületéhez. A mozgalom élére *Hadik* János grófot és *Becsey* Antal állottak s minden lehetőt elkövetnek, hogy ez a mozgalom, — amely egymillió lelket, az ország lakosságának egyhetedét és a főváros lakosságának jelentékeny hányadát érinti életalapjaiban — *eredményes legyen.*

A kisiparosválság ügyében szombaton igen fontos ülést tartott az *Országos Kézműves Testület* elnöki tanácsa, ahol az iparosság megmozdulásáról is tárgyaltak. A nagyfontosságú mozgalomról

Becsey Antal

az alábbiakban tájékoztatta a *Fővárosi Hirlap* munkatársát:

— Igen nagyjelentőségű mozgalomról van szó, amely a főváros lakosságát is nagyon közelről érinti. December elején az ország iparossága monstregyűlést tart, amelyen a kormány tagjai is résztvesznek, sőt lehet, hogy *Bethlen* István miniszterelnök is személyesen megjelenik. Ezen a gyűlésen

az ország kézműves-társadalma messzeható gazdasági akciót indít meg.

— Főleg két óriási problémáról van szó: ezek a munka és termelési hitel kérdése. Ismétlem: igen nagymértékben érdekli ez a mozgalom a fővárost is, amelynek iparoslakossága a háború óta igen nagy számban megszaporodott. Háború előtt 45.000 körül volt a kisiparosok száma Budapesten, ma pedig többen vannak 70.000-nél. Az országban összesen 250.000-en vannak, a hozzájuk tartozó családtagokkal együtt tehát *kereken egymillió ember áll a mozgalom mögött.*

— Ezek a kisiparostömegek ma valósággal vergődnek, legjobban ők érzik a gazdasági válság terheit. De van a helyzet nehézségén kívül egy másik indító oka is a mozgalomnak. A nagyipar és a munkásság már régen szervezkedett,

csak ez a réteg, a kis- és középiparosság volt teljesen kiszolgáltatva erőtlenül a különféle áramlatoknak.

A termelő középosztály bázisa annyira labilissá vált, hogy *teljesen kilátástalanná romlott a helyzetük* és félni kell, hogy ez a réteg, mely egymillió lelket képvisel, *teljesen összeomlik.* Összefogtunk tehát, mert a mai állapotot tovább nézni nem lehet. Segítségünkre jött *Bud* János, az új kereskedelmi miniszter, aki tárcája elfogadása után a nála tisztelgő iparos-küldöttségnek, amelyet *Hadik* János gróf vezetett, maga is kijelentette, hogy a kisiparosság érdekében a munkalehetőségek nyujtása, termelési hitel és szervezeti kérdéseiben sürgősen cselekedni kell. Az utat mind a három irányban ki kell építeni. Az elnöki tanács elhatározta, hogy

sürgős felterjesztést intéz a kormányhoz és a fővároshoz a pillanatnyi segítség nyujtása érdekében is:

adjanak vállalatba halogatás nélkül minden létező állami és városi munkát. Számos ilyen munka-alkalom kínálkozik a folyó évi költségvetés terhére is, ezeket mind azonnal el kell végeztetni,

sőt a jövő évi büdzséhez tartozó munkákból is ki kell adni mindazt, ami elvégezhető

a későbbi jóváhagyás reményében. Ezek a munkaalkalmak már a télre kellenek, mert

olyan rendkívül nehéz tél elé nézünk, amilyenre még kevés példa volt.

A fővárosnál a polgármester ugyan már kiadott egy ilyen tárgyú rendeletet, így *itt inkább csak a végrehajtás megsürgetéséről kell gondoskodni.*

— A munkaalkalmak nyujtása mellett a másik nagyon fontost probléma *a hitelkérdés.* A mezőgazdasági termelési hitelhez hasonlóan megfelelő,

olcsó termelési hitellel kell megsegíteni a kisiparosokat is.

Eddig a kézműipar *csak morzsákat kapott* és csepp a tengerben az a 400.000 pengő is, amit a főváros most szavazott meg a *Kisipari Hitelintézet* részére. A nagy szociális szempontok mellett nagy gazdasági szempontok is sürgetik az ipari termelési hitel ügyét. A kisiparosságnak azonban

nem alamizsna kell és nem adósságot akar, hanem oly hitelt,

amely tényleg segíti is. Mert a hitel kétélű fegyver. Ha nem gondoskodunk arról, hogy a hitelt tényleg termelésre és helyesen használja fel és ha nem gondoskodunk egyúttal munkaalkalomról és felvevő piacról is, — akkor

a hitelből csak eladósodás lesz, ami még katasztrófálisabb lenne.

Mi ezt nem akarjuk.

— Vannak még más fontos és súlyos kérdések is. Így nagyon *sok a panasz a társadalombiztosítás intézménye ellen.* Az autonómia még mindig nem lépett életbe. Nagy nyugtalanságot kelt az iparosság táborában a még soha nem látott óriási díjak fizetési kötelezettsége, anélkül, hogy az autonómia jogán megkérdezhetnék, hogy *hova fordítják, mire használják fel ezeket az óriási összegeket:*

hírek keringenek, hogy a pénz legnagyobb részét eladminisztrálják.

Vannak más nyugtalanító verziók is az intézménnyel kapcsolatban, amit komolyan le kell vezetni.

— Nagyon fontos a szervezeti kérdés is. Közös, központi szervezetet kell teremteni a kis- és középiparosság számára. Újból ki kell építeni, illetve új alapokra fektetve reformálni kell az ipartestületi hálózatot. Ma az ipartestületek abszolut erőtlen és vérszegény alkotmányok, amelyek *nem tudnak megbirkózni az iparosság feltornyosuló problémáival.* Az országos központnak Budapesten kell lenni, minden vonatkozásban, hogy az összes különböző szakosztályok innen irányítsák a kisipar minden ügyét-dolgát. Beszámoltam már arról a tervről, hogyan akarjuk megvalósítani az országos kézművestestület székházát s azt is, hogy a megvalósításban telek vagy egyéb nyujtásával mennyiben számítunk *a főváros jóindulatú támogatására.*

— Nem kisebb jelentőségű a kisiparosság jövője szempontjából a tanonckérdés sem. *A tanoncok száma az utóbbi években fokozatosan,* döbbenetes mértékben fogy. Mint tudjuk, *egyedül Budapesten több mint 80 tanonciskolai osztályt kellett bezárni,* mert nem akadt tanulója. Ez igen aggasztó tünet, mert néhány év mulva, ha a viszonyok időközben jobbrafordulnak, nem lesz a szakképzett iparosokban utánpótlás.

— Az iparosság nem panaszkodni akar, hanem komoly, konkrét javaslatokkal fogunk rövidesen jönni, amelyeket a permanensen ülésező elnöki tanács készít elő. A problémák megoldásában, hangsúlyozom, komoly segítő kézre számítunk nemcsak a kormány, hanem a főváros részéről is. A főváros érdekében.

IDEÁLIS OTTHON:

mindenkinek a leghőbb vágya. Ilyet biztosíthat magának társasházainkban: a krisztinavárosi **„Attila-udvar"**-ban és a Horthy Miklós-úti **„Árpád-udvar"**-ban. — **Adómentes, 2—3—4 szobás,** legszolidabb építkezésü, **meglepő olcsó, fixáru**

KERTES ÖRÖKLAKÁSOK

Hall, loggia jövedelmező üzlethelyiségek, kényelmes törlesztés Kivánatra képes prospektus. —

A „Centrum" öröklakásai a legkapósabbak! — Árvapénzek elhelyezésére alkalmasnak nyilvánittattak! Biztos tőkebefektetés, 12% tiszta jövedelem

„CENTRUM"

Házépítő- és Ingatlanvállalat m. sz., Horthy Miklós-út 9. (9—12, 3—5-ig. Telefon: J. 442-25)

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára

Budapest, VII., Péterffy Sándor ucca 34. szám

Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vizműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 518—19.

MÉRNÖKI SZAKÜZLET

A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.

ELADÁSI OSZTÁLYA

Budapest, IV., Muzeum-körút 41.

TELEFON: AUT. 860-96. □ TELEFON: AUT. 860-96.

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL **FAISKOLAI CIKKEK**

gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőojtványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok

ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN **TOST ÉS MOLNÁR**

kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36

Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

FEISZT FERENC REDŐNYÜZEM

Tulajdonos: SCHRAMM HUGÓ

vászonredőny, viaszosvászonredőny, szövött faredőny gyártása

KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24

RÓZSÁSI MÁRTON

FÖLDMUNKAVÁLLALKOZÓ és FUVAROS

BUDAPEST, VIII., THÖKÖLY-ÚT 3. SZÁM

Telefon: József 439-29 Telefon: József 439-29

MINIUS JAKAB tapétaraktár. Nagy választék bel- és külföldi papírkárpitokból. Budapest, VII, Rákóczi út 6. (a Bazár-udvarban) TELEFON: JÓZSEF 413—17

ROHRMANN JÁNOS

ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI GYÁR

BUDAPEST, VII., SAJÓ-U. 5/a.

Gyárt: precizios fogaskerekeket, fogasrudakat, esztergamunkát és tömegcikket. Alapittatott 1904.

Welvárd és Kutasi

okleveles mérnökök.

Gyárkéményépités. Kemenceépités Kazánbefalazás. Gépalapozás.

Budapest, IV., Muzeum-körút 21.

Telefon: Automata 835—64.

Tökéletes tűzoltókészülék mindenféle tűz esetében a

PERKEO habzó anyagu tüzoltókészülék

PERKEO tűzoltókészülékek gyára

Rosenthal József Budapest, V, Tükör-u. 4

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak

TELEFON: Automata 219—69. szám

alegiutányosabb áron szállítunk eredeti

Wellner és Clarfeld

alpaka, valamint alpaka-ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel

12 havi részletre

Árjegyzéket díjmentesen küldünk

ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Széchenyi u. 5.

Pontos címre kérjük ügyelni.

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája

Budapest, VIII., József körút 69. Telefonszám: József 373-67

Tervez, berendez, átalakit: központi gőz-, melegviz- és légfütéseket, vizvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyu és elektromos világitási telepeket

Ujjáalakul a központi választmány

Választás: a szerdai közgyülésen

A Központi Választmány mandátuma, mint ismeretes, az év végével lejár. A választási törvény szerint az új választmányt a mandátum lejárta, tehát december 31-e előtt legalább két hónappal kell megválasztani. Éppen ezért a választás a szerdai közgyűlésen lesz, titkos szavazással, lajstromosan. A választást megelőző ajánlásokat vasárnap tartották meg. A központi választmány újjáválasztásánál két lista fut. Az egyik a Községi Polgári Párt és a Keresztény Községi Párt közös listája, a másik az egyesített demokrata-szociáldemokrata lista.

A választásoknál a két lista ellenére sem várható nagyobb hare, mert a leadott szavazatok szerint, arányosítással fogják az új választmányt összeállítani.

A két listát itt ismertetjük:

Az *Egységes Községi Polgári Párt* és a *Keresztény Községi Párt* egyesített listája a következő: *Joanovich* Pál, *Usetty* Béla, *Budai* Dezső, *Horváth* Károly, *Petrovácz* Gyula, *Botzenhardt* János, *Martin* János, *Szőke* Gyula, *Orova* Zsigmond, *Seemann* Mihály, *Bozóky* Ádám, *Girardi* Tibor, *Lakatos* Géza, *Bóhn* József, *Lampel* Vilmos, *Payr* Hugó, *Pászthy* János, *Battenberg* Lajos, *Miklós* Ferenc, *Nagy* Ferenc, *Nessy* Gyula, *Müller* Antal, *Repold* Károly, *Wellisch* Andor.

Az egyesített demokrata és szociáldemokrata lista: Farkas István, *Pakots* József, *Büchler* József, *Hajdu* Marcel, *Propper* Sándor, *Wilheim* Adolf, *Szepessy* Albert, *Vörösváry* Miklós, *Horváth* Pál, *Schäffer* Zsigmond, *Gonda* Béla, *Lányi* Géza, *Grünzweig* Sámuel, *Kovács* Andor, vitéz *András* József, *Áron* Dezső, *Garai* Ármin, *Gedő* Árpád, *Bechtler* Péter, *Hazai* Béla, *Schmarilla* Géza, *Eibenschütz* Ignác, *Schwarz* Márkus, *Andódy* Géza.

Dürer városa Budapesten

Emlékezetes még az a propagandisztikus és erkölcsi szempontból egyaránt hatalmas siker, amelyet az idén februárban a magyar kultúra Nürnbergben aratott. Ennek a látogatásnak viszonzásaként most *Budapesten rendez képkiállítást és általában nürnbergi hetet Dürer városa.* Budapest kiváló barátja, Hermann *Luppe* dr. nürnbergi főpolgármester és Nürnbergben élő kitünő hazánkfia, *Körmendy-Frim* Ervin festőművész kezdeményezték ezt a nagyarányú akciót, amelynek bevezetőjeként vasárnap délelőtt nagy tetszéstől kísért előadást tartott a nürnbergi városháza sajtófőnöke: Hans *Friedrich* dr. Az előadást *Liber* Endre tanácsnok ünnepi beszéde vezette be, ebben bemutatta a magyar közönségnek *Friedrich* dr.-t, akinek előadására külön is felhívta a figyelmet.

Az üdvözlések elhangzása után *Friedrich* dr. megtartotta nagysikerű előadását, amelynek ez volt a címe: *„A romantikus és a modern Nürnberg".*

Élvezetes és értékes előadásában megelevenedett ez a csodálatos német város, amely a legépebben őrizte meg a középkor építészeti kultúrájának emlékeit.

Rámutatott a magyar vonatkozásokra, elsősorban a magyar származású *Dürerre*, valamint *Kupetzky* Jánosra, akinek művészete szintén Nürnbergben virágzott.

Az előadást vetített képek bemutatása követte és ezek a képek a szemnek is életté varázsolták azokat a csodákat, amelyekről *Friedrich* dr. szuggesztív előadását tartotta.

A szépen sikerült ünnepség a német himnusz hangjai mellett ért véget.

Friedrich dr. egyébként hétfőn este az *Otthonban* tartott előadást Nürnbergről és a budapesti hét jelentőségéről.

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK
Központi fütés-, vízvezeték- és csatornázási vállalat
Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

BITUMEN ÚTÉPÍTŐ R. T.
Budapest,
IX., Ferenc-körút 46.

Ülőbutor-állványt készít SINKÓ TELEFON: JÓZSEF 425—40
BUDAPEST, VII., GRASSALKOVICH U. 21. SAJÁT HÁZ.

FUCHS G.
Első Magyar Tizedes- és Százados-Hidmérleggyár R.-T.
BUDAPEST
Gyár és iroda: VI., Váci-út 43. Telefon: L. 915—23.
Városi raktár: VII., Károly király-út 1 Telefon: József 429—90.

Révész János
cement-, márványmozaik- és mükőárúgyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, mükő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, ŐSZ UCCA 14.

SÁMUEL GYÖRGY
épület,- díszmű-bádogos és egészségügyi berendező
BUDAPEST, VI, ARADI U. 45. TELEFON: AUT. 223-62.

Mandorff és Társa
Vas, fémlakatos és gépjármü áru munkák üzeme
Budapest VI., Szabolcs ucca 9.
Telefon: Aut. 142—67.

Szmatana József
műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Wekerle Sándor-u. 13
TELEFON: 219—52

TREMMEL TESTVÉREK TELEFON 465—90
bádogos és szerelő, egészségügyi, műszaki berendezési vállalata
BUDAPEST, VIII, BAROSS UCCA 50. SZÁM

FISCHER MÁRKUSZ
ÉPÜLET- ÉS BUTORASZTALOS
ÜZEM ÉS IRODA: BUDAPEST, X., LIGET UCCA 20

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyáraink-ból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

PROHÁSZKA JÓZSEF ácsmester
Budapest, VI., Szent László út 55/b.

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65.
Dr. KOLLÁR
FEDÉLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR
BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

Magyar Vasbeton Építési Vállalat
Kemény és Tisza
Budapest, V., Mária Valéria ucca 19. Telefon: Aut. 825—42.
Mindennemü vasvázas betonmunka, vizmedence, viztorony magas épitkezés építése.

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

STOBBE KÁLMÁN
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 9.
TELEFON: 975—93

ILKOVITS J.
Központi fütések és vízvezetéki berendezések vállalata
BUDAPEST, VI, ANDRÁSSY ÚT 92
Telefon: Aut. 12—07. sz.

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETON-ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNY-FEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Stefenberger u. 16. TELEFON: J. 302-38.

PETRÓCZKY LAJOS TELEFON: Aut. 508-34
BUDAPEST, I., MAROS U. 9
Elvállal: teherfuvarozást, földmunkát, bútorszállitást csukott vagy nyitott kocsikban, helyben és vidéken

TÓTH ISTVÁN Telefonautomata 510—29. szám.
VILLANYSZERELŐ
Budapest, I., Greguss ucca 8. szám

Szobafestő, mázoló és ércfényező munkákat kiváló kivitelben készit
SZEGŐ JÓZSEF
Budapest, VII., Kazinczy ucca 20. Telefon: J. 440-60.

Sternberg és Kálmán
Tüzifecskendők, tűzoltószerek, egyéni felszerelések és kútszivattyú-gyára
Budapest, József-körút 35
Telefon: József 301-80

Kerti és Farkas hatóságilag eng. villamossági és müszaki vállalata, mechanikai és rádió szakmühely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 868—17.

KOCH ISTVÁN ÁCSMESTER
TETŐEMELÉSI VÁLLALKOZÓ ÁCSTELEPE
BUDAPEST, IX, LENKEI UCCA 3. SZÁM
TELEFON: JÓZSEF 318—90

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva
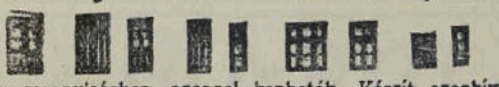
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készit azonkivül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Malomsoky József** asztalos-árugyárt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

Winkler Antal
pala- és cserépfedő-mester
tetőjókarbantartási vállalat
Budapest, VI., Izabella-u. 47.
Telefon: Aut. 297—06.
Költségvetések díjmentesek. Referenciák.

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemü felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

Országos épitő r. t.
Budapest, V. Harmincad-u. 3.
Telefon: Aut. 824-05, 824-06.

Rozsnyai Izidor
vizvezeték, csatornázás, központi fütés, légszeszvezeték berendező, épület- és díszmübádogos
VII., Thököly-út 75. sz.
Telefonszám: József 326—69

A bizottsági tagok létszámának felemelését és a választójog demokratikus kiterjesztését

követelte Kozma Jenő a Polgári Egység Klubjának közgyűlésén

A *Polgári Egység Klubja* hétfőn este tartotta III-ik évi rendes közgyűlését, a tagok nagy érdeklődése mellett. A megjelentek soraiban ott voltak többek között: *Fejér* Ottó, *Ereky* Károly, *Dési* Géza, *Usetty* Béla, *Márkus* Jenő, *Martin* János, *Hauswirth* Antal, *Barta* Károly, *Kemény* Lajos, *Szécsi* Ernő, *Görgey* István orsz. gy. képv., *Karkas* Rezső műszaki tanácsos, *Dárdai* Ede, *Girardi* Tibor, *Orova* Zsigmond, *Krivoss* Árpád, *Deményi* Aladár, *Huberth* Vilmos, *Battenberg* Alajos, *Tolnay* Kornél, *Rózsa* Sándor, *Gündisch* Guidó, *Dorner* Gyula, *Dósa* Ottó, *Erősdy* Sándor, *Szepesy* Gyula, *Dinich* Vidor, *Stein* Sándor, *Scheuer* Róbert, *Benczur* Valdemár, *Faber* Fülöp, *Bacsinszky* Vladimir, *Pompéry* Elemér, *Bóhn* József, *Farkas* József, *Bakonyi* Pál, *Halom* Dezső, *Bánó* Dezső, vitéz *Nagy István*, *Nagy* Gyula, báró *Herczel* Pál.

Kozma Jenő dr. beszéde

A közgyűlés este 7 órakor *Kozma* Jenő dr. ünnepi megnyitójával kezdődött. Beszéde elején *Kozma* Jenő annak a reményének adott kifejezést, hogy az ország mostani súlyos gazdasági helyzetében *rövidesen javulás áll be.* Igaz, hogy vannak bajok, de ezekért a kormányt felelőssé tenni *nem lehet.* A kis Magyarország *nem diktálhat a nemzetközi piacon,* a magyar kormány nem tehet arról, hogy Amerikában alacsony a búza ára és hogy a newyorki tőzsdén hogyan alakulnak az árfolyamok. Az itthoni bajokon minden erejével segíteni akar a kormány, hogy egy-egy lépéssel előbbrevigye az ország ügyét és a mi boldogulásunk lehetőségeit. A kormány harca a jóvátételi kérdésben azért folyik, hogy pénzügyi szuverénitásunk visszaszerzésével megvesse a gazdasági regenerálódás alapját.

Kozma Jenő

ezután áttért az új fővárosi törvényre.

— A közgyűlésen — mondotta — *hitet tettem az általános, titkos választójog mellett* és nemcsak most határoztam el erre magam, ez *régi álláspontom.* Semmiféle főbérleti jogstatuálásba nem megyek bele,

az albérlőt éppoly értékes polgárnak ismerem el, mint a főbérlőt.

Vallottam és vallom ezt azért, mert feltételezem, hogy azok, akik ebben a legszélesebb jogkiterjesztésben részesülnek, méltón fogják teljesíteni a választójogból rájuk háruló kötelességet. Ez természetesen azt jelenti, hogy

csak azok gyakorolhassák a főváros érdekében ezt a jogot, akik arra törvényszerint abszolút hivatottak.

— Akik megszerezték ezt a jogot, *éljenek vele.* Akiknél bizonytalan, hogy méltók erre, éppen *a köz érdekében szükséges, hogy távoltartassanak a jogok gyakorlásától.* Azok fognak részesülni az általános választójog gyakorlásában, bármilyen párthoz tartozzanak is, akik *értékes elemei a fővárosnak.* Becsülettel csináljuk meg ezt a választójogot és szembenézünk mindenféle agitációnak. Mi legalább is annyira szívünkön viseljük a fővárosnak és a főváros polgárainak érdekeit, mint azok, akik a bajok orvoslásának hangoztatását csak politikai sikerek elérésére akarják felhasználni. Az új fővárosi törvénynél

arra kívánok törekedni, hogy lehetőleg emeljék a bizottsági tagok számát.

Szükséges, hogy a polgárság legszélesebb rétegeivel tartsák fenn az összeköttetést a törvényhatóság bizottsági tagjai és ezt nem lehet elérni egy csekély számú törvényhatósági bizottsággal.

Sikerült máris a tervezettnél magasabb számot biztosítani, de én ennél is magasabb létszámot szeretnék elérni.

— Ezek a témák természetesen nem a közgyűlés elbírálása alá tartoznak, ez a törvényhozás dolga. A lényeges vezérmotívum a közgyűlés munkásságánál az, hogy

ne aprózza el működését olyan ügyek tárgyalásával, amelyek jelentéktelen voltuknál fogva nem tartozhatnak nagy közület megvitatása alá.

Arra igyekeztem, hogy az eredeti tervezet, amellyel *nem azonosítom magamat, lényegesen módosuljon.* Szükségesnek tartom, hogy az összes bizottsági tagok választás útján kerüljenek a törvényhatóságba. Értem ezalatt azokat a tagságokat is, amelyeket eddig kinevezés útján töltöttek be. Vonatkozik ez az örökös tagságokra, az érdekképviseletek kiküldötteire és általában minden olyan faktorra, amely a közgyűlésen kell, hogy helyet foglaljon. Röviden:

azt az elvet képviselem az új fővárosi törvénynél, hogy az egész vonalon a választás lehetősége érvényesüljön.

— A főváros jövő adminisztrációját úgy képzelem el, hogy *az egyéni felelősség domborodjék ki az egész vonalon.* Most ha baj, tévedés, vagy elnézés történt, a reparáció azért maradt el, mert sohasem lehetett tudni, hogy ki volt a spirituszrektor. A fokozatos, illetőleg az egyéni felelősséget kell megvalósítani. Ha a referens valamely ügyben nem tud dönteni, szükséges, hogy megkérdezhesse felettesét, vállalja-e a felelősséget és *a felettese is*

végigmehet a különböző fórumokon egész a polgármesterig, hogy az döntsön és vállalja a felelősséget.

Szükségesnek tartom, hogy a tanácsnokok, akiket talán életfogytiglan fognak választani, szavazati jogot nyerjenek a főváros törvényhatóságában, szükséges, hogy az ő bevonásukkal a szakszerűséget dokumentálják a törvényhatóságban.

Kozma Jenő ezután az üzemek kérdésére tért át:

— Reformokat kell megvalósítani az üzemeknél, mert lehetetlenség, hogy legyen a fővárosnak olyan üzeme, amelynek összes részvényei a főváros birtokában vannak s amely ennek ellenére megtagadhassa hozzájárulását a község terheihez.

Az ilyen lehetetlen állapotot meg kell szüntetni. Ha másképpen nem megy,

el tudom képzelni a részvénytársasági forma eltörlését is.

— Remélem, hogyha a fővárosi törvényt abban a szellemben fogják megvalósítani, amelyet mi is akarunk, akkor *növekedik a polgárság ereje,* szakszerűség dominál a főváros közigazgatásában, meg lesz a teljes nyilvánosság az egyes kérdések intézésénél és

érvényesíteni fogjuk a szigorú összeférhetetlenségi rendszabályokat az egész vonalon.

— A polgárság érdekében kívánunk dolgozni és hogy a polgárság felismeri a mi törekvésünk és szándékunk nemes voltát, azt bizonyítja az a körülmény, hogy *mind számosabban csatlakoznak hozzánk,* mert látják, hogy nem a népszerűséghajhászás, hanem a polgárság érdekeiért való komoly munkálkodás: *a mi vezetőgondolatunk.*

A tisztújítás

Kozma Jenő beszédét nagy tetszéssel és viharos tapssal fogadta a közgyűlés.

Az elnöki megnyitó után az évi jelentést, a számvizsgáló bizottság jelentését ismertették, amelyeket a bizottság *egyhangúlag elfogadott.* Ezután az új költségvetést állapították meg és egyhangúan megejtették a tisztújítást. Elnökké közfelkiáltással: *Kozma* Jenőt, társelnökökké: *Tolnay* Kornélt és *Ugron* Gábort, alelnökökké: *Becsey* Antalt, *Bódy* Tivadart, *Chorin* Ferencet, *Désy* Gézát, *Éber* Antalt, *Ereky* Károlyt, *Fejér* Ottót, *Gaár* Vilmost, *Görgey* Istvánt, *Szilágyi* Lajost és *Usetty* Bélát, igazgatókká: *Bacsinszky* Vladimirt és *Scheuer* Róbertet, háznagyokká: *Bakonyi* Jánost, *Battenberg* Lajost, *Dárday* Edét, *Dósa* Ottót és *Morvay* Zsigmondot választották meg. Az

BARTA KÁROLY
elektrotechnikai vállalata
BUDAPEST, VIII., VAS U. 16
Telefon: J. 311-98 és 409-19.

FISCHER ÉS HARTMANN
mázolómesterek
Budapest IV, Képíró ucca 3. sz. TELEFON:
Fióküzlet: IX. ker., Tompa ucca 30. szám A. 847-73

UJ KÖNYV! TÖRÖKORSZÁG SZIVÉBEN
2300 KILOMÉTER KISÁZSIÁBAN
Irta: vitéz HORVÁTH BÉLA dr. szék.-főv. tanácsjegyző
Kapható szerzőnél (Közp. városháza)
Fűzve 4·50 P Kötve 5·50 P

JOHN FOWLER & Co.
VI., ANDRÁSSY ÚT 28
AUTÓK VEZÉRKÉPVISELETE
ALFA-ROMEO
WOLSELEY
HILLMANN
MORRIS
A legkiválóbb angol és olasz sport-, túra- és kisautók.
Teherautók ½ tonnától 12 tonnáig.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., LAJOS U. 92, IV. EMELET.
TELEFON: AUTOMATA 025—78. SZ.

KOVÁCS A. ÖDÖN GÉPÉSZ MÉRNÖK
Budapest, VIII., Bezerédy ucca 8
Telefon: 382 — 93, 408 — 78.
Központi fűtés-, vízvezeték-, csatornalelszerelési vállalata

Talajnedves épületek kiszárítása szabadalmazott falfűrésszel
Talajnedves kő- és téglafalazatok szigetelése és kiszárítása, talajvíz-szigetelés, házigomba kiirtása. *Költségvetések díjmentesen!*
PÉTER ERNŐ
V., SZEMÉLYNÖK UCCA 16. VI. 2. TELEFON: L. 961-12

Kisvasutak • Emelődaruk
Sodronykötélpályák
Modern szállítóberendezések
*
Roessemann és Kühnemann - Epp és Fekete
Egyesült Gépgyárak R. T.
Budapest, III., Római fürdő
Városi eladási iroda: VI., Berlini tér 2. sz.
*
Harmatta-féle vashordók, tartányok, csövek és oxigén

ÜVEGFESTÉSZETI ÉS ÜVEGMOZAIK MŰTEREM
PALKA JÓZSEF
Magyarország ezüstkoszo üs üvegfestőmestere
Budapest, VIII., Baross-u. 59. Tel. J. 302-28. Alapittatott 1894

FORT OSZKÁR és TÁRSA Tel.: J. 303-35
műszaki iroda és vállalat
Központi fűtés, vízvezeték stb. berendezések részére
Budapest, IX., Angyal ucca 33

ENGLERTH M. JÁNOS KŐMŰVESMESTER
elvállal kisebb, nagyobb épitkezéseket és tatarozásokat
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 65. SZÁM

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és épitőmesterek, épitési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhid ucca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

intézőbizottság tagjainak létszámát 24-ről 30-ra emelték fel, a választmányt pedig 42 taggal egészítették ki.

A megválasztott tisztikar nevében *Kozma* Jenő köszönetet mondott a közgyűlésnek és hangoztatta, hogy úgy, mint a multban, szüntelenül és fáradhatatlanul, rendíthetetlen hareosa lesz a polgári egység gondolatának.

A népszerű elnököt és a tisztikart lelkes óvációban részesítették, majd a klub tagjai nevében

Ereky Károly

szólalt fel és lelkes óváció közben köszöntötte *Kozma* Jenőt megválasztása alkalmából.

— *Kozma* Jenő politikája karakterisztikus fejlődésen ment keresztül, amely szimbolizálja Magyarország politikai irányváltozását, a maga teljességében. Azelőtt csak közjogi viták domináltak a politikai helyzetet és *Kozma* Jenő első megválasztása alkalmával szintén közjogi problémákról beszélt. Most pedig minden erejével és lelkesedésével a közgazdasági problémák megoldása mellett tett hitvallást. *Kozma* Jenőben nemcsak a klub elnökét, nemcsak az *Egységes Községi Polgári Párt vezérét* látom, de rajta keresztül útat tört az a magasztos eszme, hogy

nekünk az egész polgári társadalmat, mint vezető osztályt, össze kell tartani és össze kell gyüjteni,

hogy a polgárság egész energiáját a főváros és az ország szolgálatába állíthassuk. Meg van erre a lehetőség és

meg kell teremteni azt a közgazdasági politikát, amely összefog minden embert és lehetővé teszi, hogy Trianon ellenére Európa leggazdagabb és legboldogabb népévé legyen Magyarország.

A főváros fejlődése is kötelességszerűen írja elő, hogy *a közgazdasági kérdések megoldása dominálj on a fővárosi politikában is*, mert Budapest városi üzemeivel centruma lehet az egész ország közgazdaságának és mint mágneserő, *vonzást gyakorolhat az egész jövő közgazdasági élet kialakulására.*

Beszéde végén hangsúlyozta, hogy a párt és a klub tagjai teljes energiával fogják támogatni azt a gazdasági és politikai programot, amelyet *Kozma* Jenő hirdet és megvalósítani igyekszik.

A közgyűlés ezzel véget is ért. Utána 500 terítékes vacsora volt, amelyen számos pohárköszöntő hangzott el.

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Miért csökken a műtrágyafogyasztás

Elkésett a földmívelésügyi minisztérium akciója

Az utóbbi időben sok szó esik a műtrágyaárak alakulásáról és a fogyasztás csökkenéséről. Az egyoldalú beállításokkal szemben tény, hogy a magyar szuperfoszfátárak *nem* érik el a környező államok helyi árait és a dumpingnélküli importparitásnak mélyen *alatta* vannak.

Az 1929. évi műtrágyafogyasztás csökkenésének *semmi köze nincs* akár a kartellekhez, akár az árakhoz, hiszen a fogyasztás esése a káli- és nitrogéntrágyáknál, amelyek pedig importeikkek, sokkal *nagyobb százalékú*, mint a szuperfoszfátnál. A szemestermények nem várt nagy áresése kishitűvé tette a gazdát és ma valósággal vakon hiszi nagy- és kisgazda egyaránt, hogy a műtrágyázással elért többtermelés csak rontja a búza piaci árát és még nehezebbé teszi az értékesítést. Ezt hiszik a gazdák akkor, amikor váltig azt hirdetik, hogy a magyar búza árát a világpiac áralakulása szabja meg, amiből logikusan az folyna, hogy az a pár millió métermázsa búza, amivel a műtrágyázás folytán előálló termésnövekedés következtében a vilápiacon megjelennek, egyáltalán *nem befolyásolja a belföldi árakat.* A másik logikus következmény pedig az volna, hogy minél *alacsonyabbak* a termésárak, annál *nagyobb* termésátlagokat kell elérni, hogy a holdankénti rentabilitás ne csökkenjen.

Súlyosan esik a latba, hogy *a földmívelésügyi kormány akciója elkésett*, amennyiben május—június helyett csak szeptemberben publikálták és hogy ezenfelül a kamatfizetési feltételeket, amelyeket a földmívelésügyi kormány megállapított, a gazdák hátrányára megnehezítették.

A Faárugyár új felszámoló-bizottsága. A *Fővárosi Faárugyár Rt.*, amely tudvalevőleg felszámolás alatt áll, a napokban közgyűlést tartott. A közgyűlés egybehívását a felszámolással kapcsolatos különböző bonyodalmak tették szükségessé, amelyek miatt a felszámolóbizottságot kiegészítették. Uj tagoknak beválasztatták dr. *Wilheim* Adolfot, *Müller* József Leót, *Faber* Fülöpöt és *Klein* Vilmost.

A „Hermes" Magyar Általános Váltóüzlet Rt. október 25-én megtartott közgyűlése az 1928/29. üzletév 703.287.72 pengőt kitevő tiszta nyereségéből — az előző évhez hasonlóan — részvényenként 2.40 (12%) osztalék kiöntését határozta el, mely ezévi október 26-tól kezdődőleg kerül kifizetésre. Az igazgatóságba uj tagokul báró dr. *Radvánszky* Albert felsőházi tag úr, a magyarországi evangélikus egyház egyetemes felügyelője és dr. *Páksy* József úr, a Brassói Cellulosegyár rt. ügyvezető igazgatója választattak be.

Délutáni pénztári órák a Községi Takarékpénztárnál. Értesülésünk szerint a *Községi Takarékpénztár* bevezette a délutáni pénztári órákat, amelyek ½5—6-ig tartanak.

A Hitelbank belvárosi fiókja új helyiségben. A *Magyar Általános Hitelbank* belvárosi fiókja eddigi, IV., Egyetem ucca 11 alatti helyiségeit október 28-tól kezdve, IV., Kálvin tér 1. sz. házba helyezte át.

A Magyar Tógazdaságok RT. fejlődése. Október 29-én tartotta meg rendes közgyűlését a *Magyar Tógazdaságok RT.*, melynek igazgatósága most már a hetedik üzletévről számol be. Ez az esztendő is eredményteljes volt, sőt a korábbi évvel szemben fejlődést mutat. A vállalat — amely *Hirsch* vezérigazgató szakavatott vezetése alatt működik — a mult esztendőben *337.358 pengő leírása után 252.741 pengő tiszta nyereséget* mutat ki, bruttó jövedelme pedig *megközelíti az egymillió pengőt.* A vállalat nemcsak a belföldi szükségleteket látja el, hanem igen jelentékeny exportja is van, amiáltal a mai időkben különösen fontos nemzetgazdasági szerepet tölt be.

SZÓRAKOZÁS

Szökik az asszony. Június óta zsúfolt házak. Szereplők: *Fedák Sári, Rátkay, Zilahy Irén, Kertész.* E heti előadásai a *Városi Színházban:* csütörtök, péntek, szombat, vasárnap. Helyárak: 60 fillértől 6 pengőig.

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak
REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepén
Ő Felsősége Dr. József Ferenc kir. herceg szállítója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészítője
Budapest, VI. Király u. 58-60.
Telefon: 287-84.

CORVIN KAMARA
TARNOPOL 1914
Magyar fiú, lengyel lány regénye 12 felvonásban — Rendezte: HENRY KING — Főszerepben: NORMA TALMADGE, R. GILBERT.
BURLESZKEK — HIRADÓK
KAMARA CORVIN

UNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

Thiergärtner és Stöhr rt.
egészségügyi és fűtőberendezések gyártása és felszerelése
Budapest, I. ker., Budafoki-út 9-11.
Telefon: József 363-51. • *Telefon: József 363-51.*

KOZÁK ANTAL KÁRDMŰVES ÉS LAKATOSMESTER
Budapest VIII, Üllői-út 58, Futó u. sarok (Villamos-megálló)

SPORIK FERENC
tetőfedőmester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala, műpala, cserép és kátránylemezzel fedett tetők javítását és jókarbantartását
Budapest, III., Pacsirtamező-u. 53. Tel.: Óbuda 625-72

KAUTNIK JÓZSEF *SZOBRÁSZ-MESTER*
ÉPÜLET-, MŰKÖ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
BUDAPEST VIII, BÉKES UCCA 1. sz.
(Omnia Mozgóval szemben) **Telefon: J. 350-18**
Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép- és szállítóeszközgyár
Budapest, X, Kápolna-tér 27-29. Telefon: J. 395-80.

Hajnal Imre
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest,
I., ATILLA KÖRÚT 47. SZÁM • TELEFON AUTOMATA 5-8-64

Kövezés, út-, csatornaépítés, beton- és lapburkolás
Tervezés, díjtalan költségvetés!
GRAVIESER ALBIN építési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 12—45. sz.

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapíttatott: 1895. A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 216—05, 216—06. Sürgönycím: Dunmész.
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemű kőfaragó-munkát

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 668-23

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt. **KOMÁROM**
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehérített lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

MAUTNER JENŐ Budapest, Alpár-u. 10
műasztalos Telefon: J. 414-79.

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

Littke és Tóth OKLEVELES ÉPITÉSZEK ÉPITŐ IPARI VÁLLALATA
BUDAPEST, IX., Bokréta ucca 12. sz.
TELEFON: JÓZSEF 356-33

„Lauser" motoros árúkihordó
Gyártja:

Lauser Gépgyár Waggon osztálya. Budapest VI. Palotai út.
Tel: L. 915 02 – L. 915 12.

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal **WOLFF ERNŐ**
Sürgönycím: WOLFFEKE
Tel.: Lágymányos 13-82 Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPEST, VII., ÓRNAGY UCCA 4. SZ.

Teljes a bizonytalanság: mi lesz a lebontott Piarista-ház helyén

A közel egy éve üresen omladozó Piarista-ház sorsa felett legutóbbi ülésén döntött a pénzügyi bizottság. *Kimondotta a halálos ítéletet* az öreg épületre, amelynek ma már sem célja, sem rendeltetése nincs és régen megérett a csákány alá. Remélhetően a közgyűlés is hozzájárul a pénzügyi bizottság javaslatához, a régi kegyesrendi gimnázium hamarosan eltünik a Petőfi tér szomszédságából és ezzel a pesti Dunapart rendezésének új korszaka, a lehetőségek új, táq perspektivája nyílik meg. A lebontásnak még mindig vannak ellenzői. Vannak, akik

azzal érvelnek, hogy meglevő vagyont nem szabad a lebontással megsemmisiteni.

Ezek elfelejtik, hogy ami itt érték, az *nem az öreg ház, hanem a telek*, ez pedig megmarad. Vannak, akik a lebontás ellen azzal érvelnek, hogy meg kell kímélni a régi Pest e jellegzetes épületét. Ez meglehetősen gyenge érv, mert az öreg rendház, réginek régi ugyan, de egyáltalán nem műemlék, s jellegzetességet alig lehet felfedezni rajta. Volt Budapestnek igen sok, valóban értékes és műemlékszámba menő, tipikus épülete, amit kíméletlenül, nyom nélkül elpusztítottak. A régi Pest már úgyis rég eltünt. Miért maradjon meg ez a semmitmondó sárga épület. Mindenképpen helyeselni lehet tehát, hogy a Piarista-épületet lebontják, de ezzel egyidejüen

nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy mi legyen az igy felszabadult terület rendeltetése.

Erről ugyanis *eddig nem esett szó*. Márpedig ezt az első csákányütés előtt kell eldönteni, mert az még kevésbé kívánatos, hogy a lebontott ház helyén éveken át kopott palánk terpeszkedjék s azon belül mély gödrök tátongjanak, mint emberemlékezet óta a VII. kerületi székház helyén. A pénzügyi bizottság azt is leszögezte, hogy

a telket nem adja el a főváros.

Tudni kell tehát, hogy ez esetben mi lesz.

A régi városszabályozási tervek a Petőfi tér rendezésére vonatkozóan készen vannak. Eszerint a Piarista-ház helye nagyrészben áldozatul esik a rendezésnek. Volt egy másik terv is, amely szerint a mai templom helyett a tér közepére egy új belvárosi főplébánia-templom épülne s a réginek csak a gótika virágkorában épített szentélye maradna meg, mint műemlék. A többi részt pedig, — miután semmi művészeti vagy kultúrhistóriai emléket nem jelent, — lebontanák. Ezzel egyidejüen megoldanák a hídfő szabályozását, kiszélesítését s némileg korrigálnák azt a hibát, amit a híd tervezői követtek el, amikor az Erzsébet-hidat nem a Kossuth Lajos ucca tengelyébe helyezték el. Egyelőre csak annyi tény, hogy a pénzügyi bizottság 48.000 pengőt szavazott meg a tér rendezési munkáira, de hogy ez hogyan történik, egyáltalán mi történik, arról nem tudni semmit. Felkerestük

Édes Endre tanácsnokot,

az illetékes városgazdasági ügyosztály vezetőjét, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A pénzügyi bizottság határozata minden bizonnyal végleg eldöntötte a Piarista-ház sorsát és *sok meddő vitának vetett véget*. A bizottság 48.000 pengőt állított be a jövő évi budgetbe a tér rendezési munkálataira. Ez a rendezés azonban

tényleges kiadást talán nem is fog jelenteni, mert a bontási anyagért igen számottevő összegeket kaphat a főváros, amelyek e kiadást teljes egészében fedezhetik.

Érdeklődtünk a *városrendezési ügyosztályban* is, de itt még kevesebbet tudtunk meg:

— Az ügyosztály *még nem foglalkozik a feladattal*, korai is volna, de amint erre utasítást kap, elkészíti a javaslatot.

Végül felkerestük

Becsey Antalt,

akinek a lebontásról következő a véleménye:

— A törvényhatóságnak választania kell, hogy beleöl-e újabb 110.000 pengőt egy megrokkant régi házba, — ami végeredményben semminek sem alkalmas, — vagy lebontatja és 48.000 pengőt költ a tér rendezésére. Kétségtelen, hogy nagyobb pénzt a Piarista-gimnázium épületére költeni *nagy kár lett volna*, másrészt meg kell előbb-utóbb oldani a hídfőrendezés régi problémáját is. A lebontást tehát *elvben helyeslem*. Legfeljebb amiatt van aggodalmam, hogy nem történt-e a határozat sötétbe-ugrásszerűen, minden előkészítés nélkül:

bontunk, anélkül, hogy tudnók, mi lesz azután.

A hídfő és ezzel kapcsolatosan a tér, a bontással felszabaduló terület rendezése, kiképzése nagyon komoly és tökéletes elgondolást igénylő feladatok, amiknek előkészítéséhez idő kell s *már most kellene rajta dolgozni*, sőt már készen kellett volna lenni akkorra, amikor a bontást elhatároztuk. Mert

a bontás csak negatívum, amivel megelégedni nem lehet.

Még nincs eldöntve, hogy azután mi, hogyan és mikor lesz. Abba ugyanis beleegyezni nem szabad, hogy a bontás után 8—10 évig ott álljon az üres telek. Akkor még *inkább várjunk*. Ez a bizonytalanság bizonyos tekintetben nyugtalanító s ezért *kívánom, hogy a tanács e tekintetben mielőbb tájékoztassa a törvényhatóságot és a közvéleményt.*

*

Nem hivatalosan ugyan, de komoly forrásból hallottunk olyan megoldási tervről is, hogy

a Piarista-telket egyáltalán nem fogják beépiteni, hanem ott épül meg az a hatalmas Campanille, Nagymagyarország szimboluma, amelynek létesítésére a közelmultban indult meg országos mozgalom.

Nagymagyarország Harangtornya, a Dunával, a Gellért szikláival, a Várral és az egész városképpel olyan grandiózus panorámába olvadna, ami még inkább emelné a magyar főváros páratlan szépségét. A *Campanille*-tervvel hirek szerint rokonszenveznek a kormánykörök is. Ennek a hírnek a valódiságát egyelőre ellenőrizniünk *nem sikerült*, valamint azét sem, mely szerint a *Keresztény Párt* komoly mozgalomra készül az új főplébánia-templom érdekében, amely a régitől beljebb, az új tér közepén létesülne, a hídfeljárót pedig lépcsők helyett parkozott rézsü kötné össze a Duna-korzóval.

„MEINL TEAKEVERÉKEI"

Queen's blend 1/4 angol font ára P **4·80**
Three stars 100 gr. ára . . . P **3·60**
Ceylon special 100 gr. ára . . P **2·60**

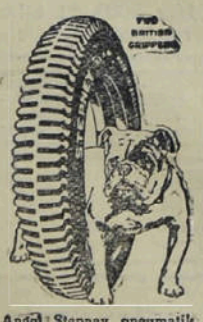

Angol Stepney pneumatik.

NE DOBJA EL

használhatatlannak vélt köpenyét, tömlőjét, hanem forduljon bizalommal a tökéletesen és legmodernebbül felszerelt „FIT" rendszerű pneumatik ujjáalakító és javitóüzemhez

BÁLINT ERNŐ OKL. MÉRNÖK
BUDAPEST, V., ARANY JÁNOS UCCA 17.

Használjon „Seal Fast" tömlő- és köpenytapaszt. — Egy kisérlet után állandóan használni fogja.

MAGYAR BŐRSZÉK IPAR
PIPISZ VILMOS UTÓDAI
BUDAPEST, V., MÉRLEG UCCA 4

Telefon 810-56

SAJÁT KÉSZITMÉNYŰ
valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok, modern ebédlőszékek, adott tervek és rajzok szerint is. Lakberendezési tárgyak.
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javitjuk, átfestjük és átalakitjuk

Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

STERN EMIL
Telefon: Lipót 906-48
ÚT-, CSATORNA- és MAGASÉPITÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-U. 32.

SCHIFF MIHÁLY
paszományos-mester, Budapest, IV. Prohászka Ottokár ucca 8. (Félemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-76.
A legszebb kivitelben készitek mindenféle **butorpaszományt**, plimó- (paplan) zsinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. **Női ruhadiszeket,** bojtokat, rojtokat, öveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárzsinórokat, továbbá selyem- és gyapjúfonal- adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

Alapitási év: 1868 CRISTOFOLI VINCE Telefon: J. 381—47.
KŐPADLÓ, FAVENCE FALBURKOLAT
BUDAPEST, VII., GIZELLA ÚT 31.

CSUKA GÉZA
ASZTALOSMESTER
ÜLŐ-BÚTOR SPECIALISTA
BUDAPEST, VII., FRANCIA ÚT 44. SZ.
TELEFON: JÓZSEF 449—46.

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—31.

TÓTH SZ. JÁNOS
Tel.: Aut. 559-38
VÍZVEZETÉK- ÉS FÜRDŐBERENDEZŐ ÉPÜLET- ÉS DISZMŰBÁDOGOS
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 6. SZÁM

LERCHNER és TÖRÖK
szobafestő, mázoló és bútorfényező
TELEFON: L. 963—03.
BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt JAUERNIK ISTVÁN
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok színházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

NEUSCHLOSZ—LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPAR R. T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA
VÁROSI IRODA: IV, PETŐFI SÁNDOR UCCA 9. SZ.
TELEFON: AUT. 890—47.
GYÁRI TELEFON: LÁGYMÁNYOS 582—20, 11—79.
PARKETT- ÉS ÉPÜLETASZTALOS MUNKÁK!

PARKETTA
szállitása, mindennemű padozat készitése és javitása.
FRIED és BENEDEK
parkettgyár és gőzfürész
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI ÚT 82.
Telefon: József 133—43 és József 131—17.

Fütés Viz Gáz Szentgyörgyi és Társa
Telefon: József 8-97 Budapest VIII, Baross-u. 88

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök
ENÖKL ELEMÉR okl. mérnök, épitőmester
épitési vállalkozók
BUDAPEST, VIII, BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

Fekete Ödön mérnök
Vizmüvek, vizvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

Csak BRÁZAY piperészappant használjon!

VÁLLALKOZÁS

Új versenytárgyalási kiírások

A főváros tanácsa újabban a következő versenytárgyalásokat írta ki:

Gőzfűtőberendezési munkára a Gyáli úti új bakteriológiai intézetnél. Pályázni lehet november 12-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Kőfaragó munkára a Batthyány - mauzoleumnál. Pályázni lehet november 5-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Csatornaépítési munkát a Költő uccánál: Obendorfer József és Fia 34.494 P.

Útrendezési munkát a Tarcali útnál: Halmos István és Fia 18.999 P.

Fagyasztó berendezés szállítását a kátrányozó és bitumenező telepen: Gellért Ignác és Társa 5500 P.

Bitumen szállítását ugyanott: Millini Ignác, Bimoll művek, Grozit r. t., Aszfalt- és kátrányipar, Biehn János, Magyar petróleum ipar, összesen 107.000 P-ért.

Vaskályha szállítását az I.—X. ker. iskoláknál: Munkácsy Ernő 10.815 P.

Kőmíves munkát a Miskolci uccai autóbuszműhelynél: Paulheim és Weninger 2965, *a Léderer-telepi iskolánál:* Gabos Oszkár 95.427 P.

Mázolási munkát a Hidegkúti úti leányotthonnál: Incze Mihály 4028, Bakos Ernő 2794; *az Új Szt. János-kórháznál:* Rácz Márton 8850 P.

Vasgerenda szállítást a Léderer-telepi iskolánál: Vasgerendákat árusító r. t. 16.018 P.

Ácsmunkát a Vezér uccai iskolánál: Biró László 772 P.

Összmunkát a Pomázi úti vámháznál: Kellermann László 9240 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

Lakatos munkára *a Simor uccai bérháznál:* Cseri Gábor 8680, Lepter János 9260, Farkas és Társa RT. 9291, Madarász László 10.140, Sós Ferenc 10.980, Skolkay Mátyás 11.635, Ledniczky és Társa 11.639, Hutter és Schrantz r. t. 11.733, Dick Ádám özvegye 12.094, Malcsiner és Surányi 13.409, Vozáry Pál 13.800, Sóthy Zoltán 14.065, Berényi és Lengyel 14.540, Knausz Gyula 15.855, özv. Gangusch Jánosné 16.030, Kapitány Antal 17.640 P.

Drótfonatú kerítés munkára *az Egressy úti kertészképző iskolánál:* Haidekker Sándor 5115, Eipl és Manigáti 7175, Hutter és Schrantz 7563, Vass és Kovács 7604, Stadler Mihály 7868, Heizer Frigyes 8285, Kollerich Pál és Fiai 8754, Magy. Acélsodrony és Drótművek Deishel A. 9121 P.

Mázoló munkára *a Wesselényi uccai polg. iskolánál:* Dobos Ferenc 3147, Bálint Sándor 3974, Mátyás János 4136, Kovács Antal 5510, Kollár József 5584, Roskai Ernő 6312, Fenk Sándor 7916; *a Régi Szt. János-kórháznál:* Galbavy Antal 3639, Papp Emil 4041, Fenk Sándor 4067, Remsey Elemér 4520, Kovács István 4748, Csupor Zsigmond 4751, Hurm József 4810, Kovács Testvérek 6318, Fogl Ferenc 6405 P.

Falszigetelési munkára *a fővárosi tanszerkészítő műhelynél:* Weisz László 4788, Paulus Pál Ede 5028 P.

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929. évi október hó 28-án tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Az Ufa filmipari és filmkereskedelmi r. t. VIII., Rákóczi út 21. sz. alatt lévő Uránia Színház átalakítása.

B) **Családi házak:**

1. Dr. Joó Ferenc I., Tarcali út 4693/2. hrsz., terv. ifj. Németh Sándor V., Dorottya u. 6.
2. Schnöller Ottó III., Kerék u. 29., terv. Horváth István III., Vörösvári út 71.
3. Müller Ferenc III., Zöldmáli út 25., terv. Szuhanek Ferenc III., Szőlőkert ucca 30.
4. Schlegl János III., Csúcshegy 20774. hrsz., terv. Kiss Sándor III., Föld u. 30.
5. Kohn Bertalan VI., Jász u. 27165. új hrsz., terv. Molnár János VI., Hungária körút 71.
6. Varga József III., Táborhegy 10693/1. hrsz., terv. Kiss Albert, Mátyás tér 13.
7. Szatay István VI., Kassai út 30094. hrsz., terv. Kemény Lajos VI., Fűrész ucca 127.
8. Tóth Géza VI., Alsórákosi rétek 30054. hrsz., terv. Papp János VI., Kassai u. 25.
9. Orosz és Balogh VI., Kalocsai út 2006. hrsz., terv. Horváth József VII., Őr ucca 169.
10. Karalyos Károly I., Somorjai u. 8045/5. hrsz., terv. Kovács Károly VI., Eötvös u.
11. Gláser János VII., Gorvey u. 30922. hrsz., terv. Lakits Nándor IX., Vaskapu ucca.
12. Rossmanits János VII., Amerikai út 31. 591. hrsz., terv. Kende és Graf.
13. Hodusz István VII., Fűrész u. 30721. hrsz., terv. Szabó József Rákosszentmihály.
14. Lelovits Ignác VI., Gyöngyösi út 26504. hrsz., terv. Gábris Károly VI., Aréna út 140.
15. Gerecs Gábor I., Bikszádi út 3481/18. hrsz., terv. Urbán Lajos VIII., Tisza Kálmán tér 9.

C) Es ezenkívül több toldalék építkezés engedélyezését javasolta a tanács.

Mész, cement, gipsz
stb. legolcsóbb beszerzési forrása
Általános Anyagraktár
Budapest, VIII, Beniczky ucca 6. sz.
Telefon: József 302-83

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55
bádogos, viz, gáz és központi fűtés berendezési vállalata **Budapest, II, Török ucca 8. szám**

Az 1924. évi XVIII. t.-c. alapján szervezett
IPAROSOK ORSZÁGOS KÖZPONTI SZÖVETKEZETE
Postatakarékpénztári szla: 10517 — Postatakarékpénztári csekkszámla: Kisipari hitelakció: 44500 — Girószámla: Magyar Nemzeti Bank — Táviratcím: IPKÖZPONT

TELEFONSZÁMOK:
Központi osztályok:
V., Nádor ucca 22. Aut. 253-33, Aut. 253-37, Aut. 151-35, Aut. 212-14. Igazgatóság. Titkárság. Pénzügyi osztály. Ellenőrzés. Könyvelés.
Bőrosztály: L. 996-62. Nádor ucca 21.
Építőipari osztály: L. 912-32. Nádor ucca 18.
Faipari osztály: L. 996-61. Nádor ucca 21.
Kisipari hitelakció: Aut. 253-33. Nádor ucca 22.
Kereskedelmi osztály: L. 996-61. Nádor ucca 21.
Textil közszállítási osztály: L. 902-32. Nádor ucca 18.

ÁKOS FRIGYES ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST VII., KERTÉSZ UCCA 24—28 TELEFON: JÓZSEF 301—40

BIHARI PÁL
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest, VI., Eötvös ucca 24. sz.
TELEFON: AUT. 297—63.

LEMMER FERENC
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMÍVES- ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u. 14.

PINKAY KÁROLY
ÉPÍTÉSZ, ÉPÍTŐVÁLLALKOZÓ
TELEFON: Automata 864-61.
BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL UCCA 20.

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Retter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

Rába-Krupp Rába-A. F. A Autóbuszok Teherautók
minden nagyságban.
Minden speciális célra is alkalmas, minden tekintetben legmodernebb kivitelben készülnek
MAGYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R.-T. AUTOMOBILGYÁRÁBAN
Központi Igazgatóság: Budapest, V. Deák Ferenc ucca 18
Telefon: 818—50 és 818—59
Budapesti javítóműhely és alkatrészraktár:
Kerepesi út 26. Telefon: József 453-84
Gépkocsik, alvázak bemutatása Budapesten is költségmentes

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár — Vasöntöde
Telefon: L. 905-74, 905-75. Budapest, V, Váczi út 48. Alap. 1867.

PATAKI ÉS FARKAS
MÉRLEGÜZEM
BUDAPEST, VII., ROTTENBILLER UCCA 9
(BEJÁRAT PÉTERFY SÁNDOR UCCA) **TELEFON: J. 373-68**

Seenger Béla Telefon: A. 521—28
Márvány- és Kőipari R.-T.
Budapest, II., Kisrókus ucca 21. sz.

DIPL. ING. ARCHITEKT — BAUMEISTER
KOSÁLY ÖDÖN
OKL. ÉPÍTÉSZMÉRNÖK, ÉPÍTŐMESTER
TELEFON: AUT. 570-41.
BUDAPEST, II, KELETI KÁROLY-U. 15/b.

REDŐNYÖK **Gerő és Győry** redőnygyár
Budapest VII, Elemér ucca 31 (a Keleti p. u. mellett)
Telefon: József 314—33. szám

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest. IX., Üllői-út 57
Telefon József 306-29

Beton, makadám, aszfalt **felvágásához vegyen BÉRKOMPRESSORT** Liska Jenő okl. gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, VIII, Orczy-út 22. Tel.: J. 335-4.

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
Gyárkéményépítés
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék építése és tervezése

Magyar Mosó- és Fertőtlenítő-Gépgyár Részvénytársaság
Telefon: Aut. **625-23.** ● Budapest, III., Lajos ucca 115. sz.
Fertőtlenítő berendezések
Mosoda berendezések
Gőzfőzőkonyhák
Központi fűtések
Eddig 2000-nél több berendezés üzemben.

MAYER OTTÓ egészségügyi berendező központi fűtés, szellőztetés és fürdőberendezési vállalata. Épület- és díszműbádogos, légszesz, vízvezeték, csatornázás és szivattyú berendezési telepe. Budapest, VII, Barcsa u. 9. Tel J. 360-70

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 961—14. SZÁM

KÖNIG GYÖRGY
Budapest, VII., Hársfa u. 17
Kőművesmester, építési vállalkozó

SEIF GYULA TELEFON: Aut. 528-46
OKL. MÉRNÖK, ÉPÍTŐMESTER
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

VÁLLALKOZÓK!
Pneumatikus gépeik stb. beszerzése előtt tekintsék meg üzemben az általunk szállított gépeket:
Csécs E. „Bora bányagépek" ker. váll.
Budapest, V., Csáky-u. 18/b. Tel. L. 998-28

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Víg ucca 24. — Telefon: József 385—52.

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI
Wesselényi u. 30

NEUMANN SÁNDOR
üvegesmester és táblaüvegeladás
BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 20.
Telefonhívó: Aut. 235—56. sz. :—:

KASZIMIR FERENC
ÉPÜLET- ÉS BÚTORASZTALOSMESTER
TELEFONHIVÓ: L. 906—23
BUDAPEST, V, TISZA UCCA 18

Laczkó István BUDAPEST, IX.,
bádogos és szerelő LILIOM UCCA 28.
Telefon: József 399-48

SAGHY GYULA ácsmester
Budapest, V, Hold u. 9. II. 18. Tel. Aut. 157-36

Vladár Pál
ács- és építőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

REDNER JENŐ
MÉRNÖK, ÉPÍTŐMESTER,
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, X., DANDÁR U. 17. TEL. J. 394-32

Események

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

Zilahy Lajos küldöttséget vezetett Kozma Jenőhöz. *Zilahy* Lajos, a kiváló magyar író, hétfőn este népes küldöttséget vezetett *Kozma* Jenő, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke elé. A küldöttség tagjai, előkelő rózsadombi villatulajdonosok, arra kérték *Kozma* Jenőt, hogy — mint az útépítés sorrendjét és sürgősségét megállapító 6-os bizottság elnöke, — hasson oda, hogy *az Áfonya uccában építsenek burkolatot.* A főváros 1929. évi útépítési programjában ugyanis szerepelt az *Áfonya* ucca, a telektulajdonosok erre építkezni kezdtek. A nagy redukció során aztán az *Áfonya* uccát is törölték, erre most a villatulajdonosok sem beköltözni nem tudnak, sem kiadni nem tudják villájukat, miután azok megközelíthetetlenek. Ilymódon tehát egész vagyonukat beleölték a főváros — igéretnek vehető — programjába, amelynek megváltoztatása teljes anyagi összeomlásukat jelenti. Az Áfonya ucca tekintélyes polgárai, élükön *Zilahy* Lajossal, azt kérték, hogy a főváros egyszerűen teljesítse igéretét. *Kozma* Jenő megigérte, hogy a legmelegebben támogatni fogja a küldöttség jogos kérelmét.

Purébl tanácsnok bolgár kitüntetést kapott. A bolgár király *Purébl* Győző dr. tanácsnokot a budapesti bolgár iskola támogatása körül szerzett érdemei elismeréséül a *Szent Sándor*-rend tiszti keresztjével tüntette ki. Ugyancsak a *Szent Sándor*-rendet kapta *Petik* Kálmán igazgató, a gyermeknyaraltatási akció vezetője, aki a bolgár-magyar cseredíákakció létrehozója volt és lelkesen munkálkodott a bolgár-magyar kapcsolatok kimélyítésén.

Az I. Kerületi Iparoskör jubileuma. A *Budapesti I. Kerületi Iparoskör* vasárnap tartotta 25. jubiláris díszközgyűlését. Ugyanez alkalommal emlékezett meg a kör a magyar iparosság hősi halottairól és fényes ünnepség keretében megkoszorúzta a *Hősök Emlékkövét.* A Budai Vigadóban rendezett díszközgyűlésen *Máté* István díszelnök és *Kollár* Gábor elnök tartottak ünnepi beszédet. A díszközgyűlés után kimondták a *Magyar Iparoskörök Központjának* megalakítását. Ennél a nagyjelentőségű aktusnál *Krivoss* Árpád dr.-é volt a szó. Tizenegy órakor az iparosság zászlók alatt menetben vonult át az Andrássy út végén levő hősi emlékhez és ott *Becsey* Antal mondott hazafias lelkesedéstől izzó ünnepi beszédet, kiemelve a magyar iparosság hazafias áldozatkészségét és az iparos-hősöket a jövőre példaképül állította a magyar kézműves-társadalom elé. Az iparosság koszorút tett az emlékkőre és ezzel a szép jubileumi ünnep véget ért. Este az iparosifjak műkedvelő előadásban színrehozták a „Hamburgi menyasszony" című operettet a Budai Iparos- és Kereskedőifjak Városmajor uccai kultúregyesületében, a főváros iparostársadalmának nagy érdeklődése mellett. Az iparosérdekek szolgálatában eltöltött negyedszázad alkalmából a főváros egész társadalma melegen gratulált az érdemes és hazafias budai iparoskörnek.

Uj kórházi orvosok. *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester a megtartott pályázat alapján a székesfővárosi közkórházakhoz a következő új orvosokat nevezte ki: *Michalkovics* Elemér dr. és *Bud* György dr. orvosokat kórházi főorvosokká, *Bolla* István dr., *Gerbenics* István dr., *Gyeney* László dr., *Kelemen* József dr., *Papp* Sándor dr., *Noszkay* Aurél dr. orvosokat kórházi alorvosokká, *Várady* Gábor dr., *Csillag* Ferenc dr., *Gombos* László dr., *Heller* László dr., *Hentz* László dr., *Klauber* Ferenc dr., *Kovács* Ákos dr., *Lipovits* Géza dr., K. *Nagy* Gizella dr., *Pollák* István dr., *Pozdori* Pál dr., *Szenthe* István dr. orvosokat kórházi segédorvosokká.

Glücksthal Samu ünneplése. *Glücksthal* Samu kedden *töltötte be közéleti működésének negyvenedik esztendejét.* Az évforduló alkalmából barátai és tisztelői a Gellértben vacsorát rendeztek, amelyen mintegy hétszázan vettek részt. *Sándor* Pál mondotta az első felköszöntőt, méltatva Glücksthal Samu karrierjét. *Ripka* Ferenc főpolgármester a törvényhatóság egyetemének üdvözletét tolmácsolta. *Glücksthal* Samu meleg szavakkal köszönte meg az üdvözlést, hosszabb beszéd után a magyar társadalom régi nagyságának újraébredésére emelte poharát. Utána a különböző testületek képviselői szólaltak föl és méltatták Glücksthal érdemeit.

A városi polgárság iskolája. Az *Egységes Községi Polgári Párt* közoktatásügyi bizottsága kedden este ülést tartott, amely alkalommal *Simon* Lajos főv. polgári iskolai igazgató tartott élvezetes előadást a nagyszámú hallgatóság előtt „A városi polgárság iskolája" címmel. Az előadó tartalmas és érdekesen csoportosított előadása keretében vázolta a városi polgárság fejlődési útját, rámutatott a polgári eszme kialakulására, a polgárság és az iskola kapcsolataira. Filozófiai elmélyedéssel fejtegette, hogy az élet fejlődése szabja meg az iskolák minőségét, fajját és a tanítás anyagát. Vázolta a polgári iskola célját, jelentőségét, gyakorlati értékét és szerepét a nemzeti népoktatás szolgálatában. Beszélt a nyolcosztályú népiskola és a középiskolához való viszonylatokról, a polgári iskola további kifejlesztésének szükségességéről és előző jogaiba való visszahelyezéséről a magyar polgárság érdekében. Az előadást követő vitában rámutattak a *Fővárosi Hirlap* multheti feltünést keltő cikkében felsorolt visszásságokra, amelyek a polgári iskolai tantervben feltalálhatók, azokra a *csodabogarakra,* amelyek a praktikus tanításnak csak rovására vannak, az apró gyermekek túlterheléséről, mindarról, amit *Becsey* Antal a pénzügyi biztottságban általános helyesléstől kísérve előadott.

A III. ker. Torna és Vívó Klub köszönete Dinich Vidornak. Az *Andréka* Károly elnöksége alatt működő *III. Kerületi Torna és Vívó Egyesület* úszó szakosztálya most tartotta évadzáró vacsoráját a *Budai Klubban.* Andréka Károly üdvözölte a vendégeket, méltatta az egyesület és a szakosztály itthon és külföldön elért eredményeit, szép sikereit. Ugyanez alkalommal adta át *Dinich* Vidornak az egyesület ezüst díszplakettjét azon érdemeinek elismeréseképpen, amelyet az egyesület érdekében kifejtett. *Dinich* meleg szavakkal köszönte meg a kitüntetést és megígérte, hogy ezentúl is minden igyekezetével arra törekszik, hogy az érdemes egyesületet úgy közéleti pályáján, mint rövidesen meginduló új sportujságja hasábjain támogassa.

A krisztinatéri piac építkezése. Multheti számunkban tudósítást közöltünk a krisztinatéri piac bokrétaünnepélyéről. E cikkünkhöz pótlólag közöljük, hogy a tervező *Koós* Jenő építész volt, az ellenőrzést *Horváth* Tibor főmérnök végezte, az összmunkák főfelügyeletét pedig *Krencsey* Géza műszaki főtanácsos, a közélelmezési ügyosztály műszaki osztályának vezetője látta el. Magát az építkezést, mint már jelentettük, a *Bier és Werschetz* építészmérnök vállalkozó cég folytatja a főváros teljes megelégedésére.

A III. ker. Egyesült Polgári Társaskör november 4-én *Andréka* Károly főkapitányhelyettesnek, a társaskör elnökének névünnepén társasvacsorát rendez az óbudai *Korona Vigadóban.* Az ünnepségre máris bejelentették részvételüket a társadalom és a közélet kiválóságai.

Árverezik Krausz Simon műkincseit, képeit és bútorait. A postatakarékpénztár árverési csarnoka (IX., Lónyai ucca 30—32.) ötvenedik művészi aukciójának kiállítását október 27-én nyitotta meg a közönség számára. Ez aukció keretén belül kerülnek kalapács alá *Krausz* Simon képgyüjteménye, műkincsei és lakberendezési tárgyai, ezenkívül pedig más gyüjteményekből származó műtárgyak.

Törökország szivében. Ez a címe vitéz *Horváth* Béla dr. tanácsjegyző most megjelent útirajzának, amely éles szemmel készült pillanatfelvételeket közöl egy belső kisázsiai karavánutazásról. Ez az utazás valósággal felfedező expedició, amely megmutatja nekünk a mai Törökországot, ahol az ősi exótikus és a modern civilizáció valami csodálatos harmoniában talál egymásra. Ezen a vidéken a kétkerekű ökrösszekér formája ugyanaz ma is, mint volt Xenofon idejében, de a kévét már amerikai aratógépek kötik és a török bíró a svájci törvénykönyv szerint ítélkezik házassági ügyekben, a háremek ez ősi világában. Jó szemmel látja meg a szerző e távoli világ furcsa életét, amely nagy Konstantin, Jusztinián és Diokléción itteni uralkodása óta világverő vezéreket termett, mígnem most ugyancsak innen, az oszmánli törökség országának szívéből indult meg Musztafa *Kemal* vezetése alatt a félhold népének reneszánsza. A kitűnően megírt könyv kapható a szerzőnél a *Központi Városházán* (fűzve 4.50 P, kötve 5.50 P).

A Fővárosi Könyvtár beszámolója az elmult évről. A *Fővárosi Nyilvános Könyvtár* most adta ki új értesítőjét, melyben az 1928. évi munkásságát foglalja össze. *Enyváry* Jenő könyvtárigazgató jelentéséből a könyvtár immáron köztudomásúvá vált gyorsütemű fejlődésének menete és kultúrjelentősége számszerű adatokkal tárul elénk. Az utolsó tíz év óta a könyvtár munkája megháromszorozódott és e felfokozott munkát a tíz év előtt is csekélynek mondható személyzettel végzi. Emellett a központi könyvtár túlzsúfolt állapota újabb és újabb nehéz helyzet elé állítja a vezetőséget, pillanatnyi megoldása ugyanis, a folyton ismétlődő könyvátrakás, több ember teljes energiáját emészti fel. A *Wenckheim-palotába* való közeles átköltözéssel a térhiány problémája évtizedekre szóló megoldást nyer. A könyvtár értékét elsősorban forgalma bizonyítja, amely viszont az olvasóközönség bizalmát fejezi ki. 1928. évben a központi könyvtár tizenegy fiókjával egyetember 15.789 beiratkozott kölcsönzőt mutat ki, akik összesen 708.344 kötetet kölcsönöztek. Ez a szám az olvasótermekben, közel 130.000 helyben olvasó által használt könyvekkel együtt 901.131 kötetre szökik fel, tehát az összforgalma közelesen a milliós kötetszámot éri el. A gyarapodás is jelentős volt: 35.982 kötettel növekedett az állomány, 3507 kötettel meghaladva az 1927-es gyarapodást. Az egyes osztályok jelentős fejlődést mutatnak s ezek közül különösen a Budapesti Gyüjtemény, amely sok és nagyértékű művel gyarapodott. A folyóiratok és hírlapok száma is emelkedett 545-re. Ezek összeválogatása értékük és az érdeklődés szempontjainak szem előtt tartásával történt. Folytatta továbbá a könyvtár az „Aktuális kérdések irodalma" c. kiadványsorozatát, amellyel úgy a szakkörökben, mint az érdeklődő közönség körében nagy sikert aratott.

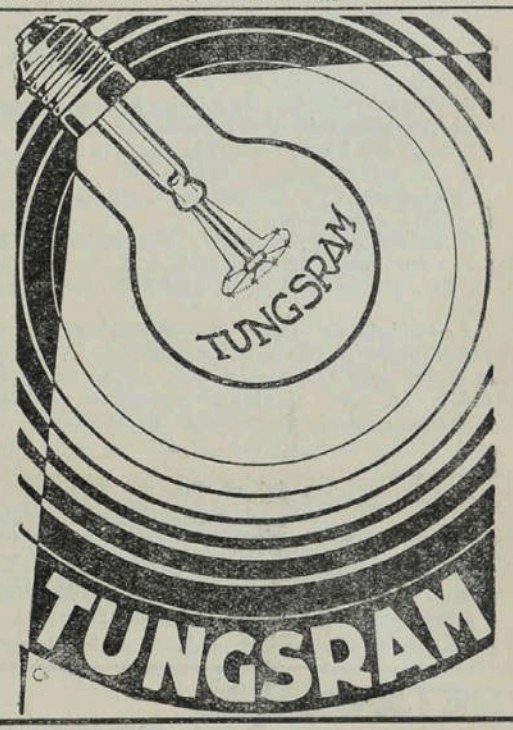

GRATZL LAJOS
okl. mérnök, épitész, épitési vállalkozó
Budapest, I., Horthy Miklós út 32.

LEFEBER ÉS TÁRSA
Kut-, vízműépítés és mélyfurási vállalat
Mélyfurások, kutatófurások, aknaépítés, alapozások, víztelenítések, szivattyútelepek, berendezése
Budapest VI. Bulcsu ucca 5. Telefon: Ipót 981-01 szám

DÁVID ÉS DEUTSCH
KÖZPONTI FŰTÉS, SZELLŐZTETÉS, VIZVEZETÉK, CSATORNÁZÁS, ÉPÜLET- ÉS BÁDOGOSMUNKÁK MŰSZAKI VÁLLALATA
BUDAPEST, VII, RÓZSA UCCA 41. TELEFON: J. 430-81

BIRÓ LÁSZLÓ
ÁCSMESTER
BUDAPEST, X., KOLOZSVÁRI UCCA 9.

Legmodernebb gyógyintézet sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatórium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P
Idegbetegek üdülő gyógyhelye, vízgyógyintézet, nap-és légfürdő

HANVAY VIKTOR
villany- és rádiócikkek
Budapest, VI, Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—69

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

TELEFON: JÓZSEF 424-80 STRASSER CIÁNOZ, TAKARÍT TELEFON: JÓZSEF 424-80

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a X. ker., gyáliúti székesfővárosi közegészségügyi és bakteriológiai intézetben szükséges központi fűtőberendezési munkákra.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi október hó 23-tól kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosti tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. emelet 342. számú szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Rottmann Elemér (VIII., József körút 67.) vagy az előadónál, Központi városháza, III. emelet 328. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi november hó 12-én (kedden) délelőtt fél 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. emelet 350. számú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. emelet 354. szám) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi október hó 23-án.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a kerepesiuti temetőben levő Batthyány-mauzóleum restaurálásával kapcsolatos kőfaragó munkákra.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi október hó 21-től kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. számú szobájában.

A szükséges felvilágosítás megszerezhető Hoffer Ferenc főmérnök előadónál, a Központi városháza, III. emelet 313. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi november hó 5-én (kedden) délelőtt fél 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. emelet 350. számú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon a napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. emelet 354. szám) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi október hó 21-én.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Gőz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: Lágymányos 19—30. Telefon: Lágymányos 19—30.

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.

Költségvetés és ajánlatkérés díjmentes.
Költségvetés és ajánlatkérés díjmentes.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszívással.

Telefon: J. 448—98.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körút 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépítési munkálatokat

TELEFON: J. 370-70 **MAGYAR** TELEFON: J. 370-70
ÉPITŐ RÉSZVÉNYTÁRSULAT
BUDAPEST, X, KERÉKPÁR UCCA 2. SZ.
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakodások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezetékek
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

TÓTH LAJOS
pala- és cserépfedőmester. Eternit-cserépfedés, lacement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása.
Telefon: Lágymányos 11—36
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és göbhajózási vállalat
Budapest, VII, Károly körút 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 430—23.

TASY JÓZSEF
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám
ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)

Használja munkáinál a világhirű **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **Gipszet Árusító R. T.** Budapest V, Erzsébet-tér 15. — Tel: Aut. 805-25 — Sürgönyolm: GIPSZ Budapest

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bem u. 24

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

MORVAI GYULA TETŐFEDŐMESTER
PESTUJHELY, MOLNÁR VICTOR UCCA 33. SZ.
Elvállal minden e szakmába vágó tetőfedő munkákat

OETL ANTAL
VASÖNTŐDE és GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
X. KER. ASZTALOS SÁNDOR-UCCA 9.
TELEFON: JÓZSEF 461-09, 461-08.

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

VARGA JÁNOS
KŐMŰVESMESTER
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST
X., GERGELY UCCA 53. SZ.

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és ellismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Terés 212—48. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

Kőbánya: Budakalász **KRÁL GYULA** kőfaragómester, kő- és márványtelepe Telefon: Aut 624-88
Budapest III, Lajos-u. 77/79

(Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntőde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 201. sz. (Saját ház.)
Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám.
Öntetnek: Szobrok, domborművek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

Kramer Adolf
festő és mázolómester
Budapest, I., Lágymányos-u. 4
Telefonszám: Lágymányos 19—33.

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

GOMBOS ANDRÁS MŰASZTALOS M.
BUDAPEST, VII, BESNYŐI UCCA 5. SZ.

Budapest Székesfőváros
Ásványviz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. Városház ucca 6

UNREIN KÁROLY csatorna- és emésztőgödör tisztitási vállalat
Budapest, X., Szentmihályi-út 13. szám
Telefon: József 458—76

SCHÖNTHEIL RICHÁRD okl. épitész és épitőmester
Budapest, I., Villányi-út 10
Telefonszám: Lágymányos 19—36

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 november 6. — 45. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 24 pengő
Félévre . . . . . 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Félmillió font

egymagában talán nem is olyan rengeteg nagy summa, mégis örömmel kell megállapítanunk, hogy a mai pénzszűkös időkben, amikor minden inkább elővarázsolható, mint a pénz, főleg pedig a kölcsönpénz: *a Községi Takarékpénztárnak módja kínálkozik, hogy a newyorki piacon félmillió fontnak megfelelő dollárkölcsönt mozgósítson.* Csak a pénzügyminiszter hozzájárulása szükséges. Nagy örömmel kell fogadnunk ezt a hírt, amelyet *Kozma* Jenő, az Egységes Községi Polgári Párt elnöke jelent be a *Fővárosi Hirlap* mai számában, hiszen gazdasági életünk mai fájdalmas dezoláltsága és gyötrelmes tétlensége mellett ennek a normális viszonyokhoz mérten kevésbé jelentős összegnek is igen komoly lendítő ereje lehet. A főváros költségvetéséből régen megállapítottuk, hogy magának Budapest legnagyobb munkaadójának a rendes körülményekhez viszonyítva, nagyon megesappant az anyagi ereje és így a beruházások terén sem tud majd csodákat művelni.

Új bevételi források nyitása a mai viszonyok között igen kevés reménységgel biztató igyekezet, új adók kreálásához, meglevő adók kulcsának emeléséhez folyamodni pedig a polgárság összeroppanásának veszedelme nélkül merő lehetetlenség. A régi jó idők bizony azok voltak, amikor még gond- és aggodalom nélkül lehetett a pótadó kulcsát öt-tíz százalékkal megnövelni. A mai pénzügyi politikának egyetlen mentsvára van: *a takarékosság.* De lehet-e ott a végletekig takarékoskodni, ahol mindenki, de legközvetlenebbül a vállalkozás, legelső sorban a fővárostól vár segedelmet. Nem borravalót, hanem munkát, súlyosan, becsületesen megszolgált keresetet. A főváros áldozatkészsége, a főváros beruházásai olyanok, mint Janus temploma volt, amelyet soha sem csuktak be. Sőt a főváros beruházásaira akkor van a legnagyobb szükség, amikor a magánvállalkozás szünetel, amikor a magántőke — bármely okból — visszahúzódik a vállalkozástól. Most ilyen időket élünk és ha nincs magánvállalkozás, akkor a fővárosnak kell a legnagyobb erőfeszítéseket elkövetnie.

Ez történik most, ennek érdekében vonulnak fel a pártok, de miután a lehetőségeket mindenképpen fokozni kell, nem szabad esetleg visszariadni a kölcsönök felvételétől sem. Tény az, hogy az ilyen kölcsönök a következő nemzedéket is sujtani fogják, de ki meri tagadni, hogy *az új Rókus-kórház* és *a jól megépítendő* utak (de csakis a jól megépítendők) főként a jövő nemzedék érdekeit fogják szolgálni? Egy pillanatig sem küzdünk tehát ezen a téren szentimentálizmussal és álszeméremmel. Ezekben a kérdésekben, *amikor a jövő számára építünk, a ma gyermekének szájába adunk kenyeret.*

A mai várospolitika azonban nemcsak városi közmunkákkal operál, de *hóna alá kíván nyúlni a magántevékenységnek is.* Ezen a téren kiváló, intézményes gondoskodás volt a *Községi Takarékpénztár* megteremtése, amelyet évtizedek küzdelmének eredményeként kell elkönyvelni. De megvan és az egymást érő jelzálog-akciók megszervezése révén remélhetőleg igen általános elismerést fog kivívni ez a fiatal intézmény.

Nem lehet azonban egyszerű tudomásulvétellel napirendre térni ama tények fölött, hogy például a *Községi Takarékpénztár* már a második félmillió fontos jelzálogkölcsönt — a pénzügyminiszter hozzájárulásával esetleg ekviválens dollárokban — tudja majd folyósítani, vagy hogy *az új Rókus-kórház megépítésének céljaira ötmillió dolláros amerikai kölcsönt ajánlottak fel.* Nem olyan időket élünk, amikor ezeket a tényeket természeteseknek lehetne vennünk. A világ pénzpiacának katasztrófái, amikor a newyorki tőzsdén földrengések pusztítanak, a tönkrecsonkított kis Magyarország fővárosának hitele még mindig nem ingott meg. A párizsi jóvátételi tárgyalások is, bármily böles és energikus is a magyar kormány küzdelme, nem alkalmasak arra, hogy a világ pénze hozzánk akarjon menekülni. És mégis, a világgazdaság súlyosan válságos óráiban a magyar főváros pénzügyi sikereiről, csorbítatlan hitelképességéről van módunkban beszámolni.

Öröm ez ma, remény a holnap és biztató jelenség a távolabbi jövő számára.

A lejáró mandátumok meghosszabbításáról is a fővárosi reform intézkedik

A javaslat november második felében a Ház elé kerül — Scitovszky Béla belügyminiszter nyilatkozik a Fővárosi Hirlapnak a pártvezérekkel való tanácskozásáról

Scitovszky Béla belügyminiszter hetek óta behatóan tanácskozásokat folytat egyrészt törvényelőkészítő osztályának vezetőivel, másrészt a fővárosi pártok képviselőivel, hogy minden alapos érv meghallgatásával végre megszövegezhesse a fővárosi törvény reformjáról szóló törvényjavaslatát. Ezekben a tanácskozásokban résztvett úgy az *Egységes Községi Polgári Párt,* mint a *Keresztény Községi Párt,* valamint *a Demokrata Párt* vezetősége is, egyedül a szociáldemokraták hiányoztak e miniszteriális megbeszélésekről — *elvi álláspontra* való hivatkozással. Ezek

az előzetes tanácskozások most már befejeződtek

s — mint a *Fővárosi Hirlap* munkatársa teljesen beavatott kormánykörökből értesült, — *napok kérdése, hogy a reformjavaslat mikor kap végleges formát.*

Ezek után felmerül a kérdés, hogy mikor kerül a javaslat a képviselőház elé és milyen változásokat hoz ez a reform a törvényhatóság jelenlegi összetételében. Fontos az is, hogy

ez év végén lejárnak a meghosszabbított mandátumok

és közeledik az a terminus, amikor a fővárosi igazolóválasztmánynak ezekre a lejáró mandátumokra ki kell írnia az új választásokat.

Ezekről a kérdésekről alkalmunk volt beszélni magával *Scitovszky* Béla belügyminiszterrel, akit mindenek előtt arról kérdeztünk meg, hogy a fővárosi reform életbeléptetésére való tekintettel *ismét egyszakaszos törvény útján gondoskodik-e a december 31-én lejáró fővárosi mandátumok meghosszabbításáról, vagy pedig valamilyen más természetű megoldást keres.*

Scitovszky Béla belügyminiszter

érdeklődésünkre a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Ezidőszerint még nem vagyok abban a helyzetben, hogy végleges választ adhassak a december végén lejáró mandátumok meghosszabbítására vonatkozóan. *Minden attól függ ugyanis, hogy mikor nyujthatom be javaslatomat a Háznak és a képviselőház mikor végezhet a javaslattal.* Én mindenesetre

arra törekszem, hogy a reformot mielőbb véglegesen megszövegezhessem és a képviselőház elé terjeszthessem.

Úgy tudom, hogy *a képviselőháznak módja lesz ezt a javaslatot rövidesen napirendre tűzni és letárgyalni. Ebben az esetben szükségtelenné válik külön mandátumhosszabbító törvényjavaslatnak a benyujtása.* Én ugyanis

úgy tervezem, hogy az év végén lejáró mandátumok meghosszabbítása és általában az ezzel kapcsolatos kérdések rendezése ügyében magában a fővárosi törvény reformjáról szóló javaslatban kérek magamnak a törvényhozástól felhatalmazást.

Érdeklődtünk a belügyminiszternél aziránt is, hogy a pártok vezetőivel folytatott megbeszélésekről milyen véleményt alkotott magának. *A belügyminiszter* ezeket válaszolta:

— A pártok vezetőivel folytatott tanácskozásaink során azt tapaszaltam, hogy

a pártvezérek most már sokkal nyugodtabban tekintenek a javaslat parlamenti vitája elé,

mint kezdetben. Én *remélem, hogy ez a nyugalmi érzet mélyülni fog akkor, amikor a javaslatot végleges formájában veszik majd a kezükbe.*

A tanácskozásokon sikerült nagy elvi kérdéseket tisztázni

és csak örömömre szolgál, hogy *egyes szembenálló felfogások között sikerült sok közeledést teremteni. Sajnálom, hogy a szociáldemokrata párt távolmaradt e tanácskozásokról, de én e távolmaradás ellenére is hangsúlyozom, hogy a részükről hangoztatott szempontokat is igyekszem figyelembe venni.* Különböző lényeges kérdésről nem ismerem elvi felfogásukat — éppen távolmaradásuk miatt, így tehát *csak a képviselőházi vita során lesz módomban ezekkel foglalkozni.*

Scitovszky Béla belügyminiszter elmondotta még a *Fővárosi Hirlap* munkatársának, hogy *utolsó tanácskozását a reform ügyében hétfőn tartotta.* Az ankéten ott voltak: *Ripka* Ferenc főpolgármester, továbbá a Községi Polgári Párt részéről *Kozma* Jenő és *Bódy* Tivadar, a Keresztény pártból pedig *Wolff* Károly, *Ernszt* Sándor és *Petrovácz* Gyula.

Az ankéten megbeszélték az üzemek ügyét és megállapították az intézőtanács hatáskörét. A tanácskozás során sikerült mindkét kérdésben végleges döntést hozni.

A *kerületi beosztásra* vonatkozóan *Scitovszky* Béla belügyminiszter ezeket mondotta:

— Honorálom azt a felfogást, hogy

egyes kerületeket a választók nagy száma, illetve az arányosabb elosztás érdekében ketté kell osztani.

Nekem egyénileg ebben a kérdésben nincs semmi kívánságom, meg fogom hallgatni a pártok vezetőinek a véleményét és ehhez képest fogunk majd a törvényben intézkedni.

A belügyminiszter végül közölte még a *Fővárosi Hirlap* munkatársával, hogy a pártok vezetőivel *több tanácskozást nem folytat* és most már minden igyekezetével azon lesz, hogy a javaslat végleges formát kapjon és azt *legkésőbben november második felében a képviselőház elé terjeszthesse.*

Jövőre megépül az állandó kiállítási és vásártelep

A *Fővárosi Hirlap* jelentette, milyen nagy fejtörést okoz a *Budapesti Vásár* igazgatóságának, hol helyezzék el a jövő tavaszi nemzetközi vásárt. A tavaszi vásár az eddigieknél sokkal nagyobbszabású lesz, nemcsak az intézmény természetes fejlődésénél fogva, hanem *a jubileumi esztendőre való tekintettel is.* A tavasszal lesz ugyanis

huszonötödik éve annak, hogy az első budapesti Árumintavásárt megnyitották.

A tavaszi vásár előkészületei már javában folynak, de hely tekintetében még *teljes a bizonytalanság.* Az *Iparcsarnok* és közvetlen környéke tudvalevően már az eddigi méretekhez is *szűknek bizonyult,* ez okozta bizonyos iparágak, így például *a magyar nehézipar távolmaradását,* — annál kevésbé volna elegendő a szokottnál is nagyobbszabású jubiláris nemzetközi vásár befogadására. A Városligeti területéből az eddiginél nagyobbat a főváros nem tud átengedni a vásár céljára, mert megengedhetetlen volna a gyönyörűen ápolt, fásított területek növényzetének kiirtása, vagy megcsonkítása. A vásár igazgatósága viszont ragaszkodik a Városligethez, annál is inkább, mert mint tudjuk, tavaly közel 400.000 pengőt költött az Iparcsarnok restaurálására és nem akarja a vásárt decentralizálni. Ezért merült fel az a gondolat, hogy

a főváros a vásár tartamára engedje át kiállítási területnek a lecsapolt városligeti tó fenekét.

Ez a bizarr gondolat azonban nemcsak a Városházán, *hanem az egész városban erős ellenzésre talált.* A főváros vezetősége teljes mértékben átérzi a vásárok nagy jelentőségét. Mindent meg is akar tenni, hogy a rendezők munkáját megkönnyítse. A mult héten *Berczel* Jenő alpolgármester elnöklete alatt már volt egy értekezlet a hely kérdésében, kedden pedig újabb helyszíni szemle volt a Városligetben. A multheti értekezleten két javaslat merült fel. Mindkettő megegyezett abban, hogy a vásár törzse az *Iparcsarnokban* és a *Műcsarnokban* marad. A főváros hajlandó átengedni a vásárnak *a pesti Vigadót* is. A két propozíció közötti különbség az, hogy

a vásár vezetősége a vas- és gépipar számára a városligeti tó fenekét kérte

s ehhez ragaszkodik, míg *a főváros a tenyészállatvásár teljesen modern, új kiállítási csarnokkal és tribünökkel rendelkező területét ajánlotta fel a jubiláris vásár céljára.*

A helyszíni szemlén résztvettek a vas- és gyáripar kiküldöttei is, de *végleges megállapodás még sem alakult ki.* Az újabb tanácskozások során felmerült a régi lóversenytér, az ügetőpálya felhasználásának lehetősége is, sőt egy olyan gondolat is, *nem lehetne-e a vásár nagyrészét a Városliget közvetlen szomszédságában lévő Nyugati pályaudvarnak azon a részén elhelyezni, amely a Podmaniczky* utcával határos. A tanács

csütörtöki ülésén foglalkozik a vásár elhelyezésének problémájával, ekkor dől el, hogy melyik terület átadásához járul hozzá a főváros.

Beavatott helyről szerzett információnk szerint a főváros abban az esetben, ha a tenyészállatvásár-telepet elfogadná a vásár vezetősége, *közvetlen autóbuszvonalakat állíttat be az Iparcsarnok és Pongrácz úti telep között,* s ezzel sűrű, gyors és kényelmes összeköttetést biztosít a két vásárrész között. A vásár elhelyezésének ügyében kérdést intéztünk

Becsey Antalhoz,

aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A jubiláris nemzetközi vásár elhelyezése valóban nehéz probléma:

mind a két félnek igaza van, a vásár rendezőinek és a fővárosnak is.

Bármilyen lesz is az ideiglenes megoldás, a mostani nehézségek kell, hogy komolyan figyelmeztessék az összes illetékeseket arra, hogy *a nemzetközi vásár problémájával végre komolyan kell foglalkoznunk* és a kérdést dülőre kell vinnünk. Nem lehet és nem szabad tovább halogatni az állandó kiállítási terület megépítését, ahol, — mint a *Fővárosi Hirlap* egyik multheti számában is elmondottam —

állandó aukciókat, vásárokat kell tartani, mert csak így rögzíthetjük hozzánk a külföldi, elsősorban a keleti piacok figyelmét.

Hogy az állandó kiállítási területnek hol kell lennie, már arra is többízben rámutattam, ott, ahol közel van a víz s helyben van a vasút:

egyetlen ilyen alkalmas terület a Dunapart, valahol a kikötő közelében.

— Rámutattam arra is, hogy nem búcsúszerű, parádés vásárokra van szükség, hanem szezón- és állandó vásárok kellenek, amit kellő tőke, megfelelő árucsarnokok és elegendő raktárak nélkül megteremteni nem lehet. Ha meglesz a megfelelő vásártelep, akkor majd *nem tartja magát távol a mai kirakodóvásárszerű nemzetközi vásároktól a hazai textilipar, a gépipar, az egész nehézipar,* hanem szükségét érzi a részvételnek ép úgy, mint ahogy szívesen fogják Budapesten kiállítani áruikat a levantei, törökországi, görögországi, stb. kereskedők is. Nyersbőr, gyümöles, dohány, gyapjú, stb. vásárok mellett ide kell koncentrálni a mi részünkről a gabona, gyümöles és export élelmiszervásárokat is.

Kérdést intéztünk

Berczel Jenő

alpolgármesterhez is, akinek válasza így hangzott:

— Konkrét esetre, tehát a városligeti tó felhasználásának lehetőségére, illetőleg a tavaszi vásár elhelyezésének problémájára vonatkozóan *nem kívánok a dolgok elébe vágni nyilatkozatommal.* Ami a jövőt illeti, arra, vonatkozóan közölhetem, hogy úgy az érdekeltségek, mint a fővárosnak minden tényezője erősen érzi, hogy

az állandó kiállítási területet sürgősen meg kell valósítani.

— A magam részéről minden lehetőt meg is teszek, hogy az ügy a maga útján elinduljon és mielőbb a megvalósulás stádiumába is jusson. Az állandó kiállítási telepre vonatkozóan a fővárosnak már meg vannak a maga tervei, így legvalószínűbb, hogy a kiállítási telep eszerint a budai Dunaparton épül fel. Hiszem, hogy az érdekeltségek, a főváros és a kormány egyöntetű állásfoglalásával még az idén eljutunk odáig, hogy *jövőre megkezdhetjük az állandó vásári és kiállítási csarnokok megépítését,* s akkor megszünnek a mostani nehézségek.

UJ KÖNYV! TÖRÖKORSZAG SZIVEBEN
2300 KILOMÉTER KISÁZSIÁBAN
Irta: vitéz HORVÁTH BÉLA dr. szék.-főv. tanácsjegyző
Kapható szerzőnél (Közp. városháza)
Fűzve 4·50 P Kötve 5·50 P

Standard aszfaltok
Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor ucca 6. sz.
TELEFÓN: AUT. 833—40, 832—77

SPIEGEL ÁRMIN
KÜLÖNLEGES ANGOL ÉS SKÓT GYAPJUSZÖVETEK GYÁRI LERAKATA
● Budapest, IV., Váci ucca 5. sz.
● Bejárat Türr István u. 9. I. em.
● Telefon: Automata 876—14. sz.
KÖZALKALMAZOTTAKNAK KEDVEZMÉNY

ZIMMERMANN ÉS LOVÁSZ
TAPÉTARAKTÁR, MENNYEZETDÍSZ-GYÁR — FESTŐK ÉS DÍSZÍTŐK
Telefon: József 424—81 Budapest, VII., Almásy-tér 16

VAS UCCA 16
BOSCH SZOLGÁLAT
Telefón: József 393-73.

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

Kávéházi, intézeti és tömegélelmezési konyhaberendezések
MAYER HERMANN és HIRSCHLER
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 48. SZÁM.
ELSŐRENDŰ HŰTŐGÉP
KÉPVISELET: ESCHER-WYSS & Co.
ZÜRICH-LONDON

MAGYAR ELEKTROMŰVEK
SZENTIRMAY BÉLA
BUDAPEST, VIII., BAROSS UCCA 86.
TELEFON: JÓZSEF 422—87.
Villamos főző-, fűtőkészülékek, porszívó-, padlófényesítő- és kézszárítógépek gyára

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 11. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen.

Dr. HELVEY TIVADAR
VEGYÉSZETI GYÁRA, BUDAPEST
Asphaltozás. Tetőfedés. Szigetelés
TELEFON: AUTOMATA 272—75. SZÁM
Iroda: VI, Eötvös ucca 21. ● Gyár: IX, Soroksári-út 106.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel. Aut: 377-15
Alapítva 1790-ben
Budapest, IV, Aranykéz ucca 6

SCHWARCZ JÓZSEF tematkezési, nemzeti zsinór és butorpaszomány-gyára
Budapest, IX, Köztelek-u. 2. — Telefon: Aut. 857—41
Folyószámla a Kereskedelmi Banknál

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár.
Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
KOMÁROM
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám
Telefon: Lipót 981-25

„SANITF" CEMENTHABARCSTÖMÍTŐ
Gyártja: POSNANSKY ÉS STRELITZ
aszfalt-, fedéllemez- és kátrány-vegyitermék-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 27. Tel.: Aut. 828-29., Aut. 82-85.

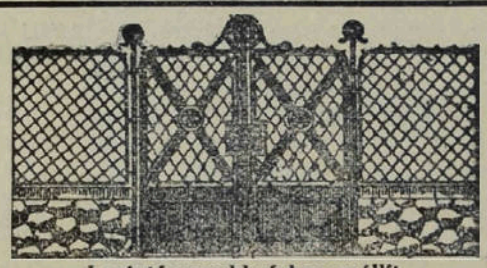
Legjutányosabb árban szállit
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapittatott 1876. Telefon: Aut. 826-83.

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65.
Dr. KOLLÁR
FEDÉLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR
BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 604-48.

Böhm Károly és Kállay Géza
Épitőmester, okl. mérnök épitési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 365—25.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli:
Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Csak **BRÁZAY** piperészappant használjon!

A félmillió fontos kölcsön után

újabb kétmillió dolláros kölcsönt szerez a jelzálogakció céljaira a Községi Takarékpénztár

A költségvetési vita a közgyűlés hattyúdala — Sikerült az autonómia jogait teljes mértékben megvédeni — A sertéshizlalási kölcsön és a Vásárpénztár szerepe — Kozma Jenő nyilatkozata

A székesfőváros közgyűlése szerdán kezdi meg a jövőévi *költségvetés* tárgyalását. Sok tanácskozás, előzetes megbeszélés, pártközi konferencia, rengeteg gond és aggodalom előzte meg ennek a költségvetési tervezetnek az összeállítását. Úgyszólván az utolsó pillanatban felborulással fenyegetett a helyzet és csak a közgyűlési pártok egységes állásfoglalásának sikerült az akadályokat elhárítani az útból. Végül is keresztülment a költségvetési tervezet a szakbizottságok után a pénzügyi bizottságon is és ma, szerdán délután a közgyűlési pártok szónokai felvonulnak, hogy utoljára sorakoztassák fel érveiket.

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, aki a költségvetési vitának az első szónoka lesz, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Abban állapodtunk meg, hogy a négy közgyűlési párt vezetői egymás után szólalnak fel a szerdai közgyűlésen és így pártjaik nevében bevezetik a vitát. Utánam *Wolff* Károly, majd *Peyer* Károly és *Pakots* József lesznek a szónokok. Beszédemben az általános várospolitikai helyzettel fogok főkép foglalkozni. Úgy látom, hogy

a költségvetési vita nem nyujt módot különösebb változtatásokra.

Olyan minuciózus gonddal állítottuk össze a költségvetési tervezetet és annyi megszorító feltételt kellett figyelembe vennünk, hogy most már nem lehet egyébről szó, legföljebb zsonglőrösködésről abban az értelemben, hogy valamelyik tételből lefaragunk valamit, hogy egy másik tételhez hozzácsapjuk. Annyi bizonyos, hogy

új bevételi forrásokat megnyitni nem tudunk.

A gazdasági viszonyok teljesen leromlottak. Új adókat tehát nem kreálhatunk, a polgárság vállára újabb terheket nem rakhatunk, *a bevételi tételek bővítéséről tehát szó sem lehet.* Ebből következik, hogy a kiadásokat sem emelhetjük és azokat az igényeket, amelyek a most már megállapított költségvetési kereteken túlnőnek, *nem elégíthetjük ki.* Ennek a törvényhatósági bizottságnak ez lesz az utolsó költségvetési vitája, érthető tehát, hogy az elhangzott szónoklatok *nem igen leszwek szoros összefüggésben a költségvetéssel.* Ez

a költségvetési vita hattyúdala lesz ennek a törvényhatóságnak és így bizonyos, hogy a pártok szónokai nem költségvetési kritikákat, hanem programbeszédeket fognak tartani.

Érdeklődtünk a *fővárosi törvény* reformjának a sorsa iránt. *Kozma* Jenő a következőket mondja:

— Tudomásom szerint a belügyminiszter úr most szövegezi a javaslatot és azt néhány napon belül végleges formába önti. Ilyen körülmények között bizonyosra vehető, hogy

a fővárosi törvény reformja még a karácsonyi szünet előtt tető alá kerül.

Azoknak a tanácskozásoknak a során, amelyeket a fővárosi pártok vezetői folytattak a belügyminiszterrel, *sikerült sok ellentétet elsimítani. A belügyminiszter úr nagyon konciliáns magatartást tanusított* és így

az a küzdelmünk, amely az autonómia jogainak megvédését célozta, sikerre vezetett.

A polgármesteri poziciót megerősítettük, de ez egyenes következménye az adminisztrációs részen végighúzódó elvnek, amely az egyéni felelősséget dombornyomja ki. *A tanácsi hatáskör átmegy a jövőben egyrészt a kisközgyülésre, aminek hivatalosan intézőtanács lesz a neve, másrészt a polgármesterre.* Minden tanácsnok egyénileg felelős, tehát végeredményben növekszik a polgármester egyéni felelőssége is, ami viszont *a polgármesteri pozició jogkörének a kiterjesztésével is jár.*

Kiszélesedik a főpolgármesteri hatáskör is, főleg ott, ahol országos érdekekről van szó.

Ezekben a kérdésekben *a közgyülési pártok vezetői teljesen egységesen vonultak fel a belügyminiszter előtt.* Más szempontokból is sikerült eredményeket kivívnunk, úgy hogy a lényegbevágó módosítások után *a parlamenti vitát leegyszerüsítettük.*

Kozma Jenő ezután elmondotta, hogy az *Egységes Községi Polgári Párt* folytatja azt az erőteljes akciót, amit *a hitelviszonyok megjavítása* érdekében indított meg. Az *Egységes Községi Polgári Párt gyakorlati reálpolitikát óhajt folytatni* a jövőben is és ebből a felfogásból következik, hogy

minden rendelkezésre álló eszközt felhasznál a válsággal küzdő iparosok, kereskedők és vállalkozók támogatására.

Ilyen támogatást jelent a budapesti vállalkozóknak *a Községi Takarékpénztár jelzálogakciója,* amely

legutóbb félmillió fontot kitevő kölcsönösszeg megszerzésével és folyósításával indult meg.

Kozma Jenő kijelentette a *Fővárosi Hirlap* munkatársának, hogy a *Községi Takarékpénztár* vezetői a legutóbbi napokban

újabb tárgyalásokba bocsátkoztak, hogy egy további tranchet bonyolíthassanak le. Arról van szó, hogy újabb félmillió fontnyi kölcsönösszeget szerezzen a Községi Takarékpénztár és ezt az összeget szerződésileg megállapított feltételek mellett folyósítsa jelzálogkölcsönök formájában. Arról is szó van, hogy amerikai pénzcsoportnál érdeklődik a Községi Takarékpénztár éspedig egy kétmillió dollárt kitevő összeg erejéig, ami körülbelül megközelítő értéket képvisel a félmillió fonttal.

Az amerikai pénzpiac igénybevételét illetően bizonyos nehézségek merültek fel és ezeknek a nehézségeknek a kiküszöbölése céljából a főváros vezető korifeusai a napokban zárt ajtók mögött *beható tanácskozásokat folytattak Wekerle Sándor pénzügyminiszterrel.*

— A hitelviszonyok megjavítása általában is foglalkoztatja a kormánytényezőket. A kormány legutóbb *újabb tizennyolc millió pengő sertéshizlalási kölcsönt folyósított a gazdáknak.* Az első sertéshizlalási kölcsön 17 millió pengőt tett ki, *összesen tehát 35 millió pengőt bocsátott be a kormány* a gazdasági élet vérkeringésébe sertéshízlalási kölcsönök folyósítása formájában. Városházi körökben

sajnálattal állapítják meg, hogy ezt az összeget nem a Vásárpénztár igénybevételével folyósította a kormány — annak ellenére, hogy ilyen értelemben legilletékesebb helyről is igéretet tettek a nagytétényi sertéshizlaló megvásárlása alkalmából.

Súlyosbítja a helyzetet a főváros számára az a körülmény is, hogy

a nagytétényi sertéshizlaló még egyáltalán nem kapott hitelt

és így működését nem kezdheti meg. Az *Egységes Községi Polgári Párt* ebben az irányban is *erélyes lépésekre készül,* hogy a kormányt a fővárosra nézve kedvezőbb állásfoglalásra bírja.

DRÉHR IMRE ÜNNEPLÉSE

Kettős alkalomból üdvözölték *Dréhr* Imrét a népjóléti minisztériumban: névnapja volt és három év után most kezdte el a népjóléti minisztérium politikai államtitkárságának negyedik esztendejét. Meleg ünneplésben volt része és ez az ünneplés híven tükrözte azt a szeretetet és elismerést, amelyet *Dréhr* Imre dr. háromesztendős munkásságával vívott ki magának. Az elismerés és szeretet legszebb szavaival elsősorban főnöke, *Vass* József dr. népjóléti miniszter üdvözölte első munkatársát, *Dréhr* Imre államtitkárt.

A miniszter egy művészi kivitelű ezüstkeretbe foglalt portréját adta át neki meleg szavak kíséretében, amikor is a minisztérium és intézményeinek tisztikara jelenlétében ezekkel a szavakkal méltatta:

— Igaz nagyrabecsüléssel és szeretettel vagyok áthatva *Dréhr* Imre államtitkár személye és munkássága miatt, amelynek jelentőséget ad az a nemes és gazdag tartalom, amellyel *Dréhr* Imre e három év alatt feladatkörét betöltötte.

Lelkes éljenzéssel és tapssal fogadott beszédét azzal a kívánsággal fejezte be a miniszter, hogy *Dréhr* Imre továbbra is az eddigi lendülettel és sikerrel folytathassa munkáját.

Scholtz Kornél dr. államtitkár a tisztikar nevében köszöntötte *Dréhr* Imrét, aki meghatott hangú köszönetében azt hangoztatta, hogy a kötelességteljesítéséért nem jár külön ünneplés.

A népjóléti miniszter egyébként az ünneplés estéjén Kalocsán látta vendégül államtitkárát.

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

A **„Köztisztviselők Szövetkezeti Hete“** alatt november 4-től november 11-ig

OLCSÓ ÉLELMISZER-AKCIÓ valamennyi fővárosi fűszerárudánkban és

ORSZÁGOS VÁSZON-, KONFEKCIÓÁRU- ÉS GYAPJUSZÖVETAKCIÓ

összes budapesti és vidéki ruházati áruházainkban!

Használja ki a „Köztisztviselők Szövetkezeti Hete“ kedvező bevásárlási alkalmát, s mindennemű **fűszer, csemege, húsárú, háztartási, vegyicikk, ruházati, bútor, tüzelőanyag, edény, játék és könyvszükségletét** vásárolja be a 37 év óta fennálló

MAGYAR KÖZTISZTVISELŐK FOGYASZTÁSI, TERMELŐ ÉS ÉRTÉKESÍTŐ SZÖVETKEZETÉNÉL

PROF.
JUNKERS
gázfürdőkályhái

A legjobb és legmegbízhatóbb világhírű melegvíztermelő készülékek

Mindenütt kaphatók!

HIREK a pártszervezetekből

— A *Polgári Egység Klubjában* november 4-én, hétfőn este fél 9 órakor megtartották a szokásos heti vacsorát, amelyen az *Egységes Községi Polgári Párt* bizottsági tagjai is résztvettek.

— *A Budai Társaskör tagavató vacsorája.* A *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester elnöklete alatt működő *Budai Társaskör* újonnan belépett nagyszámú tagjai tiszteletére f. hó 7-én, csütörtökön este tagavató vacsorát rendez. A tagavató ünnepi beszédet *Szombathy* Kálmán alelnök mondja.

— *Előadás az Erzsébetvárosi Társaskörben.* A *Szamek* Emil dr. elnöklete alatt álló *Erzsébetvárosi Társaskör* társelnöke, *Béla* Henrik v. orszgy. képv. október hó 31-én a társaskör helyiségében társasvacsora keretében útiélményeiről és a barcelónai kiállításról csodálatosan szép, fordulatokban gazdag és érdekes előadást tartott nagy és őszinte tetszés mellett. Jelen voltak többek között: *Hamvassy* István VII. ker. elöljáró, *Perényi* József dr., p.-ü. igazg., *Elek* Artúr, *Bloch* Sándor, *Gerő* Mór gyárosok, *Vajda* Zsigmond festőművész, *Vajda* M. Pál fényképész, *Jakab* Mátyás igazgató, *Doros* György dr. ügyvéd, stb.

— *Évadnyitás a Liget-Klubban.* A *Márkus* Jenő elnöklete alatt működő *Liget Klub* csütörtökön, november 7-én este 8 órakor tartja idei évadnyitó vacsoráját. A főváros polgárságának ez az exkluzív társasága már az évadnyitó összejövetelen is nyomatékosan demonstrálni fog a polgári egység gondolatának sorsdöntően nagy jelentősége mellett. A vacsorán jelen lesznek a politikai élet és a társadalom előkelőségei. Az évadnyitó összejövetelen *Márkus* Jenő és mások mondanak beszédet.

— *A Belvárosi Polgári Kör* a mult évben oly szívesen fogadott házi estélyek sorozatát ismét megkezdte és november hó 5-én, este 8 órakor *családi társasvacsorát* rendezett, amelyen a tagok hozzátartozóikkal együtt nagyszámban megjelentek.

— *A Terézvárosi Gazdasági Egyesület* november 5-én, *kedden* este 8 órakor a VI., Andrássy út 25. sz. alatti (régi Drechsler-étterem) félemeleti helyiségében rendes heti *társasvacsorát* rendezett, amelyen a főtitkár, *Groák* László dr., ismertette az *„Okirati kényszer"*-ről szóló, igen fontos törvényjavaslatot.

— *Előadás a Népszövetségről és a nemzetközi élet eseményeiről.* A *Martin* János törvényhatósági bizottsági tag elnöklete alatt álló külső VII. kerület-zuglói egységespárt vezetőségének legutóbbi heti összejövetelén igen érdekes előadás hangzott el a *Népszövetség* működéséről és az ezzel kapcsolatos aktuális külpolitikai problémákról. Az előadó *ifj. Martin* János, a *Magyar Diákkülügyi Bizottság* tagja volt, aki személyes tapasztalatai és megfigyelései alapján részletesen ismertette előbb az *Interparlamentális Uniónak* és a nemzeti kisebbségek konferenciájának tanácskozásait. A nagy elmélyedésre és komoly szaktudásra valló előadást a fővárosi egységespárt központja nevében *Dósa* Ottó dr., a külső VII. kerületi pártvezetőség részéről pedig *Rendek* Károly dr. köszönte meg.

A legrövidebb időn belül megkezdik az óbudai híd építését

Andréka Károly ünneplése névnapján

A III. ker. *Egyesült Polgári Társaskör* hétfőn este az óbudai Korona-vigadó nagytermében fényes ünnepséget rendezett *Andréka* Károly főkapitányhelyettes, a kör elnökének névnapja alkalmából. Az ünnepségen nemcsak az óbudai társadalom minden rétege, hanem politikai és városi életünknek számos kiválósága is megjelent. Díszruhás rendőrök és leventék sorfala között érkeztek meg a lampionos előcsarnokba az előkelőségek, akik között ott volt: *Kozma* Jenő, az Egységes Községi Polgári Párt elnöke, *Gaár* Vilmos dr., *Dorner* Gyula miniszteri tanácsos, *Dinich* Vidor, *Becsey* Antal, *Krivoss* Árpád dr., *Lamotte* Károly dr. tanácsnok, *Harrer* Ferenc ny. alpolgármester, *Orova* Zsigmond dr., *Pavlik* Ferenc, a Ferencvárosi Egységespárt ügyvezető alelnöke, *Pompéry* Elemér, *Szente* Miklós kerületi előljáró, *Usetty* Béla és sokan mások.

Andréka Károly felesége társaságában érkezett meg. Az Óbudai Dalkoszorú éneke fogadta őket. Vacsora után *Némethy* Károly dr. főjegyző olvasta fel *Ripka* Ferenc üdvözlő-levelét. Ujlaki *Müller* Pál társelnök, *Reisinger* Gyula, *Tóth* Ferenc, *Vajda* Béla, *Orova* Zsigmond és *Krivoss* Árpád dr. üdvözlő szavai után *Kozma* Jenő beszélt.

— Ebben a teremben tettem hitet bizonyos irányban és erről a hitvallásról akarok beszélni, amikor *Andréka* Károly barátunkat ünnepeljük. Óbuda legnagyobb sérelme: *nincsen hídja és ezért itt nincs fejlődés.* Pedig, ha Óbuda uccáit járom, már az új Óbudát látom. Kijelentem, hogy

a legrövidebb idő alatt megkezdik az óbudai híd építését.

A kisajátításokról, az előkészítésekről ép a mult héten tárgyaltam a kereskedelmi miniszter úrral. Ennek a tárgyalásnak alapján bejelenthetem, hogy a híd már a legközelebbi jövőben fel fog épülni. *Felelősségem teljes tudatában mondom ezt és hiszem, hogy ezzel Óbuda reneszánsza elkövetkezik.* Ezzel a szenzációs bejelentéssel kívánom ünnepelni *Andréka* Károlyt.

Kozma bejelentésének szenzációs hatása volt: percekig éljeneztek és tapsoltak.

Az egyes beszédek és köszöntők között a cigányzenekar és a dalárda felváltva hangversenyezett, majd *Becsey* Antal, *Spett* Ferenc dr. és *Viraág* Béla köszöntői után *Andréka* Károly mondott meghatott hangon köszönetet.

— Amikor a kerület érdekeiről van szó — mondotta — ki kell minden politikát kapcsolni és mindenkinek össze kell fogni a kerület érdekében. Ez sikerült is. Megindult a munka. Azt szeretném, ha nemcsak a városi politikában, hanem az országos politikában is

meg lehetne teremteni a bürokrácia-mentes elintézését az ügyeknek, amit a munkások és a munkaadók között a békéltetési tárgyalások során sikerült megvalósítani.

Azzal, ha a fővárost emeljük, egyuttal az ország érdekében is dolgozunk. Mindenkit szívesen látunk körünkben, csak egy a feltétel: *a teljes magyar hazafias érzés.* Örömmel állapítom meg, hogy itt teljes az egyetértés s *nem szabad kétségbeesnünk éppen azért, mert a kétségbeesés az öngyilkossághoz vezet.* Reméljük a jobb jövőt, hazánk jobb jövőjét, amelyért mindannyian dolgozunk.

Beszéde végén felesége nevében is megköszönte *Andréka* Károly az üdvözléseket. Az ünneplő társaság még a késő éjféli órákban is a legjobb hangulatban maradt együtt.

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 828—20.
gyártmányai
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk kedvező fizetési feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

Steinhäusl és Kölber
— FESTŐK —
BUDAPEST, IX., TÜZOLTÓ UCCA 3. TEL: J. 308-24.

SCHEMBER C. ÉS FIAI
HÍDMÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR
Központi iroda és gyár:
VI, Hungária körut 70. Telefon: L. 916—83 és L. 916—98.
Alapítva 1852. Alapítva 1852.

KŐBÁNYAI KÁTRÁNY- és ASZFALTIPAR
FRIED és GRUBER okl. mérnökök / X., Gyömrői-út 64 / Tel.: J. 449-44
GYÁRTMÁNYAINK: bőrlemez, szigetelőlemez, aszfalt fedőlemez (szagtalan), facement, kiöntő aszfalt, aszfalt couló
VÁLLALUNK: Tetőfedést minden kivitelben, szigetelési munkákat, vízlelenítési munkákat, aszfaltozást

NEKOLNY ANTAL ÉPÍTŐMESTER
Budapest, VIII., Közraktár ucca 24. sz. Telefon: Aut. 873-72.

FÉMÁRÚ- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRÚT 35. TELEFON: J. 373—71

GERŐ N. NÁNDOR
VII., ALPÁR UCCA 8. Telefon: József 315-29.
Központi fütés
Vízvezeték
Épület bádogos munkák

FISCHER HENRIK
épületfakereskedő
Telefon: J. 623—09.
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8169.

STEINER MÁRK
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

KAIZMAREK és TÁRSA R.T. MÉRNÖKÖK
BUDAPEST, VI. LOMB-UTCA 39. TELL 913-20
TELJESEN VIZHATLAN. SZABADALOM.
MODERN PORTÁLOK VASBÓL
Ragacsnélküli Üvegtetők
FÉNYÜVEG PRISMÁK.

HALTRICH FRIGYES karosszériaüzem
Budapest, VI., Csángó ucca 22. sz.
(Lehel ucca sarok) Ezelőtt VI., Stefánia-út 3.
Telefon: L. 903-81.

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST
Szabadalmazott „Jm"
kompressor nélkül DIESEL-MOTOR
a legtökéletesebb erőgép.

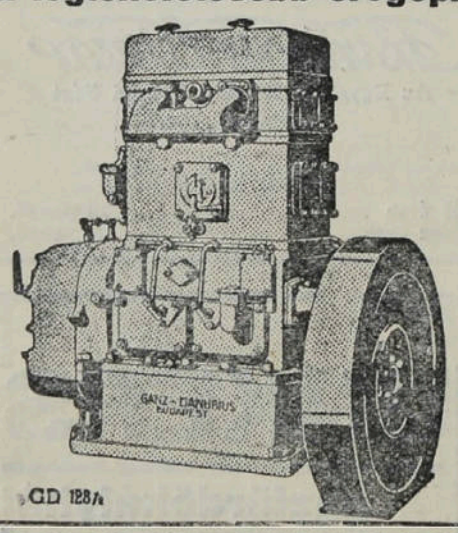

GD 128/1

PARKETTA
szállítása, mindennemű padozat készítése és javítása.
FRIED és BENEDEK
parkettgyár és gőzfürész
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI ÚT 82.
Telefon: József 133—43 és József 134—17.

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépítő-vállalkozó.

Proczeller Bálint kövező mester
Budapest, X. Korponai u. 11. Tel.: Kőbánya 74-84

NYITRAY JÁNOS
hatóságilag eng. villanyszerelő és mechanikai vállalata
VII., CSÁNYI UCCA 6.

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot

TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

KŐNIG JÓZSEF
OKL. MÉRNÖK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: JÓZSEF 424—69.
Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

Nincs akadálya az ötmillió dolláros Rókus-kölcsön felvételének

Dréhr Imre államtitkár nyilatkozata Ádám József István ajánlatáról

Az elmult héten a főváros közegészségi ügyosztályában jelentkezett egy *Ádám* József István nevű amerikai magyar ember és *Némethy* Béla tanácsnok előtt *ajánlatot tett egy ötmillió dolláros kölcsön megszerzésére, hogy a főváros ebből a pénzből építse fel az új Rókus-kórházat. Némethy* Béla tanácsnok meghallgatta az ajánlattevőt, mivel azonban az ajánlat nem volt eléggé konkrét, részletes megvitatásba nem bocsátkozott. A városházán nem tulajdonítottak különösebb jelentőséget ennek a kölcsönajánlatnak, most azonban kiderült, hogy

Ádám József István amerikai magyar ajánlata megfontolásra méltó, sőt legilletékesebb helyen is elfogadhatónak ítélik ezt a kölcsönajánlatot.

Dréhr Imre dr. népjóléti államtitkár ugyanis, akinél ebben az ügyben érdeklődtünk, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Ádám József István, aki magyar származású amerikai mérnök, egy amerikai pénzesoport képviseletében tett ajánlatot ötmillió dolláros kölcsön megszerzésére, a Rókus-kórház felépítésének céljaira. Ádám József miniszteremnél, *Vass* József népjóléti miniszter úrnál is megjelent kihallgatáson, ahol ismertette az ajánlatot. Egy amerikai pénzesoport bízta meg őt ennek az ajánlatnak az előterjesztésével.

A népjóléti miniszter úr a legnagyobb örömmel fogadta ezt az ajánlatot, sőt kijelentette, hogy a maga részéről kész elvi hozzájárulását megadni a kölcsön felvételére.

A népjóléti miniszter úr ugyanis nagy súlyt vet arra, hogy az új Rókus-kórház mielőbb felépülhessen, mivel pedig *az ajánlat elfogadhatónak látszik*, szívesen meghallgatta Ádám József előterjesztését, sőt *megkérte arra, hogy az ajánlatot konkretizálva, a részletes feltételekkel együtt mielőbb készítse el.* Ádám József most visszamegy Amerikába, ahol tárgyalni fog megbízóival és

a legrövidebb időn belül megküldi a részletes előterjesztést a kölcsön folyósításának feltételeiről.

Amennyiben ezek a feltételek nem lesznek súlyosak,

valóban sor kerülhet a kölcsön felvételére

és *már a jövő hónapban intenzív erővel hozzá lehet kezdeni az új fővárosi gyüjtőkórház megépítéséhez.*

Dréhr Imre népjóléti államtitkár nyilatkozata érdekes fordulatot jelent. Híre jár, hogy *a pénzügyi kormányzat részéről sem gördítenek akadályokat e külföldi kölcsön felvétele elé.*

Ahhoz, hogy az építkezést a tavasszal megkezdhessék, *hiányzik* tehát ezidőszerint *kereken egymillió pengő*, amire

a póthitelt a szerdai közgyüléstől fogja kérni a tanács.

Mivel a pénz előteremtésére a pénzügyi osztály szerint *meg van a lehetőség*, a közgyűlés egészen biztosan nem zárkózik el a hozzájárulás elől, ami annyit jelent, hogy a *tavasszal feltétlenül* megkezdik az új központi szeretetotthon építő munkáit a *Maglódi* úton.

Tizenkét millióra kalkulálták

az építészek az új szeretetotthon költségeit

Multheti számában jelentette a *Fővárosi Hirlap*, hogy a főváros a tavasszal hozzáfog a maglódiúti *Központi Szeretet Otthon* építéséhez. *Maróthy* és *Szabolcs*, a kivitellel megbízott műépítészek e héten bemutatták a részletes, 1:200 léptékű terveket és a kubikaturás költségvetést, amely szerint a költségek a következőképpen alakulnak:

1. házaspárok és férfi ápoltak épülete, 2. a női ápoltak épülete és a kazánház, 3. a kórházépület, 4. a tüdőbetegek épülete, 5. a kápolna- és színházterem, 6. a felvételi és igazgatósági épület, 7. a gazdasági épület, 8. a kapus- és garázsépület összesen 200.756·03 köbmétert jelentenek. Az építkezés köbméterét átlagban 45 pengővel számítva

9,034.021 pengő 35 fillérre van szükség, amihez még hozzá kell számítani 1,355.103 pengőt

a földalatti összekötő folyosók, földfeletti összekötő építmények létesítésére, tereprendezésre, kertészeti munkákra, kerítésre stb. Előre nem látott kiadásokra, amik főleg az alapozásnál fordulhatnak elő, 903.402 pengőt számol a költségvetés, végül tervezési és ellenőrzési díjakra cca 8%-ot, 722.721 pengőt, úgyhogy

végeredményben pontosan 12,015.248 pengő 38 fillérbe kerül az új szeretetotthon megépítése.

Ezt a hatalmas építkezést — mint jeleztük — természetesen egyszerre nem tudja elvégeztetni a főváros s erre vonatkozóan

Liber Endre

tanácsnok javaslata a következő:

— Az egész intézmény egy szakaszban való megépítése úgy a teljesítmény nagy méretei, mint a költségek nagysága miatt nem lehetséges. Az építkezés *csak részletekben, több ciklusban bonyolítható le.* Az első építkezési ciklusban a telepnek azt a részét kell megépíteni, amelyre a legsürgősebben van szükség és amelynek költségeit a mai viszonyok között biztosítani lehet. Ilyen elsőrendű szükséglet *a különböző szegényházak betegeinek egy helyen való gyógyítása és ápolása.* Ezért az összes szegényházakból minden tüdőbeteg ápolt az új szeretetotthonban épülő tüdőbetegpavillonban lesz koncentrálva. Ugyancsak az új szeretetotthonban épülő kórházba helyezzük át a mostani központi szeretetotthonban ápolt összes betegeket, az elmebetegek kivételével. Az áthelyezések folytán

a meglevő szeretetotthonokban 400 hely szabadul fel az egészséges elaggottak befogadására.

— A Maglódi úton tehát egyelőre a két kórházpavillon épül meg, a mai elgondolás szerint. Az új intézmény egyelőre nem is lesz önálló, hanem a régi *központi szeretetotthon fiókja lesz.* Mellettük csak a kazánház, a portásépület, valamint a garázs épül meg egyelőre, a gazdasági épület nem, mert a konyhát ideiglenesen a kórházépület alagsorában lehet elhelyezni.

— Az első szakaszban tervezett építkezéshez összesen 3,480.000 pengőre van szükség, amelyre az 1929—1930-i költségvetésekben rendelkezésre áll ..... 600.000 P
az előző évi költségvetésekből és az 1928. évi zárószámadásból már fenntartva ..... 1,400.000 P
a népjóléti miniszter kilátásba helyezett 480.000 P
ami összesen ..... 2,480.000 P

Alapítva 1904. „HUNNIA“ Alapítva 1904.
MAGYAR GÉPTÖMÍTŐANYAG GYÁR RT.
Saját gyártmányú géptömítőanyagok, tömítőlemezek, autófék és kuplungbetétek
— MŰSZAKI NAGYKERESKEDÉS —
TELEFON: AUT. 281—48. BUDAPEST, V, SZEMERE U. 2.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

Déli vasúttal szemben, Buda legszebb helyén, Enyedi, Alkotás és Greguss uccák sarkán, villamos megállónál és a 3-as autóbusz végállomásánál, 3 uccára nézö sarokbérházban, kelet-déli fekvésü
2 és 3 szobás HALLOS ÉS GARSZONLAKÁSOK
a legszebb kivitelben, műhelyek, raktárak és üzletek központi fűtéssel, állandó melegvíz szolgáltatással novemberre kiadók. Bővebbet: Ambrus és Hajnaly építészmérnökök irodájában és a helyszinen.
BUDAPEST, V., MÁRIA VALÉRIA UCCA 19. — TELEFON: AUT. 825—39.

NE DOBJA EL
használhatatlannak vélt köpenyét, tömlőjét, hanem forduljon bizalommal a tökéletesen és legmodernebbül felszerelt
„FIT“
rendszerű pneumatik ujjáalakító és javítóüzemhez
BÁLINT ERNŐ okl. mérnök
BUDAPEST, V., ARANY JÁNOS UCCA 17.
Használjon „Seal Fast“ tömlő- és köpenytapaszt. — Egy kísérlet után állandóan használni fogja.

GRATZL LAJOS
okl. mérnök, építész, építési vállalkozó
Budapest, I., Horthy Miklós út 32.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., LAJOS U. 92, IV. EMELET.
TELEFON: AUTOMATA 625—78. SZ.

OBERMANN L. FÉMÁRU IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., SZIGETVÁRI UCCA 6.
TELEFON: J. 348-53. ALAPÍTVA: 1887
KITÜNTETVE: WELS 1888, BUDAPEST 1896, 1906, 1928.
Üzemi konyhák felszerelései.
Sütőformák, fém- és bádogáruk, kávégépek gyártása.

KÖNIG GYÖRGY
Budapest, VII., Hársfa u. 17
Kőművesmester, építési vállalkozó

RELLA N. és UNOKAÖCCSE
Építési Vállalat R.-T.
Budapest, VIII, Népszinház ucca 13
Telefonszámok: József 436—52 és József 436—53.
Magas- és mélyépítés, vasbetonépítés, HERBST FÖDÉM az egész világon elterjedt és legolcsóbb vasbetonfödém

ÓVÁRY ÉS MAY
építész, építőmester, építési vállalkozók
BUDAPEST, V., SÓLYOM UCCA 22. SZ.
TELEFON: A. 209—24

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY-SERFŐZŐDE
ŐSZI SÖR
csapolása még néhány napig tart

Rehabilitálták Sztrókay Istvánt,
aki azonban egészségi okokból nyugalomba vonul

A BSzKRt igazgatósága hétfőn este rendkívüli ülésén foglalkozott a házivizsgálat eredményével, amelyet *Sztrókay* István vezérigazgatóhelyettes ellen, a főváros pénzügyi bizottságának október 23-i ülésében elhangzott vádak tisztázása ügyében rendeltek el.

Ezek a vádak egyfelől arra vonatkoztak, hogy a főváros által a BSzKRt-tól kívánt két és félmillió pengős hozzájárulást kifogásoló kereskedelemügyi miniszteri leirat létrejöttét *Sztrókay vezérigazgatóhelyettes sugalmazta volna*, másfelől arra vonatkoztak, hogy *Sztrókay* vezérigazgatóhelyettes a *Magyar Dunántúli Villamossági Rt.* áramszolgáltatása kérdésében a főváros és a társaság között folyamatban levő tárgyalásokat úgy a főváros, mint a *BSzKRt* hátrányára, különösen abban a tekintetben kontrakarírozta volna, hogy a BSzKRt részéről a *Magyar Dunántúli Villamossági Rt.* az áramért a fővárosénál magasabb egységárat hozott javaslatba.

A két és félmillió pengős hozzájárulás ügyében a vizsgálat megállapította, hogy

a kereskedelmi miniszteri leirat létrejötte körül Sztrókay István vezérigazgatóhelyettesnek szerepe nem volt.

A *Magyar Dunántúli Villamossági Rt.* áramszolgáltatásával kapcsolatos kérdések tekintetében *nem lett megállapítva az*, hogy *Sztrókay* István vezérigazgatóhelyettes akár a főváros, akár a BSzKRt érdekeire nézve, hátrányos intézkedéseket, vagy kijelentéseket tett volna.

Az idevonatkozóan felmerült ellentétek egyes kérdéseknél előállott jóhiszemű, de *téves értelmezésekből származtak*, amely kérdések tisztázása után

a főváros zavartalanul érvényesítheti álláspontját a Magyar Dunántúli Villamossági részvénytársasággal szemben.

A téves beállításnak különben *érdemileg sincs jelentősége.*

Ezután az igazgatóság *tudomásul vette* azt a bejelentést, hogy

Sztrókay István vezérigazgatóhelyettes, tekintettel közel harminchétéves szolgálatára és egészségi állapotára, visszavonhatatlanul nyugdíjazását kérte.

Az igazgatóság *Sztrókay* István vezérigazgatóhelyettesnek egészségi állapotára való tekintettel távozását a társaság kötelékéből őszinte sajnálattal és *kiváló érdemeinek teljes elismerése mellett vette tudomásul* és annak a reményének adott kifejezést, hogy értékes szaktudását a vállalat különleges nagy kérdéseiben a jövőben is igénybe fogja vehetni.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a székesfőváros tulajdonában lévő, valamint a székesfőváros kezelése alatt álló épületeknek 1929. évi december hó 31. napjának déli 12 órájától 1935. évi december hó 31. napjának déli 12 órájáig terjedő egymásután következő 6 (hat) éven át való **tűzkár elleni biztosítására.**

Az ajánlati, vállalati és szerződési feltételek értelmében a hivatalos biztosítási összeg-kimutatáson és mintakötvényen szabályszerűen kiállított ívenként 1 P 60 f-es állami és 1 P 60 f-es fővárosi okmánybélyeggel, a mellékleteken pedig ívenként még külön 16-f-es állami és 16 f-es fővárosi okmánybélyeggel ellátott ajánlatot pecséttel lezárt borítékban az 1929. **évi december hó 3. napján (kedden) délelőtt 9-től 11 óráig** a székesfőváros tanácsának városgazdasági ügyosztályában (IV., Központi városháza, II. em. 235. ajtó) közvetlenül kell beadni.

Elkésve beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok a fenti határnapon délelőtt 11 órakor, a Központi városháza, II. em. 235. ajtószámú helyiségében nyilvánosan fognak fölbontatni és azon az ajánlattevők, vagy igazolt megbízottjaik jelen lehetnek.

A tűzkárbecslési kimutatásokat, valamint az ajánlati, vállalati, illetve szerződési feltételeket ajánlattevők a tanácsi XI. (városgazdasági) ügyosztályban (IV., Központi városháza, II. em. 245. ajtószám alatt) hétköznapokon a hivatalos órák alatt díjmentesen megszerezhetik.

A fővárosi okmánybélyegek a központi tanácsi segédhivatalban (IV., Központi városháza, I. em. 11. szám) kaphatók.

A székesfőváros tanácsa.

WETOL sebolaj
legyen minden mentőszekrényben.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyít.
M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72.455|1924 sz. körrend
M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062|XX. 1925. sz. rendelet.

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár RT.
Gyártmányaink:
Gőzgépek
Dieselmótorok
Gőzkazánok
Láncrostélyok
Vándorrostélyok
Economiser
Cukorgyári } berendezések
Vágóhidi }
Hűtőházak
Téglagyári gépek
Bor- és olajsajtók
Hydraulikus présekek
Barfordet Perkins-féle motoros utihengerek gyártása
Budapest, I., Budafoki út 70.
Telefon: József 461-51, 461-52, 461-53, 461-54.

»CYKLOP«
ÉPÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, IV.,
RÉGIPOSTA U. 7-9
TELEFON: Aut. 879-83 és Aut. 879-84

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

ÜVEGFESTÉSZETI ÉS ÜVEGMOZAIK MŰTEREM
PALKA JÓZSEF
Magyarország ezüstkoszo üs Üvegfestőmestere
Budapest, VIII., Baross-u. 59. Tel. J. 302-28. Alapíttatott 1894

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis ucca 2. sz

SCHIFF MIHÁLY
paszományos-mester, Budapest, IV.
Prohászka Ottokár ucca 8. (Félemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-76.
A legszebb kivitelben készítek mindenféle **bútorpaszományt,** plimó- (paplan) zsinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. **Női ruhadíszeket,** bojtokat, rojtokat, óveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárzsinórokat, továbbá selyem- és gyapjúfonal adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és építőmesterek, építési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhíd ucca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

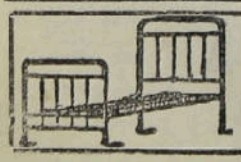
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemű és paplanok gyári árban. **VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett.** Tel. J. 422-12.

FARKAS LAJOS MÉRNÖK
Telefon: J. 396-78
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Budapest VII, Kolumbus u. 41

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK
Központi fűtés-, vízvezeték- és csatornázási vállalat
Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

ASZFALT és KÁTRÁNYIPAR R.-T.
Budapest, V., Nádor ucca 12
Telefon Aut. 262-81, 262-81
GYÁRAK: Budapest, IX., Illatos út 18-20 } saját iparvágány
Szőreg, (Szeged mellett) }

FUCHS G.
Első Magyar Tizedes- és Százados-Hidmérleggyár R.-T.
BUDAPEST
Gyár és iroda: VI., Váci-út 43. Telefon: L. 915—23.
Városi raktár: VII., Károly király-út 1 Telefon: József 429—90.

Révész János
oamant-, márványmozaik- és műkőárúgyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, műkő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, ŐSZ UCCA 14.

SÁMUEL GYÖRGY
épület,- díszmű-bádogos és egészségügyi berendező
BUDAPEST, VI, ARADI U. 45. TELEFON: AUT. 223-62.

Mandorff és Társa
Vas, fémlakatos és gépjármű áru munkák üzeme
Budapest VI., Szabolcs ucca 9.
Telefon: Aut. 142—67.

FEISZT FERENC REDŐNYÜZEM
Tulajdonos: SCHRAMM HUGÓ
KISPEST, EÖTVÖS UCCA 24
vászonredőny, viaszosvászonredőny, szövött faredőny gyártása

TREMMEL TESTVÉREK TELEFON 465—90
bádogos és szerelő, egészségügyi, műszaki berendezési vállalata
BUDAPEST, VIII, BAROSS UCCA 50 SZÁM

Szmatana József
műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Wekerle Sándor-u. 13
TELEFON: 219—52

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Muzeum-körút 41.
TELEFON: AUT. 860-96. □ TELEFON: AUT. 860-96.

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

PROHÁSZKA JÓZSEF ácsmester
Budapest, VI., Szent László út 55/b.

Magyar Vasbeton Építési Vállalat
Kemény és Tisza
Budapest, V., Mária Valéria ucca 19. Telefon: Aut. 825—42.
Mindennemű vasvázas betonmunka, vízmedence, víztorony magas építkezés építése.

BANNER ZOLTÁN
okleveles építész és építőmester
BUDAPEST, I., VERPELÉT-ÚT 10.
Telefon: LÁ. 6-57. Telefon: LÁ. 6-57.

Több mint 100 vonat indul naponta a HÉV Pálffy téri állomásáról

Megépült a második vágány — Rövidesen mérsékelni fogják a tarifát

Hónapokkal ezelőtt a *Fővárosi Hirlap* adott hírt elsőnek azokról a tárgyalásokról, amelyek a *MÁV* és a *HÉV*, illetve a *HÉV* és a főváros között megindultak *a budai körvasút forgalmának teljes átvétele és a filatorigáti második HÉV sínpár kiépítésére vonatkozólag.* A budai körvasút — mint ismeretes — nemcsak a Császárfürdő előtti Dunaparton halad, hanem lemegy egészen a Pálffy térig, sőt a Margit körúton végig egészen a *Déli vasút* pályaudvaráig és a *Ganz*-gyárig húzódik. A körvasút meglehetősen élénk teherforgalmát eddig a *MÁV* a város belsejében is gőzmozdonyokkal bonyolította le, igaz, hogy éjjel. De még így sem volt kellemes a budai bérpaloták lakóinak, a budai körutak késői járókelőinek, ha végigrobogott az uccákon egy-egy füttyögető, pöfékelő mozdonnyal vontatott dübörgő tehervonat. A *HÉV* ajánlatot tett a *MÁV*-nak, hogy a körvasút teljes személy- és teherforgalmát hajlandó elektromos vontatással ellátni, s a fővárosnak is kötelező ígéretet tett, hogy a régen sürgetett kültelki forgalmat lényegesen megjavítja, sűrűsíti, ha engedélyt ad egy második sínpár építésére a császárfürdői és filatorigáti állomások között, illetve erre a célra közterületet enged át díjtalanul.

A tárgyalásokat a főváros törvényhatósága részéről nagyon sokan ellenezték, mert régi óhaj, hogy a belterületről teljesen vonuljon ki a határra a *HÉV*. Ez a mostani terjeszkedés pedig *ennek ép az ellenkezőjét szolgálja.* Végül mégis a *HÉV* álláspontja győzött, amit előmozdított a *BSZKRT* tétova, bizonytalan állásfoglalása, mert nem tudott, vagy nem akart határozott választ adni, mikor és hogyan tudná átvenni, ellátni az Óbuda—Római-fürdő felé irányuló forgalmat.

A *HÉV* időközben, dicséretes gyorsasággal kiépítette a második vágányt és a tanácsnak bemutatott menetrend tanusága szerint komoly szándékról tett tanubizonyságot a forgalom megjavítása tekintetében is. A közterület átadásáról szóló szerződés szerint ugyanis

a főváros jogot biztosított magának a menetrend- és tarifakérdésekbe való beleszólásra is.

A *HÉV* nemcsak új pályatesteket épített az elmult év alatt, hanem egyidejűen megnagyobbította a közbeeső állomásokat, Aquincumban pedig a klaszszikus környezethez illő stílusban, egészen új állomást építtetett, amelynek karaktere teljesen megegyezik az ottani múzeuméval.

Az új vonal műtanrendőri bejárása esütörtökön volt meg és november 1-én megindult a budai oldalon az új *HÉV*-forgalom. A szentendrei vonalon

az új rend szerint naponta több mint száz vonat közlekedik s különösen sűrű a forgalom a belterületen, Békásmegyerig.

A *HÉV* vette át a Császárfürdő *MÁV* állomásának szolgálatát is és az innen induló *MÁV*-vonatokat egy új sínpáron elektromos mozdony viszi ki az óbudai *MÁV*-állomásig, ahol csatlakoznak az esztergomi vonatokhoz. A *HÉV* látja el a budai körvasút mentén levő ipartelepek vasúti szolgálatát is és pedig a főváros kikötésére a *MÁV*-val azonos tarifa mellett. Az új budai vasúti forgalomról *illetékes helyen* az alábbiakban tájékoztatták a *Fővárosi Hirlap* munkatársát:

— A Császárfürdő és a Filatorigát között a helyiérdekű vasút vonatai szerződéses jogon a *MÁV* jobbparti körvasútjának vágányán közlekedtek. Az egy vágány miatt volt lehetetlen a multban a Római-fürdő—Szentendre vonalon több vonatot járatni. A vonal túl volt terhelve, mert itt, ezen az egyetlen sínpáron bonyolították le a MÁV Esztergom felé irányuló császárfürdő—óbudai személyforgalmát és a vonalszakasz melletti ipartelepek teherforgalmát is.

— Ez az egyvágányú szakasz tette lehetetlenné a Pálffy tér—Szentendre közötti sűrűbb forgalmat, *s legfeljebb egyórai időközben tudtak vonatokat indítani.* Ezzel a közlekedéssel természetesen nem voltak megelégedve a vonalmenti területek lakói, különösen nem Óbuda, Aquincum, Római-fürdő stb. lakossága, akiknek igényeit a ritkán közlekedő vonatok nem tudták kielégíteni. A *HÉV* viszont kénytelen volt igen hosszú vonatokat járatni, hogy a jelentkező utastömegeket el tudja szállítani.

— Mivel ezek a közlekedési állapotok nagyrészben a főváros lakosságát érintették, a *főváros évek óta sürgette a kereskedelmi miniszternél a megfelelő intézkedéseket.* Így történt, hogy a kereskedelmi minisztérium felhatalmazására a *MÁV* és *HÉV* között megállapodás jött létre oly értelemben, hogy a *HÉV* megépíti a kérdéses második vágányt és a budai körvasúton az egész forgalmat a *HÉV* bonyolítja le a Császárfürdő állomás szolgálatával egyetemben.

— A tárgyalásokba belekapcsolódott a főváros is, mivel tőle kért a *HÉV* közterületet a második vágány megépítésére. A főváros ideiglenesen át is engedte a szükséges területet, úgy hogy

a HÉV mindaddig használhatja, amíg Nagy-Budapest közlekedési problémája véglegesen meg nem lesz oldva,

s amíg a főváros másképp nem intézkedik, — és azzal a feltétellel, hogy a *HÉV* a gőzüzemet *teljesen kiküszöböli*, a teherforgalmat is villamos mozdonyokkal bonyolítja le, s bizonyos befolyást biztosít a székesfőváros tanácsának a menetrend- és tarifakérdések intézésébe. A főváros

olcsóbb menetdíjat, sűrűbb belterületi közlekedést és rövidebb vonategységeket követelt.

a HÉV ezeket a feltételeket *csaknem egészében teljesítette is.* Bemutatta a tanácsnak az új téli menetrendet, amely szerint Pálffy tér és Békásmegyer között naponta több, mint száz vonat fog közlekedni. Az úgynevezett belforgalomban közlekedő 56 vonatpáron kívül *Szentendréig*, illetve Szentendrétől 22 vonatpárt fog járatni a helyiérdekű. Az új menetrend szerint

az óbudai HÉV vonalon 15—20 perces sűrűségű közlekedés lesz.

— Az új menetrend a *közlekedési kívánalmakat nagyjában kielégíti, a tervezetet a tanács is elfogadta. A viteldíj kérdésében még nem történt változás*, de a *HÉV* a napokban megteszi erre vonatkozó előterjesztését is, s rövidesen letárgyalja a fővárossal ezt a kérdést is. Meg kell jegyeznem, hogy

a tarifamegállapítás végeredményben sem a főváros, sem a HÉV, hanem a kereskedelmi miniszter szuverén joga.

*

Óbuda környékének közlekedési kívánságai tehát, amint a történtekből megítélhetjük, nagyjában meg

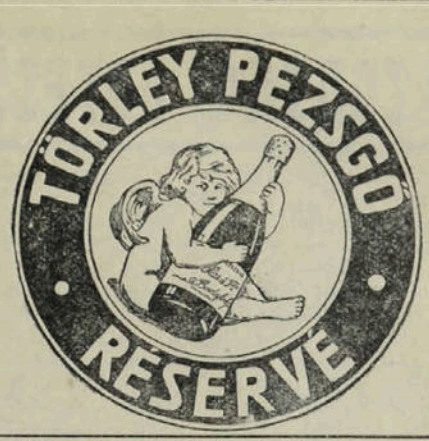

vannak oldva, de *még mindig tisztázatlan a tarifakérdés*, már pedig ez nem alárendelt jelentőségű. Nem lehet ugyanis rossznéven venni az érdekelt lakosság zúgolódását a 36 filléres jegyek miatt, amit a *HÉV*-en váltani köteles, aránylag rövid utakra, ugyanakkor, amikor a főváros 24 fillérért szállítja a környékbeli utasokat a legmesszebb eső Rákospalotára, Megyerre és Pestszentlőrincre is. Reméljük, hogy

a fővárosnak sikerül e tekintetben is megvédelmezni a lakosság érdekeit.

Az óbudai bonyolult megoldást is csak ideiglenes állapotnak szabad tekinteni és nem késhet soká az az idő, amikor Budapest közlekedési kérdéseiben végleges rendezést és egységes rendszert kell megállapítani.

FISCHER ÉS HARTMANN
mázolómesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3. sz. TELEFON:
Fióküzlet: IX. ker., Tompa ucca 30. szám A. 847-73

UNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőoltványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

ROHRMANN JÁNOS
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI GYÁR
BUDAPEST, VII., SAJÓ-U. 5/a.
Gyárt: precíziós fogaskerekeket, fogasrudakat, esztergamunkát és tömegcikket. Alapíttatott 1904.

ZSOLDOS ÉS TÁRSA
BUDAPEST, V., KORALL UCCA 31.
TELEFON: 990—53.
Állandó raktár Noheim fűtési és Belco vízvezetéki szerelvényekben

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
BUDAPEST VIII, BÉKÉS UCCA 1. sz.
(Omnia Mozgóval szemben) Telefon: J. 350-18
Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

KOVÁCS A. ÖDÖN GÉPÉSZ MÉRNÖK
Budapest, VIII., Bezerédy ucca 8
Telefon: 382 — 93, 408 — 78.
Központi fűtés-, vízvezeték-, csatornafelszerelési vállalata

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal WOLFF ERNŐ
Sürgönyeim: WOLFFERNŐ
Tel.: Lágymányos 13-82 Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101

MUSICA ÁTKÖLTÖZÖTT
ERZSÉBET 43
ERZSÉBET KÖRÚT
ÁRAI MARADTAK

JÓNÁS FERENC
építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Kolumbus u. 27 Telefon: J. 339—81.

Korányi és Fröhlich redőnygyár
BUDAPEST KISFALUDY-U. 5/F • TELEFON: J. 323-76 • 459-86
SPECIALIS GYÁRTMÁNYAI:
SZAB. PÁNCÉLREDŐNY · ACÉLREDŐNY · FAREDŐNY · VASZONREDŐNY
SZAB. AJTÓCSUKÓ · BOST WIGH-TOLÓRÁCS · NAPELLENZŐ · SZERKEZETEK

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Hétfőn kezdődött meg a köztisztviselők szövetkezeti hete. A *Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete* a külföldi nagy szövetkezeti központok mintájára nálunk egészen újszerű és úttörő akciót kezdeményezett: november 4—11-ig *szövetkezeti propagandahetet rendez. Perényi* Zsigmond báró, v. b. t. t., a *Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének* elnöke a *szövetkezeti hét* céljáról elmondotta, hogy a szövetkezeti hét elsősorban a szövetkezeti mozgalom nagy gazdasági és szociális jelentőségét van hivatva propagálni és felhívni a figyelmet a fogyasztók szervezkedésének szükségességére. De speciálisan is éreznie kell minden magyar köztisztviselőnek, hogy gazdasági érdekei védelmére a saját szövetkezetében a helye és saját szövetkezeti intézményét kell hűséges szolidáris érzéssel támogatnia. A propagandahéten természetesen nemcsak kérni, de elsősorban adni akar a *Szövetkezet*, éppen ezért kirakatversennyel, olcsó élelmiszerakcióval, országos vászon-, ruhaszövet- és konfekció-akcióval, továbbá száz értékes ajándék szétosztásával, ünnepi kulturális előadásokkal kíván a közönség szolgálatára állni, ami minden bizonnyal meg fogja erősíteni az egész magyar társadalom rokonszenvét és bizalmát a *Szövetkezet* és általában a szövetkezetek iránt.

Jacobi Olivér lemondott ügyvezető igazgatói állásáról. A *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank* közli, hogy *Jacobi* Olivér dr. ügyvezető-igazgató nem akarván eddigi lekötöttségét fenntartani, *ügyvezető-igazgatói állásáról ez év végére lemondott*, szolgálatát azonban továbbra is a bank rendelkezésére bocsátja. A bank igazgatósága ez ügyben tartott ülésén elhatározta, hogy a legközelebbi közgyűlésnek javasolni fogja, hogy őt *érdemeire tekintettel az igazgatóság tagjává válassza meg* és így *Jacobi* dr. a jövő évtől kezdve ebben a minőségben fogja a bank érdekében való tevékenységét eddigi működése körben folytatni.

Ganz és Társa, Danubius gép-, vagón- és hajógyár Rt., Budapest cég címén egyesült gépgyáraknak a folyó év eddig eltelt hónapjaiban elért forgalma valamivel nagyobb, mint tavaly ugyanezen időszakban, noha már a tavalyi forgalom is az azelőtti idővel szemben igen lényeges emelkedést mutatott és dacára annak, hogy az általános gazdasági viszonyok az 1928. évvel összehasonlítva rosszabbodtak. A még nem teljesített rendelések ezidőszerinti állománya alig valamivel kisebb, mint tavaly ilyenkor, holott az állami vagónrendelések terén pedig igen nagy kiesés mutatkozik. Mint ismeretes, az illetékes hatóságok már a legközelebbi időben ki akarják adni az államvasuti beruházási munkákat és minden remény megvan arra, hogy ezen rendelésekből a vállalatra nagyobb rész fog jutni. A kibővített eladási szervezetnek és a koncentráció folyamányaképpen elért fokozott versenyképességnek köszönhető, hogy sikerült a vállalatnak az idén gyártmányai külföldi elhelyezését fokozni. *A bánhidai villamoserőmű munkálatai, amelyeknek a Ganz-Danubius gyár a fővállalkozója, oly simán és gyorsan haladnak, hogy kilátás van arra, hogy az erőmű a szerződésszerű határidőnél több hónappal korábban lesz üzembe helyezhető.* A folyó év üzleteredményei eddig kedvezően alakultak s feltehető, hogy a még hátralévő hónapok hozama sem fog az eddigiek mögött maradni.

Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Részvénytársaság. A *Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Részvénytársaság* a napokban tartotta *Bíró* Pál dr. elnöklete alatt rendes évi közgyűlését. Az 1928—29. év zárszámadásai és az ezzel összefüggő összes javaslatok elfogadást nyertek. A részvényenkénti 7 pengő osztalék folyó évi november hó 2-tól kerül kifizetésre. A közgyűlés elhatározta, hogy legkésőbb 1930 január hó 31-ig a részvényösszevonásból eredő hányadrészvények és a még forgalomban lévő régi részvények új részvényekre kicserélendők. Az igazgatóságba új tagul *Stein* Emil dr. úr választatott meg.

Az Union Nasic október 29-én tartotta Genfben az 1928—29. üzletévre vonatkozó rendes évi közgyűlését. A közgyűlés változatlanul elfogadta az igazgatóságnak a vállalat ügyvezető elnöke, *Rosenberg* Hermann kormányfőtanácsos által előterjesztett évi jelentését és *az osztalékot nyolc és fél svájci frankban állapította meg*, ami a 3%-os svájci szelvényadó levonásával folyó évi november 1-től kezdve a *Hazai Bank Rt.*-nál Budapesten és a Banque de Paris et des Pays-Bas fiókjánál Genfben kerül kifizetésre.

A Bádogos Ipartestület közgyűlése. A *Budapesti Bádogos és Szerelő Ipartestület* vasárnap délelőtt tartotta közgyűlését *Becsey* Antal elnöklete alatt. *Becsey* Antal elnöki megnyitójában foglalkozott az elmult év gazdasági helyzetével, *szóvátette a generálvállalkozók túlkapásait*, majd foglalkozott a Társadalombiztosító Intézetnél tapasztalható visszásságokkal. *Farkas* Imre javasolta, hogy az elnökség hozza tudomására az illetékes hatóságoknak *a közszállítások terén mutatkozó visszásságokat.*

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929. évi *november hó 4-én* tartott ülésében a következő engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) Nagyobb és kisebb építkezésekre:

1. Novák Imréné VII., Czobor u. 30474. hrsz. csal. ház, terv. Kagda István Ujpest.
2. Skahn János VII., Gyarmat u. 31068/3. új hrsz. fsz. lakóház, terv. Balassa Árpád VI., Vilmos császár út 31.
3. Schmidt Józsefné I., Kelenhegyi út 5438. hrsz., garázs.
4. Sólya Istvánné VII., Névtelen u. 1900/2. hrsz. fsz. lakóház, terv. Hauber Ernő VII., Róna u. 59.
5. Özv. Fritz Ferencné I., Albert u. 3724. új hrsz. I. em. manzardos lakóház, terv. Kummel Károly I., Bikszádi út 3484/1. hrsz.
6. Varga Ignác VII., Alsórákosi rétek 1992/39. hrsz. fsz. lakóház, terv. Kremmer György VII., Fűrész u. 11.
7. Zeidner Ferenc I., Sasad-dülő 2367/3. új hrsz. fsz. lakóház, terv. Marjalaky Benő IV., Váci u. 16.
8. Szedlacsek Istvánné VII., Alsórákosi rétek 1997/141. hrsz. fsz. lakóház, terv. Szedlacsek István, VII., Lőcsei út 60.
9. Árky Elek X., Alsórákosi rétek 2004. hrsz. fsz. lakóház, terv. Schleif Géza VII., Abonyi u. 4.
10. Szabó Ferenc I., Kelenföld 3234/21. hrsz. fsz. lakóház, terv. Schleif Géza VII., Abonyi u. 4.
11. Szarka László I., Tétényi út és Bikszádi út sarkán 3482/3. hrsz. magas fsz. lakóház, terv. Urbán Lajos VIII., Tisza Kálmán tér 8.
12. Magyar Autogén Gázaccumulátor r. t. X., Noszlopy ucca 5617/20. garázs, terv. Sorg Antal X., Gergely u. 6.

B) Toldalékok:

1. Dr. Nagy Andor I., Óra u. 9702. új hrsz., terv. Lukovits István V., Tátra u. 14—16.
2. Schramek Istvánné I., Budaörsi út 7927. hrsz., terv. u. a.
3. Horovicz Simon VIII., Kőris u. 29., terv. Rauker Rezső VIII., Szentkirályi ucca. 10.

C) Felvonókra kaptak engedélyt:

1. Dr. Szilas Nándor II., Retek u. 15/b.
2. Dr. Neiszer Antal V., Báró Aczél u. 3.

D) Beérkezett újabb építési kérelmek:

1. Bálint István II., Vérhalom-dülő 12562. hrsz. u. o. toldalék.
2. Zsibrika Márton VII., Ilka u. 14. VI., Alsórákosi rétek 31260. hrsz. cs. ház.
3. Pongráczné Domonkos VI., Jász u. 101. VI., Üteg u. 1529/95. hrsz. cs. ház.
4. Pongráczné András VI., Jász u. 101. VI., Üteg u. 1529/96. hrsz. cs. ház.
5. Szerenchy Géza VII., Komócsy út 21. u. o. családi ház.
6. Koszta G. III., Berend u. 12. u. o. kislakásos bérház.

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.
18 havi részletfizetésre is kapható.
Felhívásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken
Remington Irógép Rt.
Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.
Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

Morbitzer Nándor építész és építőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

Textilipari Feldolgozó és Értékesítő Szövetkezet
Budapest, VIII., József-körút 49. szám
Telefon: József 439—91. sz.

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

LIKTOR FERENC
SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 79. TEL.: JÓZSEF 349-83.

DONÁTH JÓZSEF
gépgyár és vasöntöde, faipari és bőripari gépek gyára, nyomóidomok, csatornázási vasszerelvények
UJPEST, VÁCI-ÚT 27. és BAROSS-UTCA 6—8.
Telefon: 920—00 és 901—24.

KAUTNIK JÓZSEF SZOBRÁSZ-MESTER
ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében
Mérsékelt árak!

NOVÁK ISTVÁN kőművesmester, építési vállalkozó
X., Maglódi út felőli Kada ucca 22.
Telefon: József 372-48.

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN, (DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD UCCA 3.
TELEFON: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

Tervez, épít, átalakít, tataroz
költségvetés és rajz díjtalan
HORVÁTH ISTVÁN ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
III., Vörösvári út 71 Kedvező fizetési feltételek

Brüdl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fűtés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 815—19.

Baranyi Gyula és Társa
Vegyipari Vállalata r. t. Budapest, VII., Izabella-tér 1.
Telefon: József 443—89.
Festékek, Vegyicikkek és Hézagmentes „MEROLIT" padló

MAUTNER JENŐ műasztalos Budapest, Alpár-u. 10. Telefon: J. 414-79.

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRU-GYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

vitéz ABUCSAY SÁNDOR és TÁRSA
villanyszerelő, épület- és diszmű-bádogos
vízvezeték, légszesz, csatornázás, központi fűtés és egészségügyi berendezések vállalata
Budapest, VII, Akácfa-u. 41.
Telefonszám: J. 352—55.

BŐHM NÁNDOR ÉS TÁRSA
AUTÓJAVÍTÓ- ÉS KAROSSZÉRIAGYÁR
BUDAPEST, VI., TÜNDE UCCA 10-44. sz.
(SCHLICK-GYÁR) TELEFON: LIPÓT 903-19. (SAJÁT TELEP)

„TUDOR"
ACCUMULÁTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Telefon: L. 923-08 Budapest, V., Váci-út 137-139 Telefon: L. 923-08
Gyárt: „Tudor" és „Varta" rendszerű accumulatorokat

Alexi és Uhlyarik műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Falk Miksa ucca 26. Telefon: Aut. 209-93
Disco világítótestek
Schunk & Ebe gyártmányú szénkefék
Mindenféle villamossági cikkek eladása nagyban és kicsinyben — Elvállal mindennemű villamossági szerelést

DÁVID ÉS DEUTSCH
KÖZPONTI FŰTÉS, SZELLŐZTETÉS, VIZVEZETÉK, CSATORNÁZÁS, ÉPÜLET- ÉS BÁDOGOS-MUNKÁK MŰSZAKI VÁLLALATA
BUDAPEST, VII. RÓZSA UCCA 41. TELEFON: J. 430-81

BIRÓ LÁSZLÓ ÁCSMESTER
BUDAPEST, X., KOLOZSVÁRI UCCA 9.

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök **ENÖKL ELEMÉR** okl. mérnök, építőmester
építési vállalkozók
BUDAPEST, VIII, BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

NAPONTA 9 DIFTERITISZ-ESET BUDAPESTEN

Újfajta oltásokkal veszik fel a harcot a járvány ellen

Csordás Elemér dr. tisztifőorvos nyilatkozata a főváros közegészségi állapotáról

A székesfőváros lakosságának közegészségi állapota — az állandóan résen levő alattomos népbetegséget, a tüdővészt leszámítva, — az utóbbi években *kielégítő volt*. Az előforduló járványos betegségek mértéke soha sem haladta meg a normális átlagot és a helyzet általában nem hagyott maga után semmi kívánni valót. Semmivel sem állottunk rosszabbul, mint a többi nyugati metropolis közegészségügy és népegészség tekintetében, sőt hála az éber orvosi adminisztrációnak, még sok tekintetben kedvezőbb is nálunk a helyzet. *Egyetlen*

kivétel a difteritisz.

A torokgyík fojtogató réme ütötte fel az utóbbi időben a milliós városban hidrafejét s természetesen

elsősorban az apróságok között szedi áldozatait, bár nem kíméli meg a felnőtteket sem.

Sőt az utóbbiaknál még veszedelmesebbé fajulhat. A „roncsoló-toroklob" terjedése az utóbbi hónapokban olyan méreteket öltött, hogy most már havonkint 250 megbetegedést tart nyilván a tisztifőorvosi hivatal, ami annyit jelent, hogy

naponta átlag kilencen betegszenek meg difteritiszben Budapesten.

A torokgyík terjedése azonban nemcsak Budapestre lokalizálódott. Nem elszigetelt jelenség, hanem az egész országban felütötte a fejét, sőt valószínűbb is, hogy vidékről hurcolták fel Budapestre. Az ország egyes vidékein *a torokgyík valósággal járvánnyá fajult* s most már beleavatkozott a dologba az *Országos Közegészségtani Intézet* révén a kormány is, ami mindenesetre nagyban fogja javítani a helyzetet. A budapesti gyakori difteritisz-esetekkel kapcsolatban szükségesnek tartottuk kikérni

Csordás Elemér dr.

tisztifőorvos nyilatkozatát, aki az alábbiakat mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Sajnos, valóság, hogy a főváros területén is, épp úgy mint a nyugati államokban,

a diftéria-megbetegedések az utóbbi években állandóan emelkedtek.

Az emelkedés nálunk az utóbbi hetekben jelentékenyebb volt és most már a havonkinti megbetegedések meghaladják a 250-et, vagyis *átlagban naponta 9 diftéria-megbetegedés van Budapesten, a korábbi 3—4 esettel szemben.*

— Amikor a tisztifőorvosi hivatal élénk figyelemmel kísérte, hogy a külföldi és a hazai orvostudomány miket tesz a további megbetegedések terjedésének megakadályozására, vagy legalább csökkentésére, akkor nem hagyhatta figyelmen kívül azokat az eredményeket, amelyeket külföldön elértek a diagnosztikai vizsgálati és védőoltásokkal. Az eredmények alapján *a tiszti főorvosi hivatal a napokban*

előterjesztést tett a polgármesternek, hogy a székesfőváros egyes meghatározott területein is az óvódákban és elemi népiskolákban vezessék be ezeket a diagnosztikai és védőoltásokat.

Ezeket az oltásokat a *székesfővárosi bakteriológiai intézet orvosai végeznék*, de mindig csak abban az esetben, ha a gyermeknek átadott nyomtatványokon a szülők az oltáshoz *előzetesen beleegyeznek*. Hangsúlyozni akarom és meg kell állapítanom, hogy úgy a diagnosztikai, mint a védőoltások

teljesen veszélytelenek,

úgy hogy minden aggály nélkül lehet elvégezni mind a két oltást. Hangsúlyozni kívánom azt is, hogy

mindkét oltás teljesen díjtalan lesz.

Amint a polgármester úr a tisztifőorvosi hivatal előterjesztéséhez hozzájárul, az oltást azonnal megkezdjük a kijelölt területeken és azok eredményéhez képest fogunk a főváros egyéb területein is oltani. Ezeknek az oltásoknak a végrehajtásánál *a külföldel szemben nálunk nagy előnyt jelent*, hogy a székesfővárosi községi iskolákban *minden egyes gyermeknek megvan az iskolaorvosi törzslapja*, amelybe az oltás előtt az illető orvos betekinteni tartozik s amelyre az iskolaorvos a diagnózisos és védőoltást pontosan feljegyezni tartozik. A diftériaoltásoktól, a külföldi eredményeket ismerve, *a legjobb eredményeket várom* és hiszem, hogy ezzel a módszerrel a veszedelmesnek mutatkozó betegséget nemcsak a minimumra tudjuk redukálni, hanem teljesen ki fogjuk irtani.

Érdeklődtünk a tisztifőorvosnál a *főváros általános közegészségi helyzete iránt* és kérdést intéztünk hozzá a „lappangó influenza" hirekkel kapcsolatban is. Erre vonatkozóan a tiszti főorvos *leghatározottabb* válasza így hangzott:

— A feltett kérdésekre *válaszom határozottan* és *kifejezetten csak a legmegnyugtatóbb* lehet. A fővá-

ros közegészségi állapota *általában minden vonatkozásban kielégítő*. Nem vonatkozik ez a megállapításom a tüdőbetegségekre, s e téren addig nem is várhatunk radikálisabb javulást, amíg a kórházi elhelyezés, az elkülönítés és szakszerű ápolás kérdését radikálisan meg nem oldottuk s amíg az általános szociális helyzet valamicskét fel nem javul. De még itt sincs ok arra, hogy túlsötéten lássuk a helyzetet. A nyáron volt több tifuszeset is, szórványosan, amit a mosatlan gyümölcs szertelen élvezete idézett elő. A gyümölcs-szezon multával *ezek az esetek is rohamosan csökkentek* és a hideg idő állandósulásával újra meg is szűnnek. *Influenzáról, pláne lappangó járványról beszélni pedig nemcsak nevetséges, hanem egyenesen rosszindulatú szándékosság.* Hála Isten, a szórványosan előforduló esetek száma is olyan csekély, hogy még a normális átlagon is alul marad. Kisebb-nagyobb meghülések, ilyenkor ősszel, átmeneti, esős időben természetesen elkerülhetetlenek, ezeknek azonban fontosságot tulajdonítani nem lehet és nem is szabad.

15161/XII. sz.

1929.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A m. kir. földmívelésügyi minisztérium

a bábolnai és kisbéri m. kir. állami Ménesbirtokok villamosvilágítási és erőátviteli berendezési munkáira

nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

A versenytárgyaláson résztvehetnek mindazon hazai iparosok és vállalkozók, kiknek a törvényben előírt képesítésük és hatósági engedélyük van. Azok az ajánlattevők, kik a munkálat teljesítésére törvényes képesítéssel, illetőleg jogosítvánnyal nem rendelkeznek, kötelesek már ajánlatukban képesítéssel és jogosítványnyal bíró megbízottat megnevezni.

A munkálatokra vonatkozó részletes versenytárgyalási feltételek, valamint **a kiírási műveletek a m. kir. földmívelésügyi minisztérium Gazdasági Műszaki Hivatalában** (Budapest, V., Kossuth Lajos tér 11. sz., félemelet 62.) 12 pengő lefizetése ellenében folyó évi november hó 6-tól kezdve hétköznapokon 12—14 óra között átvehetők. A fent megjelölt helyen és időben az építési tervek betekinthetők s a kért felvilágosítások is megadatnak.

Ajánlat csak az összes fentírott munkákra és csak az eredeti ürlapok felhasználásával tehető.

Az ajánlatok 5 pecséttel lezárt borítékba zárva legkésőbb **1929. évi november hó 27-én délelőtt 11 óráig nyujtandók be** a m. kir. földmívelésügyi minisztérium fentírott Gazdasági Műszaki Hivatalánál, ahol az ajánlatok ugyanazon nap 12 órakor nyilvánosan fel fognak bontatni.

Bánatpénzül az ajánlati összeg 2%-ának megfelelő készpénz, vagy a 4260/1929. M. E. sz. kormányrendelet szerint bánatpénzül elfogadható óvadékképes értékpapírok, postatakarékpénztári betétkönyvek, vagy a P. K. kötelékébe tartozó pénzintézetek s az O. K. H. kötelékébe tartozó hitelszövetkezetek részéről kiállított takarékbetétkönyvek vagy garancialevelek szolgálhatnak. Bánatpénz bármely állampénztárnál tehető le és a letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig, de legfeljebb 40 napig kötelezettségben maradnak.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter fenntartja magának a jogot, hogy a pályázat alá bocsátott munkából egyes részleteket elhagyhasson, hogy az ajánlattevők közül szabadon választhasson, a munkát több vállalkozó között megoszthassa, vagy a versenytárgyalás figyelmen kívül hagyása mellett a munkák biztosítása tekintetében más módon intézkedjék. Mindezekből kifolyólag az építtetővel szemben semmiféle kártérítési vagy egyéb igény ajánlattevők részéről nem támasztható.

Budapest, 1929. évi november hó 4-én.

M. kir. Földmivelésügyi Miniszter.

Kövezés, út-, csatornaépítés, beton- és lapburkolás
Tervezés, díjtalan költségvetés!
GRAVIESER ALBIN építési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 1?—45. sz.

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: Dunmész.
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkövet. Vállal mindennemű kőfaragó-munkát

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

VIZVEZETÉK, CSATORNÁZÁS, központi fűtés, bádogos munkát legszolídabb kivitelben az 1885-ben alakult
ROZSNYAI IZIDOR cégtől,
VII., Thököly út 75. Telefon: J. 326-69
(Eddig VII., Amazon ucca 16. szám.)

Vladár Pál
ács- és épitőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár — Vasöntőde
Telefon: L. 905-74, 905-75. Budapest, V, Váczi út 48. Alap. 1867.

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

DIPL. ING. ARCHITEKT — BAUMEISTER
KOSÁLY ÖDÖN
OKL. ÉPITÉSZMÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
TELEFON: AUT. 570-41.
BUDAPEST,
II, KELETI KÁROLY-U. 15/b.

Dűlőre jut a Schmidt-kastély és az Attila-park ügye

Az *Egységes Községi Polgári Párt* legutóbbi értekezletén került szóba ismét az óbudai „Atilla park" és ezzel kapcsolatban a fővárosnak felajánlott kiscelliuti kastély és park ügye a környékbeli ingatlantulajdonosok panaszaival kapcsolatban, akik sem építkezni, sem értékesíteni nem tudnak semmit, amíg a tervezett hatalmas park és múzeum el nem készül, vagy legalább is az erre vonatkozó rendezési tervek el nem készülnek. A pártban *Orova* Zsigmond dr. ügyvéd, törv. hat. biz. tag volt az óbudaiak szószólója, szerdán délelőtt pedig *Andréka* Károly főkapitány-helyettes vezetett ez ügyben küldöttséget *Sipőcz* Jenő polgármesterhez. A küldöttség nevében *Andréka* Károly azt kérte, hogy *vagy fogadja el a főváros a felajánlott ajándékot, amely esetben kisajátítják a kastély környékén levő ingatlanokat, vagy utasítsa vissza végérvényesen, amely esetben automatikusan megszünik a mostani építési tilalom.*

Az *Egységes Községi Polgári Párt* beavatkozása nem maradt hatástalan. Még a szerdai napon *Lamotte* Károly pénzügyi tanácsnok vezetésével nagyobb bizottság jelent meg a kiscelliuti kastély területén és a pártok több vezető tagjának jelenlétében alaposan megszemlélt mindent, sőt bejárta a park és a kastély környékét is. Úgy értesülünk, hogy a régóta húzódó óbudai tengeri kigyó hamarosan eltünik. A pénzügyi bizottságban nagy alapossággal hozzáfogtak az ügy előkészítéséhez, hogy *mielőbb a törvényhatóság elé kerülhessen az egész komplexum.* A fővárosnak mindenesetre mérlegelni kell azokat a *súlyos feltételeket*, amelyeket a tulajdonos az ajándékozás elfogadása esetére a fővárosnak kikötött. Erre vonatkozóan *újabb tárgyalások* indultak meg a napokban *Schmidt* Miksával. Mihelyt ezek befejeződnek, azonnal a közgyűlés elé kerül az *Attila-park* kérdése és nyomban utána elkészíti a városrendezési ügyosztály a szabályozási terveket is, amely véget vet a mostani panaszoknak és jogos kifakadásoknak.

A mezőgazdasági bizottság ujjáválasztása

Szinte anakronizmusnak hangzik Budapesten, a milliós nagyvárosban *„mezőgazdasági bizottság"* emlegetése. A valóságban azonban egy egészen fontos szerv alakításáról van szó, mert Budapest határában még ma is számottevő mező- és kertgazdaság virul, sőt az újabb időben lehanyatlott gyümölcstermelés és szőlőművelés is bizonyos örvendetes fellendülést mutat. Ezeket az ágazatokat a tejgazdaságok, baromfi-majorságok és az a nagyarányú állattenyésztési akció egészítik ki, amely ugyancsak fejlődőben van. A bizottság 15 rendes és 12 póttagját nov. 3-án, vasárnap választották meg azok, akik a mezőgazdasági bizottság választói névjegyzékébe fel vannak véve. A választás titkos és szavazólapokkal történt. A *Székesfőváros Mezőgazdasági Bizottsága* a budapesti gazdálkodók és mezőgazdasági munkásság egyetemes érdekeit képviseli. A törvény feljogosítja a bizottságot arra, hogy a székesfővárosban a mezőgazdasági termesztést, a mezőgazdasági rendet, a mezőgazdasággal kapcsolatos beszerzést, értékesítést, hitelügyet, közlekedést, a gazdasági cselédek, munkások és gazdálkodók helyzetét, egymáshoz való viszonyukat, valamint a gazdatársadalmi és népjóléti viszonyokat érintő kérdéseket a hatóságokkal megtárgyalja, az említett ügyekben a hatóságoknál eljárjon, előterjesztést tegyen, a szükségesnek látszó hatósági intézkedéseket szorgalmazza.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a II. kerület, Összekötő szerpentinút (Pasaréti út és Hermann Ottó út közti szakasz) **csatornázási munkáira.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint a leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok IV., Központi városháza, II. em. 285. ajtószám alatt kaphatók külön-külön 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929. évi november hó 11-én** (hétfőn) déli 12 óráig kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél, II. emelet 279. ajtószám alatt benyujtani. A versenytárgyalás 1929. évi november hó 11-én (hétfőn) délután 5 órakor lesz a III. emelet 351—354. számú (ülésterem) helyiségben, ahol a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi október hó 25-én.

A székesfőváros tanácsa.

REDNER JENŐ
MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, X., DANDÁR U. 17. TEL. J. 394-32

MINIUS JAKAB tapétaraktár. Nagy választék bel- és külföldi papírkárpitokból. Budapest, VII, Rákóczi út 6. (a Bazár-udvarban) TELEFON: JÓZSEF 416—17

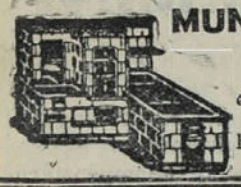

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 512—80.

Fával égetett darabos fehér meszet,
Ceresit, vizhatlan szigetelő anyagot és egyéb építő anyagot szállit bárnová kartelláron alúl:
Barta Vilmos Budapest, V., Kádár-u. 8. Telefon: Aut. 244-41.

DÖMÉNY IMRE
EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG
festék-, háztart.- és vegyicikkek kereskedése
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.
Telefon: Automata 886—51.

SZILÁGYI LÁSZLÓ
Pénzszekrény- és fressor-gyára
Tűzmentes páncél-szekrények, okmány vasszekrények, biztonsági zárak stb. gyártása. — Vállal szakszerű javításokat és szállításokat. A budapesti m. kir. államrendőrség hiv. szakértője.
BUDAPEST, IX. LICIOM UCCA 37. SZÁM.
TELEFON: JÓZSEF 388—99

REICHENBERGER RÓBERT
REZMŰÁRÚ ÜZEM
Gyárt: vörösrézből, valamint más fémekből edényeket és készülékeket.
ALAPÍTTATOTT: 1888. TELEFON: JÓZSEF 366-14.
Arany- és ezüstérmekkel többszörösen kitüntetve!
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SAJÓ UCCA 6. SZÁM.

SZOBI KŐBÁNYA RÉSZVÉNY-TÁRS.
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 16.
TELEFON: 234—60

SPORIK FERENC
tetőfedőmester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala, műpala, cserép és kátránylemezzel fedett tetők javítását és jókarbantartását
Budapest, III., Pacsirtamező-u. 53. Tel.: Óbuda 625-72

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. sz.
Telefon: Lágymányos 6—07.

MAKOVSKY FERENC
Budapest, VII. Abonyi-u. 4.
Fülöp Szász-Coburg Gothai herceg Ő királyi Fensége uradalmi épitésze
TELEFON: J. 581-17

STOBBE KÁLMÁN
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 9.
TELEFON: 975—93

ILKOVITS J.
Központi fűtések és vízvezetéki berendezések vállalata
BUDAPEST, VI, ANDRÁSSY ÚT 92.
TELEFON: Aut. 212—07.

PERZSASZŐNYEG
vásárló közönségnek figyelmébe ajánlom saját érdekében, előbb több helyen érdeklődjön, azután forduljon
Szahak Awanesian-hoz
IV. ker., Irányi ucca 21. sz. az udvarban
Telefon: Aut. 833-16. Művészies javitás, tisztitás mosás
Köztisztviselőknek árengedmény és fizetési kedvezmény!

HEIZER FRIGYES
DRÓTKERITÉS- és SODRONYFONÓ-IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., Stefanbergor u. 16. TELEFON: J. 302-36.

TÓTH ISTVÁN Telefonautomata 510—29. szám.
VILLANYSZERELŐ
Budapest, I., Greguss ucca 8. szám

PETRÓCZKY LAJOS
BUDAPEST, I., MAROS U. 9.
TELEFON: Aut. 508-34
Elvállal: teherfuvarozást, földmunkát, bútorszállitást csukojt vagy nyitott kocsikban, helyben és vidéken

Szobafestő, mázoló és érclényező munkákat kiváló kivitelben készit
SZEGŐ JÓZSEF
Budapest, VII., Kazinczy ucca 20. Telefon: J. 440-60.

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapitva: 1867. Telefon: J. 415-20

DANUBIA
MŰSZAKI VÁLLALAT
IX., Csont ucca 3. Telefon: J. 340-82 J. 322-79
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac valamint makadamutaknak átitató eljárásu és felületi kezelése. — Utak pormentesitése egyidejü konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen kompozicióval

ÉPITŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

Kerti és Farkas hatóságilag eng. villamossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakműhely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 869—17.

Automobilok villamos berendezése
MÁGNESEK DINAMÓK INDITÓK AKKUMULÁTOROK
Szerelés javitás és kiegészités
URNER ÉS BERKOVITS
Scintilla, Index, Fenag, Hagen, Kienzle vezérképviselete
Budapest, V, Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut. 148-84

Tőzsdei Kurir.
A legrégibb és legtartalmasabb közgazdasági ujság. Minden számában komoly, szakszerű cikkek tárgyalják és bírálják az aktuális gazdasági és pénzügyi eseményeket. Érdekes eredeti riportok, változatos hírrovat és külföldi tudósítások.
Tőzsdei Kurir
kapható minden ujságárusító pavillonban és minden ujságárusnál. Egy példány ára **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V., Wekerle Sándor ucca 3. — Telefon: 807—10.

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPITÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

POROS ISTVÁN
OKL. ÉPITÉSZ, ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, IV., VÁROSHÁZ UCCA 16.
TELEFON: AUTOMATA 874—70.
RÁKOSSZENTMIHÁLY, JÓZSEF UCCA 29.
TELEFON: RÁKOSSZENTMIHÁLY 14.

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva
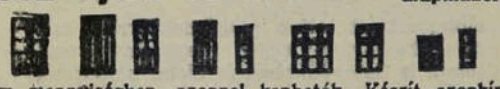
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készit azonkivüli tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben **Malomsoky József** asztalosárugyárt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemü felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

Országos épitő r. t.
Budapest, V. Harmincad-u. 3.
Telefon: Aut. 824-05, 824-06.

Nem az ajánlati feltételeket, hanem magát a távfűtés problémáját kell elsősorban elbírálni,

MONDJA BECSEY ANTAL

Több, mint egy esztendeje foglalkoztatja Budapest illetékeseit a távfűtés problémája, amelynek etapjairól mindannyiszor beszámolt a *Fővárosi Hirlap*. A kérdés még most is egészen embrionális állapotban van, annak ellenére, hogy a vállalkozói kedv már igen jelentékenyen belekapcsolódott az ügy előbbrevitelébe. Mint annak idején jelentettük, hónapokkal ezelőtt két komoly ajánlat érkezett már a városházára: az egyiket *Bánó* László és *Marik* Ernő, a másikat a *Trust* nyujtotta be.

Az ajánlatok sorsáról beszéltünk

Becsey Antal

törvényhatósági bizottsági taggal, e kérdés legalaposabb szakértőjével, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A távfűtés problémája olyan nagyarányú szakkérdés, amelyet alaposan meg kell fontolni és minden részletében meg kell tárgyalni, mielőtt bármilyen ajánlat sorsáról döntenénk. Nekem az a véleményem, hogy

egyelőre félre kell tennünk minden ajánlatot és nem az ajánlatokban foglalt feltételekkel, hanem magának a távfűtés problémájának elvi jelentőségű szakkérdéseivel kell előbb foglalkoznunk.

Kitűnő szakemberekből bizottságot kell kiküldeni és ebbe a bizottságba meg kell hívni a fővárosi nagyüzemek képviselőit, a hazai szénbányavállalatok delegátusait, a speciális képzettségű mérnököket. A bizottságnak, amelynek — hangsúlyozom — minden pártpolitikától mentes, komoly, szakszerű feladatai vannak, meg kell állapítani az alapelveket és le kell szögeznie azokat a szempontokat, amelyek irányadók lesznek nemcsak az ajánlatok elbírálásánál, hanem egyenesen az ajánlatok irányításánál. Úgy képzelem ugyanis a dolgot, hogy a bizottság megállapításai alapján

irányt kell szabni az ajánlatok számára, vagyis minden már beérkezett ajánlatot is át kell dolgozni.

— A távfűtés problémájának a megoldása többféleképpen képzelhető el. A legközönségesebb és legegyszerűbb megoldás az volna, ha a város bármely részében felállítanánk a kazánokat és ezekből bizonyos körzetben gőzzel látnánk el a lakásokat. De fel lehet használni a *Pálffy téri* villamostelep kazánberendezéseit is, sőt

olyan megoldás is elképzelhető, hogy az elektromos centrálé fáradt gőzét használjuk fel.

Hazai szenek elgázosítása révén is meg lehet oldani a távfűtés problémáját, ami azzal az előnnyel járna, hogy *az így nyert gőz olcsóbb lenne*. Végül tudok egy olyan megoldási módot is, hogy

termális vízzel fűtenénk.

Budapest alatt ugyanis egy forróvíz-tároló medence terül el, amelynek csak kifolyó cseppjeit kapjuk a budai hévforrásokon keresztül. Már csak a megoldási módok különbözősége miatt is szükség van arra, hogy egy tudományos bizottság állapítsa meg a követendő szempontokat. Addig, amíg ezt a bizottságot ki nem küldjük és ez a bizottság meg nem állapítja a teendőket, *hiába nyujtanak be akárhány ajánlatot is a fővároshoz*. Az idei telet már úgyis elvesztettük ebből a szempontból, a főváros érdeke megkívánja, hogy e kérdés megoldását alaposan fontoljuk meg.

A dunaföldvári folyamhíd építése késlelteti az új autobuszgarázst

Az autóbuszüzem nagy, központi garázsának építkezése teljes erővel folyik a Zuglóban kijelölt helyen. A garázsépítés ezidőszerint nemcsak egyik legnagyobb méretű építkezése Budapestnek, hanem technikai kivitelét tekintve, a legmodernebb, sőt teljesen egyedülálló is. A hatalmas,

70 méter széles és száz méter hosszú hangár ugyanis egyetlen tartóoszlop nélkül épül

és vasszerkezete egymagában látványosságszámba megy. Az óriási tetőszerkezetet *hét darab hatalmas hídszerkezetű ív tartja*, amelynek pillérei az oldalfalakon fekszenek. Erre a megoldásra azért volt szükség, hogy *a befogadóképesség minél nagyobb és minél jobban kihasználható legyen*, ami oszlopsorok alkalmazása mellett csak részben sikerülhetett volna. A falak építése már készen van, s az eredeti elgondolás szerint november 15-én kellett volna megkezdeni a tetőszerkezet szerelését, ami egymagában óriási munka lesz. A szerelés megkezdése értesülésünk szerint az *állami gépgyárak* egyébirányú elfoglaltsága miatt *némi késedelmet szenved*, ami azonban

remélhetően nem lesz olyan hosszú, hogy az építkezés zavartalanságát nagyobb arányban veszélyeztesse.

— A tető vasszerkezetének szerelését az állami gépgyárak valóban némi késedelemmel kezdik el — mondották nekünk beavatott helyen — amit az idézett elő, hogy

az állami vasműveknek előbb a Dunaföldvárnál épülő Dunahídon folyó munkával kell elkészülniök.

Ezek a munkák azonban már igen előrehaladott stádiumban vannak, s remélhető, hogy a *garázson is pár héten belül megkezdődik a szerelési munka*. A garázs még a tél beállta előtt minden körülmények között tető alá kerül, hogy a belső szerelési és építési munka a hideg idők alatt is zavartalanul, szakadatlanul folyhasson tovább, mert

a tavaszra az építkezéssel teljesen készen kell lenni.

A garázs belső berendezései is a letökéletesebbek lesznek, egészen modern tisztító-berendezésekkel és egyéb üzemekkel, ahol a legrövidebb idő alatt fogják elvégezni az összes futó javításokat.

„MEINL TEAKEVERÉKEI"

Queen's blend 1/4 angol font ára P **4·80**
Three stars 100 gr. ára . . . P **3·60**
Ceylon special 100 gr. ára . . P **2·60**

„IDEÁL" PAPLANGYÁR
SÁNDOR M. FERENC
BUDAPEST, IV, KAMERMAYER KÁROLY UCCA 1
Állami, városi és közintézmények szállítója

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
TELEFON: Automata 219—69. szám
alegjutányosabb áron szállítunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpaka, valamint alpaka-ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
Árjegyzéket díjmentesen küldünk
12 havi részletre
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Széchenyi u. 5.
Pontos címre kérjük ügyelni.

MAGYAR BŐRSZÉK IPAR
PIPISZ VILMOS UTÓDAI
BUDAPEST, V., MÉRLEG UCCA 4
Telefon 810-56
SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ
valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok, modern ebédlőszékek, adott tervek és rajzok szerint is. Lakberendezési tárgyak.
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javitjuk, átfestjük és átalakitjuk
Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

STERN EMIL
Telefon: Lipót 906-48
ÚT-, CSATORNA- és MAGASÉPITÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-U. 32.

Alapitási év: 1868
CRISTOFOLI VINCE
Telefon: J. 381—47.
KŐPADLÓ, FAYENCE FALBURKOLAT
BUDAPEST, VII., GIZELLA ÚT 31.

CSUKA GÉZA
ASZTALOSMESTER
ÜLŐ-BÚTOR SPECIALISTA
BUDAPEST, VII., FRANCIA ÚT 44. SZ.
TELEFON: JÓZSEF 449—46.

SOLTY LÁSZLÓ
KERTÉPÍTŐ
Kertészeti telepei: BUDAPEST, II., PASARÉTI-ÚT 129. SOLTSZENTIMRE PEST-MEGYE
TELEFON: AUTOMATA 644—81.

TÓTH SZ. JÁNOS
Tel.: Aut. 559-38
VÍZVEZETÉK- ÉS FÜRDŐBERENDEZŐ ÉPÜLET- ÉS DÍSZMŰBÁDOGOS
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 6. SZÁM

LERCHNER és TÖRÖK
szobafestő, mázoló és bútorfényező
TELEFON: L. 963—03.
BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44

Féregirtás, takarítás, ablaktisztítás
géppel és mérnöki vezetés mellett
— Számos hatósági elismerés —
TELEFON: AUT. 504—84, 681—01
OTTOPAL ÉS TÁRSA
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt JAUERNIK ISTVÁN
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éltermi asztalok szinházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

»EGYESÜLT«
GOLYÓS- ÉS GÖRGŐSCSAPÁGY GYÁRI JAVÍTÓÜZEM
BUDAPEST, VI, SZINYEI-MERSE UCCA 26
(Podmaniczky ucca sarok)
ÚJ SPECIÁL CSAPÁGYAK KÉSZÍTÉSE
TELEFON: L. 984-34

NEUSCHLOSZ—LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPAR R. T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA
VÁROSI IRODA: IV, PETŐFI SÁNDOR UCCA 9. SZ.
TELEFON: AUT. 890—47.
GYÁRI TELEFON: LÁGYMÁNYOS 582—20, 11—79.
PARKETT- ÉS ÉPÜLETASZTALOS MUNKÁR!

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

Események

Fővárosi Hiriap

Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:

fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

Az új külügyi sajtófőnök. *Bárdossy* László dr., a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője, mint ismeretes, Londonba távozik, ahol a magyar követség tanácsosa és a követ helyettese lesz. Pályájának ennél a magasba törő stációjánál megelégedéssel tekinthet vissza itthoni munkásságára: kényes időkben nem mindennapos feladatot oldott meg nagy körültekintéssel és éles judiciummal. Utóda munkatársa és helyettese: *Csáky* István gróf lett. Néhány esztendő meghitt együttmunkálkodásában neki már eddig is jelentős része volt azokban az eredményekben, amelyeket az osztály elért. Ez egyben biztosítéka annak, hogy a megkezdett helyes út csak kibővül és teljesedik a jövőben. *Csáky* István gróf vérbeli diplomata, igaz és értékes tudása, higgadt és tiszta itélete a külügyi politika minden problémájában, rátermett és jeles értéket állítanak a külügyminisztérium sajtóosztályának élére.

Szerdán megkezdődik a törvényhatóság büdzsévitája. A pénzügyi bizottság, mint ismeretes, közel háromhetes tanácskozás után a mult szerdán befejezte a költségvetés letárgyalását, most szerdán pedig a közgyűlésben kezdődik meg a büdzsévita. A költségvetést tárgyaló közgyűlés napirendjét nem állapította meg pontosan *Ripka* Ferenc főpolgármester, de előreláthatóan mindennapos ülések lesznek s a plenáris vita hétnapos lesz, hogy *à törvényes határidőre a kormány asztalán lehessen az elfogadott költségvetés.* A szerdai ülés az önálló vagyonkezelésű intézmények tavalyi zárószámadásának tárgyalásával kezdődik, azután nyomban megkezdi a törvényhatóság a költségvetés általános vitáját. A vitát, mint minden évben, ezúttal is a polgármester hagyományos expozéja fogja bevezetni. A tárgyalást csütörtökön és pénteken folytatják, majd kétnapos megszakítással, hétfőn kezdődik újra a permanens ülés, amely szükség esetén délelőtt-délután egyfolytában lesz, hogy péntekre befejezhessék a büdzsévitát. A közgyűlés a költségvetésen aligha fog nagyobb változtatásokat eszközölhetni, a pénzügyi bizottság olyan alaposan átrágta az egészet. Igy hát a vita javát az általános várospolitikai helyzet megvilágítására fogják a pártok felhasználni. A tárgyalás sorát, mint az előző években, ezuttal is egy pártközi *vitarendező* bizottság fogja irányítani. Minden párt egy-egy vezérszónokot jelöl ki, ezek után következnek a többiek. Az *Egységes Községi Polgári Párt* vezérszónoka *Kozma* Jenő lesz, akit egy későbbi ülésen *Glücksthal* Samu fog követni. Részletkérdésekhez esetleg a párt más tagjai is röviden felszólalnak.

A polgári pártok győzelmével végződött a szerdai központi választmányi választás, Megírtuk, hogy a *Központi Választmány* újjáalakítását célzó választás során két lista indult küzdelemre: az *Egységes Községi Polgári Párt* és a keresztény községi párt közös listája, továbbá a Szociáldemokrata—demokrata egyesített lista. A választás a *községi pártok listájának fölényes győzelmével végződött.* Összesen 250 érvényes szavazatot adtak le, ebből a baloldalra 88, a polgári pártokra pedig 162 voks esett. A szavazatok arányánál fogva a baloldali pártok kilenc, a polgári pártok pedig tizenöt helyet vívtak ki a választmányban. Az új központi választmány összetétele a következő: *Usetty* Béla, *Horváth* Károly, *Botzenhardt* János, *Martin* János, *Orova* Zsigmond, *Girardi* Tibor, *Bohn* József (Egys. Közs. Polg. Párt), *Joanovich* Pál, *Buday* Dezső, *Petrovácz* Gyula, *Szőke* Gyula, *Szémann* Mihály, *Bozóky* Ádám, *Lakatos* Géza, *Lampel* Vilmos (Ker. Községi Párt), *Farkas* István, *Büchler* József, *Propper* Sándor, *Szepessy* Albert, *Horváth* Pál (Szoc. dem. Párt), *Pakots* József, *Hajdu* Marcell, *Willhelm* Adolf, *Vörösváry* Miklós (Nemz. dem. Párt). Az új központi választmány már letette az esküt és rövidesen megkezdi munkáját.

Wolf Károly ünneplése a Vigadóban. Vasárnap este nagyszabású vacsora keretében ünnepelte tábora a pesti Vigadóban a várospolitikai élet egyik legerősebb vezéralakját, *Wolff* Károlyt névnapja alkalmából. Az 1500 terítékes vacsorán jelen volt a politikai és társadalmi élet számos vezetője, több székesfővárosi tanácsnok és a törvényhatóság tagjai nagy számban. A vacsorán *Csilléry* András volt az első felszólaló, aki serleget nyujtott át Wolff Károlynak és kérte, hogy járja tovább az igazság útját. Felköszöntőt mondott *Sipőcz* Jenő polgármester is. *Gömbös* Gyula honvédelmi miniszter kimentette távolmaradását, levélben gratulált, amelyet felolvastak. *Wolff* Károly az üdvözlésekre nagyobb beszéddel válaszolt és többek között így szólt: — Nagyon súlyos időket élünk. Nem volna helyes politika azt mondani, hogy ninesenek bajaink. Sorsdöntő napokat él át a nemzet. Ha kutatjuk az útat, amelyen a nemzetet ki lehet vezetni a mai helyzetből, akkor azt mondom, hogy a külföld barátsága is problematikus. A súlyos napokban nem látom a jóakaratot, hanem azt, hogy a győzők a prédát minden igazság lábbaltiprása mellett is biztosítani akarják maguknak. Nekünk nincs más barátunk ezen a földön, mint önmagunk. És ha önmagunk barátságát nézem, megkérdezem, vajjon lehet-e hibáztatni olyan irányzatot, amelyet a nemzet ezer éven át jónak talált? Ez a keresztény nemzeti gondolat. Ennek kell a külpolitikában is érvényesülni.. — Ezután a gazdasági krízissel foglalkozott és hangoztatta, hogy mindenkinek kötelessége, aki ma a nemzet sorsát intézi, hogy helyreállítsa a közbizalmat. Ezért mindenütt csak olyan ember járjon a tömegek élén, akinek jelleméhez, kezének tisztaságához, magyarságához a gyanúnak még csak az árnyéka sem fér.

Kiírták a pályázatot a VI. ker. előljárói állásra. A szerdai közgyűlés, mint előre jeleztük, egyhangúan nyugdíjazta *Rupp* László előljárót, a hatodik kerület ezidőszerinti vezetőjét, akinek úgy szolgálati ideje, mint maximális hivataloskodási életkora betelt. A törvényhatóság a nyugdíjazás időpontjának kezdetét december 1-ben állapították meg, amikor az új előljáró — akinek személye e pillanatban még ismeretlen — már el is foglalhatja hivatalát. *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester ugyanis már a közgyűlést követő napon kihirdette a pályázatot a megüresedő előljárói állásra, amelynek határideje november 16-ika. Egyidejüen pályázatot hirdetett a főpolgármester egy megüresedett *tisztiügyészi* állásra is, amely ugyanecsak november 16-án jár le. Amennyiben tisztiügyésszé egyik alügyészt választanák meg, amint ez valószínű, nyomban be fogják tölteni ezt az alügyészi állást is, ezért erre is már most lehet pályázni.

A FANSZ tízéves jubileuma. Augusztus 11-én mult tíz éve, hogy megalakult a *Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége,* amely hatalmas szervezet magában egyesíti a fővárosi alkalmazottak óriási táborának minden rendű és rangú alkalmazottait, s nagyon tiszteletreméltó munkásságot fejt ki. A *FANSZ* tízéves fennállását díszközgyűléssel fogja ünnepelni, amelyre meg fogja hívni a polgármestert, az alpolgármestereket, a tanács tagjait és a pártok vezéreit is. A díszközgyűléssel egyidőben lesz a tisztviselők újjáalakított máriauccai kaszinóhelyiségének felavatása is.

A terézvárosi polgárok megvendégelik a menzáról kiszorult diákokat. Az Országos Magyar Diáknyomorenyhítő Akció üllői-úti menzájának megszüntetése ügyében az Egységespárti Terézvárosi Társaskör *Dinich* Vidor elnöklete alatt rendkívüli vezetőségi ülést tartott. *Steiner* György ügyvezető elnök indítványára elhatározták, hogy ebédre meghívnak a menzáról kiszorult ötven olyan diákot, aki az egyetem rendje ellen nem vétett és a magyar jövő érdekében tanulmányait komolyan folytatja. A vendéglátást *fenntartják, míg a menza ügye el nem dől.* A vezetőség az akció érdekében érintkezésbe lép a többi fővárosi társadalmi egyesülettel és klubbal. Jelentkezni a Terézvárosi Társaskör (Teréz körút 40—42) titkárságánál lehet.

Hubertus vadászverseny és társasvacsora. A Budapesti Lovasegyesület, valamint annak Főiskolai Lovasosztálya november 7-én délelőtt 10 órakor tartja kifutóval egybekötött Hubertus vadászversenyét a megyeri versenypályán, este 8 órakor pedig a *Polgári Egység Klubjában* tánccal egybekötött társasvacsorát rendez. A versenyen Master: *Rakovszky* Iván dr., a *Budapesti Lovasegyesület* elnöke; Joint-Master: *Bakonyi* János, a *Budapesti Lovasegyesület* ügyvezető igazgatója.

A tanonciskolák növendékei is kapnak olcsó, vagy ingyen ebédet. A főváros az idei télen is megindítja, mint ismeretes, a kiterjesztett iskolai étkeztetési akciót. Az idén is 12.000 gyermek kap vagy egészen ingyen, vagy pár fillérért minden nap ízletes, meleg ebédet. Az akciót a mostani iskolaévben még azzal is tökéletesítették és bővítették, hogy *ezentúl az iparostanonciskolák rászoruló növendékei is kaphatnak heti 24 fillérért minden nap ebédet.*

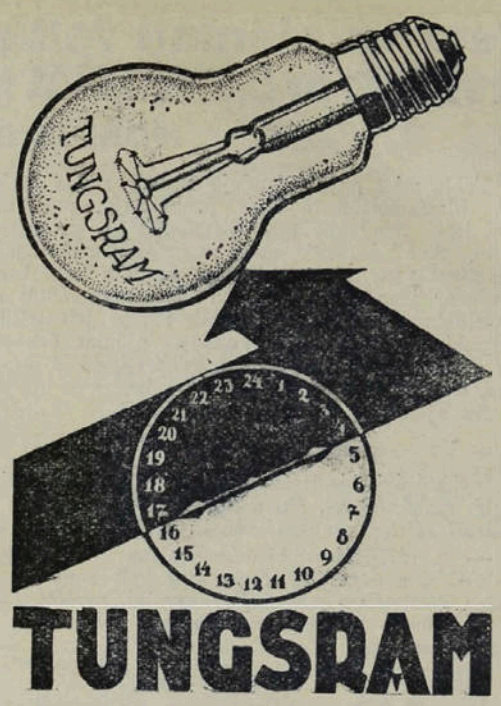

TUNGSRAM

LEFÉBER ÉS TÁRSA
Kut-, vízműépítés és mélyfurási vállalat
Mélyfurások, kutatófurások, aknaépítés, alapozások, viztelenítések, szivattyutelepek, berendezése
Budapest VI. Bulcsu ucca 5. Telefon: Lipót 981-01 szám

Harsányi Testvérek
központi fütés, egészségügyi berendezések, vizvezeték, csatornázás és épületbádogos munkák vállalata
BUDAPEST, VII., BEM UCCA 5. SZÁM
ALAPITVA 1894. — TELEFON: J. 350-15.

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 688-23

Beton, makadám, aszfalt felvágásához vegyen BÉRKOMPRESSORT
Liska Jenő okl. gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, VIII, Orczy-út 22. Tel.: J. 335-41.

LEMMER FERENC
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMIVES- ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u. 14.

BIHARI PÁL
okl. mérnök, épitési vállalkozó
Budapest, VI., Eötvös ucca 24. sz.
TELEFON: AUT. 297—63.

ÁKOS FRIGYES
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST VII., KERTÉSZ UCCA 24—28
TELEFON: JÓZSEF 301—40

Moor Géza épitőmester
Budapest, VI., Reiter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

UNREIN KÁROLY csatorna- és emésztőgödör tisztitási vállalat
Budapest, X., Szentmihályi-út 13. szám
Telefon: József 458—76

Németh Benő
beton- fal- és kőpadlóburkolómester
Telefonhivó: Aut. 804-33 Vilmos császár út 8

PINKAY KÁROLY
ÉPITÉSZ, ÉPITŐVÁLLALKOZÓ
TELEFON: Automata 864-61.
BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL UCCA 20.

Seenger Béla
Márvány- és Kőipari R.-T.
Telefon: A. 521—28
Budapest, II., Kisrókus ucca 21. sz.

SZVETICS JÓZSEF
épitési vállalkozó
BUDAPEST, VII., TELEP UCCA 8.

HANVAY VIKTOR
villany- és rádiócikkek
Budapest, VI, Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—69

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 984—14. SZÁM

PATAKI ÉS FARKAS
MÉRLEGÜZEM
BUDAPEST, VII., ROTTENBILLER UCCA 9
(BEJÁRAT PÉTERFY SÁNDOR UCCA) TELEFON: J. 373-68

SEIF GYULA
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: Aut. 528-46
Budapest, II., Lövőház ucca 16/a.

VÁLLALKOZÁS

Versenytárgyalás a bábolnai és a kisbéri ménesbirtokok villamosvilágítási berendezésére. A földmívelési minisztérium *a bábolnai és a kisbéri állami ménesbirtokok villamosvilágítási és erőátviteli berendezési* munkáira nyilvános versenytárgyalást hirdet. Részletes feltételek a mai számunkban közölt versenytárgyalási hirdetményben.

Új versenytárgyalási kiírások

A főváros tanácsa újabban a következő versenytárgyalásokat írta ki:

Bútorszállításra az iskolák részére. Pályázni lehet november 11-én d. e. 11 óráig a közoktatási ügyosztálynál.

200 takaréktűzhely szállítására a Gubacsi úti kislakásoknál. Pályázni lehet november 19-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Szobafestő és mázoló munkára az Új Szt. János-kórháznál. Pályázni lehet november 11-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Vízvezeték, csatorna és gázberendezési munkára a Gyáli úti közegészségügyi intézetnél. Pályázni lehet november 12-én d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Csatornázási munkára a II. ker. Összekötő szerpentín útnál. Pályázni lehet november 11-én déli 12 óráig az út- és csatornaépítési ügyosztályon.

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Üveges munkát *a Lenke úti óvódánál:* Salféter Ede 1655, *az Üllői úti iskolánál:* Herrling Antal 3628, *a Lenke úti iskolánál:* Bielek Károly 3016, *a Római fürdőtelepi iskolánál:* Czikornyai Gyula 3695 P.

Mázolási munkát *a régi Szent János-kórháznál:* Galbavy Antal 3639, *a Wesselényi u. 38. sz. iskolánál:* Bálint Sándor 3974 P.

Központi gőzfűtőberendezési munkát *a Hajléktalanok Menhelyén:* Morbitzer Nándor 9382, *a Szabó József uccai autóbuszgarázsnál:* Körting B. és K. 68.375 P.

Burkoló munkát ugyanott: Schillinger Vilmos és Balog Ferenc 79.640 P.

Vasúti vágány és forgókorong építését ugyanott: Magyar felvonó- és gépgyár, Wertheim és Társa 5323 P.

Kőnényépítési munkát ugyanott: Custodis Alfonz 9743 P.

Asztalos munkát ugyanott: Keresztessy Ödön 16.021 és Domoky József 19.570 P.

Kazánszállítást ugyanott: Ganz és Társa r. t. 82.200.

Vámházépítés a Budapest-kitérő állomásnál: Gabos Oszkár 8900 P.

Lakatos munkát a Külső Jászberényi úti szükséglakásoknál: Fodor István 2576, *a Simor u. bérház kerítésénél:* Cseri Gábor 8680 P.

Vasbeton munkát a Népszállónál: Cristofoli Ermenegildo 2855 P.

Parafaköszigetelési munkát a Fővárosi Cirkusznál: Parafakögyár r. t. 4760 P.

Bádogos munkát a Bécsi úti bérházaknál: Józsa Ernő 3939 P.

Kerítés építési munkát az Egressy úti kertészeti iskolánál: Haidekker Sándor 5115 P.

Falszárítási munkát a Tanszerkészítő műhelynél: Weisz László 4788 P.

Favédőrácsok szállítását: Berkes Jenő 16.800 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

Udvarrendezési munkára *a Szt. László-kórháznál:* Strasser Vilmos 38.912, Ámon A. és Fiai 40.460, Magyar kerámiai gyár r. t. 42.473, Kőszénbánya és téglagyár r. t. 43.268, Melocco R. T. 43.780, Proczeller Bálint 43.800 P.

Útrendezési munkára *a Kerepesi temetőben a Deák keresztútnál:* Schweiger és Kulás 8513, Gattyán Pál 10.581, Spányi Ernő 10.925, Halmos I. és Fiai 12.779, Obendorfer J. és Fiai 13.145, Ámon A. és Fiai 13.950, Proczeller Bálint 14.545, Gravieser Albin 14.940; *a sírboltok előtti útnál:* Schweiger és Kulás 5485, Gattyán Pál 7029, Spányi Ernő 7276, Halmos I. és Fiai 8651, Obendorfer J. és Fiai 8809, Proczeller Bálint 9100, Ámon A. és Fiai 9630 P; *a Budaörsi útnál:* Obendorfer J. és Fiai 127.298, Ámon A. és Fiai 139.176, Heverdle István 139.612, Schweiger és Kulás 140.699, Ámon Gyula 142.183, Schaffer Antal 142.388, Szánthó Ferenc 143.565, Komfort Építő RT. 151.100, Hajnal Imre 152.007 P.

Vízvezeték- és csatornázási munkára *a Külső Jászberényi úti vámhivatalnál:* özv. Czier Gusztávné 3974, Tóth Imre és Társa 4283, Buchta Károly 4852, Lammel Ferenc 4994, Fort Oszkár és Társa 5169, Bründl János 5408, Nagy Pál 6656 P.

Kőműves munkára *az Új Szent János-kórház mérlegházánál:* Grenyo Bertalan 5730, v. Lukóy Emil 5748, Németh Zoltán 6134, Matyasovszky László 6917, Makovsky Ferenc 6966, Gaál Lajos 7157, Schmidt Márton 7483, Dreiacker Ödön 7483, Benedek András 8264 P.

Föld-, kőműves- és elhelyező munkára *a Csaplárosuccai köztisztasági garázsnál:* Kemény Sándor 78.127, Fratricsevics Ernő 80.753, Berger és Vida 81.298, Láttke és Tóth 82.295, Magyar, Wayss, Freytag 82.717, Vágó Pál, Balassa Á. 84.452, Frankl Emil 85.322, Cristofoli Ermenegildo 86.273, Böhm K. és Kállay G. 88.206, Robelly Aladár 88.234, Pink Béla 88.441, Morbitzer Nándor 88.631, Rozsnyay Gy., Enökl E. 90.024, Berényi Ignác 90.513, Mester és Kiss 90.617, Kovács József 92.398, Biró László 93.937, Pittel és Brausewetter 94.194, Hirsch Károly 94.391, Glück Géza 96.695, Katzer és Tsa 97.152, Prokisch János 97.948, Mihályi és Szvetics 99.076, dr. Erőss Sándor 99.707, Grenyo Bertalan 102.984, Kármán Andor 106.528, Hlatky József 107.780 P.

SZÓRAKOZÁS

Szökik az asszony. Aki nem látta, megnézi, aki látta, megnézi mégegyszer *Fedák* Sári grandiózus alakítását a *Városi Színházban*. November hó 15-én *150-ik előadás*. Legközelebbi előadások: szerda, csütörtök, szombat, vasárnap. Főszereplők: *Fedák, Rátkay, Zilahy, Kertész*. Legdrágább hely 6 pengő.

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak
REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepén
Őfensége Dr. József Ferenc kir. herceg szállítója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészítője
Budapest, VI Király u. 58-60.
Telefon: 287-84.

CORVIN
TARNOPOL 1914
Magyar fiú, lengyel lány regénye 12 felvonásban — Rendezte: HENRY KING. — Fő szerepben: NORMA TALMADGE, R. GILBERT.
BURLESZKEK — HIRADÓK
CORVIN

KAMARA **ALRAUNE** (Hans Heinz Ewers regénye filmen) főszerepben Paul Wegener és Brigitte Helm **TÖRMAGLOVAG** vigjáték 8 felvonásban **KAMARA**

VIGADÓ KÁVÉHÁZ
IV, Deák Ferenc ucca 2
*
VIGADÓ KIOSZK
V. ker., Vigadó tér
TULAJDONOS: BABÓCSY LŐRINC

MÁVAG
címkés gyártmányokat mindenki bizalommal fogadja, mert
kitűnő anyagból a leggondosabban készülnek!
Ide tartoznak a különféle hengerelt kereskedelmi árukon kívül az ipari stabilmotorok, lokomobilok, traktorok, cséplőgépek és más mezőgazdasági gépek. Útépítő (úthengere ő- és útgyalu) gépek, lakókocsik. Vas- és acélöntvények, öntöttvas csövek, karikás kályhák és kereskedelmi öntvények.
Teherautomobilok, autóbuszok a „MERCEDES-BENZ" gyártási szab. szerint a hazai különleges úti viszonyoknak a legjobban megfelelő kivitelben készülnek. Kombinált tűzoltó- és locsoló-autók. Lajtos öntözőkocsik.
Jobbágy féle szab. folytonégőkályháink a háztartásokban és középületekben (iskolákban, stb.) legjobban használhatók.
Kérjen felvilágosítást és árajánlatot!
Magyar kir. állami vas-, acél- és gépgyárak
Budapest, X., Kőbányai-út 21.
Telefon: József 460—29. *Telefon: József 460—29.*

TERLANDAY ÉS TÁRSA
asztalosáru gyára
Budapest VII, Erzsébet királyné-út 125/b. sz.
Telefon: József 443—83.

MAYER OTTÓ egészségügyi berendező központi fűtés, szellőztetés és fürdőberendezési vállalata. Épület- és díszműbádogos, légszesz, vízvezeték, csatornázás és szivattyú berendezési telepe. Budapest, VII, Barcsa u. 9. Tel J. 360-70

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII., József körút 69. Telefonszám: József 373-67
Tervez, berendez, átalakít: központi gőz-, melegvíz- és légfűtéseket, vízvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyu és elektromos világítási telepeket

HUBERT ÉS TSA h. t. TELEFON: T. 222-67
Budapest, VI, Liszt Ferenc tér 4
Egészségügyi berendezések - Csövek - Műszaki cikkek - Fémgyártás

FORT OSZKÁR és TÁRSA Tel.: J. 303-35
műszaki iroda és vállalat
Központi fűtés, vízvezeték stb. berendezések részére
Budapest, IX., Angyal ucca 33

Margalit Andor és Ödön
mérnök-építőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 586—43 és József 429—24.

HELLE ANTAL cégb. Schrenk Mátyás
Hevederszövő-, Kender- és Sodronykötélgyára
Rákospalota, Bocskay u. 124
Alapíttatott 1880. Tel.: U. 52—89.
Gyárt és ajánl mindennemű: Kender- és sodronykötelet, — pamutkötelet, — kender- és pamuthevedert, — mindennemű gazdasági kötélárut, — kötélszereléseket.

KASZIMIR FERENC
TELEFONHIVÓ: L. 906—23
ÉPÜLET- ÉS BÚTORASZTALOSMESTER
BUDAPEST, V, TISZA UCCA 18

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI
Wesselényi u. 30

NEUMANN SÁNDOR
üvegesmester és táblaüvegeladás
BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 20.
Telefonhívó: Aut. 235—56. sz. :—:

Laczkó István BUDAPEST, IX.,
bádogos és szerelő LILIOM UCCA 28.
Telefon: József 399-48

SÁGHY GYULA ácsmester
Budapest, V, Hold u. 9. II. 18. Tel. Aut. 157-36

FISCHER MÁRKUSZ
ÉPÜLET- ÉS BUTORASZTALOS
ÜZEM ÉS IRODA: BUDAPEST, X., LIGET UCCA 20

SIMOR DÖME mű- és épületlakatos-mester és vasszerkezetek ipartelepe. Sodronyfonatok nagybani gyártása
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY ÚT 89. SZÁM
TELEFON: JÓZSEF 394-43.

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépítő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

Az 1924. évi XVIII. t.-c. alapján szervezett
IPAROSOK ORSZÁGOS KÖZPONTI SZÖVETKEZETE
Postatakarékpénztári szla: 10517 — Postatakarékpénztári csekkszámla: Kisipari hitelakció: 44500 — Girószámla: Magyar Nemzeti Bank — Táviratcím: IPKÖZPONT

TELEFONSZÁMOK:
Központi osztályok:
V., Nádor ucca 22. Aut. 253-33, Aut. 253-37, Aut. 151-35, Aut. 212-14. Igazgatóság. Titkárság. Pénzügyi osztály. Ellenőrzés. Könyvelés.
Bőrosztály: L. 996-62. Nádor ucca 21.
Építőipari osztály: L. 912-32. Nádor ucca 18.
Faipari osztály: L. 996-61. Nádor ucca 21.
Kisipari hitelakció: Aut. 253-33. Nádor ucca 22.
Kereskedelmi osztály: L. 996-61. Nádor ucca 21.
Textil közszállítási osztály: L. 902-32. Nádor ucca 18.

ENGLERTH M. JÁNOS KŐMŰVESMESTER
elvállal kisebb, nagyobb építkezéseket és tatarozásokat
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 65. SZÁM

Hajnal Imre
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest,
I., ATILLA KÖRÚT 47. SZÁM TELEFON AUTOMATA 578-64

ÁRVAY R. LÁSZLÓ Pala- és cserépfedő-mester — Jókarbantartási vállalat. Elvállal pala-, cserép- és kátránytetők új fedését, javítását
Budapest, VII., Peterdy ucca 30. Telefon: József 351-06

STIEBER-FÉLE
ÉPÍTÉSI és IPARI R.T.
Vasszerkezetek
Fatetőszerkezetek
Ragasznélküli üvegtetők
BUDAPEST, VII, ARÉNA-ÚT 64. Telefon 348-49
Gyártelep: I, CSURGÓI-ÚT 28. Telefon 384-51

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a székesfőváros iskolái részére szükséges **bútorok készítésére és szállítására.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A vonatkozó ajánlati feltételek és költségvetési nyomtatványok a székesfőváros gazdasági hivatalánál (VIII., Dologház u. 3. sz.) naponta d. e. 8—10 órák között díjtalanul kaphatók.

A kellően felbélyegzett és zárt, lepecsételt borítékban elhelyezett ajánlatok **1929. évi november hó 11-én (hétfőn) d. e. 11 óráig** a tanácsi VII. (közoktatási) ügyosztály II. em. 222. ajtószámú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon és ugyanazon helyiségben d. e. 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni, ahol a vállalkozók vagy igazolt megbízottaik jelen lehetnek.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be.

Budapest, 1929. évi október hó 23-án.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a IX., gubacsúti kislakásos telep lakásai részére szükséges 200 darab **takarék-tűzhelyszállítási munkákra.**

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként —.80 P-ért kaphatók 1929. évi október hó 31-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. számú szobájában.

A szükséges felvilágosítás megszerezhető Frischfeld Ede műszaki tanácsos előadónál, a Központi városháza, III. em. 328/b) ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1929. évi november hó 19-én (kedden) délelőtt fél 10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi október hó 26-án.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ **BUDAPEST X., Füzér ucca 7.**

ÁMON ANTAL és FIAI
KŐVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

GOMBOS ANDRÁS MŰASZTALOS M.
BUDAPEST, VII, BESNYŐI UCCA 5. SZ

KISSEBESI és KORLÁTI
KŐBÁNYÁK
KÉPVISELETE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
V. GRÓF TISZA ISTVÁN UCCA 2
TELEFON: AUTOMATA 820—51.

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
slavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és díszes kivitelben, asztalilapkét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfűrész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut. 212—44.

MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPGYÁR R. T.
MÁTYÁSFÖLD
GYÁRTÁSI ÁGAK:
Személyautomobilok, teherautomobilok, autóbuszok
Gyári eladási központ:
Méray Motorkerékpár-Gyár r. t. IV., Váci ucca 1.

Telefon: J. 448—88.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépítési munkálatokat

TELEFON: J. 370-70 **MAGYAR ÉPITŐ RÉSZVÉNYTÁRSULAT** TELEFON: J. 370-70
BUDAPEST, X, KERÉKPÁR UCCA 2. SZ.
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakodások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezetékek
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

TÓTH LAJOS Telefon: Lágymányos 11—36
pala- és cserépfedőmester. Eternitcserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása.
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII, Károly körút 17. Telefon: József 466-62 és 465-63

JEGYUD GYULA
IRODABUTOR KÜLÖNLEGESSÉGEI GYÁRA
BUDAPEST,
II., FŐ UCCA 68. és GYORSKOCSI UCCA 23.
Telefon szám: Automata 530—23.

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Mágiya ucca 75—77
Telefon: Lipót 914—46.

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—78.
Költségvetés és mérőkiküldés díjmentes.

Költségvetés és mérőkiküldés díjmentes.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszívással.

TASY JÓZSEF ÉPÜLET, BUTOR, PORTÁL-ASZTALOS ÜZEME (SAJÁT HÁZÁBAN)
Budapest, VII, Övucca 200. — Telefon: Lipót 965—46. szám

Széchenyi Gyógyfürdő
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

VARGA JÁNOS
KŐMŰVESMESTER
PITESI VÁLLALKOZÓ **BUDAPEST**
X., GERGELY UCCA 53. SZ.

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: Lágymányos 19—30. Telefon: Lágymányos 19—30.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 85. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52

Évi teljesítő képesség:	12,000 vagón cement
	5,000 „ mész
	80.000,000 darab tégla
	8.000,000 „ cserép

Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

Hirmann Ferenc
fémöntöde és rézárugyár
Budapest, VII., Csányi ucca 7—9 sz.
Gyártmányai: Permetezők és ezek összes alkatrészei, rézsúlyok, háztartási mozsarak, gyertyatartók, habüstök, stb, továbbá „PAX" szab. kézi tűzoltókészülék stb. Telefon: J. 450-49

(Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntöde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 201. sz. (Saját ház.)
Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám.
Öntetnek: Szobrok, domborművek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

TEUDLOFF—DITTRICH
ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T.
TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93
KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

MORVAI GYULA TETŐFEDŐMESTER
PESTUJHELY, MOLNÁR VICTOR UCCA 33. SZ.
Elvállal minden e szakmába vágó tetőfedő munkákat

Csütörtökön
PESTI LŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. Városház ucca 6

SCHÖNTHEIL RICHÁRD okl. építész és építőmester
Budapest, I., Villányi-út 10
Telefonszám: Lágymányos 19—36

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 november 13. — 46. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

AZ ÚJ FŐVÁROSI TÖRVÉNYBEN, amely karácsony előtt tető alá kerül,

száznegyven választott taggal szemben csak hetven lesz a nem választott tagok száma, elesik az üzemi bizottság terve, nem lesz kinevezett tag, továbbra is választják a főpolgármestert, tizedére szállítják le a bizottságok számát, egyenrangúak lesznek a tanácsnokok és az elöljárók, akiket egymás helyére át lehet helyezni, nem lesz kistanács, hanem intéző-tanács

Scitovszky Béla belügyminiszter szombaton délelőtt tartotta az utolsó tanácskozást a fővárosi törvény reformjának az előkészítése ügyében. Ezen a tanácskozáson is csak a *Kereszténypárt* és az *Egységes Községi Polgári Párt* vezetői vettek részt, a szociáldemokraták ezuttal is távoltartották magukat. A szombati értekezleten összegezték az eddigi tanácskozások eredményét, megtörténtek az utolsó simítások és döntést hoztak az eddig függőben hagyott kérdésben: *az üzemi bizottság megszervezése* dolgában is. Kezdetben a belügyminiszter úgy tervezte, hogy a fővárosi üzemek központi vezetése, az üzletviteli elvek megállapítása, a jövedelmezőség fokozása és a jövedelem hovafordítása, szóval az összes üzemi problémák közös megoldásának irányítására külön bizottságot, úgynevezett üzemi bizottságot kell szervezni. Az eredeti elgondolás szerint az üzemi bizottság tagjainak a fele választott bizottsági tagokból állott volna, a bizottság tagjainak másik része viszont a hivatalból kiküldött és szakértő tagokból rekrutálódott volna. A pártok azt kívánták, hogy a választott tagok legalább kétharmad többséget kapjanak ebben a bizottságban. Hosszas vita után

teljesen elejtették az üzemi bizottság megszervezésének tervét, úgyhogy az üzemek vezetése és irányítása a jövőben is úgy történik, mint eddig.

Beszéltünk egyébként

Scitovszky Béla dr. belügyminiszterrel

is, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— *A tanácskozásokat a pártok vezetőivel befejeztem.* Ezen a héten

végleges formába öntöm a fővárosi reformról szóló törvényjavaslatomat. A végleges megszövegezés után a javaslat minisztertanács elé kerül. Úgy gondolom, hogy a jövő hét folyamán a javaslatot már beterjeszthetem a képviselőház elé, és még karácsony előtt a reform tető alá is kerülhet.

Teljesen beavatott kormánykörökből szerzett értesülésünk szerint *a fővárosi reform sorsa most már biztosítva van.*

A többségi pártok minden lényeges elvi kérdésben megegyeztek a belügyminiszterrel,

úgy hogy a fővárosi reform a képviselőházban *már csak legfeljebb az ellenzéki oldalon fog nagyobb vitát provokálni.* A vita elsekélyesítésére azonban erről az oldalról sem számítanak: *a szocialista képviselők ugyanis elvi deklarációval fogják álláspontjukat a reformmal szemben leszögezni.*

A reform fontosabb rendelkezéseit a

legilletékesebb helyen

a következőkben ismertették a *Fővárosi Hirlap* munkatársával:

Megnövekszik a főváros területe és a közigazgatási kerületek száma néggyel emelkedik

Talán legkevésbé jelentős, de minden esetre nagyon érdekes intézkedése lesz az új törvényjavaslatnak az, amely szerint *Budapest területe megnövekszik,* mert *a fővároshoz csatolják a csepeli kikötő területét, továbbá Budakeszi és Budaörs határának egy részét.*

A nagy reformmal kapcsolatban megvalósul végre Budapest aránytalan kerületi beosztásának a régen kivánt korrekciója is. Az új törvény szerint *a budai oldal is és a pesti oldal is két-két új kerületet kap,* vagyis *Budapest székesfőváros területe a jövőben tíz helyett tizennégy közigazgatási kerületre oszlik.* A budai oldalon az eddig való I. kerületből csak a Vár és Tabán marad I. kerület, míg a Krisztinavárosból és a hegyvidékből lesz az egyik új, Kelenföld-Lágymányosból pedig a másik új közigazgatási kerület. A pesti oldalon levágják az V., VI. és VII. kerület külső részét és az így nyert területből *két új kerület alakul.* Ezek közül az új kerületek közül az egyikben az Angyalföld és a Lőportári dülő foglalatik, a másik pedig Zuglóból, Herminamezőből és Törökőrből alakul.

Itt említjük meg azt is, hogy Budapest zászlószínei és címere is megváltozik. A zászlón a piros-sárga-kék színben, minthogy az tulajdonképen román nemzetiszín, a *kék* ezentúl *zöldre* változik. A címerben az a változás, hogy ezentúl a budai Vár zöld mezőben ül.

Kibővül a főpolgármester felügyeleti és ellenőrzési hatásköre

Azok a változások, amelyeket az eredeti törvényjavaslaton a *Scitovszky* Béla belügyminiszternél tartott konferenciák eszközöltek, *rendkívüli mértékben megvédik a főváros autonómiáját.* Ezek között kell elsősorban említeni azt, hogy az eredeti tervezet szerint a főpolgármester a jövőben *kinevezés útján* kapta volna megbizatását. A konferencia meggyőző érvei alapján a belügyminiszter ezt az intézkedést megváltoztatta és így *a főpolgármestert ezentúl is a kormányzó által történt hármas jelölés alapján a törvényhatósági bizottság választja* és pedig öt esztendőre.

A főpolgármester hatásköre, különösen ott, ahol a kormány nevében az ellenőrzést és a felügyeleti jogot gyakorolja, *igen erőteljesen kibővül.* Ennek első biztosítéka az, hogy *a főpolgármester elnököl a jövőben az eddigi tanácsülés helyét elfoglaló intéző-tanácsban* és a tagok negyedrészét is ő nevezi ki. Ugyancsak elnöke a főpolgármester a kijelölőbizottságnak, amelynek két tagját, tehát a tagok harmadrészét ő nevezi ki.

Ezenkívül, mint említettük, számos biztosítéka van annak, hogy a főpolgármester, mint a kormány megbizottja, a legszélesebbkörű felügyeleti, ellenőrzési jogot gyakorolhassa. *A főpolgármester nevezi ki az összes orvosokat és éppen ellenőrzési joga kiszélesbítése, teljesebbé tétele érdekében a számvevőség teljes személyzetét is.* Ennek a célnak az érdekét szolgálja az a körülmény is, hogy a jövőben *a főszámvevőt a belügyminiszter nevezi ki.*

A közgyülés csak hét főtisztviselőt választ

A tisztviselők a jövőben megmenekülnek attól a régen illuzóriussá vált rendszertől, hogy újból és újból a közgyűlési választás elé kerüljenek, a pártoknál kelljen kilinceselniök, korteskedniök és egzisztenciájukért állandóan reszketniök. Az új fővárosi törvény böles intézkedése lesz, amit a felelősség elvének új szabályozása tesz lehetővé, hogy *a közgyülés a jövőben csak hét főtisztviselőt választ és pedig: a főpolgármestert, a polgármestert, a három alpolgármestert, a tiszti főügyészt és az árvaszéki elnököt.*

A polgármester választása öt évre szól.

A jogi és műszaki közigazgatási személyzetet, továbbá a nagyobb állású egyéb tisztviselőket az intézőtanács választja, amelyről később emlékezünk meg.

A *főpolgármester* nevezi ki a *számvevőség teljes személyzetét és az egész orvosi kart.*

Polgármesteri kinevezés alá esnek: *az összes ideiglenes, vagy havidijas tisztviselők, az adószámviteli és a nem közigazgatási szakon működő valamennyi alkalmazott, a segéd- és kezelőszemélyzet és az egész altiszti személyzet.* A polgármester hatáskörének igen jelentős kiterjesztése az, hogy a jövőben az illetékes ügyosztály javaslata alapján *a polgármester nevezi ki a főváros tanintézeteinek minden rendfokozatában az összes alkalmazottakat.*

A *plébánosválasztás* a jövőben a *kegyuri bizottság* joga lesz. Ez a kegyuri bizottság a katolikus tagokból alakul.

Kétszáztíz tagja lesz a közgyülésnek

Az eredeti javaslattal szemben a belügyminiszteri konferencia talán a legnagyobb eredményt a közgyűlés összeállítása tekintetében érte el. Az eredeti tervezet szerint a közgyűlésnek száz választott és hetvenhat egyéb tagja lett volna. A módosított javaslat szerint *kétszáztíz tagja lesz a közgyülésnek, amelyből száznegyvenet közvetlenül választ Budapest polgársága,* ezeken kívül hetven olyan tagja lesz a közgyűlésnek, akiket maga *a közgyülés* választ. Elesnek tehát mindazok a rendelkezések amelyek az eredeti javaslatban a nem választott tagok mandátumára vonatkoztak.

A tizennégy közigazgatási kerületre osztott Budapest *kerületenkint tíz-tíz tagot választ* és így lesz a közgyűlésnek száznegyven választott tagja.

A korrigált javaslat szerint a közgyűlésnek *kinevezett tagja nem lesz,* holott a régi tervezetben megállapított hetvenhat tag nagyrészben kinevezés útján jutott volna mandátumhoz. Most *teljesen a közgyülés hatáskörébe tartozik ennek a kategóriának a megválasztása.* Ez azt jelenti, hogy például a mérnöki kamarának a közgyűlésben helyet foglaló tagját *nem a mérnöki kamara, hanem a főváros közgyülése fogja választani.* A közgyűlés által, tehát közvetett úton választott bizottsági tagok közül az örökös tagok számát, valamint a kamarák tagjaiból választandó érdekképviseleti tagok számát is csökkenti az új javaslat. A tíz állami főtisztviselő, mint eddig, a jövőben is helyet foglal a közgyűlésben. A szavazattal rendelkező fővárosi tisztviselők száma a jövőben szintén csökken.

A húsztagú intéző-tanács és a tizenkét bizottság

Sokat emlegették a fővárosi reform előkészítése idején azt a tervet, hogy a tanács helyét az úgynevezett *kis-közgyülés* foglalja el. A mostani tárgyalások során elejtették a *kis-közgyülés* tervét és helyette a parlament elé kerülő törvényjavaslat húsz tagból álló *intéző-tanácsot* kreál. *Ez a szerv átveszi a főváros tanácsának eddig való teljes hatáskörét, amely hatáskör kibővül azokkal a kisebb ügyekkel, amelyek eddig fölöslegesen a közgyülés idejét fecsérelték.*

Az intéző-tanács elnöke a főpolgármester, húsz tagja közül pedig negyedrészben úgy kap mandátumot, hogy a főpolgármester nevezi ki, a többit pedig a közgyülés választja. Ezeken kívül tagja az intéző-bizottságnak a polgármester és a három alpol-

gármester. Az intéző-tanács tagjai nem kapnak fizetést, de kaphatnak jelenléti díjat.

Ezzel *az eddigi hivatalnok-tanács meg is szűnik*, a tanácsnokok hatásköre megcsappan és inkább a referens szerepe jut nekik az egyes bizottságokban. Ezzel szemben több időt szentelhetnek szorosan vett munkájuknak. Ugyanesak az adminisztráció javítását célozza az új javaslatnak az a nagyon fontos intézkedése, hogy *egy státusba helyezi a tanácsnokot és a kerületi előljárót. Az intéző-tanács által megválasztott főtisztviselő tehát a polgármester rendelkezése szerint kap megbizatást, vagy valamelyik tanácsi ügyosztály vezetésére, vagy valamely kerületi előljáróság élére.* A polgármesternek viszont megmarad továbbra is az a diszkrecionális joga, hogy az ügyosztályvezetőket föleserélheti, de kibővül ez azzal, hogy egyik vagy másik tanácsnokot valamelyik kerület élére helyezze, vagy egy kerületi előljárót bízhat meg valamelyik tanácsi ügyosztály vezetésével.

Megszűnik — és ezzel ismét javul a közigazgatás — az eddig szörnyen túltengő *bizottsági rendszer.* A multban nem kevesebb, mint százharminckét bizottságot választott a közgyűlés, amelyek közül egész csomót talán sohasem hívtak össze, amelyeket pedig mégis összehívtak, azokon a bizottsági tagok nem igen jelentek meg. *Az eddigi százharminckét bizottság helyett az új törvény mindössze tizenkét bizottságot állapit meg* olyan formában, hogy minden egyes ügyosztály mellett, vagy fölött egy-egy bizottság fog működni. *A bizottság elnöke is választott tag lesz* és nem, mint a multban, az ügyosztályvezető tanácsnok. *Egy-egy bizottság tagjainak a száma legfeljebb tizenöt lehet.*

A kerületi választmány és a kijelölő bizottság

Eddig igen szánalmas szerep jutott *a kerületi választmányoknak*, a jövőben azonban az új fővárosi törvény a kerületi választmányok működése révén az adminisztráció bizonyos fokú decentralizálását fogja elérni. Ennek eszköze az lesz, hogy *az új törvény a kerületi választmányok hatáskörét, a kerületi ügyek minden ágát illetően erősen kibővíti.* A kerületi választmányt különben éppen úgy választják majd, mint a törvényhatósági bizottságot és az egyes kerületek kerületi választmánya tíz-tíz tagból fog állani.

A *kijelölő bizottság* elnöke a főpolgármester lesz, aki a bizottságnak két tagját nevezi ki. Ugyancsak két tagot nevez ki a polgármester, kettőt pedig a közgyűlés választ.

Megszűnik a közgyűlési szalmacséplés

A közgyűlés szólásszabadságát természetesen a legteljesebb mértékben biztosítja az új javaslat, de *véget vet az üres szalmacséplésnek*, mert például a költségvetés tárgyalására a javaslat háromnapos általános és négynapos részletes vitát állapít meg, egy napot pedig az üzemi vita céljára engedélyez. *Nyolc nap alatt le kell tárgyalni tehát a költségvetést*, ez idő alatt azonban egyéb tárgy a közgyűlés napirendjére nem kerülhet.

A közgyűlés rendjének biztosítására is lesznek garanciák az új törvényben. *Széksértés esetén ugyanis a büntetések között pénzbirság, kitiltás, sőt mandátumvesztés is szerepel.*

TÍZMILLIÓ PENGŐT FORDÍTHAT
tavasszal fölöslegeiből építkezésre a Társadalombiztosító

Vass József népjóléti miniszter kijelenti, hogy csak az O. T. I. autonomikus szerveivel együtt dönt ebben a kérdésben

Nemcsak a szociálpolitikusokat, hanem a főváros és a kormányzat illetékes tényezőit is élénken foglalkoztatja a budapesti *lakásprobléma.* Bár kétségtelenül megállapítható, hogy *a lakásinség lényegesen enyhült a fővárosban, illetékes helyen mégsem zárkóznak el a lakásépítési akciók folytatásának a szükségessége elől.* Főként *Vass* József népjóléti miniszter számol ezzel a kérdéssel és

az Országos Társadalombiztosító Intézetnek rendelkezésre álló tőkefeleslegeiből óhajt a legközelebbi jövőben építkezni,

annál is inkább, mert erre őt törvényes rendelkezés kötelezi. Egyes hirek szerint különböző pénzintézetek értesülvén a népjóléti miniszter szándékáról, beadvánnyal fordultak hozzá és felajánlották szolgálataikat. Ebben az ügyben beszéltünk *Vass* József népjóléti miniszterrel, akit megkérdeztünk arról, hogy valóban már a legközelebbi jövőben építkezéseket óhajt-e eszközölni az Országos Társadalombiztosító Intézet tőkéjéből.

Vass József dr. népjóléti miniszter

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Különböző ajánlatok érkeztek a népjóléti minisztériumhoz a lakásépítkezési tevékenység előmozdítása, továbbá különböző munkástelepek és lakótelepek megépítése tárgyában. Az 1928. évi XL. t.-c. előírja, hogy úgy az Országos Társadalombiztosító Intézet, mint a Magánalkalmazottak Biztosító Intézetének a tagjai által fizetett összegeknek és rokkantsági járulékoknak a 30%-át tisztviselő-, munkás- és családiházak építésére kell fordítani. Én azonban

ebben a kérdésben nem óhajtok magam dönteni. Mindaddig, amíg az Országos Társadalombiztosító Intézet önkormányzata össze nem ül, ezzel a kérdéssel nem óhajtok foglalkozni.

A népjóléti miniszter nyilatkozata tehát azt jelenti, hogy *az Országos Társadalombiztosító Intézet autonomikus szervei fognak majd állástfoglalni a budapesti és pestkörnyéki lakótelepek építéséről.* A legilletékesebb helyen úgy informálták a *Fővárosi Hirlap* munkatársát, hogy *ez a kérdés csak februárra érik meg döntésre.* Előbb ugyanis le kell zajlaniok a Magánalkalmazottak Biztosító Intézeténél az autonomikus választásoknak, amelyeket december 15-ére írnak ki. Ha majd a Magánalkalmazottak Biztosító Intézetének a közgyűlése kiküldi a maga tagjait az OTI közgyűlésébe, akkor összehívják majd és pedig előreláthatóan február közepetáján az OTI önkormányzati testületét és megválasztják a törvény által előírt önkormányzati szerveket, az igazgatóságot, az elnökséget és a különböző bizottságokat. Csak

ezekben a szervekben történhetik majd állásfogalás arról, hogy az Országos Társadalombiztosító Intézet rendelkezésére álló tőkefeleslegekből milyen építkezéseket akarnak megindítani.

Illetékes helyről származik az az értesülésünk is, hogy *10 millió pengőre tehető az az összeg, amit az Országos Társadalombiztosító Intézet a jövő évben lakásépítési célokra fordíthat.* Ennyit tesz ki ugyanis a munkaadó és munkavállaló tagok által fizetett összegnek és a rokkantsági járulékoknak a 30%-a.

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 865—28.

Kávéházi, intézeti és tömegélelmezési konyhaberendezések
MAYER HERMANN és HIRSCHLER
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 48. SZÁM.
ELSŐRENDŰ HŰTŐGÉP
KÉPVISELET: ESCHER-WYSS & Co.
ZÜRICH-LONDON

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel. Aut: 377-15
Alapítva 1790-ben
Budapest, IV, Aranykéz ucca 6

SCHWARCZ JÓZSEF tömetkezési, nemzeti zsinór és butorpaszomány-gyára
Budapest, IX, Köztelek-u. 2. — Telefon: Aut. 857—41
Folyószámla a Kereskedelmi Banknál

MAGYAR ELEKTROMŰVEK
SZENTIRMAY BÉLA
BUDAPEST, VIII., BAROSS UCCA 86.
TELEFON: JÓZSEF 422—87.
Villamos főző-, fűtőkészülékek, porszívó-, padlófényesítő- és kézszárítógépek gyára

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.
KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám
Telefon: Lipót 981-25

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65.
Dr. KOLLÁR
FEDÉLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR
BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u 11. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen.

Dr. HELVEY TIVADAR
VEGYÉSZETI GYÁRA, BUDAPEST
Asphaltozás. Tetőfedés. Szigetelés
TELEFON: AUTOMATA 272—75. SZÁM
Iroda: VI, Eötvös ucca 21. ● Gyár: IX, Soroksári-út 106.

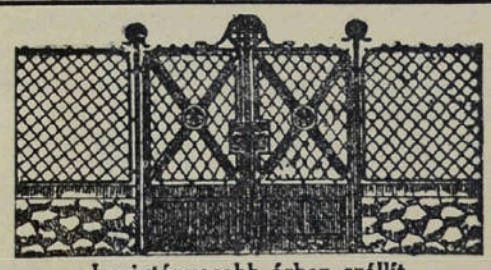
Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapittatott 1876. Telefon: Aut. 826-85.

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. ing. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 804-48.

FORT OSZKÁR és TÁRSA
műszaki iroda és vállalat
Budapest, IX., Angyal ucca 33
Tel.: J. 303-35
Központi fűtés, vízvezeték stb. berendezések részére

STOBBE KÁLMÁN
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 9.
TELEFON: 975—93

Kisvasutak ● Emelődaruk
Sodronykötélpályák
Modern szállitóberendezések
*
Roessemann és Kühnemann - Epp és Fekete
Egyesült Gépgyárak R. T.
Budapest, III., Római fürdő
Városi eladási iroda: VI., Berlini tér 2. sz.
*
Harmatta-féle vashordók, tartányok, csövek és oxigén

KEMÉNY SÁNDOR
OKL. MÉRNÖK-ÉPITŐMESTER
IRODA: PANNONIA UCCA 18. SZÁM
Telefón: L 904-24

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. MOK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Csak BRÁZAY pipereszappant használjon!

Rövidesen megépül az óbudai és a Boráros téri híd, amelyik közül az egyik földalatti lesz

„Mi nemcsak konkurrálunk más városok olcsó tarifáival, hanem még további engedményeket is teszünk" — Az egységes villamostarifa és az autobuszra való átszállás — A pénzügyi kormányzat nem ellenzi az üzemi kölcsön felvételét

KOZMA JENŐ dr. kritikája a közgyűlés költségvetési vitájáról

A főváros törvényhatósági bizottsága megszavazta a jövő évi költségvetést. A vita meglepetésszerűen rövid volt, minek magyarázatát a folytatólagos ülésezésben kell keresni. Délelőttönként 8—10 ember hallgatta a szónokokat, akiknek ilyen körülmények között nem sok kedvük volt részletekbe bocsátkozni. A vita különösebb újdonságokat nem termelt. A felszólalók legnagyobbrészben megmaradtak a költségvetés szerény keretei között. Sokan emlegették, hogy ez az utolsó alkalom költségvetési felszólalásra és alighanem igazuk is lesz ezeknek a jósoknak: a törvényhatósági bizottság igen sok tagja valóban hattyúdalát zengte el.

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, akivel a költségvetési vitáról hosszabb beszélgetést folytattunk, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Nem kétséges, hogy sok rezignált megállapításnak, amely „hattyúdalról" szól, meg van az alapja. A legközelebbi választáson ugyanis

egyének nem érvényesülhetnek másként, mint valamelyik nagy párt kebelében. Elvi harc lesz az új választás, amelyen csak tömegekkel rendelkező pártoknak lehetnek esélyeik.

Egyéni küzdelemről szó sem lehet és így azok, akik önmagukkal kapcsolatosan hattyúdalt emlegettek, *kitűnő jósoknak fognak bizonyulni.*

— Ami a költségvetési vita anyagát illeti, meg lehet állapítani, hogy *sok józan kívánság hangzott el.* Sajnos, a főváros jelenlegi költségvetési helyzetében a teljesítőképesség rendkívül szerény keretek között mozog. *Nincs más kivezető út, mint a főváros bevételeinek a fokozása, anélkül azonban, hogy újabb terheket raknánk az adófizető polgárságra.* Ha az egyik oldalon meg lehet állapítani, hogy demagógikus követelések nem hangzottak el a költségvetési vitában, a másik oldalon viszont azt a megállapítást tehetjük, hogy a felsorakoztatott és többé-kevésbé jogosaknak nevezhető kívánságok teljesítésére úgyszólván semmi pozitiv fedezetet meg nem jelöltek. Ez a körülmény azt bizonyítja, hogy

a jelenlegi viszonyok között más költségvetést, mint amilyen elénk került, készíteni nem lehetett.

A tanulság ebből az, hogy a főváros törvényhatósági bizottsága a jövőben nem engedheti meg az ilyen befejezett tények ráerőszakolását. Évek óta tapasztaljuk, hogy a főváros tanácsa a költségvetés elkészítésével fait accompli elé állítja az autonómiát, mert arra kényszerít bennünket, hogy lényegesebb változtatások nélkül a tervezetet átengedjük. A magam részéről tehát már most szükségesnek tartom hangsúlyozni, hogy

jövőre a költségvetés elkészítését garanciákhoz kell kötni.

Főként azt *követelem, hogy a tanácsi tervezet elkészítése előtt meghallgassanak bennünket,* hogy az összeállítás munkájánál elveinket érvényesítsék. Ezért mondottam költségvetési beszédemben, hogy nem az előttem fekvő költségvetésről beszélek, hanem arról, amit jövőre kell elkészíteni. A tanácsnak meg kell fogadnia a mi tanácsainkat, mert csak ezen az alapon készülhet reális költségvetés. A megoldásnak az útja tehát az, hogy a tanács már januárban kezdje meg irányelveink alapján a költségvetés kimunkálását és a nyár elején kérdezze meg az autonómikus pártok vezetőinek a véleményét. Így képzeltük el a dolgot az idén is, amikor kiküldtük a hatos üzemi bizottságot, kifejezetten azzal a céllal, hogy vizsgálja meg az üzemek teljesítőképességét és jövedelmezőségének a fokozása tekintetében az összes lehetőségeket. Ez a bizottság lelkiismeretesen dolgozott, de jelentése még most sincs a kezeink között és innen magyarázható, hogy az üzemi politika megállapítása tekintetében zavarok mutatkoznak. Nem kétséges, hogy

az üzemeknek bizonyos koncessziókat kell tenniök a közönség számára, viszont azonban az üzemi árakat nem szabad annyira lenyomni, hogy ezzel az üzemeknek a főváros háztartásához való hozzájárulását lehetetlenné tegyük.

A fővárosi üzemek árai a legolcsóbbak az egész világon. *Mi nemcsak konkurrálunk más városok olcsó tarifáival, hanem még további engedményeket is teszünk.* A jelenlegi nehéz gazdasági viszonyok között reálpolitikus nem helyezkedhetik más álláspontra, mint *a polgárságra nehezedő terhek fokozatos csökkentésének a követelésére és kiharcolására.* Ez pedig másként nem történhetik, mint *az üzemek hozzájárulásának az emelésével.*

Érdeklődtünk azirányt is, hogy mi a véleménye *Kozma* Jenőnek a közgyűlési vitában *az állások túlhalmozásával* szemben felhozott érvekről. A következő választ kaptuk:

— Teljes mértékben osztom azt a felfogást, hogy a jelenlegi szűkös viszonyok között

gátat kell vetni a nagyjövedelmű állások kumulálása ellen. Ha valakinek olyan nagy nyugdíja van, hogy abból magát és családját el tudja tartani, akkor semmiesetre sem szabad neki magas jövedelmű állást juttatni.

A jövőben *ezt az elvet feltétlenül érvényesíteni fogjuk.*

Szóbahoztuk azokat a hireket, amelyek szerint a kereskedelmi miniszter tízmillió dolláros *kölcsönajánlatot kapott volna a budai hidak megépítésének céljaira. Kozma* Jenő dr. ezeket mondotta:

— A kereskedelmi minisztérium *komolyan foglalkozik a dunai hidak megépítését célzó munkálatok előkészítésével.* A kereskedelmi minisztériumot a dunai hidak megépítésének sürgősségén kívül *a munkanélküliség csökkentésének a vágya is vezérli. Arról azonban nem tudok, hogy idegen pénzt akarna a kormány erre a célra igénybevenni.* Úgy tudom, hogy a *momentán szükséges összeg rendelkezésre áll,* mert egyelőre csupán a szerkezeti és vasmunkák elkészítéséről van szó. Mindez magyar anyagból készül, magyar munkások foglalkoztatása mellett. A főváros közönsége csak a legnagyobb örömmel fogadhatja azt a bejelentésemet, amelyet illetékes helyről szerzett információk alapján teszek, hogy tudniillik

mind a két Dunahíd, úgy az óbudai, mint a Boráros téri, most már egészen rövid idő alatt elkészül. Nem lehetetlen, hogy az egyik híd földalatti, illetve híd helyett vízalatti alagút lesz.

amit megindokol az a tény, hogy *kevesebb költségbe kerül, mint a vízfölötti.*

A beszélgetés során felvetettük az *egységes villamostarifa* bevezetésének a problémáját. A következő választ kaptuk:

— A magam részéről *szorgalmazom az egységes villamostarifa bevezetését.* Egyelőre azért késik a döntés, mert még nem készültek el a számítások, amelyek alapján megnyugvással hozhatnánk határozatot. Nekem az a meggyőződésem, hogy

az egységes villamostarifa bevezetése nem fogja csökkenteni a bevételt, mert emelkedni fog az utasoknak a száma.

Itt azonban felvetek egy ötletet és pedig azt, hogy *meg kell teremteni az átszállási lehetőséget a villamos és az autobusz között.* Azt az érvet, hogy az autobuszon jóval kevesebb a férőhely, mint a villamoson és így az átszállás egyszerre állandósítaná a túlzsúfoltságot az autobuszkocsikon, *ki lehet küszöbölni az autobuszkocsik számának a szaporításával, vagyis a járatok megsürűsítésével.* Az autobusz a főváros belső területének a forgalmát van hivatva lebonyolítani, én tehát a jövőben olyanirányú fejlesztést fogok sürgetni az autobuszüzemnél, hogy

ne új vonalakat állítsunk be, hanem a meglevőket sűrűsítsük. A száz új autóbuszkocsit is, amit jövőre feltétlenül meg kell rendelnünk, szintén a sűrűsítés céljaira kell felhasználnunk.

Idekapcsolódik egyébként a közlekedési vállalatok *egységesítésének* a problémája is. Az egységesítésnek én voltam legelső harcosa, sőt magát az ötletet is én vetettem fel. Később, — bevallom — én voltam leghevesebb ellenzője. *Ennek az oka a BSzKRT körül támadt bonyodalom volt. Ha a BSzKRT-nál új éra indul meg, ismét erélyes támogatója leszek az egységesítési akciónak.*

Kozma Jenő végül elmondotta még a *Fővárosi Hirlap* munkatársának, hogy a pénzügyminiszterrel az új kétmillió dolláros jelzálogkölcsön felvétele ügyében folytatott tanácskozás — amelyről a *Fővárosi Hirlap* multheti számában már említést tettünk — *eredményesen fejeződött be.*

A pénzügyi kormányzatnál nem támasztanak nehézségeket az üzemi kölcsön felvételével szemben sem,

de szükségesnek tartják, hogy a főváros a kölcsön felvételével *egyelőre várjon, amíg kedvezőbb hitelviszonyok alakulnak ki.*

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

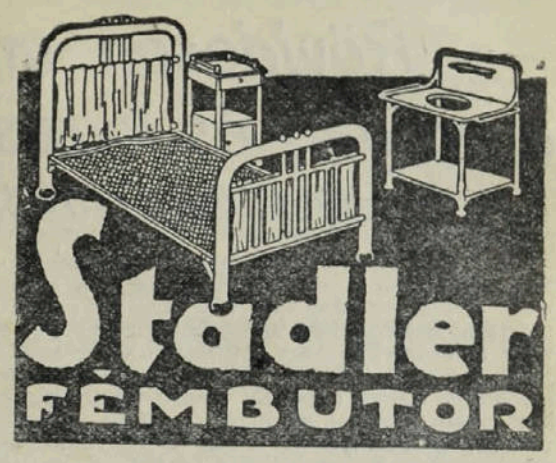

Eladási osztály: VI, Teréz körút 43. szám

OBERMANN L. FÉMÁRU IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., SZIGETVÁRI UCCA 6.
TELEFON: J. 348-53. ALAPÍTVA: 1887
KITÜNTETVE: WELS 1888, BUDAPEST 1896, 1906, 1928.
Üzemi konyhák felszerelései.
Sütőformák, fém- és bádogáruk, kávégépek gyártása.

Thiergärtner és Stöhr rt.
egészségügyi és fűtőberendezések gyártása és felszerelése
Budapest, I. ker., Budafoki-út 9-11.
Telefon: József 363-51. • Telefon: József 363-51.

Ülőbutor-állványt készít SINKÓ TELEFON: JÓZSEF 425—40
BUDAPEST, VII., GRASSALKOVICH U. 21. SAJÁT HÁZ.

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapíttatott: 1896. A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., LAJOS U. 92, IV. EMELET.
TELEFON: AUTOMATA 623—78. SZ.

TELEFON: JÓZSEF 424-80 STRASSER CIÁNOZ, TAKARÍT TELEFON: JÓZSEF 424-80

Rövidesen megreformálják a polgári és kereskedelmi iskolákat,

amelyek elmaradtak a gyakorlati élettől

Sok szó esett mostanában az elavult iskolai tantervek reformjának sürgős szükségességéről. Különösen azokban az iskolákban vált kirivóvá a fővárosban a tantervek tarthatatlansága, amelyeknek az volna a rendeltetése, hogy a praktikus életre neveljenek. Nemrégiben közölte feltünést keltő cikkében a *Fővárosi Hirlap* a polgári iskolák tananyagának komikumait, közben a pénzügyi bizottság költségvetési vitája alatt *Becsey* Antal, *Éber* Antal és mások tették szóvá ismételten a kérdést. A revizió kérdése most már állandóan szőnyegen is marad. A kereskedelmi és polgári iskolai szakoktatás reformja ügyében *Purébl* Győző dr., a székesfőváros tanügyi tanácsnoka a mult héten már ankétet is hívott össze, amelyre hivatalosak voltak a pedagógia, a közgazdaság, az ipar, a kereskedelem reprezentánsai mellett a *Kereskedelmi Akadémia* és a kereskedelmi iskolák igazgatói is. A nagyszabású értekezleten elhangzottak

sokkal közelebb vitték a kérdést a megvalósuláshoz, mint általában remélni lehetett volna.

Nagyban hozzájárult a helyzet tisztázásához *Purébl* tanácsnok nagyszabású expozéja is, amelyben a főváros szándékait és messzeható terveit ismertette a szükséges reform érdekében. A tanácskozás során beszámolt *Purébl* tanácsnok az elemi iskola s ezzel kapcsolatban a *polgári iskolai tanítás szőnyegre kerülő reformjairól is.* A *Fővárosi Hirlap* munkatársa felkereste

Purébl Győző dr. tanácsnokot,

aki a tervezett reformokról a következőket mondotta el:

— *Az elemi iskolák ügye, mint tudjuk, reform alatt áll.* Amennyiben 1931-ig remélhetően általánosan kötelezővé válik a nyolcosztályos elemi iskola, úgy, *akkorra*

a polgári iskolai tantervet is lényegesen módosítani kell.

A polgári iskolai tantervet revizió alá kell venni, annál is inkább, mert a polgári iskolák nagy tananyagában a praktikus életnek megfelelő tudnivalók kevésbé vannak alkalmazva és *sok a felesleges tananyag is.*

— Az első kereskedelmi iskolai tanterv 1895-ből származik. A kereskedelmi oktatás sokáig nem volt egységes, hanem más és más iskolákban különböző tantervek szerint oktattak. Huszonöt esztendeig tartott ez a vajudás, míg 1920-ban megörtént a revizió. Később, 1927-ben ezt a tantervet is újabb revizió alá vették, amely most lépett életbe az iskolák harmadik évfolyamában. Ezt a tantervet a kereskedelmi és kultuszminisztériumok egyöntetűen állították össze, az *Országos Ipari és Kereskedelmi Oktatási Tanács* meghallgatása után. Hajlandó vagyok koncedélni, hogy még ez a rendszer sem teljesen ideális, elismerem azt is, hogy

a gyakorlati iskolákban több szabadságot kell adni a helyi gazdasági érdekeknek és kívánalmaknak.

Például lehetne bizonyos tantárgyakat a főváros iskoláiban másképp tanítani, mint a vidéki iskolákban, szintén a helyi viszonyoknak megfelelően.

— Kifogásolták például, hogy a gépírás nem kötelező tantárgy. Erre megjegyzem, hogy a főváros már igyekezett a gyorsírást és gépírást rendes tárgyul beállítani, elegendő írógépet bocsátott az iskolák rendelkezésére, sőt a Vas uccai iskolában külön írógépműhelyt is rendezett be.

— Kifogásolták, hogy kevés heti órán tanítják a magyar fogalmazást és irodalmat, s maguk a szaktanárok sem tartják elegendőnek, hogy a negyedik évfolyamban a *„gyakorló iroda"* részére csak heti négy órát vettek fel, mert hiszen ez a tárgy a gyorsírást, gépírást, könyvelést, kereskedelmi levelezést, sőt a kereskedelmi számtant is egyesítette magában. Kifogás, hogy a negyedik évben nem tanítják a politikai számtant.

A kereskedelmi iskolai tanárok maguk kifogásolták, hogy a gyakorlati élettel minden összeköttetést elveszítettek,

mert nem kapnak revizori megbízást, a nagy vállalatok dolgaiba nem tudnak betekintést szerezni, tehát a *szaktárgyakat túlnyomó részben maguk is csak könyvből ismerik.* Kifogásolták a tanárok azt is, hogy *a hazai kereskedelmi vállalatok vezetői nem engedik meg a tanárjelölteknek, hogy ott gyakorlatot folytassanak.* Nem alaptalan az a megállapítás sem, hogy a hazai felső kereskedelmi iskolák inkább közgazdasági, mint kereskedelmi iskolák, *több az elméleti, mint a gyakorlati tanítás.* Ezen úgy lehetne segíteni, hogy

az alsó osztályokban az elméleti ismereteket lehetne szorgalmazni, a két felső osztályban pedig inkább a gyakorlati életre kellene tanítani.

— Tény az is, hogy a kereskedelmi iskola sok olyan anyagot tanít, amelyre *ma már a gyakorlatban nincs szükség,* s bizonyos dolgokat másképp tanít, ahogy ma valóságban alkalmazzák. A könyvelésben például ma Amerika egészen új formákat mutat, a kereskedelmi levelezésben Németország produkál általános reformot. A német gyáripar, a kémia, az áruismeret terén olyan haladást mutat az utolsó tíz évben, amely mögött mi messze visszamaradtunk.

— Rá kell mutatnom arra, hogy a fővárosból nem hiányzik a legjobb igyekezet, hogy ezeket a hiányokat mind pótolja és az iskolákat tökéletesítse. A nyáron mindezek tanulmányozására a főváros külföldi tanulmányútra küldte ki *Raith* professzort, hogy a gépírás, az irodaberendezések és egyéb gyakorlati rendszerek tekintetében gyüjtsön itthon felhasználható tapasztalatokat. Határozott szándéka a fővárosnak, hogy

rövidesen megcsinálja a külön gyakorló iskolát, ezeket a gyakorló irodákat.

— Az a szándékunk, hogy az egyik felsőkereskedelmi iskolában olyan *„mintairodát"* létesítünk, ahol a tanulók mindazt elsajátíthatják, aminek az életben hasznát vehetik. Ez a mintairoda a főváros szaktanárainak vezetése alatt fog állani, ahol a növendékek a hét bizonyos napjain dolgozhatnak, tanulhatnak a tanárok vezetése alatt. A reformmal kapcsolatban végül még csak annyit akarok megemlíteni, hogy amennyiben a nyolcosztályú elemi iskolák rendszere a gyakorlati élet követelményeinek megfelel, a minimális ismeretet pedig az iparostanonciskolák szakmák, vagy egyéb foglalkozási ágak szerint nyujtani tudják, akkor

a polgári iskolai tanítást valahogyan összhangba kellene hozni a kereskedelmi iskolával, amely réven a polgári, mint a kereskedelmi iskola négy alsó osztálya szerepelhetne egységes tanítási elgondolással.

— A polgári iskolák és a kereskedelmi iskolák bejelentett tanítási reformját a főváros lakossága minden bizonnyal nagy örömmel fogja üdvözölni.

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII., József körút 69. Telefonszám: József 373-67
Tervez, berendez, átalakít: központi gőz-, melegvíz- és légfűtéseket, vizvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyu és elektromos világítási telepeket

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 828—20. **gyártmányai**
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk **kedvező fizetési** feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycím: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

Steinhäusl és Kölber
FESTŐK
BUDAPEST, IX., TÜZOLTÓ UCCA 3. TEL: J. 308-24.

KŐBÁNYAI KÁTRÁNY- és ASZFALTIPAR
FRIED és GRUBER okl. mérnökök / X., Gyömrői-út 64 / Tel.: J. 449-44
GYÁRTMÁNYAINK: bőrlemez, szigetelőlemez, aszfalt fedőlemez (szagtalan), facement, klöntő aszfalt, aszfalt coulé
VÁLLALUNK: Tetőfedést minden kivitelben, szigetelési munkákat, víztelenítési munkákat, aszfaltozást

FISCHER HENRIK Telefon: J. 423—03.
épületfakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 5189.

FÉMÁRÚ- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRÚT 35. TELEFON: J. 373—71

STEINER MARK
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

MIKA TIVADAR
RÉZÁRUGYÁRA
BUDAPEST, VII, KAZINCZY UCCA 47
TELEFON: JÓZSEF 428—27

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépítő-vállalkozó.

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

FLIEGL BÉLA bádogosmester
Telefon: J. 435-07 Budapest IX, Liliom ucca 33. Telefon: J. 435-07
Készít épület-, díszműbádogos munkákat és higiénikus fürdőkádakat, légszesz, víz, gőz, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését.

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

NYITRAY JÁNOS
hatóságilag eng. villanyszerelő és mechanikai vállalata
VII., CSÁNYI UCCA 6.

ROCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár RT.
Gyártmányaink:
Gőzgépek, Dieselmótorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser
Cukorgyári berendezések, Vágóhidi berendezések, Hütőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus prések
Barfordet Perkins-féle mótoros utihengerek gyártása
Budapest, I., Budafoki út 70.
Telefon: József 461-51, 461-52, 461-53, 461-54.

WEISZ MIHÁLY
mérnök, épitési vállalkozó, csatorna- és mélyépitő
Balaton ucca 2. Telefon: 257-66

Littke és Tóth
OKLEVELES ÉPITÉSZEK ÉPITŐ IPARI VÁLLALATA
BUDAPEST, IX., Bokréta ucca 12. sz.
TELEFON: JÓZSEF 356-33

Országos épitő r. t.
Budapest, V. Harmincad-u. 3.
Telefon: Aut. 824-05, 824-06.

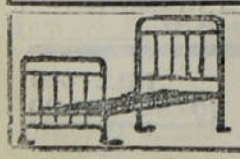
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készitményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

AZ EXPOZÉ

Maga a polgármester mondta, hogy a közgyűlés költségvetési vitájában elmondott beszéde *nem* expozé, mert azt már elmondta a pénzügyi bizottságban. Lényegében ez így is van, de mi mégis inkább ezt a közgyűlésben elmondott igazán kiváló beszédet tekintjük a költségvetés díszes, előkelő és ízletes garnírungjának, az expozénak. Az a beszéd, amelyet a polgármester nevezett expozénak, érthető, világos képét adta egy esztendő költségvetésének, a főváros szándékainak és törekvéseinek, amivel szemben az a beszéd, amelyet mi mondunk expozénak, matematikai pontossággal determinálta Budapest mai helyzetét, becsületes őszinteséggel feltárta a közelmult sáfárkodását és józan kézzel feltárta a jövendő ablakait.

Még csak udvariatlanok sem vagyunk, ha konstatáljuk, hogy *Sipőcz* Jenő polgármesteri pályájában igen tiszteletreméltó haladást állapíthatunk meg. Amikor ez a finom, előkelő lélek az ügyészségi folyosó homályából a polgármesteri szék vakító napfényébe került, az első pillanatokban, igen megérthetően, nem tudta belső értékeit, becses kvalitásait nyilvánosságra hozni. Ma azonban eljutott oda, hogy expozéját Budapest nagy polgármestereinek nagyszabású megnyilatkozásai közé sorozhatjuk. Beszéd, amelyről beszélnek és beszéd, amelyről beszélni kell.

Sipőcz Jenő beszédének talán legérdekesebb és a főváros közönségét hálára kötelező része volt az, amelyben az élénken illusztráló, tökéletes képet adó számokkal állapította meg azt az értéket, amelyet Budapest képvisel a megcsonkított, leszegényedett ország életében. Ezeket az adatokat mindenkinek meg kell ismernie, aki eddig — bár magyarnak vallotta magát — a magyar fővárossal szemben ellenséges indulatot táplált szívében, vagy aki lekicsinyelte a nemzeti munka legtekintélyesebb részét, amely Budapest polgárságának és munkásságának verejtékéből telik ki.

Tudja meg mindenki, hogy Magyarország legnagyobb adófizetőjét, az állam után legnagyobb munkaadóját tisztelet és megbecsülés illeti meg. És ez a város teljesíti, — mai súlyos helyzete mellett is — igen messzemenően teljesíti azokat a kötelességeket, amelyeket említett helyzete ráró. Teljesíti kötelességeit az állammal szemben, amelynek legelső fenntartója, de teljesíti polgáraival szemben is. Az utolsó öt esztendőben hatvanhétmilliót költött Budapest beruházásokra, ma pedig, amikor napi bevételeiből külön kiadásokra nem futja, inkább kölcsönhöz folyamodik, de rendben akarja tartani üzemeit, munkát, keresetet akar biztosítani vállalkozásnak, iparnak, kereskedelemnek, kétkézi munkásoknak.

Tökéletesen igaz a polgármesternek az az álláspontja, hogy azt a várost, amely az ország értékállományában a legsúlyosabb jelentőségű, az államnak szeretettel kell kezelni, meg kell becsülni. A mai kormányrendszer, a kormányban helyet foglaló államférfiak tökéletesen tudatában is vannak ennek, végeszakadatlan volna a sor, amelyben elmondanánk a kormányzatnak Budapestről való gondoskodását. Mégis jól esett hallani azokat a szavakat, amelyekben a polgármester a kormányt arra kérte, hogy olyan gazdasági politikát kövessen, amely a fővárosnak, az ország legnagyobb adófizetőjének további fejlődését lehetővé teszi. Fontos volt ezt éppen ma hangoztatni, mert a gazdasági válság által kétségtelenül nagyon sujtott gazdaközönség olyan hangosan tárta fel bajait, olyan hangosan követelte a segítséget, hogy — ha Budapest polgársága nem nyitja ki a száját — azt lehetett volna hinni, hogy itt csak a gazdaközönségen kell segíteni, Budapest kereskedelme, ipara, egész lakossága tejben és vajban fürdik. Minden tiszteletünk az agráriusoké, Budapest békében, testvéri szeretetben kíván élni a vidékkel, de Budapest polgármesterének joga és kötelessége volt megmondani, hogy mi is szegények vagyunk, nekünk is vannak kívánságaink, nekünk sem szabad semmiben megrövidülnünk. A kellő pillanatban állott fel *Sipőcz* polgármester — és ezért őszinte hála illeti meg — azzal a kívánsággal, hogy *azt a nagy értéket, amelyet a főváros gazdasági téren képvisel, az országnak minden intézkedésénél figyelembe kell venni.*

Annál inkább segíteni kell ezen a városon, annál inkább hóna alá kell nyulni ennek a polgárságnak, mert *Sipőcz* Jenő beszédében legsötétebb árnyékként vonul föl egy riasztó szám, amely szerint Budapesten az évi fejenkénti adó 112.72 pengő. Ez még akkor is kétségbeejtő — mint *Kozma* Jenő mondta a budgetvitában —, ha Kopenhágában ez a fejenkénti adó 222 pengőt is tesz ki. Kétségbeejtő, mert Budapest polgármestere — sajnos — nem tudott arról beszámolni, hogy a mi polgárságunknak kopenhágai jövedelmei is lennének. Pedig *Sipőcz* Jenő is ezt kívánná, meg mi is azt kívánnánk *Sipőcz* Jenőnek, hogy kopenhágai viszonyok között kormányozza városát.

MEGJEGYZÉSEK SZILÁGYI LAJOS VÁROSPOLITIKAI TERVEIRŐL

Irta: PAYR HUGÓ

Mindenekelőtt próbáljuk meg tisztázni és összefoglalni a tényállást.

Már a tavasszal suttogtak *Szilágyi* Lajos akciójáról. Már akkor beszéltek arról, hogy *Szilágyinak* sikerült a kormányt meggyőzni arról, hogy a fővárosban új politikát kell inaugurálnia, mert mai városházi exponensei veszélyeztetik a polgári elemek uralmát.

Megállapítható, hogy e suttogások visszavezethetők ama tárgyalásokra és megbeszélésekre, melyeket *Szilágyi* a legkülönbözőbb pártállású politikusokkal folytatott s amelyek alapján sokan valóban hittek a rendszerváltozásban s várták a nagy meglepetés kipattanását.

A meglepetés aztán ki is pattant, a nyár elején — amennyiben a főváros összes vezetői: *pártvezérek, főpolgármester és polgármester egyaránt és egyszerre utaztak el szabadságra...* Ennek ellenére *Szilágyi* akciója tovább folyt s a nyár folyamán egy céltudatosan irányított sajtókampányból megismertük azt a tervezetet is, amellyel *Szilágyi* a fővárost boldogítani akarta és akarja.

*

Szilágyinak az a terve, hogy a kormány oszlassa fel fővárosi pártját s a keresztény párt és a szocialista párt között elhelyezkedve, alakuljon egy *liberális* blokk, amelyben az összes polgári pártok s a feloszlatott *Egységes Községi Polgári Párt* tagjai tömörülnének. Erről a tervről cikkezett és nyilatkozott azóta ismételten *Szilágyi* s ezt a tervet tette legutóbbi közgyűlési költségvetési beszédének tengelyévé. Hogy eközben jobbra-balra vagdalózott s támadásainak célpontjává ismét az *Egységes Községi Polgári Pártot* tette — abban legfeljebb az a meglepő, hogy *e támadásokat senki sem utasította vissza.*

Mert *Szilágyi* Lajos nem közönséges kvalitású politikus. Legnagyobb ellensége sem tagadhatja meg tőle a politikai rutint, a koncepciót és a szónoki tehetséget. Emellett bátor és elszánt harcos, nagyszerű debatter és mindenekfelett céltudatos és erős akaratú. Ép ezért nem szabad felszólalásait és támadásait negligálni, és ép ezért komolyan kell foglalkozni minden akciójával, még akkor is, ha azok *a legnaivabb és alapvető hibában leledző tervek érdekében történnek is.* Mert *Szilágyi* várospolitikai tervében igen sok a naivitás. Emellett hibás a kiindulási pont. És ebből folyik az is, hogy a támadások, amelyeket terve érdekében volt pártja ellen indít, — *igaztalanok.*

Egészen érthetetlen ugyanis, miért vádolja *Szilágyi* az *Egységes Községi Polgári Pártot* azzal, hogy kalóz-lobogó alatt evez — amikor ő a törvényhatósági bizottság jelenlegi szessziója alatt *kétszer cserélt zászlót* — s egy izben ép az általa támadott párt zászlaja alatt igen hosszú ideig nagyon jól érezte magát... És amikor az *Egységes Községi Polgári Párt* igazán nem játszik kettős játékot, hanem nyiltan hirdeti, hogy a városházán nem csinál országos politikát, *de a főváros érdekében dolgozik azon, hogy a főváros és a kormány közötti viszony barátságos és harmonikus legyen.*

Ám ennél súlyosabb tévedése *Szilágyi* tervezetének lényegében van. *Szilágyi* ugyanis azt hiszi, hogy 140 választott bizottsági tag esetén — az ő elgondolása alapján — a Keresztény Párt 50 mandátumot, a liberális polgári blokk ugyancsak 50 helyet, — míg a szocialisták 40 mandátumot kapnának s így a polgári többség biztosítva volna.

Eltekintve attól, hogy választási eventualitásokról csak százalékokban lehet beszélni s konkrét számokat csak az mondhat, aki a választási technikával és kalkulációkkal nincs tisztában, mondom, ettől egészen eltekintve, *a fenti kalkuláció első pillanatra elárulja az egész terv tarthatatlan voltát.*

Nyilvánvaló ugyanis, hogy még egy életképes liberális blokk is *többször fog balfelé szavazni, mint jobbfelé s félő, hogy hamarosan a szélső baloldal járószalagjára kerülne, ami a polgári uralom megdöltét jelentené.*

Nincs azon semmi szégyelni való, ha egy párt — sőt a kormány is — *a polgári front erősítésére törekszik.* És nem kell szégyelni azt sem, ha a fővárosi politika jövőjét ebből a szemszögből ítéljük meg. A polgári frontot pedig a pártok mai elosztása meg tudja védeni, viszont semmiféle más csoportosulás ezt nem tudja biztosítani. Úgy a liberális blokk, mint a keresztény pártnak egyedüli kormányzópárttá való kialakítása *veszélyeztetné a polgárság befolyását a városházán* s ezért reálpolitikusnak nem lehet célja az erőviszonyokat lényegesen megváltoztatni.

Fejlődése miatt sok támadás érte az *Egységes Községi Polgári Pártot*, de azt még az ellenzéki szónokok is kénytelenek elismerni, hogy *hatása és működése nem volt eredmény nélkül való.* Igy, hogy egyébre ne hivatkozzunk, *Baracs* Marcell mutatott rá arra, hogy *az Egységes Községi Polgári Párt tompította le a Keresztény Községi Párt jobboldali szélsőségeit.* Ezenkívül sok más jelenség is igazolja pártomnak a főváros életében történelmi szerepet betöltő hivatását. Teljesen érthetetlen tehát, hogy miért akarják ezt tőle megtagadni a jövőre nézve?

Azaz hogy nagyon is érthető. Az *Egységes Községi Polgári Párt* az elmult öt esztendő alatt hihetetlen arányokban erősödött hatalomban, tekintélyben és számban. *Ez pedig fáj*, fáj mindazoknak, akik ezáltal gyöngültek *s akik a jövőben további gyengüléstől félnek.* Mert az *Egységes Községi Polgári Párt* tovább fog menni azon az úton, amelyen idáig haladt s amelyen, ha mást nem is ért volna el, mint a világnézeti harcoknak és a gyűlölködésnek a közgyűlési teremből való kiküszöbölését, — *akkor is számot tarthat a polgárság hálájára.*

Ép azért az a terv, hogy a kormány kergesse szét „fővárosi pártját" és változtassa meg a pártviszonyokat, — *élénken emlékeztet a róka és a holló meséjére.* A kormány félti a városházán a polgári frontot és akkor azok, akiknek fáj a mai rezsim, dallamos szónoklatokkal arra akarják rábeszélni, hogy ejtse el azokat az erőket, amelyekre ma támaszkodik. Nem képzelhető azonban kormány, amely ekkorát tévedne és *nem képzelhető párt, amely e tévhitnek felülne.*

Ez természetesen nem jelenti azt, hogy az *Egységes Községi Polgári Párt* mereven elzárkózna más pártokkal való kooperáció elől. *E kooperációnak azonban mindig csak maga a párt lehet a tengelye.*

SPIEGEL ÁRMIN

KÜLÖNLEGES ANGOL ÉS SKÓT GYAPJUSZÖVETEK GYÁRI LERAKATA

● Budapest, IV., Váci ucca 5. sz.
● Bejárat Türr István u. 9. I. em.
● Telefon: Automata 876—14. sz.

KÖZALKALMAZOTTAKNAK KEDVEZMÉNY

Fűtés Víz Gáz Szentgyörgyi és Társa
Telefon: József 8-97 Budapest VIII, Baross-u. 88

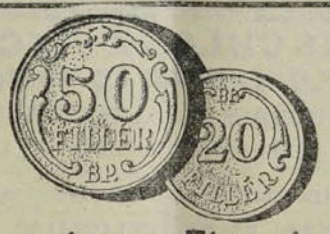

-t fizet egy nagyra és Öné

1 eredeti „Eternola beszélőgép" (új, javított típus)
6 nagy (25 cm) tetszés szerint választható sláger-lemez
és
400 darab elsőrangú acéltű
Megkaphatja szaküzletekben és nálunk
Eternola
IV., Kossuth Lajos ucca 15

Kérjen ingyenes bemutatást!

A fővárosi fogalmazók státusrendezési mozgalma

Megemlékezett már a *Fővárosi Hirlap* a fővárosi fogalmazók státusrendezési mozgalmáról, amelyet azért indítottak, hogy sérelmeik orvoslását kiverekedjék. A napokban memorandumot adtak át a polgármesternek, amelyben rámutattak arra, hogy a főváros szolgálatában levő 51 fogalmazó és 15 segédfogalmazó milyen rossz anyagi helyzetben és az előmenetel minden reménye nélkül teljesíti szolgálatát. A fogalmazók közül egy 21 éve, három 20, négy 19, nyolc 18, tizenegy 17, nyolc 15, tíz 14, a többi hat pedig 13, 12, illetve 10 év óta áll a főváros szolgálatában. Hasonló a helyzet a segédfogalmazóknál is. Rámutattak arra, hogy magasabb állást elérni a jelenlegi létszám mellett alig remélhetnek, hisz a jegyzői kar egészen fiatal emberekből áll. Részletesen kimutatják, hogy mennyivel hátrányosabb helyzetben vannak a jogi képesítési tisztviselők, mint a műszakiak.

A fogalmazók minden reménysége most a belügyminiszterben van, várva, hogy a kormány engedélyezi a fővárosnál a 45 új, ebből tíz jegyzői állás szervezését. A helyzet ugyanis az, hogy a Városházán igen sok olyan természetű ügyet is kezelő hivatalnokok végeznek, amihez jogi képzettség volna szükséges.

*

A FANSz igazgató-tanácsának legközelebbi ülésén *Nyékhegyi* István dr. indítványozni fogja:

1. Hasson oda az igazgatótanács, hogy az *ideiglenes fogalmazókra* vonatkozó készülő szabályrendelet igazságos rangsorozást állapítson meg. 2. Az új szabályrendelet szerint az ideiglenes fogalmazók *fogalmazási hivatalnok* nevet kapnának. Az ideiglenes fogalmazói kar ezt *jogosan tartja degradálásnak.* Indítványozza tehát, hasson oda az elnökség, hogy a tervezett javaslat akként módosíttassék: kapják meg a mostani ideiglenes segédfogalmazók és fogalmazók a segédfogalmazói, illetőleg fogalmazói címet, esetleg a jelleg megadása mellett. 3. Az államnál a közigazgatási és joggyakornokok, akik pedig nem végleges kinevezett alkalmazottak, vasúti félárú menetdíjkedvezményben részesülnek. 1922-ig az ideiglenes székesfővárosi hivatalnokok is megkapták ezt a kedvezményt, amelyet később elvettek az ideiglenesektől, a megyei és községi alkalmazottaktól és felekezeti iskolai tanároktól, tanítóktól stb. Azóta mindenkinek visszaadták a félárú menetdíjkedvezményt, csak a székesfőváros úgynevezett „ideiglenes" tisztviselőinek nem. Indítványozza azért, hogy most, amikor az ideiglenes fogalmazók a készülő szabályrendelet szerint végleges esküt tett tisztviselők lesznek és az új esztendővel amúgy is újabb félárú igazolványok fognak kiadatni, hasson oda az elnökség, hogy a most még ideiglenes fogalmazói kar *megkapja a félárú menetdíj-kedvezményt jelentő állandó vasúti arcképes igazolványt a maga és családja részére,* ha pedig ez nem lehetne kivihető, legalább a beválasztott tisztviselők háztartási alkalmazottait megillető kedvezményt. Ezzel kapcsolatban, de ettől függetlenül indítványozza: hozassék be az államnál, főleg a minisztériumoknál való rendszer alapján a cím és jelleg adományozása, amelyre már van példa a székesfővárosnál és pedig az alpolgármesteri hatáskörrel, címmel és jelleggel felruházott tanácsnoki állás. Ha már nem mehet előre az ideglenes fogalmazó, beválasztott fogalmazó, tanácsjegyző, főjegyző, tanácsnok, adassék meg neki a cím és jelleg, nyugdíjaztatásnál a magasabb cím.

FARKAS LAJOS MÉRNÖK magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó Telefon: J. 396-78
Budapest VII, Kolumbus u. 41

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK
Központi fűtés-, vízvezeték- és csatornázási vállalat
Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

FUCHS G.
Első Magyar Tizedes- és Százados-Hidmérleggyár R.-T.
BUDAPEST
Gyár és iroda: VI., Váci-út 43. Telefon: L. 915—23.
Városi raktár: VII., Károly király-út 1 Telefon: József 429—90.

Révész János
cement-, márványmozaik- és műkőárúgyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, műkő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, ŐSZ UCCA 14.

Mandorff és Társa
Vas, fémlakatos és gépjármű áru munkák üzeme
Budapest VI., Szabolcs ucca 9.
Telefon: Aut. 142—67.

BITUMEN ÚTÉPÍTŐ R. T.
Budapest, IX., Ferenc-körút 46.

TREMMEL TESTVÉREK TELEFON 465—90
bádogos és szerelő, egészségügyi, műszaki berendezési vállalata
BUDAPEST, VIII, BAROSS UCCA 50 SZÁM

Szmatana József
műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Wekerle Sándor-u. 13
TELEFON: 219—52

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Muzeum-körút 41.
TELEFON: AUT. 860-96. □ TELEFON: AUT. 860-96.

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

NEUSCHLOSZ—LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPAR R.T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA
VÁROSI IRODA: IV, PETŐFI SÁNDOR UCCA 9. SZ.
TELEFON: AUT. 890—47.
GYÁRI TELEFON: LÁGYMÁNYOS 582—20, 11—79.
PARKETT- ÉS ÉPÜLETASZTALOS MUNKÁR!

Magyar Vasbeton Építési Vállalat
Kemény és Tisza
Budapest, V., Mária Valéria ucca 19. Telefon: Aut. 825—42.
Mindennemű vasvázas betonmunka, vízmedence, víztorony magas építkezés építése.

BANNER ZOLTAN
okleveles építész és építőmester
BUDAPEST, I., VERPELÉTI-ÚT 10.
Telefon: LÁ. 6-57. Telefon: LÁ. 6-57.

KŐNIG JÓZSEF
OKL. MÉRNÖK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: JÓZSEF 424—69.
Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

Kerti és Farkas hatóságilag eng. villamossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakműhely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 868—17.

Szobafestő, mázoló és ércfényező munkákat kiváló kivitelben készít
SZEGŐ JÓZSEF
Budapest, VII., Kazinczy ucca 20. Telefon: J. 440-60.

KAUTNIK JÓZSEF SZOBRÁSZ-MESTER
ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

TÓTH ISTVÁN Telefonautomata 510—29. szám.
VILLANYSZERELŐ
Budapest, I., Greguss ucca 8. szám

PETRÓCZKY LAJOS TELEFON: Aut. 508-34
BUDAPEST, I., MAROS U. 9
Elvállal: teherfuvarozást, földmunkát, bútorszállítást csukott vagy nyitott kocsikban, helyben és vidéken

REDŐNYÖK Gerő és Győry redőnygyár
Budapest VII, Elemér ucca 31 (a Keleti p. u. mellett)
Telefon: József 314—33. szám

DANUBIA MŰSZAKI VÁLLALAT
IX., Csont ucca 3. Telefon: J. 340-82 J. 322-79
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac valamint makadamutaknak átitató eljárásu és felületi kezelése. — Utak pormentesitése egyidejü konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen kompozicióval

A légzőszervek bántalmainál Asthma Emphisema esetén biztos gyógyulást nyujt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésü inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN, (DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD UCCA 3.
TELEFON: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva

nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készít azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben Malomsoky József asztalosárugyár rt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

KOZAK ANTAL KÁRPITÁROS ÉS LAKATOSMESTER
Budapest VIII, Üllői-út 58, Futó u. sarok (Villamos-megálló)

ÓVÁRY ÉS MAY TELEFON: J. 209—24
építész, építőmester, építési vállalkozók
BUDAPEST, V., SÓLYOM UCCA 22. SZ.

VASSZERKEZETEKET
csak kifogástalan szolíd kivitelben, legolcsóbban
Magyar Waggon- és Gépgyár
részvénytársaság GYŐR.
Budapesti igazgatóság:
V., Deák Ferenc ucca 18. • Telefon: Aut. 818-50

Welvárd és Kutasi
okleveles mérnökök.
Gyárkéményépítés. Kemenceépítés
Kazánbefalazás. Gépalapozás.
Budapest, IV., Muzeum-körút 21.
Telefon: Automata 835—64.

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállít hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

A főváros óriási vagyoni erejét kell szolgálatába állítani annak, hogy a kiskereskedelem és kisipar megfelelő hitelhez jusson

Kozma Jenő dr. nagy beszéde a költségvetési vitában

Mire ezek a sorok megjelennek, már vége felé jár a főváros közgyűlésének nívós költségvetési vitája. Csak elismeréssel írhatunk erről a vitáról, amelynek külön színt és értéket adott a pártvezérek felvonulása. Az általános vitában felszólaltak: *Kozma* Jenő, *Wolff* Károly, *Peyer* Károly, *Pakots* József, *Éber* Antal, *Becsey* Antal, *Baracs* Marcel, *Posta* Sándor, *Körmöczy* Zoltán, *Halasi-Fischer* Ödön, *Zala* Zsigmond, *Sümegi* Vilmos, *Balkányi* Kálmán, *Hann* Arnold, *Vitéz* Aladár, *Magyar* Miklós, *Vörösvári* Miklós, *Rosenák* Miksa, *Auer* Pál, *Elek* Hugó, *Kiss* Menyhért, *Kollmann* Dezső és *Révész* Mihály. Minden párt igyekezett arra, hogy magas színvonalú szónoklattal vonultassa fel vezérszónokát. Emlékezetes marad főként

Kozma Jenő dr.-nak,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökének és vezérszónokának beszéde, amely a költségvetési vitát megnyitotta. Ezt a nagy beszédet szószerint való szövegében mutatjuk be olvasóinknak:

A fürdőváros és az orvosok

— Egy esztendeje mondottam itt a költségvetés általános vitája alkalmával beszédet. Ezt a beszédet ma átolvastam, egyedül és kizárólag azért, hogy megállapítsam, vajjon azok a kívánalmak, amelyeket én akkor előterjesztettem, ebben az esztendőben érvényesültek-e, igen, vagy nem? Hát sajnálattal kell megállapítanom, hogy *a mult esztendei programomban előterjesztettek közül semmi sem létesült.* Nem létesült, nem azért, mintha az autonómia meg nem tett volna mindent, hogy létesüljön, de nem létesült azért, mert úgylátom, a rendszer,

az a rendszer, amit javítani akartunk, nehézkes és ebben a keretben lüktető élet nem is képzelhető el.

— A mult esztendőben voltam bátor javasolni, hogy egy hatos üzemi vizsgáló bizottság küldessék ki, amely arra van hivatva, állapítsa meg, hogy az üzemek milyen tételekkel járulhatnak hozzá egységesen a költségvetéshez. A hatos bizottságot az autonómia kiküldötte, azonban a hatos bizottság munkáját befejezni nem tudta, annak rezüméjét nem ismerjük, ezt a rezümét ebbe a költségvetésbe beilleszteni nem tudjuk, elkéstünk vele, így tehát nem tudjuk ezen bizonyára érdemes munka alapján ezt a költségvetést, amely már akkor, amikor elénk került, amikor a hatos bizottság be sem fejezte munkáját, ki volt nyomtatva, ma itten korrigálni. *Ez a rendszer a hibás tehát.* Én nem az autonómiában keresem a hibát, hanem *keresem abban a nehézkes bürokratizmusban, amely a nyáron elmegy szabadságra.* Az autonómia megtette a magáét, elvégezte kötelességét, de érvényesíteni azokat a javításokat, amelyeket elgondolt, már nem tudta.

Én tehát ezekkel a számadatokkal ma foglalkozni nem kívánok. Én a jövő problémáit nézem és azt, hogy milyen módon lehetne intézményesen alátámasztani a főváros adminisztrációját, a főváros gazdasági helyzetét, a főváros polgárainak gazdasági helyzetét és teljesítő képességét. *(Halljuk! Halljuk!)* Nem lehet elképzelni azt, hogy egyes egyének segítségével a nagy nyomoron, az állástalanságon segíthetnénk. Ez sziszifuszi munka lenne. Amikor 98—100-an pályáznak egy állásra, azt az egy állást csak egy ember kaphatja meg és 97—99 ember nincs ellátva. Nem csak Önök, de mi is tudjuk, hogy

az intézményes segítésnek kell jönnie, amely intézményes segítés a főváros összpolgárságának anyagi erejét és megélhetését támasztja alá.

— Nézzük, mik azok a lehetőségek, amelyek alapján ebben a városban újra lüktető élet, újra munka kezdődhetik, az egyének újra jól megélhetnek. Minden ország, minden város, minden közület kiaknázza a lehetőségekhez képest az ő helyi előnyeit. Így például Karlsbadnak a helyi előnye a gyógyforrás. Karlsbad ezt a gyógyforrást száz százalékig kiaknázta. Kérdem én, *mit tettünk mi, hogy a mi Karlsbadunkat, vagyis a mi gyógyforrásainkat megfelelőleg kiaknázzuk?* A főváros gyógyfürdőiben nagy kincsek birtokában van, amihez igen szerencsésen csatlakozik a főváros nagyvárosi jellege. Nem lehet megengedni, hogy egyes egyének ezeket a kincseket képező melegvizű forrásokat elsorvasszák. *Nem lehet azt megtenni, hogy egyáltalán ne legyen egy koncepció, egy karlsbadi koncepció.* Nincsen egységes, orvosi elgondolás. Ha valaki elmegy Karlsbadba, s megjelenik egy ottani orvos előtt, az megparancsolja neki, hogy ilyen kúrát használjon. Nálunk

az orvosi társadalom teljesen távol áll a fürdőváros problémájától, nem írja elő betegeinek, hogy itt mit csinálhatnak.

Nincsen szervezve tehát az orvosi rendelés. *Hiába jön ide a külföldi.* Itt lát orvosi cégtáblákat s ha bemegy az orvoshoz, egyiknek sem jut eszébe, Budapest valamelyik melegvizét ajánlani reuma, emésztési zavarok, vérkeringési zavarok ellen, hanem *elküldik a betegeket külföldre,* Pöstyénbe, Karlsbadba, Vichybe, holott *itt van Magyarországon, Budapesten a legnagyszerűbb vizű Karlsbad, itt van az idegenforgalomnak a legerősebb eszköze, itt van a lehetősége annak, hogy éppen olyan gazdagok legyünk, mint Karlsbad, ellenben kiengedjük a kezünkből siklani, nem csinálunk fedett sétányokat a betegeknek, nem építünk hegyi utakat és nem adunk lehetőséget az idegennek, hogy itt jól érezze magát.*

— Egy fürdőváros problémája ott kezdődik, hogy magánlakások is rendelkezésre álljanak. Elképzelik Önök, hogy ma Budapesten lenne olyan magánlakás, ahol idegen elhelyezhető lenne, úgy, mint Karlsbadban vagy Svájcban, ahol az emberek panziókból élnek? Nálunk ez el sem képzelhető, mert nincsen ránevelve a közönség, hogy ilyen módon foglalkozzék idegenek elhelyezésével. *Hiába jönnek idegenek addig, amíg ez intézményesen nincsen megalapozva, addig az idegeneket el sem tudják látni, hiszen az idegenforgalomnak első követelménye a befutó utaknak a rendezése.*

— Most megkezdték a befutó utak rendezését, azonban mennyi idő telt el anélkül, hogy ha gondoltunk is volna arra, hogy a Bécsi út s a déli utak megfelelő állapotban tartassanak. Itt tehát egy óriási kereseti lehetőség van, olyan lehetőség, amely az ipart, a kereskedelmet fellendíti. Nekünk csak mintát kell venni és ha ezt a mintát komolyan keresztülvisszük, és a minták alapján komoly rendelkezéseket látunk, akkor legyenek róla meggyőződve, hogy

éppen olyan sok munkaalkalom, kereseti lehetőség fog itt is rendelkezésre állani, mint külföldön, ahová sok-sok milliót viszünk ki minden egyes évben.

(Közbeszólások: *A cseheknek!*) Az a baj, hogy mindig csak szónokolunk és a komoly dolgokat nem fogjuk meg.

A Tabán hivatott a fürdőváros problémáját megoldani

— Én Budában, a természeti kincsektől megáldott Budában látom annak a fürdővárosnak konturjait. Ott van a hosszú évtizedek óta kezünkben lévő Tabán. *Ebben a kérdésben sem történt semmi.* Történtek próbálkozások, hitelkínálások, üzletkötések, azonban egységesen nem fogtuk meg soha a Tabán kérdését. Szeretném látni végre a Tabán parcellázási, rendezési tervét, szeretném látni a közművek létesítésének programját,

szeretném látni végre azt a komoly lépést, amely a Tabán felvirágoztatását van hivatva szolgálni.

— A Tabán évek óta a fővárosé. Az első lépés az, hogy gondoskodjunk az ottlakók kihelyezéséről és akkor már meg fog könnyebbülni a probléma, de ha az a helyzet, hogy az ottlakókat protezsálásra benn hagyják a lakásokban, akkor ne beszéljünk a Tabán kitelepítéséről, ne beszéljünk arról, hogy a Tabánból fürdővárost csináljunk.

A további problémát a polgármester úr érintette, mégpedig a kiállítások kérdését. Méltóztatik tudni, hogy évtizedek óta gondoskodtunk már kiállítási területekről. Ennek dacára az árumintavásár mint nagy propagandaeszköz odaszorul az iparcsarnokba, ahol hely nincs, egymással veszekszenek az érdekeltek, a felek kiszorulnak és botrányos állapot származik. Ehelyett a mi kiállítási területünkre mások kacsintgatnak és mások szeretnék ezt a területet megszerezni. *Méltóztassék tehát a kiállítási területről gondoskodni és a kiállítási területen előkészíteni a kiállítás lehetőségét.*

— A főváros a lakossága terheinek könnyítése érdekében akkor jár el helyesen, amikor bizonyos vonatkozásokban az élelmezés kérdését is a kezébe veszi. Utalok itt arra a két erőteljes lépésre, amelyet már megkezdtünk, mégpedig az egyik a nagy vásár kiépítése, a másik pedig a tétényi sertésvásár megvásárlása. Ez utóbbi lett volna hivatva arra, hogy a főváros szegény néposztályának szükségleteit lehetőleg olcsón kielégítse, azonban nagy sajnálattal azt kell megállapítani, hogy

ez az igen jól elgondolt és nagyon meggondolt vásár egyelőre nem hozta meg azoknak a reményeknek a teljesülését, amelyeket hozzáfűztünk.

(Zaj.) Méltóztatik tudni, úgy képzeltük el és az volt a mi célunk, és azért vettük meg a tétényi házlaló szerelését, hogy *a házlalási hitel Tétényen keresztül kerüljön a gazdákhoz, ilyenmódon kontempláljuk a sertéskivitelt Budapestre,* kontempláljuk a zsír- és szalonnakivitelt Budapestre és ilyenmódon a ki nem vitt húsanyagokban és belsőrészekben itt egy olcsó népélelmezést teremtsünk. Nagy sajnálat-

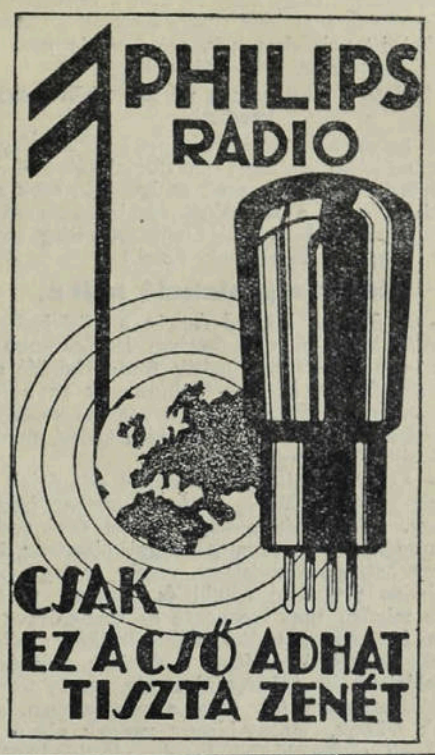

IDEÁLIS OTTHON:
mindenkinek a leghőbb vágya. Ilyet biztosíthat magának társasházainkban: a krisztinavárosi „Attila-udvar"-ban és a Horthy Miklós-úti „Árpád-udvar"-ban. — Adómentes, 2—3—4 szobás, legszolidabb építkezésű, meglepő olcsó, fixáru
KERTES ÖRÖKLAKÁSOK
Hall, loggia jövedelmező üzlethelyiségek, kényelmes törlesztés Kívánatra képes prospektus. —
A „Centrum" öröklakásai a legkapósabbak! — Árvapénzek elhelyezésére alkalmasnak nyilvánittattak! Biztos tőkebefektetés, 12% tiszta jövedelem
„CENTRUM"
Házépítő- és Ingatlanvállalat m. sz., Horthy Miklós-út 9. (9—12, 3—5-ig. Telefon: J. 442-25)

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök — ENÖKL ELEMÉR okl. mérnök, építőmester
építési vállalkozók
BUDAPEST, VIII, BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

Korányi és Fröhlich redőnygyár
BUDAPEST KISFALUDY-U 5/F • TELEFON: J. 323-76 • 459-86
SPECIÁLIS GYÁRTMÁNYAI:
SZAB. PÁNCÉLREDŐNY · ACÉLREDŐNY · FAREDŐNY · VÁSZONREDŐNY
SZAB. AJTÓCSUKÓ · BOSTWIGH-TOLÓRÁCS · NAPELLENZŐ-SZERKEZETEK
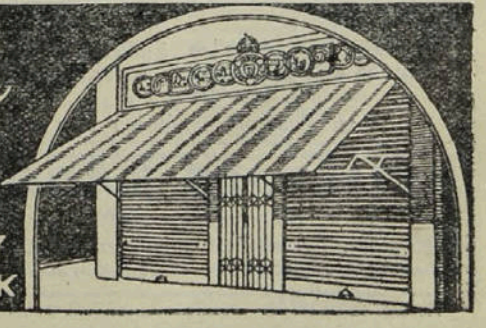

tal állapíthatjuk meg, hogy ez a mi kívánságunk, ez a mi szándékunk *nem vált valóra* és azok az igéretek, amelyeket itt nekünk tettek, *mindezideig nem teljesedtek*. Nagy sajnálattal látjuk, hogy

a hízlalási hitel nem a mi kezünkön megy keresztül.

(Zaj a baloldalon. Elnök csenget.) A törvényhatóságnak erőteljes egységes állásfoglalását kell kérni arra vonatkozóan, hogy azok az igéretek, azok az elgondolások, azok a szándékok, amint az eredetileg elgondolásban volt és amint azt eredetileg egyesek igérték, meg is valósuljanak. *(Zaj.)*

Utépítés protekció nélkül

— A főváros lüktető életere *a közlekedés*. A közlekedés kérdésében elsősorban legfontosabb kérdés az *utak kiépítése*, a másik fontos kérdés a villamos, a *BSzKRt* kérdése, a harmadik az *autobusz* kérdése, a negyedik azoknak az akadályoknk elhárítása kérdése, amelyek a mai közlekedési rendszerben hátráltatóan érvényesülnek.

— Az utak építésénél örömmel állapítjuk meg, hogy egy egészen helyes, egészen biztos irányban haladunk, az autonómia teljes erővel érvényesül az utak kérdésében, mert a pénzügyi bizottság kiküldött egy hattagú bizottságot, amely hattagú bizottság minden protekció nélkül és minden protekció ellenére minden utat megnézve és megtekintve állapítja meg azokat a *valódi* szükségleteket, amely valódi szükségletek kielégítése a főváros szükségleteinek kielégítése is. A hatos bizottság, amely most járt el, csodálkozással látta, hogy a programban, amely előttünk fekszik, bizony-bizony vannak olyan utak, amelyeknek elsőrendűsége igazán vitatható. Bizony

vannak pedig olyan utak, amelyek kimaradtak a programból és amelyek elsősorban lennének megvalósítandók.

Ezeknél az útkérdéseknél a főcél és a fő irány az kell, hogy legyen, hogy elsősorban transzverzális utakat kell építeni. (Közbeszólások balról: *Keramittal.)* Keramittal és kővel és mindenféle szilárd anyaggal, *csak nem importált anyaggal*. A főútvonalak elsősorban legyenek kiépítendők, amely főútvonalak kiépítése után kerülhet csak sor a mellékútvonalakra.

— Elsősorban a belső utak építendők ki, mert hiszen a kültelekfejlődés itt nem kívánatos. Nem lehet a főváros közületétől azt kívánni, hogyha valakinek egy telke van a hegy tetején, oda azonnal utat építsünk és az ő háza kerül 20.000 P-be, a főváros pedig adjon ki 100.000 P-t azért, hogy oda egy utat építsünk. A helyes rendszer az kell, hogy legyen, hogy

elsősorban a főútvonalakat építsük ki és csak azután kerül sor a mellékútvonalakra,

amelyeket egyelőre a magántevékenység tehet megfelelően járhatókká.

Az útépítés szoros kapcsolatban van a városfejlesztéssel. Annyival inkább kell vigyázni, hogy *semmi néven nevezendő protekció semmi irányban ne érvényesülhessen*, mert mi vagyunk hivatva arra, hogy a közlekedés helyes irányításával a városfejlesztésnek is egy programot és utat adjunk. Ez a másik főérdeke és főkívánsága annak a hatos bizottságnak, amelynek én is szerencsés vagyok tagja lenni.

Jöjjön az egységes jegyrendszer

— Áttérve a BSzKRT kérdésére, sajnálattal kell megállapítanom azt, hogy *egyelőre még a részvénytársasági formában működő intézmények irányításába nem tudunk teljes mértékben és teljes erővel befolyni.*

— Meg kell állapítani, hogy BSzKRT gyönyörűen fel van javítva. Igaz, sokan hibáztatják, hogy teljesen a táskapénzekből, azonban meg kell állapítani, hogy a BSzKRT a mai helyzetében és a régi pályáján tényleg a mai napon rendben van. Azonban ez nem elegendő egy közlekedési vállalatnál, mert ott nem az a lényeg, hogy pillanatnyilag rendben legyen, hanem hogy *fejlődésképes is legyen*. Már pedig, hogy egy intézmény fejlődésképes legyen, szükséges, hogy *a BSzKRT új vonalak nyitásával egy bizonyos fejlődési lehetőséghez jusson*. Nagy hiba lenne, hogyha mi a BSzKRT-ot nem támogatnánk abban, hogy új vonalakat nyithasson, mert

a BSzKRT-nak az a hivatása, hogy igenis a perifériális vonalakat ő lássa el.

Ezzel szemben *az autobusz arra való, hogy a belső közlekedést lássa el*. Amikor ezt megállapítjuk, akkor önmagától adódik az, hogy milyen módon lehet összeköttetést szerezni az autobusz és a BSzKRT között. Én, elsősorban gondolva *az egységes jegyrendszerre* és gondolva arra, hogy a BSzKRT-ban az autobusz, vagy az autobusz a BSzKRT, vagy a kettő együttvéve egy igazgatás, vagy vezetés alá kerüljön, *ki szeretném zárni azokat a surlódásokat, amelyek a két vállalat között való rivalizálásban ma fennállanak*. Ez

a súrlódás egyszerűen kiküszöbölhető akkor, ha a belső forgalmat az autobuszvonalak látják el.

— Az autobuszvonalaknál ma már nem fontos, hogy új vonalakat létesítsünk, ellenben azt látjuk, hogy *az autobuszvonalak akkor rentábilisak, ha sűrűek*. Ha tehát csináltatunk még száz autobuszt,

nem kell, hogy új vonalakkal lássuk el ebből a fővárost és új, nem rentábilis vonalak keletkezzenek, hanem az szükséges, hogy a most meglévő vonalak sűrítessenek.

Én példaképpen hozom fel az 5-ös vonalat. Az 5-ös vonal akkor, amikor ritkán közlekedett, nem volt rentábilis. Amióta sűrűn, ötpercenként közlekedik, azóta az alsó nyolc állomáson már nem kapni helyet. Tehát kibírna ez a vonal mégegyszer olyan sűrítést is. És hogyha beállítjuk az új kocsikat és sűrítjük a járatokat, akkor *elképzelem az átszállás lehetőségét a villamosról és a villamosra*. Mert tudjuk, hogy ma azért nem lehet az autobuszra átszállójegyet adni, mert annyival több a villamos, hogy lehetetlenség az autobuszokkal ezt az átszálló igényt elimentálni. Ellenben, ha a belső vonalon mentől több és mentől sűrűbb járatú lesz az autobuszforgalom, akkor

meg lesz az átszállási lehetőség és az egységes jegyrendszer behozatalának a lehetősége.

Az egységes jegyrendszert, azt hiszem, minden párton egyformán kívánják. Itt tehát nem kell nyitott kapukat döngetnem. Ellenben az is bizonyos, hogy az egységes jegyrendszer is csak úgy és csak olymódon hozható be, hogy a BSzKRT, vagy a másik vállalat, vagy a főváros közülete *kárt ne szenvedjen*. Hiszen meggyőződésem, hogy megfelelő komoly és a pártok által is ellenőrizhető számításokat fognak itt eszközölni.

— A közlekedési akadályok közé sorolom tehát elsősorban az egységes jegyrendszer hiányát. Azt hiszem, egészen másképpen fejlődnék mai közlekedésünk, hogyha olcsóbbá válnék. Lehet, hogy az egységes jegyrendszer az egyes egyedeknél bizonyos olcsóságot jelentene, ellenben láttuk azt már más alkalmakkor is, hogy *az olcsósítás lényegesen emeli a bruttó bevételt*. Nem tudok jóslásokba bocsátkozni, de elképzelem ezt a lehetőséget és nem félek, hogy visszacsés következnék be. Egy másik forgalmi akadály nálunk, amint mondottam, *az átszállások kérdése*, hogy nem lehet megfelelő módon átszállni, amint az a külföldi városokban megvan. Egy másik forgalmi akadály viszont *az aluljárók kérdése*. Az aluljárók kérdésében már a pénzügyi bizottságban kifejtettem nézetemet és amint hallom, vannak bizonyos számítások, amelyek szerint az arénaúti aluljáró költsége mindössze 120.000 pengőt tenne ki. Ezt a 120.000 pengőt ebbe a költségvetésbe is be lehetne állítani, csakhogy megfelelő villamosösszeköttetés legyen az Aréna úton.

A hitelkérdés

— Ki kell térnem arra, hogy vajjon milyen módon támasztható alá a főváros polgárságának gazdasági ereje. Ez a *hitelkérdésnek* alapos kimunkálása. A hitelkérdésről a polgármester úr tett az előbb említést.

A főváros bankjai

— Én is úgy látom, hogy

a városnak óriási vagyoni erejét kell szolgálatába állítania annak, hogy a kiskereskedelem, a kisipar megfelelő hitelhez jusson.

Nem képzelem el a rizikós hitelvállalást, a rizikós kezességi vállalást, ellenben elképzelem azt, hogy *a főváros a maga nagy erejével olyan hitelforrásokat tud nyitni, ahonnan minden rizikó nélkül ezek az érdemes intézmények, mint például a Kisipari Hitelszövetkezet, bőségesen alimenáltassanak.*

— Büszke örömmel látom a *Községi Takarékpénztár fejlődését*, örömmel állapítom meg, hogy abban az időben, amikor sehol senki jelzálogos kölcsönt külföldön nem tudott szerezni, ahol nem volt konkurrencia, más nem tudott kölcsönt csinálni, akkor a főváros konkurrenciamentesen, azonban minden konkurrencia felett mégis igen lényeges hitelt tudott biztosítani és ezzel kenyeret tudott adni a főváros polgárságának, kereskedőinek, iparosainak. (Közbeszólás a balközépen: *Bedugult!)* Nem dugult be. Az ilyen közbeszólás sokkal jobban árt, amikor azt méltóztatnak mondani, hogy bedugult.

— Örömmel állapítom meg, hogy ezekben a kérdésekben nem konkurrált semmiféle bankkal, nem vette el a bankok kenyerét és így a magántevékenységét sem érintette.

— A Községi Takarékpénztárra nagy hivatás vár, jó vezetés mellett egységes, városfejlesztő banknak kell, hogy tekintsem, amely szoros összefüggésben kell, hogy működjék az egyes ügyosztályokkal és a mi városfejlesztő programunkat is megoldja.

— Ki kell térnem még a lakásépítés problémájára. A lakásépítéssel kapcsolatban, mint azt mindannyian méltóztatnak elismerni, tulajdonképpen a magántőkének kötelessége foglalkozni. A magántőkét azonban alá kell támasztani. A magántőke alátámasztásában helyesen járt el, még pedig elsősorban a Községi Takarékpénztár. Ez azonban még nem elegendő, ez még nem elégséges. A lakásépítés tervénél

korlátozni kellene a lakásépítkezés külterjességének a kérdését.

Lehetetlen dolog, mint mondottam, hogy valakinek kis telke legyen a Guggerhegyen, oda lakást kíván építeni, utána jönnek a közművi kívánságok, amelyek megint a közt fogják terhelni. *A dolog csak akkor lesz teljes, ha a közművekkel ellátott területen fog történni az építkezés.*

Sürgős az építkezés megindítása

— Mint méltóztatnak tudni, a hitel elmaradása folytán ez az építkezés ma kevésbé fog érvényesülni. Erre vonatkozóan gondoskodnia kell a törvényhatóságnak, kellő időben fel kell írnia a kormányhoz, hogy a házadómentességet — a lakásépítkezés tevékenységet volt hivatva alátámasztani — hosszabbítsák meg, mert hiszen most vis major akadályozza a lakások építését és a házadómentesség kihasználását.

— A lakásépítkezés még más módon is elképzelhető. Itt egy bizottsági tagtársamnak az indítványára vagyok bátor rámutatni. A főváros igen sok embernek ad kenyeret s e kenyérrel kapcsolatban lakbért. Elképzelem azt, hogy

ezek a lakbérek alapját képezhetik egy komoly amortizációnak.

Amennyiben egy ilyen elképzelés keresztülvihető lenne, akkor *a fővárosi alkalmazottak részére igen-igen sok lakás épülhetne meg, komoly amortizációs alapon, mert hiszen a fővárosnak módjában lenne a lakbéreket erre a célra fordítania és így megindulhatna az építkezés*. Ezt is vagyok bátor az illetékes ügyosztály figyelmébe ajánlani.

— A polgármester úr rámutatott arra, hogy hiszen a mi adózási fejkvótánk nem magasabb, mint más országok fővárosaiban a fejkvóta. A polgármester úrnak ez az előadása engem bizony lesujtott és nem elégített ki. Egészen más Kopenhágában az adófizetés, ahol nagy jövedelmek mellett ugyanakkora adót fizetnek, mint mi kis jövedelmek mellett ebben a rettenetes nyomorban.

Súlyosak az adóterhek

— Én tehát a bevételek fokozása esetén nem sokalnám ezt az adótételt, azonban

119 pengőt fejenként rettenetesnek tartok.

Ennek ellenére azonban nem zárkózhatunk el az elől, hogy az inségadót, amely nem a legkisebb és a leggyengébb elemet terheli, hanem a jövedelmi adó egyik pótléka, ezt mégis behozzuk. Mert lehetetlen lett volna bizonyos szociális működéseket keresztülvinni, bizonyos szociális létesítményeket, szükségmunkát, kisipari hitelszövetkezet tőkeemelését stb. létrehozni, ha az inségadót nem hozzuk be. Remélem, hogy az inségadónak nem lesz az a sorsa, ami volt annakidején a húsfogyasztási adó sorsa, amelyet mindannyian nagy lelkesedéssel eltörlésre ítéltünk, talán azért, mert későn jött a propozíció, a kormány az eltörlését nem engedélyezte. *(Révész* Mihály: *Választás előtt vagyunk!)* Ha választás előtt vagyunk is, vagy nem vagyunk, a multkori határozati javaslatban egyhangúan nyilvánult meg a törvényhatóságnak autonómiátvédő akarata,

ne méltóztassanak tehát senkit sem azzal gyanusítani, hogy az autonómiát nem védi meg.

Az autonómia védelmében készült — remélem — az a javaslat, amely nemsokára törvényjavaslatként fog idekerülni. Meg vagyok nyugodva, hogy az autonómia abból felfrissül, mintegy fönixmadárként fog kikerülni. Meg vagyok győződve, hogy azok a nehézségek, amelyek lehetetlenné tették azt, hogy a hatos bizottság eredményessége érvényesüljön a költségvetésben, hogy a lehetőségek meg lesznek adva az új törvényben az autonómia javára. Bizalommal elfogadom a költségvetést. *(Élénk helyeslés és éljenzés a jobboldalon és a jobbközépen. Taps.)*

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII., Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

NEKOLNY ANTAL ÉPITŐMESTER
Budapest, VIII., Közraktár ucca 24. sz. Telefon: Aut. 873-72.

PARKETTA
szállitása, mindennemű padozat készitése és javitása.
FRIED és BENEDEK
parkettgyár és gőzfürész
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI ÚT 82.
Telefon: József 133—43 és József 134—17.

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

GYÓGYFÜRDŐK ÉS FÖLDGÁZ: a főváros kiaknázatlan kincsei

Becsey Antal rámutat a hibákra, amelyek miatt parlagon hevernek világraszóló értékek

A költségvetés hetekig tartó vitáját befejezték. Meg kell állapítani, hogy a tanácskozás mindvégig nívós, érdekes volt és minden egyes felszólalásból, bármilyen pártállású volt is, *a főváros szeretete csendült ki.* A felszólalások legnagyobb része, igen helyesen, nem annyira a politikai, mint inkább a gazdasági problémákat hangsúlyozta és mindegyikből az ország és a főváros jövőjéért való aggodalom érződött ki. Nagyon érdekesek és megszívlelendők azok a reflexiók, amelyeket

Becsey Antal

fűzött a szőnyegen levő költségvetéshez, s azok a szempontok, amelyeket a jövő jobbrafordítása érdekében meg kell szívlelniök az összes illetékeseknek.

— A mai korszak — mondotta — az itthoni és a nemzetközi atmoszféránál fogva, valóban nem nevezhető a nagy alkotások korszakának. De nem is alkalmas arra. Nincs okunk azonban az elsüggedésre sem, s én optimizmussal sok biztató jelenséget találok, amit nem hagyhatunk figyelem nélkül:

— A *Bányászati és Kohászati Lapok* legutóbbi számában olvastam, hogy

széntermelésünk már meghaladja a békebelit.

A békebeli termelés 70 és félmillió métermázsa volt, míg ebben az évben már 76 millió métermázsa termelésre számíthatunk. Évről-évre igen nagy mértékben emelkedik ugyan a szénbevitel is, de ez részben örvendetes jelenség, mert a szén ipari nyersanyagnak számít. Tízmillió métermázsa az a szaldó, amely a szénbehozatalra vonatkozik. Többet használunk fel tehát most szénből, mint amennyit békében fogyasztottunk. Nyers vastermelésünk a békével szemben 90 százalékkal magasabb, acéltermelésünk pedig 26 millióval emelkedett. Ennek a folyománya, hogy a *Pénzintézeti Központ* értesítője szerint a folyó év első felében a külkereskedelmi mérleg passzivitása 146·3 millióra csökkent vagyis a javulás 54·6 millió. Olyan

tünetek ezek, amelyek arra mutatnak, hogy az ország, a főváros ipara és kereskedelme ráeszmélnek arra, hogy mi a teendő.

— Azt mondják: takarékoskodjunk. Hát takarékoskodjunk. Azonban nem szabad elfelejteni, hogy *a takarékosság kétélű fegyver.* A takarékosságnak csak egyetlen legitim formáját lehet elismerni:

többet produkálni és abba a helyzetbe hozni a fogyasztót, hogy szükségletein felül valamit félre is tudjon rakni.

— Ezek az országos bajok természetesen éreztetik hatásukat a főváros életének minden vonatkozásában is. *Nem mondom azonban, hogy többé-kevésbé nem jogosak a panaszok a főváros adminisztrációja ellen is,* amely sokszor nem találja meg a mai nehéz időkben szükséges utakat, s hiányzik az az invenció, kezdeményezés, tetterő és akarás, amelyre szükség lenne. Jogosult

panaszok vannak például a városépítés egyes nagy problémái tekintetében is, amelyek bizonyos mértékben a termelő munkának lehetnének forrásai, de nem részesülnek kellő gondozásban.

— Itt van például a mi pályaudvaraink kérdése. Nem azt mondom, hogy legsürgősebb feladat a pályaudvarok megépítése, de *ezt is meg kell oldani,* mert ezek rendezetlensége folytán az építkezés és a városrendezés *meg van béntva.* Ott van a Dunaparti pályaudvar. Ez a nagy terület *városfejlesztésnek és kereskedelmi tevékenységnek lehetne a színhelye.* Ma a pályaudvar révén a város belsejének nagy darabja kínai fallal van elzárva a város egyéb részétől. De itt van a hidak kérdése is. Sok szó esett ezekről mostanában. Magam is azt mondom, hogy sürgősen kell mind a kettő, a Boráros téri és az óbudai is. E 40—50 millió pengős építkezést, szerintem,

betterment segítségével, közpénz igénybevétele nélkül is meg lehet valósítani.

Jól emlékeszem rá, hogy a Ferenc József-híd építése előtt azon a környéken kínáltak 5—10 koronás telkeket, amikor pedig a híd megépült, *egyszerre 2—300 koronára ugrott a telkek ölértéke.* Fontosnak tartom a hidak kérdésével kapcsolatban, sőt azt megelőzően, *a betterment-adó kérdésének megoldását.*

— Van Budapestnek egy másik óriási értéke is, amit nem tudunk kellő mértékben kihasználni. A fürdők és gyógyforrások. Más emberek ezekből óriási jövedelmet tudnának előteremteni. *Mi ma csak a morzsáit használjuk ki.* Az idegenforgalom ugyanis valutáris jövedelemforrása az országnak, amely óriási mértékben kihat a fizetési mérleg alakulására:

senki a világon nem tudja, hogy nekünk milyen vagyonunk van.

Ezekkel a kérdésekkel tehát *komolyan foglalkozni kell,* annál is inkább, mert ez *nem kerül pénzbe.* Vagy, ha csekély áldozattal is jár, de *tudnunk kell, hogy miképen lehet megcsinálni e vagyon racionális kihasználását.* Ha ezek a körvonalak meg vannak,

tessék nyilvános, esetleg nemzetközi pályázatot kiírni a források hasznosításának megvalósítására.

Meg vagyok győződve, hogy külföldi tőkések, akik e kérdésben specialisták, *szívesen fognak idejönni.*

— A rendelkezésre álló belső erőkről szólva, kell, hogy rámutassak arra is, hogy *a fővárosnak bele kellene kapcsolódni a magyarországi földgáz-kutatásokba is.* Erdélyben volt elsőrendű földgázunk, amelynek feltárásában, mint mérnök magam is közreműködtem. Ismerem jól a problémát. Figyelemmel kísérem a nagyalföldi medence próbafúrásait. Karcagon óriási földgázmennyiségünk van, *csak pillanatnyilag nem tudjuk kihasználni.* Nekünk az Alföldön, sőt tovább megyek:

Budapest közvetlen közelében olyan geológiai boltozataink és redőzeteink vannak, mint amilyenek Erdélyben voltak.

Ezeket nekünk fel kell tárni. Nem olyan nagy összegekről van szó. A kincstár is akar próbákat csinálni, tehát nekünk is bele kell kapcsolódni ebbe az akcióba. E tekintetben úgy vagyok értesülve, hogy a

Alapítva 1904. „HUNNIA“ Alapítva 1904.
MAGYAR GÉPTÖMÍTŐANYAG GYÁR RT.
Saját gyártmányú géptömítőanyagok, tömítőlemezek, autófék és kuplungbetétek
— MŰSZAKI NAGYKERESKEDÉS —
TELEFON: AUT. 281—48. BUDAPEST, V, SZEMERE U. 2.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

Déli vasúttal szemben, Buda legszebb helyén, Enyedi, Alkotás és Greguss uccák sarkán, villamos megállónál és a 3-as autobusz végállomásánál, 3 uccára néző sarokbérházban, kelet-déli fekvésű
2 és 3 szobás HALLOS ÉS GARSZONLAKÁSOK
a legszebb kivitelben, műhelyek, raktárak és üzletek központi fűtéssel, állandó melegvíz szolgáltatással novemberre kiadók. Bővebbet: Ambrus és Hajnaly építészmérnökök irodájában és a helyszínen.
BUDAPEST, V., MÁRIA VALÉRIA UCCA 19. — TELEFON: AUT. 825—39

NE DOBJA EL
használhatatlannak vélt köpenyét, tömlőjét, hanem forduljon bizalommal a tökéletesen és legmodernebbül felszerelt „FIT“ rendszerű pneumatik ujjáalakító és javítóüzemhez
BÁLINT ERNŐ OKL. MÉRNÖK
BUDAPEST, V., ARANY JÁNOS UCCA 17.
Használjon „Seal Fast“ tömlő- és köpenytapaszt. — Egy kísérlet után állandóan használni fogja.
Angol Stepney pneumatik.

Parafakőgyár R-t.
ezelőtt: Kleiner és Bokmayer
Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4.
Telefon: József 301-14, József: 301-16
Készít sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat.
Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vízálló padló.

Salgótarjáni Kalor és Perpetuum
folytonégő kályhák
A CIMRE ÜGYELNI!
KALOR
ALFA zománcozott takaréktüzhelyek
hazai szénnel való tüzelésre kiválóan alkalmasak.
Budapest—Salgótarjáni Gépgyár Andrássy-ut 29. és Vasöntő Rt. Telefon 245-63
Kapható minden vaskereskedésben.

„IDEÁL“ PAPLANGYÁR
SÁNDOR M. FERENC
BUDAPEST, IV, KAMERMAYER KÁROLY UCCA 1
Állami, városi és közintézmények szállítója

JAKAB GYULA MŰASZTALOS
Modernül felszerelt gépüzem. Az orsz. iparművészeti kiállításon a m. kir. állami nagydíjjal kitüntetve.
Budapest, VII, Hungária körut 204. sz.
Telefon: József 373-81

SCHIFF MIHÁLY
paszományos-mester, Budapest, IV. Prohászka Ottokár ucca 8. (Félemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-76.
A legszebb kivitelben készítek mindenfele bútorpaszományt, plimó- (paplan) zsinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. Női ruhadiszeket, bojtokat, rojtokat, öveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárzsinórokat, továbbá selyem- és gyapjúfonal- adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

MUSICA ÁTKÖLTÖZÖTT
49 ÉRZSÉBET 43
ÁRAI MARADTAK KÖRÚT

ILKOVITS J.
Központi fűtések és vízvezetéki berendezések vállalata
BUDAPEST, VI, ANDRÁSSY ÚT 92
Telefon: Aut. 12—07. sz.

„Laufer“ motoros árúkihordó

Gyártja: Laufer Gépgyár
Waggon osztálya.
Budapest VI. Palotai út.
Tel: L. 915 02 – L. 915 12.

ÜVEGFESTÉSZETI ÉS ÜVEGMOZAIK MŰTEREM
PALKA JÓZSEF
Magyarország ezüstkeszo üs üvegfestőmestere
Budapest, VIII., Baross-u. 59. Tel. J. 302-28. Alapíttatott 1894

GRATZL LAJOS
okl. mérnök, építész, építési vállalkozó
Budapest, I., Horthy Miklós út 32.

UJ KÖNYV! TÖRÖKORSZÁG SZIVEBEN
2300 KILOMÉTER KISÁZSIÁBAN
Irta: vitéz HORVÁTH BÉLA dr. szék.-főv. tanácsjegyző
Kapható szerzőnél (Közp. városháza)
Fűzve 4·50 P Kötve 5·50 P

kormány két tudományos és gyakorlati célokat követő fúrásra készül. A fővárosnak

lépéseket kell tenni a kormánynál, hogy a tervbe vett mélyfúrások közül legalább az egyiket a főváros közelében végeztesse, körülbelül Pécel és Isaszeg körül.

A tanácsnak is a legsürgősebben és legalaposabban hozzá kell látni a probléma előkészítéséhez.

— A költségvetési vita során nagyon lekicsinylően emlékezett meg az egyik szónok, *Eber* Antal, a kikötőről. Pedig nincs igaza. Résztvettem a kereskedelmi csarnokban megtartott ankétsorozaton, ahol praktikus emberek, például a *Szállítmányozók Egyesületének* elnöke rendkívül érdekes megállapítást tett. Azt mondta a szállítmányozók elnöke is, amit már sokat hangoztattam, hogy

az állandó mintavásárt és kiállításokat a kikötő mellett kell létesíteni.

Mi nem kísérletezhetünk városligeti tófenékkel és kelenföldi kiállítással, mert nekünk, mint már anyniszor mondtam, nem parádés kiállítás kell, hanem *reális* vásár. A kikötőben gyüjtenénk össze az iparcikkeket, terményeinket, termékeinket, amelyeket állandó kiállításokban mutatnánk be Kelet országainak. Ebbe a mi érdekeinket is bele lehetne kapcsolni, mert minél nagyobb a piac kapacitása és kiterjedése, *annál nagyobb a lehetőség.* Ezek a kikötőre vonatkozó problémák úgy a budapesti helyi termelés, mint az országos termelés és tranzitó szempontjából döntő fontosságúak. Ezek is olyan tényezők, amelyek *gazdátlanul hevernek a főváros birtokállományában.*

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929. évi november hó 11-én tartott ülésében a következő engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) Nagyobb és kisebb építkezésekre:

1. Dr. Vázsonyi Jenő és Reichmann Istvánné VIII., Örömvölgy u. 12. kétemeletes toldalék, tervező: Czéh Kálmán építészmérnök.
2. Zimmer Tódor I., Zuhatag u. 11494. hrsz. I. em. lakóház, tervező: Zimmer Tódor II., Buday L. u. 5/b.
3. Ollé Lajos VII., Zugló u. 31269/25. hrsz. I. em. lakóház, tervező: Nagy Ferenc I., Horthy Miklós út 56.
4. Tamek Józsefné VI., Teve u. 27761/3. hrsz. I. em. lakóház, tervező: Radics István VIII., Baross u. 36.

B) Családi házak:

1. Ifj. Antal Sándor VI., Fövény u. 26433. hrsz., tervező: Trieb József Szentmihályi út.
2. Pattke László VI., Alsórákosi rétek 29985/10. hrsz., tervező: Szabó József Rákosszentmihály.
3. Özv. Grőger Jánosné X., Kerepesi út 7599/12/20. hrsz., tervező: Szekeres János Rákosszentmihály.
4. Riesz István I., Tétényi út 3132/7. hrsz., tervező: Balla János I., Fehérvári út 116.
5. Haubner István III., Homokos dülő 19322/6. hrsz., tervező: Weisz Ferenc III., Szőlő-köz 4.
6. Pongrazio Andrea VI., Üteg u. 26265/2. hrsz., tervező: Molnár Imre Hungária út 71.
7. Pongrazio Domonkos IV., Üteg u. 26264/2. hrsz., tervező: Molnár Imre Hungária út 71.

C) Egyéb építkezések:

1. Illyés Mihályné X., Vaspálya u. 8480. stb. hrsz. műhely, tervező: Ország Ödön Andrássy út 48.
2. Schlésinger Mór VIII., Örömvölgy u. 36020. hrsz. garázs, tervező: Polcsa János VIII., Eszterházy u. 19.
3. Favorit Szénsavgyár RT. IX., Ipar u. 9. toldalék, tervező: Banner Zoltán I., Verpeléti út 10.
4. Szerenchy Géza VII., Komócsy u. 31326. hrsz., toldalék, tervező: Brestyánszky Tibor Baross u. 80.

D) Felvonóra kaptak engedélyt:

1. Dr. Egerer Gedeon VII., Ilka u. 29.
2. Rendes Izidor I., Orlay út 4.
3. Dréher Jenőné VI., Andrássy út 52.
4. Bócz Andorné I., Budaörsi út 6.
5. Hazslinszky László I., Istenhegyi út 4.
6. Dr. Scheiner Antal V., Kohány u. 12/c.
7. Dr. Zilah István I., Csörsz u. 7.
8. Báró Radvánszky Albert VIII., Üllői út 16/b.

E) Beérkezett újabb építési kérelmek:

1. Ifj. Markreiter József VI., Szondy u. 19., VI., Csengeri u. 65/b. emeletes garázs.
2. Derer Mátyás III., Filatori dülő 18923. u. o. családi ház.
3. Mengl Ferenc VI., Ambrus u. 5., VI., Szentlászló út 67. IV. em. bérház.
4. Fodor Testnev. Intézet III., Nánási út 23755. hrsz. weekend-épületek.
5. Terra építő r. t. VI., Teréz krt. 3., I., Galgóczi út toldalék.
6. Zahalka Rudolf VI., Karsai út 123. u. o. családi ház.
7. Schlosser Ferenc III., Kiskorona u. 33. u. o. családi ház.

SZÓRAKOZÁS

Szökik az asszony 150-ik előadása pénteken, 15-én este fél 8 órakor a *Városi Színházban.* E heti előadások: csütörtök, péntek, szombat, vasárnap. Főszereplők: *Fedák, Rátkay, Zilahy, Kertész.* Helyárak 60 fillértől 6 pengőig.

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak
REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepén

Őfensége Dr. József Ferenc kir. herceg szállítója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészítője
Budapest, VI Király u. 58-60.
Telefon: 287-84.

Akkor sem kell otthon ülnie, ha már látta a prolongált filmeket —
4
új, jó film jön
csütörtökön:
CORVIN ASSZONYSIKOLY (Wladimir Gaidarow) SZÖKEVÉNY (Nagy Kató Hans Brausewetter)
KAMARA POKOL LÉGIÓ (William Boy) SZEGÉNY LÁNYOK (Joan Crawford Nils Asther)

REDNER JENŐ
MÉRNÖK, ÉPÍTŐMESTER, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, X., DANDÁR U. 17. TEL. J. 394-32

MINIUS JAKAB tapétaraktár. Nagy választék bel- és külföldi papírkárpitokból. Budapest, VII, Rákóczi út 6. (a Bazár-udvarban) TELEFON: JÓZSEF 416—17

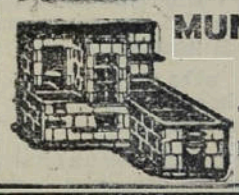
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 312—30.

DÖMÉNY IMRE
EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG
festék-, háztart.- és vegyicikkek kereskedése
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.
Telefon: Automata 886—51.

SPORIK FERENC
tetőfedőmester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala, műpala, cserép és kátránylemezzel fedett tetők javítását és jókarbantartását
Budapest, III., Pacsirtamező-u. 53. Tel.: Óbuda 625-72

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55
bádogos, viz, gáz és központi fűtés berendezési vállalata Budapest, II, Török ucka 8. szám

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest. IX., Üllői-út 57
Telefon József 306-29

ÁRVAY R. LÁSZLÓ Pala- és cserépfedő- mester — Jókarbantartási vállalat. Elvállal pala-, cserép- és kátránytetők új fedését, javítását
Budapest, VII., Peterdy ucca 30. Telefon: József 351—06

ENGLERTH M. JÁNOS KŐMŰVESMESTER
elvállal kisebb, nagyobb építkezéseket és tatarozásokat
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 65. SZÁM

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. sz.
Telefon: Lágymányos 6—07.

MAKOVSKY FERENC
Fülöp Szász-Coburg Gothai herceg Ő királyi Fensége uradalmi építésze
Budapest, VII. Abonyi-u. 4.
TELEFON: J. 581-17

Morbitzer Nándor építész és építőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

Magyar Mosó- és Fertőtlenítő-Gépgyár Részvénytársaság
Telefon: Aut. 625-23. ● Budapest, III., Lajos ucca 115. sz.
Fertőtlenítő berendezések
Mosoda berendezések
Gőzfőzőkonyhák
Központi fűtések
Eddig 2000-nél több berendezés üzemben.

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

NEUMANN SÁNDOR
üvegesmester és táblaüvegeladás
BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 20.
Telefonhívó: Aut. 235—56. sz. :—:

SIMOR DÖME mű- és épületlakatos-mester és vasszerkezetek ipartelepe. Sodronyfonatok nagybani gyártása
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY ÚT 89. SZÁM
TELEFON: JÓZSEF 394—43.

BÖHM NÁNDOR ÉS TÁRSA
AUTÓJAVÍTÓ- ÉS KAROSSZÉRIAGYÁR
BUDAPEST, VI., TÜNDE UCCA 10-44. sz.
(SCHLICK-GYÁR) TELEFON: LIPÓT 903-19. (SAJÁT TELEP)

Az 1924. évi XVIII. t.-c. alapján szervezett
IPAROSOK ORSZÁGOS KÖZPONTI SZÖVETKEZETE
Postatakarékpénztári szla: 10517 — Postatakarékpénztári csekkszámla: Kisipari hitelakció: 44500 — Girószámla: Magyar Nemzeti Bank — Táviratcím: IPKÖZPONT

TELEFONSZÁMOK:
Központi osztályok:
V., Nádor ucca 22. Aut. 253-33. Aut. 253-37. Aut. 151-35. Aut. 212-14. Igazgatóság. Titkárság. Pénzügyi osztály. Ellenőrzés. Könyvelés.
Bérosztály: L. 996-62. Nádor ucca 21.
Építőipari osztály: L. 912-32. Nádor ucca 18.
Faipari osztály: L. 996-61. Nádor ucca 21.
Kisipari hitelakció: Aut. 253-33. Nádor ucca 22.
Kereskedelmi osztály: L. 996-61. Nádor ucca 21.
Textil közszállítási osztály: L. 902-32. Nádor ucca 18.

Vladár Pál
ács- és építőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

SÁGHY GYULA ácsmester
Budapest, V, Hold u. 9. II. 18. Tel. Aut. 157-36

WIHART FERENC
• ÉPÍTÉSZ ÉRITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

Hajnal Imre
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest,
I., ATILLA KÖRÚT 47. SZÁM ● TELEFON AUTOMATA 5-8-64

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI
Wesselényi u. 30

KASZIMIR FERENC
ÉPÜLET- ÉS BÚTORASZTALOSMESTER
TELEFONHIVÓ: L. 906—23
BUDAPEST, V, TISZA UCCA 18

Laczkó István BUDAPEST, IX.,
bádogos és szerelő LILIOM UCCA 28.
Telefon: József 399-48

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETON-ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNY-FEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

RÓZSÁSI MÁRTON
FÖLDMUNKAVÁLLALKOZÓ és FUVAROS
BUDAPEST, VIII., THÖKÖLY-ÚT 3. SZÁM
Telefon: József 439-29 Telefon: József 439-29

PÉNZVILÁG
Megjelent A
KAPHATÓ MINDEN ÚJSÁG-ÁRUSNÁL
legújabb száma szenzációs tartalommal!
Ára 40 fillér

Tervez, épít, átalakít, tatarozt
költségvetés és rajz díjtalan
HORVÁTH ISTVÁN ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
III., Vörösvári út 71 Kedvező fizetési feltételek

Miért nem halnak ki a „Mikosch"-ok?

Berlinből előkelő kiállítású folyóiratot hozott a a posta. A címe: *Hungaria Magazin.* Néhány udvarias kísérő sor: szíves ismertetést kérünk. Ennek a kérésnek készséggel és bosszankodással teszünk eleget. Ez a *Hungaria Magazin* valami propagandaféle akar lenni a magyaroknak: Berlinben és német nyelven jelenik meg. Ez rendben van. Csak éppen nem értjük a címlap subás-szűrös atyafiát. Mit akar ez az exótikus, bajszos, gatyás kövér ember a berliniektől? Azt talán, hogy pont az ő kedvéért idejőjjenek? Aligha. Ezt, úgy látszik, a derék szerkesztő is érzi, mert a vezércikkben már kultúrális és civilizációs vívmányainkat mutatja be — írásban és képben. Tény azonban, hogy itt is kissé félrecsúszott az ízlése. Mert e kultúrális vívmányok alatt elsősorban *Karl v. Spolarich* úr arcképét érti; az ő képe a vezéreikk első illusztrációja. A többi pedig e jóravaló üzletember kávéházainak külső és belső látképe. Hatásos vonzóerő a magyar kultúra sajátosságait megismerni óhajtó külföldiek részére. A 12-ik oldalon pedig valami gicces-karrikatúrista föltéteszi a kérdést: *Ist es so?* És a képen röfögő disznók közt mulat a rosszhiszemű legendák hőse: *Mikosch*, az asztal mellett gémesch-kút, pussta, duhaj fehérnépek pedig a „paprika-fáról" szedik a termést a vacsorához. A szerkesztő ugyan a következő oldalon megnyugtatja az olvasót, hogy ez nem így van, hanem: — és *bemutatja a Duna fényképét.* Nem tekintve, hogy egyenesen ostobaság a Dunát, mint kultúránk bizonyítékát bemutatni, a magyarságnak semmi szüksége nincs az ilyen megvédelmezésre. A propaganda-irat szerkesztőjén kívül, aki egyébként a berlini magyar borház tulajdonosa, aligha jut valakinek ma már eszébe a művelt nyugaton, hogy higyjen a *K. u. K.*-rezsim rosszindulatúan beállított és imputált „magyarosch" rekvizitumaiban: a tschikosch-ban, a gullasch-ban, és egyéb, kultúránktól távolálló zöldségekben. Nem valószínű ez éppen most, amikor Nürnberg, megismerve kultúránk igaz és mélységesen emberi értékeit, idelátogatott hozzánk az ő évszázados, nemes kultúrájának legfényesebb tanuságaival. A nürnbergi Madonna aligha azért hagyta el most először ősi szülővárosát, hogy látogatást tegyen a pusztán. Nem a gémeskút és a paprikafa vendége az örök emberi gondolatnak ez a páratlan szépségű emléke, hanem a magyar kultúráé, amelyről tud a hallgatag, örökszép Madonna, de nem tud a Hungaria Magazin ízléstelen szerkesztője, aki az általa ismeretlen magyar kultúra megvédelmezőjének arrogálja magát.

Ámde mit akarunk e Berlinben élő balkezes hazánkfiától, amikor idehaza sem dúl különben az invenció. És itt arra a hihetetlen invenciótlanságra célzunk, hogy a nürnbergieket a Gellért előkelő kupolacsarnokában „láncos-lobogós-teremtette" módon vendégelte meg a főváros. A „Festabend"-nek csúfolt banketten lobogós ingujjba bujtatták a frakkhoz szokott pincéreket, huszársapkát imitáló vörös papírzacskókat nyomtak jól fésült frizurájukra és a tálalás e kitünő művészeit befogták a rotyogó üst mellé, hogy füstölgő, hagymaszagú paprikástokányt meregessenek kondér-lapáttal a nürnbergi vendégeknek: egy ősi kultúra mai őreinek és reprezentánsainak.

Idegenforgalmunknak és luxus-civilizációnknak féltve őrzött vára a Gellért-szálló. Most arra használták fel, hogy színhelye legyen kültelki söntések ízléstelen, ordénáré ál-szüreti mulatságának.

Mert hiszen, végre be lehetett volna mutatni az úgynevezett szüreti mulatságot is, ha már valakiben annyira fészkelődött az akarhatnék, hogy ezt a „népiesch" rekvizitumot okvetlenül a nyugati kultúrvilág képviselői elé rukkoltassa. De erre a célra ott a Tattersal, népmulatságok stereotip színhelye, vagy mert par excellence szüreti mulatságról lévén szó, még inkább: az állami borpince.

Ismételjük: még ilyen megoldással sem volt szükség ennek az exotikumnak fitogtatására, de, hogy ép az előkelő Gellértben rendezték meg ezt a „vurstli" komédiát, az olyan szánalmas baklövés, hogy a csodálkozástól és elkeseredéstől elhülten teszszük fel a kérdést: ki volt az az ötlettelen rendező, akinek ez volt a sláger-ötlete?

Budapester Strasse

lesz Nürnberg egyik legszebb uccájából: ezt hozta ajándékul a magyar fővárosnak *Luppe* dr., a bűbájos, nagykulturájú, pompás múltu bajor város kiváló főpolgármestere. Maradandó emléke lesz ez a Budapester Strasse nemcsak a derék nürnbergiek számára, de a mi számunkra is azoknak a szép napoknak, amelyeket a budapestiek töltöttek Nürnbergben és amelyekkel a nürnbergiek ajándékozták meg Budapestet.

Az ember eltünődik, miként keletkezett ez a szép és nemes barátság? A világ nagyvárosai közül miért éppen Budapestre esett a kedves bajor város választása? És a sok száz német város közül miért éppen Nürnberg kapcsolódott össze meleg és tiszteletreméltó barátságba a magyar fővárossal? A legegyszerűbb lenne, ha azt mondanánk, hogy Albert *Dürer* származása és művészetének kivirulása az a kapocs, amely bennünket összetart. De hány ilyen kapcsolatot lehetne kikutatni mindenütt ott, ahol szerte a világban mindenfelé a magyar géniusz alkotásai megjelentek és hódítottak? Nem tehetünk róla, ha önteltéknek fognak is tartani bennünket, ki kell mondanunk, hogy *kezdenek megismerni bennünket.*

Isten óvjon, hogy le akarnánk kicsinyelni a derék nürnbergiek nemes barátságát, de mi azt hisszük, hogy ők csak előbb vettek észre bennünket, mint mások. Ezért mód felett hálásak is vagyunk és leszünk is mindörökkön nekik; de nem állhatunk meg az egyetlen jóbarát mellett, mert nekünk a barátok légiójára van szükségünk. Nürnberg mögött gyönyörű mult áll, ez a mult tele van tiszteletreméltó barátságokkal: hogyan van az mégis, hogy minket, Budapestet, csak *most* vettek észre, pedig nekünk is van tiszteletreméltó multunk, régi, becses kultúránk? Ezzel a kérdéssel máris elevenjére tapintottunk a dolognak. Ez a mi bajunk, ez a mi szegénységünk és szerencsétlenségünk, hogy *csak most* kezdenek bennünket észrevenni, amikor egy csonka és koldus ország fővárosa maradtunk. Ha régebben is tudtak volna rólunk, az országunkról, a városunkról, a kultúránkról, magyar erényeinkről: talán nem lettek volna olyan kegyetlenek velünk, ismeretlenekkel szemben a trianoni bűntény elkövetésekor.

De nem voltak barátaink, nem voltak ismerőseink, nem voltak Nürnbergjeink, pedig a magyar kultúra Dürer Albertjei az egész világ kultúráját megszépítették. Ismerték a Dürereket, de nem ismerték Magyarországot, Budapestet és nagyszerű magyar népét. Miért keressük ma már eső után a köpönyeget? Mit kutassuk ma már, hogy mi volt az oka ismeretlenségünk, Isten háta mögé dugottságunknak? Sírjuk el, hogy Bécs Hamupipőkeként a konyhába szorított benünket és hogy a maga öreg bájai szabadon érvényesüljenek, galád praktikával még a létezésünket is letagadta a világ előtt? Hát ha így volt is, miért nem rikoltottuk mi magunk a világ fülébe, hogy fiatalok, szépek, jók és becsületesek vagyunk?

Bizony sok hiba történt, nagyon is sok. A legnagyobb hiba azonban az volt, hogy elhagytuk magunkat, jámborságunk a gyámoltalanságig fokozódott, uraknak éreztük magunkat, pedig balekok voltunk. Sokat szenvedtünk emiatt és talán a legnagyobb szerencsétlenségek is azért szakadhattak ránk, mert nem voltak barátaink, akik megvédelmeztek volna, vagy legalább a magunk védelmében segítségünkre lettek volna. Most a nagysikerű nürnbergi hét végén, egy messze világító nemes barátság fényénél jóleső érzéssel látjuk, hogy *még semmi sem késő.* Csak teljes erővel, minden akaratunkkal neki kell állani az új utak törésének. A magyar kultúra diadalmas erejével kell szétrobbantani a mesterségesen elénk hengerített sziklákat, városunk és országunk szépségének harsány hirdetésével kell a mult árvaságának görön-

gyeit eltávolítani. Tudja meg végre az egész világ, hogy a Dürerek, a Munkácsyak, a Liszt Ferencek hosszú sora egészen a ma gyermekeiig, a Molnár Ferencekig mind, mind magyarok. Tudják meg, hogy Budapest szebb, mint Európa száz más városa, amelyeket divat és kötelesség meglátogatni és tudják meg, hogy Budapest vizei jobban gyógyítanak, mint véges-végig azok a csodaforrások, amelyekhez az egész világ kincseit hordják. Ismerjék meg a valóságot, hogy Pesten jól lehet enni, aludni, mulatni, hogy Pesten van a legszebb hullámfürdő és hogy a Nemzeti Színházban jobban játsszák Shakespeare-t, mint Londonban, vagy az egész világ bármely színpadján.

De mindezt hírül is kell adni. És ezt a munkát önzetlenül, szavahihető módon csak az olyan jóbarátok tudják elvégezni, mint amilyenként Nürnberggel büszkélkedhetünk. Az ilyen barátság többet ér minden plakátnál és minden a külföldi lapokban megjelent és megfizetett közleménynél. Az ilyen nürnbergi kirándulások gondolkodóba ejtik a világot, mert mindenkinek eszébe kell jutnia, hogy a német géniusz és német szellem városa aligha volna hajlandó kultúrát cserélni olyan várossal, amely kultúrában szegényebb nála.

Győznünk kell, mert Nürnberg példája mutatja, hogy hivatottak vagyunk a győzelemre. Végig Európán, végig a nagy világon minden várost barátunkká kell tennünk. És mire majd Európa minden városában lesz Budapester Strasse, megérjük a magyar föltámadást.

„MEINL TEAKEVERÉKEI"

Queen's blend 1/4 angol font ára P **4·80**
Three stars 100 gr. ára . . . P **3·60**
Ceylon special 100 gr. ára . . P **2·60**

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gep- és szállitóeszközgyár
Budapest, X, Kápolna-tér 27-29. Telefon: J. 395-80.

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPEST, VII., ŐRNAGY UCCA 4. SZ.

MAGYAR BŐRSZÉK IPAR
PIPISZ VILMOS UTÓDAI
BUDAPEST, V., MÉRLEG UCCA 4
SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ
Telefon 810-56
valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok, modern ebédlőszékek, adott tervek és rajzok szerint is. Lakberendezési tárgyak.
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javitjuk, átfestjük és átalakitjuk
Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

STERN EMIL
Telefon: Lipót 906-48
ÚT-, CSATORNA- és MAGASÉPÍTÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-U. 32.

Alapitási év: 1868 CRISTOFOLI VINCE Telefon: J. 381—47.
KŐPADLÓ, FAYENCE FALBURKOLAT
BUDAPEST, VII., GIZELLA ÚT 31.

CSUKA GÉZA
ASZTALOSMESTER
ÜLŐ-BÚTOR SPECIALISTA
BUDAPEST, VII., FRANCIA ÚT 44. SZ.
TELEFON: JÓZSEF 449—46.

TÓTH SZ. JÁNOS Tel.: Aut. 559-38
VÍZVEZETÉK- ÉS FÜRDŐBERENDEZŐ ÉPÜLET- ÉS DÍSZMŰBÁDOGOS
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 6. SZÁM

LERCHNER és TÖRÖK
szobafestő, mázoló és bútorfényező
TELEFON: L. 963—03.
BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44

Féregirtás, takarítás, ablaktisztítás
géppel és mérnöki vezetés mellett
— Számos hatósági elismerés —
TELEFON: AUT. 504—84 881—01
OTTOPAL ÉS TÁRSA
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt JAUERNIK ISTVÁN
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok színházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

Fekete Ödön mérnök
Vizmüvek, viszvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

HIREK a pártszervezetekből

— *A Terézvárosi Gazdasági Egyesület* társas-vacsorát tartott kedden, november 12-én a *Drechsler*-étterem különtermében. A nagyszámban megjelent polgárok előtt *Becsey* Antal kormányfőtanácsos tartott nagy tetszéssel fogadott előadást *„Az aktuális várospolitikai kérdésekről."*

— *Vacsora a Polgári Egység klubjában.* Hétfőn, november 11-én este jól sikerült heti vacsora volt a *Polgári Egység Klubjában.* A vacsorán nagy számban jelentek meg az *Egységes Községi Polgári Párt* bizottsági tagjai is, akik részletesen tájékoztatták a megjelent előkelő polgárságot a fővárosi politika aktuális eseményeiről.

VÁLLALKOZÁS

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Vízvezeték és csatornázási munkát *a Külső Jászberényi úti vámépületnél:* Özv. Zier Gusztávné 3974 P.

Kőmívesmunkát *a Csapláros uccai köztisztasági garázsnál:* Kemény Sándor 78.128; *az Új Szent János-kórháznál:* Grenyó Bertalan 5330 P.

Központi gőzfűtőberendezési munkát *a Hajléktalanok menhelyén:* Janisch János és Fia 7148; *a Krisztina téri templomnál:* Kovács A. Ödön 15.705 P.

Mázolómunkát *a Telep uccai kórháznál:* Leisen Adolf 3500; *a Ceglédi uccai szükséglakások kerítésénél:* Zimmermann János 1506 P.

Villanyszerelési munkát *a farkasréti temetőnél:* Szabó László 8833 P.

Szivattyúberendezési munkát *a bicskei kastélynál:* Gyöngyösi István 7328 P.

Útrendezési munkát *a Sasadi úton:* Obendorfer József és Fia 127.298; *a Kerepesi temetőnél:* Schweiger és Kulás 13.998; *a Vágány uccánál:* Helfenstein Károly 3000; *az Újlaki rakparton:* Heverdle István és Magyar Aszfalt r. t. 10.000 P.

Udvarrendezési munkát *a Szt. László-kórháznál:* Ámon Antal és Fia 40.460; *a Ferenc József és a gróf Andrássy-laktanyánál:* Spányi Ernő 16.875 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

Villanyszerelési munkára *a Szinyei-Merse uccai elemi iskolánál:* Bauer József 2779, Tatai Vilmos 2851, Fuchs Vilmos 3106, Horváth József 3198, Schuszter Lajos 3507, Pampusch Antal 3957, Mayer György 4383 P.

Szigetelési munkára *a Batthyány - mauzóleumnál:* Posnansky és Strelitz 2356, dr. Helvey Tivadar 2520, Biehn János 2634 P.

Vászonredőny munkára *a Kápolna téri iskolánál:* Roggenbauer Rezső 3081, özv. Bak Gáborné és fia 3145, ifj. Spolarits Vilmos 3441, Hermán Ödön 3490, Ledniczky és tsa 3680, Weisz Salamon 4499 P.

Mázolómunkára *az Új Szt. János-kórháznál:* Díszítő és festőip. term. szöv. 5830, Szily Rezső 7004, Kovács Antal 7590, Környey Lajos 7630, Balczó Sándor 7804, Obermeyer István 8500, Bursch Miklós 8600, Jóföldy Tibor 9240, Strausz Henrik 9280, Incze Mihály 9328, Bálint Sándor 9332, Schuslik Ágoston 9460, Bábel és Putovics 9480, Szánthó Boldizsár 9550, Fischer és Hartmann 9600, Fock Géza 9780, Mátyás János 10.116, Tóth Ferenc 10.220, Lukács Béla 10.230, Zafourek Ferenc 10.241, Tomi Lajos 10.620, Zimmermann és Lovász 10.640, Herceg és Verhovina 10.640, Schuller János 10.750, Liktor Ferenc 10.800, Wiegmann Frigyes 11.700, Kovács István 12.560, Hantos Testvérek 13.260, Kollár Rudolf 13.630 P.

JÓNÁS FERENC
építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Columbus u. 27 Telefon: J. 339—81.

ÁKOS FRIGYES ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST VII., KERTÉSZ UCCA 24—28 TELEFON: JÓZSEF 301—40

PINKAY KÁROLY TELEFON: Automata 864-61.
ÉPÍTÉSZ, ÉPÍTŐVÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL UCCA 20.

Seenger Béla Telefon: A. 521—28
Márvány- és Kőipari R.-T.
Budapest, II., Kisrókus ucca 21. sz.

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

VITÉZ ABUCSAY SÁNDOR villamos erőátviteli berendezések vállalata
BUDAPEST, VII, AKÁCFA UCCA 41. TELEFON: J. 352-55.

BUKOVA LAJOS TELEFON J. 163—75
épületüvegező és képkeretező
BUDAPEST, IX LÓNYAY UCCA 48. SZÁM

SHELL petroleum benzin gázolaj
Speciális autóolajok, kenő- és hengerolajok, vaselinek eredeti mexikói bitumenek
SHELL KŐOLAJ RÉSZV.-TÁRS.
Központi iroda: Budapest, V. Alkotmány ucca 18
Tel.: Aut. 214—87. Aut. 214—89. Közp. telep: Csepel-Petroleumkikötő. Lerakatok és telepek az egész országban

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

BIRÓ LÁSZLÓ
ÁCSMESTER
BUDAPEST, X., KOLOZSVÁRI UCCA 9.

STABIL
ÉPITŐ R.-T.
BUDAPEST, V.
DEÁK FERENC-U. 16-18
Telefon: T. 140-17 és 239-01

DÁVID ÉS DEUTSCH
KÖZPONTI FŰTÉS, SZELLŐZTETÉS, VIZVEZETÉK, CSATORNÁZÁS, ÉPÜLET- ÉS BÁDOGOS-MUNKÁK MŰSZAKI VÁLLALATA
BUDAPEST, VII, RÓZSA UCCA 41. TELEFON: J. 430-81

LEMMER FERENC
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMÍVES- ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u. 14.

Textilipari Feldolgozó és Értékesítő Szövetkezet
Budapest, VIII., József-körút 49. szám
Telefon: József 439—91. sz.

LIKTOR FERENC
SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 79. TEL.: JÓZSEF 349-83.

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

UNREIN KÁROLY csatorna- és emésztőgödör tisztitási vállalat
Budapest, X., Szentmihályi-út 13. szám
Telefon: József 458—76

KOVÁTS GÉZA kőművesiparos
vállal házak renoválását, festését, átalakításokat és nedves falak elszigetelését Budapest, VII., István-út 36

KÖNIG GYÖRGY
Budapest, VII., Hársfa u. 17
Kőművesmester, építési vállalkozó

LEFÉBER ÉS TÁRSA
Kut-, vízműépítés és mélyfurási vállalat
Mélyfurások, kutatófurások, aknaépítés, alapozások, víztelenítések, szivattyútelepek, berendezése
Budapest VI. Bulcsu ucca 5. Telefon: Lipót 981-01 szám

Kövezés, út-, csatornaépítés, beton- és lapburkolás
Tervezés, díjtalan költségvetés!
GRAVIESER ALBIN építési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 1[illegible]—45. sz.

Standard aszfaltok
Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor ucca 6. sz.
TELEFÓN: AUT. 833—40, 832—77.

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár — Vasöntőde
Telefon: L. 905-74, 905-75. Budapest, V, Váczi út 48. Alap. 1867.

ROHRMANN JÁNOS
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI GYÁR
BUDAPEST, VII., SAJÓ-U. 5/a.
Gyárt: precíziós fogaskerekeket, fogasrudakat, esztergamunkát és tömegcikket. Alapíttatott 1904.

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

SÁMUEL GYÖRGY
épület,- díszmű-bádogos és egészségügyi berendező
BUDAPEST, VI. ARADI U. 45. TELEFON: AUT. 223-62.

PATAKI ÉS FARKAS
MÉRLEGÜZEM
BUDAPEST, VII., ROTTENBILLER UCCA 9
(BEJÁRAT PÉTERFY SÁNDOR UCCA) TELEFON: J. 373-68

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat
BUDAPEST VIII, BÉKÉS UCCA 1. sz.
(Omnia Mezgóval szemben) Telefon: J. 350-18
Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 961—14. SZÁM

NOVÁK ISTVÁN kőművesmester, építési vállalkozó
X., Maglódi út felőli Kada ucca 22.
Telefon: József 372-48.

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Reiter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és építőmesterek, építési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhíd ucca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

AGYAGCSÖVEK
és csatornázási cikkek
HUBERT ÉS TÁRSA B. T.
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4.
Telefon: Automata 22—67.

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal **WOLFF ERNŐ**
Sürgönycim: WOLFFERNŐ
Tel.: Lágymányos 13-82 Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101

Események

Fővárosi Hírlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

Jenő napja. Az *Egységes Községi Polgári Párt*, a *Polgári Egység Klubja*, a *Budai Polgári Kör*, s mindezeken kívül a főváros és speciálisan Buda polgársága meleg ünneplésben készül részesíteni vezérét, *Kozma* Jenőt névnapja alkalmából. *Jenő-nap* estéjén, pénteken este nyolc órakor társasvacsora lesz a *Budai Polgári Kör* helyiségeiben. — Az előző esztendőkhöz hasonlóan, az idén is meleg óvációban készülnek részesíteni névnapja estéjén *Sipőcz* Jenő dr. polgármestert is. A polgármester korábban hangoztatott óhajához képest, nem lesz különösebb demonstráció, s a városházi felvonulás is elmarad. E helyett, úgy mint tavaly, a Gellért-fürdő kupolacsarnokában, *tea-estély keretében lesznek az üdvözlések.* A csarnokba szabad a bemenet.

Gallina tanácsnok és a polgármester titkára megyebizottsági tagok lettek. A most lezajlott megyei bizottsági választások során két fővárosi tisztviselőt bizottsági taggá választottak meg. Az egyik *Gallina* Frigyes dr. tanácsnok-főjegyző, az elnöki ügyosztály vezetője, akit Pest megyében, Hajóson, a másik *Doroghi Farkas* Ákos dr. tanácsjegyző, a polgármester titkára, akit Borsod megyében választottak meg megyebizottsági képviselőnek.

Decemberben lesznek a tanügyi választások. A betöltésre váró közigazgatási állásokhoz hasonlóan közel egy éve húzódik a tanügyi választások ügye is. Végre a tanács a napokban meghirdette a pályázatot az *összes üres pedagógiai állásokra*, amelynek a határideje *november 13-án* délben jár le. Mivel a pályázati kérvények nagyrésze már úgyis a városházán fekszik, az anyag feldolgozása nem fog ezuttal nagyobb munkát adni és így valószínű, hogy még karácsony előtt meglesznek a tanügyi választások is. Összesen 73 állás betöltéséről van szó.

A polgári iskola problémája. Az Egységes Községi Polgári Párt közoktatásügyi bizottsága tovább folytatja nagyérdekességű előadásait. Legutóbb a nyolcosztályú elemi iskoláról volt szó, a sorozat e heti előadását pedig vitéz *Sághelyi* Lajos dr., polgári iskolai tanár tartotta, a *„Polgári iskolai probléma külföldön és Magyarországon"* címmel. A párt tagjai és az érdeklődők ezúttal is színig megtöltötték a klub akadémiaucai nagytermét. *Sághelyi* doktor szakszerű megvilágításban és érdekes csoportosításban beszélt a középfokú gyakorlati irányú iskoláztatásról, a magyar polgári iskola sajátságos fejlődéséről, a porosz rendszerű „Mittelschule"-ról és a többi külföldi iskolatípusokról, a délnémet „Realschule"-ról, a svájci „Secundärschule", az osztrák polgári iskola és a belőle fejlesztett „Hauptschule" rendszereiről. Részletesen fejtegette a magyar polgárság kulturszükségletét és annak kielégítési módját, végül a magyar polgári iskola problémáiról értekezett, rámutatva ennek az iskolatípusnak nyolcosztályúvá fejlesztésének szükségességére. Az előadást *Neményi* Imre ny. államtitkár, a bizottság elnöke vezette be néhány szóval, rámutatva arra, hogy a főváros polgárságának felemelése és gazdasági megerősödése elsősorban kultúrkérdés. Ez a probléma sohasem volt annyira közügy, mint ma. Az általános érdeklődés homlokterébe került polgári iskolával foglalkoznia kell a gyakorlati élet problémái iránt érdeklődő minden állampolgárnak. Aki a polgárság iskoláját, jövőjét munkálja, jobb jövőt készít elő a nemzet számára. Az előadást nagy tetszéssel fogadta a hallgatóság.

Változás a BSzKRT vezetésében. *Folkusházy* Lajos ny. alpolgármester, a *BSzKRT* vezérigazgatója a nyugalomba távozott *Sztrókay* István ügykörének ellátásával, a műszaki kérdések irányításával *Chatel* igazgatót bízta meg. *Sztrókay* helyének végleges betöltésével egyelőre nem is foglalkozik a *BSzKRT* igazgatósága és az az igen helyes álláspont győzött, hogy *Márkus* Jenő dr.-on kívül több vezérigazgató-helyettes nem kell. A *BSzKRT*-nál a közel jövőben ezenkívül még több változás is várható, amennyiben *nemsokára még három igazgató nyugdíjazása várható*, akiknek szolgálati ideje, illetve szerződése lejárt. E főtisztviselők állásait nem is fogják újra betölteni, így fogják automatikusan csökkenteni a túlnagy igazgatói létszámot.

Előadás Barcelonáról és az ottani világkiállításról. *Szieberth* Imre állami vasgyári felügyelő november 17-én, vasárnap d. e. 11 órakor *„Barcelona és az ottani világkiállítás"* címmel, vetített képekkel kísért előadást tart a *Fórum mozgóképszínházban* (Kossuth Lajos u. 18.). A barcelonai világkiállításról, — mely ennek az esztendőnek egyik legszámottevőbb művészeti és közgazdasági eseménye és amelyen Magyarország igen szép eredményeket ért el — mindeddig általános és összefoglaló előadás nem hangzott el. Ezért tarthat különös érdeklődésre számot *Szieberth* felügyelőnek előadása, aki nemcsak a kiállítást és abban főleg a magyar csoportokat, ennek keretében pedig Budapest székesfőváros igen számottevő kiállítását fogja vetített képekkel ismertetni, hanem kiterjeszkedik magára Barcelonára, erre a meglepően szép és gazdag városra, amely oly kiváló keretét képezi a nagyszabású kiállításnak. Az előadásra jegyek 80 fillértől 2 pengőig válthatók.

Főiskolai hallgatók „Hubertus" vadászversenye. Csütörtökön tartotta meg a *Budapesti Lovasegyesület Rakovszky* Iván master és *Bakonyi* János jointmaster vezetésével kifutóval egybekötött főiskolai „Hubertus" vadászversenyét. Ugyanaznap este a *Polgári Egység Klubjában* vacsora volt, amelyen *Rakovszky* Iván hatásos beszédet mondott a lovassport érdekében. A versenyen egyébként a *Vendégek kifutójában*, továbbá a *Főiskolás hölgyek* és a *Főiskolások* között díjakat osztottak ki. A díjkiosztás után *Bakonyi* János ügyvezető-igazgató intézett még lelkes szavakat a főiskolásokhoz, buzdítva őket, hogy a hazai lovassport fejlesztése érdekében sohase sajnáljanak semmi fizikai fáradalmat. A *Budapesti Lovasegyesület* a télen havonkint egy teaestére és a farsangban egy bálra készül, amely hosszú évtizedek után az első lovasbál lesz hazánkban. A *lovas-teákat* november 17-én, december 1-én és január 12-én ötórai kezdettel a Polgári Egység Klubjában tartják meg.

Farkas József dr.: Egető problémák. Ez a könyv valójában essay-sorozat, mert tanulmány, mélyenszántó tanulmány-számba mennek azok a ragyogó reflexiók, amelyeket *Farkas* József dr. törvényhatósági bizottsági tag a fővárosi és az országos politika aktuális, valóban égető problémáihoz fűz. Fölényes intelligencia, csalhatatlan judicium és széles horizont: ezek a főismérvei *Farkas* József írásainak, amelyek átölelik és magukbafoglalják mindazokat a kérdéseket, amely ma a nyilvánosság érdeklődése és megítélése elé tartoznak. De túl a nagy politika vonatkozásain, minden soráből kicsendül az a mélységes szeretet, amelyet a szerző a főváros iránt érez. Ennek tulajdonítható, hogy könyve jelentékeny részét szenteli a főváros ipari, gazdasági, építési és közigazgatási problémáinak, így elsősorban az új fővárosi törvényjavaslat bírálatának és megvilágításának. És ezzel méltó a könyv arra, hogy mindenki elolvassa, aki igazán és komolyan szívén viseli Budapest sorsát.

Irodaáthelyezés. A *Magyar Acélsodrony-Drótművek és Kötélgyár, Deichsel A.* miskolci cég központi irodáját: Budapest, VI., Vilmos császár út 15/d, félemelet 1., 2., 4. szám alá helyezte át és kéri, a jövőben mindennemű levelezést és rendelést a fenti címre küldeni.

Van-e magyar grammofón? Egy ipari szaklap vetette fel e napokban a kérdést: van-e magyar grammofón? Erre a kérdésre a legilletékesebb fél, maga az egyetlen magyar grammofóngyár, az Eternola mechanikai részvénytársaság adja meg a választ: — „Igenis, van magyar grammofón éspedig kiváló minőségű magyar grammofón, az *Eternola*, mely teljesen eltekintve a hazai eredettől, nemzetközi viszonylatban is elsőrangú gyártmány és teljesen megállja a helyét a világversenyben is. Összes típusainak (portable, asztali, állványos, rugós és villamos hajtású) kiállítása nemes izlésű, hangja erős csengésű élőhang. Áraik sokkal olcsóbbak a külföldi grammofónok árainál és igen kedvező részlettörlesztésre is árusíttatnak. Az *Eternolának* sikerült megtörnie a közönség előítéletét, közönyét, a hatalmas külföldi verseny gáncsvetéseit és halad a népszerűség útján."

Apponyi Albert és az ujságkiadó tisztviselők. Köztudomású, hogy az Ujságkiadó Tisztviselők Nyugdíjegyesülete közelgő jubileuma alkalmából nagyszabású díszművet ad ki „A magyar ujságkiadás 40 éve" címmel. A közreműködők díszes sorában gróf *Apponyi* Albert, a magyar közélet „great old man"-je a sajtó ismeretlen katonáinak nevezi a hirlaptisztviselőket. Az ő nevük — úgymond — nem szerepel a lapok homlokzatán és nem megy át a közönség köztudatába, de nélkülük a sajtó ünnepelt hősei a közönséghez nem férkőzhetnének, sőt nélkülük a sajtó egyáltalán nem működhetik. A könyv, melyet *Berkes* Róbert dr., *Nádas* Jenő és *Verő* Pál dr. szerkesztenek, maradandó értéke lesz a magyar sajtó irodalmának s egyben kiemelkedő eseménye a jubiláris ünnepségeknek, amelyeknek előkészítése *Sümegi* Vilmos vezetésével egyre szélesebb keretek közt folyik.

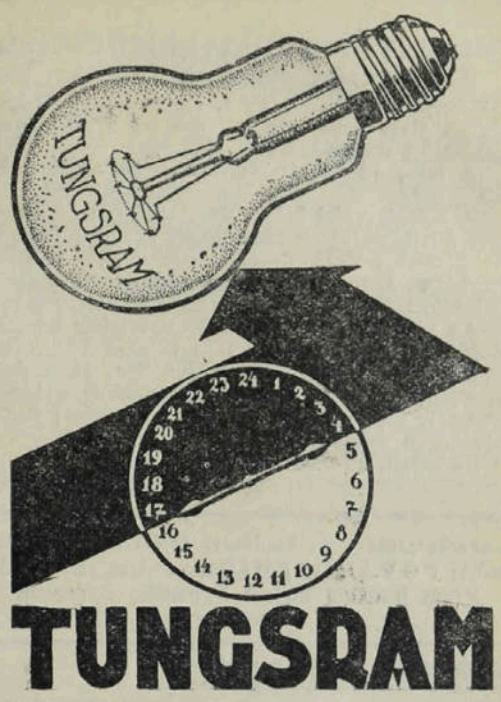

TUNGSRAM

DIPL. ING. ARCHITEKT — BAUMEISTER
KOSÁLY ÖDÖN
OKL. ÉPITÉSZMÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
TELEFON: AUT. 570-41.
BUDAPEST, II, KELETI KÁROLY-U. 15/b.

FISCHER ÉS HARTMANN
mázolómesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3. sz. TELEFON: A. 847-73
Fióküzlet: IX. ker., Tompa ucca 30. szám

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterfy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és deritőtelepeket. — TELEFON; József 518—19.

TÁJKERTÉSZET TERVEZÉS ÉS KIVITEL FAISKOLAI CIKKEK
gyümölcs és díszfák, gyümölcs és díszcserjék, szőlőoltványok, rózsák, évelők és minden más a kertészethez tartozó anyagok
ELSŐRENDŰ MINŐSÉGBEN TOST ÉS MOLNÁR
kereskedelmi és tájkertészet Tel. J. 396—36
Budapest, VII., Erzsébet-királyné-út 39. sz.

Harsányi Testvérek
központi fütés, egészségügyi berendezések, vizvezeték, csatornázás és épületbádogos munkák vállalata
BUDAPEST, VII., BEM UCCA 5. SZÁM
ALAPITVA 1894. — TELEFON: J. 380-15.

Talajnedves épületek kiszárítása szabadalmazott falfűrésszel
Talajnedves kő- és tégiafalazatok szigetelése és kiszárítása, talajvíz-szigetelés, házigomba kiirtása. *Költségvetések díjmentesen!*
PÉTER ERNŐ
V., SZEMÉLYNÖK UCCA 16. VI. 2. TELEFON: L. 961-12

DUNÁNTULI MÉSZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycim: Dunmész.
Szállít: Meszet, mészkövet, kavicsot. Vállal mindennemű kőfaragó-munkát

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépítő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

KOVÁCS A. ÖDÖN GÉPÉSZ MÉRNÖK
Budapest, VIII., Bezerédy ucca 8
Telefon: 382 — 93, 408 — 78.
Központi fütés-, vízvezeték-, csatornafelszerelési vállalata

MAUTNER JENŐ műasztalos
Budapest, Alpár-u. 10
Telefon: J. 414-79.

Legmodernebb gyógyintézet sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatórium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P.
Idegbetegek üdülő gyógyhelye, vízgyógyintézet, nap-és légfürdő

VAS UCCA 16
BOSCH SZOLGÁLAT
Telefón: József 393-73.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet az I. ker., Krisztina-körút 111. sz. alatt épülő piacon szükséges „Honsalin" falmázolási munkákra.

A leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A költségvetési kiírás nyomatványai és a szükséges felvilágosítások naponta d. e. 11—1 órák között a tanács VIII. ügyosztályának IV., Központi városháza I. pavillon, II. em. 56. sz. szobájában kaphatók.

Az ajánlatokat 1929. évi november hó 25-én (hétfőn) d. e. 12 óráig kell a tanácsi VIII. (közélelmezési) ügyosztálynak II. em. 204. sz. szobájában beadni. Az ajánlatok ugyanakkor a tanácsi ügyosztály üléstermében (II. em. 195. szám) fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi november hó 6.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Gőz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPGYÁR R. T.
MÁTYÁSFÖLD
GYÁRTÁSI ÁGAK:
Személyautomobilok, teherautomobilok, autóbuszok
Gyári eladási központ:
Méray Motorkerékpár-Gyár r. t. IV., Váci ucca 1.

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
slavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és díszes kivitelben, aszfaltparkét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfűrész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut. 212—44.

REICHENBERGER RÓBERT
RÉZMŰÁRÚ ÜZEM
Gyárt: vörösrézből, valamint más fémekből edényeket és készülékeket.
ALAPÍTTATOTT: 1888. TELEFON: JÓZSEF 366-14.
Arany- és ezüstérmekkel többszörösen kitüntetve!
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SAJÓ UCCA 6. SZÁM.

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

CUSTODIS ALPHONS
MERNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
Gyárkéményépítés
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék építése és tervezése

Proczeller Bálint kövező mester
Budapest, X. Korponai u. 11. Tel.: Kőbánya 74-84

Telefon: J. 448—88.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körút 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mehács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépítési munkálatokat

TELEFON: J. 370-70 **MAGYAR ÉPITŐ RÉSZVÉNYTÁRSULAT** TELEFON: J. 370-70
BUDAPEST, X, KERÉKPÁR UCCA 2. SZ.
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakodások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezetékek
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

TÓTH LAJOS
pala- és cserépfedőmester. Eternitcserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása.
Telefon: Lágymányos 11—36
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII, Károly körút 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan-ucca 1)

Használja munkáinál a világhirü egresi gipszeket
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **Gipszet Árusító R. T.** Budapest V, Erzsébet-tér 15. — Tel Aut. 805-25 — Sürgönycim: GIPSZ Budapest

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

Kramer Adolf
festő és mázolómester
Budapest, I., Lágymányos-u. 4
Telefonszám: Lágymányos 19—33.

GOMBOS ANDRÁS MŰASZTALOS M.
BUDAPEST, VII, BESNYŐI UCCA 5. SZ.

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

Sternberg és Kálmán
Tüzifecskendők, tűzoltószerek, egyéni felszerelések és kútszivattyú-gyára
Budapest, József-körút 35
Telefon: József 301-80

MORVAI GYULA TETŐFEDŐMESTER
PESTUJHELY, MOLNÁR VICTOR UCCA 33. SZ.
Elvállal minden e szakmába vágó tetőfedő munkákat

FISCHER MÁRKUSZ
ÉPÜLET- ÉS BUTORASZTALOS
ÜZEM ÉS IRODA: BUDAPEST, X., LIGET UCCA 20

SZOBI KŐBÁNYA RÉSZVÉNY-TÁRS.
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 16.
TELEFON: 234—60

VARGA JÁNOS
KŐMŰVESMESTER
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST
X., GERGELY UCCA 53. SZ.

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Villanyi császár-út 31. sz. Telefon Terézia 212—46. Gyár: VI., Váci-út 85. Telefon: L. 914—88. Gyári és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

(Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntőde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 201. sz. (Saját ház.)
Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám.
Öntetnek: Szobrok, dombormüvek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.

Költségvetés és mérnökkiküldés díjmentes.
Költségvetés és mérnökkiküldés díjmentes.
Épit, javit, alakit szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszivással.

Kún Sándor
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
Budapest, IV, Ferenc József rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: Lágymányos 19—30. Telefon: Lágymányos 19—30.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

SCHÖNTHEIL RICHÁRD okl. épitész és épitőmester
Budapest, I., Villányi-út 10
Telefonszám: Lágymányos 19—36

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam *Budapest, 1929 november 20.* *47. szám*

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre .... 24 pengő
Félévre .... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP
Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137–15

1872–1929

Budapest életének ma már két alapköve van. Az egyik az 1872. évi XXXVI. t.-c. és az a törvényjavaslat, amely ma már a képviselőház asztalán fekszik. 1872 és 1929 két olyan évszám Budapest életében, amelyek ennek a városnak dicsőséges multját és reményteljes jövőjét jelképezik. Amikor azonban az 1929-es új törvény felé tekintünk, elföldeljük az 1872 : XXXVI. törvénycikket, amelyre sok-sok ócsárlás, kifogásolás és kritizálás után is kegyeletes kézzel kell a fejfát odatűzni. A fejfa fölirata pedig: *Becsülettel szolgált ötvenhét esztendeig.*

*

A régi törvény hosszú életét sok viszontagságnak köszönhetjük. A maga idején bizonyára tiszteletreméltó, becsületes, szép alkotás volt, az idők során azonban mindjobban vesztett erejéből, elasztikus voltából és mindinkább alkalmatlannak bizonyult arra, hogy egy világváros kormányzásának alapköve maradjon. Különös és megmagyarázhatatlan körülmények azonban szinte már örökéletűvé kezdték tenni ezt az öreg alkotmányt. Valósággal azt kell mondanunk, hogy születésének napjától kezdve élt a vágy, hogy Budapest számára új alkotmányt lehessen teremteni. Születésének napjától fogva követelték a parlamentben, a törvényhatósági bizottságban és a polgárság körében a fővárosi törvény revizióját. Valósággal tengeri kigyóvá nőtt ez a kérdés Budapest életében. Szinte azt mondhatnánk, hogy nem alakult meg Magyarországon 1872 óta olyan kormány, amelynek belügyminisztere meg ne igérte volna, vagy becsületes szándékkal meg ne akarta volna valósítani a nagy reformot. Mégis ötvenhét esztendőre volt szükség, amíg végre-valahára *Scitovszky* Béla belügyminiszter nevéhez fog fűződni a nagy reform megalkotása és törvénybeiktatása.

Az öreg törvény sírjánál a búcsúztató beszéd kedves epizódként említheti meg, hogy *a fővárosi törvény reformjának szükségességét 1873-ban a december 23-iki közgyűlésen először Steiger Gyula városatya mondotta ki.* A három város egyesítése után ugyanis ekkor leplezte le *Steiger* az első visszaélést, Budapest első „panamáját". Féktelen izgalom uralkodott a tárgyalóteremben, amikor a szónok előadta, hogy egy Rábaközi Gellért nevű „uccai tisztítási felügyelő" a sárhordó kocsikat saját céljaira is felhasználta. A főpolgármester ugyan „megnyugtatta a közgyűlést, hogy az ilyes visszaélések napjai immár valószínűleg le fognak szállani", a közvéleményben azonban már ekkor fölütötte fejét a követelés, hogy reformálni kell azt a törvényt, amelynek aligha volt része Rábaközi Gellért jelentéktelen kis megcsuszamlásában.

És Rábaközi Gellért esete óta nőttön-nőtt és mind követelőbbé vált a vágy, amely a reformot óhajtotta. 1876-ban már egy úgynevezett kilences bizottságot küldtek ki, amelynek utóda az úgynevezett „tervezési bizottság" lett, de egyiknek a javaslatát sem fogadta el a közgyűlés. Később, *1879-ben a tanács, majd a belügyminiszter fölkérésére Steiger Gyula és Busbach Péter városatyák készítettek reformtervezetet*, de ezek közül sem került egyik sem tárgyalásra.

Érdekes megemlékezni erről a két tervezetről. Úgylátszik, már akkor benne élt a köztudatban az a szükségesség, hogy az óriási terjedelmű közgyűlés szerepének nagy részét egy kisebb bizottságra kell ruházni és ez a vágy csak a mostani törvényben fog majd teljesülni. *A Steiger-féle terv például a közgyűlés hatáskörét arra kívánta korlátozni, hogy az megválasztja a közigazgatási bizottság harminc tagját és ez a közigazgatási bizottság hetenként tartandó ülésén teljesen kezébe vette volna a város kormányzását. Egyszóval Steiger sokkal merészebb újító volt, mint Scitovszky Béla, a mai belügyminiszter. Steiger* ügyosztályt akart szervezni a főügyész, a főszámvevő, a főorvos és a statisztikai hivatali igazgató számára, végül pedig tanácsnoki rangra akarta emelni a kerületi elöljárókat.

Busbach Péter egész különállóan csinálta meg a maga tervezetét. Mégis sokban egyezett a Steiger-féle tervvel, ami azt bizonyítja, hogy mind a ketten a közhangulatból merítettek. *Busbach* Steiger terveihez még a mérnöki ügyosztály felállításának tervét, a számvevőségnek a tanáccsal való egyenrangúsítását és az ügyosztályok hatáskörének kiterjesztését kapcsolta. Itt megint érdekes az, hogy már 1879-ben gondoltak arra, hogy a számvevőségnek, amely tulajdonképpen a városi adminisztráció ellenőre, bizonyos nagyobb önállóságot adjanak. A Scitovszky-féle törvénytervezet ezt úgy oldja meg, hogy a főszámvevőt a belügyminiszter nevezi ki, a számvevőségi tisztviselői kart pedig a maga egészében a kormány képviselője, a főpolgármester juttatja álláshoz.

Aztán ment tovább a tervezgetés. *1890-ben a belügyminiszter leiratban szólította fel a fővárost, hogy szolgáltasson adatokat a reform kidolgozásához.* A közgyűlés letárgyalta a tanács javaslatát és kimondta, hogy a reformban korlátozni kívánja a kormány jóváhagyási jogát, a közgyűlés hatáskörét, továbbá a tanács testületi jogkörét az ügyosztályok javára. El akarta venni a közgyűlés a tisztviselők közgyűlési szavazati jogát, a polgármester közigazgatási teendőit a tanácsra akarta ruházni és követelte a Közmunkatanács, valamint a közigazgatási bizottság reformját. A közgyűlés határozatai azonban megint nem kerültek a parlament elé és a reform megint elmaradt.

Erősen szorgalmazta a reformot miniszterelnöksége idején Szápáry Gyula gróf is, de mielőtt bármi történhetett volna ebben a kérdésben, lemondott. *Széll Kálmán belügyminisztersége idején Fascho-Moys miniszteri tanácsos el is készítette a törvénytervezetet*, amely igen érdemes munka volt, de nem került megvalósításra. Később is állandóan hallatszottak hangok a fővárosi törvény revizója érdekében, de a legerélyesebb mégis az volt, amelyet *Bárczy* István hallatott, amikor a polgármesteri széket elfoglalta: *„Az új fővárosi törvényt régóta várjuk hiába. Itt az ideje, hogy magunk álljunk elő a kívánságainkkal".* Bejelentette, hogy kész teljes törvénytervezetet is rendelkezésre bocsátani. Hiábavaló volt azonban minden törekvése és így maga valósította meg a főváros közigazgatási szervezetének korszakos reformját. *1907 újesztendején Andrássy Gyula gróf belügyminiszter félhivatalos közleményben kijelenti, hogy az elődei alatt készült törvénytervezetekkel nem ért egyet és így azokat átdolgozva viszi a parlament elé.* Közölte egyben Andrássy készülő javaslatának alapelveit, amelyek szerint mindenekelőtt meg akarta szüntetni a községi és országos választójog között lévő különbséget, a virilizmust és le akarta szállítani — miként a mostani javaslat is teszi — a közgyűlés tagjainak számát.

1907-ben a főváros budget-vitája tárgyalásánál Feleki Béla indítványára harminc tagu bizottságot küldtek ki ismét a fővárosi törvény revizójának előkészítésére. Ez a bizottság kívánta: 1. az autonómia legmesszebbmenő érvényesítését, 2. a községi adónak negyven százalékig, a házbérkrajcár öt százalékig kormányjóváhagyás nélkül való fölemelésének jogát, 3. az általános, egyenlő, titkos szavazást listaszavazással, 4. a virilizmus eltörlését, 5. a harmincetagú „városi választmány" létesítését, 6. a főpolgármesteri állás és a Közmunkatanács megszüntetését.

Új lendületet kapott a fővárosi törvény revizója iránt való vágy a kommunizmus bukása után. Az akkori közviszonyok azonban természetessé tették, hogy mindmáig a problémának csak politikai oldala került előtérbe. *Dömötör* Mihály belügyminiszter alkotta meg az 1920. IX. törvénycikket, amely széleskörű választói jog alapján gondoskodott a fővárosi törvényhatóság újjáalakításáról. A törvény csak három esztendőre szólt, joghatálya 1923 december 31-ig tartott. Ekkor született meg azután az 1924. évi XXVI. törvénycikk, amely azonban megint csak a választások és a közgyűlés ügyében intézkedett.

Ennek a, mondhatnánk *ötvenhét esztendős küzdelemnek záróköve az a javaslat, amelyet pénteken helyezett a Ház asztalára Scitovszky Béla belügyminiszter.*

*

Az új törvényjavaslatról legutóbbi számában elsőként adott részletes ismertetést a Fővárosi Hirlap. Es így, ahogy ma immár hivatalos közlés alapján szemünk előtt áll a *Scitovszky-féle* javaslat, elmondhatjuk, hogy nagyjában és egészében kielégíti Budapest polgárságának fél évszázados kívánságait. *Egészen bizonyos, hogy az új törvény meg fogja reformálni, meg fogja egyszerűsíteni, simábban működővé tenni a főváros egész adminisztrációját.* Ez az az eredmény, amelyet fél évszázadon át vártunk hiába. Emellett eltörpül a politikai rész jelentősége, hiszen ebben a tekintetben *az 1920-as és 1924-es törvények már meghozták a kívánt demokratizálódást és ezekkel az újabb törvényekkel szemben az új törvény sem hoz változást.* Valószínű mégis, hogy a törvényjavaslat parlamenti tárgyalásánál a politikai rész körül fejlődik ki majd inkább a harc, de bizonyosak vagyunk benne, hogy azok a politikai csoportok, amelyek a küzdelmet ebben a tekintetben föl akarják venni a javaslat ellen, maguk sem komoly meggyőződéssel állanak csatasorba, különösen azért, mert az eredeti tervezettel szemben a pártközi konferenciák igen jelentős eredményeket értek el a belügyminiszternél. Ezek az engedmények *föltétlenül biztosítják a javaslat demokratikus voltát, a választójognak olyan széleskörüségét, amilyennél józan ésszel nagyobbat kívánni sem lehet.* Legfőbb érdeme azonban ezeknek a pártközi tárgyalásoknak, hogy a javaslatból kimaradt minden olyan intézkedés, amely csak gyanút is kelthetett az autonómiát védő egységes táborban.

*

Budapest közönsége kétségkívül az adminisztráció megjavítását várja legfőbb eredményként. Ennek számos eszköze van a javaslatban. Ezek az eszközök visszanyúlnak egészen a közgyűlésig. Az új javaslat megkönnyíti és eredményesebbé teszi a közgyűlés munkáját. Történik pedig ez legelsősorban azáltal, hogy a közgyűlés tagjainak számát jelentősen leapasztották. Az 1872-es törvény értelmében még négyszáz volt a választott bizottsági tagok száma, amelyhez a virilisták száma is hozzájárult, az 1924-es törvény már csak kétszázötvenben állapította meg a választott városatyák számát, a közgyűlés tagjainak teljes létszámát pedig háromszázra csökkentette. Pedig 1872-ben még Kis-Budapest volt, ma pedig Nagy-Budapestnek a törvényhatósági bizottsága kétszázhúsz tagból fog állani, éspedig száznegyven választott taggal. Kétségtelen, hogy még ez a szám is jelentősen nagyobb, mint számos világváros kormányzótestületének taglétszáma, de a mi szempontunkból ez is igen erőteljes haladást jelent. Nem fog fájni a közgyűlésnek, hogy a jelentéktelen ügyek tárgyalása kiesik a kezéből, hiszen annál nagyobb erővel és odaadással foglalkozhatik majd a város igazán vitális érdekeivel és a generális kormányzati kérdésekkel. Hogy pedig „klotürt" emlegetnek, itt semmi értelme nincs a szentimentalizmusnak akkor, amikor évtizedek óta maguk a közgyűlés tagjai a pipázóba és a büffébe való vonulással tüntettek a fecsegési rohamot kapó városatyákkal szemben. De különben is a felszólalások terjedelmének korlátozása a világ minden demokratikus közületében elengedhetetlen korrektivuma a kiszélesített választói jognak.

Nem fogja megsiratni Budapest polgársága a tekintetes tanácsot sem. Hiszen ez is egyik záloga a közigazgatás egyszerűsítésének, sőt az autonóm jogok kiterjesztésének. Voltak Budapest székesfővárosnak nagyérdemű tanácsai, amelyek korszakalkotó munkát végeztek, a haladó kor, a fölgyülemlett munka azonban azt kívánja, hogy a tanácsnok urak igazi posztjukon, az íróasztal mellett dolgozzanak a főváros érdekében. *A modern városi igazgatás laikus tanácsokat ismer ma már mindenhol, ez az európai áramlat teremtette meg a mi javaslatunkban is az intézőtanácsot.* Az utolsó esztendők tapasztalatai pedig szükségessé tették azt, hogy a hivatali adminisztráció ezentúl az egyéni felelősség elvén épüljön föl.

Van azonban a mai törvényjavaslatnak egy hiánya és ez az, hogy a kerületek ügyvezetéséről egyelőre nem intézkedik. Nyilván fontos okok voltak arra, hogy a javaslat a belügyminisztert hatalmazza föl, hogy a kerületi elöljárók ügykörét három esztendő alatt rendelettel szabályozza. Az adminisztráció gyorsítása és tökéletesítése szempontjából ennek a belügyminiszteri rendeletnek rendkívüli fontossága lesz. A fővárosi adminisztráció egyik legkiválóbb ismerője, *Rakovszky* Iván volt belügyminiszter, erről a kérdésről szólván így ír: „Ha némi túlzásba akarnánk menni, azt mondhatnánk, hogy a kerületi elől-

járóságon a kerület lakosságát személyesen kellene ismerni. A kerületek mai beosztása mellett azonban az előljáróságok alig állanak közelebb a közönséghez, mint akár maga a tanács. Tömegmunkát végző hivatalokká válnak, ahol éppen a kerületek terjedelme és lakosainak száma miatt egyéni elbánásnak alig van lehetősége".

Ebből az idézetből is látható, hogy a belügyminiszternek három éven belül várható rendelete milyen példátlan fontosságú megoldást lesz majd hivatott hozni.

*

A javaslatnak nem politikai részével szemben is hangzanak azonban majd el kívánságok a parlamenti tárgyalás során. Ellenzéki oldalon bizonyára jelentékeny számú kifogást emelnek majd. *Ezek között kettő van olyan, amelyet az Egységes Községi Párt is magáévá tesz. Kozma* Jenő, a párt elnöke a *Fővárosi Hirlap* mai számában mondja el ezt a két kívánságot. *Az egyik kívánság, hogy a fővárosi tanerők kinevezését, amelyet a polgármester eszközöl, ne a kultuszminiszter, hanem a főpolgármester hagyja jóvá.* A fővárosi tanerőket az autonómia fizeti, — mondja *Kozma* Jenő — éppen ezért az autonómia alapkövéből törnének le egy darabot azzal, ha a tanítói választást a mindenkori kultuszminiszter jóváhagyásától tennék függővé. Miután ebben a kérdésben úgy *Kozma* Jenő, mint politikai barátai szabadkezet kértek és kaptak, de a többi pártok is az autonómia védelme érdekében a terv ellen sorakoznak fel, aligha lesz belőle törvény. *A másik kifogása Kozma Jenőnek az, hogy a törvénytervezet szerint az érdekképviseletek maguk választják meg a közgyűlésbe küldendő delegáltjaikat.* Ezen a téren a multak tapasztalatai azt bizonyítják, hogy az itt delegáltak rendszerint nem voltak olyanok, akik valami túlságosan érdeklődtek volna a főváros ügyei iránt. *Kozma kívánsága tehát az, hogy az érdekképviseletek tagjai közül a főváros közgyűlése válassza meg a delegáltakat.* A kézen fekvő argumentáció reménytelen meg fogja győzni a törvényhozást, hogy ennek így is kell lennie. Ellenzéki oldalon jogosulatlanul hangoztatják a főpolgármesteri „hatalom túltengését". Ezzel vonatkozásban kritizálják a kijelölő választmány összeállítását és kívánják az intézőtanács tárgyalásának nyilvánosságát. Az ellenzéki kritika egészen addig megy, hogy kifogásolják azt az intézkedést, amely szerint az intézőtanács elnöke a főpolgármester lesz. Akik azonban ezt teszik, nincsenek tisztában azzal, hogy *az intézőtanács nem egyszerű pótléka a megszűnő tanácsnak, hanem a közgyűlés hatáskörének igen tekintélyes részét is átveszi. Ilyen körülmények között pedig a kormány igazán nem mondhat le arról az ellenőrzési jogáról, amely eddig is megvolt és amellyel szemben a törvényjavaslatban számos olyan intézkedés van, amely az autonómia jogkörét megerősíti és kiszélesíti.*

A javaslatból kétségkívül rövidesen törvény lesz és mindnyájunknak az az óhajtása, hogy amikor az új törvény Budapest fejlődésének új kapuit nyitja meg, Budapest egész polgársága és munkássága egy szívvel, egy lélekkel induljon meg az alkotó munka útján.

HIPOCHONDRIÁS KÓRHÁZAK

Gyorsaság nem boszorkányság — Mit eredményezett a főpolgármester legújabb kórház-razziája? — Ripka Ferenc sürgősen munkaalkalmakat teremt — Fischer Márton esete a szocialistákkal

Semmi sincs új a nap alatt: tehát ismét kórházbotránnyal szerencséltettük meg Budapest lakosságát. Kórház-botrányban pedig már annyiban volt részünk, hogy a közönség akkor is hisz benne, ha nincs. Isten mentsen, hogy egy pillanatig is kételkedni akarnánk *Klár* Zoltán dr. jó szándékában és jóhiszeműségében, de bevalljuk őszintén azt is, hogy nem tudtunk volna tapsolni legújabb leleplezésének akkor sem, ha száz százalékig tudott volna bizonyítani. Nem tapsoltunk volna neki — *a módszere miatt.* Mellette állunk és mindenki mellett ott állunk, ha purifikálni akarnak, ha rendet akarnak csupán, ha javítani akarnak; de mindenkinek azt ajánljuk, hogy vigyázzanak az ilyen tűzzel való játszással, az ilyen kétélű fegyverekkel. Ma már ott tartunk, hogy javítani, rendet teremteni *minden nagyobb kockázat nélkül* is lehet. *Klár* Zoltán szándéka is jó volt, de ugyanakkor, amikor a kórházi állapotok megjavítása érdekében síkra szállt, *kockára vetette az embereknek a kórházakba vetett hitét.*

Elismerjük, hogy ez a hit megingott egy időben éspedig talán több-kevesebb *joggal* ingott meg. De újabban azután, amikor elnémult a botrány, amikor a főváros becsületes igyekezettel látott neki az állapotok megjavításának, ismét bizalommal néztek már a gyógyulást keresők a kórházak felé. Vajjon megfontolta-e *Klár* dr., hogy szabad-e újból megingatni a bizalmukat akkor, amikor más *igen egyszerű módja lett volna a segedelemnek?* Olyan mód, amely *legalább* olyan biztosan segít, mint a botrány.

Az sem lehet védekezés, hogy ezt a módszert *Klár* Zoltán nem ismerte. Igenis, nagyon jól tudta ő is, meg a városban mindenki, hogy *akár egyszerű telefónértesítésre is, vette volna a kalapját Ripka Ferenc főpolgármester és félórán belül rajtaütött volna a kórházon, amely ellen panaszok merültek fel.* És éppen úgy kideríttette volna, hogy akadt-e büdös hús az élvezhető között, vagy hogy hány tojást használtak a piskótához, mintha ugyanezt a leleplezést izgalmas csomagolásában a közgyűlés elé vitték. Akkor is lett volna irgalmat nem ismerő, szigorú vizsgálat és akkor is megtörtént volna a hibák jóvátétele.

Most azonban már elégnek kell lenni a leleplezésből. Nemcsak azért, mert kicsiny a százalék, ami valóságnak bizonyul, hanem azért, mert a kórházak mai állapota mellett — *senkinek sincs joga és oka a kórházakat félelmessé tenni.* Javítani még mindig lehet és kell is, de nem az eddig megszokott módon. Azoknak a szegény embereknek, akiket a betegség a kórházba kerget, nincs módjuk a szanatóriumi ágyhoz. Azoknak kórházba kell menniök. De mit csináljanak a szerencsétlenek, ha a kórházról olyan híreket kell hallaniok pont a közgyűlési teremből, hogy inkább kínpadra feszíttetik magukat, mintsem a kórházban jelentkezzenek? A kórházak már meggyógyultak, most már csak a reputációjukat kell helyreállítani. A jóhírűket és vele a közönség feltétlen bizalmát.

*

Ennek a kórház-ügynek van azonban egy másik tanulsága is, amely sokkal kellemesebb és vigasztalóbb, mint az, amelyet az imént szürtünk le. Ezt a második tanulságot röviden úgy mondhatnánk: hogy gyorsaság nem boszorkányság. *Csütörtökön késön este hangzott el Klár Zoltán „leleplezése" az állítólagos kórházi állapotokról és pénteken már kora reggel Ripka Ferenc főpolgármester megindította a legszigorúbb és legkörültekintőbb vizsgálatot, amely két nap alatt véget is ért, tisztázott is mindent.*

Ripka főpolgármester mennyire nem ismeri a bürokrácia tekervényes útjait, ez is élénken bizonyítja. De van erre a nagyszerű erényére egy másik friss bizonyítékunk is. Ez a bizonyíték pedig az, hogy alig zárult be a közgyűlési terem kapuja a budget-vita után, *Ripka Ferenc máris megkezdte a kormány tagjainál való vizitelést és első csapásra is egész sereg dolgot intézett el Bud János kereskedelemügyi miniszterrel.* Elintézte a hidak ügyét, a hálósorompók ügyét és az új autobuszok ügyét. Az elintézés módja pedig az, minden egyes esetben, hogy sürgős, hogy azonnal, hogy az ankét már a héten összeüljön, hogy a pályázatot azonnal kiírják. Egyelőre *Bud* János kereskedelemügyi miniszter az, aki a főpolgármester révén megismerte a budget-vita során elhangzott panaszokat és kívánságokat. Most jön azután a többi miniszter, akiknél a főpolgármester szintén el fog járni és akiket szintén meg akar győzni arról, hogy Budapest lakossága számára egyetlen menedék van: *habozás nélkül, gyorsan megindítani minden munkát, amire szükség és pénz van.*

*

Isten mentsen, hogy nekünk a szociáldemokraták feje fájjon és éppen ezért nem is tartjuk hivatásunknak, hogy kutassuk, mi történt tulajdonképpen a szocialisták és a kisiparos *Fischer* Márton között. Egészen természetes, hogy ez a szakadás megtörtént, *mert fából vaskarika az, amikor a munkások pártjában kisiparosok ülnek.* Az ilyen egészségtelen házasságok csak kortesfogásokkal jöhetnek létre és a természetes útra akkor tért *Fischer* Márton, amikor faképnél hagyta egykori elvtársait. Azon már sokkal jobban csodálkozunk, hogy a szociáldemokraták, akik maguk közé csalogatják a kisiparosokat, szörnyen fölháborodnak, ha azok valahol a köz révén munkában részesülnek. A kormányzatot azonban aligha fogja megtántorítani a kisipar támogatásában a szocialista fölháborodás. *Kozma Jenő közgyűlési felszólalása után tulajdonképpen azzal a gyanusítással sem kellene foglalkozni, amelyet meglehetős óvatos formában hintettek el a szocialisták. Nyilatkozik azonban Fischer Márton és kijelenti, hogy sem Kozma Jenővel, sem pedig a párt titkárjával, vagy a párt bármely funkcionáriusával sohasem tárgyalt, közelebbről egyiküket sem ismeri.* Ezzel az ügy be is van fejezve éspedig valószínűen közmegelégedésre, mert a kisiparosok és velük a kiskereskedők is, de maga az egész szegényebb sorban lévő polgárság is a jövőben valószínűen szigorúan fog óvakodni attól, hogy a szocialistákkal bármilyen vonatkozásba kerüljön.

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 565—28.

Kávéházi, intézeti és tömegélelmezési konyhaberendezések
MAYER HERMANN és HIRSCHLER
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 48. SZÁM.
ELSŐRENDŰ HŰTŐGÉP
KÉPVISELET: ESCHER-WYSS & Co.
ZURICH-LONDON

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel. Aut: 377-15
Alapítva 1790-ben
Budapest, IV, Aranykéz ucca 6

SCHWARCZ JÓZSEF temetkezési, nemzeti zsinór és butorpaszomány-gyára
Budapest, IX, Köztelek-u. 2. — Telefon: Aut. 857—41
Folyószámla a Kereskedelmi Banknál

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 11. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen.

TELEFON: J. 369—84. A. 133—65.
Dr. KOLLÁR
FEDŐLLEMEZ ÉS VEGYIIPAR
BUDAPEST, IX., ILLATOS-ÚT 3. SZÁM.

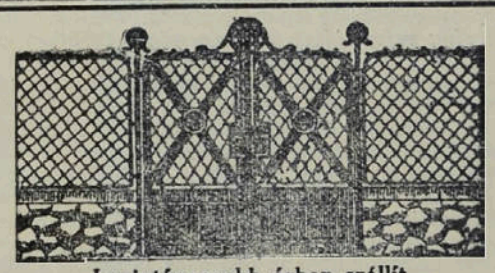
Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapíttatott 1876. Telefon: Aut. 826-85.

Proczeller Bálint kövező mester
Budapest, X. Korponai u. 11. Tel.: Kőbánya 74-84

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 604-48.

FORT OSZKÁR és TÁRSA Tel.: J. 303-35
műszaki iroda és vállalat
Központi fűtés, vízvezeték stb. berendezések részére
Budapest, IX., Angyal ucca 33

STOBBE KÁLMÁN
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 9.
TELEFON: 975—93

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli:
Orsz. Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Csak BRÁZAY piperészappant használjon!

SCITOVSZKY BÉLA BELÜGYMINISZTER szerint karácsonyra törvény lesz a fővárosi reformból, de csak jövő novemberben írják ki a választásokat

Scitovszky Béla belügyminiszter kimerítő vitára számít a fővárosi reform parlamenti tárgyalása során. A belügyminiszter erősen felkészült a vitára — minden vonatkozásban. Bár a törvényjavaslat adminisztrativ természetű intézkedései talán fontosabbak a főváros közönségének érdekei szempontjából, mint a politikai természetű rendelkezések, egészen bizonyos, hogy *a vitában a fővárosi adminisztráció átszervezését eredményező szakaszokat a szónokok el fogják ejteni.* A politikai tendenciák természeténél fogva nem kétséges, hogy a vita a politikai szakaszoknál fog vehemensen kiéleződni.

Scitovszky Béla dr. belügyminiszter,

akit a vita várható alakulásáról megkérdeztünk, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A képviselőház közigazgatási bizottsága szerdán kezdi meg a reformról szóló javaslat vitáját. A bizottság délelőtt és délután parallel üléseket fog tartani mindaddig, amíg a javaslatot le nem tárgyalja. Nemcsak a képviselőház foglalkoztatása miatt van szükség a bizottsági vita gyorsítására, hanem amiatt is, hogy

az idő erősen sürget bennünket, mert az év végén lejárnak az egy évvel már meghosszabbított mandátumok.

A képviselőház előreláthatóan *kedden kezdi meg a reform tárgyalását.* Én *remélem, hogy a vita nyugodt mederben fog megindulni és befejeződni.* Csak ugyanolyan jóindulatot és jóhiszeműséget kérek, mint amilyennel én ezt a javaslatot elkésztettem és a Ház elé hoztam.

— A javaslat iránt természetesen érdeklődés nyilvánul meg, nemcsak ellenzéki oldalon, hanem kormánypárti oldalon is. Én a magam részéről

azokat a szakaszokat, amelyek nem elvi jelentőségűek, nem tettem pártkérdéssé.

Így például *pártom tagjai szabadon nyilatkozhatnak arról a kérdésről, hogy a fővárosi tanszemélyzet megválasztása a kultuszminiszter jóváhagyásától tétessék függővé, hasonlóképpen nem kötöm meg pártom tagjainak kezét az érdekképviseleti kiküldöttek választásáról szóló rendelkezésnél sem.*

— Bár kimerítő, hosszú vitára számítok,

bizonyosra veszem, hogy még karácsony előtt a felsőház is letárgyalhatja a fővárosi reformot

és így a fővárosi törvényhatóság életében exlex nem áll be. Ami a székesfőváros törvényhatósági bizottságának további munkáját illeti, ez zavartalanul folyhat, mert hiszen *a mandátumokat az új törvény értelmében meghosszabbítjuk az új választásokig, legkésőbb a jövő év végéig.* A választásokat a jövő évben elkészítendő új névjegyzék alapján lehet majd megtartani, vagyis a törvényben előírt összes terminusok betartásával *a jövő év novemberében lehet majd kiírni a választásokat.*

Beszéltünk

Useity Béla dr.

országgyűlési képviselővel,

a fővárosi reform képviselőházi előadójával is, aki a következő érdekes kijelentéseket tette a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt:

— Én, mint a javaslat előadója a képviselőházban, természetesen abban a formában képviselem a javaslatot, ahogyan az a közigazgatási bizottságban keresztülmegy. A magam részéről természetesen én is ugyanazt a felfogást vallom, mint azok az országgyűlési képviselők, akik az *Egységes Községi Polgári Pártnak* a tagjai.

Nem helyeseljük azt a szakaszt, amely a kultuszminiszternek jogot ad arra, hogy felülbírálja a fővárosi tanszemélyzet megválasztását.

A fővárosi tanerőket az autonómia fizeti, az autonómia választási jogát tehát biztosítani kell. *Legfeljebb arról lehet szó, hogy ezeket a választásokat a főpolgármester szankcionálja,* aki az autonómia egyik szerve. Ismétlem, erre vonatkozóan módosítást nem terjeszthetek elő, mert hiszen én a plénumban a közigazgatási bizottság hivatalos képviselője vagyok, de képviselőtársaim közül valaki majd ilyen irányban módosítást fog előterjeszteni. Minden valószínűség szerint

maga, pártunknak az elnöke, Kozma Jenő fogja ezt a módosító indítványt benyujtani.

— Hasonlóképpen módosítani szeretnők azt a szakaszt is, amely az *érdekképviseletek kiküldötteinek a választásáról szól.* Mi a magunk részéről úgy képzeljük el ezt a dolgot, hogy

a törvényhatóság válassza meg egyes érdekképviseletek delegáltjait.

A megoldás tehát az volna, hogy nem az érdekeltségek választanák meg azokat, akiket képviseletükben a közgyűlésbe akarnak kiküldeni, hanem a törvényhatóság maga választana, éspedig a kereskedelmi kamarák „választottjai" közül, az ügyvédi kamaránál pedig a választmányi, illetve az igazgató-tanács tagjai közül. Ezeket a módosításokat *Kozma* Jenő fogja előterjeszteni előbb a bizottságban, azután a képviselőház plénumában. A miniszter úr kijelentette a pártértekezleten, hogy a szavazást ezeknél a szakaszoknál *nem teszi pártkérdéssé,* mi tehát

bizonyosra vesszük, hogy a szavazásnál megkapjuk a többséget.

Useity Béla elmondotta még a *Fővárosi Hirlap* munkatársának, hogy *a reform sorsa most már biztosítva van.* Amennyiben a vita annyira elhuzódnék, hogy december közepén nem lehetne áttenni a javaslatot a felsőházhoz, akkor *a képviselőház nyolcórás ülésekben fog tárgyalni.*

Komoly stádiumba jutott a tisztviselők lakásépítési akciója

A fővárosi alkalmazottak körében megindult lakásépítési akció, úgylátszik, rövidesen a komoly megvalósulás stádiumához érkezik. A *Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége* összeírta és a tanácsnak bejelentette, hogy hányan reflektálnak ilymódon lakásra, sőt megalakították a tisztviselők a házépítő szövetkezetet is, amelynek egyelőre — anyagi okokból — csak 300 tagja van. A főváros ugyanis az alkalmazottak lakásépítési akcióját *anyagilag nem támogatja,* s minden egyes jelentkezőnek bizonyos összeget kell befizetnie, előzetes építési hozzájárulás címén, a további tartozást pedig lakbérével fogja mindegyik törleszteni. Az alkalmazottak a fővárostól csupán telket kérnek, méltányos áron. A tisztviselők lakásépítési akciójával és annak elősegítésével a *szerdán összeülő kisajátítási bizottság foglalkozik,* ezen fogják kijelölni azokat a területeket is, amelyek az építkezésre alkalmasnak látszanak s amelyeket a főváros a tisztviselőházak céljára átengedhetne. Értesülésünk szerint két terület van erre a célra kiszemelve: egyik a *Horthy Miklós* út és *Bertalan* ucca sarkán, a másik pedig a *Lenke* út melletti fővárosi telkekből lenne kihasítva. A tisztviselő-lakásépítési akció kilátásai iránt

Liber Endre

tanácsnoknál érdeklődtünk és tőle a következő információt kaptuk:

— Egyelőre száz-százhúsz lakás építéséről volt szó. A tisztviselők

nem családiházakat, hanem társasházakat akarnak építeni.

Erre a célra külön házépítő szövetkezetet alakítottak, amelynek *máris többszáz tagja van.* Ez a szám még lényegesen gyarapodni is fog, mert a tisztviselők nagy része a kötelező befizetési összeg híján eddig távolmaradt, s mert az akciót ki óhajtják terjeszteni az *altiszti* karra is.

— A tisztviselők telket kérnek a fővárostól méltányos áron, vagyis hogy a főváros

olyan áron engedje át nekik a házak felépítéséhez szükséges területeket, amely árak a közérdek sérelme nélkül megállapíthatók.

Ezt a méltányos árat a tisztviselők úgy értelmezik, hogy a főváros annyiért adja el nekik a területeket, *amennyiért maga is megszerezte,* ehhez hozzáadva az időközi kamatokat. Én a magam részéről

a legnagyobb megértéssel és jóindulattal kísérem figyelemmel az akciót,

nemcsak a tisztviselők szociális helyzetének javulása, hanem a lakásprobléma enyhítése szempontjából is.

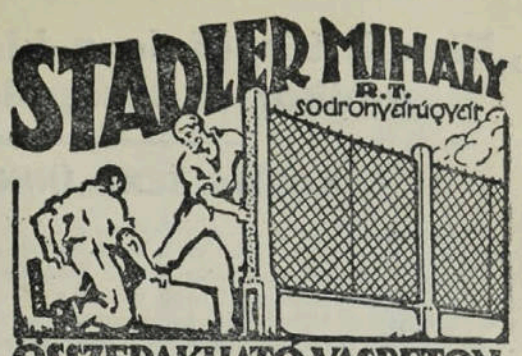

ÖSSZERAKHATÓ VASBETON-LÁBAZATOS KERITÉSEI
TERÉZ KÖRÚT 43
A 31. SZ. ÁRJEGYZÉK DIJMENTES

„IDEÁL" PAPLANGYÁR
SÁNDOR M. FERENC
BUDAPEST, IV, KAMERMAYER KÁROLY UCCA 1
Állami, városi és közintézmények szállítója

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

OBERMANN L. FÉMÁRU IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., SZIGETVÁRI UCCA 6.
TELEFON: J. 348-53. ALAPÍTVA: 1887
KITÜNTETVE: WELS 1888, BUDAPEST 1896, 1906, 1928.
Üzemi konyhák felszerelései.
Sütőformák, fém- és bádogáruk, kávégépek gyártása.

Dr. HELVEY TIVADAR
VEGYÉSZETI GYÁRA, BUDAPEST
Asphaltozás. Tetőfedés. Szigetelés
TELEFON: AUTOMATA 272—75. SZÁM
Iroda: VI, Eötvös ucca 21. ● Gyár: IX, Soroksári-út 106.

FIEDLER JÁNOS LENIPARI RT.
KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám
Telefon: Lipót 981-25

MAGYAR ELEKTROMÜVEK
SZENTIRMAY BÉLA
BUDAPEST, VIII., BAROSS UCCA 86.
TELEFON: JÓZSEF 422—87.
Villamos főző-, fűtőkészülékek, porszívó-, padlófényesítő- és kézszárítógépek gyára

ROGGENBAUER REZSŐ
kárpitos, díszítő és lakberendező
Budapest, V, Falk Miksa u. 12.
Telefon: L. 910—82.
! Ponyva, vászonredőny és kórházi matracok szállítási vállalata.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., LAJOS U. 92, IV. EMELET.
TELEFON: AUTOMATA 625—78. SZ.

„El kell törpülnie a kis közületek érdekeinek, amikor a összpolgárságról van szó“

KOZMA JENŐ ÜNNEPLÉSE NÉVNAPJÁN

Az *Egységes Községi Polgári Párt* és a *Polgári Egység Klubja* nagy ünneplésben részesítette elnökét, *Kozma* Jenőt névnapja alkalmából. Zsúfolásig megtöltötték az akadémiauccai nagy termet a főváros társadalmának kitünőségei, hogy szerenesekívánataikat és jókívánataikat kifejezzék. Megjelentek többek között: *Bódy* Tivadar és *Gaár* Vilmos felsőházi tagok, *Görgey* István, *Désy* Géza, *Usetty* Béla, *Fejér* Ottó országgyűlési képviselők, több mint 50 bizottsági tag és a főváros kerületeinek vezetőpolgárai. *Gaár* Vilmos, a klub alelnöke köszöntötte a tagok nevében *Kozma* Jenőt és tolmácsolta az *Egységes Községi Polgári Párt* bizalmát, hűségét és szeretetét.

Kozma Jenő dr.

lelkes éljenzés közben válaszolt az üdvözlésre. Megköszönte a bizalomnak őszinte megnyilatkozását. Szólott az új fővárosi törvényről, amely ellen most a szélső ellenzék hangulatot kíván teremteni, holott ezt a törvényjavaslatot a főváros polgárságának egyetemes érdekében alkották.

— Óriási a változás — mondotta — a mostani javaslat és a régi tervezet között. Rámutatott arra, hogy *az új javaslatban már nincs kinevezés, csak választott tagjai lesznek a közgyülésnek.* Az örökös és érdekképviseleti tagok is választva lesznek. A polgárság rétegein sérelem egyáltalában nem esett, mert hiszen az érdekképviseleti választásoknál is azok kerülnek be a törvényhatóságba, akiket saját képviseletük az élre állított. Hogy választás útján töltik be az összes helyeket,

megadja a lehetőséget arra, hogy az érdekképviseleti kiválóságok mellett a főváros és a polgárság minden rétegének ügyeivel foglalkozó érdekképviseleti tagokat lehessen kiválasztani.

Utalt ezután *Kozma* Jenő arra, hogy a fővárosi törvényjavaslatban ígérete szerint

általános, titkos választás útján fogják a törvényhatóságot összeállítani.

Az *új kerületi beosztásokról szólott* még *Kozma* Jenő, amely szintén *az összpolgárság érdekeit képviseli és emellett el kell törpülnie az egyes kis közületek érdekeinek.*

Az Egységes Községi Polgári Párt és a *Polgári Egység Klubja* mindenkor egyetemes érdekekért, a polgárság helyzetének megjavításáért küzdött és *ezt teszi a jövőben is.*

Nagy tetszés és éljenzés fogadta *Kozma* Jenő beszédét. *Désy* Géza volt a következő szónok, aki költői szépségekben gazdag beszédben köszöntötte *Kozma* Jenőt. Nagy tetszéssel fogadott beszéde után az egybegyűltek *Görgey* Istvánt kívánták hallani! Miután ő is meleg és közvetlen szavakkal üdvözölte a vezért, azt fejtegette, hogy

Kozma Jenő volt az első, aki mint politikus ráeszmélt arra, hogy elég volt a jelszavakból és a szélsőséges eszmék hangoztatásából, s a polgári összefogás, a megértés, a békés alkotómunka lobogóját ragadta a kezébe.

Görgey hatásos beszéde után *Becsey* Antal emelkedett szólásra. Kijelentette, hogy nem akar felköszöntőt mondani, az ünnepi szónokok ezt már elintézték, hanem mint egyszerű polgár, a névtelen adófizető mondja meg észrevételeit, az elhangzottak visszhangjaként, a fővárosi törvénytervezetről. Azt akarja vázolni, *hogyan vélekedik a fővárosi polgár erről a sokat hangoztatott fővárosi törvényről.*

— Én a választói jogot — mondotta — olyan fundamentumnak tekintem, amelyen az egész alkotmány, *a polgárság egész existenciája felépül.*

Ezután arról beszélt, hogy

a tanács intézményének eltörlésében nem lát autonómiasérelmet,

mert hogy a végrehajtó hatalmat egy tiszteletreméltó tisztviselőtestület gyakorolta, *tulajdonképpen nem volt igazi autonómia.* Sokkal inkább azzá lesz most, ha ezt a szerepet a polgárság képviselői maguk veszik át. A törvényjavaslatban

még vannak bizonyos zökkenők, de biztosra veszi, hogy ezeket ki fogják küszöbölni.

A régi törvénynek és az új javaslatnak is hibája pl. *a minősítési* rész. *Kifogásolja, hogy a legalacsonyabb jogi képesítés, az államtudományi és államvizsga, a világon mindenre képesít.* Az új törvény szerint sem lehet pl. a pénzügyi osztály vezetője a legjobb finánckapacitás, a tanügyi osztály vezetője pedagógus, a közgazdasági ügyosztályé közgazdász, a közegészségügyié orvos. Ez

nem helyes, mert a rátermettség mellett mindenütt a szakismeretnek kell érvényesülnie.

Becsey Antal azzal fejezte be szavait, hogy az új fővárosi törvénytől *Budapest életének boldogabb korszakát várja.*

Becsey Antal felszólalását az egybegyűltek helyeslése kísérte mindvégig, majd több más felszólalás következett és a vacsora résztvevői még sokáig voltak együtt.

Ünneplés Budán

Tisztelői és barátai pénteken este meleg ünneplésben részesítették *Kozma* Jenő országgyűlési képviselőt, az *Egységes Községi Polgári Párt* népszerű elnökét, névünnepe alkalmából. A *Budai Polgári Kör*, amelynek *Kozma* Jenő az elnöke, szűkebb baráti összejövetelnek szánta ezt a névnapi estét, *Kozma* Jenő egyenes óhajára, de ennek ellenére is többszázan jöttek össze a *Budai Vigadóban*, amelynek hatalmas termét zsúfolásig megtöltötték *Kozma* Jenő és a polgári egység politikájának hívei. Anynyian jöttek el, hogy sokan helyet sem kaptak, s így a *baráti vacsorából hatalmas demonstráció lett.* Ott voltak *Ripka* Ferenc főpolgármester, *Bezzegh-Huszágh* Miklós főkapitány, *Andréka* Károly főkapitány-helyettes, *Lamotte* Károly dr. és *Szendy* Károly tanácsnokok, *Szávay* Gyula, *Harrer* Ferenc ny. polgármester és még nagyon sokan a társadalom és a közélet vezetőférfiai közül. Elsőnek *Finászy* Béla dr. köszöntötte fel *Kozma* Jenőt a Kör nevében, majd *Zboray* Gyula a *Pénteki Borgazda Társaság* nevében üdvözölte. Általános figyelem közepette emelkedett utánuk szólásra

Ripka Ferenc dr.

főpolgármester. Azzal kezdte, hogy örömmel és boldogan vesz részt ebben a meleg, meghitt ünneplésben, majd így folytatta:

— *Kozma* Jenőnek nincs szüksége arra, hogy valami propagandával, buzdításokkal teremtsen a Jenő-napi ünnepnek hatalmas nagy keretet. Egy családi ünnep ez a mai, a rokonlelkek ünnepe, baráti összejövetel.

A főpolgármester kifejtette ezután, hogy *Kozma* sikereinek titka az, hogy ő

egyike azoknak a keveseknek, akik hihetetlen munkát fejtenek ki Budapest érdekében

és Budapest közéletében.

Meleg baráti érzéssel üdvözli *Kozma* Jenőt eredményes munkájáért és kívánja, hogy Isten adjon neki tovább is erőt, munkakedvet, lelkesedést, kitartást ahhoz a munkához, amelyet nemcsak Buda érdekében, de az egész főváros érdekében folytat.

A főpolgármester őszinte baráti szeretetet sugárzó beszéde után, melyre percekig tartó taps és éljenzés volt a visszhang, *Exner* Kornél, a *Hollós Mátyás Társaság* köszöntését hozta el, majd *Andréka* Károly a harmadik kerület, *Oszoly* Kálmán a *Budai Társas Kör* együttérzéseit tolmácsolták, utánuk pedig *Almássy Balogh* Lóránt 85 ezer választópolgár nevében szólott *Kozma* Jenőhöz, biztosítva őt a polgárság ragaszkodásáról, szeretetéről, bizalmáról. Valamennyi nevében névnapja alkalmából a legjobbakat kívánta a kerület képviselőjének. Az üdvözlésekre

Kozma Jenő dr.

meghatottsággal válaszolt. Hatalmas tapsvihar fogadta, mikor szólásra felállott és csak percek mulva enyhült az őszinte ováció annyira, hogy szóhoz juthatott.

— Tudom, hogy nincs köztetek egy sem — mondotta *Kozma* Jenő — aki ne meleg szívvel volna a barátom. Olyanok vannak itt igen nagy számban, akiket nem szokás mindenütt látni, akik ninesenek mindenütt jelen.

Üdvözli a megjelenteket és elmondja, hogy péntek délután egy igen kedves ünneplésben volt része. Egy 86 esztendős budai polgár, *Biscora* Endre szólította fel telefónon és üdvözölte őt, a gyermeket. Ezek a *Biscora* Endrék és az általuk képviselt és az ő szellemükben gondolkozó budai polgárok tartsák őt meg szeretetben.

Szünni nem akaró éljenzés között zárta be *Kozma* Jenő szavait, majd még sokan mások mondták el jókívánságaikat és a vacsora közönsége baráti hangulatban a késő éjjeli órákig maradt együtt.

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII., József körút 69. Telefonszám: József 373-67
Tervez, berendez, átalakít: központi gőz-, melegvíz- és légfűtéseket, vízvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyu és elektromos világítási telepeket

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 829—20.
gyártmányai
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk kedvező fizetési feltételek mellett is. Ellsmerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

Steinhäusl és Kölber
FESTŐK
BUDAPEST, IX., TÜZOLTÓ UCCA 3. TEL: J. 308-24.

KŐBÁNYAI KÁTRÁNY- és ASZFALTIPAR
FRIED és GRUBER okl. mérnökök / X., Gyömrői-út 64 / Tel.: J. 449-44
GYÁRTMÁNYAINK: bőrlemez, szigetelőlemez, aszfalt fedőlemez (szagtalan), facement, kiöntő aszfalt, aszfalt coulé
VÁLLALUNK: Tetőfedést minden kivitelben, szigetelési munkákat, vízteleníté si munkákat, aszfaltozást

FISCHER HENRIK
épületfakereskedő
Telefon: J. 423—02.
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8169.

FÉMÁRÚ- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRÚT 35.
TELEFON: J. 373—71

STEINER MÁRK
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépítő-vállalkozó.

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár RT.
Gyártmányaink:
Gőzgépek
Dieselmótorok
Gőzkazánok
Láncrostélyok
Vándorrostélyok
Economiser
Cukorgyári berendezések
Vágóhidi berendezések
Hütőházak
Téglagyári gépek
Bor- és olajsajtók
Hydraulikus prések
Barfordet Perkins-féle mótoros utihengerek gyártása
Budapest, I., Budafoki út 70.
Telefon: József 461-51, 461-52, 461-53, 461-54.

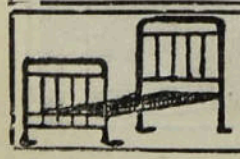
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

A VÁROSHÁZÁN A BÉKÉS ALKOTÓMUNKA KORSZAKA KÖVETKEZIK

Kozma Jenő a fővárosi reform két pontja ellen emel kifogást: a tanerők kinevezésének kultuszminiszteri jóváhagyása és az érdekképviseletek delegáltjainak megválasztási módja ellen

Az amerikai tőzsdei események kilátást nyujtanak arra, hogy hamarosan nyélbe lehet ütni a Községi Takarékpénztár félmillió fontos kölcsönét

A képviselőház közigazgatási bizottsága szerdán kezdi meg a fővárosi törvény reformjának a megvitatását. Mától kezdve hosszú időn át a fővárosi reform áll az általános érdeklődés középpontjában. Régen előzött meg olyan nagy figyelem törvényjavaslatot, mint most a fővárosi reformot, amely közelről érinti nemcsak a törvényhozás illetékes tényezőit, akik a javaslatot megvitatják, hanem az egész városházi adminisztrációt, a főváros tanácsát éppúgy, mint a városházi tisztviselőket, a törvényhatósági bizottság közgyűlését, bizottságait és mindezeken keresztül a budapesti polgárt. A fővárosi reform lényegesebb intézkedései már nyilvánosságra kerültek. Ezek után az a kérdés, hogy a parlamenti pártok milyen álláspontra helyezkednek a reformmal szemben. A kormánypárt és a kereszténypárt általánosságban megelégedéssel fogadja a benyujtott törvényjavaslatot, a baloldal pedig egységes rohamra készül.

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, akit ebben az ügyben megkérdeztünk, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Általánosságban meg vagyok elégedve a fővárosi reform tervezetével. *Két szakasz ellen van elvi és érdembe vágó kifogásom.* Az egyik szakasz a *fővárosi tanítói kinevezésekről szóló rendelkezés*, amely szerint a fővárosi tanítók megválasztása a kultuszminiszter előzetes meghallgatásával, illetve jóváhagyásával történhetik. Ez ellen a magam részéről tiltakozom. Nekem ugyanis az a véleményem, hogy

a fővárosi tanítókat az autonómia fizeti, éppen ezért az autonómia alapkövéből törnének le egy darabot azzal, ha a tanítói választást a kultuszminiszter jóváhagyásától tennék függővé.

Nézetem szerint *a jóváhagyási jogot a főpolgármesterre kellene bízni, aki szoros kontaktusban van az autonómiával.* Én mindent el fogok követni úgy a képviselőházi plenáris vitát megelőzően, mint a vita során is, hogy *ezt a szakaszt megváltoztassam.* Az egységespárt értekezletén, amidőn a fővárosi reformról szóló javaslatot tárgyaltuk, én e szakasz ellen felszólaltam, sőt *szabad kezet kértem magamnak. Meg is kaptam a szabad elhatározási jogot, úgy a magam, mint politikai barátaim részére is,* ami azt jelenti, hogy

e szakasznak a megszavazása nem pártkérdés és így semmi akadálya nincsen, hogy a legerélyesebben állást foglalhassak e tervezett intézkedés ellen.

— A másik szakasz, ami ellen szintén hadakozni fogok, *az érdekképviseletek delegáltjainak a megválasztása.* Javasolni fogom, hogy

ne a kamarák válasszák meg delegáltjaikat, hanem a kamarák grémiumából a közgyűlés válassza ki azokat, akiknek a törvény értelmében mandátumot akar adni.

Ezt a felfogásomat azzal indokolom meg, hogy *így az autonómia akarata fog közvetve érvényesülni ezeknek az érdekképviseleti delegátusoknak a megválasztásánál, másrészt pedig olyan érdekképviseleti tagok kerülnek a közgyülésbe, akik a fővárosi ügyek intézése iránt érdeklődéssel viseltetnek.* Meg kell ugyanis állapítanom, hogy egy-két dicséretreméltó kivételt nem tekintve, az érdekképviseleti tagok egyáltalán *nem érdeklődtek a törvényhatóság ügyei iránt.* Volt eset, hogy *csak a legnagyobb kapacitálás után lehetett őket a közgyülésre csalogatni.* Főrendeknek képzelik magukat, ahelyett, hogy résztvennének a közgyülési munkában. Remélem, hogy ezen a téren is sikerül eredményt elérnem.

— A városházán a legközelebbi időben *kevés esemény várható,* mert hiszen minden érdeklődést a fővárosi reform tárgyalása köt le. Én bizonyosra veszem, hogy

a városházán a békés, alkotó munka korszaka fog következni. Megszünnek az izgalmak, amik most már hónapok óta akadályozzák az előretekintő, nyugodt munkát.

Ki fog alakulni a jövő programja. Bár a választott tisztviselői kar mandátuma csak két év mulva járna le, a fővárosi reform — ha máskép intézkedik — gondoskodik arról, hogy az érdekelt tisztviselőket anyagi természetű sérelem ne érje.

Érdeklődtünk aziránt, hogy a *Községi Takarékpénztár* jelzálog-akciója a közeljövőben folytatható lesz-e. A fővárosi iparosok és kereskedők ugyanis szívszorongva lesik, *mikor lesz eredménye ennek az akciónak,* mert a forgótőke hiánya a gazdasági életben erősen érezhető. *Kozma* Jenő ezeket mondotta:

— Az amerikai tőzsdei események következtében remélni lehet, hogy

most már egészen rövid idő alatt megindul a tőke kihelyeződés céljából Európa felé.

Ezt *a folyamatot kell megvárnunk, hogy kedvező feltételek mellett lehessen a Hambros-cég révén újabb félmillió font, illetve kétmillió dolláros jelzálogkölcsönt a Községi Takarékpénztár számára fölvenni.* Sürgősen igyekszünk ezeket a tárgyalásokat lebonyolítani, mert valóban szükség van ennek az életelixirnek a gazdasági életbe való eljuttatására.

Érdeklődtünk a *dunai hidak megépítése* ügyében érkezett ajánlat sorsa iránt is. A következő választ kaptuk:

— *A dunai hidak megépítéséhez előreláthatóan külföldi kölcsönt nem vesz igénybe a kormány.* Az elmult napokban beszéltem *Bud* János kereskedelmi miniszter úrral, aki legnagyobb örömömre közölte, hogy

még a tél folyamán kiadja a Dunahidak vasszerkezeti és vasépítési munkálatait. Elsősorban az óbudai híd munkálatai kerülnek kiadásra, azután kerül sor a Boráros téri híd megépítésére.

Ma már a kormány maga is igyekszik minél előbb ezt a két hidat megépíttetni és a közönség rendelkezésére bocsátani.

Kozma Jenő végül közölte még a *Fővárosi Hirlap* munkatársával, hogy ő is szigorú ellenőrzést követel a fővárosi kórházak adminisztrációját és a betegek élelmezését illetően. Ha bebizonyosodott is, hogy *Klár* Zoltán túlságosan sötét színekkel festette meg a kórházi állapotok képét, annyi

bizonyos, hogy a kórházak működésére adminisztratív szempontból is nagy figyelemmel kell lenni.

Nem kétséges, hogy a bajoknak olyan kiszínezése, mint amilyen *Klár* Zoltán felszólalásában volt tapasztalható — *rendkívül veszedelmes, mert csak arra alkalmas, hogy a közönség körében amugyis érezhető izgalom megnövekedjék.*

— *Szendy* Károly főjegyző — mondotta *Kozma* Jenő — annakidején egészen rövid idő alatt rendet csinált a kórházakban és így remélni lehet, hogy ezt a rendet még nem bolygatták föl...

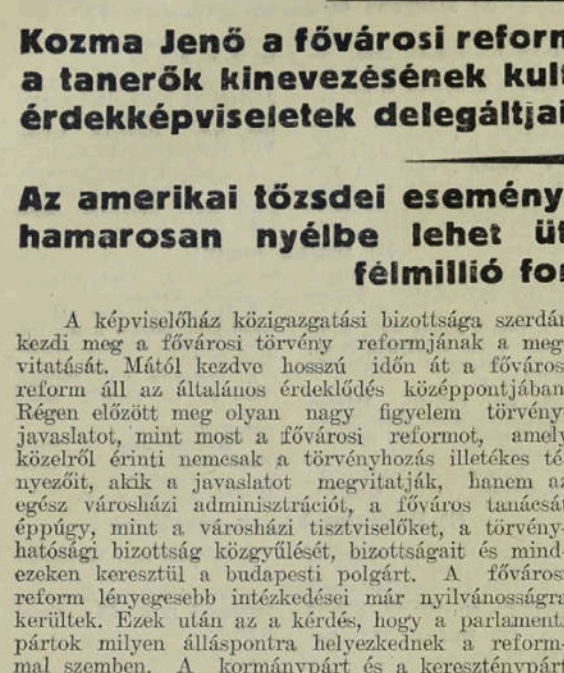

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.

18 havi részletfizetésre is kapható.

Felhívásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken

Remington Irógép Rt.

Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.

Telefon: Aut. 212—85, 218—09

DIPL. ING. ARCHITEKT — BAUMEISTER
KOSÁLY ÖDÖN
OKL. ÉPITÉSZMÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
TELEFON: AUT. 570-41.
BUDAPEST, II, KELETI KÁROLY-U. 15/b.

FISCHER ÉS HARTMANN
mázolómesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3. sz. TELEFON: A. 847-73
Fióküzlet: IX. ker., Tompa ucca 30. szám

Harsányi Testvérek
központi fütés, egészségügyi berendezések, vizvezeték, csatornázás és épületbádogos munkák vállalata
BUDAPEST, VII., BEM UCCA 5. SZÁM
ALAPITVA 1894. — TELEFON: J. 550-15.

DUNÁNTULI MÉSZ-, TEGLA- és KOIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon: Automata 218—05, 218—06. Sürgönycim: DUNMÉSZ
Szállit: Meszet mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemü kő aragó-munkát

VAS UCCA 16
BOSCH SZOLGÁLAT
Telefon: József 393-73.

GÓTS KÁROLY
hat. engedélyezett villanyszerelő és elektromechanikai műhelye
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI U. 13/a. Telefon: Aut 113—70.
VILLANYOSSZERELÉSEK, márványraszerelt kapcsoló- és biztositótáblák.

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot

TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, épitőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

AMERIKÁZIK A BSZKRT:
ezért késik a halálsarkok megszüntetése

A főváros nagymértékben sűrűsödő forgalmának szabályozása már részben sikerült. Járdaszigetek építésével, forgalomjelző lámpák szerelésével és villamosvasúti sinhálózatok elhelyezésével szinte tökéletesen megoldották a *Berlini* tér, az *Oktogon*, a *Baross* tér és még néhány nagyforgalmú csomópont közlekedési problémáit, de

még mindig van néhány olyan pont, ahol tűrhetetlen és közveszélyes káosz uralkodik,

annyira, hogy a gyalogosok átkelése már-már életveszélyessé válik. Első helyen kell ezek között felsorolni a Rákóczi út, Kossuth Lajos ucca, Múzeum és Károly körutak keresztezését, a *Calvin* teret, a Deák térnél összetorkoló uccákat és a Gellért-szálló előtti út átkelését.

A Rákóczi út—Kossuth Lajos ucca sarka a legveszedelmesebb valamennyi között. Tavaly emberhalált okozott e helyen a torlódó forgalom, a mult héten pedig két villamos kocsi szaladt egymásnak a kanyarodóban és különös szerencse volt, hogy a karambol nem járt életáldozattal. Az utasok ezúttal kisebb-nagyobb sebesülésekkel úszták meg a veszedelmet, de ki tudja: holnap, holnapután nem ismétlődnek-e meg hasonló véresebb esetek. A multheti baleset komolyan gondolkozóba ejtette a főváros tanácsát és úgy értesülünk, hogy

a legközelebbi napokban szigorú átirat megy a BSZKRT-hoz, hogy a veszedelmes kanyarodók megszüntetésére vonatkozó terveiket és javaslataikat a lehető legrövidebb idő alatt mutassák be,

mert most már a dolgot tovább halogatni nem lehet. Felkerestük a közlekedési ügyosztályban

Kempelen Ágoston

műszaki főtanácsost, aki a halálsarkok kérdésében a következőkben tájékoztatta a *Fővárosi Hirlap* munkatársát:

— A veszedelmes uccakeresztezések mielőbbi megszüntetése komoly szándéka a fővárosnak és nem rajtunk múlott, hogy már eddig is nem szüntek meg végleg. Tagadhatatlan, hogy a helyzet a járdaszigetek és jelzőlámpák révén sok helyen lényegesen javult, a BSZKRT sem zárkózott el a szükséges pályaáthelyezések elől. De tagadhatatlan az is, hogy még sok feladat maradt hátra. A mult heti baleset újból komolyan sürgeti a szükséges reformok megvalósítását.

— A Muzeum körút—Rákóczi út keresztezés rendezése már régi terv. Két évvel ezelőtt kezdtük meg az előkészítést és a terveket annak idején a közlekedési bizottság el is fogadta. A *Közmunkatanács* elutasító határozata után a tanács azzal küldte vissza a terveket a villamostársasághoz, hogy készítsen új javaslatot. Arra is figyelmeztette a *BSZKRT*-ot, hogy a Kossuth Lajos ucca Rákóczi uti torkolatnál *csak keresztező forgalmat engedélyez* s a kanyarodók megszüntetéséhez ragaszkodik. Ez az újabb javaslat mai napig sem érkezett meg a tanácshoz és pedig értesülésünk szerint nem azért, mint ha a *BSZKRT* mérnökei nem végeztek volna az áltdolgozással, vagy valami financiális akadály volna, hanem azért, mert

a BSZKRT nem akar lemondani a bekanyarodó forgalomról és bizonyos amerikázásról van szó az üzem részéről.

— Tavaly ugyanis a BSZKRT már készen volt egy tervezettel, amely szerint nem emelt kifogást a Kossuth Lajos ucca—Károly körúti kizárólagos keresztező forgalom ellen, abban az esetben, ha egyes relációkat a Síp és Dohány uccákon át vezethet a Károly körút és a Vilmos császár út felé. A főváros azonban ezt a tervet még a komoly tárgyalások megkezdése előtt — igen helyesen — *visszautasította*, mert

nem akarta, hogy a veszedelmes gócpont helyett néhány lépéssel odább egy még veszedelmesebb halálsarok keletkezzék.

A Rákóczi útról a Síp és Dohány uccákon át valamikor már vezetett villamos forgalom és a régi sinek még meg is vannak, de *már akkor belátták e vonalrész tarthatatlanságát s megszüntették*. Annál elképzelhetetlenebb tehát a mostani üzembehelyezés gondolata. A *BSZKRT*, úgylátszik, ragaszkodik e megoldáshoz és azért késik az újabb, korrigált javaslattal.

— A problémát a sípuccai elágazás, a Múzeum és Károly körúti kanyar és a belvárosi hurok nélkül is *egész egyszerűen meg lehet oldani*. Ezért a tanács nem is engedi tovább halogatni a dolgot és már a legközelebbi napokban szigorú felhívás megy a villamos vasúthoz, hogy a késlekedő tervezetet a kívánt formában záros határidő alatt készítse el és mutassa be, mert a főváros elhatározott szándéka, hogy mihamarabb megszünteti a veszedelmes halálsarkokat. Amíg ez a rendezés nem történik meg, nem szerelik fel a közlekedésjelző lámpákat sem, úgy a Kálvin téren, mint a Kossuth Lajos uccánál, mert *úgysem segítene a mai állapotban semmit, esetleg még nagyobb zavart csinálna.*

— A Kálvin téri rendezés nem lesz könnyű feladat, de a villamos vágányzat áthelyezésével és egyirányú, illetve körirányú forgalom bevezetésével, a Baross térhez hasonlóan ezt is meg lehet oldani.

Szóvátettük azt a sűrű panaszt is, hogy a közlekedési rendőrök a forgalom irányításánál nincsenek tekintettel a gyalogosokra, sőt sokszor egyenesen rájuk eresztik a forgalmat.

— Erről a panaszról is tudunk, — mondotta informátorunk — sőt meg is győződtünk azok jogosságáról. A legközelebbi napokban átírunk ez ügyben a rendőrség főkapitányához és felkérjük, hogy ezirányban sürgősen intézkedjenek, parancsban utasítsák közegeiket, hogy *necsak a járműveket figyeljék, hanem legelsősorban a gyalogosok átkelésére legyenek kellő figyelemmel.*

Sí-tanfolyamokat létesít a főváros

A főváros közönsége egyre jobban ráeszmél a budai hegyvidék szépségeire. Ennek következménye a Hüvösvölgy, Zugliget, Svábhegy, Jánoshegy és a többi területek látogatottságának napról-napra való fokozódása. Újabban nagy lendületet kapott a budai hegyekben az egészséges téli sport is, *s néhány éve valóságos kis Semmeringgé vált télen a Svábhegy környéke.* A főváros vezetősége a maga részéről is a legmelegebben pártolja és támogatja a téli sportok felvirágzását és *Hodászy* Miklós testnevelési igazgatóra bízta a szükséges intézkedések megtételét. A főváros egyik legújabb intézkedése, hogy

külön sí-tanfolyamokat állított fel

az ifjúság téli sportokban való kioktatására.

— A téli sportok fejlesztését a tanács a maga erejéből is minden tekintetben segíteni kívánja — mondotta *Purébl* Győző, az intézkedő *közoktatásügyi* tanácsnok munkatársunknak. — Éppen ezért a tanács nem elégszik meg azzal, hogy kijelöli és rendben tartja és ellenőrizteti azokat az útvonalakat, amelyeken a téli sportok, a szánkázás, a ródli, a tobogán stb. űzhető, hanem a középiskolai tanulóifjúság számára külön sí-tanfolyamokat állíttatott fel. Ez egészen új és eddig hiányzó intézmény, amely azt célozza, hogy fiatalságunknak alkalma legyen a téli hónapokban az annyira fontos testedzésben részesülni. Természetesen síelni csak a *középiskolák felső osztályos* növendékeit tanítjuk.

— A tanfolyamok előgyakorlatai, szárazon, a *fehérsastéri* iskola tornatermében már megkezdődtek, itt a sífelkötést, felállást, leülést, felkelést stb. gyakorolják, az első hóeséstől kezdve a szezón végéig pedig a Svábhegyen folytatódnak tovább a gyakorlatok. A tanfolyamot *Makray* Pál tanár vezeti. A sioktatást előkészítésére a főváros már tavaly megfelelő számú sítalpakat vásárolt, az idén is újabb 60 pár sítalpat szerzett be, úgyhogy

a fiúknak nem is kell szerről gondoskodni, s a legszegényebbek is résztvehetnek.

A tanfolyamokat jövőre is megismételjük, sőt az a tervünk, hogy a tanszemélyzet részére felnőtt tanfolyamot is rendezünk.

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929. évi november hó 18-án tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) Nagyobb és kisebb építkezésekre:

1. Wilidka Lajos X., Juranics u. 38839/1. hrsz. különféle épületek, terv. Véber János VI., Eötvös u. 24.
2. Spiegel Menyhért VII., Thököly út 32242/1. hrsz. különféle épületek, terv. Kende és Gráf, Gizella út 38.
3. Árpád—Annatelepi Homokbánya és építő r. t. VII., Tábornok u. 32449. új hrsz. háromemeletes bérház, terv. Román Miklós IV., Prohászka O. u. 8.
4. Politzer Sándor VII., Alsórákosi rétek dülő 31260/175. hrsz. kétemeletes bérház, terv. Politzer Miksa VI., Vörösmarty u. 34/a.
5. Hodányi Lajos II., Gülbaba u. 4. négyemeletes bérház, terv. Hodányi Lajos III., Főtér 4.

B) Családi házak:

1. Barta Antal II., Csévi út 1., terv. Katzer, Szirtes út 3/b.
2. Dudás János VII., Alsórákosi rétek 31260/238. hrsz., terv. Mészáros Imre VI., Mohács u. 8.
3. Ifj. Zsibrita Márton VII., Alsórákosi rétek 31260/217. hrsz., tervező Zsibrita Márton, Ilka u. 14.
4. Zakariás Bálintné VII., Alsórákosi rétek 31466/11. hrsz., terv. Cseh Sándor, Csengőd, Pestm.
5. Gettó Bálint és neje I., Gazdagrét 1979/4. hrsz., tervező Weisz István, Budaörsi út 20.
6. Popovits Gál Melánie VII., Öv u. 1996/b. hrsz., terv. Domonkos István, Aréna út 63.
7. Kutasy Jenő X., Belső Jászberényi út 8465. hrsz. fsz. raktárépület, terv. Grátz Dániel, Bánya u. 19.

C) Felvonóra kaptak engedélyt:

1. Özv. Murai Róbertné I., Alkotás u. 13.
2. Orsz. M. Tejszövetkezeti Központ I., Horthy Miklós út 117.
3. Jóó Béláné VII., István út 14.
4. Székház r. t. V., Klotild ucca 10.
5. Fornérgyár és Keményfatermelő r. t. IX., Csont ucca 1.

D) Beérkezett újabb építési kérelmek:

1. Sonnenschein Fülöp X., Maglódi út 69., X., Noszlopy út 8314. hrsz. csal. ház.
2. Peró Pálné, Rákóczi út 71., VII., Szatmár u. 1984. hrsz. csal. ház.
3. Nyitrai Boldizsár, Zrinyi u. 14., I., Kelenföld 6838. hrsz. csal. ház.
4. Nagy Kálmán III., Filatori dülő 18941. hrsz., u. o. családi ház.
5. Árpád—Annatelepi Homokbánya r. t. VII., Akácfa u. 11., VII., Tábornok u. és Ormagy u. sarok 4 emletes bérház.
6. Kiss László, Óhegy u. 1., u. o. földszintes ház.
7. Kohn Jenő, Diós u. 3., u. o. műhely.
8. Szilágyi András, Pesterzsébet, Török F. u. 183., I., Tétényi út 3481/6. hrsz. családi ház.
9. Klein Lajos VI., Levente u. 20., u. o. kislakásos bérház.

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 303—45.

Kész ajtók és ablakok vasalva és alapmázolva
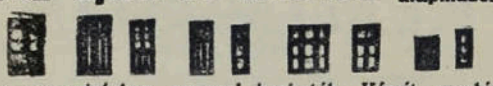
nagy mennyiségben, azonnal kaphatók. Készít azonkívül tömör hálószobákat és rendelésre rajz szerint, mindenféle asztalosmunkát a legszolidabb kivitelben Malomsoky József asztalosárugyárt
Gyártelep: VII., FRANCIA-ÚT 11. SZÁM
Telefon: T. 464—65, 464—66. Prospektus díjtalan

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis ucca 2. sz

Beton, makadám, aszfalt felvágásához vegyen BÉRKOMPRESSORT Liska Jenő okl. gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, VIII, Orczy-út 22. Tel.: J. 335-4.

JÓNÁS FERENC
építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Kolumbus u. 27 Telefon: J. 339—81.

ÁKOS FRIGYES
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST VII., KERTÉSZ UCCA 24—28 TELEFON: JÓZSEF 301—40

Magyar Vasbeton Építési Vállalat
Kemény és Tisza
Budapest, V., Mária Valéria ucca 19. Telefon: Aut. 825—42.
Mindennemű vasvázas betonmunka, vízmedence, víztorony magas építkezés építése.

BANNER ZOLTAN
okleveles építész és építőmester
BUDAPEST, I., VERPELÉT-ÚT 10.
Telefon: LÁ. 6-57. Telefon: LÁ. 6-57.

SPIEGEL ÁRMIN
KÜLÖNLEGES ANGOL ÉS SKÓT GYAPJUSZÖVETEK GYÁRI LERAKATA
● Budapest, IV., Váci ucca 5. sz.
● Bejárat Türr István u. 9. I. em.
● Telefon: Automata 876—14. sz.
KÖZALKALMAZOTTAKNAK KEDVEZMÉNY

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal WOLFF ERNŐ
Sürgönycím: WOLFFERNŐ
Tel.: Lágymányos 13-82 Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101

Ülőbutor-állványt készít SINKÓ TELEFON: JÓZSEF 425—40
BUDAPEST, VII., GRASSALKOVICH U. 21. SAJÁT HÁZ.

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK
Központi fűtés-, vízvezeték- és csatornázási vállalat
Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

INDOKOLÁSA
a fővárosi törvényjavaslatnak,
amelynek tárgyalását a képviselőház közigazgatási bizottsága szerdán megkezdi

Legutóbbi számában a *Fővárosi Hirlap* elsőnek és részletesen közölte a Budapest székesfőváros közigazgatásáról szóló törvényjavaslatot, vagyis a fővárosi reformot. Ennek a törvényjavaslatnak, — amely az indokolással együtt kinyomatva 98 oldalt tölt be — 106 §-a van. Ezúttal bő kivonatban ismertetjük a törvényjavaslathoz fűzött *indokolást*, amely sok érdekes megállapítást tartalmaz. Az indokolás szerint *a törvényjavaslatnak alapelve az, hogy az önkormányzati jogok megtartásával, sőt megerősítésével biztosítsa az egyszerű, a jó és gyors közigazgatást.* A törvényjavaslat gyökeresen ujjáalakítja a székesfőváros törvényhatósági bizottságát. A tapasztalat szerint ugyanis a választott tagok száma (250) még mindig túlságosan nagy. *Ez a törvényjavaslat tehát csupán 140 választott tagot javasol. Ezeken kívül 32 örökös tag, a különböző érdekcsoportoknak 18 képviselője, 10 szakképviselő és 20 székesfővárosi főtisztviselő fog helyetfoglalni a közgyülésben, amelynek így összesen 220 tagja lesz.* Külön érdekességként említi meg az indokolás, hogy a tagok számának apasztásával kimaradnak a törvényhatósági bizottságból olyan tisztviselők, akik eddig tagsági jogot gyakoroltak. Ezek, ha állásukra újra alkalmazzák őket, személy szerint tagjai maradnak a törvényhatósági bizottságnak. Az örökös tagok intézményét a belügyminiszter azzal indokolja, hogy biztosítani kell a bizottság működésében az állandóság képviseletét. Az örökös tagok értékes elemei lesznek a törvényhatósági bizottságnak és a szélsőséges politikai áramlatoktól függetlenül fogják mérlegelni az igazgatási problémákat. Az érdekképviseleti tagok választását az a körülmény indokolja, hogy az önkormányzati testületben érvényesüléshez kell juttatni a szakszerűséget.

A főpolgármester hatásköre

Részletesen indokolja a belügyminiszter a főpolgármesteri hatáskör kiterjesztését. Eddig a főpolgármestert a főispánokéhoz hasonló jogkör illette meg, anélkül, hogy a kettő közötti különbséget figyelembe vették volna. A főispánt az államfő nevezi ki és mentheti fel bármikor állásától, ezzel szemben *a főpolgármestert az államfő által kijelölt három személy közül maga az autonómia választja.* Ez szoros kötelékét teremt a főpolgármester és a székesfőváros között. Meghatározott időre szól a főpolgármester megválasztása és ezalatt őt állásától nem lehet felmenteni. Kettős hivatása van a főpolgármesternek. *Egyrészt bizalmi embere a kormánynak, másfelől a székesfőváros érdekeit támogatja a kormánynál.* Az új törvény reprezentatívebb hatáskört ad a főpolgármesternek, amennyiben kimondja, hogy mint a közgyűlés elnöke, képviseli a törvényhatósági bizottságot olyan esetekben, amelyekben nem közigazgatási hatáskörbe vágó eljárásról, vagy vagyonjogi természetű ügyekről van szó. Ez a rendelkezés véget vet annak a félreérthető visszás helyzetnek, amelyben eddig a főpolgármester a reprezentáció szempontjából volt és olyan képviseleti hatáskört biztosít részére, amely megfelel az állás tekintélyének. *Elnöke lesz a törvényhatósági bizottságnak, a közigazgatási bizottságnak, a kijelölő választmánynak és a legnagyobb jelentőségű szervnek, az új intézőtanácsnak is,* amelybe hat tagot ő nevez ki avégből, hogy az intézőtanács összeállítására közérdekből befolyása lehessen. Ő nevezi ki az igazoló választmány elnökét, a kijelölő választmány három tagját és az üzemi bizottságok egy-egy tagját. Kinevezési hatáskörébe tartoznak a fogalmazószemélyzet legalsó fizetési osztályába tartozó tisztviselők, a kerületi orvosok, állatorvosok, a számvevőségi tisztviselők és a műszaki tisztviselők. *A főiskolai képesítésű ideiglenes hivatalnokokat a polgármester csak az ő hozzájárulásával nevezheti ki.* Ellenőrzési jogot kap valamennyi törvényhatósági szerv eljárására, valamint a főváros intézeteinek, közintézményeinek és üzemeinek a működésére még akkor is, ha ezek külön jogi személyek. Mindezeknek ügyvitelét és vagyonkezelését bármikor megvizsgálhatja. Rendkívül széles hatáskör ez.

A tanácsi intézmény megszüntetése

Új elvi alapot teremt a törvény a polgármesteri állás tekintetében is. Megszünik a régi tanács intézménye és a régi tanács hatáskörébe utalt ügyeket a polgármester egyéni hatóságként intézi. A tanácsülések — az indokolás szerint — sok időt vesznek el a tisztviselőktől, anélkül, hogy bárminemű előny származott volna. A javaslat gondoskodni kíván arról, hogy a kerületi közigazgatás rugalmasabb, gyorsabb legyen és közelebb kerüljön az élethez.

Vagyonkezelés és üzemi ügyvitel

Érdekes megállapításokat tesz a belügyminiszter a főváros vagyonának a kezeléséről és az üzemek ügyviteléről. „Eddig is annak az elvnek az érvényesítését kívántam, hogy a hasznot hajtó célzattal létesített üzemeket és vállalatokat be kell szüntetni, ha azok a fővárosnak számottevő jövedelmet, okszerű gazdálkodás mellett sem biztosítanak és megszüntetését kívántam azoknak az üzemeknek és vállalatoknak is, amelyek sértik a kisipar érdekeit. Régi közóhajnak teszek eleget azzal a rendelkezéssel, hogy az üzemek gazdálkodása a főpolgármester, az intézőtanács, a polgármester és a főszámvevő révén szigorú felügyelet alatt álljon, akkor is, ha az üzem — részvénytársaság."

A főváros határának kiterjesztése és egyéb intézkedések

Az általános indokolás után sorra veszi a belügyminiszter az egyes szakaszokat és mindegyikhez magyarázatot csatol. *Budakeszi község határának egy részét a főváros területéhez kell csatolni,* amit azzal indokol a belügyminiszter, hogy ezek a területek a székesfőváros tulajdonában vannak.

A 12. §-nál, amely az igazoló választmány működéséről szól, megállapítja az indokolás, hogy *az elnököt a jövőben a főpolgármester jelöli ki,* amit az a körülmény tesz szükségessé, hogy előfordulhatnak a törvényhatósági bizottság megalakulásával kapcsolatosan olyan tennivalók is, amelyek a törvény egyes szakaszaiban megállapítva nincsenek.

A választói névjegyzéket — 15. § — hat évenkint kell összeállítani, minthogy a bizottsági tagokat hatévi megbízatással választják.

A 140 tag megválasztása a régi fővárosi törvény szerint történik. Az érdekképviseleti csoportok köréből való választás szabályait a 18. § állapítja meg. A választás csak azok közül történhetik, akik az érdekképviseleti szervezetek választmányának tagjai.

A közgyülés napirendjét az elnöklő főpolgármester állapítja meg, neki joga van új tárgyakat is fölvenni a napirendbe.

A bizottsági tagság nemcsak jogokat biztosít, hanem kötelességeket is jelent és ezért a reform 34. §-a úgy rendelkezik, hogy azokat a bizottsági tagokat, akik kötelességüket nem teljesítik, a választás alkalmával ki kell zárni a választhatóságból.

Széksértés

A 37., 38., 39. §-ok szólnak a széksértésről. Aki az állam, vagy a társadalom rendje ellen izgató, a nemzeti érzést, vagy a vallási meggyőződést sértő kifejezést használ, aki a tanácskozás méltósága ellen vét, vagy a közgyűlés egyes pártjait, vagy tagjait, vagy kívülálló személyeket sértő kifejezéssel illet és a sértést az elnök figyelmeztetése után vissza nem vonja, valamint az a bizottsági tag, aki a tanácskozást zavarja és a tanácskozás komolyságához nem méltó magatartást tanusít és azt megintés vagy rendreutasítás után is folytatja, — *széksértést* követ el. A széksértés elkövetése kérdésében az elnök felhívására a tiszti főügyész köteles indítványt tenni, amely fölött a közgyűlés hozzászólás nélkül, egyszerű szavazással végérvényesen határoz. A tisztifőügyész tesz indítványt a kiszabandó pénzbirság mértékére, ami 500 pengőig terjedhet. Aki a tanácskozás rendjét ismételt rendreutasítás, esetleg birságolás ellenére is tovább zavarja, azt az elnök a közgyűlés aznapi üléséről kizárhatja. Ha azonnal el nem távozik, rendőri karhatalommal lehet eltávolítani. Ha a rendzavarás nagyon súlyos, az elnök a megtorlás elhatározását a közgyűlés elé terjesztheti. A közgyűlés az eléje utalt bizottsági tagot egymást követő legfeljebb hat közgyűlésről kizárhatja. Akit a törvényhatósági bizottság közgyűlése a bizottsági tagságra méltatlannak talált, az elveszti bizottsági tagságát. Efölött az indítvány fölött két tag hozzászólása után egyszerű szavazással végérvényesen dönt a közgyűlés.

Polgármesteri jogkör és az összeférhetetlenség

A 42. §-hoz fűzött indokolás szerint a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik a politikai jogkör, a politikai jogkörrel rokon levelezési, felírási, kérelmezési és közigazgatási bírósági panaszjog, a szabályalkotás joga, a választmányok, bizottságok és küldöttségek megalakítása, a szervezetét érintő kér-

MAGYAR BŐRSZÉK IPAR
PIPISZ VILMOS UTÓDAI
BUDAPEST, V., MÉRLEG UCCA 4
SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ
Telefon 810-56
valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok, modern ebédlőszékek, adott tervek és rajzok szerint is. Lakberendezési tárgyak.
Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javitjuk, átfestjük és átalakitjuk
Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

ZSOLDOS ÉS TÁRSA
BUDAPEST, V., KORALL UCCA 31.
TELEFON: 990—53.
Állandó raktár Neheimi fűtési és Belco vizvezetéki szerelvényekben

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

Seenger Béla
Telefon: A. 521—28
Márvány- és Kőipari R.-T.
Budapest, II., Kisrókus ucca 21. sz.

MAUTNER JENŐ
Budapest, Alpár-u. 10.
műasztalos
Telefon: J. 414-79.

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jegszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

TERLANDAY ÉS TÁRSA
asztalosáru gyára
Budapest VII, Erzsébet királyné-út 125/b. sz.
Telefon: József 443—83.

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Vig ucca 24. — Telefon: József 385—52.

Margalit Andor és Ödön
mérnök-épitőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 586—45 és József 429—24.

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

NE DOBJA EL
használhatatlannak vélt köpenyét, tömlőjét, hanem forduljon bizalommal a tökéletesen és legmodernebbül felszerelt
„FIT"
rendszerű pneumatik ujjáalakító és javitóüzemhez
BÁLINT ERNŐ OKL. MÉRNÖK
BUDAPEST, V., ARANY JÁNOS UCCA 17.
Használjon „Seal Fast" tömlő- és köpenytapaszt. — Egy kísérlet után állandóan használni fogja.

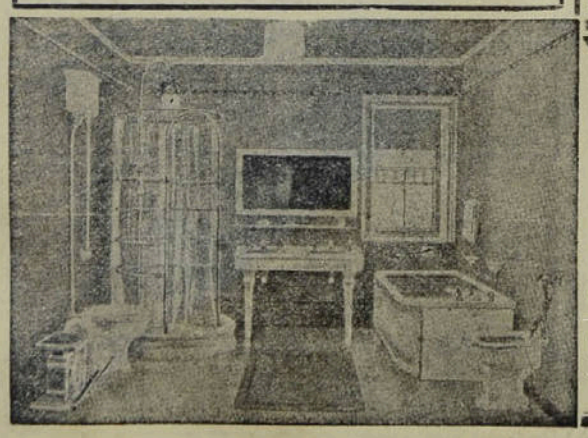

Központi fűtés
Vizvezeték-berendezés
Bádogosmunkák
SÁMUEL GYÖRGY
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 45.
Telefon: Aut. 223-62. Alapitási év: 1886.

désekben állásfoglalás, a fegyelmi jogkör gyakorlása, a gazdasági kérdések irányítása és a háztartási alapvető kérdésekben való állásfoglalás, nagyobb városszabályozási tervek tárgyalása.

A 46—49. §-ok a polgármesteri jogkört szabályozzák és a megszüntetett városi tanács ügykörét a polgármesterre ruházzák.

Szigorú rendelkezések szólnak az összeférhetetlenségről, amivel a belügyminiszter csak régi közóhajnak tesz eleget.

A zárszámadás és a vagyonmérleg elkészítésére a határidőt április hó 15-ében állapítja meg az új törvény.

Üzemi rendelkezések

Érdekes bejelentést tesz a belügyminiszter a 87. §-hoz fűzött indokolásban, ahol megállapítja, hogy *az üzemekre vonatkozóan felvett rendelkezések csupán általánosságok közt mozgó keretek*, mert a kormány a közeljövőben a közüzemek kérdését törvényhozási úton részletesen fogja szabályozni.

A 97. §-hoz csatolt indokolás az államkincstár érdekeinek védelme címén a belügyminiszter és a pénzügyminiszter engedélyéhez köti városi kölcsönök felvételét és kölcsönkötvények kibocsátását, valamint üzemek részvénytársasági alakban való létesítését.

A tisztviselők kinevezése

A törvényjavaslat intézkedik a tisztviselők kinevezéséről is, amely öt hatóság hatáskörébe tartozik. *A belügyminiszterhez:* a főszámvevő és a helyettes főszámvevő; *a törvényhatósági bizottsághoz:* polgármester, alpolgármester, árvaszéki elnök, tisztifőügyész, tisztifőorvos; *a törvényhatósági intéző tanácshoz:* tanácsnok, tanácsnok-főjegyző, tanácsi főjegyző, tanácsjegyző, árvaszéki elnökhelyettes, árvaszéki ülnök, árvaszéki főjegyző, árvaszéki jegyző, tisztifőügyészhelyettes, tisztiügyész, tisztialügyész, műszaki főtanácsos, műszaki tanácsos, főmérnök, műszaki főfelügyelő, műszaki felügyelő, statisztikai igazgató, főlevéltáros, adóhivatali igazgató, pénztári igazgató; *a polgármesterhez:* tanácsi fogalmazó, árvaszéki fogalmazó, ügyészi fogalmazó (IX. és VIII. fiz. oszt), mérnök, I. osztályú műszaki tiszt, II. osztályú műszaki főtiszt, vegyészeti igazgató, osztályos fővegyész, II. osztályú fővegyész, II. osztályú vegyész, segédvegyész, statisztikai aligazgató, statisztikai titkár, statisztikai segédtitkár, statisztikai fogalmazó, statiszt. segédfogalmazó, statiszt. főfelügyelő, statiszt. felügyelő, statiszt. főtiszt, statiszt. tiszt, levéltáros, allevéltáros, levéltári tiszt, adóhivatali főszámtanácsos, II. osztályú adóhivatali számtanácsos, adóhivatali főtiszt, adóhivatali tiszt, pénztári aligazgató, főpénztárosok, pénztárosok, pénztári tiszt, végrehajtó főfelügyelő, végrehajtó felügyelő, végrehajtó főtiszt, végrehajtó tiszt, segédhivatali főigazgató, segédhivatali igazgató, kezelőtiszt, kezelőtiszt, főkezelőnő, kezelőnő, ideiglenes hivatalnok, havidíjas hivatalnok, végleges altiszt, ideiglenes altiszt, javadalmi őr, ker. szülésznő, közoktatási intézetek és intézmények, árva- és szeretetházak végleges és ideiglenes oktató- és nevelőszemélyzete; *a főpolgármesterhez:* tanácsi segédfogalmazó, árvaszéki segédfogalmazó, ügyészi fogalmazó (X. fiz. oszt.), segédmérnök, II. osztályú műszaki tiszt, tisztifőorvoshelyettes, II. osztályú tisztifőorvos, kerületi orvos, kórházi orvos, iskolaorvos, fertőtlenítő intézeti orvos, fürdőorvos, bakteriológiai intézeti orvos, összes állatorvos, számvevőségi igazgató, számvevőségi főtanácsos, tanácsos, főtiszt és tiszt.

VÁLLALKOZÁS

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Útrendezési munkát *a Vágány uccánál* és a *Sziget uccánál:* Magyar Aszfalt r. t. 29.370 P.

Vászonredőny-munkát *a Majtényi úti, Dugonits uccai* és a *Kápolna téri iskolánál:* Roggenbauer Rezső 3145 P.

Villanyszerelési munkát *a Madarász uccai kórháznál:* Sigray és Jankovits 4848, *a Szinyei Merse uccánál:* Bauer József 2779 P.

Sodronykerítés munkát *a Kőbányai úti iskolánál:* Eipl és Manigáti 3632 P.

Föld, kőmíves, elhelyező munkát *a Hidegkúti úti leányotthon kerítésénél:* Méhes Emil 4500 P.

Szigetelési munkát *a Batthyány - mauzoleumnál:* Posnánszky és Strelitz 2356.

Kőfaragó munkát ugyanott: Král Gyula 15.772 P.

Falmázolási munkát *az Új Szent János-kórháznál:* Schuszlik Ágoston 9460 P. vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

Hídmérleg szállítási és szerelési munkára *az Új Szt. János-kórháznál:* Schember C. és Fiai 10.030, Oelschläger Mihály és Társa Utóda 5271 P.

Vasbeton partfal építési munkára *a ferencvárosi helyi kikötőnél:* Csányi Pál 9039, Faktor építő r. t. 9479, Hajnal Imre 9699, Heverdle István 9929, Dr. Méhes Emil 9955, Dr. Sándor Ödön 9991, Bier és Wersetz 11.065, Bernát és Bíró 11.253, Szarvas és Waldmann 11.377, Zsigmondy Béla 12.299, Margalit Andor és O. 14.272 P.

Udvarrendezési munkára *a Ferenc József-laktanyánál:* Spányi Ernő 16.875, Neumann Ferenc 18.855, Benedikt Marcell 19.501, Schweiger és Kulás 19.707, Gattyán Pál 19.809, Ámon A. és Fiai 19.830, Procezeller Bálint 19.972, Obendorfer J. és Fiai 21.321, Heverdle István 22.582, Dr. Méhes Emil 23.447, Urbach és Tafler 26.274 P.

Aszfaltozási munkára *a Vágány uccánál:* Magyar Aszfalt R. T. 19.200, Hirsch Mihály 21.000, Építőipar R. T. 21.800, Útépítő és Aszfalt R. T. 22.210 P.

Betonmunkára *a Kőbányai úti kislakásos telepnél:* Beta Géza 5695, Csányi Pál 5900, v. Kovács Lajos 5967, Csillag József 6500, Cserépy István 6987, Szilágyi Imre 7000, Szeili és Lengyel 7062, Mihályi Lajos 7550, Ruzitska Béla 9000, Katona János és Széll K. 10.100 P.

Szobafestő és mázoló munkára *az Új Szt. János-kórháznál:* Környey Lajos 4720, Fritz József 4731, Baky Gyula 4834, Babel és Putovics 5156, Schuller János 5261, Szántó Boldizsár 5337, Bursch Miklós 5390, Liktor Ferenc 5748, Mátyás János 5876, Kovács István 5889, ifj. Wiegmann Frigyes 5980, Schuszlik Ágoston 6162, Zafourek Ferenc 6305, Benedek János 6395, Fischer és Hartmann 6605, Tóth Ferenc 6733, Hantos Testvérek 7115, Fock Géza 7193, Tomi Lajos 7211, Strausz Henrik 8201, Lerchner és Török 8356, Kotlár Rudolf 11.486 P.

Vízvezeték és csatornázási munkára *a Közegészségügyi és bakteriológiai intézetnél:* Rufián István 35.230, Gerő N. Nándor 36.994, Kolbányi és Pákozdy 37.742, Egri és Fia Dr. Egri István 38.885, Riemer Miksa 40.024, Kovács A. Ödön 40.762, Bründl János 41.579, Sámuel György 48.914, Farkas Izor 44.856, Neményi Simon 45.325, Ábrahám és Gürtler 46.563, Fort Oszkár és Tsa 47.221, Szűcs Béla 47.361, Thiergärtner és Stöhr 47.729, Dávid és Deutsch 49.084 P.

SZÓRAKOZÁS

Szökik az asszony. Csütörtökön, szombaton este, vasárnap délután és este. 154—160-szor. Fedák, Rátkay, Zilahy, Kertész. — Városi Színház. Helyárak: 60 fillértől 6 pengőig.

Hangszerek, Zongorák, Harmoniumok legjobbak, legolcsóbbak
REMÉNYI MIHÁLY
hangszerüzlete
Őfensége Dr. József Ferenc kir. herceg szállítója és a Magy. kir. Zeneművészeti Főiskola házi hangszerkészítője
Budapest, VI. Király u. 58-60.
Telefon: 287-84.

VIGADÓ KÁVÉHÁZ
IV, Deák Ferenc ucca 2
VIGADÓ KIOSZK
V. ker., Vigadó tér
TULAJDONOS: BABÓCSY LŐRINC

REDNER JENŐ
MÉRNÖK, ÉPÍTŐMESTER, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, X., DANDÁR U. 17. TEL. J. 394-32

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fűtés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 515—19.

MINIUS JAKAB ipőtaraktár. Nagy választék be- és külföldi papírkárpitokból. Budapest, VII, Rákóczi út 6. (a Bazár-udvarban) TELEFON: JÓZSEF 413—17

SZALFÉTER EDE TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32
BUDAPEST I, KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

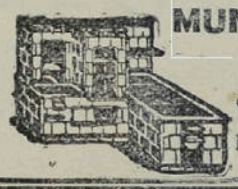
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos: Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 512—80.

DÖMÉNY IMRE
EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG
festék-, bőrfarb.- és vegyiczikkek kereskedése
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.
Telefon: Automata 886—51.

SPORIK FERENC
tetőfedőmester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala, műpala, cserép és kátránylemezzel fedett tetők javítását és jókarbantartását
Budapest, III., Pacsirtamező-u. 53. Tel.: Óbuda 625-72

Vladár Pál
ács- és épitőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

ENGLERTH M. JÁNOS KŐMŰVESMESTER
elvállal kisebb, nagyobb építkezéseket és tatarozásokat
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 65. SZÁM

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. sz.
Telefon: Lágymányos 6—07.

ÓVÁRY ÉS MAY TELEFON: H. 209—24
építész, építőmester, építési vállalkozók
BUDAPEST, V., SÓLYOM UCCA 22. SZ.

Országos építő r. t.
Budapest, V. Harmincad-u. 3
Telefon: Aut. 824-05, 824-06.

Morbitzer Nándor építész és építőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 986-25

NEUMANN SÁNDOR
üvegesmester és táblaüvegeladás
BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 20.
Telefonhívó: Aut. 235—56. sz. :—;

SIMOR DÖME mű- és épületlakatos-mester és vasszerkezetek ipartelepe. Sodronyfonatok nagyban gyártása
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY ÚT 89. SZÁM
TELEFON: JÓZSEF 394—43.

WIHART FERENC
• ÉPÍTÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

NYITRAY JÁNOS
hatóságilag eng. villanyszerelő és mechanikai vállalata
VII., CSÁNYI UCCA 6.

»EGYESÜLT«
GOLYÓS- ÉS GÖRGŐSCSAPÁGY GYÁRI JAVÍTÓÜZEM
BUDAPEST, VI, SZINYEI-MERSE UCCA 26
(Podmaniczky ucca sarok)
ÚJ SPECIÁL CSAPÁGYAK KÉSZÍTÉSE
TELEFON: L. 984-34

SÁGHY GYULA ácsmester
Budapest, V, Hold u. 9. II. 18. Tel. Aut. 157-36

STIEBER-FÉLE
ÉPITÉSI és IPARI R.T.
Vasszerkezetek
Fatetőszerkezetek
Ragasznélküli üvegtetők
BUDAPEST, VII, ARÉNA-ÚT 64. Telefon 348-49
Gyártelep: I, CSURGÓI-ÚT 28. Telefon 384-51

Az 1924. évi XVIII. t.-c. alapján szervezett

IPAROSOK ORSZÁGOS KÖZPONTI SZÖVETKEZETE

Postatakarékpénztári szla: 10517 — Postatakarékpénztári csekkszámla: Kisipari hitelakció: 44500 — Girószámla: Magyar Nemzeti Bank — Táviratcím: IPKÖZPONT

TELEFONSZÁMOK:

Központi osztályok:
V., Nádor ucca 22. Aut. 253-33, Aut. 253-37, Aut. 151-35, Aut. 212-14. Igazgatóság. Titkárság. Pénzügyi osztály. Ellenőrzés. Könyvelés.

Bőrosztály:
L. 996-62. Nádor ucca 21.

Építőipari osztály:
L. 912-32. Nádor ucca 18.

Faipari osztály:
L. 996-61. Nádor ucca 21.

Kisipari hitelakció:
Aut. 253-33. Nádor ucca 22.

Kereskedelmi osztály:
L. 996-61. Nádor ucca 21.

Textil közszállítási osztály:
L. 902-32. Nádor ucca 18.

Hajnal Imre
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest,
I., ATILLA KÖRÚT 47. SZÁM • TELEFON AUTOMATA 538-64

Üzemi racionalizálás és fejlesztés
nem jelent egyuttal tarifamérséklést

Nem szabad elhamarkodott kölcsönnel a külföldre ereszteni a nemzeti tőkét — Hol és hogyan kell takarékoskodni?

A költségvetés tárgyalása során igen sokat emlegették az üzemi problémát, nemcsak abban a vonatkozásban, hogyan lehetne és kellene egyes üzemek mai, gyakran kifogásolt vezetésének rendszerén változtatni, hanem abban az értelemben is, hogy az *üzemek racionalizálásával* egyrészt mi módon lehetne a rezsi költségeit redukálni, másrészt mi módon volna lehetséges az üzemekben rejlő értékeket a főváros összességének javára és könnyebbségére jobban gyümölcsöztetni. A racionalizálás keresztülvitelének lehetőségeiről érdeklődtünk az üzemi kérdés egyik legalaposabb ismerőjénél,

Becsey Antal

főv. biz. tag, gépészmérnöknél, aki a következő, nagyon megszívlelendő észrevételeket tette a *Fővárosi Hirlap* munkatársa előtt:

— A mi *leghatalmasabb erőforrásaink kétségtelenül az üzemek.* Ezek az üzemek sok expanzív lehetőséget nyujtanak, úgy technikai, mint gazdasági és kereskedelmi vonatkozásokban. Hogy például az elektromos műveknek óriási tőkeereje van és hogy ma is tőkeerős, annak tulajdonítható, hogy bele tudott illeszkedni a technikai fejlődés vonalába. Amíg ezelőtt 2·3—3 kilogramm szénből állított elő egy kilowatt elektromos energiát, ma ugyanazt 1—1·2 kilogramm szénből termeli. Nagyon helyesen tette az elektromos művek vezetősége, hogy azt a tőkét, ami ilyen módon felhalmozódott, nem prédálta el könnyelműen és nem szállította le rögtön az árakat, mert

abból tudta megépíteni mai hatalmas, modern telepét, melynek révén abba a helyzetbe jutott, hogy olcsóbban tud már termelni.

Ez a körülmény biztató jel arra, hogy ami a technikai vonatkozásokban keresztülvihető volt, az megoldható az üzleti és pénzkezelési kérdésekben is.

— Az üzemekkel szemben általában kétféle kívánalom szokott felmerülni. Az egyik vonatkozásban azt mondják, hogy kevés a közpénztárba beszolgáltatott háztartási hozzájárulás, a másik felfogás szerint pedig le kell szállítani az üzemi közszolgáltatások árait. Ez a két szempont bizonyos mértékben szemben áll egymással, s amint legtöbbször, itt is *valahol középen van az igazság.* Elismerem, hogy szükségünk van arra is, hogy leszállítsuk a közszolgáltatásokat, de szükségünk van arra is, hogy beszolgáltassuk a főváros pénztárába a háztartási hozzájárulást, még pedig nagyobb arányban, azért, hogy az antiszociális és a termelő gazdaságot lefokozó adónemektől meg tudjunk szabadulni. Az üzemektől oly módon lehet nagyobb háztartási hozzájárulásokat, felesleget nyedni a fővárosnak, anélkül, hogy drágítanánk, sőt az árak redukálása, az üzemek olcsóbbá tételemellett is, — ha ezt a célt helyes organizációval és helyes technikai berendezéssel elősegítjük. Ami az üzemek gazdasági és kereskedelmi lehetőségét illeti, rá kell mutatnom arra, hogy

a mi üzemeinknek bele kell illeszkedni abba az általános világirányzatba, amely a racionalizálás többé-kevésbé gyűlölt neve alatt ismeretes.

Igenis, racionalizálni kell üzemeinket a fővárosnál. Nem mondom, oly mértékben, ahogy a magángazdaságban tették, hogy beszüntetnek gyárakat, ipari üzemeket, földönfutóvá tesznek tisztviselőket és munkásokat. A racionalizálásnak egészen más feltételei vannak. Racionalizálni kell bizonyos felesleges kiadásokat, takarítani a rezsiben, a személyzetben is, amivel

óriási megtakarításokat lehet elérni.

De ugyanakkor a kereskedő köteles gondosságával ügyelni kell arra is, hogy *a felszabadult erőket az alkotó munka új területein el tudjuk helyezni.* Mert megvan ennek a lehetősége is. Ilyen racionalizálásnak ígérkezik, ha

a különböző közlekedési üzemeket közös igazgatás alá vonjuk.

Ma két, sőt több igazgatóság van. Az összevonás segítségével nagy megtakarításokat lehet elérni rezsiben, az anyagbeszerzés összpontosításával, könyveléssel stb.

— Vannak még más racionalizálható üzemeink is. Itt vannak az élelmiszerüzemek. Miért van például a kenyérgyárnak és a lóhúsüzemnek külün-külön igazgatósága. Az összes élelmezési üzemeket erőskezű, közös vezetőségre kell bízni. Adva van az *elektromos-, gáz- és vízműveknél* az egységesítési lehetőség is. Azt mondják, hogy a három üzem más és más természetű, ezért nem illenek egybe. Ez igaz, de homogének abban a tekintetben, hogy

a nagy tömegek széles rétegeit látják el, a háztartásokat és belenyúlnak az élet legvitálisabb vonatkozásaiba.

Ma alig megy el a villanyleolvasó, már jön a gázas, jön a villanyszámlás, megy a gázas, a vízvezetéki ellenőr és így tovább. Ez mind leegyszerűsíthető. Nem is apróságokról van szó. Vannak megközelítő számítások arra, hogyha csak a leolvasás, az inkasszó és a központi könyvelést organizáljuk egy helyen,

ezzel a három említett üzemnél milliós megtakarításokat tudunk elérni.

Négy-öt millióról lehet szó. Hozzávéve ehhez a központosítás és a közös anyagbeszerzés előnyeit is, ezzel a racionalizálással, vagyis az üzemek organizációs rekonstrukciójával óriási megtakarításokat lehet elérni.

*

Az üzemek fejlesztéséhez szükséges újabb nagy beruházó kölcsönről, amelyre a polgármester is utalt közgyűlési expozéjában, a következő érdekes megállapításokat tette *Becsey* Antal:

— Körülbelül 80—120 millió pengő az a beruházási hitelszükséglet, amellyel az üzemeknél számolni kell. Nem lehet azzal beérni, hogy ninesen pénzünk, s nem lehet azzal sem elintézni a kérdést, hogy várjunk. *Senki sem vállalhatja a felelősséget* azért, ha egy szép nyáron a vízvezeték nem ad elegendő vizet. Azonos a helyzet a Gázműveknél és az Elektromos Műveknél is. Ezek az üzemek alig tudják már a fejlődő igényeket nyomon követni. A vízműveknél például, mint tudjuk, évek óta vannak panaszok az ellen, hogy

a víz piszkos.

Ez annak a következménye, hogy a meglevő kutak kavicsrétegei fokozatosan, most már rohamlépésben *egyre több vasat és mangánt tartalmaznak.* Igy van ez az összes folyómenti városokban. Budapest sem lehet kivétel. Ennek a körülménynek megvan az a hátránya, hogy baktériumok fejlődnek, amelyek ártalmatlanok ugyan, de *gusztustalanok.* A vízműveknél tehát meg kell találni erre az orvosszert. Meg is van. *Vastalanítani és mangánmentessé kell tenni a vizet.* Ez azonban pénzbe kerül és köbméterenkint 2 fillérrel emeli a víz árát. Ezenkívül

számolni kell a Vízművek elkerülhetetlen új beruházásainak szükségességével, ami legalább 36 millió pengőre rug.

Olyan beruházások ezek, amelyek elkerülhetetlenek, mert ha a megyeri töltésen, valami baj támad a főcsatornán, *Budapest egész vízszolgáltatása bajba kerül.* Ott van az a bizonyos ikercsatorna, amely néhány évvel ezelőtt beomlott. Persze rendbehozták, de magas vízállás mellett ez a katasztrófa megismétlődhetik.

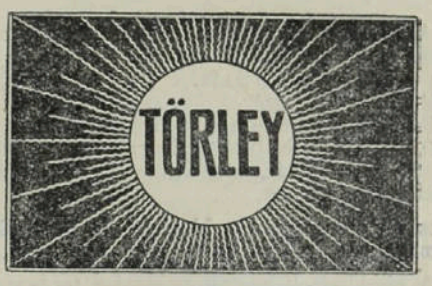

— *Nagy probléma, hogy honnan teremtsük elő a szükséges költségeket. Nagyon meg kell fontolni a külföldi kölcsönt,* különösen a mai pénzpiaci helyzet mellett. Ha csak kereken százmilliót is akarunk felvenni, ennek tízszázalékos kamata évi tízmillió pengő, ami annyit jelent, hogy 35 év mulva — enynyiben számítom az annuitást —

100 millió helyett 350 milliót kell visszafizetni.

Háromszor és félszer annyit, mint amennyit kölcsön vennénk. Ebből a példából is látható, hogy

ha fejleszteni akarjuk az üzemeket, nem lehet gondolni az egységárak leszállítására, sőt számolni kell az esetleges emelés elkerülhetetlen voltával is.

Meg kell nagyon fontolni a következőt: Ha egyszer nem tudjuk máskép amortizálni a külföldi kölcsönt, mint az egységárak felemelésével, nem helyesebb-e, ha az ártöbbletet nem szolgáltatjuk ki kamat fejében a külföldnek, hanem felemeljük ugyan a közszolgáltatások árát, de ezt nem adjuk ki az országból, hanem belső kölcsön után nézünk.

*

A fővárosnál egyébként, amint halljuk, az üzemi beruházási program előkészítése meglehetős előrehaladt stádiumban van.

150 milliós kölcsön felvételét tervezik,

amelyből a vízművek 36, az elektromos művek 28, a gázművek 12, az autóbusz 11, a BSZKRT pedig 60 milliót kapnának. Az üzemi beruházási program valószínűleg még decemberben a törvényhatóság elé kerül, de ez nem jelenti azt, hogy azonnal fel is veszik a kölcsönt és nem várnak a nemzetközi pénzpiac helyzetének javulására.

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST
Szabadalmazott „Jm“
kompressor nélkül DIESEL-MOTOR
a legtökéletesebb erőgép.
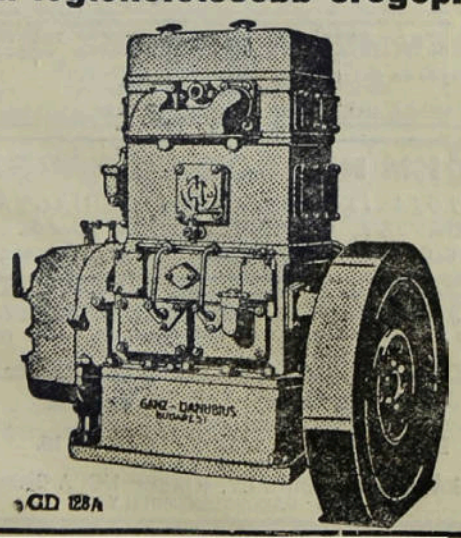

WETOL sebolaj
legyen minden mentő szekrényben.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyít.
M. k. népjóléti és m. kir. ügyi minisz. 72.455|1924 sz. körrend
M. k. kereskedelemügyi minisz. 29.062|XX. 1925. sz. rendelet.

KOVÁCS A. ÖDÖN GÉPÉSZ MÉRNÖK
Budapest, VIII., Bezerédy ucca 8
Telefon: 382 — 93, 408 — 78.
Központi fűtés-, vízvezeték-, csatornafelszerelési vállalata

Alapítva 1904. „HUNNIA“ Alapítva 1904.
MAGYAR GÉPTÖMÍTŐANYAG GYÁR RT.
Saját gyártmányú géptömítőanyagok, tömítőelemezek, autófék és kuplungbetétek
— MŰSZAKI NAGYKERESKEDÉS —
TELEFON: AUT. 281—48. BUDAPEST, V, SZEMERE U. 2.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

Déli vasúttal szemben, Buda legszebb helyén, Enyedi, Alkotás és Greguss uccák sarkán, villamos megállónál és a 3-as autobusz végállomásánál, 3 uccára néző sarokbérházban, kelet-déli fekvésű
2 és 3 szobás HALLOS ÉS GARSZONLAKÁSOK
a legszebb kivitelben, műhelyek, raktárak és üzletek központi fűtéssel, állandó melegvíz szolgáltatással novemberre kiadók. Bővebbet: Ambrus és Hajnaly építészmérnökök irodájában és a helyszinen.
BUDAPEST, V., MÁRIA VALÉRIA UCCA 19. — TELEFON: AUT. 825—39.

JAKAB GYULA
MŰASZTALOS
Modernül felszerelt gépüzem. Az orsz. iparművészeti kiállításon a m. kir. állami nagydijjal kitüntetve.
Budapest, VII, Hungária körut 204. sz.
Telefon: József 373-81

SCHUSZLIK AGOSTON
FESTŐ ÉS MÁZOLÓ M.
BUDAPEST
Telefon: Aut. 505-33.
Lakás: II, Kapás u. 36.
Műhely: II, Tölgyfa u. 8.

LEMMER FERENC
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMÍVES- ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u. 14.

WEIDLINGER TIBOR
OKL. MÉRNÖK, É. ITŐMESTER
BUDAPEST,
VII, RÁKÓCZI ÚT 36.
Tel.: J. 318-07.
Tel.: J. 318-07.

PIROS-SÁRGA-ZÖLD

A fővárosi törvény sok újítása között azzal az érdekes meglepetéssel is szolgál, hogy *megváltoztatja a székesfőváros sokszor és sokat kifogásolt zászlószíneit.* A székesfőváros piros-sárga és kékszínű trikolórját nemesak politikai okokból kifogásolták, — arra hivatkozva, hogy külföldiek összetévesztik a román állam azonos színű lobogójával, — hanem azért is, mert

ez az összeállítás a históriai és heraldikai megállapításokkal össze nem egyeztethető.

A zászlószínek megváltoztatására többször nyujtottak be a közgyűlésen is indítványt. Legutóbb *Ilovszky* János javasolta a nyári szünet előtti utolsó közgyűlésen, hogy bízzák e kérdést egy szakértőkből összeállított bizottságra. A fővárosi zászlószínek megváltoztatására irányuló mozgalmat a kormány is magáévá tette, s ebben a kérdésben kikérte *Áldássy* Antal egyetemi tanár, a *Magyar Heraldikai Társaság* elnöke, *Csánky* Dezső államtitkár, az *Országos Levéltár* főigazgatója, *Hómann* Bálint egyetemi tanár, a *Nemzeti Múzeum* főigazgatója, *Varju* Elemér, a *Nemzeti Múzeum* osztályigazgatója és *Gárdonyi* Albert székesfővárosi főlevéltáros szakvéleményeit. Ennek eredménye volt a zászló és a címer javasolt megváltoztatása. A fővárosi lobogó és címer módosításáról

Gárdonyi Albert

főlevéltáros érdeklődésünkre alábbi nyilatkozatában világított rá az ügy érdekes előzményeire:

— A fővárosi lobogó színeinek piros-sárga-zöldre való megváltoztatását a magam részéről *a legnagyobb örömmel és helyesléssel üdvözölhetem.* Nincs ebben a megváltoztatásban semmi politikum, csupán a régi, helyes történelmi és heraldikai szempontok érvényesültek, annyi év után. A lobogók színeit a régi korokban általában sem törvényhozás, sem uralkodói gesztus nem szokta megállapítani, hanem a szokás, a gyakorlat. A kivétel talán egyedül a fővárosnál volt.

— I. Lipót magyar király és osztrák császár, királyi kiváltságlevéllel 1703-ban Pest és Buda városának címert adományozott. Ez adománylevelekkel nyert címerek alapján 1703-tól 1873-ig Buda városa piros-fehér-zöld, Pest pedig *piros-sárga-kék* lobogókat tűzött ki. Miután 1873-ban az 1872. évi XXXV. t.-c. alapján Pest és Buda városok, valamint Óbuda mezőváros egyesítése megtörtént, a szükséges szervezési előmunkálatokkal egy 34 tagu bizottságot küldtek ki, melynek munkálata felett a három város közgyűlése volt hivatva dönteni. A közös közgyűlés 1873 május 29-én tartott ülésében a 34-es bizottság előmunkálatai alapján megállapította a címert és a zászló színeit, amelyeket annak idején az uralkodó is megerősített. Azóta leng Budapest felett a piros-sárga-kék zászló.

— A fővárosi címer, illetve zászló színei ellen *1896 óta állandó a kifogás,* részben heraldikai, részben egyéb szempontból.

— 1873-ban az eredeti javaslat az volt, hogy mind a két város színei képviselve legyenek a lobogóban. Ezt úgy akarták elérni, hogy Pest *piros-sárga-kék* trikolorjának sárga mezejébe illesztettek volna egy kisebb piros-fehér-zöld mezőt. Ezt később elejtették és

Pest szineit kapta meg egész Budapest.

— Most nagyon helyesen korrigálódik a kérdés. A piros mindkét város közös színe, de alkotórésze az ország lobogójának is. A közös piros szín mellett a *sárga* Pest város lobogójának egyik komponense, míg a zöld a régi budai lobogóból kerül vissza. A zászlóval egyidejűen

módosul a címer is,

olyformán, hogy a várkapuk háttere nem kék lesz, hanem vörös, a most lebegő budai vártorony pedig a jövőben *zöld mezőbe lesz állítva.* Az új fővárosi zászló és címer megvalósítására az új fővárosi törvény életbelépése után kerül a sor.

HIREK a pártszervezetekből

— *A Belvárosi Polgári Kör* a mult évben szép sikerrel bevezetett borestéket az idén is folytatja. Kedden este volt ilyen társasvacsorával egybekötött boreste, amelyen a tagok nagyszámban vettek részt és jó hangulatban a késő éjjeli órákig maradtak együtt.

— *Az Erzsébetvárosi Társaskör* (VII., Aréna út 78), amelynek elnöke, *Szamek* Emil dr., november 20-án, szerdán este fél 9 órakor rendezi társasvacsora keretében *előadásainak második* sorozatát. Az előadást *Becsey* Antal kormányfőtanácsos, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnöke tartja a *„Városi polgárság gazdasági problémái"* címmel. Az előadás iránt rendkívüli nagy érdeklődés mutatkozik.

— *Becsey Antal előadása a Terézvárosban. Becsey* Antal kormányfőtanácsos, törvényhatósági bizottsági tag, a kiváló várospolitikus érdekes előadást tartott a *Terézvárosi Gazdasági Egyesületben,* amelyet a Terézváros kereskedői és iparosai nagy számmal hallgattak végig. Az előadó feszült érdeklődés mellett ismertette a székesfőváros költségvetését, boncolgatta annak egyes tételeit és mélyen bevilágított a nagy számok mögött rejtőző problémákba. Beszámolt külföldi tapasztalatairól, ismertette a közeljövő megoldandó nagy feladatait és előadása végén odakonkludált, hogy a kereskedő- és iparososztálynak a benne rejlő nagy erőt nem szabad parlagon hagyni és nem kell mindent a kormánytól várni, hanem az önsegély elve alapján, az erők egyesítésével a fennálló súlyos helyzet orvoslását magának kell kivívnia. Az előadást *Farkas* József dr. elnök, törvényhatósági bizottsági tag üdvözlő szavai vezették be, aki *Becsey* Antal érdemeit méltatta, az előadás végeztével pedig *Bakonyi* Pál dr. ügyvezető elnök mondott köszönetet a magasnívójú előadásért.

— *A Kőbányai Egységes Pártkör* népes értekezletet tartott, amelyen megjelent *Fejér* Ottó országy. képviselő is. A kerületet érdeklő kérdésekről és az általános helyzetről *Sajó* János elnök és *Haller* Károly biz. tag tájékoztatta a polgárságot, *Dongó* Orbán pedig a *Kör* folyó ügyeiről és a körzeti szervezetek, a tisztviselőtelepi, rákosfalvai, juraniestelepi alakulatok működéséről számolt be. Az értekezlet örömmel vette tudomásul, hogy *Usetty* Béla december hetében tartja beszámolóját a kerületben. Értekezlet után vacsora volt a Kör helyiségeiben.

— *A józsefvárosi polgárok* az őrmezei körhelyiségben az elmult szombaton nagyszabású összejövetelt tartottak. *Bogenfürst* György városbírót, ki ezúttal a borgazdai tisztet töltötte be, *Bohn* József főv. biz. tag, elnök üdvözölte. Rámutatva a közelgő választásokra, vázolta a polgárság feladatát a mai nehéz viszonyok közepette. Biztos abban, hogy legalább ebben a kerületben sikerülni fog a kerület polgárságának nehéz gondjaiban segítségére lenni, mert azt látja, hogy vele együtt érez a kerület régi vezető polgársága *Botfai Hüvös* Ivánnal az élen. A beszédre *Leitner* Emil dr. táblabíró mondott köszönetet. Utána *Kövess* János, a *Művezetők Országos Közlönyének* szerkesztője szólalt fel és örömmel üdvözli *Hüvös* Iványt ebben a körben, kinek multja és munkássága nagy értéket jelent a polgárság számára. *Horváth* Károly IV. kerületi biz. tag érdekes felszólalása következett ezután. *Bogenfürst* György ünnepelte a kerület előkelő társadalmának borestélyén megjelent képviselőit. Annak a biztos reményének ad kifejezést, hogy *Bohn* József és *Botfai Hüvös* Iván vezetése mellett a kerület régi fénykorának visszatérését látja. Nagy tapssal fogadott beszéde után még sokáig együtt maradt a vidám társaság. Jelen voltak még: *Képessy* József dr., *Korányi* Lajos, *Barta* Gábor dr. ker. tiszti orvos, *Morbitzer* Nándor építész, *Elek* Mihály, *Polgár* Mihály dr., *Küszner* Albert, *Zollner* Béla stb. stb.

GRATZL LAJOS
okl. mérnök, építész, építési vállalkozó
Budapest, I., Horthy Miklós út 32.

ILKOVITS J.
Központi fűtések és vízvezetéki berendezések vállalata
BUDAPEST,
VI, ANDRÁSSY ÚT 92.
TELEFON: Aut. 212—07.

Automobilok villamos berendezése
MÁGNESEK DINAMÓK INDÍTÓK AKKUMULÁTOROK
Szerelés javítás és kiegészítés
URNER ÉS BERKOVITS
Sciutilla, Index, Fenag, Hagen, Kienzle vezérképviselete
Budapest, V, Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut. 148-84

ZIMMERMANN ÉS LOVÁSZ
TAPÉTARAKTÁR, MENNYEZETDÍSZ-GYÁR — FESTŐK ÉS DÍSZÍTŐK
Telefon: József 424—81 Budapest, VII., Almásy-tér 16

Tervez, épít, átalakít, tatarozz
költségvetés és rajz díjtalan
HORVÁTH ISTVÁN ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
III., Vörösvári út 71 Kedvező fizetési feltételek

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

PINKAY KÁROLY
ÉPÍTÉSZ ÉPÍTŐVÁLLALKOZÓ
TELEFON: Automata 864-61.
BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL UCCA 20.

»CYKLOP«
ÉPÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, IV.,
RÉGIPOSTA U. 7-9
TELEFON: Aut. 879-83 és Aut. 879-84

FARKAS LAJOS
MÉRNÖK
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Telefon: J. 306-78
Budapest VII, Kolumbus u. 41

FUCHS G.
Első Magyar Tizedes- és Százados-Hidmérleggyár R.-T.
BUDAPEST
Gyár és iroda: VI., Váci-út 43. Telefon: L. 915—23.
Városi raktár: VII., Károly király-út 1 Telefon: József 429—90.

Révész János
cement-, márványmozaik- és műkőárugyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, műkő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, ÓSZ UCCA 14.

Mandorff és Társa
Vas, fémlakatos és gépjármű áru munkák üzeme
Budapest VI., Szabolcs ucca 9.
Telefon: Aut. 142—67.

ASZFALT és KÁTRÁNYIPAR R.-T.
Budapest, V., Nádor ucca 12
Telefon: Aut. 262-81, 262-81
GYÁRAK: Budapest IX., Illatos út 18-20 } saját iparvágány
Szőreg, (Szeged mellett) }

Szmatana József
műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Wekerle Sándor-u. 13
TELEFON: 219—52

SZVETICS JÓZSEF
építési vállalkozó
BUDAPEST, VII., TELEP UCCA 8.

NEUSCHLOSZ—LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPAR R. T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA
VÁROSI IRODA: IV, PETŐFI SÁNDOR UCCA 9. SZ.
TELEFON: AUT. 880—47.
GYÁRI TELEFON: LÁGYMÁNYOS 582—20, 11—79.

PARKETT- ÉS ÉPÜLETASZTALOS MUNKÁR!

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök
ENÖKL ELEMÉR okl. mérnök, építőmester
építési vállalkozók
BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

BIRÓ LÁSZLÓ
ÁCSMESTER
BUDAPEST, X., KOLOZSVÁRI UCCA 9.

TREMMEL TESTVÉREK TELEFON 465—90
bádogos és szerelő, egészségügyi, műszaki berendezési vállalata
BUDAPEST, VIII, BAROSS UCCA 50 SZÁM

BŐHM NÁNDOR ÉS TÁRSA
AUTÓJAVÍTÓ- ÉS KAROSSZÉRIAGYÁR
BUDAPEST, VI., TÜNDE UCCA 10-44. sz.
(SCHLICK-GYÁR) TELEFON: LIPÓT 903-19. (SAJÁT TELEP)

KOVÁTS GÉZA kőművesiparos
vállal házak renoválását, festését, átalakításokat és nedves falak elszigetelését Budapest, VII., István-út 36

POROS ISTVÁN
OKL. ÉPITÉSZ, ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, IV., VÁROSHÁZ UCCA 16.
TELEFON AUTOMATA 874—70.
RÁKOSSZENTMIHÁLY, JÓZSEF UCCA 29.
TELEFON: RÁKOSSZENTMIHÁLY 14.

A szegénységi jog megadásához szükséges hatósági bizonyítványról

A Fővárosi Hirlap számára írta:

GAÁR VILMOS dr.

ny. kuriai bíró, törvényhatósági bizottsági tag

A november havi közigazgatási bizottsági ülésen a szegénységi jog megadásához megkívánt hatósági bizonyítványok kiállítása körül észlelt visszásságok miatt történt felszólalásom széles körökben nagy érdeklődést keltett, de egyszersmind több irányban téves értelmezést is eredményezett. Ez késztet engem arra, hogy ezt a témát egy felszólalás keretébe nem fogható részletességgel, cikkben kifejtsem s hogy ezzel módot nyujtsak a törvény helyes alkalmazása végett a megfelelő jogi álláspont elfoglalására is.

Az 1911 : I. t.-c. 112. §-a a szegénységi jogban részesítés két faját ismeri. Az egyik és a rendszerinti akkor illeti meg a felet, ha a jövedelme nem nagyobb, mint *a lakhelyén szokásos közönséges napszám;* a második, a kivételes részesítés akkor adható meg, ha a fél a perköltséget fedezni nem tudja anélkül, hogy a saját és azoknak a hozzátartozóinak szükséges tartása sérelmet szenvedne, akiknek tartására törvénynél vagy törvényes gyakorlatnál fogva köteles.

Mind a két fajta szegénységi jog elnyeréséhez az 1911 : I. t.-c. 115. §-a értelmében hatósági bizonyítványra van szükség, amely a törvény szavai szerint: „tanusítja a félnek állását vagy foglalkozását, vagyoni viszonyait, az általa fizetendő egyenes állami adó mennyiségét, továbbá azt a körüménvt, hogy jövedelme a lakhelyén szokásos közönséges napszámot nem haladja meg. Ha a fél a 112. §. második bekezdése alapján kéri a szegénységi jog megadását, a hatósági bizonyítványnak a fél állásán, foglalkozásán, vagyoni viszonyain és az általa fizetendő egyenes állami adó mennyiségén kívül tanusítania kell a félnek családi viszonyait azoknak a személyeknek megnevezésével, akiknek tartásáról gondoskodni köteles és a félnek perköltség viselésére való tehetetlenségét".

Ezt a hatósági bizonyítványt az 1914. évi 72.500. sz. igazszágügym. rend. 2. §. 1. pontja szerint Budapesten a kerületi elöljáróság állítja ki. A kiállított bizonyítvány alapján a szegénységi jogot a per bírósága adja meg. Attól az időtől fogva, amikor a fél a szegénységi jog megadását kérelmezte, egyelőre fel van mentve az ügyben felmerülő illetékek és bélyegek fizetése alól; ellenben, hogy szegénység miatt mennyiben van helye bélyeg- és illetékmentességnek, azt külön jogszabályok határozzák meg. (1911 : I. t.-c. 115. §.)

S itt van a nagy különbség a két fajta szegénységi jog s az annak alapjául szolgáló két fajta hatósági bizonyítvány közt. Itt van a magyarázata annak, miért törekszenek olyanok is az első fajta, a 72.500/1914. sz. rendelettel A. jelzésünek mondottt szegénységi bizonyítvány megszerzésére.

Ugyanis a törvénykezési illetékről szóló 1914. évi XLIII. t.-c. 75. §-a értelmében teljes és feltétlen illetékmentességben csak az a fél részesül a birói eljárás során, akinek jövedelme nem nagyobb, mint a lakóhelyén szokásos közönséges napszám és aki ezen az alapon az 1911 : I. t.-c. 112. §-ának első bekezdése értelmében szegénységi jogot kapott.

Ellenben aki a 72.500/1914. sz. rendeletben B. jelzésünek mondott bizonyítványt kap, aki tehát az 1911 : I. t.-c. 112. §-ának második bekezdése alapján nyer szegénységi jogot, az a fél nem részesül illetékmentességben; azonban ezen az alapon kapott szegénységi jog is mentesít az illetékkötelezettség alól, ha a szegény fél részére ügyének díjtalan vitele céljából ügyvédet rendelnek ki.

Nagyon gyakori az eset és az adott okot a közigazgatási bizottságban való felszólalásomra is, hogy teljesen alaptalan s hozzá nagyértékű perekkel kíván a fél fellépni, de a bélyegköltséget nem akarja viselni, hiszen azt tudja, hogy a sok száz pengőt, amit bélyegre elfizet, azt véglegesen elveszti. Ha azonban bélyegmentesen perelhet, akkor ellenfelét mindenesetre belekényszeríti a sok száz pengőt, néha ezer pengőt is meghaladó bélyegköltségre, azonkívül az ügyvédjének díjazására is és így azután reméli, hogy az alaptalanul zaklatott ellenfél megtakarítani iparkodik legalább az időveszteséget s valamelyes összegben (a bélyegköltség és ügyvédi díj keretén belül) egyességet köt. Innen van, hogy tízezres és százezres összegű szegényjogos perek néhány száz pengős egyességgel végződnek, persze millióra menő perben nagyobb egyességi összegre pályázik az alaptalan perlekedő.

Ámde a per díjtalan vitelére kirendelt ügyvéd nem mindig felel meg az alaptalan pert inditani akaró félnek, talán nem is meri előtte felfedni igazi célját; ezért van azután, hogy a nagy összeg iránt alaptalanul perlekedni szándékozó félnek kedvesebb az A. jelzésű szegénységi bizonyítvány, amellyel a szegénységi jogot elnyerheti feltétlen illetékmentességgel és szabadon választott ügyvéddel.

A kifejtettek alapján megállapítható, hogy a törvény módot ad annak is, akinek a lakóhelyén szokásos közönséges napszámnál nagyobb jövedelme van ugyan, de aki a bélyegköltség viselésével családja fenntartásáról nem tudna gondoskodni, — hogy szegénységi jogot elnyerhessen és ügyének díjtalan vitelére ügyvédnek kirendelésével bélyegmentességet elnyerhessen.

Nincs szükség tehát a törvény világos rendelkezésével szemben a napszámoknak különböző kategóriáit felállítani, mint ezt a kerületi elöljárók értekezlete tette. Ez volt a felszólalásomnak első oka. Tartsák meg a törvényt a hatóságok s így adjanak példát a közönségnek is a törvény tiszteletére.

A második oka felszólalásomnak az volt, hogy a kerületi elöljáróságok az illetékmentességet biztosító bizonyítványok kiállításánál nagyobb gondossággal járjanak el, mert az igazságszolgáltatás során gyakran kiderült, hogy olyanok is kaptak ilyen szegénységi bizonyítványokat, akiket meg nem illetett volna.

A szokásos közönséges napszámnak megállapítása az illetékes kerületi elöljáróság hatáskörébe tartozik, mert az 1893 : XXXIII. t.-c. 18. §. 7. pontja szerint a szegénységi bizonyítványokat a kerületi elöljáróság állítja ki s így egyéb törvényes rendelkezés hiányában a kerületi elöljáróság határozza meg, vajjon a szegénységi bizonyítvány kiállításának előfeltétele fennforog-e vagy sem.

A szokásos közönséges napszám megállapításánál a böles méltányosságnak kell szerepelnie; a ma-

„MEINL TEAKEVERÉKEI"

Queen's blend 1/4 angol font ára P **4·80**
Three stars 100 gr. ára . . . P **3·60**
Ceylon special 100 gr. ára . . P **2·60**

NEKOLNY ANTAL ÉPÍTŐMESTER
Budapest, VIII., Közraktár ucca 24. sz. Telefon: Aut. 873-72.

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

PARKETTA
szállítása, mindennemű padozat készítése és javítása.
FRIED és BENEDEK
parkettgyár és gőzfürész
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI ÚT 82.
Telefon: József 133—43 és József 134—17.

LÁNC DEICHSEL
Budapest, VI, Vilmos császár út 15/d

STERN EMIL Telefon: Lipót 906-48
ÚT-, CSATORNA- és MAGASÉPÍTÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-U. 32.

Alapítási év: 1868 **CRISTOFOLI VINCE** Telefon: J. 381—47.
KŐPADLÓ, FAYENCE FALBURKOLAT
BUDAPEST, VII., GIZELLA ÚT 31.

CSUKA GÉZA
ASZTALOSMESTER
ÜLŐ-BÚTOR SPECIALISTA
BUDAPEST, VII., FRANCIA ÚT 44. SZ.
TELEFON: JÓZSEF 449—46.

TÓTH SZ. JÁNOS Tel.: Aut. 559-38
VÍZVEZETÉK- ÉS FÜRDŐBERENDEZŐ
ÉPÜLET- ÉS DÍSZMŰBÁDOGOS
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 6. SZÁM

LERCHNER és TÖRÖK
szobafestő, mázoló és bútorfényező — TELEFON: L. 963—03. — BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44

Féregirtás, takarítás, ablaktisztítás
géppel és mérnöki vezetés mellett — Számos hatósági elismerés —
TELEFON: AUT. 504—84, 881—01
OTTOPAL ÉS TÁRSA
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt **JAUERNIK ISTVÁN**
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok színházi csapószékek, parket és szabadalmazott kiozetülések stb

PERZSASZŐNYEG
Tel.: Aut. 833-16. — vásárló közönségnek figyelmébe ajánlom saját érdekében, előbb több helyen érdeklődjön, azután forduljon SZAHAK AWENASIAN-hoz — Tel.: Aut. 833-16.
IV, KIGYÓ UCCA 2.
Művészies javítás, tisztítás, mosás
Köztisztviselőknek árengedmény és fizetési kedvezmény

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

Fekete Ödön mérnök
Vízmüvek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légmentes szerkezetek tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
TELEFON: Automata 219—69. szám
alegjutányosabb áron szállítunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpaka, valamint alpaka-ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
12 havi részletre
Árjegyzéket díjmentesen küldünk
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Széchenyi u. 5.
Pontos címre kérjük ügyelni.

gam részéről hajlandó vagyok napi 10 pengőt is helyeselni szokásos közönséges napszámnak, hiszen Budapesten a legegyszerűbb munkát végző mosónő is 8 pengő napszámot kap teljes ellátáson kívül. A kényszerből vállalt olcsóbb közmunka napszámát nem venném figyelembe.

Itt megemlítem, hogy a kerületi elöljáróságok részéről egyéb célból kiállítandó szegénységi bizonyítványainál nem tartom helyesnek a szokásos közönséges napszámnál nem nagyobb jövedelemnek alapul vételét, mert ezt a zsinórmértéket a törvény kifejezetten a feltétlen illetékmentességet biztosító szegénységi bizonyítvány kiállításánál írta elő s így az egyéb ügyekben méltánytalan lehetne. Ha valaki gyermeke részére tandíjmentesség vagy ösztöndíj elnyerése végett kér szegénységi bizonyítványt, akkor nem lehet 360 P havi fizetés esetén megtagadni a szegénységi bizonyítványt, ha az illetőnek feleségét és gyermekét is tartani kell. Ha pedig a kérelmezőnek 2—3 kiskorú gyermeke van, akkor 400 P havi jövedelem mellett is rászorulhat az illető gyermeke ösztöndíjára, vagy tandíjmentességére. Tehát nem sablón szerint, hanem az élettel kapcsolatban az eset szerint kell eljárni.

Visszatérve az illetékmentességet biztosító szegénységi bizonyítványok kiállításának kérdésére, abban foglalom össze eikkemmel elérni kívánt célt:

a kerületi elöljáróságok ne fokozatosan, foglalkozás szerint állapítsák meg a szokásos közönséges napszám értékét, hanem a törvénynek megfelelően egy meghatározott összegben;

a kerületi elöljáróságok vezetői ellenőrizzék tüzetesen személyzetük nyomozó eljárását, amikor illetékmentesség céljából a fél szegénységi bizonyítványt kér, nehogy arra nem jogosultak léphessenek fel ingyenes perlekedőkként;

különösen legyenek figyelemmel, mily viszonyok közt él az, aki szegénységi bizonyítványt kér s mily külső ismérvei vannak az ő életmódjának, nehogy utólag derüljön ki a jogosulatlanság;

a kerületi elöljáróságok a szokásos közönséges napszámnál nagyobb jövedelemmel rendelkező felet, ha egyébként a többi kellék fennáll, figyelmeztessék a B. jelű szegénységi bizonyítvány igénylésére azzal, hogy ügyük díjtalan vitelére kérjenek az ügyvédi kamarától pártfogó ügyvédet s akkor részükre is biztosítva van az illetékmentesség.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a IX., gubacsuti kislakásos telep részére szükséges 190 drb vaskályha szállítására.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenkint 0.80 P-ért kaphatók 1929. évi november hó 10-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A szükséges felvilágosítás megszerezhető Frischfeld Ede műszaki tanácsos előadónál, a Központi városháza, III. em. 328/b ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi december hó 3-án (kedden) d. e. fél 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi november hó 17-én.

A székesfőváros tanácsa.

A Böhler-rendszerű

ACÉLHÁZ

ma az ország szenzációja. Gyors, szolid és olcsó építkezés

A jövő ideális lakóháza!

Magyarországon gyártja:

Márkus Lajos vasszerkezeti gyár

Budapest, VI. Hun u. 4. Telefon: L. 920-40, 920-41

ÁRVAY R. LÁSZLÓ Pala- és cserépfedő- mester — Jókarbantartási vállalat. Elvállal: pala-, cserép- és kátránytetők új fedését, javítását

Budapest, VII., Peterdy ucca 30. Telefon: József 351—06

Tőzsdei Kurir.

A legrégibb és legtartalmasabb közgazdasági ujság. Minden számában komoly, szakszerű cikkek tárgyalják és bírálják az aktuális gazdasági és pénzügyi eseményeket. Érdekes eredeti riportok, változatos hírrovat és külföldi tudósítások.

Tőzsdei Kurir

kapható minden ujságárusító pavillonban és minden ujságárusnál. Egy példány ára 40 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V., Wekerle Sándor ucca 3. — Telefon: 807—10.

RELLA N. és UNOKAÖCCSE

Építési Vállalat R.-T.

Budapest, VIII, Népszinház ucca 13

Telefonszámok: József 436—52 és József 436—53.

Magas- és mélyépítés, vasbetonépítés HERBST FÖDÉM az egész világon elterjedt és legolcsóbb vasbetonfödém

Kövezés, út-, csatornaépítés, beton- és lapburkolás

Tervezés, díjtalan költségvetés!

GRAVIESER ALBIN építési vállalat

Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 1?—46. sz

Standard aszfaltok

Oil Trading Company képviselete

MILLINI IGNÁC

Budapest, V., Nádor ucca 6. sz.

TELEFON: AUT. 833—40, 832—77.

Wörner J. és Társa

Gépgyár Részvénytársaság

Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár — Vasöntőde

Telefon: L. 905-74, 905-75. Budapest, V, Váczi út 48. Alap. 1867.

ROHRMANN JÁNOS

ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI GYÁR

BUDAPEST, VII., SAJÓ-U. 5/a.

Gyárt: preciziós fogaskerekeket, fogasrudakat, esztergamunkát és tömegcikket. Alapíttatott 1904.

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely

BISSELICHES MÉRNÖK

Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25

Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

Sveoz Mihály

cipész mester, vállalkozó

BUDAPEST, VI

Wesselényi u. 30

Hauer József

Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó

I. Vár, Országház-ucca 25. sz.

Telefon automata 608-23

LIKTOR FERENC

SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 79. TEL.: JÓZSEF 349-83.

Textilipari Feldolgozó és Értékesítő Szövetkezet

Budapest, VIII., József-körút 49. szám

Telefon: József 439—91. sz.

FUST LÁSZLÓ elektrotechnikai és műszaki vállalat

(Omnia Mozgóval szemben)

BUDAPEST VIII, BEKES UCCA 7. sz.

Telefon: J. 350-18

Elektromos világítás, motorikus és gyengeáramú berendezések szerelése, Szerelési anyagok és égők raktáron.

KÖNIG GYÖRGY

Budapest, VII., Hársfa u. 17

Kőművesmester, építési vállalkozó

BORY ÉS WALTHER

ÁCSMESTEREK. ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK

Rákospalota, Földvári ucca 60. szám

TELEFON: LIPÓT 964—14. SZÁM

NOVÁK ISTVÁN kőművesmester, építési vállalkozó

X., Maglódi út felőli Kada ucca 22.

Telefon: József 372-48.

Moor Géza építőmester

Budapest, VI., Retter Ferenc ucca 103. sz.

Telefon: Lipót 911—13

BIER ÉS WERSCHETZ

okl. mérnök és építőmesterek, építési vállalkozók

Budapest, IX., Vágóhíd ucca 11. sz.

TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

KEMÉNY SÁNDOR

OKL. MÉRNÖK-ÉPITŐMESTER

IRODA: PANNONIA UCCA 18. SZÁM

Telefon: L. 904-24

UNGÁRIA GUMIPADLÓ

Izléses, tartós, hygienikus!

Színben, minőségben elsőrangú!

Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.

Gyártja:

UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.

BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY

Gyárt különféle műszaki gumiárut

Kerti és Farkas hatóságilag eng. villamossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakműhely

Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 869—17.

Szobafestő, mázoló és érczfényező munkákat kiváló kivitelben készit

SZEGŐ JÓZSEF

Budapest, VII., Kazinczy ucca 20. Telefon: J. 440-60.

KAUTNIK JÓZSEF SZOBRÁSZ-MESTER

ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.

BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

TÓTH ISTVÁN Telefonautomata 510—29. szám.

VILLANYSZERELŐ

Budapest, I., Greguss ucca 8. szám

PETRÓCZKY LAJOS TELEFON: Aut. 508-34

BUDAPEST, I., MAROS U. 9.

Elvállal: teherfuvarozást, földmunkát, bútorszállitást csukott vagy nyitott kocsikban, helyben és vidéken

PATAKI ÉS FARKAS

MÉRLEGÜZEM

BUDAPEST, VII., ROTTENBILLER UCCA 9

(BEJÁRAT PÉTERFY SÁNDOR UCCA) TELEFON: J. 373-68

KASZIMIR FERENC

TELEFONHIVÓ: L. 906—23

ÉPÜLET- ÉS BÚTORASZTALOSMESTER

BUDAPEST, V, TISZA UCCA 18

DANUBIA

MŰSZAKI VÁLLALAT

IX., Csonf ucca 3. Telefon: J. 340-82 J. 322-79

Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac valamint makadamutaknak átitató eljárásu és felületi kezelése. — Utak pormentesitése egyidejü konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen kompozicióval

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA

A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében

Mérsékelt árak!

KLOSE V. F.

FELVONÓGYÁR

(saját gyártelepünkön)

BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44

Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása

Telefon: Lipót 960-24.

vitéz ABUCSAY SÁNDOR és TÁRSA

villanyszerelő, épület- és díszmű-bádogos

vízvezeték, légszesz, csatornázás, központi fütés és egészségügyi berendezések vállalata

Budapest, VII, Akácfa-u. 41.

Telefonszám: J. 350—55.

KŐNIG JÓZSEF

OKL. MÉRNÖK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ

TELEFON: JÓZSEF 4[illegible]4—69.

Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

Események

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

A polgármester ünneplése névnapján. *Sipőcz* Jenő dr. polgármestert tisztelői és barátai, a főváros társadalmának széles rétegei ezidén is, nagyszabású ünneplésben részesítették névnapja előestélyén. Az ünnepség a Gellért-szálló gazdagon feldíszített márványcsarnokában játszódott le, *óriási közönség jelenlétében*. A polgármester ünneplésére felvonult a tűzoltóság, a vámőrség, a cserkészek, a leventék, az egyetemi ifjúság és a Gellérthegyet fáklyásmenettel világították meg. Az ünnepség során *Buday* Dezső, *Ernszt* Sándor, *Szontágh* Tamás és mások mondtak felköszöntőt, a fővárosi zenekar és a *BSZKRT* énekkara pedig ünnepi számokat adott elő. A polgármestert az ünnepi alkalomból művészi kivitelű, ezüstből készített diplomával ajándékozták meg, amelyet *Körmendy* Nándor és *Szögyi* Szilárd művészek készítettek.

Némethy tanácsnok fia feleségül vette Remete tanácsjegyző leányát. Szombaton este fél 7-kor előkelő esküvő színhelye volt a Kálvin téri református templom. *Némethy* Béla tanácsnok fia, *Némethy* Gábor, vezette az oltárhoz *Remete* Erzsébetet, *Remete* Viktor tanácsjegyző leányát. Az ünnepi szertartáson megjelentek a főváros vezetőségének előkelőségei.

Az elöljáróság pályázói. Megírta a *Fővárosi Hirlap*, hogy a decemberben nyugalomba vonuló *Rupp* László VI. ker. elöljáró állására és az egyik üresedésben levő tiszti ügyészi, továbbá az előreláthatóan megüresedő tiszti alügyészi állásra a főpolgármester pályázatot hirdetett. A pályázat határideje szombaton délben járt le, s eddig a napig a három állásra 37 pályázati kérvényt nyujtottak be a főpolgármesteri hivatalba. A tiszti ügyészi állásra pályáztak tizen: Hermann Sándor dr., Pákay László dr., Szálka Béla dr., Töttössy Béla dr., Nemes Nagy Mihály dr., Tóth Endre dr., ifj. Matolcsy Kálmán dr., Dienes György dr., Mihaleczky Vilmos dr., Kubinyi Imre dr. A tiszti alügyészi állásra hét pályázó jelentkezett: Kis Károly dr., Földes Pál dr., Jablonkay Géza dr., Arany István dr., Szász János dr., Feigler Sándor dr. és Kass Béla dr. Az elöljárói szék elnyerésére húszan nyujtották be pályázatukat: marostordai Thorday Lajos, Haidekker János, Tatár Béla, Hetesy Ferenc, Szvoboda Endre, Sebők Gusztáv, Benedek Szaboles, Balogh Hugó, Keresztes Miklós, Smáderer Oszkár, Holzschpach Odön, Battlay Imre, Márkus József, Goszleth Ernő, Károlyi József, Nagy Béla, Gömöri Albert, Vezér Károly, Michál Jenő, Szvoboda K. Endre, dr.-ok, főjegyzők és tanácsjegyzők, valamint Treiber Márton dr.

Három fővárosi tisztviselő lett megyebizottsági tag. Multheti számában megírta a *Fővárosi Hirlap*, hogy két fővárosi tisztviselő és pedig *Gallina* Frigyes tanácsnok és *Farkas* Ákos tanácsjegyző, a polgármester titkára, a most lefolyt törvényhatósági választások során megyebizottsági tagok lettek. A mandátumot nyert városi tisztviselők száma, mint értesülünk, eggyel szaporodott. Megyebizottsági tag lett *Bárdi* Lajos, az *Elektromos Művek* főtitkára is, akit Pécelen választottak meg.

Szatmári Sándor dr.-t szombaton promoveálták. Szombaton délben avatták doktorrá a közgazdasági egyetemen *Szatmári* Sándort, a *Magyar Kereskedelem és Pénzügy* szerkesztőjét. Ennek a szép és tiszteletreméltó aktusnak külön értéket ad az a körülmény, hogy *Szatmári* Sándor, a kitünő közgazdasági ujságíró, őszülő fejjel, túl az ötven éven, feküdt neki a tanulásnak és az egész embert megkövetelő foglalkozása mellett időt szakított magának arra, hogy megtanulja azt a rengeteg lexikális ismeretet, amely — alátámasztva az ő ismert és méltányolt közgazdasági tudását — lehetővé tette a közgazdasági doktori diploma megszerzését.

A Terézvárosi Társaskör vendégül lát ötven egyetemi hallgatót. Amikor a diáknyomorenyhítő-akció ebédeltetési osztálya beszüntette működését, számos diák ebéd nélkül maradt. *Dinich* Vidor törvényhatósági bizottsági tag, a *Terézvárosi Társaskör* elnöke, ekkor elhatározta, hogy azokon, akik tényleg diákok, segíteni fog. *Dinich* Vidor elnök Steiner György igazgatóval eljárt a kultuszminisztériumban és kérte a minisztert, hogy addig is, amíg a miniszter ezt a diákebédeltetési akciót rendezi, a *Terézvárosi Társaskör* fogja vendégül látni a diákokat. A miniszter ehhez hozzájárult. A jelentkezések a napokban bezárultak és vasárnaptól fogva a Terézvárosi Társaskör naponta mintegy ötven diákot lát vendégül.

A Rózsadombi Egyesület almási *Balogh* Lóránt alelnök, elnöklete alatt választmányi ülésén *Nádas* Béla dr. főtitkár és ügyész indítványára elhatározta, hogy az egyesület lépéseket fog tenni az irányban, hogy a fővárosi törvénnyel kapcsolatosan tervezett újabb kerületi beosztás esetén a Rózsadomb és a mögötte fekvő budai hegyvidék úgy közigazgatásilag, mint rendőrileg *önálló területté alakíttassék centrálisan elhelyezett, külön elöljárósági és kapitányságí épületekkel*. A legerélyesebben szorgalmazni fogja továbbra is a rózsadombi 17. számú autobusz-relációnak a vérhalomtéri hurokkal való kiegészítését és a Koháry uccától a Jókay térig, illetve a Dékán uccától a Délivasútig meghosszabbítását. Végül kérelmezni fogja a Rózsadomb sűrűn lakott részén egy postafiók és több telefónautomata felállítását. A Rózsadomb fejlesztése és szépítése szempontjából oly fontos indítványok fölött kifejlődött vitában számosan vettek részt.

Bayer Antal ünneplése. A *Magyar Vöröskereszt Terézvárosi Választmánya* november hó 20-án, este 8 órakor a Wágner-étteremben elnöke, *Bayer* Antal kormányfőtanácsos tiszteletére — kinevezése alkalmából — vacsorát rendezett. A jól sikerült vacsorán számos felköszöntő hangzott el, amelyek arról a bensőséges szeretetről tettek tanuságot, amelynek *Bayer* Antal a letéteményese.

Szieberth Imre előadása a barcelónai világkiállításról. *Szieberth* Imre, állami vasgyári felügyelő vasárnap érdekes előadást tartott Barcelónáról és az ottani világkiállításról. Szebbnél-szebb vetített képekben mutatta be a nagy spanyol várost, azután a magyar kiállítás sikeréről beszélt. Megemlékezett *Alfonz* spanyol királynak és családjának a magyar kiállítás iránt tanusított kitüntető figyelméről. Elmondta a többi közt, hogy a királyi család legutóbb a magyar pavillonban tett látogatása alkalmával több mint félórát töltött a fóti borszobában, amikor is *a király tokaji borral telt poharát az elért magyar sikerekre és Magyarország boldogulására ürítette*. Az előkelő közönség, — melynek sorában ott volt *Izabella* királyi hercegaszony leányával, a spanyol követ nejével és az egész személyzetével, a minisztériumok számos vezetőembere, továbbá művészeti és közgazdasági életünk sok kitünősége, — az előadást lelkesen megtapsolta.

A városi biztosítások pályázata. Jelentette a *Fővárosi Hirlap*, hogy a székesfőváros tanácsa B. *Virág Géza* bizottsági tag szorgalmazására elhatározta, hogy a városi biztosítások ügyét új alapokra helyezi. Kimondta a közgyülés, hogy a székesfőváros önálló biztosítási alapot létesít, addig pedig, amíg az ehhez szükséges pénz összegyűl, versenytárgyalás útján bízza meg valamelyik intézetet a városi épületek biztosításával. A tanács a biztosításokra most hirdette meg a pályázatot, amelynek a határideje december 3-án jár le.

Háromtagú bizottság tárgyal az uccai telefonfülkék hirdetései ügyében. A tanács, mint ismeretes, hosszabb ideig nyúló és többször félbeszakított tárgyalások után engedélyt adott az *Idegenforgalmi, Beszerzési és Szállítási Rt.* egyik érdekeltségének, hogy a főváros uccáin bizonyos minimális területhasználati díj — fülkénkint évi 2—2 P — ellenében uccai telefónállomásokat állíthassanak fel. A vita a főváros és az engedélyes érdekeltség között az első perctől kezdve a hirdetések körül folyt. Az uccai telefónfülkékre ugyanis az *IBUSZ* hirdetéseket akart elhelyezni, amit a főváros, helyesen, *nem engedett meg*, mert ez a hirdetési monopólium áttörését jelentette volna. Végül abban állapodtak meg, hogy a főváros helyezi el a fülkéken a hirdetéseket és ezek jövedelméből a tulajdonost részesíti. A hirdetések elhelyezésére mégsem került a sor, mert az *IBUSZ* e tekintetben félbeszakította az érintkezést és a megállapodást nem írta alá. Néhány nappal ezelőtt azután újra jelentkeztek és közölték, hogy a hirdetések ügyében tárgyalni óhajtanak. A főváros most sem engedett eredeti álláspontjából, s a tanács úgy rendelkezett, hogy *Liber* Endre tanácsnok vezetésével a hirdetési vállalat felügyelő bizottságának három tagja üljön le tárgyalni az uccai fülkéket felállító társasággal.

MAKOVSKY FERENC
Budapest, VII. Abonyi-u. 4.
Fülöp Szász-Coburg Gothai herceg Ő királyi Fensége uradalmi építésze
TELEFON: J. 381-17

LEFÉBER ÉS TÁRSA
Kut-, vízműépítés és mélyfurási vállalat
Mélyfurások, kutatófurások, aknaépítés, alapozások, víztelenítések, szivattyútelepek, berendezése
Budapest VI. Bulcsu ucca 5. Telefon: Lipót 981-01 szám

SCHIFF MIHÁLY
paszományos-mester, Budapest, IV. Prohászka Ottokár ucca 8. (Félemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-76.
A legszebb kivitelben készítek mindenféle **butorpaszományt**, plimő- (paplan) zsinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. **Női ruhadíszeket**, bojtokat, rojtokat, öveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárzsinórokat, továbbá selyem- és gyapjúfonal- adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

MÉRNÖKI SZAKÜZLET
A „GAMMA" FINOMMECHANIKAI GÉPEK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA R. T.
ELADÁSI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Muzeum-körút 41.
TELEFON: AUT. 860-96. □ TELEFON: AUT. 860-96.

ÜVEGFESTÉSZETI ÉS ÜVEGMOZAIK MŰTEREM
PALKA JÓZSEF
Magyarország ezüstkeszitő üs Üvegfestőmestere
Budapest, VIII., Baross-u. 59. Tel. J. 302-28. Alapíttatott 1894

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN,
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD UCCA 3.
TELEFON: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

JÓ VILÁGITÁS FOKOZZA A MUNKAKÉPESSÉGET

TUNGSRAM

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a székesfőváros iskolái részére szükséges **iskolai padok** készítésére és szállítására.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A vonatkozó ajánlati feltételek és költségvetési nyomtatványok a székesfőváros gazdasági hivatalánál (VIII., Dologház ucca 3. szám) naponta d. e. 8—10 órák között díjtalanul kaphatók.

A kellően felbélyegzett és zárt lepecsételt borítékban elhelyezett ajánlatok 1929. évi november hó 29-én (pénteken) d. e. 11 óráig a tanácsi VII. (közoktatási) ügyosztály II. em. 222. ajtószámú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon és ugyanazon helyiségben d. e. 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni, ahol a vállalkozók, vagy igazolt megbizottaik jelen lehetnek.

Budapesti (Budapesten cégjelzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be.

Budapest, 1929. évi november hó 12-én.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Zalahalápi bazaltkőbánya
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. KER. TISZA ISTVÁN UCCA 2. SZÁM
TELEFON: AUTOMATA 820—51

GOMBOS ANDRÁS MŰASZTALOS M.
BUDAPEST, VII, BESNYŐI UCCA 5. SZ.

REICHENBERGER RÓBERT
RÉZMŰÁRÚ ÜZEM
Gyárt: vörösrézből, valamint más fémekből edényeket és készülékeket.
ALAPÍTTATOTT: 1888. TELEFON: JÓZSEF 366-14.
Arany- és ezüstérmekkel többszörösen kitüntetve!
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SAJÓ UCCA 6. SZÁM.

Hirmann Ferenc
fémöntöde és rézárugyár
Budapest, VII., Csányi ucca 7—9 sz.
Gyártmányai: Permetezők és ezek összes alkatrészei, rézsúlyok, háztartási mozsarak, gyertyatartók, habüstök, stb, továbbá „PAX" szab. kézi tűzoltókészülék stb. Telefon: J. 450-49

TEUDLOFF—DITTRICH
ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T.
TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93
KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

Laczkó István BUDAPEST, IX.,
bádogos és szerelő LILIOM UCCA 28.
Telefon: József 399-48

DÁVID ÉS DEUTSCH
KÖZPONTI FŰTÉS, SZELLŐZTETÉS, VIZVEZETÉK, CSATORNÁZÁS, ÉPÜLET- ÉS BÁDOGOS-MUNKÁK MŰSZAKI VÁLLALATA
BUDAPEST, VII, RÓZSA UCCA 41. TELEFON: J. 430-81

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapítva: 1867. *Telefon: J. 415-20*

UNREIN KÁROLY csatorna- és emésztőgödör tisztitási vállalat
Budapest, X., Szentmihályi-út 13. szám
Telefon: József 458—76

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

Telefon: J. 448—88.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: mogas-, vasút-, út-, híd- és vizépitési munkálatokat

TELEFON: J. 370-70 **MAGYAR ÉPITŐ RÉSZVÉNYTÁRSULAT** TELEFON: J. 370-70
BUDAPEST, X, KERÉKPÁR UCCA 2. SZ.
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakodások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezetékek
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

TÓTH LAJOS Telefon: Lágymányos 11—36
pala- és cserépfedőmester. Eternit-cserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása.
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII, Károly körút 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

Széchenyi Gyógyfürdő
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges felszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjáról könnyen megközelíthető.

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: Lágymányos 19—30. *Telefon: Lágymányos 19—30.*

Baranyi Gyula és Társa
Vegyipari Vállalata r. t. Budapest, VII., Izabella-tér 1.
Telefon: József 443—89.
Festékek, Vegyicikkek és Hézagmentes **„MEROLIT"** padló

OETL ANTAL
VASÖNTŐDE és GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
X. KER. ASZTALOS SÁNDOR-UCCA 9.
TELEFON: JÓZSEF 461-09, 461-08

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

MORVAI GYULA TETŐFEDŐMESTER
PESTUJHELY, MOLNÁR VICTOR UCCA 33. SZ.
Elvállal minden e szakmába vágó tetőfedő munkákat

FISCHER MÁRKUSZ
ÉPÜLET- ÉS BUTORASZTALOS
ÜZEM ÉS IRODA: BUDAPEST, X., LIGET UCCA 20

IFJU CRISTOFOLI VINCE
padló és falburkoló vállalata
Telefon: Lipót 921—55.
Budapest, V., Falk Miksa ucca 18—20.

VARGA JÁNOS
KŐMŰVESMESTER
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST
X., GERGELY UCCA 53. SZ.

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és ellismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—48. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

(Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntőde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 201. sz. (Saját ház.)
Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám.
Öntetnek: Szobrok, domborművek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARRETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérőkiküldés díjmentes.

Költségvetés és mérőkiküldés díjmentes.
Épít, javít, alakit szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bái mely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszivással.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telített vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Máglya ucca 75—77
Telefon: Lipót 914—46.

SZOBI KŐBÁNYA RÉSZVÉNY-TÁRS. BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 16. TELEFON: 234—60

Csütörtökön
PESTI HÍRLAP
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. Városház ucca 6

SCHÖNTHEIL RICHÁRD okl. építész és építőmester
Budapest, I., Villányi-út 10
Telefonszám: Lágymányos 19—36

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 november 27. — 48. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Nagy szólamok

és kicsinyes, meg nem fontolt szándékok jellemzik azt a harcot, amelyet a baloldali ellenzék indított a fővárosi törvény reviziója ellen. Nagy szólamok, mint az *autonómia védelme*, vagy *a párturalom meghosszabbítása*. Ez csak egy-két példa, a bizottsági beszédekben azonban nyüzsögnek az ilyen szépenhangzó, a mult patinájával bevont, elaggott frázisok. De el lehetünk készülve rá, hogy a közeli napokban a plénumbeli vita idején a követelések új áradatával és a fakult frázisok új vízözönével vonulnak majd föl. Rá kell azonban mutatnunk az újabb összecsapás előtt ennek a harcnak mozgató erőire, mert Budapest polgársága a nagy szólamoknak az eget is elfogó szuronyerdejétől nem láthatja, hogy a baloldali hadak tulajdonképpen ő ellene vonulnak föl. Elismerjük, vannak közöttük csapatok, amelyek maguk is a jogokkal felruházott polgárság szilárd talaján akarnák megvetni a lábukat, de ezek viszont öntudatlanul kiszolgáltatják önmagukat a polgárság ellenségeinek. Ezek ennek a küzdelemnek a legszánalmasabb katonái, tragikus hősei, akik fegyvertársak lettek az ellenük is indult hadjáratban.

A „párturalom megdöntésé"-nek hatásos jelszavával indultak el és *a polgárságot akarják kiszorítani a hatalomból*. Akkor volnánk igazán csak meglepve, ha a világ történetének — legfőbbként pedig legújabb történetének — nem volnának igen nagy bőségben olyan jelenségei, amelyek ezt a haditervet napnál világosabban nem mutatnák be. Meglepetésről tehát szó sem lehet és így egészen természetesnek kell tartani, hogy a belügyminiszter jóelőre gondoskodott törvényjavaslatában nemcsak *a polgárság védelméről*, hanem *a polgári hegemóniának jogaiban való sértetlen megtartásáról is*. Ezeket a jogokat védi az öntudatos polgárság öntudatos képviselete, most a parlamenti tárgyalások során is.

Nincs senki a ma várospolitikusai között, aki ne állana egész vértezettel oda, amikor az autonómia védelméről, vagy a népjogok kiterjesztéséről van szó. Ennek klasszikus példáját adta a főváros közgyűlése, amikor a belügyminiszter első törvényjavaslatával egyhangú határozattal szállott szembe. Azóta azonban sok minden történt, amit röviden úgy lehet összefoglalni, hogy *a fővárosi javaslat tiszta demokratikus alkotássá javult* és ma a közgyűlés többségét — talán igen apró és könnyen elintézhető kifogásokat leszámítva — tökéletesen kielégíti. Ezzel szemben a baloldal egyik része, a szocialisták résztvenni sem voltak hajlandók a belügyminiszternél lefolyt tárgyalásokon, míg a másik része, a polgári baloldaliak csak ad referendum vették a belügyminiszter javaslatának ismertetését, kifogásaikat, kritikájukat; kívánságaikat agitációs eszköznek szánták. És eljutottunk ezzel a mai napig, amikor javában röpködnek a nagy szólamok, robbannak a frázisbombák.

A szocialisták tudják mit csinálnak: céltudatosan mennek a maguk útján, hogy nap-nap után több és nehezebb fegyvert csavarjanak ki a maguk számára a polgárság kezéből. A jogokért való küzdelem számukra a hatalomért való harc. Csábító és megnyugtató szónoklataik, ígéreteik, a bolsevizmus elítéléséről szóló fogadkozások után is nagyon jól tudjuk, hogy álmaikban ott él *a vörös városháza*. A városházának pedig piros-fehér-zöldnek kell maradnia, amely színeket Budapest polgársága elkeseredett öntudattal fog megvédeni mindenkor. Ez a polgárság egyszer már megégette a kezét és most mégis akadnak *polgári* politikusok, akik *nem állanak oda a polgárság mellé, amikor az megint önvédelmi harcát vívja*. Ezek a polgári politikusok gondoljanak *Vázsonyi* Vilmosra — (reméljük még mindig számít előttük az ő szava!) — aki müncheni emigrációja alatt ezt jegyezte föl: „A forradalom *nemzetinek* indult és *szociális* forradalommá lett. *A trikolór gyászbaborult és diadalmas a vörös lobogó*. A polgári forradalmárok hiába szájaskodnak, ők már csak *beszélő halottak. Nincs életük, nincs hatalmuk.*"

Mi nem akarunk beszélő *halottak* lenni. Mi nem engedjük kicsavarni a polgárság kezéből a trikolórt, hogy ismét felkerüljön a városházára a Biermannok és Bokányiak vörös lobogója. A *polgárság* életéért és a *polgárság* hatalmáért folyik a küzdelem. Nem *párt*, vagy *pártok*, hanem az *egész polgárság* hatalmáért. A *Fővárosi Hirlap* mai számában igen komolyan, igen érthetően mondja meg ezt úgy *Scitovszky* Béla belügyminiszter, mint *Kozma* Jenő is, akik tisztán látják, hogy *jó adminisztrációval, a népjogok bölcs kiterjesztésével, a mérsékelt, de az európai nívón mozgó haladás eszközeivel kell megteremteni az új Budapestet.*

Tökéletesen tudatában vagyunk annak, hogy a baloldai megmozdulás nem tud olyan engedményeket kicsikarni, amelyeknek kárát a polgárság szenvedhetné meg. Mégis el kellett mondani itt azt, hogy a demokratikus reformok józan mértéke érdeke a polgárságnak is, érdeke az egész városnak, de rá kellett mutatni viszont arra is, hogy itt nem a párthatalom, hanem a polgári hatalom védelméről van szó.

SCITOVSZKY BELÜGYMINISZTER nyilatkozik a Fővárosi Hirlapnak az ellenzéki követelésekről, a polgárság védelméről, az új kerületi beosztásról és a tanügyi kinevezések kultuszminiszteri jóváhagyásáról

A képviselőház közigazgatási bizottságának általános vitája után, úgy látszik, ellenzéki oldalon még mindig abban reménykednek, hogy sikerül politikai természetű engedményeket kicsikarniok. A *Fővárosi Hirlap* munkatársa *Scitovszky* Béla belügyminiszterhez kérdést intézett arról, hogy a képviselőházi plenáris vita során lesz-e lehetőség az ellenzéki pártok által kívánt módosítások megvalósítására.

Scitovszky Béla belügyminiszter

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A fővárosi törvényjavaslat szövege hosszas előzetes tanulmányozás és részletes megbeszélések után született meg. Természetesnek találom, hogy az ellenzéki oldalról harcot hirdetnek a javaslat elbuktatására. Ez joga és hivatása az ellenzéki képviselőknek. Hangsúlyoznom kell azonban, hogy

maguk az ellenzéki képviselők az okai annak, hogy a javaslat jelenlegi szövegezésében került a képviselőház elé,

mert hiszen én — mint emlékezetes — értekezletre hívtam meg a polgári ellenzék és a szociáldemokrata párt képviselőit is, de ők távoltartották magukat. A szociáldemokraták egyáltalán nem vettek részt a megbeszéléseken, a polgári ellenzék tagjai pedig *meghallgatták ugyan az ismertetést, a részletek megvitatása elől azonban kitértek*. Ezek után

nem tudom, hogy van-e mód az ellenzék által sérelmezett rendelkezések megváltoztatására.

Sokat hivatkoznak a vitában *az autonómia érdekeinek megóvására*. Ebben a vonatkozásban *Scitovszky* Béla belügyminiszter a következőket jelentette ki munkatársunknak:

— Az autonómia fogalmának a megítélése és meghatározása tekintetében bizonyos *téves felfogások uralkodnak*. A fővárosnak harmóniában kell lennie az ország többi részével és *nem követelhet magának előtte jogokat és különleges helyzetet*. Eddig

diszharmóniát láttunk a főváros és az ország többi törvényhatóságainak az élete és működése között és ennek a diszharmóniának a kiküszöbölése éppen egyik célja a reformjavaslatnak.

Lehetetlenségnek tartom, hogy valamely törvényhatóság magának kivételes keretű autonómiát követeljen. Az államhatalom joga és feladata az autonómia kereteinek a megállapítása. Előttem teljesen érthetetlen, hogy miért kelnek ki annyira élesen ezek ellen a rendelkezések ellen. *A törvényjavaslatban sehol sincs szó arról, hogy a kormány magának többséget akar biztosítani az intézőtanácsban.*

A belügyminiszter munkatársunkkal folytatott beszélgetése során kitért két részletkérdésre is, amelyeket egészen új megvilágításba helyezett. Így például megvilágította *az új kerületi beosztás szükségességének* kérdését is. Erre vonatkozóan ugyanis a következőket állapította meg:

— Statisztikai számítások és hosszas tanulmányozás után határoztuk el, hogy *minden kerület egyforma arányban választ, tekintet nélkül a választók számára*. Az aránytalanságot teljesen megszüntetni nem lehet. Utalok a Belváros példájára, amely nem budai kerület, sőt a legkisebb kerület és ugyanúgy tíz bizottsági tagot küld a főváros közgyűlésébe, mint más kerület. Nagyarányú statisztikai előmunkálat eredménye

az új kerületi beosztás, amely a polgári elemek érdekeinek a megóvása alapján készült. Általában is az a fő szempont volt számunkra irányadó, hogy a polgárság hegemóniáját biztosítsuk. Ez a szellem hatja át az egész törvényjavaslatot.

Megvilágította a belügyminiszter *a kultuszminiszteri jóváhagyás ügyét is a tanítói kinevezésekkel kapcsolatosan*. *Scitovszky* Béla belügyminiszter ugyanis a következőket mondja:

— E téren figyelemmel voltunk a mult tapasztalataira. Teljes

lehetetlenség továbbra is fenntartani a kilincselésnek azt a rendszerét, amely a közoktatásügyi személyzet megválasztása körül a fővárosnál kialakult. Ezt a rendszert akarjuk egyszersmindenkorra megszüntetni.

Tévedés volna azonban azt hinni, hogy a kultuszminiszter jóváhagyása sértené az autonómia érdekeit. Elgondolásunk ugyanis az, hogy a kultuszminiszter *csak a kinevezésre ajánlottak egyike vagy másika ellen emelheti fel tiltakozó szavát, abba azonban egyáltalán nem szólhat bele, hogy a polgármester kinevezésre kiket hoz javaslatba*. Kizárólag arról van szó tehát, hogy

a kultuszminiszter nemzeti szempontból nem talál-e kifogást egyik vagy másik személy kinevezése ellen. Ez nem egy generális jóváhagyási jog, hanem csupán a köteles ellenőrzés jogának a biztosítása.

Scitovszky Béla belügyminiszter végül közölte még a *Fővárosi Hirlap* munkatársának, hogy

az 1929 december 31-én lejáró mandátumok meghosszabbításáról külön egyszakaszos törvény útján intézkedik.

Ennek a törvényjavaslatnak a benyujtása azért vált szükségessé, mert a jelenleg érvényben lévő törvényes rendelkezések értelmében a főváros központi választmánya ezekre a mandátumokra *kitűzte a választások napját december 14-ére és 15-ére. Mivel*

pedig a bizottsági vita elhúzódása és a képviselőház plénuma előtt folyó vita terjedelmének kiszélesedése következtében tartani lehet attól, hogy eddig az időpontig a fővárosi reform nem kerülhet véglegesen tető alá, szükségessé vált a mandátumok meghosszabbításáról való gondoskodás. Ez az intézkedés azonban semmiféle változást nem hoz a főváros autonómikus életében. A fővárosi reform karácsonyig feltétlenül keresztülmegy a Házban, a felsőházat azonban csak az ünnepek után lehet összehívni és így a törvényjavaslat tető alá hozatalában némi eltolódás áll be. Mivel azonban a mandátumok meghosszabbításáról az új törvényben is történt volna gondoskodás, ez a külön törvény semmiféle változást sem jelent a belügyminiszternek a fővárosi közigazgatás átszervezésére vonatkozó programjában.

NE SZEMETELJ AZ UCCÁN!

A főváros készül a közlekedési kódex köztisztasági rendelkezéseinek végrehajtására — Köteles-e a Gázgyár megtűrni, hogy a hulladékgyüjtő kosarakat a lámpaoszlopokra szereljék

A közutak közlekedéséről és a közterületek rendjéről szóló nevezetes 250.000-es belügyminiszteri rendelet, amit általában *közlekedési kódex* néven emlegetünk, mint ismeretes, teljesen elkészült és 1930 január 1-én életbe lép. A közlekedési kódex azonban nemcsak kizáróan közlekedési és az ezzel rokonvonatkozású kérdésekről intézkedik, hanem *a köztisztaság megóvásáról is.* A rendelet 54. §-a tartalmazza mindazokat az intézkedéseket, amelyek e tekintetben a főváros lakosságát igen közelről érintik.

A rendeletnek ez a paragrafusa a szokásos tiltó rendelkezéseken kívül, amely a hulladékok, gyümölcshéj, papír, mag stb. elszórásának tilalmára vonatkozik, rendelkezik a tekintetben is, hogy a hulladékokat hova kell dobni és e célre a szemétgyüjtő kosarakat jelöli ki. A főváros tanácsának eszerint *nagyon sietni kell, ha a főváros lakosságát nem akarja igen kellemetlen helyzetbe sodorni, mert ma egy-két hely kivételével uccai hulladékgyüjtő edényeink nincsenek.*

Némethy Béla dr. tanácsnokhoz,

a közegészségügyi és köztisztasági ügyosztály vezetőjéhez fordultunk felvilágosításért, aki a következőkben tájékoztatta a *Fővárosi Hirlap* munkatársát:

— A közlekedési és köztisztasági kódex valóban január 1-én lép életbe. A főváros törvényhatósága már évekkel ezelőtt és évek óta foglalkozik a köztisztasági szabályrendelet előkészítésével és a maga hatáskörében is meg akarta a kérdést oldani, amit most a belügyminiszteri rendelet szabályoz. Egyébként van a fővárosnak régi köztisztasági szabályrendelete, amelynek *az a főhibája, hogy nem tartja be a publikum, mert a rendeletnek nincs szankciója.* Ma is tilos a hulladék elszórása, kötelező a járdatisztítás, csak kevesebb figyelmet fordít rá az ellenőrző hatóság, a jövőben pedig az ellenőrzés szigorúbb lesz. A rendelet valóban azt írja elő, hogy az uccákon és általában nyilvános közterületeken bármiféle hulladékot csak az e célra szolgáló tartályokba szabad dobni,

az is igaz, hogy ilyenek ma még nincsenek (a régieket a háború és a forradalmak alatt részben eltüntették, részben tönkretették),

de köztudomású, hogy a főváros már tervpályázatot tartott a legmegfelelőbb szemétgyüjtő típus elkészítésére, s ezt a versenyt a Weiss Manfréd-féle acél- és fémárumüvek nyerték el. A kivitelre pedig a heti ülésében hirdette meg a versenytárgyalási felhívást a tanács és ennek a pályázata a jövő hó elején jár le. Az elfogadott szemétgyüjtő-típus horganyzott vasbádog lemezből készült csónakalakú tartály, amely oszlopokra lesz felszerelve, tetszetős külsejű és a célnak megfelelően praktikus is. Egyelőre 3000 uccai hulladékgyüjtő tartályt rendel a főváros, ami annyit jelent, hogy

minden hatodik ház előtt lesz kosár, összesen azonban 5000 tartály lesz az uccákon felszerelve, vagyis minden negyedik ház előtt,

lévén a főváros területén kereken 20.000 lakóépület. A publikumnak tehát nem lehet oka panaszra, hogy nem tudja majd hova dobni a hulladékait. *A szemétgyüjtő uccai kosarak elkészítésére és felállítására 60.000 pengője van a fővárosnak félretéve.* Amennyiben az uccai kosarak felszerelése valami előre nem látott okból mégis késne, lépéseket teszünk illetékes helyen, hogy a rendelet e szakaszának életbeléptetését bizonyos ideig tartsák függőben, bár remélem, hogy a szerelés január elsejére megkezdődik és a halasztásra nem lesz szükség.

*

Más helyről kapott információnk szerint az uccai hulladékkosarak elhelyezésének bizonyos fokú akadályai vannak annyiban, hogy még mindig nem tudják biztosan, hogy milyen oszlopokra szerelik a kosarakat.

A Gázművek például, értesülésünk szerint, nem hajlandók megengedni, hogy a lámpaoszlopokat e célra igénybe vegyék.

Ez az eset *újabb példája az üzemek rosszul értelmezett autonómiájának és az öncélúságnak,* amit azonban a tanács egyetlen erélyes utasítása a jelen esetben minden bizonnyal könnyen likvidál. Mert ha hirdetéseket lehet az oszlopokon akadály nélkül elhelyezni, miért ne lehessen szemétkosarakat is.

*

Érdeklődtünk a tanácsnoknál a kódex egy másik pontjának végrehajtása iránt is, amely a következőket tartalmazza: „Lakott területeken a közönség használatára szánt utakon, parkokban, közlekedési eszközökön stb. köpni csak e célra rendelkezésre álló edénybe szabad és az orrot szabadon, kendő használata nélkül kifújni tilos." A kapott felvilágosítás szerint a tanács a kérdésnek ezzel a részével is foglalkozik és

rövidesen sor kerül az uccai köpőcsészék felállítására is,

amit az orvosok is váltig sürgetnek.

Böhm Károly és Kállay Géza
Épitőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 868—25.

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 604-48.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel. Aut: 377-15
Alapitva 1790-ben
Budapest, IV, Aranykéz ucca 6

Kávéházi, intézeti és tömegélelmezési konyhaberendezések
MAYER HERMANN és HIRSCHLER
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 48. SZÁM.
ELSŐRENDŰ HŰTŐGÉP
KÉPVISELET: ESCHER-WYSS & Co.
ZURICH-LONDON

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u 11. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen.

SCHWARCZ JÓZSEF tömetkezési, nemzeti zászlók és butorpaszomány-gyára
Budapest, IX, Köztelek-u. 2. — Telefon: Aut. 857—41
Folyószámla a Kereskedelmi Banknál

Révész János
cement-, márványmozaik- és mükőárúgyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, mükő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, ŐSZ UCCA 14.

NEMES FUCHS VILMOS
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALAT
BUDAPEST VI, SZONDY UCCA 84. III. 1.
TELEFON: AUTOMATA 285-43

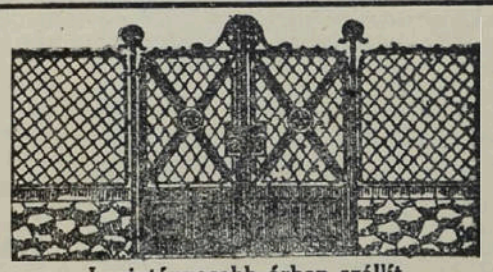
Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapittatott 1876. Telefon: Aut. 826-83.

Alapitási év: 1868 CRISTOFOLI VINCE Telefon: J. 381—47.
KŐPADLÓ, FAYENCE FALBURKOLAT
BUDAPEST, VII., GIZELLA ÚT 31.

FORT OSZKÁR és TÁRSA Tel.: J. 303-35
műszaki iroda és vállalat
Központi fütés, vizvezeték stb. berendezések részére
Budapest, IX., Angyal ucca 33

HORVÁT és SZALAI
automobil és gépipari vállalata
Budapest, VIII, Kenyérmező u. 3
Gyárt: Preciziós fogaskerekeket, spirális fogarású kúp és tányérkerekeket, csigakerekeket, kupplunglamellákat, szelepeket, dugattyukat, hajtókarokat és egyéb szerkezeti gép- autó-alkatrészeket traktor-alkatrészeket, öntöttvas fékpofákat.
TELEFON: J. 356-47

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MERNÖK, ÉPITŐMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., LAJOS U. 92, IV. EMELET.
TELEFON: AUTOMATA 625—78. SZ.

acélvázas építkezések

haas és somogyi

SPIEGEL ÁRMIN
KÜLÖNLEGES ANGOL ÉS SKÓT GYAPJUSZÖVETEK GYÁRI LERAKATA
Budapest, IV., Váci ucca 5. sz.
Bejárat Türr István u. 9. I. em.
Telefon: Automata 876—14. sz.
KÖZALKALMAZOTTAKNAK KEDVEZMÉNY

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termelt: Orsz. Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

TELEFON: JÓZSEF 424-80 STRASSER CIÁNOZ, TAKARÍT TELEFON: JÓZSEF 424-80

„Nem az uralmunk meghosszabbításáról, hanem a fővárosi polgárság megerősítéséről van szó"

Kozma Jenö dr. válasza a képviselőház közigazgatási bizottságában elhangzott ellenzéki felszólalásokra

A fővárosi törvény körül folyik a harc. A képviselőház közigazgatási bizottságában a vita főként a politikai természetű kérdéseket feszegette. Az ellenzéki szónokok azzal igyekeznek hangulatot teremteni, hogy a fővárosi reform egyetlen céljaként a kormánypárt uralmának a meghosszabbítását és biztosítását állítják be. Nem mulasztják el természetesen hangoztatni, hogy ez a tendencia sérelme az autonómiának, amelyet szerintük a reform illuzóriussá tesz. Ezeket az erőszakos ellenzéki belemagyarázásokat elsősorban *Scitovszky* Béla belügyminiszter verte vissza teljes eredménnyel, keményen állta a harcot *Kozma* Jenő is, aki általános feltűnést keltő nagy beszédében sorra vetkőztette mezítelenre az ellenzéki argumentálás álokoskodásait.

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, akit a képviselőházi vita alakulásáról megkérdeztünk, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Bármilyen éles modorban hadakozzanak is az ellenzéki oldalról a fővárosi reform ellen azzal a megokolással, hogy az új törvény elkobozza az autonómiát, a magam részéről *egyetlen intézkedésében sem látok sérelmet az autonómiára nézve.* Azzal érvelnek a túlsó oldalon, hogy mi hatalomra törekszünk, vagy hogy uralmunkat akarjuk meghosszabbítani a városházán. Nem a mi hatalmunk megerősítéséről és

nem a mi uralmunk további biztosításáról van szó, hanem a fővárosi polgárság megerősítéséről.

Ez a törekvésünk természetesen ellenállást vált ki azok részéről, akik nem a fővárost fenntartó polgárságot képviselik. Nem egészen megbízható és tendenciózus beállításban szereplő adatokat hoztak föl erről az oldalról. Ezek az adatok ugyanis nem veszik figyelembe az 1926. évi képviselőválasztás eredményeit, hanem csupán az 1925. évi községi választásból indulnak ki. Pártunk, amely 1925-ben csak két tucat bizottsági tagság megszerzésével vetette meg a lábát a városházán,

az 1926. évi képviselőválasztáson száz százalékkal gyarapította erejét, amennyiben ezalatt az egyetlen év alatt kétszeresére emelkedett Budapesten a kormánypárti választók száma.

Ezt követte azután egyes előkelő fővárosi közéleti tényezők pártunkba való átlépése, amiben én *nemcsak ezeknek a politikusoknak a hozzánk való csatlakozását látom, hanem egészen természetesen az általuk képviselt tömegek politikai felfogásának a megváltozását is.* Éppen a tulsó oldalról hirdetik azt, hogy a vezéregyéniségeknek tömegeik vannak. Engedjék meg, hogy én is ezt a felfogást vallhassam és higyjem azt, hogy *a pártunkhoz csatlakozott politikusoknak is vannak tömegeik és ezek a tömegek az új választásokon a mi választóink lesznek.*

— Ami a városházi adminisztráció alakulását illeti, ezen a téren most már egy éven belül különösebb változás nem várható. Bizonyos adminisztrativ tényezők részéről aggodalmakat juttatnak kifejezésre az új törvény életbeléptetésével kapcsolatosan. A leghatározottabban kijelenthetem, hogy

az új törvényben mindenkiről van gondoskodás. Egyetlenegy tisztviselő sem veszíti el szerzett jogait, ezeket az egész vonalon respektáljuk.

Természetesen *azokat a követeléseket, hogy egyes közigazgatási csoportok, vagy például a tanszemélyzet külön képviseletet kapjanak a törvényhatóságban, nem honorálhatjuk.*

Megemlítettük, hogy kereszténypárti oldalon már júniusban szeretnének választani és úgy állítják be a helyzetet, hogy három hónap alatt össze lehet állítani az új névjegyzéket és így *a jövő év tavaszán meg lehetne tartatni az új községi választásokat.* Kozma Jenő véleménye a következő:

— *Magam is szeretném, hogy minél előbb megtarthassuk az új választásokat,* mert *ellenkezik a közérdekkel egy ilyen hosszú átmeneti időnek kortescélokra való felhasználása.* A városházán

egy teljes esztendőn át korteshangulat fog uralkodni, amely már csak a tisztújítás bekövetkezésére való tekintettel is káros hatást gyakorolhat.

Én azonban úgy látom, hogy ilyen rövid idő alatt *nem lehet elkészíteni az új névjegyzéket,* már pedig *a polgárságnak az az érdeke, hogy a hatévi helybenlakás kritériumát minden egyes esetben pontosan állapítsák meg.* Én — bármennyire helytelen is ez a hosszú átmeneti idő — *nem látok módot arra, hogy a jövő év őszénél előbb választhassunk.*

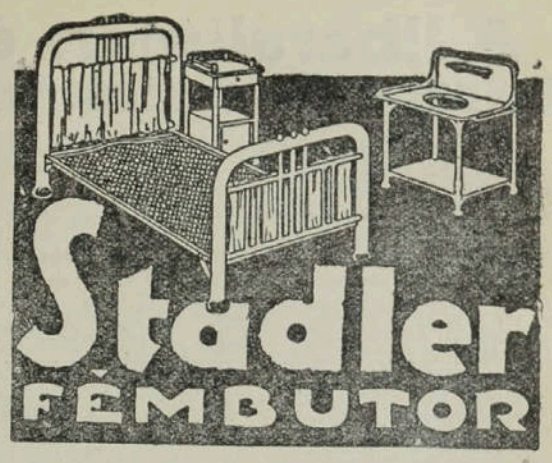

Eladási osztály: VI, Teréz körút 43. szám

Lassan halad a halálraitélt közüzemek likvidálása

Az üzemi kérdést törvényhozás útján kell rendezni

Bud János kereskedelmi miniszter a Keresztény Iparosok Országos Szövetségének tízéves jubileumán nagy beszédet mondott, amelyben foglalkozott a fővárosi üzemekkel is. *A kereskedelmi miniszter azt a kérést intézte a fővároshoz, hogy azt a 35 üzemet, amelyre a fővárosnak közérdekből feltétlenül szüksége nincsen, mielőbb likvidálja.* A *Fővárosi Hirlap* munkatársa *Bud* János kereskedelmi miniszter felszólításáról megkérdezte *Becsey* Antal véleményét. Becsey Antal a következőket mondotta:

— A kereskedelmi miniszter úrnak a kérdés érdemi részét illetően feltétlenül igaza van. A főváros vezetőségében és a közgyűlési pártokban is meg van a jóindulat ezeknek az üzemeknek a megszüntetésére. Van is erre vonatkozóan közgyűlési határozat, amelynek végrehajtása azonban — sajnos — lassan halad.

A megszüntetésre ítélt üzemek likvidálása nem halad abban a tempóban, ahogy mi szeretnénk.

Elsősorban a sírkőüzemre gondolok, továbbá a fárugyárra és a műszerüzemre. Az érdekelt iparosság érthető okokból harcol ezek ellen az üzemek ellen, amelyek nem tömegszükségletet elégítenek ki és így fölösleges, de számukra kártékony konkurrenciát csinálnak.

— Nézetem szerint itt csak egy kivezető út képzelhető el: *törvényhozási intézkedést kell kiprovokálni.*

A törvényhozásnak kell megszabnia az irányt a közüzemek létesítése és működése szempontjából.

Örömmel állapítottam meg, hogy a belügyminiszter úr a most tárgyalás alatt álló fővárosi reformjavaslatban egy *közüzemi törvényjavaslatnak a betervesztését igéri.* Nekünk e javaslat benyujtását minden rendelkezésre álló eszközzel sürgetnünk kell, mert

az üzemi kérdést csak törvényhozási úton lehet nyugvópontra juttatni.

Ebben a közüzemi törvényben meg kell szabni a közüzemek keletkezésének a lehetőségeit és feltételeit, de meg kell szabni az üzemek üzletviteli politikájának a vágányait is.

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

PARKETTA
szállítása, mindennemű padozat készítése és javítása.
FRIED és BENEDEK
parkettgyár és gőzfürész
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI ÚT 82.
Telefon: József 133—43 és József 134—17.

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök — ENÖKL ELEMÉR okl. mérnök, épitőmester
építési vállalkozók
BUDAPEST, VIII, BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal
WOLFF ERNŐ
Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101
Sürgönycim: WOLFFERNŐ
Tel.: Lágymányos 13-62

„IDEÁL" PAPLANGYÁR
SÁNDOR M. FERENC
BUDAPEST, IV, KAMERMAYER KÁROLY UCCA 1
Állami, városi és közintézmények szállítója

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

Talajnedves épületek kiszárítása szabadalmazott falfűrésszel
Talajnedves kő- és tégiafalazatok szigetelése és kiszárítása, talajviz-szigetelés, házigomba kiirtása. *Költségvetések díjmentesen!*
PÉTER ERNŐ
V., SZEMÉLYNÖK UCCA 16. VI. 2. TELEFON: L. 961-12

OBERMANN L. FÉMÁRU IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., SZIGETVÁRI UCCA 6.
TELEFON: J. 848-58. ALAPÍTVA: 1887
KITÜNTETVE: WELS 1888, BUDAPEST 1896, 1906, 1928.
Üzemi konyhák felszerelései.
Sütőformák, fém- és bádogáruk, kávégépek gyártása.

Korányi és Fröhlich redőnygyár
BUDAPEST KISFALUDY-U. 5/F • TELEFON J. 323-76 • 459-86
SPECIÁLIS GYÁRTMÁNYAI:
SZAB. PÁNCÉLREDŐNY · ACÉLREDŐNY · FAREDŐNY · VÁSZONREDŐNY
SZAB. AJTÓCSUKÓ · BOSTWIGH-TOLÓRÁCS · NAPELLENZŐ · SZERKEZETEK
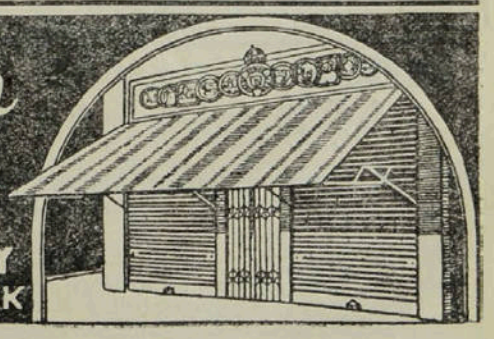

A liberalizmus és a demokrácia
helyes értelmezését fejtegette Lukács György

A *Polgári Egység Klubja* hétfőn este tartott szokásos heti vacsoráján a Községi Párt és a klub tagjai teljes számban jelentek meg és ennek a vacsorának különös jelentőséget adott az a körülmény, hogy ez alkalommal vett részt először Lukács György dr. v. b. t. t., ny. kultuszminiszter, aki a közelmultban lépett a klub tagjainak sorába. A vacsorán többek között jelen voltak: *Kozma* Jenő, *Ereky* Károly, *Erősdy* Sándor, *Krivoss* Árpád, *Dósa* Ottó, *Farkas* József, *Bakonyi* Pál, *Hubert* Vilmos, *Csécsi Nagy* Miklós, *Róna* Sándor, *Dárday* Ede, *Girardi* Tibor, *Holtzer* Nándor, *bibiti Horváth* János, *Steiner* György, *Pallai* Miksa és még sokan mások. A vacsorán *Ereky* Károly tartotta az első pohárköszöntőt. Üdvözölte *Lukács* Györgyöt, aki a régi és új politikai arénák egyik kiváló harcos politikusa. Örömét fejezte ki, hogy energiáját és tudását e klubon keresztül újra a főváros és az ország rendelkezésére bocsátja.

Lukács György dr.

megköszönte az üdvözlést, majd az egybegyültek élénk érdeklődése közben azt kérte, hogy engedtessék meg neki, bizonyos olyan politikai fogalmak érintése, amelyek a párt és a klub zászlajára is fel vannak írva. Ilyen politikai fogalmak a liberalizmus és a demokrácia, amelyekkel szemben erős averzió tapasztalható igen sok helyen. Ezen nem is csodálkozik, mert

> a háborút követő események során a túlzásba hajtott liberalizmus és a rosszul értelmezett demokrácia jelszavaival sok olyan momentum merült fel, amelyek nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy az ország katasztrofális viszonyok közé jutott.

Ez okozza, hogy sokan még ma is úgy értelmezik ezeket a fogalmakat, mintha haza-, nemzet-, vagy államellenes tendenciákat rejtenének magukban. Ezt a lábrakapott szélső radikális irányzat idézte elő, amely a nemzet tönkretételének főelőidézője volt. A liberalizmusnak és a demokráciának ez az *elfajulása* okozta és okozza az ellenszenvet. Ez az ellenhatás az összeomlást követő átmeneti idők alatt jogos és igazolt lehetett, de ez az idő már elmult. *Revizió alá kell venni az eseményeket és érzelmeket.* Úgy látja, hogy az ellenszenv a liberalizmus és a demokratikus berendezésekkel szemben a *fogalmak összezavarásából ered.* Az ellenszenv *tulajdonképpen nem is a liberalizmus és a demokrácia ellen irányul, hanem*

> a szélső radikalizmus és a demagógia ellen.

Ha ez a disztinkció meg lesz, akkor meg fog szünni az ellenszenv is. Úgy érzi, hogy nem hiábavaló, ha e két fogalom, a demokrácia és a liberálizmus valódi értelmére néhány szóval rávilágít.

— Én — mondotta —

> liberalizmus alatt minden nemzeti erő szabad érvényesülését és felhasználását értem.

A magyar történelemben a liberalizmus számos gyönyörű példáját látjuk. A túlhajtásokat és visszaéléseket nem szabad a liberalizmus számlájára írni. *Demokrácia* alatt azt értem, — folytatta — hogy minden nemzeti erő szabadon érvényesül, amelyben mindenkit a munkája értéke szerint bírálják és becsülik meg és amely a tehetségek szabad érvényesülését biztosítja.

> A demagógiát egész világ választja el a demokráciától.

Demagógia merő ellentéte a demokráciának: jelszavakat, tudatlanságot, rendbontást, a komoly munka, a nemzeti élet, az erkölcs, a vallás, a család lerombolását jelenti. A demokráciától való félelem okozza a titkos szavazástól való félelmet is. A titkos szavazás nem akadályoz meg senkit abban, hogy nyilt színvallást tegyen valamely felfogás mellett.

Beszédét azzal fejezte be, hogy *ez az álláspont és felfogás jellemzi egyébként a magyar kormány tagjait is, a nemes értelemben vett demokrácia és a helyes liberálizmus szempontjait e párt is programjába foglalta.*

Lukács György nagyhatású beszéde után, általános érdeklődés mellett még mások szólaltak fel.

ROCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár RT.

Gyártmányaink:

Gőzgépek, Dieselmótorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser
Cukorgyári, Vágóhidi berendezések, Hütőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus présekek

Barfordet Perkins-féle mótoros utihengerek gyártása

Budapest, I., Budafoki út 70.
Telefon: József 461-51, 461-52, 461-53, 461-54.

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

BUKOVA LAJOS TELEFON J. 163—75
épületüvegező és képkeretező
BUDAPEST, IX LÓNYAY UCCA 48. SZÁM

STOBBE KÁLMÁN
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 9.
TELEFON: 975—93

REDNER JENŐ
MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, X., DANDÁR U. 17. TEL. J. 394-32

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON; József 515—19.

MINIUS JAKAB tapétaraktár. Nagy választek bel- és külföldi papirkárpitokból. Budapest, VII, Rákóczi út 6. (a Bazár-udvarban) TELEFON: JÓZSEF 416—17

SZALFÉTER EDE TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32
BUDAPEST I, KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

DÖMÉNY IMRE
EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG
festék-, háztart.- és vegyiczikkek kereskedése
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.
Telefon: Automata 886—51.

SPORIK FERENC
tetőfedőmester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala, műpala, cserép és kátránylemezzel fedett tetők javitását és jókarbantartását
Budapest, III., Pacsirtamező-u. 53. Tel.: Óbuda 625-72

REDŐNYÖK Gerő és Győry redőnygyár
Telefon: József 314—33. szám
Budapest VII, Elemér ucca 31 (a Keleti p.-u. mellett)

DUDUS ERNŐ
épitési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

ÓVÁRY ÉS MAY TELEFON: R. 209—24
épitész, épitőmester, épitési vállalkozók
BUDAPEST, V., SÓLYOM UCCA 22. SZ.

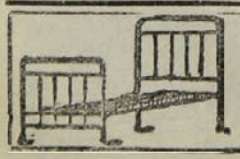
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készitményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII., József körút 69. Telefonszám: József 373-67
Tervez, berendez, átalakit: központi gőz-, melegvíz- és légfütéseket, vizvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyu és elektromos világitási telepeket

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 828—20.
gyártmányai
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk kedvező fizetési feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

Steinhäusl és Kölber
— FESTŐK —
BUDAPEST, IX., TÜZOLTÓ UCCA 3. TEL: J. 308-24.

KŐBÁNYAI KÁTRÁNY- és ASZFALTIPAR
FRIED és GRUBER okl. mérnökök / X., Gyömrői-út 64 / Tel.: J. 449-44
GYÁRTMÁNYAINK: bőrlemez, szigetelőlemez, aszfalt fedőlemez (szagtalan), facement, kiöntő aszfalt, aszfalt coulé
VÁLLALUNK: Tetőfedést minden kivitelben, szigetelési munkákat, viztelenitési munkákat, aszfaltozást

FÉMÁRÚ- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRÚT 35.
TELEFON: J. 373—71

STEINER MÁRK konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

Magyar Mosó- és Fertőtlenitő-Gépgyár Részvénytársaság
Telefon: Aut. 625-23. Budapest, III., Lajos ucca 115. sz.
Fertőtlenitő berendezések
Mosoda berendezések
Gőzfőzőkonyhák
Központi fütések
Eddig 2000-nél több berendezés üzemben.

MIKA TIVADAR
RÉZÁRUGYÁRA
BUDAPEST, VII, KAZINCZY UCCA 47
TELEFON: JÓZSEF 428—27

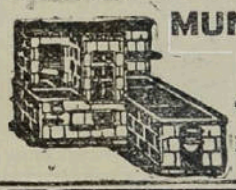
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takarékfüzhely és kályhakészitő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 512—30.

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55
bádogos, viz, gáz és központi fütés berendezési vállalata Budapest, II, Török ucca 8. szám

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépitő-vállalkozó.

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hirszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

KÖNIG GYÖRGY
Budapest, VII., Hársfa u. 17
Kőmüvesmester, épitési vállalkozó

Littke és Tóth OKLEVELES ÉPITÉSZEK ÉPITŐ IPARI VÁLLALATA
BUDAPEST, IX., Bokréta ucca 12. sz.
TELEFON: JÓZSEF 356-33

Megérkezett a városházára a belügyminiszter leirata az új Rókus engedélyezéséről

Az állami támogatásról nincs döntés — Jövő héten összeül a kórházépítő bizottság — Rövidesen meghirdetik a tervpályázatot

Hétfőn délelőtt leirat érkezett a városházára a kormánytól, amelyben *Scitovszky* Béla dr. *belügyminiszter* értesítette a főváros közönségét, hogy az *új Rókus-kórház megépítését elvben engedélyezi.* A népjóléti minisztérium, mint a *Fővárosi Hirlap* annakidején jelentette, már hetekkel ezelőtt közölte leiratában a fővárossal, az új Rókus Tisza Kálmán-téri megvalósításához való hozzájárulását, de a belügyminiszter döntő nyilatkozata meglehetősen késett. Ez a késedelem egyidőben bizonyos idegességet is váltott ki a városházán, mert olyan hírek is elterjedtek, hogy a felügyeleti fórum különböző okokból a Tisza Kálmán-téri megoldáshoz nem fogja a hozzájárulását megadni. A belügyminiszter 89,413/Bm. 1929. számú leirata most minden kétséget és aggályt eloszlatott, így

az új központi közkórház létesítésének utolsó elvi akadálya is elhárult, csak a financiális és műszaki kérdések tisztázása van hátra.

A dolog *financiális része* is tisztázva van annyiban, hogy a kormány hozzájárulására már szintén történtek konkrét kijelentések, miniszteri ígéretek, viszont a főváros évről-évre fog bizonyos összeget, mintegy 3 milliót a költségvetésbe beállítani, amíg az új kórház készen nem lesz.

Bizonyos mértékben már a műszaki rész is elő van készítve, mert az orvosi tervet a legpontosabb, négyzetméteres aprólékossággal elkészítette *Borszéky* Frigyes dr. egyetemi tanár, igazgató főorvos. Ezt a tervet az igazgató-orvosok értekezlete a legalaposabban letárgyalta és a közegészségi ügyosztály is revideálta. A középítési ügyosztály hozzávetőleges kubikaturás számításainak elkészítése után a vázlatos tervek nyomán hozzávetőleges, majd végleges költségelőirányzatot készítenek, amelynek alapján kell majd a pályázóknak a végleges terveket elkészíteni. A döntő jelentőségű miniszteri jóváhagyó leirat a következőket tartalmazza:

A lebontásra váró Szent Rókus-kórház helyett épülő új központi kórház építéséről és ezzel kapcsolatban a székesfőváros kórházépítő programjáról szóló és ez ügyekben hozott közgyűlési határozatot a belügyminiszter a népjóléti miniszterrel egyetértően elvben jóváhagyja. Véglegesen a kérdésben — mondja a miniszter leiratában — akkor fogok állást foglalni, amikor a székesfőváros közönsége az elhatározott létesítmények részletes terveit és költségvetéseit megállapítja és nekem bemutatja és amikor a kért államsegély engedélyezése kérdésében is a döntés megtörténik.

A tanács esütörtöki ülésében már tudomásul is vette a kormányjóváhagyást és a legközelebbi napokban megkezdi a megvalósítás komoly előkészületeit. Az új kórházépítés várható menetrendjéről *beavatott helyen* az alábbiakban informálták a *Fővárosi Hirlap* munkatársát:

— A tanács a miniszteri jóváhagyást a legközelebbi közgyűlésen bejelenti a törvényhatósági bizottságnak. Egyidejűen megindulnak a nyilvános, széleskörű tervpályázat gyors előkészületei. A nyilvános tervpályázat alapjául szolgáló terveket *Borszéky* professzor az igazgató-főorvosok értekezletével és az ügyosztállyal egyetértve, illetve együttesen elkészítette, a középítési ügyosztály pedig a napokban elkezdi a kubikaturás számítások alapján az építési költségvetéstervezet összeállítását.

— A kérdés letárgyalására és a nyilvános tervpályázat kihirdetésére a *jövő héten összehívja a tanács* a 12-es kórházépítési bizottságot, amelyben minden párt és minden érdekelt ügyosztály képviselve van és amely úgyszólván teljes puvoárt kapott a nagyfontosságú kérdés lebonyolítására. A kórházépítőbizottság elnöke *Buzáth* János alpolgármester, *Némethy* Béla közegészségi, *Solty* Lajos középítési tanácsnokok, *Csilléry* András dr., *Grosch* Károly dr., *Hohenburger* Antal, *Berkes* Jenő dr., *Hodossy* Gedeon dr., *Horovitz* Gábor, *Klár* Zoltán dr., *Körmöczy* Zoltán dr., *Nagy* Andor, *Posta* Sándor dr., *Rosenák* Miksa dr. és *Takács* István dr.

— Ha ez a bizottság az orvosi tervezetet elfogadja a tervpályázat alapjául, akkor megtörténik a műszaki és költségvetési előkészítés és

legfeljebb négy héten belül a nyilvános tervpályázat meghirdetésre kerül.

Újabb közgyűlési tárgyalásra szükség nincs, mert a törvényhatóság ilyirányú felhatalmazását megadta már a tanácsnak és a különböző pártokból és különböző bizottságokból alkotott kórházépítőbizottság is széleskörű puvoárt kapott a közgyűléstől.

— A tervpályázat meglehetősen *hosszú időtartamú* lesz, hogy minél többen vehessenek részt benne, minél szélesebbkörű lehessen, s hogy a pályázóknak elegendő idejük legyen a legalaposabb munkára, a kérdés tanulmányozására, esetleg a külföldi tanulmányutakra is. Első pillanatban felmerült olyan gondolat, hogy a főváros hirdessen új körkórházára *nemzetközi pályázatot,* de később ezt a tervet elejtették. Igaz ugyan, hogy manapság csak egy-két elismert, speciális kórházépítő szaktekintély van Magyarországon, de a *főváros számít a fiatal gárdára, amelynek képességei még nem ismeretesek, s eddig nem is nyílott alkalom ilyen nagyszabású, huszonnégymilliós építkezésre.* A feladat szépsége, eredetisége és grandiózus volta minden bizonnyal széleskörű érdeklődést vált ki az építőművészek köreiben, s ezért előre biztosra veszik a pályázat kivételes eredményességét és sikerét. Mindezeket összefoglalva,

ha minden simán megy, a jövő nyáron megindulhat a munka a Tisza Kálmán téren

és 1932-re készen áll az 1600 ágyas új Rókus, amelyet *Középeurópa legmodernebb közkórházának szánunk.*

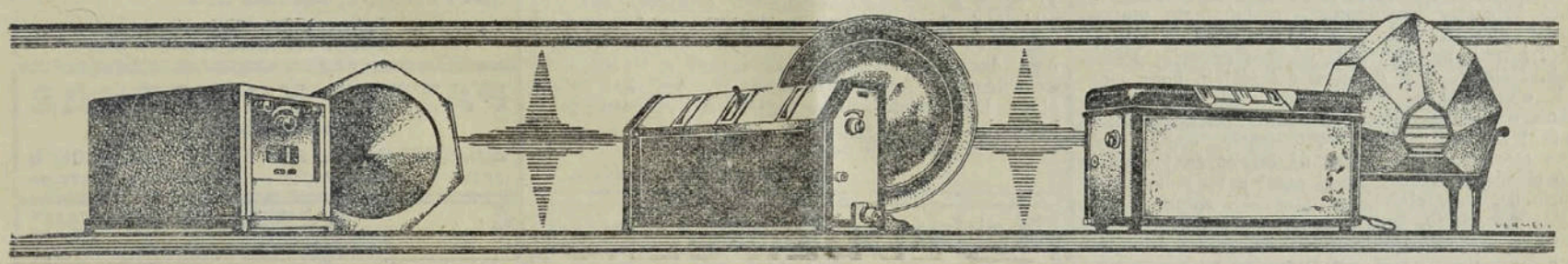

Kérjen rádió-kereskedőjétől leirást, hogy fenti készülékeket mikép szerezheti meg **karácsonyra 6-18 havi részletfizetés** mellett.

PHILIPS RÁDIÓ

ad 15161/XII/1929.

Versenytárgyalási póthirdetmény

Folyó hó 4-én 15161/XII/1929. szám alatt **a bábolnai és kisbéri m. kir. állami ménesbirtokok villamosvilágítási és erőátviteli berendezési munkáira** hirdetett nyilvános versenytárgyalás (l. a. **Fővárosi Hirlap** november 6-iki 45-ik számát) f. évi november hó 27-ében megállapitott határidejét **folyó évi december hó 7-én d. e. 11 óráig meghosszabbítom.** Egyébként a fent hivatkozott versenytárgyalási hirdetményben foglaltak maradnak érvényben.

Budapest, 1929. november hó 16-án.

M. kir. Földmivelésügyi Miniszter.

Parafakőgyár R-t.
ezelőtt: **Kleiner és Bokmayer**
Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4.
Telefon: József 301-14, József: 301-16
Készít sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat. Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vizálló padló.

Welvárd és Kutasi
okleveles mérnökök.
Gyárkémény-épités. Kemenceépités
Kazánbefalazás. Gépalapozás.
Budapest, IV., Muzeum-körút 21.
Telefon: Automata 835—64.

Beton, makadám, aszfalt **felvágásához vegyen BÉRKOMPRESSORT** Liska Jenő okl. gépészmérnök, kompressor bérbeadó, VIII, Orczy-út 22. Tel. J. 835-4.

FISCHER ÉS HARTMANN
mázolómesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3. sz. TELEFON:
Fióküzlet: IX. ker., Tompa ucca 30. szám A. 847-73

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállít hivatalok részére iratkötőbevodert, por- és padlótörlőruhát.

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPEST, VII., ÖRNAGY UCCA 4. SZ.

HIREK a pártszervezetekből

— *Teaest a Polgári Egység Klubjában.* A *Polgári Egység Klubjának* vigalmi bizottsága az idei szezónban a tagok közötti érintkezés és baráti kapcsolatok fokozott ápolására teaestéket honosít meg. Az első táncecal egybekötött teaest szombaton este zajlott le az akadémiauccai helyiségekben, amelynek termeit teljesen megtöltötték a tagok családtagjai és vendégei s a legjobb hangulatban maradtak együtt a késő éjjeli órákig.

— *Becsey Antal előadása.* Az *Erzsébetvárosi Társaskör* (VII., Aréna út 78) november hó 20-án, szerdán este fél 9 órakor rendezte társasvacsora keretében *előadásainak második sorozatát.* Az előadást *Becsey* Antal kormányfőtanácsos, az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnöke tartotta, a „Városi polgárság gazdasági problémái" címmel. A társaskör elnökének, *Szamek* Emil dr.-nak üdvözlő szavai után *Becsey* Antal megkezdte előadását. Fejtegetéseit ezúttal a fővárosi budget egyes tételeihez kapcsolta. A közelmult hetek vitáiból emlékezetes, hogy a főváros bevételeinek jelentékeny hányadát az adók és vámok képezik. Előbbi tétel 14, utóbbi pedig hét és félmillióval szerepel. A polgárság vállát végeredményben több, mint 33 millió pengő adó nyomja. Van cikk, amelyért ötszörös forgalmi adót kell fizetni. Mindezek a visszás viszonyok egyenesen provokálják a józan elemek kritikáját. A bevételek fokozását, természetesen, nem az adóprés segítségével szabad elérni, hanem arra kell mindenképpen törekedni, hogy *a főváros 400 millióra becsült üzemkomplexuma racionalizálás révén nagyobb hozzájárulásra legyen képes.* Itt nemcsak a termelőgazdaságot már-már elfojtó bürokrácia túlnövéseinek lenyesegetésére gondol az előadó, hanem arra is, hogy *az összetartozó homogén üzemeket sürgősen egyesítsük.* Hogy mire képes a racionalis városgazdálkodás, arra frappáns példát kaptunk a müncheniek esetén, ahol csupán a szennyvíz kellő manipulációjából ötmillió köbméter metángázt produkálnak, virágzó haltenyésztésnek vetik meg az alapját és a szennyvízből készült műtrágyának jelentős exportot teremtenek. Nálunk, ezzel szemben azt látjuk, hogy meglévő energiáinkkal sem törődünk, itt vannak elsősorban a főváros alatti hőforrások, melyeknek feltársával minimo calculo *nyolc-tízezer vagón szén lenne megtakarítható.* Sok új ötletet és javaslatot hozó előadását *Becsey* Antal azzal a megállapítással fejezte be, hogy *elsősorban gazdasági erőink szervezetlenségén múlik, hogy nem tehetjük magunkévá a müncheni szemétfeldolgozótelep önérzetes jeligéjét:* Ex pulvere lux et vis, azaz a porból is lehet fényt és erőt teremteni. A nagyszámú hallgatóság köszönetét *Szamek* Emil dr., a társaskör elnöke tolmácsolta az előadónak. *Jakab* László dr. igazgató-főorvos az idegenforgalom emelésének és a keleti országokkal való intenzív kapcsolatok kiépítésének szükségét hangoztatta. *Némethy* Ernő, a *Regnum Marianum* plébánosa pedig az emberek egymáshoz való szeretetéről mondott magasan szárnyaló beszédet. *Vajda* Zsigmond festőművész, *Vajda* M. Pál igazgató, *Arany* Sándor tanár és mások mondtak még beszédeket. *Béla* Henrik *Becsey* Antalt és *Némethy* Károlyt ünnepelte. *Vajda* Zsigmond festőművész a polgárság összetartását, harmónikus munkáját köszöntötte.

Versenytárgyalási hirdetmény

A székesfőváros Vízműveinél a gépészeti berendezés kicserélése következtében az egyes telepeken **nyersolajtartányok** beszerzése szükséges és pedig:

1. a káposztásmegyeri főtelep részére: 4 drb, egyenként 210 m³ ürtartalmú,
2. a káposztásmegyeri I. átemelőtelep részére: 1 drb 60 m³ ürtartalmú,
3. a káposztásmegyeri II. átemelőtelep részére: 1 drb 85 m³ ürtartalmú,
4. a budaujlaki telep részére: 2 drb, egyenként 120 m³ ürtartalmú és
5. a krisztinavárosi átemelőtelep részére: 3 drb, egyenként 100 m³ ürtartalmú nyersolajtartányt kell beszerezni.

A székesfőváros tanácsa ezeknek a nyersolajtartányoknak a szállítására nyilvános versenytárgyalást hirdet, utalással a Fővárosi Közlönyben a „Hivatalos hirdetések" rovatának élén közölt általános ajánlati feltételekre, ezek az eljárás során irányadóul szolgálnak.

A tartányok kivitelére és méreteire, úgyszintén arra vonatkozóan, hogy az egyes tartányok a Vízművek telepén milyen elrendezéssel kerülnek felszerelésre, a közelebbi adatokat a részletes leírás tartalmazza, amely a Vízművek igazgatóságánál (IV., Reáltanoda ucca 1—3, II. emelet 20.) folyó évi november hó 20-tól 3 pengőért szerezhető meg, ugyanott a tartányok elrendezését feltüntető tervrajzok is megtekinthetők és a szükséges felvilágosításokat is megadják.

A beszerzésre kerülő nyersolajtartányok szállítását csak olyan vállalkozó kaphatja meg, aki kimerítően és hiteltérdemlően igazolni tudja, hogy hasonló méretű tartányokat mint önálló cég már sikerrel szállított. Az ajánlatokat mindegyik telepre vonatkozóan külön-külön kell megtenni s a székesfőváros tanácsa az ajánlatok elfogadásáról telepenként külön fog határozni.

Az ajánlatokat **1929 december 20-án, délelőtt 11 óráig** a Központi városházán a vízvezetéki és világítási ügyosztálynak a II. emelet 302. szám alatt levő helyiségében kell beadni s azokat ugyancsak **december 20-án déli 12 órakor** a vízvezetéki és világítási ügyosztálynak a II. em. 28. szám alatt levő üléstermében fogják nyilvánosan felbontani.

Budapest, 1929 november 16-án.

A székesfőváros tanácsa.

„MEINL TEAKEVERÉKEI"

Queen's blend 1/4 angol font ára P **4·80**
Three stars 100 gr. ára . . . P **3·60**
Ceylon special 100 gr. ára . . P **2·60**

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és építőmesterek, építési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhíd ucca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

Morbitzer Nándor építész és építőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

„Laufer" motoros árúkihordó
Gyártja:

Laufer Gépgyár Waggon osztálya.
Budapest VI. Palotai út.
Tel: L. 915 02 – L. 915 12.

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

CSUKA GÉZA
ASZTALOSMESTER
ÜLŐ-BÚTOR SPECIALISTA
Bármilyen tömegcikk gyártását vállalom e szakmában
BUDAPEST, VII, FRANCIA ÚT 44. TELEFON: JÓZSEF 449—46

NYITRAY JÁNOS
hatóságilag eng. villanyszerelő és mechanikai vállalata
VII., CSÁNYI UCCA 6.

SIMOR DÖME mű- és épületlakatos-mester és vasszerkezetek ipartelepe. Sodronyfonatok nagybani gyártása
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY ÚT 89. SZÁM
TELEFON: JÓZSEF 394—43.

KOVÁTS GÉZA köműves iparos
vállal házak renoválását, festését, átalakításokat és nedves falak elszigetelését Budapest, VII., István-út 36

Hajnal Imre
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest,
I., ATILLA KÖRÚT 47. SZÁM TELEFON AUTOMATA 578-64

KEMÉNY SÁNDOR
OKL. MÉRNÖK-ÉPITŐMESTER
IRODA: PANNONIA UCCA 18. SZÁM
Telefon: L. 904-24

UNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

Szobafestő, mázoló és ércfényező munkákat kiváló kivitelben készít
SZEGŐ JÓZSEF
Budapest, VII., Kazinczy ucca 20. Telefon: J. 440-60.

Kerti és Farkas hatóságilag eng. villanyossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakműhely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 869—17.

TÓTH ISTVÁN Telefonautomata 510—29. szám.
VILLANYSZERELŐ
Budapest, I., Greguss ucca 8. szám

PETRÓCZKY LAJOS TELEFON: Aut. 508-34
BUDAPEST, I., MAROS U. 9
Elvállal: teherfuvarozást, földmunkát, bútorszállítást csukott vagy nyitott kocsikban, helyben és vidéken

PATAKI ÉS FARKAS
MÉRLEGÜZEM
BUDAPEST, VII., ROTTENBILLER UCCA 9
(BEJÁRAT PÉTERFY SÁNDOR UCCA) **TELEFON: J. 373-68**

KASZIMIR FERENC
ÉPÜLET- ÉS BÚTORASZTALOSMESTER
TELEFONHIVÓ: L. 906—23
BUDAPEST, V, TISZA UCCA 18

PREISINGER FERENC
okl. kömüves- és ácsmester elvállal kisebb és nagyobb építkezéseket, úgymint tatarozásokat **a legolcsóbb árban**
Budapest, III. ker., Kiscelli ucca 61. sz.

NEUMANN SÁNDOR
üvegesmester és táblaüvegeladás
BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 20.
Telefonhívó: Aut. 255—56. sz.

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyújt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

VITÉZ ABUCSAY SÁNDOR
villamos erőátvitel berendezések vállalata
BUDAPEST, VII, AKÁCFA UCCA 41. TELEFON: J. 352-55.

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

KŐNIG JÓZSEF
OKL. MÉRNÖK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: JÓZSEF 424—69.
Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

STUMPF IMRE és KÁROLY
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-ÚT 31.
Tápióbicske-i saját termésű borainak korlátolt kimérése megnyílt

Rövidesen világszerte ismertté lesz a Gellért-fürdő rádiumos iszapja

Párisi, londoni, berlini kozmetikusok érdeklődnek a Geko iránt

A világhírű magyar Pöstyén elszakítása terelte néhány évvel ezelőtt a figyelmet egy másik nem kevésbé gyógyhatású, de jelentéktelen kis hely, a szolnokmegyei *Kolop* község felé. A kolopi iszap nem híg állapotban lelhető, hanem valamely geológiai alakulás elzárta a föld színe alá az óriási terjedelmű rádiumos-kénes tartalmú iszaprétegeket, amelyet ma finomszemcséjű, szürke, agyagszerű anyag formájában, bányászás útján hoznak napvilágra. Az iszaptelep gyógyító értékét a környékbeliek már hosszú évtizedek óta ismerték, a tulajdonos *Véges*-család egyik orvos tagja kisebb fürdőt is létesített Kolopon, majd a Szent Gellért-fürdő kezdett kísérletezni az iszap alkalmazásával, mire a legmeglepőbb eredményeket tapasztalták. A tapasztalatok hatása alatt a főváros és a Gellért-fürdő igazgatósága nemrégen szerződéses megállapodást kötött a híres rádiumtartalmú iszapbánya tulajdonosával, amely

a Gellért-fürdőnek kizárólagos jogot biztosított az iszap kitermelésére és forgalomba hozására.

Az érdekes szerződés megkötésére az a körülmény késztette a fővárost, hogy a Gellért-fürdőnek ne kelljen az iszapkezeléseknél állandóan alkalmazott nagymennyiségű iszapanyagért évente nagy összegeket kifizetni. A szerződés ezeket a kiadásokat nemcsak csökkenteni fogja, hanem igyekszik olyan jövedelmekké átváltoztatni, ami a Gellért-fürdőnek számottevő bevételi többletet is fog jelenteni. A kolopi

rádiumos iszapot ugyanis gyógy- és kozmetikai célokra, csinos aluminiumdobozokban Geko néven rövidesen forgalomba hozzák

és pedig *nemcsak itthon, hanem a külföldön is.* Az előkészületek már folynak s a londoni, párizsi, berlini, newyorki kozmetikusok — a megtartott próbák után — a legnagyobb eredményeket várják a magyar föld új szépítő „csodaszerétől". A kolopi iszap azonban nemcsak önmagának biztosít piacot, hanem propagálni fogja a Gellért-fürdőt is. A dobozokon a Gellért-fürdő látképe lesz s német, francia, angol stb. szövegű ismertetés lesz minden dobozon, minden csomaghoz prospektust mellékelnek a budapesti hőforrásokról és a Gellért-fürdőről. Az érdekes új vállalkozásról

Édes Endre tanácsnok

a következőket mondta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A kolopi iszapot a Szent Gellért-gyógyfürdő geológusán kívül megvizsgáltattuk a bakteriológiai intézetben és az egyetem rádiológiai intézetében *Weszelszky* professzorral s

mindenütt megállapították az iszap nagy rádiumtartalmát és egyéb gyógyértékeit.

Az itthoni kísérletek és tapasztalatok késztettek bennünket arra, hogy a nagyértékű iszapbányával komolyabban foglalkozzunk. A tulajdonossal 10 éves szerződést kötöttünk, amely a fővárosnak, illetve a Szent Gellért-fürdőnek kizárólagosságot biztosít. A szerződés szerint a negyvenszázalékos rezsiköltség levonása után megmaradó hatvan százalék bevételen a főváros és a tulajdonos 50—50%-ban osztozik. Az iszapot csak a Gellért-fürdő hozhatja forgalomba. Kolop iszapját azonban nemcsak reumagyógyításra lehet hathatósan felhasználni, hanem

igen kitünő kozmetikai szernek is bizonyult,

ezért vetette fel a Gellért igazgatósága annak a gyógyáruforgalomba való beállítását. Külföldi összeköttetéseket is sikerült teremteni és rövidesen 27 külföldi nagyvárosban kerül a gyógyszertárakba és a kozmetikai intézetek asztalaira a *Geko*, amely név a *Gellért—Kolop* szavak rövidítéséből született. A megállapodások szerint a *Geko* külföldi képviselői egyúttal ügynökei és propagálói lesznek a budapesti idegenforgalomnak, elsősorban a Gellért-fürdőnek is.

— A kereskedelmi miniszter és a népjóléti miniszter az iszap forgalombahozásához *az engedélyt már megadták*, most már csak a kisebb formaságok, az iparengedély megszerzése stb. vannak hátra. A kolopi Szent Gellért-iszap steril állapotban kerül forgalomba, igen tetszetős nemzetközi csomagolásban s anyagát, összetételét a bakteriológiai intézettel állandóan ellenőriztetjük.

Reméljük, hogy a *Geko* rövidesen beváltja a hozzáfűzött reményeket és nemcsak anyagi előnyt jelent a *Gellért-fürdőnek*, hanem *eredményes propagálója lesz a Szent Gellért-fürdő mellett a főváros és egész Magyarország idegenforgalmának is.*

A kártékony fogkőnél erősebb

legyen mindennapos ellenszerünk, hogy fogaink szépségét megőrizhessük. 40 esztendeje bizonyítja ezen hatását a

SARG

KALODONT

Egészséges fogak

Salgótarjáni Kalor és Perpetuum

folytonégő kályhák

A CIMRE ÜGYELNI!

KALOR

ALFA zománcozott takaréktüzhelyek

hazai szénnel való tüzelésre kiválóan alkalmasak.

Budapest—Salgótarjáni Gépgyár Andrássy-ut 29. és Vasöntő Rt. Telefon 245-63

Kapható minden vaskereskedésben.

FARKAS LAJOS MÉRNÖK

magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó

Telefon: J. 396-98

Budapest VII, Kolumbus u. 41

MAGYAR BŐRSZÉK IPAR

PIPISZ VILMOS UTÓDAI

BUDAPEST, V., MÉRLEG UCCA 4

Telefon 810-56

SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ

valódi bőr- és modern angol butorok, bőr- és velourfotelok, modern ebédlőszékek, adott tervek és rajzok szerint is. Lakberendezési tárgyak.

Kopott bőrbutorait és bőrszékeit javítjuk, átfestjük és átalakitjuk

Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény.

KOSZTELÁN MIKSA

MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ

Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

SCHIFF MIHÁLY

paszományos-mester, Budapest, IV. Prohászka Ottokár ucca 8. (Félemelet)

EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-76.

A legszebb kivitelben készítek mindenfele **butorpaszományt,** plimő- (paplan) zsinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. **Női ruhadiszeket,** bojtokat, rojtokat, öveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárzsinórokat, továbbá selyem- és gyapjúfonal adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

MINKOVITS

modern cégtáblafestő

VIII., Vig ucca 24. — Telefon: József 385—52.

ÁNGYÁN GYULA

épület, gép- és műlakatos, autógénhegesztő

BUDAPEST, VII., MIKSA-U. 9. Tel. I. 335-71

Harsányi Testvérek

központi fütés, egészségügyi berendezések, vizvezeték, csatornázás és épületbádogos munkák vállalata

BUDAPEST, VII., BEM UCCA 5. SZÁM

ALAPITVA 1894. — TELEFON: J. 380-15.

DUNÁNTULI MESZ-, TEGLA- és KOIPAR RT.

Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5

Telefon Automata 218—05, 218—06. Sürgönycim: DUNMÉSZ

Szállit: Meszet mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemű kő aragó-munkát

IDEÁLIS OTTHON:

mindenkinek a leghőbb vágya. Ilyet biztosithat magának társasházainkban: a krisztinavárosi „Atilla-udvar"-ban és a Horthy Miklós-úti „Árpád-udvar"-ban. — Adómentes, 2—3—4 szobás, legszolidabb építkezésü, megfelelő elosztó, fixáru

KERTES ÖRÖKLAKÁSOK

Hall, loggia jövedelmező üzlethelyiségek, kényelmes törlesztés Kivánatra képes prospektus. —

A „Centrum" öröklakásai a legkapósabbak! — Árvapénzek elhelyezésére alkalmasnak nyilvánittattak! Biztos tőkebefektetés, 12% tiszta jövedelem

„CENTRUM"

Házépitő- és Ingatlanvállalat m. sz., Horthy Miklós-út 9. (9—12, 3—5-ig. Telefon: J. 442-25)

VAS UCCA 16

BOSCH SZOLGÁLAT

Telefón: József 393-73.

DELMÁR BÉLA

okl. mérnök, épitőmester

Budapest, VI. Benczur u. 17

Telefon 263-40

Vállalkozás

Versenytárgyalási határidő-meghosszabbítás. *A bábolnai és kisbéri m. kir. áll. ménesbirtokok villamosvilágítási és erőátviteli berendezési munkáira* november 27-ére hirdetett versenytárgyalás határidejét a földművelésügyi miniszter *december 7-re halasztotta el.* (A hivatalos hirdetés lapunk mai számában van.)

Új versenytárgyalási kiírások

A főváros tanácsa újabban a következő versenytárgyalásokat írta ki:

Központi fűtőberendezési munkára a krisztinavárosi vízműtelep átemelőtelepén. Pályázni lehet dec. 27-én d. e. 11 óráig a vízvezetéki és világítási ügyosztályon.

Több nyersolajtartány szállítására a vízművek különböző telepén. Pályázni lehet december 20-án d. e. 11 óráig a vízvezetéki és világítási ügyosztályon.

300 drb uccai szemét- és hulladékgyüjtő kosár szállítására. Pályázni lehet december 10-én d. e. 11 óráig a köztisztasági hivatalnál.

7000 métermázsa 1929. évi termésü zab szállítására. Pályázni lehet december 10-én d. e. 11 óráig a köztisztasági hivatalnál.

Kompresszor-berendezési munkára a Szabó József uccai új autobuszgarázsnál. Pályázni lehet december 2-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

190 drb vaskályha szállítására a Gubacsi úti kislakásoknál. Pályázni lehet december 3-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Szobafestő, mázoló, ajtó- és ablakmázoló munkára a Telepi uccai kórháznál. Pályázni lehet december 2-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Versenytárgyalási megbizások

A mult héten tartott nyilvános és szükkörü versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Föld, kőmives és vasbeton munkát a Miskolci uccai autóbusz főműhelynél: Mester és Kiss 6054, Dobrovits Ferenc 8997 P.

Villanyszerelési munkát ugyanott: Ehrenreich Dániel 12.054 P.

Melegvízfütő berendezési munkát az új autobuszgarázsnál: Körting B. és E. 64.849 P.

Vizvezeték és csatornázási munkát a Gyáli úti bakteriológiai intézetnél: Rufián István 35.230 P.

Festő és mázoló munkát az Új Szent János kórháznál: 5889 P.

Hídmérlegszállítást u. o.: Schember C. és Fia 10.030 P.

Szigetelő munkát a Szabó József uccai autobuszgarázsnál: Helvey Tivadar 26.324.

Betonmunkát a Kőbányai úti kislakásos telep kerítésénél: Csányi Pál 5900 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő pályáztak:

Horganynévtábla szállítására *a rákoskereszturi temetőben:* „Ika" ipari és kereskedelmi vállalat 6450, Csapkay József 6500, Mihálka Testvérek 7000, Polgár Ignác 7200, Budapesti szerszámárugyár 9000, Pucsik Ferenc 9500, Tursán István 9750, „Schiffer" gép- és tömegcikk gyár 10.250 P.

200 drb takaréktüzhely szállítására *a Gubacsi úti kislakásos telepnél:* Munkácsy Ernő 8160, Halász Gyula 8300, Hertmann Rezső 8400, Kellner és Sándor 8400, Göttler Manó és Fia 8400, Földessy Henrik 8514, Ferro-Centrum 8568, Gáspár Sándor 8600, Lőrincz Pál és Vince 8700, Malcsiner és Surányi 9200, Lakos Lajos 9240, Hutter és Schrantz 9480, Zsédely Károly 9500, Sági István 9600, Berkes Jenő 9600, Lampi Ödön 9600, Kója Lajos 9900, Grandjeán József 10.400, Sipos Sámuel 10.400, Wahl Ferenc 10.500, Dick Ádám özvegye 10.800, özv. Sallay Nádorné 11.000, Éliás Béla 11.000, Horváth Imre 11.200, Polgár Ignác 11.400, Bozsó László 13.700 P.

Központi gőzfűtőberendezési munkára *a Közegészségügyi és bakteriológiai intézetnél:* Rufián István 16.188, Egri és Fia dr. Egri I. 16.624, Kovács A. Ödön 16.737, Stern és Rosenthal 16.991, Adler Henrik 17.169, Rohonci Hugó 17.372, Gerő N. Nándor 17.444, Riemer Miksa 18.021, Schuller József 18.026, Wolf Márk Fia 18.032, Fekete Ödön 18.175, Bründl János 18.311, Neményi Simon 18.363, Barteky Gusztáv Ervin 18.378, Thiergärtner és Stöhr 18.657, Szentgyörgyi és Társa 19.105, Várnai Artur 19.637, Fort Oszkár 21.843, Farkas Izor 22.092 P.

Dunakavics szállítására: Fleischmann Antal, Nagybátony-újlaki r. t.

Csatornázási munkára *az Összekötő szerpentinnél:* Bakács és Szabó 11.439, Schäffer A. 10.687, Farkas Lajos 13.750, Klauber és Vajda 12.156, Mayer és Wührl 14.992, Sándor Ödön 13.124, Kis J. Jenő 13.344, Gratzl Lajos 11.953, Ámon Antal és Fia 13.897, Heverdle István 14.449 pengő vállalati áron.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a székesfőváros Vízműveinek krisztinavárosi átemelőtelepén épült új gépház **központi fűtőberendezésének** az elkészítésére.

A költségvetési kiírás nyomtatványai a Székesfővárosi Vízművek igazgatóságánál (IV., Reáltanoda ucca 1—3, II. em. 20.) folyó évi november hó 27. napjától 3 pengőért megszerezhetők, ugyanott a központi fűtőberendezés terveit is meg lehet tekinteni és a szükséges felvilágosításokat is megadják.

Az ajánlatokat folyó évi **december hó 27. napján, délelőtt 11 óráig** a Központi városházán a vízvezetéki és világítási ügyosztályban a II. emelet 302. szám alatt kell beadni. Az ajánlatokat ugyancsak folyó évi **december 27. napján, déli 12 órakor** a vízvezetéki és világítási ügyosztálynak a II. em. 298. szám alatt levő üléstermében fogják nyilvánosan felbontani.

Budapest, 1929 november 22-én.

A székesfőváros tanácsa.

Szórakozás

Szökik az asszony 8 utolsó előadása a Városi Színházban *Fedák, Rátkay, Zilahy, Kertész G.* felléptével. Legközelebbi előadások: szerda, szombat. Jegyek 60 fillértől 6 pengőig.

STERN EMIL Telefon: Lipót 906-48
ÚT-, CSATORNA- és MAGASÉPÍTÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-U. 32.

TÓTH SZ. JÁNOS Tel.: Aut. 559-38
VÍZVEZETÉK- ÉS FÜRDŐBERENDEZŐ ÉPÜLET- ÉS DISZMŰBÁDOGOS
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 6. SZÁM

LERCHNER és TÖRÖK
szobafestő, mázoló és bútorfényező — TELEFON: L. 963—03. — BUDAPEST, VI., Petneházy-u 44

Féregirtás, takarítás, ablaktisztítás
géppel és mérnöki vezetés mellett — Számos hatósági elismerés —
TELEFON: AUT. 504—84, 881—01
OTTOPAL ÉS TÁRSA
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt **JAUERNIK ISTVÁN**
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok színházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

BŐHM NÁNDOR ÉS TÁRSA
AUTÓJAVÍTÓ- ÉS KAROSSZÉRIAGYÁR
BUDAPEST, VI., TÜNDE UCCA 10-44. sz.
(SCHLICK-GYÁR) TELEFON: LIPÓT 903-19. **(SAJÁT TELEP)**

TREMMEL TESTVÉREK TELEFON 465—90
bádogos és szerelő, egészségügyi, műszaki berende ési vállalata
BUDAPEST, VIII., BAROSS UCCA 50 SZÁM

RÓZSASI MARTON
FÖLDMUNKAVÁLLALKOZÓ és FUVAROS
BUDAPEST, VIII., THÖKÖLY-ÚT 3. SZÁM
Telefon: József 439-29 — Telefon: József 439-29

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

ROGGENBAUER REZSŐ
kárpitos, díszítő és lakberendező
Budapest, V, Falk Miksa u. 12.
Telefon: L. 910—82.
! Ponyva, vászonredőny és kórházi matracok szállítási vállalata.

BIRÓ LÁSZLÓ
ÁCSMESTER
BUDAPEST, X., KOLOZSVÁRI UCCA 9.

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

Proczeller Bálint kövező mester
Budapest, X. Korponai u. 11. Tel.: Kőbánya 74-84

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légvezetőberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

BANNER ZOLTAN
okleveles építész és építőmester
BUDAPEST, I., VERPELÉT-ÚT 10.
Telefon: LÁ. 6-57. — Telefon: LÁ. 6-57.

Mandorff és Társa
Vas, fémlakatos és gépjármű áru munkák üzeme
Budapest VI., Szabolcs ucca 9.
Telefon: Aut. 142—67.

Kramer Adolf
festő és mázolómester
Budapest, I., Lágymányos-u. 4
Telefonszám: Lágymányos 19—33.

NEUSCHLOSZ—LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPAR R. T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA
VÁROSI IRODA: IV, PETŐFI SÁNDOR UCCA 9. SZ.
TELEFON: AUT. 890—47.
GYÁRI TELEFON: LÁGYMÁNYOS 582—20, 11—79.
PARKETT- ÉS ÉPÜLETASZTALOS MUNKÁK!

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

FLIEGL BÉLA bádogosmester
Telefon: J. 435-07 **Budapest IX, Liliom ucca 33.** Telefon: J. 435-07
Készít épület-, díszműbádogos munkákat és higiénikus fürdőkádakat, légvezeték, víz, gőz, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését

Ülőbutor-állványt készít SINKÓ TELEFON: JÓZSEF 425—40
BUDAPEST, VII., GRASSALKOVICH U. 21. SAJÁT HÁZ.

GRATZL LAJOS
okl. mérnök, építész, építési vállalkozó
Budapest, I., Horthy Miklós út 32.

Vladár Pál
ács- és építőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

BIHARI PÁL
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest, VI., Eötvös ucca 24. sz.
TELEFON: AUT. 297—63.

Magyar Vasbeton Építési Vállalat
Kemény és Tisza
Budapest, V., Mária Valéria ucca 19. Telefon: Aut. 825—42.
Mindennemű vasvázas beton-munka, vízmedence, víztorony magas épületkezés építése.

ÁKOS FRIGYES
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST VII., KERTÉSZ UCCA 24—28 TELEFON: JÓZSEF 301—40

Ha jó, tartós, megbízható és gazdaságos üzemű
autobuszra vagy teherautóra
van szüksége, úgy kérjen ajánlatot és bemutatást a
Magyar Waggon- és Gépgyár RT-tol,
amelynek győri **automobilgyárában**
készülnek a legujabb tipusu autók.
RÁBA-KRUPP ÉS RÁBA-A. F.
Központi igazgatóság: **V., Deák Ferenc u. 18**
Telefon 818-50
Budapesti raktár és javítóműhely: **Kerepesi út 28. sz.**
Telefon: J 453-84.

Gazdasági Értesítő

Nemzeti termelésünk megmentésének kérdése a kisipari hitel, mondta Hadik János gróf

Az *Országos Kézműves Testület* választmánya ülést tartott, amelyen mind a fővárosi, mind a vidéki tagok nagy számban jelentek meg. *Hadik* János gróf elnök nyitotta meg az ülést. Rámutatott az iparosság válságos helyzetére, amely hazánkban sokkal súlyosabb, mint külföldön, miután *nincs hitel*. Bármennyire helyes is a takarékosság elve, ezt nem csupán az improduktív kiadások csökkentésével szabad végrehajtani, hanem az ipari hitelkérdést is sürgősen meg kell oldani. A kisipari hitelezés ugyanis nem segélyezés, hanem

ma már a nemzeti termelés biztosításának, megmentésének kérdése.

Beszéde további során *Hadik* János gróf kifejezte abbeli meggyőződését, hogy a kereskedelmi miniszter, aki a legnagyobb jóakarattal fogadta a kisiparosok törekvéseit, *mélyreható ipartámogató politikájával sürgősen megvalósítja a kielégítő megoldást*, amely

nem csupán az iparosság elsőrendű gazdasági szükségessége, hanem egyuttal a nemzeti konszolidáció és a társadalmi béke problémája is.

Az elnöki megnyitó után *Kovalóczy* Rezső dr. főtitkár terjesztette elő jelentését és hangoztatta, hogy szükséges az egységes iparosfront megteremtése.

Perlaky György orsz. gyűl. képviselő, *Becsey* Antal, *Krausz* József és *Vágó* Viktor felszólalása után a választmány elhatározta, hogy az újjáalakítandó országos ipartanácsba *Hadik* János grófot delegálja az *OKT* részéről.

Szabó Károly igazgató jubileuma. *Szabó* Károly, a Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. igazgatója most töltötte be a vállalatnál teljesített szolgálatának negyvenedik évét. *Szabó* Károly a bányavállalatnál kezdte pályafutását, mint fiatal gyakornok és kiváló tudásával, szorgalmával, agilitásával egyik részesévé lett a bánya hatalmas fellendülésének. Az utóbbi években, mint az elnöki osztály vezetője, a tisztviselők közvetlen fölöttese: a legteljesebb mértékben kiérdemelte kartársai szeretetét és megbecsülését. A szép jubileum alkalmával *Chorin* Ferenc dr., a vállalat elnöke az igazgatóság és a tisztviselői kar élén meleg ünneplésben részesítette.

A Ganz és Társa-Danubius gép-, waggon- és hajógyár részvénytársaság és a Ganz-féle Villamossági Részvénytársaság igazgatóságai folyó hó 25-én ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a Ganz-féle Villamossági Részvénytársaság december 9-re és a Ganz-Danubius december 16-ára egybehívandó rendkívüli közgyűlésének javaslatot fognak tenni a két vállalat egybeolvasztására. Köztudomású, hogy a Ganz-féle Villamossági részvényeinek túlnyomó többsége a Ganz-Danubius tárcájában van s a két vállalat igazgatósága kevés kivétellel azonos személyekből áll, akik eddig is minden tekintetben a legszorosabb együttműködésben vezették a két társaságot. Az egyesülés ehhez képest inkább csak formális jelentőséggel bir és fő oka a kétszeres adóztatás elkerülése, amely a tárcarészvények osztalékának az utóbbi években történt adóztatás alá vonása folytán előállott. A villamosgyár természetszerűleg továbbra is teljes mértékben folytatni fogja eddigi tevékenységét, sőt remélhető, hogy az egységben való működés még további előnyökkel is fog járni. A fúzióval kapcsolatosan a Ganz-Danubius részvénytőkéjét 12,250.000 pengőre fogja felemelni, a Ganz-féle Villamossági Részvénytársaság részvényeiből máris rendelkezésére álló részvénymennyiséget meg fogja semmisíteni, a többi részvény pedig olyképpen fog kicseréltetni, hogy minden *3 Ganz-villamossági részvényért 2 darab az 1929. évre már osztalékjogosult Ganz-Danubius-részvény adatik cserébe*. A két vállalatnak a folyó évben eddig elért üzleti eredményei máris biztosítják azt, hogy a Ganz-Danubius által mult évben fizetett osztalék az egyesült vállalat felemelt egész alaptőkéjére is folyósítható lesz. Teljesség kedvéért megemlítjük, hogy a Ganz-Danubius ezen fúzióval kapcsolatban 2:1 arányú részvénycsere útján magába olvasztja az Első Magyar Varrógép- és Kerékpárgyár Részvénytársaságot is, amely már egy évtizedet meghaladó idő óta nem tart üzemet és ingatlana a Ganz-Danubius kőbányaiúti telepének alkotja kiegészítő részét.

A Magyar Általános Hitelbank igazgatósága minapi ülésében sajnálkozással vette tudomásul hosszú időn át volt elnökének, *Cziráky* Antal grófnak, azon bejelentését, hogy egészségi állapotára való tekintettel régi szándékát, mely szerint az elnökségtől visszalép, nem tarthatja tovább függőben és neki a bank érdekében sok éven át kifejtett tevékenységéért legmelegebb köszönetet szavazott. *Klein* Gyula bejelentette, hogy az elnökség újjáalakításának lehetővététele céljából alelnöki tisztségét az igazgatóság rendelkezésére bocsátja. Az igazgatóság e bejelentést *Klein* Gyula értékes tevékenységének elismerése mellett sajnálattal vette tudomásul és az ő javaslatára *Harkányi* János bárót az igazgatóság elnökévé, továbbá *Mailáth* József grófot és Ludwig von *Neurathot*, az Österreichische Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe vezérigazgatóját alelnökökké választotta. Az igazgatóság felkérte továbbá *Scitovszky* Tibor dr. vezérigazgatót, kinek megbízatása a legközelebbi közgyűlés alkalmával lejárna, hogy vezérigazgatói állását továbbra is tartsa meg, amely kívánságnak megfelelni Scitovszky késznek nyilatkozott. Végül elégtétellel vette tudomásul az igazgatóság, hogy *Kornfeld* Pál báróval oly értelmű megállapodás jött létre, amely szerint *Kornfeld* báró tevékenységét administrateur délégué-i minőségében fokozott mértékben fogja az intézet ügyeinek szentelni.

Az Első Magyar Részvényserfőzde közgyülése. Az *Első Magyar Részvényserfőzde* az 1928—29. üzleti évre vonatkozó közgyűlését november 30-án tartja meg. A vállalat igazgatósága részvényenként *5.20 pengő osztalék* kifizetését fogja javasolni.

Az OFA közgyülése. Az *Ofa Holzindustrie A.-G.* genfi cég folyó évi november hó 16-án tartotta ezidei rendes közgyűlését, amelyen elhatározta, hogy az 1,890.968.27 sv. fr. összeget kitevő tiszta haszonból részvényenkint 6 sv. fr. osztalékot fizet, amely a 3% sváji szelvényadó levonásával 5.82 fr. összegben f. hó 23-tól kezdődőleg a következő helyeken kerül kifizetésre: Budapesten a *Magyar Országos Központi Takarékpénztár Rt.* és *Magyar Általános Hitelbank* intézeteknél.

Alapítva 1904. „HUNNIA“ Alapítva 1904.
MAGYAR GÉPTÖMÍTŐANYAG GYÁR RT.
Saját gyártmányú géptömítőanyagok, tömítőelemezek, autófék és kuplungbetétek
— MŰSZAKI NAGYKERESKEDÉS —
TELEFON: AUT. 281—48. BUDAPEST, V, SZEMERE U. 2.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

Déli vasúttal szemben, Buda legszebb helyén, Enyedi, Alkotás és Greguss uccák sarkán, villamos megállónál és a 3-as autobusz végállomásánál, 3 uccára néző sarokbérházban, kelet-déli fekvésű
2 és 3 szobás HALLOS ÉS GARSZONLAKÁSOK
a legszebb kivitelben, műhelyek, raktárak és üzletek központi fűtéssel, állandó melegviz szolgáltatással novemberre kiadók. Bővebbet: Ambrus és Hajnaly építészmérnökök irodájában és a helyszinen.
BUDAPEST, V., MÁRIA VALÉRIA UCCA 19. — TELEFÓN: AUT. 825—39.

SCHUSZLIK AGOSTON
FESTŐ ÉS MÁZOLÓ M.
BUDAPEST
Telefon: Aut. 505-33.
Lakás: II, Kapás u. 36.
Műhely: II, Tölgyfa u. 8.

JAKAB GYULA
MŰASZTALOS
Modernül felszerelt gépüzem. Az orsz. iparművészeti kiállításon a m. kir. állami nagydijjal kitüntetve.
Budapest, VII, Hungária körut 204. sz.
Telefon: József 373-81

LEMMER FERENC
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMÍVES- ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u. 14.

WEIDLINGER TIBOR
OKL. MÉRNÖK, ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST,
VII, RÁKÓCZI ÚT 36.
Tel.: J. 318-07.
Tel.: J. 318-07.

GRÜNVALD BÉLA
SZOBAFESTŐ- ÉS MÁZOLÓMESTER
VII, LÖVÖLDE TÉR 2 TELEFÓN: J. 308-78

FISCHER HENRIK
épületfakereskedő
Telefon: J. 023—09.
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8169.

FUCHS G.
Első Magyar Tizedes- és Százados-Hidmérleggyár R.-T.
BUDAPEST
Gyár és Iroda: VI., Váci-út 43. Telefon: L. 915—23.
Városi raktár: VII., Károly király-út 1 Telefon: József 429—90.

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehérített lenszövetek, ponyvák.
KOMÁROM
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

Dr. HELVEY TIVADAR
VEGYÉSZETI GYÁRA, BUDAPEST
Asphaltozás. Tetőfedés. Szigetelés
TELEFON: AUTOMATA 272—75. SZÁM
Iroda: VI, Eötvös ucca 21. ● Gyár: IX, Soroksári-út 106.

MAGYAR ELEKTROMŰVEK
SZENTIRMAY BÉLA
BUDAPEST, VIII., BAROSS UCCA 86.
TELEFON: JÓZSEF 422—87.
Villamos főző-, fűtőkészülékek, porszívó-, padlófényesítő- és kézszárítógépek gyára

Thiergärtner és Stöhr rt.
egészségügyi és fűtőberendezések gyártása és felszerelése
Budapest, I. ker., Budafoki-út 9-11.
Telefon: József 363-51. ● Telefon: József 363—51.

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

Göz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

KOZÁK ANTAL KARDMŰVES ÉS LAKATOSMESTER
Budapest VIII, Üllői-út 58. Futó u. sarok (Villamos-megálló)

JÓNÁS FERENC
építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Kolumbus u. 27
Telefon: J. 339—61.

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
TELEFON: Automata 219—69. szám
alegjutányosabb áron szállítunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpaka, valamint alpaka-ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
12 havi részletre
Árjegyzéket díjmentesen küldünk
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Széchenyi u. 5.
Pontos címre kérjük ügyelni.

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929. évi november hó 25-én tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) Nagyobb és kisebb építkezésekre.

1. Mergl Ferenc VI., Szent László út 26972/4. hrsz. IV. em. bérház, terv. Mergl Ferenc VI., Ambrus u. 5.

2. Kun Imréné és Ottó Istvánné I., Csurgói út 2965. hrsz. magas földszintes lakóház, terv. Schlosser Ferenc és Gyula, Pesterzsébet, Kossuth Lajos u. 91.

B) Családi házakra.

1. Grellmann Sándor II., Ákos u. 12333/3. hrsz., terv. Wágner Márton IX., Rákos utca 11.

2. Sonnenschein Fülöp X., Noszlopy u. 8314/1. hrsz., terv. Krajcsics János VIII., Alföldi u. 18.

3. Kohári József VII., Alsórákosi rétek 31260/241. hrsz., terv. Tolnay Elemér, Rákospalota, Körvasútsor 16.

4. Zsidó János és Szedlacsek István Tatai út 26670/2. hrsz., terv. Pfandler Mihály VI., Üteg u. 38.

5. Kocsis Istvánné VII., Gervay u. 31006. hrsz., terv. Kocsis István VII., Káldy út 7.

6. Nagy István III., Szépvölgy u. 100., terv. Szuhanek Ferenc III., Szőlőkert u. 30.

7. Özv. Petro Pálné VII., Szatmár u. 30/60. hrsz., terv. Kocsis István VII., Káldi út 7.

C) Toldalék építkezésekre.

1. Liszka Károly II., Füge u. 5., terv. Markhold Imre II., Gyorskocsi u. 40.

2. Havas Sándor I., Fürj u. 7946. hrsz., terv. Havas Sándor I., Sashegy dülő 2676. hrsz.

3. Maier Ottó I., Szarvas u. 10770. hrsz., terv. Dávid János és fia VIII., Kender u. 40.

4. Kiss László X., Óhegy u. 8010. hrsz., terv. Prusche József X., Kelemen u. 26.

5. Stracska József III., Táborhegy 16700. hrsz., terv. Kiss Sándor III., Föld u. 30.

D) Felvonóra kapott engedélyt:

1. Budapest, I., Bicskei út 4., 6., 8. házszövetkezet a Bicskei út 4. és 6. számú bérházban.

Beérkezett újabb építési kérelmek:

1. Lóránd Nándor V., Mérleg u. 12. u. o. emeletráépítés.

2. Soós András VII., Hajtsár út 145. u. o. kazán- és gépház.

3. Kürfis József X., Juhász u. 32. u. o. családiház.

4. Holló Gyula VII., Lőcsei u. 8., VII., Alsórákosi rétek, családi ház.

5. Blazsei Miklós VI., Mór u. 15, u. o. toldalék.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa a köztisztasági hivatal részére szükséges 3000 (háromezer) darab uccai papír- és hulladékgyüjtő-kosár szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást fog tartani.

Az uccai papír- és hulladékgyüjtő-kosár mintája a köztisztasági hivatal igazgatóságánál (VIII., Kun ucca 8) megtekinthető. Ez a minta a Weiss Manfréd Acél- és Fémművek Rt. cégé és törvényes mintavédelem alatt áll. A székesfőváros a közte és a cég között létrejött megállapodás alapján ennek a mintának megfelelő kosarakat darabonként 1.20 P gyártási engedélydíj fizetése ellenében bárkivel gyárthatja. Az engedélydíjat a székesfőváros viseli, az ajánlattevőnek tehát ezzel a díjjal számítani nem kell.

A tanács felhívja azokat, akik erre a szállításra vállalkozni akarnak, hogy írásbeli ajánlataikat **1929 december 10-én d. e. 11 óráig** a székesfővárosi köztisztasági hivatal igazgatóságánál (VIII., Kun ucca 8) nyujtsák be.

Az ajánlatokat az ugyanakkor és ugyanott tartandó versenytárgyalás során fogják felbontani. A versenytárgyaláson az ajánlattevők vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek. Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be.

Bánatpénzül a versenytárgyalási hirdetmény számára való hivatkozással az ajánlati végösszeg 2 (kettő) százalékát kell a versenytárgyalást megelőző nap déli 12 órjáig a székesfőváros központi pénztáránál (Központi Városháza I. em.) letenni és a letéti nyugtát az ajánlathoz kell csatolni.

Csak szabályszerűen kiállított és a feltételeknek megfelelő ajánlatok vehetők figyelembe, elkésve érkező vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A székesfőváros fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Az ajánlati és szállítási feltételek és az ajánlati űrlapok a köztisztasági hivatalnál naponként d. e. 10—12 óra között díjtalanul kaphatók.

Budapest, 1929 november 21.

A székesfőváros tanácsa.

Kövezés, út-, csatornaépítés, beton- és lapburkolás
Tervezés, díjtalan költségvetés!
GRAVIESER ALBIN építési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 1[illegible]—46. sz

Standard aszfaltok
Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor ucca 6. sz.
TELEFÓN: AUT. 833—40, 832—77.

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár — Vasöntőde
Telefon: L. 905-74, 905-75. Budapest, V, Váczi út 48. Alap. 1867.

ROHRMANN JÁNOS
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI GYÁR
BUDAPEST, VII., SAJÓ-U. 5/a.
Gyárt: precíziós fogaskerekeket, fogasrudakat, esztergamunkát és tömegcikket. Alapíttatott 1904.

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI
Wesselényi u. 30

LIKTOR FERENC
SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 79. TEL.: JÓZSEF 349-83.

Textilipari Feldolgozó és Értékesítő Szövetkezet
Budapest, VIII., József-körút 49. szám
Telefon: József 439—91. sz.

ÁRVAY R. LÁSZLÓ
Pala- és cserépfedő- mester — Jókarbantartási vállalat. Elvállal pala-, cserép- és kátrányletők új fedését, javítását
Budapest, VII., Peterdy ucca 30. Telefon: József 351—06

Sternberg és Kálmán
Tüzifecskendők, tűzoltószerek, egyéni felszerelések és kútszivattyúgyára
Budapest, József-körút 35
Telefon: József 301-80

NOVÁK ISTVÁN kőművesmester, építési vállalkozó
X., Maglódi út felőli Kada ucca 22.
Telefon: József 372-48.

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 964—14. SZÁM

KOVÁCS A. ÖDÖN GÉPÉSZ MÉRNÖK
Budapest, VIII., Bezerédy ucca 8
Telefon: 382 — 93, 408 — 78.
Központi fűtés-, vízvezeték-, csatornafelszerelési vállalata

HANVAY VIKTOR
villany- és rádiócikkek
Budapest, VI, Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—69

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

HALTRICH FRIGYES karosszériaüzem
Budapest, VI., Csángó ucca 22. sz.
(Lehel ucca sarok) Ezelőtt VI., Stefánia út 3.
Telefon: L 903-81.

Szmatana József
műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Wekerle Sándor-u. 13
TELEFON: 219—52

Tervez, épít, átalakít, tataroz
költségvetés és rajz díjtalan
HORVÁTH ISTVÁN ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
III., Vörösvári út 71 Kedvező fizetési feltételek

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

PINKAY KÁROLY
ÉPÍTÉSZ, ÉPÍTŐVÁLLALKOZÓ
TELEFON: Automata 864-61.
BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL UCCA 20.

RIEDER OTTÓ villamosberendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapíttatott: 1895.
A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

WEISZ MIHÁLY
mérnök, építési vállalkozó, csatorna- és mélyépítő
Balaton ucca 2. Telefon: 257-66

MAKOVSKY FERENC
Budapest, VII. Abonyi-u. 4.
Fülöp Szász-Coburg Gothai herceg Ő királyi Fensége uradalmi építésze
TELEFON: J. 381-17

LEFÉBER ÉS TÁRSA
Kut-, vízműépítés és mélyfurási vállalat
Mélyfurások, kutatófurások, aknaépítés, alapozások, víztelenítések, szivattyútelepek, berendezése
Budapest VI. Bulcsu ucca 5. Telefon: Lipót 981-01 szám

ILKOVITS J.
Központi fűtések és vízvezetéki berendezések vállalata
BUDAPEST, VI, ANDRÁSSY ÚT 92
Telefon: Aut. 12—07. sz.

MÉRLEGGYÁR
OELSCHLÄGER MIHÁLY ÉS TÁRSA UTÓDA
CÉGTULAJDONOS: VÉRTES R. REZSŐ OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK
Gyár és iroda: VI., VÁCZI ÚT 69. TELEFON LIPÓT 918—08

Seenger Béla Telefon: A. 521—28
Márvány- és Kőipari R.-T.
Budapest, II., Kisrókus ucca 21. sz.

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budaíoki-út 73. sz.
Telefon: Lágymányos 6—07.

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Reitter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

Az 1924. évi XVIII. t.-c. alapján szervezett
IPAROSOK ORSZÁGOS KÖZPONTI SZÖVETKEZETE
Postatakarékpénztári szla: 10517 — Postatakarékpénztári csekkszámla: Kisipari hitelakció: 44500 — Girószámla: Magyar Nemzeti Bank — Táviratcím: IPKÖZPONT

TELEFONSZÁMOK:
Központi osztályok:
V., Nádor ucca 22. Aut. 253-33, Aut. 253-37, Aut. 151-35, Aut. 212-14. Igazgatóság. Titkárság. Pénzügyi osztály. Ellenőrzés. Könyvelés.
Bürosztály: L. 996-62. Nádor ucca 21.
Építőipari osztály: L. 912-32. Nádor ucca 18.
Faipari osztály: L. 996-61. Nádor ucca 21.
Kisipari hitelakció: Aut. 253-33. Nádor ucca 22.
Kereskedelmi osztály: L. 996-61. Nádor ucca 21.
Textil közszállítási osztály: L. 902-32. Nádor ucca 18.

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép- és szállítóeszközgyár
Budapest, X, Kápolna-tér 27-29. Telefon: J. 395-80.

DIPL. ING. ARCHITEKT — BAUMEISTER
KOSÁLY ÖDÖN
OKL. ÉPÍTÉSZMÉRNÖK, ÉPÍTŐMESTER
TELEFON: AUT. 570-41.
BUDAPEST, II, KELETI KÁROLY-U. 15/b.

Események

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

Ripka főpolgármester gyengélkedik. *Ripka* Ferenc főpolgármester a mult hét elején meghült, de ennek ellenére is bejárt hivatalába. A hét végével hülése erősödött s arra kényszerítette a főpolgármestert, hogy ágyban maradjon. A főpolgármester enyhe lefolyású influenzát kapott, de lázas állapota miatt legalább egy hétig pihennie kell. A főpolgármestert hétfőn újabb orvosi vizsgálat alá vették és ennek eredményekép a tegnapi napon egyik budai szanatóriumba vonult vissza. A múló természetű gyengélkedés minden valószínűség szerint rövidlejáratú lesz és remélhető, hogy a főpolgármester teljes gyógyulása már a legközelebbi napokban bekövetkezik.

Wolff Károly kitüntetése. *Wolff* Károly dr., országgyűlési képviselőt, a keresztény községi párt vezérét a pápa a Szent Sír katonai lovagrend csillagkeresztjével tüntette ki, a katolikus hitélet mélyítése körül szerzett érdemeiért. A magas egyházi kitüntetést vasárnap délelőtt adta át *Wolff* Károlynak a budai kapucinus templomban *Hász* István tábori püspök.

A gyermeknyaraltatási akció vezetőjének ünneplése. Jelentette a *Fővárosi Hirlap*, hogy *Petik* Kálmán iskolaigazgatót, a székesfővárosi gyermeknyaraltatási akció vezetőjét a kormányzó érdemei elismeréséül m. kir. kormánytanácsossá nevezte ki, Bulgária pedig a magyar-bolgár cseregyermekakció körül tanusított eredményes fáradozásai jutalmául érdemrenddel tüntette ki. E kettős alkalomból az agilis iskolaigazgatót a *Székesfőváros Gyermeknyaraltatási Akciójának* intézősége, a cukoruccai elemi és fiú iparostanonciskola tanítótestülete szombaton délelőtt *meleg ünneplésben részesítette* a cukorucczai iskola tornatermében, ahol megjelent a tanács képviseletében *Purébl* Győző, a közoktatási ügyosztály vezetője és az ünnepeltet meleg szavakkal üdvözölte.

A szellemi szükségmunka. Az *Egységes Községi Polgári Párt* eredményes állásfoglalására a *főváros ez évben is megismétli a szellemi szükségmunka akciót a munkanélküli intellektuellek segítésére.* Az akció január első napjaiban kezdődik el s mintegy 600 embernek biztosít sovány kenyeret néhány hónapon át. A szellemi szükségmunkások egy részét a különböző fővárosi ügyosztályokban és hivatalokban fogják foglalkoztatni s az elnöki ügyosztály már fel is hívta a hivatalvezetőket, jelentsék be mielőbb, hány embert tudnak foglalkoztatni, a nagyobbik rész pedig, úgy mint az előző években, statisztikai felvételezést végez *Illyefalvy* I. Lajos statisztikai igazgató programja szerint. Értesülésünk szerint az orvosok, ügyvédek, mérnökök, kereskedők és iparosok szociális statisztikáját fogják összeállítani.

Nem lesz újabb rendkivüli közgyűlés a fővárosi törvényjavaslat ügyében

Mint ismeretes, a baloldali pártok rendkívüli közgyűlés összehívását kérték a főpolgármestertől, hogy a törvényhatóság *ismét* megvitathassa a fővárosi reform törvényjavaslatát. A baloldal biztosra is vette, hogy ez az akció sikerülni fog, holott ebben az esetben előrelátható volt, hogy már *ügyrendi okokból sem teljesíthető ez a kívánság.*

A főpolgármesternek ugyan joga van *megokolás nélkül is visszautasítani a rendkívüli közgyülésre vonatkozó kérést*, ám *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester *nem élt ezzel a jogával*, hanem hétfőn délután levelet intézett *Peyer* Károlyhoz. Ebben a levélben a főpolgármester

részletesen megokolja,

miért nem járult hozzá a rendkívüli közgyűlés összehívásához.

Először is ugyanebben az ügyben,

e fővárosi törvényjavaslat ügyében már volt egy rendkivüli közgyülés

október 23-án. A törvényhatóságnak tehát módjában volt állást foglalni. Másodszor az ügyrend szerint *ugyanabban a tárgyban három hónapon belül nem lehet ismételten rendkívüli közgyülést összehívni.*

A fővárosi rovatvezetők akciója a sajtó nyilvánossága érdekében. A *Fővárosi Tudósítók Szindikátusa* a következő levelet intézte a Magyarországi Ujságírók Egyesülete vezetőségéhez: A főváros közigazgatásáról szóló törvényjavaslat, amelyet most tárgyal a képviselőház, több rendelkezésében veszélyezteti a sajtószabadságot és a magyar ujságírótársadalom érdekeit. A *Budapesti Napilapok Fővárosi Rovatvezetőinek Szindikátusa* november 23-án tartott ülésében foglalkozott ezzel a törvényjavaslattal és a következő határozatot hozta:

A főváros közigazgatásáról szóló törvényjavaslat 33. §-ának második bekezdése szerint „az állandó szakbizottságok zárt ülésben tanácskoznak és határoznak"; a 46. § 3-ik bekezdése szerint „a törvényhatósági intézőtanács zárt ülésben tárgyal és határoz." Ez a két rendelkezés teljesen megszünteti a fővárosi bizottságok eddigi nyilvánosságát és a jövőben az új törvény szerint csupán a törvényhatóság közgyülése lenne nyilvános. A sajtó nyilvánossága mindig alkotmánybiztosíték volt, hivatásuk gyakorlása mindig jótékonyan befolyásolta a nyilvános ellenőrzés révén az adminisztráció menetét. Éppen ezért arra kérjük a *Magyarországi Ujságírók Egyesülete* tek. vezetőségét, hogy ebben a kérdésben sürgősen indítsa meg a legerélyesebb akciót a bizottsági ülések nyilvánosságának biztosítása érdekében. Amidőn e határozatunkat tisztelettel közöljük, kérjük a tek. vezetőséget, tegye magáévá álláspontunkat és annak igyekezzék érvényt szerezni. — *Márkus* Miksa, egyesületi elnök a *Fővárosi Tudósítók Szindikátusának* a kérését *magáévá tette* és a határozat tárgyalása céljából összehívta az elnöki tanács ülését.

Halálozás. Lipovnoki *Lipovniczky* Kálmánné, született *Hulényi* Anna elhunyt. Szombaton délután temették el őszinte részvéttől kísérve a Kerepesi út melletti temetőben. Az elhunytban *Lipovniczky* Mária, a *polgármesteri* hivatal tisztviselőnője édesanyját gyászolja.

Sikerültek a víztisztító próbák. Sok panasz volt az utóbbi időben a pesti víz zavarossága miatt. Ez késztette a tanácsot arra, hogy külföldön tanulmányoztassa a modern vízgyüjtőberendezéseket. *Borvendég* Ferenc tanácsnok és *Paulovics* Viktor, a vízművek vezérigazgatója, mint megírtuk, a nyáron bejárták Európa nagyvárosait és hoztak is magukkal különféle próbaszűrőkészülékeket, melyeket a megyeri telepen szereltek fel. A próbák az eddigi eredmények szerint *eredménnyel jártak* és a műszaki számítások után fogják megállapítani, hogy a sok eljárási mód közül melyik lesz a legalkalmasabb. A szűrő-készülékekkel azonban, a szakemberek felfogása szerint, nem lehet orvosolni a nagyobbik bajt, a mangán- és vastartalom eltüntetését és a zavarodást főleg előidéző gombaféléket, amelyek a esőhálózatban képződnek. A vastalanításhoz pedig milliós kiadásokkal járó eljárásokra volna szükség.

Földeket árverez a főváros. A kőbányai Kúttó-dülőben és Pestszentlőrinc község határában levő földbirtokait a főváros árverés útján bérbeadja. A Kúttó-dülőben 101 magyar hold és 800 négyzetöl, Szentlőrinc határában 115 magyar hold és 1018 négyzetöl terület bérletéről van szó, amit tizenkétesztendei időtartamra enged át haszonbér ellenében a főváros konyhakertészeti vagy mezőgazdasági használatra. A nyilvános szóbeli árverés december 4-én délelőtt 10 órakor lesz a központi városháza tanácstermében. A reflektánsoknak megfelelő, 1500—4000 pengő bánatpénzt kell előre deponálniok. Érdekes kikötése az árverési feltételeknek az, hogy a főváros a bérlet tartama alatt, *felmondás nélkül bármikor felbonthatja a szerződést*, ha a szóban forgó területekre a főváros közönségének közérdekből, kulturális, ipari vagy kereskedelmi célra szüksége lenne.

Elhunyt számtanácsos. *Darvas* Emil számvevőségi számtanácsos, a központi számvevőség VI. osztályának h. vezetője 44 éves korában váratlanul elhunyt. Pénteken délután helyezték örök pihenőre a Farkasréti temetőben.

A fővárosi altisztek közgyűlése. A *Fővárosi Altisztek Közművelődési és Nyugdíjpótló Egyesülete* december 3-án, kedden este 7 órakor az egyesület VII., Rákóczi út 63. szám alatti helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, amikor alapszabálymódosítással és a tagsági díjaknak hivatalból való levonatásával foglalkoznak.

Legmodernebb gyógyintézet sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatórium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P.
Idegbetegek üdülő gyógyhelye, vízgyógyintézet, nap-és légfürdő

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK
Központi fütés-, vízvezeték- és csatornázási vállalat
Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

ÜVEGFESTÉSZETI ÉS ÜVEGMOZAIK MÜTEREM
PALKA JÓZSEF
Magyarország ezüstkoszorús üvegfestőmestere
Budapest, VIII., Baross-u. 59. Tel. J. 302-28. Alapittatott 1894

MAUTNER JENŐ műasztalos Budapest, Alpár-u. 10. Telefon: J. 414-79.

Kisvasutak • Emelődaruk
Sodronykötélpályák
Modern szállítóberendezések
*
Roessemann és Kühnemann - Epp és Fekete
Egyesült Gépgyárak R. T.
Budapest, III., Római fürdő
Városi eladási iroda: VI., Berlini tér 2. sz.
*
Harmatta-féle vashordók, tartányok, csövek és oxigén

Csak BRÁZAY pipereszappant használjon!

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa a köztisztasági hivatal részére szükséges 7000 (hétezer) métermázsa 1929. évi termésű zab szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást fog tartani.

A tanács felhívja azokat, akik erre a szállításra vállalkozni akarnak, hogy írásbeli ajánlataikat 1929 december 10-én d. e. 11 óráig a székesfővárosi köztisztasági hivatal igazgatóságánál (VIII., Kun ucca 8) nyujtsák be.

Az ajánlatokat az ugyanakkor és ugyanott tartandó versenytárgyalás során fogják felbontani. A versenytárgyaláson az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be.

Bánatpénzül a versenytárgyalási hirdetés számára való hivatkozással a székesfőváros központi pénztáránál az ajánlati összeg 2 (kettő) százalékát kell a versenytárgyalást megelőző napon déli 12 óráig letenni és az erről szóló nyugtát az ajánlathoz kell csatolni.

Csakis hazai áruval lehet pályázni.

Csak szabályszerűen kiállított, aláírt, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett ajánlatok vehetők figyelembe, elkésve érkező vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A székesfőváros fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Az ajánlati és szállítási feltételek, valamint az ajánlati űrlapok a köztisztasági hivatalnál naponkint d. e. 10—12 óra között díjtalanul kaphatók.

Budapest, 1929 november 18.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil.
Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat.
Réval Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök-u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

DANUBIA
MŰSZAKI VÁLLALAT
IX., Csont ucca 3. Telefon: J. 340-82 J. 322-79

Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac valamint makadamutaknak **átitató eljárásu és felületi kezelése. — Utak permentesitése** egyidejü konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen kompozicióval

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT-, CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

GOMBOS ANDRÁS MŰASZTALOS M.
BUDAPEST, VII, BESNYŐI UCCA 5. SZ.

REICHENBERGER RÓBERT
RÉZMŰÁRÚ ÜZEM
Gyárt: vörösrézből, valamint más fémekből edényeket és készülékeket.
ALAPÍTTATOTT: 1888. TELEFON: JÓZSEF 366-14.
Arany- és ezüstérmekkel többszörösen kitüntetve!
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SAJÓ UCCA 6. SZÁM.

DÁVID ÉS DEUTSCH
KÖZPONTI FŰTÉS, SZELLŐZTETÉS, VIZVEZETÉK, CSATORNÁZÁS, ÉPÜLET- ÉS BÁDOGOSMUNKÁK MŰSZAKI VÁLLALATA
BUDAPEST, VII, RÓZSA UCCA 41. TELEFON: J. 430-81

KAUTNIK JÓZSEF *SZOBRÁSZ-MESTER*
ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

SÁGHY GYULA ácsmester
Budapest, V, Hold u. 9. II. 18. Tel. Aut. 157-36

Telefon: J. 448—98.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. fölem. 8.
Anyagtelep: VI. Mohács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vízépitési munkálatokat

TELEFON: J. 370-70 **MAGYAR ÉPITŐ RÉSZVÉNYTÁRSULAT** TELEFON: J. 370-70
BUDAPEST, X, KERÉKPÁR UCCA 2. SZ.
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakodások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezetékek
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

TÓTH LAJOS Telefon: Lágymányos 11—36
pala- és cserépfedőmester. Eternitcserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása.
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

Laczkó István BUDAPEST, IX.,
bádogos és szerelő LILIOM UCCA 28.
Telefon: József 399-48

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII, Károly körút 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

Használja munkáinál a világhirü **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **Gipszet Árusító R. T.** Budapest
V, Erzsébet-tér 15. —Tel Aut. 805-25 — Sürgönycím: GIPSZ Budapest

FISCHER MÁRKUSZ
ÉPÜLET- ÉS BUTORASZTALOS
ÜZEM ÉS IRODA: BUDAPEST, X., LIGET UCCA 20

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: Lágymányos 19—30. Telefon: Lágymányos 19—30.

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készítése és javítása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

Kún Sándor
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
Budapest, IV, Ferenc József rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

MORVAI GYULA TETŐFEDŐMESTER
PESTUJHELY, MOLNÁR VICTOR UCCA 33. SZ.
Elvállal minden e szakmába vágó tetőfedő munkákat

VARGA JÁNOS
KŐMŰVESMESTER
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST
X., GERGELY UCCA 53. SZ.

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-69.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Terés 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

(Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel kitüntetve.
FICZEK KÁROLY szobor-, mű- és ércöntőde
Budapest, VII. ker., Hungária-körút 201. sz. (Saját ház.)
Egressy-út sarok.) — Ezelőtt: VII., Tábornok ucca 12. szám.
Öntetnek: Szobrok, dombormüvek, életképek, placettek stb. homok és cera-perduta mód szerint.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52

Évi teljesitő képesség:	12,000 vagón cement
	5,000 „ mész
	80.000,000 darab tégla
	8.000,000 „ cserép

Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu.

SZOBI KŐBÁNYA RÉSZVÉNY-TÁRS. BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 16. TELEFON: 234—60

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérnöki tervek díjmentes.

Kitünő vezetés és mérsékelt árak mellett.
Épit, javit, alakit szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszivással.

Budapest Székesfőváros
Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

UNREIN KÁROLY csatorna- és emésztőgödör tisztitási vállalat
Budapest, X., Szentmihályi-út 13. szám
Telefon: József 458—76

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépitő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. Városház ucca 6

SCHÖNTHEIL RICHÁRD okl. épitész és épitőmester
Budapest, I., Villányi-út 10
Telefonszám: Lágymányos 19—36

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 december 4. — 49. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 24 pengő
Félévre . . . . . 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Rendkívüli közgyűlés,

rendkívüli eszközök, amelyeknek során a fáma és a pletyka közreműködésével már egészen fantasztikus és meglepő dolgokat emlegetnek. Az ijedt ember jellemző tulajdonságával falra festik a rémet, amelytől ők maguk félnek legjobban: *a közgyűlés felosztalásának rémét.* Nem megyünk el addig, hogy ennek a riadt mesének a cáfolgatásába bocsátkozzunk, éppen elegendő, ha rendkívüli közgyűlésről beszélünk, amelyet magát is ijedt emberek olyan utolsó remediumának tartunk, mint például a harangok félreverését.

Hát miért verik vajjon félre a harangokat? Mert, hogy a célok rejtettek, az bizonyos. Ugyan ki az, aki komolyan, álarc nélkül azt mondja, hogy a főpolgármester törvénysértést követett el, amikor a rendkívüli közgyűlést nem hívta össze. Már tudniillik a *főpolgármesteri* rendkívüli közgyűlést, mert a *polgármesteri* rendkívüli közgyűlést összehívták. *Ez* jelenti a harangok félreverését. A *polgármester* összehívási kötelezettsége ugyanis — amint azt *Kozma* Jenő a *Fővárosi Hirlap* mai számában kifejti — csak akkor volna megállapítható, ha a *főpolgármester* részéről eklatáns törvénysértés történt volna. Ilyen pedig a legtávolabbról sem történt. A főpolgármesternek azt a tényét, hogy nem hívta össze a rendkívüli közgyűlést, a legszélsőbb rabulisztikával sem lehet törvénysértésnek minősíteni, amikor *a főpolgármesternek törvényben biztosított diszkrecionális joga a közgyűlés összehívása, vagy össze nem hívása.* Hogy eddig nem volt rá precedens, hogy a főpolgármester megtagadta volna a rendkívüli közgyűlés összehívását? Nem érdekelhet bennünket, mert milyen diszkrecionális jog volna az, amelynek értelmében a főpolgármesternek *kötelessége lenne* „tetszése szerint" összehívni és *csak* összehívni a közgyűlést?

Ezek után úgy fest a csütörtöki helyzet, hogy a főpolgármester *nem sértette meg* a törvényt, ellenben — amint *Kozma* Jenő is megállapítja — a polgármester *rosszul magyarázta* a törvényt. Ezzel a megállapítással nem akarjuk kiélesíteni a helyzetet, de viszont az ékesen beszélő tények előtt szemet sem hunyhatunk. Amikor azonban a rendkívüli mozgalmak rejtett rugóit keressük, bennünket csak az a megállapítás érdekel, hogy *a főpolgármester nem sértette meg a törvényt, sőt még politikai hibát sem követett el.* Nem vétett a méltányosság ellen sem, hiszen a fővárosi törvény dolgában csak az imént hozott a közgyűlés egyhangú határozatot, a jelen pillanatban pedig egy másik fórum, a képviselőház közigazgatási bizottsága tárgyalja, hogy végül a képviselőház plénuma elé kerüljön. Bőven van tehát alkalom a fővárosi törvényről beszélni, sőt, ha jól esik, még a felsőházban is lehet ostromot indítani ellene.

Méltánytalanság és törvénysértés tehát nem történt. Ha szentimentálisak lennénk, azt mondanánk, hogy: *hajsza folyik tehát a főpolgármester ellen.* Nem élünk olyan időket azonban, amikor a felelős tényezők egy rendkívüli közgyűléstől megijednének és amikor az ellenzékieskedő handabandának a jog és a törvény alapján álló és dolgozó, közbecsülésben álló funkcionáriusokat dobnának oda áldozatul. A mai kormányzati erkölcsöket azonban odaát is ismerik, ők maguk sem bíznak tehát ennek a vad, céltalan és rosszindulatú hallalinak a sikerében.

A nagy felvonulásnak, a botrányok provokálásának tehát nem lehet más oka, más rugója és más célja, mint a bukás, a felsülés palástolása. Már szégyenlik, hogy felvonultak síppal, dobbal, nádihegedűvel a reakciósnak kikiáltott törvényjavaslat ellen, amely mindenkinek tetszik, amelynek egész Budapest tapsol. A „reakciós" javaslat a legmodernebb, tökéletesen demokratikus törvényalkotásnak bizonyult s *ma már nem lehet a javaslat ellen más eszközökkel izgatni, csak botránnyal, rendkívüli közgyűléssel és álokokkal, amelyekkel személyi hajszákat igyekszenek inaugurálni.* A javaslat ellen elfogytak az argumentumok, a tárgyi harc eszközeiben való szegénységet nem lehet mással pótolni, mint indulatok kitörésével, ha kell, botránnyal.

És ebből már világosan látható az is, hogy mi történik majd csütörtökön? Lényegében semmi. A panaszindítványról szóló szavazásnál mindenesetre látni fogjuk, kiket vezet objektív meggondolás, kiket a város jól felfogott érdeke, de látni fogjuk azt is, hogy kiket fűt a bukott ügy fölött való elkeseredés dühe. Ezentúl aligha történhetik valami. Lehet azonban majd kiabálni, lehet akár világraszóló botrányt is rendezni. Aki a felelősséget is vállalni fogja, az meg is cselekedheti, rendezhet botrányt, amilyet jólesik. A felelősséget azonban vállalni kell, a konzekvenciákat viselni illik. Nem arra gondolunk, aminek rémhírével csak a saját éjszakai nyugodalmukat rontják meg: nem a törvényhatósági bizottság feloszlatásáért kell a felelősséget vállalniok. Vállalniok kell azonban azért a hangulatért, amelyet a fővárosi törvény dolgában hivatott fórumban: a parlamentben válthat ki a közgyűlés esetleges méltatlan viselkedése. Vagy elfelejtették-e már az urak, hogy ők éppen úgy, mint mi — még nem is olyan régen — milyen keservesen panaszkodtak a parlament főváros-ellenes hangulata miatt? Ha ezt a főváros-ellenes hangulatot most oktalanul és bűnösen felszítják, akkor nézzék meg majd azt az autonómiát, amelynek most egyedüli védőiként szeretnének szerepelni.

Nem sértette meg a törvényt a főpolgármester, nem volt tehát ok a rendkívüli közgyűlés összehívására

Kozma Jenő dr. elmondja, hogy mi történt a fővárosi törvény bizottsági tárgyalásán a kegyúri bizottságról szóló szakasz körül

Az országos politika a városházára terelődött át. Ma minden érdeklődés a fővárosi autonómiával kapcsolatos kérdések alakulása felé irányul. Nemcsak a várospolitikusokat, hanem a törvényhozás tagjait is főleg az izgatja, miként alakul a fővárosi reform sorsa, mi történik a december végén lejáró mandátumokkal, milyen határozatot hoz a törvényhatósági bizottság csütörtöki közgyűlése, lesznek-e és ha igen, mik lesznek e határozatnak a konzekvenciái, milyen módosítások lesznek elérhetők a fővárosi reform plenáris vitájában és általában hogyan alakul a főváros autonómiájának élete a jövő esztendőben.

Ezekről a kérdésekről beszélgettünk dr. *Kozma* Jenővel, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökével, akinek mindenekelőtt megemlítettük azokat a sajtóbeli támadásokat, amelyek őt a közigazgatási bizottság vitájával kapcsolatosan a kegyúri bizottság megválasztására vonatkozó indítványa miatt érték. *Kozma* Jenő ugyanis azzal a javaslattal szemben, hogy a főváros kegyúri bizottságának a tagjait, akik csak katolikusok lehetnek, a törvényhatósági bizottságnak a katolikus tagjai választják meg, — azt javasolta, hogy a törvényhatósági bizottság *összes keresztény* tagjai résztvehessenek a kegyúri bizottság tagjainak a megválasztásában. A zsidó vallású bizottsági tagoknak ebből az aktusból való kimaradásáról ma sokat beszélnek a baloldalon és azt önkényesen kommentálják.

Kozma Jenő dr.

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke erre a kérdésünkre a következő felvilágosítást adta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az én javaslatom

tágította azt a merev javaslatot, amely pápább a pápánál, hiszen a kánonjog is elismeri a protestáns ember közvetlen prezentálási jogát.

Én nem akartam azt, hogy ez a pápánál pápább javaslat érvényesüljön, hogy tudniillik csak a katolikus bizottsági tagok vehessenek részt a katolikus tagokból álló kegyúri bizottság összeállításában. Ezért tettem *egy liberálisabb* javaslatot és ennek a javaslatomnak a megtételénél az a szempont is vezetett, hogy

megitélésem szerint abban a pillanatban nem látszott biztosítottnak a Szapáry Lajos gróf által előterjesztett javaslatnak a többsége.

Szapáry Lajos gróf ugyanis azt indítványozta, hogy a kegyúri bizottság tagjait a törvényhatósági bizottság *összes* tagjai válasszák. Ennek a javaslatnak abban a szituációban *nem volt többsége.* Én tehát a *liberálisabb álláspontra helyezkedtem* és ennek megfelelően tettem azt a közbeneső propozíciót, hogy az *összes keresztény* bizottsági tagok választhassák a kegyúri bizottság tagjait. Ugylátszik, hogy két elvi álláspont ütközik össze. Az egyik pápább a pápánál, mert nem koncedálja a nem katolikusoknak prezentálási jogát, a másik viszont mindenkinek meg akarja adni. *A plénumban mindenesetre mód lesz arra, hogy az igazi többségi akarat kialakuljon.*

Szóbahoztuk a főváros törvényhatósági bizottságának *csütörtöki közgyűlését, amelynek tárgya a közigazgatási bírósághoz intézendő panasz.* *Kozma* Jenő erről a következőket mondja:

— A főpolgármester

nem követett el törvénysértést azzal, hogy nem hívta össze a rendkívüli közgyűlést, mert a törvény diszkrecionális jogot ad ebben a tekintetben a főpolgármesternek.

Tudom, hogy régebben olyan szokás alakult ki, hogy a főpolgármester minden egyes esetben teljesítette a rendkívüli közgyűlés összehívására vonatkozó kérelmet. *Ennek a gyakorlatnak a kialakulása nem gyengíti a főpolgármesternek törvényben biztosított diszkrecionális jogát,* vagyis azt a jogot, hogy *minden esetet külön bíráljon el.*

— A panaszra nézve az a véleményem, hogy az teljesen indokolatlan, mert

a garanciális törvény csak oly esetekre tartja fenn a panaszjogot, ha a főpolgármester a törvényt megsérti. Akinek diszkrecionális joga van, az törvénysértést nem követhet el.

Már pedig a panasz nem a meritumra vonatkoztatható, hanem tisztán csak arra, vajjon a tételes és életben levő törvény ténylegesen megsértetett-e vagy sem. *A főpolgármester nem sértette meg a törvényt, hanem csak diszkrecionális jogát gyakorolta és így a panasznak alapja nincsen.*

— Ebből következik, hogy

a polgármester rosszul értelmezte az 1907:LX. tc. 1. és 8. paragrafusait, amikor úgy döntött, hogy a közgyűlést összehívta — a panasz tárgyalására.

A *polgármester összehivási kötelezettsége csak akkor volna megállapítható, ha törvénysértés történt volna.* Minthogy pedig a diszkrecionális jog gyakorlása nem lehet törvénysértés,

nem forgott fenn semmiféle indok arra, hogy a polgármester a közgyűlést összehivja egy meg nem történt törvénysértés miatti panasz tárgyalására.

— Egyébként az a véleményem, hogy *a közgyűlésnek csak a panasz-indítványt van joga tárgyalni* és remélem, hogy kizárólag a törvényen alapuló tiszta elvi álláspont fog érvényesülni.

Szóbahoztuk azokat a híreket is, amelyek szerint a belügyminiszter radikális megoldást tervez, amennyiben *a törvényhatósági bizottság feloszlatásának tervével foglalkozik.* *Kozma* Jenő erre a kérdésre minden kétséget kizáróan, a következő határozott választ adta:

— Teljesen

kizárt dolognak tartom, hogy a belügyminiszter a közgyűlés feloszlatását tervezné.

Az új választás ki van tűzve ugyan december 14-ére és 15-ére, de szükségtelen ezt a választási aktust előkészíteni, mert addig vagy törvény lesz a mandátumhosszabbításból, vagy pedig a belügyminiszter rendeleti úton hatálytalanítja azt a végrehajtási utasításhoz fűzött rendeletet, amely a választás kötelező kitűzéséről intézkedik. Ezzel a belügyminiszter időt nyer december 31-ig, addig pedig törvény lesz a mandátumhosszabbító javaslatból.

Az új választásokig tehát, amit a fővárosi reformtörvény fog elrendelni, nem lesz változás a főváros adminisztrációs életében.

Ezeket mondotta *Kozma* Jenő az aktuális városházi kérdésekről. A legközelebbi esemény a főváros csütörtöki közgyűlése, amelyre a baloldalról viharokat jósolnak. Ezeknek *a viharoknak a megrendezése semmiképpen sem fogja erősíteni az autonómia védelmezésére szánt érveket, sem pedig népszerűsíteni az autonomiáért megindított harcot.* Reméljük, hogy végül a józan belátás győzni fog.

Visszautasították
az alaptalan szocialista támadásokat
az Egységes Községi Polgári Párt hétfői értekezletén

Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfőn este *Gaár* Vilmos elnöklésével pártértekezletet tartott, amelyen a párt bizottsági tagjai és póttagjai csaknem teljes számban jelen voltak. Ott voltak: *Gaár* Vilmos, *Csécsi Nagy* Miklós, *Nessi* Gyula, *Battenberg* Lajos, *Girardi* Tibor, *Wellisch* Andor, *Glück* Frigyes, *Holtzer* Nándor, *Dorner* Gyula, *Dinich* Vidor, *Deményi* Aladár, *bibiti Horváth* József, *Martin* János, *Orova* Zsigmond, *Lackenbacher* György, *Farkas* József, *Karafiáth* Jenő, *Andréka* Károly, *Csillery* Béla, *Popelka* Béla, *Bayer* Antal, *Lédermann* Mór, *Spett* Ferenc, *Vladár* Márton, *Bohn* József, *Scheuer* Róbert, *Kiss* Menyhért, *Becsey* Antal, *Rásó* Lajos, *Schmidt* Richárd, *Kollmann* Dezső, *Kozma* Jenő, *Bódy* Tivadar, *Usetty* Béla bizottsági tagok, továbbá *Bánó* Dezső, *Hubert* Vilmos, *Günther* Tivadar és még sokan mások. Az értekezleten napired előtt *Farkas* József szólalt fel s a párt szervezetével kapcsolatos kérdésekben kért felvilágosítást. Ezután *Gaár* Vilmos ismertette a csütörtöki rendkívüli közgyűlés összehívásának előzményeit. Rámutatott arra, hogy az 1872. évi XXXVI. tc. szerint a közgyűlés összehívásáról maga a közgyűlés intézkedik, mégpedig egyedül az ügyrend útján, amely kimondja, hogy a közgyűlés „összehívható", ha azt pl. 40 bizottsági tag kéri. A főpolgármesternek tehát *jogában áll a közgyűlést összehívni, vagy össze nem hívni,* s eljárása semmiképp sem volt a törvényhatósági bizottságra nézve sérelmes, így hát panasznak nincs is helye.

Bánó Dezső felszólalása után *Demény* Aladár felvilágosítást kér afelől, vajjon a polgármester által engedélyezett és a főpolgármester által visszavont közgyűlés összehívottnak volt-e már tekinthető, — mire *Gaár* Vilmos kimutatta, hogy *az ügyrend szerint külön meghívókat kellett volna kibocsátani, ami nem történt meg s így a közgyűlés nem volt még összehíva.*

Martin János és *Becsey* Antal a párt tüntetésszerű felvonulását kéri. *Rásó* Lajos a kérdés jogi oldalát vizsgálja s kimutatja, hogy a közgyűlésnek nincs oka és joga a panaszra. *Wenzel* Árpád is jogi érvekkel támasztotta alá ezt az álláspontot.

Holtzer Nándor és *Becsey* Antal ismételt felszólalása után a párt egyhangulag elhatározta, hogy a *csütörtöki közgyűlésen teljes számban vonul fel és a főpolgármester iránti bizalmának kifejezést ad.* A párt hivatalos szónoka *Gaár* Vilmos lesz.

Ezután *Martin* János és *Dorner* Gyula szóvátették azt a támadást, amelyet az egyik legutóbbi közgyűlésen *Büchler* József szociáldemokrata bizottsági tag intézett a párt ellen, azt állítván, hogy az egységes párt három szocialista bizottsági tagot közszállításokkal megvesztegetett, azért, hogy azok *a szocialista párt kebelében az egységes pártot támogassák,* illetve onnét belső bizalmas híreket szerezzenek. Hasonlókép szocialista részről érte a pártot az az igaztalan vád is, hogy a tanszemélyzetet a párthoz csalogatja. Miután mindkét támadás alaptalan, *Martin* indítványára a párt felkérte az elnökséget, hogy az ügyet vizsgálja meg és *annak alapján a vizsgálóbíró előtt tegyen megtorló lépéseket.*

Ezt követőleg érkezett meg a képviselőházból *Kozma* Jenő dr., aki a fővárosi törvény bizottsági tárgyalásáról számolt be. Szóvátette a kegyúri szakaszt is, amellyel kapcsolatos indítványát *az ellenzéki sajtó hangulatkeltésre iparkodott kihasználni.* *Kozma* rámutatott arra, hogy a javaslat eredeti szövegével szemben a jogkiterjesztést és bővítést akarta elérni akkor, amikor a kánonjog alapján az *összes kereszténypárti bizottsági tagokat is bevétette az elektorok közé.* Ezen túlmenő jogkiterjesztést az akkori helyzetben nem lehetett volna elérni.

A pártértekezlet végül belső szervezeti kérdésekkel foglalkozott.

Kozma Jenő felszólalása a vacsorán

Kozma Jenő e felszólalásában is foglalkozott azokkal a támadásokkal, amelyek baloldali körökből a kegyúri választások kérdésében benyujtott javaslata miatt érték. Kijelentette, hogy ezzel a javaslattal

egyedüli célja az volt, hogy egy szélsőséges irányzattal szemben egy másik, szabadelvű irányzat érvényesüljön.

— Meg vagyok győződve — mondotta, — hogy ha az indítványt nem adom be, nem a *Szapáry*-féle javaslat megy keresztül, hanem az, amelyik *még nagyobb korlátozásokat jelentett volna.* Az, hogy a baloldali sajtó mit mond és hogyan izgat ezzel a kérdéssel kapcsolatban is, az még nem jelentheti, hogy a közérdeket szolgáló működésemtől *bármilyen irányban eltántorítson.* Majd így folytatta: Igenis, arra megy a játék, hogy a polgárság szupremáciáját megőrizzük. Akár támadnak, akár dicsérnek, nem tántorítanak el engem attól az egyenes úttól, amelyet, mint bizottsági tag és mint törvényhozó követek és amely egy célt tart maga előtt: a főváros és a főváros polgárságának érdekét.

— Vannak, akiket idegesít, hogy a bizottsági tagok számát csökkentettük. Vannak, akik félnek az örökös tagoktól, vagy az érdekképviseleti rendszertől. Ezeknek azt válaszolom, hogy az örökös tagokat és érdekképviseletek szószólóit

olyan férfiak közül választjuk, akik készek lesznek mindenkor a polgárság érdekeiért síkraszállni

és nemcsak az érdekképviseletet, hanem a polgárság egyetemes érdekét tartják szem előtt. Ebben csak azok látják a polgári gondolat clárulását, akik a saját önös érdeküket, mint a polgárság érdekét szeretik feltüntetni.

— Nem törődöm az ellenzéki sajtó támadásaival, megyek a magam útján, voltam, vagyok és maradok az egységes polgári front megalkuvást nem ismerő harcosa.

Kozma Jenő szavait az egybegyültek zajos tapssal, éljenzéssel fogadták és percekig ünnepelték.

A Községi Takarék bekapcsolódik az uj fővárosi biztosításba

A *Fővárosi Hirlap* jelentette, hogy a főváros az összes kárbiztosításokra nyilvános versenytárgyalást hirdetett, s ennek alapján fogja a legkedvezőbb feltételeket ajánló intézettel megkötni a szerződést 1936-ig, akkor pedig

áttér az önbiztosítás rendszerére,

s e célra nagyobbszabású alapot gyüjt össze a hat év alatt. A biztosítási versenytárgyalás határideje *kedden járt le.*

Harmincnál több ajánlat érkezett be

a főváros tulajdonában és kezelésében levő épületek tűzkár, a gépkocsik tűzkár és lopás elleni, szavatossági és sérülési, továbbá a vaspénzszekrények értéktartalmának tűzkár és betöréses lopás elleni, végül a főváros összes ingóságainak tűzkár és betöréses lopás esetére szóló biztosítására. Az ajánlatok legnagyobb részét

azok a nagy intézetek nyujtották be, amelyekkel a főváros már a multban is többékevésbé összeköttetésben volt,

így az *Első Magyar, a Foncière, a Magyar-Francia Társaság* és a *Gazdák Biztosító Szövetkezete.* Az ajánlatokat a városgazdasági bizottság tagjainak jelenlétében bontották fel, de

döntés csak a szükséges ellenőrzőszámítások és az ajánlatok felülbírálása után lesz.

Az új biztosítási szerződést minden körülmények között még ebben a hóban megkötik, mert az érvényben lévő ideiglenes biztosítás hatálya december 31-én lejár.

Érdekes, hogy a biztosításnak a fővárossal való megkötésébe üzletszerzői minőségben a *Községi Takarék* is belekapcsolódik. Ez a közreműködés évente, — hír szerint, — mintegy 80.000 pengő jövedelmet biztosít.

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 565—25.

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 804-45.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel. Aut: 377-15
Alapítva 1790-ben
Budapest, IV, Aranykéz ucca 6

Kávéházi, intézeti és tömegélelmezési konyhaberendezések
MAYER HERMANN és HIRSCHLER
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 48. SZÁM.
ELSŐRENDŰ HŰTŐGÉP
KÉPVISELET: ESCHER-WYSS & Co.
ZÜRICH-LONDON

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 11. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen.

SCHWARCZ JÓZSEF tometkezéssel, nemzeti zsinór és butorpaszomány-gyára
Budapest, IX, Köztelek-u. 2. — Telefon: Aut. 857—41
Folyószámla a Kereskedelmi Banknál

Révész János
cement-, márványmozaik- és műkőárúgyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, műkő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda:
UJPEST, ŐSZ UCCA 14.

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., LAJOS U. 92, IV. EMELET.
TELEFON: AUTOMATA 625—78. SZ.

„IDEÁL" PAPLANGYÁR
SÁNDOR M. FERENC
BUDAPEST, IV, KAMERMAYER KÁROLY UCCA 1
Állami, városi és közintézmények szállítója

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli:
Orsz. MÉK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Csak **BRÁZAY** piperészappant használjon!

Kiállítás a tó fenekén

Bud János miniszter nyilatkozik az Árumintavásár jelentőségéről

A mult héten a kereskedelmi minisztériumban *Bud* János kereskedelmi miniszter elnöklésével értekezlet volt a *Nemzetközi Vásár* huszonötéves jubileumának az előkészítése céljából. A *Budapesti Nemzetközi Vásár* jövőre huszonötéves fennállását fogja megünnepelni és ebből az alkalomból a vásárt az eddigieknél nagyobb keretek között fogják megrendezni. A *Fővárosi Hirlap* munkatársa a kereskedelmi minisztériumban tartott ankétről és annak eredményéről beszélt

Bud János kereskedelmi miniszterrel,

aki a következőket mondotta:

— Az értekezleten a jövő évi május harmadikán megnyíló *Nemzetközi Árumintavásár* rendezésének és elhelyezésének főbb kérdéseit vitattuk meg. A *Kereskedelmi Kamara* ugyanis részletes előterjesztést tett a *Budapesti Nemzetközi Vásár* nagyarányú megrendezésének előkészítése tárgyában. A legfőbb kérdés az volt, miként lehetne a vásár területét lényegesen bővíteni.

Felmerült az az ötlet is, hogy esetleg a városligeti tó területét is a Nemzetközi Vásár rendelkezésére lehetne bocsátani,

tekintettel arra a körülményre, hogy ott a víz minden nehézség nélkül lecsapolható. A magam részéről ehhez a kérdéshez természetesen nem tudtam hozzászólni, mert előbb meg kell kérdeznem a főváros vezetőségének a véleményét. *Még e héten érintkezésbe lépek a főváros vezetőségével, hogy ezt a területet a Nemzetközi Vásár céljaira biztosítsam.* Ugyancsak érintkezésbe fogok lépni a külügyminisztériummal is, hogy a vizumdíjakat a Nemzetközi Vásár kiállításával kapcsolatosan engedje el.

— Az értekezleten szóbakerült egyébként a kiállítási ügy szabályozása is és az állandó vásárterület létesítése is. Ezek azonban már olyan szélesebb terjedelmű dolgok, hogy megvitatásuk külön szakértekezletek elé tartoznak. Ezekben tehát nem történt megállapodás.

Bud János kereskedelmi miniszter közölte még a *Fővárosi Hirlap* munkatársával, hogy a maga részéről minden rendelkezésre álló eszközzel előmozdítani óhajtja a *Budapesti Nemzetközi Vásár* sikerét és éppen ezért az értekezleten is nyomatékosan hangsúlyozta azt a nagy jelentőséget, amelyet a magyar gyáripar kifejt, ha a vásáron minél nagyobb számban és minél impozánsabb méretekben résztvesz.

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa egyébként úgy értesül, hogy *Bud János kereskedelmi miniszter a kereskedelmi érdekeltségekkel a legközelebbi időben további értekezleteket fog tartani, amelyeknek az lesz a célja, hogy a miniszter megismerje a fővárosi és általában a magyar kereskedők panaszait.*

Betonutat alig építenek külföldön,

mondja a londoni útügyi kongresszusról hazatért Király Kálmán műszaki főtanácsos

A főváros tanácsa néhány héttel ezelőtt külföldi tanulmányútra küldte ki az út- és csatornaépítési ügyosztály két főtisztviselőjét: *Király* Kálmán és *Lappert* Gyula műszaki főtanácsosokat, hogy vegyenek részt a londoni útügyi kongresszuson és tanulmányozzák a nyugati nagyvárosok útviszonyait és legújabb burkolási rendszereit. Szombaton érkezett haza

Király Kálmán

műszaki főtanácsos, aki érdeklődésünkre külföldi útján szerzett tapasztalatairól az alábbiakat mondotta el a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Kiküldetésünk célja a londoni útügyi kongresszuson való részvétel volt s a vele kapcsolatos kiállítás megtekintése. Útközben alkalmunk nyílt Párizs, Brüsszel és München megtekintésére is. A londoni kongresszus iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg s az angolokon kívül sok német, svéd, dán, szerb, horvát és más nemzetbeli mérnök gyült össze a magyar delegátusokon kívül. A résztvevők számára a rendezőség igen tanulságos kirándulásokról is gondoskodott. Megtekintettük a *Windsor* felé vezető *főút építését*, *Bristolból* pedig autobuszokon jártuk be a környék nagyszerű úthálózatát. Szakszerű előadások meghallgatása közben megtekintettünk *több aszfalt- és kátrányfeldogozó telepet is.*

London burkolata legnagyobbrészben tömörített aszfalt és fa.

A tömörített aszfalt ellen általánosan ismert kifogás, hogy nagyon síkos. *Ez fennáll Londonban is,* csakhogy ott nem érzik annyira, mert a belső területek forgalmának óriási sűrűsége miatt az *autók maximális 15 kilométeres sebességgel* haladhatnak. A londoni útépítő mérnököket is állandóan foglalkoztatja egyébként a probléma, hogyan lehetne az aszfaltfelületet alkalmas eljárással érdessé tenni s erre sok kísérletet folytatnak. A londoni burkolat egyébként tökéletesnek mondható. Kevésbé jó, de gondozott *Párizs* uccaburkolata. A város tekintélyes részét itt a faburkolat dominálja még ma is, s emellett az aszfalt. Párizs városa külön hatalmas famegmunkálótelepet tart fenn, ott gyártja a burkolófakockákat, különféle impregnáló eljárásokkal. A *külterki utak* a francia fővárosban kivétel nélkül *kátrányozva és bitumenezve vannak.* Meglepően gondozott és kifogástalan *Brüsszel* burkolata is, de

Münchené már semmivel sem jobb a mienkénél.

— Számos új eljárással és géppel ismerkedtünk meg, amelyek alkalmasak arra, hogy a jelenben folyó útépítéseket mindinkább tökéletesítsék. Hogy ezt a célt mennyire és mily mértékben fogjuk elérni, mely gépekkel és milyen eljárásokkal, azt a gyakorlat fogja bebizonyítani. Egy bizonyos:

az útépítési probléma még a külföldön is nyilt kérdés,

mindenütt a próbálgatások, kísérletezések folytonos láncolatát végzik, sokféle próbaúttal kísérleteznek, hogy megtalálják azt a legjobb módot, amely a modern gépkocsiközlekedésnek leginkább megfelel s a már vasúttal versenyző autóutazást gyorssá, kellemessé és biztossá tegyék.

A betonutakat külföldön, legalábbis nyugaton, nem igen kedvelik.

Király Kálmán műszaki főtanácsos egyébként útügyi tapasztalatairól legközelebb vetítettképes előadáson számol be a *Magyar Mérnök- és Építész-Egyletben* az érdekeltek és szakemberek előtt.

ÖSSZERAKHATÓ VASBETON-LÁBAZATOS KERITÉSEI
TERÉZ KÖRÚT 43
A 31. SZ. ÁRJEGYZÉK DIJMENTES

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 328-88

ÜVEGFESTÉSZETI ÉS ÜVEGMOZAIK MŰTEREM
PALKA JÓZSEF
Magyarország ezüstkoszo üs Üvegfestőmestere
Budapest, VIII., Baross-u. 59. Tel. J. 302-28. Alapíttatott 1894

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapíttatott: 1898. A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

HORVÁT és SZALAI
automobil és gépipari vállalata
Budapest, VIII, Kenyérmező u. 3
Gyárt: Preciziós fogaskerekeket, spirális fogazású kúp és tányérkerekeket, csigakerekeket, kupplung-lamellákat, szelepeket, dugattyukat, hajtókarokat és egyéb szerkezeti gép- autó-alkatrészeket. traktor-alkatrészeket, öntöttvas fékpofákat.
TELEFON: J. 356-47

Alapítási év: 1868 CRISTOFOLI VINCE Telefon: J. 381—47.
KŐPADLÓ, FAYENCE FALBURKOLAT
BUDAPEST, VII., GIZELLA ÚT 31.

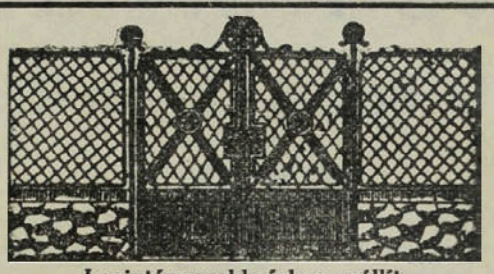
Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapíttatott 1876. Telefon: Aut. 826-85.

FISCHER ÉS HARTMANN
mázolómesterek
Budapest IV, Képíró ucca 3. sz. TELEFON: A. 847-73
Fióküzlet: IX. ker., Tompa ucca 30. szám

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis ucca 2. sz

FORT OSZKÁR és TÁRSA Tel.: J. 303-35
műszaki iroda és vállalat
Központi fűtés, vízvezeték stb. berendezések részére
Budapest, IX., Angyal ucca 33

DIPL. ING. ARCHITEKT — BAUMEISTER
KOSÁLY ÖDÖN
OKL. ÉPITÉSZMÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
TELEFON: AUT. 570-41.
BUDAPEST, II, KELETI KÁROLY-U. 15/b.

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.
18 havi részletfizetésre is kapható.
Felhívásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken
Remington Irógép Rt.
Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.
Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

OBERMANN L. FÉMÁRU IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., SZIGETVÁRI UCCA 6.
TELEFON: J. 348-53. ALAPÍTVA: 1887
KITÜNTETVE: WELS 1888, BUDAPEST 1896, 1906, 1928.
Üzemi konyhák felszerelései.
Sütőformák, fém- és bádogáruk, kávégépek gyártása.

WEIDLINGER TIBOR Tel.: J. 318-07.
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
BUDAPEST,
VII, RÁKÓCZI ÚT 36. Tel.: J. 318-07.

Perelhet a szegény is, a gazdag is, csak ép a középosztály nem

Szabályozni kell a hatósági bizonyítványok kiadását

Írta: HAIDEKKER JÁNOS dr. tanácsi főjegyző

A közelmult napokban többen foglalkoztak a hatóságoknak a hatósági bizonyítványok kiadása körüli eljárással és megállapították, hogy a kerületi elöljáróságok nem tanusítanak kellő gondosságot azok kiadásánál. Ez a beállítás nem felel meg a tényeknek, mert itt inkább lehet arról beszélni, hogy a hatósági igazolások kérdése nincs szabályozva, mint arról, hogy a kerületi elöljáróságok nem járnak el kellő körültekintéssel.

Vegyük mindjárt kiinduló pontként *a szegénységi bizonyítványok értékhatárát*, vagyis azt, mily jövedelem mellett adható ki a szegénységi bizonyítvány. Először is itt azt a kérdést kellene tisztázni, *mely hatóság illetékes a közönséges napszám megállapítására.*

A kerületi elöljárók értekezlete foglalkozott már a szegénységi bizonyítványok értékhatárának megállapításával és igen helyesen, három kategóriába sorozta a kérelmezőket, foglalkozásuk szerint megállapítva értékhatárként a napi 6, 8, 10 pengős jövedelmeket. De viszont megállapította már a székesfőváros tanácsa, sőt a m. kir. *Közigazgatási Bíróság* is a közönséges napszámot; utóbbi napi 4 pengőben, amely összeget, véleményem szerint, igen alacsonyan szabta meg, mert egyáltalában nem felel meg a Budapesten fizetett napszámoknak.

Eltekintve attól, hogy semmiféle jogszabály sem mondja ki, mely hatóság, vagy intézmény illetékes a szegénységi értékhatár megállapítására, idáig nem voltak figyelemmel a családi állapotra. Többgyermekes családapánál vagy anyánál ugyanolyan összegben állapították meg a szegénységi értékhatárt, mint az egymagában álló nőtlennél, vagy gyermektelennél.

A bizonyítványok kiadásánál a gyakorlat idáig az volt, hogy mindenkor a családfő keresetéhez, illetőleg jövedelméhez viszonyítottan adták ki, vagy tagadták meg a kerületi elöljáróságok a feleség részére kért szegénységi bizonyítványt. Ha pl. oly asszony akar szegényjogon perelni, akinek nincs sem jövedelme, sem vagyona, azonban férjének jövedelme meghaladja a szegénységi értékhatárt, a feleségnek már nem adják ki a kerületi elöljáróságok a kért szegénységi bizonyítványt. Viszont a tanács egy esetben arra az álláspontra helyezkedett, hogy a férj nem szorítható felesége perlési költségeinek fedezésére és oly értelemben hozott határozatot, hogy a feleség részére kiadandó a szegénységi bizonyítvány, holott a férjnek több volt a jövedelme az értékhatár gyanánt megállapított közönséges napszámnál.

Megállapítandó volna tehát, hogy mely bizonyítványok adhatók ki tanuvallomás mellett és melyek hatósági vizsgálattal, továbbá, hogy mennyi ideig legyenek érvényesek a kiadott bizonyítványok, minő igazolások történjenek díjtalanul és minők bélyeg mellett, illetve anélkül stb.

Ezeket a kérdéseket mind tételesen kellene rendezni, mert rendezést igényelnek.

A peres ügyeknél azonban már sokkal nehezebb helyzettel állunk szemben. Nevezetesen jelenleg a bíróság csak azt a szegénységi bizonyítványt fogadja el peres ügyben, amely azt igazolja, hogy a folyamodónak nincs több jövedelme, mint a helyben szokásos közönséges napszám. (Ez az A. jelzésű.) Az olyan szegénységi bizonyítványt azonban, mely azt igazolja, hogy a folyamodó nem képes fedezni a perköltségeket hozzátartozói eltarthatásának veszélyeztetése nélkül (B. jelzésű), a bíróság 99 százalékban a limine visszautasítja, úgyhogy a felek ily bizonyítványokat (B. jelzésű) már nem is igen kérnek.

Nyilvánvaló tehát, hogy a közönség az említett szegénységi bizonyítványok közül csak az A. jelzésűeket tudja felhasználni. Ennek folytán előáll az a lehetetlen helyzet, hogyha valakinek jövedelme alig lépi túl a helybeli szokásos napszámot, pl. havi 200 pengője van, úgy az ingyen perlés kedvezményében már nem részesülhet. Szóval perelhet ingyen az egészen szegény ember, a közönséges napszámos és perelhet a gazdag ember, mert meg tudja fizetni az illetékeket, de a szegény középosztály már meg van fosztva annak a lehetőségétől, hogy egyáltalában perelhessen, mert perlésre szegénységi bizonyítványt nem kap, fizetni pedig perköltséget nem képes.

Tekintet nélkül arra, hogy a szegénységi bizonyítványokat mily célból kérik, egységesen volna megállapítandó a szegénység értékhatára. Tehát kórházi felvétel, ingyen gyógyszer, vagy bélyegmentesség esetében ugyanolyan összegben volna megállapítandó a szegénység értékhatára, mint pl. peres ügyekben. Azonkívül célszerű lenne foglalkozások szerint — szellemi vagy fizikai munkás-e az illető — értékhatárként több kategóriát megállapítani.

Minden egyes ellátatlan családtagnál külön összeggel kellene az értékhatárt emelni. A napszámmegjelölés viszont törlendő volna, mert szellemi munkásnál, aki legtöbb esetben szintén szegény, nem lehet napszámról beszélni.

Összegezve az előadottakat, megállapíthatjuk, hogy a bizonyítványok körüli visszásságok mindaddig fenn fognak állani, amíg e kérdéseket generálisan nem rendezik.

KEMÉNY SÁNDOR
OKL. MÉRNÖK-ÉPITŐMESTER | Telefon: L 904-24
IRODA: PANNONIA UCCA 18. SZÁM

UNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

Kerti és Farkas hatóságilag eng. villamossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakműhely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 860—17.

Szobafestő, mázoló és ércfényező munkákat kiváló kivitelben készít
SZEGŐ JÓZSEF
Budapest, VII., Kazinczy ucca 20. Telefon: J. 440-60.

TÓTH ISTVÁN Telefonautomata 510—29. szám.
VILLANYSZERELŐ
Budapest, I., Greguss ucca 8. szám

Fűtés Víz Gáz Szentgyörgyi és Társa
Telefon: József 8-97 Budapest VIII, Baross-u. 88

KASZIMIR FERENC
ÉPÜLET- ÉS BÚTORASZTALOSMESTER
TELEFONHIVÓ: L. 906—23
BUDAPEST, V, TISZA UCCA 18

vitéz ABUCSAY SÁNDOR és TÁRSA
villanyszerelő, épület- és díszmű-bádogos
vízvezeték, légszesz, csatornázás, központi fűtés és egészségügyi berendezések vállalata
Budapest, VII, Akácfa-u. 41.
Telefonszám: J. 352—55.

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében
Mérsékelt árak!

PETRÓCZKY LAJOS
BUDAPEST, I., MAROS U. 9.
TELEFON: Aut. 508-34
Elvállal: teherfuvarozást, földmunkát, bútorszállítást csukott vagy nyitott kocsikban, helyben és vidéken

OETL ANTAL
VASÖNTÖDE és GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
X. KER. ASZTALOS SÁNDOR-UCCA 9.
TELEFON: JÓZSEF 461-09, 461-08.

PATAKI ÉS FARKAS
MÉRLEGÜZEM
BUDAPEST, VII., ROTTENBILLER UCCA 9
(BEJÁRAT PÉTERFY SÁNDOR UCCA) TELEFON: J. 373-68

KŐNIG JÓZSEF
OKL. MÉRNÖK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: JÓZSEF 424—69.
Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár RT.
Gyártmányaink:
Gőzgépek
Dieselmótorok
Gőzkazánok
Láncrostélyok
Vándorrostélyok
Economiser
Cukorgyári berendezések
Vágóhidi berendezések
Hűtőházak
Téglagyári gépek
Bor- és olajsajtók
Hydraulikus prések
Barfordet Perkins-féle mótoros utihengerek gyártása
Budapest, I., Budafoki út 70.
Telefon: József 461-51, 461-52, 461-53, 461-54.

STIEBER-FÉLE
ÉPITÉSI és IPARI R.T.
Vasszerkezetek
Fatetőszerkezetek
Ragasztónélküli üvegtetők
BUDAPEST, VII, ARÉNA-ÚT 64. Telefon 348-49
Gyártelep: I, CSURGÓI-ÚT 28. Telefon 384-51

PARKETTA
szállítása, mindennemű padozat készítése és javítása.
FRIED és BENEDEK
parkettgyár és gőzfűrész
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI ÚT 82.
Telefon: József 133—43 és József 134—17.

Megjelent A PÉNZVILÁG legújabb száma szenzációs tartalommal!
KAPHATÓ MINDEN ÚJSÁGÁRUSNÁL
Ára 40 fillér

Margalit Andor és Ödön
mérnök-építőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 586—43 és József 429—24.

STUMPF IMRE és KÁROLY
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-ÚT 31.
Tápióbicske-i saját termésű borainak korlátolt kimérése megnyílt

Lélekemelő ünnepség keretében nyitották meg a főváros két legújabb szociális intézményét

Megkezdik működésüket »Horthy Miklósné« gyermekotthonai a Hidegkúti úton és Bicskén

Kedden nyitottak meg két oly intézményt, amelyet évtizedek óta nélkülözött Budapest népe. Kedden délelőtt avatták fel és adták át rendeltetésének a kormányzónéról elnevezett *Horthy Miklósné-gyermekotthonokat*, az egyiket a Hidegkúti úton, a másikat a főváros közelében lévő Bicske községben. Az intézetek a 3—6 évesek árvaházán kívül átmeneti gyermek- és leányotthont foglalnak magukban, azonkívül a bicskei intézetben anya- és csecsemővédőintézet is lesz, természetesen fővárosi lakosok részére. Az

átmeneti gyermek- és leányotthon eszméjét a kormányzóné vetette fel és segítette a megvalósuláshoz.

A székesfőváros teljesen átérezte a *kormányzóné* jó szándékát és az első alkalmat megragadta a megvalósításra. Ez

az alkalom akkor adódott, amikor a közelmultban Vass József népjóléti miniszter átadta a fővárosnak a Holtzspach-féle és a bicskei ingatlanokat használatra.

A most létesülő 3—6 éves árvaházzal évtizedes vágya valósult meg a fővárosnak, az anya- és csecsemővédőintézet és átmeneti otthon hiányát is egyre jobban érezte a főváros szociálpolitikai adminisztrációja. Az ünnepies felavatás fényes külsőségek között folyt le:

különös dekórumot adott az aktusnak a kormányzó és felesége személyes megjelenése.

Az avató ünnepségek első része a Hidegkúti úton lévő intézetben játszódott le, a főünnepség színhelye azonban a bicskei intézet volt.

A főméltóságú vendégeken kívül jelen voltak: *Vass* József népjóléti miniszter, *Dréhr* Imre, *Lengyel* Zsolt, *Pettkó-Szandtner* Aladár és *Rottenbiller* államtitkárok, *Petri* Pál államtitkár a kultuszminisztérium képviseletében, *Korniss* Gyula államtitkár, *Csilléry* András dr. ny. miniszter, a gróf Batthyány-, a Pálffy-Daun grófi-családok, a környékbeli birtokosok, Fejér vármegye részéről *Széchenyi* Viktor gróf főispán, *Havranek* József dr. alispán, *Balázs* Károly, a Bicskére illetékes váli járás főszolgabírája, *Shvoy* Lajos székesfehérvári megyéspüspök, *Ravasz* László ref. püspök, vitéz *Módli* Zoltán székesfehérvári vegyes honvéddandár parancsnok, a székesfehérvári csendőrkerület ezredes-parancsnoka, a főváros részéről *Sipőcz* Jenő polgármester, *Berczel* Jenő és *Buzáth* János alpolgármesterek, *Liber* Endre szociálpolitikai tanácsnok, a tanács számos tagja és a törvényhatóság bizottsági tagjai közül is számosan, továbbá nagy és előkelő közönség.

A fellobogózott Hidegkúti úton már kilenc órakor gyülekezett a közönség. Tíz órakor érkezett meg a kormányzóné és kísérete, akit *Vass* miniszter és a főváros képviselői fogadtak. Rövid üdvözlés és az intézet megtekintése után a megnyitásnak ez a része véget is ért.

A Hidegkúti úton öt épület áll. Az I. sz. épületben van az igazgatóság, a 3—6 évesek árvaházának játszó-, ebédlő-, pihenőhelyiségei, az orvosi rendelő, az árvaház ruharaktára és a személyzeti lakások. A II. sz. épületben vannak az árvaház hálószobái, igen praktikus beosztással. Minden egyes hálószobából közvetlen nyílik a csoportvezető gondozónő szobája, hogy

a gyermekek éjjel is felügyelet alatt legyenek.

Ugyanitt vannak a betegszobák, a dajkák lakószobái. Minden teremben 15 ágy van s minden szobának külön mosdóhelyisége van. A III., IV., V. számú épületek az átmeneti gyermekotthon céljait szolgálják, ahol szintén hálószobák, foglalkoztatótermek, fürdők stb. nyílnak, de ez a rész a 3—6 évesek árvaházától teljesen szeparálva van. Az átmeneti otthonba csecsemőkortól 3 évesig fiúkat és lányokat egyaránt felvesz az intézet,

3 évestől 18 éves korhatárig azonban csak lányokat fogad be.

Van 15—20 hely olyan fiatal anyák számára is, akiket az intézet csecsemőjükkel együtt vesz fel. A székesfőváros az átmeneti leányotthont a prevenció szolgálatába állítja, tehát

ide nem bűnöző lányok kerülnek, hanem olyanok, akik gondozás nélkül, vagy olyan környezetben élnek, ahol a nyomor fejlődésüket veszélyezteti, vagy őket a bűn útjára csábíthatja.

Felvesznek olyan leánygyermekeket is, akik *súlyos betegségből épültek fel* és kórházi ápolásra ugyan nem szorulnak, de fokozott gondozásra van szükségük, amit otthon a szegény szülők nem nyujthatnak. Minden felvett gyermek

elsősorban a budapesti intézetbe kerül, ahonnan alapos orvosi vizsgálat és egyéb formalitások után már intézeti ruhába öltöztetve kerül a bicskei telepre.

A Hidegkúti úton lévő intézet megtekintése után gépkocsikon és a székesfőváros hatalmas kék autóbuszain indult el az ünneplő közönség a Budaörsi úton, Bián át, Bicske felé. Bicske község díszbeöltözve, fellobogózva várta a magas vendégeket és az ünnepségre érkező közönséget. A Kossuth Lajos téren díszes diadalkapu fogadta az érkezőket. A térségen az iskolák növendékei, a Gazdakör, a Kat. kör, az Iparoskör, az iparosifjak, a cserkészek, leventék, a különböző egyesületek, intézmények, a helybeli tűzoltók álltak sorfalat. A helyi rendezőség élén *Lengyel* József bicskei főjegyző és *Iznig* Kristóf községi bíró intézkedtek nagy buzgalommal és körültekintéssel.

A hatóságok képviselői, *Széchenyi* Viktor gróf főispánnal az élükön fogadták a kormányzót, aki meghallgatta a jelentéseket, majd a kastély kápolnájába sietett feleségével együtt, ahol már összegyült a közönség. Rövid áldás után a nagyteremben megkezdődött az ünnepség. A székesfőváros polgermestere üdvözölte a megjelenteket, majd *Vass* József tartott nagyszabású és ékesszóló ünnepi beszédet, amelyben költői lendülettel és fényes retorikával ecsetelte az intézmények nagyszerű hivatását és azokra az Isten áldását kérte.

A bicskei intézet ötven holdas ősi parkban fekszik, amelyből 20 hold megmarad parknak, 30 holdon pedig kertgazdaság lesz, ahol az intézet szük-

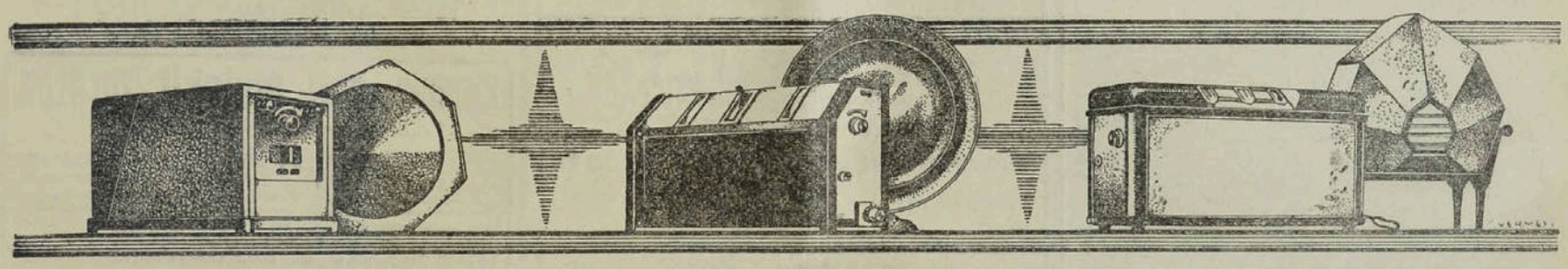

Kérjen rádió-kereskedőjétől leirást, hogy fenti készülékeket mikép szerezheti meg **karácsonyra** **6-18 havi részletfizetés** mellett.

PHILIPS RÁDIÓ

SCHIFF MIHÁLY
paszományos-mester, Budapest, IV. Prohászka Ottokár ucca 8. (Félemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-76.
A legszebb kivitelben készítek mindenféle **butorpaszományt,** plimó- (paplan) zsinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. **Női ruhadiszeket,** bojtokat, rojtokat, öveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárzsinórokat, továbbá selyem- és gyapjúfonal- adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

AZ ERNST-MUZEUM AUKCIÓI XLIII.
BUDAPEST, VI, NAGYMEZŐ UCCA 8
KIÁLLÍTÁS: December 1—8-ig délelőtt 9-től délután 5-ig
EZÜSTGYŰJTEMÉNY főúri birtokból
GRÓF SZAPÁRY LÁSZLÓ bútorainak I. része
a FÓNAGY ALADÁR-féle képgyűjtemény
valamint főúri és magánbirtokból származó festmények, műtárgyak és bútorok
AUKCIÓ: December 9-től naponként délután ½4-től

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

ÚJ ÉPÍTKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A
»PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST VI, PODMANICZKY UCCA 63. TELEFON: A. 120-55

Steinhäusl és Kölber
FESTŐK
BUDAPEST, IX., TŰZOLTÓ UCCA 3. TEL: J. 308-24.

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

MAGYAR ELEKTROMŰVEK
SZENTIRMAY BÉLA
BUDAPEST, VIII., BAROSS UCCA 86.
TELEFON: JÓZSEF 422—87.
Villamos főző-, fűtőkészülékek, porszívó-, padlófényesitő- és kézszárítógépek gyára

ségleteit termesztik és a növendékek egyrészét foglalkoztatják, itt tanítják meg a kerti munkára. Ilymódon vonják ki e lányokat a nagyváros káros hatásai alól s olyan megfelelő munkakörre lehet őket átnevelni, ahol könnyebben tudnak elhelyezkedni az életben. A nagyobb lányokat

háztartási ismeretekre is megtanítják az intézetben.

Az intézet szerencsés elhelyezésénél és beosztásánál fogva az egyes korok és foglalkozási ágak szerint *keresztülvihető az egyes osztályok teljes elkülönítése.* Földszinten van a konyha, az élelmiszerraktár

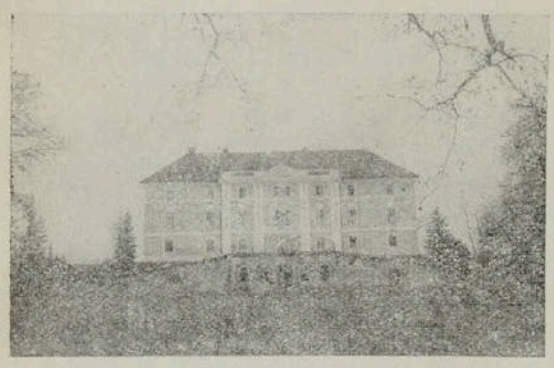

A „Horthy Miklósné" árvaleányotthon a Hidegkúti úton.

és a személyzeti lakosztály. Itt laknak a csecsemőikkel együtt felvett anyák. Ezek az anyák az intézeti munkákban fognak segédkezni és *az anyák nélkül elhelyezett csecsemőket fogják táplálni, gondozni.* Itt van a házikápolna, fertőtlenítőhelyiség és a modern higiéniás tejkonyha. Az első emeleten van a csecsemőotthon, a hat éven aluli gyermekek hálóterme és foglalkoztató helyiségei, a gondozónők szobái, a fürdők stb. A két osztály mindegyikéhez külön lépcsőház vezet. A II. emeleten van a 6—18 éves korú leányok otthona, 4—10—15 ágyas szobákkal.

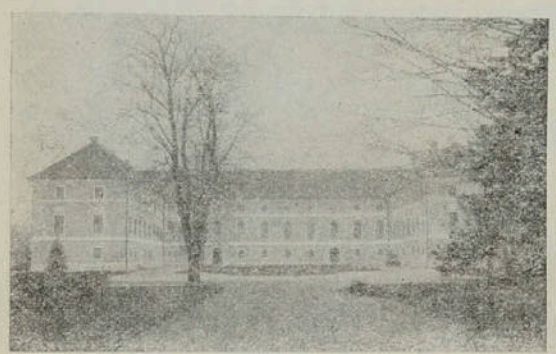

A „Horthy Miklósné" átmeneti leányotthon Bicskén.

A lányok kor és foglalkozás szerint itt is csoportokra oszlanak. Az intézet részére a minisztérium 360 méter mély ártézi kutat furatott, amely

percenként 600 liter 21 fokos artézi vizet szolgáltat, s nemcsak az intézet, hanem egész Bicske szükségletét fedezi.

A két intézetben száztíz 3—6 éves árva, 45 csecsemő, 65 hat éven aluli kisded, 20 anya és százhatvan 6—18 éves leánygyermek számára van hely.

Az intézeti felvételt a budapesti anya- és csecsemővédelmi szervezet, az iskolanővéri intézmény, a Katolikus Patronázs, a Protestáns és Izraelita Patronázsok, a flatalkorúak felügyelő hatósága, a gyermekbíróság és a főváros árvaszéke fogják javasolni és *a felvétel minden bürokratikus intézkedés nélkül gyorsan és simán történik.*

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa 1450 darab **csatornázási vasszerelvény szállítására** nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 %-a.

A szabályszerűen kiállított és lepecsételt borítékba helyezett ajánlatokat **1929. évi december hó 16-án (hétfőn) déli 12 óráig** a tanácsi III. ügyosztály II. emelet 279. ajtószám alatti hivatalos helyiségében, vagy ugyanaznap délután fél 5 és 5 óra között a III. emelet 351—354. sz. ülésteremben kell benyujtani.

A vonatkozó kiírás nyomtatványai a tanácsi III. ügyosztály II. emelet 285. ajtószám alatti helyiségében 2 pengőért megszerezhetők.

A versenytárgyalás 1929. évi december hó 16-án délután 5 órakor lesz a Központi városháza, III. emelet 354. szám alatti ülésteremben, amelyen az ajánlattevők vagy igazolt meghatalmazottaik jelen lehetnek.

Budapest, 1929. évi november hó 25-én.

A székesfőváros tanácsa.

SZÓRAKOZÁS

Katica. *Márkus* Alfréd és *Martos* Ferenc operettje: *Katica* lesz a hét színházi eseménye szombaton, december 7-én a *Városi Színházban.* A Városi Színház ezévi első operettpremierje a Szökik az asszony óriási sikere óta.

VIGADÓ KÁVÉHÁZ
IV, Deák Ferenc utca 2
*
VIGADÓ KIOSZK
V. ker., Vigadó tér
TULAJDONOS: BABÓCSY LŐRINC

GRATZL LAJOS
okl. mérnök, építész, építési vállalkozó
Budapest, I., Horthy Miklós út 32.

MINIUS JAKAB tapetaraktár. Nagy választék be- és külföldi papirkárpitokból. Budapest, VII, Rákóczi út 8. (a Bazár-udvarban)
TELEFON: JÓZSEF 416—17

Mandorff és Társa
Vas, fémlakatos és gépjármű áru munkák üzeme
Budapest VI., Szabolcs ucca 9.
Telefon: Aut. 142—67.

»EGYESÜLT«
GOLYÓS- ÉS GÖRGŐSCSAPÁGY GYÁRI JAVÍTÓÜZEM
BUDAPEST, VI, SZINYEI-MERSE UCCA 26
(Podmaniczky ucca sarok)
ÚJ SPECIÁL CSAPÁGYAK KÉSZÍTÉSE
TELEFON: L. 984-34

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN,
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD UCCA 3.
TELEFON: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

NEUSCHLOSZ—LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPAR R. T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA
VÁROSI IRODA: IV, PETŐFI SÁNDOR UCCA 9. SZ.
TELEFON: AUT. 890—47.
GYÁRI TELEFON: LÁGYMÁNYOS 582—20, 11—79.
PARKETT- ÉS ÉPÜLETASZTALOS MUNKÁK!

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

POROS ISTVÁN
OKL. ÉPÍTÉSZ, ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, IV., VÁROSHÁZ UCCA 16.
TELEFON: AUTOMATA 874—70.
RÁKOSSZENTMIHÁLY, JÓZSEF UCCA 29.
TELEFON: RÁKOSSZENTMIHÁLY 14.

STOBBE KÁLMÁN
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 9.
TELEFON: 975—93

MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPGYÁR R. T.
MÁTYÁSFÖLD
GYÁRTÁSI ÁGAK:
Személyautomobilok, teherautomobilok, autóbuszok
Gyári eladási központ:
Méray Motorkerékpár-Gyár r. t. IV., Váci ucca 1.

RELLA N. és UNOKAÖCCSE
Építési Vállalat R.-T.
Budapest, VIII, Népszinház ucca 13
Telefonszámok: József 436—52 és József 436—53.
Magas- és mélyépítés, vasbetonépítés. HERBST FÖDÉM az egész világon elterjedt és a legolcsóbb vasbetonfödém

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállít hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

MUSICA ÁTKÖLTÖZÖTT

ÉRZÉSÉBE ÁRAI MARADTAK

Tervez, épít, átalakít, tataroz
költségvetés és rajz díjtalan
HORVÁTH ISTVÁN ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
III., Vörösvári út 71 Kedvező fizetési feltételek

ROHRMANN JÁNOS
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI GYÁR
BUDAPEST, VII., SAJÓ-U. 5/a.
Gyárt: precíziós fogaskerekeket, fogasrudakat, esztergamunkát és tömegcikket. Alapíttatott 1904.

Szmatana József
műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Wekerle Sándor-u. 13
TELEFON: 219—52

CSUKA GÉZA
ASZTALOSMESTER
ÜLŐ-BÚTOR SPECIALISTA
Bármilyen tömegcikk gyártását vállalom e szakmában
BUDAPEST, VII, FRANCIA ÚT 44. TELFON: JÓZSEF 449—46

LIKTOR FERENC
SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 79. TEL.: JÓZSEF 349-83.

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

Tőzsdei Kurir.
A legrégibb és legtartalmasabb közgazdasági ujság. Minden számában komoly, szakszerű cikkek tárgyalják és bírálják az aktuális gazdasági és pénzügyi eseményeket. Érdekes eredeti riportok, változatos hírrovat és külföldi tudósítások.
Tőzsdei Kurir
kapható minden ujságárusító pavillonban és minden ujságárusnál. Egy példány ára **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V., Wekerle Sándor ucca 3. — Telefon: 807—10.

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 964—14. SZÁM

Magyar Vasbeton Építési Vállalat
Komény és Tisza
Budapest, V., Mária Valéria ucca 19. Telefon: Aut. 825—42.
Mindennemű vasvázas betonmunka, vizmedence, viztorony magas épitkezés épitése.

Szabad-e az új városháza tervei nélkül sokmilliós költséggel toldozni-foltozni a régit?

A gondnoki hivatal, mint nyilvánosságra került, azzal a javaslattal ment a tanács elé, hogy a központi városháza régi, ismert és egyre fokozódó zsúfoltságán *emeletráépítéssel segítsenek*. Különösen a levéltár van nehéz helyzetben, annyira, hogy újabb anyag befogadására képtelen, pedig az irattár folyton ontja a tizenöt évnél régebbi okmánytömegeket besorozás és megőrzés végett. De nincs hely az egyéb hivatalok elhelyezésére sem, különösen azóta, amióta a főváros, igen helyesen, betelepítette a városházára a bérházakban elhelyezett hivatalokat. Egyideig abban reménykedett a városgazdasági ügyosztály, — amelyhez a városháza és a városi épületek tartoznak, — hogy a Piarista-ház felszabadulása majd segít e helyzeten. A törvényhatóság azonban, mint ismeretes, a régi kegyesrendi gimnázium lebontását határozta el, úgyhogy ez a megoldási lehetőség elesett. Ezért vetődött fel most az emeletráépítés ötlete.

A leghatározottabban ellenezni kell minden megfontolt véleménynek, minden fórumnak ezt a toldozást, amely egyrészt közel kétmilliós kiadást, másrészt féleredményt jelentene. Ha a központi városháza szűk, a hivataloknak, a levéltárnak nem tud helyet adni, — ami egy fejlődő világvárosban természetes és örvendetes is, — tessék elővenni a városháza kibővítésének azt a régi, komoly tervét, amit *Berczel* Jenő alpolgármester városgazdasági tanácsnoksága idején felvetett. A *károlykörúti front lebontásáról és ujjáépítéséről volt akkor szó*, olyanformán, hogy

a Károly körúton képezzék ki a városháza díszes homlokzatát, ide kerüljön a főépület.

Ez a terv most annál inkább aktuális lehet, mert remélhetően

a tavasszal elkezdik az Erzsébet sugárút megnyitását

és az ezzel kapcsolatos építkezések a Károly körúton részben már meg is indultak. Tudjuk, hogy vannak pillanatnyilag ennél sürgősebb, sokkal égetőbb feladatok is, amelyek megoldásra várnak, tisztában vagyunk a főváros és az ország nehéz anyagi viszonyaival, vagyoni helyzetével, ismerjük az általános gazdasági válságot, mégis azt mondjuk, hogy

ha a városházát bővíteni kell, akkor csak komoly építkezésről lehet szó és nem toldozgatásról, ami még hozzá kétmilliós pénzkidobással egyértelmű.

Az új front kiépítése minden bizonnyal sokkal többe kerül kétmilliónál, de ha meg van ez a kétmillió, adják ahhoz, ami az új szárny megépítéséhez szükséges és fontolják meg az illetékesek, hogyan lehetne a kívánatos és sürgős kibővítést, építkezést úgy végrehajtani, hogy az mindenképpen kielégítő legyen és ne csak a *ma* pillanatnyi szükségén enyhítsen, hanem a jövőnek is szóljon. Hívják össze ankétre a főváros és az ország szakembereit, hirdessenek nyilvános tervpályázatot, akkor majd kialakul a helyes megoldás. A szóbanforgó emeletráépítésről

Becsey Antal

véleménye a következő:

— *A legteljesebb mértékben ellene vagyok minden olyan elhamarkodásnak, vagy kapkodásnak, ami ebben az esetben is mutatkozik.* Éppen a napokban tárgyaltunk illetékes helyen a károlykörúti rendezésről, amellyel kapcsolatban nem szabad megfeledkezni a városháza kérdéséről sem. Erre való tekintettel *óvakodni kell* — véleményem szerint — *minden meggondolatlan lépéstől*, nehogy felesleges és haszontalan pénzkidobás veszélyébe essünk. Mielőtt bármilyen emeletráépítésről, vagy toldozásról beszélni lehetne, elsősorban ismerni kell a városháza területének rendezési terveit. Tudni kell, hogyan képzelik el a városháza végleges elhelyezését, ismerni kell a megoldás különféle alternatíváit. Ez az előfeltétele minden határozatnak. Igy

ötletszerűen egy kétmilliós befektetésről szó sem lehet,

annál kevésbé, ha provizórikus megoldásnak szánjuk. Igaz ugyan, hogy a fővárosnak a mai pillanatnyi helyzet mellett nem igen lehet módjában új városházépítésre gondolni, de az is bizonyos, hogy ezt a kérdést már évtizedekre elodázni nem lehet. Éppen a probléma nagysága kívánja, hogy

már most foglalkozzunk az előkészületekkel

és a tervezésekkel. El kell dönteni, *hogy a városháza hol legyen*. Maradjon-e a mai helyén, *vagy szóba jöhet-e az a másik terv is, amely az új városházát a rövidesen elhurcolkodó ferencvárosi teherpályaudvar helyére tervezi a Dunapartra*. Grandiózus gondolatnak tartom a dunaparti impozáns városházát, de *alig hiszem, hogy valaha is kivihető legyen*, annál kevésbé, mert még hosszú évek kellenek ahhoz, hogy a fővárosnak erre a déli felére terelődjék át forgalmának súlypontja. Szerintem még hosszú évtizedekig a mai hely a természetes centrum, s mivel a rendelkezésre álló terület elég tágas is,

semmi sem szól amellett, hogy az ujjáépülő központi városháza ne a régi helyén maradjon.

Elősegíti e terv kivitelét az *Erzsébet sugárút megnyitása*, amely már a legközelebbi jövő eseménye lesz.

— Az új városháza felépüléséig azonban kétségtelenül idő telik el s addig is *számolni kell a haladó élet kívánalmaival:* nem lehet tétlenül nézni, ha a városháza nem tudja befogadni az adminisztráció hivatalait, s kerülni kell a magánbérházak igénybevételét is. Tehát kell valami megoldást keresni. De

ez a megoldás olyan legyen, hogy ne keresztezze a későbbi terveket,

s ne okozzon felesleges kiadásokat. Nem provizóriumokról kell tehát milliós kiadásokkal gondoskodni, hanem *oly rész-megoldásokról, amit később az új egészbe bele lehet illeszteni*. Ebben az esetben

el tudok képzelni és nem ellenezném egy nagyobb, három-négy milliós költséggel járó építkezést is.

— A városházuccai többszázéves szárny műemlék, ezt meg kell őrizni a maga eredetiségében, de ott van a károlykörúti rész, amely felette alkalmas egy új homlokzati kiképzésre. Itt, esetleg ennek egyik részén épülhetne a már most sürgetett új rész, de — ismétlem — csak a végleges tervek ismerete után, s annak egyik előzetes, de egységesen beleilleszkedő részleteként.

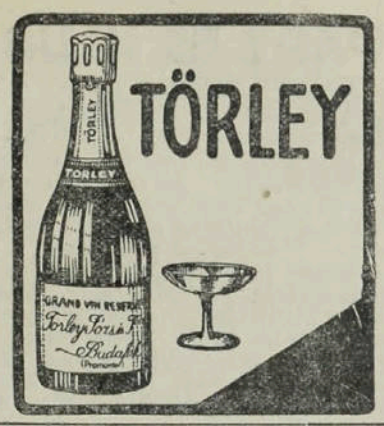

A *Becsey*-féle álláspont teljesen azonos

Berczel Jenő alpolgármester

felfogásával is, aki annak idején, évekkel ezelőtt, mint ismeretes, a károlykörúti kiképzés tervét felvetette.

— Ma is az a felfogásom, — mondotta *Berczel* alpolgármester — amit évekkel ezelőtt vallottam. Az Erzsébet sugárút tengelyében kell megépíteni a városháza új, reprezentációs frontját. Nem bocsátkozom részletekbe, de el tudok képzelni e helyen egészen grandiózus megoldást, hatalmas toronnyal,

uccaátíveléssel, amelyen át az Erzsébet sugárút közvetlen kapcsolatot kapna a Belvárossal, amely mintegy a sugárút folytatása lenne.

Ha egyáltalán gondolunk e pillanatban építkezésre, előbb tisztába kell jönnünk a végleges tervekkel, s akkor nyole-tíz éven át, minden esztendőben tartalékolhat a főváros e célra megfelelő összeget, pár milliót, úgy, mint az új kórházra és Szeretetházra tette, amíg elegendő pénz lesz. Ha valamit időközben építeni akarunk, azt ezzel a végleges építkezéssel összhangba kell hozni.

Az új városháza kérdésével, s mindenekelőtt a tervezett emeletráépítéssel és a helyszűkével *rövidesen lesz alkalma foglalkozni a törvényhatóságnak.*

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST
Szabadalmazott „Jm“ kompressor nélkül DIESEL-MOTOR
a legtökéletesebb erőgép.
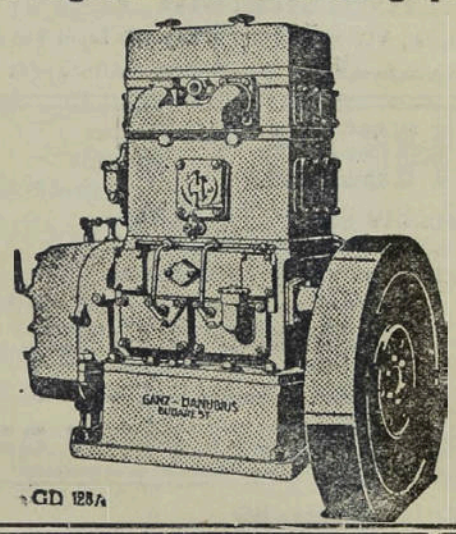

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Asztalgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

Alapítva 1904. „HUNNIA“ Alapítva 1904.
MAGYAR GÉPTÖMÍTŐANYAG GYÁR RT.
Saját gyártmányú géptömítőanyagok, tömítőlemezek, autófék és kuplungbetétek
— MŰSZAKI NAGYKERESKEDÉS —
TELEFON: AUT. 281—48. BUDAPEST, V, SZEMERE U. 2.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

FUCHS G.
Első Magyar Tizedes- és Százados-Hidmérleggyár R.-T.
BUDAPEST
Gyár és iroda: VI., Váci-út 43. Telefon: L. 915—23.
Városi raktár: VII., Károly király-út 1 Telefon: József 429—90.

JAKAB GYULA MŰASZTALOS
Modernül felszerelt gépüzem. Az orsz. iparművészeti kiállításon a m. kir. állami nagydijjal kitüntetve.
Budapest, VII, Hungária körut 204. sz. Telefon: József 373-81

FISCHER HENRIK
épületlakereskedő
Telefon: J. 623—60.
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8169.

SCHUSZLIK AGOSTON
FESTŐ ÉS MÁZOLÓ M.
BUDAPEST
Telefon: Aut. 505-33.
Lakás: II, Kapás u. 36.
Műhely: II, Tölgyfa u. 8.

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.
KOMÁROM
Lenfonó-, czérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehérített lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

Sveoz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI
Wesselényi u. 30

BANNER ZOLTAN
okleveles épitész és épitőmester
BUDAPEST, I., VERPELÉTI-ÚT 10.
Telefon: LÁ. 6-57. Telefon: LÁ. 6-57.

JUBILEUMI VÁSÁR DECEMBER 2—9-ig!
Cégünk tízéves évfordulója alkalmából
10% engedményt adunk!
Saját érdekében tekintse meg raktárainkat!
Mindenki meggyőződhet, hogy a legjobb minőségű
télikabát-, felöltő- és öltönyszövetek, bélés- és szőrmeáruk, továbbá mindennemű uridivatcikk
legelőnyösebben szerezhető be a
KERESZTÉNY SZABÓIPAROSOK SZÖVETKEZETÉBEN IV., Károly körut 30. Fióküzlet: II., Zsigmond u. 14.

PÁRT ÉS KLUB

— *A Tisztviselőtelepi Polgári Egység Társasköre* a tagok élénk részvétele mellett tartotta meg tagavató társasvacsoráját, amelyen elsőnek *Payr* Hugó elnök üdvözölte az új tagokat, majd vázolta a *Polgári Egység Pártjának* közeli célkitűzéseit. Megemlékezett a tárgyalás alatt levő fővárosi törvényjavaslatról s behatóan foglalkozott a válságos gazdasági helyzet kibontakozásának módjaival. Az élénk tetszéssel fogadott beszéd után *Bernáth* István dr. tanár az új tagok nevében tett hitet a polgári egység zászlója mellett. *Orbán* Z. Géza ügyv. elnök a megjelent vendégeket: *Farkas* József dr. és *Bakonyi* Pál biz. tagokat, továbbá a kőbányai és ferencvárosi pártszervezetek képviselőit üdvözölte meleg hangon. *Farkas* József dr. a megjelent hölgyeket köszöntötte fel.

— *A Terézvárosi Gazdasági Egyesület* vezetősége, élén *Farkas* József dr.-ral és *Bakonyi* Pál dr.-ral rendkívül népszerűvé tette a kedd esti vacsorákon rendezett előadásokat. Kedden este *Groák* László dr., az egyesület főtitkára: *„Égető problémák"* címmel tartott nagysikerű előadást.

— *A Budapesti Lovasegyesület* vasárnap, december 1-én jól sikerült *lovasteát* rendezett a Polgári Egység Klubjában. Január 12-én, ugyancsak vasárnap délután megismétlik a lovassport iránti érdeklődést előmozdító kellemes összejövetelt.

— *A Belvárosi Polgári Körben* december 3-án, kedden este nagysikerű előadást tartott *Prázsnovszky* Iván meghatalmazott miniszter, rendkívüli párizsi követ: *„Külpolitikánk vezető eszméi"* címmel. Az előadásnak — amelyért *Gaár* Vilmos dr. körelnök mondott köszönetet — a nagyszámú közönség előtt megérdemelt sikere volt.

— *A Józsefvárosi Asztaltársaság* minden pénteken este fél 9 órakor összejövetelt tart *Molnár* Béla dr. elnöklésével a *Putnoky-étteremben.* (József utca 26.)

— *A Kőbányai Egységes Polgári Pártkör* mult heti pártnapját jól sikerült *borestély* keretében tartotta meg. A borestély, melyen résztvett Kőbánya társadalmának színe-java, *Werderits* Jánosnak, a kör vendéglősének sziklapincéjében *borkóstolóval* kezdődött. A polgári egység jegyében lefolyó lakomán beszédeket mondtak: *Sajó* János, *Haller* Károly, *Augki* Ernő, *Szlávik* Mátyás dr. és *Borbély* György. A társaság vidám hangulatban a késő éjjeli órákig együtt maradt.

— *A Terézvárosi Gazdasági Egyesület* 1929. évi rendes közgyűlését 1929 december 3-án d. u. 7 órakor tartotta VI., Andrássy út 25. sz. alatt lévő helyiségében. Napirenden szerepelt: az alapszabályok bemutatása, főtitkári jelentés, az elnökség, igazgatótanács, választmány, tisztikar kiegészítése, bizottságok megalakulása és esetleges indítványok.

— *A Terézvárosi Polgári Dalkör* és a jóbarátok dalköre a Terézvárosi Társaskörben hangversenyt rendezett, amelyen *Dinich* Vidor nagyhatású beszédben buzdította őket a munkára.

— *Az Egységes Községi Polgári Párt* terézvárosi központja szerdán, e hó 4-én délután 7 órakor Andrássy út 25. szám (félemelet) helyiségében *Bayer* Antal elnöklésével fontos választmányi ülést tart. Előadó: *Farkas* József dr. főv. bizottsági tag. Ülés után társasvacsora.

— *Az Erzsébetvárosi Polgári Kör elnökválasztása.* Legutóbb tartott rendkívüli közgyűlésén az *Erzsébetvárosi Polgári Kör* elnökévé választotta *Lédermann* Mór fővárosi bizottsági tagot, az *OKISz* elnökét. Tiszteletére a körhelyiséget zsúfolásig megtöltő tagok szombaton este társasvacsorát rendeztek, amelyen *Fodor* József dr. ügyvezető elnök és *Vámos* Henrik vezérigazgató üdvözölte az új elnököt és az Egységes Községi Polgári Párt képviseletében megjelent *Gaár* Vilmos felsőházi tag, alelnököt, *Farkas* József dr., *Holtzer* Nándor, *Martin* János és *Orova* Zsigmond dr. bizottsági tagokat, *Schmaderer* h. elöljárót és a többi vendéget. *Gaár* Vilmos felköszöntőjében a párt és *Ripka* Ferenc főpolgármester és *Kozma* Jenő elnök üdvözletét tolmácsolta, akik szívélyes hangú táviratokban mentették ki távolmaradásukat. Ezután *Lédermann* Mór megköszönte az üdvözléseket.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet az I. ker., Léderer-telepen felállítandó gyermeküdülővel kapcsolatos Tornyos- és Nagy-villa átalakítási kőművesmunkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.80 pengőért kaphatók 1929. évi november hó 27-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Schuster Ferenc mérnök előadónál, a Központi városháza III. em. 337. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi december hó 9-én (hétfő) d. e. fél 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi november hó 26-án.

A székesfőváros tanácsa.

SZVETICS JÓZSEF
építési vállalkozó
BUDAPEST, VII., TELEP UCCA 8.

ZSOLDOS ÉS TÁRSA
BUDAPEST, V., KORALL UCCA 31.
TELEFON: 990—53.
Állandó raktár Nehéimi fűtési és Belco vízvezetéki szerelvényekben

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapítva: 1867. *Telefon: J. 415-20*

Baranyi Gyula és Társa
Vegyipari Vállalata r. t. Budapest, VII., Izabella-tér 1.
Telefon: József 443—89.
Festékek, Vegyicikkek és Hézagmentes „MEROLIT" padló

ZIMMERMANN ÉS LOVÁSZ
TAPÉTARAKTÁR, MENNYEZETDÍSZ-GYÁR — FESTŐK ÉS DÍSZÍTŐK
Telefon: József 424—81 Budapest, VII., Almásy-tér 16

TERLANDAY ÉS TÁRSA
asztalosáru gyára
Budapest VII, Erzsébet királyné-út 125/b. sz.
Telefon: József 443—83.

GÓTS KÁROLY
hat. engedélyezett villanyszerelő és elektromechanikai műhelye
BUDAPEST, V. VISEGRÁDI U. 13/a. Telefon: Aut. 113—70.
VILLANYÖSSZERELÉSEK, márványraszerelt kapcsoló- és biztosítótáblák.

TEUDLOFF—DITTRICH
ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T.
TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93
KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

SÁMUEL GYÖRGY
épület,- díszmű-bádogos és egészségügyi berendező
BUDAPEST, VI, ARADI U. 45. TELEFON: AUT. 223-62.

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvízgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
slavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és díszes kivitelben, aszfaltparkét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfűrész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut. 212—44.

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és építőmesterek, építési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhíd ucca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

Parafakőgyár R-t.
ezelőtt: *Kleiner és Bokmayer*
Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4.
Telefon: József 301-14, József: 301-16
Készít sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat.
Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vízálló padló.

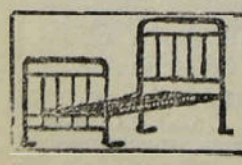

Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemű és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII., József körút 69. Telefonszám: József 373-67
Tervez, berendez, átalakít: központi gőz-, melegvíz- és légfűtéseket, vízvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyu és elektromos világítási telepeket

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 828—20. gyártmányai
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk kedvező fizetési feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycím: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

KŐBÁNYAI KÁTRÁNY- és ASZFALTIPAR
FRIED és GRUBER okl. mérnökök / X., Gyömrői-út 64 / Tel.: J. 449-44
GYÁRTMÁNYAINK: bőrlemez, szigetelőlemez, aszfalt fedőlemez (szagtalan), facement, kiöntő aszfalt, aszfalt coulé
VÁLLALUNK: Tetőfedést minden kivitelben, szigetelési munkákat, víztelenítési munkákat, aszfaltozást

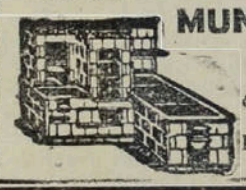

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takarékfűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 812—30.

FÉMÁRÚ- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRÚT 35.
TELEFON: J. 373—71

STEINER MARK
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

Seenger Béla Telefon: A. 521—28
Márvány- és Kőipari R.-T.
Budapest, II., Kisrókus ucca 21. sz.

Textilipari Feldolgozó és Értékesítő Szövetkezet
Budapest, VIII., József-körút 49. szám
Telefon: József 439—91. sz.

MAUTNER JENŐ Budapest, Alpár-u. 10.
műasztalos Telefon: J. 414-79.

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépítő-vállalkozó.

SHELL petroleum benzin gázolaj
Speciálls autóolajok, kenő- és hengerolajok, vaselinek eredeti mexikói bitumenek
SHELL KŐOLAJ RÉSZV.-TÁRS.
Központi iroda: Budapest, V. Alkotmány ucca 18
Tel.: Aut. 214—87. Aut. 214—89. Közp. telep: Csepel-Petroleumkikötő. Lerakatok és telepek az egész országban

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

»CYKLOP«
ÉPÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, IV., RÉGIPOSTA U. 7-9
TELEFON: Aut. 879-83 és Aut. 879-84

Elkészült az új lakásrendelet-tervezet, amely a gyengébbet: a lakót védi

A főváros törvényhatósága már a mult évben felvetette egy *új* és a korviszonyoknak megfelelő *lakásrendelet* kodifikálásának szükségességét, mert a régi rendelet paragrafusait a mostani, minden tekintetben megváltozott viszonyokra *alkalmazni csak kevéssé lehet.* Az új lakásrendelet előkészítésére a közgyűlés *hattagú bizottságot küldött* ki és utasította a szociálpolitikai ügyosztályt a tervezet elkészítésére. A tervezet értesülésünk szerint már

teljesen készen van és Liber Endre tanácsnok a legközelebbi csütörtöki tanácsülés elé viszi.

A tanács hozzájárulása esetén a jövő héten rögtön összehívják a hatos bizottságot is és még ez évben módja lesz a törvényhatóság közgyűlésének is a kérdést egész terjedelmében letárgyalni, az új szabályrendeletet szankcionálni. Az új lakás-szabályrendeletről

beavatott helyen

az alábbi részleteket tudta meg a *Fővárosi Hirlap* munkatársa:

— A szociálpolitikai ügyosztály már hosszabb ideje dolgozott a szabályrendelet előkészítésén. Hogy mostanáig nem készült el, annak oka az volt, hogy *a kérdést legalaposabban óhajtották előkészíteni* és hosszú időt vett igénybe az összes illetékes tényezők meghallgatása. Maga a tervezet már tulajdonképpen a nyáron készen is volt, sőt a tanács el is fogadta, de

időközben a szabályrendeletet a készülő új magánjogi törvénytervezettel összhangba kellett hozni.

Ez is megtörtént és a szociálpolitikai ügyosztály a tiszti ügyészséggel karöltve most már *megállapította a végleges szöveget,* s az így elkészült rendelet-tervezetet már a legközelebbi tanácsülés elé viszi, azután kerül az autonómia egyéb szervei, a kiküldött ad hoc, hatos bizottság és a közgyűlés elé.

— *Az új szabályrendeletnek 74 paragrafusa* van. Legérdekesebb újítás az egészben az, hogy *egy* rendelet tartalmazza a lakbérlettel összefüggő összes kérdéseket, mint pl. a közrend, közegészség, köztisztaság megóvására vonatkozó intézkedéseket, a házmester, vagy a viceházmester jogviszonyainak szabályozását stb., stb., míg a régi rendelet csak magáról a lakás használatáról intézkedett. Igy a többi régebbi rendelet feleslegessé is válik.

— Örömmel állapítható meg és hangsúlyozni kell, hogy *a szabályrendelet tendenciája teljesen szociális szellemű. Arra törekszik, hogy*

a gyengébb fél, a lakó érdekeit védelmezze meg az erősebbel szemben, de emellett nem mulasztja el megvédelmezni a háztulajdonosok jogos igényeit sem.

— A szabályrendelet biztosítja a továbbiakig a *havonkénti lakbérfizetés* jogát a szabad lakásforgalom utáni időkben is, *kivéve* azokat az eseteket, ahol a bérlő lakáspénzét negyedévenkint kapja. Ez a szempont akkor merült fel, amikor a tanács a nyár folyamán tárgyalta a szabályrendeletet. Ugyanakkor határozta el a tanács azt is, hogy megkeresésel fordul a pénzügyigazgatóhoz,

tegye lehetővé a havonkénti adófizetést is, minden jogbátrány, vagy kamatfizetési kötelezettség nélkül.

A fővárosnak ez az akciója is eredménnyel járt, és a havonkénti adófizetésre vonatkozó pénzügyminiszteri rendelet már meg is jelent.

— Igen érdekes rendelkezései az új szabályrendeletnek azok, amelyek a *házmester* és a *viceházmester* jogviszonyait szabályozzák. A házmester helyzete eddig nem volt rendeletileg körülírva. Most pontosan szabályozva lesz a jogviszony, a teendők, a kötelezettségek, a felmondási idő, a rendkívüli felmondás lehetőségei stb., ugyanígy tisztázva lesz a *viceházmesterek* helyzete is, akiket az új szabályrendelet ugyan a házmesterek alkalmazottjának minősít, de egyuttal azért védelmébe is veszi őket és szabályozza jogviszonyaikat. Sajnálatosan

kimaradt az új szabályrendeletből a szabad kapukulcs rendszere,

mert a fennálló egyéb rendelkezésekkel ezt összhangba hozni nem sikerült, hiányzik a szabályrendeletből a régi bérlők különleges előjogainak és garanciáinak biztosítása is, amit a magánjogi rendelkezésekkel nem lehetett összhangba hozni. Felmondások tekintetében nem produkál újat a szabályrendelet. Ugy mint a régiben, itt is az a rendelkezés, hogy *új bérlőnek egy éven belül felmondani, vagy a lakbért emelni nem lehet.*

LÁNC DEICHSEL
Budapest, VI, Vilmos császár út 15/d

MAKOVSKY FERENC
Fülöp Szász-Coburg Gáthai herceg Ő királyi Fensége uradalmi építésze
Budapest, VII. Abonyi-u. 4. TELEFON: J. 381-17

Bründl János udvari szállító
Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízművet, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 515—19

NYITRAY JÁNOS
hatóságilag eng. villanyszerelő és mechanikai vállalata
VII., CSÁNYI UCCA 6.

REDNER JENŐ
MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, X., DANDÁR U. 17. TEL. J. 394-32

1 PENGŐS MIKULÁS CSOMAGOK

Mikulás-cukorkacsomag. Cukorkaosztály, III. em., lift.
1 csokoládé-Mikulás, 10 deka szalon-cukorka, 10 deka selyem-cukorka, 5 deka csokoládé dragé, 5 deka pörk. mogyoró, 10 deka keksz, piros csomagolásban összesen: 1 Pengő

Gyermek-kifestőcsomag. Papirosztály, III. em., lift.
1 színes kifestő könyv, 12 színes pasztellirón, 1 pepita notesz, 1 notesz irón, 1 radirgumi, 1 iv tejmatrica, 2 drb színes karácsonyi képeslap összesen: 1 Pengő

Gyermekzsebkendő-csomag. Fehérneműoszt., földsz. közép.
3 drb képes gyermek-zsebkendő, 1 zsenillia mikulással feldiszitett átlátszó piros cellofan zacskóban összesen: 1 Pengő

Női illatszerdoboz. Illatszer-oszt., I. emelet.
1 üveg Lorigan Chippre akácillat, 1 drb pipere szappan illatos elegáns dobozban diszesen adjusztálva összesen: 1 Pengő

Férfi borotválkozócsomag. Diszműáru-oszt., I. emelet.
1 drb borotva szappan, kocka alak, 1 drb borotva-ecset, 1 drb borotva-tál piros csomagolásban összesen: 1 Pengő

Gyermekevőkészlet-csomag. Háztart.-oszt., III. em., lift.
1 gyermek-kés alumíniumból, 1 gyermekvilla alumíniumból, 1 gyermekkanál alumíniumból piros csomagolásban összesen: 1 Pengő

Fiucska-játékcsomag. Játékosztály, II. em., lift.
1 kőépitőszekrény, 1 trombita erős hanggal, 1 szerszámkészlet, 1 takarékpersely, kulccsal zárható, 1 csigasip, fémből, 3 darab csillagszóró összesen: 1 Pengő

Iskola irószercsomag. Papirosztály, III. em., lift.
1 tolltartó, 1 iskolairón, 2. sz., 1 toll szár, 1 speck-radir, 1 tintatörlő radir, 1 irónvédő, 1 pepita notesz, 4 alumínium toll összesen: 1 Pengő

Leányka diszműcsomag, Diszműáru-oszt., I. emelet.
1 nyakgyöngy, 1 oldalfésü, 1 Palmira-szappan piros átlátszó cellofan zacskóban összesen: 1 Pengő

Női piperecsomag. Illatszer-oszt., I. emelet.
1 üveg kölni, 1 „Sávoly" puder, 1 shampoon piros átlátszó cellofan zacskóban összesen: 1 Pengő

Mosdó felszerelési-csomag Háztart.-oszt., III. em., lift.
1 szappantartó fayence, 1 fogkefetartó fayence, 1 szájmosó pohár üvegből piros csomagolásban összesen: 1 Pengő

Füszertartókészlet-csomag. Háztart.-oszt., III. em., lift.
1 ecet v. olajtartó fayenceből, 2 füszerdoboz, színes fayenceből piros csomagolásban összesen: 1 Pengő

Leányka-játékcsomag. Játékosztály, II. em., lift.
1 színes celluloid baba, 1 babahinta, fehér, 1 babaedény, 1 takarékpersely, kulccsal zárható, 1 festékkészlet, 6 drb festék, 1 ecset, 1 tálka, 3 drb csillagszóró összesen: 1 Pengő

Gyermekkézimunka-csomag. Fehérneműoszt., földsz. közép.
1 előrajzolt tálcakendő, 1 nagy motring DMC, 24 varrótü, 1 diszes gyüszü, 1 zsenillia mikulással feldiszitett, átlátszó piros cellofan zacskóban összesen: 1 Pengő

Fiu-diszműcsomag. Diszműáru-oszt., I. emelet.
1 zsebkü, 1 zsebtükör, 1 zsebkés, 1 fogkrém, 1 szappan piros átlátszó cellofan zacskóban összesen: 1 Pengő

Férfi inggombcsomag. Diszműáru-oszt., I. emelet.
1 pár kézelőgomb, 3 drb inggomb, 1 nyakkendőszoritó, 1 zsebtükör piros átlátszó cellofan zacskóban összesen: 1 Pengő

Asztalkészlet-csomag. Háztart.-oszt., III. em., lift.
1 sószóró üvegből, 1 paprikaszóró üvegből, 1 fogvájó tartó, 1 doboz angol fogvájó piros csomagolásban összesen: 1 Pengő

Gyermekkészlet-csomag. Porcellán-oszt., III. em., lift.
1 gyermektál színes porcellán, 1 gyermektálka színes porcellán, 1 gyermekbögre fayenceből piros csomagolásban összesen: 1 Pengő

Andrássy-ut 39. PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Az útépítő hatos bizottság összehívása a fővárosi törvény tárgyalásai miatt késik

Nagy megnyugvással fogadta a főváros közönsége a pénzügyi bizottságnak azt a határozatát, amellyel *Kozma* Jenő és *Wolff* Károly javaslatára hatos bizottságra bízta a bonyolult *útépítési program revideálását.* Az útépítési bonyodalmakat nem egyszer tártuk fel a *Fővárosi Hirlap* hasábjain és mi voltunk, akik elsőnek hangoztattuk, hogy e téren semmit sem ér a toldozás-foltozás, hanem radikálisan kell hozzányulni a kérdés megoldásához. Az útépítési ügyosztály maga örült legjobban a bizottság delegálásának, mert másképpen maga sem boldogult volna a probléma nehézségeivel.

A hatos bizottságra óriási munka vár, hogy a szükségletet arányba hozza a rendelkezésre álló pénzügyi fedezettel. A tavalyi költségvetésből törölt, de tényleg fennálló ötmillió pengős szükséglettel és az 1930-i költségvetésben szükségesnek feltüntetett kilencmilliós összeggel együtt 14,000.000 pengő kellene a jövő évi útépítési munkálatokra, ezzel szemben a rendezésre váró százharminc útvonal megépítésére ezidő szerint csak ötmillió pengő van rendelkezésre. Sőt még ennyi sem, mert egymilliót már előre felhasználtak.

Az útépítési bizottság *Csármann* Ferenc műszaki tanácsnok és *Molnár* László főtanácsos, az útépítési alosztály vezetőjének kalauzolása mellett a bizottság és pártok vezetői személyesen járták be a kérdéses útvonalakat és a látottak elbírálásával állapítják meg a szükségesség és sürgősség sorrendjét.

A hatos bizottság eddigi munkája iránt érdeklődtünk

Csármann Ferenc

tanácsnoknál, aki a következőkben válaszolt:

— A bizottság befejezte munkáját. Kalauzolásunk mellett a mult hetekben több, mint százharminc útvonalat bejártak és megvizsgáltak. A szemlék eredményeit jegyzőkönyvekbe foglaltuk. Rövidesen sor kerül majd az egyes útvonalak egyenkinti elbírálására és majd akkor alakul ki, hogy mit valósítson meg az ügyosztály a jövő évben a kivitelre váró programból. A bizottság összehívása

azért késik, mert a benne helyet foglaló pártvezérek az új fővárosi törvény előkészítésével vannak elfoglalva a parlamentben,

de amint a közigazgatási bizottság befejezi munkáját, *azonnal összeül a hatos bizottság.*

— *Lamotte* Károly tanácsnok, amint lehet, azonnal összehívja ülésre a bizottság tagjait s akkor kezdik összeegyeztetni a különféle felfogásokat.

— Az útépítési hatos bizottság tárgyalásai még távol állanak a befejezéstől, de máris nyilvánvaló, hogy

missziója igen eredményes és hasznos lesz.

Különösen a sürgősség sorrendjének megállapításánál felbecsülhetetlen a bizottság funkciója, mert egyedül a tényleges szükséglet szerint intézkedik s minden mellékszempontól eltekint.

A hatos bizottság jelentésének beterjesztése után az útépítési és pénzügyi bizottságok újból foglalkoznak a kérdéssel és egy új, végleges útépítőprogram készül, amelynek végrehajtását, amennyiben lehet, már a héten, de legkésőbb a tavasszal megkezdik.

Miért van szüksége a fővárosnak újabb erdővételekre?

A kisajátítási bizottság legutóbbi ülésén, mint jelentettük, megvásárolt a főváros számára több erdőterületet, így többek között a zugligeti *Haggenmacher-féle erdőt,* a hármashatárhegyi *Ruzicska-erdőt* és a *Szépvölgyben* több egymással összefüggő kisebb erdőterületet, *több, mint egymillió pengő értékben.* Mivel e vétel ellen különböző oldalról *helytelenítő hangok* hallatszottak, — kérdést intéztünk

Edes Endre tanácsnokhoz,

milyen okokból vált kívánatossá e területek megszerzése.

— A szóban forgó területek — mondotta a tanácsnok — kivétel nélkül szerves összefüggésben voltak s

részben beleékelődtek a főváros erdőterületeibe.

Különösen áll ez a zugligeti *Haggenmacher*-erdőségre. *A Zugliget hajdan csaknem teljes egészében a Haggenmacher-családé volt* és a szóbanforgó területhez a legutóbbi időkig ragaszkodott, sőt eddig hallani sem akartak az eladásról.

— A fővárosi erdőségekbe ékelődő idegen területen nem volt szabad a közönségnek a zavartalan átjárás, pedig ez az út volt a legkedveltebb a Normafához, a *Disznófő környéke pedig a legnépszerűbb kirándulóhely.* Az idegen erdőben nem lehetett megfelelő séta- vagy kocsiutakról és más szükséges rendezésről gondoskodni. Ezeken kívül a *Haggenmacher*-erdő területén voltak a *Disznófő melletti források,* amelyek azonban a nagyközönség előtt le voltak zárva, mert a forrás vizét az *Istenszem-villa* vízszükségletének ellátására használták és azzal a park tavát táplálták. A

vizben szegény budai vidéknek ezt az egyetlen forráscsoportját tehát szabaddá kellett tenni.

— Régi közóhajnak tesz eleget tehát a főváros a zugligeti erdő megszerzésével. A hármashatárhegyi és szépvölgyi területekre is azért van szükség, hogy *a főváros erdőbirtokát egységessé tegyük,* ami gazdaságosság, erdővédelem és egyéb szakszempontok mellett

a nagyközönség elsőrendű érdeke

közegészségi okoknál fogva is.

Jól tudjuk, hogy a meglehetősen rossz levegőjű fővárosnak klimatikus szempontokból is mekkora szüksége van a minél nagyobb erdőségekre, amit előszeretettel és jogosan szoktak nevezni Budapest tüdejének.

Kövezés, út-, csatornaépítés, beton- és lapburkolás
Tervezés, díjtalan költségvetés!
GRAVIESER ALBIN építési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 1[illegible]—45. sz.

KOVÁCS A. ÖDÖN GÉPÉSZ MÉRNÖK
Budapest, VIII., Bezerédy ucca 8
Telefon: 382—93, 408—78.
Központi fűtés-, vízvezeték-, csatornafelszerelési vállalata

Standard aszfaltok
Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor ucca 6. sz.
TELEFÓN: AUT. 833—40, 832—77.

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK
Központi fűtés-, vízvezeték- és csatornázási vállalat
Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár — Vasöntöde
Telefon: L. 905-74, 905-75. Budapest, V, Váczi út 48. Alap. 1867.

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 603-23

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

SIMOR DÖME mű- és épületlakatos-mester és vasszerkezetek ipartelepe. Sodronyfonatok nagyobbi gyártása
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY ÚT 89. SZÁM
TELEFON: JÓZSEF 894—43.

DÖMÉNY IMRE
EZELŐTT TIRGRAM TÁRSASÁG
festék-, fáztart.- és vegyiczikkek kereskedése
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3-5.
Telefon: Automata 886—51.

SPORIK FERENC
tetőfedőmester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala, műpala, cserép és kátránylemezzel fedett tetők javítását és jókarbantartását
Budapest, III., Pacsirtamező-u. 53. Tel.: Óbuda 625-72

SZALFETER EDE TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata FIÓKÜZLET: II, MARGIT-KÖRUT 32
BUDAPEST I, KRISZTINA-KÖRUT 83. SZ.

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest. IX., Üllői-út 57
Telefon József 306-29

KOVÁTS GÉZA köműves iparos
vállal házak renoválását, festését, átalakításokat és nedves falak elszigetelését Budapest, VII., István-út 36

PINKAY KÁROLY
ÉPÍTÉSZ ÉPÍTŐVÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL UCCA 20.
TELEFON: Automata 864-61.

DUDUS ERNŐ
építési vállalkozó
Budapest, VI., Jász ucca 73 Tel: L. 980-15

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

MAGYAR UTÉPÍTÉSI R. T.
V., KOSSUTH LAJOS-TÉR 16-17
TELEFON: AUTOMATA 230-59 és 121-37
Modern utak építési vállalata. Készít öntött és hengerelt aszfalt, shett, topeka, aszfaltmakadám és keramit burkolatot

IDEÁLIS OTTHON:
mindenkinek a leghőbb vágya. Ilyet biztosíthat magának társasházainkban: a krisztinavárosi „Attila-udvar"-ban és a Horthy Miklós-úti „Árpád-udvar"-ban. — Adómentes, 2—3—4 szobás, legszolidabb építkezésű, meglepő olcsó, fixáru
KERTES ÖRÖKLAKÁSOK
Hall, loggia jövedelmező üzlethelyiségek, kényelmes törlesztés
Kívánatra képes prospektus. —
A „Centrum" öröklakásai a legkapósabbak! — Árvapénzek elhelyezésére alkalmasnak nyilvánittattak! Biztos tőkebefektetés, 12% tiszta jövedelem
„CENTRUM"
Házépítő- és Ingatlanvállalat m. sz., Horthy Miklós-út 9. (9—12, 3—5-ig. Telefon: J. 442-25)

Közúti gőz- és motorhengerlést
vállal
WOLFF ERNŐ
Sürgönycim: WOLFFERNŐ
Tel.: Lágymányos 13-82 Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101

Dr. HELVEY TIVADAR
VEGYÉSZETI GYÁRA, BUDAPEST
Asphaltozás. Tetőfedés. Szigetelés
TELEFON: AUTOMATA 272—75. SZÁM
Iroda: VI, Eötvös ucca 21. ● Gyár: IX, Soroksári-út 106.

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök **ENÖKL ELEMÉR** okl. mérnök, építőmester
építési vállalkozók
BUDAPEST, VIII, BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

OZALID fény- és aluminium-másolatok **Manglitz Ferenc Budapest,** VIII., József ucca 12. — Telefonszám: József 431-47.
Költségvetések, műszaki tervek, térképek rajzolását és sokszorosítását több színben is vállalja.

Egyelőre teljesen bizonytalan az üzemi beruházó-kölcsön sorsa

Az utóbbi időben igen sok szó esett a nagy közüzemeknél: a víz-, gáz-, villamosműveknél és a két közlekedési vállalatnál, a villamos- és autobusz-üzemeknél szükséges fejlesztő beruházásokról. Sok szó esett arról is, mi módon lehetne e beruházásokat keresztülvinni, a közművek egységárainak felemelése nélkül, amitől idegenkedik a hivatalos főváros s ami ellen a nagyközönség eleve tiltakozik. Egyelőre

egészen bizonytalan e beruházások sorsa,

de az üzemek, illetve a világítási és vízvezetéki ügyosztály már elkészítette a szükséges teendők programját, azzal a valószínű eshetőséggel számolva, hogy a beruházásokat *kölcsönpénzből fogja fedezni a főváros.*

Bár a kérdés pillanatnyilag — a fővárosi törvény izgalmainak elültéig — nem igen aktuális, a pénzügyi ügyosztály is foglalkozik a kérdés tanulmányozásával s a beruházó újabb kölcsön kérdéséről

beavatott helyen

ezeket közölték a *Fővárosi Hirlap* munkatársával:

— Az elmult tízéves ciklus számottevő beruházásait is kölcsönből, a 20 millió dolláros külföldi hitelösszegből teljesítette a főváros. Az egyes évek költségvetései is mindig foglaltak azért magukban beruházó tételeket s az utóbbi években számottevő zárószámadási feleslegeket is fordított beruházásokra a főváros. *Az utolsó öt év alatt 69 millió pengőre rúg ez az összeg.*

— A legutóbbi években és az idén, sőt jövőre is irányzott elő a főváros a költségvetésben bizonyos beruházási összegeket, ha nem is teljes összegűeket, hanem *több évre elosztottakat,* mint pl. a Szeretetház, a Rókus stb. céljaira. Az elv és a törekvés az, hogy

a költségvetéseket egészen mentesíteni kell a beruházási kiadásoktól,

de ez természetesen csak *fokozatosan történhet meg,* mert különösen ma ezeknek az összegeknek elvonásával javítás helyett ártana a főváros, megrázkódtatná a gazdasági életet. Ebből az elvből kiindulva

akarja a főváros az üzemi beruházások ügyét külön üzemi kölcsönnel elintézni.

— *A beruházó programot nemsokára a közgyűlés elé fogjuk terjeszteni.* A kölcsön felvételére természetszerűleg *csak a kedvezőbb pénzviszonyok bekövetkeztével kerülhet sor,* olymódon, hogy *az tisztán üzemi kölcsön legyen* és azt más feladat ne terhelje.

— Az eddigi számítások szerint a felveendő beruházási kölcsön 150 millió pengő névértékű lesz, melyből 28 milliót az *Elektromos Művek,* 36 milliót a *Vízművek,* 12 milliót a *Gázművek* kapnak. A *Vízművek* az új óbudai vízművet építik meg és a nyomócsőhálózatot bővítik ki. Az *Elektromos Műveknek* 64 millió pengős beruházási programja van. A program első részét már megvalósították és pedig 16 millió pengőt a megtakarításokból és 20 millió pengőt a dollárkölcsönből. E szerint 28 millió pengő fedezetéről kell még gondoskodni a program teljes végrehajtásához. Ezt a 28 millió pengőt a kelenföldi telepbe ruházzák be. Két 25.000 kilowattos gépet vásárolnak a már meglévő egységek mellé és ezzel a telep teljesítőképessége 130.000 kilowatt lesz. A program végrehajtásával

az összes áramszolgáltatási zavarok végleg megszünnek,

mert a régi elavult telepeket, amelyek most még nélkülözhetetlenek, *üzemen kívül helyezik* és csak tartaléknak használják.

— A *Gázműveknek* elsősorban azért kell pénz, mert a régi Tisza Kálmán téri igazgatósági épület helyett, amelyből az új Rókus építkezése miatt ki kell költözniök, más igazgatósági helyiségekről kell gondoskodniok. *Az új igazgatósági székház valószínűen a Rákóczi úton lesz, a kis Rókus helyén, amelyből a lakók kitelepítését már megkezdte a közegészségi ügyosztály és a tavasszal az egész épületet kiürítik,* mert nyáron valószínűleg meg is kezdik az üzemi palota építését, amely a Rákóczi út egyik legimpozánsabb épületének igérkezik.

— A palota az elgondolás szerint hatemeletes lesz, földszintjén üzlethelyiségekkel, míg az emeleten esetleg helyet kapnak a vízművek igazgatósága és a villamosművek igazgatóságának az a része is, amely a publikummal érintkezik. Kibővítik az óbudai telepet is. E beruházás keretében *még nem kerülhet sor az új gázművekre,* amelyre ugyanesak rövidesen szükség lesz s valószínűleg a Ferencváros külső részén fogják felépíteni. A Gázművek mostani beruházási programja 12 millióra rúg, ebből az igazgatósági székházra 4·5 milliót kontemplálnak.

— Az üzemek beruházási programjának végrehajtására a jövő évben minden bizonnyal sor kerül, annál is inkább, mert csupa halasztást nem tűrő kérdés megvalósításáról van szó. *Az autonómia szervei ebben az évben már nem igen tudnak ugyan foglalkozni a javaslattal,* de az egész komplekszumot oly alaposan előkészítik a rendelkezésre álló idő alatt, hogy a karácsonyi szünet utáni első közgyűlések egyikén már sor kerül a beruházások letárgyalására, még pedig valószínű, egészen külön közgyűlés keretében, amelynek csak egy tárgya lesz, a beruházó üzemi program, illetve a kölcsön felvétele.

„MEINL TEAKEVERÉKEI"

Queen's blend 1/4 angol font ára P **4·80**
Three stars 100 gr. ára . . . P **3·60**
Ceylon special 100 gr. ára . . P **2·60**

Automobilok villamos berendezése | MÁGNESEK DINAMÓK INDÍTÓK AKKUMULÁTOROK | Szerelés javítás és kiegészítés

URNER ÉS BERKOVITS

Scintilla, Index, Fenag, Hagen, Kienzle vezérképviselete

Budapest, V, Pozsonyi-út 4/f. Telefon: Aut. 148-84

FARKAS LAJOS MÉRNÖK — Telefon: J. 396-78
magas-, mély-beton és vasbeton építési vállalkozó
Budapest VII, Kolumbus u. 41

ÁNGYÁN GYULA
épület, gép- és műlakatos, autógénhegesztő
BUDAPEST, VII., MIKSA-U. 9. Tel. J. 335-71

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Vig ucca 24. — Telefon: József 385—52.

Proczeller Bálint kövező mester
Budapest, X. Korponai u. 11. Tel.: Kőbánya 74-84

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17 — Telefon 263-40

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak

TELEFON: Automata 219—69. szám

alegjutányosabb áron szállítunk eredeti Wellner és Clarfeld alpaka, valamint alpaka-ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel

12 havi részletre

Árjegyzéket díjmentesen küldünk

ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Széchenyi u. 5.

Pontos címre kérjük ügyelni.

STERN EMIL — Telefon: Lipót 906-48
ÚT-, CSATORNA- és MAGASÉPÍTÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-U. 32.

DUNÁNTÚLI MESZ-, TEGLA- és KOIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: DUNMÉSZ
Szállít: Meszet mészkövet, bazalikavicsot. Vállal mindennemü kő aragó-munkát

Nagy karácsonyi occasio
keleti szőnyegekben
SZAHAK AWANESIAN-nál
Budapest, IV, Kigyó ucca 2. Tel.: 833-16

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

LERCHNER és TÖRÖK
szobafestő, mázoló és bútorfényező — TELEFON: L. 963—03. — BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44

TÓTH SZ. JÁNOS — Tel.: Aut. 559-38
VÍZVEZETÉK- ÉS FÜRDŐBERENDEZŐ ÉPÜLET- ÉS DISZMŰBÁDOGOS
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 6. SZÁM

Féregirtás, takarítás, ablaktisztítás
géppel és méraöki vezetés mellett — TELEFON: AUT. 504—84, 581—01
— Számos hatósági elismerés —
OTTOPAL ÉS TÁRSA
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

BÖHM NÁNDOR ÉS TÁRSA
AUTÓJAVÍTÓ- ÉS KAROSSZÉRIAGYÁR
BUDAPEST, VI., TÜNDE UCCA 10-44. sz.
(SCHLICK-GYÁR) TELEFON: LIPÓT 903-19. (SAJÁT TELEP)

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt JAUERNIK ISTVÁN
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemü székek és éttermi asztalok szinházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

TREMMEL TESTVÉREK — TELEFON 465—90
bádogos és szerelő, egészségügyi, műszaki berendezési vállalata
BUDAPEST, VIII, BAROSS UCCA 50. SZÁM

ROGGENBAUER REZSŐ
kárpitos, díszítő és lakberendező
Budapest, V, Falk Miksa u. 12. Telefon: L. 910—82.
! Ponyva, vászonredőny és kórházi matracok szállítási vállalata.

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

DÁVID ÉS DEUTSCH
KÖZPONTI FŰTÉS, SZELLŐZTETÉS, VIZVEZETÉK, CSATORNÁZÁS, ÉPÜLET- ÉS BÁDOGOS-MUNKÁK MŰSZAKI VÁLLALATA
BUDAPEST, VII. RÓZSA UCCA 41. TELEFON: J. 430-81

BIRÓ LÁSZLÓ
ÁCSMESTER
BUDAPEST, X., KOLOZSVÁRI UCCA 9.

VAS UCCA 16
BOSCH SZOLGÁLAT
Telefón: József 393-73.

KÖNIG GYÖRGY — Kőművesmester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Hársfa u. 17

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

A Részvénynyer közgyülése és osztaléka. Az *Első Magyar Részvény-Serfőzde* szombaton tartotta meg rendes évi kögyülését *Metzler* Jenő dr. elnöklete alatt a *MOKTÁR* tanácstermében. Az elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg a vállalat elhunyt műszaki igazgatójának, *Hauner* Frigyesnek elhalálozásáról. Az elfogadott zárszámadások alapján a közgyűlés a kifizetendő *osztalékot részvényenként 5.20 pengőben állapította meg.* A szelvények f. évi december 3-tól kezdve a *MOKTÁR*-nál és a *Kereskedelmi Banknál* válthatók be.

A Ganz Közlemények novemberi száma a már megszokott gazdag és a magyar ipar igaz és nagy dicsőségét dokumentáló tartalommal jelent meg. A *Ganz és Társa—Danubius gép-, vagón- és hajógyár rt.* kiadványa ez a pompás kiállítású könyv, amely beszámol a gyár jelenleg folyó világhíres munkálatairól. Így érdekes cikk ismerteti az egyiptomi telepek nagyteljesítményű átemelő szivattyúit, továbbá a bánhidai centrálé kazánberendezését. A magyar vagóngyártás újabb alkotásainak bemutatása után ármentesítő szivattyútelepek leírását találjuk. Egyéb alkotások mellett tudósítást találunk a Ganz—Danubius szerepléséről a barcelonai kiállításon. Szakembereket és laikusokat egyaránt érdeklő írások ezek, mert hiszen a hétköznapitól eltérő hatalmas alkotásokról számolnak be. Az előkelő tartalommal nemes összhangban van a pazar illusztrációkkal ékes kiállítás, amely a Révai-Nyomda ízlését és kiváló technikai felkészültségét dicséri. A Révai-Nyomda, ahol egyébként a *Fővárosi Hirlap* is készül, a *Ganz Közlemények* feltűnően szép kiállításával jól megérdemelt elismerésre tarthat számot.

A hatósági munkaközvetítő működése. Most jelent meg az állami munkaközvetítő hivatal jelentése a hivatalnak és a felügyeletére bízott hatósági munkaközvetítőnek 1928. évi működéséről szóló jelentése, amely örömmel regisztrálja, hogy a munkaadók mindinkább belátják, hogy a teljesen pártatlan és anyagilag nem érdekelt állami munkaközvetítő hivatalban inkább megbízhatnak, mint a magánközvetítőkben. A jelentés nagy alapossággal foglalkozik és statisztikákkal, valamint grafikonokkal demonstrálja a munkanélküliség problémáját általánosságban és a hivatalra való speciális tekintetekkel is.

VÁLLALKOZÁS

Új versenytárgyalási kiírások

A főváros tanácsa az elmult héten a következő újabb versenytárgyalásokat írta ki:

Kertészeti munkát a váci- és gyöngyösiúti városi házak udvarán. Pályázni lehet december 11-én déli 12 óráig az út- csatornaépitési ügyosztályon.

1450 drb csatornázási vasszerelvény szállítására. Pályázni lehet december 16-án déli 12 óráig az út- és csatornaépitési ügyosztályon.

Kőmívesmunkára a Lédecer-telepi erdei iskolánál. Pályázni lehet december 9-én d. e. fél 10 óráig a középitési ügyosztályon.

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szükkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Központi fütőberendezési munkát a Gyáli úti bakteriológiai intézetnél: Egry és Fia 16.624 P.

Kőmíves munkát a Cegledi úti kislakásos bérház kerítésénél: Kolényi és Balázs 4600 P.

Vaskályhaszállitást a Gubacsi úti kislakásos bérházaknál: Halász Gyula 8300 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

Ácsmunkára *a Római fürdőtelepi elemi iskola kerítésénél:* Töke György 2145, Wellisch Mór 2255, Szivós László 2330, Helmich János 2448, Kurtán Gyula 2560, Ertl József 2645, Hellebrand János 2692, Ridel Bertalan és fia 2785 P.

Kőmíves munkára *a Diana úti üvegháznál:* Mód Lajos 7919, Domonyik Mihály 8053, Kaiser Hugó 8347, Weltner László 9062, Apor József 9350, Castelli Kont 10.558 P.

Szigetelési munkára *a Lederer-telepi gyermeküdülőnél:* Kirschner Ignác 3195, Biehn János 3404, Kollár Ferenc 3600, „Grozit" 3685, Dr. Helvey Tivadar 3800, Sándor Arnold 5210 P.

Locsolócsap szerelési munkára *a fonyódi Erzsébet-leánynyaraházi üdülőtelepnél:* Varga Ferenc 2960, Kolbányi és Pákozdy 2996, Kocsner Antal 3044, Margittai Gyula 3132, Fekete Ödön 3260, Wasser István 3291, Hofman Dénes 3913, Frey István 4189 P.

Vízvezeték és csatornázási munkára *a Soroksári úton épülő ideiglenes vámhivatalnál:* Tóth Imre és társa 2423, Vozáry Pál 2751, Schinzel Lajos 2911, Both Ádám 2976, Marton és Tóth 3074, Müller Henrik utóda 4165, Neptun szövetkezet 4346 P.

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929. évi december hó 2-án tartott üléséből a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) Nagyobb és kisebb építkezésekre.

1. Özv. Buchmüller Nándorné III., Selmeczi u. 21. em. ráép., terv. ifj. Szladovits István VII., Ujvidéki ucca 23.

2. Friedrich Jakab és neje és Roszinszky Antal és neje VI., Béke u. 26481. új hrsz. ikerház, terv. Friedrich Jakab V., Vízafogó.

3. Weisz Lipót III., Tavasz u. 5. em. ráép., terv. ifj. Vahl Frigyes VI., Felsőerdősor u. 7.

B) Családi ház építkezésekre:

1. Fekete Mihály VI., Névtelen u. 29973/72. hrsz., terv. Kovács Ferenc IX., Soroksárpéteri, Rákóczi u. 64.

2. Özv. Kálmán Mórné VI., Jász u. 27191. hrsz., terv. Papp József VI. Bethlen u. 9.

3. Szilágyi András I., Tétényi út 3481/8. hrsz., terv. Cságola Jenő, Budafok.

4. Kéri és Kolonits VI., Alsórákosi rétek 29987/85. hrsz., terv. Némedy Gyula, Rákospalota.

C) Toldalék építkezésekre.

1. Földhitelbank r. t. I., Németvölgy 8398/3. új hrsz., terv. Kohlbach Emil VIII., Rákóczi út 75.

2. A Budai Chevra Kadisa Szent Egylet I., Maros u. 16., terv. Jakab és Sós II., Keleti Károly u. 29.

3. Dr. Faragó Zsigmond I., Sasad u. 2406. hrsz., tervezte Reitzer Frigyes VII., Rózsa u. 32.

D) Különféle építkezésekre:

1. Kurfis József X., Juhász u. 7599. hrsz. üzletház, terv. Szedlacsek István VI., Lőcsei út 60.

2. Hollós Gyula VII., Alsórákosi rétek 31484/220. hrsz. fsz. uzletház, terv. Siegl Alfréd VII., Komócsy út 33.

3. Bakti Lajos III., Római part 36., weekend építkezések, terv. Kovács György, Csillaghegy.

4. Dessewffy u. 47. sz. bérház felvonóra.

E) Beérkezett újabb építkezési kérelmek:

1. Milunovits Antal VII., Péterffy S. u., X., Juhász u. 29. csal. ház.

2 Krvázy Jánosné I. Tarcalli út 9., VII., Grassalkovich u. 33. ráépítés.

3. Del Medico Rosinelli János X., Füzér u. 54., X., Harmat u. 8106/15. csal. ház.

4. Poor Gyula III., Tavasz u. 9., u. o. csal. ház.

5. Herczenik Veronka VII., Névtelen tér 16., VII., Névtelen u. 31260. hrsz. családi ház.

6. Paluska Mária X., Lengyel u. 43., X., Kalocsay út 20006. hrsz. csal. ház

7. Fehér József I., Döbrentei tér 21., I., Major u. 31—32/15. hrsz. csal. ház.

8. Móra László III., Határ út 2., III., Testvérhegy 20101. hrsz. csal. ház.

9. Grassi Róbert III., Filatori dülő 6738. hrsz., III., Drugeth u. 13. csal. ház.

10. Buday László VIII., Német u. 42., III., Csatárka dülő 5511/1. hrsz. csal. ház.

11. Szabó Lajos VIII., Kálvária u. 21/a., I., Gaál u. 8. csal. ház.

Morbitzer Nándor építész és építőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

ILKOVITS J.
Központi fütések és vízvezetéki berendezések vállalata
BUDAPEST,
VI, ANDRÁSSY ÚT 92.
TELEFON: Aut. 212—07.

Braun és Társa Bélipar
Húsipari gépek és szerszámok
Budapest, IX., Ranolder ucca 27/a.
Telefon: József 306—97 és 460—82 sz.

GRÜNVALD BÉLA
SZOBAFESTŐ- ÉS MÁZOLÓMESTER
VII, LÖVÖLDE TÉR 2 TELEFÓN: J. 308-78

Az 1924. évi XVIII. t.-c. alapján szervezett
IPAROSOK ORSZÁGOS KÖZPONTI SZÖVETKEZETE
Postatakarékpénztári szla: 10517 — Postatakarékpénztári csekkszámla: Kisipari hitelakció: 44500 — Girószámla: Magyar Nemzeti Bank — Táviratcím: IPKÖZPONT

TELEFONSZÁMOK:
Központi osztályok:
V., Nádor ucca 22. Aut. 253-33, Aut. 253-37, Auf. 151-35, Aut. 212-14. Igazgatóság, Titkárság, Pénzügyi osztály. Ellenőrzés. Könyvelés.
Bőrosztály:
L. 996-62. Nádor ucca 21.
Építőipari osztály:
L. 912-32. Nádor ucca 18.
Faipari osztály:
L. 996-61. Nádor ucca 21.
Kisipari hitelakció:
Aut. 253-33. Nádor ucca 22.
Kereskedelmi osztály:
L. 996-61. Nádor ucca 21.
Textil közszállitási osztály:
L. 902-32. Nádor ucca 18.

MÁVAG
címkés gyártmányokat mindenki bizalommal fogadja, mert
kitűnő anyagból a leggondosabban készülnek!
Ide tartoznak a különféle hengerelt kereskedelmi árukon kívül az ipari stabilmotorok, lokomobilok, traktorok, cséplőgépek és más mezőgazdasági gépek. Útépítő (úthengere ő- és útgyalu) gépek, lakókocsik. Vas- és acélöntvények, öntöttvas csövek, karikás kályhák és kereskedelmi öntvények.
Teherautomobilok, autóbuszok a „MERCEDES-BENZ" gyártási szab. szerint a hazai különleges úti viszonyoknak a legjobban megfelelő kivitelben készülnek. Kombinált tüzoltó- és locsoló-autók. Lajtos öntözőkocsik.
Jobbágy-féle szab. folytonégőkályháink a háztartásokban és középületekben (iskolákban, stb.) legjobban használhatók.
Kérjen felvilágositást és árajánlatot!
Magyar kir. állami vas-, acél- és gépgyárak
Budapest, X., Kőbányai-út 21.
Telefon: József 460—29. Telefon: József 460—29.

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Reiter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

ÁKOS FRIGYES
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST VII., KERTÉSZ UCCA 24—28
TELEFON: JÓZSEF 301—40

BIHARI PÁL
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest, VI., Eötvös ucca 24. sz.
TELEFON: AUT. 297—63.

SPIEGEL ÁRMIN
KÜLÖNLEGES ANGOL ÉS SKÓT GYAPJUSZÖVETEK GYÁRI LERAKATA
● Budapest, IV., Váci ucca 5. sz.
● Bejárat Türr István u. 9. I. em.
● Telefon: Automata 876—14. sz.
KÖZALKALMAZOTTAKNAK KEDVEZMÉNY

LEFÉBER ÉS TÁRSA
Kut-, vízműépítés és mélyfurási vállalat
Mélyfurások, kutalófurások, aknaépítés, alapozások, viztelenitések, szivattyútelepek, berendezése
Budapest VI. Bulcsu ucca 5. Telefon: Lipót 981-01 szám

Vladár Pál
ács- és épitőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

LEMMER FERENC
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMIVES- ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u. 14.

Beton, makadám, aszfalt
felvágásához vegyen **BÉRKOMPRESSORT**
Liska Jenő okl. gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, VIII, Orczy-út 22. Tel.: J. 335-41.

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. sz.
Telefon: Lágymányos 6—07.

JÓNÁS FERENC
épitőmester, épitési vállalkozó
Budapest, VII., Kolumbus u. 27
Telefon: J. 339—81.

Hajnal Imre
okl. mérnök, épitési vállalkozó
Budapest,
I., ATILLA KÖRÚT 47. SZÁM TELEFON AUTOMATA 5'8-64

Események

Fővárosi Hiriap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő.

A főpolgármester még mindig gyengélkedik. *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester meghülésének következményei súlyosabbnak mutatkoztak, mint az első pillanatban hinni lehetett. A főpolgármester harmadik hete őrzi már a szanatóriumot és erős természetének köszönhető, hogy a már konstatálható örvendetes javulás minden komplikáció nélkül, aránylag gyorsan bekövetkezett. A főpolgármester azonban jobbulása ellenére sem hagyhatja még el a szanatóriumot és legalább egy hétig orvosi felügyelet alatt kell maradnia. Ugyancsak javulás állott be a főpolgármester feleségénél is, aki, — mint sajnálattal értesülünk — ugyancsak betegeskedik és férjével együtt a szanatóriumban van. A főpolgármestert betegsége sem gátolja meg abban, hogy hivatala ügyei iránt ne érdeklődjék. Naponta részletesen referáltat magának és rendelkezik.

Némethy főjegyző meggyógyult. *Némethy* Károly főjegyző, a főpolgármesteri hivatal vezetője, akiről megírtuk, hogy a mult hetekben influenzában megbetegedett, *meggyógyult* és hétfőn elfoglalta hivatalát.

A belügyminiszter jóváhagyta az új tisztiorvosi állásokat. A közgyűlés még a tavasszal megszavazta több új tisztiorvosi állás szervezését, olymódon, hogy a tisztiorvosi személyzet létszámát *hattal szaporítja*. Ezzel a rendezéssel arra törekedett a közgyűlés, hogy a magánprakszistól eltiltott ideiglenes tisztiorvosi kar helyzetén segítsen és a főváros orvosi adminisztrációját is javítsa. A belügyminiszter most értesítette a fővárost, hogy az új orvosi szervezésekhez *hozzájárul*. Az új állások betöltése még sem történik meg hamarosan, mert az elnöki ügyosztály előbb keresztül akarja vinni több idős tisztiorvos nyugdíjaztatását, amire rövidesen sor is kerül. Igy azután egyszerre *nyolc-tíz állás lesz betölthető*. Nincs kizárva, hogy a választások eltolódnak az új fővárosi törvény kialakulásáig, mert ha a közigazgatási kerületek számát szaporítják, úgyis *lényegesen fel kell emelni a tisztiorvosi személyzet létszámát is*.

Bódy Tivadar dr. lesz a fővárosi javaslat felsőházi előadója. Értesülésünk szerint *Bódy* Tivadar dr. felsőházi tagot kérték fel arra, hogy a fővárosi törvényjavaslat előadói tisztét vállalja. *Bódy* Tivadar dr. vállalta is a feladatot és így ő lesz a javaslat előadója a felsőházban. Mint ismeretes, *Bódy* résztvett a törvény előkészítő munkájában és így ő annak egyik legalaposabb ismerője.

Rövidesen rendet teremt a főváros a benzinkutak dolgában. Alig van a városházának régebben húzódó és zavarosabb kérdése, mint a nyilvános benzinkutak ügye. A szakkörök és a nagyközönség már évek óta sürgeti e probléma rendezését, annál is inkább, mert a meglévő kutak száma elégtelennek bizonyult, a rendezésig pedig új engedélyek kiadásától óvakodik a főváros. A *szabályrendeletet* az illetékes közlekedési és közgazdasági ügyosztály *már hónapokkal ezelőtt elkészítette* és átadta véleményezés és elbírálás végett a tisztiügyészségnek és egészen érthetetlen, indokolatlan az a huzavona és a túlzott óvatosság, amivel ehhez a kérdéshez hozzányúlnak. Belátjuk, hogy nem könnyű a tanács helyzete, mert máris ezernél több kérelmező jelentkezett és talán csak a taxi-rendszámok kiosztása előtt vonultak fel a városházára ilyen tarka, minden rendű és rangú emberek, akik mindannyian benzinkútengedélyért versengenek. Ezeknek a kérvényeknek az elbírálása a legkevésbé sem lesz könnyű feladat és a protekciók falankszával kell kétségtelenül a közigazgatásnak megbirkóznia. Mindazáltal feltétlenül mielőbb tisztázni kell az egész kérdést és mindenekelőtt a külföldi engedélyesek ügyét is, tudva azt, hogy *ma a kutak jelentékeny része idegen kezekben*, külföldi vállalatok birtokában van. Sürgősen tisztázni kell, hogy miképpen adja ki a főváros az engedélyeket; fenntartsa-e a mai adományozó rendszert, vagy nyilvános versenytárgyalás útján döntsék el, ki kaphat benzinkutat Budapesten. Felvetődött az a gondolat is, hogy komoly közlekedési kérdésről és szolgálatról lévén szó, *ne vegye-e a főváros házi kezelésébe*, vagy legalább is közvetlen felügyelete alá az összes benzinkutakat. A minden oldalról megnyilvánuló sürgetésekre, remélhetően *rövidesen rendet teremt e kérdésben a főváros*. *Berczel* Jenő alpolgármester a minap referáltatott magának a kérdésről és *szigorú utasítást adott az összes illetékes faktoroknak, hogy a benzinkutak szabályrendelet-tervezetét mielőbb készítsék el* és megfelelő javaslatukat késedelem nélkül terjesszék a tanács elé, hogy a bizottságok is mielőbb foglalkozhassanak a benzinkutak rendezésével.

Az egészségre való nevelés — és az erdei iskola. Az egészségre való nevelés az egész világon általános érdeklődés tárgya lett, főleg a világháború óta. Ennek a kérdésnek egyik sarkalatos tétele az *erdei iskola*, amelyek szorgalmazása, támogatása a legszebb gyermekbaráti és legfontosabb nemzeti feladatok közé tartozik. Az erdei iskolák jelentősége a kultúrális szempontok mellett főleg a tuberkulózis elleni küzdelem tekintetében óriási és általános népegészségügyi követelmény, hogy a közvélemény, a közfigyelem feléje forduljon és iskolapolitikánkban megfelelő helyre kerüljön. Erről a fontos és érdekes kérdésről tartott igen érdekes és figyelemreméltó előadást a *Polgári Egység Klubjában Gyulai* Aladár tanítóképző intézeti tanár, a klub előadásszorozatának keretében kedden este, nagyszámú hallgatóság előtt. Vázolta a szabadlevegős iskola keletkezését, pedagógiai történetét, rámutatott az erdei iskolák jelentőségére, mint a szabadlevegős iskola főtényezőjére, ismertette az erdei iskola feladatait és célkitűzéseit, kultúrális, pedagógiai, egészségügyi, család- és gyermekvédelmi rendeltetéseit. Végül tárgyalta az erdei iskolák helyzetét nálunk és külföldön. Az érdekes előadást az előadó több mint száz vetített képpel kísérte és illusztrálta.

Áthelyezik a központi csatornatelep főgyüjtő- és beömlőcsövének torkolatát. A főváros szennyvíztömegei, mint köztudomású, a soroksáriúti központi csatorna-szivattyútelep segítségével az összekötő vasúti híd közelében a Dunába ömlenek. A Dunába kerülő csatornavíz ugyan többszörösen szűrt, és a Dunavíz hatalmas sodrával való gyors felhígulás folytán teljesen veszélytelenné és ártalmatlanná válik. A Kvassay-zsilip megépítésével, a soroksári Dunaág szabályozásával, főleg az új állami és fővárosi kikötők megépülésével azonban mégis szükségessé vált a főgyüjtő csatorna dunai kitorkolásának átépítése, illetve áthelyezése. Erre a munkálatra az állami kikötő-szerződés is kötelez és Pesterzsébet városnak is ez a régi kívánsága. Mindezekhez hozzájárul az a körülmény, hogy az új élelmiszernagyvásár és az úgynevezett kofa-kikötő, ahol az élelmiszerszállítmányok ki- és berakása lesz, a mai betorkolás közvetlen közelében rövidesen elkészül, így mulaszthatatlanná vált a szóbanforgó átépítés. *A tervek már elkészültek és a tavasszal kivitelre is kerülnek*. A csatornatorkolatot pár száz méterrel beljebb helyezik a Duna medrébe. Az átépítés közel százezer pengőbe kerül.

Nyugdíjazott vasuti fűtők ünneplése. A *MÁV* fűtők országos egyesületének Szent László úti helyiségében az *Egységes Községi Polgári Párt* VI. ker. szervezete meleg ünneplésben részesített tizenkét nyugalomba vonuló fűtőt. Ugyanekkor *Steiner* György, a VI. ker. szervezet ügyvezető elnöke felajánlotta öt gyermek felruházását.

Rupp László ker. elöljáró búcsúztatása. A főváros VI. kerületének elöljárósági épülete bensőséges ünneplésnek volt színhelye szombaton, nov. 30-án. Ekkor búcsúzott el a kerület tisztviselői karától 35 évi, érdemekben gazdag közszolgálat után *Rupp* László, aki 19 éven keresztül állt a VI. ker. közigazgatásának élén. A távozó elöljáró meghatva mondott köszönetet volt munkatársainak odaadó támogatásukért és szeretetükért. A búcsúszavakra *Tatár* Béla dr. főjegyző válaszolt és mint helyettes elöljáró, meleg hangon méltatta *Rupp* László érdemeit, aki egész pályáján példát mutatott a haza és a főváros hű szolgálatára és akit nemcsak a tisztviselőknek, hanem a kerület polgárságának tisztelete és hálája is elkísér nyugalmába.

Két új magyar film bemutatója. Amikor *Vass* József a népjóléti minisztérium élére állott, egyik feladatául tűzte ki a népegészségügy új alapokra való helyezését. *Scholz* Kornél államtitkár és *Pollermann* Artúr miniszteri tanácsossal építtette ki az egészségügyi propaganda hálózatát, amely a *Magyar Vöröskereszt Egylet* útján az országban mindenfelé népszerű egészségügyi vetítettképes és mozgó filmelőadásokat rendez. Ilymódon hozzáférnek a néphez, amellyel a népegészségügy követelményeit szemléltető módon megismertetik és megtanítják arra, miképp kell a betegségek ellen védekezni. Most legújabban is a népjóléti minisztérium égisze alatt két ily nagyobbszabású film készült el, amelyet vasárnap a *Vöröskereszt Egyesület* előkelő meghívott közönség és az érdekelt minisztériumok képviselői előtt mutattak be. A két filmet *Erdélyi* cs. és kir. udvari fényképész filmgyára készítette. Az egyik filmnek *„Küzdve küzdj és bízva bízzál"* a címe és körülbelül 1600 méteren keresztül bemutatja a nézőnek a magyar falu szörnyű egészségügyi állapotait. Ezután jön a film *tanulságos* része, amely propagatív módon mutatja be, hogyan *kellene* mindannak lenni, ami van. A második filmnek *„A falu orvosa"* a címe, írta *Maksay* dr., a *Magyar Vöröskereszt Egylet* főorvosa. Nem kellettek a két film gyártásához százezrek, csak *lelkesedés, munkaszeretet* és *hozzáértés*.

A Gellért tér és a Calvin tér rendezése. A Kelenföldi Kaszinó elhatározta, hogy a már égetően sürgőssé vált városrendezési kérdések felszínen tartása és döntésre juttatása érdekében előadásokat rendez. Az első ilyen előadást *Méhes* Emil dr. okl. mérnök tartotta, aki ez év április havában a *Magyar Mérnök- és Építész-Egyletben* már előadást tartott a főváros *fontosabb tereinek olyan szabályozásáról, amely a megnövekedett gépkocsiforgalomnak megfelelő állapotokat teremtene*, a terek forgalmának veszélyességét a legkisebbre csökkentené és a rendezés kis költséggel, azonnal keresztülvihető lenne. *Méhes* Emil dr. legutóbbi előadása a *Gellért tér és Calvin tér rendezéséről* szólott. Az előadás vetített és mozgóképek kíséretében szombaton este fél 7 órakor volt a Szent Gellért-szálló hangversenytermében.

ALFA zománcozott takaréktüzhelyek
hazai szénnel való tüzelésre kiválóan alkalmasak.
Budapest—Salgótarjáni Gépgyár
Andrássy-ut 29. **és Vasöntő Rt.** Telefon 245-63
Kapható minden vaskereskedésben.

Harsányi Testvérek
központi fütés, egészségügyi berendezések, vizvezeték, csatornázás és épületbádogos munkák vállalata
BUDAPEST, VII., BEM UCCA 5. SZÁM
ALAPITVA 1894. — TELEFON: J. 550-13.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a VI. ker., Váci út, Gyöngyösi út, Faludi ucca és Madarász ucca által határolt telken épült fővárosi kislakásos bérházak udvarainak **kertészeti rendezésére.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 %-a.

Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok IV. ker., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929. évi december hó 11-én (szerdán) déli 12 óráig** kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél vagy helyettesénél II. emelet 279. ajtószám alatt benyujtani. Az ajánlatok felbontása ugyanaznap délután 1 órakor lesz ugyanott. A felbontásnál a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

A rendezési munkálatokra vonatkozó szóbeli felvilágosításokat Cziprián Gyula főmérnök (IV. ker., Központi városháza, II. emelet 284. sz.) adja meg.

Budapest, 1929. évi november hó 27-én.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Révai Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST X., Füzér ucca 7

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETON-ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNY-FEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

GOMBOS ANDRÁS MŰASZTALOS M.
BUDAPEST, VII, BESNYŐI UCCA 5. SZ.

DANUBIA
MŰSZAKI VÁLLALAT
IX., Csont ucca 3. Telefon: J. 340-82 J. 322-79

Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac valamint makadamutaknak **átitató eljárásu és felületi kezelése. — Utak pormentesitése** egyidejü konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen kompozicióval

KISSEBESI és KORLÁTI
KŐBÁNYÁK
KÉPVISELETE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
V. GRÓF TISZA ISTVÁN UCCA 2
TELEFON: AUTOMATA 820—51.

KAUTNIK JÓZSEF *SZOBRÁSZ-MESTER*
ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

SAGHY GYULA ácsmester
Budapest, V, Hold u. 9. II. 18. Tel. Aut. 157-36

CUSTODIS ALPHONS
MERNÖKI IRODA ÉS EPITESI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
Gyárkéményépités
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék épitése és tervezése

Telefon: J. 448—91.
CONSTANS ÉPÍTŐ R. T.
Budapest, VII., Erzsébet körut 12. félem. 8.
Anyagtelep: VI. Mehács ucca 8/a
VÁLLAL: magas-, vasút-, út-, híd- és vizépitési munkálatokat

TELEFON: J. 370-70 **MAGYAR ÉPITŐ RÉSZVÉNYTÁRSULAT** TELEFON: J. 370-70
BUDAPEST, X, KERÉKPÁR UCCA 2. SZ.
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakodások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezetékek
Hajó- és kotrójavitó telep Apostagon.

TÓTH LAJOS Telefon: Lágymányos 11—36
pala- és cserépfedőmester. Eternit-cserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása.
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII, Károly körút 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

FISCHER MÁRKUSZ
ÉPÜLET- ÉS BUTORASZTALOS
ÜZEM ÉS IRODA: BUDAPEST, X., LIGET UCCA 20

Laczkó István BUDAPEST, IX.,
bádogos és szerelő LILIOM UCCA 28.
Telefon: József 399-48

Széchenyi Gyógyfürdő
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelitheto.

Hirmann Ferenc
fémöntöde és rézárugyár
Budapest, VII., Csányi ucca 7—9 sz.
Gyártmányai: Permetezők és ezek összes alkatrészei, rézsúlyok, háztartási mozsarak, gyertyatartók, habüstök, stb, továbbá „PAX" szab. kézi tüzoltókészülék stb. Telefon: J. 450-49

REICHENBERGER RÓBERT
RÉZMŰÁRÚ ÜZEM
Gyárt: vörösrézből, valamint más fémekből edényeket és készülékeket.
ALAPÍTTATOTT: 1888. TELEFON: JÓZSEF 366-14.
Arany- és ezüstérmekkel többszörösen kitüntetve!
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SAJÓ UCCA 6. SZÁM.

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javitó műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: Lágymányos 19—30. *Telefon: Lágymányos 19—30.*

ÁRVAY R. LÁSZLÓ Pala- és cserépfedő- mester — Jókarbantartási vállalat. Elvállal: pala-, cserép- és kátránytetők új fedését, javitását
Budapest, VII., Peterdy ucca 30. Telefon: József 351—06

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

MORVAI GYULA TETŐFEDŐMESTER
PESTUJHELY, MOLNÁR VICTOR UCCA 33. SZ.
Elvállal minden e szakmába vágó tetőfedő munkákat

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Máglya ucca 75—77
Telefon: Lipót 914—40.

VARGA JÁNOS
KŐMŰVESMESTER
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST
X., GERGELY UCCA 53. SZ.

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 85. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

SZOBI KŐBÁNYA RÉSZVÉNY-TÁRS. BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 16. TELEFON: 234—60

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

GÖTZ ANTAL
Mindennemű PARKETTA, padozat készitése és javitása
Telefon: Aut. 507-34. Budapest, I, Bors u. 24

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérőkiküldés díjmentes.

Költségvetés és mérőkiküldés díjmentes.
Épit, javit, alakit szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszivással.

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval ielitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

UNREIN KÁROLY csatorna- és emésztőgödör tisztitási vállalat
Budapest, X., Szentmihályi-út 13. szám
Telefon: József 458—76

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. Városház ucca 6

NOVÁK ISTVÁN kőművesmester, épitési vállalkozó
X., Maglódi út felőli Kada ucca 22.
Telefon: József 372-48.

SCHÖNTHEIL RICHÁRD okl. épitész és épitőmester
Budapest, I., Villányi-út 10
Telefonszám: Lágymányos 19—36

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 december 11. — 50. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 24 pengő
Félévre . . . . . 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

A munkanélküliség

legelső, legsürgetőbb, becsületbeli és bölcsességi problémája lett a fővárosnak és az országnak egyaránt. A képviselőház napirendre tűzte a kérdést, a főváros pedig soronkívül, rendkívüli üléseken fogja tárgyalni. A baj nagyon közel van, de ebben a pillanatban még nem késő: össze kell fogni, gyorsan, eredményesen, okosan kell intézkedni. Vigyázni kell, mert igen ijesztő képet festenek azok, akik erről a kérdésről beszélnek és akik hivatásos ismerői a problémának. Igenis, meg kell állapítani, hogy milyen méretű a veszedelem, de addig is, amíg a statisztika nemes tudósai ezen dolgoznak, működnie kell a segítő kéznek, mert a nyomor pusztítása galoppban szokott vágtatni.

Jelszavakat kiadni azonban nem nehéz. A bajok konstatálása, a jószándék fölülkerekedése még mindig csak a kezdet kezdete. A veszedelmet, a félelmetes elemet abban látjuk, hogy a főváros erői ma kicsinyek ahhoz, hogy gyökerében tudja gyógyítani a bajokat. Már amikor ezen a helyen a főváros jövő évi költségvetéséről beszéltünk, konstatáltuk, hogy a beruházásokra előirányzott összeg kevés. Emellett a baj igazán ott kezdődik, hogy a tervbevett különböző kölcsönöket sem lehet a külföldi pénzpiac helyzete miatt ma felvenni, a magángazdaságra pedig még mindig nem lehet komolyan számítani. Ha mégis segedelemről lehet szó, akkor az a tavaszi munkálatok egyrészének télen való elvégzése és a kormányzat segítésének kieszközlése.

Valamit tenni kell és pedig sürgősen. Mindenki érzi és tudja ezt, a kapitalista csak úgy, mint maga a munkás. Tisztában vannak a helyzettel a politikusok is és egyforma erővel, egyforma jószándékkal segíteni is akar mindenki. *A veszedelemnek csak egyfajta mesterséges fokozása lehetséges és ez az volna, ha a munkanélküliek szerencsétlenségét lelkiismeretlenül politikai célokra akarnák kihasználni.* A politikai agitációnak ninesenek korlátai Magyarországon és Budapesten, de *a nyomornak pártpolitikai célokra való kisajátítása bűn lenne a nemzet egysége, a társadalmi béke ellen.* Igen helyesnek tartjuk, hogy a főkapitány a munkanélküliek gyűlését betiltotta, mert *a nyomornak pártpolitikává való avatása a bolsevizmus első, de nem utolsó lépése szokott lenni.*

A nyomort, a munkanélküliséget nem lehet népgyűléseken lázító beszédekkel és kirakatfosztogatásokkal elintézni. A megoldásnak csak egyetlen módja van: az, amely már útban is van, hogy a parlament és a főváros autonómiája tegyen meg minden tőle telhetőt, mozgósítsa egész rendelkezésére álló anyagi erejét.

Annak sincsen azonban értelme, hogy nyugati, szocialista recept szerint munkanélküli segélyekkel kísérletezzünk. És itt ma nemcsak az állam szegénységéről, a főváros nyomorúságos anyagi helyzetéről van szó, nemcsak a munka nélkül kapott segély demoralizáló voltát kívánjuk említeni; de szent meggyőződésünk, hogy minden *ilyen* segedelem az enyhítés óriási munkájában csak jelentéktelen kisérlet lehet. Nem meg nem szolgált koldus-garasokra, hanem munkára van szükség. A fölületes humanitás és a szocialista pártpolitika álszentimentalizmusa létrehozhatta, tényezővé tehette a társadalmak életében a munkanélküli segélyeket; *a társadalom örök törvénye azonban, hogy a munkanélküliségnek és a nyomornak egyetlen ellenszere, egyetlen gyógyító eszköze csak a munka lehet.*

Itt kell tehát megfogni a dolgot. Várospolitikusok nagyon pesszimisztikusan ítélik meg a helyzetet, ez azonban csak azt jelenti, hogy *annál sürgősebben le kell ülni a tanácskozó asztalhoz és annál nagyobb ügyekezettel kell a fejünket törni az elmaradhatatlan megoldáson.* Mert megoldásnak kell születnie, olyan megoldásnak, amely munkát és megoldást hoz, amely kiűzi a magyar társadalom és Budapest testéből ezt a mérgező anyagot.

A főváros tanácsára ezuttal igen fontos és nagy feladat vár. A gazdasági helyzet olyan, hogy alkotásokra nem igen telik, most azonban kényszer-alkotásokkal kell előállani. A tanács most tanuságot tehet majd arról, hogy van benne kezdeményező erő és van tehetsége nagy problémák megoldására. Ezuttal nem lehet majd megelégedni azzal az előterjesztéssel, hogy a főváros kérje a kormány segedelmét. Ez így is, úgy is meg fog történni, de a fővárosnak is cselekednie kell. Cselekednie kell, mert elsősorban egy igen nagyértékű társadalmi osztály, a munkásság áll imminens veszedelem előtt, de éppen olyan katasztrófa fenyegeti a polgárságot, amely — ha nem segítenek — a munkássággal együtt zuhan bele a kétségbeesés máris eléje meredő szakadékába.

A külföldi pénzpiac helyzete miatt késik az üzemi kölcsön és a Községi Takarékpénztár jelzálogakciója

Kozma Jenő a gazdasági helyzetről és a fővárosi törvényreformról

Most már kétségtelen, hogy *a mandátumhosszabbító törvényjavaslat* kellő időben tető alá kerül, így tehát a törvényhatósági bizottság működése zavartalanul folyik tovább az eddig való menetrend szerint. A *fővárosi reform* tárgyalását is megkezdi a Ház még a karácsonyi szünet előtt, minthogy azonban ennek a javaslatnak tető alá hozatala most már nem olyan sürgős, a karácsonyi szünet után fogják majd folytatni az ünnepek miatt félbeszakítandó vitát.

Ilyen körülmények között a főváros közönségét ma elsősorban gazdasági vonatkozású kérdések érdeklik. Ezek között első helyen áll

a fővárosi közmunkák és üzemi beruházások problémája.

Mihelyt rendelkezésre áll a megfelelő pénzösszeg az üzemi beruházások munkálatainak a megkezdésére, *rögtön mód és alkalom nyílik a munkanélküliség enyhítésére.* Kérdéses azonban, hogy a fővárosnak mikor nyílik lehetősége az üzemi kölcsön fölvételére. Beszéltünk ebben az ügyben *Kozma* Jenővel, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnökével, akit mindenekelőtt arról kérdeztünk meg, hogy *nézete szerint mikor kerülhet sor az üzemi kölcsön fölvételére.*

Kozma Jenő dr.

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— *Az üzemi kölcsön felvétele sürgős*, de annyira még sem, hogy a főváros hitelét rontó műveletbe bocsátkozhatnánk. Az utóbbi időben érkeztek a fővároshoz kölcsönajánlatok, de *egyik sem mozog olyan keretek között, hogy azt elfogadhatnánk.* Olyan magas kamat és terhes fizetési feltételek mellett, amilyeneket ezek a kölcsönajánlatok jelölnek meg, ezidőszerint gondolnunk sem szabad az üzemi kölcsön felvételére, már csak azért sem, mert teljesen

kizártnak tartom, hogy a kormány a jelenlegi rendkívül nehéz gazdasági viszonyok között hosszú időre szóló terhes kölcsönszerződéseket jóváhagyna.

Meg kell tehát — remélhetőleg nem hosszú ideig — várni, amíg a pénzügyi viszonyok javulnak. A magam részéről nagy súlyt vetek ennek a problémának sürgős megoldására, mert tudom, hogy *a jelenlegi helyzetben a munkanélküliséget enyhíteni, a lakosságot keresethez juttatni máskénl nem lehet, mint e beruházások révén.*

— Ide kapcsolódik a *Községi Takarékpénztár* pénzügyi politikája. A *Községi Takarékpénztár* — mint ismeretes — megállapítást létesített a londoni *Hambros-csoporttal.* Az újabb kölcsön effektuálását egyelőre azonban megakadályozza az a tény, hogy *a külföldi pénzforrások túlságosan drágák.* Tehát itt is,

a Községi Takarékpénztár jelzálogakciójánál is, akadályok vannak.

Nekem az a meggyőződésem, hogy a helyzet azonnal javul, mihelyt lebonyolítják a newyorki tőzsdei események által fölidézett likvidációkat. *A newyorki tőzsdeizgalmak végleges elsimítása után javulni fog az általános pénzpiaci helyzet* és ekkor jön el számunkra az az idő, amikor a beruházó-kölcsön felvételét perfektuálhatjuk s ugyanakkor megkaphatjuk majd Hambroséktól is a Községi Takarékpénztár számára a jelzálogakciók folytatásához szükséges összegeket.

Kozma Jenő ezután a *fővárosi törvény* körül kialakult helyzetről mondotta el a véleményét a következőkben:

— Az ellenzék óriási agitációt fejt ki a fővárosi törvénnyel szemben. Két szempontra akarok e helyen rámutatni. Az egyik szempont az, hogy

a jelenlegi javaslat lényegesen jobb, mint az eredetileg benyujtott tervezet.

Igen sok helyen *sikerült a bizottsági vita során lényeges módosításokat kiharcolnunk és ezek az eredmények pártunk erélyes föllépésének a következményei.* Csak sajnálattal állapíthatom meg, hogy nem kerültek szőnyegre olyan ellenzéki javaslatok, amelyeket honorálhattunk volna.

— A másik szempont, amelyre rá akarok mutatni, az, hogy *a törvény a modern közigazgatáshoz alkalmazkodik.* Az ellenzéki támadások során nem tévesztették szem elől azokat a nagy érdekeket, amelyek 1872 óta fokozottabb mértékben kívánják az államnak és a fővárosnak harmonikus összeműködését. Nagy tévedése az ellenzéknek az a sokat hangoztatott felfogása, hogy a fővárosi törvény a *mai* kormánynak az erejét és befolyását kívánná biztosítani. Nemcsak a mai kormányról, hanem az eljövendő más kormányokról is szó van. A törvény

a mindenkori kormánynak biztosítja ezt a bizonyos befolyást, éspedig azért, hogy az összhang és a kölcsönös együttműködés garanciákat kapjon az ország és a főváros között.

Annyi bizonyos, hogy egyik állam sem engedheti meg magának azt a luxust, hogy *a nemzeti kultúrát magában foglaló főváros külön politikát csináljon,* vagy hogy ebbe a politikai működésbe a kormánynak ne legyen semmi beleszólása. Ez a kormánybefolyás nem közvetlenül érvényesül, hanem az intézőbizottságban helyet foglaló és a kormány által kinevezett hat tag révén, másrészt pedig a főpolgármesternek bizonyos előzetes tiltakozási joga által. 1872 óta még a polgármesteri állás betöltésénél is érvényesült a mindenkori kormánynak a befolyása a kijelölő választmány összeállítása révén. Sohasem panaszolta senki, hogy a polgármesterválasztás súlyos korlátok közé van szorítva, sőt mindenki azt kívánta, hogy a főpolgármesterválasztás is lehetőleg azonos módon történjék. Én a két jelölés között differenciát nem látok és így *a főpolgármestert is éppen olyan autonómikus funkcionáriusnak tekin-*

tem, mint a polgármestert. A főpolgármestert is az autonómia választja és

az autonómia által választott főpolgármester az intézőbizottságba az autonómiát reprezentáló törvényhatósági bizottságból választja ki az általa kinevezendő hat tagot.

Ilyen kicsiny tehát az a terület, ahol a kormány intenzívebb befolyást gyakorolhat. Ez ellen már csak a fővárosnak országos fontossága miatt sem lehet panaszt emelni.

Kozma Jenő végül közölte a *Fővárosi Hirlap* munkatársával, hogy *a fővárosi reform sorsa biztosítva van*, még néhány kérdésben a plénum változtatásokat fog eszközölni, de az alapelveken, amelyeket a bizottság lefektetett, változás aligha lesz.

Lakók és háztulajdonosok éles összetűzése
várható a lakásrendelet pénteken induló vitájában

A *Fővárosi Hirlap* multheti számában, elsőnek a sajtóban, részletesen ismertettük az új lakásbérleti szabályrendeletet, amelynek tervezete e héten kerül az előkészítésre delegált bizottság elé. Ez az ad hoc bizottság, amelynek tagjai: *Andréka* Károly, *Csécsi Nagy* Miklós dr., *Déri* Ferenc dr., *Harrer* Ferenc dr., *Kertész* Miklós, *Lakatos* Géza dr., *Latinák* Jenő, *Plathy* György dr., *Spett* Ferenc dr. és *Sterblinszky* Lipót, Liber Endre tanácsnok elnöklésével *pénteken kezdi meg a tervezet tárgyalását.*

A közel *hetven gépelt* ívre terjedő tervezet *hatvanhat* paragrafusának részletes megvitatása igen nagy munka lesz, ezért *legalább tíz-tizenkét ülésre* számítanak a tagok, amíg az egész komplexummal szakszerűen végeznek. Ilyenformán karácsonyig tartanak a szakbizottsági tárgyalások és *csak a jövő év elején kezdheti meg a jogügyi bizottság a szabályrendelet jogi kodifikálásának munkáját.* A lakásbérleti bizottságban a háztulajdonosok és lakóérdekeltségek képviselői között előreláthatóan többször kiéleződik az ellentét, bár

a tervezet nagy körültekintéssel igyekezett mind a két fél érdekeit méltányosan összeegyeztetni.

Legnagyobb vita minden bizonnyal a lakbérfizetés módjának szabályozása körül lesz. A tervezet — mint megírtuk — tudvalevően a szabad forgalom esetére is biztosítja a továbbiakig a *havonkinti lakbérfizetést* a lakóknak, míg

a tulajdonosok e tekintetben szabad kezet akarnak és ragaszkodnak a régi, békebeli negyedéves bérfizetés kötelezettségéhez.

Igaz, hogy e tekintetben a háztulajdonosoknak az a korábbi indoka, hogy az adót negyedévenkint kell befizetniük, s így a havi fizetés rájuk nézve hátrányokkal jár, — elesett, mert *a pénzügyminiszter a közelmult napokban engedélyezte az adók havi részletekben való fizetését is.* Nem osztják a tulajdonosok azokat a megszorításokat sem, amelyek a felmondásokat és a béremeléseket korlátozzák. Ugyancsak vitákra van kilátás a bérösszeggel összefüggő pótdíjak: központi fűtés, melegvízszolgáltatás, üvegbiztosítás stb. kérdéseiben is.

A lakóérdekeltségek viszont bizonyos vonatkozásokban túlliberálisnak tekintik a tulajdonosok előnyére a tervezetet és ezért *további megszorításokat fognak követelni*, így — informátorunk szerint — azt, hogy

a különböző lakástípusokra nézve iránybéreket állapítson meg a főváros,

nehogy a máris túlmagas és nehezen viselhető béreket felszabadítás esetén a végtelenségig és korlátozás nélkül emelhessék. Generális kívánság marad a lakók részéről a *kötött lakásgazdálkodás rendszerének fenntartása* mindaddig, amíg az építkezés további folyamata a lakáskínálat és kereslet terén a normális fluktuációt, *a békebeli állapotokat nem biztosította.* Mivel

a tervezetben erről természetesen szó sem esik, hanem az abszolút szabadforgalom elve érvényesül, valószínűleg ez lesz a viták sarkköve.

A tervezetet egyébként az érdekeltségek komoly és alapos munkának tartják, amely sokkal jobb és áttekinthetőbb az előbbi rendeleteknél és feleslegessé teszik azokat a különböző régebbi rendeleteket, amelyek a lakásbérlettel összefüggő különböző kérdéseket egymástól elhatárolva tárgyalták és sokszor bonyodalmakra adtak okot. Teljesen hiányzik a tervezethől a *kapukulcs* használatának szabályozása, amit külföldi példákra hivatkozva többen szorgalmaztak a tervezet előkészítése alatt. *Beavatott helyen* érdeklődtünk ennek okai iránt és a következő felvilágosítást kaptuk:

— A lakóknak kapukulccsal való ellátását a szabályrendeletben kötelezővé tenni különböző, méltányos biztonsági okoknál fogva nem lehetett, bár a rendőrséggel folytatott előzetes tárgyalások során felvetődött ez a kérdés is. Meg kell egyébként állapítanunk, hogy a külföldön, így Bécsben, sehol sincs meg kötelező formában ez a rendszer. Ám

a lakók kapukulcs-használatára nincs a rendeletben tiltó rendelkezés sem,

tehát nincs elzárva a lehetősége annak, hogy valamely háztulajdonos, ha akarja, meg ne állapodhasson ily értelemben lakóival. Sőt úgy tudjuk, *máris vannak ilyen esetek.* Ennek akadálya annál kevésbé van, mert a tervezet 1. §-ának ötödik bekezdése szószerint így szól: Amennyiben a szabályrendelet nem mondja ki, hogy a rendelkezésével ellenkező megállapodás semmis, a felek a szabályrendelettől eltérően is szerződhetnek. Mivel a tervezetben a kapukulcsra nézve ilyen tiltó rendelkezés *nincs*, következik, hogy e tekintetben a *bérbeadó és a bérlők megállapodásától függ, hogy bevezetik-e a kapukulcs használatát, vagy sem.*

— Külföldön, így Berlinben és Bécsben és sok más helyen nem merültek fel különösebb panaszok és kifogások a szabad kapukules ellen, nálunk azonban még bizonyos averzióval viseltetnek ellene, ezért nem is valószínű, hogy hamarosan általánossá válhatna. A tulajdonosokra a kaput illetően csak a régi kötelezettség marad fenn: tartozik a ház kapuját este tíztől reggeli öt, illetve hat óráig zárva tartani és csengetésre házfelügyelőjével kinyittatni.

Mivel a szőnyegen levő tervezetnek még az önkormányzat több retortáján kell keresztülmennie és hosszabb időt vesz igénybe a kormányzati felülbírálás és jóváhagyás is, így *életbeléptetésének időpontja teljesen bizonytalan.*

Böhm Károly és Kállay Géza
Építőmester, okl. mérnök építési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon József 565—28.

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 604-45.

Kórházi, intézeti és tömegélelmezési konyhaberendezések
MAYER HERMANN és HIRSCHLER
BUDAPEST, VI., TERÉZ KÖRUT 48. SZÁM.
ELSŐRENDŰ HŰTŐGÉP
KÉPVISELET: ESCHER-WYSS & Co-ZÜRICH-LINDAU

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel. Aut: 377-15
Alapítva 1790-ben
Budapest, IV, Aranykéz ucca 6

Ülőbutor-állványt készít SINKÓ TELEFON: JÓZSEF 425—40
BUDAPEST, VII., GRASSALKOVICH U. 21. SAJÁT HÁZ.

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 11. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen.

SCHWARCZ JÓZSEF tematkezési, nemzeti zsinór és butorpaszomány-gyára
Budapest, IX, Közteiek-u. 2. — Telefon: Aut. 857—41
Folyószámla a Kereskedelmi Banknál

Révész János
cement-, márványmozaik- és műkőárúgyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, műkő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, ŐSZ UCCA 14.

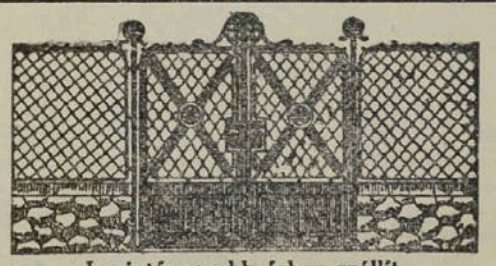
Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapíttatott 1876. Telefon: Aut. 826-85.

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

OBERMANN L. FÉMÁRU IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., SZIGETVÁRI UCCA 6.
TELEFON: J. 348-53. ALAPÍTVA: 1887
KITÜNTETVE: WELS 1888, BUDAPEST 1896, 1906, 1928.
Üzemi konyhák felszerelései.
Sütőformák, fém- és bádogáruk, kávégépek gyártása.

EGRI és FIA Dr. EGRI ISTVÁN
TELEFON: JÓZSEF 318-01 OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK
központi fűtés — vízvezeték — csatornázás
BUDAPEST, VII., ROTTENBILLER UCCA 28

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., LAJOS U. 92, IV. EMELET.
TELEFON: AUTOMATA 625—78. SZ.

SPIEGEL ÁRMIN!
KÜLÖNLEGES ANGOL ÉS SKÓT GYAPJUSZÖVETEK GYÁRI LERAKATA
● Budapest, IV., Váci ucca 5. sz.
● Bejárat Türr István u. 9. I. em.
● Telefon: Automata 876—14. sz.
KÖZALKALMAZOTTAKNAK KEDVEZMÉNY

Weivárd és Kutasi
okleveles mérnökök.
Gyárkéményépítés. Kemenceépítés
Kazánbefalazás. Gépalapozás.
Budapest, IV., Muzeum-körút 21.
Telefon: Automata 835—64.

PARKETTA
szállítása, mindennemű padozat készítése és javítása.
FRIED és BENEDEK
parkettgyár és gőzfürész
BUDAPEST, VII., RAKÓCZI ÚT 82.
Telefon: József 133—43 és József 134—17.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli:
Orsz. Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Csak **BRÁZAY** pipereszappant használjon!

SCITOVSZKY BÉLA BELÜGYMINISZTER

ragaszkodik az álláspontjához, hogy a törvényhatósági választást csak az új névjegyzék alapján lehet megtartani

Usetty Béla előadó nyilatkozik a képviselőházi plenáris tárgyalások elhúzódásáról és kilátásairól

A fővárosi reform, amelynek plenáris tárgyalása heteken át fogja foglalkoztatni a képviselőházat, az ellenzéki pártvezérek kimerítő vitára készülődnek, de nagy érdeklődés nyilvánul meg a javaslat iránt a kormánypárt soraiban is, főként amiatt, mert a közigazgatási bizottság több lényeges szakaszt módosított. Ilyen körülmények között bizonyosra vehető, hogy a vita áthúzódik a jövő esztendőre, annál is inkább, mivel december 20-án megkezdődik a képviselőház karácsonyi szünete. A fővárosi reform parlamenti vitájának alakulásáról és a várható módosításokról

Usetty Béla dr.

országgyűlési képviselő, *a javaslat előadója* a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Hosszú vitára számítunk, mert minden oldalon nagy az érdeklődés a javaslat iránt. Főként

azok körül a szakaszok körül várható élénk csatározás, amelyeket a közigazgatási bizottság módosított.

— Én, mint a javaslat előadója, természetesen a bizottsági álláspontot képviselem. *A belügyminiszter úr, aki a bizottságban rendkívül konciliáns magatartást tanusított, fenntartja ezeket a szakaszokat eredeti szövegükben*, de

a szavazást a plénumban sem teszi pártkérdéssé.

Egy fontos szakaszt teljesen elejt a belügyminiszter, aki ebben az esetben akceptálja a közigazgatási bizottságban kialakult álláspontot, az ott elhangzott érvek alapján. Ez a szakasz a *törvényhatósági tanács és a fővárosi üzemi részvénytársaságok igazgatósági tagjainak díjazásáról szól.* A bizottság megváltoztatta ezt a szakaszt és pedig olyan értelemben, hogy

sem a tanácstagok, sem az igazgatósági tagok fizetést nem kapnak.

A plenáris tárgyalás során fölmerülhet ugyan olyan indítvány, amely az eredeti szöveg visszaállítását célozza, mivel azonban a belügyminiszter úr az eredeti szakaszt elejtette, nem valószínű, hogy többséget kapna.

— A módosított szakaszok közül főként *a tanítói kinevezésekkel kapcsolatos kultuszminiszteri jóváhagyási jog kérdése fog nagyobb vitát provokálni.* A belügyminiszter úr itt ragaszkodik az eredeti szövegezéshez. Hasonlóképpen *ragaszkodik a belügyminiszter úr azokhoz a rendelkezésekhez, amelyek szerint leszállíthatja, vagy emelheti a költségvetési tételeket, követelheti a városházi adminisztráció keretében a kezelési mód megváltoztatását,*

külön engedélyétől függ egyes üzemek részvénytársasági formában való működése és jóváhagyásától függ üzemek megszüntetése, vagy egyesítése.

— E kérdések körül érdekes összecsapások lesznek, ami természetesen a vita elhúzódásával fog járni. Éppen ezért bizonyosra vehető, hogy a karácsonyi szünet után is a fővárosi reformmal fog foglalkozni a Ház. A reformjavaslat tető alá hozatala most már nem sürgős, mivel a mandátumhosszabbítással sikerül az ex-lexet kikerülni.

Beszéltünk

Scitovszky Béla dr.
belügyminiszterrel

is, aki ezeket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A közigazgatási bizottságban minden részletkérdésre kiterjedő vita folyt. Ennek ellenére számítok arra, hogy a plénumban is nagy lesz az érdeklődés. Az alapelveket illetően a bizottságban kialakult már a többségi felfogás és így a plenáris vita lényeges változásokat már nem hozhat.

Néhány szakasznál a bizottság módosításával szemben az eredeti szöveg visszaállítását fogom kérni,

mivel azonban a szavazást nem teszem pártkérdéssé, a többségi akarat szabadon érvényesülhet.

Ezeket mondotta *Scitovszky* Béla belügyminiszter, aki ragaszkodik ahhoz az álláspontjához, hogy *csak új névjegyzék alapján lehet megtartani az új választásokat.*

Fekvőcsarnokot építenek a tüdőbetegeknek

A tüdőbeteggondozóintézeti orvosok régen érzik a hiányát annak, hogy a hozzájuk kezelésre járó olyan betegeket, akiknek lakásviszonyai maguk is hozzájárulnak a betegség súlyosodásához, legalább napközben nem tudják valahová elhelyezni. *Parassin* József dr., a gondozóintézetek főorvosa a mult évben a gyáliúti régi fertőtlenítő intézet egy részét javasolta napközi tüdőbetegotthon céljára átalakíttatni, ahol több fekvőcsarnokot is létesítettek volna. Ez a terv különböző okokból mostanáig nem valósult meg, de most már formában

mégis lesz fekvőcsarnoka a tüdőbetegeknek.

Parassin József dr. igazgató-főorvos és *Csordás* Elemér dr. tisztifőorvos véleménye szerint a dévaiuccai központi tüdőbeteggondozóintézet mellé célszerű volna egy fekvőcsarnokot építeni, hogy a kevésbé súlyos betegek napközben a szabad levegőn fekvőkúrát tarthassanak.

Az *intézet közvetlen szomszédságában* van egy 400 öles telek, amely ugyancsak a főváros tulajdona, *itt állítják fel a fekvőcsarnokot*, amely 34.000 pengőbe kerül. A fekvőcsarnokban mintegy *40 beteg* számára lesz hely. Ezek a kúrázó betegek napközben meleg ételt is kapnak, aminek megvan annál inkább a lehetősége, mert a dévaiuccai intézetnek van konyhája és nagyobb ebédlője is. A tüdőbetegség elleni küzdelem újabb erősségéről

Parassin József dr.

igazgató-főorvos a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Régóta hangoztatjuk, hogy a gondozóintézetek csak töredékmunkát végezhetnek, ha a szükséges

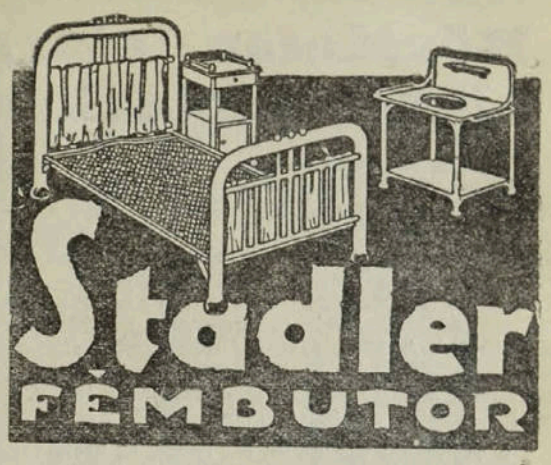

Eladási osztály: VI, Teréz körút 43. szám

szociális és egyéb, elsősorban higiéniai segédeszközök nem állhatnak rendelkezésre. Ilyen főleg a kórházi ágyhiány, amely lehetetlenné teszi, hogy a súlyos betegeket kellő időben zárt intézeti ápolás alá vehessük és a baj továbbterjedését a környezettől való szeparálással megakadályozhassuk. Sok esetben pedig maga a rossz, egészségtelen, zsúfolt lakás a melegágya a betegségnek, s

veszedelem a betegre nézve minden perc, amit a lakásban eltölt.

Ezeket a betegeket tehát a lakásból szanatóriumba kellene helyezni. Ha pedig ez nem lehetséges, legalább arra kell törekedni, hogy az idő legnagyobb részét, alkalmas helyen, szabadban tölthessék a betegek. Ezért szorgalmaztam már tavaly, hogy a város különböző helyein, úgy, mint a külföldön jól bevált rendszerrel, fekvőcsarnokokat építsünk Budapesten is. Így merült fel a gyáliúti napközi otthon terve is. Ez nem sikerült. Most azonban nagy örömömre lesz, ha a dévaiuccai központi intézet mellett meg tudjuk építeni az első fekvőcsarnokot, amit remélem, hamarosan követni fog a többi is.

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal WOLFF ERNŐ
Sürgönycím: WOLFFERNŐ
Tel.: Lágymányos 13-82 Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

HORVÁT és SZALAI
automobil és gépipari vállalata
Budapest, VIII, Kenyérmező u. 3
Gyárt: Precíziós fogaskerekeket, spirális fogazású kúp és tányérkerekeket, csigakerekeket, kupplunglamellákat, szelepeket, dugattyukat, hajtókarokat és egyéb szerkezeti gép- autó-alkatrészeket. traktor alkatrészeket, öntöttvas fékpofákat.
TELEFON: J. 356-47

ÜVEGFESTÉSZETI ÉS ÜVEGMOZAIK MŰTEREM
PALKA JÓZSEF
Magyarország ezüstkoszorús üvegfestőmestere
Budapest, VIII., Baross-u. 59. Tel. J. 302-28. Alapíttatott 1894

FORT OSZKÁR és TÁRSA Tel.: J. 803-55
műszaki iroda és vállalat
Központi fűtés, vízvezeték stb. berendezések részére
Budapest, IX., Angyal ucca 33

SCHIFF MIHÁLY
paszományos-mester, Budapest, IV.
Prohászka Ottokár ucca 8. (Félemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-76.
A legszebb kivitelben készítek mindenféle **butorpaszományt,** plimő- (paplan) zsinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. **Női ruhadiszeket,** bojtokat, rojtokat, öveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárzsinórokat, továbbá selyem- és gyapjúfonal- adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

DIPL. ING. ARCHITEKT — BAUMEISTER
KOSÁLY ÖDÖN
OKL. ÉPITÉSZMÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
TELEFON: AUT. 570-41.
BUDAPEST, II, KELETI KÁROLY-U. 15/b.

A pesti ember lusta és kényelmes

Ne legyen lusta! Vegyen magának annyi fáradtságot, hogy vásárlásait **DIVA bevásárlási könyvvel** végezze, azokat oda feljegyeztesse. Egy fillérrel sem fizet többet, mert 500 budapesti üzletben csak a fizetésnél, a pénztárnál mondja meg, hogy **DIVA** könyve van és vásárlásai arányában mégis ingyen jut színházjegyhez, hírlapelőfizetéshez, vasuti jegyhez, tüzelő-anyaghoz, siófoki nyaraláshoz. Kérjen **DIVA** bevásárlási könyvet a trafikban, vagy a **DIVA** irodában, Budapest, IV., Városház ucca 14 — Telefon: 890-88

Rövidesen letárgyalják az üzemi alkalmazottak nyugdíjtervezetét

Az öregség, rokkantság, özvegység és árvaság esetére szóló kötelező biztosításról alkotott 1928. évi XL. törvénycikk megalkotása *kötelezővé tette a fővárosi üzemi alkalmazottak és munkások* nyugdíjügyének végleges rendezését is. Eddig az üzemek közül csak a gázgyárnak és a villamosműveknek volt nyugdíjintézményük, míg a többieknél ez a kérdés teljesen rendezetlen volt, pedig *mintegy 2000 olyan tisztviselőről és közel 20.000 olyan munkásról van szó*, akikre egyébként a rokkantsági törvény volna a mérvadó s *akiknek ellátásáról gondoskodni kell*. Közel kétesztendei előkészítés után

a csütörtöki tanácsülés elé került az üzemi nyugdíjszabályzat tervezete,

amely most már annál sürgősebb, mert a törvényes rendelkezések szerint legkésőbb *ez év végéig készen kell lennie*.

A szabályrendelet most rövidesen az egyes üzemi szakbizottságok, majd a jogügyi és pénzügyi bizottságok elé kerül s az a törekvés, hogyha lehet, még ebben az évben a közgyűlés is letárgyalhassa. Az üzemi nyugdíjszabályzat elkészítésével nem jelentéktelen kérdés kerül szőnyegre, mert

a tizennyolc érdekelt üzem alkalmazottainak nyugellátása közel négymillió pengő újabb terhet ró a főváros háztartására.

A rendezés révén az elektromos- és gázműveken kívül az autobuszüzem, a budai hegypálya, a Gellértfürdő, az ásványvízüzem, a műszerüzem és kórházi anyagraktár, a gyógyszerüzem, a temetkezési intézet, az élelmiszerüzem, a községi kenyérgyár, a lóhúsüzem, a Tattersall és lóvásártelep, a hirdetővállalat, a központi tüzelőszerraktár személyzetének biztosításáról van szó. A szükséges jutalékjárulék összesen 29,648.063 pengő, amelyből *27,616.788 pengő a tiszta hiány*. A szabályrendelettervezet életbelépésének időpontja az előzetes tárgyalások tartamának ismerete nélkül bizonytalan, biztos azonban az, hogy *a nyugellátás minden körülmények között 1929 január 1-től lesz hatályos*.

Az intézmények nyugdíjszabályzata megtartja a 65 éves korhatárt és a 40 éves szolgálati időt. A főváros szerette volna a korhatárokat redukálni, ez azonban olyan súlyos terheket rótt volna a fővárosra, amivel megbirkózni nem lehetett volna. A nyugdíjjogosultság előfeltétele legalább tíz szolgálati év. Ha valaki ez időn belül válik rokkanttá, csak végkielégítésre tarthat igényt.

A nyugdíj 10 évi szolgálat után a törzsfizetés 43%-a, mely évenkint 2%-kal emelkedik. A nyugdíjhoz lakáspénz is járul: 15 évig 60%, azután 100%. Az özvegyi nyugdíj a törzsfizetés 50%-a. Az

özvegy az alkalmazott halála után három hónapig teljes fizetést kap és az özvegyi járulék csak a negyedik hónaptól válik esedékessé.

A járulékok jelentékeny részét a főváros, illetve az intézmények viselik, úgyhogy az alkalmazottak tényleg csak a járulék hat százalékát térítik meg.

Először az volt a terv, hogy az összes intézmények és üzemek részére közös nyugdíjalapot és intézetet létesítenek, de később ezt *elejtették*, mert az új szerv fenntartása nagy személyzetet és számottevő terheket jelentett volna, ezért az egyes üzemeknél, külön személyzet nélkül fogják elvégezni a nyugellátással kapcsolatos igazgatást is.

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929. évi december hó 9-én tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) **Nagyobb és kisebb építkezésekre:**

1. Sipos Imre III., Kaszás dűlő 19811. hrsz., 2 drb családi ház. terv. Stöckl Rozina III., Miklós u. 27.
2. Paluska Mária X., Kalocsai u. 2006/58. hrsz. magas földszintes lakóház. terv. Kremsner György VII. ker., Pósa Lajos u. 39.
3. Klein Henrik VI., Reitter Ferenc u. 26644. hrsz. műhely. terv. Papp József, Bethlen u. 9.

B) **Családi ház építésekre:**

1. Radics Lajos, Alsórákosi rétek 29988/72. hrsz., terv. Schleif Géza VII., Abonyi u. 4.
2. Herczenik Aranka VII., Alsórákosi rétek 31260/182. hrsz., terv. Makk István VII., Gyarmat u. 51.
3. Árki Elek X., Alsórákosi rétek 2004. hrsz., terv. Schleif Géza VII., Abonyi u. 4.
4. Króh Mihály I., 12302. régi és 2579. új hrsz., terv. Nagy Ferenc I., Rozmaring utca 9.
5. Dr. Bermann József III., Bécsi út 16208. hrsz., terv. Lazetzky Márton III., Föld u. 53.
6. Fehér József I., Major u. 3132/15. új hrsz., terv. Kapitány György I., Mohai út 114.
7. Radikovics Miklós III., Hévizi út 18589. új hrsz., terv. Horváth István III., Vörösvári út 71.

C) **Felvonóra kaptak engedélyt:**

1. „Irgalomháza" III., San Marco u. 60.
2. Málnai Béla I., Budafoki út 33.
3. Lovag Freystädtler Jenő IV., Veres Pálné u. 8.

Beérkezett újabb építési kérelmek:

1. Özv. Szabó Béláné III., Zöldmáli út 47., III., Zöldmáli út 588/2. hrsz. csal. ház.
2. Klein Fülöp VII., Ilka u. 30., VII., Alsórákosi rétek 2363/4/15. hrsz. családi ház.
3. Stoffán András IX., Bokréta u. 4. u. o. toldalék.
4. Lindwurm György VII., Damjanich u. 25., VII., Gyarmat u. 36. csal. ház.
5. M. Dunántúli Villamossági r. t. Andrássy út 73., V., Kárpát u. 30. különféle ép.
6. Horváth Margit III., Lőpormalom dűlő 23303/1. u. o. ikerház.
7. Kaltnecker József IX., Tűzoltó u. 56. u. o. toldalék.
8. Fischmann Jakab VII., Colombus u. 50. u. o. családi ház.
9. Bp. Közp. Tejcsarnok r. t. VI., Rottenbiller u. 31., VI., Petneházy u. 58. üzemi építkezés
10. Götz Károly V., Korálll u. 9., V., Dagály u. 25865/9. üzletház.
11. Kantzky János III., Kecske u. 20., III., Pomázi u. 19920. hrsz. csal. ház.

KEMÉNY SÁNDOR
OKL. MÉRNÖK-ÉPITŐMESTER | Telefon L. 904-24
IRODA: PANNONIA UCCA 18. SZÁM

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

Kerti és Farkas hatóságilag eng. villamossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakműhely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 868—17.

Harsányi Testvérek
központi fütés, egészségügyi berendezések, vizvezeték, csatornázás és épületbádogos munkák vállalata
BUDAPEST, VII., BEM UCCA 5. SZÁM
ALAPITVA 1894. — TELEFON: J. 350-13.

FISCHER ÉS HARTMANN
mázolómesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3. sz. TELEFON: A. 847-73
Fióküzlet: IX. ker., Tompa ucca 30. szám

Alapítási év: 1863 CRISTOFOLI VINCE Telefon: J. 381—47.
KŐPADLÓ, FAYENCE FALBURKOLAT
BUDAPEST, VII., GIZELLA ÚT 81.

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

DÁVID ÉS DEUTSCH
KÖZPONTI FŰTÉS, SZELLŐZTETÉS, VIZVEZETÉK, CSATORNÁZÁS, ÉPÜLET- ÉS BÁDOGOSMUNKÁK MŰSZAKI VÁLLALATA
BUDAPEST, VII, RÓZSA UCCA 41. TELEFON: J. 430-81

FISCHER HENRIK Telefon: J. [illegible]
épületfakereskedő
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

Littke és Tóth OKLEVELES ÉPITÉSZEK ÉPITŐ IPARI VÁLLALATA
BUDAPEST, IX., Bokréta ucca 12. sz.
TELEFON: JÓZSEF 356-33

MEGJELENT A
KALLÓS JÁNOS-féle
»GAZDASÁGI, PÉNZÜGYI ÉS TŐZSDEI KOMPASZ«
1929/1930. évi évfolyamának második része 2 kötetben, több mint 1400 oldal terjedelemben
Tartalmazza: az összes budapesti és vidéki ipari, kereskedelmi, biztosító, stb. vállalatok legújabb adatait. A már előzőleg megjelent két kötettel együtt — amely a budapesti és vidéki pénzintézetek adatait közölte — most már négy kötetből áll a nagymérvben kibővített komplett kompasz
Mind a négy kötet ára együtt — több mint 2200 oldal terjedelemben — 50 P
Megrendelhető: a Pesti Tőzsde kiadóhivatalában, Budapest, IV., Városház ucca 6. szám. Telefon: Aut. 896—96.

Hajnal Imre
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest,
I., ATILLA KÖRÚT 47. SZÁM TELEFON AUTOMATA 5-8-64

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gép- és szállítóeszközgyár
Budapest, X, Kápolna-tér 27-29. Telefon: J. 395-80

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

PETRÓCZKY LAJOS TELEFON: Aut. 508-34
BUDAPEST, I., MAROS U. 9
Elvállal: teherfuvarozást, földmunkát, bútorszállítást csukott vagy nyitott kocsikban, helyben és vidéken

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

PATAKI ÉS FARKAS
MÉRLEGÜZEM
BUDAPEST, VII., ROTTENBILLER UCCA 9
(BEJÁRAT PÉTERFY SÁNDOR UCCA) TELEFON: J. 373-68

KŐNIG JÓZSEF
OKL. MÉRNÖK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: JÓZSEF 424—69.
Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

STUMPF IMRE és KÁROLY
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-ÚT 31.
Tápióbicske-i saját termésű borainak korlátolt kimérése megnyílt

A RIPKA ELLENI PANASZ — A KÖZGYŰLÉSI ELLENZÉK KUDARCA

Irta: PAYR HUGÓ

Sajgó sebekről beszélt Bródy Ernő a csütörtöki rendkívüli közgyűlésen, amelyen a főpolgármester elleni panaszjogával élt a főváros törvényhatósági bizottsága. Sajgó sebekre hivatkozott Bródy Ernő, — és a főváros polgársága valóban sok sebből vérzik. Csakhogy a sebek nem azért fájnak és nem azért sajognak, mert a demokrata pártvezérek nem dörögtették el egy rendkívüli közgyűlésen a fővárosi törvényjavaslatról megalkotott rosszaló véleményüket, amikor ugyanazt egy hét mulva rendes közgyűlésen is elmondhatják. És nem azért fájnak a polgárság sebei, mert a főpolgármester a törvényben biztosított diszkrecionális joga alapján így vagy úgy intézkedett, — hanem sokkal inkább azért, mert a közgyűlési ellenzék a sebek gyógyítása helyett gravamenes politikát űz és mindig és minden ügyben a kedélyek fellázítására, a közhangulat felizgatására törekszik.

Igy volt ez a multban, és fokozott ez a törekvés most, amikor a demokrata és szociáldemokrata pártok a választások előszelét érzik. Rettenetes sérelmet látnak mindenben, ami nem az ő kívánságuk szerint történik. Alkotmányjogi sérelemnek mondanak minden jelentéktelen adminisztrációs intézkedést és Budapest jövőjének veszélyeztetéséről, a polgárság boldogságának sárbatiprásáról tartanak gyújtó szónoklatokat, akkor is, amikor maguk is tudják, hogy nincs igazuk, de azt remélik, hogy a főpolgármester pozicióját aláásható vele.

Lehet, hogy az ellenzéki taktika iskolakönyvei ezt az eljárást írják elő a mindenkori kormányzat gyengítésére. Lehet, hogy egy kitörött pillér, — bármily nemes anyagból legyen is az, — a támadókat erősíti. Én mégis azt hiszem, hogy soha nagyobb politikai baklövést nem követett el a közgyűlési ellenzék, mint most, amidőn tehetetlen elvakultságában a főpolgármester ellen intézett rohamot. És meg vagyok győződve, hogy ma már bánják ezt a lépést és ők szeretnék a legjobban, ha meg nem történt volna.

Több okom van arra, hogy ezt higyjem.

Az első az, hogy vannak emberi érzések, amelyek erősebbek a politikánál és minden taktikázásnál, amelyek túlélik a látszólagos sikereket és életre kelnek ott, ahol legkevésbé számítanak rá. Ilyen érzés a hála — és ilyen érzés az, hogy a jóérzésű emberek elfordulnak a hálátlanságtól. Budapest polgársága pedig hálátlanságnak fogja minősíteni a demokrata pártnak és a szociáldemokrata pártnak azt az eljárását, mely szerint a főpolgármestert egy idegen fórumnál bepanaszolták. Mert Ripka Ferencnek lehetnek hibái és lehetnek gyengéi. Lehetnek sokan, akik az ő politikáját helytelenítik, azzal nincsenek megelégedve. Ámde olyan ember egy sincs, aki ne ismerné el az ő jóakaratát, becsületes iparkodását és azt a törekvését, hogy békességet, nyugalmat, együttműködést teremtsen. És vannak, akik még emlékeznek arra, hogy milyen volt az atmoszféra akkor, amikor ő jött, pénz, hatalom és párt nélkül. Hogy milyen harcok dúltak a közgyűlési teremben. Hogy világnézeti különbségeknél erősebb gyűlölet és ellenségeskedés választotta el egymástól a pártokat. Hogy az ellenzék — ugyanazok az urak, akik ma őt támadják — akkor nem voltak hajlandók Sipőcz polgármester elnöklete alatt ülésezni. És hogy mind e gyűlölködést Ripka Ferenc vezette le, mind e sok ellentétet ő küszöbölte ki.

Mondom, sokan vannak, akik minderre emlékeznek és akiknek keserű lesz a szája íze, ha a mult csütörtökre gondol.

De rossz taktika volt az ellenzék részéről ez a panaszodás azért is, mert most nyilvánvalóvá válhatik, hogy nem jogos sérelmek, hanem csak a mindenáron való ellenzékieskedés késztette a baloldali blokkot erre a lépésre. Mert, hogy igazuk nincs, azt ők is tudják. Vannak ők olyan jó jogászok. Bródy is, meg Baracs is, meg Peyer is. Ám ők azt hitték, hogy a Keresztény Párt, meg az Egységes Párt úgyis leszavazza a panaszindítványt — s akkor csak a sebek maradnak meg, melyeket támadásaikkal okoznak. Azonban Wolff is, Kozma is átláttak a szitán. Első pillanatra meglátták, hogy az ellenzék beleszalad egy olyan támadásba, amelyben nem lázító beszédek és politikai viták döntik el a kérdést, hanem bíróság mondhat ítéletet afölött, jogos-e az ellenzék panasza, vagy csak hangulatkeltés?

Wolff és Kozma is meglátták ezt, erre engedték a demokratákat beleszaladni a magukalkotta kelepcébe. Leszavaztathatták volna őket. Pártjaik ott álltak készen. Százhatvanan voltak száz ellen, — tehát hatvan főnyi többség! Mégse szavaztak. Mondja ki a független magyar bíróság a döntő szót. És a demokraták futottak, sőt rohantak és utánuk özönlöttek a szocialisták... Ha csak egy kis érzékük lett volna a taktika iránt, úgy maguk szavazták volna le a saját indítványukat. De nem ezt tették. Sőt: sikernek, győzelemnek minősítették a kudarcukat. S itt van az a pont, ahol az embernek egészen megáll az esze. Hogyan? Hát azt hiszik, hogy a nagyközönség teljesen képtelen a dolgok megítélésére? Vagy abban reménykednek, hogy a közigazgatási bíróság nem fog ebben az ügyben véleményt mondani? Vagy abban, hogy a bírói véleményt agyon fogják hallgatni? Mert abban, hogy a bíróság nekik ad igazat, — abban nemcsak nem hisznek, de attól ők volnának a legjobban megijedve.

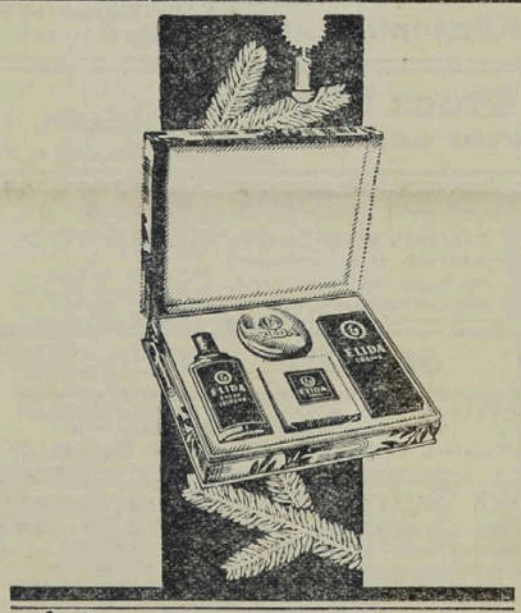

Örömöt okoznak

minden karácsonyfa alatt az Elida kazetták. Minden nőt megörvendeztetnek az Elida ajándék-kazetták választékos tartalmukkal. Nem hiányozhatnak karácsonyi ajándékai közül az

ELIDA KAZETTÁK

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS. BUDAPEST, VII., ŐRNAGY UCCA 4. SZ.

A városi hivatalokban délután 3 óráig tolják ki a hivatalos órákat

A belügyminiszter leiratban figyelmeztette a fővárost arra, hogy az állami hivatalok részére készülő új szolgálati szabályzat, amely a hivatalos időt reggel nyoletól délután háromig szabja meg, *a fővárosi hivatalokra is vonatkozni fog.* A belügyminiszter felhívta a polgármestert, hogy az összes hivatali szabályzatokat a legrövidebb időn belül küldje fel hozzá, az összes szolgálati és alkalmazási nyomtatványok készítését pedig a jövő évet illetően december 15-ig tartsák függőben, mert ezekre vonatkozóan a belügyminiszteri rendelet szintén nagyfontosságú intézkedést fog tartalmazni. A miniszteri leirat kézhezvétele után a polgármester utasítására *Gallina* Frigyes dr. tanácsnok, a személyzeti ügyeket intéző elnöki ügyosztály vezetője azonnal intézkedett, hogy a belügyminisztériumból kért szabályzatokat és nyomtatványokat sürgősen felterjesszék.

A hivatalos időnek egy órával való kitolása a városházán meglehetős feltűnést keltett, annál is inkább, mert a városházi tisztviselők jelentékeny része amúgy is, eddig is több időt töltött hivatalában, mint amennyire kötelezve volt. Nem ritkaság a városházán, sőt lassankint rendszerré vált, hogy a referensek és hivatalvezetők délutánonkint bejárnak és késő estig dolgoznak, minden külön díjazás nélkül. De nagy riadalmat keltett ez a hír azoknak a városi alkalmazottaknak körében is, akik felettesük engedélyével *délutáni foglalkozást üznek*, hogy sovány keresetüket némileg kikerekítsék. Ezek attól tartanak, hogy a délutánba nyúló hivatalos órákkal *lehetetlenné válik számukra a mellékfoglalkozás.*

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK
Központi fütés-, vízvezeték- és csatornázási vállalat
Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

ÚJ ÉPITKEZÉ NÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A
»PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST VI, PODMANICZKY UCCA 63. TELEFON: A. 120-55

Steinhäusl és Kölber
•— FESTŐK —•
BUDAPEST, IX., TÜZOLTÓ UCCA 3. TEL: J. 308-24.

MIKA TIVADAR
RÉZÁRUGYÁRA
BUDAPEST, VII, KAZINCZY UCCA 47
TELEFON: JÓZSEF 428—27

Dr. HELVEY TIVADAR
VEGYÉSZETI GYÁRA, BUDAPEST
Asphaltozás. Tetőfedés. Szigetelés
TELEFON: AUTOMATA 272—75. SZÁM
Iroda: VI, Eötvös ucca 21. • Gyár: IX, Soroksári-út 106.

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak

TELEFON: Automata 219—69. szám

alegjutányosabb áron szállítunk eredeti Wellner és Clarfeld alpaka, valamint alpaka-ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel

12 havi részletre

Árjegyzéket díjmentesen küldünk

ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Széchenyi u. 5.

Pontos címre kérjük ügyelni.

Nem alkalmazható a magánalkalmazottak jogviszonyáról intézkedő új törvény a főváros üzemi alkalmazottaira

A főváros felterjesztést intéz a kormányhoz a kérdés szabályozása céljából

A kereskedelmi minisztériumban elkészült a magánalkalmazottak szolgálati viszonyait szabályozó új törvény tervezete, amely most már rövidesen a képviselőház asztalára kerül. A tervezet parlamenti tárgyalása előtt a kereskedelmi kormány megküldötte a tervezetet a különböző érdekeltségeknek javaslattétel, vagy hozzászólás végett. Így került a napokban a magánalkalmazottak törvénytervezete a fővároshoz is, amely tudvalevően az egész országban a legnagyobb munkaadók egyike.

A törvénytervezetet a közgazdasági ügyosztály áttanulmányozta és megállapította, hogy azon

a főváros szempontjából számottevő módosítások kívánatosak,

egyrészt az önkormányzat, másrészt a közérdek szempontjából. *Az új törvény ugyanis nem kíván különbséget tenni magánalkalmazott és magánalkalmazott között, hanem közéjük akarja sorolni a fővárosi üzemek alkalmazottait is,* akik a kereskedelmi elvek és törvények szerint tényleg mgánalkalmazottnak számítanak is, de mégsem lehet őket azonosan elbírálni a magánvállalatok alkalmazottaival, mert közüzemek szolgálatának ellátásáról lévén szó, tényleg köztisztviselői funkciót végeznek.

Az érdekes kérdéssel és az új törvénytervezettel jövő kedden foglalkozik a közgazdasági bizottság s a főváros, mint értesülünk, kimerítő elaborátumban fogja a kormányhoz juttatni észrevételeit, megjegyzéseit és kívánságait az új törvénnyel szemben.

A fővárosnak az lesz a generális kívánsága, hogy a nagy közüzemek alkalmazottait mentesítsék a törvény hatálya alól, amennyiben pedig ez keresztülvihető nem volna, úgy teljesen megkülönböztetett elbánást kívánnak az üzemek részére.

Az érdekes kérdésről *beavatott helyen* a következőkben informálták a *Fővárosi Hirlap* tudósítóját:

— A magánalkalmazottak jogviszonyairól szóló törvénytervezet e héten érkezett le a fővároshoz, mint a legnagyobb munkaadók egyikéhez. Látszólag a fővárosnak, mint erkölcsi testületnek, semmi köze nincs a készülő törvényhez, tényleg azonban az a helyzet, hogy *a főváros üzemeinél több ezer főnyi olyan alkalmazott van, akik közérdekű munkát végeznek, mégis magánalkalmazottnak számítanak.*

— A tervezet ellen fő kifogásunk az, hogy a törvény erejét ki akarja terjeszteni az összes fővárosi üzemekre, holott az állami üzemeket kiveszi a tervezet hatálya alól.

— Nagyon sok fontos szempont van, amely az üzemeknek a törvény rendelkezése alól való mentesítését indokolja. Az üzemek szolgálata ugyanis nagyfontosságú és a székesfőváros egész életébe vágó feladat, amelynél fokozottabb biztonságra van szükség, hogy az esetleges zavarok eleve kiküszöbölhetők legyenek.

— A törvénytervezet szabályozza a magánalkalmazottak munkaidejét, illetményeit, jutalékát, nyereségrészesedését, fegyelmi büntetését, jóléti intézményeit, szabadságidejét, felmondását, próbaidejét, végkielégítését, elbocsájtását stb. Csupa olyan szempont ez, amelyek önmagukban igen nagyfontosságúak, életbevágóak, szükségesek, de nem lehet a közüzemeket, azok szolgálatát és életét valamely magáncég vagy üzem állapotával összehasonlítani, egy mértékkel mérni. Más az üzemek szolgálati ideje, más a szolgálati viszony, stb., stb. olyan üzemeknél, mint pl. a gáz-, víz- és villanytelepek, ahol mindent egészen sajátosan kell elbírálni és katonai fegyelemmel intézni.

— A főváros ezért azt fogja javasolni a kormánynak, hogy az üzemeket teljesen mentesítsék, vonják ki a tervezet intézkedései alól, ha pedig ez nem lehetséges, akkor is

a nagy közüzemek, mint a gáz-, víz- és villamosművek, különleges bánásmódot kívánnak.

Ezt annál is inkább kérheti a főváros, mert a tanács rövidesen elkészítteti külön-külön a nagy üzemek szolgálati szabályzatát, amely a törvénytől függően ugyan, de üzemhez fűzött érdekek szemelőtt tartásával lesz kodifikálva.

— Ezekbe az engedményekbe a fővárosnál annál is inkább belemehet a kormány, mert hisz felügyeleti jogkörénél és az említett rendeleteknél fogva, illetve azokon keresztül más módon és mindenkor módjában van a maga akaratát érvényesíteni.

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII., József körút 69. Telefonszám: József 373-67
Tervez, berendez, átalakít: központi gőz-, melegvíz- és légfűtéseket, vízvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyu és elektromos világítási telepeket

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 828—20.
gyártmányai
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjulányosabb áron vállaljuk kedvező fizetési feltételek mellett is. Ellsmerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycím: Palagyár Hatvan.
Budapesti iroda: V., Nádor-u. 3.

MUSICA ÁTKÖLTÖZÖTT
47 ÉRZSÉBET KÖRÚT
ÁRAI MARADTAK

Magyar Mosó- és Fertőtlenitő-Gépgyár Részvénytársaság
Telefon: Aut. 625-23. ● Budapest, III., Lajos ucca 115. sz.
Fertőtlenitő berendezések
Mosoda berendezések
Gőzfőzőkonyhák
Központi fűtések
Eddig 2000-nél több berendezés üzemben.

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI
Wesselényi u. 30

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt.
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehérített lenszövetek, ponyvák.
KOMÁROM
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám
Telefon: Lipót 981-25

SPORIK FERENC
tetőfedőmester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala, műpala, cserép és kátránylemezzel fedett tetők javitását és jókarbantartását
Budapest, III., Pacsirtamező-u. 53. Tel.: Óbuda 625-72

KŐBÁNYAI KÁTRÁNY- és ASZFALTIPAR
FRIED és GRUBER okl. mérnökök / X., Gyömrői-út 64 / Tel.: J. 449-44
GYÁRTMÁNYAINK: bőrlemez, szigetelőlemez, aszfalt fedőlemez (szagtalan), facement, kiöntő aszfalt, aszfalt coulé
VÁLLALUNK: Tetőfedást minden kivitelben, szigetelési munkákat, viztelenitési munkákat, aszfaltozást

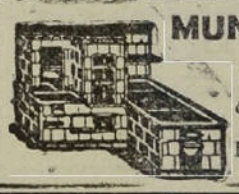

MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takarékkűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 812—30.

FÉMÁRÚ- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRÚT 35.
TELEFON: J. 373—71

Seenger Béla
Telefon: A. 521—28
Márvány- és Kőipari R.-T.
Budapest, II., Kisrókus ucca 21. sz.

STEINER MARK
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

Textilipari Feldolgozó és Értékesitő Szövetkezet
Budapest, VIII., József-körút 49. szám
Telefon: József 439—91. sz.

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépitő-vállalkozó.

MEINL AJÁNDÉKKOSÁR

Tetszésszerinti összeállításban, mellyel mindenkinek örömet szerezhetünk.

Ha jó, tartós, megbízható és gazdaságos üzemü
autobuszra vagy teherautóra
van szüksége, úgy kérjen ajánlatot és bemutatást a
Magyar Waggon- és Gépgyár RT-tól,
amelynek győri automobilgyárában
készülnek a legujabb tipüsu autók.
RÁBA-KRUPP ÉS RÁBA-A. F.
Központi igazgatóság: V., Deák Ferenc u. 18
Telefon: 818-50
Budapesti raktár és javitómühely: Kerepesi út 28. sz.
Telefon: J. 453-84.

LEFEBER ÉS TÁRSA
Kut-, vizmüépités és mélyfurási vállalat
Mélyfurások, kutatófurások, aknaépités, alapozások, viztelenitések, szivattyütelepek, berendezése
Budapest VI. Bulcsu ucca 5. Telefon: Lipót 981-01 szám

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és épitőmesterek, épitési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhid ucca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

MAGYAR ELEKTROMÜVEK
SZENTIRMAY BÉLA
BUDAPEST, VIII., BAROSS UCCA 86.
TELEFON: JÓZSEF 422—87.
Villamos főző-, fütőkészülékek, porszivó-, padlófényesitő- és kézszárítógépek gyára

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 966-25

Thiergärtner és Stöhr rt.
egészségügyi és fütőberendezések gyártása és felszerelése
Budapest, I. ker., Budafoki-út 9-11.
Telefon: József 363-51. ● Telefon: József 363—51.

MAUTNER JENŐ Budapest, Alpár-u. 10.
müasztalos Telefon: J. 414-79.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, épitőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-49

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

Robbanó vulkánok a szeméthegyek,

amelyek elkeserítik a környező falvak lakóinak az életét

Pestszentlőrinc deputációja sürgős orvoslást kíván — 1935 előtt szó sem lehet a szemétbányák megszüntetéséről

A mult hét egyik napján Pestszentlőrinc község elöljárósága megjelent a központi városházán és a polgármestertől kihallgatást kért. *Kuszenda* Viktor szentlőrinci főjegyző és a községi bíró vezették a népes küldöttséget, amelyet a polgármester nyomban fogadott is. Előadták, hogy nemcsak Pestszentlőrinc nevében beszélnek, hanem a környező számos kisebb-nagyobb telep, község, főleg Soroksárpéteri lakosságának nevében is, mikor arra kérik a fővárost, hogy

sürgősen mentse meg őket az egyre hatalmasodó szeméthegyektől.

A községek terjednek, az utolsó házak már a szeméthegyek aljában vannak s a terjedő szemétbirodalom elnyeléssel fenyegeti az egész vidéket. Elmondták, hogy

a belül örökösen izzó hegyek kráterei számos szerencsétlenséget okoznak

a környékbelieknek, sűrűn vannak a „tűzhányóhegyeknek" kitörései, amikor a belsejükben felgyülemlő gázok robbannak *s e detonációk valóban emlékeztetnek a vulkanikus kitörésekre.* Azonkívül az örökösen égő hegyek fojtó füstje elviselhetetlenné teszi, rontja az egész környék levegőjét.

A polgármester természetesen azonnali orvoslást nem ígérhetett, de azt közölte, hogy a fővárosban megvan a jó szándék a bajok enyhítésére, vagy megszüntetésére. A szentlőrinciek megnyugodva távoztak, de az a szándékuk,

hogyha a főváros hamarosan nem cselekszik, a kormányhoz fordulnak orvoslatért.

A régóta vajúdó és e panaszokkal akuttá váló szemétproblémával már nem egyszer foglalkoztunk e hasábokon. Miután a jövő évi költségvetésben 500.000 pengő szerepel már a kísérleti szemétégetőtelep felállítására, felkerestük

Balló Alfréd

köztisztasági igazgatót, aki *Némethy* Béla tanácsnok engedélyével a következőket mondotta el a *Fővárosi Hírlap* munkatársának:

— Nem lepett meg bennünket Szentlőrinc és a többi község erősebb tiltakozása a szemétlerakás további folytatása ellen, mert e közületek már *régen panaszkodnak.* Tagadhatatlan, hogy *a szeméthegyek megfertőzik a levegőt és a talajt, az állandó égés bűzzel és füstképződéssel jár.* De ettől eltekintve, a rendelkezésre álló területek is lassan alkalmatlanná válnak a lerakásra, főleg gazdaságosság szempontjából, mert a város fejlődésével növekedő szeméttömegek kiszállítása a nagy távolság miatt igen drága.

— *Nemcsak a szeméthegyek ellen panaszkodnak a környékbeliek, hanem a szemétvasút ellen is,* amely Wekerle-telep, Kispest, Pesterzsébet területén át halad és a nyitott kocsikban szállított szemétből felszálló por rontja a levegőt. Különösen szeles időben nagyobbak ezek a panaszok.

— Mindezen körülmények késztetik a fővárost arra, hogy *mielőbb áttérjen a szemétégetés modern rendszerére.* A jövő évi költségvetés már tartalmaz is e célra, a próbák megkezdésére, 250.000 pengőt. *A végleges szemétégetés bevezetése előtt ugyanis alapos próbákat kell folytatnunk,* mert ma még nem tudjuk, hogy a budapesti háziszemét hogyan égethető, különösen a nyári évszakokban, mikor rengeteg és más városokhoz összehasonlíthatatlanul több a dinnye-, gyümölcs- és zöldségtartalma a budapesti háziszemétnek s így aránytalanul nagy víztartalmú lesz.

Arra a kérdésünkre, hogy mégis *mikorra remélhető a szemétégetés bevezetése,* az alábbi feleletet kaptuk:

— *Legalább másfél év kell a próbatelep létesítéséhez,* egy év a próbaüzemre, félév kell a végleges telep megépítéséhez, úgyhogy

a legjobb esetben négy évre van szükség, amíg a budapesti szemétégető-telep megkezdheti munkáját.

1935-nél előbb tehát semmiesetre sem lesz szemétégetés. Eddig az ideig a szentlőrinci telepet okvetlen fenn kell tartani. Semmi más megoldás nem kínálkozik.

Nem veszik komolyan a hatóságokat

az óbudai téglagyárak, amelyekben a helyszini szemlék óta rosszabbodott a helyzet

A *Fővárosi Hirlap* sorozatosan foglalkozott azokkal a súlyos kifogásokkal és panaszokkal, amelyek az Óbudán működő téglagyárak ellen esztendők óta megnyilvánulnak. Az egyre hangosodó panaszok és a kirivó visszaélések, mint ismeretes, arra késztették *Ripka* Ferenc főpolgármestert, hogy személyesen álljon a megindított vizsgálat élére. A főpolgármester a bizottság élén bejárta az óbudai telepeket és a helyszini vizsgálatokból

megállapította, hogy a panaszok alaposak voltak.

A gyárak ellen akkor kihágási eljárás indult meg, *nagyobb pénzbírsággal sujtották őket,* egyuttal szigorú feltételeket is szabott a hatóság a további üzemvitelhez, addig is, amíg a kitelepítés megtörténik. *A kötelező óvintézkedések mellett utasították a telepeket a jogtalanul elbányászott területek feltöltésére és a hegyoldalak rendbehozására és külön felhívást kaptak a munkáslakások anomáliáinak megszüntetésére is.* A telepek vezetősége azonban

csodálatosképpen nem vette valami komolyan a hatósági rendelkezéseket.

Az eredménytelen intézkedés láttán az óbudai elöljáróság most *jelentést küldött* a tanácsnak, amelyben többek között előadja, hogy

az építési és használati engedély nélkül szabálytalanul létesített építményekben még most is laknak úgy a gyári, mint a gyárhoz nem tartozó munkások.

Az elöljáróság annakidején a Hévizi-úti házak lebontására engedélyt adott, de az épületeket sem le nem bontották, sem helyre nem állították. Az elöljáróság többek között betiltotta a Perényi-úti szabály- és közegészségellenes épületek lakás céljára való használatát is, de a gyár felebbezésére ezt a tilalmat a *Közmunkatanács* feloldotta, a kilakoltatás kötelezettsége alól felmentette, csak arra kötelezte, hogy az utólagos építési engedélyt két héten belül szerezze meg. A telepigazgatóság azonban

még ennek sem tett eleget.

Erre az elöljáróság vele szemben a megtorló eljárást most újra folyamatba tette. Az elöljáróság közli a tanáccsal azt is, hogy

az állapotok az óbudai gyárban nemhogy javultak volna, hanem amióta a helyszini szemlék voltak, még jelentékenyen rosszabbodtak is.

A tanács erélyes intézkedése a történtek után *minden bizonnyal nem marad el* és a téglagyárakban kemény kézzel rendet teremt addig is, amíg a kitelepítés megtörténik.

TŰZVESZELY ESETNÉL
BIZTOS VÉDELMET NYUJT A
»MINIMAX«
kézi tűzoltó készüléke!
Oltóereje óriási és semmiféle kárt nem okoz. — Kezelése rendkívül egyszerű. Speciális készülékek, autók, motorcsónakok, garázsok stb. részére.
Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX R. T.
Budapest, VI., Rózsa ucca 85 (saját ház). — Tel.: Aut. 237-31

Kisvasutak • Emelődaruk
Sodronykötélpályák
Modern szállítóberendezések
*
Roessemann és Kühnemann - Epp és Fekete
Egyesült Gépgyárak R. T.
Budapest, III., Római fürdő
Városi eladási iroda: VI., Berlini tér 2. sz.
*
Harmatta-féle vashordók, tartányok, csövek és oxigén

Proczeller Bálint kövező mester
Budapest, X. Korponai u. 11. Tel.: Kőbánya 74-84

Vladár Pál
ács- és épitőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

WEIDLINGER TIBOR
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
BUDAPEST,
VII, RÁKÓCZI ÚT 36.
Tel.: J. 318-07.
Tel.: J. 318-07

HANVAY VIKTOR
villany- és rádiócikkek
Budapest, VI, Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—69

BUDA KÖZPONTJÁBAN,
autobuszmegállónál, déli fekvésű uccai
2, 3 szobás és garszónlakások, üzletek kiadók.
Bővebbet Alkotás ucca 13. szám alatt a helyszinen, vagy Ambrus és Hajnal építészmérnököknél. Tel.: A. 825-39

LEMMER FERENC
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMIVES- ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u. 14.

BANNER ZOLTAN
okleveles épitész és épitőmester
BUDAPEST, I., VERPELÉTI-ÚT 10.
Telefon: LÁ. 6-57. Telefon: LÁ. 6-57.

Alapitva 1904. „HUNNIA" Alapitva 1904.
MAGYAR GÉPTÖMITŐANYAG GYÁR RT.
Saját gyártmányú géptömítőanyagok, tömítőlemezek, autótek és kuplungbetétek
— MŰSZAKI NAGYKERESKEDÉS —
TELEFON: AUT. 281—48. BUDAPEST, V, SZEMERE U. 2.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjék 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

JAKAB GYULA
MŰASZTALOS
Modernül felszerelt gépüzem. Az orsz. iparművészeti kiállításon a m. kir. állami nagydijjal kitüntetve
Budapest, VII, Hungária körut 204. sz.
Telefon: József 373-81

FUCHS G.
Első Magyar Tizedes- és Százados-Hidmérleggyár R.-T.
BUDAPEST
Gyár és Iroda: VI., Váci-út 43. Telefon: L. 915—23.
Városi raktár: VII., Károly király-út 1 Telefon: József 429—90.

SCHUSZLIK AGOSTON
FESTŐ ÉS MÁZOLÓ M.
BUDAPEST
Telefon: Aut. 505-33.
Lakás: II, Kapás u. 36.
Műhely: II, Tolgyfa u. 8.

SÁMUEL GYÖRGY
épület,- díszmű-bádogos és egészségügyi berendező
BUDAPEST, VI, ARADI U. 45. TELEFON: AUT. 223-62.

OZALID fény- és aluminium-másolatok
Manglitz Ferenc Budapest,
VIII., József ucca 12. — Telefonszám: József 431-47.
Költségvetések, műszaki tervek, térképek rajzolását és sokszorositását több szinben is vállalja.

JÓNÁS FERENC
épitőmester, épitési vállalkozó
Budapest, VII., Kolumbus u. 27
Telefon: J. 339—81.

Gazdasági Értesítő

Bettermenttel kell megoldani az új Dunahidak építését

A *Fővárosi Hirlapban* *Kozma* Jenő és *Becsey* Antal már többször kijelentették, hogy az új Dunahidak építésével a hidak környékén levő telkek

hatalmas értékemelkedését nem szabad kiszolgáltatni a telekspekulációnak.

A *köz* építi ezeket a hidakat, méltányos tehát, hogy a *köz* is részesedjék abból a haszonból, amelyet ez a nagy áldozat jelent, elsősorban a környező telektulajdonosoknak. A telekértékemelkedés megadóztatását, *a betterment* behozatalát sürgették tehát és ez az eszme a nagyipar körében is teljes megértésre talált. Az elmult héten ugyanis

a Magyar Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesülete felterjesztéssel fordult

Bethlen István gróf miniszterelnökhöz, *Bud* János kereskedelemügyi és *Wekerle* Sándor pénzügyminiszterhez, *Rakovszky* Iványhoz, a *Közmunkatanács* elnökéhez, valamint a fővároshoz. Az *Egyesület*

kéri a Dunahidak építésénél a betterment alkalmazását,

mert véleménye szerint *ezzel lehet leginkább anyagilag alátámasztani az építkezés tempóját,* amely viszont elsőrendű feltétele az egyre növekvő munkanélküliség csökkentésének és a vasipar válságán való segítésnek. Ebben a kérdésben egyébként

Becsey Antalnak ma is az a véleménye, mint volt a multban

és a *Fővárosi Hirlap* munkatársának kérdésére kijelentette, hogy a válsággal fenyegető munkanélküliség kérdésében eminens jelentőséget tulajdonít *a dunahidak építésének és ezzel kapcsolatban a betterment behozatalának.*

Az útépítő kartellek nem törődnek az új világjelenséggel: a kamatláb esésével. Bizonyos oldalról valóságos sürgető hadjárat indult meg, hogy haladéktalanul meg kell kezdeni az 1200 kilométeres állami útépítést. A közvélemény azonban nem igen ismeri azokat a kulisszatitkokat, amelyek miatt a beadott pályázatok felülbírálása némi halasztást szenved. A kereskedelmi miniszter, látva a nemzetközi pénzpiac változását, a kamatláb általános esését, amelyet a *Magyar Nemzeti Bank* is végrehajtott, felszólította az útépítésre ajánlatokat beadott vállalkozókat, hogy módosítsák árajánlataikat. Tudvalevő ugyanis, hogy a pályázat kiírásának idején sokkal feszültebb volt a pénzpiac helyzete, a miniszter tehát csak az állam jogos érdekeit védte akkor, amikor a törlesztésre épített utaknál nem volt hajlandó magasabb kamatláb szerint fizetni, mint amit a nemzetközi pénzpiac helyzete diktál. A kartellbe tömörült vállalkozók azonban kereken megtagadták ezt a kívánságot: egyszerűen nem óhajtanak tudomást venni a változásról és a vállalkozások történetében szinte példátlan módon olyan felülfizetésre akarják rávenni az államot, amit csak egy leromlott közgazdasági mentalitás sugalhatott. A kereskedelmi miniszter természetesen ragaszkodik kívánságához, annál is inkább, mert a közeljövőben a kamatláb újabb esése várható világszerte.

A Remington Rt. igazgatósága legutolsó ülésén *Mérő* Sándor urat, az intézet főkönyvelőjét, eddigi érdemeire való tekintettel, cégvezetővé nevezte ki.

Megjelent a Kallós-Kompasz 1929—30. évfolyamának második része. A *Pesti Tőzsde* kiadásában és *Kallós* János szerkesztésében most jelent meg ötödik évfolyamában a Kallós-féle *„Gazdasági, Pénzügyi és Tőzsdei Kompasz"* második része, amely az összes budapesti és vidéki ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági, közlekedési részvénytársaságok és biztosító intézetek stb. legújabb és legpontosabb személyi és mérlegadatait tartalmazza. Igy *most már komplett a négykötetes kompasz* és a nyáron megjelent első résszel együtt lényegesen ki van bővítve új fejezetekkel, melyek közül elsősorban említjük meg a kormányzóság, a minisztériumok, az országgyűlés és a többi állami intézmények legújabb adatait. Új fejezet az állami, községi és magánkölcsönkibocsátások összeállítása. Ezúttal először közli a kompasz a magánbankházak, bankárok és tőzsdei cégek névsorát. Egész önálló fejezet foglalkozik a Takarékpénztárak és bankok egyesülete (TEBE) magyarországi hálózatának részletes ismertetésével. Dacára e nagymérvű kibővítésnek, a kompasz ára a régi és *megrendelhető a Pesti Tőzsde kiadóhivatalában,* Budapest, IV., Városház ucza 6. Mind a négy kötet ára együtt 50 pengő.

PÁRT ÉS KLUB

— *A Polgári Egység Klubjában* december 9-én, hétfőn este fél 9 órakor, a szokásos heti vacsorán az *Egységes Községi Polgári Párt* bizottsági tagjai is résztvettek és tájékoztatták a tagokat az aktuális várospolitikai kérdésekről.

— *A Tisztviselőtelepi Polgári Egység Társasköre* folyó hó 12-én, csütörtökön este 8 órakor a népligeti nagyvendéglőben *műsoros családi estet* rendez. A műsor keretében *Kiss* Menyhért író elbeszéléseiből olvas fel. Estélyi ruha *nem kötelező.* Belépődíj nincs.

— *A Terézvárosi Gazdasági Egyesület* kedd esti vacsoráján *Lukács* György v. b. t. t. aktuális kérdésekről tájékoztatta a klubtagokat.

— *A Budai Társaskör* nagytermében december hó 12-én este 7 órakor *Krivoss* Árpád dr., a kör ügyésze *Az adózás aktuális kérdései* címmel előadást tart. Ezt követőleg *Zoltán* Irén, a prágai Opera koloratúr énekesnője a *Sevillai borbélyból* és a *Rigolettóból* áriákat énekel. Az előadást társasvacsora követi. Úgy az előadásra, mint a társasvacsorára hölgyeket is szívesen lát az elnökség.

— *A VII. ker. Erzsébetvárosi Kör* (Dohány u. 76) szombaton, 14-én este 9 órakor tartja decemberi műsoros estélyét. A hangversenyen közreműködnek: *Szabó* Lujza, a m. kir. Operaház tagja, *Lonkay* Margit és *Balpataky* Jozefin: duettek, *Peregi* István dr., *Latzin* Richárd dr., *Ulbrich* Antal és *Rados* Ottó vonósnégyes, *Kemény* Rezső, a Zeneművészeti Főiskola r. tanára: hegedűszóló, *Kovács* Dezső, a Városi Színház rendes tagja, *Csemegi* József: magyar nóták. Zongorán kíséri *Vágó* Lipót karmester. Műsor után tánc. Jazz-band. Belépődíj nincs. Jelentkezést kér a titkárság. Telefon 422—13.

— *Az Erzsébetvárosi Társaskör* hölgybizottsága december 11-én, szerdán délután fél 6-kor jótékonycélú hangversenyt rendez a *Polgári Egység Klubjának* dísztermében. Közreműködnek: *Medek* Anna, *Fischer* Annie, *Ábrányi* Emil, *Szemere* Árpád és *Csiby* József.

MAKOVSKY FERENC
Fülöp Szász-Coburg Góthai herceg Ő királyi Fensége uradalmi építésze
Budapest, VII. Abonyi-u. 4. TELEFON: J. 381-17

Bründl János udvari szállító Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Peterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 515—19.

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Vig ucca 24. — Telefon: József 385—52.

Szobafestő, mázoló és ércfényező munkákat kiváló kivitelben készít
SZEGŐ JÓZSEF
Budapest, VII., Kazinczy ucca 20. Telefon: J. 440-60.

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55
bádogos, viz, gáz és központi fütés berendezési vállalata Budapest, II, Török ucca 8. szám

REDNER JENŐ
MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, X., DANDÁR U. 17. TEL. J. 394-32

Sternberg és Kálmán
Tüzifecskendők, tűzoltószerek, egyéni felszerelések és kúlszivattyú-gyára
Budapest, József-körút 35
Telefon: József 301-80

Magyar Vasbeton Építési Vállalat
Kemény és Tisza
Budapest, V., Mária Valéria ucca 19. Telefon: Aut. 825—42.
Mindennemű vasvázas betonmunka, vizmedence, viztorony magas épitkezés épitése.

MÉRLEGGYAR
OELSCHLÄGER MIHÁLY és TÁRSA UTÓDA
CÉGTULAJDONOS: VÉRTES R. REZSŐ OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK
Gyár és iroda: VI., VÁCZI ÚT 69. TELEFON: LIPÓT 918—08

RÓZSASI MARTON
FÖLDMUNKAVÁLLALKOZÓ és FUVAROS
BUDAPEST, VIII., THÖKÖLY-ÚT 3. SZÁM
Telefon: József 439-29 Telefon: József 439-29

REDŐNYÖK
Gerő és Győry redőnygyár
Budapest VII, Elemér ucca 31 (a Keleti p. u. mellett)
Telefon: József 314—33. szám

Standard aszfaltok
Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor ucca 6. sz.
TELEFÓN: AUT. 833—40, 832—77.

Talajnedves épületek kiszárítása szabadalmazott falfűrésszel
Talajnedves kő- és téglafalazatok szigetelése és kiszárítása, talajvíz-szigetelés, házigomba kiirtása. Költségvetések díjmentesen!
PÉTER ERNŐ
V., SZEMÉLYNÖK UCCA 16. VI. 2. TELEFON: L. 961-12

HALTRICH FRIGYES karosszériaüzem
Budapest, VI., Csángó ucca 22. sz.
(Lehel ucca sarok) Ezelőtt VI., Stefánia út 3.
Telefon: L. 903-81.

PINKAY KÁROLY
ÉPÍTÉSZ ÉPÍTŐVÁLLALKOZÓ
TELEFON: Automata 864-61.
BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL UCCA 20.

Kövezés, út-, csatornaépítés, beton- és lapburkolás
Tervezés, díjtalan költségvetés!
GRAVIZER ALBIN építési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 1[illegible]—45. sz.

KOVÁCS A. ÖDÖN GÉPÉSZ MÉRNÖK
Budapest, VIII., Bezerédy ucca 8
Telefon: 382 — 93, 408 — 78.
Központi fütés-, vízvezeték-, csatornafelszerelési vállalata

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár — Vasöntőde
Telefon: L. 905-74, 905-75. Budapest, V, Váczi út 48. Alap. 1867.

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

SIMOR DÖME mű- és épületlakatos-mester és vasszerkezetek ipartelepe. Sodronyfonatok nagybani gyártása
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY ÚT 89. SZÁM
TELEFON: JÓZSEF 394—43.

ÁNGYÁN GYULA
épület, gép- és műlakatos, autógénhegesztő
BUDAPEST. VII., MIKSA-U. 9. Tel. J. 335 71

SZALFÉTER EDE TELEFON: K. 502—30
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata
FIÓKÜZLET: II, MARGIT KÖRUT 32
BUDAPEST I., KRISZTINA KÖRUT 83. SZ.

BUKOVA LAJOS TELEFON J. 163—75
épületüvegező és képke etező
BUDAPEST, IX LÓNYAY UCCA 48. SZÁM

Kramer Adolf
festő és mázolómester
Budapest, I., Lágymányos-u. 4
Telefonszám: Lágymányos 19—33.

KOZAK ANTAL KARDMŰVES ÉS LAKATOSMESTER
Budapest VIII, Üllői-út 58. Futó u. sarok (Villamos-megálló)

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

A kormány segítsége nélkül a főváros nem tudja a munkanélküliséget tartósan enyhíteni

Becsey Antal nyilatkozata a vigasztalan gazdasági helyzetről

A főváros pénzügyi bizottsága szombaton többek között a munkanélküliség kérdésével is foglalkozott. *Buzáth* János alpolgármester a tanács nevében kijelentette, hogy a pénzügyi bizottság rendkívüli ülést szentel e fontos probléma megvitatásának és a tanács igyekszik konkrét javaslatokkal a bizottság elé állani. Szükségesnek tartottuk, hogy ebben az ügyben megkérdezzük

Becsey Antalt,

az *Egységes Községi Polgári Párt* társelnökét, egyik legkiválóbb gazdasági szakértőnket, aki a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Mindenekelőtt utalok a külföldi viszonyokra: *a munkanélküliség nemcsak nálunk probléma*, hanem például az olyan nagy és erős államban is, mint Németország. Németországban is aggasztó a helyzet és pedig nemcsak a gyári munkásság szempontjából, hanem kézműipari vonatkozásban is, amire az utóbbi időben még sohasem volt példa. A munkanélküliség tehát nem lokális tünet, ami azonban nem jelenti azt, hogy nekünk — speciális viszonyaink figyelembevételével — nem kellene keresnünk az orvoslás módját.

Nálunk a helyzetet súlyosbítja, hogy nemcsak közgazdasági válsággal, hanem fogyasztási válsággal is állunk szemben.

E fogyasztási válság miatt *rendkívül nehéz munkaszezónnak nézünk elébe.*

— Súlyosbítja a bajokat, hogy *a téli foglalkoztatási lehetőség már csak az időjárási viszonyok miatt is a minimumra csökkent, sőt majdnem kilátástalan kezd lenni.* Egyelőre mindössze arról lehet szó, hogy *kiadjuk mindazokat a munkálatokat, amelyek télen is megindíthatók.* Seregszemlét kell tehát tartani

a tavaszi közmunkák tervei felett és ezekből meg kell indítani azokat az ipari munkálatokat, amelyek a tél folyamán elvégezhetők.

Sajnos, *rendkívül csekély összeg van előirányozva közmunkákra a jövő évi költségvetésben.* Komoly lakásépítési program egyáltalán nem szerepel. Összesen *háromszáz szükséglakást* irányoztunk elő, *a Rókus-kórház építése pedig jövőre aligha lesz megkezdhető.* A gázművek igazgatóságát ki kell telepíteni a Tisza Kálmán térről és minthogy ennek a műveletnek meg kell előznie a Rókus-kórház építési munkálatait,

a jövő évben feltétlenül meg kell építeni a gázművek új igazgatósági palotáját.

— Ami *a közüzemek beruházási programját* illeti, ennek a végrehajtása is *egyelőre elháríthatatlanoknak látszó akadályokba ütközik.* Az üzemeknek, hogy beruházó programjukat végrehajthassák, 140 millió pengős kölcsönre van szükségük. *Egyelőre senki sem tudja, hogy ezt a pénzt hol lehet előteremteni.* A pénzpiac a jelen pillanatban még nem alkalmas ennek a kölcsönnek a plaszírozására. És én mégis azt mondom, hogy

a tél folyamán feltétlenül fel kell venni ezt a kölcsönt, ha másként nem lehet, részletekben,

mert *feltétlenül pénzt kell előteremteni, és pedig elsősorban a vízművek rekonstrukciójára, mert ellenkező esetben az üzem biztonsága forog veszélyben.* A vízművek rekonstrukciós programjának a végrehajtása halaszthatatlan, *hacsak nem akarjuk a közeljövőben a főváros vízszolgáltatását katasztrofális körülmények közé juttatni.*

— *A magántevékenységtől sokat várni nem lehet.* A magángazdaság teljesen elerőtlenedett. Mindezek alapján megállapíthatjuk, hogy

a munkanélküliség enyhítése tekintetében a helyzet csaknem vigasztalan.

Sürgősen össze kell tehát ülnie minden közgazdásznak és pénzügyi szaktekintélynek: *talán kieszelhetünk valamit.* Egyelőre — ismétlem — átmenetileg legalább néhány iparágon úgy kell segítenie a fővárosnak, hogy *kiadja a tavasszal megindítandó közmunkák egyes részeit,* így például az asztalosmunkákat, vagy a lakatosmunkákat, amelyeket még a télen el lehet végeztetni. *A vízvezetékek megjavítása tekintetében különböző tárgyalások voltak folyamatban.* A régi és olcsó berendezések kicserélése és általában a vízvezetéki rendszer tatarozási munkálatainak a lefolytatására már csak közegészségi szempontból is szükség volna. *A gázműveknek meg kell szervezni és ki kell terjeszteni a fogyasztópiacot.* Erre a célra 350.000 pengő van előirányozva, de előbb ki kell sürgetni a belügyminisztériumban az 1928. évi zárszámadás jóváhagyását.

— A munkanélküliség enyhítésére e pillanatban radikálisabb orvosszert ajánlani nem tudok. Rezignáltan kell megállapítanom, hogy rendkívül nehéz helyzetben vagyunk, sőt úgy látom a dolgot, hogy

a főváros a maga hatáskörében nem is tud tartósabb enyhülést hozni.

A kormányhoz kell fordulnunk radikálisabb segítségért.

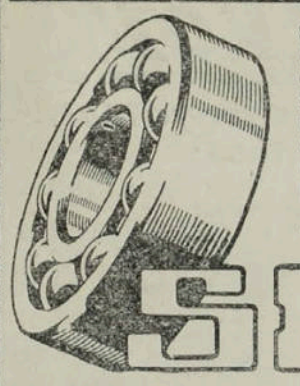
Svéd golyós és görgős csapágyak. Spec. automobil és motorkerékpár csapágyak, coll és millimeter méretben. Teljes közlőműberendezések. Acélgolyók.
SKF
SVÉD GOLYÓSCSAPÁGY RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 55.
Telefon: J. 388-57, 402-78 — Sürgönycím: ESKAEF Bp.

STERN EMIL — Telefon: Lipót 906-48
ÚT-, CSATORNA- és MAGASÉPÍTÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-U. 32.

DUNÁNTULI MESZ-, TÉGLA- és KOIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: DUNMÉSZ
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemű kő aragó-munkát

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. BUDAPEST, VI., Eötvös u. 23/b.

Féregirtás, fakarítás, ablaktisztítás
géppel és mérnöki vezetés mellett — Számos hatósági elismerés —
TELEFON: AUT. 504—84, 881—01
OTTOPAL ÉS TÁRSA
Budapest, I., Királyhágó ucca 5/a szám.

LERCHNER és TÖRÖK
szobafestő, mázoló és bútorfényező
TELEFON: L. 963—03.
BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44

TÓTH SZ. JÁNOS — Tel.: Aut. 569-38
VÍZVEZETÉK- ÉS FÜRDŐBERENDEZŐ ÉPÜLET- ÉS DÍSZMŰBÁDOGOS
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 6. SZÁM

BŐHM NÁNDOR ÉS TÁRSA
AUTÓJAVÍTÓ- ÉS KAROSSZÉRIAGYÁR
BUDAPEST, VI., TÜNDE UCCA 10-44. sz.
(SCHLICK-GYÁR) TELEFON: LIPÓT 903-19. (SAJÁT TELEP)

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
azelőtt JAUERNIK ISTVÁN
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok színházi csapószékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

ROGGENBAUER REZSŐ
kárpitos, díszítő és lakberendező
Budapest, V, Falk Miksa u. 12.
Telefon: L. 910—82.
! Ponyva, vászonredőny és kórházi matracok szállítási vállalata.

VAS UCCA 16
BOSCH SZOLGÁLAT
Telefon: József 393-73.

TREMMEL TESTVÉREK — TELEFON 465—90
bádogos és szerelő, egészségügyi, műszaki berendezési vállalata
BUDAPEST, VIII, BAROSS UCCA 50. SZÁM

BIRÓ LÁSZLÓ
ÁCSMESTER
BUDAPEST, X., KOLOZSVÁRI UCCA 9.

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök — ENÖKL ELEMÉR okl. mérnök, építőmester
építési vállalkozók
BUDAPEST, VIII, BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

Felhívás
a villamos izzólámpafogyasztókhoz!
Egyes házalók izzólámpákat kínálnak megvételre, amelyeket gazdaságosság és fényhatás tekintetében a tényeknek meg nem felelő módon túldicsérnek, az árakat pedig a megtévesztő feldicsérésen felül is túlmagasnak szabják meg.
Ezen házalók leginkább tükrözött lámpákat és opál takaréklámpákat kínálnak megvételre.
Felhívjuk a t. közönség figyelmét arra, hogy vállalatunk a TUNGSRAM tükrözött és TUNGSRAM opál takaréklámpát sohasem hozza házalók útján forgalomba, hanem azt a legális kereskedelem által terjeszti.
A legális kereskedelem ezen izzólámpákért is csak a lámpák megszabott mérsékelt árait kéri, gazdaságosság és minőség tekintetében pedig nem ad téves adatokat, ellenben felelősséget vállal a lámpa jóságáért, minthogy vállalatunk vállalja ezt a felelősséget a legális kereskedelemmel szemben.
Egyesült Izzólámpa és Villamossági Rt.
Ujpest 4.

„IDEÁL" PAPLANGYÁR
SÁNDOR M. FERENC
BUDAPEST, IV, KAMERMAYER KÁROLY UCCA 1
Állami, városi és közintézmények szállítója

KOVÁTS GÉZA kőművesiparos
vállal házak renoválását, festését, átalakításokat és nedves falak elszigetelését. Budapest, VII., István-út 36.

ROCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár RT.
Gyártmányaink:
Gőzgépek, Dieselmótorok, Gőzkazánok, Láncrostélyok, Vándorrostélyok, Economiser
Cukorgyári berendezések, Vágóhidi berendezések, Hűtőházak, Téglagyári gépek, Bor- és olajsajtók, Hydraulikus prések
Barfordet Perkins-féle mótoros utihengerek gyártása
Budapest, I., Budafoki út 70.
Telefon: József 461-51, 461-52, 461-53, 461-54.

96 FILLÉRES- PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ ÉLELMI CIKKEK.

VÁLLALKOZÁS

Új versenytárgyalási kiírások

A főváros tanácsa az elmult héten a következő újabb versenytárgyalásokat írta ki:

Vas, bádogos, tetőfedő, ács, vesszerkezeti munkára a Csapláros uccai köztisztasági garázsnál. Pályázni lehet december 16-ig a középítési ügyosztályon.

113 vaskályha szállítására a Bécsi úti kislakásoknál. Pályázni lehet december 23-ig a középítési ügyosztályon.

Villanyszerelési munkára a Mihálkovics uccai kislakásoknál. Pályázni lehet december 16-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Az autóbuszüzem épületeinek, járműveinek, anyagainak stb. hat éven át való tűzkárbiztosítására. Pályázni lehet december 14-én d. e. 11 óráig az autobuszüzem igazgatóságánál.

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szükkörü versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Kerítés ácsmunkálatait a Római fürdőtelepi elemi iskolánál: Tőke György 2145 P.

Téglakerítési munkát u. ott: Méhn Antal 3720 P.

Locsolócsap szerelési munkát a fonyódi leányárvaházi üdülőtelepnél: Varga Ferenc 2960 P.

Kőműves munkát a Diana úti növényházná!: Mód Lajos 7919 P.

Szigetelő munkát a Lederer-telepi erdei iskolánál: Kirschner Ignác 3195 P.

Vízvezetéki és csatornázási munkát a Soroksári úti vámhivatalnál: Tóth Imre 2423 P.

Dunakavics szállítására megbizást kapott: Fleischmann Antal 22.500 P.

Csatornázási munkát a Pasaréti út és Hermann Ottó út közötti névtelen uccánál: Schäffer A. 10.687 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

versenytárgyalásokon a

Kőműves munkára a Diana úti elemi iskola kerítésénél: Csillag József 3125, Volenties Lajos 3155, Gratzl Lajos 3390, Bier és Wersetz 3845, Robelly Aladár 4078, Seif Gyula 4586, Messinger Rezső 4814 P.

Kazánház- és kéményépítési munkára a krisztinavárosi róm. kath. templomnál: Székely és Mottl 4356, Hajnal Henrik 5791, Waits Sándor 6574, Schramek István 6744 P.

Kéményépítési munkára a Nagymező uccai polg. iskolánál: Custodis Alphons 6624, Heiniche H. R. 7066, Eggenberger Szilveszter 7211, Welvárd és Kutasi 7445, Schulz tűz. techn. r. t. 7474 P.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a II. ker., Csapláros uccában építendő köztisztasági garázs vasszerkezeti, ács-, vas-, bádogos-, tetőfedőmunkákra.

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.80 pengőért kaphatók 1929. évi december hó 6-tól kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Hönsch László építészmérnök előadónál, a Központi városháza, III. em. 315. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi december hó 16-án (hétfőn) d. e. fél 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi december hó 4-én.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a III., Bécsi úti kislakásos telep részére szükséges 113 darab vaskályha szállítására.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ivenként 0.80 pengőért kaphatók 1929. évi december hó 6-tól kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A szükséges felvilágosítás megszerezhető Frischfeld Ede műszaki tanácsos előadónál, a Központi városháza, III. em. 328. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok 1929. évi december hó 23-án (hétfőn) d. e. fél 10 óráig a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi december hó 6-án.

A székesfőváros tanácsa.

GRATZL LAJOS
okl. mérnök, építész, építési vállalkozó
Budapest, I., Horthy Miklós út 32.

ENGLERTH M. JÁNOS KŐMŰVESMESTER
elvállal kisebb, nagyobb építkezéseket és tatarozásokat
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 65. SZÁM

Mandorff és Társa
Vas, fémlakatos és géjpármű áru munkák üzeme
Budapest VI., Szabolcs ucca 9.
Telefon: Aut. 142—67.

MINIUS JAKAB tapétaraktár. Nagy választék bel- és külföldi papirkárpitokból. Budapest, VII, Rákóczi út 6. (a Bazár-udvarban)
TELEFON: JÓZSEF 416—17

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

NEUSCHLOSZ—LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPAR R.T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA
VÁROSI IRODA: IV, PETŐFI SÁNDOR UCCA 9. SZ.
TELEFON: AUT. 890—47.
GYÁRI TELEFON: LÁGYMÁNYOS 582—20, 11—79.
PARKETT- ÉS ÉPÜLETASZTALOS MUNKÁR!

STOBBE KÁLMÁN
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 9.
TELEFON: 975—93

ROHRMANN JÁNOS
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI GYÁR
BUDAPEST, VII., SAJÓ-U. 5/a.
Gyárt: precizlós fogaskerekeket, fogasrudakat, esztergamunkát és tömegcikket. Alapittatott 1904.

CSUKA GÉZA
ASZTALOSMESTER
ÜLŐ-BÚTOR SPECIALISTA
Bármilyen tömegcikk gyártását vállalom e szakmában
BUDAPEST, VII, FRANCIA ÚT 44. TELEFON: JÓZSEF — 6

Szmatana József
műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Wekerle Sándor-u. 13
TELEFON: 219—52

LIKTOR FERENC
SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 79. TEL.: JÓZSEF 349-83.

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

SZÁVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. sz.
Telefon: Lágymányos 6—07.

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 904—14. SZÁM

Tervez, épít, átalakít, tatarozz
költségvetés és rajz díjtalan
HORVÁTH ISTVÁN ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
III., Vörösvári út 71 Kedvező fizetési feltételek

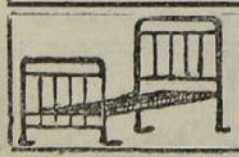
Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

Morbitzer Nándor épitész és épitőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

ILKOVITS J.
Központi fütések és vízvezetéki berendezések vállalata
BUDAPEST, VI, ANDRÁSSY ÚT 92
Telefon: Aut. 12—07. sz.

Braun és Társa Bélipar
Húsipari gépek és szerszámok
Budapest, IX., Ranolder ucca 27/a.
Telefon: József 306—97 és 460—82 sz.

GRÜNVALD BÉLA
SZOBAFESTŐ- ÉS MÁZOLÓMESTER
VII, LÖVÖLDE TÉR 2 TELEFÓN: J. 308-78

NYITRAY JÁNOS
hatóságilag eng. villanyszerelő és mechanikai vállalata
VII., CSÁNYI UCCA 6.

KASZIMIR FERENC
ÉPÜLET- ÉS BÚTORASZTALOSMESTER
TELEFONHIVÓ: L. 906—23
BUDAPEST, V, TISZA UCCA 18

VITÉZ ABUCSAY SÁNDOR
villamos erőátviteli berendezések vállalata
BUDAPEST, VII, AKÁCFA UCCA 41. TELEFON: J. 352-55.

Az 1924. évi XVIII. t.-c. alapján szervezett
IPAROSOK ORSZÁGOS KÖZPONTI SZÖVETKEZETE
Postatakarékpénztári szla: 10517 — Postatakarékpénztári csekkszámla: Kisipari hitelakció: 44500 — Girószámla: Magyar Nemzeti Bank — Táviratcím: IPKÖZPONT

TELEFONSZÁMOK:
Központi osztályok:
V., Nádor ucca 22. Aut. 253-33, Aut. 253-37, Aut. 151-35, Aut. 212-14. Igazgatóság, Titkárság, Pénzügyi osztály, Ellenőrzés, Könyvelés.
Bőrosztály: L. 996-62. Nádor ucca 21.
Építőipari osztály: L. 912-32. Nádor ucca 18.
Faipari osztály: L. 996-61. Nádor ucca 21.
Kisipari hitelakció: Aut. 253-33. Nádor ucca 22.
Kereskedelmi osztály: L. 996-61. Nádor ucca 21.
Textil közszállitási osztály: L. 902-32. Nádor ucca 18.

A légzőszervek bántalmainál
Asthma Emphisema esetén
biztos gyógyulást nyujt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésü
inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

KAUTNIK JÓZSEF SZOBRÁSZ-MESTER
ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

TÓTH ISTVÁN Telefonautomata 510—29. szám.
VILLANYSZERELŐ
Budapest, I., Greguss ucca 8. szám

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

ÁKOS FRIGYES
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST VII., KERTÉSZ UCCA 24—28 TELEFON: JÓZSEF 301—40

Moor Géza épitőmester
Budapest, VI., Reiter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

Események

Fővárosi Hirlap

Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:

fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

Ripka Ferenc főpolgármester meggyógyult. Dr. *Ripka* Ferenc főpolgármester egészségi állapotában hetekig tartó gyengélkedés után, — mint megírtuk — már a mult héten kedvező fordulat állott be, de orvosai tanácsára, óvatosságból, azért továbbra is szanatóriumban maradt. *A főpolgármester egészsége most már teljesen helyreállt*, hétfőn reggel elhagyta a szanatóriumot és a legközelebbi napokban újból átveszi hivatala vezetését.

Horthy Miklósné gyermekotthonai. A főváros két nagy új szociális intézménye, *a hidegkútiáti árvaház és a bicskei gyermekotthon*, melyeknek ünnepélyes megnyitásáról a multhéten már beszámoltunk, készen várják lakóikat. Az új intézetekről egyhangú megállapításssal alakult ki az az őszinte bírálat, hogy a maguk nemében kifogástalanok, sőt tökéletesek és annyira szükségesek, hogy szinte érthetetlen, hogyan tudta ez a milliós város, amelynek annyi elesettje és gyámoltalanja van, eddig nélkülözni. A két intézet helyei úgyszólván máris, utolsóig megteltek. A szociálpolitikai ügyosztályba százával érkeznek a felvétel iránti kérvények. Az élet mélységeinek egy-egy megrázó fejezete mindegyik írás. Egyébként a gyermekek felvételét az intézetekbe a székesfővárosi anya- és csecsemővédő szervezet, az iskolanővéri intézmény, a katolikus-, protestáns- és zsidó-patronázsok, a fiatalkorúak felügyelő hatósága, a gyermekbíróság, az államrendőrség gyermekvédelmi osztálya és a székesfőváros árvaszéke javasolják. A felvétel *minden bürokratizmus kikapcsolásával*, az egyes esetek megértő mérlegelésével, a leggyorsabban történik. A két intézetben száztíz 3—6 éves árva, 45 csecsemő, 65 hat éven aluli gyermek, 20 szoptatós anya és 160 hattól tizennyole évek közötti leánygyermek számára van hely. Ezek az új otthonok az eddigi árvaházaktól és az állandó gondozást nyujtó zárt intézetektől eltérően azt a szociális célt szolgálják, hogy otthont nyujtsanak a nagyváros életében elkerülhetetlenül és gyakran felbukkanó „gyermekhajótörötteknek". A már elzüllött leányok megmentésére szolgálnak a javítóintézetek, míg ezek az új intézmények preventive gondoskodnak azokról a leánygyermekekről, akiket még csak fenyeget a züllés veszedelme, amely előbb-utóbb elérné őket, ha szociális úton nem történnék gondoskodás a megmentésükről. Ezeknek nyujt segítőkezet a két *Horthy Miklósné gyermekotthon*. Az intézmények létrehozásánál, a közreműködők között *Liber* Endréé, a székesfőváros kitünő szociálpolitikai tanácsnokáé és tehetséges, agilis munkatársáé, *Flaxmayer* József dr. tanácsi fogalmazóé, a legfőbb érdem, a sok-sok elismerés elsősorban őket illeti meg.

Két főjegyzői jubileum. Az elmult héten a főváros közigazgatásának két rokonszenves főtisztviselője ült szolgálati jubileumot: *Schuller* Dezső dr. főjegyző, a szociálpolitikai ügyosztály helyettes vezetője, aki 30 éve és *Kovácsházy* Vilmos dr. főjegyző, a közgazdasági ügyosztály helyettes vezetője, ki 25 éve áll a főváros szolgálatában. A jubiláló főtisztviselőket az évfordulók alkalmával a kartársak meleg ünneplésben részesítették. *Schuller* Dezsőt *Liber* Endre tanácsnok, az ügyosztály főnöke üdvözölte szíves szavakkal, megemlékezve arról, hogy helyettese buzgó és eredményes munkásságáért nemrég legfelsőbb helyről is kitüntetésben részesült. *Kovácsházy* főjegyzőt nemcsak kartársai és barátai köszöntötték a nevezetes alkalomból, hanem külön ünnepeli esütörtökön, 12-én a *Budapest Sport Egyesület* is, amelynek a főjegyző agilis társelnöke.

Uj kórházigazgatók. A főváros két legnagyobb közkórháza, a *Szent Rókus*- és az *Uj Szent János*-kórház új igazgatókat kap. Mint ismeretes, *Wenhardt* János, a központi kórházigazgató, egészségi okokból már hónapokkal ezelőtt lemondott, *Szinnyei* József dr. professzort pedig saját kérelmére mentette fel *Ripka* Ferenc főpolgármester az *Uj Szent János-kórház* vezetésétől. A két kórház élére ideiglenesen *Borszéky* Károly, illetve *Kaszper* Károly dr.-okat állították, most pedig *rövidesen megtörténik a két igazgató véglegesítése is*. A megtartott pályázat után a közegészségi bizottság *az említetteket javasolta kinevezésre a főpolgármesternek*, aki rövidesen meg is fogja erősíteni kinevezésével a jelöléseket.

Megnyitják a Kun uccai köztisztasági telepet. A köztisztasági hivatal Kun uccai központi épülete a főváros és a technika fejlődésével az idők folyamán egyre szükebbnek bizonyult. Különösen azóta torlódtak fel a nehézségek az épületben, amióta a fuvartelepet is beolvasztották a *Köztisztasági Hivatalba*. A telep műhelyeiben 200-nál több munkás van állandóan, de hiányoznak az összes munkásjóléti helyiségek, mosdók, étkezők, fürdők stb. Az anyagkezelés szempontjából is nagy hiánya az épületnek, hogy nincs központi anyagraktár számára hely. Az egyesített hivatal helyiségei is túlzsúfoltak, úgy, hogy a telepgondnok lakását is irodák céljára kellett igénybevenni. Most új gondnoki lakásról is gondoskodni kell. A tervezett építkezések és bővítések 140.000 pengőbe kerülnek.

Három új gyógyítóintézet létesül a Lágymányoson. Kórházi szempontból talán a Lágymányos a főváros legelhanyagoltabb része, ahova az érdekelt lakosság és az orvosi körök is régen sürgetnek valamilyen gyógyítóintézetet. Ez a szempont vezette azokat is, akik az új központi kórházat a Tisza Kálmán tér helyett ide akarták telepíteni. A kórházi program másképpen való megállapításakor elhatározta azonban a közgyűlés, hogy *a tervbevett új szülőkórházat itt építteti meg*, s ezt a belügyminiszter is különös figyelmébe ajánlotta a fővárosnak. A leendő kórházat a közegészségügyi bizottság legutóbbi ülésén nem kisebb szaktekintély sürgette meg újra, mint *Tauffer* Vilmos professzor, aki elmondta, hogy a kórházakban a jelentkező szülőnőket alig tudják elhelyezni és szalmazsákokra fektetik. További kórházakra annál inkább szükség van, a professzor szerint, mert a budapesti szüléseknek több, mint 82 százaléka már kórházakban történik és csak 18 százalék marad magánházakban. A főváros komolyan foglalkozik is a szülőkórház tervével és legutóbb már az alkalmas hely kijelölése is megtörtént. A szülőkórház, értesülésünk szerint, a kelenföldi *Herz és Bäumel-telken* épül fel. A szülőkórház mellett lesz a Kelenföldön egy másik gyógyítóintézet is. A főváros a Magyarádi út és Kökörcsin ucca sarkán nagyobb területet engedett át a *Budai Ambulatórium Egyesületnek* modern rendelőintézet létesítésére, melyben szegénysorsú betegek ingyenes kórházszerű ellátást is kapnak. Harmadik közegészségügyi intézmény is létesül Kelenföldön: tüdődiszpanzer, amely a Bertalan uccában épül.

A Terézvárosi Vöröskereszt műsoros mesedélutánja. A magyar Vöröskereszt terézvárosi választmánya *Bayer* Antal kormányfőtanácsos elnöklése alatt mindinkább gazdag társadalmi tevékenységet produkál. A terézvárosi választmány vasárnap délután a Szinnyei-Merse-uccai leányiskola tornatermében kitünően sikerült műsoros mesedélutánt rendezett, a kerület polgárságának nagy érdeklődése mellett. Dr. *Meggyessy* Istvánné, a választmány elnöknője tartott megkapó bevezető beszédet, majd az iskola növendékei *Kuttner* Miklós igazgató vezetésével kedves műsorral szórakoztatták az egybegyülteket, míg a népszerű *Oszkár bácsi* sok új mesével gyönyörködtette a kicsiket.

Megalakult a Week-End Szövetség. Impozáns külsőségek között, nagy és előkelő közönség jelenlétében megalakult az *Országos Magyar Week-End Szövetség*. Az alakuló közgyűlést *Dinich* Vidor hívta egybe és azon többek között megjelent *Ripka* Ferenc főpolgármester, *Andréka Károly* főkapitányhelyettes, *Samarjay* Lajos, a MÁV elnökigazgatója, *Purébl* Győző fővárosi tanácsnok, az összes kerületi elöljárók, a rendőrség és az érdekelt testületek képviselői. *Dinich* Vidor megnyitó beszédében hangsúlyozta a week-end fontosságát, azt, hogy *törvényben szabályoztassék a szombat déltől hétfő reggelig tartó munkaszünet*. *Csécsi Nagy* Imre altábornagy a vasútársaságok és idegenforgalmi szövetségek, valamint sok kereskedőtestület csatlakozását jelentette be. Végül megválasztották a kormányzótanácsot, amelynek elnökei: *Ripka* Ferenc, *Csécsi Nagy* Imre és *Kozma* Jenő lettek.

Az Uj-Lipótvárosban épül meg az első venereás diszpanzer. A legveszedelmesebb lappangó népbetegség a tüdővész mellett: a vérbaj. Mind a kettő a legszegényebb, legmüveletlenebb néprétegek között pusztít. A főváros maga is tervbe vette már több nemibeteg diszpanzer építését, ahol e szerencsétlenek ingyenes gyógykezelésben és tanácsban részesülnek. Az egyik intézet a Gyáli úton, a másik pedig a budai Szent Margit-kórház telkén létesül. Ezzel egyidejűen a közismert *Teleia* egyesület is azzal a kéréssel fordul a fővároshoz, hogy engedjen át neki székház építésére alkalmas ingyen területet. A főváros, méltányolva az egyesület közhasznú és eredményes munkálkodását, az V. kerületi Kárpát uccában levő 480 négyszögöl Bäck-féle területet engedi át, ahol mindazokat az intézményeket elhelyezik, amelyek a nemibetegség elleni küzdelemben az egyesület eszközéül szolgálnak.

Rövidesen nagyon érdekes autóbemutató lesz a fővárosban. A tekintélyes *John Fowler & Co.* cég magyarországi vezérképviselete az érdekelt hatóságoknak, automobilista notabilitásoknak és a sajtó számára bemutatja a birminghami *Morris-autógyár* legújabb hatkerekű terepautóját. A terepjáró automobil 1·5 tonnás, hatkerekű teherautó, amely a legérdekesebb és a nehezebb feladatokat is megoldja. Az autónak két hátsó tengelye lengően van elhelyezve. Ez a megoldás megengedi a lánctalp alkalmazását, úgyhogy 10 percen belül ezek a lánctalpak fel is szerelhetők s azáltal a teherautóból gyorsan mozgó hernyóautó lesz, amely az elképzelhető legrosszabb terepviszonyok mellett is, hóban, sárban egyformán könnyen közlekedhet. A *Morris Commercial* hatkerekű autó bemutatóját óriási érdeklődés előzi meg.

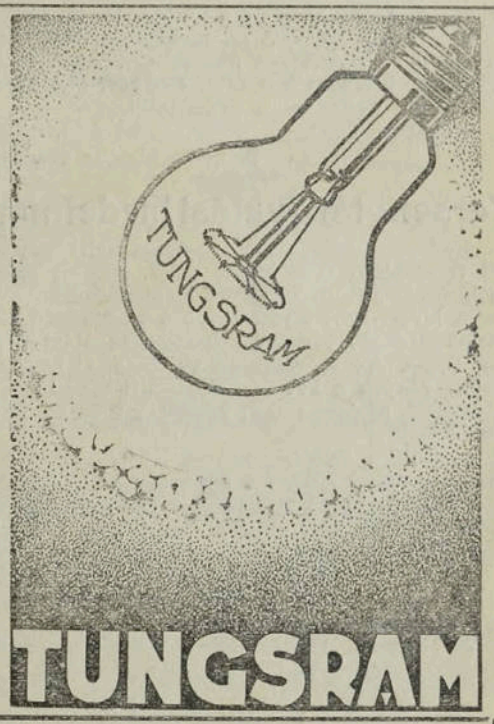

TUNGSRAM

Legmodernebb gyógyintézet sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatórium
Budapest, VIII., Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P.
Idegbetegek üdülő gyógyhelye, vízgyógyintézet, nap-és légfürdő

„Laufer" motoros árúkihordó
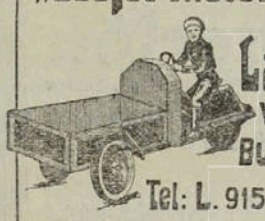
Gyártja: Laufer Gépgyár Waggon osztálya. Budapest VI. Palotai út.
Tel: L. 915 02 – L. 915 12.

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis ucca 2. sz

STABIL
ÉPITŐ R.-T.
BUDAPEST, V.
DEÁK FERENC-U. 16-18
Telefon: T. 140-17 és 239-01

NEMES FUCHS VILMOS
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALAT
BUDAPEST VI, SZONDY UCCA 84. III. 1.
TELEFON: AUTOMATA 285-48

WEISZ MIHÁLY
mérnök, építési vállalkozó, csatorna- és mélyépitő
Balaton ucca 2. Telefon: 257-66

WETOL sebolaj
legyen minden mentőszekrényben.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyít.
M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72.455|1924 sz. körrend
M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062|XX.-1925. sz. rendelet.

TELEFON: JÓZSEF 424-80 STRASSER CIÁNOZ, TAKARÍT TELEFON: JÓZSEF 424-80

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a IX., Mihálkovich uccai kislakásos telep fővezetékhálózatának kibővítésével kapcsolatos villanyszerelési munkákra.

A vonatkozó költségvetési kiírás nyomtatványai ívenként 0.80 pengőért kaphatók 1929. évi december hó 4-től kezdve naponta d. e. 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. em. 342. sz. szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető Bánóczy Béla főmérnök előadónál, a Központi városháza, III. em. 326. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1929. évi december hó 16-án (hétfő) d. e. fél 10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. em. 350. sz. szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. em. 354. sz.) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi december hó 3-án.

A székesfőváros tanácsa.

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a VI. kerület, palotaiúti kislakásos telep **kertészeti rendezésére.**

A hivatkozott hirdetményben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2%-a. Az ajánlat benyujtásához szükséges nyomtatványok a IV. ker., Központi városháza, II. emelet 285. ajtószám alatt kaphatók 2 pengő lefizetése ellenében.

A kellően felbélyegzett és borítékban elhelyezett ajánlatokat **1929. évi december hó 17-én (kedden) déli 12 óráig** kell a tanácsi III. ügyosztály vezetőjénél, vagy helyettesénél II. emelet 279. ajtószám alatt benyujtani.

Az ajánlatok felbontása ugyanaznap délután 1 órakor lesz ugyanott. A felbontásnál a vállalkozók vagy megbízottaik jelen lehetnek.

A rendezési munkálatokra vonatkozó szóbeli felvilágosításokat Cziprián Gyula főmérnök (IV., Központi városháza, II. emelet 284. sz.) adja meg.

Budapest, 1929. évi december hó 2.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Révai Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Gőz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek
zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

DANUBIA
MŰSZAKI VÁLLALAT
IX., Csoni ucca 3. Telefon: J. 340-82 J. 322-79
Sheet-, topeka-asztalt, bitumac valamint makadamutaknak **átitató eljárásu és felületi kezelése. — Utak pormentesitése** egyidejü konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen kompozicióval

SÁGHY GYULA ácsmester
Budapest, V, Hold u. 9. II. 18. Tel. Aut. 157-36

FARKAS LAJOS Telefon: J. 396-78
MÉRNÖK magas-, mély-beton és vasbeton épitési vállalkozó
Budapest VII, Kolumbus u. 41

TELEFON: J. 370-70 **MAGYAR** TELEFON: J. 370-70
ÉPITŐ RÉSZVÉNYTÁRSULAT
BUDAPEST, X, KERÉKPÁR UCCA 2. SZ.
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vízépítés, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakodások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezetékek
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

TÓTH LAJOS Telefon: Lágymányos 11—36
pala- és cserépfedőmester. Eternitcserépfedés, lacement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása.
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállít kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII, Károly körút 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

Használja munkáinál a világhirü **egresi gipszeket**
Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **Gipszet Árusító R. T.** Budapest
V, Erzsébet-tér 15. — Tel Aut. 805-25 — Sürgönycim: GIPSZ Budapest

FISCHER MÁRKUSZ
ÉPÜLET- ÉS BUTORASZTALOS
ÜZEM ÉS IRODA: BUDAPEST, X., LIGET UCCA 20

Laczkó István BUDAPEST, IX.,
bádogos és szerelő LILIOM UCCA 28.
Telefon: József 399-48

REICHENBERGER RÓBERT
RÉZMŰÁRÚ ÜZEM
Gyárt: vörösrézből, valamint más fémekből edényeket és készülékeket.
ALAPÍTTATOTT: 1888. TELEFON: JÓZSEF 366-14.
Arany- és ezüstérmekkel többszörösen kitüntetve!
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SAJÓ UCCA 6. SZÁM.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, iszap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: Lágymányos 19—30. Telefon: Lágymányos 19—30.

UNREIN KÁROLY csatorna- és emésztőgödör tisztitási vállalat
Budapest, X., Szentmihályi-út 13. szám
Telefon: József 458—76

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

MORVAI GYULA TETŐFEDŐMESTER
PESTUJHELY, MOLNÁR VICTOR UCCA 33. SZ.
Elvállal minden e szakmába vágó tetőfedő munkákat

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

VARGA JÁNOS
KŐMŰVESMESTER
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST
X., GERGELY UCCA 53. SZ.

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

SZOBI KŐBÁNYA RÉSZVÉNY-TÁRS. BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 16. TELEFON: 234—60

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.

Költségvetés és mérnöki kiküldés díjmentes. Költségvetés és mérnöki kiküldés díjmentes.
Épit, javit, alakit szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bár **melyrendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszivással.**

Kún Sándor
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
Budapest, IV, Ferenc József rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

FLIEGL BÉLA bádogosmester
Telefon: J. 435-07 Budapest IX, Lilliom ucca 33. Telefon: J. 435-07
Készit épület-, diszműbádogos munkákat és higiénikus fürdőkádakat, légszesz, víz, gőz, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését.

TEUDLOFF—DITTRICH
ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T.
TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93
KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

Budapest Székesfőváros Ásványviz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

Halmos István és Fia
kőművesmesterek és épitő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

NOVÁK ISTVÁN kőművesmester, épitési vállalkozó
X., Maglódi út felőli Kada ucca 22.
Telefon: József 372-48.

SCHÖNTHEIL RICHÁRD okl. épitész és épitőmester
Budapest, I., Villányi-út 10
Telefonszám: Lágymányos 19—36

KÖNYVTÁR BUDAPEST

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 december 18. — 51. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Karácsony hetében

valahogy sokkal, de sokkal jobban kiütközik, mint bármikor máskor az ország rettenetes szegénysége, a gazdasági válság, vagy ahogyan nevezzük ezt a merev, fájdalmas mozdulatlanságot, ezt a halotti csöndet és ezt a kedvetlen életúntságot. Karácsony hetében még a legrosszabb időkben is megélénkült a pesti utca, a mosolygó és ragyogó kirakatokat ellepték a nézők tömegei és a boltokban hemzsegtek a vevők. Ez volt az esztendőnek az a kis része, ez volt az *aranyhét*, amely életet, derűt, kedvet, bizalmat, reménységet és optimizmust hozott az embereknek még akkor is, ha különben egész esztendőben nyomorogtak, kuporgatták a krajcárt, vagy talán ha egész esztendőben koplaltak is. Karácsonykor mindenkinek volt pénze, mindenki jókedvűen adta oda a garasait a másiknak, a kereskedő, az üzletember pedig úgy érezte, hogy egy hét alatt regresszálja magát az egész esztendő küzködéseiért.

Most pedig még ez sincs. Ez az egy hét is elveszett a pestiek és a vidékiek számára. Az egész esztendő ködös horizontján ez az egyetlen karácsonyi gyertyácska pislogott bele a homályba biztató, kedves fénnyel. De mire odaértünk a karácsonyi gyertyához, ez is meggondolta magát és bágyadt haldoklással ez is kialudt. Karácsony hetében mindig dőlt a pénz mindenhova és az embereket hajtotta valami mennyei jóság, hogy örömet kell szerezni mindenkinek. Most ásító, üres üzletek, amelyek utolsó reményüket is feladni látszanak, az uccán únott, ődöngő emberek, akik koldus-gőggel még csak rá sem sandítanak a gyönyöröket kínáló kirakatokra.

A pesti embernek nincs pénze, az irodákban elmaradtak a karácsonyi borítékok, ami pár garas pedig mégis akad, abból legalább az ünnepi kosztnak kell kikerülnie. De van még egy csapás: *odahaza maradt a vidék is.* A gyermekeknek majd sütnek kalács-tésztából madarat, meg nyuszikát, amit mielőtt kiszáradna, meg is lehet enni. Jó lesz az is a pesti játék helyett. A télikabát is várhat egy esztendőt és a cipőcskék is kitartanak még, ki kell tartaniok pár hónapig.

Csomag nélkül, leeresztett kézzel járnak az emberek 1929 karácsony hetében. Ennél biztosabb, pontosabb gazdasági barométert még az öreg Times sem tudna szerkeszteni. Kegyetlenül nagy bajok vannak itt és ezek a bajok azt követelik, hogy sürgősen üljön össze mindenki, aki orvosa lehet ennek a nagy nyavalyának. Tudjuk mi nagyon jól, hogy órák alatt nem lehet segíteni és nem lehet karácsonyig előzni a gondfelhőket, hogy aranyfüstös hangulatban az angyalok szárnya-suhogását hallhassuk. De orvosságnak mégis csak kell lenni, mert a magyar ég szörnyű borulatának nem szabad még egy *ilyen* karácsonyt megérnie.

Szokássá vált — és mi, akik a kommunális élet kritikusai vagyunk, örülünk is neki — hogyha ilyen bajok vannak, az első gondolat mindig az: segítsen, cselekedjék a főváros. Es a jóindulatú segedelem, a körülményekhez képest mindig jó eredmény, nem is maradt el eddig. Most — be kell vallani — *nem bízhatunk eléggé a főváros segítő erejében.* A bajok nagyobbak, mint amilyenekkel a főváros meg tud küzdeni. Ez azonban nem jelenti azt, hogy ölbetett kézzel kell várni, amíg elsüllyed a hajó. A fővárosnak igenis akcióba kell lépnie, aminthogy erre nézve már látunk biztató jelenségeket is. *Ezuttal azonban nemcsak Budapest, hanem az ország bajáról van szó.*

Bizalommal reméljük és várjuk tehát, hogy a kormány veszi kezébe a dolgot és egész energiával nekilát a bajok kiküszöbölésének. Tisztában van azonban azzal is mindenki, hogy a sok szomorúság világkrízisből ered. Hiszen ha a csonka magyar határokon túl jobb és bőségesebb lenne az élet, akkor — csak egy példát említünk — a főváros napok alatt nyélbeüthetné az üzemi beruházó köl-csönt és munkába állíthatná a munkanélküliek ezreit. Amikor azonban az egész földkerekségen súlyos gazdasági bajokkal küzködnek, akkor a kis Magyarországnak irtózatos erőfeszítéseket kell tennie, puszta életbenmaradása érdekében. Karácsony hetének egyetlen optimizmusa, egyetlen aranyfüstös reménysége az lehet, hogy akaraterős, tehetséges és tennivágyó emberek mégis csak révbe tudják vinni Budapestnek és az országnak azt az igen szimpla, igen szerény vágyát, hogy — *élni akarunk.*

DRÉHR ÁLLAMTITKÁR BEJELENTI a nyolcórai munkaidő törvénybeiktatását

Minden munkaképes embert munkához kell juttatni az államnak és a fővárosnak — Egymásután érkeznek a külföldi kölcsönajánlatok

A főváros törvényhatósági bizottságának közgyűlése szerdán délután a munkanélküliség enyhítésének súlyos problémáját vitatja meg. Ez a kérdés ma nagy tömegeket érint, érthető tehát, hogy úgy a törvényhozás, mint a törvényhatóság különböző fórumai szükségesnek látják a megoldás útjának a keresését. A képviselőház a múlt héten foglalkozott a munkanélküliség ügyével, amidőn a szociáldemokraták részéről e tárgyban benyujtott indítványhoz egyrészről *Vass* József népjóléti miniszter, másrészről *Mayer* János földmüvelési és *Bud* János kereskedelmi miniszterek szóltak hozzá. Valamennyi felszólalásból az aggodalom hangja csendült ki a jövő alakulását illetően és *főként a hitel-hiányra vezették vissza minden oldalon a bajok forrását.*

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa a szerda délutáni rendkívüli közgyűléssel kapcsolatosan beszélt *Dréhr* Imre dr. népjóléti államtitkárral, akinél az iránt érdeklődtünk: *van-e remény a közeli jövőben a hitelhiány által okozott bajok enyhülésére.*

Dréhr Imre dr. népjóléti államtitkár

a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Bizonyosra veszem, hogy *a legközelebbi napok enyhülést hoznak a gazdasági krizisben.* A lényeges javulás előjeleit abban a tényben látom, hogy

a külföldi tőke kezd érdeklődést mutatni a magyar gazdasági élet iránt.

Vass József népjóléti miniszter úr képviselőházi felszólalásában utalt bizonyos tárgyalásokra, amelyek kölcsönajánlatokról folynak. E tárgyalások során meggyőződést szereztünk arról, hogy *a tőkehiány átmeneti jellegü* és a külföldi pénzpiaci helyzet sanyarúságával van összefüggésben. Speciális magyar szempontból nincs okunk a kétségbeesésre, sőt minden alapunk megvan a reményre arra vonatkozóan, hogy

közgazdasági helyzetünk most már egészen rövid időn belül lényegesen javulni fog.

— Külföldi kölcsönajánlatok érkeztek hozzánk elsősorban *tisztviselői és munkás családiházak építésére.* De kölcsönajánlat fekszik a népjóléti miniszter úr előtt *kórházak és tüdővészszanatóriumok építésére vonatkozóan is.* Ezeknek az ajánlatoknak a beérkezése *a legbiztosabb jele annak, hogy a gyógyulás és javulás útján vagyunk.* Sőt tudomásom van arról is, hogy

a főváros vezetősége is kapott kölcsönajánlatokat, amelyek szintén tárgyalás alatt állanak.

Kölcsönajánlat érkezett a Rókus-kórház megépítésére, de ugyancsak külföldi kölcsönajánlatot kapott a kereskedelmi miniszter úr *a két új állami híd elkészítésére is.* Mindezek olyan jelek, amelyek azt bizonyítják, hogy a gyógyulás útján vagyunk. Ezeknek a kölcsönajánlatoknak az elfogadása lehetővé fogja tenni munkaalkalmak teremtését, ami nélkül a gazdasági helyzetet tartósan megjavítani nem lehet.

— A munkanélküliség problémájának másik ágazata *a szociális karitás feladatkörébe tartozik.* A magukkal tehetetlen, munkaképtelen emberek fölsegítése — segélyügyi probléma. Ez a segítési mód semmiesetre sem vonatkozhatik dolgozni tudó, munkaképes emberekre. Ha tehát ezen a téren a karitásnak szerepe jut, ezt csak rövid időre szóló, átmeneti állapot lehet, amely *elvi okokból egyáltalán nem helyeselhető.* Ami a szociálpolitika feladatait illeti ezen a téren, ezeket is teljesíteni akarjuk.

Foglalkozunk a nyolcórai munkaidő törvénybeiktatásának gondolatával,

ami a munkásság életstandardjának a megjavítására vezet. Ennek a törvényjavaslatnak a benyujtása és tető alá hozatala szorosan összefügg a munkanélküliség enyhítését célzó akcióval, mert hiszen ennek a javaslatnak törvényerőre emelésével *azt a célt akarjuk elérni, hogy minél több munkáskezet foglalkoztathassunk.* De

a munkanélküliség enyhítését fogja eredményezni az állami és hatósági munkaközvetítés régóta húzódó problémájának a megoldása is.

Nézetem szerint törvényhozási intézkedésre van szükség az állami és hatósági munkaközvetítés kérdésének tisztázása érdekében. Ezt a problémát törvényhozási úton

úgy kell megoldani, hogy minden munkaképes embert munkához tudjon juttatni az állam és a főváros.

Dréhr Imre dr. népjóléti államtitkárnak ez az érdekes nyilatkozata kétségkívül nagy mértékben fog hozzájárulni a közgyűlés munkanélküliségi vitájának az eredményességéhez. A népjóléti államtitkár nyilatkozata szerint a munkanélküliség problémája három részből áll: 1. az *átmeneti segítés;* 2. a *törvényhozási intézkedések foganatosítása;* 3. *munkaalkalmak teremtése.*

A segítés ma aktuális és elodázhatatlan feladat; munkaalkalmak teremtése — amire a kölcsönajánlatok benyujtása révén remény nyílik, — a legközelebbi napok feladata, a törvényhozási intézkedések foganatosítása viszont a jövőre nézve fog állandó féket jelenteni a munkanélküliség terjedése tekintetében.

Dréhr Imre államtitkár közölte még a *Fővárosi*

Hirlap munkatársával, hogy *Vass* József népjóléti miniszter a mult héten több ízben tárgyalt *Ripka* Ferenc főpolgármesterrel a fővárosnál tervbevett s előkészítés alatt álló közmunkák megkezdéséről. E tanácskozások folyományaképpen *Vass* József miniszter már a legközelebbi napokban ankétot fog összehívni, amelyen az érdekelt minisztériumok delegáltjain kívül a főváros illetékes szakférfiai is résztvesznek. A népjóléti miniszter különösen a még mindig jelentkező lakásinségen óhajt a leggyorsabban segíteni és ez okból *a fővárossal karöltve szükséglakások építését tervezi.* E szükséglakások építéséhez már a karácsonyi ünnepek után hozzáfognának. A barakszerű lakások, a miniszter számítása szerint, néhány héten belül elkészülhetnek, úgyhogy azok már februárban beköltözésre készen állanának.

EGÉSZSÉGES VEZÉRPÁR ÉS BETEG KÖZKATONA

*

Amit lényegnek lehet ebben a publicisztikai habaresban tekinteni, azzal igen könnyen végzünk. Tudomásul vesszük, hogy *Éber Antal lemondott a főváros autonómiájáról.* Nem hinnénk, hogy *Éber* Antal tréfáló kedvében követte volna el cikkét és vicceket mondana az autonómiáról, erről a mindnyájunk számára szent és nagy dologról. Komolyan kell tehát venni, ha azt mondja, hogy ő lemond az autonómiáról, amely szerinte eddig sem volt.

A lényegtelen része a cikknek az a szofizma, amellyel *Éber* Antal az autonómiáról való lemondását megmagyarázza. Mégis ezzel a lényegtelennel kell inkább foglalkozni, mert ebben az ártalmas demagógiának olyan elemeivel találkozunk, amilyeneket a legradikálisabb szocialista vezérek sem szoktak kihasználni, de amilyenek sűrűn előfordulnak *Éber* Antal városházi felszólalásaiban.

Ezuttal azt fejtegeti, hogy Budapestnek nincs és nem volt autonómiája, de nem is kell, mert a városházán diktatura uralkodik. Egyszerűen *Wolff* Károly és *Kozma* Jenő diktaturája. Amit ők akarnak, az történik. A hordó tetejének Demosthenesei szégyelnék magukat, hogy *Éber*, a kapitalista tekintély, hogy veri őket a demagógiában, amikor ilyeneket mond: „Autonómia alatt azt értjük, hogy a főváros közéletében csak az történhessék, amit *Wolff* Károly és *Kozma* Jenő akarnak és semmi se történhessék, amit ez a pártvezér-pár nem akar. A mai autonómia azt jelenti, hogy a főváros népének akarata helyébe ennek a két hatalmas pártvezérnek az egyesített, vagy összeegyeztetett akarata lépett. A polgármester, a főpolgármester, a tanács,, a bizottságok és a közgyűlés csak pictus masculus, amelyeknek sem külön-külön, sem együttesen nincs sem hatalmuk, sem befolyásuk, hatalmuk és befolyásuk csak *Wolff* Károlynak és *Kozma* Jenőnek van."

Igazán naivság volna, ha *Éber* Antalnak akarnánk magyarázni, hogy mi a parlamentarizmus, mi a diktatura és mi az autonómia. Amikor tehát arról beszélt, hogy a budapesti városházán, ahol egy ezerpengős egyesületi segélyt is kompromisszummal intéznek el, diktatura van, akkor nem lehet másról szó, mint hogy *Éber* Antal egész mentalitása, — amelyet szangvinikus fellépésén is meg lehet érezni — van diktatórikus hajlandóságokkal megspékelve. A született diktátor vergődése ez, aki minden demagógiája mellett is a népszerűtlenség örvényében fuldoklik. Elismerjük, szörnyű tragédia ez, mert *Éber* Antal soha sem mulasztja el, hogy a demagógia minden néven nevezendő eszközével éljen, amikor a népszerűség szivárványa után szalad. Számára azonban a népszerűség mindörökre utolérhetetlen szivárvány marad még akkor is, amikor az adókat elengedi, amikor Budapest üzemeit a föld színével teszi egyenlővé, amikor halálos ítéleteket mond tanárok és tanítók fölött, amikor az iskolaigazgatókat kitelepíti lakásukból és amikor máglyára hordja a kultúra kineseit és fölgyujtja az iskolákat.

A „vezérpár", *Wolff* Károly és *Kozma* Jenő, ezzel szemben mindegyik a maga választóközönségének akaratát képviseli, mindegyik elveket és pedig *egymástól eltérő* elveket hirdet. Föltétlenül híve mind a kettő annak, hogy a városházán komoly reálpolitikát üzzenek és a város érdekében — saját meggyőződésük kárára is — koncessziókat tesznek még más világnézetű pártokkal szemben is, hogy ezáltal a városházi munka az alkotás jegyében simán és nyugodtan mehessen tovább. A *vezérpárt azonban láttuk mi már egymással szembefordulni is: láttuk, amikor az Egységes Községi Polgári Párt (de nem Kozma Jenő) nem Wolff Károly és a kereszténypárt társaságában győzött. Viszont emlékezünk példának okáért egy alpolgármester-választásra, amikor az Egységes Községi Polgári Párt alul maradt az együtt masirozó kereszténypárt és szociáldemokratapárt győzelmével szemben.*

Így fest a vezérpár városházi diktatúrája. És még akkor is, ha *Éber* Antal demagógiájában egy szemernyi igazság volna, Budapest közönsége szívesebben lát a városi ügyek élén egy egészséges vezérpárt, mint látja azt a romboló munkát, amelyet egy-egy vezérségre vágyó, beteges mentalitású „közkatona" végez.

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.

18 havi részletfizetésre is kapható.

Felhívásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken

Remington Irógép Rt.

Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.

Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

A fővárosi reform a parlament előtt

Részletek Usetty Béla előadó beszédéből

A fővárosi törvény reformjáról szóló törvényjavaslat a bizottsági tárgyalás után eljutott a képviselőház plénumába. A vitát *Usetty* Béla képviselő tartalmas, argumentumokban bővelkedő előadói beszéde vezette be. Ennek a beszédnek számos olyan része van, amelyek kerek és precíz cáfolatai azoknak a vádaknak, amelyeket ellenzéki oldalon emeltek. Néhány ilyen, az előadói beszédből kiszakított részt mutatunk itt be olvasóinknak:

Mi az autonómia

Usetty Béla beszédének egyik legkimagaslóbb része az, amelyben az autonómiáról szól:

— Nagy vitára adott okot, amit a képviselők egy része a közigazgatási bizottságban is állandóan felhozott, az a föltevés, hogy ez a törvényjavaslat az autonómiát sértené. Ugy a közigazgatási bizottság álláspontja szerint, mint a magam álláspontja szerint nincs szó az autonómia sérelméről. Mert mit jelent az autonómia? Semmiesetre sem jelenti a kisebbség uralmát. Az autonómia a nemzet szuverénitásából folyik, nem kerülhet tehát ellentétbe a nemzet összességével, a nemzet általános érdekeivel és a nemzet általános felfogásaival. Nem lehet egyetlen egy város, tehát a főváros sem ellentétben az államal. A főváros igazgatásával, tényeivel és cselekedeteivel föltétlenül kell, hogy összhangban legyen az állam általános igazgatásával, az általános érdekkel és nem kerülhet szembe az érdekkel. Nem lehet elképzelni, hogy az állam egy területén egész más igazgatást, egészen más tényeket és cselekvést folytasson egy testület, mint olyanokat, amelyeket maga a nemzet helyeseknek és jónak tart. Egyetlen egy város sem szakíthatja ki magát az államnak, a nemzetnek területéből és nem követelhet magának nagyobb jogot, mint amennyi a nemzetnek, az államnak magának van és nem helyezkedhetik ezzel szembe. Felfogásom szerint tehát az autonómiának ez a helyes értelme és a közérdekkel összeegyeztethető felfogása.

A törvényhatósági tanács

A törvényhatósági tanácsról, a reform egyik legnagyobb újításáról a következőket mondotta *Usetty:*

— Én az autonómia megerősítését látom a törvényhatósági tanács létesítésében is, mert ez nemcsak a közgyűlés hatásköréből kap hatáskört, hanem a régi tanácsi hatáskörből is. De egészen új hatáskört is kap, mert nagymérvű választási joga is lesz. Ez a szerv választja meg a tisztviselők jórészét, kiküldi az üzemigazgatóságok tagjait, megválasztja az összes szakbizottságok elnökeit és pedig a törvényhatósági bizottsági tagok sorából. A autonómiának nagymértékű kiterjesztését látom abban a tényben, hogy a jövőben az egyes szakbizottságok elnökei törvényhatósági bizottsági tagok lesznek és hogy azok az elnök helyetteseit maguk fogják megválasztani.

A főpolgármester hatásköre

— Ami a főpolgármester hatáskörét illeti, — mondotta *Usetty* Béla — amelyet szintén erősen méltóztatnak diffikultálni, nem lehet megállapítani, hogy az a törvényjavaslat mélyebben rendelkezett volna az autonómia életében, mint amennyire az szükséges és az állam érdekéből is kívánatos volt. A főpolgármester nem kinevezett embere a kormánynak, nem is a kormány képviselője, hanem csak bizalmasa. Az ő hatalma jórészben az autonómián nyugszik, mert hiszen államfői hármas kijelölés alapján maga az autonómia és a törvényhatósági bizottság közgyűlése választja. Már pedig, ha ez igy van, hogy az autonómiában is nyugszik a hatalma, akkor kétségtelen tény, hogy ezzel szemben le kell vonni azokat a következményeket is, amelyek ezen választás folytán a főpolgármesteri hatáskörnél megnyilvánulnak. Nem lehet tehát kifogásolni azt, hogy a főpolgármester a tisztviselői kinevezéseknél is hatáskört kap. A főpolgármester fogja kinevezni a jogi képesítésü tisztviselőket, a legalsó fizetési csoportba tartozókat, mert hiszen kétségtelen, hogy ezek közül fognak kikerülni azok, akik majdan a fővárost vezetni fogják. De nemcsak a főváros vezetői kerülnek ki innen, hanem esetleg az államkormányzat vezetői is, mert amint az 1920. évi XXX. törvénycikkből tudni méltóztatik, amely a minősítést is megváltoztatta, ezentúl az egyes minisztériumok nem fognak valakit rögtön miniszteri fogalmazónak, vagy titkárnak kinevezni, hanem berendelik azokat a közigazgatási tisztviselőket, akik ott beváltak és azokat fogják átminősíteni. Az államérdek is kívánja tehát, hogy ez a kiválasztás megtörténhessék és a főpolgármester szintén bizonyos jogkört kapjon ezeknek az ideiglenes tisztviselőknek alkalmazásánál.

— A másik dolog, ami a főpolgármesteri hatáskörnél új, az, hogy a főpolgármesternek vétójoga lesz majd a tanító- és nevelőszemélyzet kinevezésénél. Magának a nemzetnek érdeke azonban, hogy ennél a fontos kérdésnél beleszólása legyen a főpolgármesternek is, aki részben autonómiális szerv is. De ha úgy fogjuk föl, hogy a főpolgármester a kormány megbízottja, a kormány bizalmasa, akkor sem lehet azt kifogásolni, mert ez olyan nagyfontosságú tény, amelynek kihatása van a nemzetnek, az államnak egész életére. Mindnyájan tudjuk, hogy a fiatal lelket lehet legjobban hajlítani, a fiatal lelket lehet legtöbbször megtömni azokkal a mérgezésekkel is, amelyek kihatással lehetnek az egész nemzetnek életére. Nem akarok visszatérni a kommün emlékeire, de mindenki tudja, hogy akkor pódiumnak használták fel a tanítói széket és ezen keresztül akarták megmérgezni a lelkeket. Az államnak kötelessége vigyázni arra, hogy kik nevelik az ő ifjúságát.

Az egyéni felelősség

A fővárosi adminisztráció egyik legnagyobb változásáról ezeket mondotta az előadó:

— A törvényjavaslat a kollegiális felelősség teréről lelépett és ennek helyébe az egyéni felelősséget állította. A polgármester lesz most már az összes ügyekért felelős, ő intézkedhetik minden egyes ügyben és minden egyes ügyet másra is átruházhat. Azt hiszem, ez a törvényjavaslatnak egy igen szerencsés rendelkezése.

Böhm Károly és Kállay Géza
Épitőmester, okl. mérnök épitési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/b
Telefon: József 555—25.

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 604-48.

EGRI és FIA Dr. EGRI ISTVÁN
TELEFON: JÓZSEF 318-01 OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK
központi fűtés — vízvezeték — csatornázás
BUDAPEST, VII, ROTTENBILLER UCCA 28

KŐNIG JÓZSEF
OKL. MÉRNÖK, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: JÓZSEF 4-14-69.
Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

Csak a nemzetközi pénzpiaci helyzet enyhültével várható az üzemi kölcsön felvétele

Kozma Jenő a fővárosi törvény parlamenti tárgyalásáról és a munkanélküliség ellen való küzdelemről

A képviselőház megkezdte a fővárosi reform tárgyalását. A vita mindjárt az első napon nagy viharokkal kezdődött, amennyiben *Peyer* Károly, a kisebbségi vélemény előadója rendkívül éles kifejezéseket használt a belügyminiszterrel és a fővárosi reformban lefektetett elvekkel szemben. De meglehetősen nagy vita volt az egységes pártnak azon az értekezletén is, amely a parlamenti vitát megelőzően foglalkozott a fővárosi reform anyagával. Ezen az értekezleten két fontos kérdésben sikerült *Kozma* Jenőnek a maga álláspontját elfogadtatnia, illetve azt kiharcolnia, hogy *a szavazást a kormány nem tette pártkérdéssé.*

Kozma Jenő dr.,

az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke, akit ebben az ügyben megkérdeztünk, a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Az egységes párt értekezletén minden szakasznak a megszavazását pártkérdéssé tették — *kettő kivételével.* Az egyik szakasz, amelynek a megszavazása nem pártkérdés, a tanítói kinevezések kultuszminiszteri jóváhagyásáról szól. Az egységespárti értekezleten történt felszólalásomban hangoztattam, hogy

a tanítói kinevezések jogát a főpolgármesterre kell ruházni, aki legközelebb áll a főváros autonómiájához, amely a tanügyi költségeket viseli.

A főpolgármester velünk együtt él, velünk együtt dolgozik és velünk együtt viseli a felelősséget. Ebben a munkában közelebbről ismeri meg az autonómia életét. Ezekkel az érvekkel harcoltam a főpolgármester jóváhagyási jogának az akceptálása érdekében és ezekhez az érvekhez még hozzátettem, hogy *a kultuszminiszter a főpolgármester útján különben is érvényesíteni tudja a maga befolyását.* Érvelésem hatása alatt nyitva hagyták ezt a kérdést, úgyhogy *a többségnek módja lesz minden befolyástól mentesen állást foglalni.*

— *Nem tették pártkérdéssé az érdekképviseleti választásokat sem.* A jelenlegi törvényhatósági bizottság működése során szereztem azokat a tapasztalatokat, amelyek bizonyos óvatosságra intenek az érdekképviseleti tagok választásának módja tekintetében. *Nekünk harcos emberekre van szükségünk a törvényhatóságban, olyanokra, akik érdeklődnek a városi közügyek iránt.* Csak

mi lehetünk tehát hivatottak arra, hogy az érdekképviseletek gémiumából kiválasszuk azokat, akik ezeknek az érdekképviseleteknek a delegáltjaiként mandátumhoz jutnak.

Ennél a szakasznál is *sikerült kieszközölnöm, hogy a szavazást a kormány nem tette pártkérdéssé.*

— Elül a vihar a kegyúri bizottság tagjainak a megválasztását illetően is. Az a javaslat, amelyet ebben az ügyben én tettem, olyan érzékenységet sértett, amelyeket *én érinteni a legtávolabbról sem akartam.* Éppen ezért

a plénumban én is megszavazom Szapáry Lajos grófnak azt az indítványát, amely szerint a kegyúri bizottság tagjait a törvényhatósági bizottság összes tagjai választják meg.

Szóvátettük *Kozma* Jenő előtt a munkanélküliség kérdését. Megkérdeztük, hogy a közgyűlésen, amely a munkanélküliség ügyét tárgyalja, milyen álláspontra fog helyezkedni az Egységes Községi Polgári Párt. *Kozma* Jenő ezeket mondotta:

— *A legmesszebbmenő módon támogatjuk mindazokat a javaslatokat, amelyek a munkanélküliség enyhítését célozzák.* Minden elfogadható gondolatot magunkévá teszünk és hozzá fogunk járulni, — ha kell — még nagyobb arányú áldozatokhoz is, csakhogy munkaalkalmat és kenyeret adhassunk lehetőleg mindenkinek.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatosan érdeklődtünk a fővárosi üzemi kölcsön felvételének eshetőségei iránt. A következő választ kaptuk:

— *Az üzemi beruházó-kölcsön felvétele e pillanatban, sajnos, még nem aktuális.* A kereskedelmi miniszter úr a képviselőházban ismertette a külföldi kölcsön felvételének az akadályait. Amíg a külföldi pénzpiac helyzete meg nem javul és

amíg a kölcsön felvételét kedvezőbb feltételek mellett nem biztosíthatjuk, a terv végrehajtásától el kell tekintenünk.

A tél folyamán semmiesetre sem válhatik aktuálissá az üzemi beruházó-kölcsön felvétele. Nézetem szerint a legkedvezőbb esetben csak tavasszal perfektuálódhatik a külföldi kölcsön, amelyből az üzemek beruházási terveiket végre akarják hajtani. A kölcsön felvételének rövid időre való kitolódása azonban a beruházási program végrehajtásának rögtöni megindítását semmiképpen sem akadályozza.

Kozma Jenő végül örömmel közölte, hogy *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter hozzájárult a városházi alkalmazottak karácsonyi segélyének a kifizetéséhez. Erős küzdelmet kellett folytatni a pénzügyi kormányzatnál ennek az engedélynek a megszerzésénél, amely általánosságban az egyhavi fizetésnek felel meg.

Pártértekezlet a munkanélküliségről

Az *Egységes Községi Polgári Párt* hétfőn este értekezletet tartott, melyen a munkanélküliség kérdésének megvitatására összehívott rendkívüli közgyűlést készítették elő. Az értekezleten a párt bizottsági tagjai és póttagjai közül ott voltak: *Rásó* Lajos, *Dorner* Gyula, *Dinich* Vidor, *Becsey* Antal, *Andréka* Károly, *Wellisch* Andor, *Orova* Zsigmond, *Holtzer* Nándor, *Németh* Béla, *Bohn* József, *Gaár* Vilmos, *Martin* János, *Bárány* Oszkár, *Nessi* Gyula, *Popelka* Béla, *bibithi Horváth* János, *belvárosi Horváth* Károly, *Molnár* Dezső, *Fáber* Fülöp, *Erdey* Henrik, *Hubert* Vilmos, *Sümeghy* László, *Bakonyi* János, *Róna* Sándor és még sokan mások.

Az értekezleten *Gaár* Vilmos elnökölt. Ismertette a szerdai közgyűlés napirendjét és vázolta a budapesti munkanélküliség méreteit. A statisztika szerint 12—15.000-re tehető a fizikai és szellemi munkanélküliek száma a fővárosban, de van olyan felfogás is, hogy ez a statisztika optimista, mert valóságban 35—40.000-re tehető a munkanélküliek tömege. Illetékes helyen az a felfogás, hogy nem annyira a munkanélküliek száma miatt aggasztó a helyzet, hanem azért súlyos, mert egyre nehezebbé és drágábbá válik a megélhetés. A statisztikai hivatal szerint 250 pengő egy négytagú család létminimuma, a szakszervezetek szerint 300 pengő, ezzel szemben a keresők nagy hányada legfeljebb 150—200 pengőt ér el havonta. Hogy mi volna a segítés pillanatnyi lehetősége, azt a tanácsi előterjesztés már ismertette és a hétfői rendkívüli pénzügyi bizottság is letárgyalta. Két lehetőség van: *minden megszavazott és előkészített városi munkát azonnal vállalatba kell adni és megindítani,* ideértve a jövő évre tervbevett munkákat is, a kormányt pedig fel kell kérni arra, hogy a maga hatáskörében kövessen el mindent, hogy olcsóbb legyen a megélhetés. A közgyűlés hatásköre a bajok orvoslásának lehetőségeire nagyon szűk és alig tehet az említetteknél többet, de a törvényhatóságnak, a párttal karöltve, minden lehetőséget el kell követnie. Állítólag 57 millió pengő megszavazott összeg áll a városnál különböző munkák megindítására rendelkezésre, arra kell törekedni, hogy ez a pénz haladéktalanul kikerüljön a gazdasági vérkeringésbe.

Ezután vita indult meg, amelyben *Wellisch* Andor, *Nagy* Antal, *Martin* János, *Holtzer* Nándor és mások vettek részt. A felszólalók megegyeztek abban, hogy intenzív és gyors segítségre van szükség. *Wellisch* Andor nem tartotta kielégítőnek a tanácsi előterjesztést és új lehetőségeket sürgetett, *Nagy* Antal felelősségre akarja vonatni azokat a városi tisztviselőket, akiknek mulasztása, vagy lassúsága a városi munkák megindulását késleltette. Sürgette a kisipari hitel megfelelő rendezését. *Martin* János arra hívta fel a figyelmet, hogy a munkák vállalatbaadásánál a nagyobb tempó, a fokozott sürgősség ne legyen a nyilvános versenytárgyalások rendszerének rovására. Szellemi szükségmunkára csak valóban rászorulókat alkalmazzanak. Hasson oda a párt, hogy a tanács vessen véget az állásbalmozásoknak és bocsássák el az üzemekből és más állásokból mindazokat a reaktivált nyugdíjasokat, akik amúgy is megélhetnek. Szakértői, tervezői és ehhez hasonló munkákat a város ne tisztviselőivel, hanem magánmérnökökkel végeztessen. Az értekezlet a tanácsi előterjesztést elfogadta, de a pártértekezleten elhangzottakkal fogja a közgyűlési vitán kiegészíteni.

Értekezlet után pártvacsora volt, melyen a *Polgári Egység Klubjának* tagjai is sokan vettek részt.

ÖSSZERAKHATÓ VASBETON-LÁBAZATOS KERITÉSEI
TERÉZ KÖRUT 43
A 31.SZ. ARJEGYZÉK DIJMENTES

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

Karácsonyra
GSCHWINDT Aqua vitae likört,
GSCHWINDT Cordial étrágylikört,
GSCHWINDT rumokat,
GSCHWINDT borpárlatokat,
GSCHWINDT gyömölcspálinkákat,
GSCHWINDT gyümölcskonzerveket,
GSCHWINDT főzelékkonzerveket,
GSCHWINDT cukrozott gyümölcsöket
vásároljunk, mert minőségileg egyenranguak a legjobb külföldi gyártmányokkal, árban pedig
lényegesen olcsóbbak!
Kaphatók az ország összes szakmabeli üzleteiben.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel. Aut: 377-15
Alapitva 1790-ben
Budapest, IV, Aranykéz ucca 6

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépitési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

A pesti ember lusta és kényelmes

Ne legyen lusta! Vegyen magának annyi fáradtságot, hogy vásárlásait **DIVA bevásárlási könyvvel** végezze, azokat oda fel. jegyeztesse. Egy fillérrel sem fizet többet, mert 500 budapesti üzletben csak a fizetésnél, a pénztárnál mondja meg, hogy **DIVA** könyve van és vásárlásai arányában mégis ingyen jut színházjegyhez, hírlapelőfizetéshez, vasuti jegyhez, tüzelő-anyaghoz, siófoki nyaraláshoz. Kérjen **DIVA** bevásárlási könyvet a trafikban, vagy a **DIVA** irodában, Budapest, IV., Városház ucca 14 — Telefon: 890-88

Budapesten évente ezernél több erőszakos haláleset történik

Három év előtt még „csak" 109 halálos elgázolás jelezte a főváros uccai forgalmának egyre szédületesebb tempóját. S hiába minden erélyes hatósági intézkedés, nemcsak hogy nem szűnik, de megdöbbentő módon emelkedik a halálos elgázolások száma. 1927-ben 114 és 1928-ban 142 halálos kimenetelű balesetet okoztak a különféle közlekedési eszközök.

Illyefalvi I. Lajos dr., a székesfővárosi statisztikai hivatal kitünő igazgatója, a szerkesztésében évről-évre megjelenő statisztikai évkönyvében pontosan beszámol Budapest lakosságának minden fontosabb életnyilvánulásáról. Az ezeroldalas hatalmas kötet kimeríthetetlen adatkincse a főváros életének.

A most megjelent 1929-es évkönyv lapjait forgatva, sűrűn meg kell állni egy-egy érdekes számoszlopnál. Olyan tanulságos adatok sorakoznak ott egymásmellé, ami mellett nem lehet szó nélkül elmenni. Pontosan

1114 erőszakos haláleset szomorú statisztikája mered elénk az egyik oldalon.

Ebből 416 baleset következménye, 574 öngyilkosság eredménye, 36 gyilkosság és *88 bizonytalan eredetű.*

Ujból több mint ezer család borult gyászba azért, mert vigyázatlanság, elkeseredés vagy bosszú idő előtt vitt sírba ezernél több emberi életet. A fővárosi *összes halottak 7 százalékát jelenti ez a nagy szám.* Érdemes hát megnézni a statisztika megfigyeléseit.

A balesetek között az elgázolások vezetnek és az 1928. évi halálos elgázolások között *a villamosok és az automobilok csaknem azonos számmal szerepelnek.* 53 áldozatot ugyanis villamos, 52-őt pedig autó taszított a mindig készen leselkedő Halál karjaiba.

A modern közlekedési eszközök véradója ez a nagy szám. Különösen feltünő az automobilok okozta halálos balesetek nagymérvű emelkedése. 1926-ban még „csak" 30 embert gázoltak halálra. A következő évben már ötven százalékkal 44-re nőtt az útjukba kerülő áldozatok száma. És 1928-ban még ezt is megnövelték 52-re. Sőt

a növekedéshez a motorkerékpárok is hozzájárultak, mert újabb három halálos balesetet okoztak.

Ha bizonyos is, hogy sok balesetet a saját vigyázatlanság okoz, de az is tagadhatatlan, hogy *a sok bravuroskodó, könnyelmű kocsivezető is sok katasztrófának az oka.*

Bérkocsi, magánfogat és teherkocsi már évek óta egyetlen halálos balesetet sem okozott.

De azért 12-őt mégis kocsi gázolt halálra. S a vasút is pontosan elviszi a maga 15—20 halálos áldozatát. Jellemző azonban, hogy *az elgázoltak egynegyedrésze vidéki volt.*

A halálos balesetet szenvedetteknek közel egynegyedrésze, pontosan 60 fiú és 34 leány még életének hetedik évét sem töltötte be, amikor rájuk szakadt szerencsétlen végzetük. A halálos balesetet szenvedők közül tehát *majdnem minden negyedik kisgyermek volt,* de vannak olyan fajtájú balesetek, ahol sokkal nagyobb arányban szerepelnek. Igy

mérgezés miatt 55 halálos baleset történt és az áldozatok közül 48 hét éven aluli gyermek volt,

akik mind lúgmérgezés miatt vesztették el arasznyi életüket. Feltünően nagy ez a szám, mert 50 százalékkal meghaladja a multévit is. Pedig az akkori 30 halálos lúgmérgezés is kiemelkedett a gyermekeket ért balesetek közül.

Változatos a felnőtteket ért halálos balesetek megoszlása. És itt elsősorban azt állapíthatjuk meg, hogy több mint háromszor annyi férfit (246) ért halállal végződő baleset, mint nőt (76) Élénk bizonysága ez annak, hogy

legtöbbször kenyérkereső munkaközben érte az áldozatot a váratlanul lecsapott tragédia.

A többiek között 57-en esés, vagy zuhanás miatt sérültek halálra, 137 elgázolás következtében halt meg, 40 agyrázkódást szenvedett, 21 vízbefulladt, tíz halálos gázt lehelt be, hatot pedig ló rúgott agyon.

Az öngyilkosságok is sajnálatos módon újból növekedtek. Az előző évi 503-ról 574-re emelkedett a halálos kimenetelű esetek száma. 300 férfi és 274 nő keresett földi szenvedése alól megváltást a halálban. Legtöbb esetben méreg szerepelt öngyilkossági eszközül. Különösen a nőknél, mert *156 nővel szemben csak 60 férfi választotta ezt a halálnemet.* A férfiak inkább a lőfegyvert használták; 107 lövés következtében meghalt öngyilkos között csak 7 nő volt. Viszont a 66 gázbelehelésnél már ismét a nőké volt a többség, és az emeletről leugró 62 öngyilkos között is 37 volt a nő. Az önakasztásban azonban a férfiaké volt az erős túlsúly; 87 között csak 15 nő akadt, aki kötél segítségével dobta el elviselhetetlennek érzett életét.

Az erőszakos halálesetek legsötétebb zugában a gyilkosságok vannak. Budapesten 1928-ban 36 ember életét oltotta ki gyilkos kéz. És az áldozatok közé 13 hét éven aluli gyermek, 6 fiú és 7 leány is odakerült. Ezek közül 4 fiút és 4 leányt megfojtottak. A felnőttek közül a férfiak voltak többségben, 7 nő és 16 férfi halt meg gyilkosság következtében.

Nem sok vigasz van abban, hogy a legtöbb esetben nem aljas pénzvágy, hanem *végső elkeseredésig fokozott nyomor, vagy súlyos családi tragédia bújik meg a háttérben.*

KEMÉNY SÁNDOR
OKL. MÉRNÖK-ÉPITŐMESTER
IRODA: PANNONIA UCCA 18. SZÁM
Telefon L 904-24

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus!
Színben, minőségben elsőrangú!
Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

FISCHER ÉS HARTMANN
mázolómesterek
Budapest IV, Képiró ucca 3. sz. TELEFON: A. 847-73
Fióküzlet: IX. ker., Tompa ucca 30. szám

Kerti és Farkas hatóságilag eng. villamossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakműhely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 869—17.

FISCHER HENRIK
épületfakereskedő
Telefon: J. 883—69.
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

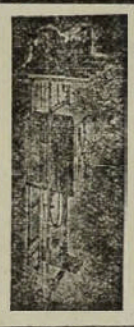

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

PETRÓCZKY LAJOS
BUDAPEST, I., MAROS U. 9.
TELEFON: Aut. 508-34
Elvállal: teherfuvarozást, földmunkát, bútorszállítást csukott vagy nyitott kocsikban, helyben és vidéken

PATAKI ÉS FARKAS
MÉRLEGÜZEM
BUDAPEST, VII., ROTTENBILLER UCCA 9
(BEJÁRAT PÉTERFY SÁNDOR UCCA) TELEFON: J. 373-68

DÁVID ÉS DEUTSCH
KÖZPONTI FŰTÉS, SZELLŐZTETÉS, VIZVEZETÉK, CSATORNÁZÁS, ÉPÜLET- ÉS BÁDOGOSMUNKÁK MŰSZAKI VÁLLALATA
BUDAPEST, VII. RÓZSA UCCA 41. TELEFON: J. 430-81

HORVÁT ÉS SZALAI
automobil és gépipari vállalata
Budapest, VIII, Kenyérmező u. 3
Gyárt: Precíziós fogaskerekeket, spirális fogazású kúp és tányérkerekeket, csigakerekeket, kupplunglamellákat, szelepeket, dugattyúkat, hajtókarokat és egyéb szerkezeti gép- autó-alkatrészeket, traktor-alkatrészeket, öntöttvas fékpofákat.
TELEFON: J. 356-47

»CYKLOP«
ÉPÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, IV., RÉGIPOSTA U. 7-9
TELEFON: Aut. 879-83 és Aut. 879-84

RÖCK ISTVÁN
és
Első Brünni Gépgyár RT.
Gyártmányaink:
Gőzgépek
Dieselmótorok
Gőzkazánok
Láncrostélyok
Vándorrostélyok
Economiser
Cukorgyári berendezések
Vágóhidi berendezések
Hütőházak
Téglagyári gépek
Bor- és olajsajtók
Hydraulikus prések
Barfordet Perkins-féle mótoros utihengerek gyártása
Budapest, I., Budafoki út 70.
Telefon: József 461-51, 461-52, 461-53, 461-54.

MINIUS JAKAB tapétaraktár. Nagy választék bel- és külföldi papírkárpitokból. Budapest, VII, Rákóczi út 6. (a Bazár-udvarban) TELEFON: JÓZSEF 413—17

RELLA N. és UNOKAÖCCSE
Építési Vállalat R.-T.
Budapest, VIII, Népszinház ucca 13
Telefonszámok: József 436—52 és József 436—53.
Magas- és mélyépítés, vasbetonépítés, HERBST FÖDÉM az egész világon elterjedt és és legolcsóbb vasbetonfödém.

PARKETTA
szállítása, mindennemű padozat készítése és javítása.
FRIED és BENEDEK
parkettgyár és gőzfürész
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI ÚT 82.
Telefon: József 133—43 és József 134—17.

Megjelent A PÉNZVILÁG legújabb száma szenzációs tartalommal!
KAPHATÓ MINDEN ÚJSÁGÁRUSNÁL
Ára 40 fillér

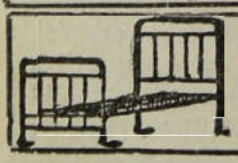

Mielőtt máshol vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit. Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemü és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

Újból napirendre tűzik a Garai és Ferdinánd piacok újjáépítését

Az összes munkákra nyilvános versenytárgyalást hirdetnek

A polgármester, mint ismeretes, a nagyarányú munkanélküliségre és a gazdasági válságra való tekintettel, utasította az összes ügyosztályokat és intézményeket, hogy minden előkészített és soron lévő városi munkát haladéktalanul adjanak ki a vállalkozóknak. Ezt szorgalmazták a törvényhatóság pártjai is, politikai különbség nélkül és ez volt a vezérfonala a szerdai rendkívüli közgyűlésnek is. *Liber* Endre tanácsnok összeállította azoknak a városi és közmunkáknak a jegyzékét, amelyek rövidesen sorra kerülnek és amelyek többmillió pengőnyi új életet visznek a vergődő ipar testébe.

A rövidesen munka alá kerülő városi feladatok jelentékeny része minden kétségen felül az a komplekszum lesz, amely a közélelmezési ügyosztály programjába tartozik. *Vajna* Ede közélelmezési tanácsnok, az új Központi Élelmiszer Nagyvásár már megkezdett munkái mellett a jövő héten újra napirendre hozza a kerületi zárt vásárok ügyét is, hogy ez intézményekkel összefüggő munkákat már a télen elkezdhessék.

Elsősorban a *Ferdinánd téri* és *Garai téri* élelmiszer-vásárok megépítéséről lesz szó, hogy ezzel a két legnagyobb városrész panaszainak vessenek véget. Ezeket a modern új vásárokat egy ajánlat kapcsán a nyári szünet előtt egyszer már tárgyalta a törvényhatóság, de a megvalósításra akkor nem került a sor és a javaslatot azért vetették el, mert az építkezés nyilvános versenytárgyalás nélkül történt volna. Most újból előkészítették az építések ügyét és a középítési bizottság már a legközelebbi napokban elbírálja a javaslatot, hogy a pénzügyi bizottság is meghozhassa a döntést. Beszélgettünk

Vajna Ede tanácsnokkal,

aki a következőket mondotta:

— A két piac megépítése most már, azt hiszem, végleg elintéződik. Mikor első alkalommal szóbakerült a dolog, a tervek ellen kétféle irányban volt kifogás. Építészeti szempontból azt kifogásolták, hogy a tervek túl egyszerűek, pénzügyi szempontból pedig azt, hogy nem érvényesült kellően az egész vonalon a nyilvános versenytárgyalás útján való vállalatbaadás elve. Az átdolgozott javaslat szerint

mind a két kifogás elesik.

— A *Ferdinánd téri* és *Garai téri* zárt piacok lényegében azonos tervek szerint a már megépített két budai piac mintájára készülnek, a legmodernebb technikával, a korszerű követelményeknek megfelelően. A *Garai* téri annyiban különbözik a többitől, hogy

az épület közepén emeletes lesz, fedett terasszal a falusi árusok számára.

A zárt fülkesorok műkővel lesznek burkolva, a talaj keramittal borítva. Itt is központi hűtőkészülékkel fogjuk hűteni az összes hús-, baromfi-, hal-, stb. árusok fülkéit. A fülkesorok közötti utak üvegtetőt kapnak, a közönség télen és esős időben való védelmére.

— *A Garai téri piacot az építkezés tartamára nem fogjuk sehova sem kitelepíteni,* még ideiglenesen sem, nem kell tehát aggódni sem az árusoknak, sem a közönségnek. *Az új zárt vásár három részletben épül meg.* Ha a vásárcsarnok egy része készen lesz, rögtön betelepítjük az árusokat és sor kerül a második csoportra. Ezzel a rendszerrel zavartalanul bonyolódik le az egész ujjászervezés.

— Elgondolásunk szerint a két építkezés párhuzamos lesz, mert nehéz volna eldönteni, hogy melyik piac sürgősebb a kettő közül. Mindkettőt nagyon komoly okok sürgetik. Az ügyosztály

mind a két piac egyszerre való megépítését javasolja.

— Jóllehet a fővárosnak e pillanatban nincs erre a célra annyi pénze, hogy a két vásárra elég legyen, még sincs akadálya a munka elkezdésének, mert a birtokunkban lévő ajánlat szerint

a fővárosnak módjában lesz a költségeket három egyenlő részletben három év alatt kifizetni, anélkül, hogy ez a kedvezmény az építkezést bármivel is megdrágítaná.

Az ajánlattevők kötelezték magukat arra is, hogy a három évre terjedő építkezés nem kerül semmivel semmivel sem többe, mint a tavaly elkezdett krisztinai zárt-piac. Az ajánlatot *Margalit Andor és Ödön* építészek tették.

— *Minden ellenkező híreszteléssel szemben, szükségesnek tartom az építési vállalkozókat és az érdekelt iparosokat megnyugtatni:*

az összes munkák nyilvános versenytárgyalás útján lesznek kiadva az iparosoknak, szakmák szerint, még a kőművesmunka is,

kivéve azt a részét a munkának, amely a vállalkozók szabadalma.

— *A két zárt vásár három és fél millió pengőbe kerül.* Ezért a pénzért *egy* csarnokot is alig tudnánk felépíteni. Egyébként a zárt-piacok ma már teljesen pótolják és feleslegessé teszik a csarnok-rendszert, amely már mindenütt külföldön is idejét multa.

— A ferdinándtéri piac eredeti elgondolás szerint a Lehel tér és Bulcsú ucca sarkán épült volna, míg a tér váciuti oldalára a külső lipótvárosi római katolikus plébánia új templomát tervezték. Ez a rendezési terv most megváltozott. A templom a tér csúcsába kerül, s mögötte lesz a vásártelep.

— Az építkezésnek elkezdésére ugyancsak a tavasszal kerülne a sor, de a *különböző lakatos, asztalos stb. munkákat már a télen meg lehetne rendelni, ami jótékonyan befolyásolná a nagy munkanélküliséget.*

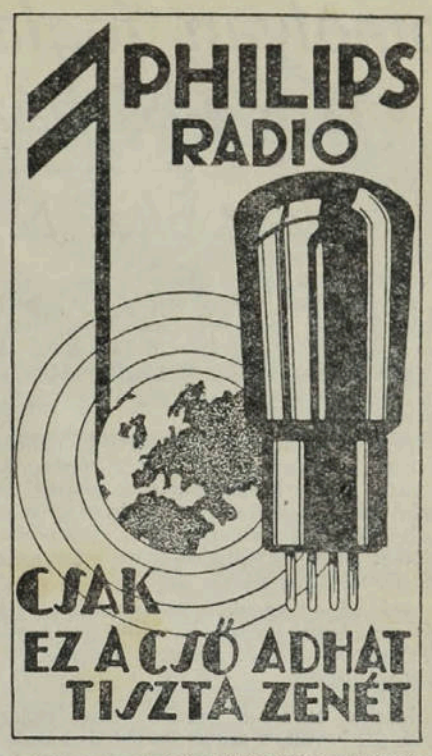

ÖTVEN ÁLLÁSRA — 1934 PÁLYÁZÓ

A fővárosnál megüresedett közigazgatási tiszti állásokra hirdetett pályázat határideje lejárt. A tanács legközelebb megválasztja az új tiszviselőket. Az elnöki ügyosztály most állította össze a pályázók névsorát. A kimutatás a középosztály helyzetének beszédes példája. A néhány állásra hihetetlen tömegű pályázati kérvényt adtak be.

Egyetlen tanácsi fogalmazói állásra *hetvennégyen* nyujtották be pályázatukat, az egy tanácsi segédfogalmazói állásra 86, az ügyészi fogalmazói állásra 8, a műszaki főtanácsosi állásra 15, a műszaki tanácsosi állásokra 35, a főmérnöki állásokra 50, a mármöki állásokra 93, a segédmérnöki állásra 130, a műszaki főtiszti állásra 35 és a műszaki tiszti állásra 88 pályázat érkezett be. A vegyészeti intézet igazgatói állására 5 pályázat érkezett. 14 pályázója van az ügyészi állásnak, az alügyészi állásokra 34 pályázó akadt. Aránylag kevesen pályáznak a statisztikai szakra, ahol a segédtitkári állásra 1, a főfelügyelői állásra 3, a felügyelői állásra 6, a főtiszti állásra 12, a tiszti állásra 20 pályázat érkezett. A közélelmezési főtanácsosi állást tízen akarják elnyerni, a közélelmezési tanácsosi állást tizenöten, tizennyolcan a közélelmezési főfelügyelőit, harmincketten a közélelmezési felügyelőit, negyvenhatan a közélelmezési tiszti állást és hatvanöten a segédtisztit. Sok pályázó van az állategészségügyi szakon is, ahol a főtanácsosi állásra 14, a főorvosi állásra 15, az állatorvosi állásra 10, a segédorvosi állásra 14 pályázó jelentkezett. A számvevőségi szakon 31-en pályáznak a főtiszti, száztizenketten a tiszti állásokra. Igen sok pályázat érkezett be az adóhivatali szakon is. Huszonegy pályázó kívánja elnyerni az adóhivatali főszámtanácsosi állást, a tiszti állásokra pedig százhúsz pályázó jelentkezett. A négy végrehajtói-tiszti állásra 94 pályázat érkezett, ami annak a jele, hogy *jó pálya ma a végrehajtói.* A gazdasági szakon tizennégyen pályázták meg a főfelügyelői és 49-en a tiszti állást. Az állat- és növénykerti szakon tizenkét pályázat érkezett az aligazgatói, tizenhét a főtiszti, öt a felügyelői és harminchét a tiszti állásra. Legtöbb pályázó azonban a kezelési szakon jelentkezett. A kezelő főtiszti állásra 65-en, a kezelő tiszti állásra 220-an nyujtották be pályázatukat. A négy kezelőnői állásra 189 pályázó jelentkezett.

MEINL
AJÁNDÉKKOSÁR

Tetszésszerinti összeállításban, mellyel mindenkinek örömet szerezhetünk.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli: Orsz. Magy. TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

ROZSNYAI GYÖRGY okl. mérnök — ENÖKL ELEMÉR okl. mérnök, építőmester
építési vállalkozók
BUDAPEST, VIII, BAROSS-U. 10. III. EM. TEL. J. 355-97

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., LAJOS U. 92, IV. EMELET.
TELEFON: AUTOMATA 625—78. SZ.

ÜVEGFESTÉSZETI ÉS ÜVEGMOZAIK MŰTEREM
PALKA JÓZSEF
Magyarország ezüstkoszo üs üvegfestőmestere
Budapest, VIII., Baross-u. 59. Tel. J. 302-28. Alapíttatott 1894

SCHIFF MIHÁLY
paszományos-mester, Budapest, IV.
Prohászka Ottokár ucca 8. (Félemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-76.
A legszebb kivitelben készítek mindenféle **butorpaszományt,** plimó- (paplan) zsinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. **Női ruhadiszeket,** bojtokat, rojtokat, öveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárzsinórokat, továbbá selyem- és gyapjufonal adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

Fővárosi tisztviselők és azok hozzátartozóinak
TELEFON: Automata 219—69. szám
alegjutányosabb áron szállítunk eredeti
Wellner és Clarfeld
alpaka, valamint alpaka-ezüst evőeszközöket 90-es pecséttel
12 havi részletre
Árjegyzéket díjmentesen küldünk
ALPACCA ÁRUFORGALMI VÁLLALAT BUDAPEST, Széchenyi u. 5.
Pontos címre kérjük ügyelni.

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 904—14. SZÁM

Komolyan foglalkoznak az Uj Szent János-kórház kettéosztásával

Nem váltak be a mammut-kórházak

Vass József népjóléti miniszter már két évvel ezelőtt figyelmeztette a fővárost, hogy a régi koncentrikus kórházi adminisztrációt decentralizálja, mert a központosított rendszer az akkoriban lefolytatott vizsgálat és az orvosok tapasztalatai szerint is *nem felel meg a gazdaságosság követelményeinek, de a betegek érdekeinek sem.*

A főváros a miniszter jóindulatú észrevételeit megszívlelve, a decentralizációt már részben keresztül is vitte, s már kórházcsoportok szerint történik a költségvetés összeállítása, az ügykezelés, a gazdálkodás, beszerzés, a számvitel stb. és általában kiterjesztették az egyes kórházcsoportok autonómiáját, a gondnokok hatáskörét.

A mai helyzet azonban még mindig *nem végleges* és csak kisérletképpen vezették be. A végleges rendezés még hátra van. Annyi mindenesetre már most biztos, hogy

a kisebb egységek önálló gazdálkodása egész jól bevált, s ezt az összes kórházakra ki fogják terjeszteni, sőt komolyan foglalkoznak a városházán azzal a tervvel is, hogy a túlnagy kórházakat adminisztráció tekintetében kettéosztják.

Ilyen elsősorban az *Uj Szent János-kórház*, amelynek közel 4000 betege van. Ez olyan óriási szám, amit egy helyről ellátni igen nehéz, legalább is nehéz úgy ellátni, ahogy a kifogástalan kórházi rend megköveteli. A túlnagy adminisztrációs terület okozta azokat a kisebb-nagyobb jelentőségű panaszokat, amelyek főleg az élelmezés ellen irányultak, s amellyel nemrégiben foglalkozott a kórházi bizottság.

A *Fővárosi Hirlap* már hetekkel ezelőtt hírt adott a kettéválasztás gondolatáról, amely most az Uj János-kórház sebészeti osztályának kibővítési kérdésével vált újra aktuálissá. Arról volt szó, hogy a sebészeti osztályt emeletráépítéssel 60 ággyal kibővítenék, de a tanács ezt a tervet *elutasította* azzal, hogy az *Uj Szent János-kórház máris olyan óriási kórházegység*, hogy *azt az adminisztráció szempontjából tovább bővíteni nem lehet.* A kórházak kettéosztásáról

beavatott helyen

a következőket mondták a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— A kórházi decentralizáció komolyan foglalkoztatja a főváros vezetőségét. A *tapasztalat tanított meg arra, hogy az úgynevezett mammut-kórházak rendszere nem gazdaságos, nem jobb az adminisztráció* és a betegellátás szempontjából sem előnyös. Elsősorban az *Uj Szent János-kórházra* állanak ezek a megállapítások, de a Rókus-kórház egyes különálló osztályait is kívánatos volna önállósítani.

— Az Uj Szent János-kórházban először akkor merült fel a kettéosztás szükségének gondolata, amikor arról volt szó, hogy a tüdőbetegpavillonokat szaporítjuk, illetve azokat a *Dotzge-rendszerű* pavillonokat, amelyeket először a Szent László-kórház területén akartak felállítani, az *Uj Szent János*-kórház még szabadon álló telkén állítjuk fel.

— Most abból az alkalomból vált újból aktuálissá a kérdés, hogy az Uj Szent János-kórház sebészeti osztálya gyökeres tatarozásra és bővítésre szorul. A tatarozással kapcsolatban felmerült az a terv, hogy a százágyas sebészeti osztályt emeletráépítéssel még 60 ággyal kibővítsük. Ez az emeletráépítés és tatarozás 518.000, a bővített rész berendezése és felszerelése pedig 130.000 pengőbe került volna, vagyis az egész 648.000 pengőbe.

— A közegészségi ügyosztály és a tanács ezt az emeletráépítést nemcsak azért nem javasolta, mert nincs az építkezésre fedezet, de azért sem, mert az *Uj Szent János-kórház a hozzátartozó fiókkórházakkal együtt*

oly óriási kórházegység, hogy azt adminisztráció szempontjából nem lehet már tovább bővíteni.

— Ha azonban a fiókkórházak közül a *Szent Margit-kórház* önállóvá épül, a régi Szent János-kórház megszűnik és a tüdőbeteg osztály pavillonjait önálló tbc-és kórházzá építik ki, akkor az Uj Szent János-kórház egyéb osztályainak, így a sebészeti osztálynak megfelelő bővítésére is sor kerülhet.

— Mivel ez a kettéosztás, illetve a decentralizálás remélhetően rövidesen bekövetkezik, az emeletráépítésből nem lesz egyelőre semmi, azonban a pavillon új központifűtés-, víz- gőz-, gáz- és villanyszereléseit már most olyan dimenzióban készíttetjük el, hogy az emeletráépítés után is elegendők legyenek.

Parafakögyár R-t.
ezelőtt: *Kleiner és Bokmayer*
Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4.
Telefon: József 301-14, József: 301-16
Készít sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat. Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vizálló padló.

CSUKA GÉZA
ASZTALOSMESTER
ÜLŐ-BÚTOR SPECIALISTA
Bármilyen tömegcikk gyártását vállalom e szakmában
BUDAPEST, VII, FRANCIA ÚT 44. TELEFON: JÓZ EF: 449-46

KŐSZÉNBÁNYA 'S TÉGLAGYÁR TÁRSULAT PESTEN,
(DRASCHE)
BUDAPEST, V., KLOTILD UCCA 3.
TELEFON: AUTOMATA 255—54, 255—55 és 255—56.

CUSTODIS ALPHONS
MERNÖKI IRODA ÉS ÉPITÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
Gyárkéményépítés
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék építése és tervezése

Tervez, épít, átalakít, tataroz
költségvetés és rajz díjtalan
HORVÁTH ISTVÁN ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
III., Vörösvári út 71 Kedvező fizetési feltételek

Tőzsdei Kurir.
A legrégibb és legtartalmasabb közgazdasági ujság. Minden számában komoly, szakszerű cikkek tárgyalják és bírálják az aktuális gazdasági és pénzügyi eseményeket. Érdekes eredeti riportok, változatos hírrovat és külföldi tudósítások.
Tőzsdei Kurir
kapható minden ujságárusító pavillonban és minden ujságárusnál. Egy példány ára **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V., Wekerle Sándor ucca 3. — Telefon 807—10.

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1888-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII., József körút 69. Telefonszám: József 373-67
Tervez, berendez, átalakit: központi gőz-, melegviz- és légfűtéseket, vizvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyu és elektromos világitási telepeket

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 823—20. gyártmányai
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknál fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk kedvező fizetési feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti Iroda: V., Nádor-u. 3.

MUSICA ÁTKÖLTÖZÖTT

FUCHS G.
Első Magyar Tizedes- és Százados-Hidmérleggyár R.-T.
BUDAPEST
Gyár és Iroda: VI., Váci-út 43. Telefon: L. 915—23.
Városi raktár: VII., Károly király-út 1 Telefon: József 429—90.

Sveoz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI
Wesselényi u. 30

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt. KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehérített lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14. szám Telefon: Lipót 981-25

SPORIK FERENC
tetőfedőmester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala, műpala, cserép és kátránylemezzel fedett tetők javítását és jókarbantartását
Budapest, III., Pacsirtamező u. 53. Tel.: Óbuda 625-72

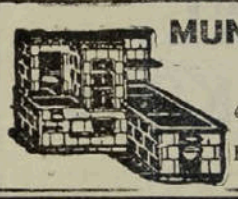
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, takaréktűzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 812—80.

FÉMÁRÚ- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRÚT 35.
TELEFON: J. 373—71

Seenger Béla Telefon: A. 521—28
Márvány- és Kőipari R.-T.
Budapest, II., Kisrókus ucca 21. sz.

STEINER MARK
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapitva: 1867. *Telefon: J. 415-20*

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépítő-vállalkozó.

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, épitőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

10.000 ANALFABÉTA VAN BUDAPESTEN

Nagyarányú akció az írástudatlanság megszüntetésére

A főváros vezetősége évek óta folytat kitartó küzdelmet az írástudatlanság végleges megszüntetésére s bár ez a törekvés mindig meg is hozta a maga gyümölcseit, még mindig fokozott munkára van szükség, sok teendő van hátra. Az Iskolánkívüli Népművelési Bizottság végzi ezt a missziót *Liber* Endre tanácsnok és *Novák* Gyula népművelési titkár vezetésével. A statisztikai hivatal

összeírta a budapesti analfabétákat és kiderült, hogy még mindig tizezernél többen vannak.

Ezek közül *kétezer a felnőtt írni-olvasni nem tudók tömege.* Az Iskolánkívüli Népoktatási Bizottság az analfabéták lakáscímeinek birtokában *nemcsak írásbeli felszólítást küldött az érdekeltek családjához, hanem személyesen igyekezett minden egyes embert felkeresni és rábeszélni, hogy hallgassa a tanfolyamokat.*

A bizottság most állította össze a *jövő évi munkaprogramot, amely hatalmas felvonulási terv* az analfabétaság elleni küzdelemre.

Az Iskolánkívüli Népművelési Bizottság jövő esztendei munkaprogramjáról és a budapesti analfabétákról

Liber Endre tanácsnoknál

érdeklődtünk, aki az alábbiakban tájékoztatta a *Fővárosi Hirlap* munkatársát:

— Az Iskolánkívüli Népművelési Bizottság a jövő esztendőben 108.500 pengős budgetet állított össze. Ennek a pénznek legnagyobb részét, az elenyészően csekély adminisztrációs kiadást leszámítva, analfabéta és ismeretterjesztő tanfolyamok tartására fordítják. Nagy súlyt vet a bizottság a *népies hangversenysorozatokra,* mert örvendetesen fokozódik az egyszerű, alacsonyabb színvonalú tömegek érdeklődése a nemes zene iránt. A városligeti Iparesarnok előtt rendezett hangversenyek látogatottsága egyenesen meglepően nagy volt és ezért határoztuk el, hogy a budai Városmajorban és a perifériák más pontjain is hasonló hangversenyeket rendezünk. Sajnos, ennek a tervnek a megvalósítása egyelőre akadályokba ütközött, mert ninesenek megfelelő pavillonok. A Városmajorban összerakható dobogóval kísérletezett a fővárosi zenekar, de ez nem vált be, mert hiányzott a kellő világítás, ami az alkonyati órákban, a homály beálltával lehetetlenné tette a hangjegyek olvasását. Általánosságban talán nem látszik ilyen nagyfontosságúnak a népies zenekari hangversenyek problémája, aki azonban figyelemmel kísérte az eseményeket,

észrevehette azt a szemlélhető nemesítő hatást, népművelési eredményt, amit e koncertek révén elértünk.

— *Analfabéta tanfolyam* hárommal több lesz, mint a mult esztendőben volt, *összesen 36 iskolában,* ezek közül *tizennégy a perifériákon. Elemi ismeretterjesztő tanfolyam* 24 lesz az eddigi 15 helyett: 14 általános ismeretterjesztő, 4 népfőiskolai, 1 szociális, 1 keleti nyelvű és 15 műszaki tanfolyamot tartunk. Egy népművelő szeminárium is lesz és a Budapesten élő német anyanyelvűek részére külön magyar nyelvi tanfolyamot rendezünk.

— Az általános ismeretterjesztő tanfolyamok között három női kézimunka és kettő műszaki rajz tanításával lesz egybekötve. Az ismeretterjesztő előadások a következőképpen fognak megoszlani: 109 helyen tanoncok és fiatal segédek részére 1129 előadás lesz, tanoncok és fiatal munkáslányok részére 7 helyen 86, munkások részére ugyancsak 7 helyen 126 előadás. A *Vöröskereszt Egylet,* a Katolikus Nővédő Egyesület és a Szociális Misszió Társulat bevonásával munkáslányok részére 24 helyen 739 előadás lesz, kispolgári lányok részére 13 helyen 527 előadás, cselédek részére 10 helyen 610 előadás, munkások részére a Szabad Líceum, a Katolikus Legényegylet, a Protestáns Ifjak Egyesülete és Turáni Társaság bevonásával 15 helyen 425 előadás, a szülők részére 18 helyen 311 előadás, katonák részére egy helyen 5 előadás. Egészségügyi előadás 240 lesz a Vöröskereszt Egyesület közreműködésével.

— Igen nemes és tiszteletreméltó újítása az akciónak, hogy

kiterjeszti munkásságát, népművelési tevékenységét a fogházakra is

és két helyen 140 előadás rendezését vette tervbe. A fogházmissziót ki akarják egészíteni az ott lévő könyvtárak anyagának felfrissítésével is.

— A jövő évi népszerű hangversenyek különösen nívósnak ígérkeznek. Három ciklusba vannak sorozva. Az elsőben *Beethoven* kilenc szimfóniáját, a második ciklusban a romantikusok zeneműveit, a harmadikban pedig a zeneművészet népszerűvé vált, örökbecsű alkotásait fogják bemutatni a vigadói koncertek keretében.

LÁNC DEICHSEL
Budapest, VI, Vilmos császár út 15/d

BANNER ZOLTAN
okleveles építész és építőmester
BUDAPEST, I., VERPELÉTI-ÚT 10.
Telefon: LÁ. 6-57. Telefon: LÁ 6-57.

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

Harsányi Testvérek
központi fütés, egészségügyi berendezések, vizvezeték, csatornázás és épületbádogos munkák vállalata
BUDAPEST I, VII., BEM UCCA 5. SZÁM
ALAPITVA 1894. — TELEFON: J. 330-13.

JAKAB GYULA
MŰASZTALOS
Modernül felszerelt gépüzem. Az orsz. iparművészeti kiállításon a m. kir. állami nagydijjal kitüntetve
Budapest, VII, Hungária körut 204. sz.
Telefon: József 373-81

SCHUSZLIK AGOSTON
FESTŐ ÉS MÁZOLÓ M.
BUDAPEST
Telefon: Aut. 505-33.
Lakás: II, Kapás u. 36.
Műhely: II, Tölgyfa u. 8.

SÁMUEL GYÖRGY
épület-, díszmű-bádogos és egészségügyi berendező
BUDAPEST, VI, ARADI U. 45. TELEFON: AUT. 223-62.

JÓNÁS FERENC
építőmester, építési vállalkozó
Budapest, VII., Kolumbus u. 27
Telefon: J. 339-81.

SCHWARCZ JÓZSEF temetkezési, nemzeti zsinór és butorpaszomány-gyára
Budapest, IX, Köztelek-u. 2. — Telefon: Aut. 857—41
Folyószámla a Kereskedelmi Banknál

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX., Lónyai-u. 11. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen.

Révész János
cement-, márványmozaik- és műkőárugyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, műkő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, ŐSZ UCCA 14.

SPIEGEL ÁRMIN
KÜLÖNLEGES ANGOL ÉS SKÓT GYAPJUSZÖVETEK GYÁRI LERAKATA
● Budapest, IV., Váci ucca 5. sz.
● Bejárat Türr István u. 9. I. em.
● Telefon: Automata 876—14. sz.
KÖZALKALMAZOTTAKNAK KEDVEZMÉNY

„IDEÁL" PAPLANGYÁR
SÁNDOR M. FERENC
BUDAPEST, IV, KAMERMAYER KÁROLY UCCA 1
Állami, városi és közintézmények szállítója

Kórházi, intézeti és tömegélelmezési konyhaberendezések
MAYER HERMANN és HIRSCHLER
BUDAPEST, VI., TERÉZ KÖRUT 48. SZÁM.
ELSŐRENDŰ HŰTŐGÉP
KÉPVISELET: ESCHER-WYSS & Co. ZÜRICH-LINDAU

ROSENTHAL MÓR
ÉPÜLETÜVEGEZÉSI VÁLLALATA
BUDAPEST, VI, CSENGERY UCCA 61. TEL.: A. 144-77

BUDA KÖZPONTJÁBAN,
autobuszmegállónál, déli fekvésű uccai
2, 3 szobás és garszónlakások, üzletek kiadók.
Bővebbet Alkotás ucca 13. szám alatt a helyszinen, vagy Ambrus és Hajnal építészmérnököknél. Tel.: A. 825-39

OBERMANN L. FÉMÁRU IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., SZIGETVÁRI UCCA 6.
TELEFON: J. 348-53. ALAPÍTVA: 1887
KITÜNTETVE: WELS 1888, BUDAPEST 1896, 1906, 1928.
Üzemi konyhák felszerelései.
Sütőformák, fém- és bádogáruk, kávégépek gyártása.

FORT OSZKÁR és TÁRSA
Tel.: J. 303-35
műszaki iroda és vállalat
Központi fütés, vízvezeték stb. berendezések részére
Budapest, IX., Angyal ucca 33

Margalit Andor és Ödön
mérnök-épitőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 586—45 és József 429—24

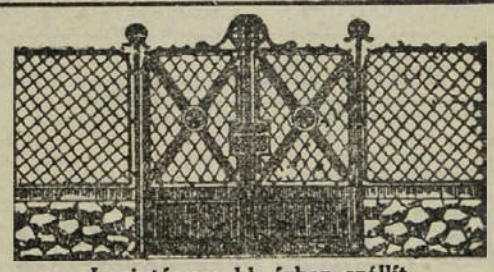
Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapittatott 1876. Telefon: Aut. 826-85.

DIPL. ING. ARCHITEKT — BAUMEISTER
KOSÁLY ÖDÖN
OKL. ÉPITÉSZMÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
TELEFON: AUT. 570-41.
BUDAPEST, II, KELETI KÁROLY-U. 15/b.

Hajnal Imre
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest,
I., ATILLA KÖRÚT 47. SZÁM TELEFON AUTOMATA 558-64

OZALID fény- és aluminium-másolatok
Manglitz Ferenc Budapest,
VIII., József ucca 12. — Telefonszám: József 431-47.
Költségvetések, műszaki tervek, térképek rajzolását és sokszorositását több szinben is vállalja.

PÁRT ÉS KLUB

— *Hangverseny a Polgári Egység Klubjában.* Az *Erzsébetvárosi Társaskör* hölgybizottságának rendezésével nagyszerű hangverseny volt a *Polgári Egység Klubjának* akadémianccai helyiségében. A hangversenyen közreműködtek: *Medek* Anna és *Szemere* Árpád, az Operaház örökös tagjai, akik hangjuk szépségével és énektudásuk tökéletességével elragadták a hallgatóságot. Föllépett továbbá a szép-hangú *Szedő* Miklós, akinek zengő tenórja a koncertteremben fényesen érvényesült. Ditrói *Csiby* József művészi zongorajátéka, a kis *Fischer* Annie bravúros hegedűszólamai és *Bathó* Géza hatásos szavalata egészítették ki a gazdag műsort. A zenei előadásokat *Ábrányi* Emil kísérte zongorán avatott kézzel. A klub díszterme zsúfolásig megtelt s a hangverseny jövedelme a kerületi szegény gyermekek felruházására szolgál. A jótékony célt az Erzsébetvárosi Társaskör elnöke, *Szamek* Emil dr. ecsetelte beköszöntőjében.

— *A Belvárosi Polgári Körben* kedden este a szokásos heti vacsora keretében *Székely* Vladimir ny. főkapitányhelyettes *„Vidám est"* címen szellemes, mulatságos előadást tartott, amely valóban vidám hangulattal töltötte el az egybegyült előkelő polgárokat. A borgazdai tisztet *Girardi* Tibor biz. tag töltötte be — ugyancsak nagy és jól megérdemelt sikerrel.

— *Előkelő vendégek a Terézvárosi Gazdasági Egyesület heti vacsoráján.* Kedden este szokásos heti vacsoráját tartotta a *Terézvárosi Gazdasági Egyesület.* Ezen a vacsorán megjelent *Pesthy* Pál ny. miniszter, *Ripka* Ferenc főpolgármester és *Kozma* Jenő országgyűlési képviselő, akik tájékoztatták a a vacsorán megjelenteket az aktuális közéleti problémákról.

— *A Terézvárosi Gazdasági Egyesület* ünnepélyes vacsorát tartott *Lukács* György dr. v. b. t. t. tiszteletére, amelyen a terézvárosi kereskedők és iparosok nagy számmal voltak képviselve. A vendéget *Farkas* József dr. elnök üdvözölte abból az alkalomból, hogy a kerület gazdasági érdekeit felkarolta. *Lukács* György dr. nagyszabású beszéd kíséretében ismertette a trianoni békeszerződésnek külügyi és gazdasági természetű részleteit, valamint a bennünket ért súlyos sérelmeket és odakonkludált, hogy elszigeteltségünknek és gazdasági válságunknak alapokai mind e sérelmekből erednek és *csak a revízióval nyerhetnek gyors orvoslást. Zöld* Márton tábornok beszédében annak a reményének adott kifejezést, hogy az állam és a főváros rövidesen meg fogja szüntetni polgáraival szemben az egyenlőtlen és illojális üzemi versenyt. *Bakonyi* Pál dr. ügyv. elnök a külső revizió mellett a belső lelki revizió szükségét hangsúlyozta. Megállapította, hogy a társadalmi osztályok és foglalkozási körök közötti mesterséges ellentét lassankint veszít erejéből és helyre fog állani a társadalmi béke.

— *A Tisztviselőtelepi Egységes Polgári Párt Társasköre* e hó 12-én este tartotta szokásos havi családi estélyét. A társaskör nagyterme zsúfolásig megtelt érdeklődő közönséggel. *Payr* Hugó elnök szokásos politikai beszámolója, másnemű elfoglaltsága miatt, elmaradt, helyette *Nagy* Béla szerkesztő tartott előadást. Utána *Kiss* Menyhért olvasta fel Maris a bíró c. novelláját, majd *Bálint* Árpád költeményeket szavalt, *Fülöp* Béni operaénekes *Szekeres* Ferenc zenetanár kíséretében énekelt, *Pillár* Aranka felolvasott. Ezután a *MÁV Gépgyár Önképzőköre* két egyfelvonásos bóhozatot mutatott be. A műsor utolsó száma *Hell Dorits* Gyula hegedűjátéka volt. *Petruska* Jenő konferált. Műsor után közös vacsora volt, amelyen *Orbán* Zoltán ügyvezető elnök üdvözölte a közönséget. Vacsora után tánc volt a késő éjjeli órákig.

Építési engedélyek

A magánépítési albizottság 1929. évi december hó 16-án tartott ülésében a következő építési engedélyek kiadását javasolta a tanácsnak:

A) Nagyobb és kisebb építkezésekre:

1. Tauszig Vilmos VII., Szövetség u. 17. IV. em. bérház, terv. Vogel Jenő VII., Erzsébet körút 40.

2. A Pesti Izr. Hitközség VII., Szent Domonkos u. 32745. hrsz. em. ráép., terv. Böhm és Hegedüs.

3. Özv. Szabó Béláné III., Zöldmáli út 15477/2. hrsz. egy em. családi ház, terv. Bajnóczy Gábor IV., Molnár ucca 53.

B) Családi ház építésekre:

1. Berey Pálné III., Majláth u. 38., terv. Kiss Sándor III., Föld u. 30.

2. Fischer József II., Csalogány u. 12., terv. Schömer Ferenc II., Corvin tér 5.

3. Juhász Vince III., Filatori dülő 18891/8. hrsz., terv. Horváth István III., Vörösvári út 74.

4. Derer Mátyás III., Filatori dülő 18923. hrsz., terv. Dobrovits Alajos III., Lőpormalom dülő 77.

5. Fischmann és Friebert VII., Kolumbus u. 31628. hrsz., terv. Szvetics József VII., Telep u. 8.

6. Horváth Margit III., Lőpormalom dülő 23303. hr.-szám, terv. Pelikán Károly III., Szőlő-köz 4.

C) Toldalék építkezések:

1. Klenovits testvérek VIII., Futó u. 1., terv. Edelényi Dezső IX., Ráday u. 49.

2. Ifj. Markreuter József VI., Csengery u. 65/b., terv. Blaha Arnold, Óbudai gázgyár.

3. Szántó Árpád és neje X., Liget u. 7324/2. hrsz., terv. Ertl Viktor VII., Erzsébet körút 2.

D) Beérkezett újabb építési kérelmek:

1. Illés Antal VIII., Öv u., VIII., József u. 67. em ráép.

2. M. Radiátorgyár R. T. X., Gyömrői út 76., u. o. különféle ép.

3. Pesti Izr. Hitközség VII., Sip u. 12., VII., Szent Domonkos u. emelet ráép.

4. Várhidi Lajos VIII., Szentkirályi u. 40., IX., Mester u. 10. emelet ráép.

5. Bárdi József IV., Kossuth Lajos u. 6., V., Ügynök u. 5. autójav. műhely ép.

6. Mihán Jánosné I., Sasad dülő 12293., u. o. családi ház.

7. Hus József II., Toldy Ferenc u. 4., VII., Benkő u. 5. családi ház.

8. Haas és Somogyi R. T. VI., Frangepán u. 7., u. o. gyári épületek.

9. Dr. Seitz és Török VII., Telep u. 45., u. o. átalakítás.

10. Klein Jenő VI., Lovag u. 7., VII., Káldi u. 20. családi ház.

11. M. Keresk. Hitelbank R. T. IV., Piarista u. 12., Dráva u. 1367. hrsz. raktárépítés.

SZÓRAKOZÁS

Alpár Gitta legközelebbi felléptével a Városi Színházban: Szerdán, december 18-án: Hoffmann meséi hármas szerepében; pénteken, december 20-án: I. A király Giordano új operájának bemutatója, a koloratúr női főszerepben; II. Bajazzók, Nedda: Alpár Gitta. Jegyek 96 fillértől 9 pengő 44 fillérig már válthatók a jegyirodákban és a jegypénztárnál.

Morbitzer Nándor építész és építőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

ILKOVITS J.
Központi fűtések és vízvezetéki berendezések vállalata
BUDAPEST,
VI, ANDRÁSSY ÚT 92.
TELEFON: Aut. 212—07.

GRÜNVALD BÉLA
SZOBAFESTŐ- ÉS MÁZOLÓMESTER
VII, LÖVÖLDE TÉR 2. TELEFÓN: J. 308-78

NYITRAY JÁNOS
hatóságilag eng. villanyszerelő és mechanikai vállalata
VII., CSÁNYI UCCA 6.

KASZIMIR FERENC
ÉPÜLET- ÉS BÚTORASZTALOSMESTER
TELEFONHIVÓ: L. 906—23
BUDAPEST, V, TISZA UCCA 18

Az 1924. évi XVIII. t.-c. alapján szervezett
IPAROSOK ORSZÁGOS KÖZPONTI SZÖVETKEZETE
Postatakarékpénztári szla: 10517 — Postatakarékpénztári csekkszámla: Kisipari hitelakció: 44500 — Girószámla: Magyar Nemzeti Bank — Táviratcím: IPKÖZPONT
TELEFONSZÁMOK:
Központi osztályok:
V., Nádor ucca 22. Aut. 253-33. Aut. 253-37. Aut. 151-35. Aut. 212-14. Igazgatóság. Titkárság. Pénzügyi osztály. Ellenőrzés. Könyvelés.
Bőrosztály: L. 996-62. Nádor ucca 21.
Építőipari osztály: L. 912-32. Nádor ucca 18.
Faipari osztály: L. 996-61. Nádor ucca 21.
Kisipari hitelakció: Aut. 253-33. Nádor ucca 22.
Kereskedelmi osztály: L. 996-61. Nádor ucca 21.
Textil közszállítási osztály: L. 902-32. Nádor ucca 18.

GRATZL LAJOS
okl. mérnök, építész, építési vállalkozó
Budapest, I., Horthy Miklós út 32.

Mandorff és Társa
Vas, fémlakatos és gépjármű áru munkák üzeme
Budapest VI., Szabolcs ucca 9.
Telefon: Aut. 142—67.

ROHRMANN JÁNOS
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI GYÁR
BUDAPEST, VII., SAJÓ-U. 5/a.
Gyárt: precíziós fogaskerekeket, fogasrudakat, esztergamunkát és tömegcikket. Alapíttatott 1904.

LIKTOR FERENC
SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 79. TEL.: JÓZSEF 349-83.

Szmatana József
műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Wekerle Sándor-u. 13
TELEFON: 219—52

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29.
(RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

NEUSCHLOSZ—LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPAR R. T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA
VÁROSI IRODA: IV, PETŐFI SÁNDOR UCCA 9. SZ.
TELEFON: AUT. 890—47.
GYÁRI TELEFON: LÁGYMÁNYOS 582—20, 11—79.
PARKETT- ÉS ÉPÜLETASZTALOS MUNKÁR!

REDNER JENŐ
MÉRNÖK, ÉPÍTŐMESTER,
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, X., DANDÁR U. 17. TEL. J. 394-32

Széchenyi Gyógyfürdő
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges felszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

BUKOVA LAJOS TELEFON J. 163—75
épületüvegező és képkeretező
BUDAPEST, IX LÓNYAY UCCA 48. SZÁM

ZSOLDOS ÉS TÁRSA
BUDAPEST, V., KORALL UCCA 31.
TELEFON: 990—53.
Állandó raktár Neheimi fűtési és Belco vízvezetéki szerelvényekben

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

MÉHN ANTAL
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

MAKOVSKY FERENC
Budapest, VII. Abonyi-u. 4.
Fülöp Szász-Coburg Gothai herceg Ő királyi Fensége uradalmi építésze
TELEFON: J. 381-17

Bründl János udvari szállító
Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Péterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fűtés. — Melegvíz készülék. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízműveket, csatornázásokat és deritőtelepeket. — TELEFON: József 515—19.

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár — Vasöntöde
Telefon: L. 905-74, 905-75. Budapest, V, Váczi út 48. Alap. 1867.

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPÍTÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

STUMPF IMRE és KÁROLY
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-ÚT 31.
Tápióbicske-i saját termésű borainak korlátolt kimérése megnyílt

Pszichotechnikai vizsgálat alá veszik az iparostanoncokat

Már az év elején híre futott annak, hogy Budapest területén milyen szokatlanul nagy mértékben csökkent az iparostanoncok száma. A napokban közzétett tanonciskolai statisztikák minden tekintetben igazolják ezeket a híreszteléseket, mert most már hivatalosan is kiderült, hogy a fiú-iparostanonciskolákba 411-gyel többen iratkoztak ugyan be, viszont a lány-iparostanoncok száma 400-zal kevesebb, mint tavaly volt. Az első osztályokba úgy fiú, mint leány kevesebb iratkozott. A fiúknál 225, a lányoknál 245 a mutatkozó hiány.

Ez a helyzet természetesen az osztályok számának csökkentését vonta maga után és a fiú-tanonciskoláknál a multévi 669 osztállyal szemben csak 632, a leány-tanonciskoláknál pedig a multévi 196-tal szemben csak 183 osztály nyílt meg. A leányiskolába beiratkozott tanulók száma 3842, ebből első osztályba 1041, a fiú-iparostanonciskolákba beiratkoztak összesen 14.605-en, ebből az első osztályba jár 2959 tanonc. Ezt a nagyarányú csökkenést azzal magyarázzák, hogy a gazdasági depresszió mellett

az iparostanonc-iskolához most ért el a számban megfogyatkozott háborús gyermekgeneráció.

Az elemi iskola már túlment ezen a krizisen, ennél az iskolatípusnál most érződik a hatás.

Arra a nagy fontosságra való tekintettel, amit a magyar gazdasági életben a szakszerű iparosképzés jelent, a főváros minden áldozatot meghoz a mostani inasgeneráció helyzetének megjavítására. Ezekről a reformokról

illetékes helyen

az alábbiakban tájékoztatták a *Fővárosi Hirlap* munkatársát:

— Az idén megkezdte a főváros az *iparostanonciskolákban is az étkeztetést.* Az ebédeltetési akció valamennyi iskolában november 18-án megkezdődött, egyes helyeken azonban már előbb. A rászorulókat az iskolaigazgatók válogatták ki. 288 leány- és sok fiútanonc kap heti 24 fillérért tápláló, meleg ebédet. A mesterekhez körleveleket intéztek, hogy az iskolai étkeztetés elé akadályt ne gördítsenek. Mivel az iparostanoncok nagyrésze a közvetlen környékről jár be, ezért a gyerekek kénytelenek sokszor órákhosszat a pályaudvarok környékén csatangolni, aminek most azzal akarják elejét venni, hogy

a pályaudvarok környékén „tanonc-szállókat" létesítenek a legközelebb eső iskolákban, hogy a várakozási időt ott töltsék el felügyelet mellett.

A vidékről bejáró tanoncokat egyébként a pályaudvarokhoz legközelebb eső iskolákba fogják beosztani tanításra is. Az iparostanoncok között

ujabban egyre gyakrabban vannak középiskolai érettségit tett ifjak,

akik végzettségük ellenére is természetesen tartoznak azért látogatni a szakiskolát. Tekintettel ezek magasabb műveltségére, az érettségizett tanoncok számára szakiskolákban *külön osztályokat* fognak nyitni. Rövidesen

kiterjesztik az iparostanonc-iskolákra az iskolaorvosi intézmény kereteit is,

ha nem is százszázalékban, de ha lehet, annyira, hogy legalább *a szakorvosi rendeléseket igénybe vehessék.* Az iparostanoncok ugyanis általánosságban a *Társadalombiztosító Intézet* kötelékébe tartoznak.

— Régi panasz volt és a gyermekek előmenetelét is károsan befolyásolta, hogy a serdülő korban levő tanoncok az elemi, vagy polgári iskolák apró padjaiban voltak kénytelenek szorongani, ami *különösen a rajzoktatást nehezítette meg.*

— A fővárosi iskolák azon tantermeit, ahol tanonciskolai előadásokat is tartanak, *Szőts*-féle *szabadalmazott padokkal szerelik fel, amelyek úgy kisebb, mint nagyobb gyermekek termetéhez idomíthatók, egyes alkatrészek elmozdításával.* Egyes iskolákban már megkezdődött a beszerelés és fokozatosan az összes iskolákat ilyennel fogják felszerelni. Ezen a bajon tehát addig is, amíg az önálló iparostanonciskolák létesítésére sor kerülhet, általánosságban segíteni fognak.

— Komolyan foglalkozik a főváros a *tanoncotthonok* kérdésével is. Komoly terv, hogy mihelyt a hernáduccai és lajosuccai iskolákat, amelyekből nemrég távoztak a menekült lakók, megfelelően restaurálják, a felszabaduló Damjanich uccai iskola önálló iparostanonciskola lesz és ugyanennek rendezik be a lajosuccai iskola egyrészét is. Az

önálló iparostanonc-iskolákkal párhuzamosan szeretnék megnyitni a tanoncinternátusokat is.

— *Érdekes újítás lesz,* hogy az iparostanonciskolák első osztályának tanulóit *pszichotechnikai vizsgálatnak fogják alávetni. A ma már csaknem tökéletes eszközökkel dolgozó vizsgálat alapján*

kétségtelen biztossággal megállapítható lesz, hogy a tanonc testileg-szellemileg alkalmas-e az általa választott mesterségre s az alkalmatlanokat még időben más pályára tanácsolhatják.

A vizsgálatok programja, amit a *Pedagógiai Szeminárium* dolgozott ki, már teljesen készen van.

— A főváros — mint látjuk — tőle telhetően mindent megtesz az iparostanonciskolák érdekében, annál is inkább, mert a tanulók számát tekintve, az *összes közoktatási intézetek sorában a tanonciskolák második helyen állnak, ami mindennél jobban igazolja ennek az iskolatípusnak a tömegnevelés szempontjából való fontosságát.* Ezenkívül messzemenő ipari, közgazdasági és kulturális érdekek is követelik, hogy az ország jelenét és jövőjét nagymértékben befolyásoló, az új iparosnemzedéket befogadó iskola-rendszert a modern pedagógia, a speciális szakoktatás és a modern tanonckép zés szükségleteinek megfelelően új alapokra helyezzék.

STERN EMIL Telefon: Lipót 906-48
ÚT-, CSATORNA- és MAGASÉPÍTÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-U. 32.

DUNÁNTÚLI MESZ-, TEGLA- és KOIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: DUNMÉSZ
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemű kő aragó-munkát

Szobafestő, mázoló és érclényező munkákat kiváló kivitelben készit
SZEGŐ JÓZSEF
Budapest, VII., Kazinczy ucca 20. Telefon: J. 440-60.

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. **BUDAPEST,** *VI., Eötvös u. 23/b.*

TÓTH SZ. JÁNOS Tel.: Aut. 559-38
VÍZVEZETÉK- ÉS FÜRDŐBERENDEZŐ ÉPÜLET- ÉS DÍSZMŰBÁDOGOS
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 6. SZÁM

BŐHM NÁNDOR ÉS TÁRSA
AUTÓJAVÍTÓ- ÉS KAROSSZÉRIAGYÁR
BUDAPEST, VI., TÜNDE UCCA 10-44. sz.
(SCHLICK-GYÁR) TELEFON: LIPÓT 903-19. **(SAJÁT TELEP)**

LERCHNER és TÖRÖK
szobafestő, mázoló és bútorfényező — TELEFON: L. 963—03. — BUDAPEST, VI., Petneházy-u. 44

PARKETTA Szék- és Faárugyár Rt.
ezelőtt **JAUERNIK ISTVÁN**
Budapest X., Kőbányai út 41/a.
TELEFON: JÓZSEF 346—43
Főbb gyártmányaink: Mindennemű székek és éttermi asztalok színházi csapszékek, parket és szabadalmazott klozetülések stb

ROGGENBAUER REZSŐ
kárpitos, díszítő és lakberendező
Budapest, V, Falk Miksa u. 12.
Telefon: L. 910—82.
! Ponyva, vászonredőny és kórházi matracok szállítási vállalata.

TREMMEL TESTVÉREK TELEFON 465—90
vízvezetéki, gőz-, olaj- és gázberendezési vállalata
BUDAPEST, VIII., BAROSS UCCA 50. SZÁM

Alapítva 1904. **„HUNNIA"** Alapítva 1904.
MAGYAR GÉPTÖMÍTŐANYAG GYÁR RT.
Saját gyártmányú géptömítőanyagok, tömítőlemezek, autófék és kuplungbetétek
— MŰSZAKI NAGYKERESKEDÉS —
TELEFON: AUT. 281—48. **BUDAPEST, V, SZEMERE U. 2.**

VAS UCCA 16
BOSCH SZOLGÁLAT
Telefón: József **393-73.**

Somoskői Bazaltbánya Részvénytársaság
Budapest, IV. kerület, Bécsi ucca 4. szám
Telefon: Automata 829—23 és Automata 817—92
Bánya és zuzótelep: Somoskőujfalu.
A bánya előállít: mindenféle szemnagyságú zúzott kavicsanyagot, pormentes zuzalékot, legjobb minőségben, előállít továbbá különböző méretü útburkolati idomkőveket. Útépítési osztálya vállalja: makcadámutak, szabadalmazott óriáskavics (Derieso) utak épitését, mindenféle idomkőutak burkolati munkáinak előállitását, továbbá a „Warrenite Bitulithic" elnevezésü legjobban ismert bitumenes rendszerü utak épitését.

UTOLSÓ HÉT!
M. Kir. Állami Sorsjáték
Főnyeremény:
30 ezer pengő!
Csak egy húzás már
December 21-én!
Kapható:
M. Kir. Pénzügyigazgatóságnál
Budapest, Szalay ucca 10.
Próbáljon szerencsét!
Siessen vásárolni!
Egész sorsjegy 3 pengő, fél sorsjegy 1 és fél pengő.

TŰZVESZELY ESETNÉL
BIZTOS VÉDELMET NYUJT A
»MINIMAX«
kézi tűzoltó készüléke!
Oltóereje óriási és semmiféle kárt nem okoz. — Kezelése rendkívül egyszerű. Speciális készülékek, autók, motorcsónakok, garázsok stb. részére.
Felvilágositással szolgál a
MAGYAR MINIMAX R. T.
Budapest, VI., Rózsa ucca 85 (saját ház). — Tel.: Aut. 237-31

Magyar Vasbeton Építési Vállalat
Kemény és Tisza
Budapest, V., Mária Valéria ucca 19. Telefon: Aut. 825—42.
Mindennemű vasvázas betonmunka, vizmedence, viztorony magas épitkezés épitése.

Nagy karácsonyi occasio
keleti szőnyegekben
SZAHAK AWANESIAN-nál
Budapest, IV, Kigyó ucca 2. Tel.: 833-16

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fütések, szellőztetések és légszeszberendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

Proczeller Bálint kövező mester
Budapest, X. Korponai u. 11. Tel.: Kőbánya 74-84

Csak BRÁZAY piperészappant használjon!

GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Nyugalomba vonult igazgató. *Kotányi* Rezső, a *Wiener Bankverein* magyarországi fiókjának igazgatója, negyven évi szolgálat után a jól kiérdemelt nyugalomba vonult. Akik érdemes munkásságát, nagy tudását, kiváló képességeit ismerték, rokonszenvük egész melegével üdvözlik ebből az alkalomból *Kotányi* Rezsőt, aki ezt a rokonszenvet magával viszi hivatali szobájából, ahol négy évtizeden át teljesítette kötelességét kiváló képességei mindenkori teljes latbavetésével.

A Ganz és Társa-Danubius gép-, waggon- és hajógyár részvénytársaság december 16-án *Klein* Gyula elnöklete alatt tartott rendkívüli közgyűlése az igazgatóság összes javaslatait egyhangúlag elfogadta és elhatározta, hogy a Ganz-féle Villamossági Részvénytársaságot beolvasztja a vállalatba, mely ezzel kapcsolatban cégét *„Ganz és Társa Villamossági, Gép-, Waggon- és Hajógyár Részvénytársaság"*-ra változtatja. Egyidejűleg elhatározta a közgyűlés az Első Magyar Varrógép- és Kerékpárgyár Rt. beolvasztását is. A fúzióval kapcsolatos részvénycsere úgy fog történni, hogy a Ganz-féle Villamossági Részvénytársaságnak minden 3 darab részvényéért 2 darab, az 1929. évre már osztalékjogosult Ganz-Danubius-részvény adatik cserébe, míg az Első Magyar Varrógép- és Kerékpárgyár Részvénytársaság minden 2 darab részvénye ellenében 1, a folyó üzletév eredményében már részesülő Ganz-Danubius-részvény adatik ki. A közgyűlés az alaptőkét 11.011 darab egyenként 50 pengő névértékű részvény kibocsátásával az eddigi 11,699.450 pengőről 12,250.000 pengőre emelte fel.

A közgyűlés az igazgatóságot 12 taggal egészítette ki, akik közül Boncompagni-Ludovisi Boncompagno herceg, Gaszner Pál, Neurath Lajos, Papp János, Szuk Géza és Vida Jenő urak eddig a most beolvadó Ganz-féle Villamossági Részvénytársaság igazgatóságának voltak tagjai, Collot d'Escury C. J. báró (a Nederlandsche Standard-Bank igazgatója), dr. Éber Antal, dr. Halmi Miklós, Lodovico Mazzotti Biancinelli gróf (a Fabbrica Automobili Isotta Braschini, Milano, elnöke), Rossi Adolfo (a Banca Commerciale Italiana ügyvezető igazgatója) és Weiss Ottó (Offenheim & Co.) urak pedig új tagokul választattak be az igazgatóságba, ami a vállalat bel- és külföldi financiális hátterének kiszélesítését jelzi.

Kapcsolatban a közgyűlésen elhatározott alapszabálymódosítással, amely szerint ezentúl a vállalatnak két elnöke lesz, akik egymást felváltva végzik az elnöki teendőket, a közgyűlést követő igazgatósági ülésen a Ganz-féle Villamossági Részvénytársaságnak és a Ganz-Danubiusnak eddigi elnökeit, báró Harkányi János és Klein Gyula urakat választották meg a vállalat igazgatóságának elnökeivé.

A Tébe karácsonyi ajándéka szegény gyermekeknek. A *Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete* a mult vasárnap a tőzsde kupolacsarnokában az évente szokásos karácsonyfa-ünnepélyén *közel háromezer szegény fővárosi gyermeket ruházott föl.* Az ünnepségen megjelent Horthy Miklósné, a kormányzó felesége is, akit *Hegedüs* Lóránt, a TEBE elnöke üdvözölt. *Liber* Endre székesfővárosi tanácsnok köszönetét fejezte ki a nemes áldozatkészségért, majd a *Hiszekegy* eléneklése után szétosztották a temérdek ajándékot. A kiosztás munkáját dr. *Scitovszky* Tiborné, *Erney* Károlyné, *Milos* Györgyné, *Bun* Józsefné, dr. *Kresz* Károlyné, *Némethy* Károlyné, dr. *Nyulászy* Jánosné, *Hegedüs* Lola, *Zlinszky* Lászlóné, *Fényes* Artúrné, dr. *Walkó* Lórántné és még sokan mások végezték.

Megjelent a Közszállítási Szabályzat magyarázatos kiadása. A 300 oldalas mű nemcsak a *Szabályzat* hivatalos szövegét és annak magyarázatát tartalmazza, hanem a régi és az új *Szabályzat* közötti eltéréseket is feltünteti és közli a közszállítási szempontból óvadékképes papírok jegyzékét. A magyarázatokat *Gyárfás* Oszkár, a *Honi Ipar* közszállítási rovatának szerkesztője írta, előszóval pedig a művet *Sugár* Ottó, a *Honi Ipar* felelős szerkesztője látta el. A közszállítók és közszállításokkal foglalkozó hatósági közegek részére házagot pótló mű ára 6 pengő. Kapható a *Honi Ipar* kiadóhivatalában, V., Sas u. 29.

VÁLLALKOZÁS

Új versenytárgyalási kiírások

A főváros tanácsa az elmult héten a következő újabb versenytárgyalásokat írta ki:

Összmunkára a Zágrábi úti óvoda kibővítésénél. Pályázni lehet december 24-én a középítési ügyosztályon.

Különböző gépészeti berendezés szállítására a Szabó József uccai autobuszgarázsnál. Pályázni lehet december 30-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Kocsimérleg szállítására ugyanott. Pályázni lehet december 18-án d. e. fél 10 óráig a középítési ügyosztályon.

Különböző ócska anyagok eladására. Pályázni lehet december 20-án d. e. 10 óráig a Dologház u. 3. sz. alatti gazdasági hivatalnál.

Versenytárgyalási megbízások

A mult héten tartott nyilvános és szűkkörű versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Csatornázási munkát a Somlói út és az Iglói út közötti Névtelen uccánál: Ámon Antal és Fia 3535 P.

Kéményépítési munkát a Nagymező uccai polgári iskolánál: Custodis Alfons 6624 P.

Központi fűtéshez szükséges kazánház és kéményépítési munkát a Krisztinavárosi plébánia templomnál: Székely és Motti 4356 P.

Mázoló munkát a Szabó József uccai autobuszgarázsnál: Budapesti Festőiparosok Termelő Szövetkezete 5112 P.

Olajtartályok töltő- és szívóberendezési munkáit u. ott: Láng, L. gépgyár r. t. 8956 P.

Horganynévtábla és vaskereszt szállítási munkáit a Rákoskeresztúri hadifogoly temetőnél: Csapkay József 6500 P.

Kőműves munkát a Diana úti elemi iskola kerítésénél: Volentics Lajos 3155 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a különböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

3000 drb uccai szemétgyűjtőkosár szállítására a köztisztasági hivatal részére: Budafoki zománcedénygyár 18, 22, 43, Sallay Nándorné 15, Weiss Manfréd gyár 17.50, 20.40, 35, Magyar Fém- és Lámpaárugyár 17.85, 20.85, 40, Skolkay Mátyás 17.80, 21, 40, Kollerich Pál és Fia 16.40, 18, 27, Paschka és Társa 18.50, 28.50 pengő vállalati áron.

Mázoló munkára az Angyalföldi Hajléktalanok Menhelyénél: özv. Diez Vilmosné 2777, Láng Árpád 3256, Szarvas István 3490, Hantos testvérek 3556, Obermayer István 3567, Kovács István 3674, Gara Zsigmond 3934, Bálint Sándor és tsa 4020, ifj. Máthé István 4912, Kiszely Géza 6287, Molnár és Faragó 6442 P.

Linoleum munkára a Mária Terézia téri gyakorló el. isk. és ped. szemináriumnál: Moskovics Emil 2727, Elsinger M. J. és fia 2772, Herz testvérek 2866, Raditz Samu 2936 P.

Tornaszergerenda kicserélési munkára a Nyár uccai elemi iskolánál: Hlatky József 1549, Seffer Antal 2225, Lopos Gyula 2348 P.

Kőműves javítómunkára a Babér uccai kislakásos telepnél: Németh Vilmos 2510, Hahn József 2975, Kurcsák Gergely 3320, Szilágyi Imre 3700, Wellisch Győző 4280, Szabó Mihály 4750 P.

Ács-, hajópadlómunkára ugyanott: Hegedüs Ferenc 3360, Marton László 3940, Erdei Lajos 3975, Huszthy Sándor 3990, Fridrich Jakab 4325, Marinka Imre 4660 P.

Kerítés műkő munkára a Lenke úti iskolánál: Refle Miklós 5454, Stein Rudolf 6824, Felber Géza 9642. — *az Ülői úti iskolánál:* Kautnik József 6840, Melocco Péter R. T. 7895, Kraszner József R. T. 8150, ifj. Cristofoli Vince 8180, Cristofoli Vince 8250, Nagybátony-Ujlaki R. T. 9122 P.

Kerítés lakatos munkára a Lenke úti elemi iskolánál: Hutter és Schrantz 4584, Haidecker Sándor 4652, Fichl Ágoston 5060, Herman János 5280, Beke Lajos 5401, Krempel József 5806, Katzmarek és tsa R. T. 6450, Martis Béla 7256, Péter Artur 8145 P. — *az Ülői úti iskolánál:* Vass és Kovács 4385, Skolkay Mátyás 5020, Halmi Elemér 5193, Pázdán Lajos 5420, Knausz Gyula 6030, Berényi és Lengyel 6040, Jablonszky János és fiai 6760, Kőbányai gép- és vasszerk. műhely 8166, Kremsier Pál és testv. 9670.

Kőműves munkára a Lederer-telepi Tornyos- és Nagy-villa átalakításánál: Láng Adolf 5452, Glück Géza 6204, Robelli Aladár 6295, Belinszky János 6491, ifj. Führer Miklós 6546, Maraffko Ferenc 6748, Hegedüs István és Tsa 6918, Gabos Oszkár 7751, Grenyo Bertalan 7857, Burghardt György 8125, May Imre 8237, Hahn József 8790, Dittler Ferenc 9816, Szöllős Aladár és Kovács Kálmán 10.682, Berényi Ignác 10.943 P.

190 drb vaskályha szállítására a Gubacsi úti kislakásos telepnél: Munkácsy Ernő 5206, Magyar Radiátorgyár R. T. 5225, Paschka és Tsa Heim H. r. t. 5510, Bpest Salgótarjáni Gépgyár R. T. 5510, Schwartz Sándor és Tsa 6650, Swoboda Alajos és Társai 7372, Herzog Sándor Utódai 7410, Greinitz és Pirkner 8930 P.

KOVÁCS A. ÖDÖN GÉPÉSZ MÉRNÖK
Budapest, VIII., Bezerédy ucca 8
Telefon: 382 — 93, 408 — 78.
Központi fűtés-, vízvezeték-, csatornafelszerelési vállalata

EGYESÜLT GÉP- ÉS FÉMÁRUGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11
TELEFON: AUTOMATA 275—13
GYÁRTMÁNYAI: Szikvizgyári berendezések, szénsavfürdő-készülékek. Bor- és sörkimérőkészülékek, jegyzekrények. Elektromotorok, mosodai berendezések, mosó- és vasalógépek. — Fémtömegcikkek. — Folyékony szénsav.

vitéz ABUCSAY SÁNDOR és TÁRSA
villanyszerelő, épület- és díszmű-bádogos
vízvezeték, légszesz, csatornázás, központi fűtés és egészségügyi berendezések vállalata
Budapest, VII, Akácfa-u. 41.
Telefonszám J. 352—55.

TERLANDAY ÉS TÁRSA
asztalosáru gyára
Budapest VII, Erzsébet királyné-út 125/b. sz.
Telefon: József 443—83.

GÓTS KÁROLY
hat. engedélyezett villanyszerelő és elektromechanikai műhelye
BUDAPEST, V, VISEGRÁDI U. 13/a.
Telefon: Aut. 113—70.
VILLANYOSSZERELÉSEK, márványraszerelt kapcsoló- és biztositótáblák.

ÁNGYÁN GYULA
épület, gép- és műlakatos, autógénhegesztő
BUDAPEST, VII., MIKSA-U. 9. Tel. I. 335-71

KAUTNIK JÓZSEF SZOBRÁSZ-MESTER
ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

SZALFÉTER EDE TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata II, MARGIT KÖRÚT 52
FIÓKÜZLET:
BUDAPEST I., KRISZTINA KÖRÚT 83. SZ.

TÓTH ISTVÁN Telefonautomata 510—29. szám.
VILLANYSZERELŐ
Budapest, I., Greguss ucca 8. szám

ZIMMERMANN ÉS LOVÁSZ
TAPÉTARAKTÁR, MENNYEZETDÍSZ-GYÁR — FESTŐK ÉS DÍSZÍTŐK
Telefon József 424—81
Budapest, VII., Almásy-tér 16

SIMOR DÖME mű- és épületlakatos-mester és vasszerkezetek ipartelepe. Sodronyfonatok nagybani gyártása
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY ÚT 89. SZÁM
TELEFON: JÓZSEF 394—43.

MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPGYÁR R. T.
MÁTYÁSFÖLD
GYÁRTÁSI ÁGAK:
Személyautomobilok, teherautomobilok, autóbuszok
Gyári eladási központ:
Méray Motorkerékpár-Gyár r. t. IV., Váci ucca 1.

Laczkó István BUDAPEST, IX.,
bádogos és szerelő LILIOM UCCA 28.
Telefon: József 399-48

SZAVA SÁNDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. sz.
Telefon: Lágymányos 6—07.

LEMMER FERENC
ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMÍVES- ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u. 14.

STOBBE KÁLMÁN
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 9.
TELEFON: 975—93

ÁKOS FRIGYES ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST VII., KERTÉSZ UCCA 24—28
TELEFON: JÓZSEF 301—40

SZVETICS JÓZSEF
építési vállalkozó
BUDAPEST, VII., TELEP UCCA 8.

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 508-23

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Vig ucca 24. — Telefon: József 385—52.

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Retter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és építőmesterek, építési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhíd ucca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

Standard aszfaltok
Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor ucca 6. sz.
TELEFON: AUT. 833—40, 832—77.

Fűtés Víz Gáz Szentgyörgyi és Társa
Telefon: József 8-97 Budapest VIII, Baross-u. 88

Események

Fővárosi Hiriap

Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:

fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

A munkanélküliség kérdése a szerdai közgyűlés előtt. A szerdai rendkívüli közgyűlés, mint ismeretes, a nagy munkanélküliséggel összefüggő kérdéseket és ezzel kapcsolatban a segítség lehetőségeit vitatja meg. A pártok valamennyien megegyeznek abban, hogy a fővárosnak haladék nélkül meg kell tenni mindazt, amit a válság enyhítésére tenni módjában van. A törvényhatóság segítésének lehetősége csupán szűkreszabott keretek között, főképpen az összes munkák, építkezések és beruházások vállalatba adására és megindítására szorítkozhat, amit a tanács nem is fog elmulasztani. Egyidejűen felír a törvényhatóság a kormányhoz, hogy országos vonatkozásokban siessen a főváros segítségére.

A Budapest Fürdőváros Egyesület közgyűlése. A *Budapest Fürdőváros Egyesület* december hó 17-én, 7 órakor tartotta rendes közgyűlését *József Ferenc* dr. kir. herceg elnöklése mellett. A közgyűlésen *Bud* János dr. kereskedelemügyi miniszter ismertette idegenforgalmi programját. A közgyűlés után társasvacsora volt a Gellért-szállóban, amelyen megemlékeztek *József Ferenc* dr. kir. herceg ötéves elnöki működéséről és arról a nagyszabású munkásságról, melyet Ófensége a törvényhozásban és társadalmi úton kifejtett Budapest fejlődésének és gyógytényezőinek világszerte való megismertetése érdekében.

Morvay Izsó ünneplése. A Nyomorék Gyermekek Országos Otthonában melegen ünnepelték *Morvay* Izsó kereskedelmi tanácsost, az intézet ügyvezető elnökét, abból az alkalomból, hogy egy évtizede vezeti tudásával és nagy szeretetével az intézetet. A kommün után válságba jutott az intézet, amelynek felvirágoztatásában, kórházzal és iskolával való kibővítésében eminens része van *Morvay Izsónak*, akit ezért az áldásos és sikeres munkásságáért ünnepeltek elsősorban.

Megszüntetik a nyugdíjasok közötti kategóriákat. Régi sérelme a nyugdíjas közalkalmazottaknak, hogy a szanálási törvény éles határvonalat húzott a régi és újabb nyugdíjasok között, ami a *régieket az újabbakkal szemben ellátás tekintetében igen nagy mértékben sujtotta*, s csekélyebb nyugdíjukból a mai viszonyok között alig tudnak megélni. A főváros a maga hatáskörében már eddig is igyekezett ezt a visszás helyzetet kiküszöbölni, de pragmatikusan rendezni a kérdést, a főváros több felterjesztése ellenére sem sikerült egész mostanáig, mert a kormány a kérelem elől elzárkózott. Mivel legújabban remény van arra, hogy az állami nyugdíjasok hasonló helyzetével együtt a fővárosiak ügye is orvosolva lesz, a tanács a régi nyugdíjasok érdekében újabb felterjesztést intézett a kormányhoz. Az alaposan megindokolt feliratot *Gallina* tanácsnok szerkesztette meg és terjesztette a belügyminiszter elé.

A fővárosi zenekar jubileuma. Nyolc évvel ezelőtt alakult meg a *FANSz* támogatásával a *Fővárosi Zenekar*. A szövetség támogatásával ez a zenei együttes magas nívóra emelkedett és tekintélyes helyet vívott ki Budapest zenei életében. A Székesfővárosi Népművelési Bizottság a Fővárosi Zenekar közreműködésével most négy éve kezdte meg a zenei műveltség terjesztését és mélyítését célzó népszerű vigadói hangversenyeket, melyeket vasárnap délutánonkint tartanak óriási érdeklődés mellett. E négy év alatt ez az akció a főváros zenei életének jelentős tényezőjévé fejlődött és *most zajlott le a 100-ik hangverseny*. Ebből az alkalomból a Fővárosi Zenekart a *FANSz* és a *Népművelési Bizottság* részéről meleg elismerésben részesítették, nemkülönben a zenekar vezetőit: *Siklós* Albertet, *Bor* Dezsőt és *Havlin* Károly dr.-t.

Kórházkert lesz a Bókay térből. A főváros már évekkel ezelőtt nagyobb területet hasított ki a VI. kerületi *Vágány* ucca mentén, tér-nyitás céljára, amelyet a világhírű professzorról, *Bókay* Jánosról neveztek volna el. A tervezett városrendezés azonban csak papiroson volt meg és a szóbanforgó 2100 négyzetöles területen ezidőszerint még a székesfővárosi kertészet központi telepe van. A kertészetet rövidesen alkalmasabb helyre telepítik át és a *Bródy* Adél gyermekkórház, a Weiss Alice szülőotthon vezetősége azzal a kéréssel fordult a fővároshoz, hogy e területet a kórházak céljára engedjék át. A városrendezési ügyosztály elkészítette a szabályozás módosítási tervét, amely a kért területek átengedését lehetővé teszi. E szerint a területet a *Bródy Adél gyermekkórház telektömbjéhez csatolják*, s ezt egy 25 méter széles ucca fogja elválasztani a Weiss Alice szülőotthontól, amely szintén 1358 és fél négyszögöl területtel bővül.

A Klotild Szeretetház karácsonyfaünnepe. A Klotild Szeretetházban december 22-én, vasárnap délután 4 órakor *karácsonyfaünnepet* rendeznek a Szeretetházban nevelt *110 árva magyar fiúnak*.

Uccát kap Heltai Ferenc. A Közmunka Tanács legközelebbi ülésén indítványt nyujtanak be, hogy *Heltai* Ferencről, a főváros néhai nagynevű főpolgármesteréről uccát nevezzenek el. Az indítvány szerint valamelyik óbudai uccát, esetleg a Szentendrei utat neveznék el *Heltai Ferencről*, vagy valamely más útvonalat, amely közelében van az új Gázműveknek, amelynek megteremtése körül tudvalévően *Heltai* főpolgármesternek kiváló érdemei voltak.

Rádió, grammofón, népkönyvtárak adományozása. A vallás- és közoktatásügyi minisztérium rendelete értelmében a kultúregyesületeknek, népházaknak, népkönyvtáraknak rádió, grammofón, illetve népkönyvtár adományozása tárgyában a vallás- és közoktatásügyi miniszternek címzett beadványukat mindenkor az illetékes törvényhatósági Népművelési Bizottság útján kell felterjeszteni, mert e hatóságok véleménye nélkül a minisztérium a kérelmet nem tárgyalja. Budapesten az Ujvárosházán (IV., Váci ucca 62. sz. fsz. 1), vidéken a vármegyék székhelyén, a megyeházán található az illetékes Népművelési Bizottság hivatala.

Kézikocsi nem állhat a járda mellett, csak stráfkocsi? A rendőrség nemrégiben rendeletet adott ki, amely szerint Budapesten ezután tilos a járda mellé állítani a kézikocsit. Ez a „tilos" nem vonatkozik a stráfkocsikra, a teherautomobilokra és a személyautókra, ami természetes is, mert ezáltal egyik napról a másikra megbénulna a főváros egész üzleti és közlekedési forgalma. Végre is az üzletekbe és az üzletekből valahogyan mégis csak szállítani kell az árut. De miért tilos a kiskocsinak az üzlet előtti járda mellé állni? Talán leküzdhetetlenebb forgalmi akadály a kétkerekű targonca, mint a két pótkocsit vonszoló teherautó? Ezt a bonyolult kérdést egyébként nem akarjuk eldönteni, mert bármilyen legyen is az ítélet, a rendőrségnek ez az újabb rendelete fenn nem tartható, mert súlyos sérelmet jelent azoknak a kereskedőknek, akik portékájuk szállítására nem tarthatnak istállót, autógarázst, stráfkocsit és teherautomobilt. Nem is sérelem ez, hanem egyenesen egzisztenciális veszedelem, amely teljesen megbénítja a főváros kereskedőinek és iparosainak mozgékonyságát. Bizonyosra vesszük, hogy ezt a túlbuzgóságból fogant rendelkezést Budapest főkapitánya a legrövidebb időn belül megszünteti.

Rádió Revü. Ez a címe annak a pazar kiállítású, rendkívül érdekes havi folyóiratnak, amely most karácsonykor jelenik meg először. A képes szépirodalmi és rádiótechnikai *Rádió Revü* a nyomdatechnika legbravurosabb eszközeivel készült: Magyarországon ilyen kiállításban nem jelent még meg folyóirat. A gazdag és érdekfeszítő szépirodalmi részt és a riportázst kiváló magyar írók és ujságírók írták, a rádiótecnika legujabb vívmányairól pedig a legismertebb magyar szakírók és rádiómérnökök számolnak be. Az egész rádiós család olvasmánya a *Rádió Revü*, rengeteg pályázatán pedig laikusok és szakemberek egyaránt nyerhetnek nagyértékű díjakat.

Figyelmeztető. Felhívjuk a közönség figyelmét a *Gschwindt-féle Rt.*-nek lapunk mai számában közzétett hirdetésére. A *Gschwindt-gyár* elsőrendű likőr, rum, borpárlat, gyümölcspálinka, továbbá konzervgyártmányai minden csemege- és fűszerkereskedésben kaphatók.

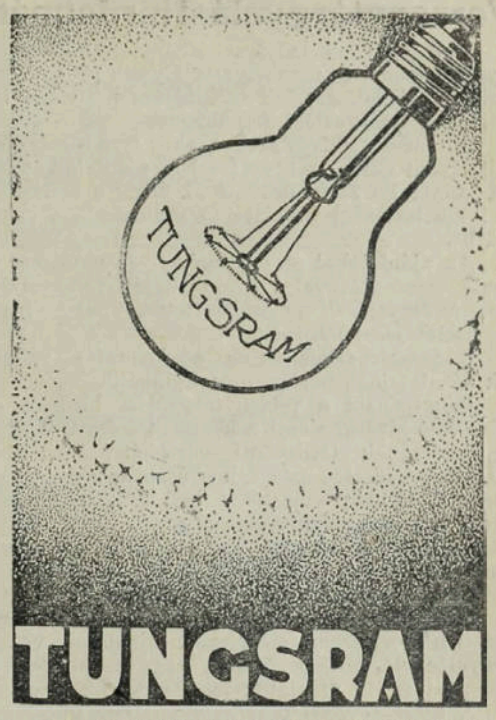

TUNGSRAM

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK
Központi fütés-, vízvezeték- és csatornázási vállalat
Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

ÚJ ÉPITKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A
»PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST VI, PODMANICZKY UCCA 63. TELEFON: A. 120-55

Dr. HELVEY TIVADAR
VEGYÉSZETI GYÁRA, BUDAPEST
Asphaltozás. Tetőfedés. Szigetelés
TELEFON: AUTOMATA 272—75. SZÁM
Iroda: VI, Eötvös ucca 21. ● Gyár: IX, Soroksári-út 106.

Steinhäusl és Kölber
FESTŐK
BUDAPEST, IX., TÜZOLTÓ UCCA 3. TEL: J. 308-24.

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 986-25

LEFEBER ÉS TÁRSA
Kut-, vízmüépités és mélyfurási vállalat
Mélyfurások, kutatófurások, aknaépités, alapozások, viztelenitések, szivattyutelepek, berendezése
Budapest VI. Bulcsu ucca 5. Telefon: Lipót 981-01 szám

»EGYESÜLT«
GOLYÓS- ÉS GÖRGŐSCSAPÁGY
GYÁRI JAVÍTÓÜZEM
BUDAPEST, VI, SZINYEI-MERSE UCCA 26
(Podmaniczky ucca sarok)
ÚJ SPECIÁL CSAPÁGYAK KÉSZITÉSE
TELEFON: L. 984-34

SCHÜTZ EDE
TELEFON J. 330—45
ÉPÜLET-, MŰ- ÉS VASSZERKEZETLAKATOS
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY ÚT 23. SZÁM

Vladár Pál
ács- és épitőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

MAGYAR ELEKTROMÜVEK
SZENTIRMAY BÉLA
BUDAPEST, VIII., BAROSS UCCA 86.
TELEFON: JÓZSEF 422—87.
Villamos főző-, fütőkészülékek, porszivó-, padlófényesitő- és kézszáritógépek gyára

Kövezés, út-, csatornaépités, beton- és lapburkolás
Tervezés, díjtalan költségvetés!
GRAVIESER ALBIN epitési vállalat
Budapest, V., Tükör ucca 5. szám. Telefon Aut. 1—45. sz.

WEIDLINGER TIBOR
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
BUDAPEST,
VII, RÁKÓCZI ÚT 36.
Tel.: J. 318-07.
Tel.: J. 318-07.

MAUTNER JENŐ
műasztalos
Budapest, Alpár-u. 10.
Telefon: J. 414-79.

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal
WOLFF ERNŐ
Sürgönyelm: WOLFFERŐ
Tel.: Lágymányos 13-82
Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa a köztisztasági hivatal altiszti és munkás személyzete részére szükséges nyári ruhaneműek szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást fog tartani.

A tanács felhívja azokat, akik erre a szállításra vállalkozni akarnak, hogy írásbeli ajánlataikat **1930. évi január hó 21-én délelőtt 11 óráig** a székesfővárosi köztisztasági hivatal igazgatóságához nyujtsák be.

Az ajánlatokat az ugyanakkor és ugyanott tartandó versenytárgyalás során fogják felbontani. A versenytárgyaláson az ajánlattevők vagy igazolt képviselői jelen lehetnek.

Budapesti (Budapesten cégjegyzett) vállalkozók ajánlataikat postán nem küldhetik be.

Bánatpénzül a versenytárgyalási hirdetés számára való hivatkozással a központi számvevőség VI. ügyosztályának (Központi városháza III. emelet 371. ajtó) előzetes számfejtés után az ajánlati végösszeg 2 (kettő) százalékát kell a központi pénztárnál a versenytárgyalást megelőző napon déli 12 óráig letenni és az erről szóló nyugtát az ajánlathoz kell csatolni.

Csakis hazai áruval lehet pályázni.

Csak szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett ajánlatok vehetők tárgyalás alá, elkésve érkező, vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A székesfőváros tanácsa fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, a szállítást megoszthassa, vagy az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Ajánlatot lehet tenni az egész mennyiségre és bizonyos hányadra, vagy csakis egy bizonyos hányadra.

Az ajánlati és szerződési feltételek és az ajánlati ürlapok a köztisztasági hivatalnál naponkint délelőtt 10 és 12 óra között díjtalanul kaphatók.

Budapest, 1929 dec. 14.

A székesfőváros tanácsa.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. Révai Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, V., Ügynök u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

KISSEBESI és KORLÁTI
KŐBÁNYÁK
KÉPVISELETE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
V. GRÓF TISZA ISTVÁN UCCA 2
TELEFON: AUTOMATA 820—51.

FISCHER MÁRKUSZ
ÉPÜLET- ÉS BUTORASZTALOS
ÜZEM ÉS IRODA: BUDAPEST, X., LIGET UCCA 20

Alapitási év: 1868 **CRISTOFOLI VINCE** Telefon: J. 381—47.
KŐPADLÓ, FAYENCE FALBURKOLAT
BUDAPEST, VII., GIZELLA ÚT 31.

DANUBIA
MŰSZAKI VÁLLALAT
IX., Csont ucca 3. Telefon: J. 340-82 J. 322-79
Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac valamint makadamutaknak **átitató eljárásu és felületi kezelése. — Utak pormentesitése** egyidejü konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen kompozicióval

SAGHY GYULA ácsmester
Budapest, V, Hold u. 9. II. 18. Tel. Aut. 157-36

FARKAS LAJOS Telefon: J. 396-78
MÉRNÖK magas-, mély-beton és vasbeton épitési vállalkozó
Budapest VII, Kolumbus u. 41

TELEFON: J. 370-70 **MAGYAR ÉPITŐ RÉSZVÉNYTÁRSULAT** TELEFON: J. 370-70
BUDAPEST, X, KERÉKPÁR UCCA 2. SZ.
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vizépités, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakodások. Alapozások, mély- és magasépités. Út- és vasútépités. Hidépités. Mindennemű beton- és vasbetonépités. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vízvezetékek
Hajó- és kotrójavitó telep Apostagon.

TÓTH LAJOS Telefon: Lágymányos 11—36
pala- és cserépfedőmester. Eternitcserépfedés, lacement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása. BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII, Károly körút 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

REICHENBERGER RÓBERT
RÉZMŰÁRÚ ÜZEM
Gyárt: vörösrézből, valamint más fémekből edényeket és készülékeket.
ALAPITTATOTT: 1868. TELEFON: JÓZSEF 366-14.
Arany- és ezüstérmekkel többszörösen kitüntetve!
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SAJÓ UCCA 6. SZÁM.

DÁVID ÉS KERTÉSZ
kazán- és gépgyár r. t.
Budapest, VI., Mágiya ucca 75—77
Telefon: Lipót 914—46.

SOVÁNYITÓ GYÓGYTORNA
A Szent Gellért Gyógyfürdő legtökéletesebben berendezett gyógytorna (Zander) termében
Mérsékelt árak!

Baranyi Gyula és Társa
Vegyipari Vállalata r. t. Budapest, VII., Izabella-tér 1.
Telefon: József 443—89.
Festékek, Vegyicikkek és Hézagmentes „MEROLIT" padló

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
slavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és diszes kivitelben, aszfaltparkét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfürész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut 212—44.

KŐBÁNYAI KÁTRÁNY- és ASZFALTIPAR
FRIED és GRUBER okl. mérnökök / X., Gyömrői-út 64 / Tel.: J. 449-44
GYÁRTMÁNYAINK: bőrlemez, szigetelőlemez, aszfalt fedőlemez (szagtalan), facement, kiöntő aszfalt, aszfalt coulé
VÁLLALUNK: Tetőfedést minden kivitelben, szigetelési munkákat, viztelenitési munkákat, aszfaltozást

CORDATIC
a tökéletes autópneu
Főelárusitás:
Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

STEINER ÉS SZIMPER
dísz-, templom-, szobafestők és mázolók
Budapest. IX., Üllői-út 57
Telefon József 306-29

MORVAI GYULA TETŐFEDŐMESTER
PESTUJHELY, MOLNÁR VICTOR UCCA 33. SZ.
Elvállal minden e szakmába vágó tetőfedő munkákat

VARGA JÁNOS
KŐMŰVESMESTER
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST
X., GERGELY UCCA 53. SZ.

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt épitkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt **Wellisch Náthán Utóda**
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 8. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Terca 212—46. Gyár: VI., Váci-út 85. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készit: Traversi természetes tömörített aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

SZOBI KŐBÁNYA RÉSZVÉNY-TÁRS. BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 16. TELEFON: 234—60

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—79.
Költségvetés és mérőkiküldés díjmentes.

Költségvetés és mérőkiküldés díjmentes.
Épit, javit, alakit szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bármely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszivással.

UNREIN KÁROLY csatorna- és emésztőgödör tisztitási vállalat
Budapest, X., Szentmihályi-út 13. szám
Telefon: József 458—76

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesitő képesség: 12,000 vagón cement, 5.000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: Lágymányos 19—30. *Telefon: Lágymányos 19—30.*

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs közgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

Budapest Székesfőváros Ásványviz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

NOVÁK ISTVÁN kőművesmester, épitési vállalkozó
X., Maglódi út felőli Kada ucca 22.
Telefon: József 372-48.

SCHÖNTHEIL RICHÁRD okl. épitész és épitőmester
Budapest, I., Villányi-út 10
Telefonszám: Lágymányos 19—36

Ára 50 fillér

Tizennyolcadik évfolyam — Budapest, 1929 december 25. — 52. szám

Fővárosi Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ..... 24 pengő
Félévre ..... 12 pengő
Állandóan:
GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

VÁROSI, POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Felelős szerkesztő: DACSÓ EMIL

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST VI., SZIV UCCA 18 SZ.
Postatakarékpénzt. csekkszámla 40.424
TELEFON: AUTOMATA 137—15

Karácsonyi gondolatok

A Fővárosi Hirlap számára írta: RIPKA FERENC dr. főpolgármester

Nemcsak a békesség és szeretet, hanem a reménység ünnepe is a karácsony. A gyermek Jézus jászol-bölcsője, a hívő számára a reménység kiapadhatatlan forrása. Ma, amikor az ország és a főváros lakossága kemény gondokkal küzd, amikor sötét felhők gyülekeznek a látóhatáron, a magyar éjszakában fényesen kell világítania a betlehemi csillagnak. A szeretet és békesség csillagának kell vezetni bennünket, hogy meg ne inogjunk soha a nemzet jobb sorsába, az ország föltámadásába vetett hitünkben.

Bármily súlyosak ma az élet terhei, bármily keservesen is lehet megküzdeni a bajokkal és gondokkal, mégse üljetek borus homlokkal a karácsonyfa mellé. A zöld karácsonyfa, a gyertyácskák biztató fénye ne legyen csak szimbólum számotokra, a remény és a bizalom élő valóság legyen a szívetekben. Hitetlen és reményevesztett hadsereggel nem lehet csatákat nyerni, pedig ránk még sok, nagy küzdelem vár.

Hogy ne is menjek tovább: itt van ez a mi gyönyörű és mindnyájunk által szeretett fővárosunk. Bizony, egy évtized építő és alkotó munkája sem volt elegendő, hogy pótolja mindazt, amit kegyetlen idők és rossz emberek elpusztítottak, tönkretettek. De meg nemcsak a pusztításokat kell pótolni: valaha ennek a városnak nemcsak a jelenére, hanem a jövőjére is néztünk. Valaha világvárosi törekvéseink is voltak, amelyeket elnémított a mindennapi gond, a nincstelenség. Még ma is csak ott tartunk, hogy a legszükségesebbekért is küzdeni kell, hogy nem telik másra, csak ami nélkül megáll az élet. A mindennapiért, a legszükségesebbért való küzdelem azonban nem tarolhatja le a vágyainkat, nem irthatja ki nyomtalanul egy város élniakarását, nagyobbra törését.

Budapestnek ma szegényes a jelene, küzdelmes a mája; de a jövőjének szépnek és nagynak kell lennie. Ne gondolja senki, hogy hiú ábrándozás, beteges álmodozás az, ha Budapest mai, sivár karácsonyfája alatt jobb időkre, szebb napokra gondolunk. Megfeszített munka, sok verejték kell ahhoz, hogy a ma gondjaival megküzdjünk; de nekünk a pihenő óráinkat, az ünnepnapjainkat is fel kell használnunk. A pihenő órákat, az ünnepnapokat a jövendőnek kell szentelni. Gazdag és élő terveknek kell teremniök, tökéletes felkészültséggel kell várni az órát, amikor Budapest ismét megindul a megérdemelt nagyság és a grandiózus szépség útjain.

Nem a hatóságoknak, nem az „illetékesek"-nek szól ez a szerény lelkesítés, hanem általában a budapesti polgárnak, akinek soha úgy nem kellett eltelve lennie a maga becsületes és tiszteletreméltó lokálpatriótizmusától, mint ma. Ebben az érzésben, ebben a lelkeket összefogó erőben, — sajnos, — Budapest lakossága nem mindig járt elől a világ nagy és szép városai között. Pedig talán több joga lett volna rá, mint akárhány más városnak. Nem kutatom, hogy mi volt ennek az oka, de bizonyos, hogy a jövőben másként kell lennie.

Hiszen olyan jólesik hallani, amikor a családi tűzhely körül, baráti körben, vagy akár a vendéglői és kávéházi asztal mellett a budapesti polgárok Budapestről beszélgetnek. Még az is jobban esik, ha szidják, mintha hallgatnak róla. Van abban valami boldogító, reménytkeltő, ha egy város polgárai törődnek a városukkal. Bizalmat és hitet ad az embernek, ha látja, hogy a polgárok *budapestieknek* érzik és vallják magukat. Egy-egy újságcikk, egy-egy laphoz irott panaszoslevél, amelyet az ismeretlen pesti polgár ír, még ha szidja is a városi adminisztrációt, ha csak egy villamosreláció beállítását sürgeti is, akárhányszor többet jelent, jobban esik, mint egy szépen kicirkalmazott közgyűlési beszéd.

Mert egy városnak az életét az teszi, ha a polgárai törődnek vele. Egy város jövendőjét nem a hivatalos tervek alapozzák meg, hanem a polgároknak a város iránt való szeretete és az a polgári önérzet és büszkeség, amely a haladásnak legbiztosabb motorja. Vannak városok, amelyekben mesterségesen fokozzák ezt a polgári öntudatot, ahol egyesületek, asztaltársaságok tömege igyekszik ébrentartani a város iránt való érdeklődést és szeretet. Bizonyára kitünő eszközök ezek, de mi sokkal többre megyünk, ha igazi, lelkes budapesti közszellemet tudunk teremteni. Közszellemet, amely nemcsak klubokban és banketten nyilatkozik meg, hanem akkor is, ha két ember beszélget egymással, vagy ha a családi asztal mellett pihenjük ki a nap fáradalmait.

Ebben a tekintetben pedig nekünk elég könnyű a dolgunk, mert nem nehéz Budapestre büszkének lenni, nem hiábavaló időtöltés Budapest jövőjével törődni.

A RÉGI REND HIBÁI

Irta: FELEKY GÉZA

Milyen hibái és fogyatékosságai voltak a főváros önkormányzatának a régi rend alatt? Ezt a kérdést talán szabad felvetni, a most tárgyalt törvényjavaslattól egész függetlenül is.

*

Először és mindenekelőtt: hiányzik a kapcsolat Budapest és a főváros környéke között. Párizs négymilliós város gyanánt szerepel, pedig az igazi Párizsban nem teljes 2 millió ember él, míg a másik 2 millió „párizsi" a környékvárosokban lakik. Nagyjából ez a helyzet és ez az arány Berlinben is.

Ujpest, Pesterzsébet és a többi környékváros teljes összeforrasztása Budapesttel túlságosan radikális fordulat volna és sok hátránnyal járna. De a fejlődés szervességét a legsúlyosabb mértékben veszélyezteti az, hogy semmiféle kapcsolat és semmiféle közös keret nem fűzi például Ujpestet Budapesthez, amikor pedig az élet már régen összekapcsolta a két várost.

Nagy-Budapest kiépítése, Budapest és a környékvárosok különállóságának megóvásával, de egyben a kooperáció hatékony eszközeinek biztosításával, a közös kérdések közös megoldására: az ilyen szélesebb keret hiánya volt a nagyvonalú gazdaságpolitika kibontakozásának egyik legfőbb akadálya az 1919 és 1929 között eltelt évtizedben. Gazdasági és technikai szempontokból elindulva, minden politikai mellékgondolat nélkül kellene megkonstruálni ezt a szélesebb keretet, amelyen belül azért széles önállóság juthatna a *„városszövetség"* minden tagjának. A bevált példák sora könnyűvé tenné a helyes utak és a helyes formák alkalmazását.

*

Túlságosan sok a bizottsági tag, túlságosan nagy a városi parlament: a kifogás magában véve nem volt jogosult. Minden bizottsági tag panaszirodája ma Budapest lakosságának, tehát biztosítja a kapcsolatot az élet és a közigazgatás között. Ez lehet kényelmetlen a közigazgatásra nézve és kényelmetlen a bizottsági tagoknak is, de sokkal több haszonnal jár, mint amennyi kárt okoz. A bizottsági tagok számának csökkentése egyben csökkenti a panaszirodák számát és halkítja az élet kopogtatását a hivatalszobák ajtaján.

Viszont kétségtelen hiánya a régi rendnek, hogy *a tanács és a közgyűlés között nincsen egy közbeiktatott, kisebb testület.* Látszólag a bizottsági tagok jogainak kiszélesítését jelentette ez a helyzet, de gyakorlatilag csökkentette az önkormányzat elveinek érvényesülését. Kétségkívül szükség van tehát egy szélesebb tanácsra, vagy egy szükebb közgyülésre, ahol *a tanács tagjai és a közgyülési pártok vizalmi emberei közösen intézik a kisebb ügyeket,* átvéve a tanács jogainak és a közgyülés jogainak egy részét. A megoldás lényege a fontos, nem pedig a forma. A német városok egy részében igen jól funkcionál az a rendszer, amely a hivatalnok-tanácsnokok mellé tiszteletbeli tanácsnokokat küld ki, az élet embereinek sorából.

*

Igen könnyen egyoldalúságra vezet az, ha csak a politikailag szervezett pártok képviselői vehetnek részt egy nagy város életének irányításában, amikor éppen a legkiválóbb szakemberek szoktak idegenkedni az ilyen politikai pártállások vállalásától. Az igazi, politikamentes szakemberek bekapcsolása a közgyülés tevékenységébe kétségkívül olyan fontos érdek, hogy ezért szabad és kell bizonyos engedményeket tenni. Természetesen feltételezve azt, hogy a szakemberek politikailag független gazdasági és technikai érdekképviseletektől kapják megbizolevelüket, tudásuk és egyéni értékük alapján.

Kereken visszautasítani a szakemberek bevonulását a közgyülési terembe ugyanolyan hiba volna, mint politikai célok elérésére kinaszalni ezt a helyes és szükséges elvet. Az elmult évek alatt a közgyülésnek mind a négy nagy pártja minden fontos kérdésben nagy figyelemmel hallgatta és komolyan mérlegelte a bizottsági tagok közé került igazi szakemberek érveit, sőt az ilyen érvek hatása alatt néha félretolt igen nyomatékos politikai meggondolásokat.

A pénzügyi, az ipari, a kereskedelmi, a technikai, az orvostudományi szakemberek kezdeményezéseinek és ellenvetéseinek hatását, erejét, súlyát csak fokozná, ha egész politikamentes módon és minden politikai megtontolástól függetlenül kap felszólalási és szavazati jogot a közgyulésen harmine-negyven elsőrendű szakember. Eber Antal mellett másik három-négy igazán tehetséges bankember és nagyiparos. Tauffer Vilmos mellett két-három másik jeles orvostanár... Nem kevesebb és nem több, mint ahány Budapest nagy életkérdéseinek szakszerű megvilágítására kell.

*

Nem szabad elfelejteni, hogy a hibák és a fogyatékosságok ellenére a régi rend építette fel milliós nagyvárossá Budapestet. Amint nem szabad elfelejteni, hogy a XX. század negyedik évtizedének rette-

netes problémái bizonyos kérdésekben új módszerek alkalmazását teszik szükségessé. Teljes tárgyilagosság a tegnap és a holnap iránt, minden „nagy" politikai szempont teljes kikapcsolásával: ilyen alapon következhetnék el a tegnap hibáinak korrektúrája és a holnap érdekeinek biztosítása.

Budapest, Budapest, mindig csak Budapest: ez volt a refrénje annak az ünnepi beszédnek, amelyet *Molnár* Ferenc „fővárosi bizottsági tag" tartott tizenhat esztendeje, Pest, Buda és Óbuda egyesítésének negyvenedik évfordulójára. Boldogabb, nyugodtabb idők jártak akkor, de ezt a refrént illenék átmenteni a mai, nehezebb napokba. Aki jól dolgozik Budapest gondjainak könnyítéséért és Budapest fejlődésének biztosításáért, az jó munkát végez a magyar jövőért. Ez lehet csak és ez legyen az egyetlen szempont, a tegnap kijavításánál és a holnap felépítésénél.

Hatvan évmindenszabályrendeletét meg kell változtatni, új ügyviteli szabályzat kell, valamint a B-listások reaktiválása

Ügyosztályszaporítás várható — Gallina Frigyes tanácsnok nyilatkozata az új fővárosi törvény követelte nagyarányú változásokról

Az új fővárosi törvény Budapest életének félszázadnál hosszabb korszakát zárja le, de remélhetően egy újabb nagyarányú fejlődés kapuit nyitja meg ugyanakkor a székesfőváros előtt. A korszakot jelentő új törvényjavaslata e pillanatban még a képviselőház asztalán fekszik, de legfeljebb *hetek, vagy hónapok kérdése, hogy élő valósággá váljon,* ami a városháza mai struktúrájának, a közigazgatás egész menetének nagyarányú átformálódását jelenti.

Ennek az új, reményteljes korszaknak a küszöbén a *Fővárosi Hirlap* munkatársa hosszasabban beszélgetett

Gallina Frigyes dr. tanácsnokkal,

az elnöki osztály vezetőjével az új törvénnyel kapcsolatban várható és szükséges reformokról, intézkedésekről.

— Az új fővárosi törvény életbeléptetése természetszerűen új helyzetet teremt és számos reformot, intézkedést és változást követel. Főleg három irányú nagyobb intézkedésekről van szó. Elsősorban említem meg, hogy

az 1872. évi régi fővárosi törvény alapján készített összes szabályrendeleteket újra kell szerkeszteni, át kell dolgozni.

Már felhívtam *Gárdonyi* Albert dr. főlevéltárost, hogy küldje meg nekem az 1872. óta készített *valamennyi szabályrendelet jegyzékét,* hogy ennek alapján sorravegyük az összes rendeleteket, jogszabályokat és *megkezdhessük ezt a nagyszabású munkát.* Nem kevésbé fontos és engem elsősorban érdekel *a szervezési szabályrendelet,* amely az összes adminisztratív kérdések, a közigazgatással összefüggő mindennemű dolgok bibliája.

— A másik nagy feladat az új törvénnyel kapcsolatban

az új ügyviteli szabályzat elkészítése, az úgynevezett szolgálati racionalizálás,

amelyet a képviselőházban, országos vonatkozásban *Orffy* Imre dr. országgyűlési képviselő dolgozott ki és amely *az állami hivatalokná rövidesen életbelép.* Nálunk, a fővárosnál *nem ilyen egyszerű a dolog.* A főváros adminisztrációja a vármegyei közigazgatással *össze nem hasonlítható* és együttesen nem szabályozható. Egészen más a közigazgatás természete, egészen más az ügymenet. Óriási nehézségekkel járna az állami szabályrendeletnek eredeti formában való végrehajtása. Egyébként

a fővárosnál a közigazgatás reformjával kapcsolatos intézkedéseket csak fokozatosan tudjuk és akarjuk életbeléptetni.

Ennek nincs is akadálya, mert *június 30-ig kell csak jelentést tenni, hogy a főváros hogyan hajtotta végre ezt a racionalizálást.*

— Hangsúlyozom, hogy a fővárosnál a racionalizálási szabályzat elkészítésénél az állami szabályzatból *csak az alapelveket, a lényeget vehetjük át,* de megállapíthatom, hogy

egyes dolgok, bizonyos intézkedések nagyon helyesek és időszerűek, ezeket változtatás nélkül fogjuk alkalmazni.

Ilyenek főleg *az egyszerűsítésre vonatkozó rendelkezések,* mint például az iktatás csökkentése, egyszerűsítése, az ügyosztályok szerinti iktatók szervezése stb.

— A fővárosi szabályzat előkészítésében egyébként maga *Orffy* képviselő úr is megígérte személyes közreműködését és együtt fogjuk a szükséges változtatásokat megbeszélni, az esetleg ellentétes szempontokat kiegyenlíteni. Ez

a találkozás már a legközelebbi napokban, karácsony és újév között megtörténik.

Ezt a csendet használjuk fel erre a munkára. Orffy képviselő úr értesítését minden nap várom, hogy mikor jön be a városházára.

— A legnagyobb probléma talán *a státusrendezés ügye.* Az új törvény szerint a főpolgármester hatásköre igen nagy mértékben kibővül a kinevezések terén, azért valószínű, hogy

a főpolgármesteri hivatal kebelében egy külön személyzeti osztályt kell majd létesíteni, ha nem leszünk a főpolgármesterrel egy épületben.

— A tisztviselők státusában több kategória lesz. A tisztviselőket részben a főpolgármester, részben a polgármester, részben az intézőtanács vagy a közgyűlés nevezi ki, illetve választja meg. Lesznek olyan

állások, amelyek betöltőinek mind a négy grádust végig kell járni, amíg a legmagasabb fokozatot elérheti.

Kivételt képeznek természetesen azok, akiket a kormány közvetlenül nevez ki, mint például *a főszámvevőt.*

— Legnehezebb probléma azért a státusrendezés, mert *a fővárosi törvény egy adott helyzetet determinál, amelyhez alkalmazkodni kell.* A státus szabályozásánál főleg arra fogok törekedni, hogy az egyes rendelkezések olyan egyszerűek és világosan érthetők legyenek, hogy *ne legyenek vitatható pontjai,*

ne történhessen meg az, ami a legutóbbi státusrendezésnél megesett, amikor 123 tisztviselő fellebbezte meg a számára megállapított rangsort.

De nemcsak az aktívoknál fordultak elő ilyen rangsorszám megállapítási differenciák, hanem a nyugdíjasokra kiterjedően is, úgy, hogy ezt a sok bonyodalmat eredményező lehetőségeket teljesen meg akarom szüntetni. Természetesen elkerülhetetlenek lesznek bizonyos átmeneti intézkedések, de *ezeket is egészen precizen és félreérthetetlenül kívánom megalkottatni.* — A tévedések és félreértések kiküszöbölése végett

minden egyes osztály vezetőjével különkülön fogom az erre vonatkozó kérdéseket a legalaposabban és legkimerítőbben megtárgyalni.

— Arra a kérdésre, hogy az új törvénnyel kapcsolatban lesz-e hamarosan létszámszaporítás, *határozott választ adni nem tudok.* Mindenesetre tény, hogy az új törvény már három alpolgármestert emeleget, tehát e tekintetben a mi álláspontunk érvényesült, de a belügyminiszter a legutóbbi létszámszaporítási előterjesztés jóváhagyásának elhalasztásakor is azt jelentette ki, hogy

a létszámemelés kérdésében a fővárosi törvény kapcsán fogja a döntést meghozni, az ügyosztályszaporítás kérdését is ugyanekkor kívánja elbírálni.

— A főváros tisztviselői karának kiegészítésére nem kis argumentum az sem, hogy a *Statisztikai Hivatal* megállapítása szerint az utolsó tíz év alatt Budapest lakossága *ötvenezerrel szaporodott.*

Elkerülhetetlen a létszámszaporítás azért is, mert az új törvény a főváros közigazgatását tizennégy kerületre osztja be.

— Az adminisztráció korszerű és megfelelő átszervezésének sine qua non-ja, hogy

vissza kell állítani a városházán a B-lista előtti állapotokat.

A tizenöt ügyosztály visszaállítása ugyanolyan indokolt, mint amilyen helytelen és indokolatlan volt Budapest közigazgatásában a B-listázás, a leépítés keresztülhajtása.

— Ennyiben vázolhattam egyelőre az új fővárosi törvénnyel összefüggő adminisztratív előkészületeket, részletkérdésekbe egyelőre, érthetően, nem bocsátkozhatom, annál kevésbé, mert hosszas tárgyalások, eszmecserék és a törvény végleges szövegének, végrehajtási utasításának megismerése kell ahhoz, hogy minden egyes vonatkozásban *de facto* intézkedhessünk.

NEMES GYULA
Okl. gépészmérnök
Rádió, hat. eng. villanyszerelő vállalat
BUDAPEST, II, MARGIT KÖRÚT 58.
Telefon: Automata 604-48.

DONA DÖME ÉS TÁRSA
PAPIR ÉS IRÓSZEREK GYÁRI RAKTÁRA
a „PAPIRMALOM"-hoz
Tel. Aut: 377-15
Alapítva 1790-ben
Budapest, IV, Aranykéz ucca 6

FISCHER ÉS HARTMANN
mázolómesterek
Budapest IV, Képíró ucca 3. sz. TELEFON:
Fióküzlet: IX. ker., Tompa ucca 30. szám A. 847-73

LINOLEUM ÉS GUMMI
burkolási szakvállalat CSÁSZÁR IMRE
Budapest, IX, Lónyai-u 11. Telefon: Automata 887—49.
Ajánlatok díjmentesen.

Révész János
cement-, márványmozaik- és mükőárugyár, betonipari vállalat.
Burkoló-, mükő és csatornázási munkák. TELEFON: Ujpest 198.
Központi iroda: UJPEST, ÓSZ UCCA 14.

HORVÁT ÉS SZALAI
automobil és gépipari vállalata
Budapest, VIII, Kenyérmező u. 3
Gyárt: Precíziós fogaskerekeket, spirális fogazású kúp- és tányérkerekeket, csigakerekeket, kupplunglamellákat, szelepeket, dugattyúkat, hajtókarokat és egyéb szerkezeti gép- autó-alkatrészeket, traktoralkatrészeket, öntöttvas fekpofákat.
TELEFON: J 356 47

SCHWARCZ JÓZSEF tömetkezési, nemzeti zászlók és butorpaszomány-gyára
Budapest, IX, Köztelek-u. 2. — Telefon: Aut. 857—41
Folyószámla a Kereskedelmi Banknál

FORT OSZKÁR és TÁRSA Tel.: J. 303-35
műszaki iroda és vállalat
Központi fűtés, vízvezeték stb. berendezések részére
Budapest, IX., Angyal ucca 33

ÜVEGFESTÉSZETI ÉS ÜVEGMOZAIK MŰTEREM
PALKA JÓZSEF
Magyarország ezüstkoszo és üvegfestőmestere
Budapest, VIII., Baross-u. 59. Tel. J. 302-28. Alapíttatott 1894

SZÉKELY és MOTTL
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
BUDAPEST, III., LAJOS U. 92, IV. EMELET.
TELEFON: AUTOMATA 625—78. SZ.

Kisvasutak o Emelődaruk
Sodronykötélpályák
Modern szállítóberendezések
*
Roessemann és Kühnemann - Epp és Fekete
Egyesült Gépgyárak R. T.
Budapest, III., Római fürdő
Városi eladási iroda: VI., Berlini tér 2. sz.
Telefon: Automata 174—00
*
Harmatta-féle vashordók, tartányok, csövek és oxigén

Bohm Károly és Kállay Géza
Épitőmester, okl. mérnök épitési vállalkozók
Telep — Iroda:
Budapest, X., Kőbányai-út 43/E
Telefon: József 865—28.

HORTOBÁGYI JUHTÚRÓ
Mindenütt kapható! Termeli:
Orsz. MÁK Magy.
TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Csak **BRÁZAY** piperészappant használjon!

FŐVÁROSI REFORM ÉS AUTONÓMIA

A Fővárosi Hirlap számára írta: SCITOVSZKY BÉLA dr., belügyminiszter

Az *1872: XXXVI. tc.* megalkotása óta, amely egységes szervezetnek az alapjait vetette meg a három város egyesítéséből származott Budapest közigazgatása számára, hatalmas arányú fejlődésen ment keresztül *Budapest Székesfőváros.* Fényes paloták és középületek nőttek ki a földből, mintaszerű közintézmények létesültek, ipari és kereskedelmi vállalatok egész sora termékenyíti a gazdasági életet, műgyűjtemények és műintézetek hirdetik magunknak és az idegeneknek tudásunk és szorgalmunk eredményeit. A magyar tudás és a magyar akarat diadalmas ereje bámulatos eredményeket produkált. Azóta több, mint félszázad telt el. Még a háború előtt kezdték érezni az érdekeltek, hogy a székesfőváros nagyvonalú fejlődésével nem áll összhangban az a közigazgatási berendezkedés, amelyet az 1872. évi XXXVI. tc. alkotott meg. A közéleti viszonyok azonban nem voltak alkalmasak mélyebbre nyúló közigazgatási reform megteremtésére. Közbejött a háború s a forradalmak lezajlása után más sürgősebb törvényhozási teendők gátolták a fővárosi törvény reformjának a megalkotását. Végre elkészült a fővárosi reform, amely most élénken foglalkoztatja a képviselőházat.

A fővárosi reformot főként az autonómia védelmének a jegyében támadják. *Erre a támadásra nincs ok.* A törvényjavaslatnak alapelve éppen az, hogy az önkormányzati jogok megtartásával, sőt *megerősítésével* biztosítsa az egyszerű, a jó és a gyors közigazgatást. A törvényjavaslat ennek a kettős célnak a megvalósítását kívánja szolgálni. Gyökeresen újjáalakítani a székesfőváros törvényhatósági bizottságát. Meggyőződésem ugyanis, hogy a törvényhatósági bizottság csakis úgy lehet a székesfővárosban uralkodó közhangulat hű kifejezője és csak akkor fejthet ki az összes érdekkörök jogos törekvéseivel összhangban álló működést, ha az önkormányzati testületben a *különböző társadalmi rétegek, hivatások, foglalkozások képviselve vannak.* Ez indított arra, hogy az érdekképviselet elvét a vidéki törvényhatóságokhoz hasonlóan, de a székesfőváros különleges viszonyainak megfelelő módon és mértékben ebben a törvényjavaslatban is érvényre juttassam. Új lesz az örököstagok intézménye is, ami a székesfővárosban még fokozottabb figyelmet érdemel, mint a vidéki törvényhatóságoknál. A székesfővárosi önkormányzat széleskörű és rendkívül bonyolult feladatkörének megismeréséhez ugyanis *még hosszabb idő szükséges, mint a vidéken.* A székesfőváros önkormányzata értékes elemet fog nyerni azzal, ha itt is megszervezzük az örököstagok intézményét, mert ez *biztosítani fogja a jogfolytonosságot, továbbá a mélyreható tapasztalatnak és a nagyobb közéleti gyakorlatnak a közügyek intézésével való érvényesülését.* Nagy súlyt vetek arra is, hogy az önkormányzati testületekben *a szakszerűség* szempontjai minél erőteljesebben érvényesüljenek. Ezért szerveztem meg a törvényhatósági bizottság egyik csoportját azokból, akik viselt állásuknál fogva hivatottak arra, hogy szakismereteikkel elősegítsék a tárgyalásra kerülő ügyek szakszerű intézését.

A törvényhatósági bizottsági tagok számának csökkentése, a közgyűlés alkotó elemeinek céltudatos összeállítása, az eddigi közgyűlési hatáskörnek a közgyűlés és a törvényhatósági tanács között való megosztása gyorsabb és szabatosabb életműködésnek ad lehetőséget. A törvényhatósági tanácsban az autonómia *újabb nagyfontosságú tényezőt nyer,* amely a maga nagyobb mozgékonyságával a közigazgatásra és a gazdálkodásra való mélyreható befolyásával bizonyára üdvös hivatást fog betölteni a székesfőváros életében. Megerősíti és kiszélesíti a törvényjavaslat a székesfőváros közigazgatásának vezetésére hivatott polgármester hatáskörét is azzal, hogy a tanácsi rendszer megszüntetésével *az ő kezébe teszi le az egész közigazgatási ügymenet irányítását és intézését.* A tárgyilagos bírálatnak tehát kétségtelenül meg kell állapítania, hogy *ez a törvényjavaslat nem sérti az önkormányzati jogokat,* ellenkezőleg: erőt, tartalmat, munkalehetőséget, nagyobb szabadságot ad az igazgatásra, a gazdálkodásra pedig megfelelőbb befolyást biztosít az önkormányzatnak.

Hazánk megcsonkítása következtében a székesfővárosnak kulturális és szociális szempontokból való fejlesztése, gazdasági tekintetben való megerősítése sorsdöntő életkérdés, olyan gócpontot kellett tehát teremteni, amely minden nemzeti erőtényező összetartására alkalmas. A haladás legelső feltétele az önkormányzat, a közigazgatás megerősítése. Rendületlen hitem az, hogy ebből a szempontból ez a törvényjavaslat *minden feltételt megteremt.* Bízom abban, hogy a megadott keretek között minden út megnyílik az alkotó, a termékeny, áldásos munkához, amely elé *az egész ország jövője érdekében mindnyájan nagy reményekkel tekintünk.*

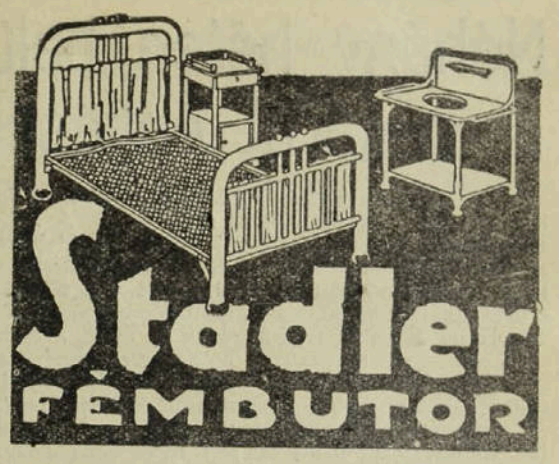

Eladási osztály: VI, Teréz körút 43. szám

Fővárosi Hirlap
Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.
*
Előfizetési árak:
fél évre . . . . . 12 pengő,
egész évre . . . . . 24 pengő.

SCHÄFFER KÁROLY
okleveles mérnök
Vasút-, út-, betonépítési vállalkozó kövező-mester
Budapest VIII, Aggteleki ucca 17. Telefon: József 325-88

OBERMANN L. FÉMÁRU IPARTELEPE
BUDAPEST, VIII., SZIGETVÁRI UCCA 6.
TELEFON: J. 348-53. ALAPÍTVA: 1887
KITÜNTETVE: WELS 1888, BUDAPEST 1896, 1906, 1928.
Üzemi konyhák felszerelései.
Sütőformák, fém- és bádogáruk, kávégépek gyártása.

A RÁCOK SZÁLÁJA

Mikor felépítették, a hangzatos „rácok szálája" nevet kapta, később pedig, a magyarosodás hajnalán, „Zrinyi" lett. Jelleme azonban nem változott. Következetes volt multjához az elpusztulásáig, illetve megszüntetéséig megmaradt Pest egyik leghirhedtebb nevezetességének. Pedig előkelő környezetben nőtt fel. Szomszédai mindig féltékenyen őrködtek a nemes külsőre és a jóhírnévre. Ez azonban rá nem volt hatással, mert a hagyományok nagyon is mélyen vésődtek falaiba. Mégis, amíg az előkelő szomszédok nyomtalanul eltüntek és nevüket sem a pesti bűnkrónikákban, sem egyéb feljegyzésekben nem találjuk meg, addig a rácok száláját, illetve a Zrinyit az a kitüntetés érte, hogy neve és szelleme néha-néha még napjainkban is megjelenik. Igaz, hogy csak a színpadon. A „Peleskei nótárius" című népszínmű harmadik részében esik szó róla, mikor Baczur Gazsi, az örökké duhaj, de jóindulatú pesti jurátus megpillantja a Zrinyi ablakából Zajtay hírneves nótárius uramat. Gazsi barátunk siet üdvözölni a nótáriust és figyelmezteti, hogy lovát feltétlenül a Zrinyibe szállásolja, mert ott néki „nagy auctoritása" vagyon és jobb helyet ennél egész Pesten nem találni. Később pedig, mikor a nótárius színházba invitálja, erősen tiltakozik a komédia ellen és a következő szavakkal hárítja el a meghívást: „Inkább a Zrinyiben egyet ferblizek s ha valaki megharagít, olyat ütök az asztalra, hogy a poharak balétot táncolnak". Ez az egyik emlék. A másik a „Két pisztoly" című népszínmű, melyben szintén feléled szelleme Sobri Jóska romantikus történetével kapcsolatban.

Gaál József és Szigligeti éles szemmel vizsgálták a pesti életet és valószínű, hogy költői szemlélődésükön túl, a hely botrányos valósága is hatással volt rájuk, mert mind a ketten a betyárromantika és a féktelen duhajság jellemzésére használták fel a Zrinyi vendégfogadót.

A költői emlékeken kívül a híres vendégfogadóról és kávéházról a Pestet ismertető utikönyvek és kalauzok is megemlékeznek. Először Dorfinger említi az 1827-ben megjelent munkájában. Röviden, „Zum Zrinyi auf der Landstrasse No. 661." említi meg a belvárosi vendégfogadók között. Utána Patisz tesz róla említést 1833-ban, majd egy 1850-ben készült hivatalos összeírásban is szerepel, mint elsőosztályú beszálló-vendégfogadó.

A rác-szála, majd később Zrinyi, a volt Hatvani ucca és Országút (Kossuth Lajos ucca és Múzeum körút) sarkán, a mai Astor-szálloda helyén állott.

Telkének helyrajzi történetét, sajnos,, nem követhetjük Buda és Pest visszafoglalásának évétől, mert jóllehet az első nyomok a Belvárosban említik ugyan, tulajdonképpen az épület a Hatvani-kapun kívül feküdt és közvetlenül a város falához csatlakozott. A Hatvani-kapu pedig az utolsó volt, melyet Pest városka kapui közül lebontottak.

Az utolsó városkapu lebontásával eltünt minden akadály Pest fejlődésének útjából, de szegényebb lett ismét egy emlékkel. A Hatvani-kapu lebontásának költségeit Bekella Miklós kereskedő vállalta és végeztette is el, kinek neve a Zrinyi vendégfogadó történetével is összefügg.

Az első telekkönyvi adat az 1811 október 17-én kelt örökfelvallási jegyzőkönyv, melyben Manoli Constantin leánya, Katalin, férjezett Bekella Miklósné felvallotta, hogy a belvárosi 306 számmal jelölt házát, továbbá egy, a Hatvani-kapun kívül fekvő, de azért mégis a Belvárosba tartozó, 610 számmal jelölt sarokházát, melyet közönségesen „Rácok szálájának" neveznek, végül a városligeti telkeit és szőlőit atyai örökségképpen a saját és férje nevére iratta. Ez tehát az első adat, mely a rácok szálájának pontos helyét megjelöli. Arról pedig, hogy a szála és vendégfogadó már 1811 előtt is létezett, egy kimutatás tanuskodik, melyet a farsangi báli pénzek elszámolására készítettek. Ez a kimutatás 1800-ban készült és adatai szerint a rövid farsangi időszakban 1061 darab húszkrajcáros jegyet adtak el, mely körülmény a szála nagyfokú népszerűségét is bizonyítja, de megállapítható belőle az is, hogy a rácok szálája és fogadója még a XVIII. század utolsó negyedében épült fel és első tulajdonosa Manoli Constantin kereskedő volt.

Manoli Constantin élelmes kereskedő létére nem arra törekedett, hogy a városkapun kívül épült vendégfogadót kifogástalan berendezéssel szerelje fel és a belvárosi nevesebb fogadókkal sem akart versenyre kelni, hanem inkább a nagyobb hasznot szorgalmazta. Görögországi útjáról megtérve, mindig hozott egy-két balkáni kereskedőt magával, akik azután ismertté tették a fogadót a többi kereskedők előtt is. A Budán és Pesten megtelepedett görögök és rácok pedig itt kötötték meg üzleteiket az átutazókkal és mi sem természetesebb, mint az, hogy a vendégfogadót és a hozzátartozó tánchelyiségeket „rácok szálája" néven ismerte a pesti polgár.

A „Zrinyi" névre történt magyarosítás már Bekella Miklós nevéhez fűződik és valószínűleg közvetlenül az 1811. évi tulajdonbavétel után következett be. A Bekella-család 1853 október 3-ig volt az ingatlan birtokosa, amikor eladták azt Fabricius Józsefné született Schaffer Alojziának. Az új tulajdonos 66.000 forintot fizetett az ingatlanért és még ebben az esztendőben lebontatta a régi düledező épületet.

A még 1850-ben elsőosztályúnak minősített beszállóvendégfogadó tehát alig három esztendő elmulásával megszünt. Fabriciusné lakóházat építtetett helyére. A Zrinyi-kávéház azonban újjászületett. A kapubejárattól jobbra és balra két nagyobb helyiség szolgált kávéházi célokra, melyek mindegyikéhez egy-egy kisebb szoba is csatlakozott. Ezekben az elzárt udvari szobákban játszódtak le azok a botrányok, melyek azután a rosszhírű ős fiatal utódját rövid tizenkét esztendő elteltével halálra kárhoztatták.

1865-ben a városkapitány jelentése és a tanács, valamint Fabricius József kérelmére a helytartótanács megvonta a kávéház bérlőjétől az iparjogot és az üzletet bezáratta. Ez a helytartótanácsi rendelet végleg megszüntette a duhajkodók és hamiskártyások pesti paradicsomát.

A vendégfogadót tehát a régi épület lebontása, a kávéházat pedig hatósági intézkedés szüntette meg.

Néhány héten belül eldől az Erzsébet sugárút építésének megkezdése

Az Erzsébet sugárút kérdésében a jövő hetekben véglegesen megtörténik az állásfoglalás. A *Közmunkatanács*, mint ismeretes, kidolgozta a kivitelre alkalmas részletes terveket és leküldte a fővároshoz, hogy azokat a maga részéről elfogadja-e. A főváros érthetetlenül és ismeretlen okokból hónapokon át elfektette az Erzsébet sugárút aktáit és késett a *Közmunkatanácsnak* a válasszal, holott erre semmi oka sem lehetett, annál kevésbé, mert ha nem is 100 százalékig, de legnagyobb részben a főváros szempontjait tette magáévá a *Közmunkatanács* a sokat vitatott Károly körúti betorkolás és a körút északi frontjának rendezési vonala kérdésében is.

A Károly körút rendezése dolgában sokáig húzódott a vita és többféle terv merült fel. A *Közmunkatanács* egyik terve szerint a szabályozást úgy akarták megoldani, hogy az útvonal Deák tér felé eső részét 19 méterrel szükítették volna, így egyenesítették volna ki. Végül is a főváros módosított terve diadalmaskodott, amely

a Károly körút északi frontját a lehetőségig leegyenesíti és szükítés helyett az útvonalat tekintélyesen szélesebbé teszi.

A *Közmunkatanács* a fővároshoz intézett átiratában hangsúlyozza, hogy *a főváros tervezetét tette magáévá általánosságban* és csak néhány részletkérdésben kíván módosítást.

A főváros, értesülésünk szerint, a *Közmunkatanács* szabályozási terveit minden megjegyzés nélkül *elfogadja* és a középítési bizottság közeljövőben összeülő ülése után *hivatalosan is tudomására hozza ezt a Közmunkatanácsnak*. Ezzel az aktussal

teljesen elsimulnak a két építkezési és városrendezési fórum surlódásai és a régóta húzódó építkezési engedélyeket most már rövidesen kiadják az érdekelteknek.

Az egyik nagy telektulajdonos, az Orczy-ház részvénytársaság, értesülésünk szerint, a közelmultban írásos beadványban sürgette meg a fővárosnál az Erzsébet sugárút problémáinak végleges eldöntését, mert *az építkezést meg akarja kezdeni.*

Az *Orczy-ház r. t.* beadványa utal a nagy *munkanélküliségre*, amit ez az építkezés *jelentékenyen enyhítene*. Felvilágosítást és választ kér arra, vajjon a főváros a *Közmunkatanács* szabályozási terveit változtatás nélkül elfogadja-e, mikor adja ki az építési engedélyt,

mikor bontja le a tulajdonában levő Károly körút 15. sz. házat, amelynek helyén a sugárút betorkolása lesz,

végül kéri a parcellázással és beépítési módok megállapításával kapcsolatos rendelkezések közlését is, mert amíg mindezek birtokában nincs, *a tervpályázatot nem hirdetheti meg és az előkészületeket sem kezdheti el.*

Az Erzsébet sugárút dolgában a főváros ma már befejezett tények elé van állítva és valóban

kívánatos, hogy az építkezni akaróknak az engedélyeket haladéktalanul adják ki.

Mindenesetre máskép, jobban is történhetett volna a dolog, ha a főváros annak idején — nem is olyan régen — *nem mulasztotta volna el a telekvásárlásokra kínálkozó, kedvező alkalmat.* A beavatottak ugyanis úgy tudják, hogy volt idő, amikor

a főváros a mai 2 millió pengőnek megfelelő értékben megszerezhette volna az összes ingatlanokat a Király ucca, Rombach ucca és Dob uccák között

és *ezzel aránytalanul óriási érték birtokosává vált volna.* De a vételből csak a 15. számú ház megvásárlása történt meg, s még szerencse ez is, mert máskép *évtizedekre vált volna lehetetlenné a főváros újabb forgalmi vénájának megteremtése.*

MEINL AJÁNDÉKKOSÁR

Tetszésszerinti összeállításban, mellyel mindenkinek örömet szerezhetünk.

Ez utóbbira következő előzmények és események szolgáltattak okot.

Amíg a pesti külvárosok nem kapcsolódtak szorosan a Belváros életéhez, senki nem törődött a rácok szálájában lejátszódott eseményekkel. Nem is volt tanácsos, mert annak vendégei hirtelenkezű és elszánt emberek voltak. A városi poroszlók is messze elkerülték a hírhedt fogadót s így élete ilyen szempontból zavartalan volt. Mikor azonban megindult a külvárosok fejlődése és a polgárok nyugalomra, békességre vágytak, a hatóságnak is gondolni kellett a gyanus fogadók és helyiségek fokozottabb ellenőrzésére. Ez azonban csak némileg sikerült, mert ha a személyekben történt is változás, a szellem a régi maradt. A szedett-vedett népséget felváltotta a fokosokkal oktalanul hatalmaskodó ifjúság.

A negyvennyolcas események után beállott változás kihatott a Zrinyi-kávéház életére is. Ez is megdermedt, mint minden élet és csak nagysokára ébredt öntudatra. Később, a Bach-korszak szigorának enyhülésével ismét a mulatozók kedvelt tanyája lett és esténkint vidáman harsogott falai között a tiltott magyar nóta. Lassan a nótával visszatértek a kártyások is és folyt a ferbli, meg a kor legkedveltebb hazárdjátéka: a *nasi-vasi*. A rendőrség rajtaütései soha nem jártak eredménnyel, mert a pincérek ügyeltek minden egyenruhára és jóelőre figyelmeztették az udvari szobában játszókat a veszélyre. A szerencsétlen kifosztottak egyre-másra felpanaszolták a Zrinyi kávéház hamiskártyásait, a kávést, de hiába. A városi poroszló-század, — ahogy akkor a rendőrséget nevezték, — embereinek kevés gyakorlatuk volt az ilyen ügyek eredményes megoldásában. A hatvanas évek rendőrsége nagyon siralmas viszonyok között tengődött.

Mikor már tűrhetetlen volt az állapot, melyet maga a háztulajdonos hozott a kapitányi hivatal tudomására, Bíró Frigyes főkapitány megbízta legügyesebb emberét, Sztunkovits kapitányi irnokot a nyomozással és a rajtaütés foganatosításával.

A kapitányi irnok 1865 január 12-én éjjel hajtotta végre a rajtaütést, — megjegyezzük azonban, hogy ezt megelőzőleg már számtalan esetben elítélték kihágásokért és záróratúllépésért a kávést. Sztunkovits, Horváth és Dogé poroszlókkal éjjel féltizenkettőkor útrakelt. Rövid megfigyelés után az irnok egyedül nyitott be a helyiségbe és egyenesen az udvari szoba felé sietett. A pénztár előtt kellett elmennie, melyben a kávés felesége ült. Az asszony mikor megpillantotta a váratlanul megjelenő kapitányi irnokot, erős pisszegéssel és a pénztárban elhelyezett csengővel jelezte a bajt, mire a betanított pincér az irnok elé ugrott és igyekezett őt visszatartani. Sztunkovits azonban nem tágított. A pincér erre két ugrással az ajtónál termett, „hopp" kiáltással beugrott a szobába és az egyik gázlámpát eloltotta. Sztunkovits természetesen mindenütt a nyomában volt és mire a második lámpát is eloltották, az egyik bankot lefoglalta. A rajtaütés mégsem sikerült, mert a poroszlók, kiknek tizenöt lépésre kellett volna követni az irnokot, késtek. Bent a szobában nagy riadalom támadt, a sötétségben falhoz szorították Sztunkovitsot, a pénzt kicsavarták a kezéből, sőt alaposan meg is verték és talán meg is szurkálták volna, ha a két poroszló még egy-két percet késik. Ezeknek megjelenése mentette meg az irnokot. A mintegy hatvan főnyi kártyázó sereg a poroszlók megjelenésére szétugrott. Egyet sem fogtak el közülök.

Megindult a vizsgálat. Beidézték a kávést, aki természetesen mindent tagadott, sőt a pincért sem volt hajlandó kiadni. Tiltakozott a vád ellen és arra hivatkozott, hogy a város minden kávéházában rendszeresen folyik a hazárdjáték. Tiltakozása azonban nem járt eredménnyel, mert a tanács a jogának elvonására ítélte és az ítéletet a helytartótanács is megerősítette.

Ilyen előzmények után foganatosították 1865 áprilisában a helytartótanács jóváhagyását és a Baczurgazsik híres pesti Zrinyije eltűnt a városi élet ezerszínű forgatagából. A megbüntetett kávés után következő utódok már nagyon óvatosak voltak. A zenét és a kártyát nem engedték meg, aminek azután az lett a következménye, hogy a Zrinyi-kávéház lassú haldoklás után, a 80-as évek végén örökre becsukta kapuit.

Romhányi István.

KEMÉNY SÁNDOR
OKL. MÉRNÖK-ÉPÍTŐMESTER
IRODA: PANNONIA UCCA 18. SZÁM | Telefon L. 904-24

HUNGÁRIA GUMIPADLÓ
Izléses, tartós, hygienikus! Színben, minőségben elsőrangú! Készül sima és márványozott gyönyörű színekben, folyóméterekben és kockákban.
Gyártja:
UNGÁRIA GUTTAPERCHA ÉS GUMIÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST — NAGYTÉTÉNY
Gyárt különféle műszaki gumiárut

Kerti és Farkas hatóságilag eng. villamossági és műszaki vállalata, mechanikai és rádió szakműhely
Budapest, IX. Lónyai-u. 13b Telefon: Aut. 860—17.

Szobafestő, mázoló és ércfényező munkákat kiváló kivitelben készít
SZEGŐ JÓZSEF
Budapest, VII., Kazinczy ucca 20. Telefon: J. 440-60.

KASZIMIR FERENC
ÉPÜLET- ÉS BÚTORASZTALOSMESTER
TELEFONHIVÓ: L. 906—23
BUDAPEST, V, TISZA UCCA 18

TÓTH ISTVÁN Telefonautomata 510—29. szám.
VILLANYSZERELŐ
Budapest, I., Greguss ucca 8. szám

PETRÓCZKY LAJOS
BUDAPEST, I., MAROS U. 9.
TELEFON: Aut. 508-34
Elvállal: teherfuvarozást, földmunkát, bútorszállítást csukott vagy nyitott kocsikban, helyben és vidéken

RIEGER OTTÓ
ORGONAGYÁR
ÚJ ORGONÁKAT
valamint
HOMLOKZATSIPOKAT
szállítunk és orgonajavításokat mérsékelt árban és művészi kivitelben elvállalunk. Gyárainkból negyven éves fennállása óta 2300 új orgona került szállításra.
BUDAPEST, X., SZIGLIGETI UCCA 29. (RÁKOSFALVA) TELEF. JÓZSEF 393—45.

KLOSE V. F.
FELVONÓGYÁR
(saját gyártelepünkön)
BUDAPEST, VI., GÖMB U. 44
Mindennemű felvonónak legtökéletesebb kivitelben való gyártása
Telefon: Lipót 960-24.

Széchenyi Gyógyfürdő
(a Városligetben)
Thermálfürdők, külön szénsavas, lazap, fényfürdők és egyéb gyógytényezők.

NEUSCHLOSZ—LICHTIG
REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPAR R.T.
BUDAPEST—ALBERTFALVA
VÁROSI IRODA: IV, PETŐFI SÁNDOR UCCA 9. SZ.
TELEFON: AUT. 890—47.
GYÁRI TELEFON: LÁGYMÁNYOS 582—20, 11—79.
PARKETT- ÉS ÉPÜLETASZTALOS MUNKÁK!

PATAKI ÉS FARKAS
MÉRLEGÜZEM
BUDAPEST, VII., ROTTENBILLER UCCA 9
(BEJÁRAT PÉTERFY SÁNDOR UCCA) TELEFON: J. 573-68

KÖNIG JÓZSEF
OKL. MÉRNÖK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
TELEFON: JÓZSEF 4-4-69.
Budapest, VIII., Baross ucca 98. sz.

A KORMÁNY, A FŐVÁROS ÉS A MUNKAHIÁNY

A Fővárosi Hirlap számára írta:

VASS JÓZSEF dr.

népjóléti és munkaügyi miniszter

A főváros különböző fórumait élénken foglalkoztatja a munkahiány problémája. A főváros autonóm hatóságai dicséretreméltó buzgalommal igyekeznek ezt a problémát közelebb vinni a megoldás felé. Ama vita során, amely a munkahiány kérdéséről a főváros pénzügyi bizottságában elhangzott, utalás történt a kormányra, mint amelynek segítsége nélkül ezt a bajt enyhíteni nem lehet. A képviselőházban e tárgyban mondott beszédemben foglalkoztam a munkahiány esetére szóló biztosítás kérdésével, amelyet úgy állítottak a probléma tengelyébe, mint hogyha egy ilyen törvényjavaslat megteremtése kardinális megoldást hozhatna. Ismertettem az akadályokat, amelyek a munkahiány esetére szóló biztosítás törvényjavaslatát gátolják. Elmondottam, hogy *a magyar gazdasági élet ezidőszerint és a közeli jövőben újabb terheket nem bír el.* Én azonban a magam részéről továbbra is előkészítem a törvényjavaslatot, mert nyilvánvaló, hogy *szociális biztosítási rendszerünk a munkahiány biztosítása nélkül csonka s ennek következtében a betegségi ágazatra indokolatlan és oda nem való terhek is hárulnak.*

Az elénk meredő kérdés, ha bonyolult is, leegyszerűsíthető három mondatra: munkahiány van, vagy megteremti tehát a törvényhozás az új biztosítási ágazatot, vagy a gazdasági élet megfelelő dotálásával *csökkenti a munkahiányt.* Teljesen logikus volna ugyan az a kívánság is, hogy a kormány valósítsa meg az alternatíva mindkét oldalát, súlyos helyzetünk azonban azt parancsolja, hogy egyelőre az alternatíva második oldalával foglalkozzunk, mert valójában *ez adja a szociális tünet leggyorsabb és legbiztosabb enyhülését.*

Amint ugyanis a gazdasági élet abnormitása szüli, éppen úgy *a gazdasági élet normalizálása fogja megszüntetni, vagy enyhíteni a munkahiányt,* mint szociális problémát. Az egyik oldalon konstatálnunk kell azt, hogy a magyar gazdasági élet nem tud tökéletesen meggyógyulni azért, mert hiszen nyersanyag forrásaitól elszakították és piacait elzárták vagy szétrombolták. A másik oldalon meg kell állapítanunk, hogy a polgárság nem bírja el az állami terhek növelését, aminek következtében állami költségvetésünk csökkentésére kényszerülünk. Nagyobb beruházásokat tehát költségvetési keretek k[ö]tött nem eszközölhetünk. Egyetlen járható út m[a]rad: hitel igénybevétele — beruházások célj[á]ra. A hitelviszonyok azonban kedvezőtlenek. A kormány emiatt kénytelen olyan beruházásokat is elhalasztani, amelyek már régebben esedékesek volnának. Ilyen például az egész államvasúti beruházási komplexum, amelynek a munkálatai nemcsak a fővárosi, hanem a vidéki munkahiányosoknak is jelentékeny százalékát foglalkozáshoz és kenyérhez juttathatná. A *Máv.* azonban nem bocsátkozhatik bele nagyarányú invesztícióba, ha a hitel igénybevételének feltételei súlyosak, mert hiszen *a többletköltségeket a magyar gazdasági életből kellene kiszivattyúzni.* Én mégis reménykedem, hogy a kormánynak sikerülni fog e téren is eredményt elérnie, úgyanúgy, mint a sokszor emlegetett két dunai híd megépítésénél. A kormány mindkét dunai híd megépítését elhatározta s rövidesen ki is adjuk az építési munkálatokat. Felfogásom e téren az, hogy *az égetően szükséges beruházások céljára még a bizonyos mértékig drága hitelt is igénybe kell vennünk, ha hosszú lejáratú és konvertálható, mert a drágaság fogalma igen relatív valami. Lehet valami drága most, amit, ha igazán gyümölcsöző módon használtatik fel, játszva tud elviselni a későbbi erőteljesen lüktető gazdasági élet.*

Annak ellenére, hogy sok szó esik mostanában a kedvezőtlen hitelviszonyokról, meg kell állapítanom, hogy olyan tapasztalatokat is szereztem, amelyek e téren enyhülés bekövetkezését jelentik. Legutóbb építési kölcsönajánlat ügyében járt a kormánynál egy idegen tőkecsoport olyan feltételek alapján, amelyeket elfogadhatóknak tartok. Természetesen az illetékes tényezők bírálata alá kerültek az ajánlatok s én a tőlem telhető erővel sürgetni fogom, hogy minél előbb meghozassék a végleges döntés. Kívánatos, hogy kora tavasszal nagyarányú építkezés induljon meg. Kora tavasszal induljanak meg a földmunkálatok, a tavasz végén és a nyár elején pedig kezdődjék meg az építkezési munka, hogy így az építőiparral kapcsolatos iparágak alimentálhatók legyenek. Nekem erre megvan a reménységem.

Budapest székesfőváros úgy határozott, hogy a munkahiány fokozódása következtében rendkívüli pénzbeli segélyt ad az érdekelteknek. *Nem vagyok híve a pénzzel való segítésnek.* Ezúttal azonban *kivételesen* nem akartam megakadályozni a székesfővárosnak ezt az akcióját és megadtam a belügyminiszter úron keresztül a hozzájárulásomat, meggyőződésem ellenére, mert honoráltam a rendkívüli viszonyok égetően sürgős aktualitását.

Konkluzióként csak annyit mondhatok, hogy a segítés munkája folyamatban van, természetesen a rendelkezésre álló eszközök határain belül, — s hogy *nem indokolt a túlzott gazdasági pesszimizmus.* Indokolt belőle annyi, amennyi a helyzet adottságára vonatkozik, a többi nem, mert *közgazdasági életünk alapjai egészségesek,* s ha Trianont és a tőlünk független gazdasági világjelenségeket nem tudjuk is kikapcsolni, még mindig van annyi erőnk, hogy *takarékosság, szívós munka, a gazdasági lehetőségek ügyes kihasználása és előreszámító gazdasági politika révén lendületes életet teremtsünk maradék földünkön.*

PÁRIZS KÖZLEKEDÉSÉRŐL

Irta: KARKAS REZSŐ, székesfővárosi műszaki tanácsos

Mi pestiek büszkén szoktuk magunk is nézegetni, vagy vidéki barátainknak mutogatni azt a forgalmat, amely a Rákóczi út és Nagykörút kereszteződésénél bonyolódik le, a csúcsforgalmak idején és besötétedés után, a villamos reklámok fényözönével. Igazi világvárosi képnek véljük ezt, mindaddig, míg a sors ki nem vet bennünket a „ville de la lumière"-be, Párizsba, ahol kábultan szívjuk magunkba a párizsi utca benyomásait. Hiába olvastunk könyvekben, vagy láttunk álló- és mozgófényképeken mégannyit a külföldi utca forgalmáról, ennek nagyszerűségéről csak személyes átéléssel lehet meggyőződni.

Elsősorban a főútvonalakon hömpölygő autófolyamok ragadják meg figyelmünket, amelyeken *a kocsik sokszor négyes, sőt hatos sorokban igyekeznek céljaik felé.* A kocsivezetők is, a járókelők is általában fegyelmezettebbek, mint nálunk, ez az oka annak, hogy Párizsnak 600 főből álló közlekedési rendőrszemélyzete, a „brigade de la circulation" általánosságban nagyobb torlódásoknál, idegeskedés és káromkodás nélkül símán bonyolítja le a forgalmat. Paradoxonnak látszik, de biztonságosabbnak éreztem magamat itten az utcán, mint odahaza. Ennek a szubjektív érzésnek az lehet a magyarázata, hogy egy hét leforgása alatt magam nem láttam közlekedési balesetet, vagy karambolt, pedig azóta *olvastam olyan statisztikát, amely szerint Párizs első helyen áll ezen a téren.*

A fegyelmezett vezetők és közönség ellenére azonban a csúcsforgalmak idején mégsem ritka tünet az, hogy *az autófolyam megmerevedik, s a forgalom percekig szünetel.* Egy-két percnyi türelmes várakozás után aztán fölhangzik a megbénult kocsitábor tülkeinek kísértetiesen panaszos hangja. Ezek a forgalombénulások késztették Párizs város tanácsát arra, hogy jelenleg a legintenzívebben foglalkozik *az autóforgalom föld alá süllyesztésének problémájával.* Ezzel egyidejűleg szóba került egy, a Szajna fölött létesítendő földfeletti autóút alternatívája is, valószínűbb azonban, hogy a város alatt elvonuló autóút kerül megvalósulásra, amelyet az utóbbi években a földalatti villamosok építésénél dívó olyan rendszerrel akarnak létesíteni, hogy az építés útvonalán a felszíni járóműforgalmat ne zavarják. Körülbelül hat esztendőre kontemplálják az építkezést, amelynek költsége mintegy 10 milliárd frank volna.

A párizsi rendőrségen a közlekedési ügyek „commissaire-speciel"-jét, a lekötelező szívélyességű Mr. *Wur-*

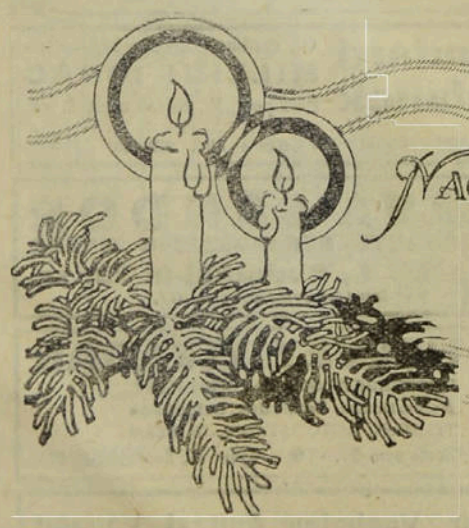

selin-t szeptember elején felkeresve, elragadtatásomnak adtam kifejezést a forgalom intenzitását illetőleg. Meglepetésemre ezt felelte: „Hát még ha látná az igazit! Hiszen most csaknem holt szezónunk van még! A forgalom most talán csak 50%-a annak, amely a főszezónban, decemberben, januárban bonyolódik le!" Mr. *Wurselin* egy rendőrtisztet adott mellém, aki elmagyarázta az útkereszteződések, a „carrefour"-ok forgalomlebonyolításának módszerét.

A gyalogosok átkelőhelyeit a kocsiúton két esztendő óta kerek, vagy téglalap alakú fémkorongokkal, vagy lapokkal határolják, amelyeket a forgalom fényesre csiszol, s amelyeknek a fenntartása nem okoz annyi munkát és költséget, mint a festett sávoké.

Párizsban jól váltak be a főútvonalak közepén elhelyezett keskeny, hosszúkás alakú, este izléses, színes lámpákkal kivilágított járdaszigetek. Ezek között állanak sorjában a várakozó taxik, vagy magánautók. A mi növekvő közuti forgalmunknak is hovatovább egyik legnehezebb problémája lesz a kocsik parkozása, s ezért a legközelebbi jövőben mi is ki akarjuk próbálni ezt a rendszert, elsősorban az Andrássy úton.

Nagy súlyt vetnek Párizsban az útfenntartás problémájára, ezért *az uccák burkolata általában nagyon jó karban van.* A költséggel nem takarékoskodnak, mert már 1913-ban csak útfenntartásra 19 millió frankot költöttek, *az elmult esztendő útfenntartási költségei pedig 100 millió frank körül járnak.*

A város belsejében a fakockaburkolat dominál. Ennek a burkolási módnak a rendszerét annyira tökéletesítették, hogy dacára a békeidők óta a járóművek számában bekövetkezett óriási növekedésnek, *a fakockaburkolat élettartamát most 12 esztendőre veszik,* szemben a háború előtti 7 esztendővel. A fakockaburkolat területe kb. 2,100.000 négyzetméter. A külső városrészekben túlnyomó a kockakőburkolat, amelyből kb. 5,100.000 négyzetméter van, s amelynek élettartama 25—30 esztendő. A városháza útügyi hivatalának egyik vezetője, Mr. *Fontaine,* közölte velem, hogy *a közönséges makadámot a város területén már 15—20 éve nem alkalmazzák,* ellenben erősen terjed a kiskőburkolat (mosaique). Tömörített aszfalt (comprimée) még tekintélyes mennyiségben van (1,400.000 négyzetméter), de csúszósságát olyan hátránynak érzik, hogy 3—4 esztendő óta ezt a burkolatot ujonnan nem alkalmazták. Erősen fejlesztik a bitumenes makadámot és betonutakat, s az állandóan keletkező új burkolási módokkal (soliditit, bitulit stb.) itt folyton kísérleteznek. Néhány esztendő óta a keramitszerű brique-burkolással is kísérleteznek, állítólag kedvező eredménnyel. A burkolási költségek nagyjából: kockakő és fakocka 150 fr., aszfalt 110 fr., kiskő 100 fr., bitumenes makadám 80—90 fr., betonút 60—70 frank négyzetméterenként.

Látjuk tehát! Párizsban is tudják, hogy az automobilkérdés egyenlő az útkérdéssel. Ők is kísérleteznek, mert ideális, minden igényt egyformán kielégítő burkolat náluk sincsen. Az utakat a rajtuk áthaladó forgalmi eszközök száma és súlyossága szerint kategorizálják, s az alkalmazandó útburkolatot ennek megfelelően választják meg.

A kitünő utakon csak úgy nyüzsög a sok autótaxi, amely több nagy társaság kezében van, s amely a mi viszonyainkkal összehasonlítva, nagyon olcsó. Az első négyszáz méter taksája egy frank, minden további kettőszáz méter 0.25 frank, a várakozás díja óránként 10 frank. Éjszaka (11 órától reggel fél 7-ig) a tarifa ennek a kétszerese.

A párizsi közúti közlekedés már évszázados multra tekinthet vissza, mert már 1828-ban delizsansz-omnibuszok voltak közszolgálatban, amelyek az első 6 hónapban 2,500.000 utast szállítottak. A közönség hamar megkedvelte ezeket, konkurrensvállalatok keletkeztek s nemsokára szükségesnek mutatkozott ezeknek az egyesítése, ami tíz társaság útján 1855-ben meg is történt. 1873-ban két újabb omnibusztársaság alakul, 1890-ben pedig elkezdődik a villamosvasutak korszaka. Óriási fejlődést jelent Párizs közlekedési életében a jelenleg is legnagyszerűbben működő közlekedési eszköznek, a földalatti villamosnak, a *Metropolitain*-nek, vagy röviden *Metronak* a létesítése. 1898-ban törvényt hoztak, amely hat vonalat létesít 63 km. vágányhosszal, ezt a munkát 1910-ben fejezték be. Budapestnek egyik műszaki büszkesége az, hogy itt épült az első földalatti villamosvasút Európában, 1896-ban. Sajnos, ennek az egy és csak 3.5 km. hosszú vonalnak a létesítése után nálunk teljes stagnálás következett be. *Párizsban 1910 után is rohamos volt a fejlődés, mert ma 106 km. a kész földalatti hálózat hossza, 19 km. épités alatt áll s 140 km. kiépítésére készen vannak a tervek.* A kalkuláció alapja annakidején 2,600.000 évenkint és km.-ként szállított utas volt. Ma óránkint 27 drb olyan öt kocsiból álló 75 méter hosszú vonat közlekedik egy vonalon, amelyik 800 utast képes szállítani, vagyis óránkint 21.000-et. A jelzőkészülékek tökéletesítésével *óránkint 40 vonattal 32.000-re akarják emelni az egy vonalon szállított utasok számát.*

A háború alatt a közlekedés itt is leromlott, de fontos újabb korszakot jelent az 1920—21. esztendő Párizs életében. A villamos, az autó- és a hajóforgalmat egyesítették és megalkották a *„Société des transports en commun de la Region Parisien"*-t, röviden a *„S. T. C. R. P"*-t s ezt 30 esztendős szerződéssel tulajdonképpen bérbeadták Mr. *Mariage*-nak. Érdekes az, hogy kb. *ötven vezető tisztviselő prémiumokkal van érdekelve a vállalat eredményeiben.* 1921-től 1925-ig 14 új villamosvonalat és 49 új autobuszrelációt létesítettek és 40 villamos- és 45 autobuszvonalat hosszabbították meg. Ma 118 villamos és 103 autobuszvonala van a társaságnak, amelyeken 2300 motoros és 935 villamos-pótkocsi, illetőleg 1400 autobusz közlekedik. Hajóparkja 54 személyszállító hajóból áll.

Az 1400 forgalmi autobusz 25 decentralizált garázsban van elhelyezve. Kocsikilométerenkinti önköltsége *kisebb,* mint nálunk (4.5 frank), mert már túl vannak a kezdet nehézségein. A közeljövőben az autobuszparkot 350 új kocsival, 1700-ra akarják emelni. A társaság egyik vezetőférfia, Mr. *Moreaux,* közölte velem, hogy igen komolyan foglalkoznak már avval a problémával, *hogyan lehetne a villamost a város területéről teljesen kikuszöbölni, s azt kizárólag az autobusszal pótolni.*

A *Metro* forgalmának nagyszerüségét, gyorsaságát, tökéletességét, a tömegszállítás síma lebonyolítását ilyen általános impressziók keretében nem is tudnám ismertetni, ezt a közlekedési eszközt talán csak a londoni mulja felül. Magyar érzéssel csak fájdalommal gondolhatunk arra, hogy Budapesten nem állt módunkban az, hogy egyetlen földalatti vonalunkat továbbfejleszthessük. Megnyugtatásunkra viszont az szolgálhat, hogy ha a mi villamosaink és autobuszaink számszerint távol állnak is a párizsi kocsiparkoktól, mindkét közlekedési eszköz jóság, kényelem, tisztaság, modernség és a villamosnál az alépítmény jóságának szempontjából *felülmúlja a párizsit.* Nem volt tehát puszta udvariasság az, hogy két esztendeje több külföldi közlekedési szakférfiú nagy elismeréssel nyilatkozott a *BSZKRT*-ról, annak alépítményéről és kocsijairól, bármilyen szkepszissel is olvasta ezt a mindig elégedetlen pesti közönség. Az új autobuszaink pedig más nyugati nagyvárosokhoz mért viszonylatban is elsőrendűeknek mondhatók. *A párizsiakat mindenesetre messze felülmúlják.*

MAKOVSKY FERENC
Fülöp Szász-Coburg Góthai herceg Ő királyi Fensége uradalmi építésze
Budapest, VII. Abonyi-u. 4. TELEFON: J. 881-17

Bründl János udvari szállító
Egészségügyi műszaki berendezések gyára
Budapest, VII., Peterffy Sándor ucca 34. szám
Központi fütés. — Melegvíz készülek. — Vízvezeték. — Csatornázási- és gázberendezések. — Berendez városoknak vízművet, csatornázásokat és derítőtelepeket. — TELEFON: József 515—19.

Talajnedves épületek kiszárítása szabadalmazott falfűrésszel
Talajnedves kő- és téglafalazatok szigetelése és kiszárítása, talajvíz-szigetelés, hazigomba kiirtása. *Költségvetések díjmentesen!*
PÉTER ERNŐ
V., SZEMÉLYNÖK UCCA 16. VI. 2. TELEFON: L. 961-12

Wörner J. és Társa
Gépgyár Részvénytársaság
Malomberendezések — Nyomdagépek — Láncgyár — Vasöntöde
Telefon: L. 905-74, 905-75. Budapest, V, Váczi út 48. Alap. 1867.

MINKOVITS
modern cégtáblafestő
VIII., Víg ucca 24. — Telefon: József 385—52.

Hauer József
Háztatarozási és tetőfedési vállalkozó
I. Vár, Országház-ucca 25. sz.
Telefon automata 608-23

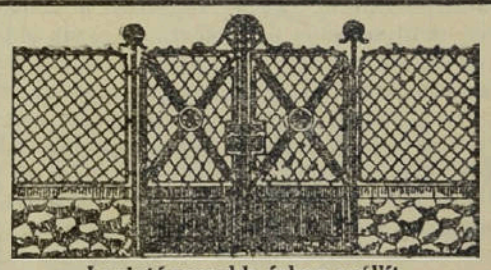
Legjutányosabb árban szállít
sodronykerítést (teljesen felszerelve vidéken is)
Hicker és Társa cég
Budapest, IV., Ferencz József rakpart 23.
Alapittatott 1876. Telefon: Aut. 826-85.

HIRSCH LÁSZLÓ
ÚT- ÉS VASÚTÉPITÉSI VÁLLALAT
I. KER. BUDAFOKI-ÚT 22.
TELEFON: JÓZSEF 321—17. SZ.

Standard aszfaltok
Oil Trading Company képviselete
MILLINI IGNÁC
Budapest, V., Nádor ucca 6. sz.
TELEFÓN: AUT. 833—40, 832—77.

SZAVA SANDOR
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73. sz.
Telefon: Lágymányos 6—07.

Dr. HELVEY TIVADAR
VEGYÉSZETI GYÁRA, BUDAPEST
Asphaltozás. Tetőfedés. Szigetelés
TELEFON: AUTOMATA 272—75. SZÁM
Iroda: VI, Eötvös ucca 21. ● Gyár: IX, Soroksári-út 106.

Magyar Vasbeton Épitési Vállalat
Kemény és Tisza
Budapest, V., Mária Valéria ucca 19. Telefon: Aut. 825—42.
Mindennemü vasvázas betonmunka, vizmedence, viztorony magas épitkezés épitése.

SPIEGEL ÁRMIN I.
KÜLÖNLEGES ANGOL ÉS SKÓT GYAPJUSZÖVETEK GYÁRI LERAKATA
● Budapest, IV., Váci ucca 5. sz.
● Bejárat Türr István u. 9. I. em.
● Telefon: Automata 876—14. sz.
KÖZALKALMAZOTTAKNAK KEDVEZMÉNY

Parafakőgyár R-t.
ezelőtt: Kleiner és Bokmayer
Budapest, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4.
Telefon: József 301-14, József: 301-16
Készit sajtolt parafa-parketta padlóburkolatokat. Teljesen zajtalan járású, lábmeleg, vizálló padló.

Teherautópótkocsik
Teherautókarosszériák
Autóbuszok
Gyártja:
NAY és RÓNA
gep- és szállitóeszközgyár
Budapest, X. Kápolna-tér 27-29. Telefon: J. 395-80

Köztisztviselők kedvező fizetési feltételek mellett kaphatnak nyugágyat, függőágyat, sátort és hátizsákot
TELEFON J. 415—07. ALAPITVA 1838-ban
HAUSCHILD ALBERT
Budapest, VII., Károly-körút 15. szám.
Szállit hivatalok részére iratkötőhevedert, por- és padlótörlőruhát.

Budapest és az idegenforgalom

A Fővárosi Hirlap számára írta:
BUD JÁNOS dr.
kereskedelemügyi miniszter

Az elmult század második fele volt az, amely nagy változást hozott létre az általános gazdasági életben és éreztette hatását a nemzetek egymásközött való érintkezésében. A technika hatalmas fejlődése megindította a tőkének, a munkának és az embertömegeknek mozgalmát. Oly óriás mértékű forgalom fejlődött ki az elmult tíz esztendő során, amilyenre soha senki gondolni nem mert volna.

De még egy-két évtizeddel ezelőtt sem lehetett azt mondani, hogy általános szükségletet fejezett volna ki idegen országok megtekintése. Ma már szinte kultúrszükségletté vált az idegen országok fölkeresése. Nincs ma egyetlen ország sem, amely ne tudna a saját erejéből idegenforgalmat teremteni, ha *jól és célravezető utakon organizálja törekvését. A jó organizáció — a siker titka.*

Budapest és az idegenforgalom. Nekünk száz okunk van úgy nyúlni ehhez a kérdéshez hogy annak *eredménye* is mutatkozzék. Kishitű az, aki azt hiszi, hogy Magyarországon nem lehet idegenforgalmat teremteni. Itt van a mi gyönyörű fővárosunk, amely talán Európa legszebb városa. Amelynek az idegeneket lebilincselő fekvése a hatalmas folyó két partján, természeti szépségei, a budai hegyvidék panorámája ejti ámulatba az először ittjáró idegent. És a csonka ország különböző vidékeinek egyéni képei, változatossága, a természeti szépségek csodái: valamennyi olyan tényező, amelynek megvan a maga vonzóereje.

Az idegenforgalom háromféle formában jelentkezik, háromféle formáját kell megkülönböztetnünk.

Az *első* forma *a kifejezetten gazdasági idegenforgalom*, amire bennünket országunk fekvése predesztinál. Hiszem erősen, hogy ezen a téren napról-napra kedvezőbb lesz a helyzetünk. Ahhoz azonban, hogy mi Kelet-Európában az a természet által alkotott központ legyünk, melyre predesztinálva vagyunk, el kell minden olyan akadályt hárítanunk az útból, amelyek célunk elérését veszélyeztetik. Remélem azonban, hogy nincsen messze az az idő, amikor olyan megoldással tudok az ország nyilvánossága elé lépni, amely, ha tökéletes nem is lesz, mégis túlnyomó részben elhárítja azokat a technikai és egyéb nehézségeket, amelyek jelenleg még az idegenforgalom útjában állanak, mert kell, hogy úgy Budapest, mint az egész ország gazdasági központtá váljék Európában.

Az idegenforgalom *második* formája az *átutazás* alkalmával nyilvánul meg. Lehetetlen elképzelni, hogy olyan vonzó világváros, mint a mi szép Budapestünk, az idegeneknek ne legyen megállóhelye. Arra kell minden energiánkkal, minden rendelkezésünkre álló eszközzel törekednünk, hogy az az idegen, aki fővárosunkon átutazik, töltsön itt egy-két napot s bizonyára nem fog akadni közöttük, aki *vissza ne térne ide s magával ne vinné külföldre Budapest kultúrájának, szépségének hírét abba az országba, ahonnan jött.* Ez az *igazi propaganda:* amikor az ittjáró idegen viszi ki a szélrózsa minden irányába a jóhirünket és hirdeti ismerősei között: *Budapest fürdőváros, keressétek föl ti is!*

Az idegenforgalom *harmadik* formája: amikor a külföldiek akár kedvtelésből és szórakozásból, akár a tudás és megismerés vágyától sarkalva, vagy történelmi nevezetességű műkincsek iránt való érdeklődésből, vagy egészségügyi okokból keresnek föl bennünket. E különböző fajtájú idegenforgalom között különbséget tennünk nem szabad, valamennyit egy nevezőre kell hozni, amikor propagandáról beszélünk. És ami — szerintem, — sohasem tévesztendő szem elől: *a külföldi vendégnek igényei vannak!* Akár, mint egészséges, akár, mint beteg, keres föl bennünket. Aki a pénzét nálunk kiadja, — *kapni is akar érte valamit.*

És most tekintsünk végig Budapesten, mint *fürdővároson*. A *Margitsziget* minden szempontból megállja a helyét: gyógyfürdője, európai nivójú szállodája s maga a sziget elbájoló szépsége páratlan az egész világon. Itt vannak azonban seregestül a többi fürdőink, amelyeknek gyógyhatású forrásvizei fölbecsülhetetlen kincset rejtenek magukban. Kérdem azonban: *hol vannak a kényelmes szállodák, árnyas és kiterjedt parkok körülöttük és a csend, ami egyik főfeltétele a pihenést és gyógyulást kereső külföldieknek?*

Olyan nagyfontosságú nemzetgazdasági kérdések ezek, amelyek mellett nem lehet elsiklani s fölöttük napirendre térni. Ha a fővárosban van komoly elhatározás abban az irányban, hogy kimélyítse az idegenforgalom problémájának medrét, *a fővárost vonzóvá tegye úgy a beteg, mint az egészséges külföldi számára:* ezt a kérdést kell homloktérbe állítania és tervszerüen megoldania.

Elismerem, óriási befektetésre van szükség, de ezek a befektetések *meghozzák gyümölcsüket.* Döntő fontossága van ennek, ha azt akarjuk, hogy Budapest komoly fürdővárossá legyen. Ne gondolja azonban senki, hogy az állam nem hoz áldozatot. Mert igenis, hoz, nemcsak költségvetési tételekben, hanem egyéb irányban is. Ilyen az államvasutak díjkedvezménye is. A legnagyobb súlyt helyezem a jövőben is az idegenforgalom fokozására, mert ez gazdasági és nemzeti szempontból egyaránt elsőrendű fontosságú.

Ezek azok az irányelvek, amelyek mellett az idegenforgalom növekedését erős hittel várhatjuk. Egy nemzet akkor mutathatja meg erejét, amikor a legsúlyosabb viszonyok között él. A gazdasági politikának kell, hogy az idegenforgalom legyen a tengelye, mert hiszen ez nemcsak azt jelenti, hogy az idegenek jönnek, de itt is hagyják a pénzüket, amely a gazdasági élet vérkeringését táplálja s *munkaalkalmakat nyujt*, mire olyan nagy szükségünk van.

Fogjunk tehát össze, állam és főváros, teremtsük meg okos és józan propagandával az idegenforgalmat, hadd lássa az egész világ: mit tud egy évezredes ország produkálni, — ha akar.

Szeresse meg az egész világ ezt a sorstépte nemzetet, amely élni akar és meg fogja érni a szebb és boldogabb jövendőt.

Milyennek képzeli el a fantázia az új, Tisza Kálmán téri Rókus-kórházat?

NÉMETHY TANÁCSNOK AZ ÚJ KÓRHÁZTIPUSOKRÓL

Az új Rókus-kórház építéséhez valamennyi fórum megadta már a hozzájárulást. *Borszéky* professzor, a *Rókus-kórház* kiváló igazgatója, tökéletesen és nagy hozzáértéssel elkészítette a leendő kórház orvosi terveit *és már csak hetek kérdése a nagy, országos tervpályázat kiírása,* amelyhez hasonló feladatot már évtizedek óta nem kaptak a magyar műépítészek. Joggal foglalkoztatja tehát már most a közvéleményt, hogy milyen lesz majd a Tisza Kálmán-téri nagy, modern gyógyintézet, amelynek hivatása: a sok panasznak és keserűségnek, amely a mai állapotok ellen legtöbbször joggal elhangzik, véget vetni.

De foglalkoztatja ez a probléma a szakembereket, a közkórházi ügyosztály vezetőit és a kórházi orvosi kart is, mert az ő feladatuk, hogy a tervező építőmérnököknek *irányelvet szabjanak.* A mult nyáron a közegészségügyi osztály egyik főtisztviselője már megtekintett néhány nyugateurópai nagy kórházat, *Liber* Endre tanácsnok legutóbbi olaszországi útját használta fel a milánói, római új, modern kórházak tanulmányozására s beszerezték néhány egészen modern amerikai kórház-kolosszus ismertetését is, úgyhogy egyáltalában *nem állnak e kérdésben tájékozatlanul, csak választaniok kell.*

A Tisza Kálmán téren még minden csendes. Az se biztos még, hova hurcolkodik majd a gázművek központi igazgatósága, még állnak az öreg épületek, még üresen terpeszkedik a nagy telek, még ott tátong a hajdani óriási gáztartály gigászi kavernája, de képzeletünkben már ott emelkedik a helyén a hatalmas új kórház, stílusos, derűs tömbje, amelynek homlokzatán kórház helyett inkább ezt a nevet szeretnők majd látni: *„A gyógyulás háza".* Felkerestük

Némethy Béla tanácsnokot,

a közegészségügyi ügyosztály kiváló vezetőjét, az új Rókus leglelkesebb szorgalmazóját és megkérdeztük, *milyennek képzeli el az új központi kórházat?*

— Nagyon nehéz erre a kérdésre választ adni — feleli mosolyogva a tanácsnok. — Milyennek képzelem el? *Amilyennek látni szeretném.* A legjobbnak, legtökéletesebbnek, legszebbnek, olyannak, ahol minden szenvedő enyhülést talál.

— Mindenesetre problematikus, hogy a mai kórházrendszerek közül melyiket válasszuk. Mindegyiknek meg vannak a maga előnyei és a hátrányai is, új típust kreálni pedig igen nehéz.

— A saját tapasztalatainkra e téren, sajnos, alig támaszkodhatunk, hisz a közelmultban nagyobbarányú kórházépítkezéseink nem voltak, így idegen adatokat kell mérlegelnünk, régebbi tapasztalatokat kell az újabbakkal összevetnünk.

— A legrégibb kórháztípusoktól, az úgynevezett „templom-kórházaktól" eltekintve, a későbbi időkben a nagy kórházak voltak a divatosak. A XVII—XVIII. századokban 1000—2000 ágyas kórházak

„IDEÁL" PAPLANGYÁR
SÁNDOR M. FERENC
BUDAPEST, IV, KAMERMAYER KÁROLY UCCA 1
Állami, városi és közintézmények szállítója

A pesti ember lusta és kényelmes

Ne legyen lusta! Vegyen magának annyi fáradtságot, hogy vásárlásait **DIVA bevásárlási könyvvel** végezze, azokat oda feljegyeztesse. Egy fillérrel sem fizet többet, mert 500 budapesti üzletben csak a fizetésnél, a pénztárnál mondja meg, hogy **DIVA** könyve van és vásárlásai arányában mégis ingyen jut színházjegyhez, hírlapelőfizetéshez, vasuti jegyhez, tüzelő-anyaghoz, siófoki nyaraláshoz. Kérjen **DIVA** bevásárlási könyvet a trafikban, vagy a **DIVA** irodában, Budapest, IV., Városház ucca 14 — Telefon: 890-88

voltak szokásban, nagy és általában igen zsúfolt kórtermekkel. A mult század típúsa a mai Rókus, *a korridor-szisztémával épült kórház.* Nagy

kaszárnyaszerű épületek ezek, amelyek az összes helyiségeket magukba foglalják.

A helyiségek hosszú folyosókból nyilnak azok egyik, vagy mindkét oldalán.

— A krimi háború idején építették először a túlzsúfolt kórházak pótlására, a beteg és sebesült katonáknak *az első fából készült kórházakat*, a barakkokat. Tulajdonképpen

ez volt a pavillon-rendszer őse.

A mult század végén kezdték el a kórházak megosztott rendszerű építését, ekkor épültek az első fából, vagy kőből épült pavillonok.

— Európa egyik legnagyobb közkórháza, a berlini *Rudolf Virchow-kórház* például vegyes rendszerrel épült. A kórházban

pavillon-rendszer van, de az egyes pavillonokban már a korridoros beosztás dominál.

Egy épülettömbbe vegyesen vannak elhelyezve a felvételi irodák, orvosi és ápolói lakások, orvosi kaszinók, külön kis pavillonokban az igazgatói és hivatalnoki lakások, külön a konyha, mosóda, gyógyszertár, fürdő, *műtőház* és más részei a kórháznak. Mindezek a betegpavillonokkal együtt,

ha az alaprajzot nézzük, egész kis várost alkotnak, uccákkal, terekkel.

Ez a rendszer nem a legszerencsésebb, mert igen nagy személyzetre van szükség és mindennemű szolgálat komplikált a távolságok miatt. Jellemző, hogy ennek a kórháznak csak személyzeti létszáma 1389 fő és *az ételek kihordására automobilok kellenek.* Igen nagy az ilyen kórház fenntartási költsége is, adminisztrációja pedig lassúvá és nehézkessé válik. *Érezzük ezt nálunk, ha lényegesen kisebb arányban is, az Új Szent János-kőrházban.*

— A pavillonrendszer egyéb hibáit ismerjük. Bajos és körülményes az ételek melegen és gyorsan való szállítása,

nehéz és körülményes a súlyos betegeket egyik pavillonból a másikba, vizsgálatra, röntgenre, stb. szállítani.

Az új debreceni klinikán földalatti folyosókkal kötötték össze egymással a pavillonokat, hogy legalább az idő behatásai ellen legyenek védve a betegek, de *ez sem tökéletes megoldás.*

— A pavillonrendszernek persze van sok előnye is, főleg a fertőzés megakadályozása és megelőzése tekintetében. Nagyon érdekesek és figyelemreméltóak az új modern amerikai kórháztípúsok. Itt nincs se blokk-, se korridor-, se pavillonrendszer, hanem

az új kórháztípus: a felhőkarcoló-kórház.

A régi pavillonos kórházak mellett, vagy helyett, *egymásután emelkednek a 8—10, sőt még ennél több emeletes kórházak.*

— Hatalmas épülettömbökben van elhelyezve a kórház minden tartozéka. Az első emeleten rendszerint az irodák vannak és a második emelettől kezdve sorakoznak a kórtermek, a legmagasabb emeleten vannak a személyzeti lakások. A konyhák, kazánházak rendszerint a földszinten és a pincében vannak. A csikágói Szent Lukács-kórház 10 emeletes, a newyorki presbiteriánus-kórház pedig *nem kevesebb, mint 22 emelet.* Ez az építkezés igen sok előnyt nyujt magában, nemcsak azért, mert *a drága telket jobban ki lehet használni*, hogy kisebb helyen több beteget lehet elhelyezni, hanem

nagy előnye a rendszernek a távolságok komoly lecsökkentése.

Ha egyik pavillonból az ötödikbe akar például valaki elmenni egy földszintes, vagy emeletes pavillonrendszerben épült kórházban, jó pár száz lépésbe, percekbe telik, míg a sokemeletes rendszernél, az egymás fölé helyezett osztályoknál, négy és félméteres emeletmagasságot véve alapul, *ez a távolság mindössze 22 és fél méter és azt is liften lehet megtenni.* Azt az utat, fáradságot és időt, amit az orvos és ápoló így megtakarít, *a betegekkel való foglalkozásra használhatja fel.*

— Az amerikai kórházak egyik érdekes faja a Bacon-rendszerű kórház. A betegek épületrészeiben semmiféle gazdasági mellékhelyiség nincs. Minden ilyesmi a pincékben van összpontosítva, ahova gyorsjáratú személy- és teherliftek vezetnek. A szennyes ruhákat stb. például a falakban húzódó vezetékeken továbbítják. Németországban újabban divatosak lettek az úgyenevezett *Dozque*-rendszerű pavillonok, amelyeket a *Fővárosi Hirlap* nemrégiben ismertetett. Ilyenekkel akarjuk az Új Szent János tüdőbetegosztályát rövidesen kiegészíteni.

— *Hogy milyen lesz a jövő kórháztípusa*, nehéz volna eldönteni. Egy biztos: hogy a szociális és gazdasági viszonyok és a lakosság averziós felfogásának megváltozása folytán

a kórházak száma csak szaporodni fog,

mert egyre többen lesznek, akik a gyógyulást kórházakban keresik. A közelmultban még az volt a felfogás, hogy ezer emberre öt kórházi ágyat kell számítani. Hogy ez mennyire nem kielégítő, annak legékesebb bizonyítéka, hogy

a statisztikai számítások szerint Budapesten minden lakosra kb. 8.4 kórház esik,

tehát jóval több jut és *mégis mindig ágyhiányról panaszkodunk.*

— Éppen a közegészségügyi bizottság egyik legutóbbi ülésén mutatott rá *Tauffer* professzor arra is, hogy

a szülések számának legnagyobb része, kb. 86%-a, kórházakban, klinikákon történik és csak kb. 14%-a magánlakásokban.

— A modern kórházreformok egy másik rövidesen bekövetkező és feltétlenül szükséges folyománya *a kórházak specializálódása.* Úgy, mint az élet, az orvosi munka is egyre jobban specializálódik. *Rochesterben*, ebben a 17.000 lakosú nagy amerikai kórházvárosban például az a rendszer, hogy a beteget a központi intézetben igen alaposan, minden szervére vonatkozóan, esetleg napokon át megvizsgálják, figyelik, azután döntik el a szakorvosok konziliummal, hogy gyógyítás végett melyik szakkórházba, vagy osztályra vétesse fel magát.

— *Németországban a kórházhiányon* — mert ott is van (Berlinben négymillió lakos mellett mindössze 21.000 kórházi ágy van) — *úgy próbálnak segíteni*, úgy tehermentesítenek, hogy

kevesebb berendezést igénylő rekonvalescens-házakat létesítenek.

A betegeket, mihelyt állapotuk jobbrafordul, egyszerűbben berendezett, kevesebb felszereléssel biró gyógyintézetekbe helyezik át, hogy az így felszabadult ágyakat *a nagy kórházakban újból a súlyos betegek foglalhassák el.* A könnyű betegek és üdülők kórháza újabb speciális kórház, amelyek létesítését *Németországban nagyban propagálják.* Mindezekből következtetve az látszik valószínűnek, hogy

a kórházépítkezések terén a magasépítkezésé a jövő.

A német kórházépítő mérnökök szakmunkáikban nagyon hangsúlyozzák ennek orvosi és gazdasági előnyeit. Megállapítják, hogy

a mai technikai berendezések mellett a hatemeletes megoldás a leggazdaságosabb.

Háromemeletes pavillon létesítése lényegesen drágább, mint egy kilencemeletes blokké, emellett az utóbbi fenntartása és adminisztrációja is lényegesen olcsóbb és kevesebb személyzetet igényel.

— Tavaly készült el a londoni *Westminster*-szemklinika, amelyet a *Broad-streeten*, egy forgalmas főútvonalon *T*-alakban beékelve építettek meg. Itt a földszinten vannak a járóbetegek helyiségei, az I. emeleten a gondnoki hivatal, a II. emeleten a magánbetegek szobái, a III. és IV. emeleten a kórtermek, az V. emeleten az ápolószemélyzet, a VI. és VII. emeleten pedig a kiszolgálószemélyzet és a konyha. A modern kórházakból

eltünnek a nagy kórtermek is.

Németországi kórházszakértők megállapítása szerint *10 ágyasnál nagyobb kórtermek nem engedhetők meg, új építkezésnél pedig a hatágyas kórterem lehet a maximum.* Amerikában az egy- és kétágyas kórtermek rendszere hódít.

— Külföldön *mindegyre nagyobb gondot fordítanak a kórházak lakályosságára*, arra is, hogy

a beteg a külső élettel fenntarthassa a nekszust.

Ezért engedik meg egyre jobban azt is, hogy a kórházba befekvő betegek továbbra is kezeltethessék magukat, bent az intézetben is, ha tetszik, megszokott kezelőorvosukkal.

— Természetes, hogy a modern kórház a technika vívmányait nemcsak az orvostudomány segítségére, hanem *a betegek kényelmére is a legteljesebb mértékben ki fogja használni.* Állandó hideg-meleg vízszolgáltatás és központi fűtés mellett az új amerikai kórházakban például

hűtőkészülékeket is vezetnek végig a falakban, amelyek a nagy nyári melegeket teszik a betegeknek elviselhetővé.

A betegszállító és ételliftek eltüntetik a lépcsőjárás nehézségeit.

Fontos kiegészítő része lesz a kórházaknak a rádióberendezés,

a könyvtár, a nappali helyiségek, ahol szórakozhatnak. Egyes modern amerikai kórházakban már zeneterem és *kis színház is áll rendelkezésre.* A lapos tetőkön pálmakertek, terraszok vannak.

— Mindezekből a mi viszonyainknak megfelelően, amennyit lehet, *mi is meg akarunk az új központi kórházban valósítani s reméljük, hogy ez jelentékeny mértékben sikerül is.*

GRATZL LAJOS
okl. mérnök, építész, építési vállalkozó
Budapest, I., Horthy Miklós út 32.

MINIUS JAKAB tapéta-raktár. Nagy választék be- és külföldi papírkárpitokból. Budapest, VII, Rákóczi út 6. (a Bazár-udvarban) TELEFON: JÓZSEF 416—17

Mandorff és Társa
Vas, fémlakatos és gépjármű áru munkák üzeme
Budapest VI., Szabolcs ucca 9.
Telefon: Aut. 142—67.

Szmatana József
műszaki és villamossági vállalat
Budapest, V., Wekerle Sándor-u. 13
TELEFON: 219—52

ROHRMANN JÁNOS
ELEKTROTECHNIKAI ÉS MECHANIKAI GYÁR
BUDAPEST, VII., SAJÓ-U. 5/a.
Gyárt: precziziós fogaskerekeket, fogasrudakat, esztergamunkát és tömegcikket. Alapíttatott 1914

REICH LAJOS ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS
BUDAPEST, VI., ARADI UCCA 62
TELEFON: AUT. 291-76. (Székely Bertalan ucca 1)

CSUKA GEZA
ASZTALOSMESTER
ÜLŐ-BÚTOR SPECIALISTA
Bármilyen tömegcikk gyártását vállalom e szakmában
BUDAPEST, VII, FRANCIA ÚT 44. TELEFON: JÓZSEF: 449-46

VITÉZ ABUCSAY SÁNDOR
villamos erőátvitel berendezések vállalata
BUDAPEST, VII, AKÁCFA UCCA 41. TELEFON: J. 352-55.

Tervez, épít, átalakít, tatarozz
költségvetés és rajz díjtalan
HORVÁTH ISTVÁN ÉPÍTÉSI VÁLLALATA
III., Vörösvári út 71 Kedvező fizetési feltételek

STOBBE KÁLMÁN
ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 9.
TELEFON: 975—93

PARKETTA
szállítása, mindennemű padozat készítése és javítása.
FRIED és BENEDEK
parkettgyár és gőzfürész
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI ÚT 82.
Telefon: József 133—43 és József 134—17.

TŰZVESZÉLY ESETNÉL
BIZTOS VÉDELMET NYUJT A
»MINIMAX«
kézi tűzoltó készüléke!

Oltóereje óriási és semmiféle kárt nem okoz. — Kezelése rendkívül egyszerű. Speciális készülékek, autók, motorcsónakok, garázsok stb. részére.
Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX R. T.
Budapest, VI., Rózsa ucca 85 (saját ház). — Tel.: Aut. 237-31

„Laufer" motoros árúkihordó
Gyártja:
Laufer Gépgyár
Waggon osztálya.
Budapest VI. Palotai út.

Tel: L. 915 02 – L. 915 12.

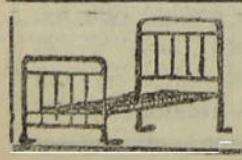
Mielőtt másholt vásárol, saját érdekében, tekintse meg új helyiségében
HIKKER
réz-, vasbutorgyár készítményeit Ágybetétek, kárpitos áruk, ágynemű és paplanok gyári árban. VII., Dohány ucca 1. sz. Károly körut mellett. Tel. J. 422-12.

BUDAPEST KÖRNYÉKE

A Fővárosi Hirlap számára írta:
RAKOVSZKY IVÁN dr.
ny. miniszter, a Közmunkatanács elnöke

Néhány évtized előtt kezdetleges falucskák környékezték Budapestet. Derék földmívelők laktak bennük, akik tejet, zöldséget, kenyeret, kőport hordtak a fővárosba és részben már azért is kiríttak a főváros magyar környezetéből, mert idegen kiejtéssel beszéltek s a házak udvarába az épkézláb magyar fülnek érthetetlen jelszavakat kiáltoztak be.

Ezek a típusok lassan-lassan eltüntek a város uccáiról, aminthogy a faluk sincsenek többé, ahonnan a főváros uccáira annakidején bekocsiztak. Azaz, hogy vannak, de nem falvak már. Uccáikat hatalmas gyárak szegélyezik, sokemeletes házak bontották meg a földszintes falusi házak sorát. Egyikében-másikában kertet, virágot, istállót már nem is találni. A címük is megváltozott. Előkelő megyei városok lettek. *A régi falut azonban nem tudták teljesen levetkőzni és sok hiányzik még belőlük, ami kellene hozzá, hogy igazi városok legyenek, vagy csak ahhoz is, hogy Budapest méltó elővárosainak legyenek tekinthetők.* Ezeknek a hiányoknak a soraiban elsősorban is a szabályozási tervek tökéletlensége szerepel. Ha valaki Budapestről a környékre indul, a főváros határán belül széles, jól ápolt útvonalon halad. Ahol azonban a székesfőváros megszűnik, az uccák összeszűkülnek. A helyiérdekű villamos, a városból falura ránduló hetyke fiesur arrogánciájával lefoglalja az amúgy is keskeny útvonal felét, kocsinak, autónak itt-ott csak egy-egy keskeny sávot hagyva, amelyen a maradék járművek azután boldoguljanak, ahogy tudnak.

A városkák és az apró telepek uccasorai ötletszerűen futnak neki a székesfőváros határának. A szabályozási tervekkel nem sokat törődnek, mert hiszen a budapestihez ninesen közük, a saját magukét pedig saját primitív viszonyaiknak megfelelő szűk gondolatkörben alkotják meg. Levegőről, tágasságról, perspektivákról nem gondoskodnak és ha itt-ott véletlenségből egy-egy nagyobb szabad tér vagy szélesebb útvonal kimaradt a házak között, maguk csodálkoznak rajta a legjobban, nem tudnak vele mit csinálni, legtöbbször igen nagy jóindulattal odabiggyesztenek valami palotaszerű középületet, amiről azonban csak ők maguk gondolják, hogy szép.

Nem az emberekben van a hiba, hanem a dolgok természetes fejlődésében. Oly hirtelen nőttek és váltak a székesfővárosi élet integráns részeivé ezek a városkák, hogy *publikumuknak nem is fejlődhetett ki az érzéke, mit kell egy — ha nem is közigazgatásilag, de gazdasági és szociális szempontból — nagyvároshoz került területen a városépítés érdekében tenni és követelni.* A vezetőkben bizonyára mindenütt meg van a jóakarat, de mit sem tehetnek, ha igyekezetüknek visszhangja nincs és jóindulatuk állandó akadályokra talál.

Tudomásom van róla, hogy a városok egy részében társadalmi mozgalom indult meg, amely azt kívánja, hogy *ezek a városok is a Közmunkatanács hatáskörébe kerüljenek, amely nemcsak gondosabb és modernebb városfejlesztésre kényszeríthetné őket közönségüknek tájékozatlanságából fakadó ellentállásával szemben is, de szervesen tudná ezeknek a városoknak térképét a magjukat alkotó főváros uccahálózatához hozzáidomítani.*

Ilyen intézkedés megtételére a törvényhozás van hivatva. Hivatalos minőségemben nem mondhatok tehát egyebet, minthogy a törvény intézkedéséhez fogok én és a vezetésem alatt álló hivatal alkalmazkodni. Ha azonban előbb-utóbb csakugyan a Közmunkatanácsra várna ennek a nagyfontosságú hivatásnak a teljesítése, az a nézetem: *fogjunk hozzá mihamarább,* mert mentül később indul meg a székesfőváros környékének rendezése, annál nehezebb lesz a feladat és *annál súlyosabb dolog lesz a felelősséget vállalni érte.*

A tanácskozás nyilvánossága a közigazgatásban

Írta: GAÁR VILMOS dr. kir. kuriai bíró, törvényhatósági bizottsági tag

Az új fővárosi törvényjavaslattal kapcsolatban sok szó esik amiatt, hogy a tervezett törvényhatósági tanácsnak tanácskozási rendjéből a nyilvánosság ki lesz zárva. Ezt a tervbevett intézkedést sérelmesnek, a sajtószabadságba ütközőnek, a panamák szülőágyának stb. iparkodnak feltüntetni, anélkül, hogy bárki is vizsgálat alá vette volna azt a kérdést, vajjon van-e törvényes alapja a nyilvánosság követelésének s ha van, milyen terjedelmű az; de *azt sem vizsgálta senki, hogy a törvényhatósági tanács hatáskörébe tartozandó ügyeket eddigelé nyilvános, vagy zárt ülésben intézte-e el a jelenleg illetékes fórum.*

Ez a cikkem ezeket a kérdéseket kívánja taglalni a törvényesség és a célszerűség szempontjából. Ami a közgyűlés nyilvánosságát illeti, arról az 1872. évi XXXVI. tc. 62. §-a intézkedik annyiban, hogy 3. bekezdésében ezt rendeli: „A hallgatóság számára elkülönített hely jelölendő ki." Amely társas hatóság ülésén hallgatóság jelen lehet, annak ülése természetszerűleg nyilvános. A közgyűlés tehát zárt tanácskozó testületté nem alakulhat át.

Másként áll azonban a helyzet a szakbizottságok és a külön bizottságok üléseire nézve. Az 1872. évi XXXVI. tc. 67. §-a módot nyujt a közgyűlésnek, hogy a közgyűlés határozatainak előkészítésére több állandó szakbizottságot alakíthat, sőt egyes ügyekre külön bizottságokat is küldhet ki; azonban ez a §. *nem mondja ki e bizottságok üléseinek nyilvánosságát.* Az előkészítés ezeknek a bizottságoknak a feladata; az előkészítés pedig sokkal célszerűbben történhetik meg zárt ülésben. A nyilvános ülés lehetővé teszi a hirlapírók jelenlétét és ennek nyomán ez ülések lefolyásáról sajtóközlemények megjelenését; viszont azonban az előkészítő tárgyalásnak a napisajtóban közzététele azzal a hátránnyal jár, hogy a különböző pártállású tagok kevésbé hajlandók az ellentétes pártállású tagok kapacitációját elfogadni; az ilyen nyilvános előkészítés nem azt eredményezi, hogy a meggyőző érvek tárgyilagosan hatnak a jelenlevőkre, hanem hogy meg kell védeni a párt presztizsét — s így az érvelés kárbavész, a szavazásnál nem az érvek ereje, hanem a párttagok számbeli túlsúlya a döntő faktor.

A szakbizottság munkájának természete

Jelenleg ugyan régi szokás alapján a szakbizottságok ülései nyilvánosak, de a külön bizottságok, pl. a pénzügyi 12-es albizottság, az üzemellenőrző bizottság zárt ülésben tanácskozik. Mivel mindeme bizottságok a közgyűlési tárgyakat csupán előkészítik, nincs sem jogi, sem célszerűségi akadálya annak, hogy eme bizottságok a hirlapírók jelenléte nélkül tárgyaljanak és *csak maguk részéről szerkesztett kommünikékkel adjanak működésükről életjelt.* Az országgyülés mindkét házának bizottságai *zárt ülésben* készítik elő az illető Ház elé kerülő javaslatokat; az ülésekről félhivatalos közlemények jelennek meg, viszont jelentéseik nyilvánosságra kerülnek s ebben az eljárásban még senki sem látott sérelmet s kiabálta, hogy panamaszaga van a dolognak.

Nincs tehát semmi akadálya annak, hogy jövőben a szakbizottságok zárt ülésben készítsék elő a közgyűlési tárgyakat, azonban jelentésük tétessék közzé a Fővárosi Közlönyben. Amellett, hogy ez az eljárás se nem jogtalan, se nem célszerűtlen, még azzal az előnnyel is jár, hogy az előkészítés tárgyilagosabb, az ülés rövidebb lesz és a Fővárosi Közlönyre kevesebb kiadást kell fordítanunk.

A tanács, írjuk így: a tek. Tanács szintén testületi hatóság, amely hetenkint legalább egyszer ülésez, tanácskozik és határoz és pedig zárt ülésben. Eddigelé emiatt a tanácsot senki sem támadta; pedig az 1872 : XXXVI. tc. nem tartalmaz intézkedést arra nézve, hogy a tanács ülései nyilvánosak-e, vagy zártak s így a szakbizottságok módjára *itt is feltalálható volna a tanácsi ülés nyilvánossága.* Amde a belátás győzedelmeskedett; igazán nem lehet nyilvánosan afelett tanácskozni, kit válasszon meg a tanács, kinek adja ki a versenytárgyalásra bocsátott munkát, miként ellenőrizi a fővárosi pénztárt, egyéb városi alapot stb., miként ügyel fel a városi közigazgatás és háztartása felett, hogyan hajtja végre a közgyűlés határozatait, milyen megrendelést és kinél eszközöljön a főváros háztartása részére, miként döntsön az eléje kerülő fellebbezett ügyekben stb. Nem kell sokat fejtegetni, hogy eme és ezekhez hasonló ügyekben *nem lehet nyilvános ülésben tanácskozni és határozni.* Csak egy példát említek; tessék elgondolni, hogy ha a választandó személy képességei fölött folyik vita, milyen hatása volna e vita nyilvánosságának?!

Az ajtóba fúrt lyuk, mint nyilvánosság

Ha azonban kétségtelenül helyes, egyszersmind hosszú gyakorlattal szentesített szokás is a tek. Tanácsnak zárt ülésben való tanácskozása és határozása, akkor kérdem, miért volna a szabadságjogok sérelme ugyanezen eljárás a törvényhatósági intéző-

BOROSJENŐI KÖVET: fagyálló, 7-féle színben és minőségben rajz után szállít
Budapest VII., Mária u. 11 Telefón: József 41-91. sz.
MAYOR ÉS WÜHRL OKL. ÉPITÉSZ, ÉPITŐMESTER

ZSOLDOS ÉS TÁRSA
BUDAPEST, V., KORALL UCCA 31.
TELEFON: 990—53.
Állandó raktár Nehelmi fűtési és Belco vizvezetéki szerelvényekben

Fekete Ödön mérnök
Vízművek, vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések és légnyomás berendezések tervezése és kivitele
Budapest II, Zsigmond u. 1. Tel. automata 514-80

HILLMAN JOHN FOWLER & Co.
angol autók magyarországi vezérképviselete
VI, Andrássy út 28. (Tel.: Aut. 183-20)

képviseli:
Hillmann 8 hengeres,
Wolseley 6 hengeres,
Morris 4 és 6 hengeres,
Morris Commercial 4 hengeres
angol személy- és teherautókat

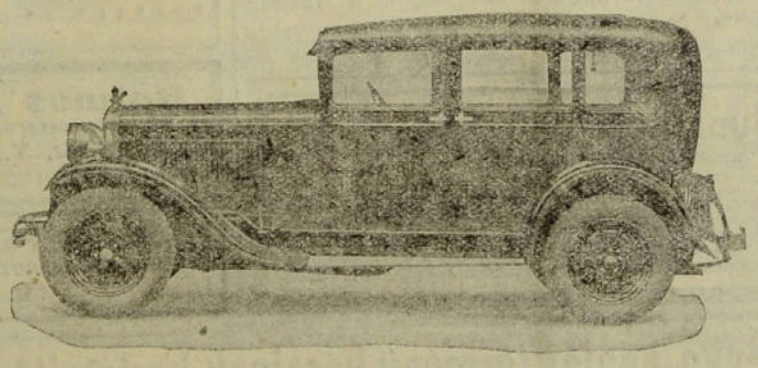

WIHART FERENC
• ÉPITÉSZ ÉPITŐMESTER •
BUDAPEST, VII., COLUMBUS UCCA 33. sz.
TELEFON: JÓZSEF 350-97

Kórházi, intézeti és tömegélelmezési konyhaberendezések
MAYER HERMANN és HIRSCHLER
BUDAPEST, VI., TERÉZ KÖRUT 48. SZÁM.
ELSŐRENDŰ HŰTŐGÉP
KÉPVISELET: ESCHER-WYSS & Co.
ZÜRICH-LINDAU

tanácsban, amikor ez a közjogi szervezet ugyanabban a hatáskörben jár majd el, ahogy eddig a tek. Tanács járt el. Csak a tanácsot kellett védeni az oktalan zaklatások ellenében, amelyek abból keletkezhettek volna, ha a felügyeleti és ellenőrzési hatáskörben eljárva, avagy a választásokat megejtve, a tárgyalás és a tanácskozás nyilt ülésben történik. Ez a védelem megillette a választott tisztviselőkből alakult végrehajtó közeget; ellenben a polgárok nem hajlandók ezt a védelmet saját soraikból választott egyéneknek megadni? Tessék elképzelni, hogy fog majd festeni nyilvános ülésben a versenytárgyalás alapján jelentkező vállalkozók közül az arra hivatottnak kiválasztása.

Itt figyelmeztetem a közvéleményt az Angyalfi Sándor összeférhetetlenségi ügyében támadt arra a felzúdulásra, amikor kiderült, hogy nem is a döntő faktor, a tanács, hanem a javaslatot tevő albizottság zárt ajtók melletti tanácskozását *az ajtóba fúrt lyukon át hallgatták ki a pályázó iparosok.* Az albizottságban akkor elhangzott felszólalás is sokban hozzájárult, hogy Angyalfi ellen összeférhetetlenségi bejelentést tettek, amelynek alaptalanságát már csak a legfelsőbb közigazgatási bíróság állapította meg.

Visszatérve tárgyunkra, megállapítom, hogy az intézőtanács zárt ülésezése ellen semmiféle alapos kifogás nem emelhető azokban az ügyekben, amelyekben mint a mostani tanács jogutóda jár el, mert a nyilvánosságnak e téren kizárása a mai jogállapotnak törvénybe iktatása. Ellenben azokban az ügyekben, amelyeket a közgyűlés hatásköréből nyer az intézőtanács, — a nyilvánosságot fenntartandónak tartom, mert ezekben az ügyekben a közgyűlés is nyilvános ülésben tanácskozott és határozott.

TESSÉK FIGYELNI: igy kell idegent vezetni Budapesten!

Állandó műsorszámunk és folyton aktuális az idegenforgalom és ez az állandóság abban is megnyilvánul, hogy a műsor körül, amelyet bemutatunk nekik, némi kis zavarok vannak. Beültünk az autocarba idegenek közé, sikított a sziréna és elindult a benzines szörnyeteg velünk azzal a szándékkal, hogy megnézik az újonnan felépített Rókus-kórházat. Úgy okoskodtunk, hogy ha 30 év óta tervezgetik, akkor bizonyosan már felépült s lelkesen kanyarodtunk be a Tisza Kálmán térre, ahol az évtizedes tervezgetések szerint állnia kell már a főváros egyik legmodernebb kórházának.

Homokbuckákat találtunk, sőt szemetes földdarabokat köröskörül azon a területen, ahol az új Rókust kerestük. Tábla állott egy karón ezzel a felírással:

Uj Rókus

Mindenkinek nagyon tetszett a dolog, hiszen belátták, hogy 30 éves tervezgetés után, amikor politikai pártkülönbség nélkül mindenki egyetért abban, hogy a régi kórházat le kell bontani és újra van szükség, igazán nem készülhettek el a Rókus felépítésével: *a jövő harminc évnek a feladata, hogy foglalkozzanak és töprengjenek ezen a kérdésen.*

Főleg a praktikus szempontok tetszettek angol, holland, német és svájci látogatóinknak. Így például, hogy *a temető mellé építik a kórházat:* ha a beteg meghal, nyomban át lehet vinni a szembenlevő sírkertbe, ami nagy költségmegtakarítást jelent. Direkt élvezet lesz itt meghalni...

Na, de menjünk tovább!

*

A parlament elé kanyarodott az autó.

Szerették volna megnézni barátaink a parlament tárgyalását, de közölték velünk, hogy szünet van. Milyen szünet? — kérdezték. „Nyári szünet" — hangzott a felelet. Az idegenek elcsodálkoztak, hiszen most tél van...

Legyintettem:

— *Ugyan kérem! Mi már megkezdtük a — jövő nyári szünetet.*

Na, de menjünk tovább.

*

Az auto-car utasai *a főváros közgyűlési termének* karzatán voltak. Innen nézték a falrengető problémák izgalmas vitáját.

— Miről tárgyalnak? — érdeklődött az angol.

Kihúztam magam, tüdőmet fölfújtam s büszkén feleltem neki (hadd pukkadjon *MacDonald!)*

— *Hát a csirízről és az ebzárlatról.* Úgy bizony. Arról szónokolnak kipirult arccal Budapest papukái, *hogy egy évben egyszer ragasszák-e ki az ebzárlatot elrendelő plakátot, vagy pedig minden hónapban újra, ameddig az ebzárlat tart.* Nagyjelentőségű probléma ez, mert *csirizmegtakarításról van szó.* Ha minden hónapban kiplakatírozzuk a kutyavészt, úgy sokkal több csiríz fogy, jól meg kell tehát gondolni, hiszen a lakosság érdekeiről, takarékosságról van szó.

— És mióta tárgyalnak erről?

— Mindössze három órája.

Erre indítványozta a sajtgyáros, menjünk el és jöjjünk vissza később, amikor majd más téma forog a szőnyegen. Így is történt. Néhány óra mulva visszatért az idegenforgalmi csapat: rettentő lárma, ordítozás, hadonázó öklök, tülkölés, sípolás fogadott bennünket.

A hidegvérű angol is kizökkent és a fülembe ordította, hogy meghalljam a pokoli zűrzavarban szavát:

— Miért ez az apokaliptikus tumultus?

— Hát a *csirizről* folyik a szó még mindig. Nagyjelentőségű probléma ez, jól meg kell fontolni.

Na, de menjünk tovább.

*

A Gellérthegy mellett robogott el piros kocsink. *Nem értették, hogy miért van vasrácsos kerítéssel körülvéve a Gellérthegy.* Nyomban megnyugodtak, amikor közöltem velük, hogy a kerítés nem azért van, hogy el ne lopják a sziklákat, hanem igenis azért, mert így akadályozzák meg, hogy bárki is gyalogosan feljuthasson a citadellához.

— Hát akkor hogyan közelítik meg a hegyet? — kérdi a francia.

— Siklón.

— Hol a sikló?

— Papiroson. A tervek már régen elkészültek.

Na, de menjünk tovább.

*

Tudvalevően a városligeti tó fenekén kiállítást rendeznek. Mohó kíváncsisággal siettünk oda. Ezek a furcsa emberek mindenre kíváncsiak. Meg is kérdezték tőlem:

— Dehát hol van a kiállítás?

— *A tó fenekén.* Ott van az Árumintavásár.

Na, de menjünk tovább!

*

A Markó vörös épülete előtt állottunk meg.

— Mi ez? — kérdezték.

— *Ez a híres Markó.* Abban különbözik a párizsi Pantheontól, hogy amíg ott az elhunyt nagyságok nyugszanak, addig a Markóban Budapest élő hírességei pihennek.

Na, de menjünk tovább!

*

— Szabadság tér. *Tőzsde.*

— Mi az a tábla, kérem a tőzsde épületének a homlokzatán? — kíváncsiskodtak.

— Tessék csak olvasni: *„Lasciate ogni speranza voi chi entrate".*

Na, de menjünk tovább.

*

De erre már nem akartak továbbmenni. A németnek kiesett a Baedecker a kezéből és megrendülten nézték Dante érvényesülését a Szabadság téren.

Na, de menjünk tovább.

Hát ne menjünk tovább!...

(dr. d. m.)

SALGÓTARJÁNI KŐSZÉNBÁNYA
RÉSZVÉNYTÁRSULAT BUDAPEST V., ARANY JÁNOS UCCA 25. SZ

BÁNYÁK:
Nógrádmegyében: Salgótarján, Pálfalva, Baglyasalja, Csiba, Kisterenye, Mátranovák
Esztergommegyében: Dorog, Tokod, Csolnok, Annavölgy
Tolna- és Baranyamegyékben: Nagymányok, Szászvár, Náza

VILLAMOS TELEPEK:
Salgótarján, Dorog, Názaszászvár, összesen 50.000 HP teljesítménnyel

SZÉNOSZTÁLYOZÁS:
Darabos- (tömör), kocka- és diószén, szoba-, takaréktűzhely-, cséplőgép- és gőzeke-fűtésre
Diószén, rostált aknaszén, aknaszén, rostált daraszén gyári kazánfűtésre
Aprószén körkemencefűtésre. Kovácsszén

BÁNVÖLGYI SZÉNBÁNYA RÉSZV.-TÁRSASÁG:
Borsodi szénbányák: darabos-, dió-, daraszén

MÉSZTELEP ÉS KARBIDGYÁR:
DOROGON

MEGRENDELÉSEK
központi irodánkhoz (V., Arany János u. 25) intézendők. Sürgönycím: Salgókőszén Budapest
Telefonszámok: Automata 252-80, 252-81, 252-82, 252-83, 252-84, 153-32, 108-58, 216-67, 230-71, 281-26.
Giró-számla a Magyar Nemzeti Banknál
M. kir. Postatakarékpénztár-számla 3575.

TÁRSVÁLLALATOK:
Egyesült Tégla- és Cementgyár Rt. V., Sas u. 25. Cement, tégla, tetőcserép, mész
Magyar Kerámiaigyár Rt. VIII., József körút 14. Chamotteáru, keramit, tégla
Salgótarjáni Palackgyár Rt. V., Sas ucca 25.
Mindenfajta zöld-, fehér-, öblösüveg, fonott és fonatlan palackok, préselt és csiszolt üvegáruk

Ha jó, tartós, megbízható és gazdaságos üzemű
autobuszra vagy teherautóra
van szüksége, úgy kérjen ajánlatot és bemutatást a
Magyar Waggon- és Gépgyár RT-tól,
amelynek győri **automobilgyárában** készülnek a legujabb tipusu autók.
RÁBA-KRUPP ÉS RÁBA-A. F.
Központi igazgatóság: V., Deák Ferenc u. 18
Telefon: 818-50
Budapesti raktár és javitómühely: Kerepesi út 28. sz.
Telefon: J. 453-84.

BUDA KÖZPONTJÁBAN,
autobuszmegállónál, déli fekvésű uccai
2, 3 szobás és garszónlakások, üzletek kiadók.
Bővebbet Alkotás ucca 13. szám alatt a helyszinen, vagy Ambrus és Hajnaly épitészmérnököknél Tel.: A. 825-39

BIER ÉS WERSCHETZ
okl. mérnök és épitőmesterek, épitési vállalkozók
Budapest, IX., Vágóhid ucca 11. sz.
TELEFON: JÓZSEF 363—78, 259—50.

KOVÁCS A. ÖDÖN GÉPÉSZ MÉRNÖK
Budapest, VIII., Bezerédy ucca 8
Telefon: 382 — 93, 408 — 78.
Központi fütés-, vízvezeték-, csatornaelszerelési vállalat

ÁNGYÁN GYULA
épület, gép- és műlakatos, autógénhegesztő
BUDAPEST, VII., MIKSA-U. 9. Tel. J. 335-71

KAUTNIK JÓZSEF SZOBRÁSZ-MESTER
ÉPÜLET-, MŰKŐ- ÉS STUCKOMUNKÁKRA.
BUDAPEST, IX., BOKRÉTA UCCA 21.

SIMOR DÖME mű- és épületlakatos-mester és vasszerkezetek ipartelepe. Sodronyfonatok nagybani gyártása
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY ÚT 89. SZÁM
TELEFON: JÓZSEF 394—43.

Laczkó István BUDAPEST, IX.,
bádogos és szerelő LILIOM UCCA 28.
Telefon: József 399-48

Halmos István és Fia
kövezőmesterek és útépitő vállalkozók
Budapest, X., Halom ucca 25. sz.
Telefon: J. 339—52 Telefon: J. 339—52

LEMMER FERENC
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ, KŐMIVES- ÉS ÁCSMESTER
Budapest, VI., Csángó-u. 14.

STUMPF IMRE és KÁROLY Tápióbicske-i saját terméső borainak korlátolt kimérése megnyilt
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-ÚT 31.

REÁLPOLITIKÁT!

A Fővárosi Hirlap számára írta: KOZMA JENŐ dr., az Egységes Községi Polgári Párt elnöke

A most lezáruló esztendőt, ha egy kicsit ki is fogytunk az időből, mégis csak a fővárosi reform szülőanyjának kell tekintenünk. A következő esztendőnek nevét fogja viselni majd ez a törvény, de az 1930-ik év mégis inkább azt a célt fogja szolgálni, hogy a törvény végrehajtására megtörténjenek a szükséges intézkedések. A főváros adminisztrációjának lassú, de szisztematikus munkával át kell hajlania, át kell igazodnia az új rendbe, a főváros közönségének pedig át kell éreznie az új törvény szellemét.

Az a véleményem azonban, hogy az új törvény életbelépte után még szigorubban, még rigorózusabban ragaszkodnunk kell azokhoz a gondolatokhoz és elvekhez, amelyeket éppen a mi pártunk állított előtérbe. Ezek az elvek pedig azt hirdetik, hogy a törvényhatósági életből minél inkább ki kell küszöbölni a politikát, ugyanakkor pedig komoly, *reális alapon kell a város létkérdéseiről tárgyalni és intézkedni* azoknak, akiknek kezébe ezt a jogot, hatalmat és kötelességet Budapest polgársága leteszi.

Reálpolitikát kívánunk a főváros vezetésében és arra vágyunk, hogy könnyű szívvel, könnyű lelkiismerettel senki ne ígérjen, ne legyen Budapest jóléte a Csáki szalmája, pártok és egyének ne licitáljanak egymásra akkor, amikor józan megfontolással, becsületes hozzáértéssel sem *fantasztikumokat ígérni, sem hazárd elhatározással a főváros anyagi vagy erkölcsi létét veszélyeztető határozatokat hozni nem lehet.*

Az új törvény életbelépésétől én legelsősorban az adminisztráció jelentékeny, alapjaiban való megjavulását várom, de ugyanakkor remélem azt is, hogy a politikai torzsalkodások a minimumra szállnak le. Végül pedig igen nagy reményem van arra, hogy diadalmaskodik az az elv, amelynek hirdetésére minden lehető alkalmat meg szoktam ragadni. Diadalmaskodni kell az elvnek, hogy az ígéretek túlhalmozása helyett, amelyeket egyesek eddig is csak népszerűséghajhászásból dobtak a közvéleménybe, a legszigorubb tárgyilagossággal kell minden kérdést tárgyalni nemcsak magunk között a bizottságokban és az új törvényhatóság minden más szervében, de majd a közvélemény, a hiszékeny és könnyen félrevezethető tömegek előtt is.

Telve vagyok bizalommal, hogy a közeljövő megváltást hoz úgy a főváros, mint a magángazdaság számára. Hiszek benne, hogy szorgalmas munkával, okos gazdálkodással, bölcs kormányintézkedésekkel rövidesen kilábalunk a mai szomorú gazdasági válságból. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a főváros vagyona a jövőben a könnyelműség, vagy a demagógok prédája lehessen. Nehéz idők rengeteg bajt zúdítottak ránk, töméntelen a helyrehozni valónk és amikor már mindent kireparáltunk, még mindig igen nagy feladat, igen súlyos gond, hogy miként tudunk ismét megindulni a haladás, a világvárosi föllendülés útjain.

Takarékoskodni kell tovább is és béketűrésre, odaadó áldozatkészségre animálni a közönséget ahelyett, hogy lehetetlen ígéretekkel igyekezzünk a polgárságban a főváros iránt való közömbösséget, vagy netán a főváros iránt való elkeseredett haragot élesziteni. Mert ne felejtsék el azok, akik eddig a demagógiából éltek, hogy elsősorban önmagukat járatják le, önmaguk szavahihetőségéből ábrándítják ki azokat, akik vakon bíztak lehetetlen ígérgetéseikben. Ez sem minden azonban, mert véleményem szerint a demagógok természetrajzában az az egyetlen vígasztaló, hogy hovatovább önmagát gyilkolja meg. Béke az öngyilkos demagógia hamvaira, de a veszedelem ott leselkedik ránk, hogy a demagógia, miközben megöli önmagát, lejáratja magát a fővárost is. A fővárost, amelyet még a demagógok sem akarnak tönkretenni, ha csak egy hajszálnyi jóérzés van bennük. A beváltott demagóg-ígéretek kifosztanák a fővárost, a be nem váltottak, amelyeknek beváltását a komoly elemek megakadályozzák, gyűlöletessé teszik Budapest kommunitását a hiszékeny, kellő tájékozottsággal nem bíró közvélemény előtt.

Az új fővárosi törvény életbelépése reménylhetőleg komoly, a főváros érdekeit lelkesen védő atmoszférát fog teremteni. A megjavuló adminisztráció, a politikai harcok kiküszöbölése és a demagógia sutbadobása azok a vívmányok, amelyek nem az új törvény betűjéből, de az új törvény szelleméből fognak megszületni.

És hogy megszületnek, reménlünk, hinnünk kell.

KÖZÉPEURÓPA PARADICSOMA: A MARGITSZIGET

✶

Alig néhány perenyire a főváros forgalmas központjától tündöklik természeti szépségeinek pompájában a szent királylányról elnvezett *Margitsziget.*

Százhatvan holdas angolpark, a közönség kényelmét szolgáló európai nivójú szanatórium, szálloda, födött fürdőépület, strandfürdő, kávéházak, vendéglők, cukrászda és a sportok csaknem valamennyi ágát képviselő sportpályák tarkítják a rózsaligetekkel és sűrűn ültetett árnyas fákkal, a szemnek jóleső hatalmas pázsitokkal Budapestnek ezt a gyöngyét, amelyet kétfelől a Duna ölel körül s a sziget területét pompás, sima, csendes utak és sétányok szelik keresztül-kasul.

A sziget a csönd és a nyugalom országa, nem zavarja sem az üdülők, sem a rajta sétálók nyugalmát kocsik, autók pora és lármája, mert ezek a közlekedési eszközök csak a sziget nyugati partja mentén közlekedhetnek. A főváros füstjétől, porától pedig megvédi a szigetet a Duna vize, amely védi és tisztítja körülötte a levegőt. Tavasszal a paradicsom pompája, a rózsaligetek virágzása, nyáron a buja növényzet illata hűti a levegőjét, ősszel az enyészet, a természet haldoklása, az utakat elborító rozsdavörös és elsárgult levelek hullása, télen pedig a hóval borított sziget káprázatosan szép látványt nyujt, amikor a villamos-ívlámpák fénye szikrázva törik meg a hószőnyegeken.

Csak természetes, hogy mindezek a rekvizitumok mind a négy évszakban predesztinálják a Margitszigetet arra, hogy a kimerült idegek, az elfáradt test és lélek enyhülést, üdülést, nyugalmat és gyógyulást találjon abban az áldott légkörben, amelyben megnyugszanak a fölzaklatott idegek. Az állandóan gondozott, sima és puha utak lehetővé teszik, hogy a szívbetegek és izületi bántalmakban szenvedők is élvezhessék sétálgatva a szabad levegőn való mozgást. A *Szent Margitsziget talajából, 118.5 m mélységből, 34 fok C meleg, kénes, szénsavas, rádióaktiv gyógyforrás tör fel,* amelynek vizét csúzos, köszvényes, szív-, ideg- és női bántalmaknál való kiváló gyógyhatása világhíressé tette.

Ez a margitszigeti víz egyaránt használatos ivó- és fürdőkúrára. A forrás mögött levő fedett ivócsarnokban természetes, melegen iható, míg szénsavval telitve mint kitűnő üdítő ital kerül forgalomba. A *gyógyforrás* látja el vízzel a Szent Margit-fürdőt, amely építészeti tekintetben is a fővárosnak egyik műremeke és *Ybl* Miklósnak egyik legszebb alkotása. Köralakú, kupolás előcsarnokából három szárny nyílik, amelyekben 52 pazarul berendezett fürdőszoba, kénes thermál-fürdők és szénsavas fürdők, iszapgöngyölések állanak rendelkezésre.

A *Szent Margit*-sziget életében, mint gyógyfürdőhelynek fejlődésében korszakot alkotó volt a *Szent Margitszigeti Szanatórium létesítése.* A szanatórium lehetővé teszi, hogy olyan betegek is élvezhessék a Margitszigetnek és forrásának áldásait, akiknek fokozott orvosi, klinikai felügyeletre, bonyolultabb kezelésre vagy diétás kúrára is szükségük van. A szanatóriumban rendelkezésre állanak *a modern* vizsgálati eszközök (röntgen-, vegyi-, és anyagcseralaboratóriumok), a szanatórium épületében elhelyezett vízgyógyintézetben pedig az összes modern fizikális gyógymódok berendezései (hidegvízkúrák, szénsavas fürdők, villany- és fénykezelés, iszap- és hőlégterápia, diathermia stb.). A szanatóriumnak orvosi ellenőrzés alatt álló, a mai anyagcseretan elvei szerint szervezett és vezetett külön diétás konyhája gondoskodik cukor-, gyomor-, vese- stb. betegek ellátásáról. A szanatóriumnak *legnagyobb kényelemmel és fényűzéssel berendezett 51 szobája közül 28-nak van külön fürdőszobája, amelybe a margitszigeti gyógyforrás vize be van vezetve.*

A szanatórium mellett épült a *Nagyszálloda,* 100 kényelmes, elegáns szobával. A nagyszálló óriási halljában állandóan zene- és táncestélyeket, művészhangversenyeket rendez az igazgatóság. A nagyszálló mellett autógarázs, soffőrlakásokkal. Nagyszerűen egészíti ki a Margitsziget gyógytényezőit a *strandfürdő,* amely vizét szintén a gyógyforrásból nyeri.

A Margitsziget évszázados fáinak tövében a 15 ezer négyszögméter homokterületen a legkülönfélébb fürdési lehetőségek állanak a közönség rendelkezésére: meleg medence, amelynek vize 40—43 fok C, úgyhogy benne szabad ég alatt, napsütésben lehet thermál-fürdőkúrákat tartani, a 140 m hosszú úszómedence, amelynek vize a thermál-víz segítségével állandóan 24 fok C-ra van szabályozva. A hideg szökőkútmedence és az 50 méteres szabad Duna-uszoda, amelynél motoresónakjáratok állanak a fürdőző közönség rendelkezésére.

GANZ-DANUBIUS BUDAPEST
Szabadalmazott „Jm“
kompressor nélkül DIESEL-MOTOR
a legtökéletesebb erőgép.
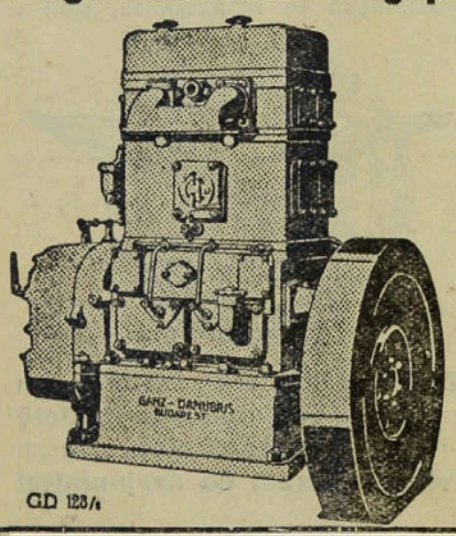
GD 123/1

ÁKOS FRIGYES ÉPÍTŐMESTER
BUDAPEST VII., KERTÉSZ UCCA 24—28 TELEFON: JÓZSEF 301—40

ILKOVITS J.
Központi fűtések és vízvezetéki berendezések vállalata
BUDAPEST, VI, ANDRÁSSY ÚT 92.
TELEFON: Aut. 212—07.

Korányi és Fröhlich redőnygyár
BUDAPEST KISFALUDY-U. 5/F • TELEFON: J. 323-76 • 459-86
SPECIÁLIS GYÁRTMÁNYAI:
SZAB. PÁNCÉLREDŐNY · ACÉLREDŐNY · FAREDŐNY · VASZONREDŐNY
SZAB. AJTÓCSUKÓ · BOSTWIGH-TOLÓRÁCS · NAPELLENZŐ · SZERKEZETEK

Rövidesen megkezdik a Budapest alatti forróvíz-medence feltárását

A *Fővárosi Hirlap* jelentette először hónapokkal ezelőtt, hogy a tanács a felelős szakértők javaslatára egy második artézi kút fúrását tartja szükségesnek a Városligetben, mert a régi Zsigmondy-féle kút mellett a Széchenyi-fürdő zavartalan gyógyvízszükségletének biztosítására egy második thermáról kell gondoskodni. A közel 40 éves artézi kút ugyan bőven ontja még ma is a 74 fokos gyógyvizet, a 970 méteres mélységből gazdagon bugyog fel a csodálatos forrás, de

a mérnökök mégis attól félnek, hogy egyszer zavar lehet, mert az építkezés idején még nem volt olyan fejlett a technika és a kút béléscsöveit fenyőfából készítették.

Ezek a fából készült csövek az idők folyamán minden bizonnyal málhattak, a víz is okozhatott bizonyos ásványos lerakodásokat, úgy, hogy, ha nincs is közvetlen veszély, nincs kizárva a lehetősége valamely kisebb-nagyobb eldugulásnak, aminek a helyrehozása minden bizonnyal hosszabb időig tartana, s ezalatt a fürdő üzeme zavart szenvedne. Ezért tanácsos már most, jóelőre, kellő időben, egy második, új therma megnyitásáról gondoskodni.

A tanács annak idején először megkérdezte a maga szakértőjét, *Pávai Vajna* Ferenc főgeológust, majd a Földtani intézethez és a Bányakapitánysághoz fordult szakvéleményért. A mult héten

ezek a szakvélemények is megérkeztek.

Beavatott helyen azt az információt kaptuk, hogy

mind a három szakvélemény kedvező, biztató és megegyezik abban, hogy a mai artézi kúttól nem messze hasonló mélységben feltétlenül azonos hőfokú és összetételű víz várható mélyfúrás esetén.

A beérkezett írásos vélemények birtokában, az egyes szempontok alapos megvitatására a közel jövőben szakértői ankétot hív össze a főváros a kérdés megvitatására. A jövő év elején a törvényhatósági bizottság szervei elé kerül a kérdés és valószínű, hogy *a próbafúrást már 1930-ban meg is kezdik.* Az új kúttal rendelkezésre álló hévvíz egy részét télen a környező múzeumok és az állatkerti épületek fűtésére használnák fel, s e réven *számottevő megtakarítást, sőt jövedelmet érhetne el a főváros.*

Más oldalról azt a feltétlenül megbízható értesülést szereztük, hogy nem egyetlen kút fúrásáról van szó, hanem

a régi Becsey-féle terv megvalósítása kezd testet ölteni, s a Budapest alatt nagy mélységben elterülő óriási forró vízmedence feltárására történnek a közel jövőben kísérletek, az állam bekapcsolásával.

— Előre kell bocsátanom, — mondotta informátorunk — nem tényekről, hanem *elgondolásokról beszélek csupán.* Az az elképzelés, hogy egyelőre öthat kutat furnának a főváros különböző pontjain, s ha ezek a mélyfúrások beváltják a hozzáfűzött reményeket, folytatnák a további feltárásokat. A természetes forró vizet *fűtésre, ipari célokra stb. nagyon gazdaságosan fel lehetne használni.* Erre vonatkozóan már meg vannak a számítások.

— *Kiszemelték az első próbafúrás helyét is.* Természetesen nem egészen pontosan, csak megközelítően. Az eddigi elgondolás szerint

a harmadik artézi kút a Lipót körúttól északra, az ötödik kerület újonnan kiépült részén, a Dunaparton lenne.

Azért itt, mert a geológiai rétegződésekből következtetve, itt *a Városligetnél jelentékenyen kisebb mélységben várható forró víz.* Ez annál inkább biztosra is vehető, mert tudjuk, hogy

a Duna medrében önmaguktól fakadnak meleg források

ezen a tájon. Az új therma rögtön praktikus célt is szolgálna. A Közmunkatanács nagyszabású városrendezési tervei szerint ezen a részen, egészen fel a tervezett új Hungária körúti hídig, *hatalmas park lesz* és ebben esetleg egy-két luxusszálloda, nyári vendéglő, cukrászda vagy kioszk, mintegy folytatásként a margitszigeti parknak. A főváros

a már elvben elhatározott és sürgetett stranduszodák egyikét építené fel ezen a részen és ezt táplálná az artézi kút meleg vize.

A fúráshoz ki kell kérni a margitszigeti érdekeltség hozzájárulását, bár *semmi feltevés sincs arra, hogy ez a fúrás a margitszigeti meleg források hozamát befolyásolhatná.* Történtek számítások a fúrási költségeket illetőleg is és eszerint

egy-egy mélyfúrás átlag 300.000 pengőt emésztene fel.

A költségekben való részesedésre felkérnék a kormányt is, bekapcsolódva *Becsey* Antalnak abba a közgyűlési indítványába, hogy kérjék meg a kormányt arra, terjessze ki az országos mélykutatási akcióit a főváros területére is.

STERN EMIL Telefon: Lipót 906-48
ÚT-, CSATORNA- és MAGASÉPÍTÉSI SZERSZÁM- ÉS MŰSZAKI ÜZLET
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-U. 32.

KOSZTELÁN MIKSA
MŰSZAKI ÉS OLAJ NAGYKERESKEDŐ
Telefon: Aut. 287-19. **BUDAPEST,** VI., Eötvös u. 23/b.

Steinhäusl és Kölber
FESTŐK
BUDAPEST, IX., TŰZOLTÓ UCCA 3. TEL: J. 308-24.

ÚJ ÉPÍTKEZÉSNÉL, TATAROZÁSNÁL NÉLKÜLÖZHETETLEN A
»PICKLIN« falsarokvédő és hermetikus elzárás
PICK EMIL
BUDAPEST VI, PODMANICZKY UCCA 63. TELEFON: A. 120-55

LIKTOR FERENC
SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 79. TEL.: JÓZSEF 349-83.

RUFIÁN ISTVÁN egészségügyi berendezési vállalat
BUDAPEST, VI, KMETTY UCCA 7
Iroda: VI, Szinnyei Merse ucca 10. Telefon: L. 986-25

MAGYAR ELEKTROMŰVEK
SZENTIRMAY BÉLA
BUDAPEST, VIII., BAROSS UCCA 86.
TELEFON: JÓZSEF 422—87.
Villamos főző-, fűtőkészülékek, porszívó-, padlófényesítő- és kézszárítógépek gyára

gyártmányokat mindenki bizalommal fogadja, mert közismerten kitűnő anyagból a leggondosabban készülnek.

IDE TARTOZNAK: különféle **hengerelt** áruk, ipari stabil motorok, **lokomobilok,** traktorok, cséplőgépek és más mezőgazdasági gépek. — **Útépítő** (úthengerlő- és útgyalu) gépek, lakókocsik, vizhordó- és öntözőkocsik. — Vas- és acélöntvények, **öntöttvas csövek,** karikás kályhák és **kereskedelmi öntvények.** — Hidak és vasszerkezetek, vasúti felépítményi anyagok. — **„JOBBÁGY"-**féle **folytonégőkályhák** — amelyek a hazai olcsóbb barnaszenekkel (lignit, tőzeg és széntörmelék) való tüzelésre készülnek — a **háztartásokban és más középületekben** (iskolákban, hivatalokban és kórházakban, stb.) a legjobban **használhatók.**

A budapesti magy. királyi állami gépgyárban készülő

cimkés **teherautomobilok, autobuszok** a **„MERCEDES-BENZ"** gyártási szabadalmak szerint a modern autók követelményeinek és a hazai különleges úti viszonyoknak a **legjobban megfelelő kivitelben készülnek.** Ezeken kívül készülnek még **kombinált** tűzoltó- és **locsolóautók,** valamint **automobilok különleges célokra. — Prospektussal, felvilágosítással és árajánlattal készséggel szolgálunk!**

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK

BUDAPEST, X., KŐBÁNYAI-ÚT 21 ~ TELEFON: JÓZSEF 460-29

TAKARÉKOSKODJUNK!

Irta: BECSEY ANTAL kormányfőtanácsos, mérnök, törvényhatósági bizottsági tag

Nehéz viszonyaink tették divatossá ezt a jelszót a városi és országos politikában egyaránt. A termelőgazdaságban is meg van a szinonímje: úgy hangzik, hogy *racionalizáljunk*. A tragikómikum a dologban csak az, hogy miközben a közélet berkei a takarékosság és racionalizálás jeligéitől hangosak, egyre fokozódnak a megélhetés nehézségei. *Sorra buknak a kereskedők, iparosok és nyakig ülnek adósságban a mezőgazdák is.* Valahol hibának, vagy helyesebben hibáknak kell lenni. Vagy az elgondolásban, vagy a végrehajtásban.

Magában az elgondolásban kétségtelenül nem lehet hiba. Hiszen *tőkeszegénységünk közismert* és annak kihatásai végzetes súllyal nehezednek közállapotainkra. *Forgótőke nélkül* nem mozog a közgazdaság gépezete; *beruházó tőke nélkül* nincs fejlődés. Sőt tudott dolog az is, hogy tőkehiány nemcsak a belső termelést bénítja meg, hanem azt alattomos módon hátbatámadva, *külkereskedelmi mérlegünket is rontja.* A *Kereskedelmi és Iparkamara* a külkereskedelmi mérleg passzivitásának okait kutatva, pragmatikusan megállapította, hogy abban tőkeszegénységünknek jelentős része van. A tőkehiány miatt ugyanis a belföldi termelők hitelezni nem tudnak, ezzel szemben a külföldi termelő 6—9 hónapos kedvező hitelfeltételeket tud nyujtani vevőinek. A tőkét konzerváló takarékosság tehát nyilvánvalóan egyaránt fontos tényezője a belső gazdasági konszolidációnak és külkereskedelmi viszonylataink megjavulásának is.

Helyes-e a takarékoskodás?

Van azonban az éremnek másik oldala is. *Fogyasztói krizisben élünk.* Az ipar és kereskedelem válságát közvetlenül az a körülmény idézi fel, hogy *kevés a vevő, nincs forgalom.* Elvégre ez bizonyos mértékben érthető is. A fixfizetésű köz- és magánalkalmazott fogyasztói igényeit erősen lefékezi az a tény, hogy fizetések dolgában messze mögötte áll a békebeli viszonyoknak. A másik tömegfogyasztó: a munkásság bérviszonyai ugyancsak nem rózsásak. De nagyobb baj az, hogy aránylag *nagy a munkahiány.* Exportunk keretei is, az őstermeléstől eltekintve, sokkal szerényebbek, semhogy vele a belső fogyasztás csökkenését kiegyensúlyozni lehetne.

Joggal merülhet fel tehát az a kérdés, hogy ily súlyos fogyasztói krizis közepette helyes dolog-e a takarékosságot propagálni? Hiszen a takarékosság *a tömegfogyasztók szemszögéből nézve* annyit jelent, hogy amúgyis összezsugorodott igényeiket még jobban fokozzák le. És felmerülhet az a kérdés, hogy az a gazdasági előny, amit az ilymódon létrejött tőkeképződés jelent, felér-e azzal a romboló hatással, amit a lecsökkent fogyasztás az ipar és kereskedelem területein kétségtelenül felidéz. Bizonyos mértékben hasonló a helyzet *az állami és fővárosi gazdálkodás tekintetében is.* Ám takarékoskodjunk a nélkülözhető kiadásoknál, de nem használna, sőt súlyosbítaná helyzetünket az oly irányú takarékoskodás, amely a munkaalkalmakat és kereseti lehetőségeket csökkenti. Elvégre *a takarékosság és annak eredője, a tőke: nem öncél* és létjogosultsága megszünik ott, ahol egzisztenciális lehetőségeket veszélyeztet.

A fentiek alapján a takarékosság dolgában *két alaptételt* kell tehát felállítanunk. *Az egyik az,* hogy takarékoskodni kell úgy az állam, mint általában közhatósági költségvetések keretében az improduktív kiadások egész vonalán, ilyképpen tehát tehermentesíteni és tőkegyüjtésre képesebbé tenni a magángazdaságot. *Másik alaptételem:* munkaalkalmak és kereseti lehetőségek révén a tömegek fogyasztóképességét növelni és az ilyképpen felfokozott gazdasági vérkeringés segélyével a tőkeképzés folyamatát lehetővé tenni.

Nincs megfelelő gazdasági koncepció

Van azonban, szerintem, a belső tőkeképzésnek egy *harmadik feltétele* is. Revizió alá kell vennünk azt a gondolatot, amelyet a beruházásainkhoz szükséges tőke beszerzésénél követünk. Nem helyes az az álláspont, amely azt hirdeti, hogy belső tőkeerőnk egyáltalában nincsen és ebből természetszerüleg következik, hogy beruházásainkhoz kizárólag külföldi tőkét lehet és szabad csak igénybe venni. Bármenynyire szomorú igazság is, hogy szegények vagyunk, képtelen vagyok gazdasági életünk és beruházó politikánk dogmájává tenni az imént közölt felfogást. *Igenis van belső gazdasági erőnk!* Az a tezervoár, amelyből az állam, a székesfőváros és legujabban a *Társadalombiztosító Intézet* tele marokkal meríti a százmilliókat, amely ugyan elégedetlenségtől sistergve, de mégis kiforralja magából e horribilis összegeket — *az a rezervoár nem üres.* A baj csak abban van, hogy az ilyképpen kiszorított hatalmas összegek megfelelő gazdasági koncepció hijján *nem jutnak az ország gazdasági érhálózatába, hogy megtermékenyítsék a gazdasági élet kiszikkadt ugarát.* Pedig minél szegényebbek vagyunk, annál fontosabb, hogy ezt a kis erőt céltudatos szervezéssel és annak intenzív kihasználásával megsokszorozzuk.

A külföldi beruházó kölcsönöknek meg van az a felette kellemetlen tulajdonsága, hogy azokat kamatostól kell visszafizetnünk, mégpedig rendkívül drága kamattal. Hogy miként fest e tekintetben a helyzet, arra nézve elég, ha egy példára utalok. A székesfővárosnak gáz-, víz- és elektromosüzemei céljaira közel 100 millió pengős beruházásra lenne szüksége. A mai piaci feltételek szerint egy ily külföldi kölcsön után 35 éves keretben legalább évi 10 millió pengő annuitást kellene fizetnünk. Végeredményben tehát 35 év alatt 350 millió pengőt: *annyival többet,* mint *amennyit a talpraállításunkra fordított egész népszövetségi kölcsön kitesz.* És ezt a hatalmas összeget nekünk, a tőkeszegénynek mondott magyar közgazdaságnak kell kiizzadni. Egyre megy, hogy vajjon adókból, közszolgáltatások árának felemeléséből, vagy bárhonnét vesszük hozzá a fedezetet. Hát éppen, mert szegények vagyunk, nem engedhetjük meg magunknak ezt a fényüzést. Azért hirdetem én, hogy *külföldi beruházó kölcsönt csak lukratív beruházásokra és akkor is csak abban az esetben és oly mértékben vegyünk igénybe, amikor és amily mértékben azokat belső erőink megfeszítésével pótolni nem bírjuk.* Mert hogy adott esetben belső erőink latbavetésével is sokat tehetünk, azt példákkal illusztrálom.

Gyüjtsünk!

A fővárosi vízművek halaszthatatlan beruházásaira a fentebb említett keretben 35 millió pengőre van szükség. Egy ily külföldi kölcsön után 35 éven át legalább évi 3.5 millió pengő annuitás fizetendő, amiből az eladott 60 millió m^3 vízmennyiségnek minden m^3-ére kereken 6 fillér jut. Mivel a vízművek megújítási alappal nem rendelkeznek, ez a többköltség vagy a vízdíjak 5—6 filléres áremelésével, vagy egyéb közjövedelmekkel fedezendő. Mivel pedig elvileg minden üzem kell hogy a maga bevételeivel fedezze kiadásait, *kénytelen lesz a főváros a jelenlegi vízdíjat 5—6 fillérrel felemelni* és az ebből keletkező évi 3.5 millió pengő többlet-bevételt a külföldi tartozás törlesztésére fordítani. Az a tőketartozáson felüli *80—90 millió kamatteher,* amely a törlesztés

AZ 1924. ÉVI XVIII. TÖRVÉNYCIKK ALAPJÁN SZERVEZETT

IPAROSOK ORSZÁGOS KÖZPONTI SZÖVETKEZETE

TELEFON-SZÁMOK:

KÖZPONTI OSZTÁLYOK:

V., NÁDOR UCCA 22 • Aut. 151-35, 212-14, 253-33, 253-37

IGAZGATÓSÁG, TITKÁRSÁG, PÉNZÜGYI OSZTÁLY, ELLENŐRZÉS, KÖNYVELÉS

BŐROSZTÁLY:
V., Nádor ucca 21
Automata **196-62**

ÉPÍTŐIPARI OSZTÁLY:
V., Nádor ucca 18
Automata **169-49**

FAIPARI OSZTÁLY:
V., Nádor ucca 21
Automata **196-61**

KISIPARI HITELAKCIÓ:
V., Nádor ucca 22
Automata **196-03**

KERESKEDELMI OSZTÁLY:
V., Nádor ucca 21
Automata **196-69**

TEXTIL KÖZSZÁLLÍTÁSI OSZTÁLY:
V., Nádor ucca 21
Automata **196-61**

során kifizetésre kerül, bizony jelentős vérveszteségo nemesak a fővárosnak, hanem az ország fizetési mérlegének is.

Pedig *ez a súlyos veszteség belföldi erőink megszervezésével elkerülhető lenne.* Hiszen végeredményben arról van csak szó, hogy az amugyis elkerülhetetlen vízdíjemelésből, esetleg annak némi felemelésével *6—10 év alatt összegyüjtsük a szükséges 35 milliót.* A munkák lebonyolításának, illetve kifizetésének terminusait pedig összhangba hozzuk a tőkegyüjtés idejével. Mivel a vízdíjakat a háztulajdonosok fizetik, valóban nem játszik szerepet az, hogy 5 fillér helyett 7 fillér többlet fizettessék ki, ha viszont ezzel a magasabb vízdíj élettartama megrövidül. Annak se lehetne elvi akadálya, hogy a befizetett díjtöbbletek egy része a *befizetők javára tőkésittessék* és a külföldi kölcsön feltételeihez hasonló módozatok mellett visszatéríttessék. *Nem lehet ezzel az elgondolással szembeállítani azt a frázist, hogy folyó bevételekből beruházni nem szabad.* A mai magas kamatviszonyok mellett ez a tétel egyáltalában nem helytálló. Végeredményben senki sem állíthatja, hogy okosabb dolog 35 éven keresztül 5—6 filléres vízdíjtöbblet terheit viselni, mint 6—10 éven át 5—7 fillérnyi felülfizetéssel, külföldi tőke igénybevétele nélkül megoldani a beruházás ügyét.

A takarékosságnak és tőkegyüjtésnek nem utolsó feltétele az, hogy *tőkeszegénységünket ne súlyosbítsuk drága külföldi kölcsönök évtizedekre szóló terheivel.*

Vörösmarty Mihály

sírja körül lesz a kerepesi temetőben a „Magyar Pantheon"

A *Szózat* és a *Zalán futása* költőjének sírja ha nem is jeltelen, de porai annyira jelentéktelen sírhant alatt pihennek a kerepesiúti temető egyik elhagyatott és ritkán látogatott oldalsorában, hogy alig, vagy csak hosszas keresés után akad rá a látogató. Egyszerű szürke obeliszk áll a sírhalom felett, rajta csak két szó: *„VÖRÖSMARTHY MIHÁL".*

Az első pillanatban talán furesa és megdöbbentő, hogy a haza ennyire kevéssé értékelte nagy fiának nyugvóhelyét, ennyire fukarkodott a márvánnyal és éccel, mely a porló test helyét megörökíti, de könnyen érthetővé válik, ha meggondoljuk, hogy a nagy lantos 1855-ben, a szabadságharc utáni elnyomatás legvadabb korszakában, a Bach-korszak virágában halt el, amikor tilos és veszedelmes volt minden nemzeti megmozdulás,

rebellis üzelemnek számított volna még a gyász, a sírás és a díszesebb temetés is...

Azóta pedig szinte észrevétlenül suhant el az idő *Vörösmarty* Mihály porai felett. Szobrot kapott Székesfehérváron is, Budapesten is, *de a sírjára a legutóbbi időkig nem gondolt senki.*

Néhány évvel ezelőtt született meg a fővárosi műemlékekre felügyelő bizottságban az a nemes gondolat, hogy a nemzet nagyjait sírjukban méltó és művészi emlékkel kell megörökíteni, s a kiváltságosak porait külön parcellába helyezve,

meg kell teremteni a kerepesi temető egy részén a magyar Pantheont.

A magasztos szándék még nem testesült meg, de már közeledik a megvalósuláshoz. A Pantheon-parcella legelső új lakója talán éppen *Vörösmarty* Mihály lesz. Miután nagyon sok olyan halott is nyugszik a kerepesi temetőben, akik még oly időben hunytak el, mikor még a sírokról rendes könyveket nem vezettek, sőt sok sírhalmot emlékmű sem jelöl meg,

a főváros felhívta a tudományos, művészi és társadalmi intézményeket, hogy jelentsék be a hozzájuk tartozó neves halottak pontos nyugvóhelyét.

A beérkezett adatokból és a rendelkezésre álló névsorból most összeállítottuk a díszparcellába kerülő halhatatlanok sorát. *A listában nem szerepelnek a 48-as szabadságharc hősei, mert ezek a katonai hősi temető egyik megkülönböztetett, előkelő helyére kerülnek.*

A *Pantheon-parcellába* kerülnek többek között: *Ballagi* Mór, *Csiky* Gergely a drámaíró, *Nyeviczky* József országbíró-ítélőmester, *Paulay* Ede, *Reviczky* Gyula, a költő, *Semmelweis* Ignác dr., az „anyák megmentője", *Szabados Károly*, a muzsikus, *Ybl* Miklós, *Lendvayné*, a legendás színésznő, *Thaisz* Elek, a régi Pest népszerű rendőrfőkapitánya, a többi sok ismert halott nagysággal együtt.

Vörösmarty Mihály hamvainak áthelyezésével egyidejűen új, művészi, méltó és

grandiózus emléket akarnak állítani a sír fölé,

amelyre a jövő évi költségvetésben *30.000 pengőt irányzott elő a törvényhatóság.*

A síremlék felállításának elkészítésére alakult *ad hoc* bizottság, amelyben képviselve van az Akadémia, a Képzőművészeti Tanács és a Kisfaludy Társaság is, — *kedden foglalkozott e kérdéssel.* A hely kijelölése ez alkalommal nem történt meg pontosan, csak

az elvi részben állapodtak meg, egyúttal kimondták a nyilvános tervpályázat meghirdetését.

A székesfőváros *Vörösmarty* Mihály síremlékét kivételesen ritka és szép művészi feladatnak tartja, ezért *az egész magyar művészvilág általános és kivételes érdeklődésére számít.*

Vitás e pillanatban, hogy az új sírboltba csak a költőt egyedül helyezzék-e örök nyugalomra, vagy hitvesét is, aki ugyanesak a kerepesi temető lakója, de férjétől egészen távol, külön sírban pihen.

Vörösmarty Mihály hitvese is egészen egyszerű obeliszk alatt van eltemetve. A *„Merengőhöz"* címzett gyönyörű költemény két sora a sírirat rajta:

„Hova merül el szép szemed világa, s mi az, amit a ködös távolban keres..."

Ugyancsak a jövő esztendőben kerül sor a régi temetők helyére tervezett *emlékkertek* megvalósítására is. A régi vizivárosi, tabáni és krisztinavárosi temetőkről van szó. A felhagyott temetők sírjainak felbontása már meg is kezdődött, január 1-én pedig megkezdődik a generális exhumálás.

A temetők fáit és növényzetét a maga eredetiségében érintetlenül hagyják, s éppen ezzel

a vadonszerűségével lesz poétikussá ez a pár emlékkert.

Az érdekesebb síremlékeket esetleg helyükön is hagyják. Az is szóba került, hogy a park egy kisebb területén

sírkőmúzeumot létesítenek a históriai becsű gazdátlan sírkövekből.

A régi tabáni temetőben *sok a honvédsír.* Azok a hős fiúk pihennek itt, akik Budavár ostrománál estek el a szabadságharc alatt. *Megkérdezték a honvédelmi minisztériumot, mi a szándéka ezekkel a sírokkal, mire a napokban érkezett meg a válasz:*

a 48-as hősök porait innen is átszállítják a rákoskereszturi hősi temető díszparcellájába.

A régi vizivárosi temetőben levő *honvédtömegsír felett áll egy nagyobb emlékmű is.* Ez az emlékkertben marad, de nem a mai helyén, hanem a *budaörsi út mellé helyezik át.* Az áthelyezés azért vált szükségessé, mert a mai helyén talajcsuszamlás észlelhető, ez veszélyezteti az emlékobeliszk épségét.

Szűcs Béla mérnök, műszaki és vállalati irodája
Budapest, VIII., József körút 69. Telefonszám: József 373-67
Tervez, berendez, átalakít: központi gőz-, melegvíz- és légfűtéseket, vízvezetékeket, egészségügyi berendezéseket, önálló központi szivattyu és elektromos világítási telepeket

A Hatvani Asbestfedőpalagyár Rt.
Telefon: Aut. 828—20.
gyártmányai
hiteles vegyvizsgálati bizonylat tanusága szerint asbesttartalmuknal fogva
tűz- és fagyállóak
Régi és uj tetők fedési munkálatait teljes szavatosság mellett a legjutányosabb áron vállaljuk kedvező fizetési feltételek mellett is. Elismerő levelek a legelőkelőbb helyekről.
Telefon: Hatvan 84. Sürgönycim: Palagyár Hatvan.
Budapesti Iroda: V., Nádor-u. 3.

MAUTNER JENŐ Budapest, Alpár-u. 10.
műasztalos Telefon: J. 414-79.

Magyar Mosó- és Fertőtlenítő-Gépgyár Részvénytársaság
Telefon: Aut. 625-23. ● Budapest, III., Lajos ucca 115. sz.
Fertőtlenítő berendezések
Mosoda berendezések
Gőzfőzőkonyhák
Központi fűtések Eddig 2000-nél több berendezés üzemben.

SPORIK FERENC
tetőfedőmester és tetőket jókarbantartó vállalkozó
VÁLLAL: pala, műpala, cserép és kátránylemezzel fedett tetők javítását és jókarbantartását
Budapest, III., Pacsirtamező-u. 53. Tel.: Óbuda 625-72

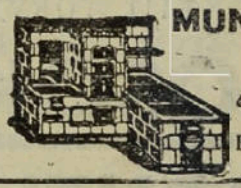
MUNKÁCSY GYULA
Cégtulajdonos:
Munkácsy Ernő
épület- és műlakatosmester, lakaréküzhely és kályhakészítő
Budapest, VII., Rózsa-u. 39.
Telefon: J. 512—50.

FÉMÁRÚ- ÉS SZERELVÉNYGYÁR
MÜLLER ANDOR
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRÚT 35. TELEFON: J. 373—71

Kőbányai Gép- és Vasszerkezeti Műhely
BISSELICHES MÉRNÖK
Budapest, X, Liget-u. 46. Tel. J. 358-25
Vasszerkezetek, lakatosmunkák, portálok

STEINER MARK konyhabutorok, leányszobák és előszobaszekrények állandóan raktáron
asztalos üzlete és ablakredőny gyártás
Budapest VI, Hegedüs Sándor ucca 27. (Izabella ucca sarok)
Telefon: Aut. 223-85. — Köztisztviselőknek fizetési kedvezmény

Seenger Béla Telefon: A. 521—28
Márvány- és Kőipari R.-T.
Budapest, II., Kisrókus ucca 21. sz.

TEUDLOFF—DITTRICH
ARMATURA SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR R. T.
TELEFON: JÓZSEF 463-92 463-93
KISPEST, ÜLLŐI ÚT 216—222

Ifj. Helfenstein Károly
Budapest, VI., Jász ucca 77. Telefon: Lipót 913-64.
Kövező-mester és útépítő-vállalkozó.

MAGYAR ÁLTALÁNOS KÖSZÉNBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSULAT
Budapest, V., Zoltán-u. 2-4. sz.
●●●
Szénbányák:
Tata, Esztergom, Felsőgalla
●●●
Mésztelepek:
Miskolc, Diósgyőr, Hejőcsaba
●●●
Fatermelés:
Sikvölgy
●●●
Mezőgazdasági üzemek:
Szár, Sikvölgy és Körtvélyes.

REDNER JENŐ
MÉRNÖK, ÉPÍTŐMESTER, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
BUDAPEST, X., DANDÁR U. 17. TEL. J. 394-32

Thiergärtner és Stöhr rt.
egészségügyi és fűtőberendezések gyártása és felszerelése
Budapest, I. ker., Budafoki-út 9-11.
Telefon: József 363-51. ● Telefon: József 363—51.

TELEFON: JÓZSEF 424-80 **STRASSER CIÁNOZ, TAKARÍT** TELEFON: JÓZSEF 424-80

Rövidesen üzembehelyezik Magyarország leghatalmasabb villamos erőműtelepét

Tormay Géza államtitkár, Schimanek Emil műegyetemi tanár és Kozma Jenő nyilatkozik a bánhidai centrálé korszakalkotó jelentőségéről, hivatásáról és a magyar ipar páratlan teljesítményéről

Néhány hét mulva közgazdasági életünk országos jelentőségű eseményének színhelye lesz *Bánhida: üzembe helyezik az alig másfél esztendő előtt megkezdődött építkezések után a Dunántúl villamosítása érdekében létesített elektromos centrálét.*

Hermann Miksa kereskedelmi miniszter, kiindulva abból a tapasztalatból, hogy a hazánkban található, vasúti szállításra nem alkalmas, gyengébb minőségű szénmennyiség gazdaságos kihasználása egy nagyszabású elektromos energiát termelő erőmű létesítésével mily fölbecsülhetetlen értékű kincset rejt magában: elhatározta a centrálé fölépítését. S miután az angol pénzpiacon a szükséges kölcsönösszegek folyósítása biztosítva volt, megalakult egymillió pengő alaptőkével *a Magyar Dunántúli Villamossági Részvénytársaság.*

A részvénytársaságnak ügyvezető alelnöke dr. *Tormay* Géza kereskedelmi miniszteri államtitkár lett s mellette, mint előadó, *Verebély* László műegyetemi tanár, országos középítési tanácsos, a műszaki munkák tervezője működik.

A bánhidai villamos centrálé tervezésének és kivitelének munkáját az elfogadott általános ajánlati tervek alapján *teljes egészében a Ganz—Danubius Rt.* cég végezte, mint *fővállalkozó,* kizáróan *hazai munkaerőkkel.* Az ügyvezetés szálai közvetlenül *Práger* Pál és *Klein* Ferenc vezérigazgatók kezeiben futottak össze, míg az építési iroda élén *Széll* Lajos gépészmérnök végezte az irányító munkálatokat. Az erőmű magasépítési munkáit *Rusznyák* Géza építészmérnök vezetése mellett a *Magyar Építő Rt.* végezte, a tisztviselő- és munkástelep terveit pedig *almási Balogh* Lóránt építésztanár készítette. Azokat a berendezési tárgyakat pedig, amelyeket a *Trade Facilities-kölcsön* fejében az angol nagyiparnak kellett a szerződés értelmében juttatni, a *Ganz—Danubius Rt.* mint fővállalkozó, az *English Electric Co. Ltd.* közismert nagy angol cégnél rendelte meg.

A *Ganz—Danubius Rt.* és az angol *Power and Traction* cégek között létrejött az együttműködésre vonatkozó megállapodás, s hogy mennyire előnyösnek mutatkozott az összes munkálatoknak egységes vezetés alá való rendelése,

annak eklatáns bizonyítéka az a munkateljesítmény, amellyel elérhető volt, hogy a nagy mű az eredeti programtól eltérően, — amely 1930 májusára volt tervezve — sokkal hamarabb elkészült.

A tervezés legfőbb irányítását a *Magyar Dunántúli Villamossági Rt. Építést Ellenőrző Szakbizottsága* végezte, amelynek elnöke *Schimanek* Emil műegyet. tanár, aki a rendelkezésére álló *Ellenőrző Iroda* szakközegeivel állandóan szemmeltartotta a munka menetét és minőségét s a fölhasználásra szánt anyagokon, a féligkész és kész gyártmányokon elvégezte a szükséges átvételi próbákat. Az angol szállítmányok átvételénél segítségül volt az angol kormány is, amely az angol gyártmányokat a *Merz & Mc. Lellan* világhírű mérnöki cég szakértőivel vizsgáltatta fölül. Az Angliából behozott árucikkek minősége tehát elsőrendű.

Az erőmű a Bánhida—pápai vasútvonal mentén, a bánhidai tó északi sarkán épült. Tüzelőszere *égőpala,* amelyet a *Magyar Általános Kőszénbánya Rt.* közeleső bányáiból tárolnak és drótkötélpályák szállítják a centrálé telepére. A tüzelőszereken kívül a gőzerőmű másik fontos kelléke a *víz,* amely egyrészt a kazánok táplálására, másrészt a kondenzátorokban a gőz sűrítésére szolgál. A sűrítőkön a tó vizét hajtják keresztül, ami által a víz természetesen fölmelegszik. Az így fölmelegedett víz visszahűtésére igen eredeti módon *a tó felszíne* szolgál. Amíg ugyanis más gőzerőműveknél, — ha csak nem terülnek el nagy folyók partján, — e célra hatalmas hűtőtornyokat kell építeni, addig Bánhidán a föladatot úgy oldották meg, hogy *a tavat egy hosszirányú gáttal két félre osztották.* A meleg vizet a gát egyik oldalán nyomják bele a tóba, míg a vízkivétel a másik oldalon történik. Ilyenformán a víz két kilométeres körutat tesz meg lassú áramlással, ami teljesen elégséges arra, hogy a kívánt hőfokra lehüljön.

A *kazánházban,* amelynek méretei megfelelnek egy hatemeletes palotának, *nyolc* óriási kazán foglal helyet. E kazánház tetőzetén négy darab hárommétéres átmérőjű óriás-kémény mered a magasba, amelyek peremmagassága a talaj fölött 43 méter. Mindegyik kazán óránként 40.000 kg gőzt termel 28 légköri nyomáson.

A *gépházban,* amelynek méretei a kazánházéival vetekednek,

három nagy és egy kisebb gőzturbina-egységet állítottak föl.

A generátorok áramának feszültségét a gépház mellett elhelyezett szabadégalatti transzformátor- és kapcsolóállomás emeli föl az országos távvezeték 100 ezer volt feszültségére.

Az óriás feszültséggel érkező áramot Budapesten, Győrött és Moson-Magyaróvárt egy-egy, a helyi fogyasztásnak megfelelő teljesítőképességű transzformátorállomás fogja a viszonyoknak megfelelő feszültségű árammá átalakítani.

A *Ganz—Danubius Rt.,* amint látható, minden erejének és teljesítőképességének koncentrációjával nemcsak hazánkban teremtett rekordot egy hatalmas föladat megoldásában, hanem

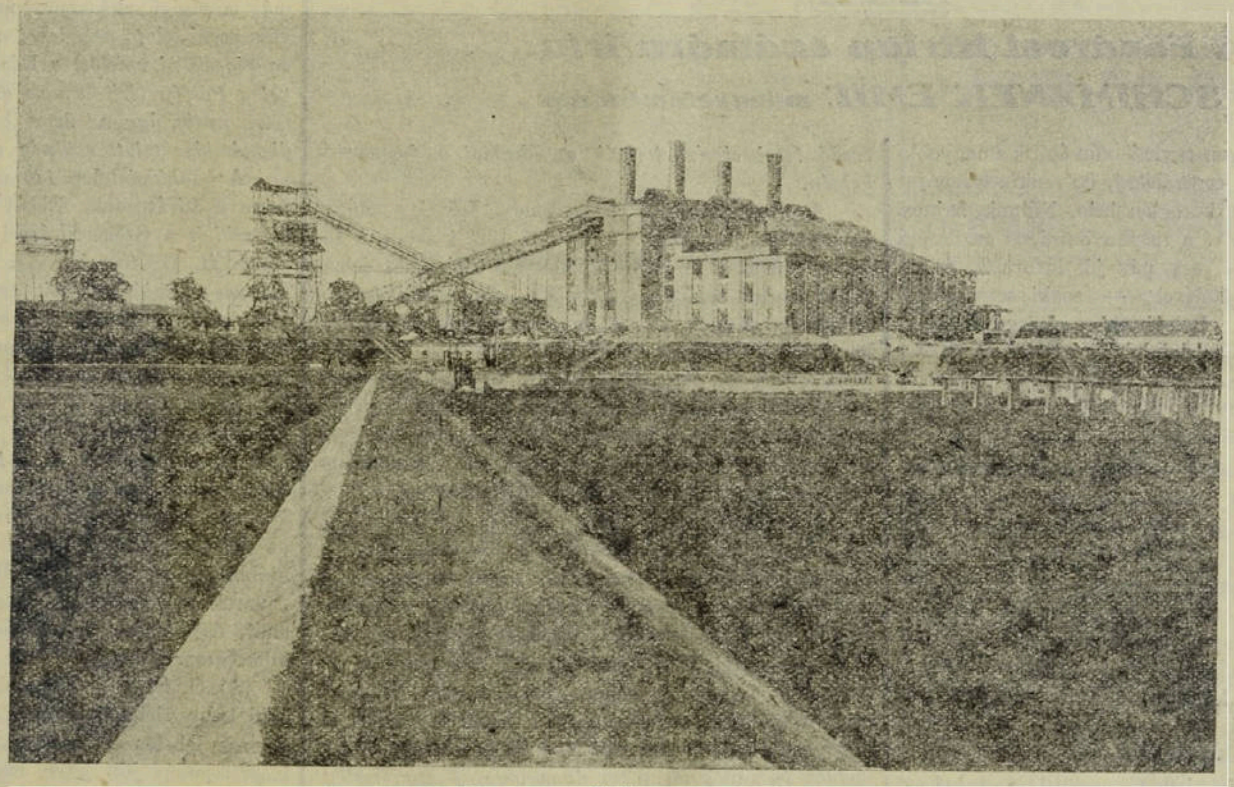

A BÁNHIDAI ERŐMŰTELEP LÁTKÉPE.

magyar földön, magyar szellemi és fizikai munkával oly teljesítményt hozott létre, amely nemzetközi viszonylatban is példaadó lesz

és mintául fog szolgálni.

Tormay Géza dr. államtitkár nyilatkozata

A *Fővárosi Hirlap* munkatársa fölkereste dr. *Tormay* Géza kereskedelmi miniszteri államtitkárt, aki a bánhidai centráléról a következő érdekes információt adta:

— Nagy örömmel tölt el, hogy a centrálé munkálatai oly szépen haladtak s *megállapíthatom, hogy*

a nagy mű teljes elkészülése még a téli hónapok folyamán várható.

E mű befejezésével a magyar energiagazdálkodás új fázisba lép s megkezdődik az a korszak, amikor egy elsőrangú, nagy telep olyan szénrétegek fölhasználásával fog energiát szolgáltatni, amely rétegek eddig fölhasználatlanul félredobattak, mert még a szállítás költségeit sem bírták el.

E telep életrehívása tehát hatalmas lépés azon a téren, hogy annak a

szénkincsnek élettartamát, amely rendelkezésünkre áll, kitoljuk.

Azt mondják a geológusok, hogy a fogyasztás természetes emelkedését figyelembe véve,

Csonka-Magyarország szénkészlete alig néhány évtizedre elegendő.

Örömmel kell tehát üdvözölnünk minden olyan alkotást, amely egyrészt eddig föl nem használt tüzelőanyagból állít elő energiát, másrészt ezt oly gazdaságosan végzi, hogy *kevesebb szénből és olcsóbb áron tudja ugyanazt az energiát előállítani, mint amit más telepek több, vagy drágább szénből állítanak elő.*

Mint a részvénytársaság ügyvitelével megbízott alelnök, minden törekvésem arra irányult, hogy amaz előirányzati kereteket, amelyeket megállapítottunk, betartsuk és hogy *e közel százmilliós vállalkozásnak* az adminisztrálása

a lehető legolcsóbban és legegyszerűbben bonyolódjék le.

És most, amikor a nagy mű egy része már befejezés előtt áll, megállapíthatom, hogy

ez sikerült.

Ezért csak elismerés illeti ama munkatársaimat,

akik itt *a közérdeket minden mellékszempontnak fölébe helyezték.*

Dr. *Tormay* Géza államtitkár a beszélgetés során még fölemlítette, hogy *a csonka ország évi áramszükséglete mintegy 700 millió kilowattóra* s ennek a mennyiségnek

több, mint felét a főváros fogyasztja.

A bánhidai elektromos centrálé *évenkint 180 millió kilowattot fog termelni* s ebből a mennyiségből előreláthatóan

130 milliót a főváros, illetve ebből 100 milliót a BSZKRT fog elfogyasztani.

Értesülésünk szerint *a vasutak elektrifikálására* csak *később* fog sor kerülni, amikor a bánhidai centrálé véglegesen elkészül s a nagy üzem teljes fölkészültséggel termeli az elektromos energiát.

Kozma Jenő dr. nyilatkozata

Dr. *Kozma* Jenő, az *Egységes Községi Polgári Párt* elnöke a bánhidai elektromos centrálé ügyében a következőket mondotta a *Fővárosi Hirlap* munkatársának:

— Úgy tudom, hogy a tárgyalások még nem fejeződtek be. Nem akarok elébevágni e tárgyalások eredményének és éppen ezért csupán az általam ismert eddigi tényekre támaszkodhatom. Magam is azt a felfogást vallom, *hogy a fővárost a Talbot-ügyből kifolyóan károsodás nem érheti,* viszont a fővárosnak nem szabad elzárkóznia az országos szempontok érvényesítése elől.

Országos érdek tette szükségessé a bánhidai centrálé megépítését

és ezt az országos érdeket a fővárosnak respektálnia és honorálnia kell azzal, hogy *belép a fogyasztói közé.* Úgy tudom, hogy ebben a tekintetben nincs is ellentét a szembenálló felek között.

— Tudomásom szerint mindössze annak a kérdésnek elintézése van még hátra, hogy a főváros *menynyiért* kapja az áramot. Ez az egységár *nem lehet nagyobb, mint a kelenföldi telep önköltségi ára.* Ezt az önköltségi árat közös szakbizottság állapítja meg s minthogy ebben a bizottságban elsőrendű szakemberek ülnek, én a magam részéről bizalommal tekintek a megállapodás elé. Úgy látom tehát a helyzetet hogy a *főváros és a bánhidai centrálé viszonya hamarosan kialakul.*

Helyes megvilágításban a bánhidai erőmű és annak szerepe a főváros energia-szükségletének kielégítésénél

A Fővárosi Hirlap számára írta:

SCHIMANEK EMIL műegyetemi tanár

Mindenütt a világon egymásután építik a nagyobbnál nagyobb villamos centrálékat, de senkinek sem jut eszébe, hogy politikát keverjen bele. Nálunk, sajnos, éppen fordítva van. Ezt a tisztán országos gazdasági jelentőségű ügyet, — egy pár jól informált és elfogulatlan ember kivételével, — senki sem tekinti gazdasági kérdésnek. Belevitték a közvéleménybe, hogy ez *politikai kérdés,* mégpedig a *főváros gazdasági érdekeit sértő politikai kérdés.* Úgy állították be, mintha a kormány a fővárosra akarna erőszakolni egy rossz telepet.

A főváros közönsége, — meggyőződtem róla barátaim és ismerőseim körében szerzett tájékoztatás útján, — csak azt látja, hogy a parlamentben és az ujságban is támadják a kormányt a *Talbot*-szerződés miatt és attól fél, hogy reá megint csak újabb megterhelések hárulnak. Ehhez a félelemhez nagyban hozzájárultak az ujságokban úgyszólván hetenként megjelenő hirek, amelyek szerint a főváros tiltakozik az ellen, hogy a kormány a Talbot-áram átvételére vagy a Talbottal való kooperációra kényszerítse a fővárosi elektromos-műveket.

Nagy megnyugvást keltett ezekkel, a polgárságot állandó izgalomban tartó hirekkel szemben *Buzáth János* alpolgármesternek a pénzügyi bizottságban tett határozott és objektív nyilatkozata, amely a centrálé nagy nemzetgazdasági jelentőségére hivatkozva, a főváros érdekeit minden tekintetben kielégítő megoldást helyez kilátásba. Mindazok, akik a főváros polgárságának érdekeit szívükön viselik és akik *Buzáth János* igazságos és elfogulatlan gondolkodását ismerik, már régen várták tőle ezt a nyilatkozatot.

Mert hogyan is áll a kérdés a főváros polgársága érdekeinek szemszögéből nézve?

A polgároknak egy kívánságuk van: minél olcsóbban, minél biztosabban jussanak az elektromos áramhoz.

Olcsó elektromos áram nemcsak a világításhoz, hanem más háztartási célokra (fűtés, forralás, vasalás stb.) is szükséges. De olcsó áramra van szüksége a villamosvasutaknak is, bár ezeknél az áramköltség az összes üzemi költségeknek csak egy csekély hányada, s ilyenformán az olcsó áram még nem jelentené egyszersmind a tarifaleszállítást is.

Az olcsó áram előfeltétele, mint minden más fogyasztási cikknél: a *tömeggyártás.* Vagyis a nagy fogyasztás. Különösen az elektromos áramüzletben áll fenn ez a tétel, *mert ennél maga az áramtermelés költsége aránylag csekély részét teszi annak az önköltségnek, amely az árameloszlás és az árameladási üzlet, vagyis a kereskedelmi üzem lebonyolításából eredő rezsi címén terheli az áramot a fogyasztás helyén.*

A Székesfővárosi Elektromos Művek példája igazolja ezt legjobban. A tavalyi 1928-i évben a fővárosi művek a főváros tanácsa elé terjesztett jelentésük szerint mintegy *190 millió kilowattóra áramot termeltek.* Ennek az árammennyiségnek előállításához *kilowattóránként kereken 3.7 fillér ára szenet fogyasztottak.* Az olaj, egyéb üzemi- és tisztitóanyagok, személyzeti költségek a művekben és újítási alap dotációjával együtt a költség *7.03 fillér volt kilowattóránként. Ezzel szemben az eladási ár középarányosan számítva kilowattóránként 26·3 fillér volt.*

Megállapíthatjuk tehát, hogy a központi költségekre, az árameloszto üzletre, a tőketörlesztésre és a haszonra együtt marad *19.27 fillér,* vagyis az *eladási ár 73%-a.* Ez a 73 százalék abszolut értékében (tehát nem százalékosan) úgyszólván csak a *tőketörlesztési* tétel által változik, ami nem nagyon befolyásolja az egészet. Világos tehát, hogy e költségek nagy része nem arányosan nő a termeléssel. Ha tehát a művek például a mai mennyiség kétszeresét termelnék és adnák el, akkor *ugyanolyan haszon mellett előreláthatóan legalább 20%-kal olcsóbban adhatnák átlagosan az áramot.*

Ha ezzel szemben vizsgáljuk a *főváros elektromos áramfogyasztásának* a változását és ezt összehasonlítjuk a külföldivel, akkor azt látjuk, hogy e téren bizony *nagyon visszamaradtunk.*

A Székesfővárosi Elektromos Művek évtizedek óta semmiféle propagandát új fogyasztók bekapcsolása érdekében nem folytatnak, mert — amint látni fogjuk — a fennálló igényeknek is csak úgy tudnak eleget tenni, hogy nemcsak az elavult és a hidegreállításra már régen érett telepeket állandóan üzemben tartják, hanem még idegenektől is drága pénzen áramot vásárolnak.

Tavaly az elavult váciúti és Berzencei uccai telepeken kereken *67 millió kilowattórát* voltak kénytelenek termelni, ami közel *egyharmadrésze az egész áramtermelésnek.* De ezenkívül még kereken *12 millió kilowattórát aránylag magas áron vettek át idegen budapesti ipartelepektől.*

A kelenföldi telep kibővítése nagyon lassan halad. Az új gépegységek közül az *első,* amelyet körülbelül négy év előtt rendeltek meg, már üzemben van, de csak *redukált teljesítőképességgel.* A *második* gépet már felszerelték ugyan, de a szükséges gőztermelésre alkalmas kazántelep rendelése még ma sem végleges. Enélkül pedig a két gépet egyidőben üzemben tartani nem lehet. A második gép üzembehelyezése után az első gép azonnal javítás alá került, hogy rendeltetésének megfelelő állapotba hozhassák. A *harmadik* gépegység rendelése sem lévén végleges, ennek a gépnek és a hozzátartozó kazántelepnek üzembevételéről *három-négy éven belül szó sem lehet.*

Az *áramfogyasztás* eddigi fejlődése viszont azt mutatja, hogy a főváros annak ellenére, hogy az *áramfogyasztás fokozására semmiféle propagandát nem csinált,* nem volt és ma sincs abban a helyzetben, hogy eleget tegyen annak a követelménynek, hogy a rosszul dolgozó telepeit leállítsa, sőt kénytelen volt azokat évről-évre nagyobb mértékben igénybe venni. Pedig a váciuti és Berzencei uccai telepeken *egyedül a szénköltség,* — minden egyéb nélkül, —

5.3 fillér, ami majdnem a kétszerese a kelenföldi telep 2.8 filléres szénköltségének.

Hogy mennyire visszamaradt a főváros az elektromos-telep kiépítésében, arra legjobb bizonyíték az a tény, hogy

a Székesfővárosi Elektromos Művek 1926-ban készült programja szerint 1930-ban négy nagy új gépegységnek (egyenként 25.000 kilowatt teljesítménnyel) kellene üzemben lennie, holott — mint fentebb jeleztük — csak egyetlen egy van valóban üzemben.

A fővárosi művek fogyasztóinak szükséglete mellett még itt van a *BSZKRT,* amelynek *központi áramfejlesztő-telepét feltétlenül ki kell építeni,* mert *a Pálffy téri áramfejlesztő-telepét le kell állítani.* E telep rendkívül gazdaságtalanul dolgozik és mivel más minőségű elektromos áramot termel, mint a Révész uccai telep, *nem lehet az egész BSZKRT üzemét egységesíteni, mielőtt a Révész uccai telep kibővítésével a Pálffy térit le nem állítják. Erre az egységesítésre pedig úgy az üzem biztonsága, mint az üzem ökonómiája miatt szükség van.*

A *bánhidai* telep *130 millió kilowattórát* szolgáltatna a fővárosnak. Ebből *100 milliót* a BSZKRT, *30 milliót* a Székesfővárosi Elektromos Művek vennének át. Ez *természetesen nem jelenti azt, hogy a főváros a saját telepeit azután tovább ne fejlessze.* Ellenkezően: hiszen mindössze arról van szó, hogy egy lépéssel közelebb jusson a fővárosi áramszolgáltatás *ahhoz a nivóhoz, amelyen a külföldiek vannak.*

Az *Elektromos Művek* azt az összeget, amit megtakarítanak azzal, hogy a Talbot-teleppel kooperálnak, *az alállomások és a kábelhálózat modernizálására, valamint a budai légvezetéknek már oly régen követelt megszüntetésére fordíthatná* és ezzel növelné az áramszolgáltatás biztonságát és csökkentené az utóbbi időben úgyszólván állandóan jelentkező üzemzavarok mértékét. Ami nagyon kívánatos volna, és amit, úgy hiszem, a főváros polgársága is nagyon szükségesnek tart.

Arról, hogy a fővárosi polgárságra a Talbottal való kooperációból bármiféle hátrány háramolhatnék, szó sem lehet, mert az áramár tekintetében olyértelmű megállapodás jött létre, hogy

a Talbot-centrálé a kelenföldi mű mindenkori önköltségével egyenlő áron szállítja az áramot.

Mivel a kelenföldi termelés a leggazdaságosabb és a többi mű sokkal drágábban termel, a *főváros a megállapodással nagyon jól jár, mert ez azt jelenti,* hogy mindaddig, amíg a főváros elektromos műveinek teljesítőképességét új telepek létesítésével annyira növeli, hogy a régi, elavult és rengeteg szenet fogyasztó telepeit leállíthatja és az idegenektől való áramvásárlást megszüntetheti, *lényegesen olcsóbban kapja a bánhidai áramot, mint amennyiért azt maga termeli.*

Hogy ez az időtartam, amelyre ez az önköltségnél olcsóbb áramvásárlás kiterjed, még hosszú évekig fog elnyúlni, az a mai helyzetből és az elmult évek statisztikájából kétségtelenül megállapítható.

A fővárosi elektromos üzlet rentabilitását a Talbot-centráléval való kooperáció lényegesen fokozni fogja. Különösen feltünő ez, ha még figyelembe vesszük, hogy a főváros harminc kilométeres körzetben, — amelyben a Talbot-centrálé áramot nem ad el,

oly nagyfogyasztókra fog találni, akiknek bekapcsolása az összes rezsiköltséget alig növeli meg,

úgyhogy *a főváros érdekében volna,* ha addig, amíg a Talbot-centrálé évi 130 millió kilowattóránál több áramot szállítana, *valóban többet venne át.*

Ez a tényállás a sokat vitatott Talbot-centrálé ügyében.

Hogyan fejlődtek a székesfővárosi szociálpolitikai és közjótékonysági intézmények az utolsó 10 esztendő alatt

Írta: LIBER ENDRE tanácsnok

Magyarország ezeréves történetének alig volt keservesebb, szomorúbb évtizede, mint az, amely a bolsevizmus letörése után nehezedett rá az országra. Az évtized kezdetén megcsonkításunk folytán százezren és százezren menekültek a koldus anyaország felé. A gazdasági helyzet szinte kilátástalanul súlyos volt. Eszmék harcoltak egymással és megosztották az ország polgárságának táborát. Ez az atmoszféra nem volt alkalmas nagy alkotásokra és a nagy alkotásokhoz nem is voltak meg a szükséges anyagi eszközök. Óriási feladatok tornyosultak, különösen az önkormányzati és közigazgatási hatóságok elé. Minden hatóság között különösen Budapest székesfőváros közigazgatásának kellett kiállania a tűzpróbát, hiszen aki nyomorba jutott, aki elhelyezkedést remélt, az mind a székesfővárosba tódult és növelte Budapest nincstelenjeinek számát.

Ilyen körülmények között mindennél fontosabb feladat jutott a székesfőváros közjótékonysági és szociálpolitikai közigazgatásának. A gazdaságilag gyengébbek támogatása nem állhatott meg azok között a keretek között, amelyek a háború előtti esztendőkben kialakultak, hanem minden nehézség és akadály ellenére, akár a meglévő intézmények fejlesztésével, akár pedig egészen új intézmények alkotásával kellett megfelelnie a változott körülmények követelményeinek.

Megszűnt a társadalmi támogatás

Még csak nem is lehet összehasonlítani a főváros mai szociálpolitikai és közjótékonysági munkájának költségeit a háború előtti közjótékonysági és szociálpolitikai kiadásokkal, mert az utolsó években rendkívüli szükségletek mutatkoztak nagy mértékben és az erre a célra fordított költségek is aránytalanul nagyobbak, mint a régebbi költségvetésekben. Nem szabad megfeledkeznünk arról az igen jelentős körülményről sem, hogy a háború előtti elég szépszámú jótékonysági alapítványok, amelyek sok tekintetben mentesítették a hatóságokat egyes jótékonysági, vagy szociálpolitikai intézmények fenntartásától, a pénz értékének devalválódása következtében teljesen elvesztették jelentőségüket.

Ma tehát az akkor még a társadalmi áldozatkészség által elvégzett feladatok költségei is a székesfőváros háztartási költségvetését terhelik. A háború előtt a polgári társadalom gazdasági helyzete megengedte azt, hogy valahányszor rendkívüli kiadások merültek fel egyes közjótékonysági, vagy szociálpolitikai célok megvalósítására, a polgári társadalom maga készséggel sietett a hatóságok segítségére. De ma már a polgári társadalom gazdasági helyzete annyira leromlott, hogy csak a legminimálisabb mértékben lehet erre az áldozatkészségre számítani.

Ugyancsak nem haladhatunk el észrevétlenül azon tény mellett sem, hogy az egész ország gazdasági helyzete leromlott és addig, amíg a háború előtti években a mezőgazdasági vidékek megélhetési és munkalehetőségei felülmulták az ugyanazon társadalmi osztályhoz tartozó székesfővárosi polgárságét, a helyzet ma ennek a régi helyzetnek teljesen az ellenkezője. A vidéki hatóságok közjótékonysági és szociálpolitikai tevékenysége minimális — eltekintve Csonka-Magyarország néhány nagyobb vidéki városaitól — és így a székesfővárosba tódulnak a vidékről is olyanok, akik azt remélik, hogy az ország szívében könnyebben megtalálhatják megélhetésüket, akár munkalehetőségek, akár pedig a székesfőváros sokkal kiterjedtebb és sokkal intenzívebb szociálpolitikai és közjótékonysági tevékenységében való részesülés által.

Növekedő intézmények

Rátérve az egyes konkrét közjótékonysági és szociálpolitikai tevékenységre, megemlíthetem, hogy *a székesfővárosi árvaházak növendékeinek létszámát lényegesen emeltük.* A „József fiúárvaház" férőhelyeinek számát 100-ról 200-ra, azonkívül a többi árvaház férőhelyeinek számát is jelentősen emeltük. A Rottenbiller uccai leányárvaházat a következő tanévtől kezdődően áthelyezzük a Villányi úton lévő „Notre Dame de Sion" apácarend épületébe és a létszámot 100-ról 150-re emeljük. Ebben az intézetben gondoskodunk a 3—6 éves leánygyermekek elhelyezéséről is. Az árvaházi növendékek részére üdülőtelepeket létesítettünk, még pedig 1925-ben a Fonyód-Bélatelepen a „gróf Zichy Béla üdülőtelepet", amelybe a négy fiúárvaház 100-as csoportokban küldi el növendékeit. Az 1929. év nyarán ugyancsak Fonyódon 60 növendék számára leányárvaházi üdülőtelepet is létesítettünk.

A csecsemő-, gyermek- és anyavédelem terén az utolsó években láthatóan nagy a fejlődés. 1927-ben hat épületben létesítettünk anya- és csecsemővédő intézetet, bölcsődét és 3—6 éves gyermekek részére napközi otthonokat. Ezen a téren természetesen nem állhatunk meg és a legközelebbi időkben máris konkrét formát fog ölteni a székesfővárosi anya- és csecsemővédő központ, amelynek feladata lesz annak a munkának az elvégzése, amit eddig a főváros az Országos Stefánia Szövetséggel együtt végzett ebben a munkakörben a székesfőváros területén.

A nyomorenyhítő akciók

Az 1922. évben a főváros polgármestere nagyarányú akciót indított a nyomor enyhítése céljából. Ebből az akcióból fejlődött ki a közjótékonysági és szociálpolitikai ügyosztálynak mai „Inségakciók" központja, amely magába foglalja az összes időleges akciókat. Az „Étkeztetési akció" ezidőszerint 12.000 iskolásgyermek és 6—7000 felnőtt ebédeltetéséről gondoskodik. A „Tejakció" kb. 5000 terhes, vagy szoptatós anya, csecsemő és kisded számára gondoskodik naponta félliter tejről. A „Gyermekfelruházási akció" kb. 12.000 gyermekre terjed ki, a „Csecsemőkelengye akció" pedig évente 1500 csecsemőt lát el csecsemőkelengyével. Az „Inségakciók" központja keretében működik a „Háziipari foglalkoztató" is, amelyet különböző altruisztikus intézmények látnak el megrendelésekkel. Ez a foglalkoztató kb. 2000 keresetnélküli szegény asszonynak ad kenyeret.

Két új gyermekvédelmi intézetünk: a két „Horthy Miklósné" gyermekotthon most kezdi meg működését. Ezek, a 110 árva részére létesített árvaházi osztályon kívül, átmeneti jellegű gyermekvédelmi intézetek, tehát olyanok, amilyeneket eddig nélkülöztünk.

Az árvaház 3—6 éves fiuk és leányok számára létesült, az átmeneti leányotthon pedig 160 olyan 6—18 év közötti leányok számára, akiket mostani környezetükből ki kell menteni. Elhelyezést nyer még a két intézetben 45 csecsemő, 65 kisded és 20 anya is. Miként ezek a számok mutatják, a „Horthy Miklósné" gyermekotthonok igen nagy jelentőséggel bírnak szociális szempontból. A főváros csak hálával gondolhat a kormányzóné őfőméltóságára, akinek a lelkében ennek a nagyszabású intézetnek a gondolata keletkezett és a népjóléti és munkaügyi miniszter úr őnagyméltóságára, aki a minisztérium által megvásárolt I., hidegkúti úti volt Holtzspach-féle üdülő öt épületét és a bicskei volt gróf Batthyány-

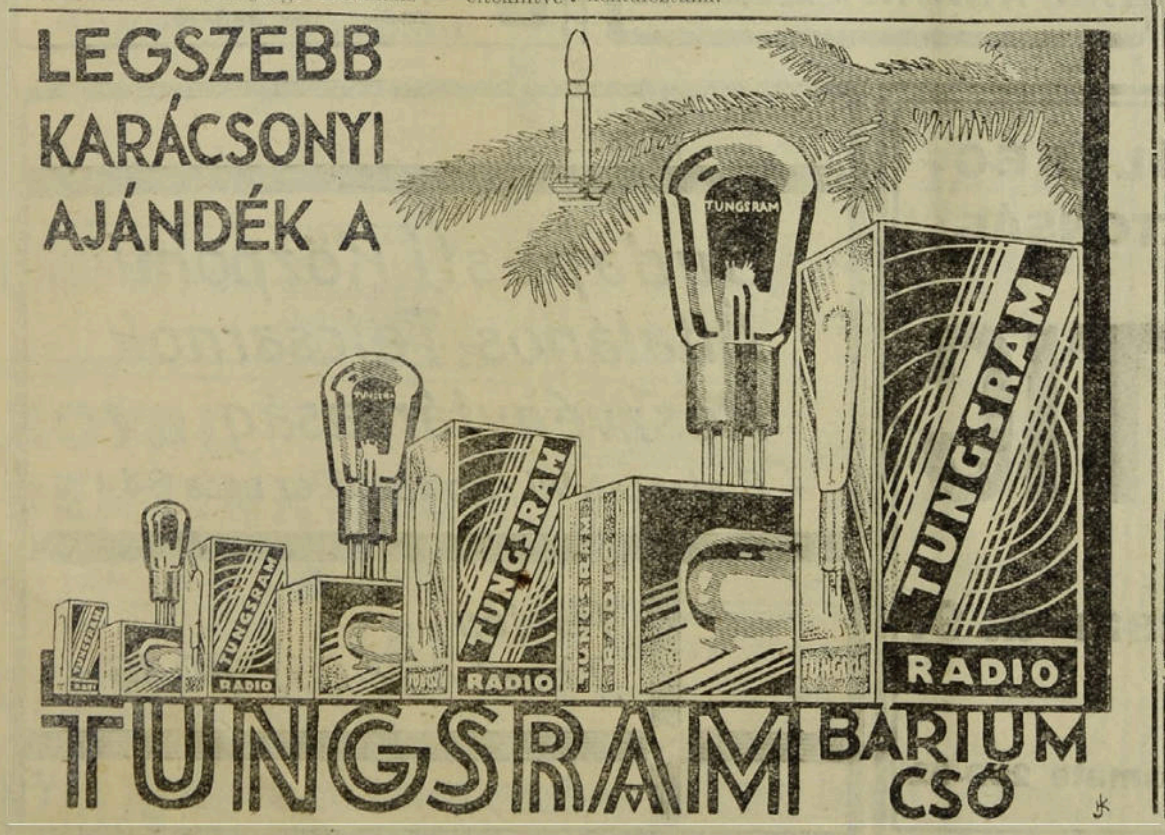

DELMÁR BÉLA
okl. mérnök, építőmester
Budapest, VI. Benczur u. 17
Telefon 263-40

Összerakható könyvszekrények
rekeszenként minden irányban nagyobbíthatók és pótolhatók.
PRAKTIKUS ÉS OLCSÓ
Lingel Károly és Fiai
Első Magyar Faáru- és Butorgyár.
Budapest, VII. ker., Rózsa ucca 4—6. szám
Kérjük 120 szobából álló állandó kiállításunk megtekintését.

FUCHS G.
Első Magyar Tizedes- és Százados-Hidmérleggyár R.-T.
BUDAPEST
Gyár és Iroda: VI., Váci-út 43. Telefon: L. 915—23.
Városi raktár: VII., Károly király-út 1 Telefon: József 429—90.

DÁVID ÉS DEUTSCH
KÖZPONTI FŰTÉS, SZELLŐZTETÉS, VIZVEZETÉK, CSATORNÁZÁS, ÉPÜLET- ÉS BÁDOGOS-MUNKÁK MŰSZAKI VÁLLALATA
BUDAPEST, VII, RÓZSA UCCA 41. TELEFON: J. 430-81

TREMMEL TESTVÉREK TELEFON 465—90
bádogos és szerelő, egészségügyi, műszaki berendezési vállalata
BUDAPEST, VIII, BAROSS UCCA 50 SZÁM

JAKAB GYULA MŰASZTALOS
Modernül felszerelt gépüzem. Az orsz. iparművészeti kiállításon a m. kir. állami nagydijjal kitüntetve
Budapest, VII, Hungária körut 204. sz.
Telefon: József 373-81

FIEDLER JÁNOS LENIPARI Rt. KOMÁROM
Lenfonó-, cérnázó-, szövő-, fehérítő- és impregnálógyár. Lenfonalak, lencérnák, nyers és fehéritett lenszövetek, ponyvák.
Központi iroda: Budapest V, Nádor ucca 14 szám Telefon: Lipót 981-25

FISCHER HENRIK
épületfakereskedő
Telefon: J. [illegible]
Budapest, III. ker., Szent Endrei-út 8189.

Svecz Mihály
cipész mester, vállalkozó
BUDAPEST, VI
Wesselényi u. 30

SCHUSZLIK AGOSTON
FESTŐ ÉS MÁZOLÓ M.
BUDAPEST
Telefon: Aut. 505-33.
Lakás: II, Kapás u. 36.
Műhely: II, Tölgyfa u. 8.

BUDAPESTI HIRLAP
a legtartalmasabb magyar napilap!
Hangja előkelő, hírszolgálata tökéletes, vasárnapi melléklete a legjobb képes hetilap

Alapítva 1904. „HUNNIA" Alapítva 1904.
MAGYAR GÉPTÖMÍTŐANYAG GYÁR RT.
Saját gyártmányú géptömítőanyagok, tömítőlemezek, autófék és kuplungbetétek
— MŰSZAKI NAGYKERESKEDÉS —
TELEFON: AUT. 281—48. BUDAPEST, V, SZEMERE U. 2.

BANNER ZOLTÁN
okleveles építész és építőmester
BUDAPEST, I., VERPELÉTI-ÚT 10.
Telefon: LÁ. 6-57. Telefon: LÁ. 6-57.

kastélyt a hozzátartozó 50 holdas parkkal a székesfőváros rendelkezésére bocsátotta.

Nem csekély büszkeséggel állapíthatjuk meg, hogy a székesfőváros csecsemőhalandósága a tervszerű csecsemővédelmi munka megszervezése óta lényegesen csökkent.

A szeretetotthonok

A székesfőváros szeretetotthonai gondoskodnak a munkaképtelen felnőttekről. Jelenleg három fő- és két fiókintézet működik, azonban, sajnos, többszáz felvételi kérelem vár teljesítésre, mert a szeretetotthonok túlzsúfoltak. A vezetésem alatt álló ügyosztály már régen elkészítette egy új, nagy, 1600 ágyas modern szeretetotthon programját, azonban az egész intézmény megépítéséhez szükséges összeg nem áll rendelkezésre. Ezért ezt az intézetet kénytelenek leszünk részletekben, 600 szegény részére megépíteni. Ezt az építkezést valószínűleg 1930. év tavaszán megkezdjük.

Az azelőtt társadalmi kézben volt hajléktalanok menhelyei 1919-ben fővárosi kézbe kerültek és ezeknek a fenntartási költségei is a főváros költségvetését terhelik.

Nagyarányú megterhelést jelent a székesfőváros költségvetésére nézve a rögtöni segélyek nagy tömege is, azonkívül az „Inségakciók" szükséges kiterjesztése. Ezek az „Inségakciók" különösen a téli hónapokban folytatódnak és az étkeztetésen kívül tüzelőszert, továbbá ruházatot osztunk ki az erre rászorulók között, valamint melegedőszobákat bocsátunk a fázók számára, ahol az erre rászorulók naponta kétszer ingyen levest és kenyeret is kapnak.

Egészen más irányú, de elsősorban szociálpolitikai feladat a fővárosi lakáspolitika végrehajtása. A szükséglakások közé tartozik 11 lakástelep 1110 szobával és a 440 fülkével bíró Népszálló. A hatósági lakásépítési tevékenység során 1926—29 között 4400 kislakás és 560 szükséglakás épült. Ma a főváros lakásügyi adminisztrációja a szükséglakásokon felül 10.500 lakásra terjed ki. Az új lakóházaknál a főváros gondoskodott a szociális igények kielégítéséről is, többek között anya- és csecsemővédelmi és tejkonyhákról, tejkonyhákról, továbbá könyvtárfiókok létesítésével. Tagadhatatlan, hogy a lakáspolitika terén még sok tennivaló van hátra, mert az építés nemcsak a polgárokat juttatja lakásokhoz, hanem egyik legalkalmasabb eszköz a nagyarányú és katasztrofális munkanélküliség elleni küzdelemben. Elég sajnálatos dolog, hogy a székesfőváros súlyos költségvetési helyzete egyelőre megakasztotta még annak az építési programnak a megvalósítását is, amit ügyosztályom, ettől a szemponttól is vezéreltetve, kidolgozott.

Strandfürdők

A szociálpolitikai tevékenység ismertetésénél kell megemlíteni a strandfürdők kérdését, amely nyáron elsőrendű fontossággal bír.

A támogatásra szoruló lakosság egészségügyi és tisztálkodási szükségletét szolgálják a házainkban lévő fürdőszobákon kívül: az ingyenes Dunafürdők, amelyek száma az elmult nyáron gyarapodott a lágymányosi ingyenes strandfürdővel és most van építés alatt a IX. ker., dandárucai, összesen 22 káddal, 23 zuhannyal és egy úszómedencével tervezett népfürdő. A lágymányosi strandfürdő kabinjainak a számát is lényegesen emeljük a jövő nyárra. A „Dunai életmentés", amely nemcsak a fürdőzési idényben elkerülhetetlen szerencsétlenségek meggátlása, hanem az öngyilkossági kísérletek elszaporodása miatt bír elsőrendű fontossággal, ugyancsak az elmult években létesült az ügyosztály keretén belül és eredményességét a statisztikai adatok igazolják.

A legnagyobb figyelmet azonban mégis a téli nyomorúság elleni küzdelem képezi, különösen a mostani télen. Minden figyelmet, minden áldozatot és minden tevékenységet arra kell koncentrálnunk, hogy a lehetőség szerint zökkenés nélkül segítsük át a székesfőváros polgárságát ennek a télnek a nyomorúságán, mert az ország és a székesfőváros mostani gazdasági helyzete olyan nagy nyomorúság árnyékát veti előre, hogy a karácsonyi munkanélküli segély és a szellemi szükségmunkák, véleményem szerint csak egy csöpp lesz a nyomorúság tengerében.

Javuló viszonyok

Remélem azonban, hogy az új esztendő magával fogja hozni az általános gazdasági helyzet némi javulását és ezáltal magával fogja hozni a nyomorúság enyhülését is. De addig, amíg ez nem következik el, ott kell tartanunk kezünket a sokat szenvedő fővárosi társadalom ütőerén, hogy meglássuk a bajokat és amennyire tőlünk telik, igyekezzünk azokon enyhíteni.

Azok a szociális intézmények, amelyeket a lefolyt 10 esztendő alatt a békebeli arányok többszörösére kellett kifejleszteni, mindenkor hirdetni fogják azt a nagy áldozatkészséget, amelyet a székesfőváros polgárai hoztak a társadalmi nyomorúság enyhítésére. A száraz számokkal dolgozó statisztika elénk tárja, hogy amíg a háború előtt a székesfőváros költségvetése a szociálpolitika és közjótékonyság szükségleteire kiadásainak alig 3.91%-át fordította, ma ez a százalék 6.68%-ra emelkedett. Ez csak egy szám ugyan, de nagyon jól tudom, hogy a megkétszereződött százalék nagy áldozatot jelent a mai gazdasági viszonyok között.

ÉPÍTŐIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, VIII. kerület, Baross ucca 15
Telefon: József 411-49
Aszfaltgyár és anyagtelep: Budapest, IX., Gubacsi út 37

NEMES FUCHS VILMOS
ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALAT
BUDAPEST VI, SZONDY UCCA 84. III. 1.
TELEFON: AUTOMATA 285-48

RÓZSÁSI MARTON
FÖLDMUNKAVÁLLALKOZÓ és FUVAROS
BUDAPEST, VIII., THÖKÖLY-ÚT 3. SZÁM
Telefon: József 439-29 Telefon: József 439-29

MIKA TIVADAR
RÉZÁRUGYÁRA
BUDAPEST, VII, KAZINCZY UCCA 47
TELEFON: JÓZSEF 428—27

Sternberg és Kálmán
Tüzifecskendők, tűzoltószerek, egyéni felszerelések és kútszivattyú-gyára
Budapest, József-körút 35
Telefon: József 301-80

NYITRAY JÁNOS
hatóságilag eng. villanyszerelő és mechanikai vállalata
VII., CSÁNYI UCCA 6.

ERDÉLYI MŰINTÉZETE
udvari fényképész IV., Semmelweis ucca 2. sz.

Hajnal Imre
okl. mérnök, építési vállalkozó
Budapest,
I., ATILLA KÖRÚT 47. SZÁM TELEFON AUTOMATA 5-8-64

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK
Központi fűtés-, vízvezeték- és csatornázási vállalat
Budapest VI, Andrássy-út 67. Telefon: Automata 151—13

DUNÁNTULI MESZ-, TÉGLA- és KŐIPAR RT.
Központ: BUDAPEST, V., GÉZA UCCA 5
Telefon Automata 218—05, 218—06. Sürgönycím: DUNMÉSZ
Szállít: Meszet, mészkövet, bazaltkavicsot. Vállal mindennemű kőfaragó-munkát

TÓTH SZ. JÁNOS
Tel.: Aut. 569-38
VÍZVEZETÉK- ÉS FÜRDŐBERENDEZŐ
ÉPÜLET- ÉS DISZMŰBÁDOGOS
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 6. SZÁM

REDŐNYÖK
Gerő és Győry
redőnygyár
Budapest VII, Elemér ucca 31
(a Keleti p. u. mellett)
Telefon: József 314—33. szám

GRÜNVALD BÉLA
SZOBAFESTŐ- ÉS MÁZOLÓMESTER
VII, LÖVÖLDE TÉR 2. TELEFÓN: J. 308-78

ROGGENBAUER REZSŐ
kárpitos, díszítő és lakberendező
Budapest, V, Falk Miksa u. 12.
Telefon: L. 910—82.
Penyva, vászonredőny és kórházi matracok szállítási vállalata.

BŐHM NÁNDOR ÉS TÁRSA
AUTÓJAVÍTÓ- ÉS KAROSSZÉRIAGYÁR
BUDAPEST, VI., TÜNDE UCCA 10-44. sz.
(SCHLICK-GYÁR) TELEFON: LIPÓT 903-19. (SAJÁT TELEP)

LERCHNER és TÖRÖK
szobafestő, mázoló és bútorfényező
TELEFON: L. 963—03.
BUDAPEST, VI., Petneházy-u 44

Somoskői Bazaltbánya Részvénytársaság
Budapest, IV. kerület, Bécsi ucca 4. szám
Telefon: Automata 829—23 és Automata 817—92
Bánya és zuzótelep: Somoskőujfalu.
A bánya előállít: mindenféle szemnagyságú zúzott kavicsanyagot, pormentes zuzalékot, legjobb minőségben, előállít továbbá különböző méretü útburkolati idomkőveket. Útépítési osztálya vállalja: makadámutak, szabadalmazott óriáskavics (Derieso) utak építését, mindenféle idomkőutak burkolati munkáinak előállítását, továbbá a „Warrenite Bitulithic" elnevezésü legjobban ismert bitumenes rendszerü utak építését.

VAS UCCA 16
BOSCH SZOLGÁLAT
Telefón: József 393-73.

KISEBB ÜZEMKÖLTSÉG
NAGYOBB ÜZEMBIZTONSÁG
CORDATIC
Főelárusítás:
Budapest, VI., Mozsár u. 9.
Telefónszámok:
Automata 276-02 Automata 299-02

Budapesti Központi Általános Tejcsarnok Részvénytársaság
Budapest, VII., Rottenbiller ucca 34.
Telefón:
József 462-65, 380-16

VÁROSI GAZDÁLKODÁS

Irta: DORNER GYULA miniszteri tanácsos, főv. bizottsági tag

Bocsássa meg nekem az olvasó, hogy a karácsony ünnepi hangulatát disszonáns hanggal zavarják meg. De ilyenkor — az év vége felé — akaratlanul is úrrá lesz lelki világunkon a számonkérés, a tanulságok levonásának gondolata.

A mindent és mindenkit uralma alá vető anyagi gond, az egész országot és a fővárost árvízként elöntő gazdasági válság pedig akaratlanul is rákényszerít arra, hogy ezen a terénumon nézzünk körül, a tanulságokat gazdasági téren keressük s a mult tévedésein okulva, kutassuk az enyhülés eszközeit.

Sajnálattal látom és tapasztalom, hogy igen nagy azoknak a száma, akik ha akár hivatásuknál fogva, akár érdeklődésből foglalkoznak a gazdasági válság orvoslásának gondolatával, mindig *a bölcsek kövét keresik*, egy nagy csodatevő gondolatot kutatnak, ami egy csapásra megszünteti a bajt s helyrebillenti a gazdaságok megzavart egyensúlyát. Szomorúan állapítom meg önmagamról, hogy nem tartozom a hívő optimistáknak ebbe a seregébe s nem hiszek a megváltó gondolatokban. A gazdaság megrendült s részben összeomlott épületét — meggyőződésem szerint nem lehet varázsszóval újjáalkotni, hanem lassú, következetes, szívós munkával lehet csak követ-kőre, téglát-téglára rakva azt újra alapozni s újra felépíteni, külön-külön, minden egyes objektumnál kell érvényesíteni a józan takarékosság s céltudatos programkészítés elveit s *ez apró tényezők eredőjeként nem maradhatnak el a komoly pénzügyi eredmények.*

Elhibázott koncepciók

Ezt a gondolatmenetet követve, igyekezem a város gazdálkodásában megfigyelni azokat a tüneteket, amelyek egy téves gazdasági irányzatra világítanak rá s ezt felismerve keresem a helyes utat, a reális gazdálkodás irányában.

Két évvel ezelőtt sok izgalmat okozott a Gellért-fürdőnél megállapított 50%-os és a Széchenyi-fürdőnél előállott 100%-os hiteltúllépések ügye. Mihelyt azonban ez a kínos ügy botrányjellegét elvesztette, — mert a vizsgálatok visszaélést megállapítani nem tudtak — a közvélemény csakhamar megnyugodott a történtekben, elkönyvelte a horribilis kiadásokat s úgy a sajtóban, mint a magánkörökben csak dicshimnuszok hallatszottak az alkotások fényéről és pompájáról.

Most azután megérkezett a fekete leves!

Az 1930. év költségvetését tárgyaló törvényhatósági bizottsági közgyűlés tárgysorozatának egy szerény pontjaként, a közgyűlés megállapította, hogy a Szent Gellért-gyógyfürdő és szállónak 1928. évi zárszámadása kerek számban 80.000 P, a Széchenyi-gyógyfürdő 1928. évi zárszámadása pedig ugyancsak kerek számban 400.000 P veszteséget mutat; ezek az adatok azt jelentik, hogy a befektetett tőke kamatait és törlesztését a főváros adó- vagy más jövedelmeiből kell fedezni s minden egyes fürdőzőre a főváros közönsége fizet rá.

Ha hozzáfűzöm ezekhez a számokhoz azt a tényt, hogy az 1928. évben olyan fényes fürdőszezón volt, amilyen jó, ha 10 évben egyszer fordul elő, akkor a maga teljes zordságában mered reánk az a szomorú kép, amit ezek az elhibázott koncepciójú építkezések elénk tárnak.

Egészen bizonyos, hogy ez a két építkezés a főváros két legfényesebb, legpompázóbb fürdőépítkezése s éppen ezek mutatják ezt a sötét financiális eredményt. Világos példái annak, hogy egy gondosan megkonstruált gazdálkodási rendszerben a főszempontot — a jövedelmezőséget — sohasem szabad alárendelni a hiú nagyzolás szempontjainak, mert csak az a fény és pompa engedhető meg, ami belső értékkel — megfelelő jövedelmezőséggel — van alátámasztva.

Félre az irrealitásokkal

Ha templomot, pantheont, múzeumot, történelmi emléket, vagy valamilyen kultúrintézményt alkotunk, akkor a jövedelmezőség mindenesetre második helyre szorul, vagy egyáltalában figyelembe se jön. De a fürdőépítkezések mindenkor és mindenütt az egész világon, az egyesek, vagy közületek jövedelmi bázisai, amelyek értékének döntő kritériuma az, hogy hasznothajtók-e, vagy sem?

Még sötétebbé válik ez a kép, ha meggondoljuk, hogy fürdőink bevételének túlnyomó részét a budapesti közönség izzadja ki s az nem a nálunk megforduló idegenektől származik. Mert *ha bruttó bevételünket az idegenek szolgáltatnák, úgy legalább vigasztalhatnánk magunkat a közvetett jövedelmekkel,* amelyek a főváros polgárságának javára esnek; *ez azonban még csak egy, a messze távolban lebegő álomkép,* amelynek valóra válásáig még sok befektetés s tengernyi folyó kiadás (propaganda) felhői sötétítik el a jövő derültebb képét.

Félre kell tennünk a jövő kitervezésekor az irrealitásokat, a komolytalan pénzpocsékolást s minden újabb alkotás programjának összeállításakor világosan, pontosan kell ismerni a kitűzött célt, a megoldandó feladatot.

Mert ezen a téren követik el az eszmék felvetői — az alkotás s elképzelés lázában — a legtöbb hibát!

A Széchenyi kibővítése

A nem világos célkitűzésnek legszembetűnőbb példája a Széchenyi-fürdő kibővítésének esete. Amikor ennek az építkezésnek elgondolása megszületett, annak, aki az eszmét felvetette, tisztán kellett volna látnia, hogy a fürdőbővítés csak a főváros közönsége szükségletét elégítheti ki, mert hiszen egészen bizonyos, hogy *sem a külföldi, sem a belföldi gazdag fürdővendégek, — különösen azoknak legvagyonosabb, tehát legkívánatosabb része, — sohasem fogják elcserélni a tengerpart természetes strandfürdőjét, a városligeti mesterséges homokkal,* akármilyen gazdagon s fényesen van is a fürdő kiépítve. Ha pedig ez így van, — már pedig minden kétséget kizáróan így van, — akkor a fürdő kibővítésének költségeit limitálni kellett volna egy olyan összegben, amely összegnek kamatait és törlesztését a fürdőüzem normális díjak mellett is fedezhette volna, mert a fővárosi fürdőzők zömét túlságosan magas díjakkal megterhelni nem lehet és nem szabad. Ehelyett az történt, hogy már az eredeti program is azt a látszatot kelthette, mintha a fürdőbővítés a leggazdagabb nemzetközi közönség számára készült volna; — hogy pedig a kivitel az eredeti tévedésekre még rá is duplázott, ez csak súlyosabbá tette a bajt és ennek a hibás célkitűzésnek a főváros fizeti meg az árát, s fizeti mindaddig, amíg a befektetett tőke letörlesztve nincsen.

Még le sem csendesedtek a fürdők hiteltúllépéseinek hullámai, már is jelentkeztek a feladatok helytelen értelmezésének újabb tünetei. A dandárutcai „népfürdő" eredeti terveinek megépítése közel 1,400.000 pengőbe került volna, ha a bizottsági ülésen jelen levő bizottsági tagok ennek a tervnek útját nem állották volna. A mindenáron való építődüh a

LÁNC DEICHSEL
Budapest, VI, Vilmos császár út 15/d

SUGÁR ÉS BARNA
Budapest, VI., Teréz-körút 6
Angol úridivat és fehérnemű különlegesség
Angol úriszabóság

Littke és Tóth
OKLEVELES ÉPITÉSZEK ÉPITŐ IPARI VÁLLALATA
BUDAPEST, IX., Bokréta ucca 12. sz.
TELEFON: JÓZSEF 356-33

FRIEDRICH JAKAB
ÁCSMESTER ÉS TETŐEMELÉSI VÁLLALAT
Budapest, V., Párkány ucca 1418. Telefon: Lipót 969—98

SCHIFF MIHÁLY
paszományos-mester, Budapest, IV. Prohászka Ottokár ucca 8. (Félemelet)
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. + TELEFON: AUTOMATA 834-76.
A legszebb kivitelben készítek mindenféle **bútorpaszományt,** plimó- (paplan) zsinórt, horgolt rózsát, csillag gombot és gombáthuzást. **Női ruhadíszeket,** bojtokat, rojtokat, öveket, a legprecizebb, művészi kivitelben. Csillárzsinórokat, továbbá selyem- és gyapjúfonal- adjusztálást és minden e szakmába vágó munkát.

Kramer Adolf
festő és mázolómester
Budapest, I., Lágymányos-u. 4
Telefonszám: Lágymányos 19—33.

Moor Géza építőmester
Budapest, VI., Retter Ferenc ucca 103. sz.
Telefon: Lipót 911—13

ROYAL BENZINKUTAK
a legjobb üzemanyagot és a legjobb amerikai Readway-olajat szolgáltatják
PAJOR LÁSZLÓ
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 18. SZÁM
Tel.: L. 906-15 és Aut. 290-07

OZALID fény- és aluminium-másolatok
Manglitz Ferenc Budapest, VIII., József ucca 12. — Telefonszám: József 431-47.
Költségvetések, műszaki tervek, térképek rajzolását és sokszorosítását több színben is vállalja.

Standard-billentyűzettel, világszerte legjobban bevált irodában, otthon és uton egyaránt.
18 havi részletfizetésre is kapható.
Felhívásra díjmentesen, vételkényszer nélkül bemutatja Budapesten és vidéken
Remington Irógép Rt.
Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 12. szám.
Telefon: Aut. 212—85, 218—09.

Harsányi Testvérek
központi fütés, egészségügyi berendezések, vizvezeték, csatornázás és épületbádogos munkák vállalata
BUDAPEST, VII., BEM UCCA 5. SZÁM
ALAPITVA 1894. — TELEFON: J. 550-15.

RIEDER OTTÓ villamos-berendezési vállalat, műszaki intézet, elektrotechnikai és rádió cikkek raktára
Alapittatott: 1896. A. B. C. tagoknak hat havi hitel
Budapest IV, Irányi u. 20. Tel.: Aut. 837-07

Margalit Andor és Ödön
mérnök-épitőmester, vállalkozók
Budapest, I. ker., Kelenhegyi-út 11—13. sz.
Telefonszámok: József 586—43 és József 429—24.

lakások egész sorozatát tervezte a fürdőépületbe és ebbe a fürdőbe, amely kimondottan a munkásosztály részére készült, — több kabinfürdő volt kontemplálva, mint amennyi ma pl. a Rudas-fürdőben van. *Csak véletlen szerencséje a fővárosnak, hogy ebből a meg nem érlelt tervből semmi sem lett.*

A célok meg nem értése és a feladat hibás felállítása vezet az ilyen torz gondolatokra, amelyek helyt állhatnak ott, ahol az építmények egy gazdag város jómódú polgárai számára készülnek, de minden esetre kiküszöbölendők egy szegény város budgetjéből.

Az ellenkező véglet

De nemcsak a kiviteli költségek, hanem már az előirányzatok is mutatnak olyan tüneteket, amelyek *az okos takarékosság fogyatékosságára engednek következtetni.*

Mióta a törvényhatósági bizottság közgyűlése meghozta a hiteltúllépések meggátlását célzó ismeretes határozatát, azóta a költségelőirányzatok készítői a legtöbb esetben az ellenkező végletbe csaptak át és az építkezések költségeit oly magasan irányozzák elő, hogy az előirányzat 10—12 százalékkal (néha még többel is) haladja meg a tényleges szükségletet.

Kétségtelen, hogy az előirányzatok készítésekor helyes az óvatosság; de a túlságos óvatosság, illetőleg a tudatosan magas költségelőirányzás, tulajdonképpen pazarlásra vezet. Ha ugyanis a megállapított hitel túlmagas s építés közben kitűnik, hogy jelentékeny feleslegek mutatkoznak, úgy azonnal megjelennek szebbnél-szebb s legalább látszólag jobbnál-jobb kiegészítő és pótló tervek, újabb eszmék, amelyek azzal az indokolással, hogy hiszen fedezet van, minden módon érvényre jutni igyekeznek. Végre is az építőknek természetes törekvése, hogy alkotásaikat minél szebbé, grandiózusabbá tegyék s ennek a törekvésüknek igen nehéz ellenállni, ha a rendelkezésre álló hitel áthághatatlan korlátként nem áll a szebb és jobb gondolatával szemben. A szebb és jobb nem lehet egyedüli irányítója az építkezéseknek, mert mindig ott kell állani intő jelként a célszerűségnek és rentabilitásnak, is csak ezek harmoniája eredményezheti a végső célt, — a jót!

Egymilliós túlkalkulálás

Ilyen tüneteket láthatunk az új központi szeretetotthon (szegényház) építési költségeinek előirányzásánál is. Ez az óriási 200.000 m^3-es építkezés költsége beépített köbméterenkint 45 pengővel van előirányozva, dacára annak, hogy minden mellékköltség külön tételekben van felvéve. Ilyen körülmények között a költség *legfeljebb* 40 pengő lehet, úgyhogy a mellékköltségeket is arányosítva, *kereken 1,000.000 pengővel több van előirányozva az építkezésre az előreláthatóan szükségesnél.* Ha ez az összeg meg is marad a leszámoláskor, úgy ez nem megtakarítás, hanem a túlmagas előirányzás eredménye lesz. Reméljük, hogy ezt az összeget nem fogják az ilyenkor igen könnyen születő „pótmunkák" felemészteni.

Ugyanezt a túlmagas előirányzást látjuk az iskolák építésénél is, úgy hogy 5—6 iskola előirányzott költségeiből egy kisebb hetedik iskolát is fel lehetne építeni.

Ijesztően merednek elő ezek a tünetek a főváros gazdálkodási rendszeréből, s mind azt bizonyítják, hogy a gondos körültekintés, a céltudatos megfontolás még nem foglalta el azt a dominálo poziciót az alkotó hivatalos tényezők gondolkodásában, ami azokat tulajdonképpen megilleti. A takarékosság helyett, — amiről olyan rengeteg sokat írnak és szavalnak, — sok esetben inkább egy kis bohém könnyűvérűség, a higiénének fontoskodó előtérbe tolása vezeti a tervezéseket, ami messziről talán zsenialitásnak látszik, közelről azonban csak meggondolatlanság!

Ezen a helyzeten pedig csak a programok előzetes pontos kidolgozása, a célok éles megállapítása, — ahol szükséges, — a jövedelmezőségi számítások (nem kormányozott) gondos megejtése, egyszóval a munkálat biztos megalapozása segíthet. Félre kell tenni a kalandos elgondolásokat, s ezek helyett a reális alkotások terére kell lépnünk. Nem a nagy, a szárnyaló gondolatok lenyűgözését jelenti ez, mert a fenséges alkotásoknak is meg vannak a maguk realitásai. Csakhogy ott alkossunk nagyot, pompásat, ahol a megvalósítandó gondolat is nagy, s ne akarjunk bazilikát faragni a haszonra rendelt üzemi épületből.

Egy jól megalapozott alkotás sohasem a polgárság terhe, hanem jólétének legbiztosabb bázisa lesz s az így befektetett milliók nemcsak az építő munka körül érdekelteknek, hanem a lakosság egyetemének fognak hasznára válni.

Párt és klub

— Pesthy Pál, Ripka Ferenc és Kozma Jenő nagy beszéde a Terézvárosi Gazdasági Egyesületben.

A *Terézvárosi Gazdasági Egyesület* kedden este összejövetelt, ezzel kapcsolatban társasvacsorát rendezett, amelyen megjelent *Pesthy* Pál ny. igazságügyminiszter, az Egységespárt országos elnöke is, több képviselő kíséretében. Ott voltak: *Görgey* István, *Dukai Takách* Géza és *Kozma* Jenő országgyűlési képviselők, *Ripka* Ferenc főpolgármester, *Bayer* Antal, számos törvényhatósági bizottsági tag és a kerület iparos- és kereskedőtársadalmának számos reprezentánsa. A vacsorán háromszáznál többen voltak jelen. *Bakonyi Pál* dr. ügyvezető-elnök üdvözölte a megjelent politikusokat, az összes vendégeket, majd foglalkozott azzal a rettenetes válsággal, amely az egész magyar társadalmat sujtja. A kereskedő- és iparostársadalom panaszait *Quitt* Lipót vázolta.

Pesthy Pál

emelkedett ezután szólásra. A vidék és a főváros megértését és egymáshoz való közeledését hangoztatta és rámutatott arra, hogy legnagyobb elismerés illeti meg azokat, akik ezt a törekvést erősítik.

— Nem mint pártpolitikus vagyok itt, hanem *egy országos érdekeket átfogó eszme hive*, azért, hogy az összefogás, az együttműködés politikáját szolgálhassam.

Ezután beszélt a vidék és a főváros egymáshoz való viszonyáról, kapcsolatairól, *egymásrautaltságáról* és megállapította, hogy

a fővárosnak érdeke a vidék boldogulása, a vidék érdeke a főváros virágzása.

A magyar élet boldogulására és jobb jövőjére ürítette poharát.

Farkas József dr., az egyesület elnöke beszélt utána, aki *Ripka* Ferenc polgármester működését méltatta. Az egybegyűltek

Ripka Ferenc

főpolgármestert kívánták ezután hallani. A főpolgármester többek között ezeket mondta:

— Öt és fél évvel ezelőtt, mikor *Bethlen* István, a magyarság nagy vezére kitűzte a polgári egység gondolatának lobogóját, ez a tábor volt az, amelyik *elsőnek érezte meg ennek a programnak életbevágó jelentőségét. Bethlen* István programja azt jelentette, hogy

legyen vége a szertelen gyülölködésnek, melynek gyümölcse csak rombolás lehetett.

Ezután a főpolgármester arról beszélt, hogy a mai nehéz időben a polgári egységet próbálják minden oldalról megbontani. A gazdasági válság mellett erkölcsi válság is fenyeget. Vasárnap — mondotta — alakult meg egy új párt, amelyben az iparosokat és kereskedőket külön akarják tömöríteni. *Ennél nagyobb tévedés még nem hangzott el politikai vezetők részéről.* Hogy lehet elképzelni, hogy az iparosokat és a kereskedőket kirekesszék a polgárság nagy táborából és külön tömörítsék. A főpolgármester biztosítja, hogy az ország vezetői a legnagyobb nagyrabecsüléssel vannak eltelve ezen értékes társadalmi réteg iránt és teljes erővel igyekeznek őket támogatni. Ezután visszatért a vasárnapi pártalakulásra. Legnagyobb

hibának tartaná a kereskedők és iparosok részéről egy külön pártba elszigetelődni.

Képtelenség volna egy város polgári közösségéből *önmagunkat kirekeszteni. Ez osztályharchoz vezetne.* Ki ellen akar felvonulni ez az iparos- és kereskedőpárt? A lakosság, a polgárság ellen, amelyből él? Ez a tömörülés csak egyesek érdeke lehet.

Görgey István arról beszélt, hogy ebben a súlyos időben mindenki politizál, mindenki kritizál, az okokat és a bűnbakokat keresi. Könnyű bünbakot keresni, az elkeseredéseknek szabad folyást engedni, de ez nem célravezető, ez csak szubjektív politika. Hangoztatta a reálpolitika szükségességét.

Kozma Jenő dr.

azokkal a támadásokkal foglalkozott, amelyek mostanában a fővárosi törvénnyel kapcsolatban a párt ellen elhangzanak.

Az új fővárosi törvény nem akar mást, mint hogy *a főváros autonomiájában meg legyen az összhang a főváros és az országos kormányzat között,* hogy ne lehessenek esetleges kilengések Budapest és a vidék között. Csodálatosan a főpolgármester személye ellen koncentrálnak mostanában támadásokat. De vajjon féltheti-e valaki ettől a főpolgármestertől, *Ripka* Ferenctől az autonomiát, ettől a főpolgármestertől a polgári érdekeket? A pártnak igenis volt gerince és

ott, ahol szükségesnek látszott, fellépett a kormánnyal szemben is és eszközölte a javaslaton a szükségesnek tartott változtatásokat.

Takács István képviselő, *Kaszab* Elemér, *Tóth* István és mások szólaltak még fel a vacsorán.

— *Botfai Hüvös József halálának 15-ik évfordulója.* A *Józsefvárosi Polgárok Egységes Pártkörének* elnöksége a kerület néhai vezére, *Hüvös* József sírjára nagy és díszes koszorút tett le 17-én, az elhunyt vezér halálának 15-ik évfordulója alkalmából. A sírboltboz nagyszámú és előkelő közönség zarándokolt ki, hogy Hüvös József emlékének áldozzon. A családot *Botfai Hüvös* Iván és *Hüvös* László szobrászművész képviselték.

— *A Józsefvárosi Polgárok Egységes Pártköre* vasárnap alakította meg önsegélyző csoportját, amely a nehéz gazdasági viszonyok között segélyekkel és kölcsönökkel igyekszik a kereskedő és iparos polgároknak támogatására lenni. A máris 1000 tagot számláló egyesület élén *Botfai Hüvös Iván* áll. A megalakulás a kör józsefkörúti helyiségének nagytermében nagyszámú közönség jelenlétében történt meg. Az önsegélyző csoport január 1-én kezdi meg működését, de máris igen sok iparosszakma és kereskedőegyesülés jelentette be csatlakozását.

SZVETICS JÓZSEF
építési vállalkozó
BUDAPEST, VII., TELEP UCCA 8.

»EGYESÜLT«
GOLYÓS- ÉS GÖRGŐSCSAPÁGY GYÁRI JAVÍTÓÜZEM
BUDAPEST, VI, SZINYEI-MERSE UCCA 26
(Podmaniczky ucca sarok)
ÚJ SPECIÁL CSAPÁGYAK KÉSZÍTÉSE
TELEFON: L. 984-34

GÓTS KÁROLY
hat. engedélyezett villanyszerelő és elektromechanikai műhelye
BUDAPEST, V, VISEGRÁDI U. 13/a. Telefon: Aut. 113—70.
VILLANYOSSZERELÉSEK, márványraszerelt kapcsoló- és biztosítótáblák.

Somogyi Soma és Fia
kőfaragómester
Budapest, VIII., Fiumei-út 9.
Alapítva: 1867. Telefon: J. 415-20

CUSTODIS ALPHONS
MÉRNÖKI IRODA ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALAT IPARI BERENDEZÉS RÉSZÉRE
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 19
Telefon: Aut. 120-07
ALAPÍTÁSI ÉV 1876
Gyárkéményépítés
Gőzkazánbefalazás
Ipari kemencék építése és tervezése

FLIEGL BÉLA bádogosmester
Telefon: J. 435-07 Budapest IX, Lilliom ucca 33. Telefon: J. 435-07
Készít épület-, díszműbádogos munkákat és higiénikus fürdőkádakat, légszesz, víz, gőz, csatornázás, szivattyuk, kutak szerelését, angol klozetteket és egészségügyi fürdők berendezését

Baranyi Gyula és Társa
Vegyipari Vállalata r. t. Budapest, VII., Izabella-tér 1.
Telefon: József 443—89.
Festékek, Vegyicikkek és Hézagmentes „MEROLIT" padló

SZALFÉTER EDE TELEFON: K. 502—36
üveg- és porcellánkereskedése, képkeretezési és épületüvegezési vállalata
FIÓKÜZLET: II, MARGIT KÖRUT 3²
BUDAPEST I., KRISZTINA KÖRUT 83. SZ.

Proczeller Bálint kövező mester
Budapest, X. Korponai u. 11. Tel.: Kőbánya 74-84

PINKAY KÁROLY
ÉPÍTÉSZ ÉPÍTŐVÁLLALKOZÓ
TELEFON: Automata 864-61.
BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL UCCA 20.

BORY ÉS WALTHER
ÁCSMESTEREK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK
Rákospalota, Földvári ucca 60. szám
TELEFON: LIPÓT 964—14. SZÁM

RELLA N. és UNOKAÖCCSE
Építési Vállalat R.-T.
Budapest, VIII, Népszinház ucca 13
Telefonszámok: József 436—52 és József 436—53.
Magas- és mélyépítés, vasbetonépítés.
HERBST FÖDÉM az egész világon elterjedt és legolcsóbb vasbetonfödém

Morbitzer Nándor építész és építőmester
Budapest, VIII, Üllői-út 66/b.
Telefon: József 310—90.

Fűtés Víz Gáz **Szentgyörgyi és Társa**
Telefon: József 8-97 Budapest VIII, Baross-u. 88

LUTZ LAKK ÉS FESTÉKGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPEST, VII., ŐRNAGY UCCA 4. SZ.

KOZÁK ANTAL KÁRDMŰVES ÉS LAKATOSMESTER
Budapest VIII, Üllői-út 58. Futó u. sarok (Villamos-megálló)

Események

OLVASÓINKHOZ!

Tizenkilenc esztendeje hirdetik a *Fővárosi Hirlap* hasábjai rendületlenül azt az erőteljes polgári politikát, amely a közös, nagy városi érdekek állandó és éber ellenőrzésével, szigorú, de mindig tárgyilagos és igazságos kritikájával Budapest polgárságát ennek a lapnak táborába gyüjtöttte. Lapunk mindig súlyt helyezett arra, hogy frissen, gyorsan, megbízhatóan, lelkiismeretes kritikai készségünkkel értesüljenek olvasóink mindarról, ami a városházán történik.

Ez az immár közel két évtizedes lelkes és ernyedetlen küzdelem adta meg az érdemet, amelynek alapján

az Egységes Községi Polgári Párt a Fővárosi Hirlapot választotta hivatalos lapjául. Viszont lapunkat is régi tradíciói vezették arra az útra, amelyen a békés, de meg nem alkuvó, alkotó polgári munkálkodás hirdetésében találkozott Ripka Ferenc főpolgármesternek és Kozma Jenőnek, az Egységes Községi Polgári Párt elnökének Budapest érdekében kifejtett nagy munkájával.

Amikor most tizenkilencedik évfolyamába lép a *Fővárosi Hirlap* és visszatekintünk az elvégzett munkánk gyümöleseire, hű olvasóink táborától nem kérünk egyebet, csak annak a régi bizalomnak és támogatásnak folytatását, amelyben eddig is részesített bennünket Budapest közönsége.

Fővárosi Hirlap

Az Egységes Községi Polgári Párt hivatalos lapja.

*

Előfizetési árak:

fél évre . . . . . 12 pengő:
egész évre . . . . . 24 pengő:

A FŐVÁROSI HIRLAP a karácsonyi ünnepek alkalmával kettős számot ad. Legközelebbi számunk január 8-án a rendes időben jelenik meg.

A **Fővárosi Hirlap** karácsonyi számából helyszűke miatt több értékes cikk kimaradt. Ezeket a legközelebbi számunkban közöljük.

Szlovák Pál ev. egyházkerületi felügyelő. A *bakonuesernyei* ev. egyházközség egyházközségi felügyelővé választotta *Szlovák* Pál dr. főjegyzőt, Sipőcz Jenő polgármester titkárát. Vele egyidőben iktatták be Szlovák Pál lelkipásztort, a főjegyző nagybátyját is. A népszerű polgármesteri titkárt megválasztása alkalmából számosan üdvözölték.

Tost Ferenc kitüntetése. A kormányzó *Tost* Ferenc kertépítőt, az Országos Magyar Kertészeti Egyesület alelnökét a magyar kertészet fejlesztése körül elért érdemei elismeréséül gazdasági tanácsossá nevezte ki.

Budapesti gazdálkodók díszoklevelei. A főváros támogatásával működő *Budapesti Gazdálkodók Egyesülete* minden évben oklevéllel tünteti ki ama tagjait, akik a legszebb eredményeket produkálják. Az egyesület most tartotta a Gellért-szállóban vacsorával egybekötött összejövetelét s ezen osztotta ki *Purébl* Győző tanácsnok, egyesületi elnök azokat az oklevelet, amelyekkel a Szent István-napi főzelék- és gyümölcskiállítás legnagyobb sikert elért résztvevőit tüntették ki. A tanácsnok beszédében hangoztatta, hogy az egyesület a hajdan világhírű budai gyümölcs- és szőlőművelést is hamarosan régi nívójára akarja feleleszteni. Több, mint hatvan gazdálkodó kapott díszes kitüntető oklevelet, köztük több villatulajdonos is.

A **Klotild-szeretetház karácsonya.** Szokásos melegséggel ünnepelte meg ebben az évben is gondozott árvái karácsonyát a dr. *Ripka* Ferenc elnöklésével működő *Klotild-szeretetház*. Az intézet nagytermében felállított díszes karácsonyfa körül előkelő közönség gyült össze, élén *Auguszta* kir. hercegasszonnyal és leányával, *Magdolna* főhercegnővel. Ott voltak továbbá: dr. *Ripka* Ferenc főpolgármester és családja, *Ruchich* Károly ny. altengernagy, főudvarmester, *Böhm* Gusztáv tábornok, *Spannberger* Károly ker. elöljáró, dr. *Krivoss* Árpád, *Sebő* Gusztáv főszámvevő, *Berezell* Jenőné, a szfőv. képviseletében *Ruffy* Pál tanácsjegyző és még sokan mások. Az ünnepi beszédet *Ripka* Ferenc tartotta, hangoztatva az intézet fenséges hivatását.

— A jövő nemzedékről való gondoskodás a társadalom legnagyobb feladata. Az örök életből fakadó kötelesség ez. A Klotild-szeretetház abban a hitben neveli fel becsületes polgárokká a társadalom és jó hazafiakká a magyar hon számára ezeket a kis árvákat, hogy egykor, újra Szent István birodalmának polgárai, fiai lesznek.

A Morris Commercial terepjáró autó, amelyet az angol hadsereg általánosan használ, számtalan újítással rendelkezik és üzemanyagfogyasztása roppant csekély. A közgazdasági élet legideálisabb kocsijának nevezhetjük. Anglia legmodernebb autógyára: a *Morris Commercial* birminghami gyár hozta ki ezt a két differenciállal ellátott és lánctalpon futó terepjáró autót, amelynek motora négyhengeres vízhűtéses blokkmotor; újszerű megoldásában az, hogy turboszivattyú a hengerfejről leszívja a meleg vizet és a hideg víz gyors utánanyomulását elősegíti. Rendkívüli előnye a kocsinak, hogy az 1.5 tonna teherbírású autó motorja egy mögéje szerelt dobot hajtva, a rátekert acélsodronykötél segélyével tízszer annyi, vagyis 15 tonna terhet tud húzni. Olcsó árával, olcsó üzemével könnyen beszerezhető lévén, hamarosan pótolhatatlan kelléke lesz minden magyar üzemnek és vállalkozásnak.

Gazdasági Értesítő

Bódy Tivadar a Nova elnöke, Sós Ármin vezérigazgatóhelyettes. A Nova közlekedési r. t. szombaton délben igazgatósági ülést tartott *Bárczy* István dr. ny. miniszter elnöklésével. Az ülésen *Bódy* Tivadar dr. felsőházi tag, ny. polgármestert a részvénytársaság elnökévé, *Sós* Ármin ügyvezető igazgatót pedig helyettes vezérigazgatóvá választották meg. Az igazgatóságnak ez a kitüntető bizalma méltó elismerése annak a nagyvonulú, eredményes és ernyedetlen munkásságnak, amelyet *Bódy* Tivadar és a részvénytársaságnál 35 éve működő *Sós* Ármin a vállalat érdekében kifejtett.

13 százalékos osztalékot fizet a Nemzeti Bank. A *Magyar Nemzeti Bank* főtanácsa pénteken megtartott ülésében tudomásul vette az üzletvezetőség jelentését az 1929. év üzleti eredményeinek valószínű alakulásáról, amely eredmény előreláthatólag *13 százalékos osztalék kifizetését fogja lehetővé tenni.* Egyebekben a főtanács folyó és adminisztratív ügyekkel foglalkozott.

A **Pesti Tőzsde,** *Kallós János* általánosan ismert és népszerű közgazdasági lapja, fennállásának tizedik évfordulóját szokatlan nagyterjedelmű jubiláris számmal ünnepelte meg. A gazdag és nívós tartalmú hetilap a politikai és közgazdasági élet legkiválóbbjai cikkeit jelenteti meg s ezeken kívül a gazdasági élet aktuális kérdéseivel foglalkozó számtalan érdekes tudósítás és közlemény teszi változatossá és vonzóvá e jubiláris számával a közel százoldalas *Pesti Tőzsdé*-t.

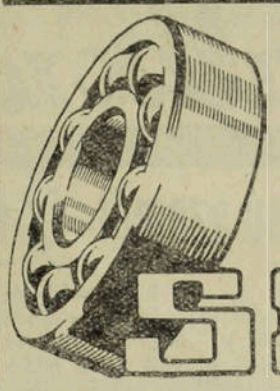

Svéd golyós és görgős csapágyak. Spec. automobil és moto kerékpár csapágyak, coll és milimeter méretben. Teljes közlőműberendezések. Acélgolyók.

SKF kelle helyre kelle csapágyat

SKF

SVÉD GOLYÓSCSAPÁGY RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 55.
Telefon: J. 338-57, 402-78 — Sürgönycím: ESKAEF Bp.

Legmodernebb gyógyintézet sebészi és belbetegek részére
Dr. Pajor-szanatórium
Budapest, VIII. Vas ucca 17. szám
Magánklinikai osztályon teljes ellátás napi 12 P
Idegbetegek üdülő gyógyhelye, vízgyógyintézet, nap-és légfürdő

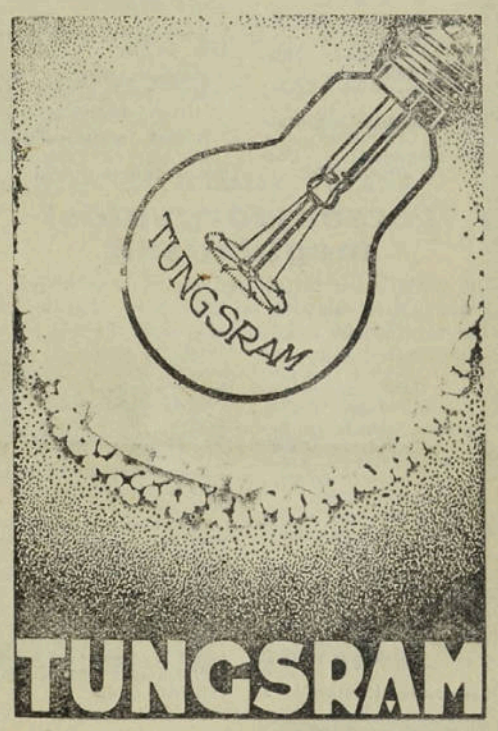

WEIDLINGER TIBOR Tel.: J. 318-07.
OKL. MÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
BUDAPEST,
VII, RÁKÓCZI ÚT 36. Tel.: J. 318-07

MÉRLEGGYAR
OELSCHLÄGER MIHÁLY ÉS TÁRSA UTÓDA
CÉGTULAJDONOS: VÉRTES R. REZSŐ OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK
Gyár és iroda: VI., VÁCZI ÚT 69. TELEFON LIPÓT 918—08

Közúti gőz- és motorhengerlést vállal WOLFF ERNŐ
Sürgönyelm: WOLFFERNE
Tel.: Lágymányos 13-82 Budapest-Kelenföld, Budaörsi-út 101

Beton, makadám, aszfalt felvágásához vegyen BÉRKOMPRESSORT
Liska Jenő okl. gépészmérnök, kompressor-bérbeadó, VIII, Orczy-út 22. Tel.: J. 335-4.

EGRI és FIA Dr. EGRI ISTVÁN
TELEFON: JÓZSEF 318-01 OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK
központi fűtés — vízvezeték — csatornázás
BUDAPEST, VII, ROTTENBILLER UCCA 28

HANVAY VIKTOR
villany- és rádiócikkek
Budapest, VI, Podmaniczky ucca 67. Telefon: Aut. 104—69

WEISZ MIHÁLY
mérnök, építési vállalkozó, csatorna- és mélyépitő
Balaton ucca 2. Telefon: 257-66

WETOL sebolaj
legyen minden mentőszekrényben.
Fertőzéstől megvéd és gyorsan gyógyít.
M. k. népjóléti és munkaügyi miniszt. 72.455|1924 sz. körrend
M. k. kereskedelemügyi miniszt. 29.062|XX. 1925. sz. rendelet.

ENGLERTH M. JÁNOS KŐMŰVESMESTER
elvállal kisebb, nagyobb építkezéseket és tatarozásokat
BUDAPEST, II., BATTHYÁNY UCCA 65. SZÁM

ROTTER ZSIGMOND
terménynagykereskedő
Budapest, V., Nádor ucca 17. sz.
Telefon 297-8, 276-94.

Első Magyar Részvény Serfőzöde
PARACELSUS SÖR
A nagy tápértékű barna idénysör
csapolása megkezdődött.
Palackokba lefejtve is kapható: Kávéházakban, vendéglőkben, fűszer- és csemege-üzletekben.

Vállalkozási Hirlap

Háromféle tipusú szemét- és hulladékkosár lesz Budapesten

Néhány héttel ezelőtt az új közlekedési és köztisztasági kódex ismertetése kapcsán tudvalevően jelentette a *Fővárosi Hirlap*, hogy a főváros egyelőre 3000 szemétgyüjtőkosarat állít fel a budapesti uccákon, ami annyit jelent, hogy minden hatodik-hetedik ház elé jut egy hulladékgyüjtő. Nem mondhatja majd tehát rövidesen senki, hogy kénytelen az uccára szemetelni, mert nem dobhatja a papírt, a gyümölcshajat máshová. A tanács csütörtöki ülésén megrendelte a háromezer szemétgyüjtőtartályt és pedig az elfogadott Weiss Manfréd-féle szabadalom szerint. A csónakalakú tartályok préselt vaslemezből készülnek, praktikusak és tetszetősek is. A főváros a szabadalmat, illetve a gyártási jogot megszerezte azoknak is, akiket a csepeli gyáron kívül a gyártással megbízott. A háromezer tartályt három cég készíti: a *Weiss* Manfréd-művek, a *Kollerich*-cég, — amelyek egyenlő arányban kapták meg a szállítás zömét és egy kisebb mennyiséget a *Skolkay*-cég vállalt. Illetékes helyen szerzett értesülésünk szerint *háromféle uccai szemétgyüjtő lesz:* Kandelláberekre erősített, közvetlen a házfalakra elhelyezett és egészen külön, szabadon álló hulladékgyüjtőkosarak. A gyártást rövidesen megkezdik és a jövő év elején hamarosan felállítják az uccákon a hulladékgyüjtőket, lehetőleg már akkorra, mire életbelép az új rendelet. Azután már nálunk is, úgy mint a külföldön, pénzbüntetéssel fogják kedvét szegni az uccai szemetelőknek. Első időben külön járdai őrszemek fogják erre szoktatni a publikumot, hogy: „Ne szemeteljen az uccán."

Új versenytárgyalási kiirások

A főváros tanácsa az elmult héten a következő újabb versenytárgyalásokat írta ki:

A Köztisztasági Hivatal részére:

Asztalos munkát: Malomsoky József 2254.

Üvegezési munkát: Márkus Lajos 2610.

Ácsmunkát: Márton László 5777.

Lakatosmunkát: Szatala Emil 1185.

Tetőfedőmunkát: Posnansky és Strelitz 940.

Zabszállítást: Rotter Zsigmond 106.000.

Korpaszállítást: Schreier Béla 10.400.

Kesztyüszállítást: Budapesti szabóiparosok hitel- és termelőszövetkezete 12.350.

Kötött mellényszállítást: Guttmann és Fekete 22.000 pengő vállalati áron.

Versenytárgyalási megbizások

A mult héten tartott nyilvános és szükkörü versenytárgyalások alapján a különböző közmunkákat és közszállításokat a következő cégek kapták:

Műkömunkát a Lenke úti iskolánál: Refle Miklós 5454; *az Üllői úti iskolánál:* Kautnik József 6840.

Kőmüves munkát a Léderer-telepi erdei iskolánál: Gabos Oszkár 7751; *a Babér uccai kislakásos telepen:* Kurcsik Gergely 3320.

Vaskályhaszállitást a Gubacsi úti kislakásoknál: Munkácsi Ernő 5206.

Lakatosmunkát az Üllői úti iskolánál: Vass és Kovács 4385.

Linoleumburkolási munkát a Mária Terézia téri iskolánál: Moskovitz Emil 2727.

Gumi padozati munkát a svábhegyi köztisztasági épületnél: Magyar Ruggyantaárugyár 4550.

Világitóarmatura berendezést a Teve uccai tüzőrségi épületnél: Reiner Nándor 3530.

Ácsmunkát a Babér uccai kislakásoknál: Hegedüs Ferenc 3360.

Szergerendakieserélési munkát a Nyár uccai iskolánál: Seffer Antal 2225.

Mázolómunkát az Angyalföldi úti hajléktalanok menhelyén: Szarvas István 3490.

Benzinszivattyuk szállitását a csatornaszivattyútelep részére: Teudloff-Dittrich-gyár 22.400 pengő vállalati áron.

Beérkezett ajánlatok

A mult héten tartott versenytárgyalásokon a kü'önböző közmunkákra és közszállításokra a következő cégek pályáztak:

Vászonredőnymunkára *a Margit-körúti bérházaknál:* Rónay Kristól 5808, Roggenbauer Rezső 6374, Hérmán Ödön 6735, Kondor Rezső 6824, Gichner János 7615, Gál József 7661, Beyer Hugó 7686, Paschka és Társa Helm 8079; *a Berzenczei uccai bérházaknál:* Lednicky és Társa 8287, özv. Bak Gáborné 8648, ifj. Spolarich Vilmos 8815, Magaziner Lajos 9748, Magaziner Albert és Társa 9881, Justus Sándor és Fia 10.368, Korányi és Fröhlich 10.387, Pick Ede utódai 10.508, ifj. Weinberger Lajos 10.629; *az Üllői úti bérháznál:* Steiner Márk 5743, Weisz Salamon 5978, Ledniczky és Társa 6357, Magaziner Albert és Tsa 6726, Justus Sándor és Fia 6970, Magaziner Lajos 7406, Pick Ede utódai 7518, Korányi és Fröhlich 7547; *a Mester uccai bérháznál:* Kondor Rezső 2251, özv. Bak Gáborné 2393, ifj. Spolarich Vilmos 2388, Gál József 2630, ifj. Weinberger Lajos 2903 P.

Telefónszerelési munkára *a Török Pál uccai iparrajziskolánál:* Barta Károly 2972, Ericsson magyar vill. 3362, Dial telefónkereskedelmi 3371, Siemens és Halske 3497, Bodnár és tsa 3519 P.

Betonburkoló munkára *a Dugonich uccai el. és polg. iskolánál:* Dr. Helvey Tivadar 8690, Fekete Mihály 4180, Hlavay Kálmán 5500, ifj. Walla József r. t. 5720, Egry Bálint 6050, Bier és Wersetz 6490 P.

Szigetelő munkára *a Dugonich uccai el. és polg. iskolánál:* „Grozit" aszfalt és kátr. term. gyára 6820, Gruber János 10.010, László Ernő 11.649, dr. Helvey Tivadar 13.420, Bier és Wersetz 14.080, Posnansky és Strelitz 3630, Nagybátony-újlaki R. t. 10.780, Biehn János 4290 P.

Vízvezeték és csatornázási munkára *a Pomázi úti ideiglenes vámőrségi épületnél:* Szücs Béla 2703, Gabler J. 3072, Nyikulás János 4013, General műszaki r. t. 4034, Rozsnyai Izidor 4095, Knuth K. 4247; *a Budafoki úti ideiglenes vámépületnél:* Buchta Károly 2941, Friedmann József 3334, özv. Müller Henrikné 3590, Vulkán szerelési váll. 3737, Goldberger Ede 3786, Killmeyer Lajos 4055; *a Bécsi úti ideiglenes vámépületnél:* Frey István 3766, özv. Cler Gusztávné 3967, Lammel Ferenc 4077, Laczkó István 4743, Kőszegi István 4904, Septey Lajos 5156; *a Gránát uccai végleges vámépületnél:* Sámuel György 2826, Fekete Ödön 2980, Adler Henrik 3263, Klein Zoltán 3713, Keller Pál 3789, Bründl János 4029; *a Kőérbereki úti ideiglenes vámépületnél:* Fort Oszkár és tsa 3202, Halász Ernő 3288, Major Endre 3348, Schober Ferenc 3418, Rietschel és Henneberg r. t. 3486, Keszler Jenő és fiv. 3624, Marton és Tóth 3789, Both Ádám 4282; *a Gubacsi úti ideiglenes vámépületnél:* Rysavy Béla 2685, Farkas Izor 3054, Kocsner Antal 3129, Thiergärtner és Stöhr r. t. 3276, Hofman Dénes 3473 P.

Villanyszerelési munkára *a Mihálkovics uccai telepnél:* Kaffka és Wágner 5980, Vozáry Pál 6184, Gruber Lajos 6670, Csépai Jenő 7197, Barta Károly 7226, Alexy és Uhlyarik 7414, Szmatama és Szőke 7714, Benc és Wein 7853, Hoffer és Sommer 7869, Sigray István 7944, Orsovszky István 7962, Kolbányi és Pákozdy 7980, Holitscher Zsigmond 8201, Strobl Vilmos 8308, Hatschek Guttmann és Tsa 9146, Generál műszaki r. t. 11.067; *a Marcibányi téri iskolánál:* Nemes Gyula 14.709, Fischhof Oszkár 15.114, Müller M. Jenő és tsa 17.112, Nováczky József utóda Eschenbach Nándor 21.288; *a Gyáli úti bakteriológiai intézetnél:* Drechsler Rezső 3664, özv. Végh Gáborné 4851, Tóth Pál 7559 P.

BUDAPESTI FÜRDŐVÁROS EGYESÜLET KÖZGYŰLÉSE

A Gellért-szálló különtermében közgyűlésre gyült össze a *Budapest Fürdőváros Egyesület.* A közgyűlésen, amelyen *József Ferenc* dr. királyi herceg elnökölt, megjelent *Bud* János kereskedelmi miniszter, *Ripka* Ferenc főpolgármester és társadalmi életünk számos előkelő tagja.

József Ferenc dr. kir. herceg

elnök a következő szavakkal nyitotta meg a közgyűlést:

— Idegenforgalmunk az elhanyagolt nemzetgazdasági ágazatok közé tartozik nálunk. A kormánynak gazdasági programjába nemcsak erőteljesebben kell beiktatni ezt a kérdést, hanem úgyszólván *a gazdaságpolitika tengelyévé kell tenni.* A *Budapest Fürdőváros Egyesület* kitermeli a gondolatokat, de ezeknek gyakorlati megvalósítása az állam, a hatóságok és a gazdasági szervezetek feladata:

a megcsökkent fogyasztópiacok helyét az idegenforgalommal kell pótolni.

A királyi herceg éljenzéssel fogadott megnyitó beszéde után

Szviezsényi Zoltán

ügyvezető igazgató mondotta el általános figyelem mellett beszámolóját. Vázolta az egyesület eddigi tevékenységét, majd rámutatott azokra a nehézségekre, amelyek a gazdasági problémák társadalmi úton való propagálását megnehezítik. Jótékony akciókkal — mondotta — nem lehet idegenforgalmat csinálni, ez

elsősorban pénz kérdése.

Az ügyvezető igazgató beszámolója után általános figyelem közepette

Bud János

kereskedelmi miniszter mondott nagyszabású beszédet. Éles dialektikával fejtegette mindazokat a problémákat, amelyek megoldásra várnak az idegenforgalom föllendítése érdekében és *párhuzamot vont az állam és a főváros speciális kötelességei között.* A kereskedelmi miniszter fejtegetéseit hosszantartó, lelkes taps kísérte.

Bud János kereskedelmi miniszter beszéde után

Ripka Ferenc dr. főpolgármester

emelkedett szólásra s többek közt a következőket mondotta:

— Az a munka, amely a *Fürdőváros Egyesület* keretében folyik, a főváros nagy problémái közül a legnagyobbat öleli fel, mert arról van itt szó, hogy egy mérhetetlen értékű kincset bányásszunk ki. Meggyőződésem, hogy az idegenforgalomra fordított kiadások bőségesen meghozzák a kamatot.

— A külföldi híres világfürdők meg nem mérhető anyagi eszközökkel járulnak hozzá a gazdasági mérleg emeléséhez,

egyes országok, mint pl. Olaszország és Svájc, egész gazdasági életüket az idegenforgalom kiépítésére állítják be,

mert *ebből él az ipar és a kereskedelem, itt keresik kenyerüket a munkások ezrei és így válik a gazdasági élet vérkeringésének centrumává az idegenforgalom.*

Horváth János dr. gazdasági főtanácsos indítványára megválasztották a tisztikart:

József Ferenc dr. királyi herceget

örökös elnökké, *Bud János* dr. kereskedelmi minisztert, *Skerlecz Iván* v. b. t. t.-t, az egyesület első elnökét és *Horváth* J. Ödönt, az Amerikai Magyar Kereskedelmi Kamara elnökét pedig az egyesület tiszteletbeli elnökeivé választották. Tiszteletbeli tagok lettek: *Reiner* Ede igazgató-főorvos, *Bársony* Oszkár vezérigazgató és *Bánlaky* Géza, a Szent Gellért-fürdő igazgatója; a külföldi balneológusok három kiváló képviselője, Budapest fürdőinek nemzetközi viszonylatban igen értékes propagálói: *Fortesque Fox* londoni professzor, a *Nemzetközi Hidrológiai Kongresszus* elnöke, *Van Breemen* hollandi egyetemi tanár, a *Nemzetközi Reumaellenes Liga* elnöke és *Eduard Dietrich* dr. belső titkos tanácsos, a Németbirodalmi Balneológiai Egyesület elnöke.

•

A közgyűlés után kétszázterítékes vacsora volt.

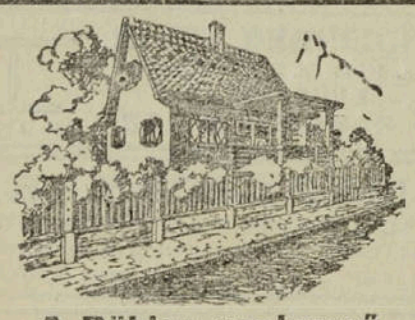

A Böhler-rendszerü
ACÉLHÁZ
ma az ország szenzációja. Gyors, szolid és olcsó épitkezés
A jövő ideális lakóháza!
Magyarországon gyártja:
Márkus Lajos vasszerkezeti gyár
Budapest, VI. Hun u. 4. Telefon: L. 920-40, 920-41

CSAK „Eternit" VÉDSZÓVAL JELÖLT PALA ÉS CSŐ VALÓDI.
ETERNIT MÜVEK HATSCHEK LAJOS, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR: NYERGESÚJFALU.

DIPL. ING. ARCHITEKT — BAUMEISTER
KOSÁLY ÖDÖN
OKL. ÉPITÉSZMÉRNÖK, ÉPITŐMESTER
TELEFON: AUT. 570-41.
BUDAPEST, II, KELETI KÁROLY-U. 15/b.

LEFÉBER ÉS TÁRSA
Kút-, vízmüépités és mélyfúrási vállalat
Mélyfúrások, kutatófúrások, aknaépités, alapozások, vizte nitések, szivattyútelepek berendezése
Budapest, VI., Bulcsu uecs 5. Telefon: Aut. 926-01

KVILA GYULA Telefon: Aut. 516-55
bádogos, viz, gáz és központi fütés berendezési vállalata Budapest, II, Török ucca 8. szám

POKOS ISTVÁN
OKL. ÉPITÉSZ, ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, IV., VÁROSHÁZ UCCA 16.
TELEFON AUTOMATA 874—70.
RÁKOSSZENTMIHÁLY, JÓZSEF UCCA 29.
TELEFON: RÁKOSSZENTMIHÁLY 14.

SÁMUEL GYÖRGY
épület,- díszmű-bádogos és egészségügyi berendező
BUDAPEST, VI, ARADI U. 45. TELEFON: AUT. 223-62.

BIHARI PÁL
okl. mérnök, épitési vállalkozó
Budapest, VI., Eötvös ucca 24. sz.
TELEFON: AUT. 297—63.

MÉHN ANTAL
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, II., HATTYU-U. 7.
Telefon: Aut. 506-24

SCHÜTZ EDE TELEFON J. 330—45
ÉPÜLET-, MŰ- ÉS VASSZERKEZETLAKATOS
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY ÚT 23. SZÁM

Vladár Pál
ács- és épitőmester
Budapest, I., Greguss u. 12
Telefon: Aut. 519-29

Budapest Szent-Margitsziget

Szanatórium

Magyarország ***legmodernebb*** berendezésű belgyógyászati ***diétás*** és ***fizikoterápiás*** gyógyintézete. Orvosilag vezetett diétás konyha ***cukor-, vese-*** és ***szívbetegek*** részére. Soványító- és hízlaló-kúrák. ***Röntgen***-intézet. Laboratórium. ***Vízgyógyintézet. Rádium***-inhalatórium.

Nagyszálloda

Közvetlen a gyógyfürdő mellett. Kényelmes, elegáns szobák. ***Elsőrendű ellátás.*** Állandó zene- és táncestélyek. Téli sportok. Autógarage.

Week-end!

Úgy a szálloda, mint a szanatórium ***egész éven át nyitva.***

Szent-Margitszigeti Gyógyfürdő

43·3° C meleg ***kénes, szénsavas rádióaktív*** gyógyforrás. Fürdőkúrák reuma, köszvény, szívbajok, idegbajok és női bántalmak ellen. ***Iszappakkolások.***

IVÓKÚRÁK a margitszigeti gyógyvízzel és a Hunyadi János keserűvíz-telep különböző kútjainak természetes vizével az ***emésztőszervek, a máj, a vérkeringés, az anyagcsere*** stb. bántalmai ellen.

Szent-Margitszigeti Ásványvíz

A legkellemesebb üdítő ital. — A vasúti étkezőkocsikon bevezetve.

Részletes felvilágosítással szolgál

a Szent-Margitsziget Igazgatósága,

Budapest, III., Szent-Margitsziget. Telefon: 206-20.

Sürgönycím: Budapest Margotel

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet a X. ker., Bihari út és Balkáni ucca sarkán építendő **szükséglakások** összes munkáira, valamint az ács- és tetőfedő munkákra.

A hivatkozott hirdetésekben közölt módozatok szerint leteendő bánatpénz összege az ajánlati összeg 2 százaléka.

A vonatkozó költségvetési kiírás rajzai és nyomtatványai 12 P, illetve ívenként egy-egy P-ért kaphatók 1929. évi december hó 23-tól kezdve naponta délelőtt 11—1 órák között a székesfővárosi tanács II. (középítési) ügyosztályának IV., Központi városháza, III. emelet 342. számú szobájában.

A rajzok, tervek és minták megtekinthetők és a szükséges felvilágosítás megszerezhető az előadónál, Központi városháza, III. emelet 336. ajtó alatti hivatalos helyiségben.

Az ajánlatok **1930. évi január hó 8-án (szerda) délelőtt fél 10 óráig** a tanácsi II. (középítési) ügyosztály III. emelet 350. számú szobájában adandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon, ugyanazon tanácsi ügyosztály üléstermében (III. emelet 354. szám) 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1929. évi december hó 19-én.

A székesfőváros tanácsa.

Révai Irodalmi Intézet Nyomdája Budapest, A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dacsó Emil. Kiadja: FŐVÁROSI HIRLAP lapkiadó-vállalat. V., Ügynök u. 8. Nyomdaigazgató: Linzer M.

BETA JÁNOS
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST X., Füzér ucca 7

Gőz és motor
utihengerlők
bitumenező hengerek zuzalékszórókkal
Magyar gyártmány
John Fowler & Co. Budapest-Kelenföld
11. sz. postahivatal. Telefon: J. 382-11

KOVÁCS OSZKÁR BÁDOGOS MESTER
ÉRCKOPORSÓ ÉS TEMETKEZÉSI CIKKEK KÉSZITŐJE
BUDAPEST, IX., TELEPI UCCA 14. SZÁM.
(A Ludovikával szemben.) TELEFON: J. 451—93

ÁMON ANTAL és FIAI
KÖVEZŐMESTEREK, ÚT,- CSATORNA- ÉS BETONÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK, FÖLDMUNKA, VÁGÁNYFEKTETÉS, MÉSZKŐBÁNYA.
VIII., Futó ucca 10. Telefon: J. 303-85.

DANUBIA
MŰSZAKI VÁLLALAT
IX., Csont ucca 3. Telefon: J. 340-82 J. 322-79

Sheet-, topeka-aszfalt, bitumac valamint makadamutaknak **átitató eljárásu és felületi kezelése. — Utak pormentesitése** egyidejü konzerválással, szabadalmazott olajos kátránybitumen kompozicióval

FISCHER MÁRKUSZ
ÉPÜLET- ÉS BUTORASZTALOS
ÜZEM ÉS IRODA: BUDAPEST, X., LIGET UCCA 20

HALTRICH FRIGYES karosszériaüzem
Budapest, VI., Csángó ucca 22. sz.
(Lehel ucca sarok.) Ezelőtt VI., Stefánia út 3.
Telefon: I. 903-81.

Alapitási év: 1868 **CRISTOFOLI VINCE** Telefon: J. 381—47.
KŐPADLÓ, FAYENCE FALBURKOLAT
BUDAPEST, VII., GIZELLA ÚT 31.

SAGHY GYULA ácsmester
Budapest, V, Hold u. 9. II. 18. Tel. Aut. 157-36

ROSENTHAL MÓR
ÉPÜLETÜVEGEZÉSI VÁLLALATA
BUDAPEST, VI. CSENGERY UCCA 61. TEL.: A. 144-77

FARKAS LAJOS Telefon: J. 396-98
MÉRNÖK magas-, mély-beton és vasbeton épitési vállalkozó
Budapest VII, Kolumbus u. 41

TELEFON: J. 370-70 **MAGYAR** TELEFON: J. 370-70
ÉPITŐ RÉSZVÉNYTÁRSULAT
BUDAPEST, X, KERÉKPÁR UCCA 2. SZ.
ALAPITTATOTT 1889-ben
Mindennemű vizépítés, folyamszabályozás és csatornázás. Kotrások csatornakotrókkal és excavatárokkal. Darukkal való kirakodások. Alapozások, mély- és magasépítés. Út- és vasútépítés. Hídépítés. Mindennemű beton- és vasbetonépítés. Kőmunkálatok. Városi csatornázások és vizvezetékek
Hajó- és kotrójavító telep Apostagon.

TÓTH LAJOS Telefon: Lágymányos 11—36
pala- és cserépfedőmester. Eternit-cserépfedés, facement- és bőrlemezfedés, tetők jókarbantartása és tatarozása.
BUDAPEST, I., Fehérvári út 106

Dunakavicsot és Dunahomokot
szállit kocsifuvarban és vasúton saját iparvágányról Budapestről, Adonyból, Bajáról, és Mohácsról
FLEISCHMANN ANTAL Dunakotrási és gőzhajózási vállalat
Budapest, VII, Károly körút 17. Telefon: József 465-62 és 465-63

REICHENBERGER RÓBERT
RÉZMŰÁRÚ ÜZEM
Gyárt: vörösrézből, valamint más fémekből edényeket és készülékeket.
ALAPÍTTATOTT: 1888. TELEFON: JÓZSEF 366-14.
Arany- és ezüstérmekkel többszörösen kitüntetve!
BUDAPEST, VII. KERÜLET, SAJÓ UCCA 6. SZÁM.

A légzőszervek bántalmainál Asthma Emphisema esetén biztos gyógyulást nyujt a
Szt. Gellért Gyógyfürdő
legtökéletesebb berendezésü inhalatóriuma és pneumatikus kamrája

FISCHHOF OSZKÁR
villamossági berendező és javító műhelye
Budapest, I., Lágymányos ucca 2. szám
Telefon: Lágymányos 19—30. Telefon: Lágymányos 19—30.

Kún Sándor
festék, kence, zsiradék, kátrány és vegyitermékek gyári raktára
Budapest, IV, Ferenc József rakpart 18
Telefonszám: József 361—23

OETL ANTAL
VASÖNTŐDE és GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
X. KER. ASZTALOS SÁNDOR-UCCA 9.
TELEFON: JÓZSEF 461-09, 461-08

TERLANDAY ÉS TÁRSA
asztalosáru gyára
Budapest VII, Erzsébet királyné-út 125/b. sz.
Telefon: József 443—83.

PADOZATI MUNKÁK ELSŐRANGÚ KIVITELBEN
slavoniai tölgy- és bükkparkét, táblaparkét egyszerű és diszes kivitelben, aszfaltparkét és hajópadlók
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfűrész Részvénytársaság, Budapest, V., Személynök-utca 16. I. em. Telefon: Aut. 212—44.

Ülőbutor-állványt készít SINKÓ TELEFON: JÓZSEF 425—40
BUDAPEST, VII., GRASSALKOVICH U. 21. SAJÁT HÁZ.

NAGY GYULA
LAKATOSÁRÚGYÁRA
Budapest VIII, Köris-ucca 10. Tel.: J. 348-15

KŐBÁNYAI KÁTRÁNY- és ASZFALTIPAR
FRIED és GRUBER okl. mérnökök / X., Gyömrői-út 64 / Tel.: J. 449-44
GYÁRTMÁNYAINK: bőrlemez, szigetelőlemez, aszfalt fedőlemez (szagtalan), facement, kiöntő aszfalt, aszfalt coulé
VÁLLALUNK: Tetőfedést minden kivitelben, szigetelési munkákat, vízelvezetési munkákat, aszfaltozást

MORVAI GYULA TETŐFEDŐMESTER
PESTUJHELY, MOLNÁR VICTOR UCCA 33. SZ.
Elvállal minden e szakmába vágó tetőfedő munkákat

VARGA JÁNOS
KŐMŰVESMESTER
ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST
X., GERGELY UCCA 53. SZ.

MONTANIT RENDSZERŰ
hőszigetelő stabil, transportabilis vasbeton és montanit aszbeszt építkezések
Budapest székesfőváros elvi engedélye és elismerő levelei
CLÁRA ÉPITŐVÁLLALAT, POLLÁK LIPÓT
Budapest, VII., Wesselényi ucca 33.
Telefon: József 366-26

Volt Wellisch Náthán Utóda
Fischer Zsigmond épületfakereskedő
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát állványfa és asztalosáruban stb.
X., Asztalos Sándor-utca 5. Telefon: J. 310-89.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED
BUDAPESTEN, Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz. Telefon Teréz 212—46. Gyár: VI., Váci-út 35. Telefon: L. 914—88. Gyárt és elad Val de traversi mastixot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készíti Traversi természetes tömöritett aszfalt utakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsiutakat.
Budapesti székesfőváros szerződéses vállalkozója.

SZOBI KŐBÁNYA RÉSZVÉNY-TÁRS. BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 16. TELEFON: 234—60

Kőbányai Szivattyú- és Gépgyár
Budapest, X., Gergely-utca 30. — Telefon: J. 361—75.
Költségvetés és mérőkküldés díjmentes.

Költségvetés és mérőkküldés díjmentes.
Épít, javít, alakít szivattyútelepeket 1000 lóerőig, bái mely rendszerben. Kisebb szivattyúk szab. önfelszivással.

Egyesült Tégla- és Cementgyár R.-T.
Budapest, V., Sas ucca 25. szám
Telefon: 230—71, 108—59, 141—52
Évi teljesítő képesség: 12,000 vagón cement, 5,000 „ mész, 80.000,000 darab tégla, 8.000,000 „ cserép
Portlandcementgyár: Lábatlan. — Mészégető: Lábatlan.
Téglagyárak: Buda, Kőbánya, nyergesujfalu

Csütörtökön
PESTI TŐZSDE
szenzációs körgazdasági riportokkal
SZERKESZTI:
KALLÓS JÁNOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV, Városház ucca 6

Használja munkáinál a világhirü **egresi gipszeket** Legjobbak, legkiadósabbak, legjobb kötőképességüek
Kaphatók: **Gipszet Árusító R. T.** Budapest V, Erzsébet-tér 15. — Tel. Aut. 805-25 — Sürgönycim: GIPSZ Budapest

Budapest Székesfőváros Ásványvíz-üzeme
HARMATVIZ
A Hungária gyógyforrás szénsavval telitett vize.
Kapható mindenütt! Tel: Autom. 530-03.

UNREIN KÁROLY csatorna- és emésztőgödör tisztitási vállalat
Budapest, X., Szentmihályi-út 13. szám
Telefon: József 458—76

NOVÁK ISTVÁN kőművesmester, építési vállalkozó
X., Maglódi út felőli Kada ucca 22.
Telefon: József 372-48.

SCHÖNTHEIL RICHÁRD okl. építész és építőmester
Budapest, I., Villányi-út 10
Telefonszám: Lágymányos 19—36